UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Avthentica, Et Institvtiones

Bartolus

Lugduni, 1567

urn:nbn:de:hbz:466:1-96136

Visual Library

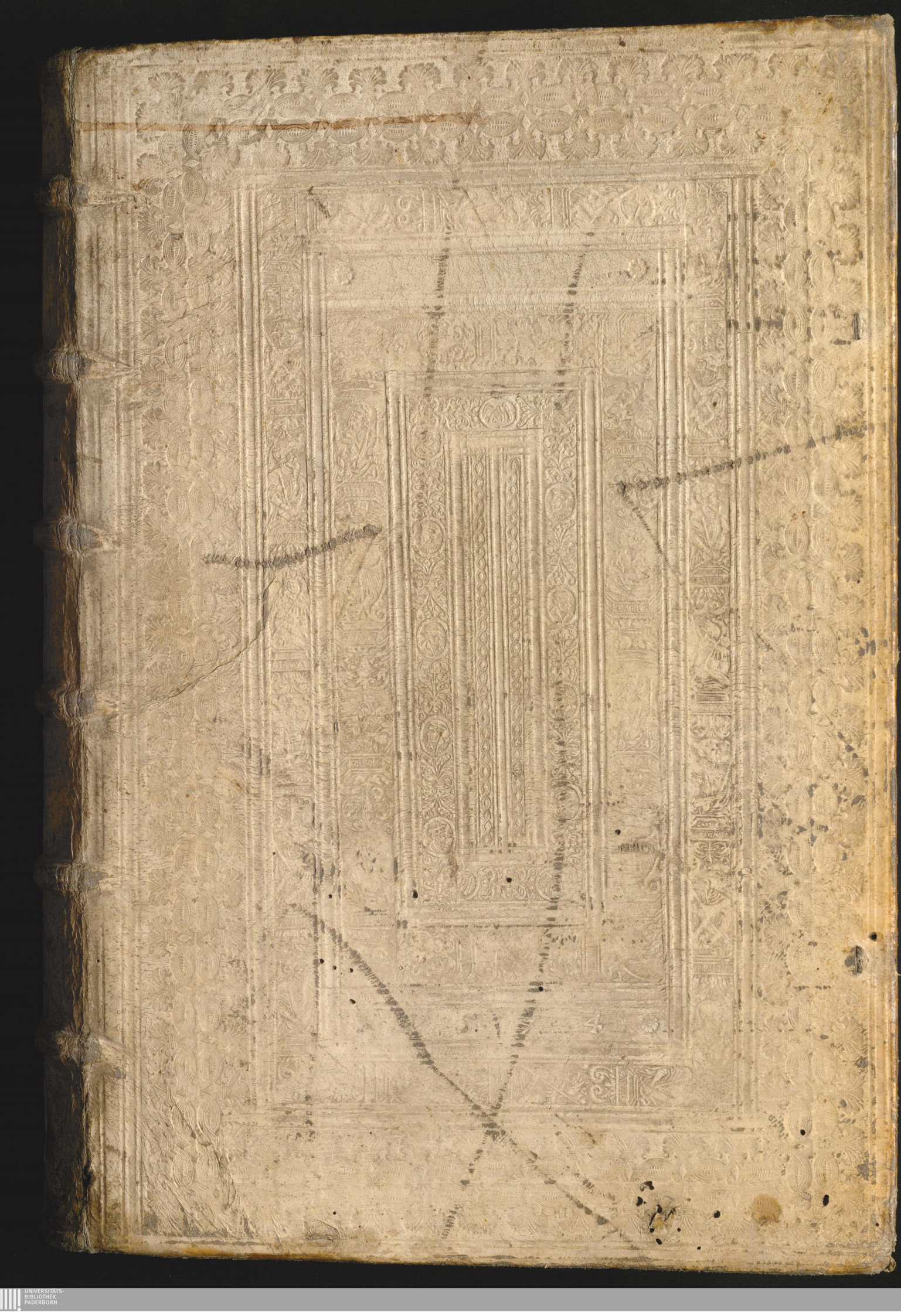

Th. 984a.

0 X
19

BA
CO
Q

Collatis exemplaribus
mus, quæ diligentia in V

Præterea sollicita & dil
vllas omnino, n
verò max

Johan Wil

LV

BARTOLVS
IN AVTHENTICA, ET INSTITV-TIONES.

Index locupletiſsimus in omnia eiuſdem opera his ſubiectus eſt.

LVGDVNI.

Rubrice Authenticorum.

Administratoribus. 49
Administrantibus offi. in sacris. 21
Alienatione ꝛ emphytensi. 58
Appella. ꝛ intra que tempora. 25
Appellationibus. 51
Apud quos opor. mona. cau. 38
Armis. 41
Armenijs. 21
Collatoribus ꝛ alijs capitulis. 63
Consan. ꝛ vterinis fratribus. 41
Constitutio que de digni. 39
Constitutio que ex adscripti. ꝛ lib. 28
Consulibus. 25
Defensoribus ciuitatum. 18
Depositi. ꝛ denuntia. inquilino. 41
Duobus reis promittendi. 51
Equa dotis, ꝛ propter nuptias dona. 50
Ecclesiasticis titulis. 60
Ecclesiasticarum rerum immo. 26
Exhibendis reis. 28
Exeu. ꝛ his qui conueni. ꝛc. 49
Fideiussoribus. 8
Filijs ante dota. instru. natis. 21
Hec constitutio innouat constitutionem. 52
Hec constitutio interpreta. priorem. 37
Heredibus que ab intestato. 57
Heredibus ꝛ falcidia. 2
His qui ingrediuntur ad appellationem. 29
Immensis donationibus. 48
Incestis nuptijs. 17
In medio litis non fie. sacr. iussio. 54
Instrumentorum cautela ꝛ fide. 53
Interdictis collegijs hereticorum. 62
Judicibus. 39
Jureiurando a moriente presti. 26
Jusiurandum quod presta. ab his. 16
Lenonibus. 17
Litigiosis. ꝛ decima parte litis. 53
Mandatis principum. 18
Mensura clerico. ordinam. 18
Monachis. 10
Nauticis vsuris. 62
Neque virum quod ex dote est. 51
Non alienan. aut permutan. rebus eccle. 12
Non eligen. secundo nuben. 6
Nullum credentem agri tenere. 25
Nuptijs. 21
Operis noui nuntiatione. 32
Priuilegijs dotis mulie. 52
Questore. 38
Quibus modis natu. effici. legiti. 34
Quibus modis natu. effi. sui. 42
Quomodo opor. epis. 11
Raptis mulieribus. 63
Referendarijs. 16
Restitutionibus ꝛ ea que parit. 25
Restitutionibus. 52
Restitutione fideicommis. 61
Sanctissimis episcopis. 63
Scenicas non solum si fideiussor. 27
Tabellionibus. 26
Tempore non solute pecunie super. 51
Testamentis imperfectis. 52
Testibus. 43
Triente ꝛ semisse. 20
Ut facte noue constitutiones. 32
Ut differentes iudices. 62
Ut nullus fabricet. 32
Ut in priuatis domibus sacra. 30
Ut sponsalitia largitas. 50
Ut nullus mutuan. agri. tene. 25
Ut liberti de cetero. 38
Ut defuncti seu funera eorum. 30
Ut fratrum filij succedant pariter. 61
Ut cum de appellatione cogno. 54
Ut non luxurientur contra natu. 38
Ut de cetero commuta eccle. re. 29
Ut ab illustribus ꝛ superillust. 32
Ut preponatur nomen impera. 27
Ut exactione instante dotis pri. 49

Ut nec miles nec̃ federa. 14
Ut nulli iudicum liceat habere. 40
Ut ordinarie prefecture. 52
Ut ij qui obligatas se perhi. 54
Ut immobilia bona ante nup. dona. 34
Ut iudices sine quoquo suffragio. 30
Ut clerici qui recedunt alijs. 35
Ut litigantes iurent. 29
Ut ea que vocantur insinua. 60
Ut non fiant pignorationes. 29
Ut ecclesia Romana gaude. centum. 28
Ut determina. sit nume. cleri. 16
Ut clerici apud proprios episcopos. 7
Ut sine prohi. ma. debitri. 41
Ut omnes obediant iudi. pronin. 49
Ut iudices non expetent sacras. 35
Ut liceat matri ꝛ aue. 39
Ut diuine iussiones. 56

Rubricæ Institutionum.

Acquisitione per arrogationem. 54
Actionibus. 100
Ademptione legatorum. 108
Adoptionibus. 55
Assignatione libertorum. 70
Attiliano tutore. 59
Autho. tuto. ꝛ curato. 74
Bonorum possessionibus. 77
Codicillis. 59
Curatoribus. 54
Diuisione stipulationum. 77
Emptione ꝛ venditione. 71
Excusat tuto. ꝛ cura. 75
Exheredatione liberorum. 73
Fideicommissa. heredita. 76
Fideiussoribus. 74
Fiduciaria tutela. 75
Gradibus cognationum. 79
Heredibus instituendis. 70
Heredibus. que ab intestato defer. 80
Heredum qualitate ꝛ differentia. 72
Ingenuis. 77
Iniurijs. 101
Inofficioso testamento. 102
Inutilibus stipulationibus. 78
Jure naturali gentium ꝛ ciui. 1
Jure personarum. 71
Justitia ꝛ iure. 1
Legatis. 98
Lege falcidia. 99
Legitima totorum successione. 94
Legitima agnatorum tutela. 74
Libertinis. 72
Literarum obligationibus. 83
Locatione ꝛ condictione. 103
Militari testamento. 97
Obligationibus. 100
Obligationibus que ex quasi delicto nascun. 84
Pupillari substitutione. 91
Quibus modis ius patrie potesta. soluit. 74
Quibus modis tutela finitur. 77
Quibus causis manumittere non licet. 73
Quibus non est permissum facere testamen. 87
Quibus modis testamen. infirmen. 95
Qui testamento tuto. dar. pos. 76
Rerum diuisione. 70
Senatusconsulto Tertulliano. 97
Senatusconsulto Orficiano. 97
Successione cognatorum. 93
Seruili cognatione. 94
Singulis rebus per fideicommis. relictis. 101
Stipulatione seruorum. 98
Successione libertorum. 93
Suspect. tutorib. 76
Testamentis ordinandis. 86
Tutelis. 72
Verborum obligationibus. 84
Vulgari substitutione. 90

Partic.

BAR. DESAXOFERRATO
SVPERAVTHENTICIS.

De heredibus, & Falcidia. Rub.

¶ Ista rubrica diuidit in tres ptes. Prima est generalis ad libz. Secunda specialis. Tertia ponit nomen eius, cui mittit presens opus. Secunda ibi costitutio. Tertia ibi, Joanni prefecto. Querit hic Jaco. de Bel. quare iste liber diuiditur in nouez partes. dicit ipse quod de hoc nō potest ratio reddi, sicut nec de aliis, que sunt positiua, vt l. i. §. pueritiā. ff. nō postulan. Scōo q̄rit quare vocantur collationes: dicit ipse vocantur collationes colligendo seu congregādo, q̄z quelibet collatio colligit plures partes seu materias ꝛc.

Summarium.

1 ¶ Dictio quatenus, ponitur duobus modis.
2 Respublica quomodo accipitur, ꝛ quādo Respublic. ꝛ fisc⁹ sint idem.
3 Lex fi. C. nō sacrosanc. eccl. an habeat locū in mūicipio seu castro
4 Princeps p̄mus cogitare debet vtilitatem publicam quā p̄mus totum.
5 Leges ad possibia adaptantur.
6 Legitima voluntas nōz, que non refragatur legibus.
7 Princeps reparat, vbi leges negliguntur.
8 Legitima debetur liberis ꝛ parētibus interdum etiam fratrib⁹.
9 Auth, hoc amplius, qui habeat locum in hereditate adita.
10 Lex quando tollatur per desuetudinem.
11 Legitima parentū vel filiorū quādo possit statuto tolli, vel minui.
12 Legitima quod excludat fratrē aequerela iofficiosi t. stamēti.
13 Frater cui est relictum minus legitima, agit querela iofficiosi testamenti.
14 Julius fratris qui non habeat querelam inofficiosi testamenti.
15 Frater preteritus in testamento, quod habeat querelam, ꝛ non bonorum possessionem cōtra tabulas, ꝛ quod eius p̄teritio habetur p̄ro exheredatione.
16 Frater preteritus, vel exheredatus a fratre turpi persona hērde instituta, reuocat totum.
17 Priuilegia consumpta. Item instrumenta antiqua ꝛ cōsumpta qui petere potest, quod renouentur, nisi sit adeo cōsumpta quod legi non possint.
Tenor instrumenti probari potest per testes.
18 Renouatio priuilegij non tribuit ius de nouo, sed solum vetus cōfirmat.
19 Instrumentum, si est perditum, potest peti quod iterum reficiat & alia probatio in scriptis non habeatur.

Este titulus habet plures partes. Primo ponitur pena inobedientium. Secundo premium obuenientium. Et istud principium vsque ad §. bis igitur. habet quatuor partes. ¶ Prime ponitur generalis intentio. ¶ Secundo ponitur specialis. ¶ Tertio ponitur subiectorū interpellatio. ¶ Quar ibi igitur enumeratio personarum, quibus de necessitate legitima portio debetur. Secunda ibi in versicul. incurrunt. Tertia ibi, Hanc igitur: Quarta ibi, primum itaque breuiter. hoc dicit. Omnis Reipublice cura occupat principem ad cogitandum p̄ro Republica. Item subiectorum vtilitas ꝛ eorum interpellatio legis condende occasionem prebent. Item liberis ꝛ parentibus interdum fratribus de necessitate legitima portio debetur. Alijs vero ex voluntate. h. d. Intequā veniam ad notabilia, vello ad recitationem quarundā gl. que exponunt text. Et primo quero expositionem istorum verborum, parum, nihil. gl. que est super istis verbis exponit quinq̄ modis. Sed aduerte ad istā gl. q̄z quarta vltima expositio habent eundē sensum. Scōo q̄ro ō
1 expositione bonorum verborum, sed quatenus, ꝛc. ¶ † Circa q̄
2 dic⁹ dictio quatenus, pōt poni duobus modis. Primo vt denotet causam preteritā vel presentē, ꝛ dictio per se, erūt due partes ꝛ verbū quieścūt. ponitur p̄ropzie, ꝛ dictio, vero tūc ponitur inceptiue, vel suppletiue, vel etiā aduersatiue, hoc modo, sed ea tenus eligentib. cogitare, quatenus. j. pp quā cogitationē p se, ꝛ tāmodo facto, sed solis cogitationib. quieścūt gentes. Unāda licū Mauris obediūt subaudi nō p se, sz nro facto: q̄z eos subiugauim⁹, vt l. quas gratias aut laudes. C. de offi. pfe. p. Alfr. Secūdo modo accipit p̄pzie aduerbialiter hec dictio quaten⁹, ꝛ denotat causam naturā: ꝛ tūc dictio p se: erit vna pars, erit nomen gētis, de qua fit mētio in l. in nomine domi. C. de offi. pfec. p̄c. ꝛ tūc dicto: quieścūt. ponit p̄ro cōquieścunt, ꝛ obediūt, ponitur p̄ro obēdiuerunt. ꝛ dictio vero sequēs ponitur p̄ certe hoc modo sed diligentius q̄ ꝛ tenus cogitatio quaten⁹, se quieścūt, id est cōquieścūt. Quādaliyero p̄ certo cum Mauris obediūt. ¶ Tertio quero de intellectu horum verborū. Lachedonij autē, ꝛc. gl. q̄ incipit dic quod exponit duobus modis. ꝛ secundum p̄imam expositionē habes in text. quam nūc p̄imam vel quam nisi nūc p̄imum ꝛ tunc expone secūdum p̄imam expositionē positā in d. gloss. ¶ Quero ō intellectu verbi q uecūque vero hic legit pluri modi in gl. que est super ver. possibilia sub. ꝛ p̄imis duobus modis legitur dicerte put litera iacet: alijs modis legit directe ꝛ q̄libet expositio est bōa. His p̄missis ad expositionē litere. Ex
2 hac, l. nota q̄d respublica accipit b p toto vniuersali Imperio:
b aliquā do accipitur. Respu. p Repub. Romanorū seu fisci. Aliquādo accipitur Resp. p ciuitate Romana. ꝛ sic fiscus. ꝛ Respu. non sūt idē. Pro hoc videtur tex. in l. nō intelligitur. §. si ī locis de iu. fis. ꝛ l. non est ābigendū. ff. de bo. po. ꝛ l. sciēdū in p̄in. cōiuncto. §. debitores. ꝛ ibi plene per gl. ff. de legatio. Jn p̄rium q̄ sit idē in lege inter publicas. ff. de verb. sign. Nota gl. in d. nō est ambigēduz ꝛ c. de iure fis. super rub. li. x. Ad idē l. in fruadē. §. ueq̄. ff. de iure fis. ꝛ in l. p̄eradū in p̄in. ꝛ ibi no. C. de iudi. ꝛl. si qs seruū. C. de ser. fug. de q̄ p Ly. in l. Respublica. C. ex. qb. cau-
3 ma. ꝛ per Bul. de Au. C. cōmunia de vsuc. l. fi. Scōo † ex hac gl. nota q̄ l. fi. C. de sac. sac. nō habet locuz in municipio seu castro. quod apparet q̄z ista glo. eo casu quo Respondetur ponitur p̄ro municio. allegatur glo. l. sed hi. §. j. ff. de pube. Sed q̄n ponitur p̄ro ciuitate, alle. l. fi. C. de sac. sanc. eccl. Jntelligo ergo legē illā in ciuitate tantū ꝛ illa lex nō habet locū in municipio. tenet glos. expresse in l. sed hi. §. j. hic alle. iurta vltimā opi. Ju contrariū q̄ illa lex habeat locum posset forte esse verū cū illud sit beneficiuz principis de quo loquitur. d. l. fi. ꝛ per consequēs est extendēduz
4 vt ff. de consti. Secūdo † no. q̄ p̄ceps p̄imo debet cogitare vtilitatem Reip. quā singulorū: ꝛ sic publica vtilitas p̄seferet p̄i
c uate. Ad idez l. pe. C. de p̄imipil. li. xij. de q̄ aliqualit in c. licet extra de regula. per gl. ꝛ l. lati⁹. vij. q. j. c. scias. tāgit Ly. C. de ca du. tol. l. j. in fi⁹ per. And. de Baru. in lec. sua in l. ex omnib. C.
5 de dec. li. x. † Tertio no. quod iura debēt adaptari ad possibilia
6 simile. iiij. dist. c. erit autē lex. † Quarto no. q̄ omnis vltima voluntas censetur legitima que legibus non repugnat de quo vi
7 bitis in p̄oxi. §. † Itē no. q̄ legibus neglectis p̄ Principē re-
8 paratur ad q̄d. C. de cad. tol. l. j. §. cū igit. j. ō mā pn. ip̄in. †. Itē
9 no q̄d liberis, ꝛ parentibus ꝛ interdū fratribus debetur legitima portio secundum naturā. No v. indeuote. ꝛ §. si quis autem nō ipleuz ꝛ auth. † hoc āplius, ibidē sumptā habere locū in he-
10 reditate adita per heredes, q̄d tene menti perpetuo. † Q p. ad §. semper igitur. ꝛ videtur q̄d lex per desuetudinem tolli non possit licet sit neglecta vt iij. dist. c. in istis. Pro cui⁹ declaratiōe die p̄m Ja. de Bel. q̄nq̄z lex no est obseruata nec etiam contrarium obseruatur: q̄nq̄z non est obseruata sed semper cōtrarium seruatur quādoq̄z lex est aliquādo obseruata, sed malus vsus abstulit cā m aliā figurā, quādo q̄z lex est obseruata, sed desijt postea frequētari ꝛ in desuetudine esse quādoq̄z lex est aliquādo obseruata sed bonus vsus trāstulit eū in aliā figurā. ¶ Primo casu nullo modo tollit p desuetudinē vt in p̄oe. Jnsti. §. igit. ver. in gb⁹ ꝛ d. c. cū in istis. ¶ Tertio casu aut ille vsus est simpliciter malus, ꝛ tūc p talē vsū lex nō tollitur vt hic ꝛ j. vt nulli iud. §. j. Aut ille vsus nō ē mal⁹ simplicit sed q̄ad q̄d, ꝛ tūc lex tollit ꝛ dz tolli p desuetudine. j. ō iudi. circa p̄n. Quarto casu lex tollit p desuetudinem, casus est. ff. de inter. ac. l. j. §. interrogatorijs. Quinto casu lex non tollitur per desuetudinē sed p cōsuetudinē. vt l. ō g.
11 ff. de leg. Ulterius. §. primū itaq̄z ibi secūdū ipsā naturā. ꝛc. † Ja
d cit optime q̄d p statutū non possit auferri legitima⁹ filiorū vel parētū: nā cū legitima a parte iure naturali debeatur, patet q̄d nō potest auferri cuz ius naturale sit mutabile, vt insti. de iu. na. §. pe. ꝛ l. eos. ff. de ca. di. cōcor. l. cum ratio. ff. de bo. dāna. ꝛ l. scripto. in fi. ff. vñ libe. extra de test. c. Raynutij⁹ ꝛ in c. Raynaldus cui⁹ Jzium determinat Dy. in c. indultū. de re. iu. lib. vj. Nō obdicit ipse q̄d allegatur in contrariū q̄z portio bonorū parentum nō debetur filio iure naturali, imo de iure ciuili positiuo vt l. q̄. tabularum. C. de leg. here. j. de trie. ꝛ semis. §. j. igl. Nō ob. hic. tex. ideo facit p̄ro me. nā hic dicitur lex imponit necessitatē relicendi, quoniā legē cōstat esse speciē iuris ciuilis vt l. ius ciuile. ff. de inīti. ꝛ iure. ꝛ sic p aliud ius ciuile poterit intelligi quod dicit secundum naturā. in c. si pari⁹. de test. lib. sexto. ꝛ allegat gl. sic que exponit. ex quod ā instinctu nature. ꝛ no. in §. j. ff. de trie.

te,z semisso.z ex quodã cursu naturali, vt dicit gl. in l.cũ ratio de bonis damnator. Sed Jacobus de Bel. tenet quod non possit in totum auferri. quia ipsa legitima succedit loco educationis et alimentorũ filij, ꝫ si posset i totum auferri, auferetur educatio, z sic contra bonos mores, z per consequens non seruandum vt in c. erit. iij. dist, ꝫ illã opinionem tenent doctores z in l. sancimus.
12 c. de nup. Alteri' ꝫ habes vtric. interdum. quod sicut legitima portio excludit filium in querela iofficiosi, ita legitima portio excludit fratrẽ a q̃rela. Non obstat quod in testõ fratris turpis p-
13 sona fuerit instituta. ¶ Sed hic q̃ro nunquid si fratri sit relictũ minus legitima aget querela inofficiosi, vel ad supplemẽtũ. Cal⁹ est quod ad supplemẽtũ, vt l. quomodo in p̃incip. C. de inofficio.
14 testam. z ibi no. ibi in verbo subuertẽdis. ¶ Quero an q̃ hic dz
g de fratre, vt. l. fratres. g C. de inoffi. testa. q̃ possit agere q̃rela p-sona turpi instituta brẽue a fratre, habeat locũ in filio fratris d iure antiquo, non est dubiũ q̃ nõ. Sed de iure hodierno cum filius fratris exequet fratri. glo. in. §. fozoz. Instit. de ioffic. testã. satis disputat. z non bene se firmat. sed glo. in l. fratris vel sozoris. C. eo. videtur velle quod non. z istam opinionem videt tenere Hostien. in summa de testa. §. qualiter. versic. sed nunquid hũ. Sed
15 q̃ro nunquid q̃ dz de fratre, q̃ possit a gere querela, habeat locũ si sit p̃teritus siue exheredatus. Videt q̃d sic, si p̃teritio habeat locũ in contra tabulas. sicut in pareti. vt l. in p̃incip. in ff. si quis a pa. fu. ma. l. pater filium. ff. de inoff. testam. Jn contrarium est veritas, q̃ fatre p̃terito nõ competit bonorum possessio cõtra tabulas. Casus est in l. prima. §. liberos. ff. si q̃s a patre fuerit manu. z competit ergo querela, q̃ p̃teritio habet p exheredatione, sicut dicimus in p̃teritione ascendentium per lineam femininam, vt in. §. mater. Institu. de exheredatione liberorũ. cũ simil. Jta tz Gulielmus in dicta. l. fratris. C. d inofficio
16 so testã. ¶ Quero quãtum poterit frater revocare p querelã i officioli testamenti. Et videtur per quartam tantum, vt institu. successione liberorum. §. sed nostra. Jn cõtrarium est veritas. q̃ revocat in totum. Ratio est. q̃ cũ querela cõpetit p̃opter odiũ instituti, qui est turpis persona, dz in totũ revocari istitutio. hic est casus in l. Pantonius. ff. si quis a patre fuerit manu. ¶ Ul
17 terius gl. nostra inducit tex. in ver. semper igitur. p priuilegiꝫ, q̃ quis possit petere revocari. Item quod quis possit petere instrumentũ antiquũ z iã cõsumptũ renouari. De primo est casꝰ i capite cum dilecta. ex ō cõfirmatio, vti. z ibi per gloss. z doc. De alijs instrumẽtis renouãdis p̃opter vetustatem vel aliã causã, tex. habet in capitulo. fin. extra de fide instrumẽto. Glos. dicit q̃ instrumẽta iam cõsumpta debent renouari. g intellige quando sint adeo consumpta, q̃d litera nõ possit legi, q̃ tunc si de tenore instrumentozum dubitatur, tunc non fieret renouatio, nisi priuus tenor instrumẽti p testã. pbaretur, vt est casꝰ in. c. cũ olim. extra
18 de priuilegiis. z no. in c. fi. ¶ Quero vtrũ renouatio tribuat ius de nouo. Dic quod non, sed solum vetus cõfirmat. vt in capitulo
19 ex parte. ex ō priuil. xij. dist. Preceptis, z d. §. cũ dilecta. ¶ Item allegatur iste textus per glossam. q̃ si amisi instrumentum ꝺbiti nec habeo aliquam probationem in scriptis, possum petere vtiſtm iterum reficiatur. Jta nota glos. in l. ij. de discusso. libroꝺ
20 cimo. ¶ Itẽ no. ff. de admi. tu. l. chirographis. Facit ad predicta q̃ no. in l. ij. post p̃in. ff. solu. mat. l. si pupillus in p̃in. ff. ō nona. l. finita. §. clegãter. ff. de dã. infect. z in Spec. de istitu. edi. §. post quã vel. sed nunquid. no. etiam Spec. quod si chyrographi amisi, possum petere instrumẽtum chyrographi mihi reuocari. Jta tenet ipse in titulo de locato. §. nũc vero aliqua. Bart.

ADDITIONES.

a ¶ Poma. Qualiter aut hec dictio quatenꝰ ponat vide Bart. etiam in l. j. in verſi. q̃ro de aduerbijs. ff. de cõdi. z demõ. z Bal. i l. antiquitas. in j. no. C. de vsufru.

b ¶ Respublica accipitur. Que aũt dicat Respublica, vide Lar. in cle. j. de redi. z Spec. i tit. de restitu. in integ. §. j. in verſic. idẽ quoque.

c ¶ Priuate. Adde text. in. l. j. z ibi doct. ff. sol. mat. vbi etiã per Bar. versi. cum enim queritur vtrum publica vtilitas, z dic q̃d verum etiam si includare in se priuatam: ſ Spe. in titu. de feud. §. quoniam. versi. xvj.

d ¶ Legitima. Sed nunquid modificari. Vide And. sic, in c. Raynutius. in. xvij. char. cum sex sequẽ. z late doc. de ro. decisio, j. in nouis. z xvij. z Innocen. z Joã. Andr. post Byn. i dicto capit. in dultum alleg. text. z Bart. in l. Titio. §. Titio. ff. de cõdi. z demõ cũ coz. infinitis de quib⁹ per do. Alexand. in apostil. z p Alexãdrũ in l. q̃ ō bonis. §. quarta. ff. ad l. falc. z do. Mar. Soci. cõsil. lxxiij. incip. Bartholo. de sacrato. z copiosissime no. z ad saturitatẽ. d. Bartho. Soci. do. Mari. filiũ i cõsi. xxx. icip. quãuis ex his ver. circa p̃imã q̃stionẽ cũ ver. seq. prima parte, char. l. lvij. z in cõsi. cl. inci. z nos intreducere. ver. cũ succedat alia ch. xxj. z ver preterea legitima. cũ ver. seq. ca parte. cõsi. ccxxx. cõsi. v. incipiens. p̃sens cõsultatio in pun. in vltima parte. char. cc. ſi. cclxxxvij. incip. circa p̃ima q̃stione. verſi. p̃imi. z vltra circa mediũ cũ ver. seq. ma. parte. char. ccix. z ꝫ ed. de cõsi. ſi. clxx. z ad. in cõsi. cxxxij. ꝫ au. de ſ. als. in cõsi. lxxvj. z in cõ. cxviij. quod p̃t i totũ tolli, sed in cõsi. cxxj. q̃ p̃t minui, non tolli. sed Alex. in cõsi. lxvj. prima parte dicit nõ posse tollere domini de iure cõmuni per. l. quoniã in p̃oximis. sed per statutũ sic q̃ extarent agnati per statutũ vocati alias nõ admittẽdi in l. post botem. solu. matr. post Bar. in d. l. Titio. z vi ad ea quę terią. Rosa in arac. de succeſſ. ab intest. z Albe. de Rosa. in. trac. statu. ñ. parte. q. ciij.

¶ Tu adde vltra hic deducta imediũ Bal. in l. cũ lege nume. 2. z q̃ ibi posui in addi. ad ipsum in ver. vtrũ per statutũ. C. de epiſc. z cle. dixi post Jaco. Reb. in rub. C. ō dec. decu. lib. x. n. 9. in ver. p̃e textu. statuti. dixi. post Dy. in reg. in dubiũ i verſ. possit auferri vel minui post ꝫ olle. in c. Quintanallus. n. 5. i verſ. quarta debitã iure nature, ex de iureiurando. post Jaſ. in p̃. leg. c. Raynuttus nu. 12. in ver. statuit. z de testi. por ꝫ ecclesie plene ea. ecclesia sancte Marie. nu. 3. verſi. ceterũ queritur cõmuniter ex de constit. Roma. singu. ccccx. incip. quidã. z Alex. consi. cccxiij. secundũ maiorem numerũ. volumine. ñ.

c ¶ L. fratres vbi vide ad materiam do. Jaſ. May. z adde q̃d habent per Pau. de Last. in cõsi. ix. incip. mulier maritum.

f Renocari. Adde istũ in l. nãta diuus. ff. adop. vbi etiam dicit in revocationem p̃iuilegij vel instrumenti. ita debet pars citari quemadmodũ in refectione perditi, de quo per Bal. in Rub. C. de fide instru. ad fin.

1 ¶ Pena conuẽtionalis, quod cessat quando lex representatum quod erat ab homine faciendum.

2 Voluntas defuncti semper apparet legitima vbi vitium nõ apparet ex inspectione.

3 Legatarius quando detrabat Falcidiam.

Dis igitur Heres z quilibet honorat⁹ tenet statoris adimplere dz, alias grauabit hẽditario p̃iuatur, nisi lex representet factũ q̃s ab hẽditate faciendũ. h. d. Continuatur. ad superiora hoc mõ. Dicit quod semp legibus neglectis reparari o. p̃tet igitur z. ¶ Nota huius §. q. cessat legalis pena cũ lex representat factũ ab homine faciendũ cessat pena cõuẽtionalis. vt. l. si. Clinias. fuerit alie. Quero de intellectu. hoc ꝫ hoc ſ q̃ p̃cipit. p. dã habẽti litera, aut si nõ exponunt illud aliqua. l. vel nõ fatue. nec est ibi verbũ. p̃hibeat, z tunc expone scõm primã expitur nẽ gl. q̃ incipit quã dicat z ſm hoc verbũ o. nõ stat, i. sine pena refertur ad ambo vltima dicta verba ad verbũ aut z ad verbum z vel si nõ. Alij habent in litera p̃hibeat, z ſm hanc lectu. in gl. comprehendit p̃imũ dictũ, secundũ primã expositionem uiditur, vt p̃imum p̃imoet secundo reddat, z tertium non ꝛ tatur vult dicere quod illa si quod p̃cipitur legitimus hẽs. p̃hendit duo dicta, videlicet quod iniuſtus testator ſ timus seruetur illegitimus vero non seruetur. Jsta aũt ſ dicta qua l. p̃hibet cõphendit primũ z scõm dictũ z illud que cõprehendunt p̃imum dictum ſm expolitionem hanc tur, quod p̃imum reddatur, p̃imo videlicet quod testat functi seruetur reddatur ad veri similia, siquid legitimum dictum, videlicet quod vltima voluntas defuncti non
3 reddatur ad ſm dictum videlicet aut si non illud mutet. Ideo an voluntas defuncti p̃esumatur legitima. Gl. p̃dicta prin. videtur dicere quod sic. Facit. ff. de ſ. semper igit. ubi dicit gl. dicit quod testũ in dubio semper p̃esumitur solemne factum nisi p̃obetur contra vt no. in l. si scriptum. ff. de ꝺbꝰ post diuisionem. C. de iur. z fac. ign. q̃d est verum. nisi vtrũ aper reat ex inspectione vt l. fi. C. de edic. diui Adri. tol. Mo. gl. ad ter in fi. Veritas est q̃ legatarius nõ p̃t detrahere Falcidiam iure Falcidie, l. lex Falcidia. §. nũquã. ff. ad leg. Fal. l. ij. §. de. C. cõia de leg. nisi in casu vez cũ p̃sumpta volũtate defuncti
4 loquitur l. penales. §. fi. hic alle. ¶ Un vtrũ possit detrahere Falcidiã dic q̃nq; queritur an detrahat de legatis relictis a se, nõ detrahit vt l. facta. §. si cũ suſpecta. ff. ad Trebe. z lex Fal. ſ. quã. ff. eo. Nunq; queritur an detrahat de legatis relictis ab heꝛede vel simpliciter, z tũc aut heres nõ detrahit, q̃ ex liberalitate soluit fidei cõmiſſum integrũ, z tunc detrahit ō legata relicta ab hẽde, vel simpliciter vt no. in l. j. §. inde Verati'. ff. ad Treb. aut nõ detrahit heres, z coactus adhuit, z tunc quinque queritur an ab alijs singularibus detrahat. quia potest detrahere. vel Marcellus. §. q̃ ſi suſpecta. ff. ad Tre. z l. facta. §. si suſpecta. z titu.

titu. ꝛ l. si patroni. §. ℏ. in fi. Quãdoque queritur vtrũ trahat ad alio vniuersan, ꝛ dic vt l. ex alie. in fi. ꝛ ibi no. ad Treb. Bart.

1 Admonitio. cum cursu anni facit quem inobedientem.
2 Capiens commodum, quo inobediens priuatur. debet sustinere onus cautionis.
3 Executor vltimarum voluntatum, an teneatur cauere, quomodo nudus minister caueat nuda cautione.
4 Lex quod capitat coniecturam ex voluntate defuncti.
5 In casu huius §. heres hereditatem adiuit.
6 Commoditas qua quis priuatur, si respicit commodum certe persone illi applicatur.
7 Filius inobediens dispositioi paterne, quãdo priuet legitima. numero sequen.
8 Heres inobediens defuncto qñ priuetur cõmodo hereditatis, name. sequenti.
9 Actitus agitur cum lege quam cum homine.
10 Legitima quando debeatur filio in vita patris.
11 Pater quod nõ cogitur soluere legitimam filij, si filius delinquit. Filio delinquẽte, si pater aliquid soluit, an possit alter filius patre mortuo solutum in partem imputare illi pro quo pr̃ soluit.
12 Filius a patre institutus, an possit duas quartas detrahere.
13 Quarte que detrahuntur per filium, an detrahantur de vniuerso, ꝛ qualiter.
14 Coniuncti sola ratione coniunctionis non preferuntur disiunctis.

Si quis. Hic §. habet duas partes vsq; ad §. hec qdẽ. Primo ponitur indenotio heredis ꝛ eiꝰ pena ꝛ quibus acquisit portio, qua priuatur non obediẽdo. Secõ ponitur ordo acquisitionis. Secunda ibi, in §. ordinatũ, Breuit b.d. Heres cui de necessitate legitima portio debetur, si monitus desistat, priuatur omni cõmodo hereditario vltra legitimã portionem, quod cõmodũ venit applicãdũ personis hic enumeratis. h. d. usq; ad §. hec quide. Ibi hereditatem. id est ista par-
1 te collata. Nota. ex isto §. quod iustus ꝛ admonitio cum cursu anni facit quẽ inobediente. ꝛ hoc commodo priuatur ipso iure
2 excepto debito iuris nature. Secundo not. in ver. cautiõe. q̃ capiens commodũ quo inobediens priuatur, dr̃ sustinere onꝰ cautionis. Simile in l. ii tibi legatũ. ff. de lega. iij. de cõdi. inde. l.
3 frater a fratre, cum simi. ꝛ est argumẽ. ad istius versic. p tr̃, cũ executor vltimarũ voluntatum de distributione faciẽda, ꝛ quo solet vocari in liberto. §. largitus. de annu. lega. q̃ satisdare non debet nisi fuerit nõ solnẽdo viuẽte testatore. ꝛ ignorante, vel post eiꝰ mortẽ. Sed an debẽt cauere nuda cautione, videtur mihi qõd hic, casus est in l. firmio. §. j. ff. qñ dies lega. ced. quem tene mẽtiad hoc in nudo ministro. De eo autem qui non est nudus minister, et ter, quod dr̃ satisdare, in l. Titio. in princip. de condi.
4 ꝛ demon. ymo vt. Iulianus. §. si tibi. ab exhibendũ. Tertio not. ex isto §. q̃ lex ex voluntate defuncti coniectura capit, vt qs
5 testõ prediexit. ꝛ lex prediligat, vt hic. Oppon. extra gl. ꝛ l. eam quam. C. de fideic. vbi ex testamento, ex quo non adit hẽditas, legatum non debetur, sed intellige hũc textum quod si hẽres adiuit, ꝛ ipius facto est inobediẽs, habet locũ hic text. ex testamẽto hereditate adita, vt §. §. semper igitur. ibi, indenote, ꝛc. ꝛ ibi not. ibi, ab imitio repudiauit hẽreditate. Primo, semp est hic aliqs hẽs, q̃ scripto hærede excluso alius heres immediate efficitur, vt in isto §. ꝛ §. in omnibus. j. eo. Secõ opp. vnde videtur obstare l. j. ꝛ l. iij. post legatũ. in princ. ff. de his quibus vt indig. ꝛ heredem. eo. tit. cum ii. sed hic defert aliqs personis, ergo ꝛc.
6 Sed istud est verũ. Regula fallit, quando causa propter quam aliqs priuatur cõmodo, respicit cõmoditatem tertie persone, q̃ tunc applicatur illi psone, cuius cõmoditatẽ respicit. vt d. l. post legatũ. C. de leg. l. pe. ꝛ l. Plesennius. ꝛ l. seqnẽ. ff. de excu. tuto. ꝛ ibi Bal. Ista. §. non iure. ff. de lega. ℏ. vel applicat aliqs psonis. p
7 alter disponit, ita loquitur hic §. Tertio opp. ꝛ videtur q̃ filꝰ inobediens priuatur debito iure nature. vt j. codẽ titu. §. et hẽ-datos. Sol. Quandoq; est inobediens viuo parente. ꝛ priuatur debito iure nature. Aliqs est inobediens post mortẽ eius voluntate non seruando, ꝛ tunc non priuatur debitis iure nature. Ratio q̃ in primo casu maius delictum committit filꝰ quã i secõ.
8 Quarto oppo. ꝛ videtur q̃ filius inobediẽs priuatur tertia parte eius in q̃ est inobediens, vt l. ũ quis in suo. C. de iofficio. testa. sed regulariter heres inobediẽs defuncto priuatur omni cõmodo vt hic, fallit nisi per legẽ reperiretur alia specialis pena imposita i cõtrarium. Ita solũt doctores in l. fideicõmissis. Opp. ꝛ videtur q̃ heres inobediens debet perdere etiam legitimam
9 partẽ. Nam mitius agitur cũ lege quã cũ homine. vt l. Celsus. ff. de arbi. sed ego vidco quod ibi nõ obediuit legi, priuat debito iure ususfructũ. §. si vero nõ fecerit. j. eo. ꝛ hoc §. si vero nullus. ergo vbi defuncto non obediuit, dr̃ priuari debito iure nature, sed ibi erat debita prius q̃ testator moreret, sed debita iure i
10 stitutionis nõ. Nota q̃ legitima debetur filio i vita patris. Pro hoc facit q̃ filius dr̃ heres in vita patris, vt l. ii quis legaꝰ. in
a ff. ad legem Cornelia. De Falcidia. In contrarium videtur text. ꝛ i sumi li in l. prima. §. impuberi. ff. de collatione bonor̃. de liberis. agnol. fin. vbi Dyn. formar hanc questionẽ, ꝛ allegat istũ text. Et misso quod dicit Dynꝰ, dico viuo patre nullum ius cõpetit filio, sed dicitur debita, q̃ in eam partem nõ põt filiũ detrahi dare, nisi ex causa iusta ingratitudinis, ꝛ ista vera sunt gl. in capit. Kay. extra de testamentis. Pro quo facit authentica si qua mulier. ꝛ quod ibi not. C. de sacrosanctis ecclesijs quã authenticã habemus j. d. sanct. episcopis. §. si qua. ꝛ in authentica vt liceat matri ꝛ auie. §.
11 q̃ vero mater ex consensu. Hoc facit ad idẽ li filius cõmittat maleficiũ aliquod, pater pro eo nõ cogitur soluere legitimã p cõ
b demnatione. Et ita determinat Specul. in titulo de execu. sententia §. sequitur. versic. quid si filius damnil. quid, p filio condẽnato, mortuo patre frater possit imputare in parte illius filij, p q̃ pater soluit: notat Jacob. de Bren. in l. Stichus habet. ff. de penu-
12 lega. Querit gl. an filius institutus a patre possit detrahere duas quartas, videlicet falcidiã, ꝛ debitã iure nature. Circa hoc text. ꝛ gl. videntur variare, quod non possit detrahere nisi vnam quartam. facit hic text. l. Papinianus. §. si quis impubes. ff. de iofficio testõ. ꝛ j. de restitut. ꝛ ea que pa. §. quamobrem. ꝛ l. filium C. famil. erciscund. ad Trebellianum. l. iubemus. ꝛ not. gl. in l. in ratione. §. q̃ vulgo. ff. si cui plus quã per legem falcidiam. ꝛ l. j. §. interdum. ff. ad legem j. alcidiã. Sed vero hic distinguit, aut filius est institutus pure, aut sub conditione. Primo casu detrahit vnam. Secundo duas, ꝛ sic ista gl. cõliderat, an ista institutio sit pura. vel cõditionalis, de restitutione vero nõ curat an sit pura vel conditionalis, idem notat in summa huius titul. Ego, cui videtur ista gl. fuisse, ꝛ ita alleg. ista gl. Jaco. de Bel. ꝛ Mat. qui tenuit istam opi. Alibi gl. dicit, aut filius est institutus ꝛ rogatus de restituẽdo pure, vel sub cõditione. Primo casu vna sola quarta. Secõ casu possunt detrahi due, statim alia adueniente condi
13 tione, ꝛ ita no. in d. l. Papinianꝰ. §. eo. autẽ solo. C. ad legẽ fal. l.
c quã quã. Et ista opi. videtur iudicio meo vera. Et hãc etiã sentit ista gl. hic, q. j. gl. vult distinguere. Aut filius fuit rogatꝰ ad, restituendum pure aut sub conditiõe. Ad hoc me mouet l. iubemꝰ quam gl. alle. q̃ non loquitur in institutione sub cõditione, ꝛ hic ista gl. concor. cum gl. l. Papinianus. §. eo. autẽ solo. ꝛ dr̃ ista gl. preseruari post restitutionem, ꝛ sic verba que sequuntur in glo. sub conditione vel in diem, referebantur ad verbum restituendo. Et hec opinio videtur esse canonistarũ, vt l ca. Raynutius. extra de testa. gl. tamen hic recte intelligendo vꝫ velle quod ꝑm canonicã equitatẽ semper possint detrahi due quarte, siue est rogatꝰ de restituendo sub cõditiõe. siue pure. Contrarium probat l. iubemus alleg. §. vbi text. dicit, q̃ filius rogatus de restituendo sine filijs decedens retenta quarta dodrantẽ dr̃ restituere. Not. q̃ dicit dodrantẽ. ad idem d. l. filium. ꝛ l. j. §. inter. ff. li cui plꝰ quã per l. Fal. istã doc. tenent in d. l. quam quã. Jac. de Bel. hic, ꝛ j. d. restit. ꝛ ea que pa. §. quamobrem. Et ideo posito pro constanti q̃
14 due possint detrahi. Quero, an quelibet detrahat d. vniuerso. Respondeo nõ: sed detrahitur debita iure nature de vniuerso, ꝛ postea detrahitur quarta de reliquo. Ita ꝛ Dy. i l. si vero cõpolita. ff. de milit. test per tex. illius gl. sentit in d. §. eo autẽ solo. in gl. Fal. ibi vero reliquę ꝛc. no. extra in d. c. Raynaldus. in gl. super verbo, moreret, ꝛ super verbo, nõ potuit. ꝛc. Nota. q̃ si nullus ibi §. li vero cõtra not. j. §. his omnibus. vbi gl. de cõiunctione non curat, ꝛ illa tr̃ Jac. de Bel. dicẽs, q̃ cõiunctio post traditionẽ nõ
15 multũ operatur, ꝛ preferetur solum magis dilectus a testatore: sed sola coniunctio vbi non est maior bonor. circa quẽcũq; non ostendit maiorem dilectionẽ, ergo cõiuncti sola ratione cõiunctionis nõ sũt preferẽdi disiũctis. In fine ꝛc. obstat d. §. his ita. q̃ loquitur qñ ille, cuius portio accrescit, non adiuit. sed si tunc iam adiuit q̃ tunc non accrescit inuito, sed demũ volenti, vt pro batur. in d. l. si minor. Bar.

ADDITIO,

a Videtur ter. Adde Ang. in l. lex Cornelia. §. ℏ. ꝺ vulga. ꝛ pup. etiam Bald. ꝛ adde Roma. in l. cum filius. de verbor̃ obligationibus. ꝛ Felin. Sãn. in c. in presentia. de probatio. ꝛ Ange. in cõsil. incipien. an Petrus filius Pauli. idem consil. incip. amice ꝛ frater charissime ꝛc.

b Pro condemnatione. Ad quod vide etiã que optime p Joannem de Ana. habentur in cap. secundo per illũ textũ de deli. puber gl. in rubr. C. de decre. decu. libro decimo. ꝛ per Bar. etiã ꝛ Imolam in l. cum filius. ff. de verbor̃ obligatio. ꝛ p Bald. i l. omnimodo. §. imputari. C. de inofficio. testa. ꝛ in l. j. C. ne filiꝰ p

pat. ꝛ per ꝑdet. de Anch. in repe. c. j. in ver. iuxta ꝓdicta. de cõstitu. vel etiã quid si filius sit superi⁹. ꝛ Bal. ꝛ Jmol. in l. lex ꝙ. ff. de vulga. ꝛ pupilla. ꝛ per Ang. latissime i l. si filio. la. ff. solu. ma. ꝛ Paul. de castr. in consil. xxxiij. ꝛ per Bretunum ꝛ modernos in libro maleficiorum. in ver. dictum Sempronium.

c Vera. Aide quod ista opin. est approbata de iure canonico, licet nõ videatur vera de iure ciuili, ꝛ ita obseruetur ꝓout dicit tales dicunt sed tu dic q vbi qs esset rogatus de restituendo icõtinenti, ille decretales nõ obseruarentur, ita pluries reperio. dõ. Bat. de Ua. dis de ꝑdiis. Z. C. doc. preclarissimũ auũ meũ ꝙ soluisse. ꝛ subdit Bart. in dicta l. Papinianus. alleg. in textu. in §. meminisse. q hoc sepe accidit, qñ dispositio nõ valet iure testamẽti. ꝛ est apposita clausula si nõ valet iure testamenti valeat. in re codicillor. ꝛc. tunc enim si testũ non valet aliqua ratione. forsan qr in eo non sunt testes. vel alia ratione non valeat voluisse q hereditas restituat venientibus ab intestato statim. ꝛ sic non detrahitur, nisi vna quarta. vt ibi etiam per Bal. ꝛ idem tenet ibi Ange. in fi. §. meminisse. ꝛ etiã tetigit in §. sequen. nunquid autẽ detractio duarum quartarũ habeat locũ in asendẽtibus vt detrahere possint illas. Bal. dubitauit in l. si a milite. §. fin. ff. de test. milit. ꝛ arguit q nõ. postea dicit. cogitabis. Et ad id q ôt Bart. hic. vide omnino Alexan. de Jmol. in cõsil. cxlij. secunda parte. ꝛ. in consilio xlij. ꝛ in consilio cxxxix. j. parte. ꝛ Paul. de castr. in consilio xiij. et in consilio xc. in fine. ꝛ Oldr. in consilio lxviij. ꝛ cij. ꝛ cõsi. clvij. ꝛ plenius in consi. cciij.

1 ☞ Fideicommissarius habet similitudinem cum herede, ꝛ est hꝰ effectu, intellige vtiliter infra numero. 2.
2 Filius cui relictũ est fideicõmissum vniuersale, dicit testamentũ nullum, si non fuerit institutus.
4 Heres monitus si desistat parere dispositioni defuncti, qñ extraneus, vel fiscus admittatur.
5 Serui sunt viles, ꝛ plerunq; indiscreti.
6 Legata plerunq; propter merita relinquũtur.

Inordinatum. Jmo quod sic inordinatur cũ primo de his que extestamẽto veniũt, debuisset dicere, vt l. j. in princip. ff. si ta. test. nul. ex. Sed dic ꝑm Francis. Accur. quod ideo ꝓius ꝓmisit venientes ab intestato
1 qr de hoc pauca volebat dicere. ideo ꝓius de his se expediuit. C Nota. ter. ibi quomã. ꝛc. in similitudine quod fideicõmissari⁹ vniuersalis habet similitudinẽ cũ herede. est etiam heres in effectu. vt l. si filius. §. fi. ff. qs cum eo. ꝛ l. si necẽ. §. fi. de bon. lib.
3 Et hic facit ad titu. q filius cui relinquit fideicõmissum vniuersale nõ ꝑt dicere testũ nullũ, ꝛ nõ fuerit aliter istitut⁹. Et ita determinat gl. in l. scimus. §. cũ aũt. C. õ inoffi. testa. Sed illa gl. est ꝑ text. in l. ita tñ. §. qui rogatus. ff. ad Treb. vbi dicitur. quod filius emãcipatus, cui est relictũ vniuersale fideicõmissũ, pot agere p cõtractabul. q cõtractabulas ei nõ daret si esset institut⁹, cui ꝑ tabulas nõ det filio instituto, vt l. j. §. i. in ꝓin. õ bo. pos. ꝑ tabul. Patet ergo q filius existes in potestate cui est relictum fideicõmissum vniuersale. pot dicere testamentũ nullum. cũ per illud fideicõmissum non iudicetur institutus. Primo text. j. vt cum õ up. cog. aliud dicit expresse quod non sufficit, quod filius habeat legitimã per fideicõmissum. Non. obstat hic ter. ꝛ si. qr cõcedo quod fideicommissarius vniuersalis habet similitudinem cũ hꝰ de. ꝛ est heres in effectu, qr sicut heres institutus agit ꝛ cõuenit
3 directe vt Insti. de fideicõmis. her. §. restituta. ita fideicõmissarius agit. ꝛ cõuenitur vtiliter, vt õ. §. restituta. ꝛ soluit legata ꝑm distinctionem l. fi. C. ad Treb. ꝛ l. j. §. pe. ff. co. Itẽ qr qui non est institutus vel exheredatus, õ ꝓteritus. l. pen. ciuili. C. de fideicõ. no. gl. ibi quod neq;. In vltima dicitur velle ista gl. quod vbi libertates in testõ nõ sunt relicte, extranei nõ admittuntur. Sed
4 aliter nõ. ꝛ melius j. eo. C. si vero ablatũ. in gl. ꝛ ad extraneos. gl. ꝛ doc. in aut. hoc amplius. C. de fideicõ. ibi no. gl. verbo, extraneos. Sed certe veritas est, q fiscus demum volens admittit Et istud ꝓbatur in hoc ter. dũ dicit. post qs fiscus. ꝛc. ꝛ istud tenent gl. ꝛ doc. i. d. auth. hoc amplius. ꝛ Jac. de Bel. hic not. gl. ibi. ꝓimo. ꝛc. ꝛ ibi, nec enim. de q ibi ꝑ Dyn. in l. cum ꝑ. §. fideicommissum. ff. de l. j. ꝑ Jac. de Bel. in l. quoties. ff. de vsufr. per Ly. in l. ꝓposteri. C. de testa. ꝛ ibi, vt ꝑ. dictum est. ꝛc. Et ad l. in gl. alle. respondeo. qr qñq; loquitur de liberali actione dãda pluribus seruis, cũ omnes ad libertatẽ peruenire nõ possint. ꝛ tũc ne libertas tota p vnũ remoueat sorte dirimitur. vt l. si duobus. in ꝓin. C. cõmuna de leg. vel inspicitur merita vniuscuiusq;, vt d. §. qd ergo. l. gñer. de fideicõ. liber. Quinq tractat de alio cõmodo eis acquirendo. ꝛ tunc omnes veniũt vt hic. qr nullũ pot timere periculũ nec damnum. Quero que est ratio qõd in seruis inspicitur seru⁹ denomin at⁹ ꝛ nõ in alijs legatarijs. ꝛ dt Jac. õ Bel
5 rõ est ꝙr serui sunt viles ꝓle ꝛ plerũq; indiscrete. ꝛ iõ l. de ipsis

conditionẽ non sumit. de quo no. per doc in authn. hoc ꝓcipue C Item qro dr quod inter legatarios ꝓefertur habens maius comodũ. quare seruus qui est liberatus non ꝓefertur alijs legatarijs omnibus cũ libertas sit res inestimabilis vt l. liberta. ff. de reg. iur. ꝛ adeo q serui ꝓius fuerunt viles persone ꝛ hinc ea pte ꝛ ꝓ⁹ mortuis habentur. vt l. humilem. C. õ incest nup. ꝛ l. libero in fi. cũ l. seq. de cap. dimi. ꝛ l. seruitute. cũ simi. ff. õ. reg. iur. Jdeterea ꝓesumitur q testator eos in vita nõ dilexerit,
6 cũ in vita ad libertatem nõ ꝓduc⁹ cum legata plerunq; ꝓpter merita relinquantur vt l. adiecit. ff. ꝓ socio.

1 ☞ Verbũ relinquo nullo alio herede instituto trahitur ad institutionem. idem,
Si adiicitur vniuersitati bonorum.
2 Heres inobediens voluntati testatoris vt ꝓiuetur cõmodo. ꝛ to tempore cessare debeat. ꝛ an requiratur monitio.
3 Substitutus in casu huius. §. non admittitur ex vi substitutionis vulgaris sed beneficio huius legis.
Dispositio hui⁹ legis qõ habeat locũ adita hereditate. ꝛ nu. 9.
4 Primum ꝓpter penam quando quis cõsequi debeat.
Modie qõ sit differentia inter emancipatum ꝛ suum ꝓteritos in modo rumpendi testamentum.
5 Authentica, ex causa. C. de liberis ꝓteritis. an habeat locum in filio emancipato ꝓterito.
Testamentũ, in quo filius est ꝓteritus a patre cum causa, vel a matre an valeat.
6 Filius, exheredatus ĩ casu huius legis an admittat inter extraneos, vel cum fisco.
7 Extraneus in casu huius cõstitutionis, an ꝛ quando, ꝛ quo ordine admittatur.
8 Tẽpus ad ostendendũ voluntati defuncti esse paritũ q ponit⁹ tui ad petitionem legatariorum ꝛ fidei commissariorum.
9 Si liꝫ emãcipati ꝛ cognati qõ succedant de iure ciuili ex testõ.
10 Successor anomalus quod dicitur ille qui succedit beneficio huius constitutionis.
11 Fiscus in casu huius constitutiõis an admittatur vltimo loco.

Et hec quidem. Heres institut⁹ quilibet bonorum ratus inobedies cõmodo hꝰ fitario ꝓsunt quod dr applicari personis hic enumeratis a quo cõmodo filij exheredati penitus excluduntur, ꝛ ad tale cõmodũ
1 vocati iure heredis efficiũt hoc ôt vsq; ad §. hinc nobis. ff. õ. ibi omnibus relictis quod verbũ relinquo, trahit ad institutionem. dic vt in gl. no. verbũ. q intelligo verum nisi sit alius heres istitutus. vt i l. his verbis. in ꝓin. cũ gl. ff. de hẽre. instit. Cste est hoc verũ cũ hoc verbũ relinquo, est adiectũ vniuersitatibono
a rũ secus si certe rei vel quãtitati vt l. cogi. §. ꝛ generaliter. ꝛ ibi ꝑ Dy. ff. ad Treb. ꝓbatur per text. j. vt cũ õ appel. cog. aliꝫ
2 cõiuncto. ver. ceterum. † Not. gl. que incipit. s. annum ꝓ pobis ing. gl. declaratiõe dicaut loquit de pena imponẽda ex co q̃ est inobediens defuncto, qñq; loquit de pena imponenda ꝑter aliud delictum. Primo casu aut loquit in legato relicto ad mopias causas aut ad pias causas. C Primo casu loquit text. ꝛ õ. cũ. §. si quis autem nõ iplens. ꝛ hoc nili quis velit vti ꝓ heredem alio remedio, puta qr vellet agere de fructibus ꝛ vsuris vt C. de vsur. ꝛ fruc. leg. l. j. Secõ casu aut quis vult vti ꝓ herede ex sola negatione i qua vsq; ad sententiam perseuerauerit citra punit pena dupli, vt insti de act. §. itẽ mista. Instit. de obligatione ex quali cõtractu. §. fin. aut vult vti ꝓ heredem ex solutione ꝛ tunc aut fuit facta bina monitio, ꝛ incõtinenti heres petatur cõmodo relicto sibi a testatore. ꝛc. vt j. de eccl. tit. alle. in gl. huius tem. Ꝓ⁹ hoc facit aut. l. C. de epis. ꝛ cler. aut talis heres nõ admonit⁹ distulit soluere, ꝛ si distulit per sex menses a tempore insinuationis, ꝛ testi cõputandos, ꝛ tunc nõ ꝓiuatur eo q̃ ei sibi relictus: sed tenetur ad fructus ꝛ vsuras a tpe mortis testatoris vt j. eo. tit. §. si autem legatum quieq d gl. hic dicat. C Eodo casu principali exigitur bina vel tertia monitio ꝑm qualitatem delicti vt j. vt hic. matr ꝛ auie. §. si quis in sua. de san. epis. ꝓ pbyteris ꝛ diaconibus in gl. no. verbus. vbi de ista questione est ca
3 sus ex de testa. c. si heredes. ꝑm vnam lecturam. † Not. glo. sed nunquid ibi, secundum Joã. Idem not. in d. l. post aditam. ꝛ aut. hoc amplius. C. de fideicõ. Et est rõ, qr ista constitutio hꝰ lo cum hereditate adita, vt ꝛ. eo. §. semper igitur. versi. inde oportet igitur quod ex beneficio huius legis substituꝰ admittatur, nõ ex vi substitutiõis. cum substitutio expirauerit, vt d. post aditã. C Not. gl. nunqd ibi ne quis. ꝛc. q̃ lex probat q̃ sit in pena. ergo ꝛc. C Nõ obstat quod dr quod sit in penã. ꝛc. vt l. alleg. per Azonem. verum est principaliter ꝛ imediate propter penã, sed quadã mediata ratiõe. videlicet qr est heres, quo casu lex permisit posse cõsequi ꝓmius ꝓpter penam, vt ff. de ꝛ
cuſa

causa.tuto.l.sed et milites.§.i.scribit autem not.Dyn.in.l. de creto.ff.de supe.tuto.ꝛ latius per eundē in capitulo ꝙ ob gratiā de reg.iur.libro sexto ꝛ ibi reduc.ꝛc. ¶Idē not.in.l.si seruꝰ plurīū.§.fi.eo.ff.de legatis primo. ¶Sed ꝟrūm vr quod iste desit esse heres ipso iure pp inobedientiā vt.§.in omnibus.J.eo. Sed respondeo hoc est verū,si alius adeat hereditatem.sicut alibi dr̄ actus est nullꝰ,si hoc allegat aduersarius,vt.l.eleganter.i principi.ff.de dolo.ꝛ in testō,quo filius preteritus,vt.l.filio.ff.ō iniust.rup.testa. ¶† Nota gl.dicentē,nullo ibidē in emācipato. 4
nota quod etiam hodie est differentia inter emancipatū ꝛ suū p
b teritos bi modo rumpendi.nā suus preteritus agit per contra- tab.ꝛ pōt dicere nullū siue causa sit inserta,siue non. Emancipatus vero hodie ita demū dicit testū nullū,si causa non sit inserta,quod tene menti.Et idem.tꝫ Azo in Summa.C.de liberis pteritis vel exhered.§.est autem effectus.Et ita debet intelligi ꝙ
1 dr̄.C.de.colla.l.si emancipati.ꝛ in vlti.gl. ¶† Secundo not.qō aut.ex causa,hꝫ locum in filio emācipato preterito,ꝛ sic iura antiqua que loquūtur de filio emancipato sunt cōrecte per authē
c ti.ex causa.ꝛ cum hec gl.concordꝫ.quod no.C.de bon.posses.cō tratab.l.prima ꝛ.l.si extraneo.ff.ō vsufr.Inst.de exhe.libro.§. emancipatos,cuius ꝟrium not.gl.ff.de mino.l.si filius,ꝛ.l.Gallꝰ §.in omnibus.ff.ō liberis ꝛ posthumis.de quo dicam.J.vt cū de appel.cog.§.aliud.Et ibi casus,si qñ filiꝰ emancipatus preteritur a patre cum causa,vel a matre cum istis duobus casibus valet testū,ꝛ ibi quare non circa hanc partem vide ꝙ notatur i autenti.hoc amplius superius alleg.† ꝛ ibi.§.qui duos.Jacob.ō
6 Bel.repehendit hanc gl.qꝛ istefiliꝰ §m hoc reperirē esse hꝛs ꝛ exheredatus,que sunt opposita,nec possunt esse sub eodem subiecto,vt.l.hec verba.ff.de verbor̄ significatione.ꝛ sic ratiōes trarietas repellitur,vt.l.secūda.§.sed si alius.ff.qñ ap.sit cū fi. Preterea ista.l.no excludit exhr̄datos.Ratio est,qꝛ testator vr eos repulisse.Et ideo nullo iure iste exheredatus est admittēdus.cū vna sit legis intentio,vt dicit hic textus.Et hanc opinio nē doctores tenēt in dicta authenti.hoc amplius in fine.Jacob. de Bel.dicit hoc esse relinquendū arbitrio iudicis,qui hꝫ ispicere ꝛ inuestigar mentē testatoris,arg.l.tertie.§.conditio.ff.ō adimen.le.ꝛ l.volūtas.C.de fideicō.Not.gl.ibi.p hāc cōstitutionē.
Nota ista gl.que est vera,lꝫ videatur velle gl.supra eo.§.ordi-
7 natum. ¶† Quero,quomodo poterit venire ad extraneos.Dicit Odo.quod dr̄ fieri citatio per proclamem.ꝛc.Vadat coram iudice ille,qui prius venerit,preferet alijs.l.placuit i fine.C.ō collatiō.pa.libro vndecimo.ꝛ ibi precedentes.id est illi,qui precesserūt extraneos ꝛ i.l.finali.Ista gl.formaꝫ q̄stionē,qñ hr̄ditas nō est adita,qꝛ dr̄ quod fiscus ista hereditatē accipit,tanquam vacantem,ꝛ lex dicit quod hereditas nunc vacans est,qñ non est adita,vt.l.prima.ꝛ.l.vacan.C.de bo.vacan.libro decimo q̄ casu ista constitutio non habet locum in hereditate nō adite,vt supra eodē,§.semper igitur,ꝛ sic ista gl.non facit ad ꝓpositum in dicto.§.preterea.si proponeres istam hereditatem aditā.ex quo ponimus quod nulla fuit relicta in testō,adhuc ista questio non procedit ad nostrum propositum,quasi nulla sit. ¶Nota gl.ſ.expreſ
8 se ibi,sed quid ꝛ cetera. † Nota quod potest statui tempus ad ostendum ad petitionem legatorum,ꝛ fideicōmissor̄:ꝛ aliorꝫ qui admittuntur ex authoritate huius constitutionis adde ad glo.
9 laquandiu.iij.ff.de acquirēda hr̄ditate. ¶† Nota gl.vt illū ibi p totum,ꝛ illud exemplum hꝫ locum hereditate non adita. Prodat in dicta.l.prima ꝛ not.C.de fideicōmi.auctenti,hoc amplius ideo illud exemplum nō videtur bonum huic.§.cū nō sit bona similitudo de eo qui efficitur heres hereditate per alium nō aditam in casu nostro:nam hec cōstitutio hereditate adita hꝫ locū: vbi.eo.§.semper igitur.Et ibi vocentur,Innuit gl.ista ꝙ cognatiōes emancipati non succedunt de iure ciuili ex testō:idē sentit de inofficioso testō.l.posthum,circa principium,ꝛ.l.cum quidam.§.sum heredem in gl.magna.ff.de acquirēda hereditate. l.illud.§.finali:ff.ō cōtratabu.Sed ꝟrūm sentit gl.ī.l.finali.ff. de interrogato.actio,ꝛ illa gl.est vera,ꝛ probatur per textū.ff. de bono.possessio.contra tabu,l.ex duobus i principio ꝛ sic ista gl.non videtur bene loqui.Vel si volumus eam sustinere,dic ꝙ ista gl.nō vult hoc dicere quo cognati ꝛ emancipati nō succedāt ex testō de iure ciuili:sed in eo ꝙ glos.dicit:neque ex testamento. ꝛc.intelligē.ſ.quod fuerit scriptum intestamento,ꝛ sic glo.se refert ad primum dictū.ſ.qui videlicet scriptus.ꝛc. † Quero:dicitur quod ille qui capit cōmodū quo privatur,efficitur hꝛs quo-
10 quis successor vel heres dicatur iste:Ex testamento non:qꝛ non scriptus.Ab intestato non:quia forte non consanguineus.Dic vt not.Inst.it.de eo cui li.causa bon.§.quid ergo vbi dr̄ ꝙ i casu huius legis ille qui succedit,dr̄ successor anomalus.quā gl.perpetuo tene menti.Et dr̄ iste talis admitti vt heres ex authoritate huius legis:vt notatur in.§.si vero ablatam.ſ.eo. In glo.q̄ incipit,scilicet ponendo ibi supra eodem tenet.gl.ista quod conIunctio nihil operatur,quo magis quis admittitur ad cōmodū. Cuius contrarium no.ſ.eo.§.si quis autem nō implens,sed hic vide vt ibi dixi. ¶Ultimo nota tex.ibi,tertio vero i fisco,qꝛ hic est casus quod fiscus vltimo loco admittitur,lꝫ contrarium nota gl.ſ.eo.§.ordinatiū,vbi dixi,ꝛ circa omnia predicta ꝛ omnes. §.precedentes,vide ꝙ habes rj.questio.j.c.Sylueſter.Et extra de voto.c.lꝫ ꝛc.

ADDITIO.

a ¶Bnorum.Adde idem tenentem domi.Soci.in consi.xxxiij. incipien.prosequēdo ordinē.versi.cū ca secūdā q̄stio.circa principium.versi.seq.in.j.parte charta.lxvj.

b ¶Modie est differentia inter emancipatum ꝛ suum preteritos. Adde ꝙ not.i apostil.ad istum post eū ꝛ alios coapostillatores i. l.meminim⁹ nume.j.i versicu.emancipat⁹ succedit.ſ.ō ie.hr̄di.

c ¶Auth.ex causa.Vide ibi omnino Bald.in.vj.colū.ꝛ Dyn.i. d.l.Gall⁹.alleg.in textu.ꝛ Barto.i.l.certū,pe.colū.C.vnō cog.

1 ☞ Falcidia a falce dicta,qꝛ sicut falx resecat.

2 Falcidia non a pretore,sed a cōsule introducta,vel a tribuno denominata.

Pretor quod non tollat ius ciuile.

3 Heres subtrahens aliquid de hr̄ditate,quod perdat Falcidiā. Et an totius hereditatis,vel rei subtracte tātum.

Triplex est ius disponens circa Falcidia,quando heres subtrahit aliquid de hereditate.

4 Testator quando presumitur inuitus,Falcidia detrahitur.

5 Legatarij ꝛ fideicommissarij quod citandi sunt in confectione inuentarij.

6 Inuentarium confectum citatis aliquibus legatarijs,ꝛ aliqb⁹ nō,an valeat saltem quo ad citatos.

7 Inuentarium quod confici debeat coram iudice,ꝛ nu.17.

8 Citari procuratorem quando,sufficiat,etiam si dominus nō habeat legitimam excusationem non veniendi.

9 Citatio verbalis,an fieri possit extra territorium.

10 Testimonium de visu,ꝛ non de auditu valet,ꝛ quādo de auditu.

Visus regulariter accipitur.pro quolibet sensu corporeo.

11 Testimonium de auditu alieno,quando admittatur.

12 Testes.quando debeant habere notitiam contrahentium.

13 Si testes non cognoscunt illum,de cuius facto deponunt,dr̄ ille talis eis exhiberi vt eum cognoscant,

14 Testi deponenti de credulitate quando credatur,remissiue,

15 Negatiua an probetur.

16 Negatiua coarctata directe probatur.

18 Paupertas ꝛ diuitie probantur arbitrio iudicis.

19 Inuentarium debet finiri per eundem notarium,qui illud incepit.ꝛ coram eisdem testibus.

20 In cōfectione inuentarij vnus testis sufficit,ꝛ quando requirantur duo.

Hinc nobis. hrs faciens inuentarium sm formā iure traditam nulla vsus malignitate legis beneficio vtitur,nisi a testatore fuerit prohibitus Falcidiā de trahr̄,nec vltra vires hr̄ditarias cōueniri pōt Inuentario aūt nō facto,nullo huius legis beneficio gaudet.h.d.vsqꝫ ad
1 §.non aūt. ¶† Nota gl.ibi,dictum autē,istud non videtur verū. Nam tex.Falcidia hꝫ duo capita,quoꝝ primū nō resecat legata,lege prima in principi.ff.eo.ꝛ tū vocabatur Falcidia,ꝛ anteꝙ esset secundū Lan. ¶Sed pōt responderi ꝙ assumpsi nomē ab alio capite,quod dum promulgabatur primum caput erat in mente legislatoris,sm ista erat opinioꝙ determinarē a falce.Et vide ꝙ possit sustineri,nam video quod Trebellianica potest dici Falcidia,vt.l.pater ꝛ.l.Titio.ff.ad.l.Fal.C.ad Treb.l.iubem⁹. ꝛ.l.quam quam,ꝛ.l.si vt.alle.C.ad.l.Fal. Preterea,ꝛ iure nature debita appellatur Falcidia,vt.C.de inoffi.test.l.que nuper.ꝛ aut.vnde si parens.eo.tit.ꝛ sic quelibet lex,que resecat.pōt dici Falcidia,vt no.Azo in Summa huius titu.ſ.In gl.dicitur aūt
2 Falcidā.Et ibi.§.alie,hoc est falsum,nam cū per ius ciuile.xij. tabu.poterat testator totam substantiam distribuere,nō vr qō p tor posſit ipo iure resecare.ꝙ facit lex Falcidia,vt.C.ad.l.Fal. l.pe.ꝛ.l.linea.eo.tit.Nam ius ciuile nō potest tolli per pretorē ipso iure,vt Insti.de bon.pos.§.quos aūt.ff.de bo.possess.ꝛ tabu.l.filium.§.sed quemamodum.l.ex duobus.§.fin.de vulg.ꝛ pupil.cū.ſi.Dicit ergo Falcidia non a pretore,sed a cōsule fuisse introducta,ꝛ ita no.gl.i.l.j.i principi.ff.eo.ꝛ hāc tenē doc.i rub. C.eo.vel dic,ꝙ Falcidia nominata a tribuno plebis,vt dr̄ tex.in ſi.dist.c.q̄dā,vide ibi nota.ꝛ adō ꝙ not.gl.Insti.ad.l.Falci.i pn. Nota.gl.cū nō sic.ibi.si non habes nō,ex ista secunda lec.prout.
3 in litera,† quod si heres aliquid subtrahit de hereditate perdit

I totum. Falcidiam. In fin. tz ergo ista gl. qō ō iure antiquo hēs subtrahens aliquid de hereditate perdit Falcidiam in totū vt l. beneficio hic all eg. Sed hoc est falsum immo hēs subtrahens aliquid de hereditate perdit Falcidiam rei solū subtracte. vt. l. rescriptum. ff. de his quibus. vt jndi. ff. ad legē Falc. l. Paul⁹. & l. hēditatē. §. n. eo. tit. facit. ff. ad Trebel. l. Paul⁹. respondit &c. quare dic. q est triplex ius. Unū est digesto. & ff. quod hēs subtrahens perdit Falcidiam in re subtracta tantum. vt. §. alle. Secūdū est ius. C. odicis. & ff. quod heres subtrahens debeat restituere duplū. vt. §. illo alle. & ante dictū. §. de iure Codicis hēs subtrahens perdebat Falcidiam in re subtracta tātū. vt. l. nō dubium. C. de legi. secundum vnā lectu. Tertium ius est Authenti corum. quo statuitur quod heres subtrahens perdit Falcidiā. non solū in re subtracta. sed in totū. vt hoc tex. & ff. secundā lec. & no. gl. exp esse. j. co. §. si vero non fecerit. in gl. que incip. hoc facit. hic per hoc videt̄ correcte omnes leges anteriores. Et hāc op. tz Dyn. in. d. l. rescriptum tz Lyn. videatur sentire cōtrarū in auth. sed cum testato. C. cod. non obstat. l. beneficio hic alle. q respondeo quod ibi non dicitur quod ille qui maligne i vna re p fideicōmissz legata. seu relicta. se gessit. perdat Falcidiam i totu. vel in illa tantū. sz hoc declaratur per alios leges. quas gl. legaut. ✝ Quero. ō hic inuitus. virum testato. presumat inuitus tex. & gl. est quod sic in. l. Titia. ff. ad. l. Falc. & no. in. l. filium quē habentem. C. fa. erc. in. iij. gl. ✝ Jbi fiat ig. & nota ex hoc q ad cōfectionē inuentarij debent citari fideicōmissarij. & legatarij. sed pone. ✝ alij legatarij sūt citati. & alij nō. nūq d ille. q & citat⁹ pōt allegare inuentarium non valere. q legatarij nō sunt citati. Et vt q hic. quasi non sit seruata forma dicte. l. vltime. C. de iure de lib. & in forma hic tradita. Pro quo. j. co. verticulo bis omnib⁹. In prium videtur. quod ista inuentarium saltez valeat quo ad citatum. sicut dicimus in sententia. que fertur partibus nō citatis. non valet. & tamen it̄ agatur ꝯ duos. & vnus citetur in pronunciatione. aliis non. sententia valet quo ad citatū. quo ad aliū. nō vt est casus in. l. de vno quoque. ff. de re iudicata. & ff. de iudic. l. non idcirco. in principio & in capitulo cum super. extra de sentē. & re iudicata. ✝ Quero. quis est mod⁹ citandi. Dic vt in gl. q incipit. id est. procura. ex qua iuncta cū text. nota. quod inuentarium dz fieri coram iudice. cum citatio de q̄ loquitur glo. non possit fieri nisi per iudicem. Et sic ista gl. facit pro opinione Bar. ō fa no. qui per hoc tenet. vt recitat Specul. in titulo de instrumētor editione §. finali versiculo quid si heres. Sed aduerte ad hanc gl. q ista videtur velle quod citetur ipse procurator. si dominus habeat legitimam excusationem non veniēdi. nō aūt fiet citatio vt ōt hic gl. ✝ Et ꝑm hoc videt hic text. q vbi principalis habeat legitimam causam non veniendi. pōt procurator citari. licet pius nō citetur principalis. An aūt vbi principalis alias nō habuit iustam causam non comparēdi. possit citari procurator. vī text. quod hic. C. vnō vi. l. meminerint. ff. de lib. agno. l. prima. §. primo. C. de. procuratoribus. l. cū q. Sed doctores ibi intelligunt q pius dz citari. procurator. & ita gl. ōt extra de dol. capitulo causam. Veritas est quod ad primum decretuz sufficit citatio procuratoris. ad ꝑm. citatio domini. vt. l. hoc amplius. §. finali cū. l. seq̄ti. ff. de dāno infecto. ✝ Ultimo ex hoc textu cōiuncto. §. si verō absunt. colligitur argumēt. quo citatio verbalis nō posset fieri ex̄ territorio. ad idem extra de dolo. capitulo cū olim. & q ibi not. & q notatur in capitulo ex parte extra de appellationib⁹ ad idē. §. vt spon. lar. §. ad hec quoque sancimus. versiculo si vero. An ꝑm vī tertius in. l. omnes a. §. verum si apparitor. C. de episcopis & clericis. & l. secunda. C. de officio prefect. vrbis. ō q̄ questione dic vt disputando tenuit Lynus in questione q̄ incipit. Rector ciuitatis Benarum. ✝ Notat text⁹ ibi. videlicet. & cetera q testis debet testificari de visu nō de auditu q dic vt i gl. ibi. Not. testimonium. sed veritas est quod testimonium de auditu primo admittitur. vt probatur in. l. sepe. de officio presi. de testō milī. l. diuus. ibi audiuisse. & cetera. & Jnstī. de testō milī. §. plane no. in. l. secunda. §. ibidē labeo. ff. de aqua pennuiali. ar. facit capitulum primum ex̄ō testi. Quid enim si volo. pbare testatorē talia verba dixisse. vel talia verba in stipulatiōe interuenisse. vel aliqd q auditu percipitur: certe p sensuz audit⁹ de his pōt redi & fieri testimonium. p prealleg̃ata. l. fa. Sed non obstat qō ōt hic vidisse. nā vis accipit generaliter p q̄libet sensu corporeo. vnde si per sensum visus quid ꝓcipitur. testis. dz de visu testificari. si per sensuz audit⁹ de auditu. & sic de similibus. & ita not. Jacobus de Aretio. C. de testib⁹. l. testiū. & ibi p Lynum. & decima quarta questione secunda per totum in capitulo cuz causaz ex̄ ō testibus: per Jnnocentiuz & in Spec. de testib⁹. §. primo. vsque ilo itē quod non phibet. & §. nūc tractandus. versiculo vtaūt hoc plenius. Not. q gl. iij. q. ir. c. testes. & de cōse. distin. v. c. venisti. ✝ De auditu aūt alienoc nō pōt qs testificari. nisi i casu. l. si arbitē al. i gl. ij. l. §. idē lab. ō. ff. ō aq̄ plu. arcē. & pl. no. i dicto. c. testes. & isto casu vbi requiritur testimonium de visu tunc re⁹ ad testificādum non admittitur. ✝ An aūt vbi sufficit testimonium de auditu cocus admittatur. gl. hic dicit q hic. q intellige gl. q̄n testis habet notos contrahentes per vocem. Jta tenent docto. dicto caꝑ. testes. ✝ Secundo nota tex. cum gl. super verbo tres q testes debent habere notos cōtrahentes. Jn cōtrariū est tex. de testib. §. z licet. Et ō dic q̄nq; testes admittunt ad testificādū super actibus personalib⁹ seu contractu. & tunc debent cognoscere cōtrahentes ad testificandum: q̄nq; admittunt super reali seu super aliquo facto. vt quod Titius possederit. & tunc sufficit quod cognoscant eū de cui⁹ facto testificāt. vt no. Pla. in. l. ij. in ꝑn. ff. de testib⁹ & facit j. de testib. §. si vero ignoti. Q̄nq; ad hoc haberet instrumento & tunc ad substantiā initi. & vt instrū valeat. non oportet q testis cognoscat contrahentes. vt in dicto. §. z. fallit in inuentario. vt hoc tex. cum sua gl. & l. §. sinautem dubius. C. de iure deliberandi. Item fallit in testō condito in scriptis ab imperitis literam. j. de instrumen. cau. & fideicō. §. oportet. & not. in d. §. sinautem dubium. ✝ Sed aduerte. q si testes non cognoscunt illum de cuius facto volunt testimonii perhibere debet eis exiberi. vt ipsum cognoscere possint. & testib. capū causam. & tangitur in l. j. ff. si ex noxali cā aga. facit. ff. de publica. l. cū si exhibuissent. §. an aūt. ✝ Not. q tel. debent testificari sic esse. vel non esse. non aūt de credulitate. dicunius contra videtur in l. j. §. primo. ff. de ventr. insp. & extra de presumptionib. capitul. literis Et ideo pro huius declaratione dic. vt per Ly. ꝑm Jaco. de Are. in l. testium. C. de testi. in v. q. & Sepecartit. de teste. §. j. in ver. ité q depositi. facit optime extra d. ꝑm. literis. & Ultimo nota tex. nullo conscios. &c. q negativa pbat̄ fortiꝛ q̄ doc. dicunt quod regulariter negativa nō ꝓbatur. vt C. de ꝓbā. l. actor. & ei inçum ff. de ꝓbā. Fallit in hoc §. vbi negativa ꝓbatur per sacramentū purgationis. vt dicit gl. in d. l. acto tñ ꝓbatio dici pōt. l. ff. in §. licentia de iure deli. Facit ad predicta q negativa pbatur per sacramentū extra. de testi. & presentium gl. no. hic vī dicere aliter. que incipit. testimoniū quod ✝ hic talis negativa hz vim affirmatiue. & ū enim testis dē se stetisse vsque ad finē inuentarii. & nihil potuisset fieri quin ipse vidisset. peritde est ac si affirmatiua ꝓponeret. Et sic no. q̄ negativa. que est coarctata. pōt directe pbari. Ad tde q̄ no in l. Pontonius §. rei. ff. de acq. her. & in l. j. §. j. ff. de it. act. q̄ppua. lz Dyn. dicat ibi quod testis suspicione nō caret tūc sibi tz q̄ vbi negativa est coarctata. q potest cadere i mēte testis. tūc nō posset pbari. q. l. acto. ꝓ qua vide q̄ ibi no. doc. in iij. q. No. ergo gl. in. §. nō. tota ista gl. & vide quod no. gl. C. de fal. l. si quis decurio. & doc. ibi in v. q. Ep. q̄ no. gl. in d. l. in donationibus. Not. gl. isti substātiam. Ex qua no. duo. ✝ Primo q̄ ista. gl. videtur velle quod inuentarium fiat in iudicio. Dic quomodo dicit. & ver. ✝ Secūdo no. q̄ paupertas & diuitie pbāt̄ ꝓ metis dictis. Similem habes gl. in authenti. preterea. C. vn. vir. &c. De quo per Jaco. de Are in l. pauperta. ff. de ex. tut. vbi vī velle q etiā possit pbari per publicam famā. & vide gl. in. l. vbi adhuc. C. de iure do. & j. de equa. do. & illud colla. & gl. l. illa scriptura in fi. quod vī verum ꝑm Franc. Ancar. &c. l. cum anti. quitaꝑ. C. ō test. nisi impediatur. q̄ ō non obstat &c. vt j. §. sed neque. ff. de interrog. actio. de etate. & de Po. gl. interpolitio est ibi ꝓ singulari. in casu tamen regulē non tabelliones. vt pbatur in tex. l. ff. §. sinautē dubius. C. de iur. Ult. circa hunc tex. ibi & innullo cōscios. videq̄ no. gl. in. §. c. Artaldus. cum qua gl. concor. q notatur in c. bone extra de elec. in gl. hic esset & vide quod not. xx. q. ij. c. presens. in gl. q̄ nisi sed qualiter. & no. gl. sex trium. in fi. licet ista vltima opinio verior. tamen ponit de tribus in aut. sed cum testato. C. de legē j. alc. cum dicit si qui ex his absint. vel interesse nolint. Not. gl. est remotior. & ita ponitur i tex. in authenti. sed cum testato. que hic sumitur.

ADDITIO.

a ✝ Jn. l. omne. Vide vide et Bar. concor. dantē opi. & vide Paul. & Alex. Rap. & j. franc. in l. fi. ff. de iur. om. iudi. & Raph. & Franc. in. j. cōsti. C. & Ang. in l. j. §. hec stipulatio. & colum. si cui plus ꝑ. l. falcid. & in d. l. fina. & Angel. Are. in tractatu maleficior. ver. citantur in ij. col. & Bal. in marg. in versi. index. verb. Ex. & Nātā. in c. quoniam contra versi. citationes. de ꝓba.

b ✝ De auditu. vide Felin. in c. preterea. in princi de testi. cum nonnullis cōcor. ibidē per eum signatis. & p domi. Soci. incōst. lxiij. incipien. in cā vertente. versi. capien. & ibi nō tñ vnus testis. i j. parte. charta. iij. & in cōsi. cv. iij. incipiē. visis narratis punctis. versi. scō confirmatur in dicta parte. charta. clxxvi.

c ¶ Alieno, vide omnino Fel. in c. tã literis. in vlt. col. ad fi. ó test. in cap. ly ex quadã. circa princi. eodem titulo. Tu vide omnino de hoc quod posui in apost. ad istum post. eum ꝛ alios, coapostillatores in l. testium nu. ij. in ver. de auditu. C. de testi. ꝛ ꝯ collectã. c. literas. ꝛ ibi etiã posui in apostil. ad ipsum in ver. de auditu audi tus. extra de iur. calum.

d ¶ De credulitate. Adde Fel. in c. quoties. de test. in ij. col. á pri. ver. gl. fi. cum nonnullis remissibi positis per me in apostil. Adde quod not. ad ꝯ collecta. vbi proxima apost. alleg. in fi. in ver. ó credulitate ꝛ quod posui in apostil. ad istum l. iurisiurandi nu. fi. ver. sed ista gl. ó de testa.

e ¶ Probari. Vide domi. Alex. ꝛ Jmo. in l. j. vij. col. ff. si certũ pcta. ꝛ Bar. Bal. plene in l. acto ꝛ. C. de probatio. ꝛ Ang. hic, ꝛ in l. fi. ff. docere. in fi. ff. ne quis cum: vbi etiã per domi. Alexand. ꝛ Bal. in mar. versicol. iuramentum. ꝛ Bar. in consi. incip. cõmune Lignani. ꝛ dominus Alex. in consi. xlij. iiij. parte. ꝛ q̃ p Pau. de cã. in consi. clxxxvij. ꝛ per Fel. in c. tertio loco. de prob. ꝛ aliqd in c. super his. de accu. Adde quod no. in apostil. ad istum in l. j. numero primo versicu. per visum. C. de canon. fru. vbis Rome lib. xj.

1 ¶ Falcidia dicitur inducta magis in fauorem testantis: quã cõtra ius voluntatem.
2 Testato ꝛ quando presumitur ignorare vires sui patrimonij.
3 Legatarij in confectione inuentarij debent nominatim citari si sunt certi.
4 Forma inuentarij que sit: ꝛ qualiter fiat.
5 Inuentariũ debet incipi a die mortis testatoris intra. xxx. dies.
6 Inuentarium q̃ valeat. licet non sit inceptum, nec perfectum intra sexaginta dies a morte testatoris.
7 Jnuentariũ q̃ non vitietur: ly signum crucis omittatur.
8 Jnuentarium factum ab herede, an prosit fideicommissario vniuersali.
9 Fideicommissarius vniuersalis q̃ possit facere inuentarium si heres non fecit ꝛ ad quid sibi proderit.
10 Heres conficiens inuentarium, an possit vti Falcidia aduersus creditores.

1 Si enim, ¶ Nota ex isto versi. quod falcidia dicitur esse inducta magis in fauorem testantis. quã contra eius voluntatem: vt hic. Ad idem infra eodẽ versi. hec autem. ¶ Secundo no. quod testator presumitur ignorare vires
2 sui patrimonij, ª Pro cuius declaratiõe dic. Aliq̃ loquitur in actibus morientium: ꝛ tunc presumit ignorare vires sui patrimonij: vt in versiculo hoc aut. Insti. q manu. non pos. ꝯ. sinagtẽ. argumen. C. qui testame. facere possunt. l. hac cõsultissima. ꝯ. at cũ humana. Aliq̃ loquitur in actibus viuẽtium: ꝛ tunc aut quis ly bona ad ipsum de nouo perueniant: ꝛ psumit ignorare vires sui patrimonij, vt qui nondum. C. de heredi. vẽdi. Aut qs ly bõa ab antiquo perueniant: ꝛ tunc si sint immobilia, presumitur scire: vt. l. quisquis. C. de rescindẽda vendition. Si vero sunt bona mobilia: ꝛ tunc si sunt presentia presumit scire si sunt absentia psumitur ignorare: vt l. in fraudẽ. ff. q ꝛ a quib⁹. Illud q̃ dixi q̃ in actibus morientium psumitur ignorare. ꝛc. est verum, nisi ex qualitate aliquid aliud presumi possit puta q̃ testato prohibuit detrahi falcidiã: nec ex hoc vr cessare error ꝛ presumitur sciẽs. Ita intelige gl. autẽ cum testator. ver. nõ ignora. ¶ Quero. qre
3 dicitur quod debent citari legatarij. Et idẽ dicit gl. in credi
toribus: vt ꝯ. in. ꝯ. illo. ¶ † Quero, qualiter debẽt citari. Rñ. de
b necessitari nominatim si sunt certi. alias sufficit gẽeraliter mittere clamando per ciuitatem ꝑm Richard Malumbrã vt l. si eo tempore. C. de remission. pigñ. ¶ Ultimo quero que sit forma inuentarij. b Gl. tangit ipsam. ꝯ. eod. ꝯ. sancimus. versi. facit. igitur. ª Et idẽ dicas qd forma est ista: quod ante omnia manu heredis fiat signum crucis, citentur legatarij: ꝛ creditores q̃ veniant tali die ad talem locum ad vidẽdum inuentarij cõfectionem vt. ꝯ eod. ꝯ. illo adiecto: ꝛ ibi not. ꝛ. C. de iure deliberãdi. l. fin. Jnsuper dubius. C. ad legem Falcidiam aut. sed cum testator. Et citatio fiat nominatim: vel generaliter: vt supra dixi ꝑm Richardum: hoc facto ds adhiberi vnus notarius qui inuẽtarium cõficiat: ꝛ ad confectionẽ inuentarij debent adhiberi duo testes qui heredem cognoscãt: vt in ꝯ. sinautem dubi⁹. ¶ Item debent adhiberi tres testes eiusdem ciuitatis locupletes: ꝛ bone opinionis loco legatarior: ꝛ creditorum absentium, ꝛ in eor pre
sentia ds inuentarium conficiat: vt ꝯ. eodem. titulo. ꝯ. si. vero abfuerint hoc facto ds heres se subscribere, si scribere scit. Si vero scribere nescit vel non põt, tunc ds adhiberi vnus alius notarius ad hoc tñ. scilicet ad subscribendum pro herede: vt i d. ꝯ. sinautem dubius. in fi. ꝛ põtest inuentarium facere per se: vel per procuratorẽ vt ibi dicitur. Et circa predictam formã vide Specu. in
5 tit. de instru. edi. ꝯ. fi. ver. quibus autem. ¶ † Et debet incipi iste
inuentariũ a die hereditatis intra xxx. dies. ꝛ phi ultra duos exagin
6 ta dies: vt l. fi. ꝯ. Jnautem. C. de iur. delib. ª † Ds aduerte quod ly inuentarium non sit inceptum: ꝛ perfectum contra illos sexaginta dies, nihilominus habebit beneficium inuentarij: vt not. Doct. in l. fi. ꝯ. fi vero postq̃. C. de iur. delib. ꝛ vide etiam ꝛ ꝯ. in
7 eadem lege. ꝯ. sinautem dubius. ¶ † Item licet illud signum crucis omittatur, nõ tamen inuentarium vitiatur, ꝛ cum ista sit talis solennitas cuius omissione non vitiatur: vt l. j. in fin. ff. de ventre inspiciẽ. ꝛ not. in d. ꝯ. sinautem dubius per Doctores ꝛ Ga
8 nistas. in c. Raynaldus. extra de testamentis. ¶ Quero nunquid inuentarium factum ab herede prosit fideicommissario vniuersali. Et videtur quod non: q̃ hoc videtur fecisse heres ex sua prouisione, ergo non tranhit in fideicommissarium per restitutionẽ. per l. si heres pecuniã. ff. ad Trebellianum. l. si post restitutã. ff. de cõsti. pecunia, dicit dominus Jac. de Bello. ꝑm Ant. de Ramponi. quod beneficium inuentarij nõ transit in fideicõmissarium ipso iure, sed p cessionem: qua facta illud beneficium poterit fideicommissario: vt l. si heres pecuniã. p. alleg. arg. l. si
9 minoris. ff. de administratione tutorum. ¶ † Secũdo quero, pone quod heres non fecit inuentarium: nunquid fideicommissarius ex sua parte poterit facere. Dicunt prefati Doctores. q̃ hic cũ vniuersalis fideicõmissarius sit heres in effectu: vt l. filiusfa. ꝯ. ff. q̃ cum eo. ꝛ l. postulãte. ff. ad Trebellianã. ꝛ ꝯ. eo. ꝯ. inordinati vbi dixi. ꝛ proderit in hoc: q̃ interdum fideicommissarius detrahit falcidiã: vt l. i. ꝯ. idẽ Marcianus. ff. ad Trebellianũ: vt dixi plene ꝯ. eo. ꝯ. his igitur. ¶ Item proderit ne teneatur creditoribꝰ, ꝛ legatarijs insolidum, ad que tenetur ꝑm distinctionem, not. in l. ij. ꝯ. ad Trebellianum. ꝛ ff. ad Trebell. l. j. ꝯ. fi. Istas ꝯstiones ponit Rꝙ. de Jor. in repetitione quaꝛ fecit de j. in ratione. ꝯ. q̃ vulgo. ff. ad legem ꝛ alcidiam. sed istas questiones ponit Specu.
10 in tit. de instru. edi. ꝯ. fi. ver. qd si heres. ¶ † Mo. gl. ꝛ legatarios an heres facies inuentariũ possit vti falcidia aduersus creditores. Dic vt in ea. Sed adde q̃ gl. dicit: quod per l. scimus. C. de iure delib. faciens inuentariũ, solum habebit hoc q̃ non teneat vltra vires hereditarias. Dic quod non est verũ: q̃ imo etiã per illam legem poterit vti beneficio ꝛ alcidie: vt expresse dicit ter. in l. scimus. ꝯ. si pfatam, ꝛ not. ea. l. pen. in gl. q̃ incipit, etiã aliter in litem. Et vide quod bene in d. gl. nota.

ADITIONES.

a ¶ Presumitur ignorare vires sui patrimonij. Sepe enim vt Justinianus ait, de faculta. suis plus sperãt homines, quã in eis sit.
b Jnuẽtarij. De eius forma vide ꝛ rma. in suo aureo repertorio. ver. inuentarium heres facere tenetur ver. ij. ꝛ in vers. heres inuentarium.
c ¶ Citiatur. Adde domi. Alex. de Jmo. in l. jurijs. ꝯ. si paciscar. de pac. ꝛ Spec. in ti. de instr. edi. ꝯ. fi. ver. in huius autem. vbi etiam vide Jo. And. in addi.

1 ¶ Heres non conficiens inuentarium tenetur creditoribus, ꝛ legatarijs de suo satisfacere.
2 Lex ꝛ falcidia proprie nõ est inducta cõtra voluntatẽ testatoris.
3 Filius non faciens inuentarium an priuetur portione debita iure nature. ꝛ quid de portione iure institutionis.
4 Filius non cõficiens inuentarium an teneatur insolidum creditoribus, etiam vltra vires hereditarias.
5 Heres non faciens inuentarium q̃ nõ priuetur Trebellianica.
6 Heres, q aliquid subtrahit de hereditate, priuat ꝛ alcidia totiꝰ.

1 Si vero non fecerit. † Pro declaratiõe huius. ꝯ. si vero nõ fecerit. ¶ Not. q̃ heres nõ faciens inuentariũ tenetur credito
a ribꝰ legatarijs de suo satisfacere. ª ¶ † Secundo no. in ꝯ. hec aũt
2 q̃ lex ꝛ falcidia non est proprie inducta cõtra voluntatẽ testatoris, sed cõtra errorẽ ipsius. Ad idẽ ꝯ. prox. ꝯ. ver. si enim. ¶ † Quero nunquid filius nõ faciens inuentarium priuetur quarta debita iure nature. Rñ. hec facit quod non. Idem not. C. de fideicommissa. auth. amplius. C. de iure deliberan. l. fi. ꝯ. sin vero postq̃, authen. sed cum testator. C. eo. tit. ꝛ tacite sentit gl. ꝯ. c. ꝯ. si quis autem non implens. in gl. ipso iure. Sed contra istã opinionem opp. nam cum heres non faciens inuentarium non debeat gravari rebus proprijs: vt hic dicitur, ergo multo magis non ly debitam iure nature, ꝛ legata sunt diminuta propter detractionem legitime, soluit autem de bonis proprijs, que bona proprija dicuntur plura, pter legitimam quam habet. sed Jac. de Belui. tenet hic cõtrarium, dicens quod cum filius nõ pdat bonorum debitum subsidiũ propter non confectus inuentarij, vt ꝯ. dictus est, non debet aliter teneri vltra vires hereditarias, ne quod sibi vna via cõceditur, videlicet debitũ bonorũ subsidiũ

retinere, alia via sibi denegetur. quod esse nō debet, vt l. scire. §. ff. de tut. & cura. dat. ab his. & notatur expresse per gl. in l. fi. §. qō si post. C. de iur. delib. in gl. in litem. in fi. vbi dicit quod sibi non vindicat de debito bonorum subsidio quo ad legata, ita interim non fiat inventariū. Et ita illa videt exp̄esse p̄ opi. Jac. sed p̄cedens opinio videtur verior, quā etiā videntur tenere Doctores. C. ad legem Falci. in auth. sed cum testator in octaua q̄stione. Non obstat ratio Jacobi, q̄ non denegatur vna via, que alias p̄ceditur, quia filius qui detrahit debitum bonorum subsidiū, licet inventarium non conficiat, consequitur ex hoc duplex cōmodum. Unum est, q̄ suum patrimoniū intātum augetur, quāta ē legitima quā detrahit. Secundū, q̄ legata non soluit integra, p̄ut facta sunt sed soluit ista diminuta per detractionē legitime, ita si ea sint diminuta, debeat soluere, etiā de suo, si hereditas nō est soluendo. Sed si p̄iuaretur legitima, solueret legata integre, p̄ut relicta sunt, & suum patrimonium non esset auctum in aliquo, cum nihil detraheret. non obst. predicta. l. fi. §. si vero postq̄, p̄alleg. vbi vī dicere tex. quod filius p̄iuatur debita iure nature. Nā ibi loquitur nō solum in extraneo herede, sed in filio duz dicit, adierūt vel se immiscuerunt. Et sic p̄z q̄ etiā loquitur in filio immiscente, & sic suo. vt instituta de heredum qualita. & differentia. §. extraneis. & tamen ibi dī quod nullius legis beneficio vtūtur: q̄ respondeo quod heres nō faciens inventariū, siue sit filius, siue non vtitur beneficio illius legis vz detractione debita iure institutionis, quo beneficio vtitur faciens inuētarium: vt d. l. fi. §. fi prefatā. & not. ea. l. §. quod si post, sed vtitur detractione legitime portionis cum non sit par ratio inter debitū iure nature, & debitum iure institutionis arg. l. fi. C. de codi. & not. per glo. s. si quis autē nō implens. in gl. ne ipso iure. Et quod ȝ alcidiam debitam iure institutionis perdat filius non faciens inuentariū, sicut extraneus: vī velle gl. in l. fi. §. cum igitur. C. de iure delibe. referēdo gl. que incip. & legatariȝs in fi. ibi, sed hodie, &c. Ad tex. qui etiam loquitur in suo: vt pz: q̄ adūcit, vel se immiscuerit. &c.

4 † An autē filius non faciens inuentarium, teneatur in solidū creditoribꝰ, etiā vltra vires hereditarias, est tex. in l. fi. §. cū igitur. & §. si vero postq̄, p̄alleg. qui tex. etiā loquitur in filiȝs, & aliȝs

5 suis. ¶ † Quero, an heres non faciens inuentariū p̄iuetur Tre

b bellianica. Jac. de Belui. disputauit hanc questionē hic. & tenuit quod non, per multas rationes, idem tenuit Rofre. in ti. de sen. con. Trebel. in §. sed circa istum. Et istam questionē tangit Jac. de Are, in l. cum tale. §. j. ff. de con. & demon. vbi illud tex. inducit contrarium. Et eandem opinionem tenet Ly. in authenti. sed cum testato. in viij. questione quam facit ex dictis Richar. Sed opinio Jaco. de Bel. putarem veriorem. Ratio: q̄ non est nostrum leges extendere, vt l. si vero. §. de viro. ff. soluto matrimonio tamē q̄ legum correctio non inducitur nisi in casu exp̄sso, secundum l. p̄cipimus. in fi. C. de appel. ex identitate rationis non inducitur legum correctio: vt in auth. quas actiones. C. de sacrosan. eccle. & not. in l. tam is. §. j. de donatione causa mor.

6 ¶ Quero, quid addit hec constitutio illi. l. scimus. C. de iur. deliberan. Dic vt in gl. hoc facit, † & nota etiam ibi: q̄ si heres subtrahit aliquid, hodie caret toto. sed de iure Codicis puniebatur in duplum, quod dic vt dixi ij. co. §. sancimus.

ADDITIONES.

a ¶ Satisfacere. Vide ad hoc domi. Fely. in c. cum Ma. Ferra. ō constitutio. in xx. col. ver. hanc conclusionem.

b ¶ Trebellianica. Adde istum consi. suo inci. domi. Jo. Aldrizoni. & quod ibi dixi in apostil. ad ipsum post casus summarium, & dixi etiā in apostil. ad ipsum consi. cccxxiij. inci. bona Matthaelli.

1 ¶ Testato. hodie p̄hibet detractionem Falcidie.

2 Filius ita p̄iuat portiōe sibi debita iure institutiōis, sicut exheꝰ.

3 Testato. an possit p̄hibere trebellianicam.

4 Si heres, qui non vult parere testatoꝛi iubēti nō detrahi si pute tur hereditate, vt hic dī. an habeat locum hereditate non adita.

5 Testato. quo scit vires sui patrimonij, si suum distribuit per legata, videtur Falcidiam p̄hibere.

Tacita p̄hibitio Falcidie an sufficiat.

a **Si vero expressim.** a ¶ † Mo. circa hūc tex.

1 q̄ testato. potest p̄hibere detractionem Falcidie. ¶ Sed quero, de quo herede logtur b ic. Dic vt in gl. ibi penitꝰ extraneū. Ȝ aduerte: q̄ ista gl. debet intelligi in portione de necessitate debita iure institutiōis

2 de qua logtur tex. hic. Idem est in suo: q̄ † eadē ratione. & eodem modo illa p̄iuatur filius, quo extraneus, argumēto. l. fi. §. si vero postq̄ p̄alle. quod pōt p̄ocedere vbi due quarte possunt de

3 trahi, § non quod no. in §. si quis autem. §. eo. ¶ † Querit gl. an te

b stato. possit p̄hibere Trebellianicam. Et tene quod sic, & idē videtur tenere glos. insti. de fideicommissa. here. §. sed quia stipulationes, & Azo in summa huius tit. §. loquimur tunc. Ȝ contra tenet gl. C. ad leg. ȝ alc. l. si vt allegas. & in auth. sed cū testator. in gl. olim nō sic. Jac. de Belui. tenuit disputādo q̄ Trebellianica quartā nō possit p̄hibere testato. per multas rationes. Sed ȝ ium est p̄m & doctr. Jac. de Raven. & Pet. vt refert. y. in d. auth. sed cū testato. & ista vltima videtur verior, nam licet videtur velle quod in quibus calibus cessaret ȝ alcidia, in eisdem cesset Trebellianica, vt l. adarcellus. §. quod autē. ff. ad Treb. q̄ intellige verum, q̄n falcidia cessat rōne ipsiꝰ testamēti: vel q̄ testamentum p̄iuilegiatum: vel q̄ facta est p̄hibitio a testatore. & in q̄stione nostra: vt in d. §. quod autē ibi, in testamento militari, si qui sunt alij. Sed vbi Falcidia cessaret p̄opter delictum tam cōmissum per heredem, non autē cessaret ratione testamēti, tunc nō habemus regulā dicentem in q̄bus calibus cessat falcidia, p̄pter delictum heredis, cessat Trebellianica, & ecōuerso. Et ita logtur q̄ dixi §. p̄oxi. in questione illa, an heres nō faciens inuentariū, p̄dat Trebellianicā. ¶ Quero ergo, dixi quod cōstitutio ista cōtra nō implentē voluntatem defuncti, omnino habeat locum hereditate adita §. eo. §. super igitur, & j. e. §. non autem.

4 ¶ Sed quero, hic dicitur, quod † heres qui non vult parere testatoꝛi iubenti non detrahi p̄iuetur hereditate, an habeat etiā locum hereditate nō adita. Dicit Jacobus de Beluiso, quod sic, ex quo ipse not. hic casum speciale quod etiā hereditate nō adita legata, & fideicommissa & libertates debentur. & hoc defertur personis enumeratis in §. si quis autē nō implens §. eo. & eos tacit heredes lex hereditate p̄ heredem scriptum nō adita. & ē speciale in hoc casu: q̄n testato. p̄hibet & alcidiam detrahi. P̄o hac opi. facit hic tex. dicit enī vel si noluerit subaudi. parere cuiq̄ dī recedere ab huiusmodi institutione. ¶ Not. quod dicit institutione, non dicit ab hereditate. Et p̄o ista opi. videtur mihi q̄ sit bodie gl. ordina. super verbi. subtitutio: que dicit q̄ substituti, & coheredes admittuntur de iure communi, ergo apparet q̄ hereditate nō adita: vt l. post aditā. cum simi. C. de impu. & alij substit. alias si esset adita hereditas substituti & coheredes non admitterentur de iure communi. sed huius legis potestate. in §. si vero institutio, §. e. & q̄ no. i. d. l. post aditā. C. de fideiuss. auth.

5 hoc amplius. quod tene bene menti. ¶ † Ultimo quero, an si testato. exp̄esse scit vires patrimonij: & suum distribuit p̄legata videat ȝ alcidiā p̄hibere. Et vī p̄ sic: q̄ lex Falcidia est inducta ȝ errorem testatoris: vt §. eo. ver. hoc autem. & verī. certum. Sed si testato. scienter hoc facit: videtur cessare falcidia cū tunc contra errorem testatoris p̄uidere nō possit. Preterea, cum testato. non iussit quartā detrahi, tacite vī eam p̄hibuisse: cū distribuit patrimoniū per legata. l. Titia. & ibi no. ff. ad l. falci. Ȝ in cōtrarium videtur. Nā hic vī text. signāter dicere: q̄ exp̄esse testato. debeat p̄hibere, dum dicit: si vero exp̄essim, & quod quod nō sufficit tacita p̄hibitio: arg. l. exp̄ella. ff. de regin. & l. nonnunq̄. de condi. & demon. & in hac opi. videntur cōdordare omnes doc. ¶ Ultimo vide gl. hodie non, hoc intelligendo in legatis ad pias causas: vt p̄obat tex. in ea. alleg.

ADDITIONES.

a ¶ Si vero exp̄essim. Ad huius tex. materiā vide Ang. in l. ħ. C. q̄n & q̄bus quarta pars. de. li. xij. in lec. sua. & Ludo. Mar cell⁹. ad Treb. Pau. de ca. in consi. clxvij. & Mld. in consi. xiij.

b ¶ Trebellianicā. Tu vide de hoc Bal. in l. filiū que. in fi. ver. ō mū. quero. & quod ibi posui in additio. ad ipsum in ver. posse. & hiberi. §. sami. ercisc. Pau. de ca. consi. lxv. inci. visa facti narratione. & plenissime per Alex. consi. lxvij. vol. j.

1 ¶ Heres: qui scienter soluit legatum, q̄ in solidum nō tenetur soluere, an in aliȝs sibi p̄eiudicet. & nu. 4. & 5.

2 Factum omnium legatariorum q̄ censetur vnum.

3 Agnoscens voluntatem defuncti, non potest postea penitere quod id quod agnouit.

Non autem. Heres substātiā defuncti fubiliter a gnoscēs integraliter p̄soluens omnibus aliȝs, in solidū soluere cōpellit penitentia & incōstātia repulsa, nisi aliquod inopinabile emergat dānum tpe instātie cause

1 solutiōis statuto, his obtinētibꝰ. & in oi vltima voluntate. & inoibus p̄sonis exceptis minoribꝰ etate. h. d. vī ȝ ad fi. tex. Intra. ibi, hrdis seqntis: sed testatoris voluntatē, sez si quibuscūq̄ soluat integra legata. & ab aliȝs quibus non soluit: velit detrahere falcidiā. † & pp. de. l. nō dubiū. §. fi. cū gl. C. de test. vbi solus vnā legatū scienter q̄ in solidū soluere nō tenebat, in aliȝs sibi nō p̄iudicat. Sol. Aut loquimur in dispositione non solenni: & loquit lex cōtraria. Aut in solenni: & isto casu si heres est grauat⁹ & soluit vnuz legatū in solidū cogit aliȝs satisfacere. Ita no. in l. lege Zaleuca. & in auth. sed cū testato. C. ad l. falcidā. & l. fi. C. de fideico. Nec. ob. l. fin. C. ne vxor p̄o ma. quia ibi maritus non tenebatur saltem naturaliter. Ita no. in d. l. contraria: vbi tāgitur. & iuncta. sed cum testato. ¶ Secundo opp. & videtur q̄ heres soluēs vnū legatum, nō p̄eiudicet sibi in aliȝs, argument. quod de do-

nis. §.

nis.ſ.nō idcirco.ff.e.Bol.vt hic,ꝛ in l.cōtraria no.Mot.gl.imo vi detur in fi.ꝛ no.in l.ꝓxia.in aut.ſed cum teſtato.Dō aduerte i eo q̄ glo.dicit qō ibi erāt plures res legate vni,ꝛ erat res ſoluta itaq; integraliter legatum non erat ſolutum: intellige hoc quando plures res erant legate ſub nomine collectiuo,ꝛ hic vnū erat legatum:vt li.ſi ex toto.ſ.fi.ꝛ quod ibi no.de lega.j.ꝛ qō not.in l. ſcire debemus.ff.de verb.obl.ſecus ſi ſimpliciter res eſſent lega te nomīatim relicte,q̄ tot eſſent legata,quot res: vt l.ij.ff.de te ga.j. Unde ſoluendo vnā rem videtur ſoluiſſe integrum legatū ꝛ hic ibi ꝓcindicaſſet:vt hic. Et hanc opinionem puto probari per tex.ꝛ gl.in l.quod de bonis.ſ.non idcir co.ff.ad legem ꝛ falcidiā.intelligendo illum tex. q̄ oia legata fuerunt facta eidem legatario.ꝛ gl.dicit q̄ ſoluendo ſcienter ꝓcindicat hodie in ceteris aliis legatis hic q̄ eidē perſone ſint relicta plura legata ſolvendo vnum inſolidum ꝓcindicat ſibi quo ad alios legatarios vt hic,multo magis debet ꝓcindicare in ceteris legatis q̄ ad eūz cui ſoluit.Nota.gloſſ.alias retentionis.ibi.C.de duobus reis.l.

1 ſi.¶Not.glo.hanc in eo quod dicit omnium legatariorum:vnum factum eſſe vī ꝛ tene eā menti.Et iſta poteſt eſſe vna ratio, alia ratio q̄ ſoluendo vnum legatum ſcienter approbat voluntatem defuncti vnde nō pōt poſtea bone voluntatis penitere. vt hic ꝛ tex.dī.Not.gl.j.Imperatorem ibi:vt l.ſi.medio.opin.vī

3 verior.ꝛ quod iſtas conſtitutiones non habemus,quia ꝑm legem C.ſoluens legata inſolidum valet,non ꝓcindicat aliis: vt l.in ꝓpoſita.C.eo.ſed bene habemus per legem.C.quod ſi quis agnoſcit voluntatem defuncti ſcienter non poteſt poſtea penitere quo ad id quod agnouit ꝛ ita loquitur.l.hic alleg.in ꝓma ꝛ ſecūda

4 expoſitione.¶Not.gl.vlt.ibi accepiſſe ſe ꝓ eo quod eſt debitum.ibi,q̄ eſſet ꝛc.quod eſt verum q̄n legatum eſt in quantitate, vel ſpecie,ꝛ pars ſoluit ꝓ o diuiſo,q̄n ſoluitur ꝓ o indiuiſo tunc ceſſat iſta ratio ꝓeſumptionis hic recepte:ꝙ nō eſt reperire particulam in qua non habet quilibet ſuam portionem ꝛ heres ꝛ legatarius:quid ergo tunc fiet:Dic ꝙ tex.iſte loquitur quando legatum eſt ſolutum integrum quo caſu eſt ꝓeſumptio quod heres voluerit ſeruare in omnibus voluntatem,ꝛ ꝓhe agere circa omnes tunc enim non poteſt ad ꝓoza penitere:vt hic, ſed vbi non ſoluitur legatum integrum tunc non eſt ipſa ꝓeſumptio, ſtabit tunc ergo.l.ſi ex pluribus.ij.reſponſo.ff.eo.nec poteſt ſaltem in reliqua parte diuiſa ȝ falcidiam retinere per doli exceptionem.

5 ¶Queroꝛ hic dicitur q̄ heres ſoluens ſcienter vnū legatū integrū ꝓcindicat ſibi quo ad alios legatarios:ſed pone qō ſoluit legatum integrū vni dicendo q̄ hoc faciebat gratia ipſius legatarij,ut eat ſuus amicus an tenebit alijs ad integrū legatū ſatisfacere:Jaco.de Belui.quod nō:ꝙ hic ter.debet intelligi q̄n heres ſciens hoc non ſufficere ſcienter ꝛ ſimpliciter ſoluit integrū legatum,ſecus q̄n ex preſtit quod faciebat gratia legatarij: q̄ in incertis ꝛc.vt l.continuꝰ.ſ.cū ita.de ver.ob.ꝛ ibi in cautelis.idem in ſum.huius tit.per Azo.

1 ¶Queſtio emergens ex vltima voluntate non debet bannum tranſcendere adie litis conteſtate.

2 Annus qui datur ad ſoluendū legata per teſtatorē currit poſt aditam hereditatem.

3 Verbum relinquo quando trabatur ad inſtitutionem.

4 Tempus omne regulariter eſt continuum ſi ſit vtile.

Illud quoq; ¶Not.q̄liter ex vltima volūtate emergente queſtione nō debet trāſ

2 ctes tēpus qui commutatur ex die litis cōteſtatę.¶Secundo.nō annꝰ qui datur ſolutioni relictorū per teſtatorē currit poſt hereditatem aditā,ꝛ adminiſtratione ſecutā ꝛ ſic eſt hic expoſitum quod conſtitutio de qua loquitur ſ.ſi quis aūt nō im

3 pleuit ſupra eodē.hz locum in hereditate adita ad idem ſupra eodē.ſimiliter igitur,ꝛ ibi dixi.¶Tertio not.tex.ibi cadat a relictis quo verbum relinquo trabitur ad inſtitutionē.a Ad idē

4 ſupra no.ſ.ꝛ hec quidē ꝛ ibi dixi ꝛ not gl.ibi annū.¶Pro iſta gl.dicit q̄d omne tps eſt continuū niſi quod ſit vtile.Ita nota. de diuer.ꝛ tempo.ꝓfecip.in ſumma illius tituli per Azo.in ſumma.C.de anna excep.circa medium.pl.y.in l.cum ꝓpoſ nas.C.de edil.act.no.gl.per quandā in fi.Adde quod not.in ſ. ſi quis autem non implēs.ſ.eo.C.de fideiuſſo.aut. hoc ąplius vbi p doc.Not.gl.hic.annus.ibi,contra cum plus:ꝙ cū heres ſit priuatus omni cōmodo ex eo quod non obediuit defuncto.ꝛ alius heres eſſe incipiat,vt ſ.eo.ſ.in omnibus amplius legatū ſoluere non cogitur ꝛc.

ADDITIO.

a ¶Inſtitutionem.Et ibidē vide que adhoc dixi in apoſtil.adde Bul.de cu.in l.j.nu.4.ꝛ qō ibi poſui in apoſtil.ad iſtum in verſi culo verbū relinquo.C.de ſacroſan.eccle.in l. captatoꝛias. C.ō teſtamen.milita.ꝛ dixi poſt iſtum conſil.lxxiij.incipien.quamuis maxime doctoꝛes.

1 ¶Tempus quod datur ad inuentarium cōficiendum,an curat minoꝛi,quod hic,licet reſtituatur.

2 ¶Minoꝛ ſuccedens maioꝛi qui tenebatur facere inuentarium ſi nō fecit ipſe minoꝛ an teneꝫ pena huius legis,ꝛ detur reſtitutio.

3 Contra penam commiſſam ob non factum vnius heredis,quādo coheres vtatur ꝓuilegio ſuo.

4 Preſcriptio ſtatuaria an currat contra minoꝛem.

5 ¶Minoꝛi erranti in iure ciuili,an ſuccurratur ipſo iure.

Pupillis. ¶Quero, verū tempus q̄ datur ad conficiendū inuētarium currat minoꝛi.Dicit quod ſic,ſed reſtituitur per hunc ſ.ꝛ ita no.gl.per hunc tex. l.auxilium.ff.de minoꝛi.in fi.Ita autem not.doctoꝛes in l. ſi.ſ. ſinaute dubius.C.de iure deliberan.in v.queſtione. ſic ſecundū hoc hic ſ.loquitur generaliter,ꝛ cōprehendit vtrāq; partē hu

2 ius conſtitutionis.¶Sed hic quero,pone q̄ minoꝛ ſuccedit heredi,q̄ eſt maioꝛ,q̄ aſſis heres extitit,an tenetur ad penam huius legis. Et videtur q̄ ſic,q̄ ex cōtractu,vel quaſi defuncti tenet,ꝛ ſic nō dz reſtitui,vt l.Emilius.ff.de mi.ꝛ ff.ex quibus cauſis in poſſeatur.l.apud Julianum. ſ.j.Sed hic, q̄ ſi maioꝛ cuius minoꝛ eſt heres fuit admonitus.ꝛ tūc minoꝛ nō reſtituit, vt i legibꝰ ȝtēs,nili in perſonā ipſius maioꝛis annus ſit elapſus, vt l.cuȝ filius.ſ.in hac.ff.de verb.obl. Si vero ipſe minoꝛ fuit admonitus,tūc eo caſu ad penā tenetur, ſed hz duplex remediū vt hic,ꝛ q̄ no.in d.ſ.i hac. Ad idē ff.ō diſtra.pig.l.ſi creditoꝛ.ſ.illud.ꝛ C.de teſt.mil.l.ſi cū militarib.ꝛ q̄ ibi not.in ꝟ.glo.q̄ tene

3 mēti.† Sic et dicimus,cū alias ſtipulatio ꝓmittitur ȝ heredē,ꝛ q̄ritur an coheres poſſit vti ſuo ꝓuilegio,q̄ aut ſtipulatio cōmittitur ꝓpter factū coheredis,ꝛ heres vtitur ſuo ꝓuilegio vt d.ſ.in hac.Aut ꝓpter factum alioꝛū.ꝛ tūc ſi nihil eſt geſtuȝ hī de.tunc nō vtit heres ſuo ꝓuilegio,vt l.j.ꝛ ſ.C.ſi aduer.vē pig.Aut eſt geſtū cuȝ herede,puta q̄ fuit interpellatus.ꝛ tūc heres vtit ꝓuilegio ſuo,q̄ tunc dī cōmitti ex facto ipſius heredis, vt no.in d.l.ſi cum militarib.ꝰ.ꝛ facit q̄ not.in d.ſ.in hac. Facit ēt quod no.doc.in auth.quas actiones.in quinta queſtione.C.ō

4 ſacroſan.eccle.¶Quero,an ſicut in caſibus hic poſitis nō currit ꝓſcriptio ȝ minoꝛēm ita currat ꝓſcriptio ſtatuaria.De hoc dic vt no.Jnno.in ca.cōſtitutus.extra de in integrū reſtitutio.

5 No.q̄ hic dicitur† q̄ minoꝛ incidit in penā legalem,lz ei ſuccurratur.Pro quo facit l.Imperatoꝛes.ff.de publi.ff. de minoribus.l.in cauſe.la ꝓma.ſ.pen.Dic,hoc eſt verū vbi minoꝛ erroꝛ in iure ciuili,ꝛ ius ciuile ſpernit,ſecus vbi ſpernit ius naturale,q̄ tunc maioꝛ xxiij annoꝝ non ſuccurritur,vt j.vt cū de appellatio.cog.ſ.ſi vnuȝ de predictis.Sed ȝ predicta facit toꝛ titer.C.de ſpon.l.ſi.in ꝓin.vbi.minoꝛ in pena legali ipſo iure ex cuſatur,quod eſt contra gl.ſed non firmat.Sed veritas eſt,vt ibi dicunt doc.q̄ ibi eſt ſpeciale,ꝛ quod ibi minoꝛ ipſo iure iuuat, ſicut alias minoꝛ etas excuſat aliquando ipſo iure a delicto.l.ſi. C.ſi aduer.delic.

1 ¶Patronus non faciens inuentarium nō priuatur legitima portione.

2 Filius non conficiens inuentarium nō priuatur portione debita iure nature.

3 Succeſſioꝛes libertoꝛum ꝛ ingenuoꝝ,an equiparentur.

4 Agnati ꝛ cognati quod hodie ſuccedant vſque ad decimū gradum.

5 Lex falcidia quod hodie habeat locum in teſtamento militis. Eccleſia ꝛ hoſpitale quod hodie ſubiaceant penis huius conſtitutionis.

Non autem. ¶No.ex iſto ſ.intelligēdo ipſū generaliter ꝛ reſtringo ipſū ad vtrāq; conſtitutionē,ꝓut videtur referre predictus.ſ.q̄ patronus nō faciens inuentariū nō priuatur legitima portione ergo multo minus filius priuatur debito iure nature.vt notatur i ſ.ſi ve

2 ro nō fecerit.ſ.e.¶Secundo no.q̄ ſucceſſiones libertoꝝ.ꝛ ingenuoꝝ equiparantur.ꝛ vt no.Jnſti.de.ſucceſ.ſ. multis.et ſ.fi.¶Sed aduerte ad id quod dicit gl.hic que incipit ꝛ equabimus.quod agnati ſuccedunt vſque ad decimum gradum ſed cōgnati vſq; ad ſextum.q̄ hoc hodie non eſt verum quia tā agnati quam cognati hodie pariter ſuccedunt vſq; ad decimum gradū vt no.Jnſt.de ſucceſ.cogna.ſ.fi.ꝛ authentica in ſucceſſiōe.C.de ſuis ꝛ legiti.ꝛ infra de heredi.que ab inteſta.ſ.ſi igit.verſi.illud palam.Jn gl.vt habes.ibi.l.ſi.idem no.quod hic ꝛ in cadē glo.

3 ibi fecerit inuētariū.¶No.ꝛ ei iſto quod hodie in teſtamēto militari hz locum lex falcidia ꝛ iſtā opinionem tenent docto.Ceo.l.teſtō.ꝛ Dy.in l.j.ſ.in filiꝰ.ff.ad Treb.vbi ipſe hāc gl.approbat.¶Ultimo no.ibi,ſiue ſacer.hic vī caſus q̄ hoſpitale vel eccleſia ſubiacēt penis huiꝰ cōſtitutiōis,q̄ ꝑpetuo tenē mēti

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

¶ De non eligendo secundo nubentes mulieres, z alienatione, z lucro ante nuptialis donationis, z de successo ubus earum filiis suis. Rubr.

¶ Dictū est ā. de heredum obedientia, z successione q̄ fit in obedientib. ō seq̄nti ordine, q̄ ibi tractatur de successiōe inobediētiū, ō ponitur hic de successione matris. Et hꝫ hec. Rubr. tres partes. Prima loquitur de electione prohibitiua. Secunda de alienatione ante nuptialis donatiōis. Tertia, de successione matris, z auie. Et prima pars expeditur vsq; ad §. hoc autē, z. Decūda vsque ad §. cum igitur. Tertia vsq; ad §. aliud vero. postea vsque ad fi. z dic vt in glo.

1 ¶ Hereditas adita per heredem non dicitur amplius testatoris, sed heredis bona.
2 Stipulatio si cōcipitur sub duabus ſ̄ꝫ conditionibus adueniente prima non potest stipulatio alia cōditione committi.
3 Pactum commissum vno casu, q̄n possit ex alio committi.
4 Iura de lucris dotalibus, z donationib. ante nuptialibus loquētia magis voluntaria, quam rationabilia sunt.
5 Uxor transiens ad secundas nuptias, q̄n priuatur proprietate donationis ante nuptialis, vbi ponit quinque iura.
6 Iura loquentia de matre secundo nubente, p̄ habeant locuꝫ ēt in parte secundo nubente.
7 Mater q̄n proprietas donationis defertur ad filios per transitum a secunda vota, quod possit eligere vnum ex filiꝫ: z sibi p ꝛo uidere.

Et ante nos. Istud principium vsq; ad §. hoc aūt. hꝫ plures partes. Primo ponitur principalis intentio Iustiniani, z quare motus fuit ad hanc cōstitutionē imponendā. Scdo ponitur thema, z q̄stio prima z allegatio filie, z alle gatio matris. Tertio ponitur secunda q̄stio resultās ex d. themate, z circa eā vnā allegat p matre, aliā p ꝛo filia, z postea tres allegationes ponit p ꝛo matre cōtra filiā. Quarto ponitur solutio p̄me questionis, z p̄hibitio alienationis. Scōa ibi, Gregoria. Tertia i §. z nō solū. Quarta, in §. hoc noe. Et breuiter h. d. Mater non succedit filio i lucro ante nuptialis donatiōis filio superstite, z liberorum electio, vt in d. lucro, est mater p̄hibita. h. d. ¶ No. in ver. veruꝫ mater
1 in tex. ibi, sed per mistā iam rebus ꝛc. ¶† Pro eo quod habes in l. sed si plures. §. si filio. ff. de vulga. z pup. Ad idem l. fi. C. de inof. test. hec tamen allegatio matris, quā hic fecit, tollitur p ter. j. e. ver. ante nuptiali. ¶ Secundo no. tex. in §. fi'a vero. ibi ipsa esset domina p ꝛo eo q̄ dicā j. e. §. cum ergo. ¶ Opp. ad fi. huius p̄in. verli. si vero ꝛc. hic innitur q̄ fuerint interposita duo pacta. Primum de lucrando totum in casu existentium liberorum. Secundū de lucrando partem in casu non existentium liberorum z vtrunq; pactum sortiri effectum. vt hic dicitur: sed contra ista fuerunt duo pacta diuersa z contraria, ergo vnum habē-
2 do effectum aliud vigorem habere non potest. Nam lex† dicit q̄ si stipulatio concipitur sub duabus conditionibus ſ̄ꝫ aduenīte prima non potest stipulatio alia conditione committi. vt l. si ita quis stipuletur. de verborum obliga. z l. si plures. ff. de ꝛditio. inst. z l. si ita fuerit. in p̄in. de manumiss. testa. cum simi. ergo in proposito si pactum est commissum ex prima conuentione seu ex primo casu non potest ex alio committi. Huius ſ̄ꝫ timore dicunt quidā quod hic fuerunt duo pacta quorum vnum fuit
3 in casu existentium filiorum z aliud in casu non existentiū. †An de vno pacto commisso ex vno casu adhuc potest comitti ex alio referendo nos ad diuersa tempora nam primum pactum quod est in casu existentium liberorum statim soluto matrimonio cōmittitur existentibus filiꝫ post mortem patris: sed secundo casu q̄ est in casu non existentium liberorum committitur postea liberis non existentibus ante mortem matris. Et sic nō est aliqua ſ̄rietas: sed in legibus contrariꝫ: fuit vna stipulatio que habuit in se duas conditiones que semper si est in vnum casum cōmissa non potest in alium cōmitti. Ista solutio non videtur vera: q̄ intelligitur in vtroq; pacto de cōditione relata ad tempus mrimonii soluti z posito q̄ sint duo pacta sub duabus ꝛditionibus contrariꝫ. q̄n referuntur ad idem tempus facta cōmissione ex vna impossibile est committi ex alia: q̄ posito vno de contrariꝫ remouetur reliquum ꝛc. Quare aliꝫ dicūt q̄ ſ̄ria loquuntur i aliꝫ casibus. sed hic est aliud z quare hic aliud sit sufficit p ꝛo ratiōe
4 voluntas. Dicuntur †enim ista iura esse voluntaria non habentia aliquam rationem. Ita not. gl. j. de nup. §. quoniaꝫ infirmas in fi. gl. Et ista fuit opi. omnium. z tangitur in authentica. sed z si quis. C. de secon. nup. Aliꝫ dicunt quod primum pactum committitur ex vi pacti z ex vna vir tute: secundum pactum cōmittitur magis ex vi legis quam ex vi pacti. Ita no. in lege cū quere batur. fi. iudicatum solui. z tangitur in d. auth. sed z si quis. Ista solutio est multum amica solutioni superiori. z quasi vna z cadē. Sed aduerte, ista solutio nititur. q̄ cum lex vi legis secundū pactū committatur, q̄ agitur ad hoc cōdictione ex hac lege. Sed ſ̄ac. de ſ̄ret. hanc rep rehendit dicens, quod agitur ex ipso secundo pacto, z tamen ipsum ex pactum habet vim ab ipsa lege, q̄ex habet aliquā rationem motiuam. z. onfitetur tamen ipse quod ista est ratio p̄opter quam sit de necessitate quod hic oporteat elic. Sed ratio est motiua, que mouet Imperatorem ad hic faciendū in casu isto, z inde non inducit idem lex inter alios extraneos, qui non essent vir z uxor inter se hic paciscentes. Et ratio ista motiua talis. Nā Imperator p̄imo inducit legem quā statuit, quod mulier mortuis omnibus filiꝫ possit lucrari ex secūdo pacto, vt §. in hoc aūt. sed si mulier lucraretur ex primo totam donationem ꝛctum ad proprietatem, q̄ sua erat, z sic grauauit eā utuitu filiorum, q̄ apparet, q̄ si non esset filiꝫ ex primo matrimonio, mulier esset impunita. C. de nup. l. hac edicta. ū. §. q̄ igitur. z j. de nupt. §. si vero expectet. in p̄in. vnde mortuis liberis cessat ratio legis, scz dilectio, z fauor filiorū, z est redacta causa ad nō causa. Et ideo lex que ipsa ſ̄ grauauit, eroneraꝫ eā cōcedendo ei vt liberetur ex secundo pacto. Ista ratio tollitur ex §. quoniā infirmas. j. de nuptiꝫ. z sic Jac. de ſ̄re. concedit contrarium inter alios paciscentes. sed inter virum z uxorem habet locuꝫ dispositio huius §. quoniā infirmas. propter rationem q̄s dixi. Ita tangit do
5 minus Jac. in d. auth. sed z si quis. ¶† Opp. hic innuitur. q̄ mulier secundo nubens non amittat proprietatem. sed contra ſ̄, neque virum q̄ ex dote. §. j. Sl. solvit in fi. sui. Sed illam gl. declarando sic distingue quatuor vel quinque iura. ¶ Primum fuit iuꝫ ꝛodicis quo iure per secundas nuptias proprietatem donationis non perdebat. sed liberis seruare tenebatur, vt l. femine. in p̄in. C. de secun. nup. secundum vnā opi. ibi no. sed secundus aliam ibi, non perdebat, z habebat solum modo vsumfructum, que opinio fuit gl. j. de nup. §. si vero expectat, z ibi dicā. ¶ Secundum ius est huius constitutionis, secundum quam per secundas nuptias proprietatem donationis amittit. z in omnibus filiꝫ premortuis secundum pactum non existentium filiorum, vigorez assumit. z non aliter, vt hic in §. pro sperimus. z j. e. §. hoc autem. ¶ Tertium ius est j. de nuptiꝫ. §. si vero expectat. z, sequent. z §. quoniam infirmas. z hoc tertium ius concordat cum iure istius constitutionis pro parte, q̄ bic. z ibi per secundas nuptias proprietatem donationis amittit. sed discordat in parte, q̄ ſm hāc constitutionem ad hoc vt secundum pactum no existentium filiorum vigorem assumat, oporteat q̄ omnes filiꝫ premorianē matri, sed ſm illā constitutionem sufficit q̄ vnus ex mortuus. ¶ Quartum ius est infra neq; virum q̄ ex dote. §. j. vltimo corrigit omnia iura p̄dicta, q̄ z nubat mulier secundo, vel non proprietatem seruet filiꝫ. ¶ Quintum ius est infra. vt fratru filiꝫ. §. q̄ vero mulieres. z illud ius corrigit pro parte omnia p̄dicta iura videlicet q̄ pro virili parte admittatur mater cū filiꝫ ad p
6 proprietatem si ad secundas nuptias non pervenerit. †omnia p̄dicta que habent locum in donatione propter nuptias, vt dictum est, habent etiā locum in donatione quā lucratur vir, z habet locum etiā in patre z matre secundo nubentibus. vt j. §. q̄ vero §. colligentes. z §. si vero. j. de nuptiꝫ. §. quoniā infirmas. vbi not. z infra neq; virum q̄ ex dote. §. j. colla. vij. z in d. §. q̄ vero mulieres. j. vt fratrum filiꝫ. colla. ix. ¶ Ultimo gl. circa hanc ꝑte distinguit multum clare z cui ea eam adde q̄ dixi in p̄cedenti cōtrario, z q̄ no. gl. in authen. sed si quis. C. de secun. nup. in d. §.
7 quoniam infirmas. in gl. iij. z habetis gl. perfectam ¶ 2. d. q̄ que incipit. C. de secun. nup. ibi per hanc: sed lex contraria loquitur quando proprietas donationis defertur per trāsitum ad secunda vota an possit eligere vnum ex filiꝫ, z sibi prouidere de dicta donatione. Et ibi dicit tex. q̄ hic, nec hoc reperitur correcti ꝛz gl. ibi dubitet, hic vero loquitur an mater que facit iniuriam filiꝫ primi mariti per transitū ad secunda vota vt hic dicitur possit p̄uidere vni ex filiꝫ quibus fecit iniuriā magis q̄ prouideat alij. Et dicit tur q̄ non, z ista est vera solutio.

1 ¶ Mater transiens ad secunda vota succedit ex testamento filio in p̄prietate si nullus alius filius superfit.
2 Et an ab intestato etiam succedat q̄ hic.
3 Res subiecte restitutioni alienari non possunt.
4 Alienatio facta in casu huius §. quod stet in suspenso.
Ius de p̄senti quando stare possit in suspenso.
5 Mater in casu huius §. non expectat mortem filiꝫ, sed lex ipsa.
6 Casus fortuitus quando spectari debeat.

Hoc aūt. Alienatio facta a mre de lucro donatiōis ante nuptias ea sedo nupta ei suspēso, z ea morte su. stitub. aliꝫ euacuai i totū. filiꝫ vero aū mrm mortuis existē-
tibus

tibus filiꝭ cõfirmatur nõ in totũ, sed ex parte nõ existentiuꝫ filio-
rum, alias ipsa mater filius in totam succesſerit, alienatio in totũ
cõfirmatur, ꝛ bis pariter obtinẽtibus in patre, ꝛ matre. hoc ꝰt
vſ. ac ad §. cũ igitur. ¶ †No. tex. ibi, vel ſi matre ſola. ꝛc. nã hic
videtur tex. quod mater trãſiens ad ſ̃a vota ſuccedit filio in pro
1 prietate ſi nulli filius frater defuncti ſuper eſt. hic in §. cũ igit.
verſi. neq; quã. ibi, etiã ſuccedẽs. etiã hic videt velle. l. femine.
in fine. C. de ſecũ. nup. q̃ dicit qõ mater trãſiens ad ſecunda vota
proprietate bonoꝝ filij nõ priuatur nullo alio filio ſuperſtite
neceſſ correcta. licet contra no. ꝛ male. in authen. ex teſtamẽto.
C. eodem. in glo. ſuper verſicu. filij. qui ꝰt, quem ſolum habet.
Sed ego intelligo hũc tex. ꝛ ſimiles vbi mat ſuccederet filio ex
teſtamẽto, q̃ caſu ſuccedit indiſtincte in ꝓprietate. §. ſi igit. ꝛ in §.
2 hic nos. infra. de nup. Sed vtrũ qõ hic loquit etiam habet locũ
quãdo ab inteſtato mater filio ſuccedit. ꝛ hoc ſetit gloſ. ſuper §. i.
verſi. ſi vero. ſuper verſicu. lege. ꝛ ꝓbatur p̃ text. in l. proꝰ. imo
cum igitur. verſicul. nequa quã. ibi, aut etiam ſuccedẽs cum ſua
gl. refert. ad illum tex. ad queſtionem propoſitam, ſecundũ iquaꝝ
filius cõditoi teſtõ decedit vſque ibi. ſi vero inteſtat⁹. ¶ Secun-
da, q̃ eſt quãdo decedit inteſtat⁹ vſque ad §. colligent. ꝛ ſic ver-
ſicu. ſupra allega. loquit quando mater ſola ſuccedat ab inteſta
to filio, qa nu ll⁹ filius frater defuncti ſupereſt. Pro hoc e-
tiã facit quod ponitur in tex. in §. optimum, verſiculo. alloquin.
Nec obſtat predict⁹. §. hic nos. ꝓallega. vnde ſumitur dicta au
thẽti. ex teſtõ. vbi dicitur quod in paternis mater non ſuccedit
filio etiam in vſufructu, qa loquitur quãdo alij fratres defuncti
ſupererãt. Preterea hoc probatur, qa video q̃ lucrũ donatio-
nis, ppter nuptias mater non perdit quo ad proprietatẽ. vbi ma
ẽ habet filios. ſ. de nup. §. ſi igit. ꝛ §. ſi vero expectet. Ergo q̃ſi
ſuccedit vnico ſuo filio, non debet priuari proprietate, etiam in
paternis, cum nõ ſuperſit alius filius. defuncti frater. cuius gra
3 tia ipſa proprietate priuari debet. ¶ † Secũdo nota. q̃ ſubiecte re
ſtitutiõi a lege ſũt prohibite alienari. ſicut ille q̃ ſũt ſubiecte re-
4 ſtitutiõi ab homine. ¶ † Tertio no. q̃ iſta alienatio eſt in ſuſpẽ-
ſo. ad q̃ facit q̃ habes in l. ſed ꝛ ſi quis. §. j. ff. de vſufruc. Inſti.
quib. mod. ius pat. po. ſol. §. ſi ab hoſtib⁹. Nec obſtat q̃ dicitur
q̃ nullum ius poteſt eſſe in pendenti, vt ff. ſi certum petatur. l. cũ
ad preſes. ꝛ l. ſeq. quia ver ũeſt quod inſpecto futuro euẽtu bene
dicitur aliquid quod eſt preſens in pẽdẽti vt hic cum concor. ſu
pra allega. Ita no. ex. Docto. in l. fi. C. de ſetẽ. paſ. ¶ Qp. ꝛ videt
5 q̃ quod mater mozem filij non debet expectare. cuius ꝓtrariũ
hic. vt. cũ ita alias incipit, cũ tale in ꝓin. ff. de cõditio. ꝛ demõ-
ſtratio. Solu. Mater nõ expectat, nec expectare dz mortẽ filij,
6 vt ibi ſed lex hic vt hic. ¶ Secundo op. † qõ iſte caſus fortuitus
ꝛ eventus nullo mõ debet expectari. vt l. Julianus. ff. qui, ꝛ a q
bus. Sol. Debet dic vt no. By. in l. inter ſtipulantẽ. §. ſacrã. ff.
de verbo. obli. per Cyn. C. communia de leg. l. fi. §. ſinautẽ ſub
conditione tangit gl. in l. diuoꝛtio. ff. de neg. geſt.

1 ¶ Mulier tranſiens ad ſecunda vota dicitur caſte viuere.
Legatũ factũ proꝛi. donec caſte vixerit, q̃ ei debeak tranſeundo
ad ſecunda vota, niſi communis vſus aliter ſe habeat.
2 Communis vſus loquendi quod probari debeat quando quis
ineo ſe fundat.
3 Jus diſponens ꝛ quod ſeruatur in patre tranſeunte ad ſcõa vo
taꝫ locum etiam in matre tam ratione lucri dotis quam dona
tionis ante nuptias.
4 Allegare titulum qui ſufficit, vbi lex ipſa non allegetur
Ingratitudo repellit fratrem a ſucceſſione ab inteſtato.
5 Mater tranſeundo ad ſecunda vota, an ſuccedat filio indiſtin-
cte. videcitecitat quatuoꝛ iura.
7 Decẽſtitutio quod coꝛrigat. l. femine. C. de ſecun. nup.
8 Per diſpoſitionem. §. hinc nos. infra de nup. hodie reditur ad
diſtinctionem. l. mater. C. ad Tertul. qñ ad ſucceſſionem ab in-
teſtato vt diſtinguantur bona paterna ab alijs.
9 Lex in §. fi. infra de here. que ab inteſta. quod non coꝛrigat tex.
in §. hinc nos. infra de nup.
10 Teſtamentum in totum reſcinditur quo ad inſtitutionem, ſi filij
hodie non habent trientem.
11 Pater quod olim habebat contra tabulas, cõtra teſtamentum
filij ſi in eo erat preteritꝰ. ꝛ in totũ ſi pſona turpis erat inſtituta.
12 Pater tranſiens ad ſecunda vota, an ſuccedat filio in bonis ma
ternis ab inteſtato ſolum in vſufructu.
13 Mater luxurioſe viuens non admittitur ad ſucceſſionem filij.

Cum igitur ✦ dõ filio ĩ oĩb⁹ ſuccedit exceptaa nup. dõatiõe, ſiue cõuolet adeũdas
nuptias ſiue nõ antigs cõſtitutionibus nõ obſtãb⁹. q̃ ;plurib⁹
ratiõ: b⁹ cõ, pba. h. d. vſq; a. §. antenuptia. ¶ Nota tẽxt. ibi: me
tu caſtrũ nup. ꝛc. vbi quoniam nõ licet legaliter caſte viuere ꝛc.
1 ¶ † Ex quibus habes caſum exꝓſſum. pm ei poſitione ꝛ gl. in
ver. non poſſunt, qõ mulier tranſiens ad ſecundũ vota dicitur ca
a ſte viuere. ꝛ ſic ſi in teſtamẽto maritꝰ reliquit vxoꝛi de nec bene
ſte vixerit, ſecũdo nubẽdo debet ei nihilominus cõſequi reliqua
cũ nubẽdo dicitur caſte viuere. Pro quo tex. optim⁹. ff. ad Tre
bellia. l. mulier. §. cũ proponeret. vbi illũ tẽxtũ alle. ad hoc §. Ly
dra. ad idem. xxxi. diſtinctio. capi. cõuiuia, facit quod not. in §. iu-
ris ꝓcepta. ſuper verbo. honeſte viuere. Inſtit. de iuſti. ꝛ iur. Jn
ſtrum facit infra quomodo oporꝛ. epi. §. ſi autẽ ali. quis. infra de
ſanctiſ. epiſco. §. clerici⁹. dicit Eldra. in hoc ſtare cõmuni vſui lo
quendi cum eorum vſus loquẽdi ſit, ꝛ intelligẽ qõ dicẽdo, donec
caſte vixerit intelligitur, ideſt, ad ſecũda vota non trãſierit. ſz cer
2 te † ſi nõ ꝓbaretur iſte communis vſus loquẽdi, ego ſtarẽ huic
tex. ꝛ aliꝭ ſimilibus, nõ ob. tex. in cõtrarium alleg. vt dicã in d.
§. ſi autẽ aliquis. ¶ Sõ no. quod ſecundũ iſtã conſtitutionem
nõ diſtinguit, nubat mater ſecundo, vel non, vel nubat ante mor-
tẽ filij. vel poſt. ¶ Jtẽ nõ diſtinguitur, ſuper ſint fratres defun
cti, vel nõ, vt in d. verſicu. nequa quã. vſque verſicu. colligentes.
No. verſicu. ſic enim, quod † ius qõ ſeruatur in ꝑte trãſeunte ad
ſecũda vota qõ ad ſucceſſionẽ filij ſeruat in vtroque quo ad lu
crũ dotis, ꝛ donationis propter nuptias, vt hic, cõiuncto. §. colli
3 gẽtes. ꝛc. ¶ † Scõo no. modum allegãdi, non eſt aliqua lex, que
hoc dicat in l. illam. C. de collatio. ¶ Qp. ꝛ dicit hic in verſicul.
ſi vero inteſtatus. quod ſi filius ſuccedit fratribus ſuperſtitibus
qõ etiã ſuccedat mater, ꝛ frater. contra. infra de nu. §. ingratitu-
4 dinẽ. Solu. vt in gl. appellatione. † Et qua no. quod ingratitudo
repellit fratrem a ſucceſſione ab inteſtato, vt hac gl. conũcta cũ
5 tex. de q̃ dicam in dicto. §. ingratitudinem. ¶ † Opponit. dicit
hic, quod mater trãſeundo ad ſecũda vota ſuccedit filio indiſtin
cte, cõtra. j. de nup. §. hinc nos. ꝛ §. ſe quẽ. Pro huius materie de
claratione debes ſcire quod circa hãc reperiũtur quatuoꝛ iura.
Primum eſt introductum per l. femine. in fi. C. de ſecũd. nupt.
l. mater. C. ad Tertullia. que diſtinguit, aut mater trãſiuit ad ſ̃a
vota ante mortem filij aut poſt mortẽ. Si ante, tunc ſuccedit ab
inteſtato ſed tenetur filijs reſeruare, ve l ſecundũ aliã opinio. ſuc
cedit tantũ in vſufructu ſue partis, vt no. in d. l. femine. in fi. ꝛ vi
tra opi. ꝓbatur per tex. ſupra eodem. circa ꝓincip. in verſ. ſi fi
lia. ibi. ipſa eſſe dõa, ſi poſt. tũc in bonis paternis ſuccedebat ma
ter in vuſſructu tantũ in aliꝭ vero extrinſecis filio queſitis ſucce
dit in ꝓprietate, d. l. mater. ſic patet quod illa iura diſtinguũt,
an mater nubat ſecundo ante mortẽ filij, vel poſt, ꝛ ſic poſtea diſ
tinguũt bona paterna ab aliꝭ: ſed nõ diſtinguitur vtrum filius
6 decedat aõ inteſtato an ex teſtamento. ¶ Secundum ius eſt ius
conſtitutionis ſecunduꝫ q̃ ſi homo ſiue mater ſiue pater tranſi-
uerit ad ſecunda vota ante mortem filij ſiue po ſt ſuccedat etiã ſi
lio in ꝓprietate ex teſtamẽto ab inteſtato, ſiue cũ fratribꝰ ſiue
ſoli, ꝛ huc ſint bona paterna, ſiue quecũq; alia extrinſec⁹ filio que
ſita, ꝛ ꝓ iſtud ꝓm ius coꝛiguntuꝛ d. l. femine ꝛ l. mater. vt ꝓba
tur in verſi. neq; quã. ¶ Tertium ius eſt introductum per. §.
hic nos. infra de nup. per quod ius eſt introductũ quod ex teſta-
mento mater filio indiſtincte ſuccedit ſiue paterna bona ſint, a
liũde queſita ꝛ ſiue tranſeat ad ſecũda vota ante mortẽ filij ſiue
poſt, ab inteſtato autẽ diſtinguitur bona peterna ab aliꝭ in pa-
ternitas tantũ quod vſufructum ſuccedat in aliꝭ ẽt in ꝓprie
tate ꝛ ſic illud concoꝛdat eum iure illius cõſtitutionis in omnib⁹
ꝓter ꝺs in vno. videlicet quod iſtud ius nõ diſtinguit bona ꝑna
ab aliꝭ ſed illud licq̃ mater ab inteſtato filio ſuccedat. † Jl-
lude ergo q̃ dicitur ꝓ gl. in l. mater. C. ad Tertulia. q̃ hodie r
ditur ad diſtinctionem. l. mater intellige ab inteſtato nõ ex teſtõ
ꝛ intellige quod ab inteſtato diſtinguãtur bona paterna ab aliꝭ
nõ antẽ diſtinguitur an nubat ante mortẽ filij, vel nõ. qa ꝓalle.
§. hinc nos, hz locum ſiue mater ſecundo nubat ante mortem filij
8 ſiue poſt vt vbi dicitur. ¶ Eſt, ꝛ quartum ius introductum per
authenitca. de heredita. que ab inteſta. §. primo ꝛ ſecũdo, qõ vi
deẽ oĩa predicta iura coꝛrigere ꝛ maxime. §. hinc nos. ſed non
coꝛrigit, qa ibi loquitur in non tranſeũte ad ſecunda vota, vt no.
9 in dicto §. hinc nos ꝛ in d. l. mater. ¶ † No. gl. in verſiculo ĩ quar
tam in fi. illud qd gloſſa dicit quod ſumitur in quartam intellige
ideſt quod ratione quarte quã non habent ſed hodie ſi non ha-
beant trientem teſtamentum reſcinditur in totum quod ad in-
ſtitutionem. ꝛ certa firmam manent. vt ſupra eodẽ. §. ꝛ verſiculo
hoc quidẽ. l. vt in authẽtica vt cum de appellatio. cognoſci. po-
ſita. C. ad Tertullian. authẽtica inteſtamento. nõautem intelli-
11 gas † quod renocatio fiat in ſola quarta vel trirente reperio tũ
quod olim patri ꝓterito, pbat cõtra tabulas hoc cõtra teſtamen
tum filij ꝛ inſtituta erat turpis perſona, pater renocabat in totũ:
alia vſque ad quartam vt l. Jpantonius in ꝓin. ff. ſi quis a patre
fue. ma. ¶ No. verſicul. ſi enim dicitur hic quod idem in part.

matre: quia quilibet succedit licet trãseat ad secunda vota, & dixi s. quod hoc recipit correctionẽ in casu: videlicet qñ filius moritẽ intestatus, & habeat bona paterna: quod tunc solũ mater in vsufructu succedit, b an ista pena habeat locũ patre, vt i bonis ma 12 ternis succedat filio ab intestato solũ in vsufructu. & gl. in l. femine. in fi. C. de secun. nup. que dicit, q illa pena que habet locũ in matre trãseunte ad secunda vota circa successionem filiorũ. habet locum etiã in patre. alleg. j. in §. j. neqẽ virum qõ ex dote. Bz certe illa authentica nõ hz locum, nisi in eo quod vir lucratur ex dote, quo casu vir patitur eandem penã in dote, qz mulier in donatione propter nuptias. vt ibi probatur, & preall. §. si vero. & in ver. colligentes. cum similibus. De eo autem quod vir lucratur ex successione, ille tex. non dicit. imo iste tex. dicit q pater succedit nec reperitur quod proprietate privetur, ergo, &c. & sic pfata gl. non videtur loqui. Sed dom. Francis. de Syano. qui in d. questione consuluit, dicebat illã gl. veraz. Ad id quod dicitur quod nõ reperitur q pater proprietate privetur. ipse respondet quod verum est fm illa tempora, secundum que pater non succedebat filio in proprietate, vt l. fi. §. vlt. C. ad Tertu. & ita loqtur iste tex. sed cum hodie succedit pater filio in proprietate vna cum fratribus, per auth. de here. que ab intesta. §. consequens. posito, C. ad Tertu. authen. defuncto. dicit ipse quod equaliter privatur sicut mater, & sic illa gl. dicit veritatem no. secundum iura Lodicis: quia nunquam pater succedebat filio cum aliis fratribus in proprietate, sed tantum in vsufructu, nec patiebatur aliquã penam: hz ad secunda vota transierit, vt C. de leg. here. l. de emancipatis, ibi. siue prozem tutorem, &c. Nã cum per transitionẽ ad secunda vota erat quod privaretur proprietate, vt d. l. femine. i fi. & l. mater. ista pena nõ poterat cadere in patre, cum in pprietate nõ succederet. & ideo illa lex vlt. in fi. nõ dicit omnia q dicta sunt de matre secũdo nubente, de patre autẽ nihil dicit, cũ illa pena in patrẽ cadere nõ poterat, & sic illa gl. vr optime dicere. Habes ergo ex pdictis q §. hinc nos. j. de nup. hz locum in patre, & matre, sicut mater que succedens filio ab intestato cũ aliis filiis privatur proprietate in bonis paternis, ita pater succedens filio ab intestato cum aliis proprietate privatur in bonis maternis. ¶ Ultimo in §. optimum, ibi, & omni luxuria &c. Istum tex. 13 induxit Ja. de Belui. in questione q si mater luxuriose vixerit, ad successionẽ filij non admittitur, inducit pro hoc in argu. l. bis c solis. & in fi. C. de re. do. facit. ff. de bis qui. vt indig. l. mulierem. & l. cũ secundis tabulis. in prin. Pro hoc inducit. l. sozorem. cũ sua gl. C. de his quib. vt indig. & quod no. in l. fideicõmissum. C. de fideicom. Sed contra hoc facit in arg. nam cum tractaretur de successione ab intestato. lex dicit quod mater succedat filio, & vulgo quesito, vt inst. ad Ter. §. fi. & sic patet qõ luxuriose vixit & tamen sibi succedit.

ADDITIONES.

a ¶ Caste viuere. Adde domi. Fel. in c. cum sit. de foro compet. li mitabis hoc dictum per ea que posui in a postil. in ver. ad secunda vota. in l. j. §. de secun. nup. in j. lect.

b ¶ Succedit. Ad quod vide do. Bar. Soci. in ẽsi. rxxtiij. inci. p sequendo ordinem, vers. preterea posito, circa finem. num versi. seq. in j. parte.

c ¶ His solis. Et ibidem ad hoc vide Bar. in fi.

1 ☞ Donatio ante nuptias hz immisceatur hereditati filij, tamẽ propriam naturam retinet.
2 Res privilegiata quod transeat ad quẽcunq; cũ suo privillegio.
3 Privilegium quando dicatur mutari, persona mutata, & nu. 4. Parochianus. cui ecclesia vendit predium, quod teneat pro il lo soluere decimam ecclesie.
5 Res pupilli, vel ecclesie si transit in nõ privilegiatũ quod pdat privilegium.
6 Emens rem a fisco quod non habeat immunitatẽ a vectigalib⁹.

Ante nuptiali. Hic re probat allegatio matris qꝫ fecit, s. in prin. 1 in ver. videtur mater. ¶ Not. quod donatio ante nuptias, hz misceatur hereditati filij. tamen retinet propriã naturã. sic ad quemcunq; trãsit res privilegiata, trãsit cum suo privilegio. Nec ob. quod mutatione persone dicitur privilegiũ mutari, vt l. fi. C. de inof. testa. in fi. & l. Paulus. §. j. ff. de acquir. herede. quia intellige quod hec lex erat effecta in ẽsium alleg. & idem cõtradixit. arg. l. via. §. si fundus. deserui. rustico. pre 2 dio. ¶ Vel dic, † qõd aut loqmur in privilegio inherẽte rei, aut ĩ privilegio inherẽte psone. ¶ Primo casu privilegium cũ ipsa persona trãsit. ¶ Secundo casu mutatione persone mutat privilegium. vt in contrario. C. de exemptio. mun. l. sozdidozũ. lib. 3 x. Et ista faciunt ad questionem † si ecclesia vendit predium parochiano suo. an parochianus debeat soluere decimas. Et videtur quod non. qz predium transit cum suo privilegio in parochianũ. vt hic. ergo &c. In cõtrariũ est veritas, quem istud privilegiũ non soluendi decimam sit personale, cum quilibet soluere decimas nõ sit exptus. vt in ca. nobis. de decim. non aũt privilegiũ reale, sed 4 personale, & ita mutatione persone privilegium extinguit. vt Paulus. & ibi etiã p Ja. de Lire. facit d. l. fi. C. de inofi. test. & in po. lu. deferi. l. j. lib. x. He hoc i l. licitatio. §. mercatores. ff. & 5 bl. ¶ Et vlterius iste text. facit † q si res ecclesie vel pupilli trãsit in aliquem, non privilegiatum, qõ non perdat privilegiũ. sed in contrariũ est veritas, vt probatur in l. Paulus. §. j. ff. de acquire. & ibi Dy. formal hanc questionem. ¶ Non obstat iste tex. b hic loquitur in privilegio reali. ¶ Itẽ facit iste tex. qõ si aliqs emit rem a fisco. q ille talis habeat immunitates, quas habet fiscus. vide licet vt non soluat vectigal. In ẽsium est veritas, vt probat in d. §. mercatores. Ad hũc text. respõde vt modo dixi. Vide etiam circa hunc. §. questionem, quam formal Dyn. in licitatio. §. fiscus. ff. de publi.

ADDITIO.

a ¶ Extinguitur. Ad quartã materiã vide late Pet. de Anc. in regu. privilegiũ. vbi Jo. An. & do. Anto. c. cũ venissent. de iudi. & gl. & Doc. in c. cũ venissent de institu. & gl. xxv. q. secunda in fi. ma. & Roma. in l. qz tale. ff. so. ma. vbi etiã vide Bart. & Pan. de Eleaza. solenissime in dispu. Papa scribit episcopo. & in salutatione. & gl. in l. solidozuz. C. excõmu. Et Bar. in l. pat. ff. de seruit. le. in l. j. ff. de cõstitu. pecu. & Bal. in l. j. co tit. & in l. nõ speciali. C. de testa. & in l. liberti liberteq; ver. denuo qro. C. de oper. lib. & aliud per Bart. in l. si sub vna. in fine. ff. de ver. obli. & Bal. in l. Gall⁹. ff. de liber. & posthu. in l. iuris gẽtiũ. §. pactoz. ff. de pact. & Pet. de Anch. in cõsi. cccxxviij. incip. in christi, &c. discurrit materiã dubũ. & Bar. in cõsi. incip. q ritur iurisdictio. & vino dominũ Bartho. Soci. in cõsi. cliij. incipien. pulchra & subtilis & presens cõsultatio. versi. tertia ratio fal. ibi cõfirmo hanc rationem in ij. parte. & in cõsil. xciij. inci. circa primũ presentis versi. ad quintã rationẽ in prima parte. & cõsi. cxvj. inci. non potest negari circa prin.

1 ☞ Jus qõ seruatur in rebus separatis matre trãseunte ad secunda vota, idem seruatur in permistis.

Aliud vero. Mulier secũdo nubẽ amittit 1 proprietatem donatiõis propter nuptias, & si in immobilibus rebus cõsistit, casu recipit, si vero in mobilib⁹, cautionẽ exigat. nisi vir substantias habeat illis obtinẽtib⁹, & reb⁹ permistis. b. d. ¶ Nota tex. ibi. si vero permiste, &c. q idem ius est seruandum in permistis q seruat in separatis. no. gl. siue filios. ibi qui succedebant. Ista gl. nõ videtur vera: qz si nõ essent filii mariti. iste. §. hac edictali. §. is illud. que determinauit in parte per hunc. §. nõ haberet locũ cum loquitur in filijs primi matrimonij qui⁹ per se cundum matrimoniũ facta est iniuria. & ad quod pozo dz redere & quozum fauoze mater caret proprietate vt proximo dixi. & s. eodem §. prosperimus.

1 ☞ Dos promissa & non soluta quando repeti possit. ma.
2 Mulier cõstãte matrimonio. q non succedit in fructibus donationis propter nuptias.
3 Vir qui tenetur vxori ad alimẽta, tenetur etiam seruientibus & inspecta eius qualitate.
4 Authentice que sumuntur ex isto tex. vbi ponit quod quinque.

Aliud quoq; Pactis inter virum & mu 1 rem de lucrãdo appositis, mulier que nihil in dotẽ dedit nihil ex donatiõe lucrabitur que vero partẽ dedit, partez lucrabitur donationis. h. d. ¶ Quero de intellectu horũ verborũ quapropter que mulier omnino dat &c. duplex est lec. Prima est quod illa q nõ dat dotem nihil potest percipere ex lucro donationis propter nuptias, hz pactũ intercedat. Alia lec. est q nihil põt percipere ex lucro donationis propter nuptias, nec etiam dotem quam nõ dedit nec etiam aliquid aliud. Et ad primã lectu. tendit cõtrarium. §. fi. j. vt exac. instan. do. Ad secundã lec. quãtum dicit de dote tendit contrarium. d. l. fi. C. q co. cau. nõ nu. & d. §. generali ter. de tẽpore nõ sol. pec. Et pro sul. istorũ duorũ contrariorum 1 prori. fol. Dy. aliter. ☞ gl. & sic. † quãdoq; dos est solum promissa viro per mulierẽ vel aliũ vel per patrẽ eius, nec intervenit confessio viri q fuerit cõfessus se habuisse & recepisse. & tuncan illa dos nõ soluta possit repeti soluto matrimonio cuius sit periculum? dic vt in tex. l. si exne⁹. ff. de iur. do. & l. si socer. §. Lucius. ff. so. ma-

etiam

etiam secūm illam distinctionē posset intelligi, q hic ꝺr secm istaꝫ lec. quā log. vir est cōfessus habuisse ⁊ recepisse dotē, quā tñ non recepit, ⁊ tunc in est elapsū tēpus opponādi exceptionē nō numerate dotis, tūc dos nō soluta potest repeti. Ita loquitur. l. fi. C. ꝺe dot. cau. nō nu. ⁊ ꝺ. s. ⁊ generaliter, sed primā lec. puto verioꝛē, nā hic. s. solū querit an mulier q̄ nō dat dotē possit lucrari donationes ꝓpter nuptias ex pacto interposito de lucrādo. ¶ Item ad tráq; lec. tenduntur cōmuniter omnia q̄ ibi in ista sequē. in gl. tertia. ¶ In gl. noie dotis, vt fruatur mulier, ꝛc. ¶ † Nota ex hac glos. q mulier nō possit succedere i fructiꝫ donationis ꝓpter nuptias. Insti. de donatio. s. est. ⁊ aliquid ⁊ no. vsq; ad finē gl. ibi, vēdica. positum. C. ad Velleian. auth. siue a me. Ex nota glos. ⁊ alere eam, nota ex ista gl. quod vir ⁊ qui tenet ur ꝓstare vxori alimē. ⁊ tenetur ꝓstare etiā ei seruiētibus, q perpetuo tenē mēti, q̄ a potes trahere ad quoscūque, qui tenentur alīꝫ ꝓstare alimēta. ꝓpter quibus alimēta debent ⁊ ispectis facultatibꝰ. ¶ † Ultimo. s. q ex cōstitutione sumūtur plures auth. nam ex s. prospexi. ⁊ ex. s. e. sūcto. s. veniēt. i. de nup. sumit auth. lucrū. posita sup. femine. C. de secū. nup. Secūdo ex. s. hoc autē. s. e. sūcto. s. q̄niā. firmas. i. de nup. sumit aut. ſz ⁊ si qs. posita su p. d. l. femine. Tertio ex. s. cū igit. s. sūcto. s. hinc nos. i. de nu. sumit aut. ex testamē. ti. posita sū p eadē lege. Quarto ex s. aliud sumit auth. ſz ⁊ si autem. sumitur auth. sed ⁊ si posita super. l. femine. C. de secū. nup.

¶ Additio.

1 Cōlimenta. Adde do. Alex. ⁊ Imo. in. l. si donatur. s. si. de cō. dictione ob can. ⁊ ea que habentur ad materiā p Raph. Lum. et Alex. in. l. li cū dotē. in p. in. ⁊ s. si maritus. ⁊ s. finaut̄ē in secūdi. no. soluto matrimonio. ⁊ p do. Alexan. in consi. xl. quarta parte. Sed ab extra quero, quid si maritus nollet ꝺebita alimēta, ⁊ impensas ꝓstare vxori, ⁊ alius ꝓstaret ꝺ̄ eius ꝓhibitionē an ꝺcis repeti possint, vide nota. per do. Soc. in consi. cclxxvj. in cp. visa protestatione, versi. prima ratio. circa si. in ij. part. Et ꝺ̄ Bal. in. l. quod in vxorem, ⁊ ibi a post. C. de neg. gest.

Ut determinatus sit numerus clericorum sanctissime maioris ecclesie, & ceterarū sacrarū ecclesiarum. Rub.

No. gl. rub. ibi. est localis, q2 ex eo q̄ est localis, in hoc differt a. s. nec; effusas. i. quo opoꝛ. epis. q2 ille est generalis, ⁊ que sit ꝺifferentia inter hunc ti. ⁊ j. de mensu. ꝛc. ꝺic vt ibi notatur.

1 ¶ Ecclesiam edificans eam ꝺotare ꝺebet. 2.
3 Clericus supernumerarius non oꝛdinandus.
4 Clericus de vno monasterio, quando possit ad aliud transire.
5 Litteris imperialibus vel papalibus licite non paretur, si cōtinent causam irrationabilem.
10 Legere ꝺ̄ille, qui nō habet vnde se alat, ꝺicitur.

Dedum quidem. In ecclia maiori ciuitatis ostātinopolitane, ⁊ alīꝫ sibi adiacētibꝰ ⁊ subiectis ꝺei icoꝛ numerus ꝑm facultates ꝺz observari ne ecclie ad inopiam ꝺeducātur, pena ꝺ̄ facientibus imminēte. h. ꝺ. totus tex. No. tex. ibi. inue

1 stigare, ⁊ q̄ in ecclesia edificatur, ꝺebet constitui tanta ꝺos, q̄ ꝓsbyteri, diaconi, subdiaconi, ⁊ alīꝫ in ecclesia necessarīꝫ possint sufficere, ⁊ luminaria haberi vt hic, alias nō ꝺebet qs ad edificā tionem mitti, nisi ꝓius ꝺotē cōstituerit. ſ. vt nul. sab. oꝛa. s. pri. mate consuetu. ꝺist. j. nemo, ⁊ ꝺz in tantam ꝺotem constitui ecclesia, q̄ ostia hospitē recidere, ⁊ episcopalia iura persoluere. vt

2 extra de sep. neg. prela. ca. ij. ⁊ Sed quero, quid si ꝺos nō fuit cōstituta in ꝺamēto, an i cōsecratiōe ꝺz cōstitui p edificātē? Respondeo sic, nā alias ecclia est cōsecranda. vti. q. ij. placuit. ⁊ ic. cū sicut. extra de cōse. ecc. vl alt. No. ex versi. inuestigātes. tex. ibi, reditus ꝓpios ⁊ q̄ cōtineant appellatione redit. ⁊ ꝺic vt no. gl. Inst. loc. s. adeo. l. Paul. s. heres. ff. de vsur. ⁊ l. ꝺeducte. s. hꝛeditat. ff. ad Tre. ⁊ l. frugē. ff. de v. sig. p Jac. de Arc. ⁊ Tertio

3 no. ver. illō quoq; q̄ clericꝰ nō ꝺz ꝺ vno mōasterio ad aliud trāsire. q. gl. ꝺicit hodie nō seruari. Sed ꝺe hoc hic vt no. in. l. qui sub ꝑtem. C. de fac. sanc. ecc. ⁊ in s. ſz ⁊ si qs. j. ꝺ nup. extra de reg. ꝺ Gaines. ⁊ cl. ſz. ⁊ † Quarto no. ibi, ꝛ hec qdē, q licitū est non obe

4 dire litteris imperialibꝰ, vel papalibꝰ, q̄ gl. intelligit tūc verū, q̄n constat esse literas papales, vel imperiales licitū est eis nō obedire, si rationabilis reddit causa. Tex. est in. c. si q̄. ex. ꝺe re

5 scri. ⁊ ꝺe pb. c. cū tenearnur. † Quid aūt iuris sit ꝺ literis alteriꝰ ꝺicis indebitis, ꝺic vt habet. ſ. vt lit. iur. s. ⁊ hoc quoq; si. sup

7 ver. resisti. Dic ꝺe hoc l. phibitā. C. de iur. fis. lib. x. † Quinto no. s. illud. q̄ quoties certus numerꝰ statur̄ est ad certū reditū, non ꝺz quis vltra numerū oꝛdinari et sine emolumento, q̄ ꝺ induci Ja. de Bel. in ꝺo. Bononi, q factūt se oꝛdinari. ⁊ pont sine su

8 lario i collegio doc. salarioꝛ vltra numerū habētū. † Sz aduerte. q si i ecclesia est statꝰ certꝰ numerꝰ, an qs possit recipi in canonicū sine prebēda. Dic vt habet in c. cū Ad. ſ. errā. ꝺ ex tra ꝺ ꝓsti. ⁊ vide q ibi no. Sexto no. tex. ibi, ſz abūdet sem p. ⁊ vide q ibi Dy. p hūc tex. l. j. ff. sol. ma. † Septimo no. tex. ibi, ꝓ tpe fuerint. no. q̄ tidie ponit in testamētis, talē mcū executoꝛē ecclesie talis loci, q ꝓ tēpoꝛe fuerit. Ad idē. s. co. v. si vero ibi ꝓ tēpoꝛa fuerit ꝛc. ꝺ epis. ⁊ cle. l. si qs ad ꝺclinādā. s. finaut̄ē nullꝰ ibi, ꝓ tēpoꝛe econom. † Octauo no. ibi q, ꝓ veritate eget. ꝛc. nā iste ter

10 velle vī q ille ꝺicatur egere qui nō habet vnde se alat. ⁊ hoc ꝓbatur per tex. i ꝺ. l. si qs ad ꝺeclinādā. s. vbi autē, quid autē sit ꝺicere indiget. no. gl. x. q. ñ. episcopus.

¶ Additio.

a ¶ Non obedire. Adde que copiose. ⁊ no. habētur per Felin. i c. si quando. ꝺe rescrip. per totum commen.
b ¶ Cū Ad. Ferra. Et ibi omnino vide ꝺo. Fel. sin. in ver. no. gl.

¶ De fideiussoribus. Rubrica.

1 ¶ Fideiussoꝛi p̄senti ꝺat ꝺilatio ad reum p̄sentandū. n. ⁊ 16.
5 Creditoꝛi q̄n liceat cōuenire p̄incipalē, vel fideiussoꝛem. ſ. ⁊ n.
7 Fideiussoꝛ quibus casibus verbis non obligetur.
13 Beneficiū p̄oueniēꝺ ex p̄sona rei p̄incipalis, q̄n ꝑtit fideiussoꝛi.
14 Fideiussoꝛ quando possit cōueniri per creditoꝛē, qui pignus habebat, vel pignus p̄imo vendi ꝺebeat.
17 Actio q̄n cedi ꝺebeat per creditoꝛē fideiussoꝛi ꝺ p̄incipalē. 18.

Steticulus Sz duas partes. Primo ponit ꝺ fideiussōe. Secūdo ponit ꝺ solutiōe. Ite p̄ma pars hꝫ duas partes. Prio logt q̄n sit agendū ꝺ̄ fideiussoꝛe. Secō q̄n ꝺ̄ principales possessoꝛes. Scā in. s. ſz neq;. ſ. c. Et istud p̄incipiū vsq; ad ꝺ. ſ. h. ꝺ. Reo absente, p̄io fideiussoꝛ cōueniēꝺ est ꝺilatiōe ei statuta ad repsētādū. eſs aūt p̄sentibus p̄imo reus cōueniēꝺus est, ⁊ cōueniri ꝺz antiq̄ lege cessante. h. ꝺ. Ite x. ibi, si xo tps hoc, ꝛc. signa hūc tex.

1 † Et no. q fideiussoꝛ p̄sati ꝺat ꝺilatio ad repsentandū, vt. C. vbi
2 ꝺecri. agi opoꝛ. aut. qua i p̄incis. ⁊ C. vbi in rē act. l. ñ. † Secōdo no. ꝙ creditoꝛ tenet cedere actionē fideiussoꝛi ꝺ p̄incipalē, vt hic. ⁊
3 ff. eo. l. fideiussoꝛibꝰ. † Sz op. ⁊ videt q fideiussoꝛi nō ꝺebeat ꝺari aliqua ꝺilatio. Unde vī obstare. ſ. ꝺ duob. reis. s. j. ponit. C. ꝺ duo. re. aut. hoc ita. Sol. ibi log ſ i duobꝰ reis, quoꝛū qlibet p̄ncipaliter obligat. hic vero logtur in reo, ⁊ fideiussoꝛe obligato ac cessoꝛie. Ratio ꝺiuersitatis est, q cū fideiussoꝛ obligat ꝑ alieno ꝺebito est dignꝰ venia, ⁊ l. remedio. ex quo ꝑ alieno ꝺebito obligatus est. ar. l. legē. C. de natu. lib. Et ꝺ̄ hoc opp. duo rei videtur

4 inuicem fideiubere ꝺz plurea. † no. in l. vīr vxoꝛi. ff. ad Velleia. ⁊ ſ. ꝺe duo. re. in p̄in. ergo vni reo ꝺebet ꝺari ꝺilatio ad repsentandū coꝛreū. licet fideiussoꝛ p̄incipalē. Ad hoc rūꝺe vt no. in

5 gl. ſ. ꝺe duo. re. s. i. super ver. absente. Secūꝺo op. ⁊ videt † q̄ licitū creditoꝛi q̄uenire quē p̄ꝛ vult. C. eo. l. nō recte. ⁊ liure nostro. ⁊ l. si alieno. cū simi. Sol. ꝓ hui declaratione ꝺic. q̄ ꝺoꝛ p̄incipalis ⁊ fideiussoꝛ sunt p̄sentes quādoq; sunt absentes, q̄nq; fideiussoꝛ est absens, ꝓ p̄incipalis p̄sens. ¶ Primo casu p̄us ꝺz cōueniri p̄incipalis, postea fideiussoꝛ ⁊ hic. s. si quis igit. circa p̄in. ⁊ in his coniunge l. alleg. in ꝑiū, ⁊ omne aliuꝺ ius antiquū. Secūꝺo in casu, q̄n ambo sunt absentes, aut equali absentia, aut inequali. Primo casu est ꝺem est ꝺē siessent p̄sentes. Sucūꝺo tūc si p̄incipalis est remotioꝛ est, q̄s infra ꝺicam in tertio casu p̄incipali. Si vero p̄incipali. arg. l. si longi. ff. ꝺe iud. Prio hoc facit tex. q2 ꝺicit ꝙ vbi creditoꝛ sine commodo pōt cōuenire p̄incipalē, non ꝺebet cōuenire fideiussoꝛē. ¶ Tertio casu quādo fideiussoꝛ est p̄sens, ꝛc. ⁊ tūc pōt cōuenire quē vult. Si tamē elegit fideiussoꝛē ꝺebet fideiussoꝛi ꝺari ꝺilatio ad repsentandum reū p̄incipalem secundū formā. s. ⁊ si quiꝺē. ſ. eo. Quarto casu sine ꝺubio ꝺebet priꝰ conueniri p̄incipalis ꝙ fideiussoꝛ, cū hic text. ꝺicat ꝙ vbi sunt ambo p̄sentes, ꝺebet p̄ius cōueniri p̄incipalis vt hic ꝺicitur. Nota gl. nota ꝺifferentiam. Inst. eo. s. ij. ff. ꝺ fideiusso. l. stipulatus sum. s. adhiberi. licet ꝺ̄ no. ⁊ male. ff. ꝺe fideiuss. i rub. † vbi ꝺicitur ꝙ fideiussoꝛ sequitur p̄imo obligationē,

6 nisi sustinēꝺo illā gl. ꝺicas ꝑm Dy. ꝙ fideiussoꝛ sequitur obligationem p̄incipalis. contractus autē fideiussoꝛis p̄cedere pōt ⁊ seq. vt ꝺ. s. ad idē in ꝙ. sed neque ad res. ergo † vna est ꝺifferētia inter fideiussoꝛē mandatoꝛē, ⁊ est alia ꝺifferentia, q2 fideiussoꝛ sē per obligat verbis. vt l. j. ꝙ. verbis. ff. ꝺe ac. ⁊ obl. l. blādi. C. ꝺe fideiuss. ⁊ l. v. s. satis accepto. ff. ꝺ ver. ob. ⁊ no. i l. si vero remunerā ꝺi. s. si post creditā. ⁊ l. hꝛ ꝺē. ſ. j. ff. mā. ſallit i casu no. i l. cū ostē ꝺim. ff. ꝺ fideiuss. tutoꝛū. Ite possum ꝺicere, ꝙ fallit et i poꝛe, q

dicitur quasi fideiussor filij in omnib⁹ peculiaribꝫ, vt l. cũ filij. ff. de verb. ob. l. ff. q̃ q̃sq; iur. l. iij. §. si filij, & ibi no. fallit in dño q̃ dr̃ et esse fideius, sed ut no. gl. i l. ij & li dãnũ. alias. l. peculiũ. §. ij & credit⁹. ff. ō pe. ſ; mãdat⁹ ō ꝓsensu obligat: vt l. j. in princi. ff. de mã. Inſt. de obl. ex ℨ. in ꝓin. ✝ Ex hoc sequit alia dña. q̃ mãdat⁹ tenet actiõe bõefidei. l. mãdati. ij fideiussor tenet actiõe ex stip. q̃ est stricti iuris: vt i §. act. Inſt. de actio. Jn ea glo. ibi per cõstitũe. ✝ ℨ certe cõstitutio seu ꝓstituẽs est ille, q̃ posit obligatio nẽ ieruenit, & nudo pacto obligat, vt Inſt. de act. §. ō cõstituta. Jbi seruꝰ. & l. stichũ. §. ij. & ibi no. ij. ō sol. ✝ Et i fi. Frã. Accur. dicit hãc gl. esse verã, quãdo vnus ꝓmo se obligat. & postea alius se obligat, nõ animo nouãdi ex interuallo. Nam tũ iste seruꝰ habet loco fideiussoris. sec⁹ si ãbo se simul se obligãt: q̃ tũc habẽt loco duoꝝ reoꝝ, & cessat hec ꝓstitutio, vt ff. ō duo. re. l. fire⁹, q̃ plene examinat. C. ō fideius. i aut. ꝓsente. in v. q. ✝ Quero hic dr̃, q̃ ꝓius dz ꝓueniri ꝓncipalis, q̃d si est notoriũ ꝓncipalẽ nõ esse solũdo, an poterit fideiussor ꝓueniri nulla facta excussiõe ꝓncipalis, dic q̃ hic, vt l. ij. & i. ff. si cer. pe. & l. decẽ. & q̃ ibi no. ff. ō dr̃ bo. obl. & l. nisi. ff. ō pact. & q̃ ibi no. secũdũ vnã lectu. & l. j. §. nũc tractem⁹. ver. & si fortẽ. ff. ō tut. & ra. dist. secũdũ secũdã lec. tãgit. Item l. j. & ij. q. in ij. in aut. ꝓsente. C. de fideius. Quero⁹ quid si ꝓncipalis est talis persona q̃ nõ est nũ naturaliter obligata, vt pupillus: q̃ naturali obligationi potest fideiussor accedere, vt l. j. ff. eo. & l. isti pulat⁹. §. adhiberi. & l. fideiu. §. fideiussor. eo. ti. cũ si. an tunc poterit fideiussor statim conueniri. Dicunt q̃dã q̃ hic, et perinde hr̃, ac si ꝓncipalis esset absens, vel inops, ꝓ ratiõe hui⁹ tex. sicut & alibi põt impedir⁹ haberi ꝓ absente: vt in l. in eadẽ. ff. er qui. cau. ma. & Jac. de Bel. hic, & in aut. ꝓsente. i ij. q. ℨ ꝓtra hec op. ꝙfundit ꝓ hũc ter. dicẽt execution̄e fieda pr̃ꝰ ꝓncipalẽ q̃ veniat ℨ fideiussorẽ, sed ꝓncipalis nõ põ discuti cũ creditoꝛ nõ ꝓpetat actio ℨ eũ: vt l. si pupilli. §. fi. ff. ō neg. gest. Sol. h̃ ter. hz locũ q̃ ꝓncipalis põt cõueniri de iure & de facto, sic in gstione, ꝓposita iste ꝓncipalis nõ põt conueniri de iure, ergo &c. ✝ Ista sunt verbã Dy. & no. ibi in l. Marcellus. ff. de fideius. Item ℨ ista distinctionẽ opp. q̃ talis fideiussor nõ põt cõueniri: q̃ natim cũ volam conuenire fideiussorẽ, ꝓncipalis ✝ reus q̃ est tm̃ naturaliter obligatus, suscipiet iudiciũ in se. & opponet exceptionẽ ō ꝓsona sua, & vtek defensionibus ꝓprijs, & ꝓ hoc creditoꝛ es repellit. Casus est nõ. ff. mand. l. idemq; §. gñaliter. ℨ illud hz locũ cum est habitur⁹ regressum ℨ ꝓncipalem. secus q̃ nõ hz regressũ & beneficiũ ꝓuemẽs ex persona ꝓncipalis rei. demũ fideiussori ꝓdest si ꝓncipalis pecunialiter interest: vt l. si quis reũ. ff. ō lib. leg. & l. q̃ dictũ. ff. de pac. ad Macedo. l. & si paterfamilias. §. non solum. sed in q̃, ꝓposita fideiussor nõ hz regressum contra principalẽ: vt est tex. i l. Marcell⁹. in fi. ff. eo. No. gl. q̃ si pign⁹. 14 in fi. By. dicit ✝ q̃ sic, si pignus põt de facili vẽdi: tm̃ ℨ hodierna b iura dz ꝓr̃ pignus vendi, q̃ perueniat ad fideiussorẽ, & hoc casu d. §. esse coꝛrectus. Et ꝓ ista dña Dyni hic ter. innuit, quod vbi creditoꝛ põt de facili ad vẽditionẽ peruenire nõ debet molestare fideiussorẽ, aut nõ põt de facili vẽdi, & tũc ante pignoris vẽditionẽ põt peruenire ad fideiussorẽ. & d. §. remanet incoꝛrect⁹, cuius dictum refert Ly. in auth. ꝓsente. in vj. q. & ꝓ ista opi. facit l. fideiussores. §. j. ff. eo. ℨ do. Jac. de Bel. & q̃ hoc nõ vr̃ posse ꝓcedere, q̃ cũ primo dz agi ꝓsonali actione ℨ debitorẽ q̃ cõtra fideiussorẽ, vt hic ꝓm d. §. sed neq;. ꝓsequẽdo illã literã necesse habebit creditoꝛ facultates ꝓbitoris executere & ꝓ pignoꝛa: vt d. §. sed neq;. dic ergo, & ipse ver. viã excussiõis oportet creditorẽ pignoꝛa executere remediꝭ iuris ℨ formã l. a diuo pio. §. j. ff. ō re iud. cũ pign⁹ sit i bonis ꝓbitoris: vt l. pign⁹. C. ō pig. act. & ꝓ viã vẽditionis volũtarie, forte nõ coget creditoꝛ vẽdere, & hoc casu posset, pcedere gl. & dictũ By. No. gl. ꝓsens. ibi i eodẽ terri 15 toꝛio. ✝ Jac. & Ra. rephẽdit istã gl. dicit enim territoꝛiũ posse ita magnũ q̃ debitoꝛ eriſtẽs in territoꝛio reputaretur absens, ideo dicit ipse, ergo intelligo esse ꝓsens q̃n esset, vel i ciuitate, vel i suburbijs. No. gl. ꝓ arbitrio iudicis. Istã gl. simpliciter tenẽt doc. 16 in aut. ꝓsente. i vlt. q. ꝓ ista opi. est casus hic. ✝ ꝓ ista dilatio sit arbitraria. vi iudex det tẽpꝰ &c. No. gl. si reũ. ibi l. Modestin⁹ 17 veritas & q̃ iste ✝ §. loquitur in duob⁹ quoꝝ vnus est obligatus principaliter, alius accessorie, ꝛeoꝝ obligationes sunt dispares. q̃ casu si fideiussor. seu assessoꝛ obligat⁹ soluit in dubio vr̃ soluere ꝓ sua obligatione: vt l. Stichũ. §. ij. ō mãdato. ff. de sol. & ff. ō in rẽ verso. l. filius. ideo posset fieri cessio etiã ex interuallo, & nullo pacto interueniẽte tẽpoꝛe solutionis: vt pbatur per d. l. & l. Papinianus. ff. man. quic quid ibi dicat gl. Ad quod facit qõ no. gl. in l. si res obligata. in fi. i vlt. opp. ff. de le. j. Mõ obst. l. Modestinus. q̃ loquit in pluribus principalibus obligatis ex eodẽ ꝓtractu, vel quali quoꝝ obligationes sunt pares, quo casu si vn⁹ soluit, vr̃ ꝓ tali obligatiõe soluere, & ideo cessio debet fieri ſm modũ hic traditũ ꝓ gl. in d. l. Modestinus. & ita tz gl. & ita sentit By. i dicto §. si mandato. & circa ꝓdicta vide q̃ notãt doctoꝛes in l.

18 cum alter. C. eo. titu. ✝ Quero que actio cedi debet. Dic q̃ ꝓsonalis & hypothecaria ℨ ꝓncipalẽ cedit⁹ fideiussori. C. eo. l. cum alter. ff. de fideius. l. fideiussoꝛib⁹. & l. cã bis. & ꝓdi obligatio naturalis. tñ si debitoꝛ ꝓ quo fideiussoꝛ intercessit, ebligaretur tm̃ naturaliter, vt si est seruus vel pupillus illa natu-
19 ralis tm̃ ẽt cedi põt: vt l. si eius. in ꝓin. ff. ad Treb. ✝ Quero vt ũ fideiussoꝛ creditoꝛe nõ agẽte, & eo inuito possit petere a creditoꝛe q̃ recipiat debitum & actionem cedat ℨ ꝓncipalẽ. Dic videnꝫ tenere q̃ ꝓncipalis tenet fideiussori. ꝓ. l. fideiussoꝛibus. ff. eo. & ita sequũtur doc. in d. l. fideiussoꝛ. & Uber. de Bobio.
20 By. & doc. in l. ij. C. eod. & ff. de distra. pig. l. ij. ✝ Quero an illa exceptio quam opo. fideiussoꝛ quod ꝓius cõueniatur fideiussoꝛ q̃s ipse sit dilatoria vel peremptoꝛia. & an fideiussoꝛ si diuentus reo absente, & lite contestata reꝰ redũt. poterit opponere istã exceptionẽ. Dic vt no. doc. in l. excep. C. de ꝓba. C. ō fideius. aut. ꝓsente. in viij. & ix. q. Jac. de Bel. j. ꝓxi. §. vlti. no. ter.
21 ibi, & si quidẽ ꝓsentes intelligendo ſm gl. ✝ q̃ ille dicatur ꝓsens
c qui est in territoꝛio, & absens q̃ est extra territoꝛium. & no. q̃
d der põt citare extra territoꝛiũ suum. ✝ Quo hoc facit gl. q̃ incipit ꝓsens ibi sexto mõ &c. Jn ea gl. ibi vt facile possit citare &c. Nec q̃s dicit facile, de quo dixi in §. si vero absunt. ff. de heredib. & fideic. licet Jac de Bel. alleg. hũc tex. in contrarium.

ADDITIONES.

a ✠ Et l. decem. Et ibi ad hoc vide Jo. de poꝛ. & i l. si subnitet. de fideius. & Soci. in consil. incipiẽ. ꝓestãtissime doctoꝛ. ver. sedo ꝓcipaliter Bldo Geoꝛ. thomassinum consi. suo cxv. incip. ꝓestantissimi dominꝰ. & patres. versic. ex hoc dicto soluitur. vol. ij.

b ✠ fideiussoꝛe. Sed quero quid si datis pigñoribꝫ credit. pacto vt vẽdere liceret, & si minus vẽderent ida debitoꝛe satisfacient. ꝙ quo fideiussoꝛ intercessit an sit vẽditis pignoꝛibꝫ exigi poss⁹ me de do. Soci. in consil. cclxxiij. incip. in ꝓsenti consultatione. & secundo quero circa medium. in ij. parte.

c ✠ In territoꝛio. Quis autẽ dicat ꝓsens. vide Feli. in c. quivis lit. nõ cõtest. ver. circa sextũ. cũ seq. Alex. de Jmo. i cõsil. cxxix. ij. parte. & quis dicatur absens. vide Feli.

d ✠ Suum. Et an & quando sit, & quando non, videtur omnino Soli. in c. licet ratione. circa ꝓin. in ver. tu vero sequere. cũ plurib. seq. de foꝛo compe. vbi plene no.

1 ☞ Creditoꝛ contra debitoꝛẽ possidentẽ habet electionẽ agere, vel actione ꝓsonali vel actione hypothecaria. q̃ nu. 17.

4 Prescriptio si sit decursa contra ꝓncipalem vel fideiussorem qualiter agendum sit.

5 Interruptio ꝓscriptioni facta cõtra ꝓncipalẽ, an iuuet interruptionem contra fideiussoꝛem.

6 Debitoꝛe absente an possit agi contra tertio possessoꝛes bonoꝝ debitoris.

7 Agere contra possessoꝛes bonoꝝ fideiussoris quod possit creditoꝛ & quod agere debet ꝓmo contra ꝓncipalem realem & ꝓsonali.

8 Excussio contra ꝓncipalem qualiter fiat.

12 Cumulatio actionũ ꝓhibetur q̃n actiones se habent ꝙ sublutoria lata in ꝓma ꝓte. parit exceptionẽ rei iudicate in secũ.

15 Cumulatio actionum an admittatur quando vna est accessoria ad aliam.

15 Debitoꝛ debitoris quando eius nomen est obligati, an teneat creditoꝛi actione hypothecaria. & nu. 8. vbi q̃ non.

§. Sed neq;.

Actio hypothecaria ℨ cinctos pignoꝛũ possessoꝛes intentari non dz, nisi prius reoꝛũ & fideiussoꝛũ facultatib⁹ excussis, hoc idez obtinet i bonis creditoꝛib⁹ & successoꝛib⁹. h. dz hz tres partes. Ma primo ipse toꝛ, phibet agi hypothecaria ℨ exneos pignoꝛũ possessoꝛes ꝙs quam sit actũ personali actione ℨ reũ & fideiussoꝛes. Secundo mittitur agi hypothecaria ad res fideiussoꝛũ. & a quocunq; possessas. & ponitur ꝓcedentiũ declaratio. Tertio ponitur extẽsio ad omnes creditoꝛes. & successoꝛes. Secunda in vers. si neq;.

1 Tertia in ver. & non so. ✠ Jn gl. q̃ de inci. scilicet actionib⁹ vo. gl. ibi hoc coꝛrigi. hec so. nõ videt vera q̃ lecũ coꝛrectio est cũtãda vt l. ꝓcipim⁹. C. de appel. C. de testi. l. sanctim⁹. & ibi lle. intelligitur ſm istũ. & q̃ debitoꝛe possidẽte sine dubio datur electio creditoꝛi agat personali vel hypothecaria: vt hoc ꝙ. §. sz ista so. est ℨ tex. §. ad hoc. ✠ Jn e. gl. ibi aliꝫ dicunt. Illã so. net gl. i l. cõtraria. sed ista solutio ẽ cõtra tex. legis ꝓra. ✠ ℨ
2 ea. gl. ibi in fi. istã so. rep̃ obat, q̃ lis inꝺria fiat mentio de expressa hypothecaria: tñ hic non dicitur, an fit expressa vel tacita generaliter loquitur: & ideo dz generaliter itelligi. vt l. §. & q̃ liter. ff. de leg. ꝓest. & q̃ iste §. loquat ẽt in expressa hypothecaria
6 no, in l. Modebis. in ꝓin. ff. de iure fisci. vbi dicit glos. hodie est in expressa hypothecaria quod olim erat in tacita quare ℨ

q̄ iste. §. loquit generaliter: alex vero cōtraria loquitur i casu spe
ciali, videlicet quādo ante litē intentatam contra debitorem de
bitor alienat. quo casu l3 non contrahatur vitium litigiosi tamē
con tractu ad omnia trahitur quātū ad hoc vt possessor habēs cau
sam a debitore possit conueniri ant tc̄ cōueniatur ipse debitor,
ꝛ ista est vera solu. q̄ ponitur in autē. hoc si debitor. C. de pigno.
in fi. gl. eam tenet Azo in summa de pigno. Jacob. Butriga i d.
auth. ꝛ cōmuniter tenetur per nostros Docto. Not. glo. ad res
3 ibi. apud eundē esse videtur, ꝛ per cōsequens† datur electio cre
ditori, vtrū agat personali cōtra ipsum debitorē vel hypothecaria contra depositariū vel cōmodatariū, vt. j. in versi. cōtra prin
cipales, ꝛ eā tene menti. Bl. q̄d si reali, ibi personali sit p̄scriptū
4 tu dic clarius secundū Jaco. de belui. † q̄s sine sit p̄scriptum
personalib⁹ actionibus etiā cōpetentibus contra reū, ꝛ fideiussorem. puta q̄ simul, ꝛ eodē tempore ceperunt cōpetere, siue sit
p̄scriptū personalibus cōtra reum tantū, puta prius incipit
cōpetere actio quā intercederēt fideiussores, semper debet fieri
p̄latio actionum realium ꝛ nō psonalium. q̄ eis agi non po
test q̄ obstat exceptio, quæ est persona rei ad fideiussorē porrigi
tur. vt. l. exceptiones. §. rei. ff. de exceptionib⁹. ꝛ nō est imputādū
creditori si eo casu psonali nō agit, q̄ in dicio ineffectu esset elu
sorium. q̄ esse nō debet. vt. l. si p̄tor. in princi. ff. de ind. ō pecu.
leo tempore. i princi. cū simi. Si vero est p̄scriptū contra fide
iussores tēporalibus actionib⁹ tantū vt prius quā reus se obli
gauit tunc etiā in subsidiū fideiussor conuenitur, ꝛ seruatur quod
dicitur hic. ita loquitur hec gl. ista dicit Ja. de Belui. ponit ergo
Ja. exemplum, quod si p̄scripto ꝫ fideiussorem personalibus
actionibus puta q̄ prius se obligauit quā reus principalis, pōt
etiā poni exēplum, q̄ si fideiussor sit solus obligatus, ꝛ non reus
q̄ p̄scriptio fuit interrupta contra principalē nō contra fide
iussorem. †Nā interruptio cōtra principalē facta non induc
1 it interruptionē ꝫ fideiussorem secundum opin. not. in l. cum
quis. §. ligo, p eo. ff. de fideiusso. ibus. in glos. in versiculo etiā
pro fideissore. ff. de solu. l3 aliud nota. in dicto. §. in gl. vtilis. in
fine §. precedens opinio est verior ꝛ menti tenenda ꝛ eā tenēt do
6 ctores in l. fin. C. ō duob. reis. †Quero, pone q̄ debitorē ab
sens nūquid poterit agere cōtra possessores bonorū: Bl. determinat distincte q̄ sic, sicut dixim⁹ in fideiussore. Ita no. in auct.
hoc si debitor. C. de pignor. ꝛ videnē eā tenere doctores ibi ꝛ eā
tenet Specula. in titu. de fideiussor. §. j. ꝛ hoc ibi not. Ja. de Be
a lui. dicit q̄ isto casu est dandus curator bonis a debitoris absen
tis q̄ suscipiat actiones, vt. l. ab hostib⁹. in pri. ff. ex q̄b. cau. ma. l
idē. §. j. ff. de pui. credi. ff. de mune. ꝛ hon. l. j. in fi. cū simi. Et ē rō
differentie inter fideiussorē, ꝛ extraneū possessorē, q̄ fideiussor ex
suo facto cōuenitur. Et iō durius adstringit. §. eod. §. prori. Sz
extraneus possessor ex cōtractu ꝛ facto debitoris conuenitur, ꝛ iō
cum eo minus agit, vt. C. ō cōue. fis. d. l. j. ꝛ de cur. l. j. lib. x. ꝛ ista
opi. videtur satis bona, Jac. But. limitat dictā gl. alio modo vi
delicet quod nō sit necesse agi ꝫ principalem debitorem absen
tem, adeo q̄ contra ipsum sententia diffinitiua feratur. q̄ fieri
non potest lite nō contestata. vt. l fin. §. illud ff. de temp. appel. l3
bene iertur contra eū quedam interlocutoria tanquam contra
cōtumacem, ꝛ fiet discussio bonorū ipsorū. vt. l. p̄senti. §. j. ꝛ §.
sicubi. C. ō his q̄ ad eccle. ꝛfugiū. ꝛ ista limitatio videat satis iuri q
7 sona. † In ea dē gl. ibi no. ista. ꝛc. tz ista gl. q̄ alliud sit fideiussor
e possidēte ēi debitore possidēte. Et hāc gl. tz Ja. ō bel. p hūc
iur. ꝛ cū in debitore iste tex. permittat, vt i ver. cōtra. in p̄senti.
in fideiussore videt negare. ar. l. cū p̄tor. ff. de iu. ꝛ l. si sine. §. l3
quod Papinian⁹. ff. de min. cū si. sed cōtra no. in authen. hoc si
debitor. C. de pi. q̄ idē sit in fideiussore possidente quod in reo
principali. ꝛ illam glo. tenet ibi Ja. Burr. ꝛ Lyn. ꝛ illa videt va
lere cū dē sit ratio. Erit ergo iste ordo q̄ prius agit contra de
bitorē principalē reali vel personali postea agetur cōtra possesso
b res bonorū fideiussoris. Et iste ordo colligit ex p̄mo. §. ꝛ qualiter
hic exercitio† colligitur secundū Jac. de Aret. ex l. p̄senti. §. j.
c §. licebit. ꝛ alle. † Et inter alios modos secundū eum tutū est
quod fiat discussio ꝛ inuestigatio bonorū p publicū nuncium cui
referri inde credidit arg. l. magis puto. §. ne tamē. ff. de re. eo. ꝛ
arg. l. ea q̄dē. C. de acu. meli⁹ in c. cū parati. ex. de appe. cautela
tamen est, ſm eum quod mittatur duo nuncij: quia in ore duo
rum ꝛc. vt. l. de test. in p̄in. arg. p hac opi. j. de defen. ci. §. ex p
unciali. ꝛ. C. ō bo. vac. l. fi. vbi tantū ipsi⁹ relatioē ꝛc. Et facit q
no. Spe. in ti. ō ci. §. sequitur. ꝛ. ꝛ no. secundū Aber. §. se. ꝛ ōt Ja.
de Are, esse necesse q̄ p̄nunciet excussionem legitime factam
per. l. tutores. ff. de confi. tu. ibi idoneis. pnncia tis ꝛc. l. q̄ cōtra
9 ff. de fideius. †Quero si fuit actū hy. p. cōtra extraneos possessores nō conuento primo principaliter eo nec facta excussiōe nun
quid valebit p̄cessus ꝛ sententia. Et videtur q̄ non q̄ peruerti
tur ordo vt. l. p̄olatā. C. de sen. In cōtrariū videtur. C. de ap. l.
j. Et istā vltimā partem tenet Jacob. Butr. Nō obst. l. platanum q̄ habet locum, q̄n peruertitur ordo vnius cause ad scipiam,
quo casu sententia ꝛ actus qui fit, non valet, vt ibi. Sed q̄n per
uertitur ordo vnius cause ad aliam vt est in questione p̄posita,
tunc talis ordinis peruersio nō vitiat p̄cessum, vel sententiā ipsō
iure vt. l. j. de appella. Ita dicit Jaco. But. que distinctio est gl.
Sz aduerte, quia p̄o opin. Jaco. vī gl. ordinaria i simili. in l. j.
§. nunc tractemus. ff. de rut. ꝛ rat. distr. in gl. in verbicu. q admi
nistrauerat. Probat ēt p rationem, q̄ iura dicūt q̄ ex tali cō vni
c us p̄posteratio iudicij ad aliud si non apponatu non reddit
iudicium nullum, vt not. gl. in l. ij. C. cōmuni diuid. ff. de euict. l.
10 si mancipium. §. j. †Quero quid si debitor cessit bonis an nul
la facta discussione poterit agi ꝫ pignorū possessores. Jac. ō Are
super hoc de facto cōsultus rūdit q̄ sic vt no. Lyn. in aut. hoc si
11 debitor. C. de p̄gno. i vltima quest. †Ultimo circa istū. §. no.
tex. ibi in vlt. ꝫ p̄incipales. ibi siue ambab⁹. q̄ psonalis, ꝛ hypo
tecaria p̄t simul. in eodē libello intentari in querela, ꝛ petitiōe
hereditatis in actione ad exhibendū vt nota in l. qui de inofficio
12 oso. ff. de inoffi. testa. ꝛ i l. i. ff. ad exhibi. ō interroga. act. l. j. † Sz
ꝫ istud inoffi. notabile fortiter oponit. q̄ iura dicūt. q̄ q̄n due ac
tiones sic se habent q̄ absolutoria lata i prima pariat exceptiō
d nē rei iudicata, in secūda nō admittit accumulatio, ꝫvt. ff. de excep.
rei iudi. l. si mī. §. eandē. ꝛ l. si q̄s ff. de exceptio. l. fundū. cū. simi.
ſ actio personalis ꝛ hypothecaria sic se habent q̄ absolutoria
lata in vna parit exceptionē rei iud. in alia vt l. q̄ si deficiēte. ff.
q̄b. mod. pign. vel hypo. sol. Dyn. tomat istō ꝫ in i capi. nullius
pluribus cx de regul. iuris in sexto. ꝛ dicit q̄ iste. §. logē de cu
mulatione, q̄ si fiet ab ipso initio, valet q̄n plures actiones simul
ꝛ semel proponuntur, ſ in cumulatione, de qua tractat. l. edita.
C. de eded. vna actio proponitur post primā. Ista solutio Dyn.
nō vī vera, q̄ licet nō admittitur cumulatio ex post facto, sic nec
13 ab initio, vt d. l. fundi. ꝛ l. fundū, quare† Lyn. i l. edita ōt q̄ hoc est
ō, q̄ vna actio accessoria ad aliam ō admittit cumulatio. Ista
solutio ēt non vī vera per d. l. fundi. ꝛ l. fundū. vbi actio p̄o re, ꝛ
p̄o fructibus simul proponi nō pōt. Et si dicatur actio, q̄ cōpetit p̄o fructibus, nō est accessoria. Respondeo eadē ratione hy
pothecaria nō est accessoria ad p̄incipalē, quelibet est actio p
se quia sicut actio hypothecaria non pōt cōsistere ab initio sine
principali, ita actio ex fructibus sine principali consistere non
pōt. Quare solue si iura noua, aut grauant actorē vt p̄i⁹ debe
at excutere principalem debitorē super personali actione, quā
veniat ad fideiussorē vel extraneū possessorē, iō ne nimiū actor
differat voluit hic Imperator exonerare enim in hoc contra re
gulā cumulationū, vt dicte due actiones possint simul intētari ꝛ
14 sic ē hic speciale †Secō not. tex. ibi vel si quoslā habuit ho
mines ꝛc. q̄ iste tex. allegat p quoslā ad questionē q̄ vbi habeo
nomē debitoris mei obligatū, quod anteq̄ possum agere cōtra
debitorē debitoris p̄ius debet fieri excussio ꝫ p̄incipalē de quo
15 infra dicam. †Tertio nota tex. ibi, et quid de hypothecariis
actio. ꝛc. q̄ alleg. per quoslā ad questionē quod si habeo obliga
tū nomen debitoris mei, quod ipse debitor debitoris mei tenet
mihi actione hypothecaria, de qua questione ēt infra dicam,
16 †Quarto nota verbic. contra principalē in eo q̄ datur electio
creditori agere principali, vel hypothecaria, ꝛ ipse debitor possi
7 det. †Alterius p̄o declaratione illi⁹ no. q̄ colligit ex tex. ibi
si quoslā habuit homines. †Quero, an sicut ꝫ possessorē reīor
poralis non possum agere hypothecaria antequā fiat excussio
cōtra principalē, ꝛ fideiussores. ita si voloagere ꝫ debitorē debi
toris mei, est necesse q̄ faciam excussionē ꝫ principalem debito
rem hic tex. allegatur per quoslā quod sic. Ꝑo hoc facit q̄ ōrdo excussionis ē quod veniatur ad nomina, vt l. a Divo Pio
§. sic quoq̄. ff. de re iudi. Preterea, dicit lex quod si scns nō p̄i⁹
cōuenit debitorē debitoris sui, nisi debitor suus nō sit solūedo, vt
l. non prius. C. quādo fis. vel p̄iua. ꝛ sic debitor debitoris videt
quod demum in subsidium cōueniat. †Primo hoc videt, q̄ ba
ri p heredē. C. de hered. act. inducēdo hoc nō omnia bona mari
ti sunt obligata, p dote, vt. l. j. in princi. C. de rei vxo. acti. ergo
in generali obligatiōe veniūt nomina vt l. nomē. C. que res pig.
obligā. pos. ꝛ tū. d. l. heredē, dicit q̄ vxor nō potest p̄i⁹ agere ꝫ ō
bitorē mariti, quā agat ꝫ heredi ipius mariti. In contrariū
videtur per. l. creditor. C. de pigno. ꝛ per. l. qui pignori. ff. ō pig.
ꝛ istā vltimā partem aliqui tenent ad l. non prius ꝛ ad l. heredi.
respondent q̄ ibi loquitur in tacita hypotheca q̄ō nostra loqui
tur in expressa sed huic tex. respōdent, q̄ de ipsa gl. faciūt mentio
nem. Jaco. de Aret. tenet p̄imā opinionē q̄ō sit necessaria ex
cussio, ꝛ dicit etiā esse tutius. de quo per eum ꝛ Lyn. in l. nomen.
alias dicit de iuris rigore nō esse necessariā excussionem nec
istaura noua inducta sunt per hanc cōstitutionem, loquitur de
vero possessore rei ſ in nomine nō cadit vera possessio, vt l. seruus
§. coporales. ff. de acquir. rerū dominio. ſm̄ obstat h̄ tex. ibi si
quos habuit: quia hic loquitur de illis q̄ sunt accessorie obliga.

pro principalib⁹ debitoribus ⁊ ita sentit gl. super verbo hꝫs. nō ante hic loquitur quando agitur cōtra debitorē debitoris. Et istam opinionē tenet Speculā. ⁊ ibi ad hanc questionem istū ter. allegat in titulo de ꝓcura. §. Sequitur. versi. quid si mihi nbligati. ad q̄ facit ibi no, in titu. de obliga. §. primo versi. sequen. eo-
18 dem titulo ¶ Secundo ōt, q̄ iste ter. ibi, sine hypothecarijs actio. ⁊c. facit ad questionē quod ꝯ debitorem mei debitoris, q̄ obligauit mihi bona sua possum agere hypothecaria, q̄. opinionem tenet Gulielmus. in l. grege. §. cū pignori. ff. de pignorib⁹ ⁊. C. que res pig. oblig. posl. l. nonen. Sꝫ veritas est quod nō agit cōtra debitorē debitoris actione hypothecaria, sꝫ agit tantum vtili actione personali, q̄ ipli ꝑncip. debitori competit directa. Istā opinionē tenet Rosse. Jacob. de Are. ⁊ Lyn. in. d. l. nomen. Ad hunc text. respondent q̄ in eo q̄ dicit hypothecarijs actionibus Sꝫ exponi, id est actionibus vtilibus, q̄ possunt hypothecari. sꝫ ista responsio ad hunc tertū mihi nō placet, q⁊ secundū istam responsionē innitur q̄ iste text. loquatur quando agitur ꝯ debitorem debitoris. Sed hoc non est verum, immo. loquitur quando agitur contra illū, qui se obligauit pro principali, qui cōuenitur actione personali, ⁊ hypothecaria, vt dixi §. ꝓxima questione, ⁊ ideo tenēdo opinio. predictorū doctorum, tanꝫ veram hunc textum. respondeꝫ, q̄ nihil facit ad predictam
19 questionem. cum hic. vt dixi. nō loquatur quando agitur contra debitores. ¶ Quero, an ista excussio. de qua hic loquit. habeat locum q̄n debitor nō obligauit mihi bona sua, sꝫ habeo ipsum, tantum obligatū actione personali, ⁊ postea in fraudē alienat, an debeo prius facere excussionē cōtra ipsum debitorē, antequam agam revocatoria ꝯ emptorem? Dic quod sic, vt probatur in tex. ⁊ glo. in. l. j. C. de his que in fraudem creditorum. ⁊ institu. de action. §. ite li quis in fraudē. ⁊ not. C. de pignorib. authent. hoc si debitor. facit. l. ignoti. C. de his q̄ in fraud. cred. ⁊. ff. c. tit. l. ait prætor. §. j.

ADDITIONES.

a ¶ Bonis. Adde Barto. in. l. si quis instituatur. §. ⁊ iō. de heredibus instituend. ⁊ in l. mutuo. ff. de tutel. ⁊ in l. si pupill⁹. §. fi. ff. de tut. ⁊ nō. distrahē. ⁊ in. l. ignoranre. C. de testā. mili. ⁊ Speculā. in titu. de primo. ⁊ secūdo decreto. §. octauo. ⁊ domi. Socin. cōs. trigesimo primo incipien. ꝑ sequēdo ordinē. versi. arbitror etiā in prima parte. charta. lxij.

b ¶ Excussio. Vide. Jde. de Suza. in l. fin. C. de action. ⁊ obligatio. ⁊ Joan. de Por. in l. decē. ff. de verbo. obli. ⁊ Ange. hic ⁊ an ⁊ qñ sit necessaria, ⁊ quādo nō. vide domin. Socin. in consil. vigesimo quarto. incipiē. visis diligenter ⁊ mature. versic. quarto videt ꝑ bari. ⁊ versic. sequen. i j. parte. charta decima quarta. vbi nōnulla vtilia. ⁊ notat in hac materia excutionis, ꝑ Jely. i capit. cr re scripto circa finē in versi. extra gloss. de iureiur.

c ¶ Nō opponas. Adde Bal. in authentica contra rogatus. in fine. C. ad Trebellian. Ang. hic. Joann. de Por. in l. decē. ō verborum obligatio. Bal. in. l. j. C. si quis in fraud. pat. ⁊ benedict. ō Barto. in tractatu discussionū. tertia quest. principa. vbi cōcor. opin. domi. Alex. an. de imol. in lege fina. in princip. si certū petat cō silio trigesimo primo. iij. parte.

d ¶ Accumulatio. vide ad hoc oio domin. Jelyn. San. in capi. significatibus. i viij. colū. de libell. obla. Nā licet vbi etiam nonnulla alia vtilia circa materiam accumulationis.

1 ¶ Creditor invitus cogitur accipere rē in solutū, ⁊ sic aliud ꝑ alio eo invito solui pōt, ⁊ quando possit. nu. §.
2 Res melior quā habet debitor datur in solutū creditori ⁊ cogit eam vendere. ⁊ nu. 4.
5 Rem suam vendere quādo quis cogatur, remissiue.
6 Creditor recipiendo rem insolutū, an cogatur recipere, ꝑ era estimatione, vel quantitate sibi debita.
7 Fideiussio quādo dari debeat ꝑ debitorem creditori accipienti bona eius in solutum, ⁊ quare dare teneatur.
8 Debitor quando nō potest ꝓstare fideiussorem ꝓstabit iuratoriam cautionem.
9 Beneficio huius. §. an renunciari possit remissiue.
1 Creditor accipiens in solutū res debitoris negātis se debere q̄ teneatur fideiubere.
11 Lāpsus q̄ ꝓ alio, q̄ nisi, potest conueniri, ꝓius quam principalis.
12 Dictio. nec si, habet copulam inclusam, ⁊ resoluitur in ne nō
13 Beneficiū cessionis q̄ nō, ꝓsit ei qui dolose dissipauit res suas ⁊ talis carcerari. potest.

Quod autem. Si creditor a debitore debitū recipere nō valet cōpellit res immobiles meliores in solutionem recipere, subtili earū estimatione facta ⁊ peremptori cū ꝓdita cautela quā debitore ꝓstare ꝑ sibile ē ꝓstā si nullus ep̄tor apparuerit ar gētarior. spōsionib⁹ in fine
1 statu permanentib⁹ hoc dt vsq; ad finē. ¶ Nota ex hoc ter. primo, quod creditor invitus cogi accipere rē in solutū, sic aliud ꝓ alio invito solui. ¶ Secūdo nota quod dat insolutū melior
2 res, quā habeat debitor, ⁊ cogit rem vendere ¶ Ad primum notabile op. ⁊ videtur q̄ aliud ꝓ alio invito creditore solui nō pōt vt l. secūa. §. primo. ff. si certum petatur. C. de solu. l. cū a quo
3 Tu vero qua tū ad propositionē huius videlicet qñ quis dr quanti tatē, an possit invito creditore aliud soluere videlicet speciem, dic aut debitor pōt soluere quantitatem. aut nō. Primo casu dic, aut tenetur ad quātitatē simpliciter, aut ratione speciei certe si tenetur ad quantitatē simpliciter. non pōt aliud ꝑ alio soluere vt dicta. l. cū a quo si respectu certe speciei soluendo speciem libera tur, vt. ff. soluto matrimonio. l. si vero. §. fina. ⁊ ibi dicata. l. miles. §. primo. ⁊ ff. de legatis primo. l. si fundū ꝑ fideicommissum in pā ff. de doli exceptio. l. fideiussor enim. ⁊ hic est q̄ lex dicit q̄ ille qui tenet ad quātitatem ratiōe certe speciei, pertā specie liberat, vt l. Titie textores. §. finali. ff. de legatis primo. l. filiussa. §. fi. eo. tit ff. de noxalib. l. electio. §. si is quem. §. l. penulti. §. primo. ⁊ l. in naue Saufelli. ff. loca. ¶ Secōdo cessa principali qñ debitor non pōt soluere quantitatem, tunc cogit creditor aliud ꝓ alio recipere, vt hic in authentica hoc nisi debitor, C. de solutionibus, que sumpta est ex hoc §. vtꝫ. de alie. ⁊ emphy. §. q̄ tū polita. C. de sacrosanctis eccle. auf. hoc ius porre-
4 ctū. Not. gl. j. de alie. ⁊ emphy. ¶ Circa ſm not vide ꝓ declaratione huius quod not. gl. in authen. hoc nisi debitor. C. de solu. ⁊ ibi per doctores in authen. hoc ius porrectū ꝑ alle, per glo.
5 ⁊ Boc. ¶ Circa tertiū not. ꝓ declaratiōe gl. que incip. hoc est
b vendere, an quis cogat rem suam vendere, vide quod not. ⁊ clarius ꝑ doctor. C. de episco. audien. l. prima. ⁊ vide magnā distinctionem Lyn. in l. j. §. cura carnis. ff. de officio prefecti vr
5 bis. ¶ Op. dicitur hic qō creditor cōpellitur recipere rem in solutū ꝓ vera estimatiōe. Contra, immo debet recipere ꝓ quantitate sibi debita, nō ꝑ vera estimatiōe. vt l. a Divo Pio. §. sed ff. de re iudicata. dt Jaco. de Belui. hic debitor confitetur. ibi negat. Item ibi illud post sententiā diffinitiuā. hic an. Sꝫ certe ad id q̄ dt Jaco. q̄ illud fit post sniam diffinitiuā dic quod etiā post sententiam diffinitiuam inder pōt tarare eādem quātitatē ꝓ quā daret pignus creditori insolutū. posset etiam creditor vt quilibet ex nouo admitti ad emendū illa pignora vt notatur in dicta l. a divopio. §. sed o. ⁊ ꝑ docto. C. de execu. reiudi. l. ordo
¶ Querit gl. quare dt neq; vlla mobili substātia. Dicit in gl. ⁊ tene secundā opi. ⁊ ad l. si quis argen. in prin. Rādeo vtibi not.
7 ¶ No. gl. l. ignoti. in fi. ⁊ rō specialitatis i. l. ista est. q. cum re levatis in alio vt detur sibi fideiussor. si per debitorem dari pōt,
8 argu. l. cū q̄. ff. de iureiur. ¶ Et aduerte ad id q̄ gl. dicit ꝯ si debitor nō pōt ꝓstare fideiussorem ꝓstabit iuratoriam cau-
c tionem. Jdo qua gl. facit q̄ notatur in l. cū non facile. ff. de iudic. viduā. Sꝫ certe ista questio vt decidi in hoc ter. Dicit enim cū tali cautela, cum qua debitor dari possit. Nota quod dt possit. ꝓstabit ergo cautionem quā sibi possibile erit ꝓstare. Jdo hoc etiam exp esse. j. e. versic. ita que ibi, qualiter cōueniri,
9 ¶ Quero vtrū beneficio huius §. possit renunciari. Dicit Jac. quod nō. cū istud pactū sit turpe, ⁊ ꝯ humanitatem, ⁊ aliter non quod debitor sit ei acerbus, ⁊ durus, vt in hoc. §. versic. sed hoc quidem ⁊ iō pactum nō valet, vt l. si vn⁹. §. pacta. q̄ turpem. ff. de pactis, ⁊ l. iuris gentium. §. si pacti car. cum si ff. de pactis. Sed aduerte q̄ ista q̄ incidit in illā questionem. an quis possit renun
o ciare beneficio cessionis, ⁊ iō dic vt notat in dicta auth. hoc nisi debitor. de qua questiōe an qs possit renunciare beneficio cessionis, not. Hy. in l. alia. §. eleganter. ff. soluto matrimonio. per
10 doctores. q. bon. ced posl. l. prima. ¶ Quero an iste. §. habeat locum cum debitor negat cōdemnari, ⁊ creditores ei acceptu
ii solutum an a debitore debeat creditori dari fideiuss. dicit ꝑ Ja de Belui. ⁊ dicit q̄ sic argumento huius tert⁹. ¶ Venio ad verbā tertiū. ⁊ gl. hic ponit duplicē intellectum. ⁊ not. illis le ctu. tāꝫ not. ⁊ perpetuo menti tenendā. Ex qua habes q̄ li cāpsor fideiussit ꝓ alio, ēt de iure nouo pōt ꝓ eo conueniri quā principalis vt hic no. tex. ſm secundā lecturam quā no. ⁊ sic iste ver-
12 non refert se ad precedentem. §. sed vsq; ad §. j. ⁊c. co. ¶ Not. gl. istud nec quod dictio nec, si habeat copulam inclusam. ⁊ resoluit
e tur in ne non idem. not. in l. ⁊ quia. ff. ō iurisdictio omni iudici.
13 ¶ Secōdo nota gloss. nec enim quia beneficium cessionis nō ꝓ dest ei. q̄ dolose dissipauit res ita q̄ non pōt habere. nam talis cedens nihilominus poterit in carcerem detrudi, que lectu. tangitur in gl. in d. l. ff. secundum primam lectu. quod tenet Dy. in §. item si quis in fraudem. insti. de actio.

Adicio

ADDITIONES.

a ¶Debitor. Ō limita tu nisi creditor ecclesie q̄ invitus licet cogatur recipere p̄ quantitate. nō tamē eligit rem meliorē, sed meliorem ei dari oportet, secūdū Angel. infra de ali. & emphy. §. hoc etiā. v. colum. & nona collatio. & l. ex. post Bar. in d. l. secūda alleg. in tex. & Bart. etiā in. d. authē. hoc ius porrectum.

b ¶Vendere. In quibus autē casibus quis vendere cogat, vide Fely. in ca. j. de iud. post p̄in. ver. vlti. no. casum. vbi plene, & no. & adde que ibi dixi in apostil.

c ¶Cautione. An & quādo iuratorie cautioni stetur, vide Paul. de Cast. in l. nō facile. hic alleg. in tex. i l. fideius. §. j. q̄ satisd. eogā. & in l. si cōstante. §. quoties. solu. matrimo. & Bal. in l. secūda. C. ō vsufru. le. & in auth. cui relictū. C. de indi. vidui. & Jmo. in d. l. nō facile, alleg. in tex. & Docto. i c. j. questio. j. i fin. post gl. ibi ō colo & contu. domi. Socin. copiose. & not. colu. ccxxxj. incipien. cū p̄zesenti cōsultatiōe, verſic. primo p̄batur cū aliis versicu. sequen. in ij. parte. char. cix. vbi etiā no. nūqd iurare debet ō credulitate ñ inuenien fideiussores vt iuramentū non sit temerariū veritatis. asserēdo q̄ scire non potest & an iurare debet motu p̄prio vel ad delationem iudicis.

d ¶Possit renunciare beneficio cessiōis. Adde q̄ posui i apostil. ad Bald. post cū domi. Barb. i l. j. nume. iiij. C. de cōue. fis. deb. lib. x. & Alexā. cōsi. xxxj. vol. iiij.

e Dictione nec. Tu. vide istū in l. sepe. de verbo. significati. & i l. ñ. §. q̄ lii patris. ff. solu. matrimo. & Bal. in authen. cui relictū. ad fi. C. de indic. vidu. tellen.

Demonachis Rubric.

¶Cōtinuatio Rubrice colligitur ex. §. primo ī. eodē. & colligitur ex glo. q̄ incipit, quas cōstitutiones, secundū vltimam opinionē, q̄ supra titu. primo. est facta mentio de epis. & cle. & ō monasterio, vt patet i. §. illud quoq;. vt deter. & in. cle. inde sūpta occasione sequitur videre ō monachis & monasteriū autho ritate episcopi edificari debet.

1 ¶Vita monachalis odolet omnem maculā, & nu. 3.

2 Monachus perfectus debet esse eruditus diuinis eloquijs.

4 Infamia facti, vel iuris, an tollatur p̄ ingressum monasteriū, seu per penitentiam.

5 Ingrediens Monasteriū si ante ingressū cōmisit peccatū mortale an p̄ illo peccato sit sibi penitentia iniunienda, vel imposita ante ingressum facere.

6 Differentia inter masculos, & feminas, remissiue.

Conuersatiōis. Monachalis vita, purgat Monach. & Monasteriū edificādū ē cūauth. episco. cū ordinationib⁹, & virtute, & Monach⁹ post triēniū erit ordinā dus si reperiāt esse, pbabilis, nulla ei iterim āssitio. mouet. aliter ēo nō, nisi fuerit absolut⁹. Monacho aūt in Monasterio deinquēte reddend⁹ ē dño cū reb⁹, & Monachi debēt simul dēgere nisi Eremite esse velint. h. d. ¶Not. q̄ vita Monachalis 1 hz detegere omnē maculā. ¶Secōo no. q̄ ille q̄ vult esse pfectus 2 Monach⁹ dz esse eruditus diuinis eloquijs. ¶Tertio no. solēnitatē q̄ adhibetur i fundamēto cuislibet ecclesie, sic. j. ō ecc. ti. 3 Sligs aūt. j. vtnul. fab. ordato. do. j. respō. ¶Dz ad pmū no. op. a vita Monachalis n ō aboleat omnē maculā, a nam iura dicunt q̄ quis potest post p̄ penitentiā ō crimine accusari, vt. xxxiij. q. vj. ad mouere. & tangit. vj. q. i. c. q̄ crimē. Solu. quātū ad Deū tollit omnis macula peccati. vt. j. eo. §. si vero itra. i fi. sz quantū ad mundū, & vindictā publicā. nō, vt in contrarijs, & no. glo. ff. de ritu. nup. §. Julian⁹. C. de nup. l. Imperialis. §. j. ex ō diuor. & gaudem⁹. ¶No. gl. purgatus. vide istā glo. q̄ no. i l. Deo no. bis. & hoc etiā. C. ō episco. & cler. p gl. ij. & vide qō no. de apoc. c. 4 j. ¶Et not. in ea. gl. ibi iurirs. ō hoc. an p̄ in gressū Monasteriū seu p̄ penitentiā tollatur ifamia facti, vel iuris. no. gl. ff. de test. c. testimoniū. ñ. q. iij. c. Euphemiū. §. hinc colligit, & vj. q. j. c. omnes. & capi. illi q̄ tangitur in d. §. Julian⁹. & i d. l. imperialis. §. j.

5 ¶Quid, aūt iuris sit si aliqs ingredit Monasterium. si ante ingressum Monasteriū peccatū cōmiserit, an p̄ illo peccato sit sibi penitentia iniungenda. no. gl. in c. scripture. ex de vot. Itē si penitentia ē imposita ante ingressum. nūqd post ingressū. teneat ingrediens penitentiā impositam p̄ peccato finire: Dic vt not. gl. xxiij. q. ij. & admonere. i gl. ex hoc loc. c. xvj. q. i. & vbi no. Jn gl. parua no. hāc gl. quā vide. & no. q. xij. j. c nō dicatis. & xj. q. j. c. ō

6 psona. ¶No. gl. hic intelligit ibi inter ista genera an aūt, alia sit differentia: vide vt not. in c. statuimus. extra de maio. & obe.

ADDITIO.

a ¶Omnē maculā. An ingressus religionis aboleat ingratitudinē vide Guiliel. de Lu. i l. Deo nobis. numero scōo. & ibi posui i addition. ad ipsum in verbo. ingratitudo. C. de episcopis & clericis. Card. in clementina cos. questio duodecima ex de regu. & Specula, in titulo qui filij sint legitimi, versiculo si penitear.

Sancimus. Nota hunc. §. ibi, sz p̄ triennium, vide c. j. & dz regula apostolica, & ibi canonica, vt de regu. c. ij. lib. vj.

1 ¶Testis qui dicit Titiū posseditisse p̄ope. xxx. annos, vel circa quod p̄obet. & refertur ad modicā quantitatem. & p̄ro decem, & octo annis cum dimidio.

Dictio p̄ope quod referē ad modicū tempus, puta sex mēsiū

2 Dictio circa vel citra, quid importent remissiue.

Item dictio amplius, & si apponatur in libello.

3 Dominus si reperit seruū Monachū effectum vel p̄latus aliquē in suum clericum quis p̄obabit & contra quo iudice remissiue. Quantum tps datur domino ad repetendum eius seruum, vbi quod in monacho triennium, & in alio clerico annus.

5 A quo tempore incipit currere istud triennium.

1 Si vero intra. Nota tex. ibi p̄ope. xx. & nā hūc tex. nota. Ja. de Belui. ¶Ad testem dicentem: talis possidet p̄ope. xx. annos vel circa q̄ referatur ad modicam quantitatem, facit. ff. de origine iurisd. §. ex actis. ibi id q̄ p̄pe. xx. annos &c. Ad hoc facit q̄ no. in fi. ff. ex qb. cau. ma. l. ab hostib⁹. §. sed quod simpliciter, & latius i l. & si post tres ff. si qs cau. ¶Quērit ista gl. & ōt, q̄ talis testis p̄bat de xviij an cū dimidio, vt hic dictio p̄pe, vel circa itelligit p̄ope scilicet p̄ sex mēses. Et inter alia allegat tex. optimū in l. nō tm. i p̄in. ff. de ex. tuto ibi dicitur, q̄ proximus pubertati est ille, qui est in xviij. an cū dimidio, & hic est p̄ope per sex mēses. qui tex. est ō gl. que dicit quod p̄oximus pubertati est ille, qui excessit decimum annū cum dimidio, vt not. institu. ō inti sup. §. pupill⁹ Vide circa p̄dicta q̄ not. Ja. de Ziret. C. de inoffic. testa l. ij. qs

2 in fuo. † Et de significatione huius verbi circa, seu citra, a habe-

a tis ex de desp. impu. c. continebat. c. attestatiōes. & c. fi. & ibi not. ō dictiōe amplius ex de verbo. significa. c. cum iter vos de dictiōe vltra not. c. litere. & ex de dila. Et si ita verba ponunt in libello, q̄ doperet ē. not. in d. c. litere. & capi. cum inter vos & de similibus dictio vide Specu. in titu. de despō. & alle. §. post hoc. vbi itē clau

3 sula & tene menti. not. q̄. in fi. p̄ declaratiōe hui⁹ † gl. cui incumbit onus p̄obādi, an domino, an seruo & cōtra quo iudice debeat fieri questio, & q̄d iuris sit si p̄latus petit aliquē i suum clericū vel monachum vel qñ quis dicit quē suum seruum, vel assciptium dicit plene no. in c. ij. in p̄ima gl. ex de ser. ñ ordi. & vide gl

4 iij. distinc. c. frequens. ¶† Op. & vr quod domino non det triennium ad repetendum seruum sed datur annus ō vr obstare. C. de episco. & cleric. aut. si seruus. Solu. Aut loquit i monacho & datur triennium, vt hic aut loquitur in alio cle. & datur annus vt ibi. Et de hac materia plene no. per Bar. extra de ser. non ordi. c. ij. & ibi plenius per Jnno. Et est ratio diuersitatis iter monachum. & aliū clericum. sunt enim monachi in locis secretis, alij clerici sunt in locis publicis. Et ō datur domino maior tempus ad reuocandū in primo casu quam in secūdo. Ita dicit gl.

5 parua. liij. dist. c. si seruum. & p̄ Jnn. in d. ti. de seg. nō ordi. ¶†

6 Queroꝫ quo tempore incipit currere istud triennium p̄ qō dominus excludatur a repetendo. gl. in d. c. si seruus sciente. xvij. q. ij. c. si qs incognitus. nō firmat. Veritas videtur qō istud triennium currit a tempore quo seruus intrat monasteriū. nā. §. in §. sancimus dicit q̄ seruo dz stare triennio qō nō portet habitū monachalem quo elapso statim sit liber, & dz petere habitū, & sic a tempore quo incipit stare in p̄batione videtur qō incipiat currere triennium.

ADDITIO

a ¶Circa. Vide plene domi. Fely. in c. licet. in v. colum. versiculo no. x. de p̄bation. & in cap. quodad consuetationem. in penul. versi. tertia conclusio de re iu.

1 Vita Eremitarum, quod sit melior quā monachorum

2 Monachus an possit esse testes p̄ro monacho vel monasterio.

3 Quis de vniuersitate, vel collegio, quando possit esse testis in causa vniuersitatis vel collegij. & numero. 6.

4 Monachus vel canonicus testificans contra ecclesiam suā an debeat perdere beneficium.

5 Canonicus in causa sui canonicatus quod possit esse testis.

6 Canonicus contra alium canonicum p̄ro canonico quod possit testificari.

7 Prelatus p̄ro sua ecclesia alio agente nomine ecclesie quod testificari possit.

8 Frater minor quod possit esse testis.

9 Vniuersitas si nihil habeat an p̄ro ea quili bet singularis vniuersitatis admittatur in testem.

Cogitādū. No. tex. ibi, ab alterutris, hoc ē p̄hibitū sub pena ex cōmunic., vt. xviij. q. iij. C.

1 pernicioſū. ¶ No. ter. ibi, ad melioꝛa. videt hic ter. q̄ † meliꝰ
2 ſit vita Ermitarū quā monachoꝝ. ¶ † Not. ter. ibi, ſed in cōi,
a ꝛc. q̄ vnus monachus p̄t eſſe teſtis alt⁹ monac. q̄ dic yt i gl. in ver. nudo ver. Idē no. j. de teſtib⁹. ſ. ſi vo dicat. coll. octaua.
3 ꝛ C. cō teſtib. authen teſtis, p ductus dicatur, ꝛ i l. j. ¶ † Videtis ex hac glo. q̄. ſ. vniuerſitatis ꝛ ſ. q manumittitur. inducuntur
b ad illā partem, q̄ non poſſit ferri teſtimonium, b ſed alibi gl. in ducunt illos. ſ. alia parte, videlicet q̄ ad teſtimoniū admittuntur, ꝛ ita notatur i dicto. ſ. vniuerſitatis, ꝛ il. idonei. ff. cō teſti. vbi glo. i deciſione tenet q̄ hic. ꝛ eodē modo ibi illos. ſ. allegat glo. que ſunt in omnibus capitulis, que j. allegabo. ꝛ illa eſt veri oꝛ allegatio. Hoc p remiſſo, p declaratione huius q̄ſtionis dic. aut loquimur de his, q̄ fiunt ex collegium, aut de his q̄ fiunt i collegio ſcdo caſu p̄t, vt. C. de repud. conſenſu. ſ. ſuper plagis. ꝛ q̄ habetur in capitulo. tertio loco. de p̄bationibus. ꝛ ē expreſſū ex de teſtib. capit veniens in fine. ꝛ vide q̄ ibi no. primo caſu, aut de tali actu, q̄ affert vtilitatē toti collegio in vniuerſo, nō in particulari. ꝛ tunc p̄t teſtificari monach⁹ p monacho. ꝛ ptra Do nachos. ꝛ quilibet de collegio ꝛ p collegio. ꝛ ptra collegiū. vt dicto. ſ. vniuerſitatis. q̄ tbi no. ꝛ dicto. ſ. q manumittitur ꝛ ita in telligit q̄ not. hic ꝛ dicam. ſ. l. idonei. ff. de teſtibus. p̄o hoc apparet q̄ li alia vniuerſitas vel nō cōmunitas poſſidet aliquid quod affert tantā vtilitatē etiam in particulari: puta ſi aliqs communitates diſputāt de paſcuis, ꝛ nemo ab⁹, i q̄b⁹ beſtie ſingulorum de paſcuntur ſinguli ligna ici q̄ cert tuc teſtes de illa cō munitate repelluntur vt patet ex p̄dictis. Circa p̄dicta vide q̄ notant Doctoꝛes i l. parentes. C. de teſtib. p Gulielm. ꝛ Odof. ꝛ Jaco. Butrigar. i dicto. ſ. vniuerſitatis. ꝛ p glo. Innocen. i ca.
4 cum nuncius. ex de teſtib⁹ facit ad p̄dicta capitul. inſup. ꝛ ca. tui, eodē titul. ꝛ de iurando. capitulo ſi vo baſtus. ¶ † Quero nunquid monachus vel canonicus teſtificās cōtra ſuam eccleſiā debeat perdere p hoc beneficiū. Veritas eſt quod nō, quia cum cogitur teſtificari cōtra ſuam eccleſiam, vt notatur in dicto capi. cū nuncius non doꝛ ſuum beneficiū perdere. argum. l. qui cum natu maioꝛ. ff. penu. de bonis liber. ꝛ de hoc eſt gl. in capitulo veniēs
5 extra de teſtib⁹. ante fi. ¶ † De iſta queſtione an canonicus i cau
c ſa ſui canonicat⁹ poſſit eſſe teſtis nota. glo. q̄ ſic. quia non dicit eſſe domeſticus ipſius canonicatus, ſz ipſius eccleſie, vt notat de
6 cima quarta queſtione ſcda. ca. ſup p̄udentia. ¶ † Queꝛit Ja. de Beluſi. an canonicus cōtra ſuū canonicū poſſit alium canoio
d nicū ſuū in teſtem. p̄ducere. Et dicit quod ſic q̄ ꝛ ille canonic⁹ qui teſtificatur. p illo canonico ꝛ alium non eſt magis domeſtic⁹ vni quā alij ꝛ par effectus rationē ſuſpitionis remouet. vt. l. nō ſolū. ſ. ff. de ritu nup. ꝛ de hoc eſt glo. in dicto capitulo ſup p̄udē
9 tia. licet ipſe nō alleg. ¶ † Quero an p̄latꝰ poſſit eſſe teſtis p
d eccleſia ſua: Dic q̄ ſic alio agente nomine eccleſie, vt i. inſup ꝛ ca tra de teſtibus. de q̄ vide Innocentiū in capitulo. preſentium. ō teſt. dib. ſexto. Not. glo. ibi tē nun quid. ꝛ quod notat. ſ. penul. in
8 titulo de teſtibus. ſ. j. verſiculo ſed nun quid rector. i fi. ¶ † No. in glo. ibi. ſ. penultimo. idē not in authentica ſi teſtis. an aūt frater mi no⁹ poſſit eſſe teſtis. dic q̄ ſic vt eſt caſus in capitulo nup.
9 extra de teſtibus. ¶ † Quero ſi vniuerſitas mbil hz an ſingulaꝛis perſona de vniuerſitate admittatur in teſtem. ꝛ videt q̄ ſic vt hic cū ſimil. ō. allegat. ſed veritas eſt q̄ non quia opoꝛtebit imponere collectā, vt ſic in cōmuni aliquid habeat vniuerſitas, vt ex ea pecunia poſſit debitū ſolui, vt. in l. p̄ma. ſ. q bus. ꝛ q̄ ibi notatur. ff. q̄ cuiuſq; vniuerſi. ꝛ ſic patrimoniū vniuſcuiuſq; mi nuet ꝛ p conſequens ꝛ p̄o ꝛia cauſa quilibet teſtificari videt, vt colligitur ex diſtinctione. ō. data facit. l. i cocedēdo. ff. ō aq pluꝛ. arcen. ff. quando apell. lit. l. j. ſ. in p̄o ꝛia.

ADDITIONES.

a ¶ Teſtis. Ad quod vide oīo dominum Socin. in conſilio decimo ſeptimo ſupra dicta cōpoſitio. verſiculo poſtremo tractādū inp̄ma parte. c. xxvij.
b ¶ Teſtimoniū. Ad ſaturitatem tu vide Felynū i capitulo dilectus. vel ſecūdo in p̄ima col. in medio verſi. in ea. glo. de ſim. ꝛ i capitulo inſuper. per totum commentum. de teſt.
c ¶ Canonicatus. Et nunquid in cauſa p̄bende fuerit vide Felyn. in capitulo ſuper. ex de teſtibus in quinta columna verſic. fallit octauo. ſtatim poſt p̄incipium verſiculi.
d ¶ Quod ſic. Adde Felynū in capitulo. cum R. canonicus i fine de offic. deleg.
e ¶ Inſuper. Et ibidē vide Felynum in quinta columna, ve. ſic. fallit octauo. ad de dominū Georgium Thomaſinum cōſilio ſno octuageſimo tertio incipiente, videt eſſe in dubio p̄ſens q̄ſt. poſt p̄incip. volum. quarto.
f ☞ Res delate in monaſterio p ingredientem, an vitiato ingreſſu remanent in monaſterio.
a Monaſterium an teneatur tanq̄ ſucceſſoꝛ p bonis ingreſſi vel tanquam quilibet bonoꝝ poſſeſſoꝛ.
3 Monaſteriū p bonis ingreſſi nō tenet niſi iquantū ad ipm pueniꝛ.
a **Si quis autem.** ℞ Ppon. ꝛ videtur quod res de beant reſtitui exeunti ō mona ſterio, vt decima ſexta queſtione quinta. capitulo. de lapis vol. no. gl. 2 Docto. in c. quod a te. extra de cleric. coniuga. vide not. in capi. ex tranſmiſſa. extra de reum. no. gl. idem in alijs ibi q̄d
1 ſi non. Unde ergo diſtinctionem † huius gl. cum quatuoꝛ con coꝛ. C. de ſacroſanc. eccle. auth. ingreſſi ꝛ idē no. C. de epiſ. ꝛ cle. l. deo nobis. ſ. hui⁹ aūt. Sed aduerte circa hāc queſtio. multi Doc. ſcribunt ꝛ multe gl. variāt veritas eſt q̄ dꝛ Pet. de Ec. nā aut ingrediens monaſteriū iguoꝛabat ingreſſum. non tenere, aut ſciebat nō tenere. ¶ Primo caſu renocanter bona hoc ꝛba tur per l. ſi pr. ꝛ l. nec apud C. de heredibus inſtituēdis. vbi a liqs credit aliquē eſſe fratrē vel filiū qui non eſt. ꝛ bona ei reqꝛerit illa bona ei auferunt. Ita ꝛ in ppoſito iſte poſſet renocare bona cum credebat ingreſſum tenere q̄ nō tz. ¶ Secdo caſu aut dedicauit bona tacite, q̄ per ſolum ingreſſum. ꝛ tunc vitiato ex p̄ceſſo, vitiatur tacitum, vt l. tertia. ſ. q̄ hz, de ſeruꝰ. ruſti. p̄dio. cum ſimul. aut expreſſe dicendo. dedico me ꝛ mea. tunc licet nō teneat ingreſſus tz tñ bonoꝝ collatio ſeu dedicatio. C. li pendē. appellatio moꝛs iteruene. l. iūg. hz iſto caſu ītelligat ꝛ y. opi. Pe. dicentis q̄ qñ quis ſciens ingreſſū nō tenere ingrediat monaſte riū q̄ bona nō renocat. q̄ videtur donare, vt l. p̄ima ſ. de cōdic tion. inde. ꝛ l. cuius per erroꝛē. de re. iur. Ita colligunt ex dicto Pe. in auth. ingreſſi. C. de ſacroſan. eccle. ſm hanc diſtinctionē videtur debere intelligi. quod diſputando tenuit Ber. in p̄ma. ſua que incipit quidā ivitauꝛo. ꝛ vide gl. extra de cleri coniga. capitu. q̄ a te. ꝛ ꝛch. diſt. capitu. pen. ꝛ Spe. de ſtatu. monacho.
2 ſ. j. verſi. xliij. † In eadē glo. ibi. Itē nunquid. ꝛ tenet ergo ſta glo. q̄ monaſteriū nō tenetur tanq̄ ſucceſſoꝛ. ſed tanquā quilibet poſſeſſoꝛ. Alibi. gl. tenet q̄ Monaſterium teneatur iure hēdi tario vt heres. ꝛ ſic tenetur perſonalib⁹ actionib⁹ inſolidū vt he res. Ita not. C. de ſacroſan. eccle. aut. ſi qua mulier. in gl. q̄. ſi. Alibi glo. diſtinguit an habeat Monaſterium ſingulariter an vniuerſaliter. Ita no. ff. de pecu. lega. l. ij. peculiū. ſ. ſed ſi dō minus quā diſtinctionē repꝛehēdit Dy. in l. ſi peculio ſeruo. ca. ꝛ tz quod monaſteriuꝫ teneatuꝛ ad inſtiar patris tanquā heres ꝛ tanquā ſucceſſoꝛ. Et iſtam opinio. videtur ſentire Dy in auth. ingreſſ. in pen. q. de epiſcop. ꝛ cleri. ꝛ in auth. cauſa queſtcum monacho. C. de epiſco. ꝛ cle. ſed glo. in d. auth. ingreſſi. videtur velle q̄ monaſterium teneatur ad inſtar patris ꝛ ſic videtur cō coꝛ. cum gl. hic poſita licet gl. dicat hic. vel dic vt no. in auth. ingreſſi. quali alia opi. ponatur ibi quam hic. Sed certe considerā do non ponitur alia opinio quam hic. q̄ ibi dicitur q̄ Monaſterium tenetur p ea tanquā p̄o capite diminuto. intelligēdo de minima capitis diminatione vt q̄ trālit actio in potēſtate patris arrogatoꝛis. q̄ caſu in patrē arrogatoꝛē nō tranſit actio. vt. in arrogatoꝛes ff. de pecu. Inſt. de acq. per arrog. in fi. cp̄ie poſitaꝛ videt tenere Ja. de Beluſi. ꝛ p̄o iſta gl. facit q̄ no ſcio. ſ. j. Iſta videtur verioꝛ opi. q̄ eccleſia non habeat iſta bona vt heres ſed habeatur vniuerſalis acquiſitionis, ſicut dicimus de
3 bonis eius q̄ arrogan⁹. Ex quo ſequitur q̄ Monaſteriū non tenetur niſi inquantū ad ipſū pꝛuenit ꝛ nō vltra. vt d. in arrogatoꝛem. ꝛ d. ſ. fi. Et hanc opi. videt tenere Anno. extra de p̄b. in c. in preſentia. Hoc ſentit Ja. de Ure. in auth. ſi qua mulier. in fi. in ad di. ſuis. C. de ſacroſan. eccle.

ADDITIO.

a ¶ Exeunti. de qua materia vide plene per Petr. de Ancharā. in regula acceſſoꝛiū in quinta opposi. de re. iu. in ſexto. Bartl. ſecunda ſ. fi. ff. de bonoꝝ poſ. ſecundum tab. ꝛ Salice. in auth. quid duas de adult. ꝛ Bal. in l. p̄ima in p̄ima colum. C. de latin. libertate tollen. ꝛ in capi. ſi quis rapuerit. xxvij. q. p̄ima. gl. fi. in capi. ſi quis incognitus. xvij. queſtione ſecunda. ꝛ Jmo. in clemen. ne in agro in. xxv. colum. de ſtat. monachū. ꝛ Jmola in capit. delecta in ij. colum. extra. de exceſſion. p̄elato. ꝛ domin. Fl. in c. ſtatuimus. in p̄ima columna. de regula. ꝛ Lapus alleg. tio. lxij. ꝛ Ang. in conſil. ccxxxiij. ꝛ Alder. de re. conſ. xxij. c. xxvij. ꝛ Pet. de Ancharan. cōſ. ccxxxiij. ꝛ Card. cōſ. trigeſimo incipien. quidā fratrer. And. ꝛ domin. Antoni. cōſilio ſecundo ꝛ Cardinal. conſilio. vigeſimo ſecundo incipien. quidā nomine Laurentius.
1 ☞ Dedicans ſc̄z ſua alicui eccleſie, regulariter nō efficitur reli gioſus nec iura loquētia de oblato monaſterio habēt locū i p̄o.
2 Ingrediens monaſterium ſi aliquid ſibi reſeruat, an ſeruato va leat ꝛ ingreſſus vitietur.
Papa quod non poſſit diſpenſare. q̄ monachus habeat p̄pꝛiū.
4 Ingrediens monaſterium an minuatur maxima capitis dimi. vel minima.
5 Filij ingredientes monaſteriū an ſtatim poſſunt petere legitimā vel intra quantum tempus, vbi videtur tenere quod ſic.

Ingrediens

6 Ingrediens monasteriū quod habeatur ꝓ mortuo ciuiliter, ꝛ nō naturaliter.

7 Ingrediens monasteriū quod statim desinit esse dominus rerū suarū, ꝛ sicut transit dominiū in ecclesiam, ita transeat possessio.

8 Ꝛ iuniam lias si ingredit monasteriū an exeat de patria potest a te, quod hic.

9 Reo impbyteusim data cū pacto vt nō alienetur. an si cā recipiens ingrediatur monasteriū, res ipsa in monasterium trāseat remissiue.

10 Ingrediēs monasterium si sibi reseruabit vsumfructū alicuꝰ rei ꝓ se, talis vsusfructus transit in monasterium.

1 **Illud quoque.** ✝Not. gl. ſꝫ videt qꝺ nō ſit in ſi. quid ſecularē, ꝛ ibi dedicat ſe, ꝛ ſua ꝛ ſeculo renunciat: gl. i auth. ingreſſi dicit quod ꝺicē acti intraſſet monaſteriū, ſed hoc non videtur verū. Nā couerſus eccleſie ſecularis nō efficit religioſus ſi dedicet ſeꝯ ſua, ſed remanet liber homo. nā ꝑ obligationē factā i māu ſecularis qtis nō efficitur religioſus, nec ꝺicitur ſolēne votū religioſū, vt no. plene ꝑ Innocē. capit. poꝛrectū. extra ō regula. pobat ꝑ ꝛxx vij. queſtiōe prima. capit. ij. vbi ꝺicitur quod tales conuerſi nō ſunt religioſi, ⁊ nō poſſunt cōtrahere matrimoniū ⁊ habere ꝓpriū, ⁊ ſic poſſūt teſtari ſi aliqꝺ apud eos remāſit, vel nihil remāſit qꝛ hꝝ ꝺicitas ꝺicit ꝛ ſi nihil ſit i bonis, vt l. hꝝ. appeſſe ꝺe verboꝝ ſignificatio. ⁊ hāc videt tenere ✝Pet. i auth. ingreſſi.

2 ✝Et not. gol. poterit. Tenet ergo iſta gl. quod vbi ingrediens monaſterū aliquid ſibi reſeruat, reſeruatio nō tenet, ſed ingreſſus non vitiatur, ⁊ cū hac glo. cōcoꝛdat quod notatur i ꝺicta auth. ingreſſi. ⁊ l. ſi pr. ff. ꝺe adoption. nota. ꝛxxij. queſtiōe ſecūda capi. ſolet querī. in quadā glo. magna. in fine. Et iſtam opinionē tenēt multi Doctor. iuris ciuilis. Sꝫ contrarium tenet glo. ſuper. ſ. j. ſ. ō vſu, ⁊ ibi not. qꝺ ꝺicendū: Hoc ꝺubium inſurgit ex hoc quia hābere ꝓpriū ē cōtra ſubſtantiā monachatus, nec potes papa in hoc diſpenſare, vt in capit. cū ad monaſteriū extra ꝺe ſtat. monacho. Hoc premiſſo ī ꝺicta queſtiōe ꝺicē, quꝺ iſtud pactū appo nitur ꝑ modū ꝺonatiois ad ipſum, vt qꝛ ꝺicet, ꝺedico me ⁊ mea, ſi ꝓpietas talis rei mihi remanet ⁊ tūc iſta conditio ꝺz vitiare ingreſſum, qꝛ facit ꝺeficere voluntatē ingredietis. Ita loquuntur glo. in ō. cap. ij. ⁊ ꝺe ſtat. mōnacho. ⁊ ꝺictum capitū. finale. ō. condi. app. ⁊ ita intelligo qꝺ not. gl. extra g cle. vel vouen. capit. inhumane. Aut iſta reſeruatio nō apponitur ꝑ modū conditiois ſed ꝑ modū cuiuſcam modi, vel pacti, ⁊ vitiatur modus, vel pactum ſeu reſeruatio non aūt ingreſſus. Ita loquitur hic gl. ⁊ alie glo. ſupra alle. Et ꝺe hac queſtione tangit Specula in titu. ꝺe ſta. monacho. ſ. j. ver. ꝛxxij. ⁊ ꝺe hac queſtiōe diſputauit Jac. But. in queſtiōe q incipit quiꝺā ſua condi. ⁊ eſt. v. ⁊ ꝺe hoc not. ſatis late ꝺocto. in cap. ea q. ex ꝺe teſta. reg. In eaꝺem gloſſ. ibi

4 Et ex capite minuitur, tenet iſta glo. ✝Quod ingrediēs capite minuitur. Ꝺe not. ſ. in auth. ingreſſi. ⁊ in auth. ſi qua mulier. ⁊. ꝛxx. queſtio. vt. ſi qua mulier vbi glo. tenet quod cap. minuit. ⁊ tranſit i poteſtatē alterius, ⁊ ſic minuit minima capitis diminutiōe alibi videtur velle gl. q minuatur maxima capitis diminutione, qꝛ efficitur ſeruus, vt not. in auth. caſſa. C. ꝺe epiſcopis ⁊ cleri. ⁊ infra apud quos ꝺpor. mo. cau. in pn. Ꝑ ꝺo q bus gl. facit quod no. l. cū heredes. ſ. ſi. ff. ꝺe acquired. poſſeſſio. Sꝫ veritas eſt q nō minuitur maxima ca. ꝺimi. vt ꝓbatur. ō. eo. ſ. cogitan. ꝺum. vbi etiā pobatur qꝺ nō minuatur etiam media cap. ꝺimi. nam retinet etiā ciui. cū poſſit eſſe teſtis. ⁊ ibi ꝺicitur. An autem minuatur minima cap. ꝺimi. videt qꝺ nō quia retinet familiam. ſuccedit vt ſuus, vt. l. Deo nobis. ſ. j. C. ꝺe epiſcop. ⁊ cle. Sꝫ veritas videtur qꝺ minuat minima ca. ꝺimi. q mutat familiam, vt not. gl. in. l. ſi ex cauſa. ſ. nūc vi ꝺendū. ff. ꝺe mino. Nec obſtat quod ꝺicitur qꝺ ſuccedit vt ſuus. vt. C. ꝺe leg. hꝝ. l. meminim⁹, ⁊ tamen minuitur minima cap. ꝺimi. vt ſi. ꝺe ca. ꝺiminu. ſ. mini ma ſꝫ ꝺictam factionē. Jacob. But. videtur velle cōtrariū. In queſtione tū principaliter hic facta ꝑ gl. vide qꝺ not. in locis alle. ⁊ qꝺ not. Jo. and. in. c. ō preſentia. extra ꝺe ꝓba. ꝺicā ꝺe

5 hoc ꝺe ſanc. epiſ. ſ. ſi qua mulier. ✝Mo. gl. ſꝫ an tibi ſꝫ ō ꝺicas. Jtem opinio tenet hic Jac. ꝺe Beluno. ⁊ iꝺem videtur ſentire gl. in auth. non aūt. C. ꝺe epiſc. ⁊ cle. Sed glo. quē eſt. j. ꝺe ſan. epiſc. ō. ſi q mulier. ⁊ in aut. ſi q mulier. ō. ſac. ſan. ec. ponit op. ꝺuas ⁊ no. firmat. Sed veritas videtur qꝺ filij nō poſſunt ītā legitimā ſtatim petere ſꝫ ꝺemū poſt mortem ingreſſi, vt videt velle tex. in ꝺict. ſi qua mulier ⁊ in ꝺ. ſi qua mulier ꝓbatur etiā ratione nā legitima q ꝺebetur filio nō ꝺebetur filio, niſi poſt mortē naturale. vt pobat i. l. ſi impuberi. ff. ſ col. bo. ſ. ſi qs impubes. l. Papi. ff. ꝺe inoff. teſt. Non ob. q ꝺicitur qꝺ filij ſa. fame periclitarētur, qꝛ eccleſia tenebitur ad alimenta eis preſtāda per regulam iuris ſecundum naturam. ff. ꝺe re iu. Eād hoc facit qꝺ no.

6 gl. i ꝺ. ſ. ſi qua mulier. Nō ob. qꝺ ꝺicitur ✝ quod ingrediens habeatur ꝓ mortuo quo ad oia quod no. gl. auth. ſupra eſt. C. ō boque ub. ⁊ tangitur in auth. ingreſſi eſt. habetur enim ꝓ mortuo ciuiliter, ſed nō naturaliter: vt no. Pet. i ꝺ. auth. ſi qua mulier. ⁊ hec vide ⁊ veritas. Ꝑ ꝺo ꝓxima op. vt filij poſſit ſtati petere facit tex.

7 optime extra ꝺe re. c. cū ſimus in fi. ✝Quero, ꝺicit hic q ingrediens Monaſterium ſtatim ꝺeſinit eſſe ꝺominus rerum ſuarū, ⁊ tranſit ꝺominium in eccleſiam, an tranſeat poſſeſſio ipſo iure. ⁊ tenetur ꝺoc. q ſic per. l. ſi adoptauero. ff. ꝺe precar. ⁊ per illā iuncta gl. ꝛix. q. vi. c. ſi qua mulier. Jtem ꝛꝫ. Jnn. in c. in preſentia. extra ꝺe ꝓba. in vl. gl. ⁊ per hoc apparet quod Monaſterium equipararetur patri arrogatori cum in ipſum tranſiret poſſeſſio ipſo iure vt l. cum heredes. ff. ꝺe acq. poſſ. ⁊ ſic opi. Doc. q Monaſterium tenetur vt heres nō iure naturali, nō eſt vera, qꝛ imo te

8 netur vt pater arrogatoꝛ vt ꝺixi. ✝Queritur virum filius familias ingrediēs monaſteriū creat patriā poteſtatē, ꝺ gl. in l. ſi ex cā. ſ. Pomponius. ff. ꝺe minoꝛi. ꝺicit q hic. alliā opinꝫ Jac. ꝺe Belū. ꝺicit enim monachus tranſit in obedientiam et ꝛ poteſtatē abbatis. vt hic ꝛxij. ꝺiſtinctio. e. quā quā. xij. q. j. c. nō ꝺicatis. Et ſic ergo trāſiens in poteſtatē alicuius videt liberar. a patria poteſtate, vt inſti. qui. mo. ius pat. pot. ſ. pe. Hāc opil ꝫ Oulici. ꝺe Jnne. in l. patre ſuꝰ. ioſo. ff. g ſunt ſui vel. alie. iur. g. ⁊ Jn. extra ꝺe eta. ⁊ qual. ta. c. inde coꝛ. ✝ Circa q vide ꝓpe. in ti. ꝺe tuto. ſ. ſi aute tutoꝛ ver. ſed queritꝫ. ⁊ ꝺe ſta. mo. q. j. ver. ꝛxij. Cōtra ꝑdicta vnum videtur obſtare, qꝛ monach⁹ iure ſuo

c 1 num ꝛvi ſuus ſuccedit, vt ꝺ. l. Deo nobis. ‘ſ. j. ergo videtur q ſit i poteſtate patris. Sed reſpōꝺe vt. ō. ꝺixi. qꝛ nō ſequit ſucceſſionē eſi emancipatus ꝫ vt ſuus vt ꝺ. l. meminim⁹, ⁊ tñ exiuit de poteſtate ꝓ hoc optime facit qꝛ video q per ingreſſum monaſterij factum alterno ꝺominus pꝺit ꝺominū q ꝫ n ſeruo ſeruꝰ coſequit libertatē, vt ō. in ſ. facimus. in fi. multo ergo magis ꝺe

9 bet eſſe patria poteſtas. ✝Quero ꝺata eſt res emphiteutica alicui eo pacto. vt cā nō alienet. an iſta res tranſit in monaſteriū aliq monaſterium ingrediente: ꝺic vt per gl. ⁊ Dy. in l. ſi ita quis. ſ. ſi ea lege. ff. ꝺe ver. ob. ✝Quero pone q ingrediēs monaſteriū. reſeruauit ſibi vſum fructum alicuius rei ꝑ ſexta q ꝺuret in vita ingredientis. gl. ſoꝛmat iſtam, q. in auth. ingreſſi ⁊ ꝺicit quod nō poſſ, ſed ꝺoc. Ultra mō. ibi ꝺicunt q ius vſusfructꝰ remanet penes ingredientē Sed iſtud ꝺictū nō videt verū qꝛ penes ingrediē tē nullū ius remanet, vt c. cū ad monaſteriū extra ō ſtatu mo. Veritas eſt ergo quod in monaſteriū tranſit ipſum ius vſusfructus. ⁊ ſimꝫ ꝓxte naturalem ingredientis monaſterium. Ita tꝫ gl. in ꝺ. ſ. in qua mulier. ꝛix. q. vi. hoc etiā tꝫ Specu. in titu ꝺe ſta. mona. verſicu. xlvj. ⁊ ecꝛ peſſe ꝑ. Jn. ꝺ. c. preſentis extra ō. ꝓbatio

ADDITIO

a ✝Religioſi Addē Felȳ. in cap. in preſentia in ñ. col. ver. in ter. ibi obtulit. ꝺe probatio ⁊ q ibi ad materiam ꝺixi in apoſtil. De his conuerſis ⁊ an ſint religioſi ⁊ multa alia ſingularia vide per Roma. ſing. ſuo ꝺclv. incipien. ſunt a me quelitū. per fratres ſacci ꝫ rancilci.

b ✝Exeat patria poteſtatem. Addē q no. in apoſtil. ad iſtum in auth. ingreſſi. nume. ꝛx viij. in. ij. lectu. i. verſic ꝺeſinat eſſe in patria poteſtate. C. ꝺe ſacroſam eccle.

c ✝L. Deo nobis. Et ibidem ad hoc vide Bar. ⁊ Addē Paul. ꝺe Ca. in l. ſub cōditio. ff. ꝺe lib. ⁊ poſt. g filius factus Monachus non perdit patriā poteſtatē qꝛ eſſet ꝺamnoſū monaſterio q firmat ꝫ el. in c. Judei cl. ij. in fi. ꝺe iuꝺ.

d Jn monaſterium. Ad cuius articuli deciſionem vide late ꝑ Fel. in c. preſentia in col. ꝛxiij. verſi. ſeptimo quero. ꝺe ꝓba.

1 ✝Mo ꝛis ciuilis ⁊ naturalis equiparatur.
2 Ingrediens monaſteriū quādo poſſit vxoꝛē relinquere remiſſiue
a **Si autem.** ✝Mo. quod moꝛs ciuilis ⁊ naturalis eq
1 parāt. ꝺe qua per Dy. in l. ex parte. ſ. ſi ſulā ff. ꝺe ver. ob. ⁊ l. ſi. cum ꝺotem. in pn. ff. ſol. ma. per ꝺocto. in l. Deo nobis. C. ꝺe epiſ. ⁊ cleri. in pn. ⁊ xvj. q. j. cap. placuit.
2 ✝Mo. gl. ꝑ o certo ponit in fi. vide quod no. in. ſ. ꝺiſtrahitur. j. ꝺe nup. ⁊ in capi. ij. extra continga. ex parte el. ij. et ibi not.

ADDITIO.

✝Equiparātur Eād ſaturitatem eum infinitis remiſſion⁹ vide in ꝫ el. in cap. licet vndique. circa fin. colum. ꝺe offic. ꝺeleg. et in cap. in preſentia. ꝺe probatio. in eō. ꝛxj. poſt pn. quod in quolibet loco ꝺixi in apoſtil.

¶ Homines sunt honorãdi secundum virtutes.
Doctores iuuenes virtuosi, p̃ferũtur doctoribꝫ antiquioribꝫ virtuosis.
2 Abbas, qui bonus ẽ, si melior reperiatur, nõ reuocatur electio.

Ordinationem. Abbas ordinandꝰ, est & eligẽ dꝰ, ꝓpter optima merita & virtutes, nõ ex ordine vel tẽpore, his gñaliter obtinentibus i omnibus. h. d. ꝓcedẽtis id ẽ episcopi. ¶ No. q̃ homines sunt honorandi secundũ merita, & virtutes. Et sic est argumẽ. gl. p̃ nonis doctoribus, vt sint honorandi si sint virtuosi, & p̃ferũt antiquioribus magis vitiosis. vt gl. hic, & l. j. C. de anno. ciui. lib. 2 xj. ¶ Quero. qd si eligatur bonus i abbatem tũ reperitur melior eo, an ex hoc vitietur electio: dic q̃ nõ. vt no. gl. viij. q. licet §.

1

Quomodo oporteat episcopos. Rubr.

1 ¶ Sacerdotiũ & imperiũ. quod a deo, & eodẽ tẽpore ꝓcesserit.
Iurisdictio ꝑpe q̃ est distincta a iurisdictione Imperij.
2 Imperium quod ab ecclesia dependeat.
3 Donatio facta p̃ Constantinum ꝑpe Syluestro q̃ valeat, nec reuocari possit.
4 Ecclesia an p̃scripserit res sibi donatas p̃ Imperatorẽ, casu quo donatio idem facta non tenuerit, quod hic.
5 Imperiũ an p̃cedet electione vel successione, remissiue.
Item regna vnde p̃cesserit. nu. 6.
6 Item quis coronat reges.

Maxima quidem. Administrationes, & iurisdictiones ꝑpe, & p̃ncipis sunt distincte, & priꝰ ordinãda & honesta psona, & gloria frues bona, & erudita verbo, & opere & corporis sapiẽtia, non p̃ pecuniã eligi debet, si nullꝰ sit cõtradictor, alias sit talis qui merito, nõ repellatur cõtradicendo. pena ẽ tra facientibus imminẽte. h. d. vsq; ad. §. & illud. ¶ No. q̃ Imperator & sacerdotiũ p̃cesserit a Deo & eodẽ tempore, & sic dicit gl. quod iste iurisdictiões sunt distincte. nec ꝑpa i temporibꝰ, nec Imperator in spiritualibꝰ, dz se intromittere, vt extra de appe. nap. si duobus. i vltima gl. Est autẽ imperator diuinitus consecutus Imperiũ p̃uilegio & potestate. xcvj. distictio. ca. si Imperator. circa q̃ vide vt ibi not. Inno. ex de so. cõpe. cap. licet vbi videtur tenere q̃ iurisdictio ꝑpe, & Imperatoris sũt distinete, nisi vacante imperio. q̃ casu vnica tantũ est, & inseparata. Et videtur velle gl. ead. distinctio. cap. quoniã. & not. i cap. si duobus. Et sic 2 videtur ¶ q̃ ꝑpa vtranq; gladiũ habeat potestatem, & ab ecclesia Imperiũ dependeat vt habeẽ in extrauaganti Bonifacij, que incipit, vna sanctã. no. etiã per Host. in titul. qui fil. sint legi, 3 §. qs & q̃. ¶ No. gl. apparet. ibi, si licet. tenet ergo gl. ista q̃ donatio facta a Constãtino ꝑpe Syluestro nõ valet. Et ita determinat Jaco. But. i lec. in p̃oemio. & ro. sed contrarium vide tur q̃ donatio valuerit & tenuerit, q̃ per successorem non possit reuocari tenet gl. xvij. distine. ca. ego. Ludo. & idẽ q̃ ibi tenet Guliel. de Cun. in p̃mio Digestorũ licet illã non allegat gl. sed p̃obat per multas ratiões, & inter alia ot q̃ hec non fuit ꝓprie donato sz quedã remuneratio, attento q̃ imperator erat lep̃ b sus sanatus ꝑ ꝑpã Syluestrum. Valebat ergo donatio tãq; remuneratio. arg. l. ij. pr. in fin. ff. de dona. l. Aquili. eo. tit. primũ Imperit, & sacerdotiũ sunt a Deo vt hic ergo sunt frater, & soror vt hic not. in gloss. sz dona. ergo Imperator dans ecclesie non videt donare. sz dotare. sz frater tenet dotare sororẽ, vt l. cũ plures. §. pen. ff. d administratiõe tutorũ. & C. eo. l. nõ omni ergo &c. Ita opin. q̃ donatio teneat, & non possit ꝑ imperatorem reuocari tenet. capitul. Roma. de iureiurad. in clemen. vlt. glo. & istud teneamus saluo re ecclesie. ¶ Sz quero retenta opin. quod donatio nõ valuerit, an ecclesie p̃scripserit ab Imperatore donata Jaco. de Belui. videt hic tenere q̃ nõ, p̃ multas rationes, & idẽ videtur tenere Lyn. in l. competit. C. de p̃script. xxx. anno. Sz contra tenet domin. Paul. i d. ca. Romana. & ibi refert, & respõ 5 det ad rationes domin. Lyn. & dic vt ibi p̃ eũ. ¶ Et q̃ro, an Imperiũ p̃edat ex electiõe vel successione. dic vt no. i ter. & gl. xxiij. distinc. i nole dñi ver. f. saluo debito. & viij. q. j. c. Moyses, & vide 6 ex de election. cap. venerabilẽ, in fine. ¶ Quero, vnde p̃cesserint donatiões, & regna. Dic p̃ Inno. in capit. quod super extra de voto. Quis aũt debeat Reges coronare, dic vt habetur in gl. viij. q. j. c. in apibus. Bar.

ADDITIONES.

a ¶ A Deo. An Imperiũ sit a Deo, vide Fely. i ca. nouit in secũda columna versi. in gl. ij. circa medium. vers. de iudi.

b ¶ Sanatus. Tu vide Platinã de vita pontificum i capite de Marco primo ꝑpa vbi reputat fabulosum istud q̃ dicitur de Constantino mundato a lepra. Et de validitate donatiõis vide Barto. Belencinũ cũ infinitis remiss. i capitulo inter dilectos in p̃ncipio. colum. de fid. & Ale. post. Inno. in rub. ff. de verbo. obligationum. Bal. ibi etiam per. domi. Francis. de Are. & stantes i sua monarchia quã communis schola Canonistarum. & Theologorum recipiat & vide Archi. Flo. in secunda part. iij. partis sue summe. ti. p̃script. iij. c. incip. de dona facta eccle. per Constantinũ. & omnino. Bng. declarat in tracta de postea. eccl. questione quadragesima iij vid & in Laurentius Vallensen in oratio. de Dona. Constãtini.

Igitur ordinandus. No. ibi sed etiã not. ex hoc. §. secundum gl. q̃ renuncians suo iuri dz illud scire. Nõ p̃odest. p̃ mulieribus Velleiana renunciantibus. & circa q̃ vide gl. in l. sciendum. ff. de verbo. ob. & per doc. in. l. ij. C. de rescind. vendi. & ad velleia. l. fi. §. pen.

1 ¶ Datum per simoniũ applicabitur illi ecclesie cui per talem dationem facta per iniuria.
2 Id quod aufertur alicui ꝓpter iniuriã factã alicui ecclesie applicabitur ecclesie iniuriate.
3 Electio & confirmatio facta per pecuniam an valeat.
Electio facta a suspensis est nulla.
4 Electio quando est facta de persona vitiosa an valeat.
Electio vltra numerum quando valeat.
Preces quando inducant simoniam, remissiue.
5 Episcopus an dispenset cum electo ignoranter per simoniam.

Et hanc. ¶ Nota. q̃ illud, quod datur per simoniam dz applicari illi ecclesie cui per hanc donationem fit iniuria, vt hic, & j. de sanctiss. epis. §. si quis autẽ, & §. omnibus, & sequen. & extra de simonia c. de hoc. & ibi no. & no. extra de iure patrona. ca p. & clerici. & sic illud quod aufertur alicui & facit iniuriam ecclesie applicatur illi ecclesie, cui fit iniuria vt no. in d. cap. & clerici facit decima septima questione, quarta cap si quis in atrio. & eodem ti. cap. si quis deinceps et extra de penis c. in quibusdã. & q̃ ibi no. vigesimaseptima quẽ 2 tione prima, cap. si quis rapuerit. ¶ Sedo no. q̃ electio & confirmatio facta per pecuniã non valet. Sed contra oppon. secundum Ja. de Bel. & videtur quod talis electio valeat vt supra de ter. finium. clc. §. sanctimus. & §. & hec quidã. Dolebi fuit in materia hic in accidenti. Et pro huius materie declaratione dic sim Ja. de Bel. Aut est peccatũ in forma, aut in materia, aut in accidenti. aut in qualitate, aut in numero. Primo casu & ipsorum electio nõ valet vt §. & §. & neque. vxor. ff. de cur. l. Herennius. nõ talis electio fundamentum nõ hz. C. de nu. & actu. l. actuarios. libro duodecimo. probatur in l. si constat. ff. de appellatio. prima questione prima c. principatus. Ita dicit Jac. de Belui. de hoc q̃ electio sit nulla non seruata forma est casus i c. supra. extra de electio & c. delecti. & cap. q̃ propter. & cap. cum postea & cap. & humana, eodem. tit & no. in ca. innotuit eodem titulo ¶ Secundo. casu cum est peccatum in materia puta q̃ indebitos ibus ius eligendi nõ competit seruauerint tamen formã debitam dicit Ja. de Beluj quod idem per eadem iura. & C. de sacrosanc. eccles. l. decernimus. l. qui neque. ff. de reb. eorũ in p̃ncipio alleg. dictũ Inn. extra de electione c. sicut. & nihil. 3 ¶ Sed de hoc puncto quando facta est electio a suspensis & electio sit nulla casus est in ca. cum inter R. in fi. extra de electio. & de consuetudi cap. cum dilect & ibi no. vel puta sit facta electio a minori parte capituli vt est casus in c. additis extra de electio. ¶ Tertio casu q̃ post peccatum accidente puta q̃ electio est facta per simoniã, tunc ipso iure non valet, vt hic. & si quenquam. C. de episcopis & clericis. extra de simonia. per totũ 4 ¶ Quarto casu cum est peccatum qualitate puta q̃ in persona electi est vitium, distingue, aut est vitium notorium & tunc ipso iure nõ valet electio, sed valent gesta per eum. Allegat ipse. sed si hac l. §. patronis. ff. de in ius voc. & de excusatio. tutorũ. idem Vlpianus. §. j. C. si ser. aut li. ad decu. aspi. secunda limo. de hoc q̃ vitium est in persona electi an valeat electio bentis in c. cũ in cunctis. & in capi. cum inveteri. & qualiter. et cap. innotuit, & capi. dudum. extra de electioni. An autem gesta pater cũ cuius vitium occultũ, vel non, recurrendum est ad materiam. l. Barbarius. ff. de officio p̃eto. Sed id q̃ not. Innocen. in capitulo nihil. extra de electio. ¶ Quinto casu q̃ electio est 5 facta vltra numerũ. dic vt. §. sancimus. & hec quidẽ electio facta vltra numerũ valet, nisi lex vltra p̃cedebat annullando vel p hibẽdo. sm Jacob. Sed de hoc quando numerus certus est statutus, & q̃ quis vltra numerũ eligitur, an valeat electio, dic vt babes i capitu. cũ Ad. Ferrarien. extra. & costitu. ¶ Quero 5 b numquid p̃eces indicant simoniã. gloss. in §. sed neque supra eodem videtur velle q̃ sic. De hoc dic vt not. prima questione prima

ma cāpitu. ordinatiōes. ꝛ capit. sunt nōnulli, ꝛ octana q̄stio. prima cap. Moyses. ꝛ questiōe. secunda capit. in summa. tangit gl in l. si quenq;. C. de episcop. ꝛ cleric. de etate, ꝛ qualita. cap. tua. Pot. gl. ꝛ cum eis. in fi. Sed certe illa decretalis hoc nō dicit, imo idem est de iure canonico, ꝓbatur j. questione quinta, capit. 7 presentiū. ex de simonia. c. ex tue cū. simil. ¶ Quero. pone q̄ c me electo ignoꝛāter ē facta simonia, nūquid Episcopus potest mecum dispensare: Dic vt ex̄ de elec. c. pen. ꝛ j. q. v. c. presentiū ꝛ ex̄ de renū. c. post. translationē. ꝛ ibi optime glo. j. de san. epis. ꝓ. ꝓ cōmunibus. ff. ad. l. Jul. de ambi. l. j.

ADDITIONES

a ¶ Non valet. Sz quid de electione pontificis ꝓ pecuniā facta ꝓout fuit illa pape Alexan. q. vj. dic q̄ de facto ejci debet ter. ē in ca. si qs pecunia. lxx ix. dist. ꝛ ter. similisi. ſ. pr̄. j. q. vij. Ita no. Fely. in ca. j. de iud. circa med. colū. vij. in verſi. quinta. cōclusio.

b ¶ Quid prelos inducat simoniā. In capit. bone memoꝛie. eod. ꝛ ibi doctoꝛes apo. ad Joan. i verſi. pſes. ad fi. ex̄ de postu. prela.

c ¶ Est facta simonia. Adde an ex pēdēs simoniace aliq̄ ꝓ amico suo possit ab eo repetere vide ꝓ Ant. de Aꝛet. singul. suis i ver. simoniace. incip. amicus meus.

1 ¶ Contradicens ordinatiōi auditur, ꝛ ordinatio aliter facta nō tenet. ibi quādo debet audiri.

2 Confirmans ex officio debet contra electū de defectib⁹ electi pquirere.

3 Si contra electionē obꝺiciatur per modū exceptionis, quid agēdum, remittitur.

4 Fructus percepti ꝓ illegitime ordinatū, an restituendi sint remittitur.

1 Calumniatoꝛ an dicatur ille qui non pꝛobat.

1 **Oportet.** ¶ Not. ex hoc. ſ. si qs autem, quod ille, qui Zdicit alicuius ordinationi, debet audiri, ꝛ ordinatio aliter facta nō valet. Zcit ad hunc ter. inquantū dicit Zdictionem. xxij. distinc. c. illud. Sz cōtra hoc oppo. quod cōtradictoꝛ nō debet audiri. vt. l. pen. ſ. fin. ff. de decu. Sol. Aut contradictoꝛ apparet in initio ante cōfirmationē, ꝛ Dz audiri vt Dz aut post confirmationē, ꝛ nō debet audiri, vt legib⁹ ꝛ tradr̄ūs. Facit ex̄ de electio. lz. ꝛ q̄ ibi habēt. lxxxj. distin. c. si quis sine examinatiōe. Quid autē iuris si est appellat. dic per Innocen. in. c. 2 consti. ex̄ de appel. ¶ Quero, si nullus cōtradictoꝛ existit q̄d debet fieri. Dic q̄ ille, qui cōfirmat, debet de p̄dictis ingrere ex officio suo. Circa q̄s vide ex̄ de elect. c. cum nobis. ꝛ quod ibi 3 not. sup verſi. ex officio. ¶ Quid si obꝺiciatur cōtra electionē per modum exceptionis: dic vt no. Inn. in. c. sup his extra de accu. 4 ¶ Quero, q̄d iuris hoc casu si q̄ ille illegitime ordinat⁹ pecpit fruct⁹? Dic ꝙ Inn. ex̄ de restit. spolia. c. ex literis ꝛ per eū in ca. 5 pitu. nobile ex̄ de elect. ¶ Not. glo. sz nomine. ibi. secundū Joan. de dic vt per. C. de aduoca. diuer. iudi. l. j. ꝛ ibi ꝙ Ly. in. iij. q. ꝛ in l. si qua p calūniam. C. de epis. ꝛ clericis. ꝛ i aut. sz nouo. iure. C. pen. iud. q. ma. iudi. ꝛ gl. optime i l. athletas. ſ. calūniatoꝛ. ff. de his qui notan. infami.

1 ¶ Episcopatus quantū tēpus possit abesse ab eius ecclesia sine iussu Principis.

2 Literis, publice persone, quando pꝛestetur fides.

3 Literis alicuius, pꝛiuati quando credatur.

4 Litere sigillate quando videatur appꝛobate.

5 Territoꝛium quid differat a diocesi.

Et illud. Episcop⁹ extra ecclesiā suā plus anno, aut toto anno moꝛari nō debet sine Pꝛincipis iussiōe nec pōt ad Pꝛincipē ad vꝛbem Constantinopolitanā, sine superiuris literis accedere omni occasione remota, pena Zfaciētib⁹ 1 imminēte. h. d. vsq; ad. ſ. hec aūt de Deo, ꝛ delinquet tanto tempoꝛe tando ex̄ suū episcopatū. alias cū delinqueret. nisi ad Imperiū missus. xxij. q. viij. c. si qs episcopus. ¶ Nota ex hoc ſ. q̄ episcopus nō pōt abesse ab ecclesia sua sine Pꝛincipis licentia. ꝙ tepus hic insertū. Zsta materia huius. ſ. plenarie examinatur ꝓ gl. ex̄ vt lit nō contesta. c. q̄m. verſi. si vero aliter. ꝛ vi. q. i. c. presentium. ¶ Quero. an episcopus stans vltra tempus possit repetere fructus ecclesie quādo reuertitur. dic vt no. 2 quinquagesima distin. c. cōtumaces. ¶ Stōo. nota in verſi. nō autē aliter. q̄ literis Archiepiscopi. Facit quod not. in. l. si qua per calūniā. C. de episcop. ꝛ cleric. vbi stat sigillo episcopi, ꝛ ibi 1 gl. allegat. istū ter. de q̄ p glo. ꝛ plenius ꝓ doc. in. c. post cessionē. a extra de ꝓb. ꝛ vide. xj. q. iij. c. cure. ꝛ xix. q. iij. c. statuim⁹. Et vide circa predicta q̄ no. extra gl. de fid. instru. c. ij. in vlti. gl. ꝛ quod 1 etiā ibi not. Inn. i. c. j. eo tit. ꝛ Spec. in titu. de ꝓb. ſ. hi. verſi. x. ¶ Quero. q̄d de literis alicuⁱ⁹ pꝛiuati an eis credatur. Dic q̄ aut querimus de obligatione in ducenda. aut de ꝓbatiōe faciēda ¶ Primo casu aut loq̄mur i materia, i qua tractatur ꝺ obligatione que Zbitur verbis aut cōsensu. ¶ Primo casu litere nil. operātur, vt l. j. circa pꝛin. ff. de ver. ob. ¶ Secundo casu valēt vt l. j. in fi. ff. de cōtrahend. emptio. ¶ Si vero loquimur an induc ant ꝓbationē tuc aut cōtinent narrationē eoꝛū que fuit gesta inter ipsas partes, ꝛ inducunt ꝓbationē, vt l. Publia. in fi. ff. depos. ꝛ ibi bona gl. q̄ ānō. Ly. in l. j. C. de confes. in xij. q. Aut cōtinet acta inter alias personas. ꝛ nō ꝓbat. vt l. epistola. ff. de pac ꝛ facit. C. de pꝛob. nō exēplis cum fi. ꝛ hoc si litere ꝓpriate fuit ap ꝓbate, alias, nil valent, vt l. ad pꝛobationem. ꝛ Instrumenta. C de ꝓbation. ¶ Quero. an eo ipso q̄ sunt sigillate⁹ litere dicātur 4 appꝛobate: gl. tangit in l. si, pcuratoꝛem. ff. de pꝛocura. ꝛ non affirmat. domin. Ja. Butr. dicit aut litere ille habent ſ; sigillum publicū ꝛ co ipso videntur ap ꝓbate, argumen. l. si qua ꝓ calumniam in fi. C. de episcopis ꝛ clericis ꝛ est ter. dicit ipse in c. secundo extra de iure iurand. vult dicere in c. secundo extra de fide instrumentoꝛum. Aut non habent sigillum publicū sed ꝓpriatum, et tunc aut non habent testimoniū publicū. ꝛ videtur ap ꝓbate vt. C. de communi ser. ma. l. prima. ſ. sinautē. Aut nō habēt testimoniū publicū ꝛ nō videntur ap ꝓbate nisi expꝛesse ap ꝓbentur vt d. l. si pcuratoꝛem, ꝛ ita ōt ipse debere intelligi glo. ibi posita. ¶ Ultimo vide gl. q̄ nos. ꝛc. q̄ ponit differentiā inter territoꝛiū ꝛ districtū ꝛ vide extra de rescrip. c. Rodophus.

ADDITIONES.

a ¶ In c. post cessionem, Et ibi vide Fely. omnino

b ¶ In eo ipso quod sunt sigillate. Tu vide de hoc Anto. Lopse. in g. suis in ver. epistola. Jo. j.

c ¶ In c. Rodophus. Et latissime vide ibidem per Felynum in decima col. ver si. expeditis. cum seqūen.

1 ¶ Causa impediens aliquid inchoari si ex post facto superueniat an illud destruat.

2 Transiens ad secunda vota dicitur caste viuere.

Oꝛatus quādo pōt effici, clericus tā iure ciuili quā canonico

Decaute de deo. Clericus ordinandus. talis ꝺzesse qui sit bone fame ꝛ bon⁹ testimonij ꝛ cōcurrentibus etiā quibuscūq; que i epis copi ordinatione sunt statuta hoc dicit. vsq; ad ſ. quāta. ibi tractatur de secunda parte rubꝛice. ¶ No. ibi sinautē q̄ cā que impedit aliquid inchoari ex post facto superueniens illud destruit ō q̄ per Dy. in l. pluribus. ſ. ꝛ si placeat de ver. ob. ꝛ per eundem. 2 in c. actus legiti. de re. iu. lib. 2o. vj. ¶ Secundo nō. ter. ibi publice a nobis enim. ꝛc. nam hic ter. facit quod transiens ad secunda. vota non dicatur caste viuere. Adidem infra de sanctis. epis. ſ. clericos. ibi sed caste viuētis aut legitimam vꝛoꝛem. ꝛc. Sed ꝓpium est veritas vt dixi supꝛa de non eligend. secundo nubē. ſ. cum igitur in fi. Non obstāte ter. q̄. ista dicūtur rōne clericoꝛum 3 q̄ matrimoniū debent se abstinere. ¶ No. gl. quādoq; in fine dic quod aut loquimur de iure ciuili aut canonico. Primo casu, ille cōiugat⁹ pōt esse cleric⁹ i minoꝛi ordine siue sit cōiungatus siue recōiugat⁹ id est iterū coniugat⁹ q̄ habuit vnā ca moꝛtua est coniugatus, alij et isto casu nec pꝛotest quod vꝛoꝛ velocat castitatem vt infra eodem. verſi. quod si ꝛ lectoꝛes. ꝺ. ſ. clericos. de iure canonico. habens vꝛoꝛē non potest clericari in maioꝛi vt de tēpoꝛum ordi. c. si. lib. vj. ꝛ ꝑm illa capitula ꝺz sint teligi. q̄ no. gl. lxxxiij. distin. quisqs. q̄ tene menti. ꝓ appellādo, si decl inamus foꝛum.

1 ¶ Dictio circa denotat modicum tempus.

2 Moniales non possunt in missa seruire.

a **Quanta igitur.** Diaconissa ordinari debet ꝛate l. annoꝛū ꝛ nō minoꝛis etatis, nisi necessitate imminēte. h. d. vsque ad ſ. semel autē ¶ Nota. tex. ibi circa. l. vel. sexaginta. vt l. nulla. C. de episcopis. ꝛ. clericis ꝛ tamen ibi fit mentio. de pcepto. Apostoli. de q̄ etiā hic loquit. tex ibi ſm diuinas regulas ꝛc. Circa quod vide Guliel. de Cu. i l. si, post. ff. si quis cau. ꝛ ō hac dictione circa dixi supꝛa titu 2 lo pꝛimo. ſ. si vero intra. ¶ No. gl. ordo erat nec possunt i missa seruire vt in c. pꝛimo extra de collu. detegen. ꝛ de cōsecratiōe distinctione pꝛima c. pꝛimo. in fi. in c. sacratus. xxiij. dist.

ADDITIO.

a ¶ Dz. vi ō Fely. in c. de monialibus. ō senten. excomunic. post p cip. verſi. opponitur, de authen.

Semel autem. Clericus ordinē suse eptū relin quere nō dz. h. d. ¶ Mo. gl. sed nū quid idē, sed dic quod. hodie possunt dimittere, vt l. dist. c. diseco perire.

1 ¶ Altare vnū cooperire, ꝛ aliud discooperire. nō ē eleemosina

1 Publicum dicitur q̄ est ꝓpositum in porta alicuius ecclesie.

2 Ydeconia que sunt per ciuitates dicunt publica adeo q̄ nulli, licet ignoꝛare.

Sed neque. ¶ Mo. gl. hic sunt argumē. q̄ non ē eleemosina, vnū altare coopire ꝛ aliud.

detegere, vt hic, & j. q. j. nō est putanda. & xp̄m. q. ij. c. iniustū. facit. l
2 h. circa fi. ff. exceptis. C. q pōt. in pig. hab. ¶ Secto no. i fi. i.
illozū. qō illud q ponitur in porta alicuius ecclie dicitur tunc
esse publicū. adeo q nulli liceat ignozare, vt ō scripta exēplaria:
a facit. l. pupill⁹. a. ff. ff. ō autho. iut. q facit † ad preconia, que
3 quotidie publice fiūt p ciuitates q nulli liceat ignozare. Facit
ex de postu. pla. & c. j. & l. xp̄m. dist. ppositi. Jn contrariū facit.
l fi. ō decre. ab ozdi. fac. Et dic vt ibi. vide ex q ma. accu. posl. ca
pitu. fi. de q questiōe p Odofr. ff. li qs ius dicen. nō obtem. in fi.
j. column.

ADDITIO

a ¶ Bic melius. Facit tex. in. l. fz & si pupillis. §. p scribere. ff. de
institu. quem voluit barto. alleg. Alexan. Loseus.

Collatio secunda.

De non alienandis aut permutandis rebus ecclesiasticis. Rubr.

J ☞ Reditus annui qō computantur inter immobilia.
Habens annuū reditū tanq̄ possidens immobilia, an releuet
ob hoc a p̄statione cautionis de iudicio sisti.
2 Economus emendando damnū ecclie, an euitet penam depo
sitionis.
3 Notarius cōficiens instrumenta super alienatiōe rerū eccleſie
perpetuo exilio datur.
Notari⁹ delinq̄ns i ofício, an p̄hibebat illud ꝑpetuo exercere,
remissiue. ad gl.
4 Emens rē. p̄hibitam alienari, quādo recuperet p̄tiū. & quādo
illud perdat.
5 Actio iudicatur mobilis. vel immobilis, secundū rei qualitatē
que in ea deducitur.
6 Contra contractū suum quando quis venire possit.
7 Ad reuocandū alienationē factam de rebus ecclesie, glibetiā
vltra p̄latum p̄pzium admittitur.
8 Res ecclesie alienata, an possit eā inuisa aliqs petere reuocari.
9 Economus q rē alienauit, quādo possit admitti ad alienationē
ipsam reuocandam.
10 Ecclesia an possit alienare remunerando eos, q ecclesie seruie
runt.

Nam. Iste titul⁹ diuidit in quin
que partes. ¶ Primo re
citat ius antiquum. ¶ Secundo p̄hibet. ¶ Tertio permittit. ¶ Quarto pu
nit. ¶ Quinto p̄cipit istam constitutionem diuulgari. & cōtra facientes puniri
¶ Secunda ibi. in. §. nos igitur. ¶ Tertia ibi. vt autem. ¶ Quarta ibi in. §. quia
vero Leonis. ¶ Quinta ibi, in ver. hoc
vobis. Et hoc dicit. Res immobiles ecclesie Constātino. & eccle
siarum seu diocesis alienari, generaliter p̄hibentur pena p̄tra
facientib⁹ imminente oī fraude. & circumuētiōe reiectis. ō dicit
1 vsq; ad. §. nos igitur. † Et nota in ver. vult. eīm q annone ciuiles
seu redditus quandoq; reputentur inter immobilia. Ad idē. infra
de ali. & emphy. circa p̄in. C. de sacrosan. eccle. laudemus. i fine
p̄incip. sic est argumen. iste tex. q ille qui habet annum, reditū
tanq̄ possessor immobilium a cautione de iudicio sisti releuatur
de quod per docto. in l. hac edictali. §. is illud. C. de secund. nu.
2 & ibi ad ho. alle. hunc text. ¶ † Secundo not. ven. economū. tex.
de eo q alibi querit glo. videlicet an economus emendādo dam
num ecclie euitet penā. & hic est tex. q non coniuncto versiculo
super hoc. Nā est quēstio gl. extra de reb. ecclesie nō alie. ca. si
quis p̄sbyterorū. in gl. parua. & latius in cap. q ō sicut ex ō elec
tio. q nō alleg. hunc tex. facit. l. iubemus. §. economus. ō sacro
3 sanct. eccle. ¶ † Tertio nota in versi. ad hoc autem. quod tabel
lio talia instrumēta cōficiens dz dari perpetuo exilio sine spe re
uersionis, q inducit glo. ad fin. quod glo. alleg. Lui adde quod
not. ff. de eden. l. si quis ex argentarijs. in p̄incipio circa q vide
Innoc⁹. in capitul. fraternitatis. in glos. ij. in extra de herditus
¶ Quarto nota casum no. i. §. hoc igitur. cū q concord. l. iube
mus. p̄lleg. in fin. Opponen. ad versic. sed neque hic dicitur
quod ecclesia vendicat rē ab emptore, & emptor perdit p̄tium.
p contra immo videtur q ecclesia debeat restituere p̄tium. q vt.
4 l. emptor. p. de rei vendicatione. C. de his que me⁹ causa. l. ij.
Solutio. † Jd pro hui⁹ declaratione dic: quandoq; querit vtrum
restituatur a venditore rei quandocunq; ab ipso vendicante rem.
¶ Primo casu, aut emptor est i bona fide & non repetit. nihil in
erit istipula tus vt l. si fundum. C. de euictio. ff. de actio. em pti.
emptorem. §. si. nihil in casu speciali l. fi. in fi. C. comm. de. q. &
ita intelligitur infra e. §. si quis igitur & ibi no. & quod no. glosa.
§. quatenus. ¶ Secundo casu, aut p̄tium est conuersum in vti
litatem vendicantis rem. & tenetur p̄tium restituere emptori,
etiam si sit malefidei, vt l. ij. C. quod met. cā. & d. l. emptor. & C. si
vendi. pig. agitur l. j. Aut nō est conuersum in vtilitatem vendi
cantis & tunc p̄tium nō restituit, vt l. si mancipium. C. de rei
ven. & l. mater. C. co. ti. C. de p̄scriptio. xxx. anno. l. j. & in eam
1 lex C. de fur. cum simili. & ita intelligitur iste tex. ¶ Jo. gl. in
ver. ꝺz non sint in fi. & alibi gl. videtur velle q actiones habeatur
loco immobilium. & no. C. in quibus causis in integrū restitutio
non est necesse. l. j. ff. de ver. signi. l. mouentium. ¶ Alibi videtur
p̄bare quod conueniatur loco mobilium, vt C. quando & qui.
quarta pars debe. l. secunda ver. inter immobiles. lib. xi. l. prima.
§. actio. C. de rei vxo. act. & acit ad p̄dicta quod no. gl. com
ruptionē circa finez. C. de vsu. Ja. de Ayelui. facit hic. quandā
distinctionem. quā omitto. Ad p̄positum dz hic gl. ponit quo ac
tio que ponitur p̄zo re mobili &c. quā gl. simpliciter tenent doc.
in auth. hoc ius porrectum. C. de sacro sanc. eccle. & si ex hac gl.
nota, q⁹ actio iudicatur mobilis, vel immobilis secundum qua
litatem rei que in actione deducitur. Jta etiā ex p̄sse tz. xyn.
C. si aduer. transactio lege secunda. Tene menti q⁹ debemus
actus alicui assimilare debemus secundum naturā rei quei ac
tionem deducitur sed p̄pzie loquendo actio non dicitur mo
bilis sed est certū genus per se. vt l. a diuo pio. §. in vendītione
ff. de re iu. C. de quadri. p̄scri. l. ij. in p̄in. & no. Ja. de Arctio in
l. mouentium. & Specu. in ti. de fruct. & interesse circa finem pri
uers. secundo queritur & circa istam glossam. vide Ly. in quodā
6 suo consilio. quod incipit. Ghimisellus. ¶ † Mo. glossam seu nū
q ibi q vltimum. Jsta questio incidit in illud b̄zocardi ubi go
possit venire ꝺ factum suū. de q tangit gl. & dz doc. in d. l. post mor
tem gl. de elec. in c. nosti. & per Ly. in c. quod semel placuit de re.
iuris lib. zo sexto. Sed quantum ad p̄positum dic quod aut illud
quod fit reuocatur ratione publice vtilitatis & tunc quis potest
ꝺ factū suum venire. vt l. p̄ima. C. de lib. cau. & l. quem admodū.
C. de agri. & censi. lib. vndecimo cum similibus. Num ergo reno
catio ista fiat ratione publice vtilitatis ipse idem economus dz
admitti. & cū hac concordā quod no. in d. l. iubemus. §. sane. ei
istam opinionem tenent ibi doctozes sed ponunt aliam rationē
videlicet quando nō suo nomine, sed nomine alieno venit cōtra
factum suum sed ista fuit rō. gl. & hec est vera opinio. Jsaliud vi
detur eo. xp̄m. questio. ij. c. moncmus. & si dicatur quomodo pōt
economus vendicare cōtra regulam que de euictione. & c. vt l. vendicantem ff. de euictio. ad hoc respondet no. gl. si
quis p̄sbyterorum. extra de reb. eccles. non alie. in gl. magna.
7 vbi idem dz quod hic. ¶ † An autem admittantur. ad reuocādi
alij notatur in. d. §. sane per gl. qui. p̄batur per tex. & glo. da.
si quis p̄sbyterorum. Sed aduerte, qz gl. ibi dicit. quod decri
cus alterius ecclesie nō admittitur ad reuocandam q etiam pona
tum iudicium Sed in cōtrariū est veritas qz immo. admittitur
quelibet ecclesiastica persona secunda questio. iij. c. consuluit.
q. no. & n. in c. cū olim. extra de testi. & ibi ēt per Hosti. & de offi.
leg. c. venerabilis. & facit quod no. gl. in d. §. sane. ibi omnes dicit,
8 quod istud est quasi publicum delictum. ¶ † Quero nunquid in
uita ecclesia quis potest petere rem male alienatam. Jn. tangit
in ca. cum olim. vbi etiā ponit qualiter concipiatur libellus hic
materia. de dicta tamen questione no per gl. in c. ex parte extra
de concess. prebende. & ibi no. per doc. Et ibi per sententiam ad
no. in d. §. sane quod facit ad id q dicit minsa de incest. nup. §.
primo. † Jbi in fi. non p̄ius videtur ergo velle ista gl. quod o
conomus. qui alienauit rem ita demum possit rem vendicare si
sit repolita ad eius statū. Jn contrarium videtur cū quelibet
p̄sona ecclesiastica admittatur vt ā. dictū est. Sed potest respō
deri q qz tangit suspectus est remotus ab administratione. ler d
eo non confidit vt hic tene gl. ex p̄sse in d. §. quis p̄sbyterorū
q ēt tacite tz. gl. in d. §. sane in gl. super ver. sententiam. † Alte
10 mo. no. text. in §. sed neque nam text⁹. videtur velle quod eccle
sia nō possit alienare remunerādos eos q seruierūt. ecclesie. &
qua questione dicam infra de alie ēpby. circa p̄incipiū col. pona.
vbi gl. hanc questionē formal

ADDITIO.

1 ☞ Pretium Tu ad hui⁹ articuli decisionem vide copiose q
no. dominus Fe. in c. causam que de rei vindicata in sexta colum
na in p̄in. versi. admirabile.

Jn

b ¶ In titu. de fruc. ꝛ intereſſe. Et ibidem oīo vide tu Joannem Andream in additio. i. §. j. verſiculo. ſed quid ſi debeo in addit. incipiente aliquid inducūt, ꝛ Kardina. in clementi. j. in decima queſtione de rebus eccle. nō alienand. ꝛ docto. in. c. hoc cōſultiſſimo, in vltima colūna codē titulo i ſexto, ꝛ p Lanfran. de Rodu*. in cap. ſine executione. i quadrageſima quarta colūna. rij. queſtione ſeda, ꝛ Alberi. in tertia parte ſtatuto. queſtio. xiij. ꝛ Kard. in cōſ. lxxiij. incip. Titius nec ſunt. xix. anni ꝛ i cōſ. lxviij. incipient. ſtatuto ciuitatis Tergesti. ꝛ Fede. cōſ. xij. icip fratres pdicatores. ꝛ Ludo. in conſ. cccxj. i. xij. colū. ꝛ Old. in conſ. ccxix. incip. factum tale eſt. do. Rex Francie.

c ¶ Cōtra factū ſuum. Adde quod not. in apoſt. in verſi. cōuenire. poſt do. Bocrij.

1 ☞ Accipiēs vſumfructū ab eccleſi. debet incōtinenti reddere p̄prietatem rei eccleſie loco recompenſationis.

Hoc igitur. Not. gl. q̄ incip, ſcilicet illi, vide quod not. in. c. ad audientiā extra eo. tit. x. q.
1 ij. c. hoc ius porrectū. §. q vero res i fi. ꝛ xij. q. iij. c. vlti. † Not. gl. que incipit. quā a p̄incip. tenet iſtā gloſſ. quod accipiens vſumfructū ab eccleſia, dz incontinenti reddere eccleſie p̄prietatē rei, loco cōpenſationis. Idē tenet glo. in dicta lege iubemus i fi. iſta glo. videtur, p̄bari hic, vt verſiculo ſi vero minus ibi cuius mor. ꝛc. ly Jaco. de Bel. videatur ꝺ tenere oppoſitum, ꝛ iſta opinio, p̄batur etiā exp̄reſſe i §. ſi qs autem voluerit infra eodem.

Veritaque. Not. glo. ſz per conſuetudinem, ꝛ p̄ro iſta glo. qō de conſuetudine ſolennitate. quas lex introduxit p cōtractū emphyteuſis, ꝛc. tenet Dar. de Jano in tractat. ſuo de iure emphyteu. i. v. q. 2 Spe. in ti. de emphyt. §. nunc aliqua verſi. vj. queritur.

1 ☞ Bona mobilia eccleſie, quando alienari poſſint.

Posigitur. Not. gl. ſcilicet immobile ibi. §. ſactiſſimos. Vide q̄ not. in authentica. hoc ius porrectū. C. de ſacroſanctis eccl. ꝛ duodecima queſtiōe ſecūda, capitulo primo. † Et ibi quidi mobilib⁹. tenet iſta gl. ſimpliciter q̄ bona mobilia poſſit alienari. Et idē videtur tenere ſimpliciter Jnn. in capi. nulli extra de rebus eccle. nō alie. ¶ Nam in his quā ſeruādo ſeruari nō poſſunt. pōt eccleſia alienare ſine aliqua ſolenitate. ſz ea q̄ ſeruando ſeruari poſſunt. alienari non poſſunt. alienari nō poſſunt, niſi ſeruata ſolennitate. ſicut dicim⁹ in tota ver. nota gl. duodecima queſtione ſecūda capitul. primo extra de reb⁹ eccle nō alie. capit. nulli, ꝛ de his que ſiunt a p̄rela. ſine conſen. cap. c. tua ꝛ per Goffre. in Summ. de rebus eccle. nō alie. circa p̄incip. circa q̄ vide quod not. de alie. ꝛ emphyteu. in p̄incip. ꝛ q̄ no. gl. ex̄ de cle. ergo. c. vno in fin. li. vj. ꝛ quod tangit Cr. ſecundū Jac. de Aret. in l. j. §. exactio. C. de rei vxo. actio. ¶ Not. gl. ſz nunquid ibi. ꝛ ſupra eodem. in rubric. vide hic no. Pet. in authen. hoc ius porrectum circa p̄incip.

1 ☞ Verbum alienatio ponitur generaliter.
2 Verbum venditio quid importet.
3 Inſtrumenta confecta a notario q̄ dicit q̄ ſe p̄ro notario geſſit, ꝛ publicum officium exercuit. an valeant, remiſſiue.
4 Si negatur notariū illum qui confecit iſtrumentū quod de longinquo p̄oducitur. quomodo p̄obabit. remiſſiue.
5 Emphyteuſis eccleſiaſtica. an concedatur in perpetuum.
6 Emphyteuſis eccleſiaſtica conceſſa vſq; ad tertiā generationē p̄olligatur vſque ad nepotes.
7 Tertia generatio non comp̄rehendit vltra nepotes.

Alienationis. † Nota ex hoc tex. q̄ verbum alienatio, ponitur gñaliter. ¶ Idem
1 C. de reb⁹ eccle. nō alie. lege fin. extra de reb⁹ eccl. nō aliena. ca. nullū q̄ not. in l. j. C. de iure emphyteu. xij. queſtione. ij. c. j. De
2 verbo † aūt venditio, quid importet, dic vtl. ſtatuliberi i. §. fi. de ſtatulibe. ꝛ ff. quib⁹ modis pign. vel hypote. ſolu. l. ſicut. §. vēdi, ꝛ q̄ ibi not. ꝛ in l. ſecunda. C. de vſuca. p̄empt. Facit hic tex. cōtincta glo. in l. codicillis. §. inſtitutio de lega. ſecundo, de q̄ ibi p Byn. q̄ illā glo. rep̄obat. dicā infra de alie. ꝛ emphyteu. §. alienationis Ulterius facit hic tex. ibi. nā tanta documēta, ꝛc, in ar-
3 gumen. ad queſtionē, ſecundum Jac. de Bel. † quod ſi tabellio fuerit longo t̄pe in quaſi poſſeſſione tabellionatus ꝛ, publicum officiū exercuit ꝛ multa inſtrumenta ab eo cōfecta debeāt valere. Et remittit ipſe ad id q̄ notat. in capitu. primo de fide inſtrumen. ꝛ ad id q̄ habetur i. l. Barbari⁹. ff. de officio. p̄reto. ¶ Sz
in dic de hac queſtiōe vt no. Spe. de inſtrument. editio. §. reſtat verſic quid ſi is qui nō eſt notus. ꝛ vide Guliel. i dicta. l. Barba-
4 rius. † Quero quid ſi p̄ducit inſtrumentum de longinquo, ꝛ notarius q̄ confecit illud inſtrumentū negatur eſſe notarius an ſufficiat p̄bari q̄ ille, qui confecit illud inſtrumentū fuerit in, quaſi poſſeſſione tabellionatus vel oportebit p̄obare p̄ p̄oducentem quod fuerit notarius. Jnn. ſotmat hanc queſtionem in capitulo primo ex̄ de fide inſtrumen. §. ſed inſtrumēta fiant vbi hanc que-
5 ſtionē firmat Azo. in ſumma illius tituli. C. † Not. glo. hic no. in §. licentiā. ꝛ b eſt veritas. no. Inſtit. loca. §. adeo. C. de ſacroſanc. eccle. auth. ſi quas ruinas. lz glo. nō firmet. decima queſtione ſecunda cap. ea enim. §. perpetua. Sed hanc opinio. tenet Bart. de ſa. in tract. ſuo de iure emphyt. i ſexta queſtione. ꝛ Spe. in titul. de emphyte. §. nūc aliqua. verſi. vj. ꝛ ſi dicatur p̄ hoc minuitur res eccleſie. h emphyteuta poſſideret p. xl. an ſi ſcriberet
6 dominiū eccleſie: vt in auth. quas actiones. C. de ſacroſanct. eccleſijs reſponde, q̄ emphyteuta nunquā p̄ſcribit contra eum qui recognoſcit dominū directū: vt. C. de p̄ſcrip. xxx. vel. xl. an l. male agit, ꝛ l. cum notiſſimi. §. fin. eo dē titu. ꝛ not. i l. comperit ſecundū vnū intellectum quem poteſt habere gloſſa ibi poſita.
6 † Et ibi in tertiā generationē, nota hec verba. appellant tertiam generationē. quādo accipit in emphyteuſim p̄o ſe, ꝛ ſuis filijs, ꝛ nepotibus quod patet ex eo q̄ allegat. §. emphyteuſim, vſq; ad
7 tertiā generationem. q̄ intelligitur vſq; ad nepotes, ita † quod
8 nepotes ſint tertia generatio, ꝛ in eorum perſonis finitur. Et, p hac glo. not. Inſtit. locati. §. adeo. circa hoc vide quod no. Spe. in titu. de emphy. §. nunc aliqua. ver. clv.

ADDITIO.

a ¶ Generatio. quid ſit tertia gñratio, ꝛ a quo incipiat, ꝛ an ſi qs accipit emphyteuſim p̄ ſe. filijs ꝛ nepotibus vſq; in tertiā gene-
2 rationē, an dictio vſq;. ponatur meluliue, ita vt comp̄rehendāt p̄onepotes ipſius aut excluſiue. q̄ non comp̄rehendatur niſi nepotes, ꝛ nō p̄onepotes. vide copioſe, ꝛ not. domi. Soci. i conſ. xxv. inci. domi. Franciſ. verſiculo. quare aſſumo. cū verſi. ſequēti in. p̄ima parte. charta. quadrageſima ſeptima.

1 ☞ Exceptio confirmat regulam in nō exceptuatis.
2 Exceptio nō ampliat regulam, vt faciat eſſe ſub regula ea q̄ ſui natura non comp̄rehenduntur.

Ut autem ſex. Exceptio † cōfirmat regulā in nō
1 a exceptuatis. hoc dicit. Nō. ſūmaria concord. ff. de fundo inſtruct. l. quelibet. §. reſpondit, ver. denique Paratius, ꝛ ibi not. q̄ intellige quod confirmat regulam in nō exceptuatis. vt hoc. §. no. ꝛ i dicto verſicu. denique, ꝛ in. l. j. in fi. ff de regulis iuris ꝛ p̄ Byn. in rub. i fin. de regu. iuris lib. vj.
2 † Quero, circa hoc dicitur hic. q̄ exceptio cōfirmat, ꝛc. An exceptio habeat firmare, ꝛ ampliare regulā: vt faciat eſſe ſub regula, ea q̄ de ſui natura nō cōp̄rehenduntur. dic quod nō: vt eſt tex. ff. de vſufru. leg. l. generali. §. vroni.

ADDITIO.

a ¶ Non exceptuatis. Adde Jel. in ca. quoniā frequenter. vt lit. non conteſt.

1 ☞ Pragmatica dicit confirmatio facta a p̄incipe cū cōſilio p̄ocerum.
2 Priuatus nō pōt facere immenſam donationem eccleſie, ſine inſinuatione.
3 Imperator donat eccleſie ſine inſinuatione. ſz priuatus non.
4 Imperiū ꝛ ſacerdotiū equiparantur, ꝛ in quibus differant, remiſſiue. ad glo.

Sinimus. Principi lz cū eccleſia permutare p̄ melioꝛi: vel equali. ſi vtilitas Reipublice
hoc exp̄oſcit. ꝛ p̄agmatica forma p̄cedat oī alienatiōe remota:
1 vel, p̄hibita. h. d. † Pragmatica. ꝛc. gl. eſt ponit tu dic. id eſt confirmatio ſine ſcriptura facta ab Imperatore cū cauſe cognitiōe
ſup tali permutatiōe. Ita exponit gl. in ca. j. extra de verū. pmu
2 vbi ponitur caſus huius. §. Ibi abſolute, i eſt gñaliter. † Nō. gl. nunquid §. a priuato. ibi. §. eo. j. reſpōſo. Nō obſtat. l. illud. §. alleg. C. de ſacroſan. eccle. q̄ ꝛimo facit, p̄ iſta opin. q̄ non valeat, dicitur cū ibi q̄ donatio facta eccleſie a priuato, valet ſine inſinuatiōe vſq; ad quingentos ſolidos. ſz ſi fiat ab imperatore valet etiā ſi ſit immenſa. Idē habes. C. de do. l. ſancim⁹. ver. excep ꝛ idē q̄ hic not. in dicta l. illud, ꝛ dicto verſiculo. excepta, ꝛ in fin ſed certe hoc eſt falſum: q̄ ꝛimo Imperator donat eccleſie. ꝛ priuato ſine inſinuatione: vt dicta. l. illud. ꝛ d. ver. excep. Nā obſtat q̄ ibi dicit ō pragmatica forma: q̄ hoc exigitur, p̄ter alienatio
1 nē rei eccleſiaſtice. † Donat ergo p̄nceps eccleſie ſine inſinuatio
ne p̄nat is aūt nō: vt. ff. in glo. dicitur nec obſtat ſ̄ opin. q̄ poſſet
4 dici ex hoc reſpectu, dicit cū ſic † quod imperium ꝛ ſacerdotiū

e ipsi parantur. ſ. Imperatori pōſt p̄natus donare immēſe ſine
inſinuatione: vt. j. vt nō fiant pign. ſ. penul. ergo poterit hic eccle
ſie. ꝛ. rñdeo, q̄ ls Imperium, ꝛ facer dotium non multum
differant tamē in alijs quibus differūt: vt hic in gl. not. vt patet in
d. l. illud. cōiuncto. ſ. penul. vt. j. vt nō fiāt pig. ꝛ. d. ver. exceptis
vbi p̄uarus donat eccleſie vſq̄ ad quingētos ſolidos ſine inſinua
tione: vt. d. ſ. pen. que. l. cū non reperiatur expreſſe cōrecta. icōr
recta remanet: vt. l. p̄cipimus in fin. C. de appella. Sz. ꝛtra hāc
opīn. oppo. q̄ donatio facta eccleſie a p̄uato ſine inſinuatiōe li-
cet ſit immēſa, valeat: vt. l. ſi qs. p redemptione in p̄n. C. cō do
ſhuius timoꝛe quidā dicūt: qō poſſit geri donatio immenſa ec
cleſie ſine inſinuatione, ꝛ ſic. d. l. illud ē coꝛrecta ꝛ iſtā opi. videt
tenere. Spec. in tit. de inſtru. edi. ſ. pozo i fi. Sz ſuſtinēdo opi.
gl. dic qd. l. illud. nō coꝛrigitur p. l. ſi qs, qz illa lex ponit caſum
ſpecialē quādo quis donat p̄o redēptione captiuoꝝ. Ita not.
glo. i. ſ. exceptis. remanet ergo illa lex, illud, incoꝛrecta magis
q̄ donat eccleſie vel in alios pios vſus: q̄ p redemptione ca-
ptiuoꝝ, nā ea dicit eſſe cauſa pīſſima: vt ſ. ſi vniuerſaliter. vt cū
de appel. cog. Sz hac opi. retenta q̄ro. nunquid hodie p̄natus
poterit donare eccleſie vſq̄ ad quingētos ſolidos ſine ſinuatio
ne. Glo. ōt qō ſicin. d. l. illud, ꝛ. d. verſi. exceptis: quam glo. doct.
rep̄hendūt i. d. l. illud. Quero, hic pmittitur eccleſie pmutare
cū ẽmperatoꝛe an cū p̄uato pmittatur permutare, ꝛ hic vide
tur ter. qō non. Iſtam queſtionem format Goffr. in Sum. de re.
permu. q̄ nota quia illud hic nō bene p̄bat tex. ꝛ alij modicū
exp̄imunt. Videtur tn̄ mihi: quod p̄betur melius. xij. queſtio,
ij. c. ſine exceptione. ꝛ ex̄ de his que fiunt a p̄la. c. cū apoſtolica
ꝛ. c. tua nuper facit q̄ not. Azo. j. de alie. ꝛ emphy. in Summa.

1 ¶ Emphyteuſis eccleſiaſtica tranſit ad ſeminas.
Feudum non tranſit ad feminas.
2 Emphyteuſis, ꝛ feudum q̄ conſiſtit in rebus immobilibus.
3 Emphyteuſis eccleſie conceſſa, p ſeꝛ. filios, an trāſeat ad extra
neos.
4 Precariū ꝛ feudū de eoꝝ natura non tranſeunt ad heredem
extraneum.
5 Eccleſia hodie concedit rē in empyteuſim perpetuam.
6 Emphyteuſis accepta, p ſe, ꝛ filios ſuis, ꝛ nepotibus, quādo trāſ
eat ad naturales vel adoptiuos, ꝛ accepta per virum ad vxoꝛē,
remiſſiue.

Emphyteuſim. Res eccleſie locoꝝ venerabiliū
dari poſſunt in emphyteuſim in
perſona accipientis, ꝛ duoꝝ ſucceſſoꝝ: videlicet filioꝝ ꝛ nepo.
tū, ꝛ viri, ꝛ vxoꝛis. Ō bis fuerit ſpecialiter dictū, ꝛ nō aliter. h. d.
1 ¶ Nota q̄ emphyteuſis tranſit ad feminā, ſecus in feudo. ꝛ. col.
de his qui feu. da poſſeſ. ſ. hoc aūt notandū, ꝛ de ſucceſ. feu. in c.
2 j. ſ. ſi. vbi no. ꝛ ratio diuerſitatis: vt ibi no. gl. ¶ Secūdo not.
ibi tex. rei immobilis, ꝛc. Nā videtur velle q̄ emphyteuſis cō
ſtet tantū in reb⁹ immobilibus. Ad idē. j. de alie. ꝛ emphyte. ſ.
licentiam. q̄s not. glo. ſin. in l. j. C. de iure emphyteu. ꝛ ibi Jac. Ō
Areti. videtur hoc ſentire p̄ glo. Inſtit. loca. ſ. adeo, q̄ tenet Su
liel. C. de bo. mꝛ. l. j. ꝛ idē in feudo: vt. ꝛ. colum. de feu. cog. ſ. ſcie
3 dum alias notandū. ¶ Ultimo facit, hic ſecundū Jac. de Bel.
quod ſi conceditur emphiteuſis filijs, q̄ nō tranſeat ad extra
8 neos. ¶ Et, p hoc. ꝛ. colum. de aliena. feud. c. j. ſ. ꝛ ſi clientul⁹ q̄
not gl. ff. ad Trebel. l. ex facto. ſ. fin. Sz contrarium determinat
domi. Jaco. q̄ tranſeat etiā ad extraneos: vt ſ. adeo. Inſtit. loca
ꝛ de verbo. ſigni. l. in cōuentionib⁹. Nō obſtat. ſ. ꝛ ſi clientul⁹
4 †. q̄ ibi eſt p̄opter ſpecialē caſum in feudo ꝛ p̄ecario: quia de
ſui natura nō tranſeunt ad heredē extraneū: vt lege cum p̄eca
rio. ſ. j. ff. de p̄eca. ꝛ ita non obſtat etiam quod not. in gloſſ. d. l.
ex facte. ſ. fin. vt ibi nota. Dy. i. d. lege incōuentionib⁹ etiam in
5 lege liberteq̄. C. de oper. liber. p. † Lyn. Non obſtat hic text.
quia hic eſt ſpeciale in eccleſia: ſz hodie pōt eccleſia cōcedere e in
b emphyteuſim perpetuā. Sicut p̄natam: vt nota. ſupra codē. ſ.
alienationes. ¶ Idē videtur hodie in eccleſia: quod i p̄uato, ſi
6 fiat conceſſio modo p̄dicto. ¶ Quero. pone qō aliquis accepit
in emphyteuſim, p ſe, ꝛ. p filijs ſuis. ꝛ nepotibus. Modo ſuper
c ſunt ſolū filij naturales. an ad iſtos trāſibit emphyteuſis. ꝛ qd
de adoptiuis, dic vt not. Spec. i tit. de emphy. ſ. nūc aliqua. ver.
lxvij. ꝛ verſi. lxvij. ꝛ qō not. Mart. de Ja. in tracta. de iure em
phy. in. xxiiij. q. ꝛ circa id qō dicit de vxoꝛe. ꝛ marito: vid Spec.
in. d. ſ. nūc aliqua, i verſi. cl. Ultimo cit ca hūc tex. ibi. deinceps
filijs. vide Spec. in titu. de teſtamen. ſ. j. verſi. fina.

ADDITIONES.

a ¶ Ad extraneos ad materiam hanc adde q̄ habētur p̄ do. Fel.
in cap. in preſentia in vndecima colūna poſt medium verſi. i ea
dem. gl. a no. cum ſeq. de p̄batio. ꝛ p̄ domi. Soci. in conſil. xcv.
incip. capiēdo p̄mū circa p̄n. ſecūda col. i. j. parte chart. a. clxij.

b ¶ Perpetuā. Adde Fel. in capi. que in eccleſiarū de cōſti. i tri
geſima ſecūda columna circa p̄incip. ibi nec etiam.
c ¶ Emphyteuſis adde Bal. ꝛ Imo. idē tenentē in l. Lucius. ſ.
ſi. ff. de lega. ij. ꝛ Barto. etiā in l. parentes. ff. de i ius voc. ꝛ Zing.
in diſput. nobilis quidā genere i. dub. ꝛ Bal. in addi. ad Spe.
in d. tit. ō emphy. alleg. i tex. ſ. emphyteuſis, in l. ghraliter. ſ. cū
gutē. C. de inſtit. ꝛ ſubiti. Sz q̄d ſi ſint legitimati. Dic idem arg.
ſ. naturales. ſi de feud. fue. cōtro. inter do. ꝛ agna. Et ita ēt tenet
Imol. in l. q̄ dicitur. de verbo. obliga. Sz quid ſi lit legitimat⁹
per ſubſequens matrimoniū, dic quod tunc ad eos tranſibit. per
not. in ca. tanta. eꝛ. q fi. ſint legi. ꝛ. c. innotuit de elect. Sed quid
ſi lit cōceſſa a p̄uato, dic q̄ non tranſibit, ſecundum Angel. in
d. ſ. cum autem.

1 ☞ Res eccleſie q̄ conceditur in emphyteuſim que ꝛ qualis dz
eſſe penſio.
2 Res eccleſie data in emphyteuſim, quādo dicatur clade dimi.
nuta, ꝛ eius reditus.
3 Eccleſia nō tenet facere remiſſionē emphyteute. ſi, ꝛpter guer
ram, vel mortalitatem ex reipſa nihil ſit perceptum.

Quia verō. Iſte. ſ. habet tres partes. ¶ Prima lo
quitur qñ res eccleſie eſt magne penſio.
nis, ꝛ tunc quantū fuit ab initio cū ad eccleſiam peruenit. ¶ Se
cūdo, penſio immutata fuit. ¶ Tertio modo, quādo res eſt par
ue penſionis vel illius ratione eſtimationis rei. ¶ Dō abi. in fo
minus. ¶ Tertia ibi, ſi vero alicui⁹, hoc dicit. Res eccleſiaſtica
pōt dari in emphyteuſim, p eadē penſione, que ab initio tanta
fuit quādo ad eccleſiā peruenit, ꝛ diminuta ad plus i ſexta pa
tē penſionis, penſio vero diminuta clade, debet dari i empyteu
ſim, p extante penſione, ꝛ ſi res ſit p̄cioſa parua aut nulla pen
ſionem reddens, ꝛ ſubtiliter eſtimata pēsio conſtitui dz, quin
1 xx. ann. facit rei eſtimatiōnē. hoc dicit. ¶ Not. gl. ibi. vt dic ple
nē. Pro huius gl. declariōe dic, quandoque eccleſia in empby.
teuſim dat domos ruinoſas, quandoq̄ dat domos ꝛ p̄dia nō
ruinoſa. ¶ Primo caſu aut accipiēs vult ſtatim ſoluere pēsionē
ꝛ tunc fit diminutio i tertia parte ab illa penſione, q̄ poterat ha
beri re nō exiſtente ruinoſa, ꝛ dz ſoluere modum penſionis q̄ adij
cit illi rei, p̄pter edificationē: vt de aliena. ꝛ emphyteuſi. ſ. ſi ve
ro quedā. ꝛ. C. de ſacro ſanctis eccle. auth. ſi quas ruinas. ꝛ. ſ.
ſtio. ij. ſ. ſi quas ruinas. ꝛ hoc caſu videlicet i domib⁹ ruinoſis
log tur quartū mēbꝛum glo. Sz hic dixi, qō ſit diminutio in ter
tia parte. an remittet tertia pars eius q̄ ſolueret emphyteuta,
vel ſoluetur eccleſie tantū tertia pars, ꝛ due remittuntur. gl. in
dicta. ſ. ſi vero quedā. ponit opinio. Sz veritas ē quod tantum
tertia pars ſoluit eccleſie, ꝛ due remittunt emphyteute: vt not.
in authē. ſi quas. ꝛ iſtā opinionē tenent ibi doct. ¶ Secūdo ca
ſu, aut eccleſia dat in emphyteuſim p̄opter vt⁹ en. debitū, ꝛtic
debet dari, p illa penſione, q̄ pōt haberi ſeruata ſelennitate. au
thentica hoc ius p̄orectū. aut p̄opter aliā vtilitatē illius eccle
ſie vult dare i emphyteuſim. ꝛ tūc li res q̄ datur i empbyteuſim
eſt tante penſionis, quāte quādo ad eccleſiam peruenit: vel pau
lo maioris vel minoris. ꝛ tunc pōt fieri diminutio penſionis ſex
te partis: vt hic, ꝛ ſupra eodē. ſ. dudū. infra de alie. ꝛ emphyteu.
ſ. primo i p̄in. ꝛ. ſ. quecunq;. ꝛ. C. de ſacroſanctis eccleſijs. au
thenti. p̄petua. ¶ intellige verum quod diminutio ſexte partis
poſſit fieri. ſi p̄latus nō reperit accipiētē, p maiori p̄ce. nō
ta, ꝛ. queſtione. ij. ca. ea eñ. ſ. perpetua. in glo. parua ſup verbo,
ſextā. ꝛ tangitur i dicta auth. ſi quas ruinas. aut res que datur
in emphyteuſim, eſt maioris reditus quā quando ad eam per.
uenit, tunc fiet etiā diminutio ſexte partis nō habito reſpectu
ad tēpus q̄ ad eccleſiam peruenit, ſz ad tēpus p̄ſens, ne quid
fauoꝛe eccleſie, ꝛc. C. de legi. l. q̄ fauoꝛe. ff. ō legi. l. nulla. Aut eſt
minoris reditus nūc, quā quādo ad eccleſiam peruenit, puta ob
aliquā cladem diminuta: ꝛ tunc dic vt hic not. gloſſ. ꝛ ſecundum
eam dz intelligi. C. de ſacroſanctis eccleſi. authē. perpetua. ne
2 ſicut. aut ſi ob cladē. † Et quādo dicatur ob cladē diminuta no
nit glo. q̄ fundus caſinate per vīt: vel domus ē exuſta. Sed ca
te li ponemus domū euſtam, idē etiā quod in domo ruinoſa.
vt no. doctō. in authenti. ſi quas ruinas, in. ſ. queſtio. ꝛ ideo dic,
q̄ dicit ob cladē minui reditum, puta: quia nullus vult in ea ha
bitare. q̄ dicitur eſſe dom⁹ infozmata, ſecundū Mart. Sili. in
dicta auth. ſi quas. ꝛ auth. perpetua. Et iſta opi. fuit Ja. Bu. vt
refert ē Spe. in tit. de emphy. ſ. nunc aliqua. verſi. vij. Quādoq;
res q̄ datur i emphyteuſim, datur p ea pēſione qua pōt. vtj. de
alie. ꝛ emphy. ſ. j. i fi. Quādoq; eccleſia habet rem p̄tioſa ꝛ eſt
tanti; reditus modo q̄ſti quādo ad eccleſiam peruenit, ſi parū
vel nihil p̄cipitur ratiōe eſtimatiōis, tunc habet locū ver. ſi vero
alicuius. ꝛ. C. de ſacroſan. eccle. auf. ꝛpetua. i fi. circa p̄dicta vō
Azo. in ſum. huius⁹ tit. ꝛ Spe. i. d. ver. vij. ꝛ doct. i. d. aut. ſi quas
ruinas.

ruinas. ¶ Quero, dicitur hic cū scrupulositate ꝛc. q̄ro, quid si ista res nō potuit laborari ppter guerram: ve. mortalitatem, an periculū pertineat ad emphyteutā: vel dominū: Dic ad dominū: vt not. Jaco. de Arre. ꝛ ff. C. de iure emphyteu. l. j. ꝛ ij. i pe. ultima questione.

1 ☞ Ecclesia q habeat tacitam hypothecā in bonis emphyteute ꝓpter canonem non solutum.

2 Emphyteuta ꝓpter canonem nō solutū, an cadat ab emphyteusi ipso iure per sententiam.

3 Extraneus possessor qō non possit contra emphyteutam agere ad fundum de canone non soluto excipere.

4 Emphyteuta, an possit soluere ꝓ plurib⁹ annis inuita ecclesia

5 Emphyteuta an possit pensionē vni⁹ anni particulariter soluere

6 Emphyteuta, an possit mozam purgare, remissiue.

a **Scire autem.** ¶ si emphyteuta nō soluit canonē per biennū, cadit a iure suo ꝛ pensionem ꝓ tempore preterito soluere: ꝛ rē reddere compellitur, ꝛ damnū emendare, nulla ꝓ meliozatione retentiōe copetente. hoc dicit. † Not. tex. ibi res. hic videt ter. singularissim⁹ inducere tacitā hypothecā contra emphyteutam ecclesie in omnib⁹ suis bonis ꝓ his que debeo ratiōe emphyteusis, facit infra, de alie. ꝛ emphyte. §. si vero qs autē locato. ꝛ. ¶ Quero, an ꝓpter canonem nō solutum emphyteuta cadat ab emphyteusi iure: vel per sententiā. ꝛ hic text. dum dicit fient omnino extranei: videt velle quod per sententiā. Ꝓ hoc etiā. C. de iure emphy. l. ij. ibi, nolēti licere, ꝛc. ꝛ ibi, si domin⁹ voluerit. ꝛc. l. fi. C. eo. ibi, cadit a iure quasi dicat, nō ipso iure: ꝛ ꝓ sententiā requiritur, ergo voluntas concedentis emphyteusim. Ꝓ hoc videt etiā tex. j. de alie. ꝛ emphyt. §. si vero qs: versi. si vero noluerint. ꝛ hāc opinio. tenet Spec. i. d. §. nūc aliqua vli. xlvij. ꝛ † Ubart. de Fal. i xvij. q. ꝛ hoc est vile scire: quia si aliquis tanq̄ emphyteuta vendicaret fundum ab aliquo extraneo possessore, nō posset oppon. exceptionē extraneus possessor cōtra emphyteutā de canone nō soluto. Et hoc tenet gl. i lij. ff. si ager vecti. vel emphy. pet. ꝛ idē. ff. ō rei vē. di. l. superficiario. Quia hic dicit, non soluto canone ꝓ biennium

4 cadit a iure suo. ¶ Quero an emphyteuta possit sibi ꝓuidere:

b possit soluere plurib⁹ annis futuris b inuita ecclesia. Dy format hanc questionē in l. statuliberos. §. Stichus. ff. de statulibe. ꝛ. ff. de annu. lega. l. em. alias Jabolen⁹. Dz contrariū est veritas: vt not. Specul. i dicto. §. nūc aliquā. versic. xxxij. ꝛ Ubarti. ō Fano in d. tract. i x. questiōe. ꝛ docto. i. l. j. in fi. C. de iure emphy. ꝛ. C. de pactis. l. certis annis. † Quid aūt sit econuerso, si emphyt.

5 nō vult soluere pensionē vnius anni simul sed particulariter, an possit. Ꝓ ista qstiōe optime facit tex. i l. placuit. C. ō collation.

6 fūdo. par. li. xj. ꝛ l. patrimoniales eo. tit. ꝛ ibi dicā⁹ † Quero, an

c emphyteuta possit mozā purgare. Dic vt ex. de loca. cap. pe. in fine, ꝛ. c. finali, ibi bona glo. extra eodem.

ADDITIONES.

a ¶ Scire aūt. Circa materiā huius tex. quero, quid si domin⁹ patiatur durare emphyteusī i emphyteusi post cessationē solutionis canonis, ꝛ postq̄ accidit a iure suo nō expellendo eū, an tūc poterit eū expellere vel, nō, quasi videat sibi de nouo refirmasse vide no. p domi. Soci. i cōsil. cxlvij. incip. nō inutili ſ necessaria versi. quib⁹ tam declaratis ibi nā domin. Rapha. cū versi. sequ. inā. parte. charta .xxx. Itē qd si cessauit soluere p ser annos, ꝛ dis accipiat pensionem ꝓ tribus possit expelli, vide ibidē in

b versicu. eodē concor. cū sequen. char. xxij. Cyuuris Adde Bal. i l. si filiusfa. §. diuidi. ff. de lega. i. ꝛ Ele. in disputatio ista. §. si quis dolū. ꝛ in. l. q ratione i pncip. iij. co. de ob. & adde Guli. ō Lu. i. l. plures in pncip. ꝛ qō ibi posui

c papā ad ipsum i v. nunqd ego dominus cōpellor. ꝛ. ff. de fundis. dotis post Dy. i. l. Mevia. §. fi. i ver. ego dixi. ff. ō ann. le. ꝛ in apostil. ad Bal. post eum i alle. l, plures nu. v. i ver. emphyteta.

d Ibi dicta. Ne tēpus conteras desine videre Bar. cū muta ta sententia ibi nihil scripserit. Alex. Roseu.

1 ¶ Peritis statur, ad eos in eozum arte recurritur.

2 Periti plures adhibere debent, si i ciuitate sunt plures. ꝛ vnus non sufficit.

Peritorum dicto statur, ꝛ debent iurare.

3 Contractus emphyteusis quod non fiat in scriptis.

4 Emphyteusis si est finita, ꝛ ad ecclesiā i uersa, debet ecclesia de inhabitate, in cōsanguineos reseruare, ꝛ eos alijs preferre.

Quod autem. Res immobiles ꝛ ecclesiarū aliena ri, phiben. i quācunq̄ persona sine sint integre, sive ruinose, nisi emphyteusim ō iure ꝓmissam rerū examinatiōe ꝓ Arch. subtilit facta omni revolutiōe, ꝛ machina

tione remota. hoc dicit vsq̄ ad. §. si qs autē. ¶ † Not. versiculū nec ibi architectis, qō recurrendū est ad peritos i arte sua. C. ō re militari. l. semel. lib. xo duodecimo, ꝛ l. distinc. ca. vt ꝓsuuereꝝ.

2 ¶ † Scōo nota tex. ibi, aut etiā vno, qō vbi in ciuitate sunt plures, requirunt duo alias si vnus tantū reperit, ille sufficit. quod tene menti, ꝓ iudicibus mittentib⁹ medicū ad videndum vtrum vulnus sit mortale, vel nō, ꝛ an remansura cicatrix stabitur eozū

a relationi, vt hic, ꝛ i dicta. l. semel. Ꝓ xo q̄ fert. optim⁹ icapit. significasti eē de homi, ꝛ Specula. i tit. de ꝓbat. §. fin. versiculo hic quoq̄ notandū, ꝛ debent mitti saltē duo, si plures reperiunt, alias sufficit vnus: vt hic not. tex. q tene menti, ꝛ etiam debebāt cum iuramēto deponere instr, vt. C. ō fide instru, l. cōparatiōes. C. ō secūd. nup. t. l. edictali. §. is illud. lz gl. videatur velle ꝛ contrariū in. l. j. circa pncipium. ff. de vent. inspicie. ꝛ l. iurisiurandi. C. de

3 testib. † hic tex. dicit emphyteuticā ꝓscriptionē, velle videtur

b q contractus emphyteusis fiat in scriptis. b Et hoc videtur sentire text. in l. j. C. de iure emphyteu. ibi scriptura stabere ꝛc. Et hanc opinio. videtur ibi tenere glo. iij. ꝛ etiam Jaco. ō Beul, lz contrariū not. in dicta l. j. super versicul. scriptura: ꝛ hoc servat cōsuetudo, ꝛ approbat Specu. in tit. de emphyt. §. nūc aliq̄

5 versic. quinto, ꝛ Ubarti. de ſ ano. in. questione. ¶ † Ultimo no. tex in versicul. neq̄ illud cū glos. cum em ibi sed cum bodie, ꝛc. quod p hunc tex. cum glo. videt determinari questio: vtrū finita emphyteusi possint, primiores, ꝛ consanguinei illius. i cuius p sona ē finita petere vt eis refirmetur, ꝛ sic ecclesia teneat eos ꝓferre alijs volentib⁹ illā emphyteusim. Ex hoc habes qō ecclesia nō tenetur eos ꝓferre: nisi pactū expressum interuenerit: vt hic not. Puto tū quod ex quadam vsanitate ecclesia debeat tales consanguineos ꝓferre. Ꝓ hac opinio. glo est tex. l. j. §. primo. ff. de aqua quotid. ꝛ esti, qō not. ex de postula. c. bone. ij. vltima glo. ꝛ dicto capitulo fina. in vltima gloss.

ADDITIONES.

a ¶ Relationi. Adde Fely. in capit. significasti. el. ij. de homic. in secunda columna post pncip. versi. not. ibi perito⁹ ij. iudicio ꝛ plenius i capitulo. ꝓ sisti in 2da column. i pncip. in versicu lo vltimo p istū tex. de ꝓba. ꝛ aliquid in. c. causam in tertio not. eod. titulo.

b ¶ In scriptis. adde idē tenentē dom. Soci. i cōsi. clxix. incipiē. circa pnūm consultationis articulū versiculo primo q narrat cum sequen. tertia parte car. trigesima septima.

1 ☞ Res ecclesie permittit alienari vno casu, scilicet cōcedēdo vsumfructū ad vitam data recompensatione.

2 Accipiens vsum vel vsumfructū ab ecclesia, debet ab initio dare ei aliam ꝓportionem.

3 Constituens seruitutem quod non teneatur ad dādum.

Dare quod hoc verbum etiam impropprie accipitur.

4 Qui tenet ad vsumfructū, qō teneatur ad dandū, ꝛ faciendum.

5 Usufructuarius quod habeat dominiū ꝛ possessionē vsufructus

Si quis autem. Res ecclesie pōt ad vsumfructū concedi ad temp⁹, vt ad vitam percipientis re alia eius dē reditus i eius compensatione ecclesie data, vt tēpore finito vtraq̄ res redeat ad ecclesiā. hoc ōt

a ¶ † Nota casum in q alienatio rei ecclesiastice ꝓmittitur, vt hic ꝛ s eod. §. hoc igitur. C. de sacrosanctis eccles. l. inbemus. §. fin.

2 ¶ † Scōo not. qō accipiens vsum, vel vsumfructum ab ecclesia. dz recompensatione ab ipso initio dare aliam ꝓportionē ei Tex. est hic, dū dicit aliā rem mox ꝛc. idē tex. est infra de alie. ꝛ emphy. §. si vero aliquis lz cōtrariū videatur velle Jac. de Bel. vt dixi. s. eod. §. hoc igitur. ¶ † Opp. dicitur in hoc versic. quātos aut quales, qō datur ꝛc. ō constituens seruitutē i re aliqua nō

3 tenetur ad dandū, lz ad faciendū, vt no. in lege. secunda in pncip. ff. de verbo. oblig. ¶ Idē sentit glo. de vsufruc. l. cozuptionē ꝓterea, dare ē accipientis facere. vt instī. de actio. §. sic itaq̄ lz nullū transiertur dominiū ergo ꝛc. Dui⁹ timoze est gl. scilicet ab ecclesia dicens q verbum dare, accipitur impropprie, q⁹ transit vsufructus ꝛ ei⁹ possesso. dic vt in glo. ¶ † Tu dic. qō ille qui te

4 netur ad vsumfructū tenetur ad dandū. tex. in l. cozuptionē. ff. de vsufructibus ꝛ sic tenetur cōstituere ius in re. Ita loqtur tex. dum dicit, data tenetur etiā ad faciendū in eo quo tenetur pati in futurum vsumfructuariū vtifrui. ꝛ idē in seruitutib⁹. vt preallg.

5 de quo p gloss. in dicta. l. cozuptionā ¶ Non obstat † quod verbū dare denotat dominū translationē, quia dico qō hic transfertur dominiū. habet em vsufructuarius dominium, ꝛ possessionē vsufructus, vt probatur in textu ꝛ in l. qui vsufruc. ff. qñ vsufru. pet. ꝛ l. seda. §. primo. ff. quemadm. vsufru. amit. ꝛ in l. i venditione in pncipio. ff. de bo. auc. iud. poss. in gl. pe. glo. quantum ad ius. Ad idē q notatur. ff. de vsufru. sub rub. idem in alijs incozporalibus. vt notatur p gloss. ff. de acquirēda. possessione. l. naturaliter. §. nihil commune.

1 ☞ Delinquens amat penam.
Obligatio naturalis q̄ fit in delictis: q̄ ex consensu creatur.
Seruus in maleficijs obligatur etiam ciuiliter.
2 Emptor rerū ecclesie: quādo habeat regressum cōtra economū vendentem quando venditio non tenuit.
3 Effectus ab economo: quando possit p tali contractu q̄ nō tenuit habere regressum contra ecclesiā economo nō existente soluendo
4 Ecclesia p venditione rei facta prelato quando possit agere extra alienantem vel in rem vendicare. Et si agat contra vnū ibi pretudicet.
5 Verbum venditio, quando trahatur ad alios contractus.

Quia vero. Economi res ecclesiarū in casibus phibitis alienātes pena. l. Leonis afficiunt, et emptor pretū amittit: et rē cum fructibus reddit. ¶ Et donatarius rē cū fructibus reddere cōpellitur. hoc dicit. ¶ Nota text.
1 ibi amatores periculi. ¶ Nota ex hoc tex. q̄ q̄ delinquit amat penā. et sic in delictis est cōsensus. a q̄ creatur naturalis obligatio ad idē. ff. de pecul. l. j. §. bestias cū sua glo. 2 Et gl. dem que ibi. et not. i l. seruus. ff. de his q̄ nō. infra. Pro hoc. ff. de actio. et obliga. l. seruus ex delictis. Et glo. in l. in. plona. ff. de regu. iur. videat velle q̄ in dicta lege serui, q̄ seruus obligetur ex delictis ciuiliter, quali innuat q̄ in maleficijs naturalis obligatio nō iest Institu. de iure natu. gen. et ciui. §. ius aūt gentium. Sed quod in maleficijs inest naturalis obligatio no. glo. p istū text. et istam opinio. tenent docto. i l. ex hoc iure gentiū. ff. de iustitia et iure p
2 q̄. in repeti. sua circa finē. ¶ Not. gl. §. qualiter in fi. ¶ Sed contra istā glo. opp. ille, q̄ contra legē cōtrahit, presumitur eo ipso dolo. vt. C. de agri. et censi. l. quēmadmodū ibi vndecim, et in cap. qui Ꝫ iura. ff. de regu. iur. lib. 2o. Ꝫ emptor plumitur esse in dolo. ergo nō est i bona fide. Solue vt no. gl. q̄. questiōe. q̄. c. Ulterius ybi glos. idē tenet, et hāc opinio. q̄ emptor demum ita habet regressum Ꝫ economum Ꝫ si erit emptor bone fidei, tenet gl. in capi. ad audientiā extra de reb. eccle. non alie. et per Ꝫnoc. in cap. li gs. codē tit. versū. emptor in colum. x. Sed cōtrarium. no. x. questiōe capitū. q̄. hoc is porrectū. versicu. h verō res Idē tenet Bollien. et dicto capi. ad audientiā ybi etiam ipse tenet. q̄ etiā male fidei emptor habet regressum contra economū. Hanc opin tenet Pet. de Bel. in authen. q̄ res. C. ō sacro sanc. eccle. Et pro ista opin. facit tex. huius. l. §. q̄ vero Leonis et ibi circumuentionē facere legibus. etc. Et sic iste tex. videt loqui i tēpore scientie, et Ꝫ i §. h. qui aūt ibi, suam sentiat malignitatem, et in §. h. aūt ibi: vtlocꝫ iuste. Preterea, isti tex. loquuntur generaliter ac vil. p prima. §. generaliter. ff. ō lega. prestan. Restat ergo respondere ad cōtrariū tenendo hāc opin. ¶ Sed respōde quod dolus economi p̄ponderat dolo emptoris: vt no. i auth. q̄ res
3 dictas. C. de sacro sanctis. eccle. Et circa p̄dicta quēro. pone q̄ economus nō est soluendo, an poterit emptor habere regressum Ꝫ ecclesiam: Bl. in dicta auth. qui res. dicit quōd sic ita quod intelligit Pet. esse verū, quādo emptor ē bone fidei, alias imputet sibi q̄ sibi caueri nō fecit, ne si aliter diceremus ex suo dolo commodum reportaret: et de lega. primo. l. plane cū simi. et idē canonistę vident tenere in dicto cap. ad audientiā extra ō rē. eccl. nō
4 alie. ¶ Quero hic dicitur: q̄ quando p̄latus vendit rē ecclesie ecclesia pōt vendicare. Item potest agere cōtra alienantē: vt supra codē. §. pen. et l. iubem. §. economus. C. de sacro san. ecc. pone q̄ ecclesia agit cōtra vnum ex hostibus an electio sibi p̄iudicet q̄ ad alium: vel pone q̄ exegit vnū, an poterit contra alium agere, et si exegit possessorē, an teneat cedere actionē cōtra alienantē? Dic de istis p declaratione huius. §. vt not. glos. in capit. admonemus. xij. questiōe. ij. ij. c. nulli. extra de reb. eccl. nō alie.
5 ¶ Ultimo nota q̄ verbū vendit, non trahitur ad alios contractus p quos dominiū transfertur: quod intelligē esse verum hic ideo. q̄ Ꝫ tractetur de fauore ecclesie in prohibendo venditionem tamē tractamus de pena imposita cōtra facientes. et ideo stricte accipitur verbū venditio. Et ideo Imperator in. l. Leonis. loquēs in contractū venditionis, extendit ad alios cōtractus qa de sui natura verbū venditio, stricte accipitur. et vide q̄ dixi l. §. alienationis. ō. cod.

ADDITIO.

a ¶ In gl. In nonis exemplaribus nō reperitur hec glo. nec alia que ad p̄positū facit, credo Bar. con nexiue sumpta occasiōe ex not. hec de seruorum obligatione p̄tulisse Aler. Locenus.

1 ☞ Hypotheca specialis q̄ non permittatur in rebus ecclesie, etiam necessitate imminente.
2 Ecclesia quomodo possit locupletari cum aliena iactura.
3 Monachus non potest habere p̄prium.

Si autem creator. Creditor q̄ p̄ ecclesia mutat pecuniā in pignori acceperit rē immobilē, regulariter a cōtractu cadit et pecuniam perdit. Ꝫ ecclesiam nullus sibi dator regressus: sed tantum cōtra economū: vel p̄latū. Ꝫ alias si necessitas vt imminens vtilitas immineat. q̄ casū generalis p̄mittitur hypotheca specialis pignoris prohibito hoc dicit. ¶ Not. ex h. huius. §. p hāc cō
1 stitutione. nō permittitur specialē pignus. etiā necessitate imminente. q̄ not. propter id quod no. supra codē. §. nos igitur sanc. Et circa p̄dicta vide. q̄ not. Pet. in auth. hoc isto porrectum. in primo contrario. C. de sacro sanc. eccle. et not. gl. §. quero. vbi idē no. i §. si vero p̄eter hec infra de alie. et emphyteu. licet ibi l. iubemus. §. sane. Pre alle. videatur velle q̄ equum sit q̄ quod ecclesia reddat pecuniā. Ꝫ docto tenent precedentē. q̄ istud tenet
2 us. Ꝫ not. gl. que incipit, quomodo ibi. hec cōstitutio. ze. generaliter. C. de sacrosanct. eccl. de episcop, et cle. li. i. Ꝫ quero. si
3 l. sacrosancte. et ibi posset habere locū. ¶ Mā monach nō po
a test habere p̄prium, q̄ vt no. in cap. cū ad monasterium. extra de statu reg. et. viij. q. ij. cap. de monachis. vbi de hoc.

ADDITIO.

a ¶ Proprium. Adde Lar. in cle. prima. §. fin. de statu mona.

1 ☞ Res ecclesie dicuntur esse pauperum.
2 Delictum est tanto grauius, quanto in digniorem committitur
3 Dictio haud. p̄ro non, aut alternatiua.

Si vero. Emphyteuta accipiens emphyteusim a legis obseruatione ē, et redditur et quod debitum. Futurus etiā quicquid p vno quoque anno soluere tenebat et cabellio. qui instrumentū scripsit, in exilium damnatur: et ab exilio nō remouetur: et iudex decretū interponēs dignitate priuatur, bona publicātur, et sde pēnis obtinentibus et in his. q̄ sapientes sacris celebrant cōtractus. hoc dicit. Ybi, propter alienationē id
1 est, vt facilius alienent: ¶ Not. hic. q̄ res ecclesie dicuntur esse pauperū: vt supra vt deter. sit nu. cle. §. fi. C. de episco. et cle.
2 li. ¶ Secōo not. ibi, quanto circa res q̄ tanto grauius delictū quāto in digniorē rem committitur: vt. l. pēnas. ff. de incen. rui. et. xix. distin. cap. necesse est. et. j. q. iij. si. c. j. ca. indices et
3 ca. li. episcopi. in gl. vtile glo. cū apparatu. ¶ Po. et hac gl.
a q̄ dictio haud. sicū aspiratione apponit, pōnitur p̄ nō. alias ponitur alternatiue. Idē habes. C. de excusa. tut. l. j. lib. cō pete. iur. cruciet. l. penul. lib. xj.

ADDITIO.

a ¶ Pro non. Adde tex. in l. si ita q̄s stipulat de verbo. obligationibus et l. prima de solu.

1 ☞ Ius speciale facilius tollitur quam ius commune.

Quia vero. Regulariter res immobiles ecclesiarum alienari p̄hibent, omni cessante pmutgio. et omni cōpulsione, et violentia p̄hibita. ¶ Item ecclesiarū et monasteriorū alienatio est penitus interdicta pena cōtrafacientibus iminente. hoc dicit. vsq; ad §. licet autem. ¶ Not. ex
1 uersic. opozzet em. Ex quo not. q̄ iura specialia facilius tollūtur quā cōmunia. Idē in l. eius militia. §. militia. ff. de testa. milit. C. ad Velleia. antiq. et in l. aditiui. C. q̄ pōt. i pigi. hab. no. glo. §. nunq. et gl. ibi. similē. p Byn. in l. j. vnde quēritur. ff. o publi.

1 ☞ Donatio facta de re nō i donca ecclesie: quādo p̄fit domin.
Utilitates ecclesie conseruari debent.
2 Casus, in quo quis accusat sine metu calumnie.

Sicut autem. Bānosa possessio ecclesie nec tari, nec recipi debet. pena cōtrafacientibus imminente. ¶ Item clerici et monasteria cōtrafacientes, et in omnibus datur licentia denūciādi sine metu calumnie. et ab omnibus debet obseruari: et l. leonis. in omnib cōfirmatur. preterquā i casibus hoc
1 legi cōtrarijs. hoc dicit vsq; ad fin. ¶ Not. glo. i verbo quidē. Ad idē facit extra. dē eo q̄ dūx. in vxo. quam polit. per additi. cap. §. et de his q̄ li. a p̄la. cap. iij. Sed i contrariū videtur rationes: q̄ secundū hoc introductū in fauorem, ecclesie, retorqueretur i eius damnū contra. l. nulla. ff. de legi. et. l. q̄ sanone. Codi legi. et istā tenet Jacō. de Bel. vt ecclesie vtilitates cōseruētur a
2 gu. cū hi. §. quid ergo cū simil. ff. de transact. ¶ Not. glo. in. quod not. in versicu. licentiā. casum, in quo q̄s pōt denunciare et crimen redarguere sine metu calumnie de quo dic vt plen. not. in l. iij. §. calumniatores. ff. de his qui not. in fa.

Vtiudicis sine quoquo suffragio fiant. Rub.

1 ☞ Princeps aliquid a subditis extorquens illicite, dicit iniuriam inferre. licet superiorem non habeat.
2 Dignitates conferuntur a Principe, vel prefecto.

Auaritia

Avaritia omnium malorum mater.

4 Pecunia licite datur pro literis continentibus dignitatem.

5 Sipater, vel avus aliquid dat, p dignitate mea, an debeã dimittere.

Omnes dignitates. Administrationes debẽt cõferri nihilo suffragio nomine dato, alias oĩa mala sequũt. cũ hoc ab avaritia procedat, q̃ omniũ malorũ est mr antiquo iure penit⁹ sublato. hoc ẽt vsq; ad. illud. † Et no. ex fi. pnc. ibi, ex hac iustitia .c. nota ex hoc textu. quod si Princeps,

1 vel inferior iudex aliquid extorqueret illicite, dicuntur iniustitiam pati, non obstante q̃ superiorẽ nõ habent. ¶ † Secundo nota q̃ dignitates ĝeruntur a principe & a prefecto: vt hic, & C. ad

2 l. Iulia repetũd. l. fi. Not. tert. ibi, & imperiũ & fiscus, &c. p eo q̃ habuistis not. C. de her. & ꝯ alc. i pcip. ¶ † Tertio no. ter. qõ avaritia ẽ omniũ malorũ mr. Ad idẽ de pẽ. dist. fi. c. q2 radix. & hũc ter. expone vt no. gl. i c. nã concupiscentiã. i pe. gl. ex de cõsti. vbi

3 alleg. hunc ter. ¶ † Quarto no. q̃ p literis continentibus dignitatẽ potest licite dari pecunia. Ad idẽ in titu. p̃xi. per totũ. de sanct. episcop. §. p consuetudinibus. Nõ itelligę vt habes in ter. & gl. § questio. fi. c. sicut episcopũ. etiã quod tangit glo. extra

4 de simo. cũ in ecclesia in gl. videtur quod talis. ¶ † Quero, pone quod aliquis dat quid p dignitate mea me ignorãte. puta pater

5 vel avus an debeo eã dimittere? Gl. in l. fi. C. ad l. iul. repetũ. videtur velle q̃ sic, & ego incido in l. Jul. de ambi. Sed glo. dicit q̃ nõ in l. j. §. j. ff. ad legem Jul. de ambi. q̃ examinatur plene per doc. C. ad l. Jul. de ambi. l. j. Quid si in spiritualib⁹, tangit gl. §. de san. epi. §. pre omnibus, & ibi dicam.

ADDITIONES

a ¶ Mater. Adde q̃ ipsa est que fecit meũ tuũ contra ius naturale: q̃ omnia cõmunia fecerat. viij. dist. c. differt. xl. distin. sicut. xij. questio. j. dilectissimis &c. duo. Itẽ ipsa in terrenis facit fortes, in celestib⁹ debiles. xlvij. distin. oẽs huius seculi. Itẽ ipsa excecat rationẽ, & gratius facit videre anrũ quam solẽ. d. cap. sicut. xxvij. distin. nonne. Itẽ ipsa facit idolatrare & fornicari. xxvij. questio. j. idolatriã & in. j. q. j. cũ omnis auaritiã. Item facit adulari regib. vt capiant alienas hẽditates. d. ca. nõne, ipsa furtum rapinã, vbram, fraudem fallitatem iniustitiã, simoniam acceptionẽ personarũ, productionẽ, turpe lucrũ, immisericordiã, tumultuositatẽ parit, & q̃ sit radix malorũ adde. xlvij. dist. bonũ. & xvij. dist. hic igitur. & est idolorũ seruitus. cap. avaritie. de præben. Itẽ excecat mentẽ de ele. quorumdã. lib. vj. & maiorẽ reverentiã exhibet quro quam Deo. xlvij. dist. sicut.

b ¶ An debeo eã dimittere. Adde quod no. Anto. Lor. singu. suis in verbis. simonia. in. c. amicus meus expedit.

1 ¶ Imperator potest vnire duas prouincias simul, & idem salarium debetur

2 Papa potest duos episcopatus vnire.

Quo qualiter fiat.

3 Una prouincia potest in duas diuidi.

Unus episcopatus potest in duos diuidi.

4 Si plures eligantur ad vnũ officium, in q̃ vnus solus praesse debeat, an illi vtentur illis priuilegiis quibus ille solus vtebatur.

Illud autem. Duabus prouinciis, & sub vno comite, & vno districtu constitutis idẽ salarium debetur p vna q̃ olim prestabatur pro vtraq; cum personis publica administrationũ. vno tamen nomine. Omittis nunc quod dicit vsq; ad. §. volum⁹ omisso. §. nulli quoque iudici. Et hic patet q̃ de duabus fit vna, & vnus est comes. & sub vno nomine. secũdum hoc ostenditur q̃ glos. que incipit, quantum ad

1 nomen in eo quod dicit, & vna tantũ de duabus, &c. nõ procedit vt infra manifeste apparebit. † ibi, Et ꝯ cetero, & ibi hoc aũt vt dictum est supra proxi. nota. q̃ Imperator põt vnire duas prouincias simul, & q̃ idem salariũ debetur vni Presidenti, duabus prouinciis existentib⁹ vicinis q̃ debebatur duob. præsidẽtib. prouinciis existentib. diuersis. Ad idẽ. xvj. q. j. & tẽporis qualitas.

2 Et sic Papa põt duos episcopatus vnire. ex de excess. prela. & cap. sicut vnire. & quot modis fiat ista vnio, dic vt plene no. i dicto capi. & tẽporis qualitas, & ibi glo. allegat. hũc ter. & econuerso vnus

3 sed † Una prouincia põt diuidi in duas. C. de offic. assess. l. sicut, & q̃ no. gl. C. de metropo. Berito. l. prima li. x. j. vbi alle. istũ. §. ad hoc dic, q̃ econuerso vnus episcopatus põt diuidi in duos. xvj. quæstio. j. capi. Is autem. ca. decimas. §. præcipimus. §. sicut duo.

4 ¶ † Quero si vni officio cõsueuit præesse vnus, plures eligãtur, numquid illi vtentur illis priuilegiis, quib⁹ ille sol⁹ vtebat. Dic in l. binos. C. de aduo. diuer. iudi.

Nulli quoque. Regulariter nulli liz seruatores, seu loci vicarios mittere, pena ꝯ facientibus hic inserta. h. d. Not. gl. j. vicarios ibi. §. eos, liz certe ibi nõ ponitur solutio. Et ideo solue: vt no. in l. contraria

1 ¶ Præses an habeat iurisdictionem in militibus.

2 Milites liz dicantur nõ habere dignitatem, tamen nõ dicuntur priuate persone.

Volumus autem. Judices prouincias regẽtes habẽt iurisdictionẽ in priuatos in pecuniariis, & criminalib⁹ causis, & in milites, & in fiscalib⁹ causis criminalib⁹ & in officiis & iudices de curia Præfecti emanãtes & subditi habẽt potestatem de eis ad principem referendũ. hoc dicit vsq; ad. §. licigitur. ¶ † Oppo. & videtur, quod

1 præses nõ habet iurisdictionẽ in militibus: vt lege magister. C. de iurisdictio. omniũ iudi. ¶ Solu. vt ibi no. gl. Aide q̃ no. i §.

2 si vero: vt de man. princi. ¶ † Ultimo nota in principio. hui⁹. §. q̃ milites non dicũtur esse priuate pone: vt hic licet milites nõ dicant habere dignitatẽ vt videbitis not. C. de equest. digni. lege

a prima lib. xij. & pbatur in. l. fin. q̃ mili. nõ possel. eod. lib. & ibi dicam.

ADDITIO.

a ¶ Habere dignitatẽ. Adde q̃ no. in apost⁹ l. ad istum post eum, & Alexand. in lege prima numero primo i versic. sit dignitas. C. de dignitatibus li. duodecimo.

1 ¶ Officiales possunt se ad nutũ superioris emendare, si delinquunt, & quando liceat penitere. nu. 3.

2 Paria sunt superiorẽ accipere ab electo: vel nõ punire suũ officialem cum acceperit.

4 Videns aliquẽ delinquere si non prohibeat cũ prohibere possit anteneatur.

5 Magni & nobiles mitius puniuntur quã parui & ignobiles.

6 Verbum infinitum significat tempus preteritum & futurum.

Sic igitur Administratores debẽt prestare iusiurãdum secundũ formã huius legis: & maxime iudices. & eorum officiales si deliquerint, pena hic inserta puniẽtur. hoc ẽt vsq; ad §. eos aũt. In ter. ibi, discrete, id ẽ separate. ibi. nõ emendantes. innuit† q̃ officiales possint se emẽdare

1 ad nutum sui superioris: q̃ si suus superior nõ procurat, punit vt hic. Et secundũ hoc habet locũ glo. ordi. hic posita: q̃ incipit, Liz quomodo: vel dic. nõ emendãtes puniuntur quasi dicat, si superior nõ punit officialem q̃ aliquid extorserit ab electo cũ hoc cũ superior si fuerit denunciatũ. punitur ob hoc superior. & secundum hoc nõ habet locũ dicta gl. & secundum hoc habes hic ista

2 esse paria † ipsa superiorẽ accipere ab electo: vel nõ punire officialem suũ, cũ acceperit si hoc sit et denunciatũ. ¶ † Nota gloss.

3 quomodo ter. nõ videtur hoc pbare quod officiales delinquẽti sit licitũ penitere. & ideo expone secundũ Jrãcis. Accur. vt. s. dixi sed secundũ hoc non obstat contrariũ: sed de hoc not. per gloss. & Dy. in l. q2 ea mente. hic alleg. & per Dy. C. de episco. & cleri l. si quis nõ dicam. & sic secundum hunc ter. expositũ: vt ꝫ. hic casus

4 est q̃ administrator qui non corrigit officiales. punitur, & hoc ideo: q2 ex officio corrigere debet, an autẽ alias si vna pson videns vnũ in aliũ deliquere non prohibeat. cum prohibere possit teneatur. vide vt not. in l. culpa caret. ff. de regu. iuris. & ũ. q. vij. cap. negligere. ff. ō dolo. l. elegãter. §. si quadrupes: & p Dy. in c. nõ est iuue culpa ō regul. iur. lib. vj. p Ly. i l. vt vim. ff. ō iusti & iur. & p gl. ex de senten. excõmu. ca. quãte præsump. ¶ Quero, de intellectu horũ verborũ non in paruis penam fieri: gl. expo-

5 nit duobus modis: secundũ primam expositionem nota † quod

a magni, & nobiles mitius puniunt quã parui & ignobiles. De quo dic vt tãgit Ly. i l. nemo clericus. C. de summa trini gl. r. colũ. ō pa. iur. fir. c. j. §. fi. sup. ver bo. centũ. & extra. de iureiur. cap. cum quidam. & xxiij. q. j. qui pro pacem. & rli. dist. c non cogantur. ¶ † Ultimo vide gl. j. phibuisse, & ibi vtrum: tẽpus. no. ex

6 hac gl. q̃ verbum finitum significat tempus preteritum & futurum: vt hic & alibi not. gl. quod respicit omne tempus. Ita not. in l. stipulatio de verbo. obliga.

ADDITIO.

a ¶ Puniũtur. Liz quero quid si nobis accusat plebeium de homi. & sit condẽnãdus pena talionis an mitigabitur ex eo pena, dic quod nõ: vt per domi. Sely. in cap. ũ. de colla. in vlti. col. in fi.

1 ¶ Omnis est delictum quod fit in alium: quam quod in se.

2 Scholaris a bono doctore præsentatus, bonus præsumitur.

Legati a bono domino missi, boni præsumuntur.

Legalitas testium, & instrumentorum a persona, producentis pũdere præsumitur.

Eos autem. Administratores, pinciarus: eorum assessores: q circa eas sunt, debent iusticia administrare, & observare in omnib⁹ publicis, & priuatis causis, & devotos patrie bene tractare, & indevotos punire hoc dicit

1 ¶ † In tex. ibi: sumentes id est, sumere debent, not ver. ideoque
2 licet ibi hoc: quia maius est delinquere in aliū: quā iste. ¶ † Secundo nota in versu. ideoq; hic argu. p. scolari qui est presentatus a bono doctore vt bonus presumatur. Itē est argumē. p legatis & ambasiatoribus q mittuntur a bono, & iusto domino, q̄ boni p̄sumūtur vt hic, & ff. de offic. prefec. preto. l. j. i fi. & vij. q. j. c. oēs qui. xxxvij. dist. c. qui de mensa. p hoc. C de summa trinita. epistola, inter claras. Itē est argumen. p testibus, & instrumentis productis ex persona fide digna q̄ bona p̄sumantur, & eorū dicta & instrumēta vera sint. facit. l. prima ō defē. ciui. circa princip. cum similibus.

1 ☞ Quis punitur vbi delinquit.
2 Decior magistratus, in quib⁹ casibus dicatur i officio deliq̄re ita quod officio durante possit puniri.

Si quis autem. Administratores ciuitatis i officio: vel occasione ei⁹ delinquētes etiā officio durante pena a lege statuta sunt puniēdi: licētia data prouincialib⁹ eorū delicto episcopo: & archiepiscopo denūciandi. vt per eos relatiōe principi facta in locis vbi deliquerūt puniātur. ad hoc vt ipsorū pena sit alijs in exemplū: hoc dicit vsq;
1 ad §. necessitatē. ¶ † Not. quod ibi quis est puniendus, vbi deli
2 quit vt hic, & infra vt nul. iudi. §. si vero quis. ¶ † Secūdo no. casum i quibus maior magistratus dicit in officio delinquere, ita q̄ durante officio poterit puniri: vt hic, & illud idem habes in authenti. vt differen. iudi. §. si tamē cōtingerit, quos tex. cōiunge cū. l. in bemus. C. ad l. Jul. repetun.

1 ☞ In causa syndicatus summarie sine libello p̄ceditur.
2 Creditor licite capit debitorem fugientē: vt ad iudicem ducat.
3 Debitor suspectus p̄t capi, ad iustitiā creditoris si suspicio supervenit post debitū contractum: & de ea sit lata fides iudici q̄ fieri potest etiam parte non citata.
4 Debitor suspectus p̄t capi etiam die feriata in honorem Dei.
5 In causa dilapidatiōis prelati: vel administrationis, nō necessaria scriptura.
6 Sententia in causa criminali debet in scriptis ferri.

Necessitatem. Administrator i officio prouincie, officio finito dz ibi quinquaginta dieb⁹ morari. omnib⁹ reddituros rationē, & si ante fugerit ab omnib⁹ capi p̄t episcopo causas ex nō scripto examinādi necessitate imminēte. hoc dicit. † In tex. ibi: vel ut aliqs & sicut si esset
1 quoddā municipiū vilissimū. not. in versu. presente. quod in causa syndicatus summarie, p̄ceditur sine libello: vt hoc tex. cū glo.
2 sine libello. ¶ † Secō nota ex hoc tex. cum glo. super verbo, de-
3 tinere: q̄ creditori licitū est capere debitorē fugientem, & quod tene menti: q̄ lex. ait preto. §. si debitorē, de his que i fran. credito. dicit q̄ licitū ē creditori auferre debitori fugientem, quas secum portat. Et ita intelligit glo. in. l. ext at. ff. q̄ metus cau. & an autem liceat creditori capere debitorē per personā, ille. §. nō dicit, & idem q̄ hic Institu. de actio. in princip. q̄ intelligē quod liceat creditori capere nō vt eum detineat: & vt ad iudicem eum deducat: vt not. glo. in. x. colū de pa. iur. fir. capi. primo. §. j. facit q̄ habetur. C. de cur. l. generali. & facit etiā quod not. in quadam solut. q̄ gl. in. l. interdum. §. q furem. ff. de furt. ¶ † Quero.
4 circa hoc pone q̄ creditor vadit ad rectorē ciuitatis: & ēt habeo debitorē meū fugitiuum. detis mihi familiam. Syn. dicit in dicto. §. si debitorē. aut creditor iuste timet, q̄ videt indicia. & tunc debet sibi dari familia: & si nō iuste timet, nō debet sibi dari familia. argumento. l. hoc autem. in princi. ff. si cui plus quā p. l. falcid. l. secūda in princip. ff. solu. matrimo. & l. si fideiussor. i fi. ff. q̄ satisdare cogā. q̄ intellige esse verū si debitori post debitū contractū suspicionis noua causa intervenerit, secus si cōtracto debito illa causa nō supervenerit: vt l. q bona. §. de illo. ff. de dānō infecto. & ff. vt i posse. leg. l. si is a q̄. fine. & pui. credi. l. si creditores. & l. fi. ff. ō spō. facit optime. l. j. §. si cui. ff. ō var. & extraordi. cogn. & de ista causa poterit fieri iudici fides, & t. parte absēte: q̄ cum capere aliō⁹ personam sit citatio realis iudex potest cognoscere. An ali quis sit citand⁹ obmissa citatiōe, pcedere parte absente. dic vt. ff. de arbitris. l. si & interpellat. §. j. & l. idē, pferre. in prin
4 cip. eodē tit. & poterit talis captura fieri nō solū die feriata ob necessitatē hominū: qua die omnis actus exercitium fieri potest & sententia executioni mandari, de q̄ est casus i capit. significat verunt. de iudi secundū docto. & si talis captura hominis fugitivi ō
b bitoris poterit fieri etiā die feriata in honorē Dei, & nō vt iudex cognoscat de causa, & si vt cogat debitorē ad cauendū de iudicio
5 sisti: vt est gl. no. l. l. dies festos. C. de fer. ¶ † Ultimo hic tex. inducit Jacob. de Bel. q̄ i causa dilapidationis p̄latiuel administratoris nō sit necessaria scriptura.
6 c. statutis ij. questio. j. ¶ † Quero. an i causa criminali sit necesse ferre sententiā in scriptis: Glo. in. c. statutis. dicit q̄ sic. & aliter facta nō valet. & facit mentionē de. l. fi. C. de. senten. & hoc recolligi. glo. ibi dicit: q̄ illa lex loquitur in causa ciuili. & dicit verū tamen glo. ibi tenet q̄ in causa criminali sit de necessitate quod ferat sententia in scriptis, sicut i ciuili: nisi i causa dilapidationis. & per hoc alle. hunc tex. ita not. ibi in glo. vlti. q̄ tene menti. Vota glo. in fi. not. ibi, si tibi. Aſt & alius casus extra ō testi. ca. Albericus. & ibi not. circa q̄ vide glo. de iureiuran. & capi. fi. ff. & vj. & de iudic. c. j. de verb. significa. c. sepe. i clemē. ¶ Ultimo no. glo. vt preter. in quantū dicit: q̄ hoc potest probari per sacramentum. quod tene menti.

ADDITIONES.

a ¶ Fugientē. adde Fely. in capi. i. de iudi. i versicu. quinta cōclusione circa principiū versicu. & in fi. columne. & do Alexande de Imol. in lege secūda vbi est gl. ff. de feri. & Inge. in lege prima extra qō metus causa. & p̄ Paulus de Castro in consilio. xxvij. & adde q̄ ideo eleganter consuluit Petrus de ancharano in consi. lxxvij. incip. in auxiliū veritatis q̄ contra capturam factam de suspecto de fuga nō p̄t opponi ō incompetentia iudicis q̄ tene menti Tu adde ampliādo: vt dixi in apostil. a d Alfranc. de Ezia. in cap. qm̄ cōtra falsam. §. recusationes. & ibi ampliavin apostil. in versu. quæ fozensis nume. vndecimo vt. pecdat i clerico debitore. extra de probatio.

b ¶ Dei. Adde Pet. de Ancha. in cōsi. cxxvij. incip. vnus procurator. & Fel. in ca. significauerunt. de iud. & q̄ ibi dixi in apostil.

1 ☞ Facere q̄ quis debet id, quod euitare non potest.
2 Procurator cōstitutus, ad solutionē recipiendam nō potest terminum prorogare.

Illud. Subditi iudicibus nullā debent iniuriam inferre sed fauorē, nisi in eorum delinquerent officio pena mortis imminēte, & iudices omnib⁹ debent iustitiā seruare, & superior inferioribus no debet iniustitiā inferre. & subdit publica tributa cū omni deuotione. & cū omni diminutiōe letanter inferre, & dignas laudes domino nostro saluatori de hac. l. offerre. q̄ eis p̄mas habitare caute debit. & p̄ primas facultates fi missime. hoc
1 dicit. vsq; ad §. q̄ autē. ¶ † Nota tex. ibi in §. oportet q̄ quis debet facere q̄ nō p̄t euitare. ¶ Itē nota in versu. causa. p̄out intelligit causam finalem soluendi tributa: q̄ indeq̄ qui debet a prouincialib⁹ principis tributa percipere nō p̄t dilationem ci-
2 cedere, nec terminū soluēdi prorogare. ¶ † Quod facit ad id q̄ dicimus, q̄ procurator cōstitutus ad solutionem recipiendam, non p̄t terminū prorogare: vt est casus not. in. l. qui Rome. & Callimachus. ff. de verb. obligatio. Tene ergo menti istū. & cautio, siue solutio tributorū, & collectarū nō requirit dilationē. & hic ista causa erit summaria.

1 ☞ Judices quā iurisdictionē habeant aduersus priuilegiatos & de quibus priuilegiatis intelligatur.
2 Clerici etiā p̄ crimine excepto vtuntur suo priuilegio. Idem & scholares.
3 Crimen qualiter accipiatur remissiue.

Quod autem. Judices omnē iurisdictionem habent aduersus oēs, omni priuilegio cessante, pena cōtra facienti imminēte, hoc dicit vsq; ad. §. interdicimus. ¶ p. dicitur hic q̄ omne priuilegium cessat. contra in proemio Digestorū. §. fi. C. de episcopis & clericis. & oēs & lege cū clericis. & de iurisdictio. omnū iudi. l. magistratus. huius
1 timo. & gl. ponit duas opinio. vna est But. alia Azo. vt in glo. & opinio. Azo. tenet glo. infra vt omnes obedie. iudi. p̄oū. & ibi igitur colūna sera & C. vbi de crimin. agi oportet. authentic. quam p̄uincia. ff. de iudic. l. heres absens in princip. & l. secunda. & eodē titu. ¶ Et contra istā opinio. videtur tex. expressus hic vbi dicitur: q̄ miles priuilegio nō vtitur, & tamē militem habet priuilegiū insertū i corpore iuris: vt dicta. l. magisterie. Quare
1 † mihi omnibus omissis videtur: q̄ aut loquimur. i crimibus specialib⁹, hic specialiter exceptis, & tūc cessat omne priuilegiū, siue sit in corpore iuris, siue nō: vt hoc. §. vt patet ibi dū dicit: vt nulla sit, &c. ibi, nec priuilegio vti q̄libet. &c. ibi: q̄ crimē mihi. &c. Quos milites cōstat habere priuilegiū in corpore iuris inserti vt supra dixi. Et sic patet q̄ hic loquitur de priuilegio i corpore iuris clauso, & q̄ loquatur in casibus, hic exp̄essis, patet, vt dū dicit. penit⁹ predictus casib⁹, &c. & isto casu loquit opi. Bus
Aut loquimur in alijs criminibus hic nō exceptis: vel in casibus
pecunia

pecuniarijs ꝛ tunc habet locū opin. Ego. vt cessent priuilegia in corpore iuris inserta: ſ priuilegia inserta i corpore iuris nō tol
liuntur ꝛ ita loquitur gl. ſ. alle. Et istā opinio. Ego. tene menti: ga
dicit statutū: ꝙ quilibet vadat in exercitum: vel quid simile fa
ciat omni priuilegio cessante: vel nō cessāte aliquo priuilegio dꝫ
intelligi de priuilegijs i corpore iuris nō insertis, Secꝰ ſi ꝙs ha
beat priuilegiū i corpore iuris insertū, ꝛ iclusum. Et circa hāc
materiā vide not. p docto. in authen. qua i pronincig. i ij. quest.
2 ¶ Quero dixi qđ i crimine hic excepto cessat omne priuilegiū
in corpore iuris incluſu, nunquid clerici vtentur priuilegijs, ē in
eiusum in corpore iuris puto sic, Et ꝙ quocunque delicto, p con
stitutionē fede. decima colū, de stat. cōtra lib. eccle. ſ. statuim⁹
lege prima. ꝛ p auth. statuimus. ō episcop. ꝛ cleri. sumpto ex illo
ſ. p. c. significasti. p. c. ſi diligenti. eꝛ. de foro competē. ꝛ idem
videtur hodie in scholarib⁹, per auth. habita. C. ne fi. p parte.
3 ¶ Et not. glo. ſ nonne: que incipit accipit em stricte verbum cri
minis vt gl. dt, p maioribus criminibus, ꝛ ad differentiam leditio
nis ꝛ violentie. Qualiter autē accipiatur crimē, not. gl. i l. j. C. ſi
adue. deli. ꝛ xxv. dist. c. vnum.

1 ¶ Lex nouā imponens penā super delicto, non cōprehendit
delictum preteritū. sed debet punire lege veteri.

Interdicimus. Meminiſ loci seruatores, vel ſi
miles in puncta habere, pena
cōtra facientibus imminente, ꝛ inde in iurandū, ꝛ cautione de
bet prestare, ꝛ hec lex dꝫ publice diuulgari hoc dicit. vſq ad fi.
premittes, alias primates. ¶ Not. gl. i ver. maiori. ibi. h aūt
ꝙ pene impolite super delictis per legē nouam, non extendun
tur ad delictum preteritū priꝰ cōmissum sed sua lege veniūt pu
nienda. Circa ꝙ vide not. p docto. in l. leges. C. de legi. ꝛ no. gl.
supra eodē ibi, sed nunquid.

Quantam. Quid intendit h̄ cōstitutio, dicitur in pri
ma gloſſ. ꝛ circa hanc constitutionē, vide
tex. ꝛ gl. prima. q. secūda. c. sicut episcopū, ꝛ quod tangit gl. i c.
cum in ecclesia. extra de simo. in gl. videtur quod talis.

1 ¶ Mediū quod sit tenendum in largitionibus, ꝛ expensis.
2 Judices ordinarij ꝙ hodie licite nō recipiunt esculentum, ꝛ po
culentum, sed delegati sic.
3 Presbyter pauper ꝙ possit aliquid accipere p̄ celebratione
misse.
4 Positum in porta ecclesie dicitur publicum.

Scriptum. Judices, ꝛ ciuitatis defensores p̄ ad mi
nistratione nil dare debēt, nec accipere a
subditis ex administratiōe: misi in defectū sui salarij. iureirādo
ab eis prestādo pena contra facientibꝰ imminente hoc dicit vſq
ad fin. Auditoribus, id est cū istis additionibus predictū iura
menti, cuius forma in tit. primo ꝛ studiū. scilicet debet esse, eos
enim volumus puniri exercitu scilicet ab exercitio. Patre, ſcꝫ p
ſe. grauissimus: vt infra in fin. subiectis: scilicet, phibem⁹ quātū
subditi tantū accipiat a subiectis quantū: ꝛc. dictum scri. subau
ditis nec custodire, scilicet q̄ debentur supra in tit. vt iudi. sine quo
quo suffragio illis benefacientibꝰ ab eo, scilicet Deo, ſi Roro vſq
nunc dixit de iudicibus, nunc incipit dicere de defē. ciui. maiorū
ciuitatum in quibus eliguntur defensores. ¶ Not. tex. i versi
culo quasi. ibi ꝛ quā eis ad mediocrem, ꝛc. ꝙ in largitatibꝰ, ꝛ ex
pensis mediū est tenendū: qz per medium optime visum est: vt
vltra de consue. ſ. primo colum. quarta, ꝛ est hic argumē secūdū
Jo. de Bel. Legatos que in hoc imminentissimo medium non
3 tenet. ¶ Sedo nota tex. ibi aut li non est aliud ꝛc. quod per
hanc constitutionē sunt correcte leges plebiscite. ff. ō officio pli
dicti. videt. ſ. fina. ff. de officio. proconſ. ꝛ leg. q̄ permittunt iu
dices accipere esculentū ꝛ poculentum: qz hoc non est verum,
nisi in defectū sui salarij: ꝛ tunc mediocriter. ꝛ a sponte dātibꝰ vt
hic dicitur, ꝛ ita sentit gl. in dicta lege plebiscito. ꝛ in titulo p̄mo
circa fin. p̄in. circa ꝙ vide quod not. per docto. in authentica
principales. C. ō iura, calūnie predicta videntur intelligi i iudicē
ordinario, sed iudex delegatus pōt indistincte accipere esculētū
et poculentū: vt extra de rescriptis. capit. statutū. ſ. insup. lib. 2o
4 sexto. ¶ Jte not. argumē. quod ſi presbyter sit pauꝑ, pōt ali
quid accipere, p celebratione misse, de qua questione vide p gl.
et. de p̄ben. capit. significatū: ꝛ prima questione prima cap. iu
5 dices in quit ¶ Ultimo not. tex. ibi, cunq; tex: ꝛ ibi, in pticib⁹,
6 quod illud ꝙ ponitur i porta ecclesie, dicitur esse publicum, ꝛ
sic nō est licita ignorantia ō eo ꝙ in portis ecclesie ponitur, ha
buistis aliū tex. supra de reb. ecclesie nō alienan. ſ. penu. versic.
illorum autem.

ADDITIO.

a Dicitur esse publicum. Et hoc facit vt citatꝰ ꝙ affixū postis
templi: vel in loco publico possit vt vere cōtumax puniri, ꝛ cōtra
eum sententia ferri, cum sit regulariter secus.

Jusurandū ꝙ prestatur ab his qui administra-
tionem accipiunt. Rubri.

1 ¶ Juramentum qđ sit, ꝛ que fuerit causa ipsum cōstituēdi, re
missiue.
2 Potestates terrarū tenentur expellere hereticos vbi sunt
3 Masculinum quod concipiat femininum: ꝛ remissiue.
4 in iuramento continetur possibile.
5 Potestates terrarum debent malos assessores expellere.
6 Mens deferentis iuramentum consideratur vbi iurās vellet
malignari.
7 Jurans quibus casibus non tenetur tangere librum.
8 Judeus non potest esse iudex.

Juro ego. Hec constitutio substantiam
sacramenti docet, ꝛ iurandi
formā demonstrat: ꝛ penā est edit. hoc dicit: vſq
1 ad fi. ¶ Quero: quid sit iuramentū: ꝛ que fuerit
causa constituendi iuramētū. Dic vt. xxij. jō. pri
no. cap. in sūma. de pena periurij: dic eadē. causa
xxj. q. v. capitulo. paruuli: ꝛ quot modis punitur periu. ꝛ que
stione capitu. vlti. ꝛ extra capitu. ꝛ si Abbas, ꝛ capitu. petitio.
ꝛ periū. dic vt no. xxij. quest. secūda i summa. Hoc pmissio no. B
2 ¶ Primo substantiā, ꝛ formā iuramenti. ¶ Secundo no. ter.
ꝛ gl. dū dicit: ꝛ cōmittat: quod Potestates terrarum debent he
5 reticos expellere de locis, in quib⁹ sunt. ¶ Tertio no. ꝙ appel
latione domini cōtinetur domina, ꝛ sic masculinū habet accipere
8 femininū, ad q̄ per glo. Dy. ꝛ Jaco. de Areti. ff. de verborum
ligniſi, lege prima p. y. in l. quicunq; C. de serui. fugi. ꝛ tāgitur
in lege ligs in tantā. C. vnde vi. Specu. in titu. ō disput. ꝛ alleg.
ſ. post hoc vertic. vel. ibi: masculinū. ꝛ p gl. Joannes And. in c.
4 vt circa. de elect. lib. vj. ¶ Quarto nota ꝙ in iuramento p̄tine
tur possibile; vt hic, ꝛ vigesima secūda. q. v. c. ō forma. Simile eꝛ
de iureiurand. c. breui, ꝛ. c. quemadmodū facit. l. fin. ff. q satisfa.
cogan. C. de nō nume. pec. l. fi. ꝛ l. adigere. ſ. fi. ff. de iure patro.
5 ¶ Ultimo nota ꝙ Potestas terrarū debet malos assessores
6 expellere. ¶ Nota. gl. ibi: quacunq; arte. de q̄ dic vt in. ca ve
niens. eꝛ de iureiur. ꝛ plene no. de hoc. xxj. questio. v. ſ. querit de
eo, Jbi fm legem. idem not. tex. in. x. colla. de pac. iur fir. ſ. iudi
7 ces. ¶ Not. gl. no. ꝙ tangere ibi. ſ. nulli. ꝛ. C. de episco. ꝛ cleri.
aut bet. ſ. inde. xj. q. prima, ca. nec honore. alias incipit Impe
rator. ꝛ eꝛ de iur. calū. ca. fin. Alius autē testis curat corporali
ter tactis scripturis. ¶ Not. in Specu. ō testib⁹. ſ. sequit. ver
ꝛ not. ꝛ. C. de testib. l. iurand. ¶ Jte fallit i. l. de creationibus. C.
de episcop. aut. ¶ Not. gl. exp. circa. hāc gl. vide quod habes
8 in tex. ꝛ gl. eꝛ de consti. c. j. ꝛ qđ ibi not. Jnno. ꝛ vide tertia que
stione. vij. iudicet. ¶ Ultimo per hunc tex. in p̄in. ōt gloſſ. quod
Judeus excluditur a potestate huiusmodi administratiōis, ꝛ est
tex. exp̄ciſus in. l. fi. C. de Judeis.

ADDITIO.

a ¶ Femininū. Adde Sely. cum infinitis remissionib⁹ vltra non
nullas alias ibi p me i apostol. alleg. in capi. de monialib⁹ de sen
ten. ex cōmuni. post p̄m. versi. sed an masculinum. Adde ꝙ not.
in apostila. ad istum in l. p̄ma. ſ. ſi ꝛ si certum. in verbo, masculi
num. ff. de ventre in posſeſ. mitten.

Vt ecclesia Romana gaudet centum annorū
prescriptione. Rubrica.

1 ¶ Hec constitutio ꝙ sit specialis quo ad ecclesiam Romanā.
ꝛ ecclesias eidem subiectas generalis.
2 Hec constitutio an corrigatur p̄ constitutionē primi. hec consti
tutio innouat. vbi ꝙ corrigitur quatū ad alias ecclesias, nō quo
ad Romanam numero. 3.
4 Prescriptio ꝙ hodie nō sit sublata per ius canonicum, nisi in
male fidei possessoribus.
Bona vel mala fides, quādo curatur in prescriptionibus.
5 Jure canonico in materia prescriptionū, an vti possim⁹ i foro
ciuili, remissiue.
6 Bona fides de iure ciuili, an requiratur i prescriptionib⁹ rerū
ecclesiasticarum: licet sint longissimi temporis, remissiue.
7 Prescriptio. xxx. vel. xl. annorū: ꝙ de iure Di. esto. non re
periatur.
8 Priuilegiū concessum Rome veteri, ꝙ illud etiā habeat Ro
ma noua.
9 Priuilegiū eꝛemptionis ſi conceditur alicui ecclesie trāsit ad
omnes alias suas ecclesias.

19 Abbas in ecclesia sibi data p patronum, q habeat idē ius ac si ipsam fundasset, z quale habebat in omnibus suis ecclesijs.

11 Priuilegiū concessū Abbati: vel monasterio an transeat ad ecclesias, vel possessiones postea quelitas.

12 Tempus centū annoz̄ regulariter est finis vite hominis, sic tā tum p̄sumitur homo viuere.

Lecturum. Ecclesia Romana cū eccle sijs suiectis centū annoz̄um gaudet p̄scriptione i contractib⁹, causis, reb⁹, 2 z omnibus actis pena hanc legē non seruātibus imminente hoc dicit vsq; ad fi. secundum Ja. de 1 Bel. ¶ Not. secūdum Jac. q hec constitutio se cundum quid est especialis z habet locū solū modo i ecclesia Ro mana z ecclesijs subiectis, z est gñalis secundū quid: q̄ habet locū in omnibus contractibus, rebus, causis, z actis: vt i ver. cū enim S3 cōtra illa constitutio que est. j. hec cōstitutio innouat. col. viij. fin quid, est generalis: quia generaliter pertinet ad o mnes ecclesias: secundū quid est specialis, scilicet ad contractus res causas, z actus, q̄ vt. j. dicā innouat secundum veritatem in l. vt inter d. utinum. C. de sacro sanct. eccle. quib⁹ locū in quatuoz casibus specialib⁹, scilicet in vēditione, z donatiōe, z legato. Ob 2 declarabo sup gl. Ih bodie. ¶ No. glo. sed bodie ibi p Azo. alij dicunt q hec constitutio est gñalis, z habet locū in quibuscūq; ecclesijs. p tot est generalis. ita gñaliter i omnib⁹ corrigit per constitutionem. j. hec constitutio, q̄ est specialis, z specialit facit mentionē de hac constitutione ibi, z rub. z secundū istos illa au thenti. posita. C. de sacro. sactis ecclesijs. authē. q̄s actiōes. i fi. ibi sola Romana. z c. est falsa, z illa opinio. approbari d. auth. quas actiones, z ibi istam opinio. tenēt doc. Ibi z tra, nam de iu re canonico, z est alia opinio. que sequitur in gl. quā gl. dicit iure canonico, p bari p. c. cū nobis, extra, de rescrip. vult dicere p. c. cum nobis, ex de p̄script. Illi dicunt q hec cōstitutio loquitur tantū de ecclesia Romana, z alijs sibi subiectis, z ille titul⁹, hec cōstitutio, corrigit tantū. i. fi. C. de sacro sanct. eccle. q̄ dicebat in quatuoz quasibus tantū non curere contra ecclesiam Romanā p̄scriptione, nisi centum annoz̄ū. Hec autē constitutio non co rigitur p illū. imo. in sua firmitate permanet, z hec opin. ap. p ba tur p gl. infra hec constitutio, &c. in p̄in. Et hāc opinio. p̄obat hic Jacob. de Bel. u. z Azo in Su. huius titu. pomt opi. z nō fir mat: q̄ inter gl. z Bodet. dd. sunt opi. ¶ Primo est ius Lodi cis secūdum q̄ contra ecclesiam est introducta p̄scriptio cen tum annoz̄ū in quatuor casibus tantū: vt. l. fi. C. de sacro sanct. ec clesijs. Secundū ius introductū per hanc constitutionem, secun dum quā p̄scriptio centū annoz̄um est introducta generaliter contra ecclesiam Romanā, ad quālibet ecclesiam, z i omni casu vt patet hic in p̄ncip. ibi. vt ex hoc in totas catholicas ecclesias q̄ vsq; ad oceanū, z. infra in versic. habeat itaq;. &c. Et hic patet q̄ hec cōstitutio est gñalis in omni ecclesia, z hāc opin. videtur te 3 nere glo. infra de incest. nup. in gl. hoc gñale. ¶ Tertiū ius est introductū p illam constitutionem hec constitutio, &c. per quam ius per hanc constitutionē introductū generaliter in omni eccle sia corrigitur, z remanet hec cōstitutio incorrecta solū i ecclesia Romana. In alijs autē ecclesijs hec constitutio p illam corrigi tur, z sic opinio posita per Jr. in auth. quas actiones in fi. est ve ra, nō falsa, licet gl. ibi. z doc. teneant contrariū, z hoc esset verum q̄s etiā de iure remaneat bodie priuilegiata ecclesia. Roman. in p̄scriptione, z solū ipsa Romana ecclesia z non alia ex p̄scriet. dicit tex. iur. cano. ex ō p̄script. capit. cū nobis. z xvj. q. iij cap. memo. vbi expresse dicit tex. q̄ contra ecclesiam Romanā cur rit p̄ncip. centū annoz̄ū tantum, nō solum per iura canonica, sed etiam p ius ciuile. Ad idem ex de foro competen. c. si diligē ti. in fi. z xvj. q. iij. c. placuit verticulo, quas actiones, z hāc opi. te 4 net Lyn. in c. ij. de regu. iur. lib. vj. ¶ S3 aduerte ad id q̄ gl. dicit. q̄ p decreta Innocē. omnis tollitur p̄scriptio: vt i cap. vigilanti. z. c. quoniā omne. extra ō rescrip. q̄ itellige illud esse verū in malefidei possessoribus rem alienā scientibus, z possiden tibus. secus in bonefidei: vt in dictis ca. z. c. si diligēti eod. titu. z hoc secundū ius canonicū. sed de iure ciuili in istis longioribus p̄scrip. bona fides vt mala nō curatur vt lege p̄ma, z l. sicut z l. omnes, z l. cū notissimi. C. de p̄scrip. xxx. vel quadragina ann. z 5 l. si q̄s empt. eodē titu. ¶ An autē ista iura ciuilia sunt bodie cor recta p ista capitula, z an possim⁹ eis vti i foro seculari, dic vt no. gl. in d. c. q̄m omne, z. c. ij. de regu. iuris lib. vj. z per glo. Joā. 6 And. ¶ An autē de iure ciuili in p̄scriptionib⁹ rerū ecclesiasti carū, licet sint longissimi tēporis, requiratur bona fides z titulus vide. c. sine possessiōe ō regu. iuris lib. vj. c. si diligenti. &c. fi. ex ō 7 p̄script. ¶ No. gl. sic ibi nā &c. tenet ista glo. q̄ de iure Di gesto cū nō reperit p̄script. triginta: vel quadraginta anno. l. j. ff. q ex cau. ma. l. Jul.. ¶ S3 cōtrariū no. ff. de minoz. l. deniq;. §. minoz. &c. ff. de diuer. z tem. p̄script. l. in vsucapione. ¶ S3 p̄ma verio: est. z probatur p tex. Justit. de perpe. z temp. actio. i pri. z ibi no. de q tex. meminit. glo. in d. l. Julia. ¶ Not. gl. fin. glo. quadraginta annoz̄ū ibi habet quatuoz: vt l. fi. C. de cen. lib. 8 ¶ Not. gl. Roman fi. Illud intelligitur verum quantū ad hoc quia illud priuilegiū est concessum Rome veteri vtin pnci. dicti tur. ¶ S3 priuilegiū habet Roma nona. ex quadam cōsequen tia: vt patet in p̄nci. dū dicit vt ex hoc in totas catholicas. &c. maxime secundū opinio. quam sup. z tenui in glo. aux. iiij. in fi. dic vt habes in tex. z gl. in l. fin. i fi. C. de edic. diui adri. tolle. z 9 xvj. q. iij. c. placuit. ¶ Et ex hoc tex. in p̄n. ibi. vt ex hoc. &c. arguit glo. q̄ si datur priuilegium exemptiōis alicui ecclesie. intelligit illa ecclesia esse exepta. cum omnib⁹ suis ecclesijs. Ita not. glo. 10 xvj. q. iij. c. felix episcopus. ¶ Itē est in arg. istē tex. p̄m Ja cob. de Belu. q̄ Abbas in ecclesia, quam patronus sibi cōstituit habet itē ius, ac si ipse fūdasset: quale habebat in ceteris suis ec clesijs. Quā questionē glo. formal i. l. Dolla. C. de his quib. vt 11 indig. De hoc idē in c. j. de iur. pat. lib. vj. ¶ An ausē priuilegiū concessū alicui Abbati, vel monasterio, trahat ad ecclesias. z post sessiones postea quelitas no. ex de priuile. c. cum appella. z dispu tauit z bene in. q. q̄ incipit. Abbas quidā z facit tex. extra ō cen 12 lib. c. j. in clemen. Et ibi frans esse dignoscitur. ¶ Not. q̄ tem pus centum annoz̄ū dicitur esse regulariter finis vite hominis, b z sic regulariter p̄sumit homo viuere centū annos. ōs q̄ no. gl. in l. ij. §. si dubiter. ff. quemadmo. testa. ap. z gl. tenet p. l. vlt. C. de sacro sanct. eccle.

ADDITIONES.

a ¶ Presumptione. Adde Fely. i. c. ad audientiā col. penult. ver sic. vltimo facias regulā. de p̄script. cum sequen.

b Centū annos. Adde tex. in. l. an vsufructu. in fi. ff. de vsufru. z c. fi. lxx. xij. dist. z Lardi. in clemen. prima ō reb. eccle. nō alie. z Pli. lib. vj. ca. xlvij.

De referendarijs. Rubr.

1 Imperatoz̄i non conuenit auferre q̄ concessit.
2 Impetrare est cum effectu obtinere, non sic petere.
3 Filius ex bono parte bonus p̄sumitur.
4 Referendarij qui sint.

Cum alijs. Numerus referendario ū in octōnario numero debet terminari. his: qui vltra hūc numerū sepe bu ius constitutionis sūt constituti, i suo statu pma nentib⁹ pena cōtra facientib⁹ imminente hoc di 1 cit. ¶ No. tex. ibi: vt q sūt. z. c. q̄ Imperatoz̄i conuenit auferre p̄cessa: vt hic, z illesa debēt esse pulegia, z bene 7 cōseruari: vt. j, cōstitu, q̄ de di. s. illud. ¶ Secūdo not. tex. ibi n. c. impetrabit petita. Ex q̄ not. q̄ aliq̄ d est petere, z aliud impetrare. Est em impetrare idē q̄ obtinere. seu cū effectu habere. nt hic. Idē in. l. j. i pn. vt lit. pend. Ibi. nihil em petentib⁹ z gl. di 3 cit. id est, concederet. Ad idē. j. de man. p̄inci. s. sit tibi dom di cit. q̄ iustū est nō impetrasse. ¶ vltimo no. q̄ ex bono patre bon⁹ 8 p̄sumitur filius. 4 Quero qd vult dicere tex. ibi. multitudo. &c. gl. ōt z videper ter. ¶ No. gl. ij. ibi sunt autem. &c. Unde fu 4 Ja. de Bel. q̄ non erant aduocati simpliciter, sed erant quidā constituti sub certo numero, qui petit crimina. Jx z eis honestate cōz̄ p̄ncipe p̄ponebāt, vt patet in §. primū quidē. § hec aut. Et not. gl. sed in q̄. z vide q̄ no. §. quomodo opoz. epil. § nō aliter

ADDITIO.

8 Filius. Adde gl. in c. venerabilē. de elec. in versi. p genitores z gl. in l. qō si nolit. §. q mancipia. in versi. infamare de edi. edic. vbi etiam vide Angel.

De incestis nuptijs. Rubr.

1 Pena debet suos authoz̄es tenere.
2 Homo q̄ nō facit decentia nature nō reputatur homo. Jx bestia.
2 Ignobiles acrius puniūtur quam nobiles.
4 Pena fustigationis quod sit maioz̄, z est de mero imperio.
5 Filius quod tenetur alere patrem exbannitum.
6 Hec cōstitutio qō loquatur de quibuscunq; nuptijs illictis.
7 Verbum mox, appositū dispositione quid importet ipso iure. quando intelligatur. nu. 8.
Pena. de qua in. l. si quis maioz̄. C. de transact. qō intelligitur im posita ipso iure.
9 Bona, an Plublicent ipso iure in crimine lese maiestatis z bestis t nu. n. z iz.
10 Dispositio penalis loquens p verba futuri tempozis, an intelli gatur ipso iuro, vbi remissiue.

Bona

a Bona committentium incestas nuptias, an transeat in fiscum.
b dominū eorum perditur ipso iure, & in fiscum transeat.
c Possessio bonorum committentium incestas nuptias, an transeat ipso iure, & sine facto hominis in fiscum.
d Fiscus non potest incontinenti bona committentium incestas nuptias apprehendere.
e Pena relegationis q̄ non imponitur nisi contra eum qui dolo delinquit.
f In hac differentia inter masculū & feminam quo ad commissionem, vel cuitationem penarum incestarum nuptiarum.
g Nec. de quo hic & eius pena, loquitur in relegatione, & nō in deportatione.
h Illi committentium incestas nuptias, efficiuntur sui iuris.
i Errans in iure, an dicatur esse in dolo.
k Caste viuere dicitur ille qui est in matrimonio.
l Filij nati ex incestis nuptijs, an sint legitimi etiam quo ad successionem.
m Statutum si dicit, q̄ masculus committēs tale delictum, sic punitur. Et femina etiam eadem pena q̄ intelligitur, si talis pena femine etiam cōueniat.

QVo incestis. Primo ponitur pena ꝓbentium illicitas nuptias. Secō ponitur, quo tēpore hec lex locū habeat. Tertio ponitur de legitimatione liberorū. Secunda, in §. hoc quidem. Tertia ibi, in §. dubitatū. Masculi viri, & mulieres illicitas nuptias contrahentes, pena hic statuta sunt puniendi, & eorū substantia liberis: si extant alias fisco applicantur. h. d. ✝ Not. q̄ pena, q̄ pena suos auctores debet tenere. Sic idē l. sancimus C. de pēnis. ✝ Secō nota quod homo debet facere decētia naturę, alias non reputatur homo sed bestia. ad idē §. de mon. in pēne. xxvij. q. j. c. li homo. ✝ Tertio no tex. ibi q̄ magis sunt puniendi ignobiles quā nobiles, vt in versiculo. Iuncta ei pena. de quo dixi §. vt iudic. sine quoquo suffra. §. sic igitur. ✝ Sed ex hoc tex. no. ibi, & si vtilis, & quod maior est pena fustigationis quam relegationis. vt hic, & idē habes in l. fi. ff. de iniur. Ex quibus arguit q̄ fustigatio sit per mero imperio, vt no per gl. inst. quibus modis ius pat. pote. fol. §. legati. & facit q̄ no. in l. nulli. C. de sent. per Guliel. de cug. in l. Imperiū. ff. de iuris om. iud. Idem q̄ facit q̄ no. Spec. in ti. de iurisd. om. iu. §. j. versi. quid de relegatione ergo multo magis erit de mero imperio fustigatio, quam pena fustigationis sit maior quam pena relegationis, vt s. dictum est. Et dictam questionē, an fustigatio sit de mero imperio ponit Guliel. in d. Imperiū. & etiam tangit Spe. in d. ver. quid de relegatione. Illud quod dico de fustigatione, intelligo de fustigatione magna, non de parua q̄ est iurisdictionis, q̄ pꝫ, q̄ competit ꝛ defensoribus ciuitatis, vt est tex. in §. audient. j. de defen. ciu. ✝ Vlterius no. tex. in ver. si vero contigerit ibi pacisci, aūt. ꝛc. q̄ filius tenetur alere patrem. c. Casus est hic & L. de incest. nup. aut incestas nuptias. facit. l. mut⁹. §. manēte. ff. de iur. dot. Mo. glo. q̄ contingit ibi l. scripto. in fin. sed certe imo expresse erat prohibitum talibus filijs relinqui, vt in l. si quis incestū. C. de incest. nup. iij. respō. ✝ Mo. gl. hoc gñale, ibi, dum dē plus ꝛc. nota propriē dico q̄ dixi in dicta constitutione, vt ecclesia Romana. & ibi casus talis. Sꝫ Jac. de Belui. ꝛ opi. & ei videtur inherere Doct. in auth. incestas nuptias. C. ad Sol. qui dē. Prima opi. est vera, & eam tenēt doc. in d. auth. incestas. & pro opin. gl. & doc. est tex. expressus, qui dē sic esse de verecundo, ter est in c. cū fm leges. de heret. lib. vj. Nota glos. ex notabili, q̄ vbi in legis dispositione exprimitur verbū mortis, tūc pena imponatur ipso iure. d Tex. est cum gl. vt j. de dolis. sancimus. versi. oēs, & no. in l. j. §. si petitor. ff. depoli. Ex tex. illic apparet, q̄ pena que apponitur in l. si quis maior. C. de transac. imponitur ipso iure, cum ibi sit verbum mor, ✝ In verisimilibus oia. ꝛc. By. in l. imperatores. ff. de iure fisc. circa hoc dicit. Nihil delinquitur circa rē contra legis prohibitionē ꝛ tūc ipso iure dominium perditur, & fisco applicabitur. vt l. omnia. ff. de pub. & vectig. & de l. Imperatores. l. j. §. an bona. eod. ti. Quandoque non delinquitur circa, sed extra rem, vt cōmittendo homicidiū, vel aliud crimen, & tunc dē ipse, q̄ est necessaria pena super crimine, vel bona publicētur, vt l. post cōtractū. de dona. l. ex iudicijs. ff. de accusa. & ff. de iure fisc. l. auferetur. ✝ In reatu. & ✝ alibi in crimine lese maiestatis ꝛ hereseos, vt l. pe. in fi. & ad leg. Jul. maiest. l. donationes in fi. ff. de dona. & de. l. ex ꝛ iudicijs. ✝ Sed aduerte, q̄ illud q̄ dē By. l. q̄ quando nō delinquitur circa rē sed aliter, quod est necessaria sententia, est verum in dubio. ✝ Sed si in legis dispositione exprimeretur verbum mor. vel statim, vel simile, intelligitur ipso iure, vt hic not. gl. §. Item primum. & secundum dictum By. limita secundū regulam traditam per gl. quia aut lex tit verbo presentis tēporis, aut futuri, ꝛc. nota in l. iubemus. C. de sacrosan. eccles. & C. de iurisdic. om. iudi. l. fi. C. ne lic. pot. l. j. & quod nota. in l. ij. §. q̄ si actor, C. de iura. calum. C. vnde vi. l. si quis in tantam. & de non alie. §. sed neque. ✝ Item aduerte. q̄ illud q̄ dē By. q̄ in crimine lese maiestatis, & hereseos publicantur bona ipso iure non videtur verum, quia non perditur dominium ipso iure, sed ius administrandi, vt probatur in dictis legibus allegatis per By. in lege quelitum. qui, & a quibus. ff. que lex alle. ad hoc per Jac. de Arc. vt refert Ly. in l. ij. C. ad legem Jul. maiest. sed de iure Canonico est expeditū, q̄ crimine hereseos perditur dominium ipso iure vt probatur in d. c. cū fm leges. ✝ Not. gl. sed nunquid in fi. no. gl. q̄. videtur q̄ velit dicere quod expectaret sententiam. & fructus medij tēporis non essent fisci, sed ipsoiure per ditur dominium, q̄ tene menti propter hoc. & alium effectum, vt not. doc. in d. auth. sed ꝛ hic perdatur dominium & in fiscum transferatur, tamen non vr q̄ transferatur in fiscū possessio ipso iure. q̄ no. in simili in l. cum duobus. §. idē respondit. ff. pro socio. C. de sacr. san. ecc. l. si & q̄ no. in l. sicut. §. fi. ff. quod cuiusque vni. Solum enim reperio q̄ transferatur possessio ipso iure, & sine hominis facto, vt no. in l. rapto res. §. inautem. C. de episcop. & cleri. nisi hoc fieret iure vniuersalis acquisitionis, vt no. in l. si adoptauero. ff. de precar. ✝ Quero nūq̄ fiscus potest incontinenti talia bona apprehendere, sed gl. hec. dū dē, sed ad quid proderit, vr velle quod demum lata sententia bona auferantur. Pro hac glosia videtur text. in d. c. cum fm leges. vbi apparet, q̄ in crimine hereseos publicātur bona ipso iure. & ipso iure perditur dominiū. tamen bonorū apprehensio non fit, nisi lata sinia super crimine, vt ibi dicit ter. ✝ Mo. glo. ex hoc. ibi. imponitur. nota q̄ pena relegationis non imponitur nisi contra eum qui dolo delinquit, & hic scit factū & ius. ✝ Et ibi quocū queiure, ignorantia, nota ex hac gl. differentiā inter masculum & mulierem. vide supra quā mulier excusatur, ꝛc. & idē videt sentire gl. qui contra. C. eo. Sed contrarium no. in l. si adulterium cum incestu. §. fratres. ff. de adulte. & iō pro huius gl. declaratione dic, vt plene no. per doc. in l. qui §. precalle. vbi ipsi hāc glo. & aliam examinant. ✝ Quero, dē hic in gl. prima relegatione, loquitur ergo hic de relegatione. Sed contra hāc gl. fortiter facit q̄ tex. iste dicit, q̄ filij legitimi efficiuntur sui iuris, vt j. eod. versicul. si vero contigerit. & §. si autem prorem. quod non contingit per relegationem sed per deportationem, vt Insti. qui. mod. ius patric. pote. sol. §. cum autem. & §. relegati. ✝ Item isti perdunt bona, vt hic in versi. sit eis pena quam non contingit in relegato, sed in deportato. vt l. deportatorum. C. de pen. sed fustinēdo gl. possumus dicere quod filij efficiūtur sui iuris & bona cōfiscantur q̄ lex hoc dicit. & vide gl. in auth. incestas. C. e. & qō loquatur in relegatione videtur sentire gl. j. vt nul. iudi. §. si. in tertia oppos. Ex eo quod dicit qō hic loquitur in eo qui retinet ciuitatem. & idem no. in auth. bona damnatorum. C. de bo. prosc. vbi, doctores pedes nō firmant. Mo. tex. hoc ius. ✝ Sed aduerte ad id quod dē, scilicet q̄ errans in iure excusatur a dolo nec dicitur esse in dolo. Cum qua cōcor. quod no. il. j. in fi. ff. de ambi. C. ad legem Juliam de plagi. l. si plagi. j. probatur in l. igitur ff. de li. caus. Mo. gl. id est relegatio ibi. l. iij. ✝ Mo. ex hac gl. q̄ ille, qui est in matrimonio dicitur caste viuere, qō facit. peo qō dixi in §. cum igitur. supra de nō eligen. secundo nub. ✝ Quero in filij nati ex istis incestis, vel similibus nuptijs sint legitimi. gl. in d. l. qui §. dicit aut ambo scientes aut ambo ignorātes: aut vnus sciens alter ignorans. Primo casu vtrique parenti sunt il legitimi. Secundo casu vtriq̄ parenti sunt legitimi. Tertio casu, parenti ignoranti sunt legitimi, parenti vero scienti sunt illegitimi Sꝫ cōtra istud tertium membrum op. dē capit. ff. ex q̄ filij sint legiti. dicunt doc. in d. l. qui contra quod d. gl. est de iure ciuili sed de iure Canonico si alter coniugum est ignorans alter sit sciens, filius est legitimus vtrique parenti. quod tantum seruatur in ordinibus, sed ius ciuile seruatur in successione. Ita dicunt ibi doc. per d. c. ij. Sed certe illud cap. hoc bene probat q̄ ille tex. significat quod ambo fuerunt ignorantes. & ideo alle. meli⁹ q̄ de iure Canonico qū vnus est sciens, alter ignorans, quod filius vtrique parenti sit legitimus, vt probatur in c. ex tutore. ex qui filij sint l. & ibi no. in c. fi. §. j. de clande. despon sup⁹ verbo parentes. ✝ Item, aduerte ad id q̄ dicunt doc. quod quātūad successionem seruetur ius ciuile. Sed c. ex tenore dicit expresse qō talis habetur vt legitimus quo ad successionem & sic non videt bene dicere. Mo. etiā per gl. trigesimaquarta questione quinta c. cum in captiuitate. Possemus forte dicere, q̄ quantū ad successionem seruetur ius nostrū in foro, seculari in terris subiectis Imperio, vt habemus in simili in ca. j. ex de nou. ope. nunciatio & quod no. in simili in capitulo secundo de, arbitr. li. vj. & in ca. secundo de regulis iuris eodem libro. sed tamen vt probat de cap. ex tenore. de iure ciuili. tamen habetur vt legitimus quo ad

20 successione. ¶ Ultimo no. gl. que incipit excepta pena. ex qua gl. cum tex. no. q si dicit statutum quod masculus tale delictū cōmittens puniatur tali pena, z eadem pena puniatur femina, dz intelligi dummodo illa pena mulieri congruat. z idem vbicūque diceretur, z talis puniatur eadē pena facit C. de seruis fugiti. l. quicunque.

ADDITIO.

a ¶ Tenere. Adde Fel. in ca. ius generale. j. dist. in v. co. in med. versi. quāuis pena, z quod ibi dixi in apost.

b ¶ Debet facere decentia nature z sue cōditiōi, q facit ad dictū Bal. in ℌ. filij nati in tit. si de fem. sine. controuer. dum dicit quod Imperator legitimans spurios stātibus legitimis. z naturalibus est vnum pecus.

c ¶ Patrē. Adde Pau. de ca. in l. j. ℌ. ius naturale. ff. de iu. ziu.

d ¶ Ipso iure adde Ang. in l. i. C. de pena iud. qui ma. iud. z in l. si quis posthac. C. de bon. proſcr. z in l. si quis. C. depositi. z hic, z j. vt line probi. ima. cred. ℌ. preterea igitur. Adde quod no. in apostil. ad istum. in auth. ad hoc. numero secundo. ver. hoc autē est verum. in apostil. in eodem versi. C. de vsur.

1 ☞ Filius tenetur alere patrem erbannitum.
2 Filius tenetur alere matrem exbannitam.

Et hoc quidem. Pena huius legis obtinet in nuptijs futuris, z non in pretеritis ante hanc legē dissolutis, nec ēt postea intra biēniū. sed in nuptijs vltra biēniū durātibus pena locū hz per oia. ac si nuptie illicite post fuerint contracte. h. d. Sequēs ibi, id est futurū. hoc vt illa lex, z eius pena habet locū in casibus futuris. filijs. s. in-
i cestuosis. ¶ Nota in ver. sinautem vro zem. quod filius tenetur
a alere patrem exbannitū[a]. Conco z. s. co. versi. si vero cōtigerit.

¶ Quero de intellectu ver. si vero. Hec gl. super ver. ad filios, z super versi. concedimus, ponit secundam lec. tene primā que magis applaudit litere. videlicet quod loquatur de filijs natis ex incestis nuptijs, z primo loquitur quando sunt solū incest uo si, sine filijs natis ex legitimis nuptijs. ¶ Secundo in vers. si vero loquitur qñ non sunt incestuosi. sed sunt cum filijs natis ex legitimo matrimonio. ¶ Secūdo quero de intellectu ver. si vero hec gl. ponit duplicem intellectum, z vter q est verus. ¶ Que-
b ro, hic dicitur† quod filij tenentur alere patrem exbannitū, an similiter teneantur alere matrem exbannitā. Doc. tenēt q sic, qz est eadē ratio, de quo per doc. auth, incestas. in v. q. C. de incest. nup. No. gl. ex quo, z ibi, ℌ. si autem. qualiter hoc procedat. dic. vt dicam j. vt facte noue consti. in princ. Bar.

ADDITIO.

a ¶ Exbannitum. Adde Bar. etiam in trac. alimentorum vers. quero in quo loco, z seq. z An. hic licet Bal. ℌ in j. iij. co. de pace teneri. in vsi. feu. z limita verum. nisi sit bannitus ob pacem ruptam. Bal. in d. c. ℌ. si quis hominem. z An. in l. j. iij. co. ff. de ius voc. Itē adde Bal. in auth. bona. C. de bo. dā. z Are. in trac. maleficiorum. publicamus. Itē adde do. Alex. de Imo. in l. ñ. ff. de in ius voc. z Ang. j. vt nulli iudic. ℌ. vt autem. Adde omnino Firmanum in suo aureo repertorio. in ver. filius banniti.

1 ☞ Filij naturales legitimari possunt existēte etiam sobole legitima, Intellige per matrimonium. nu. 4.
2 Filij legitimati succedunt alijs filijs legitimis: legitimi legitimatis: intellige de legitimatis per matrimonium. nu. 5.
3 Legitimatus per matrimonium q habeat omnia remedia contra testamentum, que habeat legitimus z naturalis.

Dubitatum. Naturales, liberi legitimi efficiuntur iterpatrē z matrē nuptijs, z nuptialibus documentis intervenientibus, ēt extātibus filijs legitimis ex primo matrimonio, z ēt liberis post dotalia instrumēta natis z
r mortuis. h. d. vsq; ad fi. ¶ Nota primo, q filij naturales pñt le
2 gitimari existente ēt patris legitima sobole. ¶ Secūdo. no. † q filij legitimati succedūt alijs filijs legitimis, z econuerso, vt hic, aliter vtrisq; succedūt. Posset tñ dici q hic referatur ad patrē succedentem talibus filijs legitimatis, z econuerso. Tamē illud q dixi, est verū. Nā legitimati per matrimonium habēt omnes successiones quas habēt illi qui ab initio sunt legitimi. z naturales, vt probat. j. quib mod. nat. effi. sui. ℌ. trib[o] ver. reliqui. col.
3 vij ¶ † Tertio nota ter. ibi venient, q legitimatus per matrimonium habet contra testamētum omne remedium q datur filio ab initio legitimo z naturali, v. hoc ter. versic. quid ci. z ad hoc
4 alle. hūc tex. z gl. j. quib. mo. nat effi. leg. ℌ. illud. col. vj. ¶ † Op. ad primū no. videtur q filij naturales non possunt legitimari superstitibus patri filijs legitimis, z naturalib[o], vt j. quib. mo. nat. effi. sui naturaliter. Solu. hic loquitur in legitimatione per matrimonium. ibi per legitimationem per rescriptū principis, quo casu non possunt legitimari existētibus legitimis filijs. Ad
5 q Insti. de nup. ℌ. fi. C. de nat. lib. l. cōmuniū. ℌ. fi. † Dicendo no. op. z videtur q filij naturales legitimati nō succedant fratribus suis, nec alicui agnato, nec cognato, sed soli patri, vt j. gl. mo. nat. effi. sui. ℌ. filium. col. vij. z C. de natu. lib. l. cōmunium. in princ. z q no. gl. in l. iij. co. tit. sol. ibi loquitur de legitimatis per oblationem curie factam filio naturali per patrem, hic vero loquitur de legitimatione per matrimoniū seqūs quo casu succedit agnatis z cognatis patris, vt hic, z sup za dixi, z hanc materiam dicam plene in d. ℌ. tribus.

De leonibus. Rub.

r ☞ Pietas magna est meretrices ad matrimonium z castitatem deducere.
2. Castitas sola representat animas Deo.
3 Furtū z latrociniū cōmittere dz, qui cōtra castitat ē cōmitti
4 Potestas qui vigore statuti hz arbitriū inquirendi cōtra furtū z latrones, q poterit inquirere si virgo fuerit clam deflorata.

Et antiquis z neotericis, inuēcimus de cipiunt, z ad vitā miseram ducit. vt mo sup plicio sunt puniendi pena ti auri. z domus publicatōe domino de mus immittente nulla contra hāc le-
1 gē valitura cautione vel fideiuſſione. b. d. vsq; ad fi. ¶ Nota primo quā
a gna pietas est meretrices ad matri-
2 moniū z castitatem deducere z pre-cundo not. in ℌ. sancimus. q sola castitas representat Deo animas. faci. ℌ. cū igitur. ℌ. de non alie. ver. optimum. in ℌ. quia
b ℌ. quomodo opoz. epis. extra de prob. c. causam. b ad fi. regu. dist. c. seriatim. z c. hospitiolū, z c. seq. cum sim. z no. in c. j. qui
3 de voto z vot. redemp. † Tertio no. in l. preconizamus. ibi alij fuerint z c. Ex quo habes q cōmittit furtum, z latrocinium, qui contra castitatem comittit, z est etiā argum. secundū Jia. de Bo
4 lui q † si Potestati est concessum arbitrium cōtra fures, z latrones inquirendi, q si virgo fuerit clam, z publice deflorata, q Potestas habebit arbitrium in istis, ℌ. acit optime c. inuotum. circa fi. p. in. extra de electio.

ADDITIO.

a ¶ Deducere Adde quod opus est misericordie ducere meretricem in vxorem, z ei remittūtur omnia peccata. c. inter opera. de spon. nec est culpandus qui eam ducit vxorē, vt fecit b. Isaac prophetа. xxxij. q. j. non est culpandus.
b ¶ Causam z ibi vide Fel. ante fi. versi. glo: si. z quod ibi dixi in apostil.

De defensoribus ciuitatum. Rub

r ☞ Scripture adhibetur fides ex qualitate, z fide persone scribentis.
2 Testes, vel instrumenta si adinuicem sibi contradicāt, z diuersis partibus producuntur. inspicitur quis sit dignior.
3 Judex potest perse acta conficere, z scribere. z an bona verum, remissiue.
4 Ille maior z honestior reputatur, qui præest melioribus. Doctores qui habent bonos z honestos scholares præmuntur meliores.
5 Electio fieri debet per angulum.
6: Heredes tabellionis non possunt instrumenta innotam redacta redigere in publicam, formam sine superioris licentia.
7 Absentes in electionibus si sunt in eadem prouincia, quod de iure canonico requiri debent, secus de iure ciuili.

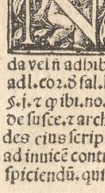

Nisi velociter. Defensores ciuitatis debēt eligi viri honesti, z fide digni, z ciuitatis nobiles. z p̄ carta
pstito i urcurrādo ab electori. antiqua solēnitate
seruata. h. d. vsq; ad ℌ. iusurādū. ¶ Nota. ex prin,
i ver. q vero. q ex qualitate, z fide psone ē habitē
da vel in adhibēda fides scripture. vt hic, z C. de pb. l. audem[a]. ff. ad l. co. d fal. l. fi. ex ō fi. istr. z cū dilect[a] ad l. ij. ℌ. ex argtēris. ℌ. j. z q ibi. no. ff. de edē. ℌ. de nō alie. ℌ. ad hoc aūt. z q vi. no. C. de fusce. z archa. l. aliq d lib. z. ex persona scribentis habetur fi
2 des eius scripture, vel non. ¶ † Itē est arg. q si testes, vel instrā ad invicē contra dicunt, z a diuersis partibus producūtur. est inspiciendū. quis sit dignior, z q dignius sit, vt hic, z l. ō. al. [illegible]

idem

idē vt in.si quo.suffi.§.eos ver.iō̄z.de quo.no.gl.ff.ō test.l.ob carmē.§.si testes.C.de fi.instr.l.scripture.j.de testi.§.si vero.z ibi no. ¶ Itē in hoc ver.vī tex.q̄ iudex ipsemet possit p se acta cōficere seu scribere. de quo tāgit gl.parua in l.iubem⁹.§. bis quoq;.de fac.fun.ccc.2 irca q̄ Jn.in c.cū tu extra de test.z Spec. iti.de instr.edi.§.satis vtiliter.ver.§. ¶ Tertio no.in ver.nos igitur quāto quis best melioribus,tāto maior. z honestior ipse reputatur,z sic est arg.p̄o doc.q̄ habēt bonos z honestos scholares.de quo gl.in p̄oe.ff.§.fin. ¶ Quarto no.in ver.hoc enim electionē debere fieri per angulū. ¶ Itē no.in versi.si vero.q̄ deberes tabellī.instru.redacta in notā,nō possit in publicā formā rediger sine autho.superioris de quo dic vt ꝛ de fi.instr.c.pe.z ibi.no.in ver.interim,z p̄osequere,vt s. Jbi ēt no. gl.ex hoc in auto.alio.§.preside,z ibi in tex.p̄eses nō pōt eū remouere,vt §. p̄x.q̄ olim poterat.vt s.§.p̄oxi. ¶ No.gl.omnes enim.Ve ritas est q̄ de iure ℓ.an.debent omnes absentes regi,si sunt in ea.ff.quicia:vt ex ve elec.c.cū inter vniuersas.ꝛc.leq.vbi p Jn. in c.q̄ sicut.eo.tit.z vide optimam gl.Jnn.in c.cū nobis.ver. renocare eo.tit.z q̄ no.per gl.in c.fi.extra de ma.z obe.z vñ. q.j.c.factus est q̄ no.in c.cum omnes.extra de const.z in c.p̄e sentiū.de test.li.vj.S3 de iure ciuili sufficit eos solenniter voca ri qui p̄esentes sunt,z qui absentes sunt ō necessitate vocari nō debent. Requiritur tū q̄ sint p̄esentes due partes, vt hoc.§. z.C.de decu.l.ij.z l.nominationum.lib.x.q̄ no.in l. nulli. z l. plane.ff.q̄ cū vni no.

Ius removendi competit illi cui cōpetit ius affirmandi.

Authoritas superioris q̄n requiritur in i cuocādo cōcellionem.

Defensores ciuitatis per se non per vicarios regunt ciuitatem

Preses p̄uincie non p̄ohibet defensorē ciuitatis agere quic quid vult.

Jurisdictio minoris iudicis q̄ non cessat p̄opter p̄esentiam maioris z qualiter hoc intelligatur.

Confirmare an dicatur qui dat.z dare,z confirmare. an sit idē remittere.

Prescribian possit,z mero z misto imperio cōsuetudine remis.

Confirmatio superioris quod semper requiratur,quando vniuersitas facit electionem z dat iurisdictionem.

Vniuersitas non habet iurisdictionem,z sic alia per se exercere non potest.

Jusurandum. Defensor ciuitatis iusiurādū p̄stare dz solum biennio administratus q̄ a p̄fecto confirmandus,z remouendus voluntariam iurisdictionē exercēs,z non ea que sunt meri z mixti Imperij p̄sidēs valente eius iurisdictionē impedire.h.d.vsq̄ ad.§. dēt de iudices z vicarios,z clerissimos iudices s.p̄sides oēs.i.defensores iudiciū,id est p̄sidiū.econtra se gesta,id est,cōtra voluntatem suā. ¶ No.ex isto.§.primo q̄ illi competit ius remouēdi.cui competit ius confirmandi.vt hic.Et de hoc an in renouādo requiratur superioris authoritas.,que debet interuenire cō firmando. dic vt no.in l.oēs populi.ff.de iusti.z iur. ¶ Sed no.in versi.nulla.q̄ defensoribus ciuitatis nō lz in ciuitate ponere vicarios,sed per se debent regere ciuitatē q̄ est cōtra quos dam Potestates Bononien.de quo dic vt in gloss. ¶ Tertio not.tex.ibi.um.q̄ p̄ses nō potest p̄ohibere defensorem agere q̄ vult.z iurisdictio defensoris nō cessat p̄oter p̄esentiā p̄sidis.Et sic vī hic casus.q̄ p̄opter p̄esentiam maioris iudicis nō cessat iurisdictio minoris iudicis de quo i tex.z gl.C.de dona bolege in hac.z ibi per do.Ad idē facit.xcv.distinctio.ca.ecce. cuius cōtrarii nota:extra de offic.leg.cap.volentes de p̄uile. ca.antiqua.§.dominice.C.de pala.sa.lar.lege nihil.vbi gl.cō cludit.ci hoc tex. ¶ Op.dicitur hic q̄ qui confirmat dat cōtra.de iurisdic.omniū iudicum.l.j.z q̄. gl.dicit q̄ nō sunt p omnia similia dare,z confirmare,sed dic,vt ibi no.per Jaco. de Bel.&inde eo ipso quod quis dat,videatur confirmare: vide gl.in c.cum inter canonicos.extra de elec.Not.gl.s.maiori.ibi in l.ij. ¶ Quarto mō accipitur iurisdictio p̄o modica coercio ne vt no.in d.l.Imperiū:z circa p̄cedētem partem.gl.vide q̄ in l.j.in ij.gl.ff.de iurisd.omniū iud.In ea.gl.ibi ex consue tudine ¶ No ergo ex hac gl.q̄ merum z mistum imperiū pōt cōsuetudine p̄escribi,vide no.Inst.quib.mod.ius pat.pōt sol. s.reg.facit.C.de diuer.offi.l.viros.lib.xij.C.de fun.li.l.j.li. ij.C.de pal.pu.l.j.in fin.eod.lib.Bzo in sum.eiusdem tit.ōt q̄ cep.certe citi.que habent p̄iuī.habent vsurpationē non cō suetudinem.q̄.de p̄r consuetudines non potest mero z misto imperio p̄escribi,de qua q̄.no.in l.j.C.de emā.lib.dicā in b.l.vi. ¶ Quero video q̄ electio defensoris regrit confirmatio nē.Quero ergo an semper q̄n vniuersitas facit electionē.z dat iu risdictionē sit necessaria superioris cōfirmatio.Tex.hic in ver. confirmandus.videtur velle quod sic ad idem.§.e.in p̄in.z ita not.tene glo.per bos tex.per l.z q̄.ff.de iurisd.omnium iudic.

7 ¶ Quero an vniuersitas que dat iurisdictionem possit ipsa p se iurisdictionem exercere. Dicit Jnn. quod lz vniuersitas det iurisdictionē.nō tñ habet iurisdictionē. Idem no. ipse in c.cum accessissent extra de constit.in ij.q.facit q̄ not.ipse de offi.ord. cap.ij.

ADDITIO.

a ¶ Prescribi. Adde Fel.in c.cū nō liceat.ante med.de p̄scr.

1 ☞ Docto⁹ perhibet testimoniū de peritia z honestate scholaris
2 Judex an possit testificari de ijs que coram ipso gesta sunt.
2 Delegatus vel arbiter quando possit sibi eligere notarios.
4 Baiuli vocantur officiales.
Statutum loquens de officialibus comp̄rehendit baiulos.

Deinde Defensor publica dz exigere tributa,z inordinate agētes videre,z publice remouere tumultū z officialis p̄incie dz ei auxiliū impartiri,z ex curia p̄icia li.vnū exceptoz̄ z duos officiales habere.h.d.vsq̄ ad §.z iudi

1 care. ¶ No.tex.ibi.z ipsius testimoniū.ꝛc.Nā ex isto.tex arg. Jac.Bel.z doc.de peritia z honestate discipulorū debeat testi
a monij phibere,s vt hic,z xij.q.j.c.j.z C.de aduo.in l.ij.z l.nemi
2 ni.§.pitos. ¶ Itē facit iste tex.q̄ iudex potest testificari debis que acta sunt coram eo.de quo per gl.C.de arbi.l.inarbitris. §.si aūt iscriptura.l.ob carmē.§.ff.ō test.z ff.de pb.l.quoties.
3 §.fi. ¶ Alterius ex ver.z p̄uinciali.hic vī tex.q̄ iudex dele gatus vel arbiter,non possit sibi eligere notarios vel nuntios, sed eos dz de curia superioris accipere. Jn contrariū facit.j.de iud.§.de vnoquoq;.C.de spoz.lib.ij.S3 dic,q̄ de curia superioris debēt eligere z accipere si ex eadē haberi possunt.arg.bui⁹ §.alias pōt sibi eligere arg.l.ij.ff.de iurisdi.om.iud.z.de iudi.l. quoties facit q̄ no.gl.ff.de inter.ac.l.j.§.j.i glo.sed qū.Quero
4 ¶ Ultimo no.tex.z ibi duos officiales.ex quo no.baiulos voca ri officiales. P̄o quo est gl.j.de iud.§.de vniquoq;.qō tene mē ti p̄statutis dicētibus qō sic officiali potestatis,vel ꝛ.spitanei q̄s facit iniuriam.Iniuriās puniatur tanta pena q̄ si fiat iniuria baiulo in curia seruienti. Potestatis dicatur fieri iniuria offi ciali Potestatis. ¶ Item dz, eligi baiul .z j.de iu.§.nullo.

ADDITIO.

a ¶ Perhibere. Adde Fely.in c.nemo.post p̄in.ver.itē oppo. ibi z per hoc infertur de iure.Adde quod illi⁹ soli⁹ testimonio de hoc creditur.Ita no.Bal.in l.nemini.nu.4.z ibi posui in a. post.ad ipsū in ver.de peritia sui scholaris.C.de aduoc.diuer. iud.Bar.in l.non aliter.e.ti.z j.constit.Digestorum §.omnem ad fi.z dixi post Panor.in c.nemo nu.3.in ver.de peritia extra de iumonia.

1 ☞ Defensor ciuitatis p̄o causis nō transcendentibus trecētos aureos z non p̄ses quod adire debet.
2 Cause transcendentes.ccc.aureos.an delegari possint.
3 Recta z reformationes que nō sunt in archiuo publico non p̄bāt.
4 Scriptura sumpta ex archiuo publico quod p̄obat.
5 Dictio etiam quod implicet contrarium.

Et iudicare. Defensores in casus pecuniarum vsq̄ ad trecentos aureos iudicare debent cōuentiōe inuetito examine,p̄hibita appellatiōe ad p̄sidē p̄missa.z in curia circa personā defensoris ab officialibus vetita, z successoribus clemen.mād. ¶ Itē p defensorib⁹ ciuitatis dz legitimatio haberi p actorum custodis z defensores gratis.debent administrare,nec aliqd accipe,nisi salaria publica.h.d.vs que ad §.audiēt z s. Imperator dixit de voluntaria iurisdictiōe
a nūc dicit de contentiosa. ¶ No.ex hoc tex.quod quis nō pōt adire p̄sidem p̄ouincie,p cā que sit in retentis aureis,sed dz adire defensorem ciuitatis z ꝛ faciens punitur adeo q̄ ēt si actor succumbat nō dz victor in expensis condemnari li ect regulariter victus victori debeat damnari in expensis,vt l.p̄operandum.§.siue autem.de iud.j.de iud.§.oportet.z est speciale
2 hoc in odium trahentis aduersariū i vetito examine. ¶ Quero an cause pecuniaria vltra trecentos aureos possint delegari gl.sed olim.in fi.dicit q̄ nō,nisi in duobus casibus z idē no.in l. imperium z ff.de iurisdi.om.iu.z i gl.pe.z i l.ij.de peda.iud.Sed ꝛium nota.nec quisquam.§.vbi decretum.ff.de offi.pon.z le. cuius opi.videt sequi Jac.Butri.ff.de iur.om.in.l.inbere cauere.Sed tu tene opi.gl.p̄cedentium quā tz Ja.de Are.vt not. in l.j.C.de peda.in.Mo.hic sepe.Adde q̄ no in §. tripli.Insk.
3 de actio.Venio ad versi.p̄cepta. ¶ Et ex hoc tex.no.argumē. secundum Jac.de Bel.p̄o actis z reformationibus.que nō sūt in archiuo.publico seu i cā actorū qbus nō est fides adhibēda

a Sed si aliqua scriptura assumeret de archivo publi. ci dz stari ter. est cũ gl. in aut. ad hoc. C. de fi. instr. ſ. ō qui ingre. ad ap. §.
4 Sancimus in gl. super verbo testimoniũ. C† Ultimo in ver. qz vero no. gl. q. d. ex qua habes q dictio ẽt dz implicare casuz cõtrariũ. Nã maioz z minoz sunt contraria. Idẽ no. l. ij. C. si nu. sema. dixe. ff. de bere. inst. l. si qs in gl. super verb. etiam. Insti. de iure na. gen. z ciui. §. plebiscitũ. ver. plebs. Idem dic de dictione aut vt ff. de non alie. §. ũsdem penis.

ADDITIONES.

a C Stari. Adde q debet stari tribus cõcurrẽtibus prout p do. Fel. in c. cum causam. de proba. verũ. in ea gloss. z latissime. no. in c. ad audientiã. ante medium. ver. j. conclusio. cum pluri. seq. de prescrip.

b C Dictio etiã. Adde q no. in apostil. z ad istum in l. bonoz. nu. v. in vers. dictio etiam. C. qui admit. ad bon. possess.

r Fustigatio, vel castigatio, q dicatur simplicis iurisdictionis.
2 Carceratio an sit simplicis iurisdict. vel meri z misti imperij.
3 Doct. anti. qui preferũtur nouis, z qualiter intelligat remittue frequenter aliquid fieri, an dicatur quod sit bis.
4 Dictio sepe, in quot vicibus verificetur. remittue.
6 In bonoribus continuandis, illud q maior pars facit, non videtur in omnibus factum.
7 Ciues ciuitatum ea que sunt principis alijs dare non possunt: etiam si omnes consentiant.
8 Popularis appellatur, qui non est nobilis. z quandoveniat appellatione popularis.

Audient. Defensores lenia crimina audiant, z cõpetẽ. ri castigatione puniãt pena quinque li. auri, Z faciẽtib⁹ hac l. ordinata defensoris officio vltra bienniũ nõ durãte nisi tota ciuitas nullo reluctãte cũ elegerit. h. d. vsq; ad fin. Et imperatoz. §. dixit de voluntaria, z contentiosa circa causas
1 ciuiles, nũc dt circa cãs criminales. C† No. ter. ibi, castigat de cõpetẽte, q castigatio, vel fustigatio videt esse simplicis iurisd. vt
2 dixi i §. de incest. nup. C† Deinde dixit detrudẽt in carcere, nã hic vt tex. q carceratio nõ sit de mero, vel misto imperio. Nã videtur hic q defensor ciuitatis nõ hz merũ z mistũ imperiũ arg. §. eo. §. nulla. in fi. In cõtrariũ vt tex. in l. ij. §. exac. de origi. iur. ff. de ea tius voc. l. ij. preterea, incarceratio est priuatio libertatis vt l. ij. ff. de lib. ho. exi. de cõdi. z demõ. l. Titio, sed cã libertatis est ō mero z misto imperio, vt C. de peda. in l. placet. ergo ꝛc. Ro. in ti. q causa deleg. pos. in libellis suis. §. sunc a sit, ita tz q sit meri z misti. in Sriũ alle. bũc tex. z nõ rũdet, z iõ tu dic de hac qõe no.
3 Bul. in l. Imperiũ. ff. de iurisd. om. iud. p cuius o. apparet sol. buius quẽst. C† Tertio no. ter. ibi, sub maioz cõsideratione ꝛc. qz est arg. p doct. anti qs Sz nouos, z dic vt no. in gl. in §. Ordinatiõe. §. de mona. C. de anno. ciui. l. j. lib. xj. Itẽ not. in fi. q dr frequẽter
a fieri q sit bis. Sz contrariũ habes vt lege, nã ad ea. cũ l. seq. ff.
4 de leg. j. f. vt immobilia ante nup. dona. §. cũ vero. de q. qz dictiõe habes. C. que sit lõg. cõsue. l. j. z extra de vi. z ho. cle. c. monasteria. Quid i distinctiõe sepe, quot vicibus verificet. no. gl.
5 j. de test. §. qz vero sepe. C† No ter. ibi reluctãte nullo. † qz hz
6 noz⁹ cõtinuandis illud qz facit maioz pars, nõ videt oẽs fecisse, vt l. nominationũ. C. de decu. lib. xj. ff. ad muni. l. q maioz. cũ fi. z ista vr vera sol. q hic sit speciale in bonoribus cõtinuandis quã tenet Jac. de Bel. licet aliter videat. no. per ry. in l. ij. C. q
7 sit long. consue. in ij. p. prin. C† Ultimo no. ter. in fi. ibi, z modis oibus. arg. fm Jac. de Bel. p̃z his que sunt principis, q ciues ciuitatum alq dare nõ possunt, ẽt si omnes consentiãt nul
8 lo reluctante. C† Ultimo no. gl. idem multo magis. Et qua nota q appellatur popularis qui nõ est nobilis, vt hac glo. iuncta cũ text. q tene menti p̃o statutis z reformationis loquẽtib⁹ de populi tibus. Et hoc dico, qz alias p̃o exp̃essa significatiõe appellatione populi, seu popularum cotinentur nobiles, z etiã existentes in dignitate, non ignobiles, vt istit. de iure nat. §. plebisc. citum. versi. plebis.

ADDITIO.

a C Bis. Adde Feli. in c. licet Bely. in prin. ver. no. de simo.

De mensura cleric. ordi. Rubri.

Legem. Numerus clericoz antiquus dz seruari. z nullo casu dz augeri, z q nullus dz substitui in loco defuncti ũ, donec perueniat ad anti. quum numerũ, aliis q sunt tam ordinati, remanentibus in eo ordine in quo sunt z si in vna ecclesia in qua est diminutus numer⁹ clericoz, z in alia superabũdet, dz eligi clericus de illa ecclesia z ad illã transferri, nõ autẽ debet noua creatio clerici fieri. h. d. vsq; ad ñ. Ibi donec numer⁹ i remedio, id est donec pueniat ad antiquũ numerum, in quo numero possessiões ecclesiastice sustinebant per ordinationes, quibus erat statutus modus clericis antiquis z ab initio ordinatis.

De mandatis principum. Rubric.

1 C Argumentum q priuilegia antiqua que peti possunt renouentur.
2 Sportule qñ debeantur iudici ordinario. z quando delegato.
3 Potestates terrarum tenentur facere fieri pacem, z concordia inter subditos.
4 Mandatum principis z constitutio, an sint idem.
Dictio aliud, quod habeat implicare alium casum.

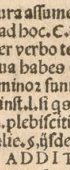

Exhibis. Administratores debent habere puras manus, z fiscalia tributa vigilanter inspicere, z pace ciuitatum de
1 rez editionem phibere. h. d. vsq; ad §. sit tibi. † Not. text. ibi q igit nobis reparãdo, ac cle. tex. est ad arg. ad que. no. per gl. s. de here. z fal.
2 §. semper. igitur. q incipit arg. p̃o priuilegijs. † Deinde no. ex ver. z nullũ cõtingere lucrũ. Sz Sriũ no. in §. ne autẽ j. de ti. al leg. in gl. vbi habetur q ordinarius, z delegatus sportulas accipiant. z facit tex. in §. sit tibi. z q no. gl. ruã non habemus ali bi, z istud vr verũ, licet enim tex. in §. sit tibi. z j. vt lici. turẽt. q hoc s. vt in. sine quo quo sint. §. voluntas. z j. vt dis. in. §. si quis in hac forma. vez q imperator iudici ordinario dicit q ipse non permutant alios iudices percipere maiores sportulas q̃ illes sit statutũ. de ipsis autẽ ordinarius nihil disponit videtur vr esse in ordinarijs q sportulas accipere possunt, z nõ vltra modũ statutũ, vt no. in §. ne autẽ. No. obst. ille tex. q̃ loquit q iudex dz abstinere ab alijs lucris nõ a lucris sportularũ. licet s. vt in. quo quo. §. cogitatio. z iusiu. q̃ plat. §. j. dz gl. videatur bic sentire contrariũ. Sz q §. sit tibi. f. e. loquatur in ordinario iudice, no. per gl. C. de reser. c. statutũ. §. insuper ver. pauperes. lib. vj. z in c. cũ ab omni. extra de vi. z ho. cle. super verb. expense. z in ver. salariũ. in quibus locis tractatur de ista materia, z etiã q̃
3 sit de iure canonico. † Tertio no. tex. in versi. deinde. fm glo. q Ptates terrarum tenentur facere fieri pacem inter subditos z
b concordiã. Ita no in l. equissimũ. ff. de vsur. facit c. primũ extra de treu. z pa. in fi. z vide q no. ff. de mino. l. si ex causa. j. nũc videndo in gl. mag. in prin. z in l. furt. §. qui iussu. ff. de bis q no.
4 † Ultimo no. gl. secũda huius prin. ponẽtis differẽtiã inter mã z consti. vide Ro. in Summa huius ti. fm gl. ergo vr q dictio alius nõ implicat. cum qua concord. quod no. in l. in causes. in prin. ff. de mino. sed propriie dictio alius hz implicare aliud casum vt est casus in l. quidam relegatus. ff. de reb. dub.

ADDITIONES.

a C Sportulas accipere possunt. Adde qd de iure canonico per Ant. Roz. ling. suis in ver. sportule. inci. ius canonicum reprobauit sportulas.

b C Et concordiam. Et tan, z quando quibus casibus vide alias suritatem Feli. in rub. de treu. z pace.

c C Milium casum. Fallit tũ vbi ratio subiecte materie aliud inducat ad q vide do. late distinguentẽ in c. deinde. per dd. ibi ad qd per cũ in c. j. in fi. z in c. cum cui. de preb. in vi. z ibi cen. Felꝛ. dist. z in c. oẽs leges. i. distin. per Jmo. in cle. ad recte. car. in cle. Dign. j. no. de celeb. missa. z in c. officij. ij. no. de rescript. z do. An. Bar. in consi. lvij. z in consi. xxiij. libã. z do. Alex. de Jmo. in consi. vbi fm numerum oia amplectente. ecclesiij. inci. considera. is ver. bis de inuesti. Ro. de rese. lvij. in antiquis. z Lu. consi. xlij. z in consi. xcij. z do. Soci. in consi. ccc. incipi. in causa interpellati is versi. ij. principaliter circa. ij. part. Adde istum in l. quida in p. fin. z quod ibi posui in add. adiplin in ver. dictio alius implicat. nõ de re. du. z Fel. in c. fedes. ne. dictio alius extra de rese.

f Cause vilium psonarũ, vel breuioze, q, debẽt sine scripto cognosci. Libellus in causis breuioribus, vel vilium personarum in seriptis porrigitur. Sententia in talibus causis in scriptis fertur.
2 Princeps adijcitur quãdo iudex negligit facere iustitiam.
3 Impetrare z obtinere idem est.
4 Sententia interlocutoria in causis breuioz. bus, necessarii scriptis non porrigitur.
2 Sententia quãdo in scriptis proferatur, an iudex necesse habeat dicere in his scriptis.
6 Judicari q̃ñ debeat fm conscientiam, z equitatem remittue.
7 Breuis causa que dicatur est arbitrarium.

Si tibi quoque. Judices debent audire lites cũ oi equitate. z breues lites. z viliũ personarũ ex nõ scripto agnoscere, z iudicare, z pueros, vt subditis

subditi occasione iudicū vel aliarum expēsarum nō dāmificent vel per ipsorum negligentiā ad curiā principis accedatur. h. d.

a ¶ Ho. tex. ibi q̄ cause breviores. vel viliū personarum debēt cognosci z iudicari sine scripto. vñ siue sit breuis: siue vilis ps nari, et sine scripto cognoscendū ꝑm nostrā opi. lz alij vtrunq; requirant. z primā opi. lz hic Ja. de bel. sed regulariter dz ferri sniā in scriptis. z libellus in scriptis offerri. vt j. de exh. re. §. sane. z C. de sent. ex breui. z reci. l. fi. Vūt alij casus in quib. dz eminus. z C. de sent. ex breui. z reci. l. fi. Vūt alij casus in quib. dz ferri in scriptis. vt no. §. vt iud. sine quoquo suffra. §. necessi. tate. ¶ Sedo no. q̄ subditi nō ꝑnt ꝓncipē adire nisi q̄n in ter. ¶ Sedo no. q̄ subditi nō ꝑnt ꝓncipē adire nisi q̄n in der negligit facere iustitiā. ¶ Tertio no. tex. q̄. ibi iustum. z c. quod idem est impetrare q̄ optinere. vt ō. de refer. ver. propterea. z ibi dix. ¶ Quero dixi q̄ re. sententia dz ferri. z c. quid in sen tentia interlo. gl. in l. ꝯ. de appe. dicit q̄ non est necesse in scriptis ferri. h. z idem tz gl. in c. quoniā contra falsam extra de ꝓb. in gl. sit scribenda. Et vide q̄ no. per doc. in l. fi. C. de sen. ex bre rec. ¶ Sed circa hāc questionē. an quando sententia dz ferri in scriptis est necesse q̄ iudex exp̄sse dicat in sententia. in his scriptis pronuntiamus. vel sufficit q̄ solum in scriptis ferat. lz alla verba nō apponantur. Dic vt no. gl. in c. fi. de. reg. iu. li. vj. Vbi etiam no. an sententia dz ferri in scriptis. ¶ Not. glo. hoc facit ibi no. c. idē in l. licitas. §. veritas. hic alle. z Inst. de act. §. minus. z est bona gl. in l. j. §. fi. ff. de fer. extra de of. z po. iud. dele. c. pastoralis. §. q̄ vero. z ibi. q. vñ. c. iudicet ille. ɔ acit q̄ teti veritas est. q̄ breuius dicetur iudicis arbitrio. ꝑm opi. no. ꝑ glo. de fen. ex breui. rec. auth. nisi ibi ꝑ docto. app̄o. Et vltimo ꝓ intellectu ver. alioqui. z c. vide gl. in c. statuiū. extra de reser. §. in super. ver. ꝓuisurus. super verbo pauperes. z in c. ab omni. ex de vita z ho. cle. super verb. opus.

ADDITIO.

¶ Breuis. Que autē dicat causa breuis. vide do Jas. May. in sua aurea repe. l. ad monendum. in ver. que autem dicatur. ff. de in ter. cum multis concor ibi per eum ad hoc signatis. z per Fel. in cap. fi. de test. circa ꝓin. z aliquid in c. si ꝓ debilitate. de offi. iu. dele. ver. quando causa dicatur.

b C verti. Adde Jo. el in c. sicut. de re iudi. versi. nam vult.

1 ɔ Iudex non debet ꝓcepta superiorꝭ contra ius. vel vtilita tem publicam executioni mandare. sed secundum iussionem ex pectare.

2 Iudex criminalis. an possit cognoscere circa ea que veniūt actio ne ciuili.

3 In causis criminalibus. an victus victori in expēsis cōdēnet.

4 Qualis assessor venit expellendus.

Deinde comperens. Ad ministratores de bēt ꝓuidere ne iudices officiales de curia ꝓncipis venientes. subiectos ledant. z eos punire debent. z preceptū contra ius. z vtilitatem publicā nō suscipere. nisi secunda emanauerit iussio. z diligentiā ōmnem adhibere ꝓ vbertate necessariorum. z operam ciuitatis delin quentes sibi decenti castigatione puniri. omni ꝓuilegio cessan te. ꝓuidere ne officiales iniurios subiectos afficiant z malos expellere. h. d. vsq; ad ver. sed neq;. ¶ Et not q̄ iudices ꝓcepta superiorum que emanant contra ius. vel vtilitatem public. non debent suscipere. vel executioni mandare. nisi secūda emanaue rit iussio. vt hic. z no. C. in cōtra ius vel vti pub. l. fi. q̄ inducit gl. contra miseros ꝓlatos. Sed de hoc an liceat reclamare literis ꝓpe. vel pncipis. dixi §. vt determina. lit numerus in ꝓin.

a C Secūdo no. tex. q̄ li delinquentes. nā hic vī tex. q̄ iudex q̄ co gnōit de crimine potest crimīosum condemnare ad restituen dū damna. que alias venirēt in act. ciui. vt hic. z l. interdū. §. quidam. ff. de tur. li. ū. §. li dicantur. ff. fi reg. ff. de ver. z ex trao. cognitione dicus. C. de cōdi. ob. tur. cau. l. q̄ euitādi. Et idē e. mendine. quo. suffr. §. si quis autem ꝓeter. z §. necessitatē. j. nullius. §. super hoc autem. De quo dic vt no. Jn. in c. cum oportet. in gl. ante ꝓe. in fi. ex de accu. z in ca. qualiter z q̄n su per verbo admen. e. ti. z per doc. in l. si quis ad fe fundum. C. ad l. Jul. de vi priua. ¶ Facit etiam iste tex. q̄ in causis crimina libus victus victori debeat in expensis cōdemnari. quam que stionē disputauit Bar. Bu. z tenuit q̄ expense iudicis officio re manēte non sunt licet via ordinaria ꝓ actionē factā peti possint. ꝓ ducit ꝓ hoc. l. non ignorat. C. de fruc. z lit. expen. z gl. in p mo Inſti. in ver. tramites. sed cōmuniter tenetur cōtrariū. Et p dicit casus. C. de fruc. z lit expen. l. fi. §m secundum lectu. ꝓ hoc optime. l. si postulauerit. §. pe. ff. ad le. Jul. de adult. z l. qui crimē. C. qui accu. nō pos. z hoc ibi tenēt doc. z hāc opi. tenēt e a no. in c. calumniā. extra de pe. ¶ Ultimo no. tex. ibi. illū quidem expel. q̄ maior balliuo debz expellere. vt hic §. iniurandū. ꝛc. § anth. fi. Et vltimo vide gl. z hic nō vtēt. ꝛc. vide q̄ no. in gl. in pe nul. ff. an fi. z quod no. doc. in authent. habita. C. ne fil. ꝓ pa. z quod glo. ibi tangit.

ADDITIO.

a ¶ Condemnari ad cuius articuli decisionem. vide tu Fel. in ca. accedēs. de accu. ver. vbi plene z no.

b ¶ Maior habent alꝭ codices. z iudicio melius. vñ glus assessor dz expelli. intellige. sa maiori iudice. de quo i tex. Aler. Rosens.

1 ☞ Securitas an sit danda fugientibus ad ecclesiam.
Fugientes ad ecclesiam an habeant immunitatem. etiam si sint infideles.

2 Securitas data per iudicem homicide fugienti ad ecclesiā an sit illi obseruanda.

3 Bannito de alio delicto accusato fiducia dari non debet. sed si da tur seruari debet.

4 Judex secularis. quando fugientem ad ecclesiam de ecclesia ex here possit.

5 Immunitas q̄ datur fugienti ad eccl. siā. vt in eccl. siā capi non possit an extendatur extra muros eccl. sie. intra tū eius cōfines.

6 Ecclesia quod ꝓstat alimenta fugienti ad eam ne capi possit.

7 ɔ fugiens ad domum episcopi habet idem ꝓuilegium. quod dz fugiens ad ecclesiam.

Sed neque. Fiducia i causis ciuilibus dāda nō est vltra xxx. dierū inducias. interim cōuē tione mīlla cū securitatis obseruatiōe. ſz delinquēti in tributarijs nō est danda fiducia. h. d. gl. hic ponit gl. z no. §. multū. z tota dic alle. ꝛ pp. de ꝓin. huius §. neq; ante. Sol. ꝓ huius §. declara tione z gl. ma. hic posite ꝓ nunquid fugientibus ad ecclesiā ē dā

a da securitas. z an ecc ia ꝓstet eis immunitatē. Si ē infidelis nō. n si redeat ad fidē. vt c. de his q̄ ad eccle. cōfu. l. j. Si vero est ca tholicus. z tūc fugiēs in ecclesia anteſt seruus. aut liber. ꝓ primo casu: aut fugit ꝓpter magnā domini atrocitatē. z tūc dominus cōpellitur eū vendere. vt insti. de his qui sunt sui. vel alie. iur. §. fi. aut fugit ꝓpter paruam domini atrocitatē. aut nullam. tñ sine delicto commisso per seruū. z tunc restituatur domino ꝓstita seruo securitate: q̄ dominus ipsum nō offendat. ꝓpter fugā quā fecit. vt l. fi. §. sane enim si seruus. C. de his q̄ ad eccl. cōfu. ¶ Item si aufugit ad ecclesiam ꝓpter conscientiam puta q̄ mona chus fieri vult. dic vt §. de mon. §. si vero. j. de san. epi. §. si qs au tē. Aut seruus fugit ꝓpter delictū cōmissum. z tūc aut delinq̄t in ecclesia. aut extra. ꝓ primo casu non iuuatur per ecclesiā. oz frustra. ꝛc. vt l. au riliū. ff. de min. z §. q̄ vero. vt li. ma. z auī. z est tex. mouens predictā rationē ex de immu. eccle. c. fi. Si vero de linq̄t ex aut modicū deliquit in dominū. z idē vt d. §. sane enim si seruus. Aut nō modicū deliquit. z tunc aut timet puniri a domi no suo z dz dominio restitui. nulla a domino data securitate ser uo. vt. C. de his qui ad ecc. cōfu. l. si seruus. Aut timet puniri ab alio per viā. z tūc dic secundū q̄ j. dicā in libero homine. Secun do casu si libet aufugit ad ecclesiā. aut ꝓpter debitum aut ꝓ pter delictū. ꝓ primo casu aut fugit ad ecclesiā ꝓpter debitū ti buto. aut ꝓpter aliud debitū. ꝓ primo casu tūc non extrahe retur de ecclesia si nō dabitur sibi securitas. xxx. dierū. vt possit secure stare xxx. diebus extra ecclesiā. ſz citabitur in ecclesia. z le defendet vt hic in versi. publico. ꝑm ꝓpe. de Bel. z idem puto intellexisse gl. hic positam. que incipit. si illa ibi. aut ꝓpter fun ctionē. ꝛc. lz doc. in l. presenti. C. de his qui ad occ. confu. dicāt q̄ gl. intelligit hic q̄ talis fugitiuus ꝓpter debitū possit extrahi de ecclesia. quā gl. hic nō reperio. Si vero fugit ꝓpter aliud de bitum tūc ecclesia dat sibi immunitatē vt non possit extrahi. z se curitatem petit. iudex dz sibi securitatē dare. vt possit tutus stare extra ecclesiam xxx. diebus intra quos xxx. die vocatus ad iu dicium respondebit. z si intra istos xxx. dies sententiā ferret. da bit sibi electionem an velit soluere iudicatum. aut ad ecclesiā re dire. z hic est verus intellectus versi. si vero etiā. z ibi deduces. ꝛc. quo casu si redit ad ecclesiam. iudex ꝓcedit ad missionē bo norū. vt no. hic in gl. in versi. tēperate. Aut fugit. ꝓpter delictū: z tūc dicūt doc. aut cōmisit atrox delictū aut non atrox. ꝓ primo casu nulla datur immunitas. imo de ecclesia extrahitur. vt in ter tio casu. §. Secundo casu non poterit extrahi de ecclesia. vt l. ū. C. de his. q. ad ec. confu. Et hoc vī sentire gl. sed gl. j. nō dabis. ibi idem dicas. dixit ipsa idem in quolibet delicto. q̄ in delictis nominatis in tex. vc. q̄ nulla sit danda securitas. z quod de ec clesia extrahi possit dicunt do. z preal. gl. videtur dicere verius cū hic tex. non tantum videatur dicere delictis atroci. ꝓdicta vera de iure ciuili. sed de iure canonico distinguitur. aut fugiēs ad ecclesiam deliquit in ecclesia. z nō iuuatur. vt in c. fi. extra de immu. ec. si ex. tunc iuuatur siue sit atrox delictū. siue no. vt punia niatur in personam vel in membrū exceptis publicis latronib. z nocturnis depopulatoribus. vt extra de immu. ecc. c. inter alia. z ex de homi. c. j. xvii. q. iiij. c. sicut antiquitus. ¶ Quero. qs inter fecit hominem. z fugit ad ecclesiā. z datur sibi securitas ꝑ iudicē

si obstante securitate quã dedit, capit ipsum & ponit eum capitaliter ad mortẽ, an bñ facit. Hl. dicit q hic in gl. j. non dabis. ibi. & si dederis, non seruetur. Idem tenet Ja. de Bel. q circa hoc an fiducia data debeat obseruari, vt hic distinguit, vt habes hic p eũ. Hãc opi. tz hic Ja. de Rauen. Pet. de Bel. dicit q iudex male facit, q2 quãtuncunq; quis sit reprobus & peruersus tñ securitas sibi data dz seruari. vbi. ff. de legatio. No. ob. dicit ipse iste §. q2 vult dicere, q iudex contra homicidam non dz dare securitatem xxx. dierum, sed debent homicide statim de ecclesia extrahi, & puniri, sed si securitas datur an sit seruãda vel nõ, dz hic. Ita Pe. loquitur vt refert Cy. in d. l. presenti. j. q. ✝ An autem si aliquis est bannitus de hac ciuitate in persona, si iterũ accusatur de alio crimine debeat sibi dari licentia veniendi. videtur hic tex. q nõ. In contrariũ videtur in l. iis qui reus. in vlt. gl. ff. de pub. iud. ibi. sed an sit differentia &c. ¶ Non obst. hic ter. q2 loquitur de fiducia q̃ datur, vt de delicto cognoscatur, Hanc questionem disputauit Oldr. dicẽs, q aut est tale crimẽ in quo admittit̃ p curatorẽ, & non potest dari fiducia. vt l. Papinianus exuli. ff. de mi. dicit tamẽ q si fiducia est data per iudicem, dz obseruari, licet dari nõ debuit.

d ✝ Quero in casu in quo nõ datur immunitas fugiẽti ad ecclesiam an ille fugiens ad ecclesiam per iudicem seculare possit extrahi. Respon. aut deliquit in ecclesia, & est de iurisdictione ecclesiastica, & tunc punitur per iudicem ecclesiasticum, vt j. vt lic. ma. & a-

5 uie. §. q2 vero ita. ✝ Quero, in casu, in quo fugiens ad ecclesiam dz immunitatem, ne extrahatur de ecclesia qualiter sumamus ecclesiã, Tex. est in l. presenti. §. ex his ergo locis. qui dicit q non põt extrahi de ecclesia nec de eius confinibus. Dicunt doc. q confines erant tacati per ecclesiam, q non habemus. Alij quod erant xxx. pedes prope muros ecclesie. Alij dicunt, quod dicitur in quodã decreto, q tantum intra muros ecclesie datur immunitas

e el. Dec sunt verba doc. Tu dit, vt habes casum. ex presessum. xvij. q. iij. c. licut antiquitas. &c. diffinit, & vide q no. in c. li quis contu-

6 max. ¶ ✝ Quero quãdo quis habet immunitatem in ecclesia, vt extrahi nõ possit, quis interim prestabit ei alimẽta. Ter. in l. presenti. §. fi. dicit q ecclesia, vt ibi dum, dicit, alantur expensis. Et ita determinat gl. per illũ ter. in d. §. diffinit. Quero, an fugiẽs ad domum episcopi, habeat eandem immunitatem quam dz fugiens ad ecclesiam. Hlo. est q sic, in cap. idem cõstitimus xvij. quest. iiij.

ADDITIONES.

a ¶ Non. Adde q3 3iũ tz Bul. de mon. lau. & Pe. de Anch. Lar. & Imo. in clem. j. de pen. & re. & Arch. & Jo. de Fan. in c. diffinit. xvij. q. iij. & gl. & do. Ant. & do. Abb. in c. inter alia. in vers. extrahẽdus. de immu. ecc. q2 etiã pessimis viris concedit ecclesia hoc bñficiũ, vt cognoscant ingratitudinẽ suã. & cum Bart. trãit Bal. in d. l. j. alle. in ter. & facit c. q2 frustra. de vsur. & y. in l. presenti. in j. q. C. de his qui ad eccl. & Jo. de Ana. in ca. Judei. el j. de iud. vbi vide Fel. predicta omnia referentem.

b ¶ Capit ipsum. Sed quid si relaxat liberum, tñ in redeundo facit cũ capi, vide Fely. in c. ego N. iij. col. in prin. de iureiu. Adde omnino ad propositum huius q. Jacob. Rebuf. in l. j. nu. 5 C. de his qui sponte mu. pu. subeunt. lib. x.

c ¶ Immunitas. Adde Fely. in c. cum pro cã. de sen. exc. in versi. no. quod violans, vbi dicit quod ecclesia dicit per xl. pailus circum circa. alleg. gl. in d. c. sicut antiquitus. in alle. tex.

e ☞ Existens in possessione alicuius iurisdictionis, in ea seruari debet, & tributa exigere.

2 Libera presumitur quelibet res.

3 Persona, quod dicatur obligata pro tributis, sicut res.

Coges autem. Tributoꝝ exactor scriptură sceptoꝝ clarã facere dz, & tributarius statim ad solutionẽ cõpelli dz, & res illoꝝ, qui cessant soluere, detinẽtur, & vendi debent periculo tributum debentis. h. d.

1 ✝ Et no. in ver. si vero. ar. q3 ille q est in pos. alicuius iurisdictionis in ea seruari dz, & tributa oĩa exigere, & q6 post sol. examinatur defensio rei, & ideo hoc est pp presumptionẽ que est pro fisco, q2 oĩ predium presumitur tributariũ in prouincia, nisi pbetur contrarium, alias qui vtitur alia defensione, non dz ad solu-

2 tionem cogi, vt l. pen. ff. de aqua quoti. & esti. ✝ Est enim psumptio pro dño: quia quelibet res presumitur libera. argu. l. fi. ff. de ser.

3 ¶ ✝ Scõo no. tex. in §. non permittas, q2 vt velle, quod pro tributis non solum res, sed persona sit obligata, quã questionẽ formal gl. ff. de pub. l. Imperatores. & vt sentire contrarium. Sed adnerte. q2 dicit gl. nec minus qñ magis res tenetur quã persona, sed & alle. quod smia datur predio. quam gl. no. & alle. bonam l. similem habes in l. iiij. §. si alter. ff. fi. reg. & quod no. in l. fi. ff. de no. ope. nun. pro prin. huius. §. vide gl. C. de discus. l. ã. li. x. Item pro intellectu. §. si vero. no. gl. C. de pred. & alijs re. na. l. fi. lib. x.

Illud tamen. Judices & milites siue proficiscãtur de vna prouincia ad aliã, siue contra-

1 tes siue prouincias circumeãt, nõ debẽt gratis viuere, sed de suo salario. nõ debẽt iudices, cuiuscũq; sint dignitatis locũ seruanti rem mittere. h. d. vsq; ad §. neq; occasiõe. Pro declaratiõe huius §. vide q no. in c. statutũ. §. insuper §. moderans. de [illegible] & in c. cum ab omni, extra de vita & houe. cle. super versic. expen.

Neque occasione. Preses prouincie nõ debet occasione religionis prouinciam commouere & si contra laicos crimẽ canonicum moueatur, iudex laicus, cum iudice ecclesiastico cognoscere dz, & decidere. h. d. vsq; ad §. oportet.

1 ☞ Descendens per lineam femininam dicitur esse de genere.

Oportet autem. Bona delinquentiũ publicari nõ debẽt, sed generi religabo-

1 dict. ¶ ✝ No. tex. generi. cũ gl. sua, etiã per lineã femininã quis dz esse de genere meo. Facit ĩ. de incest. nup. §. sancimus. Quod facit ad id quod videbitis. j. quibus mo. na. ef. sui. §. illum. vers. si quis autem.

1 ☞ ✝ Potestas potest vendicare suum ciuem. vel comitatensem.

2 Possidere subiectos quod quis dicatur ratione iurisdictionis, quam habet in eos.

Patrocinia. Ad presidis officiũ spectat nõ sinere patrocinia iniusta prestari, & nulle dz

1 suscipere, vel occultare alienos agricolas in ea, vel in alia prouincia, & preses prouincie dz literis publicis destinatis eos ad suã prouinciam reuocare, & pena contrafacientibus imminẽte. h. d. vsq; ad §. titulos. In tex. ibi. vitas. id est substantias et quib; hõ-

1 mines viuunt. ¶ ✝ No. hoc ter. & ✝ Potestas potest vendicare suũ

2 ciuẽ. vel comitatensem. de quo in l. j. §. j. ff. de rei ven. ¶ Secundo no. tex. cum gl. ibi dominũ. q quis dicitur possidere subiectos ratione iurisdictionis quam habet in eos.

1 ☞ Titulus quot modis ponatur remissiue.

Titulos autem. Nullus predũ alicuius titulos imponere dz pena contra-

facientibus imminente, nec dz quis arma deferre, nisi sit miles,

1 nec populũ in turba solicitare. h. d. ¶ ✝ No. gl. prima scripturas quot modis ponatur titulus. dic vt no. in l. non est ambigui. C. fauni. ercis. j. de ec. ti. circa prin. & no. seq. gl. hoc nõ ab eis. & adde q no. gl. in l. pe. ff. ex quib. cau. maior.

De triente & semisse. Rub.

1 ☞ Legitima an auferri possit per statutum.

2 Filius an possit cogere patrem vt det sibi legitimã remissiue.

3 Legitima filiorum hodie est triens, vel semis, secundum numerum liberorum.

4 Filius hodie q debeat habere legitimam iure institutionis.

5 Differentia inter suũ, & emãcipatũ in mõ rũpendi testamentum.

5 Si ex decẽ filijs pater quatuor exheredauit, vel preteriit iniuste isti exheredati, vel preteriti habebunt semissem.

7 Filij instituti quã partẽ faciãt preteritis, vel exheredatis iniuste

8 Legitima filiorum in minus portione sua instituto vnum altero filio exheredato & extraneo vniuersaliter instituto quantat. Exheredatus an admittatur ad partem, & faciat partem alijs. Exheredatus habetur pro mortuo.

9 Filius qui intrauit religionem fratrum minorũ, an faciat partem alijs, vt eo cumputato legitima sit semis, vel triẽs, quod triens.

1 Legitima q debeatur ascẽdentibus, etiam titulo institutionis in bonis descendentium.

1 Filius in potestate an sit heres ipso iure & qualiter.

Iamquidem. Liberis a parentibus triens, aut semis, scilicet

dum numerum liberorũ quoquo relicto titulo betur antiqua lege cessante. his obtinendis in o bus quibus quarta portio per l. de inofficioso te stõ debetur exceptis liberis curialibus quibus nonem vncie debentur. Item liberi a parentibus vsufru portionis debite defraudari non possunt. hoc d. vsq; ad §. excipiatur.

1 ¶ ✝ Not. j. tex. qui dicit, debitum vocant. & gloss. exponit. scilicet Jurisconsulti. & Imperatores. Nã hũc terminum inducit Dy. ad hanc

stionem an legitima possit auferri per statutum. Nam videtur quod sic. Nam legitima debetur filio iure ciuili, vt hic, & lege. C. de legi.

ne legib. her. ergo p̄t tolli per aliud ius ciuile, scilicet per statutum. In contrariū facit, ꝙ debetur iure nature. ff. de hered. ⁊ fal. §. primū itaq; cū aliis in rib⁹ one ibi alleg. ¶ Sed illud qō debet de iure naturali, non p̄t tolli per statutū. cum ius naturale sit immutabile, vt inst. de iure nat. gen. ⁊ ci. §. pen. sed ad omnes ter. posse rādere. vt cū dē quod debetur iure nature. exponitur ex quodā instinctu nature vt no. gl. hic super ver. debi. no. ⁊ super ver. q debetur. ⁊ dē etiā deberi quadam ratione naturali. vt. l. cō ratio. ff. de bo. dam. de ista questio. dic vt dixi in §. primum itaq; p calleg. Sed aduerte hic ad gl. p̄dictā super ver. quod debet ibi. viuo patre. quod + facit quod filius nullo modo possit cogere patrē, vt det sibi legitimā. De qua quest. dixi. §. de ⁊ fal. §. si quis autē vbi gl. tangit. ¶ † Secūdo nota q ho die legitima filiozū est trien⁹ ⁊ semis ꝑm numerum liberozum fallit in casu. ſ. in §. excipiatur. ¶ † Tertio nota q ꝑm hoc ius sufficit quod filius habeat legitimam portionem quoquo relicti titulo. sed hodie dz habere iure inst. vt ſ. vt cum de appel. cogn. §. illud. Nā ꝑm nostrā opi. hic. §. in hoc hodie corrigitur. ita tenet gl. in l. Papinianus. §. si quis mortis. ff. de inof. test. ⁊ Azo in Summa huius ti. ⁊ gl. in c. Raynutius. extra de te. li. gl. non firmet manifestissima. Cō inof. te. ⁊ est dupler ratio. q̄ filius dz habere iure institutiōis. Una est. q̄ ti. inst. est honorabilior. Pancratione ponit gl. in l. filiū. §. si legata. ff. de leg. ꝓrest. Secūda est ꝓpter ius accrescendi. q̄ h̄ filius instituti⁹ alijs heredibus instis. nō adeuntib. l. liber. homo. §. cū quis. ff. de her. inst. q̄ non haberet, si haberet alio ti. Ita tenet Jaco. de Arre. in d. §. si legata. ⁊ doc. in d. aut. nouissima. ¶ † Mo. gl. sub. in fi. istā gl. intelligit no. gl. in §. exheredatos. §. de he. ⁊ fal. in glos. q. d. nullo modo. Cūi gl. tenet q̄ inter eman. ⁊ in potestate constitutū ꝓ cretos esset differentia hec hodie in modo rūpendi, q̄ suus ꝓcretus p̄t venire per stabulas. ⁊ dicere nullū siue cā lit inserta siue nō fed emācipatus dē nullū si cā non est inserta. alias venit per contra tabulas. + Querit gl. quid si sint filij vltra decē, ⁊ quamo tantū. vel pauciores ex his p̄ exheredauit, vel p̄teriit. ⁊ intellige inuste. valet tamē testamentū: nunquid trientem vel semissem eis. ſ. exheredatis vel p̄teritis debit ꝑm partē. vel portionem quā habituri essent ab intestato. Dicit gl. q̄ semissem. q̄ propter numerū liberozum. ſ. q̄. x. sunt sua legitima portio cui libet de istis decē debita diminutiua est. q̄ minor est si. x. sunt in vniuerso quā si essent quatuor. ⁊ non plures. Ꝺ hoc est ar. bic. § ita tē gl. vbi fuerit. ⁊ cā no. ¶ † Quero. an filij instituti liberis inuste exhēditatis, vel p̄teritis facient partē, vt isti exheredati vel p̄teriti habeāt portionē eius contingentē de semisse habito respectu ad filios qui sunt decē facta diuisiōe de semisse in decē partes an debeant integrū semissem habere: Ex. prima vī velle q̄ instituti faciāt eis partē. vt sic habeāt semissem solum illius partis. alias quā filij exhēdati, vel p̄teriti erāt habituri ab intestato non autē integrū semissem illius portionis, q̄ essent habituri ab intestato, vt hac gl. ibi, nunquid trientē, vel semissem eis dē sue partis, ꝛc. Ideē vī sentire gl. in aut. nouissima. ꝓxi. in ſ. fi. gl. vlt. in §. excipiat. ſ. e. ver. curialib⁹. vbi vī velle, q filij ꝓteriti debeāt habere trientē, vel semissem integrā tot⁹ hēditatis. nō habito respectu q̄ alij filij etiā sint instituti, vt patet in d. gl. bi, cū supradictū sit. ⁊ c. Sed gl. hic posita ⁊ gl. dicte aut. nouissima, videnf veriores. ⁊ ipsas tenet Jac. de bel. Patet ergo ex predictis, q̄ si sunt quatuor filij, ⁊ vnus instituit vniuersa liter alios tribus pater reliquit centū iure inst. ⁊ hēditas valet vna milia, certe isti tres nō habebunt integra mille sed tantum partes de mille, facit enim partes istis filijs ille filius, qui est vni uersaliter institutus. ⁊ retinebit sibi tertiā partē istorū mille. est enim legitima filiozū trieus vel semis eius quod quis habitur⁹ esset ab intestato. vt l. parentib⁹. C. dō inofficio. test. ⁊ ff. e. ti. l. Papi. si quis mortis. ⁊ hoc. §. ⁊ hāc opi. tenet Hul. de Lu. in aut. nouissima. Et p hac opi. est casus. C. q̄do ⁊ quib⁹ quarta pars debat. li. in ꝓin. li. x. Judicio meo ibi, exp̄sse patet, q̄ filio fuit debiti minus q̄ quarta pars. ⁊ tū dz ibi q̄ fuit relictū quod sufficit ad querelā. ⁊ filie semine faciunt partē filio instituto particulariter in certa q̄titate. nisi q̄ ibi ex beneficio speciali illius legis accidit filio curiali, vel nuptiali. Curiali q̄ habeat integrā q̄titatē tot⁹ q̄titatis, nō diminutiue, ꝓpter sozo rē institutas. vt ibi dz quod tene menti. ¶ † Quero. p̄ hz quas filios, vnū exhēdat. alijs tribus aliq̄d reliquit iure inst. eruncū vniuersalē hēdem instituit, modo illi volunt legitimā, ⁊ petunt p legitima integrū trientē. dē hēs scriptus vos nō debetis habere portionē exhēdati, sed dz remanere apud me. an bene dicat. Dr. dē quod nō immo illi tres debēt habere integrum trientē. al. ſ. de curiali. in curia de pu. §. legitimozū col. iij. q̄ cōmuniter nō habet. Ita ponit ipse in l. plane. §. si. duob⁹. de le. j. Ide Hul. de Lug. p hac ꝙ ratione. ⁊ iste exhēdatus habet p mortuo. vt ff. de cōiun. l. j. §. si p̄r. Sed si esset mortuus alii haberent integrā legitimā: ergo ⁊ vī tanq̄ nō sit vnus: vt l. qui repudiante. in p̄in. ff. de inoff. test. Idē tenet ipse: si vnus ex filijs esset talis: quod nō posset succedere: puta de ordine Aminozū: nam alū filū habebūt legitimā, ac si ille non esset vnus. ar. l. Gall⁹. §. ⁊ qd si tantū. ff. de lib. ⁊ postlib. Ꝺ hoc etiā tex. optimus in d. l. fi. C. quando ⁊ qui. quar. pars debe. ver. nullo obstaculo. ⁊ ibi dicam.

9 ¶ † Quero, pone q̄ habeo quinq; filios vnū ex istis exhēdo iuste. vel vnus intrauit ordinē minozū, alijs aliq̄d iure inst. relinquo minus legitima ⁊ extraneū instituo. an isti habebūt ꝓ legitima triēte. vel semisse: habito respectu q̄ omnes sunt quinq: dicūt q̄ trientē: q̄ ille inste exhēdat⁹: vel q religionē intrauit: habet p mortuo. ⁊ ideo si isti filū volūt habere semissem habito respectu ad cōiunctōs filiū: tanq̄ sibi ꝓpli ꝓrū: essent repellendi. ar. l. Titie si nō nupserit. ff. de cōdi. ⁊ dem. l. ij. §. sed si alias. ff. quādo ap. sit. Et in hāc opi. inclinat Hul. in d. aut. nouissima. Et not. gl. l. filijs ibi: sed ꝛ est: vt puto. idē no. ſ. de here. ⁊ fal. §. primū itaq; C. de inof. test. auc. nouissima. vbi gl. dē idē i collateralib⁹. ⁊ etiā doc. ibi tenēt ꝙ Azo. in Sūma. in auc. de hē. ⁊ fal. in ij. col. ⁊ ibi

10 tex. ¶ † Itē op. in d. aut. nouissima. q̄ ibi tenet Hul. q. ſ. dixi. quod filū debēt habere legitimā iure institutionis. an ascendentes eo. modo debeāt habere legitimā putarē q̄ sic. sicut dixim⁹ in descendentib⁹: p hac. j. vt cū de ap. cog. §. ⁊ hec quidē. ibi: hec eadē: ⁊c. ⁊ in §. aliud. qui ꝓcedit hec quidē. vbi est dictū nō descendentes debent habere iure instī. ergo idē in ascentib⁹. Non obtex. qui dē: cū aliqua distin. q̄ difficultio ⁊ diuersitas est inter causas. inter quas filius p̄t exhēdare: ⁊ causas ꝓpter quas p̄ p̄t exheredari: nō autē in hoc quod vnus debeat habere iure instī-

11 tutionis, alter non. ¶ † Ultimo. Jaco. de Bel. ponit hic vnā magnam disputationem: qua queritur: an filius in potestate sit heres ipso iure. ⁊ qualiter sit heres: ⁊ an filius in potestate paternam hereditatem transmittat ad extraneos: quam vide per te.

ADDITIO.

a ¶ Ab intestato. Quāta autē sit legitima: ⁊ qualiter diffiniatur, ⁊ describat: ⁊ quid si per statutū augmentatur vſq; ad dodrantē, qualiter interpretat cum videatur dispositione fructū auferre vltra necessitatē victus vide do. Socy. in cōſ. iū. incipiē. q̄ uis ex his vers. tertio principaliter: ⁊ vers. xiv. circa. fi. cum ver. seq. j. parte char. lviij. ⁊ cōſ. xciij. incip. circa primum presentis ver. circa tertiā dnbitationē cum vers. sequ. in d. parte. char. cl. viij. ⁊ vers. preterea legitima cō. clix. ⁊ in cōſ. cl. incip. nos introducere versic. succedit alia circa mediū in dicta parte chart. cxxvj. ⁊ vers. cōfirmat predicta in fi. cū sequenti. ⁊ vſq; ad fi. in dicta parte charte. cxxvij. incip. in hac cōsultatione. verū. bis tū non obstantibus in fi. dicta parte chart. clxxiij. ⁊ in cons. ccxxx. inci. viso testamento domini N. ato. ver. circa secundā dubitationē. cum versi. sequen. in secunda parte char. cxviij. ⁊ in cons. cccl. ix. inci. materia presentis consultationis ver. ij. queritur circa prin. in d. parte chart. cxxxvj. ⁊ in consi. cclxxvij. incipien. circa primā, versi. prima conclusio. in d. parte chart. ccvij.

Excipitur. Opp. videtur quod iste. §. nō possit habere locū vbi est vn⁹ filius curialis. alter nō vbi duo filij sunt curiales, vel due filie curiales. Nā hēditas dividitur in xij. uncias, vt Insti. de here. instī. §. hēditas. Sed si vni curiali relinquūtur. ix. uncie, alius curialis vel etiā nō curialis nō p̄t habere nouē uncias. vel tres uncias, quas habere dz preteritus. vel exheredat⁹. Omissis omnib⁹ opinionib. not. in gl. veritas est quod vbi sunt omnes filij, ⁊ omnes curiales, vel plures curiales filie nu. quilibet dz habere tres partes ei⁹, quod ab intestato esset habiturus. Sed si est aliquis, qui non sit curialis dz habere tricem vel semissem eius quod esset habiturus ab intestato. Circa quod vide quod no. in d. authenti. nouissima.

1 ¶ Filius quod non possit fraudari legitima, ⁊ an detur modus fraudandi.

1 **Prohibemus.** ¶ † Not. quod filius nō p̄t fraudari legitima. Nec obst. l. vxori. ff. de vsufruc. vel q̄ corrigitur p hūc. §. ⁊ ista est veritas q̄ opi. tenēt glos. ⁊ doctores in dicta auth. nouissima. ⁊ per gl. expressam in l. omnū. ff. de vsuf. l. gl. in dicta. l. vxori. nō firmet. Dicunt enim quidā. quod ibi loquitur quādo pater religat filio ꝓpter pietatē omniū rerū. Sed hec sol. vī exp̄sse contra hūc tex. l. quedam gl. super ver. nuda. i. subaudiat. ⁊ illam forte nō totū. Mo. gl. hoc est ibi. l. Papi. §. quarta in fi. Tu vero quātum ad. d. gl. dic vt no. ⁊ melius in d. §. quarta alibi gl. dicit, quod pater p̄t fraudare legitimā prouideiendo omnia in mare. vt no. l. j. C. de inof. test. in vi. q. ⁊ ibi p. ⁊ in ij. q. Dyn. vero docet vnum

a modū fraudādi filiū legitimū. videlicet quod pater, p mittat alicui cui bona sua post mortem suā. Nā legitima debetur poste alienū. d. §. quarta. Sed si aliqs post mortē suam est vt ex alienū, vt

l.hereditarium.ff.de bo.aut.iud.pos.ergo ꝛc.Quod dictū Dy. posset procedere,vbi promissio fieret ex causa nō lucrativa.sed si fieret ex causa lucrativa promissio,puta donatio:tunc per titulum de inoffi.do.

ADDITIO.

a ¶Fraudandi.Adde in alium medium ꝛ cautelam,quod pater vēdicat omnia bona,ꝛ pecuniam det cui vult.Item domi.Soc. in consi.xciij,incipien.circa primum versicu.preterea circa medium in.i.parte.clix.Adde tutiorem cautelam,quam posui in apo.ad istum,in l.pater tuus,num.j.in apost.in versiculo vellet instituere filium.ꝛ ibi etiam posui in additio.ad Bald.in princ. in versicu.pater tuus.C.de hered.instit.

Neque illo. ¶Hic incipit dicere de secūda parte ru. Tertie partis diminutio que lege antiqua nepotibus ꝛ pnepotib⁹ auferebat,hodie correctione capit ad qualitatē mesure redactā,ꝛ filij ex nuptijs sine dote nati,ꝛ ēt per nuptias legitimati tanq; legitimi per omnia succedunt,naturales autē ex legitimo concubinatu nati,liberis vel vxore nō existentibus ex testamento,nisi pro parte succedunt,sed liberis vel vxore nō existentib⁹ ex testamēto succedere possunt vsq; ad mediū totius substantie,ꝛ ab intestato duab⁹ vncijs a iure pcipiendis.Sed si simul plures habuit concubinas,ꝛ ex eis filios, filij ab omni successione penit⁹ excludunt.vsq; ad §.illud quoq;

1 ¶Erubescimus cum sine lege loquimur.
2 Alimenta,an debeantur filijs naturalibus vltra duas vncias, remissiue.

Considerabimus. †Not.quod erubescimus cū sine lege loquimur[a] Simile.
2 xxvj.distinc.c.deinde.vel si.quero. ¶†Quero vtrum filij naturales habeant alimēta,ꝛ vltra hoc duas vncias.Dic tex.respōdet dum dicit,ꝛ nutrimētum.ꝛc.videtur velle quod sic quod firmat gl.§.qui mod.na.effic.sui.§.si quis autem.vbi tex.concor. cum isto.De qua questione dicam infra.

ADDITIO.

a ¶Erubescimus cum sine lege loquimur. Simile dictum habes in l.illam.C.de col.
1 ¶Donatio simplex facta filio, quando conferatur siue in potestate siue emancipato.
2 Collatio,an fiat iter suos,vbi q; sic in pfectitijs,nō in aduētitijs.
3 Filius in potestate,an conferat emancipato.
4 Emancipatus confert suo profectitia,non aduentitia.
5 Emancipatus emancipato hodie confert profectitia tantum.
6 Collatio quando habeat locū inter non suos,nec emancipatos.
7 Descendens quod non conferat extraneo.
8 Collatio per non possidentem petitur fieri officio iudicis,vt per denegationem actionis.
9 Collatio fit tribus modis.

Illud quoque. Collatio datorum ab intestato ꝛ ex testamento fieri dz,nisi expresse aliud dictū sit omnib⁹ que primus de collationibus dicta sunt,cōfirmatis.hoc.o.ꝛ Imperator hic tractat de tertia parte rubr.

1 ¶†Quero de qua donatione hic loquit.cū alia donatio sit simplex,alia ob causam,vt dos ꝛ donatio,pter nupt. Dicit Jo.,q; intelligitur siue sit simplex,siue ob cāz.But.Loth.ꝛ Dy.dicūt idē qd ipse Jo.in donatiōe ob causam.Sed in simplici donatione dicunt quod nisi in trib⁹ calib⁹,vt habet in gl.eandē habes in aut.ex testa.C.de col.que sumitur ex isto.§.Unū tñ dicunt ibi Mar.ꝛ alij tenētes opi.Jo.quod quando donatio simplex fit emācipato,nullo modo fiet collatio q; donatio tenuit ab initio, vt l.pater.C.de inof.do.Sed hoc videtur velle esse idē, siue fiat suo,siue emācipato vt in trib⁹ calib⁹ fiat collatio vt patet in gl. in ver.ꝛ hoc in his, siue Jo.Sed circa hoc omissis omnibus opi. veritas est,quod ōt Dyn.qui hāc.q.disputauit ꝛ determinauit, ꝛ ōt sic,Aut donatio simplex fit filio emācipato,ꝛ cōferri dz,vt l. liberis.C.de col.in fi.Aut sit filio in potestate ꝛ ista regulariter nō cōfert.Ratio q; talis donatio facta filio in potestate valet in vita patris,sed assumit sibi effectū post mortē,vt l.donatio.C.de don.int.vir.ꝛ vxo.ꝛ l.in dona.C.ad l.Fal.sed legata,ꝛ fideicommissa nō conferūtur,vt l.a patre.C.de colla.ergo nec talis donatio cōfert.fallit in trib⁹ calib⁹ no.in glo. ¶†Quero.inter quas psonas,ꝛ de quib⁹ reb⁹ fiat collatio.Et primo quero,an suus cōferat suo.Et gl.hic,ꝛ in l.emācipati.C.de col.ōt,q; hoc pbatur per.l.filie.eo.ti.q; intellige esse verū in pfectitijs,non autē in aduentitijs,vt l.fin.C.de col. ¶†Secūdo quero an suus conferat emancipato.Gl.hic,ꝛ in d.l.ii emācipati.tenet q; sic,pfectitia tā tū,ꝛ non aduētitia.Sed aduerte q; filius in potestate pōt habere pfectitia diuersis modis.pōt habere dotē,vel donationē pro pter nuptias,ꝛ similia,ꝛ ista dz conferre,vt l.filie dotē,ꝛ in l.vt liberis.C.de colla.Itē pōt habere peculiū.ꝛ istud non confertur, sed pōt diuidi,vt l.filie lz.C.de coll. Potest etiā habere simplicē donationē,quo casu dic vt s.dixi. ¶†Tertio quero.an emancipatus conferat suo.Gl.in d.l.ii emācipati.videtur velle quod omnia conferat.sed veritas est,q; cōfert,pfectitia tantū.nō aduentitia. Ita tenet gl.hic,ꝛ batur in d.l.vlti.C.de colla. ¶†Quarto quero,nunquid emācipatus emācipato cōferat.Gl.hic de simquosdā,sed in l.ii emācipati.in pralle.j.gl.ōt q; emācipati conferūt pfectitia tantū inter se:sed veritas est q; ante.l.vt liberis, pralleg.emācipati inter se nihil cōferebant.sed per d.l.vt liberis conferunt inter se,pfectitia.sed aduentitia non,vt l.a.eo.tit. ¶†Quinto quero quid in his qui nō sunt sui.nec emācipati an conferant inter se.Gl.hic,ꝛ in d.l.emācipati.vīr velle q; nō quod verū est ante dictā.l.vt liberis,sed p.d.l.vt liberis,conferunt ea q; sunt pfecta de bonis eiusdē,de cuius hēditate agitur.In hoc tñ differūt ab emācipatis,q; emācipati cōferunt inter se simpliciter donationē,sed isti nō cōferūt,nisi in casu vbi emerget causa litas,vt l.illud.§.fi.C.de coll. ¶†Quero sexto si aliquis de succedentib⁹ est admissus cū extraneis coheredib⁹,an eis conferat.Gl.hic ōt;qd nō,ꝛ bene.ꝛ idē no.in d.l.ii emācipati. ¶†Septimo quero,quo iure petat ista colla.Text.in l.j.in princ.ff.de colla.dot.ōt officio iudicis.Quod intellige verū quādo illa qui petit cōferri,nō possidet,alias cōsulitur ei p denegatōem actionis.Et quo dic vt no.l.pretor,in princ.ff.de col.bono.vbi est bona gl. ꝛ vide.qd no.in l.si fo2tē.ꝛ l.posthumo.C.de coll. Pōt etiā aliquis ad colla.ex stipulatione de conferendo interpolita:nō solū indicis officio:vt no.in l.filij.ff.de col.dot.ꝛ fiet hec collatio altero de trib⁹ modis,vel bona cōmunicādo.vt ꝛ pbat il.illā.§.fi.in fi cō missis:ꝛc.C.de col.vel mīn⁹ accipiēdo:vt l.dotis.eo.ti.vel liberando.vel cauēdo de indēnitate hereditatis.vt l.j.ꝛ ibi no.C.de col.

1 ¶Divisio bonorum inter filios:quod possit fieri per patrem etiam sine scriptura:si fiat coram duobus testibus, vel tribus.
2 Femine quod possunt esse testes in testamento inter liberos, ꝛ etiam in diuisione:que fit per patrem inter filios.
3 Testamentum imperfectum ratione voluntatis inter liberos nō valet secus si ratione solennitatis:quia valet.
4 Mater an possit instituere filium vulgo quesitum in testamento minus solenni.remissiue.
5 Pater filium naturalem an instituere possit in testamento minus solenni.remissiue.
6 Filius legitimatus ꝛ naturalis an poterit patrem instituere in testamento non solenni.remissiue.
7 Dictio plurium:quo ad minus significat tres.
8 Notarius suspectus partibus:nō dz ari ad recipiendū testes.

Et quod sepe. Divisio bonorum a patre inter liberos facta nō aliter valet:nisi facta fuerit in testamento.d.o.
1 ad §.studium. ¶†Et pone.ꝛ vīr quod huiusmodi dispositio diuisio facta a patre debeat fieri sine subscriptione valere,ꝛ sine alia scriptura:vt l.quoties.C.fam.ercis.cun.ꝛ l.fi.C.de test.ꝛ l.hac consultissima.§.ex imperfecto.Sol.Hic loquitur quādo in scriptura vult quis suā voluntatem facere declarare:quo casu dz interuenire subscriptio patris:vel omnium liberorum:vt hic.ꝛ in authentica si modo.C.fa.erc.que sumitur ex hoc.§.vel si non interuenit subscriptio dōs interuenire solenitas q habetur.C.de test. aut.quod sine.In legib⁹ contrarijs loquitur.quādo pater vult inter filios diuidere sine scriptura quo casu sufficit hec.ꝛ cōl duob⁹ test.vt no.gl.hic:ꝛ in l.fi.C.fa.ercis.Instit.de test.§.sp. in tit.de teste,§.restat.versi.quod autem.ꝛ sufficiant duo testes
2 rogati,vel tres formiti:vt no.in l.fi.C.de codi.etiāsi semel dabeantur in testamento:vt no.in §.j.ſ.de test.imperia.C.de.e. auth.quod sine.lz alias mulier in testamento adhiberi non possit:vt l.qui test.§.mulier.ff.de test.propter rationem quā reddit gl.inst.de te.§.testes possūnt tñ esse in codicillis.vt no.in
3 §.mulier.ꝛ hec est veritas. ¶†Quero,vidi qd pīs nō pfecta voluntate pōt disponere de quarta imperfecta voluntate dz intelligi.Dic qd de impfecta voluntate ratione solēntatis omisse,ꝛ cius si ratione impfecte voluntatis testatoris q; tunc nō valet a etiam inter liberos.vt no.in l.si is.ff.de test.in solu.Sed.ꝛ cum fecto.ꝛ gl.parua hoc idē sentit in l.fina.C.fa.erciscun.super ver.
4 cepte:alias sup̄ per.cōplete. ¶†Sed,p declaratione hui⁹.§.sed de.iij.q; mulier nō pōt instituere filiū vulgo cōceptū:nisi in his casibus.l.si qua illustris.C.ad orfi.ꝛ ei ab intestato succedit:vt infra de su.co.§.vul.an poterit istituere filiū in testō nō solēn. ¶†Secūdo scias:qd pīs pōt instituere talē filiū naturalē.sm qd habuit
5 stis in §.consideremus.s.e.ꝛ melꝰ.i.qui.mod.nat.at.est.in.§. ne igit.ꝛ §.si vero filius an pīs pōt talem filiū in testō nō solēni
6 instituere. ¶†Tertio q̄ro:an filij⁹ legitim⁹.ꝛ naturalis instituis patrem poterit hoc facere in testō nō solenni.De quibus tribus questionib⁹ dic vt notat Specul.in tit.de instrum.edit.§.compendio.vers.quid si mulier.ꝛ ver.qd si pater naturalis,vers.qd
7 si filius. ¶†Et no.gl.j.ex qua habes significationem huius ver-

pla

a bi plurimo rū, quod significat tres ad min⁹, facit g Sed eam que. ff. de leg. ¶ † Secundo ne gl. si presbyteris qō non ds dari ad recipiendum testimonium notarius suspectus partibus t idē dicit in iudice. Tertio no. gl. in tex. liberos. ibi, sed si decem tc. tene menti.

ADDITIO.

1 Tres. Adde Bal. in l. fideic. §. si quis. t. de le. iij. t Angel. hic. t in l. si post tres. ff. si quis cau. de quo vide etiam per Archi. in c. quoniam. de h. pselby. in. vj. t in. c. Christiano. xxviij. dist. t do. Ale. de Imol. in d. l. si post tres. t Bb. in c. ad nostram de reb. eccle. nō alie. t Angel. Ziret in tracta. male. versi. pluribus.

1 ☞ Dispositio huius §. qō habeat locum in priuata scriptura.
2 Reus an possit simpliciter duas exceptiones contrarias ꝓponere remissiue.
3 Contumacia seu delictum procuratoris. vel administratoris, qui nocet domino.

Studium. Dictū est. s. de j. ij. iij. t iiij. parte rub. Sequitur videre de quinta. s. inficiationibus eius qui scripturā propriam vel numerationē ea contentā abnegat siue sit actor, reus, vel, procurator, vel, curator. pēa dupli est pūcdus, nili aduersarius ab onere ꝓbationis sua p confessione releuetur in expensis nihilominus condemnādus. Si si postinficiationē numerationis. absolutionis remeditū cōcurrerit. soluere nihilominus compellet h. d. vl que ad. §. illud quoque. Et hz duas partes. Nā prima loquitur de principali psona. secūda de procuratore curatore negāte. Secūda ibi. si vero lis. Itē pma habet quatuor partes, qz primo loquit de reo negante scripturam. t etiā numerationē que in prima scriptura cōtinet. ¶ Secūdo de reo qui primo negat. postea fatet. ¶ Tertio de eo qui negauit num postea decurrit ad sol. ¶ Quarto de actore qui pecuniā sibi solutā petit literas ꝓprias sol. negat. Secūda i ver. si enim Tertia in. si quis autē. Quarta i v. si autē. Ex hoc. §. j. duo no. s. posita

1 §. si actor. ¶ † Quero de qua scriptura hic loquit. Respondeo quod de priuata scriptura. ex qua quis obligat, ita qō ex ipsa scriptura indicat obligatio. Sec⁹ si sine eā quis obligat⁹ sit. ita qō ipsa scriptura sit tm ad probationē, vt no gl. C. de non numerata pecun. auth. Ō qui ꝓpriam. que sumitur ex ipso. §. vbi etiam no. per gl. t doc. qō ali quis negat publicū instrumentū esse publicū

2 cūq; punitur pena huius. l. ¶ † Venio ad versi. si quis autē t hic tenet Iaso. ad. §. qō quis nō possit simpliciter duas contrarias exceptiones ꝓponere. ita not. ipse in. c. null⁹ plurib⁹ ō

3 regatur. lib. vj. qua. q. est glos. ff. ō excep. l. nemo. t ibi alleg. hunc. §. ad hoc doc. in l. j. C. de fur. facit optime tex. in l. cū de idebito. circa princip. ff. ō pb. ¶ Venio ad ver. si. qs autē. not. glos. post qua. ibi, sed nonne. t gl. seq. ibi, sed quā act. circa quā

3 vide quod not. glos. t doc. in. d. auth. contra qui, ꝓpriā. ¶ † Venio ad versi. si vero lis. Ex quo not. quod contumacia seu dolus administratoris. curatoris, vel, procuratoris non nocet domino. Simile in l. meminerint. C. vnde vi. De quo not. p glos. t Innocen. in capi. j. vt lit. non contest. p docto. in l. iubemus nullā. C. ō sacrosanc. eccle. p Dy. in l. apud Celsum. §. igitur si cū. ff. ō dol. excep. t vide quod not. in. c. non debet. ō reg. iur. lib. vj. ¶ Vltimo no. glos. tutor. ibi, sed quid si literas.

ADDITIO.

2 Clamor. ibidē. Vide Imo. t omnino p. Abbā. c. c. postoralis de cur. Lanfran. in. c. quoniam contra. versic. exceptiones. ꝓbat. Bald. in marga. versi. xj. t Spec. de exceptio. §. iij. t de sent. §. in. vers. sed nunquid. adde quod not. in apostil. ad Lanfran. de Ost. in alle. versic. exceptiones. nu. xij. versic. exceptio. extra de proba. quod ille cōrupte allegebat. de excep.

1 Wendar qñ puniatur in translatione possessionis.
2 Dispositio huius. §. q habeat locum in quocunque contento.
3 Agens hypothecaria quod debeat ꝓbare debitorem fuisse dominū tēpore obligationis. t an sufficiat ꝓbare possessionē cū bona fide remissiue
4 Contraria allegare in diuersis iudicijs seu diuersa instātia, qñ licet.
5 Translatio possessionis in casu huius. §. q possit ei peti, etiā sp condictionem ex lege.
6 Litis contest. in casu huius. §. quod non habeat locum.
7 Litis contestatio quod non dicatur facta per responsionem facta interrogationi. an quis possideat.
8 Libellus potest omitti.
9 In casu huius. §. non requirit libell⁹, sed sufficit facti narratio.
10 Dispositio huius. §. an habeat locum, si actor post negationē rei ꝓbat eius intentionē per sacramentum reo prestitum.
11 Reus, qui mendaciter negauit se possidere, an possit postea de suo iure docere.

Illud quoque. Possessor, q negauit rē esse ei⁹, cuius actor esse asseuerat, vel affirmat, t post probationē actoris cōtestē t ad exceptionē decurrit. prius possessione priuatur, t in actore trāsfertur quātū ō iure suo auctak. h. d. ¶ † Not. quod propter mendacium qs punit⁹ i translatione possessionis, vt hic, t in authē itē possessor. C. q pot i pig. hab. q̄ sumit ex hoc. §. t simil i. l. fin. ff. ō rei ven. ¶ † Secūdo quero de intellectu huius. §. gl. iteligit cū gñaliter i cōucto quacunq; actione siue rei vendi. siue actione hypothecaria siue actione mista. siue agatur actione psonali ad ipsā possessionē, t siue qs agat nomine ꝓprio. siue nomine alterius: quā opinionē tenet hic Jacob. de Belui. t Doctores i dicta authenti. tc. qō tene menti. Sed aduerte, ad primo. glos. su. p vesiculo cōue. ibi q̄ debitor fuit dominus. Et quod not. q agens hypothecaria debet ꝓbare debitorē fuisse dominū tēpore obligationis, t idē notat. C. de Sal. inter dic. l. prima. iusti. de interdictis. §. iterdictū. t i fi. de act. §. itē Seruiana. Sed alibi tenet glos. q hypothecari sufficit ꝓbare q debitor possederit bona fide, t cū titul. tpe obligationis. vt not. ff. ō pu. act. l. rē alienā. Et ibi glos. tenet, q̄ sufficit q debitor possederit bona fide tēpore obligatōis. De qua questione dic prout Dyn. in dicto. §. itē Seruiana. t plenius p Dynus in dicta. l. prima. C. de Sal. interdicto. t p Specul. in titulo de oblig. §. primo. in versiculo sed q debet. t versiculo qd si

3 debitor. ibi ipse reus. Istud declara p Dynus. in capitulo nullus plurib⁹. de regulis iuris libro sexto. t p doctores in dicta authētica itē posseſſor. ¶ † Not glos. legalē. ibi, i alio. not. ex hac parte glos. qō i diuersis iudicijs, seu i diuersis istātijs ꝑmissū est allegare cōtraria, qz q negatū est in vno iudicio, possū i alio cōfiteri. Idez not. i dicta authētica itē possessor. Iyltime glos. s. q vide p doctores i l. prima. C. de fur. t ibi auth. t simile glos. habes i. l. fin. ff. ō rei ved. ¶ † Et etiā not. q talis trāslatio possessionis pōt etiā peti p cōstitutionē ex. l. t ibi casus. ilto, t in casu huius. §. Et ibi vt dictū est. ¶ † Sed quod debeat fieri cōtestatio, re prehēdit. hic Jacob. de Belui, dicens q nō debet iri per tot circustātia, sed statim cognita veritate, ꝓcedere ad translatiōez

4 sine litis cōtestatione. ¶ † Itē not. secundū dictum quod sequit in glos. q, eo ipso q est facta interrogatio an possideat, videat esse litis contest. sup iudicio possessorio, facta reprehēdit. dicit ita. de reti. qz dicendo se nō possidere, nō est animus cōtestādi sic sed excludi iudiciū quā rationem ponit glos. proxima dū dicit, ne iudicio, rei vendica. nō aute super iudicio t nō internenit narratio, t respōsio q ad litis contestationē est accessoria, vt. l. i. C. de litis cōtestatione. ¶ Itē, pbant hoc p positionez t respōsionē, nā ad eas non fit litis cōtestatio, vt extra de elect. capitulo ecclesia, versiculo licet, t de litis cōtestatiōe capitulo primo. Et ibi. Sz nunquid ista gl ossi pcedat, psuppositō q̄ debeat fieri litis

5 contest. t qō videat facta eo ipso q est facta interrogatio an possideat, t ibi hic non fuit petitus. † Ex hac sol. habes q libell⁹ potest. omitti. Idē no. i auth. offerant. C. ō lit. cōtest. t. j. ō exhibēd. reis. §. sancimus. ¶ † Et ibi propter nogotij naturam Jac. de bes. dicit non esse necessarium libellū, sed sufficit simplex facti narratio. facit. c. sepe. extra ō ver. sig. in cle. pbat qō vbiq; nō

6 requirit libellus, est necessaria facti narratio. ¶ † Quero, dicit hic, t cogatur qui ac. infert q si post negationē rei actor ꝓbat i tētionē suam p sacramentū reo prestitū an punietur reus i trāslatione possessionis. Dicit glos. in. fin. quod nō, vt no. in. l. ff. de

7 rei. ven. ¶ † In aute reus, qui per mendacium negat, possit de suo iure docere, ante quā possessio trāsferatur in actorē. Dic vt. j. dicam in aut. Item possessor.

ADDITIO.

2 Contraria. adde do. Alexan. de Imo. post docto. in. l. qui rogme. §. Scia. de ver. obligatio. t Bald. in. d. l. j. alleg. in text. in. iij. col. vij. co. ep. t Ang. hic.

Quod autem. Liberi ex concubina, vel liberta, tēpore nuptiarum documentis, postea interuenientibus, legitimi efficiunt siue alij nati sunt, t viuunt siue nati, t mortui sunt, siue nulli postea nati fuerint. Jstū. §. declara vt in glos. no. q filij.

¶ De filijs ante dotalia instrumenta natis. Rub.

1 ☞ Dicta in lege interpretata, quod intelliguntur repetita lege interpretante.

PErvenit. Constitutio nona ad inerpta-
tionē antiquoꝝ inducta, ha-
bet locum in eisdē casibus in quibus & iterptat⁹
legib⁹ locus est, & ideo in cas⁹ pēdentib⁹ locū
habet, sentētia, vel transactiōe nōdū finitis. h. d.
1 vsque ad fin. ferunt id est locū habeant. ¶ Not
ex hac. l. text. ibi, cū omnibus manifestim. &c. quod omnia q̄ ha-
bent locū in l. interpretata intelliguntur repetita. Linterpetāte
Idē habetis in. l. n ihil in hac parte. ff. de contung. cū emā. libe.

¶ De administrantibus officia in sacris appel. Rub.

1 ☞ Judices ordinarij, si sūt duo in ciuitate. an debeāt simul iu-
dicare.

IAm quidem. Judic eo appallatio
num. & eoꝝ officia-
les in causa appellationem, in quibus officiū est
cōmune in iudicio semel examinationem facere
debent & de gestis participare. h. d. ¶ Facit tex.
in verbo. similiter. & ℌ. in quibus si in castro. vel
in ciuitate sunt duo iudices ordinarij, quod debeant simul ad-
ministrare. & simul causas audire. Ad idem. ff. de re iudic. l. duo
extribus. Jn contrariū facit. l. j. ff. de offi. consu. de qua p. Bul.
in l. p̄ori. alleg. duo ex tribus. ff. de re judi. & per Innocē. in. c.
p̄udentiam extra de offi. de leg.

¶ De armenijs. Rub.

ARmeniorum. Mulieres quemadmo
dū & masculi ad succesio
nē ventre debēt, antiquo iure cessante, hoc dicit.

Collatio quarta.

¶ De nuptijs. Rub.

1 Consilium mutare de bono in melius sapientis est.
2 Voluntas testatoris est lex.
3 Dictū generale legis recipit restrictionem de habilitate.
4 Matrimonium solus consensus facit.
5 Matrimonium an perficiatur aliter quā solo consensu, vbi q̄ō
iure canonico perficitur. si sequatur carnalis copula, vel cohabi
tatio Idem per annuli subarrhationem
6 Deductio ad domum viri, quid operetur in matrimonio.
7 Matrimonium quod recipiat diem, vel conditionem.
8 Matrimonium quando requirat verba.
9 Matrimonium per nuncium contractū q̄ nō teneat, si antiquā
ratificetur per mulierem penituit.
10 Matrimoniū contractum per procuratorē, q̄ nō teneat si an
te contractū procurator r euocetur, eo & muliere etiā ignoran-
te.

PJurime. Constitutio adfutu
ra negotia trahitur
tur, in preteritis vero intra vetera ser
uantur. ¶ Jtē dispositio vltime volū
tatis legibus non repugnans debet
1 p̄o lege seruari. & nuptias solus effe
ctus facit, non dat alia instrumenta. h
a d. vsque ad. ℌ. distrahūtur. ¶ Not. i
ver. estimauimus. quod sapientis est
mutare consilium in melius, & sunt
verba Salomonis. dicit gl. hec verba ponit. xxij. questio. iij. c.
vnusquisque. &c. est xxxv. questio. ix. loci. extra de accus. c. quali
2 ter & quando. ¶ Secundo not. iu. ℌ. disponit. quod voluntas
b testatoris est lex. ¶ Tertio not. text. ibi. vnusquisque. cū sua
3 gl. q̄ generale dictū legis recipit restrictionē de habilitate. ¶ Si
4 misle. C. de sac. ecc. &c. ecclē. j. ff. de mun. & hon. l. vt gradatim. ℌ. & fil.
c ¶ Actio ad. p. nuptias. & not. q̄ solus cōsensus facit matrimo
niū. Ad idē. C. de nup. l. neque sine. ff. de reg. iur. l. nuptia. ¶ Ul-
timo. not. quicqd ligat, facit. xxij. q. ij. c. j. i verſ. cū ergo. & vicu-
itē. Jo. de quo die vt nota. de fest. nup. ℌ. dubitatū. Jnst. de nup.
5 ℌ. & hec adeo. ¶ Not. gloss. facit. ff. ibi. & eā. ¶ Jtē dicāt alia
d verba cōsensū exprimentia ad vt in c. pe. extra de spō. & ibi secus
Sed de iure canonico matrimoniū pficit, si sequat carnalis co
pula. vt in. c. is. q. & c. fi. extra de spō. ¶ Jtē perficit quandocunq
simul cohabitant. nec distinguit vtrū vir vadit ad domum vxo
ris. vel ecōuerso vt in. c. ad iud. de spō. & c. j. de spō. impu. lib. vj.
Desumit etiā perfici matrimoniū. si postea iter spōsos sequa
t annuli subarrhatio, vt in. c. tūc & ibi not. i ij. gl. extra de spō. sed
contra & vide quod no. in l. cum in te. C. de do. ante nup. & cōsi fue
6 rit de cōdi. & demon. ¶ Quero an deductio ad domū viri an q̄d
operetur. Dic quod operat duo. primo, vbi est dubiū an specto
rit matrimoniū p verba de p̄senti vel nō facit p̄sumi matrimo
nū foro contractū & ita intelligūt. l. mulier. ff. de rit. nup. & hoc
exp̄esse tz gl. in c. l. cum fuerit. ¶ Secundo quia facit p̄sumi
donationem factam a viro vxori fuisse factā post matrimoniū p
fecte & hic nō valere vid. pe. ℌ. fi. & ibi no. ff. de do. int. vir. & vxo
Ad idem d. l. cum in te. in fi. idē no. in l. nuptias. de reg. iu. & ba
tur in l. muliere. & l. dam̄. ff. de rit. nup. not. xxx. q. v. c. nec illud.
& xxij. q. ij. c. honorant. ex qui cleri. vel vo. c. veniens & ibi
7 cur. lib. vj. ¶ An ante matrimoniū requirat diem, vel cōditō
gl. iō d. l. sufficit. videt vel quod sic. Idem tenet in l. actus. ff. de
reg. iur. tz non firmet. in l. nuptias. cod. titu, tz q̄ sponsalia & ma
trimoniū recipiāt diem. vel. conditionē habeo extra de cōdito
8 ne ap. cap. de illis & capit. fi. & ibi no. ¶ Quero. an matrimoniū
regrat verba. Videtur velle q̄ sic. an p̄in. cū cōcor. quod
no. l. cum notissimi. C. de p̄script. xxx. ann. Sed vidētur
sentire gl. in d. l. sufficit in vlti. glo. p qua gl. facit. l. mutus. ff. de
iure do. & c. cū apud. extra de spon. vbi mutus cōtrahit matri-
moniū. ergo patet q̄ verba nō requirant, & ideo die, vt optime
distinguit gl. in c. tue ex de spon. & vide q̄ no. in c. pe. &c. cum de
9 ping. ser. uo. c. fi. ¶ Quero dic q̄ matrimoniū potest contrahi
inter absentē. pone q̄ quis misit nūcium ad quandam mulier
postea mulier cōsentit an erunt sponsalia dicēdo q̄ volebat cō
in sponsam. antequam ipsa cōsentiat cū penituit postea mulier
p̄sentit. gl. i d. l. sufficit videtur inclinare q̄ nō sunt sponsalia. ad
q̄ facit q̄ no. in c. super eo extra de condi. appo. cōtrarium vi
detur no. in fi. in l. j. in fi. de ꝓben. empt. Veritas est quod spon
salia non tz argu. l. si pētuit. ff. de diuo. & ff. de man. vin. l. i. pa
ter. & ibi. ū. iste talis interueniat vt nuncius, statim cū deficit cō
sensus domini dicit deficere actus q̄ eo geritur. Pā cum
ꝓbit per nunciū, nuncius non dicitur contrahere ipse, sed dō
nus, vt l. si. ff. de cōsti. pecu. C. si q̄s alteri vel sibi. l. multū. & ibi
opi. tz By. in l. mandatū. C. man. Jac de Bel. in l. j. ſ. sed quid
quid iussū & p Cy. in d. l. i pater. & hoc p gl. xxx. q. v. c. nec illud.
10 cū omnia p̄dicta ꝛcludunt in nuncio. ¶ Quero q̄d in casu
puta milī, pecuniato ꝛē ad Titiā desponsandā & reuoco p̄cessa
toꝛē eo q̄d & dicta Titia ignorante, an si postea Titia consen
est matrimoniū. Jnno. tz q̄d non, & dicit ipse speciare in matri
monio. Jta notasse in c. veniens. extra de spon. de quo casu in c.
fi. de p̄oc. lib. vj.

ADDITIONES.

a Consilium. adde idē tenentē do. Fely. in. c. ij. de offi. p̄o. in l.
ni fin.
b ¶ Voluntas testatoris est lex. cū post eius mortē nō possit re
uocari aliud velle. vnde nō indecoꝛe Augustꝰ Cesar in exclamā
quā facit. p iussu Vergilij. de Eneidib⁹ cōburendis dicit.
Sed. legu seruanda fides. supma voluntas. Quod mandato
rigꝛ iubet parere necesse est.
c ¶ Matrimonium adde Felyn. in. c. j. iij. co. versi. nota septimo
de despon. impu.
d ¶ Exprimētia. Sed quero quid si quis p verba exteriora de-
notātia consensum ad matrimonium exp̄esserit matrimonium
p verba de p̄senti interiōe. iteriusq̄ tamē mēte retēta nō id agēs
quā facit. p iussu Vergilij. de Eneidib⁹ cōburendis dicit.
Sed. legu seruanda fides. suprema voluntas. Quod mandato
rigꝛ iubet parere necesse est.
c ¶ Matrimonium adde Felyn. in. c. j. iij. co. versi. nota septimo
de despon. impu.
d ¶ Exprimētia. Sed quero quid si quis p verba exteriora de-
notātia consensum ad matrimonium exp̄esserit matrimonium
p verba de p̄senti interiōe. iteriusq̄ tamē mēte retēta nō id agēs
hendi an aliqd operet. & an & qualiter id tenerit. quod an in
diciale seu contentiosum. & foro p̄nitētiale. & an Papa depen.
dispensare possit. vt cū similia contrahat existente instrumento
matrimonij, & copula. vide copiose. & no dom. Deyn in consi.
xxvij. incipien. circa primū quelitū in p̄incip. cū vercell. fe.
vsque ad finem. in prima parte. cbar. liij.
1 ¶ Monachus quo ad matrimonium habetur p̄ morto
2 mortuo ciuilis nō equiparatur naturali. nisi casibus a iure exp̄
3 lis. Matrimonium an de iure canonico distrahatur. remitto
4 Matrimonium an dirimatur per impedimentum coitus
5 Impedimētū coitus in matrimonio p̄sumitur superuenire
matrimonium contractum
Impedimentum superueniens ex parte mulieris. quando dirī
mat matrimonium.
6 Triennium. de quo hic quando incipiat currere.
7 Dictio quoque. qu od habeat implicare aliud casum
a Distrahuntur. quadrupliciter dist rahunt. scī
doque per occasionem inculpabilem. altero ipsoꝝ. vel vtroq; in
gione ingrediēte. q̄nq; per occasionē inculpabilē religionē
gentem. q̄nque per occasionem necessariā marito agere nō p
lete i triennīū ea q̄ a viris data sunt in triennīū minime vale
b. d. ¶ Not. q̄ monachus habet̄ p morto q̄tū ad matrimo
uiū. vt i vl. fm occasionē quo ad alia vo nō habet̄ p morto

p̄o hoc dicit gl.mag.qđ Monachus p̄ōt esse testis.de quo.s.o mon.s.ad cogitādū. Ad quod facit de cōdi.t. dimon.l.interdictū

2 Et gl.ista tractat de morte ciuili vel naturali.† quero an mors ciuilis naturali eq̄paret.hoc qđ nō equiparatur,nisi in casibus iure permissis.ita tz gl.xvj.q.j.c.placuit.t per gl.in ca.subsceptū de eccl.li.vj. C†Ido.gl.hic ō iure ciuili. Quid aūt de iure ca

nonico dicit babes in c.ex de conuer cōiug.c.ij. ꝛc.ex publico t vide q no.in c.ex parte e.ti.t xxvij.q.ij.c.desp̄ōsatā. C†Uenio ad ꝑ̄ occasionē.in quo no.propter viri impotentiā.ꝛc. Sed

3 contra glo contra hoc op.q2 impedimentū coitus matrimonium non dirimit,vt xxxij.q.vij.c.hic matrimoniū. Sol. Aut loquit ō impedimento.q̄ erat ante matrimoniū contractum.t loquitur

hic ꝑ.l.i caulis.C.de repu.cū sum. Aut de impedimēto super uenīente post cōtractū matrimoniū,t illud nō dirimit matrimoniū ita ō vt ibi.t no.i.c.laudabile.extra de fri.t maleſi.vbi est

idem tex.qđ hic. C†Sed circa hoc quero pone qđ est dubiū an impedimentū subesset ante matrimoniū vel supervenit post cō

tractum matrimoniū quid p̄sumemus. Dic q̄ p̄sumēdū est qđ superuenerit post matrimoniū contractū,t hoc fauoi e matrimoniū.t hoc tenet.gl.xxxj.q.iij.in fi.summe. Ita tz Bot.i Sum.extra de fri.t maleſi.in fi.† Querit gl.qđ de impedimēto

mulieris. Dicit gl.ibi qđ quod idē. De quo dic vt i c.ex literis extra de fri.t maleſi.t in c.fraternitatis.eo.ti. C†Item querit glo.

a quo tēpore icipit currere illud triennū. Dicit gl.quod incipit currere eo tēpore,quo vir incipn habere vxorē. Idē not.xxxij.

q.iij.in sum.t in p̄cal.c.laudabilem. C†Item quero,dicitur hic,et si reuerterit hoc maritus. Quid si maritus vult,t vxor non. Dic

1 quod dicit i caulis.per gl.t doc.† Ultimo no.gl. ex qua habes quod dictū quoque habet implicare ēt alium casum. Idem no. Idem ō eligen.s.illud quo.que Bar.

ADDITIO.

Cæler.Los.Batri. Hoc summarū est corruptū t defectiuū nec in corrigendo calamū apposuisse voluit quum tex.ipse i pn. loco ſit summarq.

1 Clerus ciuilis naturali eq̄paretur. Adde istū i l.Deo nobis. in pin.t quod ibi posui in apost.ad ipsum in ver.equiparā. C decret.e.clericis dixi post.oli.c.bone.lo.ij.nu.9.in ver.nū quā equiparantur.extra de elec.

1 Cumplicare adde Lar.in cle.j.s.j.ñ.q.de reg.t Bar.in l.ij.in pin.de pact.in l.fi.j.col.ver.tu vero dic.ff.de eo q̄ cer.loco.

1 Uxor eius vir captus est no potest nubere hodie iure Canonico donec certum sit de morte viri.

Secundum. Matrimoniū captiuitate alterius ex cōiugibus nō dissoluitur nisi fuerit incertum persona q̄ fuerit in captiuitate viuat: tuc cū cōiunx in ciuitate remanēs p̄t libere post v.ann. nubere dote t donatiōe ad

1 vtrumq; p̄tinentia reuocando.h.d. C†L p.82 dic t innuit qđ quin.quennium incipiat currere a tēpore a quo cepit esse incertum ō mortis vel de vita existentis in captiuitate.imo vī quod cōputetur a tēpore captiuitatis vt l.vxores.ff.de diuor.gl.ponit opi. Veritas est quod illa lex corrigitur per hunc ſ.vt ex tpe captiuitatis computetur. Et hic tene primā sol.gl.quā opi.firmat gl j.ſ.qđ autem a nobis.ſ.vt lic.mat.t auie. Sed hoc verum de iure ciuilis de iure canonico ille qui est captus ab hostibꝰ ꝺ̄ perpetuo expectari donec est certum de morte ipsius.capit i p̄sent.a.cū dispon.vide quod nota.ibi.t in ſ.quod autem p̄cal.

1 Damnatus ad mortē efficitur seruus pene.

Quod autem. Matrimoniū nō dissoluit alterum bonum,ex cōiugibus i metallū dānato,q2 mortuus,ꝛc intellige de his qui post condemnationē sup

1 perueniēte loquitur hic.† Secus i his qui dānant ad mortē nam illi fiūt serui ex suplicio,vt l.q̄ ad statum.ff.qui vltimo.ff.de pen.ita ſolut gl.in aut.sed hodie.C.de dona.inter vir.t vxo

lter.Item no.t male in l.eius qui i fi.ff.de test.t ibi p Dy.qui tam gl.reprehendit.t l.ſi quis filio exheredato.ſ.irritum.ff.ō

testa.rup.arritoque test.

1 Decretum quod dicatur sententia diffinitiua.

2 Seruus mortē equiparatur.

1 Matrimonium quod cōtrahatur hodie cum ancilla, vel seruo nam domino contradicente.

2 Seruus a domino derelictus an libertatem accipiat.

Si vero decretum. Cōiunx alicuius in seruitutem nuptie aūt cum seruo dño ignorante ꝺ̄cte nulle sunt ab

1 initio,t ō dissolui possunt.nuptie vero cū seruo vel ancilla ꝺ̄cte domino expresse vel tacite cōsentiēte, vel cū seruo derelicto co

2 ꝺ̄cto languente valēt,nec dissoluunt.h.d.vsq; ad ſ.deportatio

3 Et no.in p̄in.huius ſ.j.qđ decretū appellat sententia diffinitiua. Ad idē ſ.p̄xt.qđ facit ad idem qđ no.doc.in l.cum pro-

2 ponas.C.de bon.aut.iud.pos. C†Secundo not.tex.q̄ seruus

3 equiparatur morti t vide gl.† Op.ēt videtur qđ cū ancilla,t seruo possint contrahi nuptie etiā dño contradicēte, vt in c.j.extra de coniu.seruo.sol. Ad hic dicitur hoc hodie ibi cognitur,qđ intellige verū qñ matrimonium contrahitur inter scientes sēc? si crederē contrahere cū libera t revera esset serua.xxix.q.ij.in summa t latius eadē causa t questione.c.ix.capitu.li gs ingenuus.

4 C†L p.ad versi.t multo potius t videtur qđ talis seruus a domino derelictus non accipiat libertatē,imo occupāti cōceditur vt l.ſi.ff.p derelī. Glo ponit hic tres opi.t ap̄t bat cōes tres.Tu approba primā opi.quā etiā approbat gl.l.i.s.sed scim?. C.de lati.liber.tol.t i d.l.ſi. Vide quod habes i c.vno extra de infant t lan.expo.t q̄ not.ibi per Jnno.t p Bul.in sum.huius titul.t vid Azo.in sum.de infan.expo.t q̄ no.xxxvij.di.c.ſi.no.tex.ex studio noceat ꝛc.vt in gl.t j.co.ſ.licitaque.

1 Uxor militis etiam elapso decennio licite non nubit,sed expectat donec sit certa de morte viri.

Deportatio. Deportatio matrimoniū non soluit. Jtē milite ad militiā accedēte eius vxor si literas sospitatis ipsius nō acceperit,t per x.an.expectauerit t a principe gratiā impetrauerit licite cū alio nup.contra

1 here pōth.d.Jste ſ.hodie et corrigitur per ſ.q̄ autem.vt lic.mat auie.t per c.in p̄sentia.extra de spon. vbi dicit quod debet expectare donec est certa de morte viri.

1 Matrimonium ex quibus causis dissoluatur.

Uitiores. Uiro atq; vxori ex causis hic enumeratis matrimonium dissoluere permittit cum

1 pena imminente q̄ dissolutiōis causas p̄buit. C†L p.t videtur qđ iste ſ.non procedat. Nā dicit tex. quos Deus cōiunxit, homo non separet nisi fornicationis causa.t tunc non dī diuorſ.t matrimoniū nullū declaratur vt ex de coniu.lep2o.c.ij.de donatione inter vi.t vxo.c.j.ꝛc.plerūq;. Sol. Dic ſ.corrigitur per illa cap.t circa hoc distingue quinq; tēpora vt no.in l.cōsensu.ſ.vir quoq;.C.de repu.t l.diuortio.ff.de neg gest.t ff.ō diuor.in rub. Solū ēm in vno casu vī velle qđ mīmoniū possit dirimi.s.p ingressum religionis,vt in c.verū,t in cap.ex publico extra de cōuer.cōiug.t in c.ex parte.eo.titu. Circa qđ vide quod not.Bof. in Summa de coniugio lep2osorum.

1 Legis dispositio cessat causa cessante.

2 Lex inducta p̄opter duas causas finales licet cesset vna,tamē remanet legis dispositio.

Si vero. Si vxor diuortium sui cā fecerit vel diuortij causam p̄buerit penas legitimas patiet,t

ante quinquennium nup.li contrahere n poterit p̄opter sponsalitiā cōmissionem.vel confusionē,viro aūt in omni casu quādocunq;

1 nuptias cōtrahere permittitur.h.d. C†No.ver.li.q̄ nō obseruandū.quod q̄cūq; cessat ratio legis,quod cessat ipsa lex vt hic t l.adigere.ſ.quāuis.ff.de iur.pat.t l.quod dictū.ff.de pac.cū l.est enim rō in eis lex ipsa,vt l.cū mulier.ff.sol.ma.in gl.quasi dicat,ibi contra hanc gl.videtur tenere gl.in l.liberorum.ſ.j.ō

2 bis qui no.infra hoc etiam tenent docto in l.ij.C.de inoff.nup. q. †No.ex hac gl.quod q̄n lex statuit aliquid ex duabus causis finalibus,licet cesset vna tū remanet legis dispositio. Item no.in d.l.liberorum.ſ.j.t Jnſt.de nup.ſ.affinitatis.ff.de ex.cor.ciui.in l.ij quis ad exhibendum.

Has itaque. Uiro licitū est i tribus casibꝰ a Justiniano additis diuortū celebrare.c. Jtē adscriptitio nupti. cōtrahere cū muliere libera a duo cōsentiēte non permittitur.pena contrafacientibus imminēte.h.d.No. gl.sed aliud.ibi seruū in fi.ꝛc.t l.ij.ff.de stat.hom. C.de agri.t cēn.l.ne diutius.lib.xj.

1 Uir t vxor non debent ad imparia iudicari.

Bona q̄ intelligantur deducto ere alieno.

2 Mulier non dotata,si diuertit sine causa,punit in decima parte substantie.

3 Mulier,an p̄sumatur bona sua in dotē dedisse.

Sic itaque. Matrimoniū sine dote,t dona.cōstitutio alterutro ex eis copulā ad diuortiū

cōmittente vsque ad xl.libras auri substantiam habēs vel maiorem,centum lib.auri quantitate substantie punietur,alias iiij. parte substantie,t mulieri ad diuortiū culpā p̄benti ante quinquennium nubere non licet alias tantū intra annū nuptie sunt

1 p̄hibite p̄opter seminis cōfusionē. h.d. † Et not.qđ vir t vxor non debent ad imparia iudicari,vt hic t l.ſi.C.eo.ibi j.vt frat.filij ſ.fi.xxxij.q.ij.si quis.† Scōo no.tex.ibi. substantiā illā.ꝛc.in

3 quo babes q̄ licut bona intelligunt deducto ere alieno.sic hic i p̄posito,vt hic,t l.ſi.C.eo. C†Tertio no.tex.in ver.t si mulier ꝛc.q̄ si mulier,q̄ nō est dotata,divertit sine causa punit decima parte substātie sue. Et sic hic vī casus cōtra l.mulier bona.ff.de iure do.que dicit q̄ mulier nubens nulla dote data,p̄sumit bo

na sua in dotem dedisse, hic vero probatur contrarium. Nã video hic quod mulier, que dotem non dedit punitur in parte substantie sue, tamen illa substantia non presumitur esse in dote. facit ad idem. C. de repu. li.

ADDITIO.

8 ¶ Ere alieno. Adde dominum Socin. consil. xvij. incip. presens consultatio. verfi. v. principaliter. circa medium in prima parte charte decime octaue. & versi. nec obstat quod bona. in dicta parte charte xij.

1 ☞ Duo rei qõ possint ẽstitui p̃o dote restituẽda ẽt p̃o dãda. Fideiusor p̃o dote danda constitui potest.
2 Filius hodie non facit diuortium, sicut olim facere poterat.
3 Filie delictum in matrimonio qõ nõ p̃eiudicat patri eo viuẽte.
4 Filie hꝫ remittitur hypotheca, an p̃eiudicet patri.

Est quoꝯ. Liberis in potestate cõstitutis, vel emãci patis diuortiũ cũ vxoribꝫ suis i suor̃ pa
1 rentum lesionẽ facere nõ permittitur. h. d. ¶ Mo. in ter. siue ẽt cum filiꝭ, &c. in quo habes qõ p̃o dote restituenda p̃nt duo rei constituí. Et sic habes tex. p̃o eo qõ no. gl. C. ne fideiuss. do. den. l. j. Idẽ. C. de dote cauta non numerata. l. fi. P̃o dote aũt dãda non est dubiũ qõ possint cõstitui duo rei, vt l. pfectitia. §. si pñ. & l. ij. §. si parte. ff. de iure do. tũ ẽt fideiussor. p dote dãda cõstitui
2 põt vt l. cũ dotis. c. ti. ¶ Quero. qd innouat hec cõstitutio de iure veteri. Dicit gl. q̃ incipit. soluit qdẽ. qõ nihil, sed sicut olim soluebatur matrimoniũ per filium, ita hodie hꝫ nõ in lesionẽ parentum. Sed Ja. de Belui. dicit quod innouat in hoc. q̃ olim licebat filio celebrare, sed non in lesionem parentum. hodie vero nõ hꝫ diuortiũ facere. & hec vꝝ veritas. probatur hic, ibi, ita nec
3 transigere, &c. & ibi, non enim hꝫ rõnẽ. &c. ¶ Ultimo iste. §. indicitur per gl. & Byn. ad questionem quod si filiesa. culpa factũ est diuortium. puta, q̃ adulterium commisit, propter delictum filie non dꝫ patri circa dotẽ p̃eiudicium fieri. De quo no. in l. cõsensu. C. de repu. in gl. magna in fi. & in l. si dotẽ. C. de iure dot. Hic qõ veritas est qõ patri viuo delictũ filie nõ p̃eiudicat. fꝫ eo mor tuo p̃eiudicat ipsi filie. Ita tenẽt doctores. in d. l. si dotẽ. & By. in l. ij. §. qõ si in pñs. ver. sꝫ vtrũ. ff. sol. ma. vbi hunc ter. ad hanc q. inducit. ☞ Scõo facit hic tex. ad q. an si filief. remittent hyp. fm formam l. iubemus. C. ad velle. fiat patri p̃eiudiciũ. Byn. in d. ver. sed vtrum. tenet id quod in precedẽ. de quo dic per Spec. in tit. de do. post. di. rest. §. ij. ver. qd si filia. Ultimo no. tex. ibi. ex studio. de quo habuistis in §. si. viro. & §. sic itaque. & ibi no. ẽ. eo.

1 ☞ Mors omnia soluit.
2 Equalitas in dote donatione propter nuptias, esse debet in qualitate & quantitate.

Deiceps. Inequalitas in quãtitate dotis. & donatione pp nup. permittit inqualitate & quantitate prohibetur in equalibus pactis q̃ maius trahit ad minus
1 h. d. ¶ Mo. quod mors oia soluit a cui concor. l. sicut ĩ annos. §.
2 fi. ff. quib. mo. vnus. amit. & de here. tal. §. j. ¶ Secũdo no. q̃ dꝫ
2 de quali & quant. inequaliter per missa circa quãtitatẽ dotium & dona. q̃ hodie corrigitur, q̃ semp dꝫ esse equalitas tã in quãtitate q̃ iqlitate. vt l. de equal. dd §. j. posita C. de pac. cõuẽ. aut. equalitas. qui §. corrigit istũ. §. & l. ex morte. C. de pac. conuen.

ADDITIO.

8 ¶ Soluit. Adde ter. in l. Veratius. de regu. iur. & in l. in summa ff. de re iudi. Tu vide de hoc q̃ posui in apost. ad Pau. in c. quidam: extra de cele. missa. & no. in c. charitas. de pen. dist. ij.

1 ☞ Vidua persistens in viduitate dꝫ esse in p̃iori matrimonio
2 Vir & vxor si non nubat, an dotẽ & donationem pp nupt. alienare possit, vel filij reseruare.
3 Equalitas iter fratres seruãda est, vt tollat iuidia iter fratres.

Soluto. Si parẽs soluto matrimonio ad secũdas nõ peruenit nuptias, licentiã hꝫ omne lucrũ, p
ueniẽs ex primo matrimonio alienãdi, hꝫ si nõ alienauerit filijs reseruare p̃esumit eis institutis solis vel cũ extraneis p̃teritis vel exheredatis, iuste quidã penitus exclusis mortuor̃ portionib⁹ ipsor̃ filijs tra smissis. h. d. No. tex ibi, perdurare in p̃iore
1 cõiugio. & in p̃ioribus steterint nup. ¶ Ex q̃ no. q̃ remanet in
2 viduitate, dꝫ esse in p̃iore matrimonio, vt hic. & C. de bo. q̃libea q̃ no. in l. j. §. exactio C. de rei vxo. ac. Ad idẽ. C. de leg. ber. l. de
2 emãcipatis. ¶ Et p. vꝫ quod licet vir & vxor ad secũda vota nõ trãseant, nihilominus dos & donatio pp nup. debeat filijs reseruari. nec possit vir vel vxor talia bona alienare. C. de secund. nup. authen. vxo. super l. generaliter. §. fin. & l. si quis p̃iori. §. illud eo. ti. Dicit quidã, q̃ hic loquitur de alijs lucris a cõiuge perceptis de le. do. fideicõ. sed ibi loquitur in lucro vel dona. propter nuptias. Sed veritas est quod hic loquitur in lucro dotis & dona. pp nup. vt hic ex p̃emisse dicitur. & in d. l. generaliter. §. fi. & nõ dic. quod iste §. & ista lex. generaliter §. illud. p̃cal. p̃illis. corrigitur. vt licet alter ex coniugibus, q̃ dotẽ lucrat vel donapter nuptias ad secũda vota nõ transeat. nihilominus tenetur reseruare filijs eiꝰ matrimonij si eis ad secũda vota trãsiret nõ est dubium q̃ filijs p̃imi matrimonij reseruare tenet, vt d. §. j. nec. vr. ex do. & d. l. generaliter. §. j. & ita loquitur. §. e. §. nec illud. in quo tum loquitur de dote vel dona. q̃ debẽt seruari filijs p̃imi matrimonij transeũtis ad secũda vota sed obstat ille tex. q̃ q̃ dos & donatio debent seruari filijs secũdi matrimonij cõiuge nondum ad
cunte ad tertia vota. & sic illã iniuriã facit filijs p̃imi matrimonij. Dꝫ solue q̃ illud p̃tingit, q̃ cum ibi supersunt filij secundi matrimonij, filij p̃imi matrimonij. & dos & donatio pp transitũ ad
secunda vota seruetur, debet et iã seruari lucrũ dotis & donationis pp nup. filij secundi matrimonij pp equalitatẽ seruandam
3 & inuidiam inter fratres euitandam. ¶ Sed ꝫ sol. quod dicit d. §. j. nec. vir. ex do. est vera quantũ ad nõ transeuntẽ ad secũda vota, in transeuntẽ aũt remanet ille §. ĩcorrectus, vt totũ iuris dotis & dona. p̃opter nuptias cedat filijs p̃imi matrimonij quia erat de iure antiquo. Et ideo d. aut. ĩ tamẽ legitur post dictum aut. vxor. & circa predicta vid. ff. de non eligen. secun. nubẽ. p̃sperim⁹. vbi dixi & vide quod no. in aut. nunc autem. C. de secun. nup. Sed aduerte quod hꝫ non transiẽs ad secũda vota potest dicta bona vendere, vel alienare tamen si non alienat vꝝ filijs seruare. Ita probatur in hoc §. ibi placuit. &c. & l. generaliter. §. fi. & l. hac ed. c. tali. §. fi. no. gl. hoc est verum. & gl. alle. iure non.

ADDITIO.

8 ¶ Nulla est lex in eo. titul. que ad rẽ faciat vt in discursu pñs. li liberi est videre, dic ergo voluisse Bar. allegare l. fi. ibidem in p̃iore. C. de bon. ma. & lex. Lo. sen.

1 ☞ Mulier in bonis filij liberis non extantibus, ẽt si trãsiat ad secunda vota in totum succedit.
2 Mulier quando possit nubere intra tempus luctus.
3 Pene imposite nubenti intra annum luctus, an celeantur bilate & qualiter.
4 Dispositio huius §. quod additur legi p̃me & secunde. C. de secun. nuptijs.

Pr̃me. Si quidem. Matrimonio liberis nõ existẽtibus soluto, vxor ante annale tẽp⁹ ad secundas nuptias
ens nup. penas patitur legitimas infamie. absolutione de facili obtẽta: liberis existentibus põt absolutio ipetrari iuris solẽnitate bic seruata. h. d. ¶ Mo. in ñ. vers. si vero expectet. nã. de
1 tex. p̃o eo q̃ dixi §. de non eligẽ. secũdo nubẽ. §. hoc aũt vr. q̃ non obstante tranlitũ, ad secunda vota mulier succedit in tẽ
ad p̃opinquiores. & vsumf. vbi omnes filij p̃imi matrimonij de
2 dũt. ¶ p. vꝫ, quod vxor in tempus luctus nubere possit quo modo partus edat. vt l. liberor̃. ff. de bis qui no. infa. sol. ibi
quimur cũ vir nõ est lugend⁹ vt ibi no. fm Jo. opi. q̃ tenẽt de
l. ij. C. de secun. nup. & in l. j. co. ti. secus si vir esset lugẽd⁹. Ita
3 intelligi §. si vero. in l. j. co. ti. ¶ Quero nũquid hodie illas pernas luctus patiatur nubens intra ãnũ. videtur q̃ nõ q̃ motu viro mulier soluta est a l. viri vtin c. pen. in fi. ex de secun. nup.
& ij. quij. §. hinc colligitur. & hanc opi. approbat gl. in l. j. in fi.
de secun. nup. & l. liberor̃. preallega. Cuius ꝫ ium no. in gl. decreto. C. de bis qui no. infami. & illam opi. tꝫ Modo. in d. l. C. de
secun. nup. gl. in c. h. ex de secun. nup. ponit opi. & firmat
Jnn. ibi dicit sic. Aut loquimur ꝺ penis qua patitur mulier
eo, q̃ intẽp⁹ luctus nubit illas hodie nõ patit sed contra
2 per canonẽ. a Aut loquimur de penis, quas vxor patitur p̃ter
q̃ nuptiis liberis existãtibus ex viro p̃imo, & ille pene adueniẽ
die videntur habere locum. Et est ratio, q̃ prime pene sunt
re pene, secunde non sunt, sed sunt introducte in fauorẽ filior̃
Ita tenet ibi Host. per plures ratiões. & y. i. l. ij. C. de secun. nup.
tꝫ cõtrariũ. & nititur respondere rationibus Host. auctoritatibus Ly. Jo. And. & dicit in d. c. fi. & tenet opi. Bar. Jo.
Et ista vꝝ veritas circa quod vide gl. Host. in sum. de fun. nup.
Et no. gl. tene tamen. ibi in fi. vide vt no. d. l. ij. C. de secun. nup. &
4 in d. l. decreto. ¶ Mo. gl. que incip. vt C. ista benedicit q̃ dãdo
tur illi legi prime & secunde. C. de sec. nup. sed non videtur. d.
qua mulier. C. ad Ter. q. ibi idem dicitur quod hic sed no
non dꝫ q̃ filij filiorum succedant, sed hic sic. videtur tex.
tex. velit dicere q̃ illi legi velit adhcere q̃ iam est contra flan
tũ, per leges antiquas. q. hoc patet. q. ex veteribꝰ adijcit.

ADDITIO.

8 ¶ Per canonem. Ad quod vide ff. ely. i c. j. de spon. in vꝫ col. p
pe fin.

1 ☞ Honorare, id est extra honorem ponere.
2 Pater mater transiens ad secunda vota, an amittat proprietatem.
3 Obligatio in aduentitijs, an bodie cadat inter patrem & filium.

1 Filij non debent esse castigatores parentum, & quãdo possint esse
2 tutus quando possit interdicere administrationez bonorum suo
rum patri.
3 Pater vel mater quod non habent ius eligendi vnum ex filijs i
lucro alterutri ex coniuge proueniente.
4 Filiusfa. quod de iure ciuili etiam habeat heredem

Si verõ. Parente ad secũdas nuptias cõuolã
te liberis non existẽtib⁹ lucra sunt pa
rentib⁹ pleno iure acquisita, liberis aũt ex tẽtib⁹ ipsoz est ppzie
tas: & vsufr. parentum administratio, & parentibus cõpetit, circa
castigatione filioz alienatione penit⁹ interdicta alias vẽdicatio
filijs mittitur nulla eis p̃scriptione currẽte nisi. xxx. an. eis,
incipientib⁹ currere. cũ fuerit sui iuris, & puberes liberoz ũ electio
nequeũ ad dicta lucra in libero transmittenda patri penit⁹ in
terdicta. hoc dicit. † Ex bono rare, id est. extra bonorem ponere.
¶ Oppo. quod pater & mater per translatiũ ad scõa vota mor.
pietatẽ nõ admittat, cũ de ea testari possit. l. femine. §. j. C. de se
cũnup. buꝰ timore Pla. & But. sunt i diuersis opi. Rã ōt Pl.
q̃ olim l. femine. retinebat ppzietatẽ, sz filijs seruare tenebat. sz
g hic. §. inchoãti pdit propzietatẽ. Bu. vero dicit, q̃ p. l. femi
ne tantũ ẽt ppzietatẽ amittebat. Sz olim habebat electionẽ vt d. l. femine,
hodie nõ quod dicit de elec. corrigitur, vt j. e. §. veniẽt. ¶ Mo.
gl. sz secundo viro. in fin. Veritas est quod in aduẽtitijs seu ex
2 cidentitia inter patrẽ & filium potest esse cautio, vt not. in aut
vtili. C. de offi. testa. & de pac. do. l. iũ. ff. de fideiuss. l. si quis pro
ex de cõd. inde. l. fi. ater a fratre. i j. gl. mag. vñ tex. in l. iubem⁹
in fine. in supradictis autem. C. ad Trebel. licet gl. ibi dicat i duo
bus casibus etiam speciale. ¶ Venio ad §. sed q̃ sancitũ i quo
dam. q. l. erubescit &c. & quod intelligo verũ quatum administra
tionem patrimonij, vt hic sed bene posset filius patrẽ corrigere,
vt lij. §. lij. quis quasi. ff. de condi. ob causam. gl. alleg. hic & ria,
non soluit illud & quod dixit: q̃ filius nõ põt interdicere admi
nistrationẽ patri, intellige esse verũ scõm istam distinctionẽ. q̃z
3 pater dissipat bona in quibus filius habet propzietatẽ, tũc ỏ
bet distingui, aut filio debet dari regressus. q̃z pater bona immo
bilia vendit, quæ vsu non cõsumunt. tunc filius nõ põt reprehen
dere patrẽ circa administrationẽ, & ita hic & C. de bo. q̃. liberis.
Lij. §. non autem. Si vero pater vendit res mobiles, quæ de facili
possunt non appere, tunc si pater esset nõ soluẽdo, & esset homo
malæ vitæ põt patri administratio bonoz interdici. vt l. fi. C. de
sen. pas. facit l. Imperator. ff. ad Treb. pdicta intelligẽ i patre sa
næ mẽtis. Si vero pater esset furiosus, tũc dic vt l. is q. ff. de tut.
4 & cur. & ab his. & l. j. in fi. ff. de cura. furio. ¶ † Venio ad. §. ve
nient. In quo no. q̃ pr̃ vel mater nõ habent ius eligẽdi vnũ ex fi
lijs in lucro alterutri ex cõiuge prouenientẽ. qui cõcor. §. p̃ximus
5 & de nõ eligẽdo sed o nubẽ. & hic per hunc. §. & illum corrigit. l. fe
mine. & l. generaliter. §. diuidendũ. C. de secun. nup. & p hoc sup
d. femine. est posita. aut. lucrũ. quæ est sumpta ex isto. §. & d. §. p
ximus. Nec obstat huic. l. in quibus. i fi. C. de secũd. nup. Nã
ille. §. vt ibi no. duas lecturas. Prima est. q̃ parẽs qui lucra
tur. & illud lucrũ perdit per translatiũ ad secũda vota. sz ius eli
gendi inter filios suos. & vnũ alteri in tali luc. disponẽdũ. & secũ
dam hanc lecturã ille. §. nõ corrigitur. imo cũ si. huius. cõcor. Et
sm hanc lecturam tenent doc. in d. l. quibus. in fi. & p istis du
obus lecta. vide hic no. ver. patiantur. & gl. super. ver. licu. secũm
naturã. ¶ Ultimo circa hunc. §. not gl. super ver. nup. & gl.
maxime. Et qua gl. habes quod illud quod dicitur q̃ filius. fa
milias habet heredem, est ad inueniendum per authẽ. de he
redi. ab intesta. §. j. Sed veritas est. q̃ etiam de iure ciuili fili
us fam. habet heredem. vt. l. quod scitis. C. de bon. quæ libe. & l. fi.
C. de lic. & idem l. fi. §. fi. C. ad Tertul.

ADDITIO.

¶ Obligatio. Adde do. Soc. in consi. clxij. incipiẽ. eõsiderata cõ
tinentia casus ver. confirmant præmissa ex eo. in fin. ij. par.
vbi refert Barto. in d. l. frater a fratre alleg. in tex. tenere cõ
munem. & quod communiter omnes ibi tenent contra eum.

¶ Stipulatio concepta sub duabus contrarijs conditionibus
committitur ex vna ex alia committi non potest.

¶ Capitio huius. §. quid addat ad §. hoc autem. supra de non
dig. secund. nuben.

¶ Capitio huius. §. quod habeat locum i lucro dotis, & donatio
ne propter nuptias.

¶ Dictum. l. interpretata. quod sit in l. in interpretante.

Quoniam infirmas. Parẽte ad secũda
nuptias liberis vno filioz, absq; filijs defuncto lucrũ ad paren
tem redit pro certa portione ex pacto non existentium liberoz &
reliqua vero ad filij heredes pervenire debet & p eade portiõ. de
alienatio cõfirmatu, q̃ alienatio valet, & in totu m. si omnes hijs
parentis præceſſerint. ¶ Item filij talia lucra quæ debentur
pp trãslitũ ad secũda vota percipiunt, dũmodo nõ fuerint ingra
ti. hoc dicit vsq; ad §. optime & gl. m ag. penit casum. In textu
ibi filioz vnus sine filij. secus si cum filijs. vt. j. eo. ver. vñi plu
1 ribus. & ibi si vero non habeat, &c. ¶ † P. hic innuit. quod ap
posita fuerint pacta vnũ de lucrando totu in casu existentiũ libe
rozum, sm de lucrando partem in casu non existentiũ liberozũ,
& tamen in vtrunq; pactum habet effectum, vires alterius de
bent cessare. Nam videm⁹ quod si stipulatio sub duabus contra
rijs cõditionibus cõcipitur, & ex vna cõmittatur, non potest ex
alia committi. vt l. si ita qui stipuletur. ff. de verbor. obligationi
bus. ff. iudi. sol. l. cũ quærebatur. Eadem de cõditio. instit. l. si
plures. cũ simi. Sic ergo & hic, ex quo pactum ex vno cõmissum
non põt ex alio cõmitti. solu. Gl. hic dicit quod ista iura magis
sunt voluntaria quã rationabilia. Et ista fuit optima Gulielm. de
qua fit mentio in aut. & si quis. C. de secun. nup. & circa qd ibi no.
gl. & Doc. Sunt & aliæ opiniones hic tãgunt. & vide qõ no. d. l. cũ
quærebatur. de quo dic vt plene dixi in §. proxime. s. de non
elig. secun. nup. vbi etiam vide quid iuris si non fuit appositum
pactum sm de lucrando partem in casu non existentiũ liberorum
2 ¶ † Quero quid addit hic. §. ad hoc autẽ. s. de nõ eligẽd. secun.
nub. Dic quod addit in hoc, q̃z per illum. §. non cõfirmatur alie
natio propter pactum non existentium filiozum. nisi q̃ omnes
filij præmoriẽtẽ parenti. Sed per hunc. §. confirmet alienatio
ex pacto nõ existẽtium filiozum, etiam vno filio sine filijs parẽti
premoriuo, & hunc casum addit Imperator ad dictum. §. hoc
3 autẽ vt hic in litera dicit. † Sed q̃ro i q̃b⁹ lucris hz locum iste.
§. dic q̃ si lucro dotis & donatiõis propter nup. & hoc sentit hic
Jo. q̃ est verum. nam hic §. ad interpretationẽ. d. §. hoc aut loq̃
tur in dote & donatione. ergo iste. §. habebit locum in eisdẽ casi
bus cum in his casibus sit locus legi interpretanti, quib⁹ est locus
legi interpretare. vt §. de filijs ante dotalia instrumenta natis.
s. h. ff. de coniun. cum ea incipa. lib. l. nihil.

1 ☞ Vir. vel vxor an teneat filij primi. matrimonij dotẽ vel dona
tionem propter nup. seruare si transeat ad secunda vota.
2 Si mulier dedit in dotem omnia eius bona scõo viro & decedat
in matrimonio sine liberis, vir non lucratur ex forma legis mu
nicipalis vltra illud q̃ hz habere vn⁹ ex filijs primi matrimonij.
3 Filij secundi matrimonij an admittatur cum primi matrimonij
ad revocandum plus dato secundo viro.
4 Ius filij secundi matrimonij. an in bonis maternis debeat habe
re legitimam sicut filij primi matrimonij. vbi quod sic.
5 Filij primi matrimonij an admittãtur ad revocãdum, qñ mulier
dedit omnia bona in dotem scõo viro cum pacto de lucrando to
tum.
6 Donatio facta per virum vxori, vel econtra, vltra formã hic tra
ditam. licet bene legi renuntiet, quod non teneat.
Dispositioni huius. §. quod renunciari non possit.

Optime verò. Parenti ad secũdas nuptias cõuo
lanti non hz largiri, vel relinquere
plus secundo viro vxori quam vni liberorũ primi matrimonij
in quẽ minus cõtulit, & qõ plus dederit, poterit p liberos revoca
ri, nisi liberi parentibus fuerint ingrati. h. d. ¶ † Oppo. & vñ, q̃
vir vel vxor nõ tenetur filijs primi matrimonij dotẽ vel do. pro
pter nup. seruare hz transeat ad secunda vota. vt l. si liberis. C. e.
pp nupt. Si hz alia bona, ex quibus possit consulere filijs primi
mrimonij, & obtinet qõ dz ibi, sed in l. cõtraria dicit, aut hz bona
extra dotem, vel donationem propter nuptias, ex quibus posset
cõsulere filijs primi matrimonij, & obtinet q̃ dz hic. Tu dic, aut pater aut mater datur oia bona sua in dotẽ
vel donationem propter nup. secũde vxori, vel scõo viro simpli
citer nõ apposito pacto de lucrãdo & tũc põt. vt ibi. Aut vtili da
re apposito pacto de lucrãdo ab initio. vel ex postfacto vult reli
quere, vel largiri, & tũc nõ pt plus lucrari quã lucret filius primi
mrimonij. cui minus datur. circa qõ vide qõ no. gl. in l. hac edi
ciali. §. si vero plus. in gl. sz pone. C. de sec. nupt. & idẽ in l. nulla.
2 C. de iure dot. ¶ † Et per hoc apparet qõd si mulier dat in dotẽ
oia bona scõo viro, & decedit in matrimonio sine liberis vir non
põt lucrari ex forma legis municipalis, vltra illud qõ dz habere
vnus ex filijs primi matrimonij. vt pz hic, & in l. hac edictali. circa
3 pri. ¶ † Opp. dicitur hic, qõ filij primi matrimonij revocãt
plus datum secundo viro. vel vxori quam dicatur infra. l. cõtra
ria. imo ad revocandũ debent admitti etiã filij secũdi matrimo
nij vna cũ filijs primi matrimonij. vt C. de sec. nupt. l. q̃m præte
rite. Solu. distingue tria iura. ¶ Primo, de iure antiquo id qõ

plus datū est, puenīebat soluz ad filios primi matrimonij, vt. l. hac edictali. p cal'le. ¶ Postea. secundo iure introductū fuit q̄ debet peruenire ad filios tā primi matrimonij quā secūdi. z sic corrigit. d. l. hac edictali. ¶ Tertio redit ad ius antiquū introductū p dictā. l. hac edictali. z ita loquit. Et not. glo. hic manifeste. in fi. ¶* Sed hic quero, an filij scōi matrimonij debeat habere debitum iure nature. gl. formāt hāc questionem in authē tica. ad eos. C. de secūd. nup. sed nō firmat Jacob. de Belui. hic tenet, q̄ filij scōi matrimonij debēt habere legitimā sicut filij primi matrimonij per. §. nec illud j. eod. z dicta. l. hac edictali. l. p̄incip. C. de secūd. nup. cū alijs, z argumēt. supra de triēte, z semisse. §. primo. licet nō admittātur ad reuocādū quod plus datum est secundo viro, vel vxori. quā habeat vn⁹ ex filijs primi matrimonij. qui min⁹ habet. ¶* Itē quero, pone q̄ mater omnia bona dedit in dotē secūdo viro pacto interposito de lucrādo totum, an filij primi matrimonij totum reuocabūt: Vide q̄ not. in dicta. l. hac edictali. §. si vo. in gl. q̄ incipit. sed pone. ¶* Ultimo not. tex. ibi nulla machinatione, ꝛc. Ex quo habes q̄ si vir donat vxori, vel econtra. z in donatione excederet formā hic traditā, z huic renūtiat, talis renunciatio non tenet. nō enim est introductū in fauorem plus donātis, sed in fauorē alterius. s. filiorū, vt hic dicit. Idē habes in dicto. §. si vero. ibi circūscriptione, ꝛc. z sic renunciatio non valet, vt in capitu. si diligēti. extra de foro cōpetenti cum similibus.

Quia vero. In hoc. §. ponit quo tēpore inspicit, an sit plus datum scōo viro, vel vxo. quam filijs primi matrimonij, cui min⁹ est datū. z breuiter hoc dōt. An vitricus vel nouerca habeāt plus tēporis a morte parētis, z tēpus inspicitur. ¶* pp. glo. magna. z videtur q̄ inspiciatur tēpus date, nō tēpus mortis, vt l. si cōstāte. §. finali. C. de donatio. ante nupt. infra eod. z. §. de augmētis. dicūt quidā. z quod hic, §. corrigit illam legē. sed certe ista solu. nō est vera, cū eodē modo cōtra dicat. §. de augmētis. j. eo. qui post hunc. §. Alij dicūt q̄ vtrunq; tēpus inspicitur p̄out. est vtilius ipsis filijs, vt notatur dicta. l. si constante. §. fina. Alij dicunt. z ponūt aliā solutio. q̄ dic. vt in glo. quā solu. tenet Jacob. de bel. z facit p illa solu. j. eod. §. si vero. in p̄incip. z in fi.

1 ☞ Dos. z donatio p̄opter nuptias, an debeant reseruari filijs.

Hec illud. Parēte ab intestato decedēte post secūdas nuptias liberis exististētib⁹ de ābob⁹ matrimonijs tertijs nuptijs non ꝛctis, res suę p̄prię. z lucra legatorum, z fideicōmissoruz ad omnes filios equalit debēt peruenire. lucra vero dotis, z donati. p̄pter nupt. ad filios tātū ex eo matrimonio suspectos, a quo descederūt dicta lucra. debēt venire. hoc
1 dicit. ¶* pp. dicitur q̄ dos, z donatio p̄pter nuptias debēt seruari. cōtra supra odē. §. soluto. in p̄incip. z in fin. vbi cōiūx lucrās de illo lucro facere potest q̄ quid vult. Dicunt quidā q̄ hic tenuit ad secunda vota, ibi non. hec solutio. in quātū respicit filios secūdi matrimonij, non est vera. cū non trāseat ad triēnium matrimonij, quare Ang. so soluit. De quo dic vt in glosl. q̄ opi. reputatur per glosl. tā quā lit cōtra mētē dicti. §. soluto. Sz certe ista sol. Ang. non est contra mentem, sed exp̄resse contra tex. illius §. quare solue vt in glo. z vt dixi in. d. §. soluto.

Quia vero. Parētes cogūt seruare filijs lucra matrimonio soluto diuortio q̄madmodū z si morte, z idē seruādū est in lucris super dotatis matri factis. h. d. ¶ Not. ibi, si matrimonium ad primā partē facit supra codē. §. soluto. in p̄inci. z q̄ ibi not. ad secundā partē. Facit text. dicto. §. soluto. verū. si filiozum.

1 ☞ Dos. z donatio, ppter nup. potest regulariter diminui partibus consentientibus.
2 Probatio cōtra p̄sumptionem de iure nō admittitur, nisi per partis confessionem.

De augmentis. Parētibus ad scōas nuptias cōuolātibus, liberis ex p̄riore matrimonio existētib⁹ nō lz dotē vel donatio. p̄pter nuptias diminuere, ne aliqd aduers⁹ filios prioris matrimonij machinari
1 cōtigat. hoc dicit. ¶* Ex hoc. §. quod lz diminutio regulariter admittatur partib⁹ cōsētientib⁹. vt hic. §. in p̄inci. z. l. si constante. C. de donatio. ante nup. z allit in viro. z vxore ad secū. nu. cōuolātibus liberis ex p̄riore matrimonio existētibus, vt hic. §. fi. idē
2 dicta. l. si cōstāte. in fin. p̄alleg. ¶* No. glo. quod nō debet, ibi, q̄ de iure est p̄sumptio, contra quā non admittitur probatio in contrarium, vt l. non est verisimile. ff. q̄ met⁹ causa. nisi p confessionē partū, vt no. tertio. de equali. doctis. §. sinautē mulier. z nota. per doctoz. in authētica. sed iā necesse. C. de donatio. ante nupt.

ADDITIO.

a ¶ Nisi per confessionem. Adde Matt. matthesi. singula. fin. exix. incipien. nota. quod p̄sumptio.

1 ☞ Donatio vsusfructus facta inter vivos, inter coniuges quando valeat.

Si vero solum vsumfruc. Ususfructus, vel viro relictus per secundas nuptias nō admittit. nisi ex p̄sim aliud dictū sit. sed vsufr. dotis vel donatio p̄opter nuptias admittitur, etiam si a moriente muliere fit dictum. h. d. fin glo.
1 ¶* Querit gl. quid si donauit vsumfructū inter vivos vir vxori, vel econuerso, ita quod tp̄e donationis talis donatio nō valeat nisi morte confirmetur. Dicit gl. idem q̄ in vsufr. relicto post mortem q̄ talis donatio eq̄paratur donationi valide ab initio. sic dic vt in vlti. gl. Sed certe quod dicit gl. quod equiparatur donationi valide ab initio intelligitur, nisi per donatorē reuocetur. q̄ pōt, vt in l. cum hic status. §. ait oratio. z §. pententiam. ff. de. do. inter virū z vxo. Posset enim ex post facto talis donator interdicere, ne recipiens dotē lucretur. si transeat ad secunda vota, z sic per omnia est idē si facta sit donatio inter coniuges, quę ab initio nō valet sed morte confirmātur, que est in lega. z fideicōmissis in dona. valida. ab initio. vt not. gl. mag. in fi. que incipit. z dona. p̄opter nupt. posita in sequen. verū. sed hec ad quę venio. Et p̄o huius intellectu quero ad literam huius. §. z glo. ponit duplicē lec. z approbat secundam dicens. quod est magis consona litere quam prima quod dic in gl. Sed certe posset dici quod prima lectu. magis applaudat litere quam secūda, z tex. exp̄resse dicit quod vsufruc. fuit in dote datus, non autem de eo quod fuerit in dote p̄opter nupt. Nec obst. quod dicit glo. quod tunc non ex lege, licet ex hoc pacto, q̄ hoc credo. Et q̄ hic dicit ex lege, expone. i. ex pacto sicut p̄obatur alibi, vt l. hac lege. l. cum in l. z l. fundi. ff. de contraben. empt. z Lin l. ff. loca, z Lin quis. §. ea. l. ff. de verbo. obligat. Utraq; tamē est vera in sua na. sed vnū obstat p̄me lec. q̄ hic dicit, nil penitus. auther. de locum. C. si secund. nup. mulier. ¶ Circa quaz lectu. vide quod ibi no. per Docto.

Quoniam omnino. Pater vsumfructum, per translitum a 1 secunda vota non amittit, in castrēsi. quasi nil innouatur hoc dicit.

Mater tamen. Donatio a matre inter filios facta non reuocatur per ingratitudinem. nisi ex tribus causis, matre ad secun. nup. conuolante. h.
1 d. ¶* Querit glos. quid in patre secundam p̄orem accipiente. Dic vt in gl. §. nota. z idem not. glo. C. de reuoc. dona. aut. quod mater que sumitur ex isto §.

1 ☞ Mulier secundo nubens amittit dignitatem primi viri. nisi hoc specialiter a p̄incipe impetraret.
2 Homo satur non ita bene discernit, sicut ieiunus.

Non tamen. Mulier ad secūdas veniens nuptias p̄oris viri dignitatem, z p̄uilegia amittit. secūdi ac iurit, z retinet. Itē libera nupta patrono, postea matrimonio sol. diuortio ad secūda vota peruenit nō pōt.
1 h. d. ¶* No. q̄ vxor amittit dignitatē viri, si hominem infra
2 dignitatis postea nubat. vt hic. in l. femine. ff. de sen. C. de inoff. l. mulieris. lib. x. z de digni. l. mulieris. li. xij. nisi mulier tūc ens ad secūda vota spāliter impetraret a p̄incipe. dignitatē primi viri retineat, vt ff. de sena. l. femine. Not. in §. iocundum. et
2 glos. ¶* quod homo satur non ita bene discernit. p̄q. j. d. reus.

ADDITIO.

a ¶ Nubat. Adde Bal. in l. cum te. C. de reuoca. dona. per illum text. optimum, z Ang. in l. cum quidam. ff. de iurisdi. omni. iud. z in auth. sacramentum. in ver. si mulier. C. quando mul. in offi. fun. posl. Ratio autem est in p̄promptu. puta mulieres garulas radūs maritorum. l. femine. ff. de sen. cum simi.

1 ☞ Vitricus quod possit esse tutor sui p̄uigni.

Eisdem quoque. Mater omnibus etiā filijs dignioz ad filiozum educationez, nisi ad secūd. nup. accesserit. h. d. Et. non solu z ibi vel alegnitas, z lz annuni ad retinendi exceptio regule, vt supra dixi. Quę
1 ¶* Adde hic quod gl. nō firmat, an vitricus possit esse tutor sui
a stincte. z idem nota in l. p̄ima. C. vbi pupil. educ. debe. Et quę indistincte possit esse tutor vitricus, tenet glosl. in l. vltima. de

de contrario iudi.tu.ꝛ idem tenet in l.nonnunquam.ff.de ado.ꝛ ibi per Huli.de Lun.ꝛ de hoc in Spec.§.nunc dicendū.verti. veruntamen.Et aduerte ad id qđ ā.dicitur de educatione,q2 dz intelligi de educatione ſiēda dę bonis filiozum,ſed de bonis matris indiſtincte poteſt alimentari, vt j.illud.§.vt lic.mat.ꝛ anie.

ADDITIO.

¶ Vitrię poſſit eſſe tuto2 indiſtincte.Tu dic.vt plene no.Bal. in l.ſi pater tuus.ꝛ quod ibi poſui in apoſtil.in verſic.tuto.C.de contra.iudi.tutele.

¶ Dos conſtante matrimonio an ſolui poſſit.

¶ Mulier an teneatur compenſare cum dote id quod ſibi vir donauit,quod non,niſi inquantum ſit facta locupletio2.

¶ Vir ſoluendo dotem vxori conſtante matrimonio ſine cā,quando liberetur.

Exceptio,dolo facis,quando obeſt agenti contra virum, qui ſoluit dotem vxori conſtante matrimonio.

Exceptio,dolo facis,quando obſtet agenti propter interuſuriū medij temporis.

Notes. Notes conſtante matrimonio reſtitui non debent,alias donationis inſtar obtinent,ꝛ maxime ſi ad ſecundas peruenerit nuptias.h.d. ¶ Vp.ꝛ vſ.ꝛ q dos conſtante matrimonio ſolui poſſit,vt l.ſi cōſtante.ꝛ l.ſi qs.ff.ſol.ma.l.mutuo.§.manente.ff.de iure do.cū ſi.Sol.Hic dz,eſt regulariter,vt hic gl.ꝛ C.ſi dos conſtan.ſi.at.l.j. ¶ Op.ꝛ vſ.q ſemper dos conſtante matrimonio poſſit ſolui,lz ſit donatio,q2 matrimus iure cōpenſationis poſſit eſſe ſecurus, cū dos propter petitionē poſſit reuocari,vt l.ſi ſponſus.§.fin.ff.de do.inter vir.ꝛ uxo.cuz ſi.Solue vt in gl.que incipit,ſi prohibite,que tz q mulier nō tenetur cōpēſare,niſi inquantū eſt facta locupletio2 ex eo quod marit⁹ ſibi donauit,vt d.l.ſi ſponſus.§.ſi.l.uj.§.ſi.l.ſeq.e.tit. ¶ Tenet ergo gl.q vir ſoluendo dotez conſtante matrimonio ſi mala legitima nō liberatur,niſi inquantum eſt locupletio2,ꝛ tūc liberatur iure cuiuſdā cōpenſationis,vt hac gl.quā tene menti. Et q hec gl.dicat verū,qđ vir non liberatur,niſi inquantū eſt locupletio2,vt prouocari per l.ſic pro rata.§.maritus.ff.de relig. Et hoc tz gl.ff.ſol.ma.l.uj.in pzin.,pbatur etiā in l.ſi cū dotē.§.j. eodi.ꝛ no.ea.l.§.ſi mulier.ꝛ hāc opinio.tz Cy.C.ſi dos cōſtante matrimonio.l.j.ꝛ pbatur optime in l.ſi.ff.de iure do.e.ti.no.in l. cū in fundo.§.ſi vxo2.in ſi.in gl.tunc.Sed Ja.de Aire.tz ꝛiuz, vt ipſe no.in dl.j.C.ſi dos conſtante matri.ꝛ inter alias rationes quas fecit,pbatur,q2 debito2 in diem ſoluēdo ante dīē liberatur,vt l.q in diem.ff.de ſol. ¶ Itez pbatur per l.debito2. ff.leg.ſi de iure dotiū.ꝛ per l.cū in fundo.§.quod ſi mulier.eo. tit.ꝛ per l.vir vxoꝛi.§.j.ff.ad Velleia.Sed ad l.quod in dic.reſpondeo quod illud regulariter fallit fauoze dotis. Ad l.debito2 tñ de altero de nubꝫ modis.Nā dos ſoluta matrio,nō pōt reſtitui mulieri conſtante matrimonio,vt l.cōtraria.Hāc ſolutionē pro dat gl.in dl.ſi conſtante.ꝛ gl.pe.in l.ſi conſtante.C.de do.ante nu. Vel dic,q illa lex non eſt contra ea que dixi,q2 non cōtingit liberatio ipſo iure,ſed cuiuſdam cōpenſationis,ꝛ ita in caſu noſtro,q2 hic eſt contra cōpen.inquantū mulier eſt locupletio2,vt hic not.gl. Non obſt.l.cū in fundo.§.q ſi mulier.q2 ibi loquit in reſtitutione neceſſaria,hic vero in voluntaria. Non obſt.l.ſi vir vxoꝛi.q2 ibi ſoluebatur dos,vt ſoluto matrimonio,vel ſi intelligas q conſtante ſoluebatur tñ ex legitima cā. ¶ Et not.gl.ſed nonne in ſi.No.ex hac gl.q2out intelligitur in re dotali mobili ꝛ excepto dolo facis,obſtat ei,cui reſtituꝛ eſt ex interuallo potuit debeat habere interuſuriū medij tpo:nā maritus tenetur dotē reſtituere vxoꝛi hodie poſt annuz,vt l.j.§.exactio.C.de rei vxor.ꝛ ſibi obſtat exceptio dolo facis,niſi in eo qđ dz mari tus ꝛ peruerari.Et idē tz Hulie.de Lun.in l.j.C.ſi dos cōſtante matrimonio.lz alij aliter intelligunt,vt ibi no.ꝛ idē etiam no.ff.de condic.ob cauſam.l.ſi donaturus.in ſi.Ad idē tex.in l. repoſtat.§.ſi uptura.ff.de peculio.Ad idē.l.ſi ſocer.§.Lucius. ſed ma.q babetur in l.ſi marito.§.j.Fm pzimā lecturam eo in tit.cuius contrarium tenet Old.in d.§.Lucius.vbi ipſe tenet q reſtitutio dz fieri ex interuallo,non obſtat petenti exceptio dolo facis,propter interuſuriuz medū tpis,pzobat ipſe per l.mulier.§.rerū.ff.rerum amotarum,ꝛ quod ibi no.ꝛ per l.fin. q.ff.ſoluto.ibi.ff.vt leg.non caue.ſed tenendo pzecedentē opi.re. Et primo non obſtat dictus §.rerum.q2 ideo viro agēti obſtat exceptio.dolo facis,q2 mulier in apmonendo delictuz ſimili,vnde propter ſuum delictū perdit beneficiuz regule,dolo facis.Sed nō obſtat dictus §.idem queſijt,q2 qñqz ille,qui ex interuallo dz reſtituere.hz dilationē a lege miſerationis gratia, quę eſt veritas,ꝛ hz annum ad reſtituendum bona mobilia,ꝛ tunc obſtat petenti exceptio regule,dolo facis,niſi quantū ex pacto ſe lucrari,vt ſupra dixi.Qñqz qui ex interuallo debet reſtituere, hz dilationem que reſpicit ipſam obligationē non antē datur dilatio miſerationis gratia,ꝛ tunc nō ob.ęxce.regule dolo facis. Ita loquitur dictus §.idem queſijt.Et hec diſtinctio pzobat.ff. de cōpenſatio.l.ſi cum militi.in fi.illud qđ dixi.videlicet in casibus habere locum regulam dolo facis.intellige vbi eſt liquidū petenti debere reſtituere,alias indiſtincte d.regula nō obſt.ita not.in l.doli.ff.de doli exceptione.

ADDITIO.

¶ Vbi eſt liquidum.Adde omnino q no.in apoſt.ad Dyn.poſt do.Boer.in regula,dolo facis.per iſtum alle.in ij.addi.

1 ¶ Pena de qua hic,an hodie habebit locum, ex quo mulier non iurat.

2 Pene de quibus hic,an hodie ſint ſublate.

3 Mater que tranſiuit ad ſecunda vota, non petito tutore ꝛc,vel ſi petijt.male adminiſtrauit,an teneatur in ſubſidium,quod nō, niſi in fraudem fecerit.

4 Tutor petitus a matre tranſeunte ad ſecundas nuptias,an dari debeat remiſſiue.

5 Mater luxurioſe viuens priuatur tutela filiozum.

6 Mater tranſiens ſolum ad ſponſalia,priuatur tutela.

7 Mater que tranſiuit ad ſecunda vota, an matrimonio ſoluto poſſit ad tutelam filiozum redire,remiſſiue.

8 Mater data tutrix in teſtamēto ſi tranſiuit ad ſecunda vota, an patiatur penas de quibus hic,remiſſiue.

Si autem tutela. Mater tutela legitimo2uz filiozū,vel naturaliū deſerta ꝫ ſacramētū,ꝛ āte rōnes redditas ad fas trāſiēs nuptias, easdē patiť penas,quas ꝛ mulier āte tps luct⁹ nubēs, 2 penaꝛ diſſolutionē eiſdē modis cōſequit.h.d.† ¶ Quero,hic dz,iurās cū hodie mulier nō iuret,an habebūt locū hodie iſte pene:Dic q ſit,vt no.in aut.eiſdē penis.C.de ſecū.nup.ꝛ ibi per doc.ꝛ vide glo.j. 1
2 vt ſi.,pbi.mat.de.ꝛ cre.§.ſi. ¶ Quero,cū hodie ſit ſublate pene,quas patiť mulier nubēs ītra tps luct⁹,ꝛ dixi.ſ.c.§.pzio ſi q dē an hodie iſtas penas patiť mulier.q deſerta tutela filiozū ſcōo nubit:Dic vt p Jnn.in c.ſi.exde ſecū.nu.vbi gl.tāgit.ꝛ idē ſentiunt doc.in d.aut eiſdem penis.q colligitur p no.per eos in l. j.C.de ſecun.nup.ꝛ p Jo.and.in d.c.fin. ¶ Quero.mr debet petere tutorem filio,anteqz trāſeat ad ſecūda vota, pone q petiť a matre male adminiſtrauit,an mater in ſubſidiū teneat:ꝛ videť q ſic.vt l.ſi.§.perſonis.C.de admini.tuto.Sed ītium determinat do.Lāber.de Ram.vt refert Jac.de Belu.vt non teneaſ,niſi hoc fecerit in fraudē luct⁹.arg.l.non ſolum.ff.ad Tertul.ꝛ vide Cy.in d.§.perſonis. ¶ An aūt petitus a matre debeat dari.no.gl.ꝛ Dy.in l.ſi qs ſub cōditione.ff. de teſta.tut.ꝛ i aut. matri ꝛ anie. C.qñ mulier tut.of.fun.po.ꝛ ibi per Cy.in vñ.q.ꝛ 3
Spe.in ti.de tu.§.nūc dicēdū.ver.pē. ¶ Quero,hic loquit de trāſeūte ad ſa vota,ſed ſi alit luxuriata eſt an repellaťa tutela. Blo.in aut.ſacramētum.C.qñ mulier ꝛc.h.d.Pzo quo optime l.ſi.e.ti.vbi dicitur quod mulier debet intactam pudicitiam ſeruare. ¶ Alterius quero hic loquit de matre ꝛc.quid ſi ſolū ad ſpōſalia trāſit an repellatur a tutela.Spe.ponit q ſic vt ipſe no. 6
in ti.de tut.§.nūc dicēdū.verſi. quid ſi nondum.ꝛ per do.in l.nō ſine.C.de bo.que lib. ¶ Quero qd ſi mater ſcōo nubēs ita qđ reiecta eſt a tutela finito matrimonio velit tutelam filiozū reaſſumere an debeat audiri:Doc.formāt iſtā.q.i d.aut.matri anie in ſi.q.Spe in d.§.nūc dicēdū.ver.qd ſi mater. ¶ Quero ma- 7
ter eſt data tutrix filiis in teſtamēto an ꝓpter trāſitum ad ſcōa vota patiatur penas huⁱ⁹.§.dic vt no.gl.ꝛ Doc.in l.omnē.C.ad Ter.per Doc.in d.aut.matri. 8

Placet quoque. Pater filio cautionē pſtare cōpellitur de pſtādo legato, ſi ſecundas contraxerit nuptias.h.d.

Sed ꝛ ſi quis. Clerici vltra cātores aut lectores nuptias ꝫhere non poſſunt. Cātoribus enim ꝛ lectoribꝫ permittitur ſolis:ſed ſi ad ſecūdas pueneriť nuptias ad ſacerdotū culmē aſcēndere nō poſſunt. ¶ Jtē laic⁹ dimiſſa vxore in virginitate ſuſcepta ꝛ vnica,ad ſacros ordines promouerit poteſt alias ſecus.h.d.

¶ Vſufructuarius ſi ſatisdare non poteſt an vſufructus remanere debeat penes pzopzietarium. 1

Conditio pzohibens nuptias quando valeat. 2

Juramentū cui magis deferri debeat an reo vel actori. 3

Legatum factum vidue ſi non nupſerit,an valeat,remiſſiue. 4

Que vero. Legatum relictum ſub ꝺditione nuptiaꝛ pzohibēdaꝛ a viro vel ab vxore vel extraneo valet,ꝛ ꝺditio ſeruari debet:alias legatū amittitur,ꝛ ſolutū repetiť ꝛ reſtitui debet cū fructibus ꝛ acceſſionibus medū temporis interatoria vel fideiuſſoria cautione pzeſtita ſm qualitē rēi ꝛ perſonaꝛ.h.d.† Nota text.ibi.ſi autem non valet,ꝛc.quia 1

facit ad q. qz vsufructuari nō pōt satisdare debeat vsusfructus remanere pēes propietariū, z pprietari pstare vsurā vsq; ad tertiā cetch. De qua qō quid iuris sit, quādo vsufructuarius nō potest satisdare, dic vt not. doct. in gl. in l. ii. ff. de vsufru. vbi al leg. huc tex. videlicet authē cui relicta. C. de iudi. vi. q̄ sūmit ex
2 isto §. z no. per glo. in c. fi. extra de pig. ¶ Oppo. z videtur qō conditio prohibendarū nuptiarum non valet. l. cum ita legatus z l. cum tale. §. rescriptū est li arbitra. z §. Denie. ff de cōditio. z demōstratio. gl. no. tra circa hāc materiā ponit quadruplex i. de quo per docto in l. ij. C. de indi. vi. Not. glo. hoc ibi, vel q ve-
3 rius ꝛc. ¶ Po. istam partē glosse. z eius rationē, ex qua ratione habes, z colligit, cui magis debeat ferri iuramētū, reo, vel octo rti, sed si in oībus essent pares, tūc esset recurrēdum ad gl. vlt. in l. in bone fidei. C. de iurciurād. z ibi p docto. z in l. admonēdi.
4 ff. codē. z extra de iurciurād. c. fin. ¶ Nota gl. nec secūdas nu ptias. ibi secūdū Joan. idem not. in l. ij. C. de indi. vidui. z ibi te nent doct. opinio. Joā. z eā tenet glosse in l. cum tale. §. Denie. in glosse. mag. in fin. ff. de cōdi. z demōstra. z vltimo circa hāc gl. vide quādam questio. quam tāgit gl. in dicta. l. ij. de ind. vidui. ta. z latius per docto.

1 ☞ Jus qō seruatur in separatis seruatur etiā in permistis.

Et quia. Si donatio ante nup. in rebꝰ mobilibꝰ consi stat. mr eam accipere debet, z vt ifrui, arbitrio boni viri. Si vero cōsitat in rebus immobilibus eā filijs dimitte re debet, z cautionē accipere de soluēdis vsuris vsq; ad tertiā cē tenie. Idē seruādum est in parte quo ad parte, q in toto quo ad totum hoc dicit. ¶ Not. verbi. li vero permiste. Ex q̄ no. qō idē ius seruatur in permistis, qō in separatis. Idē habes in §. aliud. §. de non elig. secū. nub. ¶ Oppo. id quod hic dicitur, q̄ si oēs moriantur, tunc enim pactū de lucrando in casu nō existen tiū libeꝝ unctō locū habet, imo videtur quod habet locū vno ex liberis defuncto, vt supra eodem §. quoniā infirmas. Solu. Hic §. determinatur per d. §. quoniā. nā iste §. loquitur recitādo tā tum dictum §. aliud. supra de non eligend. secun. nuben. nouū i statuendo.

1 ☞ Mater ad secunda vota trāsiens qualiter succedat filijs.
2 Filius emācipatus an bodie succedat ex testamēto de iure ciuili, sicut quilibet extraneus.

Hinc nos. Mater ad secūdas nuptias veniens, qñ cunq; liberis ex testō succedit, sicut extꝝ neoꝝ quilibet, ab intestato autem cum fratribus defuncti succe dit, z in bonis a patre prouenientibus in vsufructu tm, in alijs ve ro bonis filio extrāneo quesitis succedit i totū excepta ante nu donatione, in quā succedit in vsufructu tm, ingratitudinis ratio
1 ne seruata. h. dicit. ¶ Pro declaratiōe huiꝰ §. distiguere tria iu ra. ¶ Primū iꝰ fuit introductū per l. femine. §. fin. C. de secūd. nup. z l. mater. C. ad Tertul. in quibꝰ distinguit. Aut mater trā sit ad secunda vota ante mortem filij, aut post mortem, z sin illa tiura distinguebātur bona paterna ab alijs, quādo ante mortem filij nubebat. Sed si post mortē, bene distinguebantur bona pr na ab alijs, sed nō distinguebātur ex testō, vel ab intestato. Se cūdū ius fuit introductu per §. cum igitur. §. de nō eligē. secun. nubē. per quē §. corrigūtur dd. femine. §. fina. z d. mater. ver. dicto §. cū igit. ver. nequa quā. Tertiū ius est introductum per hunc §. in quo habes q mater transiens ad secunda vota, succe dit filius ex testamēto indistincte, siue sint bona paterna, siue sint aliūde acquisita. z siue nubat āte mortē filij siue post. Ab intesta to autē distinguitur an sint bona paterna, an alia: qz in patris in vsufructu tm succedit, in alijs in pprietate, nisi sint ante nup. donata, q vltimū erat etiam per constitutiones §. de non eligē. secū. nubē §. ante nup. z sic istud ius cōcordat. cum dicto §. igi tur oībus, preterquā in vno, videlicet qz ille §. non distinguit bona paterna ab alijs, iste §. sic, qñ mater succedit ab intestato. Et sic illud q dicit gl. in d. l. mater. quod bodie redit ad distin ctionem d. l. mater. intellige vt hic, z etiā hoc q bodie redit ad distinctionē d. l. mater. intellige ab intestato, nō ex testō, z intel ge q ab intestato distinguitur bona paterna ab alijs, non autem an nubat ante mortem filij, vel non, vt distinguitur in d. l. mater.
2 qz illud corrigit, vt hic exp̄sse dicitur. ¶ Ulteriꝰ huc tex. in ver. Igitur. ꝛc. inducit Ja. de Belui. ad q. vos videtis q mater succedit filio ex testō, sicut quilibet extraneus dicit ipse. hic est arg. q filius emācipat succedit ex testamēto de iure ciuili, sicut quilibet extraneus. De quo sunt gl. contrarie, quas alleg. ff. de hered. z fal. in §. exheredatos. in ver. in ōnibꝰ. Veritas est q̄ succedit ex testamēto de iure ciuili. Probat per text. in l. ii ex duo bus. in fi. ff. de bono. possess. contra tabu.

1 ☞ Mater trāsiēs ad secundas nuptias filio sine fratribꝰ de cedēte, q non succedat in propietate bonoꝝ filio a patre obuē toꝝ.
2 Ingratitudo repellit fratrem a succedendo ab intestato.

Ingratitudinem. Frater cā ingratitudinis tribꝰ ex causis a fratrū successione excludit, his obtinentibꝰ in futuris causis. h. d. ¶ Pō. tex. ibi, succedunt filij, ꝛc. Nota dispositionē huius §. nō locū, si mater secundo nubens succedit filio vna cū alijs fratribꝰ
1 defuncti. † Et sic si non superessent filij fratris defuncti mr sco nubens succederet filio in totū sicut si nō nupsisset. Et p hoc in auc. ex testamento. C. de secun. nup. non bene loquitur. qz vi detur velle q̄ etiam si mater sola veniat ad successionē filij, non succedit in propietate bonoꝝ filio deuentoꝝ a patre p trā tum ad secūda vota. De qua q. dixi §. de nō eligen. secū. nubē §. hoc autē. z casus vr hic. ¶ Quero dicitur hic frater qui est ingra gratus fratri, nō consequitur lucrū a fratre: de quo lucro loqui hic tex. in gl. mag. sunt tres opi. vna q̄ frater qui est ingrat fra tri ex causis hic insertis non succedit fratri. etiā ab intestato. et
2 qua no. † q ingratitudo repellit fratrem a successione ab intesta to. Ité no. in §. cum igitur. §. de non eligend. secun. nup. in gl. per verbo. fratrū. z ad hoc hunc tex. alle. Sz aduerte, qz alīs que stionē formal Guliel. de Cun. in l. fratres. C. de inof. test. vbi q̄ ingratitudo repellit fratrē, vt nō admittatur contra voluntē sed non qō ab eius successione ab intestato repellatur. Nec pro hoc inducit ipse l. cognatio. ff. vnde cogna. Ad hunc tex. ipse re spondet. z ipsum intelligit secundum secundam lectu. hic positā, z erit speciāle in hoc casu: quam secundam lec. vide vt in glo.

Et illud. Mater filio in lucro aut ante nuptias dona tione non succedit nisi in vsufructu, bis obtē nentibus in casibus futuris, z in preteritis nōdum sententia, vel transactione finitis. h. d. in summa.

Et quoniam. Mater z cū solis fratribꝰ z cum so lis sororibus, z cum permistis in tri rilem portionem succedit h. d. ¶ Opp. z videtur quod mater fi lio nō succedit, vt §. e. §. ij. sī igitur. Sol. Quod hic dicitur, est regulariter, ibi vero casualiter. Et ex isto §. sumitur aut. eā lis posita super. l. fi. C. ad Tertul.

Illud. Parentes ex principis oratione debent inter liberos equalitatē seruare, lz inequalitatē seruare pos sint si volunt dummodo filijs in legitima portione prouideāt. h. d. ¶ Mo. ex hoc §. in tex. ibi, z qs ex lege, ꝛc. qō debita iure
1 ture debetur ex l. z iuc ad questionē facit an legitima possit p fi tutū auferri, de qua dixi in §. primū ita p. §. de her. z fal. et in
2 consideremus. §. de trien. z semis. ¶ Secūdo no. quod tm filijs primi matrimonij quam secundi debetur legitima de necessi tate, vt hic diri. De hoc §. eo. §. optime, ꝛc.

De appel. & intra que tempora debeat appel. Rub.

1 Tempus, de quo hic, quo ad quid erit vtile, z quo ad quid de nuum tempus legale regulariter est continuum.
2 Tempus x. dierum quod datur ad appellandum, ita habet hoc in interlocutoria, sicut in diffinitiua.
3 Tempus x. dierum, de quo hic, quod computetur de momento ad momentum.
4 Appellari quod possit die feriata, etiam si ferie sint repentine, nō tamen appellatio potest exerceri.
Restitutio ad prosequendam appellationem quod detur p dies ferias repentinas.
5 Libellus etiam die feriata offerri potest.
6 Judex an exequatur sententiam interlocutoriam intra tempus x. dierum datum ad appellandum.

Anteriorum. Iste titulꝰ habet tres partes. Primo po nit tēpꝰ appel. interponēde. Secō de tempore appel. exercēde. Tertio ad quem iudicem appellatur. Scōa in §. ad hec. Tertia in §. illud. Circa primum
1 hoc d. Omnibus appellare licet intra tot dierū spacium a die recitationis sententie numerandos, illius in cōsistorio Principis speretur moueri, oia intacta permanēte nec tēpus appel. exercēde statutum currit, z a minoribus ad ma ores est gradatim appellandū, z a clarissimis ad spectabiles, z a spectabilibꝰ ad illustres, z a delegatis a Principe ad ātiqs. Rome iudices. h. d. ¶ Mo. gl. intra x. dies, alias est fa p verbo, a recitatione sētie, ibi, ab eo die, z in aut bodie. C. app. z in eadem ibi, q hoc tempus ad aliquid ꝛc. z vide circa hoc partē q no. ff. q. vj. c. anteriorum, vbi gl. cōcor. cū ista. Videas no. Spe. in tit. de ap. §. restat. ver. j. z ij. vide gl. in. l. fin. C. de tēp. in inte. restit. In dubio autē semper p̄sumitur cō nuum, vt no. glo. in rub. ff. de diuer. z tēp. p̄scrip. z probatur cū hīs. §. pe. ff. de statu. li. Circa q vide no. p. Ho. in fin. in. d. diuer. z tēp. p̄scri, z in sūma C. de anna. exce. circa med. z q

C Si l. cum ponas de edil. ac. † Sed circa hoc quero, an q̄ hic dicitur de x. diebus, habeat locū in feriis diu. mutuis, z interlocutoria cuiusdā iudicis, a quib⁹ appellari potest, ab interlocutoria, vt no. in ista feriatis. C. de appell. non recit. z in l. 9. ff. de ap. rec. Et videt q̄ etiam locū habeat in interlocutoriis. per hūc text. qui simpliciter dat decē dies ad appellādū, vbi olim dabatur biduū, vel triduū, sed olim dabatur biduū, vel triduū appellanti ab interlocutoria, vt. l. j. §. qd in feriis. z ibi no. ff. quādo ap. sit. z no. per Bal. ff. de ap. z. ff. de ap. recit. l. 9. ergo, etc. z hanc opinionē tenēt doctores in authentica hodie. Veritas est q̄ appellāti ab interlocutoria dātur decē dies, licut appellanti a diffinitiua. Nam⁹ est expressius in capit. dignū. cauerūt extra de testi. z de electio. cap. cū dilecta. in fine. z de re iudicata. c. q̄ adeō §. fin. not. in capit. cum cessāte. extra de re iudicata. c. q̄ vide q̄ notat. in capit. concertationi. de app. lib. 6. de ap. circa. q̄ vide q̄ notat. in capit. concertationi. de app. lib. 6. C † Sed quero, an illud dicendum computetur de momento in momētū. Dic q̄ hic. z hoc videtur velle glos. in. l. j. §. dies. ff. ad municipalem. Dic q̄ hic. z hoc videtur velle glos. in. l. j. §. dies. ff. ad momētū. Dic q̄ hic. z hoc videtur velle glos. in. l. j. §. dies. ff. ad municipalem

De restitutioni. & ea quæ parit in xj. mense post mortem mariti. Rub.

1 ☞ Filius rogatus restituere an habeat vnã quartã, vel duas.
2 Alienatio si fit de rebus subiectis fideicommisso an teneat, & qualiter revocetur.
3 Alienatio subiectorum fideicommisso si revocetur an fiat revocatio cum fratribus medio tempore perceptis, quod non.
4 Alienatio facta per heredem, qui ignorabat se gravatum, quod teneat, & pretium debeat restituere.
5 Dispositio huius. §. quod habeat locum in dote, vel in donatione propter nuptias a grauata persona constituenda siue exigẽda.
6 Item habet locum pro donatione propter nuptias, pro filia, vel filio constituenda.
7 Fructus percepti a gravato an debeant computari in dote, vel donatione propter nuptias remissi ne.

Decursio. Iste text. habet duas ptes. ☞ Prio ponit de pria parte Rub. l. de restit. ☞ Secdo ponit de scda parte rubrice. l. de muliere que parit in xj. mense. Secũda ibi, vnũ si quidẽ, vsq; ad dictũ. §. vnũ. Res restitutiom subiacẽtes alienari prohibẽtur, nisi pp cãm dotis, vel dona. propter nup. propter quas causas alienatio permittitur antiquo iure sublato, & oi circũuentione remota. h. d. ☞ Nota. ex hac l. in ver. quãobrẽ. q. iste text. optie facit, qõ filius rogatus de restitutione nõ possit habere nisi vnã quartam. Nã hic vides, qõ filio de restituẽdo gravato solũ consulitur in quarta debita iure nature, & tota reliqua substãtia venit i restõ ne ideic. nec diminui põt nisi ex cã dotis, vel donatio. pp nupt. & si ãrtã Treb. detrahere posset. dz ex cã dotis, vel donatio. pp constituere, si debita iure nature non sufficerent. Nam quod hoc de reliqua substantia possit detrahi est priuilegium dotis, & donationis propter nup. ergo in cõtrariũ est ius cõmune, qz propter nullam aliam cãm reliqua substãtia, que restat, possit detrahi vel minui vt l. ius singulare. ff. de leg. in fi. de qua. q. dixi. s. de her. & fal. in §. si qs autẽ non implens. vbi de hoc p gl. circa pn.
1 ☞ Quero an si res que subiacent restõni alienentur, teneat alienatio. Ter. in l. fi. §. sed quia. C. cõ. de leg. distinguit, aut restitutio dz fieri pure vel in diẽ certam. Et dic quod ipso iure non vz. Aut dz fieri sub conditione, vel in diem incertam, & tũc interim vz, sed adueniente die, vel conditione perinde est, ac si nõ esset facta alienatio, sed p auth. res que. eo. tit. C. commu. de leg. q̃ sumitur ex isto principio ipso iure nõ valeat alienatio, etiam qñ restitutio dz fieri sub conditione, vel in diem incertam. Ita tenet gl. in d. l. fi. §. sinautem sub conditione. in gl. imo vr quod hec est vera opi. & vr fuisse opi. Irnerij. & ita videtur posuisse in dicta auth. res que. in eo quod simpliciter dicitur, res que in eo quod simpliciter dicitur, res que subiacet restitutioni prohiberi alienari vel obligari. Et idẽ tz gl. in l. Marcellus. §. res. ff. ad Tre. gl. mag. hic que est super verbo, alienari circa finẽ, vr velle quod res subiacent restitutioni sub condõne, si alienentur vsq; ad quartã, alienatio teneat irrevocabiliter, vt d. §. res, a quarta aũt sup̃a interim vz alienatio ipso iure, sz cõdõne existente alienatio inf̃irmatur, & ita ītelligẽ hũc tex. Circa hoc ego dicerẽ sic. Aut res subiacent restitutioni pure vel in diem certam & alienatio ipso iure nõ valet vt l. fi. §. sed qz nisi vsque ad quartã, vsque ad quã alienatio valet. Et ita no. in d. §. sed qz in gl. que est super verbo, posse transferre. Aut subiacet restitutioni sub cõditiõe, vel in diẽ icertam & tunc alienatio interim tz sed adueniente cõditiõe, vel die res alienata vendicatur, vt d. §. sinautẽ sub conditiõe nisi vsq; ad quartaz vsque ad quã indistincte valet irrevocabiliter, vt §. res. gloss. hic. Et quod alienatio indistincte irrevocabiliter vsq; ad quartam valeat tz Jac. de Aret. in d. §. res. licet ibi gl. ista opinionem non approbet cũ hac distinctione dz intelligi hic text. non enim iste tex. aliquid noui induxit ad illã. l. fi. C. commu. de lega. sed solum decisio illius legis hic p ordinẽ recitatur, vt pz hic in versi. sed tanquã solum enim ab illa lege duos casus excipit hic. Et ita tz docto. in d. aut. res & approbantur predicta expresse per. §. quamobrem. in principio. in hoc tit. Et istud tz Jac. de Belu. hic licet gl. in. §. sinautẽ sub conditio. & i §. res talie. ō. alle. tenent. quod hodie per hũc. §. inducãt, quod & si res subiacent restitutioni sub conditione ipso iure nõ tz alienatio sz dic vt dixi. Ein aũt illud quod alienatur, imputetur heredi in quartam, dic vt per gl. & melius per Bry. in d. §. res. ☞ Quero, an in casu in quo res alienata revocatur debeat revocari cũ fructib9 medij tẽporis. gl. dicti. §. sed qz tenet quod sic, sed contrarium tenet Richar. Malubra per multas rationes, quas ibi refert Lynus de quo est glossa in l. empto2. ff. de rei vendicatione.
4 ☞ Quero, si heres ignorãs se gravatũ alienat, an valeat alienatio. Dic q̃ sic, sed dz pretium restituere, vt l. finali. §. fin. ff. de
5 ☞ Quero, p declaratione huius. §. quãobrẽ. in quo casu habet locum hic. §. Respõdeo, bz locum siue loquamur in dote, siue in
6 ne. cõiuncta gl. dicte authen. res que &c. ☞ Quero an hic, habeat locũ, p dote vel donatione propter nuptias cõstituẽda pro filia. vel filio. Hãc questionẽ firmat Pet. de Bellap. & ibi refert Ly. de qua questione est gl. in l. a filia. ff. ad Treb. & vide qõ notarit. qd iurts sit si filia alienauit fideicõm. propter nuptias, & postea soluto matrimonio dotẽ recuperauit, an res reicidat in fideicõmiss. de q̃ dic vt ibi, & tãgitur in d. aut. res. ☞ Querit hic Jac. de Belui. an fructus percepti ex hoc habeant cõputari in dote vel dona. propter nuptias qõ dic vt hic per eum, que. q. est magnalis pro intellectu. l. mulier. §. cum proponeretur. ff. ad Treb.
7

ADDITIO.

a ☞ Alienatio. Adde q̃ habẽtur pro domi. Soc. in consil. incip. Presens cõsultatio pulchra. vers. iiij. cõfirmatur ex scdo in fi. par. car. cj. & Fel. in cap. venerabili. de off. deleg. in fine. Angelum. vbi plene an tunc post alienationem dominium trãseatur.

1 ☞ Presumptio de preterito sumitur, & in futurum.
2 Matrimoniũ cõtractum per mulierẽ, ls prohibeatur, tñ tenet.

Unum si quidem. Mulier ante tẽp9 lucti pariẽs, cũ certos. & indubi est part9 ex viro premor. tuo editum nõ esse, ea ẽt pars quas subũt mulier intra tempus luctus nubens. & tenetur prestare
a pietate, ls vsufructu ante nup. don. prinak. h. d. ☞ Nota. ex hoc
1 §. q̃ presumptiõ de preterito sumitur, & in futurũ, vt hic. in ver.
2 mulier cũ sic. C. ō adul. l. si qui. ☞ Secundo nota text. ibi, ad legi. q̃ ls sit prohibitũ mulieri intra tempus luctus ad secun-
b da vota trãire, tñ matrimoniũ tz, vt hic. & no. in. §. prime si quidem. ō. de nupt̃s. not. gl. super versiculo perfecto. & glan. versiculo legitimas. Si luxuriatur post tẽpus luctus cõtra correctionem huius no. in auth. sacramentum. C. quando mu. tu. off. quãpropter nionem tenet hic Jacob. de Belui, dixi. ō. de nup. §. sinautem.

ADDITIONES.

a ☞ Et in futurum. Adde q̃ ad hoc habẽtur per Felyn. in cap. data. in prin. de presumpt. & in prin. e. ti.
b Matrimoniũ tz. Idẽ etiã in matrimonio contracto contra interdictũ ecclesie q̃ etiam tenet ita multũ no. & ample ponit gozo. Tho. consilio suo. v. inci. Bonaventura contra rt. vol. v.

De tabellionibus. Rubr.

☞ Hec Rub. bz duas partes. Prima loquit de tabellio. Secunda de protocollis. & de prima parte tractat vsque ad illud quoque. & ibi incipit secunda vsque ad fin.

1 ☞ Notarius q̃ debeat esse rogatus de instrumento qõ facit.
2 Notarius non delegat instrumenti cõfectionem.
3 Notarius necessario rogari debet ab vtraque parte.
4 Notarius an presumatur rogatus.
3 Testes scripti in instrumento si non apparet quod sint rogati, an presumatur.
6 Testis in testamento si reperitur q̃ fuerit ad hibitus idem est dicere, ac si esset rogatus.
7 Notarij. presentia, an presumat fuisse in cõfectione instrumẽti. si in subscriptione dicit solum se subscripsisse, & publicasse.
8 Verba illa, viso libello, litis cõtest. & iuramẽto calumnie apposita in sententia, an per hoc probentur precelisse.
9 Heres tabellionis de rogatis ipius tabellionis, an possit, cere instrumenta.
10 Notarius cogitur ad exhibitionem protocollorum.

Item paulo. Tabellio a partibus rogatus bz per se audire
gotiũ, & ipsemet scribere, nec alicui delegare potest pena cõtrafacientib9 imminente, in vbi cõstatino. duo specialia circa tabellionis officiũ exercentur. h. d. Et ad evidentiã premitti q̃ no.
gl. tabellio erat. sez minor cõmisisse, scilicet magistrum, sez tabulario, charte cõpletio, id est, non subscribat tabellio nomine suo vt no. §. de instit. cau. & fi. §. sed & si inst. col. sexta. & nõ ipse tabel-
1 lio. sez fuerit dño, licebit enim eis, id est magistris. ☞ Nota. text. primo ponit qõ notarius debet esse rogatus de instrumento. qd
2 facit & not. l. preto2 ait in principio. ff. de edend. ☞ Secundo not.

no. q tabellio nō pōt delegare instrumēti cōfectionē. vt hic. Idē
3 notat. l. generali. C. de tab. li. x. ex de fid. inst. cap. pe. † Sed que
ro an si necesse q tabellio rogetur ab vtraq; parte. Dic vt in gl.
ro ad hoc. circa q vide vt no. in. l. pretor ait prealli. & quod no.
Spec. in tit. de instr. edi. §. postquam. versū. sed nūquid est necessarius & Jnno. in capitulo primo extra de fide instru. ¶ † Secundo
4 querit gl. sed q3 si nō. &c. vide eum in fin. Sed contrarium tenet
Jnno. in capitulo primo preallegato. & Specul. in titul. de inst. edi. §. j. ver. & no. pro dicto Jnn. facit de iur. delibe. l. ii. §. inaūt
dubius, vbi dicitur in tex. q nō debet specialiter scribere se esse
adhibitum ad hoc. Sed pōt illi ter. respondere, q ibi non loquatur de notario adhibito ad publicādū instrumentum, sz de notario adhibito ad subscribendū se loco heredis, qi videtur q ista
querit gl. sed q3 si nō. &c. vide eum in fin. Sed contrarium tenet
Jnno. in capitulo primo preallegato. & Specul. in titul. de inst. edi. §. j. ver. & no. pro dicto Jnn. facit de iur. delibe. l. ii. §. inaūt
dubius, vbi dicitur in tex. q nō debet specialiter scribere se esse
adhibitum ad hoc. Sed pōt illi ter. respondere, q ibi non loquatur de notario adhibito ad publicādū instrumentum, sz de notario adhibito ad subscribendū se loco heredis, qi videtur q ista
gl. sit verior. & ū enim notarius ñ possit instrumentum publicare nisi fuerit sibi a partibus mādatum, vt hoc. §. eo ipso q dicit instrumento subscripsisse. & publ. &c. presumit rogat⁹, cū ipsa solēnitas sit intrinseca, vt. l. sciendū. ff. de verb. obli. ¶ † Quero qd
in testamento, in q sunt subscripti testes, nec apparet q fuerint
5 rogati an rogati presumātur. † Hy. in l. heredes pala. §. in testa
mētis. ff. de test. ōt q nō. In cōtrariū ipse idem not. in dicta l. sciē
dum. sed precedēs opinio est verior, cum eos esse rogatos vel nō
sit solēnitas intrinseca q̄ ñ presumit, nisi quaten⁹ in instrumēto
reperitur in scriptis, vt l. j. ibi no. C. de fide instrumentorum &
iure habi. ff. li. x. & hāc opinionē tenent doct. in l. hac cōsultissi. C.
de test. & vide Spec. in titulo de test. §. j. versū. sed quid in predictis.
¶ Quero pone quod. in testamēto reperitur testis adhibitus
nec dicitur q̄ fuit rogatus an est idem dicere quod rogatus. Dic
6 q̄ vt videtur velle tex. i. d. heredes. §. in testamētis. & no. gl. in
l. nulli. ff. de diuo. & repu. & tex. cū gl. i. §. vl. inst. d. test. ¶ † Que
ro pone q notarius nō scripsit in testamento, vel instrumēto re
citasset, solū de se subscripsisse, & publicasse, &c. an presumitur
presentis. de hoc vide tex. & gl. in l. j. C. d. Zbē. & com. Ityp. cui cō
7 cor. Ditia. Hidē respōdit. ff. de ver. oblig. ¶ † Quid aūt iuris
si in instrumēto sententie reperitur dictū. litē coram nobis cō
stituisse fuisse de calumnia, &c. an p hoc ver. ba presumātur illa
acta precessisse. Dic vt no. Jnn. in c. qm̄ contra falsam. extra de
prob. & doc. in aut. si qs in ali quo. C. de eden. & l. emācipatiōe. C.
de test. vlt. de qua. q. videtur dicendum q̄ si sentētia sit lata partibus presentibus, & nō cōtradicētibus, q̄ acta per ista verba. pro
bentur alias secus. Ad q facit optime. l. j. in fi. C. de reli. & quod
no. Host. Jnn. in. c. cum in iure. ex de offi. del. & per gl. in c. j. in
dic. ex de prob. §. fi. ver. sed pone. & de proc. §. j. ver. illud quoq; &
no. gl. extra de ver. si. c. Abb. super ver. fidei vltra medū gl. q
9 no Jo. And. Host. in. c. qm̄. ¶ † Quero an heres tabellionis de
rogatis imbeniaturis ipi⁹ possit cōficere instrumētus. Et vi
detur q non. vt hoc. §. nos aūt. & in. §. vt tamen in quibus dicitur q notarius, qui audiuit partes, & fuit rogatus instrumētum
cōficere, dōs se instrumento subscribere. vt. j. de instr. cau. d. fi. §.
sed si instrumenta. & ēt vult iste. §. nos aūt. & in eo q dicit, impo
natur charte cōpletio. Sz de hoc an quis possit cōplere instrumēta notarij defuncti. & que solennitas requiratur, dic vt habes
b in cum Pastellio extra de fi. inst. ¶ Quero, an tabellio pos
sit cogi exhibere protocollum, & rationes suas si ab eo petatur.
Et esta. q hic. i. c. §. illud quoque. Ad idem. l. pretor. §. j. ff. de
eden. & Largentarius §. j. eo. tit. q tenet Spec. in ti. de inst. edi.
10 §. videndum. vers. & no. quod tabellio. ¶ † Que aūt sit ratio qō
tabellio non potest delegare confectionem instrumēnti, dic vt in
glose incipit, & caue tibi circa medium.

ADDITIO.

a Rogati presumātur. Idde Bar. Socy. in suo trac. fallen. regna. Pet. Pbr. ⁊ or. cōsi. lxviij. in litera m. & cons. ccxxviij. in litera q. & le. j. vol. j. & cons. cxxvj. in litera d. vol. iij.

b Cum Pastellio ibidem ad hoc vide omnino Fely. in ij. col. versil. quarto queritur.

1 † Instrumenta cōfecta a tabellione per alium tabellionē delegata an valeant.

Instrumenta tabellionis priuati officio an valeant.

Circa. † No. ergo ex isto. §. Iz tabellio ñ possit ali
quē delegare ad cōponenda instrumenta, tamen si tabellio delegatus instrumenta cōficiat, valebūt instrumenta talia Iz tabellio puniatur, sed hec loquitur in vbe Cōstantinopolitana, qd aūt sit in alijs locis. Vi qs ex delegatiōe instrumentum cōficiat. an valeāt instrumenta. Dic vt i gl. hic. & ij. opp.
2 Que approbat. Jac. de bel. ¶ † Secundo gl. inducit hunc ter.
ad arg. q vbicunque tabellio perdit officium suum quod est per
multas cās. nō debent instrumenta sua vitiari. & circa quod vide
Spec. in tit. de inst. edi. §. restat vers. si. qd si tabellio cōfecit, & ver
sicul. quid si tabellio perdit. eo. tit. §. instrumentum. vers. sitē op.

a Dimisio solennitatis in instrumento inducit presumptionē
solitatis. contra quam non videtur admitti probatio.

1 Instrumentum scriptū manu vnius notarij. & subscriptū & signatum manu alterius, an valeat.

3 Notarius qui rogatus scripsit protocollum, sed non recitauit coram partibus, an valeat.

4 Tabellionem creare, quis possit.

5 Aduocatus, an possit esse tabellio.

Illud. Pro hui⁹ §. declaratiōe premitte gl. super verbo
protocollū. q̄ dōt protocollū dicit a portos. &c. Hoc pre
1 misso no. tex. ibi tanq̄ adulteram. Et quo⁊ no. omissionem solennium inducere presumptionē falsitatis, vt hic. Ad idem. C. d nume. & act. l. nulli. lib. x. d quā presumptionem non videtur posse
admitti probatio in ꝟrium. tanquam lit presumptio iuris, & d iure, vt est gl. in fin. in l. iubemus. in fi. C. de test. † Sz circa hūc. §.
q̄o pone q vnū instrumentum est scriptū manu vnius notarij,
& subscriptū & signatū manu alterius. Tex. videtur velle q3 tale
instrumētū debeat haberi suspectū. c. inter dilec. extra d fid. instru. & circa q vide ibi no. per Host. Ad idem in capit. cum olim
extra de priuil. per hoc videtur tenere gl. ordinaria. xix. dist. c.
3 in memoriā. ¶ † Quero pone q tabellio rogatus scripsit protocollū. & nō recitauit coram partib⁹ an valeat. Dic vt no. gl. in l. fi.
4 C. de fidecom. q̄ hic tractatur de tabellionibus. ¶ † Quero, q3
a possit tabellionem creare & de ei⁹ officio & de ipsis instrumētis
Dic per Jnno. in cap. j. & ij. extra de fide instru. Et vide q ipse
no. in c. pen. & fin. eodem tit. & vide Spec. post eum, de instrumēto. cau. §. restat. versicul. sed si quis potest. ¶ † Et an aduocatus
5 possit esse tabellio. vide. C. de tabularijs. l. generali. lib. x.

ADDITIO.

a Creare. Vide domi. Alex. de Jmo. in l. nec ei. §. j. de adopt. & per
Joā. de Lig. de senten. ex cōmu. ij. car. vers. ij. dicebā. & Fely. aliquid in c. qm̄ contra. de prob. li. xxv. co. circa p̄in. vbi etiam ibi
in apost. dixi. & plenius per eum in c. cum Pet. tab. de fide inst.
in ij. col. versi. queritur & omnino & ld. in consil. lxxv.

¶ Collatio quinta.

De ecclesia. rerum immobi. alienatio. Rub.

1 ¶ Res mobiles ecclesie sine decreto alienantur.

2 Alienari vt possint res ecclesie debent fieri tractatus. & q tractatus requirantur, remissiue.

3 Decretum superioris q̄ requiritur quando res ecclesie alienā
tur. an sufficiat consensus.

4 Differentia inter decretū cōsensum, & authoritatem remissiue.

Circa. Ecclesia propter debitum fiscale regulariter rebus
mobilibus non existentibus, res immobiles alienare potest, & in solutum dare: sed
pro priuato debito solum in solutum datione facere potest consensu accedente
omnium superiorum & omnium ibidem
deseruientium, de suspecto adhibita cautione debita et recepta maioris ecclesia cum sibi adiacentibus. h.
d. vsque ad fi. ¶ No. tria ex hac constitutione. ¶ Primo ibi mo
1 bilium non existente substantia &c. ¶ Ex hoc habes hic expres
se quod res mobiles ecclesiarum possunt sine decreto alienari
2 de quo in d. §. nos igitur sup pra de non alienat. ¶ Secundo nota
text. in §. sanctimus ibi sententia precedente &c. Ad hoc vt possit fieri alienatio requiritur quod precedat tractatus inter per
a sonas eccl esiasticas & vt hic. De quo & quod tractatus requiratur, dic vt not. per glossa in capitulo primo extra de reb. eccles. non aliena. lib. vj. & per Innocent. ibi & duodecima questione se
cunda sine exceptione & extra de his que fiunt a prela. capitulo
primo & vide quod habes. & questione secunda. capitulo hoc ius
& eadem causa & questione. §. si economus. ¶ † Tertio not. text.
3 ibi de decreto celebrato &c. quod in alienatione rei ecclesiastice
requiritur superioris decretum & idem habes infra ibi ideo etiam &c. & versi. si vero priuatus &c. de qua q. tangit gl. in d. cap.
j. & ibi latius per Jno. differentia inter decretum, cōsensum & authoritatē & videtur velle q̄ in alienatiōe rei ecclesiastice sufficiat
solū cōsensus superioris & decretū ñ requir & ibi Jnn. dicit q Iz le
ges requirāt decretū in alienatiōe rei minoris tñ nulla est q̄ dicat q̄ in alienatione rei ecclesiastice requiratur decretū. sed tñ
Jnno. vide gl. in c. cum consuetudinis. extra de cōsue. & extra de
transac. capitu. statuimus. vbi ponit differētiam inter dicta tria
& quod not. ipse Jnn. in d. capitulo statuimus extra de transact.
in gl. ij. vbi ipse videtur velle, quod in alienatione rei ecclesiastice decretum superioris, vel cōsensus sufficiat tangit etiam gl.
x. questione ij. §. si economus. & capitulo huiusmodi. §. fin. in glos.
bodie sufficiat.

De iureiuran. a moriente prestito. Rub.

1 ☞ Persona heredis videtur vna, & eadem cum testatore.
2 Heres non potest voluntatem defuncti p̃o parte approbare, & p̃o parte improbare.
3 Verba enunciatiua testatoris non iurata, non seruantur, & quãdo seruentur remissiue.
4 Testator si disponẽdo iurat, an eius voluntas seruetur remissiue.
5 Testator si dixit sibi tantũ deberi decem. cũ viginti deberentur, talis assertio etiam non iurata prodest debitori.
6 Heres non seruãs iuramentũ defuncti, quando priuetur hereditate ipso iure.
7 Testator aliquid cõfitens in testamento: si superuiuat, an possit talem confessionem reuocare.
Confessio in testamento quam probationem faciat.
8 Verbum relinquo, quod trahatur ab heredis institutionem.

SEmper hanc. Iusiurãdũ a moriente prestitũ, i quo subtãtie sue mensurã facit manifestã inter suos heredes diuidẽdo: ab herede seruãdũ est pena nõ seruãtibus imminẽte: creditoribus tñ nullus p̃iudicium generatur. h. d. vsque ad fi. † Notanduo. ¶ Primo, q̃ persona testatoris & heredis videtur vna, & eadẽ. a Et vide q̃ no. ex de iur. cal. c. cũ in glo. in ramentum. libr. vi.
2 ¶ Secundo no. quod heres non potest p̃o parte approbare voluntatem defuncti, & p̃o parte reprobare. l. quidã elogio C. de iur. delib. cum si. ¶ † Op. & videtur, quẽ hec defuncti voluntas cũ sit enũciatiua, nõ sit seruãda, vt l. scriptura. C. commun. vtriusq; iud. & l. ex his verbis. C. de test. mil. cũ si Sol. Nũque. testator verba enunciatiua p̃oferẽs iurat, & tũc licet eius volũtas sit enũciatiua, est seruãda, vt hic. Nũq; non iurat, & tunc secus vt in cõtrarijs. Et ita notatur in dicta l. scriptura. & hic in prim. gl. magna. & C. de arb. tu. l. j. ff. de legatis secũdo. l. cum pater. §. pr̃ cum filio. & l. fi. §. j. eodem titulo. Opp. & videtur quod volũtas defuncti enũciatiua debet seruari etiã sine iuramẽto: vt li. j. §. vl. & l. ij. ff. ad Sylla. Sol. vt not. gloss. in l. ratiões. C. de probatio.
4 ¶ † Quid aut iuris sit si testator iurauit, sed hoc disponẽdo, nõ enunciãdo, dixit. Dic vt no. hic in gl. & qũ no. in l. peto in princi. de legatis secundo. & in d. l. j. C. arb. tu. cum gl. supra alle. No. gloss. quod in extraneis idem notatur de prob. auth. quod obtinet que sumitur ex hac cõstitutione. ¶ † Sed quero hic quid si nõ iurauit, & dixit tñ decẽ deberi, cum viginti deberẽtur an hoc prodest debitori. Et gl. videtur velle quod sic in eo qũ dt, imo, & sine iuramento, & istud est propter dictionem taxatiuam tãtus, & hec fuit opinio Hugo in l. rationes. C. de proba. licet ibi dicat q̃ hoc nõ prodest debitoribꝫ, & si testator apponat dictionẽ tamẽ si iuret nõ deberi viginti, sed dicat sibi deberi tãtũ decem prece dentem opinionem approbat hic Jacob. de Belu. Ratio est, ót ipse, q̃ vim legati obtinet, facit. l. q̃ mihi. de. li. l. ff. & l. legaui. cũ lim. codẽ tit. Et istã opinionẽ puto verã, probatur per textũ in l. Titia. §. qz marco. ff. de an. l. Habes ex predictis ergo, qd̃ iuramentum defuncti operatur etiã cõtrarij effectũ qz operatur repetitionem legatoris ab intestato, vt notatur in l. cum pater. §. si
6 lijs matrẽ. ff. de legatis secundo, & im aliam lectu. ¶ † Querit hic Jac. de Belui. an heres non seruãs iusiurandum defuncti, priuetur hereditate ipso iure. Et videtur q̃ sic, vt i. §. que sit pena, & j. cod. In contrarium facit quod notat. ff. de here. & fal. §. si quis autez non implens. Sed dic sm eum, quod aut heres est inobediens in agendo, vel aliquid faciendo contra voluntatem defuncti, & tũc priuatur ipso iure. Quãdoq; est inobediens omittendo & negligendo voluntatem defuncti implere, & tunc non priuatur
7 ipso iure. q̃ est no. sm eum. ¶ † Secundo querit ipse, quid si testator est cõfessus se mihi debere cẽtum, postea vero mortis vult venire cõtra illã cõfessionẽ, an possit. Videtur quod sic qz volũtas testatoris est ambulatoria, vt l. ij. §. fin. ff. de adi. leg. l. cuz hic status. §. oratio. & §. penitentiam. ff. de don. int. vir. & vxo. Ecõtra videtur qd̃ nõ, qz in testamento contrahi potest, vt l. heredes palam §. fi. ff. de testamentis. & contractus per presentia nõ pot revocari: qz vim vltime voluntatis obtinet, vt l. ij. C. de falsa cã adiec. le. cum simul. Postea concludit quod aut talis cõfessio sit
b absente parte, & non p̃iudicat: vt ea possit probatio contra cõfitentem induci: vt l. ij. ff. de inter. act. & l. certum. §. si quis absente. ff. de confess. Aut sit presente aduersario: & tunc talis confessio obtinet vim cõtract⁹ celebrati inter viuos vt d. l. heredes. in fine & hoc casu talis cõfessio nõ potest revocari: vt l. generaliter C. de nõnu. pe. ff de posi. l. Publ. in fine. Sz hãc questionẽ formãt doct. in dicta l. generaliter. & ibi tenet. Pet. quod ex tali confessione inducẽtur probatio debiti: & sic videtur quod nullo modo possit revocari sm eum. Sed hoc dic. Petr. videtur falsum nam talis cõfessio facta a testatore non inducit probationẽ debiti, sed solũ petitur fideicõmissum. Tex. est in. l. Lucius. §. quisquis. ff. de lega. ij. & l. Lucius. ff. de li. ij. nili testator iuraret, vt l. cum ge. §. cotex. sit qs pena. ibi, his q̃ relicta sunt, &c. q̃ verbũ relinquo, trahi
8 dicillis. c. ti. & tõ tene opi. Ja. ☞ §. dixi q̃ videt verior. ¶ † Vltitur ad heredes institutos. Naz hic vides q̃ hic appellatur relictus de quo dixi de hered. & fal. §. hec quidem, vbi est, & glo.

ADDITIO.

a ¶ Et eadẽ. Adde. do. Soc. in cõs. lvj. incip. i presenti cõsultatiõe ver. sed hec obiectio. circa med. i. j. par. car. cvj. licet heres & defunct⁹ cẽseãtur eadẽ persona, & est verũ sed iuris fictione, q̃ in veritate differunt, cũ diuerse sint persone, & diuersas animas habeãt & ideo vinculũ vn⁹ nõ ligat animã alterius, nisi illius culpa interuenerit, & adde Fe. in. d. c. de quarta. de presert. in colla. vj. & pũ.
b ¶ Nõ p̃eiudicat. An & qñ vero p̃eiudicat vide tu & ely. in cã cautio. de fi. instrumentoz. & in ij. col. vers. ij. declaratio. circa fin. cum versi. quarta declaratio. & Fel. ibi plene.

Vt prẽponatur nomen Imperatoris. Rub.

1 ☞ Apponi que debeãt instrumentis, remissiue.
2 Notarij actoz, an in libro actoz apponere debeat illas solemnitates, quas apponere tenetur in instrumentis.
Acta an requirant testes, remissiue.
3 Invocatio nominis Domini si non reperitur in instrumento q̃ instrumentum non vitiatur, tamen se remittit ad spec.
4 Omissio crucis in inuentario non vitiat inuentarium.
5 Sententia an contineatur, & veniat appellatione actorum.
6 Scriptura priuata, an requirat q̃ in ea apponantur dies & consul. quod non.
7 Locus in instrumentis apponendus.
8 Locus loci confecti instrumenti in instrumento apponi debet.
9 Sigillum notarij apponitur in instrumentis.
10 Instrumenta possunt confici in prima, & secunda persona.
11 Instrumentum potest confici per verba presentis, vel preteriti temporis.
12 Consueta apponi in instrumento, si non apponantur, instrumentum vitiatur.
13 Anni domini poni debent in instrumentis.
14 Notarius an possit apponere diem, consulẽ, & locum si in instrumento non reperitur.
15 Hora dici, quo conficitur, non ponitur in instrumento.
16 Dies appolita in vno instrumento, qñ videatur in alio repetita.

ALud omnium. In documentis debet poni nomen, & annus in principio & indictio deligari.
¶ Itẽ cõsulis nomen, & annus cõsulatus, debet etiã dies, & mẽsis celebrati cõtractus apponi, & etiã annus cõdite ciuitatis, si hoc habet consuetudo debet & etiã documẽta claris noctis & literis scribi. d. d. & ge ad fi. In tex. ibi eis, scz documentis. ibi. vetustissima, scz prin. ibi
1 imparatorũ, scz sequẽtiũ. & ita de cetero scribãt. ¶ † Modo dicit illa q̃ debẽt in instrumẽtis apponi. & q̃ lati⁹ no. in l. generali. Cotabli. x. & ex de fide instr. c. inter dilectos. ver. sed p̃ priuilegia. & vide de q̃ no. in c. quoniã cõtra falsam. in gl. ante pe. extra de proba.
2 ¶ Secdo no. in hoc prim. a quo habuit originem cuitas Romana. ¶ Tertio no. in versi. vnde sancimus, qd̃ notarius qui a iudicijs acta cõficit, debz illas solennitates in libris actorum apponere, quas apponit instrumẽtis. Et sic facit q̃ acta requirantes seu testiũ subscriptionẽ, sicut & alia instrumenta q̃ habuit tactũ. ff. de her. & fal. §. si vero absunt, & tãgitur in l. con. Cõde quo dicit in. c. post cessionẽ. extra de proba. per glo. & in de q̃ no. in glo. in. d. cap. quoniam. & per Inno. in cap. ad audientiam. extra de prescript. & de offi. & potest. dele. capitanum
3 jure & vide. Inn. in cap. fi. extra de hd. instru. ¶ Mo. verba quo vero ibi, & inchoa. mox author, Deo cuz sua gl. super vel quia in nomine Domini. Ex quo tex. cũ gl. habes q̃ in quolibet instrumẽto debet apponi in prim. ipius instrumẽti, ista verba, in nomine
a Domini, &c. Et sic videt q̃ si hec verba instrumẽto non apponãtur instrumentũ nõ valet quasi deficãt solẽnitas q̃ in instrumentis requiritur per hunc tex. Pro hoc etiã facit. q. in istud de consuetudine cõsueuit in instrumentis apponi si nõ apponat instrumentum valet, argum. eius qd̃ notatur in hac gl. que incipit quota, &c. & infra dicam. In contrarium videtur, quia ista videtur leuis solennitas, ergo eius omissio non vitiat, l. j. in fi. ff. & vi. insp.
4 Vincit est quod doctores dicunt, quod licet in inuentario facto per heredem requiratur signũ crucis, tamen si tale signũ omit-

fatur

tatur non vitiat, vt notãt doctores in l. ſi. §. ſinautem dubius. de iur. delib. & no. ex de teſt. ca. Raynaldus. Sic igitur debet eſſe in propoſito, licet illa verba non apponãtur, & vltimã partem pu tarem verioꝛem. Circa hoc tamen Spec. in ti. de inſt. edi. §. breuis ter. verſicu. j. ¶ Quarto quod not. tex. cum glo. que incipit, ſez in ſententia, appellatione actoꝝ ſententia non cõtinetur & de quo no. C. vt lit. pe. licet. C. de appel. l. a. procõſulibus. cuz ſiz. 4 ¶ Quero dicitur hic de ſolẽnitate que dz apponi in publicis inſtrumentis an priuata ſcriptura hoc requirat, ſcz diem & cõſulem. Et tex. videtur q nõ in l. pen. §. idem queſiit. de pig. not. qõ videtur tenere gloſſa in l. ſcripturas. C. qui potio. in pign. hab. que incipit, non tamen. ſed illi legi penultime poteſt reſponderi quando loquatur in obligatiõe pignoris, quaſi ſit ſpeciale in pign. obligatione, ſeu obligatione reali, vt no. gl. in l. vl. §. idem Labeo fide aqua pluuiali arcen. Et q priuata ſcriptura dies & cõſul requirantur videtur tacite ſentire gl. C. de contrab. & commit. ſti pul. l. optimã. in gl. ſi. cõiuncto prin. gl. cũ ſi. & y. diſtinguit. Aut inſtrumentum fit ad probandum, & tunc requirit diem & cõſulẽ, vt l. j. §. editiones. ff. de eden. & l. optimam. & hec coſti. cum. ſimil. Aut fit ad contrahendum, & non requirit diem nec conſulem, vt d. §. idem queſiit. & ſic x. ynus intelligit dictum. § idẽ queſiit. vbi inſtrumentum fit ad cõtrahendũ. Ita no. ipſe in d. l. optimam C. de cõtraben. ſtip. & doctoꝛes in authen. ſi quis in aliquo. C. de e- den. & in l. ſi qua. de diuer. reſcrip. Sed Buil. de Lun. intelligit dicta. § in priuata ſcriptura, in qua dz nõ requiri diez & cõſulẽ. c Ita not. ipſe in d. l. j. §. editiones. ff. de eden. Et iſtam opinionez tenet glo. vigeſima quinta queſtione ij. c. dicenti. §. ſi qua benefi cia. Non obſtat dictus. §. editiones. qui ibi loquitur in publicis inſtrumentis, vt ibi no. gl. Non obſt. l. pretoꝛ in principio eodem tit. qz ibi non dicitur q priuata ſcriptura diem & conſulem re- quirat ſed dicit q ſi eſt appoſitus dz edi. Et hoc videtur ſentire gl. ſi quis ex argentarijs. §. ſi initium tabularum. eodem titulo. 7 ibi copi. Buliel. tenet hic Ja. de Belui. ¶ Quero qz hic non dicitur de loco, an locus debet in inſtrumentis apponi. Et eſt q d hic in d. l. optim. & generaliter. C. de tab. lib. x. no. & tra de re iu dicata, capit. Abbate. in gl. ſi donatio. lib. ſexto & etiam in fi. ſim. per ſenſi, non expreſſa. ¶ Quero an ſufficit dicere actum in ta e ciuitate, vel caſtro, vel an etiã debet apponi locus ſpecialis ꝛz actum in tali ciuitate. in domo talis. Et videtur dicendũ q ſuffi cit dicere de ciuitate, ẽargu. d. l. optimã. Et videtur tex. expreſ- ſe. ff. queſtione §. c. cum redemptoꝛi. ibi, actum in vrbe Romana &c. In contrarium quod debeat poni locus ſpecialis, eſt caſus expreſſus in ti. qui mo. na. eſſ. l. §. quantum vero col. ſexta. & ibi f dicã. ¶ Quero an in inſtrumẽto debeat notarius apponere ſig- num ſuum. Dic quod ſic, probatur. ſm vnam lectu. j. de inſtr. cau. Sopotet. Add idem. C. de aſſeſſ. l. ſi ibi quod ſolitum eſt, &c. facit quod no. ibi. §. ſi dubitetur. ff. quemad. teſt. ap. & tangit gl. 10 in §. alteꝛ Lo. de fal. guſt. de pub. iud. ¶ Quero an inſtrumẽtũ debeat ſcribi in j. vel in tertia perſona. Reſpondeo non re- fert. tex. eſt in c. dudum. extra de conuer. cõiug. vbi etiam de hoc 11 per Jo. And. ¶ Quero an tabellio debeat inſtrumentum per verbum preſentis, vel preteriti tẽpoꝛis ſcribere. v. g. an debeat dicere notarius, talis vendit, & tradit vel vẽdidit & tradidit & fi- do q non refert, vt tex. tex. in c. quod autem. extra de iurepatro No. gl. ſtote in fin. vide qõ no. extra de fide inſtrumento. c. inter 12 dilectos. ſuper verſiculo indictionis. ¶ No. gl. puta, ibi appo nendi ſunt. no. ex hac gl. quod omnia que ſunt conſueta poni in inſtrumentis, debent apponi, & ſi non apponantur, inſtrumẽtum 13 natur. quod perpetuo. ¶ Sed aduerte ad id quod gl. dicit õ anno dominice incarnationis, qz quod tales anni apponantur inſtrumentis probatur per textũ vigeſime tertie diſtinctionis cal. nine domini: ſed q de cõſuetudine apponantur eſt verũ in Tuſcia vbi apponuntur anni natiuitatis. Domini & ideo ſer- 14 ꝛz q collectudo vult, vt hic in glo ¶ Quero inſtrumentum eſt cõfectum ſine die: cõſule & loco an notarius poterit talia appone re & recolaꝛe. Dic vt no. Spec. in titulo de inſtr. edi. §. poſtre mo. ſed nunquid cõfecto. & no. in l. ſi quis decu. C. de fal. & in l. imp. ff. de ſtatu. hominũ. & niſi iſta talia apponãtur. qd iuris ſit vide Specula. in d. §. poſtremo verſi. quid ergo ſi dies, & verſ. qd 15 ſi cras. ¶ Quero hic dicitur qõ debet apponi dies confecti in ſtrumenti an debeat apponi hoꝛa diei: Dic quod nõ de quo per doctoꝛes in d. optimã in quinta queſtione. ¶ Quero pone q in protocollo eſt appoſita dies, poſtea notarius fecit inſtrumen- tum die an videatur repetita dies vt ſicut eſt in protocollo re- peꝛatur & deponatur in inſtrumento, Ja. de Aꝛe. tangit in l. cau ſin. C. de acc. & Spec. in d. §. poſtremo, verſi. quid ergo.

ADDITIONES.

1 In nomine domini. Adde Fel. in c. ſi ſcripturã. i j. col. ver. & i

ter alia. cum ſequen. de fid. inſtrũ. vbi etiã quid inſtrumẽtis cõ- fectis inter Judeos.

b ¶ Non continetur. Tu ad hoc oino vide Fe. in. ca. ĝniam, in iij. co. ver. no. v. de pba. vbi alle. pro & contra.

c ¶ Et conſulẽ. Vide do. Adar. in no. in. v. char. in no. in c. no. q tẽpus & loc⁹. &c. & do. Al. de Imol. in. l. ſi toꝛ. in prin. ff. õ edend. & in. j. conſti. ff. & in. l. cum tabernã. §. idem queſiit. in apoſtil. cũ concoꝛd.

d ¶ Quod ſic. Sed quero nũqd valeat cõſuetudo in cõtrarium dic quod non ſm Rot. in deciſi. ante. cõcln. cccxcv. incip. vtrũ valeat cõſuetudo. per Fel. i. d. c. Abbatte. alle. in tex. qz eſt ꝛ ſub ſtantiam ꝛ ctus. ideo nulla. vt per gloſſ. oꝛdina. i. c. nõ putamus in gl. iij. de conſuetu. in vj. de q dicto facit feſtum Ro. iij. l. in illa in x. col. ff. de verb. obli. & in. l. de pupillo. §. q nũciat. ff. de no. o- pe. nũ. Dz tu dic, put in ꝓpoſitio no. doct. poſt Lap. in. d. Bbba te. & do. Anto. in ꝓoẽ. decre. in iij. colum. q vbi conſuetudo ſem per attenditur, iſtud non procederet reſpond. ad glo. Jn. d. c. non putamus, quod iſtud eſt de ſolẽnitate, nõ de ſubſtãtia q differũt vt per Jnn. in c. q ſicut in gl. mag. extra elec. & Bal. in l. etiam in. j. col. C. de exec. rei iudi. & in re. l. i. in. ij. col. C. de ſacroſanc. ec cle. & q iſte ſint ſolẽnitates, vide Bar in. l. ſi qs legatũ. ff. de fal. & Bal. in. l. j. §. j. circa med. ff. de eden.

e ¶ De ciuitate. Sed nũqd ſufficeret q notarius ſcriberet actuz eſſe i tertio Jmperij, vel eccleſie. nõ exꝑſſa ciuitate vide Felyn. i c. j. õ fide. inſtrumẽ circa fi. ij. colũ. in verſic. demum autem ex- exꝑſſionis.

f ¶ Signũ ſuũ. Adde Bal. in. l. non aliter. ff. de adopt. & in. l. i. §. editiones. ff. de edẽ. & Bar. in. j. cõſti. ff. & Jac. õ Aꝛe. & imo. in. l. ad teſtium. §. ſi qs. ff. de teſta. & gl. in. §. item lex Cornelia. Inſti. de publi. iudi. & Specu. in titu. de fid. inſtit. §. inſtr. verſi. itẽ q non eſt ſignatum.

Scenicas non ſolum ſi fideiuſſores preſtent, &c. Rub.

1 Juramentum licitum, ſeruari debet.
Non ſeruans iuramentum quando ponitur.
2 Periurus an ſit infamis. & que ſit pena periurii, remiſſiue.
3 Periurus admittitur ad teſtimonium.
4 Contra iuramẽtum temerariũ an liceat ꝓpoꝛia autho: venire quod ſic.
5 Juramentũ temerarium, an repellat quẽ, ab actibus legitimis remiſſiue.
6 Pena an imponatur pro illicito iuramento.

Quoniam videm, Juramẽtuz ſuꝑ illicita, ſeruari nõ debet. h. d. ¶ Ꝑ. & videtur. quod oẽ ſeruandum ſit iuramentũ. vt in c. cũ obtingit ex tra de iureiu. c. licet de pac. lib. vj. ¶ Ꝑ. dz hic ſi qua oio, &c. & ſic innuit q pro pluriꝰ impona- 1 t pena, cõtra de l. ij. C. de reb. cred. † Vol. Ubi iuramẽtũ licitũ ã eſt ſeruandũ. Itamẽ ille q non ſeruat, non punitur, niſi quo ad Deũ. non quo ad mundum & q non puniatur quo ad mundum eſt vez iure oꝛdinatio, ſed iure eꝛdinario põt accuſari de cri. ſtellio, vt. l. ſi. C. de cri. ſtet. Quãdoque tamen imponit etiã pena quo ad mũdũ puta ſi quis veniret contra pactũ quod iuramen- to firmauerat, vt. l. ſi quis maioꝛ. C. de trãſac. ſecus ſi ſolũ ꝛ ſa- 2 cramtenum veniat, vt. l. Lucius. ff. de his que no. j. & ibi glo. An b periuꝰ ſit infamis, vide. vi q. j. c. infames. & xxj. q. v. c. ſi qs cõ- iunctus. de iureiurãd. c. querelã. & vj. q. v. c. quicũq. vbi etiã po- 3 nit ꝑ ſi ſit pena periurij. & eꝛ de iureiur. c. quanto. ¶ † Querit gl. c an periuꝰ admittatur ad teſtimoniũ, ꝓpoſito q ſit infamis. Et gl. hic tenet quod nõ ſuper verzſi. ſi qz idem not. in. d. l. Lucius ad idẽ eꝛ de teſtib. c. teſtimoniũ, & d. c. quiſquis & facit q no. gl. in. l. 4 igitalis. §. j. C. de nup. & in. l. iij. §. lege Julia. ff. de teſt. ¶ † Que ro, qz iſta cõſtitutio loquit õ illicito ſeu temerario iuramẽto, an liceat venire contra tale iuramẽtũ ꝓpoꝛia autho. Dic qõ ſic, vt not. in. c. venerabilẽ. eꝛ de ele. & vide q nota. in. d. c. teſtimoniũ. 5 in fin. eꝛ de teſta. & xxj. q. iij. c. innocẽs. ¶ † An autẽ iuramen- tũ temerariũ repellat quẽ ab actibus legitimis. vt. lxxv. diſt. c. floꝛẽtinũ. & extra de teſt. c. intimauit. & q tãgit in. d. c. infamis. 6 vj. q. j. † An nõ, ꝓ illicito, vel temerario iurꝫmẽto imponatur pe nã. dic vt hic. ſicut noſtris. & c. cũ gdã. extra de iureiur. & xxj. q. iij. c. qui ſacramẽto. Ultimo vide gloſ. ſuper ver. vitã in fi. vel ſe cundum Jacob. de Belui. q illa. l. Jmpatis. §. i. loquit in mu liere ſpõte ſe proſtituẽte, hic vero in mulĩ decepta, vt patet ibi male inducta. &c.

ADDITIONES.

a ¶ Eſt ſeruãdũ. Adde quod vt iuramẽtũ ſit ſeruandum. & obli-

get debet habere iudicium ſ. iuſtitiã, & veritatẽ quorum ſi alterum deficiat, non eſt ſeruandũ. vt per domi. Soci. in cõſil. lxvij. incipiẽ. cica primã queſtio ver. ſuper eſt nũc, ibi q2 tũc iuramẽtũ. in prima parte. char. cxij. Adde Bart. Soci. in ſuo tractatu. fallen. fa. cclvj. & per Philip. corne. cõſil. ſuo. lv. incipiẽ. vltis in litera. in volum. ij.

b ¶ Infamis. vide Fely. in. c. teſtimoniũ. in. vj. col. verſ. ſed eſt difficultas. de teſt. vbi ẽ an in eũ cadat excuſatio. ibi in. vij. col. circa princi. verſi. vltra alios.

c ¶ Ad teſtimonium. vide Fely. in cap. ex parte. de teſti. in. j. colum. ver. not. in c. per tuas. de ſimo. circa fi. & Old. in cõſi. cxcj.

Vt non fiant pignorationes, &c. Rub.

1 ☞ Repreſalie non poſſunt concedi, & qñ poſſunt concedi. nu. 2.
3 Captus pro repſalijs, p alio ſi ſoluit an poſſit ab eo, cui⁹ occaſione ſunt conceſſe, ſoluta repetere.
4 Pena, de qua hic imponitur ipſo iure.
5 Donatio facta vltra quãtũ de cõa quo iudice debeat inſinuari.

Honeſtas. Nulli licitum eſt ſm formã pignorationis exigere aliũ pro alio pena ſibi facietib⁹ imminẽte. ¶ Itez, licet donatio facta a Principe priuato, inſinuatione nõ egeat, ita nec cõtra. h. d. ¶ Quero pro hui⁹ tit. declaratione, quid vult ter. ſecundũ pignorationis formam. gl. exponit formam. i. pactum. Et idem dicit gl. ſi non interuenit pactum, & muto magis. Sed ego puto quod iſte ter. velit dicere ſecundum pignorationis formam. i. ſecundum formã repreſalia. Nam idem eſt dicere pignorationes & repſalias. Ita ter. ponit extra de iniur. & dã. da. c. j. lib. vj. & hac. q. ſit mẽtio, dicit cũ ter. & ſi pignorationes, quas vulgaris lo⁹ repſalias noiat, &c. Et ſic ex hoc ter. ſic poſito & declarato nota q repſalie nõ poſſunt concedi. ¶ Idem no. in. d. c. j. Ad idẽ facit. C. vt null⁹ ex vic. l. i. lib. xj. ſ. vt nulli iud. ſ. q2 vero. & de excu. & exac. l. nullã lib. xij. & de oi agro deſerto. l. hac. diſt. lib. xj. facit. l. nulli. C. de iudi. cũ ſimilib. Sed ẽ hoc oppo. de c. dilectis ſilijs. extra de appellation. & de iureiuran. c. licut. xxij. queſtion. ij. capit. dominus noſter. & Solu. Quando que ciuitas, ſub qua eſt perſona debitrix, pel delinquẽs requiſita denegat acere
a iuſtitiã, tũc repreſalie poſſunt cõcedi. & vt in cõtrarijs. Quãdoque illa ciuitas re quiſita nõ denegat facere iuſtitiã, & tunc repreſalie nõ poſſunt cõcedi, vt hic, cũ ſimili. ſup 2a alleg. Ita nota. Innocẽt. extra de foro cõpetẽti. c. poſtulaſti. & c. dilectus. Ad q facit idem Inn. nota. in c. olim cauſam. extra de reſtitution. ſpolia. & vide gloſſ. in. d. c. dominus noſter. & facit ad prædicta infra de queſto ze. ſ. ſi vero forſitan infra vt dix. in. ſ. primo. & tertio. & ſi tamen contigerit. & extra de off. ordi. ca. ſignificauit. quod tãgit gloſ. in. d. l. nulli. & tangunt Docto. in authẽti. habita. in fi. C.
b ne filius p patre. ¶ Secũdo oppo. de. l. numer⁹ p⁹ poni. C. de tabu. lib. xo. r. ſol. vt ibi nota. glo. De iſta matia an repſalie conſedi poſſint. & quibus, & cõtra q̃s & an priuata pſona, cui conceſſe ſunt repſalie, poſſit pprio authoritate ponere i carceribꝰ pſonas captas ratione repſaliarũ. Dic vt in ſtione, quã diſputauit Pet. de Bel. i ciuitate iſta. & ponit i hoc titulo & ego feci vnũ tractatũ.
3 ¶ An aũt ſi aliqs eſt captꝰ ppter repreſalias cõceſſas ppter delictũ alterius. & ſoluat poſſit ab illo repetere; Jaco. de Aret. ponit in. l. ſcda. ff. de verborũ obligation. & tenet q ſic. Pro quo facit ter. cũ gloſſ. in. l. nã. & ſeru⁹. in princip. ff. de nego. geſt. & l. finali. ff. de dolo. & ſi ver. ſ. cũ aũt. ff. de bis q delic. vel effu. ¶ Nota gl. ſup verſ. formã puta. Idẽ not. in authẽti ſed oino. C. ne vxor pro marito.
4 ¶ Quero, hic dicit. & cadere ẽt ab actione. an ipſo iure. Doſſ. tenet qõ hic, per ter. in. d. authenti. ſed on. nino.
5 ¶ Quero, quid vult dicere ter. ideo egeat geſtis monumẽtoz. Dic vt in gl. ſuper verſi. geſtis. & ſeq. Ex quibus habes quid velit dicere in ſuma de quo tãgitur in. l. illud. C. de ſacroſan. eccle. & l. ſancimus. C. de donatio. & circa hũc. ſ. vide q dixi. ſ. de non alienan. ſ. ſi minus. alias ſancimus. ſuper glo. ibi poſita.

ADDITIONES.

a ¶ Cõcedi. adde Bart. in tra. repſal. in. j. q. prici. verſi. ij. ad hoc & Bald. & Saly. in aut. ſ. oino. C. ne vxor p marito. ſed extra q̃ ro nũq̃ dint licite in foro cõſciẽtie. vide Petr. de Suza. in. d. authẽti. poſt Saly. & Barto. loco. ſ. alleg. & Tho. de aquino. ij. q. x. colum. ij.

b ¶ Ex Lof. l. numer⁹. Hic tex. corrupte. alle. nec aliũ pacto reperiri põ credo. Bart. voluiſſe adducere tex. i l. iure. C. de fabr. lib. xi. cũ gl. in ver. de manum.

De exhibendis reis, &c. Rub.

1 ☞ Lis quod non dicatur contestari per petitionem reſcripti.
2 Abſolutoria lata ab obſeruatione iudicij, an dicatur diffinitiua, vel interlocutoria. vbi diſtinguit.
3 Citatio partis an requiratur quãdo fertur ſententia ab obſeruatione iudicij remiſſiue.
4 Expẽſe in caſu hui⁹. ſ. & veniãt ex ſtipulatu & nõ officio iudicis.
5 Solennitas q̃ debet interuenire poſt actũ, ſi omittatur q actus per hoc non vitiatur ipſo iure. ſed ope exceptionis.
6 Inopia quod contingat ex peregrinatione.

Qurimi. Reus nõ eſt exhibendus in iudicio de vna prouincia ad aliã, niſi prius actor fideiuſſoria præſtiterit cautione certã quãtitatem promittẽs, ſi lite nõ ſequatur aut ex quẽs nõ vincat. & reo cõparente ſi actor intra decẽ dies non cõparuerit reus abſoluendꝰ eſt a iudicio, eo exacto q ab actore premiſſus eſt. & ſi q̃d amplꝰ re⁹ erpendiſſet. h. d. ¶ Op. & etiã videtur q ſine ſatiſdatiõe actoris debeat reus trahi ad iudicium, vt l. ſi qn. C. de dila. Sol. Iſta lex corrigit illã. & ideo ſuper dictam. l. eſt poſita auth. q fieri que hic ſumitur. No. ſecundo. & videtur qõ licet intra decem dies actor non cõpareat. non ideo tamen cauſa terminatur, & ciuilis cauſa triennio criminalis biennio durat vt. l. properãdũ. in principio. C. de indi. l. fina. & l. C. vt intra certum tempus. &c. Dicit glo. ibi lo⁹ iuſtrr de ſnia interlocutoria diffinitiua, hic vero lo⁹ iuitur de ſnia interlocutoria abſolutoria ab obſeruatione iudicij nõ cui
1 li iudum de cauſa, nec dicitur eſſe facta⁹ litis conteſtatio, vbi fuit reſcriptum petitum, vt l. de quare. ff. de iu. licet tñ aliter ſeruent Decretiſte. dicit gl. de hoc qõ ſeruent. dic vt no. in. c. ſtatutis. &
2 de reſc. lib. ſexto. ¶ No. ergo ex iſta gl. qõ abſolutoria lata ab obſeruatione iudicij eſt interlocutoria. Ad idem ter. cum glo. i. properandum. & ſi quidem. & eadem. l. ſ. cum aũt. & hoc expreſſe tenet gl. eadem. l. ſ. cum aũt. in prima gl. cum qua concor. qõ no. in. l. barum. ſ. fi. l. ſi ſeruitus vend. & quod notatur in. l. titia. ff. de ac. & Inno. in c. finem litibus. extra de do. contu. & Specu. in titulo de expenſis. ſ. fi. verſi. hoc etiam ex premiſſis. Econtrario detur dicendum quod ſit diffinitiua. Nam diffinitiua eſt illa que
a cauſam diffinit, & vt l. dicere. ſ. j. ff. de arb. & quod no. ff. q. vi. ſ. diffinitiua. ſed qñ quis abſolvitur ab obſeruatione iudicij, cauſa finitur vt inſtit. de perpet. & tem. act. ſ. fi ergo, &c. Ad quod facit qõ no. in principio magne gl. in l. Julia. ff. de cond. indeb. Quid dicendum hic. Quãdoq; fertur ſententia abſolutoria ab obſeruatione iudicij q2 iudici de cauſa nõ liquet, vel q libell⁹ fuit male cõceptus. & tunc talis abſolutoria, eſt interlocutoria. & non diffinitiua, & ita lo quitur gl. & eadem. l. fi. ſine autem cum ſimilibus. ẽ allegatis, põt enim iterum agi vt no. in dicto. ſ. ſed ſi quidem, & l. Titia. & ad idem. l. & poſt. ſ. circumducto. ff. de iud. & j. ff. ſi menſo ze fa. mo. dixerit. de iudic. capitulo examinata. cum ſi-
3 milibus. l. ¶ Quãdoq; fertur ſententia abſolutoria ab obſeruatione iudicij, q2 reus pendente iudicio ſoluit. & tunc dico q̃ ceſſet cauſa q̃ non põt iterum agi, ſententia poteſt dici diffinitiua vt. ſ. finali. Inſtit. de perpe. & temp. act. & iſto modo põt intelligi prima op. no. in d. l. titia. Sed habito reſpectu quod per ſolutionem fiectam pendente iudicio principalis eſt cauſa ſublata. & Inſtit. q mo. tol. ob. in princip. & ſic ſententia que ſequitur, nõ recipere & tollat. ſed tantum inſtãtia iudicij fuit dico quod illo reſpectu eſt interlocutoria, vt no. in d. l. barum. ſ. fi. contuncta gl. d. ſ. fina. Inſt. de perpe. & tem. act. ¶ Quero quando fertur ſnia ab obſeruatione iudicij. an debeat q̃ citari. Dic per Innoc. extra de offi. dele. c. conſuluit. Opp. & videtur quod hec conſtitutio nihil
4 innouet q2 aut vincit & non ꝺ calumniaſſet & per conſequens ad expenſas nõ tenetur. d. l. properandũ. ſ. cum autẽ. ¶ Solent in gl. & vult dicere gl. quod conſtitutio innouetur in hoc quod alias expenſe veniãt iudicio officio: hic tamen actor tenetur ad expẽſas ex ſtipulat. & in hoc eſt differẽtia. vt no. gl. ſ. ſi ind. & ſup. & l. iij. ſ. ſi rem. ff. de li. & ff. de rei vend. l. nõ ſolum. in fi. per to
5 cto. in l. ſancim⁹. C. de iud. Spe. in ti. de exp. ſ. j. No. gl. ¶ No. ex hac gl. qõ quando aliqua ſolemnitas debet adhiberi poſt actũ perfectũ & talis ſolennitas omittatur nõ vitiatur actus perfectꝰ ipſo iure. ſed ope exceptionis. & qua gl. cocor. l. vniuerſa. ff. de iunpe. ¶ Ultimo no. gl. in principio huius. l. que incipit, dedu
6 cuntur. ex qua no. q ex peregrinatione cõtingit inopia qõ tenementi. Ad idem dicam. ſ. vt oẽs obe. iud. prouin. ſ. hec. cõſidera tes in fine vbi tex. concor. cum iſto.

ADDITIO.

a ¶ Diffiniuit. qñ autem dicatur diffinittiua vide Fely. copioſe & no. in rubrica de re iudicata, columna prima poſt principiũ vbi etiam

etiam plene.quando dicatur interlocutoria,ꝛ que sit.
b ¶Adde firmanū in suo aureo dictionario in verbi. sententia diffinitiua.versi.primo.ꝛ in versi sententia interlocutoria.versiculo.i.ꝛ Lanfranc.in.c.quoniam contra.§.interlocuto.ꝛ ap.nume.v.versiculo in ordine successiuo.ꝛ ibi posui in apostil. extra de proba.

1 ¶Per litis contestationem quod quasi contrahatur.
2 Reus debet se subscribere libello,sed consuetudo non seruat.
3 Libellus quid debeat continere,ꝛ an contineat nomē actionis, remissiue.
4 Libellus an debeat offerri,ꝛ per quem.
5 Libellus offertur ab actore tribus modis.
6 Coram arbitratore.an offeratur libellus remissiue.
7 Iudicium super inepto libello ꝙ procedat si non oponatur.
8 Libellus quod non possit etiam tacite omitti.
9 Dilatio.xx.dierum.de qua hic,ꝙ posset per iudicem abbreuiari,ꝛ est arbitraria.
10 Iudex an denegare possit reo in totum dilationē de qua hic.
11 Litis contest.facta non data dilatiōe reo,nec ab eo iudicis petitis quod valeat.
12 Lit.contest.an fiat super exceptionibus,remissiue.
13 Libellus peto castrū vel ecclesiā cū suis pertinentijs ꝙ pcedat.
14 Libellus peto quicquid possides in tali villa,an procedat.
15 Exceptio recusationis iudicis ꝙ sit dilatoria,ꝛ appponi potest vsque ad litem contestatam.
16 Reus possidens immobilia,non cauet de iudicio sisti.
17 Reus cauere dz de iudicio sisti,nec relenatur per dispositionez.
18 Fideiussor de iudicio sisti quandiu sit obligatus.
19 Fideiussor de iudicio sisti,an teneatur certam quantitatem promittere,quod non.
20 Sportule,quibus debeantur,a quo prestentur,remissiue.
21 Lit.contest.qualiter fiat remissiue.ad gl.
22 Litis cotest.an fiat,quando reus respondet verbis affirmatiuis ad glo.
23 Litis contesta.quod inducantur per reum excipiendo.
24 Prescriptio an interrumpatur per litis contest.etiam nullam.

Illud quoque Reo ad iudicium vocato debet libell⁹ offerri,viginti dierū spaciū indulgeri,ꝛ ab eo dz fideiusso dari,ꝛ sportule solēniter,ꝛ medio tpe petēt inder recusari,vel alīs associari nisi ille quē petāt, ad alio sit recusatus,ꝛ.xx.dieb.elapsis litis cōtest.fieri dz,ꝛ aliter facta non valet.h.d.ad.§.si vero etiā.ꝛ hz duas partes. Nā primo recitatur antiquū ius. ¶Secundo ius nouū.Secūda ibi sancim⁹.Subscribere,scz rem.Ex isto.§.sumitur aut.offeratur

1 Cōtest.cōtest.¶No.tex.ibi obligetur,ꝛ facit pro eo ꝙ no.gl. ꝙ per litis contestationem dicitur quis quasi cōtrahere.vt no.in L.i.in fi.ff.de pact.ff.p.vides hic tex.dicentem.ꝙ ille qui est cōstitut⁹ sub litis cōtestatiōe obligat.
2 ¶Secdo no.tex.§.suscepto ibi subscribere libello ꝛc.ꝙ re⁹ debet libello se subscribere. Idem gl.ꝛ tex.in d.aut.offeratur id est,ad idem tex.est in.cap.j. extra de libel.obla.licet glo.hic dicat,quod hodie hoc non est de cōsuetudine. ¶No gl.in verbo.libellū querit quid sit libellus ꝛ.dicit vt hic,in gl.de lib.ob.c.j. ¶Secundo quero, quid debet libellus continere.Dic vt in gl.extra de libel.obl.ca.j.ꝛ.ff.de eden.l.j.in pnin.ꝛ ꝙ Ey.C.de eden.l.edita. Et an libell⁹ debeat actorē cōtinere:gl.tāgit hic ꝛ in.d.l.j.in pncip.ꝛ extra ō ind. 3 colleti.Aꝛ examinata.ꝛ Specul.de action.ꝛ peti.§.sequitur. 4 Same dicimus. ¶Quero.dicitur hic,quod libellus dz offerri ante iudicem ab actore:Dicit gl.super versi. offerri quod non reperitur lege diffinitum an ab actore,vel a iudice debeat offerri,sed de cōsuetudine offert reo a iudice.Istud qō gl.dicit hic esse de cōsuetudine.videntur tenere Doct.esse de iure,vt ipsi no. 5 ibi.extra de lib.obl.ꝛ no.per gl.Bar.iō.q.iiij.c.iudice. §. libellum.Inno.vero tenet quod libellus potest offerri a iudice.ꝛ ab actore.ꝛ hoc puto verum. ¶Potest etiā libellus tribus modis offerri per actorem.ꝛ ita tenet gl.in d.auth.offeratur. C.de lit.cōtest. ¶Et qz hec gl.loquitur de arbitrio an cōzā arbitratore debeat offerri libellus:Spe.tenet quod non in.§.restat.versi.sed quid in ti.de libel.cōce. ¶Quero super versi. libellum gl. ꝛ ti valet ꝛc.sed quid si actione personali vel actione reali nō expella.an procedat iudicium. Dic quod sic nisi excipiatur.vt.l. fi.cibino.C.de anna.exceptio.ꝙ no.l.j.in gl.magna.ff.de eden. 6 ad eriben.l.iij.§.quis noxabili.C.ad exhiben.l.ō.ꝛ quod no. de reiu.dī.capit.Abbate.super versi.obnoxium.lib.ō.vj.ꝛ per Inno.in c.dilecti.extra de lib.obla.per gl.ex de causa possess.ꝛ 7 proprieta.c.cū ecclesia.super versi.iudicium. ¶Quero an libellus sit de substātia iudicij,ita quod omitti non possit.ꝛ gl.ista super versi.libellum.ibi. ¶Itē fallit quādo videtur velle qd possit tacite omitti,sed non ei presse remitti.Ita not.in d.authe.offeratur ꝙ tacite possit omitti.facit.ff.de trie.ꝛ semis.§.illud ḡq. Sed cōtrariū not.videlicet quod non possit ēt tacite omitti.extra de lib.obl.c.j.de offi.de leg.capitul.de causis de quo dic vt not.per.gl.Joan.andr.in c.fi.de reiudi.lib.vj.ꝛ plene per glo. in Cle.sepe de verb.sig.super.versi.consti.sancimus.in clē.ꝛ ꝙ no.in.c.ñ.de cōfes.lib.vj.ꝛ ꝙ no.Spe.de li.conce.§.vtrum ante 8 ꝛ in titu.de senten.§.iuxta.versi.quid si de partium. ¶Quero, hic dz quod debet dari dilatio viginti dierum an inder possit istā dilationē abbreuiare? Glo.hic super verbo viginti tenet,ꝙ sic.cū qua concor.ꝙ not.in.c.dilectus.extra de procu.vbi glos. not.ꝙ talis dilatio est arbitraria.Adde ꝙ not.in capitu.petea,extra de di.lz cōtrariū not.in.d.authēt.offeratur.C.de lit. 9 cōtesta. ¶Sed qro an iudex possit istam dilationē in totū de 10 negare:Dic vt no.Inn.in.c.j.de lib.ob.⁺Sed pone,quod iudex istam dilationē non denegat,sed reus non petitis iudicijs pervēit ad lit.cōtesta.an teneat litis cōtesta. Et videtur tex.expresse hic,in versi.si vero,ꝙ non, cū quo cōcor.d.authenti.offeratur cōtrariū determinat glos.xvij.q.iij.capit.vroz.felicis ad hūc tex.ꝛ li.Respon.vt not.gl.iij.questio,iij.§.offerat.ver.pro nihilo.ꝛ ꝙ no.hic in fi.super versi.dānificādo.ꝛ super ver.si vero hec.in gl. quātū ad hoc tāgit Inn.in.d.c.j.de li.ob.in pri.ꝛ circa ista duo 11 dicta vide ter.ꝛ glos.in.d.c.preterea ex de di. ¶Quero circa predicta an super exceptione dilationis debet offerri libellus.ꝛ lis cōtestari.Dic vt not.extra de offic.delec.capitu.prudētiam. §.sexta.circa quā glo.vide Spec.in titu.de excep.§.viso.verū. 12 sed nūqd iudex.ꝛ de lit.cōtest.§.pē.versic.i. ¶Quero,an procedat talis libellus,peto ecclesiā vel castrū cū pertinentijs.Dic ꝙ sic.vt probatur in.c.cū venerabilis.de resti.spo.ca.cum ad sedem de proba.c.licet causam.de si.inst.c.inter dilectos. ¶Itē si peterē rem cū suis finib⁹,vt probatur in capi.Abbate sane,ex 13 tra de iudi.i pri. ¶Quero,ego peto in libello meo qcqd possidet talis in tali villa vel castro ā pcdat.Specul.tenet ꝙ sic, in titu.de actiō.ꝛ pe.§.segtur.versi.qd si peto.Pro quo facit ex de fid.instru.c.inter dilectos.in pnin.contrariū tenēt Dy.ꝛ Jac.de de Ere.i.l.de pupillo.§.qui nūciat.ff.de no.ope.nū. Circa ꝙ vi de Spec.de reli.domi.§.i.Pone,dicit hic in ver.i me.ꝛc.ꝙ in 14 tra xx.dies datos ad deliberādū iudex pōt recusari. ¶Quero,cū ista exceptio recusatiōis iudicis sit dilatoria,ā poterit opponi vsque ad lit.cōtest.Videt quod sic,vt in.c.cū int monasterium.dex de re iud.De hac q.dic vt no.per gl.in q.in.§.offerat. b in glosse.iudicio sisti.ꝛ vide ꝙ not.in.d.c.cum inter monasterium 15 in gl.mag. ¶Mor.gl.i.cautione ibi speciale secundū primam opi.tz.gl.i.d.l.sciēdū in pnin.ꝛ in.§.sed hodie. Insti.de satisda. 16 ꝛ in aut.offerat.ꝛ in.l.nam ꝛ posteriore.ff.ō leg.ꝛ cōsti. ¶Zbi §.adiici.vide vt no.in.l.j.ff.q satisd.cog.in.l.nemo.ff.de re iudic. ff.ō pacto.stipu.l.pactorie.la.iiij.in fi gl.Sed quod hic dz,videtur verius p.l.i.§.i.hic alle.in gl.ꝛ per l.fi.§.si legatarib⁹.ff.q ꝛ leg.q̄ leges expresse loquūtur in pactoriis stipulationib⁹.Et cū ista gl.cōcor.q not.in.d.l.i.ff.qui satisd.cog.ꝛ l.d.l.pactorie.in gl.fi.ꝛ hāc opi tenet hic Dy.Pro q facit,l.satisdati.ff.de verb. lig.ꝛ hanc opi.tenet gl.in d.§.offerat.iij.q.iij. ¶Querit glosse. 17 Q̄diu tenet fideiussor.qui promittit aliquē sistere in iudicio,dicit gl.ꝛ lati⁹ i.§.fi.hodie.Insti.de satisda.ꝛ in.l.Grece.§.post. 18 ff.de fideiuss.ꝙ not.in.l.q̄ in fi.ff.q satisda.cogā. ¶Quero,an teneat fideiussor certā quantitatē ā mittere.Dic.in.d.l.j.fi.for mat hanc.q.ꝛ nō soluit,sed gl.in.d.§.sed hodie tenet quod non. ꝛ idem not.fi.ff.de pacto.stipu.de quo dic.vt ibi per gl.ꝛ docto. 19 ¶Quero.dz hic prestitis sportulis,gb⁹ aūt ꝛ a quo prestetur, c dic vt in gloss.super verb.sportulis.Et adde quod not.in.d.§. offeratur.ꝛ quod plene not.Instit.de actio.§.tripli.ꝛ qd not.j. de iudi.§.ne authen.ꝛ in.c.cum ab omni extra de vita.ꝛ ho.cle. d ꝛ in c.statutum.in §.super.de reseri.lib.vj. Venio ad gloss.su- 20 per versicu.cōtesta.ꝛ ista gloss.querit tria. ¶Primo qualiter fiat cōtestatio litis,ꝛ dic vt in pncip.gl.ꝛ ad id qd dicit secus ꝛc.facit quod not.extra de lit.contest.c.vno.in gl.ꝛ in l.j.C.de lit.contest.ꝛ vide vnum versi.gl.in capitu.solicitudine extra de appel.in vlti.col.Secō,querit glos.cum responsio rei possit esse negatiua,vel affirmatiua.ꝛ etiam dubia puta appositionem ex- 21 ceptionis an semper lis cōtestet? ¶Et primo quero.si responsio est affirmatiua puta quod reus cōfiteatur an fiat litis cōtestatio. Dic vt in gl.hic ꝛ d.l.j.C.de lit.cōtest.ꝛ in.c.dudū extra de elec. versi.iz ꝛ vide vnū verb.glo.extra ō excep.c.cū venerabilis.su- 22 per verb.cōfessus. ¶Quero an si reus proponit exceptionem dicatur lis contestata. Glo.hic dicit,quod sic per suā rationē.ꝛ idē notat.in dictā.l.j.De hoc vt babes in tex.ꝛ gl.extra ō li.cō-

g test. c. ff. lib. vj. ¶† Quero in versi. si vero hec nō seruentur, ante litis cōtestationem habita p̄z nihilo fuerit, nihilomin⁹ p̄escriptio interrupta. Glos. quātū ad hoc dicit q̄ sic. Ad hoc inducit oia que not. in gl. sup̄ ver. dānificādo. que est in p̄cedenti versic. & sic videtur ista gl. velle. quod illa gl. loquatur etiā vbi litis cōtestatio nō est legitime facta apparet hoc etiā ex eo q̄ glos. hic p̄z vna parte allegat hūc versicu. si vero. ibi, p nihilo eā esse. ꝛc. Sed cōtrariū videtur quod non sit facta interruptio. tenet gl. in authēti. offeratur. C. de lit. cōtestatio. ¶ P̄z q̄ optime facit. l. si pater. C. ne de statu defun. vbi gl. concor. Sed hoc q̄ hic dcit, videt veri⁹. ¶ P̄z q̄ facit gl. in. l. sicut. C. de p̄script. xxx. ānō. ver. nec sufficiat. in p̄ci. gl. Ad tex. versic. si vero hec nō seruentur. Respōde vt not. gl. hic super verb. dānificādo. in versic. si vero. in gl. quantū ad hoc non obstat. d. l. si pater. quia ibi non inducitur interruptio, quia actum fuit coā non cōpetēti iudice, quo casu litis cōtestatio non inducit interruptionē. vt ibi, ꝛ not. p. gl. in. c. illud. extra de p̄script. super verb. interruptio ꝛ ita intelligitur dicta. l. si pater. cū quā cōcor. q̄ not. in capi. vt debi. extra de appel. Not. gl. sup̄ verb. petitus in fi. Dic vt not. d. l. obseruādum. ꝛ in. c. i. extra de fo2o compe. ꝛ in. d. auth. offeratur, ꝛc.

ADDITIONES.

a ¶ Dilecti. ꝛ ibidem vide Felynum omnino in p̄inci. ꝛ circa finē in versi. nomen actionis.

b ¶ In. c. cum inter monasterium. ꝛ ibidem vide felynum in secūda columna versicu. p̄oponēs, vbi per eum. Ad hoc habes. xi. not. cōclusiones quas p̄ te ibi vide ꝛ adde Tāc. in Sum. in titulo de iurisdic. q̄stione duodecima. ꝛ Ludo. P̄o. in fin. ver. excep. vers. iij. ꝛ Bald. in marg. versi. exceptio. versic. decimo.

c ¶ Quib. aūt ꝛ a quo p̄sentur, ꝛ quo iure, dic vt p̄ Ant. Corse. sing. suis ver. spoztule. incipit ius canonicum.

d ¶ In cap. statutū. Et ibi idem vide ad hoc Lard. in p̄ima oppō. vbi plene. ꝛ not.

1 ☞ Filius comitis, vel vasalli qō dicatur habere comitatū, vl feudum ab Imperatore non a patre.
2 Filius vasalli, an teneatur p̄opter patris delictum.
3 Scriptura in casu huius. §. quod requiratur.
4 Diliata ēpta ex pecunia mutua, an veni at in generali bonoz hypotheca.

Optimum. Primo recitat ius antiquum. ¶ Scōo ius nouum. Mutuans pecuniam hoc acto exp̄resse vt militia ematur, quantū ad militiā emptā p̄fertur oībus alijs creditoz⁹, alias si non exp̄resse dicat vt militia emat, vxoꝛ ꝛ alij filij dotē repetentes, ei p̄tulerunt in hypotheca fallit in mutuāte silentiario. h. d. Appellatur ex casu, q2 casu p̄o

e di. Not. † textum. ibi, cum vterq; oīs, ꝛ nullū alium questum habent quam ex imperiali munificētia, ꝛc. ad quod. l. ex imp̄fecto. de legatis tertio. ꝛ sic est argumentum secundū Jaco. de Beluq̄ filius Comitis vel vasalli dicatur habere feudalē comitatū ab imperiali munificētia, nō a patre. vt decima collatio. de feud. cog. c. p̄imo in fin. ꝛ an agnatus vel filius defuncti. capitulo. j. facit. l. diui fratres. de iure pat. ꝛ. ff. de inꝛ. ꝛ rele. l. ftia. §. ō nuptijs. §. solu. ꝛ §. si vero vsufruc. ¶† Et p̄dicta possum⁹ inducere ad q̄stionē, an filius vasalli ꝑpt̄ obligū patris teneatur. De quo p̄ Dyn. in. cap. non debet aliger. de regulis iuris lib. sexto per Lyn. in. l. secūda in vltima questione. C. de lib. ꝛ eoz lib. Ad qō etiam facit ter. optimus. ꝛ. colla. si vasal. feu. p̄inc. c. j. ¶† P̄z

f declaratione text. q̄ritur, ꝛ dicit ad hoc, vt mutuās habeat istud p̄uilegium, oportet vt exp̄sse agatur q̄ militia ematur ā est ne cesse q̄ de hoc fiat scriptura, an sufficiat dici coā testibus. Dic requiritur scriptura. Casus est. j. de equa. do. §. qui vero. colum. vō. ex quo. §. sumitur authē. quo iure in fin. C. qui po. in pig. ha.

g ¶† Sco quero an ī casu huius. §. militia est exp̄resse obligata sup̄ generali, obligatiōe verboz⁹, q̄ fecit debitoꝛ accipies pecuniā mutuo hoc acto, vt inde militia ematur, vel etiā hoc nō exp̄sse acto vt inde militia emat. an p̄feratur in hypotheca militie postea empte oībus creditoꝛib⁹ p̄oꝛib⁹ in tēpoꝛe. Vide Azo. in Summa huius titu. §. de quanta. cōiuncto eo q̄ ipse no. C. qui po. in pig. ha. §. itē fallit. ꝛ ad p̄imā. q. vlz an militia sit obligata, ꝛc. vide quod not. C. de pig. l. fi. in gl. Et in gl. i. supponere cōiuncta aut, quod obtinet. ibi posita hinc sūpta sup̄ versi. creditoꝛibus illi p̄esumitur. Not. hāc partē. cū qua concoꝛd. qō no. in dicta authē. quod obtinet, ꝛ p Azo. in Sum. q po. in pig. ha. i fin. §. itē fallit, ꝛ dicto. §. quātū. Et p̄z ista gl. videt casus de. d. l. fin. in p̄imo casu. C. de pig. vbi gl. ibi posita illū textū destrī q̄ videtur velle quod ibi debitoꝛ exp̄sse accipit pecuniā mutuo vt ide militia emeret. Vltimo vide tractatū de militia. vide ꝛ d. multiplici genere militiarū per Bulcnmum in oīmodo. C de in officioso testamento.

1 ☞ Legatum factum illi, cui aliquid debetur ex dispositione legati, quod videatur factum animo compensandi.
2 Legatum factum viro per vxoꝛem, an compēsetur cū lucro debēdo viro ex forma statuti de dote vxoꝛis.
3 Legatū factū alicui, cui aliquod debetur ex hominis dispositione quod non videtur factum animo compensandi.
4 Quarta, de qua hic, an debeatur etiaz in liberis super existentibus ex eodem matrimonio.
5 Pauper quis dicatur remissiue.

Quoniam vero. Matrimonio sine dote ꝛ natiōe p̄sistēte, altero ex p̄iugib⁹ diuite p̄moziēte, superstiti in opinione ijj. substātie mortis debetur, legato in quarta cōputādo. Itē superstiti. ad res p̄rias datur actio, ꝛ retētio, nō obstātibus creditoꝛib⁹, p̄moziē

1 tib. d. in versi. sibi legatū. ꝛc. ¶† Nota hunc tex. q̄ q̄s quis debet aliquid ex dispositione legali, si aliquid legat illi cui dz videtur cōpensare cum illo debito ꝛ in p̄imo debito legatū imputatur.

2 Casus est hic. † Et hic videtur questionis, q̄ si dicit statutum q̄ si vxoꝛ decedat sine liberis vir lucretur tertiā partē dotis. q̄ si vxoꝛ sine filijs decedens relinquat aliquid viro in testamento illud legatū imputatur in eo q̄ vir lucrari dz ex forma statuti. arg. dicti tex. ad idē auf. p̄terea in fi. C. vñ vir ꝛ vxoꝛ bi sumpta. Sed

3 idem l. si cum dotē. §. si pater. ff. soln. matr. Secus † si aliquis deberet ex hominis dispositiōe, q2 legādo tūc suo creditoꝛi nō videtur cōpensare vt in. l. creditoꝛē, d lega. ū. ꝛ in. l. i. §. sciendū. C. de

4 rei vxo. act. de q̄ per Jac. de Are. in. d. §. sciendū. ¶† Secundo no. q̄sto. §. q̄ p̄emium q̄ datur coniugi inopi sup̄stiti, datur etiā quantūcunque liberi sup̄ exīstāt cr illo matrimonio, si tūc hodie recipit coꝛrectionē per. §. q2 vero legitur. j. vt li. matri. ꝛ

5 auie. dic vt ibi aliter distinguit q̄ hic. ¶† Nota. gl. super versi. pauper que ponit quis dicatur pauper. Tu quātum ad hoc dic,

a vt no. in d. auth. p̄otrrea.ª

ADDITIO.

a ¶ In auth. p̄eterea Et ibidē vide Bal. in p̄in. col. j. ꝛ gl. in. l. si vero. §. j. ff. q̄ statūd. cogā. Imol. ꝛ do. Abb. in c. Edoard⁹ de sol. gl. in. l. illicitas. §. ne tenuis. ff. de offic. p̄esi. ꝛ gl. in. l. sed si fuerit. §. i. ff. de iud. gl. in. c. in primis. in versi. de paupere. ā. q̄stione. Adde gl. in verb. in parē. in. l. paupertas. ff. de exc. tutoꝛ. ꝛ vide apostil. ad Bal. incip. quis dicatur pauper. in repe. habeat. C. de sacros. eccle.

Constitutio que ex adscri. & libe. na. Rub.

1 ☞ Adscriptitius quod sit liber.

In quadam. Partus sequit ventrem ꝛ ecclesie inuicē p̄olent permutare vtriq; ecclesie indēnitate seruata iure iurādo ꝛ superioꝛis decreto interueniēte excepta maioꝛi ecclesia Cōstātinopolitana. h. d. In ter. ibi. p̄ohibitione de qua loquitur. §. de nō alie. §.

1 vlt. ¶† Quero, an iste adscriptitius sit liber, vel servus. Dic quod est liber, sed cuidā seruitio adscriptus. vt no. l. ne diutius. C. de agric. ꝛ cens. lib. xj. ꝛ Justi. de iure perso. in p̄in. tangitur modicum in. §. adscriptio. ā. de nuptijs.

1 ☞ Decretum superioꝛis qrod debeat interuenire in permutatione rerum ecclesie.

Quia igitur. No. tex. si tamen ꝛc. † Ex qua habes interuenire superioꝛis decretum, ¶ Idē in rub. huius tituli, etiā interuenire vbi cōceditur res ecclesie in emphyteusim. infra tit. j. §. fi. ꝛ in rub. illius tit. quod no. ꝑpter id quod no. de reb. ecclesie non alienandis. §. simus alias sancimus.

Vt dece. commu. eccle. re. non for. fiant, &c. Rub

1 ☞ Permutatio quando fit cū p̄incipe p̄ecclesiā, vt respectu p̄petuo apud ipsum permanea t.
2 Que non possum per me, an possum per alium.
3 Magnas q ex forma statuti nō pōt cedere actiōes ꝛ populares, si cedit Montinēsi, ꝛ Mutinensis Bononiēsi, an cessio teneat.
4 Vendēs rē cum pacto ne alienetur, si fiat alienatio quod p̄imo vendēs non possit, ꝑpria authoritate rem alienatam apprehendere.
Decretuz superioꝛis quod requiratur in empyteusi ab ecclesia facta.

Legam

LEgem. Ecclesia cuꝫ pncipe permutare pōt, vt res apud pncipē perpetuo pmaneat, ne veniat ad puatos. bis iuxta iuris calib⁹ obtinentib. Itē ecclesie adinvicez in perpetuaꝫ emphyteusim dare possunt, excepta maiori ecclesia Cōstātinopolitana. hoc ōt. ¶ Mo. 1 ex hac l. q̄ sit permutatio per pncipem ita fit: vt res pmaneat apud eū, ita q̄ nō veniat ad puatos. ¶ Secundo not. q̄ ad q̄s non possum per me, non possum per alium de quo p Byn. & Joan. And. in c. potest quis, de reg. iur. lib. vj. Et primum no. 2 facit ad questio. fm Jaco. de Bel. statutum est in ciuitate Bononie, q̄ magnates non possint cedere actiones contra populares modo quidā ex magnatibus cessit Mutinensi, qui non erat de populo Bonon. idem Mutinensis cessit cuidā Bononie. an presumatur fraus: dt ipse q̄ iste tex. in pnā. vez in versi. quicunque, & infra versi. omnibus est arg. q̄ non. Est idem. j. vt spō. lardo. §. Jn contrarium facit tex. in versi. de cetero autem. Et mo⁹ 3 supe. dictū est. Sed dicit Jacob. de Beln. quod si lex pohibet omnino, & generaliter, & per omnem viā, tunc fraus presumitur vt. §. de non alien. §. nos igitur in fi. C. de na. lib. l. j. & de nupt. §. de augmentis. alias non presumitur fraus, nisi pohebetur. vt l. seruꝰ eius. ff de acquir. heredi. & l. cū aūt. §. fin. ff. de edi. edic. & fis bis qb. vt indig. l. j. inpn. & de ritu nu. l. pe. cū si. Quero, vbi permutatur res cū pncipe & pnceps cum pnato contra bonus. §. authoritate an eccla poterit ppria authoritate rē appendere. Et gl. ponit duas opi. & tene pnam quod sic. Sed veritas est ꝫrium & ita tenet Jac. de Belui. Debet enim res in iudicio vendicari, vel alio modo peti, vt pbat ibi, in perpetuum vendicari, &c. & habet in l. iubemus. §. sanc. C. de sacrosan. ec. & de alie. & empby. §. & q̄n. Et no. extra ō re perm. c. secundo & c. 4 quis. extra de rebus eccl. non alie. ¶ facit quod habuistis in tit. qui. ō. de non eligen. §. vlt. Et ista est veritas. Non obst. opi. glos. ¶ Sed ex hac sua opin. gloss. arguit per hunc text. ad questi. si 5 dño tibi rē pacto ne alienes, possum eā appēdere, ſz in hoc nō inuitor. & nō est verū. De hoc dic, vt no. in. l. ea. l. C. de conditio. ob. ca. & lege. si ita quis. §. ea. lege. ff. de verbo. obl. & in l. fi. C. de rec. nō aliena. ¶ Ultimo circa istā cōstitu. in fi. no tex. ibi de 6 certo quippe, &c. & in emphyteusi facta ab ecclesia requiritur ō. ordo, Idem habes, hic & in rub. & no. per id qb dixi. ō. de eccl. reb. immo. non alie. §. sinimus alias sancimus.

Vtra que vocantur insinuatiua, &c. Rub.

LAcrimas. Jnsinuatiua nō possūt exigi a clericis ordinatis exceptis his qui sunt ordinati in maiori eccl. qb⁹ fm consuetudinem accipere licet pena contrafacientibus imminente. Oppo. & videtur qō indistincte licitū sit accipere ab ordinarijs in quibusq̄ ecclesiis: vt. j. de sanctis. epis. §. pro cōsuetudinibus. Hoc ponit duas opi. tene secundā, & vide q̄ no. in. c. fi. & in. c. cū in ecc. in gl. extra de simo. alias de verbo. sig. & vide. j. questione. vlti. ca. cum episcopum.

Vt clerici qui recedunt aliis pro eis subrogatis. Rub.

1 VNum residentes in beneficijs quod beneficio priuantur, & hoc quando sine causa.
2 Clerici vagabundi an gaudeant priuilegio clericorum.
3 Ecclesiā edificās, quod habeat ius patronat⁹, & ius presentādi.

LAurimi. Clerici continuā residentiam in 1 propijs ecclesijs facere tenentur nec debent recedere alias alijs in eorum locuꝫ subrogantur cum eorum emolumentis, & recedentes, & postea remeātes suscipiendi non sunt, nec eis emolumenta debent restitui. ¶ Item patrono cum fuerit superiori presentare permittitur vt ab eo ordinetur, & examinari debet prius, vt sit ille, qui ordinetur, idoneus, & non alter. b. d. vsque ad fin. huius. §. facit extra de appella. ca. pervenit. & Et sic vides hic, quod qui in beneficijs nō residēt debēt beneficijs priuari, q̄ intellige quādo sine iusta causa. Dic vt habes extra ō cle. ñ resi. c. inter quatuor in fi. & pleni⁹ in c. quoniā. §. 2 item. extra vt lit. non cōtest. ¶ Item est hic argu. circa pmiꝫ clericos vagabundos, vt clericorum priuilegio non gaudeant, 3 arg. l. qui sub pretextu. C. de sacrosan. eccle. Itē est arg. imo qua ilicepressiuꝫ fm glos. contra ecclesias Italie, que semper habent pactiones canonicos, & alō canonici vsurpant ea, que debent de 4 re canonicis deficientibus, & facit pro hoc extra de cōsti. c. cū Ma. Ferrariensis. Ultimo no. in. §. illud quoque, q̄ edificāt ecclesiaz babetius patronatus, & habet ius presentandi. b Facit quod habetur in. c. nobis ex de iure pat. & de offi. l. c. dilectus, & de consecrat. id est. c. si quis basilicā. & xvj. q. vij. c. pie mentis. & per Jnn. extra de rescrip. c. vigilanti, & de priuile. c. cum & plantare.

ADDITIONES.

a Contra clericos vagabundos. Adde aliquid de hoc p An. Lo. se. in gula. suis in versi. vagabundus quod incip. si clericus vabundus.

b ¶ Presentandi. Adde Abb. Sic. in. c. audientiam el. secundo de eccl. edi. versi. sed dubitatur. viij. q. vbi sing. adde gl. no. xij. q. secunda. c. apostolicus quem Abb. allegat.

De iis qui ingrediuntur ad appellandum. Rub.

1 ¶ Fatalia duo in causa appellationis hodie ex causa cōstituuntur. & nu. 6.
2 In causa appellationis proceditur parte absente, & lit. nō cōtest. quādo altera pars est absens, alias nō & nu. 10. & quādo requiritur citatio. & nu. 3.
3 Inopia dicitur iustum impedimentum dandi fatalia in appellationibus.
4 Inopia an dicatur iustum impedimentū litis non prosequende in causa appellationis.
Intemperies aeris, an dicat iustū impedimētū non prosequende causę appellatio.
5 Justū impedimentū causę appellationis non prosequende. q̄ videtur si appellās sine dedecore absque sui culpa nō possit in publico comparere.
6 Victor pōt appellatore non comparēte in vltimo mense instātie cōparere & petere cāe expeditionē, & cā examinata appellantem in expensis condemnare, & vide. nu. 11.
7 Sentētia lata in principali, biennio data ad appellationē prosequendam elapso remanet firma.
8 Victor, q̄ probauit in causa principali q̄ probare dz in cā appellationis, qualiter hoc procedit, & nu. 19.
9 Appellanti olim plura tempora statuebantur.
10 Litis cōtestatio, & libellus in causa appellationis q̄ requiratur, quando vtraque pars est presens.
11 Appellatus an possit vltimo mense primi anni cōparere, & petere causę examinationem.
14 Appellāti, q prosecut⁹ est cāz appellationis, & ipsam ad finem non perducit, & dicit se impeditū tempore brevitate, licet alter non probet an detur restitutio.
15 Appellanti qui stetit per biennium q̄ nō fuit cāz prosecutus, & habuit istum impedimentuz, an cōpetat restitutio ex clausula generali.
16 Appellāti impedito prosequi cāz appellationis restituitur tantum tempus, quantum impedimentum durauit.
17 Impedito per vnam diem, an detur annus integer, remissiue.
18 Lex noua quando trahatur ad preterita, pendentia tamen per appellationem remissiue.
20 Tempus anni vel biennium q̄ datur ad prosequendā appelationem an possit per iudicem moderari remissiue.
21 Tempus primi anni ad prosenquendam apppellationem quādo incipiat currere, remissiue.
22 Ex stipulatione iudicis quod queritur parti.

VOlubile. Appellanti ad appellationez exercendam statuitur annus, & ex causa biennū. ¶ Item appellatore in biēnio cām delinquente conceditur victori, cum vnus mensis supereſt cāz prosequi, vt sententia firmetur aut infirmet, in vtroq; casu appellatorem in expensis cōdēnādo, neutro autem prosequente, sententia remanet firma, his obtinentib⁹ in causis futuris ac etiā pendentibus 1 nondū finitis. hoc dicit. Mo. ¶ ex ista constitutione q̄ appellanti hodie statuuntur tātum duo fatalia, scilicet ann⁹, & ex causa biē- 2 nium. ¶ Secundo nota q̄ in causa appellationis proceditur 3 etiā altera parte absente, & lite non contesta. ¶ Tertio not. in versi. sed plurimi. qō inter alia impedimenta hic enumerata dicitur esse iustū impedimentum inopia: vt pro hoc detur secundus annus. & hunc tex. alleg. Jnn. in. c. ex ratione. extra, de appella. 4 facit in argum. l. j. §. vltimo. ff. de col. bo. ¶ sic forte posset dici qō esset iustum impedimentum litis nō prosequende in causa appellationis ¶ Item intemperies aeris b est iusta causa non mo- a rādi in certo loco vt no. in. c. ad supplicationē extra de renun. & no. xx iij. dist. c. cōmunis filij. Ad quod facit q̄ tangit gl. de cōse. dist. j. c. si etiam. quod forte procederet, nisi appellās fuerit in culpa impetrandi iudicij, in causa appellationis in loco pre-

5 dicto.d.si is a q̃ in fi.ff. vt in pos.le.† posset etiã forte dici tũc iustũ impedimentum,si ex aliqua causa superueniente sine delicto appellãtis ipse appellãs sine dedecore in publico cõparere nõ pos-
6 set.arg.j.eod.§.i.z qõ ibi no. ¶ †Quarto no.in vers. quia enim. qõ in causa appellationis victor appellatore absente potest vltimo mense cõparere,z facere causam examinare.z siue vincat, siue nõ appellator cõtumax cõdemnetur in expensis post ingres-
7 sum appell. ¶ †Quito no.qõ elapso biennio snia remanet firma, concor.l.iũ.in fi.eodem tit. ¶ Sexto not.in.§.illud quoque.qõ lex noua trahitur ad facta preterita pendentia per appellationẽ.
8 ¶ †Ultimo no.in fi.dicti.§.illud.quod victor qui probauit in cã principali,dz probare in causa appellationis. ¶ Oppo.ad primũ no.z videtur qõ appellanti statuuntur plura fatalia: vt l.ũ.z
9 l.fi.in prin.z.§.j.C.de temp.appel. ¶ †Sol. olim statuebãt plura tẽpora appellãti quemadmodum statuebatur ad appellationem producendã: vt patet.i.l.in offerendis.C.de appel.z l.cum anteriorib'.§.in his.C.de temp.appel.quemadmodũ statuebãtur ad initiandũ processum super appellatione: vt.d.l.ũ.z l. fina. in prin.C.de temp.appel.hodie vero statuitur annus,z ex causa biennii ad appellationem producendã.z ad initiandum processum super appellatiõe z finiendũ, vt hac auth.circa qõ vide qõ no.in auth.ei q in ũ.q.C.eodem tit.de temp.appella. ¶ Secundo opp.ad secundum not z videtur,qõ in causa appellatiõis lis debeat contestari.z libellus offerri vt in.ũ.q.vj.ch autem.§.z si
10 qui in quacunq; ibi no.† Sol. Quãque vtraq; pars est presens,z tunc debet lis contestari,z libellus offerri.z ita loquitur lex cõtraria.z.gl.Quãdoq; altera pars est absens,z tunc põt procedi lite non cõtestata z ita loquitur hic.z in.l.fi.§.illud.C.de tempo. appel.z in c.p tuas eẽ de appel. Istã sol.z istam opi.ponit gloss. in c.Rayna.extra de test.super ver.contestata.z tangit glo.in c. interpolita extra de appel. Venio ad quartum not.hic dicitur q appellatore cessante appellatus potest causam facere examinari i
11 vltimo mense biennũ. ¶ †Quero an in vltimo mẽse biẽnũ possit appellatus petere cãm examinari. Dic vt no. Inno.in.c.Bbate. super verb.terminũ.eẽ de appel.z in c.sepe super verũ.pere-
12 ptorie.co.tit. † Sed fortius quero,an vltimo mense primi anni poterit appellatus cõparere,z petere cãm examinari,z videtur hic casus q̃ non,in versũ.qz enim.Inn.in c.ex ratione.in gl. magna extra de appel.videtur inclinare q̃ possit,lz tex.hic in versũ. qz enim videat cõtradicere,sed ratione huius.§. dicit ipse se nõ videre,imo plus dicit ipse.q̃ videtur ex quo appellãs fecit citari appellatũ.et si ista citatio emanauerit.in pric.primi anni statim appellat' poterit petere cõfirmationẽ sue sentẽtie,z pcedere in causa etiã nõ expectato fine primi anni: vt in auth. qui semel. C.quomodo z quãdo iud.z est casus etiã in cã appellationis in. l.fi.§.illud.C.de temp.appel.licet multum faciat in contrarium hic tex.j.eo.qui dicit,quod si appellans decernit causam etiam in mediis certaminibus,tñ expectatur finis biennũ,vel vnus mensis ante finem biennũ. Ponit etiã Inn.aliam opinionem ex quosdam.z in authen.qui semel respondet,quod loquitur in causa principali,sed hic tex.loquitur in causa appellationis. Ad l. fi.§.illud non respondet Jac.de Belu.hic dicit,aut appellãs est absens in primo anno,z tunc statim cum appellatus facit citare appellãtẽ poterit appellationem prosequi: vt.d.§.fi. Aut est absens in secundo anno,z tunc non potest appellationẽ prosequi, nisi circa finem biennũ,vel vltimo mense biennũ, vt hic. Ratio differẽtie,dicit ipse,est qz cum appellans se absentat,z est contumax in primo anno,presumitur negligere: vt hac constitutiõe.§. hoc nos.z.§.seq.z ideo victori appellato subuenitur: vt statiz p sequi possit,cũ appellãs est cõtumax.sed quando appellans absentat se in secõ anno,z sic fuit diligẽs in primo anno, alias non habuisset fm annum licet se absentet in secundo presumitur ad-huc esse diligens cum fuerit diligens in j.z ideo spectatur vsque ad vltimum mensem biennũ,argu.l.eum qui.l.qui contra.C. de inoffi.test.Et ista opinio videtur mihi vera,sed quidã doctor in auth.ei qui me audiente dicebat aut appellatus vult venire ad prosequendũ appellationẽ appellãte nõ requisito,si fuerit in curia ad q̃ appellãs est,z tunc nõ potest venire ad prosequendum,
c nisi circa fi.vt hoc versũ.qz enim,z in auth.appellatore C. de tẽpo.appel.hinc sumpta,aut vult venire ad prosequendum appellato citato personaliter: vel ad domũ,vt veniat ad prosequendũ in causa,z tunc non potest appellatus incontinenti prosequi in
13 d.l.fi.§.illud. ¶ †Dz̃ istud dictum videtur quod appellat' nũq̃ potest procedere in causa appellatore absente nisi faciat citari appellatorem vt in c.per tuas,in fi.z ibi per Innoce.extra de appel.z ibi no.etiã Inno.in c.sepe super versũ.peremptorie.co. titu.z vide etiam quod no.gloss.B. Sed dices tu intelligam illud dictum Inn.quod appellans absens debet citari: vbi appellatus vult venire ad prosequendũ ante finem biennũ.sicut supra dixi. Sed ad hoc respõdeo: quia etiã in fine biennii si appellatus vult prosequi dz appellantẽ citare,vt patet in tex.versũ.quia eñ ibi,z querere desertorẽ,z dz enim appellatus appellãtem prosequirere,quod per inquisitiõem potest fieri. Sed potest tu dicere poterit per grere si erat iniuria,in qua litigatur nõ autem facit cum citari.sed quod hoc sit verũ in casu huius.§. vbi appellat vult prosequi circa finẽ biennũ,q̃ debeat appellatus facere citari appellãtem tenet gl.ũ.q.vj.c.ei qui.§.appellatore cessante. Vñ
14 de predicta distinctio non videtur mihi vera: qz mihi placet solutio domini. Jac. † Quero appellãs prosecutus est causam.z ad finem ipsaz nõ perduxit,z dicit se impeditũ temporis brevitate nec aliter probat,an ei dabitur restitutio: dicit do. Jac.quod nõ qz impedimentus dz esse inevitabile,z inexorabile,vt hac constitu.§.hoc nos,z.§.sed plurimi.§.qñ enim,z.l.fi. §.illud C.de tẽpore appel.z.j.vt sponsa larg.§.hec quoque.sed de hac questiõe est casus expressus qõ istud impedimentum debet probari in c.
15 constitu.extra.de appella.quod tenet Jnno.in.c.cum sit Roma-na extra eodem tit.z ibi per gl.† sed quero,quis stetit per biennium q̃ non fuit causam prosequutus z habuit iustum impedimentũ.an restituetur ex clausula generali: Die vt no.in gl.in anth.ei qui.C.de temp.appel.sed alia gl.§.quia enim.j.codes que incipit,est ergo voluntatis.dicit quod est tutus ipso iure. Sed dic aut appellans est impeditus in biennio proponendo impedimentum contingens in sua persona.z tunc competit sibi restitutio,vt in.§.gl.aut est impeditus per iudicem: vel principale: tũc est tutus ipso iure,z ita loquitur alia gl.aut est impeditus per alium,z tũc datur actio de dolo.z in subsidiũ restitutio illo impediente nõ existente solnendo.vt ibi gl. in ca.ex ratione extra de appel.z ibi per Jnn.z ad hoc quando stat per iudicem: vel principale qd iuris sit: facit quod dixi.§.de appel.§.j. ¶ †Quero in
16 casu quo dixi tps currere,sed dari restitutionem,an si fuit impeditus qñcunq; tempore biennũ dabitur annus integer glosin auth.si appellatione.C.de tempo.appella.annuit qõ sic.sed Jac. But.dicit illud esse verum.si in totum fuit iuste impeditus,aliter non restituitur sibi,nisi tantũ tps quantum duravit impedimen-
d tum.arg.l.ab hostibus.§.sed qõ simpliciter.ff.ex quib.cau. maio.l.sed z si per pretorem.§.quoties.z.l.necnõ.§.si quis sepius edocit. Istã etiã opin.tenet Jac.de Bel.z Jnn.in.c.ex ratione in fi. vbi etiã ipse dicit,quid iuris sit si ipse appellatus fuit impedit
17 primo anno,vno die tamen iusto impedimento. ¶ †Quero,pone per vnã diẽ quis fuit tantũ negligens,sed alijs tẽporibus fuit diligens,an alius annus dz ei dari ipso iure: Die vt doct.dat.
18 ei qui in tertia questione,z hoc tangit Jac.de Belu. † Venio ad quintum no.z oppo.z videtur,qõ lex noua non trahatur ad facta preterita pendentia per appellationem,etiã si hoc expresse dicatur in l.noua.j.vt cum de appel.cog.circa prin. Solue vt hic de-
19 cam. † Venio ad certũ not.z hic videtur casus in.§.illud in fi. victos debeat probare in causa appellationis non aũt appellãs z ad hoc a.lẽ hunc tex.C.de appel.l.bi.q ad ciuilia. Jn contrariũ qz lex dicit,qõ pro sententia presumitur.vt no.in.l.non videtur. §.qui iussu.ff.de reg.iur.in.l. Herennius.§.Lata.ff.de excusa. iniuriarũ.§.j.ff.de iniu.probatur etiã in.c.in presentia.de renun.circa qõ di. Quãque queritur,an gs debeat probare appellationem,recte interpolita esse,z congruo loco.z tempore appellos petitos.z similia,pbare,z tũc appellãs debet hoc probare: vt probatur inl.litigatoribus.C.de appel.z l.quoniã.ibi.Leges in prin.z.Spe. Quandoque queritur quis debet probare de iniustitia cause,z tunc si altera pars prosequitur appellationem altera parte existente cõtumace,z tunt incumbit onus probandi.qui appellationem prosequitur,qñque vtraque pars prosequitur,z tũc aut loquimur de probatione,q̃ fit per modũ negationis, puta qz dico sententiã latã me non citato,vel nõ precedente causa cognitiõe,z volo probare per productionem actor. inter q̃ non apparet citatio,z testes ad probãdum,z similia argum.l.vltima C.de re.cre.z isto respectu ei qui appellat incumbit.plato.tenet istã acta inspicere,vt l.ne cãs.C.de appel.z hãc quem de eden. Aut loquimur de probatione q̃ fit dicere per testes,z instrumenta,z tunc ille dz probare in causa appellationis, cui incumbit onus probandi in j.vtl.bi qui.z l.eos.§.de tẽp. appel.l.per banc. Interpolita enim appellatione remanet res in eo statu,in quo erant ante latam sententiam: vt.l.appell.C.de appella.z vide quod no.in glo.in capitulo in presentia. extra de renun.vide etiam circa hoc not.Jnno.in.capi.cum in ure.extra de offic delega.in c.cum bone extra de elec.z vide quod notin.c. qñ cõtra falsam extra de p̃ob.z quod not.docto.in auth.ei qui. z l.per hãc.C.de temp.appel.in.q.v.z q̃ no.Spe.in ti.de sentẽ-
20 §.vt autem versũ.vbi autem.Quero † an illud tempus anni vt biennũ,inde ex possit arctare,vel moderare.Gl.in auc.offeratur
e de lit.conte.lz q̃ non.z doc.in d.auth.ei q.§in fi.de qua questione dic vt habes in tex.z gl.in c.cum sit Romana.extra de appel.

¶ Ultimo,quia tractatur de expensis que fiunt in causa appellationis

tionis.ꝛ ideo circa tales expẽsas vide q̃ no. Jn. in c. sepe extra ǒ
2 appel. ¶ Quero a q̃ tẽpore incipiat currere primus annus ad
appellationem exercendã gl. formiat istã. q. in l. fin. ℔ illud. C. de
temp. appellationi, ꝛ doc. in d. auc. ei qui in. j. q. de hoc dicã. j. ǒ
nul. ℔ audient. versi. appellationes vnũ tamen casum reperto q̃ǒ
tẽpus appellationis interponẽde, ꝛ tẽpus appellationis exercẽde
eodẽ modo currit. no. in l. j. C. de tem. ap. ¶ Ultimo circa pri-
huius const. no. gl. per vnã partem ex qua habes q̃ ex stipulatio
ne iudicis acquiritur parti. Idem habes in auc. generaliter. C.
de epi. ꝛ cle. in auth. matri. ꝛ aute. C. quãdo mu. tu. offi. fun. põt,
in auth. libel. C. de lit. conte. cum si.

ADDITIONES.

1 ¶ Appellationis. Adde Baldum in l. fi. ℔. si quid in iudicio. ff.
si quis cau. vbi refert Gulielm. de Lug. ualisse quendã pauperẽ
a tribus qui cum appellasset, propter paupertatem non potuit
prosequi appellationem. ꝛ adde domi. Eilex a. de Imol in d. ℔. si
cuius in. li. procuratoꝛ. ℔. si ignoꝛãtes. ff. manda. ꝛ Panoꝛmi.
in d. c. ꝛatione. nũ. col. in prin. ꝛ Lud in l. si vero. ℔. de viro so-
luto matrimonio in versi. fallit propter paupertatem. Et adde
Baldum in lege acceptam. C. de vsu. ꝛ Feli. in dicto c. ex ratio-
ne in prin.

¶ Aeris. In ꝛ quando aeris intemperies excuset: vide Fely. in
cap. cedens el secundo columna quarta versi. sexta conclusio. vt
lite non contestata.

¶ Alex. Los. ꝛ in auth. In vetustis codicibus ita incipit authen.
in nouis vero est sub auth. ei qui. ℔. appellato. ꝛ Alex. Loseus.

¶ Impedimentũ. Adde Paul. de Castr. in cõsi. xxj. ꝛ plenius in
cõsi. xxv. Old. in cõsi. lx. ꝛ in cõsi. clvij. ꝛ Rn. in cõsi. cxxx. ꝛ Bn.
in cõsi. cxvij. ꝛ Bo. de app. lvij. in antiquis ꝛ Ludo. omnino
videsita stipu. esset aliasse. li. ꝛ ideo hebetatur. ff. de verb. obli.
limita vt per domi. Fede. in d. c. ex ratione in fin. prin. colum.
in versi. limita primo conse. vsque ad fin.

¶ Et qui. Et ibi vide Bal. ꝛ plane no. ℔ do. Fe. in d. c. cũ sit Rom.
ille. in ter. date nonnullas no. limitationes, quas ibi per te vide.

¶ Cõparatio literarũ q̃ fieri possit in priuatis scripturis, e-
tiam si priuata scriptura non habeat subscriptionem, triũ testiũ.
2 Cõparatio literarũ q̃ fiat in scripturis sumptis, ex archiuo.
3 Scripture sumpte ex archiuo publico q̃ probent, ꝛ eis sit stãdũ.
4 Comparatio ex quinque generibus scripturarũ fieri potest.

Illud. Ex documẽtis publicis solis, ꝛ nõ priuatis, cõpa-
ratio fieri dz. Fallit in documẽtis priuatis, quibus
aduersarius posse vtitur, ꝛ ex documentis q̃ ex archiuo publi-
co poterit. ꝛ publice habent testimoniũ iurando ǒ calumnia
1 petito. hoc ita. ¶ Opponi, ꝛ videtur, q̃ ex priuatis documen-
tis ante hãc lege nõ potuerit fieri cõparatio: vt l. cõparationes, a
veri. adeo. ne. C. de fide instrumẽ. Sol. quandoque queritur an
possit quis petere fieri cõparationẽ ex priuata scriptura, quam
ꝑs aduersa ꝓducit ꝓ se. Et dic q̃ sic. Casus est hic. Ratio
est: quia aduersarius, qui talem priuatã scripturã approbat,
non potest eam reprobare cõtra se ꝑ ille contra quẽ ꝓducitur
vtitur, tali priuata scriptura ad suã fieri comparationem vt hoc
ex. vers. nec ẽm ꝛ arg. l. si quis testibus. C. de testib. ꝛ l. Pom-
ponius. ff. ǒ neg. gest. ¶ Nõ queritur, an quis possit petere fieri
comparationem ex priuata scriptura quam aduersarius nõ ꝓ-
ducat ꝓ se. ꝛ hoc dic q̃ǒ non, nisi habeat triũ testiũ sub scriptionẽ
in lege contraria. ꝛ hic hec auth. non corrigit. l. comparari. sz
videtis casibus loquitur ꝛ hec est veritas, que videtur place
re dominis in l. contraria. Et hoc videtur sentire glo. super ver
bo priuate, licet non formet contrarium de l. comparationes,
quem dno. gl. in auth. ad hec. C. de fide. instr. dicens. l. compa
rationes. gl. q̃ est falsa; vt dixi. nisi velis dicere q̃ in hoc co
rrigitur l. comparationes: qz cum generaliter dicit de priuata
scriptura comparationem fieri non posse, nisi triũ testiũ habeat
subscriptionem, ista lex illã restringit: qz est verum, nisi sit priua
ta scriptura, qua meus aduersarius vtitur cõtra me, ex illa enim
non possum petere fieri comparationem ad illã quã ꝓduco. ꝛ
sic dixit ex. ibi egere cõpetẽti cozrectione in l. ℔. p. ꝛ videtur,
q̃ priuata scriptura possit fieri cõparatio, licet non habeat te
stium subscriptionẽ, ꝛ in alio casu quam in casu huius, legis vt. j.
institu. cau. l. si ℔. j. ꝛ secundo, ꝛ ℔. sed, ꝛ si quis colum, vj. Solu-
tur queris de priuata scriptura ex qua petis cõparationẽ fieri,
tunc dic vt ℔. dixi. Aut petis de priuata scriptura ad quam pe
titur fieri cõparatio, licet non habeat testium subscriptionem, ꝛ
dic vt in turibus cõtrarij, ꝛ circa hoc vide gl. in d. l. cõparationes.
1 ¶ Tertio oppo. ꝛ videtur. q̃ hic. ℔. nil. addat ad casum dicte. l.
cõparationes in eo ꝙ hic dicit posse fieri comparationẽ ex scrip
tura inducta de archiuo publico: quia hoc erat iam introductũ
per dicta in. versic etenim aliter, vbi text. dicit ex fozensibus in-
strumentis, posse fieri cõparationem. Sol. Ibi loquitur de forẽ.
instrumentis id est, de actis cozã iudice factis per publicum no-
tarium, ſz hic tex. loquitur de scripturis, productis ǒ archiuo pu-
blico nõ publicatis, hec scriptis per publicã personã, sed habuit
testẽ publicũ, id est officialem, q̃ præest archiuo publico, ꝛ hoc vo
luit sentire gl. super versi. meus, ꝛ super versi. testimonium. Ad
hoc facit q̃ no. glo. in d. auth. ad hec. C. de fide instru. ex. glo. ibi
3 iuncta cũ gl. hic posita super versi. testimoniũ. ¶ No. q̃ scripture
producte de publico archiuo stari debet. ſz nõ habeat solennita-
tem, dum tamen habeat testimonium illius officialis, qui præest
4 archiuo publico. ꝛ tene mẽti. Habes ergo ex predictis quinq;
generibus scripturarũ fieri posse cõparationem, vez ex publicis
instrumentis. Item ex fozensibus. Item ex priuatis scripturis
triũ testiũ subscriptionem habentibus. Item ex scripturis produ
ctis de archiuo publico. Item ex priuatis scripturis triũ testium
subscriptionem nõ habentibus quibus tamen aduersarius me⁹
vtitur contra me. Hoc colligitur ex isto. ℔. ꝛ ex dicta l. compara-
tiones ꝛ ex his que. ℔. dixi

ADDITIO.

2 ¶ Comparationes. Et ibidem vide ad hoc Pet. de Sum. ꝛ Ca-
lice. Adde q̃ ibi posuit in apostil. ad Bul. de Lug. in prin. in ver
si. ꝛ ex illa scriptura facere cõparationem ꝛ dixi. adde in istis in
auth. sed nouo iure. nu. j. in versi. cõparatio. ꝛ ibi posui in addi.
ad Bald. num. quarto, versi. ꝛ pro pleniori notitia. versi. priua-
ta. C. si certum petatur.

1 ☞ Jurari de calumnia quoties deleatur in iudicio.
2 Clerici quod iurant de calumnia.
3 Juramentum quod remitti possit tacite non expresse.
4 Interrogatio q̃ possit fieri in iudicio loco probationum.
5 Respondere petitionibus quis cogi potest iudicis officio.
6 Positiones ꝛ articuli iure nostro introducte sunt.
7 Interrogatio quelit post litẽ contestatã fit per verbũ credit, vel
non credit.
8 Jurari de calumnia quod debeat etiam in causa appellationis.
Juramentum de calumnia prestatur, etiã post litem contestatam.
10 Juramentũ de malitia qd differatur post iuramentũ calumnie.

Quia igitur. Jusiurandũ generaliter in iudicio se-
mel prestari debet, ꝛ in eo debet adde
q̃ nullus in tota lite probationem exiget, quã non putauerit ne-
1 cessariã. h. d. ¶ Opp. hic dicitur, q̃ tãtum semel est iurãdum.
Imo videtur q̃ pluries, vt. l. iusiurãdum ꝛ ad pe. ℔. qui iusiurã-
dum. ꝛ ff. de iureiu. l. qui bona. ℔. si quis stipul. de dam. infect. cũ
si gl. hic super versi. me quaquã. Sol. Tu dic. aut loquimur in his
q̃ emergunt ex iudicium: vel ante litis contestationem, ꝛ tẽc põt
sepius iurare: vt in contrarijs. Aut loquimur in his que emer-
gunt post litis cõtestationẽ, ꝛ tũc prestito isto generali iuramẽto
amplius nõ iuratur: vt hic. Istã sol. approbat. Dy. in l. ℔. sufficit
ff. de adm. tu. que originaliter fuit Azo. in. d. ℔. pen. ꝛ Ly. in au
th. hoc sacramentũ. C. de iura. cal. ꝛ est vera solutio. Preterea,
quantũ ad dictũ. ℔. pe. dicit Dy. q̃ ibi prestatur iuramentum de
presenti specialiter, vñ nõ trahitur ad futura: vt l. quotiescũ. ℔. si ius-
iurandum. ff. de noxa. Debet ergo iterũ prestari, vt hic. Aut ꝑ-
statur iuramẽtũ generale, ꝛ per verba de futuro, casu semel pre-
stitũ iuramẽtũ super futuris capitulis non est amplius prestan-
dum. Ad ꝛca q̃ vide no. in. c. literas. ǒ rest. spol. ꝛ extra de restit. c.
presentiũ. ꝛ in. c. vltra tertiã. Opp. ꝛ videtur, q̃ etiam hodie plu
ries iuretur, vt. j. de testib. ℔. si vero dicatur. Bl. ponit hic tres so
lutiones, ꝛ approbat vltimã, sed declarat secundã: qz est difficilis.
dic q̃ hic iurat se non petiturũ probationes superfluas ab aduer
sario nõ tamẽ iurat hic se nõ probaturũ, etiã falsẽ qũ vult proba
re quasi velit gl. dicere q̃ iurare per hunc ter. nõ comprehendit
id quod venit in iuramento prestito per legem cõtrariã, licet per
iuramentũ prestitũ per. l. C. de iura. calum. illud cõprehẽdatur
in eo quod dicit quod debet iurare animo calumniandi lites nõ
movere. Imo plus videtur dicere gl. q̃ nec per illã. l. fi. iurat se
nõ calũniari, nisi q̃ad principium cause: vt sic possit postea calũ-
niari, vt. l. qui bona. ℔. si quis stipulatus. ff. de dãno. infect. meri-
to dz iterũ iurare: vt lege contraria. Sed certe illud iuramẽtum
calumnie introductũ per hũc. ℔. extenditur ad omnia q̃ postea in
lite cõtingunt, vt no. in d. c. vltra tertiã extra de testib. ꝛ in d. c. li
teras ǒ rest. spol. ¶ Quare dic q̃ ibi est speciale, ꝓpter subor na
tionẽ ꝛ fallitatem euitã dã: vt in d. ℔. no. ℔pp. ꝛ videtur q̃ iterũ
debet iurare: vt l. cõparationes. C. de fide. instr. Dic vt ibi no. ꝑ
doct. super quãdã gl. ꝛ vide glo. in. ℔. si vero moriantur. J. de in-
2 stru. cau. ꝛ fide. col. vj. ¶ Querit gl. an clerici debeant iurare ǒ
calumnia. Dicit gl. q̃ nõ alegãdo quãdã cõsti. Sed. de qua dic vt in
glo. quã cõsti. puto esse in Longobardia, qz in. r. col. non reperi-
tur. Sed veritas est q̃ clerici iurant de calumnia vt patet. in ca.
pe. ꝛ si. de iur. calum. li. vj. His expeditis venio ad no. questiõe

1 que hic colligũtur. ¶† Primo hic videtur tex. quod iuramẽtũ.
2 calũnie nõ possit remitti. quam questionẽ mouet gl. in l. ũ. §. fz qz
veremur. C. de iura. calum. vbi tz quod erp esse remitti non põt
tacite antẽ remitti possit. Idẽ no. in d. l. iusturandũ. §. qui iusiu
randũ. Jac. de Bel. tz per hunc tex. ꝙ non possit remitti. But.
õt qõ aut loquimur an possit tacite vel expsse remitti. õt qõ non.
Aut loquimur an possit tacite omitti, ꝛ dicit ꝙ sic. Jta õt ipse in
d. §. sed qz. Et quod possit tacite omitti, tz gl. in l. nõ solũ. in pn.
ff. de procu. in gl. que sunt. ꝛ in l. de pupillo. §. qui opus. ff. de o-
pe. no. nun. ꝛ est casus expressus in c. ũ. de iura calum. lib. vj. ꝛ vi
4 de quod ibi no. ¶† Secundo nota tex. sic. vbi. ꝛc. tz. gl. quod in
5 terrogatio fuit facta in locũ. Probat in l. ũ. §. qõ obseruari. C. õ
iura. calum. ¶† Tertio per hunc. §. tz. gl. quod ad responsiones
6 faciẽdas positionibus cogat quis iudicis officio. Jta not. C. de
cõfessio. l. vna in glossa. mag. in fine. ꝛ ff. e. l. certũ. §. itẽ. ¶† Quar
to per hũc. §. tenẽt doc. qõd iure nostro sint introducte positiones
7 ꝛ articuli, vt no. in l. j. in ỹ. que. de iura. calum. vide extra de cõ-
fess. c. j. in gl. magna. li. vj. ¶† Quinto per hũc tex. in eo quod di-
cit qõ qs dz iurare, qõ nõ exiget, pbationẽ, quã nõ putauerit sibi
necessariã, dicũt quidã qõ interrogatio, que fit post litẽ contesta-
8 tã dz fieri ꝑ verbũ credit. ꝛ non credit, quod dic vt not. gl. in l. ũ.
respon. ff. de interrog. actio. ¶ Sexto ꝙ hunc tex. dicunt quidã,
quod in cã appellationis non est iterũ iurãdũ de calũnia semel in
cã principali iusto iuramento prestito. ꝛ hec fuit opi. Plac. in l.
ũ. circa pin. C. de iura cal. ꝛ ff. de dam. infec. l. qui bona. §. si quis
stipulatus. Sed de hoc est casus in c. ũ. de iura. calum. lib. vj.
9 Dicã. j. vt litig. iur. ꝛ in pnc. collati. viij. ꝛ alle. hũc tex. ¶† Que
ro vos scitis qõ iuramẽtũ calũnie dz pstari statim post litẽ con-
testatã, vt l. ũ. circa pin. ꝛ l. pe. C. de iura calum. ꝛ dixi. §. qõ po-
test omitti, pone qõ lit. contestata, pcessum est in cã ꝛ non fuit de
calũnia iuramentũ. postmodũ in processu cãe er interuallo pars
vult. vt iuret de calũnia an possit. Doct. formant hanc q. d. l. ũ. in
q. vỹ. videt tenere, quod pars nõ possit petere. sed iudicis officio
pt hoc facere. lz nõ ad petitionẽ de qua not. Dy. in d. l. qui bona.
§. si quis stipulatus. Sz õ bac. q. est casus expressus in c. j. in pn.
10 de iura. cal. libz. vj. quod tene menti. ¶† An antẽ iuramento pstito de calũnia iudex possit deferre iuramentum de malitia, ca-
sus est in c. j. circa fi. eo. titu.

ADDITIO.

8 ¶ Remitti. Ad q vide Spec. in titu. de iur. cal. §. ỹ. versi. ꝛ not.
ꝛ §. fi. ver. quid si partes. ꝛ in titu. de li. conte. §. vtruz. Bal. post
gl. in d. §. iusturan. alleg. in tex. adde omnino istum in d. l. ũ. §. fz
quia vero nu. j. ꝛ qõ ibi plene remissiue posui in apost. ad ipsum
in versi. possit tacite omitti. C. de iureiur.

Vt in priuatis do. sacra myste. non fiant. Rubrica.

1 ☞ Oratoria q possunt haberi in priuatis domibus.
2 Sacra mysteria qõ non debeant in domib⁹ priuatis ministrari.
3 Lex vel constitutio post quantum tempus liget remissiue.
4 Campana an licite habeatur in oratoriis priuatis.

Et priscis. Sacra mysteria phibẽtur celebrari domib⁹ sine licẽ
tia superioris: oratoria vero cã orationis pmitti
tur habere. ꝛ in eis, clericos cõuocari pena cõtra
faciẽtibus imminente, bis obtinẽtibus in casib⁹
futuris. ꝛ pendentibus intra tres menses cozre-
1 ctione non interueniente. h. d. ¶† Nota quod oratoria licet in
2 domibus priuatis habere. ¶† Secũdo nota quod in domibus
priuatis sacra mysteria non licet ministrare. Ad quod facit de
conse. dist. j. ꝛ c. j. c. sicut nõ alie. ꝛ c. vnicuique. ꝛ ca. si quis etiã, ꝛ
3 xviij. c. q. ỹ. gdã. ¶† Tertio no. in versi. si aũt. ꝙ hec constitutio
ligat quem per tres menses. De quo videlicet post quãtum tẽ-
pus liget cõstitutio, seu lex vel statutũ, dicã j. vt facte nouę cõstit.
4 in pnin. ¶† Quero an in his oratoriis liceat habere campanaz:
dic vt habes de priui. ca. parentibus, ꝛ no. xviij. q. ỹ. c. quidam.

Vt defuncti seu funera eo. &c. Rub.

1 ☞ Seruus an possit esse miles.
2 Dictio alius implicat, nisi id ꝙ procedit, se non compatiatur cuz
eo cui datur ꝓ relatiuo.
3 Iniurians funera defunctorum qua pena puniatur remissiue.
4 Ecclesiastica, sepultura ꝙ interdicitur vsurariis manifestis.
5 Pena. de qua, hic ꝙ inferatur ipso iure.
6 Statutũ imponẽs penam per verba futuri temporis cuz addi-
tione omnibus modis: vel similibus, intelligitur ipso iure, nec
sentencia requiratur.
Jtem si apponitur dictio mox. ꝛ dictio omnino.
7 Iniuria facta socio meo i itinere, an videat facta mihi ꝛ licite ꝓ-
pulsem.
8 Iniuriam factam proximo, vel vicino meo, an licet repellam, ꝛ
cum defendam remissiue.

Qui varietatez. Mortuis ꝛ mo-
ribundis fune-
tores iniuriã inferre prohibẽtur absq; iudicali
decreto pena ꝫ facientibus imminente. d. d. in
tex. ibi, nullo in cingulo. cõstituto. id est, nullo in
1 dice existente. ¶† Opp. dr hic, ꝛ alios seruos, ꝛc. ꝛ sic inuit ꝙ
seru⁹ possit esse miles. qz dictio alius, hz implicare: vt la. dã de
gat⁹. ff. de reg. iur. Quis timore gl. super ver. alius dt. ponit ipo-
2 rẽ. Veritas est ꝙ ꝫ proprią significationem, ꝛ regulariter
dictio alius habet implicare fallit illud qñ ꝙ precedit non se cõ-
patitur cum eo cui illud est datum ꝓ relatiuo, nã tunc ponitur
a imꝓprie non aũt implicat: vt hic. ꝛl. nõ solum. §. queritur. ff. de
3 procu. ꝫ de man. priu. §. opz. ꝛ l. in cause la. ỹ. ff. de min. ¶† Se-
cundo extra gl. op. ꝙ faciens iniuriam funeri non puniatur ca-
pena, ꝛ ꝙ actio procedat: vt. j. vt cum de appel. cog. §. memini⁹
col. viij. sol. vt ibi no. ꝛ C. de sepul. vio auth. sed neque ante. ꝫ in-
de sumitur. Tertio opp. extra gl. hoc dicitur quod non hz sepul-
tura interdici, nec molestia funeri fieri contra, extra de vsu. c.
4 in oibus. c. ti. c. quanꝙ li. vj. ¶† Sol. illud hic dicitur regulariter
fallit in manifestis vsurarijs: vt dr in illis iuribus quib. ecclesia
5 stica sepul. interdicitur. ¶† Querit gl. in casu legis an faciens in-
iuriã perdat actionẽ ipso iure. Sl. super verb. modis. dt ꝙ licet
6 ponit enim omnib. modis id est, ipso iure. ¶† Ex q no. ꝙ licet lex
vel statutum in priuatione alicuius iuris vtatur verbo. ꝙ hz tra
ctum de futuro. si tñ apponatur modis omnib. vt modis omnib⁹
ob actione cadat: vel priuetur intelligitur ipso iure, nõ ꝑ senten
tiã: vt hic, ꝛ tene mẽti. Jdem vbi apponeret lex verbũ. mox. ꝛ no.
b ꝫ. de incest. nup. §. j. br ibi dixi. ¶ Idẽ si apponeretur verbum
c mininę, vt no. in l. ỹ. §. si pecuniã. ff. dep. ¶† Ultimo hic tex. ꝫ
7 vero etiã ibi opz cm. ꝛc. inducitur per Jac. de Bel. ꝙ iniuria
cta meo socio in itinere, videatur facta mihi ꝛ ꝙ mihi etiã ppul-
8 sare liceat. De q̃ vide in l. itẽ apud. §. Comitte. ff. d. iniur. ¶† Se-
cũdo facit hic tex. ꝙ iniuriã factã proximo: vel vicino meo mihi
repellere liceat, ꝛ eum defendere, ꝛ est in arg. ỹ. questioe septima
negligere. de qua questione habetur per glo. in l. culpa caret. ff.
de reg. iuris ꝛ per Dy. in c. non est sine culpa de reg. iur. per gl.
in c. quãte de pesum. extra de senten. ex comm. ꝛ tãgitur in c. de
lecto filio eo. ti. li. vj. Vide gl. xviij. q. ỹ. c. nõ inferẽda per Bal.
de Aug. l. vt vim. ff. de inst. ꝛ iur. ꝙ Dy. in l. j. C. vnde vj. Ultima
sciaa, quod ex hac consti. sumitur auth. item qui domum. C. de
pul viola.

ADDITIONES.

a ¶ Oportet. ꝛ ibi vide que in apostil. dixi.
b ¶ Primo. ꝛ ibi vide Ang. ꝛ adde eum in l. j. C. de priuilegia
ma. iu. ꝛ in l. si quis posthac. C. de bon. proscri. ꝛ Bar. in l. fugi
maic. ꝛ c. de transactionibus ꝛ in l. Meritus. §. duobus. ff. de
lumna. de l. ỹ.
c ¶ Verbũ omnino. Adde Fl. in c. ex parte. de offi. delegati. pun.
in versi. capio glo. ꝛ in c. gratum. ꝛ in fi. eo. ti. ꝛ in c. Rodulphus.
de rescrip. col. vỹ. versi. vltimo ꝛ qõ ibi dixi in apost. ꝑ ꝛ in
c. fraternitatis. de testib. in iỹ. col. ꝛ in c. cum venissent eodem ti.
ꝛ dom. Soc. in consi. cxxj. incip. visa contingẽtia facti circa pun.
in ỹ. col. in j. part. char. cxcij.

1 ☞ Judex ordinari⁹ quãdo possit causam delegare, sibi reseruata
cognitionem, ꝛ sententiam sibi reseruare.
2 Delegatus ab ordinario iudicat, nisi ordinarius sententiam sibi
reseruet.
3 Testium examinatio quando delegari potest, ꝛ committi.

Illud. Judex ordinari⁹ occupationib⁹ publicis impedi-
tus cãm cõsiliarijs põt delegare, sententia lite
nata, dummodo ter cãm audiat, ꝛ sententiã proferat, appella-
tionem interpositã suscipiat, index aũt appellationis recipiat
delegare, non potest pena contra facientibus imminente. hec de
1 cit ꝫm gl. Opp. hic dicitur quod ꝙ quando causa delegata nõ dz
ferre sententiam delegatus, sed ille qui delegat, sed dz vt l. pẽ. C.
de pedu. in. j. de iudi. ỹ. j. col. vj. Sol. lege contrarie loquuntur
vbi causa limpliciter delegatur, hic vero ordinarius delegans,
qui erat impeditus publicis occupationibus, delegauit causam,
seu cause cognitionem, reseruata sibi sententia. ꝙ põt fieri dum
tñ reseruetur sibi forma hic tradita super quo vid glossam super
versi. deponãtur. q̃ videtur velle. ꝙ tunc demum iudex ordina-
rius delegatus possit sententiã reseruare, qñ publicis occupa
tionibus esset impedit⁹, ita qõ per se non posset causam audire. ꝫ
hoc apparet ex tex. in ver. sed hoc quidẽ. alias li non esset occupa
tus, vt dixi non posset causam delegare, etiã quo ad sententia ꝙ

alios facere potest, vt in l. more Rom. ff. de iurisdi. oiũ. iudi. l. ĥ. Respon. ff. de offi. ei⁹ cui mã. est iur. vel dz p se cognoscere, z se tẽtiare, z ira q vide gl. in authen. ad hec. C. de iudi. hic supta.

1 ¶ Sed opp. z videtur q index ordinarius nõ debet ferre sententiã. sed delegatus. Nam ibi ceptũ est iudiciũ. ꝛc. vt l. vbi. z. l. de qua re. in pñc. ff. de iudi. Solu. illud ẽ regulariter. hoc specialiter q index delegat⁹ sibi sententiã reseruat. † Tertio oppo. hic dicitur in. ĵ. illud. q testes debẽt exiberi ipsi iudici ordinario, imo testiũ examinatio potest alteri cõmitti, nec est necesse testes exhiberi coram iudice de causa cognoscẽte. vt j. de testib. ĵ. quoniã colla. vñ. gloss. hic ponit duas solutiones quas not. p id q dicã in. d. ĵ. qñ circa, z vide q no. in authenti. apud. C. de fide. instru. z in. c. significavit, extra de offi. ordi. in cap. cõstitut⁹ de fiduciã. per Innocẽ. z in cap. cũ Bartold⁹, eẽ de re iudica. facit q tigit glo. in l. scire. oportet. ĵ. oportet aũt. ff. de excu. tuto. di cam in. d. ĵ. qñ. Et aduerte ad litam glo. in eo q dicit, q testes debent exhiberi administratori: vt possint torqueri. De quo dicam ĵ. de testi. ĵ. si vero ignoti.

Etrursus. ponit opiniones, z ꝑ dã opinionem tenet glo. in auth. ad hec. C. de iudic.

¶ Delegatus Principis, qñ possit causam delegare, z nu. 3. Ordinarius potest causã delegare, z sententiã sibi reseruare, dũmodo causam audiat ter.

Index appellationis non potest causã delegare. z sententiã sibi reseruare.

Dispositio huius tex. q̃ loquatur in assessoribus.

Delegatus potest sibi assessorẽ eligere partibus non suspectũ.

Delegat⁹ a Principe si delegat totã causã, an possit delegatio eam reuocare, remittere.

Delegatus ab alio quã a Principe, an possit vnũ articulũ causæ delegare. remittere.

Delegat⁹ ante pñtationẽ rescripti nullã habet iurisdictionẽ.

Alios autẽ. † Hic dicitur, q̃ delegatus, a principe non potest causam delegare. ¶ Contra de. a. iudice. C. de iudi. Dicũt quidã, hec illã corrigit. certe lex correctio eẽ euitãda: vt. l. j. C. õ inoffi. do. Quare alĩ dicũt, aut delegat⁹ a Principe erat pñs ordinari⁹, z põt delegare vt hic, 2 aut non erat pñs ordinarius, z non põt. ¶ † Tertio. dicũt q. dũ aut delegatus a principe vult totã causam delegare, nihil sibi reseruat, z põt vt in. d. authen. Aut vult sibi reseruare sententiã, z tunc non põt mediam cõmitti sed debet per se totã causam examinatã expedire, vt hic. Hãc approbat gloss. in. d. authẽti, ad hec. ẽ prima solu. in glo. ibi posita ponit etiã glo. hic i fin. vnã solu. qua dicit esse eandẽ cũ solu. prima posita in pñc. gloss. sed aduerte. Sol. posita in glo non est eadẽ cũ prima, imo est expresse, et cõtraria q̃ sedm primã sol. delegatus si vult sibi sententiã reseruare non potest mediam causam cõmittere. licet secus sit in ordinario. ¶ Sed secũdũ vltimã solutio. gloss. permittitur delegato delegare media reseruata sibi ad sententiã dũ dũmodo ter causam audiat licut dictũ est in ordinario. Tene ergo primã solu. glose probata vltima: per hoc puto q quedam gloss. que est sup pñt. agerint, z incipit. id est. nõ audierũt: vel debet vacare: vel nõ debet esse. vt ibi si sessus quẽ dixit: vt si delegat⁹ audiat ter causã, et sententiã sibi reseruet z media cõmittat, puniat ipse, z ei⁹ cõsiliarii. sed forte illa gloss. posita fuit ab illo q tenebat vltimã solutionem. z ita tani. Itẽ aduerte ad glo. super versi. cũ eis. que dicit administratoribus: q̃ puto q velit dicere de legatis: quia 3 de illis ga administratores dixi õ. in. ĵ. z reuersus ibi, siquidẽ, de illis ga administratores dixi õ. in. ĵ. z reuersus ibi, siquidẽ, videantur ergo hec constitutio sedm glo. † q ordinarius possit causam committere, reseruata sibi sententia, dũmodo ter causam audiat: vt. ĵ. illud. õ. eo. delegatus vero non 4 possit causã cõmittere reseruata sibi sẽtẽtia: vt isto. ĵ. * z in iudice appellationis q̃ in delegato: vt in dicto. ĵ. z rursus circa q̃. z quid iuris sit de iure Canonico vide extra de of. dele. c. sup qõ. ĵ. ver. ¶ † Sed vltra nõtani intelligunt hãc consti. vt nõ loquat de iudice delegato: sed de assessoribus, vt velit dicere q possit committere iudex habens suos assessores, dummodo ipse ter 5 ueritis. sc⁹ in iudice appellationis vel iudice delegato, z ita intelligit doct. in. d. authẽ. ad hec de q̃ p Lyn. ibi, z hic est vio⁹ in. 6 dictus. z q̃ hic loquat de assessore apparet manifeste per tex. in. ĵ. illud q̃ dicit in pñcip. consiliarios iudicum. z gloss. opponit id est. assessores. ¶ † Quero, pone q Titius z Sẽpro nius litigant simul, z in hac causa dat index delegatus a Papa Principe vel delegato: iste iudex delegat⁹ vult sibi assessorẽ eligere an ipse hoc poterit facere. Et dic q eligere debet partim consensu, z si partes non cõcordãt, debet ipse eligere per se, dũmodo nõ ex partibus suspect⁹. Ita not. in. c. super questionũ. ĵ. per. versi. assessu. text. z in gloss. z extra, de rescrip. c. statutum. ĵ. assessorẽ. li. vj. 7

¶ Quero, iudex delegat⁹ a Principe vel a Papa vult delegare totã causam, q̃ potest: vt l. a iudice. C. de iud. z ĵ. dixi an delegãdo abdicet a se totã iurisdictionem. ita q̃ sibi nihil remaneat, z an possit revocare iudicem delegatũ. Dic 8 vt no. in c. super ẽstionum in gl. magna q̃ tene menti. † Item antẽ index delegatus ab alio quam a principe, qui nõ potest totã causam delegare: vt. d. l. a iudice, z l. finem principi. ff. de offic. ei⁹ cui man. est iur. possit delegare vnũ articulum cause: vt puta examinationẽ testiũ. doc. tangunt in d. l. a iudice in vlt. q. ĵz dic vt per Inn. in. c. cũ Bartoldus. eẽ de re iud. circa q̃ vide no. in ca. vno. 9 de officio. deleg. in cle. ¶ † Quero datus est index delegatus a Principe, Papa vel legato, an ipse habeat iurisdictionẽ antẽ q̃ sibi presentent litere delegatiõis: z an index possit partes cõpellere ad exhibitionẽ litera z: Dic vt per Inno. in c. ex cõquestione de resti. spol. z q̃ iudex nõ habet iurisdictionẽ ante presentationem literarũ, videtur tex in c. super eo extra de appe. z istum tex. non alleg. Inno.

ADDITIO.

a ¶ Delegare. Vide Lard. in clementina prima de officio delegati, z plene z sing. per domin. Zilex. de Imol. in rub. de offi. ei⁹ cui manda. est iur. z in addi. ad Bar. eod. titu.

Vt immobilia bona ante nuptias, don. &c.

1 ¶ Consensus binus vroris, quod requiritur in alienatione fiẽda per maritũ de re immobili donata ꝓpter nup. z quid operetur. z nu. 6.

2 Inducta in fauorẽ donationis ꝓpter nuptias q̃ habeant locũ in dote.

3 Lex introducta ad dotis augmentum, non debet in eius ꝓiudicium redundare.

4 Donatio ꝓpter nuptias facta per virum qualiter dicatur vroris obligata.
Donatio ꝓpter nuptias dicitur in dominio vroris sicut dos in dominio viri.

5 Mulieri soluto matrimonio quando detur rei vẽdicatio ad res ꝓpter nuptias donatas, z an dicatur directa, vel vtilis. z nu. 6.

Consensus binus in contractibus operatur ad confirmationem z non ad solut. nu. 8.

7 Consensus duplex mulieris quando sibi ꝓiudicet.

9 Dominium vtile rerum donatarum ꝓpter nuptias q̃ trãsferatur sine facto hominis, secus in re dotali, z ipso iure.

10 Dispositio huius constitutionis an habeat locum in don. ꝓpter nup. cõsistente in re mobili.

Causam. Res immobiles in donatiõe q̃ ꝓpter nuptias cõsistentes maritus alienare nõ põt etiã vroze alienationi consentiẽte, sed alienatiõe habita q̃ non factam rẽ actio vroꝛi cõpetit nisi secũdo post biẽnium consenserit, z vir alienãs si non locupletes fuerit alienatio non tẽque locum in dote multo magis obtinent. h. d.

1 ¶ † In tex. ibi, nisi etiam secundum, ꝛc. not. ex hac constit. q̃ in alienatione rei donate ꝓpter nuptias requiritur binus mulieris cõsensus, z q̃ maritus sit locuples. ¶ † Secundo not. in verso multo potius. q̃ inductum in fauorẽ donationis ꝓpter nuptias, 3 multo magis habet locum in dote. ¶ Tertio nota in vers. omnibus ꝓiuilegijs, q̃ lex introducta ad augmentandum dotis ꝓiuilegia, nõ dz ipsa diminuere. facit l. cũ tale. ĵ. fin. de condi. z de mon. ¶ † Oppo. dicitur hic, obligata est. ĵ. imo videtur quod donatio ꝓpter nuptias non sit obligata mulieri. nã donatio ꝓpter nuptias est in dominio mulieris, licut dos ĵn dominio viri, vt j. de equa. do. ĵ. illud. z. õ iure dot. aut. donationẽ. z ibi no. z no. ã. de nõ eli. sec. nub. in ĵ. fin. Insti. õ do. ĵ. est z aliud, vt patet ibi dũ dt mulieri dari in rẽ actionẽ, z sic apparet q̃ cũ sit domina. q̃ in re ꝓpria nõ cõsistat pignus: vt l. in rem. ff. de pig. actio. Dui⁹ timoꝛe gl. j. õt, intellige q̃ hic ꝛobligatũ. eo q̃ est facta in dominio mulieris quasi velit dicere, nõ loquit hic õ obligatitione pignoris, quasi dos sit obligata mulieri iure pignoris, sed ipsa est 4 a vera domina. Idẽ qõ dic nota. in auc. siue a me in tertia gl. C. ad 5 Velle. z ibi viõ q̃ docto. in j. z ij. q. z maxime ꝑz Petr. ¶ † Oppo. dicit hic, in versi. nõ enim. q̃ mulieri soluto matrimonio, datur actio in rem. cõtra, sicut dos redit ad vroꝛẽ soluto matrimonio. vt l. in reb⁹. C. de iure do. sic donatio, ꝓpter nuptias redit ad virũ ꝓpter equalitatẽ seruandã: vt j. de equa. do. ĵ. j. z no. in. d. ĵ. est et aliud. in auc. dos data. C. õ do. ante nup. cũ ergo redeat ad virũ, non dz dari rei vendicatio mulieri. Sol. q̃ dz, intellige precedere, q̃ interuenit pactũ inter virũ z vroꝛẽ de lucrando dotẽ: vt patet hic in pñcipio. ibi inueniens forsitan. ꝛc. cum gl. super verbo, donatio. Nam donatio debet ad virum redire solu. matrimonio, sicut dos ad mulierem, nisi pactum de lucrãdo interueniat, nisi de

cōsuetudine, vel statuto obseruetur cōtrariū extra d̄o. inter vi. ℨ vxo. c. si ver. sane, ¶ Ité in alio casu sol. mat. reperio dari vēdicationē mulieri ad res i donatiōe ppter nuptias, vt habuistis
6 no. in. §. illud. s. de nō cli. secū. nu. i gl. mag. i fi. ¶ Tertio opp. ℨ videt. q̄ binus cōsensus nō magis operetur quā vnus. vt l. qui bis. ff. d̄ ver. obl. Bl. sol. sed tu dic ſm Jac. de Bel. q̄ binus consensus plus prodest ad cōfirmationē cōtractus: vt d. l. si mulier. ℨ d. l. in contractibus. §. j. alleg. in gl. sed non pl⁹ prodest quo ad
bināſolutionem fiendā: vt. d. l. qui bis circa quod vide q̄ no. in
7 l. ij mandato. §. fi. ff. mād. ¶ Quarto opp. hic dicitur. q̄ dupler cōsensus preiudicat mulieri. s. j. vt nul. iudi. §. illud. Bl. dicit, q̄ illud cōgit istud. Tu dic vt ibi, ℨ dicā. ℨ no. C. ad Velle auth.
8 si qua mulier. No. gl. inde sumptā. ¶ Quero, in vers. nō enim, dicitur q̄ vxori datur rei vendicatio in rebus deductis in dotā/
tiōe ppter nuptias, an det rei vēdicatio in directa: vel vtilis: Re
spō. aut mulier fuit inducta in possessionē, ℨ tūc datur vtilis. Ita
9 no. gl. in d. auth. dos data. † Ex qua gl. no. q̄ rei donate propter nuptias transfertur vtile dominiū sine facto hominis licet se
cus sit in re dotali: ℨ eius dominū nō trāsferatur in virum ipso
iure. vt no. in l. fundū. ff. d̄ fun. do. ff. p do. l. i. §. resp. ℨ per Alex. in
10 Sum. C. de rei vx. act. in fi. ¶ Quero, † an hec cōstitutio habeat locū in donatione ppter nuptias existentē i re mobili. dic vt no. in d. auth. sine a me, in §. glo.

ADDITIO.

a ¶ In auth. sine a me. Et ibidem ad totam materiā istius consti. princip. vide Bart.

1 ℣ Dispositio huius cōstitutionis q̄ locū habeat in dote quam tum ad alienationē prohibendā non permittēdam. ℨ quomodo in permittenda alienatione. ℨ nu. 3.
Res dotalis inestimata nō alienatur estimata sic ℨ regulariter quando res dotalis alienari possit. ℨ nu. 4.

2 Res mobilis data in dotē estimata vera estimatiōe pōt aliena
ri per virū cōsentiente ipsa muliere, ℨ sibi preiudicat vnido cō
sensu in hypothecā.

3 Mulier que cōsentit alienationi rei immobilis date in dotem estimate vera estimatione, si non supersunt res viri, pro ei⁹ satis
factione vendicat rem alienatam.

4 Res mobiles date in dotem sine estimatione, q̄ alienari possint.

5 Vir qui alienauit res dotales, vel data in do. propter nuptias si non sit seruata forma, de qua hic, q̄ ipsemet poterit vendicare.

6 Vir vēdens rem dotalē alienari prohibitā, tenetur de euictiōe.

7 Res dotalis fauore mulieris prohibetur alienari, ℨ eo respectu eius commercium non habetur.

Venditio facta a muliere de re dotali nō valet, intellige de iure ciuili, etiam si interuenit iuramentum, secus de iure cano. nu. 1.

8 Vir qui vendit rem dotalem, ℨ de euictione tenentur, potest cōtra factum suum venire.

9 Venditio rei dotalis facta a muliere marito cōsentiente an, valeat, remissiue.

10 Renūciatio iuri hypothece facta per mulierem in rebus per virum alienatis si non supersunt alie res, super quibus satisfieri possit. quod non valeat.

12 Mulier si primo iurauit non alienare nisi iusta causa interueniente. si postea alienauit sine causa, ℨ iurat, quod primum, ℨ non secundum iuramentum seruatur.

13 Mulier an possit cōstante matrimonio res dotales alienatas vēdicare.

1 ET multo. † Quero an hic ver. dz intelligi q̄ idē sit in dote, ℨ donatione, p
pter nuptias in eo q̄ dictum est de alienatione dotis prohibenda vel etiā de eo q̄ dictum est de alienatione dotis permittenda. Jn gl. sunt opi. sed qō idem ℨ multo magis sit in dote quātu ad alienationem prohibendā non antez ad permittendā, ℨ intelligitur ſm mar. alias per gl. in dote scilicet inestimata. quo casu prop̄rie dicitur res dotalis. vt l. vnica. §. ℨ cū lex. C. de rei vx. actio. Dec⁹ sibi estimata: q̄z tunc alienatio
2 non prohibetur, a vt l. quoties. ff. de iure dot. cū sim. ℨ hoc appa
ret ex tex. in ver. iā enim vbi ex presse facit mentionem de dic. §. ℨ cū lex vbi loquitur de re data in dote estimata. lz. Pla. dixerit cōtrariū, apparet ergo ex predictis qō hic. §. loquitur de prohibenda alienatione dotis non aūt de alienatione permittenda, licet. s. in dona. propter nup. ex causa permiserit ℨ ſm predictos habet locū in re data inestimata. Jn dote estimata pōt alienari,
2 lz Pla. dixerit per hūc. §. alienari non posse. Allū. vt † Jac. ℨ antiqui gl. dicunt qō hic. §. potest etiā intelligi in alienatione permittenda de dote: vcz quando datur viro res estimata in dotem quo casu licet alienare possit quo ad pp̄rietatē: vt. s. di. i. tamē remanet obligatus mulieri p̄ro dote sua q̄ alienauit, ℨ tūc mulier possit sibi preiudicare, ℨ idem in hypotheca illarū rerū, quoniā consentit ſm formā traditā in donatione propter nuptias. Allū. vt Jacob de Aret. dicunt q̄ hic. §. pōt loquietiam in alienatione permittenda intelligendo. quod loquitur in re immobili data e
stima. i dote estimata dico vera estimatiōe: vt mulier cōsentiēs alienationi vel obligationi talis rei date in dotē p estimeta. ita sibi preiudicet. si eius vnic⁹ consensus interueniat. ℨ alie res sup
sint viro, ex quibus mulier in dote pōt satisfacere sibi ſm formā traditam in alienatione, vel donatione data p̄ nup. Et ita hic §. intellige alias si non supersint, datur rei vendicatio ad illam
rem: vt l. in rebus. C. de in̄ dot. ℨ ita no. Jac. de Aret. in l. a de. solv. matri. ℨ Ly. refert. C. ad Velleia. auth. sine a me quod de
ctum puto verū. lz ℣ynus ibi dicat quod est quedam diuinatio.
2 † Quid de rebus immobilibus datis i dotē inestimatis an pos
sint alteri: b Bl. in d. §. cum lex ponit optimo. ℨ non firmat sed q̄ non possint alienari. tenet gl. no. i l. j. ff. soluto mātrimo. sup. §. sem
per vbi gl. dicit indistincte rem dotalē alienari non posse. nec est
inquit, sit mobilis vel non. Idē not. in l. libertas. ff. de reg. iur.
Alex vī velle quod res mobilis possit alienari si vir sit soluendo.
Ita no ipse in summa. C. ō fundo do. i fi. ℨ hoc tz gl. Jnſti. qui.
lz in p̄in. Et qō possint alienari. tz Ja. Butr. sed gl. super ver.
bo, valebunt vī distinguere ℨ clarius in d. aut. sine a me in glo.
mag. in fi. q̄z aut loquimur i rebus mobilibus que seruādo ser
uari non possint, ℨ tunc alienatio possit fieri a viro ita possit loq
opi. que ē q̄ res mobilis dotalis inestimata possit alienari aut lo
quimur in rebus mobilib⁹. q̄ seruando seruari p̄ñt. ℨ tunc posse
alienari si iteruenit bin⁹ cōsensus mulieris ℨ supersint viro alie
res ex quibus mulieri satisfieri in dote possit. ſm formam tradi
tam in donatione p̄p nup. ℨ ita possit loqui hic. §. vt sic loquit
in alienatione permitteda, ℨ ſm hoc omnes dicentes rē mobilē
datam in dotem alienari posse. Intellige interuenientib⁹ his ō
hac cōstitutione dicuntur ℨ sic ille res seruando seruari nō pos
4 sunt vt dixi. † Ex predictis omnibus vī posse distingui cū oc
ritur an res dotalis possit alienari. dic aut loquit in reb. immo
bilibus aut mobilib. Primo casu aut sunt date inestimate. aut
estimate si iestimate nullo mō vz alienatio. ēt si mulier nūdē cō
sentiat. d. §. cū lex. ℨ instit. qui. ali. licet. in p̄in. ff. de fund. do. l.
ij. ℨ iij. cū si. Si vero sunt date estimate ℨ tūc gl. distinguit. Aut
sunt date estimate vera estimatiōe: vel non vt not. in d. ℨ cū li
p̄in. sol. mat. l. estimate, ℣ circa q̄ dic. vt no. i l. si. i p̄in. ff. d. pac.
do. Ja. de are. dicit. q̄ vbi res est vera estimatiō estimata inā
stincte vz alienationi, lz ad hoc vt valeat oportet q̄ cōcurrāt hy
dic b. duo hic posita. ℨ ita possit loqui hic §. Si vero loqui re
b⁹ mobilib. tūc distingue vt s. dixi quod sentit gl. hic. ℨ in d. aut.
sine a me circa p̄in. vcz cum loquimur in reb. mobilib⁹ datis i
dote estimatis, ℨ vide d. l. fi. ℨ q̄ ibi no. gl. ℨ Jnſt. qui. lz in p̄in.
5 in gl. nisi prouocetur. † Quero, vir alienat res dotales vel datas
in dotiōe propter nup. an ipsemet poterit vēdicare nisi ſ seruata forma hic tradita. Puto q̄ ſi, sicut dixim⁹ qñ vēdicat res
dotales venditas: vt no. in l. cū vir. ff. de vſur. ℨ in d. ℨ ci. ℨ
per Alex. in Sum. illius tit. §. vbicunq;. ℨ Jnſti. qui. ali. lz in p̄in.
6 Facit q̄ no. i l. si p̄diū, C. de iur. dot. † hic aūt vī cas⁹ ver. ſ nisi
q̄ si vir rē vendit dotalē prohibitā alienari tenet de euictione
Mā vides hic q̄ si vir vēdit res donatas p̄p nup. forma data tra
dita nō seruata, venditio habet ℨ non facta: vt. s. circa p̄n. du
ius cōsti. ver. qua pp. ℨ tunc ipse maritus vendens tenet de eui
ctiō: vt hic dī. sic ergo in dote erit. Preterea ille ver. ſ neque
est polit⁹ post. §. j. ℨ multo potius ℨ sic vī inuerēdē esse in alie
natione rei dotalis. q̄ vir vēdēs de euictiōe tenet. Sic q̄ facit
gl. in l. cū lex. ff. fideiuſ. qui dicit res dotalis for cōmerciū sicut
rei minoris, quā quis vēdēdo obligat: vt. l. ℨ si his. vbi not. C. de
pred. mi. facit gl. in l. dotalē. ff. de testa. mil. dicēs rei dotalis nō
esse cōmerciū. Sed q̄ accedat q̄ no. C. de iur. dot. in l. si p̄diū vbi
gl. videtur velle q̄ rei dotalis nō fit cōmerciū nisi sicut rei fun
7 † Veritas vī q̄ rei dotalis vēditio sit phibita ſm ore multa
vt d. §. ℨ cū lex. ℨ Jnſt. qui. ali. lz in p̄in. vñ si mulier vēdit ima
nō valet nec ipsa obligatio p̄p naturę fragilitatē, ℨ aliquā
nō dī esse cōmerciū. nisi sicut rei sacre, ℨ liberi hominis ut lo
quitur gl. d. l. si p̄edium ℨ in l. dotalē. circa quā legēdē Dy.
ℨ Jac. de are. ibi lz si vendit vir vel extraneꝰ. tūc talis rē dī esse
cōmerciū sicut rei minoris. ℨ ita dicit gl. d. l. cū ler. Et dico sicut
q̄s vēdēdo rē minoris obligat. vt dic. l. ℨ si his. ℨ ibi no. tantēdē
do rē dotalē vī q̄ vir vel extraneus vēdēs teneatur de euictione
§. ℨ cū lex. ℨ q̄ optime facit tex. in ſto. §. vbi vī quasi casus. ℨ per
8 doc. q̄ tāgitur in d. l. si p̄diū, sed licet teneatur de euictione
c pōt tn̄ venire contra factū suum, q̄z nō suo nomine, sed proxis
nit. ℨc. sicut diximus in economo vt in c. si quis p̄sbyterorū. ℨ
tra de re eccl. nō alie. ℨ ibi not. ℨ l. iubem⁹. §. sane. C. de. ſa. ſan
9 eccl. ℨ §. de nō alie. §. nulle. enī. ℨ ibi dixi. † Quid aūt inris si re
uerſo, an mulier possit vendere marito consentienter nota pri
Jac.

a Jac.ō Bre.z Ly.in.d.l.si ptiū.i d.q.† Querit Jac.ō Bel. pone q̄ mulier renunciauit iuri hypothece in reb.quas vir alienat.z apud virū ñ erāt alie res ex quib⁹ possit mulieri satisfieri in dote vel donatione ante nupt.an talis renūciatio valeat: Et videt q̄ sic,vt in.l.etiā z l.iubemus.C.ad Velle. Jn cōtrariū determinat ipse p suas rationes,z Jac.ō Bre.in l.Meuia.§. fi.ff.sol.mat.

b † Dixi ē.q̄ rei dotalis vel cōsistētis in donatione,ppt nupt.alie natio vel obligatio nō tenet q̄ est verum de iure nostro,etiam si mulier iurat nō venire cōtra:vt no.in d.§.z cum lex,z in l.si prędium.C.ō iure dot.q̄ glo.sunt vere,de iure Cano.secus:vt extra de iureiur.c.cū cōtingat z per doc.in.d.auth.siue a me,z in d.l. si prędiū,z per Dy.in.c.non est obligatoriū.de reg.iur.lib.vj. c Circa hoc quero pone q̄ mulier iurat ñ alienare dotē nec donationē propter nupt.nec alienationi consentire sine tvsta cā,posteā iusta cā nō intercedente alienat,vel alienatione cōsentit,z iurat non venire ē,an seruetur p̄imum vel secundum iuramentū:

d Dic q̄ seruabit p̄imū,q̄vt probatur in.c.inter dilectos extra ō iureiu,vbi ō hoc p Host.z no.gl.ō iureiu.c.ij.lib.vj.q̄ tene mēti.Vltimo viō gl.ii viris,ibi lz z p̄imo.z c.Dic,scilicet facta renouatiōe p mulierē p rei vēdicationem sol.mat.vt in vers.ic.non enim.§.eo.† Nā regulariter mulier non posset renouare cōstāte matrimonio,sicut no.i ff.in.d.§.z cū lex.z Jnsti.q.alie.lic.i p̄ncip.z.C.ō iure dot.si prędiū,nisi i casu si vergeret ad inopiā vir. e tunc etiā cōstante matrimonio vendicaret e vt in authen. de dona.eo.tit.z de equa.do.§.illud quoq;.col.vij.Sed si vir vellet cōstante matrimonio vendicare,quod videtur posse arg.p.exall. gl.tunc statim facta renouatione ipse vir posset conueniri.

ADDITIO.

Non p̄hibetur.Adde Bar.in cōl.incip.dominus,Per⁹, z Pau.de cast.in consi.xvj.vbi etiam nunquid p̄scribatur.

Possunt alienari.Adde omnino istum in l.iubemus,z quod ibi posui in apostil.ad ipsum in tertio versiculo vltimo ne possis errare.in apostil.in eodem versi.C.ad Velle.

Cuum.Vide tu ad hoc omnino do.Alc.de Jmo.in cōsi.xciij. parte.Et gd si vir dedit fundum dotalem in cambium alicuius fundi,an tunc dicatur fundus dotalis alienatus,ita q̄ viro penitente possit illum vendicare,vide Bal.in l.si prędium.C.de iure do.vbi etiam per gl.z Spe.in titu.de emp.z ven.§.iij.versi. sed pone vxor,z se.versi.item pone vir.

d Primum,adde Spe.in tit.de empt.z vend.§.iij.versi. quid ergo si vir,vbi dat hanc cautelam patri maritanti filiā: vt faciat eam iurare tempore nuptiarum,z in cau.ccxliij.z ibi Bald. in addi.vers.si quando alienatur.

e Vendicaret,sed quid si superueniant diuitie post restitutionē factam propter inopiam viri,an restitutio vitietur,vid̄ do.Soc. in consil.lx.incip.in p̄senti consultatione vers.c.p̄terea ad quid,circa fi.cum vers.seq.in j.parte.char.cv.

De operis noui nunciatione. Rubr.

a † Permissa a iure si p̄ncipaliter fiant in alterius iniuriam, vt alteri noceant,fieri non licet.

b Ecclesia nouā,vel nouū monasteriū an liceat edificare intra terminū a Papa statutū si p̄ncipaliter edificetur,vt alīs noceat.

c Pedis e passus longitudo quanta esse dicatur,remissiue.

Vsum que. Nulli licet edificare in hac regia ciuitate vltra terminos a iure permissos si p̄ncipaliter noceat pena ō facientibus imminente.b.d. ¶ † No.ex hoc tex.secundum.Ja.de Bel.q̄ permissi a iure nō liceāt,si p̄ncipaliter fiant in alterius iniuriam alīs nocant.ff.de dam.infect.l. Proculus ff.de aqua pl. arce.§.idem aiunt.z §.denique,xxij.q. ij.c.j.ꝛc. Sed circa hoc quorum ad propositum de edificante,vide.l.per prouinciās,z glo.C.de edi.p̄i.ff.ō ope.pub.l.q̄ opus,z q̄ no.in c. Pisanis,gra ō resti.spol. † Et licargu.est p̄m eum q̄ ū liceat monasterium vel ecclesiam edificare,etiā intra terminum a patria statutum,si p̄ncipaliter edificet vt alīj ecclesie vel monasterio nocat,ita ō ipse.Et ō hoc q̄ nulli lz edificare nouā ecclesiā p̄iudicium antiquioris ecclesie,est tex.in.c.j.extra de no.o. p̄.xv.q.j.ecclesia,z.c.quicunque.Quero,q̄ hic dicit quod ciuitatis cōstantinopolitana ciuitate ō distare vna domus ab alia spacio centū pedū,vt habetis in fi.l.meniana.C.de edi.p̄i.z in l.fi. d Vigesimo,z † Quāte lōgitudinis dicatur esse pes,et quāte lōgitudinis dicatur esse passus,dic vt in gl.xvij.q.iij.in c.licut antiquit⁹ et passū no.gl.in l.in itinere,ff.de ver.sig.quod no.propter statutum dicens,Si quis fugauerit aliquem per tot pedes vel passus p̄niatur tanta pena.

ADDITIO.

Pes.adde q̄ q̄n p̄o mensura ponitur,est longitudo.xvj.digitorum.vt per.d.gl.in tex.alle.z per.d.Alex.ō Jmo.i l.j.si quis.vbi etiā per Bal.z doc.in l.iij.ō ver.sig.z per.y lo.in l.vic. ff.de ser.vrb.p̄ed.in quib.locis habes etiam quod passus habet quinque pedes.

Vt facte noue constitutiones. Rubr.

1 ¶ † Constitutio noua quod ligat post duos menses a tēpore p̄ublicationis,z equaliter hoc intelligatur nu.4.

2 Testamentum factum secundum leges antiquas,z ante legē nouam,z post,sed antequā publicaretur,vz, licet testator supervixerit,qui illud mutare poterat.

3 Testamentum si est factum ante legem nouā secūdum leges antiquas,z si in eo non habet filius integram legitimam poterit si lius petere supplementum.

5 Jgnorantiam legis noue post tempus publicationis statutum quis allegare non potest.

6 Lex nona quod non ligat,etiam si intra duos menses de ea babita fuerit notitia,nisi elaplis duobus mensibus.

7 QSensus quod dicrum dicatur esse remissiue.

8 Datutum a quo tempore liget.

9 QBandatum iudicis quando liget ignorantes.

10 Jorēses,qū ligētur statuto bāno,vel cōsuetudine loci remissiue.

Semper † Cōstitutiones noue in vrbe z ō stantinopolitana condite, post duos menses ex quo ibi insinuate sunt debent seruari,i p̄uincijs aūt post duos mēses ex quo directe sunt, z palāfacte in vnaquaque ciuitate ita qd nullus posset de cetero assumere occasionem alicuius ignoratie,testamentum vero conditum ante cōstitutiones factas,vel p̄iusquā innotescerent,obseruandum eis,z valet si superuinente testatore non fuerit postea mutatum,z filij legitimas portiones suscipient ſm leges antiquas.hoc ōt vsq; ad fine.† In textu ibi dati ei temporis,id est insinuationis facte.

1 ad fine.† In textu ibi dati ei temporis,id est insinuationis facte.

a ¶ No.ex ista const.q̄ lex noua ligat post duos menses[a] a tēpore insinuationis,seu publicatiōis,q̄ insinuatio seu publicatio dz fieri secundum formā hic dictā. Secundo † nota quod testamentum conditum ſm leges antiquas,z ante legem nouam,vel etiam post legē nouā,ante tū quā lex publicata, vel insinuata lit, valet,z est obseruandum.licet testator post legem nouā superuixerit,z potuerit testamentū mutare,vt hic.in,versic.nec vel si p̄

3 xime,z in versi.collective. ¶ † Bl.iij.no.q̄ filij sic cōdito testamento a patre si non habēt legitimā integrā in dicto testamento agent ad supplementum, ḥz legem nouam vel secundum legem veterem,vz ad quartam,non aūt possunt agere ad supplementum ſm legem nouam,vel ad trientem vel ad semissem secundū numerum filiorum.vt in versiculo si vero adie. Ad p̄imum no. opp.z videt,q̄ lex liget post tres menses a tēpore insinuatiōis, vt.§.vt in j.do.§.si autem,z ibi glo.dixit.z ibi speciale bodie potest esse eodē modo,ōt speciale.§.vt neq; mil.neq; se.§.si vt igitur, col.viij.vbi dicit q̄ ligat post.xx.dies numerandos ab insinuatione,z rō specialitatis ibi est,dicit Ja.de Belui.vz fauor Rei. z qz militia z exercitus celeritatem desiderāt, vt l.militites. C.

4 loca. ¶ † Tu vero dic,q̄ ibi in lege est certū,z determinatū tempus q̄ cōstitutio liget z imo illud est seruandum,z ita loquuntur omnia iura dicentia cōstitutiōe noua ligare. Si vero illud tēp⁹ post q̄ cōstitutio liget,nō sit in l.determinatum, tūc liget iuxta duos menses a tēpore ipsius insinuationis,vt dec.z ista insinuationē tenet glo.in fi.super versiculo destinata,q̄ optima est. De hac materia tāgit gl.extra in p̄oe. Decre.z in c.ñ.extra de cōsti. Et de hac materia vide vnā distinctionē pulcherrimā in.pe-

5 mio Cl.p⁹ Pau.de Liaza.† ¶ Quero,an post istud tēpus istorū duorū mēliū a tempore publicationis licitū erit alicui ignorātiā allegare.Tex.hic in vers.tēpore,videtur velle quod non.nec est ne esse q̄ auribus omniū inculcetur,vt.xvj.distinc.capitulo, q̄ dicetis.de postu.p̄ela.c.j.z quod no.in dicto proemio Decret.in.iij.gl.circa q̄ vide qō no.in c.ñ.extra de consti.z in fi.vj.

6 li.super versi.datus. ¶ † Quero,video quod constitutio ligat post duos mēses a tēpore publicatiōis vt hic dicitur. Pone,qō ad notitiā alicuius cōstitutio peruenit intra duorū menāū tēpus,an ille talis incōtinēti ligetur ad legem: vel cōstitutionē obseruādā: Videtur q̄ nō:vt hac cōstit. Jn contrarium facit ver. vt si vel,pr.ibi nōdū cōtigerat z p̄o hac parte videtur mihi casus ex ō cōcel.p̄ebē.c.j.ver.nec obstaret.li.vj.z Pau.ō Liaza.

7 in dicto proemio.Ale.tz istā opin.sed nil allegat.† Nō aūt dicrum dicitur esse mensis,lz legē habeamus p̄o z cōtra,dic vt no.in c. quā sit,de elec.lib.vj.z tangitur per gl.in.c cū singula de p̄ebē.

8 eo.li.z p Host.z Jo.and.in.c.lz ex de sup.neg.p̄el. † Quero.hic dicit de legi.qd de statuto,a q̄ tpe liget.Et dic aut loquimur de sciēte statutū.z incōtinēti ligat scientem vt.l.fin.ff. de decret.ab or.fa.Ad idē dictū.c.j.ver.nec obstaret de cōce.p̄beb.li.vj. Aut loqmur de ignorāte,z tūc aut loquimur in statutis afferenti bus tātū questionē.z tunc licet lex cōmunis non liget,nisi post duos menses a die publicatiōis,tñ statutum ligat post tempus ordi-

trio iudicis relinquēdum, ita quod quis nō possit dici esse in supina ignorantia, vt extra. de constit. c. vt animum. li. vj. Ad q̄ facit q̄ no. in d. l. ff. d. de decre. ob. 02. fa. Aut logmur de statutis nō tantū afferentibus questionē, z tūc statutū statim ligat ex quo est insinuatū, z suum operatur effectū, l; quis statutum ignoret, arg. l. pe. in fi. C. de decur. lib. x. ¶ Quero, quid de iudice mandante an liget. ignorantem. Istā que. ponit Ros. in ti. si quis ius di. nō ob. §. item illud quaritur. z tz si aliquis erat extra ciuitatē ita q̄ iudicis mādatum nō potuit audire, excusatur a pena. z sic dz intelligi. l. fi. ff. de decre. ab 02. fa. Et ad hāc. q. facit. xxij. q. ij. §. item op. ver. p̄obatur, z q̄ ibi no. z quod habes. lxxij. dist. c. p̄posuisti. † An autem forenses ligentur banno vel statuto, vel consuetudine loci per quē transeunt, vide Cy. in l. j. C. de sumtri. in Spe. de cōsti. §. j. ver. z no. v sq̄ ad fi. facit ad hoc quedam gl. parua, que est. ff. ad l. Aquil. in l. item Mela. in fi. p̄inci.

ADDITIONES.

a ¶ Mensen. Ad quam materiam vide latissime z no. do. Fel. in c. cognoscentes de cōsti. in j. col. in fi. Adde Bal. in mar. in vers. cōstitutio verū. j. z Spe. in ti. de consti. ver. reus vero econtra, z Pau. de Cast. in cōs. cxlv. z Lar. in cle. §. duodum. de sep. in q. v.

b ¶ Quot dierum dicitur esse mensis. Adde istum in l. eos. §. si autem. C. de ap. z Alex. in l. cū disseruus. ff. de verbo. obl. quod facit ad statuta assignantia mensem p̄ termino, z dic quod debet esse. xxx. dierum, vt ibi per eos.

c ¶ Jn. l. j. z ibi vide dom. Jaso. de Mar. in ij. col. vbi per eum plene z no. an q̄n cōtractibus, z quid in delictis, z qd vltimis voluntatib', z aliquid p Fel. in c. j. de re iud. in ij. col. z in ca. j. de spon. in antepen. col. z Pau. de ca. in cōs. cxlviij. in c. su p̄primo questo in ij. col. z Ray. in consi. inci. fm cōsuetudinem ciuitatis. Venetiarum, z in consi. inci. quidam. de Gualdo. z per d. Socy. in cōs. cclxxviij. inci. circa mediū. j. col. in ij. parte charta. ccvj.

Vt nullus fabricet, &c. Rub.

1 ☞ Solennitas, que z quanta requiratur in edificatione ecclesie.
2 Necessaria ad hoc vt quis possit edificare ecclesiam.
3 Ecclesiam edificans in dote constituenda, an possit conditionez apponere.
4 Redificans ecclesiam destructam authoritate Episcopi, quod acquirat ius patronatus.
5 Reparans ecclesiam, an in causa acquirat ius patronatus: Et an requiratur Episcopi authoritas.

Eque. Nulli licitum est ecclesiam vel monasterium vel oratorium edificare sine episcopi voluntate. Episcopo edificiū, incohante qui statuit clericorum mensuram, z expensas necessarias opportunas sed si edificare volens non est ad hoc sufficiens episcopi consensu vnam ecclesiā vetustate corruptā: vel neglectam edificare poterit. Jtē episcopi in suis ecclesiis residentiaz facere debēt, nec possunt extrauagari vltra tps a iure statutum. ¶ Jtē res ecclesiarum cum superioris decreto debent alienari. h. d. vsque ad fi. Et bz tres partes. Prima ponit de edificatione monasterij. ¶ Secunda de episcopi residentia. ¶ Tertia dicit de alienatione rerū immobilium ecclesiarum. Secunda ibi in §. illud.

1 ¶ Tertia ibi. §. quoniā. † No. primo quanta solennitas requiratur in edificatione ecclesie: vt hic, z sup za. de monach. §. scdo, z
2 j. de ec. ti. §. si quis autem. ¶ Secundo no. quod antequā ecclesia edificetur, bz prius volens ecclesiam edificare diffinire quantum est necessariuz p̄ luminaribus, z p̄ bis, qui debent ecclesie deseruire. z alijs necessarijs ad sacrū ministerium ecclesie, z p̄ omnibus istis bz dotem seu donationem constituere: vt hic, z ō. vt deter, sit nu. cle. §. j. z cap. nemo de cōsue. dist. j. sed si tantam dotem non pōt cōstituere q̄ sufficiat p̄ bis que dicta sunt, tūc cum authoritate episcopi poterit aliquā de ecclesij siam dotatis, z que ruinam patitur reedificare, nec erit necessaria dotis cōstitutio. cū iā siāt statuta ea: que sunt necessaria ecclesijs, z iste
3 dicetur ecclesie fabricator: vt hic in vers. si autē. † Quero, ecclesiam edificans, in dote constituenda an possit aliquam conditionem opponere, puta vt nō pertineat ad ordinationem episcopi. Dic vt per gl. j. q. j. sic quidam, z de consecra. distin. j. c. si q̄s basilicam. † Quero in vers. si autez, an in casu huius. §. vbi quis ecclesiam destructam cōsensu episcopi reedificat, talis edificator cōsequatur ius patronatus. Et vr q̄ sic: q̄ appellatur dom⁹ sacre edificator. z fabricator: vt hic dicit sed edificās ecclesiā consequitur ius pātronatus vt capi. p̄terea. z capi. nobis, extra de iur pa. z ō. vt cle. qui re. §. fi. ergo. z c. Dic de hoc per gl. in c. tea extra de iure pa. vbi etiam not. an p̄ior patronus desinat eāpetronus, z quo iure cōsequatur patronū p̄ propter edificatiōnē z fundamentū ecclesie. Dic vt no. in d. c. nobis, z xvj. q. vij. ca.
5 quicunq;, z plene in capi. ecclesias. ea. cā z questio. † Quero vbi ecclesia eget aliqua reparatione, dic vt habes tex. cum gl. extra. de eccle. edi. c. j. z ca. de his. z r. q. iij. c. vnico, z cap. decernimus. xvj. q. vij. An autem hoc casu quādo ecclesia eget reparatione, sit necessaria authoritas episcopi: Dic vt per Goffred. in Summa extra de eccl. edi. §. hodie in fine.

1 ☞ Episcopus non bz per multū tempus abesse ab episcopatu.
2 **Illud.** ¶ Not. quod episcopus non debet per multum tempus abesse ab episcopatu. de quo. vij. q. prima c. p̄sentium. z l. distin. c. contumaces. extra de cle. non resi. c. tue, facit. s. vt cle. qui rece. in p̄in. z quod ibi dixi.

1 ☞ Decretum superioris quod in alienatione rei immobilis ecclesie requiratur.
2 **Quoniam.** ¶ No. quod in alienatione rei ecclesiastice immobilis decretum superioris requiritur de quo dixi sup za de eccle. re. immo. aliena.

Vt ab illustribus, & qui super eam, &c. Rub.

1 ☞ Dictio vsque, quod includat terminum tantum cui adiungitur, z quando ponatur etiam exclusiue. remissiue.
2 Magistratuum genera quot sint, remissiue.

Quecunque. Illustres z spectabiles in causis specuniarijs, in crimine iniuriarum nō per se, sed per procuratorem litigare debent ceteris vero dignitatis inferioris licite conceditur: vt per se, vel per procuratorem litē exerceant. h. d. z que sit ratio huius cōsti.
1 colligitur j. eo. ti. vers. ne cogitur. † No. in §. sancimus, q̄ dictio
a vsq; incidit terminum tantū cui adiungitur. idem authenti. de ius. C. de procu. hinc sumpta, z ō. de ap. §. illud, co. iij. ff. de leg. ij. l. quidam. z le. fi. ff de sena. C. de nup. l. a caligato. cum ii. contra ponitur exclusiue in l. filiuss. §. j. de leg. j. de quo an ponatur exclusiue: vel inclusiue primo tangit g. in l. ides vsq;. ff. de dolo per Bul. de Cu. in l. meminisse. ff. de of. pcō. z leg. p. x. y. in d. l. a
b caligato, z vió Dy. in l. patron⁹. §. Sēpronio. de le. iij. ¶ Quero,
2 q̄ sunt genera magistratuū. Dic vt in gl. hic not. §. circa gl. cōro, qs vocāt sup illustris, dic vt no. in l. q̄ties. C. vbi sena. vel clarissi.

ADDITIONES.

a ¶ Dictio vsque. Adde quod no. in apostil. ad istum in l. patronus. §. Sempronio, in verb. dictio vsque. ff. de leg. iij. z ibi post Colle. in ca. i. nu. j. in verbic. exclusiue ponitur extra de ordi. ab episcopo, qui renun. episcop.

b ¶ §. Sempronio. Et ibidem vide do. Ale. de Jmo. cū concord. ibi per eum datis z in l. ex facto. §. itē quero. j. col. ff. de vul. pu. z in. l. j. §. nunciatio in xij. col. in vers. querit etiaz Jo. de Jmo. de ope. non. nunc. z Are. in c. gratiose. de res. in vj. z Ludo. in cle. xlix. in c. consuenit dubitari. z do. So. in cōs. incip. do. yrancus dicus vers. quare assumus cum vers. seq. in j. parte cōr. xvij. z do. Fely. in c. quod ad consultationem post medium. j. col. vers. que dictio vsque, de re iudi.

Vt ordinarie prefecture. Rub.

1 ☞ Magister militum dicitur habere dignitatem.
2 Capellani domini Pape, dicuntur pars Pape.
3 Dignitates que liberant aliquem a curiali fortuna, remissiue.

Plurima. Sola collatione dignitatis, z administrationis. z ante administrationem susceptaz curiales liberantur a curiali fortuna, sed sola collatione bonoz seu dignitatis absque administratione non liberantur, sed remanent curiales solum bonoz. z ad
1 collatione consecuti. † No. ibi, solā p̄hebent, quod magistratum dicitur habere dignitatem, siue habeat administrationem siue non: vt hic, z dicitur esse illustris, vt C. col. rei mili. li. xij. z C. vt dig. o2. ser. l. ij. lib. xij. z no. in l. ij. de equestri digni. lib.
2 vbi dicā. † Secundo no. duo notabilia, quoz vnum colligitur ex tex. aliud colligitur ex gl. no. z istud sciendū est, quod capella
3 ni Pape. dicuntur pars domini Pape. Sed quero. hic dicitur quod dignitas, que confertur cuz administratione, liberat curiale a curiali fortuna. Quot sunt dignitates, que liberant aliquem a curiali, dic q̄ duodecim, vt l. fi. C. de decur. lib. xij.

Vt omnes obediant iud. prouin. Rub.

1 ☞ Justitia est omnium vtrtutum perfectissima.
2 Fortitudo sine iustitia non commendatur.
2 Filius tenetur, pptter delictū patris, z qualiter hoc procedat. nestro q.

mero. 9.
4 Dispositio huius §. hꝫ locum in delictis, ꝛ in contractibus.
5 Delictum ꝛ contractus equiparantur.
6 Assisinus delinquens in ciuitate Perusina, an ꝫ statuta Assisij vel ciuitatis Perusij, puniatur, vbi quod ꝑm statuta loci.
7 Conuentū ex loco iudicatur secundum statuta loci contractus.
8 Peregrinatio facit quem mendicum ꝛ pauperem.
10 Decunte verbum, an ponatur large, vel stricte in hoc textu.
11 Dictio siue, quando est mere alternatiua ponitur quo ad sensum, ꝛ quo ad verba ꝛ qñ ad sensum tantum. nu. 12. vbi remissiue.
13 Genus quando precedit ꝛ sequitur species, que pōt sub genere cōprehendi, tunc dictio adiecta speciebus ponitur expositiue.
14 Reus qñ possit vti aliquo ꝓuilegio, per quod actorem trahat ad aliud iudicem.
15 Ꝓuilegia inserta in corpore iuris, an tollātur per dispositionem huius. §.

VIam quidem. In ꝓuincia, ī qua go forum sortitur illic est conueniendus vtraꝫ parte ꝓsente, vel altera tantum, ꝛ vbiqꝫ iustitia seruata sententia cōdemnatoria, vel absolutoria feratur omni priuilegio cessante, nisi ꝓgmatica forma aliud statuat vel aliud, ꝑpter appellationē acciderit his obtinētibus in oī loco. ꝛ tpe pena contra facientibus imminente. h. d. ¶ Not. hoc prīn. q iustitia est omniū virtutū ꝑfectissima. Vbi em iustitia obseruatur, ibi misericordia adhibetur, vt in ca. sedes. ibi not. de reser. xly. dist. c. disciplina. ¶ Scdo no. q fortitudo sine iustitia sibi tenetur. ¶ Quarto no. in ver. hec ꝯsiderātes quod iste §. hꝫ locū in delictis. ꝛ in ꝛctibus. ¶ Item siue delictū sit magnū siue paruū. ꝛ siue agatur criminaliter, siue ciuiliter. ꝛ sic habes ex isto §. q delictum, ꝛ ꝛctus equiparantur. Ad idē. ff. de custo. reo. l. in fi. ꝛ hīc facit ad q. quod si Assisinus deliquit in ciuitate Perusina, debeat periri ꝑm ius commune, vel an secundum statuta ciuitatis Assisij, sed ꝑm statutum ciuitatis Perusij, hic em quando quis conuentur ex ꝛctu, quantum ad litez decidendā inspicitur cōsuetudo, ꝛ statutum loci ꝛctus, vt l. si fundus. ff. de euic. ꝛ l. semper in stip. de re. iur. Sic ergo vbi tractatur de delictis puniendis, ꝺz inspici consuetudo, vel statutum loci delicti. ar. huius §. cum concor. s. alle. de qua. q. dic per Dyn. in l. si cui. §. idē Imperator. ff. de accu. ꝛ per Ly. in sua disputatione q̄ incipit Rector ciuitatis. Senarum. ¶ Quinto no. ex d. §. hec ꝯsiderātes, in fi. q ex peregrinatiōe qs efficit medicus ꝛ pauper, vt hic 9 tā de ebl. reis. in ꝓin. ꝛ ibi no. ¶ Dp. ꝛ vī quod filius ꝑ delicto patris nō teneat. Nā lex dicit quod vnus ꝑ delicto alteri' puniri ꝺz. C. de penis. l. sancimus. §. peccata. ꝛ l. crimē. ff. eo. cam. l. g. hic ꝺt, q vic loquitur de pena diuina. q. d. in ꝛctus logatur de pena humana. Ad qō facit de conse. di. j. ca. in facta. Sz ꝯ hoc op. ꝛ videt, quod in pena humana vnus ꝓ alio teneat. C. ad l. Iul. ma. l. quisquis, ꝛ quod in pena diuina vnus ꝓ alio nō puniat. vt j. q. iij. §. item peccato. Sol. de ista materia dic vt plene no. gl. extra. j. iij. in sum. ꝛ vide quod no. in c. ij. extra de his q fiūt a ma. par. ca. ꝛ plenissime per gl. j. q. iij. in summa. ¶ Mo. tibi siue de terra ꝛc. sic vī contra, quod Imperator idem hic re petat in eo q ꝺt, aut in qua ꝓuincia ꝛc. subiicit pecunia ꝛc. q est verbū q̄ale. vt l. pecunie. ff. de verb. sig. ꝛ in l. ij. in fi. C. de const. pe. gl. hic q incipit. pōt stricte. Huius timore dicit, accipias ver bi pecunie stricte, vt nō cōphendat ea que sequuntur. Et ꝑm hāc gl. habes quod dictio siue, hic ponitur mere alternatiue, ꝛ quo ad sensum. ꝛ q ad verba. Idē. C. de sacrosan. eccl. l. g̃naliter. in fin. j. §. sublata. ff. ad Treb. l. cūq dē circa mediū. C. de ver. si. Latius ista stipulatus. ff. de verb. obl. Vel dic, dicit gl. quod ver bi pecunie sumitur large, ꝛ illud quod sequitur, siue de terra ꝛc. 12 ponitur quasi expositiue. ¶ Et sic habes ex hac parte gl. quod qñ ꝓcedit genus ꝛ sequuntur species, que pñt sub genere cōpre 13 hendi, dictio adiecta speciebus ponitur expositiue. ¶ Alibi dicit quod sen ꝛ siue, hꝫ verba diuungant, sensum tamen coniungunt. Et ita not. in tex. ꝛ gl. in l. ad protegendā. C. de lit. dan. tu. Ly. in 14 dl. cum quidā. ¶ Tertio op. ad §. li igitur dicitur hic, ꝙ reus non potest vti aliquo ꝓuilegio ꝑ quod possit actorem ad aliū iudicē trahere, contra. ff. de iu. li. ij. §. omnes autem. ff. de arb. l. nō distinguemus. §. item si quis Rome. Gl. reiecta prima sol. ꝺt, qō hic loquitur de ꝓuilegio in corpore iuris nō inserto. vt colligit ex. §. co. §. plurimorū. leges ꝛcie loquuntur in ꝓuilegijs in corpore 15 iuris insertis. vel caulis, que ꝑ hunc §. non tolluntur ꝛ illa verba q̄ dicunt omni ꝓuilegio cessante, debent intelligi de ꝓuilegio in corpore iuris nō inserto, vt colligit ex. §. ita no. hic sup ver. ꝑ tui egio. ꝛ adde alias gl. quas all. §. q autē ꝓmit". §. vt iud. sine q̄o. fal. ꝛ ibi bec sol. ponitur, ꝛ fuit Azo. Cōtra ista opi. op. ō. d. §. q autem primitus, vbi videnꝫ tolli priuilegia in corpore iuris clausa. Huius timore dicit Bal. q tolluntur omnia priuilegia ta inserta in corpore iuris, quā non. Sed huic opi. respōdet gl. j. di cens ꝙ priuilegia in corpore iuris inserta nō tollunt, q ꝑ sequ. q incipit. inter dicimus. qui sequitur post illū §. q aūt primitus gbusdā seruātur priuilegia. ita dicit gl. hec. Sed rō quā gl. facit Ꝺopi. Bal. vī facere ꝓ opi. ipius Bal. Nā si quibusdā seruantur priuilegia, ergo patet quod alijs tollātur ꝛ deneg̃tur, ar. l. cum prētor. ff. de iu. l. maritus. C. de procur. cum si. De dicta materia latius dixi in d. quod autem.

ADDITIONES.

a ¶ Misericordia adhibetur. ꝛ adde quod vbi misericordia ibi oia sunt bona ꝑm beatam v. hꝫ. de oratione ho. ixtiv.
b ¶ Nō teneatur. Quid. autē cauſ. filij teneatur ꝑ delicto patris vide Fel. remissiue tū in c. ius generale. in vl. col. ver. ꝛ casus in gb' ſ. dist. vbi etiā dicit cōtra. ꝛ in c. cum Bartolus. de re. iud. col. vj. post mediū. ver. Sed adhuc q̄ro. vbi etiā de statuto qō pater teneatur ꝑ delicto filij ibi in vij. col. ver. limita secundo. ꝛ i. c. vergentis de her. ante fi. ver. nor. casus, ꝛ qō dixi in apost. in d. c. ius g̃nale adde q no. in apo. ad istum post eum in l. ij. nu. iij. ver. vl. gl. inducit ad q. in eo. ver. in apost. C. de lib. ꝛ eo. lib.
c ¶ Teneatur. an quis ꝑ alio puniri possit, vide Fel. in c. grauem de sen. excom. ante fi. ver. item tangit hic Inno. ꝛ in d. c. ius generale. s. in ꝓcce. apost. alle. ꝛ in d. c. vergentis, ꝛ remissiue, in c. fi. de offi. dele.
1 ☞ Executio si nō potest fieri in rebus ꝓsentis, quod fieri possit in rebus absentis, ꝛ qualiter hoc intelligatur, nu. 8.
2 Fideiussor de iudicio sisti, qui se offert defensioni principalis, dicitur verus procurator.
3 Dilatio ad denunciandum domino qō datur illi, qui vult defendere absentem, ꝑmittendo de iudicio sisti. ꝛ iudicato soluendo.
4 Delinquenti mandato alicuius an lit data dilatio ad denunciandum domino.
5 Ꝓsens in iudicio quādo possit aliquem inuitum defendere.
6 Quis an possit in se iudicium suscipere animo nouandi inuito actore. remissiue.
7 Sententia an possit ferri contra fideiussorem si dominus absens condemnatur.
In casu huius §. est quasi litis contestatio.
8 Sententia lata contra emptorem, vel fideiussorem, an possit exequi contra venditorem vel eius principalem.
9 Sententia lata ab obseruatione iudicij vel instantia, quod sit interlocutoria.
10 Sententia absolutoria quod ita ferat in persona procuratoris ꝛ domini, sicut condemnatoria.

1 Si Vero alter. Tex. hic corrigitur, q ꝛ fideiussore dato & iudicato soluendo logtur, vt l. iā tamen. §. vnus ex fideiuſ. ff. iudi. sol. No. in ver. sed si quidē. q si rebus ꝓsentis satisfieri nō pōt, ꝺz fieri in rebus absentis executio. Quero, de intellectu huius gl. hic ponit quattuor lec. prima reꝓbat, ꝛ bene, vt habes in eā, ꝛ in auth. qua in ꝓuincia. C. vbi de cri. agi opor. que 7 hic sumitur. Secūda lec. est in fideiussore de iudicio sisti, q dicit se defensioni alicuius. q quenit actione ꝑsonali, vel reali cui dat dilatio ad denunciandū dño. eo quod dns facta sibi tali denūciatiōe ipsum releuet. Ista lec. facit tale defensorē verū ꝑcuratorē. 3 q ꝑpetuo tene mēti. ¶ Tertia lec. est, quod loquat de q̄libet defensore, q ꝓmittit de iudicato solpendo. Nā isti tali ꝺgtur dilatio ad denunciandū dño, ꝛ sic ex istis duabus lec. not. quod ille qui aliquē absentem defendere vult mittendo de iudicio sisti vel iudicato soluēdo datur dilatio ad denunciandus domino, vt hic not. 4 ¶ Quarta lec. est vt loquatur de procuratore, qui dns mandato ō linqpit, vel deliquit domino habente ratū. Nā si conueniatur ꝑ tali delicto. habebit dilationē ad denunciādum domino. Ista lec. reꝓbāt doc. in d. auth. qua in prouincia dicentes quod cū mādato deliqtum nō excuſet, ergo si procurator domini mādato me deieciſſet de poſſeſſiōe. ipſe cōueniret de suo facto. de q̄ ꝺz esse certus, vtl. si quis. §. j. ff. de dam. infe. Sed huic rationi vī hic gloſſ. tacite rndere, q̄ hic hꝫ mādatarius suo noīe cōueniretur ꝛ possit esse certus de suo facto, tamē nō est mirū, sed si ei datur dilatio ad denunciandū dño, q̄ hoc videmus esse in fideiuſſore. q ex sua obligatiōe ꝛ ꝓprio noīe cōuenitur ꝛ tamen dat sibi dilatio ad denunciādū ꝓncipali vt s. de fideiuſſ. §. j. ꝛ C. de fideiu. auth. ꝑsente. Et hoc vī procedere in tali delicto in q si solutio est facta ab vno, alij non liberātur alias si criminaliter cōueniretur mādatarius vel ciuiliter ita quod solutio sua liberaret dominū nō vī q debeat fieri executio in bonis domini cū quilibet ex suo delicto ꝛ ꝓprio obligatione teneatur ar. l. si quis id quod. §. fi. cū l. seq. ff. de iuriſ. om. iud. C. de cond. fur. l. j. vel sustinēdo hanc lec. Azo. possumus rndere q delinquēti mādato alicui' ꝺz dari dilatio ad denunciandū vt instruatur defensionib. suis. Nā qnq ille, qui mandat, est talis persona quod eius mandatum excusat.

mandatarium fm no. in l. liber homo. ff. ad l. Aq. ꝛ in l. Grecch'. C. ad l. Jul. de adul. ꝛ i l. j. vñ vi. ponit gl. alias lec. quas habes in d. authen. q ꝛ in puncta. dic, vt ibi, sed doc. nostri ponũt aliã lec. que multum appellandit litere que talis est. ℣ Pone quidã nobilis habens factores seu castaldos, volens abesse dicit eis. sciatis q in tali vinario seu piscaria seu in tali nemore est mihi ius piscãdi, ꝛ ligna incidendi cui' veritas erat ꝙ illũ post cuius domini absẽtia factor vel castaldus piscatus est illa piscaria, vel illo nemore ligna incidit. ℣ certe si ille cuius est piscaria vel nemus accusauit castaldũ vel factorem predictum tenetur lz nõ delinquere ex animo vt l. in l. Aqui. ff. ad l. Aqui. Verũ q ꝛ fecit bona fide ꝛ illũ quẽ dat ei dilatio ad denunciandum dño vt procedat fm formã hic traditam. Ita tenent doctores, vt ℣ refert in dicta authen. qua in prouincia. ℣ ℣ p. innititur hic quod qui est p̃sens, nõ potit inultum defendere, ꝙ de sol. l. soluere de l. si stichũ. §. fina. ff. de noua. ℣ Vol. vt in gl. l. aliud no. ꝛ male in. l. Jul. ff. qui satisd. co. g. ℣ ℣ An autem. possit in se iudicium suscipere inuito actore animo nouandi gl. videtur velle q sic, in l. liberto. §. fi. ff. de ne. gest. cui'. contrarium no. in l. j. C. vbi in rẽ ac. De quo dic vt ibi per doc. facit qõ no. in. l. non solum in p̃in. mag. glo. ff. de proc. ℣ ℣ p. dicitur hic, quod si dominus absens condemnat. etiã lite non contest. nõ põt ferri sententia. ℣ contra de l. fi. §. illud. C. de temp. ap. gl. hic que ponit casum ponat plures solutiones, dic esse quasi idem cõtest. ita dicit hic ista gl. ꝛ gl. sup ver. nõ valentem. Unde aut ein surgat ista quasi cõtestatio dic etiã vt in gl. ℣ ℣ Quero dicitur hic quod fiat executio in bonis absẽtis an ergo sententia lata contra p̃sentem mandabitur executioni ꝙ absẽtem ergo sententia lata ꝛa p̃sentem mandabitur executioni ꝙ ab sentem. Dicit. glo. q non sed ꝛa absentez, fiet executio ex sẽtentia lata ꝙ ipsum absentem. Ita no. gl. in d. aut. qua in prouincia. Ita videt velle hic gl. super ver. absentis quã. opi. videntur teneze do. in dicta auth. quam puincia. ꝛ ó hac q. videtur casus in auth. sinautem ille, vbi text. ẽt quod debet condemnari tam presens quam dominus. ꝛ si presens est soluendo. ipse dz exigi ꝛ si nõ est soluendo exigit dominus scilicet ea sñia lata ꝛa ipsum dominum alias si posset mandari executioni sñia lata contra p̃sentem ꝛ ꝙ absentem ad quid diceret iste §. vtrũque damnanari. Non ob. predictis q no. in l. vendito. ff. de ind. que ẽt quod ex sñia lata cõtra emptorem satisfit de bonis venditoris licet in fideiussorem. qui põt soluere de bonis principalis vt no. in l. si procurator. §. si. ignorãtes. ff. mand. Nõ auteu puto q sñia lata contra emptorem vel fideiussorem possit executioni mãdari ꝙ venditorem vel principalem. Video cñ quod sẽtẽtia lata ꝙ principalem non põt executioni mãdari ꝙ fideiussorem, sine nouo processu, vt l. fi. in fi. C. de pñs. rei ind. ꝛ ibi per doc. pbatur in l. grege. §. fi cum defensore. ff. de pig. Spec. de sen. execu. §. sequit. ver. ſ. pone q doc. in l. j. ff. de iud. sol. Quero i ver. si vero ille qñ absens coparet; qualiter absoluetur dic vt in gl. super ver. absoluere. ℣ ℣ Ex qua not. quod sententia absolutoria ab ob
a seruatiõe, vel insñtia iudicij est interlocutoria nõ diffinitiua. Eã dẽ gl. habes in d. auth. qua i prouincia de qua q. dixi. §. de exhi.
10 re. §. j. ℣ Ultimo circa istũ ver. si vero ille not. ter. ibi, aut miserit quempiã accusatorẽ aut desit absolutionem eũ. ꝛc. vñ hic iste ter. g lz sententia condemnatoria debeat ferri in psonã procuratoris: vt C. de sen. l. j. tamen sententia absolutoria dz ferri in persona dñi lz procuratorem ad causam miserit. Idẽ text. videtur in d. aut. qua in prouincia in ver. quod si desit actor. ꝛ ff. de publicis iudicijs. l. penul. §. ad crimen in gl. cur magis. Et pro illis gl. est casus in c. inter dilectos. in fi. extra de fide instrum. vbi dicitur q procurator absolutur procuratorio nomine: ꝛ dic quod sicut i sententia condemnatoria dicimus vtrunque cõdemnari. vt d. l. j. C. de sen. sic in sententia absolutoria dicemus vtrunq; scz dominum ꝛ procuratorem absolui debere vt not. per gl. in c. q̃relã, extra de elec. in gl. economi in fi. quod tene menti.

ADDITIO.

a ℣ Non diffinitiua. Vide ad hoc plene ꝛ no. Fel. in c. examinata in vl. col. circa fi. in ver. absolutoria de in. ibi etiã habes an ꝛ qñ talis interlocutoria habeat vim diffinitiue.

1 ☞ Arripies delinquentẽ de manu iudicis vel qui facit quod delinquẽs ad iudiciũ nõ vadat incidit in l. Jul. de vi priuata.
2 Arripiens delinquentẽ de manu iudicis q̃ est damnatus ad mortem vel dãnandus incidit in l. Jul. maiestatis.
3 Occiden. bannitũ in manu familie q ex forma statuti poterat impune occidi an puniatur.

1 **Arripiat.** ℣ Mo. q nõ lz alicui arripere delinquẽtẽ de manib' iudicis ꝛ iste talis qui arripit delinquentẽ vel facit quod delinquẽs ad iudiciũ nõ vadat ita quod iudex non potuit delictũ cognoscere, vel punire incidit. in l. Jul. de vi priua. vt ff. ad l. Jul. de vi prima. l. legis Julie. i casu in ipe-
2 ciali aliter punitur, vt habetis in l. fi. C. de ma. ꝛ mathe. ℣ Sero. pone quod qs arripuit delinquentẽ qui est dãnatus ad mortẽ, vel dãnandus, puta, q ꝛ cõfessus est crimen. q certe tle punitur l. Jul. maie. vt l. iij. ff. ad l. Jul. ma. facit. l. addictos. C. de ept. au.
3 ꝛ de ap. l. additos. ℣ Quero, dicit statutũ q bãnitus possit impune offendi, ve occidi. nõ quidã occidit bãnitũ captu a familia. vt in manu familie existẽte. Dy. formaz istã q. l. in la quei. ff. de acre. do. Et vt dicere q melius est quod puniatur, eo q ꝛ arripuit eũ de manibus familie per hunc §. ꝛ p. d. l. legis Jul. pũ punit de occiso. lz ex forma statuti bãnitus possit impune occidi. Jaco. de Aret. oĩs putauit hãc q. ꝛ tenuit hãc cõclusionẽ quod lz occidere bannitos ductos a familia. Nam dicit ipse, licitum est occidere transfugas ad hostes. vt l. eiusdem. §. fi. ff. ad l. a. one. dic. si postq; sunt capti, debet seruari, ꝛ custodiri, vt ff. ś stat. ho. liber tas. Patet ergo quod nõ lz eos occidere eos. preterea dicit ceratos occidi non debere, vt ff. de cu. reo. l. fi. sed iste qui est captus a familia dicitur esse carceratus, vt l. qui ne eque. sequantur. §. solu. ff. de verb. sig.

ADDITIO.

a ℣ Qui neq; ꝛ ibidem vide ad hoc Ang. ꝛ Bal. in l. j. in pe. col. C. vnde vi. limitantẽ, nisi captus resisteret per l. fi. C. de his qui ad eccle. cõfu. vbi bonus ter. quẽ etiã põderat Bal. in l. fin. C. de exhi. re. Vide tu bal. in l. addictos. C. de ept. au. dum dixit q si familia ducẽs pdẽnatũ ad mortẽ, insultat ab aligh. volẽti eũ eripere, nõ põt familia eũ occidere nisi hoc habeat in mãdatis, vi de Bile. in tex. ꝛ Bud. Ro. in sing. ver. occidens. Adde q puto q voluit allegare ro. sing. suo. cccli. ici. Bal. Pe. ꝛ yn. ꝛ Bar. de Cap. vbi ponit qs occidens illũ qui de iure veniebat occidẽdus punitur pena mortis, per tex. sing. in l. fi. C. de male. ꝛ mathe.

1 ☞ Accusatus de aliquo crimine, si abest causa Reipublice, hz dilationem durante absentia.
2 Priuilegium concessum alicui, hac constitutione nõ obstante q̃ valeat.

Misi forte. Iste §. nõ cõtinuatur cum proximo precedenti, sed cũ §. hec cõsiderãtes, vbi de factorem non posse trahi ad aliam prouinciã mõ hic excipit, ꝛc. p. ꝛ videtur q hec exceptio. q̃ ñt hic corrigatur per §. hãc dicetes, infra proxime quidã hoc concedunt vt not. in d. §. hanc dicetes, sed dic vt no. hic in gl. super ver. ẽterea ꝛ habuistis plene not. C. e. §. si igitur. ℣ Nõ obst. §. hãc dicentes: q ibi nõ loquitur habente pragmaticã formã aut habente aliquod priuilegiũ inserta cũ in corpore iuris. vt hic sed de his qui habẽt priuilegia ex corpore iuris nõ inserta ẽ ñt ibi mentio cõmoditatis ceterarũ personarũ ibi ideo fit q ꝛ solet plus timere ꝛc. tãgitur in d. §. hic dicetes. ꝛ in d. auth. qua in, puncta. ℣ Ultimo in §. isto no. gl. pmo prima gl. huius §. ibi publice cause ꝛc. Ex qua gl. habes q̃ si aliquis est accusatus de aliq̃ crimine ꝛ mittat Reipub. causa iste dẽ habere dilationẽ: donec est cã Reipu. occupat' q tenet mitti.
2 Idẽ no. ꝛ clarius in d. aut. qua in prouincia in gl. ℣ Sed no. gl. q dicit q si Princeps cõcedit priuilegiũ dicẽdo nõ obstãte hac p̃stitu. vt oẽs obe. ꝛc. quod tale priuilegiũ valet quod dic vt not. in gl. sup ver. infirme. in ver. si vero quis p. Adde quod no. in l. C. si ius vel vti. pub. ꝛ in fi. C. de incest. nup. ꝛ auth. ꝛ complexu ibi posita. ꝛ j. qui. mo. na. effi. sui. §. vl. col. vij. extra de cõs. de leg. c. ex parte de constit. c. j. li. vj. cum si.

Collatio sexta.

Quibus modis naturales efficiuntur legitimi. Rub.

1 ☞ Leges ꝛ senatusconsulta quod non sufficiunt ad omnia.
2 Legitimati per subsequens mrimoniũ efficiuntur in patris potestate etiã si sobolem legitimam habeat pater.
3 Legitimatus p oblationem curie efficitur in patris potestate.
4 Legitimatus per rescriptus ℣ Principis est in patris potestate.
5 Legitimatio per rescriptum habet locum, si filij per mrimoniũ legitimari non possint.
6 ℣ Pater qñ possit filiõs naturales legitimare p testamentum.
7 Legitimati quod sint legitimi successores patris.
8 Legitimati qualiter succedant agnatis.
9 Concubinatus dicitur thorus sicut matrimonium.
10 Supplicatio patris ad Principem, pro legitimando filio qualiter fieri debeat.
11 Nobiles pro eodẽ delicto, an grauius puniatur q̃ ignobilis.

2 Legitimatus an habeatur pro legitimo quo ad omnia.
13 Legitimat' an quis dicatur, quo ad actus seculares & quid sit cessiones in terris in quibus ecclesia non habet tempora le iurisdictionem.
14 Legitimatio est restitutio natalium.
15 Legitimatio ad tempus natiuitatis trahitur & conceptionis.
16 Corrigere qui possit & potest interpretari.
17 Legitimatus quod habeat quercla cõtra testamẽtum paternũ.

Recte. Ista constitutio habet sex partes. ¶ Primo ponitur de legitimatione filiorũm per matrimonium. ¶ Secundo de legitimatione filiorum naturalium per rescriptũ Principis. ¶ Tertio de nuptijs presumptiuis. ¶ Quarto de nuptijs vere contractis a superillustribus, vel illustribus, vel in ecclesia a militibus honestis, vel negotiantibus, vel possessoribus. ¶ Quinto de nuptijs celebrãdis. ¶ Secunda ibi in §. si quis vero. ¶ Tertia ibi, in §. illud quoque. ¶ Quarta ibi, in §. denique i tantũ. ¶ Quinta ibi, in §. quis quis autem. ¶ Sexta in §. si quis autem vsq; ad §. illõ quoque. h. d. Liberi naturales per nuptias legitimãtur. ¶ Itẽ per rescriptũ Principis in casib' quatuor hic enumeraris. h. d.

1 vsq; ad §. illud quoque. ¶ Nota primo ex prin. cõsti. quod leges & senatusconsulta nõ potuerũt ita facere qd ad omnia sufficeret. Addidẽ. §. vt defun. seu. fu. in pn. qõ not. pp statuta que quotidie fiunt i ciuitate ista. ¶ Secundo no. quod legitimati per subsequens matrimoniũ efficiuntur in patris potestate. & vt hic & ẽ. de incest. nup. §. dubitatio. & l. cũ qs. & l. nuper. C. de na. lib. & insti. de nup. i fi. nec curat vtrũ pater qui legitimat habeat legitimã sobolem, vel non vt j. c. §. si vero solũmodo. i fi. & ff. §. dubitatio.

3 vt ff. de tri. & semi. §. pe. † Idẽ de legitimatis p oblationẽ curie. nã illi efficiuntur in patris potestate. vt insti. de nup. §. fi. & insti. de here. ab intest. defe. §. fi. nec ẽt curat vtrũ pater. qui offert curie, habeat sobolem legitimã vel nõ, vt j. quib. mo. na. effi. sui. §. qs igit. & qualibet. & C. de na. lib. l. cõmuni. i fi. & circa hoc vide q no. in §. si qs vero nõ habẽs. §. si qs vero solummodo. j. co. titu.

4 ¶ Tertio no. qõd legitimati p rescriptũ principis redigũtur in patris potestatem, sed talis legitimatio ita demũ vz. & effectũ hz. si pater nõ habeat sobolem legitimã, vt in §. si qs vero. & in §. liceat igit. per. vno &c. j. c. ¶ Quarto no. q talis legitimatio p rescriptũ demũ locum hz. si filij p matrimoniũ legitimari nõ possunt vt in §. si igitur licentia. ver. aliter est. † Et illud q pater per rescriptum ita demũ legitimat filios naturales, si nõ sit soboles legitima, hz locum etiam si pater vult legitimare p testamẽtum. dicẽdo in suo testamẽto quod filios suos naturales vult esse filios legitimos successores. quo casu oportet filios testamẽtũ

7 principi ostendere. j. c. §. si vero solũmodo. † Et isti omnes legitimati sunt legitimi successores patris vt in pręal. iur. in cõcor.

8 cũ bac cõsti. q mo. na. effi. sui. §. trib'. vsque ad §. discretis. † An aũt qualiter legitimati succedũt agnatis, & cognatis patris, di

9 cãmo. §. discretis. ver. si quis. ¶ † Nota. tex. cũ gl. su p ver. thoz

10 quod ꝛcubinatus & hic thorus. siue mrimoniũ. ¶ † Sexto no. ibi, & offerenti Imperatori precem. &c. formã supplicatiõis fiendã patre. qñ vult legitimare filium per rescriptum principis.

11 ¶ Opa. ad ver. liceat igitur. in fi. dr. quod similis morb' simile curat medicina. contra. ff. de pe. l. quedã. & ibi p eode delicto magis punit nobilis quã ignobilis. Dic vt no. gl. & colla. de pa. ter. c. fi. de iureiu. c. cum quida. per doct. in l. Pedi'. ff. de

12 testa. nau. babuistis tactum. ff. vt ind. sine quo suff. §. hic igitur mr'. Quero. an legitimat' habeat vt legitim' quo ad omnia & quo ad successionẽ. & q ad ecclesiam, & honores. & similia. Dic q licet legitimatũ al' subsequẽs matrimoniũ, tũc habeat vt legitim' ad ea. vt no. in c. tãta. extra q fil. sint legi. & j. c. innotuit. extra de elec. Quid autẽ iuris sit si legitimatur per principẽ. vide

13 vt nõ ltr. dist. c. i. † Quero an dicatur legitimat' q ad act' seculares, q ad successiones in terris, in quibus ecclesia nõ hz tẽporalem iurisdictionẽ. Dic vt no. in c. p venerabilẽ. extra qui filij sint legi. & ibi no. per Inn. & vide q no. Goffre. in summa, in tit. q fil. sint legi. §. hĩ cũ p superiores. Ultimo circa pẽsti. no. tria. ¶ Primo in verbo. si igitur licẽtia. ibi, restituere nature, & antiq; ingenuitati &c. † Ex hoc habes q legitimatio nil aliud est q restitutio cuiusdam. c. Ad idẽ in §. si igitur licentia restituere nature &c. j.

15 quib. mo. na. effi. sui. §. aliud tamen. & §. seq. † Ex q̃ colligitur, q legitimatio ad tẽp' natiuitatis trahitur, vt l. q̃. circa fi. §. fin. ff. de nata. rest. l. imperialis. circa fi. prin. C. de nup. Preterea no. q legitimatio trahitur retro ad tẽp' natiuitatis seu acceptiõis. vt ẽ cas' no. i l. qua in puincia. in ẽ. l. ff. de rit. nup. q no. p id q dicã

16 sim Jo. An. §. trib'. j. quib. mod. na. effi. sui. ¶ † Secono. i hac gl. super v'. corrigẽdi'. que exponit. i adijcim', vel interpretamur ex qua gl. no. q illi, cui datur pria corrigẽdi, datur pria adijcie di, vel interpretãdi, ep. ita habes verbũ interpretari ponit & corrigere, vt no. ff. de re. iu. l. fraudis interpretatio. ¶ † Tertio no. gl. sup. ver. ascribi, que dicit q filij legitimati habent q̃relã cõ testamentum paternum, & omne auxilium quod cõpeteret filijs ab initio legitimus babuistis tex. & d. incest. nup. §. dubitatum.

ADDITIONES.

a ¶ Potestate. Sed qd de filijs natis ex muliere extra domũ retẽta vide Bar. in l. fi. ff. de coniu. vbi dicit qõd p subsequẽs mrimoniũ legitimari non possunt. Sed quid de incestuosis vel ex adulterio natis dic idẽ, vt per Bal. in l. ex libero. C. de su. & leg. Et idẽ dic de his q vulgo cõcepti sunt, vt per Bal. i lege hac illustris ad officia. Et adde qõd legitimatis per subsequens matrimoniũ multa concedũt que nõ concedũtur legitimatis per rescriptũ Principis, vt per do. Soci. in cõsi. cclvj. in prima consultatiõe dicendu versi. ista concluo. in fin. in ij. parte char. cxxxj. & adde q hic spes successionis nõ aufertur vt per eũ in cõsil. cclj. incip. quomã in presenti psultatiõe ver. cõfirmatur etiã in d. par. charte. cliij. & in consi. cxxvj. incip. Later & subtiliter. ver. li. cõfirmatur per ea. i. d. parte char. cxxx. & ad id quod dicit tex. ado Bar. Ro. in trac. legitima. j. per ij. rub. C.

b ¶ Is. sic igitur. ibi dixi in apost.

c ¶ Natalium. adde Bal. in l. j. C. de in. au. an. & bar. in l. gallꝰ §. & quid si tãtũ. de lib. & posth. & in l. ij. & vulg. & pup.

1 ¶ Matrimonium an presumatur ex denominatione, quã vir fecit de vxore, & vxor de viro.

2 Solemnitates in instrumentis requisite remissiue.

3 Locus loci confecti instrumenti in instrumento apponi debet.

4 Hora dici an apponi debeat in instrumento.

5 Matrimonium quod ex sola cohabitatione non presumitur de iure canonico, sed de iure ciuili sic.

6 Testes in mrimonio. vel in instrumẽto dotali. q̃ debẽt cẽ rogati.

7 Differentia inter falsum, & falsatum. an lit. remissiue.

Illud quoque. Nuptie inter liberas personas &c. sensu Ite cõsummantur. super illustres absq; dotalibus documentis nuptias &c. here nõ possunt milites honestiores, & negotiatores, & qui sunt in professione dignior. nuptia sine documentis dotalib' &c. here possunt dummodo in ecclesia mrimonium profiteãtur per scripturam coram &c. tium. & trium testiũ inter quos defensores habentur ecclesiarum militibus nõ caligati. Itẽ agricolis & vilibus personis matrimoniũ &c. here licitum est. & filij nati ex odibilib' nuptijs nõ sunt filij nominãdi. h. d. vsq; ad fi. ¶ † Not. ex hoc tex. quod vir vocabit ora &c. quod ex ista tali nominatione matrimoniũ psumitur. de quo quid operetur talis nominatio quam facit vir de vxore, & vxor de viro dic vt no. in ter. & gl. in c. illud extra. de presumpt.

2 ¶ † Secono in §. tum vero not. solennitates que requirantur in instrumentis de quibus videtis in §. vt presepo. no. Jmpe. & ff. pti. & not. in l. generali. C. de tab. libr. x. ¶ † Tertio not. tex. ibi, orationis dominum &c. per quem tex. tenet Jac. de Are. quod nõ sufficit in instrumentis apponere locum generalem. nec sufficiant notario conficere actum Bonon. vel Perusij. sed apponi debet locus specialis ciuitatis. Et ita not. ipse. vt Ly. refert in l. optimã. C. de here. & comittens. stipu. in x. a. facit liberorũ. ff. de accu. Circa quod vide Spe. in tit. de instr. edi. §. breuiter. ver. post nomen

a tetigi §. vt ppo. no. Jmpe. a circa prin. ¶ † Quero an debeat apponi in instrumento hora dici. b Et videtur quod sic, vt l. aut qui

b aliter. §. j. quod vi aut clã. Jn Zrium videtur veritas de quo dic per doc. in d. l. optimã. in v. q. ad d. §. j. respon. vt ibi no. per gl. ¶ & pp. ad §. quantum vero. & videtur quod iste persone de quibus hic dicitur quod possint matrimoniũ Zhere. etiã nulla scriptura intercedente, vt j. vt liceat matri, & auie. §. q vero legem iuncto §. illo. ver. reli jui. gl. in ver. illustres. in fi. dicit quod forte hodie iste §. nõ seruatur. Tu dic q imo sine forte, q casus est

5 in lege Zria, quod etiã sentit gl. super ver. dispositione. ¶ † Ponone regulariter et sola cohabitatione, & consuetudine ad libe

& nup. Respondeo. sic de iure ciuili. Casus est ibi, sed sec' de iure canonico. nã non psumitur matrimonium nisi probetur, vt no. in l. in cõcubinatu. ff. de cõcub. & l. donationes in concubinã. ff. cõ dona. probatur. xxx. q. v. c. j. & no. gl. in c. illud. super ver. tenuerit extra de presump. ¶ † Quero circa prin. huius §. & tum vero. an testes coram quibus fit matrimonium. vel q̃ adhibentur in

6 instrumẽto dotali. debent esse rogati. Et vt quod sic. sicut dicimus quod debent esse rogati quãdo fit repudiũ, vt l. nullũ. ff. de repu. & ista opi. tenet gl. infra tit. §. in his. quam ponit. glo. repro bat. xxx. questio. quinta. cap. nõstrates. & dicam j. de incest. nupt.

7 † Quero, dicitur falsitas cõtractus, an sit differentia inter falsũ.

ꝛ falsatum vide tex. extra de fid. inst. c. inter dilectos circa p̄n. ij. col. ibi falsa reperta sunt vel falsata, ꝛc.

ADDITIONES.

a ¶ Ut ꝓpo. nom. Impe. ꝛ ibi vide nōnulla q̄ ad hoc dixi in apo.
b ¶ An debet apponi instrumento hoꝛa diei, adde omnino Bal. i l. si quis. §. si suo, ꝛ ibi an hoꝛa contractus finiti, sit inspicienda, de vul. ꝛ pupil.

1 ¶ Dictio extra, ꝛ dictio ꝓter, an ponatur inclusiue. vel exclusiue

Quoniam autem. ¶ Primo, ꝓ declaratione huius §. vide gl. xxx. quest.

1 iiij. C. ¶ Secdo no. tex. ibi, aut extra fidem ꝛc. ¶ Ex quo no. quod dictio extra excludit. idem in ver. ibi ꝯ extra dotē, ꝛc. aliqñ ponitur inclusiue. vt ꝓ in l. scire ꝺ̄ oꝛtet. §. aliud autē de ex cu. tut. ꝛ §. seq. ꝛ ideo circa hāc dictionem extra videtur debere distin-
2 gui, sicut in dictione ꝓter. de q̄ per Dy. in l. Scio. §. vꝝ oꝛi. ff. de ann. lega. ꝛ hic in ter. dicitur quod iuraui habiturum mulierem ꝓ legitima vxoꝛe. De ista forma iuramēti vide gl. xxx. q. v. §. si q̄s dōs, ꝛ ꝓ Bofr. in sum de clande. despon. ꝛ ibi per Jn.

ADDITIO.

2 ¶ Ꝓter. Ad quod vide ꝛ adde que per Fel. in c. literas. circa fi. in ver. in gl. fi. de ꝓsump.

Si quid autem. ¶ Quero de intellectu huius. §. rndeo ꝯ gl. plures opi. ponat, veritas est quod hic loquitur de illis, de quibus loquitur. §. ꝯtum vero ad eos. vt ſ. tales ꝛbnnt matrimoniū scriptura non interueniente filij nati ex tali matrimonio sunt naturales tantum, sed ver. eos enim loquitur de nuptijs phibitis ratiōe cognationis seu affinitatis. Nā qui nascūtur ex talib⁹ nuptijs nō sunt naturales nec sunt nominandi filij, ꝛ ista est veritas.

Vthi qui obligatas se habe. perhibent res minorum, Rub.

1 ¶ Tutoꝛ ꝛ curatoꝛ an dicantur domini rerum minoꝝm ꝛ ipsoꝝm minoꝝm.
2 Tutela si peruenit ad casum, a quo incipere non potest, quod nō vitietur.
Actus si peruenit ad casum, a quo incipere non potest an vitiet.
3 Debitoꝛ vel curatoꝛ pupilli. qñ possit esse ei⁹ tutoꝛ, vel curatoꝛ.
4 Dispositio huius ꝓstitutionis an habeat locū in tutela, quod sic.
5 Item an habeat locū in tutela testamentaria.
6 Voluntas testatoꝛis quod tollat omnem suspitionem fraudis.
Modicum debitum quod non repellat a tutela.
7 Modicū debitū seu magna quātitas que dicatur est arbitraria.
8 Dispositio huius cōstitutionis an habeat locū li minoꝛ possidet rem tutoꝛis vel curatoꝛis.
9 Dispositio huius cōstitutionis quod habeat locum si tutoꝛ, vel curatoꝛ ꝛ minoꝛ vel pupillus possideant res communes.
10 Debitoꝛ si velit pẽrdere debitum, an possit esse tutoꝛ.
11 Debitoꝛ vel creditoꝛ minoꝝ quod possit esse curatoꝛ ad litem.

2 **Omnia quidem.** a Minoꝝ debitoꝛ vel creditoꝛ ei⁹ tutelam. vel curam suscipere non debet, nec tutelā vel curā susceptā creditoꝛ, vel debitoꝛ posses sū peruenies administrabit sine adiuncto, ꝛ in instātio dꝫ ꝓbare. vel iurare. ꝛ si tacuerit, ab actione cadat, li est creditoꝛ. si vero est debitoꝛ solutione non liberatur. Item cessionem actionis ꝫ minoēr ab aliquo non suscipiat pena ꝫ facientibus imminente. his obtinentibus in curatione. h. d.

1 ¶ Mot. q̄ tutoꝛ ꝛ curatoꝛ dicuntur dñi minoꝝm ꝛ rerum minoꝝ. vt j. c. ver. multas itaq;. ff. de fur. l. interdum. §. qui tutelā, cum si. tā ler dicit. q̄ non sunt domini. cum pupillos spoliant, vt l. qui fundū. §. si tutoꝛ. ff. ꝓ emp. ꝛ ideo ler obniat ne existentes debitoꝛes, vel creditoꝛes minoꝝ cautiones. vel instrumenta sua renū. vel ꝓbationes minoꝝm coꝛrumpāt vt hic in §. hec omnia.
2 ¶ Secdo no. in §. sed ꝛ si quis. quod tutela vel cura nō vitiatur ſ ꝛ peruenial ad eum casum a quo incipere non pōt. ꝛ de quo an actꝰ vitietur si peruenit ad eum casum a quo incipere non pōt. dic ꝓ Dy in l. plurib⁹. §. ꝛ si plā. de verb. obl. ꝛ in c. actus legitimi. extra de reg. iur. lib. vj. ¶ Opp. ꝛ videtur q̄ etiā de iure nouo debitoꝛ vel creditoꝛ possit esse tutoꝛ ꝛ curatoꝛ vt j. vt line ꝓoh. ma. debi. ꝛ cre. in ꝓin. colla. vj. ¶ Sol. speciale in matre ꝛ auia per rationem ibi positā. in ter. ꝛ in auf. ad hec. C. qñ mu. tu. of. fun. po. ꝛ eodem mō in patre filij emācipato vel auo materno vel paterno vt ibi no. ꝛ tangitur in d. auth. ad hec vide Bul. de Lugn.
4 in l. cum in co. ff. de pac. ¶ Quero an hec cōstitutio habeat locum in tutela. gl. super ver. curatoꝛ, dicit quod sic. ꝓbat l. §. sed ꝛ li quis. ꝛ in §. vt autē tutelā nō contingere. j. c. Idem no. in
5 auth. minoꝝ ꝫ debitoꝛ hinc sumpta. C. qui. da. tu. pos. ¶ Quero, an hec cōstitutio etiā habeat locū in tutela testamētaria. videtur hic ponit opi. affirmative tenet quod etiā habeat locū. ¶ Idem qd hic no. in d. authē. minoꝝ. ꝛ inſti. de autho. tut. §. fi. ꝛ ff. de ꝓtc. l. pater. in ꝓin. Et ꝓ ista opi. cōsuluit Dy. ꝛ eam tꝫ Jac. de Bel. Sed ꝫ ejus tenet Bꝯo. in d. auth. minoꝝ. C. qui. da. tu. pos. ꝓ primā so. ꝫ ipse hic in Sum. huius ti. idem tenet quod glo. hic polita. Sed do. Old. dicit aut testatoꝛ. qui dedit talem tutoꝛem, sciebat ipsum esse creditoꝛem, vel debitoꝛem ꝛ tunc pōt esse tutoꝛ. q̄ eius fides est per testatoꝛem approbata. arg. l. tres tutoꝛes. §. fi. ff. de admi. tut. ꝛ ff. de cōſir. tu. l. in cōfirmādo. Si vero testatoꝛ ignoꝛauit tutoꝛe esse debitoꝛem vel creditoꝛes, tunc est vera opi. gl. q̄ non pōt videri approbasse eius fidem, cū esse debitoꝛem, vel creditoꝛem ignoꝛabat arg. l. mater, ver. ceterū. ff. de inoff. test. ꝛ istam opi. videtur tenere gl. in l. cum in eo. ff. de pactis.
6 ¶ Nā dicit ipse voluntas defuncti tollit omne suspitionē fraudis, vt l. q̄ autem. circa ꝓin. ff. si quis omi. cau. test. Inducit et ꝓ hoc optimā. l. videlicet. l. fi patris. C. de interd. ma. ꝛ ista etiā
7 opi. videtur sentire do. in d. auth. minoꝝ. in ij. q. ¶ Quero, an quis ꝓpter modicum debitum repellatur q̄ tutela, vel cura. glo. hic vꝝ velle q̄ non. ꝛ idem in d. auth. minoꝝ. Sed adnete. q̄ gl. dicit q̄ que dicatur modica vel magna q̄ntitas relinquitur arbitrio iudicātis. Facit ad idē q̄ not. in simili auth. bztio
8 res. C. de sen. ex bzeui. reci. ¶ Quero q̄d si minoꝝ possideꝝ rē tutoꝛis vel curatoꝛis, vel ꝯtio. an inter eos habeat locum hec cōstitutio gl. que est ſ. in ver. obligatum. dicit quod non ꝓ rationē ibi ponit. ꝛ ista opi. videtur etiā placere gl. in d. auth. minoꝝ ꝛ hoc firmat gl. Inſt. de Att. tu. §. vlt. ꝛ C. de in tit. dando tu. lj. Alij vero dicunt contra. ꝓ primo. q̄ eadem est ratio ꝓhibitionis. quādo cōtentio est de reali obligatione sicut quādo est de ꝓsonali. q̄ posset subtrahere instrumenta ad minoꝝem ꝓtinentia, ergo. ꝛc. vt §. hec omnia. j. co. ꝓterea hic tex. dicit obligatꝫ bꝫ minoꝝem, aut res eius, ꝛc. Et sic patet quod etiam habet locū quando est cōtentio de rei obligatione. Itē patet per tex. ibi. minoꝝis obnoxius. que verba sunt generalia tam ad actionē realē,
9 quā ꝑsonalem, ꝛ hanc opi. tenet hic Jac. de Bel. ꝛ etiā doct. in authē. minoꝝis in questione quarta. ¶ Quero quid si tutoꝛ, curatoꝛ, ꝛ minoꝝes possident res communes, an habeat locum hec cōstitutio gl. in d. auth. minoꝝis, dicit quod sic contra not. in l. quod res. C. de exc. tut. Sed gl. in auth. minoꝝis communi-
10 ter approbatur per doctoꝛes vt ibi no. j. q. ālij. ¶ Quero, dicitur in §. hec oia. ibi hunc non omnino ad curatoꝛem, ꝛc. an ipso iure nō possit esse tutoꝛ vel curatoꝛ. si velit pdere debitū. Et oot q̄ aut sine ꝓtestatione ad tutelā, vel curā accedit tunc pdit ꝺ̄ bitum. tamē remanet tutoꝛ vel curatoꝛ. Aut cum protestatione accedit ad curā vel tutelā ꝛ non admittitur ad tutelā, vel curā. ¶ Ita no. in lege ꝓpter litē. ff. de excusatio. tut. Et ista ꝺ̄ Bꝯo videtur tenere gl. in auth. minoꝝis in c o g gl. ibi dicit q̄ si ibi scit ab initio q̄ ipse sit debitoꝛ vel creditoꝛ, ipse nō admittitur euā si vellet admittere debitū. sed si ab initio nō fatuit̄ ead mittitur sed debitum pdit. Idē videtur tenere gl. in l. pēn pen ff. de ꝓcu. q̄ ēt in d. l. ꝓpter. li. Hoc idē placet Ray. de Jor li. qui hāc q. disputauit ꝛ ista opi. est vera ꝛ ꝓbatur hic in §. ijo ro tacuerit vbi dicitur q̄ debitū perdit ꝛ nulla alia pena ponit. sed legū interꝑtatiōe pene sunt molliēde, vt l. si ꝑses ꝛ literpretatiōe. ff. de pen. ergo, ꝛc. ꝛ hūc. §. si vero exā ꝛ de debitū pdit. ꝛ niel lige qñ tutoꝛ sciuit se esse debitoꝛē, vel creditoꝛē ꝛ tacuit. sed ab alijs nō sciebatur hoc circa q̄ vide gl. in auth. minoꝝis. ver. nisi. tacuerit super verbo iactūrā. ꝛ ibi per doc. in. xj. q. iij. sed circa ꝑdicta quero an creditoꝛ, vel debitoꝛ minoꝝis possit esse, cūratoꝛ ad litē ipsi⁹ minoꝝis. ꝛ dic q̄ sic. nā ista cōstitutio intelligitur de curatoꝛe vniuersali. nō de alio. Ita tꝫ Speculator. in tit. de
11 cur. §. cum autem qui est. §. fi. vel. item, si creditoꝛ. ¶ Quero, ē rō q̄ actiōe cessat curatoꝛi vel tutoꝛi cōtra minoꝛē admittitur actio ꝛ gl. que est super ver. si. valere cessam ꝛ c. ponit suam rationem. Nam videtur q̄ cedens possit agere. cum cessio non valeat vt l. per vniuersas. C. mand. gl. reddit suam rationē sed mihi videtur q̄ sit speciale in cedente tutoꝛe vel curatoꝛe contra minorem, cōtra rōnem positam in tex. ibi ne forsan hec considerās ꝛc. Sz. querit gl. minoꝝ. cōtra quē facta est cessio cum propter delictum tutoꝛis vel curatoꝛis sit liberatus si solut ap repetat. gl. ōt forte nō ꝛ alleg. suas leges. ꝛ hāc opi. ꝛ doc. in d. auth. minoꝝis in vl. questione Jac. de Belui. ꝛ contrarium. Nam dicit ipse q̄ cum minoꝛ sit liberatus ipso iure legis autho ritate ꝛ sic sublata est naturalis. ꝛ ciuilis obligatio. si postea soluit nociꝛ erroꝛe ductus. pōt repetere, vt l. si nō so tem. §. inde bitum. ff. ꝺ̄ con. inde. q̄ no. l prima ꝛc. ti. cū quis. C. de iur. ꝛ facit ico. ¶ Nō ob. l. si pen. cum alle. in gl. ꝛ l. qui excep. ꝛ gl. pariter allegata q̄ ibi

ibi est sublata civilis obligatio, remanet tamē naturalis, hic aūt
12 vtraq; est sublata, q2 legis auctoritate liberatur. † Ultimo, no,
gl. in ℌ, vt aūt sup ver. parētes q̄ dicit quod cessante quod qs est fi
lius ergo heres, ergo statim est fundata intētio creditoris, si fi-
lius ergo heres. Adde q̄ no. ff. de inof. test. l. quemadmodū cui?
Zuiō no. gl. in l. j. C. si vt se ab here. abst. & in l. necessarijs. ff. ō ac
gr. here. & vide quod no. in l. si cum dotē. ℌ. transgrediamur. ff. so
lut matr. de qua q. per Ly. in d. l. i. vt se ab here. absti.

ADDITIO.

a ¶ Omnia quidem. Ad cuius text. materiā vide Lap. in l. quo-
rum. ff. de pig. & Bal. in addi. ad Spe. in tit. depositi. ver. pone q̄
eum, & Ang. hic. col. vj.

1 ¶ Prodigus, furiosus, & similes, habent curatorem legitimū.
1 **Et hec.** ¶ † Not. hunc ℌ. q2 videtur gl. dicentē quod so-
lum furiosus, & prodigus habēt curatorem legi
timum ceteri habent datiuū, & nō legitimum. Dic vt no. gl. in l.
de creationibus. C. de epi. aud. & in l. cui eorum. ff. de postulan. &
Inst. de cura. ℌ. furiosi. & l. ℌ. j. ff de noua. hic vero videtur ter.
expressus. q2 furiosus, prodigus, demens, & omnes ei similes, de
quibus loquitur. l. dabimus, in fi. & l. seq. de privi. cre. habent cu
ratorem legitimum. Vltimo vide glos. super verbo facilia. vt dō
canō. & adde. xxij. q. iij. ca. est iniusta. & extra de vi & honest. cle.
c. vt clericorum. ver. ne vero facilitas.

1 ¶ Tutor? curator? pecunias pupilli hodie non tenentur fenera
ri. & nu. 3. & si fenerantur, cuius sit lucrum. nu. 1. & nu. 6.
2 Hodie quilibet tutor iurare debet & nu. 8.
3 Tutor si recipit p2o pupillo vsuras, an ipse restituat vel pupill⁹.
4 Tutor vel curator si negotiatur cum pecunia minoris, ad qd te
neatur remissiue.
7 Tutor vel curator quod satisdare debeant rem pupilli salua fo
re, nisi sit testamentarius, & quando datiuus.

Quoniam autem. Tutor & curator minorum
pecuniā sub fenore mutuā
renō coguntur, & si mutuāt ad ipsos mutuātes spectat periculū
nisi sit modica substātia minorum & tunc enim fenori dare debēt
tantā pecuniā quod eius reditus sufficiat p2o eis que sunt mino
ris & eius familie necessaria, reliqua pecunia est in depositū collo
cāda in emptione p̄diorū, & annuorū fructuū p̄ceptione. ¶ Itē
tutor & curator cū iudicis decreto tutelā vel curā suscipere de-
1 bent. b. d. ¶ † Opp. & vt q̄ tutor & curator cogātur pecuniā mi
norum fenerari, vt l. ob fenus. ff. de admi. tu. l. tutor, qui reptorium
ℌ. vsure. eo. tit. & l. tutores. c. ti. C. de admi. tu. & in rub. Sol. Illa
ira loquuntur de iure antiquo. hodie vero nō coguntur fenera-
ri vt hic. & de quo no. per gl. in l. ob fenus. & in l. cum plures. ff.
de admi. tu. & ideo ex isto ℌ. sumpta est auth. nouissime posita sub
2 rub. C. de admi. tu. ¶ † Secundo opp. ad ver. & enim volumus.
Et videtur quod non debeat iurare, nisi curator furiosi, vt l. fi. ℌ.
2 fi. quidem. C. de cur. & in l. de creationibus. C. de epi. aud. So.
Illud q̄ etiā hic introductū in curatore furiosi, est hodie ḡnale, & i
oi tutore & curatore. Et ideo ex isto ℌ. est sumpta auth. q̄ nūc ge
neraliter, quā quidā libri habent sup d. l. fi. ℌ. & si quidem. ℒ. circa
q̄ vide gl. in l. tutor qui repertorium. ver. si quis igitur palleg.
3 & legitimos. circa pri. ff. ō leg. tu. Inst. de satis. tu. ℌ. j. ¶ † Que
ror? hic, quod tutor non hꝫ necesse pecuniā pupilli fenerare. q̄
si fenerauit, an lucrū erit suum. Sol. hic super ver. necessitatē ar-
gut p2o hꝫ & idem not. in d. auth. nouissime. do. Jaco. de Bel.
dicit quod de iure civili lucrum nō erit suum. arg. l. idem q̄. ℌ. si
purator. ff. man. ff. de neg. gest. l. qui sine vsuris. ℌ. sed isti⁹. ver.
nam ille. Sed hodie de iure ℒ. canonico. dicit ipse, credere hꝫ. Ita
administrator vsuras recipiens tenetur ad restitutionem
vsurarum, vt xlvj. dist. c. fi. Dicit tamen quod credit ipsum tene-
ri minori ad interesse, si eius interest, arg. l. socius qui in eo. i p̄n.
& p2o socr. l. si vnus. ℌ. si vnus. eo. tit. & idem ipse crederet, in fra
te qui mutuant pecuniā cōmunem ad vsuras. ¶ Itē dicit ipse
posito suo dicto, quod tutor teneatur ad restitutionē vsurarum
ipsi minori, facit fortius iste tex. in ver. si vero. vbi dicitur q̄ si tu
tor vel curator pecuniā minoris feneretur, hꝫ nō cogatur, hꝫ indu
cias duorū mensium ad colligendas pecunias mutuo, & de illis
duobus mensibus nō tenet reddere rationē, vt gl. dicit. Patet
ergo, quod de aliis mensibus mutuans pecunias ad vsuras tene
tur reddere rationē, & sic tenetur ad restitutionē vsurarū, hꝫ peri
culō pecunie spectet ad ipsum tutorē, vel curatorem mutuantes
vt hic & in ver. si vero. in fi. quicquid q̄. doc. in d. auth. nouissi-
me. Et hoc plus hodie quam olim, q2 olim nō tenebatur tut. vel
curator vsuras p̄ceptas restituere minori, nisi tutor i se recepe
rit periculū, vt d. l. tutor. & l. cū ḡritur. eo. ti. hodie vero restituit,
hꝫ ad ipsum tutorē, vel curatorē nominum. periculum non perti-
neat. Videas quid iuris sit de iure civili. De iure aūt Canonico
dt Jaco. de Bel. nō tenetur pupillo restitutionē vsurarū, cū eas
teneat restituere eis, a quibus percepit. alleg. gl. d. c. fi. xlvj. dist.
4 ¶ † Videamus primo an tutor vel curator, qui alieno nomine
a vsuras p̄cepit, teneat ad restitutionē vsurarū illis, a qb⁹ p̄cepit
an ille, cuius noie percepit. Et ppl. gl. xvj. dist. c. fi. dicit quod te
neat tutor vel curator nō ille cuius nomine percepta est. ſ alibi
gl. hꝫ quod ad restitutionē tenetur ille cuius nomine sunt perce
pte & in eius vtilitatē cōuerse nō ille qui eius nomine percepit.
Ita not. in c. Michael. extra de vsur. Host. dicit quod ille cuius
noie vsure percipiuntur tenetur ad vsurarum restitutionem. si
subsidiū illo nō existente soluēdo tenetur qui ei⁹ nomine p̄cepit.
ita not. ipse in summa de vsur. ℌ. itē quid si per tutorem. & hoc hꝫ
5 Host. in d. c. Michael. Archi. in d. c. fi. xlvj. dist. ¶ † Secūdo vi
deamus quid iuris sit in i. q. huius erit lucrum vsurarū putare
esse illius minoris cuius nomine fenerauit & sibi imputēt tutor
vel curator qui alieno nomine fenerant. nō cū debuit alieno no
mine peccatū cōmittere vt d. c. fi. circa illā. q. vide gl. & doc. in d.
auth. nouissime. q. qua q̄unt vꝫ cuius sit periculum mutui si tu
tor vel curator mutuat. vel fenerat. & nō vident bene loqui. nā
hic est ter. p eos in ver. si vero ipse. in quo dr quod periculō om
nino pertinet ad tutorem vel curatorē & sic ad eos pertinet peri
b culum casus fortuitꝰ, vt dt gl. super ver. periculō. † Quid aūt
6 iuris sit si tutor vel curator negotiatur cū pecunia minoris dic
7 vt in gl. super ver. mutuauerit. q̄ tene menti. † Quero an hodie
in aliquo casu tutor vel curator cogat fenerari cū vsure sint. p hi
c bite. de iure civili. Dic q̄ nō. & hoc etiā hꝫ Jac. de Bel. probat
8 in d. c. fi. xlvj. dist. & tāgunt doc. in d. auth. nouissime. ¶ † Vlti-
mo no. gl. super ver. aget q̄ no. est. Vos habetis hic in ver. si ve-
ro solūmodo q̄ curator dr iurare & etiā satisdare. & iste ℌ. hꝫ etiā
9 locum in tutore vt no. hic super ver. curatores. ¶ † Quero ergo
d an tutor vel curator debeat satisdare de rē pupilli salua fore. Et cō
muniter gl. dicunt q̄ debeat satisdare nisi sit testamētarius vel da
tiuus datus per inquisitionē. Ita no. in l. tutor qui reperitorium,
circa si. p2in. ff. de admi. tu. & in l. legitimo. ℌ. an ergo. de leg. tu.
Inst. de satisd. tu. ℌ. j. C. in qui. cau. in integ. rest. nō est necessa. l.
si tutor. Alibi glo. dt quod etiā hodie datus per inquisitionē dr
satisdare. Ita no. per gl. C. de tu. & cu. q satis nō dede. l. j. gl. sup
ver. aget, notab. est & mēti tenenda. dicens quod testamentarius
nō satisdat. In dato per inquisitionē distinguit, aut est dat⁹ per
inquisitionē a p̄tore, vel a pside & nō debet satisdare. Et ita intel
gitur Inst. de satisd. tut. in p2in. ℌ. j. & de Attil. tu. ℌ. nos aūt. q̄
gl. perpetuo tene menti ad no. in l. j. ff. de p2et. stip.

ADDITIONES.

a ¶ Usurarum. Adde dom. Alex. de Imo. in l. iij. ℌ. si p2oeura. q̄
quisq; iuris. post Pau. de ca. ibi.
b ¶ Porrotuti. Adde bar. in l. si res. ff. de admi. tu. per illum text. ad
q̄ materiā, vide etiā q̄ habentur per Mi. de Neap. in l. cū oīdi-
mus. ℌ. j. ff. de fi. tu. & in l. j. eo. tit. & quod per do. Alex. de Imo. i
l. Nerua. vlt. col. depositi.
c ¶ Prohibite. Adde do. Soc. in consi. fi. inci. sequendo p2. dīnē
ver. circa iij. q. circa p2incipium in j. parte char. iij.
d ¶ Satisdare. adde Pau. de cast. in consi. cccl.

De instrumentorum cautela & fide, &c. Rub.

1 ¶ Verbum instrumentum quod tripliciter ponatur.
2 Dilatio si est data ad producendum instrumenta non poterunt
testes produci.
3 Fides instrumenti dupliciter sumitur.

1 **Quero** † Dicitur hic ō instr. caute. &c. q̄liter
† accipiatur instrumentū dicit gl. q̄
verbū instrumentum ponitur tripliciter. sed hic
ponit stricte p ipsa charta in qua instrumentum
2 scribit. idē not. in l. j. ff. c. ¶ † Quero pone q̄ est
data dilatio per iudicē ad p̄ducenda instrumēta
an poterit p̄ducere testes. dic vt no. spe. in ti. de dila. ℌ. fi. ver. itē
3 no. vbi hꝫ q̄ non. ¶ † Secō q̄ro dr hic de instru. cau. & fi. qualiter
hic assumat fides. dic q̄ dupliciter dr de fide. Primo qb. instru-
mētis adhibeat & hoc tractat vsq; ad ℌ. si vero moriant. Secō dt
de fide & q̄liter fiat vt instrumētis adhibeat fides q̄ revocatur i
dubiū q2 sit vt habeat fides per cōparationem & hoc tractat ℌ.
si vero. & hoc videt placere gl. hic sed certe vsq; ad ℌ. si vero tra
ctatur etiam qualiter fit vt instrumentis habeatur fides per cō-
parationem fiendā ex aliis instrumentis. & primo dt de instrumē
tis p2uatis ad q̄ fit cōparatio vsq; ad ℌ. sed & instrumēta. Secū
tis p2uatis ad q̄ fit cōparatio vsq; ad ℌ. sed & instrumēta. Secū
do dicit de publicis, ad que fit cōparatio, vt ℌ. oportet aūt & vi-

de quod not. in c. j. ꝛ ꝟ. extra de fid. instr.

1 ☞ Examinatio cōparationis literarū olim operabat, quod instrumento negato dabatur plena fides, ꝛ quam fidem faciat comparatio. nu. 7.
2 Falsitas cit immutatio veritatis.
3 Scriptura alicuius quod variatur ex variatione temporis, etatis, calami, ꝛ attramenti.
4 ¶ Cōparatio literarū ad aliquā scripturā vt fiat, quid requiratur.
5 Si ex vna parte adest instrumentu, ad quod petitur fieri cōparatio, ꝛ testes p instrumēto deponētes, ꝛ ex alia parte sola cōparatio literarum alterius instrumenti eiusdem hominis, cui magis credendum sit, iudex arbitratur.
6 Deponens vel mutuans, an necesse habeat seruare solennitates hic positam. quod non.

NOuimus. Iste ti. hz nouē ptes. Primo ponit de cautela, ꝛ fid. instr. i. gñe. Secdo in specie de priuatis instrumēnis q̄ fiunt. vt de ẑctu depositi, mutui ꝛ aliꝫ, ꝛ de colla. ad ea fienda. ¶ Tertio loquitur de instrumentoꝝ publicoꝝ cōfectione, ꝛ de eoꝝ solēnitatibꝫ. ¶ Quarto de ipsoꝝ cōparatione. ¶ Quinto de instrumētis factis ab illiteratis, vel paucas literas scientibus. ¶ Sexto de ẑctu ex non scriptis celebrato. ¶ Septimo d ẑctibꝫ factis vsq; ad vnā lib ā auri. ¶ Octauo de ẑctibꝫ factis in villa. ¶ Nono ponit ad que tēpora hec cōstitutio porrigatur. Secūda in §. li q igitur. Tertia i §. sed, ꝛ li instrumēta. Quarta in §. oportet autem. Quinta in §. oportet vere. Sexta in §. hoc dicimus. Septima in ū. vt autem. Nona in §. valet itaq; vsq; ad §. sed ꝛ si instrumenta. tit. de instru. falsitatibus. q̄ cōparatione ꝓcedunt ob uiandū est, ꝛ puatum instrumentū depositi, mutui, vel alteriꝰ contractus testiū scriptoꝝ. vel non scriptoꝝ cautelā habens si in dubium reuocatur ex alterius instrumēti cōparatione, cum dictoꝝ testium depositione fidem ꝓcipit, ꝛ nō aliter. Itē instrumento cū testis depositione magis est adhibenda fides q̄ scripture dissimili, ex qua ad illud instrumentū cōparatio est affirmatiua. Instrumentū vero puatum absq; trium testiū solēnitate celebratum si in dubiū reuocat, ꝓfectā fidem recipere nō pōt, sed ad iuriū dam deuenitur. h. d. Ibi documento, s. primo. Ibi, subscribentes. i. q subscribāt se in illo instrumento ꝓximo. Ibi scripturā ad q̄. ꝓbādum fit cōparatio. Ibi testiū. s. scripture ad quaz probandā vel improbandā fit cōparatio per notariū q̄n depositarius scripsit. Ibi scribat. s. quod fiat cōparatio ad talem scripturā probandā vel improbandā, lz gl. dicat ex ea ꝛ male vt j. dicā. Ibi, alioꝝ. s. q̄n nō scripserunt. Ibi instrumentū ꝛ quod ipsum scribentes nouere, vt j. ꝓ ori. §. Ibi, examinatione, cōparatione sed ad istā scripturā probandā, vel improbandā facienda est, ꝛ fiet hec cōparatio ad hanc scripturā quod alia scriptura hz subscriptionē duoꝝ testium, vt l. cōparationes. C. de fid. instr. Ibi, aut
1 si adꝺuciat. ¶ † Not. j. quod ista examinatione cōparationis lite
a rarum olim pena fides adhibeatur instrumento negato. Ad i-
2 dem. C. eo. l. cōparationes. ¶ † Secundo not. q falsitas nihil est
b aliud q̄ immutatio veritatis. circa quod vide quod no. in l. quid
3 sit falsum. ff. ad l. Aq. de fal. ¶ † Tertio no. in ver. videmus q̄
ex veritate tēporis, etatis, calami, ꝛ attramenti, eiusdem, scrip
4 tura variat. Ad idē. l. si nō sortē. §. liberꝰ. ff. d cōd. ind. ¶ † No. in §. si q s. ꝛ in §. sed ꝛ si q s quod ad hoc vt possit fieri cōparatio literarū ad aliq̄s scripturā puatā ꝓbandā. vel improbandā, requritur quod scriptura ad q̄s fit cōparatio habeat tres testes sub scriptos: vel nō subscriptos q fuerunt ꝓsentes q̄n illa scriptura fuit facta vt dicāt se cognoscere illū, qui illā scripturā scripsit ꝛ ex talium testium testificatione, ꝛ cōparatione alterius scripture fit plena ꝓbatio ꝛ scribentem, sed sola testificatio, vel cōparatio p se ad plenā fidē nō sufficit. sed semiplenā tātum: vt ibi, p-
7 bat. ¶ † No. in ver. si vero tale aliq̄d. q vbi ex vna parte est instrumentū. ad q̄ petit fieri cōparatio ꝛ testes q dicūt ꝓ eo instrumēto ex alia parte est sola cōparatio literarū alterius instrumenti eiusdem hominis cuius dz esse instrumentum ad quod petit fieri cōparatio ꝛ est abhimilis forme cui fides potius adhibeatur ꝛ
6 quāta iudicis relinquit arbitrio. ¶ † Sexto in §. li tamen q s no. q illud quod dz quod deponens vel mutuās dz seruare hāc solennitatē, nō imponitur ex necessitate ita quod nō possit aliter disponere, vel mutuare nec possit sufficere sola scriptura eius cum quo ẑbit sed ides hoc dictum est ꝓ q aduersarius negaret ad ipsam scripturā, deponens nō posset hꝫere cōparationē nili facere ꝓdictā solennitatē. ¶ † Ad primū no. op. dz q̄ sola cōparatio
7 ne literarū inducit plena fides ẑ. j. c. §. si quis igitur. ꝛ §. sed ꝛ si quis. ꝛ §. si vero nullus. Sol, aut loquit de iure antiq̄ ꝛ tūc ex sola cōparatione inducebatur plena fides: vt hic in princi. ꝛ dicitur in d. l. cōparationes. Aut de iure nouo. ꝛ tunc aut loquimur de instrumentis priuatis ad que petitur fieri cōparatio. aut ꝓ publicis. si de priuatis, tūc ad hoc vt eis in instrumētis negatis detur fides plena, oportet q talia instrumenta ad q̄it cōparatio, habeāt trium testiū subscriptionē, vel tres testes sine subscriptio
ne qui testes deponāt super ipsa scriptura qualitet fuit facta eis
c ꝓsentib. ꝛ cognouerūt scribentē, ꝛ vltra hoc fiat cōparatio e dalio istrumēto ꝓ uato illiꝰ ẑ quem inducitur instrumentū ad q̄ fit cōparatio, ꝛ sic ex sola subscriptione testium alterius instrumenti nō inducit plena ꝓbatio sed semiplena. Sed ambo ista simul iuncta faciunt plenā ꝓbationem, vt in §. li quis igit. ꝛ in §. si quis. ibi, fideicō. ꝛ. ꝛ ita loquitur auth. ad hec. C. de fi. instru. Et est nō. q̄s ponit gl. in §. li quis igitur in vl. gl. q̄ no. lz aliud videatur sentire Jac. de Are. vt no. By. in d. l. cōparationes. in li. vbi videtur velle q̄ si testes testificātur super scriptura. tūc comparatio nō sit necessaria, sed fiat ad soluentium ꝛ superabundā. ti cautela. Si vero loquimur de publicis instrumentis tunc dic vt j. dicꝫ. j. in §. li vero mouantur. ꝛ §. si vero nullus. j. c. ꝛ ꝛm ꝓ dicta ꝛ ꝛm ea que dicā in d. §. debeat intelligi quod no. gl. in l. in bone fidei. C. de re. cre. ff. de iureiur. l. ad monēdi, ꝛ vide gl. in d. auth. ad hec. ꝛ meli in l. fi. C. si cer. pe. ꝛ auth. sed nouo iure. vbi polita, ꝛ quod no. Azo. in summa illius tit. item, ꝛ in mutui, seu in mutuum dantes.

ADDITIONES.

a ¶ Adhibeatur. Ad q̄ materiā vide tu ad saturitatem Fel. in c. ij. j. col. in versi. vñ. declaratio cum seq. de fide instru. vbi plene ꝛ nota.
b ¶ Veritas, Faciunt ea q̄ not. per Azo. in Sum. C. ad l. Corn. de fal. ꝛ adde tex. in c. j. de cri. fal. ꝛ per doc. i. super. literis. deref. Et adde quod omnis actus factus vt verum non apparet inducit falsū vt per. Fel. in c. cum oli. el. ij. de offi. dele. in fi. ꝛ do. Io. in consilio clxxvij. incip. in cōtrouersia que vertitur. vers. cōfirmatur premissa circa ꝓin. in ij. parte. char. lxvij.
c ¶ Fiat comparatio. Adde quod no. in apost. ad illū in authen. sed nouo. iure nu. j. in versi. cōparatio, ꝛ ibi posui addit. ad Bal. in iij. versi. ꝛ ꝓ o plemoꝝ notitia. in verb. priuatam. C. si certum petatur.

1 ☞ Quot testes requirantur ad ꝓbationez priuate scripture vt ad eam fiat cōparatio. ꝛ nu. 8.
2 Intellectus ad tex. in l. scriptura. C. qui po. in pig. hab. Scriptura priuata confessata quam ꝓbationem faciat contra tertium, ꝛ. nu. 7.
3 Duo testes deponentes super priuata scriptura quando ꝓbent absque alia comparatione.
4 Duo testes deponentes super contractu quod ꝓbant contrarium si non excedit summam quadraginta aureoꝝ.
6 Scriptura priuata ad quam fit cōparatio quod necessario nō requirat subscriptionum trium testium sed scripturā, ac qui sit. Intellectus ad l. comparationes. C. de fide inst.
7 Dare dicitur qui rem accipienti facit
8 Testes qui deponunt super scriptura de qua dz fieri cōparatio, an sit necesse quod fuerint inuenti antequā fiat comparatio.

1 **Si quis igitur.** † Ppon. ꝛ videtur quod ad ꝓbationē priuate scripture sufficiāt duo testes si actio personalis nā tenat, li vero realis requritur tres vt l. scripturas. C. qui po. pig. hab. dicūt quidā. vt in gl. q illa lex corrigitur per istā. Hanc opinionem reprobat gl. ꝛ dicit quod hic loquitur quando omnibus aliis deficientibꝰ recurritur ad cōparationem. fiendā ad priuatā scripturā ad quā scripturā priuatam cōparatio fieri nō pōt nili tres testes ei subscripserint vel ꝓsentes fuerint vt hic dicit quali dicat quod in lege contraria cōstabat scripturā factā manu debitoris ꝓ confessionem. Sed si hoc est quare requiruntur tres testes. si debitoꝛ scripturam confitetur. vt l. cū de indebi. ff. de ꝓba. ꝛ l. li ꝛaliter. C. de non nu. pec. l. Publi. in fi. ff. dep. cum h. dicit doc. in d. l. scripturas, q̄ adhuc potest esse cōuentio iter ẑbentes. ꝛ debitoꝛ confiteatur scripturā negat tñ se debere. Ad hoc sunt opi. Ja. de Bel. hic ꝛ Fran. Accur. dicūt quod ibi loquitur in priuata scriptura ab vtraque parte ẑbentium, vel ab vno scripta vel a tertio scripta ꝛ ab vtroq; subscripta, hic vero fuit ab vno tātum subscripta. Et hac solu. habes quod q̄n scriptura priuata, ad quā fit cōparatio, est scripta ab ambo. contrahentibꝰ vel ambobus subscripta. vel ab vno cōtrahentiū scripta, ꝛ ab alio scripta. tunc duo testes scripti in priuata scriptura sine aliqua cōparatione. sufficiūt ad illā scripturam ꝓbandam sed si negatur ꝛ agatur hypothecaria cōtra tertiū tūc requiritur tres, q̄ sunt subscripti
in dicta

dicta scriptura, ad quā probandā inducuntur. Que sol. est not. ꝛ
2 meti teneuda. Et hoc etiā expresse tꝛ Jac. j. co. §. oportet vero in fi. quest. ¶ Sed mihi vr quod illa lex, scripturas, nō habeat hūc intellectum, quod intelligatur de cōparatione fienda ad probandā scripturā. Et an soli testes si cōparatione sufficiāt ad probandam scripturā. in qua scripti sunt, sed velit dicere quod talis scriptura privata ab vtraq; parte subscripta, vel ab vno ꝛhētiū scripta, ꝛ ab alio subscripta, ita quod debitor ea cō ꝛteat habeat robur, ꝛ vires ꝛ ipsum debitorez. ¶ Nec curo si sint appositi testes, vel nō, vt ps ibi ter. dum dicit testibus adhibitis, vel nō. ¶ Sed gl. ibi exponit id est rogatis, q. d. quod ter. velit dicere quod nō curatur siue sint testes rogati vel non, sed tamen est necesse q; sint appositi. Que gl. non est vera, si talis scriptura producitur ꝛ tertium, puta q; agitur hypothecaria, est necesse ad hoc, vt ista privata scriptura cōfessata habeat robur ꝛ tertium, sicut publicum instrumentū, quod sit subscripta a tribus testibus. Et hic vr verior intellectus illius legis. Et sm hunc intellectum illa lex nullo modo obstat huic, §. cum ibi nō loquatur de cōparatione fienda ad privatā scripturā, sed si nō esset cōfessata per debitorē, sed negata, tunc hz locum hic §. ¶ Nec puto verā gl. d. l. scripturas que dt quod illa privata scriptura fuit probata per cōfessionez debitoris, vel p probationem testiuz, vbi no. q; dico solos testes non sufficere ad cōparationē, vt hic dicitur, nisi dicas, prout ꝛ. dixi sm Jaco. de Bel. qui intellectus non videtur alias leges corrigere. Et circa intellectum. d. l. scripturas, vide gl. in c. j. super
3 per. aut. extra de fide instru. ¶ Tertio op. ꝛ videt. quod duo testes debeāt sufficere sine cōparatione, vt l. vbi numerus. ff. de testa. ꝛ C. eo. l. iusiurā. Sol. Aut testes sunt adhibiti ad probandū ꝛctum, ꝛ tunc duo testes sufficiunt sine cōparatione, vt in ꝛ tis. ꝛ sufficiunt duo, nisi ꝛctus excedat summam centum aureorum, vt C. si cert. pe. l. fi. Quādoq; testes non testificantur super ꝛctu, sed super scriptura privata. cui debitor negat se scripsisse, ꝛ tunc solis testibus testificantibus super ipsa scriptura nō creditur nec soli cōparationi, sine testibus ētum ad plenā probationē, sed ētum ad semiplenam sic. ex vtroq; autem, sez, ex dictis testiū subscriptorum in instrumento privato, ad quod fit comparatio vel non subscriptorū, ꝛ in instrumēto privato, ad q fit cōparatio, ꝛ ex cōparatione inducitur plena probatio, vt hoc §. que cōparatio fiet ex alia privata scriptura trium testium subscriptionem habente, vt d. l. cōparationes. C. de fid. instr. Sed si reus non negat scripturā cui debitor producit ꝛ ipsum. sed confitetur se scripsisse, tunc statim, tenetur ꝛ scripture creditur sine aliqua cōparatione sine testibus, vt l. generaliter. C. de nō nume. pecu. ꝛ l. cū de dubi. ff. de probꝛ. l. Publia. in fi. ff. depo. cum si. Et istos sentiāam gl. que incipit. li. ago. Et sic vides quod cui quis vult opponere scripturā privatā, cui aduersarius negat requiritur cōparatio ex alia scriptura, ad quam fit cōparatio, habeat tres testes subscriptos, vel qui sub scriptura testificentur, vt d. dixi, ꝛ cum illa gl. concor. gl. super ver. non minus hic posita, que dicit q; ad probandum depositum sine ipsum ꝛctum, sufficiunt duo testes, prout habes in gl. ibi, duo tamen soli probant depositum sa
4 cam. ¶ Idem sentit gl. §. sed ꝛ si quis, que incipit, causam vocat. in fi. quod duo testes sufficiunt ad, probandum plene ꝛctū. not. per gl. in auth. si quis vult caute deponere. C. qui poti. in pig. habꝛ. circa quod vltimum, an sufficiant duo testes ad probandū ipsum ꝛctum, si excedat quinquaginta aureos, vide quod no. doct. in l.
5 fi. C. si cert. pe. ꝛ circa id quod dixi, quod scriptura privata, etiā sine testibus cōfessata per partē pīudicet. concor. j. c. §. si tamen
6 quis pam. in gl. ¶ Item op. dicitur hic, quod sufficit quod scriptura habeat tres testes subscriptos, vel non contra. imo vr qō debile instru. l. cōparationes. Solu. Quidam intelligunt qō iste loquatur in privata scriptura, ex qua fit comparatio vt in §. ſz
7 ius. notatur in gl. super verbo. credibile. ꝛ in gl. causam vocat. §. si vere, ꝛc. Et ideo dicunt isti per hunc §. corrigi dictā cōparationes istorū opinio recitatur in gl. super verbo, testificentur, ꝛ hāc opinionē q; iste §. loquatur in privata scriptura, ex qua fit cōparatio. vr sentire gl. C. de fide instr. l. cōparationes. ibi dum dicit, ex pdictis antequ instrumentis fit cōparatio. ꝛc. Idē videtur sentire Azo in summa huius ti. §. pen. Alij intelligunt q; iste loquatur quando improbatur privata scriptura. Ista sol. dicunt quidā doc. in l. cōparationes, videlicet quod iste §. loquitur, cui fit cōparatio ad adiuuandā ꝛ privatā scripturā que negatur, sed lex cōparationes loquitur qui fit cōparatio ad improbādam privatā scripturā que negatur vnde minor solēnitas exigitur ibi quam hic. videlicet, q; requiritur quod ibi sit testium subscriptio, hic vero non. Et ista opi, quā declarant doct. tenet gl. expresse in d. auth. si quis vult cau. sed certe iste intellectus huic lectu. nō applaudit, quare dic quod l. comparationes, loquitur de privata scriptura ex qua cōparatio, ꝛ ideo exigit om nino trium testiū subscriptionē vt ibi, nisi talis scriptura privata qua aduersarius vtitur contra me vt habuistis de his qui ingre, ad app. §. illud. a quo sumpta est auth. ad hec. C. de fid. instr. sed hic loquitur de privata scriptura ad q; fit comparatio que non exigit de necessitate triū testiū subscriptionē, sed sufficit quod habeat tres testes et ī scriptos, vt hic ꝛ tunc regritur quod scriptura ex qua fit cōparatio sit magis solennis si vult vincere vel iuuare alia scripturam. Ista rōnem tz gl. in d. l. cōparationes ꝛ ibi tenent doct. q; ibi loquitur de privata scriptura ad q; fit comparatio. Not. gl. super ver. non minus ꝛ super ver. neque ꝛc. Super versi. faciamus. que incipit ago, ꝛ istam vltimā opi tz Azo. C. de fide instrumen. in summa. §.
7 idem fit comparatio. Et sic habes intellectum huius §. ¶ Item opp. dicitur de posito dat ꝛc. Hic videtur oppositum in obiecto sicut est in l. seruo manumisso. ff. o cond. inde. Nā dare est ac
a cipientis facere vt Jnsti. de ac. §. sic itaq; ꝛ l. vbi autem in fi. ff. de verb. obl. sed rei deposite nō transit dīnium in depositariū, vt l. tz. §. rei. ff. depo. ergo, ꝛc. Huius timor est facta gl. super ver. depositum datum. cum qua gl. concor. quod habetur in ter. ꝛ gl.
8 in l. j. circa prin. ff. depo. ¶ Op. ꝛ videtur quod ad probandaz scripturā ad q; fit cōparatio sufficiāt duo testes vt j. eo. §. hoc dicimus. Dicit gl. intellige quod hic fuit factus ꝛctus in scriptis, subaudi ab imperio in scriptis vel sine scriptis ꝛ excedit vnā libram auri alias sufficiunt duo testes. vt in §. alleg. pro ꝛtio. Et breuiter hic. §. si quis igitur. ꝛ §. sed ꝛ si quis, debent intelligi qō requirantur tres testes in instrumento privato ad quod fit comparatio, vel pauciores vel plures sm distinctionē. §. oportet vero. j. eo. vsq; ad §. valeat itaque quod sentit gl. super ver. non minus. ꝛ in auth. si quis vult. p ea ll. in j. gl. 7 ita tenet gl. in l. ꝛctus. C. de fide instr. quam distinctionem gl. recitat. j. eo. §. hec autez omnia. ꝛ plene no. C. si cer. pet. auth. sed nouo iure. Azo in summa huius tit. C. si cer. pe. §. iteē ī mutui ꝛ vide in Summa huius ti. §. effectus autem cōparationis. quod quantum ad comparationem fiendā iste §. ꝛ sequens debent intelligi secundum pdictam distinctionem que ponitur in d. §. si vero. cum simili. apparet ex
9 ter. d. l. ꝛctus. ꝛ hoc videt mihi verū quicquid dicat Jaç. de Belui. ¶ Quero dicitur hic quando postea inuenti ꝛc. quero quid si fuerint inuenti antequā facta fuisset comparatio. Dic aut loquimur de publicis instrumentis ad que petitur fieri comparatio ꝛ viuentibus testibus ad comparationem non fuisset, deuentum vt j. e. §. si vero moriātur. Aut loquimur o privatis instrumētis. ꝛ tunc non aliter fit cōparatio nisi testes viuāt ꝛ testificētur vt j. eo. §. si quis igitur. ꝛ §. sed ꝛ si quis. Sed quero an isti testes de quibus hic loquitur exigantur ad substantiam cōtractus. Dic vt in gl. super ver. non minus. ꝛ in gl. in d. auth. si quis vult.

ADDITIO.

a ¶ Facere. Adde do. Soc. in consi. lviij. inci. casus legis municipalis. ver. j. alienatiōe circa prin. in j. parte char. cij. ꝛ ꝛel. in c. si cauti. de fide instr. circa med. j. col.

1 8 ¶ Quot testes reprobent instrumētum vel privatā scripturā.
2 Quot testes scripti, vel non scripti, debilitent, vel faciant vacillare instrumentum.

Si vero. ¶ Opponitur, hic innuitur quod potius stet viue voci testiū, q; scripture mortue cōtra. C. de fide instr. l. in exercendis. Sol. soluit, ꝛ bene idem tenet in l. Syria ꝛ ibi per doc. ¶ Sed circa hoc querit gl. quot testes reprobēt
a publicum instrumentum. Dic vt in gl. Sed de hac questiōe quot testes reprobēt publicum instrumentū ꝛ quot testes reprobēt privatum instrumētū directe vel indirecte. ¶ Item quot testes scripti vel non scripti in instrumento debilitent vel faciāt vacillare fidē instri dic vt no. p doc. in l. exercendis predicta ꝛ adde quod ipsemet no. in l. cuz precibus. C. de probꝛ. ꝛ plenissime p Jnn. in
b c. cum Joan. b extra de fide instru. vbi gl. ꝛ in c. presentia extra de probꝛ. ꝛ quod no. in c. tertio loco extra de probꝛ. vide Spe. in ti. de instru. edi. §. restat. ver. sed quero. ꝛ ver. sed pone ꝛ versi. quid si dictum ꝛ ver. quid sumus ꝛ in ti. de test. §. j. ver. sed pone ecce ꝛ vide vnum verbum gl. ꝛ in l. j. in fi. ff. quēad. test. aper. vide Ly. in l. si quis decurio. C. de fal. in vl. q. Vide etiam vnum verbum gl. in l. fi. C. de fideicom.

ADDITIONES.

g ¶ Quot testes reprobent instrumentū. Adde Sul. de cug. in c. in exercen. in prin. ꝛ ibi posui in apost. ad eum ī ver. quatuor. testes. C. de fid. instr. ꝛ ibi dixi in addi. ad Bar. nu. v. ver. reddat falsum. q. lcc. dixi post Ll. oll. in c. cum Jo. nu. iiij. ver. sed p quot testes. in eo. ver. extra eo. dixi post Lanf. in c. quoniā cōtra. §. instrumētorū. pdu. nu. xxvj. ver. quero nū quid instrumētū. in vers.

p quot teſtes extra ō prob. Jo. de Ana. cōſi. xcvij. Alex. ſ. xlvij. vol. ij. & Bar. Soc. conſi. xiij. incip. preſtantiſſimi. ver. preterea circa fi. vol. ij.

b ¶ Jn c. cum Jo. Et ibidem vide omnino Fel. in viij. col. ver. in gl. in ver. inſtr. & in xij. col. ver. ij. cōſilio. & do So. in ij. li. cxxj. in cip. din pfecto anceps. ver. ꝓ firmatur nā in ij. parte char. rl. & in ij. cclx. xiij. incip. in cauſa do. Joſ. ver. poſtremo dico. circa pn. iu d. parte. char. rc. in conſi. xciij. incip. preſtantiſſimi. in pn. in ver. qui nam. cum ver. ſeq. in j. parte. char. clx. in quibus locis tz quod etiā per duos teſtes non deſcriptos pōt reprobari. Et ad de Aſſi. de pra. veteri. in conſi. incip. Mutuenſis infirmus ad finem ꝙ eſt conſi. lxxxiij. j. parte conſ. Alex. de Jmo.

1 ☞ Jn hoc §. ꝙ loquatur de iuramēto. ꝙ deferatur a iudice.
2 Scriptura priuata quando faciat plenā probationem, qñ ſemiplenam, quando coniecturam.
3 Juramentum quando deferatur reo ad ſui purgationem.

Si tamen. ¶ Quero, de quo iureiurando loquit hic. ¶ Jn gl. ſuꝑ ver. interuenerit ſunt due opi. ¶ Prima lec. nihil hz vtilitatis. ¶ Secunda lec. eſt ꝙ loquitur
1 de iuramento ꝙ defertur a iudice. ¶ Nā hec ſcriptura priuata aduerſarij producta cōtra ipſum aduerſarium, & p ipſum negata facit aliquā ſuſpectā ipſum aduerſarium, que eſt ſemiplena probatio & nō dz deuenire ad iuramentum ſm formam in l. bone fidei. C. de reb. cred. & l. admonendi. ff. de iureiur. ¶ Nec obſt. dt gl. quod videatur durum quod ſcriptura priuata producta cōtra aliquem ſi ille contra quem producitur, negat ſe ſcripſiſſe, faciat ſemiplenā probationem, cum quilibet poſſet vnā ſcripturā ꝑ ſe producere, & parare ſibi ſemiplenā probationē, & dicere ꝙ ex mādato illius, contra quē producit ipſam ꝙ nō eſt de facili ꝑſumendū. ꝙ talem ſcripturā ſcriberet propter timorem falſitatis, qz poſſent reperiri multe litere aduerſarij, vt C. de non nu. pe. gli cum. l. ginaliter, & poſſet comparare, vt l. Publia. in fin. ff. de poſ. Hic vt not. in gl. ſuper ver. & negationem que volunt ꝙ predicta locū habeant quādo aduerſario, contra quem talis ſcriptura producitur, negat ſe talem ſcripturā ſcripſiſſe, alias ſi eam confiteatur tunc facit plenam probationem vt in cōtrarijs & ſic iſta gl. concoꝛ. cum eo quod no. S. & §. ſi quis igitur ſuper verſi. faci
2 mus. ¶ Mo. ergo ex iſtis duabus gl. quod illud ꝙ dicitur ꝑ gl. in l. bone fidei. C. de reb. cred. & iureiur. & in d. l. admonendi. & in l. ſecunda. ff. de fide inſtrumentorū cum ſimul quod priuata ſcriptura facit ſemiplenam probationē, dz intelligi de priuata ſcriptura aduerſarij, ꝛ quem producit quā ipſe tamē aduerſarius negat nō aūt inteligitur de priuata ſcriptura illi⁹ q eā ꝓducit. & aduerſarius negat ſe ſcripſiſſe, vt habes in his duabus gl. tenementi. circa ꝓdicta aut priuata ſcriptura facit aliquā fidē ꝑ ſcribente. vide Speculato. in ti. de inſtrumentorū editione, nūc dicendū. ver. & generaliter quod tangunt doctoꝛes in l. inſtrumēta. C. de ꝓba. Ja. vero de Belui. dicit, ꝙ hoc ꝙ dicit gl. nullo modo, pōt procedere, videlicet quod ſola priuata ſcriptura que dicitur eſſe illi ꝑ quem producitur quā tamen ipſe negat cōtra ſe ipſū inducatur ſemiplenam probationem nam priuata ſcriptura aduerſarij per ipſum tamen negata, que hz pro ſe ſimul depoſitione, teſtium. & cōparationē literarū facit plenam probatio-
3 nem ſed ſi hz ſolum teſtiū depoſitionem, vel cōparationē, non facit, pbationem plenā ſed ſemplenā vt ī §. ſi quis i gitur. in verſi. ſed & is. & ibi nā. gl. nō minus. & & in §. ſed & ſi go ibi fidem enim ex vtroq; percipiat. &c. & ſi patet quod teſtium depoſitio & cōparatio ſimul iuncta cum ſcriptura nō facit plenā probationem vel cōparatio tantum vna cum ſcriptura nō facit plenam fidem. ſed ſemiplenam, vt in §. predicto ver. ergo ſolum ſcriptura priuata ſine teſtium depoſitione, & ſine cōparatione nō facit ſemiplenam pbationē. Hunc ergo. §. dicit ipſe intellige qñ ſcriptura priuata aduerſarij. per ipſum tū negata hz cōparationē per ſe licet non hz per ſe teſtes. & hoc caſu hunc. §. intellige. & inducunt ſemiplenam probationem. ¶ Duto tamen dicit ipſe quod talis ſcriptura priuata ſine teſtium depoſitione, & ſine cōparatione, licet non faciat ſemiplenam probationem facit tamen aliqualem cōiecturā ꝛ aduerſarium nō tamē tantā. quod per ipſum perueniatur ad iuramētū ſm formā dicte l. bone fidei. & l. admonendi. & hoc mihi. ſatiſ placet ꝙ talis ſcriptura ſine teſtiū depoſitiōe & cōparatione faciat aliquam cōiecturā ꝛ aduerſarium ꝛ quē producitur. faciunt omnes rōnes gl. poſite hic. ſuper ver. interuenit. excep. ta vltima ratione. & gl. que dicit de iuramento qz ad hoc nō iure nō deuenitur vt ſ. dixi. Et ꝙ iſta opin. ſit vera quod talis ſcriptura ſolū inducit aliquā coniecturā videtur velle innuere gl. in d. l. j. a bone fidei. & in d. l. admonendi. in gl. mag. in prin. Hoſt. in Summa. de iureiur. §. quādo defendēdū ſit circa prin. §. & Azo in Sum. de reb. cred. §. aliud autem in iuramento. in quibus locis dz, quod actoꝛ nullo modo probāte reus abſoluitur, lz nō iuret, vt l. qui accuſare. C. de eden. & allit in rationib. in quibus ler defert iuramentū reo ad ſui purgationē. Et inter alios caſus all. iſtum. §. ſi tamen quiſquā. & innuit gl. in caſu huius. §. lz actoꝛ nullo modo probet. ſcz plene vel ſemiplene: tñ qz ſcriptura priuata, q̄ inducitur ꝛ aduerſarium aliqualē ꝛ ipſum ꝛ iectura facit, lex vult quod reus purget ſe ab illa ſuſpitione p iuramentū. Et ſic ex illis gl. poſſe intelligere hunc §. qñ ſola ſcriptura ſine teſtium productione & cōparatione literarum producitur ꝛ aduerſarium & ipſe negat lz actoꝛ nullo modo probet. tamen ipſi defertur iuramentum ad ſui purgationem. Vbi vero iſta priuata ſcriptura haberet pro ſe cōparationem, vel teſtium depoſitionē induceret ſemiplenam probationem. ſm Jac. de Belui. qui ita intelligit hunc §. & illo caſu quando inducitur ſemiplena probatio deuenitur ad delationē iuramenti q caſu quo deferatur not. per Azo. in d. §. alius autem iuſiurandū & l. admonendi. & extra de iureiu. c. fin.

ADDITIO.

8 ¶ Sed ſemiplenā. Jn & quando vero probetur & quando non. vide late per Fel. in c. ij. de fid. inſtr. & quod dixi in apoſt.

1 ☞ Teſtes quot requiruntur in inſtrumento vltra tabellionē & ā neceſſario. nu. 3.
2 Dictio ſicut, quod non faciat omnimodā ſimilitudinem.
3 Judex non debet eſſe pronus ad comparationem ſiendam.
4 Signum ſuum quod debeat apponere notarius in inſtrumēto.
5 Jnſtrumentum publicum quod probet, & quando ſiendā lit compa ratio.
6 Scriptura priuata nō confeſſata quam probationem faciat.
7 Producens inſtrumentū, ad quod fit comparatio iurat.
8 Notarius an poſſit inſtrumentum ſcribere per alium.
9 Que fides adhibeatur publicis inſtrumentis quando in dubiū reuocatur de eo.
10 Quanta fides reſultat pro inſtrumento publico cōparatione facta vbi quod plena.
11 Jnſtrumentum productum de longinquis partibus ſi negatur, q̄ fidem faciat, & qualiter ſuccurratur producenti.
12 Si contra inſtrumentum de longinquo confectum quod ꝓducitur, negatur illum qui ſcripſit fuiſſe notarium, quod probet producens, remiſſiue.
14 Cōparatio literarū quod fieri debeat per peritos, & coꝛā iudice.
15 Notarius effectus infamis quod non poſſit teſtificari ſuper ſcriptura.
Jdem ſi inſtrumentum negatur manu ſua confectum.
16 Teſtes quod non requirantur quando inſtrumētum inſinuatur, vt perpetuo probet.

Sed & ſi. Dictum eſt hucuſque de priuatis inſtrumentis nunc incipit dicere de publicis, & hz ſepiē partes. ¶ Primo loquit de ſolēnitate inſtrumētorū. ¶ Secō de ſolennitate cōparationis. ¶ Tertio de veritate inſtrumentorū inueſtigāda ſine cōparatione. ¶ Quarto d effectu cōparationis. ¶ Quinto de iureiu. tpe cōparationis pſtādo. ¶ Sexto adhibetur q̄ſilium p quod pōt falſitatib⁹ obuiari. ¶ Septimo ponitur antiquoꝝ confirmatio. ¶ Secunda in §. oporteat &c. ¶ Tertia in §. in his. ¶ Quarta in §. ſiue nullus. ¶ Quinta in §. ſi vero nihil. ¶ Sexta in §. de quibus. ¶ Septima in §. in his que dudum. Jnſtrumēta publica egēt teſtiū ꝑſentia & cōparationes fieri debent tabellionibus & teſtib⁹ nō apparentibus. dz tamen inde fieri cū oi ſubtilitate & inſtrumentorū veritate ꝓ tabellionē & eius diſcipulū q annumeroꝛ dicitur & eis nō exiſtēte ad cōparationem deuenitur, ex qua vna quedā colligitur fides iuramento ab vtraq; parte tpe comparationis pſtito. ¶ Jnſtrumētorū inſinuatione & partiū, cōfeſſione falſitas & veritas detegitur. h. d. vſq; ad §. oporteat. ¶ Mo. ubi ex voce. ſ. notarij. Jbi ex alia cōpletione. i. ex alio inſtrumento q̄ conficit notarius. Jbi iure & ſolenniter vt & eo. §. ſi vero moꝛiatur. ¶ Mo. j. ex iſto §. q̄ teſtis debet ſe inſtrumento ſubſcribere & nomen in ſubſcriptione apponere & ſemper debet eandem formam ſeruare in quolibet inſtrumento vt quando eſt neceſſe poſſit ex ſubſcriptione ſe
1 ri cōparatio, vt j. eo. §. ſi vero nullus. ¶ Quero quot teſtes requirant. Et vꝫ quod tres: dicit enim ſicut dictum eſt de tribus. &c. & iſtā opinionem videtur ſentire gl. in auth. ſed nouo iure. C. ſi cer. pet. & Azo in ſumma illius ti. §. ité & in mutui datiõe. Idē

videtur

videtur sentire gl. in l. contractus. C. de fide instrumen. gl. hic te
net contrarium videlicet q̄ sufficiant duo, ꝛ tabellio videtur nu
mero testium, vt. ff. testib. l. Domitius hoc q̄ dicit Jacob. quod
tabellio sit hoc casu in numero testium. ōt. contra hunc tex. q̄ ōt,
q̄ ꝫ instrumētū habeat solennitatem tabellionis, tamen debet
adiici testium p̄sentia, ꝛ sic exp̄esse vult hic text. vt i nūme. tes
testium non connumeretur tabellio. Dic vt nota. gl. in hac cōsul
tissima. C. qui testament. face. poss. ꝛ ibi p̄ docto. ✠ redo tamē q̄
hic sufficiunt duo testes cum tabellione, vt gl. ōt. ꝛ idem not. glo.
extra de fide instrumen. capitu. p̄timo. ꝛ ibi per Innocen. Nec
obstat hic text. qui inuit, q̄ his requiruntur tres testes in eo q̄ ōt
2 sicut dictum est ꝛc. ✠ Sed. s. in p̄cedenti est dictum de trib⁹
ergo ꝛc. q̄ ego respōdeo q̄ hic illa dictio sicut, non facit omnimo
dam similitudinem sed vult dicere quod sicut in p̄cedentibus
est dictum in p̄sentia testium in p̄uatis instrumentis, ita hic
ꝫ adiici testiū p̄sentia in publicis instrumentis, non tñ regrit
q̄ testium p̄sentia sit sicut in p̄uatis, nō enim sine causa text.
ille non repetit de numero testium, intelligam ergo de duob⁹. l.
vbi. numerus. ff. de testibus. maxime cū facultas p̄bandi non sit
angustanda, vt s. eo. ¶. si quis igitur. in fine. ꝛ. C. de here. l. q̄dā i
fin. tñ etiam p̄pter tabellionis authoritatem. licuit, ꝛ alias nō
denotat omnimodā similitudinem, vt. l. contra nurū. ¶. itē heres
ff. rerum amota. facit etiam quod not. in simi. ff. de decu. ꝛ com
mu. rei vendi. l. custodiam ad hanc expositionē id quod not. ff. ō
operi. nouī nuncia. super rubri. sicut dicit. q̄ sufficiunt duo tes
tes cum tabellione. Intellige, vt gl. in. ¶. hec aūt. j. eo. que cōcor
3 dan. cum ista. ✠ An autem isti testes exigantur ad substātiam
de necessitate. Dic quod sic. per hunc. ¶. ꝛ ita intelligit ipse ꝫ gl.
supra. eo. ¶. si quis igitur. super verbo. non minus. Ad idē. j. eo.
¶. si vero neq̄ super verb. documentum. ¶ facit q̄ not. Doct. in
dicta. l. cōparatione. in. ij. questio. in fin. ✠ Venio ad. ¶. opz aūt
4 vbi incipit dicere de solenni. ✠ Ex quo not. q̄ iudex non ꝺz esse
pronus ad cōparationem fiendam per rationem positam. s. eo.
5 ¶. primo. ibi, non enim, ꝛc. ✠ Sed ex isto, ¶. not. quod notarius
debet in instrumento signum suum apponere. Idem in l. fin. C. ō
aller. tol. ibi. signum quod est soli, ꝛc. Dixi ō boc. s. vt p̄epo. no.
6 Imp. circa p̄inci pium circa quod vide Specul. in titul. de
instrm. can. ¶. breuiter versi. sinaūt post omnia. ✠ Quero, quid
vult tex. dicere ibi, si quidem publicum, ꝛc. dicunt quidā q̄ vult
dicere q̄ instrumētū si est publice confectum quod ei statur i du
bio. ꝛ pbat per se etiam sine testibus interuenientib⁹, quasi inuat
a contrario sensū. q̄ si instrumētū est p̄uatū nō stat, vt C. de p
ba. l. cū p̄cibus. ꝛ hic ibi, lz appareat non vitiatū, non cancellatū
in sui figura. Et sic ista verba quantū per se, ꝛc. referuntur ad in
strm publicū, vt instrm publicū perhibeat testimoniū per se, ꝛ si
ne testibus viuentibus, ꝛ tñ vbi in dubium reuocatur, et notarius
non vult, ad cōparationem recurritur, vt i text. Alij dicunt q̄ in
strumento p̄uato statur, vt instrumento publico si ꝫ triū testiū
subscriptionem, ꝛ ista verba aliter exponuntur, vt in gl. ꝛ p ipsum
7 facit. C. qui potio. in pigno. habeam. l. scripturas. ✠ Sed certe
ibi loquitur vbi p̄uata scriptura est cōfessata, vt dixi in ¶. si qs
igitur alias si non est confessata, tunc p̄uata non facit fidē, nisi
quātū testes deponunt, ꝛ cōparatio etiā vna cū testib⁹ cōualidat
vt. s. eo. ¶. si quis igitur. ꝛ. ¶. sequen. facit tñ ali quē coniecturam
contra eum, contra quem p̄ducitur, vt s. dixi in. ¶. si tamen gl
quam, lz si est publicum instrumentum, tunc si ꝫ debitam fo
mam ei statur, vt hic, ꝛ. l. cū p̄cib⁹. nec est necesse quod testes ō
ponant, tñ si in dubium reuocatur recurritur ad comparationē
vbi dicitur, ꝛ not. per docto. in. l. i strumēta. C. de probatio. ad
bcalleg. hunc. ¶. ꝛ per Innocē. in capit. ij. extra de fide instrm.
vnā gl. in capitu. inter dilectos. extra eo. in gl. sed nonne.
8 ✠ Oppon. dicitur hic, quod iudex non debet referre iuramētū
p̄ducenti instrumentum ad quod sit comparatio, contra istud
iuramētū non ꝺz p̄stari cam semel in iudicio fuit iuratus, vt. s.
de his qui ingre. ad appel. ¶. fin. gl. ibi ꝛ gl. hic soluit, sed veritas
9 est p̄ hic speciale, vt no. docto. in d. l. cōparationes. ✠ Deco op
po. ad. ¶. in bis vero, ꝛ videtur quod notarius nō possit scribere
instrumentum per alium, vt. s. ō tabu. ¶. nos aūt. sol. intellige hic,
10 q̄ uterq; fuit rogatus de instrumento. ✠ Quero, qualiter im
ponatur fides publicis instrīs. q̄n in dubiū reuocantur. Respon
deo, aut super ē tabellio, ꝛ eius discipulus aut annumerator tūc
ille tres sine aliqua comparatione plenam fidē imponunt instro
ꝛ etiam solus tabellio si solus totū cōscripsit instrumentum. vel
si non solus scripsit, tñ alij. s. discipulus, ꝛ annumerator nō possūt
haberi, vt in hoc. ¶. in his, ꝛ. ¶. sequenti. Aut nō supereſt tabellio
ꝫ discipulus, ꝛ annumerator, tunc ex dicto instrumentum. s. di
cipuli, ꝛ annumeratoris, ꝛ ex cōparatione alioꝝ instrumentorum
notarij mortui imponitur fides instrumento, vt in ¶. q̄ si tabellio
Sed quero quanta fides hoc casu inducitur. Respondeo, pleno,
vt. d. ¶. ibi. ꝛ tunc ex collatione ad implementū, ꝛ ex testibus
cam fidem. ꝛ sic plenā ꝛ ita intelligit hunc tex. gl. i auth. sed no
uo iure. C. si certum pe. ꝛ Azo. in d. ¶. item mutui. ꝛ per eundē
C. de fide instrumen. in summa. ¶. item fit cōparatio. Aut non su
perest tabellio, nec discipulus, aut annumerator. ꝛ tunc fiat cōpa
ratio, ex alijs instrumentis tabellionis, ꝛ alijs literis quibus idē
11 testes vel idē ꝫbētes subscripserūt, vt i ¶. si ver o null⁹ ✠ Sed
quero quanta fides imponitur, ꝛ gl. exponit vna id est, qualisqua
lis que p̄z veritate habetur r lz. ei iectetur qualiter innuat gl. q̄ p is
am cōparationem fiat semiplena] p̄batio ꝛ ita ēt ōt gl. exp̄e
d. auth. sed nouo iure. ꝛ in d. l. conti actus in gl. magna. an p̄in.
sse sup̄a eodem in p̄inc p̄to. super ver. p̄hibuerit ꝛ per istam
comparationem qualis quālis p̄batio inducatur no. pgl. in d.
ꝛ ita dicunt doc. in d. l. cōparationes. i fi. Azo. in Summa de fi
de instrumen. ¶. q̄ fit cōparatio, simpliciter recitat tex. positū.
dicens quod vna quidē colligitur ꝛ efficitur fides q̄d dicemus,
dicit Ja. de Belui. videtur hic quod de tali cōparatione indu
catur plena fides, ꝛ plena p̄batio. ꝛ hoc ipse p̄bat per hunc tex.
21 inducendo ipsum vt habetur hic per eum. ✠ Sed mihi videt
quod ista opi io, q̄ ex tali cōparatione fiat plena p̄batio, p̄bet
hic per hun ctex. aliter quā ipse, p̄bat. Nā hic dicitur q̄ sola cō
paratio literarum tabellionis nō sufficit, sed ex alia cōparatio
ne ꝛ cōparatione literarum testium subscribentiū. ꝛ cōtrabentiū,
vna quedā vndiq̄ colligitur, ꝛ efficitur fides quasi d. lz sola con
paratio tabellionis literarum nō sufficit ad plenā p̄bationem ta
men iuncta cum alia, scilicet cōparatione literarum testiū sub
scribentium ꝛ contrahentium oia ista simul faciunt vnā fidem
ꝛ vnā p̄bationem, scilicet plenam, vel possumus dicere quāte fi
des imponatur ex tali cōparatione iudicis relinquitur arbitrio
vt no. gl. in d. l. comparationes super verbo literis. Et p̄ hac
opi. facit tex in l. si vero moriatur. ibi, ꝛ omnino si putauerit. ꝛc.
j. e. ꝛ hic videtur ponere in arbitrio iudicātis quāta fides iponat
p̄ cōparationē, de qua hic loquitur, nam ille. ¶. si vero moriatur.
loquitur p̄z p̄z ie. ¶. si vero tale aliquid, parum facit tñ Jacob. ō
Bel. quod relinquit iudicis arbitrio, iudex debet esse arbiter.
adhibendo plenā fidem sed p̄cedens opi. q̄ inducatur plena,
fides videtur optime p̄bari. in ¶. si vero nullus ad tex. ¶. si ve
ro moriatur. ibi, ꝛ omnino si putauerit, ꝛc. respondere potes ex
ponendo literā, p̄out exponit Ja. de Belui. ✠ Quero pone q̄
b aliquis de longinquis partib⁹ iducit instrumentū in publicā
formā ubi p̄ducitur istrumētū negatur illud istrumētum, ita q̄
est op⁹ decurri ad cōparationem. cum sit de lōginquis partib⁹.
queritur q̄d iuris sit, ꝛ q̄n cōsuletur p̄ducenti instrumentum
ꝛ videtur quod sit recurrendum ad cōparationem alias instru
mento nō credatur, vt s. e. ¶. si vero moriatur, ꝛ. ¶. si vero nullus
Istam questionē formant. Doc. in l. cōparationes. C. de fide in
stru. in vj. ꝛ dicunt q̄ gl. in. dicto. ¶. si vero moriantur. ꝛz q̄ isto
casu stetur instrumento. ꝛ hoc dicūt gl. hic tenere per l. ij. C. quē
admodum testamen. aper. que hic non reperitur nam hic nō est
alia gl. niſi gl. super verbo, p̄z o se, que dicit in dubijs stari publi
co instrumento, quod est verum quando non reuocatur in dubi
um q̄ tunc recurrit ad cōparationem vt habes in ter. vt s. dixi
Sed illud quod dicunt doc. reperio tenere Azo. in Summa ei⁹
titu li. ¶. sed quid si p̄fertur ꝛ dicit hoc expeditum per dictā. l.
C. quemadmodum testa. aper. de qua questione vide Spec.
in ti. de instr. edi. ¶. restat. ver: sed quid si p̄ducitur vbi Spec.
allegat dictū Azonis. Ja. de Belui in. formatēt hic istā questio
nem post multa ꝛz q̄ si per tale instrumentū modicū ius auferat
tunc ei non statur, sed fieret cōparatio, vt in ¶. si vero moriatur.
ꝛ in ¶. si vero nullus. iducit p̄ hoc q̄ tāgitur in c. j. extra de cleri.
31 peregri. ✠ Quero pone q̄ ille nō negat instrumētum, sed ōt,
illū qui instrumentū scripsit, nō esse vel fuisse notarium, vel tabe
llionē q̄d ꝫ probare p̄ducens instrumentū. Dic vt no. p. In
centiū in c. i. extra de fide instrumento. ꝛ per Spe. in titu. de inst
rumento edi. ¶ restat. versi. quid p̄ducitur. ꝛ ver. scias. ꝛ vers.
41 illud autē ꝛ ver. seq. ✠ Quero per quem fiet ista cōparatio di
cūt⁹ judex committet inspectori perito ꝛ eius stabit
relationi vel ōt gl. q̄ ipse iudex ꝺz hoc inspicere, vt s. c. ¶. opoz
tet tñ ꝺz secum habere scriptorem peritum. Et sic patet ex hac
gl. quod cōparatio literarum ꝺz fieri cozā iudice. Et hoc dicunt
doctores esse tutius ipli no. in d. l. cōparationes. ꝛ s. de tabellio
nibus. ¶. nos autem. ✠ Ultimo. in ¶. q̄ si tabellio. no. gl. super ver. de
51 factum per ipsum neget manu sua scriptum, q̄ ipse nō poterit.
functus. ex qua no. q̄ si tabellioē effectus infamis ꝛ istrumētū ēt
testificari. ꝫta dicit hec gl. in si. facit ad id q̄ habetur in simili p
gl. ꝛ doc. in l. j. C. de test. quod no. Azo. in Summa de testato.
61 circa fi. ✠ Venio ad versi. de quibus. ꝛ quero de intellectu hu
ius ver. dic vt gl. ne dicit q̄ in tali insinuatione vel publicatio
ni est opus testibus p. r. l. in donationibus. C. de dona. ꝛ vide q̄
ibi no. gl. ꝛ doc. de ista publicatiōe vide Jn. in c. fi. extra de fide
inst. ꝛ Spec. in ti. de instru. edi. ¶. ostenso. vers. ꝛ q̄n. ꝛ no. totam

gl. q̄ querit, an talis insinuatio fieri poterit post litem cōtestatā. z quid operetur.

ADDITIONES.

a ¶ Circa p̄incip. Et ibidē vide que ad hoc dixi in apostil. Adde q̄ notauī in apostil. ad Bald. in alleg. l. fi. C. de asser. tol.

b ¶ Aliquis de longinquis partibus. Adde Georgiū Thomasinū. consilio suo viti. in cipien. dubitatur an instrumentū in lōgin quis partibus. ad fin. volu. v.

c ¶ In capitu. i. Et ibi vide que ad hoc habēt p But. z adde Lardina. in clementi. j. in tertia questione. de p̄curā. z Joā. de Imo in d. capitu. j. z Lantranc. in capitulo quoniā ꝯ de pbation. iiij. columna. z Jaco. de Pra. in. i. ii procuratoꝛe absentem quinta. colū in fine. ff. de procuratoꝛib. z Pet. de Suzar. i auth. z si Cer⁹ C. de fide instrm. z Salyce. in dicta. l. cōparatiōes allega. i text. z domin. Alexandr. de Imola in l. Herennius. ff. de decurio. z vi de Paul. de castr. in. l. scriniarios. C. de testamēt. milita. z cōsi. ccliij. z Francis. Tigri. in consilio incipien. factum tale est quidā p̄monit. z no. per dominū Felyn. i capitu. j. de fide instrumētoꝝ in quinta columna. circa medium. ibi z adde.

f ☞ Testium numerus adhibendoꝝ instrumento par est cōditio. vel q̄ multum sciant. vel parum.

2 Testes quando debeant cognoscere cōtrahentes. remissiue.

3 Verbum oporꝛet, ratione subiecte materie inducit. z non inducit necessitatem.

4 Maioꝛ solennitas requiritur, quando imperitus literarū ꝫbit, quam q̄ peritus. z ibi rationem assignat.

5 Tabellio quod non computatur in numero testium in instrumēto requisitoꝝ.

Oportet. Contractus celebratus in scriptis ab imperito literarū in ciuitate. z vltra libꝛā auri q̄ testiū. z tabellionis solēnitate idiget, ꝫctus vero sine scriptis. vel libꝛā auri non excedēs. vel in villa factus minoꝛi indiget solennitate. his obtinētibus in futuris casibus, nō p̄teritis. h. d.

1 ¶ Not. ex hoc. §. cum sua gl. sup verbo. inter q̄s in fi. q̄ par est conditio q̄ ad numerū testiū instrumento adhibēdum inter multum sapientes. vel parū scientes. ¶ Secundo not. casum, in q̄ requiritur q̄ testes noscant ꝫbentes. de quo habuistis in. §. ii vero absunt. z ibi dixi. §. de here. z fac. ¶ Ppon. oꝛ hic oportet vero. ꝛc. z sic innuit quod quis de necessitate cogatur tātū appenere solennitatem in instrumentis. ¶ Nam verbū oportet. in-

3 ducit necessitatē. vt. l. p̄ima. C. de l. Sed hoc vꝰ falsum. vt. s. eo. §. ii tn quis quā. Huius timoꝛe facta est gl. super verbo. oportet. sic video per istum text. cū gl. q̄ verbū oportet. de sui natura necessitatem importat. sed ratione subiecte materie necessitatē nō inducit. s. q̄ aliq̄n aliquid est, quod de sui natura nō importat necessitatem. aliquando necessitatem iducit. vt. s. tit. j. §. quod si mobilis. sup̄ versicu. licebit. ¶ Querit gl. q̄ est ratio quare plures

4 testes requiruntur cum contrahit imperit⁹ literaru. quā ꝫbit peritus literarum. Et dicit quod hoc inducitur in fauoꝛem imperiti, ne decipiat. Et istā opinionem firmat gl. in authen. sed nouo iure. hic sumpta. C. si certū petatur. Sed z. y. ibi dicit, quod vera ratio est. q̄ imperiti literarum de facili denegāt que i instrumentis continentur. z essent quasi inconuincibiles. nisi tanta solēnitas seruaretur. vt. s. de tab. §. primo. in fin. Dic hanc verā esse rationē gl. oꝛdina. hic super versicu. quin testes. quā tene menti.

5 ¶ Quero an numero quinque testium cōnumeretur z tabellio. Respond. hoc casu in numero testium non cōputatur. Et hoc exp̄esse videtur velle text. hic in p̄inci. dū. d. z testium. ideoꝛ tabelliones adhiberi. z ibi copulative d. de vtroq;. Numerus aūt testium declaratur. vt sequitur. Et han opinionē tz Jaco. de Belui. et gl. in authen. sed nouo iure. z Azo in Summa si certū petatur. §. ite z in mutui datione. Sed p̄cedens opinio. videt mihi verioꝝ. p būc text. vt. s. dixi. facit ad p̄dicta q̄ dixi. s. e. §. ſ. istra.

ADDITIO.

a ¶ Aut. l. p̄ima. Et ibidem adde adhoc etiam Barto. z in l. penultima. ff. de alieno. iudiciū mutandi causa facta.

f ☞ Testes quot requiruntur in contractu ab imperito ꝫbente. z quot quando peritus contrahit.

2 Contractus in scriptis quando fieri dicatur remissiue.

Ut autem. In hoc. §. est vna gl. super v̄rsicul. sanci-tum est. q̄ distinguit. z ponit omnes casus huius tituli. vsq; ad fi. z clarius quam ponat tex. cū hac gl. cōcoꝛdā. q̄ not. gl. in d. auth. sed nouo iure. z Azo in dicto. §. ite in mutui datione. z q̄ not. glos. in dicta. l. cōtractus. C. de fide in

3 strumen. ¶ Sed circa hanc gl. aduerte ad duo. ¶ Primo. q̄ gl. in certa parte videtur mihi coꝛrupta. z per erroꝛem scripta videlicet in versicul. sinaūt ponas. Ibi hue in ciuitate vel nō. vltra libꝛam auri. Nā illa verba iudicio meo debent vacare tāq̄ erroꝛe scripta. Nā si non est in ciuitate cōtractū. z tunc vetera iura seruantur. vt hic. in §. hec aūt. que vetera iura sunt. vt duo testes sufficiāt. nisi contractus sit. s. libꝛā auri. vt. l. fina. C. si certū petatur. z no. s. p̄i. in gl. ¶ Ite quod dicit gl. vel nō. vltra vnā libꝛā auri. adhuc male dicit. q̄ q̄n cōtrahit i libꝛa auri. tūc indistincte duo testes sufficiūt. z p̄s in primo membꝛo distinctionis huius gl. vt pꝛobatur in. §. vt autem. s. eodem. z sic ista verba debēt vacare. Et ad illa verba gl. que dicunt. si autem ponas q̄ vnum horum defuerit. vt q̄ a perito contrahit. subaudias in scriptis. vel sine scriptis. Et quod dicit vt contrahatur. subaudi sine scriptis. fuit tn̄ contractus factus in ciuitate. z vltra vnā libꝛam auri. z hoc modo ista gl. precedit. z concoꝛdan. cum aliis glo. s. alleg. alias esset falsa. vt. dixi. ¶ Secūdo. ad hāc gl. aduerte. q̄ vbi est factus vltra libꝛā auri. z ciuitate, subaudi a perito i scriptis vel sine scriptis. vel ab imperito sine scriptis. tunc est distinguendum aut lit pꝛiuata scriptura. z tunc dicit gl. q̄ forte sufficiūt duo testes cum tabellione. quam gl. bene notat. q̄ alie gl. q̄ tractant istam materiā. dicunt indistincte q̄ in p̄dicto casu tres testes requiruntur. Idem not. s. eo. §. ſ. z si instrā. q̄ est not. ad illam glos. z alias. quas ibi alle. in casu p̄dicto. de quo die vt ibi hoc enim non pꝛocederet. vbi contraberet imperitus literarum z in scriptis. z in ciuitate vltra libꝛam auri. quia tunc debent adhibere q̄n̄ testes. z vltra quinq; tabellio. vt. §. eo. §. ops not. z ibi dixi. z gl. tangit hic. Sed ꝫ omnia p̄dicta vꝰ q̄ indistincte quinq; testes requiruntur. sine sit peritus siue imperitus. si ꝫ fiat in scriptis. vt. C. de testi. l. testium. dic vt ibi no. vel solue. vt hic nota. Jaco. dic vt not. Hostien. in Summa ō fide instru. §. qd

2 sit effectus. ¶ Vltimo queritur. quando dicatur fieri cōtract⁹ in scriptis. Dic vt per gl. hic. z Azo. in. d. §. item mutui datione z in Summa de fide instrū. §. nunc de his. z gl. in l. testium. C. de testi. in d. authenti. sed nouo iure de quo per gl. z doctoꝛ. in. §.

a tractus. a C. de fide instrumentoꝝ.

ADDITIO.

a ¶ In. l. contractus. Et ibidem vide omnino Bald. in vj. col. in fi. hic. §. hic q̄ro verū q̄n contractus. z adde do. Soc. in cōsilio ciiij. incip. reuerende pr̄. ver. sed predictis nō obstātib. d. circa fi. in. ij. part. car. xliij.

¶ Hec constitutio interpretatur pꝛiorem constitutionem ō his q̄ ingrediuntur monasterium ꝛc. Rub.

Dictum. Est. s. in titu. de monachis. &l. lud q̄ ingrediens monasteriū se z sua dedicat deo ipso ingressu. verum quia recabatur in dubium an dicta cōstitutio habeatur locū i illis q̄ante legē illā fuerūt ingressi monasteriū ideo pꝛo illa dubitatiōe ponit hunc titulum.

Vt non luxurietur contra naturam. Rub.

f ☞ Jurare per membꝛa Dei quod liceat.

2 Blasphemare Deum dicitur qui iurat per eius membꝛa.

3 Statutum puniens blasphemantem Deum cōprehendit iurātē per eius membꝛa.

Pena peccantis contra naturā que sit remissiue.

4 Pena blasphemantis Deum vel sanctos que sit remissiue.

1 Jurare q̄ liceat p Deū z per ecclesiam z per crucem z alia.

6 Jurans etiam illicite tamen ex illo iuramento obligatur.

7 Sodomita an testari possit.

8 Victio iuxta quid importet remissiue.

Omnibus nominibus. Peccata contra naturam z blasphemiā ꝫ Deum z iuramenta per membꝛa Dei per banclegē pꝛohibentur. cōtra facientes vltimis supplicijs puniantur. h. d. ¶ Nota. ex hac cōstitu. §. z quoniā a-

1 de. ¶ Primo nota quod non est licitum iurare per membꝛa

2 Dei. ¶ Secundo quod talis iurans dicitur Deum blasphema-

a re⁹ vt pbatur ibi ab huiusmodi et alijs blasphemijs. et capitul. si ex forma statuti imponitur certa pena blasphemāti Deum iurans per membꝛa Dei tanquam Deum blasphemans debet puniri pena statuti. Id idem facit. j. q. questio. i. si quis per capillum. dicit text. ibi si quis per capillū Dei vel caput iurauerit vel alio

vel alio modo blasphemia ℔ Deum vsus fuerit, ꝛc. sic iurans p incubia Dei, dicitur blasphemare. ¶ Oppon. hic ꝺ̄ quod p peccato contra naturam magna pena imponitur. ℞ Ctra, imo vr quod alia pena imponat, non vlti. supplicij, vt extra de vit. ꝛ hon. cleri. c. vt clericoꝝ. de excessib. prela. c. clerici. Solue. vt no. i d. capi. xxvij. q. vij. c. flagitia. ¶ Oppo. ad fm dictū, ꝛ vr quod blasphemans Deum vel aliquem sanctoꝝ alia pena puniatur, vt d. c. si quis per capillum. Solue vt not. glo. extra p̄o male dicis. c. statuimus. super verbo. blasphemiam. vbi ille text. ℔ dicat hic. Vide q̄ not. in. d. c. si quis per capillū. ¶ Scō hic quero p q̄ licet homini iurare. Respōdeo per ecclesiā. ꝛ p Deū, vt habetur. q̄ p̄stat ab his. i p̄inci. C. ō episcop. ꝛ cleric. auth. sed iuder. xxij. q. j. capitu. considera, ꝛ cap. si aliqua. ꝛ lxij. dist. c. tibi domino. ꝛ per crucē, alia que habes extra de iureiur. c. ꝛ si Christus. ℣. iz. in gl. su p verbo, creaturā. ꝛ su p verbo, testis. ¶ ℔ aduerte, q̄ iz ge nō iuret per illū modū p quē ꝺz tā ex illo iura mento obligat, vt pbat i tex. d. c. ꝛ si Christ⁹. ℣. iz. versicu. ꝛ quā uis. ꝛ xij. q. ō. ij. monem⁹. ꝛ in eis no. que tene menti ppl. nō erit. ℣. diuus. fm vnam lectu. ℣. sed ꝛ si quis. de iureiurā. ff. ¶ Que rit Jacob. de Belui. an committens crimen cōtra naturā possit testari. ꝛ dicit q̄ nō. De quo dic, vt hic per eū. ℔z enim intelligi quando non fuit de crimine damnatus, alias si esset damnatus ꝛ p̄ dānatus p̄ tali crimine nō posset testari, not. Specu. de instrm edi. ℣. cō pēdiose. versicu. xiij. ¶ Quero, que sunt ciuitates que periunt. Dic vt habes de excessib. p̄elato. c. clerici, ꝛ de penit. distinc. j. capitu. sed continuo. ¶ Vltimo signa gl. ꝛ iuxta. ꝛ not. de versicu. iuxta. ꝛ habuistis. ℣. de appel. ꝛ intra q̄ tpa appel. de beat. ℣. ad hec. collatio. ij ff. ꝛ ibi dixi.

ADDITIONES.

1 ¶ Blasphemare. Ad quā materiā vide Ang. in l. j. C. si qs Imma. ꝛ do. Alex. de Imo. in l. apud Labeonē. ℣. ait p̄oz. de iniur. ꝛ Ludou. in sing. verticul. blasphemia. versicu. statuto cauetur, ꝛc. vbi ponit consi. ḋ. Pet. de ℘eru, ꝛ Jo. de Imo. in l. bis ver bis. ℣. de her. insti. ꝛ vide Bal. in cōsi. in statuto ciuitatis Castel li. ꝛc. ℔ quē vide Lud. in d. singu. verticu. illa q̄ōt. ꝛ vide Bald. etiā in consi. incipien. in felici patria mea, ꝛc. ꝺ̄. Soci. in cōsi. ¶ incipien. in p̄senti consultatione circa m ed. ij. colū. i. j. par.

2 ¶ Puniatur. Que autem sit pena p̄fati. c. statuimus. vide in Suma Ang. in versicu. blasphemia. versi. vij. ꝛ an ꝛ qñ sit remissibile. vbi vide in versi. ij. vbi ḋat intellectum ad illud Ubar. xij. c. Adde Tho. Ferrarū in suo tractatu cautelaūr cante. xxv. icipiē pēa blasphemantiū Deū. Berar. de ℘etra sanctū sing. suo. lx xxiij. incip. tene menti, ꝛ iskum in. l. iurisiurādi. ꝛ ibi dixi in apostilla ipsum. C. de rebus credit.

Vt liberti de cetero &. Rub.

1 ℭ Omne datum optimum, ꝛ omne donum perfectum, de sursum est a deo.
2 Manumissus efficitur ingenu⁹, ꝛ consequitur ius aureoꝝ. ꝛ annulloꝝ.
3 Decesso aliquo, ea omnia concessa videtur, que illud ad plenum facunt.
4 Ius patronatus ex ḋatione libertatis non perditur.
5 Opere obsequiales que ḋicantur, remissiue.
6 Patronus equalis patri ḋicitur.
7 Manumissoꝝ debet esse maioꝝ manumisso xvij. an.
8 Cause ex quibus quis in seruitutē reuocat que sunt, remissiue. Donatio ex quibus causis reuocetur, remissiue.
9 Filj patroni primi grad⁹ q̄ habent ius reuocandi in seruitutē.
10 Patronus. an reuocat in seruitutem filios liberti, ꝓpter ingratitudinem per patrem commissam.
11 Liberti ecclesie ob ingratitudinem, an reuocentur in seruitutem, remissiue.
12 Manumissi an p̄obata ingratitudine ḋicantur in seruitutē reuocari ipso iure, vbi quod per sententiam iudicis officio.

Perfectis. Si dominus seruuz qñq̄ manumittit, ciuez Romanum denunciat, ꝛ si quis ius annulloꝝ. aureoꝝ, ꝛ regenerationis ex ipsa manumissione manumiss⁹ consequitur patrono iure manumissionis p̄ omnia reseruato, nisi ab eo fuerit remissum. tūc enim ius patronat⁹ in hoc sibi reseruat vt ei reuerentia habeatur, ꝛ ex certis ingratitudinis causis licet in seruitutem reuocare. ¶ Item liberti ꝛ liberte p̄o ingenuis quo ad nuptias reputantur, ꝛ si dominus cum p̄opria serua matrimonium interuenientibus notabilibus instrumentis contrahit. ipsa ꝛ ex ipsa nati
1 liberti efficiūtur. h. ḋcit. ¶ Not. j. quod omne datū optimū, ꝛ omne dominum perfectum desursum est a Deo ꝛc. ꝛ est tex. j. q. ij. c. quāpio. ꝛ per. gl. l. nā. ꝛ Demosthenes. ff. de legi. ¶ Scō no. ex ℣. qui quod ille qui manumittitur efficitur ingenuus ideo q̄ ius an nulloꝝ aureoꝝ. ꝛ regenerationis cōsequitur ex ipsa libertatis ḋatione. Ex quo tex. cū gl. no. q̄ cū aliquid concedit ꝛ illa concessa videntur que illud ad plenum faciunt ꝛ alleg. gl. bonas leges, maxime. l. si qñ. C. ō bo. vac. lib. x. ꝛ quod ibi nota.
3 ¶ Tertio no. q̄ p hanc ḋationē libertatis ius patronatus nō perditur nisi ex p̄esse remittatur, tunc enim solum reuerentia ꝛ ius reuocādi i seruitutē certis ex causis patrono reseruantur
4 ¶ Quarto no. tex. ibi ꝛ hoc q̄ vocat. ꝛc. Ex q̄ habes que ḋz cātur. opere obsequiales quod facit p̄o matrimonio. l. si nō sozte. ℣. libertus ff. de con. inde. ¶ Quinto not. ter. ibi, q equalis q̄
5 patronus ḋicitur equalis p̄ri. ¶ Quero, ḋicitur hic in p̄in. nō locis. nō etatib⁹ q̄d vult hoc ḋicere. Dic vt no. gl super verbo etatibus. Insti. de libe. ℣. libertino. Vide quod ḋcit gl. q̄ requiritur quod manumissoꝝ sit maioꝝ xvij. an itellige vt no. gl. in ℣. sed cum liberta. Institu. ex qui cau. maio. licet. vide, infra spō.
7 larg. ℣. i. ¶ Quero vides hic certis causis fieri posse reuocationē in seruitutem liz. sit remissum ius patronatus que sūt hec cause ḋic vt in gl. super verbo, resti. quā no. ꝛ tene menti. ꝛ vide q̄ no. in l. ij. C. ō liber. ꝛ eoꝝ li. ꝛ vide ibi. ex q. cau. donatio revocatur que cause ponuntur C. de revoca. donatio. l. ij. ꝛ extra de do
8 natio. cau. ij. ꝛ ibi gl. ¶ Quero hic. ꝺz q̄ filij patroni habēt ius reuocādi in seruitutē, de q̄bus ff. lijs loquitur hic. Respōdeo de filijs p̄imi gradus vt l. sciendū. ℣. item in l. ff. de ver. signi. ꝛ ibi
9 no. in l. penul. C. de lib. ¶ Quero q̄d econuerso an patronus possit reuocare in seruitutem filios liberti p̄opter ingratitudinē commissā per patrē, Dic. vt no. gl. l. ij. C. de li. ꝛ eo. li. ꝛ in c. ij
10 ex̄ de reb. eccl. nō alie. ¶ Quero. quid de libertis ecclesie committentibus ingratitudinem. Dic vt habes. xij. q. ij. c. octaua dis
11 cussio. ꝛ de dona. ca. fin. ¶ Quero. an eo ipso q̄ est. pbata cā ingratitudinis isti manumissi sunt reuocati in seruitutē ipso iure q̄ legem absq̄ iudicis sententiam. Ja. de Belui, hic videtur velle q̄ sic ꝛ isti sūt dānati ipso iure p̄ l. eo ipso q̄ eoꝝ iudice est. pbata cā ingratitudinis, ꝛ anteq̄ iudex sētentiā ferat. Et p̄o hac opi. facit tex. ḋicēs in ipsū p̄imo restituimus habitū. ꝛ quod no. seq̄ tur tanq̄ indenoti in gratiq̄ cōuicti ꝛ l. damnati, ꝛc. Allj ḋcūt q̄ reuocantur in seruitutem per iudicis officiū ꝛ per eius sentētiā cā ap̄bata ingratitudinis, vt l. j. ꝛ pe. C. de li. ꝛ eo. li. vt l. hec lex itelligat scō millas Mā p posteriozes leges determināt aliq̄n p̄iozes l. nā ꝛ posteriozes. ff. de le. l. sciendū q̄ sa. cog. cōiuncta. aut. offerat ꝛ q̄ i eis no. C. de lit cōtes. ꝛ sic velit iste ter ḋicere q̄ facta pbatiōe ingratitudinis revocātur an restituāt ad p̄imū. statū seruitutis per iudicis sententiā ꝛ eius officium tā. quā dānati ꝛ ista opinio mihi plus placet quā, p̄cedens ꝛ ex hoc ℣. sumitur auth. sed hodie. C. de iure aur. annu.

Si quis. Ex isto ℣. sumitur auth. sed nouo iure posita sub l. vroz C. de nup. ꝛ corrigitur ista lex ꝛ et similes ḋicentes positum in dignitate nō posse libertā in vxorem accipere.

Apud quos opor. monachos causas ḋicere. Rub.

1 ☞ Judices ciuiles nō possunt esse iudices in causis monachoꝝ ꝛ monialium, sed episcopi.
2 Episcopi debent scire leges ciuiles, ꝛ quomodo.
3 Leges ciuiles etiam in foꝛo ecclesia seruari debent ꝛ qualiter, remissiue.
4 Cause monachoꝝ debent accelerari, ꝛ sacerdotaliter, ꝛ bene expediri.
5 Ratione delicti commissi in personā ecclesiasticam, quis efficit foꝛo ecclesiastico.
6 Depositio huius constitutionis ℔z locum tam i causa ciuili quā criminali.
7 Libellus in casu huius constitutionis qualiter formetur, ꝛ qs citabitur, remissiue.
8 Monachus p̄o quibus causis conueniri possit
9 Monachus quando possit agere etiam de iure Canonico.

Rem cognoscentes. Monachi, ꝛ moniales pro causis eoꝝ coꝝā episcopo debent conueniri, qui disponere debet an p se, vel alios debeant respondere. ꝛ secundum. l. ꝛ sacras regulas ꝺz. cognoscere ꝛ iudicare ciuiles, autem iudices talium causarum cognitionē nō habent pena ℔ facienti
1 b⁹. imminēte. b ḋ. ¶ No. j. ex ista cōstitutiōe, q̄ iudices ciuiles nō
2 pūt esse iudices i causis monachoꝝ. ꝛ monialiū, sed epis. ¶ We

cuedo not. q causa sit cum monacho, t libellus d'eo. ¶ Tertio not. q episcopi tenentur scire leges ciuiles cũ sint leges ciuiles debent iudicare. vt hic. de q not. p gl. C. de episco. t cleri. l. repetita. q qualiter sit intelligendum quod episcopi debeant scire leges, tangit Jaco. de Bel. hic. t docto. in authen. causa que fit cũ monacho. C. de epis. t cleri. hic supta dicã in. §. si vero. p crimi. J. de sanc. episcop. vbi gl. tangit. ¶ Quarto not. q leges ciuiles debent seruari in foro ecclesiastico. de q dic vt in. c. j. extra d ope noui. nunc. t ibi p docto. t vt not. gl. extra de regu. iur. c. ij. lib. 2o. vj. t vide q ibi tangit extra de arbi. c. ij. ¶ Quinto no. i ver. Iz etiã q causa monachoz ocbet accelerari, t honeste, t sacred otalit expediri. ¶ Sexto not. in versicu. executores, q ratione delicti cõmissi in psonã ecclesiasticã, quis efficitur de foro ecclesiastico, vt hic de quo p gl. in authen. itẽ nulla cõmunitas. episco. t cleri. ibi p docto. in d. auth. causa q̃ fit cũ monacho. dicã. j. d sac. epis. §. omnib⁹ aũt epis. ¶ Quero, an hec cõstitutio habeat locũ in calib⁹ ciuilib⁹, t criminalib⁹. Dicit Jacobo. de Belu. q sic. Dicit enim ru. causas dicere, t in nigro, in pluribus locis idem dr. ¶ Itez in p̃incip. dicit, si quidẽ &c, t sic sequit tã in crimina li q̃ in ciuili, argumen. et⁹ q no. l. causas. C. de trãsact. t j. l. j. §. j. ff. de testib. facit extra de verbo. signifi. c. ex parte. ¶ Quero quis citabit, t cui⁹ persona concipitur libeli⁹. Dic vt in gl. hic super versicu. interpellet. t in d. authen. causa. t. J. de sanct. epis co. si qs d aliquẽ. ¶ Quero, de quibus conuenit hic monach⁹. gl. j. in d. authen. causa tangi, t ibi latiꝰ per docto. not. J. de san. epis. §. quidem. ¶ An autem monach⁹ agere possit. Bl. su p dicto versic. iterpellet ponit hic. t in. d. authenti. causa. Quid aũt iuris sit de iure g anonico, an monachus agere possit, t cõueniri et an ratiõe delicti possit accusari. Dic vt. xũ. q. j. c. exped. ¶ Ite qũ delinquit, vel etiã p̃hibit, an cõueniatur ipse vel ecclesia: Vide q not. xj. q. j. c. de persona. Et de hoc an monachus p̃o delicto ab eo cõmisso ante ingressum, siue post ingressum, cõueniat, not. Specu. in tit. de reo §. j. ver. sed an monachus. t ver. sed nunqd Et circa omnia p̃dicta vide Specu. in titu. de sta. mona. i p̃nc. t quod no. Inno. in. c. j. extra de reiud. t Specu. titu. de actore. §. j. versicu. ite excipit. ¶ Quero, posito q libell⁹ possit fieri cõ monachũ, qs respõdebit, p eo. Bl. hic super. d ver. interpellet. t i d. authen. causa. dt q Abbas. syndicus, vel economus. Dic vt in gl. Iz Jac. de Bel. dicit, t bene iudicio meo, q episcopus dz disponere qualiter dz responderi an per se, vel p alios, vt pz in. §. ij. ibi, ille vero mittat. &c. t pz hic in rub. hui⁹ titu. t J. de sanc. epsc. §. monachis. i p̃incipio. ¶ Quero, an cõ collegiũ possit libell⁹ cõcipi nomine monachi. Dicta gl. hic. t in d. auth. causa dt q sic Jaco. dicit q ille. §. 2rium ostendit d hoc an ille. §. p bet, dicã ibi. An aũt monachus possit iurare de veritate dicenda: Dicta glo. hic, t in d. auth. causa. dicit quod sic. de quo per gl. in l. ij. §. q ob seruari. C. de iura. cal. An aũt sua respõsio debeat nocere eccle sie, vel Abbati. Dic vt not. gloss. in capitu. dubiũ extra de elect. ¶ Quero, an iurabit d calumnia monachus. Dicta gl. h. d. q non, sed Jaco. dicit q si monachus est in iudicio per se, t suo nomine causaz agit, ipse de calumnia iurabit, cũ tũc sit tãquã p̃ncipalis persona in iudicio. vt. §. monachis. J. de san. epis. ¶ Nec obst. q monach⁹ nihil h , qz pauper⁹ nõ excludit iudiciũ Iz qũã tum ad executionẽ sententie iudiciũ debilitet, hinc est q inops condemnatus. in carcerẽ detruditur. vt. l. j. C. qui bon. ced. poss. ¶ Quero nunqd monachus possit conueniri. Et pone q sententia lata est. in quibus rebus fiet executio. Hanc. q. formatur gl. in §. si quis contra aliquã. J. de sanctiss. epis. ¶ Quero qd de monachis exemptis, sub quo conuenitur. Dicitur in gl. sup d. versi. interpellet in fi. t in d. auth. cã q sub Papa de q dic vt in gl. vj. q. iij. c. placuit. de p̃riui. cred. c. tuarũ t per Inn. in e. tit. c. recipim⁹. t c. ex oꝛ. t vide qs habes hodie in c. j. de p̃riui. lib. vj. ¶ Quero in hoc §. pe. dicitur hic, de cautela iudiciorũ, &c. quid vult hoc dicere. Dic vt in gl. super ver. cautela. t no. fi. gl. vbi dicit qd qdã dicũt quod hoc casu dz recipi pign⁹. ¶ Quero an iudex per se in decem libris auri t officiales in alijs decẽ condemnabuntur. Bl. tangit in d. auth. cã. Dic vt ibi per doct.

ADDITIONES.

a ¶ Quod sic: Adde Bal. in addi. ad Specu. in ti. de reo. ver. monachus. an possit.

b ¶ Libellus. Ad quod vide Fel. in c. causam. in p̃in. j. colũ. de p̃oba. t quod per eum etiam in c. J. t Bl. de re iu. columna quarta in fi. versi. ó libello t vide Bal. in l. aditio. ff. de acquirenda. hereditа.

c ¶ Ingressum tunc coram quo conueniatur vide Lar. in cle. j. §. qz vero. viij. q. de statu. mona.

De Quæstore. Rub.

1 ☞ Dominis agricolarum sũt cõstituti iudices a lege itez suos agricolas.

2 Jurisdictio inferioris devolvitur ad superiorẽ, si inferior negligit vel denegat facere iustitiam.

3 Baiulus non citat aliquem ad iudicium sine p̃cepto.

4 Falsam ambaſiatam facies qualiter puniatur remittitur.

5 Validi t potentes quãdo compellantur ad aliquam artem exercendam.

Cum dei. Officium questoris requirẽdis personis in vrbe Constantinopolitana manentibus consilitꝰ, t iquirit q sint, t vnde venerint, t qua occaliõe, t cuius sint, vtrũ si t Cõstantinopolitãe ciuitatis sint ciues, eoꝝ causas, t negotia, celeriꝰ, et pedire extraneo ad suas p̃ouincias. cũ suis remittere, t alios expellere, t validos, t potentes operari facere, exceptis omnibus infirmis corporis, que dimitti debebant. pena d facientibus imminẽte. ¶ Not. versic. vero forsan. §m Jac. d Bel. q d̃ agricolarũ sunt cõstituti iudices a lege inter suos agricolas, vt p̃z in d. ver. t sic est arg. §m q d̃s inter suos vasallos sit iudex. de quo in, t. col. de p̃oꝛi. seu. alie. per Fede. c. vnico. §. penulti. Sz certe iste text. non vr hoc probare. Nã illa verba, q a nobis statuti sint iudices &c. vr debere referri ad verba auditoꝛes litis, que precedũt vel ad verba que ibi sequunt, ipsi adhuc differãt. t c. cũ enim in versi. si vero forsã, ad resultationem dicatur de agricolis, qui cũ dominis cõtendat, dz esse d̃s iudex in causa p̃opria. vt. C. ne quis i sua can. Nã si d̃s contendit cũ feudatarijs suis non cognoscit de illa cau. ij pares curie. vt. d. §. pe. t q plene not extra de iudi. c. ceterũ. ¶ Item dicit de illo qui est arg. i d. §. si vero forsã. t q iudex inferioꝛ iustitiã negligit vel denegat facere suis subditis. q iurisdictio devolvetur ad superiorẽm. Facit ad hoc. si de inuest. inter dominum t vas. lius cita. c. j. t circa q vide etiam q no. in d. §. pen. t d. c. ceterum. ¶ Nota in ver. si vero aliqui. aut i hac, &c. ibi. sine iudiciali p̃cepto. q balius nõ põt citare aliquem ad iudicium sine iudicis p̃cepto. vt hic. Idem. C. de exhi. re. l. fin. t ibi per doc. t qualiter puniatur faciens falsam ambasiatã. dic vt no. Spe. in tit. de executio. §. j. versic. sed queritur qualiter. ¶ Oppo. ad versi. si vero balius terre, &c. videtur q validi, t potentes non debeant cõpelli ad exercẽdũ artẽ. vt C. de mẽd. validi. leg. j. lib. xj. Bl. solvit ibi, vel dic, hic loquit i ciuibus. ibi in extraneis. vr hic distinguitur. ¶ Ultimo not. gl. huius cõstitutionis, que est super versicu. reparare. t que incipit. arg. &c. Et dic vt in ea t dixi in. §. semper, alleg. in gl. Barto.

ADDITIO.

a ¶ Precepto. Adde Fely. in. c. j. de iud. in. v. colũ. statim post med. vbi plene. t no. d. Ale. de Imo. in l. sciẽdũ ver. ob. a. in. l. noie. ff. de fal. nisi consuetudo sit in contrarium, vt ibi t Bal. in l. si qñ. C. de testa. t adde Jo. de Imo. in. c. cum parati de app. t Tan. in summa. de cita. q. v.

Constitutio, quæ de dignitatibus, &c. Rub.

1 ☞ Consulatus, t patriciatus faciũt quem sui iuris etiã administratione non accedente, secus in alijs.

2 Dignitates liberãtes a curiali fortuna, liberant a patria potestate que sint. remissiue.

3 Filius emancipatus mortuo auo nõ revertit i potestatem pris. Filius liberatus a patria potestate pp dignitatem mortuo auo patris potestatem repertitur.

4 Omne bonum optimum, t omne donum perfectum, de sursum est a Deo.

5 Electio sola quando tribuat ius electi.

6 Electio, que regrit superioris cõfirmationẽ qñ sola tribuatius electo, t ibi quid p̃latura.

7 Electo ante confirmationem quando liceat administrare.

8 Princeps ante confirmationem, t coꝛonationem quam authoritatẽ habet.

Quicquid. Dignitas consulatus, patriciatus, a patria potestate liberat, sola dignitatis collatiõe, t gñt omnis alia dignitas, que a curiali fortuna liberat q a patria liberat potestate h. d. ¶ Nota. qõd ex sola collatiõe dignitatis patriciatus, t consulatus, go efficitur sui iuris, vt hic in p̃incipio. In alijs vero dignitatibus omnia administratione accedente. vt hic. in §. nũc autem. versicu. dicimus autem in ipsis sedibus. &c. t not. gl. in versic. nã si sanctimus super versicu. codicillis. ¶ Scõo nota. in. §. generaliter. q omnis dignitas q̃ liberat a curiali fortunã, liberat a patria potestate Que aũtẽ sint dignitates, que liberant a curiali fortuna. habes i text. l. fi. C. d decur. lib. x. ¶ Tertio no. in. §. illud. q Iz quãdo filius exeat

lius exiuit de patria potestate per emancipationem.filius eius, qui remanit in aui potestate non redeat in potestatem filij emã cipat,si auus moritur,vt Institu.quib⁹ modis.ius pat.po.sol. §.primo.in fi.ec⁹,qñ filj⁹ exiuit de patria potestate pp dignitatẽ adipiscatur,vt hic.z not.in dicto.§.primo institit.quib⁹ modis i⁹ pat.po.sol.z in l.li pater filio.ff.ꝺ adop. ¶ †Alti.not.text.ibi,q nã omne bonũ,ꝛc.ad quẽ text.facit extra ꝺ p̃uil.c.fin.z ibi no. z.xxv.ij.c.j.z.§.3.vt liber.dece.in p̃incip. ¶ †Et no.q.3.ꝺ.di xi q̃ q̃ sola collatiõe dignitatis i⁹ tribuit,an hoc sit verũ,z text. in veric.nũc aũt facit p̃ z ꝺ.ad hoc etiã facit,l.fina.C.de dec.li.b20.x.z institu.quibus modis ius pat.po.sol.§.filiũssa.§3 q̃ sola electio non tribuat ius electo,no.i.l.ex eo.tẽ.ff.de test.mil.alibi.not.gl.q̃ sola electione tribuatur iurisdictio,§ nõ effect⁹ iurisdictionis,ita not.i l.p̃uato.z.C.de iurisdictio.omniũ iudic. z de cõdi.z demostra.l. Publius.in p̃incip.C.de cõsu.l.fina. lib.xj.z alibi vt q̃ ex sola electione acceptata ius non tribuitur nili ceperit administrare,vt videbitis.§.de admi.§.illud collũ. vñ,quid dicendũ:Putarẽ sic dicendũ. Aut loquimur in maximis dignitatib⁹,vt patriciat⁹,archiepiscopat⁹,z tũc ex sola electione plenũ ius tribuit vt hic i.§.primo.z.j.nã si sancim⁹.z ibi not.gl.sup versi.cõdi.z.§.filiussami.z.C.ꝺ episc.z cle.auth.§ episcopalis dignitas.z ibi not.gl.sup versicu.honoratis.z l.fin. in p̃inci.C.de deci.li.x.z qõ not.in dicto.§.filj⁹.q̃ intellige cum acceptatione,vt not.in.l.fin.C.de cõsu.lib.xj. Et ita intellige gl. l. Publius.ff.de cõdi.z demostra.in p̃in. Ad hoc facit extra ꝺ elec.c.cũ inter i fin. Aut loquimur i alijs dignitatib⁹ minorib⁹, et tunc dignitates non habent administrationẽ annexam.z tunc quid cõsequat electione,z acceptatione,habuisti.ꝺ.vt ozd.prefe.circa p̃inci.z in fin.z habes in ꝺ.verticu.nã si sancim⁹,iqua tum dicit de illo qui est effectus cõsularis,qui hz spẽ administrãꝺi.vt not.in gl.super versi.cõsulares. Aut hz administrationem annexã.z tũc electo ex electione.z acceptillatione ego puto qꝺ tribuatur ius ipsi⁹ dignitatis,z ius administrãꝺi.§ tale ius non tribuit effectũ,nili cũ cõpetit exercitiũ ipsi⁹ administratiõis qꝺ intellige cũ administrare posse ceperit. Et ita intellige ꝺ.§.nũc aũt ibi.z insuper singulis ꝛc.z sequitur postea.z operibus agnitis,z ita loquitur etiã.§.vt ozdi.prefe.§.j.z ita intellige ꝺ administ.§.illud q̃ not.gl.sup versi codicillos.z q̃ not.in.§.filiussamilias in gl.q̃ incip.hoc est speciale.z.j.co.ver.nã si sancim⁹.super ver.codicillos.z quod not.i ꝺ.auth.§ episcopalis.in gl.q̃ est super.ꝺ.ver.honoratis. Predicta locũ habẽt in electione,que nõ requirit confirmationẽ superioris. Et ita intellige qꝺ ꝺixi ꝺ episcopo,vt patet in §.palã.j.co.ot enim,ipsa ordinatione Si enim loquimur in electionib⁹ que requirũt superioris cõfirmationẽ tũc quid iuris sit gl.ꝺ.l.p̃uato.z.C.de iurisdi.om.iud.ꝺicit q̃ ex electione subaudi,z acceptillatione,vbi inuitus nõ cogeretur querituꝛ ius,sed non exercitiũ iurisdictionis.† Itez ꝺicit gl.qꝺ ex electione queritur i⁹ prelature,z admãistrãꝺi.§ nõ exercitiũ prelature administrationis. Ita not.li.iij.ꝺist.c.quãto.z vide gl. j.de cola.§.ad hec prohibemus.alleg.hec.z ibi ꝺicã. Nec obst. predictis in quãtũ ꝺixi q̃ nõ cõpetit exercitio iurisdictionis,z administrandi ante confirmationem q̃ habuistis.ꝺ.de defun.ciui. §.si cadere.ibi.z suscipere ꝛc.q̃ intellige vt ꝺixi ibi.† Et ꝺ hoc an electo ante cõfirmationẽ liceat re ipsa administrare,vide Innocen.in.ca.transmissã.extra de elec.z in.c.cũ sup extra de cau. pos.z pue.z in.c.proposuisti.extra de cõce.preben.† An aũt pn cipe ante cognitionẽ,z cõfirmationẽ factã p Papã habeat iurisdictionẽ,vt exercitiũ iurisdictionis vt possit p̃uilegia cõcedere legitimare,z alia facere,Jaco.de Areti.disput.quã disputationem refert,p. yn.inl.bene.a Zenone.C.de quad.pres.z viꝺ q̃ ꝺicin.l.fin.in p̃incip.C.de cõsu.lib.xj.

ADDITIONES.

a ¶Cuius.Quare autem ius acquiratꝝ electo,vide copiose z not. p yay.in.c.cum Bartoldus.de iudi post p̃inci.ver.quale aũt ius et q̃ ad materiã ibi ꝺixi in apost.z per Jely.in.c.sup his.de acc.in.j colum.versi.z in quantum.

b Jurisdictionẽ. Vide Pau.de castr.in cõsil.cv.z Oldr.i cõsil. clxx.

1 ¶ Beneficium i rescriptis quando late,z quando stricte,iterpretatur.

a Illud. Oppo.z vꝺ q̃ in rescriptis beneficium ꝺebeat iterpretari stricte,vt e.tra de reseri.c.significante.et c.nonnulli.§.i.z.c.significaui.eod.tit.l Sol. Aut loquimur i beneficijs.z ista sunt largissime interpretanda.vt hic. Aut in rescriptis,z sunt stricte interpretanda,vbi sunt rescripta stricti iuris, que emanant super delictis,que sunt potius restringenda q̃ larganda.vt.ꝺ.c.significante. Sz hãc solu.oppo.q̃ beneficiũ nõ sit plene nec large interpretandum,vt extra de reseri.c.si gratiose. lib.vj. Solu ibi loquit in beneficio ambitioso,hic vero non.

ADDITIO.

a ¶Stricte. Vide ad hoc Jely.in c.cau sã.viij.colum.versi.tertia declaratio de rescrip.z q̃ ibi ꝺixi in apost.

1 ¶ Sacerdoti vt liberet quẽ a patria potestate quale esse ꝺ beat.

a Palam. Oppo.per l.sacrosancti.C.ꝺe episco.z cle.Sol. illa cogitur per istum.§.z ideo super illa posita est auth.sed episcopalis dignitas hinc sumpta. ¶ †Quero an aliud sacerdotium liberet quẽ a patria pote.Doc.in ꝺ.auth.sed episcopalis tz q̃ nõ cuius contrarium determinat gl.ꝺe eta.et qualita.c.indecorum.

ADDITIONES.

a ¶Sacerdotium. Addꝺe Dy.in re.decet. Panor in c.constitut⁹ nu.iij. extra de resti.in iteg.z plen⁹ in c.cum volũtate nu.viij.in ver.speciale.z est in episcopatu.extra de senten. excommuni.et ꝺixi post Bal.in l.sacrosancte nu.j.versi.episcopalis autẽ dignitas.C.ꝺe epis.z cleric.

De iudicibus. Rub.

1 ¶ Imperitus causarũ non põt esse iuꝺex ꝺelegatus.

2 Judex ꝺelegatus an habeat assessorẽ qualiter.nu.6.

3 Judices non ꝺebent omnem causã committere consilio sapientis.

4 Imperiti literarũ an possit esse iudices q̃ sic etꝺelegatis nu.7.

5 Illiteratus iuꝺex qualiter formet sententiam.

Azenone. Judices ꝺelegati a p̃incipe ciuitate nõ ꝺebent esse periti rerũ negotij⁹ experti,vt causas p seipsos ꝺicãt,z cognoscant. Judices quoq; ordinarij per suos assessores negotia §m.l.explicant z ꝺeterminant z cõtra occupationẽ per p̃sentiam suorũ assessorũ supplent. ¶ Item predicti iudices ꝺebent sedere mane meriꝺie,z vespere.z appellationes ab eorũ sententijs interpositas suscipere cognoscentes per eos quibus nostre leges causarũ cognitionẽ cõmittunt.h.ꝺ. ¶ †Et p̃incipi huj⁹ cõstit.no.ꝺuo. ¶ †Primo q̃ illiteratus z iperitus causarũ non põt esse iuꝺex ꝺelegatus Secundo no.q̃ iudices ꝺelegati nõ ꝺebent hre assessores sed ordinarij.q̃ sic qualiter sit intelligẽꝺũ.j.ꝺeclarabo. ¶ †Tertio not. ibi sed siue reos querere.ꝛc.ar.z tra iudices q̃ qualibet questionẽ committunt cõsilio sapientis.ꝺe qua questiõe ꝺicit no.Ja.ꝺe Are.in l.ille aut ille.cum in verbis.ff.ꝺe leg.tertio.z antequã veniamus ad alia p̃imo ouo no.per modũ questionis.Et p̃imo,

4 quero †an imperiti literarũ possint esse iudices.gl.hic sup ver.

a habere ꝺicit q̃ illiterari possint esse ordinarij iudices.Et rõ quia habent assessores,vt patet in versi.in ostris administratoribus Si vero loquimur in ꝺeleratis,tunc aut illiteratus est ꝺelegatus a p̃incipe sciente.z potest esse iuꝺex qz videtur cũ eo ꝺispẽsare.vt l.quiꝺã cõsulebant.in fi.ff.ꝺe re iu. Aut est ꝺelegatus a p̃incipe ignoranter.vel ẽt ab alio tunc nõ tz ꝺelegatio.vt hic in versicu. nõ igitur,Non ob.l.certi iuris.C.ꝺe iuꝺi.q̃ licet ibi loquatur. ꝺe milite.non tamen est illiteratus.vel est ibi speciale intermilites vt illiteratus,z imperitus miles inter eos possit iuꝺicare, sed inter alios secus.vt hic. Ultimo ot gl.super.ꝺ.ver.habere q̃ ibi licet sit illiteratus tñ hz experimentũ causarũ,et naturele. ꝺescriptionẽ z hanc opinionem tenet Specul.in titu.ꝺe iuꝺi.ꝺe le.§.excipi potest versi.item q̃ illiteratus. Istam enim opinionez tenet gl.in cap.suscitans extra de rescrip.circa q̃ vide gloss. in ꝺicta.l.certi iuris.z l.fi.C.ꝺe sen.ex breuic.recit.z tãgitur per gl.in c.fi.ꝺe regulis iuris lib20 sexto.z doctores in l.certi iuris p̃ꝺicta.z in ꝺ.l.finali. tenent quod illiteratus potest esse iuꝺex, sive sit expertus.causarum.sive non.z sive sit ordinarius sive ꝺelegatus.z hoc puto verũ cum non videatur rõ ꝺiuersitatis inter ordinariũ.z ꝺelegatum vt ꝺicã.j.pri.q. Adhunc textum i §.nos igitur potest responꝺeri.quã hic loquatur in ꝺuodecim iuꝺicibus ꝺelegatis in vrbe.Romana,qui p̃opter eorum industriã eligunt z ideo ꝺebẽt esse itestati.z in negotijs experti,vt no.gl.

5 super versi.nostris. ¶ †Qualiter autem illiterati formet sententiã cũ opus sit eã in rescriptis ferri.Dic vt no.gl.i ꝺ.l.fi.C.

6 ꝺe senten.ex breuic.recit.z ibi per doctores.z in l.certi iuris.z. alle. ¶ †Secuꝺo quero an iuꝺex ꝺelegatus posset habere assessorẽ,hic videtur ter.q̃ ordinarij tãtũ possit assessorẽ habere nõ ꝺelegatus vt hic in ver.nos igitur.z in versi. nostris.z istud tz Ja.ꝺe Are p hunc tex.vt z.p.refert in ꝺ.l.certi.Sed in Jurij⁹ viꝺetur veritas q̃ iuꝺex ꝺelegatus possit habere assessorem.vt §.vt ꝺefun.siue fune.ze.§.illud.z §.alios autẽ col.v.Nam ob hic ter. q̃ loquitur specialiter in.rũ.iuꝺicibus ꝺelegatis in vrbe Romana qui p̃opter eorũ industriã eligũt.vt §.ꝺixi.z isti nõ ꝺz habere assessorẽ.vt hic alij vero lic.vt in Jurijs.z illã opi.tenẽt ꝺoc.i aut.ad hec C.ꝺe iuꝺ.supta ex illo §.illud.z no.C.ꝺ epis.z cle. aut. cã q̃ sit cũ monacho.z hoc puto verũ q̃ possint habere assessorẽ ꝺelegati habetis casũ expssũ i statutũ.§.assessorẽ autẽ ꝺ resti.vi.

7 Per hoc puto q̄ sicut iudices ordinarij possūt esse illiterati. ita iudices delegati, cum vterq; possit assessorem habere. z per consequens nō est ratio diuersitatis inter ordinarium. z delegatū. Nec obstat. pdict⁹ text. j. co. ſ. li qs aūt, vbi videt velle, q̄ ibi duodecim iudices delegati possint habere assessorē, q̄ respondit vt ibi dicam. Demō ergo ad. ſ. li quis autem.

ADDITIO.

a ¶ Iudices. Ad saturitatem vide latissime. z not. Felyn. in. c, scisscitatus. v. colū. versū. illiteratus de rescrip.

1 ☞ Pedanei iudices, qui sint. z q̄ dicantur.
8 Delegati a principe in vrbe Romana vel cōstantinopolitana q̄ possunt habere assessores. z nu. 3.

Si quis autem. ¶ Quero de intellectu h⁹. ſ. dicunt quidam quod cū. ſ. i. ſ. vetus igitur. huius. z sit dictū de maioribus iudicib⁹ qui sunt q̄tuor. z de minoribus iudicibus qui sunt octo. Imperator ōt q̄ li dicti maiores iudices volunt, possint causas delegare alicui ex
1 illis octo iudicib⁹, non alijs. Dicit gl. ⁺ q̄ eos octo iudices minores vocat pedaneos officio. z dignitate. z. redo q̄ velit dice. q̄ sūt pedanei officio. z dignitate. z sūt pedanei ratiōe officij par ui. z ratione parue dignitatis quā nullo modo habent magnā, sed habent inodicā. Alij vero. l. decē iudices. ſ. maiores iudices erāt pedanei officio ratiōe parui officij q̄ habebāt. ſz non erāt pedanei
2 ratiōe dignitatis, q̄ illam magnam habebant. † Et pm̄ istam lectu. habes hic casum quod etiam isti iudices, qui delegātur a pn̄cipe in ciuitate Romana, vel ✠ constantinopolitana possint habere assessores, vt patet in exceptionibus quas ponit text. ibi cōsiliarijs suis. Et sic patet q̄ isti iudices habeant consiliarios, qui consiliarij appellant, assessores, vt. d. ſ. alios. not. ſ. vt defun. seu funera eorū. z. c, pbatur versi. z nostris administratoribus. z. c. ſ. eo. Et pro ista opinio. facit. ſ. pxi. ſ. versicu. inter hos. vbi patet q̄ vn⁹ existis iudicibus h⁹ cōsiliarū assessorem. Alij dicunt q̄ hic vocat iudicem magistratum. z sic hic loquitur d̄ iudice ordinario. Et ista opinio, videtur tenere gl. super verbicu. iudiciū. ibi in nouellis. z. z super verbo, particulares. in fin. gl. z pm̄ ista lectu. iste. ſ. non est d̄ id quod dixi. ſ. pxi. pm̄ docto. Nō obst. text. q̄ dicit, nisi consiliarijs. z. c. qui cum loquitur de iudicibus ordinarijs, non est dubium quod possunt assessorem habere vt. ſ. ver sic. z nostris administratoribus. z. c. Bl. in super verbicu. iudiciū. i fin. dicit hunc. ſ. esse coarctādum tantum ad magistratus populi Romani. z ad iudices constitutos a pn̄cipe delegatos in ciuitate Romana, vt isti volentes delegare de legēt, vt hic dō. Et sic in eo q̄ dicit de iudice a pn̄cipe ꝯstituto ciuitate Romana, iste.
ſ. esset d̄ opinio. docto. de qua. ſ. dixi. ¶ Quid dicemus: putare posse ſustineri quod etiā isti iudices delegati a pn̄cipe in ciuitate Romana possint habere assessores seu cōsiliarios. Non
3 obstat. ſ. j. ſ. eo. qui vr velle d̄ ciū. q. posses dicere q̄ quod ille text⁹ hoc non probat, sed dicit quod isti iudices delegati a pn̄cipe in ciuitate Romana non debent esse illiterati. z non habentes cautelā experientias, sed debent esse pertti z literati. q. alias esset d̄ decus. Reipubli. Romano. z. li tales persone de litib⁹ cognoscerent, quos oportet ab alijs discere quid iudicare debeant. nō aūt negat quod li sit delegatio personis literatis, expertis in causis q̄ illi nō possint suos assessores habere. z hoc apparet in ver sic. i hoc Marcellū. ſ. pxi. vbi exp̄resse d̄ q̄ Marcell⁹, qui est vn⁹ de duodecim iudicibus delegatis in ciuitate Romana, vtitur cōsiliario. z sic pm̄ hoc omnis delegatus in quocunq; loco posset idi. suncte habere suos assessores. z hoc ut dictū saluā meliori declaratiōe. ¶ Quero. z oppo. ad versicu. nisi cōsiliarijs. Et videt q̄ tunc examinatio nō possit cōmitti cōsiliarijs. vt. ſ. de defun. seu fune. ſ. illud. Sol. p tunc iste. ſ. intelligitur de magistratib⁹ ordinarijs tantū. tunc ipsum intelligi pm̄ illū. Si vero intelligim⁹ in iudicibus delegatis a pn̄cipe in vrbe Romana. tunc gl. sup versicu. particulares soluit altero de quatuor modis. Tene secūdam vel tertiā solutionem. z pm̄ istā lectu. p tot loquit in delegato habes hic quod etiā isti delegati a pn̄cipe in ciuitate Romana possunt habere assessores. z facit. p opinio. quam dixi. ſ. pxi. ¶ Ultimo p̄ dicto. ſ. li quis autem. vide gl. in. c. super q̄stionum. extra de offic. del. in gl. super verbo, nisi causa in pncip.

1 ☞ Judex matutino, meridie, z vespere, sedere d̄z.
2 Judex de voluntate partium iudicare p̄t de nocte, alias non.
3 Verbum continue, in teste qualiter intelligatur.
4 Dictio mox, qualiter intelligatur.

Sedebunt. Not. ex isto. ſ. quib⁹ horis iudex sedere
1 debeat. ¶ Oppon. z videtur q̄ iudex non possit sedere horis vespertinis nec iudicare q. licentiet est magistratus populi Romani tali hora i publico cōparere. vt. l. n. ſ. z q. magistratū. ff. de offic. iur. gl. sup verbo. mox. soluit duobus modis. ¶ Prima solu. tenetur in. l. 3ria. sed ad secūdā aduerte. q. ista videtur omnino falsa vt ex p̄dictis patet vesperas, q. pm̄ hoc sequeretur quod etiam verbā matutino, sic intelligeretur. z nō se. quereť q̄ nocte d̄ deberet sedere. Ista enim tria verba matutino, meridie. z vespere ponuntur copulative. debent ergo exponi vt denotent horas, in quibus iudices debent
a sedere. z hic p̄cedēs opinio videtur verior. vel solue vt nota. gl. in capitu. consuluit. extra de officio. de lega. super versic. gratiā
2 in fin. gl. ¶ Querit gl. sup verb. matutino, an iudex possit iudicare de nocte. Bl. d̄ q̄ de nocte p̄t iudicare de volūtate, sed de die de necessitate. sed gl. in l. more. hic allegi. dicit indistincte sentiā debere fieri de die. De qua. q. dix vt not. gl. in d. cap. consuluit. super verbo tenebras. z illā sententiā approbant Hostie. z Joan. An. lz Innocē. videat cā impugnare. z de hac. q. tāgit d
3 docto. in nō mino. z. c. de transact. ¶ Ulterius hūc. ſ. cū d. cō tinue. Jacob. de Belvi. inducit in argument. pro teste dicēte vidi talem cōtinue possidere, quod istud nō sit intelligendū continue, ita quod omīm puncto tēporis videat possidere. De q̄ ſtio Dyn. ponit in. l. prima. ff. soluto matrimo. Et p̄ ista opinio. facit optime. text. de conditionib⁹ z demonstratio. l. si qs ita legauerit. z melio⁹. ff. de edil. edic. l. si quid venditor. in fin. princip. Et p hoc vide expositionē quā facit gl. sup verbo. assidu. xxvij. distinct. capitu. de quibusdā. ¶ Ultimo. q. hic d̄ mox. z meridie. q
4 liter ponat istud verbū mox. primo vide gl. in l. fructus, ff. soluto. matrimo. et ff. de verbor⁹ obligationib⁹. l. prima. ſ. q̄ presens
b z quod no. Speculator. de disp. z alleg. ſ. post hoc. versicu. de mox. o incest. nup. ſ. z de hac dictiōe vide gl. xx. quest. ij. in qualibet. z extra de electio. c. q. propter. super versicu. mox.

ADDITIONES.

a ¶ In. c. consuluit. Et ibidem ad hoc vide Fel. in fi. pen. colum. versic. gl. super versi. tenebras.
b ¶ In l. fructus. Et ibi vide Dyn. z gl. i. l. si pupilli. ſ. idem ait. ff. de neg. gest. z Bald. in. l. Balb⁹. ſ. ille casus. de lib. z post. z in l. ij qs hrs institutus. d̄ acqui. hered. z i d. ſ. q̄ psens. alle. i text.

1 ☞ Forma rescripti per iudicē seruanda est, z ab ea non recedit⁹. sed de partium consensu licet.
2 Acta iudicū debēt esse in scriptis, nō q̄ sit necesse q̄ fiant in scriptis. sed bene in scriptis redigi debent.
3 Contumax quando appellet z quis.

Audient. Judices delegati lites audire debent secundum formam rescripti, z appellationes susscipere de omnibus, quibuscūq; exceptis, ad quas appellationes
initiandas duoz̄ mensū spatiū concedit. Itā sportule, de lis ūptus exigi debent, tantum modo pm̄ formā iure traditā vnoꝝ iudice duabus exceptionibus, z ex quib⁹ vtentur. z si aliquis ex dictis. xij. iudicibus remouetur, debēt a pncipe in eius locum alij⁹ subrogari. ¶ Item cuilibet ex dictis iudicib⁹ pro suo salario duo aurei in cōtestatione, z duo in fine ab vtraq; parte debēt
1 psentari nisi lis sit modica. h. d. vsq; ad. ſ. oportet. ¶ Nota ex isto. ſ. audient. q̄ est recurrēdū ad formā rescripti vt hic in vna expositionē gl. super verbo, schemate. Ad idem. C. quando pro uo. non est neces. l. cū nō ex eo die. z extra de rescript. cū dilecta. Sed cōtra hoc opp. vr q̄ a forma rescripti possit recedi. vt. l. ij. ſ. fi. et l. iudex. z. l. d. ☞ re. ff. de iudi. Sol. a forma rescripti nō
p̄t p iudicē recedi. vt hic, sed de partiū consensu. ex prorogatione posset. vt ibi. ¶ Quero, quid vult dicere text. ibi sub hac
2 mate aduocationis. Et hic sup dicto verbo schemate. ponit triplicem intellectū. ¶ Prio. seruata forma delegatio. Secūdo. l. interueniente scriptura, quali. d. q̄ acta iudiciaria debēt esse scriptis. Allegat extra de app. c. vt debit⁹. nescio ad q̄ gl. allūdat. allegetur. vt debitis extra de appel. q. ille text. hoc non probat. Sed dic, quod acta iudiciaria debent esse in scriptis, nō quod sit necesse quod in scriptis fiant, sed debent in scriptis redigi et c.
a q̄n contra a falsam. extra de p̄ba. z quod ibi not. super verbo,
3 interlocutiones. ¶ Venio ad ver. appellatiōis. et. in quo nota
b q̄ vere cōtumax non appellat. b Sed vr quod contumax appellet. vt l. z post edictum. in fin. ff. d̄ iudic. Bl. vr velle super verba perimendis q̄ ibi loquatur. z in ficto contumace qui potest appellare. z concordan. quod not. in l. fina. ff. de in integrū restitu. Sed d̄ vr velle tex. cū gl. C. d̄ iudi. i. l. properādū. ſ. sinaūt ex gestis. versi. nullo cōiuncta gl. sup verbo cōtumacia. z i ſ. sinaūt. finali. Sed dic vt ibi per doc. in lege. ab eodem. C. quomodo et quando iudex.

¶ In.

ADDITIO.

a ¶ In.c.quoniam ꝫ. Et ibidem ad hoc vide per Fely in ij. colū. circa med. t.c. sicut de re iudi. in. vij. co. post. pūnc. verti. nā vult Roma. ¶ Non apellat. Ad quod vide late per ꝫ ely. in. c. quod b ad consultationē. in. xiij. col. verti. secundus casus. de re iudi. t ibi late dixi in a postil. t adde Fely. in. c. consuluit. de offi. de le. circa me. vj. col. & de plenissime de veritate huius dicti, t an t qñ procedat per Bart. Soc. in suo trac. ꝫ allen, regu. lxxix, Bul. ō. n. in. l. properandū. ſ. finautem reus. nu. tij. Soc. tradit ꝫ allē cūj. t cy. in litera. c. t de materia vide late p Becū cōsil. xxxiij. t protenui. volu. j. l. Alexand. Alose.

1 ¶ Tēpus anni, vel biennij q̄ datad prosequēdū appellatiō nēq̄ incipiat currere super appellatiōe interpolita a delegato.

Appellationes. Not. ad euitādū processus super appellatiōe interpolita a delegato a Pr̄incipe, dant duo menses, q̄b⁹ elapsis incipit currere tempus anni, vel biennij, q̄ datur ad ad apellationē exercendam, vel finiendam. ¶ Sed contra videtur alia tempora, vt. l. in offerendis. ſ. penulti. C. de appella. l. j. in fi. p̄incip. t l. j. de tēpo. apel. dicunt quidā olim dabāt ur alia tēpora, hodie vero dātur duo menses ad inchoandū p̄cessus super appellatiōe. t istā opinio, videtur tenere gloss. hic super verb. menses, t ipsā credo esse positam in d. l. in offerēdis, ſ. penulti. Et hic est speciale in appellatione interpolita a delegato a Pr̄incipe, quod dent duo menses ad inchoandum appe. t postea incipit currere tēp⁹ anni, vel biennij, q̄ dat ad appellationē exercēdā t finēdā vt hic dicitur. De quo tempore exercende app. loquitur. ſ. de his, qui ingre. ad app. ſ. j. t in authēti. ei qui. C. de temp. apel. q. d. quod regulariter istud tempus biennij incipiat currere a tēpore app. interpolite, de quo not. in. l. fina. ſ. illud. C. de tēpo. appel. Alij dicunt, quod hoc est verū generaliter, quod semper de iure duo dantur menses ad inchoandum apel. t hanc opin. videtur tenere. yn. in authenti. ei qui. C. de tempo. appel. in j. t. ij. Sz precedens opin. videtur mihi verior, quod hodie generaliter detur annus. t ex causa biēnium ad procedendum. t ad p̄cessum finiēdum. super ea, vt. d. ſ. hec nos. ſ. de his, q ingre. ad appel. t. d. auctenti. ei qui. ꝫ allit in istis app. interpositis a delegato a Pr̄incipe, q̄ tūc dantur duo menses ad app. inchoandām, t post incipiannus ad apellationē exercendā, t finiendam, vt dicit hic.

1 ¶ Sportularū gen⁹ q d sit, t q̄ dicant sportula. remissiue ad gl.
2 Sportule que dantur iudicibus, t executoribus debēt esse fisci, contrarium vide. j. ſ. sequen. nu. ꝫ.
3 Judex quilibet, pōt habere duos executores.
Bauli duo possunt seruire duobus iudicibus. t non pluribus.
4 Bauli eliguntur, t periculum ad electorem spectat.
5 Nomina nunc̄ reminime.

Nullo. ¶ Quero circa hūc. ſ. quotuplex est gen⁹ sportulaꝝ t quare dr sportula, t dic vt in gl. sup verbo nullo. t dum gl. dicit circa tertium fiunt. t. ¶ Circa hoc vide q̄ not. in. ſ. tripli. initi. ō actio. vbi etiā not. a quo p̄sentent iste sportule, que executoribus dantur. t vide gl. in l. j. de rū. t lit. expē.
2 t vide Specul. i titu. de expēsis. ſ. fi. verticul. i summa. ¶ Not. q̄ gl. dicit q̄ iste sportule, que dātur iudici, vel executoribus. non debent esse ipsius iudicis, vel executoꝝ, sed deb ēt esse fisc. q iudices t executores habent salarium de publico. q. hoc vetū. vt dicam. j. ſ. ne autem. verticu. vno quoque. ¶ Exū no. q̄ quilibet predictoꝝ iudicū pōt habere duos executores, vel marlios. Et no. q̄ duo bauli possunt seruire duobus iudicib⁹. t. non pluribus. ¶ Tertio no. quod bauli eliguntur, ibi dum ōt hoc eos electionem. t. t ibi, ad alios. qui deputant eos, t. t ibi trinq̄ eligunt t. debent eligi boni. alias periculum ad
5 electores spectat. vt hic. t j. de col. ſ. iubem⁹. ¶ Ultimo circa hanc, not. gl sup verbo, causas. que nomina bz nūcup⁹. t dic vt inca.

1 ¶ Ordinarij non recipiunt sportulas. sed delegati sic, q̄ ordinarij sportulas percipere possint. nu. t.
2 Sportule q̄ dant iudicib⁹, t executorib⁹, q̄ nō debēt esse fisci.

Beautem. ¶ Not. quātū quilibet istoꝝ iudicū id est. de legatorum a principe nomine sportularum obeat percipere. ¶ Quero. iudicib⁹ ordinarijs quātū recipiant nomine sportularū. ¶ Item, q d in alijs delegatis ab alio q̄ a Pr̄incipe. dicit gl. j. hoc nō esse iure cautū, tn dicit ipsa idem. q in delegatis a Pr̄incipe. Pro ista opin. glosse. q tā alij delegati. quā etiam ordinarij sportulas accipiant, facit. ſ. ō mā. p̄inc. ſ. lit tibi. t quod ibi no. t. j. vt lit. iur. ſ. hoc quoque. t. ſ. vt iudi. sine quo. suffra. ſ. volumus. t q̄ ibi not. Sed quod ordinarij nō percipiāt sportulat⁹ tz gl. j. co. que incipit, nūquid Ibi tz quod nil percipere debent vltra salariū p̄ sua iura. Idez not. ij. y. oportet. de manda. p̄incip. In gloss. super verti. nūq d. sed Jacob. de Belvi. dicit aut loquitur in ordinarijs habētibus salarū de publico, t illi nolie sportularum nihil p̄cipere debent et ita loquitur d. gl. que incipit, sed nūquid. Sed q̄ hoc facit sup 2a. scriptum ex emplar. t qd ibi no. ſ. vt iudi. sine quoquo suffra. ſ. vno quoquē. t q̄ ibi no. ſ. co. Aut loqnimur in ordinarijs q salarium de publico nō percipiunt, t tunc isti percipiunt sportulas,
2 vt no. in gl. huius. ſ. ¶ In alijs autē delegatis a p̄incipe vt bz salarium a publico percipiant tū sportule debentur sibi argumē. huius. ¶ In fi. Sed mihi videtur q̄ distinctio quam ipse facit i iudice ordinario nō sit vera Nam dico q̄ iudex ordinarius pōt p̄cipere sportulas. bz salarium de publico percipiat. Hoc q̄ bo p. ſ. oportet. coniuncto. ſ. sit tibi. sup 2a d mand. p̄in. Nā oportet dicit quod scriptor, vel ordinarius bz salariū de publico postea. ſ. sit ibi dicit q̄ ordinario nō permittitur sportularum nomine a percipere vltra quā in sacra constitutione cōtineatur. Patet ergo q̄ sportulas que cōtinētur in sacra cōstitutione pōt percipere. t p̄ hoc q̄ quilibet iudex possit sportulas accipere facit dictus ſ. volumus, vt iudices sine quoquo suffrag. t q̄ d. ſ. sit tibi. loquatur in iudice ordinario no. in gl. que ita illum tex intelligit extra de vita t hon. est. ale. c. cum ab omni id gl. super. ver. expensis t vide q̄ ibi no. super ver. salariū t ex de rescrip. c. statutū ſ. insuper. li. vj. sup verbo pauperes. Non ob. ſ. oportet. t ſ. vno quoq̄ quos tex. in gl. alle. quā p̄o se. q̄ dico q̄ debent abstinere ab omni lucro scilicet alio quā a lucro sportularum. nā illud bz habere, vt d. ſ. sit ibi. Nō ob. ſ. volumus. q̄ ille. facit ꝫ gl. magnam, que est. ſ. in. ſ. nullo. nā ille p̄mittit accipere sportulas. bz loquat
3 delegatis* De ordinarijs aut nihil dependit. Et p̄ hoc puto d. gl. in fi. que dt. q̄b huiusmodi sportule que dantur iudicibus, deberet seruari fisco. q̄ male dicit. q̄ iudices debēt habere illas p̄ se vltra salarium q̄ habent de publico siue loquamur in delegato a p̄incipe, et hoc. ſ. in fi. quantum. tc. siue in ordinario, vel alijs delegatis, vt dixi, et idem dico. de spoz. que dantur exe-
4 cutoribꝰ cadēt atiōe. de quo no. Spec. i ti. ō salarijs. ſ. j. ¶ Querit gl. super verbo, ab vtraq̄ an quelibet pars debeat duos aureos in cōtestatiōe litis dare. Et ponit opi. ſñ dt q̄ verior opi. est q̄ quelibet pars dz p̄stare duos aureos q̄b apparet ex vi dictionis vtraq̄ que dictio i. innuit q̄ quelibet pars dz duos aureos in
5 dici cansarū. Et ita dt. gl. p̄dicta*. ¶ Ex qua no. q̄ dictio vterq̄ est distributiua, t distribuit rem cuilibet in solidū, t requirit concursum omnium ō quibus loquitur, sicut dicimus in dictiōe qui libet de quo habes in l. si pluribus. de leg. ij. in p̄in. ¶ cōcor. q̄ habet in l. si duas ff. de excusa. tu. ſ. gramatici. sup ver. vtraq̄ sit distributiua. t attribuat rem cuilibet in solidum. tñ. est collectiua q. nō verificatur in vno ex p̄o p̄ia significatione vocabuli sed requiritur concursum illorum de quibus loquitur. licet sit aliud q̄nq̄ q̄ p̄bat in l. cum quidā. C. de impu. t alijs subsli. t l. heredes mil. ſ. cum ita ff. ad Trebel. p̄ hoc quod requirit concursū omnium de quibus loquitur. facit insti. de ver. ob. ſ. vtrū t ſ. sed hec solennia. t C. de iud. l. p̄perandum. ſ. finau. vtraq̄ t l. j. in p̄in. ff. de ver. ob. ¶ Si que dictio vterq̄ ponit p̄ dictione alternatiua vt l. rescriptū. ſ. si pacto. t ibi. no. ff de pac. C. de boque lib. l. fi. ſ. ipsum aut. ff. d eli. t post. l. si ita scriptū. t tūc. de ei⁹ dictionis natura est. q verificetur in vno tātū. t idem de dictiōe vter. t alteruter. l. si ex toto. ſ. j. de le. j. ff. de fer ijs. l. j. in fi. vl. vter ex fratrib⁹. ff. de con. insti. t. l. Titius, t Sei⁹. ff. de heredi inst. t l. p̄operādū. ſ. fine autē alteruter. C. de iudi. q̄ quelibet pars de
6 beat soluere duos aureos i cōtestā. litis t duos i fi. apparet ex isto tex. ibi tc. t hic patet q̄ iudex habet octo aureos. t sit idē dicere quaternis aureis sicut dicimus in dictione dena. q̄ idē est dicere x. t. x. vt. l. sigs ex testamento ff. de leg. j. et no. gl. in l. stipulatio ista. ſ. eū q ff. ō ver. ob. t l. si. ff. ō ann. leg. Qualiter autē
b iste dictiōes: bina terna quaterna. t similes b accipiāt vbi tracta m⁹ depens ipolitis. Ly. tāgit. j. ō litig. ſ. ad ex. sup verbo. decimā. ō hoc in l. qui testrini. C. d muri legulis li. xi. vbi gl. ponit. Ultima gl. iducit. hunc tex. in argu. p̄ donis ne illicite accipiat de quo in l. j. ſ. quedā ff de var. t extraord. cog. t j. quesſtij vē
8 dētes. t xxxvij distin. ō quibusdā vbi ō hoc plene no. ¶ An doctor possit facere collectā vis plene i c. q̄ nonnullis. extra ō magist.

ADDITIONES.

a ¶ In l. si duas. Et ibidem. vide Bal. in ij. col. t in l. ancile. in tiij. no. C. de fur. t plenius vide dom. Alex. de Imo. in d. l. rescriptū ſ. si pacto alleg. in ter.
b ¶ Qualiter iste distinctiones bina, trina, t quaterna t similes acci piātur. Tu vide Bc. Abo. cōſ. cxlv j. incip. dubium faciunt vo. v.

1 ¶ Judex taxat expensas t postea defert victori iuramentum. cui stat. t vide numerum.
2 Judex quando possit esse elementior lege.

3 Quid addatur legibus antiquis, per hanc consti. ꝛ nu. s.
4 Iudex quando taxet expensas ante iuramentum, ꝛ quado post iuramentū, vbi quod in iuramento affectionis taxat post iuramentum delatum.
6 Regula, quod victus victori cōdēmnetur in expensis, qualiter intelligatur.
7 Iuramentum calūn. an excuset victum ab expensis. ꝛ ibi qñ.
8 Iuramentum calūn. an excuset ab expensis propter temeritatē remissiue.
9 Expense in lite veniunt multiplici de causa.
10 Iuramentum calumnie non excusat ab expensis debitis ex promissione, ꝛ quando hoc procedit.
11 Condemnatio in expensis an fieri possit, etiam si non sit petitū, vbi quod sic, sed non tenetur si non condemnatur.
12 Iudex qui in expensis non cōdemnauit victū, an repetat a parte victa remissiue.
13 Condemnatio expensarum facta in minori quantitate quālit iuramentum an valeat remissiue.
14 Condemnationem expensarum, ꝛ eius taxatiōem an iudex reuocet si fuit erratum. vbi quod sic.
15 Iudex condemnat expensis arbitrio suo, inspecta negotū qualitate, ꝛ ita absoluit.

Oportet. Iudex regulariter victum victori in expensis cōdemnare debet, nisi qō iuratum fuerit taxatione premissa nisi, propter negotū varietatem sibi aliter visū fuerit, omnibus aliis legibus huic legi cōtrarijs ifirmatis. h. d. vsq; ad. §. qz vero. ꝛ ex isto. §. sumitur aut. post iusur. super. l. sancim. C. de iud. ꝛ ibi. q de expensis statur sacramento victoris, taxatione a iudice premissa. ¶ Scōo not. qō iudex pōt esse clemētior qui lex, q dic vt in gl. su p versicu. videri. ¶ Quero qd 2
3 adjicitur p hunc tex. legib antiquis. Dicūt quidā duo. ¶ Primum est. qz olim licebat iudici taxare post iuramentū iam prestitum vt. C. de iud. l. sancim. hodie vero non, vt hic. d. aut. post iusur. Hanc opi. ponit gl. magna hic, ꝛ eam tenet in d. aut. tn. i. d. l. sa ctimus. vñ dicere q hic. §. loquitur quando ante iuramentum data fuit taxatio per iudicē, ꝛ tūc non posset postea taxare, sec li post. d. l. sancim. Certe ista distinctio fuit antiquor gl. quā recitat gl. ꝛ eā reprobat in. l. videamus. in fin. ff. de in lit. iura. ꝛ. l. 4 in act. eo. ti. ¶ Circa hoc sunt tres opi. sed veritas est, q qñ iuramentum prestatur de veritate super expensis, tūc nō possūt postea taxari sed debent taxari ante, vt hic, ꝛ idem in iuramēto prestito ratione incertitudinis. vt. l. si qñ. C. vnde vi. Ratio, qz cū istud iuramentum sit de veritate, ista taxatio veniret contra veritatē. Quando autē prestatur iuramentum de affectione, ꝛ tūc pōt postea taxari. Ratio, qz iudex pōt bene refrenare inordinatam affectionem iuris, ſm veritatem, Circa quod vide q no. in d. aut. post iulian. in. d. l. videam. in fi. Et sic habem vnū no-
5 tum ex ista constitutione, ſm nonum ius, qz olim cōdenabat victus victori in expensis. de iud. l. properandum. §. singūt. nili in tribus casib, vt. l. oēs. in fi. C. de epis. ꝛ cler. l. q solidū. §. j. ff. de l. ñ. ¶ Item etiā in tertio casu, quando victus fuit cōtumax. q dic
6 vt. l. properādum. §. singāt extra de pen. c. calumnia. † Sed adverte ad hāc opi. ponit gl. in co. q ōt q dicta regula q victus victori dz in expensis condemnari, semper fuit sic intellecta, si iudici videbitur quod debeat condēnari victus in expēsis. De q vide q not. insti. de pen. teme. iti. §. hec autē omnia. sup ver. ꝛ vide q no. Spec. in titu. de expen. §. nunc de expensis. ver. ic. in sumina distingue. ¶ Itē dicit gl. q nunq; dz ibi rideri. s. q victus cōdemnetur in expensis, qō iurgatur de calumnia, nisi expense sint petite et prestite, ꝛ istud quod quando notatur de calumnia, nō debet fieri in expensis condēnatio. Hoc probat. qz de iure antiq excipiebatur de ista ignorantia, vt. d. l. qui solidum. §. etiā. ff. ō le ga. ñ. Et sic vnū solum qñ citur per hunc. §. nota. Ita ōt hic dicta gl. magna in fi. † Et q no. duo. ¶ Primū q iuramentū calūnie
7 excusat victum ab expensis, que veniunt pp calumniam presumptam, secus si iurans repertretur in evidenti calumnia: qz tale iuramentum ab expensis tunc non excusaret: vt in capi. finē litib in gl. magna extra de dol. ꝛ contu. ꝛ ibi per Innocen. ꝛ Spec. in titu. de expen. §. nunc de expen. versi. in hoc autē est differentia. De hoc an iuramentum calumnie excuset, ab expensis, tangunt
8 doct. in authentico generaliter. C. de episcop. ꝛ cleri. in vñ. op. ꝛ i l. properandū. §. singūt. C. de iudi, ꝛ in l. j. C. de quo, diuer. iudi. vbi ista allegantur. † An autem iuramentum calumnie excusat ab expēsis, q veniunt pp temeritatem, dic vt not. in. l. eū quē
9 temere. ff. de iudi. ꝛ insti. de pe. teme. lit. in §. hec aūt omnia. Veniunt enim † expense multiplici causa, vt not. Spec. i titu. de expē. §. fi. versi. ex pmissis. Be q dic vt no. Bulg. de cū. i l. ij. §. j. ff. de
10 iureiur. ꝛ Jaco. But. i l. properādū. §. sive aūt. C. ō iudi. ¶ † Secūdo no. ex ista gl. q iura calū. nō excusat ab expensis debitis ex promissione. Ad q facit quod not. in l. ij. §. si rē. ff. de legati. ꝛ q no Spec. in titu. de expen. §. si ante. ꝛ tāgit docto. in l. sancim. C. de
mun. q est verū in illis expensis, que fiunt postea q actor tales expensas petat, secus si ante: qz tunc iuramentū calumnie pdest
11 reo. vt supra dixi. ¶ † Quero, an iudex possit cōdēnare victum victori in expensis, etiam si non sit petitū a parte. Dyn. ꝛ q sic. per. l. ediles. item seciendum. ff. de ædili. edic. Hoc ponit ipse in. l. ij. §. hoc aūt iudicū. ff. de dam. infect. vbi nō punit iudex si condemnationē omittit, si non fuit a parte petitū. vt dicto. §. hoc autem iudicium. ꝛ ibi p Dyn. et docto. in. d. l. properādum. §. sive aūt. in ij. q. ii enim esset q parte petitum. ꝛ in expensis nō cōdenet, tūc tenet ei ut parti restituere ō suo: vt. d. l. properādū. §. fin
12 aūt alteruter. ¶ † Sz tūc quero, an iudex potest repetere a parte que victa est, ꝛ debuit in expensis condemnari, ꝛ nō fuit condemnata. Tex. vī velle q sic, in l. ij. C. de exac. trib. lib. ex. ꝛ ibi dicā. ¶ Quero hic, dicitur q iudex nō pōt condēnare jn minori qui-
13 titate quā iuratum sit taxatiōe permissa. † Sed quero, an liset condemnationē i minori quantitate valeat. Dic vt per Innoc. i c. vlti. extra q metus causa in gl. super verbo taxatione in prin-
14 cip. † Sz pone, q iudex videt post taxationem se errasse, an potest talem revocare taxationem: Innoc. dicit q sic. etiam post prestitum iurāmētū, ꝛ pcederet ad sententiam ex veritate iuramenti. Hec obstat ille. §. qz loquit ibi precessit legitima taxatio q nō revocatur. sz vbi nō est bona taxatio, tunc secus. Ita tz Innoc. i d. c. finq. super verbo taxatione. De quo etiam per Specu. in titu. de expen. §. fin. circa p̄n. ꝛ vide etiā p Innoc. extra de pe. c. auditis.
15 vbi gl. tangit. ¶ † Venio ad verbū. In. Ex q not. q in arbitro iudici est condemnare: vel nō cōdēnare ipsum negotij qualitate, ꝛ vbi p̄sumit, erit neutrū vel debere condemnari in expēsis hoc ōt in sententia sua declarare, vt hic, ꝛ hunc tex. no. Spec. i dicto. §. fi. ver. illud etiam nō tādū circa fin. p̄incip. vbi ōt, ergo. ꝛc. ꝛ pot esse quod neuter dz in expensis condēnari pp negotij varietatem, vt. i. dicit: qz vt. a pars hz iustam causam litigandi, quando vtraq; pars obtinuit in dimidia eius qō petebat, vī expense inter eam compensentur.

ADDITIO.

8 Cs. sinautem. Et ibidem ad hoc vide Pet. de Sza. ꝛ Bart. ꝛ Bal. in d. authen. giter. ꝛ Ange. hic, ꝛ Alex. plene in. l. ait pretor. in p̄incip. de jurejurā. ꝛ Bal. in marga. in versi. iuramentū, ꝛ Molt. in c. cum dilectus, de elect. ꝛ Jo. de Imo. in. c. ñ. de dolo ꝛ contu. ꝛ Lanfran. in. c. quoniam §. ad ñ. de pba. ꝛ Cur. in cle. de re iudi. in. i. q. ꝛ Bart. in cōli. incip. Bracciolus. Adde q̄ notauī i a post. ad istū in auth. giter. nu. tij. in versi. iuramēto calū. C. de piscop. ꝛ cleri. ꝛ qō dixi post Collecta. in. c. ñ. nu. xij. in verbic. non obstante qō iuratum fuerit. extra de dolo ꝛ contuma. ꝛ ibi etiā dixi i addi. io. ad Paul. nu. xxj. i versi. an hoc sit verū.

1 ¶ Hec constitutio de quo iuramento loquatur,
2 Compromissum factum cum iuramento, ꝛ pena valet,
3 Intellectus huius tex. an loquatur in actore, ꝛ reo,
4 Pena compromissi ꝛ non parentem, siue sit actor, siue reus, etiā si potest, non autē reus.
5 Clausula rato manēte pacto apposita in cōpromisso operat, qō exlando oritur actio, ꝛ pena petī pōt.
6 Iuramentū, de quo hic, an de iure canonico seruari debet.
7 Arbiter male iudicans, quando faciat litem suam.

Quia vero. Arbiter cum iure citando a partibus vel ab arbitrio prestito eligi non debet ei pena sic. Et arbiter cum iuramento electi iniquam sententiā tulerit, si quidem dolo, pena periurij punietur a Deo. Si vero per imperitiā, nihil ejus erit propter iuramētū. ¶ Item omnes alie leges de cōpromissis loquentes huic legi non contrarie contir-
1 mantur. h. d. ¶ † Quero, de quo iure iurando log. ꝛ gl. dic super verbo. iur. De juramēto prestito a partibus. Idez si ab arbitro, ꝛ tūc p hūc. §. cognigit. l. ne ī arbitris. §. j. ꝛ l. cū ginta. alterā. de arbi. Idē tz gl. i guth. decernim. hic sumpta. C. arbitri. nol.
2 dicant ꝛiū, quod iuratur ab arbitro ꝛ tz hic. † Jaco. de bella. fuit compromissum cū iuramento ꝛ pena quod valet. Idē tz gl.
3 in. d. auth. decernimus. ꝛ doc. ibi. ¶ † Sz quero, de intellectu huius. §. gl. mag. super verbo mulctam dicit q hic tex. videtur loqui in actore ꝛc: vt si non vult parere sententie arbitri solnāt penam contentā in cōpromisso ad actionem sua exercedā coram iudice vt hic dicit. Sz quid in reo si non vult parere sentētie late pro actore ꝛc, an actor consequatur penā ꝛ rē. gl. dicit q hic, qz pena non succedit loco rei, sed loco cōtempus arbitri. Sz veritas est, vt dicit Jacob. but. q nullo modo actor, ꝛ reus pe. ꝛ rē cōsequantur, nili in vno casu, videlicet in lite principali postea coram iudice agitādā obtinebit, ꝛ ide dicit hic tex. Idē idē. Ligo rem. in fin. ꝛ modo dixi. ff. de arbitr. Sed gl. loquitur in actore non parente sententie, qui soluit penam, redit ad actū sū. ꝛ pro

bat hoc ter. nec reus potest vti sententia arbitri pro se, tñ non a-
mittit iuris sui defensionē in alia causa & no. in hac gl. sup dicto
4 verbo mulctā. in fi. ibi, hec eadē econtra dicas in reo, &c. ¶ Et
sic ꝫ nō parente sententie arbitri, siue actor, siue reus pōt exigi.
Sz istio principalis suo marte discurrat cozā iudice ordinata.
nō autē eligitur pena, & res contra parētē, vt hoc ter. & d. l. si qs
5 rēin fi. ¶ Preterea, qñ cōpromisso est apposita pena, ex senten-
tia arbitri non ozitur actio vel exceptio, sed solum pena peti pt,
nisi sit dictū expresse, rato manēte pacto. Ita no. i l. ū. ff. de arb.
6 no. in l. cū antea. ff. j. in prin. in ū. q. C. de ar. ¶ Quero, qd de
iure cano. an istud iuramētū sit observandū: Docto. formant in
auth. decernimus de quo vide gl. i c. ñ. extra de arbi. sup verbo
sacramentū, que dicit qō est observādū. si arbitrium est licitū, & z
iuramentū interponi debuerit, quo casu de iure ciuili nō valeat
etiā si bene iudicat vt no. in d. authē. decer. & d. gl. dicti. c. ū. no.
non referendo gl. ad tex. decretalis, qui textus loquit de arbi-
tratore, scōm gl. sup verbo absoluas, quo casu de iure ciuili sine
dubio pōt iuramentū intervenire vt in capi. quintauallis. extra
7 de iureiurando. & l. si libertus. ff. de operis liberto. ¶ Ultimo
arbitro, qō arbiter male iudicās nō facit litē suā, qō gl. ēt tāgit,
1 quando iuramēto sit compromissum, alias sic. a De quo in l. pe.
C. de pa. i fin. p gl. & no. in l. fin. ff. de var. & extraord. cog. Instit.
de oblig. que ex quasi delicto in princip. de regu. iur. c. j. lib. vj.
Sed gl. in princip. Instit. de oblig. que ex quasi delic. vī velle,
quod arbiter faciat litē suā, etiā si iurat. ad hunc text. respōdet,
vt ibi, sed precedentem opin. doct. tenent.

ADDITIO.

a Alias sic. Quando vere faciat litem suam, & an, & quando, teneak
videtur. Fely. in c. pastoralis. §. qz vero. circa princip. ij. colūna
de officio. delegat.

1 Appellare, quibus casibus non liceat.
2 Clausula posita i statuto, vel rescripto, quod sola talis exceptio
opponi possit, an apponi possint alie. remissiue.

Nostros Omnes iudices regulariter debēt appel
lationes ab cozū sententijs interpositas
recipere, excepto prefecto pretorio. ¶ Itē omnes iudices de-
bent in iudicādo legē seruare, & appellationes recipere, pena ꝫ
facientib⁹ imminente & iudex, si dubitauerit relationē principi
facere pōt cōsulēdo. hoc dicit. ¶ Oppo. dicit solā tuā premi-
nentiā, &c. vī qō sint multi alij casus in quibus appellare non
l. vt prima cū similib⁹. ff. a quib⁹ appellare. nō licet. & gl. cōce
dit, & dicit qō multi sunt alij casus in qb⁹ appellatio nō recipit.
quos casus habes in glossa magna hic, & vide ꝙ nota. i l. & pcō-
sulib⁹. C. de appellation. & Specula. in ti. de appellatio. §. quib⁹
2 autem, & sic est argumē. ¶ Iste tex. in eo qō dicit preter solam,
&c. quod licet statuto, vel principis delegatione. dicak salua sola
tali except. apponi tamē possunt plures, & legitime except. de qua
questione dic vt not. gl. & Docto. in l. ita nobis cozdi pudoz. C.
de adul. l. prima. §. primo. ff. qō vi aut clam. & vide extra de offi
qo delegat. qō nota. in capitu. ex parte tua. & qō tangit gl. duo
decima q̄stiōe seda cap. sine except. Nota tex. ibi, vel si cōtingat,
& de quo videbitis. j. in medio litis sa. iusᵉ. nō fieri, & vide Boc.
tit. properandū. §. sinautē. in medio, de iudi. in tertia questiōe.

Vt clerici apud proprios episco. primum con. &c. Rub.

1 Episcopus cognoscens inter suos clericos qualiter cogno
scat. nūc.
2 Iudex laicus de quibus criminibus cognoscit contra clericū, & de quibus ecclesiasticus, remissiue ad ter.
3 Episcopus an de causa liberali cognoscere possit.
4 Iudex quando possit vt suspectus remoueri, & recusari.
5 Suspicio quod tollatur per parem affectionem.
6 Iudex a quo si succedit in locum iudicis ad quem, nō cognoscit
de illa causa.
7 Iudex laicus cognoscēs de causis clericoz pecuniarijs, debet
intra duos menses illas determinare.
8 Iudex secularis de crimine ecclesiastico illato laico, quando et
qualiter cognoscat.
9 Crimen ecclesiasticum quod dicatur, remissiue.
10 Constitutio hec hodie est cozrecta.
11 Laicus trahēs clericum ad iudiciū seculare, an perdat causam
sui ipso iure, vel per sniam, remissiue, & qñ licite possit penitere.
12 Clericus qñ degradandus veniat & tradendus iudici seculari.
13 Clericus reus quando & quibus casibus cozam seculari trahat,
remissiue.

13 Clericus subtrahens rem laico non potest a laico conueniri.

Durimas. Clericus apud prozpzium
Episcopum in causis pe-
cuniarijs conueniendus est, qui ex non scripto, & sine damno causaz decidere debet. Sed si causa talis sit vel alia difficultas que episcopū cognoscere impediat, tunc ciuiles iudices clerici causam decidere debent. Sed si clericus de crimine criminaliter conuenīat, tunc ciuilis iudex causam intra secundi mensis spatiuz decidere debet. Si vero de crimine ecclesiastico conuenīt, tunc ad solum episcopū spectat decisio, his obtinentib⁹ in causis futuris, legibus antiquis hic l. non obstantib⁹, sed cōfirmāti
1 b⁹ h. d. ¶ Ho. ex hac constitutione, quod qñ episcopus cognoscit inter clericos suos, sine scriptis dz cognoscere, & iudicare. Et alij casus, qui sine scripto cognoscuntur, & iudicātur no. ꝫ. vt iud. sine quoquo suffrag. §. necessita. Ad qō facit qō no. in auth. nūi breuiozes. C. de sentē. ex breui. recit. dz etiā tales casus cele
riter expedire, vt hic in versi. si tamen. ibi breuiter, &c. in §. cōs
2 igit. ē. apud quos oportet causas, &c. ¶ Tertio not. de quibus criminis pōt iuder laicus cognoscere cōtra clericū, & de quib⁹
3 iudex ecclesiastic⁹ tantū vt hic vsqz ad §. si tamē. i fi. ¶ Opp. & vī qō cause clericoz debeant in scriptis cognosci, & iudicari, vt in c. qñ contra falsam extra de pba. Sol. hic super versi. ex nō scripto. dt hunc ter. esse cozrectū per illud. c. sed pro hui⁹ declaratione vide gl. ñ. que alleg. l. si quis in hoc genus. i fi. & j. q. j. c. si qs cū clerico. & de regulis iuris. c. fi. lib. vj. ¶ Querit glo. sup versi. naturā. quid vult dicere, pp causē naturaz. Dicit gl. puta qz est cā liberalis. Idem nota. in authen. clericus de epis. & cle-
4 ab hinc sumpta. ¶ Ex qua gl. no. qō episcopus de causa liberali cognoscere nō pōt, sed quare hoc fit, & an sit verū. dicā de sanct.
5 epis. §. si quis autem litigantiū. ¶ Vel dicit gl. qz fuit illi⁹ cause aduocatus, vel est cognat⁹ agentis, actione iniuriarū. Sz istud vltimū dictum limita, quādo est cognatus accusatoris, vel ei⁹ consanguineus, ſz qñ esset cōsanguineus tam actoris ꝙ rei, tūc posset iudicare, qz par affectio suspicionē removet. Ita not. p gl. extra de appel. c. postremo. & in gl. j. extra de officio deleg. c. inter. Vel dt gl. qō ab eius sententia de facto fuit appellatū,
a de hoc a sententia episcopi posūt appellari, & qñ habes in l. epi-
scopali. in fi. & in authē. si quis litigantium. C. de epi. audien. vi
6 debitis. j. de sanct. episco. §. si quis litigātium. ¶ Quero. qd si iudex a quo appellatur, succedit in locū iudicis ad quē an potest cognoscere? Dic quod non, sed debet illā causam alij delegare, vt no. in l. eos. i prin. C. de appel. in c. querela extra ō ele. in prima gl. quicqd no. p gl. ff. ō inoffi. testa. l. filius, & ite iudex si vellet istā causam alij delegare, tunc appellāti datur remediū illum iudicē recusandi vī no. Specu. in titu. de appella. §. nunc
7 tractem⁹. in fi. ¶ Quero, dicitur, hic quod iuder laicus cognoscēs de causis pecuniarijs clericoz, dz velociter causas decide re intra qō tēpus? Glo. vī velle, ꝙ intra duos mēses, sicut qñ cognoscit de crimine, vt in §. si tamē. ita videtur velle gl. C. de epi.
8 & cleri. authē. cleric⁹. ¶ Venio ad versi. si vero. Et vī velle ꝙ de crimine ecclesiastico vna cū episcopo possit cognoscere pses vt ō. de māda. prin. §. si vero canonicū. Sol. ibi loquitur, qñ crimen ecclesiasticum infertur laico, hic qñ clerico. De quo qñ crimen ecclesiasticum infertur laico quis debet cognoscere, vide ꝙ no. in c. cū sit generale extra de foro cōpetē. & rj. q. in summa ꝙ autem sit crimen ecclesiasticum. glo. super verbo, ecclesiasticū, tangit hic, & in d. §. si vero Canonicū. & per gl. & docto. in d. aut.
9 clericus. & d. c. cum sit generale. ¶ Sed cōtra totam istā cōsti-
oppo. & videtur quod nec in causa ciuili, nec criminali possit qs aliquem clericū ad ciuilē iudicē trahere, & si quis eū trahit, causam perdit vt x. collatio. de statu. contra li. eccle. §. statu. Solu. ista cōstitutio est hodie cozrecta p illū §. & ideo ex illo. §. sumpta est authē. statuim⁹. C. de epi. & cleri. que cozrigit dictā auth. cleric⁹. hinc sumptā. Ad id facit qō videbitis extra de foro cōpet.
10 c. nullus iudiciū. & c. si quis cōtra clericū. ¶ Sz circa hoc que ro. an hodie trahens clericū ad ciuilem iudicem perdat causaz suā ipso iure, vel p sententiā, & vsqz ad quātum tempus sit licitū acculantem penitere, vt predictam penā euitet. Dic vt no. in c. si diligenti extra ō foro compe. in gl. sed nunqd. & ri. q. j. c. inolita.
11 & c. li qs. ¶ Nā ibi dī quod clericus pri⁹ debet degradari qñ tradatur puniendus iudici seculari, quando hoc sit verū. dz degradari & tradi iudici seculari, vid extra de iudi. c. cū nō ab homine, vt j. no. & i c. at si clerici. i fi. eodē titu. & i cap. nouimus. ex
12 tra de verb. sign. ¶ Qui autez sint casus de quibus qs pōt cognoscere de causa cōtra clericū reum, vide. ꝫj. q. j. in summa iō dixi clericū reuz, qz si esset actor, sine dubio iudex laicus cognoscere et cū debeat sequi foz um rei vt dicto ca. cum sit generale. qz
13 dixi ꝙd in cā ciuili clericus nō pōt a laico conueniri. Pone qō cleric⁹ subtraxit rē laico an poterit sub iudice laico queniri. gl.

est Bar.quod non.in c.clericum nullus.xj.q.j.i qua.q.consuluit Cy.facit ter.& gl.l.beres absens.in p.in.ff.de iudi.

ADDITIO.

a ¶Appellari. Vide ad hoc Fely.in c.P.& H.circa p̄incip.iij. colum.de offi.delega.

De consang.& vterinis fratribus. Rub.

1 ☞Due rationes vincunt vnam,nisi illa sit fortior duabus.
2 Parentes ex parte matris,& patris quādo supersunt, qualiter succedunt nepoti,quod in bonis maternis auus maternus,in paternis paternus.

MAltis. Fratres consanguinei,& vterini, p̄feruntur simul fratrib⁹ consanguineis tantum & vterinis tantū,sed si sunt supstites consanguinei tantum,& fratres vterini tā cum ad successionē secūdum leges antiquas admittunt in futurū omnib⁹ obtinētib⁹.h.d. Nota.in ℔ plurima.quod † duc rationes vincunt vnā nisi vna illa
a sit fortior illis duabus.a Idē no.institu.de adop.℔.bodie.in fi.ff.de offi.testa.l.nam & si parentibus.No.gl.super verbo,vtra autē,hec distinguentē,& adde no.authenti.itaq;.C.com.de suc. ¶Quero,circa hāc lectu.dr̄ i gl.qō vbi sunt cōsanguinei tātū, & vterini tantū,q̄ in bonis quelitis a patre p̄feruntur vterini,
3 vt in l.de emancipatis.C.de leg.here. ¶†Quero quādo parentes veniūt ad successionē filij.& sunt parentes ex parte matris tā tum,vt auus maternus,& paternus,ex parte patris tātū.Rñ.in quelitis ex materna linea p̄feruntur parētes ex parte mris. in quelitis ex paterna linea p̄ferunt parentes ex parte p̄ris. Casus est no.C.de bonis que lib.l.qō scitis.℔.fi.℔ vnā lect.que est multū no.& doc.ibi dicāt hunc casum alibi nō reperiri.Possetis hic tractare materiam successionis ab intest.quam tractāt docto.in d.auth.itaq;.dic vt ibi per omnes docto.

ADDITIO.

2 ¶Duabus. Adde Ab.in c.suggestum.in fi.de iur.pat. Bal.in l.j.in versi.sed contra per illum ter.C.de leg.here.& Dpe.in tit. de feu.℔.vers.vj.querit.

De Armis. Rub.

1 ☞Facere arma,& vēdere, possunt solum ad id deputati,& bodie omnes.nume.ij.
2 Priuati non debent habere arma,sed in locis publicis poni.
3 Potestates,& rectores ciuitatum,dicuntur causarum patres.
4 Potestas ciuitatis potest iurare de calumnia,in causa vniuersitatis p̄o ciuitate.
5 Societas debet habere notarios.
Chartularij dicuntur tabelliones.
6 Statutum quod licite imponat penam in re,& persona p̄o aliquo delicto.
7 Statutum p̄hibens arma portare,intelligitur etiā de offendibilibus.
8 Priuati licite vendunt,& portant cultellos ad penaz incidēdū.
9 Cultellus quod nō comprehendatur in statuto p̄hibente arma portare.

MAgnum. Princeps arma publica fieri iubet,si; priuata fieri,& vēdi ,p̄hibet,pena contra facientibus at q; vēdentibus imminēte,cultellos autē minores fieri,& vēdi priuatis permittit.h.d. ¶†Not.qō nulli est
1 permissum facere arma,nec vendere,nisi illis q
2 sunt deputati ad istud officiū p̄ Republica. ¶†Secundo no.q nulli licitū est habere arma,sed debēt arma priuatorū in publicis locis poni,vt hic,& v.q.j.℔.hoc autē igitur. ¶†Tertio no.in ver.hoc autez.q̄ potestas,& rectores ciuitatis,& terrarū dicunt esse patres causarū.Adde.j.e.℔.oportet.& ī ver.defensores.℔.
4 de mā.p̄nci.℔.nō p̄mittas.i fi.℔.vt iudi.sine quoquo suff.℔.eos aūt.* & tūc tex.inducit glo.hic sup verbo patrū ad qō.q̄ sufficit Potestatib⁹.& rectorib⁹ terrarū iurare de calūnia,p quo extra
5 de testi.c.p̄sentiū lib.vj. ¶†Quarto no.i ver.hāc igit.q̄ societas dz habr̄e chartularios.i notarios.Nā gl.hic sup ver.chartulariorū.dt.q̄ chartularij appellant tabelliōes.de iudicib⁹ au
6 tē chartularij⁹ habetis ī l.rē nō nouā.C.ō iud. ¶†Quinto not. in vers.oportet tex.ibi.penā & in pecunijs,&c.cū gl.q̄ incipit,hoc est,&c.q̄ no.p condemnationib⁹,& bonis que fiunt in re & p̄sona
7 ex forma statuti. ¶†Sexto no.ver.vt autē.q̄ appellatione &
a mozū continent offendibilia,& defendibilia,& sic sic forma statuti ,p̄hibitū est arma ferre intelligit.tā de armis offendibilib⁹
8 q̄ defendibilib⁹. ¶†Septimo no.qō licitū est priatis operari,&
b vēdere cultellos aptos ad incidēdū panē,& moderādū pennas,
9 & p cōsequēs licitū est tales cultellos portare.*Ulterius vt gl. super vers.minores quod pōt colligi ad statutū,quod fit de non portando arma per aliquā ciuitatem quod nō obstante hac p̄hibitione facta a statuto licitus esse portare ad incidendū panes, & ad moderandum pennas,vt hic,quod tene menti.

ADDITIONES.

a ¶Et defendibilia. Ad quod vide tu late & not.Felyn.in r.quārādā.in j.col.circa med.in ver.in gl.ij.in fi.de iudi.
b ¶Cultellos. Armorum enim appellatione non venit cultellus calamis.ita no.Cardi.i cle.j.℔.p̄fate,vbi loquitur de cultello coquine,extra de sta.mo.& Alex.in si.post istum.ff.ad l.Jul.de vi publ.

1 ☞Tabellio delinquēs in officio debet ab illo remoueri,& ad illud non redit.
2 Arma portare quando liceat,remissive.
3 Armorum appellatione quando veniant fustes,& lapides.
4 Delinquentes cum armis,quod nō possint puniri & de delicto & deportatione armorum.
Adde quod contrarium seruatur per assessores,& latrōes latrones,& licse quuntur opi.Jac.de Bel.

1 Denunciamus. ¶†Et nota quod tabellio qui semel in officio deliquit,de ab illo remoueri,& ad illud officium redire nō dz.Idē no.in l.j.℔ ex argentarijs.in p̄in.ff.de ed̄.& sup̄a de nō alien.℔.vult etiā facit quod no.sup̄a.de tabel.℔.fin.probatur in si aliquis.de succes.& arca.lib.x.C.de dig.l.iudices.lib.xō.rū.vide Jnn.in
2 fraternitatis.in gl.ij.extra de her. ¶†Oppo.ad p̄imū no.q̄ licitū sit arma vendere,& ad vendendū habere,& circa ipsa gotharij.l.j.& ij.ff.ad l.Jul.de vi publ.Sol.De iure antiquo nō erat licitū arma hr̄e,nisi venādi cā & nauigatiōis,& simil.cā ne gotiādi circa ea,vt in contra.bodie est p̄hibitū omnib⁹ arma hr̄e,vt hic. ¶Quero an licitū sit arma portare dicā in j.C.vt
5 armorum vsus vbi de hoc no.gl.lib.xj. ¶†Quero,hic dr̄ quod est permissum portare gladios aptos.& quod in sussib⁹.& lapi-
4 dib⁹ gl.& qō sic.C.de sabb.in rubri. ¶†Ultimo not.ex tex.in ver.hoc enim facto.q̄ precedit ver.oportet.Nā hūc tex. ibi cit Jac.de Belviso.in argumento ad statutum, quod prohibet delicta cōmitti,& arma portari qō cōmittētes delicta cū armis duplici pena puniantur,vez p̄o delicto.delicto cōmisso ferm Ratio est,q̄ illa portatio armorum que tunc fuit facta ad effectum delicti cōmittendi.ergo de illo delicto tantum deb⁹ puniri, illud in fi.ff.ad l.Aquil.& quod not.gl.de insultu,& p̄cedūtur secuta in l.qui de crimine.C.de accu.

De deposi.& denun.inquilinorum,&c. Rub.

1 ☞Depositio non potest interdici,ne depositum restituat.
2 L.fi.C.de post.per hanc consti cōrigitur.
3 Commodatum ne restituatur interdici potest.

Item nuper. Nulli licitū est depositum vel pensionē retinere,veliterdictione alicui facere,pena contra facientib⁹ imminēte vel
1 sionis ēt petitione.h.d. Oppo.dicitur hic q̄ depositario nō pōt fieri iterdictione restitut. contra de leg.offi.ff.de rei ven.& l.bona fides.ff.depo. Sed
op.ad ℔.sed neq;.& videt q̄ li fiat interdictio depositario no restituat.q; pōt depositari? petere a deponēte,vt idem dix
2 caueat,& cū fide eius fore.vt.l.fi.C.de depo.* Sol.Illa lex hic ℔.corrigit,& ibi super illa l.posita est d.aut.si iam hic limita. ¶Quero,quid vult dicere,neq; aliqs.Sol.dicit,q̄ vult dicere q̄ nulla defensio est rata.l.grata nisi cū fide ius.& locū hs in plurib⁹ stipulatiōib⁹.ibi Imperator male allegat ad verba,depositarb. Sed certe nō credo q̄ Imperator habuit hic respectū ad stipulationē pretoriā sed voluit q̄ cū depositario non esset defensio rata.i.vtilis & grata nisi daret fideiussor.& innentur fideiussores sit difficile,& ibi sublata depositario talis petitio defensionis.q̄
3 olim habebant.per l.pe.in si.C.depo. ¶†Ultimo q̄rit glan.ibi modatū habeat istud p̄uilegiū.Et gl.super v.data in si.dicat, qō quidā dicūt q̄ sic.Putarē Jrium.cū esse tit.tū in tribus citatibus loquatur vt interdicti sit probata,& comodatū,& cōpellatus sed depositum non,vt in l.finali.& ibi not.C.de cōpensatiōe & not. instit.de actio.℔.in bonefidei.

¶Collatio

Collatio septima.

Quibus modis naturales effic. sui. Rub.

¶ Querit gl. circa rubr. que differẽtia est inter hunc ti. ⁊ tit. q. bus modis natu. effic. leg. Dic vt in gl. Sed aduerte ad id qđ di et glosa quod ibi loquitur de his qui faciunt legitimos succes fores, i non in potestate. quia certe hoc est falsum. q⁊ immo le gittimati, de quibus lo quitur ille titu. efficiuntur de patria po testate vt in d. titu. ℌ. i ⁊ ita tur. Dicitur plene in prin. illius titu. ⁊ qđ dictũ est cõira rubr. illius titu. quibus modis natur. ef ficiũ. legi. ⁊ sui. i. in potestate, vt Insti. de here. quali. ⁊ dif. ℌ. sui.

¶ Pater per oblationẽ fi ̃ naturalis nati ex libera ipsum legitimat. sobole legitima existente. secus si ex ancilla.

Filius naturalis, qse offert curie, legitimatur si non habet fra tres legitimos.

Legitimatus per oblationẽ curie efficitur in patria potestate.

Ciuitas assumitur ad differentiam ville, ⁊ vici.

Urbs, ⁊ ciuitas est idem.

Ville ⁊ castra ciuitatis faciunt collectam cum ciuitate, ⁊ ius ci uitatis sequuntur.

Statio filij naturalis. de qua hic potest fieri in quacunq; ciuita te habente Archiepiscopum.

Naturalium. Impera. tor Justi ni anus suũ exor dium faciens natura li tatis, seruitutis ⁊ libertatis ius o stẽdit ⁊ quẽadmodu legitimationes fiũt p oblationẽ curie, ⁊ de succes sõe eor. actiue. ⁊ passiue. ⁊ formã trahit a dducẽdo aliũ modũ legitimãdi. per hr̃dis institutionẽ, in bonorẽ curie sa ctæ, ⁊ restitutionem principis. h. d. ¶ Tertio ẽo eor. successio ne actiue, ⁊ passiue, q̃ ad agnatos pris. vide successionẽ eor. tantũ. vide modũ legitimãdi. p hr̃dis institutionẽ ⁊ principis rescriptũ. ¶ Secũda in ℌ. si quis igit. ¶ Tertia in ℌ. quoniã. ¶ Quarta in ℌ. filium vero. ¶ Quinta in vers. secũdũ. ¶ Sexta in ℌ. si qs autẽ legitimos. Jnter. ubi liberos.

1 eandẽ fere tex. habes. C. de na. lib. l. cõiũm. circa prin. ¶ † Nã. ℌ. si qs igitur. dr̃ qđ pater legitimat filiũ naturalem p oblationẽ curie, hoc libi est in oboles legitima, siue nõ, vt hic, ⁊ in ℌ. si qs igit. C. de na. li. l. cõiũm. qđ est verum, quãdo iste filius, qui legi timatus est, natus de libera muliere, secus si filius legitimandus sit nat⁹ de ancilla, q⁊ tunc pater ita demũ ipsum legitimat p oblationẽ curie, si libi patri soboles legitima nõ superstit, vt j. c.

2 ℌ. primus itaq; mod⁹, qđ tenet gl. i. l. iñ. C. eo. ¶ † Secundo not. q ipsemet filius offerendo se curie legitimat⁹ sit ita demũ si nõ habeat fratres legitimos, ⁊ naturales ⁊ hoc. ℌ. versi. siue ẽt mortuo. ⁊ quod not. per semetipsum. ⁊ in ℌ. si quis igitur. ver. hic. si vero ipse. j. eo. ⁊ in versi. iste modus. in fi. Et est rõ diuersitatis inter ipsum offerendum filium curie ⁊ filiũ naturalẽ se offerentẽ, quã ponit gl. super versi. exitit. quẽ tenementi. ⁊ iste legitimat⁹ per oblationẽ efficit in pa. pote. vt insti. de nup. ℌ. fi. inst. de hr̃. q̃ ab intest. ℌ. ¶ Tertio no. ℌ. si quis igit. ex quolibet tex. ibi. si ve

3 ro. nec ciuis ⁊c. † qđ ciuis est ille, qui nascitur i ciuitate. nõ ci vis qui nascitur in villa. nã ortus, i villa dr̃ rusticus, vel i vico, ⁊ iste vilis villa ortus, dr̃ rusticus. s. u rusticanus, vt C. ne rust. ad vl.

4 Secundo. l. prima li. xj. facit ad hoc. l. fi. C. de test. ¶ † Quarto fon. ℌ. de bel. no. hic quod ciuitas assumit ad differẽtiã ville ⁊ mãe. C. eo. l. iũ. vers. quod si cui non ex vrbe. Ibi assumit q̃ vrbs ciuitas sunt idẽ, p batur. ⁊ melius in d. l. iũ. in pn. cõiũcto vers. quod si cui non ex vrbe. Ibi assumitur vbi imperator⁹ pri

5 mo dr̃ q pater debet filium tradere curie ciuitatis q ex qua est oriundus. postea si nõ ex vrbe consistũt filij, ⁊c. ⁊ hic p eodẽ po nt ciuitate, ⁊ vrbem. p hoc etiam facit. l. singulorum. C. de edi ctis. l. l. prescriptio. C. de ope. pub. De hoc dic vbi habes ff. de verbor. ligni. ⁊ vide. C. si ciuitas. de senten. ex eõ. lib.

6 sexto. ¶ † Alt. no. ter. in vers. si vero. ⁊ j. i vers. hãc esse regulã. q ville ⁊ castra sub ciuitate debent facere collectã. ⁊ sequũtur ius ciuitatis. q̃ dic vt in gl. super vers. persoluatur. ¶ † Quero i ℌ. quis igitur. dicuntur hic in quacunq; voluerit, ⁊c. an possit in alia ciuitate q̃ Roma. vt in Constantinopol. õt quod sic. Nã in qualibet ciuitate habente Archiepiscopum vt l. tertia. C. eodẽ. sic intelligitur i quacunq; voluerit metropo. ⁊ idẽ infra eodem veri. aut si quis. ibi metropo. ⁊c.

ADDITIO.

1 Ciuitatis. Sed nunqd talis legitimatio facta p obligationẽ curie ciuitatis habeat effectũ quo ad bona alibi sita, quã in ciuitate legitimãte vide Joã. de Ligna. trac. de sententia excõmu. penultu. char.

1 ¶ Refutatio hereditatis paterne facta per filium fraudulenta p æsumitur, si filius reperiatur bona patris possidere.

2 Filij nati ex filia naturali data curiali efficiuntur curiales.

3 Oblatus curie nõ solum ipse curialis efficitur, sed etiã eius filij, etiam p̃ocreandi.

Et quoniam. Ibi, nulla existente differentia. Idẽ in l. iũ. in fi. C. eod. Not. ex isto. ℌ. in

1 vers. si vero ab initio. † quod si filius refutauit ab initio oblatio nẽ curie ⁊ postea reperiatur bona possidere, p æsumitur refuta tio fraudulenta. ⁊ licẽ filius repudiat hereditatẽ paternã, ⁊ po stea bona repudiata possidet, p æsumitur talis repudiatio frau dulenta, vt hic patet. Ad idẽ. C. eo. l. tertia. ℌ. ⁊ qđ de subcunda. de quo plene per doc. C. de repu. hered. l. secunda. q̃ tene mẽti

2 pp. l. qui putat. ℌ. fina. ff. de acquiren. heredi. ¶ † Secundo no. ex fi. huius. ℌ. q̃ si filia naturalis det filio curiali ⁊ ea pereant filij, efficiuntur curiales sic etiam quãdo filius naturalis offert

3 curie per patrẽ. ¶ Nam non solum ipse efficitur curialis, sed etiam eius filij, vt l. iũ desideria. ⁊ l. tertia in fi. ⁊ l. nuper. C. eo. Sed contra hoc oppo. de. l. fi. C. de his qui sponte mu. ⁊c. lib. x. Vol. Distingue vt ibi distinguit in ter. aut qs seipsum offert cu rie, ⁊ tunc solũ ipse, ⁊ nõ filij efficitur curialis, vt in prin. illius. l. ⁊ no. i. eo. ℌ. si quis igitur ex qualibet. Aut pater offert filiũ na turalẽ curie. ⁊ tũc non solum oblati, sed etiã eorum filij efficiunt curiales. non solum filij procreati sed etiam procreandi, vt d. l. quoniam. ⁊ quod no. in dicta. l. iij. circa finem.

1 ¶ Legitimatus per oblationem curie efficitur legitimus tã tum quo ad succedendum patri, non autem alte. ⁊ nu.

2 Æqualitas in succedendo ab intestato seruatur. vt ille. cui succe ditur, non possit succedere non succedentib⁹ sibi.

3 Nepos succedit patruo i fundo paterno. sicut patruus succedit nepoti.

4 Legitimatio, an possit fieri per comitem Palatinum in terris eccle ie, remissiue. item.

5 Legitimatus post testamentum an testamentum rumpat.

Filium. † No. quod filius legitimatus per oblationẽ ef

1 ficit solus legitimus ipsi patri, ⁊ ius succedẽdi ei cõsequitur, non autem ius succedendi ascendentibus, seu de scendentib⁹ pris, nec eius agnatis vel cognatis. Ite ẽ solus pr iura successionis cõsequitur, nõ autẽ eius ascendentes, vel descẽ dentes nec eius agnati vel cognati. Ad idẽ. l. cõiũm in prin. C. e.

2 ⁊ q̃ no. in l. iij. co. ti. † Et sic no. in successione ab intestato seruari equalitatẽ, vt ille cui succeditur, nõ possit succedere nõ succedẽti b⁹ sibi. Ad idẽ. j eod. ℌ. si quis igitur habet. vers. in q̃bus. facit. C. de legi. hr̃. l. lex duodecim tab. † Hunc tex. inducit in ar. Ja. de bel. ad feudum, q̃ sicut patruus succedit nepoti i feudũ vt x. colũ. Imperator Lothar. in fi. de suc. fra. vel gra. fuc. in feu. c. j. sic ẽ nepos succedit patruo i feudũ, ar. huius. ℌ. facit. l. si ab eo. C. de leg. here. ⁊ ad d. l. cõiũ. circa prin. ⁊ hanc. q. de tipse fuisse i re

4 gno de comitatu de Aquino. op. ⁊ vr. † quia isti legitimati succe dãt agnatis, p cognatis patris. ⁊ econuerso. sicut si essent legiti me nati vt j e. ℌ. reliqui ⁊ ℌ. si quis igit de talia. Sol. Ibi loquit de legitimatis p matrimonium. hic de legitimatis p oblationẽ cu

5 rie. Ultimo Ja. de bel. ponit vnã. q. quam disputauit i ciuitate ista, † que talis est pater habens filiũ naturalẽ instituit libi Ti tium hered. ⁊ cum negauit ut hereditatẽ pauperibus restitue ret postea cõdito testamẽto fecit dictũ filiũ suum naturalem le gitimari i terris eccliæ p. q. omitẽ habentẽ autho. ut ante a prin cipe. Et primo quero, an legitimatio facta ab ipso valeat, cũ sit facta in terris eccleie. ¶ Secũdo quero. an testamẽtũ rumpat filio naturali legitimato post factum testamentũ. ⁊ in vtraq; que stione tenet, quod hic, vt hic per eum.

1 ¶ Cognati mei dicuntur de genere meo.

Ergo. Quero, in vers. si vero filius, quomodo est q̃ filius datus curie ⁊ effectus legitimus per dationẽ cu rie modo hr̃ filios curiales, cũ dixi. ℌ. xj. ℌ. quod eo ipso q̃ filius naturalis est datus curiali curie filij sui procreati efficiũtur cu riales. Dic vt patet tex. in l. cõiũm. C. eo. No. in ver. preterq; sit q̃ tex. declarat hũc. ℌ. vltimũ. Jn ver. si quis autem not. ibi, vel

1 ex gñe. ¶ † Ex quo no. quod de gñe mei dicuntur cognati mei, vt p batur hic. Nã ist⁹ filius naturalis legitimatus nõ hr̃ agnatũ. ni si patrẽ, vt ℌ. i ℌ. filiũ, hr̃ tñ cognatos ex parte matris. vt instit. de suc. cog. ℌ. vulgo. ⁊ Jnst. ad Tert. ℌ. nouissime. ⁊ tñ hic õt ex gñe ⁊c. ⁊ dictis verbis habuistis tex. ⁊ gl. sic exponẽtes. ℌ. ō mã. pnc. ℌ. oportet aũt, ibi, gñi ⁊ legitimi naturã, q̃ habuistis. ℌ. ō incel.

nup. §. sancimus. & vide quod habes in l. j. ff. de iu. immu.

1 ☞ Filius ex concubina legitimatur p̄ subsequens mr̄imoniū, & succedit agnatis, & cognatis patris.
2 Legitimatus per rescriptum succedit agnatis patris.
3 Legitimatus in testamento patris, an succedat agnatis, & cognatis. ermissiue.
4 Legitimatio non trahitur retro.
5 Pater legitimat filios naturales per matrimonium etiā si habeat filios legitimos.
6 Pater non legitimat filios naturales per principis rescriptū.
7 Pater per oblationē curie legitimat filios naturales etiā si habeat filios legitimos.
8 Legitimatus per subsequens matrimonium, quod etiā quo ad ordines est legitimus, & quo ad omnia.
9 Legitimatus per principem, non dicitur legitimus quo ad ordines, & omnia.
10 Legitimatus per pontificem, an sit legitimus quo ad actus seculares, & successionem. remissiue.
11 Instrumenta dotalia de iure non requirunt, vt filij legitimentur per subsequens matrimonium.
12 Naturalis legitimatus per subsequens matrimonium ℨctum post nativitatē legitimi, an habeat ius primogenture, ibi q̄ sic.
13 Legitimatio retro trahitur, cōtrariū vide supra, nu. 4.

Tribus. instrumentis. ¶ Primo natū legitimi efficiunt siue postea alij liberi nascātur, & viuāt, siue decesserint siue nulli nati fuerint immo p̄z̄ et cōcepti, & post dotalia instra nati legitimum efficiunt liberis legitimis extantibus p̄ mr̄imoniū, succedut illis gsonis, quib⁹ succedūt illi q̄ re vera fuerūt abinitio legitimi, hic et succedūt cognatis, & agnatis p̄ris, & ℨ, vt hic. Idem. ℨ. de incc. nup. §. dubitatum. & facit optime. l. cū qs. C. de na. lib. §. j. extra qui si. sint legi. c. tanta, secus in his qui sunt legitimati p̄ oblationē curie. ff. e. §. filium. C. de na. li. l. cūm. i pn. & q̄ no. i. l. iij. e. ti. ¶ Legitimatio vero p̄ rescriptum principis est idē q̄ legitimatio p̄ mr̄imoniū, vt vr̄ pbari. j. c. §. adoptiōis. ibi, nā sicut i ceteris ab initio &c. Pro hoc facit iste ter. i ver. relig. ℨ q̄ no. Spe. i ti. de suc. ab intest. §. j. ver. qd de legitimatis.

¶ Quid autē iuris sit de legitimatis i testō paterno, an succedāt agnatis & cognatis p̄ris, dicā. j. vt li. ma. & auie. §. ad hoc. vi. Predicta dist. vr̄ intelligi sc̄m q̄ no. gl. in l. hac parte vñ cog. q̄ indistincte dt filiū naturalē non succedere agnatis p̄ris.

¶ Sed no. q̄ hic vr̄ ter. q̄ legitimatio nō trahit retro. Dicit eñ q̄ legitimi hūt illas successiōes, quas habēt q̄ ab initio sut legitimi. Et hic vr̄. q̄ isti legitimati ñ sint legitimati abinitio. Idē. §. & qm. i fi. i pn. & j. c. §. adoptiōis. ¶ Ho. i §. ligs igit q̄ p̄ pt legitiare filios p̄ mr̄imoniū siue habeat legitios & naturales. huc n vt hic. & d. §. dubitatū. & ē trie. & semi. §. fi. ℨ. q. mo. na. cēſ. le. §. si vero solūmō. i fi. ¶ Dec⁹ in legitimatis p̄ rescriptū principis, q. illi nō p̄nt legitimari extātib⁹ filijs legitimis vt i q. singulariter j. c. Insti. d. nup. §. fi. & ℨ. q. mo. na. effi. leg. §. si vero nō habēs. ¶ Per donationē vero curie p̄z̄ pōt filios legitimare et saper exctantib⁹ filijs legitimis, vt §. si qs igit idē & d. §. si veri nō hīs. Circa q̄ vide Bal. in Sum. huius ti. & q̄ no. gl. vbi de hoc plene. & vide q̄ Bof. i sum. q. fi. i fine leg. §. octo modis.

¶ Quero, an isti filij legitimati p̄ mr̄imoniū sequēs admittant ad ordines, & honores. Et vr̄ per istum tex. q̄ quo ad oia habeantur vt legitimi. Ad idem in §. dubitatū. predicto. Et hoc tz gl. i. d. c. tanta. & i c. innotuit. extra de ele. facit q̄ no. gl. i Sum. de fil. p̄sby. §. qd si quis. ¶ Quero, quid de legitimato p̄ principe. an habeatur vt legitimus q̄ ad oia, & quo ad ecclesiā. Bl. tenet q̄ nō. lvj. distin. j. ¶ Sed quero an legitimat⁹ p papā. vr̄ legitim⁹ quo ad act⁹ & seculares quo ad successionē. Dic vt no. p Bar. & Inn. in cap. p venerabilē. extra qui si. sint leg. §. insup cū tex. ¶ Quero, hic dr̄ q̄ per sequens matrimonium cōcubi ne interuenientibus dotalibus instrumentis filij legitimantur. ¶ Quero, an de iure Cano. regrātur dotalia instrumenta. Putarē q̄d nō, p̄z̄ ter. ōt simpliciter, q̄ sufficit esse ℨctū, vt d. c. tāta. & ita obtinuit in curia episcopat⁹. Querit hic Ja. de Bel. an filius naturalis natus añ legitimū matrimoniū. & legitimat⁹ per subsequēs mr̄imoniū ℨctū post nativitatez legitimi habeat ius primogenture, & p̄ferēdus sit filio legitimo & naturali nato, ex forma constitutionis dicentis quod primogenitus p̄referatur. Et determinat q̄d nō. Et ita ōt, q̄ disputādo tenuit Jo. And. & inter alia inducant hunc ter. Nā ōt ipse, vos videbitis hic q̄ isti legitimi habent illas successiōes quas habent illi qui ab initio sunt nati legitimi, vt hic. & j. eo. §. adoptionis. in fi. & inter illos q̄ ab initio nascunt legitimi p̄fertur primogenitus, vt hic. & ille, q̄ fuit natus legitim⁹. dr̄ primus legitime natus, quā ille, q̄ post natiuitatē eius fuit legitimatus. cū iste legitimat⁹ nō cōsequat nisi id q̄ consequitur ille q̄ ab initio est legitimat⁹. nec eñ dt iste tex. ōt ipse quod legitimatus perinde habet. ac si ab initio esset legitimat⁹. quā vim habeat ista legitimatio, non aūt trahat retro et sectus eius legitimationis. Et hāc disputationez ponit Jo. anc. trion. vr̄ posse dici nō. q̄ legitimatio retro trahit. Ō perinde habetur legitimat⁹. ac si esset legitime natus. vt l. qua in pupilla. ff. ō ri. nup. & sic dz preferri legitime nato post nativitatē filio naturalis, qui fuit legitimatus post nativitatem veri legitimi. Ob. iste tex. & d. §. q̄ñ. i fi. p̄ inc. j. eodem. §. adoptionis. Ñ. q̄ teor q̄ nō sunt ab initio nativitatis, vel vere cōceptionis legitimi, sed sunt legitimi a tpe nativitatis. vel cōceptionis perfectionem, que fictio ad tps conceptionis retro trahit. vt ℨ. pbaui.

ADDITIONES.

a ¶ Trahitur retro. Adde Pau. de ca. in l. nō est dubiū in fin. C. de iur. delib. & Bal. in l. j. i fi. C. de iur. aureo. annul. i addi. Spe. i tit. de suc. ab intesta. ver. no. q̄ legitimatio. vide tamen contra in clemen. j. de immunita. eccles. i. sed Barto. cōtra i l. i. cōlum. de vulg. & pup. p. l. fin. de natu. restit. vbi Bal. & doc. in l. cū ex oratione. ff. de excusa.

b ¶ Ordines. Adde Bal. i l. qui si illustris. C. ad orfic.

c ¶ Natus. Adde Bal. i addi. ad Spec. i ti. de pc. scēm si plam & Bar. etiam i l. ij. de vulg. & pup. Item adde ad materiā que habentur p̄ Bar. & Bal. i l. gallus. §. 2. quid si tantū. de li. & posth. per Imo. in l. ex facto. i pn. & col. ff. de vul. & pup. & vide Pan. de ca. in l. nō est dubium. in fin. C. de iur. delib. vbi j. & q̄s cum in consilio. cc xvij.

1 ☞ Legitimatio per rescriptum principis habet locum si filij legitimi non existunt.
2 Legitimatio trahitur retro ad tempus natiuitatis.
3 Forma legitimationis per rescriptum. remissiue.

Si quis igitur. timari p̄nt filij in casib⁹ hic positis, & alijs similibus. ¶ Item si p̄ moriens in testamento libr̄ des scripsit filios naturales, volēs eos esse sibi legitimos sine cessō rez filij i rescripto a principe ipetrato legitimi efficiunt. Sed q̄b⁹ modis dictū est naturales ad ins legitimi posse p̄nci esse verū si ipsi filij naturales ab initio cōsecrūt, vel ex p̄s factō ratū habuer ūt adoptionē. mō. p legitimatiōe filioz olim priuato pnit⁹ sublato. h. d. & cū isto. §. cōc. ℨ. q̄ mod. na. effi. leg. & p̄cip.

1 vsq; ad. §. illud. q̄ p. ¶ Mo. in verb. si qs ergo. q̄ legitimatio per rescriptū principis, ita demū locū habet si filij legitimi nō existant. vt hic. & ibi. sicuti legitimi &c. Si vero plurimis. & ℨ. q. mod. na. effic. leg. §. sit igit patri. Et hic p̄z̄ q̄ legitimatio trahit retro ad tps natiuitatis. vel conceptionis. nam restitutio natalium trahit ad tps natiuitatis. vt. l. ij. circa fi. & j. de nat. restit. & nup. l. imperialis. circa fi. q̄ tene mēti. propter hoc q̄ dicit. §. & fit illa legitimatio p̄ rescript. principis i subsidiū rei dicti & in gb⁹ nō pōt fieri legitimatio per matrimoniū rebocter. & d. §. sic igit. ver. alit namq; & ibi not. in. §. si vero plurimis. vt gl. ibi not. ¶ Vt. in ver. sit igit licentia. ibi, preces offerantur. hoc declarauit &c. not. hic formā legitimationis, cuiq; vult legitimare filiū p̄ rescriptū. j. quib. mod. na. effic. le. §. sit igit licētia. ibi, hoc ipsum dicentes, &c.

1 ☞ Pater quod legitimat filiū per procuratorem, & etiam per cōiunctam personam.
2 Actus ciuilis non est in administratione paterna.
3 Impetratio venie etatis quando fieri potest per procuratorem.

Si vero. ℨ not. tex. ibi per q̄ ℨdā fortuitos casus, &c. Et procurato rē, secus per medīā personā. Nam si posset. non obstat ibi infirmitas, vel alij casus fortuiti, nec esset necesse alterum medīū adhiberi. Ad idem. ℨ. q. mod. na. effic. le. §. si vō. & d. Et per hoc videt tex. in i. post mortē. in fi. de adop. Et idē C. de emā. lib. l. iubem⁹. vbi pat in emācipatione debet esse &c. Ad idē. C. de vin. lib. l. nec muliere. In contrarium q̄ posita pter petere filium legitimari per aliū. Nam rescriptū pētimet trare per procuratorē babētē speciale mādatū. vel etiā per cōstitutū personā. si est rescriptum ad litem, sed si est rescriptum per gratiā. tūc pōt impetrare per quēcunq;, vt ex de rescrip. nonnulli. & ibi not. & c. ex parte decani. Et quod possit a q̄cunq; ipetrari, habetis i l. vniuersas. C. de pce. ipe. offe. & not. l. c. fin. ex de. p. fed lex. dicit q̄ hic legitimatio fit per impetrātem referentem factum ℨm formam. l. prime & l. fin. C. de pce impe. offe. & not. p glos. quibus, modis nat. effic. leg. §. sic igitur. in glos. & qualiter. Ex quo apparet quod pōt impetrari a quocunq;, vel

2 ctq. l. vniuersas. ¶ Nō obstat. l. in contrariū alleg. nā hic in legitimatione nihil disponit, sed principi patri disponēti esse rit. sed

in l. con

in l. contraria pater emancipat. dat in adoptionem. licet cū iudi
cio tantę auctoritat. & ideo cū pater dissonat. est necessaria eius pre
sentia nec pōt fieri p procuratorē cum ciuilis actus nō sit i ad-
ministratione paternali. vt no. i d. l. nec mulier. & de hac. q. iudi
cio meo est casus, videlicet qō p procuratorē, seu palīū qs pōt
petere filium legitimari, in c. per venerabilem extra qui fil. sint
legit. vbi palīū fuit petita legitimatio filiorū. vt ibi pateat i pn.
c. Nec obstat qō ibi fuit improbata petitio, q. nō fuit improba
tae eo q palīū non potuerit petere hic pater. sed ex eo q filiū. q
petebant legitimari nati de adulterio vt in fi. illi⁹. c. Restat mo
do videre ad tert. huc. & ad ſ. igit licētia. Quibus rndeo. qō iste
tex. non obstat. Nā uoluit hic dicere qō legitimationē potuerit
pr̄is pater per procuratorem. sed cum dictū sit quod pater pt
petere legitimari aliam offerendo preces princi. Dicit Impe-
rator p finit impeditus ne adhuc in morte habeat illud reme
diū. nō tū negat q dum vixit non potuit p procuratorē petere.
¶ Nō obstat. C. de his qui ven. ę. a. impe. l. oēs. vbi impetrans
venia ętatis a principe si vult ad honores peruenire dz coram iu
dice venire ad q. concendū rescriptū. & ad faciendū probationē. q.
in presentia psone requirit. q. oporteat qō obtet quod sit maior.
xx. ann. & probet de q. bitate morum & vite. que probatio clari⁹
fieri nō potest cum psona est presens quā si esset absens faceret p procuratorē. cū
multa colligantur ex aspectu. & presentia psone. vt l. fi. de testi.
& de minor. l. minor. xxv. ann. addito preterea, nec illō est gña
leg nō possit fieri p procuratorem. q. hoc locum tātū i masculo nō
in femina venia ętatis impetrante, vt dixi i l. oēs. ſ. feminas.

ADDITIO.

¶ Post mortem. Vbi etiā ad hoc vide Bar. & adde Bal. i l. fi.
Cod. ti. & Bar. etiā in l. neque quam. ſ. j. ff. de excu. tut. & i l. gallus.
ſ. solitan. de lib. & post.

☞ Pater verbotenus simpliciter nominando aliquē vt filiū,
non facit ipsum legitimum.
1 Filius naturalis inuitus non legitimatur.
2 Legitimatio est voluntarie iurisdictionis.
3 Legitimari quod possint absentes.
Absentes non adoptantur.
4 Ratio quare in absentem sit legitimatio, non adoptio.
5 Legitimatio per principis rescriptum quod fiat in subsidiū. & in illis casibus in quib⁹ non pōt fieri legitimatio p matrimoniū.
6 Legitimatus per rescriptū principis succedit fratrib⁹ agnatis & cognatis patris.
7 Pater quando cogatur filium emancipare. remissiue.
8 Filius unde eisdem casibus cogatur exire de patria potestate, ex
quib⁹ cogit patrem ad ipsum emancipandum. remissiue.
9 Casus in quibus legitimatio permittitur. remissiue.
10 Filius vel filiatis appellatione qui contineatur i priuilegio.

Generaliter. In tex. ibi, legitimi fieri. Subaudi. & legitimi, fiant. In text. ibi, a-
1 dicentes. ſ. qdā sunt i ſ. illud tātū de mō legitimādi. ¶ & p.
ad ſ. vero bis. & vī quod nō sit necesse qō filiū supplicet princi.
vt lib. ma. & auic. ſ. ad hoc. l. posita C. de natu. lib. authē. i qs.
eōr. vt no. hic i gl. super ver. princip. quā gl. no. & tene mēti. q.
2 pater verū intellectū istius. ſ. & illi⁹. ſ. ad hoc. ¶ Venio ad no
tū. ſ. no. q filius naturalis inuitus nō legitimat, vt hic. & d. ſ.
legitimos. C. eod. & ex casus secundus vnā lectu. ff. ō
dis qui sunt sui vel alie. iur. i fi. ¶ Secundo no. tex. secundū gl.
3 super verb. nō est. & quod legitimatio est de voluntaria iurisdi-
4 ctione. no. gl. i c. per venerabilem extra q fil. sint legi. p Hos.
in summa qui filij sint legiti. ſ. ſz cū superiorib⁹. ¶ Tertio no.
ibi dicit filij hoc fatū, habuerint qō absens pōt legitimari. tex.
est dic. quo optie. C. ō eman. li. l. iubem⁹ ibi absens pōt legiti
mari p principis rescriptū, secūm formā illius. l. In primis vī.
5 ne ne absens. ff. de adop. vbi absens nō pōt adoptari, sed dic
quod ibi loquit in adoptione, hic vero i legitimatiōe. ¶ Que-
ritur posset esse rō diuersitatis. Respondeo, mihi vī quod po-
test esse ista persuasio, quare requirat presentia adoptati, q. cir-
ca personā adoptatā requiritur quedam cōe cognitio, videlicet
quis adoptand⁹ sit minor eo, q ipsum adoptat, vt l. si paterfa. i fin.
6 ad opt. & minor. Institu. eodē i hoc pōt ex aspectu corporis
apparere, nō requirit presentia persone adoptati vt dixi ſ. i ſ.
7 preterea alia questio. ¶ Quarto no. ver. hoc dicimus. q legiti
matio p principis rescriptū fit i subsidium, vel⁹ in illis casib⁹,
in quibus nō pōt fieri legitimatio per matrimonium, qui casus
ponuntur ſ. illud tamē. ſ. eo. & ſ. reliqui igitur. ¶ Quinto nota
hunc tex. quod legitimatus per principis rescriptum succedit
fratribus agnatis & cognatis pris, & ecōtra. Nā hz illas succes
siones actiue, & passiue, quas hūt qui fuerūt ab initio legitimi,
ter. est hic. q. & Spe. in tit. de succ. ab intest. ſ. j. verſi. quid de le
8 gitimatis. dixi. & co. ſ. tribus. versi. reliqui. ¶ Op. ad ſ. ſ. a
liter hic dī quod pater non cogitur emancipare filium. Sic in l. si
lenones. C. de episcopal. audien. C. de suscep. l. fin. lib. xj. Sol. vt
in gl. cū qua concor. quod no. in l. nō pōt. ff. de adeptio. & Insti.
9 quibus modis ius pat. pot. sol. ſ. vlt. ¶ Querit gl. an filius co
gatur exire ō patria potestate ex eisdē causis. ex quib⁹ ipse pt
patrem cogere vt ipsum emācipet. Gl. hic tenet quod p suas ra
tiones. & cum hac gl. concor. qō no. in l. nec annus. C. de emācip.
lib. & Insti. q. b. modis. ius pat. pot. sol. ſ. fi. & oēs istas gl. Jac.
de Are. reprehendit p tex. l. quidam cum filius ſ. sed videam⁹.
10 ff. de verb. oblig. dic vt ibi. ¶ Querit glo. in verb. si vero plu
rimis quot sunt casus i quibus permittitur ista legitimatio ita
demū si filij non existunt legitimi, & naturales gl. super versic. in
quibus. dt quod tres. & no. bñ trinum casum, qz ista gl. declarat.
ſ. ad hoc hic alleg. authē. si quis. C. de nat. lib. vbi gl. aliquid tā
git. & vide q no. i c. per tuas. extra qui fil. sint legi. & no. Hos.
11 in sum. qui fil. sint legi. ſ. octo modis. ¶ Vltimo Jac. de Bel.
hic ponit quandam. q. quā disputauit. & est talis. Rex concessit
priuilegiū seu bñficium ciuitatibus seu ciuibus regni sui. Illo
do querit que ciuitas. & que persone contineantur appellatione
ciuitatis vel ciuium, & dic vt in d. sua disputatione.

ADDITIO.

a ¶ Iurisdictione. Sed ab extra quero nunquid per viā voluntā
rie iurisdictionis legitimari possint filij illegitimi non ciuitatis
his quoz interest. vide no. p do. Socy. i cons. cclxxvi. incip. oñ pre
sentis consultationis. versi. secundario. qz nō pōt. cū vers. sequē.
in c. par. vbi et quid de patre viuente, & consentiente, & an & quā
do habeatur p legitimo.

1 ☞ Alere an debeat pater filium naturalem, quod sic, si nō hz a-
liud vnde viuat.
2 Filius naturalis succedit patri non habenti filios legitimos, &
naturales, in duab⁹ vncijs ab intestato. & an etiā ali debeat.
3 Frater tenetur sororē alere, si nō habeat aliter vñ viuat, & nu. 4.

Discretis. Liberi naturales scēm formas hic tradi
tam ex testamento vel ab intestato succe-
dunt, & alimenta consequi debent, odiosi vero liberi ab oi succes
sione tam ex testō qō ab intestato penitus excludūtur, & alimēta
et a patre percipere non debent, nec sunt liberi nominādi. h. d.
vsq; ad fi. & hz duas partes. ¶ Primo, ponit de successione na
turaliū liberorū i ciuili curia permissa. ¶ Secūdo ponit de suc
cessione liberorū odibiliū a curia phibita. ¶ Sed a est i ſ. & qdē.
vsq; ad ſ. vltimo. vnde sumitur authen. licet. C. e. ti. ¶ Vtē ex. ſ.
vlt. sumitur auth. ex cōplexu. C. de natu. lib. Ibi leg. sob. Quid
si soli naturales filij existāt, nō cōcubine dic vt no. i l. fi. C. de nat.
1 lib. ¶ Mo. i ſ. si quis aūt q filij naturales debent ali. vt hic. ſ.
2 eo. ſ. si quis igit. ff. de lib. agn. l. si quis a liberis. ſ. idē i liberis &
ibi no. ¶ Secūdo no. q hic vī tex. q filius naturalis succedit
pris nō habēti filios naturales, & legitimos i duabus vncijs ab
intestato, & vltra istas duas vncias nihilomin⁹ dz habere alimē
ta de bonis patris. Ita vī velle iste tex. & gl. dt super ver. vncia
rum quam gl. no. s. facit de trien. & semis. ſ. consideremus. vers.
psens & p ista gl. facit q ibi dixi optime, & iste tex. dū ōt alimēta
dans, &c. intellige dans. s. post mortem patris. hunc intellectū
puto voluisse sentire gl. ista. Hoc et apparet ex gl. q est i. ſ. si qs
3 igit s. c. que querit an pater dum viuit teneatur filios naturā
les alere. qz vī sentire gl. q hic tex. loq; de alimētis q̄ prestātur
post mortē patris, qz alias hic loqueretur de alimēta q prestan
tur i vita pris. Gl. allā. q. nō quereret. & qz cēt casus. vt hic. Pō
sumus dicere hoc esse verū, qō filius debet habere alimenta si
nō habet aliter vñ viuat seu se alat alias nō debent alimēta pre
4 stari. arg. d. l. si quis a liberis. ſ. fi. & si filius. & Dicut etiā dicim⁹
de fratre, qui debet alere sorores legitimas & naturales, vt not.
gl. i d. l. si quis. ſ idē rescripsit & l. l. j. C. de lib. a pa. alen. qz est
verū si soror nō habet aliud vñ se alat. vt ff. vbi pup. edu. de. l. q
filium. & sēm hoc illud verbū & alimēta dās eis. debet intelligi
qō dantur alimenta a patre dū ipse pater viuit. Et ad hoc bñ se
quitur quod ōt ter. quasi vnū remedium ler dederit naturalib⁹
i vita patris. s. q debeāt a patre ali. aliud remediū debetur post
mortē patris testati defuncti quod habeat duas vncias nō exi
stentibus filijs vel coniuge, sed tamen. precedēs opi. videt ma
gis de mēte huius tex. & d. vers. psens est fauorabilis. ¶ Ep. hz
hic. ibi omnino indubitatus est cōcubine &c. & vī q vbi qs habet
vnicam cōcubinam. filij ex ea nati sint legitimi & naturales. cū
matrimoniū psumat. vt i libere. ff. ō ritu nup. Huius timore facta
est gl. super ver. vnicarū. & sup ver. indubitatus q̄ intelligūt hūc

tex. quando fuit facta protestatio quod tamē tenebat cā vt cōcubinam. de quo nota. in dicta. l. i libere. & per Dy. in l. cōcubinatus. ff. de cōcubi. quid de iura. calum. diri. sup ta quibus modis natu. effic. legit. §. illud.

ADDITIO.

a Cebent ali. Adde Bart. i trac. alimen. versi. quero an pater.

1 Pater naturalis in illis casibus, & pro illa portione succedit filio in quibus filius ipsi patri succedit.
2 Pater dum viuit, an teneatur alere filios naturales, remissiue & vide sup ta §. proxi. nu. 1. & 3.
3 Filius naturalis natus ex vnica concubina, an habeat ius succedendi suo fratri legitimo.
4 Filij naturales nati ex eodem patre, sed ex duabus cōcubinis, an adinuicem sibi succedant, remissiue.
5 Naturales nati ex eadem matre, & diuersis patribus sibi adinuicem succedunt.
6 Quarta debita ascendentibus qō hodie sit aucta, sicut quarta, quę debetur descendentibus.
7 Patruus ita succedit nepoti, sicut nepos patruo.
8 Filius naturalis non succedit patri contra testamentū.
9 Filius naturalis legitimatus rumpit testamentum paternum.

Si quis igitur. C Nota. tex. & est mēti tenēdū, q illis casib⁹, & p illa portione succedit pater filio naturali, i quibus casibus, & pro qua portiōe succedit fili⁹ naturalis ipsi pri naturali, & idem i alimentis. Tex. est no. hic ver. i quibus q. q. mouet Azo in sum. de leg. hr. in fi. not. q forte eo modo succedit mater filio naturali, & spurio, quo succedit filio naturali pater, & ita fit par rō pietatis arg. l. nā & li parētib⁹. ff. de iofficio. testa. Pla. vero dicit, q pr sem succedit in totā filio nō solū si est naturalis tātū, sz & si est spuri⁹. Sed de opi. Azo. est casus hic, sz ipse nō all. ibi hūc. §. sz ipse hāc opi. firmat & all. tex. i hāc Sum. de na. lib. §. ab itestato. C Querit gl. an pr, qui viuit, teneat alere filios naturales. dic vt gl. q facit ad id q dixi. & i §. li qs autem. C Quero, hic dō qualiter filij naturalis patris nat⁹ ex vnica cōcubina habeat ius succedēdi suo fratri legitimo, & naturali, vide Azo. i Sum. C. de leg. hr. §. fi. facit l. fi. & q no. C. de na. lib. C Quero, an filij naturales nati ex eode pre, & duab⁹ cōcubinis inuicē sibi succedāt. Dic vt no. gl. l. hac parte. in. vii cog. vide Spe. i ti. de suc. ab intest. §. j. ver. qd de natis ex vno. C Quero, qd de natis ex eadem matre, & ex diuersis patrib⁹. Sine dubio inuicē succedūt, vt d. l. hac parte. & l. li spuri⁹. & ti. & Insti. de suc. cogna. §. q⁹ vulgo. † Et iste ver. i quibus inducit ad q. p scōam gl. hic, vez, quod sicut quarta debita descendentib⁹ est aucta, ita quarta debita ascendentibus dz esse aucta, cū equalitas dz esse inter patrem, & filiū. de qua q. habes. ff. de bere. & fal. §. primū itaq; & ff. de trien. & semis. C. j. in fi. & in auth. nouissima. C. de inoffi. test. C Scōs inducit Ja. & Bel. q sicut patruo succedit nepos, vt x. col. Imp. & Roth. c. j. i fi. & ecō uerso patru⁹ succedit nepoti. de qua. q. no. ipse. ff. eo. & ibi diri.

C Vltimo circa istos. §. aduerte, q2 posito qō filius naturalis succedat patri ab intestato, & ex testamento scōm formā traditā, tamē cōtra testamentū paternū nullum hz remedium, vt no. per gl. in li. i princ. ff. de lib. & post. & instit. de inoffi. testa. §. tātū. autē in j. gl. nisi † talis filius esset legitimatus, q2 tūc cōtra testamentum paternum remedium omnino sibi competeret, qō filio ab initio nato legi. & naturali, vt ff. de in ius. nup. §. dubitatum. & no. ff. qui. modis na. effi. leg. i princip.

1 Nati ex illicito coitu, non sunt legitimi filij nominandi, nec succedunt patri, nec ab eo ali debent, de iure canonico sic. nu. 4.
2 Nati ex damnato coitu qui dicantur, remissiue.
3 Nati ex damnato coitu quando succedant matri, & patri, & nu. 5.
6 Substitutio facta de spurio quando teneat.

Ultima si quidem. † Not. q nati ex illicito & nephario coitu non sunt legitimi filij nominandi, nec veniunt ad successionē paternā, nec ali debēt a patrib⁹. † Sz quero, qui dī nati ex damnato coitu, vt nō debeāt filij nominari. Dic vt i gl. super versi. participiū. Idē no. in auth. ex complexu. C. de incest. nup. & in authen. † incestas eo. ti. & ic, referente extra qui fi. sint leg. Et an isti succedāt mātri, dic vt insti. ad orfi. nouissime. & q ibi no. & ad Azi. l. si qua illustris. & d. aut. ex cōplexu. † Et eo. mō dicas i alimentis, an debeant ali de iure cano, a pre, & dic qō sic, & vt i c. cū haberet extra de eo q duxit in ma. & c. & in c. q venerabilē extra qui fi. sint leg. Sed sz † de iure Cano. debeant ali. tū succedere nō p̄sūt, vt in ca. tāta. & c. referente. & i c. q venerabilē. extra qui fil. sint legi. & q not. in d. c. cum haberet. C Querit glo. pone q pater alium instituit, & filiū suū spurium substituit an tz substitutio. Bl. dicit forte distinguendum, aut substituit vulgariter, vel pupillariter. ac. Test dic vt gl. quod l. si is qui. loquitur quādo substituit ei qui pōs a patre aliqd capere, vt puta filij naturalis, secus si nullo modo vt spurius. Sed tene precedentem opinionē tanquam no. & q. d. positam in gl. vt ipse no. in ti. de succ. ab intest. §. j. vers. sed secu. & ibi no. idem no. in d. authē. ex complexu. & per Bal. in Sum. de na. lib. §. quid si Imperator. & p doc. i l. j. C. de natu. libe.

ADDITIO.

a Quod sic. Adde Bart. in l. si quis. §. vtrum de lib. agno.

De testibus. Rub.

1 Utilitas testium propter probationes est inuenta.
2 Falcitatibus testium est obuiandum.
3 Edictum de testibus est prohibitorium.
4 Testi existenti in dignitate magis creditur quam pagano.
5 Vilissimi nō admittuntur ad testimonium, nisi cum tortura.
6 Testes cognoscere debent contrahentes.
7 Testis, qui se offert non citatus ad testimonium, redditur suspectus. & ei non creditur sine tortura.
8 Testis pro vtraq; parte debet veritatem dicere.
9 Calliditas quid sit remissiue.
10 Falcitas committitur etiam in tacendo veritatem.
11 Iudex quod testes repellat ex officio. remissiue.
12 Modi probandi qui sunt, remissiue.

Testium. Iste tit. hz xij. ptes. C Primo ponit de testibus admittendis. C Secundo ponit de testibus admittendis ad testimonium in iudicio. C Tertio de testibus admittendis in litigiosis matrimonijs. C Quarto ponitur de testibus ibi nominatis contra contradicentibus i dictis eorum. C Quinto, quot, & qualiter testes producātur. C Sexto ponitur ex quo loco producantur. C Septimo de statu testium. C Octauo ponitur de testibus inimicis. C Nono de prorogatis. C Decimo, ponit quo tēpore testes ad testimonium admittant. C Decimo ponit legū antiqua reconfirmata. C Duodecimo ponit huius constitutionis promulgatio. C Secunda li. nos igit. C Tertia in. §. & hz. C Quarta in. §. li vero quidā. C Quinta in. §. vero. C Sexta in. §. & qui. C Septima in. §. li vero dicat. C Octaua in. §. li vero quis dicat odiosum. C Nona in. §. cui. C Decima in. §. & hoc vero. C Undecima in. §. oib⁹. C Duodecima in. §. q igitur, & vsq; ad. §. hz breuiter. h. d. Testium vtilitas, propter probationem adinuenta est. testū falcitatibus est obuiandū. sicut antiquis, de testū probatione loquētibus cōstat matis. C Licet testes bone opinionis & fame debent esse ignoti aut vilissimi, tamē ad testimoniū festinātes, & se offerentes non admittuntur, vez di

1 ctis non credatur sine tormentis. h. d. † Not. q testis vilissimus
2 propter probationem est adinuenta. C Secundo no. quod testium falsitatibus est obuiandum, nā quilibet ad testimoniū admittit, nisi specialiter sit prohibitus. C † Tertio not. q edictū de testib⁹ est prohibitū. nā quilibet ad testimoniū admittit. nisi specialiter
4 sit prohibit⁹, vt hic. & l. i. ij. ff. e. C † Quarto not. in. §. sicut q credibilis, testi posito in dignitate, magis quā pagano. dicit. & eo di.
5 in prin. C † Quinto not. q testes vilissimi, & ignoti ad testimoniū
8 non admittūtur, vt eo⁹ dictis sine tormētis credatur. vt hoc. §. sicut⁹ vers. si vō ignoti. C † Sexto not. i. d. versicu. q testes
6 debēt cognoscere & trahētes, de q in. l. ij. §. j. ff. e. texta de testi.
7 c. cā. dixi. §. de ber. & fal. §. si vero absit. C † Septimo not. primū gl. not. super ver. festinātes. q testes qui offeruntur testimonio
dicendū, cū non sint citati, p̄sumūtur suspecti. ideo examinandi sine tormētis. Ita exponit hunc tex. festinātes. &c. Iacobi. dicit, q eum festinātē. i. ad testimoniū se offerentē. alibi exponit festinātes. j. nō citati. & sic talib⁹ nō citatis, q se sponte offerunt nō creditur sine tormētis, sic q tenet mēti q latis. §.
8 declarabo. C † Octauo no. tex. ibi, nil celet veritatis, q testis debet p vtraq; parte dicē veritatē, vt. & C. de epis. & cleri authent.
9 sed iudex & videbitis. j. de sanct. episcop. §. nulli. C † Quero si in princ. huius titu. & calliditate &c. q̄ q̄d sit calliditas. Dicit
10 gl. que etiam ponit. † qd sit falsitas. Ex quo habes qd falsitas comittitur, nō solū dicēdo quod non est. sed etiam in tacendo veritatē, de quo in. l. † sbyteri. & authēti. p̄sbyteri. C. de epis. & cler.
11 C † Quero in versi. licē vbi legislatores hoc prohiberēt. Dicit in gl. super ver. legislato. q̄ dicit ali quos testes ipso iure repelli.
12 & ali quos repelli officio iudicis. C † Nota. etiā gl. sup versi. plurimis. alias est su p versi. nō aliter. q̄ dicit quot sint modi, & bidi quod dic vt in eadem.

ADDITIO.

ADDITIO.

a ¶ Credatur. Adde Bal. in c. j. §. in iniuria. vj. col. 1 ver. sed nũ. q̃ ex tali confessione. de pa. tura. si. vide Ang. hic. & Bar. in l. ex libero. ff. de questiõ. & do. Alex. de Imo. in l. de minore. §. tormenta. vlti. col. ff. de' questio.

¶ Testis quod sit bon⁹ quilibet' p̃sumit. etiã in testamento.

1 Pauper an possit esse testis.
2 Iudex ex officio inquiret de bonitate testis. & legalitate.
3 Testis de quibus possit a iudice interrogari. remissiue.
4 Ignobiles. & viles dicuntur. et a testimonio repelluntur.
5 Legatus in teste non probatur per seipsum sed per alium.
6 Infamis de facto quando admittatur ad testimoniũ. etiã contra infamem. nume. 9.
7 Infamis de facto non potest esse iudex.
8 Homines de vniuersitate an admittantur ad testimonium.
9 Excommunicatus cõtra excõmunicatũ an admitiat. remissiue.
10 Testis contra quem crimen opponitur. an poterit idem crimen contra opponentem opponere.
11 Militia an sit dignitas. remissiue.

a ¶ Sancimus. ¶ Quero. an admittetur in testimoniũ aliqs. qui nõ sit vbatus aliquo de p̃dictis modis. vel ꝛ rõne dignitatis. militie. officiõ. vel diuitiarũ &c. sup. ver. officij. dõ q̃ sic. vt patet in ver. aut si nõ tales. ꝛc. ꝛ no. sup. ver. et vtroq;. Ratio est q̃ quilibet p̃sumit bonus. nisi pbet cõtrarium. vt ff. de leg. ff. l. cum quidam. C. de inoffic. test. Omnimodo cũ si. ꝛ q̃ quilibet testis p̃sumat bonus nisi pbet contrarium. no. glo. in c. j. extra eo. ¶ Patet ergo⁹ quod etiã pauper persona. ꝛ nõ cristes i dignitate. vel militia põt esse testis. ꝛ magis creditur positis i dignitate. puta doctor. ꝛ militi. Et de hoc an pauper admittat ad testimonium. no. in l. iij. in p̃nc. ff. eo. ꝛ dic vt habes i ter. ꝛ gl. extra de test. c. si q̃ testiũ. ibi ſ pone.

b ¶ Querit hic gl. an iudex dz inquirere de veritate. bonitate. ꝛ legalitate. Dicit gl. super versi. officij. i fi. q̃ sic. ꝛ not. eã. ꝛ fiet ista inquisitio a iudice ex suo officio. Ita no. i l. iij. in p̃n. super 4 ver. inimicitie. ff. e. ¶ Dz circa hoc q̃ro an testis possit interrogaria iudice de omnib⁹ his de quibus iudex põt querere ab aliqua p̃sona. ꝛ inuestigare. dic vt no. extra e. c. cũ causam. ì gl. sup 5 ver. de caulis. q̃ tene menti. ¶ Querit gl. an ipso q̃ ꝙs est artifex. repellat. gl. sup ver. ignobiles. dõ q̃ nõ. sed ex eo q̃ ignobilis. quiautem ad hoc dicantur ignobiles dic vt ì d. glo. sed alibi habetur quod viles p̃sone dicunt p̃sone pauperes vt ff. q̃b. mo. 6 na. fit leg. §. quisquis aũt. ꝛ ff. de mãda. p̃n. §. si tibi. ¶ Quero. dicatur hic q̃ talis testis dz adhiberi. q̃ si de fide etiã dubitatur. possit de facili p̃bari q̃ eius vita est inculpabilis. ꝛ moderata. Sed p̃ q̃ hoc p̃obetur. dicit glo. quod hoc dz p̃bari p̃ alium. non per ipsum testem. Quã gl. no. super vers. moderata. cũ longe gl. sup vſ. officij. in fi. ff. eo. ꝛ q̃ super ea dixi. ¶ Quero an infamis de facto admittatur ad testimoniũ. ¶ Et vſ tex. cum gl. q̃ non. ff. de sena. l. v. assiue. ¶ In contrarium est gl. in l. j. C. de fum. trinita. ꝛ hic cath. hec est veritas. Nõ obst. gl. l. q̃ assi⁹. q̃ ꝛ 7 gl. ibi ad dignitatem in dictis. nõ ad testimoniũ referas. ad quam dignitatem infamis de facto nõ admittit. vt l. nemo. C. de dign. lib. xo. Et p̃o hac opi. facit quod no. ì l. j. ff. de his q̃ no. infami. C. ex gb. cau. infa. ì ro. l. nullã vbi gl. dicũt. q̃ tantũ sunt duo effectus infamie facti. vez quod repellit a dignitate. ¶ Itẽ. c q̃ facit admitti ad testamẽti querelam frater. qui alias nõ admittitur. vt l. fratris. C. de inofficio. testamen. ¶ Patet ergo. q̃b a testimonio non repellitur. Dic hoc est verum. sed tamẽ cũ tormentis dz admitti. vt l. iij. §. l. Jul. ì gl. ì fi. ff. eod̃. ꝛ ei minus credit. ꝛ alij testi nõ infami. Quod intellige esse verũ tam ì crimi 8 nalib⁹ q̃ ì ciuilibus causis. ꝛ de iure ciuili. sed de iure canonico infamis de facto admittitur in causa ciuili. ꝛ etiam ì crimina vbi aliter agit. secus si criminaliter. vt est tex. ꝛ gl. i 8. testimoniũ. q. ti. ꝛ i c. fi. extra eo. ꝛ vide Spe. in tit. de test. §. j. versi. 9 tẽ q̃ fit infamis. vide. ij. q. vij. c. episcopi. de infa. ¶ Quero. potest dici q̃ a testimonio repelli. vt d. l. iij. §. l. Julia. ¶ Quero. potest q̃ boies vnius ville admittant in testes ꝺ aliam. an valeant. Si dic i p̃nc. huius. §. tenet quod sic. quã no. ꝛ eam. tz Spe. in tit. de teste. §. j. ver. quod si omnes. vbi de hac gl. facit mẽtionem. 9 ¶ Itẽ quero. nunqd vnus infamis contra infamem admittat in testem. Dic vt no. p gl. i d. l. iij. §. Julia. ff. eodem ꝛ Spe. e. ti. §. i. ver. item q̃ est infamis. ¶ Sed nunquid excommunicatus ꝺ excommunicatũ. vide dictũ Jac. de Are. in l. si mulier. ff. solo ma 10 tri. ¶ Sed pone q̃ repello testẽ p̃textu alicuius criminis. nũ d quid poterit ipse mihi obijcere crimen illud. vel defectũ. dic vt no. gl. e. testimoniũ extra eo. ꝛ q̃ no. Spe. in tit. de teste. §. j. ver. 12 sed pone q̃ repello. ¶ Ultimo circa hũc. §. no. ter. ibi p dignitate aut militia. ꝛc. nã hic vſ tex. quod militia nõ sit dignitas. cũ hic ponant vt species separate. de quo est tex. in i. fi. C. qui mili. non poſſ. lib. xij. de quo ibi dicam.

ADDITIONES.

a ¶ Bonus. an ꝛ quando ꝛ ex quibus quis p̃sumatur bonus. ꝛ q̃n vide late per Fely. in c. dudum. in iij. col. in versi. in gl. i vers. idoneus. de p̃sum.

b ¶ An pauper. Adde illum tex. in l. ex libero. vers. itẽ dico. ff. de q. ꝛ Fely. in c. ſi qui testium. colum. pen. vers. i gl. fi. ibi. alias honesta p̃sona. extra de test.

c ¶ Testimoniũ. Vide do. Jas. de ay. in l. j. circa fi. C. de sum. tri. ꝛ Fely. ì c. testimonium. de test. Adde istũ in l. in arenã. ì p̃nc. ꝛ q̃ ibi posui in apostil. ad ipsum in c. ver. C. de inoffi. test.

d ¶ Vel defectũ. vide tu ad hoc Fely. in c. delicti. ꝛ de except. col. v. in verſi. ad iij. caput.

1 ¶ Vilissime persone. quãdo admittantur etiam cum tortura ad testimonium.
Vilissime persone in subsidium admittuntur.
2 Vilissime persone admittũtur. quando sint rogate a partibus. ꝛ. nume. 9.
3 Viles persone licet admittant ad testimonium sine tortura. eis tantum non creditur. sicut alijs.
4 Viles persone in testimonio ferendo. q̃n torqueantur.
5 Testes existentes in dignitate clericali positi. si de mendacio cõuincantur. nõ torquentur. sed de falso puniuntur.
6 Testes diuites p̃o testimonio ferendo. q̃n torqueantur.
7 Testes vt deponant. debent p̃mo citari. ꝛ postea cogi. ¶ qui sunt qui cogi nõ possunt. remissiue.
8 Citatio non est coactio.
9 Sponte quod quis testificetur. qualiter intelligatur.

1 a Si vero ignoti. Oppo. ꝛ videt q̃ ignoti ꝛ viles p̃sone qd testimonium nõ admittant. vt ff. eo. §. sancim⁹. ꝛ §. licere autẽ. Sol. Illi. §. intelligunt sedm istum. videlicet q̃ vilissime p̃sone admittantur cũ tormentis. & vt hic dicitur. quod q̃n sit verum. j. dicã. ¶ Itẽ admittunt in subsidium. nõ alias. ꝛ sic p̃mã ꝛ secundã sol. simul iũge. ꝛ vide circa hoc qd no. v. q. c. illi. Sed cõtra hoc opp. ꝛ vſ q̃ viles p̃sone ꝛ nõ fide digne admittantur. etiã sine tormẽtis. vt j. c. 2 §. ꝛ licet. in fi. rer. si vero hmõi. ꝛ ibi no. ꝛ Sol. ibi loqtur in testibus. q̃ sunt a partib⁹ rogati. qui ſz si alias a q̃ essent a partib⁹ ro b gati. nõ admitterent⁹ sine tormẽtis. tũ eo casu admittunt. ſz ñ sint p̃sone fide digne. Et hanc sol. tenent Jac. de Bel. Habemus ex opi gl. q̃ vilissime p̃sone nõ admittuntur sine tormẽtis. nisi sint testes rogati a partibus. qui ã opi. vſ tenere. Alzo. ì Sum. de test. ſz possemus forte dicere q̃ etiam viles p̃sone admittantur ì testimoniũ sine tormẽtis. Hoc p̃batur in fi. in l. vnius. ì p̃n. ff. de q̃stio. vbi depoztatus in insulã ꝛ statu libertatis admittũtur sine tormẽtis. ꝛ tamẽ constat quod sunt viles ꝛ abiecte persone. Nõ obstat iste tex. q̃ vſ regrere duo ad hoc vt torqueãtur. ¶ Primo sez 3 q̃ sint viles ꝛ ignoti. ¶ Secõ q̃ tenẽt cozrũpere veritatẽ. ꝛ ſz ꝛ viles p̃sone ad testimoniũ sine tormẽtis tenẽdo ista opi. possint admitti nõ tũ eis adhibetur tãta fides sicut alijs. vt l. ij. ꝛ iij. ff. e. habes ergo sẽm hoc ꝛ q̃ viles p̃sone p̃t torqri si festinãt cozrũpere veritatẽ. vt hic. ꝛ d. c. illi. v. q. v. ¶ Itẽ possent torqri si cõin 5 cerẽtur de mendacio. vt l. vni⁹. §. test. de q. ꝛ ¶ De aliis aũt testibus nõ vilib⁹ qd iuris sit dic q̃ si sint positi i dignitate. aut est dignitas clericalis. ꝛ nõ possent torqueri. ſ. alit de falso puniunt. vt. C. de epi. ꝛ cle. aut. p̃ hyperi. preterquã i vno casu tãtũ. ſ. si vacillãt. vt l. nullũ. C. de test. ſz ex illa videsse log i dignitate sacerdotali. ¶ Si vero sunt alij testes ñ positi i dignitate. tũc si sunt diuites. ꝛ bone fame nõ p̃sũt torqri. nisi in duob⁹ casib⁹. ¶ Primus est si vacillant vt l. ex lib. xo. ì p̃n. ff. de q. ¶ Secõ. si cõuincũtur de mendacio. vt d. l. vni⁹. §. test. ꝛ q̃ dixi de tortura i casib⁹ p̃dictis hz locũ i criminali ꝛ ciuili. vt no. ì p̃alle. l. ex libero. ꝛ pbatur il. diuus. j. rñ. e. ti. ¶ Ulteri⁹ opp. hic innit q̃ testis spõte 7 veniens nõ admittit. imo vſ q̃ si admittat. nullo mõ cogi debeat vt ff. c. l. iij. §. Jul. ꝛ l. initi e. ti. Sol. veritas est q̃ testes. put lex illa loquit ꝙ admittunt sponte tñ nõ cogunt. vt ibi dr. debẽt tamen esse citati. nõ tamen eis licet se offerre. vt hic dr. Et hanc sol. tz Jac. de Bel. q̃ ille p̃sone. de quib⁹ ibi loquitur. nõ debẽt inuiti denunciari. ita q̃ inuiti cogãtur deponere. debẽt tamẽ citari ne p̃sumant se spõte offerre. ꝛ se iuitis operas suas ingerere ar. l. q. oia. ff. de pcur. cũ si. Nõ enim per simplicẽ citationem testis dr cogi sed moneri. ꝛ istam monitionem bene posſunt sustinere p̃sone de quibus loquitur lex contraria ꝛ post illam monitionẽ q̃ fit p̃ simplicẽ citationẽ se inuit coactio ꝛ hanc coactionem nõ patiũtur p̃sone de q⁹ loquitur lex illa sed alij testes lic

8 vt. l. ũ qñ. C. de testib. †Et hec distinctio q̃ primo p̃cedat monitio, secundo, sequat coactio. ponit in c. super eo. extra de testib. cog. z ibi no. i gl. super ver. non cogendi. Et qñ prima citatio nõ fit coactio, apparet eo quod post monitionẽ alicuius p̃uideat contra testes, z illa dicitur coactio, vt patet in c. j. z ũ. co. ti. Et ñc

9 † põt intelligi quod no. per gl. de eo qui sponte fert testimoniũ, in l. post legatum. §. bis vero. ff. de bis qui. vt indi. z quod no. in l. qui cũ maio. §. is demum. ff. de bon. liber. z intelligat sponte sine coactiõe, tñ p̃cedẽs coactio est necessaria ne p̃sumat ingere re inuito, vt ẽ. dixi. z ita intelligatur glo. que dt quod ille plene spõte admittuntur, vt no. in d. l. inuiti. in fi. i ũq. q. ũ. §. itẽ l. Jul.

ADDITIONES.

a ¶ Cum tormentis. Adde hic que dixi supra in p̃in. in ver. not. in apostil.

b ¶ Non admitterentur. An antẽ testibus partib. rogatis possit opponi de habilitate. vide Fely. in c. cum inter. de except. col. septima circa p̃inc. ibi. ad idem. vbi ponit cautelam quod vocẽtur ad actum testes affines. z propinqui.

1 ☞ Testes quibus casibus debent esse rogati. nu. 7.
2 Duo testes quando sufficiant in instrumentis. remissiue.
3 Testes an debeant interrogari de circunstantijs. z de quibus, remissiue.
4 Testes quando interrogantur de loco z de tempore.
5 Testis debet causam sui dicti deponere, si sit iterrogatus, alias depositio valeret sine causa.
6 Testis deponens super eo quod sensu non percipitur, etiã nõ interrogatus tenetur reddere causam.
7 Consensio extra iudicialis facta vicinis ad liberãdum qõ. p̃sit, secus ad obligandum. z quando valeat, remittit.
Pactum de nõ petendo factum absente parte, qñ p̃odit parti.
Rogatio testium operatur vt etiam inhabilis admittatur. Itez quod quis cogatur ad testificandum qui alias cogi non posset.

Et licet. In confessione soluti debiti in instrumẽtis ẽ. cti, sant adhibẽdi testes, g nõ sunt forzuiti, vel transeuntes, quod etiam in testamento seruatur iure antiq̃ seruato h. d. ¶ †No. ex isto. §. casus i gb⁹ testes nõ debẽt eẽ rogati. † ẽ op. hic innuit q̃ sufficiũt duo testes ẽ, immo re quirũtur quinq; vt l. testiũ. C. de testi. Veritas est q̃ hic. §. intelligitur de terminate secundũ illam. l. testiũ. z hãc opi. tenent doc. i authẽ. rogati. C. de test. licet gl. ibi aliam sol. ponat. Sed cõtra hoc op. z vr q̃ nõ requirãtur tot testes, vt ẽ. de instr. cau. z fide. §. vt aũt. Sol. vt no. i d. l. testium. i ij. q. Quero qd vult iste tex. ibi dicere,

b cãz testimonij, etc. dic vt in gl. sup ver. causam. ¶ † Et circa hãc gl. an testes debeant interrogari de circunstantijs. s. an tps erat nubilosum, z de vestib. ẽ simi⁹ vide gl. i d. l. testi. z ibi p doc.

4 in vlt. q. ¶ † Itẽ an testes debeant interrogari de tpe vel de loco, vide glo. in l. ob carmen. ff. de test. z per doc. in d. l. testi. C. co. in ij. q. z vide glo. iij. q. ij. §. itẽ in testibus. z iij. q. ix. nihilominꝰ. circa illud q̃ glo. dt, an testes debeant interrogari, etc vide gl. ff. ad Sylla. l. primus. z i l. ij. §. item Labeo. ff. ẽ aqua plu. arce. sup ver. memoria. z circa omnia p̃dicta vide tex. z gl. in c. cũ cãm extra de testa. z q̃ ibi no. q̃ Inn. vide quod no. Spe. i tit. de teste §. iam de interrogatorijs. vers. fuit aũt. z vers. item ẽ tẽpora.

5 ¶ † Ex hoc tex. ẽ glo. sup verb. causam sumit arg. quod testis

b dz causam sui dicti reddere q̃ est verũ si fuerit de cã interrogatus, alias eius testimonium valet sine causa no. in l. solã. C. de testi. z ff. de noui oper. nun. l. j. extra de rescrip. c. si qñ. z iij. q. ij. §. item sola. z Spe. in titu. de teste. §. primo versi. itẽ qñ interroga-

6 tus. ¶ † qñ est verum i his que possunt percipi per sensus corporeũ puta si testis dicat q̃ vnus deposuit pecuniam. z similia. sed si reddat testimonium super eo quod sensu nõ percipitur, vt puta si dt Titius dominũ talis rei. tũc nõ p̃obat, nisi reddat cãm sui dicti posito quod ẽ causa interrogaretur. Ratio, qz testis dz ponere per sensum corporeum, vt l. qui testamento. i fi. ff. ẽ test. responso. ff. ẽ bis que in test. delen. p̃incip. z allag. ad hoc suas legas. tacit l. scõa. ff. de testamen. z l. qui also. eo. tit. Et p̃o hoc ei calus in capi. cum causam. ver. cum alijs, ẽ p̃oba. z nota. glo. quas ibi allegabo ad materiam huius. §. z vide etiam quod non. doc. C.

2 de fi. instr. l. in exercendis in tertia questio. † In tertia scia. rõsio ibi, aut alterutris. etc. dt. Mart. quod hic loquitur cũ vnus testis alteri cõtradicit, z sunt a diuersis partibus producti. Sed si essent ab eadẽ parte producti. tunc repellũtur sicut repellẽtur diuerse scripture ab eadem parte p̃ducte, vt l. scripture. C. de fi. instr. Sed vero nostra tenet Jrius, que dt quod hic loquitur de testibus cõtrarijs ab eadem parte productis. Ad l. scripture rñdet vt habes i gl. hic. z in l. ob carmen. §. si testes. ff. eodem. ti. si. scripture p̃allega. Loquitur ergo illẽ. secũdũ rẽspõ. qñ testes ab eadem

c hoc tex. dicit Jac. antiquus gloss. quod confessio facta cũ indicium cozã vicinis valet. z idẽ no. z ipse. C. de cõfes. l. vnica. z in l. qñ. ff. de insa. Sed gl. hic super verbo p̃o facienda sol. z in l. vncie dt habere locũ qñ cõfessio fit ad liberandum. secus si ad obligandũ, qz tũ non valet nisi fiat in iudicio. vel nisi fiat cũ causa, vt habẽs in gl. z i c potes arguere ex hac glo. q̃ confessio facta cozã vicinis absente parte vz si fiat ad liberandũ, vt no. in gl. dicte. l. vnice. C. de cõfes. Sed tu potes rẽspõdere q̃ iste gl. paz

c q. an cõfessio ad liberãdũ c vel pactũ de non petendo factum absente, p̃sit parti. vide gl. in. l. z hẽdi. §. Jul. z in. l. j. §. idẽ tractat. ff. de pact. z ff. ¶ Dõpon⁹ scribit. de nego. gest. p Jul. de q. qz

9 p gl. in l. nõ solũ. §. si liberationis. ff. de li. lega. † Ultimo nodet. cũ gl. sup ver. supplicij. in versi. si vero nõ hũ⁹ modi. q vltra per sona. z non fide digna admittit ad testimonium sine tormẽto. vbi testis rogat⁹ a partib⁹. Et hoc ẽt tenet Jac. de Bel. si non esset rogat⁹ a partibus nõ admitteret⁹ ad testimonium sine tormento. scõm opi. gl. hic. z. ẽ. p. ori. §. vltimo circa hoc an vilis persona admittat ad testimoniũ sine tormẽtis potes dicere vt dixi. ẽ. p. ori. respon. Et hic rogatio testiũ secũdũ opi. glo. hic posita, p̃erat vnũ. vt admittatur, qui alias ad testimonium nõ admittatur sine tormẽto. vt in hac gl. Itẽ rogatio testiũ operatur aliud, vt qui testificari nõ cogitur, tñ rogat⁹ testificari cogatur. vt no. gl. in. l. inuiti. ff. de test. in glo. fi. circa finem. quam tene menti.

ADDITIONES.

a ¶ De tpe. Vide Feli. in. c. ex tenore circa pñ. ver. not. fñ. vbi terminãtes z plenꝰ in. d. c. cãm allega. in text. post medi. ẽ. d. lum ver. vtrũ autem testis.

b ¶ Reddere. an z qñ testis teneatur assignare cãm dicti sui. de late per Fely. in dicto c. cũ causam allegat. in text. in p̃ima colũna versic. glos. in verbo. z in cap. literis de p̃sumpt. in p̃ma colum. versic. primo. glossi. tertia. z infra versi. contra tenet.

c ¶ Cõfessio ad liberandũ. Adde Geor. Thomassinũ ample hũc articulũ disputatẽ cõsilio suo. iij. incip. non parui momẽti ad finẽ volumine secundo.

1 ☞ Testis sibi ipsi contradicens in suo dicto repellitur.
2 Testes qñ sunt contrarij hinc ab vna parte hinc a diuersis quam p̃obationem faciant, z quibus stetur.
3 Testibus dignioribus z honestioribus z si sint minoris numeri creditur, nisi testes cõtrarij excederẽt in numero magna q̃ dicatur magnus excessus est arbitrarius.
4 Testes falsum deponẽtes per quem iudicem puniant. remittit.
5 Arbiter an puniat testes falsum coram se deponẽtes, remittit.
6 Pena falsi testis que sit. remissiue.
7 Judex an puniat ex officio testes falsum deponentes.
8 Testis falsus punitus a iudice suo motu an possit postea accusari, remittit.

Si vero quidam. Testi, qui sibi suo dicto est

a est. Si vero testes sibũ inuicem contradicũt. tunc varia ꝑeren

b tibus z dignitatibus, bin numero pluribus stãdũ dicitur. Itẽ testes falsum testimonium deponẽtes puniendi sunt per errorem aũt falsum testificantibus est pareendũ. hoc dt vlpian⁹. q. z vera habet quatuor partes. Nam primo ponitur qñ testis contrariatur subũpsi. Secundo. qñ testes sibi inuicem cõtradicũt. Tertia, de pena testium dolo falsum testificatium. Quarto. punit testibus per errorem sibi contradicentibus, vel falsum dicẽtibus. Seba ibi, i versi. aut alterutris. Tertium versi. si vero eludat

1 ta in versi. nisi. Quero de intellectu huius. §. dicit gl. p̃mittẽsponsum loquitur qñ testis sibũpsi contradicit in vno dicto, quo casu repellitur, vt i hic in p̃incip. z allag. ad hoc suas legas. tacit l. scõa. ff. de testamen. z l. qui also. eo. tit. Et p̃o hoc ei calus in capi. cum causam. ver. cum alijs, ẽ p̃oba. z nota. glo. quas ibi allegabo ad materiam huius. §. z vide etiam quod non. doc. C.

2 de fi. instr. l. in exercendis in tertia questio. † In tertia scia. rõsio ibi, aut alterutris. etc. dt. Mart. quod hic loquitur cũ vnus testis alteri cõtradicit, z sunt a diuersis partibus producti. Sed si essent ab eadẽ parte p̃ducti. tunc repellũtur sicut repellẽtur diuerse scripture ab eadem parte p̃ducte, vt l. scripture. C. de. fi. instr. Sed vero nostra tenet Jrius, que dt quod hic loquitur de testibus cõtrarijs ab eadem parte productis. Ad l. scripture rñdet vt habes i gl. hic. z in l. ob carmen. §. si testes. ff. eodem. ti. si. scripture p̃allega. Loquitur ergo illẽ. secũdũ rẽspõ. qñ testes ab eadem

ab eadē parte p̄ducātur. Si vero testes producūtur a diuersis partibus, dicit gl. q̄ primo statur maiori numero, secundo digniori vt hic no. gl. sed, Zac. de Bel. ōt' q̄ etiā hoc casu per iudicē esset credendū digniorib⁹, & honestioribus veracioribꝰ, vel pluribus, qui iudicis motū cum sui instātia poterit informari. Idē p̄ducūtur ab ea parte. Istud q̄ ipse dicit etiam hic gl. & in d. Lob carmen. §. sit testes & dect. tenēt in d. l. crescendis, in vl. q. & vide gl. tangit gl. in d. l. scripture. in fi. Sed hic q̄ dixi, q̄ stetur dignioribus, & q̄ inspicitur magis dignitas quā numerus, & si p̄ducantur a diuersis partibus, vt no. in d. §. si testis in telligit esse verū, nisi ex alia pte esset magnus excessus in numero. vt dt ter. in gl. in c. nostra. ex de test. vbi etiā glo. ōt q̄ iudicis arbitrio relinquitur quis dicatur magnus vel paruꝰ excelsus q̄ tene mē & de materia huiꝰ. §. vide q̄ plene no. gl. in d. gl. mag. & ibi. q. ibi. si testes, in gl. mag. & in §. item in testibus, & in glos. vide q̄ not. per doc. in d. in exercendis i. ibi. q. & quod no spec. in tit. de te & §. post quam de testi. Venio ad vers. si vero astu. Et quero hic quod testes dolosi malignitatem cōmittentes puniunt. quero a quo iudice puniuntur. Dic vt in glo. & doc. in l. nullum. §. cō. Sed quero quid si testes p̄ducuntur coram arbitro, & dolo malignitatem committūt, an arbiter poterit ipsos punire. dic vt no. Spe. in tit. de testib. §. j. ver. quid de arbitro. Qua autem pena puniatur talis testis, die, vt in gl. hic in ver. de relinqui. & de testib. l. qui falso. q̄ habes in d. l. nullum. Quero an iudex poterit ex suo officio punire testes pena. l. & ōt. de fal. Doct. tenent q̄ non. sed tamen extraordinarie. vt no. in d. l. nullū in p̄ncontrario. vide quod no. in l. vbi. C. de fal. & vide q̄ tz Spe. in tit. de testi. §. j. ver. sed nunquid iudex. & circa hoc vide v. que. ff. c. quia in extra. §. presbyteri. In si autē talis fuit lege petitus p̄o motu iudicis possit postea accusari. l. Cornel. de falsi. Glos. formar hāc q. in d. l. nullam que glo. reprehenditur ibi p doct. in vlt. q. in d. l. vbi in vlt. q. & Spec. tangit in d. §. j. vers. sed nunquid per penam. Ultimo circa vers. nisi fm aliquē errorē vide p̄o eius intellectu, extra de test. cog. cap. preterea in fine & ibi no.

ADDITIONES.

a Nonest. Sed nunquid sit reducendus ad concordiam. vid Io. de Imol. in l. qui bona. §. si quis & ibi dominus Alex. in j. col. ff. & dam. infec. & domi. Alex. in l. inter stipulantem. §. j. de verb. obli. & Bal. in li defensor §. qui interrogat. ff. de interroga. act. & domi. Alex. in consilio centesimo trigesimo secundo. ij. parte, & consilio. xiij. parte.

b Ut dignioribus. quomodo verba & qualiter intelligatur q̄ testes digniores certis paribus p̄ferantur vide Jac. in c. cū P. Baconella de accus.

c Quarta p̄ductio nō admittitur, nisi p̄cedito iuramēto, & quādo no. ff. & an teneat petitio non seruata solennitate nu. j. p̄ductio testium an fiat post publicatas attestatiōes, & quādo ēnum. sex, & sequen.

d Instrumēta post didicita testificata produci possunt & nu. j. & ibi q̄ vsque ad cause conclusionem.

e Testes super alio articulo. & alia exceptione q̄ possunt produci eadem instantia publicatis attestationibus.

f Testes post didicita testificata etiam super eisdē articulis in cā appellationis p̄duci possunt.

g Rationes plures quā hodie ēt dātur in canonis pecuniarijs.

h Tres quod possunt produci, etiam si pars testificata didicerit testes. & nu. 6.

i Renūtio sola testium, am impediat testium productionē, vel renūtiatio etiam publicatio, vbi q̄ sola renuntiatio.

k Publicatio testium sola nō impedit aliā testium productionem.

l Petitio quarte productionis facta sine solēnitate de qua hic q̄ non tenet.

m Quarta productio concessa sine solennitate, de qua hic per iudicem, an operetur q̄ testes & eorum dicta tenēant.

n Petit quartā productionē cum solennitate de qua si hic iudex eam concedit potest appellare. nisi denegetur causa cognita.

o Solitudo effrenata testium que dicatur remissiue.

p Exceptio facta per iudicem incompetentem, an impediat aliam coram productionem.

q Productio quarta testium petita post terminos peremptorios an concedatur, remissiue.

r In causa inquisitionis an post testificata didicita poterit testes de nouo producere.

s Quinta productio, an detur ad probandum super exceptionib⁹ licet detur super principali. remissiue.

t Productio testiū post didicita testificata, si testiū dicta sunt ō per dita, an concedatur.

u Scientia dictorum per testes aduersarij, an impediat productionem testium, q̄ sic.

21 Testes primo producti, an poterunt iterato reproduci non obstāte publicatione & eorum dicta sunt didicita, vbi q̄ sic ad postulationem partis. vt dicant rationem non vt iterum addant.

Item per officium iudicis, & declarent eorum dicta, vt nu. 23.

22 Pars contra quam sunt producti testes in vna instantia an poterit ipsis publicatis dicere se velle stare eorum dicto si iterum reproducantur quod non in eadem instantia.

23 Testes antequam publicentur poterunt reproduci vt addat testificatis.

25 Testes ante publicationem. an possint reproduci in causa criminali.

26 Testes qui ante publicationem reproducuntur, si dicunt contrarium eis q̄ primo dixerunt, cui dicto stetur. remissiue.

27 Testes quando sponte redire possunt, & corrigere dictum suum.

28 Testis qui antequam reuertatur ad corrigendum dictum suum efficitur affinis vnius partis, non potest admitti. sed statur primo dicto.

29 Testes reprobatorū q̄ possunt produci testibus publicatis.

30 Testes q̄s possunt probari etiam quoad personam remissiue.

31 Testis post didicita testificata quod non possit produci, vt dicta per alios confirmet.

33 Conclusio & renuntiatio quo ad materiam productionis testiū an differant.

34 Circa reprobationes testium quod productiones testium admittantur remissiue.

35 Ad declarationem tex. vide remissiue.

35 Dictis sepe. in duabus, vel tribus vicibus verificatur, & de dictione sepius.

37 Aduocati debent interesse disputationibus, & publicationibus testium.

38 Aduocati debēt interesse examinationi, an quis debeat roqueri.

Quoniam vero a litigator q̄ testificata didicit & in cā conclusit, etiam si semel tm̄ testes producit, vlterius vti nō potest testium productione, aliās ad quartam productionē testiū admittantur. dūmodo iuramentum p̄stetur secundū formā hic traditā. quo iuramento p̄stito non erit necessaria p̄cipis iussio. h. d. vsque ad. §. & quā licim⁹. In Dor. tert. ex hoc. §. vbi est dubiū. ā q̄s testificata didicerit nō erit suspicio, nec p̄sum. cōtra producētē ex prima, secūda, vel tertia, p̄ductione, sed ex quarta productione hic, & ideo ad quartā productionē non admittitur, nisi p̄stito iuramento secundū formā hic positā. vt hic, & in authēne. at qui semel. de p̄ba. que hic sumitur, & extra de test. c. in causis. & capitul. vltra tertiā productionē. Sed vbi certū est quod quis testificata didicit, tunc non admittitur vlterius ad testiū productionē. vt hic in vers. illud tm̄. extra de testib. c. constitutis. el. ij. & c. cum in tua in fi. eod. titu. Oppo. ad hunc. §. & videtur quod ille qui petit quartam productionem testium non debet iurare. cum semel in initio iurauit. vt. ō. de bis q̄ ingre. ad ap. §. fin. Soln. vt i gl. hic super vers. sacramento. & tangitur in lege cōtraria. & per gl. & doct. C. de in. calū. authēti. hoc sacramentū. & clarius quam alibi per glos. extra de testi. c. vltra tertiā & dic vt ibi. Secūdo opa. videtur quod post didicita testificata potest quis producere testes, vt. l. officiū. ff. de rei vēdi. C. de probat. l. exceptio & excep. l. si quidē. in quibus dicit quod reus probat cū probauerit actor. q̄ non poterit sciri q̄ probauerit actor nisi testificata videātur, & sic re⁹ probat postquā viderit phationes factas per actorem. Gl. hic ponit quatuor solutiones. Prima ē, qo⁹ ad mittatur probatio per instrumentū vt ibi no. nō p testes, vt hic. Idem q̄ hic clarius ponit gl. in. d. l. officiū. notat qō scientia dicti testis aduersarij impedit me posse p̄ducere testes de qua. q. dicā. j. Item ex hac solu. habes quod post didicita testificata possū instrumentū producere. de qua etiā dicā. j. Secūda sol. est, quod in legibus cōtrarijs didicerit testificata, non tm̄ sciebat dicta eor. Quam sol. nota pro eo quod. j. dicā. Tertia solut. ē. quod ille leges corrigūtur per hūc. §. de quo tāgit glos. in dictis legibus de exceptio. & l. officiū. & ibi ponūtur sol. ad leges illas. & hec not. in glo. & ibi reprobatur. & bene. Sed tu dic q̄ ille leges in nullo corrigūtur per hūc §. Et omissis solu. gl. soluit aliter secūdū Jacob. de Aret. videlicet q̄ ille. §. loquatur quādo productio fit de nouo sup eodē articulo, quo casu nō pōt fieri post didicita testificata vt hic, & in. d. authētica qui semel. sed leges cōtrarie loquūtur quādo fit productio super alio articulo, alius tm̄ articuli⁹ est exceptio rei que cum productio fit super alio articulo, pōt fieri post didicita te-

stificata vt in legibus contrarijs. Ita dicit ipse vt ff. y. refert in d. auth. at qui semel. Sed idē q dicit Jac. de Lire. not gl. ord. ff. de testi. c. de testibus pñt tñ testes super nouo articulo, vel super noua exceptione post dicticta testificata produci etiā in eadē instantia. vt no. in d. c. de testibus. in vlt. gl. z est casus in c. ex teno rei. ff. fi. eo. tit. z ibi no. in vltima gl. z j. eo. §. si vero. Ad idē facit q no. in c. fraternitatis. sup gl. mag. sup ver. super nouis. z ic. cām que vertitur in gl. in fi. e. ti. In contrariū super eod. capi. ēt post didicita testificata testes producuntur. vt no. in d. c. de testibus. in vlti. gl. circa fi. circa q vide Gofre. in sum. de testi. in fi. z vide q no. in c. iurauit. extra de proba. z circa id q dixi de nouo capi.

5 vide q no. doct. in l. per hanc. C. de tem. appel. ¶ Tertio oppo. z vſt q etiam super eisdem articulis possint testes post dicticta testificata produci, vt l. eos. §. si quis autem. C. de appel. z l. per hanc. C. de tem. app. Glo. ponit tres solu. approbat illam q ibi ibi loquatur in causa appellationis que est alia a prima causa z i. em no. in auth. at qui semel. z in d. l. eos. §. si quis autem z in l. per hanc. De quo dic vt ibi per glo. z doc. qui cū gl. cōcor. Quid autē sit de iure canonico, vid in c. fraternitatis. z q ibi no. z Bar. z Jnno. extra de testi. z vide q de hoc habes hodie in c. de testi-

6 bus extra de testi. in z le. ¶ Quarto opp. dicitur† quod permittitur quarta productio, cōtra, immo permittitur vna tantū z nō plures. Nā vna tantum dilatio datur in causis pecuniarijs, vt l. fi. z l. orationes. ff. de fer. C. de dila. l. j. Unius timoze fuerunt opi. inter doct. Nā dicunt alij, vt Jo. q ille leges coziguntur, z sic hodie dantur plures dilationes intelliguntem vnā productionē. j. vnā dilationē. Alij, vt Azo. dicūt q hodie non datur nisi vna dilatio, z sic dicte leges non coziguntur. Nō obstat q hic permittit quarta productio quere intelligo, dicit Azo. dū tñ hoc fiat intra vnā dilationē. Et hāc opi. Azo. videntur tenere gl. in d. auth. at qui semel. z ff. de fer. l. fi. hoc videntur tenere doc. in l. j. C. de dila. in qua etiā opi. fuerat Azo. in Sum. C. de testi. circa fi. Canonistę tñ dicunt vnā productionem. j. vnam dilationē, ita dicūt de

ℭ facto seruari, vt no. gl. in c. in causis. e. extra eo. z tangitur in c. ſterea. e. tit. Et de hoc per Jnn. in d. c. in causis tangit Spec. in

7 titu. de teste. §. qualiter. verſic. volens ergo. ¶ Quero, ſz hic, q post didicita testificata nō bz locum productio testiumm, sed po

d ne q quis diligenter interrogauerit a testibus qui disposuerūt qd dixerint z testes eis manifestauerūt. an iste poterit vlterius producere testes. Dicit Jnn. q sic non obstante q scinerit a testib⁹ isto mō vt ipse no. in c. pe. extra de test. in ij. glo. vbi ipse ponit clare, qualiter quis dicatur testificata didicisse. ¶ Querit glo. hic

8 super ver. quartā circa medium. † an sufficiat tantū testibus renuntiasse, vel tātū testificata didicisse. vt quis a testiū productiōe repellatur. Dicunt quidam, q debet vtrunque concurrere. Alij dicunt, aut tantum testificata didicit, z tūc repellitur. Aut testib⁹ tantum renuntiatio non nocet. q dic vt in gl. z idem tenet glo. in auth. at qui semel. C. de probat. z in auth. inhemus. C. de in. z j. vt cū de appe. cog. in pzin. z per Azo. in Sum. C. de test. §. vbi aut simul in contrarium est tex. z glo. q sola renunciatio testium pro

9 ductionem impedit. in d. c. de testibus. in fi. extra de testi. z no. in c. intimauit. z in c. cum veniſſet eo. ti. z ad idē c. constitutis el. ij. in fi. eo. tit. z no. in c. in causis. circa hoc vide q no. Jnn. in c. cum veniſſet prealleg. z tene illud menti. ¶ Quero pone q dicta testium sunt publicata tñ producens testes non didicit testificata, an poterit testes producere. Gl. dicit q sic, nisi renuntiauerit productioni. Ita no. in c. constitutis. el. ij. in vlt. gl. extra eo. Pro d. gl. facit optime tex. z glo. hic in p incip. ibi excepta fuerint testimonia, ꝛc. z in gl. dicit excepta, z recepta, z illi cognita, quasi innuat q apertura non precludit vitium testiū productioni. Pro hoc. iste ter. in verſi. si vero deducens. Pro hoc etiam facit secunda sol. quā dat gl. ad secundum contrarium quod s. feci. quam sol. pro xi. notaui. z de hac. q: dic vt no. in c. de testibus extra eo. su

10 per ver. publicate. z vide etiā Spec. in ti. de teste. §. satis vtiliter, ver. q aūt dixi. ¶ Quero pone quod aliquis petit testium productionem simpliciter sine solennitate hic posita. nec dicit se paratum iurare ea que dicuntur an teneat talis petitio Jnno. tz q non immo sic petendo simpliciter iudex denegat recte quartā testium productionem. vt ipse no. in c. significauerunt extra e. Bz

11 circa hoc quero, † pone q quis petit quartam testiū productionē sine solēnitate hic posita nō tñ dicit se paratum iurare ea que hic dicuntur, iudex si quartam productionem sine tali solennitate admittit, an valeant dicta testiū. dic vt no. Jn. in c. causis. in p incip. e.

12 tit. Et aduerte ad id q no. Jnn. in dictis locis, vbi ipse tenet. † q si quis petit quartam testium productionem cum solēnitate hic posita. z iudex denegat per hoc datur remedium appellandi ei, cui est denegata. nisi iudex denegauerit causa cognita, vez quis vult restrenare testium multitudinem. q: tūc nō solum quartā sz tertiam z secundam testium productionem posset denegare, pro

bat in d. c. significauerūt, z no. in d. c. in causis. z facit quod no. in

13 l. j. in fi. eo. tit. Sed quero circa hoc, que dicatur circa multitudo. Dic vt no. per gl. z Jnn. in c. cu; cām. el. i. extra eod.

14 Pone quod† testium receptio nō fit legitime facta, q: tecta per eoz qui nō erat iudex cāe, an talis receptio impediat testiū productionē. Dic quod not vt gl. in fi. el. j. extra eodem. in gl. gl. h. Ad quod facit quod not. in cap. cū causam. in fin. el. j. extra

15 eo. ¶ Sz quero pone quod quarta testiū, p ductio petitur post terminum per ēptoz̄, an iudex dz ipsam dare solu admittas solennitate. de qua hic dicitur. Dic vt not. Jnno. in cap. an canis

16 in fi. extra eo. z ibi vide p eū de intellectu huius. §. ¶ Quero adhuc hic quod neq; subtrahi. ꝛc. Pone q quis subtrarit a teste, sz nō vidit testificata, an vlteri⁹ poterit testes p, producere. Dicit Jnnocen. q nō vt ipse not. in capi. penul. extra eodem super verſi-

17 subtraxerit. ¶ Quero nūquid post didicita testificata in causis quisitionis possint testes, produci. Dic vt no. in capitulo cū clamor extra eode vbi gl. etiam tangit, z vide circa hoc quod no. Speculi. in titulo de teste. §. satis vtiliter. verſi. xx. in cā inquisitionis.

18 ¶ Quero cum ad, p bādam exceptionem, p ducuntur testes vt in cap. de testib⁹. extra eodē, nūquid concedit quarta prodtio cū solennitate hic tradita. sicut cōcedit super negotio principa-

19 li. † Quero ad si publicatis testibus, sunt attestationes publican cōcedit iterum, p ductio. De p rimo dic vt not. Spec. in titulo de teste. §. qualiter, verſiculo sed cū sup exceptionibus. De secundo dic vt ipse. no. in §. satis vtiliter verſiculo sz quid si de testibus.

20 ¶ † Querit gl. super dicto verſic. quartā. an scientia dicti testis aduersarij impediat testium p ductionē. Gl. arguit p o z̄ contra, finaliter determinat q ō sic. Idē sentit gl. ista super verſicu. non habebit in i. solu. z idez tz gl. exp resse. in d. authen. at qui semel. Sz certe de ista q. est casus hic q ō sic, z casus est in verſicul. illud tamē in dubiū, ibi aut aduersario hoc faciente ipse dispūtatione

accepit z ex hoc ꝛc. De hoc nota p Jnnoc. in cap. pena extra-

21 de. Querit. gl. super. d. verſiculo nō habebit. † licet publicatis didicitis testificatis alij testes nō possint, p duci, an idē testes p ducti poterūt rep roduci. Gl. arguit p o z̄ finaliter tenet quod ad partis p ductionis postulationē non possunt p roduci vel re

p roduci nisi in casu videlicet quādo aduersarij nō vult stare p dicto

22 mo dicto vt lege finali. z. eo. † Intequā ad vlteriora pcedā. ad uerte ad illud verbū glo. Ista glo. innuit quod etiā in eadem instantia publicatis attestationibus aduersarius ꝛ quem sunt p ducti testes possit dicere volo stare dicto talū testiū. i. literas p ducantur. Ita videt ista gl. intelligere z in l. fin. C. de excep. Ad quod no. gl. in capi. constitutis el. ij. extra eo. in vl. glo. in princ. z q nō. iij. q. ij. §. h. in criminali. Bz certe. d. l. fin. C. eo loquit cū do in alia instātia circa idē aduersarius nō vult stare attestationi bus publicatis in prima instātia. Ad idē extra e. c. ſpientia. Sz innuit gl. ista q̄ posito quod. d. l. fi. C. eo. loquatur quādo in alia instātia incepta circa idē aduersarius non vult stare dicto testi publicato zū in prima instantia coz iudice vt in secunda instātia aduersari⁹ possit dicere nolo stare attestationib⁹ publicatis i pri-

ma: sed volo q̄ iterum p producātur in hac secunda instantia. Et hoc etiam tz glo. in l. p operandum. in fi. C. de iudi. Sed nō ista est veritas quia d. l. fi. z d. capit. p esentata habent locum cuz in prima instantia testes fuerunt examinati coz arbitro, quo casu illi attestationes p ducunt in secunda instantia incepta coz iudice circa idē aduersarius posset dicere bo, testes sue rūt examinati z publicati in prima instātia coz iudice q tūc in secunda instantia incepta circa idem aduersarius nō fuerūt p ducti in prima instantia de p rimis attestationibus stare nec p dicere volo q̄ō testes iterum p ducantur. Ita determinat Jnno. in c. cām que. el. ij. extra eo. z in c. cum in tua cod. tit. Facit quod tangit gl. in capitul. fin. extra de proba. in gl. super verſic. p ro

23 nenda. Ad. q. p o positam respondeo quod hz locum vbi in casu instantia testes petūtur rep roduci. vt ō tu in gl. dūde q̄ō ad partis, p ducētis postulationē testes nō possunt rep roduci, sed ad postulationē aduersarij ſz q̄ testes fuerūt, p ducti, hā possunt rep

duci ſi vt addant p⁹ testificatis ſz vt dicant rationē cur aliqui fuerunt p rius testificati. Iterū etiā testes possunt rep roduci p officiū iudicis nemine petēte si hoc iudex videt. h. d. dicta gl. q̄ vē sicul. nō habebit circa medium gl. quā perpetuo tene mus. Pos sunt z testes attestationib⁹ publicatis rep roduci p officiū iudicis nemine petēte vt declarēt coz dicta li sunt obscura. Ita do

e bes in tex. z gl. in cap. cum clamor. e extra eo. z ibi latius per Jnnoc. in cap. p tuas. ed. tit. z not. iij. q. iij. in cap. item in criminali

24 q̄ō tene menti. Idē no. in c. in ſpentia. extra de proba. ¶ Quero circa hoc vides q testes publicatis attestationib. possint rep roduci nō tamē vt addāt dictis eoz̄ sed pone q̄ attestationes nō sunt publicate nūq̄d possunt testes sepi⁹ rep roduci a partib⁹ vt addāt dictis eoz̄ gl. in l. p duci. ff. cod. videtur velle quod nō,

secundum

secundum quartã lec. ibi positam. Sed cõtrarium determinat in c. cum cãm in fin. & ad idẽ in c. cõstitutis. el. q. eod. tit in fin. & sa. c. cum cãm in fin. & ad idẽ in c. cõstitutis. el. q. eod. tit in fin. & sa. cit q no. in alle. c. per tuas. & quod no. xxxv. q. vj. c. de paretela.

b ¶ Quid in cũ criminali an possint reproduci testes a parte ãte testium publicationẽ sicut mõ dixi in cã ciuili? Dic vt not. gl. iij. q ijs ãte in criminali, quicqd glo. dicit in c. fraternitas extra eo.

c ¶ Sed quero circa predicta † qd si testes ante publicationẽ secundo inducti dicãt cõtrariũ eius quod primo dixerãt dic vt nota. xtra. c. cũ cãm. el. j. in fin. extra eo. ¶ Quero, qd † si testes velũt redire, & corrigere dictũ suũ. Dic vt not. in gl. hic. & C. de proba. auth. qui semel. & extra. e. c. cũ cãm in fin. & tãgitur in. d. c. per tu as. d Sed

e babes in. c. per ea in fin. extra de test. cogẽ. & no. in. d. §. itẽ i cri minali, & Azo in Sũ. C. de test. Querit gl. dictũ est. ũ. in glo. † Q testis põt corrigere dictũ suũ, si redũt ante quã cũ aliqua partiũ fuerit locutus, sed quid in medio tẽpore scilicit antequã redeat ad declarandũ dictũ suũ, sine antequã loquatur cũ aliqua par. num. &c. Dic vt in gl. quod tene mẽti & vide quod no. Azo in Sũ. C. de testi. circa fina. ver. itẽqd si post. ¶ Querit gl. an † publica

f tio attestationib' ls inducere testes ad reprobationem testiũ, p ductor ab aduersario. Gl. dicit q sic idem not. in authentica si testis productus dicat seruilis. C. eod. tit. & de pb. authẽ, at q se mel de quo babes ex eod. c. presentium ¶ Querit gl. † qd si me os testes volo mõ reprobare. Distingue vt in gl. ls aliud not. in. d. g auth. at q semel, & hec gl. habet locũ, vbi testes reprobãt circa per sonam. Si vero reprobetur circa dicta, tũc dic, vt in l. si qs testib' C. eod. & quod not. in. d. c. presentiũ de quo qñ testes reprobãtur circa dicta vide per doct. in. d. l. si quis. & vide gl. iij. q. ij. item si quis. & hoc habes in ter. & gl. eod. z. tit. cap. scõo in x lemetina.

h ¶ Querit vlterius gl. quid si volo producere testes post testiũ publicationẽ, nõ vt aliqua addant bis per alios testes prius di cta sunt, sed tamen que dicta sunt cõfirmãt, quedã litera dicit q non. & in gl. & in contrarium tenet Azo. C. eod. §. vbi aũt. Idẽ de terminat Jn. in. c. cũ cã. extra eod. & gl. ordi. iij. q. iij. §. itẽ si qs

i ptibus, q tene mẽti ¶ † Quero, an post dicticia testificata pos sint instrumẽta produci. Glos. predicta sup versi. nõ habebit i. j. gl. cõtrarij facit. dic q sic. Idẽ not in. d. authẽ. at q semel. & in Lofficium. ff. de rei vẽd. C. setẽtiã. rescind. nõ pos. l. peremptoriae iij. qñ. §. si quis testibus, q est verũ vsque ad cause cõclusionez, post vero nõ, nisi ex causa, vt in ea. cũ dilectus, ex de fide instru. & quod not. c. cũ Joan. eo. tit. & not. quotã, cõtra falsam, in glo. parua. extra de probatio. & vide q no. in c. j. extra de consef. li. vj.

k ¶ Querobie in prin. dr concluserunt, & gl. exponit, renuntia. uerunt productioni testium, & j. sequitur concludente, renunciã tean, ppie loquendo sit differentia inter renunciationẽ & cõclu sionẽ. Dic, vt per Jn. in c. pastoralis extra de cau. pos. & ppue. super ver. renuntiationes & sup ver. cõclusionem, illo mõ accipit gl. in causa conclusum esse, ita q instra non possunt produci, vt d. c. cum dilectus, super ver. conclusum, & quod sit differentia in ter renunciationem & conclusionem pz in d. c. quoniã contra fal sam, vbi dicit renunciationes & cõclusiones, &c. & circa hoc vide q not. Spec. in tit de renunciatione & conclusione. §. j. versic. & no.

l vide q no. in tit de testib. §. fi. versi. & not. Quia in tex. dr † quod quarta productio testiũ permittitur in causa principali. ¶ Que ro quotuplex productio permittatur circa testium reproba.

m tionẽ vide de hoc in c. dilectus, extra eodẽ ¶ † Pro declaratiõe tertii dicit, sed propter q non valuit primitus vti denunciatio ne vide Jnn. in c. vltra tertiã extra eo. sup ver. nequiuit ¶ Ulti

n mo adde §. no. duas gl. Primo gl. versi. sepe † que ponit significationẽ dictionis sepe, que accipit bis, vel ter. o De dictiõe

o sepe habes i l. veluti. ff. de eden. de dictione frequẽter habuisti p dicta eden. cuita. §. fi. & ibi dixi. ¶ † Secundo no gl. super vers. aduocatis, que dicit q aduocati debent interesse disputationib. & publicationibus testium q probat gl. per bũe. §. & per l. si po

p stulauerit. quest. ff. de adu. ¶ † & sic nota intellectũ. d. §. questio ni. q aduocati debent interesse questioni, dr intelligi examina tam quis dr toqueri vel nõ. Jta videtur intelligere ista gl. & il in ter. quod tene menti.

ADDITIONES.

a Quoniam vero. Ad huius tex. materiam vide per do. Aler. de Jmo. in consi. lviij. §. parte in consi. ccxij. eadẽ parte. & in cons. iij. quarta parte & in practica Papien. tit. de excep. contra tes. vers. sunt quoque pub.

b Ultra tertiam. Et ibidem vide Fel. vbi ad materiã plene not. de Jn causis. Et ibidem ad materiam vide omnino Fel.

c Diãtia. Adde Raph. & uma. consil. suo septuagesimo nono in medio. Raph. & vl. consil. ducentesimo decimo septimo post medium col. ij.

e ¶ Cum clamor. Vbi plene vide per Felin. in prima col. versi. ad in eadem glos.

f Preterea. Et ibidem plene per Feli. circa prin. versic. in textu ibi, continenti.

g Aut qui semel. Vide Pet. de Su. no. & Baldum in d. auth. si dicã tur, & in mar. versi. testis. ix. col. & Pet. de Su. no. etiã in d. auth. si dicatur.

h ¶ Vel ter. De qua dictione vide tu Spe. in ti. de inquisi. §. pri mo versi. sed qualiter. vbi ponit qualiter intelligatur. Et adde q habetur per Alber. de Rosa. in l. iij. de leg. iij.

i Sepius. De qua dictione vide dominũ Alexandrũ de Jmol. in lege si idem de iurisdictione omnium iudicũ. & in lege scire, de verborum oblig. & in l. sepe de regulis iuris. & Bald. in d. l. velu ti alleg. in ter. §. hec vox. in secundo nota. vbi etiam per dominũ Alexand.

j ☞ Examinatio testium quod possit in causa ciuili cõmitti, in criminalibus secus, & de materia. nu. 2. 10. & 13.

k Vbi maius periculum. ibi cautius agendum est.

3 Judex qui examinat testes. debet eorum dicta sub proprio sigi lo sigillata remittere.

4 Publicatio testium fit a iudice, qui eos examinari facit.

5 Testes in causis criminalibus ex causa toroquentur.

6 Testis testimonium dicit de veritate non de credulitate.

7 Testis testimonium dicit pro vtraque parte.

8 Judex propter cause magnitudinem. vel testium suspicionẽ, po test iubere absentes coram se presentari.

11 Examinatio testium potest a iudice committi non habenti iurisdi ctionem de voluntate partium, & nu. seq.

12 Testes examinari possunt coram arbitro, & eorum dicta tenent. Arbiter nullam habet iurisdictionem.

13 Judex examinationem personarum egregiarum committere po test etiam non habenti iurisdictionem. Idem,

In infirmis. vel pauperibus, qui non possunt ad iudicium venire.

14 Practica qualiter scribat iudex committẽs examinationẽ testiũ iudici examinanti.

15 Judex, cui committitur testium examinatio. an teneatur cõmis sionem sibi factam recipere.

16 Judex in causa criminali, an teneatur stare examinationi testium facte per iudicem cui facta fuit cõmisso remissue.

17 Dispositio huius constitutionis de qua lege loquatur.

18 Judex debet iudicare in locum maiorum.

19 Dilatio ad producendum testes existentes extra prouinciam vel ciuitatem quando danda est petenti, & quantam pecuniam depo nat petens.

20 Judex, cui ex commissa testium examinatio non potest super eo rum reprobatione testes recipere.

21 Examinatio testium in causa criminali ciuiliter mota committi potest.

Et quoniam. Judex potest committere testium exa minationẽ iudici illius terre, vbi sũt testes, siue lis moueatur in vrbe, & testes sint in alia, puincia, siue ecõtra, siue lis moueat in prouincia & testes sint in alia, puincia & iudex cui testium examinatio committitur dicta testium clausa & illius munimine roborata mittere dz, his obtinentibus in cau sis ciuilibus, in criminalibus autem cogendi sunt testes cozã iu dice venire, & si res exegerit tormẽtis subijcientur. h. d. vsq; ad §. si vero dicatur, & habet sex partes. ¶ Primo recitatur ius an tiquum. ¶ Scõo, ponitur cuiusdam dubij excogitatio, & ipsius remotio. ¶ Tertio ponit precedẽtiũ ampliatio. ¶ Quarto po nit precedẽtiũ epilogatio. ¶ Quinto ponitur cuiusdã que. decisio. ¶ Sexto ponit precedẽtiũ restrictio vt habeat locũ in causis pe cuniarijs nõ aũt in crialibus. ¶ Scõo ibi in ver. multis. ¶ Ter tia in ver. sancimus. ¶ Quarta in versi. illicitus. ¶ Quinta in

1 versi. testimonijs. ¶ Sexta in versic. hec omnia. ¶ † Nota quod in causa ciuili põt fieri cõmissio examinationis testiũ, sed in criali nõ vt hic, & C. de fi. instru. auth. apud eloquẽtissimũ, hinc sumpta & no. in §. illud. C. de defen. ciui. & in l. iij. §. itẽ diuus. ff. eo. & extra de testib. eo. cap. j. de fid. instr. capitu. constitutus. de tu. cap. at si clerici. in ij. gloss. & ij. gl. q. ix. capitul. testes. Et est ratio quare in causa non possunt fieri cõmissiones testiũ vt colligi tur in ver. in criminalibus. &c. †. quia vbi maius periculum, ibi cautius a gendũ. vt l. j. §. sed & si gs. ff. de Car. edic. ¶ † Secundo not. q iu dex q examinat testes, dr dicta testiũ remittere proprio sigillo si gillata. Est ratio quia si aperta venirẽt nõ posset amplius fieri p batio per testes vt hic in versi. testimonijs. & gloss. exponit super

4 versi. editionem quã declara vt dixi. ã. proxi. §. † Et sic habes hic tex. quod quãdo fit commissio examinationis testium publi catio testium non debet fieri a iudice, qui eos examinat sed aiu dice, qui examinationem committit vt hic & glossa. notat hic su.

per versi. non editis. in fin. ⁊ in d. auth. apud eloquentissimū ad q̄ optime facit. c. constitutus. in fi. ex de. instru. vbi est casus.

5 ¶ Tertio no. q̄ in causis criminalibus testes ex causa torquēt vt d. auth. apud concor. sunt in glo. super ver. Zozimū. ¶ Quarto. no. tex. ibi, ⁊ que sunt eis cognita ⁊c. ad duo. ¶ Primo quod

2 testis debet dicere testimonium de veritate, nō de credulitate, a

6 de quo s. de here. ⁊ fal. §. si vero absunt. ¶ Secō ⁊ nota q̄ testis dz dicere testimonium p̄o vtraq; parte. Sic idem q̄ habuisti. s. eod. §. sancimus autem in fi. ⁊ per glo. in §. nulli. j. de sanctis. epi

7 scop. vt de hoc facit l. testium. C. eo. ⁊ ibi per Ey. ¶ Ultimo gl.

8 super verbo. abundantia sumit tria not. quā vide. ¶ Ppo. vī q̄ in ciuilibus causis examinatio testium non possit committi, vt d. §. illud. Glo. soluit hic p̄ iudex potest testium examinatio etiā committere. sed non cogitur, vt in contrario. Relinquitur ergo iudicis arbitrio examinationē in ciuilib⁹ cōmitti, vt p̄ in hoc. §.

9 §. circa p̄incipium. ibi licentiam habere. ⁊c. ⁊ ibi posse etiam a prouincia. ⁊c. Et hc secundū hanc solu. non refert, an testes producendi sint absentes vel p̄sentes, quia etiā si testes sunt absentes potest iubere p̄sentari coram se. si hoc ei videbitur. Puta ppter causę magnitudinem, vel propter testium suspicionē, ⁊ isto casu

10 lo̱ iuxta p̄cal. §. illud. ⁊ secundū hoc dicit gl. ⁊ quodāmodo nō erit questio de alia ciuitate in aliam eiusdē p̄uincie, an hoc p̄ terit fieri q̄ iudicis arbitrio cōmitti. vt hic. ⁊ in d. §. illud. ⁊ hāc sol. no. idem Azo. in §. producendi. in Sum. C. de test. Alibi glo. aliter soluit, ōt em. aut testes sunt p̄sentes aut absentes. ¶ Primo casu nō pōt examinatio cōmitti, sed iudex dz p̄ seipsum examinare, vt in contrario. ¶ Secundo casu sic, vt hic. Ita no. in l. contraria. C. de test. l. fi. qñ. Facit ad idem q̄ habes. ff. quemadmodo testa. l. cum ab initio. ⁊ l. sed si quis ex signatoribus. Istā sol. ponit glo. in d. auth. apud eloquentissimum, sed de ista sol. doc. nō curant immo vī addere precedenti solu. dicenti, q̄ licet in §. illud, allegato p̄o contrario dicatur, q̄ testes debent examinari coram iudice, non tamen hoc ibi negatur quin examinationē iudex possit committere, vt hic, q̄ olim potuerit iudex examinationem cōmittere, apparet in l. scire oportet. §. oportet autem. ff. de excusat. ⁊ ibi no. ita dicant doc. in l. iudices. C. de fide instru. Alibi ponit gl. aliam sol. vez. q̄ aut querimus an testium examinatio possit committi habēti iurisdictionem ⁊ potest vt hic, an iurisdictionem non habenti ⁊ non potest vt ibi no. glo. vez. in d. authē.

11 apud. Et hic not. secundū hāc solu. q̄ testium examinatio nō potest a iudice committi non habenti iurisdictionem vt hic q̄ intelige verum nisi fieret de partium voluntate q̄ tunc potest fieri commissio etiā nō habenti iurisdictionē. Et q̄ istud si testes p̄nt examinari coram arbitris etiam de partium voluntate ⁊ eorum dicta tenent. vt p̄z in l. cū antea. in fi. C. de arbi. ff. de re iud. l. fin. extra de test. c. p̄sentata. Certū est q̄ arbitri nullam habent iurisdictionem sed tantum notionē vt l. ait pretor. ff. de re. iu. ⁊ no. in l. solet. ff. de iur. omnium iudicum. Et hoc verum puto regula

12 riter, fallit ⁊ in egregijs personis ad quas dicit lex q̄ iudex debet mittere vnum de ministris suis vt j. de san. epi. §. nulli. ⁊ auth. ꝯ iudex. de epi. ⁊ cle. xj. q. j. c. testimonium. §. nec bonore. facit. l. ad egregias ff. de iureiu. Et sic vī simpliciter verū q̄ iudex pōt committere examinationem talium testium qui sunt egregie persone etiam non habenti iurisdictionem vt in dictis iuribus ⁊ vī et casus ꝑ vnā lect. in c. j. extra de test. cogen. ibi nuncio quē ad hoc miserat ⁊c. prout ibi loquitur in egregijs personis vel debilibus vel infirmis vel pauperibus qui non possunt ad iudicem venire. Idē in c. qui testū co. tit. nulli respondendo dixeris illud esse verū de partium voluntate vt vī velle Spec. in tit. de test. ij. qualiter. ver. potest etiam iudex. Inn. tū videtur velle quo ad de iure canonico ex partium voluntate examinatio testiū generaliter possit committi non habenti iurisdictionē vt ipse videtur velle in c. quoniam cōtra falsam super versi. publicata. extra de prob. in eo q̄ ōt simpliciter testium cōmissionem posse fieri etiam in examinatione. Sed contrariū ipse vr velle in c. cum Bartholdus. super ver. alijs in fi. extra de re iu. Pro prima opi. Inn. videt casus in. c. j. ex de test. cog. ibi vel nuncio ⁊c. intelligendo illud c. ꝯaliter in quibuscunq; personis secundū opi. Hinc. ibi posita, que est ij. lect. filius. c. de quo vide vt hodie habes de off. de leg. c. j. ⁊ le. ⁊ q̄ not. Spe. in tit. de teste. §. nunc tractandū. circa p̄inc. in ver. Iz aūt dixeri. ⁊c. ver. item ad officiū ⁊c. cui iunge dictū versi. potest et iudex. qui est sub d. §. qualiter. eo. ti. ¶ Reperio et circa istud ꝫ riū quartam opi. vt in causa criminali nullo modo possit testiū examinatio cōmitti ⁊ de hoc nullum dubium est. Sed in causa ciuili distinguitur aut est cōsuetudo regionis q̄ commissio fiat ⁊ fieri poterit aut non ⁊ nō poterit fieri ⁊ hc secūdū hoc regionis cōsuetudo seruatur vt l. ij. in fi. ff. de testi. Fallit in casibus in quib⁹ dz fieri cōmissio, vt l. ad egregias p̄cal. Istā sol. ponit gl. iij. q. ix. §.

14 testes in j. gl. de tua opi. non curo. ¶ Quero video etiam q̄ in causa ciuili potest cōmitti testium examinatio qd debet facere iudex committens examinationem ⁊ quid dz facere iudex cui examinatio est commissa. Respondeo iudex examinationis cōmissio dz scribere iudici, loci vbi sunt testes vt ipse vice sua testes examiniet, ⁊ examinet diligenter, ipse cui cōmittitur dz testes examinare, ⁊ eorum depositiones inclusas remittere. vt hic. Iz scribendo significando iudici causam quare sit fides testibus adhibenda. Ista practica sumitur ex tex. in c. cōstitutus et de fideiuss. ¶ Sciro an iudex cui cōmittitur testium examinatio teneatur sibi cō-

15 missionem factam recipere, ad rogationem iudicis cōmittentis

16 dic, vt no. Spe. in ti. de iudi. dele. §. iā nunc. ver. sed ꝑm premissa. ¶ Quero video q̄ in criminalibus iudex cause perse dz testes examinare, pone q̄ ipse nō examinauit sed alter cui examinationem cōmisit an erit standum dictis talium testium. dic, vt no. in

17 l. ij. §. ideoq; diuus ff. eo. ¶ Querit gl. super versi. legem di. ibi. ⁊ qñ l. ⁊c. de qua lege fit mentio, dicit gl. de l. iudices. C. de instru. ⁊ quid addatur illi legi per hunc. §. not. in gl. ista. Sz ꝑm Jacob. de Bel. q̄ hic. §. facit mentionem de quadā lege ex ca que precessit illā. l. iudices, vt ibi no. q̄ secundū legem iudex poterat fieri cōmissio examinatiōis testiū a iudice sine lio sibi a Rome, siue in prouincia. Addit tū iste. § ad l. iudices, vt in criminalibus nulla fiat commissio examinatiōis testiū, ⁊ ideo super d. l. iudices posita est auth. apud eloquentissimū ⁊c. hinc sumpta

18 ¶ Querit gl. ꝫ hic illa verba, dic vt in glo. Sed aduerte finem ipsius q̄ dicit in successibus potest iudex indicare, si alius solet elige tudo. vt l. si cū dies alle. in gl. ꝫ istud q̄ dicit gl. non procedit in arbitrio qui nullum hz locum seu sedem, sed secus iste in iudice, q̄ ille dz sequi locum ⁊ sedem maiorum. vt l. pe. §. si. ff. de test.

19 iur. Ita tz Jacob. de Aret. in d. l. pe. § sia. ff. ⁊ C. de cman. lib. li

¶ Quero dicitur q̄ in criminalibus nō hz locū cōmissio examinationis testiū pone q̄ qui hz causam criminalē vel ciuilem, nō me habere testes in alia ciuitate vel prouincia ⁊ est forte causa utilis ita magna. q̄ iudici videtur q̄ testes debeant coram eo ꝙ duci, peto dilationem ad tales testes producēdos, est ne aliquod remedium contra me. ne istam dilationem petā calumnioſe. Dic q̄ sic, quia iudex ante quā istam dilationem cōcedat dz facere disponere tantam quātitatem pecuniarum. que sufficiat pro penis testium, in veniēdo, eundo ⁊ stādo. Ita est hodie prouisum

20 per cap. statutum. §. fin. de referip. li. vi. Ulterius ꝛo an ille cui e ⁊ cōmissa testiū examinatio sup negotio p̄incipali possit testes recipere super ipsorum probatione. dic q̄ non, vt no. Jn. in c. ij.

21 causam de prob. in gl. super ver. apponi. ¶ Quero vos videtis hic q̄ in ciuili potest committi testiū examinatio, in criminalibus nō, quid si de crimine agitur ciuiliter, an poterit fieri cōmissio examinatiōis testiū. sed certe omissis his que possent dici pro

c contra glo. est q̄ hic. vt no. in c. ij. extra de iudi. li. vj. q̄ pro tale menti.

ADDITIONES.

a ¶ De credulitate. Ad quā materiam adde que habentur p̄ do. Aller. de Imo. in cons. lvi. ij. parte. ⁊ in consil. xxx. in con. xcv secunda parte, ⁊ in cōs. cix. ⁊ in cōs. cxxxij. j. par. ⁊ in cōs. iij. parte ⁊ Bar. in con. inci. Ray. Pet. ⁊ dominus Dec. in cōs. clxx. incip. materia p̄sentis consultationis. versic. verum est q̄ sufficit in ij. char. xxxviij. ⁊ copiosissime vide per Feli. in cap. quoniam. n p̄in. ij. col. ver gl. fi. ibi cod. tit. Adde Barth. Socino trac. fal. regu. cccc. xviij. ⁊ consil. cciij. incipien. verum di. qđ sufficit, vol. ij.

b ¶ Egregie persone. Tu ad hoc vide omnino. domi. Fel. cū qui testium code tit. in j. col. versi. gl. j. ubi, ad egregias ⁊ plene nota.

c ¶ Quod sic, an ⁊ qñ vero in causa criminali iudex examinationē comittere possit. vide Feli. in c. cū causam de testim. p. col. versi. extra glo. cum plu. seq.

1 vī Testes qui admittantur, ⁊ qui admissi repellantur.
2 Seruus non potest esse testis, ⁊ quādo, ⁊ nu. 4. ibi quando tolqueatur.
3 Sacramento vnius quando credatur.
Seruus cum tormentis ad iudicium faciendum, non ad plenam
5 probationem admittitur.
6 Seruus quando agit de dominio inter duos dominos an interrogabitur.
7 Statuliber. vel adscriptitius an admittatur in testem.
8 Monachus quando admittatur in testem.
Quando vnus de collegio. Item.
Quando canonicus regularis.
9 Hereticus quando admittatur in testem remissive.
1 Manumissio an probetur per testes omni exceptione maiores.
10 Testis vnus licet nō faciat probationem, tamen p̄sumptionem facit.

Iudex

1 Existens in peccato mortali, an admittatur testem.
2 Iudex amicit exceptionem cum protestatione si debet de iure.

Si vero dicatur. Si testi seruitus opponat, ip se se liberū a natiuitate dicat vnus testimoniū admittitur, seruitutis disputatione tempore suo seruata. si vero ex manumissione se liberū dicat tunc antequā ad seruata. si vero ex manumissione se liberū dicat tunc antequā ad testimoniū admittatur, dz de suo iure docere, nā aliter dicat suas probationes habere quo casu prestito iuramento quod in pōptu probationes habebit ad testimonium admittatur huiusmodi seruitutis disputatione tempore suo seruata h. d. vsq; ad §. si qs ve ro dicat. ¶ Po. ex isto. §. q; qdā testes ab initio repelluntur ita postea fides eis nō habet vt quingnam testes admittuntur ita postea fides eis nō habet vt in prox. §. idē dicit gl. hic. & in iij. q. sup ver. instrz. ¶ † De cundo nota q seruus non potest esse testis, vt hic. & l. quoniā. C. de testa. l. qui testamento. §. seruus. † Tertio no. in versic. si ve ro in alia q creditur sacramento vnius concor. sunt in gl. super verit iuraverit, ad quas concor. adde q habes in ter. & gl. in ca. presentium extra de test. Op. & videt † q seruus possit esse testis vt C. de test. l. j. §. testes. Instit. de testa. Sol. vt in gl. super versic tis lit. q no. gl. in d. l. circa quartū intellectū vide Azo. in Sum ma test. de test. ord. ci ca fi. & By. & Jacob. de Arc. in l. testiū. de testi. Querit gl. super d. versi. ita sit. si testimoniū serui non valet qū bloclō leges que dicunt seruos torqueri. Dicit glo. qñ testis in terrogabitur de facto suo, quo casu interrogatus torqueb itur. & interrogatus. C. de quest. vbi. q non torqueantur nisi precedentibus indicijs. Et illā opi. ponit glo. sub dubio forte nisi precedētibus indicijs nisi qñ interrogabitur de facto suo. Hanc opi. tur nat gl. in l. cū probatio. ff. de proba. licet gl. ponat secundā opi. in l. serui. j. respon. ff. de testi. Si vero seruus non interro aret de facto suo, sed de facto inter extraneos, tunc nū quā torq; tur nisi precedētibus incidijs. vt l. j. in prin. ff. de q. ¶ † Quero adquantam probationem admittitur seruus vt testis cū tormen tis. Respōdeo, nō ad plenā sed ad iudicium faciendum. Ita not. gln. l. ij. §. lege Jul. ff. de testi. facit q no. l. seruus. C. de. & ff. si no. lagatur. l. ij. §. j. ¶ † Querit glo. si inter seruū & dominū agi tur iudicium liberale ꝛ seruum dicentem se liberum, vel quid si agitur inter duos de dominio eiusdem serui, & agitur de rei vēdi catione an interrogabiter ipse seruus, contra quē agitur. vel de cuius dominio tractat. Glo. dicit hic quod sic. de quo dic vt not. C. de rei vendic. l. cum super, & not. ff. de questio. l. de minore. §. j.

7 ¶ † Querit gl. super ver. ita sit. circa medium, an statu liber. vel adscriptitus admittatur in testē. Dic vt in glz i auth. si dicatur.

8 C. eo. ¶ † Item querit glo. quid de monacho. dic vt j. de mona. Cogitandum, a ibi habetur an vnus ex collegio suo pro collegio

a admittatur, & in d. auth. si dicatur vbi glo. idē dicit in canonico

b regulari. ¶ † Querit gl. quid de hereticis. an possunt esse testes

c si remittat ad l. qñ. C. de here. dic vt ibi per gl. & doct. in l. j. C. de sum. trī. & fide cat. & q no. in d. l. iij. §. lege Jul. ff. eo. ¶ † Que ro si ratio distinctionis huius. §. dic vt in gl. super ver. instrm in iij. & in prin. sui querit pone q pater omnes non vult ostēdere instrm manumissionis, vel non fuit factū vel libertus non vult eo uti, an poterit libertas probare de manumissione per testes om nes exceptionatores. Dic vt in gl. Pro cuius declaratione vi de quod habes in ter. & gl. iij. q. iiij. §. solet testes. ¶ † Ultimo gl. sup

d verba inducit bunc tex. q licet vnus testis nō faciat ple nam probationem, facit tū presumptionē. De quo dicp vt p gl. in cle. bonefidei. C. de iure eiur. & in l. admonendi. ff. de iure. & in l. Thropompus. ff. de dot. prele. † Jac. de Belu. inducit hūc

marg. ad q. vos videtis quod si quedam exceptiones opponū tur cum esset tempore disputationis reservātur. vt hic, & j. pdicta sic facit in argu. quod iudex possit exceptionem admit tere sup protestatione, & debet de iure admittere. De quo dic vt p gl. in cle. contingat. extra de offi. dele. ¶ † Item ipse inducit hic tex. ad duo. & reformat vnā quest. an existens in peccato mor tali admittur in testē. De quib. dic. vt hic plene per eum.

ADDITIO.

1 ¶ Admittatur. Adde Fel. in c. in super per totū commentū, de te stibus, vbi plene no.

2 ¶ Testes propter inimicitias repelluntur, & que inimicit. a re pellat testem. nu. 3.

3 Testes ad reprobationē testium aduersarij possunt publicatis attestationibus produci.

4 Testis inimicus reconciliatus post testimonium dictum an ad mittatur.

5 Reconciliatio testis inimici quando facit ipsum idoneum.

6 Exceptiones cōtra personas testiū, quo tempore obiiciātur, & etiā contra eorum dicta, & numero 8.

6 Testium dicta qui recepti sunt absente parte per contumaciam sunt nulla.

7 Cohabitans cum inimico an repellatur a testimonio.

8 Exceptiones contra personas testium iudex potest facere quod ante publicationē probentur.

9 Testis qui dicit se inimicum. vel infamem, vt euitet ne testi ficet an eius allertio sibi prosit. q; sic.

10 Differentia inter litem, & causam remissiue.

Si quis vero. Inimici & notia testimonio repellū tur inimici aūt ignotiad testimoniū admittuntur saluo iure tpe disputationis. h. d. & hec vt mihi vera lectu. & hz duas partes. Nam primo loquitur de inimicis notis. ¶ Secundo de ignotis. Secunda in versi. si vero aliter & istā lectu. tz hic Jacob. de Belu. Nam inimicitia procedi ex criminali actione oibus est nota sed hodie que oriuntur ex alijs causis, nō

1 sunt ita nota, nec possunt ita de facili probari ¶ † Nota q propter

2 inimicitiam testes repelluntur. vt hic & l. iij. circa prin. ff. eo. & C. eo. l. qs testibus. ¶ Sed aduerte, quia quedam est inimicitia que non impedit testes examinari. sed post examinationē publice di sputabitur an sit talis inimicitia que dz testes repellere, vt hic dz q iudicis arbitrio relinquitur. & ita intelligit gl. hūc tex. in l. iij. circa prin. ff. e. sup ver. inimicitie. hz gl. hic super ver. adhuc i pri. videat predictis cōtradicere, saltem in primo mēbro. ¶ † Secō no. q post publicatas attestationes potest quis producere testes ad reprobationē testiū aduersarij, vt hic in versic. si vero aliter. & C. eo. aut si dicaf. si vero dicaf. q sumi ex isto. §. quo habuistis

3 s. eo. §. qz vero sepe in glo. magna. ¶ † Quero, que inimicitia re pellat testem ab ipso initio: ita q testes examinari non pūt. Re sp. dco inimicitia que resultat ex criminali accusatiōe ¶ Itē qñ duo se odiunt ad mortem. qz mortem sibi minantur, & circa quod dic vt ibi no. super vers. crimine. & in l. ij. ff. de arbi. Nā istis duo bus modis dicuntur inimicitie capitales & repellunt testes ita q ad testimoniū non admittantur. hz per alias inimicitias nō repel lantur a testimonio, sed debent in tēpore disputatiōis reservari. Ita tz Jnn. in c. cum oporteat. in gl. pe. extra de accu. & videq ipse no. i. c. ex parte. eod. tit. in gl. ff. eod. l. iij. sup ver. inimicitie, Jacob. de Bel. hic distiguit inē inimicitiam notam & ignotā. & se cūdū illā sua opi. ponit hic casum. Et circa predicta vide gloss. ibi alleg. ad materiā hui⁹. §. & vide Bar. in. c. ex parte. sup ver. notabiles. cū eod. vbi ipse videtur cōcordare cū prealleg. dicto Jn. & vide tu Azo. in. Sū. C. e. ver. itē repellūtur odiosi. ¶ Que ro, ver. si vero aliter. hic dicitur q huiusmodi qstiones reservā tur tēpore disputationis, quero post testiū publicationē tēpore disputatiōis. ex qb⁹ odijs, vel litibus pecuniaris repellet iudex testes, vel eis nō obstātib⁹ eos admittet. Dic vt in glos. sup ver. odiosus. & in versi. qstiones. & not. eas. & idē not. etiā glos. in au thētica si dicaf. C. eod. Que inimicitie repellāt testes a testifica

b do. vide q plene not. extra de accu. c. cū oporteat. & iij. q. v. accu satores. ex o simo. c. per tuas, vt lit. nō contest. c. accedēs. cl. ñ. in glos. nonne. & vide q tangit glos. in. l. iij. in princip. super versi.

4 inimicitie. ff. eod. ¶ † Querit glos. sup ver si. nō adsit qd si post di ctum testimoniū facta sit postea reconciliatio, valeat testimoniū. Dic vt glos. in ñ. & not. cā. & vide qd ō peritis inimicitiaq reco ciliatione secuta. ex o simo. c. l. tuas. Si cessā nō erat reconciliatio facta, pteritie inimicitie repellūt. vt. iij. q. v. c. accusatores. & idez si reconciliatio sit facta de psenti, vt. d. c. p. tuas. in fin. super ver sic. capitali. & d. c. accusatores iij. q. v. & fm illā glo. c. per tuas. In tellige hūc text. hic dum dicit. donec de crimine iudicet. &c. qui text. innuit q finita cā principali, testis possit admitti. Et ita in telligit gl. tex. hūc in. l. ñ. circa prin. sup versi. inimicitie. ff. eod. qz intelligit finita cā principali, & reconciliatione secuta. Et intel lige & q reconciliatio non sit modo ō recēti, vt in glos. c. per tuas sup vers. capitali. in fin. alias ista repelleretur testis propter inf micitias pteritas sicut, ppter psētes. vt dicit capit accusatores. iij. qñti. v. c. & ibi no. & fm hūc intellectū illa verba, donec de cri mine iudicetur, &c. debēt cōstrui post illa verba. adeo infest⁹, vt dicat ille q adeo est infest⁹, non adsit ad testimoniū, post sentētiā vero sic. vt mō. dixi. Sz possum⁹ dicere q hic tex. non velit hoc dicē, q est adeo infest⁹, subaudi q velit admitti ad testimonium donec iudicet de crimine. i. pēdēte accusatione criminis, iste ta lis nō adsit ad testimoniū. hz repellaf. & sic verba cōstruūt, vt ia

5 cent. ¶ † Quero quo tēpore sit obiiciēdus testibus. Dicūt doct. & vt quis vult obiicere contra personā aut dictum. ¶ Primo casu ille contra q testes producūtur, debet ab initio protestari exceptiones quas habet vt testē ab initio repellat, vel tēpore dis putationis, reservētur. alias si non protestatur. videt apparere p sonā quā de facili pōt habere notam. ¶ Secō casu qñ vult ob ijcere cōtra dicta sunt salue exceptiones cōtra dicta, etiam nul la protestatione pmi. a. Ratio, qz quis nō videtur appare dicta

6 que ignorat. Et ita not doct. in d. auth. si dicat. C. eo. ✝Et ex hoc dicunt ipsi q̄ si absente parte per contumaciam recipiunt testes dicta huiusmodi sunt nulla protestatione non premissa. vt l. si q̄s. C. eo. vt j. eo. §. z hic versi. Tu vide circa hanc distinctionē

7 quā ponit ter. in c. presentium. extra eo. z q̄ ibi not. ✝Sz quero, hic vides q̄ inimicus a testimonio repellitur. Sed quid de cohabitante cū inimico. Videtur idē argu. extra de accus. c. cū oporteat. z in c. repellantur. de quo per Spe. in tit. de test. §. j. in priu. ver. item de cohabitante. vide per doct. l si quis testibus. C. e. in

8 vij. j. ✝Quero, videtis hic. quod quedā exceptiones reseruant contra testes tpe disputationis post publicationē, vt hic z ff. pri. §. anlit verum hoc indistincte. Dic q̄ sit, nisi iudex ex causa voluerit quod ante publicationem probentur puta q̄ iudex videret illū, contra quem testes producūtur. malitiose hoc opponere. hoc

9 videtur not in c. cum causam. extra eo. in glos. i. ✝Quero vos videtis hic in prece. §. q̄ seruus z inimicus a testimonio repellūtur. pone q̄ aliquis producitur in testem. iste talis testis vt testimonium euitet. dicit se seruū inimicum vel infamē, an stet ipsius simplici assertioni. Jnn. tz q̄ sic, q̄ non est verisimile q̄ tantā suā turpitudinem contra se allegaret z ipse no. in c. in quisitionis. ex de accu. z in Specu. de test. §. j. versi. qd si testis dicit. Facit q̄ no.

10 in c. j. extra de excep. ver. confir. ✝Ultimo no. glo. super versus que ponit differentiam inter litem z causam. z no. C. eo. l. q̄n in §. j. z l. ff. eod. C. de transac. l. causam, z dic vt in e. ex parte. ex de verb. signi.

ADDITIONES.

a ✝Propter inimicitiam. Vide Feli. in c. quoties. col. ñ versi. z considera, q̄ iudex arbitratu, extra de testibus. z idē etiā ppter amicitiā vt ibi per eundem col. iiij versicul. not. quinto z domin. mum Philip. Decian in c. postreme. in glos. j. circa fin. extra de appel.

b ✝Cum oporteat. Et ibidem vide Fel. plene z hic no. in ij. col. versic. z illud cum plu. se. z in c. quoties in j. col. vers. no. quarto de test. z q̄ ibi dixi in apostil. z quod per eum in causam. in j. co. de offic. deleg.

1 ☞ Proxeneta vtra que parte consentiente admittitur.
2 Mediatores quando cogi possunt ad testificandum.
3 Proxeneta an altera tantum parte volente possit testificari, quod hic volens alias non cogitur.
4 Aduocatus, tutor, curator z procurator q̄ possint testificari.

a 1 **Quoniam vero.** a✝Mediatores. seu prenete vtraq̄ parte consentiēte ad testimoniū inuiti coguntur altera parte cōsentiēte volentes tantummō admittūtur. h. d. quero p declaratione text. quid vult hic dicere me

2 diatores, dic. i. proxenete. ✝Et secundum hanc lect. oppo. z vī q̄ mediator compellatur dicere testimoniū, vt l. si q̄s. C. eod. l. ult. §. exibere. ff. de tab. exhi. ✝Solu. Illud verū est regulariter. sed aliter in prenetis. qui non pñt cogi nisi vtraq̄ parte consentiente. Quę aūt sit ratio, dicit vt in glo. hic super ver. prohibere, que glo. tenet idē sine proxeneta accipiūt pretiū. siue nō. quod tene menti

3 ✝Quero, z reuoco in dubiū, an altera parte nō volente proxeneta ad testi monii admittatur. Dicit glo. j. quod sic sed nō cogitur, vt hoc vī probare expresse hic ter. z hoc tenet Azo. C. eod. in Sum. in pñn. §. ité dicerunt, z ideo gl. que est ō. de sum. tri. z fide c. in ñ. §. si vero moriatur. versic. q̄ si ad numerationem. dicit q̄ proxeneta fert testimoniū vtraq̄ parte volente, z nō aliter subaudi. si inuitus. Colēs aūt ad testimonium z altera tantū parte volente admittitur. sic etiam intellige quod no. j. q. j. ca. si quis epi-

4 scopus. sm lect. Alia lect. quod hic dicit natur in mediatore i. in tutore, curatore, z aduocato. Et secundum hanc habes quod tutor curator z aduocatus. vtra que parte volente possunt esse testes z testificari. oguntur. vt hic secundum hanc lect. An aut altera tantum parte volente possunt testificari dic vt habes in l. si. ff. eodem. l. qui testamento. §. j. z ibi per Dyn. ff. de testi. vbi not. De tutore aūt dic vt no. in d. l. ñ. z lege iure deferre. §. idē decreuerunt. ff. de fisc. vbi per glo. z Dy. z etiā domin. z Ildr. z vide Jn. extra eo. c. Romana, que olim erat extrauagans. hodie est in cōtit. lib. vj.

ADDITIO.

a ✝Quoniam vero. Ad huius tex. materiā vide arch. in c. insuper de test. z dō. An. in c. dilectorum in ij. col. de test. cogen. z in c. ū dilectus. in viij. col. de elec. z gl. z omnes eo. ti. in vj. z do. Abba. in c. fraternitatis in fi. z c. ex literis in pñn. de transac.

☞ Testes quando producuntur, aduersarius citatur.

2 Pars, contra quam testes examinantur, debet interesse quando iuranti.
3 Testes debent in secreto examinari.
Testes, qui examinantur ante litem contestatam, debent in secreto examinari.
4 Aduersarius potest contra testimonium ferendū facere questiones.
5 Testes quando producuntur ante litem conte. z nu. 8. vbi latet distinguntur.
6 Testes ad eternā memoriam q̄n produci possunt ab actore ante litem conte. z eorum dicta publicentur, z nu. 8.
7 Testes producti per reum ante litem contestatam, z ad eternam memoriam pro sui defensione non publicantur.
9 Testes ad eternā memoriam q̄n examinantur, q̄ timet de morte, vel diutina absentia ipsorum procedit in causa ciuili, secus in criminali.
10 Possessor. qui potest deducere ius suum etiā per modū exceptionis. z petit examinari testes ante litem contestatam an vt actor, vel vt reus petatur. remissiue.
11 Timere de morte vel absentia testium, quando dicatur vt possint testes examinari ante litem contestatam. vel que sit alia rationabilis causa.
12 Citatio que requiratur quando absente aduersario testes ante litem contestatam producuntur.
13 Publicatio testium, instrumentorum, testamentorum z priuilegiorum qualiter fiat, remissiue.
14 Testes quando producuntur parte citata, z absente, licet in publicatione in personis ipsorum opponere.

Hic vero. Testes ante litē cōtestatā ex causa possunt, p̄duci aduersa pte legitime citata vel ea parte presente, vel absente z venire nolente integro iure sibi reseruato ad disputandū super eorum dictis omnibus legitimis anī, iis de hac materia loquentibus huic legi non contrariis. firmatis h. d. isti. §. z habet quatuor partes. ✝Primo consulit illi qui vult procedere testes vt producere possit. ✝Deco consulitur circa fraudes aduersarij. ✝Tertio consulitur etiam aduersario cōtra quē testes producuntur. ✝Quarto ponitur antiquorum legum confirmatio z diuulgatio constitutionis huius. Secunda in ver. hi vero noluerit. Tertio in ver. quecūq;. Quarta tibi

1 omnibus aliis. Nota ex hoc. §. tria. ✝Primo q̄ aduersarius

a 2 dz ad hoc citari q̄n testes producuntur. Ad idem faciunt concordantie glo. que est super versi. presentē. posite in pñcipiis glo.

a sed melius. C. eo. l. si cū. extra eo. c. in nomine domini. ✝Secundo no. quod ille contra quem testes producuntur potest attestationes audire a iudice. i. sacramentum q̄n iurant quod quid intelligit id est dicta testium producto rum. Sed tu dic q̄ debet audire attestationes. f. sacramentorum q̄n iurant non aūt dicta testium sed

2 testes debent in secreto examinari. Hoc probatur in Authen. eodem z. c. venerabili. eod. tit. z hoc etiā tz gl. hic super. d. versi.

3 presentem circa medium. z ✝quod etiam ante litē contestatā debēt testes examinari in secreto tz gl. in auth. sed q̄n is. C. eod. dē hinc sumpta. Idē no. in c. in nomine domini super ver. audire

4 in fi. glo. extra eo. q̄ c. fuit sumptū ex hoc ter. vbi no. ✝Et nota q̄ hic docet quomodo aduersarius potest cōtra testimonium facere questiones q̄ no. propter intellectum. l. si postulauerit. C. de testi. li. ff. de adul. de crimi. §. intellectu vidistis. §. eo. §. vero z sepe

5 ibi dixi. ✝Tertio nota q̄ testes producuntur ante litem contestatam. sed ad hoc opponitur z vī q̄ lite non contestata non possunt testes recipi. extra vt lit. non contest. c. j. z ff. z ibi in rub. Sol regulariter lite non contestata testes non possunt produci vt in contrarium. sed lic in casu huius §. vez q̄n timet de morte testis vel absentia diuturna. z hoc casu loquitur hic z secundum hanc lect. hic loquitur in actore qui timet de morte vel absentia diuturna testium vel eorum valetudine z hanc solu. ponit ter. in c. quoniā frequenter in pñn. z §. j. extra vt lite. nō contest. Sz contra hanc solu. oppo. ✝q̄ et ybi nō timetur de testiū morte vel absentia diuturna vel valetudine. possint testes produci ante lit. contest. vt Cursu. post. l. fi. ff. de testi. l. curent. Solu. aut loquimur in actore tunc ante litē contest. nō potest testes producere vt ō. dicit, nisi in dicto casu. Jta loquitur hic secundum istam lect. Aut in reo tunc potest ante lit contest. ad sui defensionē producere testes etiam si nō timeatur de morte testium valetudine vel absentia diuturna. vt in legibus contrariis z probatur hoc in c. significauit. ex. Alber. extra eod. z extra lite contest. d. §. quoniam. §. sunt alii. Et nota tio diuersitatis inter actorem z reum est vt dicit gl. hic super d. verbo presentem. in fi. quā rationē nota. z secundum gl. hic posita hic tex. loquitur in actore volente testes producere ante litem test. q̄ timet de morte vel absentia diuturna valetudine. Et hic z secundum hanc lectu. quod hic tex. dicit publice haurire oppo-

nē. id est in publicam scripturam deducentur non aūt dicta testium

stium publice legentur, vt dicit gl. super verbo depositiones. Et eodem modo exponit gl. super verbo publicare q̄ ponitur in auth. sed si quis. C. eod. dicit enim publicare voluerit id est, ypublicā manum authenticari, non tamen in aperto, q̄ nō posset poneā testes producti. Et eodē modo exponit hūc text. gloss. in c. significauit extra eodē prout gl. intelligit hūc. §. in actore volente testes producere lit. contest. quia actor ante lit. cōtest. producit testes, q̄ pōt in casibus quos. §. dixi, tūc testes examinantur, z dicta eorum conseruātur, nō autē publicantur, vt dicto c. quoniam circa principiū versi. nisi forte extra vt lit. contest. Et sic etiā exponit gl. hūc. §. secundū hanc lec. in d. c. significauit, intelligēdo vt in fi. §. loquatur in actore sicut loquitur in prealleg. versi. nisi forte. ¶ Habemus ergo vnā lect. q̄ hic loquatur in actore producente testes ante lit. contestatio. ad sui defensionē z ad eternā rei memoriā z tūc potest testes p̄ducere. etiā si non timeatur de morte vel absentia, q̄ el valetudine testiū vt in d. l. fi. C. de vsu. pu. vt in c. significauit. Contra de eo. z ibi gl. mag. in fin. ponit hāc. l. hoc. §. z d. c. quoniā. si, sunt z alij, vt lit nō cōtest. qui tex. cōcordat d. c. significauit, z tunc publicantur dicta testiū, z reducuntur in publica monumenta, z valent perpetuo tanquā publica, z authen. in instrumenta. vt d. c. significauit, z ibi nota. vbi gl. plene notat differentia inter receptionem seu productionem testiū q̄ fit a reo, de qua in c. significauit, z. c. Alber. ex eodē z illam que fit actore cum timetur de morte vel absentia testiū hoc est ꝑ quoniā. extra vt lit. non contesta. z plenius per Gotfre. in summa vt lit. non contest. in princi, z q̄ hoc possit intelligi de productione testiū que fit a reo ad sui defensionē ante lit. contest. post gl. in aut. z l. si quis. C. eo. in. §. gl. ibi, vel econtra petitur a reo. secundū istam lect. dicta testium sunt in aperto. ꝑ primā non reducuntur in publicam scripturam z consignā̄tur. vt ꝑ. dixi. ¶ circa hoc vide tū q̄ no. Spec. in tit. de test. §. nūc tractemus versic. alias autem praeterquā ꝛc. vbi videtur velle quod quando reproducit testes ad sui defensionem, z ad perpetuā rei memoriā non debet dicta testiū legi in aperto. ꝑ de hoc dic, vt dixi, z vi. dicam. z q̄ iste. §. possit loqui in reo producente testes ante lit. contesta. secundum formam dicti. c. significauit videtur velle glo. in cap. nomine domini: extra eodem super versic. audire in fi. illas etiam dna elect. ponit gl. in l. curent. ff. eodem. ¶ Sed contra primam lect. oppo. q̄ etiā actor possit petere examinari z publicari dicta testium ad eternam rei memoriam, vt. in lege Aqui. Sol. ꝙ huius declaratiōe materie si queratur an testes possint examinari ante lit. cōtest. dic. q̄dā sunt q̄ veniūt expediēda ante lit. ostat. vt exceptiōes dilatatorie z declinatorie iuxta dicūt dotes, q̄ testes indistincte recipiuntur ante litē contest. alleg. ad hoc. fi. C. de excep. ad idem l. exceptio. C. de prob. extra de rebus. eccl. inter monasterium. cum simi. ¶ Sed de hoc dico q̄ est casus extra de testi. z vide q̄ ibi no. in gloss. super versicul. non in rarīs. Quedam sunt que veniunt expedienda post lit. contest. vt examinatio principalis questionis, z tunc nos loquimur in actore aut in reo. si in actore debēt testes regulariter produci post lit. contest. vt. d. c. §. z quoniā. z extra vt lit. nō cōtest. c. j. z. ij. cum simili. cum timetur de morte testium. ꝛc. vel causa rationabili superueniente, quo casu an iste actor hz ius agendi de ꝑsenti aut cōditionale. ¶ Primo casu potest actor examinari tantum testes non tamen potest petere publicari z aperire, imo dicta testiū conseruantur z reseruantur publicāda z aperienda vsq; ad litis cōtestationem. vide quid dicitur hic, z in d. auth. sed, z si gs. C. eod. z ff. de testib. l. cum secundum vnā lect. sed secundum hoc verbum publicandi quod hic, z verbum publicare, quod est. C. eodem. aut. sed z gs. quem ponit supra dixi. ¶ Si vero actor hz ius conditionale tantum casum quo timetur de morte, vel alia rationabili cā. ꝛc. tunc potest venire ante lit. cōtest. testes examinari, aperiri z publicari ad eternā rei memoriā, vt l. in l. Aquil. si delectū. ff. ad legē Aquil. sīm mā lec. si vere loquimur in reo, tunc indistincte pōt testes ꝑducere z eos petere examinari. aperiri. z publicari ad eternam memoriam, vt d. c. significauit z c. Albericus. z ita loquitur per etiam secundum aliam lec. vt ꝑ dixi. z d. auth. sed si aliquis. z ibi Bart. Peal: Ita etiam loquitur. C. de vsu. pu. l. fin. ita etiā insinuatur quod no. gloss. in l. tertia. §. due autem. ff. de carb. edi. hz etiam posse loqui in actore ꝑm diuersos modos intelligēdi. z isto casu etiā loquitur. d. c. quoniam. §. sunt alij. extra vt lit. nō cōtestentur. possunt aperire attestationes testium hoc casu quando rem videt vt vf esse de mēte tex. z gl. in d. c. significauit. super q̄ ver. ido. no. z super d. c. q̄n versi. sunt z alij. ibi, z not. i princ. super ver. hoc. hoc etiā not. ibi Inno in c. significauit. in princip. glo. in versi. ite vt ibi dum dicit quod in isto casu forma est ꝛc. quicquid dicat Spec. vbi supra, z tunc verbū publicabuntur hic positum z verbum publicare. positum in d. authent. sed si quis. exponе alio modo vt ꝑ. dixi. ¶ Illud q̄ dixi quod testes producuntur ante litem contestatam quando timetur de morte testiū, vel absentia diuturna. dic tunc verum quando agitur ciuiliter, vt in d. ca. quoniā in fi. forte secus si criminaliter, vt ibi nota super ver. criminaliter. ✱ Ex pone q̄ quis potest ius suū deducere i iudiciū p̄ modū exceptiōis. puta est aliquis possessor iuris incorporalis, qui si vult agere potest. si nō vult agere. pōt se defendendo excidere, vt l. vti frui. §. vtrū ff. si vsu. pe. z l. si forte. §. sciēdum. ff. si ser. vē. an iste potest ante lit. cōtest. producere testes tanquā actor vel tā quā reus. De hoc dic vt per Inn. in c. significauit extra eo. quod tene menti. ¶ Quero circa predicta q̄n dicatur timeri de morte, vel de absentia testium. vel q̄n etiam dicatur alia rationabilis causa propter quā possit actor producere testes ante litē contest. Dic vt not. Inn. in d. c. quoniā. super versi. absentia. z super versenes. z super versi. valetudinē. z super versi. rationabili, z illam glo. no. multū in eo quod alleg. l. ū. z seq. de dona. caus. Et de hac materia vide per doc. in d. auth. sed z si quis. C. eod. ¶ Quero q̄n absente aduersario testes producuntur ante lit. contest. que citatio requiritur vt talis exceptio fieri possit. hic vī tex. q̄ requiratur citatio in personā. nec sufficit citatio ad domū vt hic dum dicit admonitū a iudice, ꝛc. z ibi vt ex hoc ab vna parte ꝛc. z sic apparet q̄ dz citari personaliter. z hoc expresse dicit gl. hic sup. versic. licebit his vti. in ver. autē nō fuisset ibi. vel fuit. sed non erat in ciuitate vbi gl. ista equiparat partem non esse citatā z non esse in ciuitate. z sic citatio ad domū istam non arctat. z istā opi. Dy. per hūc tex. in l. iiij. §. toties. ff. de dam. infec. licet secus sit vbi testes producuntur post litem contestatam, z ratione diuersitatis ponit Dy. in dicit. §. toties. Istam opi. etiā tenēt doc. in d. auth. sed z si quis. C. eod. Sed circa h. dic. z no. q̄nq; testes examinantur, q̄ timetur de morte ipsorum testiū vel absentia diuturna ꝙ interest etiam actoris. z tunc non est necesse quod aduersarius citetur personaliter, vt in c. q̄n. versi. nisi extra vt lit. nō contest. ¶ Quandoq; producuntur testes ante lit. contest. a reo. ad eternam rei memoriam licet nō timeatur de morte testium, vel absentia diuturna. z tunc requiritur citatio personalis vt in c. significauit extra eod. ad idē in c. Albericus. extra eo. z hāc distinctionem collige ex eo quod no. Jmo. in d. c. significauit in fine gl. dū dicit q̄ aduersarius debet personaliter citari. sed si nō possit haberi z esset periculum in expectando, tunc testes debet recipi absente aduersario, secundum formam. c. quoniam. in princ. vt li. nō contest. quasi dicat q̄ non potest aduersarius personaliter citari tunc recipiuntur testes ꝑm formam c. significauit. z secundū predicta debet intelligi q̄ no. in glo. in l. laudabile. C. de aduo. diuind. z vide circa hoc q̄ no. Inn. in c. si aduersarius. extra de eo q̄ mitti in poss. cau. rei ser. z de ista questio dic. vt tenuit ibi dispūtā do. Joan. And. z de materia huius. §. vide gl. in d. c. quoniam in princip. in summa illius tit. in princip. z q̄ no. Spec. in tit. de testib. §. nūc tractemus. per totū. §. ✱ Et de materia publicationis testiū z instrumētorū. vel testamētorū vel priuilegiorū vide Jn. i cap. Alberi. extra eodem. z in c. fi. extra de fide instru. vide Spe. in ti. de instru. edi. §. ostenso versi. quoniam de pub. vsque ad finē z e. tit. §. vt autem z ver. z huius autem iuris. z vide per doct. in leg. publicati. vbi gl. aliquid tangit. C. de testibus. ¶ Ultimo docto. in auth. sed si quis hinc sumpta occasione inducunt hunc. §. quod si testes producuntur parte absente, tamen citata licet in publicatione testium postea apponere. de quo ipsi tangunt ibi z in l. fin. C. de testa. z in authentica dicatur. C. eod titu. z respondent. vt ibi. Veritas est quod iste ter. hoc non probat imo totum oppositum. vt patet hic in versic. solummodo. vbi dicitur quod solum hoc potest obūcere q̄ se absente testes fuerint producti. alias autem sic. z quod hoc liceat hoc casu in personis testium. no. gl. ind. ca. significauit eo. tit. Bar.

ADDITIONES.

a ¶ Examinari. adde Paul. de cast. in l. minime. ff. de leg. z Alex. in nota suis. no. cccl. x z Feli. in d. c. venerabili alle g. in tex. in si in ver. in glo. in fi.

b ¶ In cap. significauit. Et ibidem Fel. in ij. col. versic. prima conclusio z do. Soc. in consilio. cclxiij. incipien. ver. quarto cōtra eū testem in ij. parte char. cxxviij.

De immensis donationibus. Rub.

1 Legitima debita iure nature Falcidia appellatur. Item. Trebellianica Falcidia appellatur. Item. Pro debita iure institutionis. Falcidia etiam appellatur quelibet lex que resecat.

2 Legitima an possit per statutum auferri.

3 Donatio immensa vbi facta ex filijs quo remedio rescindatur z numero. 6.

4 Donatio facta inter patrem ⁊ filium ex causa aduentitia q̄ tenet si est facta vt extraneo, ⁊ bene merito.
5 Pater donando filio quando donare dicatur, vt extraneo.
6 Donatio immensa quo iure reuocetur.
7 Donatio inofficiosa quando reuocatur per querelam vsque ad quantam quantitatem fiat.
8 Donatio omnium bonorum facta per non habentem filios, si postea suscepit, qualiter reuocetur.
9 Donatio facta per patrem habentem vnū filium, si sit facta in octo. ⁊ postea alia fiat in duobus, qualiter reuocetur vt inofficiosa an reuocetur prima vbi q̄ secunda reuocatur.
10 Dispositio huius constitutionis qd addat ad titulū. C. de inoffi. dona.
11 Reuocatio inofficiose donationis, an fiat ipso iure, ⁊ quādo p sententiam, vbi q̄ reuocatio, que fit per liberos superuenientes fit ipso iure.
12 Differentia inter querelam inofficiosi testamenti, ⁊ inofficiose donationis remissiue.
13 Dispositio, de qua hic q̄ habeat etiā locum in muliere donante.
14 Frater quod habeat querelam immense donationis, contra donationem inofficiosam factam per fratrem.
15 Querele inofficiose donationis quibus ex causis cessent.

DAdum. Si parens in aliquem vel aliquos ex filijs immēsam fecerit donationē. alijs filijs legitima portio de necessitate debet hoc obtinēte in filijs gratis, ingrati vero penitus excluduntur. h. d. ¶ No. tex. in p̄incip. q̄ verbum Falcidia. ponitur p̄o debita nature, ⁊ sic de bita iure nature appellatur Falcidia, vt hic ⁊ idē habes in auth. vñ ⁊ si parēs. C. de inof. test. ¶ Itē trebellianica appellatur Falcidia. vt l. quāquā, ⁊ l. vt allegas. C. ad l. Fal. cū simi. Ilio modo ponitur falcidia p̄o debita iure institutionis, vt de ista loquitur totus ti. C. ⁊ ff. ad legē Fald. ⁊ isto modo accipitur p̄o p̄ie, sed p
a trebellianica debita imp̄o p̄ie, a p̄ iure nature imp̄o p̄ūssime vt not. in d. auth. vnde ⁊ si parens, ⁊ per Azo. in Sum. de inoffi. test. ⁊ est idē q̄ quilibet lex, que resecat. no. idē Azo. ō. de hered. ⁊ Fal.
b ō. Dz autē Falcidia. q̄ no. idem Azo ad id q̄ dicam j. de eccle. vtu. ō. si autem heres. col. ix. ¶ Secundo not. tex. ibi seruare ex lege partē. ⁊c. ⁊ ibi quanquā ex lege ⁊c. quod legitima que debetur filijs ex lege potest per statutum auferri de qua questione dixi ō. de heredi. ⁊ Falcid. ō. primum itaque de tri. ⁊ semi. ō. j. Oppo.
3 ⁊ videtur, q̄ si pater fecit immensam donationem vni ex filijs, alter filius debeat agere familie erciscunde. non per querelā inofficiose donationis q̄z donatio immēsa facta filio in p̄tate ñ vz, vt l. donationes. C. de do. inter vir. ⁊ sic merito dz agere alter filius
4 familie erciscunde vt l. ij. da. in offic. do. ¶ † Sol. in gl. sup ver. q̄ rebantur. circa mediū. Et aduerte ꝑm sol. quod id q̄ dt gl. bodie donatio facta inter patrem ⁊ filium valet, ver ⁊ est si fiat ex causa
b aduentitia videlicet b si pater donat filio vt extraneo. ⁊ bene merito, ex causa enim aduentitia parit actionē inter patrē ⁊ filiū. ⁊ no. d. auth. vnde ⁊ si parēs. ⁊ in l. ij. C. de pac. do. ⁊ i l. si qs. preo.
5 ff. de fideius. † Quādo aūt pater dicatur donare filio vt extraneo no. in gl. l. si donatione. C. de col. ⁊ isto mō posses seruare glo. hic positam. Sic intellige q̄ no. gl. in l. ij. C. de inoffi. dona. sed quantum ad contrariū gl. tenet hic p̄cedentē sol. vt no. in d. authen.
6 vnde ⁊ si parens. ⁊ in d. l. ñ. † Querit gl. quo iure reuocatur immēsa donatio. dic. vt in gl. ⁊ idē hic no. in d. auth. vnde ⁊ si parens ⁊ in l. j. C. de inoff. don. in vlt. q. gl. de qua dic vt ibi not per doc. in
7 viij. q. ⁊ vide quod dicit Azo. in Sum. illius tit. † Quero. inquā tū fiat reuocatio per querelā inofficiose donationis inter gl. nostras sunt opi. in gl. super ver. indona. recitantur. de qua. q. no. p doct. in l. j. C. de inof. dō. ⁊ no. per gl. ⁊ By. in l. Titia. ō. Impera tor. ff. de leg. ij. By. opi. recitatur hic per Jac. de Bel. ⁊ vide q̄ no. in l. j. C. de inof. do p̄o cuius q. declaratione dic duo verba q̄ñz quis donat ante nativitatē filiorum reuocare volentiū, quā doz donat post nativitatem. ¶ P̄imo casu distinguitur aut p̄f fecit immensam donationem filijs. aut extraneis. vel libertis. Si filijs. tūc filij postea nati reuocant ipso iure ad legitimā, vt l. si tos. C. ō inofficio. test. si extraneis vel libertis. tūc donatio ipso iu re reuocatur in totum quam opinio. tenent By. ⁊ doc. in d. l. i. C. de inof. dona. ⁊ gl. in l. si vnquā. C de reuo. dona. quicquid gl. di cat in d. lege si totas. C. de inof. do. videlicet q̄ reuocatio nō fiat ipso iure sed per querelam. in secundo casu p̄incipali de quo loq tur. materia nostre legis. Byn. tenet opinio. Abarti. hic positam in gl. que opi. posita in l. j. C. de inofff. dona. dicit eam fuisse Hugo. vt distinguatur an donatio fuit inofficiosa re tantum, ⁊ tunc reuocatur per querelam inofficiose donationis vsque ad legitimam. siue fuerit facta filijs siue extraneis. ¶ Si vero fuerit inofficiosa re ⁊ consilio siue filijs, siue extraneis facta fuerit, ⁊ tunc in totum reuocatur, licet per doc. ponantur alie opiniones in d. l. j. C. de inof. do. ⁊ ponit Petr. alium intellectū in d. si totas. ⁊ ibi
8 refert Ly. ¶ † Quero quidam non habens filios conscientia ductus omnia bona sua donauit, postea suscepit filios an reuocatur ista donatio in totum, vel in partē. Hanc questionem formā docto. in l. j. in vltima queſt. C. de inofficio. dona. ¶ Sed de hac
9 quest. do vobis glo. o2din. decima octaua questione quarta. cap. quicunque ⁊ q̄ no. xvij. q. secunda c. si quis iracsitur. ¶ † Querit glo. super dicto verbo, in dona. habeo vnum tātum ⁊ dono octauas cuidam extraneo. ⁊ sic ista donatio non est inofficiosa ⁊ postea alio tempore dono duas vncias an reuocabitur prima donatio. Dic vt in gloss. Sed aduerte ad id q̄ dicit gloss. quod vbi tantum est inofficiosa donatio, quod reuocatur in totum per hanc auth. quia hoc non est verum quia per istam auth. non fit reuocatio, nisi vsque ad legitimam, vt p̄z hic in §. posita. ⁊ in §. necessitatem. auth. p̄eterea. ista auth. loquitur quando donatio inofficiosa fuit facta filijs, sed questio p̄opposita loquitur quando donatio fuit facta extraneis. Nam quando donatio est facta filijs, procedit opinio Hugo. nec opinio Azo reuocatur in totum sed tantum ad legitimam tantum, siue sit inofficiosum re, ⁊ cōsilio. siue re tū. ¶ Item ⁊ quando sit donatio extraneis sicut fuit in casu p̄positō. si donatio est inofficiosa tātum re nō sit reuocatio nisi vsque ad legitimam, vt no. gl. hic. ⁊ in d. l. i. C. de inof. dona. il. Titia. Imperator. ff. de le. secūdo. ⁊ sic finis istius gl. nullo mō videtur p̄cedere. Hoc p̄missō redeo ad q. p̄opositā, an illa donatio facta ab initio valuerit. Et dic q̄ sic. nec fuit inofficiosa, sed reuocat vltima que fuit inofficiosa, vt lege si libertus. §. fin. ff. de iure patro. ⁊ ita tenent doc. in l. j. C. de inoffi. don. in q. ⁊ fm quod dic
10 tellige q̄ no. gl. in l. Titia. §. imperator. ¶ † Querit gl. q̄ dicit ista auth. ad tit. C. de inoff. do. dic. vt in gl. super verba augmentō. Sed aduerte ad id quod dicit gloss. in fi. per istam cōstit. inf. tempus facte donationis, vt hic in §. fi. sed ibi no. vt p̄z in l. jul.
12 ti. ⁊ q̄ ibi no. in p̄in. gl. mag. ¶ † Quero qualiter hz locum tio inofficiose donationis, dic aut loquimur de reuocatione, que fit per liberos superuenientes, ⁊ illa fit ipso iure, ⁊ fit talium liberorum natis, vt l. si vnquā. C. de reuo. do. secundum verū intellectū quid gl. ibi dicat, que dicit q̄ nō fit ipso iure ⁊ quod fit post mortem. q̄z veritas est q̄ fit ipso iure in d. l. si vnquā. ⁊ in d. si totas. secundum vnū intellectu. Item fit viuente donatore vt patet in ex. d. l. si totas. patri enim. viuenti ibi loquitur Imperator. ⁊ c. p̄z in tex. d. l. si vnquā. Aut loquimur de reuocatione. fit p̄ tūc tit. ⁊ in tit. de reuo. do. ⁊ tunc illa reuocatio fiet post mortē. ⁊ de hoc p̄ doc. il. j. C. de inoffi. do. in ix. q. ⁊ ita debent intelligi. d.
12 Titia. §. Imperator. † Querit gl. sup̄ v. in distributione q̄ vult dicere tex. ibi in distributio. ⁊c. Dic vt in gl. ex. q̄ gl. habes vnā differētiā inter querelā inoffic. testi. ⁊ inoffic. donationis sunt
13 alie defferentie, vt no. C. de inoffi. do. l. vlt. ⁊ i l. p̄cip. eodē tit. † Querit gl. dō hic vt si quis ⁊c. q̄ d in muliere. Dicit q̄ sic. sicu. vt si quis quod idē vt in matre, vel in simili. ar. l. si de re liqueat C. de inoffi. do. De auia habes in l. Titia. §. Impe. §.
14 le. ñ. † Querit gl. super ver. filiorū. an frater possit habere ꝑ inofficiose donationis, si frater su⁹ fecit immēsam donationē. gl. ⁊ q̄ sic de quo dic vt in gl. quā intellige de facta donatione turpi persone per fratrem. vt pobatur in l. allegā. in gl. Item facit quod not. in l. ij. in fi. ⁊ in l. ij. ⁊ l. si filius. C. de offi. dona. Azo in
15 Sum. illius tit. circa p̄in. † Ultimo quero q̄ hic dō ingrati tudo facit cessare querelam, an sint alie cause que faciant eā cessare: dic vt no. hic in gl. §. in fi. ⁊ C. eo. tit. in l. ea contiombus, q̄ Azo. in Sum. illius tit. in j. col.

ADDITIONES.

a ¶ Imp̄o p̄ie, Adde Ang. il. j. §. hec stipulatio col. vij. ff. ei plus quam per l. Falci. ⁊ in §. si vero exp̄essum supra ibi. ⁊ Falc. Adde Deo. Tom. cons. suo cccxxj. inci. bers gnatus paulo post p̄incipium. volum. ij.
b ¶ Videlicet quibus aūt casib. donatio inter patrem ⁊ filium valeat vide do. Bar. Soc. in consi. lxvij. frustra plenitudini. verū. sed p̄missis circa medium in j. parte char. cv.
c ¶ Bonationis. Adde. ⁊ qñ virtute. l. si vnquam. renuntiari possit. ⁊ qñ non vide do. So. in consi. clxij. inci. visa facti contingentia. ⁊ circa tertiam ⁊ vlti. q. cum versicu. sequen. vsque ad fin. in prima parte char. ccij. vbi etiam in d. lege si vnquam renunciari possit. in consil. cvij. incip. ⁊ in hac consultatione circa finem ij. columnas in d. parte. charta. clxvij.

Vt sine prohi. mat. debi. & credi. &c. Rub.

1 ☞ Nō quare debitor ⁊ creditor non p̄t esse tutor vel curator pupilli.

pupilli.
2 Regula fallit si equitas in contrarium suadeat.
3 Pater, si possit esse tutor filiorum suorum: non tamen cogitur.
4 Dispositio ista quo locum habeat in auia, & in auo paterno, & materno.
5 Pater debitoris filij potest esse tutor ipsius filij emancipati.
6 Filius debitoris fratris, quo possit esse curator patris furiosi.
7 Frater debitoris fratris, quando possit esse tutor.
8 Actio quæratur ex stipulatione iudicis, vel executoris.
9 Iuri suo quando quis renunciare possit
10 Pactum factū per debitorē creditori, quod ei non liceat pbare solutionem, nisi per publicum instrumentum, quod non valeat.
11 Dictio, plerunque, denotat regulam.

NUper scripsimus. Matres debitrices, & creditrices ad tutelā, & curam filiorū admittuntur, nec iuramentū de secundis nuptijs non faciendis exigitur dūmodo ei, & senatusconsulto velleiano, & omni auxilio renunciauerint: & oia alia adimpleuerint: q alij tutores facere tenetur hoc dicit vsq; ad. §. fina.
1 ¶ Not. tex. i versic. ne forsan, &c. q̄re debitor pt̄ creditor nō potest esse tutor: concor. d. §. vt bi q obligatas, &c. §. primo. ¶ Secundo nota secundū glo. super versi. existimamus ineptū quid est: nō fallere regulam, si equitas in contrariū suadeat. ¶ Tertio
3 nota gl. in ver. ideoq; licentia, &c. q mater potest esse tutrix filiorum tm cogitur, vt hic: & infra vt liceat matri, & auie. i pncip. no. i
4 aut. matri & auie. C. quando mu. tu. of. fun. po. Querit gl. sup verbo: matrum, an idē quod hic dicit in matre habeat locum in auia. Dicit glo. q sic. Idē in auo paterno: etiam materno, & not. in auth. ad hec. C. quādo mu. tu. of. fun. po. & vide q̄ no. de auia sup. a vt bi q obligatas, &c. §. j.
5 Querit gl. quid i filio, q est curator patris furiosi. Et dicit
6 q pōt esse: vt in. l. his qui. ff. de tutoribus & cur. da. ab his. Itē quid in fratre qui pōt esse tutor vel curator fratris: an isti possit esse. De istis questionibus die vt not. Bul. de Lu. ff. ō pac. l. cū in eo. Querit gl. in. §. q2 vero super ver. senatus. quid pdest creditoribus ista renūciatio. Dic vt in gl. Et sic not. ex hac gl. q ex
7 stipulatione iudicis: vel executoris, querit actio, & idē q̄ hic no. in auth. ḡaliter. C. ō epis. & cleri. C. de lit cōtest. auth. libellū. & in auth. matri & auie. C. q̄si mu. tu. offi. fun. po. Insti de hr. que
8 ab intest. §. at hi. Querit & dicta gl. an cuilibet iuri possit renunciari. Distingue vt habes hic in gl. q̄ est plenior gl. quā habes in corpore iuris. Et circa hoc vide q̄ no. in l. pactū inter. ff. de pac. & l. 2 q̄s in conscribendo. C. de pac. & l. si dilige-
9 gentiq; de fo. cōpe. & Spe. in tit. de renū. & conclu. §. j. versi. cui
10 aut iuri. Dz aduerte ad istā glossā in versi. & p hoc puto, &c. que dicit q nō valet pactū quod facit debitor creditori: quod ei non liceat pbare solutionē: nisi p publicū instrumentum. Et idem tenet Spec. in tit. de pba. §. videndū. versi. 3z pone. in tit. de renū
11 §. j. ver. qd si dicatur. ¶ Ultimo not. tex. in. d. §. q vero. i fi. ibi, 3z q̄ sit plerunq; &c. Nā hic videtur tex. q̄ dictio plerunque:
b denotat regulam. Ad idē. ff. de legi. l. nec̄ leges. l. j. & j. i fi. ff. de tute. & ra. distra. & in. l. tutela. ff. de tutelis. Bar. de Saxofer.

ADDITIONES.

a ¶ Si diligēti. Et ibidē vide plene & no. p Fel. p totū cōmentū
b ¶ j. vbi etiā vide Bar. & Nic. de Neap. & Bar. Cepo. i l. j. ff. de verbo. ligni.

Vtexac. in stan. do. prime, & secunde &c. Rubric.

1 ¶ Priuilegia dotis q non transeāt ad creditores mulieris ad extraneos.
2 Priuilegia dotalia, q non possunt p cessionem transferri
3 Prior præfertur omnibus in rebus datis p eā in dotem, & quādo hoc sit, & nume. 6.
4 Tacitas q̄ contrahit cū aliquo, an habeat tacitā hypotecā in bonis contrahentis.
5 Priuilegia personali quibus ex causis ex tempore estimantur.

DAdum iudicantibus. Si res prime, & secūde vxoris, i dotē date apparent, vel altera earū illi restitui debēt, & eis filijs, cuius res ille fuerint. Alijs aūt rebus nō apparentib⁹ tūc illa in bonis mariti potior est iure, q̄
prior est in tempore. Itē dote promissa viro ab vxore, vel ab alio, p ea ablata, & cōsignata mulier donationē, propter nuptias ex pacto interposito de lucrando, perinde lucrabitur, ac si soluisset. h. d.
2 ¶ Not. i pn. huius. §. q priuilegia dotis sicuti non transeunt ad hæres extraneos, ita nec ad creditores mulieris. Et istū text. inducit Jaco. de Bel. q nec vsum fructū nec aliud ius, vel priuilegiū ex persona debitoris cōpetens possit ad creditorem trāsire
2 sicut nec priuilegia dotis, nec possit creditor hec iura in solutū accipere vt hic. Et sic videt hic tex. i eo q̄ dt. debitor ib⁹ priuilegia dotalia nō dantur, q2 priuilegia dotalia nō possunt p cessionem transferri. de q̄. q. not. p Dy. i. l. si minoris. ff. ō admi. tut. in
l. vna. C. de priua. do. & ibi p doc. i. l. assiduis. i fi. C. q pot. in pig-
3 ha. Secō not. q̄ hic dicitur, apparēt res in dotē date, quod in illis illa præfertur, q̄ alias res i dotē dedit. Ad idē facit q̄ habes ff. de trib. l. pen. ratoris. §. 3z si duas. ff. de peculio. l. ex facto. §. plane. vltimo no tex. ibi. nō em: &c. facit. l. iij. i fi. ff. ō cōd. ob. causa. iure ciuili. ff. ō cō. & dem. Quero ō itellectu ver. sicut em si duo debita. Dic vt i gl. sup ver. publica. Dz aduerte ad ipsā, q2 i scō
4 exēplo nihil repetit glo. de pigno. Et q dā inducit, q̄ si ciuitas ꝛbit mutādo, vel gliq̄d facēdo, q̄ habeant tacitā hypothecam in bonis cōtrahentis cū ea. Nō expresse tenet glos. in. l. si pignus. ff. q pōti. in pig. ha. de q̄ dicā in. l. h. C. de iure reipu. lib. xj. Vide glos. sup. d. ver. publica. & adde in fi. q̄ not. in. l. diuersis. & in. l.
eos, C. q pot. i pig. ha. & q̄ no. Dy. in. c. q priora. de reg. iur. li. vj.
5 Vide gl. sup ver. priuilegiū in fi. Itē not. gl. in d. l. priuilegia. hic alleg. & tangitur i. l. fi. §. excep. C. q pot. in pig. hab. Habes ergo vnū casum, in q̄ priuilegia personalia estimantur ex tēpore. Alijs casum habes, videlicet q̄n factum est in obligatione & in pluribus locationib⁹ operarū, & eodē. videlicet tempore factis,
6 vt not. gl. in l. in operis. ff. loc. Quero an id q̄ dicitur, q̄ si apparent res, q̄ fuerunt date i dotē in illis præfertur illa prior, que ea bona dedit, habeat locū sive bona fuerunt data estimata, sive nō. Istā. q. tangit gl. C. q potio. i pig. ha. auth. si quid. & ibi latius per docto.

1 ¶ Oblatio, sola quādo sufficiat & requiratur oblatio, & consignatio
2 Dos si cōstat in rebus mobilibus, q̄ cōsignari nō possunt, quid agendum. remissive.
2 Illi, cui promissum fuit rē vendere, primo dz pretiū restituere.
4 Debitor pōt offerre pecuniā creditori, etiam mulieri, vt pēnā euitet.

Illud quoque. Dicitur hic q̄ si dos fuit obligata, deposita, & cōsignata, &c. cōtra immo sola oblatio i iudicio videt sufficere, vt. l. si rē. §. vlt. de pi. act. & l. aliena. §. pe. e. tit. & l. ult eliberat. §. j. gb. mod. pi. vel hypsol. Et pe hoc gd operetur sola oblatio, vel obligatio, depositio & cōsignatio, tangit gl. hic, & C. ō vsu. l. accepta. Dz quantū ad dictum buius legis dic q̄ sola oblatio nō sufficit & glo. hic sentit, que
2 incipit, & hoc sez cōsignatio. &c. Quid aūt iuris sit si dos consistat in rebus immobilib⁹, que nō possunt cōsignari. vide no. in aut. dos data. C. de do. ante nup. & vide q̄ no. in d. l. acceptā, & in
3 l. si maritus. ff. sol. mat. Querit Jaco. de Bel. pone q̄ vendidi tibi rē, & promisisti mihi rendere: & ego pretiū restituere intra certū diē, econtra, ego promisi tibi pretiū restituere & tu mihi rē vendere, nunquid ego debitor debeo prius pretium deponere:
4 Et videt hic tex. q̄ sic. De hac questio. dic vt hic p cū. ¶ Ultimo not. hic text. cū glos. super versi. cōtestetur. q̄ debitor potest pecuniā offerre creditori masculo, vel femine. q̄ tene menti. De hoc videtur tex. C. ō cond. & dem. §. fi. l. cū seruus. ver. nā nō vtiq;
Item aduerte ad gl. q̄ est super ver. exactionē, que incipit, sive promiserit, Vide circa hoc q̄ no. gl. de dona. ante nu. aut. dos data &c.

De administratoribus. Rub.

1 Ius electo q̄ non queratur ex electione sola, nisi in magnis dignitatibus.
2 Administrator an deponat officium ante successoris ingressum
3 Successor i officio, & tempus prorogetur: nō tamē habet salariū nisi ex die aduentus.
4 Princeps an possit vicariū pro se a populo datū reuocare.

Eam quidem. Administrator si pronunciam durante administrationis tempore citra principis iussionē de reliquid crimine lese maiestatis punitur, & si administratione finita ante quinquaginta dies recesserit antiquis penis punitur. Item successor præcessori amicabilem epistolā de suo aduentu debet destinare, & ad prouinciam celeriter accedere, & præcessor eo aduenīente ante per duos dies administrationem deponere debet sed recedere nō debet ante successoris aduētum, & vsq; ad eius aduentū
1 emolumenta publica percipere dz. h. d. ¶ Nō. tex. i. §. illud ibi, no. ex codicillis, &c. q̄ ex sola electiōe nō queritur ius electo. Fallit in magis dignitatib⁹, vt i gl. sup dicto ver. codicillis, sit dicā in. l.
2 vl. C. de consul. lib. xij. & pp. ad ver. deponat, & videt quod administrator
a nō deponat officiū ante i gressū successoris vel. l. me minisse. ff. de offi. pcon. & leg. Sol. vt hic i gl. sup ver. dies. & i. l.

3 contraria. ꝛ i. l. j. C. vt ta ciui. quã crimi. §. illud. ¶ † Que omnia sunt in arg. ad. q. secundũ Jac. de bel. q̃ ꝫ dies aduentus sit p̃rogata successori, nõ debet p̃ propterea habere salarium in tempore p̃rorogationis ſꝫ ex die aduentus. Ad tdẽ. l. meminisse. pallegata. Et hãc questionẽ dicit do. Jac. fuisse i ciuitate Perusi.

4 ¶ † Scõo iste. §. facit ad questio. secundũ eũ quod dixi vel comes vel p̃feſs. puincie vicariũ datũ p̃ ro ſe à populo non possit reuocare. ꝫ acit sup̃ra ò defen. ci. §. ſꝫ iuterim. ꝛ. solẽt. ff. de offi. p̃con. ꝛ leg. ꝫ certe iste. §. parũ facit, sed melius facit iste. §. sed interim.

ADDITIO.

a Administrator. Vide Greg. Tho. con. suo. xxxv. incip. administrauit quidã ad p̃tin. vol. ij. ꝛ cõs. clxxix. incip. memini me alias consuluisse p̃ro hac materia, volu. tertio.

Collatio octaua.

a ¶ Codices cõmunes habent initiũ. col. viij. j. negꝫ vir. quod ex dote. ignoro an Bar. ita haberet in suo libro, an in curia turbat? sit ro. do. Alexan ꝛ oseus.

De execu. & qui conue. & reconue. &c. Rubr.

1 ☞ Libellus primo offertur iudici, ꝛ per iudicem reo.
2 Cautio de qua hic, q̃ p̃stari debeat cum fideiussore,
3 Satisdare qui debet intelligitur cum fideiussore.
4 Quomodo differat satisdatio. de qua hic, a satisdatione de qua in. §. ad excludendas infra de litigiosa.
5 Jus absenti quod queratur ex stipulatione officialium.
6 Cautio. de qua hic, hodie de consuetudine nõ p̃statur.

Quoniã calũnias.

Libellus reo p̃rrigi nõ debet priusquã actor cautionẽ legitime exponat, q̃ intra duos menses litem contestabitur. alias omne damnum reo cõnento restituet hac cautiõe. xxxvj. aureos nõ transcẽdente. ¶ Po. ex hoc tex. cum gl. sup̃ p̃ vers. duos quod libellus prius offertur iudici. ꝛ p̃ iudicẽ reo de quo dixi. ff. de exhi. reis. §. illud. Op. dicit b incurabile. ꝛc. imo. videt q̃ istud dispendiũ olim esset curabile. Nã actor tenetur in triplo. Dic vt no. hic in gl. sup̃ verbo incurabile, ꝛ i. §. tripli. Insti. de acti. ¶ † Quero vtrũ ista cautio sit nuda, vel cũ fideiussore. Dicit gl. sup̃ verb. cautionẽ ſez nudã cõtra videtur sentire glos. Insti. de satisd. §. sed hodie in eo q̃ dicit ibi gloſſ. q̃ actor duas p̃stat satisdationes, ꝛ vna ẽ de q̃ hic dicitur, ꝛ sic sentit quod lit cum fideiuſſ. Nã satisdatio† intelligit cũ fideiussore, vt. l. j. ff. q̃ satis. cog. ꝛ illõ pntarẽ verius de iure tamẽ quia magis est cautio reo ꝛ ista cõstitutio intendit, puidere reo tamen q̃ cautio quam p̃stat actor secundũ formã. §. ad excludẽdas. j. ò liti. est cum fideiussore, ergo ẽ ista eadẽ ratione. † Quero que differẽtia ẽ iter istã cautio nẽ quã p̃stat actor per istam constitutionem, ꝛ eam quã p̃stat p. d. §. ad excludẽdas. Dic vt i. d. gl. super ver. duos hic ꝛi. d. §. ad excludendas, ꝛ in. d. aut. libellũ. C. de li. contest. ꝛ ò epiſ. ꝛ de. auth. güraliter. Queritur etiã. d. gl. quãdo p̃statur ista cautio? Dic vt in gl. † Ex qua no. q̃ ex stipulatione officialiũ q̃ritur ius patri absenti. Idẽ habes. d. §. ad excludẽdas. ꝛ. ò. vt si ne pdi. §. q̃ multi. ꝛ ibi dixi. † Ultimo quero, an cautio. de q̃ loquitur in p̃tin. huius cõsti, q̃ debet hodie de cõsuetudine p̃stari. dic q̃ nõ, sicut nec illa. de qua loquit, d. §. ad excludẽdas. Ita no. gl. Instit. de satis. §. ſꝫ hodie. iij. q. iij. ò. libellũ per quas gl. optime patet istas duas satisdationes p̃stari non debere.

ADDITIO

a ¶ Aut. l. j. ꝛ ibidẽ vide. d. Ale. de Imo. i. l. more de fer. ꝛ i. l. stipulationũ in fi. pn. de Nobli. ꝛ Bar. in. l. quicunq;. C. de fun. pa. li. xj. Bal. i addi. ad Spec. i tit. de accu. ver. ſꝫ an exigatur fideiuſſ. ꝛ in l. sancimus, i ver. ſꝫ quid si. verũ, cautio. C. de ver. sign. ꝛ oi no. do. Alex. in consi. cxxxiij. parte. ij.

1 ☞ Reconuentio q̃ fiat de debito nõ liquido ad liquidum, non compensatio.
2 Reconuentio quando fiat cor̃a ordinario, ꝛ quãdo cor̃a delegato, ꝛ quando coram eodem iudice, vel diuersis.
3 Causa cõuentionis ꝛ reductionis eadẽ sententia determinantur scilicet vt vna p̃mo alia postea,
4 Si actor impetrauit iudicẽ contra reũ, quem conuenit, ꝛ res conuenit actorẽ, si actor vult desistere, reus cogit actorẽ ad p̃sistendum.
5 Reo cõuentus ab actore ad vnãrẽ, põt actorem p̃ro pluribus reconuenire.
6 Actor reconuentus a reo. an possit iudicem recusare,
7 Reconuẽtio q̃ non habeat locum in causa spoliationis, nisi fiat super alia spoliatione.
8 Reconuentio quomodo fiat distinguitur.

Illud. Conuentio ꝛ reconuentio, mor a p̃ncipio coram eodẽ iudice fieri ꝺz aliqs causa cõuentionis fuerit reconuentio poterit fieri cor̃a quocunq; iudice. antiqua cessante caluinia. h. d. Ex isto. §. fumit auth. ꝛ cõsequenter. C. d. sen. ¶ † Sed videtur qđ vbi hincinde est debitũ. hat cõpensatio, non reconuentio vt insti. de act. §. bone fidei. Sol. ꝺt gl. super ver. habens, intellige qđ hoc debitũ nõ erat liquidũ. Circa quod vide quod no. gl. C. de sen. l. cũ papinianus. ꝛ ibi p̃ doc. † Quero coram quo uidi ꝺz fieri reconuentio. Dicit gl. q̃ cor̃a iudice ordinario. ꝛ coram iudice delegato, de p̃mo patet hic dũ dicit, apud quẽ ꝛc. Et hic lo̱quitur de iudice ordinario. De secundo patet ex ver. si vero forsan. j. eo. vbi inder põt recusari. Et hic patet q̃ loquitur de delegato. ꝛc. Idẽ no. C. de sen. aut. ꝛ p̃sequẽter. in p̃ma gloſſ. Ex quibus iurib. dic quandoq; cõuentio ꝛ reconuentio fit super eodẽ negotio ꝛ tunc secundã omne ius est idẽ, q̃ debent fieri coram eodẽ iudice ne cause cõtinentia diuidatur. vt. l. j. ꝛ. ij. ff. ò q. re. ad eundẽ iudi. ꝛ. C. de iudi. l. nulli. Quandoq; conuentio ꝛ reconuentio fit sup̃ diuersis reb⁹. ꝛ tũc aut actor conuenit reum cor̃am iudice ipsius actoris i certa q̃stione. ꝛ tunc idẽ secundũ omne ius, q̃ reconuentio ꝺz fieri apud eundẽ iudicem. vt. l. si idem. §. q̃ si mutue. ff. de in. om. iu. Quandoq; actor conuenit reum cor̃a iudice ipsius actoris, quẽ põt euitare, p̃ter aliquod p̃uilegiũ ꝛ tunc idẽ. q̃ apud eundem iudicẽ fiet reconuentio. vt. l. j. §. sed ꝛ si agant ꝛ. l. q̃ nõ. ff. de iud. Quandoq; actor conuenit cor̃a iudice q̃ nullo modo est suus iudex ꝛ tũc de iure veteri nõ reperit permissa reconuentio ſꝫ p̃tius Codicis introductũ fuit, quia re volens reconuenire actorẽ possit hoc facere non tñ p̃hibeatur ire ad aliũ iudicẽ. d. l. cũ Pa. hodie p̃ius authen. imponitur reo necessitas, vt reconueniat apud eundẽ iudicẽ si ipse reus vult agere. postea lite pẽdẽte vt dic. † Quero qualiter tractat causa cõuentionis ꝛ reconuentionis? Respond. vt q̃ p̃ior appellat, ꝺz agat. ¶ Prius. n. respõdebit libello actoris reconuentionis, secũdo respondebit libello rei, ꝛ eadẽ sententa postea terminabitur. eadẽ intellige. i. p̃mo vna postea alia ¶ Predicta probanti. l. j. §. fi. ff. q̃ sen. sine ap. resciss. ꝛ. C. de cõpen. l. ij. ꝛ not. ff. ò iud. l. q̃ p̃tra de ord. cog. c. cũ dilectus. ꝛ q̃ sit pena nolẽtis respõdere mutue petitioni dic, vt no. p gl. i. D. c. j. Secũdo † quero pone q̃ actor impetrauit iudicẽ delegatũ contra reũ cepit eum conuenire. reus conuenit actorẽ. postea actor vult desistere, quer. an reus possit p̃cise cogi: Rico. de Mat. dicit q̃ sic q̃a est q̃sitũ ius reo. ꝛ tgo ꝛc. vt. l. si post mortẽ. §. j. ff. ò bo. pos. cõtra tab. Ita dicunt doc. i. d. aut. ꝛ cõsequenter. in. viij. q. ista fuit opi. Sed p. d. l. si post mortẽ. §. fi. ꝛ p. c. j. ex tra de mut. pet. vt no. p̃ sed nõ de renun. §. j. † Quero pone qõ actor agit. ad vnã rem querit an reus possit reconuenire de pluribus reb⁹. Resp̃õ. sic istud ꝺbatur in. c. dispendia. de reser. li. vj. ꝛ l. c. j. ex de mut. pe. no. l. §. ex c. tit. † Quero, vtrũ liceat actori cũ recõuenit a reo recusare iudicẽ cor̃a q̃ reconuenit. Quidã dicũt qđ sic, vt hic no. q̃ sup̃ ver. forsã idẽ qđ hic no. i aut. offerat. C. ò lit. cõte. q̃ ẽ verũ, q̃ nõ põt ipsũ accusare, p̃pter aliqđ p̃uilegiũ. q̃ cõperet tpis actor p̃pter suã personã secus ꝺ propter p̃uilegiũ cause quã intentat ipse actor. † Nãm ipse actor egerit de spoliatione pollessione hoc casu habere exceptionẽ. si reconueniat: vt. l. si qs ad sc. ad l. Jul. de vi, publica. ꝛ. l. si. C. ò cõpen. nisi reconuenire sup̃ spoliatione vt ex̃ de or. gog. c. sup̃. ꝛ in. c. cũ dilectus. e. tit. posset etiã iudicẽ recusare i calib. no. p. gl. i. c. cũ dilecti. extra de ord. ꝛ. iij. q. viij. c. j. ꝛ. cuius ius in agendo, ꝛ vide etiã q̃ not. in. c. j. ex de mut. pe. † Quero quãdo debet fieri ista reconuentio. In hoc sunt opi. Quidã dicunt ab initio inestimenti. ꝛ ipsa respõdere vel parũ ante vel. parũ post, vt. hic ibi mox em. ꝛc. ꝛ ista opinio tenet gl. hic ꝛ i. d. aut. ꝛ cõsequenter. Alij dicunt quod potest fieri quandocunq; ante sententiã. Et istud intelligunt. j. vsq; ad causę conclusionẽ, ꝛ ista opin. tenet gl. in. c. j. ex de mutu. pet. in. §. gl. Idẽ tenet Jnno. c. i. quid dicemus? Respon. Aut reus vult q̃ causa reconuentionis simul tractetur. ꝛ tunc veniet cũ causa p̃incipali. ꝛ talis reconuentio põt fieri vsq; ad lit. cõte. vel stati post vel statum parũ ante, ꝛ ita loquit hic tex. ꝛ ista ẽ p̃ima rocõ-

uentio

uentio. Aut reus vult ꝛ cedere ſm naturā cōuentiōis nō recōuē
tiōis ⁊ nō curat q̄ ſimpl tractetur cū cauſa quā intētat actor, ſz
ꝓcedat ſm naturā ſimplicis conuentionis, ⁊ tunc poteſt vſq; ad
cauſe cōcluſionē. Ita no. do. in. d. aut. ⁊ cōſequenter i vlt. q. Iſta
op. videt ꝑbari in. c. diſpendia. §. reus de reſc. lib. vj. in quantū
dicit quod reus pendente iudicio poteſt agere p nomē conuētio
nis. Iſta diſtinctio ꝓbatur p gl. extra de verb. ſign. c. ſepe. §.
verum in cle. quod tene menti.

ADDITIO.

8 ¶ In. c. j. ⁊ ibi ad hoc vide Fel. in ſm. col. j. ver. cōmunis eſt. Et
qualiter recōuentio ꝓcedat, ⁊ an ⁊ quādo locū habeat, vide do.
Soc. in cōſi. xxvij. inci. ꝑ deciſione ꝓdicte ver. ſexto pncip.
moueor circa fin. cū ſ. ſeq. in. j. parte, char. lxxvj. i cōſil. xlj. inci.
anteq̄ ad. q. ver. ij. caſu cū ver. ſeq. in. d. parte. char. lxxj. ⁊ qō
per eum in conſ, clxxij. inci. nō inutilis ſz neceſſaria ver. ſeq. ⁊ in
verſi. circa ſeptimā. ⁊ vltimā cū quinque ver. ſequent. in ſecūda
parte charta. xxxij.

De equali. do. & propter nuptias dona. Rub.

1 ¶ Equalitas q̄ debet eſſe in dotibus ⁊ donationibus ꝓpter nu
ptias, in earū cōſtitutione nō i lucris, ⁊ an hodie ſeruet. ⁊ nu. 6.
2 Siē pacto de lucrando vxori nihil lucretur de donatiōe ꝓpter
nuptias, ita vir nō lucrabitur de pacto de lucranda dote.
3 Donatio ꝓpter nuptias ſoluto matrimonio quod redit ad vi
rum. ſicut ⁊ dos ad vxorem.
4 Dote data per vxorē, an donatio ꝓpter nuptias dicatur ipſo
iure ſtatim conſtituta.
5 Vxor q̄ nō lucratur fructus donationis ꝓpter nuptias, ⁊ ibi
que vtilitas erit mulieri.
7 Augmentum ſi fit a muliere, vir cogitur augere donationē ꝓ
pter nuptias.
8 Vxor in augmento facto per virū, nō ꝓfertur creditoribus.
Cōfeſſio viri cōſitentis ſe habuiſſe centum nomine augmēti nō
ꝓiudicat creditoribus.
9 Diſpoſitio huius conſtitutionis an habeat locum in creditorib⁹
ꝑteritis ⁊ etiam in futuris.
10 Dotis augmentū factum a viro vxori quod in dubio ꝓſumitur
factum in fraudem creditorum.
11 Mulier etiā ſi ꝓbaret per teſtes ſe feciſſe augmentū in rebus
mobilibus tamē nō habet ꝓuilegiū, habet tamen ſi creditores
conſentur. nu. 12.
13 Probatio per confeſſionē partis quod admittitur contra ꝓſū
ptionem iuris, ⁊ de iure.
14 Maritus ne poſſit dotē augere in rebus mobilibus, ꝓ quanta
quantitate debet eſſe debitor.
15 Notarius poſt quā dedit copiā inſtrumenti, ꝑti illi nap poteſt,
aliquid addere, vel minuere, ſine ſuperioris authoritate.
16 Teſtis q̄ vult teſtimoniū ſuum corrigere q̄ audiri nō debet.
17 Ceſſio vt valeat debet cedens vere habuiſſe pretiū, nec ſufficit
confeſſio de recepto, ſed debet ꝓbari pretium vere receptum.

Quoniam. In dote ⁊ donatiōe ꝓpter nuptias cōſtituenda ⁊ augmentis earū, equalitas ꝓ omnia ſeruari debet. Item dotis augmentū vere nō ficte debet celebrari, quādo autē fraudari intelligitur ex tex. colligitur
1 d. d. vſq; ad. §. his conſequens. ¶ No. i hoc ꝓin. ⁊ in hoc igitur q̄ equalitas debet eſſe in dotib⁹ ⁊ donationib⁹
2 ꝓpter nup. nō ſolū in lucris, ſz in cōſtitutione vt hic ⁊ C. ō pa.
conuen. aut. equalitas. ¶ Et p hoc dicit gl. q̄ ſicut ex pacto de lu
crando interpoſito. ē. de dona. ꝓpter nup. vxori nihil lucrat, niſi
ſoluere fuerit parata, vt. ē. vt exac. inſtgn. do. §. fi. eō vir nihil lu
cratur ex pacto interpoſito ſu ꝑ dote de lucrādo, ſi nō ſoluit do.
ꝓpter nup. ita no. ꝑ hūc tex. ⁊. ē. de nō elig. ſecundo nub. §. ſi. in
gl. ma. ⁊ hoc voluit ſentire gl. hic, ſup ver. virū. ibi, ⁊ ſi alterutri.
3 tc. ¶ Dōo ꝑ hunc tex tenet gl. q̄ ſicut ſol. ma, dos redit ad mu
lierē, vt. l. in reb⁹. de iure dot, ita donatio redit ad virū. Ita not.
Inſtit. de don. §. eſt, ⁊ aliud. ⁊ aut. dos data. C. dō. ante nu. ⁊ ha
buiſſe vt exac. ſtan. do. §. fi. Et omnia iſta ponit tex. ex de don.
4 inter vi. ⁊ vxo. c. fi. ¶ Quero, hic dicit q̄ data dote cogitur vir
dare dona ꝓpter nup. qd ecōtra. an data dote ſit ipſo iure ſtatiz
cōſtituta donatio ꝓpter nup. vel. dz agi vt cōſtituatur. De hac
q. dicit no. gl. i aut dos data. C. de do. ante nup. i. j. gl. ⁊ ibi doc.
tenent opin. Mar. dicentis, qō ipſo iure eſt conſtituta, ſz agitur
vt iā conſtituta tradatur. ¶ Circa q̄ vide C. de pac. ⁊ conuen. l. ⁊ co
nis in vltim. glo. quā intelige vt not. ꝑ doct. in authentica dos
5 data. ¶ Quero an vxor lucretur fructus dona. ꝓpter nup.
ſicut vir dotē. Hic q̄ nō, q̄ ſic dos nō ſeruiret oneribꝫ matri mo
nij, q̄ eſſe nō dz. l. onerinb⁹. C. ō in. do. Ita not. ꝑ gl. §. de nō elig.
ſecundo nub. §. ylti. ⁊ tangitur in. d. aut. dos data. Quero ergo,
q̄ erit vtilitas ipſi mulieri i in. d. do. ꝓpter nup. dicit no. i dictis in
6 rib⁹. ⁊ q̄ habuiſtis. ē. vt immo. ante nup. don. in ꝓin. ¶ Quero
an iſta equalitas hodie ſeruetur. Dic vt in auth. equalitas. C. de
7 pac. conuen. ¶ No. ex hoc tex. q̄ ſi alter coniugū facit gſtātē
8 mōnio augmentū, ⁊ alter cogitur facere. ¶ Dcōo no. tex. i
verſi. ne cōtingat. q̄ ſi vxor faciat augmentū nullo modo nocet
creditoribꝫ. Et ſic habes q̄ ſi vir cōfitetur ſe habere centū nōie
augmēti dotis, ſz iſta cōfeſſio nocet ipſi viro, nō tamē nocet cre
ditoribꝫ viri nō ſz vxori in illo augmento ꝓuilegiū, vt creditō
ribus ꝓferatur. q. tale augmentū ſuſpitiōe nō caret. vt hic di
9 citur. ¶ Quero de quib⁹ creditoribꝫ hic loquatur. an ō ꝓter i
tis tantū, vel de futuris. Hō. q̄ eſt. C. de do. ante nup. authentica
ſz iā neceſſe. dicit q̄ forte habebit locū tam in ꝑteritis quā in
futuris, vt ibi not. in duab⁹ glo. ſed ille gl. videtur ꝫ textū illius
authen. in fi. dū, dicit nullo vtē aduerſus alios creditores ꝓ
uilegio, ⁊ ſic patet q̄ vbi mulier facit augmentū viro in reb⁹ mo
bilibus, denegantur ꝓuilegiū q̄ habet mulier. q̄ creditoribꝫ ꝑ
ferat. Ius vero cōmune ſibi nō denegatur, ⁊ ſic poſterioribus
creditoribus ꝓfertur ⁊ q̄ ius cōmune nō denegat, not. d. aut.
ſed iā neceſſe. ¶ Preterea illa gl. videt ꝫ text. l. j. C. de in. ſtl. vbi di
ſtinguitur. aut vir eſt debitor, aut non. Nam viro exiſtente obliga
to nulla eſt cōuentionis ſuſpitio. vt hoc. §. i fin. ibi, erit circumnē
10 tionis, ꝛc. Itē videntur ille gl. nō bene log niſi tēpore augmen
ti ponerēs aliqua iudicia q̄ augmentū fuit factū in fraudem cre
ditorū. vt. l. ſz ſi maritus. ff. q ⁊ a quibus. tū in dubio etiam ꝓ
ſumitur, vt dixi quicquid not. ꝑ docto. in dicta auth. ſed iam ne
ceſſe. in, vij. q. Et circa predicta vide q̄ no. Spe. i tit. de do. poſt
diuor. reſti. §. nunc de dote, ver. ⁊ ſic no. ⁊ i. §. formatis ver. qd ſi
11 vir. ¶ Querit gl. mulier facit augmentū notis in reb⁹ mobilib⁹
viro habēti credito res, ⁊ vult ꝓbare p teſtes q̄ vere eſt illud aug
mentū ante. Si hoc eſt parata ꝓbare hz ꝓuilegiū. dicit gl. ſup
verſi. ꝓuilegiū, quod nō quia eſt ꝓſumptio iuris ⁊ ō iure. cō
12 tra quā non admittitur ꝓbatio in contrarium. ¶ Secūdo q̄rit
gl. pone q̄ creditores conſtentur iſtam mulierē feciſſe augmē
tum in rebus mobilibus. an iſta mulier vtetur ꝓuilegio. Hō. hic
13 ſup ver. ſcribat. ſt q̄ ſic. ¶ Et ſic not. ex his duabus glo. quod ꝫ
ꝓſūptionē iuris ⁊ de iure, ꝫ quā non admittitur ꝓbationi cō
trariū admittatur tamē ꝓbatio que fit per confeſſionē partis
a quod perpetuo tene menti. Idem quod hic no. Ange in ſum. C. ō
do. ante nup. §. hec donatio. in fine. §. hi tenet doc in d. aut. ſed
14 iam neceſſa. in v. q. ⁊ ibi alleg. hanc gl. ¶ Quero in quanta quan
titate dz eſſe debitor maritus hoc vt augmentū dotis in rebus
mobilibus fieri no poſſit. Dic vt no. gl. in d. auth. ſi iā neceſſe ⁊
ibi p docto. in iij. q. Ultimo iſte. §. fin Jacob. de Bel. inducit ad
15 duas q. ¶ Primo qō ſi tabellio fecit inſtrumentū ⁊ dedit copias
partibus. qō nō pt aliud addere: vel detrahere ſine ſuperioris
b authoritate. bar. iſtius. §. i verſ. ſi aūt mulier. ibi qō enim gh inj
tio ꝛc. ⁊ ſic ſe pluries cōſuliſſe dt, inducit etiam ꝓ hoc. l. eos qui.
ff. ad l. C or. de fal. de iſta. q. dic vt no. Spec. in ti. de inſt. edi. §. po
16 ſtremo. ver. ſed nū quid. ¶ Scōo facit iſte tex. qō ſi teſtis vult cor
rigere errorē ſuum poſtquā teſtimoniū depoſuit. nō dz audiri.
c dixit. c. ē. de teſti. §. q vero ſepe. ⁊ ibi no. ¶ Tertio eſt in ar. iſte. §.
17 fin Jaco de Bel. qō ſi eſt facta ceſſio ꝓ certo ꝓtio ⁊ ꝓtiū confi
teatur cedens recepiſſe. niſi vero ꝓbet illud ꝓtiū ſolutū, nō valet
ceſſio. Facit. l. ab Anaſtaſio. ⁊ lege per diuerſas. C. man. Unde
dt ipſe ſi opponat exceptio ſimulationis oportet ꝓbari vere
pretium eſſe datū. De hoc tex. cū gl. ſup verſi. ſolutarū, in d. l. ꝑ
diuerſas. ⁊ probatur etiā in tex. i. d. l. ab Anaſtaſio. ibi dū dicit,
q̄ re ipſa perſolunt. ꝛc.

ADDITIONES.

g ¶ Partis. An ⁊ quando ꝫ ꝓſumptionem iuris ⁊ de iure ꝓ
batio admittatur ⁊ quando nō. vide copioſe p Fely. i. c. quāto in
fin. j. co. ver. regulariter cū ſe. de ꝓſump. ⁊. c. quoniā in. xv. co.
verſi. ſallit. v. de ꝓba. ⁊ ad id quod hic dicit tex. adde Pau. de
caſt. in con. viij. incip. ad ꝓimū quelitū in fine. j. dub. ⁊ i conſil.
clvij. incip. viſis ⁊ poderatis i. j. col. ⁊ in cōſi. clxxvij. incip. ſup ꝑ
mo videtur dicendū i vlt. dub. ⁊ do. Alle, ō ꝫmo i conſi. cij. pa
te, iij. ⁊ adde q̄ nō ſolū id qō q̄ dicit ter. habet locū i cōfeſſiōe ve
ra ſz etiā in ficta ergo ficta admittitur ꝓbatio ꝫ ꝓſumptionē
iuris. ⁊ de iure ſecundū do. Fran. Arct. i. c. propoſuiſti. in. ij. co.
de ꝓbat o. alleg. Bar. ita tenere i. l. abſentē. in ꝓn. ff. de pēnis.
b ¶ Authoritate. Adde q̄ ꝑ Fely. habentur i ca. ex literis i. q. co.

ver. dñ. cõclusio ex de fid. inst. vbi etiam quid de errore notorio ibi ver. iũ. casus. z dom. Soc. in cons. xciij. incip. p estã tissime v. Preterea confirmatur in. j. par. char. clxj.

4 ¶ Audiri. Quod vide omnino z el. in. c. preterea post ꝓn. ver. inter. ibi incõtinenti de testi. cogen.

His consequens. Mulier puelegũs dotaliter vti põt aduersus oes creditores viri etiã si eorũ pecunia res sit empta vel refecta. exceptis creditoribus quorũ pecunia militia ẽ empta. h. d. ¶ Quero

1 in. ℈. isto his cõsequens dicit hic. z ali⁹ posterior. z c. ¶ Utrũ mutuãs in refectione pferatur mulieri. si mulier ẽ posterior. i tẽpore. Glo. hic sup ver. posteriores dicit ꝙ sic. ¶ Idẽ probatur in. l. assiduis. C. q potio. in pig. ha. z. l. interdũ. ff. eo. tit. z in. l. quod quis. ff. de pñ. cre. Se cõtingunt doct. in auẽ. q̃ iure. C. q po.

2 in pig. ha. ¶ Querit gl. an ille. ex cuius pecunia est res empta habeat illã rẽ obligatã. Dic vt in gl. super versi. agrũ. Pro cuius gl. declaratione vide ꝙ no. C. q po. in pig. ha. l. ij. z authen. quo iure, cod. tit. z. l. interdũ. ff. eo. tit. z l. q in nauẽ. ff. de pñi. cr. z. l. ꝙ quis. codẽ tit. Ultimo circa. ℈. q̃ vero z hui⁹. vide quod habuistis supra de exhiben. reis. ℈. optimũ. z que ibi dixi.

1 ℈ Dos data filie a patre dicitur esse alienata ab omnibus bonis patris.

2 Dos reuersa ad patrẽ illã minuere nõ potest in preiudiciũ filie nisi eius substantia esset diminuta.

3 Dotẽ an ratã habere debet filia que nõ vult secundo nubere, sz vult ingredi monasterũ. vel effecta est beguina.

4 Pater qui dedit dotẽ, p filia. z stipulatus est dotẽ sibi an p hoc ius consolidationis perdat.

7 Pater an alienare possit dotẽ filie datam si est ad eum reuersa

Quia vero iam. Dote a patre, p filia data. z ip

sius patrimonio reuersa non sz patri. cũ filia scõo nubit eã diminuere, nisi patris substãtia fuerit diminuta. tunc cñ secũdũ eius facultates dos erit constituen

1 da. h. d. ¶ Not. tex. ibi, q̃ semel alienata. z c. ꝙ dos data filie a patre dicitur esse alienata ab omnib⁹ bonis patris cõcordãter

2 in gl. ¶ Quero qd additur iste. ℈. z auth. sed quamuis. C. de rei vxo. acti. ad ius antiquũ, nonne idẽ erat de iure antiquo. vt. le. si socius. p filia. versi. ꝙ si salua. ff. p soc. Respõ. l. si socius ẽt ꝙ dos sz reuerti ad patrẽ cũ suo onere, vt dotare possit, non dicit vt dotare debeat. z quod pr̃ dotem ad se reuersa sz diminuere po

3 terat. sz hodie per istũ. ℈. z authent. quamuis, dicitur qõ pater nullo modo diminuere posset nisi in casu quando eius substãtia esset diminuta. vt hic dicitur. Quero pone ꝙ filia nõ nubit scõo sed intrauit monasterũ. vel nõ intrauit monasterũ. sz est effecta beguina, nunquid sz habere dotẽ, sicut si secundo nupsisset. Dic

4 vt p doct. in. d. authen. quamuis in. iij. z. v. q. ¶ Quero pr̃ dedit dotẽ p filia. z cã est stipulatus sibi reddi. an p hoc perdat ius consolidationis. hic. z in. d. auth. quãuis, videtur ter. quod non. Videtis cñ quod si dos redit ad patrẽ, tenetur cã seruare filie scõo nubenti. hec. q. formatur. C. de rei vxo. l. actio vna. ℈. vide

5 am⁹. z p docto. ¶ Ultimo quero, an istã dotẽ reuersa ad patrẽ possit alienare. De hac. q. dic vt not per doctor. z glo. C. de iure dot. l. remẽ. z in. d. auth. quamuis.

1 ☞ Dominũ rerũ dõatarũ propter nuptias quod transeat ipso iure in mulierem.

2 Casus in quib⁹ filia agit ad dotẽ sine patris consensu.

3 Pater sine filia põt ad dotẽ agere. z etiam ipsi filie agenti consentire.

4 Vir quando dicatur inchoare male vti sua substantia.

5 Dos quando dicatur magna vel parua.

6 Filia quo casu possit dotem profectitiã repetere sine patris cõsensu.

7 Dos data socero potest repeti si ad inopiam vergat.

8 Uxor marito exbanito quando repetat dotem eidem datam.

9 Bannitus an equiparetur deportato.

10 Peregrinatio deducit quem ad mortẽ z paupertatem.

Illud quoque. Si filia cũ fratribus venit ad successionem paternã, debet dotem conferre, aut tanto minus i sua portione suscipere, viro existẽte locuplete, viro aũt ad inopiã deducto si mulieri potest imputari cũ vir male inchoauerit vti substantia ꝙ dotẽ nõ exegerit tunc dotẽ conferre debet, vel tanto minus accipere. Imputari aũt potest in calib. hic exp̃ssis. alias si mulieri nihil imputari ꝓgterit cur dotẽ nõ exegerit, solã actionẽ licet inanẽ dbet cõferre his obtinẽtib⁹ in omnib⁹ parẽtib. a qb. dos fuit. pfecta si de eorũ successione querat h. d. vsq; ad fi. ¶ No. hic tex. in versi. sinaute sub potestate. z. qõ rei donate ꝓpter nup. trãlit dominium ipso iure in

1 mulieres, vt hic dũ dicit qõ mulier potest tales res vẽdicare. qõ

2 not. ꝙ gl. C. de in do. authen. donationẽ. ¶ Secũdo vero not. sex casꝰ in qb⁹ filia potest agere sine patris cõsensu. si vir in. c. vti male subtãtia sua. vel si ample est dos a patre. vt hic in ver. si vero mator. Itẽ si dos est aduentitia. Ita dicit gl. sup ver. valere post tam. d. ver. inaute in fi. Ita etiã videtur in d. authen. quod locũ. C. de coll. que fuit ex isto. ℈. z ibi exprẽsse tenet hoc gl. licet in illa authen. videat de hoc dubitare, sed cũ prima opi. cõcor. C. de bo. que li. l. cũ nõ solũ. in gl. ma. Et hãc opi. tenẽt doc. in authẽ. quod locũ, circa quod vide quod no. in l. ñ. ℈. quod si in patris. ff.

3 sol. mat. ¶ p. ad hũc ℈. sinaute sub potestate. z videtur quod nõ debeat agere filia cũ cõsensu patris sed ipse pater, vt l. fi. ℈. vbi aũt. C. de bo. que lib. gl. etiã in d. authen. quod locum. quam opinionem firmat in l. Itẽ ria. vnde ille leges non videnẽ contrarie huic. ℈. q̃ licet dicat filiã posse actionẽ de dote exercere cũ cõsensu patris, qõ nec ibi negatur fieri posse, tamẽ hic nõ excludit patris actionẽ de dote posse intẽtare. imo pmittit. vt in ver. sinaute illa. Ibi ille aũt neq; monuit, neque cõsensit. z c. no. quod hic dicit monuit. z sic videt poni in arbitrio patris vtrũ velit actionẽ de dote movere vel volẽte mulieri cõsentire. Ad idẽ ibi in versic. si vero ma

4 ter. ibi. neq; monere volẽtes. z c. ¶ quero quãdo dicat virũ inchoare male vti substãtia. Dicit in gl. sup ver. inchoante. circa quaz vide qõ no. C. de in. do. l. vbi. z ibi p doc. in j. op. z vide quod no. in l. ij. ff. sol. mat. Quero vos videtis hic quod filia potest repete

5 re dotẽ, si est magna sine cõsensu patris si est parua nõ. ¶ Quero quãdo dicit esse dos magna. vel parua. dic vt in gl. sup versi. ma

6 ior. cui adde ꝙ not. in d. auth. quod locũ. ¶ Quero an est aliqo casus in quo possit filia repetere dotẽ profectitiã sine patris cõsensu, posito ꝙ dos nõ sit magna, vide ꝙ not. gl. in l. ij. ℈. ceterũ. ff.

7 so. ma. Querit. ¶ gl. sup dicto ver. inchoante. qd si dos est data socero. vt ipse vergit ad inopiã possit dos repeti secundũ formã huius glo. dicit glosſ. ꝙ sic, super verbo inchoãte cui adde quod no. in l. vbi adhuc. C. de iu. do. de q̃ per doc. in j. z. h. q. ¶ Ultimo quero pone qõ maritus est bãn⁹, ꝓpter maleficiũ de terra sua

9 nunquid mulier possit petere ex forma illius. ℈. z videt ꝙ sic. q̃ exbannitus equiparatur deportato. vt no. Insti. quib. mod. ius pat. po. so. ℈. cũ aũt. Ad idẽ. r. col. in tit. hic finitur lex. xxa. in prin. sz vbi qs est deportatus habet locũ repetitio. vt. l. j. C. de re.

9 ergo. z c. ¶ Circa hoc vtrũ exbannitus equiparet deportato.

8 not. p ℔ y. C. de here. insti. l. j. ꝑ Jac. de aret. in l. ex facto. ℈. vt ff. ad T reb. z Spe. in tit. de instru. edi. ℈. cõpendiose, ver. qd si bannito. quid dicem⁹, Dic si bona sunt publicata nõ ẽ dubiũ qõ potest dos repeti, vt in pr̃all. ver. z est tex. ex̃. de pig. c. literis Si vero bona nõ sunt publicata. adhuc videt idẽ, qñtãm cũ vir male incipit substantia sua vti põt dos repeti, vt hic sz ille q

10 exultat male vtitur substãtia sua, tq̃ peregrinatio deducit quẽ ad mortẽ, z ad paupertatẽ. vt. ℈. de exhi. re. ꝓn. z. ℈. vt omnes obediunt. prouin. z c. ℈. hec cõsideratẽs i fi. ℈. ergo. z c. Et hãc partẽ videtur tenere Spec. i nt. de do. post di. resti. ℈. fo. matis versic. qd si vir. z c.

ADDITIO.

a ¶ L. j. z ibi. ad mãteriã vide Bal. z do. Alex. de Imol. d. facto. in. vj. col. ver. ex̃ gl. tãgit cũ concor. ibidẽ, p ẽ signatis, z in. l. si cũ dotẽ. ℈. si patri in. j. col. in fi. versi. an bannitus ff. solu. mat. vbi etiã p Bart. z Bal. in d. l. j. in ij. col. in. j. q. z p Paul. de cast. in cons. xxxiij. incl. omisso ordine. z. d. Alexan. de Imol. in cons. cxvj. ij. parte.

De duobus reis promittendis. Rubric.

¶ Querit gl. Rub. vnde dicatur reus. Dic vt i gl. rubice. ff. eo. in rub, p Azo. in summa. C. de duo. reis. Sz veritas est, q reus dicitur a re. z ita dicit textus de verbo. significat. capit. louis.

1 ☞ Plures rei debendi vno libello cõueniri possunt sine iudicio. siue p parte cõuenãtur adiecto qõ vnica solutio sufficit.

2 Plures tutores vel fideiussores quãdo vno libello cõueniri possint.

3 Hodie pistã constitutionẽ in modo constituendi duos reos, q̃ nihil innouatur, sz in eo modo exigendi sic.

4 Beneficio huius constitutionis q renunciari possit.

5 Dispositio huius constitutionis, q non habet locum in duobus reis credendis.

6 Hec constitutio an corrigat iura que dicunt q vno reo cõuento alter nõ possit conueniri. z An corrigat, q dicitur qõ interruptio facta per vnum exp̃ribus reis debendi prosit.

7 Duo rei debendi an inuicem fideiubeant.

8 Uno ex duobus reis conuento presenti. an ei sit danda dilatio ad presentandum alterum absentem.

Nouimus. Duo rei,promittēdi constitūt si adiectum fuerit vnūquenq; in solidum teneri, q casu vtroq; soluēdo existente,z presente glibet cōuenit p parte,z negotiū cōmuniter examinatur,z fert sententia. Si alio nō existēte soluendo i totū vel i parte vel si absens, cōuenitur alter insolidū, vel i eo q alter soluere nō pōt,z per iudicē ordinarium ad iudicem venire compellitur, his in futuris tñ omnib⁹ obtinentib⁹.h.d.No.ex hac cōst.duo. Primo modū exigēdi duos reos debēdi* Scdo no.i.§. sinaūt ꝑdēq; i vno? eodē libello possūt cōueniri plures[a] rei debēdi q intelligē sine cōueniē quelibet p parte,siue petā insolidū, hoc adiecto q vna solutio sufficiat. Ita intelligif ibi mox.tc.z ibi eō munit aut iserre,tc.Ad idē.C.eo.aut.S ita q̄ sumit ex ista ꝓsti. Et q possint plures rei vno libello insolidū cōueniri: dicendo i libello ita q vna solutio sufficiat,ꝓbatur in.l.j.C.li plu.vna set.cōdē fue.vbi aparet q inder potuit insolidū condēnare ergo cōcludi tur q insolidū erat actū in libello.vt sententia sit cōformis libello vt.l.vt fundus.ff.cōmuni.diui.facit tex.cū glosi.inl.si mandato Titi.§.Paul*ff.man. Hoc tenet Dyn.de leg.ij.l.ij plurib⁹z Ja.d Bre.i.l.ijj.§.j.ff.duo.re.facit.l.i exec.§. insolidū.ff.o vb. ob.* Querit gl.sup ver.cedere.qd i plurib⁹ tutoribus,dic vt in glo.z idē dicit glosi.in plurib⁹ fideiussoꝝ.z constitu.qd dic vt in glo.sed ꝑ hoc ꝓ.z videtur quod vbi sunt plures fideiussores, quilibet teneatur insolidū vt.l.fin.ff.rē pu.salua fore.Sol.aut loquimur in plurib⁹ fideiuss.tute.ū.aut i alijs.Primo casu,aut sunt plures fideiussores vnius tutoris z quilibet teneē insolidū,vt in.l.cōtraria.Aut sunt plures fideiussores plurū tutoꝝ,z tunc quilibet cōuenitur,p parte beneficio diuisionis.vt l.ij pupill⁹.ff. de admi.tu.Scdo casu hꝫ locū qd dicitur in glo. Querit glo. quid erit de iure anti quo.q̄n nō erit hoc adiectū.z quilibet eoꝝ teneatur insolidū.Glo.super versi.sustinere,dicit q idem.Et hic not.ex hac glo.per hanc authen.iuri veteri nihil est derogatum in modo constituendi duos reos eo qd olim z hodie erat necesse agi.q quilibet eoꝝ insolidū teneret.* Et sic glosi. ista videtur velle,quod hodie duo rei debendi cōstituātur eodē modo quo olim.Sil.que est.ff.eod.l.ū.dicit q olim consti tuebantur duo rei debendi siue expresse teneātur,siue tacite,hꝫ hodie requiritur q insolidū expresse dicebatur, alias secus, vt hac constitutione.z hoc tenet Azo in Sum.C.de duo.re.§.hodie sciēdu est.Tangit etiā ff.eo.tit.l.reos.§.cū in ta.Et hāc opi. q hodie sit necesse q expresse agat q insolidū teneantur nec sufficit dicere quod sint duo rei,nisi expresse dicatur q insolidū teneatur.tenet Jaco.de Bre.ff.eo.l.ij.z.ff.de verb.obl.l.stipulatiōes nō diuidunt.i pnc. z Dy.ff.eo.l.reos.§.cū in tabulis sed ꝑ tenet glo.videlicet quod in modo cōstituēdi p istā cōstitutionē nihil iuri veteri sit nouatū sicut olim modo cōstituebant duo rei, ita etiā tātū in modo exigēdi.ita et hodie hꝫ tantū i modo exigēdi. Ita no.isti.ō fideiuss. §.li plures in.d.l.reos.§.cū in tab.ff.eo.z tāgit in aut.hoc ita in ij.gl.C.e.z ita tenēt doc.ibi i.j.q.z hoc tenet Ja.de Bel.hic,z ꝫ dr intex.li vero et aliq̄d tale adꝺiciatur tc.dic p ꝫ vba expresse, vel etiā equipolentia.sicut olim* Querit.gl.sup.d.ver.cedere, circa ii.an beneficio huiꝰ cōstit. possit renūciari, b Dic vt i gl.z beneq̄ste. Idē not.in aut.hoc ita.C.e.ti.§.vl,* Querit hic gl. an ista constitutione, sicut quādo sunt plures rei debendi qui libet ꝑ parte debeat cōueniri ita ecōtra vt ibi sat plures rei crē dendi debeant eoꝝ petitionē diuidere.an poterit quilibet isoli dum agere sicut in.l.ij.ff.eo.Sil.dicit q nō.* Ex quā glo.not.q ista constitu.z aut.hoc ita.nō habent locū in pluribus reis crē dendi,quā glo.perpetuo tene menti.* Querit glo.sup versi.le gibus.an ꝑ istā constitutionē sint coꝝrecta iura que dicunt quod vno reo conuento alter nō possit conueniri. Dic vt i glo. Itē an istꝝ recta iura q̄ dicunt q interruptio facta p vnū ex plurib⁹ reis debendi,ꝓdit,z an interruptio facta per vnum prolit alijs; Vide in glo.Et circa primū vide qd no.Dy.z Ja. de Bre.in.l. h.in.l.reos.ff.de duob⁹ re.z q not.Azo.in Sum de duo.re.§. porro q dicit.Circa secundū vide quod no.in.l.ex duob⁹.ff.eo. que glo.distinguit.Aut sunt socij aut nō.Si sūt socij facta lit, tc.ab vno ex duob⁹ reis credendi ille ꝓeo cupat tibi debitū.a deo q alteri soluī nō pōt.Ita habes tex.in.l. fideicōmissa.§.itē si q.d plerunq;.ff.de le.ij.* Itē glo.inducit hūc tex.ibi,alter na fideiuss.tc.in ar.ad.q.qd duo rei debendi invicē fideiubeant. Idē glo.breuiter tangit,z tangit i.l.reos.in pūnc.ff.de duob. re.z plene p gl.in.l.ūj.in.si.ff.ad Velle.de q not.p docto.i.l.§. C.de duobus reā.j.q.z p Jac.de Bel.hic.* Ultimo ārō tenen do ꝓpi.Circar.q rei videantur invicē fideiubere, an cū cōuentio vnū de duob⁹ reis debendi,dabitur dilatio reo ꝓsenti ad ꝓsen tandū reū absente, sicut datur fideiussoꝝ ad ꝓsentandū ꝓncipalem.vt fideiussoꝝ.§.j.Glo.hic super ver.absentes.dicit q nō z circa eā vide q not.gl.C.de fideiussoꝝ.aut.ꝓsente.in.j.glo. z quod not.Specul.in titu.de renun.z conclu.§.j.verticul.quid si sunt.

ADDITIONES.

8 Plures,An z qñ libellus contra plures ꝓcedat,z quādo nō.vide plene p do.Soci.in cōli.ccxxxj.inci.i ꝓsenti cōsultatione.ver.circa tertiā dubitationē circa medū.i.ij.parte,char. ex.z nunqd si libellus plures ꝓducatur an a quolibet pars petita videatur.z si ꝑ vnum ꝓnuncietur contra alios ꝓnunciatū videa t.Vide no.p do.Jely.i.C.cū inter ō re iudi.in.v.col. in fi.ver.fallit quarto.

b Renunciari.Vide Bal.in addi.ad Specul.de renu.z cōclu. ver.qualiter.z Bnge.hic in.ij. colū.in ver.z hec est doctrina.

c Qd nō.ſz quid si creditor agens cōtra plures debitores obli gatos,sup vno negotio cōmuniter eos nō obligat insolidum an vnusquisq; poterit ꝑ parte cōueniri,z quid si incepit agere cōtra plures debitores,an iudicio pendēte li vn⁹ se abientat, poterit ꝓsequi ꝑ alios,z nūquid si vnus deduxit in iudiciū omnium examinandū,an suspenso in iudicio q̄ ad alios ipse ꝑte suam ꝑ sequi possit:Vide plene de his omnib⁹ do. Soc i consi.cclxxxj. inci.cū in ꝓsenti cōsultatione ver.iij.Ḃ pars cōfirmatur ibi ꝑ mus est,z tertius casus z ibi quartus casus in.ij.par.char.cr.

De tempore non solute pecunie super dote. Rubr.

1 Exceptio nō numerante dotis opponi potest tam a minore quam maiore.
2 Exceptio dotis nō numerate semel ꝓposita est effecta ꝑpetua, z ad heredes tranlit.
3 Idem in exceptione non numerate pecunie.
Item suā alienare vel donare videtur qui patitur suam rem ꝓscribi.
4 Querela nō numerate dotis ꝓponi debet i scriptis,z ꝓponitur etiamsi ꝓponenti nihil petatur.
5 Exceptio nō numerate pecunie ꝓponi dz in scriptis,z ꝓponi etiam potest si nihil apponenti petatur.
6 Confessio recepte dotis facte ꝑ maritum quādo sibi ꝑ eū dicet vt appont non potuit de dote non numerata.
7 Exceptiones an sint in scriptis ꝓponende remissiue.
8 Protestatio quando fieri debeat in scriptis.
9 Exceptio nō numerate dotis,an sit peremptoria,remissiue.
10 Renunciari an possit exceptioni nō numerate dotis,z nō numerate pecunie z cum iuramento.
11 Ista verba a tempore nuptiarū qualiter intelligātur, remissiue ad glo.
12 Marito minori consitenti se dotē recepisse,qualiter succurat.
13 Restitutio q competat.etiam minori,licet sit tutus exceptiōe.

a Omnes. Exceptio nō numerate dotis,o. lim toto tēpore matrimonij,z eo soluto intra annū cōpetebat.hodie vero si matri monū intra biennū durat ꝓdicta competit ex ceptio,ei etiā eo soluto competit intra annū.ma trimonio vero soluto.vltra biennū, itra decēnū dicta exceptio viro z heredibus eius competit solummodo vsq; ad tres menses. licet matrimonio post decennium soluto. si vir est maior nullum habet remediū.Si vero est minor, tunc ei restitutio datur vsq; ad duodecim annos a tēpore nuptiarū heredi autē ei⁹ maiori datur annus:ſz si minor minori,vel maiori suc cesserit quinquenniū ei datur. his in futuris tātū casibus obtinentib⁹,in pendentib⁹ aūt matrimonijs alia tempora statuun tur hoc dicit totus ille tit.* No. ergo ex hac constitutione q ex ceptio nō nume.pecun.dotis pōt opponi tā a maiore quā a mi nore.* Scdo not.versi.si vero maius.qd semel hac querela ꝑ posita exceptio est facta perpetua,z ad heredes transmittitur.

1 Idē habes in excep.nō num.pec.vt.C.de nō nu.pecu.l.si intra.§.sinautē.z.l.cū vltra eo,ti.habes ēt de excep.nō nu.dotis l.in cōtractib⁹ in fine eodē titu.habes etiā de vtraq; in.l.si ꝑses.

2 C.de epis.aud.* Tertio no.in versi.vbi cm. licet quod qui patiē tur rē suam ꝓscribi,videtur velle rē suam alienare vl donare, Ꝓo hoc de verb.sig.l.alienationis.ff.z.C. de his q dō.ma.l.

3 vlti. C.* Quarto no.ibi.cū testatione.q querela nō nu.dotis dz ꝓponi in scriptis z pōt q poni etiā si contra ꝓponentem ni hil petatur.* Circa hoc quero quid in excep.non nu.pecu.hanc q.formatglosi.in auth.hanc autem querelam.C.de non.pecu. z ibi Joā.tenet q sic idē not.Instit.de verb.obli.in pūn.de hac q.est casus in.l.in contractib⁹.§.i omni.C.de nō nume.pecu.vbi

Licet actor nihil petat pōt reus illā querelā proponere, de quo
6 no. glo. in. l. si intra. C. de nō nume. pec. † Secūdo op. z videt qō
b quādo marit⁹ cōfitetur dotē habuisse z receptīe quod nullo mo
do possit exceptio nō nu. do. opponere⁹ vt in cōtractib⁹. ff. j. C. ō
nō nu. pec. sol. veritas est ita, nā quandoq; vir cōfitetur solutio
nem dotis ante correctionē instrumenti, vel in ipso instrumēto
dotali, z tūc hz locū ista constitutio. z. l. in contractibus, z predic.
auth. ibi posita. Quandoq; maritus factis instrumētis dotali
bus, z recepta dotis pmissione, postea ex intervallo cōfitetur do
tem insolutā, z isto casu talis cōfessio statim sibi pūdicat. Ita lo
quitur. d. l. i cōtractib⁹. ff. j. z hoc potuit velle scīre gl. sup ver.
restitutio. dū dicit, z hic cōscripsit se dotē. ꝛc. Et circa p̄dicta vi
7 de qō no. docto. ff. l. q. de suo. C. de don. cau. nō nu. ¶ Quarto
hic dicit⁹ querela dz proponi in scriptis, qd in alijs exceptiōi
bus, istā. q. formant doc. i auth. banc autem querelam. C. de nō
nu. pecu. Circa q vide quod habes in. c. qñ contra falsam. extra
8 de prob. ¶ Dz quero, quid in p̄stratione. an debet in scriptis
c proponi. ¶ Dic breuiter quandoq; p̄z testamento succedit in
loco actionis. z tunc dz in scriptis, pponi, vt in. l. perfectius. C. ō
anna. excē. quandoq; nō succedit in locū actionis, z tunc regula
riter pōt pponi i scriptis, vel sine scriptis, vt. l. fi. C. de neg. gest.
z in. l. scire oportet. §. oportet. ff. de excu. tut. Fallit i p̄testatiōe
q̄ fit filio furioso. z q regula iter. p testamento pōt fieri sine istru
mentis. tangit gl. C. de pig. i. l. pe. i gl. parua hoc tenet Jo. ¶ Do
9 in. c. in q̄rali. de re. i. lib. vi. ¶ Quero an ista exceptio sit perē
d ptoria, vel dilatoria. ¶ circa istā questionē vide not. glo. institu.
de exce. §. appellatur sup verb. sem p agentibus. cū ca fin. p do
cto. in l. exce. i. v. quest. C. de pbat. z Specul. in tit. de excep. §. j.
10 ver. exceptiones. † Sin aūt exceptiōi nō numerante pecunie vel
nō nu. dotis possit renunciari p iuramentū ita quod postea non
possit pponi. Dic vt no. doc. in. l. si ex cautione. in. fi. q. C. de nō
11 nu. pecu. ¶ Quero in ver. z si quidē dicitur hic quod a tpe nu
ptiarū qualiter intelligaī ista verba. glo. hic super ver. nuptia
rum ponit opinio. inter Marti. z Bul. Dz opinio Marti. po
nit gl. hic in auth. si mino. C. de tēpo. in integrū restitu. z ibi p
docto. z p Jac. de beluī. hic ¶ Vltimo. gl. numerat ser specialia
circa istū. §. q dic vt. d. gl. z idē no. in. d. authen. minor. vbi glo.
12 addit. septimū. q dic vt ibi. ¶ Querit glos. super dicto verbo
resti. pone qō maritus minor confessus est dotē recepisse qualiter
ei succurratur. Dicunt quidā q nō habebit restitutionem cū
habeat exceptionē de iure, sicut quilibet maior, sz hic loquitur
quādo pōt confessionē dotaliū instrumentorū maritus est confe
ssus dotē recepisse. quo casu maiori nullum remediū competit vt
l. contractib. C. de nō nume. pecu. minori vero restitutio cōpetit
p̄out hic dicitur. Bl. tenet oppositū, scilicet q loquitur quando
ante confectionē dotaliū instrumentorū maritus minor confes
sus est dotē recepisse, quo casu licet cōpetat exceptio de iure cō
muni, tamē cōpetit restitutio. z sic nota. gl. qō licet minor sit tu
tus exceptione de iure cōmuni, tamen competit restitutio. Idē
tenet glo. in. l. in causa la. ff. in p̄in. z. §. Pomponius. hic alleg.
Istā opi. tenet Jac. de Bel. quic. quid not. per gl. in. l. iij. §. sed
virum. ff. de mino.

ADDITIONES.

g ¶ Omnes. Vide latissime ad materiā huius tex. Fel. in capit.
si cautio de fide instrumentorū in xvij. colum. in versi. in cad. gl.
cum. seq.

b ¶ Oppon. Adde. Fel. in. d. c. si cautio de fide instrum. colu. xx.
versic. fallit quarto.

ç ¶ Proponi. quibus aūt casib. p̄z testimonio in scriptis fieri
debeat quando sine scriptis, vide tu ad saturitatē Sych. i cō. Ad.
co. xxj. in ver. prima conclusio. de consti. Adde. p̄calle. Fel. vbi
ō. co. xvij. ver. circa tertiā partē qualiter sit facienda p testamēto
ex de constit. z dixi post Bald. in apostill. ad ipsū in auth. p̄sbyteros. nume. j. i apostil. in versi. nō est de substantia p̄testatio
nis. C. de epis. z cleri.

d ¶ Peremptoria. vide etiam Bar. in. l. tertia. ff. de except.

e ¶ Renunciari. Vide nō dz Fel. in. c. si diligenti. de fo. compē. in.
quinta col. versi. x. corollarium.

Neque virum quod ex dote est, neque mulierem, &c. Rubr.

f ¶ Lucrum q facit cōiunx ex dote vel donatione propter nu
ptias, si nō transit ad secundas nuptias an sit suum.

g Lex bona, z equa quando tolli possit per contrariā consuetudi
nem.

3 Donatio propter nuptias soluto matrimonio, quod redeat ad
virum, licut dos ad mulierem.

Ea quidem. Matrimonio soluto, morte diuortio vel bona gratia, lucrū dotis vel donatiōis p̄pter nupti. dz
seruari libertis illi⁹ mrimonij, q ad proprietatem
vsufru. solo a lucrāte retento, z idē g ab altero con
iugum querit. retinetur his optinentibus in istu
ris casibus. z sine coniuges ad secunda vota transuerint sine nō
1 h. d. † op. z videtur quod vbi coniunx lucrans, ad secunda vota
non transierit. lucrum debeat esse suum. vt. §. de non eligen. se
cun. nub. §. Gregoria, z. ō. de nupt. §. solnio. Sol. iure. C. si con
iunx. transibat ad secunda vota lucrum erat suum, vt generali
ter. §. finali z. l. hac edictali. §. final. z. l. si quis pcioris. C. de secū.
nuptijs z idem erat per ius authentic. per dictum. §. Gregoria,
z. d. §. soluto nisi in casu videlicet quando transiens ad secunda
vota. scili. et lucrans habet filios primi z secundi matrimonij. vt
ō. de nup. §. neque illud. z ibi no. z. C. de secund. nuptijs. l. cum
alijs postea superuenit ius istius constitutionis quod corrigit.
§. Gregoria. z. §. soluto postea superuenit ius vltra. fil. j. co. q
corrigit iā cōstitutionē in nō trāseuntib⁹ vbi statuit q lucrās nō
transiēs ad secūda vota habeat virile portionē vna cū filijs de q
pōt facere q quid vult in transeūte ad secūda vota hec cōstitutio
z iura antiqua remanerent in. z recta, vt ō. de nup. §. si vero ex
pectat, z iō sup. d. l. gñaliter. §. fin. posita est auth. vxore. que su
mitur ex isto. §. z post. d. auth. posita est authen. si tamen que su
2 mitur ex isto. §. fina. vt frat. fil. z corrigit. d. aut. vxor. ¶ Alte
rius Ja. de Bel. inducit in argumen. hunc tex. in p̄incip. quod
lex que est bona z equa. z que semper i idē permanet nō pōt tol
li p contrariā consuetudinē. Nā consuetudo debet esse rationa
bilis, vt extra de consue. capi. penul. in fine z. ō. nul. iud. §. fi. vij.
distinct. c. mala aūt consuetudo, sz de hoc casu de necessitate o
portet q esset mala ergo. ꝛc. Scōo not. in. §. preterea. ibi adhūc
autē pendente, ꝛc. q matrimonium dicitur pendere vno coniu
gum tantū superstite. Et hic habes q ille qui remanet i viduita
te. dicitur esse in p̄iozi matrimonio. vt h, z. l. j. C. de bo. q. li. no.
in. §. ex a. C. de rei vxor. act. habnistis duos tex. ō. de nu. §. solu
3 to. z ibi dixi. ¶ Vltimo not. in ver. b. nouimus. q soluto mo si
cut dos redit ad vxorē ita donatio redit ad virū, nō intelligas nisi
interuenisset pactum de lucrando, vel aliud fuerit de cōsuetudine
vt dixi supra de equa do. §. j.

De appellationibus. Rubric.

1 ¶ Tempus non eligendi non currit.
2 Tempus appellationis exercendē an incipiat currere a die ap
pellationis interposite.
3 Tempus appellationis prosequende prorogatur per compro
missum.
4 Bispolitio huius cōstitutionis lo. quēs in causa ciuili. hz locum
etiam in causa criminali. de qua compromissum fieri poterat.
5 Partes an possint expresse conuenire ne tempus appellationis
prosequende currat.
6 Pars Jquam lata est. sententia p arbitros super causa a qua
appellauerat q potest soluere penam z redire ad iudicem appel
lationis. non obstante lapsu fatalium.
7 Compromisso deserto. appellans habebit tantū tēpus ad pro
sequendam appellationem. quod supererat de biennio facti com
promissi.

Subiectorum. Appellatiōe sententia interposita
postea de partium voluntate fiat cōpromissum
i arbitros, tempus appellationis exercendi
currit. donec causa apud arbitros durat. sī pos
1 finitum cōpromissum biennū tempus currit
ma manet prima sententia hoc dicit. ¶ Not. primo quod nō
2 negligenti tempus non currit. a Secundo nota textum in ver.
siculo deinceps. ibi. aut non mote. q. hic videtur text. expressus
2 q tempus † appellationis exercende incipit currere a die ap
pellationis interposite. Ad idē in auth. si tamē. C. de tēpo. app.
de quo no. C. de tempo. appellationib. l. fin. §. illud. z per doc.
in auth. ei qui. eo. titul. in. j. z. ij. q. Dixi de hoc. ō. de iudi. §. au
dient. versi. appellationes. ¶ Vltimo nota q tempus appel
3 lationis exercende. pōt prorogari p partes per viam compro
missi. ¶ Quero nunquid qō hic dicitur de causa ciuili habebit lo
4 cū i causa criminali: vt postea q causa ē cōpromissa, q possit fieri
com-

cõpromissum, vt.l.n õ distinguem⁹. §. Julianus. ff. de arb. ꝛ ela
plum est biennũ cozã arbitris nunquid. possit postea redire, ad
iudicẽ: Gl. sup verſic. biennũ, hic postea dicit quod non. Incon
trariũ facit primo, q2 cũ indixisti nete loquatur hic tex. nec est da
re rationẽ diuersitatis inter actionẽ ciuilem ꝛ criminalem, cum
eũ nõ fuerit negligens, nõ debet tempus currere sicut dicit hic
in causa ciuili. Nõ obst. l. in gl. alleg. q2 loquitur cũ desistit ac
tusator ab accusatiõe, quo casu postea ad illã accusationẽ redire
nõ pot, vt. d. l. secus vbi accusator nõ desistit, sz semper agit, vt.
§. dixi. ✝Quero hic dicitur q̃ p vtilem cõpromissi potest proroga
ri tempus appellatiõis exercende, nunqd p expressum consensũ
partiũ pot fieri q̃ istud tempus nõ currat. Dic vt habes i text. ꝛ
glo. in verſi. cõpromissum, in cle. quamdiu, de app. vbi per illum
text. ꝛ hanc constitutionem admittitur, vt ibi not. in glo. ✝ Que
ro pone q̃ arbitri tulerunt sententiã, modo appellans vult solue
re penã ꝛ redire ad iudicẽ appellationis nõ obst. tẽporis cursu,
nunquid possit: Doct. nostri tenẽt q̃ sic, ᵇꝛ in. d. authenti. si ta
luen in. §. q. ꝛ. not. p gl. i. d. cle. quamdiu. ✝Quero nũquid deser
to cõpromisso appellans habebit integrũ biennũ. Et videtur
hic tex. q̃ sic in verſi. vero etiã vbi dicitur q̃ si deserto cõpromis
so labatur biennũ, irrita manet sententia, ergo apparet q̃ apel
lans a deserto cõpromisso habet integrũ biennũ. Contrarium
tenet hic Jac. de Bel. in duobus verbis quã opin. tenẽt doc. in
d. auth. si tamen. ꝛ gl. d. c. quamdiu, de ap. in cle. Et ista opi. vi
delicet q̃ appellans hz solum istud tẽpus q̃ supererat de bien
nio facti cõpromissi, probatur hic in verſic. deinceps ibi, aliꝰ q
dem omnibus licet vti. ꝛc. vbi dicitur cõpromisso facto. ꝛ postea
deserto perinde possunt partes appellationẽ exercere, ac si ap
pellationẽ nõ deseruissent, ꝛ ad arbitriũ iissent. Et sic apparet q̃
appellans deserto cõpromisso nõ habet nisi solum tẽpus qõ su
pererat tempore compromissi.

ADDITIONES.

a ¶ Non currit. §z ab eẽ quero quid si apellans introduxit appel
lationem ad superiorẽ. ꝛ cũ nõ posset in primo accessu habere e
ius copiã, protestatus fuit ꝛ recessit, an appellans dicatur fecisse
diligentiã, Vide Jo. l. c. ex trãsmissa co. ũ. ver. quinimo. a. mpli⁹
consuluit Alex. de prescrip. vbi etiã quid de eo q nõ potuit ha
bere copiã iudicis. ꝛ permisit labi tẽpus sine protestatiõe, an p
illam negligentiã in non protestando succumbat.

b ¶ Quod lic. Limita verũ, nisi sit clausula, toties pena cõmitta
tur, quoties fuerit contra factũ, secundũ Lap. ꝛ Car. i. d. cle. quã
diu. Itẽ verũ, nisi sit emologatũ vel approbatum laudum, late
vel expresse, vt p Bal. in. d. auth. si tamẽ alle. in tex. in verſicul.
quid si arbiter. ꝛ Philip. in. c. ex ratiõe vl. q. de app. xiij. col. vbi
vide comino.

De testamentis imperfectis. &c. Rubr.

1 ✝Testamentũ in scriptis imperfectũ inter liberos, an valeat
ꝛ quando, nume. 1. 2. ꝛ 4.
2 Instrumenta debẽt scribi claris ꝛ apertis literis, ꝛ an p signa.
3 Testamentũ inter liberos probatur duobus testibus, etiã femi
nis, ꝛ sufficiunt forte duo.
6 Femina potest esse testis in codicillis.
7 Rescripta ꝛ iuris elicita, an valeant.
8 De questione, an testamentũ continens in se verba derogatoria
tollatur simpliciter per secundum ꝛ c.

1 **Constantino.** ✝Testamẽtum in
scriptis imperfectum inter liberos valet, si p literas sciens pro
pria manu claris literis ꝛ indubitatis per conse
quentiã nõ per signa scripserit liberorum nomi
na, ꝛ numerum vnciarũ, ꝛ signa rerum, ꝛ in cole
gata. Ideicommissa, ꝛ libertas relinqui poterunt, testamentum
primum a testatore conditum non tolletur, nisi testator ꝛ tale ex
presse declarat cozã septem testibus illud testamentum nõ vale
re, ꝛ secundũ testamentũ faciat perfectum, vel non scriptam per
fectam voluntatẽ. Itẽ diuisiones bonorũ liberis a parentibus
facte valent. dũmodo ipsorũ filiorũ subscriptiões interuenerint
vel ipsius parentis subscriptione inf filios interueniente vel nõ
b. d. ꝛc. ¶ No. i ver. numerorũ. q̃ instrumenta non debent scri
bi p signa, sz claris ꝛ a pertis literis vt hic, ꝛ C. de test. authenti.
q̃ sine. Pro cuius declaratione dic quod quedã sunt signa veri
ficata ꝛ cognita, vt ponatur. x. p decem. c. p centum, tũc talia
signa possunt in instrumentis apponi, ꝛ tale instrumẽtũ, pbat. vt
l. quoties. §. ũ. verſi. sz si quis. p centũ. ff. de heredi. instit. Fallit
in casu huius consti. Fallit etiã in libris iuris ciuilis, que etiã p
talia signa vsitata scribi nõ debẽt, sz sz literis claris, ꝛ apertis, vt
l. ũ. §. pe. C. de vet. iu. enu. ꝛ in pma cõstitu. Codic. circa fi. Que
dam sunt signa insitata, ꝛ incognita, tũc instrumẽta scripta per
talia signa, nec valent ne pbant. vt. l. sz cũ patrono. i. fi. ff. de bo.
pos. Sed videtur q̃ testamentũ imperfectũ inter filios non va
leat nisi partis subscriptio, vel omnũ filiorum interueniat. o.
trien. ꝛ semi. §. ꝛ q̃ sepe polito. C. de fami. ercis. authen. si modo
Sol. Aut pr faciendo testamentũ solenne inter filios vult serua
re solennitatem hic positã, ꝛ nõ est necessaria subscriptio, vt hic.
Aut eam nõ vult seruare, ꝛ tunc est necessaria, vt in cõtrarys, sz
3 contra predicta op. hic videtur q̃ ✝ quãdo pater facit testamen
tum imperfectũ inter filios, nõ sit necessaria solennitas hic. po
sita nec subscriptio, de qua loquitur hic. §. vltim. l. hac consultiſ
ma. §. ex ipersecto. C. de testa. Sz dic q̃ illã hodie corrigit, p ius
predicta. Jo. vero. ꝛ Bul. ꝛ Azo. ꝛ quali oes. gl. tenet, qo aut
loquimur in testõ imperfecto nuncupatiuo fiendo inter filios ꝛ
tũc etiã habet locũ. §. ex imperfecto. ꝛ. l. fi. C. fa. erc. Sut loqmur
in testamento imperfecto in scriptis: ꝛ. tũc hz locũ consuetudo
ꝛ. d. §. q̃ sep. ꝛ p hẽ derogatũ illi. §. ꝛ. d. l. si. C. fa. ercis. vt req̃at
solẽnitas illius §. ꝛ q̃s sepe, vel solẽnitas illius cõstit. ꝛ opi. ista te
net gl. hic in aut. si modo. C. fa. ercis. ꝛ in aut. q̃ sine subscriptione
C. de test. vide q no. Ja. de Bel. ꝛ Jacob. de Rauẽ. in. d. authent.
4 in. j. q. ✝Quero an de iure antiquo valeat testamẽtũ imperfectũ
inter filios: Gl. sup verbo, valere hic dicit q̃ sic. Alleg. l. peto. §.
mater. ff. de leg. iij. Tu. vero dic, q̃ ibi erat p omnia perfectũ: ni
si quo ad tutoris dationẽ. ꝛ sic ỏ iure antiquo nõ valebat testamẽ
tum imperfectũ. Et hanc solu. ponit gl. i. d. §. ex imperfecto, ꝛ eã
approbat in. d. l. fin. C. fa. erc. ꝛ reprobat opi. hic posita. Quero
hic 02 q̃ duo requiruntur ad hoc vt testamentum in scriptis im
perfectum inter filios tollatur per secundo. Pone q̃ in secũdo
testamento, q̃ pater facit instituit etiã filios, nunquid est necesse
quod pr illã solennitatẽ seruẽt ad hoc vt tollat istud testamentũ.
Vide glo. not. hic sup ver. perfecta. ꝛ eã tenemenți. licet loqua
tur sub dubio forte. Ad quã gloss. vide qõ not. Jacob. de Belu.
hic ꝛ doc. C. de test. aut. hoc inter liberos in. j. q. vbi allegãt. hãc
5 glo. ꝛ q̃ no. ipsi in. ũ. q. ✝Quero in testamẽto q̃ facit pater inter
filios ꝛ quo testes requirũtur. Gl. magna hic. que est super ver.
derelinquat ꝛ. §. co. §. nos igitur. dicit q̃ sufficiũt duo testes siue
mares, siue femine. Ex qua glo. not duo. Primo, q̃ in testamen
to inter liberos facto a patre sufficiunt duo testes. Idẽ no. C. de
te. q̃ sine subscriptiõe. C. de fã. ercis. l. fi. §. de tri. ꝛ semis. §. qõ te
6 ne ꝛ sufficiũt fortuiti. vt not. glo. C. de codi. l. fin. ¶ Secõdo no. ꝛ
dicta glo. q̃ in testamento facto inter liberos pot mulier esse te
stis, licet als repellat. vt isti. de test. §. testes. ff. ỏ testi. l. ex eo. Et
a idem q̃ hic no. in. d. aut. quod sine a potest esse etiam mulier te
stis in codicillis. vt no. in. l. fi. C. de cod. ꝛ. l. qui testa. §. mulier. ff.
7 de testa. ¶ ✝Alteri⁹ glo. in. §. ꝛ si q. j. eo. inducit hũc tex. ubi hoc
ipsũ expressum. ꝛc. in arguẽ, q̃ valeant rescripta cõtra ius elicita,
si expresse dicatur, nõ obstante hac. l. idẽ q̃ hic not. d. authenti.
q̃ sine subscriptione. ꝛ. l, si q̃s in prin. testamenti. ff. de legat. iij. ꝛ
s̃. g. mod. na. effi. sui. §. fi. col. vij. ꝛ no. in c. j. de consti. lib. vj. ꝛ in
specu. de instr. edi. §. nunc aũt videndũ. verſic. sz. ꝛ scias. ¶ Alti
8 mo Ja. de Bel. ponit hic vnã ✝ questionẽ quã disputauit in ista
ciuitate, vtrũ testamentũ continens i se verba derogatoria tolla
tur simpliciter p secundũ testamentũ, nulla mentione habita de
a illis derogatoriis verbis. ꝛ si nõ tollitur, an debeat tolli p ẏba
specialia tantũ, an sufficiant verba gñralia. De qua. q. dic vt hic
plene habes per eũ. ꝛ no. p gl. ꝛ doc. in. l. si quis. in prin. ꝛ in. l. si
mihi ꝛ tibi. de leg. j. ꝛ p ẏ. vin c. q̃ semel, de reg. iur. lib. vj. p ẏ. y.
C. de test. l. sancimus. ꝛ plenius in disputa. que incipit, præcessit
prima voluntas.

ADDITIONES.

a ¶ Nõ sine. Et ibidẽ vide Bal. vbi ẽt q̃ hermoph̃rodito. i ver.
quero nunqd iter liberos ꝛ adde do. Alex. de Imo. j cõsi. lxxvj.
iiij. parte. ꝛ adde. q̃ verũ ẽt in testam matris, vt p Spe. i tit. de
tu. §. j. ver. qd si deẽ tutor. Itẽ adde. qõ etiã sine testib⁹ inter fili
os, si sit scriptũ manu patris testatis. d. aut. q̃ sine, ꝛ p Bal. i. l. fi.
in pe. col. i. fi. verſi. qd de scriptura manu. testa. C. de fideiuss.

b ¶ Verbis. Vide tu d. Alex. de Imol. in. l. ũ. de lib. ꝛ posth. vbi
plene ꝛ in suo. consi. xxxiij. j. parte.

De restitutionibus. Rubr.

1 ✝Rogatus de restituendo q̃ potest diminuere quartã partẽ
eius quod superest de hereditate.
2 Pro redimendis captiuis quedã permittuntur, que alias non
permitterẽtur.
3 Rei iudi datur fideicõmissario p rebus alienatis p heredem.
4 Rogatus restituere. quando præstat cautionem de restituẽdo.
5 Quarta, de qua hic, pot minui, tam p dote restituenda, exigẽda
vel soluenda a gravato.

6 Rogatus simpliciter restituere pōt bona alienare, tā p dote p̄o filia cōstituenda, q̄ soluenda, quam restituenda.
7 Dos soluta a granato de bonis fideicōmisso subiectis, si mrio sol. ad p̄uatū reuertitur non venit in fideicomisso.
8 Quarta, de qua hic, q̄ nō potest alienari a granato in ecclesiam
9 Rogatus simpliciter restituere an alienat p̄o alimentis.
10 Rogatus restituere quic̄ quid supererit, alienat de hereditate p̄opter alimenta.

NEgotium. Ubi heres simpliciter ērogat⁹ restituere hereditatē, que sunt cōstituta iam locū habent, vbi vero hēs rogatus fuerit quicḡd de hēditate supererit tpe mortis heredis, de tribus partibus hereditatis potest facere quicquid volt, quartā aūt cogitur ꝑ seruare fideicō. quā nullo modo diminuere pōt, nisi in quatuor casi⁹ hic exp̄essis, aliter de suis facultatib⁹ ꝓ ꝑ̄ fideicō. satisfiet. q̄ si de suo satisfacere nō pōt actio in rē. & hypothecaria cōpetit. ¶ Item ab heredib⁹ debet p̄stari satisdatio de quarta parte seu portione fideicō. restituenda, nisi a testatore fuerit
1 remissa. b. d. ¶ † No. i hac cōstitutiōe casus i quibus ꝛ quartā partē diminui ab herede rogato de restituēdo quicḡd supest tē
2 pore mortis sue. ¶ † Secō no. quedā permitti ꝓ redemptione captiuoꝝ q̄ alias nō permitteretur. vt hic in ver. si vero & ipsam, &c. q̄ intelligit Jac. de bel. de captiuis. sc̄z proximis, & ꝙ̄ guineis nō aūt de omnibus. arg. l. mutuus. §. manente. ff. de iur. dot. ff. so. matri. l. quamuis. Et idē tenet † Petr. de Bel. in auc. cō
3 tra cū rogatus. C. ad Treb. ¶ † Ꝑ. ad ver. si vero contigerit quartā, &c. dicitur. & datur in rē actio ℈ emptores, vel possessores bonoꝝ, que debebat restitui. ℈. ff. ad Tre. l. facta in p̄in & l. restituta. in p̄in. eod. tit. vbi patet q̄ nō transit dominiū heredi tate nō restituta. dicit gl. sup̄ ver. si. in rebus. hic datur vtilis rei vendicatio, nec est necessaria restitutio, imo plus, q̄ nec potest fieri restitutio in alienatis. Vides ergo ex hac gl. q̄ in alienatione nō est necessaria restitutio. immo nō facta restitutione transit dominiū in fidei cōmissarii. Idē no. in auth. ℈ cum rogatus. &
4 l. fina. C. cōmunia. de leg. & l. penul. C. ad treb. ¶ † Secundo op. & videtur, q̄ iste qui est rogatus restituere quicquid supererit tē pore mortis ipsius, nō debeat p̄stare cautionē de restituēdo. l. iubemus. C. ad Treb. glo. q̄ est. C. ad treb. authen. cōtra cū rogatus. etiā doc. ibi dicunt q̄ illa lex loquit quādo frater est rogatus restituere fratri. vel p̄ri. filio. vel nepoti, quo casu non est inter ponēda cautio, nisi exp̄esse testator dixerit, vt in. d. l. iubemus. ſz q̄ alias est restituenda, ℈ interponi. vt hic. Mihi vī quod ista solutio sit contra casum. §. si vero cōtingerit quartā, &c. i verbo. vnde cautionē. coniuncto. § hec igit. & in p̄in. buiꝰ cōsti. i ḡbus exp̄esse dicitur, q̄ si frater est rogatus restituere fratri. habet locū cautio, nisi a testatore sit remissa, quare putarē sic dicendū. Quādoq; ḡs est rogatus restituere simpliciter, & tunc regulariꝫ ℈ cautio de restituēdo interponi, nisi a testatore sit remissa. vt. l. cū ipsis, & l. cū Vrechime dērā. C. vt in possessi. leg. & l. hac stipu. ff. vt leg. no. caue. ℈ allit in casu. l. iubemus. C. ad Treb. Quādoq; est rogatus restituere quicḡd supererit, de hereditate tempore mortis ipsius hēdis. & tunc etiā si frater sit rogatus, debet
5 cautio interponi, vt. §. & hec mihi veritas videtur. ¶ † Quero, ꝓ qua dote ꝛ diminuere de quarta. Gl. que est in. d. auth. contra cū rogatus. dicit. q̄ ꝓ dote restituenda. vel exigenda vel soluenda a granata persona, vt ibi not. hic habes glo. nota. q̄ l. diminuere ꝓ dote cōstituenda, vel soluenda, p̄o filia. & nepte. Ita dī glo. super verbo. dare in ver. si vero & ipsam quartā, quā tene
6 menti. ¶ † Secundo pone. q̄ heres est rogatus simpliciter restituere hereditatē. nunquid isto casu poterit diminuere ꝓ dote, vel ꝓ donatione cōstituenda, vel exigenda a granata p̄sona p̄o filio vel filia. Doct. in aut. ea q̄ cōmu. de leg. videtur velle q̄ sic
7 ꝓ quibus est glo. in. l. a filia. ff. ad Treb. ¶ † ℈ pone q̄ ꝓ dote, vel donatione est alienatū de quarta que debet restitui, postea est solutū matrimoniū & dos recuperata, nunquid redeat in casum fideicōmissi. vt debeat postea restitui. Gl. hic super. d. verbo. dare. dicit q̄ nō. sine heres rogatus fuerit simpliciter, sine q̄cḡd supererit &c. Quā gl. hic approbat Jaco. de Bel. & vide quod
8 not. doct. in auc. res que. C. cōmu. de leg. ¶ † Querit gl. sup̄ ver. si. accipimus. in ver. si vero & in captiuoꝝ. & dicitur, quod ꝓpter redemptiones captiuoꝝ est permissum alienare ℈ quarta nū quid de ista quarta poterit dari ecclesie, vel alienari. Et tene
9 q̄ nō, & ipsam approbat Jac. de Bel. ¶ † Quero, nunq̄d rogat⁹ simplicit restituere hereditatē poterit, ꝓpter alimēta diminuere vel ꝓ dote exigenda. vel constituenda. Dic vt no. p gl. §. de rest.
10 & ea q̄ parit. §. quādoq; col. vlti. ¶ † Ultimo not. glo. sup̄ ver. si aut, in ver. si vero cōtigerit neq; ipsum, &c. que dicit, q̄ iste rogatus de restituēdo quic̄ quid superfuerit. pōt diminuere de hereditate ꝓpter alimenta filiorū suorum, & sobolis, & sic de aliis.

De p̄riuil. dot. mulierib. heret. non prestan. Rubric.

1 ¶ Heretici dicunt oēs qui sunt extra fidem, & nō sunt membra sancte ecclesie.
Item qui non percipiunt sacramenta communionis. nu. 3.
2 Heretici non possunt habere officia inter christianos.
4 Mulier in donatione ꝓter nup. ℈ habeat tacitā hypothecam, non tamen habeat p̄uilegiatā sicut habet in dote.
5 Vir ꝓ donatione ꝓpter nuptias, quod nō habeat tacitā hypothecam in bonis vxoris.
6 Mulier ꝓ rebus paraphernalibus habet tacitā hypothecā bonis, nō tamen p̄uilegiam. sicut in dote. &. nu. 7.

VIam nobis. Heretici appellant, qui nō sunt membra ecclesie sancte, & catholice, & q̄ sancta communione in sancta, & catholica ecclesia a sacerdotib⁹ nō
1 recipiunt. & p̄uilegia catholicis tantūmodo cōcedūt. nō hēticis: nisi fuerint reuersi. b. d. ¶ † Vo. i p̄incipibus consti. q̄ cēs qui sunt extra fidē ꝙ̄ baptisma. & nō sunt membra ecclesie catholice ecclesie. sunt heretici. Concor. sunt
2 in gl. Circa q̄ vide not. in. l. vlt. C. de her. & nec possunt esse in aliquo publico officio, vel ecclesia inter ꝙ̄ baptizatos, vt hic. & p.
3 nec possunt esse in aliqua dignitate. vt. C. de inde. l. fi. ¶ Tertio not. q̄ hēretici dicuntur illi. q̄ nō percipiūt sacramenta. & commu
4 niones, & si sunt mulieres nō cōceduntur p̄uilegia dotalia, vt hic in. §. q̄ cm̄, &c. ¶ † Quarto no. i ver. q̄ cm̄. q̄ libet mulier catholica, licet habeat in dote tacitā hypothecā p̄uilegiatam vt aliis p̄feratur, tamen i donatione ꝓpter nuptias habeat tacitā hypothecā, nō tamen hz p̄uilegiatā. Idem habuisti. C. de
equa. do. §. his consequens. & l. l. fina. C. q̄ ipot. in pig. ha.
5 ¶ ℈ quero dic ō vna quēstione vos videtis hic q̄ mulier i donatione ꝓpter nuptias hz tacitā hipothecā. & non p̄uilegiatā, vt p̄feratur alijs creditoribus, sed nunquid vir ꝓ ista donatione habeat tacitam hypothecam in bonis vxoris: Dic quod non, cū nō reperiatur lege cautum, vt no. do. c. in. l. fin. in. itū. oppon. C. q
6 pot. in pig. hab. ¶ † ℈ quero, nunquid mulier ꝓ rebus paraphernalib⁹ datis viro habeat in bonis viri tacitā hypothecam p̄uilegiatā, sicut hz p̄o dote, vel an habeat tacitam hypothe
7 cam tantum. Tex. est in. l. fin. C. de pac. conuen. q̄ sic. ¶ † Sed ego quero an habeat hypothecam p̄uilegiatā: Et dico q̄ non. Se hac tanguntur vnū verbū doc. in. l. vbi. C. de iure dot. nuīs. ep. Hoc tenet Inn. in. c. j. ex literis. extra de p̄uile.

ADDITIO.

a ¶ Et cōmuniones. ℈ quid de eo infirmo, qui petit cōmunionē. & hostiā ne consecratā, an dicatur hereticus. Vide ℈ ely. in. c. ad abolendā in p̄in. j. colum. de here. Item quid de eo qui debet hostias nō consecrata, aut innocat demones ad scienda futura, & p̄terita vel ad tentandū mulieres vel ad euitandū grauidem vide ꝓ eum in rub. de heret. post p̄ne. ver. ite sciao. Et quid de eo qui dubitat in fide: vide per eund. in. c. j. ō her. in p̄in.

Hęc constitutio innouat constitutionem que p̄scrip. centum annorum, &c. Rubr.

QUod medicamenta. Extra ecclesiā in casibus in quibus ℈ priuatum currit p̄scriptio. vt. x. ann. sola quadragenaria currit p̄scrip. vsu capione triennij, & quadriennij p̄scriptione in suo roboze durantib⁹. his futuris casib⁹ obtinentibus. & in pendentibus nōdū sententia: vel transactis finitis. b. Et istā const. declarat. vt plene dic. & vt ecclesia. cum
a quadraginta spatio centum annorum p̄scripti.

De litigiosis & decima parte litis. Rub.

¶ Iste titulus hz tres partes. Primo ponit de litigiosis. Secundo ponit. & cōsulit reo ℈ actoꝛ in p̄statione cautiōis de litisq̄renda. & finenda in decima parte quātitatis. libello cōpulsoꝛio. si apparuerit iuste litē mouisse. Tertio consulit reo ℈ actoꝛi in actione, seu lite p̄sequenda. & sententia obtinenda, etiam si te non conteſt. Secūda ibi. in. §. ad excludendas. Tertia ibi. in. §. omnem vero.

1 ¶ Utile dominium. & quasi dominium quod idem sit.
2 Actio quādo fiat litigiosa. & tam ꝓ reali quam ꝓ iure personali vel iure incorporali.
3 Res an efficiat litigiosa qñ agit actiōe ꝓsonali. sicut ipsa actio.

Sita-

4 Si agitur actione confessoria, vel negatoria, vel hypothecaria, an habeat locū hec constitutio, vbi qō sic quantū ad ipsam actionem non quantum ad rem.
5 Actiones mixte quando efficiantur litigiose.
6 Libellus ā requiratur ad hoc vt res efficiatur litigiosa, vel sufficiat simplex conuentio.
7 Legatarius q̄ potest assistere liti exercēde, ne colludatur, quādo res litigiosa legatur,
8 Legatarius cōpellit hēdem ad agendum p̄ re sibi legata.
9 Actio q̄ detur alicui cōtra aliū ad agendum contra aliquem.
10 Alienans rem obligatam causa mutandi iudicij qō tenet actiōe in factum.

Mlta quidem. Litigiosa res, de cuius dñio disceptat, aut p̄ iudicaria cōuentionē, aut p̄ preces principi oblatas, ꝛ aduersario legitime cognitas, alienari prohibetur, ꝛ pen. p̄ a nīquā cōstitutionē contrafacientib⁹ imminente litigante ante defuncti cuius res litigiosa inter hēdes diuisio fieri potest. ¶ Ite talis res potest a testatore legari ꝛ legatario p̄mittit liti adesse. ¶ Ite res a debitore obligata p̄ lite super hypotheca intētā non efficitur litigiosa, nec eius alienatio prohibet, credito ri tamē cōsulit. h. d vsq; ad. §. excludēdas. Vide ergo hic q̄ res litigiosa dicit, de cuius dominio cotrouersia sit inter possessionē ꝛ reū. ¶ Sed ⁊ ārō, qd si controuersia sit de vsu dñio, vel quasi dominio, an eſdem Ioſſ. que est in auth. litigiosa. C. eo. tenet q̄ hic. Et idem tenet Jac de Belui. hic. Ita etiā not. p̄ Bal. in Sū. C. eod. §. j. ⁊ acit etiā q̄ not. C. eod. lī. ꝛ quod not. glo. in. j. §. q̄ res. ¶ Secūdo quero, vt res q̄ res efficit litigiosa quando cōtenditur de dominio, vel quasi ⁊ simplicē iudicialem conuentionē. ¶ ⁊ Sz quero an ipsa actio efficitur litigiosa: Doc. in. d. aut. litigiosa. circa fin. videnī velle q̄ actio realis nō fiat litigiosa ante lit. cōtest. immo potest cedi, res nō potest vendi. ¶ Contra hāc opin. doct. videt casum. ff. de litigio. l. j. intelligendo. l. illā tantū in actione reali, vt dicit prima opi. posita ibi in gl. secunda cōiuncta etiā pen. gl. illius legis sup verbo pertinere, dum dicit lite cōtestata vel nō ꝛ tamen illa lex secundū predictā opinionē loquitur siue cedat ipsa actio realis, siue ipsa res ī aliū transferatur. ꝛ hāc opinionē tenet gl. extra vt lite pēden. c. ecclesia sancte. Marie. i glo. predicta. Alo. not. hic, super verbo. possidentē innuit q̄ hodie actio nullo modo efficiat litigiosa de q̄ infra dicā. ¶ Certio ārō, an ista constitutio hz locum in corporalibus. Dicit Bal. q̄ hic, in actione personali. ꝛ gl. super dico verbo. possidentem. dicit verum esse de iure antiquo, sed hodie contra hanc constitu. Idē q̄ hic not. Bal. in Suma. C. eo dem. §. nē q̄ dicitur inter petitoze. ꝛ etiam in fine. tit. ¶ Per hoc dicit gl. sup dicto verbo possidētez q̄ nō obstat l. prima. ꝛ scōa. C. ne li. po. ꝛc. vbi dicitur, q̄ in actio creditur potentiori, q̄ amittitur, q̄ ibi loquitur in actione. ꝛ sic in rem corporali, q̄ casu cessat hec cōstitutio. Et sic habes ī hac gl. q̄ vertat am⁹ actione personali, vel reali, vel aliquo iure incorporali, nō habet locū hec cōstitutio, nec efficit ipsa actio litigiosa. Sed tu dic, q̄ quātum ad actionem realem est tenendum q̄ supra dixi, sed in actione personali dic q̄ ipsa actio efficit litigiosa solum per litis contestationē ꝛ non ante, vt dicta. l. scōa ꝛ sic in princip. C. de litī. nec hodie illa iura suut immutata p̄ istā cōstitutione. Et istā opinionē tenet gl. in dicta. l. scōa, hoc etiā tenet doc. i dicta auth. litigiosa. in fine videtur velle q̄ non. In cōtrarium videtur lex vltima in principio. C. de litigiosis, dum dicit, vbi res, quas possidet, ꝛc. nec distinguit, vbi agat actione personali vel reali. Circa hoc vide q̄ no. gl. in. l. quā quā. §. Julianus. su p̄ verbo iudicij. de a qua plurali arcēda. ¶ ⁊ Sed quero, posset ago cōtra te actione reali, nec principaliter tractat de dominio, sed ō alio iure principali, puta de cōfessoria. vel negatoria, vel pone q̄ ago hypothecaria, vtrū habeat locū hec constitutio. Bal. que est. C. de litigio. auth. litigiosa. videtur distinguere inter seruitutes, reales ꝛ personales. Bal. not. b sup dicto verb. possidētez, videtur velle q̄ vbi tractam⁹ de iure incorporali nō habet locū hec cōstitutio, nec vitium litigiosi. Tu vero dic, aut q̄ ris vtrū ipsa efficiatur litigiosa. Et dico q̄ non, vt infra codē. §. ab hoc etiā lite contestata. ꝛ ibi loquatur in hypothecaria tm, tñ idem idē est vbi agitur negatoria. ꝛ cōfessoria pro iuribus in corporalib⁹ argumētū dicti. §. ab hoc. Aut queris vtrū fiat liti giosa ipsa actio cōfessoria. ꝛ negatoria ꝛ hypothecaria Et dico q̄ sic, sed demum lite cōtestata, ꝛ nō ante, argumēto. l. secūde. ꝛ l. fi. in principio. C. eodem. q̄ idistincte dicunt, q̄ q̄acunq; actio ne agatur, ipsa actio efficitur litigiosa p̄ litis cōtestationē. Circa predicta tñ. videtur an ista constitutio habeat locū in iuribus incorporalibus, vide ca. cū venerint. ex de mteg. resti. ꝛ capitu. ex parte. ex de ar. ¶ ⁊ Sz quero, qd de actionib⁹ mixtis Resp. aut loquimur in iudicijs vniuersalib⁹, aut i particularib⁹. ¶ Primo casu efficit litigiosa res ꝛ actio. Sz allit in casu. l. diuus. ff. de pet. hē. ¶ Secūdo casu, dem ū lite cōtestata, ꝛ olim, ꝛ hodie fiet litigiosa ipsa res ꝛ actio vt. l. j. b. C. q̄mu. diu. nec ē hodie immutatū p̄ istā constitutionē lz contrariū sentiat glo. in. d. l. diuus. de pen. hered. ꝛ circa hoc vide q̄ not. doctores in dicta. l. j. C. commu. diuid. ¶ Quero dicitur hic p̄ simplicē conuentionē, nunquid sit necesse qō detur libellus vt fiat litigiosa. Bal. tenet hic quod sic ipsam tenet Azo in Suma. C. codē circa principiū. ver. idem q̄ dicit. ¶ circa qō vide quod not. doct. in. d. autē. litigiosa. ꝛ q̄ habes extra vt lit. pen. ꝛ cap. fina. ꝛ q̄ ibi not. in cle. ¶ Venio ad ver. ꝛ hoc aūt. not. tex. circa fin. q̄ vult qō quando legatur res litigiosa, quod legatarius possit adesse liti exercēde, ne colludat, ꝛ fiat litis particeps, vt hic dicitur. Simile habes in cōo. l. pēsis in gl. ꝛ vide q̄ not. p̄ gl. p̄ hunc ter. in eo q̄ dicit litis participem fieri. in. l. si suspecta. in pn. ff. de inofficio. testa. ¶ Queritur glo. super ver. consequatur, pone qō heres nō vult agere, qualiter cōsulet legatario. Bal. dicit. qō legatarius eum cōpellat agere. Et sic not. ¶ Ex hac gl. qō quis habet actionem cōtra aliquē, vt agat contra alios. Idē habes in. l. i sic. §. j. ff. de leg. j. ꝛ in. l. cū in plures. §. melius. ff. loca. in. l. si tibi electo. §. fina. do op. le. in. l. §. in fi. ff. ad. l. Rhodiā de iac. cum simili. ¶ Venio ad ver. hoc aūt. ꝛ quero, video q̄ res obligata nō efficitur litigiosa, sed nūquid tenetur iste debitor, qui alienat istā causa mutādi iudicij: Dicit glo. q̄ hic. actione in factū. Lz em ille titul. habeat locū ante quā res fiat litigiosa multo magis post. Ita dicit glo. super verb. quandoq; est secūda in ordine, nō tā intelligas q̄ in casu huius. §. res lit effecta litigiosa, vt hic dicitur in tex. Circa hāc gl. vide q̄ no. ff. de alie. iud. mu. cā. fact. l. ex hoc edicto. §. j.

ADDITIONES.

a ¶ Prohibetur. Et in quib⁹ casib⁹ alienari possit vi de tu domin. Alexan. de Imol. l. quamq; §. Julianus. de a qua plu. ar cenda. ꝛ gl. in cap. ecclesia sancte Marie vt lit. pen. ꝛ Specu. in tit. de cess. act. §. j. ver. si aut fit, ꝛ vide Bartol. in l. dam. §. fi. de dā infe. ꝛ aliquid p̄ z e. an. c. venerabili. de off. dele. in fi.
b ¶ Ut. l. j. Et ibidē a hoc vide etiam Bart.
1 ¶ Cautio de lite p̄sequenda. de qua hic qs nō sit superflua.
2 Cautio de lite p̄sequenda, an p̄stetur in causa appellationis.
3 Que actio queratur reo cōtra actorem ex subscriptione facta libello, ꝛ nu. 5
4 Actio absenti q̄ queratur ex stipulatione officialium.
6 Cautio de qua in. §. j. de execu. de lite contest. quod interponatur ante cautionem de lite p̄sequenda de qua hic.
7 Cautio de lite p̄sequenda, de qua hic, quod non p̄statur cōram arbitris.
8 Libellus an possit per partes remitti, remissiue.
9 Libellus offertur per actorem iudici ꝛ per iudicem reo.
10 Preceptum faciens ad causā, dicitur sententia interlocutoria.
11 Verbum dena accipitur pro duplici decem in penalibus.

Ad excludendas. Index, quid ere dz libellū pulsato nō potest iurator iā. pena iudicis ꝛ eius officialib⁹, execut. ab⁹, ac ēt ipsi actori immete, si circa memoriā obseruatiōe commētio facta fuerit. nihil aliter de partiū volūtate p̄esserit. h. d. vsq; ad. §. omnē vo. ¶ Op. ꝛ vide q̄ ista cautio lit superflua p̄ illā q̄ p̄statur. §. de exec. li. princi. Bol. Veritas ē q̄ nō est superflua, vt no. i cōtrario. ꝛ ta tenetur etiā hic in gl. super ver. decimā, ꝛ per gl. in aut. libel. C. de lit. cōtest. Ite op. ꝛ videtur q̄ ista cautio lit superflua. §. omnē vo. j. p. ꝛ Bol. lz actor p̄ illū. §. cogat in actione p̄sistere, tn p̄ istū. §. tenetur reo ad interesse li nō persistat. ꝛ circa qō vide q̄ no. doc. C. de epis. ꝛ cle. aut. gñaliter. in. v. appon. ¶ Tertio op. ꝛ videt. q̄ ista cautio nō deb. at interponi causa litis p̄sequende, vt. l. cos. i fi. C. de app. Azo. dicitur illa lex corrigit p̄ istū. §. Alij dicunt q̄ ibi loquit. causa appellationis, vbi nō p̄statur hic in causa principali. Ita dt gl. hic. super verbo. pmaneat. ꝛ in. d. auth. gñaliter. ¶ Sz docto. nostri dicunt li queratur an in causa appell. p̄stetur cautio de lite p̄sequēda. hic aut queris vtrū p̄stetur cōra iudice q̄ appellatur. Et q̄ nō, vt. d. l. cos in fin. Aut q̄ris vtrū p̄stetur cōra iudice ad quem appellatur, ꝛ dic quod cautiones p̄standę sunt cōra eo, que p̄stātur co

ram iudice cause principalis, vt in hoc. ¶. ita tenēt docto in auē.
3 generaliter. in. vj. opp. ꝛ in. d. l. eas. in fin. ¶† Quero dz hic ꝙ actoꝛ p se, vel tabularios dz in libello subscribere, vtrū ex hac scriptura oriatur aliqua actio reo. Dic vt in gl. sup versi. pstiterit. † Ex quibus glo. habes ꝙ ex stipulatione officialiū queritur
4 actio patri absenti. De q̄ habes. ¶. vt sine. phib. ma. de. ꝛ cre. ¶. si Do. multa ꝛ ibi dixi. ¶† Et ex istis glo. potes diffinguere, si q̄rit q̄ actio oriatur ꝛ actoꝛē, q̄z aut interuenit simplex scriptura sine aliqua ꝓmissione p stipulationem, ꝛ tunc oritur vel officium iudicis. vel. cōductio ex lege p hunc. ¶. Aut interuenit etiā
5 stipulatio, ꝛ tunc queritur reo vtilis actio ex stipulatiōe, ꝛ ꝓmissione pstita ipsis executoribus p actoꝛē. Circa ꝙ vide qd not. in
6 d. auth. ginaliter. ¶† Querit glosſ. sup. d. verbo decimam. que cautio prestabitur prius, an ista, vel illa. Et respondet ꝙ illa q̄ ē ¶. de exec. ¶. j. Dz quero, an prestabit ista statim post illā. Dic po-
7 nit opin. Tu vero dic vt not. Spec. i tit. de execu. ¶. j. ¶† Quero circa fi. huius. ¶. qd vult dicere iste text. ibi, causas vero q̄ ex consensu ꝛc. Quidā dicunt qd vult dicere ꝙ li causa agitur ex cōsensu partium coā arbitro, qd ista cautio nō est prestanda: gl. vero istam opin. reprobat dicens ꝙ hanc cautionē debet prestare coram iudice, ꝛ ite ter. vult dicere, qd ista cautio dz prestari ab actoꝛe, nisi de partiū consensu sit remissa. Ita tenet glo. hic sup verbi. consensu sit remissa. auth. generaliter. ¶. allegat. Circa quod vide qd no. ibi per. in vndecima. q. vbi videtur tenere ꝙ coram arbitro talis cautio nō sit pstanda. Et idē tenet Specu. in tit. de satisda. ¶. j. ver. pen. ꝛ in tit. de ar. ¶. differ. versi. ite coram eo. de quo gl. nostra ponit. opi. ff. de arbi. l. j. ¶. j opi. Pe. ꝛ Spec. tenēt
8 glo. ꝛ Inn. ex de arb. c. cū dilectus. ¶† Ulterius glosſ. inducit
a hunc ter. ꝙ libellus potest p partes remitti. [a] De q̄ not. in auth. offeratur. C. de lit. cōtest. ¶. de exh. reis. ¶. sancimus. ꝛ ibi plene
9 dixi. ¶† Secō facit iste ter. ꝙ libellus debet offerri per actoꝛē
10 iudici, ꝛ per iudicē reo, put dixi d. ¶. sancimus. ¶† Ultimo no. in. ¶. duas gl. vna est su ꝙ verbo, interlocutoribus q̄ dicit quod preceptum faciens ad causam, ē interlocutoria sua. ¶ Item not Insti. quib. ali. li. ¶. nūc ad monendi. ꝛ vide, ꝙ no. in. l. qualem.
11 in. fin. alleg. in. d. glo. ¶† Secundo no. ter. cū glo. super verbo, ō narum, ꝙ etiā vbi tractatur de pene impositione - verbū denarū
b assumitur. p decē ꝛ decē. [b] ꝛ no. C. de murile. l. qui textrini. libr. xj. ꝛ ibi de hoc. dicam,

ADDITIONES.

a ¶ Remitti. Adde. do. Alex. de Imo. in. l. ius publicū, de pac. ꝛ Bal. ꝛ Petr. de Su. in. l. hūa. in fine. C. de temp. app. ꝛ Bal. in auth. generaliter. penul. col. C. de episcop. ꝛ cleric. ꝛ in auth. cōtractum rogatus. in fin. ad Trebel. docto. in capit. de causis. ¶. de offic. deleg.

b ¶ Et decē. Adde domi. Alexan. de Imol. in. l. stipulatio ista, ¶. in stipulationib⁹. de verborū obligatio. ꝛ Joan. de Pozi. l. si quis testamento. delega. j.

1 Actoꝛ, qui actionē proposuit, vsq; in finem persenerare debet.
Voluntarium qd̄ est a principio, ex post fit necessarium.
2 Delegatus quādo citat primo reū, debet in citatione inserere copiā sue delegationis, alias reus citatus nō tenetur cōparere.
3 Lis initium sumit a litis contesta.
4 Jussio principis emanans sine scriptis valet. ꝛ nume. 14.
5 Delegatus a principe pōt delegationē suam, pbare per testes, et an hoc procedat. nu. 14.
6 Judex supplet de facto ꝙ absente. cōtra quem petitur ferri sententia, vt veritas eluescat.
7 Contumax in pluribus dilationibus, si cōparet in vltima reficit omnes expensas.
8 Absens citatur tribus edictis, ꝛ ꝙ dicrum debeat esse quelibet dilatio. ꝛ nu. 1.
9 Lite nō contestata, vel cōtestata, quado perueniatur ad negotij liquidationem, actoꝛe, vel reo, absentibus, ꝛ nu. 11.
10 Correctio legum quod non iudicatur ex identitate rationis.
11 Delegatus principis, ꝛ nō alū, citat per edictum.
13 Actio quando mutari possit, remissiue.
15 Reo absente, ꝛ actoꝛe presente, ꝛ lite nō contestata, iudex non potest deuenire ad diffinitiuam.
16 Que sententia feratur per iudicem altera parte absente.
17 Judex cā cognita poterit istas dilationes abbreuiare.
18 Rescriptum iudici intra annum presentari dz, incipiendum a tempoze, quo potuit iudicis copia haberi.
19 Reus, qui se bis absentat, an cadat ab actione,
20 Contumax in pma actione, lz cōpareat in secunda, tamen in ex-

pensis condemnatur.

Omnem vero. Actoꝛ, q̄ actionē in iudicio ꝓponit aduersario suo, requisitoꝛ iudicio eā exercere cōpellitur. ꝛ si lite cōtesta. eā prosequ distulerit. iudex ordinari⁹ ꝛ delegat⁹ tribus edictis actoꝛē ad iudiciū citare curabit legitime oibus iustitiā seruaturus. lite vero nō contestata libello oblato, ꝛ reo regesto actoꝛe sui presentiā facere recusante. actoꝛ tribus edictis legitime citand⁹ est, ꝛ eo nō veniēte, ꝛ recusante, vnius anni spatium indulgetur, ꝛ eo nō cōparēte veritate subtilius requisita, iudex secūdum iustitiā proferat sententiam. actoꝛe vero ante sententiā cōparēte, ꝛ postea iterum recedente, ab omni cedat actiōe lege antiqua obtinēte, nōdū actiōe ꝓ
1 posita, ꝛ his obtinētibus tm̄ in causis futuris. h. ō. ¶† Ubi. ꝙ semel actionē, ꝓponēs, vsque ad finē debet psistere, vt ꝙ abiit
2 tio fuit volūtatis, ex facto fiat necessarium, ꝛ hoc. ¶. Secūdo not. ꝙ vbi iudex delegat⁹ citat reū, debet ei mittere copiā sue scripti nā hic ē ordo. ¶ Dzio. offerūt preces principi, ꝓ iudici
3 obtinēdo. ¶† Secdo, impetrato iudice offertur rescriptum iudici impetrato. deinde iudex delegatus citat reū, ꝛ emittit copiā sue rescripti authentici. Ista probāt hic in ver. ꝛ hāc igit. ibi, siue ꝓces ꝛc, ꝛ i verbo, si vero apud iudicē, ꝛc. ibi, ꝛ ea aduersario. ꝛc. ꝛ ¶. eodē i principio const. in ver. ideoque sancimus. ꝛ. Casio. ꝛ qñ iudex, aut. qui semel. q̄ sumit est isto. ¶. ꝛ si rescriptū nō editur
per iudicem, videtur ꝙ reus citatus venire nō teneatur, vt hoc
5 ¶. ꝛ dicta auth. qui semel. ꝛ C. de mand. princ. l. prima. ꝛ circa ꝙ vide extra de dila. c. preterea. ꝛ c. cū in iure. peritus extra de officio ꝛ potestate iudicis delegati. Tertio no. i vers. si vero. ad
3 iudicē initiū. ꝛc. ¶† Primo lite sumere initiū per litis cōtesta.
4 Secdo not. ꝙ iussio principis in scriptis, vel sine scriptis emanās valet, vt hic, ibi, siue i scriptis siue ꝓmādata. ꝛ sic videtur hic ter.
5 *ꝙ iudex delegatus a principe, pōt probare, delegationē suam
6 p testes. ¶† Et no. tex. ibi, veritate subtilio⁹ ꝛc. ꝙ ter. est i versi. si vero ꝓpositis in fine quādocūque petitur ad sententiam diffinitiuā pueniri aliquo absente pōt iudex supplere de facto in ducēdo testes. ꝛ reprobatiōes. ꝓpt quas veritas eluescat. ¶ Item not. in dicta authē. qui semel facit. C. de iudi. l. pperā. ¶. finaliter reus. C. de appella. l. amplioze. ¶. primo secundū ver. intellectū, licet gl. dicat esse speciale in causa appellationis. ꝛ circa ꝙ
7 vide Spec. in titulo de disp. ꝛ all. ¶. final. vers. ꝛ breuis. ¶† Ultimo not. ꝙ cōtumax in plurimis dilationib⁹, si cōparet in vltima, reficit oēs expēsas factas in alijs dilationibus, in quibus fuit
8 cōtumax, vt hic, in vers. si vero intra predictum. ¶† Dz. hic in versi. si vero causam prosequi. ꝛc. ꝙ absens debet citari tribus
a edictis. ꝛ quelibet dilatio debet esse trigita dierū. cōtra. imo debet esse decē dierū, vt. ff. de iudi. l. ꝓ interualla. Gl. hic sup ver. cautione dicit ꝙ illa lex corrigitur per hunc. ¶. ꝛ not. in. l. Syra. ꝛ licet hic loquatur in actoꝛe absente, tū idem dicit gl. secundum Joan. esse in reo absent. per rationē positam in glosſ. Jacobum not. Joan. in. d. auth. q̄ semel. ꝛ ibi ꝙ docto. in. vñ. ꝛ vlt. ꝛ ꝓplos in. l. ꝓperādū. ¶. finaliter reus. C. de iu. Vel dic. ꝙ ꝛ per interualla. loqtur in eo cōtumace ꝛ cū expresse non corrigatur manet incorrecta, vt. l. ꝓcipim⁹. in fi. C. de appel. Et ista opinio,
9 per dictā rationem tenet Jac. Butriga. ꝛ q̄z dicit ipse non esse dē ratio que est in actoꝛe nā actoꝛe absente peruenit ad negotij liquidationē ꝛ ideo dant maiores dilatiōes vt hic sed reo absente nō peruenitur ad diffinitiuā lite nō cōtesta. lz si esset cōtestat. nō peruenireꝫ ad negotij liquidationem vt ꝓbatur in. d. ¶. finaliter reus. ibi ex vna parte cū omni subtilitate ꝛc. l. cōsentaneū. C. quomodo ꝛ quādo iud. presupposito ꝙ ex eadem ratōe idem
10 titate rationis nō inducit legis correctio vt in auth. quas actio
11 C. ō sacrosanc. eccle. ꝛ in. l. si vero. ¶. ō vtro. ff. so. mat. ¶† Ieop po. ꝛ videtur ꝙ actoꝛe etiam absente statuatur dilatio. ꝛ dicit vt l. ꝓperandū. ¶. j. gl. hic ꝛ in contrario. ꝛ in auth. qui semel. ꝛ. j. eo. versi. si vero propositis. dicunt ꝙ illa lex est bodie correcta. dicūt quidam ꝙ hic loquitur quando actoꝛe absente reus nit
procedere liquidationē negotij. referatur sententia diffinitiua-
que lis sit cōtestata sive nō ꝛ isto casu dat dilatio. xx. dier. vt hic ꝛ in. d. auth. qui semel. que loquitur, qñ actoꝛe absente lite contestata nō proceditur ad liquidationē negotij sed si est liquidū proceditur ad diffinitiuā. si nō est liquidū, absoluit reus ab obseruatiōe iudicij. ꝛ ideo tunc minoꝛes dilatiōes dāt, ꝛ in hoc ille. ¶. nō corrigit per istū. ¶. Ista opi. videtur, pcedere tenēdo opi. Joan. qui dicit ꝙ actoꝛe absente post lit. cōtesta. non potest reus procedere ad negotij liqdationē, sed primis actis, debet iudex summarie pcedere, vt not Joā. in. d. l. ꝓperādum. ¶. ꝛ si q̄ dicā bus gl. sed tenendo opinio. Butri. qui dicit quod reus absente actoꝛe post litis contestatio potest pcedere ad negotij liqdationem, ꝛ probationē facere. quam opinionem videtur sentire gl. que

que est in l. properandum. §. cū aūt. & tenent doct. in supra. & si quidē presata opi. nō videtur p̄cedere, imo ille. §. p illū videtur cōtra, cum hic lo quatur in actore absente post litem cōte.

12 b ¶ Tertio opp. ad vers. aliis aūt omnibus, hic dicitur, q̄ delegatus pōt per edicta citare contra. ō. de exhi. re. §. si vero etiā ponit duos sola. Veritas est q̄ ibi loquitur de citatione realī, hic de verbali quam delegatus a principe facere pōt per edicti

c positionē, ab alijs delegatu⁹ nō pōt, vt. C. de iud. l. sancimus. in fi. & vide circa hoc cōtrariū q̄ not. doc. & in glo. in. d. auth. q̄ se-

13 mel. in. ij. op. ad ver. in vero apud iudicē initiū, hic dicitur q̄ actor debet in libello perstitere. Et sic videtur q̄ actio mutari nō

14 posit, contra. C. de eden. l. edita gl. hic in cōtrario, & in dicta authentica qui semel. in. x. q. soluit. ¶ Quinto op. dixi, q̄ iudex pōt probare delegatione suā sine scriptis, & hic iussio principis sine scriptis valet. Contra. C. de mand. principi. l. j. Solu. Dic vt not. gl. xvij. distin. c. nobilissimus. & vide q̄ not. Spec. in titu. de iu. leg. §. su pest. vers. §. quid si delegatio. & ver. m. qd & i titu. de probo. §. videndū. vers. sed nūquid delegatus, & vide q̄ not.

15 Inno. extra de p̄mile. c. j. ¶ Quero, hic dicitur q̄ absente actore lite nō cōtestata venit ad diffinitiuā sententiā, quero, quid actore p̄sente, & eo absente, ante litis cōte, an pōt veniri ad diffinitiuam. Glo. dicit q̄ nō, super verbi. cautione. idem not. in authen. qui semel. in duabus gl. & ibi per doct. in. iij. q. & in. l. properā-

16 dum. §. si quidem. in. ij. q. C. de iud. ¶ Quero, in verbi. vero propolitis, &c. hic in fi. legitimā p̄ferre sententiā, quero, que sententia p̄ferri. dicit doct. q̄ filijs si lis est cōtestata, ferri diffinitiua iudich. Ista solut. est contra hunc tex. vt patet in vers. si vero apud iudicem initium. Et dic q̄ sententia fertur veritate subditus requisita, & sic ferri diffinitiua. &c. de quo vide q̄ not. per gl. in. d. authen. q̄ semel. & per doct. ibidem. in ij. q. ¶ Quero, quid vult tex. ibi. iubem⁹ enim⁹ post predictas. Dic vt in glos. super verbi predictas. quā vide. & vide q̄ not. gl. & doct. in. d. l.

17 properandū. §. & si quidem in. v. q. & d. authentica qui semel. in ij. q. ¶ Quero, an iudex possit abbreuiare istas dilationes. Glo. in. d. §. p. verbi. caut. circa fi. ponit opi. & q̄ nō possint, approbat glo. in. d. auth. qui semel. Sed per hūc text. q̄ dicit nō min⁹. &c. circa q̄ vide not. ibi p doct. & Jacob. de Are. in. l. prima. C. de dila. & eūdē in. l. ij. ff. de re iud. & vide q̄ not. Dyn. in. c. indultū. ō reg. in. lib. vj. Sed veritas est, q̄ istud tps possit iudex causa cognita diminere. Non obstat ille text. qui eodē mō loquitur text. in. d. l.

18 per interualla. & tū iudex pōt causa cognita diminuere, vt patet §. Sin. nōnū quā eodem titul. in fi. ¶ Quero, dicitur hic in vers. & hāc igitur p̄uitatē. &c. p preces p̄cipi oblatas, & iudici insinuatas, quero intra qō tps debeat iudici rescriptus sue delegationis p̄sentari. Dic q̄ intra annū a tēpore, quo potuit iudi-

19 cis copia haberi, vt extra ō rescrip. c. plerūq;. ¶ Quero, &z hic in verbi. vero intra predictū. &c. q̄ si actor fi absentat bis, ca dit ab actione. quid econtra, si reus se absentat bis, an cadat a

20 defensiōe. Dic vt no. glos. & doc. in. d. §. & si quidem. ¶ Quero vtrum contumax in prima citatione si cōpareat in secunda, condemnetur in expensis factis in prima. Dicens tu. hic est casus quod sic in verbi. infra. & in dicta authentica. qui semel, sed certe hic loquitur quando quis fuit citatus tribus edictis, & in omnibus fuit contumax, & cōparuit in termino peremptorio, videlicet intra annum quo casu debet in oībus expensis condēnari, vt hic, & in dicta authen. qui semel. & C. de iudi. l. sancimus. Sed questio nostra loquitur q̄ quis fuit contumax in prima citatione, & postea comparet in secunda an debeat condemnari in

21 expensis factis in prima. Dic quod sic, & ita tenent docto. C. de iudi. l. sancim⁹ in octaua questione. Jacob. ō Aret tenēt cōtrariū est gl. ordina. q̄ cōcor. cum dicto doct. extra de probatio. quia. quoniam cōtra falsam. in. v. glos. & de procurat. capit. primū. distinctio. hortatus. & xxiij. q̄stio. o cillicita. nō habetis dicta.

ADDITIONES.

a ¶ Et dictis. Et qua forma vel fiet absentis citatio: vide do. Alex. post. Bart. in. l. j. §. preludes. ff. de requi. re. & Inno. in. c. cū nobis olim. de elec.

b ¶ Est gl. j. huius ver. super verbo alij autem. Alex. & Jof.

c ¶ Pōt. vide tu ad hoc do. Alle. de Imo. in. l. plerūq;. ō in ius voc. & in. §. ij. de iurisdictio. omnium iudi.

d ¶ In prima. Vide. do. Alex. ō Imo. & l. j. §. is videt. ff. si quis ius dicen. nō obtemp. vbi etiā per Bart. in. xij. col. vers. quero an ad hoc. & Bald. in. l. sancimus. alle. in tex. v. q. & in addi. ad Spec. in tit. de expen. vers. etiā prima. vbi etiā vide Spec. in. §. si ate. & Specu. i tit. ō cōtu. §. si. sed pone. & Bar. in. l. cōtumacia. §. cōtu max est. ff. de re iudica.

Vt neque miles neque federatus. &c. Rubr.

1 ¶ Militia non est dignitas.
2 Lex debet insinuari, & insinuata valet post triginta dies ab ei⁹ insinuatione numerandos.

Cum domini Nemo, milites seu federatos in p̄pria domo vel possessione retinere dz, vel occultare, vt p̄fis vtilitatib⁹ obediāt, sz intra. xxx. dies ab huiusmodi legis insinuatiōe eos expellere debet cōtra facientibus pena, & iudici negligeti imminere

1 h. d. vsq; ad finem. ¶ Nota tex. ibi ipsi vero dignitatibus, &

a militijs, q̄ militia nō est dignitas. a Ad idem infra titul. primo

2 vers. ic. nā presenti. dixi supra de testib⁹. §. sancimus. ¶ Secūdo nota q̄ lex valet post. xxx. dies ab eius insinuatione numerā dos, quo dic vt dixi supra vt fa. not. constit. in fine.

ADDITIO.

a ¶ Non est dignitas. Adde Fely. capit. clerici. de iudi. ante finē j. col. Adde q̄ not. in Apostilla. ad Bartol. in. l. j. num. j. in addi. post Alex. C. de dig. lib. xij. in ver. sit dignitas, & in addi. in. l. ex co. ff. de test. militia.

Vt diuine iussiones. Rub.

1 ¶ Hec constitutio an habeat etiā locū in rescriptis causarum.
2 Consuetudo an seruat q̄ in rescriptis causarum subscriptio que stozis requiratur.
3 Questoz quis appellatur.

Nostre Diuina iussio dz gloriosissimi que stozis subscriptionē habere que cū teneatur inter quos & ad quē iudicē per quam p̄sonam fuerit directa, pena cōtra facientibus imminente. h. d. Jn tex. ibi, solicitudo. cōcor. qō habetur ex de offic. deleg. c. j. lib. vj. ¶ Quero de qua iussione loquitur. Dicit glo. sup verbicu. iussionē, de p̄mile gi. in q̄ aliquid iubetur, vel i fauoze conceditur secus forte est in cōmissionibus causarū, q̄ non requiritur q̄ uestoris subscriptionē. sz certe immo videt habere locū etiam in priuato rescripto, q̄ causarum cōmissionem continent. ¶ Primo per Rubricam que dicit diuinas iussiones requirere, subscriptionē. ¶ Secō videtur, p̄bari in tex. ibi continetur inter quos. & ad quē iudicē, &c. vbi videt ista cōstitutio habere locū in rescripto continente

2 cōmissionē causarū. ¶ Tertio autem de consuetudine seruetur, q̄ in rescripto questoris. &c. Specula. de rescrip. exhi. §. primo igi

3 tur. versic. ité q̄ nō est ibi subscriptio. ¶ Quero quis appellet. questoz. dic vt in gl. hic super verbi. questoris. & C. de officio

a questo. a. l. j. Vel dic. questoz erat hic qui hodie dicitur cācellarius, vt not. gl. C. de diuer. rescrip. l. fin.

ADDITIO.

a ¶ Questoris. Adde q̄ questoz multipliciter dicitur, vt p glo. & Lardi. in clem. §. de pen. & remis.

In medio litis non fieri sacras iussiones. &c. Rub.

1 ¶ Lite pendente nō lz p̄incipi supplicare: nisi in quatuoz casibus de quibus in tex.
2 Jussio p̄incipis sine scriptis valet.
3 Secunda sententia p̄incipis, nullo modo retractatur.
4 Sententia p̄incipis etiā in scriptis fertur.
5 Lex nosa trahitur ad p̄terita, & pendentia, si hoc dicatur.
6 Acta debent in scriptis redigi.
7 Acta debent p̄bari p̄ scripturā si copia notarij haberi potuit. alias eozum probatio potest fieri per testes.

Omnia Judices sacras cōstitutiōes i me dio litis impetratas nō debēt seruare sz secūdū leges generales examinare & iudicare pena contra facientibus imminēte, his i casibus futuris, ac etiā in pendentibus obtinētib⁹, & allitn quatuoz casib⁹, i quib⁹, lz lite pendēte a p̄incipe sacras iussiones impetrare, que debent in scriptis fieri. hoc

1 dicit. ¶ Nota quod lite pendēte nō lz p̄incipi supplicare, nisi in ātuoz casib⁹, vt hic i. §. j. & i. §. vt eūt j. eodē, & c. j. vt lit. pendē.

2 lib. vj. & q̄ ibi not. ¶ Secūdo not. in vers. & propterea q̄ iussio p̄incipis sine scriptis emanās valet. vt hic. & j. eodē. §. ea autē ibi & sine scriptura, &c. hic cū ideo nō valet q̄ cōceditur lite pēdente, patet ergo q̄ alias valet, dixi. ō. de liti. §. si vero apud iu-

3 dicinitiũ. ¶ Tertio no. in verſi. ſi q; eñ circa fin. duo.
¶ Primo q; ſecunda ſententia, principijs nullo modo pōt re-
4 tractari. ¶ Secūdo nota qō ſententia pnci. debet in ſcriptis
ferri ſicut lnia alterius iudicis. Circa quod vide glo. hic que eſt
ſuper verbo. declarationē, z Specu. in tit. ō nullitꝫ ſnie. §. iuxta
5 verſic. nō valet. ¶ Quarto nota qō lex noua trahitur ad pre-
terita, z pendētia, z hoc ideo, qz exp̄ſſe in lege caueatur alias
2 ſecus, vt. C. de leg. l. leges, a z conſtitutiones. z. l. penu. ſi. z i. l. ſi.
C. de ſacroſ. eccl. z i. c. penultimo i fin. z q; ibi not. de offi. delega.
lib. 2o ſexto. alias ō ſua natura ad futura traheretur, vt ex de cō-
6 ſti. ca. ij. in fin. ¶ Itē nota qō acta debent inſcriptis redigi, vt
hic, z in. capitu, qm contra ſalſam extra de probatio. dixi ſup 2a
7 de iud. §. iudicent, vbi glo. tangit. ¶ Ultimo nota ſecūdō Ja.
de belu. q; acta iudicioꝝ debent pbari per ſcripturā ad iudicē,
extra de, pbatio. cap. quoniā contra ſalſam, facit. l. ne in arbitris
§. inante. C. de arbitr. circa qō dicit ipſe, aut ab initio tabellio-
nis copia potuit haberi, z debet fieri, pbatio p ſcripturā, alꝫ po
teſt fieri p teſtes, in lege quotie. §. ſi. ff. de pbationi. z de teſtib⁹
l. curent, z qō nota. per gl. in l. quoniā. C. de heredibus inſtitnē-
dis, z in lege ſi pretor. §. Marcellus. ff. de iudi. z per Jacob. de
Arc. in. l. emancipata. C. de fide inſtru. p glo. z Inn. in ca. quo
niam ō ſalſam, z quod ſententia poſſit pbari per teſtes, vide in
c. licet extra de re iudi.

ADDITIO.

8 ¶ L. leges. Et ibidē ad hoc vide Ly. z Bal. in d. l. ſancim⁹, de
leg. in tex. §. colū. z que p Ely. in capitu. fin. de cōſti. c quod ibi
dixi in apoſtil.

Vt cum de appellatione cognoſcitur. Rub.

1 ¶ Lex noua ſz dictū ſit qō trahatur ad preterita. tamen non
trahitur ad pendentia in cauſa principali renunciatū ſit omnib⁹
allegationibus, z relationibus principi factis.
2 Ratio, quare lex noua nō trahit ad pendentia p appellationem
licet dictum ſit quod trahatur ad preterita.
3 Lex noua quando trahatur ad preterita, z pendentia.
4 Lex noua etiā ſi dictū ſit quod trahatur ad pendentia, an traha
tur ad pendentia per appellationem.
5 Lex ſpecialis facta ſuper vna cauſa, ita inſtāte actore, vel reo q;
non valet.

Peruenit. Judices appellationum ſm
leges q̄ tpe diffinitiue obtine
bant, iudicare debēt, nō ſecundū eas que appel
latione pendente promulgate ſunt z idem in lis
pendeat ſuper retractione ſententie per viam ſup
plicationis. idem ēt i cauſa principali renuncia
tū eſt omnib⁹ allegationib⁹, z iudex principi relationem facit,
qz iudex ſecundū leges tempore relationis vigentes, non ſecun-
dum leges tēpore relationis promulgatas iudicare debet, his ob-
tinentib⁹ etiā ſi exp̄ſſe ſit dictū, qō lex noua etiam ad negotia
1 preterita referatur, hoc dicit vſq; ad. §. ſz hoc. ¶ Not. hic tex.
q; etiā ſi exp̄ſſe ſit dictū q; lex noua ad preterita trahatur, non
tamen trahitur ad pendentia ſi i cauſa principali renunciatū ſit
2 omnibus allegationib⁹, z relationib⁹ factis principi. ¶ Sz
ḡro que eſt noua ratio qō lex noua nō trahit ad pendentia p ap
pellationē, etiā ſi exp̄ſſe ſit dictū q; ad preterita trahat. Dicit
Jac. de Belui. quod rō eſt, qz iudex appellationis debet senten-
tiare ſententiā tuſtā, vel iniuſtam, ſeu ille bene iudicatū vt male,
vt. l. eos in prin. C. de appel. ergo de neceſſitate cōcludit qō de-
bet iudicare ſecundū legē que erat tempore late ſententie, alias
iudicaret ſecundū. l. noua, q̄ non eſſet tempore late ſententie, alias
ſi iudicaret ſecundū legē noua, no eſſet primi iudicis ſententiā eme-
3 dare, vel cōfirmare ſz eſſet, promulgare nouā ſentētiā. ¶ Op. dz
hic, quod lex nopa trahitur ad futura negotia tatum, non ad
preterita, etiā ſi exp̄ſſe ſit dictū in. l. noua qō trahatur ad preteri
ta. Contrariū dicit gl. ſuper verſi. referente. d. l. penulti. C. de
vſu. z. d. l. leges, z conſtitutiones. C. de legib. l. nō eſt, nouū. ff. de
legi. Solutio. Hi. dicit eſſe ſpeciale hic. Et etiā ſecūdū eā. dic aut
queris vtrū trahatur ad cauſas preteritas pēdentes. Et dic quod
nō, vt hic aut vtrū trahatur ad preterita negotia i quib⁹ iudiciū
nō eſt inchoatū. Et dico q; ſic, vt in contrarijs, z ſic indiſtincte te-
net etiā q; ſi exp̄ſſe ſit dictū, quod trahatur ad preterita non
tamen trahitur ad negotia pendentia, Ita dicit gloſſ. Sz circa
hoc dic vt no. gl. i cap. licet canō, ſuper verbo, de cetero. de elec.
lib. vi. z vide q; no. p Archid. in. c. pen. in fi. de offic. de lega. eod.
lib. z q; not. doct. in. d. l. leges, z quod ibi tangitur in gl. z quod
no. Spe. in ti. de appel. Vide etiā circa iſtam materiā tres que
ſtiones quas diſputauit do. Ja. de Bel. z poſuit ſuper. hoc prin
4 cipi. ¶ Sed quero hic quid ſi cā pendet per appellationem et
promulgatur lex noua z in ea exp̄ſſe dicitur, q; trahat ad pē
dentia nunqd trahatur ad pendentia p appellationē. tex. videt
cū gl. q; nō. C. de ſacro ſanct. eccle. l. ſancimus ne mihi licere. te.
in fi. ſuper ver pendentib⁹. pro hoc facit de. ō. ti. ſuper hoc erit
ergo neceſſe q; ad hoc vt lex noua trahatur ad pendentia p ap
pellationem neceſſe eſt id exp̄ſſe dicere. Ita ponit tex. i c. pe.
in fi. de off. leg. in vi. Predicta que dixi an lex, z q; lex noua tra
5 hatur ad pendentia, intellige de lege communi, z ſili. Si enim
eſſet lex ſpecialis, quā lite pendente actor, vel reus a principe
impetrat vt ſm illud negotiū q; pēdet examinetur, z decidere
tur tunc line dubi o lex illa noua, z ſpecialis nō, vt aliquid mo
ſm ius cōmune illud negotiū debeat decidi vt. 8. ti. per totum.

1 ¶ Dilationes probatorie in causa quot dentur.
2 Renunciatio facta omnib⁹ allegationib⁹ iuris nō nocet produc
tioni teſtiū ſed bene inſtrumentorum.
3 Renunciare probationibus ſibi cōpetentibus qō pars poſſit.
4 Mensis legalis dicitur triginta dierum.

Sed hoc. Si vna pars omnibus ſuis allegationib⁹,
renunciauerit altera vero pars renunciare
recuſet tribus dilationib⁹ ad malitiā ſuperandā ei datis inde
amplius eū expectare nō dz, imo dz ferre ſententiam legibus cō
1 ſonantem. h. d. ¶ Opp. z videtur, quod non detur nili vna di
latio vel ad plus due, vt l. ſi. ff. de fe. ſolu. vt in gl. que eſt ſuper
verbo probetur. z in auth. iubemus que hunc ſumitur. z ibi p
doc. C. de indi, eodem modo opponitur de. §. omnem vero. ō
liti. Dic q; poſſet opponi ad l. vltim. ff. de fer, nō autem ad iſtam
qz. dic z ibi dantur tres dilationes, z iſtud contrarium ſolue vt
2 habes i gl. ō. dicta. ¶ Quero ad qd nocet iſta renūciatio, dic.
q; nocet allegationib⁹ iuris z productioni inſtrumentorū nō aute.
productioni teſtiū. Ita ōt gl. hic que eſt ſup verbo renūciare. ſz
3 ¶ Quero nūqd pbationib⁹ ſibi cōpetentibus partes poſſunt
4 renūciare, z videt q; hic qz hic vides q; vna pars ſuis allegatio
nibus renunciauit ergo patet q; renunciauit ſuis pbationibus
qz alleg. a poſſunt cōſiſtere in iure z ēt in facto, vt puta in q; bato
nibus vt ōt gl. hic ſuper verb. allegationes. Sz ium tz glo. prece
dens, ſuper verbo renunciare ōt enim q; hec renunciatio nocet
tantum allegationibus iuris z quantum ad productionem inſt
rumentorum ſed teſtiū productioni nō. glo. vero que eſt auth.
iubemus. C. de iud. que ſumitur ex iſto. §. ſt q; iſta renunciatio
ſolum ad teſtium, vel inſtrumentorū productionē, z per hoc quod
pbationibus quis renunciare nō poſſit habuiſſis gl. ō. vi line
probi. ma debi. §. qz vero ſed Sz ium tz Ja. de Arc. videlicet q;
teneat renunciatio que fit teſtium productioni. Dixi de hoc,
de teſtib. §. qz vero ſepe, vbi gl. tz idem quod hic. Non. ob. glan
d. §. qz vero qz ibi loquitur in renunciatione quam quis facit ex
tra iudicium que non vz. vt ibi, ſed hic loquitur in renunciatio
ne que fit in iudicio, Et circa iſtum. §. vide q; no. Spe. in ti. de
nuncia. z concluſion. vſque ad §. hoc autem ſcias.
¶ Ultimo no. tex. ibi, cōpellat intra xxx. dies. z ibi aliꝫ ynꝫ,
4 menſis poſtea ſequitur ſi vſq; ad predictos tres meſes, z q; me
ſis legalis dicitur eſſe, xxx. dierum, ſed Ja. de Belui. alleg. C. de
adulter. l. iij, in fi. in Sz ium alleg. C. de tempo. appel. cum ante-
rioribus. §. j. ff. de reg. iur. l. vbi. ex. Tu vero quod intelligatur
xxx. dierum habes alle. tex. cum gl. C. de iure delib. l. ſi. ſi nau
tē dubi⁹. i l. miles. §. ſexaginta, z ff. de adul. do. Ja. de ant tracta
m⁹ de odio aut de fauore. ſicut diſtinguit in ſimi. in lit. ſ. mino
rem. ff. de mi. Tu vero dic, vbicunq; lex vel ſtatutū facit mētio
b nem de menſe quot dierum intelligat menſis die vt extra de elec
tion. in c. quam ſit libro vi. z tangitur in c. lz. de ſup. neg. prela.

ADDITIONES.

a ¶ Renunciare. Videtur ad hoc plene Felx. in c. ſi diligēti de
fo. cōpe. poſt prin. iij. colum. per primum corolarium cum infini
conclu. ibi per eum alie. limita prout ibi per eum.
b ¶ Mensis. vide tu domi. Zile. de Imo. in l. cum diſſertus. de
ver. ſignifi. vbi ēt per Bar. z ibi no. z Paly. in l. ij. C. de tempo.
appel. z Sz lo. in l. ita vulneratus. ad l. Aquil. z Ang. in l. ubi⁹
C. de iudic. z Bal. in c. j. j. colum. q; tempo. mi. z Spec. in tit. de in
ſtru. edi. §. ſi. verſi. ſi poſt indictionem, vbi ēt quot Idus. z quot
K kalendas. z quot nonas habeat. adde iſtum ſupra in authen. vt
facte nouc. conſtitu. ver. quot autem dierum dicatur eſſe meſis.
colum. v. z ibi poſui in apoſtil. ad ipſum in eodem verſi.

Do-

1 Ho odie q̃te gd relinquit filio illud habere dz titulo ĩstitutiõis.
2 Querela inofficiosi testamenti, an hodie habet locũ remissiue.
3 Dispositio huius. §. q hodie habeat locũ i preteritione pña.
4 Preterire dicitur, q de filio mentionẽ nõ faciat instituendo, vel exheredando.
5 Assidentes, an hodie habeant legitimã iure institutionis.
6 Filius lz habeat legitimã per fideicommissum vniuersale põt tamen dicere testamentum nullum.

Aliud quoque. Parẽti nõ licet liberos ꝓterire vel exheredare, etiã si legitimã eis relinquit portionẽ: nisi institutiõis iure eis relinquerit, velnisi ingrati ꝓbentur expressa ingratitudine ĩ testameto apparẽte, q̃ cause ingratitudinis hic ꝓdictæ numerãtur. h. d. Ex isto. §.

1 sumitur aut. nõ lz. C. de liber. preter. vel exher. ¶ Et p. q nõ sit necesse filio iure institutiõis relinquere, sz sufficit q̃uo relicti tit. vt. ff. de trien. et semis. §. fi. et l. Papinianus. §. si q̃s mortis. ff. de inoffi. testã. Solu. vt in gl. sup ver. preterire. et ide tenet in d. §. si q̃s mortis. et ide tenet Azo in Sum. illius tit. ĩ de trien. et semi. per doct. in aut. nouissima. C. de inoffi. testamen. lz gl. nõ firmet. Idẽ tenet Bar. in c. Raynuntius. in. 3. gl. ex. de testa. Et est rõ dupex quare dz habere filius iure institutiõis, vt dixi. i. d. §. si q̃s

2 trien. et semis. ¶ Quero vtrũ bodie habeat locũ querela iofficiosi testamenti. Mar. dicit q̃ nõ, nisi inter fratres turp̃ib⁹ personis institutis. Joan. vero et Azo dicunt z̃, nõ dic vt not. in glo.

3 hic q̃ est sup ver. nominatim, vt insti. de inoffi. testa. §. fi. et tangitur p gl. in. l. fratres. C. de inoffi. testa. hanc opin. tenet gl. et doctores in aut ex causa. C. de libe. preteri. ¶ Quero, vtrũ iste. §. habeat locũ in preteritione facta a patre de filio. Bl. s. huiꝰ. §. q̃ est super dicto ver. preterire. in p̃nci. dt q̃ nõ, lz q̃ hoc dicitur de preteritione, debet referri ad lineam femininã, contrariũ tenet gl. q̃ ille. §. locũ habeat in linea paterna vt not. in. l. filio. ff. de inst. testamen. C. de codi. l. j. ff. de manu. testa. l. vroze in vltima gl. Ad idẽ q̃ no. j. eodẽ. §. tale igitur. et ibi not dictũ. l. filio cozri gis dictũ. §. Et sic patet q̃ habet locũ in paterna. Ad idem nõ not. C. de bono. posl. cõtratabul. l. j. ff. de vsufru. l. si exneo. ĩ. de

4 bonis. et falci. §. exheredatos. Institu. de inoffi. testã. i p̃n. Ad idẽ eos glo. q̃ dicunt istã auth. habere locũ in preteritione paterna facta de filio in potestate, vel emancipato. et an habeat locum in

4 postbumo preterito, dic vt p docto. in. d. aut. ex causa. ¶ Quero, gd est preterire, glo. q̃ est. C. de liber. prete. vel. exhẽda. l. iij. dicit, q̃ preterire est nullã mentionẽ testamento de filio facere: insti. de heredi. q̃ ab intesta. §. eadẽ. Et sic ex illa glo. habes, qõ si p̃ filio aliquid reliquit, vel quocunq; modo mentionẽ faciat, nisi videatur filiũ preterisse. q2 de eo est sa ta mentio, et sic potis

b videtur exheredatus quã preteritus. Et istã opinionem tenet Ayn. et Petr. in. d. l. iij. §. hoc. est verũ. q2 posito q̃ de filio fiat mentio, dicit preteritus, vt. l. secunda. ff. de leg. iij. C. fideicommissil. penul. et ideo Francisc. Accur. dicit, q̃ preterire est, nullã de filio facere mentionẽ instituẽdo, vel exheredãdo. Hoc, pbat. l. ma ximi vitii. C. de liber. preteri. vel exhereda. ibi. eã quã tacitur nate, ꝛc. Et vide ibi ter. q̃ preteritus dicitur ille, o q̃ nõ fit mẽtio instituendo. vel exheredando eũ intestamẽ. Ad idem Insti. de her. q̃ ab intestato. d. §. eadẽ. ibi dũ dicit: preteritus, id est nec̃ institutus, vel exheredatus. ¶ Pro hoc q̃ not. glos. in authen. nõ lz. C. de lib. preteri. vl exheredã. Pro hoc facit iste tex. vbi vides q̃ lz filius habeat aliqd iure legati, tamẽ dicitur pre

1 teritus. ¶ Quero, hic dicitur q̃ descendẽtes debẽt habere legitimã iure institutionis, gd de ascendentib⁹? dicã de hoc infra

c eod. §. et hoc quidẽ. ¶ Ultimo no. tex. hic i eo q̃ dicit vel fideicommissi. Et q̃ habes q̃ nõ sufficit q̃ filius habeat legitimam p fideicõmissum vniuersale, ad hoc q̃ nõ possit dicere testamẽtum nullũ, de quo dixi supra de heredi. et falcid. §. inordinatum.

ADDITIONES.

a ¶ Institutis. Adde Paulũ de Cast. in consi. lix. incip. mulier maritum.

b ¶ Preteritus. Adde q̃ preteritio cũ causa dicit exheredatio, sed sine causa dicit ꝓprie preteritio. Tex. est in. l. arenã. C. de in officio. testa. et docto. in. l. filio ꝓterito. ff. de iniu. testa. et sit hoc modo filiũ nõ instituo q2 fecit tale gd. Bart. o. l. j. in p̃nci. ff. si q̃s a paren. fue. manu. et adde domi. Alex. de Imol. in qui. ex causa ĥ. colum. C. de lib. prete.

1 ¶ Protestatio in casu huius. §. fienda est i scriptis, et quando possit fieri sine scriptis. remissiue.

Si quis de. Filij furiosi si curã eis neglexerint a patre sane metis effecto exhẽdari possũt extranei: vero qui de nunciatione in scriptis facta filij quod curam de parte habeant furioso et eis negligentib⁹ curã et diligentiã furioso exhibuit ad successionẽ eius admittitur. testamento q̃ad successionem evacuato q̃ ad alia cuncta capitula in suã

1 firmitate manente. h. d. vsq; ad §. vnum. ¶ Nota. q protestatio dz fieri in scriptis et est speciale in hac protestatione alias regulariter. potest fieri etiã sine scriptis vt dixi s. de temp. non solecu. §. contestationem. Queritur gl. super ver. neglexerint gd si pater intestatus decessit nec liberi nec alius extraneꝰ eũ procurauit. Dic vt in gl. et secundã opinionẽ tz Jac. de Arel.

1 ¶ Expensa pessima dicitur illa que fit pro redemptione captiuorum.

2 Non dominus vendit rem captiui pro redimendo ipsum.

3 Fideiussor, potest de bonis principalis, satisfacere creditoribus.

Si vnum. Si filius patrem captiuum redimere negligat a patre postea liberato iuste exheredari põt. Si vero in captiuitate decedat. liberi et propinquiores aut extranei redemptionẽ eius negligentes ex testamento et ab intestato eius successiõe priuãtur, et captiui bona ecclesie vñ ordi est applicantur cõpertenda in redemptionẽ captiuorũ testameto ĩ alijs capitulis in sua firmitate remanente, que pena i minoribus xviij. ann. cessat. quib⁹ et minoribus pimissum est res immobiles ipsius vel etiã eius q̃ in captiuitate cõmisit pro ipsis redemptiõe alienare, et obligare necessitate captiuo. post q̃ redierit ipe lita ta-

1 les ẽctus ratos et firmos habere. h. d. ¶ Nota. tex. primo dicit ex cã p̃ssima q̃ expensa que fit pro redemptione captiuorum, dicitur fieri ex cã p̃ssima. Secõ no. quinque notabilia que p ordinem dic vt in gl. super versi. debitis. est q̃ aliud no. i gl. que

2 incipit. no. anima quã vide. ¶ Tertio no. in vers. in hutusmodi ꝛc. Ibi. hue filius qui in captiuitate detinetur quod non dominus vendit rem captiui pro redimendo ipsũ, et sic facit tex. ¶ q̃ fi

3 deiussor possit satisfacere creditoribus de bonis principalis. facit etiã. C. vbi de cri. agi opor. auth. qua i prouincia. §. vt omnes obed. iud. prouin. §. hoc considerantes. ver. sed si quidem.

1 ☞ In bonis hereticorũ deficientib⁹ filijs et propinquis catholicis quandoque succedit ecclesia, quandoque fiscus.

2 Ecclesia quando excluditur annali exceptione.

3 Filij catholici succedunt patribus hereticis. et non filij hereticj

Si quis de. Filij hereticj a patre catholico exheredari possunt. ¶ Item parentes hereticj non possunt alios filios instituere, nisi catholicos, et pater hz alios quos hereticos. soli catholici succedũt nisi hereticj ad fidem cõuertantur si omnes filij, et propinqui sunt hereticj. si quidã pater moriens est clericus ecclesia succedit itra annũ, post annũ nõ vel si est laicus succedit, fiscus his obtinentibus in testamento, vel,

1 ab intestato. h. d. ¶ Nota. ex hoc. §. q in bonis hereticorũ deficientibus filijs et propinquis catholicis quandoq; succedit ecclesia q̃ndo z fiscus. ¶ Secõ no. q ecclesia quandoq; excludi

3 tur. annali exceptione. et est rõ q2 hic tractatur de iure acquirendo. alias secus vt in gl. hic super verbo. itra annale. ¶ Querit

5 gl. hic super ver. decernimus. gd si isti filij hereticj et catholici, gd si illi hereticj habent filios catholicos. nunquid succedant dicti filij catholici. et dt gl. et hoc tz Ja. de Belui argumen. l. j. §. quidam filium. ff. de contratab.

1 ☞ Cause exheredationis nominati in testamento inseri debẽt, et ab herede probari.

2 Una ex causis exheredationis q̃ inseratur sufficit.

3 Si plura narrantur in libello, et sufficit vnum nõ oia sunt probãda, sed id quod solum sufficit

4 Institutio heredis irritatur q̃n in exheredatione cã exheredationis inseritur. sed non probatur per heredem.

5 Testamento rupto ex cã exheredationis legata, et fideicommissa valent et conseruãtur per istũ tex. et auth. ex causa. et nu. 8.

6 Substitutio pupillaris quod conseruetur per istum tex. et per authen. ex causa.

7 Datio tutoris in testamento nullo ex cã exheredationis conseruatur per dispositionem huius constitutionis, et auth. ex causa.

8 Testamento irritato ex causa preteritionis. vel exheredationis legata, et fideicommissa petuntur actione ex testamento.

10 Descendentes in bonis descendentium q̃ debẽt habere legitimã titulo institutionis.

11 Dispositio huius. §. et auth. ex. cã. quod non habeant locum vbi nemo est heres institutus.

12 Institutus in re certa dato alio herede vniuersali istituto, lz habeatur loco legatarij, tamen vt testamentum impugnari nõ possit habetur loco heredis.

Sive igitur Testamenta parentum vel liberorū
†liberis vel parentibus exheredatis
vel preteritis legitima cā inserta, z probata valent cā nō inser-
ta vel inserta z non pbata. nullū liberis vel parentibus exhe
datis vel preteritis preiudicium generat testamento vacuato
z ab itestato ab eis successione delata, in alijs capitulis testgmē
to firmitatem obtinente. ¶ Itē cause ex quib⁹ ascendentes a ō
scendentibus exheredari possint hic specialiter numerantur. h.
d. ¶ No. i. in hoc. §. q cause exheredationis vel preteritionis,
a debēt nominati i testamēto iseri, a z ab herede pbari. ¶ Not.
scōo q ly pr̄ vel filius plures causas exheredationis vel preteri
onis ponat sufficit vnā ex illis ab herede probari, vt z i. e. §. si
b tales igit. †, Et sic isti tex. faciūt ad q. q si in libello simul plura
narrantur, vel mandanť q̄rum alterū per sufficit nō esse necesse
ria, pbari sed alterū tātum. circa q vide q no. gl. extra de re
scri. ij. de pba. c. ly cā in sup versi. adstruxit. ¶ †Tertio no. text.
4 j. ne liberi falsis accusationibus. etc. Nam ista rō probat q iste
§. habeat locū et vbi causa exheredationis, vel preteritionis in
seruit z non probatur per heredē vt institutio irritetur, ¶ †No.
5 et tex. ibi per aliquem circunscriptionē etc. Nā ista ratio probat
q iste §. etiā habeat locū vbi causa non inseritur vel institutio nō
valeat z sic ex istis rationib⁹ concluditur q iste §. z auth. ex cā.
C. de lib, preter. que ex isto §. sumitur habeat locum vt legata z
fidei commissa valeant siue per testatorem sit cā inserta z nō p
bata siue causa nullo modo sit inserta. Hoc et probat preeedēs
ver. ibi sinautem hec obseruata non fuerūt, vt est ver. inserat ad
oia precedentia videlicet ad §. aliud quoq; capitulum. C. eo. qñ
causa non inseritur vel inserta per heredem non probatur §m.
hoc l. Papinianus. §. si ex causa. ff. de inoffi. testa. ō dicit oū ōt
q rupto testamento per querelam oia in testimonio cōtenta. mu
tatur. z ideo corrigitur per istum. d. auth. ex causa z ita no. ibi
per gl. z nam z li. §. e. ti. z in l. iure nostro. §. si. de testa. tu. z ff.
de leg. ū. l. cum filius. in p. in. Zd idem facit q tangitur i d. auth.
ex causa. Et hanc op. tenent doc. ibi in vj. opp. ly ibi multe opi.
ponantur ¶ †Quarto no. tex. ibi dum dicit vel quelibet alia cā
6 etc. q̄ iste tex. facit quod substitutio pupillaris conseruetur per
istū. §. z d. auth. ex cā ad idē. j. e. §. si tales igit. ibi, seu alijs capi
tulis etc. Et istā opi. ly gl. ff. ō vult pu. l. §. v. Dy. vero ly posi
tum dicens quod iste. §. z d. auth. ex causa hz locum in his que
sine institutione heredis possunt valere, vt legata, vel fideicom-
missa que possunt ab itestato relinq, secus in pupillari sub. que
non potest valere sine heredis institutione, vt d. l. §. si. z l. se. §.
quisquis. ff. de vulg. z pupil. †Alū dicunt q cōseruať p istū. §. z
7 auth. ex cā dicentes q sicut tutela p auth. ex cā conseruať vt no.
per gl. in l. iure nostro §. si. ff. de testam. tut. z l. j. z l. si pr̄. e. ti. ita
conserua tur pupillaris substitutio, z tū tutela in codicillis dari
potest si codicilli sint in testamento confirmati, vt ff. de testa. tu.
l. ū. C. de test. tutel. l. ū, ly. in d. auth. ex cā i vl. q. hoc relinquit
sub dubio, qd dicemus. Certe idem ōt gl. predicta. z doc. per illā
gl. videl icet quod tutela conseruetur per auth. ex cā tex. iste ex
presse. h. d. ibi aut dationes tutorum. z c. j. e. §. si tales igitur ibi
z tutorum dationib⁹. etc. Ū ergo hic habeat locū i tutela. que cō
seruatur, idē fit in pupillari substitu. cū in. vtraq; sit fauor filij.
Preterea hic dicitur. vel quelibet alia capitula. etc. z in auth. ex
cā dicitur. certa nāq; firma manent. etc. Nā appellatiōe ceterō
rū cōtinetur substitutio pupilla. vt l. nā q. §. q pulsus. ff. ad tre.
z l. q. plures §. vl. ff. de vul. z pup. z istā opinionē tenēt Ja. z Ol.
8 ¶ †Quinto facit iste ter. dū dicit, vel quelibet alia capitula etc.
z. §. eo. si tales. ibi, seu alijs capitulis. etc. q per istū. §. z. d. aut.
ex causa cōseruatur fideicōmissa vniuersalia. ¶ Pro hoc etfacit q
iste text. indistincte dicit legata vel fideicōmissa. z istam opin. te
nent Dy. Jac. de Are. z Old. ra. ad Tre. l. ita ti. §. quoties vbi
9 de hoc lz Mar. Sil. in repe. d. auth. ex causa tenent q p aut. ex
causa. non cōfirmāt fideicōmissa vniuersalia. Sz p opin. Dyn.
Jac. de Are. z Old. est gl. ordina. referendo gl. ad tex. in l. eā quā
C. de fideicom. ¶ †Sexto no. text. ibi, z tāquā non recessuz. Nā
hoc vr̄ exp̄ssum quod legata, z fideicōmissa, etc. que in testamē
to continentur irritato testamento, ex causa preteritionis, vel ex
heredationis petuntur actione ex testamēto, cū quantum ad illa
tamentum p nō rescisso habeatur, vt ex hoc text. quam. q. monet
gl. in d. auth. ex causa. in gl. in p. incip. Alij dicunt. q petunť cō
dictione ex. l. vt refert gl. i aut. ex causa. z ibi per doc. i. q. ij. Sz
precedēs opi. vr̄ verior per hunc tert optimū in. l. si. ff. de hr̄ dib.
insti. z sic pz q irrita institutione legata ex testamēto debentur,
z actione ex testimonio petuntur. Pro hoc etiam facit q video
q irritato testimonio per cōtra tabulas legata, z fideicōmissa re
seruantur liberis, z coniunctis personis per edictum de lega. p
stan. Ita est tex. in l. ij. in p. in. ff. de leg. prestan. Pro, hac etiam
est gl. hic. super ver. testū. vbi gl. ēt. not. scriptura. z pro parte va
lere [illegible] parte non, z sic patet quod istud testamentū quātū ad
10 alia in eo cōtenta valet. ¶ †Septimo no. tex. i versi. z hec qui-
dem ibi dū dicit, z ecōtrario de liberorū testamentis, etc. q̄ hic
videtur expressū q descendentes debent habere legitimā ture
institutionis a suis ascendētib⁹. z ascendentes debent habe
re legitimā iure institutionis a suis ascendentib⁹. z ascēdentes ō
bent etiā habere legitimā a descēdentibus suis iure institutionis
¶ Zd idē infra eodē. §. hec autē in p incip. contuncto versicu.
ceterū. z eodē. §. ibi. vnde constat ad vtrūq; partis vtilitatem.
etc. Et sic videť idē seruari debere in testamētis filiorū respectu
ascendentiū. Et ita disputando domi. Jac. de belui, tenuit supra
11 eodem. §. aliud. ¶ †Quero. pone q pater fecit testamentū. i. fi-
lium preteriť. z neminē heredē instituit: an habebit loci. §. ille z
authen. ex causa. vt certa firma maneant. Sed. no. habeq; q̄ non
in. l. j. ff. de vulga. z pupilla. in p. prima solu. quā dat ad contra-
rium q facit ibi. de. d. auth. ex causa. Et hic ex ipsa gloss. habeas q̄
isse. §. z authen. ex causa. non habent locum. vbi nemo est heres
12 institutus. ¶ †Venio ad versi. autē dispōnimus. not. tex. in
versi. ceterū q̄ licet institutio in re certa habeatur loco legatorū
alijs existentibus vniuersaliter institutus vt. l. quoties. C. de ibi
bus instituendis. tū quo ad excludendū querelā in officiosi testa
menti. vt testamentū impugnari nō possit habetur loco heredis
vt hic z not. per glo. in. l. si quis pro ore ad Trebel.

ADDITIO.

a ¶ Inseri. Adde Bal. i. l. scōa. C. de liber. prete. z i l. j. iij. eiusdē
eodem titul. z Bar. etiā. in. l. ij. §. filius. ff. de liberis, z posthu.
vbi est gl. ordinaria.

1 ¶ Prescriptio quod non curat: non valenti agere.

Hec autem. Nemini licitū est heredibus quinquis,
†z affinibus, z coniunctis defuncti, et cē Ro
de iussoribus vllā inquietudinē vel molestiā occasione debiti de
functi vel generaliter q̄ cunq; de causa ad prefatas personas
spectante ante spacium nouem dierū inferre, quicquid autem
factum est intra predictū spaciū est inualidū. nullo tamen er hac
creditori circa temporalē prescriptionē preiudiciū generando,
h. d. ex isto. §. sumitur authen. hz neq; ante q̄ ponitur super. l. si.
1 C. de sepul. vio. ¶ No. q non valenti agere prescriptio ocu
a rrit, a etc. et econtra.

ADDITIO

a ¶ Non currit. facit quod no. habetur p Angel. in consi. ij. in-
cipien. in causa Gregorij quē vide. z adde tex. in. l. ij. §. in omni
bus. ff. de iudi. z Bal. in. l. quoties. C. de prec. imper. offeren.

1 ¶ Impersonalitas vitiat obligationē, z quando non nume.
2 Duo rei debendi, vel credendi. q cōstituatur p dictionē ant.

Ad hoc. Qui cōstituit, vel spopondit p alio. si quidē q
inquantitate quā dixit. si dixit satisfiet a me. z ab illo. nō cōtinē
te. p rata. ipse obligatur si vero alternatiue satisfiet a me, aut ab
illo nō z sentiēte ipso in solidō, tenetur. Si vero constituens locus
fuerit impersonaliter, nullus tenetur. salua tamē manēte actiōe
ō illos, cōtra quos de iure cōpetit, his obtinentib⁹ quibuscun-
que casibus nondū finitis. h. d. Ex isto. §. sumitur auth. si quan-
1 do. C. de cōstitu. pecu. ¶ †No. ex isto. §. duo. ¶ Primo quod
impersonalitas vitiat obligationē. ¶ Secōo no. q̄ dicto z inte
rat partē, vt hic z. l. si mihi z Titio. ff. de verb. oblig. z Justit. de
inuti. stip. §. z si q̄s, lz dictio aut attribuit rē cuilibet in solidū vt
2 hic, z. d. aut. si qū. †Et sic not. p istū. z. d. aut. q per istam dictiō
tinā. aut constituatur duo rei debendi in solidum. facit ad idem
q̄ habes in. l. si ex toto. §. j. ff. de lega. j. z in. l. ille aut tile lega.
ij. z p d. aut. cōstitutur etiā duo rei credendi vt. d. l. Titius de
redes de lega. ij. Sz ō primum oppon. z videtur. quod imperso
nalitas nō vitiet, vt. l. stipulatio ista. §. sicut autē. z. §. si quis in.
3 ver obli. z. l. si ita stipulatus. §. Chrisogonus co. tit. Sola. Nā
que impersonaliter est ex parte, promittentis. quādoq; est ex parte
stipulantis. ¶ Primo casu aut impersonalitas ēt vbi obligati
o aut in verbo obligationis executiuo. ¶ Primo casu obligatio
nē vitiat ¶ Secōo casu impersonalitas obligationē nō vitiat,
vt l. si. ff. si cer. peta. z. l. illa stipulatio. §. cum g. ff. de ver. obliga.
¶ Secōo principali q̄ est impersonalitas ex parte stipulātis nō
vitiat. vt in contrario, que autem sit ratio diuersitatis: dic vt no.
¶ Pet. in d. authen. si quando.

Vt liceat matri & auie. Rubr.

1 ¶ Parentes, z etiam extranei concedunt administrationē bo
[illegible] volunt.

2 Femina an possit esse executrix testamenti.
3 Secundo testamentarius, an cogatur officiū executoris suscipere: remissive.
4 Curator datur etiā respectu certe rei.
5 Usus fructus bonorū relictorū filio quibus casibus queratur ꝓ̄i
6 Filiusfamilias i aduentitijs testari nō potnec etiā in alijs quibus patri non queritur usufructus.
7 Filiusfamilias ꝙ bona in quib⁹ patri nō queritur usufructus, potest donare causa mortis sine patris consensu.

Diuersis. Parentes ꝛ etiā extranei liberi sub parentū potestate positis res ꝓprias donare, ꝛ relinquere possūt adiecta conditione, ne parentib⁹ eorū usufructꝫ, vel aliud ad dictas res participū acquratur, dicta ꝛ rerū administratio liberis matoribꝰ ꝯ in potestate cōstitutis permittit. si vero sūt minores, illi⁹ administratio dictarū rerū cōceditur cui testator vel donās ꝓmisit. Si vero ꝓ testatore nihil dispositum sit, vel ille, de ꝙ testator disposuit, decesserit, vel acceptare noluerit, dabitur ꝓ iudice curator bonis, sub cōpetenti fideiussiōe. h. d. Et iste. §. sumitur aut excipit. C. ō bō. q̄
1 lib. ¶ No. ex hoc ꝑmo ꝙ parentes. ꝛ etiā extranei possunt cui volunt administratione bonorū concedere, vt hic concord. sunt in
2 gl. ¶ Secundo no. in ver. ⁊ q̄ administratio bonorū pōt concedi matri ꝛ auie ipsius filiūsa. Et sic videtur hic ter. qō femina possit esse executrix testamēti. Circa ꝙ vide. l. a filio. ff. de ali. ꝛ cib. leg.
3 ꝛ ꝙ not. doct. C. de epis. ꝛ cler. i. l. id qō pauperibus. in penul. q̄. ꝛ in Spec. ne instru. editi. §. nūc vero aliquā. ver. qd de muliere
¶ Tertio no. ꝙ ille, cui taliū bonorū administratio conceditur nō cogitur ea acceptare. hic i ver. ita tamē si ꝛ ipse. ꝛ tnversicu.
4 si vero forsan. ꝛ ꝛ sic est hic arg qō cōmissarius. seu executor vltime voluntatis nō cogatur suscipere cōmissariā, seu executoriā. De ꝙ vide doc. in. l. a filio in ꝑin. ꝛ ibi ꝑ Byn. ff. ō alimē. ꝛ cib.
leg. ꝛ doct. in. d. l. id qō pauperib⁹. ver. modo videamus. C. de episcopis ꝛ cleri. ꝛ Specul. de instru. edit. §. nūc certe rei. vt hic
5 in d. aut. excipitur. ¶ Nō. ꝛ videtur, qō patri queratur vsus fructus omniū donatorū, vel relictorū ipsi filio famil. vt. C. ō bo.
6 que lib. l. cū oporteat. ¶ Solu. Regulariter queritur vsusfructꝰ fallit hic in casib⁹ in gl. su ꝙ ver. parentib⁹. not. cui gl. adde qō
not. in auth. idem est. C. de bon. que libe. Et circa sextum casum hic not. gl. vide. l. j. ff. ꝛ. iij. ꝛ ibi ꝑin. C. de bon. q̄ liberis. ¶ Ite cir
7 ca septimū vide quod not. doct. in l. fi. C. de fru. in vj. opp. ꝛ quod tangūt doc. in d. aut. idē est vbi gl. etiā. ¶ Quero, hic dicitur qō filiusfamil. pōt disponere quomodo vult de bonis donatis. nec vsusfructꝰ q̄ratur patri, sed an poterit testari. Dic glo. ōt ꝙ non nam etiā ꝓprietate filius nō testatur, dic vt in glo. super v. disponere. ¶ Ex quo gl. no. duo. Primo. qō filiusfam. nō pōt te
stari quantū ad ꝓprietatē de bonis aduentitijs in quib⁹ queritur usufructus patri. Et de hoc est casus in. l. pen. C. q̄ test. facere
poss. ꝛ i. l. fi. §. filius aūt fa. C. de bonis q̄ li. alle. gl. ꝛ not. i. l. fi. C. de inoffi. testā. ꝛ ꝙ faciūt gl. quas ibi alleg. ¶ Secundo not. qō filiusfamil. nō pōt testari i bonis: in quibus patri nō queritur usufructus. Ita no. d. gl. Idē not. ff. de testā. l. q̄ in potestate. ꝛ in. l. j. §. in filiusfami. ff. ad Treb. ꝑ doc. in. l. penul. C. q̄ test. facere
7 posli. ꝑ. de instru. edi. §. cōpendiose. ver. ſz nūqd filiꝰ. ¶ Sz quero. nūquid filius possit donare causa mortis sine patris cōsensu bona in quib⁹ patri nō queritur usufructus. Tex. ibi ꝓ̄ō
b volverit disponere. ꝛc. cū sua gl. videtur velle qō sic. ᵇ Glos. ex opi. solū testamentum, ergo alio modo pōt disponere quomodo vult. sic idē. d. l. q̄ in potestate. ff. de testa. in glo. que incipit non
tñ magis. ibi disponit nō testādo. Pro hoc etā quia donatio causa mortis accedit magis cōtracti. quā vltime volūtati. vt no. gl. ꝛ ibi ꝑin. ff. de don. plene. ꝛ in. l. tā bis. §. j. ff. de dona. causa mortis. ꝛ docto. l. l. senijū. C. q̄ testa. fa. poss. ꝛ illud vī veritas.

ADDITIONES.

1 ¶ Id ꝙ pauperib⁹. Et ibi vide oio Bal. ꝛ adde. Joa. de ꝓrat. in lemmas de pe. Lanfran. in trac. de arbi. iij. parte. in ꝑin.
2 ¶ Sic. Sz ab ex quero quoid si filiusfamil. lega. an legatū nō pōt haberi ex testim. neq; ex codicillis: an debeat saltē in vim donatio causa mortis accedēte tali testim: vel legato cōsensu patris vide domi. Soc. i cōsil. crū. incipiē. multū abunde. ver. succedit tertia difficultas. cū ver. seq. vsq; ad ver. quarta difficultas i ij. par. char. xij. ꝛ ibi ꝑdicto. con. vide ad id ꝙ dicit hic textus.

1 ¶ Nominatio facta per patrē de filio qō prosit ad filij legitimationem.
2 Nominatio filiatiōis facte ꝓsumi matrimonium intercessisse.
3 Presuptio quod matrimoniū interuenerit est ꝓsumptio iuris, ꝛ de iure.

Beneficium vni datum datur alij.
4 Legitimatio ex nominatione facta in filium an habeat locum ēt si filij legitimi. superfint.
5 Legitimatus per nominationē quod succedit agnatis ꝛ cognatis patris.

Ad hoc. Liberi de libera muliere nati cuz qua nu ptie esse poterāt si a ꝑe nominati fuerit filij no ad
tecto hoc verbo. naturales legitimi efficiūtur ꝛ matrimoniū inter illa verba ꝓferentem ꝛ mulierē ex qua natri sunt iterfecisse monstratur. ꝛ si pater erga vnū ex filijs taliaverba direrit, ꝑdest
omnibus qui ex eadem matre sunt o nti. h. d. ꝛ ex illo. §. sumit
1 authenti. si quis. C. de natu. lib. ¶ Not. primo quod patris ꝓfessio per modum hic insertum ꝑdest ad filij legitimatio-
2 ¶ Secundo no. ꝙ talis ꝓfessio facit ꝓsumi matrimonium interceſſe ꝛ est ꝓsumptio iuris ꝛ de iure: vt hic in verbo. ex hoc ꝙ est valde no. fm Ja. de Bel. ꝛ lit ꝓsumptio iuris, ꝛ ō
iure apparet ex gl. super ver. mōstrat que exponit. i. fingitur ꝛ
3 sic appparet quod est ficctio. ¶ Tertio no. ꝙ beneficiū vni datū ꝛ alijs datur. cōcor. sūt in gl. super ver. muliere. ¶ Sed quero vtrū ꝙ hic dicitur de tali legitimatiōe locū habeat ēt legitimis filijs ex legitimo matrimonio natis superstib⁹. gl. dicor. verborum in d. auth. si quis ōt ꝙ nō, sed ita demum locū hz si dicti legitimi filij. non superfint. Sed Ja. de belui. ōt ꝙ hz locum sine superfint legitimi sive non quod ꝓbatur sic. Illud operatur matrimoniū ꝓsumptum quod operatur matrimonium verum. vt §. quib. mo. na. efft. legi. §. illud quo ff. de rei nup. l. si libere. sed filij naturales legitimātur per matrimonium veri q̄s filijs existentibus §. de incest. nup. §. dubitatum ꝛ inst. de nup. ꝙ
si. ergo. ꝛ per mrimonium ꝓsumptum de quo dicitur hic in te
ne menti ꝓalleg. gl. Cuius opi. ꝛ gl. §. qui. mo. na. effi. sup. ꝙ generaliter. in gl. que incipit supple. in si. ꝛ no. in c. per tuas extra qui sint leg. ¶ Ultimo. no. tex. ibi sed omni frui eos ꝛc. qō legitimatus per istum modum fruitur omni iure quod leges cō cedunt filijs legitimis ꝛ naturalibus ꝛ sic videtur tex. quod filius legitimatus per hunc modum succedit agnatis patris i cut legitimis ꝛ naturalis. Ita videtur velle tex. ille quem tene mēti

Hoc quoque. Libri nati ex nuptijs legitime cō tractis hz nō soluentibus ad paternam hereditatem pariter vocantur cum filijs natis ex nuptijs soleniter cōtractis sive ꝓcesserint eos sive sequātur hoc ꝓcat.

1 ☞ Matrimonium quibus casibus valeat sine scripturis.

Quia vero. Decorati maximis dignitatibus vsq; ad illustrem dignitatem incluse nuptias aliter contrahere non possunt nisi dotalia instrumenta scribantur nuptie tamen ꝓ̄ius contracte manent exceptis barbaris cuiuscunq; dignitatis existant reliquis autē omnibus nuptias solo consensu fieri permittitur. h. d. ¶ No. qō mrimoniū valet
1 sine scripturis fallit in casibus quos ōt gl. super ver. iubemus. Sed aduerte qd id ꝙ ōt gl. ꝛ vbicunq; lex de hoc facit mētione ꝛ c. q̄ circa hoc vtō ꝙ no. Liperialis ꝛ auth. maximis. C. de nu.

1 ☞ Uxor in bonis viri qñ matrimoniū cōtractū fuit sine dote, ꝙ habeat quartū in bonis viri. sive superfint parentes sine filij.
2 Uxor indotata quod succedat in bonis viri in quartam ēt solis. transuersalibus existentibus.

Quia vero. Matrimonio sine dote ficto si mulier a viro diuite moriēte, ipsa inops supuemat ad quam tā partē sue bonā tie viri admittit. si vir tres filios. vel pauciores ex ipsa vel alia habeat mulierē si vero plures habeat tūc ad tātā partē admitti tur quantū est id quod vni filiorū cōpetit. si vero cū viri a tali vxore sine ꝛonabili cā reiciat de substātia mlieris, nihil lucrabit. h. d. ¶ Querit gl. super ver. in talib⁹. gd si null⁹ filioꝝ sup est ſz tantū ascendentes. ōt hic gl. in alijs rebus ꝓferūt vxo. vt l. vna. C. vñ vir ꝛ vxo. sed certe illa ꝑbat totū ſzū qz vxori ꝓferunt viri parentes. Quare dic qō vxor habebit quartā bonorū viri residuū habebūt parētes sic erit idē qñ superstēt parētes qō est qñ supsunt filij ꝛ ita tenent doc. in auth. ꝑterea C. vñ vir. ꝛ vx. Sed querit gl. gd si nullus ascendentiū superest sed tm trāsuersales. gl. hic ꝛ in d. auth. ꝑterea. ponit opi qd dicemus. Ja. de bel. ponit opi. Dia quod vxores habebunt tantum quartā sed residuum tantū habeant transuersales nec possit habere vxor aliud Nam dicit qō ista quarta. ꝛ residuū transfertur ex diuerso iure ꝛ in eius accrescendi locū nō hz vt ff. qui mo. vsufr. amit. l. si sub
condictione ꝛ doc. in d. auth. ꝑterea. in ij. q.

Illo. Nulla dignitas hodie p̄hibet nuptias cū muliere humili, z̄ vñ habere, dotalibus intervenientib⁹ instrumentis: religs vero dignitatibus carentib⁹ solo effectu nuptias sine dotalibus instrumētis permittitur cōtrahere, antiquo iure sublato. h. d.

1 ☞ Uxore divertente culpa sua, filiū apud virū alantur, expēsis matris, si est dives.

2 Mater quando teneatur alere filium vsq; ad triennium.

Illud quoque. Divortio celebrato liberi ad patrē transeunt, hȳ ditate nihilominus vocantur, z̄ alendi sunt apud parentē, qui divortij causam nō præstitit expensis alterius parenti cōmittentis causam divortij, nisi alias inops, sit apud ditiē, alendi sunt his pariter obtinentib⁹ in

1 parentibus, z̄ liberis. h. d. ¶ Quero dicit i ver. si vo p causam quod qñ mater dedit causam divortio, filij alentur apud patrē, quero cui⁹ expensis. Dicit glo. sup̄ verbo. alantur g̃ Jr. addidit matris locupletis expensis. Et ita posuit Jr. i tex. i aut. si pr̄. posita super. l. vna. C. de divor. facto apud quē. ꝛc. Et istā opi. tenet

2 ibi gl. z̄ i. l. alimenta. C. de neg. gest. ¶ Jta hic quero de vna. q. leges dicūt q mr̄ debet alere filium intra triēnū. ¶ Quero, qualiter dz intelligi. Respond. ita demū si ipsa habebit de lacte, z̄ si

3 ipsa lactare deceat. a Et ita no. Azo i sūma. C. de patria potestate

ADDITIO.

3 ¶ Deceat. Adde ang. i. l. si cōpetenti. C. de alen. li. bar. Bald. z̄ doc. in. l. alimenta. C. de neg. gest. z̄ Jnn. i. c. ex literis. de cōuer. in fi. vbi ditidē si ex certis causis iudici videatur. quia nō tenetur lactare intra triēnū. vnde est arbitrariū. Et adde Bal. i. l. omnē ad Ter. z̄ Jcly. i. c. illud. de p̄sump. i. iij. col. i. fi. ver. no. quero, circa fin. z̄ q ibi diri in apost.

1 ☞ Maritus accusans vxorē de adulterio. debet se subscribere

2 Matrimoniū hodie solū per ingressum religionis solvitur.

Quia vero. Marito atq; vxori divortiū celebrari

3 permittit ex causis a enumerātis. h. d.

1 ¶ Opp. hic dicit. q quando vir accusat vxorem de adulterio debet se subscribere, cōtra. C. de adulteriis quamvis gloss. ponat duas solut. app̄obat secundā. quod dicit vt in glo. Et sic hodie iure maritus accuset iure mariti, sive iure extranei, debet se subscribere ad pēnā talionis. Jta ōt gl. hic super verba, inscribere. in. d. l. quāvis. z̄ hoc tenēt docto. ibi in. ff. opin. z̄ in auth. sed nouo iure. z̄ i. l. iure mariti cod. tit. Et hanc etiā tenent docto. in. l. g crimen. C. qui accu. nō pos. z̄ vide g not. in. d. l. cōsensu. §. vir

2 quoq; z̄ §. virū. C. de rep. ¶ Ultimo circa istū. §. dic q solū in vno casu matrimoniū pōt separari, videlicet p ingressū religiōis vt in cap. er publico. ex de conver. coni. z̄ vide q not. ō. de nup. §. distrahuntur. z̄ de mona. §. sinautem vxorem.

ADDITIO.

2 Ex causis. Ex quibus causis fiat divortiū. vide in Spe. in tit. de de divor. vbi etiā quomodo formētur libeli. z̄ adde Jul. Bel. li. xvi. c. vl. z̄ lib. iij. c. iij. g Spurī⁹ Carvilius Roge. fuit primus q Rome fecit divortiū anno quingētesimo vndecimo post vrbē cōditam. ex causa sterilitatis.

1 ☞ Jsta verba, nisi forte castitatis cōcupiscentia, qualiter accipiantur.

2 Pater ingrediens monasteriū tenetur dare filijs partē bonorū

Quia vero aliqui. Nuptie regulariter consensu nō solvūt nisi castitatis cōcupiscentia. dote z̄ donatione p̄pter nup. liberis servato, altero aūt vel vtroq; alias nupt. postea habente. vel aliter luxuriose viuēte. delinquētis substantia ad filios dz pervenire. filijs minorib⁹ p iudicē gubernatore dato, filijs nō extantib⁹ ad fiscū cōfiscabitur dz pervenire. h. d. ¶ Quero qualiter accipiat ista ꝛba, nisi forte castitatis. z̄. c. ponit hic sup̄ ver. castitatis. gl. Tu vero dic ō hoc. vt ex de iure eiu. c. tua nos. xxxiij. q. v. g Deo. xxvij. di.

2 q̄ sūt. z̄ c. fe. z̄ xxij. dist. c. seriati. ex ō cōue. cōi. c. j. i fi. ¶ Ultimo no. sup̄ ver. pene. iducit hūc tex. i argumēto. g si p̄ ingredit monasteriū tenet dare suā partē bonorū filijs: cū demū post mortē vel post delictū cōmissum dētur bona filijs. De hac. q. no. per gl. ō. de mo. §. illud quoq; z̄. j. de san. epi. auth. si qua mulier.

1 ¶ Dispositio huius tex. an habeat locū in quacunq; militia.

2 Litigantes possunt dare iduci interogationes, z̄ iterrogatoria

3 Sententia lata i causa matrimoniali p̄ matrimoniū quod non transiat in rem iudicatam.

4 Testes quando testificātur, nō tenētur reddere causam dicti sui

Quod autem. Mulier virū quantocunq; tēpore dz, lz literas, vel nuncū sospitatis ei⁹ nō receperit. Si vero maritū mortuū esse audiverit, nō lz el nubere, nisi dux belli p iurm hoc dixerit, z̄ post iurm adhuc cū expectare cogit p annū. pena

1 cōtra fasciētib⁹ imminet. c. h. d. ¶ Quērit gl. vtrū q hic dicit, habet locum in quacunq; militia. ita vt in ea existens debeat tāto tempore expectare. Dic vt in gl. super ver. sustinere. in fine ad id quod dicit de iure hȳ canonico, dic vt habes extra de sponsalibus. c. in p̄sentia. de secun. nup. c. dominus noster. xxxij. q.

2 c. cū per bellicam. ¶ Ulterius iste tex. inducitur in ar. per. Ja. de belui. in co q̄ hec mulier interrogata duce belli. q est testis de morte viri sui. q̄ lz. litigatoribus interrogationes z̄ interrogatoria iudici dare. Jacit ō. de test. b. §. li vero dicatur ff. de adulteriis postulauerit §. questioni. Jta dicit do. Ja. videri de interrogatoriis que dant a parte iudici, vide i. c. p̄stitū de testib. lib. vi.

3 ¶ Ulteri⁹ ar. iste tex. q̄ sentē. lata i cā matrimoniali p̄ matrimoniū nō trāseat in rē iud. sicut hic vides i turameto. De q̄ dic.

4 vt no. extra de re iu. c. lator. xxxv. q. ix. i fi. vt li. non cōtes. cap. 1. ¶ By. gl. hic super ver. spa tiū induxit hūc tex. i eo q̄ dicit q dux. belli simpliciter iurat de morte viri q testis dz dicere cauiam. sui dicti. De q̄ dic vt dixi. ō. de test. §. licet. vbi gl. tangit.

Predictis. Matrimonia etiā ex tribus aliis causis

su perioribus additis distrahi possunt, z̄ exceptionibus hac cōstat numeratis ex nullis aliis matrimonia dissoluuntur. h. d. ¶ Opp. dicitur hic q impedimentum diriimit matrimonium cōtractum. xxxv. q. vij. hi qui matrimonium. Sol. vt ex de fri. z̄ malc. i. c. laudabile. dixi. ō. d nu. §. o. occasionē

Quia vero. Mulier z̄ viri peccantes pena legitima

puniuntur, z̄ iudices z̄ officiales negligentes. Hoc dicit vsque ad. §. li quis autem. iste. §. hodie cōtinuatur per. §. j. vt frat. filij. §. penultimo

1 ¶ Admonitio debet vindictam p̄cedere

2 Damnari ex p̄sumptione quod quis possit. Et quando nō. §.

3 Ex facit illum iudicem z̄ vltorem, in quem vindictā collocat.

4 Delinquens in ecclesia ad ecclesiam non fugit, nec ab ea detenditur.

9 Marito quando lz quemlibet adulterum occidere etiam de iure canonico, z̄ numero. 7.

8 Transigi de adulterio quando possit, z̄ nu. 10.

9 Clausula in fine posita non refertur. ad omnia precedentia si resultaret intellectus contrarius iuri.

11 Instrumentum factū in beneficiū alicuius qualiter eq⁹ motuus fuit, vel vulneratus, non valet: nisi habet tres testes.

12 Crimen an probari possit per testes.

Bis quoque. Adulterium p̄sumitur iuris p̄sumptione. probatum punitur licet vindicta sua manu qñq; p̄missa, bis obtinentibus in caliby turis z̄ pendentib⁹ nondū finitis. h. d. Ex. isto. §. sumitur auth.

1 si quis ei. C. co. de adulte. Azo. in hoc. §. quod admonitio debet

2 p̄cedere vindictā. De quo dic extra de vit. z̄ hone. cle. ca. ō.

3 ¶ Secūdo no. quē ex p̄sumptione damnari. ¶ Tertio no. p vindicta propriis manibus hominī permittitur q lex facti.

4 iudicem z̄ vltorem. ¶ Quarto no. ter. ibi. non enim dz q ille qui delinquit in ecclesiā nō dz ad ecclesiā cōfugere nec dz ab ipsa defendi. Tex. est hic. ad idem. j. e. ver. quis enī. z̄. Azo hoc. est casus. extra de immu. ecclesia. c. si. dixi de hoc. ō. de man. p.

5 §. neque autem. ¶ Oppo. z̄ videtur q ex p̄sumptione q̄ dū nari nō possit, vt l. absentem, in p̄in. ff. de pe. gl. hic super ver.

2 punire pōit vnā solutio. Tu vero dic, q hic est p̄sumptio dabi p̄sumptio hominis: vt no. in l. Jtia. C. de adulte. l. quamvis. z̄ li

bic qui adulterij. eo. ti. z̄ de hoc no. ff. q. j. c. semper. z̄. xxj. q. j.

b c. dicit dominus dic, vt ibi. ¶ Secundo oppo. z̄ videtur, g nō

6 liceat marito quēlibet occidere, vt C. ō adul. l. Gracch. z̄ ma rito. ff. e. ti. Dic vt in gl. super ver. perimere, sed Ja. de belui. ait hoc esse speciale odio spernentis tantam solemnitatem p̄pter. nimiam cōtumaciam ipsius adulterij. z q̄ hec lex loquitur generaliter. z̄ indistincte, z q̄ facit virum vltorem. z iudicē huj⁹ delicti z q̄ et loca distinguit. gr. C. de rap. l. j. z q̄ si. fine ind. semel. l. j. z ff. & circa q̄ vide q̄ no. in d. l. marito. z̄ per doc. in d. auth.

7 quis ei. C. de adul. ¶ Quid autem iuris sit ō iure cano. Vide

8 vt no. z̄ gl. i tex. xxij. q. ij. c. iter hec. ¶ Jtē opp. ad. §. queigit. ibi dum dicit amicabili cōpositione. hic innituntur q dē adulterio possit tranigi. ō. C. de transac. l. tranigere. gl. que est super ver. amicabili. dat hic quatuor sol. quas p ordinem dic vt hic in glo.

9 ¶ Ex. j. sol. no. q clausula i fi. posita nō refertur ad cia precedentia

c q̄ resultaret intellectus iuri cōtrarius, vt ff. de adop. l. si fidē in fi. ff. de iur. om. iu. De qua materia vide in c. q. requiritis extra de app. z̄ c. inquisitioni. c. ti. z̄ q. no. Spe. in ti. de inst. edi. §. nūc autē ver. item excipe. z̄ vide tex. in l. iij. §. filiꝰ. ff. de li. z̄ post. cōiuncta

10 l. j. ō libe. p̄ter. vel exheredē. ¶ Ja. ō bel. omisis. fol. gl. solut. aliter dicens q aut loquimur. de adulterio p̄sumpto. z̄ licitū. est trā sigere. vt hic. aut ō vero. z̄ tūc nō est licitū. vt fl. 3ia q tenē

11 mēti. ¶ Ultimo iste tex. i ver. li vero. iducit in ar. p Ja. ō bel. quod

g instrumētū quod plerūque quis facit sibi fieri, qualiter equus
12 suus est peculius, vel mortu⁹, valet si hat cozā tribus testib⁹. ✝Itē
est argumen. quod crimē possit pobari per instrumētū. Jacit q
dicit ipse l. fi. C. de, pba. l. ij. quozū appel. nō reci. C. fi. de iureiu.
lib. vj. de hac. q. no. per gl. in l. contra negātem. C. ad. l. Aquil.
z in. l. fi. p reall. quoz appel. non reci. z ff. ad Turp. l. i senat⁹ cir
ca p̄inc. z no. p gl. cr de verb. sig. c. cōstitutione. lib. vj. Et istā q̄st
ionē disputauit Jac. de Aret. quā refert Ly. in l. pen. C. de pb.

ADDITIONES.

g ✝Tu vero dic, vide Bar. i l. q nerua. col. vj. ff. dpo. z do. Alex.
de jmo. in l. fi. de. q. z Bal. in l. fi. ff. de hrde. insti. z adde Spe. in
utu. de pb. y. ij. versi. v. per p̄sumptionē. z Ang. in tract. ma
le versi. quod fami. ij. col.

h ✝De iure canonico. Zid quod vide aliquid per Felyn. c. j. circa
p̄inc. de rescript.

c ✝Precedentia. An z qñ z quibus referatur ad precedentia. z
qn non vide latissime jely. in. c. causam. col. ij. verbic. clausula re
fert de rescrip. vbi plene not. z vide q ibi dixi. z jo. z. in. l. si ser
u⁹. g. inquit. ad leg. aquil. z Bard. in cle. j. §. q aūt. de stat mona.

Collatio nona.

De heredibus ab intestato venientibus. Rub.

1 ✝Usufructus, qui acquirit patri in bonis filij, non extinguit
per mortem filij sed durat patre veniente, z ibi qñ extinguatur,
2 Sylius familias quod bodie habeat heredem ab intestato in ad
uētitijs nō in pfectitijs, nu. 8.
3 Differentia emancipatio. z pat. potesta. bodie sublata est z quātū
ad successionem intestati. non aut ex testamento.
4 Differentia agnationis z cognationis q bodie sit sublata in suc
cessione intestati, non ex testamento.
5 Titulus de coniungen. cum emanc. lib. q̄ corrigatur. z. nu. 10.
6 Dispositio hec in quo peculio loquatur, vt descendens suo ascē
denti p̄feratur.
7 In pfectitijs bodie nihil est immutatum per iura nova.
8 Filiasa. quando habeat hrdē ab intestato in dote pfectitia.

Lurimas. Omnis gñis ab intestato suc
cessio i tribus gradibus diuiditur, vi
delicet ascendentium, ex latere veniē
tium. item in successione patris, vel fi
lijsa. p̄ima causa est descendētium, z
p̄imi quidem gradus equaliter, cete
ri vero in stirpem vocantur, y usufructu
pareti seruato, sublata differētia sex⁹
z patrie potestatis, z agnatiōis, z co
1 gnationis, hoc dicit vsque ad. §. consequens. ✝Not. text. i ver.
nam in vsufructus quod vsufructus, qui aquiritur patri in reb⁹
acquisitis per filium non extinguitur morte filij. immo durat
post mortem filij in vita ipsius patris. Tex. est no. hic. z hoc te
net glos. in lege. p̄ima. C. de bon. mater z. C. de bon. que liber.
lege. quod sciti. finalis. licet Placen. teneat contra, vt no. glo. C.
de vsufructus lege. iij. sed eius opon. ibi rep̄obatur, z etiam in
alijs locis sup̄a. alleg. Hoc fallit in casu, quando pater, qui ha
bet vsumfructū bonorum filij succedit ipsi filio vna cum fratri
bus filij, quia tunc vsufructus extinguitur, z habet pater virilē
portionem bonorum filij. vt in. §. si vero cum ascendentibus j.
eodem. Ex quo sumitur authentica. item hereditas. C. de bon.
quelib. de quo per glo. z doc. c. de vsufructus. ✝Secūdo not.
2 quod filiusfa. bodie heredem habet ab intestato. vt hic. z infra.
p̄inc. videtur velle glo. super verbo, parentibus. quod hoc sit
nouiter introductum p̄obatur per istā auth. z idē not. ff. de ca.
pec. l. z habuitis not. §. de nup. §. veniunt. Sed certe immo de
3 iure cod. filiusfa. habebat heredē, vt ibi dixi. ✝Tertio no. esse
4 sublatā differētia emancipationis. z patrie potesta. quod intelli
git gl. esse verū ab intestato. secus si est factum testamentum. Ita
not. ff. de minor. l. si filius in l. Sall⁹. §. z quid si tantum. ff. de lib.
p̄ost. C. de collat. l. si emancipati, z per Azo. in sum. illius titu.
5 in authen. ex causa. z ibi per doct. C. de liber. p̄tez. ✝Item
not. esse sublatam differentiam agnationis. z cognationis q itel
ligit glossa. esse verum in successione ab intest. secus si ex testō. Ita
dicit. C. de iofficio. test. l. fratres in ij. gl. quātene nemti. Idē ot.
Azo in summ. illius. titu. §. idē datur querela. ✝Ultimo not.
6 secūdum hoc quod bodie corrigitur totus iste tit. ff. de cōiugē.
7 cū emancipa. libe. ✝Quero, in quo peculio filijsa. defuncti log
tur hic, q̄ p̄feratur descendens suo ascendenti. Dic vt in gl. su
per verbi. parentibus. Ex quo gl. r o. ✝ q in bonis pfectitijs ni
8 hil est bodie mutatū. p iura nova. ✝ Et sic habes ex hac gl. q in
pfectitijs etiam bodie filiussa, non hz heredem. Ad idez facit q
9 no. ff. de cast. pec. l. si pater. in p̄inc. ✝Sed hic quero, nūgd i dote
pfectitia filiasa. hz heredem. Gl. que est. ff. so. mat. l. nupta. §. j. z
l. filie. e. titu. vt velle quod non. Idem tenet Azo in sum. C. so.
mat. circa si. Pro hoc etiam gl. hic posita, super. d. verbic. parēt.
bus. Jn contrarium est casus p̄m lec. Dy. ff. sol. mat. l. post dotē
Sz pōt solui, q aut actio de dote remāsit cōmunis patri. z filie,
z p̄inc. in ea filia non hz hrdē, vt in p̄alle. l. Aut actio facta est
ipsius filie, puta, q2 pater passus est eā nbi stipulari, z tūc hz hr
dem. Et ita loquitur lect. Dy. in d. l. post dote. z pobatur. ff. de
pact. dot. l. inter socerū. §. cum inter p̄m intellectu Jaco. de Bel,
qui intelligit quod ibi duos retineatur pro liberis tāquā p here
dibus mulieris, vt ipse disputando tenuit i ciuitate ista. Nō ob
stat gl. hic posita, q2 loquitur in peculio pfectitio filij, quod est
in dnio patris, vt l. certū. C. fa. erciscun, sed questio nostra loqt in
peculio pfectitio qō est in dnio ipsius filie, vt est dos. vt. l. Pō
ponius Philadelphus. ff. fa. ercis. Et sic videtur idem q i casu
tren si. Et facit ad istā gl. q̄ ot. q bodie i pfectitijs nihil est im
mutatum. l. cum oporteat. in p̄inc. ibi. non ex eis subtātia, z c. C.
de bon. que lib. z facit. l. si. in p̄in. in fi. ff. quis ord. in bo. pos. ser.
10 z C. qui admit. ad bo. pos. l. j. ✝Querit gl. j. in hoc titu. q̄ est su
per verbo. introducta, vtrū per istā constitutionē sit sublatū edi
ctum. ff. de cōiun. cum emancip. liber. quod statuit, quod si ha
beo filium emācipatum, z nepotē ex eo in potestate, hz nepos sol⁹
admittatur de iure ciuili, z de iure pretorio admittatur filius emā
cipat⁹ insolidū, vt. §. emācipati. Jnsti. de hrd. q̄ ab intest. tū p edi
ctū ō cōiungen. admittatur. gl. q̄ est hic ot. q cum bodie sit subla
ta differentia emancipationis, z patrie potestatis. illud edictus
est sublatum. z sic filius solus admittitur tanquam p̄im⁹ i gra
du, z idem quod hic not. in auth. in successiōe. C. de suis, z le. qui
sumitur ex isto. §. z in. leg. illā. C. de col. z in. l. si proponas. in pn.
ff. de in offi. test. z p gl. Jnst. de here. qua, z dif. §. sui. z no. doct. i
d. authenti. in successione.

1 ✝Pater succedens filio vna cum alijs filijs, an habeat vsum
fructū portionis obuenientis alteri filio de bonis fratris.
2 Frater ex vno parente tantum quod non succedat vna cum pa
tre in bonis fratris.
3 Frater vtrinque cōiunctus, an p̄feratur in bonis fratrib⁹ auo,
vel proauo.

Consequens. Parentes succedunt descendenti
bus iberis ipsorum descendentiū
nō extātibus gradus prerogatiua seruata. li vero parentes eun
dem gradū obtinēt, equaliter admittunt cū qb⁹ fratres ex vtro
que parēte cōiuncti defuncto vocantur, nec patri y usufruct⁹ por
tionis eius filijs contingentis acquiritur. h. d. Ex isto. §. sumit
1 auth. defucto. C. ad tertul. z auth. cessāte. C. de legi. hr. ✝ No.
q p̄ nō hz vsumfructū portiōis alijs eius filijs cōtingētis. z quo
ad illas portiones vsufruct⁹, q erat olim omniū bonoz filij mor
tui, est extinctus. Ratio ponit in text. ibi quonia, p hac vsus por
2 tione, z c. ✝Quero vtrū frater ex altero tantum parēte cōiun
ctus admittatur, vna cum parentibus ad successionem fratris,
z hic est tex. q nō ibi, exceptis solis fratrib⁹ ex vtroq; z c. j. i ver.
si vero cum ascendentibus. ibi, ex vtrisque parentibus, z c. Et q
hoc sit verū. no. p gl. §. ō nup. §. primo si quidē. ver. si vero nō ha
buerit filios in gl. que incipit. s. hoc totum. ✝Quero, vtrū fra
3 ter vtrinq; cōiunctus admittatur cum auo, vel pauo, vel p̄fera
tur. Jn gl. ff. hic que est sup̄ ver. cu. p̄imis, sunt opi. 3 opi. Jac.
quā tenent gl. z doc. in auth. defuncto. C. ad Ter. z per gl. C. de
suis, z legi hered. auth. in successiōe. z insti. de ser. cog. §. toties,
quicquid dicat hic Jac. de Belui.

1 ✝Filij fratrum, quando tractatur de hereditate patris defūc
ti ab intestato. z non sup̄sunt patrui, quod succedunt in stirpē,
z non in capita.

Reliquum. Fratres. z sorores defuncti vtrinque cō
iuncti a descendentibus z ascendentib⁹
ad eoz successionē vocāt ceteris exclusis, eis autem nō subsisten
tib⁹ vocātur fratres ex altero parēte tantū coniuncti cū quibus
filij fratrum solummodo huiusmodi p̄iuilegium indulgetur.
✝Itē superstitib⁹ j fratrib⁹ de functi cū ascēdentib⁹ filij fratrū
penitus excludūtur. ✝Item filij fratrum patris defuncti, licet
tertium gradum obtineant, p̄feruntur. h. d. vsque ad. §. si vero
nec. Ex isto §. sumitur authent. cessante. C. de leg. her. Et dic q
iste. §. j quātū ot. q filij fratrū nō admittūt cū paretib⁹ est bodie,
correctus. p aut. vt fra. fil. vt no. in d. auth. de functo. C. ad Ter.
✝Quero hic dr. q qñ filij fratrum succedunt cū patruis q sunt
1 fratres defuncti succedunt stirpem. ✝Quero, quid si non suc
cedunt cum patris puta q2 nullus ex fratrib⁹ defuncti supersest
sz solū sup̄sunt filij fratrū an succedunt in capita, vel in stirpem,

Dicit ẽz quod in capita. ⁊ idem tz ipse in authen. cessante. C. ō legi. here. ⁊ in sum. ultius titul. Et ista opin. vī placere gl. insti. ō le. agn. suc. §. hoc etiam. Accyr. vero tz ꝺ hoc hic, ⁊ in auth. cessāte. C. de legi. here. ⁊ in l. j. i Duabus gl. Roffr. vero tenet opinio ẽz. vt ipse ponit i titul. ō bono. possessio. vnde cog. §. vlt. vers. queritur. Spec. vero in titu. de suc. ad intesta. §. j. ver. tz an filij. recitat opin. nihil firmat. sed Oyn. Jacob. de Sret. ⁊ ꝯyn. tenet opin. Accur. vt not. pꝛ ꝯyn. in d. auth. cessāte. Jacob. vero But. i d. aut. cessāte, tz opin. ẽz. q succedāti capita, ⁊ solūmodo succedāt, in stirpē, qñ succedūt cū patruis. Ratio est, qz tūc succedūt ꝺ ius cōmune cū enim patrui sint primi ozes in gradu ad ōtum, deberent pferri filij fratrum vnde lex statuit in pniule ꝯ ium filioꝝ fratrum vt succedāt in locū patruū suoꝝ, sed qñ succedunt inter se non extantibus patruis remanent iura antiqua incorrecta. De hoc vī inducere tex. in hoc. §. reliquum, vers. ex diuerso, ibi, sed ipsius fratrum filijs ꝛc. verū, sinaūt cū fratribꝰ ibi, tale pniuilegium ꝛc. Sed pcedens opin. Accur. videt veri oꝝ, ⁊ pbatur per. §. j. pꝛoxi. h vero neqꝛ. ¶ Secūdo pbatur, ⁊ melius, per istum. §. verūm illud palā. vbi expresse habes, q qñ nulli supersūt patrui, qui sint fratres defuncti, tūc filij fratrum succedunt in locum patrū suoꝝ, ⁊ pferuntur patruis defuncti, q sūt in tertio gradu. Ad idem in dicta authentica ⁊ post fratres. vers. hi autem, que sumitur ex isto. §. Et sic concludetur ex prędictis, q etiam qñ veniunt ad hereditatem cū his, qui sunt pares in gradu, succedunt in locum patris eozū, ⁊ sic in stirpem. ¶ Ultimo not. gl. in fi. q est su ꝯ. ver. illud palam. ⁊ incip. sed quamuis.

ADDITIO.

a ¶ Cessante. ⁊ ibidem omnino vide Salyc.

1 ☞ Quando tractatur de successione transuersalidum, illi qui sunt ulteriozes post fratres, ⁊ eozum filios succedunt in capita, non in stirpem, secundum gradus pꝛerogatiuam.
2 Decedenti cum duobus fratribus, quozum vnus erat ex vtroq; parēte, alter ex altero tantum, hi tres succedūt in capita.
3 Agnati ⁊ cognati hodie succedunt vsq; ad decimum gradum.
4 Dominus an succedat cognato sui serui.

Si vero neque. Post fratres ⁊ filios fratrum omnes a latere cognati sm gradus pozogatiuam ad successionem vocātur i capita, sublata differentia sexus agnationis ⁊ emancipationis, ⁊ patrie pōt. h. d. ¶ Mo. q tz in pꝛecedentibus. §. dicatur q cū tractat de successio. aui patrui filij succedant in locū patris sui. vt. §. e. §. j. in fi. ⁊ §. pꝛ. verū, sinaūt cū defuncto. C. ō legi. here. aut. cessante, ⁊ auth post fratres. Tū cum tractatur de successio. aliozum, illi qui sunt ulteriozes post fratres, ⁊ eozum filios. non succedunt in locū patris ⁊ sic vbi inspicitur persona cius a quo non succedēti stirpē. sed in capita, vt hic, ⁊ in authent. post fratres fratrūq; filios. C. de legit. her. Et hoc facit ad quest. ibi per doct. posita dic vt ibi

2 ¶ Quero quid si aliquis decessit duobus fratribus suppositibꝰ tantum, qz vnus erat ex vtroq; parente, alter ex altero parētū. Ad pōt esse, an isti succedant in stirpes. Jac de Belui. ōt q non, immo simul in capita succedent, qz duplex ius cōsideratur, ⁊ in fratribus, ⁊ in filijs statutum solū. §. eo. §. si igitur. ⁊ ō. e. §. sinaūt defuncto. ergo in alijs personis non est considerādū. Inducit etiam ipse C. de l. her. auth. post fratres. in gl. que incl. filioꝝ filios. Et p. h. d. ipse facere. §. pꝛ. §. ibi qñ quidez, ꝛc. Pro hoc optime iste text. dū dicit exceptis fratibus, ⁊ filijs fratrum, ceteri in capita succedūt ⁊ qui propin quior est in gradu potior est in succellione, vt hic, ⁊ dicta auth. post fratres fratrūq; filios. q

3 sumitur ex isto. §. ¶ Querit gl. pꝛima i hoc. §. olim agnati succedebant vsq; ad decimum gradum, cognati vero vsq; ad septimū gd iuris est hodie: Dicit gl. q ad decimū ⁊ idē n. t. in dicta.

4 auth. in successione. Insti. de successio. ab intesta. §. fi. ¶ Querit gl. se. quens nunquid dominꝰ succedat cognato serui sui. Dicit gl. Insti. de seruī. cog. i pn. ¶ Ultimo gl. ōt esse distinguendū circa istos. §. vt. §. de consang. ⁊ vte. fra. ⁊ tangitur in dicta auth. post fratres. ⁊ plenius. C. communi. de succes. in authēti. ita que ⁊ ibi per doctozes.

1 ☞ Proauia, ⁊ alij superiozes, q admittantur ad tutelam, sicut mater, ⁊ auia.
Murus appellatione, venit proauia.
Ami appellatione venit proauia.
2 Mater, ⁊ auia licet admittantur ad tutelam, tū non coguntur acceptare.
3 Mater est legitima tutrix filiozum suozum, licet non p omnia sozitur naturam legitimozum.

Ex his. Tutela legitima defertur secundum gradū ⁊ ordine quo ad hereditatem vocātur si idonei, sunt agnationis ⁊ cognationis differentia sublata, regulariter, mulieribus repulsis, exceptis mre ⁊ auia, que omnibus ex latere venientibus pferūtur solis testamentarijs ea pcedentibus pluribus autem in codē gradu existentibꝰ magis idoneus eligendus est, tutela periculo omnibus imminente. legibꝰ que de hereti

1 cozum successione loquuntur firmis manentibus. h. d. ¶ Mo. in versū. mulieribꝰ. ibi, his enim solis. ꝛc. nam hic videtur tex. q solum mr̄ ⁊ auia admittat nō pauia, ⁊ superiozes in ꝯ ius facit text. in lege. qui eozum ver. idem. Pomponius. ff. de postulan. vbi, appellatione nurus cōtinetur pronurus ⁊ omnes quibus prepositio adꝺcitur ex pꝛopꝛia significatione vocabuli, ꝛc. Sed in ꝓposito appellatione auie debent contineri pꝛoauie ⁊ cunctes q bus adꝺcitur prepositio ex pꝛopꝛia significatione vocabuli tā

2 iste ter. videtur velle contrarium cogitabitis ¶ Sedo no. ter. ibi sub ire permittimus quod mater ⁊ auia demū volentes admittū vt hic, ⁊ i auth. matri. ⁊ auie. C. qñ mul. tu. off. fū. po. ¶ Ja-

3 tem habuistis in §. qz vero. c. ti. ⁊ ibi ¶ Mo. an mater sit legitima tutrix. gl. hic ōt q est legitima. j. fm. l. a iudice data. Ita ōt gl. hic de qua no. et. in d. auth. matr. ⁊ ibi p doc. i tiū. q. ⁊ ibi per Oy. i l. tutoz. si petitus. ff. de tut. ⁊ cur. dat. ab his. ⁊ in l. si gs sub cōditione. ff. de sta. tu. ⁊ tāgit Spec. in ti. de tut. §. nunc dicēdū pꝛin. Veritas est q legitima tutrix, tz pōia nō sozitur naturāle legitimozū tutozū. vt l. y. §. si mr̄ nō petierit. in fi. ff. ad Ter. ⁊ batur. per ioēm hic alleg. ⁊ est tex. in l. pe. C. in q. cau. pl. tac. ⁊ ista opi. videtur placere gl. in d. auth. mr̄ per būc. §. ⁊ ibidē tenent d. in q. iiij. ⁊ Oy. in pꝛealle. locis, ⁊ in hoc tū sozitur naturam legitimorū, qz mr̄ nō cogitur acceptare. vt hic. ⁊ ꝺ. diri ⁊ istam opi. tz Ja. de Bel. Ultimo ad vers. si autem plurimi. vide q no. doc. in auth. sicut hereditas. C. de legi. tut.

ADDITIO.

a L. cui eozum. Et ibidem vide Bar. in l. liberozū in pe. col. ver. quero an appellatione nepotum de ver. si. ⁊ adde gl. in l. gall. §. idem creden. alias. §. instituit. de liber. ⁊ postbu.
¶ Proauie. Vide Bal. in l. j. paulo. post mediū. C. de suc. edi. ⁊ Bar. d. l. cui eozum. in v. col. ver. quero quid auia

Vt sponsalitia largitas &c. Rub.

1 ☞ Donatio propter nuptias hodie nō insinuatur tz olim insinuaretur ⁊ recitat tria iura ⁊ qō quantum ad virum donantem seu pro quo donatum. sit sic.
2 Sponsalitia largitas quid appellatur.
3 Donatio ob causam nō insinuatur.
4 Sponsalitia donatio quā pꝛopꝛie facit sponsus sponse insinuationem requirit.

Sponsalitiam. Sponsalitias largitas que est spōsalis contractus ex omni parte videlicet cunctis

a sit quātitatis etiā sine insinuatione. h. d. ¶ Propo ⁊ videt q ¶ donatio ꝓpter nup. egeat insinuatione vt l. fi. C. de in. do. ⁊ te do. ante nup. l. fi. §.

1 similiq; modo, So. ¶ circa hoc est triplex ius. Primū est ius C. p q donatio p p nup. regrebat insinuationem li excedebat. l. solidos nō obstāte q esset donatio ob causā vt ē legi. Sēd nihil casū qñ mulier cui donabat erat minoꝝ vt l. in minozū. C. de do. ante nup. fm iꝰ est introductū p istā cōsti. fm q donatio ꝓpter nup. nō requirit insinuationem nec quantum ad mulierem cui donatur nec quātū ad virū qui donat vel si ab alio donatur mulieri. Tertium ius est introductū secundum quod donatio pꝛopter nup. quantuncūq; sit quantitatis nō eget insinuatione quantū ad mulierem cui donatur quantum ad virum donantem seu p. donatū sit sic vt. j. vt frat. fil. §. illud quoque, ⁊ ideo sup. d. l. similiq; modo posita ē auf. e. ōcur sū cui pars sumit ex d. §. illud quoq;

2 ¶ Querit gl. quid appellatur hic sponsalita largitas. Dic,

3 vt no. hic in gl. ⁊ in d. auth. eo decur sum. ¶ Quero vtrū ista donatio ob causaz egeat insinuatione. gl. habes hic q non ⁊ no. in

4 l. fi. C. de iur. do. ⁊ ff. de don. l. j. ¶ Quero nunquid sponsalitia donatio quam facit sponsus sponse accipitur pꝛopꝛie ꝛequirat insinuationē. Tex. ē ⁊ gl. quod sic in. l. j. C. si aduer. do.

ADDITIO.

¶ Insinuatione. Adde bal. in l. cum multe ad fi. C. de do. ant. nup. ⁊ quod per ¶ Pau. de cast. in cōsi. cū.

Et hoc quoq; Minozes ex quo possunt testari possunt libertates relinquere antequā l. cessāte. h. d. Ex isto. §. sumit auth. sed hodie. C. qui manu. pos.

1 ☞ Instrumentum faciens mentionem alterius instrumenti qui

fi tem

dem faciat.remissiue ꝛ nu.6.
2 Citatio patris,quando requiratur,quando instrumentū exẽplatur iudicis authoritate.
3 Originale instrumenti si pars,cõtra quam producitur instrm exemplatum iudicis authoritate,instat vt producatur,an ꝓduci debeat.remissiue.
4 Si in sententia dicatur,visa lit.contest.iuramento calum.ꝛ testibus,receptis,ꝛc.an per hoc ista acta probentur,remissiue.

Et hoc insuper. Si vnum instrumentum facit mentionem alterius instri, in eo q̃ de alio instrumento mentionem facit,ꝛ non editur nõ ꝓbatur.h.d.Et ex isto.§.sumitur auth.si quis aliquo documeto.C.
a nisi originale producatur,vel per alias probationes cõprobetur.h.d.Et ex isto.§.sumitur auth.si quis aliquo documeto.C.
1 De eden.¶ Oppo.ꝛ videtur q̃ instrm q̃ facit mentionem alterius instrumenti,facit fidē.vt.l.chirographis.ff.de admit.tut.ꝛ.vt fra.fil.§.illud.Sol.vt in gl.hic,ꝛ in cõtrarijs,ꝛ.ff. de fide instru.l.ū.extra ō verb.sig.c.abbate.ꝑ gl.ꝛ Inn.ꝛ vide q̃ no.c.
2 extra de fid.instr.¶ Quero,vtrū q̃n exẽplat instrm iudicis authoritate,debeat pars citari.Docto.dicūt quod sic,q̃ pars posset ledi,ergo ꝛc.vt.l.de vnoquoq;.ō re iu.l nā ita diuꝰ.ff.ō adop.
Ita tenetur per Jacob.de aretio.in.authentic.si quis in aliq̃.ꝛ etiam per Lyn.ꝛ ita tenet Bul.c.decun.in d.l.nā ita diuꝰ.Ꝛ ideo quod vide Innoc.extra de fid.instrumento.capitulo.fin.Ꝛ de
b test.capitu.Bibertus ꝛ q̃ not. Spec.in tit.de inst.edi.§.ostenso
3 versic.qualiter.ꝛ ver.vt hec plenius.Ifi.¶ Sꝫ q̃ro,q̃d si pars contra quā ꝓducitur instrumentū exẽplatum authoritate iudicis,omnino vult quod originale ꝓducatur an possit hoc petere.ꝛ quando post,dic vt not.per gl.ꝛ Inn.in d.c.Ebbate .extra de verb.sig.ꝛ quod no,glo.j.in d.c.fina.¶ Pone quod lata sẽ
4 tentia,ꝛ in ea fit mentio de actis,puta lit.cõtest.coꝝ nobis,ꝑ sti
lo iuramento de calumnia testibus receptis.ꝛc an per instrumẽ
c tū sententie pbent̃ ista acta. Hanc q̃st,formāt docti.in auꝰ.si qs in aliq̃ ibi vide omnino ꝫ rancis.Are.ꝛ domi.Alexād.ō Jmo.ꝛ Pan.de cast.ꝛ Bal.
d Ca.fi.Et ibi ad hanc materiā vide latissime,ꝛ no.per Fel.ꝛ q̃ ibi dicit in apostil.
c Ista acta. Vide Bar.in l.j.ver.vlteriꝰ no.C.de rela.vbi etiā vide Pet.de Bu.ꝛ Zinge.ꝛ Bal.in mar.vers.sententia.v. colu.

1 ☞ Tempus appellationis q̃ nõ currat ipso iure,quando stat ꝑ iudicem.quod minus causam examinet.

Hoc quoque. Appellationis tempꝰ ipso iure nõ curritsi per iudicem stetit quo minꝰ causaꝫ examinet.ꝛ sententiā ꝓferat.h.d.ꝛ ex isto.§.sumit auꝰ.
1 itē appellatione.C.de tpe.appella.¶ Ppō.vr,q̃ n̄ stat. per iudicem quod cā appellationis non exerceatur quod tēpus curratsed dꝫ restitutio.arg.l.sed si per pretorem.§.ait prꝫ.
Quid,cau.ma.Quos cõtrarij timoꝛe dicit gl.hic q̃ tpe cur
vsed datur restitutio.ꝛ idē q̃ hic not.in dicta authen.si appellauit.Tu vero dic.quod tempus ipso iure non currit q̃n statur
in iudicem appellationis,ꝛ hoc ꝓbatur per hunc text.dū dꝫ,
nullum ꝓiudicium saltem in sumptibꝰ quos ab aduersario nõ recuperet,cum non fuerit culpa.Et istam opin.tꝫ hic Jacob.ō
Bel.ꝛ no.per gl.ꝛ Inn.extra de appel.c.ex ratione.ꝛ habuistis
no.§.de app.§.j.coll.iij.ꝛ ibi plene examinaui materiā istiꝰ.§.ꝛ gl.hic,que est super verbo.ꝓiudicium.

1 ☞ Sententia quod exequatur supplicatione pẽdente.

Aliud. Si sententia ꝓiecti pretorio appellare nõ lꝫ,lꝫ supplicare intra.x.dierū numerū que sententia exe
cutioni mandari debet fideiussione prestita supplicatione porrecta aliter non retractationis iure illi seruando,q̃ se gravatū putaverit.h.d.¶ Ho.ergo q̃ pẽdēte supplicatione sententia exe
1 cutioni mandatur lꝫ secus fit in appellatione.Et circa hac vide q̃ no.gl.in.cap.tu.cū ex literis.extra de in integ.resti.ꝛ Spec.iti.de suppli.§.nō q̃ no.doct.in aut.que supplicatio.C.de ꝓcc. impe.off.que sumitur ex isto.§.

1 ☞ Litis cõtesta,q̃s non sit necessaria in restitutione i integrū ꝛ quando,numero.§.remissiue.
2 Sententia diffinitiua in causa restitutionis in integrū,quod ferri possit licet lis non sit contestata.
3 Creditores quod sint citandi,quando minoꝛ petit se restitui,vt ab hereditate,ꝛ nu.5
4 Judex ex officio parte etiam non petente ꝓuidere pōt ne bona hereditaria pereant.
6 Legatarij in casu huius.§.an sint citandi,remissiue ad gl.
7 Plures creditores presentes,an possint paucioribus creditoribus ꝓeiudicare.
8 Preiudicium fiendū creditoribus de quo hic,cōsistit q̃ restitutio non differtur ꝛ sententia omnibus nocebit.
9 Citatio generalis per proclama quod fiat quando ignoꝛantur creditores.
10 Citatio verbalis non potest fieri extra territorium.

Ad hec. Si minoꝛ restitutionem petit,vt se ab hꝰ ditate abstineat,creditores i psētia cōstituti vocādi sunt.omnibus aūt vel q̃buscūq; i absentia cōstitutis,ꝛ legitime expectantibus,restitutio nihilominus indulgenda est.curatoꝛe bonis dato,ꝛ bonoꝛ iuētario facto.h.d.vsq; ad.§.rursꝰ.Ho.hic
1 formā tenendam q̃n minoꝛ dꝫ abstinere ab hereditate.¶ Secundo not,hic text.q̃ in causa in integrum restitutionis non est
2 necessaria litis contestatio.a¶ Tertio no.q̃ hic vꝰ tex.quod
a vbi petitur i integ.resti.peruenit ad sententiā diffinitiuā lit. nō contestata. Ita videt probare hic ter.ꝛ ꝓ hoc optime ꝑm vnā lect.est casus.in l.sancimus.§.j.C.de iudi.ꝛ ff.de fideicom.lib.j.
3 cum vero.ꝛ ff.vbi pupil.edu.de.l.fi.¶ Quarto no.creditores esse citandos. Ratio est q̃ possent ledi ergoꝛe vt.l.nā ita diuus
4 ff.de ado.¶ Ultimo no.in ver.iudice q̃ iudex ex officio suo parte etiā nō petente,pōt ꝓuidere ne bona hereditaria pereāt ꝛ h. ideo q̃ sibi hoc liquet vt iudici. Itē q̃ habes i auꝰ.si oēs.C.
5 vt se ab hꝰ.absti.supta existo.§.¶ Oppo.ꝛ vr q̃ in causa rest. in integ.dꝫ fieri litis contest.vt l.Papinianus exuli.§.fi.ff.ō mi
no.C.de temp.in integ.resti.l.fin.ꝛ l.nec nō.§.si cum in puincia i fi.§.ff.ex quib.cau.ma.l,non enim,eod.titu.cū si.Sol.vt not.gl. extra de offi.iudi.capitu.si.circa q̃ vide no.doc.in d.auꝰ.si omnes.vlti.q.¶ Querit gl.hic dicit q̃ debent citari creditores,
6 vt hic,ꝛ in d.auth.si oēs.ff.ō min.l.etiā.§.fi.nūquid debēt citari
7 legatarij. Dic vt in gl.hic,ꝛ in d.auꝰ.si omnes.¶ Querit glos, an per plures creditores presentes fiet ꝓeiudicium creditoribus paucioribus absentibus. Dic vt in gl.hic.ꝛ in d.auꝰ si om
8 nes.¶ Sed quero,in quo fiet ꝓeiudicium absentibus.do.Jacoꝰ Belui.dicit q̃ fiet ꝓeiudicium in hoc,q̃ resti.nō differt vsq; ad tres menses.post citationē absentis,ſꝫ statim de causa cognoscet
pronunciabitur,ꝛ sententia omnibus nocebit.vt l.de etate.ff.de
9 mino.Circa q̃ dic vt no.doc.i d.auꝰ.si oēs l.iſi.q.¶ Querit.q̃d si minoꝛ petit se restitui aduersus aditā hereditatē.ꝛ ignoꝛat q̃ sint creditores,qualiter fiet citatio. Dic q̃ fiet citatio gñlis omisso pclamāte per ciuitatem.vt.C.remiss.pign.l.si eodē tempoꝛe.
10 ¶ Ultimo no.hic versicu.si vero omnes.in eo quod dicit q̃ creditores sint absentes a loco,in quo petitur restitutio,minoꝛ dꝫ a
b dire iudicium loci,vbi sunt ꝛ per ipsum iudicem facere illos citari. Facit ad.q.quod citatio verbalis non potest fieri extra territorium.ᵇ De qua.q.dic vt dixi.§.de hereditatē.ꝛ fal.§.sancimꝰ.versiculo.illo vero adiecto.

ADDITIONES.

a ¶ Litis cõtestatio Vide tu Bald.i auꝰ.si oēs.C.si vt se ab hereditate,abst.ꝛ do.Elle.plene in l.si finita.§. Julianus.ꝛ.char.de dam.in fe.ꝛ Zing.in.l.fi.§.illud.C.de tēpo.ap.ꝛ Bart.in d.auth.si oēs.
b ¶ Extra territoriū. vide tu plene plene p do.Alexand.de Jmo. in l.fi.de iur.om.iud.in vl.col.versi.item facit an iudex cuꝰ multis concoꝛ.ibi per eum signatis.

1 ☞ Prescriptio logi tēporis vt ꝓiudicet,ꝛ ꝑsit possessoribꝰ, requirit scientiam aduersarij.
2 Tempus decem vel vinginti anno.in prescriptione a q̃ tpe computetur.
3 Dispositio huius.§.an habeat locum i male fidei possessoꝛe alienante,vt noceat emptoꝛi fidei.
4 Dispositio huius.§.q̃ non habeat locū in re mobili.

Rursus. Male fidei possessoꝛe alienante emptoꝛi bōe fidei dño rei sciente,prescrip.long.tēp.currit: dño aūt ignoꝛante annoꝛ.xxx.exigit prescriptio bona fide possessoꝛi profectū non auferente dño vero rei quibusdā annis presente quibusdā absente,super decennium tot anni ei adiici debēt, quot annis in decennio fuit absens.h.d Ex isto.§. sumitur auꝰ.
1 male fidei.C.de prescr.long.tēp.¶ Itē ex.§.ō prescriptione sumitur auꝰ.q̃ si quis quibusdam.eo.titul.¶ Not.in hoc §.cesum,in quo ad hoc vt prosit possessoribus lōgi tempo. prescripti

requirit scientia aduersarij, siquē p̄scribik sicut in p̄scriptiōe
seruitutis vt. C. de ser. lib. regulariter ꝛ, vt. l. fi. C. de p̄scr. log.
2 tēp. ꝛ l. sicut. C. de p̄scri. xxx. ann. ¶ Querit gl. ō hic agnos-
cellis. quero a quo tēp. cōputat tps. x. vel. xx. an Dic vt in gl. hic.
ꝛ in d. auth. male fidei. ¶ Circa q̄ vide q̄ not. Pe. ꝛ ibi refert. Ry. i
3 vlt. q. ¶ Quero vtrum iste. §. habeat locū in male fidei posses-
re alienāte, quocūq; tpe fuerit in mala fide vel tantū in male fi-
dei possessore. qui habuerit malaz fidem ab initio siue possessiois,
vt eis mala fides noceat bone fidei possessore, q̄ ad decennij p̄-
4 scriptionē. Dic vt not. doct. i. d. aut. male fidei. i. j. q. ¶ Venio ad
ad. §. de p̄scriptione, ꝛ quero, vtrum iste. §. habeat locum in re
mobili. do. Iacob. de bel. ōt q̄ nō. cū loq̄r tātū de p̄scriptiōe.
Et idē ōt ipse in casu p̄cedentis. §. Cū quo secūdo dicto ꝑoz.
Pet. vt refert Ry. in d. authent. male fidei. in. l. ij. ꝛ. ij. q. Quero
de qua absētia loquitur isse. §. Dic vt in gl. hic. ꝛ in d. auth. q̄ si
quis quibusdā. C. de p̄script. long. tēpo.

☞ Nomen heredis expressum per aliū in testamento, testamē-
tū nō vitiat, si testator expressis verbis id approbat, sec' si nutu.

Quia vero. Testamentū suas vires obtinet siue tes-
tator per se, siue p aliū nomē hēdis scri
bat, vacante. l. que cōtrarium asserebat h. d. Ex isto. §. sumit aut
1 ꝛ non obseruato. C. de testa. ¶ Querit gl. dō. hic q̄ testator po
test per alium nome heredis scribere, quero qualiter ē hoc itel
ligēdū: Dicūt quidā hoc habere locū cū testator erp̄ssit nomē
heredis illi, per quē vult scribi. Iz si nutu exp̄imeret, nō valeret.
Sz gl. hic videtur velle ō. Dicit enim q̄ satis exp̄imit testator
cum annuit. Sed cōtrariū no. C. de testa. l. iubemus. ver. hic. opor
enim in gl. que incipit. imo etiam, ꝛ. C. de fidei. l. ꝛ i epistola do.
Iac. de Bel. dicit, aut aliꝰ exp̄imit nomē heredis testator ver
bis p̄fitetur se agnoscere ꝛ approbare nomen hēdis ꝛ tunc suf
ficit, vt no. l. iubemus. §. quemadmodum in gl. que incipit. not. regu
lā. C. de testa. quam gl. limita p̄out ibi no. doctores. Si vero testa
tor nutu tantū exp̄imit nomen heredis tūc testū nō valet, vt
not. in dicta. l. iubemus. §. oportet ꝛ in dicta. l. ꝛ in epistola. Nō
obst. l. nutu. allegꝫ. in gl. q̄ illa lex loquitur in legatis, que possūt
nutu relinqui. secus in heredis institutione, que nō pōt nutu fi
eri, vt no. in p̄allegata gl. Et circa predicta vide q̄ nota. i ca-
2 pi. cum tibi.ª extra de test.

ADDITIO.

a ¶ Cum tibi. Et ibi vide Sūt. Joann. de Imol. ꝛ Capra. ꝛ Jo.
And. in add. ad Spec. de testi. §. j. in ad. versū. Pileus. ꝛ Pa. ō
ca. in. l. hac. §. at cū humana. C. de test. ꝛ do. Alex. ō Im. i l. iube
mꝰ. i fi. C. de test. allegꝫ. i tex. il. discretis. C. q̄ test. ra. posit. ꝛ Paul.
de Cast. in. l. seruū. electione. de leg. j. ꝛ Fely. i. c. i pētia. d p̄b. i.
xvij. col. i p̄n. ver. p̄terea p illa ꝛ do. Ale. in cōs. xlvij. ū. parte.

Legem vero. Res ab ecclesia in principē trāslata,
potest a principe in alium transferri
non obstante lega in contrarium loquēte. h. d. vsqꝫ ad. §. si qñ.

1 ☞ Falcidia dicitur p̄hibita, quando legatarius est p̄hibitꝰ
alienare.

Si quando. Falcidia cessat in re a testatore alienari
phibita his obtinētibus in casibus p̄
teritis, nondum finitis. h. d. Ex isto. §. sumitur aut sed etiam in
1 ea re. C. ad. l. falcidi. ¶ Notā ex isto. §. quod si legatarij p̄hibi-
tus alienare dimittit, falcidiam penes heredem. dō alienare,
ꝛ ideo falcidia detrahi non pōt. Videꝫ ergo vnū casū, in quo est
p̄hibitū detrahi falcidiam. Sunt alij casus, quos habes i gl.
hic, ꝛ auth. Iz cum testator. C. ad. l. Iz alc.

De alienatione, & emphyteusi, &c. Rub.

1 ☞ Res ecclesiastica qñ alienatur, cum quibus solennitatibus
alienetur, remittitur.
2 Abbates in alienationibꝰ ecclesiarum sibi subditarū, an possint
ipsi authoritatē iterpōere vel regulares episcopi decretū remittere.
3 Consuetudo in alienationibus rerum ecclesie, an sit seruāda, si est
cōtraria solennitatibus, per iura introductis.
4 Alienatio rei ecclesiastice facta, non seruatis solennitatibꝰ q̄ nō
valet, ꝛ res alienata reuocatur per rei vendicationem.
5 Ecclesia an possit donare amicis bene meritis, q̄ sic.
6 Prelatus solꝰ sine superioris authoritate, an possit infeudare
res ecclesie, q̄ sic.
7 Dicto ꝑo, denotat remotionem.
8 Emphytheuta ecclesie si ingreditur monasteriū emphytheu
sis, q̄ transeat in ecclesiam, sed dabitur reuocatio ecclesie.
9 Emphytheusis non transit in ecclesiam, si est dictum exp̄esse in
inuestitura quod non transeat.

Feudum an transeat in ecclesiam per ingressū feudatarij in mo-
nasterium.

Multis. Res immobiles, vel quasi ecclesie
maioris Constantinopolitane, ꝛ
locorum venerabilium sibi subiectorum alienari
p̄hibentur. Emphyteusis vero permittitur in p
sona accipientis, ꝛ duorum successorū penes de-
minuta in. vj. par. in p̄cedentis primarum villarū
ire. Additus iz aliquos p̄o integro canone. detur in emphyteusi.
Si vero nullos hz reditus dentur p̄out melius potuerunt li an
tem alienauerit in imperialem domū, vel quamlibet domū vene-
rabilem aut in alios. tūc ordinarij venerabilium locorum a gb'
emphyteusis fuit cōcessa. electio datur huiusmodi ꝛctum alio
nationis approbandi, vel improbādi. h. d. vsque. ad §. si vero que-
1 dam. ¶ Quero in §. sancimus cum quibus solēnitatibus debet
hodie fieri alienatio, in casibus a iure permissis. Dicit gl. quod
ſm consuetudinem dz fieri cum consensu patroni, si ecclesia pa-
tronum hz. Si vero patronum nō habeat tūc si capella hz plebā
num, dz fieri cum cōsensu plebani. Si vero nō hz, dz. fieri cum nō
sensu episcopi. Ita dicit gl. super verbo. sententiā. Tu vero dic.
secundum Ja. de Belui. quod alienatio rei ecclesiastice dz fieri
cum solennitate que habetur. j. e. §. sententiam. ꝛ §. hoc etiam su
per, ꝛ C. de sacro. sanc. eccle. auth. hoc ius porrectum. Hoc quod
dicit Ja. est verum. q̄ requiritur in istis alienationibus decretū
episcopi vel superioris alioꝝ autem prelatorum inferiorum
cōsensus authoritas vel decretum nō sufficit vt no. Inn. extra,
2 de transac. c. statuimus in vl. gl. ¶ Sed quero, quid de Abba-
tibus. an poterūt in alienationibus earū eccle. sibi subditarū,
decretum vel authoritatem interponere, vel an requiritur de re
tum episcopi. De hoc per Jn. in d. c. statuimus, ꝛ quod no. gl. de
reb. eccleſi. nō alie c. l. j. in clemen. quā gl. tene menti. ꝛ in alle. gl.
3 hic positam. Jn eo autem q̄ gl. nostra hic dicit esse ob seruan-
dam cōsuetudinem an debeat consuetudo contraria solennitati
4 bus per iura introductis obseruari. dicā. j. e. §. hoc etiā. ¶ Se
cundo quid si alienatio fuit facta nō obseruatis solennitatibus.
Dicit gl. quod tunc alienatio reuocatur cā cognita. Quod dic.
vt no. in gl. hic super ver. licentiam. Et si videtur velle ista gl.
q̄ ecclesie subueniatur per beneficiū restitutionis de
de Bel. imo alienatio ipso iure nō valet ꝛ ecclesia potest vendi
care alienatam, vt. d. de non alie. §. vult enim. ꝛ s. q. ꝛ vero Leo-
nis. ꝛ l. iubemus. §. sane. C. ō sac. sanc eccl. ꝛ j. e. q̄m dicā de hoc
5 ibi. p̄terea hic. ¶ Querit gl. super ver. sententiā an amicis
bene meritis ecclesia donare possit ōt gl. q̄ sic. Dixi de non alie.
6 §. vult enim. ¶ Querit gl. ō. dicta quid in feudo. an solus plat
ſine superioris authoritate poterit dare res in feudum. dicit gl.
q̄ sic secundum consuetudi. re. in. Pro hoc vide. x. col. de his q
feu. da. pos. circa p̄n. ꝛ in ti. qui suc. feud. dare tenetur. ꝛ in. C
piscopum. vel. Abb. in prin. §. j. ꝛ in ca. col. ij. de investi. in. do.
vasoria. c. j. in fi. ꝛ tene menti totā istā gl. super. ver. sententiā
¶ Venio ad ver. de cōpetentibus quero quid vult dicere text.
p istis dic, vt in gl. ſm primā expositio. ꝛ vide q̄ no. in auth. per
7 petua. C. de sacr. sanc. eccle. Mo. tamen ex secunda sol. ꝛ quod de
tio p̄o denotat remotionem quod tene menti. Venio ad ver. si
vero ꝛtingēt, no. hūc. §. vides enim hic q̄ si ephiteutica ecclesie ali
enat emphyteusim in episcopū vel ecclesiam quod transferri ipo
sam sed datur electio ecclesie, an velit reuocare rem emphyteu
8 ticam vel non. ꝛ sic facit q̄ emphyteuta ingreditur monasterium
q̄ emphyteusis trāseat, sed reuocatio permittatur domino, sed
certe quod dicit hic q̄ reuocatio permittatur domino, videtur
loqui qñ ecclesia cōcessit in emphyteusim. sed si priusquā cēssē-
it nō loquit hic. ¶ Itē hic loquitur in alienatiōe expressa nō in
tacita ſm Ja. de Bel. tñ. Dy. alle. hunc. §. p̄o casu ad dictā
questio. vt ipse no. in l. si ita. §. si. de leg. ij. ꝛ doc. in auth. ingredi
9 C. de sacro sanc. eccl. vbi gl. istā q. formatꝫ. ¶ Sed quero quidin
instrumento emphyteusis expresse est dictū q̄ in ecclesiā trā
seat. Respōdeo. tunc nō pōt transire obstante expressa prohibi
tione q̄ dic vt no per gl. ꝛ Dy. in. l. si quis. §. ea lege. ff. de ver. obst.
10 per doc. in d. auth. ingressi. ¶ Sed quero quid in feudo an si feu
datarius ingrediatur monasterium an transibit feudum eccle
siam. Dic vt per Ja. de Bel. ꝛ per doc. in dicta. authen. ingressi
ꝛ vide quod. no. Inn. an c. in presentiaᵇ extra de prob.

ADDITIONES.

a ¶ Domino. ad quod vide omnino Fel. in c. in presentia. in xxiij.
col. ver vij. quero. de p̄oba. quod ibi dixi. in apo.
b ¶ In presentia. Et ibi vide Fely. in. xxij. col. ver. quero vbi ple
ne not.

Si vero quedam. Ecclesia domos in emphy-
teusim pretio p̄petuo dare pt data
electiōe ēphyteute, vtrum velit ab initio soluere pensionē adhuc
extāᵗ, bᵒ edificijs, vel velit domibꝰ reedificatis soluere. quo casu
p̄stabit

pr̃ stabit pensionem que reperiebatur domo sic existente ruino
sa ¶ Quero pro declaratiõe huius. §. an remittitur tertia pars
pensionis, que reperiebat edificijs sic hũc extantib⁹, ꝛ dne par
tes solentur in gl. hic sunt opi. circa quã gl. vide q̃ not. Abb. in
summa huius titu. vbi vr̃ tenere opi. Jo. gl. q̃ est. C. de sacrosanc.
eccle. aut. si quas ruinas. ꝛ ibi quod tantũ tertia pars prestetur ꝛ
due partes remittantur. Et istam opin. tenebant ibi doct. ꝛ idez
ibi Jacob. de bel. ꝛ hanc opi puto veram. Vbi in. iij. parte pẽ
sionis, ꝛc. ꝛ. j. sequitur procedat. Dixi plene de hoc. §. de nõ alie
§. ꝛ vero Leonis.

1 ✠ Accipiens rem immobilẽ occasione vsusfructus ab ecclesia
tenetur statim dare ecclesie proprietatem alterius rei ex qua p
cipiantur tot fructus, q̃ percipiuntur ex re ecclesie,

2 Alienare, phibitus q̃ prohibetur locare vltra. xxx. an,

3 Clerici, licet possit aliquo casu concedere feuda ecclesie, non tñ
possunt in dicto casu concedere agnatis, ꝛ cognatis.

Si vero aliquis. Ecclesia maior ꝛ alie sup za-
dicte ecclesie rẽ immobilem
nomine vsus locationis, ꝛ pignoris, ac etiam nomine emphyteu
sis perpetuo alienare possunt, solennitate debita obseruata, i p
sonis economor. ꝛ quibusdam alijs personis alienatione penit⁹ i
terdicta. §. dicti. in maiori ecclesia quãta ad domos ruinosas
1 statutis ad omnia loca extensis. h. d. ¶ Nota primo tex. ibi, ni
si alia mex, ꝛc. q̃ ille q̃ accepit rẽ immobilẽ occasiõe vsusfruct⁹
ab ecclesia dr̃ ei dare abũtio vsũfructũ, cũ accepit nudã, pp̃ pro
pria tem alterius rei. ex qua percipiantur tot fructus quot percipiũ
tur ex re, cuius vsusfructus accepti ab ecclesia, vt hic. ꝛ. §. de non
alie. §. hoc igitur. ꝛ ibi not. Et not. etiam per gl. ꝛ doct. in. l. iubemus. §. fina. C. de sac. sanct. eccle probatur etiã. §. de nõ alie. §. qs
aũt voluerit quicqd not. Jacob. de Belui. in d. §. hoc igitur q̃ vr̃
5 hunc tex. ꝛ. l. §. alle. ¶ Secũdo no. in §. locationes q̃ phibi
2 t⁹ alienare, ꝛ phibit⁹ etiã locare, vltra. xxx. an. vt hic ꝛ hic vr̃ hoc
casu contra gl. que est in. l. codicillis. §. institutio. ff. ō leg. ij. que
dicit q̃ phibitus alienare põt locare i. c. annis, que gloss. ibi per
Dyn, reprehenditur. Circa q̃ vide quod not. gl. in. c. j. extra de
3 reb. eccles. non alie. in cle. ¶ Tertio not. in. §. economus q̃ in
quibuscunque casibus, in quibus permissũ ẽ clericis, vt possint
alijs feuda concedere, tñ est permissũ q̃ possint concedere agna
tis, ꝛ cognatis suis. Ita not. gl. p hunc tex. videlicet authen. q
buscunque modis, qui sumitur ex isto. §. C. ō sacro. sanct. eccles.
Ita nota. x. col. qui succes. feu. dq. tene. c. vno in. j. gl. ꝛ ea. col. si ō
investi. inter domin. ꝛ vassal. lis ozia. c. j. in fin. Et vide circa hũc
§. quod notat gl. ꝛ doctor. in d. authen. quibuscunque modis. C.
de sac. sanct. eccle.

ADDITIO.

8 ¶ Locare. Ad quod vide domi. Alexand. de Imol. in. l. si filio.
§. fi. ff. sol. ma. ꝛ Bald. in. d. leg. ff. paulo post prin. C. ō re. alie. nõ
alie. ꝛ in authen. ei qui. de bo. autho. iud. pos. ꝛ domi. Alexan.
de Imol. in cõsil. pen. in. iij. par.

1 ✠ Ecclesia an ad publicas collationes teneatur.

2 Pignus generale, an vero speciale permittatur i bonis ecclesie
remissiue.

3 Debitor, an prius computet fructus cum sorte, quam vsuras.

4 Maior pars monachorum, vel collegũ in quo inspiciatur.

5 Absentium consensus in alienatione rerum ecclesie non regrit

6 absentes de collegio citandi sunt.

7 Actus gest⁹ p minorem partem, maiori parte existẽte absente,
an valeat.

8 Venditio facta per prelatum, an valet quando pretium rei ven
dite nõ fit solutum creditori ecclesie prout solui debebat.

9 Creditor quando cogatur inuitus accipere aliud pro alio.

10 Meliore dari in solutum creditori.

11 Solennitas introducta per hunc text. in alienatione rei ecclesie.
hodie non est necessaria. sed sufficit seruari solennitatem introductam de iure canonico.

12 Consuetudo contraria solennitati introductata, pro alienandis
rebus ecclesie, an valeat. quod non.

13 Creditor dr̃ ille qui mutuum probat in ecclesie vtilitatẽ conuer
sum. Et qualiter hoc probabit. nn.

14 Prelati factum, in damnum ecclesie redundare non debet.

15 Creditor si mutuauit toti collegio, an tunc presumatur pecunia
conuersa in vtilitatem ecclesie.

17 Dissolutio huius ver. si vero, quod habeat tantum locum in cre
ditore senerantio.

18 Res ecclesie quando alienatur, an requiratur consensus omniũ
clericorum collegialiter, vel sufficiat consensus singulorum.

Quecunque vero. Debitis obnoxia eccle
sia, si ex mobilib⁹ solue
1 re nõ põt rẽ immobilẽ alienare põt. ¶ ✠ pp. ad prin. hui⁹. §. ꝛ vr̃
quod ecclesia non teneatur ad publicas collationes, vt. x. col. §. de
stat. ꝛ consu. contra. l. h. cc. c. j. versicu item nulla. Sol. iste. §. ho
die colligitur per. l. placet. C. de sacro sã. eccle. ꝛ ideo sup. l. C. ō
epis. ꝛ cler. que in concor. cũ iste. §. posita est aut. item nulla cõ
2 munitas que illã. i. corrigit. ¶ Ite opor. vr̃ q̃ tantum q̃ale
pignus permittatur. non speciale. vt. §. de non alienatiõis. Sol.
iste. §. corrigit illum. ꝛ gl. ꝛ hic. ꝛ in aut. hoc ius porrectũ ō sac.
3 sanc. eccle. ꝛ. §. de non alie. §. nos igitur. ꝛ ibi plene no. ¶ Ite
opp. hic innuitur. quod prius debitor debeat cõputare fructus
cũ sorte quam vsuras. C. de vsur. l. j. gl. hic ponit duas solu. ꝛ ioẽ
in aut. hoc ius porrectum. Tene primã solu. quã ibi app̃obãt
4 doc. in. ij. solu. ꝛ no. x. q. ij. §. hoc ius porrectũ. ¶ Quero i q̃ in
spicitur maior pars. Dic vt in gl. ✠ ui gl. adde q̃ no. in d. aut hoc
ius porrectũ ꝛ in. l. nulla. alleg. in gl. ¶ Quero q̃ si sũt aliqui
monachi in monasterio nõ ibi seruiũt, an requira. cõsens⁹ eor.
5 ꝛ alleg. gl. ōt q̃ nõ, tene menti. ¶ Pone, multi sunt in ecclesia,
alq sunt absentes. an cõsens⁹ absentiũ requiratur; dicit gl. q̃ nõ.
9 ¶ Sed quero. an ōbeãt citari, Bl. q̃ est in. c. si extra ō maio-
ꝛ obed. vr̃ velle q̃ non, cõtrariũ no. ex presie p gl. ꝛ Inn. in. c. cuz
a oẽs. extra de const. ꝛ p gloss. in. c. presentiũ extra de test. lib. vj.
7 ¶ Sz póe. q̃ minor pars est presens. ꝛ maior est absens quero
qd iuris: vide gl. q̃ not. in simili. extra de ma. ꝛ obe. c. fi. extra
de his que fiũt a ma. par. ca. c. in cunctis in gl. q̃ incip. arg. q̃ ꝛ no.
8 p Inn. in. c. cũ nobis de elect. ¶ Quero, dr̃ hic pretiũ omni-
bus dãdo ꝛc. quid si ptiũ nõ fuit solutũ ab emptore creditori an
pp̃ pretium solutũ creditori per prelatũ. ex hoc dicem⁹ vẽditi-
nẽ non valere, vide q̃ tangunt doc. in auth. hoc ius porrectũ i v.
q. C. de sac. sanc. ecc. sed dic de hoc lati⁹ p Inno in c. j. de eo. vbi
text. §. huius declaratur. ¶ Venio ad ver. si vero. fm predictũ
9 in quo not. q̃ creditor inuitus cogit. ¶ Secundo not. q̃ dat in
solutũ creditori ius mediocre. ✠ pp. ad. primũ. q̃ creditor nõ
cogatur accipere aliud p alio vt. l. ij. §. j. ff. si cer. peta. ꝛ cui a q̃.
10 C. de sol. ¶ Solõt gl. q̃ hic est speciale. Ita not. §. de dicebat. §. q̃
aũt. ꝛ ibi dixi. ¶ ✠ ppo. etiam ad fm not. Sol. vt in. d. §. q̃ aũt. ꝛ
not. gl. hic, ꝛ in contrario. ꝛ idem not. in glo in d. aut. hoc i⁹ po-
rrectũ. ꝛ in authenti. hoc nisi debitor. C. de sol. ¶ Quero. dicitur
hic. adiecta in pretio ꝛ prima parte quid vltra hoc dicere. gl. hic ꝛ
in. d. authen. hoc ius porrectũ ponit duas solutio. ſ. hic ꝛ prima
expositionẽ, quam tenet Abb. in fin. huius titu. ꝛ Jaco. But. in
11 d. aut. hoc i⁹ porrectũ ꝛ vide. x. q. ij. §. hoc i⁹ porrectũ. ¶ ✠ ue
ro an solennitas introducta in alienatione rei ecclesiastice istũ
§. ꝛ d. aut. hoc ius porrectũ hodie sit necessaria. Dic q̃ non, ſ. suf
ficit q̃ seruetur solennitas introducta. xij. q. ij. c. sine exceptione.
Ita no. prealle. gl. ex ō reb. ecc. nõ alie. c. j. lib. vj. ꝛ ibi p Inn. ꝛ
gl. videat velle, q̃ seruẽt solennitas in troducta p istũ §. vt not.
12 in. d. c. extra de reb. ecc. nõ alie. ¶ Quero. pone q̃ cõsuetudo
est in contrarium. q̃ ista solẽnitas non seruetur, an valeat ista cõ
suetudo Bl. que est. C. de sac. sanct. eccle. in d. auth. hoc ius por-
rectũ õt q̃ hic. ꝛ ad idem q̃ no. ff. co. §. sanctim⁹ sup ver. licentiam.
Bart. vero Bili. ꝛ Jac. But. illã gl. rep rehendũt dicẽtes q̃ cũ
hoc sit introductum in fauorem ecclesie consuetudo, que in dr̃ũ
ex tar. tanq̃ ꝛ liber tatem ecclesie non valeret, vt in auth. casia. C.
ō sac. sanc. eccl. ꝛ Inn. vbi §. q̃ sufficit si alienatio hat fm solennit-
atem. que in illa ecclesia per cõsuetudinem est inducta. licet illa
consuetudo sit preter ius, dũmodo illa consuetudo nõ sit grauis
Hostien. ibi respondet ad hoc dictum Inno. p. c. j. extra ō re. ec.
non alie. lib. vj. per quod. c. ꝛ. c. j. extra de consue. tz ipse non pos
se p cõsuetudinem tolli solennitatem introductam per. c. sine ex
ceptione. xij. q. ij. Sz sustinendo Innocen. possem⁹ dicere q̃ dic
tũ Innocẽ. possemus hz locũ in solẽnitatib⁹ q̃ sunt introducte p
istũ §. ꝛ d. auth. hoc ius porrectũ, q̃ possint per consuetudinem
tolli ſ. certe ille solẽnitates nõ sũt hodie necessarie, vt ipse tenet
13 ¶ Venio ad versi. si vero quis el. j. not. q̃ creditor dicitur esse
14 q mutũ, pbat utilitatẽ ecclesie conuersum. ¶ Scõo no. q̃ factũ
b prelati nõ dr̃ in dãnũ ecclesie redundare. Ad fm not. oppo. vr̃
q̃ factum prelati preiudicet ecclesie, vt l. inbemus nulla ratione
C. de sac. sanc. ecc. Sol. vt per Dy. in. c. delictum de regul. iur. li.
15 vj. ¶ Quero, qualiter probabit creditor pecuniam esse versã
in vtilitatem ecclesie Dic vt in gl. magna ibi ꝛ intellige versum.
16 ꝛc. ¶ Sed querit gl. qd si creditor mutuauit pecuniã toti col
ę legio, an presumatur conuersa in vtilitatem ecclesie. Dic vt i gl.
ꝛ in l. iij. §. sed si hic acceperit. ff. de in rem vers. sed Azo dicit ꝛ ba
ri pecuniam conversam in vtilitatem ecclesie per presumptionẽ
q̃ dic vt in gl. alibi gl. tz q̃ sufficit creditori probare ecclesiam
pecunia indigere, tempore dati mutui, Ita not. x. q. ij. ca hoc ius
porrectum. Circa q̃ vide q̃ notat doc. in auth. hoc ius porrectũ
vbi ponunt distinctionem Jacob. de Ere. Sed tu de materia hu
ius gl. vide q̃ not. Inno. in. c. q̃ quibusdã extra ō fideiuss. i d. c.
17 j. extra de po. ¶ Quero, an iste §. habeat locũ in quolibet cre-
ditore, an i creditore ex causa mutui tñ. Dicit ipse q̃ hz locũ in

reseneratitio, secus si gratis mutuaret. Ita refert Ly. l. d. auth. hoc ius porrectũ. Vide q̃ vide q̃ no. Jn. in c. j. de depo. ¶ Vltimo circa istũm. §. q̃ro in casu q̃ queritur cõsenius omniũ cleri corum qui sunt in ecclesia in alienatione rei ecclesiastice, vtrum requiratur cõsensus omnium collegiatorum vel sufficiat q̃ singulariter, & expressiz cõsetiã. Dic vt no. gl. ex d. re. ecc. nõ alie. c. j.

ADDITIONES.

a ¶ In c. cum omnes. Et ibi vide fel. in. xiij col. circa med.
b ¶ Redundare. Adde Fel. in c. pe. col. ij. ante fi. in ver. dum dicit Abb. de prescrip.
c ¶ Collegio Tu de hoc vide ommino do. Io. in cõs. xv. incip. visis predictis instrumentis ver. nec est verum. cum ver. seq. in j. p cha. xvij. & ver. est ergo aduerendum. cum versi. seq. & ver. hec aũt conclu. cum versi. seq. quali vsq; ad fi. ca. par. char. xxiij.

1 ☞ Alienatio rei ecclesiastice, quib⁹ oĩo, phibeatur remissiue.
2 Episcopus potest vendicare rem ecclesie indebite alienatam.
3 Casus in quibus ecclesia potest res immobiles ecclesie alienare.

Hec vero. Omnes ecclesie excepta maiori Constantinopolitana & venerabilibus locis ei subiectis permutare adinuicem possũt vtriusq; ecclesie identitate seruata ea vero, que ab imperiali domo processerunt nullo modo alienare, possunt nec ẽt monasteria prediũ autem inutile, propter onus tributorũ fiscaliũ alienare permittitur excepta maiore ecclesia & exceptis economis & ppinquis quib⁹ acquirere est
1 prohibitum: ¶ Nota. in ver. a vero casum, in q̃ alienatio rei ecclesiastice omnino prohibetur ẽt in casu in quo alias permittit fũt & alij casus quos dic vt in gl. super versi. cõcedimus que fũt q̃n que & est tex. j. de eccle. ti. §. sinaute. & vide q̃ no. gl. in d. §. authẽ.
2 hoc ius porrectum, in ij. gl. & ẽ. de nõ alie. §. nos igitur ¶ Quero in d. & q̃n cognonim⁹, quomodo episcopus vendicat cum rei vend. detur dñs. Dic vt in gl. & vide quod no. in l. in rem. ij. loca
3 ff. de rei vẽ. & C. d sa. sac. eccl. l. sacim⁹ ¶ Venio ad §. si vero i q̃ no. casũ in q̃ ecclesia potest res immobiles alienare sunt & alij casus vt ẽ. de non alien. §. nos igit & in d. aut. hoc i⁹ porrectũ. Venio ad §. economus. & circa istũ. §. vide q̃ dixi ẽ. c. §. economis &c.

4 ☞ Emphyteuta ecclesie, propter canonẽ nõ solutũ q̃ nõ cadat. ab emphyteusi ipso iure, sed per sententiam.
5 Ecclesia habẽs emphyteusim ecclesiasticam si cessat per biennium, quod cadat, sicut quilibet priuatus.

Si vero quis. Si conductor vel emphyteuta rẽ acceptam deteriorem fecerit vel canonẽ per biennium nõ soluerit potest reũci de re & damnum & pensionẽ soluere cogẽd⁹ est nulla actio, p melioratione cõpetente ecclesia autem repellere nolentẽ, exigere põt q̃ ei debetur. h. d.
1 ¶ No. hunc. §. maxime in vers. si. vero. noluerit, nã hic vides q̃ emphyteuta & colonus ecclesie nõ soluendo canonẽ per biennũ ita demũ repellitur si ecclesia vult Et sic videt hic tex. q̃ ẽphyteuta propter canonem nõ solutum nõ cadit ab emphyteusi ipso iure sed per sententiam. Ad idem in auth. qui rem, ibi repelli potest &c. C. de sac. san. eccl. De qua. q. dic vt dixi. ẽ. de non alie.
2 §. scire. nõ repeto hic. ¶ Quero. quid si ecclesia habeat ab alia ecclesia an erit idem quod hic dicitur. gl. ẽt q̃ sic sup ver. biennii. Idem no. i auth. qui rẽ C. de sac. sãe. eccl. & facit ad istam gl. quod no. i ij. si. j. de eccles. titu. §. pro temporalibus. & C. de sac. sanc. eccles. auth. quas actio. ¶ Vltimo circa istum. §. vide q̃ no. extra de loc. & condu. c. vestra. dic vt in gl.

3 ☞ Ecclesia quando possit nomine tributorum grauari.

Sanctissimas. Immobiles res ecclesie possunt alienari pro redemptione captiuorũ nisi earũ alienatio ecclesie fuerit expresse iterdicta. ¶ Jtẽ Hierosolyminatorũ ecclesia res immobiles alienare legitime. potest pretio statuto. h. d. ¶ Item sterilis possessio in ecclesia alienare prohibetur & nomine vsus ecclesie permissa est alienatio Item sacratissima vasa, p captiuorũ redemptionẽ, & debiti solutiõe alienari possunt. h. d. ¶ Nota. ad §. si vero quidẽ & videtur
1 q̃ ecclesia nõ possit tributorũ noie grauari, vt l. ij. C. de episc. & cle. So. vt i gl. & babuistis. ẽ. e. §. si vero qs ẽ pdictis & no. p gl. de sacrosan. ecle. auth. sicut alienatio. Vltimo vide gl. que incipit q̃ pactũ p qua viõ no. C. ẽ cõd. ob cau. l. ij. & ex ẽ con. appel. c. verũ ☞ Ecclesia an possit locupletari cum aliena iactura.

Si vero preter. Contrahentes cum ecclesia ꝺ tionis pena hic inserta puniuntur etiam tabellio qui talium ꝺ
1 ctuũ instrumẽta cõscripserit. ¶ Nota. & videtur q̃ ecclesia locupletetur cum aliena iactura. cõtra de. l. nam hoc natura. ff. cõ dict. inde. Sol. vt gl. hic. & ẽ. eo. si vero quis & ẽ. non alie. §. q̃ro Leonis. versic. linautem creditor & C. de sacrosanc. eccl. aut. qui rẽ. ¶ Vltimo carca istuz. §. possem recita re que dixi. ẽ. nõ alie. §. q̃ vero Leonis.

Vt iudices non expectent sacras iussiones. Rub.

1 ☞ Plures iudices arbitri, vel delegati, si sint in vna causa an sit necesse q̃ omnes concurrant in iudicando, remissiue.
2 Unus ex pluribus iudicibus, an poterit alteri vices suas cõmittere, remissiue.
3 Plures iudices si formant diuersas sententias, quid agendum, remissiue.

Quoniam. Judices vt celerent se, & rationẽ odij euitãdi, relationes ad principem facere non debent, sed ipsi ꝓ se debent ꝑm instantiam pronunciare. & si fuerit duo vel plures iudices, & discordant. oẽs suam debent
1 ferre sententiam. h. d. vsque ad fi. ¶ Nota. ter. in ver. linaute quod. duo vbi sunt plures iudices oẽs debent ferre sententiã vt hic. De quo quid iuris sit q̃n sunt plures iudices ordinarij. vel delegati, vel arbitri, an est necesse q̃ oẽs ferant sententiã, vide in l. Pomponius scribi. ff. ꝺ re iudi. & ibi plene not. & l. tunc aũt & l. duo ex tribus & quod in eis not. co. titu. l. ite si vnus
2 plures. ff. de arbi. & l. sicuti. eo. titu. C. q̃n ꝓuoc. non ẽ necesse. l. cum magistratus. ¶ Item an vn⁹ possit alteri suas vices cõmittere in arbitro, ẽ gl. in l. sicut. ff. de arb. iudi. Vide qꝺ not. Jnno.
3 in. c. q̃ propter & in versi. vice omniũ. extra de cle. ¶ Vltimo gl. hic distinguit, si plures sunt, qui fuerũt diuersas sententia. qd iuris sit. Dic vt in l. duo iudices. hic alleg. & in l. non distinguemus. §. si plures. ff. de arbi. & vide plene de reg. iur. c. si. & ij. q. vj. §. diffinitiua. ver. item si plures. Bart. de Saxoferra.

Vt litigantes iurent, &c. Rub.

1 ☞ In causa appellationis, an iurari debeat de calũnia.
2 Juramentum calumnie, & de quo hic, q̃n prestandum sit coram iudice, & parte presente.
3 Actor & reus denegantes prestare tale iuramentum, qꝺ cadant a iure suo p sententiã non ipso iure, ibi quid iuramento calũnie.
4 Qui non vult positionib⁹ respõdere, an debeat haberi p cõfesso.
5 Instantia cause, an transeat ad heredes.
6 Juramentum calũnie, & prestetur per dominum, & etiam prestari per procuratorem.
7 Procurator iurat de calumnia ꝑ domino, si hꝫ speciale mandatum.
8 Heres, in quem instanti transit, an iuret de calũnia, & si iuratum per defunctum.

Presentem. Principales persone, & similes in quacunque lite, coram quocunque iudice, iuliurandũ sub forma hic tradita cogãtur prestare, partibus in tudicio constitutis sed si persone conditio vel natura nõ patiatur eas ad iudicem venire, tuder iuliurandum ad eas mittere debet parte vero vtraque vel altera in alia existente prouincia, coram loci iudice iuliurãdum prestari ꝺ pena iurare recusanti imminente. h. d. vsq; ad. §. si quis autem. Ex isto princ. sumitur auth. principales, polita super. l. cõ iur. cal. que addit certam formam prestationis iuramenti de calumnia. Nã ibi plura narrãt, vt no. i. l. ij. §. q̃ obseruari, & iur.
1 cal. ¶ Not. ibi dũ ꝺt. appellationes examinẽt, q̃ ex isto. §. arguit & l. q̃ in causa appel. ꝺ iurari de calũnia in qua. q. gl. distinguit. dic vt in ea. De hoc, an i causa app. sit iterũ iurãdũ de calũnia, not. in gl. in. l. ij. circa princ. C. de iur. cal. & in d. l. q bona. & si qs stipulatus. ff. de da. infe. & est expressũ hodie, q̃ distinctei causa appel. prestet iuramentũ calũ. vi in. c. ij. in princ. de iur. cal. li.
2 vi. ¶ Secõ no. ver. si aũt, q̃ illud instr ꝺ prestari coram iudice, coram quo causa agitatur nisi persone cõditio aliud persuadeat vel eius absentia, q̃ tũc etiam alibi quam coram iudice prestatur. Ex tũ prestari parte presente, nisi conditioni psone iuranti nõ conueniat presente parte prestari, vt hic, & i d. auth. principales. Ad idem. ff. de iureiu. l. ad egregias. & l. gñaliter. §. ij. idẽ presentibus. C. de reb. cred. & aut. hꝫ iudex. de episc. & cle. & ẽ. de test. & q̃
3 ¶ Tertio no. in vers. illo. vcs q̃ actor & reus tale iuramentũ denegantes prestare, cadunt a iure suo per sententiã nõ ipso iure. Idem, in denegãte pstare iura. calum. gñale, vt actor per sententiam ab actione cadat, & reus per sententiam habeatur ꝓ cõfesso, vt no. in l. §. quod si actor. C. de iur. ca. cũ q̃ cõcor. q̃ not. i ca.
4 extra de iur. cal. ¶ Sed quero, vtrum ille, qui non vult respõde-

re

a re, olitionibus debeat haberi pro confesso. a vide gl. que est in l. certum in pnn. ff. de confes. & q no. doc. in. d. §. quod si actor, de hoc est hodie casus in. c. ū. de cōfes. li. vj. ¶ Quero, dicitur hic in pn. aut illos ad quos i medio, &c. q̄ro, qui sunt isti. Dicit gl. sunt heredes. Sed fm hanc lec. videtur hic ter. q̄ instantia cause transeat ad heredes tā ex parte actoris, quā ex parte rei, vt hic cum sua gl. & est casus fm vnam lec. q̄n ex parte actoris in l. si p. tor. ff. de iudi. & acit ad hoc. l. tam ex ℣ctibus. ff. de re iu. cum li. Ista. expositio non videtur huic ter. congruere, q̄ intelligatur ō heredibus, q̄ heredes sunt principales persone sicut defunct' cum sit ad eadem persona cum defuncto, vt ō. de iureiurā. a mo rip̄esti. §. j. vnde superflue essent posita ista verba, aut illos &c. Huius timor dicit gl. illos. s. procuratores, & de q̄b' procuratoribus intelligatur, dic vt in gl. ¶ Et sic ex hac gl. & gl. §. inauthē hic in gl. alle. habes q̄ vbi dom⁹ iurat de calūnia nō dz iurare procurator sed hodie ℥ iū est exp̄essū q̄ dz dñs iuret de calūnia, nihilominus, dz iurare p̄curator suus vt extra de iur. cal. c. ij. lib. vj. ¶ An autē dñs possit iurare de calumnia per procuratorem dz, de hoc olim fuerit opi. vt no. in d. §. sinautem. & l. non solum in p̄n. ff. de p̄cu. tñ est hodie exp̄essum, quod potest si hz speciale mādatum vt in c. fi. de iur. calū. lib. vj. ¶ Quid autem sit de herede, ad quem transit instantia an p̄stabit iuramentū de calū. gñale ēt si sit iuratū per defectum. glo. in d. authen. p̄incipales. videtur velle q̄ sic. & i l. sed & si vn⁹ §. filio. ff. ō iniu.

ADDITIO.

a Pro confesso, vide tu. Pau. de cast. in le. iū. C. qui test. fac. pos. & Jo. And. in d. c. ij. alle. in tex. & Jmo. in. c. cum clamor. ver. sed si alig de resta. & Flo. in l. de etate. ff. de interro. ac. & Fel. i. c. cū nō ab homine. in fi. de iud. Adde omnino, an & q̄n nō respondēs positionib⁹ habeatur pro confesso. p Lanf. de Oria, in c. q̄m contra falsū. §. responliones. ad fi. in ver. pro confesso. extra ō. pba.

1 ☞ Non probans videtur calumniari.
2 Recusans iurare habetur pro confesso.

Si quis autem. Litigator penitentia ductꝰ, si pſonā declarauit, veniā meruit. Sed ille qui donationem, vel promissionē suscepit, pena hic ista punit, litigator aūt si pbare nequiverit, etiā puniet iureiurādo ab oppellādo, qui dicebat succepisse, sed periurio postea ōtemptus de periurio postea puniēd⁹ est tutoribꝰ & curatoribꝰ iusiurādi necessitate, & pene periculo imminēte. h. d. vsq; ad. §. b.

1 quoq; Ex isto. §. sumit aut. ſz nouo iure ō episco. & cleri. ¶ Not
a ex hoc. §. in ver. litigator. q̄ qui nō p̄obat, calumniari. vī. a Nō dic vt in gl. & p gl. & lati⁹ per docto. i l. j. C. de aduo. diuer. iudi. in ih. oppo. q̄ not. docto. in d. aut. sed nouo. C. de epis. & cler. in ℸ. q̄stio. & plene p gl. in l. athletas. §. calumniator. ff. ō his qui notāt. infam. & vide q̄ not. in gl. in l. tertia. §. item diuus. ff. de testamētis. & vide q̄ nota. in. c. finem litibus extra de dolo. & contumacia

2 ¶ Secundo nota quod recusans iurare habetur pro confesso, vt hic. in versi. si autem a litigatore.

ADDITIO.

a Videtur. An & quando qui non p̄obat calumniari videatur vide Felyn. in. c. ℸ. in. iij. col. ver. in gl. ℸ. cum seq. de calū. Sz qd si litigator probet per vnum testem an calumniari dicatur, vide per eum ibidem post p̄inc. ver. not. quod ille qui.

1 ☞ Resistere de facto & propria autho. q̄ licet cōtra officiales facientes illicitas extorsiones.

Et hoc quoque. Judices quidere dēbēt ne spontule a litigatoribus illicite exigatur pena eis imminente, si tale delictum vendicare neglexerint. ¶ Ītē ipsis litigatoribꝰ a q̄b' spontule illicite exigūt, ſz ℥ exigentes propria aut. resistere. h. d. † Nō. tex. in fi. cum sua gl. q̄ō ℥ officiales facientes illicitas extorsiones. licitum est de facto. & propria autho. resistere. Dicā de hoc in. l. prohibitū alleg. in gl.

1 ☞ Referendarij non debēt cogere de partes transactione, & pacto & quando. nu. 3.
2 Iussio principis emanans sine scriptis valet.
4 Judices quando possint cogere partes ad faciendum transactiones, & concordias.

Quia vero. Referendarij iussiones Principis adimplere debent, & suis terminis debēt esse contenti. non autem circa alia debēt se immiscere, his. q̄ hac ℥sti. dicūtur, in futuris casib. obtinentibus, ac ēt in pendentib⁹ nōdū finitis. h. d. † Nō. ex isto. §. duo. ¶ Primo. quod referēdarij nō
a debēt cogere partes ō trāsact. & pacto. ¶ Sc̄o no. tex. ibi, aut ex non scripto, &c. quod iussio Principis emanans sine scriptis valet, De quo dixi. l. de litig. §. omnem vero. ver. si vero in ītiū. &
3 ℥. in medio litis nō fi. sac. iussū. §. j. † Sed contra primū opp. ℥. l. huiusmodi. in fi. ff. de leg. j. Hl. soluit dic vt i ea. Sed Ja. de bel. dicit aliter. Dicit enim, q̄ ibi est cōtētio iter partes ō re cōmuni eor. hic vero de p̄opria vnius partis tantum, & ideo hic iudex non cogit partes, sed hortatur, vt. j. vt dixi. iud. §. si tñ cōtigerit
4 C. de fer. l. fi. circa fi. Jta ōt Jac. de bel. † De hoc an iudices tenean
a tur facere fieri transactiones, & concordias inter partes a vide q̄ not. ff. de vsufr. l. equissimū. & q̄ not. ℥. ō mā. princ. §. dīnde. & q̄ not. in l. si ex causa. §. nūc videndū. ff. de min. & l. furti. §. qui iussu. ff. de his qui notā. infami. c. j. in fine extra de treug. & pace.

ADDITIO.

a ¶ Inter partes. Tu ad hoc vide latissime, & not per Fely. i rub. De treu. & pace.

De ecclesiasticis titulis. Rub.

1 ☞ Imperator sacras regulas pro legitimis observat.
2 Usure quod sint prohibite etiam de iure civili.
3 Usure an aliquo casu hodie sint permisse.

De regulis. Princeps sacras regulas in sactis quatuor cōciliis expositas confirmat, & p̄cipit p. l. observari & sedes ordinat. & disponit. omnia que p̄uilegia eccles̄ie, & venerabilib⁹ locis indulta cōfirmat. h. d. † Not. in versi. sanctimus q̄ ℑmperator sacras regulas p̄cipit p. li. observari. & ōcord. sūt i gl. & sit ēt mētio de hoc tex. ex de iura. cal. c. j. Et p. h. d. hic gl. † q̄ cū de iure
2 canoni. sint pro hibite vsure sunt etiam phibite de iure civili, vt hic, & latius in aut. ad hec. de vsu. & quod no. C. de sum. trini. i. l. j. q̄ habuistis. ℥. nullum cre. agri. §. j. & p Alex. in su. C. de vsur. De hoc etiam, an de iure civili sint phibite vsure no. p gl. ex de
3 vsur. c. q̄ in omnib⁹. & vide q̄ no. xiiij. q. iij. c. q̄d dicā. † Sz q̄ro, an aliq̄ casu vsure hodie sit p̄missе. Dic vt not. per gl. ex ō vsur. c. conquestus. & xiij. q. j. in sum. & vide no. in d. l. j. C. de sum. trini & l. socium qui in eo. ff. p socꝰ. Que autē sit ratio. q̄ vsure sunt p̄hibite, dic vt no. Jnno. extra de vsur. in rub.

ADDITIO.

a ¶ Civili. Adde Bar. ℥. vt hi qui. §. quoniam & ibi dixi in apostil.

Ad hec. Ecclesie habēt immunitatē a ordidie & extraordinarijs muneribus, exceptis his que pertinent ad refectionem, & reedificationem itinerū, & viarū & similiū & libere sunt a lucrativo iure descriptione, h. d. Circa hunc. §. vide. l. plz. & l. neminem. & q̄ in eis not. C. ō sac. sanc. eccle. & x. col. de stat. contra lib. c. versic. itē nulla. ex quo sumitur authen. itez nulla cōmunitas. super. l. de his. C. de episcop. & cleric.

1 ☞ Ecclesia que vult se tueri ℥ p̄iuatum cū p̄scriptiōe qualiter se tuebitur.
2 Priuilegia quando in dubio censeatur cōcessa ad postulationē partis.
3 Ecclesia contra ecclesiam qua p̄scriptione se tuetur.
Priuilegiatus contra priuilegiatū q̄n vtatur p̄uilegio.
4 Actio quanto minoris & redhibitoria an tollatur p̄scriptiōe.
5 Ecclesia aduersus p̄scriptione quanto minoris, an restituat & vsque ad quod tempus.

Pro temporalibus. Omnes p̄scriptiones xxx. an. aduersus priuatos currentes in ecclesijs ad. xl. an. extenduntur, hoc obtinēte. & in legatorum & hereditatum exactione ad pias causas relic
1 tor. h. d. Not. bene ver. hoc ipso seruando, &c. q̄ est no. ¶ Que rit gl. quid si ecclesia velit se tueri cum p̄scriptione contra priuatū, qualiter se tuebit. Dic vt i gl. hic. Que est sup ver. annor. in auth. quas ac. C. de sac. sanc. eccle. que sumit ex isto. §. † Sed ℥ hoc oppo. nā priuilegia in dubio videntur concedi ad postulationē alterius, vt ex de rescrip. c. si motu. pro. li. vj. Sz respō. q̄ priuilegia que conceduntur statuēdo ius generale videntur concedi ex liberalitate. vt hic, in d. l. gl. & in d. auc. quas actiones cum sua glo. sed priuilegia specialia in corpore iuris non inserta, in dubio videt cōcedi ad postulationem alterius, vt i cōtrario
3 ¶ † Quid si ecclesia ℥ ecclesiā velit se tueri. ōt gl. q̄ se tueri pōt p̄ scriptiōe. xl. an. fm Jac. Idz q̄ hic no. ēt. in d. authen. quas actio. Sed quantum ad propositū, dic quod q̄n duo sunt principaliter priuilegiati, aut quilibet est priuilegiatus in genere. sed non in ea causa. de qua agitur sed vnus tantum in illa causa est priuilegiat⁹ & tūc ille vtet priuilegio cōtra alium priuilegiatū. Et de hoc est casꝰ in. l. vlti. ff. ex q̄b. cau. ma. Nā ls quelibet ecclesia sit

ingenere priuilegiata, tñ in q. proposita solum est priuilegiata illa ecclesia contra q̃ p̃scribit, non illa que p̃scribit, sicut dr in duobus absentiosus in d. l. vlt. Q̃ilibet quilibet est priuilegiat' est in causa de qua agitur, & tunc q̃ vnus habet p̃uilegium potentius altero, vt q̃ vn' certat de damno vitando, alter de lucro captando, vel q̃ vnus h; fauorabilio; casus concedendi priuilegiū quā ali', tūc ille p̃fertur qui potentius priuilegiū h;, vt l. verū. §. pen. & fi. l. se. ff. de min. Si vero priuilegia sūt paris potentie tūc ɔ tertiū equaliter admittūtur. in l. priuilegia. ff. de priuile. cre. sed inter se ipsos potior cōditio ē possidentis vt l. si seruū. §. de illo. ff. de ver. ob. & per Dy. in c. in patri. de regu.

4 iur. lib. vi. ¶ Querit. d. gl. quid ɔ actione quāto minoris redhibitoria an remaneat firmo. Dic vt in gl. hic. & d. aut. q̃s actiones

5 q̃ tāgit. ē. hec cōstitutio innouat. &c. in ¶ Quero, vtrū ecclesia aduersus illas p̃scriptiones quāto minoris restituatur, & vsq; ad q̃ tps. Dic vt in. d. gl. hic. & aut. quas actio. & ibi per doc. in vi. q. Et vide circa predicta q̃ no. gl. in. c. auditis. extra de in integ. rest. & in. c. j. & ij. de in integ. rest. in cle.

Si quis Monasteriū & oratoriū per episcopū oratio nib', & cruce ibi fixa inchoari debent, & ipsi fabricatores, & coꝛ heredes cōpellendi sunt ad implere. h. d. ja. scit ad hunc tex. de cōse, di. j. c. nemo.

Si quis in sua. Qui in domo, vel suburbāo predio ecclesiasticum ministeriū celebrari p̃sumpserit aut alib. celebranti consenserit sine clerici domū amittit & ecclesie applicatur, sed si dñs rei ignorāte aliqs per miserit. ipse ɔ punitur, & nō dns. h. d. in gl. super verbi. sub tacentib'. ibi sic, & miserit, & cet. Et adde q̃ dixi. §. vt hi q̃ oblig. §. quoniam autem, &c.

Si quis in nomine. Hēditas & legata Deo relicta ecclesie illius loci in q̃ testator domiciliū habuit, debentur. Si vero relicta facta sunt vni sanctoꝛ, & eiusdem nominis plures sunt ibi, ecclesie

2 pauperiori debetur. ¶ Si aūt non est in ciuitate dūcti nominata eccleia, & sit in territorio, illi debētur. s; si neci territorio est, tūc ecclesie in qua testator domicilium habuit, debetur. h. d.

ADDITIO.

3 ¶ Debetur. Adde que not. habentur per Fely. in d. c. dilectus de offi. ord. adde Berg. Thom. cōli. suo. erū. incipiente, p̃cellentissime disputando. ad fi. & cōsilio. cxxv. incip. dubium est casus. ɔ quo queritur volumine quarto.

1 ☞ Executio vltimarum voluntatum pertinet ad episcopū, & ad ciuilem iudicem.

2 Electio gubernatoris xenodochij spectat ad edificatoꝛem sed episcopus confirmat.

Gubernatio hospitalium spectat ad episcopum.

3 Officium executoris, seu commissarij cessat, nō transit ad epm.

4 Principalis intra quantū tempus teneatur p̃ficere. vel ecclesiam complere.

Si quis edificationem. Si quis oratoriū instituerit edificare, ɔ intra quinq; annos compleri, s; xenodochiū intra annū, & heredes adimplere cogendi sunt, & etiam designata per sona p testatoꝛ, episcopus autem locū inutilium personarū aliū eligere ɔ. hoc. d. facit ad hunc §. c. nos quidem extra de test.

1 ¶ No. ter. ibi, & ciuilis, &c. q̃ executio vltimaꝝ volūtatū ptinet ad episcopū. & ad ciuilem iudicem vt hic. Et ad idē. ff. de peti. hēd. l. hēditas. in fi. & l. at si quis. §. h cui. ff. ɔ relig. facit ad istū

2 §. extra ɔ test. c. relatū. &c. pe. ¶ Secō not. ver. si q̃ dē q̃ ad edificatorē spectat electio gubernatoris, & ad episcopū spectat cōfirmatio, est enim in episcopi potestate vtrū positū p edificatoꝛem confirmare velit. an aliū loco sui ponere. Spectat enim hospitalū gubernatio ad episcopū, vt ex de reli. do. c. iij. & xvj. vbi. oēs

3 basilice. ¶ Itē ē ar. iste tex. p̃m Jac. de bel. q̃ officiū cōmissarij non transit ad heredem. cum hic videatur qō loca fideicommissarij seu executoris inutilium, aliq; per episcopum ponāt. De qua. dic vt habes hic per cū. & vide per Dy. in l. alimenta i p̃nc. ff. de ali. & ci. legata. & Spe. de inst. edi. §. nunc ali qua ver. s; qd de muliere. & ver. s; facit cū gl. in l. empte. ff. de tutel. De qua. q. no. p gl. in. c. vl. ɔ test. li. vj. vbi firmat istā. q. ¶ Quero hic dr istra quātū tps hēs cogat cōplere oratoriū vel ecclesiā, s; qro qd i principali, q oratoriū vel ecclesiā cogit cōplere. Dic vt. §. c. §. si aūt in quātū tps cogit cōplere, an cogit istra tps hic positū. Dic vt no. p gl. extra de cōsec. dist. c. nemo.

1 ☞ Episcopus succedit in executorē testaméti, vbi in relictis ad pias causas alius nō fit datus executoꝛ.

hereditas testatoris distribuitur per episcopum. licet ille relictis ad pias causas non sit datus executoꝛ. & qualiter. in. §.

3 Donatio facta pauperibus vel captiuis, quod valet etiam si nō sit aliquis qui acceptet.

5 Quilibet, potest actionem mouere, vt vltime voluntates defunctoꝝ executioni mandentur.

Si quis autem. Legato vel hereditate p̃redemptione captiuoꝝ aut aliis pauperibus ō relictis persona a testatoꝛe designata, sin testatoris voluntatem oia adimplere ɔ. persona aūt nō designata episcopus vel economus adimplere ɔ; s; testatoꝛ aut dominator p̃hibuerit. Si vero persona designata, semel. & secundo minata adimplere distulerit omni lucro priuatur. & episcopus,

1 vel superior ẽm testatoris volūtatē distribuere ɔ. h. d. ¶ Tria, ex hoc. §. quod vbi in relictis ad pias causas nō est datus executor per testatorem, succedit episcopus in executorem alias,

2 p̃fertur dat' a testatoꝛe, vt hic, & l. nullu. C. ō epis. & cle. ¶ Sed no. in vers. sinautem, p redemptione q̃ vbi per testatorem nō est dat' executoꝛ in relictis ad pias causas, tūc hereditas distribuatur per episcopum loci, vt hic in ver. in omnibus q̃ tene menti & ex isto tex. sumpta est decretalis, tua, nobis extra. de test. vt ibi

3 no. ¶ Tertio no. hunc tex. in eo. q̃ dōit, an donationib' ẽm Ja. de bel. q̃ iste tex. optime facit q̃ si aliquis existēs in camera donat bona sua pauperib', vel absentib' captiuis, valet & si aliqs nō acceptet. Et q̃s. q. no. C. de sac. san. eccl. l. illud. in fi. p̃doc. ibi & hic iste tex. facit p̃ opi. Ja. de Ra. ibi ſ;. hunc tex. ibi nō

4 alleg. ¶ Ultimo no. in fi. & ibi, omni alij. &c. q̃ quilibet pōt quēstionem mouere vt vl. defuncti voluntas circa pias causas exe-

5 cutioni mandatur q̃ tene menti. ¶ Lp. ad ẽm ref. huius. §. dicitur. hic quod vbi non est designata persona in testamento q̃ mittit episcopo, executio vt ponit pauperib' erogare, put ei placet sed ō immo. dōz dare ei. la bona hospitali existenti in ciuitate vel territorio testatoris vt l. si quis ad declinandum. C. de episco. & cle. Intellige. q̃ episcopus pōt prout ei placet. & ciuitate i vel territorio testatoris nō sunt xenodochia seu hospitalia, alias cesset in l. ẽio Iradicit gl. hic super ver. errogare q̃ no. ſ;. episcopi de consuetudine. ẽiū seruent. q̃ sine in ciuitate sint loca p̃dicta sine non. semper distribuunt p̃out eis placet

1 ☞ Falcidia quod cesset in relictis ad pias causas

2 Trebellianica an cesset in relictis ad pias causas q̃ non.

3 Falcidie appellatione quod cōtineatur Trebellianica.

4 Legitima q̃ non minuatur ob relicta ad pias causas.

Si autem heres que. Falcidia cessat in relictis ad piacausas. & heres soluere recusans intra sex mens. ab inlinuatione testamenti numerādos ad vsuras & fructꝰ tenebit. Item annalegata tū alienari nōpōt nisi in pronincia remota fuerit relictū. h. dicit

1 ¶ No. q̃ in relictis ad pias causas cessat Falcidia. & pgl. de leg. j. §. municipiū. ff. ad l. Fal. gl. ponit tres so. finaliter sq̃ ille. §. hodie dicit coꝛrectus. Idem no. in l. ẽio. & in l. si quis ad declinandum. §. j. & pe. C. de epis. & cle. & C. ad l. fal. auth. similiter qui sumitur ex isto. §. ¶ Queritur vtrum in relictis ad pi

2 as causas cessat Trebellianica. Videtur q̃ non: q̃ olim in relictis ad pias causas non cessabat vt d. l. i. §. ad municipium. ff. ad l. fal. sed hodie est coꝛrectum in Falc. vt hic in Tre. vero coꝛrectum hoc nō reperitur ergo &c. vt l. petimus. insti. de aꝛt. l. sanctimus. C. de sta. cum si. Jn ẽiū videtur ter. hic dū dicit om-

3 ni falcidia vocante sed certū est q̃ appellatiōe falcidie cōtinet Trebellianica vt ff. ad l. fal. l. pr. & l. Titia. & l. ubem'. Cadtre. ergo &c. Jstā opi. tenent. hic Ja. de bel. & eā tz. Spe. in tide instit. edi. §. cōpēdiose, ver. sed cum deductio eā & videtur tenere. s. in auth. similiter. C. ad l. fal. cui' ẽiū videtur tenere gl. in ſ;. test. lib. vj. Sed prima opi. videtur verioꝛ primo per tex. illum

b vt l. Marcellus. §. aūt. ff. ad Treb. ¶ Sed qro an debitum

4 nature minuātur propter relicta ad pias causas. Dic. q̃ no. gl. est in auth. similiter & in d. l. j. §. ad munici. & in d. si quis ad declinandam. in p̃in. & in d. c. j. de test. lib. vj.

ADDITIONES.

a ¶ Authē. similiter. Et ibi vide q̃ ad materiā habētur p Ang. Pōt. & adde Ang. fin. in. l. si seru. ad le. Fal. & in. l. nō est. in fi. & in. l. q̃ quadraginta. co. ti. & do. Alexan. de Imo. post. Bald. in. l. cum il. §. fi. ſ; mulier de con. indi. & Pau. de cast. in consi. cxxxi. & no domin. Socī. in cōsi. xxxij. incī. in p̃senti consultatio. circa p̃incip. v. colum.

b ¶ Et. l. Marcell'. Et ibi ad materia hāc vīs do. Alex. & Imo. in th.

ia ij. col. in ver. successiue queliuit Bar. cuz infinitis cõcoz. p cũ ibidem signatis, z ibi ẽt vide Ang. ij. col. ver. vlt. qz hic text. ẽt, z adde Old. in cõsi. ccxlvj. in p̃supposita cõsuetudine. z Pau. de ca. in cõsi. cxiij. inci. substitutio p̃dicta, z plene no. p. do. Socin cõsi. lxxvj. inci. in cõsultatiõe circa fi. iij. col. in j. par. char. cxxxij. z in cõsi. cj. iiij. inci. diligenter cõsiderata. circa fi. ij. col. vsq; ad fi. conti. in d. par. char. ccxvij. z in cõsi. xvj. inci. nõ põt negari ver. postremo etiam in d. par. char. clxxvj.

Interdicimus. Episcopi administratores alienare, phibentur res ecclesie, tpe sue administrationis ẽ̃itas. Fallit. si alienant ad pias causas, z post eoz obitum carũ rerum, pprietas, rebus nõ alienatis ad ecclesiam puenire dz res autem ante episcopatum a quocunq; vel post episcopatum a coniunctis personis acquisitas alienare possunt. ab intestato eis defunctis sine legitimo successore, successio pertinet ad ecclesiam. h. d. Ex isto ¶. sumitur auth. licentiã. C. õ epis. z cler. Et circa istũ ¶. p̃o eius declaratione vide q̃ habes ff. de. l. c. illi autem. z c. seq. z c. duo sunt gña. Et facit extra õ test. c. i. z c. requisiuit. z c. cũ in officijs. z ibi per Inn. z de succes. ab intest. c. j. z ij. z ibi per gl. z vide q̃ no. In. in c. cũ olim. de priuil. z q̃ not. doct. in auth. licentiam.

Jubemus. Hereticorum res ecclesiarũ ab ecclesia nullo modo recipere possunt. ¶ Itẽ hereticis z Judei synagogã z spelunca cõstituere nõ debent. ¶ Itẽ etiaz ab alijs quã ab ecclesijs per emphyteusim, vel conductionem possessiones accipere prohibentur.

1 ¶ Orphanotrophi an teneantur reddere rationem.
2 Orphanotrophus an ex causa alienare possit bona hospitalis z an requiratur decretum.

Orphanotrophi. Orphanotrophi tutorũ, z curatorum fungũtur officio. nec satisdare coguntur, administrationẽ autẽ accipere debent sub presentia publicarũ psonarũ, z ex causa necessaria res alienare possunt, sed rõnẽ reddere non coguntur. ¶ Itẽ eadẽ p̃uilegia cõcedunt ecclesie sanc. Marie, z alijs oratorijs sub ei⁹ gubernatione cõstitutis, que habet maior ecclesia Cõstantinopolitana. h. d. ¶ Op. z videtur q̃ orphanotrophi teneant reddere rationẽ vt j. de san. epi. §. economos. Que fol. sunt in glo. q̃ iste §. z l. orphanotrophos. C. de epi z cle. sint cozrecte. z hãc so. tz gl. in d. l. orphanotrophos. Secunda sol. est q̃ ibi loquitur in alijs gubernatoribus. Et hanc tz Jac. de bel. Pet. vero de bel. dicit aliter. Aut querimus vtrũ teneant reddere rationẽ ipsi hospitali, z dic quod sic. Ita loquitur d. §. economos. Aut alteri, z 2 dic q̃ non. Et ita tenet in d. l. orphanotrophos in ij. q. ¶ Quero hic dicitur q̃ orphanotrophus põt ex causa alienare bona orphanotrophi. nunquid in tali alienatione requiratur decretum. Dic vt no. in d. l. orphanotrophos iiij. questione.

Vt fratrum fil. succe. pariter. &c. Rub.

1 Filij fratrum an admittantur ad hereditatem vna cum ascendẽtibus, non existentibus fratrũ eis.

Nostras. Frater, z fratrũ filij ex vtroque parente cõiuncti, cum ascendẽtibus defuncti ad successionẽ vocantur antiqua lege cessante z insinuatio donationis, ppter nuptias omissa, mulieri nõ p̃iudicat. viro autẽ nocet. Itẽ illi qz a secundis nuptijs abstinẽt, pprietatis portionẽ in numero liberorũ percipiunt. Itẽ pene dissoluentium matrimoniũ sine causa, pariter locum habent tã in viro q̃z in more. h. d. Per istud principiũ corrigitur. §. si igitur defunctus. de here. que ab inte. ¶ Sed quero, hic loquitur quando filij vocãtur vna cum fratribus defuncti, z cũ ascendentibus eius. Sed quero pone quod supersint filij fratris tantum, z etiã ascendentes. non tamẽ supersint fratres defuncti. an filij fratris admittant ad hereditatẽ fratris cũ ascẽdentibus: ẽt Ja. de bel. quod sic cum sit eadẽ ratio. P̃o hoc etiã facit rub. huius constit.

1 ¶ Donatio ob causam non insinuatur.

Illud quoque. Istũ §. declara vt diximus. vt spõ. larg. i pn. z i §. hoc quoq;. ¶ Ultimo no. gl. hic, sup ver. actionẽ. ex qua habes q̃ donatio, que nõ est simpler, sed potius ob causam, insinuationẽ nõ eget. Idẽ no. in l. fi. in p̃in. C. de iureiur. dixi tã. vt spon. larg. in p̃in.

Quia vero. Istum §. declara vt plene habuistis ẽ. 8 non eligend. secund. nub. §. p̃o speximus.

De restitutione fideicommiss. &c. Rub.

1 ¶ Prohibitio alienationis facta filijs ã extẽdatur ad nepotes
2 Prohibitio alienatiõis facta, vt perpetuo res permãeat i familia, z nõ excat de nomine testatoris nõ extẽdit vltra quartũ gradũ
3 Alienatio ẽ prohibita est liberis, vel heredibus, quia voluit ad suos descendentes perpetuo permanere, quod talis prohibiti extendatur vltra quartum gradum.
4 Res prohibita alienari, quod alienari potest per vltimum de familia, in quem peruenerunt bona.
5 Legatum factum in testamento quando adimi possit in codicillis licet in testamento non sint confirmati.
9 Codicilli hodie semper sũt cõfirmati siue precedant, siue sequãt

Quia restitutio fideicõmissi fieri dz de cõditione existente, z prohibitio alienationis facta filijs proprijs eorum nominibus demonstratis non extenditur vltra filios, prohibitio autem alienationis facta vt in perpetuũ res remaneant z nũquam de nomine defuncti egrediantur. vltra quartam generationem non extenditur, z familie appellatione marus continetur. Item vltimus de familia superstes res ad eum peruenientes in quãcunque personã alienare potest, his obtinẽtibus in omnibus casibus z personis. h. d. z hec cõstitutio ẽ̃m gl. non legitur. ¶ Vo. in §. nos igitur. ẽ̃z gl. quod p̃hibitio alienationis facta filijs vltra filiũ nõ extẽdit z hic non extenditur ad nepotes. Sed hoc intelligit Jac. de bel. q̃ sunt expressa p̃pria nomina filiorum, quib⁹ est facta phibitio, alias esset secus. Et ita in testamento, de q̃ fuit facta hic mẽtio. fuit facta expresse p̃priorum nominũ filiorũ, vt p̃z ff. e. in pn. De hoc tamen an p̃hibitio alienationis facta filijs extẽdant ad nepotes. no. p Dy. in l. filius fa. §. diui. de leg. j. vbi hanc gl. alle. 1
2 z p doc. in l. voluntas. C. de fideicõ. in vl. q. ¶ Scõo no. q̃ p̃hibitio alienationis facta vt perpetuo res permancãt in familia z nõ creãt de nomine testatoris nõ extendit vltra quartã generationẽ, vt hic, z in ver. codicillum. z ver. seq. ¶ Sed quero qd a
3 si testator p̃hibuit liberos, vel heredes alienare, volens suas res ad suos descendentes perpetuo puenire, an ista p̃hibitio extendatur vltra quartã generationem, Jac. de Bel. ẽt q̃ hic ẽt in infinitum, vt C. de fuis z legi. l. fi. z ẽ. de here. que ab intest. §. j. Sed aliud est in nomine familie, vt hoc. §. nos igitur. ver. codicillum, z vers. seque. ¶ Tertio no. q̃ vltimo de familia superstite alle potest, res ad eum pueniẽtes, libere alienare vt hic. i §. i
4 sancimus. igitur circa fi. Ad idem facit. l. cũ pater. §. libertis. ff. de l. ij. l. quoties C. de fideicom. z ibi no. z circa istã materiã phibitionis alienationis viõ filiusfa. §. diui. ibi. Inli⁹ Agrippa z ibi pleni⁹ per Dy. de l. ij. z per doc. in l. ea. C. de com. ob. cas. z il. vl. C. de reb. alien. nõ alie. z viõ q̃ no. in l. volũtas. z in l. quoties. C. de fideicom. z vide q̃. no. Inn. in c. Raynaldus. extra de testa.
5 ¶ Vltimo gl. in §. manifestũ inducit hunc ter. p̃o q̃. Jo. qñ in codicillis põt adimi legatũ in testamento relictũ tz codicilli non sint in testamento confirmati. q̃ dic. vt in gl. hic. z per gl. e. Dy. in l. heredes. §. si quis post. ff. de test. z gl. in l. hereditatem
6 C. de codici. ¶ Sed aduerte ad id q̃ dicit gl. de codicillis, aut sunt in testamento confirmati aut nõ q̃ hodie semper videntur testamento confirmati. siue testamentum p̃cedat codicillos siue sequatur vt Inst. de codicil. §. non tantum. z nc. C. de codicil. i mitio. z ff. d iur. codi. l. ante tabulas. ¶ Nõ habebis hic alia.

ADDITIONES.

a ¶ Generationem Adde do. Alex. de Imo. in l. qui Rome. §. coheredes. de ver. ob. e. in consi. lvj. incip consideratis verbi. testamenti, z omnino per eum in cõsi. xvij. iij. parte ad omnino. Bertha. de ẽ ir. in suo aureo repertorio. in ver. alienare p̃hibem⁹ versi. xvi.

u ¶ Alienare. sed quid de eo. qui requisiuit illos de familia, z illi e mere noluerunt. an tunc p̃hibitus extra familiã alienare, non obstante p̃hibitione. alienare poterit. vide Soc. in consi. ducẽtesimo vigesimo septimo i inci. qm̃ in p̃senti cõsulatione: ver. ij. fortius circa fi. in. ij. par. char. cij.

Vt nulli iud. licet. habere, &c. Rub.

1 ¶ Mala consuetudo. longo tempore non firmatur z an kõgissimo. remissiue.

Quecunque. Regulariter nulli licet loci seruatores vel similes p. puincias mittere. Fallit si diuina iussio ex cã emanauerit ex causis certis hic nominibus loci seruatoris, etiam his casibus cessantibus. sed nomine iudicis vtẽte p̃side p̃o

nincie, cum suis officialibus sibi omnino auxilium prestate omni consuetudine sublata. iudices autē necessitate imminente, pincias debent suis expensis circuire, pena damnorum facientibus imminente.

¶ Item a iudicibus, pinciarum cautela exigit, vel pro exacta habetur pro soluendis pecunijs exactionem publicarū, nisi speciales iudices ad hoc fuerint destinati. h. d. vsque ad §. et hec penit. Not. tex. † ibi male cīn adinuenta, quod mala consuetudo longo tēpore nō firmatur, cōcor. sunt in glo. Sed quero, quid de tpe longissimo, circa hoc vide quod not. gl. in l. domini prediorum. C. de agric. et censi. li. xj. Et vide quod tangit gl. x. col. de aliena. feu do. et. vnico in fi.

1 ☞ Prohibens aliquem testari; condemnatur parti, que ex hoc legitur in duplum.

2 Iudices coguntur recipere appellationes ab eorum sententijs legitime interpositas.

Iudex tenetur dare apostolos.

3 Appellatio remanet deserta, si pars non petāt, nec iudex dedit apostolos.

4 Apostoli cuius expensis dentur remissiue.

Et hoc. † Nullus occasione lacrymarum iniquitates et iniustitias facere debet, pena cōtra facientib. imminente. Itē iudices ordinarij, ac etiā delegati, etiam si sunt delegati a Principe, appellationes suscipere debent, quibus pendentibus

1 nihil debet innouari. h. d. vsque ad §. quoniā vero. ¶ † Nota. ex hoc tex. quod li iudex, prohibet aliquē testari, condēnatur parti q̄ er hoc legitur in duplū, et idē esset, in alio prohibente, quod dic vt in gl. et habuistis in §. si cōiunctus, hic alleg. et not. in l. ij. C. si quis ali. test.

2 prohi. † Not. quod iudices cogūtur appellationes recipere ab eorum sententijs legitime interpositas, quod dic vt in gl. et habuistis tex. et gl. §. de iud. §. nostros, colla. vj. Debent etiā iudices apostolos dare, etiam parte nō petente: vt l. eos. §. apostolos. C. de

3 appel. ¶ † Sed hic quero, pone quod pars non petit, nec iudex dedit apostolos, qd fiet? Certe appellatio habetur p deserta. vt C. de appel. l. quoniā nōnulli in fi. Sed si pars petit intra tēpus debitum, et iudex non dedit, ad hoc vt appellatio nō habeatur p deserta, dic appellans hoc pstari intra tēpus. l. ei cuius in fi. ff. de appell. recī. q̄ protestatio, seu cōtestatio si fuerit deserta, videtur appellatio deseri. Ita habes in tex. et gl. ff. de lib. dimis. l. vna. §.

4 j. † Cuius autem expensis debent dari apostoli, dic vt no. glo. de app. c. ij. in Clemen.

1 ☞ † Potestas non potest punire totam contratā pro vno delinquente.

Quoniam. † Iudices debent fm legem delinquentes punire. non alios pro alijs comprehēdere, nec dāna inferre, nec pignorantes, seu represalias facere, nec delicta vendere pena damnorum facientibus imminente. h. d. vsque ad §.

1 si vero quis. † Not. hunc tex. secundū gl. contra. † Potestatem q punit totam contratā pro aliquo delinquente. Circa quā glo. ali qua dicam. C. de exac. et execu. l. nullā. li. xij.

1 ☞ † Punitio delicti vt fiat, delinquēs ad locum delicti mittēdus ē.

2 Iudex loci vbi criminosus degit, an teneatur remittere ad mandata iudicis loci, vbi delinquit.

3 Verbum imperat, necessitatem importat.

4 Iudex a quo petitur remissio delinquentis, an teneatur remittere sine cause cognitione, vbi quod sic.

5 Remissio an habeat locum in contractibus, quod sic, si fuisset renunciatum priuilegio fori, alias non.

6 Iudex territorij assisij an possit petere malefactorem captum in eius territorio.

7 Delinquens in territorio captus, si confessus est etiā plura crimina extra territorium cōmisisse, an poterit etiā, p illis cōdēnari.

Si vero quis criminosus. † Edictis legitimis est vocādus, et eo latitāte iudex legitime procedere debet. eo vero in alia, puincia degente capiendus est. et ad locum delicti trāsmittendus vt ibi suppliciū patiat. pena cōtrafacientibus imminente. h. d. et ex hoc §. sumitur authen. si vero criminis. C. de adulte.

1 ¶ † Not, ex hoc. §. q̄ vt delicta sint punita deliquēs est remittēdus ad locū delicti, vt hic et dicta aut. si vero criminis. ad idē. l. si

2 cui. §. vlti. de accusa. extra de rap. c. j. et q̄ ibi no. p gl. et Inn. † Nota circa hoc quero, an iudex loci, vbi criminosus dedit, cogat remittere ad mandata iudicis loci vbi deliqt. Et videt q̄ nō cogat. sed possit remittere ex vrbanitate. vt no. gl. ff. de accusa. l. si cui. §. fi. Nota doct. nostri tenēt tria, videlicet q̄ iudex loci vbi criminosus degit, tenet de necessitate remittere p hunc tex. ibi iubemus pronuncie illius iudicē, q̄ verbū iubemus est verbum necessitatis, vt. ff. q̄ iussu. l. j. et ij. Nec obstat q par in parē nō habet imperiū, vt. ff. de arbi. l. nā magistratus qui in hoc iudex loci delicti est maior quā sit iudex loci, vbi delinquēs degit. Ita docto. not. in aut. qua in puincia, in iij. q. C. vbi de cri. agi opor. preterea hic in versi. si vero q publica est verbū impetrat. p q̄ videt, q̄ iudex loci delicti possit impetrare a iudici loci, vbi delinquēs degit, et verbum

3 imperat, † necessitatē importat. xiij. q. j. quisquis petit. preterea hic iudex negligens remittere punit, ergo apparet q̄ remittere tenet. ¶ † Sedo quero, nunqd iudex loci vbi delinquēs degit, tenetur remittere sine cāe cognitione: vel an poterit de crimine cognoscere. Et videt q̄ sic. vt hic. dū ōt supplicijs legitimis subiciendū, et sic innuit q̄ iudex remittēs de crimine cognouerit. Sic idē. ff. de cust. et exhi. re. l. diuus. Docto, nostri tenent q̄ sine cāe cognitiōe remittere debet. Sed pro hoc inducūt p casū si dicit se

telligat. l. ij cui. §. fin. ff. accu. Ita no. in d. aut. qua in puincia, in iij. q. Et de his duabus. q. vide q̄ no. doc. in l. j. p perādū. §. fin. aute re. in. vij. et viij. q. C. de iudi. et est de his dpab. q. gl. ordi. ō

5 re iudicū. in Le. pastoralis. et ibi plene no. † Querit gl. hic super ver. cōphēdere, nunqd in pctibus sit locus remissioni, et ponit capi, in d. aut. si vero criminis, et no. plene p gl. in l. hōs absens. ff. de iudi. extra de foro cōpeten. c. ij. et p Innoc. in c. dilecti eo. ti. et plene p Lyn. in d. aut. qua in puincia. in v. q. latissime p Hui. ō

6 cūg. ff. ō eo. q̄ de cer. lo. l. j. et C. vbi gs dcu. vel coho. l. ij. Sz hodie de hac. q. est casus extra de foro cōpe. c. Romana. §. Phēces lib. vj. q̄ forte locū hz nisi renunciatū sit fori priuilegio, vt not. in l. 6 prima. ff. si qs in ius voc. nō ie. et Sz circa pdicta quero de vno, pone q̄ iudex huius ciuitatis cepit malefactorē in territorio ciuitatis Assisij. an iudex ciuitatis Assisij, poterit dictū malefactorē petere dicens q̄ est captus in eius territorio. Vide extra ō foro

7 cōpe. c. ex parte. † ¶ Querit Jac. de Bel. aliqs accusatus est in ciuitate de crimine cōfessus est plura crimina cōmisisse extra territorio illius iudicis, aut erit puniēdus de illis maleficijs extra territorio cōmissis, de quib⁹ accusat⁹ nō est. Jaco de Bel. videt inclinare ad istā sententiā. q̄ delicta cōmissa extra territorio aggrauāt delictum hic cōmissum. De qua q. not. p Dy. in l. si cui. §. fi. ff. de accu.

ADDITIO.

a ¶ C. licet. Et ibi latissime, et not. vide Fely. iij. col. in prin. ver. ex dictis doct. cum plu. seq. vbi plene an, et quando in criminalibus. Et an et quādo in ciuilibus remissio procedat et quando non adde Lanf. de Oria. in c. quoniā contra falsa. §. interlocutorie, et appellat. nu. xvij. et quod ibi posui in addi. ad ipsum in versi. in quibus casibus fiat remissio.

1 ☞ Jussio facta iudici an expiret morte iudicis, et nu. 4.

2 Preceptum factum contra publicā vtilitatem non valet, nisi secunda iussio emanauerit.

3 Preceptum iudicis dz exequi, licet antequam exequatur iudex removeatur de officio, et nu. 5.

6 Successor in dignitate, an teneatur ad debita predecessoris.

Et hoc vero. Judex alterius iudicis successor, sione precessori suo facta ad imple

re dz, nisi sit cōtra ius vel publicā vtilitatem, q̄ tunc etiā secun-

1 da iussio expectatur. h. d. † No. ex hoc. §. quod morte eius cuius

2 sio facta est iussio non expirat. ¶ † Secundo no. q̄ preceptū. ctū contra publicā vtilitatem nō valet, nisi secunda iussio emanauerit. vt hic in tex. et habuistis §. de ma prin. §. deinde cōpetens not. in l. vlt. C. si contra ius vel vti. pub. et. vt deter. lit. nu. cle. §. fi

3 quoniā. † Tertio not. q̄ etiam iudicis preceptum debet impleri si precipiens vel ille, cui precipitur, removeatur de officio, ante

4 quā illud preceptum insinuetur. † Et p. et videtur, quod ista iussio seu preceptum extinguatur morte eius, cui facta est vel eius officio finito. Nā mādatū morte mādatarij extinguitur. vt. si quis §. morte. ff. man. hic nō pone. sed officio fuit facta iussio: vel delegatio. vt in gl. super ver. rescriptum. Circa quam gl. vide cardinalem Abbas extra de off. deleg. et similem gl. habes in l. q. ff. de iuris. om. iud. et ff. de reg. iur. l. inde neratius in l. tale pactum. §. vlt. ff. de pac. et ibi per Bul. contra hanc gl. vide quod no. doc. in l. q̄ quod pauperibus. C. de epis. et cle. et q̄ no. p. gl. Jo. And. in cap.

5 de test. li. vj. † Sedo op. ad ver. si vero precepta. hic dz, q̄ morte precipientis preceptum nō finitur. Contra q. morte delegantis finitur iurisdictio; vt d. l. q. et gl. hic ponit tres sol. et primā sol. hic posita videtur tenere gl. xiij. q. j. quisquis, et spe. in ti. de deleg. §. restat. ver. itē mortuo. Ultimo hic Jaco. de Bel. ponit vnam questionem, quam disputauit in ciuitate Perusij, que talis est. † Quidam habens dignitatem ex electione. vel successione obuenient accepit mutuum a mercatore, alter postea succedit in locum eius in eadem dignitate. modo queritur, an successor compelli debeat ad soluendum debitum predecessoris, et quo iure. De qua. q. dic vt ibi per eum.

1 ☞ † Creditor qui filios debitoris retinet, pro debito eadit ipso iure a debito.

2 Dispositioni huius §. renunciari non potest.

3 filij an possint dari pro hostagijs, & obsidibus remissiue.

1 **Quia vero** ✝Creditor, qui filios debitoris psumptantundem dabit eis, aut parentibus eorum, & corpori alibi pe nijs afficietur. h. d. Ex isto §. sumitur auth. imo. C. de act. & oblig. Quero vtrũ cadat a debito ipso iure, vel per sententiã. ✝Credo q ipso iure, vt not. in d. auth. imo. ✝Quero an huic legi possit renũciari. Gl. que est in d. auth. imo, dicit q non. De quo dic vt not. Spe. de renũn. & cõclusione. §. j. ver. item est beneficium. ✝Et quero an filij possint dari pro hostagijs & obsidib'. De quo dic vt not. in gl. in l. fi. C. de patr. qui fil. distr. & extra de iureiu. c. ex rescripto. de pig. c. fi. de arb. c. expolita. in fi.

1 ☞ Consensus vxoris multiplicatus in obligationibus viri, qõ sibi pciudicet.
2 Contractus cum viro, & vxore simul celebratus valet, si est in vtilitatem vxoris celebratus.
3 Dispositioni huius §. an renunciari possit.

Et illud Vxor si credit in strumento consentiat pprio viro in damnũ suum, vel suã substantiam, aut seipsam pro eo obliget, ipso iure nõ tenetur, nisi manifeste apparet pecuniã in ipsius vtilitatẽ fore cõuersam. h. d. ✝ Ap. & vr quod si mulier consensit viro suo multoties, q teneatur, vt s. vt immobi. ante nup. dot. §. j. Veritas est q hic loquit qñ pro mari to intercessit, lz Bal. dicat contra. Et circa hoc vide q not. doc. in auth. si qua mulier. C. ad Velleia. que sumit ex isto §. ✝Querit Jac. de Bel. an vxor cum viro possit in eodẽ instrumẽto se obligare. Et 2o uiter dic q si certum est contractum celebrari in pprijam vtilitatẽ mulieris, vz, vt hoc §. in pcin. ✝An aũt huic legi possit renunciari, dic quod non vt not. in d. authentic. si qua mulier.

1 ☞ Mulieres bone conditionis, & fame non carcerantur.
2 Crimina grauissima que dicantur, ad gl.

Necessarium Mulier in causis ciuilibus nõ in carcere includi, in criminalib' vero cõmittẽda est fideiussorie aut turatorie cautioni. vel debet tradi mulieribus custodienda. h. d. ✝Quero, de quibus mulieribus loquitur. Dic de mulieribus bone cõditionis. secus in meretricibus. [a]Ita no. doc. in auth. hodie nouo iure. C. de cust. reo. [b] auth. habẽt quidam super l. j. C. de offi. diuer. iud. ✝Quero, & dic si vero grauissimum. &c. q dicantur ista crimina. vide q not. gosi. Lauxilium. §. in delictis. ff. de mino. l. liber homo. ff. ad leg. Aquil. de reg. iur. l. ad ea. xvij. q. vij. §. quemadmodum.

ADDITIO.

a Secus in meretricibus. Et hoc forte est verum nisi esset talis mulier meretrix vxorata. Ita not. Mathe. in suis sing. sed non memini, quod est illud singulare.

1 ☞ Pena statuta per leges antiquas in adultero masculo remanet firma.
2 Mulier damnata de adulterio, qñ mitti debeat in monasteriũ.
3 Filij adultere ea monasteriũ ingrediente, an habeãt legitimam.
4 Ascendentes mulieris adultere monasteriũ ingredientis absq; filiis, an aliquid habeant de bonis eius.
Monasterium habetur loco filij.
5 Monasterium an excludat parentes ingredientium ab oi successione.
6 Adultera posita in monasterio an post biennium efficiat mona.
7 Maritus an lucretur dotẽ vxoris adultere, eo ipso quod adulterum committit.
8 Monasterium omnem maculam detergit.
9 Vtrum possit sibi reconciliare vxorem adulteraz in monasterio positam ea inuita.

Et vero quando In crimine adulterij masculus pena legitima puniẽ
1 dus est mulier vero i monasteriũ mittet. h. d. ✝No. in hoc §. q pena capitis olim statuta ꝫ adulterium cõmittentes, p iura Locicis remanet firma in masculo, vt hic, sed in femina corrigit, vt j. in §. adulterã. ✝Op. & videtur q mulier de adulterio dãnata in monasteriũ mitti nõ debeat, q alteri corpori, qs ad penam dari non pot, vt in gl. hic, & in contrario. & ea alleg. & C. de adult. auth. sed nouo iure. & C. de decu. l. neq; li. x. ✝Itẽ op. ad ver. si quidem. & videtur q filij habeant tantum legitimam, vt j. ô san. epi. §. si qua mulier. gl. hic super ver. duas partes. & j auth. sed hodie. C. de adul. ponit duas opi. doc. ibi approbant istaz q ibilo quitur qñ mulier sponte ingreditur monasteriũ. & hanc so.
4 ꝫ hic Jac. de Bel. & gl. s. de mona. §. illud quoque. ✝Itẽ op. ad ver. si vero descendentes. vr quod vbi sunt ascẽdentes q ecclesia, seu monasteriũ totum habeat, & nihil habeant ascendẽtes
a ꝫ ecclesia loco filij videtur, vt j. de san. epi. §. sed & hoc presen
ti. [a]Ita habes ex gl. hic super ver. vnciaꝫ quod an sit verum, no
5 in d. §. sed & hoc psenti. ✝Secundo habes quod monasteriũ excludit parentes ingredientiũ ab omni successione. q an sit verũ not. per gl. & doct. in auth. si qua mulier. C. de sac. san. eccl. dicã
6 j. de sanc. epi. §. si qua mulier. ✝Ita circa tertiã sol. d. glo. sup ver. vncias. q reprobat Jac. de Bel. videlicet an post biennium efficiatur monacha ista mulier. vide quod no. gl. extra. de cõuer.
7 conju. c. gaudemus. ✝Itẽ opp. & videtur, quod maritus eo tẽpore quo mulier adulterium comisit, dotem lucretur sine aliquo pacto vt s. vt li. ma. & auie. §. q2 vero plurimas. & C. de repu. l. cõsensu. §. vir quoq;. Gl. hic super ver. seruent. ponit tres sol. quas & ponit in d. aur. sed hodie. C. de adul. d. Jac. de Bel. inherẽdo secũde opi. hic polite, & lic. Aut de adulterio est actũ criminaliter ad penã huius legis, & vir vxorẽ damnata, & de adulterio põt intra biennium recipere, & tunc vxor fingitur nõ peccasse. & nuptie nõ leduntur, & pacta dotalia suis tẽporibus obseruanf. vt hoc §. in d. ver. adulterã. in pcin. Aut vir vxorẽ intra biennium recipere recusauit, vt mulier in monasterio pmaneat, tunc vir eo casu ex adulterio dotẽ nõ lucrat, sed ex pacto, vt hoc §. in fi. Et est rõ, q2 pena
8 mitigat ex principis & legis clemẽtia, & ẽt ex pietate, & eo, q2 in monasterio ipsa est vt de peccatis penitentiã agat, & ✝q2 monasteriũ omnẽ maculã detergit: vt s. de mona. in pcin. Aut est ciuiliter actũ, & tunc si ex adulterio est missa in monasteriũ, vir nõ posset agere ciuiliter, vt dotẽ lucret. Sed doc. nostri seqntes istã so. gl. aut est actum ciuiliter, aut criminaliter dicunt posse agi ciuiliter, vt ipsi not. in d. auth. sed hodie in iij. op. vide q no. gl. C. õrep. in d. l. cõsensu. §. vir quoque. & p Bal. 30. in Summa illius tit. i
9 fi. ✝Ultimo, q2 in d. ver. adulterã dicitur q vir põt sibi recõciliare vxorẽ de adulterio damnatã, & in monasteriũ missam, gro nun quid posset eã recõciliare inuitam. Glo. 13 q sic. Ita no. extra de diuor. c. ex literis. in vlt. gl.

ADDITIO.

a ✝ §. sed hoc presenti. & ibi ad hoc vide que dixi in apost.
1 ☞ Casus, in quo vsusfructus bonoruz filij patri non acquiritur.
2 Maritus quando possit sibi vxorem adulteram etiã positam in monasterio reconciliare.

Quia vero Matrimonio sine causa diuortio, aut
sensu soluto delinquentes in monasteriũ
mittendi sunt, pena legitima eis imminẽte, ac eorum ministris, reciliato aut matrimonio cõsensu vtriusq; priusquã in monasteriũ
1 mittatur pena remittitur sed altero recusante, solus pena legiti ma punitur. h. d. ✝No. in ver. viro nihilhominus. casu in q vsusfructus bonorum filij pri nõ queritur, de quo plene habuistis. &
2 vt li. ma. & auie. §. j. in. fi. ✝ & pp. in ver. si vero bi qui mrmonium hic innuitur, q postquã sunt i monasterio recõciliatio locũ nõ hz
3 s. &. §. proxime precedenti ver. adulterã in pcin. Sol. Marit' qui non peccauit, potest sibi recõciliare vxorem etiã postquam vxor missa est in monasterium. dum tñ hoc facit intra biẽnium, vt ibi sed maritus qui peccauit, nõ põt sibi reconciliare vxorem postquã est missa, in monasterium, vt hic. Ratio, q2 post penam a lege impositam non potest penitere vt. l. qui ea mente. ff. de fur. Ultimo vide gl. super ver. consenserint. q2 inquantum dicit idẽ in collateralibus intelligas non in cã huius legis, sed in cã. l. si quis. §. testãdi alle. in ea, collateralis nullo modo admittuntur, sed tantum ascendentes, vt hic vides.

1 ☞ Presumptio, de qua in hoc §. est iuris, de iure.
2 Absolutus de adulterio si reperitur cõuersari cum adultera an condemnari possit iterum.

Si quis vero Accusatus de adulterio & absolutus si postea cum eadẽ muliere turpiter cõuersari inueniatur vel inter eos mrmonium esse secutum mrmonium nõ valet pena ei, & mulieri imminente, nulla alia pbatione exquisita. h. d. ✝Quero nunquid id quod hic dicitur. sit presumptio iuris & de iur. do. Ja. de Bel. quod sic. Pro q vide q no. gl. absentem. ff. de pe. & q no. doc. in auth. si quis. ei. C. de adul. que sumitur ex §. his quoq;. §. vt li. ma. & auie. dicit etiam hic Jac. quod in cã huius s. nouerit licitum appellare a snia. vt
2 colligitur ex hoc tex. l. vnice. §. sinautẽ. C. de rap. vir. ✝Ultimo. in casu istius §. quero an condemnabitur de adul. posito qõ nõ probetur de preuaricatione, cum fuerit absolutus a iudice dic. qõ hic, vt gl. de adulte. l. si qui adulterij. Bar.

1 ☞ Manus est membrum.
2 Membrum si debet abscindi alicui maius amputatur.
3 Iures qualiter puniãtur.
4 Publicus latro est ille, qui furari consuevit.
Latro dicitur ille, qui per vim furatur.
5 Bona damnati quando debeant fisco applicari.

Quia vero Pene corporales & pecuniarie iminiũt,
certo modo preterquam in crimine lese
1 maiestatis. h. d. ✝No. ex hoc. §. i ver. si vero crimini. qõ man'

a est membrum, vt in auth. sed nouo iure. C. de seruis fug. que sumitur ex isto §. & not. Iusti. de iniur. §. pe. & ibi dicitur de pede.
2 †Querit gl. dicitur hic q vbi crimē membri absciſsione regitur vna sola manus dz amputari. Sed quero. de qua manu intelligit. Dic vt in gl. hic quā tz hic Jac. de Bel. & gl. doc. in d. authe. sed nouo iure. Quero hic dicitur quod p furto nō dz membrū
3 abscindi. †Quero qualiter fures debent puniri. b De hoc habe-
b mus plura iura, naz de iure antiquo imponebatur p furto pena extraordinaria. vt l. vl. ff. de fur. nisi esset publicus vel famo-
4 sus latro q furcis sulpēdit. vt l. capitaliū. §. famosos. de pē. † Aduerte, qz gl. dicunt q publicus latro est ille, qui cōsueuit furari, vt in d. auth. sed nouo iure, & ita obseruatur, tū de iure nō bene dicit, qz §. famosos, loquit in publico latrone, sed ille qui consueuit furari, est publicus fur, qz latro est ille qui q vim, &c. vt hic. Ideos vero, & in d. auth. sed nouo iure. Postea superuenit ius Authenticorum, de quo loquitur hic. Postea superuenit cōstitutio de pace tē. §. si qs quinq; solidos, vbi dī quod ille qui furatur illud, quod valet quinq; solides, debet suspendi. si minus, nō dz suspendi. Postea superuenit constitutio alia de pa. iur. fir. in §. si qs vero ausu temerario, in fi. ibi, iniuria seu furtū. Et dic vt i gl.
5 ibi. †Venio ad §. vt autē & opp. quod bo. dānati debent fisco applicari, vt tē. de inch. nup. §. j. Sl. ponit hic tres sol. tene opi. all. q̄ etiā ponit gl. in auth. bona damnatorum. C. de bon. dam. que sumitur ex isto §. & eam tenet gl. in contrario, que opi. est vera, lz Pet. in d. auth. videatur sentire aliter, Bar.

ADDITIONES.

g Est membrū. Adde do. Ale. de Jmol. in l. ij. ff. de pu. iud. vbi et vide Bart. & Jo. de Imo. & Ang. hic. Sed qd de manu arida vide Fel. in c. ego N. in j. col. in ver. in tex. ibi, vitā de iureiu. Add ead ad hoc quod hic dicit geo. q. Tho. consi. ix. inci. statuto ciuitatis Pisane in p̄in. vol. j. Et ibi quid in digito & barba & qō dicatur esse membrum hominis.
b Qualiter fures debent puniri. Adde q̄ no. in addi. ad Bal. i tit. de pa. iu. fir. & ei⁹ viola. §. si quis quinque solidos in vsi. feu.

Vt differentes Iudices. Rub.

1 Peregrinus quod sit ille, qui est extra patriam suam.
2 Iudex an possit esse arbiter illius cause in quo est iudex, & nu. 4. vbi quod potest esse arbiter.
3 Iudex ordinarius non recusatur, sed alius sibi associatur.
5 Arbitramentum non est sententia, sed quedam transactio.
6 Arbitrator potest auferre de iure vnius, & dare alteri.
7 Arbitramentum quando est iniquum vsque ad quantum temp⁹ reduci potest ad arbitrium boni viri.

Exquo. Episcopi debent iudices ad iustitiā faciendā cōpellere aut per se aut per literas ad principem directas, & iudice existente suspecto, adūgi sibi debet episcopus, litigator autē p̄ncipē adiens p̄iusq; adeat iudicē, vel episcopū est puniendus. h. d. vsque ad §. si tamē cōtigerit. †not. in p̄in. constit. tex. discedere & cogantur a propria patria, q̄ peregrinus est ille qui est extra patriam suā. Add idem, j. cod. §. si vero dum aliquis, & j. eo. §. si vero hec. Et de hoc quis
2 dicat peregrinus, videbitis in l. ciues. in fi. C. de inco. li. x. † Secundo not. in ver. si vero contigerit duo. Primo, q hic vī tex. q iudex possit esse arbiter illius cause, in qua est iudex de q̄ j. dicaz.
3 †Secundo, q iudex ordinarius non possit refutari, sed ali⁹ associari, de q̄ dic vt no. p gl. & doc. in l. aptissimi. C. de iud. qd autē
4 sit de iure canonico, dic vt in c. cū speciali. extra de app. †Opp. ad primum no. & vī q iudex nō possit esse arbiter illius cause, in q̄ est iudex, vt ff. de arbit. l. sed & si in seruum. §. si qs iudex. Sol. vt i gl. super ver. cōuentū ex qua gl. no. tria. Primo, q iudex nō potest esse arbiter illi⁹ cause in qua est iudex, sed pōt esse arbitrator Ita no. gl. in l. Lucia, & in auth. si vero contigerit. C. de iud. & in l. j. & post operis. ff. de ope. no. nūn. circa quas gl. vide q no. doct. in l. si quis ex consensu in p̄in. C. de epis. aud. p dicta habeāt locum de iure ciuili quid autē iuris sit de iure Cano. gl. no. in d. §. si quis iudex. Sed tu dic vt not. gl. ex de arb. c. cum tempore & p̄sumpc. literas, & iij. q. vij. c. j. §. tria. † Secundo, no. quod ar-
5 a bitramentū nō est sententia, sed est quedā transactio. Ita habes ex d. gl. hic super ver. conuentum, quod tene mēti, & ad hoc alle,
6 Inn. gl. banc. Quintauallis. in p̄in. extra de iureiu. † Tertio no,
b q arbitrator potest auferre de iure vnius partis, & dare alteri. b
Idem no. in d. §. si quis iudex, & in l. si de meis §. recepisse. ff. eo. ti. cetera dic, vt in gl. † Querit hic Jac. de Bel. si arbitramentū
7 est iniquū, intra quantū tēpus pōt reduci ad arbitriū boni viri. Dic vt hic per eū, qz non est nostra materia, sed l. si societates. §. arbitrorum. ff. p̄o soc.

ADDITIONES.

a Trāsactio, Adde Bal. in l. fi. ū opp. C. de ꝺbend. emp. & ibi do. C. de rer. permu. ad fi. ver. sed an are itramentum. & Bar. in l. cōs in Epheli. & interdum. in fi. de eo quod certo loco. & in l. furti. §. ū. in ij. col. in fi. ver. ergo no. C. de transa. & do. Soc. in consil. cc. lxxxij. inci. in psenti cōsultatione, ver. circa p̄imam. circa p̄in. ij. col. & ver. circa secundum. in ij. parte chay. cc.
b Alteri. Vide Bal. in l. fi. i j. op. C. de ꝺbē. emp. & Bar. & Ale. in c. arbitrorum. ff. p̄o soc. in vij. col. ver. post multa videtur.

1 Superior adiri potest si inferior iustitiam non facit.

Si tamen contigerit. Episcopus de iniustitia iudicis a lesione subditorum iudicare dz, & leso damnum facere emēdare, pena ꝺ facientibus imminente. Ité in ciuitatibus in quib⁹ sunt iudices subditi, adire debēt defensorem q̄ inter eos dz iudicare.
1 h. d. †Not. ergo q si iudex inferior iustitiā non facit, pōt haberi recursus ad superiorē, vt hic, & ꝺ. de quest. §. si vero sorte. & extra de of. ord. c. irrefragabili. & c. significauit, ix. q. ij. cum si. Et aduertas q in hoc §. super ver. eum qui debet esse posita queā gl. que inci. sed quomodo que gl. est vera. Dic vt in ea.

De nauticis vsuris. Rub.

1 Consuetudo maritima seruanda est, dummodo non sit legibus contraria.
2 Usure etiam hodie sunt p̄hibite de iure ciuili.
3 Usura nautice pecunie de iure canonico est p̄hibita.

Nancium. Leges antique, & cōsuetudines in vsuris nauticis, obseruari debēt ppetuo. & immobiliter. h. d. vsque ad
1 si. tit. † Not. ex hoc tex. in §. nos igitur. ꝑm glo. q consuetudo maris, est seruanda dūmodo legib⁹ non sit contraria, vt not. in l. de p̄cario. ff. ad legem Rhodiā de iactu. & C. de fur. auth. naufgia. Opp. dicitur hic
2 †quod ex nautica pecunia est permissa vsura, cōtra, imo videtur quod nō sit permissa, vt §. de eccle. tit. in p̄in. dicit glo. ibi, quod lz hodie non solum de iure Canonico, sed etiā de iure ciuili sint
3 p̄hibite vsure. †Fallit tamen in nautica pecunia, vt hic. Ita not. ibi, & C. de vsur. auth. ad hec. sed de iure Canonico etiam in nautica pecunia est p̄hibita vsura vt in c. nauiganti. in p̄ma tra de vsur. Circa quod vide notata per Host. in Summa. de vsur. §. in summa. & §. fin.

De interdictis collegijs hereticorum. Rub.

Prohibentur. Heretici adulteras collectas, adultera baptismata, & cere p̄hibentur, pena contra facientibus imminēte, h. d. vsque ad finem totius tituli. Bar.

De raptis mulieribus. Rub.

1 Mulier rapta si nubit raptori matrimonium nō tenet, nec aliquid lucratur, nec habere potest de bonis raptoris.
Casus, in q̄bus quis est incapax ex testamēto alterius remisse.
2 Pena huius cōstitutionis q̄ habeat locum etiam si raptus committatur in volentem & nu. 4.
3 Bona rapientis mulierem ipso iure, tempore raptus trāsferuntur in mulierem si ipsa non nubat raptori.
4 Dominium in casu huius constitutionis transfertur in alterum sine facto alterius.
5 Matrimonium inter raptam, & raptorem, quod hodie esse possit de iure canonico.

Legis. Mulier rapta substantiam raptoris lucratur, nisi nupserit raptori, quo casu ad suos parentes deuoluntur, si tali matrimonio non consenserint, alias ad fiscum ꝺbet peruenire. his obtinentibus in casibus futuris. ac etiam in preteritis hoc dicit. Not.
1 ex hac constitutione, quod mulier rapta non potest nubere raptori, & si nubit, non valet matrimonium, nec aliquid lucratur de
a bonis rapientis, nec ex eius testamento quicquam capere potest, & sic habes vnum casum, in quo quis est incapax ex alterius testa

testamento, sunt ꝛ alij casus qui no. insti. de leg. §. legari. ¶ †De cundo no. q pena huius constitutionis hꝫ locum, siue rapt⁹ committatur in mulierem volentē, siue nolentē, vt hic. C. de rap. vir. L. raptores ꝛ de epi. ꝛ cle. l. raptores. ¶ †Tertio no. q tpe rapt⁹ ipso iure bona rapientis trāsferuntur in mulierē raptā si ipsi nō nubit. Et sic no. q bona transferuntur in dominium, qui nō querit sine traditione, sed certe imo videtur dominius, ꝛ possessio quaritur sine alterius dāno, vt l. raptores. C. de epi. ꝛ cler. Possessio dicere. q ibi loquitur de diaconissa rapta, sed certe idem est in qualibet mulere rapta, vt no. i d. l. raptores, in j. gl. ¶ †Pp. ad fin no. 3. videtur q si mulier fuerit rapta volens pena cōstituta esset, q volenti non infertur iniuria, vt in l. j. §. vsq; ff. de iur. hoc est ideo, q patri eius videtur facta iniuria. Sed qd si hꝫ patrē. Rndeo idē est, ꝛ hoc ideo, q mulier psumit subducta, ꝛ decepta, vt no. per Hy. in c. scienti de reg. iur. li. vj. ꝛ no. p doc. in l. raptores. C. de epi. ꝛ cle. in iij. op. ꝛ per doct. in l. raptores. C. de rap. vir. in iij. oppo. ¶ †Quero an hoc de iure ℟ canonico possit esse matrimonium inter raptum ꝛ raptorē ꝛ. Dic quod sic. vt est casus in c. fi. extra, ꝛ ibi not.

ADDITIONES.

a ¶Non potest nubere raptori. Tu dic hoc verum de iure ciuili de iure autem canonico secus. ꝛ in hoc est differentia inter ius ℟ canonicum ꝛ ciuile. vt per Bar. plene in suo trac. differ. iuris ciuilis ꝛ canonici diffe. c. xxxvj.

b ¶Quod sic. adde Fel. in c. j. de spon. in fi. vñ. col.

De collateribus, & alijs capitulis. Rub.

1 ¶Clerici ꝛ ecclesie an teneantur ad tributa soluenda.
2 Vasalli debent vocari a domino ad seruitutem p̄standam.
3 Debitor ex causa collectarū q non possit cōpensare id quod sibi a cōmuni debetur ex alia causa, cum debito collectarum.
4 Exactor tributorum debet dare securitatē, seu appochā de soluto.
5 In sententia p̄sidis diffiniente apud aliquem debere esse suspin dictam possessionem, potest in executione appellari per sententiam segranatum.
6 Appellari q debeat quis ab omni grauamine extraindiciali.

Quecunque. Dispositiones ꝛ denūciationes collationū per singulas p̄uincias, ꝛ ciuitates collatoribus fieri debent tēporib⁹ hac cōstitutiōe positis exemplaribus petentibus soluentibus datis ꝛt. de suspecto securitate p̄stita iudicibus ac etiā de exactorū pena ꝫ facientibus imminente. Itē illi, cui super indicta possessio est. si senserit se grauatū permittitur sententia appellandi. h. d. ¶No. primo q tributa imponūtur p̄uincijs, ꝛ ciuitatibus. Sed cū ea illud q̄ro nūqd clerici ꝛ ecclesie debeant ordinari ad tributa soluenda. Textus est quod sic. C. de sacrosanc. eccl. l. placet, ꝛ C. de episcop. ꝛ cle. l. de his. sed gl. in p̄alle. locis dicunt illas leges esse correctas per auth. itē nulla cōmunitas C. de epi. ꝛ cle. Sed certe illa auth. ꝛ vñ sumitē. loquit in muneribꝰ plonalibus seu que iponū psonis p reb⁹ vt sūt collecte vt l. rescripto §. fi. ff. de inu. ho. ꝛ ista talia munera non possunt iponi clericis vel ecclesijs qui non sunt subditi sicut nec forensibus: vt d. l. rescripto §. fi. ꝛ ideo circa p̄dicta dic vt habes. xj. q. j. c. si tributū. ꝛc. magnū quidē. ꝛ vide q bene no. p gl. ꝛ Jn. ex de immunit. eccl. nō min⁹. Sed no. no. q p singulas p̄uincias ꝛ ciuitates. fierī debent dispositiones debet fieri note, ꝛ exemplum earum debēt dare petentib⁹. vt hic ver. sed etiā. ꝛ j. e. §. ad hec. †Et ex hoc text. innatur gl. Jo. de Bel. q vasalli debēt vocari a dño ad seruitū in solandū ꝫm formā hic traditā. Sed de hoc dic vt no. x. col. ō pandit. §. fi. super ver. legitime. ꝛ facit ista cōstitutio de milite vasallo qui cōtu. est. Quarto. no. in ver. si vero ante q si ante insinuationē taliū dispositio nō collatores soluāt fiscalia tributa alios, seu per aliū modū quam fuerit statutum per dispositionem. vltimus anni, q̄ soluere tenebant vel si illud, q occasione tributi ō bunt fisco solui in vtilitatem p̄uincie fuerit expēsum, certe id. dꝫ computari inter id q̄ soluti occasione tributi ꝫm dispositionem illius anni. Sumit hic argumē. Jacob. quod collecte possunt computari communi. in eo quod commune. debet illi collatores. ille qui dꝫ collectas solvere sed certe iste tex. iudicio meo nihil facit q̄ hic collatores soluerūt tributa fiscalia sed in alios titulos quam fuerit statutum per dispositionem illius anni, vel ex pdcrūt fiscalia tributa i q̄ vincia ꝛ hoc fecerunt antequ scirēt illā dispositionē esse factā ꝛ ideo illud reputatur ꝫm dispositionē facta illo anno, ne illi collatores, damnū patiāt vt hic dicit sed i questio nostra secus q̄ ille q̄ vult cōputare cū cōmuni nihil solvit occasiōe collectarū sed vult debitū sibi a cōmuni cōpensare, cum collecta, quas dꝫ cōmuni, quo casu nō videtur q debitor fisci, vel Reipublice vel alterius ciuitatis, ex causa tributi, vel ex cā collectarū possit cōpensare in tributa vel collectas illud q̄ ꝫ bet ex alia causa: vt l. in ea que reipublice. C. de compe. ꝛ l. autem. §. vt debitoribus. ff. de iur. fisci. †Ultimo no. in ver. p fiscalibus. q exactor tributorū vel collectorū, dꝫ dare securitatem, seu apocham de soluto ꝫm formā hic tradītā soluenti tributū: vt hic, ꝛ ꝫ. de manda. p̄in. §. coges. ꝛ C. de apo. pup l. j. li. xj. † Ultimo not. in ver. si quis putauerit. q a sententia p̄sidis diffiniente apō aliquem debere esse super indictam possessionem, pōt in executione appellari. si quis putauerit se grauatū: vt l. qui grauatos. C. de censi. ꝛ censi. li. xj. ꝛ quod ibi no. in j. gl. vbi alleg. istum tex. †Ex hoc arguit Jac. de Bel. q ab omni grauamine extraiudiciali pōt appellari. Ad idē inducit ipse. l. si ad scribatū. ꝛ l. si qs p̄uocati. C. de app. Sed certe iste text. nō vr ad hoc facere. q hic videtur appellari grauamine q̄ infertur p sententiā p̄sidis que emanat post examinationem, ꝛ sic videtur grauamen p̄iudiciale, lꝫ Jac. dicat q̄ appellatur ex executore.

ADDITIO.

a ¶Ecclesijs. Adde Henelis c. vñ. Esdre. c. vñ vers. vobis quoq; notum, ꝛ do. Alē de Jmo. cum nōnullis cōcor. ibi per eū signatis in addi. ad Bar. in l. j. §. j. vbi etiā vide Bart. i ver. q̄ro an vectigalia. ff. de publ. ꝛ do. Jas. Mday. in l. plz. in j. col. ibi extraordinarium superindictum ven. C. de sac. san. eccle.

1 †Exactor missus in p̄uinciā ad exigēdum tributa, debet suū mandatum ostendere p̄sidi p̄uincie.
2 Procurator constitutus ad exigendum. ꝛ recipiendū pecunias non admittitur, nisi fidem faciat de mandato.
3 Exactor tributorum dꝫ debitoribus debito rius tributorum in subsidium exigere.

Eos. Exactores in p̄uincias missi. exactiones inchoare nō debēt, nisi p̄ius cora p̄uincie p̄side mādatū insinuauerit hoc ꝛ in p̄uatis negotijs seruādo. ꝛ exactores seu exactores nullā in causis p̄uatis exactionē cōmittere dēbēt. Itē debitor debitoris tributarij in subsidiū debiti veritate p̄bata p̄uenīendus est. ꝛ exactoꝝ excusatio ex eo q̄ in loco sacro resideat, admitti nō dꝫ aduersus eos a gbus se lesos esse dicunt. Itē exactores iustis pōderibus ꝛ mensuris vti debēt. h. d. vsq; ad ℌ.

1 iubemus. †Not. ex hoc tex. q̄ ille qui mittit in p̄uinciā ad exigendū tributa, dꝫ mandatū suum ostendere p̄sidi p̄uincie. †Secundo no. ibi, hoc ipso ꝛ super p̄uatis. nā hic est tex. ꝫm Ja. ō Belui. q̄ procurator cōstitutus ad exigendū. ꝛ pecuniā recipiendā. ñ admittitur, nisi fidem faciat de mādato. Et hanc opin. tꝫ gl. in l. nō solum. in fi. p̄in. ff. de procur. lꝫ gl. ibi hunc tex. intelligat solum in eo qui est cōstitutus ad exigendum tributa. ꝛ in eo qui est constitutus ad sententiam exequendam in causis p̄uatorū. Et sic iste ver. hoc ipso loquitur in eo, qui est cōstitutus ad sententiā exequendam in causis p̄uatorū. Tamen ad id q̄ primo dixi allegatur iste tex. p̄o casu per doc. C. de procu. l. j. in iij. q. p̄o hoc ꝛ facit optime. ff. de po. l. si quis inficiatus. extra de elec. c. dudū.

3 vide tū circa hoc. l. si cōmissa. §. vlt. ff. rem ra. ha. †Ultimo not. in ver. si autem aliquis quod exactor tributorum nō dꝫ debitores debitoris tributorū p̄uentre, nisi in subsidium vt hic dicitur. Facit ad hoc. l. iij. ꝛ l. pe. C. quando fis. vel p̄i. Ad idem. l. j. C. de cōdi. ex lege.

Jubemus. Exactor pecuniā tributariā sine dilatione ꝛ sine diminutione p̄uere dꝫ, nulla etiaꝫ possessoribus, ꝛ habitatoribus diminutione facta. pena cōtra facientibus imminēte, ꝛ singulis annis episcopus cum quinque p̄matibus rationem exigere debet exactorum periculo. Itē omnibus est adempta licentia loci seruatores mittendi pena ꝫ facientibus imminente. h. d.

1 ¶Vices agentes ola possunt que iudices possent, p̄ter vltimus supplicium ꝛ membri abscissionem, ꝛ nu. ꝫ.
2 Membri abscissio morti equiparatur.
3 Membri abscissio est crimen capitale, item de mero imperio.
4 Prelatus electus ex electione ius consequitur, q̄ eligentes non possunt variare, nec mutare electionem.

Ad hec. Loci seruatores regulariter prohibētur, fallit si iudex ex iusta causa ad p̄uincias venire impediatur, tūc eū vicarium mittere pōt. Item fallit cū ex p̄cipis mādato in aliam mittitur regionē. M. t. in hoc §. duo primo. †q vices agentes ola possunt que ipsi iudices p̄ter vltimum supplicium ꝛ membri abscissionem. †Secūdo nota quod membri abscissio equiparatur morti: vt hic ꝛ not. in gl. C. de officio ei⁹ qui vi. alt. gest. l. ij. Et sic videtur quod membri abscissio sit capitale crimen vt hoc tex. ꝛ p̄alleg. gl. Per quem tex. ꝛ glo. hoc tene

a By. ff. de pub. in l. ū. a hoc tenēt etiā alū doc. C. de transact. l. trāsigere. in ū. q. z qō not. p doc. in l. si fugitiui. C. de ser. fug. z tē ex hoc videt. qō membri absciss̄io sit de mero imperio. vt hic ō quo no. p gl. ff. de iurisdi. omniū iudicū. l. imperiū. sup ver. animadvertendū ibi dum ōt in totum. vel in partem. † Sid primus oppo. z videt quod isti vacarū ofia possint. vt l. primg. §. a pfectis fi. de leg. iij. Sol. domi. Jaco. z est no. sol. hic vicarius fuit constitut' ab homine. id est. a iudice sine speciali authozita. pncipis, ibi vero fuit cōstitutus ex mādato pncipis, z eius authozitate, z ideo ōia potest. Et sic intelligit ipse in hanc dist. l. o. z quod ibi not. C. de offi. eius qui vi. al. ind. ge. quod tene mēti, ppter id qō no. y. in l. j. ff. de tut. z cura. da. ab his. Et vide pro hoc d. gl. que videtur sentire hoc. ff. de offi. eius cui man. est iurisdi. in l. j. §. hui' rei. † Ultimo gl. in ver. damus, arguit et hoc tex. quod prelat' electus ex ipsa electione aliquod ius non sequatur. nec eligentes possunt postea variare, neq; mutare electionem aliter. Alle. extra de elec. c. cū inter dictos. vult dicere. c. cū iter canonicos. Be q̄ dic vt ibi. z in c. causas z in c. i cauſis eo. tit. Et vide q̄ no. lxiij. dist. c. quanto apostolica.

ADDITIO.

a Cl. ū. Et ibi ad hec vide dō. Alle. de Jmo. vbi per eum plene z nota.

1 ☞ Nodie iudex non potest ex officio per inquisitionem procedere. nisi in certis cāsibus.

2 Fuga quod faciat quem suspectum, ita quod statur sacramento actoris contra eum.

Jubemus. Omnes iudices per se requirere debēt de pena ꝫ facientibus imminente z iudices per pouinciā debent proficisci, z eorū administratione finitq; quinquaginta diebus debent i pouincia pmanere, nisi ex pncipis iussione ad aliā vocent. alias leso sacramēto pstito omne dānum fm quod inrane-
1 rit, pstare dz, z pene pecuniarie fisco applicari debēt. h. d. † Per istū §. ex eo q̄ dt p se requirere, etc. Dicunt quidā quod de omni
a crimine a potest iudex per inquisitionem cognoscere ex suo officio. Ad idē. ff. de offi. pfi. l. iū. §. j. ff. ad l. Jul. pecu. Sed hodie ē falsū, q̄ nemo sine accusatore punit vt l. rescripto, §. si q̄s accusatorē. ff. de mu. z ho. nisi in certis cāsib'. vt no. in l. ū. §. si publico. de adul. z l. iij. §. pterea. ff. de suspe. tut. Et ad istū ter. respōde vt no. p gl. z Ja. de Bel. z pe. By. in d. §. si publico. Et de hoc vide q̄ no. gl. ex de ac. c. j. z ū. q. j. de manifest. z p doc. C. de accu. l.
2 ea gdē. Venio ad §. si vero cōtigerit. In q̄ not. q̄ fuga facit aliquē suspectū ita quod statur sacramēto actoris ꝫ fugientem. ꝫ a
b cit C. de assess. l. pziliarios z extra de presum. c. null' b, z ꝫ. de exhi. re. §. si vero etiā quidam. z qō ibi no. Facit q̄ not. gl. per hūc tex. §. vt iud. sine quoquo suff. §. necessitatem. facit etiā ij. q. iv. c. decernimus. Barto.

ADDITIONES.

a Cl. Pōt iudex per inquisitionē cognoscere. Adde Geoz. Tho. in suo cōsi. xvj. an iudex maleficiorū inquirit in pzin. volu. j.
b Cl. nullus. Vide ibi plene ꝫ el. per totum commentum.

De sanctissimis episcopis, &c. Rub.

1 ☞ Episcopus qui ordinatur, non dz esse minor. xxx. annorum.
2 Debens alios docere, non debēt ab alijs doceri.
3 Eligere debens, si negligat eligere per tres menses, electio ad superiorem devoluitur.
4 Episcopus intra quantū tempus debeat eligi, cōfirmari, z conseerari remissiue.
5 Datum causa simonie applicatur illi ecclesie, cui fit iniuria.
6 Id quod aufertur alicui, propter q̄ fit iniuria ecclesie, applicat illi ecclesie cui fit iniuria.
7 Laicus an possit in episcopum eligi.
8 Electus per simoniam ipso ignorante an prinetur electione, vel electio teneat.
9 Electione facta ad aliquā dignitatem, an electus licite aliquid offerat.

De gubernatione. Iste tit. dz tres partes. Primo ponit de san. epi. Secdo de reuerē. cle. Tertio de mona. Secda in §. clericos. Tertia in §. iubem⁹. z breuiter. h. d. Episcopi debēt eligi in forma hic tradita, z si hi, ad quos electio spectat eligere negligant, per sex menses electio devoluit ad superiorē, z ū electus fuerit post electionē de crimine accusat⁹. ordinatio differri dz donec de crimine iudicet. Et ēps nō p pecuniā. sed meritis eligi dz. p cōsuetudine tū dz dare pecuniā a iure statutā, pena ꝫ facientib⁹ imminēte. Itē ordinatus in episcopū z a seruili. z ab adscriptitia liberatur fortuna, z a patria potestate.

h. d. vsq; ad §. Deo autem amabiles. etc. Not. ergo primo formā
1 fm quā eligi dz episcopus. † Secundo not. quod episcopus non
a dz esse minor. xxx. ann. vt hic, in ver. quoq; sicē pbyter vt j. c.
2 §. presbyterus, z Tertio no. q̄ qui alios dz docere, non dz ab alijs doceri. ... oncor. sunt in gl. super ver. qui enim. ... oncor. etiā. xvj. q. j. c. si clericatus. vū. q. j. qualis enim, z c. oportet de elec. c. cū
3 in cunctis, z in c. cum nobis, † Quarto no. quod si ille, ad que spectat electio, negligat per ser menses, electio devoluitur ad superiorem, quod gl. dicit hodie corrigi, q̄ hodie non expectātur, ni si tres menses. al leg. extra de elec. c. cum nobis. Sed certe in d. c. nihil dicitur de hoc. Sed dic idem quod gl. vt est tex. extra de elec. c. ne pro defectū. lxiij. dist. ca. oheunibus. Et de hoc infra
4 † q̄ tum tempus episcopus dz eligi, cōfirmari, z conseerari. vide
5 q̄ not. plene de elec. c. si electio. li. vj. quod tene menti. † Item no. in d. §. pro omnibus, quod illud quod datur causa simonie, dz applicari illi ecclesie, cui fit iniuria per hanc oationē. vt hic j. §. pro ri. z facit §. eo §. si quis autem. z extra de simo. c. de hoc. z quod ibi not. z §. quomodo opor. episco. §. z hāc nō in pecuniis.
6 Et sic elicitur ex hoc, illud quod aufertur alicui, propter q̄ fit iniuria ecclesie, applicat illi ecclesie cui infertur iniuria. Be q̄ dic
7 in d. §. z hāc nō in pecuniis. † Pp. ad §. damus, z vt q̄ laicus in
b cpm eligi non possit. vt §. quomodo opor. epis. §. igitur. Solvit hic. Tu vero solue vt ibi no. quam approbat hic Ja. de ... Item op. z videtur q̄ laicus non dz in cpm ordinari. sicut hic pbyter aut diaconus: vel in sublimiū subdiacon⁹. xl. dist. c. fi. Solue vt in gl. z circa istud §ium precedens. Vide quod no. extra. c. illiteratos. z extra de ele. c. nobis. z per Inn. in c. cum inter. c.
8 tit. † Venio ad §. pro omnibus. z quero, pone q̄ aliquis sit electus per simoniā, tamē simonia est cōmissa illo electo ignorante quid hat, dic vt in gl. super ver. aut aliarum, quam not. p. 20 qua vide quod plene habes. extra de renun. c. post translationem. z extra de ele. c. pe. z extra de simo. c. de simoniace. cum si. z q̄ no. ti. ad
9 leg. Juli. de ambi. l. j. z ibi per doc. † Venio ad §. si quis autem quero: vt in gl. circa quam gl. ōt Ja. de Bel. q̄ post electionē licitum est offerre: vt hic, ante non: vt s. pro. §. Nō ob. allegā gl. q̄ loquitur in dignitate seculari. hic vero in dignitate ecclesiastica. Venio ad §. pro consuetudinibus. circa istum. §. vide q̄ not. extra de simo. c. cum in ecclesie. z c. j. co. ti.

ADDITIONES.

a Cl Extra. ann. Adde Fel. in c. cum vigesimum. de off. dele. in fi. ū. col. ver. de etate episcopi.
b Cl Non possit. Limita verum, nisi propter eminentem, cius scientia q̄ tunc laicus purus in episcopum eligi pōt, in c. decernim⁹ circa fi. ij. col. de iud.

1 ☞ Clericus potest esse tutor vel curator si vult. non ti cogitur.
2 Clericus non potest esse tutor testamentarius. legitimus hic.
3 Testes qui inuiti examinari non possunt, cautela est quando ea minantur quod dicatur, quod volentes.

Deo autem amabiles. Episcopis mo nachis tutele z cure officiū interdicit presbyteris autē z alijs clericis gmiter, aliqbus cāsibus regulariter aute personis ecclesiasticis secularia negotia interdicunt. Jallit in certis cāsibus a iure pmissis pena ꝫ facientibus imminente. h. d. Not. in hoc §. q̄ clericus eo
1 gunt susc̄ipere aliquā tutelā vel curā susc̄ipit. tñ si velit. vt hic nisi sit episcopus vel monachus, qui etiā volentes nō admittunt z sic p hoc coarecta est. l. generaliter. C. de epis. z cleri. que dicit
2 episcopus z monachus possunt tutelā susc̄ipere si volunt. † Uerum hic dz quod clericis est permissum susc̄ipere tutelā legitimā quid de testamentaria: Sl. hic super ver. permittimus. dicit alias susc̄ipere non possunt. Ita et tex in auth. presbyteros. C. de epis. z cle. Be hoc est casus. xxj. q. iij. ca. Lypzianus: vbi de hoc no. lxxvj. di. c. peruenit z ibi bona gl. z circa istam materiā vide no. Spe. de tutel. §. generaliter. vers. item opp. contra istum.
3 † Ulterius hunc tex. ibi, propria voluntate susceptile, z. quod adducunt ad questionē, vos scitis, q̄ sunt quidam testes vocati non inuiti. Ita refertur in d. auth. presbyteros: vt lege Julia. ff. de test. dicunt ipsi, quod cum tales testes producuntur, semp producentes debent in actis scribi facere, q̄ volentes testificant alias pumerētur deponere inuiti. Ita refert Lynus in d. auth. presbyteros.

1 ☞ Clericus quando z in quibus cauſis possit esse procurator.
1 **Alium.** † Opp. z videtur quod clerici possint esse procuratores litis: vt ibi falsa gl. regulariter clerici possunt esse procuratores litis in cāsibus hic positis. Ita dicit hic gl. magna circa fi. Item q̄ gl. videtur notari. ff. de procur. l. neque femina. Sed contrarium videtur velle glossa super verbo, litis, hic posita. Et hic videtur quod

quod regulariter nō possint esse pcuratores. Et ad §. sportulas rūdeo resp̄det ff, qō ibi p̄mittunt esse pcuratores, in cā ecclesie, r p ecclesia, vt ibi, secus, p alijs psonis, vt ibi, r hic, r q regulariter clericus nō possit esse pcurator, no. gl. filiusfa. §. mites. ff. de pcuratoribus. de hac materia vide extra ne clerici, vel mona. c. j. r ij. de postula. c. j. r vltimo, r vide q plene not. p Jnno. extra de rei iudic. cum. J. r. Al.

ADDITIO.

1 ¶ Cum. J. r Al. r ibidem vide Fel. in princ. vij. col. r in c. ij. de iudic. r quod ibi dixi in apost. r Felynus in capitulo cum essent de simon. in principio.

1 ☞ Adiacentes idem est quod confines. r ideo.
2 Adiacens mee, idem est dicere, quod confinis mee.
3 Quid sit dicere vicina. r confinia, remissiue.
4 Contiguum, quod sit remissiue.

Ciuitē ecclesijs. ¶ † In quo. §. nota quādā glo. sup verbo, adiacentes. que exponit. i. cōfines. Et qua nota. quod idē est dicere talis res 2 adiacēs est mee. qō est dicere, est confinis mee. ¶ † Quid āutē sit dicere, aliqua esse cōfinia. r que vicina. dic vt l. iij. §. penult. r q 3 ibi no. ff. finium regun. ¶ † Quid aūt sit dicere, aliquid est cōtiguum. Dic. extra. de sen. excomm. c. ij ciuitas lib. vj.

1 ☞ Testis iurare debet super tota causa,

Nulli vero. Nulli ij episcopos coā se ad testimonium cōpellere, sj ad eos remittere dj, vt ppolitis Euāgelijs dicāt r a iudice in iudicio venire cogēdi nō sint, pena j faciētib⁹ imminēte. h. d. Notaī hoc. §. duo, que dic vtin gl. sup verbo, ppolitis. Ad pmū not. vide quod not. Spec. 1 in titul. de testibus. §. j. versiculo. itē quod deposuit. ¶ † Tertio not. ex isto tex. dū dicit, que nouerint, qō testis dz iurare sup tota cā. De quo no. in c. per tuas, r ibi per Jn. extra de testibus. Ultimo quero. vt in. d. gl. r vide quod not. de epis. r cleri. aūt. sj iudices. Part.

1 ☞ Episcopus ab episcopatu p̄z quo, r quanto tempore possit esse absens ab ecclesia.
2 Patriarcha, r Archiepiscopus debent semel vel bis in anno subditos ad capitulum conuocare.
1 Clerici p̄hibentur ludere ad aleas, ¶ nunquid ad scachos?

Interdicimus. Episcopi in suis ecclesijs debēt residentium facere r eas nō relinquere sine superioris. vel sine principis iussione r tunc non amplius vno anno pena, contra facientibus imminente. Jtem Patriarchę. r Archiepiscopi debent omnes sub se cōstitutos. omni anno ad se conuocare r exponere que agēda sūt. Itē episcopi vel clerici ad tabulas ludere vel ludi participes vel sportularū fieri p̄hibentur. nec cogendus est Episcop⁹ clericū suum 1 ab ecclesia sua dimittere, r alij tradere. h. d. † No ex hoc tex. tria.
2 Primo quanto tpe pōt episcopus esse absens ab episcopatu a 3 qua materia dic vt habes. vij. q. j. c. ij quis presbyter. plenissime extra, vt lit. nō cōtesta. c. ij. ver. si vero aliter. Dixi ē. qmodo 2 opor. episcop. §. illud ēt † Secundo no. q Patriarcha r Archiepiscop⁹ dēbet semel vel bis i anno. subditos ad capitulum cōuocare. Idem q hic habes extra de accusa. c. cū oli. xvij. dist qm. 3 facit ad istam. regulā. c. singulis. de testa. mona. Tertio no. † q clerici p̄hibentur ludere ad aleas nunquid autem ludere ad scachos vel alea gratis: Dic vt in gl. hic super ver. scbematis. r i auth. interdicimus. C. de epis. r clerici.

ADDITIO.

2 ¶ Potest episcop⁹ se absens ab episcopatu. Adde Host. Th. cotilio. cxliij. incip. amicus socrates amicus plato, sed magis amica veritas, ver. queritur ina cōtigentia facti vol. iiij.

1 ☞ Presbyteri an possint excommunicare,
2 Excommunicatio ē separatio a corpore Christi, r ab ingressu eccl.
3 Excommunicatio siue iusta siue iniusta timenda est.
4 Excommunicatio an possit in foro seculari apponi remissiue.
5 Excommunicatus an possit testari remissiue.

Omnibus. Episcopi r presbyteri sine iusta causa aliquem excommunicare nō dz alias si sit ablolutio a superiore fieri dz item Episcopo nō lz propr̄ijs manibus aliquem percutere. Jtem episcop⁹ ab episcopatu repul 1 sus non potest ad ipsum redire. h. d. † No. ex hoc. §. q presbyteri p̄ossūt excomunicare. De quo dic vt plene nota. ij. q. ij. to. 2 nemo episcopus r q no. xj. q. j. de psona. r vide extra de offi. ordi. c. cū ab ecclesiarū. † Secundo no. q excommunicatio est segregatio a corpore Christi, r alia excōmunicatio ab ingressu ecc 3 lesie vt habuistis. §. ō interdictis collectis hrticorū. † Tertio no. q excōmunicatio siue iusta siue iniusta timēda ē. De q vide in. c. sa 4 cro. extra de senten. excōmu. xj. q. iij. c. senten. † Quero, qz: vt hic
a vides, q excōmunicatio de iure ciuili a cedit, a quero an in foro seculari possit exceptio excōicatiōis opponi. Dic vt p docto. C. 5 de sacrolanct. eccle. l. placet. † Ultimo Jacob. de Bel. ponit hic vnā disputationē, an excōicatus possit testari. Dic vt hic per eū. De qua qōne not. in Spec. de instru. edit. §. compendiose, ver. si quid de excōmunicato. r in cap. decernimus. de senten. excōmu. lib. 2o. vj. Dic vt ibi. Facit quod not. Jnn. in c. veritatis. extra de dolo. r contuma.

ADDITIO.

2 ¶ Procedit. Adde Fel. in c. fi. col. pen. ante mediū in ver. no. etiam de excep.

Clericos. Presbyteri r clerici, ac etiā diaconisse ordinari dēbēt q sint etatis bicī ferte, r sint recte fidei: vite honeste. r caste viuentes r castitatē seruātes r si j dicto 2 apparet ordinario differri dz, donec plene fiat examinatio. h. d. Oppo. ad versi. si aūt tpe. hic dz qō differr ordinari, r p cōsequēs executio negotij. ā. vt spon. lar. §. aliud. p̄m Jaco. bic fieret j formā ordinis clericorū. Et sic non p̄t ordinari donec ordinatio fiat, nec pp̄ria auctoritate dispensare posset. vt extra de stat. mona. c. cū ad monasteriū. §. fi. ibi vero tale periculū nō imminet. Venio ad versi. si vero. circa hunc dic vt dixi in versi. neque aūt. ā. qūo e p̄oteat episcopos. Ultimo scias, qō hic distinguntur etates clericorum, hodie aliter fit. vt extra de eta. r qualita. c. fina. in 2 lemen.

1 ☞ Monachus si redit ad vitā secularem, quando debeat tradi curie p̄opr̄ie ciuitatis.
2 Clericus rediens ad vitā secularem, an tradatur curie etiā si sit in minoribus.
3 Comes effectus clericus, desinit esse Comes.
4 Vasallus effectus clericus, desinit esse vasallus, nec feudum recuperat si desinat esse clericus.
5 Prorenata an teneatur ad vsurarum restitutionem.

Sed neque. Curiales r officiales nō debent clerici ordinari, nili monasticā vitā per. xv. annos impleuerint, pena j facientibus imminente. Jn p̄teritis tamē calib⁹ iura vetera seruāt. Itē clerici meritis r simonia ordinari debēt, ecclesijs tamē, in qb⁹ ordināt, bona eorum ante r 1 post donare possunt. h. d. † Prppo. ad. §. hoc aūt p quē videt q ille, q est monach⁹. si redit ad vitā secularē, dz tradi curie. p̄z ie ciuitatis. Cōtra imo aliud fiet: vt j. eo. §. si monach⁹. Sol. vt i gl. r in aut. sj nec. C. de episcop. r cleri. videlicet, vt iste. §. intelligatur p̄m illū, nā soluit ibi p̄mo q tex. hic loquit in eo qui antē̄ esset monach⁹, fuit curialis. Nō est vera hec solu. q hic loquit i eo qui nō erat curialis, antequā esset monach⁹. vt hic patet, ibi etiā si nulli r, lz illā solu. teneat Jaco. bic, r facit ad hec. ā. de mona.
2 §. si verois. † Quero. an id, qō hic dō, q clericus rediēs ad vitā secularē, tradit curie, fit verū, etiā si sit in minoribus constitutus, r hic habetur q sic, r ā. qūo opor. episcop. §. semel aūt. Dz bodie de iure Canonico possunt ad secularē vitā impune redire: vt de 3 cle. cōiug. c. j. libr. vj. l. dist. si post. † Ultimo hic. §. in versi. r gñaliter. est argu. qō eo ipso q quis efficit clericus desinit esse Comes vel Jmperator. De quo p gl. xxvij. q. ij. ¶ Sedo facit, q vasall⁹ q̄n cito efficit cleric⁹ desinat ee vasall⁹, nec postea recuperat si desinat esse cleric⁹. De quo vide. r. colla. de vasal. mili. qui arbel. depo. c. vnico. r de bene. fratris. c. vnico, in fi. r si de feu. cōtē 4 tio inter do. r agnatos. c. vnico, in versi. qui clericus. † Ultimo in §. lz neque, in eo quando hic ponitur mediator. est arg. quod p. reneta tenetur ad restitutionē vsurarū. De quo nota. in gl. l. sciēte. ff. ad le. Pompe. de paricidijs.

1 ☞ Adscriptitius an possit fieri clericus domino contradicēte, remissiue.
2 Natus alibi, r alibi morans, an possit in ecclesia ordinari.

Si seruus. Domino sciente, r ¶ dicente p̄t seruus clericus ordinari. eo ignorāte nō, r si cōstitutus ad seculare z vitā redibit dño restituendus est. adscriptitij vero p̄ter dominorū v. voluntatem possunt ordinari h. d. Circa hunc. §. vide. l. ij. distin. ca. ff seruus, r extra de ser. nō ordi. c. j. r
1 ij. † Venio ad §. adscriptitios. q̄rit gl. an adscriptitius possit fieri clericus ¶ Domini voluntatem. Et dic vt in gl. hic. r in auth. ad
2 scriptitius. C. de episcop. r cleri. † Quero. an in ecclesia alibi natus. r alibi morās possit ordinari, gl. hic iāgit, r in l. in ecclesijs. hic alleg. De quo plene dic. vt not. lxj. dist. c. nullus invitus, r q not. extra de elect. c. cum inter canonicos.

1 ☞ Jus presentandi in ecclesijs spectat ad patronū r confirmādi ad episcopum.

Si quis, ordinij. Clerici, a patrono p̄sentari debent, & ab episcopo ordinari, alias quoscunq; putauerit meliores, ordinare p̄t & clerici in suis ecclesijs morari debent. h. d. ✝ Nota. q̄ in ecclesijs p̄sentandi spectat ad patronū, eius cōfirmādi ad episcopū, vt s. vt clerici qui recedunt aliis p̄ eis surroga. §. fi. & extra de iure patr. c. nobis.

1 ☞ Questitum clericis dicitur quasi castrense peculium.
2 Clerici, sunt de iure ciuili in parentum potestate, an idē sit de iure canonico, remissiue.
3 Testamenta facta super castrensi, vel quasi castrensi peculio, q̄ hodie subiaceant querele.

Presbyteros. Presbyteri, omnes clerici, res ad se pertinētes in suo dominio habere debet, atq; ptāte, & eas donare, & eis testari possunt, si sub parentū existant potestate, dūmodo filijs, aut his nō ex tātibus, parentibus eorū relinquāt. h. d. ✝ Not. q̄ illud quod q̄ritur clericis, ex quasi castrense peculiū, vt hic, & in auth. p̄sbyteros. C. de epi. & cler. ad idem de sac. san. & l. cum l. eod. tit. ✝ Secundo not. q̄ de iure ciuili clerici sunt in parentū potestate: vt hic, & d. auth. presbyteros, quid sit de iure canonico. Dic vt in c. inde ex tra de eta. & quali. & de sent. excommu. cum voluntate. & vide per doc. in auth. sed episcopalis dignitas. C. de epis. & cler. Querit gl. filij vel parentes quomodo habebūt legitimā. Dicunt q̄dā p querelam. Sed glo. reprobat, dicit q̄ cōdictione ex le, ✝ Ex quo not. q̄ etiā hodie testamenta facta in castrensi peculio nō subiacēt querele, & idem q̄ hic no. in d. auth. presbyteros, sed alibi dicit gl. q̄ nulli grele subiacent: vt in auth. ex causa. C. de lib. pte. vel exhere. alibi gl. dicunt. q̄ hodie subiacēt querele testamenta facta super castrensi peculio: vel quasi. vt no. in l. fi. C. de inof. testa. & ff. si a paren. quis fu. ma. in rub. & in l. Papinianus. §. Papinianus. ff. de inof. testa. Et hanc opin. tenent do. in d. auth. ex causa. in ij. q. Hoc probatur per tex. s. vt cū de app. cog. §. & hec quidem.

ADDITIO.

a Testari. vide tu ad hoc omnino ꝛ el. in c. cum voluntate, in ij. col. post p̄in. ver. extra gl. tangit hic Inn. de sent. ex com.

Reuerendissimis. Presbyteri, diaconi & alij clerici, si falsum phibeāt testimoniū in causa pecuniaria vel criminali, pena hic inserta sunt puniendi. h. d.

1 ☞ Sententia lata per episcopum, mandatur executioni p iudicem secularem.
2 Judex appellationis quando sententiam exequatur.
3 Judex secularis, cui per inquisitorez fuit traditus hereticus, q̄s teneatur stare p̄cessui inquisitoris.
4 Clericus p̄ crimine, quando possit actoris electione cora epi. scopo, vel seculari conueniri.
5 Episcopi debent scire leges.
6 Potestas an sit ordinarius scholarium remissiue.

Si quis contra aliquem. Clerici et monachico rā episcopo in causa pecuniaria cōueniendi sunt in criminali co rā episcopo vel iudice ciuili ad electionem actoris sunt cōuenien di, episcopo negligente ad iudicē ciuilem iurisdictio devoluit, i p̄cessibus forma hic tradita seruata. h. d. ✝ Not. q̄ sentētia lata p episcopū mādatur executioni p iudicē secularē: vt hic, & l. episco pale. C. de epis. audien. ✝ Scōo no. tex. ibi, & executiōi p̄tie, &c. q̄ habens hic casum, q̄ iudex appellationis mandat sentētiam executioni. Ita probatur hic, & in authē. si quis in gantium. C. de epis. aud. & in l. precipimus C. de app. Circa q̄ dic q̄ quando ex iudex appellationis expresse cōfirmat primā sententiā, & tunc est verum q̄ hic dr. Ad idem. l. addictos in fi. C. de appe. & C. de iudi. l. fi. Quando q̄ prima sententia cōfirmatur, q̄ appellatio est deserta per tpis cursum & tunc iudex primus mādat executioni: vt l. nulli. C. de iud. & l. fi. C. de temp. app. Quando q̄ prima sententia cōfirmatur p partium consensum, & tūc idem: q̄ primus iudex exequit. arg. l. si quis libellos. C. de app. Nō ob. l. tale pactum. §. q̄ prouocauit. ff. de pact. vbi videtur probari dr̄iam, q̄ hic loquit quando fuit a delegato ad delegātem appellatum. vt l. a diuo Pio, in p̄in. ff. de re iud. Et de hac q. not. per doc. i d. auth. si quis litigātium. C. de epis. audien. & in l. eos. in vi. & ix. q. C. de app. & in d. §. q̄ prouocauit. ✝ Tertio no. §. si vero crimē, in quo vr casus, q̄ si in. quisitor hereticorū p̄esserit & quendam, & eum cōdemnauerit & tradiderit iudici seculari, nō tenetur ju der stare illi p̄cessui. sed p̄t de nouo formare p̄cessum, si ei vi debitur, & crimen examinare. Circa hoc vide q̄ no. Sol. in l. magistratib. ff. de iurisdi. om. iu. ✝ Quero in p̄in. huius. §. qualiter mādatur executioni sententia contra clericum, Dic vt in gl. super verbo cum tradi. Op. ad ver. si vero crimē in quo dr, quod est lectio actoris: vtrū conueniat clericū cora episcopo vel iudice ciuili de crimine. & j. eo. §. si autē ecclesiastica. Sol. ibi loquitur de crimine canonico de quo non p̄t cognoscere iudex secularis vt & de man. p̄in. §. si vero canonicū. Item hic infertur ex hoc, ibi clerico, & dixi. & vt clerici apd proprios epis. Et de hoc vide in c. cum sit generale, extra de foro comp. & j. q. j. in summa. ✝ Alterius ex hoc, & s. proximo §. sed melius j. eo. §. si quis vero habes q̄ episcopi debent scire leges, & s. vt clerici apud proprios episcopos. circa p̄in. & per doc. in auth. causa que sit cū mona cho. C. de epi. & cleri. & per gl. in l. repetita. eo. tit. ✝ Ultimo gl. rius scholarius, cum sit iudex ordinarius clericorum, de quo i auth. habita. C. ne filius p̄ patre.

ADDITIO.

a Potestas est iudex ordinarius scholarium. Adde omnino Bal. in auth. habita. nu. vij. C. ne fil. p̄ patre.

1 ☞ Episcopi debent scire leges.
2 Leges quando seruande sint in foro canonico remissiue.

Si quis vero. Episcopus ab episcopo vel alio q uentus, cōueniendus est sub ar chiepiscopo, & ad Patriarchā appellandū est nulla cautione vel fideiussione p̄ lite finēda inter posita. h. d. ✝ Not. tex. ibi, & ecclesiasticus. & c. & ibi, ille fm canones. &c. Ex quo habes primo q̄ episcopus dr scire leges: vt dixi. ✝ Secundo quod leges debent seruari in foro ecclesiastico de quo in c. j. extra de oper. noui nun. de reg. iur. c. ij. in gl. lib. vj.

1 ☞ Casus, in quo appellatione pendente sententia exequitur.
2 Oeconomi quam rationem reddant remissiue.

Oeconomos. Oeconomi & similes cora episco tū est eis a sententia Episcopi ad Patriarchā appellare. h. d. ✝ No. hic casum, in quo pendēte appellatiōe mandat sententia ex cutioni regulariter fieri: vt l. ij. C. de ap. & ff. ml. nou. p̄ totū tit. & ri. s. vt spon. lar. §. aliud. ✝ Opp. & vr quod isti non teneantur ra tionem reddere: vt s. de eccle. ti. §. pen. sol. vt ibi no. & in l. opi notrophos. s. de epi. & cle. in p̄ima sol. lr Jac. de Bel. vidēatur tenere aliam solutionem.

1 ☞ Procurator q̄ possit constitui in causa vniuersitatis, & mo nasterij ab ipsa vniuersitate, & monasterio.

Si quis episcopus. Episcopi, & clerici, in ydbe Cōstantinopoli tana degentes, ibi, cōueniendi: vel cogendi nō sunt lite in ali cia cōtestata. alias cora p̄fecto p̄torio sunt cōueniēdi. Specia liter autem ad Patriarchas vel Metropolitas distincte inti cōueniendi nō sunt, nisi de hoc mādatum habuerint: vel alios, & ueniāt: vel ibi fixerint. Item Episcopi: vel clerici legationis gra conueniendi nō sunt. Clerici & Monachi accusandi sunt immi loci repulsa, & loci reuerētia seruata. Item monasterium per suū procuratorem agere dz sportularij quātitate legitima: in s. dictis psonis & casibus seruata. h. d. vsq; ad §. p̄hyteros. & p. ad §. fi. q̄s autem. q̄ in causa monasterij non possit constitui pro curator. Nā procurator est, qui mandato domini negotia ministrat. vt l. j. in p̄in. ff. de proc. Sed i monasterio nemo ei tos ergo &c. & vnius dr̄ij timore gl. hic. & in dr̄io exponit procurator, id est syndicum. Et per hoc tr gl. in d. l. j. in p̄in. q̄ episcopus & nullus prelatus non possit procuratorem constituere ante litis contest. & exponit hunc tex. modo predicto procuratorem, id est syndicum, & idem no. in l. nec ciuitatis. eo. tit. de procur. exponit eodem modo iste tex. in l. neque. C. de procu. Sed veritas est, q̄ vniuersitas, quelibet, & monasterium, potest procuratorem constituere: vt extra de procur. c. q̄ in causis. & de iuramēto calū. cum causam, & vide quod habes extra de reseri. ecdocen.

1 ☞ Vniuersitas qualiter citatur, remissiue.
2 Episcopus facit actorem quādo economus agit contra ipsum.
2 Economus & syndicus ab vniuersitatibus tantum cōstituantur, & an ab episcopo.
3 Episcopus non constituit procuratorem.

Sportularum. Ver. si vero p̄ vna. Quero de intellectu huius ver. Dic vt in gl. super ver. cōtingat, q̄ ponit duas lec. ✝ sed ex secunda nota modū citandi vniuersitatem: q̄ omnes de vniuersitate admonentur. vt a d. gl. De quo modo citandi vniuersitatem, & no. per glo. ibi, quod cuiusque vniuer. nomine. l. j. §. quod si nemo. & vide l. sed & hac l. §. q manumittitur. & §. fi. & quod ibi no. ff. & finio vec. & vide q no. in l. non pōt. ff. de reg. iur. De qua materia dic per Jmo. de mari

matori. ꝛ obedien. in c. humilis. * Quero. in ver. episcopus ve
ro. Quid si economus agit contra episcopum nomine ecclesie, dic
filo. q̃ tunc episcopus ordinet a superiore auctoritate archiepi si-
cut facit tutor nã economus, vel syndicus tantum ab vniuersitati
bus cõstituitur vt hic dicit gloss. q̃ dic vt in ea. ¶ † Sed quod
economus possit constitui etiã ab episcopo tenent gl. in d. l. neq;
C. de proca. Tz ergo gl. hic q̃ episcopus non potest procuratorem
rem constituere. Et idem no. in d. l. neq; ꝛ in l. j. in prin. ꝛ l. nec eci
natis. ff. de procu. Sed de hoc dic vt habes in c. petitio. extra
de procu. ꝛ vide d. c. cũ cã extra de iur. calũ. ꝛ q̃ bene notat In.
in d. c. petitio. ꝛ vide q̃ no. per doct. in d. l. neque ꝛ per gl. v. q. iij.
cap. q. episcopus.

ADDITIO.

1 ¶ Vniuersitatem vide Bal. in c. j. in vij. col. in versi. an vniuersi
tas de mi. val. qui cõtra max. est in l. etiam. in ij. col. in ver. item
possunt facere suum procuratorem. in fi. C. de exce. rei iud. ꝛ gl. in
fin. potest alle. in tex. que incipi. pone inofficiali. ff. de reg. iu. ꝛ
ibi per Bar. ꝛ domi. Ille.

Presbyteris. Presbyteri ꝛ clerici in domo pro
pria mulierẽ habere nõ debẽt. nisi
omnem suspitionẽ. Episcopus aũt nullã mulierẽ secũ
habere debet. d. d. Et isto tex. sumitur auth. episcopo. C. de episco
pis ꝛ clericis. Circa istum §. vide q̃ no. extra de cohabi. cle. ꝛ mu
lie. cap. j. ꝛ c. a nobis.

Siquis cum. Inferens iniuriam episcopo, vel a
lijs clericis dũ sacra misteria cele
bratur verbera. ꝛ crudum sustinere dz, ille vero qui sacra misteria
celebrari prohibuit, capite puniendus est. Idem conseruandum
in cantu. ꝛ litaniis aliqui facere non debent sine episcopis ꝛ cle
ro. vide pena cõtra facientibus imminente. d. d. Et hoc. §. sumitur
ex lege nouo iure. C. de episcop. ꝛ clericis. Bartol.

1 ¶ Monachus bonus, si est electus in Abbatẽ, an eius electio vi
deat. si in monasterio melior reperiatur, stante q̃ melior eligatur.
2 Monasterium cõstructũ in diocesi alicuius episcopi. est subiectũ
illi episcopo, nisi probetur exemptum.

Jubemus. Abbas eligẽdus est nõ sm̃ gradũ sed me
ritis virtute, ꝛ idem in Abbatissis est ser
uandum. d. d. † Quero in hoc. §. de duobus. dicitur hic quod ille
qui melior est in ecclesia, dz eligi Abbas pone quod est aliquis
monachus, qui bonus est tñ in monasterio reperitur melior. an p
hoc vitiet electio. Dic vt no. viij. q. j. c. Iz ergo. Secõ quero dicit
hic sanctissimũ episcopũ. an eo ipso q̃ monasterium est constitu
tũ in diocesi alicuius episcopi an illud monasterium sit subiectũ
episcopo. ꝛc. Dic q̃ sic nisi probe: experimẽtũ, vt extra, de reli.
domi. ca. iij. ꝛ ibi no. ꝛ vj. q. vij. c. omnes basilice.

ADDITIO

1 ¶ In diocesi alicuius episcopi. adde Panor. in c. iij. ꝛ q̃ ibi posui
in apostil. ad ipsum in prin. in ver. nisi probetur exemplum ex
tra de reli. do.

1 ¶ Professio per monachum intra quantũ tẽpus fieri debeat.
2 Bona colleg. diuiduntur, q̃n collegium dissoluitur, ꝛ pars colle
gã recedit.
3 Monachus potest esse testis.

Siquis autem. Ingressus monasterium incon
uẽti si promotus est potest mo
nachus ordinari, si vero est dubius dz differri per triennĩ. domi
nus ad tẽpus repetẽte. si cũ iuramento reddẽdus est, vel ordi
natus est monach⁹ dño rebus redditis, eo autem ad seculare vi
ta redeunte, domino est reddẽdus. Itẽ monachi in vno habitacu
lo debent morari, sed separatim dormire his obtinẽtibus in mo
nasterio seminarũ. Itẽ viri modis cibus a feminis suat separãdi
rebus eoibus inter eos diuisis ꝛ femine eligere pñt sibi presbyte
rum aut diaconum ab episcopo confirmãdũ. d. d. † Nota ex hoc.
sancta quantũ tẽpus ille, qui monachatur possit facere professio
nem. De quo habuistis textum ꝛ gl. ꝛ l. §. de mona. §. sanctimus.
facit quod no. xvij. q. c. j. ſt l. dist. extra, de reg. c. apostoliam. Vo
lle autem q̃s est dubia conditio eius, qui debet monachari, de iu
re canonico debet expectari tempus anni nõ triẽnĩ. vt de reg. c.
j. ꝛ l. vj. Ultimo circa versi. ꝛ si intra triennium emerserit alia.
vide q̃ habes. l. iij. dist. c. si seruus sciente. ꝛ quod plene per
glo. in ea dist. ca. generalis. ꝛ plene per Bar. in c. ij. extra de ser
uis non ordi. ꝛ plene. per Inn. † Venio ad §. in omnibus. in quo
notat q̃ q̃s collegiũ dissoluitur. ꝛ pars collegij recedit bona col
legij diuiduntur, vt dic, de quo dic. vt no. per gl. ff. de colleg. illi.
l. ij. in fin. * Ultimo nota hunc textum ibi. testimonium ꝛc. quem
indicit glo. in arg. q̃ monachus potest esse testis. De quo habui
mus. §. de mona. §. cogitandum.

ADDITIO.

a ¶ Cogitandum. Et ibi vide que dixi in apost.
1 ¶ Decedere sine liberis non dicitur, qui monasteriũ ingredit.
2 Monasterium habetur loco filij. ꝛ quando. nu. 3.
3 Qui monasteriuz ingreditur. non videtur esse sine matrimonio.
4 Summa ratio est, que pro religione facit.
5 Dispositio huius. §. an habeat locum in ingrediente ecclesiã se
cularem.
Monachus non hz administrationem, nisi quatenus per Abba
tem ei conceditur.
6 Substitutio an expiret per ingressum monasterij.

Sed ꝛ hoc psenti. Donatione, vel legato, seu
heredis institutiõe sub cõ
ditione nuptiarum, vel liberorum factis, vel factis pure sed sub
stitutione: vel restitutione sub aliqua pdictarũ conditione facta
honorata psona monasterij ingrediẽte vel clerico alicuius eccle
facto, seu diaconissa etiã facta, tales cõditiões p̃ scriptis habẽ
tur dũmodo si talis honorata psona fiat clericus, vel diaconissa: ꝛ
toto tpe vite sue in tali statu permanserit: ꝛ res sub tali condiõe
donatas vel relictas in pios vsus expẽdãt vel reliquãt. ꝛ si talis
psona a monasterio recesserit: bona tamen monasterio cõpetũt ꝛ si
sub pdictis conditionibus in redẽptionẽ captiuorum vel egẽto
rum alimẽtaria substitutio facta sit p̃ nullũ casum pdictorũ euã
nescit. ꝛ gl. magna hic colligit casuz huius. §. ¶ * Ex quo nõ. qõ
1 non videt sine liberis decedere q̃ ingredit monasteriũ ꝛ sic mo
a nasterium loco filij habet. a vt hic in authẽtica. nisi rogati. C. ad
2 Treb. † Secõno. quod nõ videtur esse sine matrimonio, qui mo
nasteriũ ingredit cum p̃ hoc spirituale matrimonium cõtrahatur. ¶ Bz op. ꝛ videt qõ ingredies monasteriũ nõ videat habere
3 filios nã nõ filij ciuiles sed naturales ꝛc. * Oleg. ij. l. si ita qs. vl.
Sicut quidã qõ lz sit verũ qõ alias ciuiles filij nõ sufficiant ta
4 men fallit vbi monasterium ingredit. * Quæ summa ratio est q̃ pro
religiõe facit vt. ff. de reli. l. sunt psone. qõ est verũ nisi alij mona
sterio restituere roget arg. l. vlt. C. q̃ pot. in pig. ha. Alij dicũt qõ
tãtũ in calib. positis monasteriũ habet loco filij ꝛ ita tenent ali
qui hic in gl. Et ita tz Bart. Sil. dicens hoc esse quoddam spe
ciale p̃ propriam significationem vocabuli propter hoc ipse di
cit, qõ si aliquis diceret dono vel lego tibi centũ si decedã sine li
beris, forte intelligi de veris liberis, alibi vero gl. videt tenere
qõ vbique monasteriũ habeatur pro filio. Ita dicit gl. hic ꝛ hoc
etiã videt tenere in primo. §. in prima ꝛ secunda glosi. magna. ꝛ
C. de sacrosanct. eccle si. aut. si qua mulier de quo not. etiam per
docto. ibi. in i. ꝛ ij. q. Bz Rich. Mal. dicit hoc non esse verũ qõ
monasteriũ habeat p̃ filio nec hoc dicit iste. §. nec. d. authẽtica.
nisi rogati sed mẽs istius. §. d. authenti. est, q̃ cũ testator ot in
stituo te heredẽ vel lego tibi talẽ rẽ, ꝛ si decesseris sine liberis vo
lo qõ restituas tali videt dicere testator, volo qõ restituas, si ca
stitatẽ seruaueris. Unde cũ p̃ hoc impediatur vita contemplati
ua. q̃ est melior quã actiua vt multi illã vitã contemplatiuam eli
gerent si adimeretur cõditio ꝛ monasteriũ intrarẽt. si cogitaret.
qõ adimeretur cõditio ideo vult iste. §. qõ talis condutio respuat
in ingrediẽte monasteriũ. Ita ot Rich. in d. authẽtica nisi in. iij.
q. Et qõ monasteriũ nõ habeat p̃ filio, videt sentire gl. in d. aut.
in gl. magna in fi. Pdeterea si diceremus monasteriuz haberi p̃
filio p̃ bũc. §. eadẽ rõne possemus dicere p̃ bũc. §. haberi mona
5 sterũ p̃ prore. † Quero nũqd iste. §. habeat locũ in ingrediente
b ecclesiã seculare. b Dic vt in gl. sup̃ verbo clerici. Bz aduerte ad
id qõ ot ibi ꝛ qõ segt ꝛc. ꝛ illud dictum gl. qõ monasteriũ nõ hz
administrationẽ, nisi de facto ꝛ quatenꝰ sibi Abbas cõcedit, q̃ bat
in c. ũ. extra de sta. mo. Et ad q̃. gl. circa totã gl. vide qõ no. extra
6 de. pb. cap. in psentia. ce tera dic vt in gl. ¶ † Ultimo Jac. ponit
hic vnã q̃. Titius testim condidit ꝛ Sẽp̃ poni sibi heredẽ insti
tuit ꝛ si decideret sine liberis ex suo corpore descẽdẽtib⁹ substi
tuit ei Seiũ ꝛ deinde Sẽp̃ poni⁹ instituꝰ ingressus est monaste
c riũ, q̃rit nũqd expirat substitutio p̃ ingressum monasterij. c Be
qua. q. no. doct. in d. anſ. nisi rogati. C. ad Treb. ꝛ in l. si ita quis.
§. vlti. ꝛ ibi per Dy. ff. de le. ij. ꝛ per Jo. And. in cap. Raynutius
extra de testa.

ADDITIONES.

a ¶ Loco filij habet. Adde domi. Jas. May. in aut. si qua mulier.
C. de sacrosanc. eccle. ꝛ j. eli. in cap. in psentia. de pba. in col. xx. ꝛ
omnino. p̃ do. Alexãd. de Imo. in cõsi. cxxj. ũ. par in cõsil. lxxiij.
iij. parte. ꝛ Ang. in q. nobis quidam genere.
b ¶ Ingrediente ecclesiã seculare. adde qõ no. ponit geo. Tho.
in suo consi. pe. incip. magni ponderis est prelec. q. ad fi. vol. iij.
c ¶ Monasterij. Vide tu do. Ile. de Imol. in l. er facto. §. j. in x.
co. versi. quid autem in monasterio. ff. ad Trebellia.
1 Dispositio huius. §. qõ habeat locũ etiã si intrat monasterium
vt conuersus.

1 Bona secuntur tacite ingredientem monasterium.
2 Dispositio huius. §. an habeat locum etiã si ingredies habeat ascẽ cendentes.
4 Divisio que permittitur fieri per patrẽ ingredientẽ monasteriũ inter filios post ingressum, an & qñ valeat vt testamentum.
5 Filij ingressi monasterium qua actione agant contra monasteriũ q̃ possidet omnia bona patris, vigore divisionis p patrem facte inter eos post ingressum.
6 Ecclesia an habeat omnia bona ingressi, q̃ ante ingressum nõ ha bens filios extraneum heredem instituit, assignãdo ecclesie certa bona.
7 Filij qñ possint compellere patrem ingressum monasterium vt ei us bona distribuat.
Et quando interim debeant habere alimenta. nu. 8.

Si qua mulier. ¶Muliere aut viro monasteriũ in grediẽte, liberis non extantibus, reo eius monasterio cõpetunt, liberis superstitibus rerũ suarum ante ingressũ monasterij dispositõe nõ facta post ingressũ, hz inter filios distribuere legitime portiõe nulli diminuta, vel p̃pria pso na cõnumerata, sibi suã retinet portionẽ, q̃ monasterio cõpetere dz. Eo aũt morte p̃uẽcto filij legitimam recipiãt portionẽ, reli qua substãtia monasterio cõpetente. h. d. Ex isto §. sumit authẽ. si qua mulier de sacrosã. ecc. Quero, ỏt, hic, intrauit monasterium,
3 quod si causa orandi intrauerit. Dic vt in glo. §. hic. † Sz ẽ̃ro qd si intrat vt conversus. Dicit gl. q̃ non refert vtrũ intret monachꝰ vel conversus dũmodo renuntiet. Item qd si aliquis intrat ca
4 pellã. Dic, vt in glo. † Querit gl. quid si talis ingredies nil de bo nis dicit. Dic, gl. q̃ eum tacite sequuntur bona. vt ẽ. de mona. §.
5 illud. & circa hoc vide. C. de sacrosan. eccl. auth. Ingressi. † Querit qd si ingrediens non hz filios, sed parentes. Dicit Placẽ. quod idẽ est in parentibus. q̃ in filijs. arg. ẽ. eo. §. p̃sbȳteros, & ẽ. vt nulli. iud. §. adulteram. Sz contrarium tenet glo. & ad contraria respondet, vt in ea. Idẽ q̃ hic tenet glo. in d. auth. si qua mulier, & in d. §. adulteram. & in §. si vero ascendentes. Et primam opi. te Odo. & Jac. de Bel. hz Pet. teneat opi. glo. de quo dic vt per do. in d. authen. si qua mulier. Nec obst. ratio glo. que est, quod ideo parentes excludantur, q̃ monasterium habetur p̃ filio q̃ hoc
6 nõ est verum. vt dixi ẽ. in p̃oxi. §. Querit gl. super ver. p̃oprios nũquid hec divisio q̃ permittitur ingredienti monasteriũ post in gressum sit testamẽtũ, q̃ est vtile scire. Dicit glos. si queratur de numero testiũ: dic q̃ potest esse testamentũ. ratio q̃ cum ista per mittat post ingressũ inter liberos vbi numerus testiũ nõ requi rit, vt. l. si. C. fã. erc. & l. hac cõsultissima. §. ex imp̃fecto. C. ỏ test. Sufficit ergo in ista divisione numerꝰ duoꝝ testium, vt not. glo. in. d. authẽ. si qua mulier. ad. q. d. Pla. quod nõ est testamẽtum. Azo vero dicit quod est testamentũ, vel quedam vltima volũtas q̃ succedit loco testamẽti, vt ingredies facere poterat ante ingres sum, vt pbat in hoc tit. maxime ibi dũ ỏt. & sic licet, &c. Et sic videtur vera opi. Azo. & ẽt Pla. in. d. authẽti. si q̃ mulier. † Que
5 rit. d. gl. si monasterium oia bona possidet, qua actione agãt filij inter quos pater divisit cõtra monasterium. dicit gl. q̃ cõdictio ne ex hac. l. que opi. videtur p̃cedere secũdm illã opi que ẽ q̃ divisio nõ sit testamẽtũ. & sic innuit gl. ibi, secũdũ nos, &c. † Que rit etiã dicta gl. quid si ingrediens non habet filios, & antequam monasterium ingrediatur. facit testamẽtũ, & extraneos heredes instituat certã partẽ assignãdo ecclesie antequam intret, nũquid post ingressũ habebit ecclesia omnia bona. Glos. distinguit hic & in. d. authẽ. si qua mulier. Querit glos. sup verbo. persona, an filij possint cõpellere patrẽ vt distribuat: Glo. hic videtur velle q̃ non nec filijs subueniẽt, nisi post mortẽ patris, sed in hoc subueniẽt filijs, quod statim debẽt habere alimẽta. Ista op. videtur tenere glo. hic hz aliã ponat opi. in. d. authã. si qua mulier, & quod habui stis. ẽ. vt lic. ma. & auie. §. q̃. vero ex cõsẽsu. & C. de rep. authẽ. q̃ hodie, & habuistis. ẽ. de mon. §. illud quoque. Et istam opi. q̃ de mũ mortuo patre naturaliter filij possit petere legitimã tenẽt do cto. in. d. authẽ. si qua mulier. hz Jac. de Bel. ẽ. de mõ. §. illud vi deatur velle contrariũ & glo. in authenti. nunc autẽ. C. de episco. & cler. Et iste oia faciunt ad id quod dixi. ẽ. de here. & Fal. §. si qs aũt. sez an filij possint petere legitimam in vita patris, vbi dixi q̃ non. Ultimo scias quod iste §. fuit canonizatus. xix. q. si. capi. si qua mulier. Et vide q̃ ibi not. per docto. in. d. authenti. si qua mulier.

Sponsalibus. Iste. habet duas partes. Scõa ibi, si vo cõstãte. Spõsalitijs in ter alijs factis alterutri permissũ ẽ monasteriũ ingredi absque arrhaꝝ pena: matrimonio vero cõstãte quilibet de coniugib. in gredi põt pactis dotalibus inter eos seruatis: vtroque aũt cõiu ge monasteriũ ingrediẽte lucra dotis & donatiõis, ꝓpter nuptias cessare debẽt nisi alter alteri cõiugi aliqd largiat spõte. h. d. cir ca istũ. §. si vero cõstante. Et vide q̃ habes. ẽ. de mona. §. sinsuẽ
7 & de nup. §. distrahuntur.
1 ¶ Ingratus q̃ quis non efficiatur ꝓpter monasterij ingressũ
2 Ingressus monasterij. an abstergat omnem maculam, & ingra titudo purgetur
3 ¶Monachus an succedat agnatis & cognatis.

Nullam. Parentibus filios, vel filias, qui monasteriũ ingrediũtur, vel ingratos ab eorũ hereditate excludere non licet. Itẽ parẽtibus non hz filios de monasterio
1 extrahere. h. d. ¶ † No. per ingressum monasterij quẽ ingratũ nõ
a effici. a ¶ † Querit gl. nã quid per ingressum monasterij oia ma
2 cula peccati, abolet. Et ỏt q̃ sic. h. hz alias ingratus per ingressũ
b non fiat gratus, ỏt tñ q̃ in nouellis ỏz quod per ingressum mo natur gratitudo. Quod dic, vt in glo. circa quod vide quod no.
3 glos. Jacob. de Ere. in l. Deo nobis. C. de epis. & cle. ¶ † Querit gl. an monachus succedat agnatis & cognatis. Dic vt in gl. §. huius & idem no. in d. l. Deo nobis. §. hoc etiam.

ADDITIONES.

a ¶Quẽ ingratum non effici. Quinimo tollitur ingratitudo per filius ingressum, vt dixi ẽ. in auth. de mon. in p̃in. in add. ad istam nu. iiij. in verbo omnem maculam.
b ¶Quod sic. Ad q̃ vide tu plene no. Fel. in c. cum deputati in fi: p̃in. & in co. j. ver. no. iiij. effectus, de indi.

1 ☞ Monachꝰ fugitivus an acquirat monasterio. in quo deliquit.

Si monachus. Si monachus relinquerit suũ mo nasteriũ & aliud ingrediatur re eius p̃oprio competũt monasterio, in q̃ principio egressus est. & monachi nõ debent circuire ciuitates, hz debẽt in suis monaste rijs permanere. Et si monachus in monasterio delinquerit & ad le cularem vitam peruenerit, pena hic inserta est punẽdus. h. d. ex ca istũ. §. si monachus. el. j. vide q̃ no. per gl. extra de cleri. cõiu. c. iij. & rcỹ. distin. c. si quis episcopus vacans & in Specul. de fu monachorum versiculo sexagesimo nono. Venio ad. §. si mo nachus, el. h. in quo gl. que incipit duo cõtraria. & ad. §. sed nos ẽ. eod. respon. vt babes in gl. in h. fol. nã. j. fol. est contra text. & sed neque versi. hoc autem. ibi etia si nulli, &c. vbi apparet quod
1 loquitur etiã in eo, qui non est curialis. ¶ † Ultimo Jac. de Bel. querit de vna questione an monachus fugitiuus acgrat monaste
2 rium in quo deliquit. a & arguit ꝓ & contra, finaliter & q̃ hz posse sionem nõ querat, si ab alio possidet, vt l. j. §. si seruus per furti. fi. de acqui. pos. tñ dominium acquirit. Non ob. ad. §. quia is qui tur de reebus postea acquisitis & quãdo mittitur in aliud mona sterium, & in eo legitime permanet. secus autẽ si est in fuga & re mittit ad monasterium alleg. Iosti. in c. iij. extra de cle. cõiu. Et hac q. not. per gl. x viij. q. ij. secundam vero per Jn. extra de p̃ c. cum olim. el. ij.

ADDITIO.

a ¶Deliquit. Tu vide Spec. in sta. reg. ver. vj.

1 ☞ Prescriptio annalis quando contra ecclesiam curret.
2 Eorum pens scientem monachum, vel monialẽ. pena de qua hic punitur,

Si quis. Raptores monialiũ & similiũ partiũ pes. capi & tali pena, & bonorum amissione plectũ. do nis raptoris, & aliorum criminis participũ applicãtis ecclesie. annali p̃scriptione contra ecclesiã currente. Ita distinxit buscelt interdicta licentia vti actibus monachalibus pena ꝑ lacentibus
1 imminẽte, his obtinẽtib. nõ in p̃teritis causis, hz in futuris & q̃ ad istũ. §. & vf. q̃ annalis p̃scriptio contra ecclesiam nõ curret vt ẽ. de eccles. tit. §. p̃o tempore alibus. Dicit gl. hic & in rubrio. q̃ hic est speciale, sic & alibi. ẽ. vt cũ ecclesia. cog. §. hinc patet ex etis, & not. de hoc per glos. in auth. quas actiones. C. de sanctis. eccles. & ibi per doc. Ulterius circa istum. §. vide q̃ no. gl. in questione p̃ima, capitulo si quis rapuerit in gloss. magn. vide
2 quod not. extra de rescrip. cum. ¶ † Venio ad versiculum scientibus. quero pone quod aliquis sciẽs monachũ corrũpit, vel monachum, seu monialem, nũquid cõpellatur ad monachat. ũ Dicit gl. q̃ non sed debet puniri pena hic imposita. Ita not. & p̃ tui. c. tuarum. Ultimo vide gl. que incipit, nota q̃ quilibet. Ista glos. & p̃cedens sunt superflue, nec faciunt ad istũ ti. & vt inde non expe. sacr. iust. & ibi habes de verbo ad verbũ, & ideo, dixi care in §. nullũ tex. ibi conceditur, &c. Hoc verum quando simul intrauerunt sine temporis successione, vt ff. de donatio. inter vi rum & vxorem. l. cum hic status. §. si ambo, alias esset secus. Ita potest intelligi glossa que est in l. Deo nobis. de episcopis & cle ricis.

Domino

DOMINI BARTOLI DE SAXOFERRATO IV-

risconsulti clarissimi, super Institutionibus Iuris Ciuilis Commentaria, denuo maximo labore vigilantiáque recognita.

HIS ACCESSERVNT H. Ferrendat Niuernen. luculentæ Additiones & Summaria, cum sententiarum Indice locupletissimo.

ELEGANTIA COMMENTARIA Clarissimi I.V. Luminis, D. Barto. de Saxoferrato, nuperrimè in lucem edita, ad communem in legali disciplina versantium vtilitatem feliciter incipiunt.

1 ℭ Legalis scientie duplex est causa materialis, generalis ꝛ cõmunis.
2 Differentia inter generale ꝛ commune, p̃out ponuntur de materia generali ꝛ communi.
3 Equitas rudis que dicatur.
4 Differentia inter iustitiam ꝛ equitatem.
5 Differentia inter ius quod oꝛrigitur de generali. ꝛ ius approbatum, quod de communi ponitur.
6 Legalis scientie subiectum, est bonum ꝛ equum.
7 Legalis scientie libri partiales, scilicet. ff. de institu. diuiduntur penes causam formalem.
8 Imperator si inuocet nomen domini, an necessario requiratur q̃ sit ꝛ christianus.
9 Sarracenus potest inuocare nomen domini.
10 Imperatoꝛ ab imperio vniuersali ꝛ totius mundi dominus est.
11 Imperatoꝛ Iustinianus dicꝛ Cesar, q̃ mater eius decessit in puerperio, vnde cesus fuit venter eius, vt viuus extraheretur de matris visceribus.
12 Imperatoꝛ quare dicatur semper Augustus.
13 Iura subueniunt vigilantibus ꝛ non dormientibus.
14 Dignitates plures, si quis habet ꝛ scribit debet illas exprimere vt de persona mandante maioꝛ habeatur certitudo.
15 Institutionum liber an factus fuerit post. ff. ꝛ post primã editionem Codicis. ꝛ an secundam quã non habemus.
16 Etymoloꝛ quis dicatur, ꝛ an sit nomen dignitatis.
17 Princeps si committat causam non habenti peritiam iuris, non videtur delegatio, nisi ex certa scientia principis.
18 Fatuus sapiens deterioris conditionis est, quã insipiens fidelis.
19 Semper malus. an semper dicatur malus. Et quando ex preteritis summus coniecturam ad futura.

Queritur primo. Circa istam institutionem quid sit causa materialis legalis scietie ꝛ cuiuslibet libri legalis, dicit dom. Azo, ℣ q̃ duplex est causa materialis legalis scietie. gñalis ꝛ communis. Generalis, ius ꝛ iustitia, negotia ꝛ duo vitia, crroꝛ ꝛ cõtumacia materia communis est rudis equitas ius approbatũ. est illud q̃ p̃o lege obseruatur, vt voluntas defuncti, quia nihil; tã naturale est. ꝛc. C. de sacrosan. ecclesiis. l. i. Item contractus, quia cõtractus erconuẽtionibus legem accipiunt, vt ff. depo. l. j. §. si conuenerit. ꝛ ff. de reg. iu. l. c ontractus C. de pactis legem. l. sed quidam ista verba dicunt. tñ ea non intelligũt. Et ly ista verba sunt Azo. ꝛ vere sunt, tñ rudissime locutus est. hic enim ius ꝛ iustitia, ponuntur de materia generali. rudis equitas sive equitas ponuntur de materia cõmuni, sed nonne idem sunt iustitia ꝛ equitas dicendum q̃ eg tas magis respicit res ipsas, iustitia magis respicit dispositione seu habitũ vñ si p̃oprie loquamur, dicemus iustus iudex habet iudiciũ equũ. vnde si res mea ad alium perueniat sine cã bonum ꝛ equũ est. vt eã mihi reddat seu restituat. vt ff. si cer. pe. l. si me ꝛ Titiũ. ꝛ equitas magis respicit rẽ, ꝛ iustitia. vt dictũ est. magis respicit habitũ anime, vnde iudex ipse p̃oprie dicitur iustus. ff. de re. ꝛ sump. fun. l. ꝛ si quis. §. idem Labeo ait. ꝛ generaliter puto iudicẽ iustũ, ꝛc. tñ plerunque vnũ p̃o alio positũ inuenitur. Item negotia ponuntur p̃o materia generali, ꝛ id q̃ p̃o lege seruat. voluntas defuncti ꝛ contractus ponũtur de materia cõmuni, sed tractus ꝛ negotia sunt, idẽ ponitur p̃o materia gñali ꝛ cõi. Sꝛ dicendum q̃ negotia p̃out accipiuntur, p̃o materia generali dicuntur modi decidẽti negotia, vt transactio, pactũ, iuliurã. Sꝛ contractus p̃out ponuntur p̃o materia cõi, dicũtur ipsi cõtractus. vnde dũ dicã, quod titulus de neg. gest. dicit de materia generali. imo magis titulus, de iudicijs, de transactionibus ꝛ similes, ꝛ h. d. Azo. tractando super negotijs quẽadmodum decidat.

2 †Si queris vnde differt materia generalis ꝛ cõmunis, q̃ idẽ vꝛ esse generale ꝛ commune, dicendum quod bene reperimus differentiã inter actionem communem, seu actionem. vniuersalẽ ꝛ actionẽ generalem. ff. p̃o socio. l. p̃o socio arbiter. Sꝛ quomodo differt generale ꝛ commune, p̃out ponuntur de materia generali ꝛ commune istud est difficile videre, possumus tñ dicere q̃ gñale magis sonat in abstractione. cõmune magis sonat in cũcretione. Alia est differentia, ꝛ recidit in idẽ, ꝛ est declaratio j. sed q̃ ista, ius, iustitia, errroꝛ ꝛ contumacia dicuntur esse materia gñalis, q̃ determinatũ est gñaliter in istis in quibus est titulus gñalis, non est descendendo ad aliquã materiã specialẽ, generaliter ponit ꝛ hoc in paucis inuenimus, vnde nõ sunt nisi quinq; vel sex rubrice in quibus ad materiam specialẽ nõ descendammus, vt sunt isti tractatus de iustitia ꝛ iure ꝛ de pac. de trãsactione, de iureiu. de iur. ꝛ fac. igno. Sꝛ in alijs omnibus iurijs partibus descendimus ad aliquã materiã speci alem, ꝛ sic dicitur quasi materia, q̃ descendit ad ea que communiter accidũt, vnde, cõmunis est gñalis, ꝛ dicitur communis p̃opter concretionem, videmus in illis contractibus ea que vniuersalia sunt ad casus sub se contentos. ꝛ plura sub se continent, vnde magis dicũtur generalia de materia generali vt ꝛ alibi. collectiuum est species pluris in vna materiam, ꝛ magis quod est genus minus generalia dicuntur de cõi. ꝛ verã est, q̃ cõmune magis sonat concretionem ꝛ inherẽtiã, id est quod communi inest circa, q̃ abstractum, vel verius dicit communis q̃ de ea fere materialiter parte tractatur cõmuniter

3 nã fere semper de ea tractatur, ꝛ raro de generalibus. †Item q̃ rudis equitas dꝛ materia communis, quare dicitur rudis. dicendum cum aliquis casus dubius emergit: equitas in illo casu lꝛ in suis finibus quasi in sua rudi massa. Sꝛ postea elimatur ꝛ depuratur sc̃z per disputationẽ, vnde q̃ñ est quid desit in illo casu. vn dicit equum esset istud, alius dicit: imo hoc esset equum, ꝛc̃. discurritur ꝛ elimatur, donec omnes cõsentiant in unũ, ꝛ dicant hoc equum erit, ꝛ sic rudis equitas est responsio latens in suis finibus que per disputationem elimatur ꝛ depuratur, ꝛ multas altercationes recipit. ꝛ postea quã pretoꝛes ꝛ Iurisconsulti disputauerũt istam equitatem elimatã. in scriptis redigebant. ꝛ fiebat inde scriptum p̃m formam illius. C. de legi. l. humanũ. ꝛ quod per disputationem inueniatur equitas, dicit lex ff. de oꝛi. iur. l. ñ. §. bis legibus, tñ hec disputatio. ꝛc. Et potes ponere exemplum de argento, q̃ ex materia extrahitur, ꝛ multas altercationes recipit ante quam in formam p̃opriam redigatur. vnde equitas sit appro-

4 bata, rigoꝛi iuris p̃referatur. C. de iudi. l. placuit, lꝛ male dꝛ nec hoc dixi, imo alius, sed debemus querere differentias inter iustitiã q̃ ponitur in gñali, ꝛ rudẽ equitatẽ, que est de cõmuni materia. Et est de iustitia differentia, q̃ de iustitia, tractatur non descendẽdo ad aliquẽ casum, que est virtutis nature. Sꝛ circa ipsam equitatẽ que in rebus latet, laboꝛãt p̃incipes, ponẽdo eã in certo

5 casu, vt pꝛ exẽplo. †Itẽ debent querere differentiã inter ius q̃ oꝛrigitur de generali ꝛ ius approbatum quod ponitur de cõi, vꝛ enim, nisi dicas quod ius approbatum est de generali. Sed differunt, q̃ in tractat u de materia generali, de iure tractatur in abstractione, diffiniendo ꝛ diuidendo. Jn cõi vero tractat ꝛ iure in certa re, approbate ꝛ certo negotio. ꝛ hoc sonat dictio approbatũ. Et pꝛ in exemplis de arrestatione ꝛ p̃orogatione, ꝛ sic manifestum est q̃ ius approbatũ, vt est materia cõmunis, equitas appellatur. Et differt a iuris rigoꝛe, quod ponitur p̃o materia gñali. ꝛ differũt, ꝛ sic ius, vt est materia generalis, ꝛ ius approbatũ vt est materia cõmunis, alias dicuntur differre materia gñalis. ꝛ materia cõmunis, secundũ quod quedã ponuntur de materia generali, ꝛ quedã de communi, sed certe non sunt secundũ p̃opriam

6 materiam secundum Azon. supra alleg. † Sed queritur que sit

materia propria legalis scientie, quidã dicunt quod ius, sed dicẽdum est q illud est subiectum, de quo ôt l. q subiectũ. s. bonum z equum, vnde ôt. l. insti. de iusti. z iure. §. j. circa princ. ibi ius est ars boni z equi. id est ars de equo z bono. z illud de equo est ars subiectũ artis, sz equũ z bonũ est de iure ciuili, z de quo ipse tractat principaliter ergo est subiectũ ipsi⁹, ideo est dicẽdũ q equus z bonum est subiectũ ipsius artis non ius, sicut quidã magistri z boni dixerunt, vñ dicebant quidam illud vocabulum. q primum est in digesto veteri, illud est subiectũ, z illud est iuri operã dature, ꝛc. Sz dicendũ est, quod ius non est subiectum, qz ius est ars z ars non est subiectum artis, dicẽdum est ergo. q in omnibus libus legalibus scientie, bonũ z equum est subiectũ, z similiter in decretis. † Ex hoc apparet. q scientia nostra supponitur esse, i qua bonũ z equum subiectũ est. Sz partiales libri istius legalis scientie. scz. ff. C. z Insti. diuiduntur penes causam formalem, que est causa tractandi. tractãt enim de eodem. sed alio modo, vel qz tractatus diuersorũ. l. C. z ff. sz omnia faciat sua propria imperator approbatiõe. l. j. C. de veteri iure enucl. circa medium. Inst. vo differt a. C. sz sunt eiusde in mõ tractãdi, qz hic est introductorius z facilis, vnde causa formalis huius libri duplex est forma tractatus, que est diuisio scientie in libros partiales, z forma tractãdi q̃ est modus agẽdi. ista est multiplex, diffinitiuus, diuisiuus, ꝓbat⁹ improbatiuus, quarto exemplorũ positiuus. Causa finalis est duplex proxima cognitio subiecti, z suarũ partiũ remota est, sz felicitas cã efficiens est imperator Justinianus. vel causa proxima a Deo est prima p imperatorẽ, qz ois scientia a Deo est, z quicquid facit imperator ad Deũ se refert. C. de vete. iur. enucl. i l. j. in pn. C. de offi. prefec. pret. Affrice. l. j. in princip. z in authenti. de fid. instr. §. j. cum igitur ille facit cuius authoritate fit. ꝛc. vt. ff. de acqui. poss. l. q meo. z scias q hec scientia per causam procedit, cũ sit vera philosophia, vt ff. de iusti. z iur. l. j. vnde lex nõ scitur, nisi z eius causa sciatur. ff. de iure patro. l. adigere. §. quãuis. z ff. de legi. l. scire in Decretalibus dicas similiter q bonũ z equum est subiectum, quidã tñ Decretaliste dicunt, q constitutiones Pape sunt subiectũ. Sz hoc falsum est, qz aut ipse constitutiones Pape sunt separate z distincte in vnũ. z tunc idem sunt q ipse liber Decretalium siue Decretorũ sed nihil est subiectum sui, nec dicendũ est similiter quod tres antiqui Codices. s. Hespasianus. Hermogenianus. Theodosianus sunt subiectũ. Codicis, nec est dicẽdum quod duo milia librorum z centena milia versuum sint subiectum Digestorum, sed dicendum est vt dixi supra.

Procœmium.

In nomine domini Amẽ. Dicit Glos. de prima parte istius rubrice † imperator Justinian⁹ fuit. Duo b Iustianus: qz alius non potuisset imperare. z allegat authenti. iussurãdũ q̃ prestatur ab his. in principio. sed certe authentica illa nihil aliud ôt nisi q quilibet administrator Dei iurare se communicato rẽ esse facte catholice ecclesie. sed licet quilibet alius administrator debeat hoc facere, tñ non sequitur q̃ princeps. Sed est argumentum, q ipse alios cõpellat ad illud, q in persona sua equum putat. ff. si fernitus vendicetur vel ad alium pertinere negetur. l. altius. ff. de cõdictione indebiti. l. frater a fratre. Sz si argum⁹, ergo signũ est, vel prodigiũ, q fuit catholicus, ex quo suos administratores tales esse vult sed non probat q non posset imperator esse non catholicus, vñ authoritas illa de imperatore nõ loquitur. vnde dicũt alĩ q Christianus est, alias nõ imperat i no b mine domini. Certe nec est necessariũ, si inuocet nomẽ domini. b 10 q p̃ hoc sit Christianus. ¶ † Sarracen⁹ bñ posset inuocare nomẽ domini. vnde ista nõ sunt approbata, que probent de necessitate ipsum fuisse Christianũ. sed probabilia sunt. vñ necessitate non inducũt se probabiliter argumento. ff. de tutoribus z curatoribus l. is enim. z insti. de rerũ di. §. gallinarũ. iurta illud. Qui ex Deo 11 est, verba Dei audit z loquitur. ¶ † Sequitur in rubrica imperator vñ ôr imperator ab imperando. Sz tu posses imperare, ergo es imperator. sed te dic. q potes imperare particulari, nec ab imperio particulari seu singulari ôr imperator, sed ab imperio vniuersali. qz imperator antonomatice oi creature vniuersaliter imperare potest. qz totius mundi dominus est. z dñi est imperare z q sit dominus totius mundi habes. ff. ad l. Ro. de sac. l. deprecatio ¶ † Sequit in rubrica, Cesar, põt exponi, vt in gl. alĩ exponũt 12 dictus est Cesar. qz cedebat, id est interficiebat inimicos inperũ alĩ accedi dicunt Cesar, qz fecit cedere matrem suam, vt videret locũ in quo cõceptus fuerat. vñ, esset fatuus. q hoc faceret. z iõ nõ men ipsius tan quã mali hominis z peruersi nõ esset in memoria habendũ imo ab omnibus reprobandũ, vt C. de episcopis. z clericis. l. quoniã venerabilis. z ff. ad Trebellianum. l. facta in fidei cõmissum. §. si vendenda. vnde debet dici, q ipse fuit multum probus. z iõ alĩ venientes post eum voluerũt illo nomine nũcupari, qz honestum est nomẽ habere boni hominis, vt in prealleg. Sed ipse dictus est Cesar, qz mater eius decessit in puerperio, vñ cesus fuit venter eius, vt viuus extraheretur de matris viscribus, z hoc potuit esse veritas: argumento. l. posthumus. ff. de inofficioso testamento. z ff. de liberis z posthumis. l. q dicitur. Et iõ forte lex regia dicta est quia facta fuit pro rege. ff. de mortuo inferendo. l. negat. Sequitur in rubrica Flauius Justinianus, vt ibi. Gotticus Franc⁹ ista sunt nomina q̃ habuit ratione prouincianum 13 quas deuicit, † z ita nõ habes hic vñ fuit Justinianus, vel nomen sue originis. sz habes noia acquisita. z sic not. quod est honestius q quis vocetur acquisito nomine vel nomine quod sortitur ratione eius. q per suã probitatem acquisiuit, quã q vocetur nomine illo q sortitur ratione eius, q̃ fortuito sibi aduenit naturaliter, hoc est successione, qz illa que quis habet ex origine, hz quali a natura. z in his q̃ ex natura nobis insunt, nec; laudari nec; vituperari possumus, vnde id q meũ est per acquisitionem, magis meũ ôr, q illud quod peruenit per successionem. vt ff. de captiuis z postliminio reuersis. l. si quid in libello. Et ex illa. l. male. alias secundũ malũ intellectũ intellecta. dicunt quidã extrahi illam consuetudinem, que est in quibusdam partibus, qz aliquis in vltima voluntate potest facere voluntatem suam de acquisitis, non de his que sibi ex successione obuenerunt. Sequitur in rubrica, Ipius a Pio Antonio. Dicit gl. q ille fuit homo maxime valoris, vt ôr num est facere nomen honesti hominis, vt ôt l. ff. ad Senatusc. 14 sultum. Trebel. l. facta in fidei restitutiõe. §. si in danda. ¶ † Sequitur postea semper Augustus, expone vt glo. vel exp̃e. Augustus ôr, qz imperium diminuere non potest, qz si vendat imperiũ vel donat, nõ potest illo remittere ad que; tenetur ille querere que habet in signũ subiectionj, vt qz aliquãdo aliqui debeat reddere censum vel tributũ. vt C. de precibus imperatori offerendis. de quibus rebus supplicare liceat vel non. l. nec damno. z de annu. z tribu. l. in fraudem. z de immuni. conce. in rubro nigro. Imperator nõ põt facere quin ille, qui rem hz ratione rei subiecte sit imperio. vnde pro potestate rei imperialis prescribi potest subiectioni imperij tñ prescribi non potest vt. C. de prescriptione 15 ginta annorum. l. cõperit. ¶ † Quesitum fuit a quodã paruo grammatico, quare imperator dicitur Augustus, ipse. dixit a meute Augusto, sic enim videmus, quod homines sunt in Augusto, in maiori fertilitate, quã in aliquo alio mẽse, z similiter i maiori labore, z similiter imperiũ est in maxima fertilitate qz ois sua sunt. z similiter est in maximo labore, qz vtrunque tẽpus sz de bello 16 pacis hz regẽ. vt in pri. huj⁹ prohemij. Seu cupide inuẽtum, nam cupide, vñ alibi dicit optime, materia ratione viuẽdi, cupido cupiditatem adiscendi secundũ Jul. ire consultum, qui dicit pedem in sepulchro haberẽ, adhuc adiscere vellem. ff. si filiusfamilias manumissus sit libertatibus. l. apud Julianũ. qz pigris negligentibus iura nõ subueniũt, imo cupidis z vigilãtib⁹. ff. quibus ex causis maio. l. non em̃ cupide inuentum, vñ philosoph⁹: quãto minus cõtato pspicatiores. z ôt, lex, quãto mancipia iuniora tãto dignior. nora sunt quã vetana. ff. de edi. edic. l. pcipiũt: vñ si videns aliquẽ senẽ instituturtũ z audientem prima rubric. institutionum dicas ei amice, tu ers aduocat⁹ i alio seculo. hoc dixi fabulãdo. planum est quod hic ôr: inuenis quicũque senex non proficit⁹, 17 † Not, vltimo circa istã rubric. q in ista rubric. cõtinetur nomẽ mãdãtis, sz imperatoris, cũ dicit imperator Justinianus. Ala 28 nius Alamanicus, ꝛc. † Et sic not. q cum aliquis scribit, habet plures dignitates. z ôr illas exprimere, vt de persona melius et maior habeat certitudo. C. q test. fa. possl. hac edictalissima. Ité cõtinetur hic nomẽ eius cui mittitur, sz cupide inuentus. et istam rubri. cassauit quidã aduocatus quoddam procuratorium, p scriptor, procuratoris omiserat nomẽ iudicis, cui sigillum erat sigillatũ: vnde dicebatur q procurator non valebat. et aduersa dicebatur q imo hoc nõ obstãte, quod nomen iudicis omissum fuerit, qz per sigillũ cõstabat de iudice z de persona sufficiente fert verbis ante volũtatẽ suã declaret. ff. de legibꝰ. Senatusconsul. de quibus. sed dictum fuit quod valebat z hoc per similia nomen mãdãtis ôr i epistola missa cõtineri. vt hic. z facit ad hoc ff. de testa. l. ad testã. sed si qs. z hec sunt que cõtra rubricã recitata sunt ex gl. Omnes vero populi quos nostra regit. ꝛc. legibus mẽ a nobis, p mulgatis quã cõpositis omnes vero populi regendi sunt. dicũt quidã promulgare, est equitatẽ nature declarare occultã. sed hoc falsum est: quia nullũ presens est occultũ nature. nec vt ler lo quit de natura. j. de verbor. obliga. §. ex cõditionali. q hoc quod gloss. dicit esse differẽtiã inter promulgare et demonstrare, hoc est dicere cõponere est primo inuentũ in melius reformare. et sic dicit eos q dicũt actionẽ esse de iure ciuili per. §. ff. de origine iuris. l. i. §. deinde. ex his vbi dicit q actiones de iure ciuili cõpositæ sunt primo inuẽte, qz cõponere ẽ in melius reformare. qz primo inuẽtũ est. z in actione sunt, alias est in litera, cũ actiones sunt q

iuregentiū innuente inuentione prima. lz opin. communis sit in contrariu per ff. prealle. qñ. ꝑ. prius facti contra qñ ꝑ out est dictum qui dz casus. † Sequitur etiam cum sanctissimas, vbi ꝙ prima compositio ☞ odicis facta fuit primo ⁊ postea. ff. vetus nouum ⁊ infortiatū. ⁊ tertio liber iste lz glo. innuat ꝙ iste liber fact⁹ fuit post, ff. ⁊ post primam editionē ☞ odicis, ⁊ ante secundā quam non habemus, ⁊ hoc ꝓbat glo. ꝙ ante secundam compositionē ☞ odicis factus fuit iste liber, qz mentionem de libro Institutio num in secunda cōpositione ☞ odicis factus fuit imperator, vt C. de veter. Inst. ☞ odicis, ⁊ secunda eius editio. ff. vbi certe per hoc non ꝓbatur, ꝙ iste liber sit ante secūdam editionem ☞ odicis licet in eis fiat mentio de isto libro. Et de secūda editione nō tū dz ꝙ primo fuerit liber iste, quā secunda editio ☞ odicis, ⁊ tō ꝑ legem illam nō pertur batur ordo, vt dicit gl. qz pluries facit quis mentionem de eo ꝙ proponit facere, ⁊ tō non concludit necessario quāvis ꝓbabiliter, debes igitur sic ꝓbare ꝙ liber iste sit ante secundam editionē ☞ odicis communis, qz tempore compilationis Institutionū, ⁊ tempore editionis ☞ odicis, ⁊ ff. Imperator erat in tertio anno, sine gradu sui cōsulatus, siue Imperij, vt C. de veteri iure. enu. l. ij. ff. in fi. ⁊ in tēpore secde editionis ☞ odicis ipse erat i quarto gradu sui cōsulatus. cū sit tertiū ante quartā ista editio Instit. antē secā editionem ☞ odicis, vt hec ꝓbant C. de emē. Inst. c. ⁊ in prore. institutionis. Itē dicit litera, ⁊ cū sanctissimas constitutiones ante confusas, i. luculētas, ⁊c. t. in vnū ☞ odicem, ⁊ si loquimur de prima editione ☞ odicis, tuc exponit, Bolani. ff. de cō. ⁊ demō. l. iij. ff. ⁊ ff. † Itē no. ꝙ dicit Exquestor. Exquestorum nomen dignitatis est ꝑm quosdam. C. de aduo. diuer. iudi. in l. petitionem. Illi dicunt quod Exquestor dicitur ille qui fuit in illa dignitate ⁊ mō no est, vnde Exquestor, id est extra questram, sc. extra illā dignitatem positus, ⁊ istorum opiniones concordant in idem, nām licet sit in extra administrationem, tū retinet dignitatē. vt C. vt digniores. versi. l. ij. Item no. ꝙ dicit vbicunque dicit ꝓpitio. ⁊c. ꝙ illis tribus sapientibus, pariter Tribuniano. Theophilo ⁊ Dorotheo post primā compositionē. ff. mandauit. vt illum librum componerent. Et sic fuerint hic tantūmodo tres cōpilatores, in cōpositione autē Digestorum, fuerint octodecim in prore. ff. de vete. iu. enucl. l. ij. que differentia ⁊ in §. decē que est ratio. Dicendum est ꝙ plures leges fuerunt ꝓpter magnitudinem, ⁊ pondus rei commisse, qz Codex fuit factus ex tribus. Docto. Hermogeniano. Theodosiano ⁊ Gregoriano. Digesta ex duobus milibus librorum, ⁊ ter centies centenis milibus versū, vt legit in constitutione Digesto. In constitutione huius libri non fuit tū pondus operis ⁊ tō hoc opus pauciorib⁹ fuit cōmissum. Item ꝙ dicit Cūc. Illustribus. no. quod sunt illi, vt in gl. ⁊no. qui sunt isti ex ordine titulorū. ff. de officio. Incipit eū similiter. Illustribus, ⁊ a consulibus, qui illustres sunt ad tit. de off. ꝓfe. preto. vsq; ad rub dicā de off. preto. ad illa vsq; ad rubricā, de off. ꝓcō. dt de spectabilibus' s. ipse ꝓfes ex clarissimus. † Itē no. ꝙ dicit quorū omnium solertiam, ⁊ ideo cōtinentur ignorantes, nam istis commisit imperator scienter in fine prooemy dt g nos metipsos sic eruditos. ⁊c. alia est ⁊ super verbo eruditos, cū dicit aliquibus iudicibus delegatis, non potest aliqua cā cōmitti si intiure ignorātes. vbi. litere. ⁊ delegati a principe iura pignorare. nisi ex certa. ⁊c. vnde ex verbo illo eruditos. no. ꝙ si princeps aliquibus aliquā cā cōmitteret. ⁊ ij. quibus cōmisserit sint ignorantes iure, vel si delegatus a principe sit iure ignar⁹ nō vz delegatio si ex certa scientia principis. In delegatis aūt alteri' nullo mō valet, imo recusari pōt. ar. auth. de iudicibus. §. 1. ar. tere ind. l. quidā cōsulebat, iō ordinarijs iudicibus, lz sit imperitus in iure si tū habeat facti peritiā potest esse iudex ordinarius. † Itē no. ꝙ dicit quod debet per assessorē, vt. C. de iu. l. certi iure est, vñ iudex delegatus ꝓpter ignorantiā iuris recusari pōt. † Itē no. quod dicit quod sit ex multis arg. qz. dicit ꝙ eorū sciētiā ꝓbauit, dicit ⁊ eorundem, qz sapiens infidelis deterior est quam insipiens fidelis ⁊ magis potest nocere. Itē no. causas cōmittendas esse peritis vt C. de re. milit. sol. ff. de vent. inspi. l. j. in prin. ⁊ in authen. de nō alie. §. ꝙ dictū est in auth. vt hi qui obli. perhibeant minorē. a. j. † Itē no. ꝙ dicit iam ex multis rerum actibus quod quis bene fecit ꝓsumitur ꝙ bene faciat in futurum. ⁊ qui plures male fecit quod male faciat in futurum. si enim diceres sufficeret semel bene aliquid facere: vt ꝓsumere bū in futurū, eadē ratione ꝓbarer ipsum malū in futurū qui semel male fecit, ⁊ sic omnes boies malos esse, qz nō est homo quin aliquando male fecit, qz septies in die cadit iustus. Quid ergo dicitur ꝙ semel malus fuit de cetero ꝓsumitur malus. vt ff. de accusa. l. si cui. §. si. Et dicendum est verū esse in eo casu vt ab ea accusatione repellatur circa quam calumniatus est, alias autē cum de quolibet sit ꝓbatū ⁊ habeamus argumenta ad vtrūq; cum aliqd boni egerit ⁊ aliod mali dico spectari ō ipso vulgare opi. C. de iter. l. vbi ar. ad hoc. ff. de fun. instr. l. cū dilatiōis. §. alias. vel si hoc nō sufficit iudi cet ex pluribus factis, si plus faceret mali quā boni. ff. l. ob carmen. §. ñ ut equitas, plumitur bñ agere vt C. de inoff. testa. l. 25 omnimō. † Itē no. ꝙ dicitur in illo ver. ex omnibus, ⁊c. in fin. vbi dicit lz istis tribus viris magnificis ⁊ sapientibus Tribuniano Theophilo ⁊ Dorotheo dederit imperator mandatum cū cōponerent institutiones vt ē eo. §. cumque dicto ꝓpitio tū non attribuit eis authoritatem donec prius legisset ⁊ ratum habuisset Et sic no. ꝙ in arduis negotijs nō sufficit mādatū nisi ille qui mādauit approbet quod per mādatarium factum est ⁊ ratū habeat vt ff. de ritu nup. l. generali. ⁊ l. epistola. vbi dicit si aliquis mandauit alicui vt queratur marito filie sue ⁊ inueniat. tū ꝓpter arduitatem negotij pater primo dz confirmare ⁊ ratum habere. Item not. ꝙ dicit in fi. vt spes pulchra vos foueat. no. spē fouere non qz ipsi sperant de se, qz nullus dz de se sperare. C. de vete. iu. enu. l. ff. circa fi. sed vt alij habeāt spem eius forte tradendam, rempublicam gubernandam ⁊c.

ADDITIONES.

a Rigozi iurisꝑfertur. Adde vltra allegata hic gl. in l. si tibi pecunia. ff. si cer. pe. ponit Bar. in l. j. C. de leg. do. Jas. in d. l. si tibi pecuniā in v. no. iij. col. ff. si cer. pe. Et ꝙ equitas canonica in materia ꝓscriptionis ⁊ pacti ꝓferri debeat ponit Ailer. in cō. si. cxlvj. inci. videret inspectis circa ꝓin. in ij. vo. vbi dicit quod malafides autoris non nocet vniuersali successori existenti in bona fide ⁊ ex sua ꝑsona ꝓscribere voleti quā q rigoz iuris ciuilis hoc nō patiat alle. l. cū heres. ff. de diuer. ⁊ tēp. ꝓscri. ⁊ l. si ego §. partus. ver. s. heres. ff. de publi. l. sequitur. §. heres. ff. de vsu.

b Nomen domini. Adde Bar. in j. consti. ffozum vbi dicit quod Judeus non inuocat nomē Jesu ☞ Christi alle. l. Judeos. C. de Judeis vbi dicit ꝙ Judei non possunt accipere crucē in despectū siue opꝓbriū eius ⁊ ☞ hristiane religionis. vide omnino per dominum Jaso. in rub. ff. de iusti. ⁊ iure.

De iustitia & iure. Rub.

1 Justitie plures diffinitiones.
2 Lenioza sunt ꝓius docenda. quam difficilioza.
3 Simplicitas ꝓ to fatuitas a iure reprobat, alia simplicitas q̄ est amica legibus ⁊ est contraria fraudi.
4 Verbum primo ⁊ verbū deinde ꝙ importent ordinē doctrine eruditionis non ordinē editionis vel compositionis.
5 Rudis apellatur qui statum post donatū vult audire.

Iustitia. Est cōstans ⁊ perpetua voluntas ⁊c. Intellige ꝙ dicit gloss. quod si intelligatur de illa fragili iustitia hominis hec diffinitio. ꝙ illa duo membra constās ⁊ perpetua s. in se vt cadit in homine est ius suum vnicuique tribuens s. quo ad effectū. ⁊ sic intelligas quod gl. dicit, alias simpliciter intelligeres: ꝙ illa membra de diffinitione tollantur nec ponantur ex parte. subiecti hoc esset gloss. Aurelianensis que tex. destruit qz in tex. ponuntur ista verba constans ⁊ perpetua, si intelligeres quod remouerentur de diffinitione vel definito. ita remoueretur deter. ⁊ cozrumperentur ter. ꝙ est impossibile, multas diffinitiones iustitie habemus in glo. potest aliam ponere, si vis esse ꝓdicator. † Justitia est habitus mētis bonus suum vnicuiq; tribuens vnicuiq; ꝓdicās ꝑm suā dignitatē, qz maioribus reuerentiam. ⁊ minoribus disciplinam, Deo religionē petētibus obedientiam. paribus cōcordiā, sibiipsi castimoniam miseris seu pauperibus cōpassionē. Dicas breuiter ꝙ ista scripta sunt aduersus ad intellectū ⁊ expositiones iustitie, ꝓ nihilo scripta sunt, vñ illas ſnia quas habes in gl. reputo truffas. intelligas ergo diffinitionē iustitie vt diffiniatur iustitia q̄ caditi hoie ⁊ eam intellige simpliciter scōm quod ꝓcedit litera. Justitia est constans ⁊ perpetua voluntas ius suū vnicuique tribuens Constans ⁊ perpetua intelligas de constātia ⁊ ꝓpetuitate nō de cōstātia que in homine posset cadere. vnde nō oportet ad hoc ꝙ homo sit iustus ꝙ sit ita constās. Sicut fuit beatus Pet. ⁊ beat⁹ Pau. sed intellige de mediocri constantia, vñ dicit lex quod si episcopus eligatur honestus ⁊ inculpabilis eligi dz secundū ꝓcepta sacrarū regularū vt in auth. quomodo oporteat episcopos ⁊ ceteros electos. §. j. determinat hic alias lex. s. oportet quod sit inculpabilis, considerāda est eius vita ꝑm apostolum si ꝓut possibile est in ꝓcalle. auth. §. igitur ordinādus. Ita dicā hic iniustitia vt est in hoie est constās ⁊ perpetua ꝓut possibile est cū esse cōstātē vt lex mediocriter dicit, vnde etiā dicit lex si verdo seruū asserendo eū constantem ⁊ vigilem, intelligendū est quod sit constās non de constantia que cadit in philosophū, sed de cōstātia mediocri. ff. de edil. edi. l. si quid vēdito. Ita dicā hic iustitia ꝓut est i hoie est cōstans ⁊ perpetua, ⁊ intelligas verba ista de cōstante ⁊ de perpetuitate mediocri ius suū vnicuiq; tribuēs q̄ ad effectū.

Et si dicas non est homo in mũdo qui vellet tribuere ius suũ vnicuique, & ita etiã quo ad effectum seu ad voluntatẽ, ista mẽbra nõ possunt cõpetere iustitie, vt de homine dr, sed dicit alias quod littera vnicuiq; distribuit pro generibus singulorũ, nõ p singulis generum vnicuiq; ius suũ tribuẽs. q ad effectũ: vnicuiq; hoc est Deo sibi & primo. Sequitur in litera iuris prudẽtia, & diuinarũ atq; humanarũ: &c. Expone prout in gl. que cadit sub illo verbo notitia. Dicit gl. quod iustitia est summũ bonũ, ius mediũ: iuris prudentia infimũ. dicebatur quod ista glo. falsa est: q iustitia nõ est summũ bonũ, imo felicitas sunt quatuor, virtutes cardinales iustitia, prudẽtia, tẽperãtia, & fortitudo. Et felicitas maius bonũ est, quã iustitia: sed q summũ bonũ. s. se nõ habet maius bonum. Itẽ iuris prudentia. est scientia iuris nostri: ius, est leges nostre quas habemus, sed nonne maius bonũ est habere scientiã iuris & cognitionez, quã habere totum corpus iuris in arca sua: planũ est quod sic, ergo manifestũ est q iuris prudentia maius bonũ est, quã ius cuius ꝓrũ dicit, quod ius est mediũ bonum, iuris prudẽtia infimũ: Certe mihi vr: quod hec non sunt contra glos. nã vera sunt que dicta sunt, sed & glo. bene intellecta vera est. vnde sicut & ipse dicebat iustitia est prius quam ius, sicut abstractio vel abstractum ante concretum, ita ius ante prudentiã, sicut cognitio ante sciẽtiã, alias igitur ſm ordinem prioritatis & posterioritatis se habẽt, & iustitia est primo, secundo ius, tertio iuris prudentia modo verũ est, q summã dicitur primum, q ꝓprima pars reidicitur rei summitas, & vltima pars rei dr finitas. vult igit gl. dicere q iustitia est summũ, alias supremũ bonũ ius mediũ rei, id est iustitia est primũ bonũ respectu iuris, & ius est mediũ bonũ: iuris prudentia infimum id est, vltimus respectu iuris & iustitie, vñ nihil aliud voluit dicere nisi ordinem: q iustitia est primo ius secundo, iuris prudentia, tertio, vñ summũ, & infimũ nõ dicunt hic maius, & minus in bonitate, sed dicũt prioritatẽ & posterioritatẽ in ordine, vnde equiuocatione isto rum ver borũ summũ & infimũ ipse improbat gl. His igitur generaliter itellectis, &c. hic primo dat modũ sciẽtie, anteq; tractet de scientia iuris: quare in his, s. iustitia iuris & prudẽtia gñaliter intellectis, dicit gñaliter, quia sunt de generali materia, ius & iustitia, vt dictũ fuit in ꝓin. huius libri, dicit iura nostra maxime posse tradi, si primo tradetur via leui & simplicissima, vt in isto vo. postea diligẽtissima. vt in li. ff. or.

2 †Unde no. primo ex eo, q dicit simplicissima. q z dicẽdũ. q est que dã simplicitas, que dr fatuitas. ff. q vi aut clã. l. seruꝰ. vnde ꝺ hac simpliciter põt de homine dici, fatuo iste homo simplex est, hic vero nõ accipitur sic. Est & alia simplicitas q̃ est prietas fraudis, & sic sonat in bonã partẽ dẽ hac simplicitate hic loquit. Et debac dr. q simplicitas legibus est amica. vt ſ. de fideico. here. §. fi q z.

3 ¶ †Itẽ q dicitur hic primo, leui or. deinde diligentissima, pboc vt ꝺ. expositũ est, vr innuere q iste liber eẽt factus añ librũ ff. Sz dic q verbũ primo, & verbũ deinde, accipiũtur hic. vt dicãt ordinẽ doctrine eruditionis. nõ ordinẽ editionis vel cõpositionis. Jõ dr. q ꝑmo leui or avia dbẽt tradi, deinde diligẽtissima atq; expeditissima via, ſalioquin si statim ab initio rudẽ. &c. ¶ †No. q ꝺt rudẽ, q z si homo i magna facultate sit, ꝓuectus ac ꝓmotus respectu istiꝰ sciẽtie nõ dicitur rudis, imo ẽt per veritatẽ qui alias sunt subtiles, per istã sciẽtiã fiant rudes, vñ de istis hic nõ loquit imo tales statim debẽt animũ suũ applicare. vnde rudẽ appellat hic asinũ, q statim post donatũ vult audire ll. nec appellat hic rudẽ eũ, qui de aliꝭ partibus est instructus.

1 ¶ Jus q accipiatur pro tota arte non pro qualibet. l.

2 ¶ Clericus percutiens seipsum, est excõmunicatus.

3 ¶ Multi non licet seuire in corpus suum. Et si miles voluit se interficere, lz nõ deuenerit ad actum exteriorem: q z forte prohibitus debet decapitari.

1 **Juris precepta sunt.** ¶ No. †q hic ius accipit. pif. p tota arte, & nõ p qualibet lege. Sunt eñ quedã leges, que nõ ꝓcipiunt imo quedã permittunt, quedã puniunt, quedã vetãt, quedã imperãt. ff. de leg. & sen. con. l. legis virtus. hoc est dicere hic alterum nõ habere

4 est vnum de preceptis iuris. Et occasione huius querit. ¶ † An aliquis sit, ꝓhibitus ledere seipsum, & dicitur q ō nõ, q z q ō in vno ꝓhibetur, in alio dr concessum. ff. de in. l. cum pretor. ergo si ꝓhibemus alterũ ledere, ergo cõcedimus seipm. & grã huiꝰ q̃rit aliqs clericꝰ amisit ad se schacos pecuniã suã percutit seipsum estne excõicatus. De seruo bñ inuenit, quod ei nõ lz seruire ex corꝓ suũ. ff. de pecu. l. sed si dãnum. §. si ipso. Dicendum quod ex cõi cat ꝰ est: q z in milite dr, quod non lz ei seuire in corpus suum, ergo. & in clerico, Jdẽ q est miles inermis militie, vñ si miles voluit se interficere, lz nõ se iterficiat, q z forte fuit ꝓhibitꝰ decapitari vt ff. de re. mi. l. onne delictũ. §. q se ea rõne, q z q nõ parcit sibi nec alteri ꝓceret. C. de bonis corũ qui mortẽ sibi cõscinerint. l. fi. §. sic autẽ. sic dicendum est hic de excõmunicatione. Jtem dicit ius

3 suũ vnicuiq; tribuere. †Et ita nota, ex hoc, quod dicit ante alterũ non ledere, & modo dicit ius suũ vnicuique tribuere q z non sequit; q z h homo malum non faciat, id est, quod alterum non ledat, sed oportet q benefaciat: id est ius suũ vnicuiq; tribuat: vnde si non facit malum, ad hoc inducitur, l. fi. de ritu nuptiarum, qui liberos. Unde qui non facit quod facere dr, vr facere quod non dr. ff. de regulis iuris. l. qui nõ facit, vnde otiosum esse est malum facere, vnde negligentia omnia ledit. vt in auth. de questor circa finem dicit quod vnũ de ꝓceptis iuris, est istud ius suũ vnicuiq; tribuere, quomodo differt ab eo quod dr in diffinitione iustitie hoc mẽbrũ alia duo comprehendit, & seipsum honeste regere, alterum non ledere. sed vt hic ponitur non cõprehẽdit alia duo. & ratio est, q z ex ꝓcessis sunt, & cũ aliquid in alio intelligitur, si exprimat, amplius nõ intelligitur, hoc colligit ex lege bñ intellecta. ff. de testa. tu. l. qui tutela. ff. de verb. obli. l. doli clausula. ff. de pe & l. sanctio legum. Jtẽ dicit gl. quod per hoc quod dicitur hic iuris ꝓcepta sunt hec, alterũ non ledere. &c. Confundit opi. Pe. qui dixit q ius hic non diffinitur. dicit gl. Jmo hic diffinitur: per hec tria ꝓcepta habuimus diffinitionem iuris. Sz dicitur quod Placentinus dixit veritatem, vnde q colligamus hic diffinitionem iuris, hoc est, multũ a remotis. Dz sequitur in litera huius studij, due sunt cõpositiones, &c. Exponit Pe. ista verba hoc mõ huius studij, i. huius artis, vel iuris adipiscẽdi, due sunt compositiões & due species, ius publicũ & priuatũ, vñ nihil aliud vult dicere, nisi q ius nostrũ diuidit in publicũ & priuatũ, tanq; duas partes. Et bene dixit Jo. An. & Azo. rep. zebẽdẽrũ. Pe. & merito species appellat ſm istos singularis res, s. iste, cuius esse homo vt ff. fi. cer. pe. l. ij. §. j. nec placẽt. dicat ius dividi per publicũ & priuatum. tanquã in duas species iuris, vñ ius tractãs de equo, dicet ius equũ, de homine, humanũ, & sic cũ sint infinite res, erit infinite species iuris. Dicẽdũ q ius diuersificat penes diuersitatẽ rerũ q non habẽt diuersitatẽ in iure, s. bũ diuersificatur penes res, que habẽt diuersitatẽ in iure, vnde si verba legis scripta sint in Titio qui vendidit. Jdẽ dicẽdũ est in Seio: vnde Deus fecit legẽ, & apud Deũ nõ est exceptio seu acceptio personarum, in authẽtica de monachis. §. j. sed maior & minor sunt res ꝺ. & habent diuersitatem: itẽ mobile & immobile. Jtẽ publicũ & priuati diuersas species iuris cõstituũt, vñ lex dixit. C. de furtis & seruo cor. l. si quis seruo. & si quis voluerit corũpt. seruũ. tenet actio furti cor rupti. Querũt qdã, q d de filio: dicũt, q nõ idẽ inuenit scriptũ in filio. Dicẽdũ q imo casus illiꝰ legis in filio ex q in seruo dicit, vñ si dicat idẽ in filio hoc nõ est legẽ extendere, imo est legi fauere casu seruare ex q̃ ad tractatũ ō quo queritur nõ habẽt differentiã: q z quo ad certũ ō actione corrupti in seruo & filio non est diuersitas. ff. de seruo corrupto. l. tãtn. §. j. Hic in effectu nõ dicit, sed quo ad subtilitatẽ iuris tantũ in filio bene locũ habet actio utilis in seruo directo vt ibi dr: vnde casus est licet nõ inueniatur lege scripta in re illa de qua q̃ritur. Et res illa in qua legitur quo ad illũ tractatũ differentiam non habet. Et hoc dicẽdũ est, nõ est differẽtia etiã quo ad subtilitatẽ iuris scm rationẽ hoc valet, ad hoc q tota die dr habet locũ directũ legis auctũ vbi seruat ipsa lex vel vltra verba ipsa lex sentẽtia habet locũ vtile vel sententia habet locũ ex interpretatione iuris cõstituto. nõ verba. Ponatur glos. q lex inueniatur scripta in Titio qui ipse vẽdidit aliquẽ an idẽ erit in Seio an dabitur directum an utile vbique certe lic: q z q dictũ est de Titio non est dictum magis de eo quã de Seio nili gratia exẽpli vt. ff. ō vi & armata. l. j. §. q vulgo. Dicit postea q d lit ꝰ publicum & q d ꝰ privatum publicũ dr ad statum romane. i. ad statũ reipublice ptinet vñ ius q ptinet ad regimẽ imperij, ius publicũ dr: priuatum ius q ad vtilitatẽ vniꝰ priuati vñ iura que loquunt de causis patrimonii. vt lit. ma. & aui. §. q ō eo. & C. de sacrosã. eccle. l. vlti. §. ites sacerdotes. ff. ō iusti. & iur. l. j. §. iꝰ publicũ. Jtẽ iudices q̃ rultra efficiũt ra ciuitate nisi essẽt magistratꝰ q iura redderẽt. ff. ō orig. iu. l. §. post originẽ. Sz dr q ius q ptinet ad ciuitatẽ priuatũ & publicũ: q z ptinet ad iperiũ & tale ẽ publicũ. nã ōt lex abiudicãte riũ si locupletes habeat subiectos vt aut. vt iudices ingressi. fra circa primum & iterest reipublice &c. vt. ſ. ō big. & sunt quedã alie. iur. §. pẽ. dicẽdum ẽ q q̃dã est publica vtilitas q̃ ciuitatis & vtilitatẽ totiꝰ populi, qlibet ō populo vt cãs: & tunc illa ꝑtur priuate vtilitati tãtum, que dr vtilitas vniꝰ priuati tãtum vtilitas aut. ō ñalia. aut pma. §. q. verisimile. alio mõ accipit ius publicum q pertinet ad vtilitatẽ fisci, vñ dicẽdum q hic accipit ius publicum, nõ q pdesset fisco tãtum, ſ fisco, & singulis hic accipit ff. ō iusti. & iur. l. j. §. huius studij. vt patet p exẽpla ibi posita: vñ dicẽdum q iꝰ publicum q fisco cõpetit. dr hic ius priuatum, vtilitas fisci ꝓfert vtilitati vniꝰ priuati. vt. ff. ō noui ope. nũcia. l. pupillo. §. fi q s rivos. ad. l. qualibet dicebat vtilitatẽ singulorum ꝓferri fiscali vtilitati. vt. C. ō cadu tol. lege vnica. §. cũ autẽ in fine

rium sacerdotē. creare vnū iudicē, hoc est vtile omnibus ꝛ hoc appellatur hic ius publicū. quod est vtile pluribus, vel singulis vt ꝓ3 per expositionē gl. que cadit sub illo verbo, rōne. sed creare vnū nuntium tū tibi prodest, vel creare vnā vendittonē. tibi tm proderit ꝛ etiā contrahenti. ꝛ sic accipitur hic ius ꝓuatū. Ꝓ3 ustum ius est ꝙ pertinet ad fiscum, vel ꝙ contractat de iure fisci vt de tributis de vectigalibus ꝛ talibus, ꝛ3 vno respectu dicatur publicum. respectu tū iuris publici, quod hic accipitur. si quod spectat ad vtilitatē singulorum dr ꝓuatū. ꝛ sub hoc mēbro ius ꝓuatum cōtinetur. vt ff. de iusti. ꝛ iure. l. j. §. huius studij. Undicius ꝓuatū ꝙ ad singulorū pertinet vtilitatē. siue sit ꝓuatus siscus, vt ꝓtius dictum est.* Sequitur in litera ius ꝓuatum, triparti. collectum est. est enim ex naturalibus ꝑceptis ponit gl. exemplum de naturalibus ꝑceptis, vt neminē cumaliena iactura locupletari. vt ff. de cō. inde. l. nā natura. §3 certe istud exēplum est de iure gē. vt gl. dixit in l. illa hic allega. vñ cōtradicit sibi gloh. ibi. Et ꝙ istud exēplum, s. neminē locupletari cū aliena iactura, nō sit de iure naturali ꝓmeuo. ꝓ3 q2 illo iure naturali ꝓtectura. nō sit de iure naturali ꝓmeuo. ꝓ3 q2 illo iure naturali ꝓmeuo. vn° nō erat locupletio2 alio, sed omnes erāt equales. nec istud ius aliquid statuit vt visum est ē.* Sequitur ius defendere. gl. dicit. ꝙ istud est naturale ꝑceptum, nō quod sit naturali ꝓtione iuris naturalis ꝓmeui fuit introductū. sicut dicimus de libertō, qui ꝺ3 patrono reuerentiā de iure naturali, nō q2 ius naturale ꝓmeuum hoc statuerit vel de hoc cogitauerit. §3 rōne de fidēte. a iure ꝓmeuo naturali, fuit hoc statutū. ō hoc habes ff. de cōd. inde. l. si nō fortē. §. libertus.* Itē cū diuiditur ius ꝑ publicum ꝛ ꝓuatum vr̄ quod hic sit diuisio insufficiens, q2 matrimonium non est de iure ꝓuato. q2 publice vtile est. ne mulieres sint indotate. ꝛc. vt ff. sol. ma. l. j. item nec de iure publico, q2 quod aliter nubat. ꝛ dos sibi cōstituat respicit suum ꝓuatum cōmodum principale, vñ dicas. ꝙ est publicum per app2obationē, q2 publica vtilitas vt ciuitates liberis repleātur, magis attendit quā ꝓuata, ꝛ habes exemplum. ff. de pact. l. si vnus. §. illud.

Deiustitia & iure. Rub.

1 ¶ Jus accipitur multis modis.
2 Coniugatio maris ꝛ femine quādo competat omnibus animalibus quo modo intelligatur.

Ius naturale. †In gl. natura. id est. Deus §3 dic quodhic non est intentio legis, quod dicēdum sit de Deo nostro, §3 exponat ꝛ sit di cendū. natura, naturata, nec hic sic accipitur, sed gl. ꝓ2ont hic accipitur est virt° insita rebus ex similibus similia ꝓ2creās de ista habes. ff. de in. l. §3 ꝛ si restituatur. §. vltra. Itē dicit gl. ꝙ ius sumitur multis modis. ꝓ2 pacto. ꝓ2 restitutione. ꝓ2 institutio ne. ꝛ j. hoc accipit ꝑm glo. ꝛ hic allegat leges ad hoc. sed certe leges quas ad hoc alleg. non dicunt vnde lex non dicit quod pactum sit ius naturale. vel restitutio sit ius naturale. §3 bene dicit ꝙ pactum ꝛ restitutio iuuantur naturali equitate vel rōne institutionis naturalis sit. Jus hoc naturale, vt hic accipitur. est illud ꝙ fertur ꝓ2prie sed imꝓ2prie. q2 lex ita abutitur significatiōe. scilicet ab omnibus animalibus ius est naturale. sicut lex q2 iscim° ius ciuile. Et ꝙ sic accipiatur ius naturale. dicit ista litera. ius nature ē ꝙ natura. ꝛc. Segtur in litera illud ius naturale oīa animalia dēbi. ꝓ2tū nō solū in terra, §3 ꝛ q̄ in mari sunt. Exponit gl. marī. idēbi alia aqua, sed nō ꝓhāt. dic sic, nā mare sumit in iure

1 pro illa aqua. ff. de rerū diuisi. l. riparum.* Segtur in litera hic iure naturali descendit maris ꝛ femine cōiugatio, ꝛ sic matri monium est diuinum: si accipit naturā. id est Deus. sicut gl. Vñ ve ran dicit de iure naturali, q2 Deus coniunxit hominē ꝛ feminā in paradiso, si accipias naturam vt dictū est, dicens ꝙ matrimonium est de iure naturali occasione nature. nam multi ꝓpter motum naturalem mouentur ad matrimoniū contrahēdum. Et ꝓꝓ hoc dicitur vnusquisq; habebit suā ꝓpter fornicationem, vñ licita coniugatio est de iure naturali, nā ius naturale hū suadet illicita. ꝛc. bene dico illicita, habito respectu ad ius ciuile, vt in auth. de monachis. §. si vero. j. terminū. Dicitur hic i tex. quod ius naturale est ꝓ2 ptū animaliū que in celo terra ꝛ mari nascūtur. ꝛ statim sequitur litera. hic de isto iure naturali descēdit maris ꝛ femine coniugatio, vel libero2ū ꝙ creatio. Videmus etenim ce tera animalia istius iure peritia censeri, ꝛ sic innuitur ꝙ maris ꝛ femine coniugatio competat omnibus animalibus que in celo terra ꝛ mari. ꝛc. ꝛ ꝙ per talē coniugationem ꝓ2creantur. §3 ꝙ ponit de vermibus qui sine coniunctione maris ꝛ femine nascūt dicit. ꝙ cetera refert. nō singula generum, sed genera singulorū §3 adhuc opponitur quod vermes sunt vnum genus animaliū, vnde remanet oppositio sic principalis, vnde dicas, refert quod generalis singulorum non habito respectu ad istū terminū. Sed ad istos terminos celum terra ꝛ mare vt sit sensus, animalia que nascuntur ex coniunctione maris ꝛ femine ꝛ similiter animalia aeris, ꝛ celi, non genus animalis terre nascitur ex tali coniunctione. ꝛ sic istius termini animalia non refert. nec ꝓ2 singulis generum. nec ꝓ2 generibus singulorum.

1 ¶ Jus gentium omni populo cōmune, ꝛ quomodo intelligatur.
2 Contractus pene omnes sunt iure gentium introducti. ꝛ3.
4 Et qui contractus dicantur de iure ciuili.

Jus autem. † Gentiū omni humano generi cōmune est j. oī populo. sed nonne sunt iue plures populi q2 hic signum omnis: ad minus exigitur terra appel. j expositiōe eiꝰ. j. cum sic accipitur in ꝓoc. ff. in ꝓin. j. tota. ff. de pi. act. l. i rē. §. oēs. i. tota. Dicit litera a iure naturali. oēs hoies: cuius omnes homines liberi nascebātur. hoc intelligas nō quod ius naturale hoc constituerit et q2 ius naturale ꝙ omni animali cōpetit nihil statuit, §3 intelligas ꝙ de iure naturali omni animali ꝙ petit libertas eo ꝙ nō ē ꝓhibita iure naturali omni animali. ꝙ iure gentium nulli erat ꝓhibita. ꝛ idē q2 nō ꝓhibetur libertas ꝓ3 tāto dicitur a iure naturali concessa vt ff. ex quibus cau. xxv. an. in inte. rest. l. nec nō. §. ꝙ. vnde iure naturali ꝓmeuo nō statutur. sed per instinctum naturalē introductum gētes bene aligd
3 instituerunt ꝙ ius gentium appellatur.* Sequitur in litera oēs contractus de iure gentium sunt introducti. Quezit gl. quare ꝺr pene. ꝛ exponit gl. quod pene ꝺr ꝓꝓ quatuo2 contractus ꝙ sunt de iure ciuili. vt stipulatio, literarū obligatio, emphyteuticus cō
8 tractus sponsalia largitas. De stipulatiōe ꝙ sit de iure ciuili ꝓbat gl. sic q2 ꝙ stipulatione tenetur iure ciuili obligat vt j. de acc. §. de cōstituta. q2 de iure ciuili est stipulatio, ista ꝓbatio nihil ꝟ3. nam ita possemus dicere quod cōtractus mutui est de iure ciuili q2 ibi est ciuile vinculum, vt ff. de conditio. inde. l. si fideiusso2. vñ per hoc non ꝓbat si palationē esse de iure ciuili q2 quis stipulatione ciuiliter obligatur. De aliꝭ Ꝺctibus per leges allegatas bñ ꝓbatur. ꝙ sint de iure ciuili. Unde si quis vellet ꝓbare ꝓ2 ꝓie quare dicuntur isti quatuo2 Ꝺctus. sed hoc non est in ꝓpto vñ ita ꝓbandum est. ꝙ isti Ꝺctus sint de iure ciuili. Ante ius ciuile de iure gentium, emphyteuticus Ꝺctus erat pactum seu cōuentio non repolita sub aliqua specie contractus. vnde ante nomen imperato2is quidam reperiebant ipsum subyeditione. ꝙ dā sub° locatione. ergo non statuit quod esset specialis contract° vt j. loca. ꝛ cōduc. i. §. adeo. ꝛ ideo. q2 per ius ciuile sub certa specie Ꝺctus. reponitur. iō de iure ciuili dicitur. Similiter dicas ꝺ stipulatione ꝛ de aliꝭ duobus que dicūr de iure ciuili. q2 de iure ciuili sunt species distincte. De spōsalitia largitate hic palā est q2 erat Ꝺctus innominatus ꝛ dabatur cōdictio ob causam q2 erat donatio ꝓpter nuptias. §3 Ant. voluit ꝙ esset species distincta vt in auth. vt spōsa. lar. circa ꝓin. de obligatione literarum dicunt ꝙ dā ꝙ est de iure ciuili q2 ius ciuile reponit sub specie contractus per illā. C. de non nu. pe. l. in cōtractibus: vnde agitur ex obligatione literarum conditione ex l. illa in contractibus. §3 dicendū quod falsum est, erat em̄ obligatio literarū ante. l. illā in Ꝺctibus nihil aliud facit nisi quod restringit exceptionē que dabatur ꝺ obligationem literarum q2 ante l. illam excipiebat vsq; ad quin-
5 quēnium. hoc ꝓbatur j. de ver. obli. circa ꝓin.* Quero igitur ꝓbare quod de iure ciuili sit introductus cōtractus obligatōis i literarum seu ipsa obligatio. dicendum quod ꝓbatur q2 quecū que lex loquitur de ea. si dicit constitutum est. §3 que j. dicit nesci mus vnde per constitutionē, s. non dicā quod per certā sub specie contractus reponitur ꝛ iō de iure ciuili dr.* Item dicamus
4 ꝙ sunt adhuc de iure ciuili. vndecim obligationes alie nō solum quatuo2 ꝓdicte sicut ipsi dicunt est duo specialis Ꝺctus ꝛ hoc h3 de iure ciuili: vnde specialis ꝓtractus ꝺ2 cōtra speciales ꝓ2 ꝓtates q̄ in ipsum reponūr sub specie spōsalitie largitatis habēt vnā ꝓ2 ꝓietatē qualitercunq; nō sit quod non regrit insinuationē vt in aut. vt spō. lar. circa ꝓin. ꝛ iō ꝓpter istā ꝓ2 ꝓietatē reponitur sub specie Ꝺctus a iure ciuili ꝛ tanquā species separate ab aliꝭ donationibus. §3 dos nō solum h3 vnam ꝓ2 ꝓietatem a iure ciuili sed infinitas. C. de iure do. ꝛ ff. per totū. vide de iure ciuili introducti. ꝛ ideo de iure ciuili dicitur. vt C. de dotis ꝓmis. l. actionem. Item illi decem casus vbi illi dicunt ꝙ ex nudo pacto oritur actio, sunt obligationes ciuiles id est de iure ciuili nisi enim essent leges, que dant eis virtutes quod ex bis oriantur actiones essent nude conuentiones vel pacta, vnde cum iure ciuili. Et apppello ius ciuile large siue ciuile siue ꝓtorium daf, eis, vt pariat actiōes q̄ allegasset pacta seu cōuētiones, reponūr ꝓ ius ciuile in specie Ꝺctus. Et hoc potes videre in donatione a ꝑtissime que sit authorizate illius constitutionis. C. de dō. si qs argentū. parit actionē. Et in pacto appolito iuxta Ꝺctū inconuenienti. quod authorizate iur. ciuilis parit actionē. ff. de pac. iure gentium. §. q uinimo. Itē dicit gl. quod hic dicit bene, quod omnes

contractus sunt de iure gentium, nō ōt obligationes, q̄ obligationes ex maleficio vel quali ū sunt de iure gētiū, imo dicas quod factū est, q̄ per ius gentiū sit delictū, colligitur de obligatione ex quasi delicto. §. j. vnde p̄ ius gentiū bene ꝫherent delicta, sed non omnia, bene verū est q̄ modus puniendi in aliquib⁹ delictis, vt per l. Lōz. de sica. de parri. inuenit per ius ciuile. de hoc habes. ff. de orig. iur. l. ij. §. deinde Lōm. Sylla. Unde dominia de iure gen. erāt distincta, & erant reges & principes ante mosaicā legem nec p̄bant dominia de iure gen. esse distincta per hoc q̄ scribit in l. moysaica. Quicqd calcauerit pes tuus, tuū erit, q̄ ibi loquitur secundū quod diuidit Deus illi terrā vnā, & dixit ei: Vade ad terram illam, quicqd calcauerit pes tuus, tuum erit.

AD DITIO.

8 ¶ De iure ciuili. adde cl. in l. ex hoc iure, in fi. ff. de iusti. & iure. Et est ꝫctus nominatus. in l. j. §. adeo. ff. de pac. §m Bar. in l. ij. ad fi. C. de con. ob cau. Alle. rub. vlt. q. 2 in scōm. ff. de ver. obli. & in l. j. in vlt. col. ff. de pac. refert & segtur. d. Jas. in d. rub. vers. vj. & in vlti. in v. col. ff. de ver. obli.

Lex est. Nō. q̄ lex est: q̄ populus Romanus & senatores magistratu interrogāte instituebat, veluti cōsule constituit. Et j. habes hic q̄ populus non potest facere cōsuetudinem magistratū. sicut nemo potest iura sine eo concedere. l. vt hic & lex & consuetudo eandē habeāt authoritatem & potestatē, vt j. eo. tit. §. ex non scripto.

1 ☞ Ediles curules nō tantā habent authoritatē, sicut p̄tores & qualiter dicuntur ediles curules.

2 Judex dz iudicare secūd ū cōstitutiones, & non secundum morum sui capitis.

Plebiscitum est. Et ōz in fi. illius. §. q̄ plebisci ta ortentia lata, que ita vocat quare fecit legem illam vocabatur Qtensius imperator & ille fecit cōpositionem inter plebem & nobiles, q̄ guerram habebāt ad inuicem & composuit vt statuta a plebe que ipsi fecerant, guerra durante facta concordia custodirentur p̄o lege, cum facta a plebe nō p̄ius valuerint inter nobiles, nec a populo fuit obseruata donec lex ortentia lata fuit. p̄ quā fuit pax reformata iter nobiles nili per p̄ius dicti consenserint, q̄ lex & consuetudo parē vim obtinent. j. eo. §. ex nō scripto. & lex lata a plebe vel ius non ligabat nobiles, nili consenserint. Item clerici habent suum magistratū s. episcopū laici suū, i. baliuum. Et ita sunt duo populi. nam duo magistratus faciunt diuersas p̄uincias & diuersos populos. ff. de assess. l. si eadem. sed consuetudo vnius populi nō astringit aliū quare certū est, q̄ consuetudo nō debet p̄eiudicare clerico minori. per iura p̄calle. §. p̄torum quoque edicta dicit, quod edicta p̄torū vim legis obtinent. Itē p̄oponebantur ediles curules erant quidā p̄tores. q̄ quidā essent p̄tores: habes. ff. de orig ne iuris. l. ij. §. tēpore. §. capta deinde sardinia. & §. fi. Item quod essent ediles curules. ff. de orig. iur. l. ij. Itē aut essent. q̄ habebāt curā ediū. Dz q̄ ediles curules essent p̄tores, id non inuenitur bene inuenitur q̄ edictum ediliū continentur sub edictis p̄torū.

6 ¶ Dz q̄ ediles curules essent p̄tores, vel ex p̄toribus, hic non inuenitur, nec leges quas ad hoc adducit glo. hoc p̄bat j. de diui. stip. §. p̄toribus, & ff. de ver. obli. l. v. §. p̄tor ie. Qualiter dicūtur ediles curules, q̄ facere habebant curā edium ne cōburerentur: Sed hic non inuenitur argumentū, tū ad hoc in d. l. ij. §. item q̄ vt essent. & ff. de officio p̄fecti vr. l. j. vel. q̄ habebāt curam de edēdis, ff. de edi. edic. l. j. vnde non tantam habent authoritatē sicut p̄tores: vnde bene inueniuntur ediles ciuitatis, sed non inuenitur quod p̄tores essent. ait gdaz deferebant su currū, sed ad literam qui ducebat currus erant quidā rustici, &

4 dabātur eis a plebe authoritas sustinendi: ¶ Sequitur in litera responsa p̄udentiū, ꝛc. in fi. illius legis dz, vt iudici recedere, id est, responsum eoz non licere, & sic no. q̄ iudex debet iudicare secundū motum sui capitis, vt in auth. de iud. circa fine. & in aut. insurandū q̄ p̄e. ab his circa p̄incipium. vbi dicitur q̄ iudex non debet iudicare scōm motum sui capitis.

1 ☞ Consuetudo quid sit, & an vsus & mores idem sunt q̄ consuetudo.
2 Consuetudinem an indicat vsus.
3 Consuetudo & statutū, differunt tanquam expressum & tacitum.
4 Statutum an vnico actu inducatur.
5 Consuetudo qualiter inducatur: & que sint requisita ad introducendam consuetudinem.
8 Eld cōsuetudinē inducendam. an sufficiat vsus erroneus.
10 Rescriptū, nō vz si p̄inceps fuerit deceptus in narratiōe facti.
11 Consuetudinem inducere. an possit vsus coactus.
12 Consuetudinem an inducat actus iudicandi, quem secuta est executio.
13 Et quid si sententia est ipso iure nulla.
14 Consuetudinem qñ inducat actus iudicandi, quem non fecuta est executio,
15 Jurisdictio non datur per electionem ante confirmationem.
16 Consuetudo quanto tempore inducatur.
18 Consuetudo qualiter interrumpatur.
20 Consuetudo qualiter in iudicium deducatur. Et allegans consuetudinem. quā actionem intentabit.
21 Libellus donasti mihi talē rē. vel promisisti dare quā petitur.
22 In libello an debeat inseri consuetudo.
Consuetudo qualiter debeat probari.
23 Consuetudo potest dare iurisdictionem contentiosam.
24 Consuetudo ligat infantes & furiosos.
25 Consuetudo laicorū non ligat clericos, & quare.
26 Consuetudo an liget extraneos.
27 Consuetudo, vnalest in foro actoris, alia est in foro rei, alia in foro iudicis que seruabitur.

Ex nō scripto ius &c. Circa materiā istius cōsuetudo, & q̄ sunt eius species. Dz de mō inducēdi cōsuetudinē. Tertio de virtute cōsuetudinis. Quarto de forma libelli super

1 ea. Quinto de modo p̄scribendi cōsuetudinē. ✝ De primo dicit sit cōsuetudo dicūt quidā vsus & mores idē sunt q̄ cōsuetudo. Et sunt verba synonima. Et p̄bat hoc p̄. l. que hic dicit cōsuetudinis vsus quāmlonge que &c. eo q̄ sunt copulata. vt C. que sit longa cōsuetudo. l. ij. per §. istum. q̄ consuetudo nihil aliud est quā mores ꝛz certe l. illa potius dicit contrariū. cum copulatio bz fieri inter diuersa & nō circa idē vnde dicas quod nō sunt idem cum contineātudo sit ius vt hic est visus: sit factū ergo consuetudo & vsus non

2 sunt idem. ✝ Item cum hic dicat quod vsus inducat consuetudinē. & sic vsus est causa consuetudinis, cā autem est ad cuius esse sequitur aliud ergo est consuetudo ab vsu & econtra. vel potest dici re q̄ vno modo cōsuetudo neq; nocet: neq; ex ea resultat ius q̄ non est nisi quedā assuefactio. vt C. de epi. audi. l. nemo in fi. aliō mō dicitur cōsuetudo ipsum factū ex quo resultat ius. alio modo accipitur cōsuetudo q̄ sit ius. & ita accipitur hic sic ꝛ pot. Et est nomē facti & nomē facti & nomen inris. de hoc habes C. p̄cipue perso. no. ac. l. fi. §. pe. ad fi. vbi ōz ignorat & nescit dicit doctor

3 aliud ē ignorare & aliud nescire. ✝ Tertio mō sumitur cōsuetudo vt ē eis p̄ mores vel vsum introductū. & sic sumitur hic. ff. col. de quibus. de vno sciendum est q̄ aliud est statutum municipale aliud cōsuetudo: differunt aūt statutū & cōsuetudo & tanquā expressum & tacitum. vt. ff. de legibus. l. de quib⁹. vbi dicit ō fuit fragio & in eodē titulo. l. sed ea vñ reprehensus fuit quidā advocatus, q̄ cum esset statutū quoddā in aliq̄ municipio formale libellum super consuetudine: hoc mō petit talis a tali docēte & ad pponit condictionē ex consuetudine: deinde q̄ dicit pars q̄ tale erat statutū municipū: oppositū fuit quod debebat actore ab fuit tota actione cū non esset idē statutū municipale consuetudo lata fuit sententia diffinitiua contra aduocatum: q̄ merito. cū inepte p̄posuerat actionē formādo libellū super cōsuetudine cū debēt formare super statuto & sic inepte. vt. ff. solu. si. fal. mo. di. l. j. vñ pone exēplū de vsu inducēte consuetudinē, & sic ego & tu diuidimus hereditatē nostrā sub certo modo, dicendo mō: sic de alijs q̄ dicit que tacitus cōsensus populi habeatur vel maioris partis: certe talis vsus inducit cōsuetudinē secundū postea dicit q̄ exigitur ad consuetudinē inducendā, vñ dicit q̄ est lex & est statutū municipale, & tertio vsus qui inducit cōsuetudinem. Sed pone q̄ consuetudo sit inducta secundum statuta municipale nunquid valet certe videtur quod sic quia consuetudo valet secūdum l. inductam. C. de vete. iur. enu. in. §. sed si qua l. Item imperator pōt facere. l. & aliam. l. super eadē. vt C. de epis. cler. l. si. q̄ s in cōscribēdo. & multa iura sunt posita ad sententiā in capitu. quedā quo ad verba & sic videtur q̄ populus possit facere statutū super eodem inducere cōsuetudinē ad idem dicendum duplex p̄missio pōt fieri cōtra idem. vt. ff. de verb. obligationib⁹. l. ij. §. fi. & fideius. bīs a debitore. §. j. sed contra hoc est quod mel est dño. amplius esse dño non potest. vt. ff. de vsufruct. legata. si ex quo aliq̄ est solidatū per statutum, amplius solidari non pōt per cōsuetudinem sequentē, & ꝛz ita esset q̄ consuetudo inducta esset tacite. p̄ius statutū tñ contra aduocatū est. qui fecit libellum super consuetudine: tū debet formari super statuto q̄ ꝛz cōsuetudo eodem modo sequatur statutū, ad idem nihilominꝰ debuit agere cōditiōe ex statuto ar. ff. de cōdi. ex lege. bīz. ista, q̄ p̄ cōsuetudinem seqntem statutū, nulla nova obligatio est inducta sed antiqua, sez que tā erat inducta per statutum vñ nō est agendū conditione ex cōsuetudine q̄ nihil noui inducit at. p̄cal. l. secundum vnum intellectum & modum legendi: hec vera sunt ō cōsuetudine alteriꝰ populi, q̄ illa & si sequatur fidem alterius circa idem, tū bñ inducit sibi ius de nouo sed p̄ius nocuit

vocato facit. l. que dicit q nō refert q iure sit dūmodo iure fiat. ff. de libe. z posth. l. gallus hoc quod est in §. vel. l. hȝ locū qñ est incertū. scdo quādo sumus certi ō statuto nō debem⁹ applicare nos ꝫ aliud. ff. de verbor̄ obligationibus. l. continuus. §. diplomate ad l. aquil. ité mela. §. si plures. ff. ad vell. Itē dicūt gdā, cō
4 suetudo non inducit vno actu. ¶ †Sed statutū vnico actu inducit. z sic dictū quod successiuū z non successiuū sunt differētie eorum, sed dico quod nec illud quod inducitur a populo vel maiori parte populi vnico actu sine trāsactu nō est statutū hoc itelligo expresse consensus populi, vñ exponе qđ impossibile qđ accidat q totus populus de ciuitate ista vel maiꝰ pars sup aliquo facto vtaf actu vnico, q̄ certe modo vno die, vna hora diuidūt biditate sua, certe hic nō est statutū, ex quo consilio nō vocato z cōsensu cōmuni habito hoc factū non est, nec est consuetudo nisi diuturnitas sequerei, vt q̄ inferius apparebit ex vnico actu, si cuilo habetur cōsensus totius populi vel maioris partis sequente diuturnitate, q̄ sufficit ad cōsuetudinē inducēdā resultat
5 hꝫ consuetudo. †Queritur de mō inducendi consuetudinem, secūdo quot. tertio quāto tpe circa primum, scilicet quis act⁹ inducat consuetudinem plura querūtur. primo vtrum nō vsu possit induci, scdo querit vtrū vsus post sententiam habitus exigāt ad consuetudinē inducendā. tertio vtrum vsus erroneus possit inducere consuetudinē, quarto vtrum vsus per occasionem inducꝰ possit inducere consuetudinē, quinto vtrū vsus pactū iudicādi lecta inde executiōe possit inducere cōsuetudinē. sexto vtrū nō sententa executione possit iudicare: hic est querere iudicatū est in ciuitate sepe. z frequenter non est facta executio, vtrū talis act⁹ iudicādi simpliciter si cōi causatiua executionis possit inducere cōsuetudinē: pone exemplū, aliquis allegat. l. dō ei nō valet illa consuetudo est illam. l. locum nō habere: arguitur q̄ solꝰ vsus consuetudinē inducat dicta. l. per desuetudinē abrogat. ff. de legibus z senatusconsultus. l. de quibus: ergo solus vsus non pōt inducere cōsuetudinē p quam sibi. l. contraria intelligat. ad idē
Laabet seruitutem, scilicet obedientia in quolibet subiecto romano imperio, vñ princeps etiā vult se legi subȝcere, cui dō oēs homines obedire. ff. de legib⁹ z senatuscoosultis. l. scōa. e. C. de legib⁹ z constit. l. digna vox est, z subiectio seruitus est, vt patet in diffinitiōe seruitutis infra ō iure psonarū. §. seruit⁹ nō vtēdo amittit: vt C. de serui. z a. na. l. prima. ergo q. l. pareatur colligit cōsuetudinē: z sic p solū non vsum inducit consuetudo q̄. l. tollit. contra, casus talis est in sortiato qui nūquam euenit. forte dicas nec pp hoc tolli. l. que ponit casum illum hoc esset incō-
6 uenies? †Ité dicit lex q iter ad sepulchrum non potest amitti nō vtēdo. ergo non est talis actus qui frequenter contingat. ff. quēad modū serui amit. lex item nec via publica. si lex est via publica, vt in executiōe greci. ff. de legibus z senatusconsultis z lōga cōsuetudine. lex est. Dicūt quidā, quod non vsus, non pōt inducere cōsuetudinē: sed tu distinguas, q̄ nō vsus pōt esse vsus, q̄ nō facere est facere aliqđ, vt. ff. ex quibus can. ma. l. ait pretor. §. fi. vnde aut est non vsus, ex quo inducitur cōsensus, pone legē esse que dicit, q̄ maior natu habeat maiorem domum, non movet a lina controuersia: ei nonne sic per non vsum per primā pōt induci consuetudo que tollat legē, que dicit expresse q̄ maior natu habeat maiorem domum. Dicendum aūt est nō vsus, ex quo consensus pōt haberi, q̄ consensus inducit consuetudinē q̄ est scilicet q̄ non vsus inducat consuetudinem post completam pscriptionem. exigitur inducit consensum hoc casu. solus nō vsus cōsuetudinē inducit. si vero non vsus sit talis, ex quo cōsensus non habeatur, q̄ tanto tempore non durauit patientia vel nō vsus, talis nō vsus, consuetudinē non inducit. q̄ nec consensus desumi in cōsuetudine inducenda, vt dicit iste. §. q̄ patientia. Intuitu tpe quandocunque exigitur ad prescriptionē inducat, cōfer. vt. ff. de verbor̄ significationib⁹. l. alienationis verb. C.
7 de appellationib⁹. l. bi qui ad ciuilia. †Sꝫ nunquid eo q̄ mō habemus consensum, ex tanto tempore q̄ sufficit ad cōsuetudinem inducendam non alias, tu supponeres consensum, erit ne tūc cōsuetudo, vel erit in pscribēdo cum operatur ad consuetudinē in ducēdā: argumentū. l. ff. de cōditiōe indebiti in. l. sufficit de pecunia. q̄ tempore contraria fingere retro consensus ad similitudinē. l. aqui. ff. ō peric. z com. rei ven. l. necesse. §. ꝫ. que de serui. leceptam. ad. l. aquiliam. l. inde Neratius. extra queritur de scō. vtrū exigatur vsus post sniam, dicunt quidā qō sic. vñ dicit
L. pleces. inspectis bis frequenter in eodem genere conuersoꝝ sunt seruanda statuta. z loquitur de eo qō debet fieri, vel statim scdm cōsuetudinē, sed cōtrouersia non est post sniam in iudicio, q̄ sua est que sententie controuersie imponit. vt. ff. de re iudicata. l. prima. ergo consuetudo est post rem iudicatā vel actū iudicandi, q̄ in consuetudine spectentur ea, que in, eodem genere cōtroueriarū sunt seruata. habetur. C. que sit lōga cōsuetudo. l. j. C. de edif. pri. l. an in totum. Dicendum q̄ vsus quem sententia vel actus iudicādi, vel sententia nunquā precesserit inducit cōsuetudinē. vnde non oportet q̄ vsus qui consuetudinem habeat ante se aliquā sententiam vel non: vnde si lex dicit: spectanda est consuetudo vel res perpetue iudicate, vt dicat inducta, vt. ff. de legi z senatusconsultis. l. nā imperator. Et infra verus ē, q̄ ista sūt diuersa. ex quo diuisiōctio cadi inter eos. āre ō tertio dato nō exigitur vsus post sententiā ad consuetudinē spectādi sunt, que eodē genere cōtrouersiarū seruata sunt. C. que sit longa consuetudo. l. j. de ed. pri. l. an in totū. Sed hȝ cōtrouersia nō possit esse nisi in iudicio. tn pōt esse contradictio extra iudiciū. ff. de peti. heredi. l. diuus. quere vsus post cōtradictionē exigitur ad cōsuetudinē inducendā. Itē arguitur sic ducēdo inconuenies per exēpla: q̄ si vsus sine cōtradictione induceret consuetudinē, cū homines fuerunt missi recte ad sanctū Jacobū, ex vsu perpetuo sequeretur q̄ consuetudo per talē vsum inducta esset: z sic compellerentur ire ad sanctum Jacobū. de quo vsus quē nō precessit nec sentētia, nec cōtradictio inducit cōsuetudinē: z sic probatur cā cōsuetudinis inducēde, ē cōsensus: sic cā cōsuetudinis inducēde habetur. C. q̄ sit lōga cōsuetudo. l. prima. z. l. ratio est attendēda. ff. de iure patro. l. adigere. §. quāuis. vñ z tota distinguēdus ē aut est vsus ex q̄ habetur cōsensus sine cōtradictione, aut ē vsus ex quo nō perpenditur cōsensus sine cōtradictiōe. Primo casu. ex vsu sine cōtradictiōe inducitur cōsuetudo. Scdo casu, nō vel bi gratia. maior pars populi hui⁹ ciuitatis habent domū depsiā, qñ nō habent forte vnde possint elevare, dicit ci: qd vis tu facere: non pōt hoc facere, consuetudo cōtraria facere, certe non est cōsuetudo: q̄ nō perpendit cōsensus meus: q̄ si habeo domum depressam, non sequeretur q̄ habeā animum non elevandi in futurum, quia causa forte est q̄ non habeo pecu. Sed si velit elevare vn⁹ de populo, z popul⁹ cōtradicit, z male dicit: deinde ali⁹ elevare voluit, z fuit phibit⁹: z sic ō alīs donec maior pars populi phibita fuerit ex tali vsu, vñ inducitur consensus, z inducit consuetudo. q̄ probatur sic. Pone, habeo domū depressā iuxta te, z tenui tāto tempore q̄ sufficit ad seruitutē inducendā. volo elevare: tu phibes, est ne prescriptū seruituti altius nō tollēdi: sic ergo ita est in vno de populo q̄ ad vnū, sic in toto populo quo ad totū populum: quod tta sit in vno quo ad vnū habet. C. ō ser. z aqua. l. prima z scōa. ita dico deberi induci legē. si bā sit intellecta. z ibi not. vñ dicendū q̄ sicut talis vsus nulli pōt perpendi consensus sine cōtradictione, tali solo cōsensu inducitur cōsuetudo verbi gratia, si maior pars ppli hui⁹ ciuitatis deuonerit sacerdoti aliquid in tali festo per tantum tpe q̄ sufficit ad cōsuetudinē inducendā alias prescribendam hic enim psumitur de animo vel consensu i tali vsu, q̄ nō darēt nisi haberēt animū dādi decimas, igitur est decima eorū. Et si dicas si velint inducere cōsuetudinē gentes populi, ita vt possint ire ad sanctū Jacobū, si maior pars populi vadat, z tanto tpe quo inducitur cōsuetudo bā inducitur consuetudo ex tali vsu, q̄ possit populus ire ad sanctū Jacobum, hȝ non vt compellatur: vnde ad inducēdā consuetudinē bā requiritur vsus eius rei, de qua quam vñ si vellet populus vt induceretur cōsuetudo, vt compellerētur, z exigeret vsus cōpellendi in tanto tpe q̄ exigitur ad consuetudinem idu
8 cendā. ¶ †Queritur de quarto, vtrū vsus erroneus sufficiat ad cōsuetudinē inducēdā. Pone exēplū, totus populꝰ huius ciuitatis vel maior pars populi est vsus tali modo q̄ credebat esse legem, z tanto tpe qō sufficiat ad consuetudinem inducendam. Queritur, an talis vsus erroneus consuētudinem inducat. vñ q̄ sic: quia error communis facit ius. ff. de officio pretoris. l. fin. ff. de supellectile legata. l. tertia ad fi. ergo z consuetudinē ꝫ. ff. de leg. z se. con. q̄ no. ratione scōm vnum intellectū. sed lex illa nō multū bā facit ad hoc, ex quo habet diuersos intellectus: hȝ pro hac parte arguitur sic, ad inducendā consuetudinē: exigit vsus in quo cōsensus, vt dt iure cōsul. hȝ vbi est error nō est cōsensus, q̄ nihil est tam ꝫrium consensui quam error. qui imperitiā detegit. ff. ō iurisdictione omniū iudi. l. si p errorem, ad hoc dicūt
9 quidā, †q̄ consensus erroneus totius vel maioris partis inducit cōsuetudinē. nam populus de consensu: z plus facit ꝫ legem qui facit contra legem scienter, quā qui ignoranter: q̄ scientiam non ignorātiā voluimus, obligari. C. de ts. b. l. generaliter. hȝ populus ex certa faciētia pōt tollere legem, z ꝫria z legē facere: ergo multo forti⁹ inductā p vsum ignorantiū. quidam dicit cōtra: hȝ q̄ consuetudo requirit consensum vt dictū est, z vbi error est, nō est consensus, vt. ff. de iurisdictiōe omni. iud. si p errorē non est consensus verum est in eo i quo est error, populus vnus sic vel mozetur mala rōne consentit in hoc ius in futurū hȝ rōne decipitur nec i litera psentit. vide p hoc: probauit dñs quod isti iuenes q decipiuntur vt intrent religionem, nō sunt religiosi: q̄ religiosi nihil aliud est, quam quasi meritū: z meritum non est ni consensus. Et isti iuenes qui errant decipiūtur, vt intrēt religionem, ideo non consentiunt: q̄ nihil est tam cōtrarium cōsen

sensui ei, quã error: vt dictum est: q2 istī non sunt religiosi: si certe bene consentiunt ad hoc. facit. ff. ad leg. fal. l. i. §. si legatari⁹. vn me nõ mouet ista rõ. requiritur consensus ad cõsuetudinẽ: ergo vsus populi erronei erroneus eam nõ inducit, nisi sicut inducatur populus, qui sic vtendo credat legem esse vel nõ, vult tollere. sc; legẽ. q1 nemo vr derogare iuri. quod ignorat sibi cõpetere ff. ō inofficioso testa. iura decepta. si nõ vult tolli, lex igit nõ tollitur: z sic scribit: ergo non stabit consuetudo: q2 consuetudo z
10 lex ibi ꝫ ita non cõpatiuntur. † Item simile est de consuetudine inducenda. z de rescripto a principe impetrando. ſ; si princeps fuerit recept⁹ i narratione facti non valet rescriptū, vt. C. si cõtra ius vel vti. publi. l. prima z secunda. C. de precib⁹ imper. offer. lex scripta quã cõsuetudo p errorẽ inducit nõ erit cõsuetudo p vsum populi erroneū: vel minoris partis valeat. aut tu q̃ris de cõsuetudine inducẽda ꝫ legẽ, quomodo inducit p errorẽ q2 populus non consentit in le. tollenda: ergo non tollitur, z sic consuetudo z lex sibi cõtraria nõ compatiũtur. secundo si autẽ queras de cõsuetudine inducenda preter legem: q1 aliqs casus est ler nõ determinatus, z populus erat in causa introducẽdi cõsuetudinem, tũc aut causa introducendi fuit causa impulsiua: tãtum error ꝫ eam non impedit, quin sit consuetudo aut finalis, z tunc error eam non impedit. si finalis: tunc error circa eã bñ impedit consuetudinẽ introducendã: ita distinguit lex i testator: si testator erat in causa legati, si in causa finali nõ valet legatũ, si in causa impulsiua valet legatũ. ff. de cõditionibus z demõstrationibus. l. cum tale. §. falsum. z si in testator sic distinguitur. cui⁹ voluntas. l. z in populo cuius volũtas est, ita dz distingui i con-
11 suetudine. † Queritur de quinto: vtrũ vsus coactus possit inducere consuetudinẽ pone. maior pars populi fere exceptis solũ duobus vel tribus sunt spõte, duo de populo coacti sunt vti, nõne cõputabit vsus illorum qui sunt coacti: q2 requiritur consensus maioris partis: arguimus qõ sic. q2 coacta voluntas, voluntas est: vt ff. quod metus causa. l. similiter. §. si. quare coact⁹ consensus est consensus. ꝫ vsus per coactionem nõ sufficit ad dandã iurisdictionem. ff. de iudi. l. secunda sed per vsum per quẽ introducitur cõsuetudo, põt iurisdictio tribui. C. de emanci. libe. l. j. ergo ꝛc. solutio. hic distin quendũ est: aut est coactio p iudicem vbi prius est vsus p talem coactionem, non sufficit ad cõsuetudinẽ inducendam. si sit coactus per iudicem, quod iudicault z coegit vt ipsum inuitus, sc; exequendo sententiã captis pignorib⁹: vel mulcta indicta, tunc aut ista coacta siue executio tenet ipso iure z ista nõ sufficit. verbi gratia iudex exequitur sniam a qua potest appellari. z non appellatur. hic coactio habet ꝑ consensũ, ex quo nõ appellat, z põt appellare. C. de appellatio. qui ad verba, munera, aut iudex exequi sententiã suam a qua appellatũ est, z nõ sufficit ad consuetudinẽ inducẽdã, z sic vsus rei inducẽde, ex quo vsu cõiecture possumus consensum, sufficit ad cõsuetudinem
12 inducẽdã. † Quero de sexto, vtrũ actus iudicandi quẽ secuta est executio, inducat consuetudinẽ, videtur quod non, q2 licet ita iudex iudicauerit inter se z alium, z executa fuerit sententia, deinde inter te z aliũ secuta fuerit snia, z sic vlterius vsq; ad inferiorem partẽ populi, non tamẽ inducitur consuetudo, licet temp⁹ quod sufficiat ad consuetudinẽ inducendam sit secutum, q2 res inter alios acta aliis nõ ꝓiudicat. C. res inter alios acta, ꝑ totum, z consuetudo omnib⁹ ꝓiudicat. Itẽ actus qui reddit ius i inuitũ, non inducit consuetudinẽ, q2 consensus exigitur, vt hic, sed act⁹ iudicandi est huius, vt. ff. de verborũ obligatio. l. iuter stipulãte,
13 ergo, ꝛc. † Item si sententia datur contra legẽ nulla est ipso iure, ſ; q2 nulla est, nõ tollit vel rumpit. Sed ist⁹ act⁹, iste sententie, ex quo sunt late cõtra legem nulle sunt ipso iure, vt. ff. que snie sine appel. rescindun. l. prima. C. qñ appel. non est necesse. l. secũda. Queritur, vtrum sententia videt quẽ legem tollit consuetudinẽ non inducet, dicendũ quod sententia que nulla est ipso iure, vel act⁹ iudicãdi non inducit consuetudinẽ, alias bñ inducit. Sz dicens, act⁹ iudicãdi facit ad consuetudinẽ inducendã, q2 vsus populi potest fieri consuetudo, z licet nulla snia ꝓcesserit, dicendum, quod vsus coactus non inducit consuetudinem sine snia, si spontaneus sit. ad primum argumẽtum in oppositũ dicẽdũ, quod res acta inter alios, qui sunt maior pars populi, bñ ꝓiudicat aliis. ad aliud dicendũ, q̃ actus inducãdi bñ redditur i inuitum, sed tantum vr consentire ex quo non appellat. C. ō appellat. l. secunda. q ad ciui. sed dicas. appellauit primo, appellauit scõ z tertio, appellaret si posset ratio, videtur qõ de iure non possum tertio puocare. vt. C. ō ne in vna eadẽque causa licet. puo. in rubro z in nigro. sed appellans quo ad eum nõ constat, qõ nõ vr consentire, sit dicendum, q̃ imo. q2 qui contradicit, z non habet causam contradicendi, vr consentire. vt. ff. soluto matrimonio. l. doteꝫ. ad tertiũ scilicet. quod sit sententia vt sit lata ꝫ. l. exprese z sequatur. executio i inuitum non inducet consuetudinẽ, ſ; si non in inuitum, quod presumitur, eo quod nõ appellat. vt dictũ est supra bene inducit consuetudinẽ. q2 z solus consensus, dico solus, sc; sine sententia bene inducer et. Iudiat tamẽ quendã q ita respondebat. quod licet sententia in se sit nulla, sc; ões tamẽ res sunt dñi vnius fundi, vnus concedit seruitutem. non valet. secundo concedit, non ꝫ. tertius concedit. non valet. venit etiam ꝑ cõmuni. pzed. l. receptum, q2 ita erit hic dicendum, nõ decepto vñ si velis dicere quod vltima snia faciat valere primas, que nulle sunt ipso iure. Et hoc falsum est. sicut vltima cõcessio seruitutis facit valere, seu confirmat primas, hoc falsum est. q2 cõsuetudo sicut lex nõ ponit formã nisi futuris negotiis. vñ act⁹ preres q precedũt inductionem consuetudinis, nõ confirmãtur ꝑ consuetudine, que nondum erat introducta. vt. C. de leg. l. leges. dicas ad argumentum quod sententie nulle sunt in se. act⁹ iudicãdi nulli sunt. tamen valent respectu tertii, scilicet respectu cõ
15 suetudinis inducende, sic alias q non ꝑdest tũ alii. ff. de iofficioso testamento. l. posthumus. §. si qs ex his. † Queritur de septimo sc; nũqd actus iudicãdi quẽ non est secuta executio, inducat consuetudinẽ. vr q non quia cui non licet. Et ita non debet per consuetudinẽ tolli ius totius populi. tunc arguitur. aliqs teste fuit missus in possessio. cã rei seruande. nunquid ꝑ istum fuit siue ꝑ istam sententiam ante executionem re ipsa. z vsus fuerit, ꝑ hoc priuatur aduersarius possessor. dõ lex q̃ non. ff. de pignorã actio. l. non est mirum. in fine. Si ergo suam sine executione non pot tollere ius omnis ꝑ hoc priuati. multo fortius non inducet consuetudinẽ. ꝑ quã tollatur ius totius populi. Item cõmuniter dicit doctor. quod diu consuetudo ꝓscribitur, vt simus in eode errore, cũ eis tunc arguitur. ꝓscriptio non est sine possessio. ff. de vsuca. sine possessione. ergo nõ sufficit inducere siue loqui ad presentes consuetudinis inducẽde. ſ; oportet exequi ꝑ quã executionem habet possessio. Itẽ possidenti nõ currit ꝓscriptio. C. de ꝓscri. xxx. annorũ. l. male agitur. ergo quandiu possideant illi ꝫ quos inducitur consuetudo, non ꝓscribitur contra eos. z ita sufficit indicare sed exequi, vt sic acquiratur possessio. z ꝓscriptio eo
15 suetudinis inducat. † Item ꝑ electionem aũ confirmationem nõ datur iurisdictio. si igitur ꝑ consuetudinem habetur iurisdictio qõ verum est. C. de emancipatio. liber. l. prima. hoc nõ erit antequã confirmetur, sed vsus vel consuetudo est confirmatio sua. vt in authentica de defensionib. civi. §. interim. ergo aer⁹ iudicãdi sine exercutione consuetudinem ũ inducit. Item simile est de consuetudine inducenda. z de rescripto iperãdo. q2 vtrũ est ꝫ ius. ſ; si qs impetrauit rescriptũ. q̃ non tenetur soluere tributũ de tali predio. non valet illud scriptum nisi diu fuerit in possessione. ergo ita erit i consuetudine q̃ actus iudicandi sine executione. q̃ sic acquiritur. possessio nõ inducet consuetudinẽ. ꝑ consensum totius populi vel maioris partis vtendo inducitur cõsuetudo. ſ; q̃ actũ iudicandi a quo. nõ appellatur, inducit cõsensus ad hoc, quod fiat executio, ergo ꝑ actum iudicandi sine executione dicitur consuetudo, dicendum q̃ est actus iudicandi, postq̃ non reparatur executio, vt qñ datur pro reo sententia absolutoria permittitur reus in pace, aut est actus iudicãdi, nisi sequatur executio, inducit consuetudinem. Si autẽ sit talis actus iudicãdi post quã non separat⁹ de executione, vt in absolutoria, que talis possidet possidenti nõ currit ꝓscriptio, non inducitur cõsuetudo ad argumẽ. q̃ probat, qõ per actum iudicandi sine executione inducitur consuetudo, q2 consensus sufficit ad cõsuetudinẽ inducendam. sed si consensus firmat executionem nũ est locus executioni vt i snia condemnatoria, z secuta sit temporis diuturnitate, que sufficit ad inducendã consuetudinẽ. Primo casu bñ inducit consuetudo sine executione inducta supra. pri. Secũdo casu non inducitur cõsuetudo, nisi sequatur executio, quia qñ rem possidet in possidente non currit ꝓscriptio, z iõ non inducitur cõsuetudo quia consensus requiritur ad consuetudinem inducendã. non consensus firmatur executione, vbi est locus executioni, vt ei sit condemnatoria. Si secuta sit diuturnitas tpis, que requiritur ad
19 consuetudinem inducendam. † Octauo quer it, quanto tpe inducatur consuetudo, vel ꝓscribatur sedm eos, qui dicunt consuetudinem ꝓscribi. modo venio ad questionem q̃ est iglisa. Et hoc est querere, quantum tps oporteat currere post vsum totius populi, vel maioris partis ad hoc vt inducatur cõsuetudo. Ezo. q̃ decem anni inter presentes, viginti anni iter absentes. Jac. dixit ꝫ iũ. cũ sit ius informe, iõ vno tempore ꝓscribitur tam inter presentes quã quod inter absentes sc; xx. anno. C. de ꝓscriptio. long. tẽpo. l. penult. z fina. z est argu. q̃ est ius informe. C. de ꝓscriptio. long. tempo. que circa libe. cõpe. libi. z aliũ dicit. q̃ oportet q̃ tantũ tempus a quo non sit memoria curat. qõ seruitus habens causam discontinuam tanto tpe a quo nõ extat memoria, ꝓscribit nõ minoris. ff. ō seruit. l. seruitutes. q cũ consuetudo sit ius, q2 p vsum totius populi vel maioris partis in

tis inducitur, qui vsus est discontinu⁹: erbo tanto tempore quo
17 nō erat memoria, p̄scribitur nō minori. ¶ Ꝛ anoniste dicūt
quod quadragenaria p̄scriptio, q̄ omne ius tāto tēpore tolli
tur. C. de p̄scriptione triginta annorum. l. oēs. Ꝛ l. licut. Sed
hoc vī verum si queratur de p̄scriptione ꝫ libertatē eccleſia-
ſticā. nam dico ad rerum eccleſiaſticarū p̄scriptionē, quadra-
genaria p̄scriptio exigitur, vt C. de ſacroſanctis eccleſijs. l. vt
inter diuinum. Ꝛ authentica quas actiones, ibi ſignata. ibi. ſi cū
querit de p̄scriptione rei nō eccleſiaſtice non exigeret quadra
genaria p̄scriptio ad aliud per quod p̄obatur, quod tempus
tantum a quo nō erat memoria, exigit dicendū q̄ i p̄ſcriptiōe
qua vn⁹ p̄ſcribit, exigitur tantū tps. Sed in p̄ſcriptiōe qua
totus populus vel maior pars populi p̄ſcribit, minus tps eri
git, vī dicendū eſt quod decē anni ſufficiunt: quia dī diuturna Ꝛ
ibi exponitur decē ann. ff. qui Ꝛ a qui. ma. lib. not. ſi. l. fideicom-
miſſa. ſ. Ariſto. quod Jac. dixit viginti ann. q̄ conſenſus maio
ris partis populi huius ciuitatis inducit cōſuetudinē, ſe maior
pars populi huius ciuitatis p̄ſens eſt ſemper, niſi dicerēs, q̄ō
ſciens exercitur: ſed hoc non eſt conſiderādū, q̄ raro accipit. Itē
poſſet ſic argui conſenſus maioris partis inducit conſuetudinē.
Sed pone. vno actu ſentiendi maior pars populi fuit p̄ſens.
niſi appellauerit infra decennium, ſed poſt decennium habet cō
ſenſus maioris partis populi, ex quo nō pñt a; pellare, Ꝛ ſic poſt
decennū cōſuetudo inducit: ergo ꝛc. Ꝛ q̄ poſt decennū habeat
tacit⁹ cōſenſus apparet: q̄ li partes poſt ſententias tātū tacue
runt, videtur cōſentire, nec pñt appellare legem. C. de ap. auth.
ſed hodie, ſed dicendū quod ſi poſt decennium habeat tacit⁹ cō
ſenſus maioris partis totius populi, non tamen eſt cā ſufficiēs
ſine diuturnitate: Ꝛ eſt rō, q̄ conſenſus p̄ſenerantia fortior eſt, Ꝛ
p̄ſeuerans, perſeuerātiam ſi decennio duret: Ꝛ q̄ō poſt cōſen
ſum debeat labi curſus tēporis, habeſ. C. ad Sillā. ſimiliter di-
cā quidā quod impoſſibile erit quod decennio inducat cōſuetu
dō. hō habimus tale exemplū: ponam⁹ quod nunc populus vel
maior pars incipit vti, p̄iure q̄ nulla inducat conſuetudo: ſi di-
cas q̄ non eſt inducta. eris ꝫ ius tibi ipſi: quia dixiſti quod con
ſuetudo decennio inducitur: ſi dicas q̄ō ſit iducta cōſuetudo, q̄ō
dicis eſſe indectam, dicendū q̄ō nulla valet, niſi quadragenaria,
ſed hic non eſt quadragenaria: ergo non vī. Et ſi dicas eā indu
ci, deſtruet ſeipſam dicendo quod conſuetudo erit p̄ſcripta, Ꝛ
valebit cōſuetudo iſta ſcz q̄ō nulla cōſuetudo futura valeat. niſi
quadragenaria; ſz p̄terita bñ valebit, nō iſta: vnde lex dat for
mam futuris negotijs non p̄teritis. C. de leg. Ꝛ conſti. l. leges.
ergo Ꝛ cōſuetudo q̄ p̄o lege ſeruatur, dabit futuris negotijs for
mā. vī noſtro. ſ. vñ dicendum quod nulla cōſuetudo futura vale
at, niſi quadragenaria: ita debes concludere, ſ; pone dicūt ipſi,
q̄ maior pars populi vſa eſt, q̄ō nulla conſuetudo introducta nec
introducēda valeat, niſi quadragenaria, lapſum eſt decēnū, di-
ces nec conſuetudinē inductā eſſe, q̄ nō poteſ ſoluere ſicut p̄i⁹
certitud eſt quaſi inſolubile, vñ ſimilis argumētatio eſt omne
illud, i quo popul⁹ conſentit, q̄ō nulla ſit, lex eſt ne aliqua lex. di-
cēdū ſit illa. q̄ ſublata ſit, alie abolite vel abſolute ſūt. ff. ō ori
ginaris l. ſ. hic dicā hic, q̄ iſta conſuetudo erit ꝫſuetudo. nulla
alia, nec p̄terita nec futura, q̄ p iſtam oēs alie tolluntur, vñ dicā
nulla erit conſuetudo introducta vel introducēda, niſi quadrage-
naria iſta q̄ in q̄nali ſermone conſtitutionis poſt conſtituentis vi
det eſſe excepta. C. de ſol. l. inglitio veritatis. ff. ō leg. Ꝛ ſena. cō.
18 ¶ Querit de interruptione conſuetudinis, vñ pone q̄ popul⁹
eius ſepe Ꝛ frequenter, ſecundū quod conſuetudo dicta, q̄ cō
ſenſus totius populi habeatur, vel maioris partis ſi ſequat tē-
pus diuturnitas, ſcz dicendi, nō eſt cōſuetudo. † Ꝫ pone ergo
tem eſt inter, antequā habeatur tacitus cōſenſus populi vt ma
ioris partis, vñ pone q̄ō duo ō populo ſit ius, ſicut ſimiliter alij
duo rādūo, ita fortē q̄ nō remanerent niſi ſex, q̄ ſi ſic vteret
bitcis, conſenſus toti⁹ potius populi vel maioris partis, duo
vñ ſint ꝫ rūo. poſtea vñ ſunt alij vi, ſicut Ꝛ primi, dicā ne p̄ſcri
p̄ſcle conſuetudinē ſi ſequatur tpis diuturnitas, ſcz decennū,
non obſtāte contrario vſu duoꝝ interueniēte anteq̄ haberetur
pſum conſenſus tacitus maioris partis populi, dicūt quidaꝫ
ꝫ q̄ interrupta eſt, vñ reuertitur ad ſua vitia. Et quicquid ē
actū toto tempore antecedēte nihil valeat ſicuti vera p̄ſcriptio
ne. Et de nouo oportet quod incipiant vti, vt tot quot oporteat, q̄
ſum eoꝝ habeatur conſenſus toti⁹ vel maioris partis populi,
hoc dicunt p legē, q̄ō ſi tu p̄ſcribis rē meam, Ꝛ fuerit interru
pta tua poſſeſſio quantuncunq̄ autē poſſediſti, tibi nō prodeſt,
ex quo non erat cōpleta p̄ſcriptio Ꝛ redit ad ſua vitia, Ꝛ opꝫ q̄ō
de nouo incipias poſſidere. Ꝛ quod tāto tēpore poſſideas, q̄ ſuf
ficiat ad p̄ſcriptionem inducendam, vt ff. de vſucap. l. gñaliter.
Ꝫ dicēdum eſt ad iſtam queſtionē, quod ille falſum alias pecca
tum fecit, qui dixit p̄ſcribi conſuetudinem, vnde nō inducitur p
viam p̄ſcriptionis, ſz p cōſenſum populi collectū particulariter
hodie vtunt duo ō populo. Itē cras alij duo, Ꝛ ſic de alij pluribꝰ
veniunt duo, Ꝛ vtuntur vt primi Ꝛ alij duo ſimiliter, ita q̄ habe-
tur Ꝛ inducitur cōſenſus totius populi vel maioris partis non
obſtāte vſu duoꝝ. igit cū conſuetudo inducat ex tacito cōſenſu
maioris partis populi, vt hic. Ꝛ ff. de leg. Ꝛ ſenatuſcō. l. ō qb⁹. di
co q̄ cōſuetudo inducitur non obſtāte ꝫ rio vſu duoꝝ, vñ contra
rius vſus duoꝝ in medio, nihil plus impedit, niſi q̄ nō compu
tabit vſus eoꝝ ad habendū conſenſum tacitū maioris partis po
puli. Et ſic nec inducēdū conſuetudinem, vñ arg. p̄ocedit ac ſi
conſuetudo p̄opīe p̄ſcriberet, ſz hoc falſum eſt. vñ in cōſuetu-
dine non eſt p̄opīe p̄ſcriptio niſi abuſiue, vt dictū eſt, q̄s ei go
eſt modus interrūpēdi conſuetudinē, dicendū q̄ō ſi mortui ſunt
vtentes ſz non fuerunt. tamē eoꝝ vſus ex quo mortui ſunt, non
cōputātur ad habēdū tacitū conſenſum totius populi maioris
partis, vt ff. cōmunia p̄. l. receptū. vñ cum mortui ſunt. ſz fue-
rint vſi, eoꝝ vſus non debuit cōputari. nō opꝫ quod illo puncto
quo perficiēda eſt conſuetudo, habeatur cōſenſus maioris par-
tis popili vel totius, qui hodie, Ꝛ quando p̄ficiēda ē conſuetudo,
ſz certe eorum qui mortui ſunt, non pōt haberi conſenſus mō, Ꝛ
iō interrumpitur conſuetudo p mortē illorum, ſicut nec conceſ
ſio facta ſeruitutis ab eo qui mortuus eſt, poſtea añ conceſſionē
nō vꝫ, vt d. l. receptum, ſz hec interruptio eſt abuſiue. Itē peni
tētia ſi nos vtimur, ſz ſi poſtea penitemus tacite vel exp̄reſſe cō
putabitur vſus noſter ad habēdū cōſenſum tacitū maioris par
tis populi, cur interrumpitur conſuetudo abuſiua, ſz ꝫ hoc ar-
guit Ꝛ vī quod ex quo ſemel conſenſimus vtendo, ſz poſtea diſ
ſentiam⁹, Ꝛ hoc non obſtante p̄imo vſu quē fecim⁹, ſz mō puer
tamus compu tetur, Ꝛ hic per legē deſeruirusti. p̄edi. p fundū,
in fi. Quod imo dicendum computat ur. ex quo nos penitem⁹, Ꝛ
ad rationē dicendū q̄ ad conſuetudinē inducendā, exigitur cō
ſenſus toti⁹ populi vel maioris partis, vt conſentiat tot⁹ popu
l⁹ vel maior vt populus, non vt qlibet nō vt ſinguli ſz vniuerſi,
vñ collegiū facit epiſcopū. non vt quilibet. ſed vt collegiū, pone,
Quilibet de collegio conſentit ſingulariter q̄ſi cōgregati ſunt,
nonne pōt penitere q̄ conſentit vt non valeat electio Ꝛ certe ſic
vt plures compromittūt ſe i arbitris, cū compromittit i eos, vt
in ; lures oēs eſſe debent p̄ſentes, Ꝛ ſimul arbitrari. ad hoc q̄ō
valeat arbitriū, vt. ff. de arbi. l. itē ſi vnus. ſ. ff. Ꝛ. l. j. ſz ſz i illa l. p
fundū ꝫ rūo allegata valeat conceſſio, q̄ ille qui conceſſit ſeruitu
tē erat obligat⁹ Ꝛ iō nō potuit penitere, ſz in conſuetudine in-
ducenda non eſt quis obligatus ante inductā cōſuetudinē: Ꝛ be-
ne dixi. q̄ in. d. l. valebit cōceſſio ſingulorū: ō ſz poſtea penitēat
nō nocet, vt in fine illius: q̄ cōceſſio ab initio tenuit q̄ eſt multū
20 notabile. † Itē q̄ deducit cōſuetudo in dicū, ali⁹ quis allegat cō
ſuetudinē quā actio intentabit: dicūt quidā q̄ cōditio ex lege q̄
cōſuetudo legis mutatur: vt in hoc. ſ. d. Ꝛ. Ꝛ cōditio ex lege habet
locū, quoties noua inducitur obligatio neceſſ cautō quo genere
actionis agatur: vt. ff. de cōdi. ex. l. vnico. dicēdū q̄ eſt incōplete
dictū: vnde cōſuetudo quādoq̄ dat actionē, quādoq̄ exceptionē,
quādoq̄ nec actionē nec exceptionē dat ſi lit cōſuetudo inducta
p̄o reo: vt ſi ſit cōſuetudo q̄ re⁹ nō teneatur ſoluere debitū ītra
certū tps, certe ex iſta conſuetudine datur exceptio, Ꝛ vocabitur
exceptio in factū: vel generali nomine voces eā ſcz exceptionē
doli: vt. ff. ō doli exceptio. l. ij. §. generaliter. Aliq̄n cōſuetudo in
ducat actionē: vt eſt videre vbicunq̄ inducit obligationem: vt ſi
lit cōſuetudo q̄ ego Ꝛ quilibet te inuito, poſſum⁹ accipere ō lapi
dib⁹ tuis, Ꝛ currū onerare oblato tibi p̄tio: vt. ff. cōmu. p̄di. l. ven
ditor. ſ. ſi cōſtat. cōſuetudo hoc caſu dat actionē tantā: hoc intel
ligo q̄ detur cōditio ex lege. l. vnico. aliq̄n neq̄ actio neq̄ excep-
tio oritur ex conſuetudine: vt q̄ñ conſuetudo inducit dominiū
vel ſeruitutē: Ꝛ tūc non datur cōditio ex lege, ſed cōmunes actio
nes q̄ p̄o dominio cōpetūt vel ſeruitute: vt de rei ven. vel nega
tur actionem: q̄ cū dominiū ſit vnū, Ꝛ ex vna cauſa nō ex diuer-
ſis ſimiles Ꝛ ſimiles: vna oritur actio ſcz rei vēdicatio: vñ pone
q̄ conſuetudo eſt in Anglia q̄ maior natu habeat totā terrā in-
tentabit ne cōditionē ex lege: dicendū q̄ non: q̄ illa perſonalis
eſt inſtitutio, ō actio. ſ. ſic ita q̄. vnde intētabit petitionē hērdita
tis: pone, cōſuetudo eſt q̄ quilibet ex lapidicina aliena pōt exī
bere plenū currū de lapidib⁹ oblato p̄tio, quo formauit libellū,
oportebit nūc allegare cōſuetudinem in libello: vt dicat q̄ talis
cōſuetudo eſt, quod quilibet de lapidicina aliena pōt extrahere
currū plenū de lapidibus oblato p̄tio, vnde cū ſim parat⁹ tibi
offerre p̄tiū peto a te vt permittas currū plenū de lapidicinis
extrahere mihi, ꝛc. videtur q̄ non oporteat allegare, q̄ conſuetu-
21 do legis mutatur, vt in hoc. ſ. dicit. † Sed pone, p̄miſiſti mihi nu
do pacto donatiōis cā aliq̄d nonne in libello ſufficit dicere, do-
naſti mihi talē rem, vel p̄romiſiſti dare quā peto, ꝛc: certe ſic nec
erit neceſſe dicere quā ago cōtra te conditionē ex lege. Ꝛ hoc di-
cit lex. C. de donatio. i. ſi quis argētū certe nō oporteat: ergo nec in
libello oportet inſeri quod hic eſt cōſuetudo: ſed contrariū dicēt

a dum q̄ imo oportet dicere in libello, a quod cōsuetudo legis mutatur: verum est in illis in quibus est eadē ratio, sed nō est eadē quod lex debeat inseri i libello sicut cōsuetudo, quia lex dz esse certa apud omnes, non autem de consuetudine est hic: q2 i ista ciuitate est vna consuetudo, z in alia: vnde cōsuetudo per factum inducitur, quia per vsum: z facta sunt infinita z incerta: nō erroꝛ iuris qui est fīnitur, z certū. ff. de iuris z facti igno. l. prima z ij. Ex equitate tamen potest dici, si agant tales plone que nō ignorant consuetudinem esse talem, saltem nō debebāt ignoꝛare: q2 sunt de ciuitate vt diu ibi moꝛati fuerūt, non oportet q̄ cōsuetudo inseraꝛ in libello, arg. ad hoc. ff. de iuris z fac. igno. l. regula. §. si i facti. modo est i iudicio cōsuetudo, quomodo ꝓbat? dicut quidam vt Azo, z ponunt vnū modum, z modus pbādi vel dignoscendi? consuetudinē est si bis fuerit iudicatū: z de hoc nō dico quod vidisti supra quod sufficiat bis vel ter, sed arbitrio iudicis relinquendum est: alius modus secundum Azo. est, q̄ libelli querimoniaꝛum bis fuerūt sepulti, sed quidā dicūt q̄ Azo, cū hoc dixit, noluit tradere modū inducēdi consuetudinem, sz voluit ponere exemplū cōsuetudinis iam inducte. credo q̄ hic fuit mens i ea. Pone exemplū: populꝰ sic vtebatur cōsuetudine, vt si aliqs petebat in ꝛium cōpulsus vel repulsus: q2 dixit iudex non audiam te, q2 consuetudo est i cōtrariū: ista repulsio perinde est ac si exp̄resse iudicatā esset cōtra consuetudinem argumento. ff. de negotijs gestis. l. si autē. §. si quocunque modo. aliꝰ modus secundum eum si fuit obtentus in cōtradictorio iudicio: q2 vnus allegauit consuetudinez, alius negauit, iudicatū fuit p̄ cōsuetudinē. vt ff. de legatis. l. cum de cōsuetudine. sed nō placuit Jacō. z merito: q2 lege iudicatum fit inter duos, q̄ sit consuetudo, nō propter hoc p̄iudicatur aliꝭ: vt inter alios fit cōsuetudo, q2 res inter alios acta. §. res inter alios acta. i rubꝛ z in nigro. Isti modi nō placēt: dixerūt quidā quod hz pbare per testes: b dicunt quidā aliꝭ, quod falsum est: q2 testes habent deponere de acto, nō de iure, sed cōsuetudo est ius, quo nō habet improbare p̄ testes, maioꝛ probak. C. de testi. l. testiū. minoꝛ patet. supra eo. tit. §. ius nostrū. sed dicēdum quod testes nō debēt reponere de iure, quod non cōsistit in facti varietate: vt si q̄s allegat legē z vult p̄obare p̄ testes, z sic quod sit lex vt i premio. ff. in fi. sed ius cū consistit in facti varietate: vt si q̄s allegat legē z vult p̄obare p̄ testes quod sic sit lex: vt in p̄oemio. ff. i fi. §. ius consulti in facti varietate vt est consuetudo, bñ pōt p̄obari per testes, sed certe fatuꝰ esset rusticus, si deponeret hoc esse cōsuetudinē: q2 nescit q̄d sit cōsuetudo, vnde talis modus pbādi non valet, licet Jac. hic videat approbare: quia idē dicit de fama. ff. de testibus. l. iij. §. eundem. cuius p̄obatio similis est, pbationi cōsuetudinis. Sz pone, testes deponunt q̄ ita est, frequentatus sepe z frequenter vitatū, nunquid sufficit ad hoc q̄ p̄obet consuetudo: dicūt quidam quod nō: q2 adhuc non habemus de diuturnitate: sed si vnus de testibus deponeret de vsu frequēti, aliꝰ de diuturnitate, sufficeret vt ipsi dicūt: ad hoc q̄ p̄obatū est. z esse consuetudinē. sed dicendū quod falsum est: imo exigūt duo, vt de eodem deponant ad hoc, quod valeat probatio: q2 vbi non est numerus determinatꝰ, duo sufficiūt z duo exigūt. ff. ō testib. l. nisi. vñ oportet quod ambo de diuturnitate deponāt. z ambo

22 de frequentia. ✝ Sed pone: ambo de diuturnitate deponūt, vñ dicūt q̄ decē anni sunt elapsi quod nos vidimꝰ sicuti de frequētia quomodo deponent, ponatur vnus de testiꝰ, infra dt. ego vidi quod infra fuerit iudicatum inter istos duos, alius inter alios: z sic de aliꝭ infra q̄ deponūt de vsu maioꝛis partis populi: dico q̄ nō vꝫ testimonīū istud: q2 singulares sunt in testimonio suo. quidam tamen dicunt Jrium z ad hoc inducunt duas leges. ff. de aqua pluuia arcenda. l. in summa in fi. z ff. de p̄ba. l. si arbiter. p̄ima legē sic inducūt: q2 q̄ vult agere actione aque pluuie arcende contra vicinū, in cuius fundo est opus manufactū, p̄pter quod venit aqua rapidioꝛ ad fundū vicini, vicinꝰ cui nocet opus ōt illud est factus a tempoꝛe a quo bñ exstat memoꝛia, si testes quos, p̄ducit qui deponūt se vidisse tales, q2 vidit illud opꝰ fieri, licet deponāt de alio, tamē valet pbatio: q2 licet sint singulares in testimoniīs suis tamen concoꝛdāt etiam hoc ad q̄ p̄ producūtur scilicet quod exstat memoꝛia, istud opus fuisse factū ita hic licet sint singulares in testimoniīs suis, tamē i eo q̄ intēdūt secundum frequentiā, intendunt deponere z nō deponūt, q2 iste qui dicit q̄ vidit ita iudicatum inter istos de vno actu, deponit, z hic nō de frequentia, vnde ad illam legē quā inducūt est dicēdū quod ibi deponūt de eo ad quod p̄ducunt. Dicunt enim ad hoc q̄ viderāt aliquem habere memoꝛiā de tēpoꝛe z fide ponit vnꝰ quod vidit aliquem, z sic concoꝛdant i hoc ad q̄ p̄producuntur, sed hic debet deponere z frequentia. z hoc non deponit aliqs, sz celat veritatē: q2 semel ita vidit inter duos ita esse iudicatū. nō de eo ad q̄ p̄producuntur nihil deponunt: idem potest dici. q̄ ibi est speciale p̄ p̄ difficultatem p̄bandi: istud quod a tāto tēpoꝛe fa ctum est. similiter ex parte rei vult p̄obare: quod si est tāmtps z quo nō exstat memoꝛia, dicet ne testis, non vidi aliquē q̄ habeꝛet memoꝛiā: certe nō valeret hoc testimoniū: q̄ si ipse vtrum viderit vel nō aliquē, qui haberet memoꝛiam. ff. de p̄bationib. l. si arbiter ad fi. vnde propter difficultatē p̄bandi quod tamē tempus lapsum sit a quo non exstat memoꝛia, admittat tale testimoniū: z est speciale p̄ p̄ difficultatē: quomodo ergo p̄obat? consuetudo. exigūtur tria p̄obari. frequentiam, diuturnitatē, vsum maioꝛis partis populi: vñ opꝫ q̄ ambo testes deponant de frequētia z diuturnitate, z q̄ ista dicāt decē anni sūt elapsi: q̄ nos vidimus vti sepe z frequenter. de frequētia habet. ff. ō testib. ad fi. Sed q2 pōt esse z frequenter inter duos, nec hoc idem est consuetudinem: ideo oportet quod maioꝛ pars populi vsus fuerit, hoc est impossibile p̄bari vel difficile est: ideo defectiue p̄bat? sicut dixim? i interesse affectionis: nam de animo nō pōt p̄bari. z ideo nō plane p̄bat, sz cōiecture ex ꝓbus p̄esumit animꝰ vel affectio p̄bātis. de hoc habes nu. C. ad l. Cor. de sic. l. si in causa nostro pt liquido p̄bari argumētū, vtendū est. ff. de re mil. nō oēs. §. a barbaris. vnde est. de frequētia vsus. de diuturnitate bñ deponūt. quia possibile est p̄bare: ideo de istis plene deponūt: sed de tertio, sc̄z quod maioꝛ pars populi ita fuit vsa impossibile est bñ p̄bare, ideo ita deponūt: nos credim? q̄ populus vel maioꝛ pars populi sic vsa est. ad hoc est. ff. de p̄bat. l. si arbiter. i fi. vñ testis dicit, ibi credo q̄ non viderim? aliquē habuit memoꝛiam operis facti, vel aliter p̄babit vsus seu cōsensus maioꝛis partis populi: verum est q̄ exiguntur tot actus quot habeat cōsensus maioꝛis populi: verbi gratia: ei iudex habeo consensum eoꝝ inter quos iudicat. z omnū astantiū. posne vnꝰ testis dixit, vidi ita iudicari ter: erāt ibi infiniti homines et alius: ego similiter fui. z vidi ita iudicari. z erant ibi infiniti homines: qd arbitrabitur iudex: z ego credo q̄ illi qui fuerūt i consnie facinnt, bñ maioꝛē partem populi. vnde arbitrabitur iudex vtrum exactibus qui p̄bantur. p̄probet cōsensus totius populi vel maioꝛis partis populi: sed nonne dixit lex. q̄ p̄toꝛ ex ꝓbus q̄ frequenter ita obseruata sunt statuere soli: C. q̄ sit longa cōsuetudo. l. j. z C. de bñ. pa. l. an i totū. dicendum quod frequētius accidit q̄ plures actꝰ eriganꝫ. scilicet q̄ duo ita vtunt, postea alii duo et alii duo, z sic inductū vsq; ad maioꝛē partē populi. z ita frequentia actuum exigitur, quoniā ad ea q̄ frequēter accidūt iura adaptantur. ff. de leg. z sena. cō. l. nam ad ea. Et ideo ōt frequēter si vnus actus esset, ex quo haberet cōsensus maioꝛis partis populi, dico q̄ sufficeret vnus: vñ si iudex iudicat hoc esse consue-

23 tudinē z non inducit si non vt iudex. hoc sciat. ✝ Querit de iurisdictione. consuetudinis: vtrū cōsuetudo possit dare iurisdictionē. z dicit quidā q̄ est casus legis. C. de emā. li. l. j. §. illa lex loquitur de voluntaria iurisdictione non contentiosa. vñ dicēdū q̄ potest. hoc probatur: q2 sic nō refert: populus declarat voluntatē suam exp̄resse faciendo legem: vel tacite faciendo consuetudinē. nihil? tas exp̄essa populi vel tacita p eo reputatur. ff. de leg. s. cl. l. de quibus, ad finem. Sed populus exp̄resse potest dare iurisdictionē, vt in auth. de defen. ciui. §. interim. iij. col. ergo tacite sic consuetudo p̄t dare iurisdictionē contentiosam. Sed dirit, q̄ trū possit dare verū imperium consuetudo? z videt q̄ nō: quia populus nō pōt exp̄resse nec tacite. nisi eligere defensoꝛes. vt in auth. de defen. ciui. §. iterū. z ille merū imperiū nō hz. s. imperatoꝛ solus potest eligere maioꝛes iudices. ff. ad. l. iul. ambi. vmca. itē ad hoc q̄ p̄ consuetudinem acquiratur merū imperiū alicui, exigeretur q̄ maioꝛē partem populi suspendisset. q2 p̄ sniaga quā nō est appellatū. videtur tacitus cōsensus eius cōtra quē iudicatum est: cū igitur ad cōsuetudinē exigitur cōsensus maioris partis populi. sequeret q̄ maioꝛ pars esset cōdēnata ad suspendēdū. ad hoc q̄ habeatur illud merum imperiū cōsuetudinē: z illud ar. necessario cōcluderet. nisi colligeret aliomodo consensus maioris partis populi, quaz colligit p illud ar. soluti. supra sicut supra tactū est: dic q̄ nō colligit: tamē consensus denatis. si nō appellādo, z sic de aliꝭ cōdēnatis: z sic p̄ceditur. sed colligitur cōsensus maioris partis populi p̄ cōsensū q̄ dixi in superioribus? vñ z dicendū est q̄ p̄ consuetudinem pōt induci ius habendi merum imperiū vel mistū: s. forte exigeret tantū tempus a quo nō exstat memoꝛia. z hoc p̄batur sicut habēdi castrum hz sua appenditia. scilicet habere furcas. s. habere castrum imperio. pōt quilibet qui literas hz ab imperatoꝛe vel qui habet antiquitatem p se: q2 anteceſſoꝛes sui habuerūt. heredes anteceſſoꝛum. z heredes hrēdū anteceſſoꝛum. z sic potest a quo nō exstat memoꝛia vt C. familie hercis. l. ō. Si vero p an-

24 tiquitatē quis pōt habere castrum. ergo z merū imperiū. ✝ Ulterio a te, an consuetudo possit ligare infantes z furiosos. dicit quidam quod nō. q2 cōsuetudo p̄ tacitum consensum populi dicitur, sed illi non possunt consentire. ff. loca. z condu. C. de legib. g. ad certū. z. ff. ō iur. codici. l. ij. §. furiosus. Dicēdū q̄ imo. quia legi pot

legi possint consentire. ff. loca. ꝛ condu. l. q ad certū. ꝛ ff. de iure codicil. l. ū. furiosus. Dicēdū quod imo q̄ lege pñt legari: ergo consuetudine, que lex mutatur, vt hic. ꝛ q̄s lege ligent, habet. ff. de officio. pretō. l. dīnus. ff. ad l. Julia. de pec. l. tertia. Dicēdū ergo. q̄ nō pñt cōsentire, nīsi maior pars populi cōsentiat. ff. ad municipa. quod maior. vel est dicendū quod ad cōsuetudinē inducendā nō exigitur ista maior cōsensus, quia nec in electionib⁹ cōsensus talium exigitur. ff. de munc. ꝛ ho. ad rempublicā. Et cū dr quod consuetudo exigit maiorē partem ciuium. verū q̄s negaretur ad statutum frangendū. vnde illi nō sunt tales, similiter nec mulieres. ¶ Queritur an liget clericos si pbet cōsensus maioris partis laicorum, dicendum q̄s nō: q̄ duo sunt populi, clerici ꝛ laici. q̄ duos habet iudices, ideo duo sunt populi. ff. de offic. l. ū. in eadē. vnde nihil habent cōmune clerici cum plebeis ut dr. C. de epis. ꝛ cleri. l. placet. ideo ꝛc. scilicet q̄ cōsuetudo laicorū non debet ligare clericos. Item statuta plebeiorū nō ligabant patres: alias nonnulle nisi postquam facta fuit cōcordia nobiliū ꝛ plebeiorū: ꝛ volūt nobiles. quod statuta plebeiorū seruarentur apud eū. vt supra eodē. l. plebei autem. sic ergo nec statuta nec cōsuetudines laicorū pari ratione debent ligare clericos, qui maiores sunt respectu laicorū. C. de summa trin. ꝛ fide cā. l. tertia ad fi. ¶ Queritur an cōsuetudo liget extraneos: pone, cōsuetudo est in ciuitate ista. q̄ qui extrahit cultellū, solnat decē. venit q̄dā extraneus. ꝛ extrahit cultellū: queritur. an liget istū ut teneat soluere decē: vī q̄ nō est subiectus populo: q̄ induxit consuetudinem: ergo eius statuto vel cōsuetudine nō dr ligari: decēs si ignorabat, non ligat. nisi sit crassa ꝛ supina ignorātia: qis fuit in ciuitate per annum: inducunt quidam: sed dic q̄s an cōstiterit vel nō. hoc iudicis arbitrio est relinquēdū. vt. ff. de iure vocā. l. si nō sit crassa, nō tenet. ff. de decre. ab ordi. fa. l. fi. nō crassa ignorātia habet. ff. de iuris ꝛ fac. igno. l. regula. §. sī facti. ſ. si dicendum quod extrahēdo cultellū delinquit, ꝛ sic ratione delicti contrahit fori: quare cōsuetudo ligat eum, nō vt extraneū, sed vt subiectū. similiter sic est in cōtractu. Pone, est cōsuetudo in ciuitate ista quod q̄ emit aliquid post horam tertiā soluat decem. quid extraneus emit post horā tertiam, si sciens cōsuetudinem emit tenetur soluere decē. q̄ fortitur forum ratione cōtractus: ita cōsuetudo ligat eum, nō vt extraneum. sī vt subiectū. Sed pone. Et talis consuetudo quod qui trālit vltra pontē tenetur ad decē. si extraneus transit sciens. etiam non ligat cōsuetudine populi. cui nō est subiectus. Similiter ego dico q̄s si cōsuetudo sit quod aliquis nō cōtrahat post horam tertiā. bū subiacitur quantum ad contractum ꝛ consequentiam contractus. ita q̄ possit conueniri, alias contrahit, sed nō tamen quo ad pēnā que prestari debet secundum eorum consuetudinē nō ligatur. Similiter dicā in delicto. ¶ Queritur, vna est cōsuetudo i foro actoris, alia est i foro rei, alia in foro iudicis, que seruabitur: Videtur q̄ consuetudo actoris: q̄ ex psona actoris ius inuehitur. ff. si paratere. pe. l. j. Respō. vī quod rei. C. de iurisdictio. omnīū iudi. l. terminis ordinē. Videtur q̄ iudicis. ff. de rebus. l. ū. ad fi. Dicēdum quod cōsuetudo aut est ad litem ordinandam, vt forte q̄ libellus nō offeratur, vbi ꝛ tūc inspicitur cōsuetudo loci iudicis i quo agitur. ꝛ tunc consuetudo iudicū seruatur. ff. de restit. l. ū. ad fi. aut ad litem decidendam. vt si aliquis agit ex pacto nudo. ꝛ ōt talē esse cōsuetudinē q̄ ex pacto nudo actio oriatur, vel q̄ possit extra hoc lapides de lapidicinis rei, p certo pretio vel similiter, tūc inspicitur consuetudo loci, cōtractus. vt ff. de euictio. l. si fundū. Queritur. tu habes domicilium in ciuitate ista, possides fundū in Bria. volo te cōuenire in ciuitate ista pro fundo illo q̄ possuz. Cōsuetudo ciuitatis. l. fin. que consuetudo inspicit an debeat pnūcia ri iudicū consuetudinem istius loci in quo conuenio, vel loci in quo sunt possessiones: Dicendū q̄ si conuenio te ex ꝛctu, tūc secundum consuetudinē loci in quo sunt possessiones: q̄ possessio habet pōtractu. vt. ff. de iudici. l. nō alias. §. sed postulāte in reconuentione. Sed tunc queritur a iudice sic, In testamēto q̄dā testator in ciuitate ista habet bona. ꝛ in Anglia. in bonis que sunt hic. remanebit ne cōsuetudo illius loci: videtur quod nō sit idē testamento, sicut in contractu: quia verba contraxerunt, esse nō pertinent ad testamentū. ff. de ver. sign. l. verba ꝛcerunt. Item iam sequeretur q̄ idē partim decederet testatus, partim intestatus si diuerse essent consuetudines. Dicendū q̄ verū nō q̄ iure nostro pōt q̄s decedere partim testat⁹ ꝛ partim intestat⁹: ex diuersitate iurium est hoc. ꝛ cōsuetudinem sic nos videm⁹ q̄ hoc pōt esse ex diuersitate pactorū, vnde pluralitas pactorū facit quod aliquis decedat testatus ꝛ intestatus. ita ibi pluralitas iurium. vsuum ꝛ consuetudinum. Et est bonū simile. q̄ sicut pīi tenemur obedire. ff. nō institia ꝛ iure. l. veluti. ita ꝛ legib⁹. C. de legib⁹ ꝛ senatusconsultis ꝛ longa cōsuetudine. l. digna vox est. sic ꝛ cōsuetudini cū lex inuehit hic ꝛ ff. nō, legib⁹ ꝛ senatusconsultis. l. nō q̄s⁹, ꝛ q̄ pluralitas prīn, hoc faciat. q̄ bat in l. illa difficili. ff. de adoptio. l. si arrogator. Itē vt scias an cōsuetudo derogat. l. secūde. quando non, ita distingue. Consuetudo aut est secūdū legē aut p̄ter legē quod ita vult sicut lex scripta. ꝛ tūc nō refert cū equipolleāt. aut etiā est p̄ter legē vt est videre feudū. ꝛ in istis duob⁹ casibus planū est quod tenet ꝛ seruata est. vt ff. de legib⁹ ꝛ senatusconsultis ꝛ longa consuetudine. l. de quibus. in prīnci. aut est contra legem cui est cōtraria. ſ. q̄ dicit: vt secūdū antiqua tēpora erat consuetudo q̄ non sepelirentur mortui i ciuitate: facta est lex postea que statuit q̄ nō possint sepelīri: hoc casu seruatur lex: vt ff. de sepul. viola. l. quarta. §. dīn⁹. si nō seruaf̄ consuetudo l. cui est ꝛria. aut illa consuetudo que sequit est cōmunis vbi ꝛ totius populi, nec hoc casu distinguitur sit inducta p errorē ꝛ vel non: q̄ nō est verisimile totū populum vel maiorē partē populi errare, ꝛ tollit l. vbique sic loquit. l. ff. de legib⁹ ꝛ senatusconsultis. l. de ghis ſ sine si sit legalis aut est introducta p errorē ꝛ tunc non valet: vt ff. de legibus ꝛ senatusconsultis. l. q̄ non est ratione. Si vero per errorem, ꝛ tunc aut est cōtraria iuri naturali ꝛ non valet q̄ iura naturalia immutabilia sunt infra eo. §. ſ̄ naturalia. aut est cōtraria iuri ciuili. ꝛ tunc aut est introducta p̄ libertate ecclesie ꝛ nō vī: vt C. de sacrosanctis ecclesiis. auk. cām. si cōtra publicā vtilitatē non valet: q̄ nec damnosa fisco ꝛ cetc. C. de precibus imperatori offerendis. l. nec damnosa. ꝛ si p̄ ius vel vti. publi. l. fin. Si vero non sit contra vtilitatē p̄uatā, aut per ipsam eo minter leditur. ꝛ nō valet: q̄ nec rescriptū p̄incipis, vt C. de precib⁹ imperatori offerēdis. l. quoties. Si vero per eam leditur modice. tunc aut est consuetudo. l. p̄bata expresse: q̄ dicit. l. q̄ si posita venit consuetudo in cōtrariū quod valeat ꝛ non valet. vt. C. de vsur. eos. Si vero nō sit reprobata expresse in lege: q̄ lex prohibet consuetudinē introduci cōtra scītūe vim cīt lex i suo loco. vt hic ꝛ intelligo si dicat lex. nō valeat cōsuetudo in p̄iū. intelligatur non solum i preteritum, sed etiaz inducēda in futurum. vnde est cōsuetudo quod res vendita infra annū possit retrahi ꝛ proximior cognato reprobatur p legem. C. de cōtrahē. empti. l. iamdudum ꝛ intelligo de inducenda, sicut de iam inducta. Barto. ꝛc.

1 ☞ Jus naturale primeuum an sit mutabile.
2 Jus gentium vnico precepto totaliter mutari non potest.
3 Jus vnum ciuile per aliud ciuile bene mutatur.

Sed naturalia iura. ꝛc. Quidā intelligūt q̄ fiat cōparatio iuris naturalis primeui ad ius ciuile. Sz ius ciuile est
1 mutabile, naturale ius primeuū est mutabile. ¶ Sed ꝛ hoc scilicet q̄ ius naturale primeuū sit mutabile arguit glossa multipliciter: ꝛ primo q̄ seruitus est ꝛ ius naturale, cū oēs homines iure naturali primeuo sunt liberi: ꝛ inde p̄ualet seruitus iuri cognitionis, quod dā ius naturale tollit p capitis diminutiōē. vt infra de capi. diminutio. §. q̄s aūt. Itē vsu capit ꝛ ius naturale q̄ natura equum est: vt ff. de cōditione indebiti. l. nā natura. ꝛ tamē vsucapio p̄ualet. infra de vsucapiēdo i p̄incipio. Ad istud vltimū dicem⁹ iure naturali primeuo aliū scilicet nō locupletari cuz aliena iactura. Sed de iure gentiū vt dicit glossa exponit sup verbo. l. nā natura. id est iuri gentium. Sed aliud dicit gl. q̄s ius naturale licet non mutetur secundum rei veritatē. ſ̄ quo ad hui obseruantiā mutatur, videlicet omnes sunt liberi de iure naturali primeuo: illud tū nō seruatur secundum ius ciuile. ꝛ hoc vult dicere glo. Sed dicendū quod secundum obseruantiā ꝛ ēm rei veritatē ꝛ obseruantiā serui sunt, vt qui ex ancilla nascātur, vel alio modo sunt serui: vñ ad illud scilicet quod oēs liberi nascuntur non est statutum iuris naturalis primeui: q̄ ꝛ illud ius naturale secūdum eum nihil statuit vt alias dictum est. Sz p tā to dr iure naturali primeuo esse statutū: quia per ius naturale primeuum non inuenitur p̄hibitum. argumento. l. ff. ex q̄b⁹ cau. ma. nec non in p̄incipio. ꝛ §. sed quod eis. vel dic quod hic cōparat ius gētiū ad ius ciuile. ꝛ hic dicitur naturale ius gētiū vt infra de rerū diuisione. §. singulorum. Sed tūc arguitur. ꝛ vī det q̄ ius gentium sit mutabile: q̄ seruitus est de iure gētium: vt infra de iure personarum. §. seruitus. ꝛ olim domini i seruos habebāt potestatē vite necisque: q̄s tamē est mutatū: vt ff. de his qui sunt sui vel alie. iur. l. j. ꝛ infra de his q̄ i sunt sui alie. iuris. §. ſ̄ hoc tēpore. secundo opponitur. Itē de iure gentiū est nemi nē cū aliena iactura locupletari: vt ff. de cōditione indebiti. l. nā natura. exponitur ibi natura. id est iure gentiū. argumentū i gl.
2 ꝛ tamē i vsuca. est hoc hodie mutatū. ergo ꝛ cetc. ¶ Dicēdū ad p̄imū. q̄ ius gentiū immutabile est in sua totalitate que i certo casu pōt mutari. ꝛ p iustā causam: Dices similiter ius ciuile non esse immutabile etiā i sua totalitate. imo pōt dicere i perator q̄ nulla lex sit. ꝛ sic omne ius ciuile erit mutatū: ꝛ sic nulla lex erit. imo dices tu, lex illa erit p q̄ alie abolite sunt. ꝛ q̄ illa dicat lex p

quã volnit imperator omnibus derogare: Dicit lex. ff. de origine iuris. l. seconda. circa principium, ibi exactis deinde legib⁹ ⁊c. ibi ꝺt lex triba. per quam omnes alie leges abolite sunt. Dz ly ita posset esse ꝓ imperator vellet ꝙ nulla lex esset. nõ est tamẽ verisimile qõ imperator in illo verbo, velit oẽs leges destruere. C. de inofficioso testamẽto. l. si qñ. Quid igitur dicem⁹: Dicẽdũ qõ ius gentiũ etiam vnico ꝓcepto totaliter mutari non põt, vñ ly ius gẽtium dicat neminem cũ aliena iactura locupletari: hec ꝓcepto in sua totaliter tantũ nõ possit. põt ly in vno articulo, scilicet in vsucap. mutari. possit. † Sed ius ciuile i vna. l. mutari 5 posiit põt mutari, vnde i illa. l. potest a principio vsque ad finẽ totaliter tolli. ff. de legat. ⁊ senatusconsul. l. de quib⁹. Alij dicũt qõ hic loqtur de mutatione vnius iuris similis ꝓ aliud ius simile vñ ius naturale ꝓ aliud ius naturale mutari non põt: ideo naturalia iura dicunt immutabilia. Dz vnũ ius ciuile ꝓ aliud ius 4 ciuile bñ mutatur: vt ff. ꝺ lega. ⁊ senatusc. l. nõ est nouũ. † Dicas immutabilia sunt iura naturalia. l. immutabilia vel difficulter mutabilia vñ ꝺr i. l. qd eñ municipes dolo facere possunt. ff. dolo malo. l. sz ex dolo. sz an municipes. ⁊ sic inuenit ꝙ municipes dolo facere ñ põt hoc verũ sez de facili: nã de facili põt. Ita similiter hec naturalia iura nõ mutantur. id est, de facili nõ mutant, sed ciuilia iura sepe mutabilia sunt ꝛ h. ꝺ. litera. Et vero q̃ ipsa ciuitas ꝑstituit sibi. cepe solẽt mutari. Per hoc ꝙ ꝺt sepe, cõparat iura naturalia et iura ciuilia. ⁊ ꝺt ciuilia sepe mutari. inuit. qõ naturalia nõ sepe mutantur. Hec solutio videtur cõtra textũ vbi dicit sem ꝓ firma atq; immutabilia li raro mutant. Nec obstat qõ dicit litera. qõ iura naturalia firma ⁊ immutabilia sunt: q⁹ ⁊ actiones quedã dicunt ꝓpetue ⁊ firme q⁹ longo tpe durãt, vt infra de perpe. ⁊ tempo. act. circa principi.

ADDITIONES.

a ¶ Dicere in libello. Adde nunquid oportet consuetudinẽ allegare in libello, Bartolus i repetitiõe libri scõi colũna vndecima verticulo decimo quinto quero. C. que sit lõga cõsuetudo. Et qñ sit alleganda in libello vide ꝓ eundem in repetitione. l. de bus columna octaua. versi. Ex his satis apparet. ff. de legibus.

b ¶ Probare p testes. Adde ⁊ vide Bartolũ in repetitione l. secunda colũna vndecima, verticulo decimo sexto quero. ⁊ vigesimosexto, vigesimoseptimo vigesimooctauo ⁊ trigesimo nono. C. que sit longa cõsuetudo. ⁊ i repetitiõe l. de qb⁹. in quarta questione principi. vide Bal. i repetitione dicte. l. de qb⁹ in vigesima quarta colũna versi. postremo qaaliter consuetudo ꝓbet cũ sex col. seq. vsq; ad fin.

De iure personarum. Rub.

1 ¶ Pluralis numerus resoluitur in singularem.
2 Et ad veritatem disiunctiue sufficit qõ altera pars sit vera.
3 Seruitus est constitutio iuris gentium.
4 Et quomodo intelligatur istud, quod seruitus sit de iure gẽtiũ.
5 Differentia non est in seruis, siue ab initio sint serui, siue ex post facto, secus in liberis.

Summa. Id est, breuis. ff. de cõdictiõe indebiti. l. in summa: vt ff. de eo qõ certo loco l. qõ si. Ephesi. i fi. vel summa, id est. prima ℑ. de verborũ obligationib⁹ circa principium ꝺt litera. oẽs homines sunt liberi, aut serui, ait gl. duob⁹, boib⁹ demõstratis, q̃ũ vnus liber sit, alter seruus, nõ est verũ dicere, isti homines sunt liberi, aut serui q⁹ vtraq; pars disiunctiue falsa est: tũ ꝺz altera pars esse vera. ff. de rebus dubijs. l. si is q ducẽta. §. vtrũ. ꝺt gl. plurale i singulare resoluitur, oẽs homines. id est, ois homo. ⁊ hec est vera, omnis homo est liber, aut est seruus. Et ad hoc sez ꝙ 1 pluralis resoluat in singularẽ adduco gl. l. prime ff. de cõditio. ⁊ demonstrati. l. falsa. §. finali sed ibi illa nihil facit ad hoc qõ ꝺt ꝙ pluralis resoluit in singularẽ, hoc nõ est inconueniẽs, sz nõ ꝺt quod in singularem vnũ resoluat hoc valet ad illam questionez, marito ⁊ vxori dicũt cuidã abbati, damus tibi oia bona nostra post mortẽ nostram. mortis vnꝰ coniugum, vult abbas habere bona. ꝺt superstes: dãe vos de bẽtis habere bona nostra post mortẽ nostram nos non sumus mortui, sed vnus mortuus est vnde nõ est mors nostra, si vnus mortuus est: ergo ⁊c. † Et ideo ꝓ hoc, sei 2 licet qõ abbas debeat habere bona ꝓ mortui: tũ antequã alter moriat, nõ potest. l. nullus. ff. de cõditio. ⁊ demonstra. l. falsa. §. fina. sed est casus expressus. ff. ad Trebellia. l. Lucius. Titi⁹. §. Gaio. Itẽ arguit ℑ responsionẽ ad veritatẽ disiunctiue, oportet quod altera pars sit vera. ff. de rebus dubijs. l. si is q ducẽta. §. vtrũ. Di igit. ois homo est liber vel seruꝰ: sz hec est vera sez gl. oportet ꝙ altera pars sit vera, sz hec est falsa, ois homo est liber ergo est vera, omnis homo est seruus, quod falsum est. Ad cuius dãltã optionẽ quidã dicunt quod ita exponitur, omnis homo est liber aut seruꝰ, id est, nullus homo est sub sole quin sit seruus vt liber. Vel dic breuiter ꝙ ista, omnis homo est liber vel seruus vera est ꝑm quod est de disiuncto ꝓ predicato. Fallatia argumenti peccdit ac si esset disiuncta, ⁊ est fallacia cõpositionis ⁊ diuisionis. Postea qrit glo. sup verbo serui, an serui adscriptitij sint liberi vel serui. Et vr qõ sint serui, q⁹ dicit lex differũt adscriptitij a ceteris seruis. C. de agri. ⁊ cẽs. l. ne diutius. Sed dicis nõ differũt a seruis, verũ est quo ad illud de quo queritur: q̃ si natus ex ancilla est seruꝰ, ita natꝰ ex adscriptitia est adscriptitꝰ. differũt in aliꝭ. Vñ adscriptitius nõ est seruus: q⁹ seruꝰ sine voluntate domini clericari non potest, imo etiam nec voluntate dominica. adscriptitius tamẽ potest inuito domino. C. de epis. ⁊ clericis. Libem⁹. ⁊ auth. adscriptitios. ⁊ in corpore de sanctis. epis. §. adscriptitios. nona collatiõe. Et istud valet ad hoc ꝙ si inuenias aliquos differre i aliqua ꝓprietate a vero seruo, nõ dicã ea seruũ. si berum: vt si inueniam eum posse facere testamentum, ⁊ habere hẽ dẽ gratis. Item quidam dicunt adscriptitũ q̃ põt recedere a alium dñm facere: sed bona amittũt. C. de iure fisc. l. certa. ⁊ de istis dicã qõ inuito dño põt clericari sicut adscriptitꝰ. ar. illud authentice scriptitios. Itẽ quidam sunt qui si decedãt sine filijs dibus, domin⁹ occupat bona eorũ iure manus mortue. cum in adscriptitijs. Sed ꝗstio est vtrũ adscriptitius possit testari. ⁊ c. lebuor opinio est ꝙ sic si habeat filios. De hoc habes. C. de ꝙ⁹ caulis agi. sc. domi. accu. pos. l. vlt. vñ si dicat alios eos seruos, male nominat eos. Si aliquis seruꝰ sit clericꝰ volũte dñi. ⁊ re dit ad statũ secularẽ. est ne seruꝰ, hoc ar. C. de epis. ⁊ cle. authẽ. si seruꝰ. Ideo nõ dico. Queritꝙ gl. vtrũ monachꝰ ꝓ monasterio tak, Dicit gl. qõ sic quo ad actus ciuiles: q⁹ nõ põt ꝺbere matrimoniũ nec potest facere testamentũ sed ferre testimoniũ. imo ꝺcẽdũ quod quo ad omnes actꝰ ciuiles nõ ꝺr mortuus. vt expresse ex testamento est actus ciuilis ⁊ capere põt. ff. de pe. l. ꝺ. Item omne ius succedẽdi sibi retinet. vt C. de epis ⁊ cle. Ideo nobis, q⁹ capite nõ minuit ar. ℑ. de capi. di. §. quibus. sz cõtrabere vel ferre testimoniũ põt. Sequit in litera, Bernꝰ est cõstitutio iure gentiũ, q⁹ de iure naturali omnes nascuntur liberi. Sed hic ista est q⁹ ius naturale immutatũ est quo ad seruitutẽ ꝓpria gentis, q⁹ ꝑz veritatẽ nascit hodie seruꝰ, nec ꝑm ius naturale primeuo. Alij sunt liberi vt hic fit cõstitutio de iure naturali immeq⁹ ius naturale primeuũ quod est cõmune omnib⁹ animalib⁹ nihil cõstituit. Sed ꝓ tanto ꝺr libertas de iure naturali primeuo q⁹ lcõm illud ius libertas non erat alicui ꝓhibi. a. ar. c. q. ca. ma. nec non. in ꝓin. ꝺz seruitꝰ hoc est falsum simpliciter: q⁹ cõstitutio est quasi aliquid cõplexũ vnde nõ est formalis ꝓdicatio sed materialis: vnde est effectꝰ cõstitutionis sine illud de quo multe cõstitutiones sunt ⁊ statuta. Itẽ dicit seruitus est cõstitutio iure gentiũ. imo videt de iure ciuili: q⁹ de tractũ est seruitus per ius ciuile vt ꝺñi potestatẽ vite necis ℑ in seruos suos nõ habeant, vt. ff. ꝺ his q̃ sunt sui vel alie. iur. l. j. circa finẽ. ⁊. ff. de his q̃ vel alie. iuris sunt. §. hoc tpe. ergo est de iure ciuili. ff. de inf. ⁊ iur. l. ꝺ ciuile ẽ ⁊c. Itẽ ꝺ infinitio ꝺz esse cõuertibilis cõsio ꝺfinito, sed sic nõ est: q⁹ quedã est seruitus de iure ciuili. ⁊ eodem. ff. 3 tul. §. secũdũ ibi nũc iure ciuili ad ⁊c. ¶ † Ad illud vltimũ dicit qdã ꝙ etiã ille modꝰ seruitutis, sez cũ aliqs vendit se ad pretiũ participandũ materialiter est de iure gentiũ, sed formaliter de iure ciuili. ⁊ sunt hec verba Duarnerij qui dicit volant ꝙ via veniẽdi in seruitutẽ. põt esse ꝺ iure ciuili. sed ipsa seruꝰ ꝺ iure gẽtium. Sed dic quod neq; quantũ ad materiã nec quantum ad formã est ille modus de iure gentiũ sed de iure ciuili ꝺ ad vtrũque. Dicẽdũ igitur cum dicitur ꝙ seruitus est de iure gẽtium. verum est: sed nõ oĩs, vel dic quod seruitus nõ dicitur esse de iure gentiũ, eo ꝙ ois seruitus sit a iure gẽtiũ sed q⁹ primo inuentio huiꝰ primꝰ modꝰ seruitutis fuit de iure gẽtiũ. Iperhoc ꝺr tur illud argumẽtũ. Itez dicit ad hoc quod aliquis vendẽs se efficiatur seruꝰ, hec sunt necessaria: primo quod si maior viginti annis ⁊ dicitur esse, ratio, q⁹ libertatem suam infra ꝺctum non põt amittere q⁹ nec alij dare possit. vnde minor viginti annis set uum suum manumittere nõ põt. nec alij dare ad manumittẽdũ vt. ff. de mino. l. verũ. §. quod si minor. sed cum bodie põt seruũ manumittere cũ habet decẽ octo annos. vt. j. ⁊ ex quib⁹ caus. ma. non posset. §. fin. nã ꝙ sufficiat talis dic vt in ꝓallegato. §. notandũ. Itez dicit gl. quod exigitur quod in veritate pactum participet. Sed quomodo participet seruꝰ qũ nihil ꝺs, sed domino acquirit totũ: Sed dic ꝙ abusiue dicitur participare q⁹ in veritate erunt dñi, sed participare dicitur ꝛ ratione quasi. sicut cõsiliũ dñi dicũt esse serui cõinẽtib⁹ oculis. vt. ff. de manumissi. iu. l. iiij. Vel dic ꝙ participat antequam sit vere seruꝰ. ꝙ ẽ antequã illa quinque concurrant. Idẽ dicas si permittat se do nari, ⁊ aliqd donatoꝛ recipiat. ff. de liberali cũ. l. si vsufructu circa

circa princ. Itē si velit esse liber: Videtur dicēdū quod non, nisi emptor spōte suspiciat, & tūc ingenus nō erit, sed libert⁹. vt ff. si liber ingen. esse di. l. sēda circa principiū. Itē querit, quare vult ipsū qui sic vendidit se ad pretiū participādū retrahere in libertatem & soluere pretiū, an possit: respōdet gl. quod non. & addu cit. l. ff. ō cap. di. tutelas. §. si libertate. illa nō dicit hoc ēt ad rōnes per quas videbatur quod posset retrahere, respōdet q ātea amisit libertatē totaliter pōt, vt in. l. cōtrarys. Sed amissa limpliciter qz iāoia illa quinque cōcurrāt non pōt vt in casu nostro, dicas quod imo & in seruitutē redactus potest per patrē retrahi, vnde alius hec pōt facere, vt patet in liberto facto seruo inementib⁹ illis, que dicta sunt, patron⁹ pōt eū retrahere in libertatem. ff. de lib. cau. l. quarta. Si vis tollerare gl. dices q libertus nō est adeo sui iuris vt filius: ideo non pōt se facere seruū sicut filius, vnde patron⁹ habet rationē ad reuocāda alienata a liberto, nō sic pr alienata a filio: vt. ff. si qs a parē. fue. manu. l. nō vsque. Ad rationem gsoi. dicendū quod filius delinquendo nō pōt face cōditionē patris deteriorē, sed cōtrahendo sic: quia non imputātur cōtrahenti: quia cuilibet contrahere licet, nulli enim est prohibitū cōtrahere, sed prohibitū est deliquere. vnde dicit. l. iubemus. nullū delinqre. C. de pa. q fil. dis. l. prima. Itē nota aliū modū seruitutis. C. quibus ad litis proclamatione nō
5 h. l. secūdo. ¶ Sequitur in litera, In seruorū quidem cōditio ne nulla ē differētia, in libertis multe. Sed cōtra videt. In liberorum enim duorum ex cōditio vnius, quā alterius. vnde ingenui ad honores possūt aspirare, liberti nō. C. ad. l. Jul. maiest. Itē liberti multa obseq. z tenēt adhibē patrono, nō ingenui: sicut & in seruis cōditio vnius duorum est, quā alterius. ff. de pe. aut dānum cui⁹ in iuria: sic sicut est differētia in seruis etiam quo ad actus seōs gsocit, ita in liberis. & sic vnus nō est seruus plus, quam alter ita certe nec magis ingenu⁹ vnus, quā alter, nisi quo ad quosdiact. Sed hic nō est differētia in seruis, siue ab initio sint seruus siue ex post facto: sed i liberis bene ē differētia, vtrū ab initio sint liberi, siue ex postfacto hic vult dicere ista litera q gdā ingenui quiā libertini quo ad istū adeo dicuntur esse multe differentie liberoz, nō seruoz: sed in veritate vni⁹ liberi deterior est cōditio quā alterius. Item not. argumētū quod duo dicuntur multa, ergo hic quod in liberis multe sūt differētie scilicet, due aut ingenui aut liberti, etiā quod vn⁹ act⁹ inducit cōsuetudinē. ff. ad. Sille. l. fin hoc rescriptum, &c.

De ingenuis. Rub.

1 ¶ Filius sequitur patrem quo ad honores & familiam, si fuerit partus a legitimo matrimonio.
2 Casus calamitas siue delictum, nō debet nocere ei qui i vtero est.
3 Partus ad hoc vt sit liber quid requiratur vt sufficiat.

INgenuus. Hic dicitur qō ingenu⁹ est qui ex duobus ingenuis nascit siue ex duob⁹ libertinis, siue ex vno libertino, altero ingenuo. Dicit etiā q ex duob⁹ seruis similiter pōt nasci ingenu⁹ siue libert⁹, si ne relinquat libertas ei cui in vtero est, vt C. de fideicomma. li. l. cum inter. Item dicit litera quod si quis nascatur & matre libera, patre seruo nihilominus est ingenu⁹, qz partus sequit ventrem. C. de rei vendicatione. l. partus. & hoc
1 valligs quo ad statum. † sed quo ad originē & honores filiorum sequit patrē si fuerit partus de legitimo mātimonio vt ff. de stat. hom. li. legitime. & ff. ad municipale. l. prima & hoc fuit determinatū medā questio Parisi⁹. Quidā magni quorū mater erat de Gallicana pater Picard⁹. Parisius querebat sub qua rōe deberet esse, vel sub natione Gallicorum vel Picardorum, & legem pr allega. ff. ad municipale. l. prima qz filij quo ad ori
gine patrē sequunt, non matrem. † Sequitur in litera, Si liberis incepit, deinde ancilla facte pariat, partus q nascitur liber est quia non debet calamitas mātis siue delictū ei nocere qui in vtero est. Et sic habemus hic qō casus patris vel matris nō nocet filio concepto, vel edicto, vel cōcepto añ casum, & cōcepto edito post casum nocet. Illam questionē disputauerunt fratres Albi
nos Aurelie, & frater doctor appobauit hoc, q si illo tpe fuisset alig editi vel concepti, quod illis non noceret peccatū patrum parentum, sed aliōs postea conceptis & natis nocere dz. & hoc ad illā questionem ne peccata primorū parentum nocēt nobis. & probo qz illo tempore illius peccati nondū erat aliqs cōceptus vel natus, sed peccatū nocet cōcepto & edito. Cū li liberis cōmittit ingratitudinē & revocatus est i seruitutem, nōne & ipse seruus est in seruitutē, eius concepti, Certe dicendū qō sic vt C. de lib. & eorū lib. l. fi. & C. de stat. ho. l. siperatorz. & cōceptis
3 & editis vel conceptis tātū nō nocent, vt hic. † Itē dicit litera illo quod sufficit matrē esse liberam tēpore partus, licet fuerit cōceptus matre existente in seruitutē: & tamē tpe quo nascitur, mater est libera, quod sufficit ad hoc quod partus sit liber: & ōt lex quod li filia sine consensu patris cōtrahat matrimonium, nō vs matrimonium, sed patre mortuo ex consensu tacito confirmat. vñ si eo mortuo aliquis esset conceptus & natus ex illo mātimonio, esset legitimus: sed si vivo auo qui annus dr respectu istius filij, pr respectu filie, quo cōtradicēte vel ignorāte filia nupserat, iste partus conceptus fuerit: & sic tēpore conceptionis mātimonij nō valebat dato quod patre siue auo mortuo natus fuerit, & sic tpe quo matrimoniū confirmabatur non tamen legitimus. Querit igitur quare nō tpe partus inspicitur vt dicatur ingenuus: & sic videtur esse quod hic dicitur. ff. de stat. hom. l. Paulus. Resp. ad istud quare non fuit aliquid dictum, ideo dicitur in fine tit. q aliquis natus est ingenus si de facto manumissus fuerit, non effi ciat vt ideo dicatur fuisse seruus & esse vere. alias nec libert⁹: qz de facto manumissio nō est nisi seruitutis, & iō manumissio nulla est nisi nulla seruitutis sit, & iō mānumissio de facto nō nocet. Istō valet ad ista. Inter me & te nullam habemus guerram, tū inimi⁹ tregas, videmur ne cōsentire vt post tempus tregarū guerrā habeamus, Videtur q non per istam literā quod manumissio nō est nisi sit seruitus secūdum veritatem: vñ manumissio de facto nihil officit vt hic, ex quo nulla guerra erat inter me & te secōs veritatem, & treuga nō sit nisi vbi sit guerra secūdū veritatē: verum est qō talis initio treugarū nō nocet, nec per hoc videmur consentire, vt post illud tempus guerram habeamus: nec ista litera facit ad propositum, qz habere guerram voluntariū est, vñ nihil oportet facere plus, nisi quod consentiamus vt guerra sit inter nos, & est guerra. Et tunc scōm veritatem cū aliqs vult aliquid & ea q̄ subsequētia sunt ad id, sicut cum vult aliq̄d p̄sumit velle ea ex quib⁹ istud sequitur & presumitur fecisse si volūtaria sunt, vt ff. si certum peta. l. singularia. & ff. de peculatorz. l. ad rē. & Lad legatum. guerra cū sequēs est ad tregas. qui igitur ingerunt tregas, post id tempus videntur in guerrā consentire. Si volo esse seruus tuus, nō sequitur quod ego sim seruus, imo multa sunt necessaria, vt hic habuimus supra titulo proximo. vnde mea voluntas nō sufficit. ff. de lib. causa. l. nec sed volens. & iō & aliquis consentiat vt manumittatur nō nocet sibi ista volūtas, quare pr se velle fuisse seruū, & esse ex quo patit se manumitti, &c.

De libertinis. Rub.

1 ¶ Manumissio est datio libertatis, & quomodo itelligatur.
2 Nemo dat quod non habet.
3 Creditor qui vendit pignus ex pacto vel lege nō transfert dñiū, sed debitor de cuius consensu venditur.
Contractus obligationis literarum dicitur de iure ciuili.
4 Hoc est specialis contractus, & hoc de iure ciuili.
5 Obligationes ex maleficio vel quasi, an sint de iure gentium.

LIbertini. Dicunt gramatici quod libertus est qui ex iusta causa manumissus est, sed filius liberti libertinus dicitur: sed hoc est falsum quod filius liberti potest esse ingenuus, si pater est liber, vel etiā seruus si mater est ancilla, quia partus ventrem sequi-
1 tur, vt supra titulo proximo dictum fuit. † Sequitur in litera, Manumissio est datio libertatis, vnde qui manumittit seruum suum, dat ei libertatem. Contra arguit gl. aut dat libertatē respectu quā habet iure alium, si suā, ergo remanet seruus, si alienā hoc non potest esse, quia nemo dat quod nō habet. ff. de acq. rendo rerum dominio. l. traditione. Istud argumen. presume solui t multiplicando inconueniens: dicendo quod dat libertatem quā nō hz, nec non est inconueniens, qz hic alias accidit sicut in creditorz q vendidit pignus ex pacto vel ex lege transfert dñiū
2 qō non hz, vt infra quisali. licet vel non. §. primo. † Itē si aliquis concedat vsumfructū in fundo suo, cōcedit & vsumfructū formalem, & formalē non habet, sed causalem, vt ff. de vsufr. qō verū. & sic soluit gl. quod aliquis dare potest quod nō habet. Vñ dicūt q dare libertatem hoc est bonū, & ideo licet det libertatem quā hz, nō tamen seruus remanet, qz bonum supplius diffusiuū & distributiuū p partes recipit ineremētū. Bar. dixit qō manumissio nō est datio libertatis, & solū detectio, vnde de iure naturali oēs sunt liberi, sed i seruis illa libertas que est de iure naturali p ius gentiū est obsecuta, vñ manumissio detectio est libertatis nō datio, sicut qui excutit granum a palea nō nouā facit speciē, sed eam que est detegit. argumento. ff. de acquirē. rerum dñio. l. adeo. §. cum quis. Sed dicendum est quod secūdum rei veri-

tatem sunt aliqui serui, z secundum veritatem naturale ius ese derogatū per ius gentium quo ad seruitutē: vt iuꝑa titulo secundo. §. seruitus. z §. fi. Dicendum ad illud argumētum q̄ hec
1 est veritas. ✝ Quia nemo dat quod non habet, vnde dicendū q̄ credito nō transfert dominium, sed debitoꝛ de cuius cōsensu venditoꝛ videt, transferre: vt ff. de euictio. l. sicut. Dicendū igit est qō nō dat qō non habet, sed dat vt non habeat: vel aliter quā nō habet causalem, sed dat formalem z l. illa. ff. de vsufru. vel q̄ dictū licet dicat quod dat quod nō habet, intelligo qualiter nō hz, vnde dicendum est quod libertatez quam non habeo nō do seruo, sed aliter quam habeo, vnde cū aliquis sit seruus meꝰ habeo ꝓpenes me in eo dñium, z illud dominiū est libertas quo ad me, seruitus quo ad ipsum, sicut hic alias cōtingit. ff. de seruit. ꝓe. l. si edes. vbi dꝫ libertas seruitus vsucapi. cū remitto ei illō dñium, do ei libertatem: q̄ remittere donare est ff. cōdition cā data causa non secuta. lege, si mulier. z hoc est planū videre. debes mihi decem, remitto tibi, ex ista remissione cōtingit liberatio: q̄ remittere donare est, vt supra dictū est.

Quibus ex causis manumittere non licet. Rub.

MOn tamen. Sequitur i litera q̄ res scilicet manumissio d iure gentiū supꝑfluit oꝛigine, sed de iure ciuili secundum quosdam, q̄ habet fieri apud magistratus qui sunt de iure ciuili: sed nō est recedendū a lege que dꝫ manumissiones sunt de iure gētiu: vt ff. de iusti. z iure, manumissiones z rationez eoꝝ. Dicēdū est quod magistratus z leges sunt de iure gentium originaliter, vt habes exꝑesse. ff. de oꝛigi. iur. l. fi. in §. qō ad magistratus. Rndendū z dom quod magistratus sunt de iure gētiū, vnde de iure gentium erant regna distincta, z sic erant reges z magistratꝰ: vt ff. de iusti. z iur. l. ex hoc iure. Item dꝫ litera qō in sacrosan. ecc. fit manumissio apud antistitem. Quare dꝫ i ecclesia, magis quā in aliquo alio loco: q̄ in hoc est ꝓuinciegiata ista manumissio: q̄ qs nō possit manumittere alias nisi causa cognita, z coā iudice poterit in ecclesia manumittere, z indiget scriptura vel inuinuatione. C. de his q̄ i eccl. manu. l. j. z ff. §. j. Item sequitur i litera, quedā est manumissio facta inter nos amicos, z dꝫ gl. q̄ ibi requirunt quinq; testes, z hoc p l. C. de ꝛati. lib. tol. l. ista. §. sancim⁹. z. §. z si qs, sed gl. contradicit sibi z ꝓallegata lex q̄ ibi dꝫ qō sufficiūt duo testes. Sed dic q̄ exigunt quinq; testes z equiparetur manumissioni facte in testamento: vel in vltima voluntate. z hic est lex. ratio dꝫ in gl. dicit litera qñ trāsit ꝓetor manumittere hoc est in ma. z hec est causa vt gl. dicit q̄ ex voluntaria mꝰdictione, secus in contentiosa: sed tu distingues de cōtentiosa: q̄ aliud in cōtentiosa summaria nō plenaria: vt ff. de interrog. ac. voluit. l. ꝓetoꝛ, facit litera rationem de seruis deditijs. dꝫ gl. q̄ isti sunt qui toto tēpoꝛe vite sue sunt liberi z i moꝛte sunt serui. hoc nō ꝓbatur aliqua lege vñ hoc est diuinare, sz hic colligit. l. quod hic dicitur q̄ erroꝛ conditio pessima est z deteriꝰ cōditio est cetera. z sic cum latini sunt toto tempoꝛe vite sue z i moꝛte serui, ꝓesumitur q̄ dedititij qui sunt deteriꝰis cōditionis sint toto tēpoꝛe vite sue serui, z in moꝛte liberi: sed dedititij si toto tꝑe vite sue serui sunt, ergo nihil habent. z infra nec hꝫ de habebūt in moꝛte, z sic in moꝛte nō sunt liberi. Dic vt in gl. q̄ simpliciter liberi erant seruiebant, sed toto tꝑe vite sue. z non est hic cōueniens, vt. C. cōia de ma. l. j. §. inautem ꝓpꝛietariꝰ. Bicit litera q̄ oēs differentie seruoꝝ tolluntur, z si aliquis manumittat hz eandem libertatem quam manumissoꝛ. z dicas eādē qō fiat relatio in speciale secundū Logicos, i genere scōm nos. ibi mulier dānauit, que saluauit. nisi q̄ ille q̄ manumissus est erit libertus ex quo multa sequunt vt ꝓestet patrono, id est, manumittāti operas obsequiales z multa alia que tāgit gl. que oia dꝫ gl. tollūtur, ꝓeterquam illa que natura debent. z allegat auth. vt li. de test. §. j. sed dic quod bodie nulla tollunt nisi i manumissione: vel postea patronus remittit iure patronat⁹. Sed si remittit, tūc tolluntur oia ꝓeter illa que natura debent. z sic loquitur
2 auth. que hic inducitur. ✝ Dicit litera in fi. q̄ multis modis cōsequit qs libertatem, z tangit octo modos, addas tu alios. C. cōia de manumissio. l. vlti. z in auth. de nupp. §. si vero ab initio. alias in auth. dꝫ quod qui manumittit in fraudez creditoꝝ. nihil agit, sed contra dicit lex, quod qui alienat in fraudem, transfert dominium, sed competit reuocatio. ff. de contrahē. emptio. l. si sciēs. Sed dom quod aliud est i libertate, quam in re alia: q̄ libertas concessa non reuocatur vt j. co. §. semel. ideo lex vadit ei obuiaz. Sed aliud in rebus que sunt alienate in fraudem creditoꝝ, q̄ possunt reuocari. ideo lex nō ꝓhibet quin dominiū transferat. vnde difficilius conceduntur. Sed quare nō competit libertas, qs cū manumittitur in fraudē creditoꝝ: redditur hec rō: q̄ lex Elia Sentia ita vult. vnde hic excusatur ignoꝛātia legis. vt ff. de leg. z seq. con. l. non omni. quia in veritate lex nihil vult
3 sine rōne ff. de iur. pat. l. adigere. §. q̄uis. ✝ Dicit litera q̄ si reus defucti vederet afficeret defuct⁹ iniuria, sz iniuria est q̄ nō iure fit. Sed res defuncti ꝑt vendi de iure, vt creditoꝛib⁹ satisfiat. Dicendū quod sic, cum eius fama aliquantulum aggrauatur. q̄ hoc valet q̄ sedens bonis sit infamis: sed tamen dicendum q̄ nō
4 est infamis. C. ex quib. cau. infa. in. l. debitoꝛes. ✝ Ite nota ex q̄ dicitur in illo vers. quod nostra cōstitutio z. quod enim cōcessuꝝ esse nō ꝓt. aliquid, z illud sine quo beneficiū illud concessuꝝ esse nō ꝓt. de pecur. l. ad rem. z l. ad legatū. Si seruum instituit hꝛdē. seruus heres esse nō potest, videtur ei reliquisse libertatem. Sic et hec litera q̄ virilimile est q̄ qui vult vnum, q̄ velit oia sine q̄b⁹ illud esse non potest: quare dic verisimile q̄ voluntas bi ꝑficibilium. Bene vellet aliquis esse abbas. z nō esse monach⁹ sz tamen non verisimile quin si velit esse aabas quin velit esse monach⁹: tñ impꝛoꝑtūssime locut⁹ est. Dicitur enim hic ꝓ ꝓncip. C. q̄ domin⁹ qui solnēdo z diues esset ei nō permitteretur q̄ lege Elia Sentia ꝓspectum est, z bene. Valde enim ꝓspiciebat erat, z subueniendū vt gentes homines quibus alius nō erat heres extiturus, quia bona eoꝝ erant non soluendo. seruū suū ꝓsit necessarius z satisfaciat creditoꝛibus. z sic colligitur
2 hoc cōoꝛdare: discoꝛdare, q̄ plura dicūt q̄ paupertas q̄ deff. alia q̄ paupertas nocet. nō vt illa ad cōoꝛdiā reducantur, sed
5 ꝓpter istud bꝛeuiter hic distingue: ✝ q̄ cū queritur de paupertate q̄ an noceat, aut queritur de fide, aut queritur de honoꝛe, aut de ꝓfessione, de datione, aut de remissione grauaminis. Si de fide quer. ꝓcuntur testes concurrētibus alijs qualitatibus z alijs cōditionibus existentibus equaliter, magis credēdum est diuiti, quā pauperi: q̄ timendū est ne pauper pecunia coꝛrꝓatur. vnde hoc
6 diuiti in eo quod talis est magis credendum est, quā pauperi. eo q̄ talis, in authē. de testi. §. j. z ff. de testi. l. in Cato. Si quis de honoꝛe adipiscēdo, vt aliqs sit decurio, officialis, vel ꝓcurator. ff. de decu. l. ad subeundū. Sed diues ꝓferendus est in facto honoꝛib⁹, sit sit paritas talium in eo quod diues ꝓferēdus. C. de decu. l. ad subeundū. Sed queratur de remissione, tunc distinguendum: aut queritur remissione pene, aut de remissione satisfactionis, aut ciuili monerū. aut publico. q̄. Si de remissione pene aut coꝛporalis aut pecuniarie. Si de remissiōe pene coꝛporalis q̄ras, cūc paupertas nō ꝓdest, imo nocet. C. de sum. trī. z fide, cath. l. fi. ff. de incē. l. qdā. Si q̄ras de remissiōe pene pecuniarie, aut igit de dolo illius remittēdo, aut nō. Si de dolo, tūc paupertas nocet: q̄ si ꝓpter paupertatē soluere nō pōt pena pecuniaria commutaretur illa pecuniaria pena in coꝛporalē. ff. de mino. l. q̄ si minoꝛ. §. si seruus. ff. de iurisdictio. omni. iud. l. si qs id §. in seruo. z ff. de iniu. vel. fi. ff. de pen. l. j. §. generaliter. Si vero agitur de dolo illius de cui⁹ pena pecuniaria remittēda queritur, ꝓdest paupertas. ff. ofi. ꝓcō. illicitas ad fi. C. de mō muletā. l. vltima. ad fi. z ide remissione satisfactionis queritur, distinguēdū: aut expedit paupertati, aut nō: si nō expedit, vt q̄ tractat de dādo curatoꝛ furioso vel adulto, z nō vult admitti, hoc casu paupertas ei nocet. z repellitur. sed hic ꝓpꝛie nō est nocere, sed ꝓdesse, ꝓdest cū vt repellat. C. de episco. audi. l. j. de cura. §. vlti. Si aut expedit et satisfacere, vt est in satisfactione iudicio sisti, vel delegato ad sed ad ueniēte die vel cōditiōe, tūc distinguo i isto casu aut est paupertas q̄ nō possidet immobilia nec mobilia, vel parum, nec posset inuenire fideiussoꝛes sine magno incōmodo paupertatis. q̄ remittit satisfactio. ff. si cui plus quā. ꝓ l. fal. l. cū nō facē. Ꝓdicas nō remittit. ff. qui satisd. cog. l. si fideiusso. §. vltimo. cū similib⁹. Si queratur de remissione publicoꝝ munerū, vt collectarū z tutelarū, tunc distinguitur: q̄ aut ꝓtendit q̄ se excusare tali munere bonoꝛe publico paupertate suam, aut alienā. ꝓpꝛia, ꝓdest ei. j. de excu. tuto. §. sed z ꝓ paupertate. alias vt pupillorū quos hz in tutela sua, hoc casu paupertas nō ꝓdest, sed nocet: q̄ quatuoꝛ tutele ꝓ vna cōputantur. q̄ vnum est patrimonium pupillorum. ff. de excusa. tutoꝝ. Ipa donē. §. vltimo. z alio. Dicit bona in illo vt ꝓcedat lic. q. hoc vt impediatur libertas, exigūtur duo, fraus z euētus. Exꝑ hoc dꝫ gl. q̄ hoc verū est de directa nō fideicommissa. vñ vt directa impediatur, sunt duo necessaria, fraus z euētus. In fideicommissa sufficit solus euentus. Et videtur q̄ imo totū cōtra sit de fideicommissaria libertas difficilius extranea; heredi instituto. libertates fideicōmissarias z directas z alia legata relinquūtur quē habebat in potestate exheredauit, dicitur si isse filius vltra q̄ quēniū egit q̄rela z obtinuit legata nō valet. similr libertates directe fideicomissarie ꝓestāde sunt viginti anreis a quolibet ꝓstādis. z sic lex est cōtraria ei qō dicit gl. ff. de inoff. test. l. ꝓpstādis. z sic lex est cōtraria ei qō dicit gl. ff. de inoff. test. l. ꝓpi. exul. §. fi. cū lege sequēti. alias est §. z ici p

ꝛ euentꝰ in fidei cõi. solus euentus. queritur hic credo vbi rñ
sum potꝫ factũ tale ex eo q̃ supponitur fraus in directa hberta
te nos cõiecturamus incentinenti fraudem cũ habeat paratam
executionẽ. hꝫ ꝛ nemo dolosus p̃sima facie p̃sumitur. ideo duo
requiruntur: at in fideicõmissaria suspendunt eo q̃ dat ꝛ roga-
tur de vno in aliũ. ꝛ ideo cũ res quodã modo dicatur stare in illo
suspenso seu intervallo in aere. ꝛ hic nõ cõiecturat lex nec ei isto
nec ex illo fraudem. sufficit solus euentus: sed in testõ vbi dat di-
recta li alias cõiecturamus fraudem q̃ incõtinenti competit fi-
deicõmiss. cũ sit locata in alicuiꝰ voluntatem. nã ius p̃sumit qõ
nõ manumisset si sciret ex hoc fraudatos creditores: q̃ solꝰ esset
immemor sue salutis: q̃ non est dicendum. vnde factũ supponit
1 fraudẽ ꝛ reprehẽsibiliꝫ ꝛ euentus extraordinaria. † Sequitur in
litera. Cadẽ lege Elia Sentia. ꝛc. ibi dicitur q̃ minores viginti
annis. non licet manumittere seruũ nisi apud p̃torem. ꝛ cã co-
gnita. vt in gl. minor. Sufficit igitur si nõ sit minor. xx. annis. ly
nõ sit maior. vt q̃ tãgit vltimam diem vigesimi anni: q̃ tũc nec
minor nec maior. Sed dicendũ q̃ imo minor est. ꝛ si deficiat vna
hora abilla in qua natus est. vt. ff. de mino. l. denique. §. minores ex
natu. ſ. q̃ ad hoc de quo queritur. lex hꝫ eum p̃ro nõ minore, ſz
in vltima die vigesimi anni venit ad illud momentũ in quo natꝰ
fuit tunc potest dici nec minor nec maior: sed in veritate parũ ibi
2 natur. Dicit litera non aũt manumittere debet alibi q̃ in iu-
dicio apud consilium, id est, apud p̃torem. seu cõsiliũ p̃toris ꝛ cõ
cilium: q̃ queritur p̃tor: vis tu manumittere istũ seruũ tuũ:
ꝛ ipse dicit ita ꝛ sic dicitur apud consilium: q̃ ibi reconciliantur
3 mutue voluntates. vnde expone vt in gl. † Sequitur in litera ꝛ q̃
manumittitur ꝛc. ibi dicitur q̃ habens. xvii. annos potest esse
procurator. sed dicit lex q̃ minor viginti quinque annis non pot
esse procurator. C. ſ̃ p̃curat. l. exigendi. ff. ſ̃ p̃curat. l. minor. Re-
spondeo seruũ est ad iudicia, sed ad negotia sic. Item minor viginti an
nis non pot manumittere seruũ nisi cã cognita. sed hic non est cã
alia q̃z vt sit eius procurator q̃ ꝛ seruus potest esse procura-
tor, vel seruus. ff. de procura. sed dicas verũ ad negotia. Sic lo
quit lex illa: si nõ ad iudicia grauꝰ tunc arguitur ꝛ de illo ad ne
gotia hoc loquitur: q̃ dicit q̃ qui hꝫ xvii. annos potest esse procu-
rator: sed cõstat q̃ non ad iudicia nisi habeat. xx. vt dictũ est.
Sigitur hic loquitur de procuratore ad negotia. ꝛ seruꝰ potest
esse procurator ad negotia. vt. l. p̃allegata. ff. ſ̃. p̃curato. l. seruũ.
nõ est igitur legitima cã vt minor. xx. annis seruũ suũ manumit
tat vt sit eius procurator ad negotia. Sed dicendũ q̃ nõ ita ple
ne pot expedire negotia seruus sicut liber, vnde iusta cã est. † Et
per istum versiculum dicũt quidã q̃ minor. xvii. annis non põt
esse procurator ad negotia. sed hoc falsum est. ꝛ sibi imputet qui
talem sibi cõstituit procuratorem. vt. ff. de mino. l. cum. mã. in fi.
ꝛ. de instit. l. si quis mãcipiũ. nec hoc negatur hic propter hoc
q̃ minor. xvii. anis procurator esse non potest ad negotia sed vt
inde manumittenti consulatur. q̃z si minor esset verisimile est qꝫ
nõ bene administraret eiꝰ negotia. sed maiorẽ bene põt esse pro-
curator ad negotia minor. xvii. annis. ꝛ sibi imputet maior q̃ ad
negotia administrãda talẽ eligit. ff. ſ̃ p̃curat. l. cũ mã. in fin. Se-
quitur in litera. Semel aũt cã approbata. ꝛc. q̃z dictum est. scr q̃z
causa cognita minor. xx. annis. debet manumittere. ad hoc q̃
valeat manumissio dicit iste versi. q̃ si causa fuerit approbata si-
ue vera siue falsa. ſ. vbi dicit causa sive vera sive falsa ꝛc. intelli-
go q̃ aliquis diceret q̃ ista sententia lata non valet: q̃z fuit ex falsa
causa lata. si diceret sic indistincte, talis propositio nõ est admit-
tenda. q̃ indistincte ita, vt in aut. de tri. ꝛ se. §. si vero. Item sententia
valli obligationẽ inferat. ff. si. ven. l. sicut. §. si quis tamen. autho
rum item q̃z p̃sum. iur. ꝛ de iure q̃ nõ admittit probationẽ
in contrarium dicitur vera pro veritate accipitur. ff. de statu ho-
minum. ꝛ idcirco cã approbata nõ retractatur. sed directa
sed per cõtrariam. vnde probabo per falsas probationes
seu allegationes. ff. de cõd. inde. l. in summa. §. ſ. sic ergo cã bona
data circa statũ, remanebit nuda ꝛ sine authoritate ꝛ cã non re
spiciam. q̃z falsa. ff. de verb. obl. l. paul. de acquirenda hereditate. l. fin. sic intelligitur. C. si ex fal. instru. l. i. est dico q̃ licet
verba futura faciunt matrimoniũ carnali copula secuta, reprobã
te alterꝰ nõ remanet matrimoniũ. ff. de heredi. instit. l. q̃ soluẽdo
de aqui. vel amit. heredi. l. si seruũ. ſ̃ p̃tor. er cã non recte re-
tractari libertas põt. gl. siue falsa, id est iniuste cã q̃z si causa al-
legatur minor. que falsa esset: quod falsum est. non est. ꝛ. ſ. falsa cã
sed lex Elia Sentia vult q̃ minor sine causa non possit manumit
tere, quare exponendũ est falsa ꝛ iniusta, que tamen vera est. ꝛ p̃s
in exemplo gl. Sed dic falsaz. quo ad literaz. vnde si minor alle-
gauit falsam causam. q̃ in veritate falsa nõ erat: q̃z dixit se natu-
ralem cũ nõ esset. ꝛ cã fuit approbata valet manumissio. vnde o-
pinio fuit Placentini q̃ sententia lata per falsos testes si nõ fue-
rũt pecunia corrupti ꝛc. ¶ De hoc habes. ff. de re iud. l. divus
Adrianus. sic de cã hic. Istam tamẽ sententiam improbãt docto-
res ꝛ dicũt sententia lata per falsa instrumẽta. siue per falsos te-
stes. siue tunc corrupta pecunia, siue nõ. ꝛc. Quid ergo dicemus:
Dicendũ quod sententia lata per falsa instrumenta. siue p̃ falsos
testes, q̃z nõ sunt pecunia corrupti, retractatur. hoc est ꝛ q̃ ope
restitutionis: sed restitutio hec nõ hꝫ locũ i libertate. vt. ff. de mi-
nor. l. h. ex causa. §. vltimo. Dicũt similiter doctores q̃ sententia
lata p̃ falsas allegatiões ꝛ certa tatur: q̃ hic intelligo si dolose fue-
rit allegata. ꝛ hic intelligo oẽs leges que hoc dicunt. vt. ff. ꝛ cõsti-
tutiones. li. summa. alias sequeretur lites esse immortales. q̃z possibile
est quod vnus dicat falsum in facti narratiõe. nõ dico in iuramẽ
to de calumnia. q̃z illud est de credulitate. ¶ Item nota ex hoc q̃
dicit hic, causa semel approbata nõ retractatur. vt q̃ semel appro
bari reprobare nõ possum. dicit gl. q̃ hoc est speciale fauore liber-
tatis. Dicendum q̃ falsum est, imo ius cõmune q̃ hic dicitur ꝛ. ff.
de negotijs gestis. l. Pomponius. ꝛ cõtrarium signatur de me-
dico qui semel approbatus põt reprobari. vt. ff. de excusationibꝰ
tutorum ꝛ tẽporibus earũ. sed reprobari illud speciale est fauore
reipublice. q̃z. ipublice interest vt nõ sit mali medici ciuitate:
quia per ipsos medicos salus hominũ conseruatur. vt. l. §. j. ꝛ. ff.
de variis ꝛ extraord. cog. q̃ salus rebꝰ ceteris preferri dz. vt. C. de
sacrosanctis ecclesiis ꝛ de rebꝰ ꝛ de priuilegijs eoꝝ. l. sancimꝰ. ꝛ
ideo merito speciale est in eis q̃ pter periculũ q̃ imminet ꝛc. vt
semel pbatus possit reprobari: secus i aliis professoribꝰ. vt. C. de
profess. ꝛ me. l. reddatur. Dicit in isto titulo q̃ in testamẽto ha-
bẽs annũ decimũ septimũ. si finẽ decimi octaui attigerit põt da
re seruo suo libertatẽ: cũ antiqtas hnic etati sc̃z octodecim an-
noꝝ cõcesserit postulare. Unde questio fuit Bononie, de vno ex
filijs Accursij q̃ volebat fieri doctor i legibus. ꝛ nõ habebat ni-
si septẽdecim annos. vel parũ plus. Opponebatur ei quod non
poterat, ratiõe etatis. Unde queritur an aliqs in decimo septimo
anno possit fieri doctor legũ? Videtur q̃ non q̃z doctor legum
iurisdictionẽ habet ordinariã inter scholares suos. vt in proe
mio. ff. circa finẽ. si aliqs inder esse non põt. nec rempublicẽ gu-
bernare, nisi habeat etatem cõpletã sc̃z. xxv. ann. sic. ff. de mu. ꝛ
ho. l. ad rẽpublicam. ꝛ contra videtur quis habẽti septemdecim
annos, cõcessum est p̃ alio postulare, vt hic: cũ p̃ alio in tali
etate põt aliquis de iure ꝛ propter respõdere. ff. de postul. §. nõ
tantu. sed hoc est opus doctoris legum. vt. ff. de offi. iur. l. secun
da circa finẽ. queritur in etate. xvii. annoꝝ põt aliquis fieri. Do
ctor legũ. vnde ratione officij bene põt. sed videtur q̃ ratione tu
risdictionis impediet. vt p̃alleg. l. proemio. ff. circa finẽ vt. ff.
de mu. ꝛ hon. l. ad rem.

ADDITIO.

a ¶ Paupertas pdest. Adde nũquid paupertas differat ab inopia. do. ſason. in. l. si ab arbitrio in fine cõmẽti. ff. q̃ fatid. co. Et
col. qualiter pdest paupertas vide per eundẽ. in. l. si vero. §. primo. ff. eod. Bart. in re. l. si cõstãte in. scõa col. ff. sol. ma ꝛ in. d. l.
j. ff. q̃ fatisd. cog. ꝛ in. l. paupertas. ff. de exc. tut. Et q̃ndo pdest
paupertas, vide Bart. in. l. si procuratorẽ. §. fin. ignoratẽs. ff. mã-
data.

De adoptionibus. Rub.

1 ¶ Nomine cautionis quando contineatur nuda promissio.
2 Substitutio per arrogationem quando annulletur.
3 Satisdatio de bonis impuberis restituẽdis in quibus bonis ha-
beat locum.
4 Impubes petitionẽ quarte trãsmittit ad heredẽ. si arrogatꝰ de-
cedat post arrogationem.
5 Arrogatoꝝ si heredauit filiũ arrogatũ vel emancipatũ sine cau
sa. an debeat ei relinquere in testamẽto suo quartã partẽ bono-
rum suoꝝ nm.
6 Spadones qui dicãtur, ꝛ an possint adoptare, ꝛ matrimoniũ cõ-
trahere.

NOn solum. Cũ aũt per principale re-
spõsũ. hic in principio bu-
ius. §. ẽt q̃ arrogatio fit per principale rescriptũ,
ꝛ sic per principẽ adoptio aũt per quemlibet ma
gistratum. vt. ff. eodem secunda queritur que est
ratio: Dicẽdum est quia ita placuit principi. ꝛ q̃
placuit hic dicẽdũ q̃ adoptamus eos qui sunt alieni iuris, arro
gamus eos qui sui iuris sunt. vt. ff. eodẽ. l. prima ꝛ secũda, sed q̃ est
alieni iuris vel i aliena potestate nihil habet. totũ ẽ patris. sed q̃
est sui iuris habet bona q̃ sũt sua, ꝛ vt frequẽter accidit. locuples.
vnde maiꝰ est periculũ in arrogatione eius qui aliq̃d habet, quã
in adoptione eiꝰ q̃ nihil habet: ꝛ ideo leuis permittit adoptio,
quã arrogatio. vt. ff. de fur. l. j. qua sui ẽ. circa fin. q̃z vbi est maiꝰ
periculũ, ibi cautius est agẽdũ vt. ff. de ꝓcur. edic. l. i. §. sed ꝛ si quis.
Item maioꝝ ꝛ maioribus iudicibus cõmittitur cã liberalis q̃
magna est. vt. ff. de arbi. l. nõ differuntꝰ. §. de liberali. Deinde
ot litera q̃ impuberis arrogatio fit cũ istis conditionibꝰ. vt pa-
ter arrogatoꝝ caueat tabulario publico de restituẽdis bonis ꝓ-

beris,si pupillari etate decedat,his q bona ipuberis arrogati habuissent,siue vel si ficta nō esset arrogatio.dicit gl.q cauebit ō hoc pr arrogatoꝛ solū verbali cautiōe.ꝛ allegat.l.C.ō ver.sig. l.scimus.Sed dicēdū q falsum est,imo cauebit, id est satisdabit cū fideiuſ.ꝛ.J.illā.C.ō verbo.sign.sancim' q dicit.†Quod nomine cautionis nuda,pmisso cōtinetur,intelligo hoc esse verꝫ,si hoc verbū cautio pꝛofertur ab homine, sed qn a lege, intelligitur cautio cū fideiuſ.vel pignoꝛibus.Item casus legis est quod hic cautio de qua loqitur noster.ſ.q cū fideiussoꝛibus est vt.ff. eod.l.nec ei in fin.cū.l.seq.ꝛ.C.eod.l.ħ. Si habes additionē cā nō re,pbo.sed gl.antiq ita habemus vt dixi,ꝛ si hic esset extra cām additio que diceret cōtrariū gl.Dicit q debet cauere cum fideiussoꝛibus vt dixi pater arrogatoꝛ de restituēdis bonis impuberis arrogati decedat impubes in pupillari etate,bis q vēturi esset ad bona illa,nisi impubes dedisset se in arrogationē,vt hic ꝛ.ff.eod.l.his verbis.Sed q sunt illi q vēturi essent:Dicēdū q qui ex testamento,ꝛ pōt esse q qui ab intestato.verbi gratia.ego pr habeo filiū impuberē in potestate,facio testamētum, ꝛ ei substituo pupillariter Titium.ꝛ sic iste Titius substituꝰ ſ ipubes filiꝰ meꝰ decederet i pupillari etate nec se daret in arrogationē bona haberet.postea dat se ipubes me patre mortuo i arrogationē,ista arrogatio facit substitutionē nullam esse:ꝛ sic Titiꝰ substitutus defraudatꝰ esset spe sua,q bona ipuberis:ꝛ si impubes moꝛiet in pupillari etate bis ad qs vētura esset bona illa nisi se dedisset filius impubes ca.di.i arrogationē pbo qꝛ testamētum p ea.di.minimam annollatur.vt.j.quibus mod.testamen.infirm.ſ.nō tñ.sed substitutio testamētum ipuberis.ff.de
2 vulgari ꝛ pupillari substitutiōe.l.patris ꝛ filā.†Item q substitutio per arrogationem ānullatur est lex expꝛssa.ff.eod.nec ei.ſ. eoꝛ.Item legataꝛijs qbꝰ erāt legata relicta ex substitutiōe ꝛ libertatibꝰ relictis ꝛ ideo cōsultum est p istam satisdatiōem.Pone q pater impuberis nō fecit testamentum ꝛ eo moꝛtuo impubes dat se i arrogatiōe,si ipubes in hoc casu decederet i pupillari etate,pr arrogatoꝛ omnia occuparet. vñ nisi esset remedium satisdationis illi q alias habꝝnt bona ipuberis nisi se dedisset in arrogationē,bona ista amitterent p arrogationem:qꝛ iste impubes sui iuris remāsisset ei' patre decedēte ab intestato, primio res haberēt bona istiꝰ ipuberis decedētis i pupillari etate:ſ; cū dat se in arrogationē est i potestate aliena,hereditatē nō habet: sed pr occupat oia iure peculij.vt.ff.de castron.pecu.l.ħ.ideo p istam satisdationē pꝛouideret illis vēturis ꝛ ab intestato q bona impuberis habituri essēt si nō esset arrogatꝰ.Itē ista satisdatio. scz quā pꝛestat pater arrogatoꝛ de restituendis bonis arrogati ipuberis bis q vēturi esset ad ea nisi facta esset arrogatio sub tali cōditione,scz si impubes decesserit in pupillari etate decederet in arrogationem alias nō haberet bona pupilli,nisi iste impubes in pupillari etate decederet:sed in vēturis ab itestato nō videtur q locum habeat illa conditio, scz si decederet in pupillari etate:quia quandocū que decederet impubes si arrogatio facta non esset,aut in pupillari etate decederet, siue post quandocunque,tñ illi qui venirēt ab intestato haberēt bona eius, vi delicet pꝛoximioꝛes:ergo ista cōditio ō bonis impuberis restituendis si decedat i pupillari etate,licet locū nō habeat in bis q vēturi esset ab intestato:dicēdū q imo dicit gl.qꝛ si iste ipubes decederet ab intestato qꝛ pr eius nō substituisset se nō dato i arrogationē malo velle suo venietes ab intestato scz pximioꝛes haberēt bona sua:qꝛ nō pōt i tali etate facere testamētū:ideo eo dato in arrogationē pr arrogatoꝛ pꝛestat satisdationē de restituendis bonis vēturis ab intestato sub illa cōditiōe si decesserit i pupillari etate.Sed si iste viueret q̄ſq esset pubes,nō esset certū q ab intestato venietes si pꝛoximioꝛes haberent eius bona:qꝛ in illa etate pōt facere testamētum ꝛ alios instituere:ꝛ ideo dubium est si post pupillarē etatē decedat,ā vēturi ab intestato ei'
6 bona habeāt. ¶†Sed casus dubij non sunt cōsiderandi.vt.ff. qui ꝛ a qui.ma.liberi nō fāt.l.Julianus.Et ideo satisdatio de bonis ipuberis restituēdis habet locum i vēturis ab intestato sub ista cōditiōe,si decedat impubes in pupillari etate.Et secundum hec non succurrit ab intestato venietes si moꝛiat post pubertatē iste impubes q dedit se in arrogationē. Et ratio gl.est qꝛ esset q casu vt haberet bona vt dictum est:Hoc falsum est,imo certū qꝰ illi q sunt in illo gradu ad impuberē i quo defertur querela vel bo.possessꝰ tabu.venirent ad eiꝰ bona eo decedēte post pubertatem,nisi essent ingrati,ꝛ hoc inēūberet onꝰ probandi heredi instituto, vt.C.de inoff.test.l.ōmodo.Item ponatur q ista satisdatio nō esset inuenta quā pꝛestat arrogatoꝛ de restituendis bonis bis q venturi esset ad bona arrogati. sed nō esset arrogatio facta,sunt ne substituti excluſi sine spe:Dicit hic gl.q sic:qꝛ substitutio p minimā capitis diminutionē tollitur.¶Cōtrariū dicit. ff.eodem lege si arrogatoꝛ.Unde bñ dicit ibi q fingitur non irritum testamentū.ꝛ glo.ibi adducit illam legem bis verbis q fingatur testamentum non irritū,sed gl.aliter intelligitur ꝛ oēs doctoꝛes quod ibi dicitur quod in lege illa bis verbis ſ.q,q si hec satisdatio omissa fuerit vtilis actio i arrogatoꝛē dat:intelligit vtilis actio scz ex stipulatu:qꝛ fingit stipulatio interposita, scz interposita nō fuerit sicut ꝛ in stipulatione sup dote,que si interposita nō fuerit, fingitur ꝛ sic arguitur testamētū tenere,ꝛ nō esse irritū:sed sic intelligitur ibi gl.vtilis actio scz ex testamēto, vnde sequeretur q testamentum fingeretur nō irritum ꝛ certe ego sic inteligo:quia ēt lex illa.ff.eod.cc.l.prima,bis verbis q intelligitur esse consultum oibus p illā satisdictionem ꝛ in fine dicit q si omissa fuerit,datur vtilis actio per quā oibus consulitur.hic accipio ex antecedētibus, qꝛ que interpꝛetationiꝰ ec. ff.de ver.ob.l.Titia. Pone igitur quia alicui sit relicta libertas in substitutione non esset ei consultum quia:nisi addatur hereditas ex testamento in quo est relicta directa libertas,hic non esset directa:qꝛ directa a defuncto pꝛestatur nō ab herede,ſ; deic.sic ꝛ ideo non consulitur omnibus nisi fingeretur testamentum non irritum,ꝛ per legem bis verbis non fingitur non irritum:vbi expone in fine illius legis,vtilis actio.ſ.ex testamento, vel pōt exponere.vt in gl.vtilis actio,scilicet ex stipulatu.tū aguitur quod pꝛopter hoc non habeatur qꝰ fingit testm non irritum.Dicendum quod nisi illa lex ex qua inducitur stipulatio,ſ; esse irritum.Deinde alius.Item queritur quibus cōpetit stipulatio seu satisdatio de qua hic loquitur quam pꝛestat arrogatoꝛ eius fideiussoꝛ seruo publico?Dicas quod solum cōpetat illis q venturi essent ad bona.si se nō dedisset in arrogationē,a nullā: ego dico hoc multi alij.qꝛ Rofredus ōt q cōpetit arrogato si emācipet:ſ; nō ck lex aliqua q hoc dicat.Dicit et q in quolibet maioꝛe arrogato hoc verū est.vt agat ex ista stipulatiōe vt ei restituant bona sua si arrogef,ſ; hic est maioꝛ derivatio qā pria,qꝛ lex q loquit de ista materia semp loquit in impubere vt hic.ꝛ ff.eo.l.nō aliter.ꝛ l.si arrogatoꝛ.Un dico qꝰ remedia huius.ſ.sunt.l.cautio seu stipulatio arrogatoꝛia cū eius fideiussoꝛibus interponēda.ꝛ cōstitutio qꝰ ei restituatur bona sua si emācipetur ꝛ si sine cā quarta pars bonoꝛū ab arrogatoꝛe. Indias de qua cōstitutione lex facit mētionē.ff.de inof.testa.¶Papa conuentū.ſ.si qs impubes.ꝛ hoc solū hꝫ locū in impubere non in maioꝛe:qꝛ lex noluit impuberi cōsulere:sed maioꝛ sibi videt nisi sibi cōsuluerit.Sed q dā interposita sit stipulatio in pupillari etate,ꝛ post factus fuerit maioꝛ vt q̄ſ:an videat interposita:nec demū indigeat interponi.Credo qꝰ sic:ꝛ hoc pꝛimus tps non est modus ꝛc.ꝛ in spicimus oꝛigine obligatio, cōtinuabiꝰ eā extra.Dico igit qꝰ et iā impubes arrogatus si emācipetur a patre arrogatoꝛe nō agit vt sibi restituatur bona sua ex stipulatione de qua hic loquit lex.ſ; p legē si restituatur sibi bona sua, vt hic,nā per istam satisdationem inauditum est per.l.cū.ff.de ver.ob.l.si ge non dicit hic ibi.nec alibi:nisi authoꝛitate tua hoc dicas.ſ; silli illi q vēturi essent ad bona,nisi se dedisset ipubes in arrogationē illi solū agēt ex illa stipulatione.Et rō est:qꝛ impubes bis vetoꝛem,sed impubes si se dedat in arrogatione veꝛisimile est eū cōsulatur impuberi:ſ; de vēturis ab intestato,vel ex testōne intromittit se tutoꝛ:ideo illis 2sultū est remedijs huius.ſ.scilicet ista satisdatione cōtinetur qꝛ si arrogatoꝛ se emācipauerit sine cā,vel seipsum exheredauerit reliqt ei quartā partē bonoꝛū suoꝛum.Dicit gl.hic ꝛ bene,qꝰ ista stipulatio de qua loquitur non se extendit ad quartā:qꝛ ista stipulatio de qua loquitur pretoꝛia est,ꝛ in pretoꝛijs stipulationibus nihil est addendum vel diminuendum.ff.de ver.ob.l.in conventionibus.ꝛ pretoꝛias ſte pu.l.j.ad fi.gl.arguit quod illa stipulatio de qua hic non se extendit ad quartā:qꝛ esset de futura successione,ꝛ pactū seu stipulatio de futura successione nō vꝫ.Illud argumentum non movet dñm.sed ratio predicta.Teneoꝛ igitur istius stipulationis effectū satisdat arrogatoꝛ de restituēdis bonis impuberis arrogati turi ad bona ex testō vel ab intestato si iste arrogatus non esset, de restituendis sub ista cōditione.si decedat impubes in pupillari etate.Ego appono alius intellectui istius satisdationis.ch non apponit gl.nec Rofredus,si decedat in pupillari etate ad de.l.viuo arrogatoꝛe,ꝛ hoc pꝛobosse.Que fuit cā stipulationis istius interponēde,ista ne q vēturi essent ex testō vel ab intestato ad bona impuberis,si arrogatus nō esset.nā eo dato in arrogatione bonis impuberis defraudarētur.Ex pone qꝰ filius ar rogatoꝛ.ꝛ hic si qua fuit cā istius stipulatiōis interponēde ista nec q venturi essent in testō vel ab intestato ad bona impuberis, sed arrogatus nō esset eo arrogato bonis in bonis defraudarētur,tunc impubes cū moꝛiꝛ inuenit sui iuris:ꝛ ita venientes ab intestato veniūt ad bona eius iuris,nec indiget stipulatiōe alia quam fuisse interposita si testm erat factū sicut stipulatio per arrogationem ntebatur ita cū inuenis sui iur.t pe sue moꝛtis ille impubes contingens ei in pupillari etate reōciliatur testm vel substitu

substitutio: z sic substitutione iuris veniunt qñ premoritur arrogator. z ideo ista satisfactione istius opus non est quando moritur impubes in pupillari etate: premortuo arrogatore: ideo attendendū est in tenore stipulationis, si decessit in pupillari etate viuo arrogatore. Itē ōt hic litera q si pr̄ arrogator emācipaue rit illi silicet impuberē arrogatū sine cā, dz ei bona scilicet, oia arrogati ei reddere, z quartā partē bonoꝝ suoꝝ relinquere. et dicas quod bona ipsi⁹ arrogati statim cum ipse emancipauerit eiredditz hic, colligo ex virtute illius dictionis tunc vnde ōt litera dignus emancipatione fuerit z tunc scilicet in emancipatione sua reddat z hic est vis z potestas illi⁹, verbi tunc, vt. ff. de cōditione z demonstratio. l. quarta infra, sed quartam bonoꝝ suorum nō dat ei statim cum emancipat, sed in testamento suo q ōt hec litera vel vnius iusta cā emancipauerit vi letur ei quartā bonoꝝ suoꝝ relinquere. vnde hic cum verbum relinquit est verbū pertinens ad vltimā voluntatem. ff. de tabu. ex bi. l. prima. ad finem. Itē ōt lex q si arrogator repetat quartā bonoꝝ nimis ma ture petit. ff. de collatione bonoꝝ. l. prima. §. si impuberi ad fi. 6. vnde hic male dicit Rofredus qui ōt qō arrogator statim cum emancipat dz dare arrogato quartā bonoꝝ suoꝝ. sicut tunc bona sua teneatur restituere ei. ¶ † Itē aliud dixit z male, sed postea correxit se dz relinquere arrogatori quartā partem bonorum suorum ipsi arrogato nonne transmittat petitionem quarte ad heredē. Ipse ōt qō sic. z ter. est. l. quod impubes heredi suo, tiās mittet petitionem quarte vt. ff. de collatione bonoꝝ. l. prima. §. si puberi. Respondeo, sed iste postea correxit se. vñ si arrogator decedebat nō dz ei⁹ heres petitionē quarte. z nō moueor rōne sua sed alia q̄ eum in ista quarta referamus nō ad tempus factionis testamenti vel vltime voluntatis nō dz legatum, imo esset p̄o nō scriptum vt est de caducis, tollen. l. vnica. in primo ordine. Ad argumentum in dz um q̄ est ter. illius. §. ff. de collationi bonorum. Iprima. §. si impuberi. ibi respondeo q̄ impubes petitionem. quarte transmittet ad heredem. verum est si arrogatus decedat post arrogationē. ¶ Itē q̄ro an p̄o ista quarta posset iste arrogatus agere petitione hereditatis. Dicendum qō nō, q̄ vult q̄ arrogator relinquat ei quartā in vl. voluntate hic z hec est constitutio diui Adriani q̄ habes. ff. de inoff. testam. l. Papinianus. vnde si relinquat ei arrogator quartā in testamento, obtemperatum est. l. Pū, non intromittit se amplius petere per actionē ex testamento si non relinquitl cōstitutio diui Pū. nō facit cum bē redem in illa quarta sed obligatur arrogatorem ad relinquendū quartā ipsi arrogato vnde no aget petitione hereditatis arrogat⁹ sed q̄ arrogator obligat⁹ erat cōstitutiōe diui Pū ad factū ideo succedet itereſſe q̄ cū q̄ teneꝝ ad factū nō facit iteresse. vt. ff. de reiu. si qs ab alio in fi. legis. vñ ad illud interesse agit. cōditione ex illa cōstitutione cōditiōe. ex l. pone arrogator ōt in testamento suo arrogato, relinq̄ quartam partem bonorū. Dico quod eā nō, pōt petere: q̄ si eam posset petere aut ex cōstitutione diui Pū, aut actione ex testamento relinquēdo obtemperatum est in constitutioni: z ideo ex cōstitutione illa agi nō pōt. vnde si obligatus essem vendere z venderem, essem liberatus. Item nec actio ex testameto peti pōt q̄ legatum est mera liberalitas. sed arrogator est obligatus ex cōstitutiōe diui Pū, reliquere quartā nare arrogator est debitor, sed si debitor legat creditori nō vi legatum, vt. ff. de leg. scdo. l. debitor. quare actio ex testamēto eum nō dz. Dicendum q̄ imo est arg. l. dicendum quod quā do debitor legat id q̄ dz, nō vz legatum. sed arrogator nō legat q̄ debet relinquendo quartā. q̄ quarta legatur. sed erat obligatus ad relinquendum quartā, z sic ad factum. Ad illud quod dicit quod legatum est mere liberalitas sed hoc obligat⁹ est ad relinquendum. Dicendum q̄ relinquere est idem quod legare, z legere est mera liberalitas. Itē relinquere est dimittere sic dare nomen facti quo impletur Pctus, cum aliquis donat rē donantem. Similiter donat donatorem donatā, z relinquere est nomen donādi, z est nomen facti, quo impletur legatū. ex hoc oritur talis dubitatio, si aliqs in extrema sua volūtate diceret amico suo, q̄d relinquetis vos filijs vestris dicit ipse, Ego relinquo, ut talem domum z tali relinquo talē vineā z sic factū est totum istum per ista verba relinquere. z certe iudicata fuit testū nullū. die q̄ relinquo z lego idem significant. sed nō sequitur relinquo ergo lego. C. de sac. ecc. l. vl. vnde est equinocatio relinquere, id ē dimittere q̄ cum quis moritur oia dimittit nihil. secum defert: ideo hoc verbum relinquo duo significat. q̄d erit in dubio nascitur vtrum vellet dicere relinquo, id est lego, vel relinq̄, id ē dimitto. Veniamus ergo ad arg. z dicendum q̄ nō est p̄o p̄ie legatum vnde ōt lex si donaui tibi decem vt ea mihi mutuares tu mutuasti nō videtur esse mutuum q̄ mutuare est voluntarium. teras hic obligatus ad aliq̄d mutuādū. z ista est de rigore, sed ō equate mutuū est vt. ff. si cer. pe. l. si tibi pecuniā. Ita dico hic, dz sit lit obligat⁹ dz qa eo peti nō poterat eo mortuo icipit hēs teneri cum effectu z hoc est alias cum actione ad heredē z ēs heredem incipiatur. vt. C. q̄ act. ad hered. z cōtra her. icip. l. ista. sciēdum quod quocunque modo emancipiat arrogatus pr̄ arrogator dz restituere dona sua, sed in quarta bonorū arrogati est distinguendum. q̄ si emancipatio est incognita z sic in cause cognitione cōstat de meritis arrogati z in p̄obitate dz quartā si sine causa habebit vnde hic dicitur quod dz fieri ista emancipatio causa cognita z si in cause cognitione cōstat de meritis arrogati. z de p̄bitate arrogatoris nō habebit quartā. Dictū est igitur qō si constat de immeritis arrogati p̄iuatur quarta vnde scias quod ille sunt cause p̄iuādi quarta que sunt cause exheredationis. vt i aut. vt cum de ap. cogno. §. aliud capitulum. Unde sciendum q̄ aliud est si exheredē, iste arrogator hz vnam solā viam si peteret quartā ex cōstitutione diui Pū. vt. ff. de inoffi. testam. l. Papinianus. §. si impuberes. si p̄eteriatur hz triplicem viā pōt dicere testū nullū, sicut z quilibet suus. vt C. de liber. p̄eter. l. vlti.

5 ¶ † Dicit hic q̄ si arrogator exheredauit filium arrogatum vel emancipatum sine causa, dz ei relinquere in testamento suo quartam partem bonoꝝ suorum. intelligunt quidā in indefinita que equipollet vniuersali. ff. d pig. l. si necessarios. si. §. annua omnū bonorum q̄ litera ōt quartam bonorum suorum, scilicet arrogatoris. z haberet alios filios naturales z legitimos. vt. ff. si quis i frau. patro. l. vl. ¶ Arguitur cōtra eos. secundū hoc inuenietur q̄ plus haberet legitimus, quā naturalis z legitimus. Ad hoc, bene respondent q̄ hec nō est verum. q̄ iste arrogatus diues est vt frequenter accidit z habuit pater arrogator fructū interim, z est casus. l. q̄ legitimis tantū plus hz quā legitimis z naturalis, vt in dato cinere, vt in auth. de trie. z semiss. §. primo. Itē arrogat⁹ plus hz quā naturalis z legitimus vt. ff. qui in frau. cre. l. vltima. q̄ ibi dicit quod talis filius adoptiuus habet quartā. in omnibus bonis patris adoptiui. z si aliquid alienatum fuerit de his dz reuocatoriam actus quā filius naturalis non haberet saltem indistincte. Et per hoc arguitur q̄ plus hz legitim⁹ quā naturalis nō haberet saltem indistincte quod haberet legitim⁹ vnde vel arrogatus contentus esset quarta eius quod habitur⁹ esset ab intestato q̄ naturalis z legitimus secundum hoc est contentus, vt. C. de inoff. testam. l. cum queritur. Ad literam istā que loquitur impliciter. q̄ dicit quod debet habere quartam partē bonorum arrogatoris respondent q̄ dicit q̄ hoc frequentius. accidit, q̄ isto qui naturales filios habet arrogat vnum. vt. ff. de adoptionibus. l. nec ei. Preterea z ideo cum sit vnicus filius hz quartam omnū bonorū arrogatoris: q̄ hec est quarta eius qō habiturus esset ab intestato q̄ ab intestato totum haberet, sed, videtur q̄ ista quarta sic hodie ampliata. vt in auth. de trie z semiss. iste arrogatus eā nō hz. sed cōstitutione diui Pū quartam petere potest. Sed pōt dici quod quarta est eis ampliata qui habent querelā vel aliud auxilium loco querele. vt institutionē. argu. l. ff. si quis can. l. si eū. §. qui iniuriarū. hic loquitur de tribus de bonis arrogati q̄ sibi reduntur ¶ Itē quarta bonorū arrogantis. Itē bona que iteri acquisiuit medio tpe iste arrogat⁹. patris arrogatoris acquisiuit quo ad commodum vel vsum fructum. vt sunt bona aduentitia. z ōt gl. quod bona illa restituet iste pr̄ arrogator filio arrogato si emācipetur sed vsusfructus remanet patri arrogato ad vitā post emancipationē z adducūt ad duas leges, vt. ff. fami. erc. l. si filia. §. secundo. z. ff. de vulg. sub. l. sed si plures. §. iarrogato. z. C. de bo. glib. l. cū op. §. cū autē. z ille leges aliud concludūt p̄opositum glosatoris. Lex p̄ima p bat q̄ arrogator retinet vsusfructus medū temporis q̄ fuit arrogatus arrogatiōe: z hoc est satis equū. secunda non p bat. l. C. de tempore futuro nisi diuidi vsumfruc. z hoc est satis tollerabile. vñ in naturali filio legitimo si erat in potestate patris morte q̄ ipse filius moriē remanet vsusfructus patris morte q̄ ipse filius moritur insolidū in vita sua si emancipatis dimidia hec est. p bata q̄ in auth. de hered. q̄ ab intestato. §. vl. dicas quod restituere dz pleno iure illum vsufructum, nec pro tempore futuro debet aliquid retinere sicut z alia bona arrogati. z hoc: ostenditur sic: q̄ per. l. ff. totū patri acquire batur. vnde i acquirendo nō erat diuisio p̄opter etatis, vsusfruct. ergo nec restituēdo, z sic debet restituere ista bona cum vsusfruc. in acquirend. z retinendo q̄ iure C. locum habet fauore filiorum est introducta. ergo nō dz retro q̄ri in eorum lesionem. ff. de leg. z sena. l. nulla. C. de leg. z consti. l. q̄ fauore quare simul cum vsufructu dz restituere bona aduentitia pater arrogator q̄ interim filius arrogator dū fuit in arrogatione sibi acquisiuit ista. Sequitur postea. §. in plurimis vt illud. verū habuit dominus quendā, doc. qui totū ecōtrario exponebat in litera quā gl. exponat, vnde dicebat. ¶ † Dō spadones.

6 dicuntur aliqui qui secundum naturā generare non possunt q̄ castrati: et testes bene possunt adoptare, z matrimonium possūt

ff. de damn. infect. l. fluminū. §. vitium. Et ad hoc habes in his q sunt nobis a natura, ꝛc. sed castrati sunt illi quibus virilia amputantur. vñ dō castratus quali caste natus, ꝛ iste adoptare non pōt, q ꝛ nec generare. ⁊ iebant eunuchi vt cum dominab⁹ starēt ⁊ vt eis relin. queretur aliquid sed hodie per legē est prohibitū ne fiāt eunuchi, ꝛ quod dicitur hic q spadones, id est, castrati ꝑm istā ex positione generare nec matrimoniū ꝓtrahere: q ꝛ verum est ꝑm ista iura qui non potest generare nec matrimonium cōtrahere. Dominus meus de hoc non curat.

1 ☞ Femina nō potest arrogare, nisi sibi concedatur a ꝓncipe.
2 Arrogari qñ possit filius naturalis per rescriptum ꝓncipis. Et que sit forma que obseruari debeat in supplicando.
3 Fili⁹ naturalis potest legitimari per rescriptum ꝓncipis, ꝛ que sit forma.

1 **Femine.** † Ibi dō q fem. non pāt arrogare quia nec habent in potestate, nili cum amiserint filios, ꝛ i solacium filiorum amissorum: ꝛ tunc ex rescripto ꝓncipis possunt similiter arrogare, ꝛ nō alias: quare hic dō quod femine possunt arrogari, ꝛ non arrogare. Dicendū quod licet rescriptū ꝑncipis in vtroque requiratur, tñ pāt arrogari p rescriptū ꝑn. de iure cōmuni sed arrogare nō possunt per rescriptum de iure communi specialiter sī in ꝓcipuis cōceditur: vt hic ⁊
2 cum cā, scilicet in solo casu amissō ꝓ filiorū. Latius enim. † Quere bat hic dominus meus quid sit arrogatio: quia dicebat: ipse non possunt arrogare per rescriptum principis filium meum naturalem. C. de na. li. l. legem, ꝛ tamen bene possunt eum legitimare p rescriptū ꝓncipis vt in in aut quibus modis na. effi. §. illud. ⁊ certe vt gl. Lilla. C. alias intel. decreta, ꝛ hic ꝛcta sed non est vnde dicas quod in arrogat⁹one non oportet facere mentionem filiationis supplicando. sed sufficit dicere talem ex traneum sui iuris nolo arrogare: vnde nec rescripto ꝓncipis fiet de hoc mentio sed in legitimatiōne oportet, quod fiat mentio filiationis in
3 supplicando, ꝛ naturalitatem. ☞ † Quod dicat domine talis est filius meus, naturalis vnde peto quod legitimetis eum, vnde i rescripto debet fieri mentio, ꝛ ita alius est modus supplicandi ⁊ concedendi in vno quam in alio. vnde in legitima, nili esset tacta mentio filiationis ⁊ naturalitatis, non valet legitimatio, sed esset arrogatio hic allegatur ꝓallegata authentica quibus modis na. effi. sui. §. illud. nota dum. in fin. tit. dicitur quod si dominus seruum suū nominauerit filium apud acta, q erit liber. Dicebat dominus meus, q aliquā intēdebat se probare filiā cuiusdam, vt ei succederet, depositū ut testes ipsam fuisse filiā opponebatur contradicta testium qō non, sequebat q dato esset filia q pōt hic esse filia legitima ꝛ naturalis, ꝛ sciendum est succedere patri. ℭ certe dicendum est, quod sufficit in testō quod intelligitur ex ꝑso dici p test⁹ quod est filia quod intendit q sit filia legitima: vnde dic t ler. aliqui dicat ipsum filium legitimum, in authentica, vt licet. ima, ꝛ auic. §. ad hoc, ꝛc.

Quibus modis ius patrię potestatis solvitur. Rub.

5 ☞ Sacerdotium liberat filium a patria potestate.

Videamus. Nunc quib⁹, ꝛc. Dortno vero auo ꝛc. ver. Si vero is: ibi dicitur q nepotes per mortē aui efficiūt sui iuris si non erant recasuri in potestate patris sui sc. filij post mortem aui puta quia mortuus erat filius: pater eorum ante aliū vel exierat ō potestate per emancipationē: sed si per dignitatē recasuri sunt potestate filij qui exiit de potestate patris per dignitatē, nō vī exiisse quo ad sum incōmodum. vt in auc. constitutio q de dignitatibus. §. illud. Et tō nepotes id est filij istius filij q exiit p dignitatem de potestate aui q pater respectu isti⁹ filii recidit in eius potestatē, nec amittit patriam potestatē: p hoc soluebat d⁹s meus talem quēstionē. Est in quadam terra consuetudo qō si aliquis decedat qui non habeat liberos in potestate. q dominus omnia bona occupat iure manus mortue. Habebat quidā qui decessit filiū sacerdotem rectorē ecclie, q morabatur separatus a patre in ecclesia sua. Dñs iure manus mortue volebat bona occupare: dicebat domin⁹ me⁹ q sacerdos erat in pōtate defuncti tempore mortis: q ꝛ licet staret separatus a patre, tñ nō erat extra potestatem q ꝛ iste non est ō illis modis. Arguitur sic: certi sunt modi quibus tollitur patria potestas iste ñ est ō illis p quos quis exeat de potestate qui hoc titulo nominantur: ergo per talē modum quis non exit de potestate, ꝛc. ℭ Similis nodus arguēdi. ff. ō his q sunt sui vel ali. iur. l. a patre furioso. ca ꝓin. ⁊ hic dñs non debebat bal ere bona patris sui defuncti
1 iure man⁹ mortue. ℭ † Nec est dicendū q per sacerdotium exierit de patria potestate, q ꝛ episcopalis dignitas faciat aliquem extrahere de patria potestate non tñ invenitur hic de dig-
2 nitate sacerdotali. vt. C. ō epīsc. ⁊ cleri aut. sed episcopalis. Sed cebatur ꝛ quod imo sacerdotalis dignitas a facit quē exire de patria potestate, ⁊ dicebatur q erat decretalis vel decretū esse q ita esset adhuc allegabat, p sacerdote: q ꝛ p sacerdotalem dignitatem exiuerat de patria potestate, tñ ille qui per dignitatē exit ō patria potestate quo ad suum cōmodū videtur exisse. et in auth. cōstitutio an de digni. §. illud. ⁊ ideo dicebat iste sacerdoté admitti ad bona, ⁊ ita fuit iudicatum.

ADDITIO.

a ℭ Sacerdotalis dignitas. Sidde Bar. i. l. patre furioso. ff. de iure p̄son. Et nunq d sacerdos sit p̄sona publica, ⁊ possit alteri stipulari, vide eundem in. l. j. §. huius studij. ff. de iust. ⁊ iu.

1 ☞ Relegare quibus concessum.
2 Pater deportatus amittit ciuitatem ⁊ iura ciuium romanor. ⁊ hic patriam potestatem.
Et nlius deportatus exit de potestate.

Cum autē is ꝛc. Ibi dicitur quod deportat⁹ amittit patriam potestatem.
Dicit glos. sententia deportationis nō pōt dari nisi quatuor modis ibi per ato de, ⁊ ab eo qui vices ei⁹ cognoscit a ꝓfecto pretorio, ⁊ a ꝓfecto vi bis, vel ab eo qui vice eorum cognoscit de mādato ꝓncipis: vt q ꝓfectus ꝓtorio decessit, mittitur ad ꝓs ab imperatore aliqs q vice illi⁹ cognoscat. certe iste poterat operari, ⁊ ratio est, q ante ordinari⁹ est, q vice alteri⁹ iudicis ex mādato principis subrogatur, ⁊ est casus. l. C. ō offic. eī q vice alteri⁹ iudicis gerit. l. secunda. Ex hoc soluebat dominus meus talē quēstionē, si aliquis episcopus decessit, mādauit papa duob⁹ vt exercerā offi. iu defuncti, decessit vnus illor: querebat an alter posset cognoscere? ℭ certe respondebat, q hic q ꝛ erant ordinarii. Sed in ordinarijs duob⁹ in eodem officio vnus pōt cognoscere sine alio, si aliud esset in delegatis. ⁊ de hoc dicebat esse plura ꝛa expressa. hoc habetis. ff. ō offi. cōsul. l. ista. ℭ † Dicit eadē glo
1 posita quod oēs illi qui habēt merum imperiū. possunt relegare, ⁊ ceteri dico q non: q ꝛ concessum est prendi specialiter. vt. ff. ō interdictis ⁊ relegatis. l. relegator. primo respō. nec dico q hic merū imperiū, sed ea que mero imperio magistralit tractantur.
2 q ꝛ ne mortem ciuitatis, nec membri mutilationem. ☞ † Deportatus amittit ciuitatē ⁊ iura ciuiū Romanor. ⁊ fit patrię potestate. Similiter si filius fuerit in potestate deportat⁹ exit de potestate. Sed isti q sunt restituti recuperāt ꝓ restitutionem pristinum statum ⁊ gradū, ⁊ hoc dicebat dominus meus, q iuxta illa melio⁹ facie bat ad quēstionē que sequitur quā litera dō dō. ⁊ si ipse vellet solvere sicut ipse audiuit q solu bat ipse secundū istam literā, ⁊ per iura illa q̄ hic allegabat. ℭ Questio talis, q papa revocat expectātes i quadā ecclesia. Revocatis expectātibus quidam impetrat ꝓbendā primā in illa ecclesia que vacabit, postea venit vnus de expectāntib⁹ revocatis, ꝛ impetrat restitutionē, restitut⁹ est, vacat ꝓbenda. vult admitti ille qui impetrauit ꝓbendā, ⁊ ꝓponit q, qui impetrauit restitutionē, quia impetrauerit postea q ille impetrauit, tñ q ꝛ non impetrauit ille ꝓbendā, sed restitutionē ad illam quam primo impetrauerit quia ille qui nō vult admitti ex testamēto in pristinum statum ⁊ gradum, scom hoc debet ille primo admitti ⁊ ꝓponi. Dicebat q per istā literā hoc diceret, ⁊ videt esse similiter casus. Anchari. l. C. de sen. pass. insula: vbi dicitur q miles qui fuit missus in fulam: q ꝛ vendidit arma sua ignominiose restituit⁹ est nō sine cuperat q sit miles, sed oportet i eodē gradu i quo primo erat. q ꝛ in matricula militum scribunt ꝓ dinē: primo maiestādo minor: postea minor. vñ gradū quē primo habebat recuperabat ꝓ restitutionē. Id idē est. C. ff. de cōtrabul. l. primo. Sed dominus meus tñ dicebat. q forte diceret contrarium. ⁊ rationes illas bene dissolueret.

1 ☞ Laptus ab hostibus quare fingatur seruus.

Si ab hostibus. Dicit gl. q hic colligūt quidā quodda genus hominum esse in pēdēti vt inducant, hominum alij sui iuris, alij alieni iuris, vt ff. de his q sunt sui vel alieni iuris. primo respō. alij in pēdenti hic. vñ status liberorum eius qui captꝰ est ab hostib⁹ est in ingenuitatis, ⁊ sic dicendi, vt hic dicit gloss. q illud tertium membrū nō est verum. ⁊ ad hoc

ad hoc allegat plures leges, vnde liberi eius qui captꝰ ēab hostibus, pone eo rum existente in captiuitate, sui iuris sunt: q2 in rem seruus est, dū est in potestate hostiū: r qui in alia potestate, est alterius. l. sic venit. ff. ad acquirenda re. do. l. liber ho. §. q̄que. Rideta d literā ista q̄ nihil est in pendenti inspecto statu p̄senti captib hostibus sunt sui iuris: sed inspecto futuro ex his q̄ euenire possunt est aliquid in pēdēti: r sic est hic ēt datus p̄sens isto casu q̄ sunt sui iuris, iste status respectu futuri pēdet: q2 si reuertatur p̄ fictione iuris postliminiū fingeretur semp esse alienis iuris: q2 fingerent semp fuisse in patris potestate: q2 r p̄ fingeret semp fuisse in ciuitate. r q̄ inspecto futuro dicat aliqd i pēdēti respecto p̄senti. dictis. l. ff. de verbo z obligationib. l. cōditioes ifi certū pc. l. cū ad p̄sens certi condi. r l. itaque. ¶ Sz certe dicas. q̄ licet in p̄senti libe. capti ab host. sint sui iuris, tñ lex dicit q̄ nō sūt plene sui iuris. ff. de suis r legi. l. penu. Dicit litera. Sz qui captus. rc. Litera ista legitur ſm gl. vno de duobus modis. Et dominus meus legit tertio mō. Primus modꝰ ſm glossam est quod non videtur q̄ seruus esse, nec importatur hostium esse sed veritate donec fines imperiū excesserit. ff. de ca. r post lim. reuer. l. postlimi. §. post liminio. sicut de furto non manifesto dicit gō non est furtum non manifestū, donec re furtiua ad locum destinatum fuerit deportata vnde si ante q̄cunque deprehēdatur dicit furtū manifestū, vt. j. de ob. ex delicto. §. manifestum. Secūdo modo legit gl. sed non est intellectus litere, vñ tertio mō die hic intellectus litere q2 siue reuertat bello, siue quia furtiue recedit ab hostibus, semper dicitur postli. reuersus, vt ibi dicit important ista verba reuertatur siue bello recuperaturcū bello postliminio redūsse estimatur id est, dicitur vel creditur secūdū veritatē non estimatur. id est fingitur quasi nō sit vere reuersus postliminio. sicut gl. exponit: sed non est intellectꝰ litere, vt dixi. ¶ Hic tangūtur due fictiones, scz fictio iuris post liminiū mouetur in captiuitate esse mortuū hora captiuitatis. ¶ Sed tunc argui. prima hora captus fuit seruus, ergo fingitur mortuus seruꝰ. q̄ est ꝛ mentem legis Cornelie, vt. ff. de test. l. lex Cornelia. Deunt ad istud argumentū fingitur esse mortuꝰ prima hora captiuitatis. r illo momento erat liber. Dicendū q̄d fictio legis Cornelie fingit ipsum mortuū esse prima hora captiuitatis, non ipsum mori: q2 tunc fingeret eum mori seruū, vñ aliud ē mori, aliud mortuū esse vt de condit. r de. l. si heres fingit emit. spiritꝰ. Et hoc petas tu in argūēto tuo ergo fingit mori seruꝰ non sequitur. sed bene cōcludes: ergo fingitur mortuꝰ dū eripiebatur i seruitutē, vnde fingit lex Cornel. ipsum mori liberū, q̄d eripiebat in seruitutē. r Queret aliquis. Que equitas ē ista, q̄d ille q̄ captus sit ab hostibus sit seruus legis q̄ hic induxit iduci hostibus: r ꝛ nos ita opponebat quidā nobilis late domino meo ipse dicebat. Et p̄o nobis ꝛ hostes potest esse rō quare captus ab hostibus seruꝰ fingatur q2 imperator2 pōt dare legē hostibus si valet q2 dominus totius mundi est ff. ad legem Rhodiā de Jac. l. de precatio. sed nō sunt digni legib⁹ sicut de meretice dī. q non est dignū legum laqueis innodari, vt. C. ad. l. Julian. ō adulte que adulterium. Itē r si de iure posset dare legē hostibꝰ q2 de iure posset constituere. quod captiab hostibus essent liberi cū hostes de facto non seruarent: r sic leges essent iudibrio. q̄ esset non ꝛ. ff. de iudi. l. si prætor. iō non constituit quod capti ab hostibus erant liberi. vnde communi assensu imperatoris vel populi Ro. r hostium introductū fuit q̄ illi serui r illi quos de suis caperemus essēt nostri. Si queras quare voluit lex vel imperator2 captum ab hostibus liberū. seruum esse apud licet apud hostes diceret ipsum seruum: Dicendū q̄ ex quo seruꝰ hostium ille liber remanet cum apud nos remanent bona sua: r ista bona essent hostium. r illa est ratio quare captus tam apud nos quam apud hostes haberent p̄o seruo.

Preterea. Et ꝛ in illo. §. r. r tunc ex edicto q̄ pater eadē iura habēt in bonis filij emancipati merito p̄feratur patrono in bonis liberti: r q̄sunt illa iura exponitur in gl. Sz queritur pater qui emancipat filiū habz contratab. si eat patronus p̄teritus a liberto iure nihil habz per ista iura, est ne dicendum rectum: Dicit Azo hodie ē correctum, hereditas eī descendentiū equaliter ascendentibus defertur patri r matri, vt in aut. de hered. que ab intesta. defer. §. ius hodie. Hugo dixit ꝛ rium. q̄ imo hodie pater haberet contratab. Et p̄fert matri. Dicendū q̄ videtur correctum. Pater si non emancipasset filium habebat olim omnia iura peculij. sed hodie tantū habz hereditate aduentitiā. r si nō emancipetur, vt in aut. de here. que ab intes. §. primo quare. Sed hic erat causa que post emācipationē habebat cōtratab. r p̄referebatur matri q2 si non emanciparet haberet omnia. r hodie cessat ista cā cessabit r sic pater non p̄ferretur r effectus vt. ff. de episcop. r cleric. l. generaliter. r sic pꝰ

non p̄ferret. Dicēdū ab itestato pater r mater hodie equaliter admittēdi: sic loquit illa auth. de here que ab intesta. desc. §. cōsequens, sed ex testamēto per cōtratab. Dico. q̄ pater p̄fertur matri: q2 in successionibus ex testamento inuenitur ius antiquū correctum.

1 ☞ Taciturnitas equiparatur cōsensui vbi est cōiunctio personarum

2 Emancipare filium in quibus casibus possit cogi pater.

Sed r si pater tit. Dicas q̄ tacet, non consentit regularit. vl. ff. ō reg. iur. l. q tacet. nō vter que, sz vbi inuenitur p̄ium dico q̄ speciale est, vñ hoc est speciale cōtūctio personarum, vñ cū pater dat filium in adoptione r filius tacet, videtur consentire: q2 videtur q̄ tenere debeat id q̄ pater facit, r sic loquitur hic q̄. † Qui tacet, consentit, vbi est coniunctio personaꝝ r sic loquuntur similes que ad hoc inducūtur: vñ si donatur res mea me p̄sente r non cōtradicēte ab extraneo, nō nocet mihi, si a cōiuncto nocet: q2 habeo2 p̄o cōsentiente, vt. ff. de don. inter virū r vxorem. l. si seruus cōmunis. Sed si ab extraneo interueniat aliud quā taciturnitas, q2 recipi p̄tium bene mihi p̄iudicet, q2 recipio p̄tū bñ p̄iudicat. ff. de evict. l. qdā ex parte. Ista iura inducebant cōtra dominum meum in quadā questione. Quidam maritauit vnam de filiabus suis cum duas haberet. r mater erat mortua. Post lapsum tēporis maritauit aliam r dotauit etiam de bonis matris, etiā p̄sente ea que primo fuerat maritata. r nō ꝛdicente. Quer: si vtrum sibi p̄iudicet: r arguebatur q̄ sic: quia si alias continctio personarum inducit consensum, multo fortius cōiunctio personarum cum fauore dotis q2 causa dotis fauorabilis est. Unde iura allegata p hoc inducebant. Sñs meus distinxit in ista questione, aut illa filia q̄ tacuit erat emācipata. Sz dices, Nōne erat vxorata. r sic ex potestate: Dicēdum q̄ pp hoc nō exit potestatē patris: q2 certi sunt modi exeundi de potestate, vt hoc titu. iste nō est ō illis rc. r est similis modꝰ arguēdi. ff. ō bis q sunt sui vel alieni iuris. l. patre furioso. Casus legis est. C. ō cōdi. inser. l. si vxorem, vñ distinguēdū est ō illa q̄ tacuit, aut erat emācipata, aut sui iuris bñ poterit loqui, r intelligitur consentire, r. ō. p̄iudicat r in emācipato loquitur lex que p hoc adducit. r optime facit lex, q̄ qui tacet, consentire videtur. ff. ō pignor. l. si fideiuss. §. pater. ¶ Si in patria pōtate, non habetur p cōsentiente: q2 nō debuit contradicere imo erubescere tur. de bonis q̄ lib. cum oportet. r hoc ēt expresse authē. ō nuptijs. §. si mulier. nō creditur q voluntatem patris vel dñi segtur. vt. ff. ō regulis iuris. l. velle. nō creditur. Sz dices, nōne hic erat in potestate, si tacet, cōsentit. Dicēdum q̄ est casus alius penitus ab eodem quo nostra fuit p̄posita questio. † Dicitur in fine huius tituli q̄ in casibus pater cogitur emancipare filiū vel filiā. vt si male tractet, vel si filie imp̄at necessitatē peccādi, r ideo dico, r si filio r alijs casibus. q hic tangitur in gloss. Sed tum queritur, vtrum in ꝓdē casib⁹ si filius male tractet patrē, vel patri imponat necessitatē peccādi, ā filiꝰ cogetur emācipari q2 inuitus nō emancipetur. vt in authen. quib⁹ modis nat. effi. sui. §. generaliter. Dic nec inuitus emācipat: Dicendum q̄ non. r rō quare cogitur pater emācipare i p̄dictis casibus est illa: q2 nō repedit filio q̄ sit in potestate patris: sed pater nō esse in potestate filij, vñ de similibus ad similia nō est p̄cedendū. Idem pena est patris emancipare: q2 amittit ius patrie potestatis. Idem p̄pter delictum cogitur emācipare. f emācipari nō est filio pena. sed libertas: iō non cogitur emācipari p̄pē delictū suum: q2 hoc esset sibi cōmodum, r quis non debet consequi cōmodum ō eodē quo penā meretur. ff. ō neg. gest. si in hereditaris in fin. r. ff. ō inter dic. r releg. l. relegato2. ad fin. vñ pp delictum non meretur emancipari imo si esset emancipatus pp delictum suum reduceret in patria potestate. C. ō na. lib. l. ista. § Alex. cōsuluit patri: q2 veniet cora iudice, r talē sententiam quā vellet pater ferret iudex contra filium. C. de pat. potest. l. si filius.

De tutelis. Rub.

1 ☞ Tutelarum tria sunt sunt genera testāria legitima r datiua.

2 Tutela differt a patria potestate.

3 Tutor2 ratione officij debet habere sumptus si quidē facit alios quam domi.

4 Nemo vivit ex vento.

Expēsas quas debebat habere actor2 ractione contumacie rei.

Qui testamento tutores dari possunt. Rub.

TRanseamus. †Est autē tutela hic, q̄ diffinitur tutela, ⁊ non dividitur, tria genera tutelarum, testamentaria, legitima, ⁊ datiua. Ad hoc ōt Placētinus q̄ hic diffinitur ⁊ diuidit tutela. Diffinitur autē vsque ad verba illa, data iure ciuili, ⁊c. Et tangitur diuisio tutele, data ciuili iure, ⁊ per hoc tangit legitima que data a l. j. de. le. ag. tu. in p̄in. ac p̄missa. Sez a lege vel a testatore ⁊ sic tangitur testamētaria ⁊ datiua, quia a lege permitti tur testatori ⁊ iudici dari tutorez, vt in. §. permissum. Dominus Azo dicit quod diffinitur hic, sed nō diuiditur, ⁊ hoc dicebat ideo q̄ imperator hic a p̄incipio diffinitionis vsque ad finē etiā illius verbis inclusis data ciuili. Itē sine aliqua pēsatiōe ⁊ separatiōe procedit, quod non esset, si diuidere intenderet. Dominus meus dicit quod pōt subsistineri Placētinus, quod hic simul diffinitio bene approbat apud Logicos. Sequit i diffinitione, Tutela est vis atque potestas. Dicit glos. q̄ vis ponat p̄ adiectiuo, ⁊ p̄ tanto dicitur violēta potestas: q̄ inuito dat. Sz dic aliter ⁊ latius, vt p̄ Guarnerū in l. p̄ima. ff. eodē. tutor ⁊ inuit⁹ datur, vt. ff. de tu. ⁊ cu. datis ab his. l. illud. ⁊ l. nec non. ⁊ bene dico quod datur inuit⁹ tutor, nisi legitimā haberet excusationē, vt. j. de excusa. tut. p̄ totum. Sequit in diffinitione. Ad tuēdum eum, ⁊c. ⁊ sic tutela est ad tuitionē, ⁊ sicad cōmodum ⁊ vtilitatem pupilli, ⁊ per hoc obligatur differētia inter tutelam ⁊ patriā potestatem. †Nā patria potestas est ad cōmodum patris quod apparet patri acquirit. ff. de acquirēda hereditate. l. placet. tutor est ad cōmodum pupilli, vt dictum est. Sequitur in diffinitiōe, Qui pp etatem. Hic colligitur alia differētia inter eos qui sunt i tutela, ⁊ eos qui sunt in patria potestate: nā qui sunt in tutela, liberātur propter tutelā, vt quādo facti sunt adulti, vt. j. quibus modis finitur tut. in p̄in. Nā qui sunt in patria potestate, etiā si haberēt mille annos, non liberantur, nisi mors patris, vel emancipatio, alius mod⁹ exeundi de potestate interueniret. ō quibus dictum est supra, quibus mod. sus pat. potest. sol. per totum. Sequitur in diffinitione. In capite libero ⁊c. glos. hic signata allegat dic. l. vnam. ff. de tute. ⁊ curat. da. ab his. l. si impuberi, cui legi alie due sunt ꝛrie, quas allegat. leges ista⁹ ita distingue aut seru⁹ qui vult cogere heredem est seruus heredis, ⁊ tunc non pōt cogere ⁊ sic loquit illa lex. ff. ad Trebellianum. l. cogi. §. si seruo aut ille seru⁹ est seru⁹ hereditatis, ⁊ tunc distingue: aut est sibi libertas ⁊ hereditas, relicta ab vna persona tantum: q̄ fuit vnus solus heres institut⁹ qui rogat⁹ fuit per fideicommiss. here. restituere illi seruo ⁊ ipsum manumittere: ⁊ hoc casu pōt cogere heredē vt hereditatem adeat ⁊ in eam sibi restituat, ⁊ libertatem p̄stet. ⁊ sic loquitur lex. ff. ad Trebellianum. l. nudum. §. nomen. aut est seruo libertas ⁊ hereditas relicta a duobus qui duo sunt heredes instituti, ⁊ vnus est rogatus restituere hereditatem, ⁊ alius p̄stare libertatem, ⁊ tunc distinguitur: aut portiones eoꝝ ad vnum eorum redeunt, quo casu facte sunt vnius. ⁊ tunc ille ad quem ante porrigitur a seruo adire hereditatē, ⁊ vltimo aut relicta est seruo duob⁹ heredibus hereditas ⁊ libertas, nec vnius heredis portio ad alium redit casu venturum potest cogere vt adeat, sic loquitur lex ff. ad Trebellianum. l. si res aliena. §. seruus. Aut sibi relicta est hereditas ⁊ libertas a duobus quorum vnus est heres, alius legatarius ⁊ tunc ipse. l. apud Julianum. §. vltimo ⁊ eodem titul. l. non est cogēdus. Cato. tūc queritur an tutor debeat subsistentari de bonis pupilli: Videtur quod nō. ff. econtra videtur quod imo. nam sicut ferre testimonium est onus ita tutela est onus. Testes sumptus suos habēt producēte, quare ⁊ tutor a pupillo. Item q̄ nemini officium suum debet esse damnosum. ff. quemadmodum testa. ape. l. si quis. ⁊ ex quibus causis maio. l. videlicet. ⁊ q̄ quod testes habēt sumptus a producēte dicit. l. C. de testi. quoniā liberi. Dicunt igitur quod ita est in tutore qui habet expensas. ⁊ intelligunt hic doctores de expensis in itinere factis. argu. l. ff. man. l. idemque igitur. idem Labeo ibi, sed si aduerterunt. †Sed ego dico quod in omnibus habēda ratio sumptuum, vñ si sol⁹ expedit, siue tutor, siue testes, ratiōe officij inspiciendum est, ⁊ facit ad hoc. ff. famil. erci. l. ex parte in p̄i. ⁊ intellige quod sumpt⁹ habebit tutor, si qdē facit alios, quā domi faceret. Nā sumpt⁹ quos faceret etiā si nō haberet tutelā illi bū deducuntur, nec ad illos tenetur pupill⁹. nam domi opz eum expēdere † q̄ nemo viuit vētu. C. ō ali. pupil. p̄stā. l. vl ti. ⁊ propter hoc quantum domi expendet, tm̄ min⁹ habebit ō, bonis pupilli ratione expēsarum. ⁊ ita dicere in actore q̄ ratiōe cōtumacie ponit expensas, vt quantum domi expendisset, tm̄ ōducatur de condēnatione arg. ff. de peti. here. l. sed si. §. q̄ō autem q̄s, nisi esset talis persona que ex opera lucrata esset domi, vt q̄ erat fossanus, vel capētari⁹ vel alia persona q̄ operis suis lucratur vitā suam. per arg. ff. ad exibēd. l. sed si her editas. §. j. ar. C. fami. er. ex parte. in p̄incipio.

DArtautem. Hic video q̄ titulus continuat se ad rubricam. Sequitur ergo sed ⁊ seruus. §. Prius. Insto. §. dicitur quod aliquis seruum suum p̄prium sine libertate in testamento suo dare tutorem potest. Non intelligas quod expedit dicat testator vt det eum sine libertate: quia tunc non conficeretur. Sed cum tacitam libertatem cum incertis non certis locus sit conficiendis. ff. de ver. ob. l. continuus. §. cum ita. sed intellige quod dat simpliciter seruum suum p̄prium tutorem, nec expedit ei libertatem, ⁊ hoc fauoꝝ est liberorum. Item ex quo dat ei tutorem, ⁊ omnia dare p̄sumitur sine quibus tutela explicari non potest. arg. ff. de iurisd. om. iu. l. §. ff. de p̄oc. ad rē. l. ad le. gatum.

Seruus autem. Vbi dicit seruus alienus p̄t ⁊ non potest dari tutor sub cōditione tali. s. si liber erit, bene datur. Sed pone, testator in testamento suo pure dedit seruum alienum tutorem filio suo impuberi, quid si erit datus, valebit ne. Dicit dominus meus q̄ sic: quia intelligitur conditio si liber erit. argu. j. eo. ti. §. fin. vbi. Sed si pure daret eum tutorem, ita quod non expectaret velle quod non intelligatur tunc vtiliter dare, ⁊ sic intelligitur quod loquitur iste. §. Unde igitur. §. iste quod si detur tutor seruus alienus, sub ista conditione si liber erit datur, vltima. Est ratio gl. quia per hoc quod testator dat seruum alienum tutorē si liber erit, videtur rogare heredem vt emat, ⁊ manumittat. ff. de testa. ta. l. si hereditas. §. fin. Dominus meus addit aliam rationem: quia conditio quam quis inserit legato, verisimile est q̄ velit eam implere, vnde cum testator dat eum tutorem cum liber erit, videtur velle quod eum velit manumitti, vt ff. de manumissa. l. si quis locuples.

1 ☞ Actus legitimi conditionem non recipiunt.

Proprius autem seruus. Ibi dz q̄ seruus p̄prius eodē modo datus, inutiliter datus erat. Illud nebulum eodem modo exponit glo. ⁊ p̄rimam opinionem seu expositionē approbat. Dominus Jacobus approbat secundum videlicet quod tutele datio sit vtilis, sed adiectio inutilis. ⁊ p̄o non acceptata habetur ⁊ infra secundum eū modus dandi est vtilis, sed datio inutilis. ¶ Nunc aduerte qualiter gl. improbat primā opinionem seu expositionem. †Nam plures dicuntur qui non intelligunt, actus legitimi non recipiunt conditionem: sed tutele datio est actus legitimus: ergo ⁊c. ff. de regu. iur. l. actus legitimi. Sed adhuc illud ar. non concludit propositum, nam verum est quod tutela que datur a iudice non accipit conditionē testamentaria sic, vnde testator bene potest dare tutorem sub conditione vt j. p̄ vxori. §. ⁊ ō. eo. ti. §. seruus alienus. ⁊ ideo ita habet p̄dicta ri. Sicut inde nullo casu potest dare tutorem sub conditione, ⁊ si det quocunq; casu non vz tutoris datio: sic testator non potest dare tutorem conditionaliter in casu de quo loquitur. sub conditione ista cum liber erit: ergo si det sub ista cōditione licet p̄hibita erit idem quod in qualibet conditione p̄hibita seu non permissa iudicis: q̄ quod iure fit de toto quoad totū, idem esse debet de parte quo ad partem vt ff. de rei vend. que de tota.

Furiosus. Habens ar. vt ō. dixit, quia si seruus alienus datur tutor simpliciter non adiecta hac conditione cum liber erit, tamen intelligitur.

Certe autem. Dominus meus intelligit q̄ glos. dicit quod vniuersitati rerum bene datur: verum est secundum quod se extendit iurisdictio dantis etiam si non esset nisi vna res in sua iurisdictione.

1 ☞ Nomine filij si p̄prie sumatur, non continentur nepotes, secus si impropriē, ⁊ quando.

Quod si nepotes. Ibi dicitur qualiter ꝛ. tionū cōtinentur nepotes vt ff. de ver. sig. l. liberorum. †Ad istud contrariū ista solutio. q̄ nomen filij, si p̄prie sumatur, cōtinet nepotes: q̄ filius a philos, q̄ est amor, ⁊ nepos ⁊ quilibet alius q̄ paterna affectione diligitur, noīe filij continetur, sic loquitur. l. contrarium. Si autem nomen filij impropriē sumat, tunc noīe filij, vñ dicit Julius. nō cōtinetur nepos. Sz soli filij, sicut loquit hic. Tu debes decere totū ecōtrario q̄ō filij appellatione si sumatur p̄prie, nō continentur nepotes: si impropriē cōtinētur ⁊ nepotes. nā si p̄pter hoc q̄ō filius dz a philos quod est amor, intelligimus quod ibi est dicendum. vnde alio modo soluit dominus meus p̄ quandam gl. Roglerij que est. ff. de tutel. l. tutela. ⁊ dicit illa glos. ita quod distinctio liberorum ⁊ filiorū nō cadit in idiotā. Per eam potest

volait dicere Rogleri⁹ quod idiota appellat oēs filios suos nō adhibita distinctione nepotum ad filios: sed peritus cū distinguit inter nepotes ⁊ filios. Unde cum dr hic qō filiozū appellatione nepotes nō cōtinentur. verum est quod filij appellātur a peritis. Et quod dr in l. contraria, qz appellatione filiozū nepotes intelligātur. pōt esse verū si appellantur filij ab idiota. q et nō imputatur si significatu verborū p̄opriē vtatur. vt ff. de ver. inſtr. l. edictū. dño me⁹ recitabat hic. q audiuerat a quodā dño suo quod ita soluebat. qō si habeat nepotes ⁊ filios, tūc nomine filiozū nō intelliguntur nepotes: qz singuli suam p̄opriē tatē requirunt. ſ. qb⁹ mo. tu. inſtr. ſ. alio. Dñ dicūt q est gnale q appellatione filiozū nepotes continent. fallit i casu pp patrē ⁊ duram separationē. ff. ō fun. inſtru. ⁊ inſtr. umēto le. l. quesitū. ſ. lamficus.

ADDITIO.

a Nomine filij. Adde quod nomine filiozū venit nepos. qñ testator nepotem tractabat vt filium secundū Bar. in l. alimenta. ff. de alī. cibā. leg. Et qui nepotes nō cōtineātur nomine filiozū, vide per eundem in l. sed ⁊ milites. ff. de ercu. tut. Item nūquid filiozū appellatione in testamentis veniant ipſi nepotes, ⁊ qd filius ⁊ nepos ex filio p̄mortuo extiterint, ⁊ qd li mortis testātis tpe cōcepti nō erant, nū quid cōprehendi habeant; vide⁹. Alexandrū in cōſi. xxvi. incip. Videretur. i tertio vo. p totū. ſ. De materia vide do. Jasonem i l. que delegato. ff. deleg. p̄imo. in l. filiusfami. ſ. diui. in ij. lect. ff. eod.

De legitima agnatorum tutela. Rub.

1 Agnati qui dicantur.
2 Water non est agnata filio.

1 Quibus autem. Sunt autē agnati. ⁊c. † Ubi dr q agnati sunt illi qui per virilis sexus cognationē sunt cōiūcti. Sed opponit, frater alias pater tu⁹ bz fratrē vterinū, iste frater nec tibi nec pfi tuo erit agnat⁹. vt. C. de legi. hūſ. l. vlt. ſ. fz nec. ⁊ tamen est tua cognat⁹ ⁊ fratri tuo p virile sexū p patrē, sed ſ. la duozū fratrū qui duo fratres sunt tibi coniuncti p patrez cōmunes sunt agnati. sed filij duozum fratrū vterinozū nō iuncti agnati sed cognati: ⁊ ideo si aliquo respectu sit femina tātu in medio agnationis cognatio, ⁊ ideo ad hoc qō sit agnatio, op⁹
2 quod cū respectu sit virilis sexus. † Uñ dico qō mater tua nō est tibi agnata qz per seipsam tibi adiungit. ſ. ad Tertu. circa pn.
Agnatio est nomen iuris ciuilis.
Agnati habent a iure ciuili quandam p̄rogatiuā vt p̄referant cognatis ⁊ quibus.
3 Masculi ⁊ femine equaliter admittuntur in successione.
4 Masculos ⁊ mulieres quātū ad successionis qui impares iudicat accusator nature est.
5 Cognationis ius est inductū quadam ratione naturali.
6 Multa impediūt incipienda q nō impediunt iam cōsummata.
7 Curatores legitimos habere due plone tātum inueniuntur, scz prodigus ⁊ furiosus.

1 Alterius. † Sed agnationis quidem ius ⁊c. Ubi dr q agnatio, est nomē iuris, ⁊ dic nomē iuris ciuilis. naz ante ius ciuile cū oēs essent cognati, ius ciuile attēdēs maiorē dignitatē in masculis, quā in feminis, eis dedit quandam p̄rerogatiuam vt p̄referrētur cognatis in hēditatib⁹ tueliorr sic quodammodo hec agnatio fuit inuēta p̄ naturalē
2 ratiōnē. nam dicit. l. quod † qui mulieres ⁊ masculos quantū ad successionē impares iudicat, accusator nature est. C. ō lib. p̄te. l. naturā vitiū. ⁊ ō cū lit aduētitiū nomē ō iure ciuili, nō est mirū
3 si ius illud amittat. † fz ius cognationis est inductū quadā rōne naturalī. naz parit ⁊ agnati ⁊ cognati iure illo vocabant. q oēs cognati vocabant. ⁊ p hoc cū sit ius naturale nō tollit ita cito p ciuilē rōnē. Sed p̄ naturā cognati habent successionē. ⁊ eis successio est ō iure ciuili p legem illā scz obuenire: ergo male dr cognationē nō esse de iure ciuili. Dicendū q ⁊ si cognati habeant successionē de iure ciuili, nō. p tanto dr cognatio esse iuris ciuilis. qz ius ciuile nō tantam p̄rogatiuā dat cognatis: quātam dat agnatis: sicut dicitur in penis versantibus. non quia versetur. in penis fz p̄rogatio dicitur i penis nō vsurarij, qz i eis nō tm iure versetur. sicut in stipulationibus. ff. ō penis. ſ. vnus. ſ. pen⁹. Dicendū ergo quod illud quod habent agnati de iure ciuili scz p̄rogatiua ius est p̄ naturalem rationem. sed cognati habēt p ius ciuile. sequtur naturalem equitatē. Sed in fin. huius. ſ. dicit gl. qō tutele deferende tolluntur per minimam capitis diminutionē sed delate nō tollunt, argu. C. de testa. iubemus. Itē dicit gl. in here. idē fz Jo. Fabr. ⁊ Iati⁹ vt p eū hic: qz hēditates relate ⁊ cognite p capitis diminutionē nō tolluntur, fz deferende sic. vt C. vñ liberi. vlti. l. Sed ⁊ deferēde impediunt p minimā capitis diminutionē q p batur. ſ. q. mo. tu. ſi. ſ. finit. vbi dicit q p minimā capitis diminutionē finit tutela ergo fuerat intētata. Et si queras q est cā diuersitatis tutele ⁊ hereditatis ratia est i p̄ōptu. nā hereditas vnico actu impleſ seu agnoscit. ita q actus futur⁹ nō est necessari⁹: tutela nō impletur vno actu. fz successiu e. nā sicut bodie gerit quis tutelaz ⁊ cras etiā geret. sic deinceps.
4 ergo si ea nōdū finita, geret donec finiat a summo gnale †. Nūc multa impediūt incipienda. q̄ non impediunt iam cōsummata. vt. ff. de mino. l. Semilius. ff. ex quib. cau. i pos. ea apud iul. Sz tutela cū adimpleat successiue ñ est cōsummata, fz cōsummāda eueniat capitis diminutione: futurū p̄cessuz impedire poterit. Iz hereditate iam adita impedire nō poterit, qz nihil est ibi futurum quod p capitis diminutionē valeat impediri. Pone q̄rit quare cōiuncti descendunt ad hereditatem. ff. de libe. ⁊ posth. l. in suis ⁊ q̄ritur ins dedit tñ potestatē patri qō possit exhēdare filios, relicta quarta, ⁊ dic qualiter esse patris reseruetor i filio. Dicit litera, est ⁊ alia tutela gl. exponit. id est alio noie vocata. Sed certe meli⁹ diceret. si diceret alia rōne vocata cū hic lit pe
5 nit⁹ diuersa a p̄cedēti, ⁊ alia ratione inuēta seu introducta, nā p̄ima ex verbis ⁊ mēte senatusconsulti Tertul. data ē, ista nec ex mēte, nec ex verbis: vt infra videbis: ergo nō est exponēdū. est ⁊ alia tutela id est alio noie vocata: qz sic venit, ⁊ erat alia tutela cū p̄cedenti, sed nomina essent synonima. q nō est verū. Seqt in litera Vel deinceps. impuberes manumiserit. Sed si essent puberes. nunqd esset eoz curator legitimus? ⁊ Respōdeo, non,
5 † Nam ure non inueniuntur nisi due persone qui habent curatores legitimos. scz prodigus ⁊ furiosus. vt ſ. de cu. fu. ſ. furiosus est. de ept. audi. de curatiomb⁹. Et sic dico qō cū isti nō sint de illis p̄sonis nō habebūt patrē legitimū curatorē. Sed ſ. est authen. secunda qui obti. se. perbi. ſ. ſ. sed dic qō ibi loquit extē siue de curatore, hic loquitur p̄opriē de procuratore.

De fiduciaria tutela. Rub.

3 Tutelam fiduciariam fratris impuberis qñ debeat habere frater pubes.
7 Tutela liberti vñ habuerit originē, ⁊ qua ratiōe fuit introducta.
3 Tutela fiduciaria fratris qua ratione fuit inuenta.

1 Eo defuncto. Si liberi eius vi
delicet filius sex⁹ existēt. Hic ergo vides q frater est tutor fiduciari⁹ fratris vel sororis impuberis mortuo patre cōi. Verum est, dicit gl. etiā si tam impubes quā frater pubes semp mansissent i potestate p̄ris cō
1 munis tpe mortis. † Uā semp frater pubes habebit tutelaz fiduciariā fratris impuberis. allegat. l. que nihil facit. ad hoc babes. ſ. q. mo. ius. pa. po. ſol. ſ. ſ. ſ. de tutel. ſ. per missum. idē ōt gl. ⁊ si emācipat⁹ esset. certe gl. ibi ōt q hoc casu si esset emācipat⁹ iste frater pubes tpe mortis patris cōmunis haberet tutelaz legitimā fratris sui. Hoc dicit gl. C. ō legi. tutel. l. quarta ⁊ Sz iū innuit hic quod iste etiam hoc casu esset fiduciarius: vnde dicas quod si semp fuissent in potestate patris cōmunis frater pubes ⁊ frater impubes, frater meior habebit tutelā legitimā fratris sui impuberis nō fiduciariā. quod probat sic: Constat q ipse sit p̄ximior agnatus, ergo dicem⁹ eum legitimum esse tutorē fratris sui ipuberis ex mēte ⁊ verbis, cū ea deferat legitimā tutelā p̄ximioribus agnatis. ſ. de legati. agnat. tut. ſ. ſ. p̄imo respō. ⁊ q frater possit esse tutor legitim⁹ fratris sui. habes C. ō excep. l. aduersus. gl. inducit hic legē illā p Sz ia: sed dz dici qō tibi māsit i potestate, hic nō, vt. ſ. de succeſſ. lib. p̄imo rū. ⁊ ſ. de legit. a
2 gnā. tu. † Et antequā vlterius p̄grediar, vñ originem traxerit est dicendū q fuit reperta in illa lege. xij. tabu. nam i ea cauebat quod patronus vocetur ad hereditatem liberti. Ista ergo rōne qz vocabatur ad hereditatem, voluerūt iurisconsulti q deferet ei tutela liberti. Ista ergo ratiōe qz vocabat ad hereditatē pt⁹, vñ habuit originē tutela liberti: ergo patet vñ habuit originē, vel qua rōne fuerit introducta: pp hoc enim dicitur magis legitima quam ea que defertur parentibus. ⁊ iō ōt supza de legib. agna tut. ōt litera ex eade⁹. l. ⁊c. ⁊ ſ. de leg. pat. tut. Dicit litera exemplo patronozū. nam ista que defert patronis fuit rō tutele delate parentibus. nam cū iurisconsulti viderūt qō senatusconsultum vocabant patrem ad hereditatē filij impuberis quē emācipauerat, visum fuit eis, ⁊ merito, vt ei deferret tutelā legitimā que vocat legitima parētum tutela: ⁊ ista min⁹ legitima est quā p̄cedēs, vt ista p bantur. ff. ad Tertullianū. l. secunda. ſ. obijci
3 tur. † Fiduciaria aūt tutela fratris inuēta est: qz cū iurisconsulti viderūt quod fratres nō vocabantur ad successionē p̄ris emancipati aliquo de iure ciuili, nec oculō habebant ad ius p̄torū, p hoc haberet frater bonozū possessionez, vnde cognati i bona fratris emancipati nō reperricūt causaz aliquā cur deferret si

bi tutela legitima fratris sui: sed ipsi considerates q debet matrima esse dilectio inter fratrem & fratrē. & ex ista dilectione cōtecturates fiduciam de fratre, confidentes ei, detulerunt fratris emancipati tutelam que fiduciaria appellatur vt in isto titulo.

1 ☞ Heres & defunctus idem sunt.
2 Pater & filius censentur eadem persona.
Titulus de fiduciaria tutela non bodie correctus.
3 Frater an sit legitimus tutor fratris.

Arqui. Hic opponit patre filij patroni patrono mortuo q erat legitimus filij sui impuberis emancipati nō hz eandem legitimā tutelam fratris sui quā pater habebat sed hz fiduciariam. Ad hoc imperator bene respondet tibi, qm
1 filius &c. Sed pone questionē: quare filius idemq; pater patre suo mortuo q erat legitimus tutor nepotis sui impuberis emancipati, nō est legitimus tutor filij sui. nā eodē mō si nō esset emancipatus iste nepos ab auo esset recasurus in potestatem filij sui ejusdēq; pris eodē iure & eodē modo quo erat i potestate aui sui ergo eodē iure hz habere tutelam filij sui, sicut hz tutelā liberti filius patroni mortuo patrono & legitimā sicut & patronus: qz & libertus nō fuisset manumissus, eādē potestatē haberet filius patroni in ea, qualem habebat patronus: ergo eadēne ratione reteta dicerē, quod sicut auus legitimam tutelam hz nepotis impuberis emancipati, ita filius idēque pater patre mortuo tutelā legitimam quam & pater: qz si nepos non fuisset emancipatus ab auo eodē modo recasurus erat potestate filij eiusdem q pris auo mortuo sicut erat i potestate aui auo viuente. Hic dicit glo. dis 230 quod nō est simile de patrono & eius filio respectu tutele nepotis. nā quid dicitur quod libertus si nō fuisset manumissus a patrono mortuo esset in potestate filij patroni sicut erat i potestate patroni: verū est qd hꝰ est. & filius heres & defunctꝰ idē sunt. ergo hñ infertur q patroni filiꝰ patrono mortuo potestatē haberet in liberto: si nō fuisset manumissus, eādē quā & patronꝰ habebat, & hoc iure hereditario, nō iure proprio tutelā hz eo facto liberto. quam patronꝰ habebat in casu proposito. etiā si dicat quod auo mortuo nepos suus nondum emancipatꝰ recasurꝰ sit in filij patris que sui potestatē: & sic eādē potestatem hz pater in eum. quam habebat auus: eam tamen non hz iure hereditario, sed iure proprio. data quod filius idemque nunquā esset heres patris sui scilicet aui tamen filium suum eundemque nepotē in potestate sua hz, vnde multa hz filius ratione qua filius, sz nō sit hꝰ patris, vt ff. fami. er. si marit. & fi. ergo istā potestatē hz iure suo proprio, vt. ff. fami. er. si maritus. si ergo iure suo proprio hz ergo quantū ad hoc nulla est vnitas vel identitas inter eū & patrē suū: nō est igit ratio quare dicamus auo mortuo filū aui eundemque patrē nepotis habere eandem tutelā scilicet ipsi nepotis. quā habebat & auus cū aui patrui nō repræsenteti potestate nepotis filij qz sui quā haberet auo mortuo, si nepos nōdū fuisset emancipatus ab auo, & sic cessat hic vnitas q reperit in casu de patrono & filio ei⁹ respectu liberti, si nondū fuisset manumissus: quare dis Bal. ibi, qō isti casus nō sunt similes, & propter
2 hoc i casu isto nō hz locum legitima tutela sed fiduciaria. ☞ hz opponitur, nam sicut idem sunt heres & defunctꝰ. ita idē sunt pater & filius, cū sit eadem persona, vt C. ō impu. & ali. substi. Lvlt. Respōdeo etli pater & filius quod ad quedam sint eadā psona, tū non sequitur quod si filius habebat aliquid nō habēs causaz a patre, quod illud sit idem & eodem modo habeat quo & pater
2 habuit. imo diuersum & diuerso modo. In fine huius tituli & est sciēdū q quidā hic voluerūt dicere q iste titulus & precedēs est correctꝰ. sz de psenti, pbo quod nō est correctus. nā, vt dixi, pr vocatur ad tutelā filij legitimā per rationez senatusconsulti Tertuliam. Et est rō vt vidistis. nam per illud senatusconsultū vocabat pater ad hereditatem filij & ideo merito statutū fuit ab illo senatusconsulto, quod vocaret ad onus, scilicet ad tutelā ipsi⁹. sz hodie nihil immutatū est, nisi hoc quod olim qñ quis emancipabat filiū, reservabat sibi ius succedendi: sed hodie siue reseruet, siue nō, intelligit reservatū. ergo apparet q hodie est necessaria legitima parentum tutela. nā cū hodie sic & olim vocent patres ad successionem filiorū, ergo & ad tutelam, & quod ita sit, q nihil aliud sit mutatū p ius nouū, habes infra de legi. suc. §. vltimo & ff. ad Tertu. l. sceda. §. obeunt. Item dico qō iste titulꝰ nō est correctus neq; per legē. xij. tab. neque per constitu. nouā que est in authen. de here. que ab intesta. defe. §. ex his. & ad arg. eorū q dicūt istū titulū esse correctū, respondeo quod etiam hodie frater est legitimus tutor fratris sui impuberis. nā ex duodecim tabularū defert tutelā omnibus agnatis. sz quamuis iure isto p emancipationē tollat agnatio, tū iure nouissimo emancipatꝰ in nullo differret ab eo q semp fuit in potestate: ergo debēt ipsi cū l. duodecim tabu. differat oibus agnatis, & emācipationis obstaculū tollatur per ius nouissimū, q pr sit tutor legitimꝰ ex l. duodecim tabu. filij sui impuberis emācipati. Ad quod respōdeo q cū. l. duodecim tabu. dicit deferri tutelā primo ordi agnatis & emācipatus p agnato reputet, nō tñ. l. antiquæ. prima. l. duodecim tabularum attribut. est. q sic probatur. ponе. q dam habet filium in potestate. planū est q per legem filius ꝺbet succedere. ponе q capt⁹ sit pater ab hostib⁹. hoc lex Cornelia fingit ipsum esse mortuū prima hora captiuitatis, & hoc est dicere q fingit eū mortuū liberum: nā nisi hoc fingeret. & capt⁹ penes hostes deceret nō posset hꝰ esse: qz seruꝰ. fingit ergo. l. Cornelia ipsum mortuū esse liberum: dicemus ne hoc casu filiū succedere p legē aliā que vult vt filiꝰ si hꝰ patris liberati, an dicemus ipsum succedere p fictionē legis Cornelie. q remouet obstaculū seruitutis & est dicendū q legi Cornelie ascribatur, non legi alii. Sic dicemus casu proposito qz licet. l. duodecim tab. deferat tutelam & illud agnatis, cū emancipatus ei non esset agnatus hz proagnato habeatur per ius nouissimum. nō est assentiendū legi antiquæ duodecim tab. hz cōmuni nouissime q remouet obstaculū emancipationis: ergo apparet p pdicta q frater maior nō erit tutor legitimꝰ fratris impuberis emācipati: qz tutela legitima ꝺfertur legem duodecim tab. ꝺfertur si p legem illam defert ei, vt probatū est. hoc probatur. ar. l. ff. de vulg. & pupi. sub. l. ler ex cer. & ibi poss. l. ltia. §. cius. & nec p cōstitutionē nouā in auth. de here. ab intest. d. §. Ex his corrigit iste titulus. ego q. bo nam titulus iste defert tutelam agnatis & cognatis. & sic loquitur generaliter & iō non videtur se referre ad istum specialē tractatū. arg. legis qua cauetur q vbi pr corrigit generalis clausula, non videtur referre ad ea de quib⁹ specialiē est tractatū vt. ff. de verbōrū obligationib⁹ doli clausula. ff. de penis sacro. legum. Unde dicēdū q salua reuerētia cōtradicētiū q iste titulus necessarius est, sed si nō esset positus. bñ dico q non esset necessarium vt non ponеretur cū satis esset prouisum per constitutionem predictam. Sciendū q tutela agnatorū ex verbis legis. xij. tab. inducitur, qz nominatim vt. §. de le. agna. succes. & ff. eod. l. prima. Ex ratione qz ad successionem vocat. §. de leb. agna. suc. l. sed tutela patronorum non inducitur ex verbis qz nō nominatim. §. de le. patro. tu. §. ex ratione sic quā de suc. sui. Respō. est alias q̄ valet ex verbis duodecim tabul. neq; ex mēte qz l. xij. tab. nō vocat ad successē. filij emācipati patrē. & lex alia ciuilis vocat. ses senatusco. Tertu. ff. ad senatusco. Tertu. l. ij. §. obijcitur, vñ in legitimis hz tam legitima quam patronorum fiduciaria. nullo mō dicitur legitima qz nulla. l. ciuilis. nec. l. xij. tab. nec alia ciuili vocatur frater ad successionē emācipati, & hodie sic, vt. C. de here. l. vlt. §. & nec. & est ō leg. tuto. l. quarta vñ posset dici legitima q illa. §. nec ex. l. duodecim tab.

De Artiliano tutore. Rub.

1 ☞ Tutele testamentarie quādo locus sit & quando expirat tutela datiua. & desinat esse tutor qui datus est a iudice.
2 Conditio que ex necessitate intelligitur si exprimi nō facit conditionale legatū.
3 Judex qui aliorum facta complet & corrigit, dicitur esse cōplens & irreprehensibilis.

Si cui nullus. Dicit litera q maiorē partē tribunorū, & exponit glo. ibi de duobus: q tantum erant tres tribuni, & duo sut maior pars trib. allegat ad hoc l. C. de offi. preto. l. ij. sed ista loquitur de numero pretorū q erāt tres. & iō duorum maior pars: sed nos loquimur de numero tribunorū plebis. & q lex illa nihil facit ad expositionē istā, cū nō legat, duo sint maior pars in numero pretorū, ergo duo sunt maior pars in numero tribunorū. segtur. His legib. tutor dari potuit. & hic dicit glo. intelligas gl. sic q oēs vere dātur i his duob⁹ casib⁹ q literaliter gūtur. sed nō ex illis legib⁹ Attilia, Julia, Titia, qz recedem ab eis, sed l. alia hic allegata. ff. de testa. tut. l. ij gs sub cōdi. ver. q finebat &c. li cōditio existeret aut dies veniret. & ita dicit glo. q hic datur tutor a iudice tacite sub cōditione, posset dici tutor vt habuim⁹. §. eodē titu. ℣. licet in testamento. & sic secunda glo. posset hic notari, expressa nocēt, nō expressa nō nocēt. sz, certe ego dico qō illud notabile nō potest trahi. qz ego dicerē quod si non expressisset inder conditionem, tutor qui est i testamento datus interim ea pendente a iudice intelligitur esse datus quousq; cōditio i testamēto adiecta extiterit: qz ea extante loc⁹ est testamentarie tutele. & p cōsequēs expirat tutela datiua. & desinit esse tutor q dat⁹ est a iudice, vt vidistis supra proxi. ij. pn. ti. sq. & poculo illo⁹ nullus, ergo hic video q necessari facit hāc cōditionē apte

intelligi, ergo si ꝙ pr'matur nō facit tutelā cōditionalē, & q; ꝺditio aque ex necessitate intelligit si ex pr'matur nō facit cōditionale legatū. ff. de leg. ij. l. si ita scripsisset. & ff. de condi. & demon. l. j. ad fi & l. cōditiones. Nā necessitas legē nō hz. ff. de offi. procōsu. le ge, alias enim si in casu vbi non est talis necessitas poneretur cō ditio tacita vel expressa in tutela datiua, nō valeret tutele datio. sic intelligo. ff. de tut. in l. actus legitimi. Dis ita visis vnū restat querere, an possit dari tutor in testm̄ sub conditiōe & nō possit dari a iudice sub cōditione. Ad ꝙ dicēdū. & suppone primo ꝙ in tutelis seruatur ordo, primo est locus testamentarie, secundo legitime, tertio datiue. vñ si testamentaria que primū locū hz sit minus plene pp adiectionē cōditionis. potest cōpleri per iudicem, qui interim ea pendente dabit tutorem. vt hic dicitur, at in datiua secus est necessaria datur vltimo & si minus daret pp adiectionē talis conditionis non esset per quē posset compleri. Et est ratio q; si minus plene daretur a iudice non cōpleretur per altū. quia iudex qui alio⁹ facta complet & cogi dz esse cōples & irrepehensibilis. arg. in auth. de sanc. epis. §. j. & ff. de eden. si qs ex argentar's. §. vlt. Dz hoc iure vtimur ibi. vel magistratus ipsum peticio debes scire ꝙ ea que sunt missi imperij non delegantur regulariter, & fallit hic sanctor pupillorum, & intelligo ꝙ fallit hic in terminis hic contentis, vbi ille qui delegatur tā iudex ordinarius alias regulariter nisi, delegatur, sed inquantum delegatur. nō retinet naturā missi imperij. Sequit. post pubertatem tutele cessat, super isto vocabulo petita. & gl. posita. ff. de tutel. & ra. dis. similiter ibi vriatur ꝙ hic dicit gl. ꝙ actio de rationibus distrahendis que datur contra tutorem hec actio in duplo sine dolose bona non administrauerit dū & male que iure minorum.

AD DITIO.

¶ Conditio que ex necessitate. Adde do. Jasonē quē videas ol. Adria. Hec verba in ij. col. circa pr̄in. ff. de leg. j.

De authoritate tutorum & curatorum. Rub.

1 ¶ Pupillus habens tutorē si sine eius authoritate ꝺbat nec naturaliter obligatur. nec ciuiliter.
Adultus curatorē habens si ꝺbat sine eius authoritate, nec ciuiliter, nec naturaliter obligatur.
Prodigus cōtrahens sine authoritate curatoris sui, neque ciuiliter, nec naturaliter obligatur, & quid de furioso.

Authoritas. Hic habes. principium tit. ꝙ pupilli nō pūt pmittere sine tutoris authoritate, pmittat ꝙ pupill⁹ cū donatio nie, nūc ꝺ talis promissio pupillū obligat. vt gnō q; donat, vt ꝺcre. C. de admi. tut. l. nō enim. & de don. l. filius sacta. Segtur in litera. Ipsi qdē qui cū his cōtrahūt obligantur. ad invicem pupilli non obligantur. Dz est ne verū ꝙ pupilli sine tutoris authoritate nō obligentur aliqua obligatione. Dicunt qdā ꝙ imo obligantur naturaliter inducunt: ff. de do
1 na. j. ¶ Sed certe ego dico ꝙ pupillus habens tutorē si sine ei⁹ authoritate contrahat, neque naturaliter obligatur, neque ciuiliter. & hoc per istā literam, q2 dicitur hic generaliter ꝙ pupilli nō obligantur. ergo naturaliter est intelligēdum. ff. de pub. l. de pretoribus. de offi. presidis. l ij. In casu isto planum est quod nihil iuris est contractus ex parte pupilli, sed nō diceremus pupillū ma-
lum instantem obligari, naturaliter posset contractus valere in
cū recepto vel compensationem nā ista sunt de efficacia natu-
ralis obligationis quare non est dicendum quod contractus iste
2 alio modo valeat imo plus dico. ¶ ꝙ si adultus curatorē habens sine authoritate eius contrahat, ꝙ nec ciuiliter neque naturaliter obligaretur. ꝙ probo. nam furiosode in integ. restit. mi. l. si curatorem. § furioso. & prodigus nō obligantur. & solu. l. sibi sit bonum. de iu. nō naturaliter, tñ est interdictū eo modo quo furioso sed vtrum principale scōz Bar. in d. l. in fine. ff. de nona. ꝙ pz ergo quod eorum obligationi non accedit fideiussor. qui bñ accedit naturali obligationi. vt hic probatur. ff. de verb. oblig. is cui bonis ergo cum adultus sine curatore contrahens assimilatur istis predictis per se constat ꝙ nō erat obligatus nec naturaliter nec ciuiliter contrahere. de ff. verb. obli. l. puberis.

1 ¶ Pupillus obligat alium nō aūt ipse obligatur, & quando.

Nequeamen. Hereditatem adire, q2 adult⁹ pupillus cōtra tutorem agit durāte tutela. hac distinct. sequit & refert haberi. &c. de pupil. Hic oppo
nitur, ꝙ in negotijs vlr ꝙ citroq; obligator ijs pupill⁹ obligat a-
liū. nō aūt ipse obligatur, sed cum hereditas sit vltro citroque obligatoria. quare non dicimus licēt in alijs negotijs, vltrocitroq; obligatorijs s. proximi. dicitur, scilicet vt pupillus postea adire sine tutoris authoritate, & debitores hereditarios sibi obligare possit. & ipse tñ nō obligatur. Ratio non est similis hoc casu & ea su vbi pupillus ꝺbat cū alio, nā in alijs negotijs vltro, citroq; obligatorijs pupillus merito obligat se cū cōtrahēte sine tutore. ipse tñ nō obligatur, & est ratio, q2 in hoc ꝙ contrahit cū pupillo, non granatur, q2 si pupillus agat cōtra eū, succurret ipsi coniuncto per exceptionem ꝺ pupillum, submouendū eum nisi ex parte sua velit adimplere contractū vt ff. de contrahen. emp. l. hi ꝺ in fi. & in casu, ꝓposito. Ad actionē pupillo factā sine tutoris authoritate per debitores hereditarios ipsi pupillo nō subueniretur eis per exceptionē. licut in casu alio, nā debitores ipsi nō possent excipere contra eū, dicēdo ꝙ ipse satisfaciat creditoribus hereditarijs cū debitorum non intersit pupillum seruare fidem alijs. ideo etiā nō reperietur hic equitas exceptionis que reperitur in alio casu. non est dicendum hic, vt in casu alio.

1 ¶ Tutor in ipso cōtractu dz authoritatē interponere & presens debet esse.
2 Tutor presens cum pupillo bñ potest dirigere epistolā ad cōtrahentē. secus si nō esset presens. & mitteret epistolam.

Tutor. Ibi dicitur ꝙ tutor dz prestare authoritatem pupillo statim in ipso cōtractu, & presens dz esse vñ si nō statim, s. ex interuallo per magnū interuallum, vel non
2 presens esset, sed mitteret epistolā, nō valeret ꝙ agere retur a pupillo, & vī presumptiualiter pupillū contrahere q2 oculo⁹ inspectio certe tutor est. j. de gradibus. §. hactenus, si tutor presens cū pupillo bene potest dirigere epistolam ad contrahentem, vt ff. c. l. obligari. §. fi.

ADDITIO.

2 ¶ Mitteret epistolam. Adde h pr̄ sens presentem interrogaret p epistolā, & ille ꝙ epistolā rāderet ab sq; alia expressiōe verb. nō cōtraheretur stipulatio valida scōz Bal. in l. j. ff. de verbo. ob. Bar. in l. Titius per illū tex. iuncta gl. & ibi cre. anpzin. ff. de contri. pecu. refert & sequitur d. Ja. in d. l. j. ff. in pr̄in. ff. de verb. obl.

1 ¶ Tutor nō pōt authorizari pupillo si sit lus iter eos. & ꝺbit curator, qui authoritatem interponat pupillo & quando.
2 Pupillus q̄n possit agere contra tutorem durante tutela.
3 Et quid in curatore.

Si inter tutorem. Ubi ꝺz ꝙ si inter tutorē & pupillū sit lis. q̄ad iudiciū disceptādi tunc tutor nō authorizabit. q2 author nō debet esse in sua cā, sed ꝺbitur curator ꝙ authoritatē ꝓstabit pupillo qui ꝺ suum tutorē actū seu iudicium exercebit. sed de qua actione loquitur hec gl. de quo iudicio q2 glossator hic. & ff. de tut. & ra. distrahen. l. sed non ꝺantur. contra dicit sibi apertissime. vñ
1 ita distingnas. & vult agere pupillus cōtra tutorem suum durante tutela. & habet cām vetustiorem tutele. q2 cōtrarerat tutor eū patre pupilli: vel pr̄ pupilli ei mutuauerat forte de tali verū est ꝙ exercebit ꝺ tutorem per curatorē durāte tutela que habebat cām vetustiorē. & sic loquit iste. §. hoc est verum, quando vnus erat tutor. Si aūt sint plures tutores, tunc non ꝺbitur curator, sed vn⁹ authorizabit cōtra alium. ff. de testament. tutela. l. si plures. Si aūt actio illa non habet cām vetustiorem tutele, tunc distinguitur: q2 aut vult agere pupillus tutele actionē ꝺ tutore durante tutela, & nō pōt: q2 non nascitur nisi finita tutela. vt. ff. ꝺ tut. & ra. distr. lege. si tutor reipublice. & lege, nisi finita. Si aūt sit alia actio ex tutele. vt furti: q2 aliquid subripuit pupillo. bene nascitur actio durante tutela, sed nullo modo intentatur donec sum
2 pta sit tutela. vt. ff. de tutel. & ra. distr. sed nō ꝺatur. Quid in curatore. Illi⁹ tractat⁹ hz locum: quia aut loquitur de illa que habet cām vetustiorem: & tenendum est ꝙ in tutore dictū est ꝙ intētari potest durante cura. & est distinguendum, an sit vnus curator, vel plures, aut dicitur de actione que non habet causam vetustiorem cura. & tunc aut queritur de actione negotiorum gestorum que nascitur ex cura, vtilis vt de neg. gest. l. curatoris. Aut de alia, forte q2 curator cōmisit furtum adulto vel mutuauit adultus curatoris sed de alia. Aut est vnus curator, vel plures. Si vn⁹ dā ꝺ est curator ad litem. Si plures aget ꝺ alium authoritate alio sic intelligo. l. ff. de admi. tut. cum curatorem. Si de actione negotiorum queritur. de ea generaliter intentāda vt reddatur ratio gestionis totus, & generaliter sed vt reddatur ratio vnius. tunc dādus est curator ad litē cum ꝙ exercebitur actio negotiorum gestorū. ff. rei pu. sal. forē. l. nō quali. §. in hac. C. de admi. tut. l. adversus & l. rōnes. Et hic aduertas q2 gl. hic est male intellecta.

Quibus modis tutela finitur. Rub.

¶ Tutela legitima an finiatur ipso iure, vel vtrum durent reliquie prime tutele, multum differt.

DUpilli pupilleque ꝛc. Tutela finitur si pupillus ab hostibus captus fuerit. Dicitur ibi q tutela finitur si pupill⁹ capt⁹ fuit ab hostib⁹ sed hoc casu nō tollitur ipso iure, qz si redeat pupillus recuperatur. tutela ꝛ Vñ no. q multum differt vtrum tutela legitima finiatur ipso iure, vel vtrū durent reliquie prime tutele. qz primo casu qñ finit tutela legitima ipso iure vt mozte tutoris locus est sequenti legitimo. Sc̃o casu quãdo non ipso iure, locus est datiuo, ſ. ñ non iure finitur tutela, sed remanerent reliquie prime tutele conditione. Unde si quis datus sit tutoz ad tempus videntur. q adueniente illo tẽpore non sit finita tutela ipso iure. qz tẽpus non est modus tollendi obligatio nem ipso iure, sed per exceptionem. ff. de actio. obli. l. obligatio num fere. §. plene ergo nec tutela. Et hoc multū ꝑ dest scire, vtrum finiatur tutela, vel non. ipso iure remaneat reliquie prime tutele. qz vt dictum est, primo casu est locus sequenti legitimo sc̃o casu dz dari tutoz a iudice. Sed dicendum est q imo adueniente tempore ex quo datus est tutoz ad tempus, ipso iure finitur tutela. qz bene inuenitur quo tempore finitur tutela. ſ. tempore xꝛ̃ annozum in femina ꝛ tempore xiiij. in masculo ſ̃ hic non inuenitur obligatione: quod tollatur ipso iure.

1 ¶ Tutela legitima qualiter finiatur ꝛ quando.
2 Tutela legitima non finitur minima capitis diminutione.

Minima. Ibi dicitur q minima capitis diminutiõe tutoris: vt si tutoz erat suiuris ꝛ dedit se ei arrogationem, tutela ꝛ finitur sc̃: legitima dicit gl. sed minima capi. di. impuberis. ſ. filij famil. legitima tutela nõ finitur. qz filius fam. legitimas tutoz esse non potest. qz proximior vocatur ad legitimã tutelã. ꝛ filius fam. proximioz esse nõ potest. qz ipsum ante cedit pr̃ nisi in casu. ff. gl. vt si sit aliquis filius fam. moztua matre q habebat plures seruos, manumittit seruũ. maternũ impubere delatũ sibi exhr̃ditate materna. dat ei legitima tutela illi⁹ serui impuberis manumissi. ex lege. xij. tabu. tã q patrono. vt. §. ꝺ legi. pa. tut. Et si emancipet a tpe finit. Sz dicas q illud exẽplũ est imptinẽs ꝛ ẽ falsũ. Imptinẽs ẽ. qz hic loquit ꝺ legitima tutela q̃ defert ex verbis ꝛ mẽte legias scilicet iuris agnationis, vt §. de legitim. agnat. tut. Illud exẽplũ est de tutela que solũ defert ex mente legis duodecim tabu. ſ̃ non ex verbis. vt §. de leg. pat. tut. Et si dicat emancipatus est ẽt agnatus de iure ciuili. vt. j. de exhr̃. a. liber. §. emãcipat. ergo p eo emancipationem filij finitur ista tutela. Dicendũ est q hic est fallacia accidẽtis dicẽdo q filius emãcipatus in cognatis. est de iure ciuili ratione qua filius ſ̃ nõ ratiõe qua patronus defertur sibi tutela liberti: ideo nõ finit ista tutela legitima minima capitis diminutione, vñ isto argu. ẽ tale pactũ licut ibi tu cognoscis cozilcum carissas est nois ergo ꝛc. ꝛ Item q ꝺz in isto. §. qꝺ minima capitis diminutio tutoris tollit tm̃ legitimam que est causa que queritur tm̃. Ista rõ est qz legitima tutela defertur alicui quia agnatus quia talis: sz per minimã capitis diminutionẽ tollitur agnatio. ergo ꝛc. Per ista iura soluitur illa dubitatio, aliquis secũdum decretales nouas non est delegatus, nisi sit in dignitate vel nisi sit prebẽdat⁹: vñ delegatur ei causa qz talis sez prebendatus. Ponе igitur q priuetur prebẽda. vel reſignet, certe expirat sua interdictio. casus est istius. §. qz sibi delegata causa talis, cessante causa cessat effectus vt. C. de epiſc. et cleri. l. generaliter. ff. de pact. q edictũ.

De curatoribus. Rub.

1 ¶ Prodigo ꝛ furioso ꝛ mente capto datur curator invitis.
Curato surdo vel muto non datur non petenti volenti.
Curator ad lites surdo ꝛ muto invitis sicut adolescenti an dari possit.

Masculi. Itẽ invitis. Hic ꝺz q adolescẽtes invitis curatores nõ accipiũt prẽterq̃ ad litem. ꝛ gl. sed pupillus invitus curatoz habere non cogitur. ꝛ cõtrariũ ꝺt. §. ꝺ autoritate tu. §. vltimo sup illo verbo, vtolim. ꝛc. Vñ dicas pupillus vel adultus, aut vult agere etiã no dabit sibi invito curator sed repellet si nõ petat sibi dari tãquã minus idonea persona, vt. l. est o legitimam prestãdi in iudicio habẽt. si cõtrariatur pupillus vel adolescẽs, si pupillus sit infans nõ dabitur curator ad lit. ff. de tute. l. q habet. §. si pupill⁹. Sz hz duo remedia qui vult eum conuenire. qz infans citari non potest si citetur, non vz ipso iure, vt ff. de in ius vocan. l. quapro. Sed põ actoz petere a iudice, vt ei det tutoꝛem, vt C. qui pe. l. qz alia via est, cit abuntur agnati de quibus verisimile est q defenderetur, etli comparet aliquis ad pupilli defendendum. bene quidẽ si nullus cõparet fiet missio in bona defuncti ꝛ procedet ad vendicat. si ex contractu defuncti cõtrariatur hic per dual. ff. ex quibus cau. in poſſ. eatur. l. hoc autẽ in pupillo. Lapid Jul. Sz si pupillus non vult non datur ei invito curator ad lites. vt ff. de tutel. l. qui hz ſ. si pupillus, sequẽs: §. vl̃ ꝺicere, sez q cogitur habere cura. detur ei invito. concordant doctores q non ꝺatur invito. qz cõpellere non potest hunc et illũ. nec aliquẽ necessitabitur, vt veniat acceptu⁹ curatoꝛem. ff. de admi. tu. l. ij. §. finis mõ. ꝛ j. de satisꝺa. §. vlt. qz quo cõpellerentur nisi citaretur in p q detur eis invitis, tũc antecedit vt cedertur alias. qz citatur ꝛc.

1 ꝛ Sed nunc queritur. prodigo ꝛ furioso ꝛ mente capto detur
2 curator invitis. Dico q sic. qz non spectatur velle cozum. qz vel
2 non possunt qrgu. ff. sol. mat. l. ij. §. vltimo. ꝛ Sed surdo vel muto non datur non petenti volenti: sed nunquid ad lites datur surdo ꝛ muto cur. invitis sicut adolescenti? Dicendũ q nõ quia si fiant adulti procuratoꝛem habere possunt adolescens, n. n. vt il. de petitionibus inuitis.

ADDITIO.

a ¶ Prodigo ꝛ furioso. Adde q prodigus cui datus fuit curator ꝛ si redũt ad sanos mozes ꝺclinat habere curatoꝛem. si est matastum aliter requiritur factum iudicis. Ita Bar. in l. is cui bonis interdictũ. ff. de verbo. obl. ꝛ nũquid curator datus prodigo qui est valeat, vide per eundem in ꝺ. l. is cui bonis. ꝛ quod furioso detur curator ignoranter tenet Idem Bartol. in l. hz. §. h pupillus. ff. ꝺe tut. ¶ Adde no. ꝺo. Jaso. in ꝺ. l. is cui bonis vbi ꝺeterminat. p ꝺig⁹ nũqꝺ iterꝺict⁹ bõis si redeat ad sanos mozes, ipso iure efficiatur habilis. ꝛ solutus ab interdicto, vel curator ꝺeclaratoꝛis iudicis vide per eum vbi plura de materia.

De excusationibus tutorum vel curatorum. Rub.

1 ¶ Absentes causa reipublice excusantur a tutela nona.
2 Ab futurus dicitur quis dupliciter.
Et qualiter ꝛ quiꝺeatur pupillo absente tutoꝛ causa reipublice.
3 Absens causa reipublice longa absentia hz excusationem licitacito in remota legatione, sed non si proxima.

Excusantur. Itẽ qui accusari non possunt. Ubi ꝺ quod ꝺicit absunt causa reipublice excusantur a tutela sua. nã ꝺicit gl. absunt vel abfuturi sunt. nõ. ꝺe q. cui a. l. filiusfã. ꝺicas abfuturi sez i bono? Ita ꝺicit futur⁹ qꝺ ꝺz dupliciter abfuturus. vno modo ex veritate, abfuturus est qz necesse est ei q infra annum arripiatter, ꝛ talis nõ parat se ad eundũ, vel si parat se, ꝺecẽ lõge est abfuturus, prime q colligit sarcinulas ꝛ q̃rit equos, ꝛ similia necessaria ad profectiõem secũꝺ abfutur⁹. Isto primo mõꝺo p absentẽ habet. vt ff. q. ex cau. manu. absente manumittentur. Et iꝺe ꝺicas quod in verbo abfuturus sẽꝺo modo non excuset se interim a tutela quã ꝺz vt prouideatur pupillo suo interim ꝺe aliquo tutoꝛe qui administrabit cũ se absentasset. vnde cũ aliquis mittitur ad aliquã provinciam regendã. si ꝺelegauit aliquẽ ante quã sit in provincia sibi ꝺecreta facta ꝺelegatio nõ valet ꝺonec ibi fuerit vt ff. ꝺe offi. pco. conſ. ꝛ leg. l. obſeruare. §. vlti. sic ꝺico, quiꝺã abfuturus primo se excusauit, interi non valet excusatio: sed tũc sumit vires cum
3 pit abesse. ꝛ Item scias quod absens causa reipubl. lõge absens hz vocationem si sit legatio in remota legatione, sed non ultra ma. vt C. ꝺe leg cum marina.

4 ¶ Inimicitie aut sunt leues aut capitales, ꝛ que sint.
Inimicitie que sint que excusant a tutela.

Inimicitie. Scias q inimicitie aut sunt leues aut capitales. Si sunt leues, sive ante testi. sive post interueniant nõ excusant a testamẽtaria tutela. nec abalia qua alia, qz leuis mitria non reuocat legatũ nec abaliqua tutela. ff. de admi. tu. l. ij. ad fi. si graues, vt capitales ꝛ tũc aut interuẽnũt ante testm̃, aut post si post testm̃ interueniãt si ante testamentum tantũ cũ postea est in testamento datus tutoꝛ ille non recusauit qz videt recõciliare, hoc nisi faciat hic testator vt grauet tutoꝛem qz videbat quod erat tutoꝛ multis negotijs impeditus vnde volebat cum pluribus implicare. vt. ff. eo ꝺem. l. arbitror

z hoc intelligest inimicitie orte sunt culpa tutoris. si vero ex culpa testatoris non potest remittere q3 offensi est penitere, non offendentis. ff. c. athlete. §. dat remissionē q̄ iudex dat nō est loc⁹ coniecturationi remissionis ideo semper non excusat.

Item si quis. Intelligestatus simpliciter siue specialiter petierit ipsum in seruū siue in libertū suū q3 iste dicit questiones status. §. de actio. §. preiudicialis. q3 legem quam alleg. gl. ff. quod me. cau. l. isti quidē fol. lo. quitur de seruitute.

Excusator a tutela maior septuaginta annis.
Excusatur ateſtimonio senex, z quomodo itelligatur.

Item maior. Septuaginta annis, ꝛc. Ibi dī quod q̄ habet septuaginta annos pōt se excusare tutela. dicit gl. q̄ in aliis vt personali munere publico vt q̄ aliquis iudex alterat quod hȝ sexaginta annos excusat se. Sed quale sufficit ib minus tempus quam hic. Dicendum ē q̄ maior labor est. z plus hȝ facere qui ius reddit, q3 plures hȝ in sua iurisdictione quibus dȝ ius dicere: sed qui habet tutelā nō h; tot regere. ideo minus tempus sufficit hic, quā ibi. per istam rationem soluitur questio talis, † z. l. q̄ senex excusatur a testimonio q̄o intelligas tunc senex: Certe intelligo qui hȝ septuaginta annos non ille qui hȝ sexaginta tantum: q3 ad hoc minor labor est in testimonio ferendo, quam in vna tutela administrāda. Ratio q3 vbi quis minus habet facere, amplius tempus ad excusationem requiritur iō sexaginta non sufficiunt vt a testimonio excuset sed exiguntur septuagita.

Idem z in milite. Ibi dicit gl. q̄ clerici vsq; ad quartum graduū a limitantur ad tutelam. Z leges quas adducit hic gl. nō loquuntur ō quarto gradu, nec inuenies leges que hoc dicūt. Ideo dominꝰ meus dicit q̄ dicit hic ō quarto gradu intelligebat q̄ō presbiter tutelam legitimā pōt habere que sibi iure agnationis defert, sed non testamentariam vel datiuā, vt in auc. de sanctiſ. episcopis. Deo autem amabiles. z §. presbiteros. quam authoritatē habes de episcopis z clericis aut. presbyteros. q̄ igitur hec dicit hic gl. q̄ clerici pōt habere tutelā iure agnationis vsque ad quartum gradum. hic ostenditur. Monachi nō habēt successiones in terram, sed clerici sic, vsq; ad quartū gradū: vnde pōt clericis legare de rebus suis que sibi obuenerunt iure hereditario a suis parentibus vsque ad quartū gradū: sibi contingentibus, vt in authentic. de eccle. titul. §. interdicimus. vnde sicut ē institutus in relictis legatis vsque ad quartum gradum, sic etiā in tutela, vnde nihil sic intelligas per similē impossibile est intelligere gl. istam.

Libell⁹ qualiter debeat formari ab eo q̄ se excusat a tutela
Clausula non se adstringens ad omnia z singula, ꝛc. an aliquid operetur.

Tutor datus q̄ a datione non appellat, sed excusat se, quid differt.
Et quid differt appellare z excusare.
Decretum interponitur in datione tutele.
Appellat regulariter nominatus ad publica munera, z quādo.
Exceptiones an debeant fieri in scriptis.

Cui autem vult. Hic dicitur, † quod qui habet plures excusationes, vt plures eās p quas possit se excusare, q̄ nominate sunt a prīncipio huius tituli vsque nunc, si in vna proposita succubuerit, non aliā proponi inter tempora instituta, quidam poterit alia imponere si in illa quam proposuit succubuit vel non fuit admissa. responsiones simul proponeret. Sed contra quia aut tu intelligeres quod sequitur in littera si succubuit potest aliā proponere intra tempora statuta sed finita non sunt tempora statuta proponendi excusationes, z hoc est falsum. cum omnes fuerunt proposite. Aut expone intra tempora statuta in modo finito tempora exercende excusationis, filia non currit quando excusat se quia l. dicit querela debet terminari intra qui quennium nō pertigitur, quod qui habet querelam accusatur de falso. interī non currit tempus exercende querele vt C. de inoffi. testa. l. cōtra minores, ergo similiter erit hic. quare dicas quod nō oportet omnes proponere. sed si vnam proponat z in ea succūbat, id est non admittatur, poterit aliam proponere intra tempora ſq; procedenti excusationes que sunt quinquaginta dies, vt l. proxim. non supponas exercende que sunt quatuor menses vt eodem. titul. l. quinquaginta ad le. ff. de excusa. tute. l. scire oportet. §. stare autem. oportet. ibi dicitur quod multas causas habet remissionis, id est multas causas propter quas debeat remitti onus tutele debet omnes proponere: vel si omnes non proposuit filius ei qui se non excusauit. Verū est quo ad nō nominatas, tamen quia oportet q̄ eas proponat. ſ; hic intra tēpus proponende excusationis que sunt quinquaginta dies, vt hic of
2 † Queritur dato q̄ proponat ōnes z non ponit in libello suo nō astringens se ad omnia z singula probanda. si succūbat i vna, an potest recurrere ad aliam: Dicendum est q̄ sic. vnde ex abūdanti apponit illa clausula in libellis nō astringens se ad ōnia ꝛc. licut multe sunt protestationes ex abūdāti. Itē hic dicitur q̄ō si aliqs fuerit datus tutor, nō appellat sed excusat se. vn ab illa donatione nō appellatur, sc; proposita excusatione, cū habeat quatuor menses ad excrecendā excusationē. sed statim cum requiritur tutor proponit. sed si feratur sniā i hac causa contra excusationē propositam bene pōt appellari. vt. ff. de. ap. cū i vna. §. tutor
3 † Sed a datione frustra appellatur intelligo frustra, ex nō abundanti sed ipso iure. I. in app. lit. l. j. §. si quis tutor. Sed tūc queritur, Quid differt q̄ datus tutor a datione non appellat, ſ, excusat se: Quid differt appellare z excusare: Dicendum q̄ q̄ appellat conqueritur de iniquitate iudicis: vñ nō cognoscet pr̄ille iudex. Sed q̄ excusat se non conqueritꝛ de iniquitate iudicis: iō ille idē cognoscet. z q̄ alī⁹ iudex agnoscat de ap. habes. C. ō appel. l. eos qui z q̄ in excusatione idē habes. ff. ō excu. tut. l. scire oportet. §. scire. Itē est alia differētia, q3 si appelleret, decē dies haberet ad appellandū. C. de ap. anth. sed hodie: sed ad excusandum hȝ quinquaginta dies vt hic. ff. eod. l. quicunq; a. in pn.
Item dicit gl. si alī quis datus fuerit tutor a datiōe non appellatur in aliis muneribus publicis appellatur a datione. Queritꝛ que est causa diuersitatis: Quidā dicūt q̄ō in datione aliorū publicorum munerū interponitur decretū, vt. C. de appellationi. l. nominationes. iō q3 p decretū snia mutatur. z a sententia appellatur: iō in aliis muneribus publicis a datiōe appellatur. sed in
4 datione tutele non interponit decretum, iō ꝛc. † Dicēdū quod falsum est. nec interponitur decretū. ff. de confirmādo tutore, l. naturale. sed illa solutio ponit hic habere dolore, q3 in aliis muneribus sit plena deliberatio z pub. consilio cōuocato, vt p bat. C. de appel. l. nominationes. Et iō q3 cum tanta deliberatione z inquisitione sit a snia. C. de iudi. l. iudices, iō sicut a sententia appella. sic a datione aliorū munerū: ſ; q̄n datur tutor nulla sit inquisitio vnde licut ab interlocutoria sine inquisitione dat, sic z tutor: iō licut ab interlocutoria nō appellat, vt. C. de ap. apertissimi. sic nec a datione tutele tamen dicas q̄ in his aliis sit plena deliberatio z inquisitio: vt dictū est p l. C. de ap. l. nominationes Et iō si dātur. z habeāt causam qua nō deberent dari tūc data sunt z tūc quia eorū p superiorem corrigenda est. ff. ō appellatiōe. l. j. z hoc fit per appellationē. z iō ꝛc. Sed quando datur tutor fit inquisitio vel deliberatio: ideo non debet conqueri de iniquitate iudicis: z iō non appellatur, sed habet locū remedīū excusationis. Hȝ queritur, Quare in eis non fit tūc tacita inquisitio z deliberatio sicut in aliis. Dicendum q̄ ibi tantum nō est periculū in regimine seu iurisdictione hominū vnius regionis
5 quam in regimine vnius pupilli z bonorū eius. † Item nota qō nominatus ad publica munera, regulariter app. Fallit i tutore vnde nō app. sed pponit excusationē z in hoc p̄iuilegiat i sunt veterani vnde durius est remediū appellatiōis, q̄ excusationis hoc est q̄ probatur. C. q̄ prouoca. nō est necess. l. veteranus. Itē dicitur q̄ ad proponendū excusationem, dantur quinquaginta dies sed ad diffiniēdam excusationem dātur quatuor mēses: vt ff. eod. l. quinquaginta. Et dic quod tempus quinquaginta dierū, z tēpus quatuor mensiū incipit currere non a tpe nominationis seu donationis, sed a tpe scientie. Et quod dicit ler illa quinquaginta. tempus quatuor mensiū currere a tpe nominationis subaudi, z scientie quod dicit gl. q̄ cā ista, scilicet excusationis potest durare parum vltra duos menses imo p quatuor mēses sed hoc intellige. sed in fine quinquaginta dierū incboata sit, q̄ cōputant a tēpore quo scivit se datū vt dictū est, tunc queritur h; in litera qui excusare se volunt non appellant si intra quinquaginta dies: sup illo verbo quinquaginta dies est gl. signata z in fine dicitur quod cum aliquis excusat, debet se excusare in libello. Ideo querebat hic dominus meus cum actio debeat offerri in libello. vt. C. de lit. con. authen. offeratur. cum exceptiones sint arma reorum, sicut actiones actorum sicut accusationes accusatorum. p̄ponitur exceptio in libello, z certe excusatio ē exceptio, z hoc proponitur. In hoc voluit dicrere quidā p decretalem illam, quoniam contra falsam, que dicit omnia acta redigi in scriptis. Hȝ certa. l. hic dicit z de ap. ad causas. z l. procō
6 sulibus. vnde dicunt q̄ ex cepti. habet fieri in scriptis. † Hȝ certe hoc non probant ipsi: quia licet illa decretalis z l. hic allegata dicant omnia acta debere redigi in scriptis si arguatur, ergo dȝ proponi z probari. Illud argumen. nō cōcluderet: ideo per illa iura non habetur quod exceptiones in scriptis ponātur. Istud quesitum nō soluit dominus meus.

Si vero. Ultra cētesimum lapidē. Hic in fine isti⁹ §. ē vna gl. que incipit. ꝛ. aucas ne fallaris. Et reputatur iste. §. difficilis. ⁊ dominus meus dicit quicunq; ōt ꝙ hic est difficultas. est asinus: q̄ non est ita facilis. §. in toto libro sicut iste. Sed q̄ ibi dr in gl. ꝛ. aucas ne fallaris. credūt ꝙ ibi sit difficultas maxima. Est igitur intentio gl. ⁊ illius. §. qui datus ē tutor moretur seu habitat in ciuitate illa in qua datus est tutor ad sui excusationem proponendā habet quinquaginta dies. Si aūt habitet vltra centesimū lapidē pro quibuslibet viginti miliaribus habet vnum diem ⁊ vltra hoc triginta dies. ¶ Donatur igitur ꝙ ipse habitat per decem dietas. i. ꝙ pro quibuslibet viginti miliarib⁹ dat vna dies vltra centesimū lapidē. p illis decē dietis. Item si cōputes alia centū miliaria que sunt a centesimo vsque ad ciuitatē habebit. x. dies. ⁊ sic. v. ⁊ x. faciunt. xv. dr enim. xxx. dies. ⁊ hec. xlv. sed ille q ē in ciuitate vel inter centesimū lapidē habet dies quinquaginta. ⁊ sic plus habebit ille q ē propinquior. quam qui est remotior: ꝙ est inīquum. istam opinionē tollit litera que dicit Scevola qui habitat vltra cētesimū lapidē p quibuslibet viginti miliaribus quib⁹ vltra habitat habet vnam diem ⁊ vltra hoc habet triginta dies: ita tñ ꝙ si computata vna die pro quibuslibet viginti miliarib⁹ quib⁹ habitat vltra cētesimū lapidē pro triginta diebus sibi adictis non habeat quinquaginta dies sibi suppleatur ex potestate. l. sic nō min⁹ habebit q est vltra centesimū lapidē quā ille qui est intra vel q est in ciuitate. ⁊ hoc est ꝙ dicit litera, qui tñ vt Scevola. Sed dicas ꝙ eadē iniquitas remanet: nonne eadem ratione ponere retēta si habitet qui datus est tutor vltra centesimū lapidē. ⁊ sic quindeci cū additione triginta dierū. ⁊ sic sunt tantū quadragita quinq; dies vt habeant quinquaginta dies. tñ remotior est per decē dietas, quā ille qui habitat vltra vel intra centesimū lapidē vel per quē decim ab illo qui habitat in ciuitate. ⁊ tñ illi similiter habent quinquaginta dies: ⁊ sic tm̄ tempus habet ille qui est propinquior, quantū ille qui est remotior. Dicendū ꝙ licet hoc sit verum, tñ vnusquisque hz tempus tātum ꝙ sibi sufficit: vnde similis oppositio hic illi potest opponi que fit in Euangelio: q̄ tantū datū fuit tarde venienti seu sero venienti. sicut mane venienti, vnde si lex daret maius tempus ꝙ plus distat, cum innumerabiles distātie sed quod plus ⁊ minus non fuit ī potestate determinare tps maius ⁊ minus, sed maiorē ⁊ minorem distātiam: iō duob⁹ mēbris fuit contenta, vt si habitet in ciuitate vel intra centū miliaria, ꝙ habeat quinquaginta dies ad proponendā excusationem suā: si vltra pro quibuslibet viginti miliaribus habeat vnū diē, ⁊ vltra hoc adiūciuntur viginti dies, vnde additio triginta dierum non proficit ei qui habitat vltra cētesimū lapidem, vel in ciuitate scilicet ꝙ habeat plus quā quinquaginta dies data est sibi vna p quibuslibet viginti miliaribus quibus distat vltra cētesimū miliare cōputatis etiā v. diebus pro eisdē miliarib⁹ q̄ sunt intra centesimū lapidē. sed h p sexdecim dietas distaret vlt. cētesimū lapidē hz sexdecim dies. Item pro centum miliaribus vltra: sed cōputari debeant q̄ de hoc non est. l. dicit babet v. ⁊ sic xxj. vnū diē hz. Item adiūcitur sibi xxx. ⁊ sic licet diem hz. ⁊ sic hz plus vnā diē quā ille qui est vltra centesimū lapidem vel in ciuitate: ⁊ sic manifeste vides ꝙ additio triginta dierum non facit, quod plus habeat qui habitat vltra cētesimū lapidem quā ille q intra habitet, nisi habitet vltra per sexdecim dietas cōputatis quinq; diebus per centum miliaria que sunt centesimū lapidem. vel si illa non computes q̄ hec lex non inuenitur, tunc oportet ꝙ distet vltra centesimū lapidē per viginti dietas ad minus. ⁊ parū plus vel per sexdecim dietas: quasi pro vno miliari ex q̄ ē vltra centesimū lapidē, habebit vnam diem, vt dicit gl. licet ō hoc nō sit lex. ⁊ sic cōputatis. xxj. diebus ⁊ xx. q̄ adiūcitur habebit diē 3 quod dictum est, quod nisi distet ꝙ vbi plus quā per xxj. dietas vltra cētesimū lapidē non hz quinquaginta dies ⁊ ille q ē intra tantū habet q̄q; hoc non sit inconueniens. Unde in similī prescriptio dr fieri. x. annis inter psentes. xx. iter absētes, ⁊ dicit p

¶ sentes in eadem. † Sed pone ꝙ duo sint in confinibus duarum prouincarū diuersarū. potest esse quod vnus nō distat p dimidiā leucam ab alio, sed vnus prescribat rem alteri⁹, oportet ꝙ teneat p viginti annos. si autem alius qui est in eadē prouincia cū illo rō aliquis est in fine eiusdē prouincie, ⁊ sic forte distat p viginti dietas, sufficit ꝙ teneat per decē annos ad hoc ꝙ prescribat: ⁊ sic qui propinquior est, longiorī tpe prescribit: qui remotior. Sed forte in isto exemplo est alia ratio quam in ea. puta, hz sic remotior min⁹ tps exigitur ad prescriptionē qui verisimile est ⁊ est verum ad literam, ꝙ si non possidet rem vnius coram suo iudice ⁊ sic infra prouinciam, scz sui actoris habebit citius consilium, ⁊ inueniet citius aduocatos quā nō faceret in alia prouincia quātocunque esset prima sibi vtile. Pōe exēplū familiariter. Si volo pducere testes de ead. puincia. habeo tres menses, si de alia sex. Si de vltra mare habeo nouem, ꝙ possum facere leuius vel eos testes de eadem prouincia intra tres menses, vel eos qui sunt vltra mare infra nouem menses: ⁊ certe leuius esset mihi producere testes in vna die de eadem puincia quam in quatuor annis de vltra mare: sed propter varietatem locorum ⁊ distantiam loci non potuit limitare seu diffinire pl̄a omnia tempora, sed fecit quod potuit contenta tribus. Item hic habes quod pro quibuslibet viginti miliaribus datur vna dies: vnde iste sunt dicte legales. Et sic intellige decretalem q dicit quod aliquis non trahatur a fine sue diocesis, sed vltra duas dietas intelligo de legalibus per literam istam ⁊ ff. si quis can. l. j. ⁊ hic dicit Rofredus. Tamen Bernardus dicit cōtrarium quod intelligendum est de vulgaribus. Hz hoc non est verū quia cum aliquid est lege diffinitum non debemus nos referre ad vulgi opinionem.

1 ¶ Tutor quando dicatur esse datus ad totum patrimonium seu vniuersum.

2 Maritus potest esse procurator vxoris, sed curator non.

1 **Datus autem.** Tutor. † Hic dr quod tutor dicit esse datus ad totum patrimoniū seu vniuersum, intellige si potestas tutoris ad hoc se extēdat: vnde si in diuersis patrimonijs haberet pupillus diuersa patrimonia, iudex qui daret ei tutorem in vna prouincia, ille tutor datus ad illa bona que sunt in illa prouincia. ⁊ sub iurisdictione dicia dantis non ad bona que sunt in prouincia vna ⁊ in alia iurisdictione, vt ff. de de bonis aut iudicis possid. l. cum vnus. ff. de his qui sunt sui vel ali. iur. Hic queritur. si quis constituerit procuratorem suum nec dixit in causis talibus, vel causa. si simpliciter constituo talem procuratorem meum nec causam expressit, an ad omnes causas videatur constitutus: Videtur ꝙ sic: curator datus ad litem pupillo non expressa cā. intelligitur datus ad omnes lites: ita procurator simpliciter constitutus non expressa cā videtur ad vniuersas constitutus. Ad hoc facit ille §. ⁊ ad hoc. ff. de tutelis. l. qui habet. §. vltimo. Dicendum ⁊ certa forma datur constituendo procuratorem vt ff. de procur. l. si procuratorem. tñ dicebat dom⁹ meus. gō etiam si hoc ceretur. non esset magnum inconueniēs. ⁊ posset bñ respōderi ad legem si procuratorem. ¶ † Itē quare maritus potest esse curator vxoris, C. de procu. l. marit⁹. sed curator non vt C. qui dari tut. poss. l. maritus. vnde hic non dicitur imp⁹ propter se excusare si detur curator. alias tutor vxori. Dicendū ꝙ curatoris potestas plenior est: vnde officium procuratoris contraria voluntate finitur. vt j. manda. §. mandatum. sed non tutela: vnde certi sunt modi finiendi tutelā vt sup⁹. quib. mod. tut. fi. per totum.

De suspectis tutoribus vel curatoribus. Rub.

1 ¶ Tutor vt suspectus quandoque remouetur a tutela sine accusatione.

2 Inscribens punitur ad penam talionis.

3 Patron⁹ tutor cōuictus de suspecto qualiter euitabit infamiā.

4 Dolus expressio in sententia an faciat infamiam.

Sciendum est. In principio huius tituli dr quod crimē suspecti descēdit a lege xij. tab. si legitimā. Unde rit gl. ex quo est legitimū crimē nonne inscribit se qui accusabit, ⁊ nō intelligas inscribere ad est. libellū offerre: q̄ hoc nō est dubiū: sed intelligo inscribere scz ad penā talionis. Arguitur ꝙ ñ quia quāq; sine cusatione remouetur vt suspectus. vt ff. eo. l. tertia ⁊ tunc nō locō in septima. Itē qui iscribit dz puniri pena similī vel

1 in probatione. † Qua pena punietur tutor: est vt remouatur a tutela sed accusator tali pena non posset puniri. q̄ nulla hz. Quā igitur accusator talis criminis prestabit? Dicit gl. illa ratione ꝙ hz nō posset rescribere respectu talis pene que est remoueri a tutela, tñ aliam penā consequitur tutor q̄. p dā supectus scz infamie. ⁊ respectu tali pene pōt accusator inscribere. si nō reperio, verū cū pena infamie tñ quod inscribatur ad penā talionis nam sequeretur quod actione iniuriarī ciuiliter intenta iscriberet, cū si t famosum iudicium, vt ff. de his q̄ no. ffa. l. j. §.

2 quod est falsum. ¶ Itē accusator desistens icidit ī Turpil. † Ite inscribens ponit ad penā talionis. Hoc dicit gl. i §. si suspectus remotis si per illo verbo infamis. Primū scilicet ꝙ incidit in Tur. desistēs deficit i accusationē suspectis ergo ꝛc. si iscri. ꝙ hic nō iscribit dz hic in litera. ꝙ lega. cōsulis pōt remouere suspectū tuto. subaudi. mul. fortī. p cōsul. q̄ nō dz licere iscribere. q̄. od

quod non liceat superiori. Sed vr quod legato proconsulis nō competit ius removendi suspectū tutorem, vt ff. ad Turpil. l. j. & suspecti, ergo legatus pro consulis nō excludens superiores ipsum removere ad sordā accu. Rō q̄ ls solus non excludit superiores a preside, sed solum inferiores & legat⁹ & consulis maior est preside: q̄ repesetat personā proconsulis. ¶ Sequitur, q̄d patronus: Hic dicitur q̄ patron⁹ cōuict⁹ ō suspecto removendus est: tñ parcit eius fame q̄ nō erit infamis, vt dicūt quidam. In hac opi. est gl. quod iudex in sententia faciet ei gratiam q̄ nō exprimet causam quare ipsum removet. Si enim diceret, removeo te ob dolū quē commisisti, sic esset infamis, vt. j. eo. §. suspectus sed dolū non exprimet iudex sed solū, p̄tiabit ipsum removendū. ¶ Sz dicendū q̄ expressio doli in sententia nō facit infamē sed doli obiectio: vñ accusator petit q̄ removeatur q̄ dolū cōmisit, & j. sibi obicit dolū doli obiectus facit, q̄ postea condemnetur, vel removeatur, licet de dolo nihil dicatur in sua, & sit infamis fiet ei gratia, quia q̄n libertatus ita dicet peto vt removeatur. q̄ dolū commisit ad ministrando tutelam. Sed dicet iudex ego te non audiam, & hoc casu si non est obiectus dolus non erit infamis & quod doli obiectio irroget infamiam, quis quid dicatur in sua prolata quod dicit. l. actionem de dolo intentandam contra partem vel patronum verbis temperandā sic de dol. non debet. quam etiam actionem dicemus verbis temperandam obiecto seu institutione actionis fiet sibi gratia, vel sic de publi. indi. l. vltra. licet alias qui condemnatur de calumnia sit infamis, vt ff. de bis qui no. infa. l. j.

¶ Tutor accusatus de suspecto an sit infamis.

Suspectus autem. Hic dicitur q̄ qui non potest accusari vt suspect⁹ intellige nō ex fide, id est dolose. ¶ Item si culpa male gerit, potest accusari vt suspectus, licet infamis nō sit propter condemnationem si tutor datus qui non gerat pōt accusari licet. propter culpam possit peti, vt removeatur. ff. eo. Licenem. in fine & est rō diversitatis, quia magis delinquit q̄ male gerit: sicut magis debet puniri qui rē vitiosam tradit quā qui omnino non tradit. vt ff. de actio. emp. & vend. l. Jul. & l. si sterilis & cum per venditorem.

¶ Tutor de leuissima culpa non tenetur.
Dolus & lata culpa quando ad paria procedāt.
Ignorantia iuris non excusat.

Suspectus autē remotus &c. Hic dicit gl. & bene q̄d si obiectus fuit dolus, presumitur removeri ob dolū & sic licet in sententia non fiat mentio de dolo tñ infamis fuerit obiectum vtrumque & dolus & culpa tunc presumitur remotus propter culpam. non pp dolū, & allegat gl. istud generale q̄ pene moliende sunt vt ff. de pe. l. interpretatione. Cuius meus allegat, quia dicit lex quod si accuso te de vi publica & priuata, & condemnatus fueris simpliciter, deinde dz intelligi facta condēnatione p priuata vi, que minor est nōp publica, vt ff. de pe. si presens in fin. j. iudex per istā gl. q̄ obiectus dolus fuit infam. Iz in sua de dolo mentio non fiat. ¶ Dicit litera si ob culpam remot⁹ fuit nō est infamis ob culpā dicit gl. leuē, vel leuissimā. Cuius meus dicit q̄ ipse nescit, quare dicit gl. de leuissima tutor de culpa leuissima non tenet. C. arbi. tute. l. quicquid intelligit gl. sequentes dicit est quod condemnatus ob culpam latam non est infamis. licet condemnatus ob culpā lata non dicit infamis. l. condēnat⁹ ob dolū sit infamis: & Iz glos. ibi. nisi fuerit & habeas additionē q̄ est q̄d lata culpa dolo equiparatur. & ad hoc allegat plures leges intelligas q̄ dolus & lata culpa parificantur in contractibus, nec tractatur de misericordia fame quam vir bonus plus debet timere, quam amissionē rei vt ff. quod met. causa. l. iste quidem, dicit gl. quod damnat⁹ ob culpam leuem non est infamis licet contrarium videatur. ff. ō de bis qui no. infa. l. libellorum. §. notatur etiam. vbi dicitur q̄ si quis nupserit intra tempus luctus si sciens se esse intra tempus luctus credens tamen de iure sibi licere, est infamis. & sic ignorantia iuris non excusat: sed ignorare ius hoc est culpa lata dicit gl. imo est lata. & sic cū lata culpa & dolus equiparant etiam quo ad infamiam secundum gl. nisi habeas additionem si aliquis ob dolum infamatur, non est mirum q̄d ignorātia iuris infamiam non remittit, cum ille qui ius ignorat sit in culpa lata. & quod omnes sciant vel scire debent: nā idem est scire & debere scire. ff. si certum petatur. l. quod te ff. ad legem Aquiliā Eadem iuris. sed omnes tenemur iura scire vt ff. de iuris & facti ignorantia. l. regula. C. de legibus. & const. pri. & edic. l. leges ergo qui ignorat ius est in lata culpa. & ideo que nupserit intra tēp⁹ luctus propter iuris ignorātiam quia ignorabat iura que hoc prohibent, cum esset in lata culpa infamatur secundum antiquam glossam vt & dolus. non igitur est mirum si illa que nupsit sit infamis. ¶ Sed certe si dicatur, quod ignorare legem leuis culpa est: non est homo viuens: quin sit in culpa leui, vide babebat dominus meus quendam domi qui dicebat se ignorare leges qui per facti frequentiam sciuntur. cum lata culpa sit ignorare: vt si quis cum excommunicato participat, sit excommunicatus: & sicut illa quod mulier nubens intra tempora luctus est infamis, quia illa ab omnibus sciri debent, ignorare iura talia, est lata culpa: quia talia cum essent vel sciunt vel teneātur scire. Alia vero que sciuntur per facti sequentiā. Sed nescio quare gloss. facit illud argumentum, quod remotus ob culpam latam infamis sit: quia contrarium illud non est, contrarium nec debuit pro contrario signari: quia nubere intra tempus luctus, est facti quod secum trahit infamiam: nisi excusabilis facti ignorantia interuenerit. vt in l. signata pro contraria dicitur. ff. de bis qui notan. infamia. l. liberorum. §. nota. Sz hic loquitur de infamia vbi vitur tali nomine: & est hic minus delictum vnde hic infamat sententia habita distractōe doli & culpe. ideo supposito q̄ remotus ob latam culpam sit infamis, tamen illud contrarium non meruit signari pro cont. ar. io.

ADDITIO.

2 ¶ Lata culpa parificantur. Adde quod lata culpa non equiparatur dolo in malefitiis vbi tractatur de pena corporali & vbi tractatur de pecuniaria & lex exprimit dolum requirit: secus si non requirit dolum. Barto. in l. prima. ff. si quis test. lib. esse iussus. Et quomodo ex ob culpā punitur q̄ i maleficio culpa nō quiparet dolo vide per eundem in l. lex est commune. ff. de legi. Et nū quid equiparetur dolo quo ad infamiam irrogandā per eundem in. l. quod Nerua. ff. de po. Et quid i peralibus an & quando non equiparetur dolo vide d. Jas. in l. videamus & in l. si in actionibus. ff. de in litem iurando.

1 vr Prelatus qui accusatur pendente accusatione, quando administrare possit.

Si quis autem. Per istum. §. dicit gl. q̄ prelatus qui accusatur pendente
2 accusatione, administrare non debet. ¶ Et hoc dicit simpliciter sed tu distinue, quod si accusatur de delicto commisso in administratione pendente accusatione interim non administrabit. Sic loquitur. §. videtur. sed si prelatus accusatur de alio crimine, puta de adulterio, vel homicidio, nihilominus interim administrabit: q̄ lex dicit hic in tuto & vt ff. de solu. l. calipodius. alias incipit quamuis. & l. reo criminis.

1 ☞ Absens in delictis potest damnari, & lite non contestata p ceditur ad sententiam.

Nouissime autem sciēdum est &c gl. dicit quod iste. §. facit ad questionem talem. Emi librum a te & fuit consummatus Jctus, mihi tradidisti librum, & tibi non dedera pretiū. reperio libū alienū vel vitiosū: magis Jo me ex vēdito ad pecuniā, nolo tibi dare pecuniā, quia dico q̄ liber alienus vel vitiosus est: & si non vis mihi cauere de reddendo pretio in casu euictionis vel vitij, tunc non debeo tibi dare: sed libram tibi restituere. In ista questione dicebat dominus meus quant apparet vel apparere potest vitium aperte, vel lis est ō vitio quia tu dicis libram tibi traditam vitiosum esse, & ego dico nō vitiosum. Primo casu dicebat quod tenenda est gl. ō. casu. l. si non est vitium eminens quod appareat locum habebit teneri nō esse sed pretium debet solui sed cum satisdatione, alias cauetur verbaliter vt ff. de edi. edic. si vendito. vnde lex dicit si i limine Jctus appareat cōtrouersia de euictione, satisdandū est: cū alias caueretur verbaliter. vnde si tibi vendidi rē, & alius incontinēti venit, & dicit emisti rē que mea est satisdādū est. vt C. de euictio. lege post perfectā. Sed sicut est in euictione, ita dicā in vitio. Si aūt sit apertum vitiū nec est lis de eo, non est reddenda pecunia, sz res restituenda. vt ff. vt in pos. l. si is a q̄ duo verb. omissi. ō. de quib⁹ gl. non facit metionē. vnum est in illo. §. sed suspecti cognitio & moriatur pendente accusatione: extinguit cognitio suspecti, sed certe vr quod si appareat diffinitum esse in cā condemnationis q̄ duret ratione sumptuū qui statuti sunt in causa

ista accusationis. vt C. si pen. ap. moz̄ intervenerit. l. iij. q̄ ibi dvrat accusatio post mortē p̄ bona nullo. §. si quis tutoz. no. aliud quod si bi tutoz fuerit absens, nec facit sui copiā, pōt vt suspectus remoueri. ✝ Et sic q̄ in delictis si quis absens ē pōt damnari, z lite cōtestata p̄ceditur ad sententiam: q̄ hic nō ōt quod absens fuerit lite contestata vel non cōtestata. nā simpliciter intelligendum est. de hac materia habes. ff. de penis. l. absentem.

LIBER SECVNDVS.

De rerum diuisione. Rub.

1 ☞ Piscandi ius qualiter sibi quis acquirat, z qualiter eo p̄ uetur

Superiore. Flumina aūt omnia z portus. In isto. §. dicitur q̄ ius piscandi est cōmune. l. publicū ratione cōmunitatis hz. Sz q̄rit gl. Pone q̄ in diverticulo fluminis aliquis longo tēpoze piscatus est sol⁹, alius vult piscari, poteritne ille aliū, phibere: dic q̄ si alī volebāt piscari. z ipse phibeat eos id est post, p̄hibitionē lōgo tpe solus piscatus ē dico q̄ acquisiuit sibi ius piscandi, z alio poterit p̄hibere: sz si occulte piscabat in quodā diverticulo fluminis, z ita fecit diu, nec ali q̄ē inueniebat, imo solus piscabat: q̄ ita cōtingebat de facto tpe sic faciendo l. gissimo nō acquiret hbi ius piscādi, quin z alī pnt piscari. vñ dicicit lex, si habuisti domū tuā dep̄ressam iuxta meam z hoc tpe de quo nō extat memoria z vis elevare, potes sz cū voluisti elevare phibui. z post, phibitionē tenuisti deprēssam lōgo tpe, acquisita est mihi seruit⁹ altius nō tollendi: hoc est q̄ dicit lex. C. de serui. z a qua, id est. p̄ima z tertia. Sic
2 vides sq̄ ius piscandi tpe potest amitti. sed superioz pōt me p̄hibere: nā nos videmus quod ipsi p̄hibent piscationes z venationes. Dicendū q̄ nō est de iure: sz imperatoz posset phibere, sed eodem erroze quo dicunt esse superiozes i terra sua, z sic imperatores non habere superiorem, eodem errore posset hoc p̄hibere: z quod imperatoz possit hoc p̄hibere p̄obo: quia viam publicam populus non potest amittere nō vtendo nec aquam potest quis ducere per viam publicam: quia fieret iniuria: sed imperator potest concedere ductum aque, z sic via que publica est prohibere. vt ff. de seruit. l. seruitutes. licet hoc dicat sine incommodo publico.

Riparum quoque. Ibi dr̄ q̄ vsus riparū z proprietas eorū quorum prediis adherent. Et hic quedā additio, q̄ si viua pubica iteruenit inter predia z ripas fluminis, dic ad huc idē q̄ eoz̄ est p̄p̄rietas riparū quorū sunt predia, primoza: q̄ via nō imponi hoc sicut nec incrementū alluuionis. ff. de acqui. rerum do. l. maritus. alias maritimus. Sed quoniā similiter p̄p̄rietas locorū z riparū maris nō est eorū quoz̄um p̄diis adherent. gl. signata. s. eo. tit. §. fi. z quid naturali iure super illo verbo z hoc per littoza maris. Sed dicas q̄ parū lucratur ille cuius est p̄p̄rietas ripe fluminis cū vsus ei⁹ sit public⁹ vt dicit lex q̄ vsusfructus si perpetuus sit, alicuius p̄p̄rietas est inutilis. ff. de vsu. l. iij. §. tñ inde queritur cum vsus riparū fluminis sit publicus, z perpetu⁹ eorū, p̄p̄rietas est inutilis, quare ergo concedit lex. Dicendū q̄ si semper alius perciperet fructus z vsusfructus p̄p̄rietas esset inutilis: sed hic loquit̄ de certo vsu. l. nauigij: q̄ ibi nauigantes possent naues exonerare z ericcare retia. si tñ sunt ibi fruct⁹, vel arbores fructifere, sz vt⁹ rigandi vel retia ersiccandi in illa arbore sit public⁹ tñ fruct⁹ sunt eius cuius est p̄p̄rietas ripe z p̄p̄rietas arboris.

1 ☞ Differentia inter publica z communia.
2 Communis res illa dicitur, que pluribus se offert iter ceteras.
3 Portus maris an sit publicus tantum non communis.
4 Vie an sint publice, z qualiter intelligantur.

Littorum quoque. Vide dr̄ q̄ vsus littorū gl. Hrium. s. eod. §. z quidem naturali iure, vbi dicitur q̄ vsus littorū maris est cōmunis argumentum hoc soluebat Placētinus, q̄ cōmunia sunt publica, z ecōtra publica sunt cōmunia sed gl. reprobat Placentium z solvit contraziū quia exponit. Hic vsus littorū maris est publicus, id est, cōmunis. z sic concoz dat cū §. s. eod. z quidem naturali iure. ꝛc. Dicas quod opinio Placentini bona est z illi qui eū reprehenderūt nō intellexerunt eum vñ vide rationē quare mot⁹ fuit Placentinus, z videbis si
1 bene dixi vel nō. ✝ Sed videam⁹ p̄imo que est differētia iter publica z cōmunia. Ad erte in hoc differunt: q̄ cōmunia sunt omnium animātium. vñ hic ōt litera. s. eo. §. Quedā enim naturali iure cōmunia sunt ōnium animalium. vñ hic dz esse in littera animalium licet quidā libri non habeāt. Publica dicunt. quasi populica q̄ magis appropriantur hominibus. Unde sub populo animalia nō cōtinent. vñ publica id est, quasi populica. vt. §. public. iudi. in p̄in. certe cum dicit litera q̄ sunt publica. et flumina, etiam portus eorum sunt publici: tō ius piscandi eibus cōmune est. non dicit omnibus animalib⁹ vt s. eod. §. flumina. Sz cōmunia sunt maioris cōmunitatis. quā publica: vnde plures se offerunt. vt aer, mare, aqua de celo p̄fluens litora maris vsq̄ appropriant sibi hoc nomen cōmune. Sz flumina nō tot offerunt se, sicut z mare. vnde nō sunt tante cōmunitatis. Unde hoc nomē cōmune appropriant sibi res ille q̄ inter ceteras plures se offerūt, vt mare, aer, aqua de celo p̄fluēs, z littora maris. Alie que nō tot. se offerunt. hoc nomen publicum sibi retinuerūt. z si vides differētiā inter cōmune z publicū. Modo veniamus ad oppositione n̄ Placētini. Ipse dicit publica cōmunia, z cōmunia publica: videamus primo differētiā. Aer ē commune omnibus animalibus z equis z hominibus similiter
2 z flumē. Dicit Placentinus. ¶ ✝ Quidam sunt vsus maris q̄ sunt communes omnium animalium. vt libere ablnere quidam hominum tantum. vt nauigare: sed mare in se commune est omnibus se offert. z in nullius dominio est. z ita dicit ipse de fluminibus. Sz lumina in se cōmunia sunt. z omnibus se offerunt: sed quidam vsus sunt communes. z quidam publici z communicant se solum hominibus vnde dicit publica esse cōmunia z cōmunia esse publica. Ad rationes aliorum respondet quod dicit littera. s. eod. §. z quidem, quod littora maris sunt communia, z post dicit in isto §. littoz̄ū ꝛc. q̄ eorum vsus est cōmunis, z publicus z verum est quidā scilicet q̄ competit hominibus tantum. vt nauigare. Que est igitur ratio publicoz̄ū z cōmuniū. et quo mare hz vsus cōmunes z publicos. z similiter ea que publica debentur, vt littoza habent vsus cōmunes z publicos. Aerte iā dicta res illa que pluribus se offert inter ceteras cōmunis dicitur. z appropriat sibi nomen commune. z hoc est mare. z ideo licet cōmunia sint publica z publica cōmunia tamen quo ad illā ē differunt: z mare dicitur cōmune flumen z publicum. Item homines magis sibi appropriant quo ad vsum flumē. quā mare. sunt enim multe partes maris in quibus non navigat nec huiusmodi vsus animantium plus seruient ista quatuor. mare, aer, aqua de celo p̄fluens ꝛc. quam flumen. vnde hoc inspecto reperiuntur sub
3 nomine cōmunis. Sz quare dicit Placentin⁹ q̄ portus maris est publicus tñ nō communis: vñ omni respectu dicit ipse esse publicos: Dicendū est q̄ hoc dicit. q̄ portus non seruiūt hominibus vel alīs animātibus. hoc est gratia hominū vnde portus publicus dicitur. sed falsum est potest enim dici cōmune publicū. quo ad diuersos vsus. vt supra dictū est. ¶ ✝ Ité pater. cum
4 dr̄ quod vie sunt publice. intellige sunt publice non minus equaliter sed sicut flumen quo ad nauigationē omnium populoz̄um sic z vie omnium populoz̄um: vnde in via publica in partibus istis tñ habent quo ad Deum illi de Anglia, quā illi de partib⁹ istis z hoc intelligo de viis in littoribus q̄ ducunt de villa ad villā. Hoc dico. q̄ quidam qui habebat ab vtraque parte vie fundos p̄p̄rie dictos. impetrauit a ciuitate vel a domino terre q̄ tolleretur inde via. z alia loco daret ampliozē. sibi cē issim fuit z certe non potuit concedi q̄ oēs tangit. z q̄ omnes tam ab omnibus concedi debet. Unde cum via sit publica non amittitur non vtendo. ff. de via publica. l. via publica. z quod omnes tangit ꝛc. dicitur. ff. de authozitate p̄sidū. l. vlti.

In communem autē locum ꝛc. Ibi dicitur q̄ in locum communē puta vnus soci⁹ non p̄test tuum inferre alio inuito. vnde melioz est cōditio p̄hibentis. vt intellige si aliquis vellet vti ratione ad illum locum ad q̄d non est melioz conditio p̄hibentis: sed si velit vti ad finē ad quē non est destinata tunc est melioz conditio p̄hibētis. hoc est q̄ patur. ff. p̄o soci. l. cum duobus. §. ité Della. alias tropi. l. sumitur fratres an. recedit. ille. §. religiosus. z sup illo vbi modo tuum. signatur quedā gl. Et in fin. dicitur q̄ caput inferatur partibus cōparibus in dominio. sed locū venter locus est religios⁹ hic allegat. l. ad hoc sicut p̄opter illud generale q̄ peditur le cōcursu sed certe illud hz locū q̄ aliquā impediunt le cōcursu nisi succurrenti dederint certum. Sed q̄ voluntate dominorum p̄o equalibus partibus capitur in diuersis locis inferitur q̄ dominum habent ipsi: ideo dico q̄ vterque est religiosus. argad hoc ff. de seruit. rustic. predi. l. via constituit in. §. si. fundus.

Item si alienus. Ibi facit gl. q̄estionē. Pone q̄ vsufructuarius consentit p̄p̄rietario vt inferat mortuum in fundo in q̄ habet vsumfructum

etiã, z anteqã inferatur vel pare peniteat, nihilominus poterit interq; z sufficit semel cõsensisse. Tu dic primum q si cõsensi vt inferas in fundum meũ mox tuus, z anteqã inferas dissensio: sed si inferas non facit locum religiosum vnde possum penitere, et prohibere. Sed si pactum fuit obligatorium, ex quo cõsensi poteris agere ꝯ me ex illo pacto vel agis de dolo: vnde si cõsensi q si ex fundo meo salem extraheres, anteqã extraheres possus prohibere. sed post non: q iam tuum est: hoc est quod probatur ff. de do. cũ saxum. z. ff. de dolo. si cũ mihi in residuo lectionis ti. pit hic dominus meus ad hoc loco in institu. ũ. cod. tit. ℔. in locis pit debent dici.

¶ Thesaurus an fiat occupantis.

Immuta in litore maris quando fiant inuentoris.

Inuentor lapilli an plus grauetur, quam inuentor thesauri.

Inter ista duo non est differentia quo ad acquisitionem dominꝝ.

Item lapilli. Et in isto. ℔. determinat ō modo acquirẽdi p occupationẽ sicut in precedẽtibus, vñ ōt gl. signata in fin. huius. ℔. super illo verbo statiz fiũt inuentoris. dicit gl. z bene. ¶ Item dominium occupat, vnde lapilli z gẽme q̃ sunt in litore maris si mõ, nulli⁹ sunt fiunt occupantis. In thesauro dicit glo. aliud est: q̃ thesaurus eius est: q primo aduenit, id est vidit. ñ ei⁹ qui primo occupauit. vñ si essent duo equitates, z vn⁹ primo viderit thesaurũ, tamẽ qui vltimo vidit ipsum occuparet nõ sibi acquireret. ℥ esset ei⁹ q primo vidit, ℔ gl. z allegat ad hoc. ℥. eod. tit. ℔. thesauros dicit qõ non est verum. vnde sicut illa que inueniuntur in litore maris fiunt inuentoris per occupationem: † ita d̃ces in thesauro. q̃ q primo apprehenderit non qui primus viderit, habebit dominiũ. de possessione thesauri tamẽ habes ꝙ acquiritur per occupationẽ, vt. ff. ō acquisita possessione. l. iij. ℔. necessarius. Itẽ dicas in dominio z hic pro. qui thesauros. in illo. ℔. dicitur qõ dominium thesauri est ei qui apprehẽderit. vñ sub verbo inuenire continetur z apprehendere. C. de fideiuss. l. si barsatorã. dicunt illi qui sustinẽt gille qui inuenit thesaurũ acquirit dominiũ sibi in apprehẽsione. sed in illis q̃ in litore maris inueniũtur. ¶ Ꝓs ꝙ apprehẽdit ad hoc ꝙ dñiũ acquirat. Reddit rationẽ diuersitatis talem: Qui inuenit gẽmã in litore maris. totũ est suũ inuenientis: sed si quis inueniat thesaurũ fundo alieno, nõ est totꝰ suus. imo ille in cuius fundo inuenietur, ℥ meditatẽ z sic grauatur plus inuentor thesauri q̃ lapilli: z imo plus inuatur vt videtur ꝺo solũ acquirãt dñiũ thesauri: sed acquirendo dominium lapilli. non solum visus sed apprehensio regratur, z hoc per illud generale. q in vno grauatur, in alio relenat. vt ff. ꝺ iuregen. cũ g. ¶ Sed certe si poneres q inueniret quis thesaurum in loco qui nullius est: sicut in litore maris similiter esset totum inuenientis: vnde ista rõ nulla est. Itẽ alꝫ dicunt de hoc loqui de inquisitione dominiũ eorũ q̃ nunq̃ fuerunt in dominio alicuiꝰ: ideo difficilius acquiruntur, ideo cogitur apprehensio: sed thesaurus fuit in dominio alicuiꝰ qui thesaurus est vnius depositio pecunie a tpe a quo non extat memoria. vt. ff. de acquir. re. do. l. nunq̃. ℔. thesaurus. Hec ratio nõ videtur valere qui idem cõluderet in derelicto. ꝙ tamen nõ est, vt. ℔. si. tamen non credo differentiam esse inter ista duo quo ad acquisitionem dominꝝ. vt dixi.

Preterea. Nõ per alluuionẽ in agro. Ibi dicitur qõ si vis fluminis vno ipetu aliq̃s partẽ fũdi tui fundo alicuius portauerit, si ibi fuit diu ita q̃ radices egerint arbores q̃ ille cruste applicate inherebãt. vel crusta tecta fuit terre cui applicata est. sit illi⁹ cui⁹ est fund⁹ vel terre cui applicata tota ista tãtũ illius ab; actiõe in factum ad estimationem. dicas quibusdam est z lex illa q̃ glo. inducit. ff. de rei ven. l. si furnum tm. ꝛc arbore. loquitur de hoc quod accrescit actu sine facto hominis hoc de eo quod accrescit vi fluminis: vnde cõqueritur fluminis; sicut flumẽ sibi abstulit, ita poterit ei dare: vñ vbi emolumentũ poterit esse ibi sit z onus. vnde nullã actionem habebit. ff. de acquirenda rerum domi. leg. j. ℔. alluuio. ff. de regulis iuris secundum naturam.

Materiã alienã si aliquis specificet, illa species efficitur sua dñs conquerentibus.

Cum ex aliena materia. Su p illo verbo facta est quedã ℔. si aliquis specificet materiã alienã, illa species efficitur sua dñs cõcurrentibus, qõ habeat bonam fidem qui specificat, qõ credat materiã suã esse, z quod suo voto hoc faciat. z ꝙ materia non possit reddere ad sua vitia ex vitijs alienis z melle alieno fiat multum. postea ārit gl. multas ratiões. † Quid si duo speciei fecerint materiã alienã q̃ erat tertiꝰ vt domus aliena de melle alieno fecerit multum habuit bonã fidẽ ꝙ cõdebãt cum debeat materiam suam p̃o parte, alius malã fidem q̃ sciebat alienam dicit gl. qõ illa species seu illud specificatum erit commune speciãtis bone fidei z dominium eius: quia ille specificãs q̃ malã fidem babebat nihil habebit. eodẽ modo soluit suã questionẽ. Pone ꝙ vnus solꝰ ex diuersorũ materijs specificauit, z p̃o vna materia habuit bonã fidẽ. p alia mala. Respõdeo primo responsum est Gayus. Itẽ qui specificauit vnus solus ex materia aliꝰ partim habuit bonã fidẽ. parti habuit malã fidẽ eodẽ mõ respõdet. Quid si vnꝰ ex miria aliena. puta vnꝰ ex melle alicuius fecit multum, z partim fecit nomie suo. z partim nomie Titij dñs meꝰ ōt similiter ꝙ tũc specificatũ erit cause specificãtis z dñi. In ista solutione vltime qõnis bene cõcordat dns meus in glo. qõ istud specificatum erit cause partim specificantis nomine suo z partiz domini cuius nomine partim specificauit z hoc intelligit si dñs ratum habuit, sed in omnibus alijs questionibus precedentibꝰ ꝙ specificatum sit cõmune specificantis z domini, dicit dominꝰ meus ꝙ falsum est nec hoc dicunt leges quas glo. hic adducit. Quid ergo erit dicendum q̃ inspiciendũ est ex parte cuius magis est, z sic qualia ꝙ nobilius vt minus cedat maiori z ignobili⁹ nobiliori, z sic totum specificatum erit alterius specificantiũ vt. ff. de acquir. re. domi. l. quicqd. ℔. vltimo. vbi minꝰ cõcedat maiori. z sic qualia sunt q̃ est minoris p̃cij id est nobilius ei cedat qõ est maioris. z logtur ibi in formantis similiter totum est vnũ per formationem.

1 ¶ Purpura accedit vestimento, z sic quantitas antecedit dignitatem.

2 Numerꝰ si reperitur equalis in electiõe, recurrit ad dignitatẽ.

Si tamen alienam purpuram. Ibi dicit qõ si aliq̃s alienã purpurã inseruit suo vestimento, purpura sit illius cuius sit vestimentũ. vnde ōt litera. z qui dominus fuit purpure quasi dicat, mõ non est ille cuius fuit purpura hz actionẽ furti, id est. ℥ditionem furtiuã ℥ furem qui furripuit, siue ipse fecit vestimentum, siue non. Sed quero, vtrum habet, rei vẽdicationem: Dicit qõ sic si ita sit qõ fur qui vestimento suo intexuit qua fur semper est in mora. z si post moꝛã res perijt, nihilominus cum in moꝛa est. tenetur ad rem ideo fur, etiam rei vend. tenetur si fecit tesũ: Sed si alias fecit fieri, non tenetur illi rei vendicatione: vnde dominium est extinctum, vt ad p̃sens non possit vendicari, sed si separetur per actionem ad exibẽdum, bene vendicabitur. vnde melius diceretur qõ cessat dominium per istã accessionem quã qõ extinctum sit. vnde aliter dicitur obligatio extincta cessans z vt. ff. de verborum obligationibus. in ter stipulãtis. ℔. faciamenta. ff. de selu. g rcs. ℔. areã. Nota igitur diligenter qõ dicit litera qõ vẽdicari non põt purpura vel si est ab illo qui intexuit si fur est ille qui intexuit: q̃ fur semper est in moꝛa vt dictũ est. z si periret ei eo post moꝛã nihilominus tenere tur rei vẽdicatione. sic z hic ex quo post moꝛã intexuit. z qõ fur in moꝛa sit semper, habetur. ff. de rei vendicatione itẽ verba tamen in fine. † Itẽ nota hic qõ dicit litera, qõ purpura cedit vestimento: z sic quãtitas antecedit dignitatẽ. vnde in electione numerus q̃ quãtitas est, semper precedit: sed vbi est equalitas ex parte quãtitatis, q̃ partes sunt equales numero tũc habetur recursus ad dignitatem, z ad p̃tiũ vt. ff. co. l. quicquid. ℔. vbi. z. ff. de pactis. l. si plures Gayꝰ. ¶ Sequitur versicul⁹. Nõ si foꝛ tuitu. vbi dicitur qõ si sine voluntate dominoꝝ. materie eorum confuse fuerint aquodam tertio. istud cõmune est. si separari non possunt materie: ℔. si separari possent nõ esset illud cõmune: sed si voluntate dominoꝝ etiã si separari possent materie, illud cõmune esset. hoc facit ad qõ destinatione nostra sez dominoꝝ sit diuisũ frustroꝛ sed destinatione cuiusdam alterius nequaquam sic intelligo. ff. de leg. l. quod in rerum natura. in fine.

1 ¶ Frumentum duorum si mistum fuerit contra eorum voluntatem, qualiter vnus agat contra alium.

2 Et quid si voluntate eorum mistum est.

Quod si frumentum. Versicu. qõ si alterutro signatur ibi ãdã gl. super illo verbo cõpetit, q̃ valde difficilis est ad intelligendũ. z tãgit duas lecturas in isto: z prima vt loquatur p̃inc. istius versiculi ℥ si ab vltro alterutro. † Quãdo frumẽtum duorꝝ mistum fuit cõtra eorum voluntatem sed impossibilis est eorũ separatio, q̃ tunc cõmune est. z agitur rei vend. vt grana sua vnus quisq; vendicet, q̃ non põt discerni. vt dictum est que sunt grana vnius z que sunt grana alterius sed agitur cõmuni diuidẽdo. id est petere frumentũ p̃o qualitate id est quãtitate ille qui plꝰ habebit, vel p̃tiosus frumẽtũ habebat illi plus resituatur de frumento vel plꝰ in p̃tio. hoc ōt vsq; ibi. arbitrio ꝛc. ab isto loco vsque in finẽ loquitur cũ mistũ fuerit frumentũ duorũ, sine eorum voluntate, z separatio possibilis est: q̃ tunc non sit cõmune, z augetur rei vendicatione: z quilibet grana sua vẽdicabit, z tunc exponet litera quale. id est quota. hoc vult dicere gl. in p̃inc. vsq; ibi idem dic z p̃imum casum tãgit vsque ibi. si aũt apparet alio mõ ponitur z legi. vt sit totũ vnus casus z verisimile, si ab alterutro

a sui prin. vsque in finē loquitur quando fin voluntatem duorū ita fuerit & erat impossibilis separatio: qz tunc agitur cōmuni dividendo pro modo frumenti vt pro qualitate & quātitate divi datur, vt qui plus habebat de frumento, vel pretiosius habebat ei restituatur plus in pretio plus in frumento, arbitrio eīs iudicis hoc continebitur vt estimet in illo iudicio communi dividēdo quale fuit frumentum vniuscuiusque & quantū. vt dictum est & sic quale stat propter & non exponitur quale ibi vt in. j. lectura. Hāc lectura vult tāgere glo. ab illo loco gl. vt dic' &c. vsque ibi

2 no. &c. ¶ Sequitur bona glossa que indiget alia istis duab' lecturis obstat excepta prima quo ad primum casum. & isti secunde in totū cum dicitur quod agitur communi dividendo quando. scz voluntate duorū mistum est frumentum: & impossibilis est separatio, agitur cōmuni dividendo: imo dicit litera. in rem quidē actio pro modo frumēti cuiusq; competit, si ex quo facta communio & cōpetit cōmuni dividendo agi non potest. Istas lecturas ponit gl. sed dominus meus dicebat q; dato vno q; frumentum sit cōmune, tamen pōt agi rei vend. pro parte indivisa vt habeat pars divisa. vt. ff. si pars hēreditatis pet. l. nō possum'. Dñs meus Tertio modo, alias est alio modo ponit casū in isto ver. & intelligit totum versi. vsque in fi. sui voluntate duorū mistum est frumentū & possibilis est separatio: qz tunc non est commune, & ciuilis cōpetit actio in rem. scz rei vendi. pro modo frumēti sui vt quilibet quātū hz ibi de frumento id est grana singula sui frumenti, vendicet arbitrio aūt iudicis hoc continetur vt ipse estimet quale. exponе id est q; vel expone pro prie quale. albius vel nō crassi' vel nō: vt p hoc ghibet grana sua singula possit habere. Iste casus leuior. & planior est: nisi intelligas ita ipsū non poteris intelligere glossam, vnde' glos. est in se difficilis, nec facit ad intelligentiam tex. in suo solo.

1 ☞ Edificium factum ex materia aliena quādo cadat solo, & qualiter prouidetur domino.

Cum in suo solo. Vt intelligas glossā toti'. §. q̄ obscura est, scias q; si edificaverit in solo tuo de materia aliena si tu es bone fidei, & ō isto

1 loquitur. §. iure tu es dñs †edificij: qz edificiū solo cedit: & similit dñs materie pura tigni alieni q; iunxisti dom' tue. remanet, dns, sed non potest agere cōtra testāte edificio rei vendicionis ex quo es bone fidei, sed potest agere actione de tigno in iuncto ad duplū. Sz si tu esses male fidei, & de isto nō loquitur. §. videt tunc si militer q; es dñs edificij: sed dñs contra te potest agere rei vend. vt non estimetur, sed vt prestetur estimatio: vt. ff. de rei vēd. l. in rem. §. tignū. & hoc si vult, alias nō: qz & actio, de tigno iuncto in duplum agere pōt. Item ad exibendum, & furti condi. furtiva: vt istas habes hic in gl. que cadit per actionē q̄ cadit in tigno iuncto, que ea sit super illo nisi accusatorem hic intelligo. & est gl. in illo ver. sed si aliqua super illo ver. vēdicare. vbi dicitur lz ꝺ eum qui bona edificat in suo solo de materia aliena dominus materie vel tigni quandiu manet ed'ficium vendicare non possit tñ diruto edificio si egerit stāte edificio ad duplū p actionē ō tigno iuncto poterit agere rei vendicatiōe p̄o sua materia non obstāte dicit gl. aliqua de pois p̄scriptione. & hoc quādo p̄scriptio currit ꝺ desīdes: sed iste nō fuit negligens in rei vēdicat. dato q; durasset edificium per mille annos: qz durante edificio non poterat agere rei vendicatio. contra bona fide edificantem vt dicit p̄incipiū huius. §. Et ex q̄ nō potuit agere, ei non currit p̄scriptio. C. de annali exceptione. l. j. in fine quo ad istā partez gl. vera est sed rō sequitur in gl. Aliud est dicit gl. si edificato & fuit male fidei: qz tunc durāte edificio posset agi rei vendicat. ff. de rei vendicatione. l. in rem. §. tignum. si non egit, fuit negligēs. & ideo si durauit edificium triginta annis, nec iste egit: quia tanto tempore p̄scribit male fidei possessor, certe si durat edificiū nō poterit vēdicare. Quātū ad mēbrū vltimū reprobat dns meus gl. p̄scriptio currit contra desīdem in eo quod desesse est vel negligens, sed extitit edificiū licet dns ed'ficij posset intentare contra eum qui mala fide iniunxit quid consequitur: & certe rem nō cōsequetur, sed estimatiōem. vt. ff. de rei vēdicatione. l. in rem. §. tignū. & inde tunc primo cōpetit rei vendicatione ad rem cū esset diruta edificiū: vñ primo modo agēdi nō fuit negligēs, & ita ꝺ eum nō currit p̄scriptio in rei vēdicatiōe ad rem ipsam, glossa pōt colorari: qz q; est negligēs in vno casu, currit sibi p̄scriptio in vno & in alio. ff. vi. bo. rapt. l. tertia. & est ad hoc. C. de his q̄ a non do. ma. l. vltima. vñ sicut currit sibi p̄scriptio extāte ēt edificio ita quātū ad modū agēdi ad rei estimationē curret sibi quātus ad aliū modū agendi scz ad rem ipsam. Dicendū tamen contra riū, & ad illud, negligens in vno currit sibi p̄scriptio in alio. dicendum verū est, tu dicis extāte edificio fuit negligens in rei vēdicatione quantū ad illum modū agendi, scilicet p̄o rei estimatione. Dicēdum quod falsum est: vnde bene verum est q̄ potest agere, si vult: non tamen est negligens, si non agit: quia si ageret rei vēdicatione, & reciperet extāte edificio rei estimationē amitteret dominū rei sue. & sic diruto edificio nō posset agere rei vēdicatione ad rem ipsam: sed nemo cōpellitur ad hoc vt omittat dominiū rei sue, vt. ff. rerū amota. l. non enim. Vñ durāte edificio nec contra bone fidei possessorem, nec cōtra male fid. poss. currit p̄scriptio in rei vendicatione quicquid dicat glos. &c.

Et si is. Aut pinerit, ibi in gl. questionem, quis dz proferri habens vtilez, qz habens vtiles p̄fertur. Unde emphyteota habens vtile dominū p̄fertur domino habēti directū. ff. si ager vect. vel emhp. pe. l. j. Sed dic q; ibi loquit vbi vtraq; est vera sed ista est vtilis rei vendicatio. datur enim a l. & equitate ne āttat' tota dominus quōdā tabule forme propter reliquias p̄cedētium dati. ē. eodē pōnit in illo. §. litere &c. formant plures questiones

4 super hoc q; ꝺ. † litera seu scriptura cedit charte. qz & hoc vide tur sequi in litera inconuenientia: sed illas & istiōes habeo discussas ff. ab exhiben. l. iij. §. interdum. & alias. &c.

1 ☞ Bone fidei possessor an faciat fructus industriales suos q; cultura & cura.

2 Bone fidei possessor quando faciat fructus suos

3 Bone fidei possessor qn teneatur de consumptis.

Si quis. Anō dño. Ibi dicitur, si quis habuerit & alte nā bona fide & iusta de cā. id est instō argumento emptionis, vel vēditionis, alias donationis, facit fructus suos bona fide. ōt gl. in initio emptionis non opz q; habeat bonā fidē continuatam a principio vsque ad finem: sed sufficit qd habeat a principio, scilicet tempore emptionis bonam fidem. vt. ff. si vsur. l. q; scit. §. bone fidei possessor vt fructē faciat suos, intellige q; licet bone fidei possessor faciat fructē suos, de cōsumptis nullo modo tenetur nec de extātibus nec vend. q; suos fecit. si tamē rem iud. offi. vt. C. de rei vēd. l. est. §. bo. si. Intellige igitur hic q; hic dicitur q; sufficit in initio bonā fidem habere licet mala fides superuenerit, verum est ad hoc q; facit bone fidei possessor fructē suos si a patre illo quo superuenit mala fides, tenet ēt de sumptis vt eos restituat iudicis officio qz ex tunc tenetur de ea

1 pa † Item not. q; dicitur hic q; bone fidei possessor facit fructus industriales suos p̄o cultura & cura: vnō inuenitur q; faciat suos si coluit & cū amit. Sz dic dato q; alter colnit, tñ si possidet ipse perceptionis fructuum bone fidei possessor facit suos: vt hic &

2 sur. l. q; scit. §. in alieno. ¶ † Item no. hic quod dicit qd bone fidei possessor ex iusta cā vel iusto titulo facit fructus suos. qd si bone fidei possessor nec habeat iustā causam per gl. dicit quod non minus facit fructē suos & al. ff. si rē. l. iij. §. post litis. ibi si forte indicatum &c. Sed certe ler illa hic non dicit q; non habeat titulū nec qd̄ haberet. sed per iura que iuit. hic videtur qd exigatur: tamē doctores sunt in illa opinione q; bone fidei possessor si non habeat tamen iustā seu titulum iustum facit suos: gl. hic dicit. Item qd hic dicitur, qd qui bona fide possidet facit fructus suos, intellige qd̄ possessio ciuilis est illa que parit illum effectum, qd qui bona fide possidet, faciat fructus suos, & q; vltra patet secūda. Unde si vado vltra mare, qz rerū mearū retineo possessionē ciuilē. si alius possideat & tollat licet bo. fide possideat nō tenet de fructibus industrialibus cōsumptis, intelligit glo. etiā in quantum est locupletior & q; non tenentur hic sic ostendo: qz hic dicit gl. quod de naturalib. cōsumptis teneatur in quātū locupletior est gl. ff. si cer. pe. l. si me. & Titium, quia illos non facit suos. nō hic gl. cōtraria illi que est. j. de offic. iudi. illoz. su pillo verbo cōsumpt. vnde vt concordemus gl. cum gl. oportet dicere quod ista q; hic est loquitur de naturalib. que dicit qd̄ bo. fid. possessor cōsumpsit quātū locupletior est, sed qd̄ ibi dicit quod bo. fi. poss. non tenetur etiā in quātū locupletior. sed q; ibi dicit quod bo. fid. possessor creatur fructus intellige de iudustrialib. quidā tñ contra dominici dicebat q; bo. fid. poss. tenetur de cōsumptis. etiā industrialib. in quantū locupletior. & hoc si nō habeat titulū prædictum gubebat sic. ¶ Dicitio hereditatis datur ꝺ possidente quando habet titulū sed intentionē poss. in bo. fidei poss. de consumptis in quātū locupletior. vt. ff. de petitione hered. l. item venit. §. eos aūt. vñ sicut est in peti. hereditatis. sic dz esse in rei vend. partez videtur q; multo fortius hoc sit in rei vend. qz qui agit rei vēdicatione allegat ius plenius & qui agit petitione hereditatis. qz allegat dominum alter non. & ideo minus opz iuvari. alias iuvari posset cōtra agentem rei vend. quā cōtra agentem peti. here. vnō in cōpensio repetendis bo. fid. poss. pingui' subuenitur in peti. here. & in rei vēdicatiōe vt huiusmodi. ē. eo. titu. §. ex diuersis. in glque dicit cadit in fin. illius. §. incipit, cum de novo edificat. §. ex vero qui sciens.

1 ☞ Male fidei possessor tenetur de fructibus perceptis & percipiendis, & quando.

Dicit

Dicitur. Jn gl. q̄ male fid. possessor tenetur de fructibus ꝓceptis ⁊ percipiēdis, hoc est verū si non hz titulū excusat ipsum a percipiendis, quod dicitur q2 male fid. possessi habens ti. nō tenetur eadē actiōe qua ⁊ de fundo: q2 fructus illi pars fundi sunt: vt ff. de rei vendi. l. fructus pendentes. Intelligas de percipiendis id est, q̄ percipi potuerūt. Jtem quidā dicunt q̄ male fidei possessor habēs tit. excusat a percipiendis. dicūt per legē. C. de rei ven. l. domū. Sed dicit dominus meꝰ q̄ illa lex hoc nō dt. i. dicitur quod male fidei possessor habens ti. tenetur de ꝓceptis, sed nō dicitur q̄ nō teneatur de percipiē dis. sed non doctores hoc cōcludunt. ex quo dicit lex quod tenet de ꝓceptis, videtur negare q̄ nō teneatur de percipiēdis. ar.
2 ff. de iud. l. cū prætor. C. de procur. l. si maritus. ⁊ Sed dñs meus dicit q̄ etiā habens titulum, ex q̄ male fidei possessor, tenetur de ꝓceptis ⁊ percipiēdis, nec inuenitur lex que dicat ꝛium. Jtē dicit ipse ⁊ li hoc sit verū q̄ ꝓpter titulum excusetur a percipiē dis, hoc est verū vsque ad litis cōtestationem post lit. cōte. nō: q2 post lit. cōte. omnes male fid. possi. pares sunt. ff. de pet. her. l. ſ ⁊ si lege. ſ. si aūt. dt gl. male fid. possi. habens ti. excusatur de percipiendis ꝓpter titulum, nisi in quatuor casibus quibus de percipiendis ipsum nō excusat, ⁊ numerat gl. illos casus. Dspo nullum ipso iure, vel quem vult annullādum habere ꝑ nō titulo nec excusatur a percipiendis: ⁊ sic reducas illos quatuor casus. Et ad vnū q̄ dicitur quod male fid. possessor habens titulū vel habens, sed nō iustū, tenetur de percipiendis: nō est intelligendū vt dictū est ō. de percipiendis in futurum. q2 illi sunt pares fundi, ⁊ veniunt in rei ven. sicut ⁊ fundus. ff. de rei ven. l. fructus. vñ intelligit de percipiendis. i. qui percipi potuerūt, sed a q̄ dicunt q̄ a domino, nō a possessore, vnde ex̄m eos ꝑm gl. si nō ē bonus cultor, ⁊ possessor optimus, solum tenetur de his qui percipi poterunt a dño, nō a se male fi. pos. sed dicas ꝛ. q2. l. dicat q̄ tenetur de percipiēdis male fi. possi. ⁊ de his quos percipere potuit ipse male fi. pos. vt C. de rei ven. l. domum.

Is vero ad quem. Jbi dicit gl. vsufr. facit fructus suos statim cū ſcipit, dt gl. percipit. ⁊ si in horreo sint impositi. Sed dic q̄ nulla est differentia inter bonoꝝ possessorē ⁊ fructuariū quo ad hoc q2 statim cū sunt a solo separati vterq; facit suos sed in hoc est differētia q2 bone fid. possessor facit suos siue ab illo siue a quocūq; alio fuerint percepti. fructuarius nō nisi ipse vel alius nomine suo percepit: vt ff. quibus mo. vsusfru. amit. l. si fructuarius melsem. ⁊ ff. de vsuris. l. qui scit. ℌ. j.

1 ☞ Thesaurum si quis inuenerit an ⁊ quando sit inuentoris.

Thesauros. *Jbi oꝝ q̄ si alius inuenerit thesaurū in loco suo. suus est. dicit gl. in suo hoc est dicere si dñs sit loci in quo inuenit. dicit gl. siue dñs sit directo. siue vtiliter vt emphyteutarius sendatarius. ſPlacētinus ti dicit q̄ intellexit de dño directo: q2 ibi oꝝ simpliciter, si quis i suo. si quis dominus inuenerit in loco cuius est dñs, vel cuius hz dominium: sed appellatione domini intelligit qui dominus pōt esse directo. ff. si ager vecti. pe. l. j. ℌ. q̄ in perpetuum. vnde ibi dicitur qui in perpetuum fundum cōduxerit, q̄ius dominus nō sit ⁊c. vnde tales dicuntur tbi non domini, ⁊ cōstat q̄ habēt vtile dominium, ⁊ q̄ rei ven. vtilē hz, vt ibi dicitur vnde qñ inuenīa in meo ⁊ qñ in alieno habes. C. de metallis ⁊ de metallariis. l. cūcti. vnde dicit si habeat quis vtile dominium, ⁊ inueniat qd mobile vt pecuniā. certe ꝓfertur directo domino: ⁊ sicut facit fructꝰ suos, sic ⁊ illud mobile suum est. Si autem sit immobile, vt q2 in ventat materiā argenteam. ipsa materia est immobilis. hz cū extensum sit mobile, certe ꝓꝓietas directi domini redibit ad dominum directū, sicut ⁊ de feudo locuti sumus. Quia locuti sumus de dño directo ⁊ vtili, scias q̄ soli Jtalici sunt domini quia non soluunt tributa rerū suarū: vnde dicuntur habere directum dominiū, ⁊ sunt soli dñi rerum suarum. C. de vsuc. trēsſoꝝ. l. vnica habes per legē illā q̄ quicunq; soluit tributū vel censum, ñ
c est directo dño sed vtiliter. † Ex hoc dicit dñs mens q̄ quicunq; agit ꝛ aliquem, ⁊ ꝓponat rei vendicationem q2 ⁊ pauci sunt, imo paucissimi qui aliqd nō soluāt de re sua immobili: permittit reus actorem acquirī donec sit ꝓpe sententiā diffinitiuā. ⁊ tunc dicat. Domine iudex nō procedatis vlterius, q2 ineptā actionem ꝓposuit q2 egit rei vendicatione. ⁊ sic dixit se directum dñm, ⁊ tamē non est, sed vtiliter: vnde ex quo simpliciter intentauit rei vend. dixit directo se dominū, ⁊ est tributaria vel censualis ex hoc per ista iura. C. de vsuca. transſor. l. vni. ff. si ager vect. pe. l. j. ff. si mensi. fal. mo. di.

1 ☞ Dominium q̄si sola traditione clauium transferatur.

Item si quis merces. ⁊c. Jbi dicit q̄ si claues horrei vēditor tradidit emptori mercium q̄ erāt in horreo, forte vini q̄ erat in cellario. trāsfertur dominium sine alia traditiōe ⁊ ēt possidet. ēt gl. ⁊ hoc ꝓpter ꝓsentem visionem. ff. de acq. pos. l. j. ſ. si insserim. dicendum q̄ falsum est quod hic ꝛ ꝓpter visionem acquiratur possessio, vnde verū est quod per visus acquiritur possessio vbi requiritur visus rei que est acquirenda in possessio. vt ff. de acq. pos. l. j. ſ. si insserim. sed hic quando horrea erāt clausa q̄o viderit: nimis bene viderit qui viderat merces horreis clausas, vnde per solā traditionē clauiū ante horrea, acquiritur possessio q2 claues sunt via deueniendi ad possessionē. sed de festuca quomodo q̄ festucā alicui possessio acquiratur, dicit dominus meus quod non videt nec iura dicunt, nec ratio cōcordat.

Pro derelicto. Jbi dicitur quod id quod ꝓ derelicto habeꝫ occupāti cōceditur. Quidā ponunt exemplū, si aliquis libras apertas piperis iactauit i aquā nec q̄ animo accipiendi a se ꝓiecerit it. ⁊ ꝓ derelicto habuit vnde cōceditur occupanti. Dicas verū est nisi alia ꝓsumptio esset per se, sc. quod nemo ꝓsumitur iactare merces suas, vt ff. de ꝓ. bal. cū de indebito. dicit verū si existens in periculo iactat etiā aptum nō ꝓsumitur habere ꝓ derelicto, sed si tēpore q̄ nō erat in periculo ex mō iactādi: q2 apertū iactauit ꝓsumitur q2 habuit ꝓ derelicto, imo incumbit sem ꝓ onus ꝑbandi venditore velit vēdere vel vēdicare, q2 semper ꝓ dño ꝓsumetur. vnde dicit lex si aliquis occidit se, pōt esse quod ꝓpter cōscientiā criminis hoc fecit, si demens hoc fecit, vel ꝓpter impatientiā doloris. Jd ꝓimo casu amittit bona: q2 publicātur. Secundo casu nō amittit: sed si fiscus petat bona. ꝓsumit ꝓ defuncto vt bona nō amittat qui moritem sibi cōscivit ꝓpter dolorīs impatientiaꝫ, vel vite tediū, vt C. de bo. eo. q̄ mor. sibi cōsci. l. vlt. ad fi. q̄ ⁊ in ꝓpositoꝝ aliqui ēt si nō esset tēpestas libram apertam ꝓiecerit i aquā. ꝓsumitur q̄ non animo habendi ꝓ derelicto, sed iō q2 timebat periculū: q2 hz tempestas non sit, tamen potest iactare, vel q2 timet periculū. vel quia habet animum habendi ꝓ derelicto: vnde semper ꝓsumitur ꝓ domino ne rem suam amittat, quod timore periculi hoc fecerit.

De testamentis ordinandis. Rub.

Testamentum. Hic tāgit tria genera testamentorū. Olim initio vtebātur homines duobus generibus testamentorum, vnum vocabatur calatis comitijs q̄ vtebātur homines tēpore pacis: aliud erat genus quod vocabat ꝓcinctū, q̄ vtebant homines tpe belli, ⁊ quod illa duo sic dicantur habes in gl. ⁊ est planum. Deinde accessit tertiū genus testandi quod appellatur testū per es ⁊ libram. id est, per es libratum seu estimatum q2 testator emancipabat filios, heres instītutus ꝓ modico emebat oia bona testatoris, ⁊ erat quidā qui libr abat seu estimabat oia bona defuncti ⁊ modice. ⁊ sic eis estimatis seu libratis modice heres emebat vt dixi. Sed quare hoc. ecce vna ratio, testator habebat filios in ptāte. debebat eos emācipare anteqū testaretur: q2 q2 viuēte patre filij sunt quasi domini rerum paternarum, ⁊ hērditatis paterne. vt ff. de lib. ⁊ posth. l. in suis. ⁊ ita si inueniretur testator tpe mortis habere filios in sua ptāte iueniretur nō plene dñs: ⁊ q2 testari quasi de alienis nō poterat, iō eos emācipabat ⁊ sic erāt incogniti iure ciuili: emācipatio olim fiebat per imaginariā venditionem: iō incerte erāt iste imaginarie vēditiones. ecce igitur quare sic fiebat illud tertium genus. Et hj dicunt q̄ causa quare sic fiebat, erat ista: heres vt esset firmꝰ heres emebat ꝓ modico: q2 cā nō lucrativa firmior est q̄ lucrativa, vt C. de ipo. lucra. de scrip. l. vni. sed in parte ista rationes ex parte dei. ideo illa iura sunt coꝝrecta: q2 nō habebāt veras causas.

In litera sed cum paulatim. ⁊c.

Jbi recitat ius nouum. id est ius cōstitutionū circa testū. Et ibi dicitur in ver. signacula, q̄ testamentum a iure prętorio hz numerum septē testium, ⁊ eorum signacula, q̄ testamētum a iure ꝓtorio imo a iure ciuili hz numerum septem testium, vt ō. c. vers. accessit in fi. Sed dicendū quod a iure ciuili capit numerum septē testium, sed nō vere q2 libr ꝑpens ibi in extrema bōrditatis. q̄ erat heres cōputabatur numerus septē testium: sed per ius prętorium exiguntur septem veri testes, alij ab herede ⁊ ab estimatore: q2 per ius prętorium, nec emācipatio, necsia imaginaria venditio fiebat, vt in ꝓin. ver. sed predicta in fi.

1 ☞ Mulier in testamētis non pōt esse testis. lecꝰ in codicillis.
2 Jmpubes maior ꝛ factus an possit testificari de his que vidit i pupillaritate.

Testes autem. *Jbi dicitur quod mulier nō potest esse testis in testamēto. Querit

an hoc sit verum. Dico testamenta nostri tpis vt in pluribꝰ sunt codicilli: qz nō est testū si nō sit hr̄dis institutio: sed in testamētis nostri tpis nō instituuntur heredes: ideo testamēta nostri tē pozis sunt codicilli: tunc in eis pōt mulier esse testis. In testamētis aūt veris in qbus exigitur hr̄dis institutio. exigit maior solennitas q̄ in codicillis: ideo in illis nō pōt esse mulier testis, a vt hic a et in codicillis et sic in testamētis nostri tempozis hic in gl. ozd. ff. de test. l. qui testō. §. mulier. Querit gl. nunquid pōt esse testis impubes maioz factꝰ. b de his que vidit in pupillari etate. Dico q̄ non in testamentis vbi sunt testes de esse testamenti, sunt eīm septem testes vt hic. Jn alijs pōt impubes maioz factus esse testis de his que vidit in pupillari etate. arg. ff. de verb. sig. l. notionem. §. si. et ita dicit gl. Dicebat dñs domini mei Jzium: qz si vidit aliqua in pubertate indiscrete concepit: et ideo lz postea fiat maioris etatis vere scit indistincte et incōplete, sic et tunc scivit: ideo impubes maioz factus de eo quod vidit in pupillari etate nō pōt esse testis. Ad legem q̄s gl. inducit. ff. de verb. sig. l. notione. §. j. respondet. quod seruus liber factus de eo quod vidit in seruitute pōt ferre testimonium: qz ea que in seruitute sciuit, ita discrete sciuit et cum est liber. sed sic non est in pubere, vt dictum est. Et pro sua sententia inducebat argumen. ff. de seruis exportandis. l. si minor. Ego dico q̄ si vidit in pubertate id est. in etate infantili. vel proxima infantie non potest ferre testimoniū maior factus: sed si vidit id in pubertate postquā erat doli capax, et sic habeat tale quale iudiciū, tunc possum dicere eū gl. q̄ potest ferre testimonium. arg. ff. ad Sylla. l. excipiuntur. in fi.

ADDITIONES.

a ¶ Non pōt esse testis. Vide tamē Bart. in l. hac cōsultissima. §. ex imperfecto. C. eo. vbi dicit qō testamentum imperfectum ratione solennitatis vꝫ quo ad liberos tantum. Et subdit qō istud testamentum imperfectum inter liberos potest probari duobus testibus maribus vel femineis.

b ¶ Impubes maior factus. Adde q̄n possit testificari impubes factus pubes. de eo quod vidit in pupillari etate Bar. in l. ad testium. §. conditionem. ff. de testa.

1 ☞ Jnstrumentū publicū quando habeat vicem duozū testium.

Sed cum aliquis ex tribus ꝛc.

Jn illo ver. super illo verbo. signare. est q̄dā gl. signata. q̄ sic incipit. quidā hic intelligunt ꝛc. gl. illa sic oz intelligi. gl. supponit q̄ si qs ex testibus adhibitus in testamento fuit seruꝰ. si testamētum revocet in dubiū. nō pōt pbari per septem testes. vnde habes pro cōstanti q̄ soli testamento ex q̄ inuenitur sic scriptus. et qlibet testiū recognoscit sigilla sua staretur ei absq; hoc qō testes vadāt ad iudiciū. q̄ sic se hz cōsuetudo. et sic cōcordat Joan. Azo in Jzium in quo ista distinctio. Hl. ista nō aperit vnde intelligas q̄ bene cōcordat et Jo. et consuetudo qō in testamēto in scriptis de q̄ nunc locuti sumus sic scriptura sola sigilla septem testibus recognitis pbatur. si testamentum in scriptis in dubium revocetur. nec oportet testes venire ad iudiciū. Sed in testamento fuit ista dissentio. Pone testator vocat tabellionē. et in psona publica scribit testū. et tz formā instrumenti publici. et hoc eoz septē testibus, in q̄rum p̄sentia dicit testator. illi lego tantū et illi tantū. lz scriptura nō sit testamētū in scriptis. qz nō est forma testamenti in scriptis observata: qz nō subscripserunt testes, nec signauerunt. itē qz eoz septē testibus testator voluntatem suam expressit, mozi̊untur testator et testes. forte revocatur in dubium, an defunctus fecerit testamentum, nōne poterit pbari per istā scripturā. Dixit Joā. q̄ sic: qz instrumentum publicum qz manu psone publice rescriptum. Azo dixit Jzium lz Jo. et consuetudo hoc admittat, qz lz alias publicum instrumentum faciat fidem, non tamen hz nisi vicem duozum testium: sed testamentum etiā sine scriptis nō probaretur per duos testes, imo exigerentur septem, ergo nec testū manu publica scriptum probat. Hec est opinio Azonis et est verior de iure, et eā tenent doc. et sic intelligas istā distinctionem qz per gl. intelliges cam. nec hic nec. C. de bonozum possess. secundum tabulas. l. ū. vbi hic distinctio.

☞ Domestica persona quando repellatur a testimonio.

1 **Jn testibus autem.** ¶ Jn fine huius §. dicitur testimoniuz domesticum repobatum a est vnde q̄rit ibi gl. mercenarius liber homo seruit pro mercede, pōt ne esse testis: Dicit q̄ nō: qz est psona domestica. vnde dicit lex quod furtum cōmissum a tali persona. est furtum domesticum. vt ff. de penis. l. respiciendum. §. furta domestica. Dominus domini mei dat breue cōsilium, si velit dōs quod famulus eius sit testis, det ei licentiā: et sic erit habilis ad ferendi testimonium: qz non inueniturq̄ erit domesticus. ad ferendum testimoniū admittetur: qz tps ferendi testimonium inspicitur etiā conditio testium. ff. de testib. l. ū. §. lege. nec facit quod dicebat si posset constare quod dōs habēret spem q̄ famulus reuerteretur lato testimonio. non admitteretur ad testimoniū ferēduz: qz dicit lex, quod si accusetur aliquis de adulterio. seruitoz quentur et vendentur. vt nō habeat spem redeundi: non audiri essent dicere aliquid contra dominum. Hoc est quod probatur. ff. ad le. Jul. de adul. l. si quis postulauerit. §. iubet.

ADDITIO.

a ¶ Domesticum repobatum. Adde q̄ domesticus q̄n admittat in testem officio iudicis relinquitur. Bar. in l. ū. C. de test. et nō quid in domestica psona admittatur in testem ꝛ alia domestica vide per eundē in d. l. ū. et nunquid domestici in causa matrimonij sint suspecti. vide Alex. in consi. cxx. incip. in casu q̄dicto. ver. item qz matrimoniozū in ū. vol. ꝛ ed. de se. in cōn. q̄x. incipit. nulli dubium. Alex. in consi. cxvj. in ij. vol. Pan. et doc. in c. in literis. de test. vbi est locus propzius huius materie.

1 ☞ Legatarius quando possit esse testis in testamento.

1 **Legatarius.** * Jbi dicitur q̄ legatarius pōt esse testis in testamento in quo sibi legatur relictus est. arguit ꝛ gl. qz nemo pōt esse testis in causa sua. vt C. de test. l. omnibus. ergo ꝛc. Dicendum si reuocaretur in dubio delegato sibi dimisso, non esset testis: sed de cōtentis in testamēto pōt: lz nunc videatur indirecte esse testis propter commodum sue authoritate tu. l. j.

Ultimus. Sed hec quidē ꝛc. Jn q̄ oz testimonio sine scriptis pone coā septem testib⁹. dixit testator suā supremā voluntatē, hr̄dem instituit, relinquit legata. et oēs septem testes sigillauerūt et subscripserunt. Queritur an sit testū in scriptis vel sine scriptis. Videtur quod sine scriptis: qz coram oibus suā voluntatem edidit. Vide q̄ in scriptis: qz ibi formaliter in scriptis. Dico q̄ cōsiderandū est quid actum est a defuncto. Et ꝑm hoc debet iudicari testamentum in scriptis, vel sine scriptis. Sed si non constat, dico q̄ est testamentum in scriptis, et sine scriptis. Sic enim nihil prohibet in eadem ratione, ꝑm diuersas considerationes plures esse rationes fallendi similiter in eodem facto ꝑm diuersas considerationes possunt esse diuersi ictus vt si dicā alicui, vendis mihi equū tuū pro decem, et rūdet vēdo, et est stipulatio et vēditio, sic est et testamenti factio in isto facto si habeat ea que exiguntur ad testū in scriptis et ea que exigūtur ad testamentum sine scriptis pōt dici in scriptis et sine scriptis: non q̄ sint duo testamenta: qz est vna volūtas. ergo est vnum testū nec aliqs pōt decedere duob⁹. testamentis factis nisi sit miles, sed est testū habēs duas formas, scz in scriptis et sine scriptis, et est vtilitas vt istas duas formas habeat q̄ pōt heres se iuuare vt de testamento scripto vel nō scripto. pbat sola scriptura septē testib⁹ recognoscētib⁹ sigilla sua: nec oportebit testes ad iudiciū venire sed si ex nō scripto opz q̄ p septē testes pbent et deponāt q̄ audierūt testatorē dicētē istā suā vltimā voluntatē et infra oportebit eos ad iudiciū venire, vt dē. dixi. et sic non obstaret postea q̄ vn⁹ esset seruꝰ de septē testibus testamenti in scriptis bene pbaret nihilhomin⁹ testū in scriptis. qz seruꝰ bene posset recognoscere sigillū suum sed sine scriptis nō oportet testes in iudiciū venire et deponere de auditu. Sed cum est in scriptis nō deponunt testes q̄ audierunt testatorē ita fari. qz ipli nescierunt qualis erat voluntas defuncti vt nullum se runt testimonium sed solū cognoscūt sigilla sua sed seruꝰ potest hoc facere lz cognoscere sigillū suū sed deponere et facere testimoniū nō pōt. qz oporteret eum in iudiciū venire et seruꝰ in iudicio esse non potest et ideo lz vn⁹ de testib⁹ appareat postea seruꝰ potest probari testū in scriptis sed non sine scriptis

De militari testamento. Rub.

1 ☞ Miles quis vere dicatur et de requisitis.
2 Militum priuilegia quibus militibus competere debeāt.
3 Militis testamentum an subiaceatur querele.
4 Militis testamentum qualiter fiat.

Supra dicta diligens obseruatio. Dicit gl. super rub. miles dicitur est a malo verum esi, nō q̄ malum nobis ferat sed q̄ a malo nos defendat, vt C. de offi. pacto Aphri. l. secunda. † Jtē dicit gl. quod ad hoc quod sit miles. oportet q̄ iuret se nō euitaturum

rum mortē cā reipublice. Itē q̄ scriptus sit in matricula militū, z alia multa exiguntur ad hoc q̄ aliquis sit miles vel q̄s debeat reputari miles: qm̄ ea que olim, fm̄ ea que loquūtur de militib⁹. 1 ⁺Videro ergo, á priuilegia militum militib⁹ nostrīs temporis ꝛce dātur: videtur q̄ sic: q1 idem est z non solenniter: ergo licet in militibus nostri tpis antiqua solennitas nō seruetur cū priuilegia cōcessa olim militibus sibi cōcedatur, z hoc ar. l. ff. de neg. gest. l. pretor. alla lex dicit si eligat minor, vt sit iudex, iz non deberet eligi nec esse, eo ipso q̄ eligit eum decreuit ei cetera que cōpetūt magistratui seu iudici. Hodie imperator si faceret militem faceret eum fm̄ modū nostri temporis. q2 z si fm̄ modum antiquum deberet fieri, nihilominus haberet ea que olim erant militibus concessa, z hoc arg. ff. de rei iudi. l. quidā cōsulebant. Quid ergo dicemus: Ego possum respondere aliter, nisi q̄ considerāda est causa z rō legis in singulis priuilegijs militum aliqua, q1 multa sunt, z si causa vel ratio illi⁹ priuilegij pōt inueniri in militibus nostri temporis, illud priuilegium habebit locum. Quidā sunt milites q̄ vacāt armis licite, forte, q1 esset in apulia vel vltra mare, licite, de iussu principis, nisi enim principe sciente nō essent licite, vt. C. vt armo. vsus insti. in prin. sit interdi. l. vnica. Si ergo miles q̄ militat licite est in cōflictu, lex ōt ō militē solēni qui pōt testari in cōflictu, vel discrimine mortis sine testib⁹ rogatis vel vocatis, dūmodo volūtas sua p duos testes possit probari. vt C. eo. l. milites. Sic dicā in milite nostri tpis: iz in militāte loquatis in alia. l. lex ōt, q̄ si miles errore iuris ductus omittat exceptionem peremptoriā, pōt eam opponere post sententiā. vt. C. ō iuris z fac. igno. l. primo. Miles aūt nostri temporis si per errorem iuris cōsuetudinar⁹ q̄. cuius hz experientiam, omittat exceptionem peremptoriā certe non iuuabitur: q1 in iure cōsuetudinario milites nostri tpis sunt vsi seu vsitati vt pluribus sunt aduocati in foro seculari vnde si erāt in iure cōsuetudinario milites nostri tpis sunt cuius dicuntur habere experientiā nō iuuabuntur, q1 turpe est patrono causā ꝛc. vnde per hoc habes ar. ff. de orī. iur. l. ū. §. post hoc. C. de iudi. l. certi iuris est. vnde. in singulis est inspicienda, cōsuetudo z rō legis: z si i militib⁹ nostri tpis inuenitur seruabitur lex. si vero, nō. ² Itē queritur hic si filiusfamilias miles testetur ex̄ castra, an in eius testō habeat ei⁹ filius querelā: z videtur q̄ sic per literā nostrā q2 priuilegiū: habent milites vt testentur cū solēnitate q̄ in testamētis requiritur cūm expeditiōib⁹ sunt occupati vt hic: igitur cū sint citra expeditionē ex̄ castra, nō vtētur suis priuilegijs, sed ℨ. ff. de inof. testa. li instituta. C. de inoff. testa. dicit gl. quod si filiusfamilias miles testetur etiā extra castra, heres eius non hz querelā. Hoc dicit in illo versi. si testari. Hoc intelligas in bonis castrensibus. iz in bonis pagamcis dic q̄ heres hz querelā. licet gl. alibi dicat ℨ. rium. Etetiā hic loquitur simpliciter, z hoc probo. Si hereditas patris magis debetur filius, quā hereditas filiorū parentibus: sed pater contra testū filij habet querelā z paganus, vt. ff. eo. l. si a militie. in. §. vlt. cum l. sequen. ergo ꝛc. gl. in illo versi. z ergo miles. distinguite de milite testante. q2 aut testatur domi, z tunc dz 4 testari solenniter: ⁺ sed dum est in castris debet vocare duos testes, z cōtra duobus testibus vocatis z rogatis dz facere testamētum. Si est in cōflictu vel discrimine mortis, potest testari sine testibus vocatis z rogatis dūmodo sua volūtas per duos testes nō rogatos vel vocatos probari possit. vt. C. e. l. milites. dico tamē idē si miles in militia testat etiā si sit domi intra breues dies reuersurus z ibi testet. Dico intra dies breues: q2 forte acceperat cōmeatū a duce belli vt viliaret vxorem suā z filios suos: hoc casu hodie priuilegium q̄ haberet si in castris testaretur, vt coram duobus testibus vocatis z rogatis possit testari. vt. ff. ex quib. ca. ma. l. qui mittuntur. §. si extra patriam.

1 ⁺Testator si dixit, omnia bona mea tali relinquo, an sit testamentum.

Ceterum. Ibi quero, modus est loquendi q̄ si vnus dicit alteri do tibi omnia bona mea domi, nus meus dicit q̄ si quidā ciuis alicui mutuauit quādam pecuniā, z quando ille nobilis fuit in domo, dixit qui eam mutuauerat. q̄d domus sua erat pulcherrima. dicit ciuis. Certe domine domus vestra est demum ille nobilis reuersus misit familiā suā, fecit suā repelli de domo sua. Certe fecit contra legem istā: q2 talis modus loquendi non obligat. vt hic. z. ff. de act. z. obligat. l. 1 obligationū subsātia. in fi. ⁺ Sz qd si vnus donat alicui omnia bona sua sem̄ p dieret ille qui donauit q̄ nō fecit hoc animo obligādi. Dico ex quo verba sapiunt obligationē: q2 dixit dono tibi oia bona mea: nō qd dicā ibi semper eum obligari, nisi appareant coniecture que moueant in cōtrarium, vt ff. de pactis. l. iuris gētium. §. q̄ facta nouissima cōiecture que possunt in cōtrariū mouere sunt modus z cōsuetudo loquētis, puta q̄ ille qui sic dixit, est domo qui dicit cōmuniter, quicquid nostrum est, vestrum est, tunc est coniectura. Et hoc non ōt animo obligādi: q2 ex personis hominū z qualitate eoꝝ cōpensatur z coniecturatur, vt codice. li. q̄s imperatorē maledixit. l. j. z. ff. ō pign. actio. l. vel vniuersoꝝ. ytē dictū precedēs arg. l. ff. de minō. l. deniq̄. §. j. vbi dz q̄ factura prioris act⁹ ꝛc. Ytē cōsuetudo, q̄ est patrie cōsuetudo est q̄ vnus ōt alteri, q̄ eg̃d. habeo, vestrū est, vt. ff. de fun. inst. l. cū delamōris. §. alinā. pone testator dixit hic, oia bōa mea tali relinq̄, an sit testū: Inducit legē istam, quod sit testū. z ff. ad Treb. l. cogi. C. de sacrosanctis eccl. l. vltima. sed illa nihil facit ad hoc: q2 ibi dicitur q̄ verbuz relinquēdi pertinet ad institutionem, cū solum pertineat ad legatum, vt ibi dicitur. Ego distinguo si nos interpretamur quod testū sit aut non pōt esse testū: q2 nō sunt ibi nisi quinque testes, q2 verba sunt ambigua: quia cū dicit reliquo tibi omnia mea, possunt applicari z ad testū z ad codicillum: interpretabor quod sit codicillus non testū, z hoc per illud generale potius interpretandum est vt res potius valeat q̄ pereat. ff. de rebus dubijs. l. quotiens. z. ff. de verbor̄ significationibus lege, quoticns. Si potest valere vt testū, quia bene fuerunt adhibiti septem testes, distinguo, aut reperitur illud in aliqua parte scripture in testō aut non, verbi gratia dico sic: Titium heredem meum instituo. Sempronio bona mea relinquo. Ego dico tunc quod per illa verba habebit Seius omnia bona per fideicōmissum. vel si sic dicam, Titum pro parte instituo heredē, Seio oīa bona mea relinquo, quod sic sit institutio. z hoc probatur p. l. q2 dicit. l. si in testō meo: sic dicam, Titiū instituo ex funde, videtur institutus in omnibus, z habebit bona tanq̄ heres, Ex quo non inuenitur alius institutus? Sed dicam. Titiū pro parte instituo Seio fundum relinquo. per ista verba Seio fundus relinquo ꝛc. intelligitur legatum vt. ff. de heredi. instit. l. j. §. si ex fundo. z. C. ō heredib. instituend. l. quotiens.

Sed hactenus. Obelius est q̄ sit. §. q1 miles ex 2 q̄ exit castra, amittit priuilegia in forma testandi: q2 opz quod solennitas observetur, scz vt ibi sint septem testes: iz nō amittit priuilegium in testādo: q2 licet sit ex̄ castra ex quo est miles nō veteranus retinet priuilegiū in testando si sit minor vel si sit surdus: quod alij nō liceret, vt hic z. ō. eo. §. illius gl. querit in illo. §. post millionem, vt miles remissus de militia possit testari. ipse distiguit vt hic, z de hoc habes simiiter. C. eodem. l. militibus.

Si quis ante militiam ꝛc. Ibi dicitur q̄ si aliq̄s ante militiam fecit testū nō solenne, z postea fiet miles vz testū quasi ex noua voluntate. Similiter si filius familias miles fecit testū, z postea sit emancipatus, vz testū quasi ex noua voluntate. Intelligunt quidam sed verba, quasi ex noua voluntate, q̄ primum testū fuerit mutatum per capitis diminutionē, scz p emācipationem, sed q2 si emancipatus manet in eode z iudicio, z hoc declaret, sed ex noua voluntate q2 nunc factuz dico: quod imo vz licet non declaret se velle manere in eo iudicio: z sic quasi legam. similitudinarie: vnde debet exponi, sed quasi ex voluntate, id est, valet primo non mutata quasi valeret noua voluntas nunc facta.

Vltimus sciendū tamen ꝛc. Ibi sunt quidā q̄ vi habēt quasi castrēse peculiū, vt clerici, vt. C. de sacrosanctis eccles. l. sacrosancta. Itē aduocati, vt. C. de aduocatis diuersoꝝ iudicum. l. fi. Itē magistri liberaliū artium q̄ filij. vltimi. C. de magi. l. vlt. quod aūt scholaris hz quasi castrense peculium non inuenitur: sed de doctoribus sic per legē ibi allegatā C. de inofficioso testamento. l. vltima.

Quibus non est permissum facere testamentum. Rub.

Non tamen omnibus ꝛc. Queritur hic primo, q2 voluntate patris ideo potest filiusfamilias testari de volūtate patris. iz donare cā mortis pōt parte cōsentiente. Quidā respōderunt vt in Glo. exponitur, in his q̄ sunt publici iuris nō attēditur voluntas patris. ff. ad Treb. l. naz quod posset palliari rādēdo in his q̄ sunt pūplici iuris authoritate vt est minus tutele vel est factio testamenti, in his similiter q̄ sunt publica authoritate nihil pōt immutari p̄ vnatoꝝ cōsensu in testamētis versatur ius publicum. id est iuris publici permissio: iō in prohibitis nō pōt imputari p̄ vnatoꝝ cōsensus: z ideo cūm liussa. non prohibitus sit facere testū patris cōsensu, nō pōt facere licet causa mortis donare possit. ego respōdeo ad aliud sic. q̄ testari sit solēnioꝝ actus. quam sit donatio causa mortis, ideo

iste actus solēnior nō cōpetit filio: etiā de volūtate patris itē alia ratio attenditur in testamento, q; attenditur voluntas vnius tātum scz testātis in donatione causa mortis voluntas duorum cū sit cōtractus quidam, z quod plurium voluntate nititur maiori autoritate vallatur, iō donatio cā mortis cū nitatur p̄uilegio z voluntate z hic fortior pōt esse quā donatio causa mortis facta a filiofamilias, valeat de patris cōsensu licet testamentum de patris cōsensu nō valeret factum a filiofamilias, arg. ff. de neg. gest. l. pōponius. ff. de minor. l. iij. §. si minorem de vsucap. l. ij. §. j.

Preterea. Dicitur qō impuberes testari nō possunt, vt hic ōt gl. vnō si p̄omisisti soluere certa die z certa hora sub certa pena fiat cōputatio ō mometo ad mometū, q; sufficit testigile aliqd de vltima die quartidecimi a mil. duodecimi, z hoc q; est fayor. alias fit cōputatio de mometo ad mometū, nō adueniēte hora pena cōmutatur, nec ante horā illuz cōmutatur z hora elapsa pena cōmittitur, nec expectatur totam diem finiri.

1 ☞ Prodigus est intestabilis.
2 Et quid si iudex dicat interdico tibi bonis, z do tibi curatorem, z non sit prodigus, an valebit sententia.
3 Et quid si iudex scit ipsum non prodigum.

1 **Item prodigus.** † Prodig⁹ est intestabilis ex
a q; est ei interdictū a iudice, ꝯz quib⁹ interdicitur administratio bonoꝝ ipso iure vel a. l. intelligitur nō expectatur interdictō a iudice sumēda: q; intestabiles
2 sunt, vt ff. ad. l. iul. ma. l. vltima. ff sed tunc q̄rit, gl. aliquis nō erat p̄digus cū esset addit⁹ per matrē vel amicos, dixit iudex, interdico tibi bonis, z do tibi curatorē, ſm veritatē nō erat prodig⁹, tenebit ne sententia: videtur, quod nō: q; tutor nō debet dari puberi, z si dat⁹ est a iudice tutor ei qui iam erat pubes, licet dat⁹ sit quod est habilis persona z habeat tutorē vnū nō valeat datio tutoris vt ff. de tu. z cu. da ab his. l. scire q̄ritur ex q̄ iste nō erat p̄dig⁹ sed detur ei tutor vel curator, nō valebit sententia gl. distinguit aut exp̄imitur in sententia error iuris q; dicit iudex, ego interdico tibi nō p̄digo, z tūc nō tenet q̄ dicat iudex. Tūc, interdicto bonis z dixit, p̄digo vs, vt. C. q̄n p̄uoc. nō est necess. l. ij. ego
3 dixi in casu isto: † si iudex scit ipsum nō p̄dicum, siue esset exp̄ss⁹ error siue non valet, vnde intelligas ista verba si error iuris non sit exp̄ess⁹ in snia intelligunt, z si iudex gerebat in mēte qō non erat prodig⁹ si tamen nō exp̄essit error ꝛe turis, quod snia teneat nisi appellatur. Dico si tacite fuit actum q̄ iudex sciuit hoc habeo p̄ exp̄esso. lex q̄ allegant illi qui sic dicunt hic intelligit. Titius nō mortu⁹ est facit testū, z extraneum instituit heredē, dicit heredes si qui venirēt ab intestato, intestabilis fuit q; impubes dicit. l. aut iudex p̄nūtiauit intestabilem, q; nō p̄obatum fuit ipsum puberē z hic credebat ipsum impuberē, vs sententia si iudex credidit, sed impubes posset testari z p̄nuntiauit ipsum testabilē, sententia nō tz ipso iure, vnde nō refert hoc casu an exp̄ss⁹ fuit error iuris, vel nō, ar. l. C. de sen. q̄ sine cer. quan. l. j. z ij. hec snia facit cōtra me. ff. de re iud. l. cū p̄olatis, q; dicit ibi lex illa q; iudex credidit, z tū sententia vs, z fuit ibi error iuris. Dico qō lex illa hz plures intellectus, vnde nō posset homo soluere, q; legē illā. Aliter soluo, si iudex p̄nuntiauit cōtra allegata cōtra id q̄ lex dicit nō valeret, si error iuris no esset exp̄essus sed licō transt legis etiā errore exp̄esso in sententia, snia vs nisi appellet⁹. nūquā ergo in casu nō valebit nō exp̄esso errore. Dico q; impossibile p̄ceptum nō valet siue exp̄essuz sit siue nō: vt si sic dicat iudex cōdemno te ad soluendum Stichum si Stichus est mortuus, Dico qō si dicat cōdēno te ad Stichum mortuum, certe nō valet: q; impossibile est per naturā soluere Stichū mortuū, z etiā possibilitas iuris z nature paribus passib⁹ ambulāt, sed per ius est impossibile qō impubes habeat tutorē, vel nō p̄dig⁹ curatorē: ideo dico quod non valet indistincte datio tutoris puberi, vel curatoris nō p̄digo, siue exp̄ess⁹ fuerit error iuris, vel nō exp̄essus. Bñs domini mei dicebat, si sententia si lata de eo qō pōt affirmari cōsensu duorum talis sententia tenet: sic sententia de eo in quo nihil operatur: cōsensu duorum, puta cōsentit qs vt sibi puberi detur tutor, iste cōsensus nihil operatur in talib⁹, indistincte sentētia non valet siue exp̄essus fuerit error iuris siue non, sed in p̄imo casu sic si non appelletur: q; ex q̄ cōsensus duorum valeret si non appellarem, video: consentire.

ADDITIO.

a ☞ Interdictū a iudice. Adde qō licet sit qs p̄dig⁹ manifestus, si nō est ei interdictum potest cōtrahere. Bart. in. l. j. cui bonis. ff. de verborum obligatio. Et valent gesta per eum secundū eūdem in. l. tres tutores. ff. de administra. tuto. z quod p̄digus cui bonis est interdictum equiparetur pupillo vide Barto. il. cer. condicto. §. j. ff. si cer. peta. z l. si curatorem. C. de in integ. rest. domi. Jas. in d. l. is cui bonis. ff. de verb. obli.

1 ☞ Codicillos in seruitute factos qs fact⁹ liber cōfirmare pōt.

Ultimus Eius q; apud hostes ꝛc. ibi dō quod si qs ce
cerit testū antequā captus fuerit z in captiuitate decedat, testū valet fictiōe legis Cornelie, dt gl. vbi q; lex Cornelia fingit ipsum mortuū prima hora captiuitatis. Sz opponit vt si prima hora captiuitatis fuit seru⁹ ergo mort⁹, z sic testū ei⁹ non vs. Dico qō aliud est mori, z aliud ē mortuū esse vñ ōt gl. z bñ fingit mortu⁹ esse prima hora captiuitatis. Et hic tpe q̄ moriebat erat liber. imo dicit eripiebatur de seruitute libertatē. Sz tunc est liber cū lz si dicat tūc erat seru⁹, imo factō cū factū est eripi ō libertate in seruitutem, vñ cā nō est mot⁹ de albo in nigrū: dicit album quousque deuentū fuerit in statū niq verū sit dicere mutatū esse, z tūc primo dr niger sic est hic. Ellimo notabis quod illud q; ab initio non vs nō pōt confirmari ex post facto. Pone, seruus fecit testū in seruitute, moritur liber,
1 vult quod testū valeat, valebit ne: l. erte nō. † Sed pone in seruitute fecit codicillos factus liber vult cōfirmare, valebit, nec. l. ertesie. ff. de le. tertio l. prima. z §. bis qb⁹. Dico nisi sint act⁹ solēniores, non pōt confirmari exceptis factis si non fuerūt rescissi vitiati, si sint minus solennes tūc pōt confirmari, vt i p̄dictis exemplis sicut litigare in iudicio si cōsideremus personā iudicis z litigatoz, scilicet habilitatē persona z litigantiū. Sed hic litigare est solennissimus actus si considerem⁹ actū vel rem ō qua litigatur sic iudiciū est actus non solennis. Cōsiderādo igitur iudiciū ex ea parte ex qua est initiatū, solennis actus si sit min⁹ recte non valet. Unde si propter inhabilitatē personarum litigantium esset minus recte initiatū, nō valet iudiciū si sit ex parte rei vel actoris: q; agebam ℈ te rei vendicatione ad rem quā non possidebas pendente iudicio incepisti possidere, vel agebā actione mihi nō cōpetenti fozte pignoratitia: q; non solorem pendente iudicio, incepit mihi cōpetere isto casu z si recte non fuerit litiatū litiū tū valebit ex post facto. Ecce difficilioz ststio. Sententia lata est a nō suo iudice iudex ordinari⁹ q; potuisset cōmittere isti iudici q; sententiā tulit, ratū hz quicquid fecit ille iudex valebit ne illud iudiciū: Doctores dicūt q; nō z hec est difficilioz questio contra primā in prima terra cōmune redeo alias credo ij. terratu. rō nulla: si hic est aliqua, hoc est q; habes notatū. ff. de iud. l. licet. z ff. de inst. l. instat. Ad hoc quod dixi de j. questione facit quod in personis maioꝝ solennitas attenditur, quā in rebus, C. de sacrosanctis eccle. l. scimus.

De exheredatione liberorum. Rub.

1 ☞ P̄uilegiū concessum alicui qō possit edificare in loco publico in cuiuscunque p̄iudiciū esset siue enormitate arrulat t
2 ℒ lausula generalis qñ recipiat extensionē ad similes personas p̄enominatas.

Non tamē. Dicit litera i sui p̄cipio q; si filius tam natus qui e in potestate sit preteritus non valet testū ipso iure adeo vt si moriatur filius preteritus vno testatore, nō cōualescit testū ℈ ff. de iniusto rupto testamen. l. posthu. sed illa lex loquit in positiua. ista loquitur in iam nato. Sed que est ratio diuersitatis. Nō est initium bonum multum operatur non preteritum, filio tam nato preterito ab initio nullū est testū ideo cōualescere nō potest ex post facto, sed vbi repetit possum⁹ ab initio vno testatore cōualescere post testū. Et qō initiū bonū z multū operat habes. ff de leg. ū. l. cū filius. §. heres. z ff. de furtis. l. q vas. §. si ego. Sed cōtra ista solutionē arguitur in vtroque sui mēbro. z ibi allegatur q; ī filio iā nato si moriatur aū testatorē, qō cōualescat istum z illū casum habes ff. de liberis z posthu. l. filio. Quidā dicunt qō hic loquit de rigore in cōtraria de equitate. Dico q; hic loquitur in mortuo vbi mortu⁹ est preteritus, sed lex cōtraria vbi viu⁹ est preteritꝰ filius sed remittit ius suū, nec p̄sequit lz posset dicere alias esse ℈ responsionē. in eo qō dr de posthu. est ler. Cō posthu. hered. instī. l. prima. Dico quod cum dicit qō posthu. p̄tete ritus si decedit potest cōualescere testū, aut decedit vno testatore, quia tunc fortiter nullam efficaciam testamentum. tunc enim non valet nec conualescere pōt: hic loquit. nisi C. de posthu. hered. instī. l. j. z caue tibi habem⁹ hic qō si filius in potestate eius natus est preteritus, nō valet testament am imo est iplo iure nullum sine spe recōualescentie Doctores tñ ponunt qō in quo reconualescere pōt. ff. de castr. te. catoni. l. vltima. Et ipli dicunt

dicunt verum ad legē illā nō pōt conualescere. verum est nisi sit talio institutus. qui si testū esset nullum posset succedere ab intestato. z qō sit ille qui si institutus sit talis qui etiā ab intestato succederet. testū facilius cōualescat argumentū est. ff. de vulg. z pupil. sub. l. filī⁹ qui patri. hic ō3 quod filiusfami. qui est in potestate ⁹ nominatim exheredari ad hoc qō valeat testū. Et hoc dicebant quidam doctores dñi mei. Dñs meus improbat. Dicebat ille doctor. * Pone ego impetraui quod ego possem edificare in loco publico in cuiuscunq; preiudicio3 modo esset sine enormita te:id est. sine enormi dāno. Inde vero q̄rebat ille doctor. an valeret priuilegiū illud. ex q̄ nō sunt nominati qui leduntur. Itē q̄rebat in alio respōso. preor scripsit. p aliquo: recipiaris tale in ecclesia nfa. nō obstāte si pro alio pri⁹ scripsim⁹. an valeat. ec q̄ non est nominat⁹ ille. p quo alias scripserat: Dicebat. q̄ in primo casu oportebat q̄ ille nominaret in cui⁹ preiudiciū impetratū erat. q̄ pollent edificare in loco publico. z hoc per legē illā: q2 ille cui aufertur suū exheredat: z sic op3 exheredare nominatim: quare deberēt itineri in rescripto nomina singulo⁹ q̄ lederētur. ppter edificationē in loco publico factēdā. Et similiter dicebat in scōa questione. oportebat q̄ nominatim diceret. nō obstāte Titio pro quo alias rescripsim⁹. Opponebatur sibi in. j. q. tota ciuitas leditur si quis edificaret in loco publico. naz op3 quod oēs nominarentur. z sic fm eum op3 qō pellis in qua rescribebatur. esset valde magna. Dico quod falso allegabat legem illā q2 si habeat testator plures filios. z dixit. exheredo filios meos. videntur exheredati oēs nominatim. Et hoc dicit gl. de lib. z posth. l. Titi⁹ z videntur nominati oēs de ciuitate cum ō3 in cuiuscunq; preiudicium: sic ipse dicebat nominatim exheredari. q2 pl⁹ lederētur
2 cum clausula generali. * q2 clausula generalis se extēdit ad similes personas prenominatas⁹. Dico in vtraq; questione qō sufficit dicere generaliter. cōcedo q̄ possīs edificare in loco publico cuiuscunq; preiudiciū. si sit psona priuilegiata. Pone dicit imperator. cōcedim⁹ tali ꝛc. nō obstāte in cuiuscunq; preiudiciū facūsit. preiudicat vidue vel pupillo. certe nō vz in taliū psonaz preiudiciū: q2 si cōcedit imperator priuilegium in preiudiciuz talium personaz. ō quas specialiter nō rescriberet. aut de districtiori rescriberet. arg. legis. q̄ dicit quod in generali obligatione non trāseunt que specialiter nō obligarentur. z verisimile. nō est debitor specialiter obligare vt. ff. de pign. l. oblig. Et est arg. qua si expressum. C. quando imperator inter pu. z viduam. l. j.

ADDITIO.

a ¶ Personas ꝓnominatas. Adde q̄ clausula generalis restringitur ad precētia nominata si cōmode referri pōt. salua ratiōe recti sermonis. z si nulla cā est specificata refertur ad oia. Bart. in l. empto2. §. j. ff. de pact. in. l. qui Rome. §. duo fratres. ff. de verborum obliga. vbi dicit qō non refertur ad dependētia in testō. z quādo referatur ad specificata. z quando non vide per eūdem in. l. si ser⁹ cōmunis sibi. ff. de stipu. seruo. Ale. in consilio. xlv. incipaucis vt ar. col. fin. in quarto volumin. Cyn. in l. cum questio. C. de legatis.

1 ☞ Posthumus preteritus an faciat testamentum nullum.
2 Nepos preteritus quando faciat testū nullum ipso iure.

1 **Posthumus quoque ꝛc.** Vbi ō2. † posthumus si fuerit preteritus nō facit testū ipso iure nullū. imo vz ab initio sed per eius natiuitatem rumpitur. z offertur dixisse in qua si posthumo 3rium: quid sit quasi posthum⁹ dicitur. j. co. §. posthumorum. Pone. hic filū habeo nepotē. ex filio nepos est quasi posthumus mihi q2 operatur mihi seruus esse si ego pr̄ moriar. vnde dicit Azo. quod si preteretur iste nepos est testamentum ipso iure nullū. Certe hoc falsum est per. l. C. de adop. l. cū ō
2 naloptiuis. §. q̄ in filio. † Vñ dico q̄ ab initio non facit ipso iure nullum testū nepos preteritus. sed post facto si decedit filī⁹. vivente filio supstite nepote: q2 tpe mortis aui reperitur nepos suus. non inuenitur institutus nec exheredatus.

Feminini quidem sexus ꝛc. Ponit differēter posthumos masculos. z feminas: q2 femina nascitura. pōt exhēdari. Pone. habeo vxorē grauidā. decedo. masculū nascitu rus nominatim debeat exheredari aliter exhēdari nō pōt q2 an nec̄ sit nat⁹ nō poterat nominari nisi sic. q̄ in vtero: Dico antiq̄ iure in exhēdatiōe posthume q̄ erat in vētre nō oportebat facere mentionē de vētre. sufficiebat dicere. Titius hēs esto ceteri exhēdes sunto. Sed in exheredatione posthumi masculi oportebit facere mentionem de vetre: z q̄ de vētre sufficiat loqui dicēdo. vēter exhēs esto. probatur. ff. de inju. z rup. test. l. posthumi. §. nominatim. Quidā dñs domini mei dicebat quod non sufficit dicere. vēter exhēs esto in exheredatiōe posthumi masculi vel femine nisi eā nominatim exheredaret: q̄ poterat. sed nō erat necesse nisi in masculo posthumo: sed hic ō3 heri ad hoc q̄ nominatim exheredare. quicunq; filī⁹ mihi nascitur⁹ est. exheres esto. q2 si dicere sic. vēter exhēs esto. posset esse q̄ nascerent duo. z sic filius z filia viderentur exheredati: vt. ff. de ven. in pos. mit. l. j. §. quare. Vñ nominatim dicūt exheredati vt possibile est eos nominatim dist̄ guēdo inter masculos z femīnas. dicēdo sic si filia nascat exheres esto. vel. gīraliter. quicq̄d est in vtero. exhēs esto facta distinctione masculo⁹ z femina z. dicendo sic. quicquid est in vtero si sit filī⁹ hēs esto vel si sit filia exhēs esto. q̄ casu noluit testator exheredare masculū vel femīnā. sic log tur lex. ff. de lib. z posthu. vel gīraliter fiat exheredatio habita distinctiōe masculi vel femine. z hoc ōt in litera in ver. masculo z in fi. aut posthum⁹ exheredari non pōt. q2. nō pōt cōmittere cām ingratitudinis. vt. C. de inoff. testa. l. si quis in suo.

1 ☞ Prouisio Galli Aquilī. que fuerit z que legis Uelleie.

Posthumorum. Ibi tractat de q̄si posthumis §.
1 supior ō varijs posthumis tractauit. * Vñ no. q̄ est cōsiliū galli z est cōsiliū legis Uelleie. ccce cōsiliū Bal. Au⁹ b3 filiū. filius habet vxorē grauidā dicit Bal⁹. si testator instituit filū. z nihil ōt ō vtero vroris. ab iitio vz testū sed pōt rumpi ex post facto. si contigat filū decedere vivo auo. z postea posthumus nascatur. ideo prouisio Galli fuit vt instituat filū z dicat si filī⁹ me⁹ ante me moriat: z itra decē dies post mortē meā sibi nascatur filī⁹ filiū ipsum heredem instituo: z sic nō ōcedit intestatus. Hoc habes. ff. de liberis z posthu. l. Gallus. pri mo fīso. l. Uelle. credidit quatuor casⁿ duo sunt capita. l. Uell. 3 quatuor sunt casⁿ. tres cōtinēt sub duob⁹ capitib⁹. 3 quartus sub nullo de duobus capitib⁹ cōtinetur: Primum caput legis Uell. gñ auus filium instituit de vētre vroris filū. vel dixit. z sic tpe testamēti filī⁹ erat vivus z nascitur⁹ nepos. Et cōsulit in illo casū i q̄ōcedit filī⁹ ante auū z posthum⁹ nascitur post mortē aui. Sed nonne possibile est quod nepos est nasciturus z filius est iā mortuus tpe testamenti. z si est vivus filius tpe testamenti. possibile est quod moriatur ante mortē aui. z quod posthumus nascatur ante mortē aui erat filī⁹ mortu⁹ z posthumus nascitur⁹ tpe testamēti aui: q2 dicit. l. Uell. nepos instituatur vel exheredetur vt valeat testū. Hic est primus casus Uel. ō quo nō loquebatur consilium Galli. Secundus casus est. habeo filium q̄ b3 grauidā vxorem. instituo. filium. possibile est quod nepos nascatur me vivo. filio iam mortuo ante natiuitatē nepotis: vñ soluit lex Uell. isto secundo casu instituī nepotem. Isti duo casus cōtinentur sub primo capite. l. Uelle. Secundum caput Uell. b3 vnum casum. z illum casum ponit litera nostra. Habeo filū z nepotem iā natū. institutio filium. dicit fm caput. l. Uell. iste nepos instituatur vel exheredetur. alias si cōtingeret filiū decedere ante mortem testatoris. iste nepos per mortē filī q̄ agnascitur auo suo. id est. su⁹ efficitur. vñ si moriatur testator. z nepos. est primⁿ z su⁹ vñ si non inueniat se institutū vel exheredatū rumpit testū. z sic decedit ab intestatus. Iste est tertius casus z eum continet fm caput legis Uell. est quartus casus. l. Uel. qui non continetur sub primo capite tū. nec sub secundo tū. sed capit de vtroque. Habeo filium natum. filius natus habet vxorem grauidā. z sic nepos nascitur. rus est: nascetur forte filio adhuc vivo. z sic ambo simul erūt vivi In isto casu non prouidet nec primū caput. l. Uel. nec §. Ubi ō3 caput nō prouideat. planum est. Secundū caput loquitur de ambobus natis tpe testamenti. z hic ponimus nepotem nasciturū tpe testamenti aui. Item quod non prouideat primū caput planum est: q2 primum caput loquitur in duobus casibus. primus est q̄ filius iam erat mortuus tempore testamēti. z hic ponim⁹ vnū: secundus q̄ filius erat vivus tpe testamenti. sed moritur filius ante natiuitatē posthumi. z hic posthumus nascitur filio vivo. z hoc est quod habes. ff. de lib. z posth. l. Gallus. §. j. l. Uell. z. §. vell. casus istos. quatuor casus habes in illis duob. §. Vide ergo in quibus prouidet Gallus. z in quib. l. Uell. lex Uelleia. in tribus casibus z ex sententia z ex verbis. sed ex sententia.

1 ☞ Pater si non instituerit vel exheredaverit in testō filū vz tū testū. sz impugnari poterit per querelā vel p contra tabulas.
2 Testamentum esset ipso iure nullum si suus non instituatur. vel exheredetur.

Emācipatos liberos. Dicit tex. Liberi emācipati non debēt instituī vel exheredari. q2 nō sunt sui. hoc est rō text. z hoc est bona ōt gl. sed dz addi ad rationē ter. z. desierūt esse filī. q2 si hoc esset bona rō quare nō tenetur filī⁹ instituere vel exheredare patrē z filiū. z dico q̄ hic est bona rō: quia non sunt sui: non oportet quod instituātur vel exheredentur. quia ad esse testamēti non

exigitur q̄ aliquis īstituatur nisi sit suus tātum. gl. ſ. ponit qō
si pater nō instituereturvel exheredaretur in testō silq̄, non valet
testm: imo indistincte valet, sed impugnabitur per querelā vel p
2 cōtrata. ⁺Sed si suus nō institueretur vel exheredaretur, esset
ipso iure nullum, vt in p̄n. huius tit.

Sed his quidā veteres &c. Fertur plac.
dixisse, q̄ filius emācipatus p̄teritus, dicit testm nullum ipso
iure, sicut & suus pro sic indicit litera istam. vnde dixit hic litera-
ōes liberi siue sui, siue emancipati idem officiū habent. cū testā
parentum de suo non dubitaretur, q̄z sic fuerit p̄teritus, cuius dī
testm ipso iure nullum. vt. ſ. eod. p̄n. huius titu. & ante legē illā
hoc erat verum: & idē est de emācipato & de suo. ergo, &c. Placet.
reprehenditur in hoc & merito: dico quod emancipatus tempo-
re legis huius, si fuerit p̄teritus, nō pōt dicere testm ipso iure
nullum: idem est in effectu de suis sed non veniunt eodē iure, q̄z
suus p̄teritus per cōtratabu. & sic per beneficiū p̄re tōris: & q̄
dixi, q̄ in effectu idem est verum, est quo ad successionē, q̄z vtercz
succedit: sed suus si dicat ipso iure nullum, non tenetur ad lega-
ta relicta personis aliquibus, sed emācipatus tenetur ad legata
relicta personis coniunctis, que enumeratur in eodem. ff. de bo-
nor̄ possessio. cōtratab. per. l. is qui nō fuit ergo vt dictū est, mēs
illius legis q̄ idem esset in suo & emācipato p̄terito. Quid di-
cemus hodie: emācipatus p̄teritus dicit ne ipso iure nullum:
dicit Azo. vt p̄teritus cum inserta in testō & sic recte facta est lz
forte non recte iure nouissimo. ctiā emācipat⁹ perteritus non ve
nit nili per cōtratab. si non ipso iure: q̄z nulla cā expressa p̄tere
ritionis emācipatus dicit testm ipso iure nullū, & ita nouerit ipse
C. ex his. vnde hoc in auum dixit in filio emācipato, vt si p̄fertur
cā p̄terionis non inserta, dicit testm ipso iure nullū q̄ non
erat olim. sed habeat bo. possess. ītab. hoc dicit introduci p̄ aut.
vt cum de appel. cogno. ſ. aliud. Sed nonne & tantum vs de iure
prętorio & sine causa addatur siue non, q̄z sufficit quibuscūq;
verbis quis non vt hereditatem suā pertinere ad liberos: vt. C.
de lib. preteri. l. iij. dico q̄ nihil est innouatum: vnde q̄ dicat ipso
iure nullum, dato q̄ causa non exprimatur, falsissimum est: sed p̄
terea cā expressa vel nō. hz cōtrab. Si exheredatur hz querelā.
aliud dixit Azo. inst. de pet. bon. poss. ītab. debētur legata oīb⁹,
vt. ff. de lib. & posth. l. filio. nō est verū: imo iure. ff. & C. inst. de pe.
bo. pos. ītab. solum debentur legata quibuscunq; personis. Ad
legem contrariam filio, dicendum q̄ illa lex 3ria loquitur de filio
p̄terito, qui remittit ius suum, & non vult expugnare testm pa-
tris per contratabu. Sed si vellet expugnare debentur legata
quibusdam relicta.

1 ✠ Querela an habeat locum in testamento militis.

Sed si in eo. Per editionem litera sic: si miles ha-
beat filiū instituens p̄creat cuz videt
1 exhēdat⁹, & iō intētabitur querela: imo⁺ videtur q̄ in testō mili-
tis nō habeat locū querela, vt. ff. de inoff. test. l. ii. instituta. ſ. de
inoff. ſz tex. l. ſi instituta. ſ. de inoff. gl. ibi dī, intētabitur querela,
imo ipso iure nullū esset. dico male dicit. q̄z imponit q̄ si decedit
nō veteranus, nō habeat locum querela. imo dico q̄ eodē decedē
te infamia locum hz querela in paganicis. licet non in castrensi-
bus: q̄z in patre cui min⁹ debetur hereditas filio & ēi debeatur
hereditas patri filio distinguitur, vt. ff. de testa. mil. ſi a milite.
ſ. vltra. Barto. legum doctor.

De heredibus instituendis. Rub.

1 ✠ Heredi cōpetunt eadem iura fictione iuris, que cōpetebant
de functo.
2 Jura que competebant defuncto, omnia deficiunt cum defuncto
secundum rei veritatem.
3 Jura que cōpetebant defuncto, eadem etiam numero finguntur
in heredem translata.

Heredes instituere &c. Jn
1 stituere, idest q̄si dños in bonis suis: vnde dicunt g-
lā. g⁺id idem dominium & illa eadē obligatio. q̄
fuit defuncti, acquiritur ipsi heredi, dico q̄ falsis-
simum est, imo omnia iura que cōpetebāt defūcto
omnia deficiūt cum defuncto, sm rei veritatem, q̄z mors oīa sol-
uit. vt in aut. de nupt. ſ. deinceps. & dicitur stricti⁹. p̄incipibus
impossibile est aliquid alioz remanere: sed iuris fictiōe illa & ea
dē iura que cōpetebāt defuncto, cōpetunt & heredi, & illa eadem
dominia eadem etiam in numero sm iuris fictionē: q̄z ius fingit
q̄ here⁹ est eadem persona cum defuncto, vt in auth. de iureiu.
2 a mo. p̄stito, in p̄n. Et ideo⁺ eadē iura que cōpetebāt defun-
cto eadē etiam numero finguntur in heredē trasiata sed sm ve
ritatem non est ita. Jrē scias quod sunt aliqua iura que fuerunt
que nec vere, nec ficte sunt heredes, vt possint: sed quedā est rō
diuersitatis imponere & in alijs iuris⁹ dicē, necessitas domina
defuncti eo mortuo iure fictionū redcūt in persona ficta scz in
heredē & ita illa iura nunquā fuerunt extincta. & ideo quantum
ad hoc hic finguntur eadē iura numero translata esse in perso-
nā heredis, q̄z nō fuerit extincta iuris fictio: sed q̄ defunct⁹ fuit
3 possessio fuit apud neminem. ⁺Et iō impossibile est, q̄ eadem pos
sessio quam habebat defunctus, fingatur translata fuisse i here-
dē habes. ff. ex quib. possessio trālata in heredē habes. ff. ex q
cau. maio. l. cum miles ibi dicitur quodāmodo. & similiter dico
q̄ impossibile est quod obligatio defuncti diuidatur inter here
des sm rei veritatē, sed fingit diuidi q̄ possessio nō recidat apud
heredē sed alia iura sic habes. ff. si q̄s testo liber esse iuss. fue. ſ.
ſ. Sevola. dicitur in litera. q̄ olim seruus propr⁹ non recte in-
stituebatur, nisi expressa libertas esset & relicta sed hic est finem
pressione libertatis pōt instituī & intelligitur liber ex illa institu
matione, quod non per mutationē introduxit⁹. dic. gl. super illo
verbo innouatione, ſ. qui & ex quibus casibus ma pot. vel. non. ſ.
idem iure ibi humanitatē. &c. soluit gl. de hoc, sed no erat dedu
ctū in iuris necessitate sed ipse fecit legē de hoc sic in iuris ne
cessitatē transtuli. & ita introduxit. sed per innouationē. q̄z ante
ctum erat de hoc: potes dicere & verius q̄ ad legem ista hoc non
seruabat & erat scriptū in libris iuris prudentie. Et hoc dicit
postea. per desuetudinē abz gatū fuit. Tertio Justianus dicit
introduximus. sed non per inouationem: quia alias de hoc erat
dictum, & etiam per iuramentum seruatum.

Est autem casus. Ibi dicitur q̄ domina acen
sata de adulterio nō pōt ma
numittere seruū suū cum quo dī adulteriū cōmisisse. sed ſ. ff. de
l. iij. l. cum filius. ſ. seruus. Infra dī, quod libertas differtur nec
est legatum nullū ipso iure, sed suspenditur: ergo & hic deberet
suspendi quousque purgaretur innocentia. & ea probata valeret institutio. sm hoc concessit Roglerius. q̄ hoc intelligitur di
citur q̄n commiserat seruus delictum. vnde dixit Roglerius hic
dicitur maculatum: & sic cōmiserat delictum doctores dicūt q̄
sine cōualescētia impeditur libertas & legatum. vt. ff. eo. l. bis
verbis & exponunt hic maculatum, id est accusatū: & per hoc in-
ducunt scripturā diuinā vnde dicit Job. Maculauerūt me ipsi
id est accusauerunt. posset dicere Roglerius cū doctoribus, q̄
hic intelligitur maculatum vel accusatū. ad legem contrariā di
cendam. institutio facta de eo nulla est & libertas relicta iure in-
stitutionis p̄ consequens nulla est. sed ponimus cū institutū so-
lum & sic loquitur hic: sed si sit libertas expresse legatū similiter
nullū est omissus modis sine exprimatur sine nō: q̄z tūc sit testā-
tut⁹. sed in casu illo nō exprimitur libertas quātus si nulli leg-
tū libertas suspenditur: & hoc videtur dicere illa vel loquit de
accusato ante mortem & in isto verum est quod nullum est le
gatum nec institutio omnibus modis sed lex que loquitur de ac
cusato post mortem. & in illo non valet legatum omnibus modis
sed libertas suspenditur seu defertur.

1 ✠ Seruus alienus an dicatur in quo testator habet tantū vsum
fructum.
2 Usus fructuarius an habeat aliquod ius in seruo, in quo habet
tantum vsumfructum.

Alienus seruus. ⁺Ibi dicitur q̄ seru⁹ alien⁹
1 in q̄ tantum habet vsum
fructum testator sed ſ. q̄z fructuarius dominus dicitur. ff. de do.
aut. indi. pos. in venditione soluit gl. quo ad alia est dominus nō
quo ad hoc q̄ possit manumittere seruū suū. in quo hz vsumfru
ctum tantū sed quasi fructuarius possit facere testamentū dare
libertatem quādiu duraret eius vsusfructus. seruatur in quan
bet vsufructu. vt. C. cōmunia l. j. quare igitur non pōt ylti. vo
tate, hoc est pure, nec ius suum potest remittere ei. Et ideo ali
dare libertatē quā diu tatur rus erat vsusfructus sed in vltima vo
2 luntate nō pōt ei legare libertatem. quia hec est regula legat.
quod ante tempus mortis non habeant effectum. & tunc non hz
ius aliquod vsufructuarius in seruo, in quo habet vsumfructū. vt
libertatem ei in vlti. voluntate dare non potest: hoc est quod pa-
batur. ff. de ex ibeu. l. iij. in fin. & l. iij. in princip.

Seruus autem. Ibi dī q̄ si seruum meū insti
tuo sine expressione libertatis
eo ipso fit heres & liber. Sed pone: seruo meo reliquo libertate
sub cditione, & eū heredem instituo vt ne iure ei libertas debita
dixissem tm heredem instituo: videtur legata libertas simplici-
ter & quantū nunc admitteret. ff. de te. tu. l. q tutelā. ſ. ibi dicit
q̄ si seruo meo relinquo libertatē per fideicommissum. & eo cū
tutore, eo ipso videtur libertas relicta simplici. dicit gl. fal. est
datio

datio libertatis tacite hz locũ,vbi nõ fuit expressa datio libertatis,z ideo vbi expressa est in die vel sub cõditione,vt p fideicõmissũ amplius nõ intelligat:sic intelligo legem p̃allegatam. ff. de testa.tu.l.q tutella.§.j.z ff.de here.instit.l.qties.§.vlti.z.l.q filio.§.j.dicit ista litera:si seruꝰ ꝓpriꝰ istituꝰ est heres liber,z heres necessariꝰ sit i eadẽ causa,nisi erat heres necessariꝰ est q̃ velit heres esse.ff.si certũ pet.l.eius q i prouincia si eadem causa nuperat intelligo i eadm causa cum manere:si,nõ exierat de domino testatoris,q̃ si exeat manumittit:t inter viuos post testamẽtũ erit heres,si velit:q̃ z ad hoc q̃ sit heres necessariꝰ opz velit nolit q̃ habeat libertatẽ quis est testamento et hereditatẽ,scilicet,qõ manumittatur postea inter viuos,si q̃n in eadẽ cã nõ manumiserit si fuerit alienatus,acquiritur hereditas nouo dño sed secus est in legato,vt seruo meo relinquo libertatẽ:z legatũ,alieno se ruũ meũ,nouo dño nõ acquiritur legatũ vt.ff. õ administratione le.l.si seruo cum libertate manumisso.Queritur que est rõ q̃ hereditatem acquirit nouo domino,in quem alienatus est nõ legatum:dicit gl.hec est rõ,q̃ in legato spectatur dies,quo fuerit manumissus,si cedit alicui:q̃ non intelligebãt gl. q̃ non fuit manumissus:dico q̃ dz esse in gl.aut fuit manumissus.Sed queritur,an istud habeat veritatem pone:testato2 reliquit nudã seruo suo libertatem z fundũ:deinde alienat eum,z libertatem admittit expresse,tunc est verum q̃ ille,in quẽ est alienatus nõ hz legatũ,sed si libertas ñ esset ei adempta expresse non dicit q̃ haberet legatum,vnde dicit q̃ expressa ademptio libertatis nihil facit quo ad libertatẽ,q̃ ex hoc alienatur siue adimatur libertas expresse siue non adimit libertatem sed quo ad legatum differt expresse fuerit adẽpta libertas vel ñ.ff. õ adimen.lega.l.cũ seruus. lex illa q̃ allegat gl.ff.qñ dies lega.ce. l. si post.§.si eum z idem dt de hoc posset dicere q̃ illud q̃ supponit falsissimũ. vnde in cũ q̃ est facta trãlit cõmodũ legati,sicut restitutiõis:vel substinẽdo gl.respõdem9 q̃ forte2 est,z difficili9 expugnatur institutio,q̃ legatum:vnde non miremur si per istã alienationem seruꝰ extinguitur legatũ nõ instituit.vnde dicit lex.q̃ si legem tibi z factus es inimicus meus nõ reuocatur institutio,vt ff. õ annuis le.l.iij. in fine.z.l.ex parte.Item nõ est verisimile q̃ velit institutionem annullari,alias.esset nulla.Et sic nõ est in legato.q̃ si legatũ non valebit.tũ institutio valebit.nec ꝓpter hoc irritabitur. argu. ẽ.ex qui.cau.ma.non pos.§.j.q̃ non est verisimile quod aliquis velit decedere intestat9.ôt gl.dies cedendi legati.l.qõ cũ manumissus sit expectatur casꝰ legis,ad hoc,alligatꝰ est seruo alieno lego fũdũ,ôt lex si dies cedẽtis legati inuenit liber,erit eiꝰ legatũ,si nõ erit ei9 cuꝫ est seruꝰ,sed dicet lex allegata per§l.ff. quãdo dies lega.cedit.l.si post.§.j.ſz certe nihil facit ad hoc,si dicas sic seruo meo lego fundũ sine libertate:deinde alieno eũ:z q̃ est in eo statu in q̃ ei legari põt,nõ vꝫ legatũ.Hz pone videtur revocari libertas dico ergo,vbi ego lego seruo meo cũ libertate, ista cõiuncta,libertas z legatũ,q̃ sine libertate nõ valeret legatũ i legato vt habeat efficaciã inspiciendũ est,dies cedentis legati z si dies le.ce.nõ inuenitur liber in testõ,quãdo nõ est alienatus: ergo nõ inuenitur verum illud cum quo conneritatem babet legatum,z ideo inutile est legatum.

1 ☞Seruus qui habet verum dominum,potest instituí, similiter z qui habet fictum dominum.

Seruus autem alienus ꝛc. Seruꝰ qui hz verum dominum potest instituí,similiter z qui hz fictuꝫ dñm scz hereditatem,q̃ hereditatem,q̃ hereditas repzesentat personaz defuncti heredis:sed q̃ hic glo.soluit in forma ista:q̃ in legatis spectatur,dies cessionis,in hereditate dies adiectiõis:queritur, quare hoc est. Itẽ si seruꝰ hrs institutꝰ exigit iussꝰ dñi in pos.suf fit ratihabitio,vt.ff.de acq.here.l.si q̃s mihi bona.§.iussuꝫ.in b.pos.sufficit ratihabitio dñi,vt.C.qui.admit.ad bo.pos.l.fi.Item do.pos.vel hereditate.exigitur voluntas sequens vel precedens ipsius serui in fideic.her e. non exigitur cõsensus ipsiꝰ serui,vt est de here.instit.l.cũ proponas.z.ff.ad Trebel.l.seruo iuuto.§.j.in omnibus istis queritur causa quare.

1 ☞Institutio non valet,si quis in testamento instituit oẽs homines de mundo.

2 Testato2 si dicat,ledo fundum:non valet legatum tanquam derisoriũ cum posset esse vnius digiti.

Et vnum hominem ꝛc. ✶Dicit.j. quod aliqs ꝓpt instituere plures.Querit gl.si quis instituit oẽs homines de mundo, an valeat institutio:Dicit gl.q̃ sic:dicã per testamentum tale nõ valebit.q̃ derisoriũ esset:alibi reperio q̃ si Testato2 legat fũdum,non valebit legatum:quia derisoriũ est,quia potest esse vnius digiti:vt.ff.de iure do.l.eũ pest diuo2tiũ.§.gene.quare illa z hic ita erit.Item q̃ impossibile esset quod haberet effectum.

Hereditas. Diuiditur aũt hereditas in duodecim vncias regulariter z partes hrditatis habẽt ista nomina semis,sextãs,sextus,quadrãs,triẽs Et dt gl. super illo per partes.q̃ illa quatuor nomina q̃ precedũt nõ denominat a numero vnciarũ,sed quãtitate in qua se habet respectu assis totius hrditatis,q̃ sextus dicitur vncia z dimidia,z hoc est dimidia quadrãtis,ſz quadrãs ꝙtinet tres vncias z quadrãs est dimidia semis z semis est dimidia alterius:ergo ẽ octaua pars assis si ergo est ꝙrta pars diceretur quadrãs nõ sextus:vn verũ est qõ est quarta pars q̃ octies sumpto reddit suuꝫ totum,sed non est quarta pars respectu assis,vñ nõ dicitur a quotitate respectu assis sed o2 numero vnciarum,verum est alio respectu sc hz in quotitate o2 ad aliud quod cõtinet illud z dimidia cias:sicut se habẽt in ꝙtitate sex ad quatuo2 sic se habẽt in ꝙtitate ad vnciam, ſz q̃ ad assem sic dicit gl.hoc falsissimum est de alijs tribus sequentibus sextãs quadrãs.triens:q̃ se habẽt in quotitate, t2 alias q̃ non dicantur a numero vnciaꝝ,vnde vꝝ est dicit gl. semis dicitur.Et numero vnciaꝝ z falsum est:siue in quotitate respectu assis verum est,qõ cõtinet ser vncias,ſz dicitur dimidia assis:z hoc de semisse est indubitabile verũ q̃ quotitate dicitur alius respectu assis.

Si non totus assis ꝛc. Ibi dicitur qõ si institua vnũ ex vncis.aliũ in ser,z sic impletur,est totus assis:si iustituã tertiã sine parte,videtur ille tertiꝰ esse institutus in vno spõdio. Et si media parte hereditatis,z si sit cõpletũ dispõdiũ,q̃ vnus sit institutus in duodeciꝫ vnciꝫ,aliꝰ in duodecim,z tertiꝰ sine parte, sit trãsitꝰ ad dispõdiũ vt i tertia parte hrditatis videat ille tertiꝰ institutus,q̃ institus est sine parte,vt ôt litera i ver.idẽ:q̃ certi si dispõdiũ expletũ sit:sed ꝛ hoc arg.ff.eo.l.quod Sabinus vbi o2 quod expleto dispondio non sit trãsitus ad dispondium:sed lex illa cõcedat,si recte intelligatur.Item opponitur instituo quẽdã in octo vnciꝫ,aliũ in sex,tertiũ sine parte:videtur ille tertius sine parte institutus in quinqꝫ vnciꝫ:vꝫ in eo qõ de dispondio de hoc dicit litera nostra ver.si plures vncie ꝛc.Et ad literã opponit d.l.ff.eo.l.ex vnciꝫ,sed dico qõ cõcedat,q̃ tñ valẽt quinque de decem,quãtum decem de viginti.Sed opponitur:ôt lex, testato2 legat mihi fũdũ:deinde tibi dimidiũ fundi: videtur retrãsire ad dispõdium:certe non imo videtur tñ ademisse mihi vñ tu habebis dimidiã:z ego aliã.vñ oppo.d.l.C.de leg.cum qõ. dico quod testm̃ hoc dimisit nõ vsque ad dispõdium:z postea instituit sine parte:z ideo institutus sine parte hz quod dicit o dispondio:si ibi legauit cuidã fundum postea alij dimidiã.si postea legasset alicui sine parte cõcedaret,quod lex illa esset isti ꝓria: sed lex illa non habet tot adiectiones mihi leganit vnuꝫ fundus z alij dimidiam sed postea instituit aliquem sine parte,vnde non est isti cõtraria.Doctores distinguntur ita:aut constat quod voluit recedere assem z habet locum lex isto si constat quod non vel dubium est z habet locum l.contraria.

1 ☞Institutio in diem certam,z ex die facta non valet,z quare.
2 Heres an possit institui sub conditione.
3 Institutio hec,instituo cum morieris,an valeat:

Heres z pure. In hoc determinatur de mõ instituendi,ôt litera,institutio in diem certã facta vel ex die,nõ vꝫ vsqꝫ tunc, valeat vel ex tunc,sed statiꝫ
1 vꝫ talis adiectio,p nulla habetur.✶Sed que est causa qõ dicim z er die non potest fieri restitutio: dominus domini mei dicebat rõ est:q̃ qui semel est heres semper ꝓsumitur esse heres. Et ideo ad diẽ nõ põt fieri quod desinat post diẽ,hic est bõa rõ q̃ nõ in diẽ:sed quare nõ ex die dicebat ipse simile est de re z tpe: aliquis ꝓ parte:alquis ꝓ parte bono:z nõ põt decedere testat9 ꝓ parte:non ergo sic erit in tpe q̃ ꝓ parte tpis intestatus z ꝓ parte testatus decedere non potuit. ¶Sed opponitur nonne heres põt institui sub cõditione:z sic põt impleri tarde cõditio z sic ꝓ
2 parte tpis z erit z non erit heres: qui institutus est dicebat ipse conditio quantuncunque tarde impleatur fingitur retro fuisse impleta:sed istam fictionem non habemus quando ex die est institutus vt dies pasche trahat ad diẽ hodiernã z ꝓ sua sententia inducebat.ff.de peri.z cõmo.rei vend. q̃ si pendente.z q̃ simile sit de ẽ tpe habes.ff.eod.l.potest.Querit gl.ego instituo te cum morieris antequam sit heres.glo.dicit q̃ hic per l. in eadẽ l.extraneum. vnde qñ certum est institutum extiturum heredem rõ suspenditur institutio viuo statiꝫ est heres.z certũ est sic institutũ ſz cũ ipse moriet extiturũ heradẽ q̃ viuẽs moriet.z ideo ꝓ nõ ad iecta habebitur,z ad.l.C.eo.l.extraneum.dico quod testator instituit heredẽ,cum alquis extraneus morietur, nõ cũ ipse heres

moreretur: hoc verꝫ est q̄ Azo in summa illius tituli, de heredibus istitu. dicit: q̄ hec institutio, ꝫ instituto, cum moriens, valet, ꝫ suspenditur institutio: sed hoc est in ꝑtib, hic expectatur cōditio illa q̄ ipse moreretur vt heres esset. certe nō moritur donec vltimo instāti nō posset esse heres. q2 nec ille cū mortuo sit similis vt. C. de test. l. iubemus. circa principium. ideo sub illa cōditione, cuꝫ morieris nō pot qs institui. Azo defendit opinio. suā: ꝫ dicit, non intelligo cum morieris ita stricte, sed intelligitur aliquē mori ꝫ opinionez vulgi. sc; cum est in lecto mortali. Et si postea moriat per quinq; dies vulgus tamen dt moriturꝫ planū tunc est quod habēt voluntatē ꝫ deliberare pōt: ꝫ iū adire: ꝫ j. dicit ꝫ ille, intelligo q̄ posset quis institui sub illa cōditione, cū morietur, ꝫ q̄ sic intelligatur mori, vulgus intelligit: adducit leg. ff. de fun. instructo instrumento legato. l. cum delationis. §. alinam. tamen primum credo verius.

1 ¶ Impossibilitas multiplex.
2 Impossibilitas facti vel perplexitatis, quando vitiat legatum.
3 Impossibilitas iuris vel nature quando vitiet institutionē ꝫ legatum.

1 **Impossibilis.** †Distinguit gl. de impossibili condi-tiōe, vn dicit gl. est quedā impossibilitas facti. vt. ff. ō sta. l. i. l. cuꝫ hīs dico q̄ nulla est impossibilitas facti, sc; difficultas: ꝫ de tali logiur lex illa. Itē alia ē impossibilitas ꝓpter perplexitatē dt gl. ō cōdi. inst. l. si Titius dicat testator sic Titi⁹ hīs esto: q̄ vtrūq; videt institui⁹ sub conditione. si aliter hīs erit. Sed cōditio an impleda ē: vt ff. de cōdi. ꝫ demō. l. si heredi. ꝫ sic si quereretur q̄ vn⁹ esset heres ante aliū, ꝫ econtra q̄ est impossibile: ꝫ hec est impossibilitas perplexitatis: ꝫ de ista ꝓpter pplexitatē. ff. de ver. obl. Titi⁹. falsissimum est, q̄ ista sit
2 perplexitas, possunt dari vtrique vel neutri: ꝫ pplexitas, est qñ ꝓponuntur duo quorū vnū dari, ꝫ alteri dato cotingit inconueniens, vnde quando se patiuntur nulla est perplexitas: dicit igit
3 hic gl. †q̄ impossibilitas facti vel perplexitatis vitiat legatū nō impossibilitas iuris vel nature: vnde videtur q̄ impossibilitas iuris vel nature: vitiat institutionē ꝫ legatū. j. de l. §. vltimo. soluit gl. i. §. alias. q2 cōd. impossibilis impossibili. iuris vel nature eqñ est adiecta persona honorati, sc; heredis: q2 conditio sue institutiōis est impossibilis, ꝫ tunc nō vitiat, vt hic. si i personā honorati vt legatū vitiat. vt hic dico, q̄ sine adꝫciatur i persona honorati vel honorātie, habentur ꝓ ñ adiecta, ꝫ vz institutio vel legatum. vt hic. sz sec⁹ si li ꝓcesserit ꝑceptuz impossibile, verbi gratia: dixit testator hīs esto: mihi volo q̄ ascendas celum: ecce impossibilitas nature, vel q̄ cōtrahas matrimoniū cum sorore tua ecce impossibilitas iuris, ꝫ si hoc non feceris, ego lego tali decez de tali legato loquitur lex cōtraria, ꝫ si aduertas non est legatus sub cōditione impossibili sed sub necessaria vnde non meruit signari ꝓ contraria.

ADDITIO.

a ¶ Impossibilitas ꝓpter ꝛc. Adde q̄ñ impossibilitas ratione perplexitatis habeat vitiare. Bar. in. l. j. ff de cōditio. institutionū. Et illud dicitur impossibile q̄ de iure cōcedi nō potest. Bar. i l. si duas. §. grammatici. ff. de excu. tuto. aduerte tñ ꝓ ampliozi declaratiōe quatuor esse species impossibilitatis, vt latiꝰ p Bar. in d. l. j. de cōdi. instit. vide domi. Jas. in l. si mihi. §. si qs seruos ff. de leg. primo, vbi dicit quod impossibilitas prestatiōis vitiat legatum. Et q̄ illud quod nō pōt fieri de iure cēseatur impossibile vide eundem d. Jas. in. l. quidam cum filium. col. vñ. verſi. tenendo tamen, in iij. lectu. ff. de verborū. obligationi. vbi dicit q̄ impossibilitas nō solum de natura sed etiam de iure dr. l. generaliter. ff. de verbor. obligatio. gl. in. d. l. j. ꝫ ibi doc. ff de condit. insti.

1 **Si plures conditiones.** †Ibi dr q̄ si plures cōdi-nes sunt adscripte institutioni, cōditionib⁹ est parendū, super illo ver. oib⁹ parendū. hz gl. dicit abolicam, vbi dt qō si cōditiones sunt plures casuales cōiuncte sufficiat primam cōplere. ff. de cōdic. inser. l. si plures cōditiōes. dico quod iste sunt plures cōditiōes copulative adiecte: vbi te istit. vel, tibi lego. si feceris: ꝫ si feceris hoc dico idistincte qō debēt ambe adimpleri: dicā tibi q̄ spiritu mouetur gl. ꝫ hic ꝑm qō est in litera. institutiōibus: q2 intelligas gl. de pluriⁿ institutiōib⁹: q2 dicit testator: istituo te. si nauis ex Asia venerit: ꝫ in alia parte dicit. si Titius factus fuerit cōsul: sz dico in exemplo isto, si ita separatum nō distinguendū imo indistincte vltima est implenda sicut in legatis. ff. de cōdi. ꝫ demon. l. j. q̄ traditū dt tex. q̄ si sunt plures cōditiōes. vltima sufficit alteri obtēperare. vt hic. similiter dicit gl. dicas q̄ verꝫ est q2 sufficit vnam impleri si sint plures in nō faciendo institutinez: si non feceris hoc, aut non feceris hoc, debet esse vtrumque non factum vt ff. de verb. obli. l. si qui stipul. si fiat sic distinctio ꝓpositionis dico q̄ non dz vtrū que ad impleri indistincte, sine contrariā. confaciendo vel in non faciendo affirmatiue vel negatiue. nec sufficit alterū ꝓ. istam theoricā: habes difficile legē ff. de reb⁹ dubiis. l. si quis ducenta. §. vtrū. Aliud est dicere q̄ sit diūnctio inter terminos hic si nō dederis Stichū aut Pāphilū, promittis mihi decem: q2 tunc totum ē diſiunctum. Et si feceris alterum q2 dederis Stichum non committitur stipulatio, vñ sufficit alteri impleri, sed si sic dicam, vt sit disiūctum interpositiones nō it terminos si non dederis Stichum tantum, aut si non dederis Pamphilum. promittis mihi decem: si dederis Stichum ti contra est obligatio legis ergo oportet vtrumque dari vt nō cō mittatur stipulatio nam primo casu sit disiunctio inter termios vnde dicit l. illa deficit q2 aliud est dicere, si nō dederis Stichū aut si non dederis Pamphilum. promittis mihi decem: z aliud aut si quid horum nō dederis, promittis mihi decem: vt in l. pe alleg. ff. de rebus dubiis. l. si quis ducenta. §. vtrum.

De vulgari substitutione. Rub.

1 ¶ Substitutio est institutio, ꝫ ibi exemplicat.
2 Substitutus vulgariter pluribus nouissimo loco potest substituere seruum, ꝫ ille non potest deficere.
3 Substitutio de seruo potest fieri in secundo gradu.

1 **Potest autem quis** Dicit gl. sup radi-ctum est de primis institutionibus. †Unde substitutio: est institutio. vnde si dicam: hic instituo Titium si nauis ex alia venerit. deinde dico: ꝫ si nauis nō venerit Seius heres esto. Sed a de Seio est institutio: sed idem esset dicere, Titius heres esto. Et hic per illa verba instituo Titium si nauis ex Asia venerit ꝛc pōt intelligi due institutiones in eodem gradu. vel institutio ꝫ substitutio, cum dicitur: Titiū instituo si nauis ex Asia venerit ꝛc. Institutus sol⁹ ꝫ nō substitutus pēdēte conditione. simul nō admittet ad bo. pos. secun. tabulas. l. j. §. j. gradu. hz si intelligerent ambo insti. pendēte conditione ambo simul. non admittent ad
2 bon. pos. ſm tab. vnde curremus ad mētē defuncti. † Dicit litera testator potest pluribus vul. substituere. vñ pt. dicere. Titiū heredē instituo: ꝫ si Titius nō erit Seius heres erit: si Seⁱ heres nō erit, Alⁱ⁹ vel⁹ esto heres. nouissimo loco pt substitu. seruū ꝫ ille nō pt deficere: illi vero bene pnt nō esse hīdes iste velit no-
3 lit erit hīs dt igit gl. sup illo verbo nouissimo. sc; vltimo. † Inde querit nō quid in scōo gradu. posset fieri substō de seruo hoc mō: dt testator Titium heredē instituo. ꝫ si Titi⁹ mihi hīs non erit. seruū ei substituo: ꝫ si seruus meus heres nō erit. Seium substituo dt. gl. q̄ hoc ñ pōt fieri: ꝫ licet arguat sic q̄ impossibile est geri neccile est nō fieri. Si enim esset substō facta seruo sub cōditiōe impossibili, q2 seruⁿ velit nolit est heres, cū igit substituit dicendo, si seruus meus heres nō erit. Seium substituo. ecce conditio impossibilis. q2 velit nolit est heres infra. de heredi quali. tate ꝫ differētia. §. j. Et sic ipossibile est admitti substitutū: ꝛc. de impube. ꝫ ali. sub. l. post aditā. Dico quod falsum est, ꝫ q̄ pōt substitui seruo, vñ ratione gl. impedit dupliciter. q2 de facto dō iure. de facto sic. ¶ Pone seruⁿ substitutus in primo puta Titio⁹ isti seruo substitutus est tertius. puta Seius. Et si seruus meus heres nō erit. Seius heres esto. ¶ Pone, seruus moriat anteq̄ repudiat ꝑmus deinde repudiat primus cōstat q̄ tertius, sc; Seius q̄ erat seruo instituto admittet: q2 fuit substitutus sub ista cōditione, ꝫ si seruⁿ meus hīs nō erit. Seius heres esto. Et planū est quod cōditio illa sub qua nō admittit iste tertius, nō est impleta q̄ seruus heres nō fuit. hec est via facti p quā impedio gl. ꝫ ea ratione. ecce via iuris, ꝫ q2 si sit i videnti, seruⁿ posset repudiare nā verum est quod dominus, sc; testator posset eū facere heredē vellet nollet ipse seruus. sed ꝑ illa verba: si heres nō erit. Seius heres esto videtur cōmittere in volūtate sua sit heres vel nō. & heredibus institutēdis. l. iā dubitari. Bartolus. Sequit in litera ver. vel inuicē, ꝛc. l. cū ver. ꝫ ex disparib⁹ q̄ sunt tres institute ex diuersis partib⁹. vn⁹ i sex vncīs. ali⁹ i quatuor. tertiⁿ in duabus ꝫ isti duo qui sunt instituti. vnus in quatuor. alter in duab⁹. substituat tertio instituto in ser. ꝫ ille moriatur anteq̄ sit heres. duo substituti ex quo nō fuerunt ex posse in positione in suis substitutionibus. venient in dispiciēdo portiones suarū institutionum: vnus institutus in quatuor. habebit de illis sex quatuor. et institutus in duabus habebit illas duas.

1 ¶ Substitutus vulgariter vbi admittitur: an ad omnia illa admittitur ad que poterat admitti ille cui fuit substitutus. Et quid in pupil. substitutione.
2 Institutus sub cōditiōe regulariter nō transmittit ad heredē.

Institutus

3 Instit⁹ cum substituto quado admittatur.
4 Instit⁹ ⁊ substitut⁹ simul admittuntur, licet vbi voluntas fuerit cert. ambigua, ⁊ est conflictus iurium ⁊ rationum.
5 Patrimonij vires quilibet p̄ se ſumitur ignorare.

Instituo. Vide casum. Titiꝰ ⁊ Seiꝰ heredē instituo: Titio substituo Seium, ⁊ Seio quendā extraneū: qui institutus nō fuerat, puta Mœnius: h ambo instituti. ſ. Seius ⁊ Titius non adierunt, id est, neuter adit, admittitur substitutus in totum. ſ. Mœnius, sed ſi Titius instit⁹ adit, ⁊ Seius cui fuit ſuo ſtitutus Mœnius non adit, admittitur Mœui⁹ ad partē Sei, cui fuit substitut⁹: ſi vero Sei⁹ adit, in nihilum admittitur substitut⁹ Seio: ſi ambo instituti adierūt. ſ. Titius ⁊ Seius, tunc substitutus Seio. ſ. Mœnius in totū re pellitur: vnde pōt distinguere ſi queratur, admittatur substitut⁹ ſ. Mœnius: in caſu iſto aut ambo instituti adiuerunt, aut neuter adit, aut quidam ſic ⁊ quidam non: ⁊ h quidā ſic, ⁊ quidā nō, an ille qui adiuit fuit Seius, cui erat substitut⁹ Mœui⁹, aut fuit Titius, cui non fuit substitutus Mœnius: ⁊ quid iuris, in omnibus iſtis membris vidiſti: ⁊ ſic intelligas gl. ſignatam ſuper il lo verbo ſine vna diſtinctione, in illa ſua parte diſtingue, ergo, ꝛc. Dicit litera noſtra: q ſi ambo instituti Titius ⁊ Seius nō, ad eum id eſt neuter adit: q⁊ tunc ſubſtitutus. ſ. Mœnius admittit ſine vlla diſtinctione de iſtis verbis: ſine vlla diſtinctione habes hic gl. ſine diſtinctione quidam ordinis dixerunt: q⁊ nō ē diſtinguendus: vtrū ſit inſtitutio: q⁊ ſemper iſte Mœnius in totum ad mittitur: ex quo neuter ad id ſi non fuerit inſtitutio facta p̄ prima: vel aliꝰ ſine ſubſtitutione de Mœnio, inſtitutio ⁊ ſubſtitutio ordinem dicant: q⁊ inſtitutio p̄ prima eſt ſubſtitutio ſecunda: vt in p̄cip. dictum fuit ⁊ p̄mum ⁊ ſm ordinē alij exponunt ſine diſtinctione, ſc. ſubſtitutionū non ordinis vt dixerūt p̄mi. ſ. nō diſtinguēdo, an fuerit ſubſtitutio vulgaris vel pupillaris: q⁊ nō refert quare ſi neuter adit, admittetur ſemp iſte tertius. gloſa nititur reprobare p̄mā expoſitionē. imo ōt gl. q⁊ iuſſit facienda in ordine, q⁊ primo dꝫ fieri inſtitutio: vt. ff. de vulgari ⁊ pupillari ſubſitu. l. ij. ſ. p̄i⁹. alias patris. Sꝫ huic oppoſitōi reſpōdet gl. q⁊ ille. ſ. p̄ius. corrigitur per. ſ. ſequētē vſq; in fin. l. ſ; hic nihil ōr de vulgari. ſubſtitutio. hic nihil ōr de ordine, q̄ igitur ſpiritu fuerunt moti: vt ſic exponerent: dico q⁊ ſi intelligim⁹ ſine diſtinctione: ſ. caſus. litera non poſſet ſtare vt vidim⁹: ⁊ ideo moti fuerunt ad ſic exponendum. iij. Reſpō. opinio gl. imperatores Seuerus ⁊ Antoninus reſpōderunt ita de facto ſine diſtinctione: ſ. ſubſtitutum in totum admitti. ſ; a nobis. ſ. Juſtiniano ſubaudi ē diſtinguēdus, diſtingue ergo. ōt gl. ⁊ diſtingue vt in gloſſa ſecūda. dico vno verbo ſine vlla diſtinctione admittere ſubſtitutus ī caſu noſtre legis, vnde ſi pponitur queſtio, an ſubſtitut⁹ admittatur in totum, dico admitti. Et hoc in caſu noſtre legis cum neuē inſtitutorum adiuit ſine diſtinctiōe admittetur in totū; Et hec vera opinio: ſ. q̄ eſt rō dubitatiōis: ecce, ſubſtitutio nō tranſit ad herede. Pone inſtiui Titium. ⁊ Seium, in partem Titꝰ ſubſtitut⁹ ē Seiꝰ. ⁊ in partem Seū extraneus, puta Mœnius: videbat q⁊ ille cui facta eſt ſubſtitutio de extraneo. ſ. Seius decederet. ſed ſubſtitut⁹ extraneus non admitteretur nec tranſiret ad ſubſtitutum: q⁊ eſt quā heres ſu⁹. Sꝫ hoc non eſt verum: q⁊ ſubſtitutus nō eſt heres ei cui ſubſtituitur, ſꝫ teſtatoris. ſ. quo caſu. ſ. j. Jo. rides caſum: vbi ſubſtitutus ſine diſtinctione admittitur ī totū; Seiꝰ caſus ē: vbi ſubſtitut⁹ i nihilū admittit, licet p̄ dictum fuit. Pone vn⁹ de inſtitutis adiuit, alter non adiuit, ſi ille adiuit cum fuit ſubſtitut⁹ extraneus ſubſtitutus in nihilū ad
1 mittitur: vt. C. de impube. ⁊ alij. ſub. l. poſt aditam ꝑ Tertius ca ſu vbi admittitur in partē. ſunt duo inſtituti vnus alter ſubſtitutus. ⁊ extraneus eſt ſubſtitut⁹: ille adit ſolum cui eſt ſubſtit⁹ co Nſa⁹. Et ſic, p parte illi⁹ adcūtis cuā ſcit ſubſtitutio q̄ ad oēs vbi ille hꝛs cui fuit ſubſtitut⁹ extrane⁹, nō adit, ⁊ ſic ad partem nō admittitur extraneus ſibi inſtitut⁹. Sic dꝫ itelligi lex Verūga. ⁊ pupillari ſubſtit. l. coheredi. vides ergo in illo caſu vltimo, q⁊ vbi admittitur ſubſtitutus vulgariter, ⁊ p ſubſtitutionē admittitur ad omnia illa ad que poterat admitti ille cui fuit ſubſtitutus. Aliud ē i pupil. ſubſti. l. q habebat: vbi ponitur talis caſ⁹. filium ⁊ filiā impuberē inſtituit, filiā impuberē exheredauit. deinde poſt filiā exhēdatā ſubſtituit extraneum, p̄ceſſu t̄pis ſi lius impubes inſtituit⁹ viuit, eo viuente filia exheredata ſibi ſubſtituto moritur in pupillari etate: vnde extraneus p ſubſtitutionem admittitur ad omnia bona filie exheredate decedentis ōm de filiꝰ impubes moritur in puerili etate: querit. nunqd ſubſtitutus admittet ad bona q̄madmodū ⁊ ille cui fuit ſubſtitut⁹? ōr enim q⁊ nō. ſcio q⁊ gl. ōt Jnnocentius ibidē. vnde enim turbat gl. q̄modo pōt eſſe ōt gl. q⁊ ſubſtitut⁹ extrane⁹ non hebebat omnia p. ſ. iſtum. gl. timoꝛ huiꝰ opinionis ōt q⁊ conditio ſub qua fuit ſubſtitutus ille extraneus defecit: vnde fatetur quod ſi non defe
2 cillet, admitteretur ad omnia. † Dico quod falſum eſt, et tene regulā: q⁊ inſtitutus ſub cōditione non tranſmittit ad heredem vnde filia exheredata tibi fuit ſubſtituta, extraneus fuit ſubſtitutus ſub conditione. Et ideo illud ius nō trāſmittit ad ſubſtitutū vt C. de caducis tollēdis. l. j. ſ. ſinautē ſub. cōditiōe. dicit ibi glo. illū ſ. deberes dicere ꝑ. q⁊ tranſmittit ad heredem ſubſtitutus decipitur: verus eſt quod tranſmittitur ad ſubſtitutum meo relicto cōditionali, alter erat in l. vnde. Et in caſu illius legis: q habebat nō erat ſubſtitutio in eodē, vñ bene intelligo legem iſtā. ⁊ humiles vbi extrane⁹. ⁊ ſi nō haberet ex iure inſtitutiōis haberet iure accreſcēdi: vt hic. ⁊ ff. eodem. l. coheredi. ⁊ male dicit gl. in illa l. qui habebat. vnde timoꝛe huiꝰ opinionis vult glo. q⁊ enim nō deficit vltima, ſed tunc nō eſt differētia. ſ. ſi ſeruus alienus. ꝛc. hic pomit talis caſus, inſtituo vnum liberū: puta Titium heredē ⁊ ei ſubſtituo, ſubſtitut⁹ admittit cū eo. ⁊ ſic accidit mirabile, † q̄ inſtitutus cuꝫ ſubſtituto admittit, quod alias nō regulariter cōtigit, tamē quādoq;, vt ff. de here. inſti. l. pater familias. ⁊ vult gl. quod in illo ſ. ſint tres caſus: vnus quādo putatiuus liber inſtitutus eſt, vt ei ſubſtituatur alius: quādo verꝰ liber quez teſtatoꝛ ſcit liberum ⁊ aliꝰ quādo verus ſeruus quem teſtatoꝛ fūt ſeruus dico quod eſt vnus caſus tātus: teſtatoꝛ inſtituit liberꝫ. puta Titium ſubſtituit, inuenitur ſeruus, ⁊ iuſſu dñi adiuit, nonne ſubſtitutus admittitur in parte cum domino ſeruti: dicitur quod ſic et q⁊ in inſtitutione dictum fuit: ⁊ ſi heres non erit in ſeruo, quē ſciret ſeruum habēt illum intellectuꝫ, ſi ſeruus inſtitutus domino nō acquiratur, quod ſubſtitutus habet totuꝫ vt in caſu, in quo ſciuit ipſum liberꝫ hꝫ illum intellectum, tamen ſi ſibi nō acquiſierit in ſtitutus, vel etiā cui⁹ poteſtate erit, ſi cōtingat cū poſtea fieri ſeruum tūc ſubſtitutus hꝫ totum, at in caſu noſtro putauit eū liberꝫ teſtatoꝛ, ⁊ fuit aliter: ⁊ ideo imperatoꝛ aliter iudicauit: vt ſubſtitutus admittat in partē cum inſtituto. Videamus p̄imo vñ cōtingit: ſed vt videtur quod in caſu noſtri. ſ. quādo inſtituit putatiuus liber: quiſcōm veritatem erat ſeruus, ⁊ quod admittat ſubſtitutus cuꝫ inſtituto: ratio eſt cum teſtatoꝛ inſtituit liberuꝫ putatiuū: ⁊ ſic dicit ſi heres non erit, talē ei ſubſtituo: deinde apparet ſeruus ſubſtitutus, petit admitti. dñs ſimiliter petit admitti vñ in caſu dubie volūtatis, quid voluit teſtatoꝛ ſignificatione p hec verba ſi heres nō erit, querit: quis ſit intellectus illoꝝ verboꝝ: ſcōm veritatem dictum eſt, ſed litera noſtra dicit in verſi. illa verba, ꝛc. ſed quid in caſu dubie voluntatis vt erat in caſu noſtro cū inſtituit teſtatoꝛ putatiuuꝫ liberuꝫ ⁊ ſubſtituit. ⁊ ſi heres nō erit dicit ſubſtitut⁹ p me eſt opinio teſtatoꝛis, ex q̄ putauit te inſtitutum liberꝫ in libero inſtituto ſi dicat ſi heres nō erit, ſenſ⁹ ⁊ effect⁹ illoꝝ verboꝝ eſt: ſi heres nō erit ſibi vel alij. vel alij in cui⁹ poteſtate poſtea erit ſubiect⁹: vt ſ. cū inſtituit, ſeru⁹ hꝛs nō poſſit eſſe ſibi vel alij, in cuius poteſtate erit poſtea ſubiectus: verū eſt q̄ ſcōm opi. teſtatoꝛis, ſubſtitutus debet admitti in totū: dicit dominus me⁹: q̄ ſi teſtatoꝛ putauit eum liberꝫ. ⁊ in veritate erat ſeruus. ⁊ in ſeruo illa verba: ſi heres nō erit, habēt iſtuꝫ ſenſuꝫ ſi heres non erit vel aliuꝫ nō fecerit heredem vt puta dñm ſuū: ⁊ ideo ego dominus veritate inſpecta admitti debeo, et tu ſubſtitutus in totuꝫ excludi: p ſubſtitutō facit illud generale: opinio magis cōſiderāda eſt. vt ff. p empto. l. ij. ſ. ſi quis a pupillo. ⁊ ff. de acquirēda heredis. l. is qui putat, p̄ deo dño eſt illud. Veritas magis eſt ſpectāda: vt ff. de negotijs geſtis. l. ſi cum putauī, in fi. ⁊ infra de vulgari. ſ. ſi quis rē. Imperatoꝛ ꝑpter conflictuꝫ rationuꝫ facit ſicut faciunt ruſtici: diuiſit cām, vñ vtrunq; admiſit p̄ parte dixit gl. in l. Neſennius. ff. de negotijs geſtis in fi. ⁊ pp hoc eſt. ff. ō petitio. heredi. l. ſed ſi lege. ſ. quod aūt. ⁊ ſic imperatoꝛ ꝑpter cōtrarietatē ⁊ cōflictuꝫ rationum coniunxit inſtitutum cum ſubſtituto: vel accidit cōiunctio ꝑpter ꝛietatem iurium. Ego habeo filium emācipatum, habeo filium ex eo in poteſtate retentuꝫ, me moꝛtuo p ius ciuile admittetur nepos, ⁊ filius emācipat⁹ excludetur: quaſi filij emācipati iure ciuili ſunt incogniti, vt ō. de exhered. libe. ſ. emancipatos. ⁊ infra ō here. que ab inteſta. ſ. emācipati. p ius p̄toꝛiuꝫ admittet emancipatus ad bono. poſ. vñ liberi quēadmoduꝫ ⁊ ſi ſeruꝰ: vt ſ. de bono. poſ. ſ. quod autē contra. ⁊ ꝑpter iſtā ꝛietatem diuerſoꝝ iurium, factuꝫ eſt edictuꝫ per quod ſimul admittitur filius emācipat⁹, ⁊ nepos in poteſtate retentus: vt ff. de cōiugen. cum emācip. lib. p totuꝫ, ita hic ꝛimperatoꝛ ꝑpter ꝛietatem iurium ⁊ cōflictum rationum admittit vtrunq; ſubſtitutum ⁊ inſtitutum: ſed nō fuit bonus ruſticus. nā ruſtici controuerſiam de qua agitur ſcindunt per medium ſed hic dominus admittit ad tres partes ſubſtitutuꝫ, ad quartā tantum: ſed hoc facit illa ratio, q⁊ dominus validioꝛem rationeꝫ hꝫ p̄ ſe, ſcꝫ q⁊ veritas eſt ſpectanda. Item ⁊ alia ratio mouit ipſum quia ſeruus qui fuerat inſtitutus, ⁊ ei facta erat ſubſtitutio erat eius ſeruꝰ: vñ maledictus homo qui facit cōditionem ſuam: deteriorē argumē. l. C. ō ſeruī. titu. generali. l. pſes. Jdeo Jmperatoꝛ ſibi adiudicauit tres ptes ⁊ ſubſtituto quartā. † Et nota hic q̄ q nō hꝫ ſuperioꝛem poteſt eſſe iudex in cauſa ſua, ⁊ ita d

eam, quod illi qui constituntur se non habere superiorem in terra sua, eo. errore q̃ illud subijcitur. dico, q̃ possunt esse iudices i causa sua: dictum est q̃ dñs hȝ superiorem rationem p̃o se secundū veritatem, z substitutus debiliorem, scilicet opinionē testatoris, q̃ ergo non succumbit debilior ratio in totum: vt domin⁹ in totū admittat: dico q̃ ideo quod sic iudicetur non solum conflict⁹ rationū. Dȝ ex hoc ambigua volūtas defuncti fuit: si enim esset voluntas defuncti, certe testator credidit seruum istitutum liberū z ōt, si hēs nō erit talis, sit hēs: z sine hoc per illa verba: si non erit hēs: vī voluisse si non heres esset sibi vel alij, in cui⁹ potestate postea recidit. si contigerit ipsum seruum q̃ substitut⁹ admitteretur, z non vī voluisse p̃ illa verba: si heres non erit. ex quibus credidit ipsū liberū heres non erit, z in cuius potestate esset: z ideo non videt testator p̃ illa verba: si heres non erit, s. domino in cuius potestate nunc est: tamen hic nō hic nō est certū quare forte z si testator ī rei veritatē scit, quod alieno dño nūc subiectus esset, nihilomin⁹ cum instituisset q̃ bene vellet quod domino suo nunc acquireret hereditatem, in casu nostro cuȝ putauit eum liberum z direrit, si heres non eris: z sic videtur velle si heres non eris tibi vel ei in cuius potestate postea eris subiectus modo vī velle, z si heres non eris ei cuius domino es subiectus, z c. q̃ forte si sciuisset ipsū seruū, bene vellet q̃ dñs ei⁹ haberet bona. z sic cū instituisset: vnde conflictus rationū, z cū hec ambigua volūtas defuncti que dicta est facit substitutuȝ admitti cū instituto in casu nostro: q̃ si certum esset de voluntate dēfuncti sicut de opinione. ¶Idone, testator in casu nostro istum seruum credebat liberū, z dixit: si hēs nō eris, videt velle, z si heres non erit sibi vel domino futuro q̃ substitut⁹ admittatur, z non videtur velle hoc si heres non erit dño qui nunc est: hoc esse certum, z ita volūtas ei⁹ est certa: q̃ solū vellet ipsu institutū heredem esse sibi vel domino futuro non dño p̃esenti, cum inueniatur in p̃esenti sub dominio alterius, deberet substitutus ī totū admittī: z sic loquitur lex cuȝ pponas. C. de heredi. institu. vbi dī: nam si crederes vnde est tibi talis litera: nam si, crederes eum, pp̃riū, z suū libertum heredem instituerit, nec partem ad alīū quēquā, subaudi cuius dominio nunc est subiectus: sed solū sibi vel dño futuro pertinere voluerit, subaudi z hoc certū sit, z sic voluntas testatoris est certa, z extitit cōditio substitutiōnis: q̃ nec sibi nec alij dño futuro ꝑpotuit hereditatē querere nō dño, sub cui⁹ dominio nūc est sine volūtate testatoris quā dicim⁹ talem esse ibi z certum tibi, quare substituto delata est hēditas, sc̃ȝ in totum, z sic habemus ibi, quod si testator instituit quendā liberum, z dicit sic si heres nō erit, si postea apparuerit institutum istum seruuȝ z sic p̃ illa verba, si heres nō erit velle testatorem, si heres non erit sibi
5 vel domino futuro, z sic non dño p̃esenti, quia cum †voluntas defuncti sit ambigua, z est cōflictus rationū z iurium, admittetur si mul institutus z substitutus lȝ inequaliter: vt dixim⁹ in lege illa C. de heredi. instit. l. cū pponas. Idem est thema quod testator seruum cōmunem quem putabat liberū, instituit z substituit his verbis: si heres nō erit sibi vel domino futuro, z nō p̃senti domino hoc est certum, q̃ dominum p̃esentem non vult facere heredem in isto casu certe voluntatis ex quo seruus postea inuenitur totum deferet ad substitutū: z sic non obstat illa lex huic: hic loquitur in casu dubio ibi, in casu certe voluntatis ex q̃ seruus postea inuenitur. nec obstat q̃ ibi dicit litera, ex quo est voluntas, q̃ verum est quod in casu de q̃ loquitur ibi questio est voluntatis, sc̃ȝ quod credat testator illū quez instituit seruum vel liberū sȝ in responsione certū est de voluntate z opinione testatoris, vel vt supra dixi, vñ hec questio est facti, an testator credat eum quem instituit libez vel seruū: z ideo imperator in lege illa. cū pponas, non respōdet: ideo q̃ est, dicit volūtatis: q̃ credebat liberuȝ iu-
7 ris, z q̃ ignorat ipsuȝ seruum: †q̃ quilibet p̃esumitur ignorare vires patrimonij sui. l. quisqs. C. de rescinden. vendi. vnde nō p̃esumit eum quē instituit in l. illa, cum esset cōmunis testatoris z alij ignorare seruum esse nisi alia cōiectura esset que moueret in ꝛium. sed pone: quod testator credebat ipsum esse seruuȝ z appareat, z sic certū sit de voluntate ipsius: vel quod credebat esse liberum: z cum certū sit de voluntate ipsius, z dicit volūtate vt in authētica cedētib⁹. dicit quid sit statuendū quid iuris sit in isto casu quādo certa est voluntas testatoris, respōdet Impera-
tor ad vtrūq; casum, sc̃z cū credit ipsuȝ esse seruum vel cū ipsum credat esse liberū: vñ cum est voluntatis in casu qui ꝓponitur: sȝ nō in casu respōdetur quod est responsio certe voluntatis sed in litera nostra est ratio dubie voluntatis vñ in versicu. alias enim verba, z c. verā significationē do illorum verborum: si heres non eris, z in casu p̃imo in q̃ credebat ipsuȝ esse liberum z dat veraȝ significationē illoȝ verboȝ: verum quod in illo casu in quo cre-
8 debat eum liberū, †ista verba: si heres non eris secundū varietatem significāt, si heres nō eris tibi vel dño futuro: vñ subaudi in litera, istud significat indubitanter cum credit istitutū liberū: sȝ verum plus significent p̃m voluntatē testatoris, dubiū est: q̃ dubiū est, quod si testator sciret cū esse seruum, an ipsum instituisset vt domino acquireret: q̃ forte vellet domini habere hereditatē dicit vnde dubitatur, an illa verba, si heres non erit vltra hoc q̃ indubitanter significat: z idem tāgitur in litera, an significet nō
9 p̃m voluntatem testatoris si heres non eris domino qui nunc est †Et p̃ istam ambiguitatem testatoris volūtatis admittantur substitutus cum instituto, licet vt equa. iter dictum est. ista suppletio facta ad literam optime sequitur in fine, ibi: q̃ totius z c. vnde in isto. ¶. si seruum alienum z c. dices q̃ ponitur vn⁹ casus tantum z hoc p̃imo, scō reuertitur: ad casum illum ibi, illa verba, z c. sic illa exclusio id q̃ z c. illa supplet̄ facta ad literā quam dixi, refertur ad p̃oximum dictum ad illud q̃ dictū fuit a p̃incipio. ¶. sicut dicit gl. Bartolus.

De pupillari substitutione. Rub.

1 ☞ Substitutio pupillaris quibus verbis cōcipiatur, z de regulis ad substitutionem pupillarem.
2 Verba hec si heres non erit, z in pupillari etate decesserit sit de pupil. substitutione.
3 Substitutus si admittitur per vulgarem sit heres defuncti, per pupillarem sit heres pupillo.

1 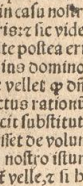 **Iberis suis.** †Hic dicit p̃imo gl. quod quatuor regrū tur ad substitutionem pupillarem in hac litera contractando: sed sequitur in litera: veluti, si q̃ dicit hoc modo, z c. sup illo verbo hoc modo, z c. dicit gl. hic caute not. q̃ p̃imo ponit verba institutionis. secundo verba substitutionis vulgaris tertio substitutionis pupillaris. dico contra glos. quod illud totum, scilicet z si heres non erit vel si heres eris, z in pupillari etate decesseris, est exemplum substitutionis pupillaris: vnde doctores dicūt pupillaris substitutio sic fit: filium meum heredem instituo impuberem. z si heres erit, z in pupillari etate decesserit talē ei substituo, falsū ē, imo ita fit, filium meū impuberē hīdem instituo: z si in pupillari etate decesserit, siue heres factus siue nō, talē ei substituo: vnde in pupillari exheredato pōt substitui, z ita
2 constat q̃ ille non erit heres. †Dico ergo q̃ hoc verbū, si heres non erit, z in pupillari etate decesserit, hoc totum est ō pupillari substitutione: alias si dices vt dicit gl. q̃ hoc si heres nō erit sit exemplum vulgaris: z hoc si heres eris, z in pupillari etate decesseris sit exemplum pupillaris. pone q̃ testator ita dixit: filiū meum impuberem instituo: z si filius meus heres non erit, vel si heres erit, talē sibi substituo: decedit testator: decedit ille filius in pupillari etate nō fact⁹ heres ſm gl. †Substitutus si admit-
3 tetur p̃ vulgarē sit heres defuncti: p̃ pupillarē sit hēs pupilli. vnde dico q̃ illa verba: z si heres nō eris sunt de pupillari: cum de si decedat anteq̃ sit factus heres vel post in pupillari etate, substitut⁹ admittit ad bona vtriusq; defuncti z pupillari colorato. gl. vult dicere vbi dictū est, talē instituo: z si heres nō erit, talē ei substituo. exēplū est vulgare, s. vbi dictū est filium meū impuberē instituo: z intellige siue heres sit siue nō exēplum pupilli est. hoc est verū, sed nō est intētio nostra: q̃ solū vult ponere exēplum de pupillari.

1 ☞ Testamentū in quo pupillariter substituitur est vnum testamentum, inspectis persona testatoris z consignatiōe z sigillatione testamenti.

1 **Igitur.** Vbi dicit q̃ testamentum in quo pupillariter substituitur, sunt quodammodo duo testamenta dico q̃ est vnum, inspecta persona testatoris: q̃ vnus est qui fecit: lȝ sibi z alij. Ite vnum est inspiciēdo testameti cōsignationē z sigillationē. sȝ inspectis his q̃ duplicia sunt de quibus testat defunctus. s. bona sua z bona pupilli sunt duo.

1 ☞ Substitutio pupillaris an intelligatur in vulgari z econtra.
2 Substitutionum alia directa alia obliqua.
3 Substitutionis directe quinque sunt genera.
4 Substitutio quando dicatur exp̃essa z quando tacita.
5 Substitutio pupillaris alia exp̃essa alia tacita.
7 Substitutio exemplaris in quibus differat a pupillari.
8 Substitutio pupillaris non nocet matri z quando.
9 Generaliter dictum, generaliter est intelligendum.
10 Verbum substituo: ita pōt adaptari ad fideicōmissariā substitutionem sicut directam.

Verbum

Verbum simpliciter probatum debet intelligi in significatione illa inqua omni casu potest habere locum.

Si autem &c. In isto. §. consuluit testatori q̃ in stituat sibi ꝛ substituat vulgariter in vna parte testamenti, ꝛ illa secure aperitur cũ alia parte pupillariter, cũ nesciat se instituisse pupillariter. et quo impubes apprehendit hereditatẽ bene certus est substitutus vulgaris q̃ expirauit que sibi erat manifesta q2 aperta erat. sed pupill9 q̃ est in alia parte testamenti posita. ex quo est legata ꝛ nõ aperta substitutus ignorabat cã. ꝛ ratio substituti nõ machinabitur in morte. pupilli gl. arguit ꝫ cõsiliũ huius. §. sed illa oppositio nõ vꝫ ꝫ opositio sit ꝫ conꝛ. §. huius ꝛ offende q̃ consiliũ non valet in vulgari substitu. expressa continetur tacita pupillaris: vt. ff. c. l. iã hoc iure. ꝛ. C. de impub. ꝛ aliis sub. l. quamuis. ꝛ sic cum videbit substitutus vulgarem, nonne sciet se pupilli ariter substitutũ ecce q̃ illud cõsiliũ nõ operatur, dico q̃ est contra imperitos: vnde dicunt isti illud consiliũ est propter ignorantes. q2. si esset peritus iuris coipso, quod videret vulgarẽ intelligeret ꝛ pupillarem fuisse hoc est absonum dicere posset dicere si vellet: q̃ in vul. nõ in
1 telligit pupillaris, sed cõtra. sic, sed qualiter hoc ecce ratio q2 i pupillari intelligitur vulgaris est q2 hec causa q2 per vulgarẽ. habet testator heredem per pupillarẽ hꝫ heredem pupill9 vnde si vellet testator per pupillarem prouidere de herede impuberi verisimile est quod etiã sibi prouidere: q2 charitas prima incipit a seipso q̃ ordinata ideo i pupillari itelligit vulgaris ꝛ sic nõ est cõ si sibi prouidet testor de hẽde p hoc nõ habes q̃ ipse prouiderit pupillo. arg. l. preses. C. de seruiti. generali. dicam tamẽ. vt communiter dicitur in vulgari facta pupillo intelligitur pupillaris ad argumentum factũ cõtra consilium. §. huiꝰ dico qõ. hoc verum est q2 in vulgari, intelligitur pupillaris sed si exprimatur amplius nõ intelligitur ergo cum hic fuit pupillaris expꝛa. aplius nõ itelligit vulgari: vñ cũ videbit substitu. vulgarẽ, nõ intelliget pupillarẽ que est contra rationem. habes optimũ argu-
2 Tõ illud q̃ sub vno intelligitur: verum est, si illud nõ exprimitur ad hoc. ff. de re mil. l. Lucius Titius. §. idem, vsq; ad fi. v. l si intelligat eã fuisse expressam, nescit de quo sit expꝛa ex quo non est aperta: q2 põt esse quod de alio est pupillaris quã vulgaris: q2 potest ita dicere testator: filium meũ impuberẽ mihi heredẽ instituo ꝛ si heres non erit. Titiũ ei substituo: vel si heres erit, ꝛ in pupillari etate decesserit, Seiũ ei substituo. Itẽ aliud cõsiliũ dat ite. §. q̃ testator propio lino ꝛ propia cera dꝫ signare partẽ illã i qua separati ꝛ lateret ẽ pupillaris substõ. dicit gl. propio lino ꝛ propia cera debet hoc facere quia si alieno lino ꝛ aliena cera vendicaret eam dominus ꝛ sic aperiretur dñs meus de mosaico dicebat: quod dñs suus tolleba tistam iniquitatem, ꝛ dicebat: quod ẽt si alieno lino signasset ꝛ sigillasset testator: tũ dominus eius nõ posset vendicare: vnde sicut cum ignorans tignum alienum apponit in domo sua non potest vendicare verus dñs, sed prestatur illi estimatio duplex. de hoc nõ curo: sed verũ est q̃ vendicare non põt, ꝛ est introductũ hoc pp publicam vtilitatem vt. ff. de rei vend. in rem actio. §. tignũ. sic dicam hic, dominus non poterit vendicare ceram de qua factũ est sigillũ in testamẽtis vel aliꝰ instrumentis quia si esset sic auferretur facultas phãdi. ꝛ sic esset contra publicam vtilitatem, sicut ex alia parte ꝫ vtilitate publicã esset si tignũ vendicaret: vnde publice interest, ne probationũ facultas angustetur. C. de hereti. ꝛ ma. l. penul, in fi. sed ad qd queris mendicata suffragia: lex dicit q̃ agere põt actione in factum vt sibi exhibeatur cera in qua nõ hꝫ dominiũ nec est sibi debita: vt ff. ad exhibendũ. l. iij. ergo multo fortiꝰ cerã sigilla q̃ nec sua sunt nec sibi debita, poterit retinere, vñ dꝫ p
propio lino. id est diuisio, ꝛ propia cera, id est diuisa. ꝛ no. i gl. cer
vulib. meo gl. ordinaria eo modo exponit. Redeo ad illũ. §.
3 quarõne excitati in quo est gl. sup illo verbo exemplũ. i qua cõti
netur tota materia substitutionũ: vñ distingue substitutionum alia directa alia obliqua. Directa sit. si talis heres nõ erit talis heres ex toto obliqua dicit fideicõmissaria, ꝛ de obliq̃ nihil ad presens. ex ista habebis infra de fideicõ. hereditatibꝰ p totũ dicta alia vulgari alia pupillaris, alia exẽplaria, alia cõpendiosa, ꝛ alia breuiloqua. ꝛ sic sunt quinq̃ genera dicte substitutiõis vulgaris ẽt gl. ẽ q̃ fit verbis negatiuis, sic si Titiꝰ heres nõ erit
4 tale substituo. † vulgaris tacita sit verbis affir. hic duobꝰ vel tribus heredibꝰ. istitutis dicat testator quisquis mihi hꝰ erit substitutus heres sit vel vos invicem substituo ad hoc. ff. de heredi instituend. l. cũ in testõ. §. verba gl. hic q̃ dicit dñs Azo, in summa huiꝰ tituli. forte posset dici expꝛssa illa, que fit verbi negatiuis aut affirmatiuis. ꝛ vos dicitis vtrobique esse expressa vulgarẽ dicit ipse in expressa pupillari, intelligit tacita pupillaris: vt ff. eo. l. hoc iure. Itẽ p hoc verba. Titius ꝛ Seius vter eorum nolet heres esto mihi p verba ista vterne colligitur substitutio vulgaris tacita: vt ff. de here. instit. l. Seius ꝛ Titius. sed quare dicit dominꝰ Azo, illa forte est expressa que fit verbis affirmatiuis sicut illa que fit verbis negatiuis. hec est causa: q2 vulgaris sortitur effectũ etiã in casum negatiuũ, sc; si sit heres nõ erit, ꝛ ideo nisi casus iste est expressus in quẽ sortitur vulgaris efficaciã vulgaris dicitur expressa, male ergo posuit forte, q2 in verbis affirmatiuis nunq̃ sortitur efficaciã: q2 si institutus cui substitutus est vulgariter adiret hereditatẽ. ꝛ ipse esset heres et piraret vulgaris: vt C. de impube. ꝛ aliis substitutio. l. post aditã. q2 igitur casus negatiuus est ille in q̃ sortitur efficaciã, ls posset fieri verbis affirmatiuis, ideo cũ sit verbis negatiuis dicit expressa, cũ sit verbis affirmatiuis dicitur tacita. ꝛ in pupillari nõ dicit tacita vulgaris q2 similiter casus in q̃ sortit effectũ sc; negatiuꝰ nõ est in pupillari expressa, dico qõ quãdoq; est vulgaris dubia. vt. C. de heredi. instituen. l. vltima. aliqua tacita vt in pupillari si pupillaris sic fiat filiũ meũ impuberẽ heredẽ instituo si filiꝰ meus in pupillari etate decesserit. talis sit heres eius. hic est vulgaris tacita nõ de vi verbo rũ. sic loquit. l. iã hoc iure. ff. eodẽ sed si fiat pupillaris substitutio vel verbis, q̃bus dicit cã fieri litera. §. eo. in pincip. habet expressam vulgarẽ, hic instituo filiũ meũ impuberẽ heredẽ, ꝛ si heres nõ erit vel si heres erit, ꝛ in pupillari etate decesserit, cũ hoc totũ sit in pupillari de vi verborũ est
5 expꝛssa vulgaris. † Alia est pupillaris, ꝛ pupillaris alia expressa alia tacita: que fit verbis negatiuis, ꝛ sic dicũt ꝫ illi ei9 quod dictum fuit in vulgari, verbi gratia: instituo filiũ meum impuberẽ ꝛ dico. si talis heres erit, ꝛ in pupillari etate decesserit. tale ei substituo. hec est expꝛssa, vñ cõiter dicitur quod casus in q̃ pupillaris sortitur efficaciã affirmatiuus est erit heres vel nõ erit heres, nihil facit, sz hoc. si in pupillari etate decesserit, q2 si erit heres vel nõ erit heres, diceremus eã expressam vel tacitã cũ filio exheredato nõ posset substitui pupillariter expꝛsse. q2 nõ potest dici si heres erit. vñ illud nõ est verũ q̃ expressa pupillaris fiat verbis affirmatiuis, tacita verbis negatiuis, cõsiderãdo ista verba affirmatiua ꝛ versatina erit ꝛ hoc nõ erit hic dicit expressa illo casu in q̃ sortitur efficaciã. tacita pupillaris est in vulgari expꝛssa, vt si dicerẽ sic filiũ meũ impuberem instituo, ꝛ si heres nõ erit talez ei substituo. ꝛ talis est casus in q̃ sortitur efficaciã: ꝛ ideo tũc dicit expresse. sed in primo tacita aꝛia est expẽplaris, ꝛ dicitur sic q2 ad exemplũ pupillaris introducta est. vñ sicut voluit lex quod posset pr̃ testari filio. si decederet añ etatez testabilem. sic in furioso voluit lex, quod patet posset testari filio furioso. si decederet anteqũ fieret sane mentis de ista tu habes. C. de impube. ꝛ aliis sub
6 stitu. l. humanitatis. dicit hic gl. † q̃ expẽplaris differt in multis a pupillari. vñ cõcordo in pluribꝰ: sed nõ imo dico, quod in expẽplari debet testator instituere certas psonas, vt ff. de impube. ꝛ aliꝰ substitutio. l. humanitatis. sed in pupillari posse quecũq; intelligo. tñ qõ si esset iste impubes, id est in etate stabili ꝛ testaretur. ꝛ illi q̃ tũc nõ relicta sibi legitima portiõe possent infirmare testm̃ possint. ꝛ nunc cũ pr̃ substituti: alia est breuiloqua, ꝛ continet quatuor, ꝛ omnes expressas scõm Azo. Instituo duos filios impuberes. ꝛ dico, vos invicẽ substituo, hec cõtinet quatuor expressas: q2 libet est substitutus. aliꝰ in duobꝰ casibus in casu vulgaris ꝛ in casu pupillaris istã vocat legem recipprocam, quia vnus substituit alteri. ff. codez. iã hoc iure. ꝛ l. Lucius. sed quomodo expresse sunt: q2 expressa vulgaris que hꝫ casum expressum, ꝛ expressa pupillaris que hꝫ casum pupillarẽ? Hugo dicit
7 forte tacite. † Azo dicit qõ expresse. ꝛ hoc, ꝑ hatsic. q2 tacita pupillaris nõ nocet matri: vt C. de impuberi. ꝛ aliis substi. l. ꝑcibꝰ. sed illa que fit p hec verba nocet matri: vt ff. de vulgari ꝛ pupilari. l. Lucio. ergo, ꝛc. dico qõ Azo verũ dicit: q2 hic sunt quatuor expresse. ꝛ in pupillari si fiat illis verbis, qbꝰ lex voluit eã fieri sup ꝛa codez in pincip. est vulga. expresse. sunt igitur hic quatuor expresse: vos invicẽ substituo, cũ hoc sit in psona duoꝝ impuberũ. hic dico illud expressus qõ potest habere de vi verborũ illud tacitũ quod nõ potest habere de vi verborũ, sed inris interpretatione impuberẽ instituo, si dico. si heres nõ erit, talez substituo, nõ habeẽ ista si heres eris ꝛ in pupillari etate decesseris, tale tibi substituo: ꝛ ideo de vi illo rũ verborũ nõ est pupillaris in ista vulgari. sed tñ dicit substituo: ꝑ hoc verbum substituo. intelligitur iam vulgaris quã pupillaris. ergo vtraq; de vi verbo
8 rum intelligitur: vt ff. de seruitu. vrba, predio. l. si seruꝰ. † Et generaliter dictũ generaliter intelligitur: vñ dico qõ ꝑ illa verba habeẽ quatuor expresse. ꝛ in pupillari est vulgaris expressa quãdo sit eo mõ q̃ litera nostra dicit in pncipio alia est cõpendiosa, ꝛ hec quando continet expressas. nec potest continere plures, verbi gratia: dicit miles. instituo filium impuberẽ. ꝛ quãdocũq; decesserit, talem ei substituo: ꝛ hec est vulgaris, si non erit heres ꝛ pupilaris si heres erit, ꝛ in pupillari etate decesserit ꝛ fideicõmissaria si post pubertatẽ decesserit: ꝛ hoc si mater non est in medio; q2 si est in medio mater ꝛ decesserit, post pubertatem ista in-

stituit, est quedã specialis substitutio iure militari facta, q2 post pubertatem obligat heres ad fideicõmissariũ; hoc fauore mris cum est in medio: z ideo non est existente matre in medio, nõ obligatur, imo venit substitutus iure directo, hoc pbatur. ff. de testõ milita. l. miles. §. j. z C. de impube. z alijs sub. l. p ecib⁹. Jn ista cõpẽdiosa sic distinguo, aut fit a milite z tũc, aut fit puberi, aut impuberi si puberi tũc cõtinet duas, vnã vulgarẽ, si hrs nõ erit; aliã intra milites special, si heres erit: z quandocunq; decesserit si fiat impuberi quẽ hz miles in potestate, aut est mater impuberis vinẽs z cõtinet tres, vulgarẽ z pupillarem, z fideicõmissariã, eo decedente post pubertate si mater nõ sit in medio, nõ obligat nec trahitur ad fideicõmissũ, sed cõpetit directo. Sic loquitur. l. pcib⁹. C. eodem. z l. Centurio. ff. eo. si fiat a pagano aut in testamento, aut in codicillis, si in codicillis fiat qbuscunq; verbis fideicõmissaria est quandocunq; institutus decedit: q2 directo nõ potest valere in codicillis, ideo valet vt valere põt: vt ff. ad Trebel. l. Scevola. si in testõ, aut fit ei cui nõ potest substitui pupillariter, vt q2 instituo extraneũ, z sic dico quandoq; decesserit, talez substituo, habet duas vnã directã, aliam fideicõmissariam, directa est si heres nõ erit fideicõmissaria si heres erit z quãdocunq; decesserit, arg. l. ex facto. ff. ad Trebellianũ. si sit a pagano ei cui põt substitui pupillariter. Azo distinguit, aut fit his verbis quãdocunq; decesseris talis heres esto, duas hz, vulgarem z pupillarem, vulgarem. si heres nõ erit, pupillares si heres erit. z in pupillari etate decesserit si post pubertatez decesserit nullã: q2 vsq; ad tempus istud potuit valere iure directo, ideo post pubertatẽ lex noluit eã obligari. Jta loquitur. ff. codẽ. l. verbis ciuilib⁹. et l. in pupillari, aut his verbis, quãdocunq; decesseris talem tibi substituo, duas hz, vulgarẽ si nõ sit heres. z fideicõmissariã quan
10 docunq; decesserit etiã post pubertatẽ. † Quia verbuz substituo,
a est [a] verbum quod ita potest adaptari ad fideicõmissariam sicut ad directã: vt C. de insti. z substi. sub cõditio. fac. l. generaliter. z verbũ simpliciter platum debet intelligi in significatione illa in qua omni casu potest habere locũ. z illa est fideicõmissaria substitutio, siue añ pubertatẽ siue post decesserit. l. in testa. C. ũ testa. mi. z C. de impub. z alijs substitu. l. ij. aut fit his verbis, quãdocunq; decesserit sine liberis, talis heres esto. dicit Azo qõ in casu isto solũ cõtinet fideicõmissariã, scz. si post pubertatẽ decesserit, qũ hz locum fideicõmissaria nõ pupillaris. z in pupillari etate decesserit, q2 certum est, qũ si in pupillari etate decesserit. decedet sine filijs, q2 in tali etate liberos pcreare nõ potest. aut fit his verbis si decesseris in pupillari etate, tatem tibi substituo: vel, postea si ne verbis quandocunq; talem vos substituo. z authen. puberta tem. z est pupillaris postea fideicõmissaria.

ADDITIO.

a Verbum substituo. Adde quod verbũ substituo appositum in psona alioz duoz substituozũ appellatur verbum cõmune scõm Alex. in cõsi. xij. incip. attentis verbis, versicu. Et constat, in j. colum. in iij. volu. p gl. z doc. in l. precibus. C. de impube. z alijs substi. z gl. in §. extraneo. hoc titu. z doc. in l. iã hoc iure. ff. de vulg. z pupilla. Bal. in l. in testõ. ix. questione. C. de testa. mil. z doc. in l. recusare. §. Titius. ff. ad Treb. vbi de isto verbo late.

1 ☞ Testamento paterno invalido nõ valet pupillare. z quando.
2 Testamentum quando fiat nullum ipso iure per bono. possef.
3 Testamentum cũ sit de iure ciuili rumpitur in totuz p querelã.
f **Liberis.** † Jbi dicitur: quod pupillaris substitutio ẽ sequela paterni testi. z ideo si paternũ testamentũ nõ vz nec pupillare. z hoc est verum dicit gl. non valeat pupillare testm non solum si testamentum paternum non valet ab initio, imo si ex postfacto euanescat. z pupillaris substitutio euanescit: z hoc verum, si paternũ testamentũ rumpitur in totum quod rumpatur pupillare, si totuz testm paternum pius ciuile, scz querela, sed si p bono. possef. contratabu. tenet substitutio, vt
2 ff. codẽ. l. ex duobus in fine, ratio diuersitatis est: † q2 testamẽtuz est de iure ciuili. z ideo p querelã que est de iure ciuili rumpitur in totũ: z q̃ ad substitutionez, sed p bono. possef. que est de iure p̃ torio nõ, quia nõ potest facere pretor, quod ille qui semel fuit heres quod nõ sit heres. j. de bono. possef. §. quos aũt, sed cum impugnatur testamentũ p bonoz̃ possessionem contratabu. aut petitur bono. possef. cõtratabu. ante aditã hereditatem. z tũc facit testamentũ ipso iure nullũ, aut post aditam. z tunc facit nullum iure pretorio: vnde gl. dicit hic simpliciter: quod per bonorum possessionẽ nõ sit nullũ, male dicit. imo ỏbet distingui. z alibi ita distingui, vt C. de col. vt liberis, sed ego dico qõ p bon. possef. cõ tratab. siue ante aditã hereditatẽ siue post expugnatur testm vt sit nullũ ipso iure pretorio tantum: quia non potest facere pretor, vt dictum est. sed videtur quod regula illa non valeat quod si testamentum paternum rumpitur per bon. possef. cõtrata. qõ substitutio non remaneat, quia pupillares tabule dependent ex testamento paterno: quia si paternum rumpitur iure ciuilissimi liter pupillares tabule. z si iure pretorio similiter pupillares tabule. z ad hoc non respondet domi. meus.

Singulis autem. † Jste. §. dicit, quod si pr̃ habet plures ipuberes. z sub stitutat nouissimo morieti ius succedendi ab intestato, inter alios vero non videntur inuicem substituti: vt ff. de leg. ij. Titia Seio. dicit gl. q in illa lex fuit plus quã substitutio facta vltimo morienti. q2 dictum fuit, partes suas alienarẽt. vñ ex verbis phibite alienationis presumimus fieri substitutionẽ inter fratres: dico quod falsum est: ex illo nõ tollitur: sed legant testatoz vni ex fratribus pretorium: rogauit vltimo decedentem de restituendo statoz quod totum deueniret ad vltimum: Hoc est per substitutionem non ab intestato sed per ius accrescendi.

Quibus modis testa. infirmentur. Rub.

1 ☞ Testamentum rumpitur arrogato filio, nisi ipsum priue instituerit arrogatoz.
2 Testamentum ingressi monasterium rumpitur per ingressum nisi in testamento monasterium instituerit.
3 Testamentum primum quando rumpatur per secundum.
4 Sẽtẽtia prima nõ invalidatur per secundã latã ab eodẽ iudice.
5 Fideiussores dati in causa prima renouandi in causa appellationis z quando. z nu. 6.

Testamentum iure fa ctum. Circa istud titulum dicitur hic, quod si quis post testamentum factum, adoptauit filium testamentum rumpitur, debes scire in isto adoptiuo q̃ si ipsum instituit antequã adoptarem, non rumpitur testamentum, sed ex heredatio facta de eo antequam adoptaretur non facit valere testamentum: vt ff. de liberis z posthumis. l. filio. §. vltimo. z ff. de
1 bon. pos. contratab. l. non putaui. §. si emancipato. † Habes ergo hic. quod si quis facit testamentum, postea arroget filium, q2 quasi filius nascitur rumpitur testamentum, nisi ipsum primo instituerit: quia tunc non rumperetur per iura allegata: si quis fecerit testamentum anteq̃ ingrederetur monasterium, cũ ingreditur, nascitur sibi filius: q2 monasteriũ dicitur eius filꝰ: ideo rũ
2 pitur eius testamentũ † nisi in testamento monasterium instituerit, ideo cõsiliũ est huius legis z legum pallegatarum, si gẽ facit testamẽtũ qõ instituat, añ z sic p eius ingressum non rumperetur
3 eius testm. † Alius modus rumpendi testamentum, scz si fiat secundum testamentum, tunc rũpitur primum. iste modus tangitur in §. posterioze. dicit gl. z bene. per secundum rumpitur primum nõ solũ si secundum q̃dicat primo, imo etiam si cõcordet
4 q2 si sententia ab eodẽ iudice, z super eodem lata sit secunda, valet prima secũda nõ: vt ff. de re iudica. l. iudex. z est ratio: tam bulatoria est volũtas defuncti vsq; ad mortem. authen. Jj cunctare. quãdoq; vult vt C. qui testamen. facere pos. l. si quis impubere. z ff. de adimen. z transl. lega. l. ij. in fi. sed iudex ex q̃ semel ptulit sniam, functus est officio suo, ideo prima valet. z non scꝫ sed si quis pnioze, etc. ibi dicitur, quod secundum testm valet, sed in eo confirmetur primũ. arg. dicit gl. quod si sẽtẽtia prima cõfirmetur p sententiam appellationis, ageretur vt ex sententia lata in causa appellãdi: vt ex prima. q2 vt quod sit in casu: unde sic dico in casu alio, q̃ ex prima sentẽtia agitur, ex prima dicit gl. tũc demũ cum est cõfirmata p causam appellationis sic ex placito pmutationis agitur reum secuta: q2 rei executio cõfirmat vim nõ ex traditiõe agitur sed ex placito pcedente de mum cõfirmato p rei traditionẽ, sed dominus meus dicit mõ q̃ semp agitur ex sntia appel. siue iudex appel. confirmat primã, siue ferat sententiã cõtrariã. † Una ratio est: iudex appellationis demandat sententiã executioni: vt C. de appel. l. sancim⁹. circa mediũ. z Cagnaud. authen. si q̃s litigãtiũ, sed si ageretur ex prima sententia, iudex
6 a q̃ appellatũ est. demandaret eã executioni: ergo, z c. † Jte. quod appel. extinguitur, pnunciatum. z sic obligatio que fuit nata ex prima sententia extincta est: z obligatio extincta nõ relargitur ergo, etc. itẽ fideiussores dati in causa prima renouãdi sunt in causa appellationis, si feratur sentẽtia prima prime: vel prima cõfirmatur. primũ pbatur. ff. iud. sol. l. ij. in pin. l. z eũ quod fecit si agatur ex prima sentẽtia, ex hoc essent fideiussores primi obligati: ergo, etc. est casus vbi tenet primum testm: vbi non vltimus per verbum vltimi: vt ff. de heredi. instit. l. vltima.

Alio quoque modo etc. Testamẽtũ perimitur tribꝰ modis vidistis q̃ ipso iure annullatur: sed p quartũ modum qui hic tãgitur, scilicet p capitis diminutionem minimam, nõ tollit ipso iu-

ipso iure. Dicit ꝑ la. capitis diminutio est de iure ꝓtorio: testm̃ est de iure ciuili: sed falsum dicit, vñ errauit ⁊ iure puerit. imo capitis diminutio est de iure ciuili, ⁊ est actꝰ ciuilis: vt supra de legitima agna. tut. in fi. ad hoc enim est in authen. cũ seq. que ō dicit, circa ꝓincip. ⁊ in casu. ſ. sequẽtis seqtur, nõ tamẽ ꝑ omnia ⁊c. necessaria est bon. possess. scõm tabu. q2 cum aliqs facit instrumentũ, ⁊ postea patit capitis diminutionẽ obliquã, si tamẽ inuenit se in statu ꝓtorio ⁊ ꝑ mortis iure ciuili nõ potest adiri hereditas ab herede, sed petitur bon possess. scõm tab. ideo hoc tantũ casu necessaria est: sed pone qõ tabule nõ extãt: qd fiet? iure ciuili, audire nõ potest. Ite nec petere bon. possess. secundũ tabu. q2 illa locum non habet nisi demuꝫ tabulis existentib⁹: vt ff. si tabu. test. nulle ex tab. l. j. videtur ergo omni auxilio destitut⁹: dominus meus hic voluit dare aliud consilium.

1 ☞ Testamentum non infirmat ex eo solo quod testator dixit nolo testamentum meum valere.
2 Testamentum quando rumpatur, ⁊ quando ⁊ qualiter hoc cognoscatur.
3 Institutio heredis est caput ⁊ fundamentum totius testamẽti.

1 **Ex eo autem.** ☨ Ibi dicit, quod si testator fecerit testm̃: si postea dicat: nolo testamentum meum valere ex eo solo, quod hoc dixit: nolo testm̃ meum valere, nõ infirmatur: vt hic. ſ. ff. de testa. ⁊ quemadmo. test. infir. l. sancim⁹. videtur ergo ⁊ si queratur de testa. rumpendo vel annullando,
2 do ibi arte. ☨ vt scias quãdo rumpat testamentuꝫ ⁊ quando non q2 aut post testamentũ factum contingit vnus de quatuor casibus huius tituli aut nõ sit sic rumpitur testamentũ. si nõ aut intestata est querela vel bon. possess. ☨ tabu. ⁊ quomodo annullandum est q2 per querelã ⁊ simpliciter ipso iure per bon. possess. cõtrariũ iure prætorio, aut testator post testamentũ factũ mortẽ sibi conscinit, aut damnatur eius memoria, ⁊ tũc annulat, aut post testamentum cũ testator esset furiosus, heredes nõ curauerunt eum, aut captꝰ eũ nõ redemerunt, ⁊ tunc annulatur: vt in authen. vt cum de appel. cogno. ſ. cũ de parẽtib⁹. ⁊ ſ. si vnum. olim istis casibus deficientibus. si queratur an testm̃ annulletur, distinguo: aut testator post testamentũ, pcessit ad aliud testamentum, aut non: si non pcessit ad testamentum, tamen volebat valere testamentum tam factum, aut fecit in verbis aut pcessit ad factum, si fecit in verbis aut in istis verbis tantum primuꝫ testm̃ valere volo: aut queritur delegatis, an annullata sint aut queritur ō restitutiõe si queritur de legatis, dico qõ annulata sũt ope exceptionis: vt ff. de testa. mili. l. milites. ſ. veteran⁹. si queritur de institutiõe aut nõ est elapsum decennũ. ⁊ tunc nõ de statibus illis verbis trib⁹ testatoris, testm̃ meum nolo valere, tenet institutio, aut cum illis verbis, lapsuꝫ est decennũ, quod intelligitur ex tpe testamẽti facti, nõ tpe ꝓlationis verborum. ⁊ tunc institutio cassa est, vt C. de testa. l. sancimus. ⁊ est plana ratio diuersitatis ꝓdictorum:
3 q2 scilicet est institutio quam legata q2 institutio est caput ⁊ fũdamentũ totius testamenti: vt infra de leg. ſ. aũ heredis institutione ideo facilius annullantur legata quã institutio, si aut testator nõ stetit in istis verbis tãtum, nolo valere testm̃ meum: q2 heredes met indigni, ⁊ tunc fisco: vt C. de his qui. vt indi. l. heredi. ſ. eodem. l. cum tabule. ſ. vulgo. Si aũt testator nõ stetit in verbis tãtuꝫ, sed pcessit ad factum, vt q2 pcessit ad actum cãcellãdum aut actum destruendi, si ad actũ destruẽdi q2 removit tigilla, aut boscecit, ꝓpter delicta varia heredum, q2 nolebat decedere intestatus, scꝫ propter delicta heredum, tunc fisco applicatur hereditas, ⁊ tenetur fiscus prestare legata. Si aũt q2 vult decedere intestatus, tunc veniunt venientes ab intestato, nec teneatur ad legata. ff. de his que intesta. delen. l. prima. ⁊ l. vltima. ⁊ C. ō his qui vt indignis. l. hereditas. quid in dubio dicit gl. qõ ꝓsume
4 quod ꝓp demeritum heredis destruxerit hec gl. C. eodẽ. l. nobis, sed ego dico ꝓ per illud generale ꝓsumitur bene meritus qui nõ ꝓbatur demeritus vel malus, vel potes distinguere, vtrũ ex parte maioꝝ inciderit vel ex parte minoꝝ, nõ appho vt C. de edicto diui Adria. tol. l. vltima. licet qdã ita distinxerũt. Si aũt pcessit ad actum cãcellãdi, dico nõ cãcellata rata esse, ⁊ cancellata esse irrita: vt ff. de his que in testa. delen. l. penulti. ⁊ hoc vbi pcessit ad factũ. si pcessisset ad aliud testamentuꝫ distinguo, aut pcessit ad aliud testm̃ ⁊ ipsum perfecit, aut nõ perfecit. si nõ perfecit, aut primum erat minus solenne tunc renocatur ō testamento militis. l. eius militis. ſ. militia missus, sed primũ aut erat solẽne, aut nõ pfecit. q2 nõ potuit si non fecit, q2 pentuit omnia manent rata ⁊ firma, sive erant in primo testamento si scõm nõ pfecit. q2 non potuit legata in primo ope exceptionis annullari, scꝫ institutio elt rata: vt ff. ō adimen. ⁊ trãsfe. lega. l. ex parte, si pfecit scꝫ aut solenne aut minus solenne. aut primum solẽne testm̃ ⁊ secundum perfectum, licet minus solenne sic se habeat, quia in vltimo restituti sunt venientes ab intestato in primo alij aut res aliter se hꝫ in primo casu primum nullã est, si res aliter se hꝫ primum ratum hꝫ, vt C. de testamen. l. hac consultissima. ſ. penul. si autem est vltimum so. cinc sicut primum, aut i primo erant instituti liberi aut non si in primo erant instituti liberi manent ratum non obstante secundo, nisi in testa. secundo fiat mentio de primo. vt. C. de testa. authꝰ. hoc inter liberos. si nõ erant instituti in primo liberi, aut primum derogatorium secundi: nã si primum erat derogatorium secũdi primum tunc manet nisi de primo fiat mentio in secundo ff. de leg. iij. l. si quis. in prin. si primũ nõ est derogatorij secundi aut i vltimo solẽni sunt instituti capaces aut non capaces si capaces iudubitanter ruumpitur, aut nõ capaces nõ habent hereditatẽ, sed defertur primis institutis in primo vt ff. de bis quib. vt indig. l. cum quidam.

De inofficioso testamento. Rubr.

1 ☞ Testamentum dicitur inofficium, si pater filium non instituit sed exheredat.
2 Querela est quoddam inofficiosum iudicis, non autem accusatio neque actio.
Querela nunquid sola intentabitur aut cum ea intentabitur, petitio hereditatis. ⁊ que sit practica.
3 Querelam inofficioſi an habeant ascendentes per lineã masculinam in testamentis descendentium.
4 Frater vel sor non admittetur cõtra testamentum fratris, nisi persona turpis vel infamis instituatur.
5 Fratres vterini habent querelã. sicut cõsanguinei.
Differentia sexus est hodie sublata. ⁊ hoc verum eo mortuo ab intestato de cuius bonis agitur sed in testamento nihil immutat.
6 Filij fratrum premortuorum an admittatur ad querelã patrui sui, sicut pater eorum admitteretur si superstes esset.
7 Querela quibus liberis detur.
8 Querela cum sit de iure ciuili, an detur emancipatis qui de iure ciuili sunt incogniti.

Quia plerumque parentes. ⁊c. Hic tractat de iofficio testamẽto, de hoc est ratio nominis argumẽ. dicitur, inofficiosum testm̃ ⁊ querela inofficioſi testamẽti inter patrẽ ⁊ filium versatur officium pietatis, vñ officium. est pietas parentum ad filios. vt C. de ali. prestan. vel alimẽta ob sequium ꝓprium liberti patronum. vt. C. de ne. gest. l. officio nec minus obsequio. cum de cognitõe se ōt hic religio hominis ad Deum vt. ff. de iusti. ⁊ iur. l. veluti. ☨ si pr̃ nõ exerceat istud opus pietatis erga filium q2 nõ instituit sed exheredat, dicitur inofficiosum testm̃, ⁊ dicitur fieri vt dicit litera quasi a demente non quasi furioso videtur sibi contradicere litera. sed dic q2 in
1 primo casu dicitur in litera q a quasi demente, non quasi a furioso, videtur sibi ꝺicere litera. sed ōt q in primo casu dicitur in litera q a quasi demente sit, ⁊ sic quasi est expressũ similitudinis delignationum veritatis. in secundo casu dicit litera q dicitur fieri nõ quasi a furioso sic quasi est expressum veritatis sic videtur tãtum nominis q2 dicitur querela inofficioſi testamẽti ꝗrit. gl. quid est querela dicit q est officium iudicis ⁊ a bocsatis, pba
2 biliter põt dici q2 non est accusatio q2 non gitur ad penam corporalem vel pecuniariam nõ est actio. q2 non petitur aliqd. dari vel fieri ab aduersario ideo est quoddam vitium querit querela. vnde satis potest dici quod est officium iudicis q implorat a filio exheredato immerito vt pronuntietur testamentum factum ꝺ officium pietatis non valere. q. aue nunquid sola querela intentabitur aut cum eo intentabitur, petitio hereditatis hec est doctorum sententia q qui intentat querelã nõ intentat petitionem hereditatis q2 petitio hereditatis cõpetit heredi, l. si heres nõ est ante ꝓlatam querelã, imo institutus ideo cã nõ intẽtat cum querela. Alij. dicunt q imo simul. põt itentari. ⁊ de hoc habes. ff. e. l. cum de inoffi. testa. ego dico q bene dicunt isti ⁊ illi. qui intẽtat querelã põt intentare petitionem hereditatis si vult dixi de rescissoria simul possunt intentari hoc dixi infra de acti. ſ. rursus querela est officium iudicis. rescindens testm̃. q̃ rescisso cõpetit petitio hereditatis ⁊ ideo possunt intentari. ⁊ dicet sic. i libello filius exheredatus: pẽto rescindi per querelam testamentũ ⁊ mihi restitui hereditatem per petitionẽ hereditatis sic ite. ligo l. qui inofficioso testamento. ff. e. queritur quis intentat dico q filiꝰ exheredatus in testamento ascendentium. p lineã masculinã hꝫ querelã inofficioſi non preteriti sed hꝫ bonorum possessionem cõtra tabulas. ⁊ q dixi, quod filij exheredati in testamentis predictorum habent querelã hoc est verum de illis qui rite sunt exheredati, scꝫ non recte, rite respicit formã, recte respicit causã vtrum fuerit iusta vel non, vnde potest esse rite exheredatus, non tamen recte quod ꝓbatur, digestis. de bonorum

3 possessione stabu. l. nō putauit, ꝯ non que vis. † Item contra, descendentes p lineā masculinam exheredati in testamētis descendentium p lineā masculinam rite exheredati habent querelā inofficiosi: sic loquitur tot⁹ iste titulus. ff. si quis a parēte fue. manu. sed hec differentia nō est reuocata aliq̄ iure, liberi ꝯ ibi fuerūt p̄teriti, q̄ sunt in potestate defuncti, dicūt ipso iure nullū: si non q̄ emancipati impugnant p cōtratabulas. sed ascendentes nunq̄ dicūt nullū ipso iure testm̄. descendentium, sed habent querelaꝫ exheredati vel bon. possess. cōtra. si fuerunt p̄teriti in descendentibus p lineā femininam, z in ascendentibus habet locū iste titulus sez querelam inofficiosi testamēti. siue p̄teriti, siue exheredati: nō em̄ habet locum bonoꝝ possessio cōtratabu. l. illud ℊ. ad testamenta. z in ista linea femina nullo iure, z testamentum ipso iure nullū, nec cōpetit vt dixi bonoꝝ possessio ℊ tabu. venimus ad lineā collateralem: nō hꝫ ibi locum cōtratabu. sed querela inofficiosi testamēti dūtaxat. z in casu: vt si ff instituat turpē personam, frater vel soror consanguineus z etiā vterinus tantū exheredatus vel p̄teritꝰ, exheredata vel p̄terita habet querelam inofficiosi testamen. vt ff. de inoffi. testa. l. fratres. Jn ista linea trāsuersali pone in casu querelā in q̄ dixi, quando frater vel soror consanguineus fratrē vel sororem consanguineā exheredat, z turpem personā instituat. z circa hoc notabis tria gl. nostra vbi loquit de infamia facti, facit repellia querela: vt C. ō inoffi. testa. l. fratres. dicūt doctores nostri, faciūt admitti ad ꝗrelā. † Frater vel soror nō admittetur ℑ testamentuꝫ fratris, nisi psona turpis vel infamis sit institutꝫ, dicta. l. fratres. dico vtrūq;, bene dicitur p̄ catelina: sed ego video si ponatur quod frater sit turpis p̄sona sicut instituꝫ, nō habebit frater querelā in testamento frīs,

5 imo repelletur arg. ad hoc C. ō inoffi. testamen. lege antea. † Secundo notabis, q̄ fratres cōsanguinei habēt querelā nō vterini hodie vt dicūt gdam, hoc cōrigi, cum hodie sit sublata differentia agnationis: vt in authen. de hereditatibus que ab intesta. p totū potest dici ℑ ium vñ differentia sexus sublata est: hodie verū est eo mortuo ab intestato, de cuiꝰ bonis agitur, vñ de successiōe ab intestato, sed in testō nō inuenio. mutatuꝫ est igitur: vt C.

6 de testamen. l. sancimꝰ. z C. de appell. l. p̄cipimus. † Hoc habis tertio in linea trāsuersali: stat querela ī p̄sonis fratrū, z vltra nō extenditur: nunq̄ hodie filij fratrum p̄ matrem auorumq̄ admittantur ad querelā patrui sui, sez fratris sui patris, sicut pater eorum admitteretur: dicūt gdam quod sic: filij fratrum succedunt sicut et pater, z hoc dicūt vt p̄ꝫ arg. in authen. vt fratrū filij. circa p̄ncipiuꝫ dicimꝰ q̄ nō vt p̄ꝫ. z loquitur authen. de here. que ab intesta. z l. nos loquimur hic de testamentaria in qua non inuenit correctū: stet ergo. C. de test. l. sancimus. z C. de appellatio. l. p̄cipimꝰ hoc est verū. si filij fratruꝫ sicut soli nō habēt querelā, nec intermissi sint soli. ℑ Done, habebat testatorem q̄ turpē p̄sonam instituit fratrem cōsanguineum z vterinū. cōsanguineus intentabit querelā, hoc planum est q̄ poterit, z sic facit locū fratri successuro ab intestato, z sic vterinꝰ veniet cum cōsanguineo quod credo, nec hoc potest negari, quin differētia sexus in successio. ab intestato sublata sit p̄ authen. illā de heredi. que ab intestato. similiter z filij fratrū venient, ex q̄ est locus successiōi ab intest. z sic p̄ obliquū admittetur ad querelā, si quo ad q̄relā effectū. dicit glo. mittunt hoc casu fratrū filij. z sic vterinus cū fratre consanguineo ad successionē fratris expugnato eius testō per fratrem consanguineum, tamen alio iure: q̄ consanguineus frater admittitur, succedit ab intestato, argu. ff. de bon. posse. cōtratabu, lege filium: dōs domini mei, sez Joan. de mona. dicebat cōtrarium: q̄ frater consanguineꝰ ex q̄ sic laborabat solus intentando querelam, z solus faciebat expēsas, solus habebit cōmodū ad iura cōtraria, que dicunt, q̄ ab intestato similiter admittet vterinꝰ cōsanguineus; in sup. z filij fratruꝫ, vt in auth. de here. que ab intesta. ℊ. j. in authē. vt fratruꝫ filij. circa p̄ncipiū. verus est dicebat ipse, q̄ simul ab intestato. p̄ꝫ facto: vt ff. de inoffic. testa. l. nā z sit parētibꝰ vltimus, z. l. sanctio legum. z sic vides in quorum testa-

7 mentis habet locum q̄rela. † Videamus q̄bus liberis det querela: z datur liberis naturalibꝰ z legitimis: hoc certum est dicit textꝰ. adoptati demuꝫ ō inofficioso agere possunt, si nullo alio iure ad bona defuncti venire possunt. nā si iure alio venire possunt inofficioso agere nō possēt. dicit text. adoptati. gl. dicit arrogati dico si litera diceret nō potest stare: q̄ arrogati habēt cōditionē ex lege: vt ff. de inoffi. testa. l. Papinianꝰ. ℊ. si impubes. ergo si alio iure possūt succedere, nō habēt q̄relā vt dixit text. vñ nō possit stare litera arrogati. vñ hic accipit adoptati in genere. adoptati habent querelā arrogati: vt dictuꝫ est, adoptio sub se continet adoptionē pp̄ie dictā. z arrogationē olim transibant adoptati in potestate patris adoptātis z habebāt querelā. hodie si bi sint adoptati ꝯ persona conjuncta, transeunt in eius potestatem. z ideo dicit hodie q̄ olim: vt habeat querelā: sed si p̄sone extranee sint nō trāseunt in eo z potestatem: z ideo non habent querelaꝫ, hoc

8 probat. C. de adoptio. l. cū in adoptiuis. z supra de adoptionibus. ℊ. sed hodie. † Et nota q̄ adoptati quādo adoptātur a p̄sona cōiuncta, habēt querelā manētis in potestate, sez vniuersales z legitimi, z manētes. z exeūtes habēt querelā, sed tūc q̄ querela est de iure ciuili, qua ergo ratiōe dabatur emācipatis q̄ sūt incogniti de iure ciuili: vt infra de heredib⁹ que ab intest. l. emancipati. dicūt q̄ hoc est p̄ p̄torem, quod admittunt ad querelā sed est ne in potestate p̄toris dare auxilium de iure ciuilissimo si iurasset nō posset dare querelā inofficiosi: q̄ per querelam desinit esse heres institutus. z p̄tor nō potest facere de aliq̄ suit heres quod nō sit heres: vt infra de bonoꝝ possessiōe. ℊ. quosdam tem. dico ergo q̄ emancipatꝰ hꝫ querelam per nouas leges: q̄ lex duodecim tabu. nō cognoscebat eum: sed iste emancipatꝰ debet primo impetrare bono. possess. decretalem. Dicūt doctores emancipatus est incognitus iure ciuili: repelleꝫ a querela ideo oportet q̄ habeat inſignia p̄toris p̄ que admittetur ad querelā. z hoc p̄ bon. possess. decreta. sed sicut dixi, si iurasset p̄tor nō posset dare interlignia iuris ciuilis: q̄ p querelam daretur querela cū p querelā desinit esse heres. q̄ institutꝰ erat. q̄ nō potest facere p̄torē vñ p̄ bono. possess. decretalē nō solum emācipati. imo quicunq; non sui indigent ea. z scis tu que est ratio istius bono. possess. illi qui agūt querelā, desinunt in totuꝫ. z postea plata per querelā, adeūt: si volunt abstinent. vnde ille cui cōpetit querela, de iure ciuili, plata, querela. z sic re deducta ad causaꝫ intestatia dibit, si vult: z si vult, nō adibit. vnde voluerūt iura legare istum sez emancipatū vel nō suum, qui querelam nō poterat intentare vt ipse se ligaret, plata querela, tenetur adire, z nō esset in voluntate sua adire: vel nō, alias iura essent illusoria: p additionē nō potest, q̄ nō potest adire nisi, plata querela. ideo voluit q̄dā ligare se, vñ voluerūt iura vt peteret bon. possess. z se ligaret, vt declaret se agnoscere hereditatē que tribuit ius. vñ tribuit ius, q̄ datur. ff. de inoffi. testa. l. quemadmoduꝫ. z l. Papinianus in fine.

ADDITIO.

a Est officium iudicis. Adde q̄ querela nō est actio nec accusatio sed quoddā officiū iudicis. Bar. in l. naꝫ z postea. ℊ. si minor ff. de iureiu. Et q̄ sit medium cōcludendi in querela inofficiosi vide p eundē in l. ij. ff. de inoffi. testa. Aduerte tamen q̄ querela in officiosi testamenti vocatur accusatio sez Bar. in l. j. ℊ. sciendū. ff. de suspect. tut. Aduerte etiam quod querela non cōpetit vbi quis habet aliud remedium. Bart. in l. Papinianus. ℊ. si quis impubes. ff. de inoffi. testamen.

Si tutor. Ibi not. argu. quod aliquis facit non tangi ipse, vnde non admittit tutor legatum. qui agit querela nomine pupilli. licet succubuit. z hoc ex necessitate facit. z de hoc habes. C. de admi. tut. l. cum quedam.

1 ✠ Filiꝰ agit ad supplemētū. si inueniatur habere minꝰ quarta.
2 Filius transmittit querelam non p̄paratam ad suos. z quomodo intelligatur.
Filius transmittit hodie ad posthumos non p̄paratum.
3 Duus p̄teritus z olim, z hodie potest dicere testm̄ nullus ipso iure, emancipatus p̄teritus bono. possessionē contratabulas.
4 Preteritio potest fieri dupliciter inserta causa, et non inserta causa z quando.
5 Et quid si fuerit inserta causa, que tamen certa non est.
6 Causa ingratitudinis sunt quatuordecim quibꝰ filij exheredari possunt: septem qbꝰ parentes z ascendentes in testamentis descendentium: tres in quibus fratres in testamentis fratris.
7 Legitima si fiat testm̄ debet relinqui iure institutionis. Et que vtilitas resultet, quod filius habeat legitimam iure institutionis.

Quartam. Ibi dicitur quod filij debet habere quartam, vt repellat a querela. Ad euidentiꝫ huius marime notabis que sunt no. p. C. isto tractatu. z q̄ per authenticam. p. C. hec sunt necessaria. z p leges. C. antiquas. exheredatus debebat ꝓbare se gratū, p̄ leges nouas. C. immo immo debet heres institutꝰ eū ꝓbare ingratum: vt C. de inoffi. testa. l. omnimō. Scōm est, z. q̄ ante. C. z p iura antiqua. C. posthumus poterat exheredari p leges nouas. C. hoc est immutata vt nō possit posthumus exheredari: q̄ nō potest cōmittere cam sam ingratitudinis: vt C. eod. l. si quis in suo. Tertium est filius inueniebatur habere minꝰ quarto, agebat querela. z destruebat totū. † hodie p querelā agit ad supplementū. si inueniatur habere minus quarta. z hoc p cōdictionē ex lege. vt C. de inoffi. test. l. omnimodo circa p̄inci. Quartū est, q̄n non oportebat quod in testamēto pater diceret filiū ingratū, hodie p l. C. erigit, q̄ dicat filiū ingratū, adeo quod si nō diceret filiuꝫ ingratum si esset ingratuꝫ, nō posset dici ingratus: vt C. eo. l. omnimodo. Quintū est aut. C. nō transferebatur querela nō p̄parata: vt ff. eod. l.

1 posthumꝰ, z l. quēadmodū. † hodie dicit glo. transmittit exhere-

2 damo

dat' querelā nō p̄parātā ad suos. vt C. e. l. scimus. dico qō transiit a filio in descēdentes, nō dico ad suos: potest em esse filius z nō suus, vel p̄teritus, nō su⁹: vñ dico qō filius transmittat, hodie ad posthumos nō p̄parātā. sic loquitur. C. eodē l. sancim⁹. Videamus quid sit innovatū p̄ authen. dicit Martinus: quic quid dicit in querela. C. z ff. totū deletur, q2 hodie querela nō habet locū, nisi inter fratres turpibus psonis heredibus institutis vt in authen. vt cū de ap. cog. §. aliud aūt. illā sic inducebat ipse reductiue qō nō hz locū exheredatio, nisi in casu quo dixi, si quis de ascēdente, an in eius testamento habeat locū querela: distingue, aut mortuus est intestatus, q̄ casu nō hz locum querela, si testatus aut p̄terīt suum q̄ casu nullum est testamētum: si exheredauit, aut inserta causa z vera: z valeat testamentum: nō hz locū querela in authēticā vt cum de appella. cog. §. aliud. si nō est vera, nō valet testamentum: q2 nec tunc valebit, z sic nunq̄ habebit locū querela in testō ascendentiū: sic inducebat Martinus. omnia membra falsa sunt: si queris de testamento descendentis eo mō inducit, dicunt doctores cōcedentes totā inductionem vsq̄ illud, cum cā falsa infertur testū, ipso iure nō valet, dicit Martinus qō falsa causa p̄ nulla habetur, istud falsissimum: q2 rite testat⁹ est, z si nō recte vnde tenet. z sic cōcedunt doctores inductionē Mart. vno mō excepto Mart. sic inducebat: testator aut inseruit causam aut nō, quod inseruit testamentum est nullum ipso iure, vt in authen. vt cum de appel. cogno. §. aliud. dicit gl. cōcordo circa istū articulū, q2 nō habet statum certum: vñ dicit, forte hoc casu nullum erit testamentum, scis tu quid sequitur: ex hoc dicunt quidā: quicunq; testator quemcunq; filiuz poterit z emācipatum, ex q̄ nō est inserta cum testū ipso iure nō valet. dico quod falsum est, illa auth. dicit, nō licet p̄terire vel exheredare sine cā, intelligo nō licet, q2 si hoc fiat, impugnatur testamentum suo modo. vt per bo. pos. contratab. si non fuit certa tamē inserta vel p̄ querelā si est inserta causa, vñ nō est verisimile q̄ tot iura voluerint ab rogare vno solo verbo. argumento. C. de inofficioso testa. l. si quādo. videtur q̄ imo ipso iure sit nullus evacuato, cetera firma manent: dicit evacuato sēz evacuādo vt in authen. vt cum de appel. cogno. §. siue. arguit, domin⁹ Joannes dicit evacuato, scilicet p̄ querelā, cuz inserītur causa bo. pos. ītab. cum inseritur causa vel querela, hoc est q̄ habes in authentica vt cum de appel. cogno. §. siue igitur, z si quis ex prædictis, vñ dico qō cū istū titulū q̄ casu dicebatur ipso iure nullus
3 est innovatum. † Tū suus p̄teritus z olim z hodie potest dicere nullus ipso iure: emācipatus p̄teritus nō potest dicere ipso iure nullum, sed hz bonoz̄ possessionem z̄tabu. z quod dixi, quod nihil est innovatuz p̄ authen. quo ad alium articulū, q̄ potest dici ipso iure nullum, intelligas quo ad formā exheredationis, oliz sic dicebat testator: filiuz meum exheredo: nec poterat dicere ipso iure nullum, sed habebat locum querela: q2 sufficiebat exheredare nominatim nō exp̄essa cā ingratitudinis, in authent. vt cū de appel. cogno. in §. aliud. z ideo si hodie exheredaret: q2 diceret filiū meuz talē exheredo, nec cām ingratitudinis ex p̄imeret, habetur p̄ō p̄teritiōe: z sic ipso iure posset dicere nullum cum oliz nō posset cū esset rite facta exheredatio: imo rumpit p querelā, patur. C. de liberis p̄teritis. authen. nō licet, z aut. p̄e allegata: vt cū de appella. cogno. §. aliud. vñ dico, q̄ sicut oliz p̄ teritus posset dicere ipso iure nulluz. sic z hodie p̄teritus potest, dicere ipso iure nulluz, licet alio mō dicat p̄teritus z exheredatus oliz z hodie: vñ cuz istum articulum alio mō oliz z hodie, idē Azo dixit q̄ innovat authen. iure. C. q2 quādoq; tz testamentuz ipso iure p̄ authen. quod iure C. erat ipso iure nullum: vt si p̄teritur filius suus: vt C. de libe. p̄tete. l. maximum vitiuz. §. sciendum, tacz hodie per authen. p̄teriatur filius su⁹ inserta causa p̄
4 monis: vt C. de lib. p̄tete. authen. nō licet. in authen. vt cū de appella. cogn. §. aliud. vñ dicit Azo. † p̄teritio potest fieri dupliciter, inserta cā: z potest fieri nō inserta causa: vel est innovatū q̄ filiuz suus sit p̄teritus potest ipso iure dicere nullum, si p̄teritio inserta causa est innovatuz, sz quomō est p̄teritio inserta cā exheredatio inserta causa hoc mō, filiuz meum p̄tereo cum causa tali, sz certe hoc est exheredatio, cuz exhēdatio fiat quibuscunq; verbis dummodo vel verbis apparet. q̄ velit testator filiuz suum esse alienū a successiōe: vt C. de lib. p̄te. l. iij. z hoc dixit ipse Azo: q2 si dicat testator filiuz meuz p̄tereo ex tali causa sit exheredatus, hoc dicit ipse in summa p̄incipio illi⁹ tituli C. ō lib p̄te. p̄eterire cuz causa. est cuz lego aliq̄d filio meo, nec instituo. z dico filiuz: filiū me⁹ cōmittit talē cām: tu ergo dicisti quod semper dixit filiū me us p̄teritus ipso iure nullus, siue in p̄teritione sic inserta cā siue
5 nō, qd ergo operetur inserere causaz, hoc turbauit Azo. † Dico, vbi est causa inserta dicit testamētum ipso iure nullus: si pater meus petiuit me ex tali causa que certa nō est: vñ peto heredita tem ab intestato, vnde lata sententia super hac fallitate cause non p̄opter hoc testamentū irritat: sed declarat retro fuisse nullū cuz istis difficultatibus intellectū geris ea que dixit, videtur mihi truffa q̄ p̄teritio fiat cū cā, imo dico q̄ fit sub silentio z q̄ dicit lex de causa inseranda, refert sed ad causam exheredationis non p̄teritionis, nisi vbi exheredationis p̄teritio hz vim z in matre. sic intelligo auth. vt cū de appel. cogn. §. aliud. per auth. innovatur aliud q2 olim sufficiebat dicere exheredo filiū q2 ingratus est: vt ff. de inofficioso testamento. sed p̄ auth. p̄e allegata, vt cū de appel. cogno. §. aliud. oportet inserre causam
6 ingratitudinis nominatim. Jtē p̄ auth. † allegantur cause ingratitudinis, z sunt quatuor decim, quib⁹ filij vel descendentes in testamentis parentū z suoz ascendentiū exheredari possūt: septē quibus parentes z ascendentes possūt exheredari in testamētis fratris: vt in auth. vt cum de appel. cog. §. aliud. z §. hoc quidē. de parentū, z in auth. de nup. §. ingratitudinis. vñ de tū eō de patrio q̄ filijs magis est debita hereditas parentum quā econtra. arg. ff. de inofficio. testa. l. nā z si parentibus. z ff. vñ liberi ex heredentur in testamentis filiozum quā econtra: certe hoc considerat q̄ tu dicis bene arguis: sed alio respectu sumuntur iste cause maiorē reverentiā dz filiꝰ patri quā ecōtrario: vt ff. de insti. z ire. l. veluti. z ideo plures cause ingratitudinis sūt per quas possunt filij exheredari a parentib⁹ quaz econtra. Jtez maior est al legatio patris ad filiū quā fratris ad fratrem: z ideo plures sūt cause ingratitudinis ad fratrē: z ideo plures. sunt cause ingratitudinis per quas potest p̄uari p̄ in testamēto fi ij, quā si pater in testamento fratris. Jtē p̄ auth. innovatur aliꝰ casuz persona in testamētis factis in castrensibus vel quasi. nō agetur querela hodie per auth. in castrensibus, z quasi hz locū querela. vt i aut. vt cum de appel. cog. §. z hoc quidem de parentū. Jtē aliud est innovatū per auth. q2 ius iure. C. repellebatur a querela. si habebat quartā eius q̄ erat habiturus ab intestato: vt C. eodē lege queritur, hodie illa quarta est ampliata, z est redacta ad trientē. vel semissem p̄m numerū liberoz̄: si sunt tres liberi vel quatuor bonoz̄um subsidium exhereditari est tertia pars patris sue quā haberet ab intestato si plures filij quā quatuor, suū bonoz̄ subsidium est semis eius, q̄ ab intestato esset habiturus. si igitur sunt quinq; filij vel plures, hz dimidiā eius q̄ habiturus esset ab intestato nunquid venient in cōputatione filij rite exheredati qui nō possunt cōqueri: dico q̄ non faciet partem exheredit⁹, imo cōputabitur accipere, scilicet esset mortuus: q2 exheredatus p̄ mortuo habetur: vt ff. de coniugen. cuz emā. libe. eius. l. j. §. si p̄
7 aliud innovata auth. q2 iure. C. z auth. de trien. z semis. sufficiebat quoquo relicti titulo reliquere debitū bono subsidiū. † hodie iure nouissimo dz relinqui iure institutionis hoc est verū si fiat testamentū, si nō fieret, frustra quereretur de hoc, q2 nec querela haberet locū, sic loquitur auth. vt cum de appel. cog. §. aliud. Azo tangit hoc in summa sua q̄ olim sufficiebat, quoquo relicti titulo z titulo legati hodie iure institutiōis. ōt Azo, pagatus est verbis, q2 cum heres est institutus in re certa alio instituto habetur p̄ō legatario: vt C. de here. instit. l. q̄ties. vñ dicūt bonorati, q̄ dz habere iure institutionis, vnde bonoz̄ tituli cōsideratur. solus q2 iure §m eos nulla est differentia, siue habeat titulo legati. siue titulo institutionis. dico q̄ verū est q̄ institutus in re certa habetur tanquā legatarius institutis adeuntib⁹, sed si instituti nō adeāt imo repudiāt vel morīūtur ante additionē. totū accrescit illi instituto. qui hz suū bono. subsidiū iure institutionis. ff. ō here. instit. l. j. §. si ex fundo, sed si esset legatarius q2 haberet titulum legati institutis nō adeuntibus annularetur testamentū: vt C. de hideic. l. eā quā. Ultimo innovat auth. iure. C. z ff. rupto, testō o querelam legata non debeantur. ōt Azo, distinguo. aut. fit exheredatio nō rite: q2 nō fait inserta causa. z tunc debētur omnibus sed si inserat insta causa que postea p̄obatur falsa rupto testō per querelā nullis debebātur. dico q̄ ōt verū vnde vbi dicit inserta cā exheredationis z actum fuit querela z obtentum quia inuenta fuit cā falsa, z sic ruptum est testamentū. p querelam nō debentur legata sed vbi nō fuit inserta causa. bene concedo qō legata valent z debentur z est ratio diuersitatis sm Azo. quando non est inserta causa habetur p̄ō p̄teritione talis exheredatio. z sic testamentum q̄ ad institutionē est ipso iure nullū quia ipsum ius facit ipso iure nullū, nec legata q̄ ad institutionē, z legata que non inspiciunt institutionem q2 ipso iure nulla sūt maneāt firma sed cū inserta est causa testamentū vz, z ideo legata ōpendent ex institutione cū sit aliqua. z ideo institutiōe rupta certe rumpuntur legata que ex ea dependebant, hec ratio nō placuit domino vt gl. vnde dixit quis peccauit plus, vel pater qui exheredauit filium nec adiecit causā aliquam vel p̄ qui exheredauit adiecta falsa causa, dico q̄ ille plus peccat qui adiecta falsa causa eum exheredauit z ideo plus punitur: quare legata impugnato testamento per querelā non debentur sed p̄imo casu debentur dictum est quod per lineam masculinam. si sint exhe.

redati habent querelã: si sint preteriti habent ꝫ stabu. ler dicit, qõ fratres vtrinque cõiuncti, cõcurrunt ab intestato cum parentib⁹ ad successionem fratris, quãdo rumpetur per parentes testamẽtum filij eo impugnato per querelã vel per bono. possess. cõtrata bu. ⁊ si est reducta ad causã intestati, cõcurrẽt ne fratres vtrinque cõiuncti cum parentib⁹ ad successionẽ fratris, dicunt quidã qõ sic, arg. in authen. de hered. que ab intesta. defe. §. derelinquendo. ſ; dic qõ nõ, ⁊ solues sicut dixi. ℣. in principio huius tituli, õ fratribus vterinis ⁊ de consanguineis, ⁊ vtrinque coniunctis ⁊c.

ADDITIO.

a ¶ Suus preteritus. adde. Bar. in leg. in suis. ff. de liber. ⁊ posth. vbi dicit qõ suus preterit⁹ ꝺ cit testamẽtũ nullũ, vel venit preter cõtrata, quãdo est talis cõditionis, quod in eũ continuatur dominiũ. Et quod suus de iure ciuili sit heres nomine ⁊ effectu. licet secus de iure pretorio. vide per eundem in l. pro herede. §. Papinianus. ff. de acqui. heredi.

De hæredum qualitate & differentia. Rub.

Heredes autem. Dicitur hic qõ sũt heredes quãdã necessarij vt serui. sunt eñ heredes velint nolint si instituãtur, ⁊ pro hoc incõmodo habẽt qõ bona, que acquisierunt post mortem domini, qui eos instituit antequam se immiscẽat hereditati, illa habeant pp̃ria, ⁊ fiat separatio eorũ a bonis defuncti, vt illa habeãt pp̃ria, nec per creditores vẽdicabunt. dicit gl. post mortẽ domini acquisierit, si ante aditã hereditatẽ male dixit glo. in necessarijs heredibus vel suis necessarijs nõ est aditio ſ; immistio, vñ bo. posses. quãdo immistio ẽ acq̃uerit, potest petere separationẽ nõ potest immistionẽ: potest petere vt separent nisi sit minor: vt ad hoc petat restitui, vt ff. de mino. l. ait pretor, §. nõ solũ.

f ☞ Titulus de coniungen. cũ eman. libe. an sit correct⁹, ⁊ sic est sublata differentia emancipationis ⁊ patrie potestatis:

2 Suus ⁊ necessarius dicitur ille qui est proximior testatori tempore mortis. ⁊ hoc ab intestato non ex testamento.

Sui autem necessarij. Dicit gl. in illo §. et sup verbo succedit. quod si habeo filiũ emancipatũ ⁊ nepotẽ ex eo in potestate mea retetũ. de iure ciuili ad successionẽ admittebatur nepos filio exclusso. sed p edictũ. ff. de coniugen. cũ emancipa. libe. simul admittuntur filius emancipatus ⁊ nepos ex eo in potestate retent⁹, sed dicit gl. hodie correctũ est qõ simul admittãtur: cũ hodie sit sublata omnis differẽtia que fiebat iure emancipatiõis: vt i authen.

t de heredi. que ab intesta. deferũt. † dico qõ illud edictũ ꝺ cõiungen. cũ eman. libe. ius non est in totũ correctũ, imo in tali testamento in quo venit pteriti p contratabu. in hoc est correctum, q⁹ in casu pteritionis maxime fuit inventũ. ita intelligo legem. ff. ꝺ cõiungen. lib. circa p̃incipiũ: vnde ab intestato cõtẽtor esse correctũ. ⁊ sic loquitur authẽ. de heredi, que ab intestato deferuntur: ſ; in successiõe ex testamẽto nõ est correctũ. dicit litera: si filius desinit esse suus heres, incipit esse nepos, ⁊c. acciperent im, pprie illa verba. Desinit esse heres: q⁹ vivo patre nõ est heres filij⁹. inducebat domin⁹ meus iura ista que hic allegãtur ad casum arduũ. qdã obligauit se. sic pmittebat eñ ipse quod non accreret, nec heredes sui iuris dictiõe talis ⁊ hoc pmisit sub pena, acqrũt eis filij eo vivo nec cõmissa est pena. videtur quod nõ: q⁹ acquisierunt filij nõ heredes, q⁹ vivus nõ habet heredes: vt. ff. de heredi. vel actio. vẽdi. l. i. dicit tũ dominus meus quod opinio vulgi est respicieda, vtruꝫ cum sic pmittit: q⁹ nec ipsi nec heredes sui. ⁊c. an p heredes suos intelligantur filij sui ⁊ necessarij qdã necessarij tãtus pone. filium meũ qui est me⁹. ex heredo nepotem ex eo in potestate mea retẽtum, mihi heredẽ instituo: quis erit heres mihi iste nepos suus, nõ q⁹ habet aliuꝫ añ se tempore mortis testatoris p̃oximio rẽ. Itẽ necessarius tãtam nõ q⁹ seruus nõ est, nec suus ⁊ necessarius. ex quo nõ est su⁹. dicit ℣ Pla. est anomalus dico q⁹ est suus ⁊ necessari⁹, ⁊ qõ sit suus ⁊ necessarius casus legis est. ff. de acquirẽda hr̃ditate. l. qui aliena. §. interdũ. opponitur q⁹ nõ est suus: q⁹ hꝫ p̃rimiorẽ añ se: dico quod nõ habet q⁹ ex heredatus p mortuo habetur. ff. de cõiugen. cuꝫ eman

2 cip. lib. l. j. §. si pater, † Alꝫo aliter dicit ⁊ ille qui est primior testatoris tempore mortis est heres suus necessarius, vtruꝫ est ab intestato non ex testamento. ff. de acqui. heredi. l. qui aliena. §. interdum.

f ☞ Heres extraneus dicitur qui non est in potestate testatoris tempore mortis,

1 **Ceteri.** ℣ Hic dicitur quod est heres extran⁹, qui non est in potestate testatoris: † vñ hic accipit heres extraneus p omni eo q nõ est in potestate testatoris tpe mortis: et sic emãcipatus extraneus, alias emãcipatus nõ est heres extraneus. ff. de ope. lib. l. fabulas. ⁊ l. liberti liberteq; ſ; vbi dicat gl. qõ emancipatus sit extraneus, tamen falsum dicit. itẽ dicit textgit qõ sint apti tribus tp̃ibus ad hoc, vt valeat institutio facta ex eis, est ne hoc verũ de pura institutione ⁊ de cõditionali loco tpe mortis, est tps implere conditionis: vnde dicit litera, medio autẽ tempore inter factũ testm̃ ⁊ mortem testatoris. hoc refertur ad puram conditionem institutionis, hoc refertur vbi fuit institutio facta sub conditione: vnde mors testatoris inspicitur qõ sit capax legatarius tpe mortis in puro legato, in conditionali, vel in diẽ, qõ sit capax tempore implete cõditionis vel diei adueniẽtis, hoc p̃obatur. ff. de leg. j. de bo. pos. contratab. l. interuenit. in heredibus necessarijs duo tpa respicietia tempus testamenti ⁊ mortis, vt qñ seruus instituitur, vt ff. de her. instit. l. alienum. ⁊ l. seruũ. in suo ⁊ necessario dicit gl. inspicere tẽpus mortis tantum, ⁊ p̃o se induc. t. ꝺ. eo. §. sui. potest dici secundum Jo. quod queratur quis sit necessarius ⁊ suus, inspicitur tantum tpe mortis, ſ; gratie an sit necessarius: sed de capacitate qõ inspiciat duplex tempus mortis ⁊ testamenti: vnde in necessario vnũ tm̃ ad hoc qõ sit heres queritur in istis duobus. l. in necessario tantũ: sed in extraneo tempus acquisitionis potest esse longe post tempus mortis testatoris, dicit alibi gl. qõ in suo ⁊ necessario inspicitur tps acquisitionis in successione ex testõ, sicut in extraneo, dico qõ hoc falsum est. vt ff. de acqui. here. l. in necessarijs, §. nunquid erit ab intestato, ⁊ inspiciuntur duo tempora, scilicet mortis additionis, si queratur de hereditatis capacitate circa heredi tatem ab intestato, tempus institutionis nõ potest inspici: q⁹ ibi nõ est heredis instituti, si cõquerat de capacitate legati si purus mortis tps respicitur vt tpe mortis testatoris captus ⁊ legatarius. si cõditionale tẽpus cõditiõis, vt ff. de iur. fil. l. ij. §. quãdo ⁊ ff. de leg. presten. l. interuenit. de fideic. vniuersali. quidam dicunt quod exigitur capacitas trium temporum sicut cum bere ditate directo⁹ relicto. arg. ad Trebellia. l. facta. §. penulti.

Testamenti factio ⁊c. Testamẽti factio duplex, scilicet activa ⁊ passiva.

f ☞ Addire p̃opr̃ie est in heredibus extrancis in suis immiscere ⁊ abstinere.

2 Suus est heres re. ⁊ iura directa habet inseparabilia: ⁊ habet tamen beneficium abstinendi per pretorem.

3 Heres per confectionem inuentarij non tenetur legatarijs nec creditoribus hereditarijs vltra vires hereditarias.

1 **Extraneus autem.** † In extrancis heredibus est p̃prie adire vel

a repudiare, in immiscere⁹ ⁊ abstinere, caue hic sunt quatuor p̃a portionabilia. immiscere ⁊ abstinere, adire ⁊ repudiare: sui enim quãcito ẽ mortuo⁹ testator, sunt heredes. ſ; p̃tor ẽ dat eis facul

2 tas abstinẽdi. gl. qñque dicit, † q⁹ suus est heres. verũ est nomine. alibi dicit verũ est, si se immisceat: dico qõ est heres re. ⁊ iura directa habet inseparabilia: vñ dico qõ p̃tor dat ei facultatẽ abstinẽdi non posset fac. re p̃tor qõ q semel est heres. desinat esse heres: vt j. de bo. pos. §. quos autem. ante institutionẽ potest se abstinere per pretorem. ℣. c. §. necessarij. sed nõ post vt hic: vnde ad acqsitionẽ nõ indiget aliquo actu, imo ipsum ius sibi acquirit, ſ; ad abstinentiã ante indiget pretore: q⁹ post nõ posset abstinere. ista sunt no. Scis tu quare dicit glo. qõ in bo. pos. vnde agnati possunt succedere p iure ciuile? pone. habeo suũ heredẽ in potestate, ⁊ habeo agnatos, decedo: deinde suus abstinet se agnat⁹, qõ habebit bo. pos. vnde agnati: si non fuisset suus agnatus, posset succedere per iꝰ ciuile: suus ſ; se abstinet, remanet heres; vñ ſ; per pretorẽ posset abstinere q̃cunq; ad commodum, sempr̃ hꝫ iura directa que ab ipso sunt inseparabilia: vnde si alius admittatur, non habebit iura directa sed solũ vtilia; vnde impossibile est aliũ heredẽ esse, sed solũ bon. pos. ⁊ omni iure verum q̃ qui heres semel fuit sem p remanet heres quo ad iura directa. debes scire iure anti quissimo. si heres adibat hereditatẽ, tenebat creditoribꝰ ⁊ legatarijs scẽm modũ tradit: vt ff. ad Trebel. j. §. si qs quadraginta. hodie habemus duas cõstitutiones, vñ

3 C. de Jude. l. sancimus. † si heres adiuit, indeliberate, ⁊ nõ petita de liberatione, ⁊ fecit inuẽtariũ, hꝫ istud cõmodũ qõ quartam detrahit de legatis ⁊ fideic. nec tenebit creditoribus hereditarijs vltra iura res hereditatis si adiuit deliberate. ſ. si non fecit inuẽtarium, tenetur oibus legatarijs insolidũ creditoribꝰ vltra vires hereditatis. ℣ Pone, petijt deliberationẽ ⁊ fecit inuentarium. ⁊ sic deliquit in vno ꝫ formã illius. l. sancimus. q⁹ vult lex illa qs deliberato adeatur hereditas, ⁊ qõ sic fiat inuentarium, hoc casu tenebitur oibus creditoribus insolidum, sed nõ legatarijs, imo detrahit fal. vt C. de iure deli. l. scim⁹. §. sisti. vbi post. ⁊ §. pe. si vero nõ fecit inuẽtariũ ⁊ petijt deliberationẽ, tũc pe-

cat con

gat contra vtrũque dictum illius legis ꝛ iõ punitur, q2 tenetur
credito2ibus insolidũ. ꝛ vltra iura bono2um hereditario2um. ꝛ
non detrahit Fal. vt i l. sancimus. §. si quis aute. ꝛ q illa lex ve-
lit ista. scilicet q cum deliberatione adit. ꝛ quod faciat inuenta
riũ dicit ler illa. §. sinautem dubius. si igitur nõ tenet via legis,
amittit p2uilegiũ legis, vt hic. ꝛ C. de pact. conuen. l. vlt.

ADDITIO.

a In suis immiscere. Adde nunqd in dubio suus ꝛ necessarius
p2sumant immiscere. Bal. i l. nã nec. ff. de leg. j. Aduerte tñ q
suus abstinens se ab hereditate patris põt infra triennũ abiten
loc suã renocare si bona patris nõ sunt alienata: sec9 in emanci
pato scim do. Jaso. i l. ii filio pater. ver. ite; p̃ p̃. ff. de leg. i alle-
gat l. si. C. de repu. habetur in l. si qs suus. ff. de iure deliber.

b Ratihabitio mentalis non inducit obligationem.

1 Cogitatio mentalis nullo actu declarata, nullam inducit obli-
gationẽ.

2 Institutus si dicat, volo adire. an dicatur heres.

3 Electio valet, si quis dicat volo eligere.

Extraneus. Ibi dicitur, quod etiam hẽs extrane9
to vocatus ad hẽditatẽ legitimã nuda, volũtate, põt esse heres.
dicit gl. super verbo nuda, q2 ex trinseco declarek
aliquo modo hoc dicit glo. ꝛ bñ. ſ; nescio vtrũ iure hoc aduertat.

c Unde queritur. nũquid ratihabitio mentalis nullo mõ exp2ssa
inducat obligationẽ. Pone, aliqs gessit negotia mea, ego ra-
tihabui, nullus scit nisi ego ꝛ Deus, nunquid habeat effectum
inducẽde obligatiõis, vel donaui alicui in mẽte meo, si nõ p̃ tõ.
tire si inducat obligationẽ, talis mẽtalis cogitatio, si ventre ad
cõfessionẽ, tenere solnere ex q̃ essem obligat9: dico q ñ sum obli
gat9 vi volũtas q̃ cõstare nõ põt p actũ aliquẽ exterioꝛẽ de iure
nulla inducit obligationẽ. l. ite illigo leges q̃ dicũt, ius ñ deficit,
sed gbatio deficit. l. duo sunt Titi. ff. de testa. tut. legauit testoꝛ
Titio fundũ. nescit de quo itellexit. dicũt doc. ius nõ deficit. q2
vni est fund9 alius, ſ; p̃batio deficit: imo dico q nullũ ẽstiũ
tus fundi: alias inconueniens se. queret, si dicas ius est q̃si
tũ vni. ergo certũ est hẽdẽ non esse dñi:. ergo si caderet a pos-
sione ei legate nõ haberet rei vẽd. vt. ff. õ neg. l. Pomponi9. §.
sed cbis. vñ intelligo legẽ illã sic, i possessione ius nõ deficit, q2
si eligat certũ de quo sentit testaꝛ. planum est q ei acquireretur,

d sed ex quo nõ põt esse certũ, nulli queritur: vnde dico qõ + cogi-
tationem. l. s nullo actu declarata, nullã inducit obligatiõẽ:
vnde qui cogitat esse hẽs nõ est heres, nisi aliquo actu declaret:
vt facit ea que. ꝓxie sunt hẽdis. vt coli vineas, terras, vt ff. de
acq. hẽd. l. p herede. hoc verũ de cogni nõ põt esse p̃ius ciuile,
ſ; qui per pretoriũ, vt. ff. de bo. pos. ſ. p̃ istos actus nõ obligaꝛ, vt
C. eodem. delib. l. j vnde dñs domini mei dedit consiliũ cuidã mu
lieri ipsa erat cognata cuiusdã defuncti, coluit vineas, reparā-
uit domos hẽditarias, veniunt postea creditoꝛes, ipse õt q9 non
est heres. querit. an per istos actus vẽ heres: dicebat q non. vñ
per istos actus animus adeundi gbat in suo nõ ẽmãcipato. dico
q9 hodie cognat9 de iure ciuili potest adire, vñ per istos act9
obligatur nisi p̃testetur vel alias p̃obet de cõtraria holũtate,
vt de acqr. hered. l. p herede, q2 non potest esse bono. pos. nisi
pius petita bon. pos. hodie nisi p̃ius agnita, vt. C. q admit. ad
bon. pos. l. pen. ꝛ iõ p̃istos actus nõ videtur agnouisse hẽditatẽ
planum est q̃ adeundo sit heres vel alio modo declarata volũ
tas sua quod velit heres esse, ſ; si dicat volo esse heres, nũq est
heres dico quod sic. q2 esse hẽs, est declaratio volũtatis adeũdi.

e Pone, dicit, volo adire. dicunt quidã quod nõ est hẽs. quia
non ait, volo currere ergo curro: sic ego volo adire, ergo adeo:
respondet ad arg. volo currere, ergo curro: quidã sunt act9 vo
luntarij, vt vendere, emere. in illis verum est q sequitur. volo vẽ
dere, ergo vendo: sed currere non est actus mere volũtatis, imo

f ergitur alius actus nõ sola volũtas posset. + Istud esset vtile in
electionibus. si q̃rat ab aliquo vis talem eligere ꝛ dicat volo
ipsum eligere tñ vꝫ, ac si diceret, eligo talem. de hoc habes C. õ
cõtrab. emp. l. i cmẽtis. Pone õt instituꝰ, nolo cẽ hẽs. nũq re
putia. dico q nõ ille qui deliberat, põt dicere: nolo esse hẽs. dũ
deliberat si velit esse hẽs: sed si dicat ñ volo esse hẽs repudiat, vt
ff. ad Treb. l. filiũ. §. j. vnde nõ est idem dicere, nolo ꝛ nõ volo. alũ
dicũt q nomina ꝛ verba trãspolita idem significant, certe nõ est
idẽ de vi verboꝝ. ꝛ tñ periculosiꝫ esset hẽdi dicere, nõ volo esse
heres: q2 minus cõfuso sermone loqueret. ar. C. õ do. pmi. l. vlt.

De legatis. Rub.

1 Legata an sint pars testamentoꝝ.

2 Legatum petitur tribus actionibus, ꝛ quando.

3 Legare rei dominium quãdo transeat directa via in legataũi.

Post hec videam9. ꝛc. Quidã di-
cebat q testm̃ nõ valet sine legatis, q2 caput nõ
valet sine mẽbꝛis. Jnstitutio caput ẽ testamẽti,
aliud est exp2ssuꝫ j. eo. §. ante heredis ergo cũ
dicat mẽbꝛa. hec sunt legata: q2 testamẽtũ licet
sit ibi institutio non valet, nisi sint ibi legata: alias esset ponere
caput sine mẽbꝛis. dico q in duobus verbis põt fieri testamen-
tum: Titius hẽs esto. vel sine liberis esto. vt. ff. de hẽ. instit. l. j. §.
qui valet dicit litera de testamentis q̃ sunt via acquirẽdi vniuer
saliter, imo doꝛ dicere de alijs vijs acquirẽdi p vniuersitatem fm
quod p2omittit sup2a. p quas personas nobis acquiritur. §. ii. ſ;
hoc nõ facit. imo de legatis, que sunt via particulariter acqrẽdi

1 dicit: eoꝛ q̃õ legata quasi eadẽ sunt, imo pars testamẽtoꝝ. vide
post tractatũ de testamẽtis tractat de legatis, ꝛ ita no. q̃ que pe
ne eadẽ sunt, in constitutione ponẽda sunt, vt C. õ vete. iu. enuc.
l. ij. ne aũt q2 liberis. ꝛ hec est optima ptinuatio q̃ pene eadẽ sũt,

2 ꝛc. io2dine rubricarũ, ſ; dicit gl. + quod legatũ quibuscunq; mo
dis sit relictũ, petatur tribꝰ actionibus, vt. C. cõia õ leg. dicebat
dominus meus q ipse vidit, quod imo eadẽ q2 agebatur perso-
nali actiõe ex testamẽto ꝛ hypothecaria. dicit gl. hoc est impos-
sibile, imo vna tñ debet eligi, vt. ff. de leg. ij. cuꝫ hlius. §. varijs.
dico falsuꝫ. ler illa nõ õt, p̃sonalis vel hypothecaria possit itẽta-
ri simul. §. ille varijs. log tur õ rei vẽd. ꝛ de p̃sonali ex tsti. ꝛ illis
dicit q nõ p̃t intentari i simul de hypothecaria q̃õ loqueret, q2
hypotheca tꝑ illius. §. non habebat locuꝫ sed per l. j. C. cõia de
leg. fr it introducta dies. q p iura allegata electa vna, toilit alia.
ff. de tributo. l. j. õ in hẽdẽ. §. eligere. cũ concoꝛ. ꝛ sic p̃sonalis ꝛ hy
pothecaria nõ possunt simul intentari, licet rei vend. ꝛ hypoth.
vt i auth. de fideico. sed ne ad res. ꝛ hoc modo gl. ff. de reg. iu.
l. nemo. §. quoties iura. q̃ dicunt q vna eligitur verũ est constitu
tis ad rẽ. vñ rei vendicat. ꝛ persoalis ex testõ simul nõ cõpetũt,
ſ; altera iliarũ ꝛ hypotecaria sic. q2 licet sint per cũdeꝫ, nõ tñ ad
idẽ. Dicit gl. ad hoc vt cõpetant iste tres actiões. p legato. opoꝛ
tet quod sit legatũ in specie, ꝛ res sit testatoꝛis: si esset i genere,
l. testatoꝛi, nõ cõpẽteret rei vend. si ex testamẽto ꝛ hypoth. q2, cũ
est legatũ i genere non trãlit dñiũ, ꝛ est incertũ legatũ alternati-
ue, hꝫ ne locũ rei vendicatie: Dico quod non. l. si in rem. ff. de rei
ven. nam in obligatione est alternatio nõ in dño. ar. l. cũ hꝫ. i fi.
ff. de condi. inde. ꝫ tem si sit alienũ q̃ est legatũ hꝫ locũ rei ven-
dicat. Hoc planum est. Sed pone q coꝛpus legatũ est hẽdis põt
ne testatoꝛ transferre dñium in legatarium. Dico quod non. l. j.
C. cõia de lega. vñ non põt directo legare libertatẽ suo hẽdi. sed
per fideicõ. De hoc habetis. j. õ sing. reb. p fideicõ. §. libertas.
Ille due hypothece. ꝛ p̃sonalis nonne se cõcomitant ei casu di
co quod sic. Hl. dicit contra. ꝛ inducit. lex quod non simul se cõ-
comitant. testatoꝛ suo deb toꝛi legat liberationem. h habeat adi
tionẽ; p̃sonales ex testõ vt liberet non tñ habet hypothecariã. l.
q mihi. ff. de lib. leg. ff. vt in posl. leg. l. j. §. si debitoꝛis. j. l de hoc
nihil õt, facit ad hoc apparatum ibi. facit õ illi9 legis. sed tꝑ il
larũ legum hypothe. erat oimodo incognita. sed inducitur p l.
j. C. cõia de leg. gl. oppo. hic. p legato habent locuꝫ tres rõnes.
contra actio personalis ñ competit ad reꝫ meã, ergo si sit res le-
gata legatarũ ꝛ hꝫ rei vendicat. non p̃t ei competere p̃sonalis ex
testõ. dicit gl. q p̃sonalis cõpetit hoc est ratione possessionis. Sꝫ
contra possum agere actione depositi, que p̃sonalis est ꝛ rei vẽ.
di. cõtra depositariũ, ꝛ ñ depositari9 nõ possidet. ſ; deponens.
ꝛ q possit intẽtari depositi. ꝛ rei uen. p̃obatur. ff. de ven. l. offi
ciũ. ff. de pecu. l. depositi. ꝛ. ff. õ p̃tini. cred. l. si vẽtri. §. verũ est. q
personalis que nõ intẽtat ad dandũ ꝛ rei vend. possunt simul in
tentari vt depositi ꝛ rei vend. vel ex testõ. ꝛ rei vẽd. Sꝫ cõtra. cõ
dictio intentatur ad dãdũ. ſ; certi condictio hꝫ locum p legato.
ff. li cer. peta. l. certi condictio. §. si ex causa legati ꝛ rei vẽdic. p
legato cõpetit. ergo personalis que intentat ad dãdũ ꝛ rei vẽd.
cõpetunt. Quidã dicũt q cerci cõdictio hꝫ locũ cũ legata est pe
cunia, ꝛ tunc cũ sit legatũ generis nõ hꝫ locũ rei vẽdicatio. Posl
sum dicere q in legatis certi condictio cõpatitur se cũ rei vẽdi-
catione quomodo respondet ad l. vltimam. ff. de vsufru. quemad.
cane. vbi õt nemo condicit rem suã p̃eter quã a fure i dote dicã
ꝛ testõ fallũt regule: q2 p̃o parte sua nemo hꝫ vñ pign9 rei sue
nõ vt de reg. iur. l. valet pign9. vñ mulier est domina donationis
pp nuptias. ã. de donatio. §. j. ꝛ C. de iure dotiũ. l. vbi. ꝛ sic fallũt
regule in dote fauoꝛe dotis. sic dicã quod fallunt fauoꝛe testamẽ
ti. ad legem vltimã. ff. de vsufru. quemadmo. ca. dicã nemo cõdi
cit rem suã p̃eter quã a fure rem suam factã iure cõmuni, sed iu
re singulari. vt in testamẽto. vnde sine traditione trãsfertur dñi
um in legatariũ, ꝛ hoc ius singulare. Dico quod rei vendicatio

z conditio se compatiuntur, hoc fauore testamenti: z dico et qđ acquiritur dominiū directū, vnde fauor non excludit commune auxilium. z iō rei vēdicatio q̄ cōpetit legatario i fauore seu iure singulari non excludet cōmune auxiliū, scilicet certi cōditionē, vnde rei vendicatio, vbi competit singulari iure, se compatit cū certi cōditiōe. C. de don. que sub modo. l. j. nec scio q̄s fauor hic est contra l. vltimā. ff. de vsufr. quemad. ca. Unde dico vt primi dixerūt, quod non hz locum condictio, quando est legatū p quo hz locum rei vendicatio, z quando legatum q̄ eneris vt pecunia. Nō solum aūt, ꝛc. Hic tractat de rebus legatis, que res pōt legari. Dicit gl. M5 refert leget res testatoris vel hr̄dis: q̄ indistincte, siue sciuerit testor rem suā vel heredis siue ignorauerit, ex quo sua est vel heredis sine distinctione scientie vel ignorātie vz legatū: z hoc est verū, q̄ non est distinctio in hoc sciuerit vel ignorauerit cū legat testor rē suā vel heredis. Sz aduerte in alio
3 bn est differētia. † Quia si testator legat rem suā directa via trā
a sit dominium in legatarium, sed sire3 heredis non3, vnde nō hz locum rei vendicatio, sed p̄sonalis ex testamento. Si res legata sit communis testatoi z alterī, distinguit glos. quantū ad illam partem que est aliena: q̄ si fuit testatoi sciens, valet. si ignorans nō. Dico q̄ male dt gl. q̄ si legatur res cōis indistincte, p̄ parte aliena siue fuerit testator sciens siue ignorās illā partē esse alienā, nō vz legatū, p̄ parte que fuit testatoris indistincte vz. Hoc dicit l. v. §. j. ff. de lega. j. z est mirabile, q̄ si testator legat rē totā alienam, z si sciens legauerit, valet. Hoc est contra illaz regulā. Quod iuris est in toto quo ad totum, idem iuris est i parte quo ad partē. ff. de rei vend. l. que de tota. Sed q̄ est rō diuersitatis, si dico, lego rem alienā, qua rōne valet in vna parte eadē valet in alia: ideo cum distinctione scīētie z ignorātie valet in totum, scilicet cum scit testator aliena alias in nihilum, sc3 cum ignorauit alienam: sed sic non est quando res est communis: q̄ qua rōne valeat in vna parte, eadem rōne in alia, imo refertur legatū ad illā partē in qua testator habeat ius. Et quod ita sit q̄ quādo testator hz ius in re legata, quod refertur legatum ad ius q̄ non habet testator habes. ff. de lega. j. l. si domus. §. fin. Sz acit ad illā rationem. ff. de fun. instr. l. si fundus. Cum testator legat rē alienam sciens alienā, valet legatū, z heres cogitur emere. Intellige si pt eam iusto pretio emere hr̄s cōpellitur redimere. Sz si nō posset ea3 rē aliquo modo, v. l immēso emere, vt dom⁹ regia: ista paria sunt. l. non dubium. ff. de leg. iij. §. fi. tunc nō neq; legatū, dicit litera li res aliena legata sit, z hoc scit testator q̄ sit aliena, heres cogitur emere. Sed cōtra: q̄ nemo cogit emere vēdere, vt C. de p̄bē. emp. l. inuitū. z C. de in. delib. l. nec emere. hec est opi. pueri, dicit gl. speciale est illud falsissimum est si promisisti mihi rē alienā nonne cogeris emere: Certe sic. Unde verum est qđ inuitus, non cogitur emere, nisi precedat cōtractus vel quasi ex quo nascatur obligatio ex qua cōpelletur: vñ hic est ius cōmune vt cōpellatur emere, nec est speciale, z alius casus vbi q̄s compelitur emere. vt. C. communi diui. l. j. §. si

ADDITIO.

a C Rem heredis non. Adde Bar. in l. si heredis. ff. de leg. j. vbi dt quod dominium rei legate non tranſit recta via in legatariū quando res heredis est legata. Vide Bart. in l. a Titio. ff. de test. in l. seruū filij. §. si quis rem. ff. de leg. j. Aduerte tamen q̄ dominum in legato alternatiuo nō trāsit nisi a tempore electionis. Vide p eundem in l. si qñ quis. ff. de leg. j.

1 † Legata re aliena que non est in commercio, nō valet, nisi cōstet de volūtate testatoris, q̄ voluerit estimationē p̄stari.
2 Legari potest res aliena.
3 Legari an possit res hostium, z que nunquam fuit nostra.
4 Et quid si stipuletur rem que nunc est hostium, que nunquā fuit nostra.

5 **Sed si talis res sit cuius, ꝛc.** † Hic distinguit glos. si legata fuerit res aliena, cuius generaliter non est commerciū, aliter non valet legatum, nec vt res p̄stetur, nec vt estimatio, nisi p̄batur voluntas testatoris q̄ voluerit estimationē p̄stari. vt. ff. de leg. j. si quis in quilinos. Sed si alicui sit cōmerciū, sed non heredi. nō impeditur legatū. l. mortuo boue. ff. de leg. ij. §. Labeo. Sz si sit commercium regulariter, z etiā hr̄di sit commerciū non legatario gl. distinguit, aut nō est cōmercius ipsi legatario rei legate p̄ p̄ius vitiū, vel p̄opter secte diuersitatez, quia legatur mancipio Christianum, z ipse est Judeus, tunc neq; legatū valet neq; estimatio ipsius rei datur, z hoc indi
sticte, vt. C. ne Jud. mācip. Christia. l. prima. z ff. de legatis scō. l. mortuo. §. Labeo. ff. de verborum obligationibus. l. multum interest. aut legatarius non habet sibi cōmercium rei legate sz vitiū vt q̄ contractus est legatarius, z legatum est stipendium cursoris z istis duobus casibus dicit gl. si testator scuit vitiū legatarij. p̄statur estimatio, alias nō vt. ff. de lega. iij. in fideicō missarijs. §. si seruo alieno. z ff. eo. si filiusfamilias. §. si qđ alicui. Ego dico vbi nō est cōmercium legatoris ipsius rei legate propter vitiū corporis, dūmodo sit capax, regulariter ex indistincto valet legatū. Sic intelligo l. filiusfamilias. §. si qđ. Sed vbi legatarius nō est capax sibi vel alij, vt seruus tunc legatum valet cū
2 distinctione scientie z ignorātie. Sz acit ad predicta lex multū interest. ff. d verb. obl. † Res aliena pōt legari. adeo dicit gl. q̄ pōt legari res hostiū, z q̄ nunquā fuit nostra. De illa que fuit nostra, sed nunc est hostium. nō est dubiū: aliud in cōtractibus. † Unde
3 si stipulemur rem que nunc est hostium que nūquam fuit nostra, nō valet stipulatio. ff. de verb. obl. l. liber homo. ita dt gl. Sed que est ratio diuersitatis i legatis z cōtractibus? Limitat videre rationem: qna in stipulationibus inspicitur in tempore verbor. obli. l. si filiusfa. z in legatis inspicitur tēpus cessionis. ff. reg. iuris. l. que legata. Unde cū stipulatur quis rē quorundā hostium, inspicitur tēpus stipulationis: z ideo cum sit nunc hostiū, non valet stipulatio, sed cui legatur res licet nunc sit hostiū, in tempore cessionis potest esse nostra: z ideo valet legatum de re que tēpore quo legatur est in ostiū potestate. Si vis dicere q̄ inspiciatur dies cedentis legati nisi legatur res hostiū. contra gulā Catoniana dicit q̄ legatū non valet si testator nō decederet incōtinēti, ex post facto cōualescere non potest. z tu cōfiteris q̄ ex quo legatur res hostiū, si statim decederet testator, non valeret legatū: quia si decedat tardius, z tunc esset sua. ideo valet legatum. Unde si intelligeres regulam Catoniana, q̄ non valet legatū tēpore quo legatur, propter conditionē rei legate q̄ post facto cōualescere non pōt, verissimus est intellectus z nimis bic intelligere regulā Catoni ana si tunc nō valet scilicet tēpore quo legatur, nec ex post facto cōualescere pōt. hoc est quod probatur. ff. de regu. Cato. l. prima. vnde quantū ad hoc idē posset dici in legato z contractu. vnde si q̄reret de re que nunc est hostium, an possit legari si aliquādo fuit nostra idem quod in contractu quod non valet.

1 † Legatum rei aliene valet si sciuit testatoz alienam, si ligrauit non valet.
2 Patrimonij sui vires ignorare nemo p̄sumitur.
3 Legatum rei aliene sciente testatore alienam, an valeat de iure poli.

1 **Quod autem diximus.** † Hic dicit. Si res aliena, vz legatū: si sciuit testator alienam, z ignorauit, nō nisi ille cui legauit est p̄sona coniuncta, z in dubio incūbit onus probandi et qui dicit. Ratio boua, q̄ qui agit ei incumbit onus probandi, sed non ad propositū: q̄ li petitor rem legatam legatarius cui legata est res aliena, nec esset p̄sona coniuncta, cōuenitur ab herede petente rē illam, tenetur probare testatorē sciatisse alienam: quia semp p̄sumitur ignorare, q̄ non probatur scire, vt. ff. de probationibus. l. verius. Sz opponitur, z obiditur q̄ semper testator sciuerit alienam, que alienatio est nō quā
2 ignorarit suam que sua est: † quia nemo p̄sumitur ignorare iura patrimonij sui, vt. C. de rescind. vendi. l. quisquis. Secūdo quod si res esset testatoris ex suo contractu non p̄sumitur ignorare suam esse. Sz si procurator suus erat z si non hz eam ex suo contractu, sed alieno, vel obuenit ei ex successione, tunc potuit ignorare probabiliter rē esse suā q̄ sua est. Tē si procurator illius vēdidit eo ignorante, z hic sua non est. Sz aliena, z probabiliter dat eā esse suam q̄ sua est, vnde concedo, quod nisi litigante non p̄sumitur ignorare rē suam, esse suam vel alienam, nō tenetur probare, legatarius, nisi qđ testor emerit vel vēdiderit, ad hoc quod p̄sumitur scire esse suaz vel alienam: qua de facto suo nō p̄sumitur, quia ignorans, vt ff. p̄o suo. l. vltima.
3 Dicitur hic quod † legatū rei aliene si sciuit testator eam, cē alienam, valet, z comparabit eam hrs. Quedā decretalis dt quod non valet legatū rei aliene z redditur ratio. Decretalis dt quod iure Dei, non iure fori videre volumus vñ p̄supponit illa decretalis quod quando dicit lex illa quod pōt legari res aliena, quod auffertur vero domino, daretur legatario secundū voluntē testatoris. Illa decretalis est extra de testa. cap. filius. Scarte li maior centum annorum promulgauit illam decretalē esse dignus reprehensione, vñ nō est intellect⁹ illi⁹. Illa decretalis

procedit dato q̄ valeat legatū rei aliene quā scit testō esse alie
nam secundum q̄ vult ista lex ex hoc nullum sit piudiciū domi
no rei, z heres tenetur emere, z si non vult vendere dabit estimationē legatario. Certe hoc est bñ de iure poli, vñ illa decreta lis q̄ mera ignorantia istoꝝ iudiciū fuit facta.

1 ✠ Legatare aliena si, efficiaꝫ legatarij ex cā lucrativa. an valeat.
2 Item in obligatione dandi licet lit percepta, an possit peti vel estimatio vel vtraque.
3 Libellus de legato rei aliene qualiter debeat formari.
4 Libelli concl. in legato rei aliene, qualiter fieri debeat.

Fires aliena. ✠ Hic dicitur, si legetur res aliena, z facta est, legatarius ex cā lucrativa non valebit, q̄ regulam q̄ dicit impossibile esse duas cās lucrandi in eandem personam cōcurrere. z i eadem re simul. Si aūt facta est legatarij nō ex causa lucrativa, sed ex causa onerosa, tūc potest quis legatarius petere pretium actione ex testamento, z ōt glo. ante dictū quis, q̄ non petitur pretium, sed res, ꝫ rē habeat, z sic non habebit duo specialia, rem habeo, z rē peto, vñ legatarius cui aliquis legauit rem alienā sciens alienā emit, z sic hz eam ex cā non lucrativa, z eam hz, z eam petit. Itē no. aliud speciale q̄ rē peto, z pretiū consequor, vñ aliud petitur, z aliud cōsequit. Ista duo specialia videntur contraria, rem peto, z rem habeo, vnum peto, z aliud consequor. Unde queritur, q̄ est ratio istoꝝ: Dico q̄ ratio istius, rez peto z rem habeo est, quod † illud dz peti q̄ est in obligatione, res semp est in obligatione dādi, z ideo res semper petitur. Et simile, teneor tibi ad Stichum, Stichus mortuus est pl̄ morā adhuc Stichus est in obligatione, z iō petet Stich⁹. Ide verborū obliga. l. si seruum. §. effect⁹. Unde aduerte mortuo Sticho post morā adhuc Stichus petetur, z nō cadauer: q̄ si peteretur, acciperet in conuicio, vñ Sticho mortuo: Stich⁹ z eius nomē hominis: q̄ petitur Stichus, z ista sunt optima argumenta q̄ Cesare mortuo, hec sit vera, ✠ esar homo q̄ ✠ esar est nomē hominis mortui. vñ est i petitione. Sed cū Stichus mortuus sit, non potest esse in solutione: ideo estimatio venit i solutionē, z in condemnationē q̄ similiter ꝫ prima est solutioni, vñ hec dicitur, quod rem peto z rē habeo. q̄ res semp est in obligatione nem quia res solui non potest, q̄ eam habeo ratio est ius q̄ aliud petitur, z aliud soluitur, vt ff. de confes. l. Julia. vñ sicut in casu qui dictus est, interitus rei non facit quominꝰ res ipsa que interijt, i obligatione: ita possibile est rē quā habeo mihi deberi q̄ habeo i cā causa nō lucrativa, ingit ius q̄ eam nō habeat. vñ hic veritas facit q̄ res mea sit z mihi debeat. si cōuenitur ad solutionem z condemnationem cum sit mea secundum veritatē non potest mihi dari ratio, estimatio venit in solutionem z in condemnationē q̄ prima est solutioni. Ista sufficerēt quātū ad intellectū litere illius tamen gl. vult ꝫ loquat illud speciale, rez peto. hoc contingit in quatuor casibus. Tertius casus est vbi rē habeo z rē peto, vt si vēdidisti mihi rē, z tradidisti, sed nō cauisti de euictione, possum rē petere. z ita ꝫ rē habeā, q̄ tamē deest ius circa eā. Sed quare non ago ad ius illud q̄ deficit. Videtur q̄ non de bā agere ad rem, q̄ illam habeo. Ad quid peto q̄ habeo? Sed deberes agere ad ius illud. s. q̄ mihi deficit. ✠ Ratio est q̄ de illo ire nō erat cōtracta obligatio separata, sed erat cōtracta obligatio de rē cū suis vicibus. z aliud est si mihi debes decē, q̄ tota debet pars eius sunt obligationes. z iō si mihi soluta sint q̄ q̄, liberatio i q̄ que solū. De quarto casu in quo rē habeo z rez peto, vbi q̄ est, vt si ex pactu stricti iuris debes mihi Stichum, puta stipulatiōe soluis mihi Stichū, z dolo tuo factū deterior factū Stichum habeam, tamen agam cōtra te de dolo z petā Stichū per actionē de dolo, vt damnū illud resarciat. z si mihi debetur ex pactu bone fidei, puta quia emisti, z cēt mihi solutus peto nō Stichum licet haberem actionem ex eo pactu, scilicet non vt mihi damnū resarciret. ✠ Pone ego, vbi mihi deest cautio de euictione, dedisti mihi fundū, rē habeo z rem peto, quomodo formabit libell⁹? Dicam ne sic pmisisti mihi fundū: vñ peto fundū vel pone i casu nostre leg. † Si legata mihi fuerit res aliena, puta Stichus, z eū habeo ex cā nō lucrativa, q̄ emi eū, rē habeo z rem peto vt habeā estimationē vel pretium vt dicit litera. nō vt rē habeam: q̄ ipsam habeo. quomodo formabo libellū: dicā ne sic, In testamēto i quo es heres institutus, legatus est mihi Stichus vñ peto Stichū. Libello sic concepto impossibile est aliud venire i condemnationez, quā rez ipsam. Debet ergo sic formari, narrabit sic factū sicut se hz rei veritas, z concludet vt ex modo concludendi iudex instruatur. vñ dico sic contra hēdem, legatū est mihi i testamento eius cuius es heres seruus Stichus, illuz Stichum ego emi, vnde peto Stichum. consequor pretiū vnde non peto Stichum vt habeam Stichum: q̄ illum habeo. Stichum peto, vt pretiū habeam. Ex libello dz inde ex instrui qualiter debet fniam proferre: ad primum modum formandi libellū nō instrueret iudex, nisi condemnaret in pretiū, sed in ipsum esse tū, sed per modum secūdum instruitur, vt condemnet i pretiū vel estimationē. vnde dico indubitanter q̄ i narratione dz fieri mētio emptionis, vel illius cause ꝓpter quā oportet venire pretiū in
4 condemnationem: z dico quod, † licet de pretio possit omitti in conclusione, securius tamē est vt sic concludat. ✠ Peto Stichuz vt cōsequar pretiū, vñ dicit lex, ✠ Petetur fundus vt de euictiōe caueatur, nō petetur fundꝰ vt fundus habeatur, q̄ iam habeat: sed vt habeatur qđ deest. ff. de verb. oblig. l. iul. §. j.

1 ✠ Cause lucrative plures non concurrunt in eadem persona directe, sed per obliquum.
2 Legare cōiunctim qualiter cognoscatur. z qualiter disiunctim.
3 Legatum deficiens quando accrescat contuncto.

Hac ratione si ex duobus ꝛc. Si mihi fuerit res legata in testamento duorū puta i testamētis duoꝝ legat⁹ est mihi Stich⁹, si ex primo testamēto cōsecut⁹ fuit rē, postea ex alio nō possum consequi estimationē, ꝫ si ex primo petere estimationē, ex alio possum petere rē. Sed ō illud est. ff. de leg. j. huiusmodi. §. j. vbi dr contrariū. q̄ si ex vno primo petet ē estimationē, ex alio non possum petere rem. Dicendū est quod hic loquitur vbi legata est res eadem in testamētis diuersoꝝ, q̄ diuersi reputantur in l. contraria, ibi legata fuit res eadē i testamētis diuersoꝝ, qui diuersi reputātur vn⁹ vt sunt hēs z defunctus: heres enim cū defuncto reputat eadē ꝑsona, vt in auth. de iu. iur. a mo. presti. in prin. i v. col. Dicit hic q̄ legat⁹ fuerit mihi Stich⁹, z postea si cōsecut⁹ fuero Stichū ex donatione nō possum petere Stichū ex testamēto, vñ legatū euanescit: q̄ impossibile est duas lucrativas cās in eadē ꝑsona z circa eandē rē simul
1 cōcurrere. Dz. ff. de leg. j. l. si seruꝰ legatū. §. j. ✠ Dicēdū ē plures cās lucrative nō cōcurrūt i eadē ꝑsona directe, ꝫ p obliquū sic. vñ hic habuit legatarius ex cā donationis ꝫ p seruū, vel veri⁹ nec ibi cōcurrūt due cause lucrative nec directo nec p obliquū. vnde dicitur ibi, quidam legauit mihi Stichum, deinde donat seruo meo adhuc remanet mihi actio ex testamento. Sed si habeo ratum quod donatum est seruo meo, nō ōt lex illa q̄ prima actio ex testamento manet: q̄ si ratum habeam donationē factā seruo meo, non agerē ex testamento. vñ due cause lucratiue i eā dē ꝑsonā circa eandem rem nec directo nec p obliquum cō-
2 currunt. ✠ Si eadem res duobus ꝛc. Cōiunctim legare est tu ipsa re tātū: puta ego lego tibi fundū, deinde dico Mevio, lego tibi eū dem fundū. hic est legare disiunctim vel bis, sed contiūctim re: q̄ tu z Mevius in eadē re legata estis cōiuncti. Sed si sine inkpellitione diceretur. Seio lego fundū. Titio lego fundū, q̄ nulla fieret separatio, posset dubitari ā esset cōiuncti verbis, q̄ re sūt cōiuncti: De hoc nulla ē dubitatio: nec mireris q̄ dicerēt cōiuncti verbis. z cū nō sit copula, q̄ si dico sic Titio Mevio lego fūdū. cōiuncti sūt verbis, z forte idē ē, si dico cōtinue sine pēsatione. Titio lego fundū, Mevio lego fundū, z hoc videt velle lex si ita qs, heredes. ff. de here. instit. Verbis tm̄ sunt cōiuncti si dicā sic. Titio lego fundū. z Mevio lego aūnū. Isti sunt cō uncti verbis, z non re. Queritur alias vtrū inter istos, qui sunt cōiuncti (vt dictū est) baberet locum ius accrescēdi: Dixi alias q̄ sic: quia verbis sunt cōiuncti, z illa cōiunctio que est verbis tm̄, vel re tm̄, est sufficiēs tm̄ iuris accrescēdi. Ipsi ponūt aliud ex plum q̄ aliqui sunt cō iuncti verbis tm̄, z ita dixit testator. Titio lego dimidiā. fūdi, z Seio aliā dimidiā. ✠ cōiuncti re z verbis, vt si dico sic, Titio z Seio lego fūdū. z ista sūt exempla. Dz pone sic, duo sūt hēdes, nūq̄d si dicā sic, quisq̄s mihi hēs erit, vel quicūq̄ mihi erit heres, habeat fundum, nunq̄d isti sunt cōiuctire z verbis? Dico q̄ illi qui veniunt ad legata p hoc signum quisq̄is, sunt disiuncti verbis: q̄ quisq̄is distributiuū est, alias nō est dubitatio. l. vlti. C. ō ipu. z alijs sub. vbi dictū fuit. q̄ quis mihi hēs erit z Mevius extraneꝰ filio meo ipuberi hēs esto. Coniuncti re z verbis habēt vicē vni⁹, vñ dubitatur. nunq̄d oēs hēdes qui veniunt per hoc verbum quis, veniunt in vnā dimidiā qui erat substitutus filio impuberi: dicitur hic q̄ nō, imo veniunt p capitibus. Restat dubitatio q̄ illi qui veniebāt p verbum q̄squis, videbātur cōiuncti verbis. z sic venire, tāquā vnus, sed pone, dico sic vobis omnibus z Titio lego fundū nunq̄d illi plures venirēt in vnam dimidiam z Titius in aliā si distincti venirēt in portiones quilibet p virili: Dico q̄ si diceretur demōstratiue vobis oībus venirēt illi contenti per verba illa vobis oībus tanquā disiuncti ac si p capitibus nominibus. nominarentur: q̄ demōstratio vice propriorum nominum fungitur: vt. ff. si cert. pet. l. certum: sed tolle demōstrationē illā vobis z q̄ remaneat omnibus pluralis numeri, veniunt vt coniuncti z sic per nomē vnius distinguo aut conueniunt plures q̄ no-

men pprium e quisquorum, vt cū dico duo Titij t Mevius, idē est ac si exprimerentur, p duci so, si p appellatiōē dico hrdes Lucius t Mevius, dcō isti habentur pro cōiunctis, vnō aduer te. Sed si esset dictū, heredes mei t Mevius habeatis tale legatū t partem, qō heredes mei ambo vocātur Titij hrdes mei soli; habebūt dimidiā, t Mevius solus aliā; dimidiā. Sic intelligit lex, qui Titio. ff. de vsufr. accre. Si pro pio noie, duo Titij t Mevius habeatis tale legatū, tūc quilibet veniret pro tertia: q dcō sunt coniuncti duo Titij, inuenirent cōiuncti p pluralē appellationem, t Mevius inueniretur coniunctus alijs p copulā, si iuxta copula tūc duo Titij hrdes sunto, Meus hres esto, tūc duo Titij erunt heredes vna dimidia tantum t solus Mevius alia tantū. Sic intelligitur. ff. de bere. instit. Titius. Unde dcō sunt coniuncti qui veniūt p numerū plurale. sed est maior cōiunctio eoꝝ qui veniūt sub appellatiōe, plures appellati dicunt re cōiuncti q̄bus legatur res cadē. Pone dictū est in testamēto, lego Titio decē, t Seio decē, quātū habebit quilibet: Dices tu t quilibet q̄ legata sunt vigintiti, t quilibet habebit decē. Dico qō ambo non habebunt nisi decem. Ponne dixi quod sunt cōiuncti re t verbis: Ergo q̄ legat vni intelligit legatū alij: t sic impedit ut se cōcurrāt, vt quilibet totū habeat, vñ factum fibi partes. Si enim essent legata vni vna decem, t alteri alia decē, non essent re cōiuncti, sed verbis tantū, vñ aliud est legare decē, aliud donare decē. Hoc dī cū gs ita. ff. de verb. obli. circa p̄in. t. l. stipulatio habere licere. §. stipulatiōe. Si esset dictū sine copula sic, lego Titio decē. Mevio lego t. habebit quilibet decē. si copula media iducit duplicē structionē t realē, vt intelligātur eade legata decē, t verbalē. de illa planum est si sit legatū duobus coniunctim re t verbis si vnus repudiat, alij accrescit. si disiunctim si vn⁹ repudiat, hoc nō dī litera q̄ alij accrescit: sed dic quod aliud totū pertinebit vbi sunt disiuncti verbis si coniuncti re, q̄ sic dico, Titio lego fundū. Mevio lego eundē fundum. si vn⁹ repudiat alius totū habebit sed nō ius accrescēdi si essent cōiuncti ambo t cō currerēt t facerēt tibi partē, t vn⁹ auferret alij, t si vn⁹ repudiaret alij accresceret, sed hic quando disiuncti verbis, non est qui auferat. vñ si vn⁹ repudiat, alij totū habebit, si nō iure accrescēdi, si portus iure nō accrescendi: sed vbi est legatū pro partibus discretis t sic sunt disiūcti verbis sic, Titio lego dimidia fundi, t Seio alia dimidia si vn⁹ repudiat, hi locū ius accrescēdi, Sic intelligit. C. de le. si fortidianū. t C. de ca. tol. l. vnica. §. si vero ad deficientis. Si sunt omnino disiuncti re t verbis, non hi locū ius accrescēdi vñ i cremēto certe legata opꝝ q̄ habeāt cōiunctionē aliquam vel verbalē vel realē. secus in heredibus. si dicā sic, Titius pro dimidia hres esto, Seius pro dimidia heres esto, isti disiuncti sunt re t verbis, t hi locū ius accrescendi vno repudiāte. hoc nō facit cōiunctio, q̄ nulla est: si facit hoc q̄ nō pōt q̄s decedere pro parte testatus, t pparte itestatus. si sunt cōiuncti re t verbis vel verbis tātū, in legatis hi locum ius accrescēdi. Itē si re tantū, hi, alius totum, si alius repudiat, sed non maior accrescendi, vt dixi in legatis si alter est coniunctus vtroq̄ genere cōiunctionis scz re t verbis illius cui⁹ deficit portio, t alij est cōiunct⁹ vno genere cōiunctionis scz re tantū vel verbis tantū, qui cōiunct⁹ est duobus generib⁹ cōiunctionis prefert. Siz pone vnus est cōiunctus verbis tātū ei cuius portio deficit, alius tātū q̄s prefertur: Dico q̄ bene admittātur, t hoc dī. l. re cōiuncti. si bene intelligatur. ff. cō leg. iij. t habet locū ius accrescēdi i portione añ acquisitionē deficiente. Pportio deficiens post acquisitionē non defertur iure accrescendi. Legatus mihi est t tibi fund⁹, nō agnouī. adhuc repudio, hi locum ius accrescendi. Pone agnouī legatū, postea deficit quacūq̄ de cā, nō hi locū ius accrescendi, sed alijt in vsufructu, in quo t post acquisitionem hi locū ius accrescendi: vt ff. de vsufru. accresce. l. si tibi. Hoc est no. de hrd. t fal. si plures sint instituti, t vn⁹ nō implet voluntatē defuncti, pportiōe sua sibi aufertur, t alijs accrescit, q̄rit ibi gl. nūqd inuitis: Rnd. glo. quod non, t infra respōdebat, quidā recitabat materiā illā. vñ dūs meus recitabat hic: sed opponebat ei aliud est de iure accrescendi in legatario, q̄ inuito nō accrescit, sed in heredibus inuitis accrescit: vt C. de cadu. tollen. l. vnica. §. his illud loqtur de iure accrescēdi p edictū. C. q̄n nō p partes. l. vni ca. quod habet locū ante acquisitionem. sed i auth. illa loquitur de iure accrescendi post acquisitionem, q̄ habet locū. de eg tate illius auth. de bered. t fal. sed p equitatē illi⁹ legis q̄n nō petēt partes accrescit inuito. Dictū est q̄ legatū deficiēs accrescit cōiuncto, fallit i trib⁹ casib⁹ as lego tibi fundū t seruo meo. i psona serui mei nō vz legatū t ita deficit, non accrescit tibi. ff. de leg. iij. l. plane. §. si cōiuncti. Item ali⁹ casus est, si tibi t Titio lego rē tuā. nō valet. q̄ legatū rei tue tibi factū nō valet, nec accrescit in totū Titio: vt. ff. de leg. j. l. hui⁹. §. si Titio. Et ti⁹ casus est si dicā sic lego tibi fundū t ei qui capere nō pōt, nō accrescit tibi: vt ff. de leg. secundo. l. h Titio t ei q̄ capere. t ratio est i duobus primis, i primo legatum i psona serui mei est inutile, si nō pro sus inutile: q̄ si heres est fidelis dabit, alias velut dare seruile. §. ñ. Jn secūdo casu deficit ius accrescendi, t in legatis inspicit p̄incipaliter psona legatarij, t psona est preferēda oibus reb⁹. ff. de iu. codicil. l. quida referunt. t etiā vbi propter conditionē rei legatū nō est adeo inutile t lic est in secundo casu nec accrescit. Tertius casus q̄n lego tibi t incapaci, est certus q̄ nō hi lobres. C. de cadu. tollen. l. vnica. §. in primo.

Si cui fundus alienus. Vbi dicit q̄ si cui fundus alienus a testatore sciente fundum, t legatus inuidi ibi legati emerit pprietatē t non ex eā lucrativa obuenerit, nihilominus ageret ad totum fundum p heredem vt cōputatur estimationem totius fundi scz propietatis t vsufr. Deinde rūdet imperator tacite obiectioni ibi q̄ vsufructus est estimatio vsusfructus nō consequatur legata q̄ vsufru. ex causa lucrativa sibi obuenit. ergo agere potest cōtra heredem ad petendum fundum vt estimationem propietatis. t vsufructus consequatur ad heredē, q̄ in estimatione vsusfructus cōsequeretur duo lucrative cause cōcurrent in eandem rem cum partem fundi legati scz ex causa vsufru. dicit imperator hoc nō obstare, quia vsufru. nō est pars integralis fundi legati, nec pertinet tanq̄ pars. sed est seruitus, licet ita dictū sit de rigore iuris.

1 Legatum valet si testator crediderit rez quę sua erat esse alieni scienter alicuius, certi anei vel etiam legatarij.

2 Opinio in his quę solo animo nostro consistunt magis inspicit qua veritas, in alijs magis inspicitur veritas.

3 Dominium in te non transfero si trado tibi rem meam, credens tuam esse.

4 Dispensatio per papam an valeat ignorāti.

5 Heres antequam adeat hereditatem an debeat esse certus vtū conditiones sint implete.

Si quis. Rem suam. †Hic dicitur q̄ si testator crederet rem quę sua erat, esse alienam, scienter ex cuius extranei, vel etiam legatarij, t legant credens alienā vel
2 legatarij, valet legatū †: q̄ plus valet quod in opinione est, q̄ in veritate est. ff. de acquirēda hrdita. Lis potat. Solue illud bi vocandum: q̄ aut q̄ritur, de re que cōsistit in animo, t tūc p est opinio veritati: sed vbi queritur de re que non consistit in animo, pfertur veritas. Dicitur quod si testator legauerit ei sua q̄re credidit legatarij. q̄ valet legatū, cum non habet animum legādi, ergo nō valet legatum, t quod nō habeat animum legādi, probatur hic. Jura volunt quod legatum rei sue non vz, si testator partē mitur hoc scire: q̄ si legaret legatario rē suā, nō valeret legatus: ergo si credidit rem illā esse legatarij, t ei legat, nō habet animū
3 legandi. †Itē dicit lex, q̄ si trado tibi rem meā credens tuā eē, no transfero in te dominū: ergo si tibi lego rem meā credens tuā non valet legatū. Hoc probatur. ff. de condi. causa. da. locis. §. subtilius. Dices q̄ tibi placuit, vel q̄ possibile est fauore vltime voluntatis. Vel dic quod est dictū p̄ imperitos tanq̄ si q̄ intelligo vbi testator legat rem suam credens q̄ eiusdem legatarij, valet legatum, intelligatur valet vbi testator vt lucretur bñficium vt ff. de lib. leg. l. j. sed vbi non credebat testator aliquid agere, credens legatarij esse rē sibi legabat, dicerem nullius esse legatū.

Vñ primo casu loquitur litera nostra, t dicit hic q̄ plus valet q̄ in
4 veritate est quā est i opinione. †Hoc facit ad illam questionem: Concellerat papa cuidam episcopo vt ipse posset dispensare cum clericis suis ipius episcopi q̄ haberet beneficium curā habēs dū esset absens. eo absente dispensauit secum episcop⁹ vt posset obtinere duo bñficia curata illi absenti t ignoranti. cū quaeret dispensationem, accepit secundū beneficium q̄ fuit curatū, agit ꝺ eum vt dimittat primum t lit. cōte. super cā illa venit ad episcopi ad eū deferens ei literam dispensationis, mandās ipse sum securus, q̄ritur an dispensatio valet ei ignoranti. Respondit cū furtiosus: Dices mala conscientia accepit cum ignoraret dispensationē factā: t istud non obsta. quia si invito domino res intacta, committitur furtū: sed pone q̄ domin⁹ sc. ōm vera vult contractionem, tamen credit ille qui contractat dño inuito non committetur furtum, nec cōpetit actio furti. vt. ff. de furtis. l. inter oēs. t institu. §. ob. q̄ et delicto. §. placuit. versus. si credat. Facit. l. impubere. ff. ad legem Aqne. de falsis. t quod posset dispensa. proficere ignoranti inducebatur. l. eius. §. ff. si certū pe
ta. cum ex ultima voluntate acquiratur ignoranti voluntate testatoris pape dispensatio vel alterius cui collata est potestas a do
5 mino papa. Jura in mundo q̄ melius faciunt ad illam q̄stionem

nem, sunt ista. Dicit lex, heres antequā adeat hereditatē dz esse certus virum conditiones sunt impiete. ff. de acquir. here. l. ire padiāda. Verum est in cōditionibus que in facto consistūt, vt si institutus fuerit sub cōditione, si nauis venerit ex Asia dz scire cōpletā esse istam conditionē, antequam adeat: z si nō adeat, nō prodest. Sed de conditionibus que consistunt i iure, non dz esse certus, z si adeat valet. Similiter filius hereditatē nō pōt adire sine cōsensu patris. Pone delata est tibi hereditas, pater tuus est vltra mare, tu credis eū viuere, z est mortuus, adis hāditatē, nō nocet istud impedimētū constans i iure: ergo cū hoc sit impedimētū iuris q aliquis scām beneficiū curatum habēs nō possit obtinere si accipit, qui secūdū veritatem potest: quia dispēsatus est z credat se non posse obtinere, tamē hoc nō nocebit. p̄obat p l. multū. ff. de cōdi. z demō.

ADDITIO.

1 Quod in opinione est. Adde q magis inspicitur opinio quā veritas in his que ex solo animo nostro dependēt, i alijs magis veritas, quā opinio inspicitur secundum Bar. i l. p̄o emptore. §. si sub conditione. ff. p̄o empt. in l. qerit. ff. de acq. hē. Et qd si veritas, vide Alex. i cōsi. liij. icip. Jn p̄senti cōsultatiōe, i iij. vo.

2 Legatū qñ videatur quis ademisse.

3 Procurator quando videatur reuocatus p̄opter p̄sentiū dominī in iudicio.

Si rem suam. †Hic dicitur q si legauī rem meā z postea alienauī eā, q2 vēdidi. si ex causa voluntaria, non videtur ademisse legatū, secus si ex causa necessaria, q2 videtur ademisse legatum, seu reuocasse. Nō. hoc. ff. de adimen. lega. l. rem legatam. item si rē legauī, postea obligauī eam, nō videt ademisse legatū sine distinctione licet in p̄cio alū distinguat vt dixi. hoc ē q p̄bat. ff. ō leg. iij. l. fideicōmissa. §. si rem. Per theoricā istarū legum soluebat dominus dīm mei tanquestionem, †ego constitui procuratorem, ipse hic cōstituit fuit in iudicio pluries, ego dñs postea intertui vna die: die lecturē venit procurator. dē quod dominus fuit in iudicio, z nō reuocatus est, nunquid intelligit reuocat? Distinguebat, aut intercēsit dñs ad articulū ad quē oportebat eū venire de necessitate, puta erat dies assignata ad iurandū de calumnia, nō est reuocatus procurator. Si nō erat necessariū dominū venire, vt q2 non erat dies assignata ad lit. contesta. videtur reuocatū, licut i lega to legotibi re mea, z ecce donatio que legatum quodda est. simiiter cōstitutio procuratoris est quasi donatio, dono tibi potestate cotest. lit. seu cām post. quā legaui rem, §. alieno q2 trāsfero in alū vt q2 vēdo si voluntate reuocatur legatū sed ex necessitate nō reuocatur. sed qñ de p̄sona domini in p̄sonā procuratoris transfertur iudicium, vel econtra de p̄sona procuratoris i dīnū, vī alienari, queritur an hoc factum est voluntarie, z vī reuocare procuratorē si ex necessitate nō vī reuocatus.

4 Legatum quādo videtur reuocatum si testator rem legatam postea obligauit.

2 Dominium per venditionem z traditionem transfertur, nō per obligationem pignoris.

3 Prohibitus emere, an prohibeatur pignus contrahere.

1 **Jdē rescripserunt eum &c.** †Hic dicitur quod si testator rem legatā postea obligauit, non est reuocatū legatum indistincte: q2 non est tanta alienatio licut p̄mo: q2 † p venditionem z traditionem trāsfertur dominiū, nō p obligationē pignoris. Ad qd vz hec pignoris obligatio: Nō ē obligatio. Duo erant barones, vnus p̄mittit alī qd nō acquireret aliquā in terra alterius sub pena maxima. Venit vnus miles qui emit terra baronis, z qua alius baro p̄miserat aliquid non acquirere, cū indigeret pecunia, quoddā suum castrū obligauit sub pena mille librarū, qua mutuauit. Venit alt baro cui facta fuit p̄missio, z agit cōtra istū, z dt penam esse commissam, z dt. Tu p̄mittisti nō acquirere aliqd i terra mea, tu tale castrū q est in terra mea pignori accepisti, z sic acquisiuisti. Dico q pena est cōmissa, z ea3 peto. Dominus meus dicebat q quidā aduocatus valde magn dicebat, casus legis est q pena nō est cōmissa: † q2 dicit lex, vbi quis p̄hibet emere pignus, cōtrahere potest, vt ff. ō pigno. l. quarū rerum. ergo vbi quis p̄hibet acquirere pignus, pōt cōtrahere rē: nec te moueat verbū emere: q2 verbū emere ad omnē obligationē se extendit, vt. ff. de. sta. libe. l. statuliber. §. quinto. Queritur ibi quis p̄hibet acquirere: Vel p̄misisti nō acquirere poterit cōtrahere pignus, hoc est q2 ibi est alienatio alteri vni vnis acquisitio alteri cū nō vī alienatū q nō est alteri q si tū §. q datū est tibi vt nō alienetur, vī datū vt alī obligēt. C. de rebalie. nō aliena. l. fi. Ego distinguo, aut dat pignori ita q non est verisimile rē suā i futurū contecturari, pōt tamē ex quātitate que numeratur, quia quantitas est maxima cum ex p̄sona q eā accepit, q2 est talis p̄sona verisimile est qō alienā rē suā obligabit quam luat ista, q2 est homo indigena z malefaciēs facta sua, tunc videtur acquisitum: z tunc est pena cōmissa si nō. est argumētū legū. ff. de leg. qui habebat. z de suppel. lega. l. legata.

1 Testator si partem rei legate alienauit, i parte nō alienata valet legatum.

2 Rem in feudum si cui concessi alieno partem, nunquid feudatarius totum amittat.

Si vero quis partē rei legate.

1 †Hic dr quod si testator partem rei legate alienauit, idubitāter etiam parte nō alienata valet legatū. Hic est argumētū ad questionem de feudo. †Do tibi rem in feudum, alieno partez, nūqd amittis totūm: Argumentum hic q feudatarius partem nō alienate non amittit. z est argumentū quod dicitur nihil actū credimus &c. C. de his qui. vt indig. l. vlti. sed optimū est argumētū, z illa contraria que dicit, q2 quod inceptū est habetur p cōpleto. ff. de auro z argento lega. z sic nō sicut. §. q ergo. Ego dico qd si feudatarius alienat partem feudi sine voluntate dñi totū amittit: indiuiduum: q2 qui delinquit in partem, reus est i totū: q2 est quedā indiuiduitas in feudo: q2 si cedit ad me feudū p̄o parte, nō esset forte sufficiens ex eo qui seruiret. vñ lex dicit, si dñs fuit occisus a familia z heres institutus aperit testamētū añ habitā questionē de familia defuncti, amittit hereditatem. Sz pone nō aperuisse totum testamentuz, sed partē testamenti. ōt lex similiter amittit: q2 cū ille qui vēdit totū. ergo z qui partez totū amittit. hoc est quod dicit. l. iij. ff. ad Sillan. incipit si qs i grauī. §. si quis testamentum. z. ff. de leg. i. i grauī.

1 Liberatio tribus modis relinquitur.

1 **Si quis debitori suo** liberatio trib modis relinquit. Jd primus modus si dicat testator peti nolo, vel q dz relinquo. vel actione remitto q hic liberādus est legatarius ab omni debito, vt hic. z. ff. de lib. leg. l. si quas rōnes. z l. Aurelio. j. respons. Scēus est, si negotiū testatoris gessisset, z testator dixerit, rōnes reddere nolo. z hic ab omni debito liberat, nisi ab eo q penes eū sit, z ab eo q dolo fecit: vt. ff. ō lib. leg. l. Aurelio. §. si. cū suis cōcord. vt i glo. si. ibidem. Tertius ōt gl. si dānauit heredem ne exerceat actiones. hoc est, si p̄hibuit ne exerceat actionē. Nō est idē dicere debitorem peti nolle ab herede meo, z nolo q heres meus exerceat actionem cōtra debitorē meū.

1 Debitor si legat creditori q sibi debet an valeat.

1 **Econtrario.** †Hic dicit† q si debitor legat, creditori q sibi dz, nō valet legatū, q2 in legato debet esse aliquod lucrū, alias nō valet, §. si valet hic nullū lucrū creditor habet, q2 nihil amplius cōsequitur, sed nō semper, aliquid amplī p legatū, ipse creditor cū legatur sibi suū debitū. q2 ad minꝰ dz hypothecā cōpetentē p̄o legato. Jtē dicē dū si erat species debita. cōpetit rei vēdi, p̄o certa specie legata. puta q2 debebat ex stipulatiōe. dicit gl. qō non vz legatū fuit plus p̄ hypothecā. ecce. arg. q facit. qō dz esse i legato. Plus quatuor modis dicitur. nā dr plus i hypotheca. Certe alibi ōt cōtrarii gl. quod plus valet pp hypothecaz. l. si fideicōmissa. §. si rem. ff. de lega. iij. vnde ego dico q omnino si plus est ius quā in debito vel plus in hypotheca vel alio modo valet legatū pp id plus, hoc est quod p̄batur. ff. de leg. i. si creditor. §. idē qō.

Quod si in diem. Jbi dicit q si legatus fuerit pure debitū in diem vel sub conditione, vz legatū: z si viuo testatore veniat cōditio, vel dies: nec est dicendum inutile p̄tor illud dictū qō res venit ad casum a quo incipere non pōt: ergo non debet valere. Hic solutio est incertū si recte cōsideret: q2 semel consistit, vñ si res reducat ad casum a quo incipere nō potest ante consumationē certe tūc annihilaretur. sic fuit hic q2 tempore quo legabatur erat plus in legato, z ita fuit vtile z estimatur vtile verū est quod p̄fectionem suam non habet legatū, nisi a morte testatoris.

1 Legatum de seruo heredis si postea manumissus fuerit an tenetur heres.

2 Pena committitur contra p̄mittentem aliquid nō facere, lz non fecerit, sed habens causam ab eo.

Idem est si aliquis faciat, vel habens causam ab eo.

Si res legata. Jn. §. illo. ver. si vero hēdis. dr, quod si seruus hēdis legatꝰ fuerit, z ipse manumiserit eum tenetur hēs. Jdē est si ille g alīū habuit ab hēde hoc fecerit: q2 donauit eū hēs, sicut seruū suū quez testō legauerat. z donatari eius manumisit. Ex hoc soluit talis āstio. Quedā vetula habebat montē fortissimū, dicebat q dā vicinꝰ suꝰ, i illo mōte posset eleuari castrū, z esset mihi valde dānosum

sum: vnde p̄misit illa vetula q̄ ibi nō faceret castrū sub pena. Postea vendidit montem illum, emptor castrū elevauit, nūqd pena est cōmissa p̄ vetulā: videtur q̄ nō quia p̄misit sub pena quod nō faceret castrū, & ipsa nō fecit. Dico qō pena est cōmissa cōtra vetulā. p̄ Quia idem est si aliquis faciat, vel habēs cām, ab eo, vt hic, & ff. de verb. ob. l. si seruū. vult gl. no. similē quēstionē. ff. de alie. iud. mu. causa fac. l. iij. & credo quod nominat in p̄tū.

8 ☞ Legans ancillas cum suo partu, mortuis ancillis vivo testatore an extinguatur legatum in peculio.

1 Legata duo p̄incipalia sunt si testator dicet, lego Stichū cum alio: secꝰ si dicat, lego seruū cuꝫ peculio, & de rōne diuersitatis. Legata duo p̄incipalia sunt si dicat testator, lego seruū & peculium.

8 Ingrediens monasterium si dicat: do me, cum meis, sed nō valet ingressus pp aliquam cām, nec datio bonorꝫ: secꝰ si dicat, do me, & mea: & ꝫ non teneat ingressus quo ad p̄sonam, tamē tenet quo ad bona.

Si quis ancillas.

Hic dicitur, † quod si gs legauerit ancillas cum suo partu, & si ancille mortue sunt post testamentū vivo testatore, extinguit legatū in peculio, que est ratio diuersitatis. dico q̄ hic diuisio posita inter res quarū vna nō est accessio alterius ꝫ quā
2 tū, hic cōiūcta est. vñ si dicā sic, † Lego tibi Stichū cū asino, vꝫ quantū si dicerē, lego tibi Stihū & asinum & sunt hic duo legata p̄incipalia. ꝫ cū dico sic, lego tibi seruū cū peculio hic nō hꝫ copulare: q̄ vnū est accessio alterius, scilicet peculium est accessio seruī: & ideo si nō vꝫ in p̄incipali, nec i accessorio. Sed aliud eēt dū dicerē lego seruū & peculium, & q̄ essent duo legata p̄incipalia. & ideo licet nō valet tā in peculio & in ancilla & natis eius dico lego ancillam & natos eius. sem. p̄ intelliguntur duo legata p̄incipalia. nec vnū est accessio alterius pp nobilitatē p̄sonarū
3 vt. ff. de edil. edi. l. iustissima. Valet hic theorica† ad hoc si qs ingrediat monasteriū & dicat, do me cū meis: ꝫ nō vꝫ ingressus pp aliquas causam tunc nec datio bonorū. Sed si dicat, do me & mea, tunc sunt duo p̄incipalia, & licet non tenet ingressus quo ad p̄sonā, tꝫ tñ datio bonorū: & sic bona remanebunt monastrio.

1 ☞ Differentia inter fundū instructū. & fundū cum instrumēto, vel fundum & instrumentum.

Idem est si fundus legetur.

Fundus instructus dicit hic q̄ si nō vꝫ in fundo, nec i instrumento contra ff. de fun. instr. instrumēto que. si dicā sic, lego fundū cū instrumento. Dicendū est quod sunt duo legata p̄incipalia, & si vnus nō vꝫ nihilominꝰ aliud valet: ꝫ si sic dico, dono fundū instructū & fundum cum instrumento. hodie sunt, p̄ vno: & licet esset ita q̄ō essent diuersa fundū & instrumenta p̄ legem illā, hodie sunt idē p. ꝟ. istum. Bene emanat differentia illorū duorū fundꝰ instru-
1 ctus, & fundus cū instrumēto ad istud fundus instructus. * Nō. quia differentia est inter fundum & instructum ex vna parte fundum cum instrumento vel fundum & instrumentum ex alia, & est & dicēdum vna non attingit. q̄ sic prima est quod si legatis fun. instru. vtrū legatum & instrumentum patris fami. vñ videt legatum quod idem quoque fundus est & instr. C. de verb. sig. l. iij. in fi. ꝫ si instrumentū patris fami. vnde videtur legatum q̄ idem quoque fundus est & instructus. hoc p̄obat. l. p̄eallegata. & ff. ō fund. instru. l. j. l. si cui. & l. quantū. ꝟ. ꝫ si fundꝰ. & sic habes no. C. de ver. sig. l. iij. nec ista differētia est correcta. Alia est differentia si legat fundꝰ instructus alienato nō debetur instrumētū: ꝫ si legatur fundꝰ cū instrumento, vel fundus est alias instructꝰ inſm vt dicta. l. si cui. de fund. instr. Ista differētia p̄obat gl. ī d. l. C. de ver. sig. ꝫ vera est p legem illā. ꝫ hodie est correcta p ꝟ. istū.
2 * Quia ista duo sunt equalia, fundꝰ instructus, & fundꝰ cū instrumento: q̄ fundo alienato nō vꝫ legatum in instrumento: ꝫ si legatur fundus & instrumentum fundo alienato bñ valet legatum & instrumentū, vnde bñ remanet differentia istorū fundus & inſm, nō istorum fundum instructū & fundum cū instrumento.

1 ☞ Legato grege legatum in vna oue retinetur si vivo testatore ad vnam venerit.
Idem dicēdum de legato domus que vivo testatore reducitur ad aream.

1 **Si grex.** † Pone grex fuit legatꝰ, mortuo testatore venit ad vnā ouem, gl. dicit q̄ nō valet: ergo dico quod imo. Idē dicerē si domus esset legata, & vivo testatore reducatur ad aream: vt ff. de leg. j. l. si grex.

Peculium. Dicitur q̄ si manumissus sit seruus i vltima voluntate, nō videtur ei legatū peculiū, niſ̄ exp̄resse fuerit legatum. ꝫ si manumittatur iter vivos habebit manumissor operas & seruitium i recōpensationem vt peculium relictum: ꝫ vbi i vltima voluntate manumittit, cessat ista ratio: & ideo alias nō videt ei relictus peculius nisi exp̄resse reliquerit. & ꝫ postea possit habere operas: q̄ p̄ōt conualescere, tū hoc nō credit, & raro euenit, q̄ cōualescat, & refert sic ad ea que sepe & ex. l. nam ad ea. ff. de legibus.

1 ☞ Legatum in genere an valeat, & cuius erit electio.
2 Legatarius vbi hꝫ electionē non eligit meliorem. ꝫ mediocrem & quando.
3 Heres censetur eadem persona cum defuncto.
4 Heres habet interp̄etari obscuritatē si qua sit in rōnibꝰ factis positionibus, vel etiam in libello eius cuius est heres.

1 **Si generaliter seruus.** † Lego tibi seruū in gñe, cuius est electio debitoris si debitus esset homo in gñe ex ꝫbus puta ex cā ſ̄igillationis q̄ sic est i alternativa p̄missione. electio est debitoris, ſ̄ permissoris. & ad legem rñdeo, electio est legatarii veruꝫ est ex postfacto si hēs nō vult eligere sic trāsfertur electio vt. ff. de sol. l. j. & ij. C. ō solu. l. j. Ista sententia mihi nō placet. si legatur homo i gñe, electio est legatarii i p̄in. vt hic & ex pos-
2 facto ff. de leg. j. l. si seruꝰ legatꝰ. ꝟ. cū homo. Dominꝰ † Jo. distinguit hic & altius exoriditur materiam istā, & nō valet legatus. & Decisorium. dando cām palcā esset liberatus, idem est si gne sub alterno legatur animal, dando muscā, liberaret: sed i ſ̄ gne ſpecialissima. & hāc appellāt legistę genus, vt hic q̄ legator homo vel equꝰ tūc distinguit, aut sensit testor de certo aut nō, si nō aut legat res q̄ hꝫ a natura fines designatos sed distinctione hominis vt fundus, domus. Primo casu q̄ñ legauit seruum simpliciter nō distinguo aut testator nō hꝫ res i patrimonio suo, q̄ seruos nō hꝫ, tūc legatarij nō erit electio q̄ ipse eligeret de oibꝰ seruis qui sunt i mundo, nimis graue esset hēdi. vñ heres eliget ſ̄ non deteriorem: vt ff. ō leg. i. l. legato. & l. qui duos. Vbi legatarius eligit nō eliget meliorē sed mediocrē q̄ nisi heres eligit distinguerit quidā q̄ aut res legate sunt tales & inter oēs reperiuntur alique quas potius expedit habere quā nō habere, vt in gñe tominis est. ita reperitur aliquis homo quod potiꝰ expedit nō habere quā hēre, tūc mediocris eligit. sic intelligit. ff. ō leg. j. legato. Si sunt tales res legate i quibꝰ nō reperiuntur alique quas potius expedit nō habere, quā habere, vt i gñe, potiꝰ tūc eligeret minimū. Sic intelligit lex, fideiussorē. ſ. j. ff. mā. Si vero sit res ſ̄ nō habet fines determinatos a natura, vt est fundꝰ, nō valet indistincte per legē. cū post. ꝟ. gener. ff. ō iure do. aut ē domꝰ & subdistinguit habuerit testator i patrimonio suo domos & vꝫ legauit, aut nō habuit domos in patrimonio. tūc nihil vꝫ vt. l. si domos. ff. leg. j. & eligit hēs vbi hꝫ domos i p̄imonio. Nō diuersitatis nō pōt reddi: q̄ i illud in fūdo q̄ in domo cū illa distinctione q̄ dicta est ibi voluit reddere diuersitatē: q̄ cū legat fūdꝰ, potest legari fūdꝰ vnꝰ digiti, & sic nō valeret legatū, ꝫ domūs sic nō diligenter destinatiōe hominis ſ̄ pictis iteriectiōe. l. si qs duas. ff. cōmō. ſ. d. si dicas mihi nili testator, legat domūs si habet p̄imonio mos, nūqd hꝫ legatarꝰ vnā quā eliget hēs ſ̄ hꝫ eā co modo qo religd eā testator nec operatur ibi deſignatio hēdis. credis tū q̄ si velit hēs facere domū aliā, q̄ illam dare non posset: vndecū posset hēs deſignare talem que nullius esset vtilitatis & fidei legato dabit vnus in ea diſpositiōe quā reliquit testator. nec operabit deſignatio hēdis. & ita non erit vtile legatū. liuit testator de certo sed ignorans de quo erāt duo. Stichi dixit lego Stichum senlit de certo: q̄ Stichꝰ non est nomē generis, sed est nomē certi hominis, vñ senlit ō certo. sed ignorat de q̄ hoc casu hēs interp̄etatur voluntatē defuncti. l. si qs a filio. ff. ō leg.
5 j. † Q̄ nullus est qui habeat tantā idētitatē cum defuncto quantam heres: quia heres eadē persona cū defuncto censetur in auth. de inreiu. a mo. p̄esti. circa p̄incipiū. Facit dicta lex
4 to. † Hec vera sūt in argum. q̄ si in rationibus factis positionibꝰ vel etiā in libello sit aliqua obscuritas, eo defacto faciendi interp̄etatio p̄ heredē. Hec sūt vera, nisi leget in generibus certa: planū ē q̄ debet dari talis, qualis est si sit legatū simpliciter nātiōe. aut lega ē sub alternatiōe dirigendo sermones ad hanc hēs cui dato rem illā aut illā quā eliget hēs dirigendo ad legatarīū legatarꝰ capito talem rem, vel ō simplicit nō dirigendo sermōem ad aliq̄. electio est legatarij. ff. ō leg. iij. l. Lucio. & leg. j. p̄ope finem legis.

8 ☞ Conditio tacita non facit legatū cōditionale quo ad trāsmissionem.

Optionis legatum.

Vbi hꝫ quod olim legatum optionis erat inutile si non optabat vivus ipse legatarius: gloss. reddit rationem, quia istud legatum est conditionale, scilicet sub ista conditione, si optare: & ideo si decedebat ante impletam cōditionem, scilicet

scz antequam optaret.non valet:qz conditionale si decedat legatarius añ impletā conditionē euanescit:vt C.ō cadu.tollē.l.vnica §.si autem.Sine conditione.Dicis q̄ legatum optionis est cōditionale:hz ne conditionem exp̄essam vel tacitam:si tacitā ⁺tacita cōditio nō facit legatū conditionale quo ad trāsmissionē:vt ff.qñ dies leg.ce.l.cū illud.in fi.z ff.de condi.z demō.l.q̄ extrinsecus.si sit exp̄essa tūc facit legatū cōditionale.Quid dicem⁹: gl.male dicit.Que est ergo ratio,quare legatum optionis si decedat legatarius antequam optet:Ratio est qz conditio adheret persone cui est ascripta,legatum optionis hz conditionem optādi ascriptā persone,adheret persone nec impleri p aliū l.si frāi.ff.de condicio.z demōst.vñ si esset dictū in forma conditionis exp̄esse lego tibi seruū si optaueris,si non optares viuus: nō valeret legatum,nec hodie valeret:sed hic nō est in vim cōditionis ideo valet.

Legari potest habentibus testamenti factionem passiue.
Et ille potest legare qui habet testamenti factionem actiue.
Differentia an lit inter capere z accipere.

Legari. ⁺Ibi dicitur quod potest illis legari cū ghus pōt testamentum facere:vt ff.de leg.iij.l.j.z.ij.hic enumerātur in gl.cū quib⁹ non est testamenti factio,scz qui nō sunt capaces in testamento alicuius:sunt quidā capaces licet in aliquib⁹ possint capere filij ⁺de adulterio dānatus,z filius incestuosus i testamēto eius cuius est filius capere non pōt,in alio sic.Itē mulier nūbēs intra tēpora luctus vt C.de secun.nup.l.ij.no.q̄ gdā nō capaces qui nō pōt capere nec recipere,quidam qui hz non pōt capere,tamē possunt accipere.⁺ vnde aliud est capere aliud accipere,z lex facit differentiam inter ista duo capere,z accipere:vt ff.de ver.sig.l.aliud.Vide totum tractatū de his qui.vt indig. C.ff.q̄b⁹ aufertur hērdi primo tā quā incapaci,fisco applicatur. Intelligo de tali capace qui nō pōt capere,z p̄o nō scripto habetur vñ venit ad hereditatē in qua est institutus q̄ capere non pōt nec accipere illi cui hz defert ab intestato nō fiscus.qdā sunt capaces accip.z nō cap.instituo heredē,iste nō vendicat mortē meam nō potest capere hereditatem,z ad suuz cōmodū habere sed accipere potest,adire pōt,z sibi remanent iura hereditatis directa,hz non commodum:sed habebit fiscus cōmodū,hz si non posset esse hērs hz veniret successor ab intestato,z nō fisc⁹,sed qz licet accipiens cōmodum retinere non potest.z accipere pt,sed nō capere:ideo venit fiscus,z quod isti indigni sint hērdes.z fisc⁹ habeat commodum,ex hoc sequit ratio,in ceco qui vī sine rōne quando hereditas applicatur fisco legata debentur: ratio est q̄ ex quo non est,non valent legata,hz hoc est dicere,scilicet ille cui aufert vñ remanet hērs ei licet ei aufert cōmodū.Sic loquuntur iure.ff.ō vulg.z pupil.lex facto.§.Julia.longius.ff.de his qb⁹ vt indig.l.cū in tabulis.

vt Legatum factum incertis personis an valeat z quādo.
Legatum factum collegio an videatur factum certis psonis vel incertis,z quid de legato facto pauperibus.
Incertitudo qualiter cognoscatur in legatis z an vitiet legatū.

Incertis personis. Infra dicit gl.quod ⁺pauperibus.Itez relinquo collegio,valet legatū.z tamē legatur incertis psonis. Speciale est.ita habes no.C.de sac.san.eccl.l.j.Dico qō qñ legatur collegio,nō legat certis psonis,nec incertis,sed psone facti⁹ seu repsentate.⁺ Quia licut hērditas rep̄zesentat vnā psonā intelligū rep̄zesentat psonā vnā.vnde relinquit psone repz̄e sentē,hoc est qō pbatur.ff.de fideiuss.l.mortuo.Si pauperib⁹ relinquat,verū est qō relingtur incertis psonis,z sic itelligitur. Cō epūl.z cler.l.id quod pauperibus.z est speciale legatū incerte psone.⁺Nā incertitudo dō,qz dicat testōz vni ex cognatis meis z filie mee lego tantum,istud est legatū incerte psone relictū qz incerte psone tamē icertitudine relictū est,valeret vt hic verū illo sua certa demōstratione.Idē dicit lex qdā.ff.ō rebus dubijs.cognatis meis,isti sunt certi:qz si dicerem qui nūc sunt z qui erunt,incerti.vt ff.de rebus dub.l.si cum cognatis.

Tutele dationem vitiat incertitudo.
Legum correctio non inducitur per cōiecturas.
Incertis psonis potest relinqui z qñ incertitudo vitiet legetuz.

Saltez z qui erunt incerti. Ibi dicit, olim postbumo alieno legabatur inutiliter.sequit versi.nec hec species penit⁹ cū sint emendatione relicta cum iure constituo posita est cōstitutio,scz quā nō habemus:p quam constitutionē huic parti p̄zouiderūt,scz q̄ postbumo alieno relinqui pōt per istā cōstitutionē p quā emēdatū est,scz q̄ postumo alieno legari possit,intelligit gl.qō incertis psonis vt hodie incertis psonis legari possit,ad hoc inducit lex,q̄ parū facit.ff.ō leg.iij.l.hoc legatū.primo respō so.z lex ea tñ sed ego p̄obo hoc literā nostrā: qz dt hic litera hz ne huius species zc.istud nec implicatū est ac si diceret.ista pars arguit in qua dictū est de postbumo z superiozē i qua dictū est q̄ incertis psonis nō vz legatū.z ita dt litera illo.§.superiozi.Incertis vero psonis nec legata nec fidei cōm.zc.quasi dicat.z si illa cōstitutio corrigit i legatis incertis psonis relictis,z i legato postbumo relicto.tñ ō tutoze nō ē correctū p cōstitutionē illā z sic hodie ius cōmune est q̄ incertis psonis legari pt:z hoc innuit litera nostra tota.z scis tu qz legatū olim incertis psonis nō valebat si extra amicitiā legabat testōz alicui z si diceret sic,quicūq; primo ascēderit Capitoliū,lego ei decē.Que amicitia pt colligi in eo qui primo ascēdit.Hz hodie hoc est correctū in tutoze:z specialis iō quā nō corrigit vt incertis psonis dari possit,qz expedit impubert habere bonuz tutorē.⁺Quia si diceret testōz,q̄ primo venit ō ciuitate Romana sit tutoz filij mei nō vz tutoris datio.Forte est qdā ribaldus ille q primo veniret:iō hoc correctū nō est i tutoze.Quidā dicūt q̄ nō corrigitur.scz qō incertis psonis non relinquitur imo incertis psonis relinqui nō pōt:⁺quia legum correctio est euitāda.ff.de inofficioso.testamē.l.j.z C.de appel.l.p̄ecipimus i fine.vñ cū nō inueniatur exp̄esse correctū p cōiecturas nō est exp̄esse correctū,qz correctio legis p cōiecturas nō est capienda ⁊in aubē. quibus modis nat.effi.legi.§.trib⁹ z qō non sit correctū sic ostēdit speciale i pauperibus qō incertis psonis legari possit,vt.C. de epi.z cle.l.id quod pauperibus.z l.si qs ad declinādā.ergo si pauperib⁹ est speciale ergo in ꝫiū est ius cōmune.ff.de leg. l.singulare.z ff.ad muni.l.j.i fin.C.de thesau.l.vnica.⁺Dico q̄ imo incertis psonis pōt relinq,z hoc innuit litera nostra,ab illo. §.incertis,vsqz ad §.si qūdē in noīe.si recte itelligat vt ego dixi. Hz attende qō aliquādo ab initio est aliquid incertū.sed ex post facto pōt fieri certū vt qz dicit testatoz,qui p̄imo ascēdet Capitoliū,vel quicunq; filiā suam filio meo nupserit,et lego tantū qō reliquitur incerte persone,hoc mō dico q̄ valet,z est ius cōune quod legatuz incerte psone valet.In hoc corrigit ius antiquū, hz quādo nec la principio nec ex postfacto pōt esse certū qz dico sic.relinquo vni homini ex mūdo,nō valet,nec hodie:sed qō pauperibus.licet isto secundo modo incertitudini sunt incerti,tñ valet in eis,z est speciale.vnde ēt hodie valet incertis psonis a principio z ex post facto hoc speciale.hz quod incerte ab initio certe etiā ex post facto olim non valebat.hodie est ius cōmune.

ADDITIO.

Non est capienda.Etiam ex identitate rationis nō inducitur legū correctio nisi quatenus ilege lit exp̄essuz.Ita Bar.i auth. cui relictū.C.de iud.vi.tol.adde etiam q̄ nō inducit ex dictiōe taxatiua tantū. Bar.i l.si quis.§.cū Titio.ff.de adi.lex.De materia vide etiā p eundē in l.marcellus.ff.ad Trebel.vide d.Jas. in authē.nouissima.in pennl.col.ver si.p̄o contraria parte.C.ō inof.testa.vbi exp̄esse ōt quod nec p interp̄etationes,aut subauditos intellectus inducēda est iuris cōis correctio.Allegat gl.quā dicit sing.i c.cupientes.§.quod si p viginti.de elect.i vi.

Huic proxima est illa. Ibi dicitur quod ⁺ista tria differunt cā.demōstratio,modus z conditio.Causa respicit p̄teritū,qz gessisti negotia mea lego tibi domū.respicit p̄teritū inspectre donationis.Demonstratio respicit p̄sens tēpus:lego tibi Stichū,vel,p̄teritū quē ego emi.Hic nec est cā.sed i primo qz gessisti negotia mea,vel nō est cā quā lego.Modus z conditio respicit futurū,cōditio,p̄pzie est de futuro pōt tñ esse ō p̄senti z de p̄terito.sed p̄opzie est de futuro z sic fit cōditio p si,z p cū modus,p̄ont lego tibi fundum vt eas p me Romam,vel si eas p me Romam,conditio est.Hoc p̄obatur.ff.de cōdi.z demō.l. Stichus.In legato tamē optionis cum dico,lego tibi vnū de seruis meis quē elegeris,respicit futurum,nō habet vim cōditionis ad minus quo ad transmissionem,vt ō.§.optionis.

Regula Catoniana que sit,z qualiter intelligatur.
Donatio facta a patre filio in potestate non valet.

An seruo heredis Tractauit de legato in ⁺ista consultatione psone heredis z persone legatarij.Ibi dō si instituo te heredē.lego seruo tuo pure non valet legatum,qz legatum datum est a te,z quod legatur seruo tibi acquiritur:z ita dandum est z tibi queritur non valet,z adeo non valet quod nec conualescat legatuz, est quod seruus tuus me viuo cui legaui exeat de potestate

ria: quia idem ac si esset i potestate tua, quia istud qđ inutile est
statim decederet testato: ex post facto convalescere nō potest,
esto q̄ seruꝰ alienatus esset me viuo. Ista est regula Catoniana
impune relictis quorū dies cedit a morte testōris, ñ a die adite
hereditatis nihilominꝰ hic ōt illa regula istō legatū q̄ deficeret si
testō: statim decederet, de quo defectu intelligit. Legatū qnq;
deficit ppter personā testatoris, qnq; propter personā heredis,
quandoq; mista consideratione. Et ista mista cōsideratio fit plu
ribus modis. Quādoque fit legatum mista consideratione, vel
relatione legatarij ad psonā hrdis, vel legatarij ad psonā defun
cti, vel rei legate ad hrdē. ✝ Regula Catoniana quātū ad mate
riam nostrā pertinet, intelligit vbi legatū impedit propter mi
stam consideratione hrdis & legatarij, hic log̃tur hic, alibi nō, p
sequo: eā solum in casu nostre litere. vnde i casu nostro eēt ius
legatū testatoꝛe statim moriente, ppter mistam conlidera ionē
psone legatarij q̄ dandū & hrdis esset legatū a se tibi, q̄ ex post
facto cōualescere nō pōt, & sic hoc casu h; locū regula Catoniana.
Si esset enim inutile legatū testatoꝛe statim moriente ppter
personam legatarij tantum, q̄ esset non capax tempoꝛe testamē
ti non h; locum regula Catoniana: q̄ bene potest cōualescere si
inueniatur capax tempoꝛe mortis, vt ff. de iur. fis. l. nō inutilit.
§. ñ autem. Sed i casu nostro nisi mista cōsideratione legatarij
& heredis mortuo statim testatoꝛe nō valet, ex post facto nū quā
pt cōualescere. scias quomodo glosa psequitur istā difficultatē.
Dicit litera nostra, instituo te heredē, & lego seruo tuo nō vꝫ le
gatū, dicit gl. C. d̄ seruis heredi. instī. l. quidā. §. ille. Illud ꝫtū
non valet: quia hic loquitur i seruo heredis, ibi in seruo testato
ris. Item ibi nō dicit quod valeat legatum quod reliquit testoꝛ
seruo, sed nō cogetur per literā nostrā. Duobus modis debem
intelligere: dicit litera nostra instituo te heredē, lego seruo tuo,
tuc nō vꝫ legatū. ex ꝫtio, instituo seruum tuū heredē, tibi lego, va
let legatū. Que est causa istiꝰ diuersitatis: Primo pōt hic psuaderi. Legatū pure relictū cedit statim a tpe mortis, vbi innuit
heres iure institutus, & certus est quis sit futurus hrs, verbi gra
tia, igitur in primo casu huius. §. instituo te heredē, lego seruo
tuo pure i statim decederē. stati; inueniretur hereditas adita &
cederet dies legati innutilit: & iō nō pōt cōualescere i futurū, &
q̄ legatū, q̄ i statū testatoꝛ decederet esset inutile, nō posset cōua
lescere in futurū, hoc ꝫ bo p regulam Catonianam quā p̄mīsi, vt
ff. ō regula Catoniana. l. ij. Pone i scō casu, instituo seruū tuū,
lego tibi vñ & pure instituꝰ, sed q̄ sit futurꝰ hrs incertū est. ser
uus pōt alienari & arbitrio eius in quem alienatus est adit pōt
manumitti, & suo arbitrio adire: & iō si ōcederet statiꝫ, nō statim
cederet dies legati: q̄ nō est certū quis sit futurꝰ heres: & iō non
adibit, donec certū sit quis heres. & q̄ pōt esse hrs alicuꝰ qua seruꝰ,
& illius inīsu in quem alienatū est adire, & eū facere heredē, vel
pōt manumitti vt si eiect heres, & ibi; duobus modis valeret le
gatum. & hoc dicit litera recte intellecta, quā oppo. Nam quid in
primo casu dns, qui est heres institutus pōt fieri seruus ante quā
adeat: Ité nunquid pōt dare in arrogationem, & sic est incertū
quis sit futurus heres sicut nec in scō casu. Dicendū q̄ hoc nō
est considerandū: q̄ nō inspicere casum alicuiꝰ & aduersam fortu
nam eius: q̄ nefas est. vt ff. de verb. obli. l. inter stipulātem. §. sa
cramēta. & ita est persualio, in legatis spectamus diē cessiōis, in
hereditate additionis & ideo mutatio contingēs in psonā legatarij
post diē cessioni nō reddit legatū inutile. primo casu instituo te
heredē, lego seruo tuo. ad hoc vt legatum valeret, oportet q̄ ser
uus alienaretur vel manumitteretur, ſ; vt dictū est si statiꝫ ōcede
rem cū legatū esset purū, & certū quis sit futurus hrs, statim ce
deret dies legati, & cedit nūc. & post istā cessionē legati mutatio
cōtigēs circa psonā legatarij: q̄ alienet seruꝰ, vel manumittit,
nihil operat ad hoc vt reddat legatū inutile vel q̄ possit conua
lescere, in scō casu est instituo seruū tuū, & tibi lego. si mutetur
persona heredis: q̄ alienetur iste seruus vel manumittat, pce
dit legatū, & sic nō mutata psona legatarij facta mutatiōe in pso
na hrdis precedit legatū: sed i primo casu nō valeret cū mutatiōe
psone legatarij: & ita post diē cessiōis nihil operat. Pduma ōdu
ctio efficacioꝛ. Tertia nō & legatū nō pōt itelligi nisi itelligat
hrs, cū instituo te & lego se. no tuo. itelligēdo te, itelligo stati be
redē: q̄ me decēte sola volūtate esset hers: & iō si stati decederē,
dies legati cederet, inutilit q̄n postea cōualescere nō pōt p regu
la Catoniana. Et si scō casu cū istituo seruū tuū, & tibi lego nō
stati itelligo hrdē: q̄ sola volūtate nō sit hrs tibi, imo iussus do
mini sit incertus: iō nō inielligem legatū cedere statim sicut in
primo casu: & iō posset esse vtile. in scō casu pone, instituo filium
hrdem & legato patri valet ne legatum: Videtur q̄ non: quia si
filius instituitur heres, certum est quis sit futurus q̄ filius. in
certum est casum q̄ si emancipetur, & adeat, planū est quod hrs est,
si manet in potestate & adeat iussu patris, similiter hrs est licet
cōmod. patri acquiratur. Hoc est q̄ tacite colligitur in l. diffici
li. ff. de le. j. filio. & sic si statim decedet testatoꝛ, statim cederet le
gatū intelligitur sicut in primo casu: ideo nō vꝫ legatū i peculio
Hoc verū erat iure anti. quo qđ certū erat filiū esse institutū hre
dem in omnem casum, sed iure. C. pōt esse quod pater erat. q̄ si
filiusfa. heres institutus nō valet esse heres, vt. C. de bonis que
libe. l. vlti. & hic in certuꝫ est quis sit heres. & sic dicamus qđ est
vtile legatū: licī secūdo casu nostre legis sic nō separamus filiū
a seruo: q̄ i seruo non separamus. Pone, instituo te hrdē, lego
filio tuo nunqđ valet legatū: Quidam volunt dicere q̄ sic. & ī
ratio istius legis, quod instituto te heredē, lego seruo tuo, nō vꝫ
q̄ hoc esset legare tibi, sed instituere te hrdē & legare seruo tuo
q̄ quicqđ acquirit seruꝰ tuus, acquirit domino: sic olim q̄qđ
acquirebat filius acquirebat patri: sed hic proprietas acquirit
filio. C. de bo. que lib. l. cum oportet. nō acquireret proprietas
legati filio hic possum dicere probabiliter, i alio casu est defen
do doctoꝛ: si pr donat filio i potestate, pōt revocare q̄ dē suum,
vt qđ hoc est correctū hic, & voluerūt dicere q̄ sic. q̄ dicunt ipi
2 que est rō ipsoꝛū furium quibus cauebat quod ✝ donatio facta
patre filio existenti i potestate nō vꝫ, illa erat ratio, q̄ quicquid
acquirebat filius i potestate, totum acquirebat patri. Hic cessa
rat ista ratio q̄ patri nō acquiritur quo ad proprietate scim quod
hec opinio est reprobanda i autbe. de immenbis donatio. ubi qđ
quod licut donatio a patre filio i potestate facta olim non vale
bat, hic nec hodie.

3 ✝ Legatum collatum in mortem legatarij vel hrdis valet.
2 Et nunquid idem sit de stipulatione.

1 **Post mortem quoque.** Dicitur q̄ꝫ
latū i morte legatarij vel hrdis, vt hic. hic dicat testoꝛ, lego tibi cū
tu morieris, vel post mortē tuā, vel hic lego tibi cū hec meus
2 moriatur v. l post mortē heredis mei, dicit gl. q̄ etiā stipulatio
hic cōcepta valet, promitto tibi cū hrs meus meus moriꝰ erit,
vel post mortē hrdis mei, sed alio & alio modo valet legatū. de
cit gl. est stipulatio: q̄ cū promitto tibi post mortē meā, vel cū tu
morieris tu statim ꝛbitur obligatio i legato, hic dicatur, lego
tibi post mortē tuā indistincte. Si hic dicatur, lego tibi, si tu mo
rieris, statim ꝛbitur obligatio te vivo & cito hrditas adiretur,
vt aliud quod cuꝫ dicitur, lego tibi post mortem hrdis mei, vel
cum hrs meus moriatur. q̄ non contrahitur obligatio vivo hre
de. vnde facio vim vtrum collatum sit legatū i mort. be cedit le
gatarij q̄n hic dē, lego tibi cū morieris, vel post mortē tuam illa
obligatio, que nō potest impediri, & de qua verisimile est, quod te
vivo veniret, statim ꝛbitur, vt lego tibi cū sol oriatur hic est dict.
minus dubitāter cum sic dicit, lego tibi cum morieris, certū est
quod te vivo cedat dies legati: q̄ vivus morieris, unde dicere
hic q̄ statim contrahitur obligatio cum dē, lego tibi post mortē
tuā: q̄ certū est diem evenire. In alio casu quando collatio de
gatū morte hrdis, q̄ hic dicitur, lego tibi cū hrs meus mo
riatur, vel post mortē hrdis mei, aliud est: q̄ non contrahitur obli
gatio vivo heredē: q̄ ii legatarius dicebat ante hereditē, quę
est inutile. Hoc probatur. ff. q̄n dies leg. ced. li cohæres. unde
condi. & demon. l. ii heres meus.

1 ✝ Impossibile præceptum an vitiet legatum.
2 Impossibilitas rōne brevitatis dilationis n vitiat obligationē.
3 Impossibilis conditio an vitiet legatum.
4 Impossibile præceptum testatoris an vitiet legatū.
5 Stipulatio si incipiat a conditione necessaria valet, ab impossi
bili nō valet. & quando.
6 Legatum si incipit a conditione necessaria vꝫ, sed secus si præ
cepto testatoris impossibili.
7 Legatum quādo cedat.
8 Que non prosunt singula iuuant.
9 Regula Catoniana habet locum si sit legatum cuius dies adit
a tempore mortis, & quomodo intelligitur.

1 **Exceptis.** In isto §. dicitur quod præceptum impos
sibile vitiat legatū. & gl. infra. & pōt big
illo verbo, impossibilis. sed gl. arguit q̄ imo impossibile præpta
non vitiat: vt. ff. de leg. j. l. q̄ mihi & tibi. §. primo, fol. gl. dicit q̄
id præceptū nō est impossibile: q̄ potest esse quod testatoꝛ vivat
diu post testamētū. dūt factum & poterūt serui redire ciuitate de
Romana. Dico q̄ nullū legatū est inutile propter præceptum
impossibile quod eū impossibile propter brevitatē dilationis. vt
si dicat ti testatoꝛ, lego tibi seruū vt hrs det tibi seruū qui est in
ciuitate Romana crastina die qua moriar, valet legatum, & sic
2 impossibile q̄ hrs possit dare illa die pp brevitatē dilationis. & ita
p hoc pbo. In testamētis & faciendā plenioꝛ interpretatio, vt no
regu.

rig. for. l. in testamẽtis. sed si aliquis obligat se ad impossibile nõ
ne dcuitatis dilationis ꝓmittit facere domũ intra quatuor mẽ
ses. z ti impossibile est q̃ possit facere intra tã mod cã dilationẽ
nihilominus valet obligatio. z ampliãda est dilatio arbitrio bo
ni viri. vt ff. locati z conduc. l. insulã. z est vltima ler. q2 multo fo2
tius ampliãda erit in testamentis. Signat aliud Ioannes. ã. de he
re. instit. in fi. ¶ vbi dicitur q̃ conditio impossibilis non vitiat lega
tum. ¶ Hic dicit cõtrariũ glo. distinguit. q2 aut adiꝯitur cõditio
impossibilis in personam honorati s. heredis qui honoratus est
vel granatus de re legata. z sic conditio impossibilis vitiat lega
tum aut adiꝯitur cõditio impossibilis in persona honorati. s. le
gatarij z tũc nõ vitiat legatum. Concordabat dominus domini
nes. solũ z reddebat rationẽ. q2 honoratus legatarius posset
implere conditionem que in persona sua adiꝯitur. ¶ Planũ est q̃
impleret eã si posset, iõ habetur ꝓ impleta, vbi est impossibile q̃
is nõ pot implere, aut haberet legatũ: z ideo cõditio impossibilis
adiecta in persona legatarij nõ vitiat cõtractũ si heres planũ est
q̃ si posset eã implere. q̃ non impleret eam, imo potius impedi
ret eo q̃ posset implere, ita q̃ legatũ deficeret: z iõ cõditio im
possibilis adiecta in persona heredis habetur ꝓ impleta. z iõ
conditio impossibilis adiecta in personã legatarij non vitiat lega
tum. Dico alio modo. q̃ legatũ relictũ sub conditione impossibi
li indistincte vꝫ siue adiecta sit conditio impossibilis in pꝺona le
gatarij siue in persona heredis. Respondeo ad Ioannẽ ã. de here. in
fi. ꝯ. vltimo. Sed tu dic. lignũ fuit ne hic sub conditione impossi
bili valeret legatum, vt hic dicit glos. ꝓcipit testator ꝓceptũ
impossibile hic. Heres mi ꝓcipio tibi q̃ ascendas celum. vt q̃
uentem moneas, z si in celum non ascenderis. Titio lego z istud
legatum non est relictũ sub conditione impossibili, imo sub con
dicione necessaria. Similiter si faceret testator ꝓceptũ impos
sibile, vt pote iuris, q2 dicit testator. heres mi. ꝓcipio tibi vt tu
Titus cum sorore tua matrimonium, quia si cum sorore matrimo
nium non contraxeris. Titio lego quinquaginta. dico q̃ hic lega
tum est sub conditione necessaria. vnde debuerat sic signari con
trarium legatum sine conditione necessaria lego tibi si sol cras
oriatur, cum ergo hic sit legatum sub conditione necessaria. qua
rẽ valet legatum, imo dicitur hic quod vitiatur. Dico sicut in
¶ stipulatione. ¶ Si stipulatio incipiat a conditione necessaria vꝫ, si
promittis mihi q̃ heres meus si celum digito non tetigerit. be
ne vꝫ stipulatio, sed si incipit ab impossibili nõ valet nec similiter
stipulatio penitentialis edicta verbi gratia. Tu promittis mihi
cẽtũ tangere digito: z si non tetigeris promittis mihi centũ noie
pene. neutra, vꝫ: z sunt exẽpla vbi promittis mihi dare Stichũ
mortuũ. z si non dederis promittis mihi cẽtũ. neutra vꝫ, vt ff. de
verbo. oblig. l. si homo, ideo hic est in legatis z sic in testamentis.
¶ Si incipiet legatum a conditione necessaria: si heres meus ce
lum digito nõ tetigerit. vꝫ legatũ. sed si a ꝓcepto impossibili: q2
dicit testator precipio heredi meo q̃ celũ digito tãgat, z si nõ te
tigerit Titio lego cẽtum, z si conditio sit necessaria, tũ nõ valet le
gatũ q2 a ꝓcepto impossibili, q2 dixit testator in ꝓncip. vnde
signat gl. cõtrariũ. ã. de here. institu. ¶. pen. vbi ꝯ q̃ conditio im
possibilis non vitiat legatũ, ignorat penitus quid sit conditio ne
cessaria, q2 hec est conditio necessaria, vt vidisti, vt conditio im pos
sibilis, z q̃ dicit impossibilia. litera refertur ad ꝓcepta hoc restrin
git dominus meus. ¶. illũ. ã. an seruo vt aliquid adderet. z ibi di
cit fuit si seruus est institut⁹, z est legatũ domino. hic est scõs cas⁹
¶ Legatum non cedit ante aditam hereditatem, z adit deinde adi
ta hereditate primo casu vbi dominus instituitur, z seruo legatũ
statim cedit legatũ. Ad hoc inducte fuerunt tres rõnes. Una
est legata nõ cedũt nisi certũ sit quis sit futurus heres ex testõ, z
constat q̃ sit pure institutus. vel sub conditione, quia cõditio sit
impleta ad hoc vt legata cedant modo in primo casu illius. ¶. nõ
est dominus heres institutus. z pure habens ipsum ꝓ herede,
si statim cedit legatũ a tpe mortis. in secũdo casu est incertũ q̃ sit
futurus heres. z ideo nõ statim cedit a tpe mortis dies legati. ſ̃ de
inde adita hereditate. Itẽ dominus est institutus. facilis est
aditio. z sola voluntate potest esse heres: ideo statim cedit dies le
gati. In secundo q̃ casu institutus est seruus, non est its facilis
aditio nec requiritur iussus domini, iõ non statim cedit dies a mor
te testatoris. sed adita hereditate. Tertia ratio fuit regula ibi as
signata. z ler quelibet p se non sufficeret, tũ omnes simul efficiũt
¶ vt Que non prosunt singula multa iuuant. Itẽ dictum fuit ibi
q̃ si dominus fuit institutus sub conditione. z esset legatum seruo
posset legatum conualescere, illud solũ reassumpsit dns meus q̃
dicta fuerunt in illo. ¶. q2. q̃ dictũ est. z rationem diuersitatis in
ter pmũ casum z hoc supponũt contrarium eius quod dt gl. q2
opponunt be rationes. z differentie que dicte sunt in secundo ca
su. si seruus est institutus. z legatum est domino. q2 nõ cedit dies
a tempore mortis. z hec fuit opi. Azonis. vnde dicit si litera. z sta
tim post factum testamentum decesserit testator, non tamẽ dies le

gati cedere intelligitur. z dñt ibi cedere nõ intelligit: q2 nec cedit
dt gl. Itũ ſ. q̃ t pe mortis cedit legatũ in illo secũdo casu, z vꝫ ler
exp ressa ꝓ me. ff. qñ dies leg. ced. l. cũ leg. q2 ibi purificat. duo
legata. z in vno planum est quod eius dies cedit a tempore mor
tis. z est verũ qñ filius est heres institutus q̃ patri legatur dom
no. z sic habes legẽ ꝓ eo q̃ dixi in illo secundo casu, q2 non ce
dit dies a tẽpore mortis. sed ab adita hereditate, habes glos. ff. õ
leg. j. l. a filio. scis tu quis sit effectus cedit dominus a tpe mor
tis, vel nõ maximus est, institue seruũ tuũ lego tibi, si ante adi
tam hereditatẽ decedat, si dicat q̃ cedat dies a tempore mortis
secũdũ opi. transmittis ad heredẽ. si dicas q̃ cedit domũ ab adita
hereditate sicut ego dixi z in hoc consentit Azo. non trãsmittis,
dixi ad hoc q̃ a tempore mortis cedat legatum, tũ q̃ sit pure a tẽ
pore mortis, hoc est q̃ probat. ff. qñ dies legati, cedit. l. heredis.
Dico, in illo ſ. ibi dixi quod legatũ in quo attenditur mista consi
deratio heredis z legatarij, illud nisi sit heres pure institutus z
certum sit q̃ sit heres si non esset in mundo regula dicit hic quo
modo fieret mista cõsideratio in persona legatarij z heredis nisi
certum esset quis heres z quis legatarius z ideo ad hoc q̃ cedat
dies talis legati in quo attenditur mista consideratio heredis z le
gatarij oportet q̃ pure sit institutus heres. z certum si quis sit fu
turus heres in primo casu illi? licet heres. tũ habetur ꝓ here
de z ideo fit statim mista consideratio z dies statim non ab adita
hereditate, non autẽ quando incertum est quis sit heres vt ff. quã
do dies legati cedit. l. cum legata. ¶ Possem dicere vno. verbo z
concordare istas diuersas opiniones. Legatam item in quo attẽ
ditur mista consideratio heredis z legatarij statim cedit quo ad
transmissionẽ. z hic vera est opinio glo. Sed quãtum ad hoc vt in
dicetur vtile vel inutile oportet pp consideratione heredis z le
gatarij q̃ sit certum quis sit futurus heres, q2 non potest esse cõ
sideratio personarum nisi sit persona auth. vt ff. d eiure codi. l. q
dã referunt. ſ. esse enim dꝫ. Sic ex verũ q̃ dixi in oppositum Azo. Ego
locutus fui ibi de regula Catoniana z regula. Dicit Cato. q̃ lega
tum q̃ inutile esset si testator statim decederet postea conualesce
re non potest regula Catoniana hꝫ locum cum sit legatum pure.
cuius dominus cedit a tpe mortis quocunque genere impedimẽ
ti impedietur si statim moriatur testator. vbi si impedietur. pp ꝑ
sonã legatarij tantũ. z ideo nõ habet locũ regula Catoniana, q2
conualescere potest z in nullo alio genere impedimenti cessat. vt
ff. de iur. fisci. l. non intelligitur. ſ. quod autẽ. q2 dixi ego q̃ Re
gula Catoniana locũ habet si sit legtaũ cuius dies cedit a tempo
re mortis intelligas verum esse nisi sit heres futurus seruus qũ
tunc nõ distinguo sicut legata quo ad dies cedit tempore mortis
vel ab adita hereditate. Sic intellige de optio. le. l. si optẽ. Scis
tu qd sequitur de hoc tu habes gl. ff. l. seruus qui nõ dt veritatẽ,
q2 ibi aditur legatũ inutile ꝓpter mistam considerationẽ per
sone testatoris z legatarij iõ regula Catoniana locum ibi nõ hꝫ.

AD DITIO.

a Non vitiat legatũ. Adde z vide no. per Bar. in l. seruo. ff. de cõ
di. z inde plenius per eundem in l. j. ff. de cond. insti. Aduerte qõ
cõditio impossibilis quã testator putabat possibilẽ vitiat legatum
secundũ Bar. in d. l. seruo. Istud tamen limitat do. Alex. in apo.
ad ipsum nisi ista impossibilitas quã testator putabit possibilẽ pos
sit adimpleri ꝑ equipollẽs quo casu dispositio non vitiatur. l. hu
iusmodi. ſ. si ita cui. ff. de lega. j. z l. ab hostibus. ¶. in testa. eo. tit.
secundo limitat per ter. z ibi Bar. in l. legatum ciuitati. ff. de vsu
fru. leg. z in Lopus nonum. de ope. publi.

De ademptione & translatione legatorum. Rub.

1 Voluntas defuncti est ambulatoria vsque ad mortem.
2 Testamentum secundũ derogat primo, z qñ legata in primo vi
deantur reuocata in secundo.
3 Codicilli sunt pars testamenti.
Et quod iuris est in toto quo ad totũ, idẽ in parte quo ad partem.
4 Codicilli qui sequuntur testamentũ habentur ꝓ confirmatis
in testamento.
5 Procuratorem ſcẽs cum quis dat, videtur reuocare primũ.
6 Tutorem secundũ cũ quis dat, an videatur reuocare primum.

Ademptione legatorum.

Cetera. Ibi dicitur quod ademptio legatorum
siue eodem testamento adimantur, siue codicil
lis. tenet ademptio, z sic ambulatoria est volun
1 tas defuncti vsque ad extremum vite exitum nec
est aliquod vinculum quod iure nostro possit impedire reuocatio
nẽ testamenti. Sz vtrum possit impedire reuocationem testamẽ
ti quando fecit testator testm̃. z iurauerit se persistere in illa vo
luntate. Dico quod iure nostro nullum est vinculum quod possit

impedire revocatiõe testameti q2 ambulatoria est volũtas vsq; ad mortẽ. vt. ff. de adime. leg. l. iij. ad fi. de dona. inter virũ z vxorem. l. cũ hic status. §. vltimo. ergo oino possũt adimi legata vtiliter q̃buscũque verbis, aut in eodẽ testamẽto: q2 dixi primo do, lego. postea vero dixi, no do, non lego. z tunc non videtur legatum vel scriptum. q2 q; scriptum est ex quo postea revocatur, nõ videtur scriptum. ff. de legatis primo. l. si ita scriptum. vñ si legatum in eodem testamento adimitur in quo legatũ fuit, aut expresse adimitur vt dictũ est ipso iure desinit deberi: aut tacite. Si tacite aut p deletionem, aut p aliũ actum: seq; si propter inimicitias capitales que postea supervenerũt, nec reducti sunt ad cõcordiam ante mortẽ. Si per deletionẽ, aut per deletionẽ factã ãte testameti cõsummationẽ ipso iure desinit deberi. si post cõsummationẽ desinit deberi ope exceptionis: vt. ff. ẽ bis que in test. delen. l. j. i. fi. Si fuerit ademptũ tacite nõ per deletionẽ, sq; post inimicitias supervenientes post legatũ, nec facta ẽ amicitia postea ãte mortẽ desinit ẽ deberi ope exceptionis. vt. ff. ẽ ad. lega. l. ij. in fi. legis. z. l. ex parte. si fuerit revocatũ nõ eodẽ testamẽto in quo fuit relictũ, tunc aut fuit revocatũ in alio testõ solenni, aut in codicillis. Si in alio testõ solennitunc desinit deberi ipso iure: quia
2 dato q; in secundo testõ non revocaretur, tamen† q2 secundum solenne tollit primum ipso iure: vt. §. quibus mod. testa. infir. §. posteriores. Si in codicil. ope. exce. desinit deberi hic dicit gl. hec ratio vera vel. id est datũ nõ inducit. l. p se su⁹. id est dices sic ad hoc aliquid dissoluat esse ipso iure ẽt dissolui eo iure q̃ legatũ est: vnde in testõ solenniter legatum relictũ vt ipso iure desinat deberi debet adimi in testõ solenni, alias non tollit ipso iure nisi in alio testamento solenni: vel in eodem adimatur ademptione:
3 †ergo in codicillis legatum in testõ solenni ipso iure non desinit deberi ad hoc z. ff. ẽ solu. l. put quisq; vis. z. ff. ẽ regu. iur. l. nihil tã naturale. Dico q; ex quo in codicillis adimitur z si in testõ solẽni relinquatur, tũ desinit deberi ipso iure: q2 codicilli sunt pars testameti: vt. ff. de iure codicilli. l. quidam referunt. Sicut igit si in alio testõ adimeretur, desineret deberi ipso iure: q2 quod iuris est i toto quo ad totum: idẽ iuris est in parte quo ad partẽ. l. q̃ de tota. ff. de rei vẽdica. Dñs Placẽtinus scripsit hic q legata in testõ, in codicilis non possunt adimi, nisi in testõ essent expresse cõfirmati futuri codicillis: z p se inducebat. ff. de testamen. l. hĩ. §. j. z. §. si quis post. Sed que erat ratio, que monit ipsum? q2
4 † codicilli qui sequntur testamentum, habentur p confirmatis in testamento, vt ff. de iur. codicil. l. si⁹ quis §. fi. z ẽ. dicã tibi quo iure movebatur, z rationabiliter, q2 lex dicit q; codicilli sequentes testamẽta habẽtur p cõfirmatis in testamento. z si hoc nõ dixit testator, verũ est dicit Placentinus si nõ sunt cõtrarij testamento, sed hic codicilli contrarij sunt in testamẽto. z de talibus loquitur hic, q2 in testũ dicit. Titio do lego. in codicillis ẽt nõ do, non lego. q; habentur pro cõfirmatis in testamẽto, nisi hoc dixerit testator nõ est verũ. dicit ipse inducebat. l. p robationem. l. dicit qui nititur impugnare testamentum nõ hz commodũ ex testõ. vt C. de leg. l. si legatarius est. ff. de inof. testa. l. Papinian⁹ §. meminisse. Itẽ frustra petit auxilium qui in legem committit, vt ff. de minor. l. auxiliũ. §. qui deliquid. ergo codicilli qui sunt 3rij testõ, z sic nituntur impugnare testamentũ z cauere cõtra testamentum non habentur p confirmatis in testamẽto, nisi hoc expressisset testator. Itẽ nec est vertisimile q; codicilli testamento contrarij in illo testamẽto confirmentur. Sicũ doctores q; licet sint contrarij tñ habentur p confirmatis in testamento, vt in auth. de sup. si decom. §. j. Sed Placentinus multum de facili respõderet illi. §. illius auth. q2 ibi non denegaur, quinessent confirmat i in testamento. vñ ẽt Placentinus q; ibi fuerat confirmatus in testamento. aliter non valeret ademptio facta in eis in xta commnẽ Placen. sed nõ solvitur. vnde ostenditur quod codicilli sq; sint cõtrarij testamento, nihilominus possint cõfirmari z haberet virtutẽ ex testõ: q2 videmus quãdoq; agi ex contractu, vt contract⁹ destruatur, vnde pone q; contracta sit emptio z venditio appositio incontinenti pacto quo re ceditur ab emptione vẽditione certe agi exemptione ad illud quod convenit in illo pacto qui dicit q; pactũ nitebatur ad destructionem emptionis, z sic nõ est mirũ si testamẽntũ dat virtutẽ codicillis licet sint contrarij z nitantur ad eius destructionẽ. z hoc arg. l. Celsus decõtrahẽ. emp. §. j. gl. hic opponit fortissime z non solvit. dicit hic q; legata in eodem testamento possunt adimi, vnde si dixerit testator, do. lego Titio talem rem, deinde dixit, non do, non lego Titio talem rem, vz adẽptio. Ecce repugnantia z ẽdictio do. lego, non do, non lego. si in testõ sint repugnantia invicẽ non valet. vt ff. de reg. iur. l. vbi repugnantia. ergo nec idẽ testamentũ ea parte nõ inveniretur repugnantia valebit. Quidam instant sic: vbi repugnãtiũ est in testamentis, neutrũ valet, z sic nec legatũ valet z hoc dicitur hic, q2 si dixerit postea non do, non lego. q; legatum non valet. si verum est q; legatũ tũc valet, sed hoc non ẽ virtute adẽptionis, vnde cum la regula. ff. de reg. iur. l. vbi repugnantia. Unde dico q; si testator in eodẽ testõ dicat, do, lego, non do, nõ lego. z hoc sine vna continuatione sine interuallo, z sine nota correctionis neutrũ vz si dicerem filium instituo, filium exheredo, sine interuallo z sine nota correctionis q; neutrum valet quid dicemus filium instituo testamentum ex duobus enim verbis fit testamentum. similiter dico filium exheredo z hoc patet solutio communis. ✠ Dando procuratorem vt revocare primum, sed dando secundum, mandatum non revocat primũ. Dicebat dominus meus: q; quidã habebat rationem illius contrarij, z multum apparẽtem, sed non verũ dicebat iste quicquid dicitur in testõ refertur in idẽ tempus. z nõ
6 † Si ab initio essent dati ambo tutores valeret dato q; unus tantum post, z alius postea, nec revocetur primo datus p datum secũdum sic vtrunq; procuratorem si simul darentur valeret. hoc dicebat arg. l. talis scriptura. §. j. in fi. ff. de leg. j. falsissimũ est q; que dicuntur in testõ ad illud tempus referantur. q2 si vna pars testameti diceret: do tali, in alia parte diceret adimo, sed primus ad idem tempus, semper esset repugnãtia z neutrum valeret. vñ dico ad argumentum q; si sine interuallo dico testatus. Titio do, lego, non do, non lego, est contrarietas, z ideo non vitiatur vtrunq;. primo valet ademptio vt hic. z q; sit diversitas vtrum ex interuallo an incontinenti testator sit ibi contrarius habes. ff. de cõdi. z demõstra: l. nõ ad ea. vnde si vno contextu diceret filius meus heres esto, fili⁹ me⁹ exheres esto. vz testamẽtũ ad hoc tex. ff. ẽ mã. l. Scribus imo Pamphilus. Itẽ si dixit testator. Titio do fundum meum, una parte testamenti: z in alia dixit Seio do eundem fundũ. sta commutatio. habetur cum correctione vt ff. de condit. z demon. l. nam ad ea in fine legis.

De lege Falcidia.

Rubr.

1 ✠ Lex Falcidia dicitur a falcidio autore consule.
2 Pactum nudum inducit obligationem naturalem non civilem.
3 Testamentũ minus solenne est quasi pactũ nudum.

Superest vt de lege Falcidia, etc. Lex Falcidia dicit a falce, q2 sicut semi falce resecatur, sic legata z fideicommissa lege falcidia resecãtur, si excedũt dodrãtẽ. Sic etymologia non est bona ensis enim resecat. vnde eadem
1 ratione diceretur ab ense: sicut a falce. † Dico quod dicitur a falcidio autore consule. Scis tu quare dico consule, z non pretore. Pretor ea que iuris civilis sunt non potest tollere ipso iure. lex 3 falcidia tollit obligationem civilem p̃o illa parte que detrahẽda est per legem Falcidiã. iõ dico q; iste Falcidius cõsul fuit. z nõ fuit pretor. z quod legata z fideicommissa. in eo q; detrahetur per l. Fal. nõ debeatur civiliter. habes. ff. ad l. Fal. l. placuit. z linea margaritarũ. z C. ad leg. Fal. l. pen. vnde heres ipsorum non est
2 obligatus iure civili ad illud q; detrahendum est per l. 3 alc. † vt sicut pactum nudum inducit obligationem naturalẽ non civilẽ. z si intercveniat solennitas verborũ. z sic stipulatio per illã solennitatem que est de iure civili inducitur obligatio iuris civilis. sic
3 † z testamẽtũ minus solenne. est quasi pactum nudum. et super consensũ defuncti sq; ex testõ solenni illa solennitas inducit obligationem civilem z ratio vbi est solennitas. est civilis obligatio. sicut testũ non solenne non inducit civilẽ obligationem. ita illa solenne alias in eo q; est minus solenne. §. q; est detrahendum per leg. Falc. civilem non est civilis obligatio. q2 q; iuris civilis quo ad totũ, idem iuris est in parte quo ad partem. ff. de rei vẽd. l. que de tota. quidã vt dicebat dominus meus impugnabat etymologiam nominis Falcidie a falce q2 resecantur legata z fideicommissa si excedat dodrantẽ. Habet lex Falcidia duo capita. nũ. vt si quis legauerit, seu ordinaverit ita quo esto. z per illud primũ caput nihil de falcabatur. Aliud est caput legis Falcidie scilicet q; de falcãdum est de legatis z fideicommissis si excedant dodrantem. vnde per secundũ caput fit resecatio, nõ per primum. vnde illa etymologia nominis non est sufficiens, q2 non competit primo capiti. Impugnabat dominus meus illam rationem. de factolic non habuit nomẽ lex Falcidia quã quũ esset impleta z impleta est nomination ẽ a secundo capite. Vel dic q; quam cito lex Falcidia

cidia cōcepit primū caput vt quis legauerit ita iuo esto tacite cō
cipit secundum ꝫ alcidia est delegatis ꝛ fideicommissis relictis
vitra dodrantē, ꝛ sic etymologia non conueniens est. Hoc est, ꝙ
habetis. Rad l. j. lex Falci. hꝫ locum indistincte ſm antiqua iura
hodie nō hꝫ locum li testator hoc ꝓbuisset exp̄sse. auth. de ob
lig. ꝛ fal. s. vero expressum.

1 ℣ Lex Falcidia an habeat locum in donatione causa mortis ꝛ
in capione causa mortis.
2 Differentia inter donationem cā mortis, ꝛ capionē causa mortis.

Cum super hoc ꝛc. Et intelligit in illo verbo neplus lega-
rit, q2 in legatis habet locū lex Falcidia ꝛ in donatiōe cā mortis
ꝛ in capione causa mortis. Quedā tamen dicunt ꝑtium s. ꝙ Fal-
cidia nō hꝫ locum in capione causa mortis. vt ff. ad l. Fal. ꝛ C. eo.
Lii quadringentorum. Ego distinguo: q2 aut mortis causa capio
danda est ab herede, aut ab alio, instituo Titium heredem si tibi
dederit centum, ꝛ sic mortis causa capio danda est ab herede.
hoc casu de capione cā mortis, defalcabitur sicut loquitur l. j. ad
l. gl. si aūt non sit danda ab herede sed detur heres vñ institue
hꝫ de rogo eū de restituenda her. Litio. si ei dederit centū: heres
tenetur dare quartā: Certe non, q2 heres non est ille qui debet da
re, imo dandū est. ꝛ sic intelligatur gl. ꝛ C. eo. l. si quis quadragin
ta. ℣ Differunt donatio causa mortis, ꝛ capio causa mortis. Do-
natio cā mortis est illa que ꝓcedit a defuncto. Capio cā mortis
est que nō ꝓcedit a defuncto directo. sed ab herede cā mortis,
vt exemplis ꝓius politis apparet Barto.

De fideicommiss. hereditа. Rub.

1 Quarta debita iure nature que sit.
2 Quarta que debetur iure arrogationis que sit.
3 Quarte detractio hꝫ locum si quis decedat ab intestato ꝛ relin
quat multa in codicillis.
4 Onera hereditaria quando transeunt ad legatarium.
5 Differentia quando sit inter legatum partis hereditatis ꝛ fide-
commissum.
6 Legata ꝛ fideicommissa omnino exequata.

Nunc transeamus ad ꝛc. No. q per Senatusconsultum Pegasianū est introdu-
ctū ꝙ heres posit retinere quartā de fideicō. vt
dic. ꝛ j. eo. §. j. iā per senatusc̄os. Treb. q2 Sena-
tusconsultum. ℟ rebellis. habebat locum qñ heres erat
gravatus restituere dodrantē tm ꝛ sic ex voluntate defuncti habe
bat quartā non per retentionem. j. e. §. si quid ꝛc. ꝛ sic erat dicta
quarta Pegasianica: hodie q2 quicquid habebat boni Senatus
cons. Pegasianū translatum est in Senatusconsultum Trebel. ꝛ subla
tum ꝛ abrogatū est Senatusconsultum Pegasianum cum suis stipulatio-
nibus solū ſonat cum Treb. vt j. eo. §. sed cum stipulationes, iō
hic dicitur quarta trebellianica, vt C. de inofficio. dona. l. si totam
1 ℣ Sequit alia quarta debita iure nature, vt illa quarta que debe
tur filiis. Hoc est malum nomen hodie: q2 hec non hꝫ quarta debi
tam nature: sed triens vel semis dicitur iure nature ad minus
illis personis in quibus est ampliata quarta, s. in parentibus ꝛ
descendentibus. De hoc habes ff. de inof. don. l. parentibus, ꝛ l.
cum oportet, ꝛ in auth. de trien, ꝛ semis. circa princ. ℣ Est ꝛ alia
quarta que debetur iure arrogationis quā hꝫ filius arrogatus
in bonis patris arrogatoris de qua habes ff. de ado. l. si arroga
tus, ꝛ de dop. §. cū autē. Est ꝛ alia quarta que debetur iure in
stitutionis, Hoc dicunt Z. Sini ꝛ ponunt exēplū. Lego multa lega-
ta fideicom. detrahebat quartā, si nihil remanet libili aliquid de
trahet ꝙ est ad quartā li debetur iure institutionis vt ipsi dicunt
ergo non haberet locū ab intest. Certe hoc falsum est. ℣ Imo si ali
quis decedat ab intestato ꝛ relinquat multa in codicil. hꝫ locum
detractio quarte. ꝛ casus. l. C. quando dies lega. ced. l. fi. vñ debe
ret defalcare relicta iur. fal. sive ex testamento sive ab intest. Est
alia quarta, filius natus ꝑe mortuo relicta vxore gravida sibi
debetur quot sint in vtero interim erit heres in quarta, vt ff. de iu
dic. sed ꝛ si restituatur. §. fine. Est alia quarta, que debetur cu-
rie fiscus curialis trāsferatur in alio titulo lucrativo debet quar
tā illius rei curie. De hoc habuisti gl. C. de sacrosan. eccl. l. scim⁹
ita loquit̄ lex ꝓxima. C. cū ꝛ quibus quinta pars in bon. de de-
leg. est alia rub. de imponen. lucrati descrip. per illū tit. deberē
tur quatuor sex non quarta pars. vñ gl. male alleg. titulum illum
ad hoc in l. allegata secunda, de sacrosan. eccles. lege sancimus
Est ꝛ alia quarta si curialis sit clericus curia hꝫ tres partes suo
rum bonorum ꝛ ipse quartam, vt C. de episco. ꝛ cleri. authen. sed
nec curiales. Est alia quarta vt si curialis decedat relictis filiis
curialibus, ꝛ alij filij curiales habēt tres partes, alij habēt quar
tā in auth. quibus modis naturales efficiūtur sui. §. si quis. Alia
est quarta matre convolente ad secunda vota filij ꝓpriis matri-
monij habēt quartā. C. de secun. nu. l. hac edictal. §. j. ita dicūt ibi,
Sed ibi loquitur de quarta debita iure nature. Alia est quarta si
aliqs fuerit rogatus restituere quartā. vt C. ad Treb. auth. nisi ro
gatus. Alia est quarta mariti contrahentis matrimonium sine do
te expellit vxorē. tenetur ei dare quartā. vt C. de repu. l. vlt. Alia
est quarta si coniūx qui decedit sit diues, alius qui supereſt labo
ratinopia. habebit superstes quartā in bonis alterius. vt C. vnde
vir ꝛ vxor. in auth. ꝓterea. Alia est quidam instituit seruū alienū
qui putabat liberū, substituit eis talib⁹ verbis, si institut⁹ heres
nō erit, tale substituo. iste seruus institutus ipsiu dñi adiuit here-
ditatem. habebit eius dominus tres partes, substitutus habebit
quartā tm heres. ff. de vulg. ꝛ pup. in fi. ꝛ ff. de here. insti. l. cum
pater. ꝛ sic vides ꝙ sunt vndecim. Jura ista non ꝓbant ꝙ sint
plura iura quartarum. Vis tu dicere quod sunt tot quarte secū-
dum speciē quot sunt casus in quibus hꝫ locū quarte detractio.
certe hoc non esset verum, sed secundū modum computationis
quam quidā cōputarentur in illa nō alia secundūm istum diuersum
modum: sive certe erunt differentie istarum quartarū ecce nō di
stinguntur. quare scōm diuersitatē iuris alia alio vt sicut dixi. in
tutelis. §. de le. agna. succes. Hic recitatur antiquitas Senatusc.
Pegasiani, q2 heres institutus rogatur de restituenda ꝑte here
ditatis per Senatusco. Pegasianum heres omnia onera substi
nebat: ille cui ex fideicom. restituerat partē hereditatis loco lega
tarij cui pars bonorū legabatur, q2 nullum onus sustinebat sicut
legatarius emerat legata ꝑs bonorū, iō interponebatur stipula
tio. ab herede sibi ꝓuideb. bat per stipulationē vt ille qui rogat⁹
erat restituere partē hereditatis parte sua subiret onera hēdita
ria. gl. bicignata dicit ꝙ legatarius talis cui erat legata ꝑs he
reditatis, sentiebat onera, nec olim hodie ōt gl. cū legata sint ad
equata fideicommiss. vt C. communia: ō leg. l. j. ꝛ ij. sic ad fideicō.
hodie ō rerū tꝫ interpositionem stipulationis, vt j. eo. §. ergo. ꝛ
§. sed q2 stipulationes sic ꝛ ad legatarium cui est legata pars he
reditatis trahibūt onera hereditaria sine stipulatione aliqua.
4 verum est de legatis singularibus, ℣ que sunt exequata fideicōmis
sis: sed ne legato vnfuel sali non vī verū. Pone, instituo heredem
lego tibi dimidiam bonorum meorum: nec iure antiquo nec iure
novo transferūtur in te onera hereditatis, vnde habēt locū stipu
lationes in legato partis bonorū. Sed si sub parte hereditatis
fuit legatū q2 dixi ego lego dimidiā partē hereditatis, vel tertiā
hereditatis. tūc est verum ꝙ onera hereditatis transibūt in lega
tariū sine aliqua stipulatione. Hoc est ꝙ ꝓbatur. ff. de leg. ij. si
5 quis seruum. §. fi. cū l. sequē. ꝛ ad hoc est ff. eo. l. mulier bona. ℣ Ztē
est differentia inter legatum partis hereditatis ꝛ fideicommiss. vñ
est differentia an dicatur lego tibi quartā partē hereditatis, vel
an dicatur per fideicom. reliquo: q2 in fideicommissarium ante
mortem hereditatis nullum ius transit in fideicōmisso in legato
sic relicto recta via vnde sic ad hereditatē, vnde cū dico lego he-
reditatem dimidiam, tranlit eo modo quo potest, q2 dimidia dire
cta transeunt in legatarium adita hereditate ꝛ obligationes vti-
les. C. de legi. l. j. ex legato nominis nulla iura in fideicōmissariū
transeunt āte restitutionē, vt ff. ad Treb. l. facta. vnde aliud est di
cere, lego hereditatē, vel partē hereditatis ꝛ per fideicommissū
relinquo hereditatem vel partem hereditatis, sed in legato par
ticulari non est differentia sive in persona testatoris relinqatur
6 in persona heredis, ꝛ iō nō differt legatū ꝛ fideicom. ℣ Et sic dico,
a ꝙ exequata a sunt legata singularia ꝛ fideicom. singularia sed in
libertate differunt an ab herede relinquantur per fideico. an ex
testatore directo: q2 in primo seruus manumissus est liber⁹ he
redis, in secundo casu est libertus testatoris sicut in fideicom. he
reditatis, vel parti hereditatis, q2 nihil transit in fideicō. ante te-
statorē, sed in legato hereditatis vel parti hereditatis adita he
reditate transeunt iura hereditarie in legatarium vt impossibi
le est q2 dominia directa ꝛ obligationes vtiles vt dixi, ꝛ est simi-
le. ff. de pecu. lega. l. si peculium.

AD DITIO.

a ¶ Exequata sunt legata. Adde. ꝛ vide omnino do. Jos. in l. j. co.
v. j j. no. ff. de leg. j. vbi facit adequationē legatorū cū fideicom-
missis quā ampliat sex modis postea limitat. duobus no. modis

1 ☞ Onera hereditaria quādo dividantur inter heredem ꝛ fideicō
missarium.
2 Wendelium quando noceat.

Sed quia stipulationes ꝛc. In fi. il
li⁹. §. di
citur ꝙ ℣ onera hereditatis dividuntur inter heredem ꝛ fideicō
3 miss. hoc est verum de oneribus creditorū nō legatorū. imo fidei

cōmissarius solus tenebit ad allegata si sufficiat eius portio. de eo. q̄ non sufficit tenebitur heres eo q̄ habet vltra quartā. ff. eo. l. j. §. si quis quadraginta. & §. vltimo. & C. ad senatusc̄os ul. Treb. l. ij. & ante restitutionem potest cōueniri heres a debitoribus & legatarijs, sed post restitutionem hꝫ locum illa responsio quā dixi. hoc est verum vbi non apparet nec expressa nec tacita voluntas defuncti, quia si apparet, seruabitur. hoc est quod probatur. ff. ad Trebel. l. j. §. pen. & l. sequenti. Veniamus ad §. fin. Notanda sunt hic duo. In testamentis exiguntur septē testes. nisi reuocetur in dubium sic fit legatū vel fideicō. videntur sufficere quinq; testes: q̄ litera dicit neq; ex numero quīque testiū qui fideicō. vel legatis esse nascuntur res posset manifestari, vñ cum loquatur generaliter, intellige eam generaliter q̄ fideicom. vel legatū in testamento vel codicil. si reuocetur in dubium, sufficiunt quinq; testes. licet glo. intelligat legatum cē fideicom. in codicil. vñ ōt glo. no. in codicil. quinq; testes esse necessarios, sed intelligo eam gñaliter, ex quo gñaliter loquitur, vt ff. de publi. l. de pretio. §. iste dicit quod si heres neget legatum vel fideicom. & legatarius probet legatum vel fideicomiss. postea dicat heres q̄ relictū est ad legis subtilitatem decurrat dicendo q̄ testamentū in quo legatum, vel fideicom. relictū est non est solenne. tū omnimō cogēdus soluere. hoc dicit. §. iste in fi. signatur contrarium. de l. fi. veritas. C. de fideicom. vbi dicitur q̄ testamento non solenni nō ꝫs legatum nec fideicō. nec heres ad sol. cogendus est. Jo. respō. est istud contrarium quod est in pena mendacij, q̄ in primo negauit esse relictum postea probatum est contra eum q̄ fuit relictum. si ipse tunc vult se defendere q̄ fuit in testamento non solenni q̄ nō auditur propter mendacium suum, sed si ab initio confessus esset, verum est quod tibi legatum fuit, sed testamentum nō est solenne quare non teneor soluere hoc casu non eēt cogēdus. sic & alias mēdacij punitur. C. de non nume. pecunia. auth. qui prop̄riā. Petis a me decem ex stipulatione, nego, tu cōuincis me de mēdacio volo dicere q̄ per pactū nudū promisi possumne. Dicunt quidā quod sic. vnde potest probare aliam exceptionem de mēdacio cō
2 uictus, vnde q̄ †quis de mēdatio punitur & vt amittat defensiones suas, speciale est hic. & in casibus similibus & non est regula.
3 re. hec est lect. C. de fideicom. l. vlti. ibi non potest tollere vnēs homo qui loquitur de pena. vnde litera nostra intelligitur sin il lā vt hic nō intercesserit alig mendaciū. ecce casus l. C. de fideic. l. vltima. secundū quā l. litera nostra intelligit. Pone, instituo heredem in testamēto solenni in scriptis, vel sine scriptis, deinde testamēto cōpleto sine aliquo spe rogo heredem vel legatariū vel fideicom. de aliquo dādo vel faciendo, vel rogo eos cum duobus testibus vel tribus tantum, me mortuo fideicom. non potest probare sine testibus vt dixi si sibi delictū est ab herede legatū vel fideicom. amittit ne fideicom. Litera nostra dicit q̄ potest deferre iuramentum heredi, dumtamen ipse iuret de calūnia. & si dicat heres q̄ relictū est sibi & si nullus testis interuenit cogēdus est soluere sine aliqua comprobatione. soluit in litera nostra oppositiones que fiunt hic in glo. diceret aliquis ex testamento non solēni non debentur legata vel fideicommissa. & in codicillis requirūtur quinque testes. & hic nullus fuit vel duo tantum. Soluit litera nostra. verum est in lege illa exigitur ista solennitas testium. vbi rogat defunctus heredē testamento. & postea testiū reuocatur in dubium quo ad legata hꝫ locum tūc exiguntur quinque testes sed si instituo in dubium reuocatur requirūtur septem testes. vt in principio dixi. si vbi rogat personam que capit, ex testō, heredē maxime vel legatarium nō in testamento. sed post testamentum factū & cōpletum nec reuocatur testamētum in dubiū iste qui hꝫ lucrū si referatur ei iurm tenet iurare, & si confessus fuit a primo absq; hoc q̄ nunquam iurauerit, tenetur soluere. & si nullus testis interfuit quando ab eo fuit relictum, vnde cogendus est implere voluntatē defuncti qualemcunque. Istum casum ponit l. vl. C. de fideicom. & ad oppositiones que fiūt hic in gl. soluitur in illa. l. in ter. in fin. & sicut ibi ponitur casus quod secundum il lam intelligitur. §. nūc. ita intelligitur. §. iste eodem modo ponere siue hic quod heres fuerit in mendacio.

ADDITIO.

9 ☞ De mēdacio punitur. Adde qñ noceat mēdaciū & ratione mēdacij excludatur quis a beneficio. Flozia. in l. j. §. interdum. ff. si quadrupes pau. &c. dico & an mendacium defuncti efficiat heredem vide per eundem in l. electio. §. neq; heredi. de noxa accio. & qñ noceat mēdaciū, vide no. per Bar. in l. qui rem. ff. de rei vend.

De singulis rebus per fideicommiss. relictis. Rub.

1 ☞ Heres si nō fecerit inuētariū grauari potest vlt. a quā sit honoratus, secus in legatarijs & fideicommissarijs.
2 Nemo presumitur ignorare rem suam.

Postremē Dicit hic litera q̄ non pōt legari a legatario hoc, nō est verum. ōt gl. q̄ ad equata sit legata fideicōmissis, allē. l. j. C. cōmunia de le. illa l. non nocet cum legatū est in eo cui esset donatum causam ornctum habet tā legatū quā fideicōmissum. ipse in litera pōt legari rem legatarij, intellige cum distinctione scientie & ignorātie licet & rem hr̄dis. vt de leg. ij. l. si vnū ex familia. §. si rem, sequitur in litera hoc solum obseruandum in fine. q̄ quis nō pōt plus grauari quā sit honoratus, ye. est heres iure antiquo. vt. ff. ad Trebel. l. j. §. ōnique. †Modie hr̄s si nō fecerit inuētariū grauari potest vltra quā sit honoratus, secus in legatarijs in q̄ iura ānua nullā recipiunt innouationē: q̄ non plus grauari potest quam sit honoratus quā nō fecit in legatario & fideicōmissario iura antiqua nullā recipiunt innouationem, q̄ non plus posset grauari quam honorat. Sed opp. nō plus granatur quam habeat restitutionem, reliquit mihi. Stichū aut Bāmā. & Damma minus valebat quā Stichus, teneor ad Stichum, & sic in plus summa tus quā honorat. vt. ff. de legat. j. l. plane. §. si cui. Dicit quōd cet ei. arg. instit. de actio. in. §. preterea. Dicēdum q̄ habet minus, & ita in plus grauatur: & ratio est: q̄ stetit per eū quo minus eliger et Stichū qui plus valebat. vñ sibi imputet. Sed oppo. ff. de lega. ij. l. nup. §. j. & per eādē viā oppo. ff. ad le. Fal. fedicius seruus in princ. & ff. de mino. l. q̄ si minor. gl. respōdet vbi relinquitur quātitas gravatur in quātitate. ita loquitur lex nostra q̄ nō pōt plus grauari quā sit honoratus, relinquo tibi quinq; grauo te in decē nō valet nisi in quinq; lex cōraria loquit quā titas, & granatur i alio quā in quātitate. lego tibi decē, grauo te in equū tuū vt restituas Titio, & forte volebat quindecī videri equū tuum tm̄ estimasse, & ideo teneris restituere. & ad hoc est fi. de fideicōmiss. liber. l. decē. Quid dicetes si reliquitur quātitas & grauat in specie aliena nō sua vt in pcedēti casu. Certe nō tenetis tibi pecuniā: vel ecōtra lego tibi equm meum, & rogo te restituendo viginti, an accipiēdo equū teneatis ad tota viginti, & tantum videaris estimasse equum meū in istis casibus posse videri ad placitum, nec scio legem que posset obuiare, dico quod non scis tu quare non habeo aliam q̄ doctores hic dicunt & ecce ratio quā reddūt. rē tuam videris estimasse recipiendo pecuniā legatam, & p̄o certo est estimatio, & ipse scit quantum vyres suas
2 quā rogatus est restituere. q̄ †nemo rem suam presumitur ignorare. vt C. de rescin. vē. l. quis. quis. & ad hoc. ff. de eo. q̄ cer. loco. l. ij. ipse iō q̄ pecunia sit certa estimatio heres ds in litera agnate l. vnius. Ds cum lego rem meā vt dices decem. certe nō est certe de iurib⁹ rei mee, q̄ iuris alieni tolerabilis est ignorātia. l. ij. in alterius. ff. de reg. iur. vnde hoc casu nō videris estimasse rem. gl. querit an fideicōmissarius detrahat falc. hoc querit sup illo verbo nō q̄ amplius est inutiliter relinquitur gl. ita respondet. Bul. dixit q̄ sic. ff. ad l. Fal. l. penales. §. fi. non aut̄ dicat gl. ff. ad l. Fal. l. cr. Falcidia si interueniat. §. antequā. & ibi notāt. pupil. l. coheredi. §. cū filie. in fi. non est soluere, sed est allegare. vñ qñ queris de fideicommisso singulari. & tūc nō detrahitur nisi apparet de expressa volūtate defuncti. qñ rogatur fideicommissum singula r & tunc non detrahitur nisi pars fideicommissi.

De codicillis: Rub.

1 ☞ Codicilli possunt fieri ante testamentum & in testamento facto postea confirmantur.

Ante Augusti. Decreti a. dicti possunt fieri quatuor annis ante testamentum. in testamento facto postea cōfirmantur codicilli postea facti vel fiunt codicilli, non confirmati, in testamento nec ante nec post, vel fiunt codicilli simul cum testamento confirmati. q̄ dicit testamento. Et vltima mea voluntas non valet tāquam testamentum valeat tamq̄ codicilli.

1 ☞ Codicilli valent facti ante testamentum etiam si non confirmentur eos confirmatos esse in testamento postea facto.
2 Differt tamen an fuerint confirmati in testamento expresse vel aliquo iudicio vel nullo modo.
3 Relicta in codicillis qua actione petantur.
4 Tutorem habenti tutor non datur.

Codi

codicillos plures potest quis facere, non autem plura testamenta, de ratione diuersitatis.

Sed cum ante testamentum &c.

Papa dicit q̄ non valent codicilli ante testamentum facti, nisi in testamento postea facto confirmetur. Quidam intelligūt hoc nō esse correctū, & intelligitur verū sed diuus Seuer⁹ &c. † q̄ codicilli valet facti ante testamentū, si appareat testatorē a codicillis nō recessisse, sed per aliquod indicium. Jo. dicit q̄ valent & si nullo mō recessisse specialiter, nec aliquo indicio appareat eos cōfirmatos esse testamento facto postea. vnde sufficit q̄ appareat nō recessisse testatorē, intelligas tū quod † differt etiā hodie fuerunt confirmata in testamento: prefle vel aliquo indicio: vel nullomō. primo casu valeret libertas directe relicta in codicillis. Itē potest dari in eis tutor. secōo casu non. q̄ probatur. ff. de ma. testa. l. libertāte directe. & ff. de testa. tu. l. ij. † Item queritur qua actione petunt relicta in codicillis. Dico aut confirmati fuerunt codicilli in testamento, & tunc actione directa, & in testō q̄ vident esse relicta in testō: ex quo relicti sunt in codicillis confirmatis in testō vt ff. de iur. codicillo. l. ij. & l. quidam referunt. §. fin. aut relicta sunt codicillis factis ab intestato vtili ex testō vt ff. eo. l. ab intesta. hic dicitur in fin., quod quis potest facere plures codicillos, sed nō plura testamenta. vt ff. de test. & quemadmodum testa. aperiantur. l. hoc cōsultissima. §. pe. vñ vltimum testamentū revocat primū. vñ vltimi codicilli primos, ratio est † qui habenti tutorē. tu. nō dat C. de cura. l. interdum. q̄ tutor habet plenā potestatē, re celsum potitur in eadem plenitudine hic † testamentum cū sit solēnis & postrema voluntas defuncti aliud testamentum secū nō patitur, sed codicilli cum sunt minus solēnis voluntas: bñ compatiuntur secū alios codicillos. Hic dicit litera, q̄ in codicillis nulla solennitas attenditur. dicit glo. nulla de illis quatuor que attenduntur in testamentis, s. solennitas quo ad verum testamentū & quo ad signa, & quo ad subscriptiones. & quod ipse testator subscribat & signatur in codicillis sicut in testamentis: & hoc cum fuerūt in scriptis sed tot testes non exigūtur sicut in testamentis sicut nec tot signa vel subscriptiones, & quod hoc sit verum probatur. C. eo. Ultima. & C de testam. l. cum antiquitas.

De hereditatibus que ab intestato deferuntur. Rub.

☞ Intestatus decedere dicitur quis pluribus modis.

1 **Intestatus decedit.** † Hic dz q̄ hereditas defertur ab intestato, & succeditur ab intestato q̄n defunctus ab intestato decessit. Intestatus potest decedere quis multis modis. Uno mō si testū omnino non facit, & hoc potuit quia puberis propriē dicitur respectu habitus: tūc propriē dicitur intestatus. vt ff. de suis & leg. l. prima. circa principiū. Alio modo decedit quis intestatus si fecit testamentum, fecit tamen nōn solenne. Alio modo si fecit testamentum, fecit tamen solenne: sed postea fuit agnatione vel arrogatione posthumi. Et est differē tia dicit gl. inter istum modum & antecedentē, q̄ si testamentū solenne fuerit postea rumpitur, legata non debentur. sed si nullū testamentū factū fuerit, si tamen fecerit codicillos debentur legata ad hoc allegat iura. Quarto modo decedit intestatus, si testamentum factum fuerit irritum capitis diminuti se testatoris vt s. quod. dest. in fin. §. tantū. Ad hoc facit. ff. de ver. b. signi. l. intestatus. Quinto mō sicut in omnibus modis precedentibus si ex eo non adeatur hereditas. vt ff. de fideicom. l. eam quā. & hic cum dicit sui nemo heres extitit. Sunt & alij duo modi. vt si impugnatur testamentū per querelā: tūc fit ipso iure nullū. ff. de inof. test. l. Papinianus. §. veterani. intelligo q̄ omnibus predictis modis ipso iure ciuili. Et scias q̄ si esset preteritus filius eman cipatus, & impugnaretur testamentum per contratab. deberetur ei legata olim quibusdam personis. vt ff. de leg. prestā. bo. pos contrata. pe. per totum titulū. bona debentur omnia. vt C. de libe. prete. vel exhered. authen. ex causa omnia s. relicta ab institu to sed legatum ab ipso preterito non debetur. vt C. de fideicō. l. q̄ filium. circa finem, sed remedio pretoris nec distinguo an intē tatur bon. pos. cotratab. ante aditam hereditatem. Et tūc faciat ipso iure naturalium q̄ pretor non potest facere desinere heredē vt. de bon. pos. §. quos autem. sed dico indistincte quod nō esset ipso iure nullū, sz per remediū pretoris sine intentetur ante adi tā hereditatem. sine pos. vt C. de colla. l. filie dotē. & l. vt liberis. Alius modus est si dicat testator testamētum nolle valere, & labatur decennium. vt C. de testa. l. sancimus. sed nō ipso iure. Alius modus est per incisionem ligni. C. de testa. l. nostram.

AD DITIO.

a ☞ Succeditur ab intestato. Aduerte tamen q̄ successio non potest habere locum quādiu potest quis succedere ex testō. l. quādiu. ff. de acquir. here. Jaso. in authen. nouissima. in pen. co. C. de inofficio. test.

b **Sui autem.** † Ubi dk q̄ sui sunt qui sunt in potestate tēpore mortis: nec habent ante se proximiorem sine sit filius, sine nepos, sine pronepos ex nepote ex filio prognatus id est natus. Quidam dicunt prognatus id est procul natus, & volunt derivari ab nepos sed hoc falsum est quia hic loquitur de pronepote ex nepote ex filio pnato, & iste est pronepos qui est in quarto: sed abnepos est qui est in quarto. vt j. de dif. §. iij.

1 ☞ Legitimari potest quis multis modis.

2 **Nec interest.** † Et numerantur multi modi, quibus sit quis legitimus. † Unus est naturalis filius id est natus ex concubina ex non dānato coitu datus curie legitimus est: q̄ si esset natus ex dānato coitu non legitimaretur erāt em olim curie. & sic remittitur peccatum cunctibus vltra matre propter necessitatem tam subditi quā terre sancte, ita q̄ necesse habebant curie quod aliqui seruirent ille defectus quē aliquis patiebatur sibi restituebatur cū dabatur curie propter necessitatē quā habebat vt aliquis seruiret ei & in authen. quibus. mod. nat. effic. sui circa prin. Filius modus q̄ quis legitimatur, habeo filiū ex cōcubina, contraho & cū filius ante natus est legitimus, & hoc est verū si interueniant dotalia instrumenta super numero alias nō, & † facē. uit in illa opinione q̄ si cōtrahabatur cum concubina matrimonium nō vz sine instrumentis, sed hoc falsum est. Instrumenta non faciūt ad esse matrimonij. sed ad legitimationem filiorum naturalium. C. de natu. li. libe. l. cum quis. & §. de nup. in fine.

1 ☞ Sui qui dicantur & qualiter acquirant hereditatem.

Sui autez heredes fiunt etiam.

2 ignorātes &c. † Ibi tangitur modus acquirendi hereditatē a suis. Unde sui sunt heredes ignorantes etiam inuiti, sed per pretorē datur eis abstinentiā, vt. de. bo. cor. qua. & diffe. §. sed his permittit. & dicit ibi gl. fiunt heredes nōie. de bo. cō distincte. s. co. §. a legato, vnde dico quod falsum est quod fiūt tantū heredes nomine tm & re & effectu fiūt heredes sui inuiti & ignorantes, vñ ad hoc q̄ sint heredes cum effectu, nō oportet quod se immiscēat, necessarium est auxiliū pretoris: vt. §. de bō. qua. & diffe. §. sed his permittit, vñ creditor posset agere si e. tu es filius talis, & eras i potestate tēpore mortis, & ipse mihi debes debebat ex tali causa: ergo solue, nō oportet dicere. & te immiscuisti in hereditate: q̄ eo ipso q̄ est suus intelligit hās se immiscuisse nili se abstineat: nec oportet dicere, rite non abstinuisti: q̄ eo ipso quod est suus intelligit heres, & se immiscuisse nili se abstineat nec oportet ponere defensiōnē rei in libello, ipse hñ dicet si velit. & ego me abstinui. Itē dic q̄ pesso se abstinet est heres nō nomine tantum, imo oia iura directa remanēt penes cū. & alius sit heres habet solū iura utilia vt. ff. de minō. l. sed si sine. §. sed quod Papiana.

1 ☞ Filij mortuo patre sunt heredes & quasi cōtinuatur dominium in eis nec tutoris authoritas requiritur.

2 Possessio est res incorporalis, & quid sit possessio.

3 Filius censetur eadem persona cum defuncto.

1 **Eo quod mortuo.** † patre sunt hēdes, & ēsi cōtinuat dominiū in eis & ideo nec tutoris authoritate opꝰ ē, & sunt sui hēdes. Quare dicit quasi. Quidam dicunt, dicit quasi q̄ cōtinuatio est pprie rei corporalis, & dominiū ē res incorporalis. & ideo dicit, quasi cōtinuat dominium a defuncto in suo herede. Cōtra dicit: gl. dominiū ē res incorporalis. cōtra possessio est corporalis. & tamē innitio q̄ vna cōtinuatur cum alia, propter hoc imꝑatur sententia eorū qui dicunt q̄ dominiū est res corporalis. & quasi continuatur. vnde nouissimus error peior priore. q̄ ipsi ambo male dixerūt. & gl. petius implorabat & eorum sententiā. vnde nihil cōtra eos. Itē falsum dicit glo. † q̄ possessio sit res corporalis, imo est res incorporalis, vñ dicit Joā. possessio & ius potuit tanquā genus in ei⁹ diffinitione. Doctores moderni dicūt. Possessio est rei corporalis apprehensio. &c. Dico q̄ falsum est, sed ius tantū ex illa apprehensione cū illis conditionibus que exigūtur ē possessio: sicut iꝰ dominū causat realē actionē sed iª possessionis causat interdicta. & sicut possessio rei mobilis. instituj bō. si p triēnū causa dominij q̄ est ius corporalis sit apprehensio rei cū illis cōditionibus requirūtur est causa possessionis, q̄ est iª & res incorporalis: vñ inter doctores fuit Jo. qui nouit qd esset primo diffinitū per ius. Primo est iª per apprehensionem poss. &c. Papinianus inter legū doctores fuit ille q̄ nouit quid esset primo &

per ius diffiniunt cã vt ff. de acqui. pos. l. peregre. Allꝫ legis condi. imp reiterãt opinionẽ rusticorũ diffi. possessionẽ. primo est redimit primo, z licẽt apprehensio corporalis, vt ff. de acqui. pos. l. j. Sed gl. sustinendo opinionẽ suam quod primo esset incorporalis, deberet hic interpretari sententiã eorũ qui dicũt q dominiũ quasi continuatur. q3 res est incorporalis, q3 lex dicit q possessio quasi continuatur ff. quib. cau. ma. l. cum miles. z quasi possessio est res corporalis z quasi cõtinuatur sibi dominiũ, q3 res incorporalis nõ dr quasi cõtinuari. hoc esset bona ip3obatio. §. alio mõ

3 solvit gl. quare dicit dominiũ quasi continuatur. † Dicit gl. filiꝰ reputatur eadem persona cũ defuncto, z eiusdẽ ad se non est continuatio, ideo dicit quasi certe. hec non est bona ratio inspicit gl. personã defuncti z personam heredis. Ego dico inspici causam eius, quasi in persona eadẽ, s. in personã heredis. ergo inspici cãs eius, quasi dicat. quasi in personam eandem, scz in personam heredis viuente patre filius est quasi dominus mortuo patre, vult dicere lex ista quod non acquirit sibi dominium. q3 dominus. ỏr tñ quasi, q3 vere dominus non est viuente patre. Hoc essꝫ probatur. ff. de liberis z posthumis. l. j. in suis. z ad hoc. ff. de verb. signi. l. j. §. paternas.

2 ☞ Delicta que transeant in heredem lite non contestata.

1 **Per contrarium.** Dicit gl. † Not. quod quã sunt delicta que trãseũt in heredẽ lite non contestata, vt crimẽ lese maiestatis. hoc est passiue dictũ, q3 homo mortuus id est: Cesar accusabitur z dãnabitur, z punietur eodẽ mõ quo possibile est vt eius memoria dãnetur, non accusabitur heres. sed heres cuius interest ratione bonorum poterit interesse iudicio s. nõ dãnabitur, nec accusabit. Itẽ dicit glo. Sunt quedã delicta que non trãseunt in heredẽ lite nõ cõtestata, vt publica, quedã lite contestata transeunt in heredem: vt priuata. Ego nõ facio vim inter delicta publica. z priuata q3 accusatio criminalis in priuato delicto lite ẽt nõ cõtestata nõ trãsit sit in heredem. licut nec accusatio in crimine publico. sed accusatio ciuilis ex delicto. verũ est ꝙ transit in heredem, alias non. vt C. de lite defun. l. j. Itẽ intellige istum. §. q iste qui suus est non impediatur. quia sit heres pp commissionẽ criminis a defuncto, sed sñia lata desinit esse heres. Et hic cum alias sit impossibile q semel fuerat heres. desinat esse heres. sine tñ hoc est impossibile. licut per querelam desinit esse heres, qui semel fuit heres, vt ff. ỏ vulg. q pup. sub. l. que substituit. z ff. de inof. test. Papinianus non veterani. §. vlt. Quare dicitur crimen lese maiestatis, crimẽ pduellionis. Dicit Placẽtinus, q3 per duellũ cõuincebatur qs de tali crimine. Sed dic q falsum est, q3 duellum iure Romano illicitum est, vt ff. ad legem Aquil. l. qua actione. §. si quis in colluctatione. z C. de actio. z oblig. l. cõtra negantes. Sz dicitur crimen perduellionis. q3 perduelles sunt hostes, vt ff. de verb: signi. l. quod non.

Cum autem queritur &c. Et dr hic q ad hoc quod aliquis sit suus heres, hoc inspiciendum est eo tẽpore quo certũ est aliquẽ sine testamento decessisse, vnde si aliquis fecit testamentum z alium suum exheredauit, etrancum instituit, si testator re viuente mortuus est filius exheredatꝰ a testatore postea decedẽte institutus extraneus non adit, vel q3 non potest, vel q3 non vult, nepos ex filio exheredato p3emortuo erit suus heres, q3 tẽpore mortis eius qui descẽdit ab intestato inuenit se in eius potestate z p3oximior est. Idẽ est si iste nepos natus sit post mortem. si tñ eo viuo conceptus. z si mortuus fuerit filius exheredatus pr illiꝰ nepotis z institutus nõ adierit. Dicit gl. que est sup illo verbo, patre eius mortuo ante quã adeatur ex testamento hereditas p institutũ. q3 tũc constat ꝙ non translatit querelam ad istum nepotẽ a patre suo s. si erit adita transmitteretur hereditas ad heredẽ. Littera nostra patitur ꝙ esset adita hereditas ex testamento, q3 nõ deferretur ab intestato. Hoc est verum q dictum est, quod nepos natus post mortẽ qui est conceptus ante mortem est suus heres i casu q dictus est, q3 si viuo auo fuisset cõceptus, sed post eiꝰ mortẽ fuit conceptus z natus. ergo nullo mõ erit coniunctus auo, ex persona sua, nec ex persona patris, ex quo decessisset alias ante ꝙ esset conceptus. Ex aliquando dicit quod nepos vt succedit auo suo quo viuo nõ fuerit cõceptus vt nostra litera hic. z bñ põt esse conceptus. z tñ non est alias quo sciemus, q3 viuo auo fuit alias dico. l. humana bz indifferens, qui esset cõceptus viuo auo nõ esset alias lz scim rei veritatem differentia. cum isti qui legem condiderunt hoc nõ inspexerunt. vñ pone in terminis q3 habemus de consuetudine filia succedit in baronia. sed procedit masculus. ego sum baro habeo filiã coniugatã habeo agnatum consanguineum quẽdã, si me viuo z filia haberet masculũ in vtero succederet in baroniã, ista filia mea maior nihil bz in vtero, i crastino cẽ cepit masculum, dicit ipsa quã cito fuerit mortuꝰ pater meus, habeo in vtero bz succedere filius meus in baroniam. et consanguineus nõ bz admitti. q3 non erat conceptus tẽpore mortis defuncti. z iõ nihil attinet. Itẽ nec tu. q3 lz suꝰ proximior quã ego mortuo sentio inter Pla. z Jo. Dixit Josꝫ. cum admittendũ q si inspexerimus in successione solam causam naturalem planum est q filius succederet. Sz sola cã naturalis inspicienda est. vt Placẽtinus inspicit causam naturalem. z tñ eam non admittit. vt ff. vnde cognati. l. j. §. si quis proximior. quod non admittetur.

Emancipati. Hic incipiunt antiquitates. Jus antiquum naturales filij qui se dederunt in arrogationem alij nõ admittebant ad bona patris naturalis per vnde liberi. mũ fuerint emancipati ab arrogato patre tpe mortis patris naturalis. z est optima ratio. posset. contrata. l. ijꝰ. §. si quis filio. ỏ. Respon. Dico q ista ratio recta est propter cõtra illius legis distinguitur q3 aliquis filius datur in adoptionẽ alicui ex ascendentibus q3 translit in potestatem sed non translit in famil. omnino bz aliam contra. in bonis patris naturalis: sed si detur omnino ex traneo in adoptionẽ non habet cõtratab. tã bonis patris naturalis. Totũ contrarium tenet per illũ. §. contrata. habebat. in bonis duorum. in bonis patris naturalis. z in bonis patris arrogatoris. hodie in bonis vtriusque z filius adoptatus, id est, arrogatus si emancipetur ante mortem naturalis patris succedit patri naturali. q3 quanti ad patrem arrogatorem sit extraneus per emancipationẽ. Hoc dicit littera. Sz pone q sit sui iuris: per mortẽ pris arrogatoris, viuẽte patre naturali, succedet ne patri naturali per vnd liberi. vnde gl. si q3 filius vivo. ex q3 morte patris adoptiui fieret sui iuris. remaneret liber ius agnationis cũ agnatis patris arrogatoris nõ obtinebit successionẽ in bonis patris naturalis. vt ỏ. vnde hic bene dicit glo. sed ibi hic dicit contrariũ z male. ff. de adoptionibus. l. in omni fere.

1 ☞ Emancipatus filius a patre arrogatore an succedat patri arroganti. Et an patri naturali.

Post mortẽ vero patris natu-

1 **ralis** † emãcipatus est filius a patre arrogatore nõ succedit patri arroganti. Item nec patri naturali ex quo post eius mortẽ emancipatus a patre arrogatore. z hoc iõ introductũ est. vt electa testate vel volũtate patris arrogatoris. Succedit patri naturali agnati vel iste filius arrogatus, q3 si emanciparet eũ succederet patri vñ liberi: vt ỏ. proxi. nõ agnati, si fic emanciparet succederet ei naturali, z sic voluntate alterius esset successio patris naturalis. quod hoc ler p3o incontinenti. arg. ad hoc. ff. de heredibus inst. tuendis, institutio. Sed nõne in volũtate patris arrogatoris est an succedat iste filius arrogatus patri naturali. Si non emancipetur in vita patris naturalis, tũc patri naturali nõ succedet vt hic ỏ. inconueniens q3 alias plus p3ius dico, q3 iura non habuerunt ꝙ inconuenienti q3 ex voluntate altena penderet successio patris naturalis in vita sua: hoc est vsqꝫ ad mortẽ suam, sed post mortẽ illi penderet ex voluntate alena iura habuerunt p3o inconuenien. Et ad hoc est duplex ratio, vna poterit pater naturalis ordinare de bonis suis, in vita sua, data q3 pater arrogator emanepet. s. post

2 mortem non posset. arg. ad hoc. ff. communia de le. receptũ. Item alia ratio z melior. agnati mortuo eo cui sunt agnati habent ius cum bonis eius, sed non in vita sua. z quod pueritur bonis vel in quibus non habet ius per voluntatem alienã. sed post mortem p3iuarentur bonis illis per voluntatem alienã. quia tũ sunt eis debita. hoc erunt inconuenientes.

1 ☞ Bonorum possessio contratab. quibus detur.

2 Emancipatus p3eteritus nullam aliam viam bz, quã contrab. filius suus p3eteritus habet duplicem vel di. it testamentum ipso iure, vel contratab.

3 Differẽtia emãcipatiõis z patrie potestatis ant sit i totũ sublata.

4 Electio vr confirmata li ille qui non fuit vocatus non vult eam infirmare,

Eadem hec obseruãtur. Not. † quod bonorum possessio Stabu. daꝫ p3eteritis oino de qbus nulla facta est mentio instituendo. vel exheredãdo, licet non riteret. ff. de bonor. poss. cõtratabu. l. non putauit. §. non queuis. Et dator ista bonorum poss. contrata. litteris p3eteritis. Siue sint sui, siue emãcipati. Posset dicere q filius emãcipatus habet bonorum possessionẽ contratabu. de se. sed filius iuus, z sic p3eteritus non habet cõtratabu. imo dicit ipso iure nullã. Sz si nõ sit solus suus imo vnus filius

suus.

sius ꝛ alius emãcipatus aperitemãcipatus preterit⁹ ad edictũ per cõtrabulas ei qui suus est. Nõ dico q̃ ad. diceret hoc, qz Jhs. semp ruminauit tertũ text⁹ est expressus q̃ licet sit solus, habet in bonoꝝ possessionem contratab. ꝛ sic tenet viam preto riam: vel dicat ipso iure nullum. ꝛ sic teneat ciuilem, verũ est q̃ non habet bon. possess. contratab. necessarias. Largus fuit ꝑtor in suo beneficio, ꝛ dedit nõ indigẽti, sed emãcipatus preteritus per viam necessariam qz aliam viam non habet. Hoc est q̃ probatur. ff. de lega. ꝓstã. ꝛ bo. pos. cõtratab. l. is qui in potestate. ꝛ. duo. ꝛ C. de liber. ꝓte. l. maritimũ. Dñs Jn. in ista materia q̃ sit ad nihil certũ reliquit dixit q̃ forte suus si recte pretereatur, hic est inserta causa ꝓteritionis habet solus bon. poss. cõtratab. hoc est q̃ tractauit in suma illius titu. C. de lib. ꝓte. vel exher. q̃ habet duplicẽm viam, vt dixi: vel vt dicat ipso iure nullum, vel vt petat cõtratab. emãcipatus preteritus, vt direrũt quidã. idẽ auxilio habet q̃ suus. põt dicere nullũ testamẽtũ ipso iure: vel petere cõtratabu. ꝛ hoc per legem que dixit q̃ ꝛ sublata est differentia emãcipationis. qz patrie potestatis: vt i aut. de here. que ab intest. defe. § nulla. Dico cõtrarium imo filius emãcipatus preteritus hodie nullã aliam viã habet, quam cõtratab. Ad legẽ cõtrarium dicendũ sermones inquirendi sunt scõm materiã, ꝛ nonne illa litera que dicit, sublata est differẽtia emãcipationis, ꝛ patrie potestatis est in Rub. de here. que ab intest. vnde vez est q̃ nulla differẽtia est in successione ab intestato, sed successione ex testamẽtoꝝ est differentia ꝛ bo. poss. cõtrabul. est ex tẽs licet sit ad impugnationẽ testamẽti. Dicit dñs And. aliud asserttum aut emãcipatus preteritus inserta causa preteritio nis legitima, qz dixit hic, filiũ meũ ꝓtereo ex tali causa, ꝛ vez ille, alias hz ꝑtab. ꝛ non aliã viam: sed si non inserta causa: qz autem dixit filium meũ ꝓtereo, põt dicere ipso iure nullum, dicit se habuisse plenioꝝ doctrinã. s. de inof. testa. Jtẽ nota hic institutus quãdoq; habet bo. pos. cõtratabu. alio cõmittẽte edictũ. Pone, habeo filium, ꝛ habeo filius alium cũ ꝓtereo, preterit⁹ põt petere cõtratabu. nec exspectabit q̃ petat ꝓteritos vt ff. de bono. poss. cõtratab. l. si post mortẽ. § vltimo cõuenitur cõtratabu. quã doq; inserta persona, verbi gratia, instituo vnũ filium. alium ꝓtereo. institutus põt petere contratabul. preterito sibi cõmittẽte edictũ. Et si nõ petat preterit⁹ que est causa preteritionis, volni seruare equalitatẽ. Pone instituo filiũ in maiori parte, extraneũ in maiori, ꝛ filiũ aliũ ꝓtereo. institutus põt petere contratabul. preterito rupto testõ p cõtratab. habeat maiorem partẽ, ꝛ ille qui fuit institutus minor: qz oporteret eum esse cõtentum ea portione in qua fuit institutus ideo ꝓtereo voluit q̃ institutus habet bonoꝝ possessionẽ cõtratab. si preteritus non petit q̃ iudicitũ nunq̃ certe hoc casu preterito nõ petẽti cõtra tabul. institutus qui petit eã habet iure: vnde si preterit⁹ non vult impetrare bonoꝝ possessionẽ contrata. ꝛ institutus aduersus quẽ nulla est facta iniuria vult eã impetrare, ꝓtor voluit eũ adire vt habeat fm tab. sed vult vt sua cõtratab. valeat fm tab. vt ff. de le. ꝓsti. bonoꝝ. possess. cõtratab. pe. l. in potestate. § sed si scriptus. ✝ Quidam canonista, vt ôt dominus meus, per istam theoricam deinterminauit quandam questionem talem: facta fuit quedã electio quidã non fuit vocatus. ꝛ sic fuit cõtẽptus. qz non valuit electio, qz plus operatur contẽptio vnius. quã multoꝝ. Jdicto ꝓtori. Volunt dicere aliꝫ: alia via electionem non valere: quia talis fuit nõ vocatus ꝛ sic contẽptus ille qui fuit non vocatus nõ potẽt infirmare. nec dicit se cõtemptũ an aliꝫ ex sua sufficit hoc facere ex quo non vult infirmare. ideo confirmo. dixit q̃ nõ imo ex quo allegauit causam ex persona alterius qui cã non vult allegare imo potius confirmat electionẽ. Causa eoꝝ conuertit in causam sicut bonoꝝ possess. contrata. conuertitur in se contratab. cui ille qui dicit eam ex persona alterius petat eam ex cuius persona habet non petente.

AD DITIO.

1 Differentia emancipationis. Adde Var. in l. Gallus. § ꝛ qd si tantum. ff. de lib. ꝛ posth. vide do. Jas. in l. pater filio. ff. de leg. vbi dicit q̃ emancipatus hodie succedit ad similitudinẽ suoꝝ. et q̃ sicut emancipati sunt voluntarii heredes, ita ꝛ filii in potestate. Et nunquid transmittat hodie hereditatem patris non adita tam per eundem in d. l. pater filio.

Jnuenimus. Vbi dr̃ q olim si filius in potestate data in adoptionẽ illius ꝛ si pater naturalis moreretur antequã iste filius adoptatus emanciparetur vel postea emanciparetur, adoptatus nõ succedebat patri naturali itẽ nec patri adoptiuo ex quo emãcipauerat ꝛ sic vtriusq; patris successio ne defraudabatur. ꝛ hoc erat inconueniẽs. gl. querit. ꝛ nõne cadẽ ratio manet hodie in altero mẽbro distinctionis quã facit vetus argumentum ista iniquitas. ꝓ cod. s. nostra. si detur in adoptiõe filio emancipato. ꝛ postea emãcipato a patre adoptiuo: amittit successio naturalis ꝛ postea emãcipat a patre adoptiuo: amittit successionẽ vtriusq; patris dicit gl. verũ nõ est, qz si emãcipetur a patre naturali ascendente cui datur in adoptionẽ tenetur ei reuerentiã vere tñ secus est in arrogatore. Dico q̃ affectionis causa suspitionẽ remouet, non tñ est veri simile ex quo est de ascendentibus ille cui datur in adoptionem, q̃ post mortem patris naturalis cum emancipet vtraque hereditate ꝛ sua ꝛ patris naturalis possit cũ defraudare. arg. ff. de ritu nup. l. pe. § de vno.

Jtem vetustas. ✝ Nd. voluit dicere q̃ § vltimus. no. abrogat. § istũ. Jtem vetustas. ꝛc. qz iste § ôt quod nepotes ex filia succedunt cũ suis patruis vel materteris cũ diminutione tertie partis ꝛ statim corrigitur per §. sed nos. ꝛc. Est dicendũ quod iste §. Jtẽ vetustas nõ corrigitur per §. sed corrigitur per auth. de trien. ꝛ semis. §. nec vllo vnde § sequens loquitur de quarta iste de tertia. Jtem iste. § loquitur vbi omnes erant descendentes. sequens loquitur vbi erant descendentes ꝛ trãsuersales. ꝛ sic istis duabus rationibus dicemus. §. sequẽtem istum non corrigere.

De legitima agnatorum successione. Rub.

1 ✝ Agnati qui dicantur.

Si nemo suus heres ꝛc. Dicit litera: duo sunt fratres eodẽ patre nati, iz unde no. q̃ quidam sunt agnati consanguinei. ✝ Et non secundũ intellectum iste consanguinei, q dẽ sunt fratres vel filij fratrum agnati vltiores non sunt consanguinei, vt ff. de suis ꝛ legiti. l. ũ. in ꝓn. Scis tu ad quid vz hoc. Pone dico in testamento, lego consanguineo decem habebit tãtum frater coniunctus per patrẽ secundũ ea que dicta sunt. Certe loquẽdũ est vt plures. ꝛ nomina ex cõmuni locutione opinionẽ exaudiri oportet ꝛ ideo tũ diceremus quod testator esset iure peritus, qui nouisset ꝓpriã verborũ appellationem: cum diceret testator lego consanguineo meo. intelligerem consanguineum, secundum communem modum loquendi. ff. de supel. leg. l. Labeo. ff. de fundo instru. ꝛ inst. l. cũ de lanionis. § finã. Jtem etiam dicerem nisi testator esset iuris peritus, tamẽ ibi esset maior color dubitationis.

1 ✝ Filij fratrum succedunt in stirpes cum fratre superstite.

2 Descendentes succedunt ex persona eius quẽ representant, trãsuersales non.

Hoc etiã addendum. ꝛc. Vbi huius ti. u. ꝛ est quod de linea cognatorũ transferrunt quedã persone in linea agnationis. s. filie ꝛ sororis in cognatinee vel vterine, ꝛ isti sunt agnati multo fortius ipse sorores vterine. ꝛ C. de legi. here. l. vltimo. ꝛ tenetur in litera, ꝛ diuidit inter eos hereditas in capita. nõ in stirpes. Pone habeo ex fratre ꝓmorturo duos nepotes, ex sorore vnũ, certe mihi succederet, tristi res nepotes in capita, hodie est correctũ in stirpes. vt in aut. de heredi. que ab intest. § de se. § reliquũ circa hoc nota tria iura. Jure isto nõ veniebat filius fratris, vna cũ fratre si esset patris frater superstes verbi gratia. Ego decedo patre ꝛ fratre ex fratris filio superstitibus, si erat frater ꝛ fratris filius tantũ qz pater superstes facit q̃ non admittatur filius fratris cũ fratre. sed pater ꝛ frater tãtũ admittũtur vt in prealle. aut de heredi. que ab intest. defe. § reliquum. Tertiũ ius q̃ admittetur filius fratris cũ fratre, ꝛ si sit pater in medio, ꝛ succeditur in stirpem. vt in auth. vt fratrũ filij in ꝓn. ✝ Est ponere quartũ casum: iz de hoc habemus ius alibi. Habeo patrẽ ꝛ filiũ, vñ quod admittatur cũ solo patre. Quidã magni de c. volucrunt dicere q̃ succedit in capita, nec hic corrigatur ꝛ dicunt q̃ auth. que est de rede, que ab intest. de se. § reliquũ. que dicit q̃ filij fratrum succedũt in stirpes loquitur cũ filij fratrum succedunt cũ fratre superstite: vt ipsi fratrum filij habeant quantũ haberet pr̃ eorũ si viueret. ꝛ nõ plus: Sed dicunt ipsi nos dicimus q̃ si sunt oẽs fratrum filij, duo ex vno, tres vel quatuor ex alio, succedũt in capita, qz nullus ꝓtor alio. Jsta opinio nõ vr̃ sine ratione: vr̃ tũ lex probabilioꝝ, qz dicit lex sine habeat defunctus fratres, vel fratris filios sit diuisio in capita. vr̃ igitur ponere q̃ si habeat fratres vel filios fratrũ. succedatur in stirpes. vt in auth. de heredi. q̃ ab intest. § si vero neque fratres, ꝛ intelligas in successione trãsuersalium ꝓximioꝝ quoque ꝓfertur. Jallit in filijs fratris: iz sint remotioꝛes fratre superstite. tũ cum admittuntur in omnib⁹ alijs vlterioribus filijs fratris, secundũ regulã quod ꝓximioꝝ ꝓfertur verbi gratia. habeo fratrẽ, ꝛ nepotes ex alio fratre, frater ꝓfertur, ꝛ est ꝓtius legiti fratris filioꝝm. q̃ iz sint remotioꝛes fratre tũ cum eo admittuntur, vnde in vlterioribus eis seruatur regula q̃ ꝓximioꝝ ꝓferatur. Sed oppo. dicit q̃ successio fiat in capita. s. tit. j. § cũ filius. in fi. Contra. qz ibi dicitur quod in stirpes succeditur. Dico hic loquitur in successione ne transuersalium, ibi in successione descendentium. Jdem in ascendentu

bus, q2 succedunt in stirpes. ℏ. omnes ex parte matris tantū habent, quātum illi ex parte patris, vt in auth. de here. que ab intest. §. l. Sz eq3 est ratio diuersitatis? Ratio bona est & notabilis habeo nepotes ex vno filio quatuo2, ex alio vnū, nepotes admittuntur ex persona patris, & ideo admittuntur sicut & ille admittet, s. in dimidiā, vn cū sint remotiores & admittuntur, hoc nō est de se, sz rōne patris suiq3 repzesentant trāsuersalibus exceptis filijs fratrū admittuntur ex persona sua, & fit successio in capta, & numerū personarū. † Si queras vltra, que est rō quare descendentes succedunt ex persona eius quē repzesentāt, trāsuersales non. Dico q descendentibus est magis debita hereditas, quam transuersalibus, q2 viuo patre filius intelligitur dominus. ideo descendentes ex pson patris habēt ius, vt. ff. de lib. & posthu. l. in suis, trāsuersales nō habēt tm̄ ius. ideo ex persona defuncti p̄cedentis non habēt ius, sz ex ppria: Scio tu ad quid vz hoc. ℞. Consuetudo est in aliquibus partib9. q si baro habeat filios, filiꝰ masculus sz vltimogenitus p̄ferēt filie in successione baronie. Pone, ego sum baro, habeo filium maiozē natu, & filium minozem natu, & filiā que est antiquioz, filius maioz z̄bit & hz filiam: decedit, & ego decedo. filius masculus sz vltimo natus dicit se admittendum ad baroniam, & filia ex filio maiozē premoztuo vult admitti, & allegāt hic: si pater meꝰ. (dicit ipsa) viueret p̄fertur fratri, ergo ego debeo p̄ferri tibi fratri vltimo genito. Cōtrio allegatur 3 eam & per se sic quod neptis habeat plus quā filia inaudītū est. si tu eries filia, & primo nata, ergo p̄ferrer tibi dicit iste filiꝰ vltimo genitus. ergo multo fortius tibi nepti sum p̄ferendus filia remanet in successione transuersalium, nō admittitur q3 ex persona quā repzesentat, s, descendentes in successione descendētium admittunt ex persona eius quā repzesentant, vnde de me nepte non iudico, tu filius vltimo genitus tanquā de me, quia nō peto admitti tanquā ex persona mea, sz tanquā ex eius pson quā repzesento vcz patris mei filij primogeniti, cui ego succedo, vñ iudica de me, sicut de ipso iudicares, & constat q ipse si viueret p̄ferretur tibi per se indncit. ff. de leg. iij. l. pater filiū. §. quindecim libertum. vbi idemq3 sunt j. dicitur t. Plato2. C. libertus legauit fundū. & vetuit alienari extra familiam, vnus libertus vendidit alij colliberto. q potuit facere, q2 de familia, vñ non est alienatus extra familiā. Iste colliberꝰ siue libertꝰ empto2 decessit. herede extraneo relicto, modo est fundus extra familiā, nonne adzocabitur ab eo. Dicit Iurisconsultus q non, q2 non est inspicienda p̄sona extranei, sed est inspicienda persona eius a quo causam habes, quā repzesentās, sicut ōt ista filia. nō ē cōsiderāda pson mea sz persona eius quē repzesento, & cuius successionem habeo, & rerdo quod bene allegat.

1 ☞ Imperator est lex animata in terris.
2 Beneficia principum recipiunt ampliorem interpretationem. quam testamenta.
3 Beneficium principis eque late debet interpretari, & hoc in similibus personis.
4 Donatio in filiū emancipatum a patre facta vltra quantitatem legitimam sine insinuatione non valet.
5 Donatio a principe in extraneum siue vltra legitimam quātitatem valet.
6 Successio que est deferenda fratri vel filijs fratrum quis erit potior in successione fratris.

Si plures. ver. & quamuis. Ibi ōr defert hereditas, proxima, & quānis ibi ōr defertur hereditas proximo & quāuis ex l. xij. tab. & quā. l. quamuis. lex vsa sit singulari numero. q2 dicit proximo. Si tū plures sunt proximi, bene simul defertur, & omnes veniunt simul. Imperator Federicus obsederat quandam castrū. fecit. p̄conizari per exercitum q q primo ingrederetur castrū illud, haberet centū. deinde decē ingressi sunt simul. Modo queritur, quis habebit. Audiui q dominus Guido de Mazarinis dixit q, nullus habebit, & inducebat. l. in sub in testamentis. ff. de rebus dubijs. l. si fuerit. Audiui q Odof. determinauit q oēs haberēt. Et per istam literā potissime lex xij. tab. dicit q qui est primus agnatus defuncti habet hereditatem de functi si plures sunt. tū proximiores habebūt. Querit com† Imperator sit lex animata in terris, idē erat in questione p̄posita. Ista determinationem reputo veriozē, nec mouet me lex illa. ff. ō reb. dub. l. si fuerit. †. q2 loquitur illa in testamētis, & ampliozi fit interpzetatio in beneficijs principū, quā in testamētis: in quodā rustico aliud esse ibi seruarē. l. si fuerit, & caue admittuntur ergo omnes illi qui ingressi fuerunt castrū, sed ad q d admittunt. Intelligitur q ad centū. vnde illa centū diuiduntur inter oēs intelligo si donatur in principe, q2 quilibet habebit centū, in beneficijs principū ōz fieri largissima interpzetatio. ff. de constit. princi. l. vltima ergo minus eque lata debet fieri. sicut alibi in simili inuenio

3 q quilibet haberet tantum quātum haberet vnus solus. † Celsus dicit posthumo lego decē, nascunt quatuoz. quilibet habebit decē, vt ff. de leg. iij. l. qui filiab. §. j. Quidā respondebat huic in beneficio principis, ōz fieri eque lata interpzetatio, sicut inuenit alibi, verū est in similibus personis. l. illa verti. in nominibus ita latam interpzetationem loquitur in filiabus. sed nostra lex loquitur in extraneis. Dicebat dominꝰ meus. Inuenio q est latior interpzetatio in beneficio principis in extraneum. quā patris in filiū. † Donatio in filiū emancipatū a patre facta vltra quātitatem

5 legitimā sine insinuatione non valebit. † Donatio facta a principe in extraneum sine insinuatione vltra legitimam quātitatem. Hoc est q probatur. C. de dona. l. latā. & l. sancimus. in pzin. Ideo ne consuetudo est quod proximus cognatus extrahat legitimā. ego vendo rem aliquā. habeo quēdā proximū cognatum ex parte patris. & habeo aliū pximū cognatū ex pte matris. q3 go quid p̄fert? dico si sunt plures in quibus reperitur eadem ratio admittendi, vt hic. & illius consuetudinis est q2 nō dz q3 p̄ximus succedere, vnde vnus non potest alienare, q3 ille qui succederet esset sibi posset retrahere, si ergo emptor in successione & mortuus

6 ne vel si eque deberēt succedere, eque retrahūt. † Si queras quis est potior in successione si queratur in successione fratris defuncti, vel fratrē filijs, habeo artem completā. & reperitur quod coniunctus est defuncto vtrinque, i. vtroque latere tm̄ debenis vndecunq3 acquisitis ergo & in retractione si nulli9 inuenit coniunctus defuncto ex vtroq3 latere, sz si vnus est sibi cōiunctus ex parte patris, p̄fertur in eis que defunctus habuit a patre. & q est coniunctus ex parta matris, p̄ferē in eis que habuit defunctus ex pte mris in quelitis & defuncto simul admittuntur. & hoc concludo a simili retentione. Hec sunt q probant. C. de ben. ed. de emancipatis. auth. de consan. & vter inis fratrib9 per tot. C. cōia. ō suc. quā. ita q nihil queraf de alijs, vel de remotioribus in linea transuersali qui non sunt fratres nec fratrū filij, nec inuenio distinctionem predictā, vt sunt coniuncti defuncto ex vtroque latere, aut ex altero tantū, imo dicunt iura q veniunt in capita cū agnatis: sed si vis rationē dico si reperis agnatū remotū frātre vel fratris filio, & est cōiunct9 ex vtro que latere ipsi defuncto & ex alia parte alterū in eodē gradu, sed contingit esse ex altero latere tantū admittetur coniunctus ex vtroq3 latere ad successionem & ad retentionē, in hereditatibus descendentium siue in ascendentibus. Dicit lex quod hereditas descendentium deferet ita ascendentibus: q2 ascendens ex parte patris habet tantū quātum ascendens ex parte matris: nec distinguit? bona defuncti. an ex pte pris, an ex parte matris vel an ipse ea acquirit. Item nec distinguit sint ex vtraq3 parte coniuncti, vel ex altera tantum, vt in auth. de heredi. que ab intest. defe. §. j. Et quod reperiatur aliquis de ascendentibus vtrinq3 defuncto coniunctus descendenti, ecce exemplum habeo duos filios. vnus habet filium, alius habet filiam, contrahunt simul. quod possunt de re nostro, q2 filij duoꝝ fratrum possunt simul contrahere, alter coniugum moritur reperio me vtrinque coniunctum.

1 ☞ Successio edicto non est locus in agnatis in bon. poss. vnde agnatis.
2 Emancipatus filius an remaneat agnatus patri & cōtra & quomodo intelligatur.
3 ℘ pater ius succcedendi filio emācipato olim per pactū expressum, hodie lex sine pacto istud ius sibi reseruat.

Placebat autem. † Ibi ōr narat le9 successio edicto in agnatis, sed pretoz agnatis sequētē voluit admitti ex capite agnationis. Item lo. §. sed nos, ōt imperator q in agnatis hz locum successionis edictū, & sic no. dicit glo. q in bono. pos. vnde agnati latus edicto successio in agnatis. Hoc nō dicit litera, sed in hereditatibus, vnde dicit litera successionē in agnatorum hereditatibus nō deneganda. vnde dico q in agnatis an bo. possessi. vnde agnati non est locus successio. sed succederet per vnde legitimi & quente agnato primis non petentibus bonorum possi. vnde agnati. vel repudiantibus q illa dando legitimi que est. ff. de bo. l. ij.

Ubi dicitur. Emācipo filium olim non succedebat, nisi in emancipatione reseruares sibi

2 ius succedēdi. gl. hic & alibi contradicit sibi gl. † hic dicit. Item emancipo filiū remaneo sibi agnatus. vnde ei succedo q vnde agnatus. sz ipse nō mihi dixit Rogerius. hoc est falsū. imo q dixit filiꝰ emancipatus remanet agnatus patri emancipāti. sed nō est ecōtra. ff. vnde cognati. l. simus. & gl. in seq. sed quomodo potest esse q pater sit ei agnatus: & ipse nō sit agnatꝰ patri. q2 agnatio relatiua. vnde agnatio alicui9 & agnatus alicuius agnati. dicūt quidam

pater remanet agnatus filio emãcipato mortuo. Si aliqs agnatus meus moritur ipse mortuus non est nisi agnat⁹, sz ego i cui⁹ psona, non est facta mutatio remaneo ei agnatus: vnde ei succedo tãquã agnat⁹ emãcipatus moriẽ q̃ ad ius ciuile. nõ admittit filius per emãcipationẽ iura agnatiõis. sz pr̃ in cui⁹ p̃sona nulla facta ẽ mutatio, rõ est agnationis & ideo hz duo tanquã pr̃ succedit filio emancipato & non econtra. ¶Hec ratio nõ est bona: quia sim hoc agnati non emancipati in cuius persona nec dicã quod hoc non est: quia pater remanet ei agnatus non est facta mutatio, succederet isti filio emancipato, & iste eis nõ succederet, & ap pbo gl. q2 pr̃ succedit filio emancipato, & nõ eẽ, nec dicã quod hoc est q2 pater remanet ei agnatus & non est econtra. ✝Sed dico q̃ habebat pater ius succedẽdi filio olim per pactum exp̃sum, & hodie ler sine pacto ins istud sibi reseruat vt hic. & C. de emanci. lib. l. vltima. & respice q̃ dixi. ff. de lagna. suc. & eris copiosus ista materia.

De Senatusconsultõ Tertuliano. Rub.

1 ☞ Filiasa. nupta alicui an remaneat in potestate patris.

Ex duodecim tabularũ ita strictoiure. Scõm Senatusc. Ter. mater non succedebat filio. nisi deficientibus ommib⁹ agnatis: nã mater erat cognata filio: q2 p scipsam, & sic per psonã feminini sex⁹ attingebat filio: & go cognata erat filio: & deficientibus demũ agnatis. vel ecclusis mr̃ admittebatur, factum est Senatusc. Tertullianum, quo consultum est matri: sz semiplene: q2 solũ consulitur per id senatusc. matribus habentibus tres filios vel quatuor si sit in po-
1 testate acquirent ei in cui⁹ est potestate. ✝Et ex hoc nota, q̃ filiafamilias vxor alicui⁹ est i potestate patris: vnde lz sit cõiugata & habitet secum a patre cũ marito suo, nihilominus remanet in patria potestate. hoc nõ est dicũ rusticitatẽ hoc est verũ vt hic, & C. ẽodit. iser. Et si vxor. q2 certi sũt modi ereũdi ẽ patria põta & iste modus non est de illis, & iste mod⁹ argueretur vt tradit. ff. de bis qui sũt sui vel alieni iuris. l. patre furioso. iure Lõbardo alind est vnde ista filia cõiugata ex quo manet i patria potestate acqrit patre inbẽte hr̃ditatẽ vt. ff. de acquir. here. l. q̃ filia. Modie põt ẽt patre, phibẽte aduentitiã acqrere. vt. C. de bonis que lib. l. vlt. vnde si cõsentiãt ambo ambob⁹ acqrit vsufructus sibi, pprietas si solus filius vel filia totum sibi acqrit, si solus pater, soli patri acquiritur totum.

1 ☞ Pater an p̃ferak matri in successione filiõ vel filie. & an auũ excludat mater.
2 Regula, si vinco vincentem te, ergo, vinco te, quomodo intelligatur & quando habeat locum.

Pferuntur autẽ. ver. pater
1 vero vtriusq;. &c. Ibi ox ✝ q̃ pater pponitur matri in successione filiõ vel filie: sz auus excluditur a matre. ¶Iste tractatus hz locum i emãcipato filio: q2 filiꝰ in potestate nõ hz hereditatẽ, sz a lius sui qui est nepos ad auũ & pater matrẽ. ¶Pone oẽs tres esse
2 simul, auũ, patrẽ, & matrem: tunc ✝ fallit regula que dicit, si vinco vincentem te, ergo vinco te. ¶Pater dicit, ego vinco matrem, & mater vincit auũ deberet cõcludere pater, ergo ego vinco auũ, sed non deberet vincere. imo auus vincet patrẽ, vt. ff. eo. ad Tertull. equissimũ. ¶ J. Si esset au⁹ & pr̃ tãtũ, au⁹ vinceret patrẽ. Si ergo auus matri, ego vinco patrẽ, vt i. l. illa ad Tertullianũ. lissimũ. & pater te vinceret vt hic. ergo ego vincerẽ te matrẽ. ecce emplũ regule. da instãtiam in eisdẽ terminis: loquit pat auo diceret patri vincerem te hic mater te vinceret. ¶Hoc est ve ri⁹ mater & auus essent soli. sed nõ si oẽs tres essent simul au⁹, pater, & mater, imo auus patrẽ & matrẽ. & sic est vera regula. l. illa equissimum, vt hic: ergo ego vincerem te. vnde iste falsum cõcluderet, vt in l. illa equissimũ. auus vincet patrem, dico q̃ non fallit regula in eo. casu: q2 vinco vincentem te, & non vinco resistit vbi vinco vincentem te, alias non vinco te in casu alio. vnde i eo. casu non inuenias fallaces regulã in i terminis p̃dictis. Sz fallit illa regula, si vinco vincentẽ te, &c. in authẽt. de equalit. do. §. his consequens. creditor qui credidit i emptionẽ rei. vincit creditorẽ habentes exceptiam cõuentionẽ. Et mulier nõ vincit eũ, sz vincit eũ qui credidit empti. rei. vt. C. qui po. in pig. ba. Lassidius. Alibi fallit illa regula in auc. q mo. natu. effi. sui. §. discre. Dico q̃ in casu nostro corrigitur: q2 si sint oẽs simul, pater, & au⁹ & mater, vt in auus nõ excludit patrẽ imo excludẽtur & admittẽtur pater & mater, vt i auc. de hered. que ab intest. defe. §. ois. Un de dico correctã legẽ illã. ff. ad Tert. l. equissimũ que ponit ills si viuco vincentem te, ergo vincam te. q̃n simul sunt auus, pater & mater.

Sed nos constitutione. quam &c. Facit imperator mentionem cuiusdã cõstitutionis. q̃rit glo. Ubi dicit gl. q̃ mater l. non sit mater trium vel quatuor liberorum hz ius succedendi filio. vt C. de iu. deli. l. ij.

1 ☞ Pater & mater simul admittuntur ad successionem filiorꝫ & quando.
2 Patris & matris equale est officium.
3 Quod que nõ petijt tutorẽ filio suo impuberi si decedat in pupillari etate mr̃ ei nõ succedit. sec⁹ si ẽ decedat i pubertate & de ratiõe.

Nobis visum est &c. Ibi corrigitur incipit correctio imperatoris. vnde no. q̃ litera nostra corrigitur in multis. per ista pars excludebat matrẽ. vt. §. eo. ver. pat quoq; &c. simul admittuntur vt auth. ẽ here. que ab intest. §. cõsequens. Jtẽ si erat mr̃ & sorores cõsanguinee, mr̃ habebit dimidiã sorores aliã: hodie succedũt capita. vt in auth. de nupt. §. & q̃n. Sz hodie p aliã aut. sorores cõsanguinee tãtũ, vel fratres cõsanguinei tãtum excludũtur per matrem in totũ: q2 cõiuncti vtrunque simul admittunt cum ascendentibus in auth. de hered. que ab intest. §. si vero cuz
1 ascẽdẽtib. ✝Jtẽ corrigit & illõ. ff. eo. ad Tert. l. egssimũ. §. j. q2 si erat au⁹ q̃ emãciparet nepotẽ & pr̃ & mr̃, au⁹ sol⁹ admitteret: hodie sol⁹ excluderet, vt in auth. de hered. q̃ ab intest. §. cõsequẽs. Et sic iudices q tenent: q2 p gl. i ista materia nescies i q̃ debeat esse status in duob. iurare ea q̃ dicta sunt dubia iure. C. cauebak si filiꝰ i põtate cõstitutus habens multa q̃ ad pprietatẽ si decederet. pr̃ retinebat vsusfructus. & pprietas diuidebatur iter succedentes. vt. C. eo. l. vlt. & C. de legit. hered. l. ẽ emãcipatis. Hodie pr̃ & mr̃ veniũt ex eq̃: simuliter si sunt pr̃ & mr̃ & fratres vtrin que cõiuncti veniunt simul. vt in auth. de hered. que ab intesta. ẽ fe. §. si vero cũ ascendentibus. Intelligo si sit filius emancipat⁹, pr̃ & mr̃ succedũt ex eq̃: sz si sit i potestate, pater toto tpe vite sue habebit vsumfructũ, & sola pprietas diuidetur inter patrem & matrẽ & fratres vtrinq; cõiunctos & q̃ filio moriẽto, & patri reseruetur vsusfructus. pbat. vt in auth. de hered. que ab intest. põe. §. illud est dubiũ. Circa iura ista iure antiq̃ cauebak si filiꝰ emãcipatus facit testũ, relictis patre & matre preteriti. solus pater hz cõtratab. Et rũpit p̃tab. testamẽtum filie, mater repellebat vnde pr̃ admitebak. cõtratab. mr̃ si esset sola, haberet q̃relã: sz vbi simul cũ patre nullũ habebat auxiliũ. Dices tu hoc esse correctũ vel si filiꝰ habẽs castrẽse peculiũ petierit patrẽ, & mrã. sol⁹ pr̃ iure antiquo admittebat. l. q̃ ex equat patrẽ & matrẽ. & auth. ẽ hr̃ q̃ ab inte. defe. §. cõsequens. nostri in successiõe ex testõ nõ reperio istã executionem. & video q̃ quidam admittuntur simul ab i testato vt fratres cõsanguinei & vterini tantum non ex vno testõ soli cõsanguinei habent querelã. vt C. de inoff. test. lege. fratres.
2 ✝vbi ergo coliges tu exequatione patris & matris in successiõe testõrꝫ q2 auth. de here. que ab intest. §. consequens. exequat eos ab intestato, vt apparet ex rubrica. Certe regula dictat hoc vt ẽ beãt exeq̃ri: q2 eãle est officiũ pris & mris. ff. ẽ cura. furiosi. l. furiose matris. Et dicat q̃ simul admittant pater & mr̃ in successiõne ex testõ dico q̃ pater admittetur per contratab. mater per q̃
3 relã: sic & alibi. ff. de cõtratab. lege. si. ✝Dicitur i hoc ti mak que.
a nõ petit tutorẽ filio suo impuberi ẽlinqt. vnde si ẽ decedati pupillari etate, mr̃ ei nõ succedit vt hic, nisi effet minor tũc sibi nõ impu tauit vt. C. si aduerte. deli. l. ij. Sed si decedati pubertate, lz mak ei nõ petijt tutorẽ. tñ bene succedit ei, vt. C. ad Tertullia. l. matres. Que est causa? Dico qõ si non petijt mr̃ tutorẽ filio impuberi, delinquit: cũ decedit pupillus i pupillari etate, nõ põt face re testm̃, non põt matrem pziuare: ideo lex eam priuat: sed cum est fratris impubes põt testari & hz discretionẽ. lex relinqt filio puni: ionẽ, alias preteritionẽ matris vnde exheredet eã si vult.

ADDITIO.

a ¶Non petit tutorem filio. Adde q̃ mater q̃ nõ petijt tutorem dari filio lz ipsa vel alij gesserint sz nõ legitime nõ excusat. Bar. in. l. sine ingẽua. §. q̃ si pater. ff. ad Tertul. Hec ẽ excusatur mater si pupillus decessit intra q̃nquaginta dies, & intra dictũ tps no petijt tutorẽ vt per eundem in. d. l. sine ingenua. §. cõfestim. ff. eodem.

De senatusconsulto Orphiciano. Rub.

Per contrarium autẽ &c. Senatusconsul. orphicianũ factũ fuit de filijs tantum addit imperator hic de nepotibus. gl. ẽt idẽ intelligo de pnepotibus: non adducit iura, sz dic q̃ hodie sublata sit differentia agnatiõis & cogna

tionis.ꝛ in descendentibus agnatis,ſ. per lineam masculinā admittunt descendentes in infinitum,ergo ꝛ cognatis i descēdē tibus per lineam femininā admittuntur descendetes, in infinitū, vt in auth. de heredi. que ab intesta. defe. §. nulla.

1 ☞ Agnatus ſi emancipetur an desinat esse agnatus. Et nūqd patronus ſi emancipet desinat esse patronus.

2 Hereditates que solum tolluntur minima capitis diminutione an intelligit ille solū que ex lege duodecim tabularum deferuntur, an etiam que deferuntur iure prętorio.

3 Delegat⁹ nō pōt esse qui non est canonic⁹ vel i alia dignitate. Et ſi lic. cōtesta. desinat esse canonicus an desinat esse iudex.

4 Tutela defertur agnatis sub nomine agnatoꝝ.ꝛ ſi desināt esse a gnati iam suscepta tutela desinunt esse tutores.

1 **Sciendum autem est ꝛc.** †Ibi dꝛ qđ hereditates q̄ ex Senatuscon. Tertu.ꝛ orphi. deferuntur, capitis diminutione minima non tolluntur, sed hereditates q̄ deferūt p legē xij. tabula rū deferūtur hereditas agnatis:q̄ agnati sub nomine agnato rū:ſ. p senatuscō. orphi.ꝛ Tert. deferuntur hereditates sub no minib⁹ matr⁹ filijs agnatio tollitur minima capitis di minutio:ſ. naturalis cognitio nō. Hec cō inenitur,intellexit.l.ff. de cap. di. l. tutelas. ad vtraq; assignator ℨrū. ¶Patrono defer tur hereditas ex.l.xij.tab. vt.ſ. ō succeſſ. libe. circa principi. ſi emā cipetur ne ad successionem liberti. gl. dꝛ q̄ emācipati sunt igno. a i.xij. tab.ꝛ p eā dfertur hereditas liberti patrono. dico q̄ imo ſi emācipet succedit liberto,ꝛ teneo rōem legis nō glosse. Et gna tus ſi emancipetur, desinit esse agnatus:ſ. patron⁹ ſi emācipet non desinit esse patronus. vnde facit gl. hoc.car. emācipat⁹ ē incog nit⁹ de iure ciuili,ꝛ simul decepto licut hic. Tu cognscis Lucrustū, Lucrulius est demens ergo ꝛc. vnde verū ē, patron⁹ inquā tū emācipatus est incognitus de iure ciuili vel.a.l.xij.tab.ſ. no inquātū patronus, sub istis nominib⁹ ſu⁹ patron⁹ est quis nat⁹

2 iure ciuili: vnde in argu. gl. est fallentia accidentis.† In alio ca ue tibi. Dicit hec littera q̄ ille hereditates solū capi. dimi. tollūt que ex.l.xij. taba. deferuntur. Lcontra, imo hereditates q̄ deferūt iure prętorio tollunt ca. dimi. minima, vt. ff. vnde libe. l. vlti. glo. respōdet restringendo literā vt lib. solū excludat tantum illas q̄ deferuntur per senatuscō. non illas que deferuntur per ius pre torium amittit ca. di. minima,ſ. hereditas:q̄ hereditates olate p edic ta ptoꝛ mi ca. di. amittāt⁹. Pone olata ē bonoꝝ possessio vnde liberi, filio in potestate cōstituto, fact⁹ est sui iuris, amittet. ne suc cessionē sic delatā p vnde liberi. dico q̄ non, vnde est ca. di. mini ma per q̄ illa que est in potestate alicna efficit sui iuris, tūc non amittitur illa hereditas que dfertur per senatuscō. vel per ius p toꝛium ſ. p ca. dimi. minimam: illa per quā quis tū sit in potesta te alienā amittitur illa q̄ defertur liberis. Et succedūt p vnde a gnati, vt ℨ. ti. §. admonēdi. Idē dico i matre mater hꝛ filiū ōdit se ille filius in arrogationē, alij nō succedunt, mater nec ex capite cognatoꝝ p iura ista, vnde p talē capi. di. minimā per quā qs transit i potestatē alienā amittitur illa que defertur per senatus

3 cōsultū ꝛ p prętorē, ꝛc. C. vnde liberi. † Sed qd valēt ista iura: Nō pōt esse iudex delegatus qui nō est canonicus. vel in alia dignita te. Pone impetrauit iudicē qui erat canonicus lit. cōtest. factus est privatus q̄ resignauit, nunquid remanebit iudex: Ar q̄ nō: q̄ res deuenit ad eū casū a quo incipere non posset, me ſſus aūt. q̄ posset heri est de mribus istis non facias arg. de hereditatib⁹ ſꝛ de tutelis q̄ hereditates per additionē consummantur sed tu tele consummantur per gestionem,ꝛ expectatur cursus gestiōis sicut in judicio cursus iudicij vnde arguit sic p simile in tutelis

4 †tutela defertur agnatis sub nomine agnatoꝝ, ideo ſi ōsināt esse agnati ſi tutela iā in suscepta ōsinūt esse tutores: ergo cū ō cano nico deferatur iurisdictio sub nomine canonici,ſ. nō erat capax iurisdictiōis inquātū privatur hꝛ sit lis inchoata coꝛā eo,ſi tamē amittit istud nomen sub quo erat capax iurisdictionis,ſ. q̄ desi nit esse canonicus, delinat esse iudex, vt. ff. de, ca. dimi. l. tutelas.

1 ☞ Spurij siue vulgo quesiti,ꝛ naturales tantum qui dicātur ꝛ q̄ succedunt matri.

2 Matris certioꝛ est cōditio quā patris.

Noussime. Ibi dꝛ q̄ vulgo quesiti succedūt matri, hoc verū est ſi sit illustris,vt. C. ad Orphicianū. l. ſi qs.ſ. ibi habebat legitimos, alia filij naturales et

1 matri illustri succederent. auth. qui mo. na. effi. sui. §. ſi. † Unde no. q̄ quidam sunt nati de coitu qui pōt accusari. vt de stup. vel adulterio. Et tales nō succedunt nec patri nec ēt matri nec a pa tre nec a matre, vt in auth. l. qui. mo. na effi. sui. Et quidā sunt na ti in coitu qui nō pōt accusari, vt in naturali. de hoc nō est dubiū q̄ illi succedūt. Itē in cōcubinatu ꝛ illi succedunt matri. Itē pa tri in duabus vncijs ſi non extant legitimi, vt in auth. qui. mo. na effi. sui. §. discretis. Quidā nati sūt i coitu min⁹ legitimo. nō em pōt accusari, vt ex meretrice publica, alias que administrat i cau pona. Item coitus min⁹ legitimus est, nec tā pōt accusari qz vili tas iuris talis nō pmittit legū laqueis innodari, vnde accusari

2 nō possunt. † Und dicit, vulgo quelit⁹:ꝛ succedit matri nō patri: qz incertus est. vt hic. Et ſi queritis, qn est aliqua publica mere trix: de hoc. ff. de ritu nup. l. palā. ille q̄ est nat⁹ ex coitu qui pōt accusari nullo modo succedit. pōt esse q̄ est natus ex aliqua que nō erat meretrix: tpe quo natus est,ꝛ nūc est publica meretrix: vn de ei nō succederet: vnde nō solū animus ex primo publice facit a liquē meretricē ſꝛ hoc dicat: sed anim⁹ ex primo publice,ꝛ actuū frequētia facit eā meretricē publicā. vnd quo ad frequētia actuū non credo q̄ sit publica. Sic dixi. §. de iure natu. ſ. ex nō scripto. plures actus qui preceſſerunt faciunt ipſam futurā publicā me retricē nō fuisse. ar. l. C. de legi.ꝛ const. l. leges.

De successione cognatorum. Rub.

Post suos heredes ꝛc. Hic dicitur q̄ primo admittūtur sui heredes,ꝛ illi quos inter suos heredes vocant cōstitutiones

1 prętoꝛ, vt filius naturalis: datus curie vel nat ex cōcubinis cū qua postea cōtrahitur matrimo nium. Item nepotes ex filia,ꝛ pronepotes ex nepotibus ex filio vel filia. nā isti p constitutiones vocantur inter suos: vt. §. de he re. que ab intesta. §. nec inter. ꝛ. §. diui. Item filius emancipatus similis sui cui per procuratorem: vt. §. e. alleg. de hered. q̄ ab in testa. defe. §. emancipati. Post istos admittunt agnati, tertio ad mittūtur cognati. agnati capite minuti ex isto tertio capite. l. ve. luti per vnde cognati. Fallit in fratribus capite minutis: qz il li bene admittūtur cū fratribus qui vixerint in potestate ad ſuc cessionē fratris legitimi: qz vixerat i potestate vſque ad tps mo tis, vt hic, ꝛ. C. de legi. tu. l. legitimi. Similiter pat ſi emancipat filiū desinat esse agnatus et, tñ succedit in ea tanquam legitimus vt. §. de le. agna. suc. §. fin.

ADDITIO.

1 ¶ Filius naturalis. Adde q̄ bastardus ꝛ naturalis idē impor tant Alex. in cōſi. ij. incip. viſis codicillis. i primo volu. Nec pos ſunt bastardi legitimari existentibus legitimis fm cūde, Ales. i consi. clxxxvij incipien. perſpectis verbis in prima col. vers. Et q̄ ibi no. Limita tñ istud, nisi legitimi consentiant cum agatur d eoꝝ prejudicio fm Bal. in auth. preterea per illū tex. C. de natu. lib.

Vulgo quesitos. Et qualiter isti succedāt bu iſti. ō. tit. primo nouiſſi me sciendū. ꝛc.

1 ☞ Successio est potius amplianda, quam restringenda. vt argu. §. de bono. poſſeſ. ſed hoc

2 Sobrini prop rie dicūtur nati ex duabus sororibus vel duobus fratribus. nati existis dicuntur pprie consobrini.

Hoc loco. Ibi dicitur q̄ agnati succedunt vſq; ad ō cimū gradū. cognati vſque ad septimum. Sed cū hodie sublata est differentia agnatiōis, vt in aut. de hēdit que ab intesta. §. in illa. concluditur q̄ ꝛ cognati succedat vſq; ad decimum sicut agnati. ¶Placentinus tñ cōcludebat aliter, vnde concludebat sic sublata est differentia agnatoꝝ ꝛ cognatoꝝ per illam authenti. sed cognati succedunt vſque ad septimū, vt hic:

1 ergo cognati vſq; ad decimum, verū esset q̄ successio amplianda est potius quam restringēda vt argu. §. de bono. poſſeſ. ſed hoc p modo arguenda est pla. argu. C. de pac. cōuen. tñ ſupra. do. l. legem. Sed tñ dico modum alium cōcludendi inuenem. vnde authen. de hered. que ab intest. §. nulla. facta est ad ampliationē iuris cognatoꝝ nō ad restrictionē iuris agnatoꝝ. vnde incipiēte succedunt agnati ꝛ etiā cognati vſq; ad decimū gradū. Quidā voluerunt dicere q̄ infinitū deberent succedere agnati cogna ti. q̄ hoc dꝛ, ſꝛ ipſi nō habēt legem p ſe, nec rōem. Item dicit q̄ cognati succedunt vſq; ad sextū gradū. Item vſq; ad septimū ſi sunt nati ex sobrino ꝛ sobrini dicūtur nati a duobus fratribus vel ex duabus sororibus, ꝛ sunt ſibi invicem in sexto sobrini ne bzine ꝛc. ꝛ ideo filius sobrini nei est mihi in septimo. ꝛ dicit un

2 pprie sobrinus. † Unde, vt dixi, nati ex duabus sororibus vel ex duobus fratribus dicūtur prop rie sobrini. ſūt ſibi ioctano gra du: nati ex iſtis dicuntur prop rie cōsobrini. Sed queritur q̄ re nati ex sobrino ꝛ sobrine mee succedunt ls sint in septimo, ala vſq; ad sextū, nō esse reperire septimū gradū i aliq; licut i isto. Dicitur q̄ in gradibus descendentiū inuenies descendētes re scendentes i recta linea, in transuersali inuenies ascendētes re scendentes in recta linea ascendentiū: descēdentiū: raro vel nū quā inuenit⁹ r cōiunctus vſq; ad septimū gradū. Tritauus me⁹ est i sexto gradu ascendendo. Itez pnepos i descendēdo ē mihi i sexto vbi reperies tu q̄ ego ꝛ filij⁹ tuus nepotis mei q̄ ē mihi simul, vl ego ꝛ pr tritaui mei hoc ē impossibile i linea trāſuersali

poſſ.

ꝓssibiliꝰ esset ꝙ reperiretur simul: q2 frater abauꝰ ẽ mihi in 4to gradu: q2 eius filiꝰ erit mihi i 7mo, z sic cũ possibile sit reperire vtrũq3, possibile est fratrem suũ z eius filiũ, cũ igitur i linea transuersali int reperire 7mum gradum vt visum ſt in alio ꝯz filio sobrini vt sobrine: q2 ꝺt alios nõ vetuerei 7mo gradu sec⁹ filiũ sobrini z sobrine gl. respõdet ad volũtatem suã. ego dico quod frequentia est causa quare hoc dixit: q2 ſ requiꝛẽti⁹ possunt reperire in 7mo gradu in illis personis quã in alijs: vn. de frequẽtia est causa. arg. de vſuca p. l. iusto.

e gradibus cognationum. Rub.

1 ☞ Grad⁹ quid sit, z qualiter cognoscatur in quo gradu sit qs de linea ascendentiũ vel descendentium z transuersalium.

Hoc loco necessariũ ꝛc. Hic videndum est ꝓmo quid sit gradus, gl. ſ. c. s. hactenus ostendisse sufficiat. ꝛc. vult dicere gra jus, † tot, est cumulatio ꝑsonarũ cognatione vel affinitate sibi cõiunctarũ quo gradu ꝛc, z si diffinitio gradus, ꝙ gradus z idẽ cadit in diffinitiõe sui ꝓpꝛij⁹. Hoc nihil est dicere, vnde dic, grad⁹ est sicut i linea, verũ est ꝙ ꝓpꝛie loquẽdo in alijs facultate de situ vel sede, gradus nõ est sedes, vel situs, ſ tolerabile ſm legẽ est ꝙ ꝺr situs vel sedes habet respectu ꝑsone ad personã, vnde lex si sit inter gradũ ad substitutionẽ secundum situum in scala: vt. ff. de gradibus. l. iure cõsul. ſ. graduum tũ verum est ꝙ ꝓpꝛie nõ ꝺr sedes vel situs cognationis habito respectu ꝑsone ad ꝑsonã: vnde querimus in quo gradu est ꝑere in quo situm est. Item no. argu. ad cognoscẽdũ in quo gradu sit quis de linea ascendentium vel descendentium z transuersaliũ: cadẽ est linea patris z filij licet pr̃ sit mihi ascendẽs filij⁹ sibi descendẽs vt. ff. de gradibus. l. ſẽmata, vnde lz sit eadẽ relatio patris ad filium. z econtra, sicut eadem est via que ducit a Thebis ad Athenas. z de Athenis ad Thebas, diuersificatur penes terminos: q2 ali⁹ est pater, ali⁹ filij⁹. Jn linea trãsuersaliũ, fr̃ ẽ ꝓmꝰ ſr ẽi eodẽ gradu fratri. z non est ponere i linea trãsuersali primũ gradũ, ſ z vlteriores. Jn linea descendentiũ z ascendẽtium pat z filij faciunt primum gradũ. Dixerũt q3 dã ꝙ pater facit primũ gradũ ascendentium gl. reꝓbat hoc: q2 in gradu est ponere ꝺus ꝑsonas: q2 gradus hz quãdam relationem in se persone ad ꝑsonas. z ducit simile de fenestra in fenestrã. est ponere duas colũnas, add. ta vna colũna siunt due fenestre. sic due persone faciũt vnum gradum, vna persona addita facit alium gradum. z sunt duo gradus frater ad fratrem vt in eodẽ gradu se habeãt recurrẽdũ est ad personam per quam sunt coniuncti: duo sunt fratres vis tũ scire in quo gradu sunt: recurre ad personam per q̃m sunt cõiuncti, s. ad patrem, verbi gratia, ego sum mortuus, vis dare mihi heredem incipias a te z cõparabis me ad te dõs cuius hẽdes agunt, pone ꝙ esses frater, recurre ad personam p quam sue ras mihi cõiunctus. s. ad patrem. tu es i eodẽ gradu: q2 ꝑ patrez attineo mihi ergo primo. z sic pater in primo z ipse mihi erat in primo. tu es igitur mihi in eodo, z sic ascende. z sic ego frat erã tibi in eodo. filij⁹ meus erit tibi in tertio, z similiter filius tuꝰ erit mihi in tertio, z sic descendendo in infinitum: vnde descende ex vtraq3 parte, filius mei fratris z filius tui qui est ali⁹ frater sũt sibi nichẽ i quarto, z sic descende in infinitum: vnde q̃cunq3 vis scire quocunque gradu sunt alig. recurre ad ꝑsonam ꝑ q̃m sunt cõiuncti descendentibus filius meus est mihi in primo gradu, filij⁹ filij mei id est, nepos est mihi in secundo. z sic descende in infinitum. Jn ascendentibus pater meus est mihi in primo gradu, pater mei, id ẽ auus est mihi in eodo. z sic ascende in infinitum.

De seruili cognatione. Rub.

Aliud certum est. Vbi dicit vsq3 ad. ſ. repetetis. debes scire ꝙ semel agnatio nõ ꝺspicitur q̃ad succedendum ſi remaneant q2 seruus nõ succedit: ſ pone, habuit ego liber ex ancilla filiuz qui erat mihi i cõtubernio, filiꝰ est seruꝰ: q2 partus sequit ventrez, deinde manumissus est iste filij⁹ z noster. z ego si seruus eram, nunquid succedit iste filius mihi, z ego sibi, z si alios habebã filios legitimos. s. cum erã libe: q2 aliã habuerã vxorem z heredes, fallit in tribꝰ casibꝰ. Dic ꝙ hoc falsum est in illis casibꝰ quos inducit glo fingitur liber: q2 in illis casibꝰ fingit qs habere bona: ergo liber fingitur q2 nõ hz bona seruus: vt. C. ad ꝺpbicianum. l. vlti. Querit gl. nunquid bodie seruus succedet seruo: q2 serui habent naturalem cognationem inter se: Dico ꝙ nõ: q2 ꝓto: qui inſpicit cãm naturalẽ nõ dicebat seruuz succedere. Jte nunqd dominus cognato serui succedat ex ꝑsona serui: Dico qõ nõ: eadẽ ratiõe qua ꝓx⁹. Arguitur ꝛ casuz iſtius. ſ. s. ó cri. mi. ſ. quod aũt, dicit ibi qõ si sunt manumissi filij quesiti in seruitute nõ alter alteri succedet, z q2 intelligũt quod hic ꝺr, sed et alterius in alterũ intelligit fratrem fratri succedere hoc est patrẽ filio, z filiũ patri: nõ ex ꝺonas id est fratrẽ frꝛi, que qõ fui determinata in ciuitate ista. inducebat. ſ. pone ex emptiõ. habeo filium ex cõcubina, deinde ꝛho mr̃imoniuz cum aliqua. Similiter cõcubina, ꝛhit cum alio, z hz filiuz cum eo ex eo, z ego similiter filiuz habeo ex ea cum qua cõtraxi, filius natus ex me z cõcubina, sactus est diues, decedit, filius ex parte mea vult ei succedere filij⁹ ex parte mr̃is, queritur qs succedit: Dicebat quod vterq3 istum ſ. z Azo in summa sua inducit istuz ſ. z ambo dicunt quod nat⁹ in seruitute postea manumissus est naturalis, ſz p istã literã: ſz alteruz in alteri⁹ habet qõ vn⁹ fr̃ manumissus succedet alteri fratri in manumiſo, etiã cuz legitimo: q2 sicut in legitimis est, quod sibi inicez succederẽt, si erat hic. Dico quod in qõne quod ille ex parte matris succedat: q2 filij⁹ ex cõcubinatu nullũ habet ex parte patris cui succedit vel mr̃is, vt in authen. quib. mod. natural. effi. sui. ſ. filiuz. Sed legem istam dico quod dicit alter alteri succedere, expone, id est patrẽ filio. z econuerso, nõ fratrez fratri. Jtez sic ita qõ exponas, id est, fratrez frꝛi. pone casuz quãdo habeatur aliqua in cõcubina ea affectione qua vxor. ideo est manumissa. z filio manumisso habet ꝙ legitimo nõ ꝓz naturali, vñ bic dicitur ꝙ succedit cũ legitimis. Quid ergo ad casuz de naturali de q̃ est qõ ꝓpolita: q2 de illo non est dubitatio, quare naturalis de q̃ est questio, nõ succedit cũ legitimis, vñ queris de nato ex cõcubina,

1 ☞ Defunctus de cuius successione agitur, si habeat descẽdentes tales ꝓferuntur in successione omnibus alijs in infinitum, sine sint emancipati siue nõ, siue per lineam masculinam sint descendentes siue per femininam.

2 Et qd si habeat descẽdentes soluz, vel ascẽdẽtes z trãsuersales,

Repetitis. De iure regulari de successiõe hoc sciãs quãdo decedit quis aut hz descendẽtes, aut nõ hz descendẽtes si habẽt descẽdentes ꝓferunt in infinituz omnib. alijs, nã ꝓpꝛior est eã liberoꝝ in successiõe vt s. ó hered. q̃ ab intest. ſ. j. z si sunt descendentes sine ꝙ masculinũ sive ꝙ femininuz, sive emãcipati sive nõ inueniunt ex equo admittuntur descendẽtes in infinituz ex ꝑsona eoꝝ ex quibus ꝓcesserunt, vt nepos ex filio ꝓmoꝛtuo cũ suo filio. in auth. ó her. que ab intest. õe. ſ. j. z ſ. nulla. z s. de here. que ab intest. ſ. cũ filij⁹. si nõ descen. † nõ functus de cuiꝰ succes. agit. distingue, aut hz ascendentes, aut nõ hz ascendẽtes. si hz ascẽdẽtes z nõ trãsuersales, verbi gratia, hz patrẽ z matrẽ, z nõ habet frẽs in isto casu ascendẽtes ꝙ lineã maternã z ꝙ lineã paternã venirẽt. ex equo vt in auth. de l. er. que ab iteſt. ſ. cõsequẽs. z intelligas quomõ dico ex eq̃. q2 licet hr̃s vn⁹ ex linea materna z ali⁹ ex paterna venĩũt ex equo q2 ꝓpꝛ z mater venĩũt ex equo z verũ est qõ ex equati sunt ab intestato ꝙ platum in auth. de here. que ab intesta. ſ. cõſeq. q2 in successiõe q̃ ex testõ nõ inuenies eos ex equatos. vnde certa hec sunt iura cõpleta, scz ꝛ successiones ex testamento sicut dixi. z itelligas venies ex equato pater z mr̃ ad successiones filij in eo quid filij in ꝓpꝛietate: ſz pater solus hz vſumfructũ q2 nunq3 concurrit pater in vſu fruar. in auth. de her. que ab intest. ſ. j. si sunt ascendẽtes. scz pater z mr̃ cũ trãsuersalibus, aut illi trãsuersales sunt alij in mre, z a filio fratris, vbi excludunt ꝙ ascendentes: si aũt trãsuersales fratres vel filij fratrũ. aut defuncti vtriq3 cõiuncti, aut ex altero latere tm̃, si sunt defuncti cõiuncti ex vtroq3 latere admittit cũ ascẽdentibꝰ in virilez, si sunt cõiuncti ex altero latere tm̃, nõ admittũtur cũ ascendentibꝰ. Jsta sunt que ꝙbantur ꝙ auth. de here. que ab intest. õe. ꝙ reli. quiũ. z ſ. se. z ſ. si vero neq3 fratres, z in auth. vt fra. ſ. ſ. j. Et est vez qõ frater z mr̃ admittunt cum fratribus vtriq3 cõiunctis. z filij eoꝝ in virile. z hoc verũ est si nõ sunt ascẽdentes. De scõa vero vñ nõ hz ꝓpꝛietatez eoꝝ q obuenerũt filio aparẽte sz tm̃ vſumfructũ. in cui⁹ nuptiis, nõ stetit. Sed cuz noluit ad secũdas nuptias su ꝑstes vt in auth. ó nup. huic nos. si sunt subtrãsuersales, aut sunt frẽs vel filij fratrũ, aut sunt defuncto vtriq3 cõiuncti. Quidã ex altero tantũ, aut sunt oẽs coniuncti ex altero tm̃, si sunt cõiuncti q dam ex vtroq3 latere fratres z filij fratrũ, z q dam ex altero tantum, ꝑferunt vtriq3 coniuncti eis qui sunt cõiuncti ex altero latere tantum, z ꝑferuntur eis in bonis vñdecunq3 acquisitis si sunt oẽs cõiuncti ex altero latere tantũ, vt oẽs ex eodẽ, aut quidã ex vno, scz ex parte matris, si omnes ex eodem, tunc equaliter veniunt. si quidã ex vno q uidaz ex alio: illi qui sunt cõiuncti ex parte patris ꝑferuntur in bonis ex parte patris. z illi qui sunt coniuncti ex parte matris ꝑferunt in bonis ex parte mr̃is. Jn bonis aliũde q̃stis veniẽt equaliter. Li-

cet p̄obentur in auł. de cōsan. ⁊ vter. §. j. C. cōmunia de succes. autō. ita nec. ⁊ C. de leg. here. l. emācipa. si nō sunt nec ffs. nec si lij fratrū hz locū regula, primo⁹ p̄fertur ulterio⁹i, ⁊ sic intelligit litera presens, ⁊ fit diuisio in capita, rō instirpes, vt in auł. de here. que ab intesta. defe. §. si vero neque fratres.

De successione libertorum. Rub.

1 ✠ Donatio vltra quingentos aureos non valet.
2 Aureus in iure accipitur p̄o solido, ⁊ solidus p̄o aureo.

NUnc de libertorū bōis. Gl. cōtinuat sicut dictum est de successione ingenuorum, nunc liberto⁹, falsum est hoc in aut. §. ⁊itu. primo de seruilli cognatiōe. §. hz nostra. tractatum de successione libertorū, vnde sic cōtinua. Dictū est de ingenuis nunc de successione iure cognato. vel patrie potestatis, nunc dicit de successione iure patronatus. Circa successiones libertoꝝ tractantur hec quatuo⁹ iura quarum in quo est status recitat. j. e. §. hz nostra, ⁊ est status in hoc: q⁹ liberta vel libertus si hz vn⁹ cētū aureos in bonis, si faciat testm̄ in p̄dm̄. pōt p̄eterire patronū, nec tenet ci aliquid relinquere si ab intestato nō extāt tibus liberis succedit ei patronus in totū: vnde vn⁹ aure⁹ valet
1 mille sestertios. Illud ē notabile scis ? tu q⁹ dōatio vltra quin
2 gentos aureos nō valet sine īsinuatiōe, ⁊ vt. C. de dona. l. sancim⁹ ⁊ l. penult. Audiui q⁹ quidā i udee fuit deceptus in Lōbardia vbi est moneta valde debilis, q dā fecerat donationē q̄ excedebat quingentos solidos illius monete. sm̄ institutionē ipse iudicauit donationē illā non valere: q⁹ donatio excedens quingētos solidos sine insinuatione facta non valet p̄ leges p̄allegatas ipse male iudicauit, quod non intelligendum cum dicunt leges ille quod donationes vltra quingentos solidos non valent sine insinuatio
2 ne, de solidis vulgaris monete: ? quia aureus ⁊ solidus idem sūt ⁊ p̄obatur quia due sunt leges, que in eodem casu ⁊ in eadē materia loquuntur, ⁊ vna dicit fieri condemnationem in quinquaginta aureos. alia ōt fieri cōdēnationē in quinquaginta solidos. vt. j. pena iudicis q̄ male iudi. §. vlti. vnde ille leges intelliguntur ō talib⁹ solidis, quoꝝ septuaginta duo faciunt aureū, vt. C. de suscep. ⁊ arca. q̄ties vno de solidis vulgari currente sicut cadebat ille inder. l. ōr stipulo⁹ a te in. xxxvj. Turon̄. p̄mitto tres aureos, vtilis est stipulatio. vt. ff. de verbo. obliga. l. q̄. extrinsecus. voluit dicere q⁹ idē est ſ stipulo⁹ a te quatuos Parisienses. ⁊ tu p̄mittis quinq̄ Turon̄ q⁹ valet stipulatio. Ego dico Iziū. vnde intelligo q⁹ aurius est nomē solidi: vnde nō est in p̄dma stipulatione nisi diuersitas in appellatione, sed in secūa est diuersitas in forma ⁊ substantia. Dicitur hic q⁹ si libertus maio⁹ centenario liberti excludūt patronū in totū siue sui, siue emācipati, sz nūqd ff liberti excludet patronū: Dico q⁹ nō, vt. ff. de bo. liber. l. ab intestato.

ADDITIO.

a C Sine insinuatione. Adde. nunquid insinuationē requiratur i donatiōe inter vinos q̄cūq; summā a lege taratā excedat. Alex and. in consi. cccxv. incip. visa facti narratione colū. v. versic. Et omissis non necessarij in ij. vol. Et nūquid valeat sine īsinuatiōe si in ipso instrō agatur q⁹ tot donationes sint. quot sūt iugera terre donate, ⁊ tamen omnes res simul donate summā excedant vltra quam sine insinuatione donari nō pōt. vide eū Alterā. in cōsi. ccc vij. mei. visis duobus in ij. vol.

1 ✠ Liberto decedenti ab intestato q̄n succedat patronus. Et qd si cum testō ⁊ p̄etereat patronum.
2 Iura patroni que sunt ⁊ quibus remedijs vtatur.
3 Jus patronus pluribus modis amittitur.

Si vero testamentum. Jbi dō q⁹ liber⁹ maio⁹ centenario q̄ nullos habeat libertos si testm̄ nō facit, succederet ei patro
1 nus in totū ab intestato, vt. §. p̄x. ? Et facit testm̄ ⁊ ipsum patronum p̄eterire. olim vocabatur potronus per bonoꝝ pos. §ta. in dimidiam bodie in tertiam. hoc dō hic. vnde hoc est de iuribus patroni, vnde vocabatur p̄ bono. pos. cōtratab. datur patrono ⁊
2 libertis §testm̄ liberti vt hic. ? Item datur bo. pos. p §tab. quā hz patronus i bonis liberti ⁊ bo. pos. contratab. quā habent liberim bonis parētū, vna ē differētia q⁹ bono. i pos. p contratab. q̄ dat filijs hz locū sine īstitut⁹ i testō parēt: ū adiui hēditatē sive nō vt. ff. §tab. l. illud. sz illa q̄ dat patrono nō hz locū nisi ad hēditatē saltē ab vno fuerit adita hēditas, vt. ff. de bonis libe. l. ēt. §. vt patronus. Secunda est differentia: q⁹ §tab. ane datur filijs nō competit secū bonoꝝ possessionem cōtratabu. sed illa que competit. vt. ff. de bonoꝝ possessio. l. sed cū patrono. vt. ff. de bonoꝝ possess. p̄m tabu. l. equissimum. Tertia est differentia: q⁹ bonoꝝ possessio §tabula. que datur filijs rūpit testm̄ itotū, sz illa que datur patrono sz rūpit vsq; ad tertiam, vt hic vides. Quarta est differentia. q⁹ petita bo. poss. cōtratab. a liberto ⁊ sic rupto testō vsq; ad tertiam, hz illā tertiā sine onere legatoꝝ, vt in vetata tit. §. petita bo. pos. a liber. olim ōbebant lega. a certis p̄sōis enumeratis in edicto. ff. ō l. p̄tā. ⁊ bō. poss. §tabu. pe. p totū. ⁊ sorte hodie ōbēt oīb⁹ īdistincte, vt C. ō liberis p̄te. vel exhēda aut. ex causa. ⁊ ō
ras ratione īstarū. Item nos habemus i. c. i ubi ō bo. pos. §tab. que datur patrono ⁊ eius liberis, nūquid ⁊ cognatis patroni dabitur q⁹ hic dicit litera q⁹ cognati vel patroni succedunt vsq; ad quintum gradum ⁊. j. eo. modo ⁊c. ? Dicimptum est leges legibus cōcordare. C. de inoff. dona. l. vnica. Dicimus q⁹ verum est q⁹ cognati patroni succedunt vsq; ad quintum gradū ab intestato. sz non per bon. poss. contratab. que hz sit ex causa testamenti. ti. de. citur ex testō. videmus ergo de bon. pos. cōtratab. quam habet
3 patronus in bonis liberti, ⁊ hoc est vnum de iuribꝰ quod hz patronus in liberto. Sunt ⁊ alia multa que tangit gl. ⁊ illa videbis legendo gl. sic. ? Et plures sunt modi amittendi ius patronatus et p̄ remissionem. C. bo. libe. l. vlti. ad minus p̄ remissionem generalem amittit ius succedendi, sed nō ius reuerentie vt in aut. liberi de cetero. §. j. amittit patronatus ius patronatus per dictum sum. vt si cōpeliat libertum vel libertā iurare ne contrahant matrimonium vt ff. de bo. libe. l. adire. ⁊ l. q̄ legē. Item si negat alimenta liberto. vt. ff. de bonis libe. l. si patronus. Item gl. amittit ius patronatus per debitam partem concessionem. vt si relinquat ei libertus portionem sibi debitam, vt hic. ⁊ ff. de bo. lib. l. ctiam. §. toties. Certe iste non est modus amittendi si solvo tibi quod debeo nihil amittis. sed totum recipis. Et verum est quod non potes postea cōtra me agere hic si libertus relinquat tertiam partem bonorum patrono in casu in quo debet relinquere, solvit ei quoddam: verum est quod postea patronus non habet bo. possess. contrata sed p̄o pter hoc non debet dicit amittere, sed suum recipere. Item dicit glos. alius modus est amittendi ius patronatus si relegatus fuerit patronus vel deportatus verum dicit secundum quod dicit quod relegatus amittit. falsus est: ⁊ lex quam allegat glos. C. de iure patronatus. l. ñ. non loquitur tantum quando sunt deportatus. Alius modus est si liber⁹ sit restitutus naturalibus. vt ff. de bo. li. l. ij. §. j. Item dicit gl. alius modus est si seruus pecuniam alicui donet eo pacto cum emeret ⁊ manumitteret. vt ff. de bo. lib. lege p̄ima. §. j. C. de bo. lib. lege. p̄ima. Sed certe iste non est modus admittendi ius patronatus: quia nunquam habuit non consequendo ius patronatus. Alius est modus si ab eo innito exegit pecuniam p̄o futuris operis ⁊ amittit omnia iura. vt in leg. difficili. C. de bo. lib. si quis. ⁊ ff. de liberis agnoscendis. l. si quis a liberis. §. sed si quādo. Item si libertus vindicauit necem defuncti ⁊ heredes non vindicauerunt cā nec hoc est verum si heres fuit negligens. vide ista duo exiguntur liberti diligētia. ⁊ heredis negligentia. vt ff. de iure patro. l. penultima. Et de suis ⁊ legitimis. l. ab intesta. to §. qui nescit. Item dicit glos. amittit ius patronatus si accusauerit libertum de crimine capitali. Dico quod hoc non est verum quia non est modus quo amittat ius patronatus, sed patroni filius ⁊ hoc est quod p̄obatur. ff. de ſ. leicom. leg. ſi filius. §. erit dicit litera ō. in §. Si vero testō. ⁊ vbi vel q⁹ p̄dicit q⁹ si patronus nihil in testamento liberti habent bono. poss. contratabu. si hz aliquid sed minus legitima agit, nō hz contratabu. sed agit ad cōplementum: ⁊ hoc est introductum p̄ cōstitutionē vt dicit litera nostra, non p̄ iura. ff. de bo. que libe. l. ij. §. tertio. Nos vr mr habere viam agendi ad supplementū, vt. ff. de iure patrona. l. ij. §. excluditur. gl. dicit q⁹ illud est ad inuentū auto. in ris cōpositoribus eo q⁹ falsum est ibi dicitur quod liberti instituit patronū in minus debita portione: dō q⁹ si relinquat seruo patroni relictis seruo suo, sz nō dicit q⁹ minus debita portione esset relictū seruo q⁹ aget ad supplemētū dicit litera in §. Quattis alijs ⁊c. q⁹ patroni ⁊ patrone ⁊ liberi eoꝝ nec non quicūq; uerso veniunt vsq; ad quintum gradum referturne ad liberos, sicut ⁊ transuersales. gl. dicit q⁹ sic. ⁊ quidā q⁹ nō hz statum. Dominus dñs mei dicebat q⁹ liberi succedunt in infinitum, transuersales vsq; ad quintum, gradū vnde quod dicit vsque ad quintum gradum tantum refertur ad transuersales. nō ad liberos. ⁊ so in summa de bon. liber. cum hic innumere educebat dñs dominus mei legē que nō multum facit, liberos patroni debetur reuerentia i infinitum, dicā verum est iura reuerētie de quibus loquitur lex illa: vnde non sequitur iura reuerētie debētur liberis patroni in infinitum ergo iura successionis: modo sequitur. Sequitur in littera. ita q̄ ibi dō q⁹ primo⁹ patron⁹ primo admittator ad successionem liberti. vt. ff. de l. tu. l. tutela. §. ſi duo vnde admitteret ff patroni ante filios alteri⁹ fratris. voluit dicere hoc esse correctū ita erat olim q⁹ filij ffrū nō veniebāt simul cū fratrib⁹ hodie hoc ē correctum, vt in aut. vt fratrum fil. ⁊ in aut. de hered. ab intesta. deferun. §. reli quum. sed ibi loquitur de successione iuris agnatoꝝ non de iure patronat⁹.

Sed hec de iis &c. Ibi dicitur q̄ dedititia libertas & Latina libertas erat q2 aliquis tp̄e vite sue erat liber in mone sua in extremo vite sue sp̄iritu libertatem amittebāt, & sic nō habebāt heredes, sed hodie ista Latina libertas est reprobata, sed ecce eam approbant: q2 habent manū mortuā, & hic idē &.

De assignatione libertorum. Rub.

1 ¶ Domin⁹ feudi pōt assignare vasallū potētiozi dūmodo cōdicio assignatiōis nō fiat deteriozi, alias nō pōt sine cōsēsu vasalli.

2 Martius obligatus de dote restituenda potest alij delegari in casu si non fiat eius conditio deteriozi.

In summa quod. §. idem est ergo. Assignare ē exp̄imere vel potestari verbis, vel scriptis, vel nutu cuius velit q̄ sit libert⁹ vt. j. e. §. vltra expresse, cadē l. prima, circa p̄incipiū. Ad quid valent ista iura. Ecce casus in terminis, ego promitto assignare tibi cētū librās terre: do fideiussozes q̄ i tali loco capiat: nū quid sunt liberati fideiussozes: ista iura dicūt quod sic, ls nō sit terra tradita ex quo verbaliter est assignata. Itez nota q̄ libertas pōt assignari vnde libertum non posset delegare extraneo: vt: ff. de condi. inde. l. ls non sortem. §. libertus. & hunc vasallū volo vel homagium transferre in alium, iura ista sint. ſ. argumen. q̄ non possem in extraneū, sed possum assignare vni filio suum. Dūs domini mei distinguebat i ista questione, aut dūs feudi vult assignare vasallū suum potentiozi & sic non fiet deteriozi conditio assignationis. Erat quidā comes, vult assignare vel trāsferre homagium suum in regem: q2 vult dare regi potest, sed si dūs erat quidam comes & vult dare cuidam simplici militi, & sic est conditio assignati deteriozi: q2 erat homo comitis. modo esset homo cuiusdam militis, non potest hoc facere sine consensu vasalli. Lex dicit maritus est obligatus vxori de dote reddenda vxor vult eū delegare alij, cogitur ne pati maritus se delegare: Dicitur q̄ sic, nisi sit conditio eius deteriozi p̄p delegationem. Iste casus est. ff. sol. matri. l. secunda q̄ melius sit habere maiorē dominum ḥz in authen. de defen. ci. §. audient quoque.

ADDITIO.

a ¶ Sine consensu vasalli. Adde an vasallus ad petitionē dñi cogatur fidelitatē p̄mittere alteri, Bart. in cōsi. cexcv. in primo vol. qui t⁹ q̄ multo vasallo dūs nō posset delegare duobus casibus exceptuatis, de quibus ibi vide. & Roma. cōsi. xxv. p ēdez Bald. consi. clxxxvj. in tertio volumine. Cy. in. l. j. C. de novat. Ja. de Aret. in lege. q. ain p̄in. ff. solu. matri.

Unde querebatur. Dūs si filio i pōtate fiet assignatio liberti, si post assignationē sibi factam emancipetur, evanescit assignatio. Cōtra q̄ filio emancipato pōt fieri assignatio: ergo si emancipatio non impedit assignationem cōtrahendā, multo fortius nec impediet iā cōtractam. argumē. ff. qui sunt sui vel alieni iuris. l. p̄e. Et q̄ emancipato possit fieri assignatio, habet. ff. e. l. imo soluit Placen. ad istud contrarium in sequendo imo dicit Placen. imo aliquid impedit iā ḥtū possit assignare libert⁹. cū enim illa. l. nunquid filio existēti in potestate vel filio emācipato possit assignari libertus: respondent q̄ sic, intellige dicit Azo. referri rōnem illā affirmatiuam ad filium qui erat in potestate nō emancipatum. ad argumē. Placen. de. l. non distinguem⁹. §. p̄missō ōt Azo. nō est verum q̄ sacerdotium superueniens impediat arbitrium susceptum. ſ, excusat vt cogatur arbitrium: sed si post quā est quis sacerdos & in se susc̄epit non excusatur quin cogatur arbitrium quin necessitate illa se posuit verum non est subueniendum argumen. ff. ti. quis cau. l. in hoc. non sunt alia &c.

De bonorum possessione. Rub.

1 Bonorum possessio quid sit.
2 Bonor̄ possessio ē nomē iuris & possessio bonor̄ est nomē facti.
3 Verba promittens iudicatum &c. qd operentur.
4 Nomina & verba transposita q̄n nō idem significent.
5 Verba si p̄tiū nō solueris tali die. res sit i empta quid operent.
6 Bonor̄ possessio ad quid fuit introducta.
7 Bonorum possessionis plures species.
8 Bonorum possessio qualiter bodie obtineatur.
9 Bonor̄ possessio que olim & que bodie est necessaria.

Dis bonorū possessiōis &c. ¶ Videndum est qd sit bonor̄ possessio. & quot sint species seu differētie bonor̄ possessionis & q̄ bono. possess. olim erat necessarie & q̄ bodie. q̄mo do obtinetur bonor̄ possess. Bodie bono possess. ē ius retinēdi vel p̄sequēdi patrimoniū sive rei que cuiusq̄ fuerit cū is moritur. ff. de bonor̄ possessiōe lege tertia. §. bonor̄ igitur. Sic hr̄ditas est ius p̄sequēdi patrimoniū, & cuius fuerit cuius moritur. vt ff. de verbor̄ significatiō. lege hereditas. ff. de regulis iuris. lege nihil aliud est. Hr̄ditas. Dico quod equivoce sumit hoc nō est ius in vtraq̄ diffinitione hr̄ditatis. hereditas est ius civile sed in bonorū possessiōe diffinire bonorū possess. est ius p̄torium &c. Bonorū igitur possessio est ius possidēdi retinēdi q2 &c. Ista diffinitio cōpetet bonorū possessio decretali nō edicta lib2o vt j.

2 videbis ad minus vi bonorū raptorū. P2imo⁹ sciendū est bonorū possessio nomē est iuris, & possessio bonorū nomē est facti, vt ff. de acquirēda poss̄. & non corrigit qō ius civile nō admittebat: q2 erāt sibi incogniti: vt sup2a de hereditati. que ab intestato deferunt. §. emācipati. quādoq̄ corrigitur ius civile. l. p2ia. §. adi pisc̄itur. & lege tertia circa p̄incipiū sic dicūt esse differētiā. Robertus magister dicitur in arte mathematica & magister Robertus dicitur in arte liberali. Dūs domini mei imp2obat, procuratozū ō vi verborū. dicit in p2ocuratozio⁹ sic talis cōstituit talē p2ocuratozē dās ei plenariā potestatē &c. promittēs p2o eo solvere iudicatū nō erat iudicatū solui, dicebat ipse verbum iudicatū solui. est verbū iuris iō ḥz nō tantum vim verborū, sed ḥz interpretationē: vñ iudicatū solui verbum iure tria significat, illud qō verbum sonat & hoc de vi verborū solui. itez significat alia duo defendere, & dolum non cōmittere & hoc habet interpretationez sed solvere iudicatum non est verbum iuris: vnde solum significat quod verbum sonat, nō significat alia duo que significantur p̄ interpretationē iuris: vñ solū est cautum de hoc quod verbum sonat & sit sufficiēs tale p2ocuratozū repellendum. P2o sua sententia inducit istā distinctionem. Bonorū poss̄. est nomē iuris pos. bonor̄ est nomē facti. In hac parte nō ḥz locū quod dicitur

4 nomina & verba trāsposita idem significāt. & p̄ hoc inducebat legem, lex dicit, vēdidi tibi rez sub p̄tio legis cōmunis vēdo tibi

5 rez p2o tāto & si p̄tiū nō solueris tali die res sit inempta. Ista verba, & si p̄tiū nō solueris, tali die. res sit inempta, sunt verba iuris, vñ hūc ḥz effectū quod si ad diē p̄tium soluatur, qō trāsfertur dominium ipso iure sine aliq̄ alio facto in p̄incipio: ſz non sic esset si dixisset vēdito2 p̄tio nō soluto ad diē res ad me redibit, q2 ista verba nō sunt verba iuris. Hoc est quod p2obat. C. de pactis inter empto. & vendito. l. ij. Hoc nō ap2obo, sed dico, peratozem admittendū. ergo reperio legis verba vbi sunt ista verba, solui iudicatū: vt ff. de p̄to. stipu. l. ij. & dico qō de vi verborū ḥz solui iudicatū hec tria: q2 qui p̄mittit solvere iudicatum, promittit ea sine quib⁹ hoc esse nō potest: nisi dolus esset, vel saltem cōmode nō pōt iudicari. Itē. si nō defendit, iudicari non potest, vñ dico qō de vi verborū significant hec tria. arg. ad hoc. ff. ō iu-

6 ris. om. iud. l. ij. & ff. ō pcur. l. ad rez mobilē. & l. ad legatū. ¶ Queritur quare introduxit p̄to2 bono. possess. Hec lex respōdit & dicit qō p̄to2 voluit supplere p quos successozes certissime defecrebant hr̄ditates non potuit sc̄z bon. possess. introducendo. dicit gl. p̄to2 introducit bonorū possess. emādando ius civile. Et fuit gl. Hug. & habuit rationē que apparebit inferius, verbi gra. ius civile nō vocabat emācipatos. p̄to2 vocabat emācipatos. & sic emēdat ius civile, & nō corrigit: q2 ius civile nō admittebat nec repellebat: q2 erāt sibi incogniti: vt ō. de here. que ab intest. deferūt. §. emācipati quādoq̄ corrigit ius civile p̄ ius p̄torium, femine agnate vltra sozores tātū erāt cognite p̄ ius civile sed eas repellebat. ius p̄torium admittit eas, & sic p̄torium corrigit ius civile &c. vt ō. le. agna. succes. §. ſz q2. Dico quod codē modo corrigit in emācipatis, vnde illa fuit gl. Hugonis. q̄ in emācipatis ius p̄torium emēdaret ius civile non corrigeret. Hugo voluit dicere q̄ emācipatio erat de iure p̄torio, & nō de iure civili: & hoc falsum est, vino emācipato est actus civilis, vñ verū est qō edictus de capitis diminutiōe est de iure p̄torio, sed emācipatio est ō iure civili vt ō. de leg. agna. succes. §. vl. vnde hū erāt cogniti emācipati. ſz erāt incogniti q̄ ad cōmodum sunt, vñ bene habebat ius civile emācipatos natos, ſz nō ad bonū suū cārabat eundē virginibus. ¶ Quere⁹ qō species vel differētie bo. pos. sunt: Multipliciter dividit bono. poss. hic est p̄ima diuisio, alia edictalis. iste differētie vñ reperiunt in omni capite bon. pos. p̄inet sub se omnes species bon. pos. verba ista edictalis & decretalis & nō intelligam⁹ qd est bon. pos. edictalis. Quidā volūt dicere qō bono. pos. edictalis est p̄missio vel pollicita decretalis. vñ sc̄z eos decretalis sunt vna & ea dē pos. pollicita & data seu ōcreta edicto p̄torio mortui. ergo edictali ē bo. pos. pollicita: pollicet p̄to2 q2 si eū & edicta. l. legū ad hoc fili⁹ ēcernet ei vñ liberi. ad hoc sūt argu. i tit. isto. plurīes dicit litera pollicet p̄to2 hoc nō placet & q2 hoc ex inferiozib⁹ apparebit. Alij dicūt edictalis & decretalis sic differūt sicut efficax & inefficax. vñ sicut rescissoria aū restitutionē est inefficax ſz p restitutionē ifluat in eā p̄to2 vim⁹ spiritū vite, id est efficatiā, sic est hic, q2 edictū p̄torium mortuo cōpetit filio bo

norum possessio vnde libe. inefficax que opera pretoris vina sūt
pretor vinus p officium suum reddit ei vitā dabit efficaciā, v.
de ed. edictis t decretalis est eadem inefficax t efficax. Isti q sic
dicunt ponunt q mortuo eo in cui⁹ bono. possel. cōpetit ille cui
cōpetit bonoꝝ possel. hz oia iura inefficacia t habet leges p se:
qz dixit lex q si iste agat ante sibi decretam bono. possel. expel-
litur exceptione, sz exceptio est actionis exclusio. ergo ante ha-
bebit accusationem t ius hz inefficax. Hoc est q probatur. ff. ō ex
cep. l. excep. ver. fina. cap. illo. dico q nullum hz ius in bōis. nec
efficax ante decretam bonoꝝ possel. Quid ergo dicimus: Nūqd
ergo bonoꝝ possessio edictalis acquiritur ignoranti: Dico qō hic:
ideo sic nō cōcederet: sed dicit offert bonoꝝ possessio sicut pomū
offertur volenti recipere. Dico qō imo acquirit ignoranti sine pe
titione aliqua. Ité not. ōt gl. idē est decretum t decretalis. dico
q falsum est. Et sicut bonorum possessio edictalis t edictis sunt
duo, sic decretū t bonoꝝ possessio decretalis. Decretum est iuss⁹
iudicis ius quesitum ab eo est bonoꝝ possessio decretalis. Sic
edictum t bonorū possessio edictalis sunt diuersa. Bonoꝝ posses
sio decretalis est ius quo pōt peti decretalis, pretor mortuus
dt liberi habeant vnde liberi, ex illo edicto ius competit liberis
petēdi decretalem. Ex dicit bonorū possessio decretalis nō pōt
repudiari: qz nō cōpetit antequ sit decretum: sed bene repudiat,
qz ius q habebant amittatur, habuit ante decretū nisi i⁹ petēdi
vt. ff. de succes. edicto. l. j. §. qui semel. t. §. edicta. edictalis bodie
non hz locū: qz non decernitur bonorum possessio sed tantum a-
gnoscitur ille cui est delata bonorū possessio, adit iudicē t agnos-
cit eā corā quocūque iudice, vt. C. qui admitten. ad bonorū posse
sionē. l. vlti. Hoc ē verū ō ordinarijs t ō septima extraordinaria
in illis. vij. sufficit agnoscere: vnde hodie diceretur bonoꝝ posse
sio agnitionalis ab agnoscendo, vel iudicialis a iudice corā quo
agnoseret: t nō diceretur decretalis vt olim: qz nō dicerēt vt dic
tum est. t non in illis. vij. bonorū poss. que tribuunt ius, sz decre
talis in illis que non tribuunt i⁹ haberet etiā locū bodie. Videa
ergo istas differentias: qz bonorū possessio olim alia decretalis
alia edictalis, bodie alia edictalis, alia agnitionalis, vt iudicialis
nō dicem⁹ decretalis, nisi in illis q i⁹ nō tribuūt. Secundo alia differē
tie bono. cū poss. alia ordinaria, alia extraordinaris ordinarie sunt
sex extraordina. Dicēdū est, vno modo dr extraordinaria: qz nō
hz sedem certā, vel certū ordinem in edicto, sz vagatur: qñ q cō-
petit ex testamēto, quandoque ab intestato: t tribuit ius. vt. j. co.
§. septimo. qñq in alia significatione habetur dicitur extraor-
dinaria. s. qz non tribuit ius. Ille que tribuunt ius decernunt cū
causa cognitione: sic seruatur ordo in decernendo, sz alie que nō
tribuunt ius, dicernūtur sine cause cognitione ideo dicte vocant
extraordinarie t sunt tres. Carbonis. que dātur filio impuberi
q patitur questionē statue: qz dr non esse filius defuncti tribuit
ius in possessione. vnde in proprietate aliquo tpe ille qui impe-
trabat. Carbo. si vult ius in proprietate, oportet quod impetret
ordinariā: vt. ff. de Carboniano edicto. le. iij. §. possū. t. §. vltimo.
Alia que dat ventri, illa nō tribuit, i⁹ nec in, pprietate, nec i poss.
vera: vnde solū habet detentionē alimā mulier. C. i illa i pos-
sessione nomine ventris, vt. ff. de acquiren. posses. l. j. in fine. Ter-
tia nec tribuens in, pprietate nec in possessione vera nec in deten
tione. sz solū facit vt filius agnoscatur in querela. ff. de inoff. tes-
tame. l. scōa t l. Papinianus p ventrem circa prin. dicunt ergo
q vj. ordinarie tribuūt ius in possessione, t in proprietate est se-
ptima extraordinaria sed non alie tres. sed quod per ista. vij. nō
acquiritur ius in possessione approbo multo fortius oio decre-
tū bonorū possessionem, tribuit idem aditio hereditatis vt. ff. de
regulis iuris. l. pretor. sz p additionē hereditatis non acquiritur
possessio, vt. ff. de acquirē. hereditate q heredes. ergo p illas se-
ptem bono. possessio. concedo cōclusionem vnde p bonorū posses
sionē ordi. non habetur possessio, sed occasione eius habetur: qz
decreta est bonorū possessio p quā ius bodie agnita sequetur mis
sio corporalis, t sic primo queritur. vel possum sic dicere p illas
bonorū possel. haberetur ius in proprietate quo interueniēte pos
tea habetur possessio corporalis. Est alia diuisio bonoꝝ possessio
in decem species que numerantur hic. Diuisio ante bonorū pos
sel. tribuit ius in possessiōe t in proprietate diuditur in sex species
ex testō sunt due bonorum possessio. cōtrata, t sm Stab. non est ex
testō, sed pro tanto dicitur ex testamento: qz habet locum facto
testamento: non qz ex testamento procedit, imo immittitur con-
tra testamentum. vt. ff. de bonorū possessione cōtrata. l. qō vulgo
t ista bonorū possessio cōtratab. datur liberis preteritis t suis
emancipatis. glosa facit hic difficilimū argumentū. Et ostēdit
q filio suo, hoc est filio in potestate, nō pōt dari cōtratab. Quia
testamentum in q filius suus est preteritus nullus est ipso iure
cōtratab. rumpit testamētus: sed quod nullum est rumpi nō pōt,
vt. ff. de iniusto rupto testamento. lege nam t si glosa respondet
duobus modis vt apparet vno modo sic quod nullū est, rūpit nō
pōt, sed non est nullum iure pretorio: ideo illo iure rūpi pōt per
bonorū possessionem cōtratab. Per hoc glosa, vult dicere qō
testū in quo suus est preteritus nullū est iure ciuili: t est aliquid
iure pretorio: sed certe hoc ē falsum, imo neutro iure aliquod iu-
ciuili. Ité ex eo nō pōt peti bonorū posl. sm tabulas ergo non
tenet iure pretorio. Alibi respondet glo. si est nullum ipso iure
verū est si hoc vellet allegare filius preteritus alias nō. sicut cō
tractus bone fide cui decedit causa dolo nullū est ipso iure. si h. vel
let allegare dolū passus. alias non dico q imo: t si velit filius pre-
teritus q teneat. nullum est. vnde nō est nullū sub conditione
sez, si velit dicere nullum, imo nullū est ipso iure, sed tenet t bo-
no t equo vt. ff. de iniusto testō. lege filio. Quid ergo dicemus:
Dico nullū ipso iure, sed potest conualescere: vnde q conualesce
re pōt qz nō est nullum sine spe conualescentie: ideo introducū
est vt possit peti contra illud bonorū possessio contratab. cū non
rumpatur prorsus sine spe conualescentie. Querit glosa nūqd
ista bonorū possessio contratab. detur ascendentibus: Dicit quod
sic argumento. ff. si a patre qui fu. ma. l. prima, argumento de ea
ra. bonorū dan. lege finali verum est ascendendo per sexum ma-
sculinum, sed aliis ascendendum per femininū sexum datur suc-
rela, vt. ff. bonorū possessione cōtratabu. lege illud. §. ad testum ar
gumētū ad illam. l. ff. de inofficio. testō lege nam t si parentibus
ab intestato. Sunt quatuor vnde liberi que dantur liberis in bo
nis ascendentis per lineā masculinā in bonis ascendentiū q line
am femininā. Alia ē vnō agnati t appellat vñ legitimi nā agna
ti legitimi sūt, vñ legitimi sumūtur duplicit, vno mō p vno agna
ti, alio modo per vnde legitimi succedit q cūq; succedens per le
conitu. vel per legem nouam. per senatusconsultum nati ex filio
t patronus per legem duodecim tabula. quicunque sit successō
q nō hz certum caput in edicto pretoris. patronus nō hz vnde a
gnati: alia est vnde legitimi tē generaliter: qz bene cōpetit agna
tis, t aliq quibus non cōpetit vnde agnati: t forte continet sub se
ptimam extraordinariam. Hoc est quod probatur. ff. vnde le-
gitimi lege secunda. §. vltimo, t. l. iij. est vnde cogna. l. rub. Item
vnde vir t vxor. C. vnde vir t vxor. l. vnica. Videndum est nunc
de septima bonorū possessione: septima hz locum duobus cōcu
rentibus: qz ille cui cōpeteret hz eā sibi nominatim delatam a. l.
vel a Senatusconsulto. t quod non posset succedere per ius ciui
le, alias non haberet istam. sed haberet bonorum possessionem
vnde legitimi t est gen⁹ ad istā vt. ff. vnde legitimi, lege tertia da
exempla de ista septima, dico quod cōpetit tā ex testamento quā
ab intestato. Ex testamento est exemplum. lex dicit si mater gra
uida filios suos heredes instituisset, de partu nihil ōt, decessit in
puerperio filie part⁹ succedet equaliter cū illis instutis i testō,
vt. C. de inofficioso testō. lege tertia. Ab intestato exemplum est.
Quidam fuit translatus per legem de linea cognā. linea. agna-
torū, vt filij nati ex filia, t quidam alij, vt. s. legitima agnato. su-
cel. §. hoc etiam. Ista exempla reprobantur hic in glosa que est
gur⁹ dicit glosa ad hoc vt habeat locū ista septima bonorū pos-
sessio ergo ponit sic exemplum. Postbumus alienus institutus
non succedit per ius ciuile. vt. s. eo. circa principium. Illud ex
plum non valet: qz si queris quomodo postbumus alienus insti-
tutus succedat, aut loqueris iure novo, succedit tanquam heres
si de iure antiquo, succedit p bonorū possel. quam dat ei pretor
non lex. vt. s. e. §. primo t supra de lega. §. postbum⁹ dicitur.
re t se inquantū notantur. s. proxi. iij. car. Ecce alia exēpla dicit
glosa exiguntur duo, vt detur ista bonorum possessio videlicet,
q deferatur nominatim p legem t illi cui defertur de iure ciuili
non possit succedere, vt. ff. vnde legitimi. lege tertia. ff. de. l. l.
l. ista ex testamento poni exemplum si pater mortuus fuit tēpo
in quo me instituit, capitur ab hostib⁹, t sic cons. stim⁹ seruus
fm veritatem de iure ciuili non valet testm: tamen lex Scindia
fingit ipsum mortuum prima hora captiuitatis, t datur michi bo
norū possessio per legem Corneliam. t hoc ex testō. Exemplum
ab intestato in eisdē terminis, Pater me⁹ moritur apud hostes
t fit seruus de iure ciuili nō hz heredem: qz seruus. tamen pa
legem Corneliam ei succedo. vt. ff. de testō lege Cornelia. de bo-
norum posse. lege. tertia. §. sed eius. Dicit Jacob. exempla ista
non sunt ad propositum. oportet q ille cui defertur ista septima
bonorum possessio sit in totū de iure ciuili. Justis ex ēplis si fue
cedit filius patri mortuo apud hostes. filius nonne ipse cogni⁹
de iure ciuili. ecce ergo dicit ipse exempla in quibus residebam⁹
Pater hz filium emancipatū moritur apud hostes pr fil⁹ emā
cipatus habebit bonorum possessionem. Vel sic, Pater tu⁹ fecit
testamentum, in quo testam⁹ emancipatum instituit. vel preter,
tpe testamenti eras captus apud hostes, tu reddes habebis bo
norū possessionem fm tabulas vel contra tabulas sed quod fuisti
institutus vel preteritus t Jacob. non mutat empla, nisi quod il
la exēpla que posuit glosa in filio ipse ponit in emancipato filio.

vnde

vnde iste filius emãcipatus qui reuertitur non succedit p legem Cornelią nec per ius postlimi. cum sit ico gnitus de iure ciuili. q emancipatus hz bonorum possess. que est extraordinari. argumẽto legis. ff. de bonorum possessione. lege tertia. §. si eius. Hoc non approbo multũ, ali quis pot esse cognitus sup p vno accedente ri cognitus sup alio ius postlimi. vnde cognoscit omnem captum inquãtũ captus, tñ omni capto dat ius postliminium vt p eũdẽ ac si super fuisset in ciuitate: vnde non dat heredẽ, q hz sit incogni tus vt postliminium in quantum est emãcipatus in quantũ est ca ptus cognit' vnde illo. vnde nec exempla. gl. sũt bona vnde gl. reprobo, vt Jaco. extra glos. reprobo alia ratione debent dari ex empla vbi lege deferunt hereditatẽ ius postliminij fictione Cor nelie non deferunt hereditatem sed remouet obstaculum: quare prohibetur mortuꝰ apud hostes hereditatem habere: q seruꝰ moritur. Ex. C. de com. iungit ipsum mortuũ prima hora captiuita tis: vnde remouet impedimentũ, hz nõ hz tñ eo iure quo hrs si nõ esset captus numerate. l. Com. vel postliminio, vbi ergo sunt exẽ pla, testator passus est minima capitis diminu. q testamentũ ir ritatũ est deinde inuenire sui iuris dicit. l. ex testõ habet bonoꝝ possessionem q sic nõ posse succedi per ius ciuile ex isto testamen to dat bonorum possess. heredi. scripto a lege. q supra quibꝰ mo dis testamen. instit. §. nõ tantũ. Ad idem est. ff. de iniusto rupto testamẽto. leg. posthu. q eod. titulo. l. filio. Nõ ausus sum dicere q ista exempla sunt bona: quia i exemplis istis succedit per bo norum possess. secũdũ tabulas q nõne illa esset ordinaria, dico q extraordinaria pot esse secundum tabulas illa quam diri nõ do ctrina per eandem illud sed per legẽ specialem que defert. eam. Aliud est exemplũ, ali quis ẽ institutus sub cõditiõe, ea pẽdẽte nõ pot adire hereditatẽ, sed pot petere sm tabulas q sic nõ pot succedere bonis hereditatis, si pot petere sm tabulas q sic nõ pot succedere pius ciuile, q hz bonorũ possess. sm tabu. vt. ff. de bono. poss. sm tab. l. prima equissimum. §. in sub. conditione, sed credo qõ hoc sit per edictum ord. nõ per leg. vnde ci credo quod illud exemplũ sm non sit bonum, quod bonorum possessio deferatur per se. con sul. non bonorum possess. vnde leg. vt. ff. vnde lege secũda vendẽ habem exempla de illa septima possess. sm quod defertur here ditas per illa lẽ. consul. vnde dicit lex ilta q hz locum ista septi ma si contingit q deferatur. l. vel senatusconsul. ista ma vel sena tusconsul. qui sunt in Greco. ¶ Queritur tunc qualiter ordinea tur bodie bonorum possess. Dico quod sola agnitione coram quo cũq; iudice cõpetẽti, sine pedaneo sive alio, sive solẽnitate sive co gnitione cause, que dicat interponere, q hoc est verũ in illis q ius tribunt. vt hic probat. C. qui admit. ad bonorũ possess. vlti. Quidã dicunt q solennitas verborũ quibus petebatur bonorũ possess. est sublata. sed adhuc exigitur cause cognitio, q additur iudex in testimonium rei geste: q iudex facit redigi in actis: q l. dubitare tur postea litẽ agnoscere phibet per acta iudicia. Ad hoc ẽ argu mẽn. ff. de testi. l. Cornelia. C. de testamen. lege omnium. Di cit qdã q plura verba vt apparet vnus contradictor dicit ipse nõ agnoscet. Hoc nõ pot dicere ad legem incontrariũm. Dicendum q loquit qñ petit quis q mittatur i possessionẽ, si appareat legitimis contradictor pot impedire. sed si agnoscat quis no pot impedire: q multi possunt simul agnoscere q intentionem actio num, vtiliter apparebit quis est melior: vnde cum ali quis agno scit nihil petitur, nec libellus datur, nec aliqd fit in alterius pre p iudicium: vnde ad quid impeditur ꝺdictio. ¶ Querit q bonorũ possess. est necessaria olim q hodie. Bonoꝝ possessio sine tabulas necessaria est emancipatus olim q hodie suis preteritis est per necessaria q hodie q olim, vt. C. de liber. prete. le. vltima. Quidaꝫ dicerunt hoc correctũ: q hodie sublata est differentia emãcipa tus q patrie potestatis. aut. de hrd. q̃ intestato. §. nulla. si sint sui possunt dicere ipso iure nullũ sicut emãcipati: q iõ nõ eis ẽ ne cessaria bono. possess. cõtra tab. Hz dicẽdũ q tollit differentia pil lius, in successionẽ abintestato apparet p rubricã, sed nõ ex testõ sine tabulas, nec hodie, nec olim fuit necessaria: q institutus de iure ciuili pot adire nisi in trib' casib' q his legibus continen tur. §. quibus modis testamẽta infirmen. §. si tñ. ff. iniust. rup. q ir rit. testamen. l. posthumi. ff. de secundis tabulis. lege si sub condi tione. his tribus casibus est necessaria vnde liberi, olim erat ne cessaria que dabatur emancipationis vt in authentica de bere di. que ab intesta. §. nullã. vnde agnati nec olim nec hodie est ne cessaria: q iure ciuili succedere vnde legitimi nõ necessaria: q cõpetit omnibus qui possunt succedere p legẽ. q licet iure. vt. ff. vnde legitimi. l. secũda §. vlti. vnde cognati olim fuit necessaria, hodie nõ: q cognatus de iure ciuili pot sucedere sicut q agnatꝰ: q sublata differentia agnationis vt in aut. de heredi. que ab in testato deferuntur. §. nullã. vnde vir q vxor olim q hodie est necessaria. vt ff. vnde vir q vxor. l. vncia septima esset necessaria olim q hodie. q vides de aliqb' que nõ sint necessarie nec olim nec hodie. Dico q omnis bonoꝝ possessio olim q hodie ẽ necessaria

Pone sum heres instit. sum minor quindecim annis. posiq̃ ad annum peruenit. peto in inte. restit. vt licet abstinere, penes me remanent iura abiecta, vtilia a me recedũt q̃ũ q. dicet addidi vel substituti, vel, proximior ab inte. Dico qõ amitteret iure pto rio prohibo. pos. q per ius ciuile remanet heres: ergo impossibi le est alium habere directa: ergo quicunq; alias amittatur, ha bebit vtiles tñ. Hoc nõ est per ius ciuile: ergo hoc est p bonorũ pos. q sic intelligo. l. ff. de mi. lege si sine. §. papi. licet videatur cõ trarium dicere. vbi dicit prohibeo vt adeat aut bono. pos. petat: q aliud non potest facere heredem, vt C. eo. ti. §. quos autem. Itẽ filius suus heres erit velit nolit, sed potest abstinere per prohibe rem, vt C. de heredibus qualitate q differentia. §. his permittitur. vñ remanent sibi iure directa. q̃ũq; admittetur, posset admittere per bo. pos. q suus remanet heres de iure ciuili: q prohibeo per quam abstinuit, vt dictum est. non potest facere quod delinat esse heres. vnde esse bodie bonorum possessio est necessaria.

De acquisitione per arrogationem. Rubr.

1 ☞ Opere que sint que transeant ad arrogatorem q que non.
2 Jus petendi bonorum pos. an admittatur arrogatione.

Est q alterius generis, ꝛc. Isto q aliis duobus modis q tradit vius, vñ p arrogationẽ succeditur vive similiter duo bus modis vltimis vltimo titulo. Hz illi duo vl timi modi sublati sunt. Itẽ in libera Latinitate amore seruitutis alieni non erat verum: q succeditur viventi: q ipse non reprobatur viuens: q efficiebatur ancilla q sic mortua: q seruitutẽ mortalitati cõparamus, vt ff. de reg. iu. seruitutẽ. hz il lis qui arrogatus est succedit viuo. sed mortuus est quo ad fami liam: q ista iura de arrogato sunt q magis sunt vicina ad ea que sunt de monacho. Dicitur hic cẽs res corporales, q incorpora les ipsius arrogati trãseũt ad patrẽ arrogantem. sed ad bo. pos. tranlit ad arrogatorẽ: Dico qo hic: hz ad heredẽ nõ transeat ante apprehensionem, vt ff. de acqui. pos. leg. cum heredes, nisi ad ar rogationem tranlit possessio quam hz arrogatis vero apprehen sa. q sic dicam in monacho. Hoc est qõ probatur. ff. de preca. l. si adoptauero. ver. apprehẽsa. q p hoc etiam lex illa dicit corpora lis res q incorporalis. Dicit litera qõ opere nõ transeunt in pa trem arrogatorẽ dicit gl. verum est opere que cõsistũt in faciendo. que non trãseunt ad extraneũ heredẽ. vt C. de ope. lib. leg. li berti. q ergo non ad arrogatorẽ, dico qõ illa lex nõ loquitur de hoc qõ non legitur iste titulus de obsequiis. q aliud est obsequiũ aliud est operandũ, aliud est titulus de obsequiis. q aliud de ope ris, vt apparet in C. ¶ Itẽ dicit glossa opere incerte q̃ cõsistunt in faciẽdo. quas dicũt fabriles, nõ trãseũt ad arrogatorẽ, vt C. de ope. lib. li operarum. q ff. de ope. liber. l. fabriles. Dico qõ officiales sive certe non transeunt ad extraneũ hz artificiales q̃ con sistunt in artificio transeunt ad extraneũ a vñ dico qõ officiales a que dicuntur opere prohibite sumpto nõe opere cõsistũt, in offi cio diuino non transeunt ad heredẽ extraneũ. sed artificiales q̃ transeunt in artificio sic. vt ff. de ope. libert. l. fabriles. q sic loqui tur. C. e. ti. l. cõpe. mu. Ille titulus loquit de obsequio lib. p obse quiũ nõ opa dicũt ipsi tua gña operarũ. nõ sunt nisi due officia les q artificiales q differẽtia iter officiales q artificiales habes. ff. de lega. iii. nisi due officiales q artificiales. l. lega. seruũ. §. sic efficit. Dicit litera q ius agnationis nõ trãlit ad arrogatorẽ: q agnatio minima capi. diminu. tollit. dicit q hodie est, vt §. mortuo. si qõ p arrogationẽ amittat agnatio: vñ vult dicere qõ amittatur ius agnationis p minimã capitis diminutionẽ. q hoc vult di gl. cum dr q hodie est, vt. i. co. §. mortuo. Sed pro authen. nõ amittit ius agnationis: ergo nec agnatio: q hodie nõ est differentia agnatio q cognatio. vt in authẽ. de hereditati. que ab intestato defe. §. ruinã. q hic videtur q retineat arrogatus successionẽ in bõis patris naturalis q remanet cognatus de adoptato nõ est dubium cum 2 detur in adoptionẽ alicui ex descendentibus, non extraneo. ¶ Itẽ ius petende bonorum possessio, amittitur arrogatione. dicit gl. hoc est verum, sed illa delata bonorum possess. arroget nõ adita; bonorum possess. aliud esset si arrogeret ea ia petita vel adita. vt. ff. va libert. leg. finali. q. ff. de bonoꝝ possess. Stabulas. latẽ. §. si emãcipatꝰ. Hz intelligi gl. bonorũ possess. amittitur capitis dimi nutio. q licet cum transeat ad arrogationẽ que cõpetebat ante ar rogationẽ. hz de istis que non cõpetunt vt liberi in cõtrarium. in bõis arrogatoris nõ est verũ vt dicit litera. q. ideo q visus. hoc non amittitur minima capitis diminutione. nunc vide ergo si ad arrogatorem. Dicit quidam q non que est singata. C. de bo nis que liberis. l. cum oportet. Pot dicit q vel sus. q usufructus

quantū arrogatori omnium rerum que in prop̄rio sunt patrimonio pōt constitui vsusfruc. abusiue, vt. ff. de. l. lege prima. ⁊. ff. ō vsufructu earum rerum que vsu cōsumūtur p totu. Sic dico q̄ nude prop̄rietatis pōt constitui vsusfruct. per abusum, iz nō habeat vsumfruct. nuda, p̄prietas. vnde actio que est res incorporalis pōt cōstitui vsufruct. ⁊ hoc est multū notabile ad quendam causam quem vidit dñs meus de facto. Cōsecundo est in quibusdam partibus q̄ vxor habeat vsumfructū dimidie partis bonorū mariti. Nota supposito, quo fratres p̄mi⁹ sit maior natu, morit relicta vxore, ⁊ neq; vxor hz dimidiā vsusfruc. bonorū. Et p̄prietas nuda p̄ illa dimidia est fratris superstitis: moritur iste fr. vxor sua hz vsumfructum medietatis suor̄ bonor̄ cū illa medietate que erat nuda vsusfruct. moritur vxor primi fratris, ⁊ sic consolidatur vsufructus cum sua prop̄rietate: vult habere vxor ista secūdi fratris mortui vsufructus in medietate illi⁹ medietatis cui⁹ cōsolidatus est cū sua p̄prietate. Respōsum fuit q̄ ista vxor nō habebit vsum fruct. medietatis bonorū, q̄ obuenerunt iure consolidationis: q̄ tps mortis inspiciendum est, vt. ff. de bonis li. l. ij. in fine. dico viuo habebit dimidiā vsusfruc. illor̄ bonor̄ posponamus q̄ nō habebit maritus nisi nudam p̄prietatem, erat i potestate patris p cōsuetudinem, dz habere vxor defuncti in dimidia bonorum mariti mortuo marito. Dico cōstituetur vsusfruct. si abusiue immediate isti⁹ prop̄rietatis abusiue, dico q̄ habere vsumfruct. rei, est habere comoditatem rei: cōmoditas nuda p̄prietas nulla est donec cōsolidetur vsusfruct. cū p̄prietate, vnde in casu cōsolidationis habebit, vsusfruct. dimidium. ⁊ hoc p cōstitutionē vsusfruct. sibi factam i prop̄rietate nuda abusiue vnde omnium rerū que sunt in patrimonio nostro pōt cōstitui, vt ff. de vsufruct. ⁊ vsufruct. abusiue nude p̄prietas transfert, p̄prietas in vsumfructuariū, dummodo caueat de reddēdis in genere casu quo deberet vsusfruc. amitti, vt probant themata.

ADDITIO.

2 Transeunt ad extraneum. Et q̄ trāseant ad heredem heredis ⁊ etiam ad extraneos vide Bart. in leg. indebitus. ff. de cōdi. indeb. Aliquid ō materia vide per do. Jaso. il. prima decima tertia colūna versi. tertio principaliter. ff. de lege. primo.

Mortuo autē. Ibi dicit gl. q̄ mortuo filio arrogato p̄ arrogator habet prop̄rietatem bonor̄ arrogatorū, nisi sint persone que debent excludere eum. Que sint iste persone, dicit glo. filius arrogati, ⁊ oēs illi quibus deferūtur bona arrogātis, si non dedisset se in arrogationem. q̄ cum dat se impubes in arrogationem interponit stipulatio q̄ restituetur hereditas huic qui veniunt ab intestato, si ō cederet in pupillari etate, vt sup̄ra de adoption. §. cuz aute. Hic ōt q̄ nisi sint p̄sone q̄ dēbēt p̄ferri patri arrogatori i succedendo In illo §. cū aūt. nō ōt q̄ ille p̄sone fūt hēdes d. l. sz ōt q̄ habent actionem ex stipulatu ō arrogatorem. Dicit enim gl. q̄ ille p̄sē succederent arrogato ex testamento ⁊ ab intestato, saltem vtilit: vnde bene actus ex stipulatu succedunt. ⁊ probat hoc difficilit ff. de adoption. lege bis verbis. Queritur nunquid agnati ⁊ cognati ⁊ huius filij arrogati, vocentur vna cum patre arrogatoris: Inducit. l. q̄ sic. in authen. de heredi. que ab intesta. ōse §. consequens. Ibi dī q̄ fratres vtrinque cōiuncti veniunt simul cū patre. Nonne ōt q̄ ille persone que succederent ei si non esset arrogat⁹, succedunt ei si decedat in pupillari etate: Sed nonne fratres, si non esset arrogatus, excluderent arrogatorem: Certe sic ergo nihil est quereret q̄ veniant cum eo: q̄ fratres excludūt eum per legem. ō. de adoption. §. cū aūt. De alijs duob⁹ titu. dt dominus meus extra glo.

De obligationibus. Rub.

1 Obligatio qd sit, ⁊ de qua obligatiōe intelligat ei⁹ diffinitio.
2 Obligatio est iuris vinculum, ⁊c. id est. effectus vinculi.
3 Obligationis divisio.
4 Obligatio que prop̄rie dicatur civilis.
5 Obligationis singule species quo iure fuerint introducte.
6 Obligatio naturalis oritur inter patrem ⁊ filium, inter dominū ⁊ seruum. vel inter fratres qui sunt in eadem potestate.
7 Pena dupli est inducta per legē duodecim tabularū, pena quadrupli de iure pretorio.
8 Actiones an sint de iure civili, vel de iure gentium.
9 Vinculum duplex q̄n reperiatur in contractibus iuris civilis.
10 Obligationes quomodo deducantur in esse.
11 Sententia que inducat obligationem, ⁊ que non.
12 Impense quando possunt cōputari ab eo qui itinerando hospitat⁹ est gratis cū amico ⁊ eo reuerso vult cōputare cū dño ū possit
13 Dives dedit alicui multa, effectus pauper pōt aliū cogere vt ipsum alat.

Nunc trāseamus ⁊c. Ista rubrica continuari ad p̄cedentia tribus modis. Primo modo sic. Dictū est quomodo aliquid fiat verum nobis acquiritur per vniuersitatez. §. de re. di. cum tutilis sequentibus. ⁊. §. de here. que ab intest. sequitur videre qualiter aliquid sit nobis dubium. Vel aliter. §. de rer. cor̄ enumerauit inter cor̄poralia actiones ⁊ obligationes: cum igit sit tractatum de alijs incorporalibus in p̄cedentibus vt. §. de seruit. vsu. ⁊ heredi. ītē de hereditate: restat videre de obligat. ⁊ action. Sz q̄ obligatio p̄cedit actionem, cū sit mīr ipsi. ideirco p̄mittit de obligatiōib⁹: vel tertio tus. vel gl. ⁊ trea tractatū de obligationibus sic procedo. Primo exponēdo gl. licut Jaco. q̄ sunt aliquantulū obscure: vnde tractabo materiā obligationū. Dicit ergo litera. ⁊ Obligatio est iuris vinculū, exponitur iuris vinculum id ē, ius vincies, Sicut enim boues iumbos ligantur, ita ⁊ homines verbis obligantur, ⁊c. Sed certe hec exp̄ositio nō est bona: q̄ obligatio nō est vincies. imo id q̄ resultat ex facto q̄ vincit vel ligat cū iuris vinculo sm q̄ in sequenti apparebit. Secgtur in litera. q̄. iure vincīte. nā ipse ius vinciet vel ligat ipsa. nā obligatione adstringunt alieni⁹ rei solūdē causa. ⁊ ōt rei legate large intelligas, vt vome facta tā corporalia qnā incorporalia apprehendit, ⁊ ōia q̄ possūt in obligationē duci, vnde rei nomē tāquaz generalissimū p̄to elegit. §. li cert. pec. lege prima ad fi. Sequitur, sm nostre ciuitatis iura. Verba ista simpliciter exponūtur, vno modo q̄ referātur sm quod dicit gl. ad totam diffinitionem. Modelius dicerēt. si diceret q̄ referetur ad hoc verbum est secundum, hoc est obligatio sm iura diffinit, obligatio est iuris vinculum, ⁊c. exponendo istam glos. nitetur reprobare sic secundum istam exp̄ositionem. innitur hic q̄ diffiniatur sola ciuilis obligatio q̄ falsum est. q̄ patebit. sed certe ista reprobatio non habet apperentiam. gl. enim sic intendit arguere, obligatio diffinitur per ī⁹ ciuile: igit ē iuris ciuilis. Que argumentio nō est bona: multa enim diffiniunt p̄ius ciuile, q̄ non sunt iuris ciuilis. imo forte naturalis p̄mieui, vel turisgen. §. iure, perso. §. j. ⁊. §. de iure natu. circa p̄in. vnde exp̄ositionem istam non reprobo. Alij exponunt ⁊ referūt ista vel ba sm nostre ciuitatis iura. ad illud verbum adstringunt argumen. sm nostre ciuitatis iura. p̄iura ciuilia. Sz istā exp̄ositionē non approbo. nā sm hoc hz locū ista exp̄ositio q̄ diffinieretur hic illa obligatio tantum que a iure ciuili introducta est, ⁊ hz efficaciam per ī⁹ ciuile. q̄ tñ cōtrariū est, vt. §. subiūcitur. vel expone tertio ⁊ quarto modo vt in gl. Queri. ⁊ gl. p̄ius que obligatio diffinitur hic. ⁊ assendit inductine q̄ pulla obligatio diffinitur: q̄ non est nisi tripler obligatio vt supponit. ciuilis, ⁊ naturalis, ⁊ simul iunctaz; naturalis ista rū diffinit. ergo ⁊c. De ciuili ostendit q̄ nō est nisi duplex ciuilis sola illa que est sem. p̄ sola, alia que ē sola. s; sepnō fuit sola. Prima non diffinit hic: q̄ ex illa non adstringunt ex necessitate, vt p̄z in chirographo ante biennium. Si enim quis cōtēt⁹ recepisse pecuniam spe future, numeratiōis ciuilis obligat⁹ ē, ⁊ tū agēti p̄ eū ante biennium obstat. ⁊ exceptio nō numerate pecunie. §. de verb. obli. ⁊. C. de nō nume. rata pecu. l. Hetib⁹. Sic nec illa q̄nā habuit cōcomitantiā naturalis, vt est videre in eo cum esset naturaliter ⁊ ciuiliter obligatus, si stat sibi pactū de nō petendo, ipso iure tollit naturalis ⁊ remanet ciuilis sola. ff. de solu. lege Stichum. §. naturalis. Si ex ista ciuiliaga. obstat exceptio. nō pac. l. si vnus pactus. ergo nec ista hic diffinitur. ciuilis igit. sola nō diffinitur. Jē nec sola naturalis p̄batur. nā nō ē mīs duplex naturalis que semp̄ fuit sola, vt i pacto nudo i q̄ est naturalis obligatio sm doc. ff. de pact. l. j. ⁊ ea q̄ q̄nā habuit cōcomitantia ciuilis. Sz ex prima nō agitur. ff de pac. iuregē. §. quinimo. ff. de pact. leg. ē ergo cū p̄ ea nō adstringamur ex necessitate, ⁊c. nō diffinit hic. Itē nec illa q̄ q̄nā hz cōcomitantiā ciuilis q̄ aliū ā tū ciuilē sublata est: nā nec illa hz efficaciā agendi q̄ p̄ exceptionē vincebeat. ff. de cōdictōe ideb. l. Julia. ⁊ l. iuder. Itē nec vtraq; simul iuncta pbat, nā i Macedoniano ⁊ Velleano est ⁊ circa ipsū exceptio obstat. ff. ad Velleia. l. si mulier i fine. ⁊. ff. de act. ⁊ obli. naturales. ergo ex illa simul cōiuncta nō obligat aliq̄ cū effectu ergo nec simul hic diffinit. Hoc est ridiculū dicere. q̄ plura diffiniāt quātū ad h. q̄. n. dt gl. q̄ vtraq; hz diffinit. stellerit vtraq. si simul tucta ⁊ put i eo. facto cōcurrit vtraq; l. ciuilis ⁊ naturalis. Sedm hoc cōcedit rōnes q̄ pbāt q̄ nec sola ciuilis, nec sola naturalis hic diffiniat. Ad argu. notatu q̄ pbat q̄ nec vtraq; simul existēs respōdēt q̄ hic diffinit obligatio qua go ipso iure cōstringat ex necessitate dt gl. ēt quāuis obstet exceptio. vñ vī sic velle distinguere cū q̄rit vtrū obligatio q̄ nō extinguit ex necessitate. q̄ exceptio obstet diffiniat hic necne aut obstat exceptio nō q̄ non sit hic vtraq; vinculū obligationis. ⁊ talis obligatio q̄ sic sit inefficax. sic diffinit. dicūt alij. Sz certe ista distinctione nō approbo.

nam

nã sent in Macedoniano ꝛ Velleano agit ipso iure, ſz pũt elidi
mutuo actoꝛis p exceptionẽ. ita vbi tm̃ alic. tm̃ vinculum, ſcz ci
vile eſt, efficax actio ſed obſtat exceptio, vnde non credo qõ inter
iſtas quãtũ ad hoc ſit facienda differentia, reꝓbatur infra ō ex-
ceptiõe in primo. ꝛ in. §. pterea. §. itez in iudicio, vñ q hic diffi-
nitur cui obſtat exceptio nõ appꝛobo. nã talis nõ adſtringit ex
neceſſitate. ff. de verb. lig. debito 2. ꝛ de l. ñ. fideicõmiſſa. §. li rez-
ſz adhuc iſto opinionẽ gl. Bl. innuit dicere q vtrag; ſimul ſũ
cta hic diffinitur per quã ex neceſſitate adſtringũtur: ſed hoc vi-
detur eſſe falſum ſm ſententiam eius: q2 ſm gl. ex ſola ciuili agi-
tur cum effectu vt in ſententia cõdemnatoria ꝛ in cbirographo
poteſt biennũ, vt. C. de iud. l. actoꝛi. ꝛ infra de literarũ obligatio
nibus. Queritur cum per talez ex neceſſitate adſtringunt ad a-
lienã reſoluendã, non dicit eam diffiniri hic: vñ iſta opinio videt
deſtruere ſententiã eius. in hoc ego eũ excuſo ſic vt inſ plurib⁹ cõ
tingit, qõ ex ciuili ſola, vel ex naturali ſola, non agit cum effectu:
q2 iura adaptãtur ad ea q frequẽter accidũt: ideo intelligit hic
diffinitionẽ dari de iſta obligatione ex qua neceſſitate, ꝛc. hic eſt
de limul cõiunctis. ar. ff. de lega. l. nam ad ea. in auth. vt matres
deb. §. q2 matres. ꝛ cetera q tãgunt in gl. apparebũt in pſecutiõe
materie. Viſa ergo expoſitione gl. accedo ad mãi obligatiõis.
Et primo quero quid ſit obligatio. Deinde de ſpecieb⁹ obliga-
tionis, ſiue, de partibus, deinde ō exẽplis cuiuſlibet obligatiõis:
ꝛ vtrũ obligatio naturalis ꝛ ciuilis ſimul iũcta ſit obligatio, ſcz
ſubſtãtia: deinde querã p q viam obligatio in eſſe ꝓducat circ-
ſta multa deinde de iuribus obligationis. deinde per ſtrictã querã
de modis obligationis tollende, deinde de trãſactioni. ꝛ vltimo
q obligatio hic diffinitur. Primo quero q̃d ſit obligatio. Et iſta
queſtio eſt fatua, cũ litera noſtra dicat obligatio eſt iuris vincu-
lum, ꝛc. Dz certe imo ego oſtendo q obligatio nõ ſit iuris vincu-
lum, ꝛ ſic gl. dicit ꝛ bene, licut boues ligãtur funibus vel chordis
ita ligãtur homines verbis. vñ vt hic verba ligãtur, ꝛc. Ex eiñ
õt q verbis ligãtur. qõ eſt verũ cũ vinculo iuris, vnde eius vincit
vnde dicit glo. ius vinciẽs. Sed ſi quis dicit, ligatio eſt chorda,
vel illud q̃ boues ligãtur, male dicet, et ideo ligatio eſt id q reſul
tat ex applicatione ligameñti ad rem ligatã cũ factum vinciat vel
ligat cũ vinculo iuris, q aũt gl. dicit ius vinciens, manifeſte vult
qõ obligatio nõ põt dici, ipſum vinculũ. imo magis id qõ reſul:at
ex ipſo vinculo vel effectu ipſius vinculi: res aũt cum vinculo iu
ris ligat. ex quo ligameñto reſultat obligatio, ꝛ poſſibilitas agẽdi
q poſſibilitas ſi reducatur ad actuz agẽdo in iudicio eſt, actio vt
patebit in tractatu de actiõe. ꝛ bene dixi q facta, cũ vinculo iuris
diligãt ſicut nos dicim⁹ in aliq facultate, qõ homo generat homi
nẽ, ꝛ ſol, id eſt, homo generat hominẽ cũ adminiculo, velꝛcũ affluẽ
tia ſolis, ꝛ aliquoꝛũ coꝛpoꝛum ſuper celeſtiũ, ꝛ intelligo facta ver
ba ꝛ cõtractu. nã contrahere facti eſt. ff. de cur. fur. in l. conſilio.
ergo q dicitur quod oblatio eſt ius vinculum, ꝛ intelligo. id eſt,
affectus vinculi, id eſt iuris vincientis: nõ q ibi ſit formalis pre-
dicatio dicendo, obligatio eſt iuris vinculũ, ꝛc. Intelligo ſimili
ter expoſitum alibi. lex dicit, ſeruitus eſt conſti. iuris gentium
vt tu intel. q ſeruitus ſit ita conſtitutio vel ſtatum q captus ef
5 ficeretur ſeruus eſſet fatuũ. patet quid ſit obl. † Sequitur vide-
re ꝺ diuiſione obligationis. Obligatio q̃q diuiditur quia alia
eſt ciuilis, alia pretoria. Sed iſtam diuiſionẽ obligationis non
proſequoꝛ. q2 apparebit. i. §. primo. Ilio mõ diuiditur obliga.
Obligatio alia ciuilis alia naturalis. ꝛ ſi queras. nũqd ſunt ver
ba legis: Rñ. q ſic in ſeruitutem legum. ff. de actio. ꝛ. obl. l. na
turalis de verb. obl. l. j. §. ſi quis ita. ff. ō fideicõ. l. fideiuſſoꝛ obli
gari, §. fideiuſſoꝛ. Diſtinguũt doctoꝛes triplicem naturalẽ. Eſt
enim dicũt ipſi quedã naturalis quã i⁹ diffinulat. q̃, oꝛiũ ex inſti.
naturali: q2 qa obligatur bũ facere bũ facienti, de qua ſit mẽtio
vt. ff. de pe. here. l. ſed. ꝛ ſi. l. §. conſuluit. ꝛ. ff. de cod. ind. l. ſi nõ
ſolũ. §. libertus. ꝛ ō in ius vocã. l. ñ. ꝛ dicũt q iſta naturalẽ i⁹ diſ
ſimilat: ego dico quod ſm eos nullum habet effectũ talis obli-
gatio de qua dicetur. i. §. ſi queret ō iuribus obligationis. dicũt
ipſi. eſt alia naturalis quã ius recipit ſicut eſt: ꝛ ideo in eo ſtatu
tz eam in quo venit: qui non auferetur alicui ſibi, nec dat ei alicꝛ
efficaciã. Iſta eſt naturalis, que reperitur in nudis pactis: q2 ñ
hz efficaciã agẽdi qõ ſit ibi naturalis, inducerẽ. l. ff. de pact. l. j.
item q ex ea non naſcatur actio. ff. de pact. l. iuriſge. §. quinimo.
C. de pa. l. j. Talia eſt naturalis q̃ ius recipit ꝛ eã adiuuat, vt ſunt
ille obligationes: que naſcuntur ex ſctibus iuris gentiũ. nã iu
re gentiũ erat quis naturaliter obligatus, tñ contractus ꝛ oẽs
obligationes fuerũt introducti de iure gentiũ. ff. ō inſt. ꝛ. iur. l.
ex hoc. ꝛ. §. de iure naturali. §. ius. aũt naturale. ſz i⁹ ciuile ꝺdit
iſtis obl. efficaciã agendi. ff. de pac. l. iuris gen. j. Rñ cum aũt
iure ciuili nõ ageretur. ff. de oꝛigine in. l. ꝺ. §. inde ex his Et iſta
6 naturalẽ dicunt poſſe dici appꝛobationẽ ciuilẽ. ꝛ hoc eſt q ſtati
ſubiecit pꝛoxi. §. quod † obligationes aut legib⁹ ſunt inuẽte aut
legibus appbate. Obligatio ciuilis dz ꝓprie illa q introducta ẽ
a iure ciuili, licut ſtipulatio. ꝛ alię ſcz⁹ introducti de iure ciuili et
quibus ſemp agit cũ effectu. Qui aũt q̃, ꝛ q̃liter ſunt inuẽti ō in
re ciuili, ꝛ ꝺre ſem p habẽt effectã agẽdi nõ ꝓſequoꝛ ad preſens:
7 q2 ad hoc habuiſtis. §. de iure naturali. §. ius aũt gentiũ. † Sequi-
tur videre quo iure ſingule ſpecies obligationis fuerint introdu
cte, ꝛ primo q̃rit, quo fuit introducta illa naturalis, quãuis diſſimu
lato. Ad hoc rñ ꝛ dico q ẽ introducta a iure naturali ꝓmeno. ñq2
i⁹ naturale, ꝓmeũ aliq̃d ſtatuat, q̃d verũ ẽ q nihil ſtatuit: hz q2 ñ
la pitia q2 habẽt oĩa animalia q̃ in celo ꝛc. a iure naturali ꝓmeno
ẽ. Ius naturale ẽ peritia illa q̃ natura docuit oĩa animalia. Su-
pra de iure naturali. in pri. Dicit q̃ ciuiliter qõ reputat ſe obli
gatã bñ facienti. iſta eñ peritia videmus oĩs animalia cẽſeri vt
ꝓ ad ſenſuz in canibus. q, diligũt ſibi bene facientes. Naſcitur
iſta obligatio ex facto beneficio, cũ ad vinculũ illius iuris natu-
ralis ſuo modo, cuius iuris equitas dictat bene facienti bñ facere
Illa aũt obligatio q̃ i⁹ recipit ſicut eſt in nudis pactis, vt. ff. de
pac. l. j. eſt introducta de iure gentium, ꝛ pꝛobatur. ff. ō ſi reg. Et
quare dicit naturalis ex q̃ eſt introducta de iure gentiũ. Dicitur
ius naturale, ſ. de rerũ diuiſi. §. ſingulorũ. ꝛ. §. ꝓ traditionẽ. ſ. q
dicunt iſtam obligationẽ recipi a iure ciuili ſicut eſt ꝛ nõ aduuna
ri ius ciuile, videtur nõ eſſe verũ. q2 exceptionẽ parti illa obliga
tio q̃ eſt in pactis nudis, vt in palle. l. ſi quis in regen. §. exceptio ẽ actio
nis exclusio. ff. ō exce. l. ij. ergo cũ excludes ſequat excluſuz, ꝛ ex
ceptio excludit actionẽ: ergo exceptio ſequit actionẽ ſz ſz eos ac
tio ẽ de iure ciuili. ff. de oꝛi. iur. l. cũ. §. deinde. ergo in multo foꝛ
tiꝰ ſunt exceptiões de iure ciuili. aut ergo oblig. illa nõ pariat ex
ceptionẽ, q falſuz ẽ in lege illa iuregen. aut exceptio virtute ha
bebit ō iure ciuili. aut ergo obligatio ō iure ciuili, obligatio illa
nõ pariet exceptionẽ q falſuz ẽ, vti. l. illa. iure gen. aut exceptio virtu
te habebit ō iure ciuili. ꝛ ōtrariũ ipſi dicũt. Preterea oppo.
Ipſi dicũt ꝛ eos q̃ illa obligatio naturalis eſt ō iure ge. introdu
cta. ꝛ ōtra ſeruꝰ naturaliter obligatur. ff. de cõdi. inde. naturali
ter. ꝛ de pec. lege ſed ꝛ ſi apud. §. peculiũ. ſed ius gẽtiũ nihil eſt. ꝛ
nihil reputatur. Eld hãc tñ vltimã poſſet reſpõderi qõ imo iſta o
bligatio bene põt dici iuriſgen. inuentione. ꝛ tu opponis, q̃o er
go obligabitur ſeruꝰ iſta obligatione. cum illo iure nihil reputa
turꝰ Reſpõdeo, ius gentium dicit eum obligari nõ inſpecta pſo
na illius ſtatus, q̃ẽ habet de iure gentiũ. ſed ſm ſtatum q̃cz hz
de iure naturali primeno: vnde nõ cõſiderat eum vt nunc. verum
eſt q̃, q̃atum ad ius ciuile perſona eius nihil eſt. ff. de reg. iur.
le. qõ attinet. ꝛ lege ſeruitus. ſed cõſiderat eum vt tunc. ꝛ hoc q̃
dicit lex ſubtiliter intellecta, quod iſta obligatio naturalis q̃ nos
dicimus ſeruũ obligari, vel quod nos non dicimus ſeruo acqui
ri, vt repetitionẽ inbibeat naturaliter intelligenda eſt, id eſt, cõſi
derandus eſt ſtatus quez habebat iure naturali primeno. Sz ad
primã opinionẽ notabiliter reſpondeo, vel q2 verum concludunt
quod aliquis recipit a iure ciuili, vel ꝓcedit ſuppoſitione cuius-
daz ſalſi, ſcz quod actiones ſunt de iure ciuili. Sequitur videre
quo iure introducãtur ciuilis, ꝛ de illa planũ eſt qõ introducatur
de iure ciuili. vt in ſtipulatione patet, que eſt iuris ciuilis: infra
de actio. §. cõſtituta. ꝛ ſic intelligo obligationes. Eſt aũt multi-
plex naturalis, vt viſum eſt, ſed illi qui primo tractauerũt de pꝛ
cipijs illius naturalis obligationis que eſt introducta de iure na
turali primeno non curauerunt tractare: ꝛ credo qõ ratio fuit
illa ſm illos: q2 nullum hz effectum iuris. inde eſt quod dicunt
eam diſſimulatam a iure quod non videtur verum: vt. j. patebit.
ꝛ ſi tractauerũt, principium obligationis naturalis illius ius re
cipit vt eam inuenit, illius ſcilicet que eſt in pactis nudis, ꝛ ſunt
illi⁹ obligatiõis tria pꝛincipia vt ipſi dicunt, cõſenſ⁹. naturalis
equitas, ꝛ iuris pmiſſo, vt ẽ videre in pacto nudo. nã tibi ẽ ꝓſenſ⁹
cũ pact⁹ ſit duoꝛũ vel pluriũ in tẽ placitũ, ꝛ cõſenſus pꝛincipia
naturalis obligationis de iure ciuili naturali primeno omittit
q2 dicũt qõ eius effectus nullus eſt. vñ dicunt qõ ius eam diſſi
mulat. Prima naturalis obligatio quã ius recipit vt cã inuenit
eſt conſenſus vt dicunt, q2 nulla eſt obligatio ſine conſenſu. ff. de
pact. l. j. in princi. ꝛ. §. adeo quod verum nõ eſt vt patet in neg.
gitur actus que tũc ignoraũs q2 nõ cõſenſit. ꝛ in lege aliegata ar
guit de litera ꝛ obligationibus dicit enim litera nulla obligatio
ſine cõſenſu eſt. Sequitur ſiue re ſine verbis fiat. Iste pꝛincipium
huius obligationis eſt naturalis equitas per. §. naturalis. qõ nõ
eſt verũ ſemper ꝛ naturaliter, imo ſtatutũ iuris gẽtiũ poteſt eſſe
iniquum, ſtatutum ciuile ꝛ iuriſgentium ſit ſtatus, ſi ſit iniquꝛ
naturalis iuris eſt iuris equitas, ſicut ſtatuti eſt iuris equitas. Ite
tẽ pꝛincipiũ naturalis obligationis eſt iuris permiſſio q̃ pz vt
dicit in pupillo, qui ſi pꝛomittit tutoꝛi vbi eſt cõſenſ⁹, ꝛ naturalis
equitas nõ eſt tñ iuris permiſſio, q2 ius nõ permittit pupillum
contrahere cũ tutoꝛe, vnde non eſt obligatio. ꝛ ſic intelligunt le-
gẽ. ff. de actionibus ꝛ obligatio. lege. pupillus. Secus ſi partic

pupillis ꝛc nualiū sic. tunc cū obligat naturaliter. ff. de auto. tu. l. j. ad fine. Ifud tertium de iuris permissione bene cōcedo, q2 si ius p̄hibeat obligationes cōtrah, nulla cōtrahit̄ur vt. C. de leg. l. nō dubitaꝫ. z est verum si stet in finibus p̄hibitionis, vt ibidē z est mirabilis: q2 lex legis rō impediret naturalem obligationeꝫ contrahi. ꝫ id ꝙ. ē. de leg. agna. tut. in fi. p̄incipiū ciuilis obligationis dicunt ꝙ est cōsensus. ff. de pactis. l. j. z de act. z oblig. nō figura iuris p̄ceptum qđ patet in obligatione literarū: q2 ius p̄cepit vt fit obligat⁹ solus effectu ante biennū tamen bꝫ exceptioneꝫ vt. j. de lite. obli. C. de non numerata pecunia. l. in ꝫ ctibus. Ite naturalis equitas nō est p̄incipiū huius obligationis: q2 nunquā dictaret naturalis equitas quod q. p̄missi t spe future numerationis, nec est numerata, qđ cōpelletur ad soluendum nec ꝙ cōdemnatione debitoꝛ cōpellatur soluere, qđ tamen fit per ciuiles: vt ipsi dicūt; dico quod eodeꝫ modo in naturali q̄ est de iure gen, verlatur naturalis equitas, si fit statutū iurisgētius equū codē modo in ciuili obligatione si ciuile statutū cōtinet equum p̄incipia naturalis obligationis z ciuilis simul iūctaꝫ. sunt ꝛsensus vt pꝫ in emptione, dicunt ipsi, qđ sine cōsensu nulla est: vt ff. de ꝛhē. emp. l. in emptionib⁹. Ite⁊ naturalis equitas: q2 nec tā dignū ꝛc. vt. ff. de actio. emp. l. ex empto. ꝭ Ite iure ap. ꝓbo qđ si matoꝛ rxp. annoꝛ vendidit rez cui⁹ ē cōmerciuz lex ap. ꝓbat cōtractum hunc intento actionē: vt ff. de actio. empt. l. fin. secus si pupill⁹ vēderet sine authoritate tutoris, z tūc q2 i⁹ ciuile nō ap. ꝓbat, deficeret ciuilis, z cōtraheretur sola naturalis. ff. de auctoritate tutoꝛ. l. j. Certe dico qđ emptio ñ ē emptio. exemplū ō naturali z ciuili simul iunctis. vt. j. videbitis e go dico oē p̄incipiū obligationē est factū ex quo resultat obligatio. specia p̄ncipiū naturalis; soli⁹ est authoritas iuris gē. cū sua rōne p̄incipiū obligationis ciuilis ꝫ ciuilis sine authoritate ē authoritas illi⁹ iuris cū sug rōe, si illud ius habeat rōnem: q2 quedā iura ciuilia sunt que nō habēt rationē: z de hoc habes de leg. l. casum. ꝭ p̄incipium naturalis obligatiōis iuris naturalis p̄imeui est factuz z impensum bñficiū. Ite rō seu equitas illi⁹ iuris qđ oia docuit animalia est z dictat ꝙ ciuilibet bene facieti se reputat obligatū ꝙ p̄te dictat, rñdeo p quodam instinctu in p̄incipio. Sequitur de exemplis, z primo de exemplis naturalis. z diſtingue, naturalis quedam est efficax, quedā ineffica. Ineffica. duplex, q̄daz sola q̄ superfluit, sola, z de illa bꝫ exemplus in pactis nudis. ff. de pactis l. j. ⁊ Ite⁊ exemplū de naturali ineffica est, si pater cōtrahat cum filio, vel dñs cum seruo, vel inter fratres qui sunt in eius potestate. ff. de cōdictio indeb. l. frater a fratre. z si id quod exemplū de naturali q̄ quādoq; habuit cōcomitātiam ciuilis est, tu es mihi obligat⁹ naturaliter z ciuiliter, ego cōtra te. tu es absolut⁹ tollit ciuilis z remanet naturalis: vt. ff. ō ꝺditione. iud. l. Jul. Item est exemplū de naturali ineffica in testō min⁹ solenni, vel in testō ꝙ excedit ꝺodrantem. l. que hoc dicit. C. ad l. fal. l. errorꝫ si sic, persuadetur: q2 in pactis nudis in quibus deest verboꝝ solennitas dicim⁹ cōtrahi naturaleꝫ, similiter in testō in quo deest solennitas in numero testiuz vt in ceteris; dicim⁹, cōtrahi naturalem obligationē nō dico ex testō, sed quasi ex cōtractu additionis hereditis. vt. j. de obligationib. ex cōtractu. §. heres. Item testim. p eo quod excedit ꝺodrantem nō habet legem p̄o se, imo potius cōtra se habet legē falcidiam que quidem lex falcidia in his que excedunt ꝺodrātem ciuilem impedit cōtrahi obligationē admi nistrationis. ff. ad. l. falc. l. ꝭ Plautius. z. l. linea margarita z. z. C. ad l. falci. l. pr. z hec sunt vera exēpla de naturali ineffica. Exēplū ō naturali efficaci est in ꝫctibus iuris gen. in quib⁹ dico esse solam naturalem obligationē. z hoc bꝫ efficaciā agendi per ius gētium z est ō inſti. z iur. l. ex hoc iure. Et ibi notaui, non nego quin posset dici ap. ꝓbatione ciuilis ꝫ hoc, ap. ꝓbationē hoc addit z exemplum de ciuili obligatione est ciuilis sola, z ciuilis sola que q̄ꝫ habuit cōcomitantiam naturalis, ecce exemplū ō sola ciuili efficaci q̄ semper fuit sola in hoc mihi debes. gēnat⁹ ex ea ad decē. inducitur ciuilis q̄ oia inducta vt dicūt sint de iure ciuili. vt. ff. de o. ig. iur. l. ñ. §. oi. ecce exempla de alia ciuili q̄ nunq; fuit iuncta naturali. z efficax ex in obligatione literaꝝ. ante bien nium nominatur infra de literarum obligatione: sed hoc non ap. ꝓbo. Sed ecce exemplus de ciuili que fuit q̄ꝫ iuncta naturali quandoque ex mihi debitus naturaliter z ciuiliter. facio pactuz de non petendo tollitur naturalis sed remanet ciuilis. vt. ff. pac. le. p̄fecens ne peteret. Item exemplum ciuilis efficacis est in delictis. nō dico in oibus, sed in illis que coercentur p legem cū pauperie: vt. ff. si ꝺpau. fe. dicatur. l. j. Et hoc posset dari exēplū ō ciuili ineffica. vbi deliquit filiꝰ ꝫ patrē, vel seruꝰ ꝫ dñz z bene, dico in delictis q̄ quidā dicūt: q2 in delictis nō cōsentit quis ad penā vnde non est hic naturalis: vt. ff. de pac. j. Ego dico q̄ ad naturalē inducendā nō exigitur semper cōsensus. vt. s. z si exigeretur intelligeret tacitū cōsensuz, in delictis vt eo ipso q̄ qs deliquit, velit penā. vt. ff. de posth. l. j. §. ad bestias. z ar. ff. ō iure fisci. l. imperatoꝛes. Dico. n. qđ furta coercēt p̄ius gētiū. ite. lligo hoc in diſſinitiōe furti: vt. ff. ō iurtis. cū ca ꝓncipiū. e ar. s. ō rerū
7 diuisiōe. §. singulo z. ⁊ aue, q2 ñ dico qđ pena ꝺupli vel ꝺquꝺrupli sit de iure gen. imo pena ꝺupli etiā p. l. xij. tab. pena ꝺquꝺrupli ꝺu re p̄etoꝛio. vt. j. de p̄escrip. §. furti. z. j. de noxa. ꝭ dico qđ iura coercēt iure gē. ñ ista pena. ſz alia ꝙ nos ignoram⁹. Ide⁊ iure naturali p̄imeuo pt ponere exēplū i maleficijs, es obligat⁹ alij ñ malefacere, vel nō cōuitiari: ergo q libet ē obligat⁹, arg. ff. ō illi. z iur. l. vt videt. Exēplū ō vtraq; simul iūcta potes videre ff. ō illi. vbicunq; ē distributiuū ꝺuoꝝ sec tur videre cetera obligatiōis. ciuilis z naturalis in eod. ꝫcta sit vna vel plures. Ista qōe p̄mo explicabo in cōtractibus iure gentium, vt in emptione que ē de iure gentiū, verbi gratia emo a te aliquā rē, z sic est naturalis: q2 nascet ex cōsensu: vt. ff. de pactis. l. j. Certe ista qōe p̄cedit alia,
8 sez vt actiones sint de iure ciuili, vel de iure gen. z vtq; ista p̄ma p̄mo expediā. De hoc ē diuersa opinio. Dicūt doc. cōiter qđ actiones sunt de iure ciuili z inducūt. l. q. ē tē ex legib⁹. l. actio. here. ditarie sunt: vt. ff. de oꝛig. iur. l. ñ. §. deinde. vnde dicūt ipsum bꝫ expīle qđ actiones ō iure ciuili. Ite⁊ hec pꝫobātur sic, inuentione q̄ sunt ō iure gētiū enumerāt̄ur qđ actiones sint de iure gētiū iuxta illud, qđ de vno cōceditur. de alio negatur. arg. ad hoc. ff. ō iudi. l. cū ꝓtoꝛ. l. heres. Ad istā qōnem, sez, qđ debēt enumerari. C. de ca ꝺu. tollen. §. fina. Ite⁊ ibi enumeratur in ꝺitiō ꝺus iuris gētiū. l. stat in obligationibus. z nō p̄cedit vltra. ergo. ꝛc. Et qđ ō vno cōceditur, de altero denegatur: vt. ff. de iudi. l. ꝓtoꝛ. t. C. de pecu. l. maritus. Dño meus dicit cōtrariū z ōt qđ actiones sunt de iure gentiū z quod in omnibus contractibus iuris gētiū agebatur, quod ridiculum esset dicere qđ nō obligaretur z non agere tur. Ite⁊ dicit ipse, z hoc dicit. §. deinde. dicit ēm ibi cōsequenter quid est ēm componere z certe componere est p̄ius inuentuz in melius oꝛdinare. Sic etenim exponit glo. expolite in ꝛxi. ergo cum tu dicis q̄ iure ciuili sunt cōpolite, sequitur ꝙ p̄ius inuen. z ante ius ciuile. ego dico q̄ actiones sunt de iure gentium. Ite⁊ ad hoc est qui reperitur captū in iure quo iure introducte sunt ergo iure anti quoꝝ ascribēdū est. z ꝙ iuri anti qui oꝛi ascribēdā est, vbi nō est cautū, habes. ff. fi. reg. l. in funeralib⁹. sic ergo ista qōe. decisa obl. tm̄ id est, vnū vel duo vincula. z valet ꝙ sit vna l. dicit tota obl. ꝛc. ff. de fideiuss. l. si debitor. z hoc tñ signū distributiuū est vni⁹ totius integralis, ergo apparet q vna ē obl. in ꝫctibus iuregentiū. z i conditione z que nō indiget auxilio iuris ciuilis, quia vna est obligatio tm̄ sine vinculo. l. naturalis. nā vt dixi isti contractus habent efficaciā agendi. iuregen. Sz dico q isti contractus dicuntur de iure ciuili ap. ꝓbatione. ñ q2 aliqd habent de iure ciuili, sed q2 ius ciuile eas ap. ꝓbat, z in melioꝛem. ꝛmat, z hoc innuit. j. eod. tit. vbi dicit ciuiles sunt. ꝛc. Ite⁊ in ꝫctibus iurisgen. Si ergo tu diceres ꝙ ibi esset reperire obl. ergo sequeretur quod esset de iure ciuili ꝙ est tex. vt. ff. de iure natur. §. ius aūt de pactis ꝛc. vt. ff. de inſti. z iu. l. ex hoc iure. vñ si tu dices ꝙ in obliga. de iuregen. esset ciuilis falsum diceres. ex quo lex dicit pactis, z in ista sententia resideo ꝙ ideo in obligationib⁹ iurisgen. non fit nili vnū vinculū naturale tm̄ ap. ꝓbatum, ciuili iure: nam q confirmat, nō dat. Illud est notandum ad vtranque viā quod qui confir. ñ dat. z qui confirmat, dat. ff. ō iu. om. iu. lege. z q2. Sz quero. nūqđ i contract. iuris ciuilis sit duplex vinculum: Et videtur distinguendū in ista questione aut de eo contractu cui ius ciuile dat efficaciā, aut de eo contractu cui ius ciuile non dat, sed quia eum informatin melius. et ē ponere exemplum in contractu emphyteotico, sed de quo dubitabatur quis esset contractus ante ius ciuile sine lege bonus anponi possit sub speciali titulo, vt pꝫobatur infra locati conducti. §. adeo aūt. sed certe in tali ꝫctu iuri ciuilis qui anteius ciuile erat efficax, dico tm̄ esse vnum vinculū: q2 hoc ꝑtinēdo rerum dominio lege qua ratione. Si vero queris de contractu iuris ciuilis: quia ius ciuile dat ei efficaciam, distinguo aut sine lege aliqua erat talis contractus iuxta quā poterat contrahi aliqua obli. sed ius ciuile reposuit in obl. nec erat ante aliā reperire naturalem, z tunc dico quod est vnum vinculum, scilicet ciuile tantum: aut poterat contrahi obliga. naturalis aut ciuile, z tunc dico qđ est recipere duplex vinculum. vt ē videre in stipulatione: nam consensus introductus erat naturalis. ité per ius ciuile additur forma stipulationi ex qua nascitur ciuilis
10 argmento. ff. de cond. ind. debiti. lege si fideiuſ. ⁊ Sed quero quo modo obligationes inducunt in esse. Rñdeo z dico per viam generationis z viam creationis. Est differentia inter generationi z creationem: Creatio enim fit ex nihilo, sed generatio fit ybi est materia que regulari oꝛdine sufficeret ad cōtrahendā obl. si haberet iuris oꝛdinē. Dico si ius ciuile facit aliquā obligationem illam dico generationē: sed ō factum alias materia nō erat talis q̄ regulari oꝛdie sufficeret ad contrahendā obligationem tunc ius ciuile superueniens facit aliquā obligationem, dicā illā con

trab

trahi. arg. ff. de actio. & obli. l. obligamur. sic ergo vides q̃ obli-
11 gatio deducit ꝓ gnratione & creatione. ✝Et gratia huius q̃ritur.
nunquid snia inducit obligationem? Videtur quod sic, ad min⁹
de sententia ꝺdemnatoria inducit actionē in factū, sed actio nō
pōt esse sine obligatione: q̃ obligatio est iure actionis. ff. de, pcu.
l. licet. §. ea obligatio. ergo &c. Ad appositum q̃ sententia nō in
ducat obligationē, habes. ff. de obli. l. ex diuerso. & ff. si seruitus
vēdicetur. l. sicuti. Quid dicemus. Dico ꝓ veritatem q̃ snia con-
c demnatoria nullam inducit c obligationē verā. sed tantum ꝑsum
ptionem existentie obligationis lex dicit q̃ sententia habetur ꝓ
veritate. ff. de reg. iur. l. res inducta. ergo &c. Doctores dicunt ꝙ
q̃ inducit actionē, & quid sit effect⁹ huius discussionis habes. ff.
de literar. oblig. Sed ponamus cum tutoribus q̃ inducat obli
gationē. Quero vtrū inducat naturalē: & dico q̃ nō, q̃ similis
rō similia iura tollit. ff. de le. agna. suc. in fin. sed sententia nō est ō
naturali iure. ergo &c. q̃ naturalē non inducat. Ad oppositum
q̃ inducat naturalem: q̃ ex sola ciuili non agitur ad minus cum
effectu vt habuistis. ff. ti. Itē, hic nō intelligitur ō sola ciuili. vt
j. de excep. §. preterea. ff. de sol. Stichus. §. naturalis. Dño &so
dicit q̃ ꝑpter sententiam nō inducitur naturalis, & respōdet ad
argam dicta: q̃ dicis ex sola cōi non agitur, verum est regula-
riter, tamen fallit in literarum obligationibus. ff. de cōd. ind. l.
Jul. C. de nō nu. pe. l. in Scribus. & j. de perpe. & temp. actio. ff. ō
verb. obligatio. l. Stichū. Dño meus dicit ꝙ, & per rationem in-
ductiue. Ter dicit quod condemnatus si non appellat, cōsentire
vi. C. de app. l. q̃. qui ad ciuilia. & C. de poſt. l. j. cuꝫ dicit placita
&c. ergo cōsentit, & obligatur naturaliter, consensus inducit natu
rales. ff. de pac. l. j. Si vero appellat, aut ꝓsequitur suaꝫ appella
tionem aut nō. & isto casu habetur ꝓ eo ac si nō appellasset. C. de
appel. rec. l. q̃. sed si non appellasset, cōsentiret, vt. s. ergo. &c. Si
vero ꝓsequitur suam appellationem, aut obtinet in cā appella
tionis aut succumbit. Si obtinet non est querēdū de prima sen
tentia. q̃ nō ꝫ effectuꝫ. Si vero succubit, aut appellat secō & pōt
aut non. S vero nō appellat secō nō ſ ꝫ tertio appellare. in rubro
& in nigro. & in isto casu aut tu dices q̃ non consentit: tertio ap
pellat ad deū dicens. si possem, appellarem &c. Sed isto casu dico q̃
habetur ꝓ cōsentiente. ex quo nō ꝫ iustam causam contradicēdi
haberetur ꝓ cōsentiente. habes. ff. sol. ma. l. si dotem. nā bene scis
q̃ nō pōt recipere dotē ſ nisi cōsentiēte filia. pone ergo filiā. Rñ.
esse dicit & nō ꝫ legitimā causam cōtradicendi. dicit. l. alleg. q̃
habetur ꝓ cōsentiente, ergo inducitur naturalis. ergo &c. Di-
co ꝙ, sed quod non inducitur naturalis per sententiā & ꝓbatur
sicnam idem est modus tollendi & inducendi obligationē. ff. de
so. Stichum aut Pamphilum, naturalis. Sed pone q̃ virt⁹ de
bitoꝫ est absolutus, nunquid per sententiā tollitur naturalis?
Certe nō, vt. ff. de cond. indeb. Jul. & j. dicit & soluit vt non repe-
rit: q̃ naturalis debitor remanet. Sequitur de iure obligationū
naturalis, iuris gentium, & dico q̃ vna virtus est que inducit cō-
pensationem. l. etiam. §. q̃ natura. Sed a virtus est q̃ ei accidit
fideiussor. infra de fideius. in ꝓn. ff. de fideius. fideiuss. obligari.
ff. de fideiusso. Tertia est: quia potest nouari. ff. eod. l. j. Itez
pōt cōstituī. ff. de cōsti. pe. l. iij. l. q̃. l. j. §. debitum. Itez inducit ex
ceptionē. ff. de pact. l. iuris gentium. §. quinimo. Item inhibet re
petitionem. ff. de cōdi. l. si pene. Sed quero que sit virt⁹ iuris na
turalis primeui. & certe doctores nō intromittunt se de ista vī de
q̃ eius nullus est effectus, sed certe ego ꝙ, & dico q̃ materia est
eius virtus prima, dico q̃ non inducit repetionem & quero. nun
quid ista obligatio iuris ciuilis ꝓtineui impedit repetitionem
verbi gratia. ego feci tibi multa bona. dinō tu mihi rem aliq̃ tra
dis dicēs tene istā. & ē nō cōmodo quero. nunquid potes repere:
Arguit q̃ non q̃ vbi quis solvit ꝓstinum debitū, vt non possit
repetere, nisi ꝓbet indebitum. ff. de, pb. l. cū ō indebito. & certe
dico q̃ isto casu vbi quis est obligatus iure naturali ꝓmeuo q̃
talis est effectus isti⁹ obligationis, q̃ ꝓsumitur animꝰ donādi.
arg. ff. mādati. l. si vero non. §. idem pap. Pone, abbas dat ali-
cui aduocato multa bona. hoc fecit de iure, dinō moritur aduoca
tꝰ. Dico q̃ ꝓsumitur habuisse animū. abbas vult repetere, nūqd
pōt donādi. ex q̃ fuit aduocatꝰ suꝰ? Itē ostenditur q̃ alia est vir
tus & maxima, pone fideiussor per te creditorē talis cum multa
bona fecit. q̃ deinō creditori remittit obligationē, nunquid ego
fideiussori, creditori, & tunc ꝓsumitur q̃ animo remittendi ille remit
tit. & tūc pōt agere circa eū actione mādati, aut nulla bona fecit ei, & 12
tunc nō pōt. Istā oppositionē habes. ff. mand. l. idcoq; in fi. & l. si
vero non remunerādi. in ꝓn. ✝Itē iura ista sunt in. arg. ad opi-
nionē ō eo q̃ mittitur. Rom. ꝓ alio. & in via hospitis tur cū ādā
amico suo. deinde cum fuerit reuersus vult cū dño suo cōputare.
Domine erā impensurus decē de meo. nisi fuissem hospitatꝰ cū
amico: vñ volo habere ista: q̃ illa argum. per iura ista. si alias ei
amico suo fecisset. q̃ pōt domino suo cōputare q̃ ꝓsumitur
animus remunerandi, alias non, vt in l. si vero rem. §. ꝓ alleg.

13 ✝Itē effect⁹ est, pone, dedit tibi multa, de diuite venio ad pau-
tatē & nō habeo vñ possim me alere. nunquid possum agere ꝓ
me alas: ō dt gl. q̃ō sic, & agam q̃ō reddas ea que tibi dedi gloſſam
habes ff. de revocād. donat. l. h. Item effectus ciuilis obligatio-
nis est q̃ō efficax est ad agendū. licet exceptio obsteret: & si aliq̃
fuerit naturaliter & ciuiliter obligatus mihi, & fecit tibi pactuꝫ ō
non petendo nihilominus agam, sed obstat mihi exceptio. ff. de
pact. l. si vnus. §. pactus. & j. de excep. §. preterea.

ADDITIONES.

a ¶Sunt invēte. Adde quo in re sunt instituteq̃ōes Bar.
in. l. ex hoc iure. ff. de insti. & sub.

b ¶Exemplū de natural. Quare non cedat obligatio ciuilis inter
patrē & filium in potestate. Nō cōis doc. ꝫ Bar. in l. frater a fra
tre. ff. de cōdi. indeb. est ratione patrie potestatis q̃ est de iure ci
uili inuenta, & iure ciuili pater & filius cēsentur vna & eadē ꝑ-
sona: & sic idē nō pōt esse ibi obligatus. Ex quo infert do. Jas. ibi
in nona colūna versi. capio ita q̃ō ꝙ rancigene ex q̃ subiacēbant
Romano imperio in eis nō cadit patria potestas ꝓ gl. q̃ reputat
sing. inst. de pat. potest. in ꝓn. quam glo. sing. notat Ias. al. in. c. j.
an marito succe. vxor, in benefi. & in c. li duo fratres. in fine, ō fra
tre no. in vsi. feu. alias tres rationes quare oriatur obligatio ci-
uilis inter patrē & filiū recitat dominus Jas. post Bart. & alios
in. d. l. frater a fratre. loco vbi s. Aler. in j. lec. vide omnino ꝓ eū

c ¶Nullā iducit. Adde & vide oino dic. Jas. i. l. Jul. ver. debitor. 25
decima. v. col. versi. teneo ergo. ff. de cōd. ind. vbi recitat opini.
doctoꝝ, tādē ꝓcludit cū opi. Bartoli q̃ō dt verā & cōmunē q̃ ex
snia ꝺdemnatoria oritur naturalis obligatio, in ꝓpria descendens
ex equitate iurisgētiū. alleg. tū Bart. ibi ꝓxiū in lege si plures.
in ꝓn. ff. de fideius. & in l. cum quis. C. de in. & fact. igno.

De verborum obligationibus. Rub.

1 ✝Stipulatio omnis quibus possit fieri.
2 Promissor an possit statim conueniri & quomodo intelligatur.
3 Clausula singulis annis apposita in stipulatione, in cuius tanoꝛes
videatur apposita.
4 Stipulatus est quis aliquid si dari singulis annis, an sit vna sti-
pulatio vel plures.
5 Spes in stipulatione conditionali bene transmittitur in heredē,
secus in legatis, & de ratione diuersitatis.

! VErbis. ✝Eis stipulatio, aut pure, aut in
die aut sub cōditione sit ff. ō verb-
oꝝ obligationi. nulla stipulatione. Itē pōt fieri
vt q̃ dico, ꝓmitto decētibi a paschate in annos, &
q̃ō istis modis fiat heres ff. de actio. & oblig. lege
obligationū. Sequitur in litera. Idoꝝ cōsulis pe
tu pōt gl. opponit id q̃ō dt gl. ꝓmittit. ex quo conſtāt ꝓ peti pōt.
gl. idem deberet dicere tenere. nō aūt ꝺz promittere. Et ꝓpter
hoc dicit gl. quod non est ita intelligendum: ꝓpriē scilicet quod
statim possit peti a ꝓmissore: q̃ nō debuit venire cuꝫ sacco pa
2 ratus. ff. de sol. lege quod dicimus. ✝Item debet ei dari modicū
a spatium ſ ꝫ decem dier. ff. de const. pecu. l. ꝓmissor. ſ ꝺ debet
dici statim incontinenti peti potest hinc spatio & q̃ō dicit lex illa p
missor incōtinēti datur decem dierum spatium. speciale est in cō
stituta pecunia: ergo in certis cōtractibus. Jus cōmune est in ꝫ
rium argumentum. ff. ad munici. l. statim. ergo paretur. Verūm
tamen hic debemus tractare de duobus temporibus, scilicet de
tempore a quo cōstituatur imo alio tempore valet, scilicet quod
tempus detur ad soluendum sibi cōfesso ꝓcepto quia recepto
a iudice resoluendo. Et est sciendum quod antequam ex cōuen
tione cōstituatur in mora, dabitur sibi modicum spatiū arbitrio
iudicis relinquendum: quod tempus non est possibile diffinire,
forte erit vt possit ad alia cōsilia vel aliud simile, q̃ō magis pōt in-
tellectu percipi. q̃ aliquas locutione exprimi, vt. ff. sol. matri im.
l. unum. & l. q̃ō dicimus & facit. ff. de colla. l. si quis filiū. §. stipula
tio. Dico ergo q̃ habedit spatium decem dierum ad purgandū
mora. sed mora dabitur arbitrio iudicis. Itē dico q̃ statim sine
aliquo spatio pōt conuenīri nūc certum dum est alio tpe. & tex
sciendum q̃ sibi confesso debitur tempus q̃ ꝓstatur condem-
natis a ꝓcepto iudicis sibi facto cōputādum. ff. ō iudi. l. c. bitor
toꝝ. Sequitur i litera. Statim q̃ dē debet, vbi essent dies incer-
pentus: q̃ tūc haberet cōditionē. & etiam dies incerta pen
ō qua dubiū est an certet vel non. Et q̃ ꝓmisi tibi dare de
die nuptiaꝝ meaꝝ. Est & dies incerta, nō q̃ sit incertum q̃n
ſ nescitur cū. vt in hora mortis q̃ est certa. ſ nescitur cū. vt.
de condi. & dēmōstra. j. Est & dies certa ō qua certū & certū
in illa die certa & in die que est certa sed nō penitus contrahitur
obligatio statim. ſ. solutio differtur in diē. vt. ff. de ver. oꝝ ob
ga l. stipulatio ista & ff. ō cond. & dēmōstra. l. stipulationes. Et
stipulationibus in die certā, & in die q̃ nō est incerta penitus

trahitur obligatio pura, habes. ff. ō verboz obl. centesim⁹. Sequitur in litera ¶ Dixi⁹, quā is preterierit, nō qō citat⁹ ad diē tota die est expectād⁹, sed qualiter expectari debeat habes extra ō offic. deleg. c. cōsuluit. Sequit in litera, Decē aureos annuos q̄ ad vitā. Dicit hic gl. q2 hec stipulatio, est pura quo ad primū annum quē certus est viuere, sed quo ad sequētes: q2 est cōditionalis, vt intelligatur si vivat. Dz ego probo qō hoc nō pōt esse. naz deficiēte cōditiōe ipso iure potest agi. sed hic post mortez ꝓmittētis agit ipso iure, hic excipiatur z hic in testō contra patet qō illa stipulatio in annos nō est cōditionalis ratiōe sequētiū annorum, cā hec cōditio, si vivat, deficiat post mortē ꝓmittentis, vel si vis sustinere. dicas quod cōditionalis in effectu: z hic est quā vis agatur eā deficientis cū effectu nō agitur z ita si effectu respicias, cōditionalis est, z hic sumitur conditionalis in effectu est quāuis agat ea deficiēte, tū cū effectu nō agit. z ita si effectu respicias cōditionalis est, z hic sumitur cōditionalis in effectu. ff. ō arbit. vel ita dicmuz. vel dic secūdo scōm quod dicit gl. qō q̄ ad sequētes annos est pura abnegative id est, nō cōditionalis: z sic sumitur pura p2o eo qō est cōditionalis. ff. ō donatiōi. l. si pupilus. Est ergo pura vt dictū est, sed differt solutio sup verbo illo alind si dixerit nec vemo ad gl. illā aliud si dixerit. nā hic ponit glosa. differeriā inter ista. z tibi dico sic ꝓmitto tibi decē in anno. nā in ꝓmo casu quādo in singulis annis vel annuatim ꝓmittūtur, tūc petuntur in ꝓmo anno: in scōo casu sez quando anno ꝓmittitur petantur in fine anni, vñ versus. Annua si debes etc. Dz quidā magni doctores istā gl. reprobant in qualibet sui parte tū quod dictū est de anno vel de singulis annis non placet eis: dixerūt ipsi, ꝓmittere verū z promissio menstrua est quasi. Trē secundū in menstrua promissiōe nō respicim⁹ finē mēsis, sic ergo dicendū est in anno ꝙ legē. ff. si certum petat. l. vlti. vnde dicunt qō hinc debetur exactu siue in anno siue in singulis annis, siue ꝓannua inspicim⁹ z petim⁹ finez anni, sed in legatis siue singulis annis, siue ꝓ annos relinquere inspicim⁹ finē, z petim⁹ in capite anni. C. quādo dī. le. ce. d. j. ff. quādo dī. le. ce. nec semel z ita nō ponūt differētiā hue sit in annuz, siue in anno, siue in singulis qd videatur, ſ. bene ponūt differentiā an debeant ex cōtractib⁹ an ex legato. Dñs Jac. approbat gl. z verius z reperit legē dicentē qo si ego promitto tibi decē in singulis annis, cōfestim potes petere ꝑ me ꝙ primo anno. ff. de verb. obl. l. ei qui ita. ſ. qui ita. Sed pone quod presumat numer⁹ dierū, vt q2 lego vel promitto Titio singulis annis vsq; ad trienniuz. L certe videtur qō finis primi anni sit inspiciēd⁹ anteq; agat Titius. ff. ō leg. si cui ita legetur. tamē distinguo p2out lex dicitur distinguere, aut ista presumptio est apposita fauoze legati, vel obligati, si obligati, tūc attenditur finis anni: si vero fauoze creditoris tūc agitur in capite anni, vt ꝓbatur. ff. quādo dies le. ce. l. nec semel. z l. si cū ꝓfinito. Redeo ad primū: z eas approbo ꝓ hoc qō dictū est, z ōnuo prationē nā fauores sunt ampliandi, vñ ergo in cuius fauoze ꝓ tenuū est tēp⁹ illud cū dico, lego tibi decem in hoc anno, vel promitto certe fauoze illius g obligat: q2 ideo apposita est pmenitio sic m ampliōi tpe reneatur: ergo dicem⁹ quod fauoz iste sit ampliandus z ita in fine anni nō in principio petatur. † Dz vbi est adiecta illa clausula, singulis annis nemo dubitat gn hoc in fauorē obligātis, q2 si ꝓmittere decez, nec adiicerē singulis annis, sola decē ptā do liberaret, ergo planū est qō adiecta cā fauoze obligātis ꝙ ampl⁹tudinē obligationis quasi est dominiū. Dicerez vt possū petere in capite anni, cū fauores sint ampliādi vt dictū est. Et hoc ē qō enūdēter dicut leges. ff. quādo dies le. ce. vel nec semel. ſ. z hoc forte. z l. si ꝓtationē. De vno querit hic gl. vtrum cū stipulo singulis annis, sit vna stipulatio vel plures. Et ad hoc respōdet gl. q2 vna est stipulatio, iz legata sic relicta sint plura. Dz que est rō: q2 legatur sic relictū, lego tibi annua decē sunt plura ē stipulatio sic cā ē vna. Lib. respōdet q2 cū stipulatio sit verboz ꝓceptio. ff. ō verb. ob. l. stipulationū. ſ. stip. z vnitas stipul referat ad id ꝙ est ō esse substitutibis, nec hic sit nisi vna verboz cōceptio, ideo stipulatio sic cōcepta est, vna z nō plures. Et si tu dicis ꝙ similiter in legato sic relicto nō ē nisi vna verboz cōceptionibil ad rubū cū verborū cōceptio nō fit pluries, differētiā non ponit. Que est igitur differētia int legatū z stipulationē: nā in stipulatione semel inspicitur psona stipulāt is. vt si sic filiꝰ ac quirat patri: iz in legatis pluries cōsideratur psona legatarij: z ē ideo ꝓ tanto oz pluries. Dz tā que est rō q2 in stipulatione inspicitur pluries ꝑsona legatarij: Respōdeo q2 in ꝓcib⁹ stipulationis solū nō tā est spectandū: vt. ff. de verb. obl. l. tū vt filius, sed in legatis spectatur dies quo cedit legatuz. ff. de reg. l. que legata. Et ideo cum in singulis annis inspiciatur sed ad hoc pōt quere nō spectatur p2inc. in legatis. sicut in cōtractibus rūdeo q2 debilis pōt videre an legato conditionali spes que ab ipso p2in. sumitur in debitum inducente eo cui est relictū pendēte cōditiōe nō transfertur in heredez: vt. C. de cadu. tol. l. vnica. ſ. q̄ si forte.

5 † Zit in stipulatione cōditionali sec⁹: q2 spes bene trāsmittitur in heredē, in legatis vero nō trāsmittitur. Dz cur diuersum in stipulationib⁹: Rūdeo q2 in legatis attēdātur merita persone, de p2e scrip. l. ait. z ideo decedete eo in cuius meritum legatū fuit relictū z re integra, nō est mirū si euanescit legatum: at in stipulatione sec⁹: q2 p cautiones heredib⁹ nostris volum⁹ ꝙ videre, vt. ff. ō ꝓba. l. si pretiū. Sequitur in litera, Spes est de bitū. iri. Dz q2 ñ est ita spes in debitū nō iri qō posset esse, qō obstabit concilio. Respōdeo q2 frequentius cogitāt contrahentes intendit extare cōditionem quam non. respōdeo p2o tanto dicitur spes in debitū iri. arg. ꝓ hoc. C. de cōdi inser. l. ū. z ff. de man. teſt. l. locuples esse modicum vel nō. Alex. in cōſi. clvj. incip. viso z cōsiderato in ū. volumine.

1 ¶ Dies interpellat ꝓ homine vide. Item dies tacita ꝓ creditorem interpellat.

Loca etiam inseri. Rūdet ipse habebat tps incertū. Pone, ego promisi tibi dare decē Parisiis, z sub pena, nec iunctus est dies in hac stipulatione, deinde tps est preteritum quo potuliet venire Parisios z soluisse ego nō veni, nec solui tamē nunq̄ fuit interpellatus a creditore, nunquā pena est commissa. vī q̄ sic. nam quamuis a creditore non fuerim interpellatus, tū tacitū tps videtur

1 me interpellasse. † Dz dies expressa p2o dño interpellat. vt C. de contrahenda, z cōmit stip. l. magnā. Idē videtur quod dies

2 tacita p creditorē interpellet. arg. ff. de ar. l. z. ff. ō verb. obl. l. insulā. Et ad hoc dixerit quidā z bene g̃ multū refert. aut ego veni Parisiis, licet non solui. z in hoc casu nō videtur pena cōmissa. intellige veniri, intra tēp⁹ tacitum q̄ cōcessuz est mihi per hunc ſ. z per. l. j. ſ. de verb. obl. l. cū ita. z istud tēp⁹ cōcessum ad veniendum est, nō aūt ad soluēdū: z ideo lz nō solverim vt q2 p me nō sit tit, pena nō cōmittitur. z sic nō ob. l. ff. de verb. obl. l. insula, aut ego nō veni vt politū est in questione, z tūc pena cōmissa est.

ADDITIO.

2 ¶ Creditorē interpellet. Vidē qñ z quib⁹ casibus vna interpellatio requiratur. Alex in cōſi. lxxx. incip. stantibus bis in ūq. volu. per totum cōsilium.

De stipulatione seruorum. Rub.

1 ¶ Hereditas iacens nō repzesentat personam heredis, z tū heres repzesentat personam defuncti, z de ratione diuersitatis.

2 Furtum regulariter. non potest fieri hereditati z quando.

3 Impersonalitas an z quando vitiet stipulationem.

Seruus ex persona defū cti etc. Sequitur in litera persone defuncti. Sic ergo hereditas obtinet vicem defuncti nō aut obtinet vicem heredis, hr̄ditas iacēs, vī q̄ seruꝰ hr̄ditarius potuit acgrere defuncto, ſ. si viueret acq.

1 hereditati iacenti. † Dz q̄ ē ratio, cur iacēs hereditas ū repzesentat psonam hr̄dis, sicut heres repzesentat personā defuncti. vt. de acq. he. l. hr̄ditas. Rñ. q2 ē certū defu. tenuisse siue habuisse hr̄ditatis dñiuz sz an hr̄ditate aditā incertū est de psona hr̄dis futuri an hereditatē habeat: vñ a certo nō ē recedēdū ꝙ incerti vñ hr̄ditas repzsentat psonā defuncti: nō aūt heredis vel aliter. Dicat lex nō vī assumi, qd nō est alū acquisitū. vt ff. ex q. cau. maio. l. nec vtile. z l. sciendū. l. deniq; cū ergo hereditas nō sit acquisita hr̄di donec fuerit adita, nō vī a defuncto concessa, q2 eius repzsentat personā. vt ff. de relig. z sūp. fune. l. defunct⁹. Et ad hoc sciendū ē magis vtilitas in effectu, q2 iacens hr̄ditas repzsentat psonā hr̄dis multa ei acgrent. que nō acquirētur defuncto. Secundo

2 in litera. plerisque etc. hoc ideo dt: q2 nō semper hereditas obtinet vicē defuncti, nā furtū nō pt fieri hr̄ditati regulariter: q2 posset bene fieri defuncto: z est rō, q2 rei, nō possit esse furtū: sed facēte hr̄ditate res hereditatis possidēt. ideo facēte hereditate de reb⁹ hr̄ditariis

3 nō fit furtuz. † Dz si q̄ras, q̄re hr̄ditas nō fingat possidere cū debeat tineat vicē defuncti? Rūdeo q2 possessio est facti. z in factis nō est locꝰ fictioni. ff. ex q. causis ma. l. sciēdū. Dz ita rū est. ſ. de rerū diui. ſ. vlt. ergo maiori ar. ꝓ misla nō ē vera. vz q̄ rei nō posset fieri furtū. Dz ego rñdeo, z dico q̄ res q̄ fuit possessa a dño quā nunc hz, bñ fit furtū. Et sic loquit. ſ. de rer. diui. ſ. vlt. ſz rei poſ. ā non hz dñiz fit furtū z sic loquit. l. ff. ō acq. re. do. l. eo. Dz sed q̄ rei nō poſſ. q̄ non habet dñiz bñ fiat furtū. ff. de vſur. l. si homo. Dz rñdeo, dico quod rei possesse que vanum est habitur a dominū, bene sit furtū ad hoc vt agit, alias actione furti nisi sua interſit magis fructuarij quam amittati ipse vnde visu fine. quare ratione custodie qua domino rei tenebit: ideo dt litera. plerisque, ꝙ aliū casum hic positū in gl. in q̄ hr̄ditas non obtinet vicē domini. nā iacente hereditate serno hereditario permitti non potest

quod

q̄ posset fieri si dominus viueret, sed hec est rō, q2 sicut. C. nā ius
vsufru. est personale, z extigit persona cum qua finiatur, sed iacēte
hereditate nō reperit perso nā cum qua possit finiri. ergo iacente
hereditate hereditario iure non pōt permitti. ff. de stip. seruo. l. v
fructuatorijs in quib. cōtinetur promittēs sub hypotheca rez
suaz q̄ primo nō videtur natura alis, q̄ z bo sic nā in stipulatione
cōsensus duoz. sc. stipulātis z promittētis designatur, verbi gra
tia dixi Titio stipulan⁹ i volenti, frater tibi satis fiet q̄ conuentio
nullius est momēti, vt probatur aut. vt cum de appel. cognos. §.
vlt. z hoc iō q2 non designatur pmittens. ¶ Pari in gl. dico men
tionē illā, pmittentes z nullius est momēti. cū non designatur
persona cui promittat, sed dicas q̄ nō est simile de persona pro
5 mittentis z persona stipulantis. ¶ nam impersonalitas ex parte
stipulātis nō annullat stipulationē, sed ideo q2 cum stipulor z di
co, promittis cētuz plona mei loquētis videtur certa. vt. ff. ō. verb.
obl. ita stipulatus. §. ¶ Isogon⁹. ac si dedūlet q2 i stipulādo no
bis z heredib⁹ plus mitur velle cām, vt ff. de, pba. li pactū. ſz im
personalitas ex parte annullat cōuētionē. hoc dico q2 cum dico
stipisset rc. plona mei loquētis nō videtur esse incerta, z scis tu q̄
re q2 nō est verisimile aliquē iactare pecuniā: vt ff. de pba. l. cum
de indebito. Sequitur litera, sed cū factū intellige q̄ dicitur hic
in exemp. q̄ ponit litera an seruus stipuletur factū a se fiscaciēduz,
vt q2 dicis promittis scribere libruz, tūc dicerē idē q̄ in stipulatio
ne dari, vt sine oēs siue personaliter stipulētur acquiret dñis. vt.
ff. de ver. obl. l. q̄ ſz, sed q2 acquirit seruum sibi factū z nō dñis
ac de actione nō acquirit sibi sed dñis, respondeo q2 actione da
tur ius dñis. licet sit cōtra. ff. de condi. z de. l. qui her. in pn. iura
nō cadunt. z ideo eas sibi acquirit. z nō dñis. vt probatur de
verb. obl. l. stipulatio ista. Sed in sequēti gl. opponit hic. ſz q̄ fa
cium agere nō acquirit dño seruus cōmunis: q2 quicquid seruꝰ
acquirit, dño acquirit. respondeo, dño acquiritur sub conditiōe,
quando seruꝰ cōis non est capax. nam tunc, scilicet quādo est ca
pax acquirit sibi. nō dño. vt hic alias dic quod factum sibi acqui
rit quātum cōmodum: q2 seruus eundo vel agendo vt stipulatus
est, facit vtilitatem domini, si seruꝰ cōis stipuletur dominis suis
per propria nomina sibi acquirit p2 equalibus partib⁹. si vero
p nomina appellativa. tūc quidē p2 parte dominica acquirit. vt
dt gl. z verus est. Ad hoc inducebat quida decretalē que dicit q̄
si mādetur alicui sub nomine officij vt cognoscat de cā tunc reale
est rescriptum nō personale. hic em̄ co2rigitur in successiōe si aūt
mandetur z sub nomine officij z sub nomine proprio, certe tunc
distingue bat quidā. aut processit nomē officij: vt q2 dicebat episc.
Aurel. si dñe tūc erat reale. si vero non processit nomen tunc erat
reale. si vero processit proprius nomen tunc est personale. z hic
dicebat quod ista iura sic debent intelligi.

De diuisione stipulationum. Rub.

1 ¶ Stipulatio quare iudicialis dicatur.
2 Stipulatio quare dicatur communis.
3 Stipulatio de rato dicitur communis, z qualiter intelligatur.
4 Stipulationes pretorie an habeant terminatum tractatum.

STipulationum alie rc. Hic ergo ponit quadrimembris diuisio. nā alie p̄
torie alie iudiciales. alie rc. Si opponit ō hoc q̄
p̄toria ponit hic vt species distincta a iudiciali cū
sub p̄to ius cōtineātur iudiciales: vt ff. de p̄to. sti.
li. Itē opponitur q̄ hic ponitur quadrimembris diuisio stipula
tionum: vt ff. de p̄to. st̄ p. l. j. non ponitur nisi trimembris. Ad
ista vltimum respondē nam hic diuiditur stipulatio in sua gē
ralitate. z ideo non est mira si habeat quatuor species. z in l. Tria so
le p̄torie diuiduntur: ideo non est mira si in tot membra nō diuidā
tur. Ad primum arg. sic respondent glo. z dicunt q̄ sumitur hic
p̄toria stipulatio stricte. puta ea q̄ p̄tor inducit, z in hoc bñ di
cunt z. p. qua iterponēda iudex principalis aditur z ponūt exem
plum domus tue minatur ruinaz domui mee, ego principaliter
venio ad ballium vt faciat mihi cauere de dam. infec. ff. de dam.
infecto. l. p̄tor. sed pone q̄ ego veniā ob aliam causam: vt forte
cōtendā de ballium. z domum petere mihi caueri. z hoc fallit q̄
principaliter iudex ad hoc ipsum nō aditur. Sed rūdet q̄ ſz ob
aliā cām, non propter hoc minus debeo dicere qui index princi
paliter aditur, id est, pōt adiri, bene referunt se ad vtilitatez. z p̄
pter hoc licet non fiat semper, tamen vtilis est aditio faciendi. sic
em̄ dī actio. l. Aquil. pena propter vtilitatem, non q2 semp sit
penalis: vt instit. ad. l. Aquil. §. his aūt verbis. in ff. aūt sumitur
largius p̄toria etiā a quocunque fuerit introducta dummodo
possit exigi ab initio, z hoc propter approbationez. vñ nō est mi
rum si p̄toria supponitur tanq̄ species distincta a iudiciali. Sz
opponitur ad hoc quod dictum est. sc. quod cautio p̄toria im
posita ab initio exigit. nā cauere de rato est p̄toria imposita. z
tamē ab initio non exigitur. Ad hoc respondet. nam quod dictum
est quod cautio p̄toria exigitur ab initio intelligit ab initio nō
p̄cessisse. tñ cogitur cōsecutive, hoc est sine lite cōsequi quod in
tēdit hic, vt agere p̄ alio. licet ergo videa q̄ p̄toria stipulatio
sumitur p̄ omni eo quod exigitur ab initio. ff. rem ra. habe. l.
1 interdū. ¶ Sz qualiter ponitur iudicialis stipulatio? hic dicit lit
tera q̄ a iudice dicit. p eodez dicitur q̄ a iudicio. z ita debet et
vocari iudicialis: z interponit ista stipulatio sicut iudicū z sniā
fit lata. Ista ergo respicit iudiciū. vt est stipulatio iudicatū solui
sed ista que est dicta a iudice: vt est illa de qua litera fecit mētio
nē nō respicit iudiciū, vt potes videre exēpla in l. allegata hic in
gl. Sz dicas q2 cautio de rato que vocatur cautiōalis nō dicit
iudicialis cū ea p̄firmat sniaz absolutoriā. Et q̄pter hoc dicitur
iudicialis sicut stipulatio iudicatū solui, que cōfirmat sniam cō
demnatoriam, z propter hoc dicitur iudicialis: de illa de rato
que vocātur cautiōalis nō dicit iudicialis cā caueat. Fndco in di
catū solui omni casu respicit iudiciū, sed cautio de rato interpo
nit interponit extra iudiciū: vt ff. rē ra. ha. interdū, pp hoc nō dicit
iudicialis cuz se variet. ac iudicatū solui nō se variata a iudicio,
z propter hoc dicitur iudicialis. Vel dicit q̄ cautio de rato nō se
per firmat iudiciū. imo dūs si velit pōt agere nō obstāte cautiōe
licet agatur ad interesse circa falsum procuratorez: vt C. de proc. l.
ſz. ac stipulatio iudicatum solui semp firmat rem iudicatā, licet
reus millesies veniret ō, tamē iudicatū soluetur ab eo q̄ promit
tit iudicatuz solui. ¶ ōmunis dicit gl. dicitur stipulatio per ab
negationē, sed certe hoc nō dicit litera, nō p̄tor ie tantū, sed gl.
2 ¶ volunt dicere quod cōmunis ideo dicitur quod participat na
turā iudicialis z p̄tor ie vel de seruo p̄sequendo, gl. ponit exē
plum sic. Tu absoluisti mihi seruū p metū, deinde condemnatus
es mihi restituere, sed seruus ille fugit: certe tu debes cauere de
eo restituēdo. cū ad te puenerit. ff. de condi. ob cau. l. pecu. man.
Alia lex dicit. q̄ debet p̄stare cautionē si inueniat. ff. de edili. edi.
l. redhibere. §. vltimo. Adhero p̄tor is officio, mero exponit gl.
ita q̄ nō iudicis. Sz nūquid ipse p̄tor est iudex? Certe cōstat q̄
sic. z pp hoc intelligit gl. q̄ dicit nō iudicis, verū est alterius. vel for
te gl. intelligit p̄toris. sc. mortui. z viui. Aedilitie stipulatiōes cō
tinent in p̄toris. nā cū ipsi ediles sunt ex p̄toribus, nō est mirum
cū inuentiōe sint p̄torie. §. de iure naturali. §. vlti. ¶ ōnes tiona
les. De istis nō posuit exēplum, ppter multitudinē. Et sic fertur:
q̄ inopē me copia fecit sed qua causa edictum ediliuz nō dicit q̄
sit cauendum z moribus z vitijs sed in l. postea in co tū bene conti
netur. ff. de edil. edict. l. vēditor. Certe imo lex dicit q̄ illa cautio
p̄cipitur interponi ab edilibus. ff. de euictio. l. ij q̄s in hoc. Sz di
ces q̄ ad edilib⁹. sc. in edicto, sed certe si ipsi essent p̄tores. bñ ta
cerēt iura nihil in edictis suis inueni me legisse. sed dic. de ho
mine vēdito log tur. p q̄ cauetur q̄ edictū edi. vel vt in eadē. l. q2
q̄ dicitur, sed. p aliis cauetur p l. posita in edicto. gl. querit quā
do habebim⁹ notitiā p̄toriaz. z iudicialum. Et dic q̄ hec est
noti ia: q2 p̄torie sunt que a p̄toribus sunt introducte: z iudi
ciales sunt que a iure cōsultis aliis sunt introducte. Et ve. ex cre
do si nō, p̄batur bene quod sint iudiciales, q2 a iure cōsultis fue
rūt introducte: q2 plures fuerūt iure cōsulti, q2 nō fuerūt iudi
ces. Itē gl. dicit aliā notitiā, q̄ p̄torie sunt ppter quas iudex
principaliter aditur. ſz iudiciales quādo ob aliā rez principaliē
petitā: Sed certe ista doctrina nō est bona. nam pōt esse quod nō
p̄tor is iudex principaliter aditur ob hoc ipsum, z potest esse q̄
nō: z sic nō est bona doctrina. Et primo vide exemplū quo q̄ p̄
toria interponēda iudex principaliter nō aditur ob hoc ipsum:
vt potes videre materialiter si cōtrahas cū Titio: z p eo alī in
terueniat defendēdo debet cauere iudicatū solui. z tñ p̄to ista in
terponēda nō adiri iudicē principaliter. imo debitū Titij. Item
p iudiciali interponēda principaliter aditur iudex: Titius det
tibi decē sub cōditiōe: vel in diez. z pone q̄ ipse dissipet bona et
ita timetur labi facultatib⁹. certe in casu isto adit iudicē vt faciat
tibi caueri ō solui dō adueniēte dīe vel cōditiōe. ¶ certe hic vides
q̄ principaliter iudex ob hoc ipsum adit, intellige vel pōt adiri;
vt referas ad habilitatē z ſ. intelligi gl. aditur in p̄toria stipula
tiōe. Et si tot⁹ mūdus iurasset, nō posset inueniri differētia inter
istā cautionē z p̄tor ia illa de solucdo legato adueniente die vel
cōditiōe. ff. vt le. no. ca. vñ qua ratiōe dicit gl. principaliter aditi
iudicē ob hoc ipsum, eadē ratiōe in ista iudiciali cū qua ad hoc nō
posset reperiri diuersitas inter istam z aliam: dico aditi iudicem
principaliter ob hoc ipsum. z de hoc habes exemplū. ff. de iudi. l.
in oibus. ergo nō est bona doctrina vel notitia inter p̄torias z
iudiciales. q2 p p̄toria interponēda iudex aditur principali
ter ob hoc ipsum z incidēter. nā pone quod iudex ob aliam cau
sam principaliter aditi, z incidēter petitur interponi p̄toria cau

tio: vt. ff. Ite ñ ē bō a doctrina seu notitia iudicialis stipulatiōis: q2 iudex ob hoc ipsū z ea interponēda ñ aditur: q2 imo qñq; sic z qñq; non. Item gl. dicit illam notitiam que est ad scripturā ñ ad die ne l. nam pretorie stipulationes vel tractate sunt z habēt tractatū suum ordinatū: vt in ff. de preto. stip. ſ; iudiciales no habent tractatu ordinatū, imo sunt vage p plures tractat⁹ iuris nāvna est. ff. mād. l. ii. ꝓ curatore. alie i diuersis locis aiūs. Ex ista doctrina nō valet ad hoc cognoscam⁹ naturā iudicialis z pretorie. Sed de cōmun. Et dicitur q̄ p̄to tanto dr cōmunis: q2 in a li quo sui nō est de natura totaliter materie pretorie sed participat naturā iudicialis. Nō intelligas qō ppter hoc dicatur cōis: q2 in omn casu hz aliquid nature mere pretorie z iudicialis, z sic intelligē dū. sed pone exemplū ꝑm gl. de cōt que in ali quo casu suo naturā hz pretorie, sed participat naturā iudicialis, ecce cautio re pupilli saluā fore, que in aliquo casu suo hz naturā more pretorie vt cū iudex principaliter aditur ob hoc ipsum ver. igitur dico tutores dati pupi. sunt adhuc nō satisfederint rē pupilli salua fore. z aliter cū tutor ob hoc ipsum principaliter adit pto rē, in isto casu hz hic cautio naturā mere pretorie: q2 a pretore fuit inuenta. Ite q2 ob hoc ipsum iudex principaliter aditur. Nec in casu pōt esse q̄ nō tota est de natura mere pretorie, ſ; participat naturā iudicialis: vt qñ p̄to ea interponēda iudex principaliter nō aditur: vt ecce pupillus nō hz tutorem, z ob hoc amici veniūt ad iudicē, vt detur: z cōsequēter petunt vt iudex faciat. ab eo tutore satisdari rē pupilli salua fore. In casu hoc dicunt ipsi q̄ ista cautio participat naturā iudicialis, q̄ natura est vt ob hoc ipsum iudex principaliter nō adeatur z sic dicunt cām esse cōmunē. Sed opponitur de hoc q̄ ipsimet dixerunt, q̄ licet cautio pretoria super quā iudex principaliter nō adeatur, nō ppter hoc min⁹ est dicenda ō natura mere ptorie ppter habilitatē q̄ hz: vt per eam iudex principaliter adeatur, z dicimus qō postea iudex principaliter adeatur quamuis hic nō fit. ff. ad. l. Aquil. l. bis verbis. Sed dico ī parte ista cū cautio rem pupilli salua fore, sit ptoria. id est de natura mere ptorie cū iudex principaliter, p ea adit. vt. ō. dictū est dico q̄ licet cōtingat ob eā iudicē principaliter nō adiri, nō ꝓpter hoc minus dicēda est de natura mere pretorie: ergo male dicūt rōe p̄dicta eam esse cōmunē, cum p̄opter hoc sit pretoria, vt ꝓbaui. z bis ipā iuuat se alio ad ostendēdū qñ ista cautio participat naturā iudicialis. Ꝑ ōe: duo sunt tutores t. stārū dati pupillo, mō ita est qō vn⁹ nō pōt exigere ab alio p̄cise vt ꝑstet cautionē rem pupilli salua fore, sed bene pōt dare electionem vnus alij. vt vel satisfaciat, aut solus administret. Hoc est exēplū qō hec cautio rēpu. ꝛc. participat naturā iudicialis q̄ est, vt p̄cea iudex ñ adeatur principaliter. Sed certe nō mutauerūt verba, ſ; posuerūt diuersitatē inter naturā iudicialis z ptorie principaliter adiri z tūc naturā p̄to rie principaliter nō adiri. z tūc naturā iudicialis. Hoc tñ p̄cise peti, z tūc sit natura ptorie: ſi p̄cise nō peti z tunc sit natura iudicialis tm: ſ; hoc deberēt dicere qō ptoria ea est q̄ a pretore introducta, p̄q̄ interponēda iudex p̄cipaliter aditur, z petit p̄cise: ſ; ista rō nō bñ ꝓsonat rationi q̄ ponitur hic in tex. ibi
3 z ptor iubet rē salua fore pupillo: cauerī: z iterdū ꝛc. † Segtur ī litera. Velde ratō stipulati. Hic dicit gl. qō cautio de rato ē cōis tā iudicialis. q̄ cōuētiōalis stipulatiō. tūc enī est cōuentiōalis qñ extra iudiciū interponeret. vt est videre exemplum. ff. ratam haberi inter dū z tunc est iudicialis. qñ in iudicio iterponitur, vt est videre exemplum. rem ratam haberi. ff. nō proc. l. seruū. Alij dicūt qō iō cautio de rato est cōis q2 qñq; interponitur a procuratore actoris: z hoc regulariter. vt. C. de pc. l. qñq; q procuratore rei,
4 vt. ff. de pcu. l. Ꝓopon. ſ. sed in his. † Nūc redeo ad id qō. ē. dixit gl. vez, quod pretorie habent terminatum tractatum. Ex certe hoc nō est vez. imo sunt diſperſe per diuersos tractatus nā tractat⁹ de collatiō. bonoz nō est tractat⁹ terminat⁹ ad pretorias stipulationes, z tñ de his ibi videmus ff. de collat. bonoz. l. j. ſ. nubet. z. l. ſi quis filiū. ſ. p̄. z ff. de verb. obli. in cōuētiōalib. gl. recitat hic qd dr Jo. repbat opi. Jo. z recitat sic qō Joā. dicit qō ptorie sunt q̄ interponuntur a iudicibus. Sed certe dom⁹ Jo. dixit alio mō. z hoc credo verū dum dicit hic: Pretorie sunt stip. q̄ sunt introducte a pretoribus. z a pretoribus interponūtur. Iudiciales sunt q̄ interponūtur a quibuscūq; iudicibus, vnde ea stipulatio q̄ est approbata maioribus vel pretoribus viuis est introducta a pretoribus mortuis, solum illa est pretoria. Et intelligo ptorē viuū esse eum q̄ hz merū z missum imperiū. z ita voluit. Jo. dicere qō, p interponēda ptoria cautiōe adiretur iudex q̄ esset de maioribus. z est lex p eo. ff. de iurisdictiōe oium iudicum. l. inbere. z. ff. ō verb. ob. l. v. ſ. j. ibi nā hic a iurisdictiōe ꝛc. z certe litera nra q̄ dr pretorie sunt q̄ a mero ptoris officio, p̄ficiscuntur: iudiciales sunt q̄ a mero iudicis officio p̄ficiscuntur. Cōmunio est q̄ alio sui casu tenet naturā mere ptorie. z hoc est qñ ptor viuus iubet interponi. z que q̄doque non tenet naturā mere pretorie, z quando p̄to ea interponēda minor magistrat⁹ bñ interponit cā. ff. de dāno infecto. l. j. z. l. dies. ſ. duas. z videſi litera hic dicat. K. Omnes sunt stipulatiōes. veluti rē pupilli saluā fore: nā hec est rō. z ptor iubet re salua fore pupillo, cauerī z tūc sequuntur, naturā mere pretorie hz participat naturā iudicialis Dialiter hec res. id est. hec cautio expediri nō pōt. vt q2 pretor viu⁹ absens est. Sed oppo. nā de dāno infecto competit cuilibet magistratui, ergo dr dici iudicialis. z tamen vocatur pretoria z opponi ff. de dam. infec. l. sed ſi ipse. sic vides qō periculoz erat, p̄ ista cautione venire ad ipsum: q2 forte anteqū veniſſez ad pretorē dom⁹ vicini mei corruisset z domū p̄ostrauisset. ideo voluit pretor citius cōsulere indemnitati gñali. vt quilibet magistrat⁹ posset interponere. ff. de dā. infect. l. j. Vel dicqō ptores hic sic gauerūt magistratib⁹. z iō magistrat⁹ ñ videtur tacere hz ptores vt. ff. de offi. ei⁹ cui mā. est iurisdictio. l. j. ſ. q̄ mādatuz. vel. qō hz stricte sumēdo. nō p̄ tore sint ille tātū q̄ ap̄toribus sunt introducte vel q2 qō dr qō magistratus interponūt cau. dam. infe. vez est ex incidenti possunt impendere ea que sunt missi imperū. vt ō iud. l. quotiēs. z. C. vbi z apud quos in inte. resti. l. vnica. Wart.

De inutilibus stipulationibus. Rubr.

1 Liber homo inter ignozātes bene pōt vēdi nō tamen stipulari. z de ratione diuersitatis.
2 Res aliena pōt vendi, nō aūt obligari, z de rōne diuersitatis.

1 Omnis res q̄ dominio. Ipso subiicitur ꝛc. Sequitur in litera. Idem iuris est si rem sciā vel liberum hominem. z gl. dicit z bene. qz liber homo inter absentes bñ pōt vēdi. Sed que est ratio diuersitatis. q2 pōt vendi. non tamen potest stipulari: gl. respondet. qō in stipulatione transfertur dominium. in venditione. non transfertur dominium. Dela rei venditio sufficit cum obligatione de euictione. Deinde glo.
2 facit aliud quēstiuncm vez⁹ quare res aliena pōt vendi z non obligari. a Ad hoc respōdet. q2 in obligatione pignoris ius cōstituit
a creditori scilicet quod datur sibi hypothecaria vt possit anocare a quolibet possessore, sed in re aliena non potest⁹ ꝑstare. In venditione non constituitur ius alicui. sed sufficit sola traditio. z ideo sec⁹. Ad p̄imum redeo. z videtur per rationē glo. satoris qō si stipularer liberū hominem mihi tradi. quod vi. stipulatio. quod nō aperitur hic: sed tu dices alio modo qō nō est de ueritate inter stipulationē de libero homine. z venditionē niſi in vno. vt videbis nā vēditio liberi hominis nō tenet quātū ad rem ipsam sed p̄ tā o dicitur vēditio q2 exegit emptor vt decipiat p actionē ex empto cognitos qō est liber: vt. ff. de cōtrahē. empt. q. officiū. Modo vide solutionē in qua diuersificat qñ sit et cā lucratiua. z tūc nō pōt agere stipulator vt decipiatur. Sed pone stipulationē de libero homine factā ex cā non lucratiua. tūc dico agit emptor vt decipiatur p actionē ex empto: vt in stipulatione. liberi hominis agit stipulator vt decipiatur per actionē ex stipulatiōe. sicut emptor p actionē ex empt. Ad ſ. q2 stipulatio est stricti iuris. z ideo ex ea ago nō ad decipiendū. vt. p. batur hic. ff. de dolo. Lelegāter. Ad ſm respondeo. z dico qō falsum supponit. aut ridiculosum fuit querere rōnē diuersitatis. nā in obligatōe pignoris est hypotheca ex qua nascitur hypothecaria que est in rē z pignoratitia. Iria que est personalis, vnde sic videz. venditor fere alieno iure tenet de euictione. Item obligatus alie. nā tenetur pignoratitia actiōe. ff. de pig. actio. l. ſi. ſ. j. sicut des q̄ emptor a nō dño bona fide z iusto titulo hz publicianā q̄ est in rē aduersus aliū a dño. ita creditor hz hypothecariam aduersus oēm aliū a dño. vt. ff. de pig. actio ſi habeo vnde constitutum creditori agenti hypothecaria que non dicitur z obligatio dominum. Sequitur in litera. Vel liberū dominem tamē seruerit p bū. ſ. solui quidē dominus quēstionē talē. z. onsuetudo erat in quadā regione q̄ ſi quis liber cōtraheret cū ancilla alij. q̄ efficeretur seru⁹ domini ancille. z pone quedam erat mulier q̄ habebat seruum. z volebat manumittere cōtrahendū manumi. q̄ ſi aliquo modo seruus reficeretur q̄ esset suus deinde seruus manumissus venit ad religionē vbi erat cōsuetudo predicta. z fecit cum ancilla cuiusdā modo factus ē seruus. petit cū dño ancille. domina manumittēs petit. quero quid iuris. Certe videſ q̄ manumittēs non debeat habere: quia ista cōuētio facta erā ad seruitutē reciderat. nullius ē momēti vt hic. Si certe. ſ. ille parum facit: quia loquitur qñ facta est cōuentio tempore libertatis. sed maioz p̄opositā certe conuentio. cū manumittebatur. sed vide libe. Roffred. res minoris p̄hibēt alienari sine decreto. sed pone q̄

ego vendidi rem minori, & antequ fieret sua conueni vt ea mihi vel
der et intra annum, nunquid valet ista conuentio? Videtur quod
non, & ita refert quidam ad statum in quo prohibetur alienari quia
nisi ille status affectu lit, ita refert conuentione ad statum in quo
fieri non pot. & non sic erat seruus manumittendus, arg. ff. de re
bus eorum qui sub tu. vel cura. l. j. ad fi. l.

ADDITIO.

8 Non obligari. Aduerte tamen q res aliena nobis debita pot
obligari a nobis. Ita no. Bar. i. l. creditor. §. j. ff. q pot. in pig.
hab. Et q res aliena in preiudicium vendentis est, domini possit
vend. Bar. in. l. inter sua. C. de rei vendica.

1 Vide si deiussor qualiter obligari possit in obligationib' operar.
2 Obligationes due an nascantur ex obligatione faciendi
3 Factu ipsum & interesse an sint idem in obligatione faciendi, an
vero diuersa.
4 Factum alienum regulariter nemo promittit.
5 Stipulari alteri regulariter nemo potest, & quando, & quomodo
intelligatur.
6 Instrumentum an debeat edi cum die & consule.
7 Instrumentum quando non possit reprobari per testes.
8 Instrumentum qualiter possit probari, & quot testes requirantur.
9 Solennitas intrinseca presumitur.
10 Substantialia venditionis sunt res & pretium.
11 Solennitas extrinseca non presumitur.
12 Pena an cosideretur i stipulatione penali si ñ intersit stipulatis.
14 Utile quando vitietur per inutile.

Si quis alii daturum &c. Vide ergo
si promitto Titium futurum, non vz. & facit iste. §. Si illos q p scri-
1 ptorib' suis accipiunt fideiussores. ¶ Qui p mittunt q scriptor
fideliter opus adimplebit. nam videtur q non valeat cu promit
tat factum alienum. Item dicit litera q si promitto sic. promit-
to me curaturum & facturu q Titius faciet, vel dabit. q bñ vz
tunc si certe adhuc videtur non valere nam Titius principalis
promissor promittit se facere vel scribere: vñ cum fideiussor promittat
se curaturu & factu q quod Titius dabit vel faciet, promittit aliud
& principalis, promissor: quare videtur quod non valeat. ff. de fideiuss.
l. Grece. §. Stichum. vnde gl. reuocat in dubium qualiter fide-
iussor obligetur in obligationibus operar. Et ego respondeo q
dicto mo pot obligari fideiussor nec obstat q dr in l. Grece. quia
illud verbu q vbi fideiussor promittit omnimodo factum extractu
a facto rei principalis, ac vbi promittit fideiussor factum q bñ ar-
guit facto permisso & reo principali tuc bñ tenet obligatio vt. ff.
vidisti ereplu de Titio scriptore. Item pot obligari fideiussor in
obligationibus operar. Titius no adimpleat qd promisit promitto
loco facti, promissi interesse pecuniar. nam certe in casu isto no vi
deor promittere aliud ita q aliud penitus ad hoc qd promisit prin-
cipalis promissor. nam qdamodo video illud idem promittere ex
locu eius promitta interesse pecuniar. nã pretium succedit loco
rei. vt. ff. de pe. here. l. si rem & pretium, licet gl. in aliquib' locis
2 videatur dicere cotrarium. * Sed certe si aduertas ad rone gl. ñ
sunt frie. nã ex obligatione faciendi due nascuntur obligatiões
vna ad factu, alia ad interesse, si factum no sequatur, vnde in eo ca
3 su inquo ad interesse est obligatus fideiussor. in eode casu est o-
bligat' promissor. nã ista obligatio post mortẽ principalis debitoris
habet, vt. ff. de ope. lib. l. liberti mortã. ergo fideiuss. q obligat se ad
interesse si factu ñ sequat, obligat se ad illud ad q obligat principa-
4 lis tocies itaq eode casu in q obligat fideiuss. §. post mortã. ¶ Itẽ q factã
ipsius interesse sint idẽ, & no diuersa q, ad intentionẽ legis p bo.
nã lex dicit q illud qd petitur alibi video q vbi factum petitur &
tingit quod cõdemnatio fit ad interesse: ergo lex p eode reputat fa
ctum & interesse, vt. ff. de cõfes. l. j. Item: alio modo pot se obligare
fideiussor in obligationibus factis: fideiussor simpliciter fideim-
beat, vt. ff. locat. l. quero. Sed caueas in hoc: nã fideiussor obligat
se simpliciter fideimbeat in obligatiõib' dãdi status ẽ obligat'
& tuc demũ mortã facta, & tũ quia tunc iste creditor non pot eligere vt
prius conueniat fideiussorem. ff. de ope. li. l. liberti mortã. Vz dicas
q fuit rõ istius subtilitatis, sc. q valeat si dicam, promitto me cu
raturu quod Titius faci. & ista non valeat, promitto quod Titi⁹
faciet. ¶ Rndeo. iste obligationes cõtrahuntur verbis, & tũ voluit
lex qñ recte conciperentur verba in persona loquẽtis. nã ex quo
verbis habitur, aut recte cõcipiant, aut in totũ non valeat. vt. ff. de
verb. obl. l. quicquid ad stringendẽ. & forte hic aliud q non valeat
stipulatio precedentis stipulationis aut interrogatiue sequẽte
sicut ea. cum verba trãsposita idem significãt, rñdeo, nam multi
promittunt qui si scirent quod acciperetur, nõ promitterẽt, & i-
deo, nisi interrogatio precedat, promissor nõ presumit se velle oblis
gare cũ ignoret voluntatẽ alius alterius. Sed vbi precedit interr
gatio, tũc certus est de voluntate stipulatis. Et ideo si promittat,
4 obligat cũ effectu, & sequtur obligatio: & est ratio d. gl. ¶ q nemo
alienũ factu potest promittere. Sed fallit: q aliquis pot factum
promittere, vt in cautiõe de iudicio sisti. vt q promitto Titius iu-
dicio sisti, sed certe hic nõ fallit: q cũ promitto me sistere Titiũ.
ff. de verb. oblig. l. stipulatio ista. §. vlt. Itẽ dicit gl. qd fallit i ista
stipulatiõe cũ promitto te habere licere fundus: q bene vz, et tunc
promittit factum alteri⁹. sez ne vnus te impediat & adducit lege.
ff. de verb. obl. l. stipulatio ista. Sed certe lex ista dicit Titius. sez
quod nõ valeat stipulatio talis, vt ff. nõ ac. em. p. l. exempto. §. qui
autez, aut stipulatio habere licet inter ponitur, in contractu. cui⁹
natura est talis, vt dato qõ nõ promissus fuisset, nihilominus tene
tur promissor de facto omniũ vz & tunc stipulatio, & sic loquitur.
ff. de verb. ob. l. stipulatio ista habere licere. Ita dicit qd fallit in
illa rẽ pupilli salua fore, si certe fideiussor vbi p minorit factu pro
priu cũ promittit se seruare in denez. ff. rem pupilli salua fore. l. ñ.
5 ¶ Sequt in litera. Si qs alii. Vides ergo qd si stipulor dare alii
nõ vz. Quida intelligit quod nõ vz vt stipulatio, valet cũ vt sit pa
ctus vtile. Alii dicunt quod nõ vz vt sit pactum. & ad hoc habes.
ff. de pact. l. j. §. vltimo. & vide q ipse intellexerũt. nã bene conce-
dunt oẽs quod si stipuler dare illi, quod nõ valeat: sed si penalis
stipulatio facta sit apposita si nõ det, bene vz, vt j. versa vice, si qua
do cõmittatur alii. & valeat in tantus vt sit pactum, quãuis inutile
& tunc cito cõmittet stipulatio cuz incipit a precedenti pacto: q cõ
testabitur lis sup eodez facto, & ex tunc penalis stipulatio cõmit
tetur: si vero nõ voluerit ad hoc etiã vt esset pactũ inutile, tunc cõ
mittet stipulatio penalis tardissime. sez quãdo certum erit p̃o-
mittentẽ nõ posse dare. nã ex q penalis stipulatio pendet ex pre
cedenti cõditione, sez sic, & si Titio nõ dederis. promittis centus
nomine pene, tunc est expectãdo ad hoc quod stipulatio cõmitte
tur quo ad certũ erit, promissorez nõ posse dare, vt ff. de verb. obl.
stipulatio ista. §. alteri. Sed dicas qd si ita cõcipiant verba ista,
promittis illis qd nõ est. sed si dicã sic promittis mihi quod dabis
illi. h. d. gl. quod est pactũ & hoc penalis stipulatio sequẽs pedet
in precedẽti pacto, & hic cõtestabitur lis de facto: q hic acquirit
obligatio naturalis. Vz certe verũ nõ est. imo dico qd hic nõ ac-
grit obligatio naturalis mihi. q in ea nõ interest nulla mihi o-
bligatio acquiriť nec ciuilis nec naturalis, vt ff. de verb. obl. l. q
insulã. vñ in hoc resideo, & dico non fieri vim que precedat pactio
nulla vel vestita. si bñ facio vim an precedat aliqua pactio qualis
qualis. vel nõ. nã nisi precesserit pactio, vt q dicis promittis illi, qd
dabis illi, vel si promittis centũ nomine pene, promittis. Hic dico i
vtroq exemplo penalẽ stipulationẽ cõmuni qd cito dtur ex iudici
um, & nõ dabit: nã si ista pactio nõ valeat qd se saltẽ. vz quo ad
declarãdũ penalẽ stipulationez. nã planũ est qd promissor in pa-
cto precedent promisit simpliciter. statim voluit vt peteret si es
set factũ pactus vtile, vt. §. de verb. oblig. l. si pure. ergo facit vo-
luntas sua in pacto qd statiz peteret. ¶ Pone ergo penalẽ stipula
tionez secutã sic si nõ dedero. promitto centum nomine pene: certe
istud si nõ dedero determinabit p voluntatez precedentẽ que fuit
de petendo statim. nã que in pactionib' dicuntur, in sequentib'
repetita intelligunt. ff. de verb. obl. l. Titia. & q pactus invalidũ
deleget penalez stipulationẽ valida. p bo. Quida instituit heredes
in primo testõ qd fuit efficax. deinde in secõ testamento insti-
stituit alios heredes, quod testm fuit inefficax, mõ planũ est quod
instituti in secõ testamento inefficaci nõ erunt heredes. Vz pri-
mi remanebũt ne heredes? Sed certe respõdeo quod nõ. nã quã
vis secus testm invalidum sit quo ad se. est tn validum quo ad de-
clarandam voluntatem promittentis in penali stipulatione, vt qd
ad nec statim voluit peti ex pacto precedenti sciuisset, ita dicere em
illud valere statim peti in stipulatiõe penali que vz arg. l. ff. qui-
bus vt indig. l. q̃squã. Sed vbi nulla precesserit pactio, vt q si di
xi si Titio decez nõ dederis, promittis x. nomine pene, tunc di-
co quod stipulatio pendet a precedenti cõditione: & ideo nõ cõmit
titur donec certũ fuerit promittentez Titio, posse nõ dare cũ non
possit declarari voluntas promittentis p precedens pactũ qõ nul
lum fuit: & ideo cõmittatur tardissime vt. §. de verb. oblig. §. qs
ita. Fallit vt dicit gl. Cõ nomine. pecu. de oo. que sub mõ. l. quo
ties. §. ex pacto vnus alii queri. facto. Sed circa illã. l. expsse est
ff. ad Trebell. l. debitor. so. in l. debitor. Maurit⁹ nõ habeat do
tẽ ex cã lucrativa: & ideo nõ est mirum si nõ potuit honorari vt per
pactũ filie aegrat matrẽ q̃ qd maritus dotez recipiẽs non hz
causã lucrativã, qd probatur. ff. re amo. l. h. Jul. & in l. quoties. ha
bebit lucrativã causã. & ideo nõ est mirum si magis honoratur q̃
ã in alio quaz &c. Sic ergo vides quod adicto pot fieri solu
tio, qd intellige nisi persona eius esset mutata. ff. de solut. l. cui
qs. & facit hoc in procuratore dimissoriã qs pfectur? cõstituit p
curatorẽ ad negotia, & dimittit: an eũ nõ est solutũ si mutata

fuit eius persona si soluatur nō liberatur debitor, ex quo ꝓcurator factus est malus, tacite videtur esse mādatū renocatū, sicut tacite renocat legatū. ff. de adim. leg. iiij. Et sic videshic i persona adiecti q̄ nō est solucēdus, si mutatus fuerit eius status. Quid plura. ff. de sol. l. Cornelius. ff. ti. l. 7. Formal libellū sic q̄s dicit̄ persona, sic ꝓmittisti mihi aut Titio, q̄re peto vt mihi solues, nā ex pt. ff. de solut. si quis stipulat⁹. x. in melle constat q. j. nō fuit dictum in libello q̄ ei solueretur lit. cōtest. Seq̄tur in litem est omnino esse credēdas. Sequitur toto eo die. Idē si probare velit alio die se abfuisse. dū tū hec essent incōpassabilia vt illa die abfuisset ⁊ instrumētū factū fuisset. Sed nunquid idē erit de loco ⁊ die. Nota q̄ dies inseritur in instrumento, alias nō vz: ita locus inseri dz, vel alias nō valet instrumentum, videtur per literam istam q̄ dicit quod instrumenta infirmatur per alterationē loci ⁊c. Sed qualiter posset ꝓbari loci ⁊c alteratio, nisi de loco fieret mētio in instrumeto: Certe nullo modo: ⁊ ideo seruri⁹
6 est vt inseratur locus in instrumēto. ✝ Sequitur dt gl. q̄ vbi petitur instrumentum edi ad hoc vt accusetur instrumentū tunc edend⁹ est dies ⁊ cōsul. Sed ego distinguo, aut petitur edi vt accusetur ea pars in q̄ est dies ⁊ cōsul. ⁊ tūc bñ dt gl. aut petitur edi vt accusetur in alia parte, q̄ in qua est dies ⁊ consul, ⁊ tunc bene nō editur dies ⁊ cōsul. Sed quid si falso dicat se accusare velle i alia parte in q̄ fuit dies ⁊ cōsul. Rñ. iurabit quod malitiose non petit sed vt irritatum, vt. C. de in. calum. l. j. alij dicūt q̄ accusans dz se inscribere ad pēnā talionis si non ꝓbet falsitatem in parte q̄ dixit. C. de exhib. l. jt. C. de fide instru. l. vlt. Sed certe hoc verum est nisi accusatur de falso criminaliter. sed hic non accusat criminaliter, sed ciuiliter. sic⁊ vt ꝓduces nō ꝓbet ꝓ ipsum intentionem suam quare ego de consilium seu remediū ⁊ dico q̄ iudex potest ibi indicere multam sic fieri. ego bene scio q̄ si petas edi instru. vt possis cum die ꝓsolule fabricare. aut pons falsum, nec ex loco ꝓbauerit⁹ falsitatem qua dicitis, ego pecuniam tali ꝓ multa ⁊ pot dicere. Decem vel quid voluerit. ar. C. qui accusare possunt ⁊ qui non. l. iiij. Modo ego quero gratia huius. de quo instrumēto loquitur ille. ✝ nā de priuato no videtur, cum illud nō faciat fidē de publico nō vr videtur: q⁊ tunc nō admittitur aliqua ꝓbatio in primo. vt. C. ad Velle. l. in antiqua. vt. C. arb. tu. l. cur. Sed tu dices q̄ de priuato ⁊ publico pōt intelligi. de priuato si non est priuatum instrumentum respectu forte alicuius libri q̄ ꝓbet q̄ ego debeo. ⁊. Titio ⁊ tale nō facit fidē, nisi habeat subscriptionē tua ⁊ testiū qui recognoscāt, ⁊ deponant ita esse, vt. C. q̄ po. i pig. habeatur. l. scripturas. sit de tali nō loquitur hic. Est priuatum instrumēto bene facit fidē circa eum a quo emanauit, vt. C. de ꝓb. instrum. de tali pōt loqui isse. ✝. Sed quod etiam de isto priuatō non ponit intelligi ꝓbo. nā litera ista dt quod fides adhibet instro, nisi testibus ꝓbetur cōtrarium, licet cōtra scriptura nō possit ꝓbari, nisi per aliā, vt. C. de non nu. pecu. l. generaliter. ergo rectinquitur quod iste. ✝. loquitur de isto priuato instrumen-
7 to. Sed ego rēspōdeo ⁊ distinguo. ✝ Aut ego cōfiteor instrumentum illud, ⁊ non possum reprobare illud per testes, sed ꝓ scriptū rā. ⁊ sic loquitur lex. C. de nō nu. pec. l. generaliter. aut cū priuatum instrumēta me cōfectus ⁊ cōtra me ꝓducitur ego nego illud de voluntate mea ꝓceptum: ⁊ tunc illud possum reprobare p testes. ⁊ de tali loquitur hic. Itē dico q̄ de publico etiā intelligit, sed q̄s distinguo, aut ille in quem ꝓducitur cōfitetur illud de voluntate sua ꝓfectum. ⁊ tunc nullo mō potest ꝓbari cōtrarium: ⁊ sic loquitur lex antiqua. Et ista ē differentia ꝓ priuato et publico. nam vbi confiteor de priuato, ubiliominus possū reprobare per scripturam: vbi confiteor de publico, nō possū reprobare per testes nec etiā per scripturā vt dixi aut ille ꝑ quē ꝓducitur instrumētum publicū negat illud de voluntate sua scriptus, ⁊ tunc ꝑ illud potest ꝓducere testes ⁊ instrumēta vt hic, ⁊ ꝓ
8 batur. C. de ꝓb. l. ꝓcibus. ✝ Itē queritur in gl. quot testes sufficiant ad reprobādū instrumentū: ⁊ dico quod circa priuatū sufficiunt duo. ff. de testi. vbi numer⁹. ⁊ hoc manu illi⁹ ꝑ quē ꝓducit scriptū est. Si vero priuatū instrumētū est factum: tūc cōsiderabis quot sunt testes deponētes in eo, nā semper plene ōbes reprobare, ⁊ sic intellige. C. q̄ po. i pig. ha. l. scripturas. dīnō q̄ testes reprobāt publicum ⁊ ꝓximo q̄n sit nā ⁊ tabellio scribit nomē suū idem ⁊ in scriptis tres testes, quatuor qui non deponūt, vt in priuato sed interrogatur tabellio an li ita sit, ⁊ ipse dicat sic omnino est validū vt in aut. de fi. instr. ✝. instrum. Sed magis adherent ligillo: vñ dico q̄ q̄ ista cōstit in facto. nā persona tabellionis, cuius fidei totū cōmittitur, posset esse tāte authoritatis ad reprobandum instrumentum ab eo cōfectum, q̄d nō sufficerent pauci testes: aut si esset vilis persona: ita dico in sigillo q̄ tale est sigillū ⁊ ita male custoditum q̄ pauci sufficerent maiores, vt quia est sigillum pedanei iudicis, ⁊ illud forte seruetur a quodam garcone. arg. ad predicta. ff. de testib. l. ob carmen. ⁊ qui respondet q̄s certum est hic nesciet q̄d diceret. Sequitur, sed ꝓscriptū. nō. q̄s ꝓsumatur omnia solenniter acta ⁊c. Sz dū q̄ solēnitate intellig
9 tur: ✝ videt gl. ali dī ⁊ bene, quod de solennitate intrinseca. ✝ Et est solenitas intrinseca vt substātialia ꝓprie tractans, vt in stipula
b tione scilicet videre de cuius substātia est interrogatio precedes ⁊ subsequēs ⁊ ita si deinde i instrumēto interrogatio, ꝓsumitur interuenisse, vt hic. ✝ Itē substātia venditionis est res ꝓtiū, vt ad en-
10 tionē ⁊ vendi. ✝. item ꝓtiū, vnde si cōtinetur in instrumēto, vt didi tibi tale ⁊ tradidi, bene vz tale instrm. nam si non faciat mētionem de ꝓtio ꝓsumetur tamen venisse seu conuentum fuisse
11 per hunc. ✝. sed per solennitatem. ⁊ de solennitate extrinseca nō ꝓsumit hic. vnde si cōtinet in instrumēto q̄ minor vendidit, nō ꝓsumeretur ꝓpter hoc interuenisse decretū. Itē si cōtinetur q̄ mulier fideiussit nō ꝓsumitur q̄ renūciauerit illis, imo q̄ hoc dicit ꝓbet illud, vt. ff. de publi. quecunq. Itē pone petebāte decē tu simpliciter negasti. x. q⁊ debebas v. tamen vez est, si ideo negasti. x. vt nihil ōberes tunc falsum ⁊ lis cōtestaretur super v. sed lex dt vbi quis rñdet sub verbis q̄ possunt referri ad verum ⁊ ad falsum, ꝓsumit res cum falsum dicere, nō q̄ verū est. Et de eo qui dicit semissem possidere, interrogatus ꝓ q̄ parte. respōdet quadrāte, ⁊ certe potuit vez dicere, si ideo dicit quadrāte, q⁊ posi debat semissem quid ergo videtur dixisse vez. vel falsum. Certe lex dicit q̄ falsum nō vez. sic in tali casu isto ar. l. ff. de min, dota-
12 te. ✝. cū essez. ✝ Sequitur in litera. Alter stipulari nemo pōt. ibi stat gl. inter dū alij acquirimus directā actionē, vt cū filius stipulatur patri. sed certe nō bonū exemplū, cum pr ⁊ filius eadem persona censetur, vt. C. de impub. ⁊ ali. sub. l. vlt. Itē caue q̄ p alij qui nō est subiectus patrie vel dominice potestati nō acquirit⁹ alij actio directa. nisi in mutuo: q⁊ et ibi per alij pōt acquiri directe, vt. ff. si cer. pe. l. certi condictio. ✝. si nūmos. ⁊. C. ꝓ quas personas nobis acquirit⁹, l. vlt. Itē inter duz stipulatur alij nec acquirim⁹ sibi aliquē sed nobis vnde acquirim⁹ actionem vt quia iserim⁹ pēnā. ō hoc ponit i gl. exēpla. Itē dt gl. q̄ si stipulor ita ꝓmittis mihi nomie talis recipietis, vñ valeat, ⁊ agrit mihi stipulāti actio ⁊ ego teneo ea reddere ei cui⁹ nomine recepi. ff. mā. si, peuratore. Sz certe hoc vez ei, peuratore stipulātis. ⁊ ponē q̄ sic stipulat⁹ nō habeat mādatū: certe de tali nō ꝓbat gl. imo. credērem q̄ nō valeret, cum interi. ⁊ stipulātis. quinimo interest tua tibi nomine alieno recipieti soluī. cum mādatū nō habes, certe nihil sed ꝓcurato⁹ tis pene interest, vt ad impleatur mādatū. Sequitur in litera, ei cui⁹ nihil interest. Sic ergo vides q̄ in pene stipulatione nō inspicim⁹ an interfit stipulantis. sed ꝑ hoc est. ff. de arbit. l. aduersus. ✝. sed si tamen gl. soluit aut q⁊ de pena committenda in casu vbi directe sit cōtrarium eius q̄ fieri debuit. ⁊ tunc cōmittitur siue interfit non stipulantis. Et sic loquitur ille. ✝. aut quia de cōmittēdo penā casu vbi indirecte sit contrarium eius quod fieri debuit. ⁊ tunc nō cōmittitur nisi interfit. Et sic loquitur lex aduersus. Sed caue ad hoc quod dicit glo. directe vel indirecte, nā tu posses male intelligere nā pone ego ⁊ tu cōpromisimus in arbitrum. ⁊ sub penā, tu petis deinde a fideiussore meo nō a me. ⁊ fideiusso⁊ nō lit habitur⁹ regressum circa me certe hoc nō petis a me directe nec indirecte. vnde dico q̄ in l. aduersus tūc obmitte, ꝓsequitur. Sequitur. Penā esi cum stipulatur quis nā dicit gl. singulariter stipulatus: q⁊ ex pacto nudo incōtinēti appolito nō possit peti pena sicut nec vsure q̄ pacto nudo ꝙuēto peti, possent cū effectu. C. de vsu. Sic ergo nudo pacto pena cōuēto nō pōt peti. vt. ff. de seruis exportādis. l. seruū. sic ergo videtur mētiri gl. q̄ pena cōuenti nudo pacto nō petitur. ⁊ si esset nudum pactum ⁊ oppositū iuxta ꝛctus. nā hoc dicit lege quas ipsi adducunt. Sed certe hoc non est vez simpliciter. dico q̄ leges ab eo cōducte dicunt in suis calibus: vbi enim pena pacto cōmittit loco vsurarū iuxta cōtractū i eo casu vbi ipsis vsure nudo pacto non debētur. tunc verum dicit gl. Et lic loquitur. C. de vsu. l. j. sed vbi pena ꝓmittitur nudo pacto loco vsurarum que vsure ex tali ꝛctu debentur. q̄ possent peti nudo pacto. sic ex eodē modo pena appolita. nec obst. l. de ser. exportā. l. seruū. loquitur. q̄ pena fuit cōmissa ex nudo pacto appolita iuxta contractum venditionis. ⁊ tunc pōt peti q̄nis vsure ex tali contractu nudo pacto cum sit contractus bone fidei. q⁊ hic ideo q̄ odium euentū pene cōmissionis non ideo fuit pena. ꝓmissa nil spendere seruus. ⁊ ideo dicimus q̄ nudo pacto nō petetur vbi. Sequitur. Que sit q̄titas. Sed queritur vsq; ad quā quantitatē possit peti? Quidā dicunt de pena pōt peti que excedit duplum sortis. ꝓmisse. Alij dicūt q̄ pena nō excedit quadruplū pōt peti. Alij distingūt. ⁊ in hoc gl. cōsentit, aut pena ꝓmittit q̄ noia q̄titatis, ⁊ hoc dico q̄ pōt peti pena quātuncunq; siue excedat. sine non. Sz certe hec diffinitio nō vr phabilis: q⁊ sic esset imponere legē verbis ⁊ nō rebus: q̄ esse non potest. C. cōia de leg. l. j. ⁊ de vsu. l. vl. ⁊ ideo dico q̄ qualis sit pena ꝓmissa talis petat. Quid rñdet ad arg. pone actionē. ✝. ois. Resp. ibi loqtur de pena quātionali q̄ de volūtate ptiū pōt taxari magna vel parua, cū glib. ⁊ lit⁹

At moderator ꝛ arbiter in re sua. C. man. l. in re mandata. nunc conuinco quod iste. §. stare nō potest. nam tu dicis quod si stipulor sic, promittis Titio decē, ꝛ si Titio decez nō dederis, promittis mihi quinque noie. pene, ꝛ dicas, promitto, qđ possum petere penā quantacunque sit, sed contra. l. ōt quod pena subꝯcitur obligationi pecuniarie nō valet nūi vsqꝫ quantitatem legitimarū vsurarum. ergo male dz qđ petatur quantacunque sit, vnde apponitur. ff. de ac. emp. ꝛ ven. l. Jul. §. ibidē. Ego rūdeo p intereptio nē ꝛ dico qđ in casu huius. §. non est obligatio pecuniaria. nā bñ scio cum dico, promittis mihi dare decē Titio, inter me ꝛ te nō est contracta obligatio super pecunia. naz tu nō es mihi obligatus ad pecuniā, sz es mihi obligatus ad factuz, qđ est, vt des pecuniā Titio: sed si dixissem sic, promitti⁹ dare mihi decem ꝛ tu dices sic, hic indubitāter esset obligatio pecuniaria. Nā dico qđ sic promisti mihi decem: quare peto vt des mihi decē. Sz in casu alio nō est sic. q2 tunc dicerem si esset efficax, promisisti mihi Titio dare decē, quare peto vt adimpleas mihi factū illud qđ est Titio dare decē, hoc est, inter me ꝛ promittentē nulla est obligatio pecuniaria. q2 mihi ad nullā pecuniā es obligat⁹: est ergo hic obligatio facti nō pecuniē. ꝛ ideo pena apposita pōt peti qualiscūqz sit. ff. de act. em. ꝛ em. l. Lucius. ꝛ q2 in p. misso exēplo, promittis mihi qđ dabis illi pecuniaz, nō sic in obligatione, sz factū habes. ff. de verb. ob. l. homoi. li. §. vlt. Si nō, promisisti, mihi tūc nō valet pena apposita, nisi quantū esset in moduz vsurarū legitimū. Sz pone qđ in stipulatiōe penali, loco pene inseratur factū vel species, qđ erit cū fuerit inserū iuxta obligationē pecuniariam: Quidā dicerunt qđ factū petitur quantumcunqz sit, ꝛ similiter petet species quantacunque sit. Primo ponas exemplum, promisisti mihi decē, ꝛ si nō dares mihi decē, promisisti mihi facere domū noie pene ita pena cōsistit in facto. Pone exēplum similiter in specie. nisi nō dares illa decē, promisisti mihi noie pene equum ꝛ ita pena est in specie. Dixerūt quidā hic qđ vtraqz pena pōt peti, vt ea quę in facto, ꝛ ea que in specie, quātuncunque excedit modū legitimum vsurarum. Sed ego probo qđ ex quo factum excedat legitimas vsuras, qđ nec petent quatenus est. §. nec quatenus modum excedat legitimū nam quatenus excedit, planū est qđ inutilis sit pena. Quo ad hoc ergo dicen. iū, qđ excedit. vitiet vtile, qđ
4 est iuxta modū legitimum. ⁊ Nō cuz inutile vitiet vtile in indiuiduis: vt ff. de arb. l. Pedius, sed facta sunt in diuidua. ff. ad legez falcidiā. triginta. ꝛ ff. de verb. ob. l. an ea, ergo in facto illud inutile qđ excedit vitiabit illud qđ est vtile, quatenus nō excedit cā lit vnuz ab alio indiuiduuz, vt dictuz est quare vtile p inutile viciatur. Jdē dico de specie pene, noie, promissa loco obligatiōis pecuniarie qđ si excedit modus legitimuz qđ in totum erit inutile, cum species sit indiuidua: vt ff. de condi. inde. l. si non sortē. §. j. ergo rōne p̄dicta vtile vitiabitur p inutile. Quid igit dicemus: Dicō factū pene noie promissum quantumcunqz sit petitur, ꝛ qđ si excedit facti estimatio legitimas vsuras, nō audietur. Jtē dicō p species pene noie, promissa si excedit moduz legitimuz vsurarum, cōcabitur inter promissorē ꝛ stipulātē eis nō p parte qua excedit lic promissoria p parte q̄ nō excedit sic stipulantē, ꝛ ante partē p̄dicta rūdeo ad p̄dcar dicū vt in ea responsione patebit. p̄dicta ꝛ dico sic, qđ vbi qd excedēs est inutile p legis taxationē vt in casu nostro, pena apposita quatenus excedit moduz taxatū vsurarum, est inutilis: ꝛ hoc dico qđ illud inutile excedens legis taxationē q sic, p̄dicta. sicuti taxat⁹ est modus legādi p legē vt s. tertiā legata vsqꝫ ad dodrantē, vltra nō. Pone ergo qđ taxator legauit quasdam seruitutes que sunt indiuidue tantas qđ excedunt dodrantem. nunquid inutile qđ excedit legati taxationem, s. dodrantem vitiabit legatū, quatenus est iuxta dodrantē ꝛ certe nō, imo legatarius petes seruitutē in totū ꝛ quatenus excedāt, ꝛ quatenus nō ius andit auditur nisi offerat illud in quo excedūt dodrantē sz in parte ita factū pene noie, promissum loco obli. pecuniarie etiā si excedat taxationē legitimarū vsurarū petetur in totū si tū non audietur, nisi offerat illud in quo excedit modū legitimū vsurarum. ar. p optimū ad hoc. ff. le. ij. l. cū filius. Si vero stipu. penalis est in specie dādi, ꝛ excedat taxationē leuissimā, tunc dico cōmunicabitur: p̄dicta sic. nā sicut taxatus est modus legitim⁹ vsurarū, ita taxat⁹ est modus legitimus donationis: q2 vltra trecētos aureos nō ꝛ donatio facta nisi cū insinuatione. Sz pone qđ det species q̄ excedit trecētos aureos, nunqd illud inutile qđ excedit vitiabit totū: ꝛ certe ōt lex q nō, imo cōcabitur species nā p parte qua excedit species dom⁹ forte, p ea parte erit donātis: p parte vero q̄ nō excedit erit donatoris. sic enīz erit in casu nostro p. l. C. de do. l. sancim⁹ Sequit in litera, nisi tantū spaciū ꝛc. qđ. hic pono vt ponere differētiā inter species, promissas ꝛ ꝗtitates, dicēs q sit ꝗtitas promissa tātū tps dat ꝺdemnat⁹ in actione psonali: vbi do species est, promissa nō dat tātū tps ꝛc. sz tale q magis pōt intelligi, q̄ alia locutiōe exprimi. Et sic vt innuere q ꝺdēnatio in actiōe reali nō det quadrimestre tps, eo q diuersificat tps in spē promissa soluēda a tpe ꝗtitate promisse petēde. q est ꝛ illud. ff. de vsur. l. in fideic. Et pp hoc dico idē ꝗtitatib⁹ p spēb⁹ promissis, distinguendo tū aut tu eris de tpe qđ exigitur ad cōmoduz contraben. Et de isto tpe loquuntur prime oppositiones in gl. post qđ dabitur tps modicum qđ magis pōt ecōtra. sed si pōt intellectu capi, tūc pōt exprimi, cū nō sit difficile exprimere. ex quo in mēte captū est: Resp. qđ lex intendit sic, nā ea que ꝑm facti variationē ꝓpter singularitatem non possunt diffiniri per legislatorē, seu exprimi, ista talia possunt cuz intellecta capi a iudice corā quo de facto versat. ꝛ hoc est qđ ōt ler. alibi. qđ iudex cognoscens de facto melius pōt intelligere qualiter debeāt testes examinari, quā iurisc. possit hoc aliqua lege diffinire. ff. de testi. l. iō. §. magis scire. Si ergo dz qđ aliqua possunt intellectu capi, s. a iudice corā quo de hoc specialiter agitatur, quā aliqua locutiōe exprimi a iurisconsulto generali. Secunda diffinitio. Alij dicūt qđ cum istud tps non sit lege diffinitum, est arbitrio iudicis relinquendum: qđ intellige sic, iudex posset arbitrari an preteritū sit tps vel non a quo moza inducitur: nō autē intelligas qđ sit in arbitrio iudicis de tpe indulgendo ad mozā contrahendo: q2 hoc esse nō pōt, aut tu queris de tpe p̄finitio eundo a iudice solutionis. Et illud est quatuor mēsium, ꝛ de hoc vidistis ō. de verb. obl. §. j. q2 nedum principale, persona verbis obligantur imo intercedentes p eis. s. fideiussores: ideo merito sub tractatu de verb. de his ponit. ꝛ no. qđ fideiussores: ideo qñqz cōfirmationes locantur vt in auth. e. §. ꝛ non solum. qñqz ꝑm actio. vt ff. de euic. l. illud. Jtē nota qđ dz. j. §. j. vbi dicitur non refert intercurrant fideiussores naturali vel ciuili obligatione. nam in vtroqz obligantur fideiussores, sz diuersimode: q2 in ciuili eandem hz obligationem fideiussor quā reus. vt C. de non nu. pec. l. si. in fi. sz in naturali nō, sed obligatur cū effectu vt ff. de fideiusl. fideiussor obligatus. §. fi. ꝛ de iureitur. l. fi. ꝛ est ratio diuersitatis ꝑm quosdam: q2 ciuile debitum nō pōt constitui sed naturale sic: vt ff. de excep. confes. l. j. in fi. ꝛ l. iij. quod non placet ideo dic aliud in ciuili obligatione q2 exēpto vt ff. de actio. empti. l. ij. ꝛ est ratio quare in ciuili magis cōpetit actio quā in naturali q2 ius ciuile magis prospicie quam aliene prouidit. ex quo sunt perdite actiones ꝑm gl. Jac. contra.

ADDITIONES.

a ¶ In quo ad interesse. Adde nū quid obligatio que succedit ad interesse post mozaz succedat alternative an copulative. Bar. in l. j. ff. de actio. em. Et qualiter cōmittatur obligatio ad interesse in obligatione facti, ꝛ qñ vide euz in l. stipulationes non dividuntur colla. ꝛ. versi. Quinto loco quero. ff. de verborum obliga.

b ¶ Presumitur interuenisse. Adde Bar. in l. sciendū. ff. de verb. ob. vbi etiaz declarat que sit solēnitas intrinseca, ꝛ q extrinseca. Et nunquid solennitas extrinseca presumat, vide do. Jas. in d. l. sciendū. col. ij. ver. iuxta ꝺdictas op. vbi ponit regulā negatiuam quaz limitat xj. no. modis ꝛ quid de solennitate intrinseca, nūquid psumatur, vide eundē Jaso. ix. col. ver. Secūda regula. vbi facit regulam affirmatiuam. quaz etiā limitat, v. no. modis.

¶ De fideiussoribus. Rubrica.

1 ☞ Fideiussores solent in contractibus adhereri ꝛ quare.

1 PRO eo qui promittit solent alij obligari ꝛc. ⁊ Et est sciēdum q in cōtractib⁹ ideo adhibetur fideiussores vt hic q2 interest creditoris plures habere obligatos. ff. de liberatione legata. l. quarta. Similiter litera fideiussor non solum ipse obligatus permanet sed etiam bereden suum obligatū reliquit. Sed quid si pater fideiussor in actione que est ex maleficio, nūqd hrēdē obligatū relīqt: gl. ōt qđ non. sed tu distingue: aut principalis obligatio est obligata morte pris eiusdē fideiussoris, vt ideo casu nō reliqt obligatū hrēdē: aut obligatio principalis nō tollit morte ꝛ tunc accessoria ꝛ sic loquuntur iura allegata in glo. ff. si quis can. l. si cum. Sequit in litera. **Singuli insolidū tenentur.** Tū vt hic sequitur cōmodum diuisionis. sed gl. querit. si vnus soluat solidū nunquid poterit repetere. saltē quo ad partem p̄o qua poterit petere diuisionem ꝛ Ego rūdeo, ꝛ dico qđ non, q2 dixit. l. qđ fideiussor. l. si testū. §. j. Jtē querit gl. an illa exceptio sit dilatoria, an peremptoria. nec ob. litera hic posita que dicit eā litis conte. tpe opponi. Circa hoc tū. s. quo tpe opponi possit fuit triplex opinio. Quidam dixerunt q etiā post sniam pōt opponi ista exceptio. ff. de fideius. l. si fideiussores. §. fi. Sed certe lex illa nō facit ad propositum: nam loquitur in beneficio cessionis quod potest peti post sententiam: ꝛ est ratio: quia per ipsius petitionem non retractatur nec in toto nec in parte: hic nos loquimur de beneficio diuisionis, quod si peteretur post sententiam, retractaretur saltem sententia p̄o parte eius.

De literarum obligationibus. Rubrica.

1 ☞ Obligatio literarum vnde dicatur, ꝛ an litere sint de eius substantia.
Et quibus literis habeat fieri, an publicis an ꝓuatis.
2 Obligatio literarum super qua causa habeat firi:
3 Exceptio non numerate pecunie quando non competat.
4 Obligatio literarum quibus modis habeat fieri.
5 Obligatio ciuilis quomodo nascatur post cõfessionẽ in scriptis factam.
6 Ex sola ciuili obligatione an possit agi cum effectu, vt in literarum obligatione.
7 Ex ista obligatione literarum que actio nascatur.
8 Libellus qualiter debeat concipi in obligatione literarum.
9 Stipulatio contrabitur per quecunq; dummodo habilia.
10 Instrumento fides adhibetur donec ꝓbetur contrarium ꝑ aduersarium.
11 Titulus iste, si testator scribat in testamento confiteor me debere Titio decem, ex causa mutui, nũquid habebit locum vt heres obligetur ante biennium tantum ciuiliter, sed post biennũ obligetur cum effectu.

Olim scriptura ꝛc. In isto titulo q magis ẽ fama quã re difficilis, ꝫ ẽt a plurib⁹ difficilis reputet dubitãtib⁹ qd sup eã materiã debeãt tenere: ꝛ hoc tõ ꝑ notatores minus plene, ꝛ regule ordine irregulari tradita est. Verũtñ si qs aduertat circa ea q̃ dicã de hac materia, ꝛ ẽt ordie obseruato bene ꝛ facile poterit intelligere, q2 circa eã ꝑdicet erroris, qd veritatis. Sunt igitur plura in hac materia ꝓsequẽda q2 ꝓmo videndũ est quare dicatur literarũ obligatio. Secõ qb⁹ literis fieri debeat. Tertio, super qua cã fieri debeat literarum obligatio. Quarto, quibus modis fiat. Quinto, qñ nascit obligatio. Sexto, q̃ actio nascitur ex hmõi obligatione, ꝛ de ipsius natura. Septimo, qualiter i ea formatur libellus. Octauo, subꝫcia quasdã opiniones. Nono, ꝓponã quasdã qones ad istã materiã pertinentes. Decimo ꝛ vltio indissolubile quoddã adiungã. ✝ Videamus igit de singulis ordinẽ ꝛ primo quare dr hec literarũ obligatio. Certe iõ q2 literis ꝫbitur. Ad hoc enim qd substãtia capiat, litere debẽt interuenire, ſ. eod. ſ. plane. vbi dicit. Si quis debere se scripserit ꝛc. ꝛ vbi scriptura dirigere. Verũ quidã dicunt non ex ipsis literis nascitur obligatio, sed ex ordine ꝛ intellectu que percipitur ex ipsis, vt ff. de act. ꝛ ob. l. nõ figura. Sꝫ hoc falsum putat dñs Azo. dicit enim vtrũ operati, litera ꝛ figuratiũ oratione, obstat. l. ꝓcal. q2 qd ibi dicit non figura, subaudiẽdũ sola. si enim diceremus qd ex sola figura oratioñi obligatur verbo ꝙ falsum est. Itẽ in hac obligeꝫ literis ꝛ ex intellectu qd ex eis ꝓcipit: q2 qd in stipulatione facit lex nõ figurative facit scriptura i obligatione ista, vt aperte dicit lex, nõ figura. vide de ꝓcu. de scoo videamus, gb⁹ literis hꝫ fieri, an publicis, an ꝓuatis. Dico q̃ vtriq; põt fieri, nã de ꝓuatis cõstat hic, vbi dicit si quis debere se scripserit ꝛc. talib⁹ enim literis quas scribit ꝫ se aliquis bñ statur. vt ꝫ. tit. ꝓxi. ſ. nec obst. C. de fi. instr. l. cũ pactio, nõ vbi credit instrõ ꝓuate persone quo alius obligatur quã scribens: si enim scribens obligaretur, ꝛ tũc bñ crederetur ꝫ scribẽtem. vt ff. de pig. l. fideiusso2. ſ. j. Hoc itellige sane qd̃ credat seruo ꝓuato. ſ. si ille qui scripserit illud ꝫ se hoc confiteatur scripsisse. Si enim negaret, non crederet illi instrõ, nisi haberet subscriptionẽ triũ testiũ, qui testes hoc dicũt hoc imꝑobarent qs nihil instrm fuit factũ co2a testib⁹, quoꝝ subscriptiões sunt in illo instrõ, vt in aut. ꝺ fide instru. ſ. ꝛ si qs. ꝛ ſ. si tamẽ. ſ. quis qm̃, alias tali instrumento minime crederetur. Itẽ de publico cõstat, qd̃ in eo facta cõfessio ꝓiudicat: q2 si creditur ꝓuato instrumẽto, magis publico, vt ſ. ti. ꝺ. ſ. Itẽ verboꝝ obligatio. ꝛ ſ. scriptũ. ꝛ C. ꝺ ꝫhen. ꝛ commit. stip. optimã. ꝛ de ꝓoba. cum ꝓcedibus. Superfluum est enim ꝓuatum testimoniũ querere, vbi est publicũ testamentũ, vt C. de edẽ.
2 Lin donationibus. ✝ Mũc restat videre ꝺ tertio. ſ. sup qua causa habeat fieri hec obligatio. Et quidẽ sup causa mutui dico, nõ facti sed faciendi: vt hic dicit. Si enim factũ esset, vt q2 pecunia data esset, tũc nõ haberet locũ qd̃ hic dicitur, qd̃ stipulatio non interueneret, vt dicttur ibi cessante ꝛc. si enim intercessisset stipulatio q2 aliquis cõsiteat debere ex causa mutui que ꝓmitto me persti-
f pulationẽ redditurũ, qd̃ † nõ habet locũ qd̃ hic dicitur qd̃ nõ datur ei q̃ sic fuerit cõfessus exceptione nõ numerate pecunie effectus hui⁹ legis ad hoc haberet locũ, q2 daret exceptio in factuꝫ vt C. de non nu. pec. l. cũ vltra. Et bene dico qd̃ in causa mutui bene habeat locũ: q2 si ex alia qua causa qs confiteatur, statim sibi ꝓiudicat. ꝛ ſ in scriptis cõfessio fuerit, nõ admitteret volens ꝓobare contrariũ. nisi per instrũ ꝓbet, vt C. de non nu. pecu. l. generaliter. Si autẽ scõm scriptum, tunc etiam per testes: q2 nihil tam naturale est ꝛc. ait. ff. de reg. iu. l. nihil qs intelligeꝫ. nisi ex causa dotis cõsiteretur: tunc cñ nõn ꝓcio dicat ibi maritus stat cõfitẽdo dotẽ ibi fuisse numeratã q̃ non fuit. q2 ꝓcio opponemen decennio: tunc intra tres menses a tẽpore diuort. numerado: post decennĩuꝫ aũt si durat, nunq̃ ꝓsea auditur. vt C. de cau. non nume. l. fi. ꝛ auth. quod locũ. Et est ratio quare in mo ꝛ in dote statim non sibi ꝓeiudicat. in alijs antẽ rebus, q2 in duabus caulis septissime ac frequẽtissime ꝛ quotidie fiunt cõsiones anteq̃ pecunia mutuetur: nã quotidie debitor indigens cunia accidit ad fenerator ẽ, ꝛ dicit creditor ego non habeo ꝓcnã ꝓ manibus. sed faciamus instrumentuꝫ ꝛ cras veniens me ꝛ ego mutuabo vobis. Similiter marit⁹ cũ accipit vxor dicit ei mulier, bone marite faciatis mihi instrumẽtũ dotis, ne numerabo tibi. Maritus volẽs gratificari vxori facit mẽtũ, post ea creditor nõ numerat. vel vxor vel debitor volit ponere exceptionẽ qd̃ pecunia nõ fuerit numerata. ꝛ certe possetꝫ in alijs casib⁹ nõ cõtingit ita sepe qd̃ aliqs confitẽ tueri cã depositi cõmodati emptiõis aũ ẽtũ, hoc nõ ita ter accidit, ꝛ ideo de his curauerũt legislatores. nã ad ea quẽtes ꝛc. ff. de le. nã ad ea. ꝛ in auth. vt ma. cre. ꝛ re. ſ. quolum imminet: ꝛ ideo magis fuit cõsulẽdũ, vt ff. de carbo. edic. l. j. ſ. ꝛ si qs. Videam⁹ de quarto, quibus modis habeat fieri ꝛ ẽtus. Et quidẽ super hoc varie sunt doctorum opiniones. domi. Jo. ꝛ Azo. qd̃ ꝓ verba tantũ futuri tẽporis fiat hic Scome soluturũ decẽ ex causa mutui, ꝛ inducũt ꝓ se legẽ que aperboc videtur dicere. C. de posthu. l. si sub spe. Itẽ si cõcipit latio per verba futuri tẽporis tantũ. ff. de verb. obl. l. stipnũ. ſ. stipulãtis. Itẽ faciũt ꝓ eis: q2 in scribẽdo cõfiteor me re nisi scriberet soluturũ nõ ꝓdesset aliquid, vnde videtur lex posita verbis ꝛ nõ reb⁹: qd esse nõ debet, vt C. communia de ſ. ad fi. ꝛ ſ. eo. ſ. plane. q2 quod ibi dicit debere se scripsit soluturũ (subaudiũt) similiter scripserit. Ego aũt puto ꝓ sentis tẽporis, ꝛ ꝓteriti vnde fieri debere. vt ſ. plane. debis ꝓteriti tẽporis, ꝛ cõfiteor accepisse decẽ mutuo, vel mihi nouata esse, vt C. de epi. audi. si ꝓsens. facit ꝛ ꝙ me. C. nõ nupe. l. in ẽtib⁹. in ꝓin. ꝛ ſ. si nõ obstat. l. illa stipulationi q2 est in stipulatiõe ista, quã illa. In multis aũt differũt inter se obstat(vt dicũt) qd̃ videt imposita lex vel verbis, ꝛ nõ reb⁹, ꝓmitteret qs soluturũ vel etiam redditurum: q2 etiam verba ꝓsentis tẽporis vel ꝓteriti tantũ illud tamẽ intellexit super quo debeat illud qd̃ cõfessus est natura mutui, vt tacite videatur agi, vt reddatur licet non dicatur expresse. ff. si certum pet. l. cũ quid mutuũ. cũ nõ fiat nisi in causa mutui, vt ꝓcedrito illud videt agi tacite, ꝛ tacite subꝫciunt tempora, vnde obstat dicta lex, sub specie: quia ibi ita fuit de facto, vel ibi nõ prohibuit quin per verba ꝓsentis tẽporis vel ꝓteriti fieri non posset. Sed certe licet ita posset respõderi ad legẽ allegatã ꝓ ſ. tñ nõ potest hic ꝓbare quod per verba futuri tẽporis non posset fieri, vnde posset dici qd̃ etiã per verba futuri tẽporis posset
5 fieri vt ꝺ. l. sub specie. Itẽ per verba futuri tẽporis vtꝺ. infra co. l. plane. ✝ Sequitur videre de quinto, quõ nascit post cõfessionem in scriptis factã obligatio ciuilis. Quod sic ꝓbatur. infra biennĩũ tẽpore scripture facte datur exceptio nõ nu. pecõfitẽti. infra co. l. plane, ꝛ C. de nõ nu. pec. l. in cõtractib⁹. Sꝫ si ꝺaf exceptio, ergo ꝛ creditor habebit actionẽ cũ exceptio, is actionis exclusio, vt ff. de excep. l. ñ. in ꝓin. Sꝫ si creditor tẽpore ꝓtionẽ, ergo nata fuit obligatio: q2 aliter nõ posset exactio cius mater sit obligatio. vñ in rem nõ potuit nascꝫ. de pecu. l. licet. ſ. ea. obligatio. Et dico eã ciuilẽ esse solã sine naturali hꝫ effectũ ante biennĩũ. vt puta causa posset obiici exempo non nu. pecu. vt ꝓdicti, ꝛ etiã exceptio doli, vt C. de nõ num. pecl. ex cautiõe. nã vbicũq; alia locũ hꝫ, vt ff. de doli exceptio. sicipit habere efficatiã illa obligatio: ꝛ tunc dicitur obligatio q̃ scripsit scriptura sine literis infra eode ſ. Et dicit quod biennĩũ nata est ciuilis: q2 contractus est ille de iure ciuili. ꝛ stipulatio, vt infra de actiõ. ſ. de cõstitu. nec est bicalipus talis consensus quo inducebatur obligatio naturalis, cum stat per biennium, quod non opponit exceptionem, ipse videtur obligationi consentire: vnde ex tali consensu dicunt nasci naturalẽ obligationẽ: q2 per consensum naturalis nascitur vt dicit ff. de pact. l. i. ſ. q̃ naturalis adiun gif ciuili que fuerat ab inum nata: ꝛ ita ex ea potest agi cũ effectu. similiter dicũ ipsius q̃ cõdemnat⁹ est: q2 tunc nascit ciuilis obligatio. cum inducatur lic. vt ff. de origi. iur. l. ij. ſ. hec disputatio. Sꝫ post modũ cõcepit tali sentẽtie dicunt ꝓ talẽ consensum nasci naturalem: q2 iungitur illi ciuili que primo est firmata ex sua: ꝛ tunc datur qui obtinuit actionẽ in factũ circa condẽnatũ, vt C. ꝺ furtis. l. totꝝ, vnde dicũt illi ex illa ciuili obligatiõe nũquid posset agi nec

ei mitrū si istis calibus act⁹ ciuilis .j. de act. §. de cōstituta. sup 2a de ver. obligationib⁹. in p̄incī. z hoc dicu t quidam dominum ꝛ3zonem dixīe, sed certe ipli imponūt sibi rabiem: q2 ipse be neſatetur hoc, q̄ ex sola ciuili posſit agi cum effectu vt in litera rum obligatione post biennium, vt in actione in factum inducat vinculū naturale, vt puta cū nullus cōsensus interuenit cū iudi cij; semper redditur in inuitū. ff. de verb. obl. l. inter stipulan tes. §. j. Item no. iuxta oblig. venire non dicitur in dicium natu rale imo ex sola agit ciuili cū effectu z erit speciale sic in actio ne in factū, vt excep. iud. z p̄dixi. si enim dicer emus induci solo respectu tēporis naturalē: iam dicer emus tēpus modū in dūcēde obligationis q̄ nō è verum, vt ff. de actio. z obl. l. obliga tionum fere. §. plane, facilius em̄ hic admittendū, nec vt per tē pus tolleretur obligatio quā induceretur: q2 ſm regulā fauo2a biliores sunt, primo2es, vt ff. de actio. z obl. l. Arrian⁹ Nec ob. quod dicitur z stipulatio est actus ciuilis ⁊ tunc hꝫ vtrūq; vin culum q2 hic interuenit exp2essū pactū qō parit naturalē, vt ff. de solu. l. in his. §. imperato2. ⁊ Super est vt de sexto articulo videamus que scilicet actio ex ista obligatiōe, ⁊ nascitur q̄ nascit ex cōdictione, ex lilla. C. de non nu. pecu. in ℨctibus. nā p illam legē fuit primo inuenta hec obligatio. vt patet. j. e. ibi per consti tutionem ꝛc. vnde cum non sit cā tum quo genere actionis aga tur, agēdum est condictione ex l. ff. de cōdictio. ex l. illa. ex cuius actionis natura q2 non habetur in numero. j. de acti. sed in arbo re Bꝯonis valet in aliquo loco in isto volumine. posſet tractari cōpetentius eius nature ideo de ea videam⁹, z vtrū p2etozia vel ciuilis, z certe ciuilis est, vt patet q2 iure ciuili introducta est vt spe dixi. Jtez in persona non iure talis mista, q2 omnes condi tiones personales. vt j. de actio. §. appellamus. Jtē non perse cu2ia nō penalis autem mista: nam p2osequitur illud q̄ scripſit debere, vt j. e. §. j. item in simplum cōpetit nō ad triplum n patet j. eod. Jtem stricti iuris non bone fidei q2 non inueniē inter bo. ſi. actio. vt j. de action. l. actionuz. Jtem perpetua quia personalis, vt C. de consti. pec. l. ꝯ. Jtem heredi in heredē datur: vt C. de nō nu. pec. inter. Jtem non infamat: q2 in condictioni bus cessat in famia, vt ff. de actionibus z ob. l. cessat. Jtē directa q2 datur ex verbis legis vt C. de non nu. pec. l in contractibus. Jtem singularis est non vniuersalis. vt j. e. §. patet. nō enī p v niuersū dak ſicent z petitio hereditatis, quedā alie. Jtē simplex dūō duplex nō enim inuenitur in ea vterq; actoz vterq; re⁹ ſi cut est in duplicibus iudicijs: ⁊ Nunc restat videre de septimo, qualiter concipiatur libellus in ista actione, z q̄ sic pōt fozmari Ego talis ago cōtra q̄ ipse se scripſit mihi reddo. z ad hoc, ppo nō cōditio. rei. l. nullā cōtractib⁹. z q̄ ita nō cōcipiat libell⁹ pbat infra e. §. j. z ita posset fieri. dico q̄ talem q8 ipse cōfessus fuit in instrumēto q̄ ipse manu sua scripſit me decem mutuo recepiſſe vi ꝛc. Ead hoc p2opono 2dictio, ꝛc. Hoc em̄ satis ꝓbatur. vt C. el. in cōtractib⁹. in p̄in. Segtur videre de octauo articulo. sci licet vt opponamus ℨ talē libellū, z circa talem materiā totā ma teriā: z primo obijcio, z videtur quod libellus illestare, non possit nā aut mutuata pecunia agit. non habet locū hec actio imo cer tā cōdictio ex mutuo, vt sup 2a quibus mo. contrahi. obl. in p̄in. Si autē nō fuit mutuata pecunia. ita scripſisse ōbere, vel ita scri pſit se debere agere ē certi cōdictio ex stipulatiōe. Ut puta enm nō interuenerit verba itellectur ℨ bētiū cōsona. quod sufficit hic in stipulationibus, vt sup 2a de verbozū obl. nō ergo habet locū hec actio: q2 tunc dem̄ hec actio locum habet quādo fuit enu merata hic interuenit stipulatio. vt j. C. §. j. nec ob. q2 de stipu, obligat: q2 ⁊ stipulatio contrahit per quecunq; verba z speciali ter 2a que sunt alijs cōtractibus deputata. vnō si cōstitutio me tā soluturū decē que tibi dz Titius, non p2opter hoc video2 p stipulationem p̄ misse actione de cōstituta que potest fieri inter absentes z inter p2esentes. vt ff. de consti. pe. l. q8 autē §. fin. l. primo mo opp. z videtur q̄ nunquam possit agi actiōe: nam ōt necessarie sunt libere in obligatione. Si ergo imuste cōfiteatur, quis se a me recepiſſe decem ex cā mutui, statim posſum agere cū effectu certi cōdictiōe ex mutuo q2 omnia p2esumūtur, solē niter acta: vt sup 2a eo. titul. §. primo. z ē. tit. ꝯ. §. z scriptum. z si rē neget numeratam sibi fuiſſe pbo per instrumenta⁺ q2 instru mēto creditur, donec p2obetur cōtrariū per aduersarium vt di ri. a. ſi. §. verbo2um. vnde non agam ex cōfessione, sed cā quā inserit scilicet mutui que causa per se p2obatur: vt C. de non nu. pec. l. generaliter ff. de pub. in ſi. Sid hoc secundo respon. l. alle gat. que dicunt statim in fieri p2eindiciū cōfiteti se debere aliqd ex cā que debēt oia p2esumi soleniter acta. Et que debēt stari in sacramento p2ima facie loquntur q̄ cōfessio fuit facta ex cā aliqua mutui vel dotis in qbus cōfessio fuit numerata. hꝫ alijs ca sib⁹ locū hz quod oppositio. z est ratio quare sec⁹ in istis duob⁹ casibus scilicet mutuoz z in dote z secus in alijs contractibus vt sup 2a dixi. Vel posset ad solutionē cōtrariō distingui aut cre dito2 agit ante biēniū. z tūc indistincte hz ꝓbare credito2 pecu niā fuiſſe numeratam: q2 etiam nemo credito2i pōt opponi ex ceptio nō nu. pe. j. biennium: vt j. l. fin. §. fin. Si autem agat post biennium, aut agit ex numeratione dicēs peto a te decē q̄ tibi tra didi ex mutuo. z tūc numeratione per cōfessionē p taciturnita tē biennij robozatā, babo. Si aūt ex sola scriptura, q2 dico, ego cōtra te q2 scripſisti te mihi debere decē ex causa mutui: que pe to mihi reddi z ad hoc ꝓb. ꝛc. tūc nō allegat numerationē aliquā hic nō p2esumit numeraſſe. nā in certis nō est loc⁹ cōiecturis. ff. de verb. oblig. l. cōtinu⁹. §. cū ita. z tunc idco erit cōdēnādus, nō q2 nō numeraūit, sed q2 scripſit sic se debere recuperare. Segtur videre de nouo nostre materie. sez quare de quibusdā. z p2imo quero quid iuris si quis cōfiteatur se mihi debere decē ex cā mutui coz testibus, nō aūt in instrumēto, nascatur obligatio: an tūc habeat locū effectus huius actionis. Et certe videtur q8 non. hoc quia dicit scripſi. Jtē scriptura obligat: vt j. eo. §. quo modo ergo pōt obligare scriptura vbi scriptura non interuenit vt C. eo. l. in cōtractibus. Ecōtra videt q̄ habeat locum: quia in litib⁹ exercēdis z de rei vēd. iudicia. C. ō pac. l. pactū. ergo ex ta li cōfessione debet nasci obligatio. sicut q̄ in literis confitetur. z in dubio de rigoze iuris non videtur q̄ aliqua nascat obligatio, cū necessarie sint litere vt p̄dixi. vel ū tamē ē eg tale posset dici da ri vtilis cōdictio ex l. in cōtractibus. lz verba deficiāt, sed mens videatur ostēdi, vt pote candē vbi obtineāt in scientia. z testes, vt p2edixi. z si re⁹ substineret cōtrariū regule velit, vt tā dixi, q2 ali q̄ maioris authozitatis instrumēta. q2 testes sunt. z iste sit vnus de illis casibus qui no. in d. l. C. ad l. fal. ⁺ Jtē nūc quero, quid si testato2 scribat in testamēto, cōfiteo2 me debere Titio decē ex cā mutui, nunq̄d habebit locū titulus iste vt heres obliget ante biē nium tātum ciuiliter, vt habeat exceptionē non numerate pecu nie, sed post biennium obligēt cū effectu: Respōdeo z distinguo q2 cōfitetur testato2 se debere nō capaci, z tunc non valet. q2 p2e sumitur in frandē factū: vt ff. de p2ob. qui testamentum. Si autē cōfitetur se debere capaci aut iurauit, z tunc perinde est ac si in veritate esset: z tūc adita hereditate pōt heres conueniri, aut in veritate mutuum esset factum: vt ff. d. l. ꝯ. cum quis decedēs. Si aūt non iurauit. tunc non debetur tanquā ex causa confeſſus est testato2. sed tāq̄ legatū sic. ff. de l. ꝯ. Lucius Titius. §. quis, quis. Et hec vera sunt quando ita duo se sciāt heredes mei z sciāt o mnino me debere tali, ex cā tali, vt cōtinetur in tali instrumento, q̄ habet. vel dic cōfiteo2 me debere talē p2oz mee vt in instru mēto cōtinet: tunc, cū non debetur nec vt debitū, nec vt legatum nisi ostēdatur instrumentū. vt C. de fal. cau. adiecta le. l. ii non de signata z l. ſi. Decimo z vltimo fozmo vnū dissolubile. pōt aliqs dicere p2omisit mihi talis decē per stipulationē spe future nu meratiōis, fozte q2 ita dixit, p̄mitto tibi p stipulationē me tibi decē soluturū ex causa mutui q̄ me cōfiteo2 a te recepiſſe. ex eo q2 o an sit obligat⁹ ciuili tātū, an ciuiliter z naturaliter. Quod cunq; dicas, duco te ad incōuenien . nam si dicas ciuiliter tātū p2obo hic. nā stipulatio e de iure ciuili vnde p2 in ea esse vincu lū naturale, p̄bo. nā stipulatio hz pactū z cōsensum in se exp2es sum. aliter non valet stipulatio ſ. de verbozū obligationib. §. sz hec solēnia verba. ergo p id pactū vel cōsensum inducet natura lis. ff. de penis. l. j. ff. ō sol. l. i bis. §. imperato2. Et ergo hic vtrū q̄ vinculū. si aūt hic cōsensus p̄b. esse falsum inconuenies. nā si est hic vinculū naturale. ergo si soluit p errozē nō repetet impedīte naturali, cā; vt C. de iur. z fac ign. l. cū qs. C. ad leg. fal. l. erroz. ff. de cōdi. inde. l. iul. sed q̄ reputat p̄ batio non habet cōdictionē sine causa ad cōtradicēdum liberationem, vt C. de nō num. pec. l. si quando vnde duplex hz auxilium, scilicet condicere per li berationem z per cōditionem sine cā z repetere per cōdictionez iud. l. j. ff. ō cōditio. inde. si ergo repetit nō esset naturaliter obli gat⁹ q2 tūc nō repeteret. vt p2edixi. Dico q8 vtroque modo est obligat⁹. z nō repetit solutionē per ignozātiā iuris: non ideo q2 hic sit naturale vinculū, hz q2 tutus erat exceptiōe fauozabili z ñ odiosa in factū exceptione, vt C. de non. nu. pec. l. cū vltra. ff. de cōdi. inde. q excep. hz obȝcit hec solutio nō vz q̄ tutus odiosa sez exceptione doli que cōcurrit cuz illa in factum, vt C. de cond. in de. l. ꝯ. ergo nō hz posse repetere: vt d. l. q exceptio. Sid hoc re spōdeo, p2edicta solutio bona ē, nec obstat q̄ obȝcis, q2 ad hoc nō est regulare qui exceptione tut⁹ est odiosa nō repetet si soluat per errozē iuris. si em̄ per facti solueret etiam odiosa exceptio ne tutus repetat: vt ff. ad Macedoniā. l. ſi. Vel dicatis aliter, z ve rius. qñ est exceptio odiosa z specialis. tunc hz locum vt solutuz per ignozātiam iuris repetatur: z sic loquitur lex illa qui excē ptionem. Si autē sit odiosa z generalis. vt exceptio doli, tunc exceptio indebiti competet in aliquo casu, cum vbicunque alia exceptio competit, hz etiā locū hec exceptio. vt ff. de exceptione doli. l. ius generaliter. Sed certe licet non impediatur repetere p2opter hoc q̄ sit odiosa, impeditur p2opter aliā causaz, scilicet

q erat tutus per exceptionez specialē,vt in prædicta.l.cū vltra. C.de nō nu.pecu.sed solū per actionē ex ratione nō repeteretur ff.de codi..inde.si in diē.Ad hoc respōdeo,z dico q̄ est speciale q̄ ille qui tutus est exceptione tēporali repetat solutū per iuris ignorātiā. Ut dicatis z verius q̄ licet sit tutus exceptione temporali nō numerate pecunie,tñ doli exceptō.q̄ perpetua est habebat etiam cōdic.si causa ad cōtradicendū liberationez:vt.C.de non numerata pec.si quādo.q si conditio perpetua est vsque ad decem annos vnde cum haberet beneficiū ppetuū merito repetit.ff.ō. cōdi.inde.q exceptionē.in prin. Itē firmo aliud,ex cuius solutiōe pēdet materia nostra.L.cōsul⁹ fuit in instrumēto speciale numerationis me debere tibi decez ex cā mutui,post elapsum est biennīū:agis cōtra me cōdictione ex illa.C.de nō nume. pec.l.in cōtractibus.deuētū est ad positiōes: pone ita pecuniaz quā a me petis mihi non fuisse numeratā,tamen non vis respōdere modo quero an debet cogi p iudicē:Quodcunq; dicas,sequitur inconueniens. Si autē dicas non cogi respondere,salsum est. Tertium enim est est ante biēnīū credito2 cogit pbare numerata post biennium.si vult debitur absolui debet probare nō fuisse numeratā vt.C.de non nume.pec.z cautione,vnde cū necesse habeā probare ego creditor,ergo ōs respōdere meis positionib⁹, vt sic per cōfessionē suam positum probare.z hoc expresse patur in auth.ō his q ingred.ad appel.§.fi.col.v. Itē iudicis officiū super hoc versat vt illicite exactiones nō fiāt,ergo cōpellere tur tūc nō exigere,q̄ illicite faceret:vt.ff.ō offi.presi.l.illicitas. in prī.z q̄ iura natura.ff.ō re.iur.l.iuris nature,z ō cōd.inde.nā natura.in hac sententia fuit dñs meus.ita no.notator seu glosator in hoc ti.super gl.obligetur. Sz certe si hoc teneatur segtur absurdum.q nūquā potuerit agi ex isto articulo,z ex illa l.in cōtractibus.z ideo etiam q̄ sequitur absurdum: pone quod respōdeat secundum q̄ tu dicis,aut respōdeat se numerasse, ergo deierat q̄ hic suppono q̄ nō numerauit,z sic hoc casu.l.cap.nam periuria debēt puniri,vt C.ō iudi.l.ū.i fi.aut respōdet se nō numerasse tūc dico,dolo facis:q̄ vis locupletari cum aliena iactura.z deinde vt dictū est z secundum viam istam quicquid dicitur hic z.ff.de nō nu.pec.nihil valet:q̄ l. solūmodo verbis z nō rebus imposita videtur:q̄ esse nō debet vt.C.cōmunia de leg.l.ū. in fi.expedit enim opinionē potius nō habere,quā habere malam allegant qui quotidie dicunt in obligatione literarum ex sola leg.agi cum effectu,Bartol.legum doc.

ADDITIO.

a Et ista obligatione. Adde q̄ ex obligatione literarum non agitur condictione ex l.sed actione ex literis secundum Bar.in l.j.ff.de condictio.ex lege.

De emptione z venditione. Rubr.

1 Penitentie quando sit locus in contractu venditionis.
2 Arrhe duplicate qua actione petantur. z qui egit arrhas duplicatas an postea aget ad interesse.
3 Vendito2 an teneatur precise rem tradere,vel liberetur prestādo interesse.
4 Inter e an succedat loco rei.
5 Emptio an possit conferri in alterius contrahentis arbitrium:z quando z quomodo intelligatur.

EMptio2 vēditio2 &c. In his autem q̄ scripture. Sz quō fuerit cum scriptura:† Joā. dicit q̄ tūc quādo cōtrahētes dixerunt,q̄ no teneat facta venditio,nisi facta in scriptis: alias enim fuerat ita dictū solo cōsēsu cōtrahit,Placen.dicit q̄ sufficit q̄ per alterū eorum fuerit dictū de cōficiēda scriptura super cōtractu,q̄ tūc ante cōfectionē scripture licitū est penitere,cū ante nō sit perfecta vēditio,licet non fuerit dictū q̄ aliter nō valeat vēditio &c.sine scriptura aliter nō valeret:quare nō dicimus hāc obligationē literarū.gl.dicit q̄ aliud nomen hz h,vt vēditio:ideo q̄ simul hoc in mutuo hoc nomē nō est verum fuisse numeratum q̄ tunc agitur ex mutuo:q̄ cessit contracta obligatio.sz hoc nihil est: q̄ etiā si verū esset fuisse numeratū: nihilominus ageretur ex obligatione literarū, si litere continēt formā obligatoriā:vnde intelligo hic q̄ litere cōtineāt confessionem;que facit ad solutionē,vt ō.de litera.obligatio.† Bl.querit, qua actione ageretur ad duplicatas arrhas:glo.dicit.quod cōdictione ex lege cōtractus.vnde dicas quod ad simplum vnum q̄ dedit emptor pōt agere condictione sine causa.ff.de actione empti vel vēdi.l.ex empto.§.q̄ viua.sed pone q̄ emptor egit ad arrhas duplicatas,nūqd postea aget ad interesse: dicit q̄ non: q̄ ex quo elegit agere ad arrhas,sibi imputatur ff.de tribu.l.q̄ in heredē.§.eligere.z de leg.ij.l.cū filius.§.vargs gl.ōt q̄ ex q̄ lex p̄cipuidit emptori duplicatiē arrharū,ideō si ēptor ad arrhas duplicatas egit z sibi solu untur,z ō vbi emptor penitus amittit arrhas quas dedit,tacite videt agere ībetes iter se,vt arrhis debeāt esse cōtenti,&c. Itē lex ex q̄ p̄cipuidit de publicatiōe arrharū facit lex.ff.que allegat in gl.parua.C.de pac.do.l.vltima.secuda fuit sētētia do. Jo.q̄ fuit informatus in ista materia.q dicit q̄ actor potest agere ad interesse,nō obstāte q̄ egerit arrhas duplicatas,veruntamē in interesse iste arrhe cōputabuntur p̄ sentiā.ad hoc lex que ōt,quod licet miles sibi in vno p̄iudicatāli amittit illud ius q̄ habuisset,si sibi iure alio nō p̄iudicat testa.mili.l.ij.Ego dico q̄ Jo.male dixit:nā emptor si recepit arrhas duplicatas,si postea agat ad interesse,si tñ vēdito2 intentē est sibi p̄iudicat:nā si petat:sed tñ vendito2 ante completam scripture penituit,z sic p̄ nullo sit habēdus cōtract⁹,vt hic sed vbi petit interesse petit vt certus stet.nā licet inter me z tiuz fuerit facta certa vēditio,z rem nolit tradere,peto interesse q̄ succedit loco rei.ff.de peti.he.l.si rem z p̄ceti.† Item dicit quod vēdito2 tenet rem tradere,sed hic fuit defectus an parte vel liberet p̄stādo interesse.j.arg.dicit primo q̄ vēdito2 tenet p̄cise ad rē tradēdā deinō dixit aut vendito2 hz rem,z tūc rum est quod p̄cise teneatur ad rem,aut non hz.z tūc liberatur p̄stādo interesse p̄opria sententia Martini:quod teneatur p̄cise vendito2 rē tradere,facit lex que dicit q̄ pacta sic feranda vnde cū in vēdendo quilibet vēdito2 paciscatur de tradēda oz hoc ad iplere.ff.de pac.iurisgl.§.p̄eto2. Itē facit lex que ōt rē oportet tradere vnde cū oporet,inducit necessitatē,necesse est ergo q̄ res tradat.ff.de act.emp.l.ex empto.primo respōdet, z plures leges faciūt ad quod Jo.facit.ff.de acti.empt.l.j.Sed certe licet leges dicāt q̄ p̄stet interesse,non tū dicunt quod cōtingat per eius liberationem,sed dominus Jo.vtitur tali argumēto,vbi quis tenetur ad duo alternative liberatur vnō p̄stādo.Cum ergo vendito2 teneat ad interesse vel ad rē alternative vnū p̄stādo liberat:sed si vis sustinere Jo.ad gr.Martini pot respondere ad primū in quo ōt,quod pacta sint seruāda,&c.fatē pōde q̄ p̄stādo interesse,nō facit vēdito2 cōtra pactū:quia non pactū deierat,† Qui legis licentiā facit aliud quā promisit:pōrea interesse loco rei succedit:ergo si p̄stet interesse. rē ipsa p̄stare videtur.ff. de peti.here.l.si rē z p̄tiū.ad l.C.de fideicōmi. l.vl.dic,q̄ speciale est ibi fauore vltime voluntatis:si plura sint alia specialia ad l.ff.de rei ven.qui restituere,respōdeo nos dicimus quarte an vnus iudex iubere debeat venditorē precise p̄stare.Sz ibi loquitur quod iudex ita iussit:sed an bene an male adhuc restat questio.ego pho primā sententia Martini.z dico q̄ Jac.p̄:suponit fallum cū dicit q̄ vēdito2 tenetur ad rē z ad interesse alternative Sed ego dico absoluere tenētur.z in absolutis obligatione est electio emptoris vt ff.de pact.l.rescriptū.z eam q̄ segt:si hic dicerem obligationē alternatiuā ad interesse vel rē nā petitio haberet fieri alternative,z sententia ferretur alternative z is q̄ taliter est obligatus posset variare q̄usq; vltimo propter suā variationē fieret executio z sup estimatiōe obligatiōis quod itat sit obligatiōe alternativa habes.ff.de ver.obligatio.ea q̄ certarū.§.vl.vnde ablit quod in re certa vendicet sibi locū obligatio alternativa.† Dequitur in litera tibi placuerit.hic apponit in gl.fortissime, q̄ hic in alterius cōtrahētis arbitriū cōfertur emptio vnde,signatur p̄tiū.C.e.l.ne mētis,sed aduertas hic est imponere legē verbis:vnde dicas quod ex pacto pōt alterutri: si vēdo tibi equum istum si tibi intra talem diē placuerit seu placere de bucrit,z q̄ si habeat intelligitur. phatur.Ideō ton ducti.l.ij in l.nec itelligas quod semper sibi placere debeat placere vel duplicere refertur ad arbitrium boni viri.de Gratia. emp.l.cum emptio.

ADDITIO.

a Precise ad rem tradēdā. Adde q̄ no.in specie z in ista consuluit do.Alexand.consi.lxvj.inci. super e.in quarto vbi dicit tenendo opi.gl.in l.si emptiōe. §.item si emptor ad cōtrahe.emp.q̄ cōtractus rei aliene valet q̄i res non est tua iuxta.l.rem alienā.ff.de cōtraben.emp.z Bar.in l.cū vir.ff. vsuc. Et.in l.j.C.p̄o emp.tñ si vendito2 nō habet facultatē rē tradēde,non pōt cogi precise ad rē tradēdā.vide Bal.in l.vnica C.de sen.que p̄o eo quod inter.vbi dicit quod tunc oemum dicitur vēdito2 rem tradere.quando commode potest tradere id est quando res non est subiecta evictioni z de facili pōt tradi. §.fi.ff.de vsuc.tenuerit,quod vbi contractus rei aliene celebratur inter scientes non valeat.

¶De locatione ⁊ conductione. Rub.

1 ℞Locatio potest conferri arbitrio alieno sicut emptio.
2 Opere vbi p̄state sunt indebite que licet repeti non possint, tamen repetitur earum estimatio.
3 Scholaris qui conduxit cameram, quando possit substituere alium loco sui.

LOcatio, ⁊ cōductio ⁊c. Dicit ergo litera quod id qō dictum est simpliciter de emptio. ⁊ vendi. s. quāti Titius rem estimauerit, res vēdak, itelligit etiā in locatiōe. s. qō si merces p̄mittātur quanti Titius estimaue

1 rit. ⁊ Sed pone scholaris venit ad burg. ⁊ dt ei, vt sibi locaret domū. ipse, p̄mittat mercedē quāti Titius estimauerit infra annū, factum est q burgen. scholari locat domuz. iste scholaris domuz inhabitat: deinde circa finē anni vel mēsis venit burgē. ad scholarem vt eat ⁊ soluat q̄ mercedē Titius estimare voluerit. Titius volēs q scholaris nō soluat aliquid, nō vult estimare mercedem aliquam, et ita nulla est locatio, sicut in casu simili nulla esset vēditio, dicestu, p̄cedentis tēporis vsum dom⁹ scholarē locauisse. respōdeo, nō ipso habet hec cōditio siue cā, ex hoc cōtract⁹ nullus est cōstat scholarē habuisse vsum domus sine causa: vnde dico q̄ ex quo vsus ipse repeti nō potest, repeteretur estimatio illi⁹

2 vsus: ex hoc p̄obo per simile. nā lex dicit q ⁊ vbi opere p̄state sunt indebite, cū be repeti nō possūt, tū repetit earū estimatio ff. de condi. iud. l. si non sortē. §. libert⁹. ita hic cū vsus ipse repeti nō pōt per conditionē sine causa, tū eius estimatio repeteretur. ſnitur in bene poliēda postea, id est post quā falso sar cinauerit. sitic demū h3 p̄scription em ver. q2 aut posset penitere ille q sarcēda vestimēta dedit. ff. de cōdi. ob causā. l. pecunia sic ergo vides q̄ si ita dicat quod locautur opere fullonis, ita post quam sarcinauerit quāti inē eos placuerit merces cōstitutas nō est locatio, sed cōstituak: nascitur p̄scrip. verb. actio, ſz opponit de l. j. mādati. §. vlt. d. ſtiguit, aut nulla merces interuenit, ⁊ tūc agit p̄scrip. verb. hic dt lex: ſz ego dico, q̄ etiam si non fuit dictum de mercede certa, vel incerta, tū si sit persona q̄ cōsueuit locare operas suas, dico q̄ agitur p̄scrip. ver. nā ex cōditiōe persone cōiecturam⁹ tacitā volūtatē q̄ est de mercede. ff. de vsu. ⁊ habi. l. ple nū. §. equitē, nā male iudicauit quīdā ō seruiēte q p̄ scholari lite ras detulit ad parētes scholarīs: tūc scholaris dixerat, q̄ si veni ret bene satisfaceret. nā iudex iudicauit nā ex q̄ merces erat incerta. peti iō poterat p legē. ff. mādati. l. mutuā pecuniā. §. salariuz. ipse tulit sententiā ō istu §. nā hic est merces certa vel icerta: subintelligeret si esset persona, nō esset gratis factura, q2 consueuit locare operas suas, vnde dico q̄ salariū qō datur gratia honoris, ⁊ remittitur ei q2 alias gratis est facturus: ⁊ hic h3 locum actio mādati, nec peti potest si sit incertū, ⁊ merces que h3 locum in caibus qui non hunt gratis, ⁊ si sit certa, ⁊ in pecunia habet locū locatio ⁊ cōductio, vt hic: si incerta, tūc habet locū p̄scrip. ver. actio vel si nulla: ſi tamē sit talis ille q p̄stat operas q cōsueuit

3 locare operas, vt ō. dixi in fi. huius ti. tacet gl. quēstione, ⁊ an ſcz scholaris qui conduxit hospitiū vel camerā, posset substinere in camera alīū loco sui gl. dixit q̄ non: q2 hoc potius respicit societas que fuerit inter illos socios: ⁊ ita venit substitut⁹ in locatione cui⁹ natura est, vt veniet heres vel substitutus. ſz certe gl. nō probat hoc: vnde ita possem dicere, q̄ locatio inſpiceretur. nam videretur duo cōtractus habiti cū diuersis: nam vnus habitus cum burgēse locāte alīs consocijs de societate pone ergo quod venit scholaris recedens a burgen. ſ. dñe faciatis seu p̄mittatis quod iste substitutus a me inhabitet cameram quam a vobis conduxi: certe burgen. nullo mō poterit p̄hibere, quo minus inhabitet substitut⁹: q2 de societate iuuenis scholaris recedens nil ad se. Itē scholares qui sunt in domo, cū p̄hibere non p̄sunt inhabitet, sed solum societatem denegare. ⁊ hec vera sunt vbi contractus habiti sunt cū diuersis. sed pone q̄ vnus socius principaliter cōduxit: deinde locat cameras alīs socīs post venientib⁹ certe hoc nō posset verū dicere gl. q̄s nō succedat socius substitutus socij recedētis, ⁊ dicē tlic ei socij, nō est admittēdus in

4 locū socij conductoris, q2 non fuit simplex cōductio habita societatis cā: vnde secus in simplici conductione, q̄ p̄bo, nā dicit lex quod vbi non est vēditio simpliciter sed dotis cā, vt q̄ maritus repetit rem estimatam dotis cā ibi enim ſz sit venditio, tū q2 nō est simpler sed dotis causa, iudicabitur secundum naturā dotis. ff. de iur. do. l. quoties: sic ⁊ hoc ex quo facta fuit locatio societatis causa. sortiuntur naturam iuris societatis. Itē ad hoc facit lex. q̄ dicit, duo ineūt societatē ad ꝺducēda publica vectigalia, certe habes, hic nunc succedet nili expsse fuerit dictū. Et ita videō quod inſpicimus naturā societatis nō autē naturā cōductionis vt p̄obatur. ff. p̄o socio. l. vel adeo, ⁊ l. verum. §. in herede. si hoc est dico quod alīj socij non possunt ipsum p̄hibere nisi sit ille qui locante ei: sed illi licet substitutus p̄hibere ⁊ si nō p̄hibeat tūc alīs ex cōducto, vt C. loca. l. fundi. vel tenētur alīj cedere ius q̄ habet substitutū repellendi. ff. de euictio. l. creditor ēcū l. seq. dico si burgēlis omnib⁹ insimul locauit quod tenetur facto facere ⁊ faciat vn⁹ soci⁹ quod alias locauit: sed de equitate esse dicenduz, quod si substitutus est eque idoneus qui erat socius qre cessit sit recipiendus. C. de epis. ⁊ cler. l. qui si plus. q̄ idez credo de quo idoneo p̄obatur. ff. de consti. Bar. sequitur recta.

¶De iniurijs. Rubr.

1 ☞Actio iniuriarum an sit p̄toria.
2 Actio iniuriarum an sit perpetua.
Iniuria a quo estimabitur ⁊ qualiter.
3 Libelli forma in actione iniuriarum.
4 Actio iniuriarum an tollatur dissimulatione.
5 Actione iniuriarū an teneor, si appello aliquā meretricē ⁊ sit meretrix.
6 Mater familias accipitur p̄ omni muliere honeste viuētem ali quando p̄o muliere magne auth̄oritatis.

GEneraliter iniuria ⁊c. In §. patitur. intelligeheredē generaliter iniuria ⁊c. istum sic, quod quecūque iniuria fuit facta seruo in contumeliam domini, quod iniuriosus sep, tenet domino sibi, ⁊ iniuria fuerit facta seruo⁹, ⁊ contumeliam serui iniuriosus non tenetur domini si fuerit iniuria atrox. Sequitur in litera. si communi seruo iniuria. ⁊c. hic ⁊ is agunt ratione dominij. sed ex duo2um persona sit estimatio, ō. ff. e. l. non est solū. aut sit iniuria seruo in cōtumeliā domini ⁊ non agunt equaliter: ⁊ sic loquitur hic cū dicit qō in iplis iniurijs sit. sit pena seruo in cōtumeliā serui ⁊ potest agi si est atrox. Et nunc agit domini ratiōe dominij, ⁊ sic loquitur. l. cōmunia, sed pone, ego habeo seruitutē in liberum hominē, verberatur nūqd mihi modo acquiritur actio iniuriarū: videt quod, nō quod cū hic enumerantur persone p̄ quas nobis acquirit actio iniuriarū ſz ipse nō est illis ergo ⁊c. cū dicas q̄ si in cōtumeliā illi⁹. cui seru⁹ seruiebat liber hō fuerit verberatus, quod dño actio iniuriarum competat, vt hic. distinguo, in qua p̄sona fuit iniuria facta, per legem. ff. de iniu. l. apud Labe. §. generali. tunc dico in qōne p̄posita, quod si in contumeliā domini, ſ. verberatus fuit seruiens liber, duobus competit actio iniuriarū. nam hic p̄sumo quod fuerit in contumeliam dñi verberatus, nam dicit quod quedam iure fecit. cū adiret ⁊c. secum ducebat suos comites: vni ex suis comitib⁹ facta fuit iniuria, certe dz in lege, quod iniuria facta cō

1 petit actio iniuriarū, vt d. l. apud Labe. §. abduxisse. sed postea p̄tores in §. pena, ⁊c. ⁊ Sz qualiter pōt esse qō dicit litera planū est qō añ fuit lex quam fuissent p̄tores, ⁊c. lex statuit i actione iniuriarum penā, ⁊ litera ista dicit, qō actio iniuriarum est p̄toria: ergo inuenta a p̄tore: ergo lex penā statuerat sup eo qō nondum erat qō est factum dicere. Dñs meus vidit quendam dñm qui nesciebat rūdere: nam litera ista dicit aperte quo est hic. nam credo per legem duodecim tabu. agebatur, ⁊ tunc iniuria: sed ad penā aliam statuit, ad quam petere agebatur per legem duodecim tab. Et ideo hic actio, p tāto dicitur p̄toria, q2 ad penā aliam agitur quam ageretur ex lege duodecim tab. eam estimare.

2 ⁊ Ego etiā dico quod in ciuili iniuria estimabitur ab iniuriam passis, ⁊ estimabit iudex. passus enīz iurabit, quod magis vellet tanto caruisse quā passum illā talē iniuriam: cōdēnabit iudex ad tū. ⁊ hoc dicit. sed vt dicit nō reperit lex per quā habebat iurare passus iniuriā ſz ego dico qō imo est lex in ciuili. petak qñ iurare debeat, ⁊ eius iuramēto credat. ⁊ est lex eadē: sed qō loquitur in persona ō quam iuratur, ⁊c. dicit iuramēto spoliati. sequitur in litera, ⁊ lex cōcordat sic nūquid in tribus caibus, l. Cornelia hic positis, actio iniuria. est ꝑpetuat Mart. dicit qō sic. nā cum hic actio ī calib⁹ his sit ciuilis, dz esse perpetua. C. de cōsti. pec. l. ñ. sed alie actiones iniuriarū tollunt anno ⁊tinuo, vt C. e. l. si qui tū. excepta actiōe qō me. cau. nā illa tollit anno tali vtili nō cōtinuo: vt ff. qō me. cau. si cū exceptione. §. post annum. doc. dicunt ō zium: nā dicunt omnem actionem iniuriarum tolli anno continuo, siue sit ciuilis siue p̄toria, vt C. eo. si conuitū. in hoc concordant cū Martino, qō me. cau. nō tollitur anno cōtinuo ſz vtili. Sz ego certe sustineo opinio. Martini sic ciuilis, ⁊c. ad l. Cor ne. co. l. i iure. ō alia iure loquitur, vt verberatus, pulsat⁹, vel domū suā ingredi passus. Itē in hoc qō doctores approbāt mo-

tuū ego reprobo. ōt enim Bart. q̄ omnes actiones iniuriarū, ⁊ in int. rest. anno cōtinuo: ſ̄ fallit in actiōe q̄ metus causa: ⁊ in hoc approbant eū doctores, ego cōtrariū, q̄ omnes actiones regulariter nō pereūt de anno cōtinuo, sed pereunt anno vtili. q̄ō probo: nā prætor in omnibus suis actionib⁹ faciebat mētionē de anno vtili, vt patet ff. de perpe. ⁊ temp. actiōi. §. ergo l. cōuitū. q̄ loquit de anno ipius, debes intelligere de anno vtili. ✝ Dz dicas quomodo formabitur libell⁹ sup actiōe iniuriarū, domi. Rofredus dicit q̄ sic dico cōtra talē me passum fuisse iniuriam, ⁊ taliter iniuriatus estimihi ipse, ⁊ q̄ō nolle per me passum fuisse iniuriā. dominus me⁹ dicit quod sic non est formādus libellus, ſ̄ dz dicere sic: q̄ talem iniuriā nollem me passum fuisse, sed tātūdem me velle amisisse: sic iurabit, p̄bata iuria: q̄ talia diceret ⁊ iuraret q̄ magis vellet quinque solidos de suo amisisse, q̄ non esset eadēro de dāno cōtēdere ⁊ lucrū non capere. C. de codi. l. fi. ⁊ C. de iure delib. l. si vaus. §. licētiā. Dz Rofredus approbat cōtrariū q̄ pauper homo q̄ nihil habet quē in eadē iniuria sibi facta: ⁊ illa q̄ magis voluit de suo amittere tātum cū nihil habet ad hoc respōdet dom. Ergo: q̄ iurabit q̄ magis vellet de suo tantū amittere ita tantū haberet. Dominus meus dicit quod adhuc est libellus male formatus, cū dicitur q̄ iniuriam nollem. imo mallē tātum amittere: nā dicit lex q̄ iniuria estimatur secūdū tēpus ⁊ statum, in quo erat iniuriā passus tēpore illate iniurie: ergo debent esse verba estimationis ad preteritū, sic quod iniuriā noluisse me pro tāto passus inferre, ſ̄ maluisse de meo tātundē amittere. ⁊ hoc probo. ar. ff. eo iniuriarū estimatione, alias enim sequebatur absurditas, pone, fuit verberatus canonicus simpler. certe tantum nollet suo amittere cētū, vel deinde in dimidio ānī fact⁹ ē episcopus certe iuraret q̄ mallet de suo amittere mille, vel, pter obsequiū populi secundū libellū eorum: ⁊ ideo q̄ possunt admitti ad iuramētū, q̄ reputo absurdū, sed vere lex aliter non ob. q̄ intelligo: quod estimatur in iure actio secundū tempus ⁊ statum, in quo erat iniuriā passus: estimat a iudice: q̄ iudex ad hec se referre dz, vt referat sententiā referendo se ad id tēpus, in quo iniuria fuit facta. nō tū probat. l. vnica. vt necesse habeat hoc dicere iniuriā passus. Hūc quero an libello sit facienda mētio, q̄ aduersarius iniuriādi hoc fecerit: si dico cōtra talem, q̄ ipse dixerit mihi cōuiciatur turpia, vel verberauit iniuriādi ꝛc. dissingue, quedā sunt facta que habent in se presumptionem iniuriandi, q̄ verbero discipulum, que sunt indifferentia, que nō habent in se presumptionē iniuriādi, q̄ quis defert barbā in cōtumeliā alterius, vel quia rusticus vocat clericū zonnice scire clere: sed dit factū quod habeat in se presumptionē iniuriādi, dico q̄ nō est necesse facere mētionē in libello de modo iniuriādi: ⁊ sic intelligit. ff. e. l. id si sic factum tale, q̄ non habeat in se presumptionē vt factū indifferens hoc dico q̄ non est necesse facere mētionē in libello de modo iniuriādi, alias lic. ff. ad. l. Si qui, ſ̄ ⁊ ſi quicunque. §. fin. ff. locati, ⁊ conducti. l. cū q̄. §. idem iul. ⁊ ff. de iniurijs l. amplat. Sequitur in litera hic actio dissimulatione aboletur. dñs Azo intellerit quātum veniat dissimulatio incontinēti vel ex interuallo, q̄ō semper abolet iniuriarū actionē, sic nouerit in sententia huius tibi pile⁹, cuius sententiā credo veriorē: in hac parte dixit quod si incontinēti dissimulet iniuriā passus, quod tūc abolet iniuriarū actionē. sic logitur hic ibi statim ꝛc. si interuallo vt qui offensus est ⁊ recessit deinde post dimidiā anni potuit eum aduersario, non aboletur actio iniuriarū, nisi costet q̄ iniuriā passi⁹ hoc fecerit animo reconciliandi. ac vbi venit statim dissimulatio, tunc liue constet de animo reconciliādi, non tunc aboletur iniuria, hic facit gl. quēstionē pone quod aliquis decedens remittit omnibus malefactoribus, suis nunquid li reconualescit poterit agere actione iniuriarum: gloss. probat quid sic: nam donatio causa mortis revocatur per reconualescentiā: ergo eodem modo hoc remisso arg. §. de donationi. §. j. Itē gl. videtur facere arg. q̄ videtur destruere omnes vltimas voluntates. dicit eū q̄ō metus causa factū nō est ratum: ſ̄ fuit facta remissio metus causa: ergo ꝛc. deinde soluit quod in perpetuum videtur remissio facta: sed ego dico rāc̄one in perpetuum videtur remāsisse: ⁊ sic loquitur quoddā factis. Dz ego nescio vbi facet Jac. patet litera p̄zin. huius tituli. in §. iniuria cōtume. ob. na. Quasi debitoris gl. tūc q̄ſi quis sit meus debitor, ⁊ appello eū debitorē, q̄ iure appello, ideo nō teneor sibi. ✝ Itē dicit gl. q̄ō si appello aliquam meretricem, ⁊ videtur q̄ō sit meretrix non teneor iniuriarū: q̄ expediet patere crimina nocentiū. Quidā dicebāt cōtrarium, nā que dicit lex, quicquid fecerit quis causa cōtumelie alterius iniuriosum est: ⁊ ideo tenetur iniuriarum actio. ff. de iniurijs ītē apud Labeo. §. generaliter. ⁊ l. eū q. ff. de inin. Quareq̄ q̄ō ei quis infamet aliquod non tenetur iniuriarū sic respōdet, ⁊ dicit q̄ō verum est, quod qui ſi infamet in iure datur libello. ⁊ q̄ō sic intelligatur lex illa est argu. C. de sol. li. l. illa. ego distinguo docere quis factum alterius cōtra quē ibi ex quo p̄to ille posset accusari ab alio, qui forte ille q̄ vocauit eū talem ⁊ verum dicit. nō potest eū accusare. ⁊ in hoc casu dico q̄ō verum dicens non est iniuriosus. arg. q̄ expedit reipublice crimina esse nota ⁊ ea punīri. ff. de fideiussori. l. ii. a reo. §. ad q̄ vulgo. ⁊ ff. ad l. Aquiliā. illa ceteris: vt q̄ dī vel vocat filiū spurū. hoc noliter in iure fisc. ⁊ sic loquitur. ff. e. apud Labeo. §. gaiūs. tenetur simtur in rem famili. ✝ Itē dico, si quis effectauerit filiā familias. q̄ mitur materfamilias. p̄ muliere magne auctoritatis vt dicit glosse. sequitur p̄terta gl. exponit vno modo, sed ego credo. q̄ō intellectus nostre litere: vnde dic q̄ō alicui cōtingebat tēpus pubertatis, solebat ei tradi vna vestis, que forte dicatur p̄texta ⁊ ideo dicit lex q̄ō ille dicitur p̄texte: p̄zri. etate accedere ing̃essus est puberem etatem: ⁊ ideo dicit hic litera. q̄ si tentauerit p̄textā, id est. puberem habentem ex tunc habitum non tunc nescit: vt qui ipse tenetur ac si attentasset matrem familias. Et hoc vult dicere ⁊ proba. ff. de liber. exhibi. l. tertia.

ADDITIO.

a C Vel spuriū. Adde q̄ iniuria dicitur inferri alicui, q̄ſi dicitur quod est spurius ⁊ natus ex monacho secundum Bar. in tra. ff. de legatis p̄zimo.

C De obligationibus que ex quasi delicto nascuntur. Rub.

1 ✝ Iudex qui per imperitiam male iudicat, tenetur ex quasi maleficio.
2 Medicus q̄ secat infirmū ⁊ male curat, tenetur ex maleficio: ſ̄ iudex q̄ male iudicat ex quasi maleficio. ⁊ de ratiōe diuersitatis.
3 Plures qui tenentur ex quasi maleficio, an teneantur omnes in solidum.
4 Dolus quid. lata culpa ⁊ quid leuis culpa.
5 Seru⁹ cōmunis si vterque dominorū iuuadatur ⁊ vterque emat aurilium. loc⁹ est gratificationi ⁊ sic saluabit quē volueri.
6 Dol⁹ quomodo se habeat ad culpā, ⁊ an vbi est dolus sit culpa.
7 Lata culpa est ignorare q̄ oēs sciunt, ⁊ ille est in lata culpa qui licet tātā diligentiā adhibeat in aliena quātā in sua. maior tamē quam exigat communis hominum modus.

Si iudex litem suā ꝛc.

1 ✝ Hic dicitur q̄ iudex q̄ per imperitiā male iudicat, tenetur quasi ex maleficio. hic nōtā
2 ex maleficio. formo, quaten⁹ ✝ vn⁹ medic⁹ secat infirmos ⁊ q̄ male curat, ⁊ imperitiā tenet ex maleficio. nā l. Si qui. tenet vt probatur. ff. ad l. Aquiliā. qua actio, ſ̄ l. aqui. §. imperitia. quare similiter iudex qui male indicat p imperitiā nō tenet ex vero maleficio. Ad hoc respōdet dñs Azo. ⁊ dz fiare pōt. ⁊ inf. maleficia numerari, ſ̄ iudicare nō. nā q̄ſi sec⁹, certe ysta rō nō valet vnā festucā: q̄ secare nō est maleficiū. ſ. maleficare est maleficiū: certe similiter male iudicare est maleficiū, vt. C. de pe. iud. q̄ male iudicā. l. j. vnde hoc dicere non est verum quia dices aliter q̄ō est hic rō diuersitatis in iudice cum medico. quia dicit lex medico. quod ambo curāt p̄ō pecunia. ſ̄ in iudice non est simile. nā medic⁹ eo ipso q̄ō accepit infirmū aduersū p̄tendit se habere pecuniā ⁊ sic in periculo decipiunt homines. ⁊
3 ideo tenetur ex vero maleficio, ſ̄ iudex p̄odest copse quod iudex nec pecuniā recipit: ſi per imperitiā male iudicat tenetur ex quasi maleficio vero. ✝ Predicta, p̄batur ō officio pallatino. §. ad hoc. ff. de iudici. l. cā. ⁊ authē. de iudici. l. j. vel aliter iudex inuitus eligitur alīq̄ volūtarij veniūt ad officiū, imo contrā cōtinue vt vocentur: ideo nocent. id est. creātreo. vnde rursus queritur cū iudice, cui necessitas imponitur q̄ cum medico. q̄ nitarie. hic p̄sumitur arg. C. de negotijs gestis l. tuto. ⁊ ff. satisda. cog. l. fideiussor. §. necessario. caue ad hoc q̄ dicit glo.
4 ✝ nā dicat q̄ō vbi sunt plures q̄ tenētur ex quasi maleficio nō tenentur oēs insolidū, vt ff. de his qui deiece. vel effude. l. quidam. ⁊ §. plures. respōde: q̄ loquitur pluries, exercebat diuinū nō cōiunctim insolidum p̄secutus dñs meus materiam mem de dolo ⁊ culpa sic. Querendo primo quid sit dolus. Respondetur quorum simplicitas doctorum, credens diffinere exemplum
4 ✝ ponendo quod dolus est, verbi gratia, cum depositi rem mā apud me, ⁊ ego rem tuam dimisi extra portam. ⁊ rem meam reposui in domo, hic cui dicit dolum, ⁊ sic credebat diffinire, quia est dolus ⁊ lata culpa: diffinitō ponit exēplū. ecce. tu deposuisti rē tuā in domo. posuisti rē mā in camera res tua est diuisa. certe dicunt ipsi q̄ō est lata culpa: leuis culpa est, quando posuisti rem tuam in camera, ⁊ meā posuisti in area. ecce quid est leuis culpa

secundum

secundum eos: z hoc nihil est. nec placuit modernis doctoribus q2 doctores ātiqui nō respondent ad interrogata. qd si dols sed emplificant vnō lex dicit reprobare potiꝰ quā definire z si nō dz trahi per exempla. vt in auth. de triē z semis. ℌ. cōsiderem⁹ prima eorum responsio non est generalis: z ideo dicūt doctores nostri quod dolus est ex negligētia procedēs. que minus adhibetur in proprijs quā in alijs. verbi gratia. deponis apud me rē tuas custodiēdā. cum negligentia custodio. z meā cū diligētia custodiam. decce dico ꝙ hjc dolus est. z ad hoc l. ff. depositi. l. qō nerua z ff. cōmodati. l. vt certo. ℌ. quod vero. z de admi. tut. l. tutor. ℌ. sed certe ista diffinitio non est generalis. dicas ergo z diffinias dolū vt lex diffinit. nā dolus est caliditas. vt ff. ō dolo. l. i. Ītē dico ꝙ hec diffinitio doc. nō est bona. nā pōt esse qō ego non habeā tātā diligētiā in rē aliquā. quā in meā. tamē non sum in dolo. imo qō plus est natura in aliqua culpa. nā pone tu deposuisti penes me digestum tuū. ego similiter habeo digestū meū in quo eo rigē do adhibeo omnem diligentiā quā possum: z econtra. in tuo solā literā non appono: nunquid sum in dolo: absit. Item potest esse qō rē meā solue. tua amittitur z tamen nō sum in dolo nec in culpa. verbi gratia: incendium ozitur. volo z propositum habeo salvare res meas eque bene sicut meas deportare meas facio. eō domum ad locum securum cum bis longe est a domo: deinde venit vētus vehemētior: ātequā apprehēdere possū. tuas. ignis vehemēs ventꝰ coburit res tuas. aliter sicut meas bene salvas fecerte dico. ꝙ nō sū in dolo nec in culpa: vt ff. ad l. Aq. ℊ accu. sam eodē. Ītē posset esse qō eandē diligētiā habere em in tua quā in mea. z tamen essem in dolo. verbi gratia. ignis: est in ciuitate. ego dico certe. ego volo permittere rem depositā z etiā meā rē. vna cum deposita propter hoc permittit perire rem meā vt de posita per ea. certe dico quod sum in dolo. vnde restringit hic ꝙ dicunt doctores. qō minor diligentia inducit dolum. verum est ad quod tenentur. nam natura ℭctus depositarius z hoc est custodia: ergo dz intelligi. ff. depositi. l. quod nerua. sed pone: z in custodia deposuisti penes me digestum tuum quod valet decem habebā digestum qō bene valebat viginti. certe in casu isto tenebor adhibere tātā diligētiā in tuo. quam in meo. qō probo positio qō digestū tuū esse meum: non tantā diligētiā adhiberem in vili quantā in precioso: q2 vbi maius periculū. ibi cautius est agendum: vt ff. de Lar. edic. l. iiij. ℌ. si qs. z qō sufficiat in re aliena adhibere tantā fidem z diligētiā in custodiendo quātaz adhiberē si esset mea. si essē diligentior probatur. ff. commodat. l. in reb⁹ in prin. ff. de solu. l. iij. z ff. de persona. l. qui saluando 2um. Ītez addo debere tantā diligentiam prestare in re deposita. sicut in ꝓpria. secundū rerū qualitatē. verbi gratia. tu deponis penes me equū ego nullū habeo. sed librū meū pono in camera mea: vel in arca: vis tu dicere similiter quod equum ponā in arca certe dico qō nō exigitur. sed sufficit eū poni in stabulo: vnde diligētiā quā exigit qualitas rerū debeo prestare. sed pone qō res aliena sit eque sicut mea. z cōtingit incendiū ita quod vtrunq; rez meāz alia nō possū salvare: vnam quam bene saluabo: videtur qō alteram debeam salvare. arg. ff. commo. l. si certo. ℌ. ꝙ no. ff. ō admi. tut. l. tutor. secundo. Quid ergo dicemus: ego dico qō hic ē locus cui velimus gratificare z suum consilium vt mihimet gratificer. eam ordinata charitas incipit a seipso. z quod sit hec gratificatio probo. per l. ecce. ✝ Quidam erat seruus communis duorū seruꝰ dominū tenetur salvare in omni periculo equaliter ita cōtingit qō vterq; dominorū simul innaditur. ita qō q̄libet clamat auxilū quē salvabit seruus cū vtrūq; salvare nō possit certe 6 respondetur qō quē voluerit: z sic tenent oēs. Sc̄o quero quomodo se hz dolus ad culpam. nūquid vbi est dolus est culpa: Et vtor patebit solutio questionis quam vidi de facto q̄dam burgensis fideiussor scholaribus p2o quodam seruiēte obligauit se ad damnū. qō eis cōtingeret. z ex culpa seruiēs quandam rē surripuit. gūt scholares ℌ burgensem p2o furto cōmisso burgēsis excipit quod ipse nō tenetur scholaribus. p ipso nam furtū nō committitur sine dolo: vt ℨ. de furtis. ℌ. placuerit. z ipse burgensis astrinxit sed ad culpam seruientis nō ad dolū: z ideo de furto cōmisso ab eo nō tenetur. Dicas ergo qō idem sit dolus z culpa dicunt qō non: q2 ex opinione distinguunt dolus z culpa. ego dico quod burgēsis tenetur de dolo seruientis. arg. ff. de minoribus. l. ex causa. ℌ. si mulier. vbi sumitur dolus ꝓ culpa vnde ego dico quod dolus est latior culpa. vnde sicut verū ē qō latior. culpa est culpa secundū hoc verū qō dolus est culpa. quod ita de latiori culpa. ꝓbatur. ff. depositi. l. quod Nerua. in ꝓin. ff. de' ver
7 borū significationibus. l. magna negotia. ✝ Tertio quero qd sit lata culpa. dicūt doc. quod lata culpa est negligētia maior quaz erītat cōmunis modus hominum. hoc est qui ignorat illud qō omnes sciūt. vnde ille est in lata culpa qui quamuis tantam diligentiam adhibeat i aliena quantam i sua minoz ez tñ adhibet quā exigat cōmunis modus hominū ipsi inducunt legē. ff. depositi. l. qō Nerua. ff. de verbo. significe. late culpe. ff. de tributo. l. sed si pup. ℌ. ꝑscribere. sed certe doct. attētāt id diffinire. ꝙ est impossibile diffinire. nā sicut est impossibile diffiniri qd sit mora. ff. de vsuris. l. mora. ita impossibile est et diffiniri latā culpā. tū si intelligas verba doctorū. ille etiā est in lata culpa q ignorat. qō omnes sciunt: intelligas si habet eādem causam sciendi cū alijs. ꝙ enim si dum sit bānum regis coā rusticis. z ego essem in camera. nunquid diceres me esse in lata culpa si ignorē bannū. ꝙ omnes rustici sciūt: absit. ego intelligo de eo qui habet eandē causā sciēdi cū alijs: z sic intelligit. ff. de inr. z fac. ign. l. ij. ℌ. sed facit. ff. de decre. ab ordi. fa. l. ff. dicas ꝙmodo pones medicū ignorātis esse in lata culpa. cū z ff. ignoraret totā physicam. non esset adhuc ignorans vel negligēs vltra communem modum hominū. nam bene scitis qō homines physicā ignorāt cōmuniter ergo ignorā do qō cōmuniter alij homines ignorāt. nō est adhuc in lata culpa. cuius tꝫ contrariū dicit lex quod est in culpa. ff. de offi. presi. illicitas. ℌ. sic vbi. sed tu dic quod vnꝰ cōstituetur in lata culpa. sed verum ꝙ dicitur quod lata culpa est ignorare. quod oēs sciūt. omnes intelligūtur qui sunt eius dez cōditionis: sub qua celebratus est cōtractus: vt q2 forte secum cōuētus vt sanet egrotātem. z ipse medicus ignoret illud quod omnis modus medicorum sciret z cognoscere. z ꝙ medicus qui ignorat artē sit in culpa. ꝓbatur p legē. ff. quidā accepit animalia de pascēda. deīde nescit pascere: certe dicit lex quod ille talis est in culpa. nā cū prediti set artem. si tamē ignoret. in culpa est. sic z hic arg. loca. l. si quis domū. ℌ. si quis vinculos. alias incipit. ℭ. si vs. ad hoc facit lex q̄ distinguit in certo cū alijquo. invito tamē extraneo: an vt cū artifice. ff. rem ra. hab. z ita de facto. ℌ. nutritur. ℍoc viso q̄ro quo modo se habet lata culpa ad dolū: vt simile ad suū simile: z sic nō est idē lata culpa z dolꝰ: q2 nihil est illud cui est simile: vt ff. si mēsal. modo. dixe. l. j. ℌ. hec actio. Ītez q2 nihil est id. ꝓprie ꝙ est si fide iussor: vt cōtrario videtur. ꝙ lata culpa sit dolꝰ ꝑsumptus z hoc dicit ℨ. C. depositi. in summa. z hoc ꝓbo hic per legē. nā dicit lata culpa est quod videtur de hoc est dolꝰ ꝓsumptꝰ: vt ꝓbatur. ff. de fideiusso.

ADDITIO.

2 ℭ Ideo tenet. Adde quod medicꝰ negligēs in arte sua dicitur in lata culpa. Bar. in l. ꝙ Nerua. ff. depo. z nūquid medico q curauit podagrā. si postea redit debeatur salariū: vide per eundem in l. maritꝰ. ff. loca. adde quod not. Bar. i l. Archiatri. p illū tex. C. ō profes. z med. libr. x. nā ibi tex. quem etiam not. Bar. quod medici non debent habere salarium. nisi quando est senatus ifirmus. per hoc nota quod aduocati non debent habere salariū lite durante. z quid in procurato re nuncio z alijs. vide do. Jaso. in l. diez functo. ver. quid autem in aduocato. ff. de offi. assef.

De actionibus. Rubr.

1 ℭ Differentia interdictorum ad actionem an sit.
2 Interdictum nihil aliud est quam actio pretoria.
3 Libellus est scriptura breuis continens intentionem actoris z accusatoris: habet z alias significationes.
4 Libellus datur arbitro.
5 Libellus quando detur
6 Libellus debet dari ab actore in causa ciuili vel accusatore in causa criminali. in duplicibus iudicijs vterque dat libellum.
7 Libellus cui detur.
8 Consuetudo est optima legum interpres.
9 Jn libello non requiritur quod exprimatur nomen actionis.

Superest vt de actionibus. loquamur. ꝛc. Queritur an actio si idē olim z hodie. videtur quod sic: q2 ō in re anti q̄. ff. diffinit vt hic. z ff. de actio. z obligā. l. nihil aliud. gl. vult dicere ꝙ olim erat formula. sed hodie formula sublata est: vt C. ō for. i ꝑ actio. sub. l. j. z ij. verum est ꝙ ꝓ Justiū sublata est formula: vt C. ō formul. l. si seruꝰ nauē. vnde formula anti q̄ sublata est: sed nō. q2 z hodie actio esset formula: vnde lz sub forma illa sub q̄ antigt movebat actio. sit sublata. tū z hodie sub certa forma hz proponi vnde ꝙ ineptā seu inepte proposuerūt actionē debēt succūbere causa. vt ff. mēsal. mo. dix. l. j. Quero postea q̄ sit differētia iterdictoꝝ ad actiōē
1 dicit gl. interdicta formantur in psonis duorū. vū illū de iecisti sibi restituas. sed actiones in personis omniū de eo qō commodauit aliquis. iudicium dabo. iste differentia est verborum non rerū. vnde non valet. Item inuenio interdicta informata in psona

vuis s. ff. vt robi. l. vnica. assignat glo. aliam differentiã. interdicta iure prętorio, actiões sunt introducte a iure ciuili. Sed ꝑm hoc quere rẽ que sit differentia iter interdictum ⁊ actionem prętoriam. vnde dicit gl. hodie non est differentia inter interdictum ⁊ actionẽ: vt ſ. de interdict. ſ. vlt. quod est differentia hodie, sed nunquam fuit vnũ edictum quãtuꝫ est ius scriptum, enumerantur edicta inter partes iuris scripti: ff. de iure natu. gen. ⁊ ciui. ſ. cõstat aũt ius nostrum ⁊ edicta prętorũ. sed sicut obligatio parit actionem sic edictum. † Unde nec olim, nec hodie interdictum nil aliud est quã actio prętoria ꝙ interdictũ actio ⁊ hꝫ prętoria patet. qꝛ oia iura prętoria sunt in libello de interdictis ⁊ alibi ponuntur interdicta sunt ⁊ pariunt ista iura scripta vñ cõpetit ex istis facultas agendi ⁊ sic interdictum nihil aliud ẽ quã actio prętoria. Et hoc patet: qꝛ lex ꝓmiscue vtit his nominibus qñ ꝑ dicit hoc interdictum, qñ hec actio vnde olim hodie interdictum, nihil aliud est ꝙ actio prętoria. Queritur postea, cuius obligatione actio sit finita, dicunt doctores, qõ illa obligatio est iuris actionis, que tenet vtrunq; vinculum, naturale ⁊ ciuile: vnde dicebat dñs domini inci obligatio naturalis sola nõ parit actionem ciuilem: sola parit sed esse inefficacẽ: videamus aũt naturalis ⁊ ciuilis efficacẽ: que est ratio diuersitatis. dicebat ipse, ius ciuile introducebat obligationes ciuiles. vñ filiꝰ noluit habere abo ttiua. dedit potestatẽ capiendi actionẽ, sed naturales obligationes tãq; alienigenas nõ respexit. Hec sunt verba que mulcent aures, ego dixi, sez õ iure gen. sunt actiões: ſ obligatio ciuilis nõ fuit de iure gẽtium, vñ oportet me ponere ꝙ naturalis sola qñ ꝑ parit actionẽ non naturalem, que est in pacto nudo: sed que est in cõtractibus vestitis seu nominatis, qui sunt de iure gẽtiũ per actionem. Sed quero, obligatio naturalis ⁊ ciuilis sunt ita ad iuncta cã sufficiens actionis: hoc admittũt doc. ſõ hoc sit falsum apparet, qꝛ causa est ad cuius esse ſequitur, Et posita cã sufficientis, ponitur eius effectus: ſz dabo tibi legẽ scom intellectu doctoꝝ, vel quis naturaliter est obligatus, ⁊ cõpetit actio ꝫ eũ, tutore durãte tutela ꝫ male administrabat. ob. arg. ⁊ hoc nota ⁊ tunc ciuili iure dicunt doc. vt ff. de ad. mi. tut l. tutorẽ q tutelã, sed nõ datur actio donec finiatur tutela. ſõ tut. ⁊ rat. dist. l. si tutor. Ité testator legauit mihi penũ, ⁊ si non daret, legauit mihi decẽ in obligatione: penꝰ est naturalis, ⁊ obligatio est ciuilis. ff. ad l. ſal. l. ſ. si ita. ⁊ ff. de pe. l. licet fuit in prescribus. sed doc. rõ est etiã ius incorporale inherens persone, vñ scꝺz eo ita inherent actiones ossibus nostris, q ab illis separari nõ possunt: ⁊ ad hoc inducũt leges q hoc nõ dicũt. ff. de peculio. l. quis ergo casus. ff. de personalibus. l. j. ⁊ ij. ergo actio vt dictũ est ius medi te quo agitur: sed vt dixi diabolicum est dicere ꝙ ius naturale ꝙ inherens, posiit esse instrumẽtum agẽdi. ego cõtratio tecum, eõ tractus facti est. ff. de cur. furio. l. cõsilio. teneris mihi ex isto cõtractu ad ius, qõ dicitur obligatio: istud mihi parit actionẽ, vñ non est cõtrahere plura, sed possibilitatem agendi ipsam obligationẽ, ⁊ actio agendi per obligationem est possibilitas exigẽdi, ⁊ tũc restat applicatio petẽdi ad actum rei: hoc est impossibile: qõ actio sit ius inherens persone, vñ dicunt laici, oportet me querere qui dicat vel narret narrationẽ meã, hoc est actionẽ: quoniã actio idem ꝙ narratio, id est applicatio cause petendi aduersario ad cõclusionem, ⁊ ꝺ actio quedã narratio. l. dicit. C. ꝺ interdic. l. vltima. vñ quedã litera hic actionez quedã narrationem ã postea de expositione mẽborum diffinitionis actio nihil aliud est quã ius, tc. id est, actio est ius, tc. ⁊ ista verba nihil est, positiue ponũtur. ⁊ tñ dictio nihil ponit: vt ff. de ma. l. Titia, actio est iª, ai ponitur ꝑm gl. ad differentiam officij iudicis: sed ego dico qõ ponitur ad differentiã rerũ corporalium: qꝛ res corporales non sunt in ea. s. ꝺ reb. corp. ⁊ incor. ſ. corporales. Ité ꝺro qõ est ius prętorij actio prętoria, ciuilis actio, ius ciuile pſequẽdi ꝺt ad differentiã exceptionis: qꝛ licet exceptio sit ad recipiendũ, nõ tñ ad agendum, ad id ꝙ sibi debetur ꝙ pot dici, qõ hic dicit ad differentiã officij iudicis, nõ ꝫ meram obligationez: et ff. de act. empt ⁊ ven. l. per conclusionẽ, ad finẽ, vel ad literam, z realis actionis: qꝛ tenetur reali actione in illo vir obtinetur. vt ſ statim. sed ſ quod dicitur de reali ſ actione, est qõ statim in sequẽtibus diuidit actionẽ in personalem. ergo diffinit, quia diuidit qõ diffinit. vñ dicũt qõ ponũtur qõ sibi debetur ad differẽtiam actionũ in quibus non petimus debitum: sed penam alijs imponi. Quia tractaturus sunt formationem libellorum, ꝓmitto quedam generalia, nũqd interrogationes habeãt fieri cum libello, dicẽdum qõ si Titius debito ti dicet, nescio quis heres eius. ⁊ si sciã, nescio, p que parte sit heres ⁊ pro qua parte habẽt fieri ante libelli oblationẽ. dicẽdũ est, qõ hic ꝙ est ratio, dicendum qõ nõ fieret ista in errogatio, p qua parte sit heres ante libellũ, forte actor pl⁹ peteret ⁊ caderet in pena plꝰ petẽtiũ. ff. de interro. act. l. j. ſ. i. ⁊ legis, primo est ãte dãni illationẽ quãcũque. vnde melius est preuenire quã preueniri: vt C. quãdo libell⁹ ꝓcip. dalit. contest. fal. l. j. ⁊ hꝫ. si ergo daret libellus, plus peteret quã debebat, mihi primo interrogaret pro qua parte sit heres: vt ſ. ꝺ Ité dedi tibi libellũ: resꝓtione habita, mihi ꝙ dett mihi, ꝙ oportet me me perſistere in libello vt C. quomodo ⁊ quãdo iudex. 3 auth. g semel. † Videam⁹ qd sit libell⁹: est scriptura breuis continens intentionem actoris ⁊ accusatoris: vt C. de appel. l. vltima. ſ. iure multas alias expositiones hꝫ hoc nomen libellus ꝙ que dicitur papirus alba, vt supra de episcopali audien. l. audiences. hic, ante doc. quod plura alia significata hꝫ hoc nomẽ libell vñ qñq; appellatur cõuentionalis quando ꝙs appellatoriꝰ sed dicq; hic nõ sunt plura libelli significata plura suppolita. vnde Lodef. est liber, Digest. est liber, ⁊ sic de alijs: ⁊ tñ nõ sut mille bie significata: sed plura suppolita. dicũt ⁊ doctores ꝙ quãdo offeratur. Lodi. de lit. cõtesta. ꝺz offerri libellus nõ ꝑ iura cõdic. tu dic qõ factũ est no. per iura. C. de offer. libellis. ꝑ quãte cedente auth. illa offeratur. valet qõ autem ꝺrit in auth. de exhi. ⁊ intro. reis. ſ. sed authen. offeratur amplior tempus ꝙ datur oblatio libello, sed non introducit oblationem libelli. Item per iura cũ libellus debeat offerri patet lex. C. de li. 4 pe. vbi dicitur, q cõuentio in scriptis sit apud arbitrium⁹ Vandet glos. q libellus daf cozã arbitrio ⁊ sic per iura Lodic. ⁊ ita 5 gl. datur libellus. ⁊ lex quã ipsi inducunt. C. de digl. quater. loquitur de citatione. † Queritur qñ datur libellus dicendus, libellus immediate post citationem siue sit cum ipsa citatione ꝺz dari: venit nuncius ad domum meam, ⁊ citet me vt veniam coram officiali die, das mihi libellũ, deliberabo ⁊ veniã instructus, ⁊ hic cum ipsa citatiõe dãdus est. ad hoc dicẽdũ movet me. Prima ratio, aliquis est citatus vt veniat cozã tali iudice qd facet interim non quid melius est quod detur libellus ⁊ interim deliberet vt veniat instructus: hoc est cõmunem rationem, quod veniat in iudicium: vt recipiat libellum ⁊ sic prote clare lites vñ cum ipsa citatione ꝺz dari libellus, ⁊ si aliter fiat, non ꝺz dari respõsum: vt in auth. de litig. excindenda. ⁊ in auth. de execution. tutorũ ⁊ in his conuen. ⁊ recõuen. ſ. j. authen. offeratur. tolleratur tunc libellus cum citatus est offeratur statim: illa mora agendi: habuistis. ff. de con. ⁊ de. l. iuj. Item qñ interrupitur per simplicem citationẽ sed nesciret reus quid ab eo peteretur sed interrumpet super eo actionem que est idem cum ipsa citatione vt C. ꝺ. actio. tut. l. vltima. ⁊ de prescripto. xx. an. licet qꝛ vbi ꝺz libellus offerri. Rofredus ꝺt qꝛ iudicio. ff. de iudi. ⁊ tur. l. penultima. dicunt vbi petatur citetur reus ꝺandus est ei hic vt cã ipsa citatione datur. vt dictum est: nihil datur iudici ꝺãdo in iudicio. ar. l. ff. de iusti. ⁊ iur. sed ⁊ potest dari iudici etiã in via vt ff. ad l. Juli, de adulte. l. miles. ſ. seragnia. † Quero aq̃ ꝺz dari libellus dicendum ab actore in causa ciuili ab accusatore criminali in duplicibus iudicijs vterq; ꝺz dare libellum: vt iudicio fami. erciscun. ad quod iudicium sit actualiter duplex. ff. fa. 7 erciſ. inter coheredes. † Queritur cui datur libellus: dicendũ reo ⁊ iudici, tutꝰ est quod ante dct iudici, vt iudex faciat reddi in actis, nõ ante eo veniens aliquid immutet, ⁊ sic interpretatur consuetudo que est optima legũ interpres. ff. de leg. ⁊ sena. cõsul. l. ti de interpretatiõe. bene dico, q tũc reo primo, ne ꝺoc. malignetur, qꝛ tollenda est causa malignandi. C. de probationibus. l. iubemus. ⁊ C. de iudi. l. ij. ad finem. Queritur qꝛ datur libellus dicendum qõ iauoze rei ⁊ iudi. rei vt deliberet, vt citat aut contendat: vt ff. de eden. l. j. Item fauoze iudicis vt ſim iuxta libell⁹ posit facere sententiam ⁊ testes recipere qꝛ labilis memoria iudex ꝺz libello conꝺmare sententiã. ff. communi. diui. l. vt fundus. C. de fidicõmiſ. lib. l. vltima. ⁊ hic datur libellus ob fauoze iudicum. cũ ꝓcipaliter datur libell⁹ ob fauoze rei. Pone reus dicit actori cum vult ei libellum porrigere in scriptis condemus. Et ꝺz eiter ego stati respondebo: dicit actor quo lo q tu recipias libellũ, ⁊ ꝑm iuris ordinem procedatur illam authenti. offeratur. Queritur an reus cogatur recipere libellum dicendum q nõ, qꝛ fauoze rei est ad hoc introductum: vt resk. l. j. ſ. nõ ꝺz actor qꝛ in eius lesione vt de leg. ⁊ senatusconsulta. l. q fauoze. ⁊ ff. de leg. ⁊ se. cõ. l. nulla. ⁊ quilibet eis que sit introducta, renunciare põt: vt C. de epiſ. ⁊ cle. li. ꝙ in collen bendo de pactis. l. li quis. ⁊ ff. de pact. pactũ ꝺz igitur libellus offerri reo. Rullit. dicũt doctores in calib⁹ in qb⁹ nõ ꝺatur libellus, ⁊ ille instãtie quas assignant, sut in. libello. ff. sed q iure fori introductum, q offerantur libellus per auth. de ordi. in introdu. reis ſ. sanciamus. Et ipi dicũt q recipiuntur instãtie q nõ ꝺãt libellus i libello. ff. sed ius cõmune erat quod libell⁹ nõ ꝺat ipi ture ad quid sit vi queris instãtiam in illo iure si esset recta instantia esset posterior ita illa authẽtica q dicit, sed illa in iure posita vñ nulla aliarũ instantiarũ quas assignat ꝺatur ꝺocebo tibi ea. rũ dictis esse dolum. nã potest instari ivi i posteriorẽ qꝛ leges illeque prohibent ꝺare libellum, desiderant eleritates vnde leges licet non cogitauerint de nõ ꝺãdo libellum, ꝺoc trahimus ratio

ex ratione legis q̄ ille debēt p̄cedi de plano, id est celeriter: ꝛ hic cū nō detur libellus: vñ ex ratione illa ꝛū legis colligo quod non ɔ̄z dari libellus inter alias instantias, quas assignauerit: est vna quod pōt in dubiū reuocari: dicunt in actione in factis de licendēte ex re de iudicio nō datur libell⁹: q̄ executio est parata qꝫ vnt ex sententia cōdēnatoria datur duplex auxilium officium iudicis, ꝛ iunc est parata executio ſ̄z si intētaretur actio in factū esset parata. ff. ne vis fiat rei, q̄ in primo ius est legis, q̄ missum per istam occasionē dixi. dicas nō dari libellus, breuiter in nulla videtur actio in qua ōt lex, qꝫ summarie est procedendum. dandus est libellus vt numerentur plures. ff. ō iudic. l. iudices. Itē qñ cognoscit episcop⁹ inter clericos vel inter viles personas, nō est dādus libellus. certe leges ille quas allegāt hoc non dicūt, ſ̄z loquūtur ō sententia, ſ̄z ex eis pōt colligi qualiter ɔ̄z formari libellus. ff. cōdicti. l. vt fundus. qualiter detur id est vtrus detur in latino cōmunia p̄posita lingua materna: vñ quātus ad ea hoc est ordinationē iudicū spectātur, est locus iudicis. ff. de testa. l. ij. §. vltra. Queritur, nunquid ɔ̄z dari libellus reo, vt differat. ꝛ super eo deliberet, vel q̄ non detur? sed actor secum habebat ꝛ faciebat reo copiaꝫ describendi: vnde hic dicit Rubrica, de edē. l. de iure. contra rationē esset scriptor rei. arg. ff. ad Treb. l. postulantem. in fi. l. † Queritur, quid cōtinere ɔ̄z libellus cōfirmationis: alia de quib⁹ habes. ff. de rei ven. l. si in rem. C. de epis. ꝛ cler. auf. generaliter. Itē cam ɔ̄z continere. C. de edi. edi. l. vltra. §. cum autem. vnde ait p̄tor nemīnē audiam sine cā. ff. de transa. l. cum hi. nunquid ꝛ actione breuiter non arg. quidam dicunt, qō nō. ꝛ ideo exp̄ssa p̄ter cām, ꝛ actio ꝛ ius credunt sane dixisse: alq̄ dicunt, qō ex ordine rei ꝛ cause sunt certi de edict. actio. ꝛc. iō oportet actionē opponere. vt ff. si ce. pe. l. certū. † Si queras vtrū sit actio: vñ esse fatua questio: q̄ actio est: ſ̄z queris, vtrū nomen actionis sit exp̄imendus in libello: dico qō nō. sed si queras: vtrū actio vñ esse fatua questio, q̄ actio est applicatio cause ad relationē, ex quo igitur libellus concludit est actio: dicunt qō non est fatua: q̄ actio est applicatio cause petendi: vnde si dico, mutuaui tibi decē, vnde peto qō mihi reddas: illo facto sunt due cause petendi: ꝛ q̄ due sunt actiones, certi cōdictio generalis p̄ hanc cām petendi ex mutuo est ista: q̄ mutuaui tibi decem, vnde peto qō mihi reddas, nullā exp̄essam actionē continet, vnde actio est arg. legistarum arg. certi cōdictio generalis certū debeo, ergo certum solue. arg. actionem ex mutuo mutuus recepisti: ergo mutuū solue: vnde actio est narratio quedā, videlicet applicatio cause petendi ad relationem: vt C. de interd. l. vltra. vnde dicit tibi vna litera narrationem. alia literas actionis: ex modo concludēdi non possum perpendere qua actione agis: vt cū dico, vendidi tibi libros p̄ decē, vnde solue gratia decez, feisti mihi furtū, posset per actionem furti cōcludi. condēnatus esset infamis: vt ff. de fur. non pōt vel certi condictionis genera liter tūc non esset infamis: vt C. de actio. ꝛ obli. l. cesset. p̄sumitur certi condictio intētata, q̄ benignior, vt ff. de pet. he. l. sed si p̄tor, posset questio nostra p̄poni vbi nulla est intētata: sed in illa lege vtraq; erat intentata, ꝛ p̄sumitur intentatum de benigniori. sed hic qō optime facit sicut in sententia, posset fieri ad duas actiones: ideo ōt vt dictū est doc. ɔ̄zium, testator ɔ̄z vestez p̄ mulieris ꝓpriis. si leget vestem mulieri ɔ̄z, vñ legata vestis que vsui mulieris tantū seu p̄prie deputatur: vt ff. de leg. iij. l. hoc legatum. ergo ꝛ hic p̄p ɔ̄ria actio p̄sumitur intentata, vt benignior ad arg. in oppositum dicūt qō verum est eque p̄prie cōpeteret, ponamus, cōpetunt due ad idem, ꝛ ambe speciales hinc p̄prie. v. g. testator legauit rem suā mihi: dico ɔ̄ hēdem qō testator legauit mihi rem suaz tale. tu habes eam, peto vt eā mihi reddas: pōt cōcludere libellus habens diuersos effectus super actione reali. pōt cōcludere super personali: vt testamento quid dicemus hic, imo ex modo cōcludendi genus actionis dicūt sic factū, q̄ uo nō oriuntur plures actiones habētes diuersos effectus interesse exp̄imere: vnā ſ̄ est factū ex quo non oriunt plures actiones vel oriūtur, nō habēt effect⁹ diuersos nō esse necesse exp̄imere, qō qñ habent exp̄imere plures vnā ɔ̄z exp̄imere, habetur. ff. de tribu. l. qō in heredez. §. eligere. qñ vna est non ɔ̄z alia exp̄imere. arg. ff. de lib. ꝛ post. l. i. ꝛ si sint plures que habēt eosdē effectus. nō oportet exp̄imere ar. ff. ad Vellei anū. l. oīno pura dicendū vbi sunt diuersorum effectuum, non oportet qō exp̄imātur. vnde dicit lex: seruus meus dedit tibi pecuniā: vt inde emeres p̄dia. sed nō emisti: habeo ɔ̄ te mandati ꝛ furti. ſ̄z ego dicā: sic ago cōtra te qō seruus meus dedit tibi pecuniaz, vt inde emeres p̄dia, ꝛ non emisti, actio est mādati. Sed dicam⁹: ago cōtra te: q̄ seruus me⁹ dedit tibi pecuniā ɔ̄ voluntatē meā, actio est furti: dicendū vbi nulla concluditur: exp̄esse, intelligo eā intentatā, q̄ agi pōt per legem difficilem. ff. de lib. ꝛ posth. l. Gallus. §. j. vbi sequitur plures q̄ non cōpetunt ad idē. ſ̄z diuersos habent effectus: q̄ vna est stricti iuris. alia est bone fid. vt vē didi tibi librum p̄ decem peto ex causa vendi to erit ne idem dicēdum q̄ sic q̄ quelibet ꝛ bene ɔ̄z habere suū p ondus. ff. de leg. j. l. si q̄s. vt in exemptione de te p̄sumo intentari rei ven. q̄ alias illa verba serua. ꝛ tu possides eā nihil operent. ecce ad exēplū: vēdidi tibi rē p̄ decē, ꝛ ita decē, p̄misisti: dico sic ago cōtra te ad decē, ideo mihi p̄omisisti ex causa vēditionis, siue p̄sumam⁹ intētatam actionē ex vēditio. super suā esset hoc verbū p̄omisisti: ecce ad exemplum locaui tibi fūdū. ꝛ tu occupasti arbores vel clā vel vi: ideo ago contra te, ꝛc. hic non intentabitur interdictum qō vi aut clam: q̄ frustra apponerent illa verba vi aut clam. dicunt quod non: q̄ intedictum qō vi aut clam, nō intentat si dolus interuenerit. ideo locū nō haberet, vbi fieret mentio doli. hic est formula libellorū: ɔ̄z vocare factum ex facto, elicere cām petendi ex causa petendi: concludatur in actiōe aduersario peto vt soluat iudicis officio: vt §. dictum est. dicunt quidam, soluendo aduersario ex cā petendi in actione ɔ̄z dicere actor: ꝛ ad hoc implor officiū iudicis, q̄ mercenariū actionis. vnde ɔ̄z esse cum actione mercenarius eius sicut me inuitat. Dicit Azo, ꝛ meum seruientem, ꝛ quidā officium sit mercenarium: sed tamen sine hoc p̄cessit libellus: q̄ considerandā est cā p̄ bationis bonorum. Sed quare dicitur hoc coram iudice in testamentis ꝛ in contractibus: vt ff. de her. instit. l. j. §. ex fundo. ita in similibus. vnde si debes mihi pecuniam indigeo pecunia, ſ̄z nō dicam vt solues, cōstituēris in mora: vnde dicit lex: aliquis verberatus est dicit amicis suis, sed non dicit, volo me vendicet, verberauerunt eum amici: q̄ illa verba habent p̄ iussu. ff. de bo. lib. l. Paulus respondit.

ADDITIO.

a Multas alias. Adde d. Jas. in l. j. §. vbi. ff. de offi. p̄oc. Et q dicatur p̄oprie libellus vide per eundem in l. j. ff. de offic. assess.

1 Libellus debet concludere ex p̄emissis, q̄ non p̄obat hoc esse, quod ob hoc contingit abesse.

2 Libellus an rei vēdicatione debet continere dominiū p̄sens.

3 Libellus in actione p̄sonali requirit exp̄essionē obligationis. Dominium p̄sens ſ̄z ex p̄terito dominio p̄sumatur, oportet tamen ipsum p̄sumptum allegare.
Obligatio p̄sens licet p̄sumatur ex p̄terita obligatione, oportet tamen ipsam p̄sumptam obligationem p̄obare.

4 Causa an p̄sumatur ex diuturna solutione.

5 Alienans omnia bona sua licet non dicat in fraudem eo ipso qō omnia p̄sumuntur in fraudem etiam si non exp̄imatur.

6 P̄sumptionum duo genera: quedam iuris ꝛ de iure, que non recipit p̄obationem, quedam iuris non tamen de iure, ꝛ cōtra istam admitti tur p̄obatio in contrarium.

7 Rei vendica. vtilem habere ꝛ publicianam differt, ꝛ quando.

8 Libelli formam in rei vendi.

9 Testibus receptis ꝛ publicatis an aduersarius possit alios p̄ducere.

Actionum. Actionuꝫ quedā sunt in rē, quedā in p soñā: si agā ɔ̄ te rei vendi. p̄o re mea nō est, ſ̄z ɔ̄z lit. cōte. ꝛ lite pendente res illa meo efficitur, an ex̄ virtute primi libelli mihi debeas cōdēnari. an opus sit noua instantia: quidā dicūt q̄ de hoc est decre. de noua. sed illā nō vidi. videtur q̄ sufficiat post instantiā, nec opus sit novo libello: q̄ actio, pignoratitia cōpetit demū pecunia soluta: sed si aliquis agat, antequā soluat pignoratitia actione si lit. contest. pēdente iudicio soluat: ſ̄z ibi aliquis aduersarius in actione pignoratitia cōdēnari. ꝛ sic sufficit ius quantū lite pendēte, vt ea ex eadē instantia fiat condēnatio. nec opus sit nouo instāte libello: vt C. de pig. ac. ꝛ l. si rē. §. vltra. ꝛ ibi sūt plana iura allegata, p parte ista: quare istō erit in rei ven. credo q̄ nō mutuo vel mutuaui lit. cōtesti. ꝛ li. p̄o recto. certe erit opus noua instātia. ff. de iud. l. omnīū. ꝛ sic est in q̄stione ꝓposita. Itē posset argui, p parte alia, ex parte rei sufficeret noua possessio lite pendēte acquisita, vt ff. de rei ven. §. §. j. ergo ex parte actoris sufficeret nc̄ nūdominiū acquisitū lite pendēte: dicerē tū ɔ̄zium, nec est sy. de reo ꝛ actore. Sequit in litera, summa ōt. actionis est quedā in rez, quedā in p̄sona summa, ōt gl. id est breuius: q̄ nulla breuior. vnde ibi ɔ̄ hoc arguit. per §. j. ꝛ §. quedā. ibi dicit quedā sunt miste: q̄ ista diuisi nō est sufficiens data per hec duo mēbra tantū: quedā in rem, quedā in personā. ad hoc est arg. q̄ dicit gl. de virtute sermonis miste actionis, vt gl. accipit. veritas nec̄ continetur sub actionib⁹ in personam. vnde dicit Azo, q̄ sunt miste personalis, ſ̄z habeant iniquitatem, ꝛ quandā personalitatē: plus tamen habent personalitatem. vnde petitio hereditatis mista ex lege ōt eā personalem. C. de peti. her. l. hereditatis. ꝛ qualiter dicuntur quedā miste q̄das in rem scripte, alias vt dixi j. de peti. her. l. sed si lege. §. vlt. ōt litera. summa diuisio in duo genera diuiditur. alie enīz sunt in rē, alie in personā. nā tunc agit vnus quisq; actū, cum agit illo qui ei obligat⁹ est, vel ex contractu ex maleficio: quo casu, p̄ducte sunt

actiones in personam, per quas aliquid sibi dare aut facere opz: z alias quibuscã modis exponit gloss. istud verbũ vltimũ: z alias quibuscã modis. modo apparet vltimũ, qper hec verba z alias quibuscã modis intelligas actionẽ ex varijs causarũ figuris, id est cõdi. fur. &c gl. z dicas quod verũ est, quod cum de forma ex varijs figuris cãtin non varijs figuris. sicut gl. intendit: q2 neq; ex delicto neq; ex cõtractu. vel q2 imo dicas q; est delicto z furto. Sed dic quod cõdictio furtiua cum varijs figuris causarum ex causa varia figuratur, id est, hz varias figuras z similitudines delictoz z cõtractuũ: tamẽ ex delicto est quomodo ergo exponemus hec verba, z alijs quibuscã modis: expone vt glo. j. modo exponit: vel dicam q; per illa verba ibi intelligitur datiuus actus: sic põt intelligi de actionib; z oblig. l. j. Sequitur in litera aliud verbũ dam⁹, aut cũ eo qui nullo iure ei alias obligatus est alicuius ỗ aliquã rẽ cõtrouersiã, q casu prodite sunt actiones in rem z sic vult ista litera q; tunc actiõe reali nõ sit obligat⁹. arguit gl. ẞ. hec in actione reali tenetur ad restitutionẽ faciẽdũ ergo est obligat⁹. gl. nõ bene soluit, hz de hoc expediã in inferioribus, vñ arguit sic: licet in reali actione possessio sufficit aduersarij: vt C. ỗ iur. alias vnica. sed lex ista siue actio posset ad exhibẽdũ sumi ex aduersam. ẞz ad exhibẽdũ actio personalis ẽ. ff. ad exhibẽdum. l. iij. ẞ. est aut. q2 igitur rei vẽdi. non est personalis actio q2 nunq; in illa debet cõtineri obligatio: q2 arg. ff. sufficiat modus iste, vendidi tibi librum p20 decẽ. z ad hoc es obligat⁹. vñ peto vt illa decẽ mihi solues: vel oportet dicere, vendidit tibi librum p20 decẽ, z ad hoc es mihi obligat⁹, vnde peto, &c. dicunt quidã q; hz cõtineri obligatio in libello: q2 debet libellus concludere ex premissis: q2 nõ probat hõc esse, q; ob hoc contingit abesse. C. de pb. l. neq; natales. z l. nõ nudis. z ff. de probat. scrutatus. z nõ sequitur. li vẽdidi, q; propter hoc sis mihi obligatus, z q; mihi debeas soluere. q2 forte soluisti. †Item in rei vẽdi. debeat allegare dominiũ presens. ff. de rei vendi. l. in reactio. i pri. ergo i psonali presens obligatio doctores vt hrium z vulg⁹. vñ si emisti a me fundum p20 decẽ, semel fuisti obligatus: ergo presume virtute, esse obligat⁹. q2 sic est in dominio: vt C. de pba. l. j. z l. si nõ pollicitus. z dt vnus, que ex ea sequũtur vel presumuntur. sequit cũ dico, ego vẽdidi, video2 dicere te esse obligatum ad iura in cõtrarium allegata, dicendus nõ probatur hoc esse, q; ob hoc cõtingit abesse: nõ probat ex veritate sed probabiliter ponũtur. Hzo dixit cũ mod⁹, qui procedit ex veris z necessarijs: z ió demõstratiuus inmili modo illo nõ ostendit iustitiã nostrã. vnde argumẽtũ legistarũ ex probabilibus: sed certe dicam⁹, fyllogismus dialecticus sit ex probabilibus institutis ex necessitate. vñ si dicã: ois mat diligit filiã: Medea est mater: ergo Medea diligit. ideo fyllogism⁹ dialectic⁹ ex necessitate: ſz ex probabilib⁹ z necessarijs. illa cm̃ nõ est necessaria: ois mater diligit: ſz pbabilis sic debere. k hic dici: q2 quidã ponitur retinear in mẽte: vnõ cuz enthimemate dicem⁹ hic: quicunq; vẽdiderit debet soluere: vẽdidisti, ergo debes soluere illud. argumentũ legistaruz de necessitate instar. Sz prima nõ est necessaria, q2 forte iã solutuz est: sed est probabilis ad aliquid: dicunt q; non est simile q; rei vẽd. cõpetit ex possessione presenti: z ideo absenti. Sz psonalis actio cõpetit ex cõtractu nõdum habito: ideo sufficit allegare contractũ. argumentũ. agnoscat cũ ista tria impersonali reperiũtur per ordinem ab omnino: z in actione ex tractus est causa remota obligatio proxima in rei vẽdi. tria requirũtur, titulus, traditio z dominium: titul⁹ z traditio fuerit quasi directe dõium est cã proxima cã incerta rei vẽdi. dicim⁹ ergo q; in reali debeat allegari in libello cã proxima cum incerta, ſz dominium: ergo z in personali oportet allegari eã proximã, ſz obligationẽ: quid ergo dicemus ad istã questionẽ: Ego teneo illam de iure, quod debeat in libello exprimi obligatio: q2 alias nõ cõcluderet, sed dicas pre fuit obligatus. †Et certe dz allegari, presumpt⁹ esset necessari⁹ talis libellus: ego fui dñs rei quã possideo, vnde peto quod eam mihi restituas: certe nõ vñ ex preterito dominio presumeris presens dñs, oportet ipsuz presumptum allegare sic. hz ex preterita obligatione presumetur presens obligatio. oportet tñ ipsam presumptã obligationẽ probare, † vñ dicunt doctores ex diuturna solutione presumitur cã: vñ si dicerem: ego ago contra te: quia soluisti mihi z anteceſſoribꝰ annuatim tales redditus: quare peto q; mẽ solues, nõ, procedit libellus: q2 licet ex diuturna solutione presumatur cã, imo sufficit allegare diuturnã prestationem sed opz allegare eã; que ex diuturna prestatione probetur. hoc habes. ff. de vsuris. l. cõ ỗ in rẽ verso. sed cõtra arg. sic lex ponit talẽ causam: † quidã alienat omnia bona sua, z si non dicat, quod in fraudẽ creditoris q; omnia presumitur in fraudem etiam si nõ exprimatur. ff. que in fraudẽ credit. omnis. ẞ. Lucius. q2 z hic presumetur obligatus oportet exprimere: dicẽdũ q; ideo de libello, dicendus ibi de libello supplicato2io nõ conuentionali. †Dicens tamen simile est, dicũt. duo sunt genera presumptionũ: qdã in re z de iure que nõ recipit probationẽ in cõtrariũ: aqueda iure nõ tamẽ de iure. Et cõtra istam presumptionẽ admittitur probatio q; presumek: primo oportet exprimere qua presumptione sumitur obligatio: vnde oportet q; rei vendi. competit quãdoq; directa directe quãdoq; vtilis vtiliter, quãdoq; directa vtiliter, quãdoq; vtilis directe. directa vtilis accipit ex parte actoris. dicit hz directũ dñium: vt emphyteuticarius, superficiarius, vel qui habetur pro dño sumptione, mater, pater vendicat filiũ a dicta emit a non dño bon. fi. vtilem. rei vendic. doctoz. hoc, nõ admittunt, imo hz publicianã. z † differt habere vtilẽ rei vẽd. z publicianã: q2 vtilis preferet directe. ff. si ager vectiga. vel emphyt. pe. l. j. l. ij. ñ publicianã, vt ff. ỗ publi. l. pe. ille qui possidet rem meam vel tuã, qui hz potestatem seu facultatem restituendi, illi tenetur directo. ff. ỗ rei vẽd. l. officiũ. z posset peti ab aduersarie dñie actiõe in rẽ. C. de ali. iud. mu. cau. fac. l. j. sed nõ qui possidet cauliter tñ. scz animo tenetur rei vendi. dicendum quod sic. † Secundo dolo dñiit possidere. ff. ỗ rei vẽd. qui dolo potes modo obuiare. Et scies q; cõpetit directa directo, vtilis vtiliter, vtilis directo. ỗ istis verbis nõ facerẽ vim: q2 sunt verba magistralia, z posset imp20bari per legẽ per theologicã iuris, que est talis. cum omnis Burgensis isti⁹ ciuitatis de omnib⁹ suis possessiõib⁹ solut alquid regi. si vero dicit: aliquis de Burgensibus hz possessionem detinẽtem possessionẽ suam, ago cõtra te: q2 tu possides fundum meũ vel fũdus cui⁹ dominiũ ad me pertinet. vnde peto: &c. si dicat dñiũ directũ ergo dñium. ff. si ager vectig. vel emphyt. pet. l. j. ff. de min. z si no. ẞ. sed z post. Et sic debet cadere a cã. cũ vtile dñiũ habeat non directum, cũ aliquid soluat de hoc illo. z sic vtilis cõpetit non directa: z qui ineptã proponit actionẽ causaz amittit. ff. si men. fal. mo. dix. sic põt excusari libellus, secundum omnes sunt interponendi fm consuetudinem regionis. cum dicit se tu⁹. dum intelligit, q; si dominus eodem modo quod potest eadẽ in aliquo subdito regis, z q; sermone sic sunt intelligẽdi habes ỗ suppel. lega. l. Labeo. ỗ fundo instr. l. cũ de laniõis. ỗ alinã. Rofredus dicit co docet forte libellũ in rei vẽdic. †Ego dico me dominiũ rei talis. puta fundi designauit, itẽ melioꝛi modo ỗ poterit, qm̃ tu possides vnde illum fundum peto mihi restitui. ad cius fructibus perceptis z percipiẽdis cõtra istum libellũ. ad eius repugnantiaz arguit quidã sic: q2 eadẽ esset conclusio realis: q; ista conclusio põt esse personalis actio, dicẽdum licet posset esse conclusio, tamen petendi in personali allegatur cõtractus. dicit alij q; ita debet cõcludi: vnde peto rem meã esse declaratam. per diffinitiuã sententiaz declarat res esse petitoꝛio: vt ff. de rei vẽd. l. ex diuerso. ergo hz peti in libello que sententia z libellus cõmatur. ff. cõi diuid. l. vt fund⁹. dico q; non oportet sic dicere hoc tñ tutius esset ad hoc dicẽdũ fuerunt moti propter hoc propter q; dicitur, quod tenetur rei vendicatione nullo modo est obligatus vnde debet cõuertere actoz sermonẽ suũ ad iudicẽ. sed dicendum q; in rei vẽdicatione etiã cõcluditur cuz sit actio, vt patet hic. Item queris tu quid sequeretur ex ista subtilitate, si restitutio rei mee mihi ỗbet officio iudicis, sequeret q; interpellato extra iudiciũ facta de restituẽda re mea nõ induceret moꝛã. q; aperte falsuz est. Itẽ q; dicitur cũ fructibus perceptis z percipiẽdis, certe libellus male formatus est: q2 si bone fidei. de consumptis non tenet: vt ỗ. de rerũ diuisione. ẞ. si quis autez a non domino. de extãtibus tenet nõ rei vẽdicatione: q2 naturã ratione licet suos: vt in p20 allegatis. ẞ. sed ideo. officio: vt C. rei vẽd. certũ. ẞ. bo. fi. si aũt sit male fidei de consumpt. tenetur cõdictione cã de extãtibus rei vẽdicatione. ffe rei vẽdic. l. si nat. ẞ. si mihi haberet titulũ q; de percipiendis tenetur accusatur: nõ. C. de rei vẽd. l. si fundũ. nisi in calibus quos nõ prosequoꝛ notatos per allega. ij. vnde hz libellus cõcludere. distinguo in fratribus aut sic vel sic preferẽdus: vñ modum formãdi libellũ fm Rofredum non probo in hoc, q; dicit: vnde peto q; mihi restituas. falsum dicit fructibus. opz q; dicat qua cã cõsumpti, z ex qua causa non essent percipiẽdi. Itẽ z si exprimat, non dicuntur peti certo modo dictione. dicẽdũ, debẽt peti cõdictione illa, de quibus potest ele certus actoꝛ: sed qñ petet percipiendos, de illis non põt esse certus: q2. pẽdet ex facto aduersarij, vñ certi2dictione nõ petimus. ar. ff. quoz ñ le. l. j. ẞ. q; aũt venio ad tex. dicit litera, q; qui tenetur rei vendic. nullo iure est obligatus, qũo ergo petetur ab eo? ỗm q; ille qui tenet rem meã est mihi obligatus. probatur in simili hoc, ſz in actione de peculio, que est in rem quãti ad actionẽ. ff. ad Maced. l. creditoꝛẽ. ẞ. tenẽ extringi q; possidet ad restituẽdũ: ergo obligat⁹ est p diffinitionẽ obligationis. ã. ỗ obl. in pn. ff. de act. z obl. l. actionũ ginra. dico ergo q; obligatus in principali obligatione, vñ obligatur, sed nõ alcribitur persone hz rei vnde

vnde obligatur, sed non ascribitur rei vnde dicit l. prędijs snia. prędia absoluatur, vt ff. de publ. vect. g. z commi. l. imperes. z ff. de ne. gest. l. qui aliena. nisi dices qualiter nō poteris succūbere i directa rei vendicatio, si aliquis agat cōtra te directa rei vēdica to post lit. cōtestatā de suas possidere. fac q̄ q̄dā amic⁹ tu⁹ possideat. z sic ex personali nō poteris condēnari, q̄ delineris tenēri directa, si cōuenīat te vtili litis contestatio. incipere possidere. z sic tenebris non vt illi sed directa. dicunt doc. sed post litē cōtingat istā narrationem, tamen z formā dati libelli. sequitur cōdemnatio. vt ff. de rei ven. l. vtiq. z ff. de his qui no. inf. l. seruus. si petiō serui㈠ directa rei ven. z post lit. contest. moritur, cōpetit vtilis ex veritate primi lib. segtur conse. cōdemnatio. Item verba sine cōtinue ad presens tēpus referunt id est tempus lit. cōtest. ff. de interd. l. j. circa fi. sed adhuc remanet inconueniens, q̄ ita ca pio libellū datur. Et in hoc videamus fieri istā variationē sed tūc dicā procedi ex forma primi libelli. q̄ nō dz offerri in voluntate rei q̄ actor non possit ad suū puenire, vt ff. de eo q̄ certo loco
9 l. j. † Ecce forma alia, aliquis cōtra ali㈠ in rei vēd. pduxit testes q̄ deposuerūt p̄ eo: testibus publicatis vidit reus q̄ actor probauit de dominio: vadit ad suū aduocatū dicens. male egisti⁹ causam meā q̄ a principio cū actore dixit se dominū z pduxit testes qui deposuerunt p̄ eo. p̄ducti illem testes remotiores q̄s ego essem dns. sed modo post publicationem nullū possū p̄ducere, dicit malitiosus aduocatus: imo potes admitti ad p̄ducendum testes ad non fundādū intentionem tuā sed ad conuincēdū testes patris aduersę de falcitate. z hoc potest perficere p leges, C. de testib. l. vltima. z p̄obando q̄s sis dns opponis de mē
10 dacio testium qui deponunt actorē esse dominū: † q̄ impossibile el q̄d duo habeant dominium eiusdē rei in solidum. ff. loc. l. si vt arto. §. si duobus vehiculū dicendū q̄ non admittetur. q̄ si sic ducretur iam alia via q̄ l. ff. noluerit q̄ esse non dz vt de his q̄ nanta. bathelatas. §. si autem ad legē in contrarium allegatam dicunt quod post aperturam testium admittatur reus ad conuincendum testes de mendacio super his ante aperturam testium p uidere non poterant sed reus bene poterat p̄uidere an erat dns vel non sed si testes deponent actorez dominus q̄ viderunt quod emit a reo vel alio q̄ dns erat in ciuitate ista tali die posset perducere testes qui p̄obarent eum fuisse extra ciuitatē illa die q̄ ve
11 rū diceret aut testū apertā p̄uidere non poterat ecce fere † aliat deposuerunt p̄ actorem qui remmobilem atali emit z possedi cōtinue dicet aduocatus rei actor deposuerit de ciuili in animo, solue de hoc sic: si de naturali planū est q̄ non viderunt eum p tri enim cōtinue possidere q̄ alij dormierunt dicendum, cum ipsi deposuerunt quod sciunt actorem possedisse continue intelligo sciri ex humana fragilitas nosce pōt z scire q̄ viderūt heri ante heri in possessione. ar. ad hoc. ff. ō edi. edic. l. si q̄d sic iurat ex q̄ humana fragilita s nosce nesciuit in aut. quo. opoz. epos. §. pen.

ADDITIO.

a Que non recipit p̄obationē in ꝺ ciū. Adde limitando vt p̄ Ioan. in cle. qui fidei. despon. Aduerte tamen q̄ licet contra p̄esumptionem iuris z de iure non mittatur p̄obatio in cōtrarium tñ admittatur cōfessio patris vt est gl. app̄obata in §. illud. in aut. de equa. do. firmant. Bar. z doc. in aut. sed iaz necesse. C. de don. ante nup. gl. z cano. in c. de his q̄ fidem de spon.

Eque si agat ꝛc. Dixit de reali actio. rei corporalis scilicet rei vendicatiōe nūc dicit si rei actio corporalis: scz seruitutis z ista est duplex, confessoria z negatoria. de cōfessoria ꝺz vsq; ibi econtra. ꝛc. z ibi tractat ō negatoria sciēdū q̄ i isto §. eque. ꝛc. vsq; ibi econtra agat de duplici seruitute psonali scz z reali: duplici rustica z vrbana. personali agit vsq; ibi: vel per fundū vicini. ꝛc. z ibi ō reali rustica vsq; ibi ciusdē generis ibi tractat ō reali vrbana ō psonali agit vsq; ibi vel p̄o fundū intimi. ꝛc. z idē de reali rustica vsq; ibi eiusdē generis. ibi tractat ō reali vrbana vsq; ad §. eque. no. igit primo que dicat seruitus psonalis z que realis z qualiter sic dicatur plone a re. z metit vsus talis seruitus ex indigentia psone
12 q̄s z habitatio sūt seruitutes psonales z debēt are psonę vn de tu habes seruitutē vsus in fundo meo putes p̄cipere fructus ad vsus tuos necessarios. z non habes plus. si habes seruitutem vsusfructus potes p̄cipere oēs vt §. de vsu z habi. §. huic⁹ autē. z sic in personali seruitute indigētia iuris p̄cipim⁹, sed in realib⁹ seruitutib⁹ sec⁹. Item via actus aqueductus altius edes tollere inspicimus indigētiā rerū in quibus debētur ideo reales q̄ rerum talibus seruitutibus indigentiā rei cuius seruitus debetur inspicim⁹: vñ si debeā seruit⁹ itineris a fūdo tuo, fundo meo possem ire per fundū tuū eo tēpore, quo indiget fundus meus cultura, vel causa messiū colligendarū. z fruetuū, vt ff. seruit. rusti. p̄edi. l. veluti. vnde si quotidie vellē ire per fundū tuū. cū fundus meus hoc non indiget hoc nō teneris patri sic separat realis a psonali realis vel vrbana z p hoc rustica: q̄ vrbica sine vrba-
na est que debetur vrbano p̄edio inquātū vrbanū est. nō inspicit indicia solis, sed superficies: sed ista est rustica q̄ debetur cōiuncto solo: vidimus p̄p̄ietatē horū seruitutū, restat videre de exemplis que seruitus sit seruitus vsusfructus. z q̄ seruit⁹ eūdi. z agēdi. z planū. est modo extat de seruitutibus vrbano. p̄edi. extat litera vt altius tollendi. sed videt q̄ hec non sit seruitus, sc; altius tollendi q̄ breuis esset vt quilibet quātū vult, posset altius tollere domum suā vsq; ad nubes si poſſet: vt C. de seruit. z aqua l. altius. ff. de seruit. vrbano. z p̄dicit. l. cū eo. timore hui⁹ opinio. dixerunt. q̄ interponitur exemplū negatorie: audiui de quodam in quadā ciuitate edificauit turrim altissimā, ita quod fenestratore q̄ poterat videre iste vsurarius quicquid illi faciebant, volebant q̄ de p̄imeret domum suā. p̄o vsurario. sunt allegata ista, tamē dico li iste malitiose fecerit, non est ferendum: q̄ malitijs hominum indulgendum non est. ff. de rei vēd. l. in fundo. vnde si hoc p̄opter ampliationē fecerit. ff. ō c per⁹ pu. l. opus si dol. z p̄obat vt ff. de aqua plu. arcē. l. j. §. demi. puc. ꝛc. inhonestū est, vt aliquis alterius diuitias videat, vel etā paupertatē. vt C. quando z quibus quar. pars in bo. fidei de cur. debeatur. l. ij. lib. x. ti. deficiet vel fugiet equitas, vt ff. ō aqua plu. arcē. l. ij. §. cōdenat⁹, ad fin. §. pone ergo exemplū seruitutis altius tollēdi. potest pone secūdū q̄ gl. ponit. vt si mihi resultasti seruitutem tuam altius teneas, vnde ex p̄cessione domus tue illuminat domū ne dep̄rimas. vnō dicitur idē resultit sol i clipeos aureos, mōtes re spleduerūt ab eis, vnō si vellē dep̄rimere, z iste impediret me vti mea seruitute. agā cōfessoria hoc est q̄ habes: vt ff. ō ser. vrbano. p̄edio. l. si arborē. vel petetur ponere exemplum seruitutis altius tollendi, secundum q̄ est seruitus oneris ferendi: q̄ possum tenere domum meā altā §. domū tuam: vt domus tua subsistineat onus domus mee. z ad hoc alleg. l. ij. quam glo. adducit: vt ff. de seruit. rustico p̄edio. l. cū debere pone exemplum potentissimū: tu debes mihi seruitutē vt dom⁹ mee fuerint altiores tuis: si vis eleuare. agā ō te confessoria. ponit aliud exemplum de seruitute reali vrbana: vt ius inspiciēdi: sz huius est lex. sed si animo nocendi quid faciat: p̄obatur q̄ malitijs hominū nō est indulgendus. z si habes aspectū. possum releuare murū meū in quo no videas nō posse esse. sed Aut. ōt. vt dixi de seruitute altius tollendi. p̄o euidēti materia hui⁹ multa sunt videnda. vnō q̄d sit actio cōfessoria, quare sic dicatur, cui datur. ō q̄ debetur, quomodo libellus formatur in ea vltimo de quibus cauillationibus z cau-
2 telis adhibēdis. cū agitur cōfessoria. De⁹ primo dicēdū est: sed debes notare, q̄ actio cōfessoria in alia significatione. ff. ad legē Aquil. l. Nerati⁹. §. pe. vult actio cōfessoria accipitur. id est actio que oritur ex cōfessione aduersarij. z aliter hic accipit: q̄ hic ōt actio cōfessoria quondā cōstituti z asserēti: sed quereus q̄ est ratio nominis hic. z sic eodē modo nomine tur: ōt q̄ leges noluerunt dare nomina actionū. p̄ont est possibile: sq̄ plura negotia sunt: vt ff. de p̄escrip. verb. l. iiij. incipit natura. ꝛc. ō due actiōes vno nomine nominātur. ō ista expositiōe alias appositiōe reprehendūt doc. Placen. z dicunt q̄ quādoq; datur cōfessoria negandi: vt si dica sic, Dico cōtra te. q̄ domus tue debēt domibus meis seruitutē altius nō tollēdi. vnde peto. ꝛc. hic vides quod per verba negatiua datur dicendū, sz ista verba sunt negatiua, cum dātur affirmāti, q̄ affirmatur mihi deberi seu domib⁹ meis. z domib⁹ tuis seruitutē altius nō tollēdi: sed in negatoria modus soluēdi est negare: vnde datur ei q̄ negat se debere seruitutē: vt ff. si seruus. vēd. l. ij. Queritur ō tertio cui datur: q̄ si habeo in fūdo tuo ius soluēdi, habeo cōfessoriā seruitutibus, realiter datur confessoria directa directo dño fūdi, cui debētur seruitus datur vtilis: vt ff. de seruit. tit. generali. l. ei q̄. z ff. si seruus. vēdice. l. ij. in tex. z in gl.
3 † De quarto cōtra quē datur: dicūt quidam contra possessorem fundi, qui fund⁹ debet seruitutem. z hoc dicūt per rationē z per legē. ratio est: q̄ realis sicut z rei vēdicatio, que realis est, que datur cōtra possessorem: vt C. de alienat. iudic. mutanda cā facta. l. j. sed sic ista dari debet cōtra possessorem, p̄o ista etiam sua sententia in l. expressa. ff. de seruitu. tit. generali. l. vltima. quod datur cōfessoria cōtra omnem p̄ohibitionē vtiliter: z casus est legis expressus. ff. si seruit. vēdi. l. si quis diu turno. arg. ratione in cōtrarium inducta ad legem respōdendū est ad rationē sic. quia datur cōtra p̄ohibitionem, licet nō possideat seruitutē. Et tamē realis est: vnō dico q̄ p̄ohibitio loco possessionis est, hoc p̄obo sic: in istis seruitutib⁹ patientia est p̄o traditione: ergo p̄ohibitio p̄o obligatione: z sic q̄ p̄hibet videtur auferre, z sic quasi possidere ēritur quasi p possessore. hoc p̄ohibes: vt ff. ō seruiti. generali ad legē, quam adducunt. q̄ cōfessoria datur cōtra possessorem fundi seruentis non cōtra alīū dicit gl. ibi verū ibi p̄ohibeat: sed quomodo pōt esse q̄s tu possides. z petis a me, p̄hibē te: aduerte bene cardica. dicā cū rē habeo, z rem peto in seruitutibus: vt dixi. p̄ohibitio hic p̄cedit. Et iō rōest, vt ab eo petatur seruit⁹, sicut est in rei vēdicatione, q̄ datur cōtra p̄ohibentem vel

retinentem contra' omnẽ facultatẽ rei restituẽde: vt ff. de rei vẽd. l. officium. nihil ex iure petendi dz iudex istius in referenda sẽtentia. ideo in lege q' aliquis petit rẽ: vt sibi caueat ỗ evictio. i ẽ simpliciter: ꝛ ad hoc facit necessitas, ꝛ sic est hic. nã petit seruit' a prohibente, nõ dz peti simpliciter, sed vt sibi cõmodet, ꝛ vt nõ prohibet ampli' facit fundus petit, sed vt de euictione caueat: vt ff. de verb. obli. l. Julianus. ideo illa in simili in seruitib' hoc dicit per legẽ. ff. si seru. vẽdi. l. vti frui. quoquomodo acquiritur seruitus an queris de semitute q̃ cõsistit in faciẽdo. Jtẽ dico q' eius possessio acquirit per vsũ, vt seruitus, aqueduct', ꝛ ille seruitutes habent cõtinuã causã que habent cõtractum vsum. ff. de seruitu. l. serui. tit. generali. si queras de illis q̃ in non faciẽdo cõsistũt eo. possessio qua si acquiritur per prohibitionẽ dom' tue iuxta meã nõ eleuata alti': si sic steterit per multa tẽpora nõ per hec sum in quasi possessione seruitutis: ſz si tu vis eã eleuare ỹ prohibeo: ꝛ tu desistas ꝓ hibitiõe, sum tũc i quasi possessiõe seruitutis alti' nõ tollẽdi: vt C. de serui. ꝛ aqua. l. j. ꝛ l. ũ. ꝛ l. alti', cũ se. que possessio seruitutis per vnũ actũ acquiritur, vnde si aliquis sit i possessiõe seruitutis siue iuris eligẽdi, ponit litera tria exẽpla in personalibus seruitutibus, in quib' hz locũ cõfessoria vt inhabitatis. per hoc q' dicit, si agat ius sibi esse vtẽdi in edib' Jtẽ in vsufructu per hoc q' dicit, si agãt ius vtẽdi esse in facto. Jo. dix. t, nõne sunt plura exẽpla personalis seruitutis: vnde si ꝓcedat ville mee mee ꝙ persone nulla seruit' est. dix. it. Jo. nõ hz locũ cõfessoria q' scriplit cõtrarium: vnde in multis casib' hz locũ cõfessoria alijs ab istis trib': habeo in nemore duo plaustra ligno rũ. annuatim dico q' est seruit' personalis. cõstat q' realis nõ est dicẽdum, imo personalis seruitus innominata, ꝛ hz locum cõfessoria ꝛ auxiliũ possessorij. vt ff. de serui. prꝛed. rust. ꝓtorias. alias. l. potestatis. ꝛ l. veluti. ỗ hoc habes. ff. de vsufr. l. si, quibinas. ꝛ scis tu quãta ẽ iuris theorica: certe maxima: q' talis si nõ esset seruitutis, nõ haberẽt locũ realis actiõis: ꝙfessoria ꝛ negatoria vt auxiliũ possessorij. ſz pſonales actiões ex vẽdito loca
4 to vel similes. † Querit, qd petitur in cõfessoria: dico q' tria, vt patiat' aduersarij vti seruitute, ꝛ ne ipsum, phibeat, ꝛ qñ petitur restitutio habeo in fũdo tuo seruitutis vsufructu tu possides fũ
5 duz, habeo cõtra te cõfessoriã vt restituatas possessionẽ fundi, ꝛ q' possim vti frui. d. ſ. vlti. † Querit de formatione libelli. a Rofre.
a lic formal in seruitute itineris. Ego dico ỹ Titiꝰ q' habeo i' eũdi per fundũ talẽ: vnde cum prohibeat, ago cõtra eum vt me nõ prohibeat ire per fũdũ, ſz patiat. reprobatur a quibusdã q' obscura sunt verba ista. habeo ius eũdi, possũ seruare in possessoriũ si ſum p triginta dies nõ vi nõ clã, nõ precario habeo i' possessoriũ vñ libellus obscur'. querit nullus: q' lex dicit, nõ differrit an quis obscure rẽdeat. an mihi respõdeat. ff. de int. ac. l. ỗ etate. ſ. nihil interest: per hoc nõ meruit reprobari ille q' sic hz eũdi ius, nõ hz simpliciter ius, donec probauerit seruitutẽ sibi deberi: ſz tñ hoc dico: i' hz multa significata, ideo vt tollat omnes obscuritas, dicem' in libello cõtra talẽ qõ ego habeo seruitutẽ eũdi, ꝛc. sed ego possum dicere eundi, ꝛc. ꝛ in ar. litera nostra aq̃ si agat i' sibi esse nõ dt seruitutẽ, sed sciat qõ libellus meruit in hoc reprobari. Jtẽ scias qõ i personali seruitute suffiet dicere: dico cõtra talẽ qõ ego habeo ius seruitutis vsus vel vsufruct' fundo tuo, ꝛc. sed in reali dz dicere, fundus dz, ꝛc. q' in seruitutibus realibus, vt dictũ fuit i prin. locationis. nã cõsideraui' pſonas, vñ licut prelatus dz ecclesiã, cuius nomine agit exprimere. sic q agit pro seruite reali dz exprimere prediũ, ꝛ cui debeꝫ seruitus: q' prediũ agit, ꝛ prediũ cõuenit, ꝛ predꝫ sentẽtia datur: vt ff. de pu. vecti ꝛ cũ. l. imperatores. ff. de ne. gest. l. qui aliena. in fi. Jtẽ peccat libellus in alio: q' dz fieri mẽtio indigente rei: q' tẽpus est messiũ: vel tẽpus sit colẽdi. si enim vellet quis ire per fundũ, qui dz seruitute itineris fundo suo, non propter indigentiã fundi cui seruitus, sed q' vult ne causa sollicitãdi posset, pbari, nõ dico hoc apponi debere: dico ergo qõ libellus male formatus, ꝛ hz eũ qõ format Rofredus. ꝛ ỗ hoc tacet re'. Jtẽ dz dicere. ꝛ peto vt mihi caueas ỗ me nõ impediẽdo i futurũ: velvt patiaris me i futurũ, q' est sentẽtia, ꝛ libellus dz cõformari: vt ff. com. d. l. vt fund'. sed hoc dz in summa: vt ff. si serui. vendi. leg. ꝛ l. agrũ. ergo in libello. Jtẽ cõfessoria vt interesse loco fructuũ, scilicet q' interfuit ipsum tẽpore preterito nõ fuisse impeditũ, vti seruitute: vt ff. si seruit. vẽ. l. sicuti. ff. de rei ven. l. ex diuersis. ſ. vbi aũt. sed de hoc non mul
6 t ũ curo. † Debet igit sic libellus cõcludere in reali seruitute: dico qõ fundus me' talis ꝛ designabit vt meli' poterit ỗsignari in fundo tali, hz seruitutẽ eius ꝛ tempore tali, cũ talis me, phibeat ne vti possim, peto vt patiatur me vti ꝛ caueat de non impediẽdo in futurũ: ꝛ q' mea tñ interest. qõ tũc impediuerit peto interesse, sed quo interesse peti debeat, hic non dico: petit agere patientia vnde dico q' per patientiã etiã quã patiẽtia peti non posset in seruitute reali, sed in seruitute oneris ferẽdi, peto parietẽ tuũ reici vt onus dom' mee possit sustinere cõmode. ꝛ ita sibi petit facia, ſz q̃ est rõ q' in seruitute reali per cõfessoriam non pot peti aliud quã patiẽtia: rõ est, q' in cõfessoria que est i reali seruitute, ius dz esse rei: sed impossibile esse rẽ onerari ad dandũ, sed pone ibem. tium onerari possum: vt impossibile est q' in cõfessoria q̃ cõpetit ad quã patiẽtiã posset, vt ff. si ser. ven. l. ſz ꝛ si forte. ſ. j. dominus meus dicebat, q' si decime debeant, q' hoc sit ius q' rustic' tenetur soluere sacerdoti qõ nõ petit p confessoriã, sed ius est, qd rusticus teneat relinquere in suo, ꝛ pati sacerdotẽ q' accipiat ius. ꝛ sic sacerdos dz tũ concludere qõ patiatur, ꝛ tunc potest petere decimã confessoria, si nõ in patiẽtia cõsistit decima si' solutione qõ hic sit q' rusticus teneat soluere, tunc nõ cõfessoria petitur sed cõdi. ex lege diuina, qõ seruitus nisi cõsistit in pena. ff. de ser. urb. gñalt. q' tres sunt leges loquentes de materia quã subiungit. ff. de seruit. dã. infe. l. a quo. ff. si ser. vẽ. l. is cuius. ff. de ope. no. nũ. si quis iure. imo pñs actor, ſz vincit in possessorio, ꝛ dz admitti i quasi possessione seruitutis p patiẽtiã ꝛ cũ cautione, qua patitur reus vti seruitute: ꝛ ñ impediet reus, donec pbauerit ire suo ꝛ sic ad tps: ꝛ hoc nõ faciat reus, sed si est contumax. Et si nõ tradat quasi seu in reali actione siue in rei vẽsticatiõe: si fuerit reus cõtumax, fiat missio i possessionẽ rei petite, ꝛ iõ diuersitas qõ hoc tenet ad patiẽtiã ꝛ ad cautionẽ, ideo fit missio in oib' bonis, neq; forte est hoc cor rectũ, ꝛ qõ dixi hoc fieri mentionẽ in possess. quasi seruitutis. hoc est vez. si possit fieri missio sine enormi dãno, ſz si sine enormi dãno mitti nõ põt in quasi poss. seruitutis. tunc nõ ponitur. vt q' habeo in domo tua seruitutẽ altius nõ tollẽdi, tu altius tollis, ñ mitterẽ i poss. quasi seruitutis iam destrueretur edificiũ, ñ mittatur in poss. edificati nec seruitus donec reus pbauerit ius sibi
7 altius tollendi. sic loquit lex. ff. de dã. infe. l. illud a ỗ. † Jtẽ scias quod agit confessoria in seruitute reali. dicit dñs tic. se dominũ fundi cui debetur seruitus, ꝛ seruitutẽ esse cõstitutã, ꝛ ideo si dicta recta fiat exceptio dz reus negare vtrunq; vel vnũ agnoscere ſz q' est dñs talis fundi relinquũ negare scilicet quod seruitus sibi no fuit constituta. dicunt tñ quod est cõsuetudo formandi. qõ ꝛ reus. nego ista prout sunt petita. ꝛ põt hoc negare omnia argo admi. tu. l. pluribus ſ. dicendũ. quomodo de cautelis: ꝛ dit' ap cautelã primã esse nebabuis vnũ, ꝛ de alio nihil dices ex de qꝛ scrip. postea reus dicit q' nõ fit remissum ad singula. nã si nõ dc, set seruitus ordinata nõ vz qõ est actũ. C. de sent. ꝛ interl. omnis l. prolatã. ſz nonne si vnũ negauit aliud concessit: extra de pu. sum. c. nõne Damarioanus. ac dico q' hic sunt plura in petitõe nõ cõnexa sc. q' est dñs. ꝛ q' seruitus debetur successiue pothet lit. contest. arg. ff. ce arbi. l. q' iudex ex pluribus. C. de trãsac. li. ex falsis, alia cautela est i probationib'. si q' vsus fuit per decẽnium tpe massium: vt ducat currũ oneratũ p fundũ ad ciuitatẽ. ꝛ faciat sic per decennũ: sed postea prohibeatur. aget confessoria ꝛ ỗt sic dico ỹ talem. q' ipse mihi cõstituit seruitutẽ ex causa emptionis exprimat q̃ cãm velit dicit re'. ego nego qd faciat actor. pbet p duos testes, q' p decẽniũ vsus est. ꝛ probato vsu dicendi presumet dicta. ff. de vsu. l. cũ in rem verso pma cautela male est illa prior sic erit nouissim' error peior prior. vñ dom' illa cũ dein rẽ verso logẽ de solutione solui p decẽniũ duos denarios tã quã debitũ: iõ presumit lex cãm debiti qõ fuerit nec debiti q' nemo psumit iactare suũ. ff. de probat. l. cũ de iudicib' nec ỗ tãta psumptio partiũ. quãta fuit traditio. ꝛ si dicas pactã haberi, p traditione: vt ff. ỗ serui. l. q̃ties. verũ est in pactis aut adcedẽtia. Ex q' est patiẽs obligat': vt C. de acq. possi. nec ex vera rute libz capere nisi ã vẽdicerim. ista patiẽti nõ br. p traditione. Jtẽ ar. ꝓtra hoc dz in smia per iudicẽ. ꝛ non caueas de non impediẽdo in futurũ: q' tractatus futuri temporis, ꝛc. l. j. ſ. ſi.

ADDITIO.

a Nde formatiõe libelli Adõ qliter debeat formari libellꝰ ãdã fessoria Bar. in l. hay. ff. si serui. vẽ. ꝛ plenius in l. si pr' in vlꝑ ff. ỗ ope. no. nun. ꝛ per Jmo. ꝛ cano. in c. Jbbate. de verb. sig. libellũ ꝛ materiã in cõfessoria ꝛ negatoria, ꝛ vide p Jngã repet. l. si quis vi. in ff. differẽtia. in v. ꝛ vi. char ta. ff. de acquir. poss. Adde in materia negatorie Aler. cons. cxxxv. in ij. vol. ꝛ ỗ confessoria Pau. de cast. cons. ccvj.

Finis.

Index

Index locupletissimus in vniuersa Bartoli a Saxoferrato opera.

Numeri marginales 1. ff. Vetus, 2, Infortiatum, 3, ff. Nouum, 4, Codicem, 5, Authentica & Institutiones, 6, Consilia, Quæstiones & Tractatus denotant.

De litera A.

2 **Dictio** ponitur exclusiue. in l. scire op3. §. aliud aũt. n u.1. ff. de excu. tut. & cur. fol. 90

Abdictio, denotat separationẽ. in l. si ex duobus. nu. 2. ff. de duobus reis. 270

Absfuerit verbum, etiã siper d, scribatur: denotat absentiã. l. quoties. n. 4. C. de dignit. lib. xij. 418

4 **Abbas** subministrat expẽsas
5 monacho secũ litigãti. in l. imperatores. nu. 1. ff. de tu. & ra. distra. 100

4 Abbas maior põt agere pro rebus capellarum sibi subiectarũ. in l. sancimus. nu. 9. C. de sacrosan. eccl. 27

2 Abbas repudiat hereditatẽ delatam monacho. in l. tutor. nu. 3. ff. de bon. possess. 404

5 Abbas q bonus electus est, si melior reperiatur. non reuocatur electio, in §. ordinationem. n. 1. in auth. de monachis. 11

4 Abbatis in monachum potestas equiparatur patrie potestati. in l. cum proponas. nu. 6. C. de here. instit. 242

1 Abbas cõstituens procuratorẽ cũ capitulo an poterit esse testis in causa pro actore. in l. qui testamento. nu. 3. ff. de testa. 110

2 Abbas agit de monacho exhibendo. tutor de pupillo. in l. j. n. 1. ff. de libe. exiben. 179

3 Abbas effectꝰ epe si propter turpitudinẽ perdit episcopatum nõ recuperat abbatiã. in l. filij. §. senatores. nu. 1. ff. ad munic. 469

4 Abbas quãdo possiti iurare de calumnia. in l. ij. §. hoc etiã. C. de iurctur. propter calum. dand. 114

1 Abbas in ecclesia sibi data per patronũ hz idẽ ius, ac si ipsam fundasset. & quale habeat in omnibus suis eccles. in auth. vt ecc. Roma. gaude. cent anno. preser. nu. 10. 16

4 Abbas qui põt alienare feudalia & emphiteutica, ã poterit alienare feudalia ad ecclesiam reuersa. in l. si vacãtia. nu. 9. C. de bo. vacan. lib. x. 378

6 Abbas cã monasterij iure ciuili iurat de calumnia in animam suã iure canonico in animã maioris partis conuentus. diffinitus cano. nu. 42. 192

1 Abbates in alienationibꝰ ecclasiarus sibi subditarus, an possint ipsi authoritatẽ interponere: vel requiratur episcopi decretus. in auth. de aliena. & emphyt. nu. 2. 58

3 Abbas hꝫ pot. st habere ratũ gesta nomine alterius qui postea ingressus est religionẽ. in l. bonorum. nu. 4. ff. rem. ra. ba. 333

4 Abbas alit monachum pẽdente questione an sit monachꝰ. trac. de alit. nu. 43. 164

4 Abbas alicuiꝰ ecclesie in aliqua ciuitate, an ibi efficiatur ciuis. in l. ciues quidem. nu. 6. C. de incol. lib. x. 262

1 Abbas an possit adire hereditatem mortuo monacho. in l. inde Neratius. nu. 1. ff. ad legem Aquil. 228

2 Abbati vexãti ali. quẽ in honore monasterij, qui an ominum appellabat, nõ sufficit ad victoriam. in l. cum quis. §. Seiam. nu. 3. de leg. iij. 283

4 Abbas si vendit rem alicuius cõuentus sibi subditi, quando possit ipsa venditio reuocari. in l. j. nu. 4. C. ne fisc. rem. lib. x 376

3 **Abbatia** si ponat dñm in vno castro, in q̃ habeat iurisdictionẽ, & ille prohibeatur, an abbatie repetat interdictũ, de itinc. actuque priua. in l. vnde etiã. §. vti videmur. nu. 1. ff. de itinc. actuque priua. 179

4 Abbatissa dicitur habere dignitatẽ & administrationem in suas monachas. in l. j. nu. 43. C. de dignit. lib. xij. 419

Abigeus qualiter quis dicatur. in Loues. nu. 1. ff. de abigeis. 364

Ablatiui absoluti prolati ab eo qui põt disponere, in
ducunt dispositionẽ. in l. ij. §. videndus. nu. 2. ff. ad Tertulli. 432

3 Ablatiui absoluti verificãtur in presenti. in l. quo naufragium. §. deinde. nu. 1. ff. de incen. rui. nau. 354

2 Ablatiui absoluti faciunt cõditionẽ & quando fideicommissum. in l. a testatore. nu. 1. ff. de cõdi. & demo. 367

1 Ablatiui absoluti magis cõditionẽ q̃ dispositionẽ inducũt, hz quando que in vltima voluntate disponãt. in l. ab emptione. n. 1. ff. de pac. 109

2 Ablatiui absolutiq̃ referuntur ad eos, quos testator grauare põt. nõ solus cõditionem, sed dispositionem inducunt. in l. fideicommissa. §. cum esset. nu. 1. ff. de leg. iij. 284

3 **Abolitio** rei q̃ permittatur accusare impedito. in l. libellorũ. §. si accusator. nu. 8. ff. de acc. 378

3 Abolitio generalis nõ refertur ad carceratos. in l. si quis seruꝰ. nu. 1. ff. de custo. & exhi. reo. 384

3 Abolitio idẽ est, q̃ cãcellatio: vel est pronunciatio iudicis qua, pronunciatur non esse procedendus super libello. in l. libellorum. §. q̃ si libelli. nu. 2. de accus. 378

3 Abolitio quid sit. in l. aut priuatim. nu. 1. ff. ad turpil. 414

4 Abolitio nõ cõceditur nisi cã cognita. in l. j. n. 1. de aboliti. 369

3 **Abradens** nomen alterius, & apponens suum. com
mittit crimen falsi. in l. Titio. num. 4. ff. ad munic. 470

1 **Absens** cõstitutus procurator & recipiens mãdatũ. videtur ratum habere mãdatũ. in l. j. §. vsus autem. nu. 2. ff. de procurat. 121

1 Absens ex causa necessaria tãtũ si potuit dimittere, non restituitur. in l. Papinianus. nu. 1. ff. de mino. 160

3 Absens dicit, q est i alio territorio: & presens q est in territorio eiusdẽ ciuitatis. in l. in duob. §. vbi duo. n. 16. ff. de duo. reis. 267

4 Absens ex cã neccessaria, & pbabili siue potuerit procuratorẽ cõstituere, siue nõ semp restituit. in l. j. nu. 5. C. de restit. milit. 106

4 Absens non damnatur, nisi cõtumax. in l. properandum. §. & si quidem. nu. 10. C. de iudi. 116

8 Absens i tribus casibus dãnari potest vltra relegationem. in l. leg. Cornel. §. q & hoc crimine. nu. 1. ff. de sica. fol. 401. & in l. diui. ff. de requir. reis. nu. 1. 415

3 Absente actore q possit procedi ad diffinitiuam. in l. ex quibusdam. §. senatus censuit. 1. ff. de iure fisci. 456

5 Absens citatur tribus edictis, & quot dierum debeat esse q̃libet dilatio. in §. omnẽ vero. nu. 8. & 11. in auth. de litig. fo. 53. & il. cõsentaneũ. C. quomodo & q̃n iud. nu. 1. & 4. fo. 298. & in authen. qui semel. C. eo. tit. nu. 8. & 9. 299

5 Absentium cõsensus in alienatione rerum ecclesie nõ regitur. in §. quecunq;. nu. 5. in auth. de aliena. & emphyteusi. 59

Absentes de collegio citandi sunt. ibi. nu. 6.

3 Absens hz retineat ciuilem possessionem: naturalem tamẽ non. l. possideri. §. nerua filius. nu. 1. ff. de acquir. poss. 96

4 Absens p quẽ fuit pronunciatum q̃n restituatur ad appellãdũ & q̃n ad totã causam. in l. ab eo. nu. 3. C. quo. & q̃n iudex. 296

5 Absens nõ adoptat. i §. generaliter. nu. 4. in auth. quib. mod. 43

4 Absens cõdenatꝰ q nõ est, vere cõtumax, põt appellare: & tps ad pellãdi currit a tẽpore scientie. in auth. hodie. nu. 4. C. de app. 319

3 Absens siue sit absens ante litẽ cõtest. siue post, quãdo damnari possit in criminibꝰ capitalibus. in l. absentem. nu. 1. ff. de pe. 426

4 Absens ante litem cõtestatã, siue post, q̃n dãnari possit in criminibus, in quibus est pena a relegatione. i. ibi. nu. 2.

4 Absens põt citari per nuntium, vel per literas personaliter, vel ad eius domũ. l. q semel. nu. 15. C. quomodo & quando iud. 299

5 Absentes in electionibus si sunt in eadẽ prouincia quod de iure canonico requiri debẽt: secus de iure ciuili. in auth. de defẽ. ciu. nu. 7. 18

6 Absentia alterius ex pluribus socij nõ dissoluit societatem. cõs. xxv. nu. 3. lib. j. 15

6 Absens potius cõdenatur ex cõtumacia, quam ex delicto. cons. xcj. nu. 2. lib. 33

6 Cõtra absentem in criminalibus lite nõ cõtestata iure ciuili an procedatur, & quid iure canonico. diff. inter ius cano. nu. 8. 119

3 Absenti nũ admisso ad possessionẽ per ingressum succurritur ad recuperãdũ ciuilem per interdictum vnde vi. in l. clam possidere. §. qui ad nundinas. nu. 4. ff. de acquir. poss. 97

Absens non admissus pro recuperãda naturali hz interdictus vti possidetis. ibi nu. 5.

Absens non admissus p ingressum quo ordine agat. ibi. nu. 7.

Absens non admissus põt contra ingressum agere rei vendicatione: & etiam interdicto vti possidetis. ibi. nu. 8.

1 Absens cã reipublice non defensus restituitur ad totam causam. in l. inter minores. nu. 2. ff. de inte. g. resti. 147

Absentiarum genera sunt quinque.ibi.nu.3.
Absens ex cā probabili ⁊ necessaria legitime defensus restituitur ad appellandum,non defensus ad totam causam.ibi nu.4.
Absens aduersus sententiam interlocutoriam qualiter restituatur quando absentia est necessaria ⁊ probabilis.ibi.
Absens ex causa probabili puta studiorū, quomodo restituatur aduersus sententiam.ibi.nu.5.
Jn absente ex cā probabili negotijs ceptis, adhibetur illa distinctio,an potuit dimittere procuratorē,vel nō iuxta.l.necnō.ff.ex quib.cau.ma.d.l.inter minores nu.6.ff.de in integ.restit. 147
Absens ex causa necessaria vt relegat⁹ qñ restituatur.ibi. nu.7.
Jd absente quilibet admittitur ad allegādū causas innocētie. l.seruus quoque.§.publice.n.3.⁊.5.ff.d.proc.fol.125.⁊ l.accusatore.§.ad crimen.nu.5.ff.de publ.iud.fo.374.itē ⁊ ad allegādum causas absentie.l.inter accusatorem.n.j.l.ff.de pub.iud. 373
Absolutoria si fertur in vna cā,agenti in alia causa non obstat exceptio rei iudi.in l.Lucius.§.semp̄ronie.nu.1.ff.de.l.iū.
Absolutoria lata in petitorio qñ pariat exceptionē rei iudicate in possessorio ⁊ cōtra.l.naturaliter.§.nihil commune.nu.3.⁊ 4. ff.de acquir.possess.
Absolutoria si est secuta propter qualitatē adiectā ⁊ nō probatā.an delin.quēs possit iterum accusari illa qualitate detracta.in l.denūtiasse.quid tamen.nu.6.ff.ad legē Julia.de adulte. 394
Absolutoria lata ab obseruatiōe iudicij,an dicat diffinitiua,vel interlocutoria,in auth.ō exhib.nu.2.fo.28.in l.Titia.nu.4.28. ff.de accu.fo.83.⁊ in l.libello.nu.3.ff.eo. 378
Absolutoria per se hz executionem,⁊ reo absoluto paratur exceptio.in l.milites.§.qui iudicati.nu.2.ff.de re iudi. 33
Absolutoria lata super denūciatione vel inquisitione p̄dest reo sicut lata su p accusatiōe.ī l.diu⁹.nu.1.ff.ō custo.⁊ exhi.reo. 386
Absolutoria lata in prima cā seruitutis, qñ nō faciat p̄iudiciū in secunda causa p̄prietatis secundum communē cursum causarum,in l.fundum titianum.nu.2.ff.de excep. 189
Absolutio ab excōmunicatione in est facta cū pacto, qđ si de cetero fuerit inobediēs, reincidat in excommunicationem:illud pactum non teneat.in l. nō solum.§.iniuriarum.nu.4.ff. de iniur. 358
Absolutio ab excōicatione nō pdest excōmunicato: nisi ad eius notitiam peruenit.in l.si duas.nu.8.ff.de excu.tu.⁊ curat. 87
Absolutus cū cōditione nō dz de cetero talia fabricare: ⁊ an si veniat cōtra pacta,incidat in primas penas:in l.si vnus.§. pactus.nu.26.ff.de pact. 102
Absoluere ab excōicatione in mortis articulis quilibet pōt:licet alias nō possit nisi papa.in repet.l.j.nu.19.C.de sacrosan.eccl.
Absolutus per sententiā quando remaneat naturaliter ⁊ ciuiliter obligatus.in l.cum quis nu.10.C.de iur.⁊ fac.igno. 39
Absolutus de adulterio si reperit cōuersari cum adultera, an cōdēnari possit iterū.in.§.si quis vero.nu.2.in aut.vt nulli iudi.60
Absolutus qñ fuit actum edicto de publi.⁊ vectig.non potest alia actione cōueniri,in l.hoc edicto nu.4.ff.de publi.⁊ vecti. 57
Absolutus a crimine potest ab eodem,vel ab alio accusari si doceatur de ignorantia,vel de p̄uaricatione.in l.si cui.§. ijsdem. nu.1.ff.ade accusat. 378
Absolutus a crimine p̄posito per exceptionem quando possit iterum accusari ibi nu.5.
Absolutus per trāsactionē qñ possit iterum accusari.ibi.nu. 6
Abstinere non sufficit a malo,nisi fiat quod bonum est.l.in stipulatione.ff.nu.1.ff.de ver.obli. 226
Acceptilatio nō extinguitur per cōtrariam stipulationem.in l.si vnus.§.pact⁹.nu.24. ff.de pactis. 102
Acceptilatio equiparatur solutioni,quā postea secuta est cōsumptio.in l.pupillum.nu.2.ff.de acceptil. 315
Acceptilatio facta per procuratorē,vel procuratori,requirit speciale mādatum nec sufficit generale.in l. per procuratorē.nu.1. de acceptil. 315
Acceptilatio ⁊ pactum nudum gratuitum differunt.in l.j.nu.11. C.de transactio. 63
Acceptilatio potest fieri sub cōditione,qñ cōditio apponitur effectui ipsius acceptilationis.in l.in diē.nu.1.ff.de acceptil. 315
Acceptilatio per appositionem dici est nulla.ibi.nu.2.
Acceptilatio facta vni ex reis debēdi,alteri p̄olit:⁊ facta ab vno reorum credendi,noceat alteri:vbi q̄ sic etiā si nō sint socij.in l.ex duobus.nu.5.ff.de duob.reis.fo.271.Et in auth.hocita nu. 39.C.de duo.reis stipul. 352
Acceptilatio facta vni p̄o parte non prodest,nec nocet alteri l. ex duobus.nu.6.de duob.reis. 271
Acceptilatio peccans in forma nō habet vim taciti pacti: secus si peccat in materia,in l.an inutilis.nu.1.ff.de accepti. 315
Acceptilatio facta per procuratorem non habentē speciale mādatum,habet vim pacti.nisi faciens sciret non valere.ibi.nu.2.
Acceptilatio tollit obligationem ciuilem.in d.l.an inutilis.§.filiusfamilias.nu.1.ff.de accepti.
Acceptilatio dicitur de iure gentium per fictionem.ibi.nu.2. 316
Acceptilatio quādo valeat,⁊ quando nō,tam in obligatione diuidua,quā individua,ponit regulas in l.⁊ per iusiurandum.§.si id quod.nu.3.ff.de acceptil.
Acceptilatione potest liberari vn⁹ ita q̄ ad aliū nō p̄rigatur. in d.l.⁊ per iusiurandum.§.qui ita.nu.1.ff.de acceptil. 316
Acceptilatio facta fideiussori quare non p̄rigatur ad alium fideiussorem.ibi.nu.3.
Acceptilatio facta reo in casu.§.q ita.l.⁊ per iusiurādū.nō p̄rigit ad fideiussorē:nec fideiussor liberet p aliā regulā.ibi.nu.2.
Acceptilatio habet vim solutionis,pactum nō,in l.liberatione. §.nunc.nu.4.ff.de lib.leg.
Acceptilatio facta fideiussori qñ⁹ p̄sit reo.ibi.si qs.nu.2.ff.ad le.fo.327.⁊ l.⁊ per iusiurandum.§.q ita.nu.2.ff.de accept.
Acceptilatio si est facta vni cum pacto q̄ sibi tantū p̄sit:nec nō p̄odest alij.l.ex duob.nu.7.ff.de duob.reis.fo.271.⁊ l.anth. hoc ita.C.de duob.reis stipulādi.nu.40.fo.352.⁊ in l.si cū quidā ptione.§.labeo ait.nu.2.ff.q̄ met.caus.
Acceptilatio an habeat vinculum obligatorium.in l.vbi pacta. nu.2.C.de transa.
Acceptilatio nō tollit obligationē iuris gētium:nisi p̄ius in stipulationem a quilianā deducatur.in l.iū.nu.1.ff.de trāsac.
Acceptio personarum est in his que sunt ad gratiā apud Deū:secus in his que sunt de merita iustitia.in l.j.nu.1.ff.de postul.
Accessorio non confirmatur p̄incipale.in l.ex pupillari.nu.2.ff.de vulg.⁊ pup.
Accessorium sequitur genus non speciem.l.in argento.§.fi.de. nu.1.ff.de auro.⁊ arg.lega.
Accessorium quādo dicatur sublatum sublato principali.in l. cos.nu.6.C.de vsur.
Accessorū ⁊ revocatur,nō revocatur principale.in l.cū pater. §.Meuio.nu.5.ff.de leg.ij.
Accessoriū vitiatur vitiato p̄incipali:nō eōtra.in l.si seruus. §.cū mihi.nu.3.ff.ō ver.ob.fo.76.⁊ l.petitor.nu.1.ff.de li.l.
Accessoriū cedit p̄incipali.in l.li q̄.nu.1.ff.ō anr.⁊ arg.leg.
Accessoriū extinguit p̄incipali extincto.in l.j.nu.1.ff.d.pecle.
Accessorium regulatur p̄m primordialem naturam p̄incipalis. in l.cer ti condictio.nu.3.ff.si cert.pet.
Accessiones quelite ex p̄ouisione defūcti veniunt in restitutione etiā in liberis.primi gradus.in l.postulāte.§.sed ⁊ in huiusmodi.nu.1.ff.ad Tertul.
Accessione sui autoris vtens,illa vtitur cū sua cā.suisq; vitijs.in l.Jdomonius.§.cum quis.nu.1.ff.de acquir poss.
Accessio de possessiōe vitiosa ad aliā p̄scriptiōe.lōgi tēporis.est de iure ciuili.i l.Pōponi⁹.§.preterea.nu.1.ff.de.acq.pos.
Accessio qualiter detur.ibi.nu.2.
Accessiones augent dotē,⁊ veniunt ex natura eiusdem actionis. in rub.nu.19.ff.sol.mat.
Accessus ad concubinā alterius est punibilis.si cōcubina est talis q̄ retineat nomē honeste mulieris:alias secus.in l.si vxor.n. l.ff.ad l.Julia.de adult.
Accessus,ad mulierem que fuit vulgaris si postea fiat innupta sine viro,est impunibilis.ibi.nu.4.
Acetum non venit appellatione vini.sit inde ad sub. stantia.l.j.nu.2.C.de erog.mil.anon.l.ij. 428.⁊ in trac.de alueo.§.quod si.nu.7. 177
Accidentia quādo mutāt naturam:⁊ quando accidens:⁊ qñ natura inspiciatur.ul.naturalem.§.apium.nu.1.ff.de acquir.re.do.
Accidens quādo magis inspiciatur quam naturale.in l.§.nemouet.nu.3.ff.de postu.
Accipio ⁊ suscipio verba,nō cōcludūt necessarium. latione dñij.in l.j.nu.4.ff.de rerū permu.
Accipiendi verbū qualiter verificetur.in l.si qs.§.qui Titio. nu.1.ff.de adi.leg.
Accipiat verbum relatum ad vniuersitatē bonorū.trahit ad rectam pupillarem.in l.cēturio.nu.21.ff.de vulg.⁊ pup.
Accrescat verbum inducit fideicōmissum.in l.cui cillis.nu.2.ff.de vsufr.leg.
Acquisitio dñij facta a dño titulo ⁊ traditione: aliter differat ab acquisitione facta a nō dño titulo ⁊ traditione.in l.traditionibus.in fi.lec.nu.7.C.de pac.
Accusatio de falso instrumento dicitur publica.in l.j.nu.2.ff.de pub.iud.
Accusatio ex l.fauia de plagiarijs est publica.ibi.nu.3.

Accusatio ex senatusconsulto turpiliano est priuata ibi.nu.5.
Accusatio de suspecto tutore a nō ē pubica.sz priuata ibi.n.6.
Accusatio non vitiatur,licet in ea non sit locus:dūmodo alia de monstratione sit certus.in l.cum seruo.§.demonstratione.nu.j.ff.de contrahenda empt. 286
Accusatio de maleficio commisso in palatio potestatis perusij nec necessario non requirit appositionē confinium.in l.demōstratio.nu.17.ff.de condi.z demon. 354
Accusatione suspecti tutori quando requiratur forma legis libellorum.l.j.§.sciendum.nu.4.ff.de suspe.tuto. 80
Accusationibus ciuilibꝫ ex delicto descendentibꝫ que infamāt poni debent ea de quibus in l.libellorum.ff.de accusa. ibi.nu.5.
Accusans in cā suspecti tutoris qñ teneat se inscribere.ibi.n.7.
Accusatio que oritur ex statuto imponente penam dicitur priuata in rub.nu.3.ff.de popula. actio. 368
Accusatio de qua in l.in cognitione.ff.ad sill.an finiatur q aquēnior ex sola accusatione deueniatur ad publicationem bonorū in d.l.in cognitione,nu.2. 116
Accusatio que cōpetit ad vindictā publicā nō tollitur pp paccem de accusatione,vel vulnere.l l.j.§.si ea.nu.1.ff.de vē.i pol.mit. 417
Si in accusatione dies delicti ponatur z nō probatur reus absoluitur.in l.Panton ius.§.rei.nu.3.ff.de acqui.her. 207
Accusatio suspecti tutoris quādo possit demandari.in l.accusatorum.§.suspecti.nū.1.ff.ad turpilian. 413
Accusatio suspecti tutoris non est publici iudicij.ibi.nu.1.
Accusans hoc senatusconsulto nō est accusa.sz delator.ibi.n.4
Accusationem falsam,pducens.z Titiū,qñ possit a Titio accusari de falso,vel de calūnia.i l.si qs obtexerit.n.1.ff.de fals. 408
Accusatio criminalis principaliter,z restitutio rei ablata ciuiliter vel expensarum per officium iudicis potest simul intentari.in l.preto.§.hoc edicto.nu.2.ff.vi bono.rap. 354
Accusatio suspecti tutoris hz similitudinē cū indicijs vniuersalibꝫ sic sufficit generaliter petere.i l.he cīs.n.4.ff.ō fuit.tut. 81
Accusatio criminalis publica non est prodita p violentia tutorum.in l.iniuriarum.§.si quis nu.1.ff.de iniur. 359
Accusatio proposita ab eo qui accusare non potest valet si non opponatur.in l.j.§.accusationem.nu.2.ff.ad turpil. 413
Accusans de crimine,de quo accusare non poterat accusatio p cedit,si non opponitur.ibi.nu.3.
Plures si accusant eodē libelli,iudicium procedit,si non opponatur.ibi.nu.4.
Accusans si respondendo accusationi negat se esse culpabilem, iudex non debet admittere illam responsionem.ibi.nu.6.
Accusatio maioris partis bonorum an causet inimicitiam capitalem.in l.athlete,§.dat remissionē.nu.3.ff.de excu.tu.z cur. 89
Accusationis repetitio intra x.x.dies permittitur absolutione generali facta a principe,vel a lege:secus si sit postulata a parte.in l.libellorum.§.si accusator.nu.1.ff.de accu.
Accusatio quando est nulla repeti potest ex integro intra tantū tempus,intra q durat inus accusandi.ibi.nu.2.
Accusatio si fuit porrecta p eū,qui nō poterat accusare,ob hoc facta fuit abolitio,poterit iterato repeti ēt post xxx.dies.ib.n.3.
Accusatio suspecti est porrigenda coram preside.in l.j.nu.2.C.d neg.gest.fo.90.vide l.j.§.sciendum.ff.de suspec.tut.nu.1.80
Accusatio procedit si accusetur aliquis in fine mensis Decembris p maleficio cōmisso in principio mēsis,z dicatur in accusatione de isto anno.in l.j.§.annum.nu.1.ff.de iti.actuq; priua. 177
Accusatio instituta quando causet iustum metum, vt repetatur. Iustum.in l.accusationis.nu.1.C.q met.cau. 95
Accusatio si superueniat pendente inquisitione an debeat fieri inquisitio.in l.post finitam.nu.2.ff.de suspec.tut. 82
Accusatio quando non procedit,iudex non debet eam admittere.in li.nu.1.C.vt nemo priua. 90
Accusatio si est facta prohibito accusare,an processus valeat si non opponatur.in l.qui accusare.nu.11.ff.de accusa. 380
Accusatione delicti locus z tempus quando apponitur, an locꝰ vulneris,an vbi vulneratus est.apponi debeat.in l.item mela.§.plures.nu.2.ff.ad legem Aquil. 122
Accusatio ex lege remmia,an sit publici iudicij.in l.accusatores nu.ff.ad Turpil. 412
Accusationem scribendi modus quis sit.in l.secunda.nu.2.de fide instrumentorum. 169
Accusationem subscribēdi z ponūtur quatuor forme.in l.si cui.nu.ff.de accusa. 379
Accusatus de delicto cū aliqua qualitate.si qualitas non ꝓbetur sed delictum,an sequi debeat condemnatio.in l.denuntiasse.quid tamen.nu.2.ff.ad legem Jul.de adult. 394
Accusatus de furto,quod non commisit,non infamatur,in l.generi.nu.2.ff.de publ.iudi. 276
Accusari possunt ex eadem causa plures vno libello.in l.int libe ros.§.maritus.nu.1.ff.ad l.Jul.de adul. 301
Accusando non solū repellit.q destitit ab accusando:sz qui desistit a pfessione qua,pfessus est se accusaturū:z vir nō lucrat dotē nisi se subscribat.i l.miles.§.socer.nu.1.ff.ad l.Julia.de adul. 291
Accusans criminaliter interim potest non reconueniri. in qui.z consequenter.nu.10.C.de sen.z interlo.ōm.iudi. 306
Accusari denouo quando possit absolutus per iuramentum.in l.si cui.§.ijsdem.nu.7.ff.de accusa. 397
Accusans aliquē de publico crimine,z dicens hoc facere voluntate Titij presentis,z volentis.non dicitur accusare procuratorio nomine.in l.post dotem.nu.14.ff.sol.ma. 29
Accusatio suspecti tutoris qñ agitur ad remotionē solam,est ciuilis:secus si ad penā imponendā.l.j.§.sciendū.n.1.ff.de suspec.tutor.fo.80.z l.accusatores.§.ad crimen.nu.3.ff.de pub.iud. 374
Accusatus de aliquo crīe,si absit cā reipublice,hz dilationē durante absentia.§.nisi forte.nu.1.in auth.vt omnes obe.iudi. 35
Accusare volēs aliquē qui occupauit aliq̄ ciuitatē.ex q̄ delictū respicit vniuersaliter totā ciuitatē,necessario nō requiritur demōstratio particularis loci ciuitatis.l.libellorū nu.9.ff.de acc. 377
Accusatio etiam p libello accusatorio accipitur.in constit.ad reprimen.nu.26. 128
Accusatio in casu huius legis requiritur,quod si aperte forma ta,alias sequitur abolitio.ibi.nu.27.
Accusatio dz in scriptis porrigi.z in actis redigi.ibid.nu.32.
Accusatio de damno dato debet continere estimationem damni dati.consi.xiij.nu.1.lib.ij. 80
Accusatus z condemnatus de crimine iure canonico suū accusatorem accusare non potest,secus iure ciuili.nisi amiserit libertatem.vel ciuitatem differentie inter ius canonic.nu.10. 191
Accusatio in nocte videtur esse collata,sicut stipulatio in diem questio.xvij.nu.1. 121
Accusatio de dāno dato non datur,nisi dño.cōsl.xc.n.1.lib.2. 97
Accusari post mortem quibus casibus possit iure canonico z iure ciuili.diff.int.ius cano.nu.162. 194
Accusatus si accusator non probat,iure ciuile absoluitur,sed iure canonico purgatio indicitur in qua si deficit,condēnatur.diff. inter ius cano.nu.81. 193
Accusatio est nomen iuris.sicut actio z est ius persequendi vindictam publicam.in consti.ad repri.nu.24. 128
Accusatio noua remanēte pria an inducatur ex statuto de penis duplicandis.consi.cxcix.nu.5.lib.j. 66
Accusans licet regulariter nō teneat apponere diē z horā commissi delicti in accusatione.tñ ad partis petitionem iudex potest cogere declarare diem z horā,vt reo sit defensio,non tñ cogitur probare.l.libellorum.nu.12.ff.de accusat. 377
Accusatio nō curatur si formetur in prima vel in tertia persona. ibi.n.18.
Accusatus ex aliquo statuto andicatur accusatus de crimine publico.in l.prevaricationis.§.si ō qs.nu.1.ff.de preua. 395
Accusans,z nō prosequens accusationē qualiter puniatur.ibi. numero 3.
Accusans perusinum delinquentē in ducatu coram iudice ducatur an possit opponere exceptionē preuentionis coram iudice perusino pariter pcedēte:q nō.i l.sepulchri.nu.4.ff.ō sepul.vio. 364
Accusatus quādo possit suum accusatorem recusare,vel aliū,iuris qui reus.nu.1.25.ff.de publ.iud. 371
Accusatus z condemnatus quando possit post sententiā suum accusatorem accusare vt pena differatur,vel accusationem inchoatam prosequi.ibi.nu.6.
Accusatio dicitur inchoata per solā inscriptionem.ibi.nu.11
Accusans aliquem licet pendente accusatione banniatur potest tamen super accusatione procedi.ibi.nu.15.
Accusatus potest inscribere accusationem contra aliū ante damnationem z ante conclusionem in causa.ibi.nu.16.
Accusans aliquē de damno sibi dato ab aliquo cum hominibus coadunatis non potest illum postea accusare de coadunatione in l.in eum.nu.3.ff.de causa. 362
Accusare simul possunt plures,quorum omnū interest:alias non z iudex eligit vnum.in l.si plures.nu.1.ff.de accus. 373
Accusatores plures quorum interest possunt omnes vnū deratorem dare aliter non.ibi.nu.2.
Accusare prohibitus seruum:prohibetur etiā accusare liberū. in l.seruos.nu.1.ff.de accusat.
Accusari quis potest criminaliter p damno dato,vbi habet locū actio.legis Aquilie.i l.si qs actiones.nu.6.ff.ō priua.deli. 335
Accusatio priuata p rapina habet locū in vno casu.ibi.nu.10.
Accusare plures quis non cōpellitur nisi in crimine homicidij.in l.diui.fratres.nu.2.ff.de accusat. 183
Accusari persona debet saltem ex primi per duas demōstrationes nisi esset singulare nomen q per se demōstraretur.in l.libellorū.

nu.17.ff.de accusat. 377
4 Accusari possunt simul plures de eodem crimine.in l.j.nu.1.C. si reus vel accu.mortu. 365
6 Accusare aliquem de pluribus delictis simul qñ quis possit.in l.libello2um.§.sed & si aliud.nu.1.ff.de accusat. 378
Accusatio duobus modis potest accipi.ibi.nu.2.
6 Accusatur qñ quis possit de percussione cum sanguine,& probatur de simplici percussione,sequitur absolutio.in l.in delictis. §.si detracta.nu.2.ff.de noxali.actionib. 230
3 Accusatus si post lit.conte.efficiatur clericus,an possit opponere exceptionem declinatoriam iudicij.in l.hos accusare.§.hoc beneficio.nu.3.ff.de accusa. 381
3 Accusatus in vno libello de pluribus delictis,potest pro oibus vna summa condemnari,& etiam distincte pro quolibet.in l.prec tor edixit.§.si mihi.nu.2.ff.de iniur. 357
3 Accusat⁹ deturbata possessiõe accusatiõe inducta ex forma statutorũ an absoluat,si doceat se egressum aliqua rõne:ita q dol⁹ mal⁹ abiit.in l.si dolo malo.§.nõ aũt.n.3.ff.si qs test.li.esse.349
5 Accusatus de delicto quando poterit ob qualitatẽ omissam iterato accusari.in l.senatus.nu.4.ff.de accusa. 382
Accusatio secunda qñ admittitur propter omissam qualitatem quale erit officium iudicis super secunda accusatione.ibi.nu.5.
3 Accusatus pro pluribus percussionibus,condẽnatur pro duabus,si pro pluribus & pluribus condemnatur pro quatuor.in l.si gemina.nu.7.ff.ar.fur.cesa. 351
3 Accusato aliquo de crie publico & testibus examinatis tam ad defensam quã ad offensam si instãtia fit perẽpta,accusator superueniens si vtatur testibus ad offensam tenetur etiam recipere testes ad defensam.in l.cum lite.nu.9.ff.iudi.solui. 323
3 Accusare prohibetur quicunque repellitur a testificando.l.qui iudicio.nu.2.ff.de accu. 378
5 Accusare in quibus casibus quis possit sine metu calumnie.in aut.de non alien.aut permu.§.sicut autem.nu.2. 14
3 Accusari de homicidio q nõ possit vulnerans etiã si certũ sit de morte:stante statuto,q qui cunq occidit occidatur:secus de iure communi.in l.damni.§.sabini.nu.4.ff.de dam.infe. 43
3 Accusatus de crie venit carcerandus,vbicunq venit imponenda pena corporalis.in l.de custodia.n.1.ff.de cust.& exhi.reo. 384
Accusatus pro delicto,pro quo pena corporalis venit imponẽda,in defectum pecuniarie,non liberatur a carceribus dando fideiussores,vel faciendo depositum.ibi.nu.3.
3 Accusare plures possunt in publicis accusationibus,si eorum interest:vel si non fuit oppositum.in l.pretor ait.§.si ad plures. nu.1.ff.de sepul.violа. 363
5 Accusatus in pratis in quib⁹ poterat pasturari a statuto phibebatur pasturarii certa parte infra certos terminos delignata, si non probatur ipsum pasturasse in parte prohibita absoluitur in l.non solum.§.sed vt probari.nu.1.ff.de ope.no.nun. 16
Accusatus qõ pasturauit in pratis de mense Martij.in quibus post mensem Martij pasturari licebat:si non probatur qõ pasturauit illo tempore quo non poterat,absoluitur.ibi.nu.2.
4 Accusans quando teneatur causam appellationis prosequi.in minoribus.nu.1.C.de his quib.vt indig. 254
2 Accusans aliquem de eo quod erat publica vox & fama.excusat si delictum non probatur.in l.cum quidam.§.quod dicitur.nu.3.ff.de acqui.her. 195
4 Accusatus si est quis de violentia crialiter,& de violentia constat,officio iudicis poterit fieri restitutio possessionis.in l.si quis ad se fundum.nu.8.C.de vi publi.vel priua. 366
3 Si duo ab eodem accusantur lz non possint accusari si nõ opponat,vt possit.i l.hos accusare.§.lege Julia.n.1.ff.de accu. 381
Accusari ab vno quando plures possint.ibi.nu.2.
Accusare non possunt simul masculus & femina in crimine adulterij.ibi.nu.4.
4 Accusari pũt simul principales,& mandatores.in l.minoribus. nu.3.C.de his q.vt indig.l.264.& l.athalet⁹.n.2.ff.de fal. 407
2 Accusatus de adulterio cũ Seia vxore Titij,si rũdeat se cognouisse carnaliter Seiam,an per hoc videatur fateri adulterium. in l.si cui.§.si a filio.nu.1.ff.de leg.j. 245
3 Accusans iure mariti dz probare p tpe adulterij cõmissi, qõ esset maritus.in l.si vxor.§.si quis vxorẽ.nu.1.ad l.Jul.de adult. 392
2 Accusatus qõ commisit maleficium in villa sancti Martini, nõ expressa ciuitate non potest condemnari:q accusatio non procedit.in l.que conditio.§.cum ita.nu.2.ff.de condi.& demon. 388
2 Accusans testamentum de falso,quando priuetur relicto eidem facto in l.tutorem.nu.2.ff.de his qui vt indig. 327
2 Accusatus de crie famoso,pẽdẽte indicio est infamis de facto,& nõ admittit ad dignitates.l.g a latronib⁹.§.si qs.n.1.ff.ö te. 109
4 Accusans an debeat se inscribere.in l.j.nu.3.C.de fid.instr. 169
5 Accusator si superuenit inquisitione pẽdente an debeat supsedere in inquisitione.in l.Uranius.nu.11.ff.de fideiuss. 295
Accusatore bannito proposita accusatione,reus non potest de banno opponere:licet ex forma statuti querimonie bannitorum audiri non debeant.ibi.nu.12.
4 Accusatores nature non debemus esse,in l.maximum.nu.1.C.de libe.prete.
1 Accusator lz non teneatur apponere diem commissi delicti:tñ si ponat,& nõ probat succumbit.in l.habebat.n.1.ff.de instito. 354
3 Accusator primus si accusatur de preuaricatione,& nõ conficit hoc reo preiudicat,si fuit citatus,vt illi iudicio adesset.in l.prevaricationis.nu.4.ff.de prena.
Accusatore absoluto de prevaricatione amplius an poterit super preuaricatione redargui.ibi.nu.5.
3 Accusatores plures si concurrunt ante nomen rei recepti,interreos,idoneiorem elegit iudex.in l.ex lege Julia.§.si simulat. ff.ad l.Jul.de adul.
Accusatus a pluribus quod opponere possit pluries de eodem crimine accusari.ibi.nu.1.
3 Accusator hodie ex forma statutorũ nõ plumit pena talionis ponit i carcerẽ.in l.accusatore.& ad crimẽ.n.2.ff.de pu.in. 374
Accusatio suspecti tutoris facta vt removeat est civilis.& in ea potest procurator interuenire:secus si vt puniatur.ibi.nu.2.
1 Accusator tenetur in accusatione apponere diem commissi delicti,in l.§.nu.6.ff.de eo quod cer.loc. 326
4 Accusator si non probauit cãm,an iudex possit supplere:& inducere nouos testes,vt eã probet.in l.qui accusare.n.1.C.de ed. 50
3 Accusatori que exceptiões opponi possint.in l.si maritus.§.lex Julia.nu.4.ff.ad l.Jul.de adul.
3 Accusator post mortem rei dz prosequi crimẽ propter bona.in l.in senatusconsultũ.§.si propter mortem.nu.1.ff.ad turpil. 434
3 Accusatore superueniẽte non tollitur inquisitio,qñ iudex forma statutorũ indistincte potest inquirere.in l.si maritus.§.si autẽ extraneus.nu.3.ff.ad l.Jul.de adul.
Accusator potest opponere contra iudicem inquirentem vt procedat super inquisitione:& idem in iudice coram quo proceta accusatio.ibi.nu.4.
3 Accusator in crialibus necesse habet in quolibet termino,quo reus citatur,cõparere & accusare rei contumaciam,sicut in civilibus:nisi ex consuetudine iudex haberet licentiam procedendi. in l.inter accusatorem.nu.8.ff.de pub.iud.
Accusatore non comparente quid faciat iudex.ibid.nu.9.
2 Accusator potest cogi ad petitionem rei diem inserere.in l.Pomponius.§.rei.nu.4.ff.de acquir.here.
3 **Acquiritur** ratione dominice vel patrie potestatis vel monachationis,vel cõuersionis.i l.si ita stipulat⁹.§.Dotis ogonus.nu.1.ff.de ver.obli.
1 Acquiritur alteri per alterum ex numeratione.in l.certi condictio.§.si nũmos.nu.1.ff.si cer.pet.
4 Acquisitũ a filiofamilias militante inermi militia,efficitur quasi castrense.in l.fi.nu.1.C.de silentia.lib.rũ.
Acquisitũ a doctore aduocato,vel assessore est eius proprium peculium castrense dicitur.ibi.nu.2.
2 Acquisitũ ex pena dicitur acquiri ex causa lucrativa.in l.Oblatius.§.Duorum.nu.24.ff.de leg.ij.
2 Acquirenda per filium patri,primo acquiruntur ipsi filio,postea per ipsum patri.l.placet.nu.2.ff.de acqui.here.
5 Acquisitione sua q⁹ quis habet,firmius retinet qui quod equalius acquisitione.l.si qd bello.nu.2.ff.de capt.& postli.rev.
4 **Acta** de nocte an tantũ valent quantum de die.in l.Sabinianus nu.1.C.de transa.
3 Acta non potest iudex & notarius facta coram se scribere.in l.seruus.nu.2.ff.de stip.seruor.
3 Acta facta in vna causa nõ prosunt in alia.in his.q curialibus mutantur.in l.j.§.qui excusatione.nu.j.ff.de vaca.& exim.
0 Acta dicr q fiunt coram iudice.in l.illud.nu.j.C.de sac.ss.
1 Acta iudicior debent edi cum die & cõsule.in l.j.§.edictorum.j.ff.de eden.
5 Si in sententia dicatur visa litis cõtestatione,iuramento calumnie, & testibus receptis,&c.an per hoc ista probetur:remissiue.in ff. doc in super.nu.4.in auth.vt sponsa.larg.
4 Acta cõmunis nullus potest scribere,nisi deputatus ad idem quando.in l.placet.in ij.dec.nu.22.& 23.C.de sacrosan.eccl.
1 Acta vnius iudicis non habentis certum locũ maiorum,nõ possunt in diuersis locis fieri:siue iudex sit ordinarius siue delegatus.in l.vbi acceptum.nu.j.ff.de iudi.fol.84.Et quid in iudice habente locum maiorum.ibid.
1 Acta facta coram aliquo tanquam delegato,qui non erat:etiam secuta ratificatione delegare debentis,sunt nulla.in l.oblata re.nu.6.ff.de offic.proconsu.& leg.

Acta per Barbarium an valuerint, & quare. in repe. l. Barbari us. n. 1. ff. de offi. preto. 40
Acta facta coram episcopo translato de vno episcopatu ad aliū ignoranter, quando valeant. ibi. n. 19.
Acta criminalia quando exhiberi debeant. in l. ex quibusdam. 3 Acta criminalia quando exhiberi debeant. in l. ex quibusdam. 3 §. diuus. n. 1. ff. de iure fisci. 456
Acta armarij cōmunis continentia bannū condemnatoriū. vel excommunicationē alicuius. debent edi cuilibet petenti. ibi.
Acta in causa ciuili indistincte fisco exhibentur. ibi. nu. 2.
Acta regulariter in scriptis fiūt. l. quoties. n. 3. C. de dignita lib. 12. fo. 418. & in aut. vt. in med. lit. nu. 6. fo. 544. & in §. aut. nu. 2. in aut. de iud. nu. 2. 38
Acta facta a delegato ignorāte mortem delegantis, non tenent in l. more. n. 18. de iurisdi. om. iu. 38
Acta § ptē heredē an preiudicēt illis, quib⁹ p̄iudicaret snia lata § presentē. in l. si p̄o luforio. §. quoties n. 1. ff. de app. 442
Acta facta in vno iudicio an & quando probent in alio. l. natura liter. §. nihil commune. nu. 32. ff. de acquir. pos. fo. 101. l. cum lite ff. iudi. fol. nu. 4. fo. 323. & quid de confessione, & sentent. l. ij. n. 12. C. de edend. 47
Acta & gesta quō differunt. in l. j. n. 1. ff. de offi. procu. ces. 48
Acta facta coram iudice minus idoneo, valent: & quare. in l. barbarius. n. 5. ff. de offi. preto. 38
Acta debent probari per scripturā si copia notari ꝯ haberi potest aliās coram probatio potest fieri per testes. ibi. n. 7.
Acta publicata faciunt fidem etiam mortuo iudice. in l. fi. nu. 1. C. de re iudi. 314
Actorū publicatio dz fieri pte pte. vel legitime citata. ib. n. 7.
In actis scriptis per notarium in curia, nō requiritur presentia testium. ibi. nu. 8.
Acta debent apparere in scriptis quando possint probari per testes. in l. ne in arbitris. n. 3. & 7. C. de arbi. 163
Acta lata sententia non possunt destrui p partes. in l. acta apud scnm. 2. & 4. ff. de re iudi. 304
Acta cause debent scribi per officiales. in l. cum sentētiam. n. 1. C. desen. & interlo. om. iudi. 304
Acta notario bonafide scribente pars que dictando scienter & dolo se omisit facere scribi quedam: tenetur de falso. in l. si quis obtpserit. n. 5. ff. de falsis. 408
Acta que fiunt coram iudice publice & palam, dicuntur publicari l. fi. nu. 2. C. de re iudic. 314
Acta q̄ fiunt in occulto, non faciunt fidem, nisi facta publicatione per pronuntiationem iudicis. ibi. nu. 3.
Acta scripta a notario coram iudice, licet nō sint publicata per notarium, faciunt fidem cōtra eodem iudice. ibi. nu. 5.
Extra alio iudice nō faciūt fidē nisi habeāt subscriptionē vl testimonii alicuius officialis politi ad acta pte custodiāda. ibi. n. 6.
Acta per testes probantur in l. current. nu. 2. ff. de testi. 430
Acta pertinentia ad litis decisionem non pereunt instantia per empta. in l. cum lite. n. 2. ff. iud. sol. 323
Acta pertinentia ad ordinationē litis iſtātia perēpta pereūt q̄ ad effect⁹ futuros, sec⁹ quo ad effect⁹ cōsumatos. ibi. n. 3. & 8.
Acta in vno iudicio quando faciant fidem in alio. ibi. n. 4.
Acta pertinentia ad litis decisionem vt sententiā, an pereunt p empta instantia. remissiue. ibi. n. 8.
Acta & reformationes que nō sunt in archiuo publico non probant. in §. & iudicare. n. 3. in aut. de defen. ciui. 18
Actorum copia tam ciuiliū, q̄ criminaliū vt fiat, ptinet ad officium iudicis, coram quo causa agitatur. in l. ij. n. 1. C. de eden. 49
Actorum & instrumentorum productio potest fieri coram nota rio banchi. l. eo2 qui. §. super his. nu. 3. C. de appel. 319
Actorum productio potest pernotarium expediri. in l. ij. n. 15. C. de iur. fisci. lib. 1. 372

Actione qua agatur ad id quod venit in pacto. in l. i bonefidei. n. 3. C. de pac. 56
Actio de dolo cessat, vbi habet locum restitutio in integrū. in l. fin. C. de fideiuss. minor. 102
Actio vtilis in subsidium datur mihi contra debentē cedere actionem, quem cogere possum. in l. damni. §. si procurator. n. 1. ff. de damno infecto. 44
Actionis hypothecarie ab extraneo possessore. xxx. an. prescribitur, nisi fuerit interrupta a debitore, vel eius herede xl. an. a secō vero creditore vino debitore similiter xl. an in l. cum notissimi. n. 1. & 2. C. de prescri. xxx. vel xl. anno. 294
Actio vtilis illius directe que competebat contra principalem intentatur contra suspicientem iudicium p alio. in l. solutionem. nu. 1. ff. de solu. 301
Actio vtilis queritur ex tractu alterius meo noīe celebrato, si ratū non habeo gerenti. in l. si absentis. n. 3. C. si cer. pe. 150
Actio preiudicialis tollit aliam, vtiū per ea non procedat ante quam lit conclusum in causa. in l. compensationis. nu. 12. C. de compensa. 139
Actio aliqua de equitate an competat vtiliter expēdēti post prohibitionem. in l. fi. n. 4. C. de neg. gest. 96
Actio ciuilis an tollitur per criminalē, remissiue. in l. si quo actiones. n. 3. ff. de priua. delic. 335
Actio in rem an polit nouari. remissiue. in l. omneo res. n. 4. ff. de noua. 294
Actio finium regundorum, quia personalis, nō prescribitur nisi spatio xxx. annorum. in rei vēdicatione, sec⁹ in l. prohemio rc. §. cum stichum. n. 2. ff. pro emp. 125
Actiones que competunt pro retinenda possessione. in l. incerti nu. 4. C. de interdic. 331
Actio que competat creditori cōtra illū, penes quam pecunia est depolita. in l. acceptam. n. 13. C. de vsur. 192
Actio ordinaria quando excludat extraordinariam. in l. fi. n. 2. C. si tutor. vel cura. inter. 102
Actio directa & vtilis an differant in effectu. i l. actio negotiorū. nu. 1. ff. de neg. gest. 144
Actio prescriptis verbis, & actio in factum quomodo differant. in rub. ff. de prescri. ver. n. 2. 406
Actio legis aquilie, & actio iniuriarum quomodo differant. in l. pretor edixit. §. si dicatur. n. 3. ff. de iniur. 367
Actiones plures que electione tolluntur, non cumulantur. in l. cum filius. §. varius. n. 2. ff. de leg. ij. 269
Et quam ob rationem electione tolliantur. ibi. n. 3.
Actiones bonefidei quare nondicantur arbitrarie propter locū in l. in bonefidei. n. 2. ff. de eo quod cer. loco. 328
Actionis nomine venit exceptio facti, vel tētionis. in l. j. §. idē Pomponius ait. nu. 1. & §. ait preto. n. 1. ff. de dolo. 152
Actionis appellatione cōtinetur omne remedium quo alicui potest esse consultum. in l. & eleganter. n. 1. ff. de dolo. 153
Actio directa non competit, nisi sit cessa. vel mandata. ibi. n. 6.
Actio in rem licet li stricti iuris tamē ē arbitraria, & officiū iudicis in ea multū potest. in l. indepositi. nu. 1. ff. de re iudi. 134
Actio negotiorum gestorum competit pro his, que fiunt ex voluntate. in l. ij. §. ex his igitur. n. 2. ff. de ver. ob. 206
Actio familie erciscūde cōpetit p his que fiūt ex necessitate. ib.
Actio ad interesse intentata pro seruitute datur pro hereditaria portione. ibid. nu. 10.
Actio non oritur a sententia arbitri: & ideo non ab ea non appellatur. in l. j. nu. 2. C. de arbi. 113
Actio cum hodie ex sententia arbitrorum ex forma statutorum oriatur, ab ea poterit appellari. ibi. nu. 4.
Actio furti datur ei, cuius interest ratione actionis personalis. in l. cum qui. nu. 1. ff. de fur. 337
Actio competit patri pro iniuria facta filio emancipato. in l. 13 & liuius. §. filiola. n. 5. ff. de iniu. 361
Actio communi dividundo quando competat non possidenti. in l. ij. n. 1. C. de com. diui. 146. 142
Actionem iniuriarū si tibi remitto pro centū, an actio sit sublata antequā soluas. in l. cum nota. n. 3. C. de transac. 68
Actio prescriptis verbis datur vt impleatur id, quod convenit in l. ij. n. 3. C. de condi. ob cau. 152
Actio de constituta vt detur non requiritur quod debitum precedat, quando quis constituit se soluturum per stipulationem. i l. j. n. 1. C. de consti. pecu. 159
Actio oritur ex pacto nudo, quando quis pacto se constituit soluturum debitum a se vel ab alio. ibi. n. 2.
Actionem negotiorum gestorum tollit prohibitio. in fi. n. 1. C. de neg. gest. 96
Actio arbitraria que dicatur. in l. vna. nu. 1. C. vbi cōue. qui certo loco promi. 130
Actio omnis stricti iuris an dicatur arbitraria propter electionem loci. ibi. nu. 2.
Actio negotiorum gestorum directa quare dicatur directa. in l. curatoris. nu. 1. C. de neg. gest. 96
Actio quando distinguatur per actionem directam, & contrariam: & quomodo. ibi. nu. 2.
Actio quando dicatur directa respectu vtilis & cōtra ibi. n. 3. & 6.
Actio directa quando habet locum, & quando vtilis. ibi. nu. 5.
In actione neg. gest. contra heredes quando venit dolus & lata culpa. ibi. n. 8.
Actio negotiorum gestorum quando competat mihi ad pretiū rei mee per alium, non tamen meo nomine vendite l. mater tua. nu. 4. C. de rei vendi. 139
Actio negotiorum gestorum datur mihi contra te ex ipso gestu quando gessi negotium tuum. ibi. nu. 5.
Actionem personalem habens ad rem, quando agat ad pretiū in subsidium re perempta. remissiue. ibi. n. 13.

Actio quod metus causa quando detur contra tertium possessorē, in l. si vi vel metu. nu. 4. C. quod. met. cau. 97
Actio personalis quod metus causa scripta i rē. quādo detur cōtra tertium possessorem: z vnde nascatur. ibi. nu. 5.
Actio pſonalis scripta i rē pscribitur longo tpe. ibidē. nu. 11.
Actio quod metus causa an duret cōtra primū emptorē. si secūdus rem prescripsit. ibi. nu. 5.
Actio quod metus causa no finitur anno. ibi. n. 16.
1 Actio vtilis an z quādo trāseat siue cessiōe l. z elegāter. n. 5. ff. ō dol. fo. 153. l. si. n. 2. C. quando fisc. vel primat. z l. j. nu. 2. z per totū. C. de act. z oblig. 153
1 Actio de dote qñ incipiat cōpetere: z qñ nascat. l. iurisgentiū. §. vt puta. n. 1. z §. idē Marcell'. n. 3. ff. de pac. fo. 96. l. pater. n. 2. ff. de doc. pzele. fo. 305. l. qnḡ n. 4. ff. ō bo. damna. fo. 434. l. Quis n. 5. ff. solu. mat. fo. 15. l. si constite. §. si exheredato. n. 1. 2. ff. sol. mat. fo. 23. l. quoties. n. 1. co. tit. fo. 25. l. j. n. 6. ff. de tot. pzele. fol. 394. z l. in rebus. n. 4. C. de iur. dot. 210
3 Actio in factum datur contra patrem nomine furti. in l. si superstite. n. 1. C. de dolo. ina. 100
Quo cognoscatur an agatur actione ō dolo ℨ partē, vel actionē in factum: z quomodo formatur libellus. ibi. n. 2.
4 Actiones z iura non veniūt, si concedo tibi bona mea mobilia, z im mobilia. l. j. nu. 5. C. si aduer. transac. 105
4 Actio que restituitur aduersario minoris restitui dicitur vtilis z non directa. in l. si. n. 1. C. si aduer. transac. 105
Actio q̄ tribuitur aduersario minoris, an restituat ipso iure, vl per officium iudicis. ibi. nu. 2.
4 Actione vtili agens. an possit dicere aduersarium obligatū. l. 1. nu. 12. z 22. C. de act. z oblig. 153. z 154
4 Actio de dolo quando datur ex contractu facto vt des, vel actio prescriptis verbis. in l. actione. n. 8. C. de transac. 67
2 Actio personalis in testamento pro quibus legatis cōpetat. in l. 1. n. 1. ff. de leg. j. 222
Actio i rem. item hypothecaria qñ z quibus casibus competat pro legatis, vel fideicommissis. ibi. n. 12. z 13.
Actio personalis seu hypothecaria, z in rē quomodo possunt p legato concurrere. ibi. n. 14.
5 Actio datur alicui contra alium ad agendum contra aliquē, in aut. de liti. §. litigio. 154
5 Actio que repellitur exceptione, non videtur esse in l. z elegāter §. seruus. n. 1. ff. de dolo. 154
Actio de dolo oritur ex pacto nudo, qñ aliqd abest patri. ibi. nu. 2.
5 Actio de publicanis z vectigalib⁹ an sit arbitraria. in l. hoc edicto. n. 2. ff. de publi. z vectig. 37
Actio quare dicatur arbitraria. ibi.
4 Actiones directas si quis habet z alius vtiles, vter eorum preferatur. in l. iij. n. 2. C. de fideiuſſo. 355
1 Actio vna quando tollatur per aliā, in qua plus est. in l. z ita. §. nouissime. n. 2. ff. nau. cau. po. stab. 179
Actio ordinaria qñ it pcurrat cū extraordinaria, remissiue ibi.
4 Actio de dolo qualiter habeat locum contra subtrahētē. instra, vel calente. z ertor quentem transactionem ab aduersario. in l. sub pretextu. nu. 3. C. de transac. 72
1 Actiones alie sunt natiue. z alie datiue. in l. iurisgentium §. z ideo. nu. 1. ff. de pac. 94
2 In actione qō metus causa distinguitur an res erat eodē modo peritura penes actorem: z quomodo i l. si cum exceptione. §. quaten⁹. n. 4. ff. quod met. can. 150
1 Actio vna, an plures competant pro debito anno. remissiue. in l. si idem. nu. 4. ff. de iurisdom. iudi. 60
1 Actione in personali sufficit quod iudex declaret quem debere z non condemnet. in l. si pretor. n. 1. ff. de iud. 188
1 Actio iudicati nō habet executionē paratam. z super ea lis cōtestatur. in l. item veniunt. §. idem recte. nu. 5. ff. de peti. here. 198
1 Actio ita perpetuatur per modum exceptionis in iudiciū deducte sicut per modū actionis: z lis super ea contestatur. in l. si aūt. §. si quocunq; n. 1. ff. de nego. gest. 137
1 Actio negotiorū gestorū habet locum inter officiales publicos z alios officiales sibi datos ex publico in subsidium. in l. ex facto. nu. 2. ff. de nego. gest. 142
Actio mādati dat inter tutelam. z actore ab eo q̄stituū. ibi. n. 1.
3 Actio arborū furtim cesarū competit emphyteute z fudatario. in l. cedere. §. is cuius. n. 1. ff. arbo. fur. ce. 351
1 Actio negotiorum gestorū directa que dicatur, z que vtilis. in l. actio negotiorum. nu. 1. ff. de neg. gest. 144
1 Actio vtilis queritur domino per procuratorē in iudicialibus. i l. si procurator. n. 1. ff. de procur. 123
1 Actio negotiorum gestorum oritur gestione durāte. in l. nam z Pernis. §. qui. negotia. n. 1. ff. de neg. gest. 141
1 Actio de dolo cōcurrit cū alia actiōe generali, ñ cū speciali l. j. §. ait nu. 2. de dol. fo. 152. sed an currat cū interdicto vnde vi. 169
nu. 3. z l. si. nu. 7. ff. eo. fo. 16. z l. ij. nu. 3. C. eod.
1 Actio subrogata an z quando sapiat naturam eius in cuius locō subrogatur. l. si cum. §. qui iniuriarū. nu. 3. z 3. ff. si qs cautio. fol. 81. z l. licet. §. idem scribit. nu. 4. ff. de pecul. fol. 359. z l. paterfilii nu. 19. ff. de ino. ff. testa. fo. 592. z l. si dolo malo. §. hec actio. n. 1. ff. si quis testa. lib. esse. fol. 349. z consi. ciiij. nu. 3. lib. 1.
4 Actio neg. gest. directa vel vtilis qñ detur cōtra gerentē negotiū ex necessitate. in l. ait pretor. 2. ℌ hac actione. n. 1. ff. ō neg. gest. 97
Actio neg. gest. qñ det ℨ herē ēp tutorē cum nō esset ibi. nu. 2.
Actiones particulares ex competentes bonorū possessori non sunt.
1 pretorie. in l. vnica. n. 1. ff. de possess. here peti.
1 Actio vniuersalis quomodo designatur. i l. 1. nu. 7. ff. de edēdo. 20
Actio prescriptis verbis que datur ex cōtractibus innominatis est alia ab ea que datur ex pacto incōtinenti appositio. in l. iurisgentiū. §. quinimo. n. 2. ff. de pac. 94
Actio formatur quando nouā forma ei datur. ibi. nu. 8. 65
1 Actio prescriptis verbis concurrit cū alia, quando ex diuersis fortibus oriuntur. ibi. n. 9. z. in bonefidei. n. 4. C. de pac. fo. 197. z l. ij. nu. 1. C. de pact. inter emptō. 105
1 Actio negotiorū gestorū ℨ me dat, qñ negotiū nō est gestū mei cōplatōe, sed a me pertinet. re ipsa. nō insolidū. sed quatenus ea tpe sum locupletior. in l. si pupilli. §. sed si ego. n. 4. ff. ō neg. gest. 95
Actio negotiorum gestorum non datur, quando negotium speciat ad eū qūo re ipsa: ita ex eo nomine potest esse actio contra alii ad quem re ipsa spectat. ibi. nu. 6.
Actio negotiorum gestorum vnde z quando oriatur. in l. si pupilli. §. item queritur. nu. 2. ff. de neg. gest. fol. 136. z l. si pecunia. nu. 2. z 3. C. eodem. ti.
1 Actione famosa quando agitur ciuiliter debent exprimi ea. que exprimerētur si ageretur criminaliter. i l. sed ex dolo. §. in hac actione. nu. 1. ff. de dolo. 95
Actio de dolo quare non sit in rem scripta, sicut actio qñ metus causa. ibidem. nu. 2. 155
1 Actio de dolo est arbitratoria z in ea feruntur due sententie. in l. arbitrio. nu. 1. ff. de dol. 155
Actio quod metus causa est arbitraria duplici respectu. ibi. n. 2.
1 Actiones descendentes ex delicto cedi possunt il. quod si in di. §. Iulianus. n. 1. ff. de peti. here. 165
1 Actio directa non requiritur per tabellionem. in l. si arrogator nu. 1. ff. de adop. 18
1 Actio personalis que competit legatario, habet istar bonefidei. in l. in fideicommiss. nu. 2. ff. de vsur. 31
In actionibus strictiuris quis tenetur de fructibus percipiendis post litem contest. ibidem.
4 Actio quod metus causa quando, z cum qua actione concurrat. in l. si per vim. nu. 3. C. quod. met. cau. 98
3 Actio furti tollitur ratihabitione secuta. in l. si tibi dederim. ff. de donatio. 74
3 Actio ciuilis tendens ad eundē effectū ad quem obligatio iuris gentium. illam tollere potest. in l. 1. nu. 5. ff. de nona. 263
Actiones descendentes ex quasi delicto nō transeant ad heredes in l. si filiusfamil. §. iudex. nu. 1. ff. de iudi. 162
1 Actio quomodo possit esse in pendenti. in l. Pomponius. n. ff. de neg. gest. 140
Actio i calib⁹. in q̄b⁹ est vere, vel fictein pēdēti, vi⁹ natiuitatis actionis pōt impediri. vel fingi nō nata ri da vel tolli. n. 5
Actio cōpetentes ad interesse extinguitur quando ipse facto desinit interesse. z cessat damnum de preterito: secus quādo non cessat damnum ad preterito. ibi. nu. 2.
1 Actio edicti dicitur. si cum petitur res exprimat r actio, causa, z cōcludatur. in l. j. nu. 6. ff. de eden. 1
1 Actio quando queratur nobis per liberam personā. in l. z pretor. nu. 1. ff. de procur. 58
1 Actiones descēdentes ex maleficijs z etiam cōtinentes cum mosam. ex maleficio. tolluntur ipso iure per pactum qa fundēles. in l. si tibi decem. §. quedam. nu. 1. ff. de pac. 96
Actio tutele lx sit penalis, tū nō tollit ipso iure per pactū. ibi. n.
Actio nō est sublata. si qs cōfitēdo dicat. remitto iniurij. ibi. n.
1 Actio per quā agit ad ℨ solutū est prestari. oritur ex cōsensu vtro. z pmissione facta. in l. solet. §. nō vrō. n. 6. ff. ō ofti. pcōs. leg. 44
1 Actio oritur ex fnia cōfirmare, z nō cōfirmata. z inde appellatiōis exegetur in l. furti. §. sed si furti. n. 3. ff. de bis qui no. infa. 107
1 Actio vt oritur inter domum z procuratorem non est necessaria procuratori. ex prima. se nomine domini facere. in l. si pupilli. §. item si. n. 8. ff. de neg. gest. 55
1 Actio negotiorū gestor⁹ locū vbicunq; habet locū actio de in verso: non econtra. in l. siue hereditaria. nu. 1. ff. de neg. gest. 147
1 Actio de calumnia non competit ad vindictam. in l. hec actio. nu. 2. ff. de calum. 451

5 Actio iniuriarū cōpetit pro violētia ablatiua vel turbatiua: z in ea venit restitutio. in l. ite apō. §. si quis bona. n. 1. ff. ō iniur. 360
1 Actiones sunt de iure ciuili. i l. ex hoc iure. n. 11. ff. ō iust. z iur. 7
2 Actio amissa per restitutionem in integrum resuscitatur. in l. 5 alio. §. si absens. nu. 4. ff. si ex noxa. cau. aga. 77
1 Actio iniuriarum tollit per. pactum ipso iure. in l. si vnus. §. pactus. n. 4. ff. de pac. 101
3 Actio in factum oritur ex edicto, quando in eo non exprimit nomen actionis. in l. si. nu. 1. ff. de eo per quem fac. erit. 78
Actione que perpetuentur per solam citationē: z que per litis contestationem. ibi. n. 5.
Actio quando restituitur, que est que restituat. n. ibi. 6.
1 Actio duplex oritur ex edicto, si quis ius dicen. non obtemperat vna parti ad interesse: alia fisco ad penam. in l. vnica. §. hoc iudicium. n. 4. ff. si quis ius dicen. non optempera. 65
1 Actio si nō sit sublata, z est apposita clausula, rato manente pacto, actor repellitur exceptione, z pena petitur. in l. qui fidē. nu. 9. ff. de transactio. 114
4 Actio qñ possit simplicit cedi in l. per diuersas. n. 1. C. mād. 194
4 Actio omnis regulariter tollitur spatio xxx. annorū. in l. cos. n. 1. C. de vsuris. 191
Actio personalis licet sit sublata per præscriptionē, tamē durat hypothecaria. ibi. nu. 3.
4 Actio quibus casibus non perdatur, licet cessio præsumatur simulate. in l. per diuersas. nu. 1. C. manda. 194
Actio dē esti mari deducto eo qō expēdet in exactione. ibi. nu. 7.
3 Actio ciuilis z criminalis qñ, procedunt ex eodē fonte non possūt simul cōcurrere: nec etiā si cōpetūt ex diuersis factis ratione matutatis. in l. prætor. §. hoc e dicto. n. 1. ff. ō vi bono. rap. 332
Actio ciuilis principaliter, z accusatio criminalis incidenter: non potest simul intentari. ibi. n. 2.
3 Actio vna ex quinque actionibus cōpetentibus pro signo intūto qualiter per alias tollatur. in l. sed si proponas. nu. 1. ff. de. tig. iunct. 348
Actiones plures quādo se habent vt excedentia, z excessa, vna per aliam non tollitur. ibi. nu. 2.
1 In actionibus ad vindictam vna tollit aliam, quia executio vindictæ habet annexam satisdationē. in l. si seruus. in ū. lec. n. 1. ff. si ex noxa. cau. aga. 77
4 Actiones vtiles intentant nomine cessionarij, directe vero nomine mādatis. in l. empto. nu. 1. C. de heredi. vel ac. vendi. 196
Actiōes vtiles hūs si illas cedat, apō ipm nihil remanet. ib. n. 2.
4 Actio in rem potest cedi, z cessionario competit vtilis actio. in l. si. nu. 1. co. titul. 196
Actio iniurarum an possit cedi, remissiue. ibi. n. 5.
3 Actio in factum oritur ex confessione: z ex sniā que sequi. in l. certum. §. confessi. n. 1. ff. de confes. 128
Actio vtilis oritur ex contractu, quādo confessio est facta vnifor miter. ibi. n. 3.
1 Actionem vtilem quis potest itētare ō eum, a quo ipsa habuit in l. si culpa. n. 2. ff. de rei vendi. 211
1 Actionem ineptam proponens succumbit z tūc in sententia ē ponenda causa in l. 3. §. ideo autem. n. 1. ff. si men. fal. mo. dixe. 238
4 Actione vna proposita qñ currat tempus aliam in l. cōtra maiores. nu. 1. C. de inofficio. testa. 134
4 Actio penalis nō dat ō heredē in l. j. n. 13. C. de iur. fis. lib. x. 371
1 Actio noxalis fuit introducta lege. xij. tabu. z oritur ex quasi cōtractu hac actio. in l. j. nu. 1. ff. fami. erciscun. 231
1 Actio de dolo an habeat locum si dolus committitur in ipsa acceptilatione: sed non in non implendo promissa. in l. j. §. si quis. cum. nu. 1. ff. de dolo. 152
1 Actio de dolo datur tantum in tribus casibus, quando cōmitti tur circa contractum. in l. z eleganter. n. 8. ff. eo. 353
Actio de dolo an det ob dolū cōmissum extra cōtractū. ibi. n. 9.
4 Actio depositi requirit summariam cognitionē quo ad ordinē iudicij. in l. si quis. n. 1. C. de posit. 193
1 Actio non datur cōtra dñm. nec dño ō ipsum gerentē cōtēplatione procuratoris. in l. mandasti. n. 1. ff. de nego. gest. 144
4 Actio pignoratitia est personalis. in l. si minor. nu. 4. C. de iur. fis. libro. x. 372
4 Actio vtilis z directa an sint eadem in substantia. in l. ū. nu. 1. C. ō act. z obliga. so. in 4. z l. j. n. 17. ff. eo. tit. 198
Actio directa z vtilis an possint cōpetere eidē ad idē. ibi. n. 2.
Actionē vtilē habēs ex instrō hūi exceptionē paratā ex forma statutoz: an poterit petere executionē talis instrumēti. ibi. n. 3.
3 Quasi cōfessorio cōpetit, quando aliquis petit sibi ius exigendi vectigalia competere, z prohibenti negatoria z ibi cōtra quos agatur. in l. si publicanus. §. in omnibus vectigalibus. n. 3. ff. de publi. z vectiga. 56
3 Actio mixtis c. denti, est vtilis cessionario. in l. cum is. nume. i. ff. de fideiusso. 285
3 Actio vi bonorū raptorū quando descendat ex crimine priuato in l. infamem. n. 3. ff. de publi. iudi. 372
4 Actio que oritur ex pacto vestito rei interuentu vñ oriatur, an ex pacto an ex traditi. ne. in l. ex placito. n. 2. C. ō re. permu. 200
Actio non implenti an oriatur ex implemento contractus facto per vnum. ibi. n. 5.
Actio que z quando oriatur ex contractu permutationis. ibi. n. 6
Actio præscriptis verbis quib' casibus locum habeat. ibi. n. 7.
Actio oritur ex pacto nudo incontinenti apposito. etiaz qñ null' resultat contractus innominatus. ibi. n. 8.
In contractu facto vt des que actio oriatur. remissiue. ibi. n. 9.
3 Actio furti non oritur contra domesticos furantes si res est modica que subtrahitur. in l. si libertus. n. 1. ff. de fur. 148
2 Actio qualiter competat cū aliquis dat dotem. z aliam alternatiue stipulatur. in l. vxorem. §. testamento. nu. 1. ff. ō lega. iij. 287
4 Actio in factū oritur ex sniā interlocutoria cōtinēte aliqd dari. vel fieri. in l. cū nō solū. §. necessitate. n. 8. C. de bo. ō libe. 289
4 Actio z acceptio oritur ex sniā arbitria partiū homologata. i l. cum antea. n. 1. C. de arbi. 114
3 Actio legis Cornelie de ona hic, quando detur habitāti parti in vna domo partim in alia. in l. lex cornelia. §. si tamen i fundū. nu. 3. ff. de iniu. 356
5 Actio queritur ex stipulatiōe iudicis vel executoris. in auē. vt sine prohi. matres. nu. 8. 49
5 Actio personalis z hypothecaria cōtra principales. z fideiussoz cedi dz. z etiam naturalis cōtra naturaliter obligatū per creditoz fideiussoris. in auē. de fideiuss. nu. 8. 9
3 Actio ex numeratione facta nomīe alieno nō datur illi, noīe cuius fit numeratio: nisi hoc exprimatur. cum eo cui numeratur. in l. si ita stipulatus. §. Husogonus. n. 2. ff. de ver. obli. 258
4 Actionem proponenti sibi non cōpetentem reūcitur. vl' laceranda libellū. vel pnunciando. in l. iustas. n. 6. C. ō in. fisci. li. x. 373
3 Actio vna in aliā trāsfundit in l. tutor dat'. n. 1. ff. de fideiuss. 292
3 Actio quando nascatur ex naturali sola. in l. fideiussor. §. q cer to loco. n. 2. ff. de fideiusso. 281
3 Actio ex consuetudine formiter inducta non oritur. in l. j. n. 13. ff. de publi. iudi. 368
4 Actio ciuilis ante biennā oritur ex chirographo z sic ex obligatione literarū. in l. cum quis. n. 22. C. de iur. z fac. ignora. 41
4 Actio mandati cum actione ex iussu qñ cōcurrat. in l. si mandator. n. 2. C. quod cum eo qui in alie. 179
4 Actio in factū est subsidiaria. vel redacta in varijs iuris articulis: z quidicantur isti varij articuli iuris. in l. sancimus. nu. 2 z 12 C. de sacrosanc. eccle. 28
Actiōes plures cōpetūt pro recuperatiōe rerū ecclesie. ibi. n. 14
3 Actio ciuilis qñ tollatur per criminalem. remissiue. in l. interdū §. qui furem. n. 3. ff. de fur. 344
1 Actio de qua in §. in eū. in l. si per aliū. ff. ne quis eū q datur quāti res est ab actore estimata: z istud totū est pena. ibi. n. 1. 71
4 Actio in rē competit ecclesie pro rebus inualis z venditis. i l. fi. n. 4. C. de sacrosan. eccle. 28
Actio personalis z hypothecaria cum rei vendicatione concurrunt fauore ecclesie. ibi. n. 15. 28
3 Actiones populares tēdunt ad vendictam z quare dicātur populares. in rub. n. 1. z 2. ff. de popu. act. 368
3 Actio vna in aliam deuolvitur, qñ ab actoris interest. in l. non quali. §. si quis nu. 1. ff. rem pupil. sal. fore. 321
4 Actio præscriptis verbis que datur ad implendum q̄ conuenit, an detur precise ad dandum. vel liberetur quis præstādo interesse. in l. cum precibus. n. 5. C. de re permu. 200
3 Actio in factū oritur ex edicto. ff. fur. aduer. nau. i rub. n. 2. 350
3 Actio ciuilis furti potest competere aduersus nautā, vel eū qui conuenitur ex suo furto. in l. vnica. n. 1. ff. fur. aduer. nau. 350
4ñ Actio pignoratitia non præscribitur longo tempore. in l. nec creditores. n. 7. C. de pigno. actis. 179
4 Actio præscriptis verbis an detur reo implenti cōtractū ex pte sui contra actorem. in l. sue apud. n. 5. C. de transac. 71
4 Actio id est actus pri'. in auē. hoc ius nu. 1. C. de sac. sāc. ecc. 26
3 Actio ad vindictā qñ dicatur competere z qñ ad rē familiarē. in l. prætore dixit. §. si dicatur. n. 1. ff. de iniur. 357
3 Actio ex delicto que dominatur ab eo nō datur cōtra heredes. in l. prætor. §. hec actio. n. 1. ff. vi bo. rap. 374
3 Actio qñ vna datur ō plures negligētia adhibita cōtra vnū. qñ preiudicat cōtra alios. in l. si seruus. n. 1. ff. vi bono. rap. 253
3 Actio introducta in subsidium non habet locum ō eū qui iure ordinario potest coerceri. in l. si dolo malo. §. habet itaq. n. 1. ff. ū quis testa. lib. esse. 349
3 Actione vi bonorū raptorū cōuent' nō pōt referre actori questioncm dominij. i l. prætor. §. z generaliter. n. 3. ff vi bono. rap. 354

Index singularium materiarum.

4 Actio descendens ex delicto defuncti quando detur cõtra heredes.in l.vna.n.1.C.ex deli.defun. 158
Actio descendens ex contractu p3o dolo commisso in cõtractu per defunctum, quando detur contra heredes.ibi n. 3.& 13
Actiones descendẽtes ex delicto qñ dẽtur heredib⁹.ibi.n.4.13.
Actio de calumniatoribus datur ad quadruplum eius q̃ recepit,non quodest damnificatus.ibi.n.5.
Actio an detur in successiõe ex delicto vnius prelati.ibi.n.10.
Actio non potest oriri ex contractu nullo.ibi.n.14.
Actiones descendentes ex quasi contractu quando dentur contra heredes.ibi.n.15.
Actio ex contractu quando detur heredibus.ibi.n.16.
4 Actio de dote habet tacitam hypothecam.in l.vna.§.& vt plenius.n.6.C.de rei vxo.act. 212
Actio ex stipulatu p3o dote ẽ actio bonefidei.ibi.§.13.& si n.n.9
Actio de dote filia sui iuris effecta.in quartam imputatur,& in collationem venit.ibi.§.videamus.nu.15.
5 Actio quando fiat litigiosa & tam p3o re, quam iure personali. vl iure incorpozali.in aut.de litig.n.2. 53
3 Actio ciuilis in factum inducta ẽ etiam p3o crimine expilate hereditatis.in l.i.n.1.ff.de crimi.expi.heredi. 365
3 Actio ex testamento qũo concurrat cũ rei vendicatione.in l.nemo.1.cũ.n.1.ff.de ver.obli. 241
4 Actio p̃ tutele cõcurrit cum actione negotiozum gestozum vtili.in l.j.n.1.C.de testa.tute. 217
5 Actiones dantur contra eũ qui dolo malo iniunxit tignũalienũ in muris suis.in l.lex.rũ.tabularum.n.1.ff.de tig.iniunc. 348
4 Actio vtilis datur in obligatione seu actiõe tacita ℈ debitorem debitozis.℈gl.in l.heredem.nu.1.C.de heredi.act. 156
5 Actio iniuriarum quando tollatur dissimulatione.in l. ꝓ actor ait.§.si is cuius.n.2.ff.de sepul.vio. 363
Actio iniuriarum an tollatur si quis expresse renũtiat huic actioni:quod sic,ibi.n.3.
4 Actio quando queratur filiis ex pacto matris.in l.pactũ dotale.n.1.C.de pac.conuen. 252
3 Actio oritur ex sententia appellationis cõfirmãte nõ ex prima confirmata.in l.cum apud.n.4.ff.iudi.solui. 327
3 Ad actionem consequendam sufficit de facto fieri:℈ de iure nõ possit.in l.quidam filium.n.7.ff.de ver.obli. 269
5 Actiones mixte quando efficiant litigiose.in aut.℈ litig.n.5.& 3
2 Actio de dote duplex est:scilicet directa & contraria.in l.omnino.n.2.ff.de impen.in re.dota.fa. 30
4 Actione personales durant xxx.annis,fallit tamẽ i l.receptitia nu.1.de consti.pecu. 159
Actio de constituta habet p3iuilegia.ibi.n.2.
3 Actione iniuriarũ tenetur proferens verba q̃ reipublice manifestari non expediunt.in l.eum qui.nu.1.ff.de iniu. 361
5 Actio quando mutari possit.i §.omnes vero.n.13.& aut.℈.lit.54
4 Actiones tres competunt p3o legatis & fideicommissis si natura rei legate hoc patitur,in l.j.n.1.C.communia de leg. 274
3 In actione iniuriarũ an habeatur ratio damni.in l.item apud. §.si quis seruo.n.1.ff.de iniur. 360
3 Actiões quesite heredi facto suo nõ transeunt i fideicõmissoriũ. in l.heres n.1.ff.de fideius. 282
4 Actio vtilis prouenies ex directa bonefidei est etiam ipsa bonefidei.in l.age cum geminiano.C.de transac. 67
1 Actione prima qnando agatur tam in contractibus bonefidei, quã stricti iuris:& non actione de dolo.in l.& eleganter.§.non solum.n.3.ff.de dolo. 54
3 Actio in factum p3o furto facto per patrem filio datur in parte, non actio famosa.in l.si quis vxori n.1.ff.de furtis. 343
4 Actio oritur quando est iudicatum ex sentẽtia arbitri:& que actio in l.ne in arbitris.n.13.C.de arbi. 115
3 Actio in factum oritur in sententia interlocutoria.in l.si postulauerit.§.si liber homo.n.1.ff.de adul. 396
4 Actio vetus quando dicatur informata,& informetur.in l.legẽ nu.9.C.de pac. 58
4 Actio bonefidei quando datur ad id q̃ deuenit in pacto, an tũc sit stricti iuris.in l.pacta que.n.1.C.de pac. 57
4 Actio q̃ tollit successiõ alteri⁹ vel creditoris vel debitoris: an tollat q̃n sit solutũ,vl iure cõfusionis.i l.debitori.n.4.C.e.tit.57
4 Actio prima si est sublata per aquilianã stipulationem,vel acceptilationem,& recedatur a transactione qua actione postea agitur.in l.si diuersa.n.3.C.de transac. 70
4 Actio personalis que proponitur p3o aliq̃ re immobilia an poterit in loco vbi res est proponi.in l.ſi.n.2.C.in rem act. 131
1 Actio que datur contra fideiussorẽ an habeat executionẽ parata vl requiratur nou⁹ libellus.in l.sine n.4.ff.qui satisda.cog. 62
4 Actiones due oriuntur in contractibus innominatis.in l.cum ꝓponas.n.1.C.de do.& 99
4 Actio ex testamẽto l3 sit stricti iuris habet tñ instar bonefidei.l.si qñ.§.heres.n.5.ff.de leg.1.fo.1 49.l.si heres.n.2.ff.de eo.fo.eo. l.huiusmodi.§ edco.n.2.ff.eod.fo.244.l.exhibitionis.n.3.C.ad exhib.fo.148.& l.bonefidei.n.2.C.de vsur.fo.191.videl.si heres n.1.ff.de eo quod cer.loc.fo.328.fallit tamen quandoquel.alias .n.1.ff.de in lit.iurando. 287
4 Actio de dolo in contractibus innominatis datur interesse qñ non seruantur promissa.l.cum proponas.n.2.C.de dolo. 99
5 Actio in rem quando detur contra heredes p3o parte,qñ possident.regula cum salentijs.in l.ij.n.1.C.de heredi.act. 99
4 Actio negotiozum gestozum vt cõpetat mulieri.vel cõtra eã qd requiratur.in l.si mandatum.n.1.C.de neg.gest. 165
4 Actio de dolo quando concurrat cum actione ℈ metus causa & cum restitutione in integrum.in l.ij.n.1.C.de dolo. 95
Actio de dolo habet se ad modum inuidi.ibi.n.2. 99
Actio de dolo an cõcurrat cũ interdicto quo vi.ibi.n.1.& 4.
An concurrat cum actione iniuriarum.ibi.n.5.
4 Actio in factum oritur ex iuramento quando informiter informiter vtilis ex contractu.in l.actori.n.1.C.de re credi. 149
Actio que oritur ex ſnia an dicatur in factũ vel iudicati.ibi.n.
2 Actio non oritur ex ratihabitione,ſer ex nego.gest. in l.qui in aliena.n.5.ff.de acqui.here.
4 Actio que per lit.contest.trãsit ad heredes extinguitur qñ cõtione partium a lite discceditur.in l.cum mota.n.1.C.de trãſ. 68
Actio pscriptis verbis dat a lege.qñ aliꝰ sabueniri ñ ꝓt.ibi.n.8
Actio non debet in libello inseri.ibi.n.10.
1 Actio prescriptis verbis qñ habeat locum p3o commodo.in l.j.§.huius edicti.n.3.ff.commoda.
4 Actio vtilis rescissoria an sit p3opriũ nomen actionis, vel sit adiectio.in l.ſi.n.1.C.qui.ex cau.ma. 131
Actio vtilis rescissoria quare sic appellat & qñ nascat.ib.n.2.& 3.
Actio vtilis rescissoria qñ dicat datiua vel natiua.ibi.n.2.
Actio licet tollatur ipso iure per prescriptionem xxx.annoꝝ tamen obligatio non tollitur.ibi.n.9.
Actio realis quare appelletur a Bartolo natiua.ibi.n.10.
Actio vtilis rescissoria quanto tempore tollatur. ibi.n.11.
Actio qñ ẽ directa natiua nõ datiua an tollat anno vtili. ib.n.13.
Actiones persecutorie quando sint perpetue.ibi.nu.4.
3 Actio vtilis nobis queritur per negotiozum gestoũ ratihabitione secuta in illis casibus,i quibus queritur per procuratoꝛẽ. in l.si quis.§.stipulationem.n.1.ff.iudi.sol. 314
2 Actionem qui cedit contra vnum ex coreis alius liberatur a cedẽte.in l.qui duos.nu.1.ff.de lega.ij. 236
1 Actio de peculio an sit datiua.il.licet.n.1.ff.de pecu. 359
2 Actio ginalis qñ ẽ ꝓposita & psequutio in vna spe in nõ psequutis qñ agi possit.in l.si minoris.n.2.ff.de admi.tuto.& cura. 70
2 Actio eligenda ex pluribus debet eligi tempore dati libelli. in l.cũ filius.§.vaꝝ.n.4.ff.de lega.ij. 269
1 Actio oritur ex voluntario iuramento.vl iudiciali nõ exnecessario.in l.nam postea.§.li petitor.n.1.ff.de iureiur. 271
Actio q̃ oritur ex iuramẽto qñ sit datiua & qñ natiua.ibi.nu.2.
Actio in factum oritur ex sententia ibi.n.3.
Actio in factum habeat locum in actione in rem.ibi.n.4.
1 Actionem quando pariãt facta ad exceptionẽ.in l.sed si possessori.n.1.ff.de iureiuran. 167
Actio qñ oriatur ex solis probationibus.ibi.nu.8.
Actio vtilis & actio in factum oriuntur ex iuramento.ibi.n.9.
2 Actio vtilis queritur per seruũ tutoris pupillo,sicut per ipsum tutorem.in l.quoties.n.1.ff.de admi.tuto.& cura. 68
4 Actio personalis competens p3o vsufructu tollit longo tempore.in l.corruptionem.n.1.C.de vsufru. 143
3 Actio vtilis acquirit pupillo ex stipulatiõe notarij sine cessione i stipulationib⁹ ꝓtoris.i l.si pupill⁹.n.3.ff.rẽ pup.sal.fo.x.
Actio vtilis nobis queritur sine cessione istipulationibus curialibus p notarium vel alium officialem publicum.ibi.n.
3 Actiones plures si sunt ex vno tãtũ facto defendentes qñ cum solum agi possit.in l.nunquã plura.n.3.ff.de p3oc.delic. 335
1 Actio prescriptis verbis vnde oriatur.l.naturalis.§.qñ si facit nu.4.& §.sed si.n.3.& 5.ff.de prescript.ver.fo.407.& l.solent.n. ff.eo.fo.408.& l.si dominus.n.1.ff.eod. 408
4 Actionem mutare est vnã omittere,& nouam proponere.in l.si ita.n.12.C.de eden. 51
4 Actiones plures quando ex eadem cã ad idem competunt. tũc fit cumulatio,ibi.n.18.secus si ad diuersa.nu.19.vide l.nõ est nouum.n.1.ff.de act.empti. 350
Actiones plures ex diuersis ad idem competentes,quando possint cumulari:& an tunc erit vn⁹ libellus.ibi.n.20.
Actiones plures ex eadem causa contra diuersos quãdo cumulari possint.ibi.n.22
Actio noua quãdo cumulat,debẽt dari none induce nisi posset esse

esse instructus ex deliberatione facta in prima. ibi. n. 27.
Actione intentata non infamante si aliquis vult mutare z prorogare actionem famosam: non potest. ibi. n. 34.
3 Actio extincta nō potest resuscitari, scilicet directa: sz vtilis sic. in l. pupilli. §. si cum pupilla. n. 3. ff. de solu. 312
3 Actione ex iniquitate sua nemo gsequit. in l. itaq3. n. 1. ff. de fur. 337
Actio triticaria competit furi. ibi. n. 3.
3 Actione qua succurratur contra heredes, quando vnus satisfecit. in l. stipulationum. §. si sortem. n. 4. ff. de ver. obli. 211
1 Actio semel extincta non reuiuiscit regulariter: z quādo reuiuiscit an sit eadem cum prima vel alia. in l. meminis. §. duozū. n. 4. ff. de lega. 3. 262
3 Actio furti nascitur ex assidua contrectatione, quando res iterū reuertitur in potestatē domini. in l. vulgaris. n. 2. ff. de fur. fo. 338 z l. si dominium. n. 1. ff. eod. 342
Actionem furti non habet ille, cuius interest ratione obligationis personalis. in l. eum qui. §. an pater. n. ff. de fur. 336
3 Actio mere personalis non transit in singularem successozē sine cessione. l. si tertius. §. si quis. n. 1. ff. de aqua plu. ar. 52
Actio personalis in rem scripta sine cessione transit in singularem successozem in genere: non in specie. ibi. nu. 2. z 4.
Actio realis z in rem scripta qualiter differant. ibi. n. 2.
Actio personalis competens venditozi an transeat ad emptozem. ibi. n. 3.
3 Actio ad rei restitutionem qñ rem restituere est in obligatione: qñ detur contra possidentē insolidū vel detur pro hereditariis pozrionibus. in l. iiij. §. 8. ato. n. 3. ff. de verb. oblig. 208
3 Actio iniuriarum non intelligitur esse in bonis nostris ante litē contestatam: quia competit ad vindictam. in l. j. §. heredem. n. 4. ff. de pena. delictis. 334
Actiones penales cōpetentes defuncto tanquam vni de populo, non transeunt ad heredes. nisi lite contestata. ibi. n. 2.
Actiones penales si competunt ad vindictam non transeunt ad heredes nisi lite contestata: si vero competunt ad rē familiarē tūc transeunt ad heredes. ibi. n. 3.
4 Actio personalis quo casu sequitur fundum. in l. ſi. nu. 1. C. q̄ quisque ozdi. lib. xj. 408
4 Actionem perdit qui corrumpit iudicem vel aduersariū nō prīcipalem. in l. j. n. 1. C. de pena iudi. qui male iudi. 311
3 Actio de aqua pluuia arcenda equi paratur cautioni damni infecti. in l. sup ra iter. §. officium. n. 1. ff. de aqua plu. arcen. 1
Actio noxalis z actio damni infecti equiparantur. n. 2.
3 Actio ciuilis in factum datur ex omnibus publicis iudicijs. in l. j. n. 1. ff. ad legem Iuliam repetun. 409
Actio in factum ex hoc titulo intra annum ñ dat ad quadruplū: post annum in simplum. ibi. n. 2.
Itē actio ista datur in officialem nedum pro delicto commisso per ipsam. sed etiā pro acceptis p eius comites, z socios quos exhibendo liberatur. ibi. n. 4.
Actio ista qualiter detur contra heredem. ibi. n. 5.
1 Actio pignoratitia quando nascatur: z vnde nascatur. in l. si rē. §. omnis. n. 2. ff. de pig. act. 348
Actio est stipulatu pro dote quādo z vnde nascatur. ibi. n. 3.
3 Actio quando nobis queratur per factū libere persone. in l. si pme. n. 1. ff. de solu. 304
4 Actio prescriptis verbis quare competat reo. z non actori. in l. fine apud. n. 7. C. de transac. 73
3 Actio oritur ex statuto in fauorem cuius factum est. in l. fideicō missa. §. interdum. n. 3. ff. de leg. iij. 280
3 Actio si sit inducta in iudicio per modum exceptionis an ppetatur. in l. omnes actiones. n. 1. ff. de reg. iur. 594
3 Modo datur ex sententia iudicis delegati. in l. stipulatio ista. n. 2. ff. de verbo. obliga. 219
3 Actio in rē q̄ cōpetit pro reb' corporalib' cōpetit et possidēti proreb' corporalibus. in l. si prius. n. 3. ff. de ope. no. nūc. 21
3 Quādo ille qui tenetur directa inefficaciter succedit ei qui tenetur vtili efficaciter prima directa confirmatur. in l. stichū. §. actio. n. 3. ff. de solu. 311
3 Actio furti manifesti est prozia, z nō dat ꝯ opē prestātē furi: nec talis est fur manifestus. in l. is qui opem. n. 1. ff. de fur. 340
3 Actio ex stipulatu que competit viro, est bone fidei. in l. de diuisione. n. 2. z 5. ff. solu. matrimo. 8
4 Actio ad exhibendum non datur pro immobilibus: q2 de se patet. in l. q. nu. 8. C. quando z qui. quar. lib. x. 391
3 Actionem mihi cedendo liberaris, si teneris mihi ad agendum alium. in l. j. §. idem nerua. n. 1. ff. ne quid in lo. publ. 165
3 Actio per donationem fideiussoris perpetuatur, quando perpetuatur litis contestationem: alias secus. l. cum quis. §. si quis pro reo. n. 4. ff. de solutionib. 303
4 Actio vtilis alis vel generalis quādo proponit, tunc procedit

3 petitio incerta z sententie incerta sed in executione certificat. in l. quanquam. n. 1. C. de senten. que sine cer. quanti. proie. 307
Actio in rem vtilem cōpetit conductozi ad longū tempus, non ad locum. in l. j. §. quod autem ait. nu. j. z 4. ff. de superficie. 178
1 Actio que oriatur ex iuramento super certo contractu. prestito. l. si duo. §. si quis nu. 1. ff. de iure iurando. 271
Actio que oriatur ex statuto vel consuetudine. ibi. nu. 2.
3 Actioni communum diuidundo non prescribitur minozi tēpore exp. an. et in consequentiam in l. due filie. n. 1. ff. pro dote. 128
1 Actio quando ex dispositione legis oritur vtrum sit cōdictio ex ge an alia actio. in l. vnica. nu. 7. ff. de condi. ex lege. 324
Actio speclalis ex emphyteusi oritur ex contractu empyteutico ibid. nu. 8.
4 Actio furti z condictio furtiua cui competant in casu. l. falsus procurator. nu. 8. C. de fur. 227
3 Actione vna electa alia tollitur, quando vnum est factum, z vnus titulus criminis plures sunt agendi forme secus sunt plura facta z plures tituli criminis. in l. j. §. vnde queritur. n. 3. ff. de publica. z vectiga. 55
4 Actio communi diuidundo z familie erciscunde nascitur ex quā contractu. in l. j. nu. 3. C. de anna except 295
Actio pro socio pignoratitia z depositi quando nascatur. ibidē nu. 5. z 6. z 7.
3 Actiones plures ad eandem rem ex diuersa causa cōpetentes an possint simul cumulari. in l. naturaliter. §. nihil. commune. nu. n. ff. de acqui. poss. 99
3 Item in actione pro tutele quis habeat tacitā hypothecā: z an privilegium quo habet pupillus trāsea. ad suos. ꝙ sic in l. dabimus que. §. si quis. nu. 1. z 2. ff. de priui. credi.
3 Actio vie recte est in factum ex hoc edicto. in l. ſi. §. qui viam. n. 1. ff. de via publi. 19
4 Ad actiones reuocatorias peruenitur demum bonis principalibus excussis. in l. j. nu. 3. C. de reuo. bis in frau. credi. 350
3 Actio iudicati oritur ex sententia iudicis magis quam actio in factum. in l. infles. §. iudicati. n. 1. ff. de re iudi. 123
Actio in factū oritur ex arbitri sententia. ibi. nu. 2.
Actio iudicati est perpetua z tranlitoria, sz actio prima esset temporalis nō tranlitoriā. ibi. n. 3. item est rei persecutoria. nu. 4.
Actio nona datur ex sententia lata actione super reali. ibi. nu. 5.
3 Actione iudicati vel actione in factū ex sententia quando agit, requiritur libellus. secus si officio iudicis pro executione. in l. ſi tra dies. n. 1. ff. de iudi. 133
2 Actio rerum amotarum an bodie competat ex quo non sit duoz vbi competit vtilis. in l. rerum quidem. nu. 1. ff. de re. amo. 42
1 Actio an mihi competat si mandani vt rememores, z emisti. in l. Iulianus. §. si procurator. nu. 1. ff. de emp. 439
3 Actio descendens ex delicto qñ nō datur cōtra heredes, sz dolꝰ committatur ex facta sine delicto. in l. j. nu. 1. ff. de priua. delic. 334
Actio penalis quando detur contra heredem in actionibus descendentibus ex delicto. n. 2.
Actio penalis descendens ex quasi delicto eodē mō dat cōtra hēdem quo datur descendens. ex delicto. ibi. nu. 4.
Actio penalis descendēs ex delicto. cōtra successozē prelati, si prelatus tenebatur nōie dignitatis: si vero nōie, ꝙ pro no datur nisi quantum ad eum perueniet z prelatura est locupletata. ibi. n. 5.
Actio exhibendum an possit intentari in eodem in libello cum re vendicatione. ibi nu. 10.
3 Actio reuocatoria an habeat locum cum alienatio fit in fraudē de facto. in l. si pater. nu. 2. ff. de bis que frau. cred. 161
4 Actio ad exhibendum est patronalis scripta in rem. in l. exhibitionis. nu. 1. C. de exhi. 148
5 Actio ex testamento z rei vendicatio competunt pro legato. in l. in libello. §. si quis seruum. nu. 2. ff. de capti. z post limi. 462
3 Actiones reuocatorie qualiter nominentur. in l. hac. in factū. n. 2. ff. de bis quem in frau. credi. 391
3 De qua actione in factum intelligatur l. ait pretor. §. si debitorē. ff. de bis ꝙ in fraudem. cred. ibi. nu. 7. 160
3 Actio furtiua quandoque hz locū z non fit furtum. nec res est furtiua. in l. sequitur. §. si rem. nu. 3. ff. de vsucap. 117
4 Actio competit ad pretium. quando res non potest prestari. in l. si res. nu. 1. ff. de leg. iij. 280
3 Actiones in rem scripte que rei peruentione obuenit dicuntur, poni ex variis figuris causarum. in l. j. nu. 3. ff. de act. z obli. 198
Actio vtilis vnde oriatur, z an que dicatur nativa, vel dativa. ibi. nu. 4. 6. 11. 12. z sequentib. z l. j. nu. 11. 16. 19. C. 40. ti. 153
Actio que dicatur dativa, z que nativa. ibi. nu. 5.
Actio vtilis dicitur quadrupliciter. ibi. n. 7. z l. j. n. 17. C. e. ti. 154
Actio ex obligatione ab imitio semel tūc oritur non indesinens ibi. nu. 9.
Actiōe personali vtili agēs, qñ possit dicere i libello debitorē sibi

obligatum.ibi.n.16.

3 Actio de peculio datur in patrem ex contractu filij in l.si finita. §.si de vectigalibus.n.4.de dam.infe. 40

3 Actio personalis in rem scripta regulatur secundum actionū personalū naturā & in ea ex iure super uenīēte potero ipe eū agere.i l.& an eadem.§.actiones n.17.ff.de excep.rei.iudic. 192
Et qñ agēti tali actiōe obstet exceptio rei iudicate.ibi.nu.18.

3 Actionibus duabus preiudicialibo simul propositis,sup vtraq; procedetur,si sunt equalis potentie:alias super maiori.in l.si ter me.te.nu.1.ff.de excep.rei iudic. 193

3 Actio que datur ex edicto de damno infecto,que fit.in l.si finita §.eleganter nu.1.de dam.infec. 41

3 Actio in factum oritur ex publicis iudi.in l.qui nomine nu.1.ff. de falsis. 407

3 Actio de dolo non perpetuatur iuramento.in l.nā postea.§.is q nu.2.ff.de iureiu. 270

1 Actio orit ex sola ciuili oblig.in l.j.n.22.ff.de cōdi.inde. 297

1 Actio iudicatur mobilis vel immobilis ſm naturā eius,qō in ea deuenit in l.si conuenerit.n.2.ff.de pigno.act.fo.346.l.si lic.§. si quis ita.n.5.ff.de leg.j.& l.j.n.4.C.si.aduer.transac.fo.105.l. si ad rē soluendam.n.1.C.de pred.min.fo.225.& in aut.de nū alienand.aut permutand.n.5. 12

3 Actio personalis non queritp procuratorē,nisi cedatur: possessio & dñm sic.in l.possessio.§.& si possessio.n.1.ff.ō acqui.pos. 109

3 Actiones rei persecutorie ex vtraq; parte sunt perpetue: persecutorie ex parte actoris & penales ex parte rei finiuntur anno.i l.in honorariis.n.1.ff.de act.& obli. 200
Actio furti manifesti licet sit penalis ex parte rei,tamen non est annalis.ibid.2.
Actio penalis ex pte actoris & rei:vel rei tm durat an.nisi succedat in locū actionis persecutorie qua pr' tenebatur ibi.n.3.
Actio vtilis q̄ dat ō illū qui dolo desiit possidere,ex quo in locū rei persecutorie ex vtraq; parte succedit,est ppetua.ibi.n.4.
Actiones que nō dant post annū non transeunt i heredē.ibi.n.5.
Actiones que ex patrimonio dantur,sunt rei persecutorie:que extra patrimonium,penales.ibi.n.6.
Actio rescissoria an cōpetit añ petitam restitutionē.ibi.n.7.
Actionum directarum exercitium an videatur mandari per cessionem.in l.j.n.20.ff.de act.& obli. 198
Actio directa & vtilis non possunt eidē ad idē cōpetere.ibi.n.21.
Actio vtilis competēs ex instro guarentigiato ex forma statuti habet executionem paratam etiam ex equitate.ibi.n.22.
Actionē directā ponenes si pbat in vtili,an obtineat.ibi.n.22.
Actione vtili cessa an diuidatur in aliam vtilem.ibi.n.25.
Actionem vtilem cedens pp virtutē directe,que remaneat apd eum potest solutionem a debitore recipere:& eum liberare:tribus talibus exceptis.ibi.n.26.
Actiones que oriuntur ex pactis incontinenti appositis qualiter dentur.ibi.n.19.

3 Actio prescriptis verbis ad quid detur:& in quo differat a condictione ob causam:& quando cum ea concurrat.in l.j.n.7.ff.de donatio. 64
Actio prescriptis verbis oritur ex pacto qō est bonefi.ibi.n.8.

3 Actiones transeunt ad heredes quando nō requirūt factum psone.in l.sub hac.n.2.ff.de act.& obli. 199

3 Actio l.a quilie est penalis duplici respectu.i l.qui seruū.§. si tibi commodauero.n.1.ff.de act.obli. 200

3 Actio ex iureiurando ponitur inter pretorias.in l.nam postea. §.iureiurando.n.2.ff.de iureiu. 269

5 Actio personalis & hypothecaria an possint simul & semel in eo. libello intentari est speciale.in §.sed negs.n.11.i aut.de fideiuſ.8.
Actiōes due qñ oriāt ex vno ꝯtu.in l.ij.n.2.ff.de act.& obli. 192

1 Actio furti an extinguatur re alienata.in l.siue manifestus.§.tā dia.n.3.ff.de condi.fur. 321

1 Actio furti qualiter diçatur competere legatario.in l.sed nec. 2.& 5.ff.de condict.fur. 321

5 Actio confessoria quid sit:quare sic dicatur,& cui detur.in §.ecs Just.de actio.n.2. 109
Actio confessoria contra quem detur.n.3.ibi.

6 Actio in rem aduersus possidentem datur,& ex persona actoris ipsius possidentis forum non declinatur.q.ij.n.1. 104

6 Actiones quado sunt diuerse vna penalis.& alia persecutoria, vna non tollitur per aliam,nec per exceptionem,nec electionē. questio.ix.n.6. 214
Actiones quando sunt plures competentes ad diuersa.siue ꝯ eundem siue cōtra diuersos ex diuersis causis possunt simul agitari.ibi.n.7.

5 Actio quando ab initio alicui competit pp aliquod interesse.si desinat interesse facto ipsius actoris,desinit actio effectualit p petere.questio.ix.n.3. 114

Actio que datur in magistratum delinquentem in officio,dicitur subsidiaria.ibi.n.4.

6 Actiones,& obligationes que principaliter recipiūt vite sustentionem,cadunt in personam deportati,& etiam damnati i metallū licet tales obligationes descendant a iure ciuili.q.i.n.3. 102

6 Actione alterius quando quis vtitur,vti debet tantum cā sua causa,& cum suis vtilitatibus.q.vj.n.2.

6 Actionis natura & figura ipsius.trac.de alue.§.q̄ si.n.20. 11

6 Actio noua dicitur,cum aliquid additur vel detrahit nature actionis trac.de alue.§.quod si.n.20. 195

1 Actio noua an nascat ex assidua contractatione rei furate absque mutatione dominij.l.sed nec.n.3.ff.de condic.furtiua. 185

1 Actio qua acquiratur pupillo per tutorem.in l.solutum.§.pupilli beram.n.3.ff.de pig.act. 321

2 Actione tutele nō cōuenitur agnatꝰ dānatꝰ,& accusatꝰ de fuisse eto tutela durāte.i.l.si tutori.n.2.ff.de tute.& ra.distra. 354
Actio tutele an nascatur tutela durante.ibi.n.4. 19

1 Actio an debeat cedi seu reddi soluenti estimationem.in l.ij. ff.de condi.sine cau. 320

1 In actione prescriptis verbis cōcluditur ad interesse & ꝑ ꝓ sequitur qđ est promissum.in l.ob eā cām.n.1.ff.de ꝓscrip.verb. 408

3 Actione ciuili & criminali.simul proposite ij non litis oppositio cedit iudicium.in l.fundū titianum.n.10.ff.de excep. 380

3 Actio communi diuidundo an habeat locum pro re incorporali in l.in prouinciali.§.in loco.n.1.ff.de ope.no.nun. 9

3 Actio personalis in rem scripta ideo dicit:quia datur ꝑ aliquē obligatum ex possessione.in l.j.n.2.ff.de interdi. 96

1 Actionis origo non attenditur.in l.licet.§.sed si filius.nu.3.ff.de pecu. 427

1 Actio de peculio an sit proprium nomen actionis.in l.licet.§.si filiusfamilias.n.4 ff.de pecu. 359

5 Actio quanto minoris,& redhibitoria an tollatur prescriptio. in §.pro tempoalibus.nu.4.in aut.de eccle.tit. 63

2 Actio iudicati consolidatur in filiam post mortem patris sicut actio de dote.in l.si marito.§.si voluntate.n.6.ff.solu.mat. 16

Actio quando fiat ad heredes transitoria per sententiā.ibi.n.7.

1 Quoties dubitatur de nomine contractus,recurrimus ad actionē prescriptis verbis.in l.j.n.1.ff.de estima.act. 450

Actio prescriptis verbis estimatoria est bonefidei.ibi.n.1.

1 Actio prescriptis verbis datur,vt fiat,ꝙ conuenit:alias condenatur ad interesse.in l.naturalis.§.& si quidem.n.1.ff.de prescriptis verbis. 427

1 Actionem quando ille qui tenetur mihi cedere nō reperitur,licet mihi cedit.in l.j.n.1.ff.de institor. actio. 354

2 Actio preiudicialis per quam quis negat se libertum,repetit. in l.si quis.§.solent.na.2.ff.de libe.agno. 47

1 Actiones non transferuntur per restitutionem hereditatis.nisi restituatur ei,& eodē modo,sicut testator iussit.in l.si mulier.§. ex aste.n.1.ff.de iure dot. 42

2 Actio preiudicialis quando patet negat aliquem filium ita repetitur sicut quando quis dicit se esse filium.in l.quod senatusconsulto.§.ex bis.n.1.ff.de libe.agno. 44

6 Actione personali agitur ad supplementum legitime.consil.xiij nu.4.lib.j. 9

6 Actio competēs minori an sit alienabilis.cōs.lxx.nu.1.lib.j. 15

4 Actio in rem non competit,quando legatur res,vel legatario.in l.ff.n.1.C.commu.de lega. 274
Actio vtilis ex testō cōpetit ad lega. relictū eodicillis.ibi.n.5.

1 Actio prima quod mouetur per stipulationem.il.certi ꝑdicto. §.quoniam.n.7.ff.si cer.pet. 213

2 Actio personalis non persequitur fundum.in l.j.§.libera.nu. ff.ad trebel. 84

1 Actio depositi quando nascatur antequam dolus cōmittat.in j.§.idem Pomponius.n.1.ff.de positi. 84

1 Actione depositi quis non tenetur per solū contractū adhibitū circa rem de positam.in l.j.§.si rem.n.2.ff.depositi. 84

2 Actio & exceptio regulantur eodē modo.in l.si quis.§.si duo. nu.2.ff.de adi.lega. 85

2 Actiones vtiles habens eas cedendo illas transfert.in l.j.§.de illo.2.ff.ad trebel. 83

2 Actio penalis quando sit perpetua.in l.j.§.hanc autem.n.1.ff. simu.ven.nom. 2

1 Actio dotis integra est filie in casu omisso per patrem in stipulatione.in l.si cūm dotem.nu.5.& 6.ff.solu.ma. 11

1 Actio oneris aduersi est proprium nomen actionis.in l.i nauc. n.1.ff.loca. 402
Actio oneris aduersi bodie non habet locum ibi.n.1

1 Actio de dolo dat contra dicentem se habere officium,cum non habeat in l.heredibus.§.item in cause.n.2.de dolo.

1 Actionon est arbitraria propter locum i actionibus.bonefidei l.ij.

l.ĵ.n.1.ff.eo quod certo loco. 32
5 Actio in factum oritur ex sententia interlocutoria. in l. a diuo pio.n.1.ff.de re iudi. 235
2 Actio hypothecaria an extinguatur per successionem. in l. obi to2.n.2.ff.a d trebel. 396
2 Actio non queritur ascendentibus ex linea materna per descendentes. in l.debito2.§.que.n.1.ad treb. 396
2 Actiones quas pretor pollicetur quando sint ciuiles & qñ pretorie in l.pretor.n.3.ff.si quis omis.cau.testa. 210
2 Actio descendens ex dictis senatusconsulti or preiudicialis: ad ẽ fauorabilis.in l.siue contra.§.quia.n.2.ff.de libe.agno. 45
Actio preiudicialis in rem in quo differat a rei vendicatiõe.ibi. nu.3.
Actionem duplicem quis potest intentare quãdo ẽ drobabilit incertus.ibi.nu.6.
Actio preiudicialis per quam quis aliquam in suam vxorẽ vẽdicet:vel econtra,an repetatur.ibi.n.9.
Actione in qualibet que datur pro iuribus inco2poralib⁹ põt quis intentare actionem preiudicialem in rem.ibi.n.12.
2 Actio preiudicialis quare dicatur preiudicialis.in l.siue §.§. quia.n.3.ff.de libe.agnoscen. 45
Actio preiudicialis competit etiam non contingentibus se per patrũ potestatem:& sic fratri vel alteri coniuncto.ibi.n.16.
Actionem intentare ex hoc edicto quomodo scicur an quis possit.in l.qui omissa.n.1.ff.si quis omis.cau.testa. 215
1 Actione ex empto agitur de omnibus que dolose fiunt.in l.j.vẽdito2.n.1.ff.de act.emp. 389
1 Actio prescriptis verbis que datur pro re permutata ẽ bonei dei.in l.sicut.n.9.ff.de re.permu. 406
1 Actio prescriptis verbis quibus casibus locũ habeat. in rub2. nu.1.ff.de prescrip.verb. 406
1 In actione negotio rũ gesto2ũ oportet qđ negotiũ altero ex qua tuo2 modis pertineat.in l.eius qui.n.13.ff.si cer.pet. 265
2 Actio ex stipulatu pro dote competens extraneo est bonefidei. in re pe.l.si constante.n.56.ff.solu. matr. 20
Actio personalis que competit mulieri vel hypothecaria pro dote vir eam non intentat suo nomine,scilicet qñ agitur ratione inopie sed nomine mulieris.ibi.n.61.
2 Actio ciuilis & criminalis quãdo cõpetit contra aliquem:an sit necesse quod prius agatur criminaliter quam ciuiliter.in l.licet nu.1.ff.de ĵ.arbo.edicto. 424
4 Actio criminalis que dicatur:& que actio ciuilis.in l.j.n.1.C.qñ ciui.act.crimi.preiudi. 368
Actio ciuilis ex delicto quando dicitur prosequi rem familiarẽ quando estimationem damni,& quando vindictam.ibi.n.2.
Actio ciuilis & criminalis qñ competunt alicui,quibus casibus possit eligendo ciuilem preiudicare criminali.ibi.n.3.
Actio ciuilis & criminalis qñ possit simul & semel eodem libello intentari.ibi.n.4.
Actione ciuili intentata,quando possit postea criminalis intentari:vel econtra.ibi.n.5.
2 Actio de dote non est arbitraria.in l.si filiofamilias.§.maritũ. nu.1.ff.solu.matri. 25
3 Actio de evictione qualiter detur inter diuidẽtes.in l.qui Rome.§.duo fratres.n.27.ff.de verb.oblig. 256
1 Actionis origo an attendatur.in l.13.§.idem scribit.n.17.ff.de peculio. 359
4 Actio directa que competit debitori creditoris contra debitorem suũ ẽ vtilis penes ipsum creditorem creditoris.in l. nomẽ quog.n.4.& 6.C.que res pigno.obliga.pos. 344
3 Actione tutele agitur tutela finita.i l.j.n. .ff.rẽ pup.sal.fo. 320
4 Actio vi bonorũ raptorũ nõ hꝫ locũ cõtra occupantẽ possessionẽ rei aliene vacantem:& quare.in l.ſi.n.7.C.vnde vi. 3,6
4 Actiones revocatorie sunt quatuor.in l.ſi.n.8.C.ſi i fr.patr. 228
4 Actiones due quando sunt que non ꝺicunt origine adinvicẽ ſꝫ in exercitio quis debet vnam eligere,in l.j.n.2.C.de fur. 223
2 Actio q̃ oritur ex numeratione de facili mouet & tollit p stipulationẽ sequẽtẽ,vel precedẽtẽ.in l.singularia.nu.8.si cer.pet. 255
1 Actio competit abbati vero sine cessione ex locatiõe facta p abbatem intrusum.in l.si vxbana.n.5.ff.de cõdi.indebiti. 314
Actio pupilio & militi cõpetit ex locatione facta a põe.ibi.n.6
1 Actio de peculio datur in quantũ vires peculiũ patiuntur.i l.j. nu.3.6.& 13.ff.De peculio. 357
Actio habet duas causas.ibi.5.
Actio de peculio in quo differat ab actione exercitoria vel institoria aut tributoria.ibi.n.7.9.10.& 11.
Actio de peculio quare datur potius contra patrẽ,vel dominiñ quam illa que descendit a iure ciuili.ibi.n.8.
Actio de peculio oritur ex obligatione ciuili.ibi.14.
1 Actio de peculio est personalis & stricti iu.ibi.nu.12.& 13.& l.fra ter.nu.26.ff.de condic.indebiti.
1 Actio de peculio est naturalis & an oriatur ex naturali.& ciuili vel ciuili tantum.ĵ.l.frater.n.17.& 28. 310
Actio que competit contra filium,& datur contra partẽ q̃ sit vna & eadem ibi.nu.17. 39
3 Actio de dolo concurrit cum cõdictione indebiti.i l.j.§.hoc autẽ. nu.3.ff.de operis noui nunciatione. 5
Actio de dolo quia famosa nunquam datur vbi habet locus,alia ibi.nu.4.
1 Actio an oriatur ex muneratione,vel stipulatione,si numero nomine meo & stipulor nomine alieno.in l.certi condictio.§.si nummos.n.12.ff.si certum petatur. 253
Actio ex qua causa oriatur si numero nomine alieno,& stipulor nomine alieno.n.13.
Actio vtilis acquiritur absenti ex stipulatione,ita demum si ratũ habet.ibi.nu.14.
Actio cui acquiratur si numero nomine alieno,& stipulor nomine meo.ibid.nu.15.
1 Actio de peculio nõ est proprium, nomen actionis.l.licet.§.idẽ. ff.de peculio.nu.5. 342
Actio iudicati oritur ex obligatione que causatur ex sententia. ibi. nu.3.
Actio iudicati seu in factum ex sententia est nativa.ibi.n.14.
Actio in factum oritur ex sententia interlocutoria,sicut ex diffinitiua.ibi.nu.15.
2 Actio tutele contraria est pretoria & bonefidei.in l.j. n.1.ff.de ĵ. tud. tute. 101
Actiones nascentes ex quasi cõtractu sunt de iure ciuili.ibi.n.2.
2 Actio que videatur intenta an generalis an specialis cum quis formar libellum simpliciter.in l.hoc legatũ.n.1.ff.de fleg.iiĵ. 288
1 Actio prescriptis verbis potest appellari cõdictio:& est persona lis.in l.dedi tibi.§.idem est & iung.nu.4.ff.de con.cau.dat. 288
4 Actio rei persecutoria non tollitur per penalem.in l.ancille.n. 2.C.de fur.
Actio vna quando tollatur per aliam.ibi.nu.11.
2 Actio de rationibus distrahendis contra quem detur:& quare sic appelletur.in rub.nu.4.ff.de tute.& ra.distraben. 97
Actio de rationibus distrahendis quando habeat locum.& quãdo tutele:& qñ furti,ibid.nu.3.
1 Actione qua agatur per secundũ creditorẽ contra primũ vẽdẽtẽ pignus ad illud q̃ sup est de precio.in l.j.n.1.ff.de distra.pig. 417
2 Actio de dote mortuo patre soluto matrimonio consolidatur in filia.in l.si socer.§.lucius.nu.4.ff.soluto matrimonio. 32
1 Actio prescriptis verbis quomodo concurrat cum actione ex vẽdito in l.labeo scribit.nu.1.de contrahenda emp. 386
4 Actio que cedi ꝺ3 vni ex coreis quando quo iure & inquantum. cedi debeat.in auth.hocita.nu.78.C.de duo.re.stipu. 355
4 Actio furti an cõpetat successori.in l.si abducta.n.1.C.de fur. 324
1 Actiones tres competunt illi qui soluit estimationẽ rei cõmodate ad reuersa postea est a dominũ.in l.incõmodato §.rem cõmoditam.nu.1.ff.commodati. 340
1 Actionem quando quis diuidit potest cogi q̃ totum reducatur i vnum.in l.non est nouum.n.3.ff.de act.emp. 320
2 Actio que competit filie & patri pro dote an sit vna vel sint plures.in l.ũ.§.item si.nu.4.ff. sol.matr. 6
1 Actio vna qñ tollat aliã.i l.si vt certo.§.si duob⁹.n.16.ff.cõmo. 339
1 Actio ex contractu quando datur ad resoluendũ contractum.in l.ex empto.§.is qui vina.nu.1.ff.de act.emp. 391
1 Actio de peculio est pretoria.in l.j.§.potestatis.n.5.ff.ꝺ pecu. 358
4 Actio pignoratitia est personalis & quid de hypothecaria in l. pignoris.n.1.C.de pigno. 342
4 Actio ingratitudinis an sit proprium nomen.in l.liberti,nu.1. C.de liber.& eo. libe. 228
2 Actio illa videtur intentata que ex verbis libelli colligi põt.in l. gallus.§.quidam.nu.12.ff.de li.& postbu. 120
1 Actio & obligatio est nativa in remedio.l.si me & titium.ff.si certũ petatur.ibi.nu.4. 263
1 Actiones bonefidei nõ dicuntur arbitrare propter locum.in l. in bonefidei.nu.1.ff.de eo quod certo lo. 328
2 Actio p tutele qñ habeat locũ.in l.j.n.1.ff.de eo q̃ p tu. vr cur. 101
Actio p tutele non est superuacua:sed vtilis & necessaria pupillo ibi.nu.2.
Actio pro tutele & actio contraria quod sint bonefidei.ibi.n.3.
2 Actio pro tutele quando contractum actione neg.gest.in l.j.§. si curato2.nu.1.ff.de eo qui pro tuto.vel cura. 101
2 Actio ex testamento durat ad rem si res est tradita non perfecte. in l.huiusmodi.§.edes quibus.n.1.ff.de leg.j. 243
2 Actiones due ad eundem rem competentes que sunt contrarie nec electiõe tollũtur,possũt simul cumulari.in d.l.huiusmodi.§. qui seruum.nu.1.ibid.

Index singularium materiarum.

2 Actio de dote ꝛ̃ ex, ex parte viri. quã mulieris est bonefidei. l. quamuis. n. 19. solu. matrimonio. 25
2 Actionẽ cõpetere qñ est certum: ſ ignozatur que actoꝛ nõ cogitur exprime. in l. gallus. §. si eius. n. 5. ff. de libe, ꝛ posthu. 124
1 Actione qua agatur pꝛo interesse deterioꝛationi s rei cõmodare in l. sed mihi. §. si reddita. n. 2. ff. commo. 422
1 Actionem ex empto habet qui perdit ius patronat⁹ serui ẽpti per euictionem. in l. Titius. n. 1. ff. de act. emp. 396
1 Actio quanti minoꝛis est duplex, scilicet ciuilis ꝛ pꝛetoꝛia, ꝛ in quo differant, in l. Julianus. n. 1. ꝛ 3. ff. de act. emp. 392
1 Actionis diuersitas, ꝛ qualitas cognascitur ex medio concludẽdi. in l. certi condictio. n. 2. ff. si cer pet. 150
Actione qui tenetur ex empto an teneatur ad factum purum. vbi quod. ibi. n. 20.
2 Actio ex testamento concurrit cum conditione incerti. in l. si sic legatum. §. si quis ita. n. 3. ff. de lega. j. 243
1 Actio ex cõtractu ita foꝛmatur p pactũ cõtinẽti appositũ vestitu, sicut per pactũ nudum. in l. pꝛedia. n. 1. ff. de act emp. 365
Actiones due pariter pꝛincipales ad idem tendentes qꝫ una nõ tollitur per aliam. ibi. n. 3.
Actio ex vendito nõ nouatur per stipulationem penalẽ. ibi. n. 4.
Actio ex stipulatu vt fiat qõ conuentum est an nouetur per stipulationem penalem. ibi. n. 5.
1 Jn actione negotioꝛũ gestoꝛũ concluditur qõ negotiũ pertinet aliquo ex quatuoꝛ modis. in l. si eum. n. 2. ff. si cer. pet. 260
2 Actio pꝛeiudicialis negatiua repetit. in l. si neget. nu. 1. ff. de libe. agnoscen. 48
Actio pꝛeiudicialis per quã negẽ aliꝗ esse vꝛozem meã. ibi. n. 3.
2 Actiones quando sunt sublate culpa vel facto eius qui cedere debet tunc exceptio cedendarum actionum obstat. in l. si pupillus. n. 5. ff. de admini. tuto. ꝛ cura. 73
Actio perpetuata contra vnum tutoꝛibus, dicitur perpetuata contra alium. ibi. n. 6.
2 Jn actione de dote non interest an res data in dotem extet, vel non in l. si filio. n. 2. ff. solu. mat. 34
2 Actio de dote pꝛofectitia est communis patris ꝛ filie: nec alteri alterius pꝛeiudicium potest petere, vel denegare. in l. ꝯ. §. qõ si in patris. n. 1. ff. solu. matri. 6
Actio de dote pꝛofectitia est solius filie emãcipate: ꝛ in ea agit ibi. nu. 4.
1 Actio accedens cum alia pꝛincipaliter nõ sapit naturã illi⁹ cui accedit: secus si subꝛogatur. in l. itẽ illa. §. qõ adꝫcitur. n. 3. ff. de consti. pecu. fol. 334. ꝛ l. si creditoꝛi. n. 1. ff. de lega. j. 230
3 Actio que descendit ex stipulatione de dote non ꝯ dilationem anni, sicut actio de dote. in l. si diuoꝛtio. n. 5. ff. De ver. obli. 215
2 Actio tutele directa oꝛitur ex quasi contractu celebrato gerẽdo in l. ita autem. §. gessisse. n. 2. ff. de admi. tuto. ꝛ cura. 96
2 Actio dote quomodo successit, quandodos sit soluta viro. in l. ꝯ. §. per contrarium. n. 4. ff. de dote pꝛele. 306
2 Actio de dote competens extraneo ad dotem repetendã est stricti iuris. in l. ꝯ. n. 9. ff. solu. mat. 5
Actio ex stipulatu tacita fm iura. ff. nõ cõpetit mulieri. ib. n. 16.
1 Actio an sit arbitraria quando agit in loco nõ destinato solutiõi. in l. non vtiqꝫ. §. nũc de officio. n. 1. ff. de eo quod cer. loc. 327
1 Actio arbitraria dicitur pꝛopter multa, in quibus vtitur iudicis arbitrium. in l. in actionibus. n. 9. ꝛ 11. ff. de in li. iur. 286
Actio omnis in qua res non restituitur ad mandatum seu pꝛeceptum iudicis, dicitur arbitraria. ibi. n. 10.
2 Actio tutele an detur vtilis vel directa pꝛo connexis. in l. si tutoꝛ. n. 1. ff. de tute. ꝛ ratio. distra. 100
2 Actio de fideicommissario in fideicommissarium an trãseat ipso iure. in l. ex asse. n. 2. ff. ad Treb. 362
2 Actio de dote intentata per patrem an fiat trãsitoꝛia ad hẽdes per solam litis contestationem: ꝛ quando faciat actionem pꝛopꝛiam, in l. pater filiam. n. 2. ff. ad legem Falci. 375
2 Actionem pꝛeiudicialem per quam dicat aliquis se pronuntiari agnatum, vel cognatum, vel vt pronuncietur aliqs suꝰ frater. an sit dare. in l. vbicunqꝫ. §. iterdũ. n. 1. ff. de vẽtre. i pos. mit. 421
1 Actione qua sit agendum, quando res mea est per re pignoꝛata. in l. si vt certo. §. nunc videndum. cliij. n. 1. ff. commo. 338
2 Actio vtilis ꝛ directa an possit competere vni, ꝛ eidem. in l. si heres. n. 1. ff. ad Treb. 398
2 Actione in factum ex edicto carboniano agit qs, vt cõstituatur possessoꝛ. in l. carbonianum. §. missum. n. 5. ff. de car. edi. 424
Jn ista actione in factum veniunt coꝛpoꝛalia, ꝛ icoꝛpoꝛalia quãdoque. ibi. nu. 6.
1 Actiones arbitrarie quot sint l. si heres. nume. 2. ff. de eo quod cer. loco. 328
1 Actio in obligationibus in diem an sit nata ante diem. l. iurisgẽtium. §. vt puta. n. 1. ff. ꝺ. pact. fol. 96. l. qui pecuniam. n. 1. ff. si cer. petat. fo. 26. l. fulcinius. §. si diem. n. 1. ff. ex qui. causis i posset. eat. fo. 152. ꝛ l. j. n. 1. C. vt actio. ab hered. ꝛ contrahere. 154
1 Actio ex edicto si quis ius dicenti nõ obtemperauerit, que dꝫ patri, datur pꝛopter veram contumaciam non pꝛopter ficta. l. vnica. §. hoc iudicium. n. 5. ff. si quis ius dicent. 65
1 Actio criminalis quando inducitur ex lege, nõ dicitur cõdictio ex lege: ſ accusatio ex lege. in vnica. n. 1. ff. de condi. ex lege. n. 2.
2 Actio potest queri per patrem filio emãcipato. in l. vtiurisdi. §. si liberi. n. 1. ff. de ope. lib. 432
2 Actionem de peculio habens, quando possit de ea compensationem opponere. in l. si filio familias. n. 4. ff. solu. mat. 24
2 Actio que competit patri ꝛ filie pꝛo dote est vna nu. 1. ifrepel. si constante. n. 51. ff. solu. ma. 24
2 Actionem habens ad quinquaginta si petit centum, iudicium. in l. si constante. §. si bona. n. 7. ff. solu. matrimonio. 22
1 Actiones directe ꝛ contrarie ex quibus contractibus oꝛiantur. in l. in commodato. §. contraria. n. 1. ff. commo. 24
1 Actio ex empto non competit cum effectu nisi pꝛetio integrẽ luto. in l. Julianus. §. offerri. n. 1. ff. de act. eme. 340
2 Actio õ dote etiã soluto matrimonio efficit. pꝛia patris ꝛ filie. in l. si pater. n. 1. ff. soluto ma. fo. 31. ꝛ l. non solum. n. 5. ꝛ 6. ff. eo. 32
2 Actionem directam habens si consequitur vtilem illam non intentat. in l. vsusfructus. n. 1. ff. sol. mat. 32
2 Actio de rationibus distrahẽdis furti ꝛ tutele quando adinuicẽ tollantur. in l. j. §. in tutela. n. 1. ff. de tute. ꝛ ratio distraben. 97
Actio tutele quare tollat p actionẽ õnib⁹ distrahẽdis. ib. n. 1.
Actio furti ꝛ actio de lamonibus distrahendis cum sint pensles quare non tollantur adinuicem. ibi. n. 2.
2 Actio non datur legatarꝰ contra merũ executoꝛi: ꝛ qñ det in l. firmio Eliodoꝛo. §. cũ ab hereditꝫ. n. 2. ff. qñ dies lega. ced. 402
2 Actione personali quis potest teneri pꝛo re aliena. in l. si tibi. §. si testamento. n. 5. ff. de leg. j. 249
1 Actio ex delicto quando detur contra heredem. in l. si pꝛo fure. §. condictio. n. 1. ff. de cond. furti. 321
2 Actio vtilis aduersus cũ qui ea tenet perpetuat facta restitutiõe ꝺ. cũ qui tenet directa. in l. cum hereditas. n. 2. ff. ad Treb. 393
2 Actio ad exhibendum ex arbitraria: ꝛ in ea feruntur due sententie. in l. cum alij. §. si centum. n. 1. ff. de vino. tritico. ꝛ oleo lega. 311
2 Actio ex testameto an competat pꝛout vnusquisqꝫ possidet. in l. qui fundum. §. si tu ex parte. n. 3. ff. ad le. Falci. 379
1 Actio mihi competens pꝛo damnis pꝛeteritis nõ tollitur ꝯ res detur insolutum. in l. eleganter. n. 6. ff. de pigno. ac. 347
2 Actio oꝛitur ex statuto quamuis verba dispositiua ad aliquẽ nõ dirigantur. in l. seruo legato. §. si testatoꝛ. n. 1. ff. de leg. j. 241
2 Actionem qui habet ad rem quando possit agere vt sibi caueat. in l. liberationem. §. nũc de effectu. n. 1. ff. de libe. lega. 330
2 Actio ex testõ remanet ẽt cautiõe pꝛestita, nisi fuerit interposita animo nouãdi. in l. si domus. ꝺ. de euictione. n. 2. ff. de lega. i. 74
2 Actio personalis hereditaria datur ꝯ vnũ ex heredib⁹ ꝯ solidũ ẽt ad quãtitatẽ faꝺoꝛe dotis. in l. cũ ab vno. n. 1. ff. de lega. ij. 266
2 Actio regulariter non queritur per ascendentes ex linea materna. in l. ꝯ. aius. n. 1. ff. soln mat. 31
Actio vtilis ex stipulatione faꝺoꝛe nuptiarum queritur mulieri per extraneum. ibi. n. 3.
Actio integra est mulieris in stipulatiõe alternatiua. ibi. n. 4
3 Actio de peculio ex facto serui datur si fideiussit in causa peculiari. in l. qui satisdare. n. 3. ff. de fideiuss. 279
Actio de peculio quibus casibus detur pꝛopter contractum filifamil. ꝛ quid sit hoc dicere. ibi. n. 4.
1 Actio vtilis quando pꝛefertur directe, vel directa vtili a pꝛocuratoꝛe. n. 1. ff. de pꝛocur. 339
1 Actio vna qñ est alia pꝛeparatoꝛia. tunc possunt simul in eodem libello pponi. in l. qui de inofficioso. n. 5. ff. de inoffi. testa. 194
2 Actio iniuriarum quando detur ad vindictã, ꝛ quando alii pꝛosecutionem, qualiter cognoscatur. in l. cũ emancipati. §. mancipatus. n. 1. ff. de colla. bo. 419
Actio popularis quando dicatur dari ad vindictam. ibi. nu. 2.
Actio iniuriarũ ꝛ actio popularis transmittitur ad heredes post litem cotestatam. ibi. n. 3.
4 **Actoꝛ** in libello potest facere mentionem de exceptiõe reꝛ replicatione. in l. si. cum pater. n. 1. C. si adu. rem iudica. 105
4 Actoꝛ accusans contumaciam rei, non debet recedere a foꝛo. nisi licentiatus. in l. si quis. n. 1. C. de cur. lib. 1.
5 Actoꝛ si impetrauit iudicem contra reum, quem conuenit. ꝛ reconuenit actoꝛem, si actoꝛ vult desistere, reus cogit actoꝛ ad persistendum. in §. illud. n. 4. in aut. de execu. 49
2 Actoꝛ si non pꝛobat id qõ est causa sue intentionis, succumbit. in l. cum qui. n. 1. ff. ad Treb. 393
2 Actoꝛ an possit constitui per tutorẽ, si nulla subsit necessitas al. directo

de creto.nu.1.ff.de admi.tuto.z cur. 69
4 Actor constitutus a iudic tutore petente,an differat ab actore constituto a tutore iudicis decreto,in l.neq; tutores.in ij.lect. nu. 19.C.de procura. 88
4 Actor sequitur forum rei,etiã quando petitur restitutio aduersus contractum.in l.ij.nu.1.C.vbi z apud quem. 109
3 Actor vniuersitatis si constat.de mandato,non cauet de rato.in l.actor.nu.1.z ii.ff.rem ra habe. 329
Actor pupilli potest constitui,vel q̃ tutor ipsum constituat,z iudex de retum interponat:vel q̃ iudex ipsum constituat ad tutoris petitionem.ibid.numero.2.
Actor pupilli cauet de rato.si constat de mandato tutoris,decreto iudicis z quod causa sit legitima.ibi.nu.4.
Causa requiritur in actoris constitutione.ibi.nu.3.
Actor pupilli q̃n est constitutus a tutore cauet tutore ratum habiturũ.q̃n a iudice,cauet pupillum ratum habiturum.ibid.n.5.
Actor vniuersitatis constitutus decreto superioris,z procurator constitutus a pupillo cum authoritate tutoris,reuocatur sine superioris decreto,z procurator a solo tutore.ibi.nu.9.
Actor vniuersitatis q̃n constituitur non requiritur decretũ superioris:nisi in pertinentibus pariter ad superiorem z vniuersitatem.ibi.nume.8.
3 Actor in interdicto vti possidetis semper dꝫ probare se possidere petitis contestate.in l.j.§.quod ait nu.14.ff.vti posside.l 74.
4 Actor potest constituit ad vnam rem.in l.neque.tutores.numero.8.C.de procurato. 87
Actoris officium finitur finito tutoris officio.ibi.nu.9.
4 Actor re presente quomodo procedatur contra reum absentem.in l.consentaneum.nu.14.C.quomodo z quando iud. 298
Actor si elegit mitti,z missus est in possessionẽ bonorum rei contumaciter absentis.sibi non preiudicat quin possit facere reum personaliter capi.ibi.nu.17.
4 Actor potest cogi ad cauendum,si transactio est interposita sup contractu bonefidei.in l.siue apud.nu.13.C.de transac. 74
4 Actor absente heremodicum contrabitur.in l.properandum.5.z si quidem.nu.3.C.de iudi. 120
4 Actor q̃n dicat liberare reum,z sic implere ꝫctũ ex parte sua,vt habeat actionem prescriptis verbis.z quando dicatur sibi subueniri p hãc actione.in l.siue apud.n.9.15.z 18.C.de transac.73.
Actor absens ad prescriptionem interrumpendã tenetur mittere procuratorẽ.in l.j.nu.3.ff.de diuer.z tempo.prescri. 194
4 Actor absentis post lite cõtestatã,z liquidato negotio debet statui tẽpus decẽ dierũ,p singula dilatione:z dari annꝰ anteq; puniat ad diffinitiuã.in aut.q semel.n.8.9.z 13.C.q̃o z q̃n iud .299
Actor q iudicẽ delegatũ impetrauit,q debeat facere.ibi.nu.12.
Actor absente dicta aut.qui semel.C.quomodo z quando iud. tria iura immutat.ibi.nu.7.
Actor in casu.d.authen.q semel.in fine.cadit ab instãtia,z omni actione,non ipso iure,sꝫ per sententiam.ibi.nu.20.z hechet officio iudicis z.nume.21. 300
4 Actor ꝫ reũ conueniẽtẽ nõ põt opponere exceptionẽ dclaratoriã iudicij.in aut.z psequẽter.n.4.C.de sen.z interlo.om.iud.305
Et qd si actor ex natura cãe ad alitũ iudicẽ dnecessita.iuisset.ibi.
Actor an possit reconueniri de causa criminali.ibi.nu.7.
1 Actor dꝫ esse in mora,q̃n recusat recipere sine iusta causa.z que dicatur iusta causa.in l.sed si alia.nu.2.ff.de consti.pecu. 332
1 Actor q nõ venit die statuto i loco solutionis dꝫ in mora.z q̃n post diẽ statutam possit in morã cõstitui.i l.ite illa.nu.1.5.z 7.ff.eo.333
Actor dꝫ ire ad locũ rei,vt vbi soluatur.ibi.nume.3.
1 Actor carere actione si in iudicio apparet,licet nõ allegef ꝑ reũ absolutio sequitur.in l.si vnꝰ.§.pactus.nu.20.ff.de pactis. 102
2 Actor si petit totaꝫ,z in fine iudicij apparet reũ possidere ꝑ parte:non p̃o parte condemnat:z sententia valet.in l.si constante.si bona.nume.5.ff.solu.matri. 24
4 Actor reconuentus non potest reũ per modũ reconuentionis reconuenire.in aut.z cõsequẽter.n.8.C.de sen.z interlocu.om.iud.305
Actor,in causa recouentionis priuilegio cause pot recusare iudicẽ nõ priuilegio q̃ eximat pson̄ actoris ab illa iurisdict.ibi.n.6.
5 Actor qui,p se obtinuit sententiã an poterit principaliter petere eam confirmari,sicut cõdemnatus potest agendo principaliter dicere nullã.quod sic.in l.ii expressim.nu.17.ff.de appel. 444
2 Actor constitutus a tutore non facit inuentarium.i l.tutor q pertorium.nu.2.ff.de admini.tuto.z cura. 67
3 Actor si est in quasi possessione seruitutis,licet reus poterat illũ prohibere aliquo iudicio possessorio:z ab illa illũ remouere,sed primum decretũ fuit interpositũ iuxta formã.in l.si prius.ff.de ope.no.nũ.an reus reuersus poterit agere e illo possessorio.q̃ sic si intra annum venerat.ibi.num.20.
1 Actor dicitur qui primo ad iudicium prouocauit.in l.libertus.nu.2.ff.de in ius vocand. 67
4 Actor ex ꝫctu trãsactionis an habeat actionẽ prescriptis verbis vt promissa seruentur.in l.si pro fundo.n.21.C.de transactio. 76
1 Actor in prima dilatione fecit quicquid potuit in faciendo citari duos testes,qui non venerunt.q̃ habebit secundam dilationẽ solum ad producendum illos duos testes.in l.admonendi.n.8.ff.de iureiur. 278
Actor quando dicatur nil.probasse.ibi.nume.13.
Actore plene probante z reo semiplene quando probatio actoris elidatur.ibi.nu.50. 35
5 Actor qui actionem proposuit vsq; in finem perseuerare debet in §.omnem vero.nu.1.in aut.de lit.ig. 43
1 Actor constitutus in concilio generali alio non apparente de iure communi procedit.in l.nulli.nu.6.ff.quod cuiusque vni. 132
3 Actor qui agit iniuriarum an debeat se referre ad dãnũ,an ad lucrum.in l.iniuriarum.nu.3.ff.de iniur. 362
3 Actoris partes sustinere dicitur qui necesse habet ꝓbare de iure suo.in l.si prius.nu.1.ff.de no.ope.nun. 21
3 Actor qualiter prouidet,si reus in territorio iudicis nihil possidet vbi q̃ iudex pronuntiat actorem mittẽdũ in bona etiam q̃ sunt in alterius territorio:z iudex in cuius territorio sunt,exequẽt in l.cũ vnus.§.is qui possidere.n.1.ff.de bo.auto.iudi.possit. 15
4 Actor agens ob non seruatam trãsactionem an debeat prosequi priam instantiam,vel de nouo inchoare.in l.siue apud.n.25.C.de transac, 74
1 Actor probationes non declarãt factas per testes vel instrumẽta.in l.idem ¶Pomponius.§.si plures.nu.2.ff.de rei vendi.204
1 Actor dilatione data reo an possit vti reo inuito.i l.si index.n.1.ff.de minori. 163
1 Actor ciuitatis,tutor,vel prelatus si cõtrahit,quomodo obligatio contrabatur.in l.si pupilli.§.item.si.nu.9.ff.de nego.gest. 135
4 Actor quando scit se iustã causam nõ habere sed vult q̃ detur sententia propter stipulationẽ de euictione quomodo inrabit.i l.eum z iudices.nu.20.C.de iura.calum. 116
1 Actori fauetur in iudicijs in respicientibus litis ordinationem,reo autem fauetur in respicientibus decisionẽ.in l.de die.nu.2.ff.qui satisda.cogantur. 73
3 Actor quando possit petere sibi pro debito caueri,vel instrumẽtũ fieri.in l.si finita.§.eleganter.nu.5.ff.de dam.infec. 41
Actor an possit petere,p nãtiari sibi actionẽ cõpetere.ibi.nu.6.
2 Actor impeditus in termino facto aduersarij producere eius iura an poterit terminũ producere.in l.si cũ ipse.nu.5.ff.de excu. tut.z cur. 95
4 Inter actorem z syndicum de iure canonico nõ curat de nomine.sed hodie.nu.3.C.de epis.z cleri. 38
1 Actor probat negatiuã,quando est fundamẽtum sue intentionis.in l.si per alium.§.docere.nu.2.ff.ne quis eum qui.
Actor probat quantitatem sui interesse per iuramentum.ibi.n.3
4 Actor potest vti dilatione data reo,z econtra.in l.petende.numero.2.C.de tempo.resti.in integ.tum imao. 118
Actor an cum porrigit libellum restitutionis in principio quadrienij,si tempus labatur ob disputationes,an sit danda dilatio ad probandum,que excedat totum tempus.ibi.nu.4.
An idem in instãtia cause principalis z in causa appellationis.ibi numero.4.
3 Actor an debeat cõparere in quolibet termino.i l.si finita.§.Iulianus.nu.10.ff.de dam.infec. 36
Actor si comparuit,licet rei contumacia3 accusauit,attamen debet licentiatus recedere.ibi.nu.13.
1 Actore volente procuratorẽ z defensorẽ admittitur ad turpandum z respondendum.in l.non solum.nu.4.ff.de procu. 126
4 Actor in libello potest facere mentionem de exceptione aduersarij,z sua replicatione.in l.j.nu.2.C.de non nume.pecu. 182
2 Actore probãte plene de creditore,z reo semiplene de solutione res efficitur dubia.in l.vulgo.nu.3.ff.de admini.tuto.z cura. 69
2 Actore petente plus debito reus non condemnatur in expensis,nisi actor offerat se recipere partem,que non est in controuersia.in l.qui solidum.num.2.ff.de lega.ij.
4 Actor cõtumax q̃n pdenat i expẽsis an debeat citari ad audiẽdũ sententia expẽsa.z.i l.nõ ignoret.nu.6.C.de fruc.z lit.expe. 13
1 Actor dꝫ plene probasse q̃n iudex ex offensis sibi est adductus ad fidẽ z credulitatẽ.in l.admonendi.nu.17.ff.de iureiur. 278
1 Actoris intẽtio si est ambigua,z responsio rei ambigua,qualiꝫ sit interpretandum.in l.ii quis intentione,nu.5.ff.de iudi. 187
4 Actoris intentio sit fundata ex eo q̃ reus opponit solutionẽ.in l.j.nume.2.C.de probation. 119
5 Actor reconuentus a reo an possit iudicem recusare.§.illud.n.5.in aut.de executo. 49
4 Actor constituitur a tutore seu curatore iudice auctoritate.in l.ii actor.nume.1.23.C.de appel. 319
Vel a iudice curatore postulante.ibid.numero 4.

4 Actor datus ad litem non potest psequi causaz appellatiõis in eadem lite interpositam,z quid si velit prosequi. ibid. nu.2.z.5.
6 Actor iure ciuili põt reũ trahere corã diuersis iudicibus pluribus actionibus, iure canonico secꝰ. diff. inter ius cano. n.172. 194
4 Actor debet probare se rem locasse, vel precario concessisse iudicio vnde vi.z reum contumacem fuisse in restituendo. in l. non ab re. nume.3. C. vnde vi. 335
3 Actor exiure superuenienti põt fundare intentionem suam. l. j. nu.9. ff. de exceptio. 186
1 Actor absente põt negotiũ liquidari,z pronũtiari. in l.z post. nume.3. ff. de iudicijs. 188
4 Actor confitens lite contestata de dolo plꝰ petijsse, non punitur. in l. vna. C. de plus peti. nu.3. 127
3 Actor intẽtans actionẽ descẽdẽtẽ ex delicto tenetur ex primere die,z locũ. in l.z an eadẽ. §. actiões. n.9. ff. õ exceptio. rei iudi. 192
4 Actor si in causa appellationis, pbauit illud, q̃ non potuit, pbare in prima causa, iudex potest pronunciare primam sententiam iniustã respectu iuris partis: lz nulla fuerit iniquitas iudicis. in l. eos qui. nu.9. C. de appellatio. 139
4 Actor succumbens in rei vendicatione agit publiciana. in l. ꝯ. n. 2. C. de probationibus. 159
3 Actor tenetur edere reo ad exceptionem fundandã. in l. qui tabulas. nu.4. ff. de furtis. fol. 339. z l. fi. nu.1.z3. C. de eden. 54
3 Actor quando possit purgare moram. in l. si insulam. nu.24. ff. õ verb. obligationi. 239
4 Actor iz reo qñ subueniatur per actionẽ de dolo pp non observantiam transactionis. in l. siue apud. nu.18. C. de transa. 74
3 Actor qui ciuiliter z naturaliter possidet contra reum turbantẽ qui nullo modo possidet, obtinet, si pbat se sic possidere tẽpore litis contestate. in l. j. §. quod ait. nu.2. ff. vti possi. 186
Actor qui dicit aliquem possidere violenter, clã, vel precario ab ipso dz semper hanc qualitatem probare. ibi. nu.13.
1 Actor vniuersitatis non potest constitui ad lites futuras, sed ad plures presentes sic. in l. illud. §. fin si ita. n.2. ff. q̃ cuiusq; vni. 34
Actor priuati constituitur etiam ad futuras lites. ibi. nu.3.
1 Actor constitutus ab ordine decurionum revocari non põt sine authoritate superioris lite contestata. in d. l. illud. §. q̃ si actor. numer.1. ff. eodem. 134
4 Actor an debeat redire ad pristinam instantiam, an vero de nouo inchoare, quando recedit a transactione. in l. si diuersa. n.5. C. de transact. 70
1 **Actus** iuris ciuilis non tollit naturalem obligationez. in l. si quis iniquum. §. ex hac causa. nu.1. q̃ quisque iuris. 63
4 Actus bonus dicitur frequẽs. in l. ꝯ. n.12. C. que sit lõ psue. 359
1 Actus cõtrarius retro similis, vel requipollẽs requirit, vt videat a primo cõtractu recessũ. in l. ab emptione. nu.13. ff. de pac. 109
1 Actus factus tẽpore feriato poterit tẽpore feriato revocari. i' l. ij. §. item si. nu.7. ff. si quis in ius voc. non ierit. 70
4 Actus voluntarie iurisdictionis non possunt exerceri extra iurisdictionem concedentis qui sit interim a principe. in l. j. nu.35. 38.z 40. C. de summa trinitate. 5
4 Actus, qui non fit vt fieri debet, dicitur debiliter factus. in l. nominatio. nu.4. C. de decurio. lib.x. 388
1 Actum qui ponit prout est in patiente, presupponit eum, put ẽ in agente. in l. j. nu. ff. q̃ met. cau. 148
1 Actus defunctorum non possunt esse in pendenti, sicut actus vitum. in l. receptum. nu.3. ff. communi. prędi. 224
Actibus viuentium determinata non trahuntur actus defunctorum. ibidem. numer.4.
Actus vinentium quomodo possunt esse in pendẽti,z ibi quid de actibus morientium. ibi. nu.5.z 7.
6 Actus omnis intelligitur gestus eo modo, quo iuste geri potest. consi. ccvij. nume.4. lib.j. 68
3 Actibus si ex pluribus vnus effectus sequit, ille solus punit: si plures ex q̃libet punit. i l. ptor edixit. §. si mihi. n.1. ff. d iiur. 357
1 Actui in omni facto per procuratorem nõ ẽ necesse quod dicat̃ q̃ facit procurationis nomine domini. in l. qui seruũ. nu.1. ff. de, interro. act. 235
4 Actus quando celebratur in scriptis debet primo totus scribi, z postea legi. in l. contractus. nu.2. C. de fi. instru. 174
1 Actus vnius multum notorius non inducit consuetudinem. i l. de quibꝰ. nu.1. ff. de legibus. 20
Actus tres aut quatuor introducti eodem die contra legem, nõ inducunt consuetudinem. ibi. nu.12.
Actus extra iudiciales sufficiunt ad consuetudinem inducendã, z etiam iudiciales. ibi. z in repe. nu.13. 22
4 Actus factus contrarius protestationi, quando tollat protestationem. in l. vt debitum. nu.24. C. de bere. actio. 157
4 Actus facit nomine meo exprẽssa reprobatio quãdo requiraꝛ i l. si absentis. n.2. C. si cer. pe.
5 Actus si peruenit ad casum a quo icipere non potest, an pitietur in aut. vt hi qui obli. n.2. fo. 34. i l. plurib⁹. § si placeat. ff. de diuo. bl. nu.24. fo.263. l. Jtẽ illa. §. q̃ adjcitur. n.2. ff. de const. pec. 34
2 Actus an vitiet si vnius falli,z alterius peri tutoris authoritas interueniat. in l. j. §. ver ba. nu.1. ff. quod fal. tu. 101
4 Actus voluntarijs vt cõtractus,z vltimã volũtates, ita valẽt de die sicut de nocte. in l. non minorem. n.1. C. de transac. 101
Actus necessarijs vt iudicia, debent fieri de die alias non valẽt. ibidem. numero.3. 73
Actus qñ fiunt de nocte an debeãt esse luminaria. ibi. n.4.
5 Actus gestus per minorem partẽ minoꝛi parte existente absente an valeat. in auth. de alienat.z emphyte. §. quecunque. nu.7. 139
6 Actꝰ naturalis et p violentiã factus licet nõ prolit facientiã si desit alij in interruptione prescriptionis. si aliquis z vim de fido expellitur. q. vj. nu.7.
9 Actus factus ab habẽte delucida interualla, quãdo in furore qñ sana mente dicatur factus, trac. testimo. nu.65. 10
5 Actꝰ ciuilis non est in administratione paterna. in §. si verbis nu.2. in aut. qui. mo. natur. effec. sui. 42
4 Actus contrarius protestationi nihil prodest. in l. licet. n.4. C. de procuratoꝛib. 92
4 Actus nõ priuilegiatus si causatur ab actu priuilegiatoꝛis cõtractus, sumit naturã illiꝰ, a cuius primoꝛdio emanauit. sc. si sumit primoꝛdium ab eo, qui est cã bonoꝛis iducendi. in l. vnica. nu.11. C. de impo. lucra. lib.x. 96
1 Actum qñ videatur, q̃ ante opus perfectũ debeatur tota merces. in l. qui in sulam. §. qui eden. nu.1. ff. loca. 401
1 Actus factus per dominum post litem contestatã quando valeat. in l. mutari. n.5. ff. de procu. 123
3 Actus interueniens interrogationẽ z respõsionẽ qñ vitiet stipulationem. in l. j. §. qui presens. n.2. ff. de ver. obl. 103
3 Actus si geritur me absente: z ego agnoui, z taceo qñ videar approbare. in l. quo enim. §. rem haberi. n.1. ff. rem ratam haber. 30
2 Actus nullus propter omissionẽ solẽnitatis respicientis fauoꝛem publicum, non potest postea confirmari, z quibus casibus cõtinetur. in l. j. §. sed si filiusfam. nu.2. ff. de leg. ij. 206
Actus nullus ob defectum solennitatis respicientis certam personã potest postea confirmari. ibi. nu.3.
2 Actus idem numero fm diuersam intentionem operatur diuersos in l. cũ pater. §. pater pluribus. nu.2. ff. de leg. ij. 267
3 Actꝰ q̃ geritꝰ qñ nõ potest geri vntfoꝛmetur in toto loco. tũc locus loci particularis exprimi dz. i l. de pupillo. §. q̃ nuntiat. nu.,. ff. de ope. no. nuntiat. 13
3 Actꝰ medijꝰ iterueniens factoboꝛis, q̃ pedit negotiũ geri nõ prędit ratihabitionẽ retrotrahi. l. cũ dẽ. § itẽ si signo. n.1. ff. d sol. 07
3 Actus postq̃ est p missus, vel cõstitutꝰ ab itinere separari nõ potest acceptilatiõe. in l. z per iusiurandũ. §. illud q. n.1. ff. d accept. 19
1 Actũ tacite qñ habeat̃ p expresso. in l. q cq d. n. ff. de ver. obl. 145
1 Actꝰ q celebrant i scriptis an possint emẽdari postq̃ sunt scripti z, an appellatiõe actoꝛũ contineatur sententia. in l. actorum verba. nu.1. ff. de re iudic. 14
1 Actus qui habent causam continuã qñ videãtur quotidie et semper fieri in l. eum qui. §. in popularibus. nu.7. ff. de iureiur. 179
1 Actus facti p nõ iure electos cassantur. in l. iusiurandũ. § pupillus. nu.6. ff. de iureiuran. 274
1 Actu fiendo requisita debent interuenire etiã quando reciatur. in l. j. nu.1. ff. de ritu nuptiar. 431
3 Actus expediendus cum iudice tanquã cũ parte si iudex venit expediendus corã alio iudice expediri debet. in l. de pupillo. §. si quis ipsi prętoꝛi nu.3. ff. de operis no. nun. 117
1 Actus factus qui cõiter estimatur licitus, lz in veritate nõ sit hoc non dicitur illicitus. in l. quis sit. §. apud Labeonem. n.2. ff. de edili. edic. 210
1 Actus indigens cõsilio alicuius quando debeat vel posse exdiri sprẽto consilio quando cõsilium esset malũ. in l. j. §. si pater. n.1. ff. de exer. action. 13
2 Actui presens quẽ nõ poterat impedire, qñ sibi pjudicet. in Latus cum testamento. §. lucia. nu.2. ff. de leg. ij. 278
3 Actus omnis qui fit verbis gratia tãtũ faciẽtis, põt dici cõsilium. in l. insolidum. §. si mandato. nu.2. ff. de
1 Actus vnus occultatur causa coniungendarũ actionũ. in Linguaria. nu.2. ff. si cer. peta. 210
1 Actus idem non potest producere diuersos effectus. in l. cum. §. fideiusſoꝛ. nu.3. ff. de condi. indeb. 137
1 Actus gentium non debẽt operari vltra eoꝛum intentionem. l. non omnis. nu.1. ff. si certum petatur. 258
1 Actus vnus alienatiõis qñ permittitur, omnis alius illi similis et eundem imporꝛans effectũ, vel melioꝛẽ permittitur. in l. licet. §. sed z si permiserit. n.1. ff. qui, mo. pig. vel hypo. sol. 49

Accursius est honestum nomen. in l. facta. §. si sub p ditione. nu. 5. ff. ad Trebe. 197

2 Accursius quando emancipauit dominū Franciscū voluit, quo datum emancipationis causa, imputaretur in quartā. l. in quartam. nu. 10. ff. ad leg. Fal. 281

Ad dictio, qñ faciat modum, vel possit conditionem. in l. q. bo. §. Termilius. nu. 9. ff. de condi. & demonstra. 761

1 **Adam** ex quo fuit a deo p̄ductꝰ, & datiuꝰ: ceteri homines natiui. in l. iuris gentium. §. & iō. nu. 2. ff. de pac. 94.

6 Aditus est pars habitationis. consi. cix. nume. 2. lib. ij. 700

1 **Additio** facta statuto dr̄ edictum statuto. in rub. nu. 8. ff. de ope. no. nuncia tione. 2

1 **Adeptio** legati facta in alia vltima voluntate, non tollit ipso iure legatum. sed ope exceptionis. i. l. si ita sit. nu. 2. ff. de leg. j. 229

1 Ademptio si refert ad rē videtur adimi omnis dispositio facta circa illam rem: non si refertur ad ius. in l. si quis. §. si titio. n. 1. ff. de adimen. legat. 335

1 **Adeundo** dr̄ quis quasi contrahere. & fit quasi pactus inter heredes, creditores. in l. apud Julianū. §. si pupillus. nu. 1. ff. quibus ex cau. in posses. catur. 150

2 Adiens ex iure alieno p̄o se tantum per illos actus per quos i duceretur aditio, si ex suo iure vel persona adiret, p eosdē induceretur aditio. in l. gerit. nu. 30. ff. de acqui. here. 184

1 Adire quando videatur implens conditionem. in l. j. num. 2. ff. de condi. causa da 787

1 Aditio hereditatis semper nō retrotrahitur, ad tēpus mortis in l. si is qui emptor. nu. 49. ff. de vsucap. 117

2 Adeundo quis non obligatur in foro conscientie vltra vires hereditarias. in l. gerit. nu. 7. ff. de acqui. here. 203

Adire q̄ sit, qd repudiare: qd immiscere: & qd abstinere. ibi. n. 8.

Aditio non inducitur per ista verba, ista hereditas mihi nō displicet. ibidem. nu. 12.

Aditio inducitur, si conuocatis pluribus amicis, & testibus quis dixerit istis testes, ego volo adire talem hereditatē. ibi. num. 24.

Aditio quando inducatur, si aliquis est confessus se heredē Titij. ibidem. nume. 14.

Adisse an videatur hereditatē: si aliquis vt heres Titij scribit alicui. ibidem. num. 51.

Aditio hereditatis an inducatur si aliquis dixit magna fortuna fuit, q̄ talia hereditas obuenit. nu. 16.

Aditio quando inducatur per verba dubia: puta, placet mihi, vt bene vole: vel bene contento. ibid. nu. 17.

Aditio qñ videatur facta qñ quis potest facere actū nomine suo vbi licite, & vtroq; modo nomine meo, & alieno. ibi. n. 27. 204

2 Aditio non inducitur ex cursu temporis decē annorū: sed prius q̄ p̄cessit in l. g aliena. §. sed & si. nu. 2. ff. de acqui. hēr. 189

Aditio p̄sumitur facta ex actu, qui non potest fieri citra ius et nomen heredis facto a patre consentiente. ibi. nu. 4.

2 Adire, qñ videatur qui potest facere. aliqd tā quam heres, & nō heres. vno modo licite, & alio illicite. ff. de acquiren. hereditā. l. gerit. numer. 20. 204

Adire ne videatur, qui dicit se possidere domum p̄o sua legitima: an releuetur. ibi. num. 22.

Adire quando dicatur qui potest facere actum vtroq; modo l. 3. l. nomine suo, & alieno. ibi. nu. 24.

Adire qñ videatur dans eleemosynā de rebus & bonis defuncti ibi. nume. 25.

1 Aditio partis quare trahat ad se totum: non autem repudiatio in qui totam. nu. 4. ff. de acqui. here. 185

2 Aditione hereditatis dr̄ procedere iussus: i bonoꝝ vero possessione & trebellianica restitutione sufficit ratihabitio sequens. l. quam aliena. nu. 2. ff. de acqui. here. 186

2 Aditio hereditatis an requiratur. an vt valeat substitutio pupillaris in l. ij. nu. 24. ff. de vulgari & pupil. 155

Ex aditione facta ex tacita vulgari confirmantur tabule pupillares. ibidem, num. 25.

1 Aditio qñ habeat vim solutionis. in l. q̄ dotis. nu. 9. ff. sol. ma. 27

3 Aditio hereditatis nō habeatur loco solutionis. in l. si is qui. p emptor. nu. 63. ff. de vsucap. 118

3 Aditio hereditatis extinguit obligationē iure confusionis quā do heres per hoc nō dānificat. in l. stichū. §. aditio. n. ff. ō solu. 311

3 Aditio hereditatis an regrat ad p̄stationē substitutionis erē plaria. in l. cum quali. §. si plures. nu. 2. ff. de fideicōmiss liber. 83

4 Adire qui potest: repudiare pōt: scilicet qui adꝛt nomine p̄oprio non nomine alieno. in l. ij infanti. n. 7. C. de iure de libe. 255

4 Aditio quod non requiratur in relictis ad pias causas. in l. j. n. 6. & C. de bonis va. lib. x. 377

3 Aditio an requiratur in donatione causa mortis. in l. ij mortis causa. nu. 1. ff. de don. cau. moꝛ. 7

2 Adire quis & quando potest. l. is. pōt. n. 2. ff. de acqui. hered. 190

Di contra adeuntem opponitur quod ex seruus filiusfamil. veminoꝛ. quis p̄obat. ibidem. nu. 15.

1 Aditio hereditatis consistit in animo per extrinseca declaratio. in repetitio. l. i. nu. 6. & 13. ff. de offi. p̄oc. cesa. 48

2 Adire & restituere q̄ iure qs cogat. i. l. si legat⁹. n. 1. ff. ad treb. 392

4 Adire & restituere si capax istitutus nō cogitur, an ille apud quē remanet hereditas, remaneat cum onere istius fideicōmissi. in l. eam quam. nu. 6. C. de fideicom. 272

4 Adire iudicem an possim vt p̄obetur de etate mea. in l. cū test. nu. 1. C. de p̄oba. 160

2 Adire an quis possit paternam & repudiare pupillarem, vel adire pupillarē, & repudiare pr̄nā. i l. g aristo. n. 7. ff. ō acq. her. 207

2 Adire ex quibus videatur si aliquis adit ex iure suo: p alio tñ & ad vtil. tatem alienā. in l. gerit. nu. 32. ff. de acquirenda hr̄. 84

Adire quando dicatur p alio, quando quis adit ex persona aliena. ibid. num. 33.

Aditio ex quibus videatur facta quando aliquis non adit, & ad cuntī author̄atur. ibid. nu. 36.

2 Adire omitttens ex testamēto, vt habeat ab intestato quando i dubio videtur facere vt circunueniat legatarios. il. p̄cto. n. 2. ff. si quis omis. cau. testa. 210

2 Aditio hereditatis an inducat ex habitatiōe facta de domo per pupillum sciente tutoꝛe. in l. j. §. mutus. nu. 2. ff. de tute. 50

2 Adire & repudiare a pari p̄ocedūt ita vt dicta de aditione intelligatur in repudiatione & cognitio, qui possint adire cognoscat qui possint repudiare. l. is qui putat. nu. 6. ff. de aqui. hered. fo. 189. & l. is potest. n. 1 ff. eo. tit. 160

6 Aditio hereditatis inducitur in tenendo, & distrahendo bona hereditaria. consi. cccxxxij. nu. 3. lib. j. 74

6 Aditio hereditatis est facti, & factū regrit. p̄si. clvij. nu. 3. li. j. 53

2 Adire quis dicitur ex constitutione p̄ocuratoꝛio facta ad adeūdu. in l. per p̄ocuratoꝛem. nu. 2. ff. de acqui. here. 203

4 Aditio hereditatis an p̄orrigat effectum suum extra ciuitatem. in l. j. nu. 41. & 43. C. ō sum. trī. 5

2 Aditione quasi contrahitur inter heredem legatarios. in l. cum res. nu. 1. ff. de leg. j. 237

2 Adire quando quis videatur ex implemento conditionis. in l. iā dubitat. i. nu. 2. ff. de here. instī. 148

2 Adendo. partē an quis acquirit totum: & si dicit partē adro partem repudio: & si partem repudiat. partē defer. in l. j. nu. 1. ff. ō acquiren. heredi. 185

2 Adire & restituere quis cogitur officio iudicis. in l. non est nu. 1. ff. ad Trebel. 394

2 Aditio hereditatis inducitur quādo aliquis dicit, volo esse hr̄s. secus si dicat, volo adire. in l. sacta. §. si sub conditione. n. 1. ff. ad Trebellianum. 367

2 Aditio hereditatis recusari potest per absentem: & sic nuncio vel per epistolam. in l. recusare. nu. 1. ff. ad Trebel. 388

Aditio defertur condtione ex. l. cum hereditate. ff. de' acquirē. herede. ibidem. nu. 4. 197

2 Aditio ex testamento paterno non requiritur ad vulgari tacite p̄rmationem. in l. si pater. nu. 2. ff. de vulg. & pup. 168

2 Adire quando videat q̄ non adiuit intra terminū, vel repudiat in l. quandiu. nu. 5. ff. de acqui. here. 197

2 Adire impeditus facto alterius vel metu pene legalis hr̄ditatē non aditā decens trāsmittit. in l. ventre. nu. 9. ff. de acq. her. 80

2 Adire an videatur si quis plusq̄ p parte sua dominij inter posuerit. in l. duo fratres. nu. 1. ff. de acquir. here. 600

3 Aditio hereditatis ab intestato requiritur. vt legata in codicillis confirmetur. in l. j. nu. 1. ff. de fideicom. liber. 82

2 Aditio quelit ex tacita vulgari an confirmet ex p̄ressa pupillare. in l. j. nu. 42. ff. de vulg. & pupil. 153

2 Adire intra quantum tempus possit qui semel tacuit. in l. si qs suus. nu. 6. ff. de iure de lib. 191

2 Adire quis cogitur officio iudicis. in l. q2. n. 6. ff. ad Trebel. 386

2 Adire deliberans quando possit pendente deliberatione ad ad eudū deliberare. in l. ait p̄etoꝛ. nu. 2. ff. de iure delibe. 181

2 Adisse vr̄ tunc, quando apparet q̄ aliqd p̄ herede gessit & non apparet vtruꝝ putaret se voluntarium, vel necessarium. in l. is q putat. nu. 6. ff. de acqui. here. 189

4 Aditio hr̄ditatis an regrat testis qñ fūt relicta ad pias causas vt legata debeantur. in l. eam qnā. n. 2. C. de fideicom. 272

5 **Adiacens** & cōsine idē sunt. in authen. de sactis. epis sco. 5. sinautē. nu. 1. & 2. 63

3 **Adiectio** fit p vel. sicut p aut. in l. j. §. si fructuarius. nu. 2. ff. de stipu. seruoꝝ. 274

3 Adiectio qui mutauit conditionem suam in deterius, nō p. t solui. in l. cum quis. nu. 4. ff. de solutionib. 303

Adiecto qui monasterium intrauit solui non potest. ibi. num. 2.

6 Adictum alluuione nobis acquiritur ipso iure absque facto bominis.tract.tybe.§.acquiritur.nu.1. 172
Adiectus alluuione agro,possidetur eo iure quo possidet ager. ibid.numer.2.
2 Adiecto solui potest inuito creditore.in l.si seruus.§.cū mihi. nume.4.ff.de verbo.obli. 266
3 Adiectus an videat habere mandatū.in l.vero.n.3.ff.de sol.266
6 Adiectum per alluuionem platee vel campo cui acquiratur.tra tra.tybe.§.nostro.nu.4. 172
Adiectū alluuione loco sacro,vel religioso,vel alicui cemeterio, ei nō acquirit,z in nullius bonis est,z occupāti pcedit. ibi.n.5.
2 **Adiectiuum** pluralis numeri licet detur ad duo substātiua,tñ etiaz potest dari singularis numeri.in l.Plautius.nu.1.ff.de auro z argen.leg. 327
Adiectiuuz pluralis numeri neutrale datuz ad duo substantiua quare non referatur ad omnia.ibi.nu.4.
2 Adiectiuuz,instructum,adiūcit accessorie illa que consueuerūt ac cedere legato fundi:principaliter vero quo nō cōsueuerunt.in l. si cui fundum.nu.4.ff.de fundo instru. 213
2 Adiectiua duo quando copulantur respectu vnius substātiui,qō requiratur concursus vtriusq; quomodo intelligatur.in l.qui 2 cubinā.nu.1.ff.de leg.iij. 287
2 Adiectiua indefinita generaliter z naturaliter posita referuntur ad omnes res,ad quas possunt adaptari ratione adiūcti,cuius significatio restringitur.in l.qui vinum.§.cui dulci.nume.1.ff.d vinis z oleo lega. 365
2 Adiectiuum significatiuum et atis adiectū persone legatarij nō restringit legatum.in l.mela.n.1.ff.de ali.lega. 324
2 Adiectiuum plurialis numeri datur ad duo substantiua.in l.cuz filio famil.numer.16.de lega.j. 228
1 **Administrationem** plures habentes,qñ illā dicantur habere solidum.in l.j.nu.1.de offi.consu 37
4 Administratores legitimi iurant de calumnia:z in coz animā. ij.§.quod obseruari.nu.1.C.de iuramē.calum. 116
4 Administratio an possit interdici patri dissipanti bona filij.in l. cū opoztet.§.non autem.nu.2.C.de bo.que libe. 288
2 Administratio interdicitur prodigo a lege non ab homine.i l. j.nume.1.ff.de cura.furio.dan. 105
1 Administratoz ciuitatis accipientis pecuniam mutuo,q̄ actione teneatur si pecunia non est versa in vtilitatem ciuitatis.in l. ciuita2.nu.6.7.8.9.z 10.ff.si cer.peta. 290
3 Administratio vni concessa quando denegata videatur alijs.in l.quod si forte.§.sunt quidam.nu.1.ff.de solu. 300
Administratio non est interdicta tutori postulato suspecto,qñ ē coniunctus,sed datur ei adiunctus.ibi.nu.5.
5 Administratoz an deponat officium ante successorie ingressum. in authen.de administra.tuto.nu.2. 49
4 Administratoz vniuersitatis quando possit aliquod debitum re mittere.in l.presse.nu.1.C.de transac. 69
Administratoz vniuersitatis dicitur habere liberā administrationem.ibid.numer.4.
4 Administratoz ecclesie pōt vendicare rē quē alienauit:itē fisc⁹. idem in administratore altarium ciuitatum:idem in tutore &c.l.li minori.num.2.C.de iure fis.lib.x. 362
2 Administrare quis cogitur per iudicem,vt si male gerat,facili remoueatur.in l.hec enim.§.qui nihil.nu.1.ff.de suspec.tuto. 81
6 Administrator siue camerarius ciuitatis accipiens mutuum,te netur ciuitatis,si pecunie sunt verse in vtilitatē ciuitatis:alias non.consi.xcitij.nu.1.lib.j. 35
4 Administratoris apothece reuocatio debet fieri in illo loco in quo fuit prepositus administrator.i l.vna.n.9.C.de latisda.l.4
4 Administratores legitimi non satisdant.in l.§.omnes aute.nu. 5.C.de administ.tuto.vel cura. 221
4 Administratoz ciuitatis expresse non pōt remittere vsuras:sed tacite sic.recipiendo minores.in l.aduersus.n.1.C.de vsur.190
Administratoz ciuitatis qñ possit preiudicare ciuitati.ibi.n.2.
4 Administratoris sacramento status i expēsis minutis.in l.q.n. 2.C.de nauicula.lib.xi.
2 Administratio certe rei interdicit.sicut administratio omnium bonorum.in l.si duo.nu.2.ff.de admini.tuto.z cura. 73
4 Administratoz qñ palā z publice possit emere de bonis illi⁹ cui⁹ est administrator.in aut.quibuscūq;.n.2.z 3.C.de sacrosā.eccle.17
2 Administratio si vni concessa est an alijs videat denegata.in l. z si pluribus.n.1.ff.de autho.tuto.z cura. 78
3 Administratoz necessarius qñ cauet de rato,dz dicere se nō vel le teneri,si apparebit se esse verum administratorem.in l.inter quos.§.alieno.nu.2.ff.de dam.infec. 47
4 Administratores qui faciunt fructus suos,possunt procuratorē constituere.in l.neque tutores.nu.3.C.de procura. 87
4 Administratoz an teneat fenerari si dominꝰ erat solitꝰ fenerari. in l.si mater.nu.1.C.de vsu. 190
Administratoz potest vsuras restituere domino inuito.ibid.n.1
1 Administrationem liberam habēs quādo possit donare.in l.5 ti ris.§.si filius.nu.1.ff.de pac.
3 **Admenatio** punit ex vtili.l.cornelia.q̄ tinet ad omnē iniuriaz manu factā.in l.ite apud §.si quis pulsatus.n.1.ff.de iniur.
5 **Admonitio** dz vindictā pcedere.in §.hic quoq;.n. 1.in auc.vt licē.ma.et anie.
5 Admonitio cum cur su anni facit quē inobedientē.in §.si quis.n. 1.in auc.de here.z falci. 17
1 **Adolescens** qrādo equiparatur pupillo l.vide.n. nu.7.ff.de in litē iuran. 3
Adolescens iurare pōt in litē.z de veritate.interrogari.ibi.n.
2 **Adoptiuus** qñ cōferat,z habeat stab.i l.j.§.si quo que.nu.1.ff.de colla.bo 287
Adoptiuus institutꝰ si adiuit,z aliꝰ preteritus venit p debitis q2 dicatur facta in fraudem.ibi.nu.2. 42
6 Adoptio fit coz ā quocunque magistratu,z qualiter adoptatus succedat trac.successi.ab.intesta.nu.6.
2 Adoptio quid sit.in l.filio.nu.1.ff.de lib.z postbu. 102
3 Adoptatus sequitur originem adoptantis:nec per hoc quis p dit suam originem:z durat donec adoptio durat.in l.j.n.6.ff.ad muni.
1 **Aduena** conuentus in loco non tenetur satisdare z iudi cio iisti in loco sui domicilij.i l.heres absen.§. proinde.nu.2.ff.de iudicijs. 18
4 **Aduentitia** bodie non requiruntur per filij patrē in l.questum.n.1.ff.de lega.j. 246
Aduētitia dicuntur ea que habet nepos ab auo respectu patris ibi.nu.2.
6 Aduentitia non veniunt in collatione,sed solum profectitia.C. exc.nu.2.lib.j.
4 Aduentitium est quod lucratur filiusfamilias ex dote,vel donatio ne propter nuptias ex forma statuti z sic venit fratribus ferendum.in l.j.nu.j.C.de bo.que libe. 197
6 In aduentitijs inter patrem z filiū cadit efficax obligatio.tra.de uuob.fra.nu.44.
4 Aduentitiū est q̄ quis querit ex laboribus z industria:z qd sic ad uent:tium.in l.cum opoztet.nu.2.z.6.C.de bo.que liber. 297
2 **Aduerbia** negādi au faciāt cōditionē,vel modū.i l. n.21.ff.de cond.z demon. 57
Aduerbia tēporis in casibus,quibus faciūt cōditionē,illā faciūt secundario,z principaliter tempus.in l.j.num.19.ff.de condicio ni.z demonstratio. 36
Aduerbium omne q̄ dispositionem suspendit in aliq̄ futurum euentum,facit conditionem.ibi.nu.22.
1 **Aduersarius** si est certus,citat:si nō certꝰ fitꝰ fama.in l.de etate.n.1.ff.de mi.
4 Aduersarius minoris restituti et ipse restituitur ida .q lez &c ctu.minoris.in l.j.n.1.C.li aduer.transa. 103
4 Aduersarius quando negat,vel dubitat respōdeo onus pbandi nis trāsfertur in alium.in l.j.n.3.C.de proba. 158
Aduersarius est citandus vbicunq; potest ledi.in l.adoption.n.2. ff.de adoptio. 37
4 Aduersaria autem,aduersatur ad factum z ius.in tralligaren.n.6
6 C.de transac. 71
4 Aduersarius potest instare vt testes partis examinetur.li q̄si in ij.lec.nu.13.C.de testi. 170
14 Aduersarius qui prohibet examinari testes,pducendos pdicto haberi.in l.prouidendum.in ij.lec.nu.§.C.de poēn. 81
Aduersarie natura est aduersari precedentibus.in l.pretor.§. sed si vnus.n.1.ff.de pacto.stipu. 38
5 Aduersariꝰ potest cōtra testimoniū ferendū facere questionem in §.z hic vero.nu.4.in auc.de testib. 44
4 Aduersario pncipali pōt dari pecunia.vt patiat3 seferri in;; si litiget per calūniā.in l.j.nu.2.C.de pena iudi.q male iudicat
2 Aduersatiua aūt,vero,3;z similes inducūt coniunctionem in l. luciꝰ.§.que habebat.n.3.ad Treb. 40
2 Aduersarium suum instruere quis non tenetur.in l.j.§.pmitt nu.6.ff.de libe.agno. 3
3 Aduersarius debet certiorari de penitētia.in l.si pecunam.§.si uum.ff.de cond.cau.data. 290
Adulterium probatur probādo preparatoria ver tis.in l.quodat lex.nu.2.ff.ad le. Jul. de adult. 307
In adulterio per triennium aliquem stitisse probare volenes a tempore recipere debeat tale triēniū.i l.martii.§.lex mensiū.n.1. ff.de adulte. 197

6 Pro adulterio iure ciuili agit pena corporali, iure ad canonico tori separationem. diff. int. mu. cano. nu. 166. 194
6 Adultere mulieris bona cui applicentur, qñ habet filios. cõsil. 96. num. 1. lib. ñ. 98
Adulterium non committitur cũ meretrice nupta. in l. que adulterium. nu. 1. C. de adul. & stup. 365
Adulterium dicit manifestum, quando quis deprehenditur in domo alicuius pulchre mulieris. in l. ñ. nu. 1. ff. de fur. 336
8 De adulterio & incestu, vel de stupro & incestu quis puniri pot. in l. adulterium. nu. 3. ff. de adulte. 398
1 Adulterũ probatur ex præsumptionib⁹, vt si videres duos i camera, vel in lecto. in l. ñ. §. si simul. nu. 3. ff. ad. l. iul. de adulte. 390
1 Qui ex adultero iniuriantur, iniuriantur etiam ex stupro commisso in viditate. in l. si mulier. nu. 1. C. de adult. & stup. 366
De adulterio vt quis puniatur, que probari debeant. i l. si vxor. §. sed si ea. nu. 1. ff. ad. l. Iul. de adult. 392
4 Adulterij causa an sufficiat habere pacem cum marito tãtum. cons. clxxv. nume. 2. lib. j. 59
6 Adulterium an multiplici pena puniat statuto dictante, quod committens adulterium puniatur i centũ, & pluries commisit illud. consilcxxxvii. nu. 1. lib. j. 72
7 Adulteri polita in monasterio an post biennium efficiatur monacha. in §. si quando. nu. 6. in auc. vt nul. iud. 61
3 Adultus super eo quod per eum explicari potest iterpellatur, aliter requiritur procurator. in l. si er legati. nu. 4. ff. de verb. oblig. 216
Adultus potest in his in quibus tutoris autoritas non requiritur procuratorem constituere. ibidem.
Adultus quando debet pecuniam, potest sine curatore interpellari. ibid. numer. 5.
Adultus obligatus alternatiua ad. x. ant ad fundum, qñ possit interpellari. ibi. nu. 6.
3 Adultus contrahens quando obligetur ciuiliter & naturaliter. i l. unum. 9. ff. de noua. 443
Adultus quando equiparetur pupillo. in l. si curatorem. n. 4. C. de in integr. restitu. fol. 100. & l. j. §. fuit quæstum. numer. 4. ff. ad Trebellianum. 324
4 Adultus & pupillus⁹ suspectus nõ equiparãtur in accusationib⁹ ibidem. num. 5.
4 Adultus ingreditur monasterũ sine tutoris authoritate. in repeat. ingressi. nu. 17. C. de sacrosan. eccle. 21
4 Adultus cum authoritate curatoris item cõtestatur. in l. cuz & iudices. §. quod obseruari. nu. 9. C. de iuretur. propt. calũ. 116
4 Adultus & pupillus an possit prætendere ignorantiam constitutionis l. si quis in tantam. C. vnde vi. ibid. nu. 7. 334
Et quid de minore. ibid. num. 8.
1 Adultus maior anno cũ. xx. accusare potest: alias nõ, nisi ex sicut pupillus. l. qui accusare. nu. 5. ff. de accusa. 380
3 Adultus annor. xx. potest sine curatore accusare de morte patris. in l. certis. §. pupillus. nu. 2. ff. de accusa. 376
4 Adultus non tenetur constitutione. l. si quis in tantã. C. vnde vi. ibidem. num. 4. 334
1 Adultus an possit nouum opus nũtiare. in l. de pupillo. nu. 2. ff. de ope. no. nun. 10
2 Adultus an possit conditionem implere. in l. in conditionibus. nu. 2. ff. de condi. & demonstra. 359
4 Adultus licet habeat curatorem, tñ potest facere testamentus. ibi. Item eius. §. Latus. nu. 1. ff. de libe. lega. 352
Adultus qui fecit testamentus, non restituitur in integrũ aduer tus testamentum. ibid. nu. 6.
1 Adultus quando possit iuramentum deferre. etiam sine curatore iudicium fur andum. §. pupillus. nu. 4. ff. de iureiur. 274
4 Adunantia generalis eligit pfilium. in l. ũ. n 10. C. de decur. lib. x. 286
2 Aduocatus an teneatur seq sorum, si causa est mutata. l. l. Mœuia. §. vxor. nume. 4. ff. de annu. lega. 299
1 Aduocatus debet scire literas. in l. prima. §. postulare. num. 2. ff. de postul. 115
1 Aduocatus debet probare voluntatem gestoris fuisse ab initio in l. si pupilli. §. videamus. nu. 2. ff. de neg. gest. 137
4 Aduocatus qui hz officiũ in ciuitate, nõ potest exire extra ciuitatem. in lege, qui necessario. n. 1. C. de aduocatis diuersor. indic. 82
4 Aduocatus vel procurator si fuerit corruptus, qualiter succurratur ei cuius est aduocatus, vel procurator. in l. j. nu. 7. C. de pena iudic. qui ma. iudi. 311
Aduocatus esse non potest contra rempublicam, qui habet salariũ a republica. ibi. nu. 2.
4 Aduocatus debet iurare postq̃ pars iurauit. in l. cuz & iudices. nu. 4. C. de iureiu. propt. calum. oand. 115
Aduocatus an debeat instruere partẽ circa respõsionẽ. ibi. n. 3.
4 Aduocatus non debet contrahere cum clientulo. i l. quisquis. in ñ. lec. nu. 12. C. de postu. 81
Aduocatus an quis esse possit, & iudex diuerso tempore in vna causa. ibid. num. 2.
4 Aduocati non possunt cogi ad munera personalia. in l. sancim⁹ nu. 1. C. de aduo. diuer. iudi. 82
Aduocatus potest cogi suscipere delegationem. ibi. nu. 2.
Aduocatus non debet exercere officium aduocationis in alio loco. ibi. num. 3.
3 Aduocatus in causa pprꝛia quando possit petere salariũ, q̃ alteri aduocato daretur. in l. stipulatus. nu. 3. ff. de fideius. 276
3 Aduocati & patroni causarũ habẽt beneficium, ne conueniantur nisi in quantã facere possunt. in l. miles. nu. 2. ff. de re iudi. 122
4 Aduocatus, tutor, & procurator quando possint testificari. i §. quoniam vero. nu. 4. in auth. de testi. 44
5 Aduocatus an possit esse tabellio. i §. illud. n. 5. i auc. de tabel. 26
3 Aduocati possunt implorare officium iudicis, vi ibi constituat salarium. in l. j. §. in honorarijs. n. 1. ff. de var. & extraor. cog. 480
3 Aduocati. & medici seruiut gratis, vt homines ad eos accedãt. in l. quod Nerua. nu. 3. ff. depoſi. 369
4 Aduocatus qui vicit in causa propria an possit petere salariũ, q̃ habuisset in simili causa. in l. ñ. nu. 7. C. de fruc. & lit. expen. 314
4 Aduocati non debet recipere promissionem a clientulo lite durãte. in l. archiatri. nu. 2. C. de profesto. lib. x. 394
3 Aduocati debent interesse disputationi, an rei sint examinandi: nõ examinatiõi, & qstioni. an. l. custodias. nu. 1. ff. de publi. iudi. 571
3 Aduocatus qui accepta pecunia vidit instrumenta vnius partis deinde cũ alia facit pactũ de queta parte litis, & animo & corpore illi assistit: an teneatur crimine falsi, vel preuaricationis. in l. j. nu. 1. de preuaricator. ab. 363
5 Aduocati debent interesse disputationibus, & publicationib⁹ testium. in §. quoniam vero. nu. 37. in auth. de testi. 45
Aduocati debent interesse examinationi an quis debeat torqueri. ibid. num. 38.
Aduocatus quando possit esse testis in causa, quã aduocauit. l. de scire. nu. 5. ff. de iure fisci. 456
3 Aduocatus cum est diu ab futurus, aliter est querendus nõ danda dilatio. in l. sed si vnus. §. quod autem. nu. 3. ff. de intur. 361
3 Aduocatus quando debeat habere totum salarium, si casu impedit officium aduocationis exercere. in l. j. §. diu⁹. n. 1. ff. de var. & extraor. cog. milonib. 480
Aduocatus non reddit salarium, si per clientulum stat, vel per casum euenientem in personam clientuli. ibi. nu. 14. 481
1 Aduocatus si dederit malos consilium non tenetur. nisi de dolo in l. ñ. nu. 1. ff. mandа. 371
3 Aduocatus vel doctor antiquus an possit seruire p substitutum. L. in metallum. nu. 1. ff. de penis. 410
2 Aduocatus vel fideiubens pro bannito ꝺz præstare auxilium: nõ si per statuta esset prohibitum dare auxilium bannito, ille in curret penam statuti. in l. post legatum. §. sunt qui putant. nu. 1. ff. de his qui. vt indig. 349
3 Aduocati i singulis causis nõ possunt recipere salariũ vltra summã centũ aureoꝝ. in l. j. §. si cui. nu. 1. ff. de var. & extra. cog. 480
3 Aduocatus vel procurator qui instrumenta vnius partis ostẽdit alteri, tenet crimine falsi. i l. j. §. is q̃ depolita. n. 1. ff. ꝺ fal. 403
3 Aduocati non dicunt, nec sunt illiterati. l. j. §. aduocatos. n. 1. ff. de var. & extraor. cognitionib. 480
Aduocatus vt quis sit debet studuisse per quinq; annos: & doctor debet iurare ipsum peritum. ibid.
Aduocatus in causa principali non est aduocatus in causa appellationis. ibi. nu. 3.
Aduocare prohibitus non phibetur in camera consuluere, nec aliquid gratis a iudice petere. ibi. nu. 4.
Aduocatus nõ dicitur qui introducit iura cotra arbitratore. ibi.
3 Aduocati an debeãt esse presentes examinationi testium: & responsiõi positionũ. i l. si postulauerit. §. qõm. n. 1. ff. ꝺ adult. 396
1 Aduocatus seu procurator in prima causa nõ debet esse in secta si non vult. in l. qui propria. §. item quæritur. n. 3. ff. de procu. 129
Aduocatus corrumpens an puniatur pena. de qua in l. j. §. sed constitutio. ff. de calum. ibi. nu. 9. 146
4 Aduocatus prohibitus aduocare quando dicatur pepetuo prohibitus. in l. j. nu. 2. C. de postulan. 62
Aduocatus condemnatus ex aliqua causa an tacite. dicat prohibitus aduocare. ibi. nume. 4.
4 Aduocati esse possunt tabelliões. i l. gñali. n. 10. C. ꝺ tab. li. x. 379
1 Aduocatus nõ tenet patrocinari si causa mutatur in aliena prouincia. in l. sed & hec. §. non solum. nu. 2. ff. de procu. 126
1 Aduocatus torquendi non debet interesse eius torture, nec qñ interrogatur. in l. legis virtus. nu. 1. ff. de legi. 17

4 Aduocare prohibitus a iudice Cremone intelligitur prohibit⁹ aduocare etiam florentie.in l.j.nu.3.C.de postu. 82

Affectus non punitur, nisi sequatur effectus.z quãdo in l.j.§.hec autez.n.2.ff.quod quisq; tur. 62

3 Affectionis ratio hz locũ in contractibus bone fidei nõ in cõtractibus strictiuris.in l.quidã cũ filiũ.nu.4.ff.de verb.oblig. 260

3 Regula quod affectus punatur etiam si nõ sequatur effectus hz locum additionem criminalem non ciuilem.in l.vulgaris.§.q furti.n.1.ff.de fur. 339

Affinitas non contrahitur p sponsalia.in l.q̃ seruꝰ nu.1.de condi.cau.da. 291

1 Affinis contra affinem non cogitur esse procurator, aduocatus nec testis.in l.aut affinitate.nu.1.de procu. 123

1 Affinitas intelligitur donec durat matrimonium.in l.cui eozũ. §.affinitates.n.1.ff.de postu. 115

Agens nomie alterꝰ si obtinet, repetit expẽsas. alias nõ.i l.ex parte.§.respõdi.n.1.ff.fami.ercis. 233

Agẽs eodem causaz repetit a socio quatenꝰ plus expẽdit.ibi.n.2.

4 Agenti possessorio recuperande semper sit restitutio possessiõis ante quam causa proprietatis cognoscatur.in l.si coloni.n.2.C. de agri.lib.xj. 410

Secus in alijs possessorijs.ibid.

3 Agens ad interesse non tenetur exprimere.in libello certaz quãtitatem.in l.pretor edixit §.si dicatur.nu.4.ff.de iniur. 357

4 Agere quando gs potest ad id quod non est in mandato.in l.maritus.nu.4.C.de procu. 91

4 Agenti qui quis non potest referre questionem dominꝰ sententia non obstante poterit sententiam vendicare contra primũ agentem.in l.vlt.eius.nu.1.C.de proba. 162

3 Agens ex mutuo qz cẽtũ mutuauit: si p ducit instrumẽtũ in quo confessus ẽre se habuisse.z recepisse centũ mutuo, an obtineat. in l.si ita stipulatus.§.hyrcanus.n.9.ff.de verbo.oblig. 258

4 Agens directa z probans vtili an debeat obtinere.in l.q.n.4. C.de act.z obli. 164

4 Agere tanquam vnus de populo quis potest etiam pro suo interesse.in l.duplex.n.4.C.de fide instru.lib.x. 375

3 Agi potest criminaliter pro furto.in l.si quis actiones.nu.2.ffõ primo.de ic. 385

4 Agere nemo cogit ante porrectionẽ libelli.sed post porrectionẽ cogitur, nisi renuntiet.in auth.qui semel.numer.6.C.quomodo z quando iud. 299

4 Quando agitur vnum, z aliud p errorem scribitur, prevalet qõ agitur.z quid si per fallaciam, vel simultatẽ.in l.nu.3.C.plus valere quod agi. 171

3 Agens actiõe reali an possit cogi ad exprimendam certã causã: q̃ non.in l.z an eadem.§.actiones.n.1.ff.de except.rei iudi. 102

Agens actione reali, z succumbens quãdo possit ex alia agi, z ei non obstet exceptio rei iudicate.ibi.nu.12.

Agens actione reali, z dicens rẽ ad se spectare iure dominꝰ, vel quasi succubuit, an possit postea intẽtare publicianam.ibi.nu.13.

Agenti hypothecaria, qui primo succubuit qñ obstet exceptio rei iudicate.ibi.nu.14.

Agens confessoria z negatoria si vnã prosequitur, z succumbit, an possit aliam intentare.ibi.nu.15.

Agẽti nõ sufficit allegare in libello causam authoris sui in successore singulari vniuersali fic.ibi.n.22.

1 Agi qualiter debeat contra administratorẽ.in l.ciuitas.ff.si certum petat.num.10. 260

4 Agi de euictione qñ possit cõtra habẽtẽ aliodia.si vni ex fratrib⁹ duobus eueniant in partẽ bona emphyteutica, vel feudalia, alteri allodialia: z si emphyteutica reuertantur ad dominum ex dispositione contractꝰ.in l.si familie.nu.2.C.fami.ercis. 145

4 Agere qñ possit reuersus de proprietate, quãdo aliquis fuit in possessione suoz bonoz um.in l.ij.nu.2.C.vbi iu.rem act. 130

4 Agens ptra vnum ex coreis debendi, licet non possit cogi cauere de rato, p altero coreo credẽdi, cauet tñ de defendẽdo debitorẽ si ab altero petierit.i aut.hoc ita.n.3 & C.ó duo.reis stip. 312

3 Agens iterdicto vti possidetis quid habeat, p hare, vt obtineat, l.j.§.quod ait.nu.8.ff.vti possidet. 174

5 Agenti interdicto vti possidetis, vel de turbata possessione non obstat exceptio denuntiationis nõ facte syndico communis: nec exceptio dominũ.consil.lxx j.nu.3.z 4.lib.j. 26

4 Agere non potest insolidus vnus ex pluribus socijs vnius mercantie pro rebus societatis sine mandato.in l.cum te.nu.1.C.si certum petatur. 150

3 Agẽs interdicto de itinere actuq; p̃uato, an debeat p hare se vsuz seruitute sciẽte aduersario: z distinguit inter seruitutes habẽtes causam continuam z discontinuam.in l.j.§.hoc interdictũ nu.10.ff.de iti.actuq; p̃uato. 177

Agere qs nõ potest ex conuentionibus innominatis, nisi primo implenerit ex parte sua.in l.j.nu.7.C.de pac. 6

4 Agere dicitur etiã qui excipit.in l.j.nu.1.C.de iur.z fac.igno.z ex nautis, licet non dicat per quem.in l.cuz.hebituntes.§.fãe nu.1.ff.de publi.z vecti.

4 Agi quando primo debeat contra procuratorẽ q fuit.i dolo qui contra dominum.in l.ii procuratoz.nu.4.C.de procu. 36

3 Agi quando dicat ciuiliter, vel criminaliter.in l.pretor ait.n. 1.ff.de sepul.vio. 87

1 Agere ad supplementũ legitime est successio particularis.in l.per filium.nu.1.ff.de inoffi testa. 365

3 Agens contra officialẽ pro delicto familie debet probare delinquentem fuisse de familia: z ad tale officium propositum z qualiter hoc probetur.in l.i.§.familie.nu.4.ff.de publi.z vecti. 169

4 Agere quando quis possit, z dicatur sine actione.in l.vbi pactum nu.7.z 8.C.de transa.78.z l.si titius.nu.1.ff.de ver.obl. 57

3 Agens contra possessorem qui postea desijt possidere ad nanciscendam possessionem, sicut quando agitur petitorio ad petitã.in l.ij.primo.nu.8.ff.de ope.no.nun. 181

Agens negatoria vel confessoria quid habeat probare.ibi.nu.1.

3 Agitur ciuiliter ad penam applicandam parti criminaliter quando fisco.in l.licitatio.§.quod illicite.ff.de publi.z vecti. 22

5 Agens contra habenti substitutum non tenetur substitutum rogare.in l.in die adiecto.nu.1.ff.de aqua.plu.arcen. 18

3 Agitur contra notarium reddentem instrumentum non perfectum vel vt corrigat, vel vt perfectum det ex edicto de edendo.in l.nu.5 ff.de tab.exhiben. 194

2 Agi an possit incontinenti sub conditione pro re legata.in l.hoc quocunque, nu°.4.ff. de leg.j.

2 Agere quis potest, quando interest eius ratione affectionis in l.nu.3.ff.de tute.z ra.distra. 67

1 Agenti pignoratitia nõ refertur questio dominꝰ.in l.si pignus.§.predo.nu.2.ff.de pig.act. 347

1 Agere quando quis possit ex sola prestatione longi temporis, vt bis in futurũ prestetur.in l.cũ de in rez verso.n.2.ff.de vsur. 47

1 Agẽti contra debitorem tutius est q̃ fiat discussio.in l.si conuenerit.nu.4.ff.de pig.act. 347

3 Agitur contra monasterium apud quod est liber alicuius notarij vel monachi, qui fuit notarius.vt exhibeat.in l.ij.ii tabule.n.1. ff.de tabu. exhiben. 194

3 Agens confessoria vel negatoria ius sibi esse ita edificati habere si contra eum non opponitur, z obtinet non potest postea hoc interdicto conueniri z quomodo hoc procedat.in l.j.§.sed ii.n.1. ff.de ope.no.nun. 8

3 Agens ex vna causa, licet illã perdat potest ex alia agere in causa principali.secꝰ in appellatione.in l.ii mater filij.§.denq.n.1. ff.de except.rei iudi. 161

3 Agens nomine titij si succubuit, an ab eo factus heres possit denuo agere.in l.modestinus.nu.1.ff.de except. 188

1 Agi qualiter possit contra infantem, vel furiosum.in l.ij.n.ff.de condi. fur. 321

3 Agi potest pro legato ann no vt in futurum prestetur.in l.cepi pillo.§.si in pluribus.nu.2.ff.de ope.nu.nũ. 15

3 Agitur actione de dolo per vsumfructuarium, vel actione ex testamento contra edificantem quando res est mutata.in l.ij.vsufructuarius.nu.2.ff.de ope.no.nun. 8

1 Agenti ad liberationem qui coactus fuerit ad faciendum instrumentum, qualiter consulatur in l.is cuius.nu.2.ff.si ser.vin.

1 Agitur mitius cum legẽ.q; cum homine: z quomodo.in l.lis de ces.§.intra quantum.n.1 ff.de arbit 17

2 Agi quando possit ad dotem quando plures fratres vel parentes nepotes sunt obligati pro dote alteri ad inopiam vergenti.in repe.l.si constante.nu.3.4.ff.so.ma. 39

3 Agens ad quinquaginta z probatus de cẽtum obtinet.in l.fere debeamus.nu.9.ff.de ve.obl. 18

2 Agens ante conditionem cadit a iure suo in l.non solũ.§.tale.ff.de libe.lega. 19

2 Agere an possit missus ex Carboniano.in l.si.n.1.ff.de carb.edi. 48

2 Agenti iure hereditario nõ potest opponi exceptio rei iudicate vel similis ex persona sua in l.post legatuz.§.qui accusauit.n.1. ff.de his quib. vt indig. 148

1 Agere quando potero contra non iuentem rem meam perisse pignoratam

pignoratam.in l.si vt certo.§.nunc videndū.el ij.n.2.ff.2mo.338
1 Agens ex vna causa,t probans ex alia non obtinet.in l.j.n.12.ff. de edendo. 84
4 Agens ante conditionem vel diem incertam an pdat actionez. in l.iustas.nu.2.C.de iure fil.lib.x. 374
1 Agenti interdicto retinende possessionis an t quando obstet ex ceptio dominij:t quid in interdicto recuperande:t quid in adi piscende.in l.ii de vi.nu.3.ff.de iudi.fo.285.t l.j.n.3.t 11.C.si p vim vel alio modo 337
1 Agens vt heres quādo cogatur exprimere ex testamēto.vt ab i testato.in l.si defensor.§.illud queritur.nu.1.ff.de interro.act.235
1 Agens cōtra illum contra quez agere non poterat,non perdit actionem contra illum,contra quem poterat agere.in l.cum ide bitum.§.creditor.nu.1.ff.de condi.indebi. 315
1 Agens actione populari dz dicere tāquā vnus de populo,t non agit procuratorio nomine:ideo non tenetur defendere.in l.mu tuus.§.popularibus.nu.1.t 2.ff.de procu. 129
2 Agens ex motu naturali,si produxit iustum continens cōsessio nem cum promissione restituendi,non probat.in l.certi cōdictio §.iiii numinos.nu.6.ff.si cer.pe. 233
4 Agens cōtra aliquem,sine scriptis satis est si nudo verbo expri mat nomen suum.in l.hac lege.nu.1.C.de probi.lib.xij. 434
1 Agens interdicto ne vis fiat ei.sufficit partes defensoris.in l. non cogendum.§.si procurator.nu.1.ff.de procur. 129
1 Agere contra pignor possessorem nō facta discussione circa pn cipalem potest si principalis cessit bonis.in §.sed necz.nu.10.in auth.de hitensio. 8
1 Agi potest contra filios qui habet bona materna pro mutuo sa cta pauperi,de quo filios alimentauit.in l.bis solis.num.3.ff.ō cōd.indebi. 315
4 Agere mutuo nō debet qs cogi.in l.creditor.n.1.C.de pig. 342
1 Agere licet quis possit pro singulis rebus:potest tamē cogi vt a gat de omnibus.in l.t si vno.nu.1.ff.de act.emp. 396
4 Agi de presenti quando possit pro tempore futuro:t quomodo l.ij.num.2.C.de fideicom. 290
1 **Aggeres** t fossat a mensurantur.i l.littora.n.1.ff. de cōtraben.empt. 286
4 Aggeres dicuntur munitiones que fiunt iuxta ripam fluminis in l.ij.nu.1.C.de immuni.nemi.conced.li.x. 385
1 **Agnati** t cognati bodie pariter ad tutellam admittun tur nisi aliter per statuta prouideat.in l.j.nu. 1.ff.de legi.tuto. 59
2 Agnati quibus spectat successio ab intestato bodie si non perāt tutorem pupillo.priuantur successione.in l.ij.nu.1.ff.qui.pe.tu to.vel curato. 63
1 Agnatio est nomen iuris t capitis diminutione tollitur.in l.tu telas.nu.1.ff.de capi.dimi. 167
1 Agnationis t cognationis differentia bodie sublata i successio ne testati:non est ex testō.in auth.de here.que ab intest.nu.3.t 7
1 Agnati t cognati bodie succedunt vsque ad decimum gradum. in §.non aūt.n.3.in auth de here.t falci.fo.5.t i auth.de here.ab intest.§.si vero nez.nu.3. 57
3 **Agnoscens** voluntatez defuncti nō pōt postea pe nitere quo ad id quod agnouit.i §.nō autem.nu.3.in auth.de here.t falci. 6
4 **Agrum** deserere,t agrum derelinquere sunt diuersa. in l.q agros.n.1.C.de om.agro deser.lib.xj. 414
6 Agere nostrum vt habeat locum alluuio nō solum respectu do minj.vel qualisēd etiam inre pignoris.vel vsusfructus,sel quo uis alio modo.tractat.tyber.§.nostro.nu.1. 172
6 Ager est locus sine edificio.tractat.tybe.§.agro.nu.1. 171
Agrimensores partes sunt.ibi.nu.2.
1 Ager semel mensuratus,iterato mensuratur,si aliqua partium ei⁹ deceptā.i l.j.§.ideo aūt.n.2.ff.si men.fal.mo.dixe. 238
1 Ager quid sit.in l.predia.§.ita legatū.n.2.ff.de fundo ilstru.315
5 **Agricolarum** dñi sunt cōstituti iudices a lege inter suos agricolas.in auth.de questo.nu.1. 34
4 **Allegans** etatem qñ habet illam probare.in l.si mi norem.n.4.C.de in integ.rest.fo.101.t cōse quen.nu.1.lib.j. 32
4 Allegans turpitudinem suam non auditur.in l.transactione.n.1. C.de transac. 75
4 Allegare contraria an t quando liceat.in authent.cōtra qui pro piam.nu.6.C.de non numerata pecunia.fo.185.t in auth.item possessor.n.2 C.qui potio.in pigno.fol.345.t ig.illo quoq;.nu.4. in auf.de tria.t semis.fo.21.n.1.t i l.titie.n.1.ff.p ōdi.t dmō.366
4 Allegare quando quis possit turpitudinē suā.in l.de tutela.n.24. C.de in integ.resti.fo.101.t in l.j.n.3.de condi.ob turp.cau.295.
t in l.mixti.nu.4.ff.de muner.ib. 161

1 Allegans id,cuius contrarium non esset postulaturus,nō auditur in l.si pignore.§.si creditor.nu.3.ff.de pig.act. 347
2 Allegans causas absentie non cauet de rato.in l.si vero.§.ō vi ro nu.3.ff.solu.matri. 39
2 Alleganti se impeditum pōt opponi q potuit reclamare,t non fecit.in l.quibus.nu.3.ff.de condi.t demon. 62
3 Allegās falsas leges punit pena falsi.i l.si qs.n.1.ff.ō falsis. 409
Allegans postillas alicuius doctoris que nō errauit punitur pe na falsitatis si publice in scholis dicebatur q erant talis.ibi.nu.1.
Allegare leges correctas quando quis possit.ibi.num.3.
3 Alleganti iustam causam quare edificiū non reparauit, subue nitur per restitutionem in integrum.in repe.l.ij.nu.31.ff.de flu.
5 Allegare modū qñ sufficiat.in §.cum igitur.nu.4.in authē.ō nō eligendo secun.nu.ben. 6
2 Allegare sufficit vnam de pluribus legibus.in l.scire oportet. el ij.nu.3.ff.de excu.tut.t cura. 91
6 **Alluuio** q nō tribuat iurisdictionē,sicut tribuit dñius rerū primatorz.trac.tyb.§.aegrit.n.6.t 9.172
6 Alluuio probatur per tres testes deponentes q vi minuatim incrementū allatum.tracta.tybe.§.per aluuionem.nu.3. 173
6 Alluuio non bz locum in agris limitatis.tractat.tyb.acquiri tur.nu.3. 172
3 **Alibrari** qui fecit se t estimari in loco qñ possit rece dere in l.incola.nu.3.ff.ad municipa. 470
3 **Alienari** nec vsucapi potest res mobilis pupilli sine de creto:adulti sic in l.p emptore.§.si a pu pillo.nu.2.ff.p empto. 125
3 Alienari prohibita res non pōt in fiscum devenire per publica tionem.in l.imperatorz.nu.1.ff.de fideicom.libert. 83
4 Annui redit⁹ t mobilis ciuitatis q seruari possūt alienātur.ea solennitate qua t immobilis.in l.fi.n.1.C.de venden.re.li.x. 407
1 Alienato qñ est facta in clericū,vt facta causa iudicij mutandi:et habet locum hoc edictum.in l.j.n.3.ff.de alie.iudi.mu. 171
2 Alienatio rei corporalis t nominis actio quomodo differāt.in l.fideicommissa.§.si rem.nu.1.ff.de leg.iij. 278
2 Alienationis prohibitio simplex continens fauorē psone p bi bite solō non valet.in l.filiusfami.§.diui.num.1.ff.de leg.j. 250
Alienationis facta legatario prohibito continens fauorem alte rius.vt facta ipsius fauore:licet non sit expressum.ibi.numer.3.
Alienari si prohibetur res ratione affectionis,tunc fauore ipsius censetur facta prohibitio.ibi.nu.4.
2 Alienationis simplex prohibitio vasallorz dicitur facta cuz ca sa.in d.l.filius.§.diui.nu.4.ff.de lega.j. 250
Alienatio prohibita respectu certe persone quando impediat. ibid.numer.9.
Alienatio prohibita odio certe persone ea facta heres defuncti admittitur ad reuocandum.ibi.nu.7. 250
Alienatio quādo est prohibita respectu certe persone an detur medium q alienatio fieri possit.ibi.nu.9.
Alienari potest res prohibita propter dotem,vel donationē,p pter nuptias.ibi.nu.10.
Alienationis prohibitio facta per legem quid operetur.ibi.n.13
Alienatio t dominij translatio quando possit p cōtractum pro hiberi.ibidem.nu.14.
Alienatio omnis videtur prohibita venditiōe phibita.ibidez. numero 18.
Prohibitio de alienando facta videat facta nepotib⁹.ibi.n.19.
2 Alienatio voluntaria omnino extinguit legatum precedens t qñ extinguatur.in l.rem legatam.nu.1.ff.de adi.lega. 334
Alienata parte rei pro ea parte videt legatū revocatū. ibi.n.8.
2 Alienare videtur qui pro tāta pecunia pignorat,q nō est verisi simile futurum.in l.legata.si sic pellecti.n.1.ff.de supelle.leg. 319
4 Alienata in fraudē qualit revocent.in l.si.n.8.C.si i frau.pa.228
2 Alienare prohibitus partem suam,non videt prohibitus alie nare portionem quam redemit.in l.pater filium.§.quindecim. 1.ff.de.leg.iij. 285
Alienare prohibitus non videtur prohiberi alienare cōiunctis. ibid.nu.2. 2
Alienare an possint adinuicez plures qui receperunt emphyteu sim,ibi,num.3.
5 Alienari res ecclesie permittitur vno casu:scilicet cōcedēdo vsum fructum ad vitam dat⁹ recōpensatione.in §.si quis autem.n.1. in auth.de non alie.aut permu. 83
2 Alienari prohibita non veniunt in fideicōmissū vniuersali.in l. lucius.5.pluribus.nu.1.ff.ad treb. 406
2 Alienat e qui non potest.quando poterit actiones exercere.in l. pretor.n.1.ff.de iure deli. 181
2 Alienat o rerum minoris fieri potest pp authoritatē rei iudica te.in l.j.nu.1.ff.de re.eo.qui sub tute. 104
2 Alienato vsufructu an res sit mea t qd si est alienata ppietas.

l.ñ.nu.2.ff.de condi.insti. 176
1 Alienatur res prohibita alienari ex causa necessitatis.in l.pe-
to.§.prædium.nu.1.ff.de lega.ij. 267
Alienatur res prohibita alienari propter eo alienũ testatoris
ibi.nu.2.
Alienatio facta p heredẽ de re phibita alienari nõ renocat hẽ-
de viuente:nec si aliquẽ de familia instituit hẽdem.ibi.nu.4.
1 Alienatio rei ecclesiastice facta non seruatis solennitatibus nõ
valet:& res alienata renocatur per rei vendicatio.in aut.de alie
& emphy.nu.4. 58
4 Alienatio facta per debitorem non præiudicat creditori vtenti
iure pignoris.in l.debitorem.nu.1.C.de pign o. 342
2 Alienatio fundi dotalis quomodo dicatur prohibita:& cui⁹ re-
spectu.in l.dotalem.nu.2.ff. de testa.mili. 181
1 Alienatio potest per statutum prohiberi.in l.si in emptione.§.
omnium rerum.nu.4.ff.de contrab.emp. 385
2 Alienata lite pendente renocant officio iudicis.in l.chyrogra
phis.§.ab eo.nu.3.ff.de.admi.tut.& cur. 76
2 Alienatus mente quando dubitatur aliquis sit propter infirmi-
tatem recurrendum est ad medicos.in l.j.n.3.ff.de testa. 106
Alienatus mente præsumitur quis ex actibus & verbis.ibi.n.4.
2 Alienari non potest res dotalis immobilis sine decreto.in l.j.
nu.17.ff.so.ma. 3
1 Alienandi bona immobilia si fuit concessa licentia per episco-
pum ecclesie p satisfaciẽdis ẽbitis vigore huius licẽtie nõ pote
rit permutare.in l.sicut.§.sed & si permiserit.nu.3.ff.g.mo.pig.
vel hypo.sol. 419
3 Alienatio bonorum potest interdici cum suspicio est de aliquo
ne fugiat.in l.pollicitationibus.nu.2.ff.de pollici. 479
2 Alienari non possunt res subiecte restitutioni.in l.dotalem.nu.2.
ff.sol.mat 38
2 Alienatio rei que subiacet restitutioni an valeat.in l.marcell⁹.
§.res que.nu.2.ff.ad treb. 386
Alienata res imputatur in quartam.ibi.num.2.
2 Alienari prohibita non veniunt in obligatione generali.in l.
codicillis.§.institutio.nu.1.ff.de lege.ij. 225
3 Alienatio si est facta post primum decretum.an eius vigo-
re poterit contra emptore peruenire ad secundũ.in l.si qs mis
sum.§.iudex.nu.4.ff.de dam.infec. 42
5 Alienationem factam de rebus ecclesie ad renocandum quili-
bet etiam vltra prælatum proprium admittitur.in auth.de non
alie.aut permu.nu.7. 21
5 Alienatio rei ecclesiastice quibus casibus omnino prohibeat.
in.§.hec vero.nu.1.in aut.de aliena.& emphy. 56
5 Alienationẽ ex sedo decreto esse iniuste vel iuste factã phat ille.p
tra quem est præsumptio.in l.qui iudicium.n.1.ff.õ bo.da3.4 34
3 Alienatio que fit in morte satis est necessaria.in l.non solum.§.
morte eius.nu.2.ff.de ope.no.nun. 17
4 Alienatio rei quando est prohibita fauore pe rsone alienantis.
tunc non prohibita propter delictum.in l.si quis in tantum.n.
12.C.vnde vi. 334
3 Alienatio vbicunq; phibeatur a lege.vel a testatore cẽsetur .p-
hibita vsucapio.in leg.vbi ler.numero.1.ff.de vsuc.folio.120.vide.
l.filiussa.§.diui.ff.de leg.j.nu.22. 290
6 Alienatio necessaria non interdicitur reo criminis.in l.reo.n.
1.ff.de solu. 304
2 Alienationis prohibitio facta contẽplatione heredis.vel succes
soris ipius non impedit alienationẽ.i l.pater filium.§.pater
nu.2.ff.de lega.ij. 276
2 Alienatio prohibita ad tps videtur esse permissa post tempus.
in l.pater filium.§.fundum.nu.1.ff.de leg.ij. 286
9 Alienari possunt res subiecte restitutioni pro dote.in l.quelitũ.
§.si sponsa.nu.3.ff.de pẽni.credi. 156
3 Alienare qui tenetur vni sub pena.illo in mora existente potest
alteri alienare.in l.qui rome.§.coheredes.nu.1.ff.de verb. 253
Alienare prohibitus extra familiam coheredibus emere nole-
tibus põt extraneo vendere.nisi esset prohibitioni adiectum vt
familie relinqueretur.ibi.nu.3.
6 Alienatio facta post delictum commissum.ante tamen accusatio
nẽ quando teneat.vel præsumatur fraudulosa.l.post contractus
nu.12.ff.de dona. 70
Alienatio facta p ẽliquẽtẽ añ litẽ ꝓtestatã qñ possit fieri.ibi.n.13
Alienatio facta post sniam p delinquentẽ valet.qñ snia p appel-
lationẽ suspẽdit.licet officio iudicis revocetur.nisi nõ vs.ibi.n.15.
4 Alienationis prohibitio extra familiã nõ comprehendit aliena-
tionem factã in familia.in l.voluntas.nu.1.C.de fideic. 271
1 Alienatione quibus modis fit cõditio nostra deterior.in l.42.&
fi.§.item si locum.nu.1.ff.de alie.iudi.mu.caus.fac. 171
6 Alienatio bonorum ecclesie non conceditur,nisi in vtilitatem &
necessitatem ecclesie.consi.lxiij.nu.2.lib.j. 23
1 Alienatio rei de qua est controuersia est prohibita ante li-con
test.et in iudicijs particularibus.in l.diuus pius.n.2.ff.de pe,
titi.heredi.
4 Alienans quod sibi datum est cum pacto de non alienando.qui
teneatur ad interesse.in l.ea.lege.nu.7.C.de condi.ob.caus.
Alienatio qñ possit prohiberi per iudicem vel arbitros.ibi.n.8
2 Alienatio facta contra volũtatem defuncti tz donec renocetur.i
l.cum pater.§.libertis.nu.3.ff.de leg.ij.
Alienati consentiens admittitur ad renocationẽ eorum q̃ post
ea alienantur.ibi.nu.4.
3 Alienatio facta sub conditione, si contingat bona c publicari pe
sumitur fraudulosa.in l.post contractum.nu.6.ff.de dona.
5 Alienatio si fit de rebus subiectis fideicom.an teneat & qualiter
renocetur.in aut de restit.& ea que pa.nu.2.
Alienata subiecta fideicommissa si renocentur an fiat renoca-
tio cũ fructibus.medio tempore perceptis q̃ non ibi.nu.3.
Alienatio facta per heredem qui ignorabat se grauatum non
& pretiam debet restituere.ibi.nu.4.
4 Alienari quando possit res mobilis dotalis.in auth.sine nu.a
1 6.C.ad velleia.
32 Alienatio impeditur quando res est venditasub pena centũ.a.
lienetur & illa obligatur iure pignoris.in l.si ita quis ꝓmiserit.
§.ea.lege.nu.4.ff.de ver.ob.
Idem si in re vendita cum illo pacto emptor vult ibi ecclesiam
2 edificare ibi.nu.4.
Alienatio si est prohibita fieri in fozensem per statutum,vel.in
non allibratum,videtur prohibita heredis institutio.ibi.n.8.et
l.filiussa.§.diui.n.37.ff.de leg.j.
5 Alienans rem obligatam causa mutuandi iudicij tenetur actio
ne in factum.in auth.de litig.nu.10.
3 Alienatione phibita in contractu an prohibeatur alienatio do
minij particularis titulo singulari.in l.si ita.§.ea lege.n.11.& 30.
ff.de ver.obli.
3 Alienationis phibitio ad alienationẽ necessariã non se extẽdit.i
l.pater filiũ.n.1.ff.de lega.ij.fo.185.& l.j.n.1.ff.de fun.dota.
4 In alienatione rerum ecclesie omnes consentire debent & subscri
bere.in aut.hoc.ius.num.9.C.de sacrosan.eccle.
Alienatio facta per mulierẽ de fundo dotali cum iuramento tenet
in l.si præiudicium.nu.1.C.de iure do.fo.216.& l.qui superstiti.n.
5.ff.de acqui.here.
1 Alienare dicit quis transigendo.in l.nulli.n.1.ff.de trãsac.nu.
5 Alienare prohibitus prohibetur locare vltra xxx.annos. i.
4 si vero aliquis.nu.1.in aut de aliena.
Alienare quis põt de bonis captiuis pro redimendo captiuos
aut.si captiui.nu.2.C.de epi.& cleri.
4 Alienare phibitus in suos consanguineos an prohibeat accipe-
re in aut quibuscunque.nu.1.C.de sacrosan.eccle.
2 Non alienare promittens sub pena si alienet rem subiectã rei
titutioni non incidit in penã.in l.seruo legato.§.si seruum.nu.
ff.de leg.j.
2 Alienatione prohibita quando videatur prohibita obligatio
in.l.qui habebat.nu.3.ff.de leg.ij.
4 Alienatio si prohibetur quando dicatur prohibita heredis insti
tutio vel legatũ.in l.quemadmodũ.n.5.C.de agricol.lib.xi.
6 Alienatio quando prohibetur in certa psonã.si ad illã vadit iure
legitimo est locus renocationi.in solu.q.xij.nu.1.
4 Alienari non possunt vasa sacra & vestes sacre.in l.sicimus.n.1.
C.de sacrosan.ecc.
4 Alienatio si est prohibita videtur prohibitus omnis actus per
quem dominium transfertur.in l.si.nu.1.C.de re.alienõ illicitis

Alimenta operari.in l.Caio.§.imperator.num.5.ff.de
ali.leg.

2 Alimenta relicta vxori debentur ,secundum nacsitatem vsum
in l.ius alimẽtorũ.sed & si.n.5.ff.vbi pupil.edu.vel medic.
2 Alimentor appellatiõe (qñ debentur iure ꝓsanguinitatis.vel
officio iudicis) veniunt expẽse ad disciplinã:secus si ex testa
l.legatis.n.1.ff.õ ali.lego.fo.321.& qñ expense ,medicinar.
2 Alimenta debent moderari respectu valoris patrimonij.in lege
rato.nu.4.ad treb.
Alimenta si a pluribus debentur diuisio nõ potest fieri nisi iudi
2 cis authoritate.insl.solent.nu.15.ff.de ali.leg.
2 Alimenta debentur sorori arbitrio boni viri,p qualitate dotis
& crescũt crescẽte.in l.cũ vn⁹.§.alimẽtis.nu.1.ff.de ali.leg.
2 Alimenta qui debet habere quando debeat habere expensas in
studio.in l.de bonis.§.non solum.nu.1.ff.de carbo.edic.
2 Alimentis legatis pro quanto tempore præstentur.in l.here-
tatũ.nu.3.ff.ad leg.Falc.
2 Alitur quis ex possessione præbãde,etiam de ea mouetur quæ
in l.si neget.nu.4.ff.de libe.agno.

Alia quo debeat habens heredes patris,z auū maternum z quo alē debeat habēs filium z patrem diuites:vel auum, z patrem in l.non quemadmodum.nu.1.ff.eo.

5 Alere an debeat pater filium naturalē:q si:nō habet aliud vn de viuat.in §.discretis.nu.1.z 3,in auth.qui mo.nat.effic.sui.42

2 Alimenta si debent percipi ex fundo,ille fundus dicitur hypothecatus.in l.lucius.nu.2.ff.de ali.leg. 303

Alimēta si sunt legata ex tali fundo,si percipiuntur tot fructus sufficientes ad alimenta,debent suppleri p heredem.ibi.nu.3.

1 Alimenta petunt officio iudicis.l.si quis.n.1.ff.de liber.agnos. z l.solent.nu.6.z 8.ff de alimen.leg. 320

6 Alimentis relictis,an possū petti alimēta preterita z futura.cō sul.§.numero 1.lib.3. 78

6 Alimenta an z quādo possint p3 tempore preterito peti.conli. ex j.numero 7.lib.j. 69

In alimentis presentibus,z futuris quid veniat.ibid.numer.8.

1 Alimenta cui debentur an z sumptꝰ prestādi magistro,qui eū imbuit liberalibus artibus.Bar.in suo trac.de ali.nu.3. 163

Alimēta.vel victꝰ,vl educatio si cui debeat q debeātur medicine,z qđ si alīq legat vtā famulo suo i sua domo,videtur legata que ad victū sunt necessaria.Bar.in d.suo tra.de ali.n.6.z 5. 103

Alimenta remissa trāsactione vel pacto nō remittitur vestiarij. vel habitatio.ibid.nu.4.

Alimenta debita iure sanguinis debentur etiā magistro tribuē t liberales artes,secus si debentur ex d spōsitione hois.ibi.nu.3.

Alimenta non debentur per eum,qui est soluendo,p3 eo qui nō est soluendo.ibid.nu.10. 194

Alimenta an petantur p3 tempore futuro.ibid.num.29.

Alimenta prestans per triennū,inducit obligationem perpetuam.ibi.numero 10.

Alimentare filium pater tenetur,z filius partem,z ides de auo, nepote,qui tenet locum patris.Bar.in d.suo trac.de ali.nu.8.

Alimentare patrem si filius emancipatus recuset,pōt reuocari in patriam potestatem.Bar.in d.suo trac.de ali.nu.9.

Alimentorum appellatione continentur omnia necessaria ad vitā iuxta quibus humanū corpꝰ alī nō pōt.in trac.de ali.nu.1.163

Alimenta an ex causis ex quibus pater filium pōt exheredare, possit pater ei filio vt ingrato denegare.Bar.in d.suo trac.de ali.nume.8.

Alimentare filium tenetur mater,frater fratrem,vel soror3,socer nurum,pater filiam naturalem tentum.ibid.nu.14.15.z 17.

Alimenta si legauit testator tempus conditi testamenti inspicit vt prestari debeant post mortem testatoris,eo modo quo prestabāt tempore conditi testamenti.z quo tēpore sunt p̄standa alimenta.Bar.in d.suo trac.de ali.nu.18.z nu.21.

Alimēta si cui sunt legata,ad quid tenetur,z ad que poterit cogi res z q legatū alimentor.dicatur ad pias causas.ibi.n.22.z 23.

Alimenta si legētur incapaci,vt damnato in metallū,z similibꝰ put ad legatū admitti iudicis officio.Bar.in d.suo tra.de ali.n.2.

Alimēta legauit testator,z plura alia legata fecit:z ide alo.testō, z codicillis legata minuit,an p hoc minuātur alimenta.ibi.nu.3.

Alimenta si quis debeat in estimatione de presentibus,an ipsa species debeatur.Bar.in d.suo trac.de ali.nu.32.

Alimentis debitis qualiter super eis tranigatur.ibid.n.31.z 34.

Alimenta relicta pauperibus,curatus bꝰ petitionem illorꝰ alimentorum.Bar.in d.suo trac de ali.nu.9.

Alimenta prestandi an sit par necessitas venientibus per sexus femini licet p sexum masculinū.Bar.in d.suo tra.de ali.n.42.

Alimenta si tutor pupillo deneget est iusta causa removendi.eū, q sentent.a lata super alimentis lit diffinitiua.ibid.n.46.z 47.

1 Alimenta si sunt relicta in his que mensuratim prestari debent vel prestarentur cōr uperentur:estimatio debet,secꝰ si nō cōrūperit,q debetur ipsa species.in l.j.nu.2.ff.de ali.lega. 315

Alimentis legatis debetur pretius portature,que,si legatū est factum nobili:secus si non nobili.ibi.nu.3.

Alimenta si sunt prestanda in pecunia heres portat ad domum legatarij,si vero prestantur in alia re in cuius portatione debet expensa,tunc in domo heredis prestantur.ibi.nu.4.

2 Ad alimenta qui tenetur qualiter intelligatur,q debeat annua z mensrua.in l.pecunie.nu.2.de ali.leg. 322

Alimenta militibus debentur de die in diem,vel de duobus diebus in duos dies.ibi.nu.3.

2 Alimenta si simpliciter relinquunt, debent arbitrio boni viri inspectis conditione z facultatibus prestare debentis.in l.cum alimenta.nu.1.ff.de ali.leg. 315

5 Alimenta debeantur filijs naturalibus vltra duas vncias.in.§. consideremus.nu.2.in auth.de trien.z semis. 20

4 Alimentor sumptus an possint fieri de rebus,que subiacent restitutioni.in auth.res que subiacent.nu.9.C.commu.de leg.275

Quid in redemptione vite vel membri filij qui propter delictū est condemnatus.ibi.nu.1

1 Alimenta quando sunt prestanda vbi heres habet domicilium.l.cum.hi.§.vult igitur.nu.4.ff.de transac. 118

Alimenta si debent prestari per plures heredes,quomodo consulatur alimentario.ibid.nu.6.

Alimentorū in transactione debet exprimi de habitatione,z vestiario:alias ad eā postea get.l.d.l.cū di.§.cū tranigit.n.1.113

Pro alimētis simpliciter relictis bona sunt obligata sicut pro certis legatis.ibi.nu.4.

2 Alimenta non solita peti possunt tam preterita,quā futura.in l. libertis.§.manumissus.nu.1.ff de ali.leg. 325

Alimenta preterita si debeantur,quando estimatio,z quando ipsa species exprimatur.ibi.nu.2.

Alimenta debita officio iudicis pro tempore preterito qualiter petantur.ibi.nu.3.

Alimenta preterita z futura in vno libello peti possunt.ibi.n.4.

2 Alimenta vnius ex pluribus recipere debentibus potest petere si vult,z alius non.in l.solent.n.10.ff.de ali lega. 320

2 Alimenta non prestantur vbi est alimentarius.in l.solent.nu.4. de a l.leg. 320

2 Alimenta simpliciter relicta debentur in vita.in l.mela.n.8.ff. de alo leg. 4

2 Alimenta an possit petere,qui ex operis suis potest se alere.in l. si quis.§.sed z illud.nu.1.ff.de liber.agno. 46

2 **Aliquin** dictio,non solū oratione cōditionalē facit sed in se ipsa oratione continet z inducit cōditionem contrariam in.l.j.nu.1.ff.de con.z demon. 352

2 **Alius** dictio qū implicet.in l.sed z reprobat.nu. .ff.de ex cusa.tuto.z cura. 88

1 **Alterius** dictio comprehendit masculinū z femininū in l.licet.§.parui autem.n.1.ff.de procu. 29

6 Alteri per alterum stipulari pōt,quando verba.solutionis z obligationis conferuntur in personā alterius.consil.lxxx.num.1. lib.j. 25

Alteri per alterū stipulari potest quando stipulatio est iudiciaria,vel ex instrumento guarentigiato.ibi.nu.2.

2 **Alternatiua** legis quando ponatur p3 coniuncta in l.si is qui.§.vtrum nume.1.z 3.ff.de reb.dub. 342

2 Alternatiua inducit constitutionem duorum reorum.in l.si ex toto.§.si ita scriptum.nu.1.ff.de leg.j. 226

2 Alternatiua inducit incertitudinem.in.l.si seruus.§.huiusmodi.nu.1.ff.de leg.j. 248

3 Alternatiua posita inter personā etiā in cōtractibus resolutur in coniunctā.in l.si seruus.§.z si cū duos num.1.ff.de stipu.ser.27

1 In alternatiua personarū est electio rei cui soluat in loco destinato solutioni.in l.non vtiq.§.item iulianus.n.6.ff.de eo q certo loco. 327

3 Alternatiua.l.semper est certa.in l.vbicūq.n.13.ff.ō fideiuss.260

2 In alternatiua summarij an vtrum que sit in obligatione.in l. si ita.§.si ita.nu.3.ff.de le.ij. 25

In alternatiuis vtrum que est in obligatione quādo i vtraq; parte alternatiue continetur res certa.ibi.n.2

Alternatiua posita inter totum z patrem vel inter genus z speciē quando donatur p3 coniuncta.ibi.n.4.

2 Alterum z alter vtrum quomodo differāt in l.si ex toto.§.si ita scriptum.nu.3.ff.de leg.j. 226

4 Alternatiua posita inter genus z speciem quando demente presentis apparet,resoluitur in dictionem expolitiuam,id est.in l.v vbi pactum.nu.1.C.de transac. 78

3 Alternatiua posita inter duo.in eo potibilia non seluntur in coputatiuā.in l.si finita.§.nō autem statum.n.1.ff.de dam.infec. 39

1 Alternatiua potest esse quadruplex.in l.non vtique.nume.1.ff. de eo quod cer.loco. 327

In obligatione alternatiua rerū quid sit in obligatione.ibi.n.3.

In alternatiua rerum cuius sit electio z vsq; ad quod tēpus variat.ibi.nu.4.z 5.

In alternatiua rerum altera perempta an teneatur ad ad aliam precise.ibid.nu.6.

In alternatiua locorū q ad petitionē electio est actoris.ibi.n.7.

In alternatiua locorum quo ad solutione electio est rei ante litē contest.ibid.nu.9.

2 Alternatiua quando inducat coniunctionem verbalem,in l.recōiuncti.nu.15.ff.de leg.iij. 29

2 In alternatiua legis vt tollatur contrarietas alterius legis,sufficit vnam partem esse veram.in l.illud.§.si quis cum.n.3.ff.ō bono.posi..contra abu. 41

3 Alternatiua inducit incertitudinem z incertitudo vitiat libellū in l.pretor edixit.§.quod autem.nu.1.ff.de intur. 313

Alternatiua legis verificatur in p̄ozio significato alternatiue, z etiam in ꝓpio significato copulatiue. in l. is qui in puteus. §. hoc interdictum. nu. 1. ff. quod vi aut clam. 183

Alternatiue in obligationibus quod ius deberet seruari p̄ minozes. consl. lxx. nu. 4. lib. j. 25

In alternatiua summarum id quod minimum est, est ꝓ obligatione. z ibi de rõne. in l. qui res. §. qui stipulatur. nu. 1. ff. de solu. 312

Alternatiua posita inter genus z speciem non ponitur p̄o ꝓio etas: qñ genus possit accipi vt species separata. in l. pediculis. §. argento. nu. 1. ff. de auro z argent. lega. 331

Altare vnum non debemus disco operire, z aliud cooperire. in l. fi. nu. 4. C. qui po. in ptg. ba. 346

Altare vnum cooperire, z aliud discooperire nõ est eleemosyna. §. vt nunquid. nu. 1. in auth. quomo. opoz. epi. 11

Ambasiatozes habent securitatem. in l. cõuentionum. nu. 4. ff. de pac. 94

Ambasiatoz qui cogi potest vt ꝓ his portare literas de licentia z mandato sue ciuitatis. in l. si quis. nu. 2. C. de decu. lib. x. 387

Ambasiatã falsam facies qualiter puniatur. in auc. de qst. n. 4. 438

Ambasiatozibus communitatis captis vel motuis communitas tenetur ad emẽdam, si ambasiata nõ fuit p̄ocurata z portauerint res necessarias ambasiatam: z alia peritura non fuisset in l. si seruus. §. quod vero. numero. 5. ff. de fur. 345

Ambasiatozibus nõ creditur sine publicis literis. i l. palatinos nume. 1. C. de colla. fundo. lib. xj. 418

Ambasiatoz finita ambasiata non gaudet bãficio ambasiatoris, si differt recedere. i l. mercatozes. n. 2. C. de cõmer. z merca. 196

Ambasiatozes q̄ vadunt per viam t̄ ansuersam z non rectam, vt diuertant in ambasiata p̄o illo tempoze salariuz consequi nõ possunt. in l. qui fiscales. nu. 2. C. de nauicula. lib. xj. 399

Ambasiatozes qui a iusto z bono dño mittũtur boni ꝑsumũtur. in auth. vt iudi. sine quoq. suff. §. eos autem. nu. 3. 16

Ambasiatoz debẽt portare literas sue ambasiatozie. i l. vlti. nu. 3. C. de legatio. lib. x. 367

Ambasiatoz in derobat in via an debeat restitui. in l. iter causas. §. non omnia. nu. 1. ff. manda. 374

Ambasiatozibus donatum an sit mittentis, an ipsoz. in l. socius. §. socius. nu. 2. ff. p̄o socio. fo. 370. z li. vero. nu. 3. ff. sol mat. fol. 34. z l. sed z li. §. in arrogato. 2. ff. de vulg. 164

Ambasiatozes an p̄o repẽsaliis possunt capi. in l. si quis legatum. nu. 4. ff. de lega. 461

Ambasiatoz reuerso in tertiꝰ debetur salariũ p̄o integro die. in l. de diuisione. nu. 6. ff. sol. mat. 387

Ambasiatozes z legatos offendẽs punitur. in l. j. num. 2. ff. ad l. in l. maie. 387

Ambiguitas tobscuritas differũt. in l. veteribus nu. 1. ff. de pac. 105

Ambitiose fieri quid dicatur. in l. p̄eses. nume. 2. C. de transa. 69

Ambtiosum dicitur cupidum: inde ambicus id est cupiditas p̄ pzã honoris. in l. ambitiosa. nu. 21. ff. decre. ab ordi. fa. 477

Amicus p̄ amico an possit testificari stat arbitrio iudicis. in l. eos. nu. 1. C. de testi. 168

Amicitia bodie est inter paucos. in l. j. §. mandatum. nume. 2. ff. manda. 371

Amicus p̄ amico an possit cõparere. in l. nõ solum. §. qui alieno. nu. 1. ff. de procu. 147

Amici z vicini licite perc̃utiunt volentẽ me per vim de possessione mea expelliere. in l. deuotuz. n. 2. C. de meta. z epi. lib. xj. 429

Amicus p̄o amico an admittat sine mandato. in l. exigendi. n. 13. C. de procu. 88

Amissione rei probata quis probet an amittẽs casũ vel agens dolum. vel culpam amittentis. remissiue. in l. cum ita. §. species. nu. 2. ff. de leg. ij. 256

Amissio rerum probatur ex verisimilitudine. in l. quoties. nu. 7. C. de naufra. lib. xj. 401

Amplius dictio, quando facit comparationẽ actꝰ ad actum, non inducit repetitionem z secus si rei ad rem. in l. si seruus. ita scriptum. nu. 1. ff. de leg. j. 247

Annalia Ad agendum sunt perpetua ad excipiendũ. i l. nã postea. §. si minoz. nu. 5. ff. de iure ein. 270

Animus probatur per affectionem in l. sine possidetis in ij. lectu. nu. 7. C. de proba. 261

Animus in dicis quando ad fidem vel credulitatem deducitur. dicitur fieri ostentio. in rub. nu. 1. C. de proba. 158

Animus z cogitatio in penis spiritualibus magis ispicitur quã effectus. in l. diuus. nu. 3. ff. de sica. 401

Animus fraudandi non p̄sumitur in tutoze. in l. actione. n. 1. ff. de tute. z ra. distra. 99

In consistentibus animo. magis opinio quã veritas inspicitur in l. gerit. nu. 4. ff. de acqui. here. 20

Animus z non factum quando inspiciatur. in l. verum. nu. 1. ff. de furtis. 20

Animus manifestatur per protestationem. i l. fallus. §. q̄ alienũ. nume. 5. ff. de fur. 20

Animus z corpus in tormẽtis dicitur durare quando propter tormenta non conf̃etur nec ex animum confitendi. in l. vnius. nu. 3. ff. de questio. 341

Animus solus quando obliget me hereditati. in l. p̄o herede. nu. 5. ff. de acqui. here. 422

Animus occidẽdi qualiter ꝑbet. in l. j. §. diuꝰ. n. 2. ff. si fica. 430

Animus p̄ocuratoris falsi accipientis solutionem ex sequentibus apparet. in l. cum quis. §. si debitoꝛem. nu. 5. ff. de solu. 303

Animus alicuius p̄sumitur ex his que quis dixit extra iudicium par te absente. in l. fulcinius. §. quid sit autem. nu. 4. ff. de ex cau. in pos. ea. 303

Animus alicuius q̄ latitauerit causa fraudationis qualiter probetur. ibi. nu. 4. 171

Animus solus an sufficiat ad adeundum. in l. gerit. num. 5. ff. de acquir. here. 20

Animo solo z voluntate quis non obligatur, nisi deco. ibi. num. 6. 155

Animus volentis adire qualiter declaratur. ibi. numero. 9. 155

Animus adeũdi an declaratur per verba suspensiua. ibi. nu. 10. 155

Animus adeũdi quando probetur per scripturam. ibid. nu. 13. 155

Animus seu voluntas adeundi quando probetur perfecte. ibidem numero. 19. 155

Animus adeundi qualiter probetur in eo qui adit ex iure alieno. ibi. nu. 29. 155

Animus mutandi domicilium p̄sumitur statim quando quis cedit cum rebus suis. in l. assumptio. §. iurisp̄o dentibus. nu. ff. ad municip. 3

Animus qualis fuerit apparet ex euẽtu. in l. si concubina. §. res amotas. nu. 1. ff. rerum amota 2 467

Animi de diuersitate in gestione qualiter constabit. in l. cũ acti. nu. 5. ff. de neg. gest. 41

Animus alicuius adhibitus vno tẽpoze operatur effectus alio tempoze. in l. sed z si nolit. nu. 1. ff. de acqui. pos. 140

Animus contrahentium mutuum qualis esse debeat. in l. j. nu. ff. si cer. petat. 1 97

Anima hominis cunctis rebus preferri dz in l. sancimus. nu. C. de sacrosanc. eccle. 4 244

Anima intellectiua est forma substantialis rerum corporaliũ: intelligentium, vt homo. tract. de aluco. §. quod si. nu. 6 38

Homo anima separata non est homo. sed cadauer. ibid. num. 1. 38

Anima rationalis non p̄sumitur esse in monstruoso nato et mulere non habente formam exteriozem hominis, secus si communi aspectu videtur. ibid. nu. 13. 38

Annus cepius fauoze filij. habetur p̄o completo. in l. qui filium. §. sabinus. nu. 1. ff. ad trebel. 2 387

Anni domini positi in p̄incipio libzi instrumentoꝝ intelligitur repetiti ad sequentia. in l. si quis. in repe. §. si initium. nu. z 10. ff. de eden. 1 38

Annoꝝ domini in appositione instrumento attenditur consuetudo loci. ibi. num. 9. 38

Annꝰ qui datur ad intentandam actionem in factum contra officialem incipit a die finiti officij: z contra eius heredẽ a die quo incipit esse heres. in l. datur. nu. 1. ff. ad leg. iul. 409

Annus datur in iudicio rescissorio incipit currere de restitutionis habite. in l. ff. nu. 12. C. ex quib. cau. ma. 4 112

Anni domini z imperatoꝛis nomen non sunt apponendi in accusatione si apponuntur in p̄incip. quinterni. in libellum. nu. 1. de accu. 3 377

Annus potest duobus modis intelligi. ibi. nu. 16. 377

Quando agitur contra aliquem qui per vnũ annuz tenuit aliquã terram occupatam sufficit apponere annum vel mensem incudum quod ipse tenuit. ibi. nu. 16. 377

Annus mensis, z locus requiruntur in inquisitione, z alie solemnitates sicut in accusatione. p̄eterquam inscriptio. in l. ex lege iulia. §. si publico. nu. 2. ff. ad leg. iul. de adul. 3 89

Annus qui datur ad sol nendus legata per testatoꝛẽ currit post aditam hereditatem. in §. illud quoque. nu. in authent. de ꝛe. z falcid. 5 5

Annꝰ communis est trexentoꝝ seraginta quinquierum. in legita vulneratus. nu. 5. ff. ad leg. aquilia. fo. 230. z in l. cuz here. §. sed cbus. nu. §. ff. de statulib. 1 85

Annus diuiditur in quatuoꝛ partes. in l. quoties. num. 6. C. de naufragio. lib. xj. 4 401

Annum aliquid recipere debens potest agere. vt debitoꝛ condemnetur in futurum. in l. nõ quã admodum. num. 1. ff. de. iudic. 185

Annua bima, trima die mãdari executioni. quid importet hec verba. in l. talis scriptura. §. banc autem. nu. 4. ff. de leg. j. 132
Annua prestatio publica censui et tributum quando sunt idem. l. j. §. hic titulus. nu. 3. ff. de publ. 55
4 Annui reditus vt mobilia ciuitatis que seruari possunt alienãt eade solẽnitate q̃ et immobilia. l. fi. n. 1. C. cõ vẽ. reb. ciui. 407

Antecedens qui vult: vult et cõsequẽs sine q̃ illud antecedens stare non potest. in l. si cui legatum. nu. 1. ff. de condi. et demon. 368
1 Antecedenti destructo destruitur consequens. in l. sed et he. §. q̃ ter. nu. 1. ff. de procu. 137
1 Ante et post dictiones quomodo intelligantur. in l. ij. §. creditum n. 7. ff. ti cer. petat. 245
6 Ante et retro proprie cadunt in animalibus et apposita ad denotandum tempus qualiter intelliguntur. trac. de insul. §. q̃ si vno. n. 4. §. 179
Ante et post posita cum casu sunt preposiciones. posita sine casu sunt aduerbia. ibi. nu. 5. et 6.
3 **Antiquitas** habet vim legis. in l. j. §. denique. n. 1. ff. de aqua plu. arcen. 49
1 **Antipona** dicitur missio ex primo decreto: id preparatio ad secũdũ. in l. is qui. §. si anticheelis. alias antiphona. nu. 1. ff. de pignor. 410
3 **Appellatio** primo interposita vna voce, licet postea diffinitiua in interlocutoria vero secunda dr prosequi quando prima fuit nulla in l. cum procurator. §. si dominus. nu. 3. ff. de oper. noui nun. 10.
Appellatio si est facta in voce reseruato iure appellandi in scriptis et appellatur in scriptis a diffinitiua que prosequenda fit: vbi q̃ potest vtraque. et quod non sunt due, sed vna. ibi. nu. 4.
1 Appellatio quid sit. in l. j. nu. 1. et 3. ff. de appel. fo. 436. et §. quesitũ. 1. fo. 437. et in l. ante sententiam. nu. 1. ff. de app. reci. 450
Appellatio statim ea interposita extinguit primam sententiã: ibidem. n. 2.
Appellatio est tripler: videlicet vna a diffinitiua: alia ab interlocutoria: et alia ab alijs actibus extraiud cialibus. ibi. nu. 4.
Appellatio introducta est. vt detegatur iniquitas vel imperitia iudicis. ibi. nu. 5.
Appellatio a sententia potest etiam habere regressum contra iudicem male iudicantem. ibi. nu. 6.
Agrauamine quod infertur ante sententiam quod poterit per appellationẽ a diffinitiua reparari, non appellatur. d. l. j. §. qsitum. nume. 2. 437
Appellari potest a sententia lata secundum rescriptum principis ibid. nu. 4. et 6.
A pronuntiatione de principe cõsulendo nõ appellatur. ibi. n. 5.
3 Appellari non potest in possessorio adipiscende, nec in possessorio recuperande possessionis. l. ante sententiam. n. 4. ff. de apella. recipien. 450
Appellatur in causis summariis. qñ adest maxima lesio. ibi. n. 6.
Appellatio ab interlocutoria non tollit effectũ sententie, nisi sequuta victoria. ibid. nu. 7.
Appellatio interposita in casu mon. etanee possessionis nõ tollit sententiam. sed iudex an executur salua questione proprietatis. recepta promissione quod res erit salua. ibi. n. 9.
Appellare a citatione quando quis possit. ibi. nu. 12.
Appellari potest a sententia lata super competentia vel incõpetẽtia iudicis. ibi. nu. 15.
Appellari potest quando persona grauatur ad aliquod factũ coram eius persone. ibi. n. 4.
Appellari an possit a sententia lata super legitimatione persona vbi dissuadet q̃ circa procuratorem sic: vt in tutore in principali persona non. ibi. nu. 15.
1 Appellatio que fit viua voce sufficit q̃ dicat appello a te, vel a sententia. in l. j. §. libelli. nu. 2. ff. de apel. 438
Appellatio que viua voce, potest fieri iudice sedente. ibi. num. 3.
In appellatione sufficit exprimere nomen officij: licet nomẽ proprium iudicis non apponatur. ibi. nu. 6.
Appellans quando timet de iudice a quo, sufficit appellare coram honestis personalis. ibi. nu. 11.
Appellatio in iudicio de dam infecto an detur, est dubium. in l. dies cautioni. §. hoc autem iudicium. nu. 13. ff. de dam. infec. 20
1 Appellari an et quando possit ab interlocutoria. in l. arbitro. n. 5. ff. qui satisda. cog. fo. 74. litra vtile. n. 1. ff. de mino. fo. 163. et l. ait pretor. nu. 3. ff. eod. fo. 157. et l. titia. nu. 3. et 5. ff. de acusa. fo. 38. et sententiam. n. 2. et 26. ff. de appel. reci. fo. 430. et ad executione. n. 2. C. quo. appel. non reci. fo. 8. et l. ante. C. eod. n. 1. et 2. 328
Appellari non potest a sententia lata in causa momẽtanee possessionis et quare. l. ante sententiam. nu. 1. et 10. ff. de appel. recipien. 450
Appellatur ab actibus extraiudicialibus. in l. j. §. solent. n. 1. ff. quando appel. int. 446
Appellari quando quis possit a nominatione, qua mediante qs vocatur ad alij quod munus. ibi. nu. 22.
Appellari an possit a decreto ordinis puta prior. ibi. nume. 3.
3 Appellari an possit, et quando a sententia lata super exceptiõe dilatoria. l. ante sententiam. nu. 1 7. ff. appel. reci. 450
Non appellatur a missione in possessionem exprimo decreto nisi acquireretur missio in possessionem ius acquirendi fructus, qz tũc appellatur: et quando hoc sit. ibi. nu. 18.
Appellare potest pars que non admittit missus in possessionẽ ex primo decreto si condemnatur ad interesse. ibi. nu. 20.
Appellari a secundo decreto potest nihilit prolatum contra latum. ibi. numero. 21.
Appellari non potest a nimis breui dilatione data. ibi. num. 22.
Appellari quando possit quãdo datur nimis magna dilatio vel secunda cum non debeat dari. ibi. nu. 24.
3 Appellari debet ad proximam superiorem si appelletur in causa dami infecti. in l. dies cautioni. §. si intra dies. n. 7. ff. de dam. infe. 28
4 Dilatione iudicis non appellatur, sed est contradictio quedam. in l. j. C. de rela. 318
3 Appellatur a sententia potestatis ad priores, quando ciuitatis habet tantũmodo potestatem, et non iudices appellationis. in l. quoties. nu. 6. ff. ad munici. 497
2 Appellatio, peto sententiam pronuntiari nullam, et si qua est peto eam rescindi tanquam iniustam, procedit. in l. ar menta. n. 3. ff. de iure patro. 431
2 Appellans ab omnibus grauaminibus illatis nõ potest prosequi nisi illa, ad quorum impositionẽ non est lapsum decennium. in l. scire oportet. §. scire. nu. 1. ff. de excu. tuto. et cura. 90
2 Appellatio que fuit interposita in scriptis, si est deperdita, potest probari per duos testes. in l. j. §. sunt. et. nu. 2. ff. de bo. possel. secundum tabu. 427
3 Appellari quibus casibus non liceat. in §. nostros. nu. 1. in authen. de iudicib. 39
4 Appellans quando ponat causam in appellatione. in l. minoribus, nu. 1. C. de bis qui vt indig. 264
5 Appellationis in causa proceditur parte absente, et lite non contesta quando altera pars est absens alias non: et quando requiratur citatio. in authen. de bis qui ingre. nu. 2. et 3. 23
Appellans an possit vltimo mẽse primi anni comparere et petere cause examinationem. ibi. num. 14.
Appellanti, qui prosecutus est causam appellationis et ipsaz ad finem non perduxit: et dicit se impeditu tempozis brevitate iz aliter non probet: an detur restitutio. ibi. nu. 14.
Appellanti qui stetit per biennium, q̃ non fuit causam prosequutus et habuit iustũ impedimentum. an cõpetat restitutio ex clausula generali. ibi. nu. 15.
Appellanti impedito prosequi causam appellationis restituit tantum tempus quantum impedimentum outraiuit. ibi. nu. 16.
4 Si appelletur ab interlocutoria nõ pot princeps remittere causam ad iudicem a quo, nisi dicat, non obstante tali lege. l. eos qui. nu. 4. C. de appellationib. 319
Si appellans ab interlocutoria in illa succubuerit, tunc cognitio cause principalis remittitur ad iudicem a quo. ibi. nu. 5.
Appellatio si est deserta, debet pronuntiare appellationem fuisse desertam: et sic absoluere ab obseruatione iudicij. ibi. numer. 8.
2 Appellatio a diffinitiua, licet non recipiatur, tamen executio differtur. in l. si quis filio. §. hi autem. n. 1. ff. in iust. et rup. testa. 428
2 Appellãs frustratoria si est in dolo, vel lata culpa, debet succũbere indistincte et expensis ipsemet si sententia emanauit ex primis probationibus: alias secus. in l. tutores. §. tutor. nu. 1. ff. de admini. tuto. et cura. 71
1 Appellari an possit ab iuramento in litem vel eius delatione. in l. in actionibus. numero. 26. ff. de lit. iuran. 281
4 Appellari nõ potest ab expensarum taxatione: nisi sit immoderata. l. omnium. n. 2. C. quando quo. nõ est necesse. fo. 129. vide. l. ab executore. nu. 14. ff. de appel. fo. 436. vide. l. si cũ exceptione. §. hec autem actio. nu. 5. ff. quod me. cau. 149
3 Appellari potest a sententia lata in hypothecaria non a lata in saluiano interdicto. in l. j. nu. 4. de saluia. interdic. 286
Appellatio ad principem omissis mediis de iure ciuili quãdo valeat. in l. j. §. si quis in appellatione. nu. 6. ff. de appel. 438
Appellatio valet licet quis dicat simpliciter appello: vel appello ad iudicem competentem: vel ad superiorem. ibi. numero. 8.
Quando appellatur ad superiorem quis ordo seruatur: vbi potest. ibid. nume. 9.
Si sententia lata per rectorem alicuius collegi appellatur ad illum qui est iudex ipsius collegij: vt est rector ciuitatis. ibi. nu. 1.

Quando superior proximus ad quam debet appellari, haberi non potest, quando ad alium superiorem appellari possit. ibi. n. 12.
Appellatur ad ecclesiasticum iudicem cum ille iudex ecclesiasticus et secularis malefactum iudicauerunt. ibi. nu. 13.
4 Appellari non potest ab executione nisi excedatur modus in executione: et tunc res mobiles et fructus rei mobilis sequestrantur et per petuam appellans punitur. in ab executione. nu. 1. C. quorum appel. non recipiuntur. 328
Si appellatur a captura persone debet captus pendente appellatione detineri. ibi. nu. 1.
4 Appellatione pendente nil debet innouari per iudicem a quo est appellatum. in l. per hanc. nu. 2. C. de temp. ap. 525
Appellationis in causa ab interlocutoria iudicatur ex primis dictis. ibi. nu. 3. et l. ait prætor. nu. 4. ff. de minor. 137
4 Appellationis in causa non possunt testes produci super eisdem capitulis super quibus iam fuerunt recepti. d. l. g hac. n. 5. et 6.
4 Appellari potest ab eo qui male interpretatus fuit suam sententiam. in l. ab executione. nu. 6. C. quo. app. non recipiuntur. 328
4 Appellari non potest a sententia lata super possessione causa prætorie integra remanente. in l. j. n. 1. C. si de momen. poss. fuerit appel. 328
Appellatio sicut prohibita est in possessorio, an eodem modo sit prohibita in integrum restitutione. ibid. nu. 5.
5 Appellatio frustratorie an dicatur quis eo ipso quod succubuit. in l. negotiorum. nu. 1. ff. de re iudi. 149
4 Appellatione interposita omnia manent in eo statu, in quo erat ante latam sententiam. in l. qui ad ciuitia. nu. 5. C. de appel. 320
2 Appellationem potest exercere tam appellans quam appellatus. in ampliorem. nu. 1. C. de appel. 323
5 Appellãs in casu. §. ad hec. in auth. de appel. est tutus ipso iure in d. §. ad hec. nu. 1. 51
3 Appellatio extinguit, pronunciatum. in l. illud sciendum. nu. 1. ff. de appel. 442
3 Appellari potest a secundo decreto a primo non de iure ciuili: re canonico. nec. in l. ii finita. §. si forte. nu. 7. ff. de dam. infec. fol. 39. 2. §. iulianus. nu. 36. 37
3 Appellari potest a commissione de exequendo, si in ea non dicatur incipiendo primo a minus damnoso. in l. a diuo pio. §. in re dubitatione. nu. 8. ff. de re iudi. 137
3 Appellatio dico sententiam nullam, et si qua est appello. an valeat vbi q consuetudo admittit talem appellationem. in l. si ex certis nu. 4. ff. de appel. 444
Appellatio est actus extraiudicialis. ibi. num. 5.
3 Ad appellandum quando biduum detur, et quando triduum, in l. j. §. ante res. num. 1. ff. quando app. sit. 46
4 Appellare debent electi ad munera publica authoritate et utilitate sua appellationem iustam ostendere: alias videntur consentire. in l. ibi qui ad ciuilia. nu. 1. C. de appell. 320
Qui appellat debet probare se iuste appellare. ibi. nu. 3.
4 Appellari potest ab iniquitate iudicis ex eo q minor magnã multam imposuit. in l. 2 in multis. nu. 1. C. de appel. 321
4 Appellãs non potest penitere in quantum tota appellatio facit pro aduersario. in l. si qui libellos. nu. 2. C. de appel. 321
Appellatio interposita facit pro appellato in eo, q potest cassari vt rescindatur, si in aliquo eum lesit. ibi. num. 1.
Et pro appellato etiam facit q eo inuito appellans ab interlocutoria non possit recurrere ad iudicem primum. ibi. nu. 4.
4 Appellatur a sententia delegati ad delegantẽ. in l. precipimus nu. 1. et 2. C. de appel. 321
4 Appellatur a sententia vicarij ad cũ. ad quẽ appellaretur, si ipse principalis ordinarius iudicasset. ibi. nu. 2.
3 In appellatione ab interlocutoria causa debet inferi; secus in appellatione a definitiua. l. eius qui. nu. 1. ff. de appel. recip. fol. 431. l. ab executore. n. 2. ff. de appel. 439
3 Appellari potest a pronuntiatione, q non obstantibus exceptionibus ad viteriora procedatur, si est iniusta: secus si est iusta. in l. eius qui. num. 1. ff. de appel. recip. fol. 431. l. ante sententiam. nu. 6. cod. titu. 410
Appellatio ab interlocutoria debet iustificari, ex causis in ipsa insertis. ibi. num. 2.
Appellatio ab interlocutoria est fiẽda in scriptis. ibi. nu. 4.
Appellationis ab interlocutoria effectus an sit suspendere pronũtiatum: et qualiter. ibi. nu. 4.
Si in causa appellationis pronũtiatur bene appelatus, tota causa deuolutur ad iudicem appellationis: et quid si pronũtiatur male appellatum. ibi. nu. 10.
3 Appellans damnato, si dicat simpliciter appello: appellatio procedit: et prudens iudex non cogit q exprimat nomine cuius. in l. non tantum. nu. 1. ff. de appel. 441
Appellare potest quilibet pro eo q abnaglia tus du cif a supplicium. ibi. nu. 4.
4 Appellatio in non fuit pro ducta in termino absq; culpa appellantis. secus in latore. nu. 2. C. de appel.
4 Appellatione deserere videtur qui nõ petit apostolos spe debito vel eos non presentat iudici ad quem. in l. quoniam. nu. 2. C. de appel. fol. 412. et l. eos. §. apostolos. nu. 2. C. cod. fo. 420. et l. j. hoc. nu. 1. in auth. vt nulli iudi.
4 Appellari non potest statim lata sententia viua voce. in l. litigatoribus. nu. 1. C. de appel.
4 Appellatio illo die, et iudice sedente pro tribunali potest interponi viua voce. in l. eos qui. §. si autem. nu. 2. C. de appellat.
Post aũt nõ appellare nisi in scriptis in interlocutoria. ibid. nu. l. quoniam. la. g. nu. 2. C. de appel.
4 Appellatio quando interponitur a diffinitiua, inde et deserta
3 Appellatio licet non admittatur i causa momẽtanee possessionis tamen quando quis condemnatur ad interesse ratione possessionis non restituite, potest tunc appellari. in l. creditor. §. si vinea. nu. 4. ff. de appel.
4 Appellari potest ante litem contestatã in aliquibus casibus. finit iste casus. in l. cũ solitum. n. 2. C. de sen. et interloc. omnium.
Appellatio et recusatio iudicis quando simul ponitur. hinc appellatione remota ante litem contestatam etiã recusatio remouetur. videtur. ibi. nu. 6.
Appellatio non solum remouetur in literis delegationis nõ intelligitur remota recusatio. ibi. nu. 6.
2 Appellatio non admittitur in causa alimentorũ quã petitur ex officio iudicis, sec̃ in iure actoris. l. si res. n. 2. ff. de appel. recip.
Appellatio semper cum causa admittitur etiam in omnibus casibus in quibus non admittitur. ibi. nu. 2.
Appellari quando possit ab iniquitate legis vel statuti. ibi. n.
Appellari quãdo possit ab actibus extra iudicialibus. ibi. n.
3 In appellatione ab actu extraiudiciali dz inferri causa, cur appellari, vel attentata interim renouentur. ibi. nu. 3.
4 Appellatur in causa liberali. in l. pe. nu. 2. C. hi adue. lib.
4 Appellauit quis primo, et tempus appellationis est lapsum ei petita restitutione fuit denegata, an iterum restituatur. in l. ja. 2. C. in sept. in integram. restitutione.
Appellare qui prohibit quando possit petere restitutionem in integrum ad appellandum: et coram quo iudice. ibi. nu. 5.
5 Et sententia prendis diffinente apud aliquem debere esse suspensam potiorem potestatem executione appellari sententia se grauatum. in auth. de collatio. ri. nu. 5.
3 Appellatum si est a prima sententia, et per iudicem appellationis confirmata quis sententiam ipsam mandabit executioni. in l. a diuo pio. nu. 1. ff. de re iudi.
4 Appellans a sententia nulla ex defectu consensus eã confirmat. in l. j. nu. 1. C. quando prouo. non est necesse.
Si in causa appellationis non fuit dictum nec̃ quesitum de nullitate: potest de nullitate postea dici. ibi. nu. 1.
4 Appellans potest premittere. in l. si quis libellos. C. de apoch. et
4 Appellari potest cum quis nominatur ad officium publicum; autoritate et vtilitate, si est nominatio facta secundum ordinem. in l. ad scribatum. nu. 1. C. de appellationib.
Appellans in vno articulo an possit appellationẽ exercere. ibi in l. appellanti. nu. 1. ff. de appel.
4 Appellationem interpositam ab actore curatoris, curatore quit, vt minor factus legitim̃ in l. actor. n. 1. C. de appella.
4 Appellatio rei publice etiam refertur ad aliam ciuitatem. ibi ad romanam. in l. cum publicas. n. 2. C. qui po.
3 Appellatione pendente facta reuocantur per iudicem superiorem eius officio implorato: et reuocabuntur etiam antequam vincat appellans. in l. j. nu. 4. ff. vti noua. appel. pend.
Appellatio quando est dubium an sit, recipienda, potest tamen recipi. ibi. num. 6.
3 Appellari quando possit a sententia lata de consilio sapientis electo de partibus, et consensu. in l. si cõuenerit. nu. 5. ff. de iudi. 139. et l. j. §. quelibet. n. nu. 7. ff. de appel.
4 Appellationem exercere volens ex parte rei quis potest. in legitimus. num. 1. C. de procur.
4 Appellatio heredis quando finiatur in persona heredis. in lanquitas. nu. 1. C. de vsufruc.
3 Appellans ab interlocutoria statim q appellat, an statim sit prosecutus: et hic lite pendente. in l. qui rome. §. sciant. nu. 2. ff. de rebus.
Appellans postq; succubuit in appellatione dz citari. ibi. num.
4 Appellare est preparatorium ad processum appellationis. in l. inuitus. nu. 1. C. de procu.
4 Appellatio vnius quando prosit alijs. in l. vna. nu. 7. C. si in communi ea. cau.
4 Appellatur a sententia arbitrorum iuris, et sic electorum vigore statutorum. in l. ñ. nu. 2. C. de iudi.

Quando appellatur a sententia, sententia mãdatur executioni p iudicem appellationis. ibi. nu. 3.

Appellans hꝫ sententiã ratã, ⁊ illam cõfirmat tanq̃ sic lata nõ tã quã bene latam. in l. cum minor. §. fallus. nu. 1. ff. rem. ra. ba. 328

3 Appellari p oteſt ab arbitris electis ex præcepto ſtatuti. in l. j. §. interdum. n. 6. ff. a quib. appe. non licet. 447

Appellari quibus cas̃ibus non poſſit a iudicibus ibi. nu. 7.

3 An ſufficiat ad excuſandum illũ qui nõ appellauit ſi dicat q̃ tõ non appellauit: q̃ iudex ſolebat appellationibus inferre queſtiones. in l. j. §. ſi quis. nu. 1. ff. quod vi aut clam. 181

6 Appellari non poteſt a ſententia principis: ſed bene a ſententia ipſius de legati. queſt. xix. nu. 2. 123

6 Appellari a ſententia cõdẽnationis in materia falſitatis an poſſit. conſ. 22. nũ 2. lib. ij. 83

6 Appellari a ſententia lata per iudicem tanquã virum bonũ, non poteſt. in ſolut. queſt. 19. nu. 1. 123

Appellari an poſſit a ſententia lata ſuper ſupplicatiõe porrecta contra ſententiam a quo non erat licitũ appellare. ibid. nu. 4. 124

3 Appellari poteſt a ſententia qua pronũciatur quem non eſſe an dicẽdũ, ſi nõ appellat trãſit in rẽ iudi. in l. titia. n. 2. ff. de accu. 383

Appellari an ⁊ quãdo poſſit a ſententia abſolutoria lata ab obſervatione indicũ. ibi. nu. 5.

4 Appellari no poteſt a ſententia lata cõtra expulſos pp ſtrepitus quod faciebant prope ſcholas. in l. vnica. §. ita vt vnicuiq;. nu. 4. C. de ſtud. lib. xj. 405

1 Appellatiõis cauſa exiſtens quis in loco nono poteſt ex alia cauſa ibi conueniri. in l. ij. §. legatis. num. 2. ff. de iudi. 189

2 Appellatio rei eſt generalis. in l. quintus. §. argẽto. num. 5. ff. de aur. ⁊ argen. leg. 326

3 Appellans an debeat cauſam appellationis probare. in l. j. nu. 1. ff. ũ tutor vel cura. 454

4 Appellari poteſt ab illa ſententia, que perit actionem iudicati. in l. j. nu. 1. C. de arbi. 113

3 Appellatio non eſt propric actus iudicarius. in l. creditor. nu. 1. fi de appe. 446

3 Appellat quis a ſententia inter alios lata rõne qualisqualis prejudicij. in l. a ſententia. nu. 1. ff. de appel. 441

4 Appellari poterit a relatiõe eſtimatoris vel ponderatoris communis. in l. vnica. nu. 3. C. de pondera. lib. x. 399

4 Appellatio reſcindit iudicatũ, ⁊ illud reponit in ſtatu i quo erat poſt litem conte. in l. ita demum. nu. 3. C. de proc. 89

4 Appellare non ꝫ ante ſententiã. in l. ij. n. 1. C. de epiſ. audiẽ. 32

1 Appellari an poſſit a ſententia lata ſuper notorio. in l. ſcriptus. nu. 9. ff. de relig. ⁊ ſump. fune. 239

1 Appellatur ab impoſitione mulcte. in l. j. nu. 1. ff. ſi qs ius dicen. non obtemp. 64

Jn cauſa appellationis ab interlocutoria non hꝫ locum regula non probatum probabo. l. ait. nu. 4. ff. de minor. 157

1 Appellatio in ciuilib⁹ i totũ ſuſpẽdit effectũ ſnie ⁊ ſic ẽt i crialib⁹ ꝓterq̃ ad bona. in l. furti. §. ſi furti. nu. 1. ff. de bis q no. infa. 117

Appella. pendente nil nouari intelligitur, niſi fiat q̃ fieri poterat pendente inſtanti. ibi. nu. 2.

Appellatione interpoſita a ſententia pendẽte ſententia ⁊ ei⁹ effectus extinguitur. ibi. nu. 3.

Appellatio interpoſita quando fuit deſerta, fingitur non appellatum: ⁊ ſic eſt retro infamis. ibi. nu. 4.

Appellatione pendente ſi condemnatus dixerit teſtimonium, valet etiam ſi appellatio remanſit deſerta. ibi. nu. 5.

Appellatio interpoſita ab interlocutoria an extinguat illaꝫ remanſione. ibi. nu. 10.

1 Appellari poteſt a ſententia arbitri quando ex ea oritur actio. vi. ij. nu. 3. ff. de arbi. ſo. 173. ⁊ l. j. nu. 7. C. eod. 153

3 Appellari potoſt a iudice cuius iuriſdictio eſt prorogata cõſenſu partium. in l. ex conſenſu. nu. 1. ff. de appel. 466

4 Appellatiõe delerta per curſũ tẽporis prima ſententia remanet firma. ⁊ ex ea oritur actio. in auth. ei qui appellat. nu. 2. C. de tempo. appel. 323

Appellatus ſi faciat citari aduerſarium poteſt proſequi cauſam etiam ante finem biennij. ibi. nu. 4. ⁊ 7.

1 Appelleri poteſt a relatione principis quando in relatiõe fuit deceptus. in l. illud videamus. num. 1. ⁊ 2. ff. quãdo app. ſit. 449 ⁊ l. j. §. queſitum. nu. 5. ff. de appel.

3 Appellari poteſt die feriato: non tñ appellatio exerceri l. j. §. nu. 1. ff. quando appel. ſit. fo. 448. ⁊ in auth. de appel. intra quẽtem. po. nu. 4. 25

6 Appellare a ſententia in cauſa momentanee poſſeſſionis iure ciuili non licet ſecus de iure canonico. diſt. inter. ius ca. numero. 149. 194

6 Appellari a ſententia appellationis quando poſſit. diff. inter ius ca. nu. 147. 194

Appellatio reſcindit pronuntiatum. ibid.

Appellare quod liceat a ſententijs, que ſecum trahunt executionẽ ibid.

6 Appellatio quelibet eſt permiſſa, niſi videatur prohibita, conſi. xix. n. 1. lib. 2.

6 Appellatio eſt inducta propter iniquitatem ſententie vt iudicet per viam iure tractam. queſt. xix. nu. 1. 123

6 Appellatione an contineatur pro anno, niſi repugnet cõmunis vſus loquendi. conſi. lv. nu. 3. lib. 2. 90

3 Appellatione patris an veniat annus: q̃ non ⁊ an ſi pater ingrediatur monaſterium, an filie efficientur ſui iuris q̃ ſic. in l. patri nu. 1. ff. ad leg. iul. de adul. 395

4 Appellatio ſi eſt deſerta propter apoſtolos non petitos, vel nõ preſentatos, vel propter proſecutionem omiſſam ſententiã executioni mandatur. in l. quoniam. nu. 1. C. de appel. 321

6 Appellatione mobilium, ⁊ immobilium non veniunt iura ⁊ actiones. conſi. lj. nu. 2. lib. j.

1 **Apices** iuris dicuntur que reſpiciunt magis ſubtilitatẽ quã factũ. in l. ſi fideiuſſor. §. quedã. n. 1. ff. mã. 175

2 **Apotheca** pannorum legata non venit mercantia i. l. cum pater. §. menſe. n. 8. ff. de leg. ij. 270

Apotheca pannorum legata cum omnibus que ibi ſunt veniunt ſolum res. ⁊ non debita ⁊ credita. ibi. nu. 9

2 **Apocha** ſi vno deſcribit, alio ſigillatur, ⁊ alio ſubſcribitur: dies ſubſcriptionis attenditur. in l. ſi teſtamentum. nu. 1. ff. de teſta. 13

4 Apocham de ſoluto quãdo poſſit petere ille qui obtulit, ſicut poteſt ille qui potuit. in l. j. nu. 3. C. de ſuſpecto. lib. x. 298

3 Apodixa a gabellario peti no debet ab eo, qui nũq̃ ſoluit ⁊ hoc liquet publicane: ſecus ſi nõ liquet. lꝫ de ea no ſit ſolnẽda gabella. in l. ſi. §. diuus. nu. 1. ff. de publi. ⁊ vecti. 64

3 Apocha ſiue apodixa quam probationem faciat. in l. nuda ratio nu. 6. ff. de dona. fol. 74. ⁊ authen. ⁊ ſi contractus. nu. 8. C. de fid̃ inſtrumentorum. 175.

4 **Approbatus** ab aliquo collegio non poteſt in cõcernentibus eius preſentione petere ſe in integrum reſtitui. in l. j. nu. 3. C. qui ⁊ aduerſus quos i integ. reſti. non poſſu. 127

Approbare non dicitur aſſumptus in defectũ li cuius. ibi. n. 4.

3 Approbare non eſt improbare. in l. vnica. §. ſerui. n. 2. ff. furti aduer. nau. 350

3 Approbare non poſſum quo ad actionem conſequendam, quod ſe med reprobauit. in l. diſpenſatorem. nu. 3. ff. de ſolu. 309

Jn quod exceptionem. ibid.

5 **Apoſtoli** cuius exẽplis dentur in §. ⁊ hoc. n. 4. in auth. vt nulli iudi 61

3 Non ſufficit qñ apoſtoli petunt, ſi dico peto apoſtolos, ⁊ iterum peto ſed pſuetudo hoc approbat. in l. j. nu. 1. ff. de libe. dimiſſo 453

Apoſtolos q̃ nõ petit vel non proteſtatur videtur appellationem deſerere. ibid. nu. 2.

3 Apoſtoli neceſſario non petuntur in ipſo libello appellatorio: lꝫ conſuetudo communiter obſeruat, quod inſtanter petantur. in l. §. libelli. nu. 8. ff. de appel. 438

Aquariolum nõ licet facere in cõmuni pariete. n. 1. ſiſtulã. n. 1. ff. de ſerui. vrba. pdio. 21

3 **Aqua** de flumine publico, nõ nauigabili lꝫ poſtea intret flumẽ nauigabile, licute dicit. i repe. l. ij. n. 1. ff. ꝺ flu. 167

3 Aquam proꝺuciens, vel oleum in loco vbi eſt inſtrumentum tenet lege aliquilia. in l. qui tabulas. §. ſed ſi quis. n. 2. ff. de furt. 319

2 Aquã qui relinquit, videt pretiũ aque relinquere, ⁊ nõ pertinet ſeruitutẽ, ſꝫ debitũ perſonale. in l. mela. §. quidã. n. 1. ff. de ali. leg. 324

2 Aqua venalis debetur ei, cui alimenta ſunt relicta. in l. j. n. 2. ff. de alimen. leg. 319

3 Aqueductus publici ſi trãſcũi per priuatũ debẽ habere latitudinẽ qndeci; ꝺdũt ſi p publicũ. dcẽ. i l. j. n. 1. C. de aquedu. li. xj. 409

4 Aqueductu cõceſſo vni põt alteri cõcedi ſi nõ nocet primo. in l. aquaq̃. n. 1. C. ꝺ ſerui. fo. 144. ⁊ l. i. c ẽcedẽdo. n. 1. ff. de aq. plu. ar. 52

4 Aque vſus ſi pluribus cõceditur officio iudicis inter eos diuidi debet in l. ſi quis. nu. 1. C. de aqueduc. lib. xj.

3 Aqua quotidiana dicitur illa, que quotidie duci poteſt. in l. j. §. q̃ tidiana. nu. 1. ff. de aqua quoti. 579

Aquã molẽdini alicui⁹ qs. nõ põt ad ei⁹ molẽdinũ ducere niſi illa aqua remitteret alueũ publicũ. i repe. l. ij. n. 23. ff. ꝺ flumini. 118

4 Aque publice vſus preſcribitur per tantuꝫ tempus q̃ memoria in ẋium non exiſtat. in l. vſum. nu. 1. C. de aquedu. lib. xj. ⁊ l. diligenter. nu. 1. C. eo. 409

1 **Arbitrator** poſſit ferre. ſnia ꝓtibus abſentibus. ſi l. die. pferre. §. ſi quis. n. 2. ff. de arb. 376

3 Arbitrator ſemper ſumitur in cõtractu non in lite. l. j. §. ⁊ poſt

ōrtis.n.21.ff.de no.ope,nū.fo.7.& auth.si vero.n.3.C.ō iudi.213
Ab arbitratoris persona quando recedatur.in l.si qui arbitratu.nu.3.ff.de vci b.obli. 223
Arbitrator si non arbitratur,q3 stat per promissorem:si est apposita pena.tūc pmittit:si nō ē apposita,recedit a psona.ibi.n.6
Arbitrator qñ abrtratur p̄sentia partis requritur.ibi.nu.7.
Arbitrandi potestas quāto tempore duret.ibi.nu.8.
Arbitratori si partes non notificarunt compromissum.& elapsū fuit terminis,videtur ab eius arbitrio recessisse.ibi.numero.9.
Arbitrator an cogat arbitratori notificatiōe sibi factā.ib.nu.10.
Arbitratore mortuo an potestas arbitrandi transeat ad hēdes. ibid.num.11.
Arbitratore.bānito vel ex cōicato an poterit arbitrari.ibi.n.12.
Arbitrandi potestas finitur quando alter ex compromittentib⁹ est bannitus & bona sunt publicata.ibi.nu.41.
Arbitratores qui quotidie assumuntur super litibus videntur assumi super contractu perficiendo.ibi.
Arbitrator qui iniq̄ arbitratus est,an poterit iterum arbitrari. in l.societatem.§.arbitrorum.nu.5.ff.pro socio. 381
A maiori parte iudicatum arbitrorum tenet.licet compromissum fit i pluribus & dictum quod iudicatuz fuerit ipsos valeat in l.exceptiones.nu.2.C.de suscep.lib.x. 398
Arbitrator pōt i totū absolvere.i.l.q̄ si.n.3.ō eo q̄ cert.loc.328
Arbitrator male iudicans facit litem suam.in l.fi.nu.1.ff.si mēsor fal.mo.dixe. 238
Arbitratores nō possunt cogere partes ad faciendā generalē quirationē: nisi specialiter eis a partibus sit cōcessum.in l.aquiliana.nu.4.ff.de transac. 110
Arbitrator potest cogere partē ad dādā rē vel pecuniā,p re.ibi.
Arbitrator potest si auferre de iure vnius.& dare alteri,si licet modice.in l.si de meis.§.recepisse.n.4.ff.de arbi.fo.174.& i aut. vt diff.iudic.nu.6. 43
Arbitrator si differat arbitrari quantum tempus requiratur vt dicatur nolle arbitrari.in l.multa.nu.4.ff.de condi.& demō.354
Arbitrator diebus feriatis etiam in bonorem dei potest laudari in l.si feriatis.nu.2.ff.de arbi. 178
Arbitratores si ceperūt cognoscere tāq̄ arbitri:& postea assumpserunt tertiū cuius interuenta vī nouum cōpromissum.poterūt redire ad viā arbitratoris.in l.si dominium.nu.2.ff.de furt.342
Arbitratores q ledūt ptes tenent.ff.l.j.n.2.C.de discu.lib.x.17
Arbitratores nō dicunt causam intra tres menses terminare ex forma statuti.si absolvunt partē ab observatione iudicij.in l. generali.nu.9.C.decurio.lib.x. 389
Arbitrari cogitur ille.in cuius arbitrium collatum est legatum intellige cautiue.in l.j.nu.6.ff.de leg.ij. 252
Arbitrari debens intra quantum tempus debeat arbitrari:& q̄ modo cognoscitur,quod ipse nolit arbitrari .ibi.numer.10.
Arbitrari ībēs si arbitrat & male recurrit ad iudicē.ibi.nu.12.
Bonus vir qualiter arbitrabitur legatum.ibi.nu.14.
Arbitrari an debeat qui herede p̄sente:quod sic,quando quātitas est taxanda.ibi.nu.15.
Arbitrari inuīte potest ille,cui aliquid est cōmissum in liberā voluntatem,dum dolus absit.in l.si sic legatum.nu.5.de leg.j.243
Arbitrator vel arbiter an gaudeat.pōt cognosci ex nō p̄cedēdi.l. societatē.§.arbitrorum.n.12.ff.p soc.fo.381.& l.j.n.5.ff.ō iudi.180
Qui p̄cessit vt arbitratoz,nō pōt redire ad viā arbitri.ibi.n.53.
Arbitratoris sententia p̄ducit actionem.ibi.numer.14.
Arbitratoris sententia non dz executionem paratam.ibi.n.14.
Arbitratoris sententia quo iure ducatur ad arbitrium boni viri.ibid.nu.17.
Arbitramentum an possit detegi equz vel iniquz ex nouis probationibus.ibi.nu.26. 582
Quorā arbitratore acta dicta testiū pōt p testes pbari.ibi.nu.27.
Arbitramentum qñ est iniquum vsq; ad quantū tempus reduci potest ad arbitriū boni viri.in auth.vt differt.iudic.nu.7. 61
Arbitramenti iniquitas vt detegatur,quid sit p̄bandum.in l. societatem.§.arbitrorum.nu.28.ff.p̄o soc. 382
Arbitrator quando possit testificari de gestis corā se in causa reductionis.ibi.nu.29.
Arbitratoris a sententia petit reductio:a sententia arbitri nō: & de ratione.nu.33.
Arbitrator an arbitretur etiā partib⁹ absentibus .ibid.nu.34.
Arbitratu iudicis quando aliquid fieri dz,intelligitur causa cognita.in l.cum hi.§.vult igitur.nu.1.ff.de transac. 112
Ab arbitramento lato per arbitratorē potest ex iusta causa appellari,& attentata inter im revocantur,& tenetur tēpore appellationis obseruare.in l.si res.nu.6.ff.de appella.reci. 452
Arbitramentum non est sententia,sed quedaz transactio.l.furti. §.qui iussu.nu.5.ff.de his qui no.fol.18.l.nō distinguemus.§. Iulianus,ff.de arbit.nu.2.fo.177.l.q̄ si.nu.4.ff.de eo quod certo loco.fo.32.8.l.societatē.§.arbitratorum.n.3.ff.p soc.fo.381.& aut.si vero.nu.2.C.de iudic.fo.12.aut.vt differ.iudic.nume.5.61
Arbitrarium est iudici an faciat cōparere p̄incipalē.in l.seruus quoque.§.publice.nu.6.ff.de procura.
Arbitrium est iudici quando admittat plures defensores.& vnum.in l.omnium autem.nu.3.ff.de procu. 226
Arbitrariū est iudici ipse q̄ dat mulieri ad restituēdas res viri p ipsā cōmodatas.in l.si constante.§.si vxor.n.3.ff.fol.matri.24
Arbitrarium est iudici an credat testibus.in l.testium.§.ideoque.nu.1.ff.de testib.
Arbitri electi cū pēa sētētia an possit homologari vt ex ea oriatur actio.l.j.nu.4.ff.de iudi. 427
Arbiter non hz iurisdictionē,sed notionem.in l.j.& post operis nu.1.ff.de ope.no.nun.fo.7.& l.ait prætor.nu.1.de re iud. 133
Arbiter nō tenet iurare nec dz.i aut.de cernitis .n.1.C.de arbi.
Arbiter die feriata sententiare non potest arbitratori sic etiam bonores dei.in l.si de meis.§.ex compromisso.n.1.ff.de arbi.
Arbiter quando cogatur sententiam proferre.ibi.numero.
Arbiter & arbitrator quomodo differant.in l.societatem.arbitrorum.nu.7.ff.p̄o soc.fo.381.& in tract.de arbit.nu.18. 370
Arbiter & amicabilis ꝓpositor quomodo differant.in l.si de meis. §.recepisse.nu.5.ff.de arbi.
Arbitri possunt citare.in l.sancimus.nu.7.de iudi. 174
Arbiter an possit mulctam imponere.in l.si qua pena.n.6.ff.de verb.signi.
Arbiter positus in compromisso potest accipere de iure vnius. dare alteri.consi.xvā.nu.1.lib.j. 489
Arbiter est & non arbitrator qui potest cognoscere de iure rei facto.& sententiare secundum iuris.in l.dicm proferre.§.sterili.n. 2.ff.de arbit. 76
Arbiter qui debebat sententiare secundū formam iuris,si sententiat contra ius eius,sententia non valet.ibi.nu.2.
Arbiter quando possit prorogare terminum statū parti ad aliquid faciendum,postquam certum est termino expediri nō posse vt pēnam euadat.in l.cum stipulatus.n.7.ff.de verb.obli. 141
Arbiter nullam habet iurisdictionem.in §.& quando.nu.21.i authen de testi.
Arbiter vel consulto qui cepit audire causam cogitur finire.in l.prætor.§.si post causam.nu.1.ff.de vac.& excusa.nume. 44
Arbitro vno ex pluribus arbitris absente,& citato,alīs ō iure admonito poterunt pronunciare:sed si habeat iustā causam absentie,illū expectare debent.in l.duo ex tribus.n.1.ff.de re iud. 474
Arbitri omnes vel delegati si tempore examinationis fuerunt p̄sentes,& dum allegaret alter non potuit alios in suā sententiam trahere,sententia lata eo absente non valet.ibi.nu.4.
Arbitri sententie stare est facti meri.in l.stipulationū.§.si forte.nu.1.ff.de verb.oblig. 111
Arbitri sententia lata ex partium conuentione bodie idem operatur,sicut iudicis sententia,ex quo ex ea oritur actio,& officium iudicis.in l.si conuenerit.nu.1.ff.de re iudi. 119
Arbiter debet sententiā suam ferre in scriptis.in l.cum antecessor.§.C.de arbi. 114
Arbiter qui male iudicat facit litem suam.in l.si quis.numero.6.C.de pactis. 64
Arbiter vt qui dicatur duo requiruntur.in l.si de meis.§.recepisse.nu.1.ff.de arbit. 174
Arbiter vel arbitrator an sit,qui habet potestatem cognoscendi de facto,& sententiandi de iure.ibid.nu.2.
Arbitri ex sententia quando oriatur actio,& exceptio.in l.§.nu. 2.ff.de arbi. 175
Arbiter quis esse possit.& quis possit compromittere.in l.societatem.§.arbitrorum.nu.3 4.ff.p̄o socio. 382
Arbiter an puniat testes falsum coram se ponētes.in §.licet ro quidam.nu.5.in auth.de testi. 41
Arbiter non potest eius sententiam corrigere,nec mutare.nisi sit ei specialiter a partibus commissum.in l.quid tamen.8. de arbitris. 178
Arbiter an debeat vna sententia terminare,quando ei sunt plures controuersie compromisse per partes.ibi.nu.3.
Arbitri duo tertio absente an & quando poterit iudicare.in l. si in tres.n.1.ff.de arbi.fo.175 vide in tract.de arbi.nu.12. 143
Arbiter de iure eorum non est minister legis.in Lamplius non peti.nu.2.ff.rem ra.haber. 398
Arbitrorum duo sunt genera.in l.societatem.nu.1.ff.p soc.381
Arbitrorum iniquum vel equum quis probat.ibi.numer.6.
Arbitri sententie debentis pronunciare de iure,an stetur.in l.societatem.§.arbitrorum.nu.11.ff.p̄o socio. 381
Arbitri sententia non reducitur ad arbitrium boni viri:arbitratoris sic.in l.& abeo ait.§.tamensi.num.2.ff.de arbitris.17
Stante q̄ ex sententia arbitri oriatur actio,tunc ab ea pōt appellari.

pellari.in l.nemo potest.nu.15.de leg. 238
6 Arbiter quis esse possit.tract.de arbi.nu.1. 189
Arbiter dicitur qui partes iudicis sibi vendicat.ibi.nu.2.
Arbitrator qui consilio suo tanquam amicabilis compositor li tem bonafide dedit.ibid.
Arbitri sententie standum est.nisi sit nulla.ibid.nu.3.
Arbitratoris sententia restituitur ad arbitrium boni viri.ibidē.
Arbiter cogitur sententiam dicere.arbitrator non.ibi.num.4.
6 Arbitria ad iudicio um.arbitramenta ad transactionu instar sunt redacta.in solut.quest.xix.nu.3. 124
6 Arbitrator non pronunciat vt bonus vir.finem sumat compro missum ab eius arbitrio.quest.xix.nu.3. 123
6 Arbiter potest pronunciare de expensis,z vsuris quando debē tur officio iudicis:secus si ex stipulatiõe.tracta.de arbitris.nu mero.8. 199
1 Arbitriu iudicis durat re perēpta.in l.si cū exceptione.§.qua tenus.nu.3.quod me.cau. 150
1 Arbitria sunt redacta ad instar iudiciorum ad hoc vt filiꝰ possit agere sine patris cōsensu.in l.licet.§.sed si filius.n.5.z §.seruꝰ. nu.4.ff.de pecul. 359
1 Arbitrio dato officiali an duret eo officio conseruato.i l.memi nisse.nu.3.de offic.proconsul.z leg. 45
6 Arbitrium boni viri non requiritur in declarando tempus pro cendo ad locum vbi solutio confertur,quando miliaria sunt mi litata.in l.continuus.§.cum ita stipulatus.nu.4.ff.de verborū obligationibus. 263
1 Arbitrium habentes super aliquo possunt omnia facere que prin cipaliter spectant ad id,su p quo habent arbitriu.in l.ambitio sa.nu.17.ff.de decre.ab ordin.faciend. 447
Item possunt statuere z facere antecedentia propter que ad il lud peruenire potest:z qualiter intelligatur.ibi.nu.20.
Item omnia consequentia sine quibus illud expectari commo de nō potest.z qualiter hoc intelligatur.ibi.nu.23.
Non possunt aliquid facere super eo quod non spectat ad id sup quo eis conceditur arbitrium.ibi.nu.26.
1 In arbitrio receditur a persona.in l.merces.nu.1.ff.locati. 401
5 Arbitrium boni viri qualiter intelligatur.in l.si cum.ea.nu.1. C.de do.promis. 210
Qui commisit se in manibus inimici, videtur se commisisse ar bitrio boni viri.ibid.numero.2
4 Arbitrium si est datū in cōcernentibus publicā vtilitatē,an vi gore talis arbitrū nō possunt statuta corrigere.i j. §stit.C.n.15.3
1 Arbitrium cōcessum super actionibus intelligitur de presenti bus.in l.illud.§.si ita.nu.1.ff.quod cuiusque uni. 134
1 Arbitrio alterius quādo res aliena est cōmissa,sufficit q faciat illud quod diligenter faceret,etiam minus diligenter.in l.j.nu. 5.ff.desolut. 298
1 Ad arbitrium boni viri quando recurratur l.societatem.§.ar bitrorum.nu.3.ff.pro socio. 381
1 Per arbitrium concessum aliquid per commune quis non po test facere contra statuta,nisi ex noua causa.in l.si hominem.n. 3.ff.manda. 275
1 Arbitrium si est concessum propriis super abūdantia,quid im portet tale arbitrium.in l.post mortem.§.tutor.num.6.ff.qñ ex fac.tut.vel cu. 72

4 Arbor presumit mittere radices p.xxv.pedes.i l.j.n. 2.C.de aqueductu.lib.xj. 409
6 Arbor proprie que sit,z que dicatur secundum Iuristas.trac. de alueo.§.quod si.nu.9. 185
4 Arboris radices ne officiāt potest agi vtili actione descendēte ex dicto de arboribus cedendis.in l.j.nu.2.C.de interdi. 33
1 Arbor si vendatur z excidatur postea pullat,an ille pullulatio ne sint emptoris.in damni.§.si is qui.nu.3.ff.de dam.infec. 45

1 Archiepiscopus capuanus redeunte de stu dio doctores examinabat: si idigni erant reprobabat.i l.sed z reprobari.n.2.ff.de excu sat.tuto.z curato. 79

Archipresbyter qui ex cōsuetudine bz oblā tiones factas in die domini ea sacrista in die sancti laurentij:si dies sancti laurentij venerit in die dominica habebit archipresbiter oblationes:z non sa crista.in l.si.numero.1.ff.de offi.proconsul.z leg. 45

Area promissa cui edificium est superimpositum potest petilicet estimatio debeat prestari.in l.qui res.§. area3.nu.2.de solutionib. 313

Argento legato debetur eiusdem libe,cuius in cini tate originis testatoris est vsus.in cū aurū nu.1.ff.de aur.z argen.lega. 327

5 Argumentum a solitis est validum.in l.si liber rius.nu.15.ff.de reg.iuris. 492

1 Argumentum de tempore ad locum,z econuerso est bonū i l.vinū nu.2.ff.si cer.pe.fo.259.z l.ij.n.7.ff.de iudi. 189
4 Argumentum a contrario sensu est ex interpretatione.i l.apud antiquos.nu.1.C.de furtis. 227
1 Argumentum de toto ad partem valet in indiuiduis.in l.perfun dum.n.4.ff.de seruit.rusti.predi. 222
3 Argumētum ab etymologia vocabuli nō vs.in l.j.n.2.ff.dfurtis. fo.336.z in rub.ff.solu.ma.nu.5. 2
3 Argumentum de pacto ad statutu procedit.in l.j.§.famil.e.n. 3.ff.de publi.z vecti.fo.56.z in l.cū allegas.n.7.C.de vsur.fo.191 2 l.ij.nu.30.C.que sit long.consu. 254
3 Argumentum de stipulatione ad transactionem non procedit.in l.stipulatio.§.si quis forte.nu.1.ff.de ver.oblig. 210
1 Argumentum de vltimis voluntatibus ad contractus procedit in l.pactum.nu.1.ff.de pac.fol.107.z l.receptum.nu.9.ff.com mu.pred. 224
3 Argumentus a contrario sensu an habeat locum in statutis in re pe.l.Cesar.nu.21.ff.de publi.z vecti. 93
Argumentum a maiori vel minori an habeat locū i statutis.ibi dem.nu.25.
2 Argumentum a contrario sensu habet locum in mandatis.in l. cū qui.§.filiusfa.nu.1.ff.de acqui.here. 187
Argumentum de contractibus a statuta non procedit qn in con contractibus attēditur mēs in statuto verba in repetit.l.cesar. nu.17.ff.de publi.z vecti. 92
6 Argumentum a separatis non valet.consilio.xlij.nu.1.lib.ij. 80.
3 Argumentum a contrario sensu non sumit qñ resultaret prauus intellectus.in l.si.nu.2.ff.de condi.sine cau. 320
4 Argumētum pōt sumi ex lege correcta.si sit in corpore iuris in clusa:alias non.l.vnica.C.de latin.liberta.tollend.nu.1.fo.261.z l.j.nu.4.ff.de conīugen.cum emancī.liber. 418
1 Argumentū a contrario sensu an sit ex propria z expressa signi ficationē.in l.omnes populi.nu.91.ff.de iust.z iure.fo.12.l.iuris gētiū.§.dolo.malo.nu.1.ff.de pac.fo.67.2 l.si quis locuples.nu. ff.de manumiss.testa. 82
6 Argumentum de rebus ad personas valet cōsi.x.nu.4.lib.j.6.
1 Argumentum de petitione hereditatis ad rei vendicationē pro cedit in l.sinautem.§.sed z is qui.nu.1.ff.de rei vendi. 207
2 Argumentū de lege ad pactum non semper valet.in alia causa. nu.12.§.eleganter.ff.sol.matri. 12
4 Argumentus a contrario sensu in iure validum est z qñ.in l.j.n. 1.z 4.C.de agrico.z censit.lib.xj. 409
1 Argumentum a contrario sensu quando habeat locū in statutis. in repe.l.omnes populi.nu.61.ff.de iust.z iure. 12
3 Argumentum ab etymologia vocabuli est probabile,nisi natura vocabuli repugnet.in l.tugurij.nu.1.ff.de ver.signi. 486
5 Argumentū q peti potest vt priuilegia antiqua remouentur.in auth.de manda.prin.nu.1. 18
2 Argumentum de personis ad tēpus valet,sicut de tēpore ad res in l.qui plures.nu.1.ff.de vulg.z pup. 170
3 Argumentum a communi vsu loquēdi procedit.in l.preto2.§. hic tituius.n.2.ff.de vectigalib. 55
2 Argumentum de toto ad partem procedat.in l.j.§.si ex dodrāte nu.3.ff.de colla.bono. 416
4 Argumentum de periuro ad hereticū qñ procedat.in l.j.nu.10. C.de sum. trini. 2
1 Argumentū de re ad tempus procedit.in repet.l.si constante nu.29.ff.sol.matrimo. 20
2 Argumentum a contrario sensu habet locum in conditionibus. in l.j.nu.4.ff.de cond.z demon. 352
2 Argumentum de iudicijs vltimas voluntates valet in l.q testō. §.cum qui.nu.2.ff.de testa. 110
1 Argumentum de iudice ad procuratorem non procedit in lega tus.nu.3.de offi.proconsul.z lega. 45
1 Arguere ex verbis rubrice licet.in l.j.nu.4.ff.si cer.pe. 241
Argumentum ab authoritate valet ibid.nu.19.z 21.
2 Arguere a toto dicitur,quando arguitur ab omnibus partibꝰ. sufficienter enumeratio.in l.j.nu.4.ff.de vsuffr.lega. 199
1 Arguere de contractu ad quasi contractum q possit in l.licet.§. idem scribit.nu.6.z 12.ff.de pecu. 359
Arguere de sententia ad vltimam voluntatem.ibi.nu. 10
3 Arguere de verbis testatoris ad verba legis licet z contra.in l.si ita fuerit.§.questio hec.nu.3.ff.de manumiss.testa.fo.82.z l.q filius.§.Sabinus.nu.3.ff.ad Trebellia. 38
1 Arguere a ratione legis correcte per consuetudinē q arguit pos sit secus si fuit correcta per aliam legē repe.l.de quibus num.24 ff.de legi.
1 Arguere a sufficienti partium enumeratione possumus.in l.pa tre furioso.nu.1.ff.de his qui sunt sui vel alie.iur. 21
1 Arguere ex ordine titulorum quod possumus,licet aliquiter

ferantur.in l.j.nu.m.2.ff.de fla.bo.fol.26.z l.idem Labeo.nu.1.
ff.re.amota. 41

3 **Arma** expulsi de ciuitate ob rebellionem vbicunq; sunt picta in sui honorem,destruuntur.in l.eorum.n.
1.ff.de penis. 430

3 Arma non licet habere de iure:licet consuetudo non obseruet.
in l.j.nu.1.ff.ad.l.Jul.de vi public. 399

Arma portare non licet etiam defendibilia hodie:licet de iure
permittebatur aliquibus casibus.ibid.nu.2.

Qui habet homines in armis non tenetur de publico delicto.
ibidem.num.4.

5 Arma portare quando liceat.in §.denunciamus.num.2.in auth.
de armis. 41

5 Arma facere z vendere possunt solū ad id deputati:z hodie omnes.in auth.de armis.nu.1.z.2. 41

Arma nō debent habere priuati,sed in locis publicis poni.ibi
dem.nnmero.2.

1 Armati qui non tendebant in loco,non tenentur actione q̄ metus causa possessor fugiente.in l.metum autem.nu.2.ff.quod
metus causa. 148

5 Armorum nomine quando veniunt fustes,z lapides.in authen.
de armis.numero.13. 41

4 Armenti nomine veniunt animalia magna.in l.ff.nu.1.C.dō militari veste.lib.xij. 429

6 Arma depingenda in cooperturis equorum nobilior pars rescere debet caput equi.tract.de insig.nu.32. 103

Arma quomodo pingantur in cooperturis lectorum,in paries
tibus,z aliis locis stabilibus.ibi.nu.3.

6 Arma quilibet potest sibi assumere,z insignia illa portare,z in
rebus propriis impingere.in trac.de insig.nu.4. 162

Arma,vel insignia vnius portans,quomodo z quando possit p
hiberi,z per quem.ibid.num.5.

Arma vel insignia alterius assumens que portauit ab antiquo,si
ille verisimile nō ledatur.nec iniuriatur licite assumit,z portat.
ibid.num.6.

6 Arma habere ex concessione principis prodest,quia aliis profertur.z non prodest ab alio prohiberi.trac.de insig.num.9.162

Arma seu insignia domus transeunt in omnes descendētes de
illa agnatione.ibi.nu.10.

4 **Aromatarij** miscentes ceram corruptam cū integra corrupta non dicuntur ceram falsare.in l.j.nu.3.C.de condi.in public.hor.lib.x. 385

4 **Arrhe** quo iure repetantur.in l.cōtractus.§.illud.n.1.C.de side instrum. 175

Arrharum contractus est contractus ciuilis innominatus.ibi
dem.nu.2.

Arrhas dans si nō seruat quando etiam teneatur ad interesse.
ibidem.nu.3.

1 Arrharum datio simplex non facit rem non esse integrum.in l.
ab emptione.nu.11.ff.de pactis. 109

3 Arrharum datio quare pro matrimonio contrahendo tenet:nō
promissione pene.in l.Titia.nu.4.ff.de verb.obligat. 262

Arrharum datio hincinde facta ab vtraq; parte pro matrimo
nio contrahendo non tenet.ibid.nu.9.

Arrhe si constituantur in fundo vel specie non tenet cōstitutio.
ibid.nu.10.

Arrharum datio vel constitutio in casibus in quibus de iure nō
tenet non firmatur iuramento.ibi.nu.11.

4 Arrhe reddunt duplicater:z in duplo in est simplus.in l.fin.n.
1.C.de sponsa. 204

4 **Arrogator** nō substituit in quarta impuberi per fideicommissum:q̄ illa nō habet exp onitione testatoris ad suum commodum.in l.si arrgator.nu.3.z
7.ff.de adop. 32

Arrogatus impubes institutus ab arrogatore legitimam,illa non capit beneficio testatoris sed legis.ibid.nu.4.

Arrogatus an agat ad quartam etiam cōtra filios legitimos z
naturales arrogatoris.ibi.nu.10.

Arrogatus decedens in pupillari etate potest habere heredes
ex testamento patris naturalis arrogatoris.ibid.nu.16.

3 Arrogatio non tollit ciuilem nec naturalem obligationem:q̄
ex edicto pretoris restituitur.l.vbicūq;.nu.7.ff.de fideius. 290

4 **Ars** vilissima dicitur vendere oleum,z sal.z stare ad custodiā p eor.l.ne go.nu.1.C.de dignita.lib.xij. 425

5 Ad artem aliquam exercendum validi z potentes quando compellantur.in auth.de quest.nu.5. 238

4 Arte magica z similibus sacrificijs non licet vti.in l.j.nume.1.
C.de thesau.lib.x. 390

Articulus an procedat q̄ talis cognoui talem violē
ter.in l.si ita scriptum sit.nu.1.ff.de manu
mi.testa.

1 Articuli cōtra extraneum exprimentem qualiter formetur.in l.si
per alium.§. docere.nu.1.ff.ne quis eum qui in ius vocat. 81

1 Articulandi z probandi modus quem se gessisse pro patrefam.
in l.quis.nu.3.ff.ad macedon. 71

6 Articulus vnius cause qui ordinarie agitari debet quomodo po
terit de plano agi.consti.ad rep.xi.§.de pleno.numero.3. 349

3 Articulum si facis.possedisti ia decem annis circa,testes ita de
ponant.nihil probas.nisi dicant a decem annis citra,z per id
tempus,in lege prima.§.quod autem.nu.1.ff.de aqua quotidia
na z estiua. 132

4 Articulus qui de necessitate concludit quando debeat admitti.
in l.neq; natales.nu.1.C.de proba. 179

4 Articulus quando fiat,quod instrumentū super quo fuit facta
condemnatio,in quo fit mentio in sententia,z instrumentum qd
hodie producitur sit vnum z idem.in l.prima.nu.2.C.si vn' ex
plurib.appel. 160

6 Arti ciuili modici preiudicij.ita quod summariam cognitionem
requirant,licet opus sit q̄ in lex aliquid faciat,poterunt de plano scilicet iudice non sedente,z tempore feriato ab hominibus necessitate expediri. secus si alicui parti possunt esse magni preiudicij.in consti.ad rep.xi.§.de plano.nu.4. 115

3 Articulos formare qualiter debeo cum vis probare damnum
ex eo,quia domus destructa non potuit locari.in l.in hanc stipulationem.nu.1.ff.de dam.infec. 46

6 Articulans debet probare tempore z de persona. cōsi.xlij.n.
1.lib.i. 17

3 Articulandi forma quando vis probare aliquod edificium fo
neus,vel non.in l.communis.nu.1.ff.de dam.infec. 46

4 Articulus preiij z interesse communis temporis preteriti non
debet referri ad vnum diem,vel duos,sed ad quam plures in loco publico z consueto.in l.vnica.nume.31.C.de sent.que pro eo
quod inter. 310

Articulus quomodo formetur sup interesse singulari.ibi.n.3.

4 Articulus quando possit fieri de proprietate in causa possessionis vel dicatur impertinens.in l.fi.nu.5.C.qui legi.perso. 124

4 Articulus seu positio debet de necessitate concludere.in l.non
hoc.nu.3.C.vnde legi. 2

2 Articuli in communi vsu vtendi z intelligendi,qualiter formētur,z an super eis habent deponere testes.in l.labeo.nu.9.z 11.
ff.de suppelle.leg. 319

1 Articulandum est in probanda prescriptione seruitutis q ea
vsus est sciente z patiente aduersario.in l.qties.n.3.ff.de seruit. 223

4 **Artifices** dicuntur etiā diffensi.in l.j.n.1.C.de excusa.artifi.lib.x. 398

4 Artifices ignobiles z obscuri qui dicantur.in auth.testes.n.1.
C.de testi. 171

4 Artifices accipientes pecuniam mutuo in dubio videtur accipere occasione iuuande artis.in l.filius.numero.2.C.ad macedo. 81

1 Artificium necessarium in homine dicitur,ex quo potest imposa pei cipi.in l.si seruos.nu.3.ff.de pig.action. 343

2 Artificium extinguit nomen artificij non econuerso.l.legatis
§.ex officio.nu.1.ff.de lega.iij. 309

2 Artificium appellatione in beneficijs,z legatis veniunt addicētes.secus in priuilegijs.in l.legatis.§.ornatricibus.nu.2.ff.de
legatis tertio. 290

3 **Ascendentes** an hodie habeāt legitimam in rei stitutionis.§.aliud quoq;.n.1.aut
then.vt cum de spppel.cognoscit. 28

4 Ascendere quis debet de gradu in gradum in dignitatibus nō
autem descendere.in l.nulli.num.1.C.de numerariis.lib.xij. 340

5 Ascendentes mulieris adultere monasterii ingredientes obsq;
filijs an aliquid habeant de bonis eius.§.si quando.nu.4.aut.
vt nulli iudi. 27

5 **Ascriptitius** est liber.i aut.z stitutio questionis
ptitio ze.nu.1. 15

4 Ascriptitij matrimonium contrahere possunt.in l.si.nu.C.de
agri.lib.xj. 409

5 Ascriptitius an possit fieri clericus domino contradicente.§.
si serus.nu.1.in authent.de sanctiss.epis. 63

2 Ascriptitius testatur:quid de vassallo.in l.si queramus.n.ff.
de testa. 107

3 **Ascribens** in testamento legatum pro se.incidit in
penā falsi ex sententia senatus.con.in l.
impuberem.§.qui liberti.nu.1.ff.de falsis. 477

3 Ascribens se fideicommissarium,vel executorem intestamento
nō pōt postea recusare.in l.vxori.§.q̄ se filio.n.2.ff.de falsis. 406

4 Ascriptus alicui conditioni si fugit vt illud on' eundat,dicitur
furtum sui facere etiam si sit liber.in l.cum satis.nume.3.C.de
agrico.lib.xj. 402

Assiduus

Assisus delinquens in ciuitate Perusina an fm statutum assisij vel ciuitatis perusij puniatur: vbi q secundum statuta loci. in aut. vt omnes obe. indi. n. 6. 33

Assertio patris non facit filium non esse in possessione filiationis, nisi mulier contempserit plautianã. in l. si postumus. §. si quis ita. n. 1. ff. de libe. & postbu. 117

Asserta per reũ in actionibus ita faciunt fidem ꝫ ie, sicut asserta in libello per actorem. in l. j. n. 1. C. de bis qui poten. no. 93

Assertio facta in libello vel exceptionibus an possit corrigi. in l. rura & possessio. n. 4. C. de omni agro deser. li. xj. 414

Assertio in eius qui dicit sic se credidisse, statur. in l. pro empto-re. §. si a pupillo. n. 6. ff. pro empto. 125

Asserens seruum fidum, & charum ad quid teneatur. in l. iulian⁹ nu. 7. ff. act. emp. 392

Assertioni possessoris de valore rei credẽdum est quãdo sit estimũ propter collectas. in l. vltima. n. 1. de anno. & tribu. li. x. 380

Assertio patris asserentis aliquem non esse filium, nõ nocet filio in l. filium. n. 2. ff. de his qui sunt sui vel alie. iur. 28

Assertioni aduersarij credens quando excusatur. il. j. n. 3. C. ad Macedo. 181

Assertio simplex apud acta tantum valet quantum pactũ. in l. j. §. si quis ante sententiam. n. 2. ff. a qui appel. non lic. 447

Assertio patris asserentis aliquem non esse filium, nõ nocet filio in l. j. §. si quis. n. 1. ff. de carbo. edi. 424

Asserentes aliquid esse quod non est dicuntur dolum cõmittere tracta. testimo. n. 104. 209

Assertio patris asserentis se donare filio propter bñ merita nõ probat sed quod merita precesserint debet probari. in l. j. §. si pater. n. 4. ff. de pro dona. 127

Assertioni patris & filij circa merita an precesserint non statur. in l. si tibi decem. §. si pactus. nu. 6. ff. de pac. 99

Assessor an poterit petere salarium totum ab officiali remoto ab officio. in l. die functo. n. 4. ff. de off. assess. 52

Assessoris officium non durat mortuo preside vsq; ad aduentũ successoris. i bi. n. 6.

Assessores possunt petere sibi cõstitui salarium tẽpore syndicat⁹ officio iudicis si eis non est constitutum. in l. j. §. sed & si comites n. 1. ff. de var. & extraord. cognit. 480

Assessor natus dꝫ expelli. in aut. de mandat. prin. §. deide. n. 4. 19

Assessores raro vel nunquam admittunt excusationem p procuratorem. in aut. in pecuniarijs. n. 2. C. de procu. 92

Assessor in causa in qua assidet iudicare non potest, nisi sibi deleget. in l. j. n. 3. ff. de offi. assess. 52

Assessores boni quando testis in dictis variat. faciunt q vnũ tãtum dictum reperiatur. in l. si postulauerit. §. sed si negauerit. n. 2. ff. de adult. 396

Assessores quod acquirunt est quasi castrense peculiũ. in l. fozi tui. n. 3. C. de aduo. diuer. iudi. 82

Assessor non tenetur sequi consilium alterius. in l. in bonorũ. n. 4. ff. de bono posses. 404

Assessor remotus ab officio sui culpa an debeat habere salariũ. in l. mevia. n. 2. ff. de an. legat. 295

Assessor remotus ab officio in medio officij sui culpa, dꝫ habeꝛ salarium pro tempore quo seruiit & culpam non commisit. ibi. nu. 3.

Asseueratio alicuius non facit eũ filiũ qui nõ est. in l. neq; professio. n. . C. de testa. 238

Assignare verbum prolatum a iudice, quando translationẽ domini importet, quãdo ius pignoris, & quãdo custodiam. in rege. si constante. n. 93. ff. sol. mat. 21

Assimilatio in presumenda filiatione non est bona q ex cognitatione mulieris in concepto contingit partum alteri assimilare. in l. galus. n. 13. ff. de liberis & postbu. 119

Attestatio sola que dicatur. in l. solam. nu. 1. C. de testibus. 168

Attestationes facte coram arbitris faciunt fidem coram iudice. in l. fi. n. 2. C. de testib. 173

Auaritia omnium malorũ mater. in aut. vt iudi. sine quo quo suffra. n. 3. 15

Audacia in bona parte posita laudatur, & permittit: in mala parte damnatur. in l. si quis in tantam. n. 2. C. vnde vi. 334

Auditores principis & summi pontificis dicuntur habere iurisdictionem ordinariam. i l. precipimus. §. q si aduc. n. 1. C. de appel. 222

Aues capte in fundo a prohibito ingredi fundum efficiuntur capientis. in l. diuus pius. n. 1. ff. de ser. rusticorum predio. 222

Auium appellatione continentur pulli & galline. in l. quib⁹. n. 1 ff. de lega. iij. 290

Authentica ex causa. C. de li. pret. an habeat locũ i postbumo preterito q legata. & voluerit testũ per clausulam codicillarem. cõsi. cciij. n. 1. lib. j. 167

Aut. ex causa confirmat substitutionem pupillarem. li. nã quod. §. si quis compulsus. n. 1. ff. ad Tertul. 386

Aut. ex causa. C. de lib. preterit. an habeat locũ in preteritione postbum. & an loquatur de preteritione paterna. cõsi. xiij. n. 10. & ii. lib. j. fo. 8. & cõsi. lij. n. 1. li. j.

Et an confirmet relicta a preterito. ibi. n. 12.

Aurifex reficiens calicem iam consecratum nõ incidit in legem Juliam maiestatis in l. nõ contrahit. n. 1. ff. ad l. Jul. maiest. 388

Aurifex faciens aurũ & argẽtũ de minori liga quam ciuitas requirat puniatur de falso. in l. lege corne. n. 1. ff. de falsis. 404

Aurei intelliguntꝫ promissi secũdum regionem. & ad pꝰ dꝰ regionis in l. stipulationũ. n. 3. de ver. obli. 234

Aurei libram septuaginta duo solidi faciebant, hodie nonaginta an rei faciunt libram in rub. n. 2. C. de vete. numis. lib. xj. 404

Aurum pro ere solui potest, quando respublica ex hoc nõ ledit. in vnica. n. 1. C. de colla. eris. lib. x. 386

Auri appellatiõe an annulus contineatur. in l. cum aurum. n. 1. ff. de auro & argen. leg. 328

Aurei veneti & florentini habent octauam partem vncie: & sic octo faciunt vnciam. & xcvj. faciunt libram. in l. quotiescunq;. n. 2. C. de suscepto. li. x. 398

Aurum pro argento solui potest, & econuerso in tribus. i l. vnica. n. 1. C. de argen. pze. lib. x. 399

Aut dictio, que est disiunctiua, disiũgit verba & sensum. in l. siis qui. §. vtrum. n. 2. ff. de reb. dub. 342

Autem dictio, aduersatur his qui sunt eiusdem generis. i l. mariti. §. eum autem. n. 1. ff. d. adulter. 397

Autem dictio quando ponatur inceptiue: quãdo restrictiue: q̃ aduersatiue: & quando coꝛrective. in l. hoc ampliius. §. o bis autem. n. 1. ff. de dam. infe. 32

Autoritas & consensus an debeãt intervenire ante, vel statim post. in l. obligari. §. tuto. n. 1. ff. de autoꝛi. tuto. & cura. 77

Autoritas poetarum potest in causa allegari. in l. in tantũ. n. 2. ff. de rerum divi. 35

Authoritas quando requiritur debet in ipso actu interuenire. in l. tam is qui. §. filiusfa. n. 8. ff. de dona. cau. moꝛ. 78

Autoritas superioris quando requiritur in reuocando concessionem. in §. iuniurandum. n. 1. in aut. de defenso. ciuita. 18

Autoritas superioris ordinantis rectoꝛem in ecclesia, requirit in alienatiõe rerum ecclesie. i aut. hoc ius. n. 7. C. de sac. san. ec. 26

Autoritas abbatis sola sufficit, quando alienantur res ecclesie sibi subiecte. ibi. n. 8.

Autoritas vnius facti fulcita autoritate testi veteris, prefertur constitutioni papali: etiã in decisionibus causarũ in l. vnica. nu. 4. C. de bis qui se defe. li. x. 11

Autoritas doctoris licet sit probabilis, nõ tamen est necessaria. in l. j. n. 20. ff. si certum pet. 242

Auus tenetur dotare neptem: & officio iudicis cogitur. in l. dotem dedit. n. 1. & 4. ff. de colla. bo. 419

Auus maternus non cogitur dotare neptem. ibi. nu. 3.

Aui appellatione continetur auie. in l. gallus. §. instituens. n. 4. ff. de libe. & postbu. 124

Auus in successione excludit fratrem defuncti. in aut. defuncto. n. 1. C. ad tertul. 274

Auus si dedit vnum substitutum, & mater alium prefertur. in l. ex facto. n. 18. ff. de vulg. & pupil. 173

Auus quando preferatur, & quando aui. in aut. matri & auie. n. 5. C. quando mul. tu. offi. fungi. potest. 219

Auus & auia quando supersunt preferũtur in tutela. in l. si quis sub conditione. n. 9. ff. de testa. tute. 55

Auia prefertur, si propter transitum matris ad secunda vota dotis sit tutoꝛ super existente auia. ibi. n. 32.

Auia paterna prefertur i bonis paternis, & materna i bonis maternis consi. xvij. n. 4. lib. j. fo. 10. & consi. ccxv. n. 4. li. j. 70

Auia naturalis tantum prefertur in tutela, & in successione auo naturali. tantum. ibi.

Auus si fecit substitutionem vulgarem nepoti in potestate retẽto ex filio emancipato an tacita pupillaris excludat illum patrẽ emancipatum. in l. fi. n. 34. ff. de vulg. & pup. 156

Auxilium capitanei guerre non imploꝛatur nisi in subsidium ex magna causa. in l. qui restitue. n. 1. ff. de rei vendi. 212

Auxilium legis frustra impetrat, qui in legem committit. il. an

xilium.n.1.ff.de mino. 192
4 Auxiliū et post actū dr̃ prestari.i l.rapto res.n.3.C.d epi.et cl.32
1 Auxilio nouo indigent,que de nouo emergūt.in l.si ab arbitro. no.1.ff.qui satis.cog. 47
2 Auxilium prestans an teneatur post maleficium commissum.in l.si quis.§.si quisquam.n.1.ff.ad sylla. 215

De litera B.

1 Baiulo non creditur sine literis quando nō ē not' vel quando vult aliquem citare personaliter:vel quando de magno preiudicio. in l.patlatinos.n.2.C.de col.sun.fisca.&c.lib.xj. 418
5 Baiulus non citat aliquem ad iudicium sine precepto.in aut.ō questo.n.3. 38
5 Baiuli eliguntur & periculum ad electorem spectat in.§.nullo. nu.4.in aub.de iudicib. 39
5 Baiuli vocantur officiales.i §.deinde.n.4.in auk.ō defen.ci.18
5 Baiuli duo possunt seruire duobus iudicibus,& non pluribus. in §.nullo.n.3.in aut.de iudi. 39
3 **Balliste** nomine non venit arcus:nec cōtra in l.quibus dā.n.2.ff.de iure immu. 474
3 **Bannitus** non potest accusare exbannitū in l.seruos.n.2.de accusa. 379
1 Contra bannitū non potest peruenirī p̃m decretū,nisi finito banno.l.ad cognitionem.n.1.ff.quibus ex cau.in pos.ea. 152
4 Bannitus nostri temporis qui perdit ciuitatē,perdit successionē sibi delatā ex forma statutorū ciuitatis,non sibi delatā de iure communi.in l.certa forma.n.7.C.de iure fis.lib.x. 373
Bannitus qui ex forma statutorū perdit etiā beneficia iuris cōmunis non potest in sua ciuitate succedere ēt de iure cōi.ib.n.8
Bannitus potest contrahere per stipulationē,& alios contract' secundum formam iuris communis.ibi.n.10.
Bannitus qui succedit secūdum iuris communis dispositionē licet audiri non possit,tamen poterit cedere alteri iura sua.& eo etiam rebannito agere poterit.ibi.n.9.
1 Bannitiab imperio non possunt statuere in repe.l.omnes populi.n.13.ff.de iusti.& iure. 11
1 Bannitum vel malefactorem recepisse dicitur qui ip̃m absc̃odit non qui dat potū vel cōmestionem.in l.j.qō autem.nu.1.ff.ō ser. corrup. 238
3 Bannitus licet non possit de nouo accusare,potest tamen accusationem ceptam prosequi.in l.deferre.n.1.de iure fisci 457
8 Bannitus appellans appellatione pendente an possit interi offendi.in l.qui a latronibus.§.si quis.n.6.ff.de testam. 109
2 Bannitus qui potest impune occidi intelligitur de rite cōdēnato.in l.non putavit.§.non queuis.n.2.ff.de bo.pos.cōtrata. 167
1 Bannitus non iure non dicitur bannitus,nec potest offendi.i l. sine vxor.n.3.ff.de dona.inter virum & vxo. 435
3 Bannitum occidens captum in manu familie qui impune posset occidi an puniatur.i l.laqueum.n.1.ff.de acqui.re.do.89.& i §.arripiat.n.3.in aut.vt omnes.obed.iudic. 33
4 Bannitus ex delicto,ex quo veniunt bona publicanda,non egparatur deportatos.in l.certa forma.nu.2.C.de iure fis.li.x.373
5 Bannitus qui appellauit an appellatione pendente possit offēdi in l.j.n.7.ff.nil noua.appel. 453
4 Bannitus qui habita pace ab inimico ex forma statuti dr̃ rebannirī.ita dr̃ habere pacem a muliere succedente offenso sicut a masculo.in l.vnica.n.6.C.de his qui se defer.lib.x. 380
1 Bannitus licet perdat iura sue ciuitatis.tamen ea nō pditad sui incommodum quin obligetur ex his,que postea fecit.in l.tutelas.§.item ciuitas.n.1.ff.ō capti. dimi. 167
Bannitus an capiatur p̃o rep̃resaliis.ibi.
3 Bannito a ciuitate si de nouo accusatur,quando possit dari fidētia a iudice compareat ad se defendendum.in is qui rem.n.12. ff.de pub.iudic. 371
1 Bannito non dr̃ concedi securitas eo casu,quo pōt per procuratorem comparere.in l.papinianus.n.3.ff.de mino. 160
Bannitus qui prohibetur agere.nō prohibetur excipere.in l.libertus.nu.2.de in ius voc. 67
4 Bannitum receptans etiam ignoranter,an puniatur.in l.omnes.n.1.C.de agrico.lib.xj.fo.409.& l.quo naufragiū.§.nō solū. n.1.ff.de incend.rui.naufrag. 355
1 Banniti nostri temporis nō possunt de iure communi offendi impune.in l.vt vim.n.1.ff.de iusti.& iure. 6
Bannitorū in bonis po est damnum impune dari.ibi.n.2.
Bannitus qui ex forma statuti potest offendi si defendendo occidit,punitur & iterum est exbanniendus.ibi.n.4.
1 Bannito aliquo existente,cuius bona sunt cōfiscata,si aliqs ciōiunct' decedit,& sic ad bannitum defertur hereditas bānit' & nō fisc' succedit.in l.si qua.n.1.ff.ō bis g sunt sui vl alie.iu. 29
1 Bannitus alicuius ciuitatis nō perdit nisi iura illius ciuitatis:& duo requiruntur vt illa amittat.l.amissione.§.qui deficiūt.n.2. ff.de capit.diminut.
Bānitus quādo possit facere testamētum.heres institut,& succedere ab intestato.ibi.nu.3.C.de her.ed.instit. 166
2 Bānitus vt sit cācellatus an sufficiat verbo cancellari,vel requiratur factum.l.empto r.§.Lucius.nu.4.ff.de pact. 249
2 Bannitus,seruus,excōmunicatus admittuntur ad decisionē necessariā:sec' ad voluntariam.in l.si hideiussor.§.necessaria.nu.1. ff.qui satis.cog. 207
4 Bannitus in persona & mēbro si capitur,debet primo mēbro ponirī:postea perdere in persona.3.in l.oēs iudices.nu.3.C.de dela. lib.xx. 77
Bannitus de cōmuni non audit.in l.sed & si per.§.ait prætor.ff. qui,ex cau.maio. 370
3 Bannitus pluribus bānis quādo possit ab vno tatum absolui.in l.de pupillo.§.si in pluribus.nu.5.ff.de ope.no.nun. 170
Bannitum non rite occidēs quādo licite potest occidi,an puniatur.in l.si.§.condemnatum.nu.6.ff.de re iudi. 44
Bannitus an possit opponere cōtra bānitum ipsum nō audiendum,q̃ bānitus:in l.viro atq̃.nu.8.ff.sol.mat. 37
1 Bannitus an equiparetur deportato,vel relegato,an dānatus metallū.in j.constit.fro.§.hec aūt tria.nu.5.fol.4.l.si qua.nu. ff.de his qui sunt sui vel alien.iur fol.29. l.amissione.§.qui deficiūt.n.1.ff.de capi.diminutio.fo.166.l.ij.n.5.ff.sol.matri.fol.5. ita repe.tit.l.si constāte.n.19.l.ad cognitionē.nu.5.ff.quibus ex cau.in possess.eat.fo.153.l.quidā.n.2.ff.de pe.430.& auf.de equit.dot.§.illud.9.fo.nu.50.& in trac.bannit.nu.1.cum seq. 163
6 Bannit' qui nō pōt impune occidi,licet offendens eum mittens puniatur.nō dr̃ transfuga,retinet etiā iura ciuitatis,& equiparatur vilibus personis,in trac.ban.nu.15.
6 Bānit' iure cōmuni ea perdit que in bāno exprimūtur.ibi.n.17.
Bānitus de iure cōmuni non habetur p̃o cōfesso,sicut bannit' ex forma statutorū.ibi.nu.18.
Bānitus non potest heres institui in testamēto cōditio secūdum iura sue ciuitatis,sed secundum ius commune sic.ibi.nn.13.
Bannitus an equiparetur excōmunicato,& numquid excōmunicatus possit impune occidi.ibi.nu.7.
Bannitus quando ex forma statuti possit impune occidi,& recte dici transfuga ciuitatis sue.ibi.nu.8.
Bānitus qui amittat p̃o tali bānito qñ est vere trāsfuga,& quid perdant transfuge,& hostes populi Romani.ibi.nu.10.& 11.
2 Bannitū capiens ignoranter nō habet p̃emium.in l.si quis.§. ytrum.nu.1.ff.ad sylla. 215
2 Bānitus an desinat esse tutor.in l.sine herede.§.tutores.n.1.de admi.tu.& curato. 70
3 Bannito mortuo intra termin̄ banni,bannum totaliter extinguitur.in l.j.§.sed & papinia.nu.1.ff.de requi.reis. 416
3 Bānitū occidēs non habet necesse docere se scuisse ipsum bannitum.in linter omnes.§.recte.nu.4.ff.de fur. 14
3 Bannitus an possit cōueniri in loco,a quo est bānitus:q̃ sic.in l. adulter.nu.1.ff.ad l.iul.de adul. 335
6 Bāniti nostri tēporis qui impune possunt offendi q̃ iura amittant.qui sint rebel.§.rebellando.nu.21. 140
3 Bānit' ex eo malefitio ex quo debet sequi deportatio,nō potest esse arbiter.in l.peculatus.nu.1.ff.ad l.Jul.pecu. 410
4 Bannitorū receptores quomodo,& qualiter puniantur.in l.mica.nu.2.C.de colo.illy zi.lib.xj. 414
4 Banitus quādo teneatur ad collectas.in l.placet.in fi.lect.nu. 45.C.de sacrosanct.eccle.fo.16.l.inter.§.damni.nu.fi.de damn infecto. 47
5 Bannitū occidens in manibus familie an teneatur.in l.qui.ff. transfugas.nu.1.ff.de lica. 400
1 Bānitus potest iterum bannirī.in l.de pupillo.§.si in pluribus. nu.3.ff.de ope.no.nun. 4
3 Bānitus eo ipso q̃ iudiciū suspicere cōpulsus non fuisset,fisci. set p̃esens,rediēs,& hoc ostendēs debet de banno cancellari.in l.non videtur.nu.2.ff.de iudi. 184
1 Bannit' captus statim de iure cōmuni nō debet punirī,sed debet ex integro de crimine cognosci:qui nō habētur p̃o confessis,sicus de iure municipali.in l.divus.n.4.ff.de custo.& exhi.reo.16
5 Bānito d' alio delicto accusato fiducia dari nō debet,si datur, seruari debet.iu §.sed neq̃.nu.3.in auth.de manda.prin. 18
3 Bannito nō pōt solui durāte termino.in l.mandatis.§.curandum.nu.1.ff.de requi.reis. 415
3 Bānitus an desinat esse ciuis illi' ciuitatis,a qua exbannitur. in l.si quis legatum.nu.1.ff.de legatio. 473
1 Bannitus & condēnatus de falso an possit confiteri instrumēta in l.si ideo.nu.1.ff.de cuict. 422
3 Bannit' quē credebā impune posse offendere,si protestatur mihi q̃ eum non offendam,q̃ est rebannitus,non teneor ei credere nisi

nisi causam protestationis mihi ostendat, in l. non solum. §. nota eius. n. 40. ff. de op. no. nun. 18

Bannitum offendens an teneatur p[ri]o inuestigare: an liceat ei offendere, vt non puniatur. ibi. n. 41.

2 Bannitus offensus a bannito excipiente potuisse offendere bannitum offensum replicat offendentem bannitum: an talis replicatio banni admittatur. in l. cum mulier. n. 4. ff. sol. mat. 33

Bannitus qui potest impune offendi amittit omnia iura sue ciuitatis. ibi. n. 5.

Banniti tantum ad tempus, non perdant testi factionem d[e] iure communi, licet secus secundum iura sue ciuitatis sic. in l. eius. §. si ciu. n. 2. ff. de testamen. 108

Bannitus qui ex forma statuti potest elapso termino banni occidi impune, non potest occidi ante finitum terminum: [et] certū sit in termino ipsum comparere non posse. in l. cum stipulatus. n. 5. ff. de verb. oblig. 246

3 Bannitus ex vna ciuitate nō est bannitus ex alia illi p[ro]federate. in l. non dubito. nu. 2. ff. de cap. & postlimi. reuer. 461

Banitus an possit opponere ex bannito de banno, infamis contra infamem. remiss. in l. apud celsum. §. Ulpianus. n. 2. ff. de dol. mal. & met. except. 196

4 Bannitus restitutus an recuperet bona aliena. in l. fi. n. 7. C. d[e] sentent pas. 370

4 Bannitus qui non debet audiri potest accusationem ante bannū per ipm̄ institutā p[ro]sequi. iur rub. n. 1. C. de dela. li. x. 370

Banitus an equiparetur relegato. in solut. q. §. n. 3. 10

Bannitus an equiparetur excommunicato. ibi. n. 4.

Bannitus qui secundum formam statuti impune offenditur, pro pie potest dici transfuga & hostis ciuitatis. ibi. n. 5.

Bannitus de quo in ista questione, propter suum exbannitum quid perdat. ibi. n. 6.

6 Bannitus an possit facere testamentū & heres institui. ibi. n. 10. an possit succedere ab intestato. n. 11. fo. 104

6 Bannitus p[ro] homicidio habet p[ro] confesso ex forma statuti & consuetudine Italie. q. §. n. 13. 102

Finit[us] p[ro] homicidio equiparat hosti, latroni & desertori. ibi. n. 16.

7 Banniti ciciūtur delinquere omittendo. quest. §. n. 4. 102

Banniti equiparantur excommunicatis, & excommunicat[us] deportato. ibi. n. 9.

1 Banniments primi in quo quis obtulit elapso tempore nō potest fieri secundum. in l. licitatio. n. 5. ff. de publi. & vecti. 59

2 **Bannum** qui petit casseri aliter q[uam] ex appellatione, an possit interim offendi. remissiue. in l. si quis filio. §. quod si quis nu. 1. ff. de iniusto rup. testa. 128

1 Bannum & mulcta equiparantur. in l. illicitas. §. preses. n. 1. ff. d[e] offic. preli. 46

4 Bannum q[uo] quicunq; venerit ad exercitum: habeat vnum florenum quolibet die non comprehendit illū qui venit ad exercitū, vt visitet amicum, vel ex alia causa quam p[ro]elij repe. aut. igitur. n. 5. C. de sacrosan. eccle. 20

4 Bannum penale an vitietur erroze scriptoris vel preconis. in l. placet. in §. lec. n. 56. C. de sacrosan. eccle. 17

3 Bannum datum debitori ad instantiam creditoris potest p[er] creditorē tolli sine iudice. si non continet aliquid penale. in l. §. & post operis. n. 4. ff. de ope. no. nun. fo. 7. vide inl. curatores. n. 2. ff. de offi. procur. cesar. 50

Bannum datum debitori potest per creditorē prorogari, si nō dum in bannum debitoris incipit. ibi. nu. 5.

1 Bannum si fiat q[uo] quilibet cōpareat armatus tali die in platea ad faciendum monstram debet inteligi q[uo] veniat armatus secundum conditionem sue persone. in l. si non sortem. §. libertus. nu. 3. de condi. inde. 304

1 Bannum si fiat q[uo] qui indicauerit malefactorū habeat certū partem criminis indicando non habebit premium. in l. idem. li. §. fi. ibi. n. 4. ff. de condi. ob tur. can. 285

Bannum factum p[ro] reperiendo malefactorem q[uo] etiam si sit particeps criminis remittatur pena, valet. ibi. n. 5.

De banno in quibus legibus fiat mentio. in l. §. ex boc. n. 4. ff de ven. inspi. 47

4 Bannum factum a potestate q[uo] qui capiat malefactorē, habeat centum non valet. in l. vnica. n. 2. C. de preben. sa. lib. x. 392

4 **Baptizari** quis potest sub conditione: si non est baptizatus. in l. ij. n. 1. C. ne san. bap. rei 33

4 Baptizatus in alia ciuitate, ibi sortitur etiam forum. in l. ciues. n. 4. C. de incol. lib. x. 392

3 Baptizatus p[ro] pte an sit baptizatus in totum. remissiue. in l. possideri. n. 6. ff. de acqui pos. 93

1 **Barbarius** in casu l. Barbarius. ff. de offi. preto. fuit liber. co. ti. & l. §. n. 3. fol. 38. & in c. peti. n. 6. 40

Idem barbarius in casu eiusdem legis fuit p[re]tor. ibi. nu. 4. & in repe. n. 3.

1 **Barones** non p[os]sit cognoscere de causa vertente inter ipsos & eorum subditos, nec illam delegare. in l. qui iurisdictioni. n. 2. ff. de iurisdi. om. iud. 59

4 Barones magni licet non sint milites, possunt tamen facere militē in l. §. n. 79. de digni. lib. xij. 480

4 **Bartolo** fuit imposita p[re]stantia, quam soluit. licet nō teneretur. il. n. 1. C. de his qui spon. munera. sub. lib. x. 293

3 Bartolus a quo fuit literis eruditus: & in duodecimo etatis sue anno sub [illegible] in ciuitate Perusij incipit in legibus fundare: vigesimo anno Bononie disputauit: & in vigesimo primo doctoratus fuit. in l. quidam cum filium. n. 8. de ver. oblig. 290

6 Bartolus fuit delegatus p[ro] comuni Perusij ad Karolū quartum. in consti. ad repri. n. 21. 121

1 **Bastardus** natus de nobili patrimonio an dicatur nobilis de patrimonio. in l. tutelas. n. 3. ff. de cap. diminu. 167

6 Bastardi non vtuntur insignijs de iure licet de consuetudine nō seruatur in Tuscia. tract. de insig. n. 11. 162

3 Bastardi an dicantur de domo, an de familia vel agnatione. l. pe nuntiatto. §. familie. n. 1. ff. de verb. signif. 486. & l. fi. n. 1. C. communi. fo. 259. & l. tutela. ff. de capti. dimi. n. 4. 167

3 Bastardus legitimatus sequitur originem patris. in l. §. n. 22. ff. ad municip. 466

2 Bastardus, naturalis & similia an idem sint. in l. ex facto. §. illegis n. 12. ff. ad Treb. 390

2 **Barueri** qui debent habere tot p[ro] miliari, si vadant per circuitus, vt via sit longior, tamen pl[us] dari non debet, quam per rectam viam. in l. non solum. n. 1. ff. de excu. tut. & curat. 89

3 **Bacheri** & fratres gaudentes, qui mutāt habitum, si diuinquunt possunt puniri per secularem: debent tamen exautorari & priuari immunitate illius ordinis. in l. §. n. 4. ff. de penis. 425

3 **Bellum** inter nos quis possit indicere. in l. hostes. n. 9 ff. de capti. & postlimi. 492

Bellum priuatus potest indicere per defensionē, & recuperatione rei sue incontinenti: item ex interuallo, si non est copia iudicis: hoc non est publicum. ibi.

In tali bello captū an efficitur capietiū, & homicidia & iniurie q[uo] ibi fiūt ex pte inferentis bellū licite non puniantur. ibi. nu. 10.

Quilibet habens iurisdictionem potest bellum indicere p[ro] exercitio sue iurisdictionis: & hoc licet sit licitum nō tamen est publicum. ibi. n. 11.

In tali bello capta nō efficiuntur capientium, nec capti seruitij si, super hoc esset aliqua lex, vel statutum ab illo, qui bellum indiceret. ibi.

Bellum si rector ducatus alicui terre, vel castro indicit, capta non efficiuntur capientium, nisi super hoc precesserit constitutio vel sententia ibi. n. 12.

Bellum publicum est quod indicitur a populo romano, vel ab imperatore: vel contra imperatorem. ibi. n. 14.

Bellum si inducitur inter ciuitatem & ciuitatem, an dicantur inimicum hostes: & in eis locum habeat ius postliminiō. ibi. n. 6.

1 Bella oriuntur in iure gentium. in l. ex hoc iure. num. 2. ff. de iustitia & iure. 7

Bella licita que sunt ibi. n. 3.

4 **Beneficium** l. fi. C. de edict. diui adria. quādo habeat locum in fideicommissario vniuersali. in d. l. fi. §. sinautem. n. 9.

Beneficium d. l. fi. competit substituto directe sine pupillariter. sine vulgariter. ibi. n. 10.

Beneficium d. l. final. habet heres heredis. ibi. in d. §. sinautem nu. 11.

4 Beneficium d. l. fi. C. de edic. diui adria. tol. habēt episcop[us] & executor testamenti in d. l. fi. §. sinautem. n. 12.

4 Beneficium d. l. fi. habet locum in omni testamento imperfecto in illis casibus in quibus valet ibi. n. 18.

3 Beneficium restitutionis integrum competens principali quādo transeat ad fideiussorem. in l. Stichum. §. quod vulgo. n. 2. ff. de solu. 25

3 Beneficium priuilegium, & rescriptū quomodo differant i[n] l. beneficiū. n. 3. ff. de de consti. princip.

4 Beneficium vtilis actionis habet locum inter plures fideiuss. nisi cedam rationem. vide in l. §. n. 1. C. de transac. 66

4 Beneficium diuisionis qui sunt illi qui habent. in aut. hoc i[n] tanu. 23. & 28. C. de duo. reis stipu. 351.

3 Beneficium epistole diui adriani, non habet locum, nisi iter fa-

iussores ꝛ mandatores accessorie, in l.ij. §.si tres. n.2. ff. de curatoribus. dand. 159
6 Beneficium excludendi filiam dotatam, quod datur filio, an tribuatur ad nepotem. quest. xxj. n.1. 125
6 Beneficium si vni patri conceditur, illo beneficio alius ꝫ illum cui conceditur vti non potest eo invito. quest. ix. n.9. 114
2 Exclusus ab hereditate per beneficiū restitutionis in integrū licet remaneat heres de iure ciuili, tamen non impedit quin alius sit heres de iure ciuili. in l.j. §. si qs. n.1. ff. ad ter. 435
2 Beneficium restitutionis transmittitur ad heredē. in l. q duos n.5. ff. de reb. dub. 340
3 Beneficiū diuisionis habet locū inter coreos, si ambo sunt soluendo. in l.ij. §. vbi duo rei. n.10. ff. de duo. reis. 267
Beneficium diuisionis potest opponi post sententiam, qñ plures rei simul cōueniunt ꝫ acto. ꝙ vna solututio sufficiat. ib. n.11.
Beneficium diuisionis concessum duob⁹ reis ē cōcessum ad exēplū beneficij concessi fideiussoribus. d. l.ij. §. vbi duo. n.14
Beneficium diuisionis vt habeat locum requiritur ꝙ omnes sint presentes. ibi. n.15.
6 Beneficio cessionis bonorū ñ pt renuntiari cōsi. xvj. n.2. ll.ij. 101
4 Beneficium diuisionis vt competat qualiter intelligatur p̄sentes vel absentes coreis ꝛ quomodo probetur presentia, vel absentia in auc. hoc ita. n.3. C. de duo. reis stipu. 350
Beneficio diuisionis potest renuntiari. ibi. n.33.
4 Beneficium restitutionis quando transit ad fideiussores minorum. in l. ij. n.1. ꝛ 4. C. de fideiuss. mino. 102
1 Beneficium prelationis. §. ꝙ primus conuentatur ille, ad quē pecunia peruenit, quando habeat locum in duobus reis. in l. si vt certo. §. si duobus. n.12. ff. commo. 339
2 Beneficio ꝙ quis non conueniatur vltra quā facere possit, quando qs renūtiare possit. in l. alia causa. §. elegāter n.5. ff. sol. ma. 13
3 Beneficio de duobus reis inductū est ad instar beneficij de fidēfussorib⁹. in l. si ex duobus. §. si a titio. n.3. de duo. reis. 270
Beneficio de duobus reis renuntiari potest. ibi. nu.4.
4 Beneficium quod datur vni ex socijs quādo porigatur ad aliū in l. vna. n.35. C. si in com. ea. cau. 102
4 Beneficio cessionis bonorū an quis possit renuntiare, remissiue in auc. iuo. n.3. C. de act. ꝛ obli. 154
4 Beneficium principis debet concedi sine graui iniuria. in l. ij. n.2. C. de preci. impe. offe. 42
3 Beneficium diuisionis nō potest opponi p solutionem. in l. si dubitet. nu.1. ff. de fideiusso. 280
Beneficium diuisionis qñ possit opponi ante litē cōte. ibi. n.2.
Beneficium diuisionis potest opponi. post litem contestatam: ꝛ sic ante sententiam ibi. nu.3.
3 Beneficium cedēdarū qs obstet creditori agenti cōtra fideiussorem. in l. si stipulatus. §. si ex duobus. n.3. ff. de fideiuss. 281
5 Beneficio cōstitutionis in aut. de duo. re ꝙ renūtiari possit. ibidem. n.4. 51
1 Beneficium l. verū ff. p socio, nō dat fideiussori, lz pricipalis suscipiens in se iudicium opponere possit. in d. l. verum. n.3. 380
Beneficium d. l. competit defensori, ꝛ de ratione. ibi. n.4.
Beneficiū. d. l. non transit ad heredem. ibi. n.5.
Ad filium non communem an transeat. ibi.
4 Beneficium petende restitutionis transit ad heredes. in l.j. n.1. C. de resti. milit. 110
5 Beneficium in rescriptis qñ late, ꝛ quando stricte interpretet. in §. illud. n.1. in aut. cōsti. que de dig. 39
3 Beneficiū collatum absenti sibi non queritur, donec ad eius notitiam peruenerit. in l. qui absenti. n.1. ff. de acqui. pos. 107
2 Beneficium abstinendi est introductum in fauorem filiorū, non in odium. in l. si filius. n.1. ff. de vulg. ꝛ pupil. 161
3 Beneficium concessum delinquentibus. an extendatur ad carceratos. in l. si is qui pro empore. 51. ff. de vsuca. 118
4 Beneficium l.ij. C. de recin. vendi quando perdat maior, qui vēdidit si est lesus, sed iurauit. non contravenire. ibi. n.9. 196
2 Beneficium diuisionis, cessionis. ꝛ vtilis actioni an ꝛ quando habeat locum inter plures tutores aut curatores. l.j. §. nūc tractemus. n.6. ff. de tutel. ꝛ ratio. distra. fo. 97. l.ij. v. vbi duo. rei. n.14. ff. de duob. reis. fo. 267. l.j. n.6. 8. ꝛ 10. C. de transac. 66.
4 Beneficium l.ij. C. de rescin. vendi. ꝛ restitutionis in integ. an p dat minor iurans in contractu non venire contra ratione minoris etatis. ibi. n.10. 196
1 Beneficiū l.ij. C. de rescin. vē. an tollat. si in instro vēditionis dicat ꝙ illud plus qō valet donat tanquā bene merito. ibi. nu. 4.
Beneficium huius edicti directum nō trāsit contra singulare successorē. in l. quedam. §. nihil interest. n.2. ff. de eden. 92
2 Beneficiū abstinendi qr introductū in fauorē filiorū vbi non ꝫ tit fauor nihil operatur. in l. ventre. n.13. ff. de acqui. here. 201
Beneficium personale quādo transit ad heredem. i l. quia tale. nu.1. ꝛ 3. ff. solu. matrimo.
Beneficium ne maritus cōueniatur vltro ꝙ facere possit. datur propter liberos. ibi. nu.4. 23
3 Beneficium principis debet intelligi sine alterius iniuria. in l. §. merito. nu.1. si ne quid in loco publico.
3 Beneficiū ne maritus ꝫdemnetur vltra ꝙ facere possit. cōpetit heredi suo nō tamen extraneo. in l. maritū. nu.5. ff. sol. mat. 13
2 Beneficiū abstinēdi habet filius in hereditate paterna, hijs cui is in testamento. in l. sed si plures. §. quos possum. n.3. de vulg. ꝛ pup. 160
Beneficiū restitutionis in integrum transit ad successores vniuersales, ꝛ cedi potest. in l. nō solū. nu.1. ff. de in integ. resti. 1146
4 Beneficium principis stricte intelligitur ꝫ absentes. in l. cos. n.1. C. de aqueduc. lib. xj.
4 Beneficiū iuris cōmunis nō excluditur per ea, que inducuntur iure speciali. in l. si. nu.10. C. de sacrosan. eccle. 499
1 Beneficiū cōfertur in inuitū, qñ cōcerrit eius cōmodū, ꝛ alterum scire si cōmodū illius tantū. in. l. solutēdo. n.1. ff. de peg. ge. 144
papinian⁹. n.1. ff. de mino.
3 Beneficio pacis gaudere nō debēt illi, q festināt ad delinquendū pp̄ pacē fiedā de proximo. in l. si dolo. n.1. ff. si qs test. lib esse. 243
3 Bodie an corrigatur vt ille qui est obligatus pure, possit opponere beneficium diuisiōis p diuisionē alterius pēdente. in l. ex duobus. nu.1. ff. de duo. reis.
2 Beneficio totius falcidie an p̄tendatur omittens ponere vnā rem in inuentario. in l. beneficio. nu.1. ff. ad leg. fal. 378
2 Beneficiū quo dicatur intelligi, ne cōtineat iniquitatē. in l. ex facto. n.8. ff. de vulg. ꝛ pupil.
4 Beneficiū vni collatū porrigit ad consortē. in l.j. nu.2. C. si contra ius vel vtili. pub. 44
2 Beneficio ꝙ a te habeo, qñ possum vti te invito. in l. si post. §. ibi quoq. n.1. ff. de bo. pos. contratab. 43
5 Beneficium prouenies ex persona rei principalis quādo prosit fideiussori. in auth. de fideiusso. nu.13 7
2 Beneficiū l. si. C. de repa. hērit. an habeat locū in filio emancipato. in l. p̄o herede. §. papinian⁹. n.8. de acqui. hered. fo. 152. vide l. nonnunquam. n.1. ff. de colla. bono. 415
1 Beneficio restitutionis in integ. a maiore renūciari pōt: secus si per minorē. in l. 1. us publicum. nu.1. ff. de pact. 105
1 Beneficiū principis latissime interpretatur, si nō respicit tus alterius ꝫ i. beneficiū. n.1. ff. de consti. princ. fo. 15. vide l. ij. n.1. C. bon. vacan. lib. x. 377
1 Beneficium interpretari queritur ius a tēpore scientie beneficii concessi. in d. l. beneficiū. nu.4.
2 Beneficium cōtratabulādi nō datur ptra testamētū seminarii: in l. illud. §. testamenta. n.1. ff. de bo. pos. contratab. 412
4 Beneficia principiū qñ sunt latissime interpretanda. in l.j. n.3. C. de iur. ꝛ fac. igno. 38
5 Beneficiū cessionis non prodest ei q dolose dissipauit res suas ꝛ talis carcerari potest. in §. quod aūt. nu.13. in auth. de fideiuss. 9
1 **Bestia** dictio intelligitur de fera. in l.j. §. remouet. nu. de postu. 115
2 Bestie appellatione an veniat bestia mortua state statuto ꝙ pro qualibet bestia grossa soluatur tātū pro gabella. in loco de lanionis. nu.1. ff. de fun. instru. 185
4 **Biennium** ꝛ sic scōus terminus qñ est dat ex iusta cā ad appellatione crer cendā. in eo cōtinuat impedimentū, dabitur aliud tēpus impetrari restitutione, p̄out in auth. ei qui appellat. n.3. C. de tempo appel. 323
1 Biennii expectatur post denunciationes antequā spirus veniat. datur l. si cōuenerit. nu.4. ff. de pigno. actio. 341
4 Biennū data ad appellationē exercēdā incipit currere die appellationis interpositē. in auth. si tñ. n.2. C. de tempo. appel. 324
4 Biennū cui cōceditur ad appel. exercēdā dz esse impeditū tēpore, quo si litē appellatiōis fuisset prosecutus nō potuisset uire. in auth. litē si appellatione. nu.2. C. de temp. appel. 84
3 **Bidellus** an teneatur si altus quā famulus scolaris capiat lib. ꝛ ibi dimissum. in l. si qs vrsū. apud Labeonē. nu.1. ff. de furt. 245
1 **Bissertiū** die. in l. deniq. §. minore. n.3. ff. d mino. 17
3 **Bladi** appellatiōe venit linū ꝛ oia que arearentur. cū instituto. in l. tritici. nu.6. ff. de verb. obli. 242
5 **Blaspheмare** Deū ꝛ qui inrat per eius nūbā in authen. vt nō luxu. cōt. a nat.
3 Blaspheмare ꝛ maledicere an ꝛ qualiter differāt. in. litē apud. §. ait pretor. nu.4. de iniur. fo. 360. vide cons. 31. lib. ij. nu. 85
§. ait pretor. nu.4. de iniur.
Blaspheмia est verbum iniuriosum. ibid. nu.3
6 Blaspheмās Deū de nocte qua ꝛ qmplici pena puniri debent

vigore statuti eam imponentis consi.xxxj.n.1.lib.ij. 85
6 Blasphematoꝝ Dei ꝛ sanctoꝝ ciuili puntur vltimo supplicio iure cano. laicus excōmunicatur, clericus deponitur differen. inter ius ca.n.1 30. 194
2 **Bona** alicuius quando venduntur ad creditoꝝ petitionem p̄sumptio est g̃ non sit soluendo.in l. tres tutores.n.4.ff.de admit.tut.ꝛ cur. 75
3 Bona vacantia nō sunt hereditas.in l.ergo.§.eadem constitutio.n.1.ff.de fideicom.libertat. 83
4 Bona alia quando sunt sufficientia an alīꝫ creditores concurāt cum primo inisso.in l.cū vnus n.6.ff.de bo.aut.iud.pos. 155
4 Bona nō possessa ex primo decreto ad quid habeātur p possessis.in l.cū vnus.§.si propter.n.1.ff.de bo.aut.iud.pos. 155
3 Bona defuncti quomodo vacare dicantur in l.si bona.n.2. C.de bo.aut.iud.pos. 329
1 Bona actoris constituti a tutore sunt tacite obligata ipsi pupillo in l.actor.n.7.ff.rem ra. haber. 319
5 Bona villa non publicantur bonis publicatis.in l.j.n.1.ff.de bonis damna. 329
Bona questa pⁿ sententiam qñ veniunt in publicatio.ibi.n.9.
3 Bona defuncti augmentum recipiunt ex questis ex ipsa hereditate non p̄ questa aliūde.in l.in creditores.n.2.de lepara.158
3 Bona mobilia nō constare probatur ex relatione nuntioꝝ, vel assignando terminum partī ad ostendendum mobilia.i l.a diuo pio.§.in venditione.n.7.ff.de re iudi. 137
4 Bona q̃ debēt inter pauperes medicātes distribui ñ pūt distribuiri medicātes robustos.in l.vnica.n.1.C.de mēdi.li.xj. 409
5 Bona mobilia eccleſie quando alienari possint.in.§.hoc igitur. n.1.in ant.de non alie.aut permutan. 13
4 Bona illius qui se occidit ſi deprehensus fuit in crimine,vel accusatus,asseruntur ab heredibus.ꝛ fisco applicantur.in l.reorum.n.1.C.de iure fis.lib.x. 474
4 Bona ingressi veniunt in monasteriū iure vniuersali,nō iure hereditario.in repe.autho.ingressi.n.57.C.de sac.san.eccle.2.
3 Bonis alicuius publicatis non venit emptentis acepta p̄ se filijs suis,ꝛ nepotib⁹ i l.cum qui.n.3.ff.de inter dic.ꝛ releg. 425
5 Bona damnati quando debeant fisco applicari.in.§.quia vero. n.5.in aut.vt nulli iudi. 61
3 Bona immobilia data in dotē soluto matrimo.an statim restituantur.in l.diuortio.§.interdum n.1.ff.sol.mat. 10
1 Bona delinquentis ſi debetur denastari,ꝛ habeat turrim cōmunem potestas potest illam diuidere,ꝛ partem superiorem denastare.in l.cum alicui.n.5.ff.de neg.gest. 142
4 Bona ſi vno die reperiuntur donata p̄uato,ꝛ fisco hypothecata prius p̄sumuntur hypothecata,ꝛ postea donata.in l.j.n.47 C.de iure fis.lib.x. 371
4 Bona administratoris fisci licite nō emuntur.in l.iuxta.n.1.C. de fisco.pto.lib.x. 398
2 Bona reperta apud debitorē p̄sumūtur sua:ꝛ ideo dicenti ñ esse debitoris incūbit onus probandi.in l.is cui.§.bonoꝝ.n.3. ff.vt in pos.lega.vel fideicom. 404
3 Bona intelliguntur deducto ere alieno.in.§.si itaq;.n.2.in aut. de nuptijs. 21
5 Bona sequūtur tacite ingredientē monasterium in aut.de sanctis.§.si qua mulier.n.2. 94
1 Bona vacātia in ciuitatibus non recognoscentibus superiorē applicantur ipsis,in ciuitatibus fisco.in l.item veniunt.§.sit senatus.n.2.ff.de petit.here. 198
4 Bona naviculariorū quib⁹ oneribus subiaceant.in rub.n.1.C. de p̄.ꝛ omnibus re.naticul.lib.xj. 400
4 Bona delinquentium circa alienationem bonoꝝ eccleſie applicantur fisco.in l.iubemus.§.sane si hoc.nu.17.C.de sacrosanctis eccleſijs. 25
2 Bona pupilli innecta ꝛ illata an sint tacite obligata.in l.item q̃ nu.2.ff.de pactis. 93
3 Bonorū ademptio quando tacite sequitur crimen in crimine si per iudicem fiat ademptio bonoꝝ durat causa eorū post mortem in l.qui latronibus.n.3.ff.de testa. 109
2 Bonorū ademptio quādo venit tacite in consequentiam ad penam capitalem,si iudex exp̄ssit cum publicatiōe bonoꝝ,talis exp̄ssio nil operatur.ibi.n.4.
3 Bonorū annotatio facta debet reo notificari.in l.j.§.p̄sides. nu.1.ff.de requi.reis.
5 Bona an publicentur ipso iure i crimine lese maiestatis,ꝛ heredis in aut.de inceſt.n.9.n.213. 13
4 Bona clerici deueniunt ad eccleſiam consanguineis clerici desistentibus in l.si quis filio.§.eius qui.nu.1.de iniur.rapt.test.128
Bona artificis non habentis successorem debentur eius collegio.ibi.
7 In bonis alterius tantum esse dicitur,quantum ab eo exigi potest deductis expensis.in l.querebatur.n.2.ad leg.fal. 379
2 Bonorum item rei appellatio est generalis.l.quintus.§.argento.n.5.ff.de aur.ꝛ arg.lega. 329
2 Bonorum appellatio an contineat commoda ꝛ incommoda.l. bona.n.3.de bono.possel. 406
3 Bona quando p̄ delicto publicantur statim fisco acquirunt.l.j.ff.an bona.n.3.ff.de iure fisci. 455
4 Bona cōmittens incestas nuptias an transeant in fiscum:ꝛ dominium eorum perdatur ipso iure,ꝛ in fiscum trascant.in aut. de incestis nup.n.12. 15
6 Bona que debent dispensari ad pios vsus,si sunt vēdita,an possunt describi.consi.cxcv.n.3.lib.ij. 103
6 Bona inbere vendi,ꝛ tradi pauperibus idem est quod est eis relinquere inter eos distribuenda.consi.ig.n.3.lib.j. 3
6 Bona p̄fitentium religionem fratrum Minorum pertinent ad venientes ab intestato.lib.iij.minori.n.8. 149
6 Bona damnatorū an ipso iure acquirantur fisco cōsili.cvij.numero .lib.) 53
4 Bona vroris occupatata cum bonis viri quo iure petantur.in l.ob maritorum.nu. .C.ne vxor p̄o mari. 156
4 Bona confiscanda in initio cause in scriptis rediguntur.in l.si vacantia.n.8.C.de bo.vacan.lib.x. 377
Bona fiscalia debent de facto occupari,ꝛ in fiscum redigi.ibi.nu.8.
4 Bona per fiscum non possessa possunt motu p̄prio concedi,si tamen ad partis petitionem.in l.j.n.16.C.de bo.subla. petit.lib.x. 379
3 Bona heredis possunt capi p̄o legatis debitis a defuncto.in l. apud.§.si pupillus.n.2.ff.qui ex cau.in pos.eatur. 150
4 Bona immobilia minorūm etiam ex causa dotis non alienantur sine decreto.in l.p̄dicta.n. .C.de p̄e.mino. 225
4 Bona heredis nō veniunt in generali obligatione defuncti.in l. fi.n.8.C.qui po.in pig.habe. 347
4 Bona que seruādo seruari nō pūt per tutorē alienari,etiā sine decreto.in l.ler que tutores.n.1.C.de admi.tut.ꝛ cur. 221
2 Bona viri non sunt obligata vxori p̄o alimentis,nisi in dote fuerit dat⁹ fund⁹ ineſtimatus.in l.Lucius.n.4.ff.de alt.leg. 324
3 An quando magistratus eorum vel fideiussorum dicit consocium ex solvendo,actionem diuidendā an possit petere quod in bonis soc̄ competentur bona alienata in fraudem,in l.bona.C.eū qui nu.1.ff.de iure fisci. 459
3 Bona patris ſi publicantur publicat̄ perceptio vsusfruct⁹ quē habet in bonis filij.in l.ſi posthumus erit.§.iubet.n.2.ff.d adul. 396
3 Bona sua an quis possit p̄mittere irrenocabiliter.in l.stipulatio doc modo concepta.n.5.ff.de verbo oblig. 228
4 Bona immobilia minorūm ob famen cum decreto alienantur.in l.si quidem.§.ob es alienum.n. .C.de p̄e.mino. 225
4 Bonus ille p̄sumitur,qui se ter bene habuit i aliquo exercitio in l.vnica.n. .C.de athletis.lib.x. 395
1 **Bonafides** p̄scribentis licet non requirat i p̄scriptione libertatis seruitutū rusticorum p̄diorum:tamen requiritur in seruitutibus vrbanis.in l. hec autem n. .ff.de ser.vr.p̄e. 220
4 Bonefidei possessor dicitur,qui cogitatiōe domini possidet putās se dominum.in l.apud antiquos.n.2.C.de fur. 224
4 Bonefidei possessor conuent⁹ petitione hereditatis qñ teneat p̄o fructibus.in l.ſi.n.2.C.de peti.here. 158
4 Bona fides est de substantia contractus bonfidei.in l.sub p̄textu.n.8.C.de transac. 72
5 Bonafides an requiratur in transigente.in l. cum solus.n.3.ff. de vsucap. 122
4 Bonafides quando requiratur ad p̄scribendum libertatem. in l.j.n.4.C.de seruꝛ aqua. 143
5 Bonafides ō iure ciuili an requirat i p̄scriptiōib⁹ rerū ecclesiasticarū,q̃s sint longissimi tp̄is.in aut.vt eccle.ro.gand.n.6. 16
3 Bonefidei in materia vsucaptionis est g̃ nō puta le dim̄ h credidit tradētē ee dim̄.in l.p emptore.§.si sub con.n.ff.p emp. 125
5 Bona vel mala fides quando curetur in p̄scriptionib⁹.in aut. vt eccle.roma.gau.nu.4. 50
4 Bonafides quo tempore requiratur ad hoc vt quis faciat fructus suos in l.j.n.1.C.de rei vend. 139
1 Bonefidei possessor deducit expensas necessarias factas i re ea et perēpta in actione peti.here.in rei vēdicatiōe etiā succurrit p retentionem si res extat.in l.in fundo.n.6.ꝛ 8.ff.de rei vēdi. 210
Bonefidei possessor expensas voluntarias quomodo deducati vel cum fructibus compenset.ibi n.10. 10
1 Bonefidei possessor qualiter possit dolum committere.i l.si homo.n.1.ff.de rei vendi. 210
3 Bonafides ad p̄scriptionē vltra titulum ꝛ possessionē requirit.in l.celsus.n.16.ff.de vsuca.fo.121.ꝛ l.naturaliter.n.7.ff.eod.n2

Bonafides presumitur, si titulus verus vl putatiu⁹ etiam error iusto precedat. ibi. n. 17.
6 Bonafides, z titulus non requiritur iure ciuili in prescritione, iure canonico hic diffi. int. ius cano. n. 87. 193
1 Bonefidei possessor inquantum est factus locupletior, tenetur. i l. z ex diverso. n. 7. ff. de rei vendi. 107
3 Bonafides superueniens interrumpit prescriptionem scom ius canonicum. in l. alienam. n. 1. ff. p3o emp. fo. 127. z l. naturaliter nu. 8. ff. de vsucap. 112
4 Bonefidei possessor cui fuit res subtracta, quod remedium habeat contra eum qui emit a fure. in l. ij. n. 1. C. de fur. 223
3 Bonafides quando requiratur in prescript. one longi tep⁹is. i l. sequitur. §. si viam. n. 1. ff. de vsucap. 111
6 Bonafides in vsucapione a principio iure ciuili tantūmodo requiritur iure canonico continuo. diff. int. ius cano. n. 182. 195
Bonafides longissima prescriptione iure ciuili non requiritur sed iure canonico requitur titulus. ibi. n. 183.
1 Bonefidei possessor an teneatur de interitu rei. in l. item si verberatum. §. si seruus. n. 1. ff. de rei vendi. 205
3 Bonefidei possessor facit fructus industriales suos, nō naturales. in l. sequitur. §. fructus. n. 3. ff. de vsuca. 110
Bonefidei possessor non tenetur restituere fructus existentes, si per triennium possederit. ibi. nn. 4.
5 Bonafides patitur vt bis idē ab eodē exigat ex diversis causis. in l. ij. condemnatio. n. 5. ff. de tab. exhi. 164
3 Bonafides quare requiratur in emptione z venditione vtroq; tempore. in l. p3o emptore. n. 1. ff. p3o emp. 125
1 **Bonitas** duplex: intrinseca z extrinseca: z qñ extrinseca pſumat. in l. cū qd n. 16. ff. si cer. pet. 246
2 **Bonorum** possessor qñ habeat dominiū directū z qñ vtile. in l. ij. n. 1. ff. de bo. pos. 406
1 Bonorum mobilium z immobilium appellatione non veniunt actiones. in l. centurio. n. 28. ff. de vulg. z pupil. 164
4 Bonorū appellatione simpliciter an veniēt futura in l. certa forma. n. C. de iure fisci. lib. x. 373
2 Bono. poss. contrata. qua datur patrono requirit additionē: si ea q̄ filio non z quare. in l. illud. n. 2. ff. de bono. pos. contratab. 411
2 Bonorū possessio agnita, z illa que competit ex pretoris edicto, quo differant. in l. bona. §. a municipibus. ff. de bo. pos. n. 3. 407
4 In bonorū possessione delata filio nō attēditur patria potestas, rationem vide. in l. sicut in additione. in l. j. n. 1. C. qui admit. 228
1 Bonorū possessor venit appellatione heredis largo modo sumendo. in l. j. n. 1. ff. de vulg. z pup. 151
3 Bonorum nomine quid veniat: z qualiter intelligantur bona. in l. princeps. n. 1. ff. de verbo. signifi. 484
Bonorum possessio licet habeat vicem heredis, non tamen est vere heres. ibi. n. 2.
1 Qualiter cognoscatur an quis agat vt bonorū possessor carbo, an directas intēdat. in l. cabo. §. missum. n. 3. ff. de car. edic. 427
2 Bonorū poss. hodie agnoscitur coram iudice, z non requiritur eius decretum. in l. bona. §. si causa. n. 1. ff. de bo. poss. 407
Bonorū poss. q̄ appellatur decretalis hodie ē iudicialis. ibi.
Bonorū possess. q̄ tribuit ius. z decernitur cā cognita non conceditur nisi per habentē merum vel mixtum imperiū. ibi. n. 2.
4 Bonorū poss. secundum tabu. quibus calibus sit necessaria. in l. fin. n. 4. C. vnde legi. 232
Bonorū poss. contratab. hodie est necessaria, quando filius. est rite preteritus. ibi. n. 5.
Bonorum poss. vnde legiti. z vnde libe. an hodie non sit necessaria. ibi. n. 6.
Bonorū poss. vnde cog. hodie non est necessaria. ibi. n. 7.
Bonorū poss. vnde vir z vxor hodie est necessaria. ibi. n. 8.
2 Bonorū poss. secundum tabu. an concurrat cū bonis poss. cōtratab. in l. ij. n. 1. ff. de bo. pos. secundum tab. 428
Bonorum possessione contratabu. petita ſm tabu. peti pt, quādo contratab. est delata ei, qui non est deliberis. ibi. n. 6.
Bonorū poss. secundū tabu. an expectari debeat vt petatur quādiu carbo. peti potest. ibi. n. 7.
2 Bonorum poss. agnoscens quando videatur agnoscere heredi tatez in l. ij. §. si quis ex liberis. n. 2. ff. ad tertul. 435
2 Bonorum poss. per aliū acquiri potest. nō hereditas. in l. bona. §. acquirere. n. 1. ff. de bo. possessionib. 406
Bonorū possessio acquiritur per procuratorē generalē. ibi. n. 2.
2 Bonorū pos. ex testō. z vnde liberi ab intestato ex post facto cōcurrere possunt. in l. bona. §. sed cū patrono. n. 1. ff. de bō. pos. 407
4 Bonorū possessio nō agnita per minorē, quando possit būficio restitutionis agnosci per eū heredē. i l. j. n. 2. C. de resti. mili. uo
Bonorū possessio carboniana datur illi, cui datur contratab. in
4 l. j. n. 3. C. de carbo. edic. 233
2 Bonorū poss. que defertur infanti est iuris, z transmittitur, in l.
j. n. 3. ff. de bo. poss. furio. infan.
Bonorum possessio delata furioso est facti, donec est in furore, z non transmittitur, nisi esset rogatus de restituendo quia tunc est iuris. ibi. n. 4. 409
Bonorū possessio agnita per tutorem quare est q̄ queritur infanti. irrevocabiliter nō sic furioso per curatorem ibid. n. 5.
4 Bonorū possessionem decretalem an hodie sit reperire. in l. verborum. n. 1. C. qui admit. 228
4 Bonorū pos. vnde liberi non habet locum in bonis maternis in l. vnica. n. 4. C. quando non peten. part. 230
Bonorū pos. vñ legitimi hz locū in successio ff. ibi. num. 2.
4 Bonorū pos. contratab. datur ei, qui non est in tit⁹ tus. neq; heredatus. in l. ſi. n. 1. C. de bo. pos. contratab.
Bonorum poss. secundum tabu. non concurrit cum bonorum possessione contratabu. ibi. n. 24. 230
4 In petenda bonorum poss. sufficit sola agnitio coram iudice. in l. j. n. 3. C. qui admit.
Bonorū possessio quotuplex. z quid sit. z de qua loquitur tit⁹ predictus. ibi. n. 6. 228
4 Bonoꝝ possessio potest dari nemine petente parte non citata z causa summarie cognita. in l. i. nu. 4. C. quo. bono. 111
In bonoꝝ pos. contratab. nō sunt plene probationes. ibi. nn. 5.
3 Casus in q̄ etiā bodie est necessaria bonorum possessio in l. paternu. 1. ff. de cap. z postli.
2 Bonoꝝ pos. tabu. petita, instituto z substituto inris quę legata debeantur. in l. ſ. z si p3o dote. §. nō oia. n. 2. ff. de leg. prestan. 462
2 Bonorū possessio secundū tabu. an detur euicnoꝝ instituto in l. hi demus. nu. 1. ff. de bo. pos. secundum tab. 414
4 Bono. poss. cōtratab. z falsum an sint cōtraria ex origine z effectu. in l. eum qui. nu. 3. C. de inofficio. testa. 499
4 Bonorū possessiones hodie nō sunt sublate. in l. si. nu. C. de le. 113
2 Bonorū possessio contratab. datur etiam hereditate nō adita. in l. filium. n. 2. ff. de bo. pos. cōtratab. 232
4 Bonorū pos. queritur pupillo per tutorem in l. bonorum. n. C. qui admit. 414
2 Bonorum possessio contrata. concurrit cum bonorū poss. secūm tab. quando instituti z preteriti sunt ſm para gradualias non in l. si duo. §. p3o inde. n. 2. ff. de leg. prestan. 228
2 Bonoꝝ possessio, ex testō defertur ciuitatibus superiorē recognoscentibus. in l. bona. §. a municipibus. nu. 1. ff. de bono. poss. 407
Bonoꝝ pos. duplex vna edictalis alia decretalis. ibi. nu. 2.
2 Bonoꝝ possessio ſm tabu. etiam hodie est necessaria p3o instituto sub conditione. in l. ij. §. si sub cōditione. nume. 1. ff. de bo. poss. secundum tabul. 428
Bonorum pos. que datur, cōditione pendente, an sit iuris vel facti. ibi. nu. 3.
Bonoꝝ possessio secundum tabu. cōditione deficiente conuertitur in contrabu. ibi. nu. 4.
Bonorum possessio secundum tab. quando cōuertitur in contra tabu. non est necessaria noua petitio vel agnitio. ib. nu. 5.
4 Bonorum poss. vna conuertitur in aliam in filiū: non autem in extraneis. in l. si ante frater. nu. 2. C. de succes. edic. 132
2 Bonorum poss. secundum tabu. que datur furioso, is nō sit iuris, tamen confirmat substitutionem exemplariam. in l. ex facto. nu. ff. de vulg. z pupil. 172
3 Bonorum poss. videtur agnoscere ille, qui quādo de rebus testi. illud dicit falsum. in l. cū quidā. n. 1. ff. de pol. 499
Bonorum poss. contra nuncupationem datur contra tabulas nō nuncupatiuum. in l. jnu. 3. C. de. bono. poss. contratab. 109
Bonū poss. cōtratab. an reducat. rem ad causā intestati, vel ad l. illud. nu. 3. ff. de bo. poss. contratab. 41
1 Bonorum poss. dare bodie est mixti imperij, sicut olim ij. num. 4 ff. de iurisdi. om. iud.
Bonorū possessione agnita per vnde liberi, si alius vult queri per vnde agnati z probare me non filium, an admittatur in
2 l. bona. nu. 5. ff. de bo. poss. 49
Bonorū possessio non agnita quando transmittatur. in l. illud. §. si quis eum. nu. 1. ff. de bo. poss. contratab. 411
agnatio sola an sufficiat in bonorū poss. contratab. vt testamentum rumpatur, q̄ sic. in l. bona. §. si causa. n. 8. ff. de bo. poss. 47
2 Bonorum possessio per seruum vel filium non acquiritur iniuito. in l. bona. §. inuito. nu. 2. de bo. poss. 407
Bononienses licite ducunt aquā de flumine rebi cum post intrat padum. in rep. l. ij. nu. 1. ff. de fluminib. 107
3 **Bos** vicini si dat damnum in fundo meo, non possum illum retinere, donec vicinus emendet damnum. in l. hoc amplius. §. de bis autem. n. 3. ff. de dam infec. 12
3 Bou⁹ mortuo quando possit peti coriū z carnes. in l. si seruus §. bouē.

§.bone.n.2.ff.de condi.fur.fo.323.z l.si ticius.n.1.ff.de verbor. obliga. 218
3 Bos promissus si est occisus an tenetur debitor cedere actione creditori.l.si ticius.n.2.ff.de ver.oblig. 118
6 **Bubulcus** dicitur qui cū bob⁹ laborat in l.cū de lanionis.§.asinum.n.6.ff.de fun.instr. 312

De litera L.

4 **Cedat** amittat.p̄mittur,verba hec quando impotēt ipso iure,vel ope exceptionis.in l. adhec.n.4.C.de usuris. 191
2 L. adduca etiam tempore.ff.applicabātur coniuncte. in l.si duobus.nu.2.ff.de lega.j. 229
4 **Calculatio** facta inter p̄vatos,quam fidem faciat in l.ij.nu.1.C.de iure fis.lib.x 372
Calculator electus a iudice inter p̄vatos de legat⁹.ib.n.12.
1 Calēdarij appellatione q̄ veniāt.in l.qui filiū.n.1.ff.de leg.iij. 289
2 Ante calendas.z in calendis.an differāt.in l.qui ante calendas nu.2.ff.de ver.oblig. 214
Ante calendas dictio,intelligitur finitas.ibi.n.1.
2 **Calis** si debetur ecclesie debetur argento.iu.l.Titia.§. Seia.n.2.de auro z argen.lega. 330
5 **Calumniator** an dicat ille qui nō,pbat.in §.ops. n.5.in auc.quo opor.epis. 11
1 Calumniator dicitur qui sciēter falsa crimina intendit.in l.atrocitas.§.calumniator.n.1.ff.de his qui not.infa. 117
Calumniator q̄ p̄sumatur accusans,z nō probās.ibi.n.3.
Calumnie p̄sumptio quibus casibus cesset.ibi.n.4.
De calumnia qs punitur duobus modis:officio iudicis mercenario,z condemnatur in ipsa sua,qua reus absolvitur.ibi.n.6.
Calumnie pena est simultudo supplicij.ibi.n.9.
1 Calumnia aliud est,z aliud temeritas.l.l.accusatorum.n.1.ff.ad turpil. 412
Calumnie pena in habentibus penam ordinariam est similitudo supplicij,in alijs arbitrio iudicis imponitur.ibi.n.3.
Tres modi procedendi super calumnia.ibi.n.4.
Calumnia qualiter p̄dicetur,z an p̄sumatur cōtra nō probātem,z non est p̄sumptio iuris z de iure.ibi.n.6.
Calumnia euidens quando apparet i parte,z in parte non: qualiter quis condemnatur in expensis.ibi.n.12.
4 Calumniantium pena.in l.j.n.7.C.de iure.ctur.propt.calum.n.15
3 Calumnia euidēs q̄ dicatur.in l.generi.n.3.de publ.iud. 316
4 **Campsores** z alij negotiatores possunt facere statuta.i.l.recep.n.4.C.de cōsti.pec. 160
5 Campsor qui p̄ alio promisit potest conuenīri p̄iu.sup̄ principalis.in §.quod aut.n.1.in auc.de fideiuss. 9
4 **Camera** fisci z imperatoris quando sint idē in rubr. n.17.C.de iure fisci.lib.x. 371
4 Camerarius qui semel reddit rationes,si facta est apocha. nō tenetur iterum reddere.in l.si semel.n.2.C.de apo.pub.lib.xi.384
1 **Campana** an licite habeatur in oratorijs p̄uatis. in auc.vt in p̄ima.do.nu.4. 30
4 **Candelarij** qui dicantur.in rub.num.3.C. de nauicu.lib.xj. 389
4 **Cancellatio** fauore libertatis.z i relictis ad pias causas p̄sumitur inconsulte facta. in l.si vnus.n.2.C.de testa. 238
1 Cancellari se petens de banno,absolut.ab accusatione,tellis testā vel simulta sustinet partes rei in l.non cogendum.§.si p̄ocuratori.n.1.ff.de p̄ocu. 129
4 Quis ex causa peti potest se cancellari de matricula.in l.cum ō ciuonatus.n.2.C.de decurio.lib.x. 368
Cancellatio de banno quando tollat effectum infamie.in l.non solum.§.item ait.n.4.ff.de p̄ocu. 126
4 Cancellare.inducere z circunducere lz differant,cū effectu non differunt.in l.si quis libertatem.n.6.ff.de peti.here. 196
4 Ex cancellatione instri facta per notarium in bastardello nō p̄judicat instr.extenso in lib.x.in l.si.n.1.de his q̄ inteſta.delen. 134
4 Cancellare est q̄ fit per transuersum in signum crucis.in l.ij.n.3.de his que in testa.delen. 135
4 **Canonicus** creatus a papa in aliqua ecclesia vltra numerū in ea taxatum,an gaudeat p̄uilegio dictorum canonicorum.i.l.si duas.§.grammatici.n.10. ff.de decu.tut.z cur. 88
5 Canonici electi authoritate pape p̄feruntur in sententijs dicendis alijs canonicis.in l.j.n.2.ff.de albo.scrib. 472
3 Canonicus ex cōmunicatus si alij sunt positi loco illorum,an illi sint excommunicati.in l.inter stipulantem §.sacra.n.12.ff.de ver.obligationib. 238
5 Canonicus in causa sui canonicatus,potest esse testis.in §.cogitandum.n.5.in auc.de monachis. 10
5 Canonicus contra alium canonicum p̄o canonico potest testificari.ibid.nu.6.
4 Canonici si sunt plures extra numerum quis subrogari debeat in loco decedentium.z datus sit ordo subrogādi qualiter fiat ista subrogatio.in l.vnicum.n.nu.1.C.de p̄obi.lib.xij. 414
2 Canonicus nō transmittit fructus perceptos p̄o rata anni quo fuit i canonicatu ad eius heredes ō in cano.in l.diuo.tio.nu.12. ff.solu.matri. 9
5 Canonicus regularis quando admittatur in testem.in auth.de testi.§.si vero.nu.8. 44
3 Canonicus factus epūs potest iudicare de his,que fecit cum alijs q̄ erat in capitulo.in l.j.§.solent.nu.4.ff.quando appel.sit. 448
5 Recipi in canonicum sine p̄benda quando quis possit.in auth. vt de ter fit.nu.cle.nu.8. 7
3 Canonici si discordant in eligendo electio deuoluitur ad superiorē in l.in venditione.§.si vnus.nu.3.de bo.auth.ind.poss. 155
3 Canonice considerant magis animum.q̄ effectum.in l.sed si vnus.§.seruus meus.nu.4.ff.de iniur. 361
2 Canonicus quis tenetur dare fructus p̄mi anni canonicis.si dat habebit partem.in l.ab omnibus.§.si titio.nu.4.ff.de leg.j. 247
4 Canonis p̄statio p̄scribitur spatio.xl.annorum z requisita. in l.inbemus.nu.1.z 5.C.de fundis.patri.lib.xj. 416
4 Canones in concernentibus peccatū p̄eualent legibus.in rep. l.j.nu.3.C.de sacrosan.eccl. 28
6 Canonica portio non debetur de his,que soluuntur p̄o ornamētis z fabrica.cons.cxlij.nu.3.lib.j. 48
4 **Capacitas** in heredeve legatarioue q̄ requratur.in l. j.nu.7.C. delat.lib.x. 378
4 Non capaces qui dicantur.in l.j.n.6.C.de delato.lib.x. 378
2 **Capella** defuncti non potest per religiosos nōi alteri⁹ attribui.in l.qui liberalitate §.ne eius nomē ne nu.1.ff.de ope.public. 479
3 Capellam fieri si quis facit,z deinde vendantur eius bona,p̄ter debita,capella nō vēditur i l.Iusfidius.n.1.ff.de p̄mi.credi. 57
5 Capellani domini pape dicuntur pars pape.in auth.vt ordi.p̄fec.nu.2.
2 Capellani card inalū qui stant in Curiene p̄nt retinere beneficia.sua.in l.sed z rep̄bari §.ꝑ plus.nu.3.ff.de erc.tut.z cur.88
2 **Capitis** diminutio est de iure ciuili.in l.qui ex liberis.§. testamento.nu.1.ff.de bo.poss.secūdū tab.420.
1 **Capitaneus** guardie potest increpare z delinquē tem qui seruetur puniri debet,remittere.in l.j.n.4.ff.de offi.p̄fec.vigil. 41
4 Capitaneus potest simul z semel aliquem deputare ad officiū iudicis maleficiorum.z ad officium notariatus.in l.comparim⁹ n.2.C.de p̄oxi.lib.xij. 414
1 Capitaneus belli dat securitatem exbannito.in l.conuentionū. nu.1.ff.de pac. 94
Capitaneus guerre potest treugam indicere:non tamen facere pacem nisi haberet mandatum.ibi.n.2.
2 Capitaneus qui p̄posuit de rebanniendo exbannitum.stante statuto,q̄ si hoc q̄ posuerit,desinat esse capitaneꝰ,an ppositio videatur facta a capitaneo:in l.si post mortem.n.3.ff.de le.i. 242
3 Capitanei terrarum possunt videre statuta disciplinatorū: z si viderint aliquid quod non spectat ad religionē,dissoluere collegiū.in l.sub p̄textu.n.1.ff.de extraordi.cri. 363
6 Capitaneus an equiparetur maioribus iudicibus. consi.xlij. nu.4.lib.ij. 87
An capitaneus equiparetur ducibus,marcionibus seu comitibus.ibi.n.5.
4 Capitanei guerre qui mittuntur ad expugnādū saracenos sunt indignitate p̄cōsulib⁹ pares.in l.j.n.4.C.de comi.rei.li.xij. 423
2 **Capiens** quis aliquid ab herede.illud idem heredi restituere rogatur,an valeat,z restituere debeat.in l.cum filiofamil.n.3.ff.de leg.j. 229
4 Capi q̄ possint homines p debito.i l.ij.n.10.C.de exact.lib.x.382
1 Capi non potest existens in domo conducta.in l.plerique n.3.ff.ō in ius voc. 67
Capitur z extrahitur quis de domo in criminalibus.ibi.n.5.
3 Capi personaliter quando quis possit tā p̄o debito q̄ p̄o crimine:z a quo.in l.cum eo.n.2.ff.ad leg.iul.pecu. 411
4 Capere quilibet potest homicidas,z alios malefactores fugitēs.in l.generali.n.6.C.de decurio.lib.x. 382
Qui potest aliquē cap.li capit,debet illū iudici p̄sentare.ibi.n.3
Captus p̄o rep̄salijs nō p̄t in domo capientis retineri.ib.n.4.
6 Captura in criminalibus p̄t fieri quacunq; die etiam feriata, z ēt tortura propter criminis enormitatē.trac.de car.n.12. 199
6 Captura licet sit inutilis in p̄sonam vnius,tamen potest esse p̄reparatio vtilis in p̄sonam alterius.q.vj.n.6. 110
6 Captus vigore statuti quinon potest relaxari nisi soluat.an pos

sit cedere bonis.consi.cxvj.n.1.lib.ij 101
4 Capi potest etiam sine licentia iudicis repertus in flagranti crimine.in l.ij.n.2.C.de exhi.reis. 364
4 Captus si fugit an habeatur p2o confesso.remissiue.in.l.raptores.n.1.C.de epis.7 cler. 32
3 Captus vt veniat ad soluendū non dimittitur,nisi soluat.in l.neque impuberes.n.2.ff.de in ius voc. 67
1 Captus indebito p2o vna causa pōt p alia recōmendari i carceribꝰ.in l.sed crimendi.§.item si quis.n.3.ff.ne quis eum qui. 71
3 Captus qñ quis dicatur in libello,7 quādo reuersus.i l. postlimiñ.§.ānteqđ in p2elidia.n.1.ff.de cap.7 postli.reuers. 461
2 Capti in bello indicto per p2elides puinciarū,vl legatos pape. an efficiantur serut.in l.quia latronibus.n.1.ff.de testa. 109
1 Captus p2o repetsaltꝫ si soluit,repetit ad eo,cuius causa captꝰ est.in l.nam 7 seruius.n.2.ff.de neg.gest. 141
1 Captus in vno territo2io.vt ducatur ad aliud territo2iū d3 relegari.in l. quis si §.apud labeonem.n.2.ff.de edil.edic. 420
3 Captus in libello efficitur capiēdus,nec ad p2iorē dominū reuertitur iure postliminiñ,nisi p2io2 dominꝰ acquisierit virtute sue occupationis.in l.ij quid bello.n.1.ff.de capti.7 postli. 463
Capta in bello licito publico efficiuntur capientium,si sunt mobilia:ad est consignantur duci belli.7 distribuuntur iter milites immobilia efficiuntur reipu.indicentis bellum.ibi.n.3.

Captiui quare p2escribunt contra actionem,non autem fundum.in l.ait p2eto2.§.bi plane.n.2. ff.quib.ex cau.maio2. 170
1 Captiui quare vsucapiūt per subiectas personas.i l.ait p2eto2. §.bi plane.n.2.ff.qui ex cau.ma. 170
5 Non dominus venoit rem captiui p2o redimendo ipsum.in §.si vnum.n.2.in aut.vt cum de appella.cogno. 54
5 P2o redimendis captiuis quedam permittūtur,que alias nō permitterentur.in aut.de resti.n.2. 52

Capitulum alicuius ecclesie,an sit ciuis ciuitatis: in l.ciues.n.8.C.de inco.lib.x. 392
4 Capitulum nouum dicitur q actionē vel exceptionē p2opositā nō respicit,nec coadiuua.in l.per hāc.n.4.C.de temp.appel. 325
4 Capitulum vnum vel diuersa qualiter intelligatur,7 qualiter capitula diuersa vel connexa,in l.Liurelius.§.idem quesit.n.3.ff. de lib.leg. 334
3 Capitulum ecclesie ciuitatis si habuit o2iginem i ciuitate erit ciuis,7 si non habuit o2iginem,habet domicilium ratione icolatus in l.j.n.12.ff.ad municipalem. 466
6 Capitulum qui ad agendum.§.sed si aliquis.de p2ocu.lib.vj.q̄ modo intelligatur.consi.v.n.3.lib.ij. 78
Capitulum qui ad agendum.§.si aliqs.de p2ocu.lib.vj.q̄re 7 quo sit restrictum per cap.non potest.de p2ocu.in cle.ibid.
8 Capitulum vnum dicitur,quando circa idem disponit.ita q̄ ille dispositiones circa illud possunt simul concurrere.in l.7 si pepercerit.§.filius.n.1.ff.de libe.7 posthu. 115
2 Capitulans debet clare capitulare,vt verba testis contra eum interp2etentur.in l.filiusfa.n.1.ff.de testam. 109

Carboniana an differatur,si mouet controuersia de statu defuncti non ipsius filij.in l.carbonianum.§.missum.n.4.ff.de carb.edic. 425
2 Carboniana non habet locum in bonis maternis:7 quare.in l.ō bonis.n.1.ff.de carbo.edict. 426

Carceratus potest facere testamentum:7 quod et potest contrahere etiam ad cōmoditatem det detinentis,quando iuste detinetur.in l.qui a latronibus.n.2.ff.de testam. 109
4 Carceratos ex iniusta causa quilibet priuatus potest sua authoritate de carceribus extrahere.in l.ij.num.11.C.de exacto tributo2.lib2.x. 382
4 Carcer duplex est.in l.ij.n.5.C.de exacto.tributo.lib.x. 382
Carceratus licet sit qui p2o debito confessionato poterit creditor etiam de bonis suis facere satisfacere. ibi.n.7.
4 Carceratus iniuste an possit ex iusta causa in carcere recōmendari.remissiue.in l.non tantum.§.si sub ea conditione.n.2.ff.de bo.pos.contratabul. 411
6 Carceratio an sit simplicis iurisdictionis,vel meri 7 mixti imperij.in.§.audient.n.2.in aut.de defenso.ciuita.
5e Carceratio est priuatio libertatis.ibi.
1 Carcerati qui sunt in casu absolutionis nō sunt ita diligēter custodiendi.in l.si pecuniam.§.itē si quis.n.5.ff.de condi.cau.da. 290
7 Carceratꝰ iter psonas pauperes 7 tristio2.trac.d carce.n.1.199
6 Carcer est locus securus,7 horribilis,repertus non ad penā sed a delinquentium vel debitorum custodiam.ibid.n.2.
Carcer vnico casu iure ciuili datur ad penam perpetuos carceres quis damnatur secus iure canonico.ibi.
Carcer vnde dicatur.ibi.n.3.
5 Castrum q̄ habet iurisdictionē sibi e ligendi defensorē quando ciuitas dicatur,in constit.qui sunt.reb.§. lombar.die.n.6. 138
6 Carceratione prima iniuste facta,an possit fieri recommendatio iusta postea.const.cxxxj.nu.4. 71
6 Carceratꝰ die feriata,iudex die feriata relaxat.trac.de carceribꝰ numero.8. 71
4 Carcerat aliquē,7 sub custodiā tenere,sunt diuersa.in l.fin. C. de curiosis.lib.xij. 199
1 Carcere est species seruitutis.in l.frater.n.16.ff.de cōdi.inde. 426
3 Carceratus ex vna causa qñ possit ob aliam recommēdari.in l.ij quis seruus.§.qui exhibendi.n.4.de custo.7 exhi.reo. 384
Carcerati si vna recommendatio fit,p2ecentione 7 secunda facta p p2ocessū,qñ secunda impediat.executionē p2ime.ibi.n.1.
Carceratus iniuste qñ possit,p cā iusta ibi recōmodari.ibi.n.4.
3 Carcerem p2iuatum committere,quando quis dicatur.in l.quinto.n.3.ff.ad leg.iul.de adul.fo.396.7 l.vnica.n.1.C.de p2iua carceribꝰ.inbi.
Carcere p2iuato tenere aliquem an sit offensa personā.ibi.n.2.
4 Carceratus p2o debito p2iuati potest ibi p2o fisco recōmendari. 7 ecōtra.in l.quoties.n.3.C.de exacto.tributo.li.x. 324
3 Carceratus si citatur potest comparere per p2ocuratore:si non cōparet,est contumax.in l.is qui reua.n.1.4.ff.de public.iud.7
3 Carcerari d3 imputās de delicto.p2o quo pena co2poralis indefectū pecuniarie iponit.i l.ō custodia.n.2.ff.ō cust.7 exhi.reo. 384
1 Carceratus qui peti,se relegari,p2oponit officium iudicis.in l.j.§.per hanc.nu.5.ff.de rei vendica. 204
6 Carceratus p2o debito fisci,potest ibi p2o debito p2iuati recōmēdari.tracta.de carcerib.nu.19 199
6 Carceratus p2o debito potest p2o aliquo delicto ibi recommendari.ibi. n.20.
6 Carceratus p2o delicto,quando possit p2o alio delicto recōmendari.ibi.n.21.
Carcerari debet quis in loco publico ad hoc deputato a cōmuni.ibi.nu.22.
1 Carceratus iniuste p2o debito an possit ibi p2o debito iusto recōmendari.in l.ij.§.si quis.n.1.ff.q me cau. 139
3 Carceratum rector potest licite relaxare quem facto bannimento nō reperit ad curiꝰ instantiam,7 p2o qua causa esset carceratus in l.si quis vxo2i.§.si fugitiuum.n.3.de furtis. 367
1 Carceratum quando possit pars facere dimitti,vel bannitū incancellari in l.neq; impuberes.nu.3.ff.de in ius voc. 67
3 Carceribus eruptis fugientes puniuntur de effractione carceris illa pena quasi maleficium vere commissent p2opter quod in carcerem.sunt missi in l.in eos.n.1.ff.de custo.7 exhi.reo. 387
1 Carceratus dicitur qui habet custodem,7 non potest ire quo vult in l.qui in carcerem.nu.4.ff.quod me.cau. 151
Jn carcere existēs facit testū.nō tū ad instantiā detinētis.ibi.
Jn carcere existens 7 damnatus ad mo2tem non facit testamentum.ibi.nu.3.
1 Carceratus ex vna causa an possit ibi per aliū iudicem et alia causa recommendari.remissiue.in l.ij.nu.7.ff.de ius voc. 69
3 Jn carcere detentus per potestatem p2o aliquo delicto potest ibi recommendari per capitaneum p2o alio delicto debet taxe p2us p2ocessꝰ potestatis p2imo,incboatus expediri.in l.si cui.§.si sacrilegium.n.5.ff.de accusa. 380
4 Ad carcerationē persone,non potest peruenire,nisi ecclie p2ius omnibus bonis.in l.j.n.4.C.qui bo.ced.poss. 29
3 Carceratus indebite si relaxatur,debet taliter relaxari,q̄ eius p2secutio sit difficilis.in l.j.§.omnis.n.2.ff.de acquire.domi. 86
2 Carcerari non d3 quis p2o debito de iure cōi,q̄ bona non sufficienti.in l.toto2.§.toto2es qui.nu.3.ff.de suspectis. 82
4 Carceratur quis nō d3 p2o debito publico,neq; nouitates in p2sonam pati.in l.j.nu.2.C.de exacto.tribut.lib.x. 380
Et quando possit capi.ibi.7 nu.6.
3 Carceratus indebite 7 iniuste an possit ibi recommendari pro aliū creditorem.in l.cum vnus nu.1.ff.de bo.auth.iudi.poss. 115

Cardinales non habet maiores dignitatem,quā habent episcopi:sed maius officium.in.l. §.si quis in appellatione.nu.4.ff.de appel. 438
4 Cardinali offerenti se aliqđ facere mandato supplois nō creditur,nisi literas ostendat.in l.vnica.n.1.C.de superind.lib.xij. 1
1 Cardinales legati tenent locum p2oconsulis.in.l.legatus.n.ff. de offi.p2oco.7 leg. 41

Carina dicitur venter nauis.in l.quod rerum.§.7 in carinem.n.1.ff.de leg.j. 2
4 Carnis appellatione non venit lardum.in l.j.n.j.C.de ero.mil. an.li.xij 424

Charitas defuncti facit non conditionē q̄ erat cōdi. vel persona alterius.in l.eius.num. ff. ad treb. 505

Caritas

4 **Caristia** crescit ex mala administratione frumēti. i. l. j. nu. 1. C. de, fru. vēb. Cōstanti. lib. xj. 400

4 **Cartula** que cōtinet exceptiones rei, appellatur libellus. sicut ꝛ illa actoris. i. l. j. n. 2. C. de his qui potem. no. 93

4 Cartula nō producta nō facit fidem. in l. cum quidam. in ꝛ. lec. nu. 6. C. de fide instru. 175

5 Chartularij dicuntur tabelliones. in auth. de armis. nu. 3. 41

1 **Castellanus** positus ad custodiā castri ꝓ certo tēpore. finito ēptore nō est castellanus. in l. item queritur. §. qui impleto. n. 9. ff. loca. 400

3 **Castitas** sola repꝛesentat animas deo. i auth. de leno. nu. 2. 17

1 Caste viuere, transiens ad secunda vota dicitur. in §. hec aūt de deo. nu. 2. in auth. quomodo opoꝛ. episcopo. 1

1 Caste viuere dꝛ ille, q est i mātimonio. i aut. de incest. nup. n. 18. 17

4 **Castrum** aliqō qñ qs occupat, ꝛ accusat, in accutione dꝛ inferi loc' territoꝛij ipsius castri nō particulari locus. in l. si testamentū. nu. 4. C. de insti. ꝛ substi. 243

3 Castro vēditio an videatur vendita iurisdictio. in l. inter eos. n. 1. ff. de acqui. rer. domi. 88

3 Castrum habens an ꝑscribat ius exigendi pedagiū tanto tēpore, q memoria nō sit incontrariū, q sit iuncta scientia. in l. si publicanus. §. in omnib' vectigalibus. nu. 1. ff. de publi. vecti. 56

1 Castro concesso in feudū intelligitur cōcessa curia, ꝛ omnis iurisdictio. in l. j. §. eum vꝛbē. nu. 5. ꝛ 5. ff. de offic. pꝛefec. vꝛb. fol. 37. ꝛ l. j. nu. 6. C. de bon. vacan. lib. x. 396

4 Castra que sunt i comitatu, possunt sibīpsis ꝓpoꝛio tū sumptuos muros facere, dūtamen nō spectet ad emulationē ciuitatis. in l. opus nouum. nu. 5. ff. de ope. pub. 479

3 Castrum quid sit. in l. j. §. liue autē. nu. 3. ff. de ope. no. nun. 8

1 Castrū emēs cō territoꝛio an necesse habeat ītrare i quolibet fundo. ꝛ acquirat possessione. in l. possideri. nu. 5. ff. de acqui. pos. 62

3 Castrū qs emendet, quis potest intra annum petere. in l. fozma §. si quis veniam. nu. 1. ff. de censibus. 482

4 Castrum dicit quasi casa alta. seu fozt is, seu munita muris, ꝛ non habet de iure cōmuni iurisdictionē, licet habeat magistratus positos p ciuitatez cui subsunt. in consti. qui sunt rebelles. §. Lombardie. nu. 4. 138

4 Castrum aliqō recipiens sub eius regimine, nō habet mulctas ꝛ penas. i l. j. nu. 4. C. de execu. mune. li. x. fol. 393. nec collectas ꝑt inponere. nu. 5. 45

3 Castra q̄ sunt de cōmitatu alicuius ciuitatis, nō dicuntur homines ibi habitātes populus liber, ꝛ dicuntur ciues illi' ciuitatis. in l. nō dubito. nu. 1. ff. de cap. ꝛ postlimi. reuer. 461

4 Castra recōmēdata alicui ciuitati dicuntur populi liberi, nec sūt ciues ciuitatis recommendate. ibi. 1

4 Castrum q̄ promisit defendere, nō tenet defendere q̄ iuste sibi bellū inferūt. in l. quidā cum filium. nu. 5. ff. de verb. oblig. 2 60

3 Castra si sunt duo eiusdē nominis, sub vna iurisdictione, dꝛ locꝰ commissi criminis exꝑesso nomine domonstrari: sed si ad diuersas iurisdictiones, accusatio intelligitur de castro sue iurisdictionis. in l. libellozum. nu. 4. ff. de accu. 377

4 Castrum q̄ accepit in custodiā ꝑ sex mēses, ꝛ dedit fideiussozes, ꝛ elapsis sex mensib' castrū capiatur, ꝑ mala custodia, non tenent fideiussozes. in l. lucius. §. paulus. n. 1. ff. de admi. tuto. 73

1 Castrum qui dꝛ restituere nō dicitur restituere vacuum, si in eo facit fortilicium lꝛ solo ꝓpoꝛio. in l. ratio. §. si empto. nu. 2. ff. de actio. emp. 389

4 Castrū nō ꝑt teneri infra territoꝛiū ad emulationē, vl' castramentationē alterius. in l. cuicunq;. n. 1. C. de fundis limitro. li. xj. 415

2 Castrum cum iurisdictione si datur in dotē, confiscationes, mulctę, condēnationes sunt viri, ꝛ nō restituuntur soluto matrimonio. in l. si. nu. 1. ff. sol. mat. 37

4 **Castramentari** vna ciuitas cōtra aliā dicitur q̄ edificat cōtra aliū castrū circūdatum vallis. ꝛ similib. in rub. nu. 1. C. de meta. ꝛ epidi. li. xj. 429

4 Casus in q̄ lite nō contestata ꝓceditur. in aut. qua in pꝛouincia nu. 9. C. vbi. de cri. agi opoꝛ. 129

4 Casus in q̄ pater nō habet vsumfructum in bonis aduentitijs filij. in l. si pater. nu. 4. C. de vsufru. 142

4 Casus euentens intra tempus concessum ad moze purgationē debitoꝛi nō pꝛodest. in l. sancimus. nu. 2. C. de fideiusso. 315

4 Casus in q̄bus vxoꝛ succedit viro. i l. j. n. 2. C. vnde vir ꝛ vxoꝛ. 233

4 Casus in quib' actiones transeunt sine restitutione. in l. sancim' §. cum autem nu. 6. C. ad Treb. 279

4 Casus contingēs circa personā ꝑbatur iuramento. in l. si credidoꝛ. nu. 7. C. de pign. act. 179

4 Casus in quib' cessat Velleianum. in l. si. nu. 1. C. ad Velleia. 183

4 Casus in q̄ quis nō potest venire contra contenta in instrumento in l. antique. nu. 1. C. ad Velleia. 183

4 Casus auth. ingressi. C. de sacrosan. eccl. in terminus. ibi. nu. 6 3.

4 Casus legis vbi nulla ē dubitatio. i l. ancille. nu. 3. C. de fur. 224.

4 Casus in quo per falsū pꝛocuratoꝛem queritur vero domino dominium. in l. falsus. pꝛocuratoꝛ. nu. 9. C. de fur. 225

4 Casus euentens. in persona ꝑcuratoꝛis excusat dominū. i l. cuz a matribus. nu. 2. C. qui pe. tu. vel cura.

1 Casus quatoꝛ in quibus non licet habere quem in ius. in l. j. n. 2. ff. ne quis eum qui in ius vocat. est vi eximat. 71

2 Casus in quo voluntas testatoꝛis non seruatur. in l. officio. n. 3. ff. vbi pupil. edu. vel mo. debe. 96

4 Casus in quo quis potest ꝓtinari dominio rei sue. in l. locoꝛū. n. 1. C. de omni agro deser. lib. xj. 414

Casus in quo contumax habetur pꝛo confesso. ibid. nu. 2.

1 Casus in quibus quis potest renuntiare pꝛo se introducto. in l. pactum. nu. 4. ff. de pact. 107

1 Casus in quibus solus fideiusso obligatur. ꝛ non hꝫ beneficiū de fideiussoꝛibus, nec pactū ꝓncipalis pꝛosit fideiussoꝛi. in l. persona. §. qui pecuniā. n. 1. ff. de pac. 104

1 Casus superueniens quando excusat locatoꝛē operarū. in l. opus nu. 3. ff. loca. 403

4 Casus emergens in persona nuntij excusat dominū mittentez. in l. pꝛeses. nu. 2. C. de appel. 318

4 Casus in quo hꝫ locū actio furti, ꝛ non est factum fructū nec res ē furtiua. in l. si quis seruo. nu. 3. C. de fur. 224

4 Casus in quibus nulla currit pꝛescriptio. in l. 1. n. 1. C. de fundis limitro. lib. xj. 415

4 Casus in quibus si hereditas non adeatur ex testamento, legata non valeant in l. eam. quam. nu. 1. C. de fideicom. 272

4 Casus in q̄ vnus ꝓ alio tenet. in l. iure. nu. 1. C. de fab. lib. xj. 404

Casus dubius si fuit consuetudine interꝑatus, ita debet iudicari. in l. neq;. nu. 2. ff. de legi. 18

4 Casus sex quibus res ecclesie pꝛohibentur alienari. in aut. hoc ius. nu. 3. C. de sacrosan. 26

1 Casus in quo creditoꝛ non tenetur suspicere alium venientem ad defendendum animo nouandi. in l. si mandato. nu. 1. ff. mādā. 376

4 Casus occam in quibus non queritur patri vsusfructus. in auth. idem est nu. 3. C. de bo. que lib. 288

1 Casus singulares in q̄bus mutū ꝯbitur. lꝫ non fiat de meo tuū. in l. singularia. nu. 1. ff. si cer. pe. 255

2 Casus positi. in §. ꝛ quid si. in l. gallus. ff. de libe. ꝛ posthu. pertinent ad gallum ꝛ velleianum. in d. §. nu. 15. 122

2 Casus in quo is qui non est successurus ab intestato pꝛefertur ei qui succedere potest. ex testamento. in l. gallus. nu. 6. ff. de liber ꝛ posthu. 119.

2 Casus in quo filius institutus ab intestato succedens potest habere legitimam ꝛ aliud repudiare. in l. pꝛo herede. §. seruos hereditarios. nu. 1. ff. de acqui. here. 192

2 Casus in quo missus in pos. ex primo decreto lucrat fructꝰ in l. q̄ legatoꝛum. nu. 2. ff. vt in pos. leg. vel fideicom. 444

2 Casus in quo etiā hodie requirtur bo. poss. fm. tabu. in l. facta. §. si sub. condi. nu. 1. ff. ad ꝛ. rebel. so. 185. ꝛ l. qui ex liberis. § testō nu. 3. ff. de bo. pos. secundum tabul. 429

2 Casus in quo habetur ratio spei, que nō hꝫ ius de ꝑsenti in l. post emancipationem. §. illud. nu. 4. ff. de libe. lega. 331

1 Casus omissus remanet in dispositione iuris cōmunis. in l. si extraneus. nu. 1. ff. de cond. cau. da. fol. 190. ꝛ in l. si cum dotem. nu. 3. 7 8. ff. soluto matrimonio. 15

2 Casus in quo obligatio naturalis ꝛ ciuilis datur nō tamen actio ꝛ tamen potest compensari scilicet tutela durāte. in l. inter tutores. nu. 4. ff. de admi. tut. ꝛ cur. 71

2 Casus superueniens qui ab initio impediret actum geri, q̄n tēdit ad eundē effectū cum actu gesto ex superueniēte casu nō tollit. gestum in repe. l. si constante. nu. 108. ff. sol. mat. 22

2 Casus in quo instantia cepta nou transit ad heredes. in l. siue cōtra. §. quia. nu. 13. ff. de libe. agno. 45

2 Casus in quo heres penitendo pōt recuperare beneficium quarte. ꝑ limitatiōe. l. nā q̄ §. qui cōpulſ'. ff. ad Treb. i l. si. patroni. §. sed nec illud. nu. 2. ff. ad Treb. 395

2 Casus in quibus de iure communi a sententia arbitri oꝛitur actio. in l. nemo potest. n. 14. ff. de lega. j. 23

3 Casus dactiui natura est q̄ sibi accrescit. in l. impuberem. §. qui autem. nu. 1. ff. de fallis. 406

2 Casus quo legata valent vitiata institutione in l. si. nu. 6. ff. de hered. instit. 148

5 Casus in quo admittitur concursus instituti. ꝛ substituti. in l. cū proponas. nu. 7. C. de here. instit 242

4 Casus repertus ad aliquid faciēdū vltra rectos imodos ad dictos. nō videtur de illis. in l. curialib'. nu. C. de decu. lib. x. 390

3 Casus in quibus a iudicibus non pōt appellari. l. j. §. interdum.

nu.7.ff.a quib.appel.non lic. 447
Casus occurrentis similitudo qñ in lege vel consuetudine nõ reperitur ad quid recurrẽdũ.in repe.l.de quibus.n.2.ff.delegi.2
Casus in quo defunct⁹ nõ potest restitui,sed ei⁹ heres sic.in l.nõ solum.nu.3.ff.de in integ.resti. 146
8 Casus fortuitus non debet esse damnum casum passo.in repe.l. Lesar.nu.4.ff.de publi.z vecti. 81
2 Casus fortuitus an probetur per iuramentum.in l.scire etiã oportet §.sufficit.nu.1.ff.de execu.tuto.z cura. 90
2 Casibus fortuitis qui renuntiat,non intelligit renuntiasse insolitis.in l.Seio.§.medico.n.4.ff.de annuis.lega. 207
5 Casus fortuitus quando expectari debeat.in §.hoc autem.n.6. in auth.de non eligen.secundo.nuben. 6
4 Casus fortuitus debet per testes probari.in l.ij.nu.6.C.de naufra.lib.xj. 401
13 Casus fortuitus quis dicatur.in l.fluminis.§.hec stipulatio.n. 1.ff.de damno infect. 45
8 Casu fortuito quando quis teneatur.in l.si vt certo.§.nunc.videdum.nu.1.ff.commod. 337

4 **Catbecumenus** dicitur ille qui vult esse christi anus.in l.si.nume.2.C.ne fact baptis.reite. 33

3 **Cauere** quando quis non vult z agitur vt caueat,ad qd condemnabitur.in l.si finita.§.eleganter.nu.8. ff.de damno.infec. 41
4 Cauere quis nõ cogit in vltimis voluntatibus de imp lẽd ooactione precisa,sed cautiua.in l.siue apud.nu.14.C.de transa.744
2 Cauari semper debet de domo implendo.qñ modus est appolit⁹ legato in l.quibus.§.Termittus.nu.14.ff.de condi.z demon. Quid in contractibus.ibid.nu.15.
In contractibus vtroq; obligato⁹ agens.ex eo debet implere ex persona sua,nec sufficit q; caueat.ibi.
1 **Caupo** in l.3.§.item si pdixerit.na.1.ff.nau.cau.sta.170
3 Capuo non tenetur de facto viatorum.in l.vnica.§.serui.nu.1. ff.furti aduer.nau. 550
1 Caupo qui adhibuit diligentiã quã quisq; paterfa. adhibuisset. non tenetur postea de eo quod cõtingit,in l.z ita ait enim pretor. nu.2.ff.nau.cau.sta. 179
5 **Causa** falsa quando vitiet institutionẽ z dispositionem.in ff.n.2.z 4.ff.de here.insti.fol.148.z l.demõstratio. §.quod autem.nu.13.ff.de condi.z demon. 357
Cause falsa quare vitiat in institutionem z nõ legata.ibi.nu.5.
8 Causa nullitatis venit in causa appellationis.in l.quedã.mulier. nu.1.ff.fami.ercis. 223
2 Causa suspecti tutoris est ciuilis,quando agit̃ur ad revocationẽ in l.non solum.§.item ait.nu.2.ff.de procu. 117
8 Causa quandõ sit exprimẽda in sententia.in l.ij.§.ignominie z cã nu.1.ff.de his qui not.infa 116
1 Causa posita in lege in dubio intelligitur de proxima.non autem de remota l.metum autẽ.§.sed licet.nu.1.ff.quod met.cau. 14
2 Cause due lucratiue an z quãdo possint simul cõcurrere.i l.Mebius.§.duorũ.nu.2.13.z 14.ff.de leg.ij.fo.264.z l.si seru⁹.§.si quod.nu.1.ff.de leg.j.fo.248.z l.quid ergo.§.si quis.nu.2.ff.e.d fo.246.z l.cum pater.§.pater filie,nu.1.ff.de leg.ij. 270
Causa quasi lucratiua dicitur causa noxalis,z similis,vel si res magni valoris pro modico ematur. ibid.
2 Cause absentie licet allegentur per defensorem,tamẽ iudex fert sẽtentiã,si cause sunt vere,sententia erit nulla.in l.liberto.§.litez nu.2.ff.de neg.gest. 152
4 Causa dilationis finita finitur dilatio etiã si totũ tempus non sit lapsum.in l.suis pars.nu.2.C.de dila. 127
4 Cause fiscales dicũt cause reipu.i l.ex varia.n.1.C.dli.lib.x. 378
1 Causa iusta in parte nõ tollit mozã in alia parte.i l.qui solidũ.n. 1.ff.de leg.ij. 272
3 Causa quando est cõmissa.cõsulẽda an valeãt que interim fiunt. in l.j.n.8.ff.nihil nouu.appel.pendent. 453
9 Causa in sententia inseri dz,si si non auferatur,sententia nõ vitiat in l.he.enim.nu.1.ff.de suspec.tu, 81
Causa in dubio non intelligitur famosa.ibi.nu.2.
4 Causa ingratitudinis an repellat fratrẽ a successione ab intestato l.fratres.nu.6.C.de inofficiosi.test. 134
4 Causa an requiratur in stipulatione.in l.generaliter.nu.13.C. de non nu.pecunia. 185
1 Cause propter quas citatus nũ tenez comparere,z nõ cõparẽs excusat.in l.ij.n.1.fo.98.z i repe.nu.co.ff.si quis in ius vo.nõ ser. 69
1 Cause in cognitiõe dz de trib⁹ queri.in l.cum hi.§.vult igit.nu. 2.ff.de transac. 11.
3 Causa criminalis propter ciuilẽ fisci fauore suspendit in l.captis.nu.1.ff.de accusa. 384
4 Cause capitales debẽt diligẽtius examinari.in l.addictos.n.11. C.de appella. 32
Causa li est cõmissa trib⁹ quorũ vnus dixit titiũ cõdenandũ absoluendũ,z alius dicat nõ video cur nõ sit cõdemnãd⁹ ibi tertius videt condẽnare.in l.j.§.si quis ita.nu.4.ff.de ver.obl. 209
6 Causa finalis huius constitutionis fuerunt tyrannides,z differẽtie in Imperio existentes.in constit.ad repzi.nu.7. 117
6 Cause meri,vel misti imperij vt delegari possint duo requirũtur de iure ciuili de iure canonico secus.tract.de iurisdi.nu.2.ex 6
6 Causa vnica que precessit semper inspicitur.z ex ea que sequitur informari presumitur.cons.36.nu.2.lib.ij.
6 Cã vel negotiũ qñ z quot modis dicat finitũ.cõs.34.n.1.lib.ij.
6 Cã cõmissa summarie,dz totã substãtiã cõprehẽdere,z summarie intelligitur breuiter.in cõsil.ad repzi.§.summarie.nu.1.
In causis summarijs libellus debet ita formari sicut ordinarie procedit,lis contestat,zc.sententia diffinitiua dat.ibi.nu.2.
In causis summarijs dilationes possunt abbreuiari,non tamẽ vt prohibitiones legitime pareant.ibi.nu.3.
In causis summarijs qñ possint opponi exceptiones requirũtur altiorem indaginem.ibi.nu.4.
4 Cause cognitio alicui⁹ licet alicui cõmittatur z potestas tollitur capitaneo.per hoc non dicitur derogari eius iurisdictioni.in l. fi.nu.4.C.de re milita.lib.xij.
3 Cause seu rationes appolite in l.si vna cessat z alia remanet.ratio manet etiã iuris dispositio.i l.ita stipulat⁹.n.15.ff.de obli.z act.
1 Causa filiorũ est prima in successione contra testamentũ sicut ab itestato.in l.pater filiũ.nu.1.2.in repe.nu.7.ff.de inofficiosi.test.
4 Causa falsa qñ vitiet legatũ.i l.j.n.4.C.de fal.cau.adiec.leg.
4 Causa quando examinat in consistorio principis.dãtur nouelationes.nisi examinetur per modum consultationis,in l.in offerendis.nu.4.C.de appellat.
5 Cause monachorũ debẽt accelerari.z sacerdotaliter.z ex hoc expediri.in auth.apud quos opor.nu.4.
3 Causa priuilegij supernenies lite pendente non prodest.in l.ij. adulte.§.si.eo tempore.nu.1.ff.ad leg.iul.de adul.
3 Cause grauor dicit famosa,q debẽt ex instrumẽto quarẽtigiato dicit deberi ex cã grani oz.i l.ij qd ex famosa.n.1.ff.de solu.
4 Causa naufragij debet per iudicem intra biennũ expediri,in l.submersis.nu.4.C.de naufra.lib.xj.
3 Causam perdit.qui se astringit ad aliquid probandũ,si non probat in l.j.§.item quesitum.nu.1.ff.de aqua quoti.z estiu.
2 Causa incepta corã vno ex vicarijs episcopi.nõ potest corã alio prosequi.in l.j.nu.7.ff.de offi.consu.
3 Causa incertitur in sententia absolutoria.in l.ex quibusdã.§.sentus censuit.nu.4.de iure fisci.
3 Cause criminalis si corã iudice preposito ooriatur ad causas ciuiles poterit de illa cognoscere.in l.ij.§.aqua.nu.1.ff.de aqua quoti.z estiu.
3 Causa vna quando venit ad implementũ alterius agitur ex iplemẽto nõ ex iplente.in l.si ita fuero stipulatus.§.cum pecuniam. nu.1.ff.de noua.
3 Cã falsa nõ vitiat stipulationẽ.i l.si diuortio.n.1.ff.de ver.ob.
5 Causa conuentionis z reconuentionis cadẽ snia terminat lis;vna primo alia postea.in §.illud.nu.3.in auth.de executo.
4 Causa nullitatis deuoluit totã causã ad iudicẽ superiorẽ.non posset snia reformare sicut causa appellationis.in l.iuxta ponis nu.4.C.quomodo z quando iud.
4 Causa status liberi hominis an agatur vbi sit captus.in l.n.4. C.vbi quis decu.vel coar.
4 Causa vsuraria z matrimonialis terminari dz qñ ille qui deb nõ.z fit sup facto.in l.omni nouatione.nu.2.C.de sac.eccle.
3 Causa si est commissa consulenda de partium consensu prudentem z fidelem consultum iniustũ,ac ipsum iudicatum.tenetur⁹ iudex in syndicatu.in l.si conuenerit.nu.3.ff.de re iudi.
5 In causis breuiorib⁹ vel visum personarum libellus z lauda porrigitur.§.si tibi quoq;.n.1.in auth.de manda.prin.
3 Causam vnã exprimens in reali non videtur omnes deducere l.z an eadem.§.actiones.nu.11.ff.de excep.rei iudi.
4 Cause cognitio sit partibus presentibus vel absentibus pẽmaciã.in l.prolatã.nu.7.C.de senten.z interlo.om.ind.
4 Causa quando committitur consilio sapientis,dz formari puncti⁹ de consensu partium:z hoc dz apud acta apparere.in l.j.n. 4.C.de rela.
Causarũ quatuor genera.in l.j.n.2.ff.de off.eius cui man.
Cause mere z mixti imperij delegantur in causa absentie q; ad cognitionem,z quando est infirmus ordinarius.ibi.nu.5.6.
Causa vna meri imperij vel mixti non potest per ordinarium delegari.ibid.nu.8.
4 Causa postq; est commissa consilio sapientis iudex nõ dz admittere nouas probationes.in l.ex illo tempore.nu.2.C.de app.
Cause

Causam quomodo perdat falcitatem committens in iudicio. in l. falsa in. nu. 2. C. si ex fal. testi. 316
4 Causa quelibet in cõfessiõe extra iudiciali an sufficiat. in l. generaliter. nu. 3. C. de non nu. pec. 185
5 In causa syndicatus summarie sine libello proceditur. ī §. necessitate. nu. 1. in auth. vt iudi. sine quoquo suffra. 15
1 Causa principalis an differtur. si contra testes obijcitur exceptio falli, vel de accusatio falsi. in l. diuus pius. §. diu⁹ Adrian⁹ nu. 1. ff. de peti. here. 19
4 Causam appellatione remota a diffinitiua cõmittere nemo põt nisi princeps: sed bene ab interlocutoria. in l. cum solitum. n. 4 C. de sent. t interlo. om. iudi. 307
4 Causa resti. in integ. licet si mixti ipcrũ. tamen fauore minoris delegatur in l. fi. nu. 12. 3. C. vbi t apud quem. 109
3 Causa finalis que dicatur, t que impulsiua. in l. §. Titio. nu. 2. ff. de nouatio. 66
4 Causa cessante quando cesset effectus. ibi. nu. 3.
4 Causa in quibus sententijs inseri debeat. in l. properandum. §. illo proculdubio. nu. 3. C. de iudi. 121
3 Causa si committatur simpliciter appellatione remota, non vi commisso tã de iure ciuili q̃ canonico: secus si remoueret a diffinitiua. in l. j. §. interdum ipcrator. n. 1. ff. qui app. non licet. 447
9 Causa de quando sunt quarum vna est naturalis, t alia accidentalis naturalis pfertur. quest. xvij. nu. 2, 131
6 Causa alimentorum t causa dotis videntur esse pariter fauorabiles. q. vij. nu. 8. 112
6 Causa de quando opponuntur. vt respiciant vnũ finalem effectum, requiritur vtriusq; causa concursus, t si deficit vnũ totum deficere videtur. consi. xx. nu. 4. lib. ij. 82
6 Causa finales si in lege sint plures, an requiratur q̃ omnes cõcurrant. in consti. ad repi. nu. 15. 127
9 Causa commissa sine figura iudicij intelligitur ac si cõmissa foret per verba liberã volũtatẽ denotantia. in cõstitu. ad repi. §. videbitur. nu. 9. 133
In causa secundi decreti, ī datur summarie cognosci, tamen p batio per instrumentum vel per idoneos testes requiritur. in cõstit. ad repimendum. verb. summarie. nu. 15. 130
Causa summarie que sint ibid. nu. 17.
6 Causa plenarie cognitio requiritur. vbi snia data tribuit iꝰ finale nec potest per aliud iudicium reparari nisi per appellationem. vel aliud remedium. ibi. nu. 18.
Fallit in casu huius constitutionis. ibid.
In casibus positis in clem. dispendiosam. ibid.
In casibus, in quibus contra absentem procedi potest, t vbi ad secundum decretum peruenitur. ibid.
1 Causa mixti imperij ctiam in fauorem pupillorũ non delegant. in l. j. nu. 7. ff. de iurisdi. om. iud. 54
4 Causa propter quas pena augeri vel minui possit. in l. t si seueriorem. nu. 8. C. ex quib. cau. insa. irro. 38
1 Causa pecuniarie possunt agitari per procuratorem. in l. ij. nu. 2. C. de procu. 66
In causa appellationis prestantur satisdationes, que deberẽt pstari in causa principali t quando. ibi. nu. 2. t 4
4 Causa potest assumere invitum a citatione facta de tutore t curatore. in l. cum qui, res. nu. 1. C. de procurato. 86
4 In causa semper proceditur ad instantiã petẽtis etiã altera pte absente. in l. properandum. §. t si quidẽ. nu. 4. C. de iudi. 120.
Causa quando dici possit non liquere. ibi. nu. 9.
1 Cãa accusationis tutele nõ delegat. ī l. ij. n. 1. ff. de exc. tut. t cu. 86.
1 Causa si est commissa duobus consulenda, t vnus absoluit, alter, condemnauit. t iudex pronũtiauit sm q̃ in consilijs continetur. sia est nulla. in l. duo iudices. nu. 4. ff. de re iudic. 159
1 Causa restitutionis in integrum an perueniatur ad diffinitiam lite non contestata. in l. in causa. §. causa. n. 1. ff. de mino. 159
3 Causa si est deducta in actione reali non videtur deductũ in iudicio omne ius agentis. in l. j. §. quid ergo. nu. 3. ff. de appel. 438
4 Cause in quibus quis cogit̃ psonaliter, t non per procuratorem, comparere. in auth. pecuniarijs. nu. 1. C. de pdon. 92
1 Causa iusta litigandi i magis requirit i actore q̃ in reo, vt ab expensis excuset. in l. eũ quem temere. nu. 7. ff. de iudi. 189
1 Causa vna dicit maior alijs causis ex altero quatuor modis. in l. per minorem. nu. 1. ff. de iudi. 186
1 Causa impediens aliquid inchoari si ex post facto superueniat an illud destruat. in §. hoc autẽ d deo. nu. 1. in auẽ. quo opor. epis. 11
1 Cause que impediunt repetitione indebiti. in l. eleganter. §. si quis. nu. 6. ff. de cond. inde. 302
4 Cause cõtas t defensionis paritas facit vt sententia in causa appellationis data p vno. alijs p sit. ī l. j. n. j. C. si vn⁹ ex plu. ap. 228
4 Causa appellationis si agitur ex primis actis indistincte victus victori condemnatur in expensis in l. p properandum. §. sin autem nu. 3. C. de iudic. 12
5 Causa brevis que dicatur. est arbitraria. in §. sit quoq; n. 7. in auth. de manda pncipi. 128
Causa iusta litigandi ex cusat ab expensis. in l. qui solidum. §. etiã nu. 1. ff. de leg. ij. 212
4 Causa quando ẽ publica quilibet admittit ad capiẽdũ, sicut ad agendũ in l. generali. nu. 3. C. de dec. lib. x. 389
3 Causa dicit preiudicialis altero de tribus modis. s. ratiõe rei. rõne authoritatis t preiamentie: t qñ sic ita cõiugunt q̃ a bsolutoria lata i vno parit piudiciũ i alio. i l. fudũ titianũ. n. 4. ff. de exce.
3 Causa appellationis t nullitatis si simul propenuntur, an desera appellatione ex aliqua causa videatur deserta nullitas. q̃ nõ in l. si expressim. nu. 10. ff. de appella. 444
Causa appellationis sicut devoluit totam causam ad superiorẽ vt possit sententiam reformare, ita t causa nullitatis. ibi. nu. 15
3 Causarum communis cursus est, q̃ re⁹ nõ assumat in se onꝰ pbandi rem suã. in l. fundũ titianũ. nu. 2. ff. de excep. 129
2 Causa fauorabilior inspicitur in concursu duarũ causarũ. in l. in pupillus. nu. 1. ff. ad legem falci. 348
3 Cause diffinitio si est commissa, videtur t executio commissa in delegato principis, t eius subdelegato. in l. a diuo pio. nu. 13. ff. de re iud. 135
Causa est commissa per hec verba, in causa vertente inter tales cognitiones cõmittimus: videt solũ cognitio cõmissa. ibi. n. 12.
3 Causa in alijs denuntiationibus, t ptestationibus an inseri ẽbeat in l. j. nu. 10. 20. ff. de ope. no. nun. 5
3 Causam si cepi coram vno iudice, q negligat mihi iusticiã facere, possum ire ad superiorem, t aliam impetrare. in l. q̃dam. n. 9. ff. de dam. infect. 32
3 Cause cognitio dꝫ precedere, cum peruenit ad secundum decretum. in l. si finita. §. Julianus. nu. 39. ff. de dam. infec. 37
3 Causa an inseri debeat in nũtiatione. in l. j. §. nũc videamus. n. 2. ff. de noui ope. nu. 8
1 Causa liberationis est favorabilior q̃ obligationis. ī l. ciꝰ. qui. nu. 18. t 24. ff. si cer. pe. 266
3 Causam remotam in libello reali quis non cogitur exprimere in l. j. nu. 24. ff. de act. t obl. 198
Qñ aliqd fit cũ expressiõe cause, videt eũ cõtẽplatione illi⁹ ad quẽ illa cã spectat. in l. si pupilli. §. itẽ si. nu. 5. ff. de neg. gest. 115
4 Cause alicuius cognitio si alicui mandat. an videat mãdata diffinitio. in l. j. nu. 3. C. si contra ius vel vtili pub. 44
3 Cause cognitio an adhibeat in executione sententie, q̃ sic. in l. ij. nu. 3. ff. de re iud. 139
Cause propter quas iudex potest dilationes minuere. ibi. n. 5
4 Causa an necessario requiratur, qñ renuntiat liti tacite vel expresse. in l. posteaq̃. nu. 11. C. de pact. 57
6 Causa impulsiua apposita in l. cessante, nõ cessat ler. in constit. ad repim. nu. 12. 127
Causa impulsiua, si in lege vniuersali vel municipali apponit non põt opponi q̃ ista sit falsa. in consti. ad repim. nu. 13.
Causa finalis dicitur in principe rescribẽte el particulariter, et respicit vnicum factum ibid.
6 Causa vilis t viliũ personarũ de plano agitari dꝫ, iudice non sedente, p tribunal. t sine libello t alijs solennitatibus. in cõsti. ad repim. §. de plano. nu. 1. 132
Cause grauioris ponderis si agitari debẽt de plano quomodo intelligatur. ibi. nu. 2.
4 Causa in pactis liberatoris nõ cõsideraꝫ si in pactis obligatoris. in l. creditori. nu. 1. C. de pact. 57
4 Causa restitutionis an possit in arbitratore cõpromitti. in l. fi. nu. 6. C. vbi t apud quem. 109
4 Cause cõtinentes que dicant, ad hoc nõ possint agitari coram adiuersis iudicibus. in l. nulli. nu. 1. C. de iudic. 128
4 Cause cognitio plena in quibus casibus adhiberi debeat. in l. in dices. nu. 1. C. de iudi. 219
4 Causa si impletur casu fortuito, an tũc cesset conditio. in l. pecunie. nu. 1. C. de condi. ob cau. 152
2 Causa vna ex pluribus est sufficiens perueniendi ad tutiorem. in l. tutor. n. 3. ff. de tut. t cur. da. ab his. 61
4 Causa in sententia hodie nõ inseritur. in l. properandũ. §. illo proculdubio. nu. 1. C. de iudi. 121
Cã criminalis facit quẽ capitalem inimicum. in l. testiũ. nu. 20. ff. de testi. 427
1 Causa quando est commissa alicui consulenda, si omittit dare consilium est alteri committenda. in l. j. §. si plures. n. 14. ff. de excer. act. 64
2 Causa que sit iusta excusandi substitutũ propter tutorẽ nõ petitum in l. ij. n. 10. ff. qui pe. tut. vel cur. 64
Causa remota in actione personali in libello poni dꝫ. in l. certi condictio. nu. 3. ff. si cer. peta. 21

Cause dicuntur breuiores arbitrio iudicis. in auth. nisi breuiores. nu. 1. C. de sen. ex breuicu. recitan. 30

4 5 Cā appellationis dicitur alia instantia a prima in l. cui3 apud. n. 4 ff. de iudicat. solui. 50

4 Cā legitima dādi biennii est. si appellans in vltimo mēse primi 3 anni cōparuerit et p eū non steterit. in l. j. n. 9. ff. ō libel. dimis. 433

Cā restitutionis est priuilegiata. in l. si quis ad se fundum. 453

4 1. C. ad l. iul. de vi publ. vel priua. 366

Cause cessante cessat effectus. in l. gñaliter. nu. 1. C. de epis. et cle. 4

Cause vilis psonarū vel breuiores debēt sine scripto cognosci. 5 in §. si tibi quoq; nu. 1. in auth. demandat. princip. 18

Causa dicitur de preterito, conditio de futuro. i l. si ita legatū. n. 2. ff. de cōdi. et demon. 356

Cause finalis ōfect⁹ vitiat dispositionē. i l. fi. n. 1. ff. de test. tu. 58

2 Cause legationis dicitur causa necessaria et probabilis. in l. j. n. 2. ff. de diuer. et tempo. prescri. 194

5 Cause transcendentes trecentū aureos an delegari possint. in. §. et iudicare. nu. 2. in auth. de defenso ciuita. 18

3 Causa nulla quando in stipulatione exponitur an videatur inesse causa donatōis. et an sufficiat in libello dicere, ago. q promisisti sine cause expressiōe. i l. pala. §. circa primā. nu. 1. ff. de dol. mal. et met. except. 196

3 Causa iusta an dicatur, si pbetur q iudex semel tātū adhibuit metum. in l. de pupillo. §. si quis. nu. 15. ff. de ope. no. nunc. 11

Causa iusta timoris non est si probetur iudicem in alio officio cōsuetum metum inferre licet in isto non. ibi. n. 16.

Causa iusta timoris nō est, pbare iudicē consuetū homines cruciare nisi etiam probetur q iniuste. ibi. nu. 17.

1 Causa principali finita que possunt examinari. in l. si. §. lucius. titius. nu. 2. ff. de condi. inde. 319

3 Causam a me habens quare non potest referre causas dominū. in l. si. nu. 1. ff. de precario. 184

1 Causa finalis vel impulsiua quando presumatur. l. si pecuniā. n. 15. ff. de condi. cau. data. 189

1 Causa differt ab obligatione et actione et quid sit causa obligatio, et actio in l. certi conditio. nu. 6. ff. si cer. pe. 350

5 Causa testari trahit ad se causas intestati. in l. ius nostrū. n. 1. ff. ō reg. iur. fol. 490. falsit in l. si ego. n. 1. ff. de iniust. rup. test. 133

2 Causa naturalis quę p ciuale accidentali; vel contra. in l. qui habet. nu. 2. ff. de tute. 51

1 Causa q exprimatur ab accipiēte mutuū, qñ sufficiat ad hoc vt alius obligetur in l. j. §. non autē. n. 2. ff. de exer. act. 351

2 Causa falsa an vitiet decretum, in quo ipsorum officiū iudicis. in l. qui testamento. nu. 1. ff. de excu. tuto. 85

4 In causa momentanee possessionis quilibet ētiā sine mādato admittitur. in l. j. nu. 6. C. de pcu. fo. 8. et 34. C. si per. vi vel alio modo. 337.

Idem in capitalibus. ibi. nu. 7.

1 Causa est de preterito, res de futuro. in l. damus. nu. 1. ff. de cō. inde. 314

Causa de preterito si est falsa an competat repetitio. ibi. num. 2.

3 Causa inspicitur nō titul⁹ actionis. in l. tutor datus. n. 1. et 3. ff. ne fideiussores bus. 262

1 Cause recepte coram officio potestatis. illo sublato qñ poterūt capitaneo finiri. in l. vbi acceptum. nu. 3. ff. de iudi. 184

3 Causa suspicionis que potest opponi deleganti nō opponit de legato. in l. pretor. nu. 2. ff. de iurisd. om. iudi. 61

2 Causa falsa adiecta in sententia reddit eā ipse iure nullā et qñ nō in l. qui testamento. §. item. nu. 2. ff. de excu. tut. et cura. 85

Causā iustam fouens nō obtinet si in sententiā est errarū. ibi. n. 2

2 Cause due. si concurrūt vna que prodest, altera que nocet qđ tē datur. in l. si quis in graui. §. eleganter. nu. 4. ff. ad silla. 215

1 Causa magna equiparatur criminali. in l. admonendi. n. 53. ff. de iureiur. 289

Causa magna dicit̄ sm qualitatem personarum. ibi. nu. 54

Cā possessionis non dicitur magna, et in eo defertur iuramentū necessarium. ibi. nu. 56.

Causa qñ est magni pōderis et vertat in dubio sup eo, p q̄ veritati non sit prejudiciū, iuramentū necessarium deferē. ibi. num. 57.

Causa sapit naturam sui causantis. in l. libello. nu. 2. ff. ō excusatuto. et cur. 92

2 In causa matrimoniali et tangentib⁹ quoquo modo eam, pcedit summarie sine strepitu. et figura iudicij. in repet. l. si cōstāte. n. 82. ff. de sol. matri. 22

2 Causa matrimonij est examinānda coram ecclesiastico, qñ dubius an matrimoniū esse possit. in l. titia. nu. 5. ff. sol. mat. 29

1 Causa excusationis si nō finitur in tempore, et stetit p iudicē, an currat tēpus in l. si cum ipse nu. 1. ff. de excu. tut. et cur. 95

Causa si ex forma statuti dr intra tres menses terminari. si ponitur dilatio excedens i tus tempore tamē poterit post tēp⁹ terminari. ibi. nu. 2.

2 Causa finalis dicitur modus qñcūq; respicit cōmodum alterius appositus in dispositione. in l. si titio. nu. 1. ff. de leg. 1. 247

3 Cā ōr grauior sex modis. in l. si cui ex pluribus. nu. 1. ff. de leg. 2. 247

2 Causa intelligit̄ de causa proxima et immediata et immediata. et etiā de remota. Causa multum remota est magis occasio q̄ causa. ibi. nu. 2. 327

1 Cause ciuiliberales et status sunt maxime iurisdictionis. et nō delegātur. in l. imperium. nu. 1. 4. ff. de iurisd. omnium. 57

2 Causa falsa conditionaliter expressa vitiat legatum in l. demonstratio. §. quod autem. nu. 1. ff. de condi. et demon. 356

Cā q ponatur casualiter an vero conditionaliter, qualiter cognoscatur. ibi. nu. 9. 316

1 Causa est a cuius esse sequitur aliud in repe. l. vbicunq. nu. 1. ff. interrog. actio. 216

Causa prima intrinseca existēte vera validat relictū testatoris. 216

2 Causa adiicitur per prepositiones per conditionem subintellecta, et per nomina distributiua. in l. demonstratio. §. quod autem. nu. 2. ff. de condi. et demon. 356

Causa que dicatur coherere legato. ibid. 356

2 Causa falsa circa aliationem adiecta exheredationi facit heredationē nullā ipso iure. ibi. n. 4. et l. si posthumus. §. si quis ita. nu. 1. 2. ff. de liber. et posthu. 117

Causa falsa in cōtractibus et finalis et obligatoria ex nō vitiet cōtractum ipso iure, tamen inducit repetitionem si sciet. ibi. nu. 16.

Causa falsa an vitiet sententiam. ibi. nu. 17.

Causa falsa in legem quando vitiet legem. ib. nu. 18.

Causa falsa in rescripto quando vitiet. ibi. nu. 17.

Causa an in dubio dicatur finalis vel impulsiua. ibi. n. 20.

2 Causa liberatis an in dubio quis pr̄sumatur iurare. in l. vt iurisiurandi. nu. 3. ff. de oper. liber. 451

2 Causa q respexit fauorem legatarij non arctat legatum. sec⁹ si nō respiceret eius fauorē. in l. libertis. nu. 1. ff. de ali. lega. 32 o

5 Cause ex quibus quis in seruitutē reuocat. que sint. in aut. vt liber. decete. nu. 7. 58

2 Causa nō requirit̄ i repudiatiōe. i l. sed et si. n. 2. ff. ad treb. 387

3 **Cautela** vt reseruatio taxatiōis expensarū valeat. est q ordinarij sibi et successoribus reseruet. delegatus vero sibi et delegāti. in l. ab executore. nu. 11. ff. de appella. 41

4 Cautela vt articulentur de titulo quesito ante litem contestatam. l. matrem. in secūda lectura. nu. 7. C. de proba. 163

1 Cautela vt statuatur tempus ad eundē. in l. scriptis. nu. 1. ff. de relig. et sumpt. fune. 219

6 Cautela vt officiales ptātis nō tenūtur p iniustitia p ptātē facta et cōtrā eos repsaliē nō cōcedāt. i trac. represa. i q. vj. pri. n. 4. 59.

1 Cautela qñ minor litigat cū ecclesia vt restituat. in l. si ex causa. §. nunc videndus. nu. 2. ff. de minorib. 157

4 Cautela vt iudex teneatur cōdēnare victū. victor i expēsis. l. perandū. §. finautem. n. 5. C. de iudi. 131

3 Cautela quod exceptio incompetentie primo opponatur. illa dā consulebant. nu. 11. ff. de re iudi. 144

1 Cautela apponenda in instrumento vt ēt cuicta parte commutatur stipulatio. in l. j. nu. 1. ff. de evic. 410

3 Cautela seu consilium q. p vēdēdis rebus ciuitatis ciuitas facit at statutum. in l. prohibere. §. plane. nu. 2. ff. q. vi aut clam. 182

5 Caut⁹ aduocat⁹ qñ accusat tutor. et talis tutor accusat. in l. certis. §. pupillus. nu. 5. ff. de accusa. 376

6 Cautela vt probetur neptē non natā tēpore legati. facti. in cōli. extra. nu. 2. lib. j. 46

3 Cautela p eo qui suspicatur se posse repelli ab eo qui estimare sus possessionē suā ipso absente vt possit probari ista suspitio. l. j. §. sine autem nu. 3. ff. de vi. et vi arma. 170

3 Cautela seu consiliū q. actor ētēsi super mandato disputat. consulat. et pcreat. et ptumacia rei accusat. i l. si finita. §. Iul. nu. 5. ff. ō iu.

Cautela vt pars nō intret i possessionē ex primo decreto sine cautore, vel iudicis authoritate, aliter amittit i⁹ suū. ibi. nu. 8.

3 Cautela pro illo q primo incepit fabricare in flumine publico pro occupando aquam in repe. l. ij. nu. 14. ff. de fluminib. 193

3 Cautela vt procurator substitutus posset et gerere. i l. q si satis. §. quid ergo. nu. 4. ff. de solu. 10

1 Cautela q notarij quecūq; errorē suū corrigat cū authoritate iudicis. in l. imperator. nu. 3. ff. de statu. homin. 26

3 Cautela pro teste, qui primo examinatus iterū examinat. vt pbetat sibi prius testificata exhiberi. in l. eos qui. nu. 6. ff. de fallis. 40

Cautela pro teste q in secundo testimonio dicat̄ put sibi vr̄ mōt si apparuerit aliter dixisse in alia causa ex nunc corrigi. ibi. n. 7.

Cautela quando testis dicit extra iudicium. scio hoc tanti. et nō plus q̄ scribatur eius dictū coram testibus. ibid. nu. 8.

3 Cautela q pater nō possit donationē mortis cā factā p filium ipso pater cōsentiente reuocare. in l. j. §. si vero. nu. 5. ff. de dona. 65

Cautela

3 Cautela seu consiliū q̄ nuptias faciat redigere in scriptis q̄n sit factū de tēpore nuntiationis. in l. de pupillo. q̄. meminisse. nu. 2. ff. de ope. no. nun. 13

4 Cautela vt actio tpe nō tollat. ff. l. nemo pōt. nu. 22. ff. de le. j. 237

5 Cautela vt res prohibita alienari. alienetur. in l. sed si §. ītē. nu. 2. ff. de reb. eo. qui sub tute. fol. 101. & in l. prēto. §. prēdium. nu. 3. ff. de leg. ū. 300

4 Cautela vt qui non possit petere reductionē ad arbitrium boni vir. in actione nu. 20. C. de transac. 68

6 Cautela vt in actis registretur. q̄ iudex diligenter examinavit. in l. sem el. nu. 1. C. de re milit. lib. xij. 427

4 Cautela vt contra instrm nō possit p̄bari et ō fictione, sibi p̄scrituram. in l. generaliter. nu. 12. C. de non. nu. pec. 184

6 Cautela q̄ ante interrogationē pars petat interrogatoria rediqui in actis. & copiā sibi fieri, & quare. Vel. in ma. testū. in verb. quaeliter. nu. 66. 223

1 Clausula vt apponatur q̄n fit proclama. vt inveniat q̄s sit heres vt dicat vel lit. qui velit dicere se heredē. vel bonorū & b̄ditatis possessorem in l. controversia. nu. 8. ff. de transac. 114

2 Cautela vt possit legari minor summa filie monasteriū ingredienti q̄ eā nupserit. in l. ū. nu. 2. ff. de his que pen. nomi. relin. 345

3 Cautela q̄ q̄n appellat a denegatiōe sedē dilationis. causa graminis exprimatur. & q̄ ēt deducatur. q̄n petitur secunda dilatio. in l. ante sententiā. nu. 23. ff. de appel. reci. 460

2 Cautela vt exhibeantur instrumenta heredi per creditores. s. vt fiat proclama. in l. arrisio. n. 2. ff. de iure delī. 180

4 Cautela vt possit instantia cause p̄rogari. in l. p̄erandū. nu. 5. C. de iudicijs. 120

1 Cautela q̄ debitor possit vendere vnā ex rebus pignoratis. quam maluerit. in l. creditoris. nu. 1. ff. de distra. pig. 417

4 Cautela q̄ creditor possit ex pacto ingredi poss. negotio nō liquidato. in repe. l. creditores. nu. 16. C. de pig. 140

Cautela an possit adhiberi q̄ indistincte contra successorē habētem causam a debitore possit exercere conventio. ibi. nu. 25.

4 Cautela seu p̄actica singularis in actione pignoratitia. in l. nec creditoris. nu. 3. C. de pig. act. 179

4 Cautela vt q̄n q̄s asserit se procuratorē alicuius vt nō neges nec fatearis ipsum procuratorem. in l. j. nu. 14. C. de procu. 85

1 Cautela vt ille qui dat dotem minori expressam obligationē cū iuramento recipiat. in repe. l. si constante. nu. 76. ff. sol. mat. 21

1 Cautela q̄ conductor non expellatur de locatione ēt si bona vendantur. in l. qui fundum. nu. 2. ff. locati. 402

1 Cautela vt iudex mittat p̄ro testibus vt declarent dictum q̄n inter eos. videtur contrarietas. in. ū. §. creditum. numero. 19. ff. si cer. pet. 245

1 Cautela vt arbiter procuret partes componere. in l. si ō meis. §. recepisse. nu. 9. ff. de arbi. 174

4 Cautela vt debitores q̄s recipiunt refutationē a tutoribus, vel ab alijs administratoribus. vt in refutatione semper faciant inferre causas. in l. j. nu. 3. de apoch. pub. lib. x. 284

1 Cautela vt fideiussor in maleficijs teneatur etiam ad augmētationem pene. in l. j. nu. 5. ff. de in lit. inr. 284

4 Cautela quando dantur per statuta dilationes ad soluendū mercatoribus vel societatibus. q̄ nō teneantur satisdare. in l. vniuersa. nu. 2. C. de preci. impe. offe. 43

3 Cautela p̄o apponenda clausula in contractu emptionis. vt emptor possit denuntiare authoris sui, & quando hoc possit. in l. Julianus. §. qui fundum. nu. 6. ff. de ver. obliga. 256

3 Cautela q̄ q̄ habet electionem facta executione non possit varia re. in l. cum qui. §. cum pure. nu. 4. ff. de verb. obl. 295

4 Cautela quando datur exemplum vt plene p̄obet. in aut. si quis. nu. 2. C. de eden. 53

1 Cautela vt cōpensatio p̄o debito puro. ad debito causa conditionali implendē fiat. in l. statuliberis. nu. 4. ff. de statulib. 85

1 Cautela in faciendo positiones quando agitur contra aliquē ex pacto procuratoris. in l. si pupilli. §. item si procuratori. nu. 6. ff. de nego. gest. 135

3 Cautela q̄ q̄n aliquid datur in solutū. non apponatur pactū q̄ si contingat rem evinci q̄ a prima obligatione non discedatur est vtilis & notabilis. in l. si quis aliam. nu. 1. ff. de sol. 305

4 Cautela feneratorum contra dispositionē l. fi. C. de pac. pig. ibi. nu. 1. 348

5 Cautela seu consiliū q̄ infirmus citatus mittat ad iudicem & petat quod terminus prorogetur. in l. quelitū. nu. 2. ff. de re iudic. 145

Cautela q̄ iudex pronunciat citatum contumacē nisi infirmitas vel absentia probetur per excusatorem. ibi. nu. 5.

3 Cautela p̄o aduocato q̄n suscipiatur a duersarium probare ō p̄ pactate. q̄ faciat positiones & articulos, q̄ ipse possidet clam a respectu possessionis. in l. si de eo. §. si seruum. numer. 4. ff. de ac. qui poss. 108

3 Cautela q̄n vēdit vt donat res q̄ ñ possit alienari, & si alienet dñiū reuertatur ad primū. in l. qabsenti. §. si qs. n. 3. ff. de acc pos. 107

2 Cautela apponenda in cōpromisso ad hoc, vt qs elapso termino non possit agere. in l. quinquaginta. nu. 2. ff. de excu. tu. & cur. 94

4 Cautela q̄n tutor accusat aliquē, q̄ dicat in accusatiōe talis tutor nec adhciat tutorio nomine. in l. ū. nu. 2. C. qui accu. nonposs. 363

1 Cautela vt apponatur clausula ad hoc, vt tollatur cōdictio indebiti. in l. fi. §. idem quelnit. nu. 1. ff. de condi. inde. 319

4 Cautela q̄n iudex supplet defectum curatoris in ꝑctu minoris. in l. si curatorem. nu. 8. C. de integ. resti. 100

1 Cautela vt in actu qui fit cū curatore dicas. litigo sub hac exceptiōe soluo li ipsum apparebit nō. & curatorem. q̄ nolo b̄re ratū. in l. inter quos. §. alieno. nu. 4. ff. de dam. infec. 47

1 Cautela in probanda etate. q̄n testis non recordatur de natiuitate. in l. de etate. nu. 7. ff. de minor. 164

3 Cautela per quā venditor cogitur satisdare. q̄ emptor faciat sibi moueri questionē. in l. j. §. stipulationum. num. 2. ff. de prēto. stipula. 318

3 Cautela vt tutor impediatur administrare. in l. q. si forte. §. sunt quidam. nu. 4. ff. de solu. 300

1 Cautela quādo iudex est absens. q̄ syndicus & bānitus cōpareat in termino & tribunal. & protestetur. in l. ū. §. ītē si. n. 9. ff. si quis in ius voc. non ier. 70

3 Cautela q̄n fiūt p̄stationes, vt apponat clausula nis & quaten⁹ apparebit eum teneri. in l. cum quis. nu. 4. ff. de solutio. 303

3 Cautela mala ēty. p quā filij possunt a fratribus fraudari legitima. in l. hereditarū. nu. 1. ff. de bo. autho. iudi. poss. 153

3 Cautela est. q̄ q̄n denūtiatur debitori debitoris ne soluat q̄ ei legat iusti⁹ debiti, vel ei copiā dimittat. in l. nō solum. §. morte ei⁹. nu. 45. ff. de ope. no. nun. 18

1 Cautela est, vt iudex faciat redigi in actis cās suspiciōis ppās fidē dictis testiū ñ adhibuit. in l. s. fīū. §. ītēq; n. 4. ff. de test. 427

6 Cautela. vt anēq̄ fiat citatio p̄ edictū. q̄ iudex capiat informationē de nō tuto accessū. in extrauag. ad repā. in ver. p̄ edictū. n. 4. 135

3 Cautela seu cōsiliū q̄ q̄n parti non competit exceptio. sed officiū iudicis exequitare. ea talis exceptio succūbit. ideo iudicis officiū implorabit. in l. j. nu. 11. ff. de excep. 186

4 Cautela & petita p̄ examinādis testib⁹. in l. si q̄n. n. 4. C. ō test. 172

4 Cautela vt qs p̄scribat fundū incultū tributarium minoris tēpore biennij. in l. qui agros. nu. 3. C. de omni agro deser. lib. xj. 414

6 Cautela vt iudex accusatore absente possit ei⁹ defectū supplere. in extrauag. ad repāmendum. in ver. neglexerit. nu. 5. 126

2 Cautela q̄ notarij scribat in testō cās q̄n testator apponit q̄ditionē inhumanā vel fatuā. in l. quidā in suo. n. 2. ff. de cō. ii. instit. 179

4 Cautela vt articuletur de scientia & patientia aduersarij. in l. ū. n. 9. C. de ser. & aqua. 144

6 Cautela in cōstitutēdo syndicū. ne repugnet regule fratrū in tract. mino. lib. ū. nu. 50. 147

1 Cautela vt in cōuētionib⁹ que fiunt sup testō apponat. inspectis cognitis verbis testamēti. in l. de bis. nu. 5. ff. de transac. 118

3 Cautela vt in libello dicatur, agitur & agere intendit. in l. si ita stipulatus. §. & hyrsogonus nu. 8. ff. de ver. obli. 258

3 Cautela seu practica formandi accusationē vel inquisitionem, vt aliquis teneat de auxilio, & de vulnere. in l. qui seruo. §. si duo. nu. 2. ff. de fur. 340

3 Cautela q̄ iudex faciat sibi dari licentiam actoris & rei expediēdi processum. in l. is qui reus. nu. 4. ff. de pub. iudi. 371

1 Cautela p̄o debitore vt possit impedire venditionē pignoris. in l. creditor. nu. 5. ff. de distrac. pigno. 417

3 Cautela seu consiliū p̄ dño pp̄rietatis ripe fluminis iurta suū agrū posite. vt acgrat possessionē. in repe. l. ū. nu. 19. ff. de fin. 168

2 Cautela q̄ q̄n fertur sniа ꝑ contumacem. in sententia inseratur. vt sis citationibus de eo factis, & visa contumacia. in l. multū. n. 4. ff. de condi. & demon. 359

1 Cautela doctoris qui promisit p̄sentare scholarē. qui postea aufugit. & doctor fecit eum banniri ex alia causa. an fuerit bona. in l. si vero p̄o. nu. 2. ff. qui satisda. cog. 72

4 Cautela ad hoc vt quis non possit amplius producere instrūm. in l. cū quidā. in ū. lect. nu. 5. C. de fide instru. 178

1 Cautela p̄o apponendo pacto. q̄ non liceat alicui vendere rē. in l. si creditor. §. queritur. nu. 1. ff. de distract. pigno. 417

3 Cautela opponendi cōtra tutorē. q̄ non fecerit inventariū. in l. in illa stipula. nu. 8. ff. de verb. oblig. 213

3 Cautela qua mediāte clericis, seu ecclesijs p̄o suis possessionib⁹ imponatur collecta. in l. rescripto. §. sciendum. nu. 5. ff. de muneri. & bonorib. 473

1 Cautela vt in protestationibus seu denuntiationibus de soluendo inseratur certū tempus. in l. emilius. nu. 2. ff. de mino. 162

3 Cautela vt certificetur minor contrahens de beneficio ī̄stitutionis in integrū. in l. sciendū. nu. 8. ff. de ver. obl. 217

Index singularium materiarum.

Cautela in articulando falsitatem instrumẽti. in l. in exercendis. nu. 9. C. de fide instru. 175
Cautela vt fiant articuli de bonitate z legalitate notarij in pbatione, vel reprobatione instrumenti. ibi. nu. 15.
Cautela que fit vt pater possit cuitare penã, cũ scripsit testamentum in quo filius est heres institutus. in l. impubere. §. eandẽ zõ filio. nu. 1. ff. de falsis. 409
Cautela q̃ agit cãs cõmunem promittat aduocato salariũ cõi nomine. in l. ex parte. nu. 3. ff. famil. ercis. 233
Cautela vt minor in litiget p procuratorẽ. constituẽdo a seipso cũ iuramẽto: q̃ nõ haberet beneficiũ. l. minori. ff. de mino. ibi. nu. 1. 162
Cautele cõtra iudices qui petũt principale tãquã melius instrũs. in l. seruũ quoq;. §. publice. n. 6. ff. de procu. 125
Cautela abundans non nocet. in l. ij pupilli. §. itẽ si. nu. 1. ff. de negoti. gest. 135
Cautela pro instructione aduocatorũ. in auth. at qui semel. n. 31. C. de probatio. 165
Cautela q̃ qñ quis dubitat condemnari in actione famosa. q̃ litiget per procuratorem. in l. furti. §. 1. qui quis. nu. 3. ff. de bis qui notãtur infa. 117
Cautela pro capiẽdo debitore in domo. vt p aliquo cõstẽptu iudicis cõdemnet: q̃ tũc poterit in domo capi, z carceratus pro debito ibi recõmendari. in l. cũ eo. nu. 3. ff. ad legem Jul. repet. 410
Cautela q̃ qñ fiat p iudicẽ q̃ appellans protestetur. z apppellet cotã honestis personis. in l. j. qñ dico. n. 4. ff. qñ appellãs sit. 448
Cautela vt aduocatus possit dictare reformationes. in l. non distinguemus. §. queritũ. nu. 1. ff. de arbit. 177
Cautela ad tollendũ metũ, qñ vxor, vel filia facit aliquẽ Jctum est q̃ adhibeatur pñtis amicorũ. in l. transactione. n. 2. C. de transactio. 75
Cautela ad excusandũ accusantẽ aliquẽ de falso, z non reprobatem. in l. ij. nu. 7. ff. de here. instit. 148
Cautela p teste q̃ torquetur. Vel. in tracta. testi. n. 31 224
Cautela vt fiant positiones q̃ sint plures eiusdem nominis. in l. si in rem. nu. 1. ff. de rei vendi. 204
Cautela vt possit relinqui filio emãcipato min⁹ legitima portione, z testũ nõ est nullũ. in l. cũ ex filio. nu. 1. ff. de vulg. z pup. 179
Cautela ad hoc vt tollatur probatio meritorũ. in l. per diuersa. nu. 15. C. mandati. 194
Cautela vt aduocatus partis contra q̃ testis aliquid falso dixerit, interroget partẽ. in l. ij falsos. nu. 3. C. de fal. 368
Cautela q̃ quis faciat taxari alimenta pupillo. in l. ff. n. 1. C. de alimen. pupil. prestan. 215
Cautela p faciendo positiones q̃ conductor remãsit in possessione dño sciẽte. in l. item queritur. §. qui impleto. n. 2. ff. loca. 400
Cautela an detur qua meditãte spurio relinquat. in l. ij gen. n. 1. ff. de bis quib. vt indig. fo. 350. videl. si io. n. 6. ff. de libe. leg. 334
Cautela aliqua an inducatur, vel induci possit cõtra presumptionem. l. cũ allegas. C. de usur. ibi. nu. 5. 191
Cautela Dñi. q̃ timet quis ne cogat̃ contrahere est, clã q̃ protestatur, q̃ si facit, nõ facit voluntarie, z an talis cautela iuuet bona. in l. qui in altera. §. celsus. nu. 6. ff. de acquir. hered. 187
Cautela vt colonus cogatur stare in locatione. in l. qui fundũ. n. 3. ff. locat. 402
Cautela vt inquisitus de crimine ante condemnationẽ soluat ad hoc vt euitet infamiã. in l. infamẽ. n. 1. ff. de publi. ind. fo. 372. z l. fulium. andũ. §. cũ reo. nu. 1. ff. de iureiur. 282
Cautela ne damnatus pro iniuria etiã leui sit infamis ẽ q̃ talis ante cõdemnationẽ soluat. q̃ postea absoluitur. ibi. nu. 12.
Cautela q̃ carceratus extrahatur parũ operatur. in l. qui in carcerem. nu. 1. ff. qũ met. cau. 151
Cautela vt dicatur consentiunt tali iudici iudicanti, z eius sentẽtie. in l. si vni. nu. 11. ff. de re iudic. 140
Cautela qñ renouatur iudex in tribunali fiat quedã pductio omnium actorum. in l. ij. nu. 6. C. de eden. 49
Cautela, vt in datione insolutũ apponatur clausula qõ si res emitur remaneat actio in pristino statu. in l. elegãter. n. 4. ff. de pig. action. 347
Cautela vt sententie arbitri lata super vna valeat. in l. quid tamẽ. §. item si arbiter. nu. 2. ff. de arbi. 175
Cautela qõ in Jctibus in quib⁹ requritur qõ pecunia soluat̃ realiter, z quãtitas sit magna. vt appareat qñ de facili non reperiretur. in l. singularia. nu. 36. ff. si cer. peta. 156
Cautela pro eo qui vult reuocare confessionẽ. in l. de etate. §. qui iusto. nu. 2. ff. de interrog. act. 235
Cautela qõ qñ cõmittat̃ pfilio sapiẽtis. vt iudex qui postea iudicauit. nõ tenet in syndicatu. in l. si cõuenerit. nu. 4. ff. de re in. 119
Cautela p iudice q̃ procuratorẽ cõparet qõ dicat qõ vult q̃ dicat qõ cõparcat cõis ad rñdendũ, q̃ melius instructus. vel legalior, z cõmunis practica. in l. pretor ait. §. defendendi. n. 2. ff. qui. ex ca. in possess. ea. 85
Cautela vt absens qui vult respondere p procuratorẽ. vt respõdeat. tali libello, vel inquisitioni sic, z hec cautela reprobat. ibi. nu. 3
Cautus iudex facit scribere in actis variationẽ. z trepidationẽ examinati. in l. de minore. §. plurimum. nu. 4. de questio. 422
Cautela q̃ in cõmissione z relatione executoris ponatur. incipiendo primo minus dãnosis. in l. a diuo pio. §. q̃ vẽditione. nu. 8. ff. de re ind. 64
Cautela in formanda inquisitione contra ciuem deliquẽtẽ extra territoriũ. in l. j. nu. 49. C. de sum. trini. 177
Cautela vt testes qui inuiti deponere nõ tenent. dicant deponere sponte. in auth. ꝓbyteros. n. 3. de epis. z cler. fo. 32. z in auth. de sanct. episco. §. deo amabilis. nu. 3. 6
Cautela vt quis promittens velle posse conuenire alibi. cõtractus est, vt dicatur, promisit se soluturũ Perusij. Bene. 310 rentie. z. in l. si quis. nu. 2. C. de pac. 6
Cautela q̃ ponat in actis, vilis citatione z contumacia talis pronuntiauit talẽ mittendum in possessionẽ. in l. hec antẽ. q̃ videndi. nu. 1. ff. quib. cr can. in pos. ea. 64
Cautela pro iudice, vt in syndicatu. doceat se filiusfa. in l. si filius famil. §. index. nu. 3. ff. de iudi. 93
Cautela ad opponendum cõtra procuratorem. in l. 3. nu. 3. C. de procur. 4
Cautela seu consiliũ q̃ prestito iuramẽto pars statim petat testes examinari. in l. damni. §. fabini. nu. 9. ff. de dam. infe. 3
Cautela seu consiliũ qd agere debeat iudex. qñ citatus in termino comparuit. z non est locus detentioni. z fit extra territorium. in extrauagan. ad reprẽ. in vers. si per edictum. n. 15. 6
Cautela qñ nuntiatio fit in parte tantum. in l. de pupillo. §. q̃ nuntiat. nu. 4. ff. de ope. no. nun. 3
Cautela pro rusticie, vt qñ receptũ aliquã iniuriã dicãt. q̃ testor ex parte potestatis ne hoc faciat. z arripiant iter ad ciuitatẽ. facerum postralem protestationẽ dzreuocari. in l. de pupillo. §. si quis. nu. 37. ff. de ope. no. nun. 93
Cautela qñex cõtractu vt probet Jctum esse factũ ante iudiciũ. in l. non potest videri. nu. 1. ff. de iudi. 1
Cautela vt iudex possit facere captare suam cameram in l. mulctarum. nu. 2. C. de mod. mulct. 183
Cautela q̃ in creatione actoris vltra decretũ decurionũ q̃ et inueniat̃ in peritoris authoritas. in l. nulli. nu. 7. ff. q̃ cuiusq; vniuersit. nomin. 4
Cautela in probando valorem q̃ qs dicit se deceptũ vltra dimidiam iusti pretij. in l. j. §. si heres. nu. 1. ff. ad trebel. 153
Cautela q̃ fiãt positiones de errore. in l. si adulterij. nu. 4. ff. de adulte. 384
Cautela in redigendo in scriptis immixtionẽ filij hereditatis paterne. in l. is qui putat. nu. 5. de acquir. here. 398
Cautela qñ testus absoluitur. q̃ nõ confitetur. nec essitat delicto. q̃ iudex faciat scribere in actis. q̃ testa fuit habita cũ moramine. in l. qui hunc. nu. 1. ff. de questio. 189
Cautela vt in contractibus tã emptionis q̃ cõditionis ponat cautela facies: procuratorem in rẽ suam ita vt deinde ꝛc. in l. §. qui super. nu. 4. de superficie. 424
Cautela q̃ citatus infirmus mittat excusatorẽ qui infirmitatem indicti notificet. 175
Cautela pro aduocato in faciendo probationẽ qñ titulus precedit possessionẽ. in l. cũ solus. nu. 4. ff. de vsuca. 77
Cautela opponendi compensationem extra iudicium. q̃ fiat instãs, sicut talis opponit compensationẽ tali de tali debito. in l. si cestet. nu. 5. C. de compen. 112
Cautela qñ primũ decretũ est interpositũ ad instantiã vtilis. q̃ possit obuie. in l. cũ vnus. nu. 2. de bo. autho. iudi. poss. 118
Cautela que fit institutẽdo amicũ vt restituatur spurio. an valeat. in l. ita fidei. §. patronus. nu. 1. ff. de iure fisc. 195
Cautela q̃ qñ accusatur de falso, dicatur scienter z dolose, illud exemplũ. nu. 1. C. de fal. 49
Cautela vt iudex accusatorẽ absente possit eius defectũ supplere. in extrauagan. ad reprimendũ. §. neglexerit. nu. 5. 368
Cautela p actorẽ ne positiones coniuncte copulentur. in tract. ordi. iudic. nu. 13. 16
Cautela in tradẽdo coptã inuentarij litiganti eũ tutore, vel curatore minoris. in l. 1. nu. 7. ff. de cura. bon. dan. 101
Cautela, seu consiliũ vt in fideicõmissis apponatur clausula put sibi videbitur. in l. Lucius Titius. numero. 5. ff. de fideicõmiss. liber. 83
Cautela q̃ semper in actis ponatur parte presente. in l. certũ. §. si quis absente. nu. 1. ff. de consel. 148
Cautela q̃ pnuntietur rẽ esse actoris, z reus absoluatur. in l. ij a ꝛc. §. si quis fundũ. nu. 1. ff. de exceptio. 189

Cautela

3 Cautela quando in libello dicitur peto pnuntiari bñ appellatū ꝛ revocari attestats ꝙ appellato2 nō cōtestetur litē super libello. in l. j. nu. 5. ff. nil. no. app. pen. 453

3 Cautela p2obādi ꝙ aliqs p vim aliquā cognouit, ꝛ i libello ꝛ articulis dicat. Titꝰ cognouit Berā pallam ab eo vim cōmittēdo adulterū. in l. si vyo2. §. si quis vro2e. n. 5. ff. ad l. Jul. de adul. 392

2 Cautela vt p2obetur consuetudo in l. impense. n. 4. ff. de ipē. in reb. dota. fact. 39

3 Cautela p2o cōficiēdo instrō. qñ aliquis p2omittit aliquē tractare vt filiū. in l. quidā cū filiū. nu. 16. ff. de ver. obli. 260

4 Cautela vt ecclesia teneatur ad tributū eugubinoꝝ. in l. placet. nu. 5. C. de sacrosan. eccle. 15

5 Cautela vt accusatus p delictū, p q̄ in defectū pecuniarie corporalis imponitur, nō careret est ꝙ soluat pecuniā fisco cōditione, si cōdēnabit. in l. de custodia. n. 4. ff. de custo. ꝛ exhi. reo. 384

4 Cautela vt cuitet falli pena, qui p2oduxit falsos testes, vel instrumentū. in l. si aduersarius. nu. 4. de fide instrument. 174

4 Cautela ponenda in instrō emptionis. vt appareat p2etium fuisse solutum de iure cōmuni. in l. ij. nu. 3. C. p2o so. 195

3 Cautela ꝙ bānito capto, p̄ducat bānū, ꝛ ꝙ bannitus cōsiteat qđ est ille talis qui reperit bānitꝰ ꝛ cōdēnatꝰ, p tali tēpo2e. q2 postea pōt executio fieri. in l. diuꝰ. n. 5. ff. de cust. ꝛ exhi. reo. fo. 186. ꝛ in ter stipulātē. §. si stichū. n. 5. ff. de ver. obl. fo. 237. ꝛ l. demonstratio. nu. 15. ff. de condi. ꝛ demonstr. 353

4 Cautela vt inde2 faciat scripti notario sicut qualibet die, ꝛ hora p2ima cedit ne teneā in syndicatu. in l. ij. n. 1. C. de statu. ꝛ ima. 447

1 Cautela in p2āda aditiōe filiꝫ ꝙ allegatur ꝙ p2ecessit iussus patris, ꝛ secuta est aditio. in l. qui aliena. §. sed ꝛ si. n. 2. de acquiren: heredi. 186

Cautela ꝙ in accusatione ponatur pluries. in l. si gemina. nu. 7. ff. de arbo2. fur. ce. 351

6 Cautela vt omni casu pater teneatur soluere condēnationē p2o filio, vt quādo agit. aut iudiciū ꝺ filium. citetur pater vt compareat p2o suo interesse. in q̄stione ij. nu. 16. 107

3 Cautela ꝙ fideiusso2, p̄mittat rep2esentare reū statim. ꝛ ꝙ renunciet bñficio de fideiusso2. in l. ij. §. nu. 5. ff. de custo. ꝛ exhi. reo. 385

4 Cautia accessoꝝ cōuincūt delinquētē qui deberet pena pecuniaria puniri de pseuerātione, vt possint eū capitaliter punire. in l. j. nu. 3. C. de superexacto. nu. 7. 383

6 Cautela, vt fiat p2ocessus, ꝛ in scriptis redigatur antequā cōceda tur in trac. rep2esa. in q. ij. §. p2im. nu. 5. 158

6 Cautela p2o herede pupilli nō habentis, tutorē ꝛ defuncti. vt habeat hereditatem pupillo delatā. in consi. clxxxiij. nu. 2. lib. ij. 60

6 Cautela qñ timetur ne hēdes vendant villam p2etio, ꝙ p2otestet ne veniāt ad venditionē. nisi p2esentibus tūc. in cōs. xix. n. 2. li. j. 10

Cautela, vt quis possit ex instrumento ꝙ impugnauit se iurare. in l. post legatū. nu. 7. ff. de his quib. vt indig. 348

Cautela, vt positione negata possit quis se fundare. ibi. nu. 11.

1 Cautela, vt quando quis credit se firmiter condemnandū ex cāsa mosa vt soluant antequam lis p2estetur ꝛ euitabit infamiā. in l. ictus fustiū. nu. 5. ff. de his qui no. infa. 121

Cautio rati etiā p2estatur post lit. contest. in l. fin. nu. 2. C. de conso2. eiusdem litis. 147

1 Stigs patiat post li. cōte. p curatoze interuenire ꝛ merita cāe tractare anteq̄ petat cautionē rati, talē cautionē petere ñ pt. ibi. n. 3.

3 Cautiones introducte ex forma statutoꝝ qñ dicant p2etozie, ꝛ qñ vles. l. stipulationū. nu. 3. ff. de ver. oblig. 211

3 Cautio mutiana an habeat locū in contractibus, qñ cōditio cōsertur in p2sonā eius, cui aliquid debetur. in l. ita stipulatus. n. 13. ff. de verb. oblig. 248

3 Cautio damni infectitia potest peti ab emptoze sicut a venditore. in l. si tertius. §. si quis p2ius. n. 5. ff. de aqua plu. arcen. 52

1 Cautio dꝫ p2estari p debitis ex alia cā, ñ p relictis in vltima volūtate ante diem vel conditionē. in l. inter oēs. n. 2. ff. ꝙ satisd. co. 75

3 Cautio de damno infecto iudicis officio p2estatur, ꝛ in iudicio peti debet. in l. cum postulasiem. nu. 1. ff. de dam. infec. 48

3 Cautio dꝫ locū qñ quis edificat in loco arenoso. in l. fluminū. §. vltiū. nu. 1. ff. de dam. infec. 45

Cautio damni infecti si fuit interposita scienter p2o vitio naturaliloci committitur. ibi. nu. 2.

2 Cautio p2o minis illatis vt p2estet stat arbitrio iudicis. in l. hec autē nu. 1. ff. si cui plusq̄ per leg. fal. 382

2 Cautio de implendo modū p2estatur heredi. in l. huiusmodi. nu. 5. ff. de leg. j. 244

2 Cautio mutiana requirit satisdationē. in l. cū sub hac. nu. 1. ff. de condi. ꝛ demon. 365

2 Cautio de vtendo ꝛ fruendo arbitrio boni viri, non pōt tolli per testatoze. in l. nemo potest. nu. 2. ff. de leg. j. 339

Cautio dāni infecti postula: indice sedente. in l. dies cautioni. §. hoc autem iudicium. nu. 1. ff. de dam. infe. 30

1 Cautio iudicatū solui. ꝛ dāni infecti toties cōmittit, quoties interest in l. sed mihi. §. in hac. nu. 6. ff. commo. 334

1 Cautio mutiana an habeat locū in ℨctibus. in l. dedi tibi. n. 5. ff. ꝺ condi. cau. da. fo. 228. ꝛ in l. j. nu. 8. C. de pac. 53

Cautio mutiana p2estatur a volente. ib. nu. 6.

Cautio de qua in §. q̄is. in l. nisi dolo. ff. si cui plusquā le. fal. p̄statur sub pena. ibi. nu. 3. 382

3 Cautio de rato quare requiratur quādo p2curatoꝝ nūtiat. ꝛ de mandato dubitatur in l. de pupillo. §. qui p2curatoꝝ. nu. 3. ff. ꝺ ope. no. nun. 14

3 Cautio mutiana habet locū in conditione negativa in l. pater. §. marito. nu. 3. ff. de dol. mal. ꝛ met. except. 196

Cautionē de non offendendo, si petis, ꝛ ego a te, ꝛ tu illā mihi nō p̄stes, ego nō teneoꝝ, nisi ex parte mea esset vanus timoꝝ, ꝛ ex tua iustus. in l. qui bona fide. §. si quis, q2. nu. 1. ff. de dam. infec. 33

3 Cautio in l. si p2ius. ff. de ope. no. nun. sit sine fideiussoze, cum obligatione tamen bonoꝝ. ibi. nu. 23.

3 Cautio interposita corā iudice p2ime cause non committitur corā iudice appellationis. in l. cū apud. nu. 1. ff. de iudi. solu. 327

3 Cautio p2etozia, iudicialis, ꝛ cōmunis quo differāt, ꝛ que dicat p2etozia. que iudicialis, ꝛ que cōmunis. in l. stipulationū. nu. 1. ff. de verb. obli. 211

4 Cautio dicitio an intelligat cum fideiussoze vel sine. in l. quinq̄. nu. 1. C. de omni agro deser. lib. xj. fo. 414. ꝛ l. diuoꝝ tio. §. interdū. nu. 5. ff. sol. matrimo. 10

1 Cautio rati, ꝛ ea quā p2estat tutoꝝ, qñ de mandato dubitatur, quo differant in l. vulgo. nu. 1. ff. de admi. tu. ꝛ cu. 69

4 Cautio verbū ꝙ atū a lege ciuili intelligitur de nuda a p2etore fideiussoze. in l. sancimus. nu. 12. C. de verb. sig. 268

Si in conditioe inter posita coā iudice p2ime cāe nō ē exp̄ssum iudici. an cōmittat in cā appel. q̄ nō. ibi. nu. 4.

3 Cautio interposita per eū in casu l. p2ī. ff. de ope. no. nun. in seruitutibus quando sit perpetua. ibi. n. 12. 22

3 Cautio de dāno infecto non potest offerri alio loco. in l. si finita. §. item videamus. nu. 1. ff. de dam. infec. 41

3 Cautio de molestādo in futurū, ꝙ si debeat esse perpetua. ꝛ qñ ad tēpus in l. j. §. inter dictū. nu. 1. ff. vti possi. 173

4 Cautio mutiana nō ℨ locū, vbi dispositio sit sub mō. in l. fine apud. nu. 20. C. de transa. 74

4 Cautio mutiana solū in casu l. ambiguitates. C. de ind. vidui. tol. est sublata. nu. 3. 269

5 Cautio C. ꝺ q̄ iauk. ꝺ ex c. bodie ꝺ cōsuetudine nō p̄stat. ibi. n. 6. 49

3 Cautio damni infecti ē mixti imperij. in l. dies cautioni. §. in intra diem. nu. 1. ff. de dam. infec. 28

2 Cautio de dote restituenda an sit phibita, sicut phibet cautio de dote cōseruāda. in l. si cōstante. §. quoties. nu. 2. ff. sol. mat. 23

Cautio ꝺ qua in l. si is a quo. ff. vt in pos. leg. vel fideicō. p2estaz officio iudicis. ibi. nu. 1. 400

4 Cautio de q̄ in l. j. C. de vsufr. qñ dicatur de substantia vsufructꝰ. ibi. nu. 12 141

4 Cautio sumitur tribus modis. in l. j. nu. 1. C. de p2ocu. 85

4 Cautio de q̄ i d. l. j. an possit de ptiū volūtate mutari. ibi. nu. 13

3 Cautio vt ꝙ opꝰ in publico factū tollat. quo iure vt p2estet agat. in l. si p publicū. nu. 1. ff. ne quid in lo. publi. 165

4 Cautio mutiana an habeat locū in contractibus inter viuos. in l. fine apud. nu. 10. C. de transac. 73

Cautio que p2estatur de mō implendo an habeat locū in ℨctibus bonefidei. ibi. nu. 1.

2 Cautio q̄ p̄stat mulier viro soluto mīmonio ꝺ restituēdis fructibꝰ an debeat ee cū fideiusso. i l. diuoꝝ tio. §. iterdū. n. 3. ff. so. ma. 10

2 Cautioni de rato locꝰ est. si ꝺ mādato p curatoꝝ constat plene ꝛ de revocatiōe semiplene. in l. vulgo. nu. 2. ff. de admi. tu. ꝛ cu. 69

1 Cautiones date in p2imo iudicio an cōmittantur in scōa sentētia in l. furti. §. sed si furti. nu. 9. ff. de his qui no. infa. 119

4 Cautio de defendendo invicē inter fratrē p̄statur tēpoze divisionis. in l. vna. §. cūque. nu. 14. C. de rei vxo. ac. 212

5 Cautio ꝺ lite p2osequēda de qua in aut. de litigato. nō p̄stat corā arbitris. in §. ad excludendas. nu. 7. in aut. de litigio. 53

1 Cautio de rato qualiter interponatur. in l. nō solum. §. quia alieno. nu. 5. ff. de p2ocur. 127

1 Cautio dꝫ p2estari in omni debito sive in diem, sive sub conditione. in l. quod si in diem. nu. 1. ff. de peti. in heredi. 198

3 Cautio iudicatum solui p2estatur a quocunq̄ conuēto nōie alieno. in rub. nu. 2. ff. iudi. solui. 321

3 Cautio dāni infecti petitur officio iudicis. in l. inquilino. nu. 2. ꝛ 3. ff. de dam. infect. fo. 46. ꝛ l. stipulationū. nu. 2. de ver. obl. 212

1 Cautio rati ita p2estatur qñ aliquid petitur in iudicio sicut quando petitur extra iudiciū. in l. qui absentem. n. 3. ff. de p2oc. 132

1 Cautio que non dꝫ interponi interposita cōmittitur. in l. quibus res erat. nu. 5. ff. famil. ercis. 133

2 Cautio mutiana non habet locū fauore libertatis. in l. mutiane. nu. 1. ff. de cond. & demon. 155
Cautio mutiana habet locū in conditionibus affirmatiuis, nisi voluntas testatoris repugnet. ibi. n. 4.
Cautio ista non habet locū in conditionibus negatiui s que possunt impleri vltimo vite spiritu. ibid. nu. 5.
Cautio mutiana sic appellat. q2 a mutio fuit introducta. ibi. n. 8.
Cautio mutiana qualiter interponatur. ibi. nu. 6.
Cautio hec q̄n p̄stetur cum fideiussore. ibi. nu. 8.
Cautioni mutiane qui contrauenit ab eo q̄ hz̄ testatoris dispositione quo auocetur an tanquā si nunq̄ nā uisset heres, vel tanquam ab indigno. ibi. nu. 1.
5 Cautio de lite p̄sequenda de qua hic nō est superflua. in l. ad excludendas. nu. 1. in auth. de litiq. 53
Cautio de lite p̄sequēda an p̄estet in cā appellationis. ibi. n. 2
3 Cautio de dam. infec. non trāsit ad singularem successorē sine cessione. in l. fluminum. §. adūcitur. nu. 2. ff. de dam. infec. 45
2 Cautiones p̄stare debent ad inuicem heres & legatarius beneficiatis. in l. cum filius. §. Lucio. nu. 6. ff. de leg. ū. 296
1 Cautio de iudicio sisti quādo p̄statur. per que verba concipiat. in l. Julianus. nu. 5. ff. qui satisda. cog. 75
5 Cautio de qua in auth. de exc. p̄stari dz cum fideiussore. ibidē nu. 2.
2 **Cauillatio** que dicatur in l. titia heredis. nu. 2. ff. de cō. & demon. 269
Cecus succedēs principi baroni, vel comiti retinet iurisdictionē, licet postea concedi non posset. in l. cecus. nu. 1. ff. de iudic. 181
2 Cecitas qualiter p̄batur. q̄n quis habet oculos claros. in l. mutus. nu. 1. ff. de bono. pos. iuris insan. 409
2 Cecus qui effectus est. potest testificari de eo q̄ ante vidit. iu l. ad testimū. §. condition em. nu. 6. ff. de testa. 113
1 **Cedulā** falsā q̄ dedit notario vt poneret in actis stāte ista cōsuetudine, & ex vigore ei⁹ reportauit q̄n teneatur pena falli. in l. si qs obrepserit. nu. 2. ff. de falsis. 468
5 **Cenaculum** q̄n nō dz aditū de publico. dīs domus agit inter dicto, vti possidetis. in l. si duo §. si sup2a edes. nu. 1. ff. vti. possi. 175
3 Cenaculum est domuncula in summitate domus. in l. q̄ conclaue. nu. 2. ff. de cōm. infec. 49
4 **Censura** ponit p2o interdicto. in l. ne quis. nu. 2. C. de curio. lib. x. 386
1 **Certum** ex incerto dz quo petatur. in l. certi cō dictio. nu. 8. ff. si cer. pet. 150
3 Certum cogitur quis respondere officio iudicis, pignoribus captis & multa indicta. in l. certum. nu. 2. ff. de confes. 148
1 Certum si petatur non est p2oprium numen actionis. in l. 1. nu. 1. ff. de condi. triti. 325
2 Certus dicitur qui de aliqua re habet aliquam opinionem vehementē. in l. si quis ita. nu. 4. ff. de testa. tu. 59
1 Certū q̄n est factū q̄ millium intra tps fieri nō posse. licite fit actio nata & actio impeditur. in l. non omnis. nu. 2. ff. si cer. pe. 258
2 Certus q̄n qs possit esse testis esse falsum. q̄n dicitur falsum facto alieno. in l. cum quidam. nu. 1. ff. de bo. pos. 409
Certus de test. si, pponit nullitatē testamenti vt adire. ibi. nu. 2.
3 Certe dictio. ponitur aduersatiue. & etiā correctiue. in l. quod conditionis. nu. 1. ff. de dona. cau. mor. 79
3 Certificari q̄n debeat qui est certus. in l. 1. §. vendito. nu. 3. ff. de actio empt. 389
1 **Cessio** actionis facta post solutionē nō valent in l. modesti nus. nu. 1. de solut. 306
3 Cessio an & q̄n faciēda inter plures obligatos. & quo iure fieri debeat. itē quo iure petatur. l. modestinus. nu. 5. & 9. ff. de soluti. 308
Cessio quādo fit inter plures tutores inquantū fieri debeat. ibi. num. 7.
Cessio si faciēda sit iter plures reos inquātū fieri debeat. ibi. n. 8.
Cessio inter plures fideiussores an fieri debeat in solidū, vel p2o parte. ibi. nu. 9.
Si trib⁹ coreis vl tot oribꝫ vl fideiussoribꝫ vn⁹ soluit insolidū. q̄ cessio fiat insolidū p2o duabus partibus ceterorum. ibi. num. 10
Ille cui est facta cessio dālios coreos insolidū si agit contra vnū insolidum ex actione cessa tenetur ille cedere actionē sibi cessam contra alium. ibi. nu. 11.
Cessio quando fieri debet que actio cedatur. ibi. nu. 12.
6 Cessio recepta a clerico iure canonico p̄sumit simulatio, iure ciuili non, nisi doceatur simulatio. dif. int. ius cano. nu. 48 184
3 Cessio an petatur fieri iure actionis. in l. stichus. §. si mādato nu. 1. ff. de solu. 312
Cessio facta ab vno ex reis creden. vel debendi quādo p̄sit vel nocet alteri in auth. hoc ita. nu. 59. C. de duo. reis. stipu. fol. 350
l. ex duobus. nu. 3. ff. eod. tit.
4 Cedens bonis ex ante gesto non pōt conuenīri, nisi de eo q̄ post ea superlucratus est deducto ne egeat. in l. ex contractu. n. C. de bonis autho. iudic. possi.
Cedens bonis tutus est exceptione. ibi. nu. 2. 329
3 Cedens bonis non videtur habere rē p2o derelicto. in l. si q bonis. la. j. ff. de cessi. bono.
Cedens bonis. potest penitere. ibi. nu. 2.
3 Cedens bonis an liberetur a ciuili obligatione bonorum. quod in l. qui bonis. nu. 1. ff. de cessio. bono.
3 Cedens bonis non dz spoliari vestibus. in l. diuus. nu. 1. ff. de bonis dam. fo. 434. & l. qui cedit. nu. 5. ff. de cess. bono. 149
3 Cessio dz fieri p2o rata. in l. de fideiussoribꝫ. nu. 1. ff. de fideiuss. 102
1 Cedens in potentiorem simplorans patrociniū potētioris nempe perdit. in l. cum miles. nu. 1. ff. de alie. iud. mu. can. facta. 173
Cedens in potentiorem iudicū mutandi causa, cogitur agere. & non potest procuratorem conſtituere. ibi. nu. 2.
2 Cessio an fiat & p quāta parte. q̄n vn⁹ ex pluribus tutoribus vel coreis conuenitur. in l. si plures. nu. 2. ff. de admi. tuto. & cura.
3 Cessio bonorum an impediat litis contestationē. in l. qui cessit. 2. ff. de cessio. bono. 140
Cedens bonis cogitur indicare. ibi. nu. 3. 109
3 Cessio bonorū fit etiam extra ius, & per nuntium, & per epistol. in l. bonis. nu. 1. ff. de cessio. bono.
Cessioni bonorū an possit renūtiari. ibi. nu. 2. 150
3 Cessibile an sit. q̄ nē trāsmissibile. in l. iuria. nu. 2. ff. de iur. 161
4 Cessio que in bonis filij cedētis nō p̄iudicat. admittitur p̄ge. bitum contractum in ciuili officio. in l. si pater. nu. 1. C. qui bonis cedere possunt.
3 Cedendo fando an quis liberetur a collectarum solutione. in l. is cum quo. nu. 2. ff. de aqua plu arcen. 378
3 Cessionarius q̄n agit. si nō apparet ex libello an agat actiōe y vtili vel directa dz exprimere q̄ actiōe agit. in l. si duo rei. nu. 2. ff. de fo. 41 o
De instrumento cessionis q̄n fieri debeat copia ante litem contestatam. ibi. nu. 3.
1 Cessio inter absentes potest fieri in his casibus in quib⁹ actus p aliquē fit. per quē cessio fieri potest inter absentes. in l. in cie cognitione. §. si ex parte. nu. 1. ff. de p2ocu. 122
3 Cessio bonorū an impediat litis cōtestationem. in l. is qui bonis. la. ij. §. Sabinus. nu. 1. ff. de cessio bon. 149
Cessio bonorum non hz locū q̄n quis precise tenetur ad factum. ibi. nu. 2.
1 Cedens cessione facta non habet ius recipiendi. in l. si partē. nu. 2. ff. quemadmo. ser. amit. 127
2 Cedi non possunt. que nō transmittuntur ad heredes. in l. ex pluribus. nu. 1. ff. de admi. tuto. & cura. 22
5 Cessio vt valeat dz cedēs vere habu sse pretiū. nec sufficit cōfessio de recepto, sed dz probari pretiū vere receptū. in aut. de equali. do. nu. 17. 50
5 Cessio actionis p creditorem fideiussorē dz principalē q̄n fieri debeat, sc. an ante solutionē vel postea. in aut. de fideiuss. nu. 8. 17
3 Cessione facta dz principalem, q̄n videatur facta contra fideiussorem. in l. heres. nu. 2. ff. de fidei. 282
4 Cedēs q̄n possit solutionem recipere, & debitorē liberare. in l. creditoribꝫ. nu. 7. C. de nego. gest. 96
3 Cessionario dz cedente omnia iura que habebat in bonis. Titius q̄ bonē peruenerunt, sic habuenitur actione ex eo dz. in l. 5. vsufructuarius. nu. 4. ff. de oper. no. nun. 8
Cessionarius potest acti, ne vtilē quā habet ex cessione contra cedentē intentare. licet directam non. ibid.
3 Cessio q̄n teneat, si fundus est vēditus, & cessat actio prędialis p seruitute. in l. si sub vna. §. si quis. nu. 3. ff. de ver. obli. 163
1 Cessio facta vni quādo possit fieri alteri. in l. non quocunq; modo. asum. nu. 1. ff. de leg. 1. 164
4 Cessionarius q̄n agit ex cessione. an dz cessione debeat dicani litem contesta. in l. 1. nu. 13. & 8. C. de act. & obli. 85
4 Cedere. cōcedere. & mūdare quo differant. l. j. nu. 7. 9. 11. 12. C. de actio. & obligatio. fol. 153 & in l. a deum quem. nume. & de donatio. 47
5 Magnas qui ex forma statuti nō pōt cedere actiones cōtra populares si cedit mutinensi. & mutinēsis bononiēsi, an cessio dz in aut. vt de ceter. cōmuta. nu. 3. 39
3 Cessio bonorum in causis fiscalibus admittitur. q̄n quis nō fit contumax in soluēdo. in l. cū eo. nu. 4. ff. ad leg. Jul. repe. 40
1 Cedenti agēti q̄ possit oppom q̄ male cessione facta in l. si cum emptore. nu. 2. ff. de pac. 197
2 Cessio quādo fit vni ex duobus reis non fit insolidū. in l. si is. nu. 3. ff. de liber. lega. 314
2 Cessionarius an possit cogi, vt eligat, an agat directa, an vtili. in l. si mihi. nu. 7. ff. de leg. 1. 229

2 Cessio facta a minore qui habebat actionē,vel ad fundū.vel a centum qñ valeat.in l.si sic legatū.§.si quis.ita.n.9 ff.de leg.j. 43
4 Cessio ex quibus p̄sumatur simulata.in l.per diuersas.nu.1. manda. 194
Cessio an valeat,si partim venditur & partim pmutat.ibi.nu.10.
Cessio p̄sumitur simulata,si pretiū non apparet in veritate solutum.ibi.nu.11.
Cessio in qua quis confitetur sibi solutum l3 non nocet ei contra quem fit nocet tamen cedenti.ibi.nu.12.
Cessio si fiat alijs causis ꝺ3 apparere de veritate cause ibi.n.13
Cessio si fiat titulo donationis ob merita,& seruitia an necessario requiratur q̄ merita p̄cesserint.ibi.nu.14
Si in instrumento cessionis facte titulo vēditionis nō apparet ꝺ numeratione,sed postea fuit numeratum sufficit.ibi.nu.16.
Cessio non valet si in veritate fuit solutum sed incontinenti restitutum.ibi.nu.17.
Cessio an possit fieri inter socios & qualiter.ibi.nu.18.
Cessio qualiter certis casibus permittitur.ibi.nu.16
Cessio ēt modico dato sit inter eos,quibus res est cōis ibi.n. 20
Cessio quando fit,an,sufficiat scientia debitoris.in l.facta.§.si heres nu.1.ff.ad Trebel. 397
Cessione facta si cedens agit contra debitorem.an debitor possit opponere.ibi.nu.2.
Cessionario quando noceat confessio cedenti.nu.5.
Cedens qui solum habebat vtilem an p̄iudicet cessionario in illis casib⁹ quibus p̄iudicaret si haberet directam.ibi.nu.9.
Cessione facta contra principalem.an videatur facta contra fideiussorem.in l.si heres.nu.1.ff.ad Trebel. 398
Cessio an vno ex duobus reis insolidum conuēto fit fienda cōtra alium insolidum an p̄ parte.in l.cum pupillus.n.1.ff.de tute. & ra.dist. 100
Cessio in tutoribus an fiat insolidum contra tutorē.ibi.nume.2.
Cessio potest fieri legatario restituta re hypothecata & soluta quātitate per ipsum creditorē contra heredē.in l.si res obligata.n. 6.ff.de leg.j. 240
Cessio actionis in casu.d.l.si res obligata.q̄ inre petat.ibi.n.7.
Cessionarius primus si cedit secundo,apud primū nil remanet. in l.ex asse.nu.3.ff.ad Trebel. 392
Cessionarius nuntians debitori ne soluat cedenti non impedit debitorē soluere creditori,nisi sibi ostendat instrumentum cessionis & legat ac etiā sibi copiam det.in l.j.nu.22.ff.de ꝺpe.no.nū. 4
Cessio bonorum non liberat debitorem,sed facit ne possit detrudi carcerem.in l.j.nu.1.C.qui bo.cede.pos. 293
Cedens bonis nō potest postea de postqualitis cōuenīri,nisi in quātum facere potest.ibi.nu.2.
Cessio bonorum potest fieri ante sententiā.ibi.nu.3.
Chlamydem facere pmittēs cuius pretiū & valorem facere debeat.in l.fortissimis.nu.1.C. de milit.veste.lib.xij. 429
Christianus efficit p̄cte non nat⁹.si aliquē membrum baptizetur.in l.q certarum.nu 3.C.de postlim.here.instit. 253.
Christian⁹ nō potest statuere p̄tiū rerum iudicum,si ipsi interse sic.in l.nemo.nu.1.C.de iude.& celi. 34
Christiani sunt filij Zibrabe.i.l.xpianis.n.3.C.ō.paga.& tēp.e.34
Christi figura cū apostolis si ꝺ3 pigi in ecclesia intelligit cū duodecim.l.titia.§.scia.n.3.de aur.& ar.leg.330
Cibaria venūt eaten⁹ quaten⁹ expēdit vltra q̄ domi expendisset in l.cū quē temere.n.3.ff.de iudicijs.
Circūscripto est deceptio facta ab aliquo p dolū in aut.ex cā.nu.5.C.de lib.pte.191 circū scribere est dolo aliquē decipere.in l.filio.n.7.ff.de iniust. vpt.fol.130.consi.ccx.n.6.l.j.fol.65.& 250.consi.lvj.lib.ij.n.4.82
Circuitus p̄opter equitatē euitat.in l.ōnes.n. 1.ff.de condi.indeb. 314
Circa & citra dictiones quid importent.in §.si vero.nu.2. auth.de monac. 6
Circa dictio,denotat modicum.tempus.in §.quanta igit.nu.1.i auth.quomodo oportet epi. 11
Citatio q̄n possit fieri extra territorium.in l.omnes.n.1 2.C.de episc.& clec. 31
Citare rempublicam quādo quis vult an sufficiat citare syndicū in l.j.nu.2.C.de iure reipu.lib.xj. 467
Clarissimi citantur in scriptis,alias citatio non vz.in l. quoties. nu.7.C.de dignit.lib.xij 418
Citatio generalis an sufficiat per edicta vel per p̄clamata.in l. si eo tempore.nu.2.C.de rei.vi.pigno. 347
Citationis si in termino aliquis cōparet allegans citati absentiā & instū impedimētū iudex tū procedat processus,est nullus. in constit.ad rep2imē.§.neglexerit.nu.3. 136
Quando citatus in termino non comparet necessario non est accusanda contumacia,nisi quādo procedit p accusationē.ibi.n.4.
6 Citatio satis est q fuerit affixa in loco publico vt moris est nec requiritur quanto tempore stare debeat dum tamē relatio appareat facta in consti.ad rep2i.§.publice.nu.1. 136
6 Citatio q̄n in criminalibus,necessario non requiritur quod ea p̄mittatur factum l.mitatum loco & tempore.in cōstitu.ad rep2i. verb.super.dicto.nu.1. 133
Reus qui comparuit tempore p̄me citationis specialiter citari debet ad audiendum sententiam.ibi.nu.2.
6 Citatio generalis peremptoria ad hoc vt ad vlteriora procedi possit requiritur quando proceditur sine figura iudicij.l3 terminus.peremptorius.non.ibi.nu.3.
Citatio ad audiendum sententiā debet esse peremptoria.ibi.n.4.
Citationes quē fiunt immedio iudicij.puta ad audiendum iurare testes,semper dicuntur peremptorie.ibi.nu.5.
5 Citatio que requiratur q̄n absente aduersario testes ante litem contestatam producuntur.in §.& hoc verū.n.12.in aut.de test.45
4 Citari potest qui est in ecclesia per nuntium.in l.si.n.3.C.de his qui ad eccle.confu. 34
1 Citanda quando sit paratus in executione sententie.in l.ne quicquā in repe.§.vbi decretum.nu.11.de ofn.p̄co.ōl.& leg.a. 44
4 Citatio per campanam vel sono tube quando fieri possit.in l.ij. nu.6.C.de curio.lib.x. 36
4 Citatio licet interrumpat p̄scriptionē,non tamē inducit litis contestationem.in l.j.n.1.C.de li.contest. 15
6 Citatus qui in primo termino cōparuit li postea se absentauit quo modo citabitur.in consti.ad rep2i.§.per edictum.nu.13. 125
Citatio per p̄conem admittit.vbi citat⁹ incerta plona.ibi.n.34
Citatio facta domi sine literis non reddit citatum contumacē.in l.platinos.nu.3.C.de col.fundo.fisca.&c. 418
3 Citatio partis qñ requiratur,qñ fert absolutoria ab observatione iudicij.vbi qñ absolvit a toto iudicio.l.Licia.n.7.ff.ō accu.283.
4 Citatio an requiratur in sententia que fertur super cōputatione facta ab officiali in l.ō.n.8.C.de iure fisci.lib.x. 372
1 Citatio quando fit per edictum non est necesse q̄ perueniat ad notitiam citati.in l.& post.nu.2.ff.de iudi. 185
3 Citandi modus existentem extra territorium est q̄ scribantur littere iudici,in cuius territorio est citandus.in l.j.§.p̄lides.n. 2.ff.de requi.reis. 416
4 Citatus ad iurandū de calumnia si non comparet.non habetur p̄ confesso.in l.locorum.n.3.C.de omni agro deser.lib.xj. 414
3 Citatus certa hora si actus illa hora non fit,non potest dici contumax.in l.ij.§.is qui.nu.1.ff.quod vi aut clam. 185
5 Citari p̄curatorē q̄n sufficiat.etiā si ōes non habeat legitimā excusationē non veniēdi.in §.hinc nobis.n.8.i aut.de here.& fal.4
2 Citari ꝺ3 pupillus vel minor in prima citatione vt per se vel p̄ legitimā p̄sonā cōparet.i l.i.§.sufficit n.2.ff.de admi.tu.& cu.65
6 Citari extra territorium q̄n possit subditus per edictū vel p nūtiū vel per literas.in consti.ad rep2i.§.per edictum.nu.9. 10
6 Citari per p̄conem quando quis possit.in consti.ad rep2imē. per edictum.nu.16. 10
3 Citatio trina non sufficit ad aliquem condemnandū.in l.inter accusatorem.nu.2.ff.de publi.iudi. 373
Citatio trina de qua i d.l.inter accusatorē,qualiter fiat.ibi.n.4.
3 Citatio requisiti i executio.bonor̄ principalis.vel p̄ nūciatiōe iudicij de qua p̄nuntiat deuenīri debere ad tertios possessores,vel fideiussores & sufficit q̄nalis.in l.decē.stipulat⁹.n.4.ff.ō ꝺ.obl.252
1 Citatio verbalis fit voce edicto.in l.plerique.n.6.ff.ō in ius voc.67.
Jn ecclesia quis inuitus realiter nō citat⁹ verbaliter.sic.ibi.n.8.
3 Citatus ad aliquē actum.si ille actus fit aliter,quam in citatione dicitur,videtur factus parte non citata.in l.aut qui aliter.nu.1. ff.quod vi aut clam. 189
Citatio facta tali tpe quo citatus nō pōt venire non vz.ibi.nu.2.
6 Citatio per edictum competit ordinario,& delegatis a principe in constit.ad rep2i.§.per edictum.nu.1. 135
Citatio per edictum de iure cano.quib. casibus fieri possit.ibi. numero.2.
Citatio per edictū non fit quando quis citare potest p̄ nuntium vel per literas.ibid.
3 Citatio ꝺ3 esse clara & limitata,sta & p̄testatio.in l.aut qui alij.§. si quis.se.nu.1.quod vi aut clam. 182
4 Citatio per edicta fieri nō pōt,nisi ab ordinario & delegato.p̄ncipis.in auth.qui semel.nu.7.C.quomodo & quando iud. 299
3 Citatus ad locum suspectum non tenetur comparere.in l.sciendū. §.si acuto.nu.1.ff.de legat.ij 475
3 Citatus ꝺ3 licentiari recedere.in l.questū.nu.1.ff.ō re iudic.145
4 Citari si aliqs debeat tribus edictis & citatus non comparuit in primo nec in secundo decreto,sed in tertio,an debeat in expēsis condemnari.in l.sancimus.nu.4.C.de ind. 122

4 Citatio patris personaliter an requiratur: qñ testes examinãtur ad perpetuam rei memoriã. in auth. sed ẓ si qs. n. 7. C. de testi. 137
1 Citationes positas in loco publico destruens punitur extraordinarie. in l. si quis. §. serui. nu. 2. ff. de iurisd. om. iudi. 59
4 Citatio facta ad domum vꝫ etiam si ad notitiã citati non peruenit in l. licet repudiũ. nu. 1. C. de repud. 214.
4 Citare melius est primo dominũ quã procuratorem. in l. eũ qui res. nu. 2. C. de procurat. 86
4 Citatio an sit de substantia iudiciũ. in l. j. n. j. C. de in ius vocã. 55.
4 Citatio realis vel personalis non potest fieri nisi iudex hoc permiserit. in l. fi. nu. j. C. de exhib. et. reis. 374
4 Citatio facta die feriata ad diẽ nõ feriatã qñ valeat. in l. fi. nu. 1. C. de ferꝫ. fo. 217. ẓ l. j. §. nuntiatio. nu. 10. ff. de ope. no. nũc. 286
4 Citatio an requirat infectionẽ loci. in l. si vt proponis. la. ĥ. nu. 1. C. quomodo ẓ quando iud. 297
5 Citatio verbalis an fieri possit extra territoriuꝫ. in §. hinc nobis nu. 9. in auth. de here. ẓ fal. 4
4 Citationes tres q̃ habẽt vim peremptoriã qñ fiunt nõ est necesse q̃ i vltima dicat, ẓ peremptorie. l. cessãte. n. 4. C. quõ. ẓ qñ iud. 290
4 Citatio vna tm̃ non hꝫ vim peremptoriã, nisi dicat ẓ peremptorie, vel equipolleas. ibi. nu. 7. ẓ l. ad peremptoriũ. n. 2. ff. de iudic. 188
4 Citatio appellatur sententia. in l. in sacris. nu. 5. C. ỽ. pri. sacro. scrinio. lib. xĥ. fo. 424. ẓ l. quoties. nu. 6. C. de dignit. lib. xĩj. 410
Citari per epistolam quis potest. ibi. nu. 6.
5 Citatus p̃o duobus causis quando p̃o vtraꝫ debeat cõparere in l. si quis seruus. §. qui exhibẽdi. n. 2. ff. ỽ custo. ẓ exhib. reo. 385
2 Citatus ad duas tutelas pendẽte iudicio electionis nõ potest ad aliam vocari. in l. si duas. nu. 5. ff. de excu. tuto. ẓ cura. 87
3 Citatus ad subeundam torturã si non venit habetur p̃o confesso ẓ punitur in banno sicut haberetur ante cõparationem. in l. que stionis. nu. 2. ff. de queſtio. 423
4 Citatio non est de solennitate substantiali iudicij in l. prolatas. n. 6. C. de senten. ẓ interl. om. iud. 303
3 Citatus peremptorie si in primis duabus citationibus nõ venit in tertia sic tamen condemnatur in expensis. in l. contumacia. §. contumax. nu. 1. ff. de re iud. 143
Cito te hac citatione idem est q̃ dicere peremptorie. ibid. nu. 3.
Citatio ad domum sufficit q̃ fiat ab initio, si copia persone haberi potest. in l. dies cautionũ. §. preterea ait. n. 2. ff. de dam. infec. 29
Citatio ad domũ fieri põt in causis celeritatẽ regrẽtibus, qñ qs in iudicio non reperitur alias requirit q̃ absit a ciuitate. ibi. n. 3
Citatio ad domum facta semper valet, quando quis, ab initio fuit in iudicio licet postea non. ibi. nu. 4.
Qualiter apparebit quem non reperiãt hoc vt citari possit ad domum. ibi. nu. 5.
Citationis ẓ cõmissionis forma, qñ quis citat ad domũ. ibi. n. 6.
Non habens p̃opriã habitationem, si citatus si agitur de re īmobili citatio fit ad ipsu locũ legendo ibi habitationẽ, si p̃o alio debito citatur in illo loco, vbi plus cõuersari cõsueuit. ibi. n. 10
Quando citatus non habet citationem p̃opriam quid addẽdũ sit in citatione. ibi. nu. 11.
4 Citatio quantum ad primum decretum potest iciperea procuratore in l. meminerit. nu. 1. C. vnde vi. 333
4 Citanda quando sit pars in remedio. l. fi. C. de edic. diui adria. tol. in d. l. fi. §. sinautem. nu. 16. 262
Citari nõ põt furiosus sꝫ ei⁹ curato. in l. ĥ. n. 2. ff. de cõd. fur. 321
4 Citari dꝫ pars quando exemplũ fit iudicis authoritate. in auth. si quis nu. 4. C. de edendo. fo. 43. vide in §. ẓ hoc. nu. 2. in authẽ. vt spon. largit. 58
1 Citari dꝫ pars in imperatione rescripti quãdo ledi ex eo potest in l. adoptio. nu. 2. ff. de adop. 31
1 Citatus personaliter inuentus tacens an dicatur ficte vel vere contumax. in l. vbi. exigitur. nu. 1. ff. de eden. 91
5 Citatio generalis p̃ proclama fit, quãdo ignorantur creditores. in §. ad hec. nu. 9. in auth. vt spon. largit. 58
Citatio verbalis nõ potest fieri extra territoriuꝫ. ibi. n. 10
1 Citatus rõne dubij iudicij vel actoris hꝫ certũ sit q̃ iudiciũ suscipere non tenet comparens potest multari ẓ cõtra eum primus decretum interponi: secundũ nõ. in l. non. videt. n. 1. ff. de iud. 181.
Citatio facta de aliquo ad hospitiũ terre quãdo qs citari debet personaliter vel ad domum non. tenet in l. j. §. habitare. nu. 1. ff. de his qui deie. vel effu. 230
5 Citatio patris an requiratur quando fertur sñia ab obseruatiõe iudicij. in auth. de exhib. reis. n. 1. 28
2 Citatus personaliter si non comparuit ẓ ex forma statuti citatur bis habebit tantã dilationẽ in secunda citatione quantã habuit in p̃riua. in l. si legatum. nu. 21. ff. de annu. lega. 297
3 Citanda est pars peremptorie ad patris petitionẽ, cum pueniẽt ad primũ decretum. l. fi. fin. ta. §. Julian⁹. nu. 3. ff. de. dam. ifec. 316
Citatio dicitur peremptoria quãdo fiũt tres citationes a lite fit vna dici debet, peremptorie. ibi. nu. 4.
Citatio hꝫ vim peremptorie qñ in ea dꝫ alias elapso termino. p cedit ꝫ se ad cognitionem ẓ nũciationẽ institia mediãte. ibi. n. 2.
Citari an debeat p̃incipalis quando interponitur primus decretũ. ibi. nu. 5.
Citatus si dixit se nolle venire, amplius nõ citatur: ẓ est contumax. ẓ. ibi. nu. 8.
Citatio ad domum in interpositione secundi decreti sufficit in cã damnum infecti ẓ noxali aliter non: sꝫ requiritur latitatio in actionibus personalibus. ibi. nu. 29.
Citatus ad locum in honestum non tenetur comparere. in repe. l. ij. nu. 9. ff. si quis in ius voc. non ierit. 77
Citatio si cõtinet tale gd̃ ppter q̃ appareat citatio cõpetere excusationẽ vel exceptionẽ. tũc citatus nõ tenet cõparere. ibi. n. 10
Citatio ad diem feriatam debet continere causã per quam apparet de necessitate comparendi. ibi. nu. 17.
Citatus si fuerit inuentus in primis citationibus: ẓ etiã in peremptorio sed in vltima citatione que fit post peremptoriã non ad cet ver⁹ cõtumax. in l. inter minores. n. 4. ff. ỽ in integ. restit. 47
Citatio facta vt puta tali die qua hora dici intelligatur lata. si. clxxvj. nu. 2. lib. j. 69
Citatus ad diẽ feriatã nõ tenet cõparere, nisi ad videndũ offerri libellũ iudici. in l. ij. §. item. si. nu. 2. ff. si qs in ius voc. nõ ierit. 70
Citatio facta die iuridico p̃ diẽ nõ feriato an valeat. ibi. n. 11.
Citatio facta de die feriato p̃o die nõ feriato qñ teneat. ibi. n. 12.
Citatus a papa vel imperatore die feriata cõparere dꝫ ibi. n. 13.
Citari debet pars in execution sententie quando capiuntur alie res vel condẽnato §. sic facta in specie ẓ non reperitur. si vero sit in alia specie tunc non requiritur. in l. a diuo Pio. §. in vẽditione nu. 2. ff. de re iudic.
4 Citationes possunt fieri per literas. in l. consentaneũ. n. 2. C. quomodo ẓ quando iud. 79
Citationes ẓ peremptoriũ eo modo quo dꝫ. in d. l. cõsentaneũ. C. quõ ẓ qñ. iud. etiã lite non contest. p̃cedere debent, quando peruenit ad iterlocutoriã hoc est primũ vel sm̃ decretũ. ibi. n. 5. ẓ 6.
Vel ad iterlocutoriã q̃ quasi exhaurit vires toti⁹ negotij. ibi. n. 7
Citandus ad vnum actum non potest per suã contumaciã inuolys grauari. ibi. n. 16.
Citationes tres vel vna equipollẽs illis ac hoc vt quis dicat ꝓuinciter abesse requiruntur. in d. l. consentaneũ. C. quõ ẓ qñ iud. ẓ q̃ altera pars se repetetet in termino ẓ licẽtia recedat. ibi. n. 8
3 Citatio consanguineorũ de qua. in l. hec aũt. §. nõ defendi. ff. ĝ. ex cau. in pos. ea. fit per tubã, vel hit requisitio gñalis. ibi. n. 4. ẓ 11.
1 Citatio quando requiratur in notorio. in l. scriptis. num. 4. ff. de reli. ẓ sum. fu. 239
2 Citatus ad locum nõ tutum nõ tenet ire in l. recusare. §. si quis alio. nu. 1. ff. ad Trebel. fo. 387. ẓ l. metu. n. 2. ff. q̃ metu. ca. 257
Citatio ad locũ manifeste non turũ tenet causa inferre. ibi. n. 3.
Citatꝰ pt recipere ẽaere. malo ẓ corruptoi loco citatiõis. ibi. n. 4.
1 Citatus qñ est dubiũ an sit de iurisdictiõe citantis, dꝫ cõparere. in l. ij. nu. 3. ẓ 11. fol. 98. ẓ in repe. n. 2. ff. si qs in ius voc. nõ ierit. 68
Citatus non comparens multat iudicis officio. ibid. n. 1. ẓ 16.
Citatus p̃o die feriata in his que possent expediri ea die dꝫ cõparere. ibi. nu. 15.
3 Citatio dꝫ fieri ad domum, ẓ facta ad apothecam vel stationẽ nõ tꝫ. in l. lex cornelia. §. si tñ fundũ. nu. 5. ff. de iniur. fo. 356. ẓ latiꝰ apud. §. continuũ. n. 2. ff. eo. fo. 360. ẓ l. dies. §. p̃to. n. 2. ff. de dam. infe. fol. 26. vide l. cum quidã. n. 3. ff. de fun. instruc. 309
5 Citatio non est coactio. in §. si vero ignoti. n. 8. in aũ. de test. 41.
Citatio facta per regẽ baroni vt ostendat ius q̃ hꝫ in tali castro est nulla. in l. vnica. nu. 2. C. de conducto. lib. xi. 418
2 Citatio debet fieri, vbi quis moratur. in l. cuꝫ quidam. n. 3. de fun. ẽo. instr. 311
2 Citatus si hꝫ duas domos ẓ in vna habitat tempore estatis, altera tempore hyemis ẓ nunti⁹ referat citatũ ad domũ citationis tenet in l. quod si dubitet. nu. 3. ff. de acquir. he. ed. 176
2 Citatio ad domum vt valeat de iure communi nũtius remitti quiliuisse, ẓ non inuenisse. in l. si tamẽ. nu. 3. ff. de leg. ij. 156
2 Citatio facta ad domum quando valeat. in l. j. §. permittit. n. 8. de liber. agno. 44
Citatio ad hospitiuꝫ in quo quis hospitat, qñ fieri possit. ibi. n. 2.
2 Citatio patris non requiritur quando agnoscitur bonorũ possessioni si appareat legitimus contradictore. in l. bona. §. si cã. n. 4. ẓ 7. ff. de bono. possess. 407
Citatio patris requiritur in confectione inuentarij. ibi. nu. 2.
Citatio patris requiritur quando datur bono. possessꝰ. ex edicto. ui adria. nu. 9.
1 Citatus realiter existens in vnica, balneo, vel theatro. in l. pleriq; 67
que. nu. 2. ff. de in ius voc.
3 Citatus sub nõ suo iudice an teneat̃ comparere. in l. nec; ĩ ffines. §. quod

§.quid ergo.nu.1.ff.de fideicom.liber. 83
1 Litari non possunt im-yubes,t infans realiter.p2o debito.i l. 203
impuberes.n.1 ff.de in ius.voc. 67.
2 Litatus non tenetur mittere p2ocuratoꝛem,quando est ipedit9 iusto impedimento.in l.ij.§.si quis iudicio.n.1.ff.si quis cau. 79
Litatus quando teneatur mittere p2ocuratoꝛem.ibi.n.2.

3 **Ciuitas** confederata potest punire ciuem alterius ciuitatis confederate,si statuto speciali hoc fiat in l.nō dubito.nu.2.ff.de cap.t postlimi.reuer. 419
1 Ciuitates recognoscentes superioꝛem nō possunt statuere,vt minoꝛes habeat generalem administrationem bonoꝝ suoꝝum.in l.denique.nu.3.ff.de minoꝛib. 157
2 Ciuitas sicut potest vīa publicā facere:ita potest publicam i priuatam reducere.in l.j.§.viam publicam.nu.1.ff.ne quid.in loco publ. 165
3 Ciuitates Italie non p2eseripserunt merum imperium.in l.j.§.6 nique.nu.3.ff.de aqua plu.arc. 46
Ciuitas si fuit ad exercitū t aliquis ibi delinquat an potestas ciuitatis possit illum punire.in l.pupill9.§.territoꝛium.n.1.ff.de verb.signi. 489
Ciuitatem oꝛdines erant tres scilicet maxime ,magne,t paruc. ibid.numero 3.
4 Deputati ad custodiēdas ciuitates per principem sunt similes. ducibus.in l.ij.nu.1.C.de comiti.rei.militā.lib. 423
Ciuitas constituitur principis voluntate.ibi.
5 Ciuitas non appellatur.nisi haberet episcopatuꝫ.in l.sodales.n. 3.ff.de colle.illici. 376
2 Ciuitas maxime concedunt immitatem in p2eiudicū sui,non, tamen in p2eiudicium publicum.in l.si duas.§.grāmatici.n.8. de excu.tut.t cura. 99
3 Ciuitates t castra qualiter dicantur adinuicē vicina.i l.si tertiꝰ. nu.7.ff.de aqua.plu.arc. 51
4 Ciuitas que non habet fiscum non hꝫ tacitam hypothecam.in rubri.nu.1.C.de iure.fisc.lib.x.fo.371.vide.l.ij.nu.1.C.de iure reip.lib.xi. 407
4 Ciues ciuitatis punitur p2o delicto iudicis.in l.vltima.nu.1.C. de nauicula.lib.xj. 299
5 Ciuitates possunt statuere,q̄ ille qui non est ciuis,sit ciuis.in l.si quis p emptoꝛe.nu.34.de vsuca. 117
6 Ciuitas vl castrū posita,vel positū sub regimine alicuiꝰ an recipies habeat merū t mixtū imperiū q̄ nō.l l.j.nu3.C.ō excu.tu.li.x.19
2 Ciuitas si cōcessit bayliā quibusdā sapientibꝰ ,prudēdi,t ordinē, quocunq; velint,ex ista generali concessione non vī data prāsumi.an erēdi ius tertio quesitum.in l.dotalē.n.1.ff.ō testa.missi.182
4 Ciuis testians in comitatu an testetur coꝝā quinq; testibus.in l.si. nu.2.C.de testam. 241
1 Ciuitates debent tenere itinera secura alias tenentur emandare in l.si cui.nu.1.ff.de his qui deie.vel effu. 230
4 Ciuitas potest legem condere quod tempus vendito rerum suarum.fiat.in l.si.tempoꝛa.n.10.C.de fide.instru.lib.x. 375
Ciuitas q̄ cogit subditos vendere frumentū intelligit iusto pꝛetio.in l.j.nu.7.C.vt nem.tice in emp.specie.sic excu.lib.x. 365
3 Ciuitas an possit facere statutum q̄ nō appellet̄ a sententia.in l.si infra.nu.1.ff.de aqua plu.arc. 55
1 Ciuitas si fuit donata ad destructionem muri,an p petuo murꝰ debeat cēstructꝰ.i l.si qs adulteriū.§.si qs adul.n.1.ff.ō adul.387
1 Ciuis huius ciuitatis effectus monachus,vel religiosus,nō desinit esse ciuis.in l.j.nu.11.ff.ad municip. 466
Ciuitas quantum ad tempoꝛa alia non cōtrahitur per baptismū sed ad spiritualia recurrendum ad canonistas.ibi nu.2.
Ciuitas contrahitur ex receptione.ibi.nu.16
Ciuis nō subiēs in loco munera nō hꝫ,p2ie municeps.ibi.n.17
4 Ciuitas vel consilium non potest concedere immunitatē:t quandoq; vacuatio.n.3.t 6.C.de decurio.lib.x. 387
2 Ciuitas que non recognoscit superioꝛem potest infamiā irrogare,t dispensare.in l.infamem.nu.14.ff.de publi.iud. 372
Ciuitas non recognoscens superioꝛem tantum.pōt in suo populo quantum imperatoꝛ in toto imperio.ibid.
4 Ciuitas an poterit dignitates t nobilitas que inuenūtur a iure cōmun acceptare vt dignitates.in l.j.n.82.C.ō dignu.lib.xij. 470
1 Ciuitates Italie possūt p2eparare exercitum contra suos subditos l.lex.xij.tab.nu.2.ff.ad legem Jul.maiest. 387
1 Ciuitas quando possit plateam vendere.in l.cōtinuus.§.cuiꝰ quo nu.5.ff.de verb.obli. 264
Ciuitas si p2omisit feneratoꝛi tractare ipsū vt ciuē,si postea fecit statutum,vt non possit petere debitum,hꝫ q; ad tres annos nō dicitur contrauenisse p2omissioni:secus si p2omisit eū tractare vt alios ciues.in l.quidam cum filium.nu.17.ff.de ver.obli. 24
Ciues potest statuere contra ciuem aliquid extra territoꝛiū faciendum.in l.si.nu.2.C.de enuncb. 196
3 Ciuitas si detinet castra,vel villas alicuius contra istam ciuitatē agendum est,non ꝫ ipsas villas,vel castra.in l.deinde.§.hoc autem.nu.1.ff.de libe.exhi. 187
4 Ciuitas non potest auferre gabellam emptoꝛi fructuū eiꝰ si pꝛetiū tempoꝛe statuto soluit in l.j.n.1.C.de admi.reipubl.li.xj.40
4 Ciuitas hꝫ officiales triplicis gñis.i l.ij.n.10.C.ō iur.fis.li.x.72
4 Ciuitas capit aī alia p2iuatoꝛ ad perferendum frumētū ad ereditus vel ad ciuitatē in l.iubemus nullā.n.1.C.ō sacrosan.eccl.18
4 Si aliquis habet patrē ciuē:t matrē comitatensem.an p bonis paternis sit ciuis:t p bonis maternis cōtatēsis.in l.plꝰ.ij.lec. nu.46.C.de sacrosan.eccl. 15
4 Ciuitates Italie que superioꝛem non recognoscunt possunt sibi adinuicē bellū indicere.in l.nullꝰ tanquā.n.3.C.de inde.t celi.34
3 Ciuitas non pōt imponere foꝛensibus collectā,nisi habeat spē ciuile puilegiū.i l.numerū.§.patrimonioꝛ.n.4.ff.ō munē.t hō.473
4 Ciuitas sola Romana hꝫ fiscum.t non alia t an is dubio intelligatur de Romana.in rub.n.4.6.11.C.de iure fisci.lib.x. 378
1 Ciuitas contra detinentem castrum,vel villam poꝛrigat libellū in l.j.§.per hanc.nu.4.ff.de re vendi. 204
4 Ciuitas iuste facit q̄ vnus teneat equum p2o communi,t alīj cōferant ad exp̄ēsas.in l.non videt.n.1.C.de.muner.patri.li.x.393
2 Ciuitas,villa t municipium quomodo differant.in l.j.§.permittit nu.8.ff.de libe.agno. 44
3 Ciuitas t,puincia an differāt in l.puinciales.n.2.ff.ō.§.sig. 486
7 Ciuitas maioꝛ fm gradum magnitudinis melius gubernatur.p paucos diuites t bonos,quam per populum,nec per vnū trac. de reg.civit.nu.20. 197
Ciuitas Venetiarum t ciuitas Florentie ponuntur in numero ciuitatum maioꝝum t reguntur per paucos diuites.ibi.
Ciuitas que est consueta regi certo modo,illo regi dꝫ ibi.n.21.
Ciuitas maxima seu populus maximus,melius regitur p vnum regem.ibi.nu.222
Ciuitas petit legatum factum ad alimenta pauperum.tractata. de alimen.nu.39. 157
6 Ciuis Pisarū qui adheret ciuitati insidianti ciuitati Pisarum dicitur Guelphus.trac.de Guelph.nu.15. 196
Ciuis Pisarum q̄ gerit officium in ciuitate Perusiō que Guelpha est,non tñ dicitur Guelphus in ciuitate Pisarū.ibid.n.2.
Ciuitatem aliquam esse factionis Guelphe vel Gebelline qualit̄ p2obetur.ibi.nu.17.
6 Ciuitas an possit concedere rep2esalias ciui suo ex cōuētione cōtra ciuitatē originis.t nu.9.vbi q̄ hic.tract.rep2esa.v.n.7. 159
6 Ciuitas que subest alicui regi,vel p2incipi,nō pōt rep2esalias concedere.trac.rep2esa.iij.q.nu.5. 178
6 Ciuitas secundū vsum nostrum dicitur q̄ habet episcopū, vel cui competit potestas sibi eligēdi defensoꝛes qui habētur iurisdictionem.in constit.qui sint ribel.nu.5. 138
Ciuitas etiam vere dicitur sine episcopo.ibid.
Ciuitas licet p2iuetur episcopo,non desinit esse ciuitas ibi.
6 Ciuitates que inuicem confederatur equali federe vt tractent se inuicem v. cines,intelligitur vt vnꝰ cōtra alios grauioꝝes leges non faciat,qui sint rebelles.§.rebellando.n.12. 140
6 Ciuitas potest libellum indicere ob tutelam vnius ciuis teacta. rep2esa.nu.6. 156
6 Ciuitas magna in p2imo gradu magnitudinis melius reguritur ad populū quā q̄ regatur per paucos diuites.vel per vnū solum trac.de reg.ciui.nu.16. 166
6 Ciuitas Genuarū,octuaginta annis recta fuit per nobiles diuites t tale regimen tēpore regis Karoli quarti,fuit expulsū p populares.ibi.nu.17.
6 Ciuem talis ciuitatis quis potest peti se pronuntiari.in consti.hꝫ sint rebel.§.rebellando.nu.16. 140
6 Ciuis non faciens factiones ex contumacia,si petit rep2esalias ciuitas potest illas ei denegare,aliꝰ autē conqueri nō potest.trac. rep2esal.quest.v.nu.4. 158
6 Ciuitas non potest statutum cōdere super,eo quod imperatoꝛ p̄hibet.cons.cv.nu.2.lib.ij. 99
6 Ciuitas ad petitionem sui ciuis potest requirere alia ciuitatem. vt compellat aduersarium in ciuitate p2opꝛia litigare.i tract. rep2esa.ij.c.nu.8. 157
6 Ciuitas quando possit facere,vt statutum invalidum ibseruetur auferendo iurisdictionem iudicibus qui sint rebel.§.si.n.2. 140
6 Ciuitas non pōt statuere q̄ fiat requisitio.per literas q̄ fiat iustitia,alias rep2esalie concedentur,tract.rep2esal.q.ij.nu.2. 157
9 Ciuitas quando vendit pedagium in quibus casibus sit fēda remissio p2etij.in solut.q.iij.nu.3. 108
6 Ciuitas potest constituere syndicum fratribus minoꝛibus,quē Ipsi fratres nominabunt.lib.ij.minoꝛi.nu.50. 142
Ciuitates appellatiōe qui contineatur in p2iuilegio.in §.qualit̄ legitimi.nu.11.in auth.quib.mo.natu.effi.sui. 42

3 Ciuitatis vel castri appellatione, qui veniat. in l. vbis appellatio. nu. 2. ff. de verb. signi. 485
4 Ciuitas in efectur metropolitana, non per hoc erit de iurisdictione metropolitani. vnica. nu. 1. C. de metropo. Beryt. lib. xi. 40
1 Ciuitatis pars pertinentibus ad ipsam partem pōt statuta facere quod ad causarum decisiones. in repe. l. omnes populi. nu. 7. ff. de iust. & iure. 9
3 Ciuitatibus quando deferantur bona vacantia. in l. ex quibusdam. nu. 2. ff. de iure fisci. 455
3 Ciuitas si habz merū imperiū in aliā ciuitatē, & ibi mutat ptātem, que precari nōie illius ciuitatis vsa est illa iurisdictione, illa ciuitas nō desinit possidere. il. j. §. si tibi fūdū. n. 5. ff. nō uti. actuq; pti. 178
Ciuitas que vtitur iurisdictione precario a rectore ducatus si occupatur tyranno, non desinit precario possidere. ibi. nu. 6.
4 Ciuis si suo nomine emit pro communitatense, res empta publicatur in l. j. nu. 1. C. de nauib. non excusan. lib. xj. 401
5 Ciuitas & vrbis est idem in auth. quib. mod. natu. nu. 5. 42
2 Ciuitas metropolitana dicitur, que habz archie episcopum. in l. si duas. §. grammatici. nu. 5. ff. de excu. tuto. & cur. 88
7 Qui vult agere contra ciuitatem, pōt petere vt ciuitas constituat syndicum. in l. j. nu. 4. C. de iure reipu. lib. xj. 407
4 Ciuem mediocrem vnius nobilis & honorabilis ciuitas melioris. est esse. q̄ maiorem ciuem vnus mediocris ciuitatis. in l. vnica. nu. 1. & 2. C. de alexan. prima. lib. xj. 407
4 Ciuitas que habz mittere mille homines in ciuitate, an tale onus si impositum personis, an rebus. in l. vnica. nu. 2. & 3. C. de mulie. & in quo loco. lib. x. 396
2 Ille dicitur manere in ciuitate, qui in ea habz familiā, habz ipse sit absens. in l. j. §. permittit. n. 7. ff. de lib. agno. 43
Ciuitas an equiparetur pupillo & restituatur more minorem. in l. vnica. nu. 1. ff. de manumis. que seruis. 82
3 Ciuitas q̄ nō vult conuocare barengā, citant illi qui illā regūt: & habetur ac si ciuitas fuisset. citata. l. nō pōt. nu. 2. ff. nō re. iu. 49
3 Ciuitas que non recognoscit superiorē potest penam pecuniariam minuere. in l. acta apud. §. de aplanda. nu. 1. ff. nō re iudi. 142
4 Ciuitates que sunt vie mero & mixto imperio vacāte an preseripserint in l. j. nu. 9. C. de seruit. & aqua. 243
1 Ciuitas legem condendo non potest mihi auferre dominz̄ rei mee sine causa. in j. const. ffozum. nu. 5. 3
5 Ciues eiusdem ciuitatis duo esse possunt, & tamen nō erunt, pro ciuiales. in l. q̄. n. 3. C. de munic. & origi. lib. x. 392
4 Ciuitas originis prefertur in muneribus & honoribus. in l. j. n. 2. C. de munic. & origia. lib. x. 392
8 Ciuilitas non mutatur libera voluntate, sed domiciliū seu incolatus sic. in l. assumptio. nu. 1. ff. ad municip. 467
4 In ciuilibus ob publicam vtilitatem etiam per inquisitionez, proceditur. in l. si vacantia. nu. 3. C. de bon. vacan. lib. x. 377
4 Ciuis alicuius ciuitatis quis efficitur per legitimationē factā ō eo per euitatē. in l. eos. qui. n. 3. C. de his q̄ spon. n. sub lib. x. 293
4 Ciuitas que non recognoscit superiorē, iudicat in ppria causa. in l. vna. nu. 1. C. ne quis in sua. cau. 124
3 Ciuitates & castra, Tuscie, que ōgissimo tempore exegerunt vectigalia, tale ius nō prescripserunt. in l. si publicam. §. in omnib⁹ vectigalibus. nu. 2. ff. de public. & vectig. 59
3 Ciuitas an possit facere statutum per quod auferatur ius priuati q̄ sic faciendo legem vniuersalem. in l. Antiochensium. n. 1. ff. de priui. credi. fo. 157. vide l. toties. §. si cui. n. 1. ff. de pollicit. 479
4 Ciues nouiter recepti non tenētur ad collectas, que pro debitis veteribz imponuntur. in l. quidendum. n. 3. C. de decu. lib. x. 388
4 Ciuitas si facit pacta cum alia ciuitate vel publicano, talia pacta debent seruari sicut statuta. in l. donationes. nu. 3. C. de donat. inter virum & vxorem. 213
4 Ciues positi super eelemosynis non debent illas extraneis paupertibus dare in l. vlt. nu. 1. C. de damno. ciuili. lib. j. 406
4 Ciuitas vel respublica qualiter citetur. in l. j. nu. 3. C. de iure rei ipu. lib. xj. 406
5 Ciuem se probare dz̄ qui vult admitti vt ciuis, parte etiam citata in l. non ignorat. n. 1. C. qui accusā. poss. 363
3 Ciuilitas contracta ex conuentione an transeat ad filios. in l. libertus. §. patris. nu. 1. ff. ad municip. 468
3 Ciuitas si vult dare iurisdictionem pupillo vel minori. vt eā exerceat per tutorem vel curatorem posse faciendo primo super hoc statutum in l. quidam consulebant. nu. 14. ff. de re iud. 344
4 Ciuitas que vult repetere aliqua sua castra que tenentur ab alia ciuitate cōtra quem diriget libellū. in l. j. n. 3. C. de libe erbib. 338
4 Ciuitas Perusina non subest ecclesie, nec imperio. in l. nec q̄. n. 1. C. de decu. lib. x. 391
3 Ciues que superiorem non recognoscit, erit superior in causa appellationi interposite a sententia lata per eius rectorē. in l. j. §. si quis in appellatione. nu. 10. ff. de appel. 438
3 Ciuitas potest pretium iustz statuere frumento. in l. imperatores nu. 1. ff. ad legem. Jul. de anno 410
3 Ciuitas vel villa, si capitur per compulsationem nec mutant. non habz interdictum de vi & vi arma tali locum, sed actio quod metus habet si reuz. nu. 1. ff. de vi & vi arma. 171
4 Ciui pro possessionis alibi positis an teneat in pro pria ciuitate soluere collectas. in l. vnica. nu. 3. C. ō mulie. & in q̄ loco li. x. 396
2 Ciuis existens in villa non pōt facere testamentum coram quinque testibus. in l. cōficiuntur. §. codicilli. numero 3. ff. de iure. codicillorum.
3 Ciuitas si habet ius eligendi potestatem in aliqua ciuitate, 220
betur, an contra turbātes habet interdictum vti possidetis. an contra ipsum electum. in l. prima. §. huius autem. n. 3. ff. vti possidetis. 172
3 Ciuis ciuitatis si infert vim expulsiuam possum agere contra ciuitatem, vt cogat ciuem suum ad restituendum mihi possessionem. in l. j. §. quod seruus. nu. 1. ff. de vi & vi arma. 169
3 Ciuitas que habet merum imperium potest conueniri. in l. pupilli. §. si quis. nu. 10. ff. de ope. noui nun. 11
3 Ciuitas si conceditur, intelligitur concessa cum omni ciuili dictione. in l. vbis. appellatio. nu. 1. ff. de ver. sign. 481
Ciuitas quando ponitur pro loco. muris finitur. ibi. nu. 4.
Ciuitate condemnata cōmitatenses etiam dicuntur condemnati ibi. nu. 6.
Ciuitas si habet muros veteres, & nouos dicitur esse que est intra muros nouos. ibi. nu. 7.
Ciuitatem homines sibi constituere possunt pro pria authoritate sine superioris licentia. ibi. nu. 7.
Ciuitas illa dicitur in Italia, que episcopuz habet. ibi.
3 Ciuitas aliquibus ciuibus iam subditis potest concedere immunitatem. in l. hi qui. nu. 2. ff. de iure communi. 11
Ciuitas quando possit immunitatem concessam per suam legem renocare. ibi. nu. 7.
2 Ciuitatis homines possunt capi ob delictum ciuitatis si superioris copia haberi non potest. in l. pro herede. §. si quid autem. n. 3. ff. de acquir. hered. 454
4 Ciuitates non succedunt in bonis vacantibus. in l. j. n. 1. C. de bonis. vacantibus. lib. x. 102
5 Ciues ciuitatum ea que sunt principis alis dare non possunt & si omnes consentiant. in §. audient. num. 7. in auth. de defensoribus ciuitat. 377
1 Ciuitas acquisita ex consuetudine trāsit ad filios. in l. assumptio. §. filius. nu. 1. ff. ad municip 18
3 Ciuitas an possit cogere debitorem alicuius exclusis soluere & si soluerit an liberetur. in l. paulo. §. Julius. n. 1. ff. delega. 467
3 Ciuitas si vult duas villas, quarū vna erat piguis, alia erat ingrata, an creditores possint venire cōtra bona omnium. in l. j. §. si cohere dem. nu. 1. ff. ad legem Falcid. 228
Speciale est in ciuitate quod non valet promissio sine causa. in l. j. num. 1. ff. de pollicit. 179
2 Ciuitate interdicta an suburbia sint interdicta. in l. nam q̄ si ita nu. 2. ff. de pen. legat. 479
2 Ciuitates tuscie tempore Henrici imperatoris amiserūt inuestituras. in l. hereditatum. nu. 1. ff. ad legem Falcid. 338
4 Ciuitas quibus quasib⁹ habeat hypothecā tacitam vel expressa in l. fi. nu. 1. C. de debito. ciuita. lib. xj. 378
Contra debitores ciuitatis qua actione agatur. ibi. nu. 1. 408
4 Ciuitates non recognoscentes superiorem habent fiscz̄ potuerūt capere bona vacantia & etiā ex delicto. & sic habet ius ciuitatis candi. in l. j. nu. 11. C. de bonis. vacant. lib. x. 377
Ciuitas pro mutuo facto administratori quando teneatur. in l. ciuitas. n. 17. 18. ff. si cer. pet. 160
Ciuitatis consilium representat totam ciuitatem. ibi. nu. 1.
5 Ciuitas que contrahit. cum aliquo, an habeat tacitā hypothecam in bonis contrahentis in aur. vt exacto. num. 1. 49
4 Ciuitate. Italie ex consuetudine imponunt collectā ciuibus. in lege vnica. nume. 34. C. de mulieribus & in quibus. lib. 20. x. 39
3 Ciuitas capta ab alia ciuitate non perdit iura ciuitatis. sed si capiatur ab hostibus populi Romani & sic capiatur eius territorio. in l. eius. qui. §. Celsus si quis. n. 2. ff. ad municip. 18
Ciuilitas ciuitatis perditur quando ciuitas cum toto territorio existimate perit. ibi. nu. 1.
Ciuilitas perditur quādo passa est arratum ciuitas, vel quando omnes de ciuitate cum toto territorio recesserunt, & iuerunt ad alium locum. ibi. nu. 4.
Ciuilitas alicuius loci perditur per priuilegium. per penultimum. nu. 5.
Ciuitates fusci. priuate per Henricum imperatorem priuilegio. & ciuitate. ib.

2 Ciuitatē non potest alteri submittere pars que est de vna ciuitate. nec pars que remanet in ciuitate. in l. ij quis a filio. ℣ si pater. nu. 1. ff. de leg. j. 231

5 Ciuitas qlibet potest sibiipsi facere muros, sumptu tamē suo. in l. opus nouum. nu. 4. ff. de opc. pub. 470

1 Ciuis potest in instrumēto promittere stare iuramēto aduersarij de interesse & expensis in l. in iurandū. nu. 3. ff. de iure eiu. 274

4 Ciuis alius originarius. alius non originarius. in l. ciues eiusdem. nu. 2. C. de inco. & vbi quis domicil. hab. vid. lib. x. 393

3 Ciuitē quē esse, vel haberi pro ciue, an aliud sit. in l. si maritus. ℣. legis Julie. nu. 1. ff. ad legē Jul. de adult. 393

Clam & mala fide debet facere, qui facit aliquid non requisito eo, qui potest contradicere. in l. alio herede. n. 17. ff. de alie. lega. 322

4 Clām fieri dicit qd ds in presentia iudicis, vel alicuius, & non sit. itē quicquid fit taliter q ad notitiam illius cuius interest deuenire non potest. in l. vlti. nu. 1. C. de his qui ex pub. ra. lib. x. 376

1 ℒ Clam dicitur fieri quando actus fit sine solennitate requisita. in l. si. nu. 3. ff. de ritu nup. 431

Clamū traditio in dubio cēsetur facta cā custodie. in l. cū pater. ℣. pater pluribus. nu. 1. ff. de leg. ij. 271

8 ℒ Clamū traditione vr tradita possessio rerum existentium sub claubus. in l. claubus. nu. 1. ff. de contrab. emp. 386

2 Clamb' traditis si iussit assignari an importet dñū trālationē, vel possessoris in l. cū pater. ℣. pr pluribus. n. 4. ff. de le. ij. 271

Clausula in delegatiōe apposita: sniās, pferas, nisi reuocauero. an ipse tenet & sine platio videat delegata. in l. nec quicq̄. ℣. vbi decretū. n. 9. ff. de offi. procō. & lega. 43

1 ℒ Clausula, si ei sensoris te granatū, cōpareas: qd ipse tenet. ibi. n. 10. 1

1 Clausula apposita in venditione, & si plus vz donat: tollit remediū. l. si quis cū. ff. de verb. ob. & limitāsi vēditor sciebat pretiū rei: & qualiter dz concipi dicta clausula. ibi. nu. 8. 289

3 Clausula apposita in delegatione facta duobus, q si duo, vel alter ipsorum qualiter intelligatur. l. si vni. n. 6. ff. de re iu. 140

5 Clausula in fine posita, nō refertur ad omnia precedentia, quando resultaret intellectus contrarius iuri. in ℣. his quoq̄. n. 9. in auth. ve licema. & aue. 56

2 Clausula appositā in literis apostolicis, si cū idoneū reperieris, facit potius admonitionē, quā conditionem. in l. muto, ℣. sub condicione. nu. 4. ff. de tutel. 52

4 Clausula, toties quoties &c. operatur q̄ pena plus quā semel petiti possit. in l. ij. nu. 9. C. de iure emphy. 203

Clausula gñalis an referatur ad specificata, & si testator leget omnibus fratribus capā, & prius bibliā, an prior admittatur ad capā. in l. doli clausula. nu. 1. ff. de ver. obli. f. 252 & l. si seruus cōmunis libi. nu. 1. & 2. ff. de stipul. seruo. 275

1 Clausula apponenda in instrumento, vt non videātur duo debita. in l. plane. ℣. si eadem res. nu. 2. ff. de leg. j. 233

1 Clausula in compromisso q̄ possit semel, & pluries iudicare, & quoties sibi placuerit. quid importet. in l. qd tamē. n. 4. ff. de arb. 175

Clausula, & promisit refficere omnia damna, & expensas litis, & extra. quid operetur in l. venditores. nu. 1. ff. de verb. obl. 244

Clausula q̄ ponit in instro vēditionis & promisit expēsas, sine lis moueret & appietate, sine dō possessi de quē effectu ꝓ ducat. ibi. n. 3

1 Clausula, si nō vz iure testi, valeat iure codicillo. si, qd importet & que persone videntur grauari. in l. j. nu. 3. ff. de iure codicil. 219

Clausula ista an valeat si dz. valeat iure testi & codicil. ibi. nu. 4.

Clausula dixit & voluit valere iure codicillo. dz intelligitur ac si diceret iure testamenti vel codicillorum. ibi. nu. 6.

Clausula codicillaris habet locum etiā quando testamentū non valet propter defectum solennitatis omisse. ibi. nu. 7.

Clausula codicillaris non operatur, quando testamentum nō valet ratione voluntatis imperfecte. ibi. nu. 8.

Clausula codicillaris quid operetur quando testamentum non valet ratione preteritionis iam nati. ibi. nu. 9.

Clausula codicillaris an operetur in testamēto nulla ratiōe preteritionis postibumi. ibi. nu. 10.

Si dicatur si non valet iure testamenti valeat iure codicillorum quod tempus reseruntur ista verba. ibi. nu. 11.

Si dixi si nō valet iure testamenti, valeat omni iure quo melius potest: an comprehendat futurum. ibi. nu. 12.

Clausula codicillaris an operetur quando testū est nullū ratiōe exheredationis. in d. l. j. nu. 3. ff. de iure codicil. 219

Clausula codicillaris an aliquid operetur si testamentū rumpitur per contrat. ibi. nu. 15.

An operetur testamento rupto agnatione sui heredis. ibi. n. 16.

Clausula codicillaris quando operetur testamento rupto, q̄ hereditas non est adita. ibi. nu. 17.

Item operatur quando testamentum nō valet respectu heredis incapacis. ibi. nu. 18.

ℒ Clausula codicillaris apposita in primo testō non operatur quādo primū per scām simpliciter renocatur. ibi. nu. 20.

An dicta clausula porrigatur ad tabulas pupillares. ibi. nu. 21.

Si in codicillis dicatur, si non valet iure codicillorum: valeat iure alterius voluntatis prout melius valere potest, quid operetur hec clausula. ibi. nu. 22.

3 ℒ Clausula in medio posita q̄ refertur ad vt rūq̄. in l. j. ℣. si quis simpliciter. nu. 2. ff. de verb. obl. 204

5 Clausula posita i statuto vel restricto, q̄ sola talis exceptio opponi possit. an opponi possint alie. in ℣. nostros. n. 2. in aut. d iud. 40

3 ℒ Clausula nō se astringēs vule est vt ponatur in fine libelli & postionū, & qd operetur in l. diuus Adrianus. n. 6. ff. de re iud. 140

ℒ Clausula ista confitetor me habuisse. & hñe: quid importat ib. n. 2.

6 ℒ Clausula, q̄ si non omnes. vel quod conditio occupātis nō sit melior apposita in delegatiōe operaē q̄ si vnus non incipiat collega non excludatur. tract. de iurisdict. nu. 24. 187

ℒ Clausula codicillaris quid operaē, & an possint detrahi due quarte consi. xij. nu. 3. li. j. 7

6 ℒ Per clausulam codicillarē si non valet, vel valebit, filio ignorāter preterito debētur legata & fideicōmiss. cōs. cxxxv. li. j. n. 1. 74.

ℒ Clausula codicillaris an extendatur ad casum q̄ nascitur postbumus, de quo non fuit cogitatum. ibi. nu. 1.

6 ℒ Clausula, si nō vz iure testamenti, &c. habet locum in testamēto rupto et cā preteritionis. cons. vj. nu. 7. li. j. 4

1 ℒ Clausula in inuentario, q̄ si aliqua apponēda nō apposuerit, vel contra, q̄ voluit haberi appositis, quid operetur. in l. j. ℣. ita solent. nu. 4. & 8. ff. de offi. prefec. vrb. 37

1 ℒ Clausula generalis restringitur ad precedētia nominata, si cōmode referri potest salua ratione recti sermonis, & si nulla cā est specificata refertur ad omnia. in l. empto. ℣. Luci⁹. n. 2. ff. d pa. 107

2 ℒ Clausula, confitemo hoc si valet de iure. vel admitto inquātū de iure debeo. aliquid non releuat. in l. si quis. n. 4. ff. de leg. j. 249

1 ℒ Clausula, rato manente pacto, quādo est appolita, reus eligit vel penam petere vel excipere. in l. qui fidem. nu. 9. l. ff. de trāsa. n. 4.

ℒ Clausula, rato mente pacto in traditione an alter ex transigentibus possit omittere penam & exceptionem & transactionē rescindere. ibi. nu. 10.

1 ℒ Clausula apponenda in cōpromisso q̄ possit auferre de iure vni & dare alteri in parua & magna quantitate. in l. si de meis. ℣. recepisse. nu. 4. ff. de arbit. 174

1 ℒ Clausula saluo iure addendi &c. apposita in libello nihil operaē in l. Nesennius. nu. 2. ff. de neg. gest. 143

3 ℒ Clausula sciēs se ad infra scripta nō teneri propter l. sed & si quis. ff. si qs caut. hodie apponit in instris per notarios, & tollit errores presumptionē. in d. l. sed & si quis. ℣. itē quēritur. n. 2. 80

1 ℒ Clausula ex quibus transferr in dominū ex titulo singulari, & sic quis habet rei vendicationē. in l. si ager. nu. 2. ff. de rei vend. 21

1 ℒ Clausula diebus feriatis & non feriatis apposita in compromisso. quid operetur in l. si feriatis. nu. 1. ff. de arbit. 178

1 ℒ Clausula apposita in institutione, & prohibeo q̄ plus petere nō possit. videtur prohibere ius accrescendi. in l. patet filiū. nu. 16. ff. de inoffi. testa. 193

1 ℒ Clausula, rato manente pacto, in transactione. in l. qui fidē. nu. 1. ff. de transac. fo. n. 4. & in l. cum proponas. num. 1. C. eo. 68

1 ℒ Clausula q̄ non sit melior cōditio occupantis. in l. pluribus. n. 1. ff. de procurat. 124

2 ℒ Clausula si non vz iure testi q̄ habeat locū etiā qñ testū nō valet ratione preteritionis. in l. ex filio. n. 2. ff. de leg. iij. 277

ℒ Clausula generalis subiecta post casus speciales, illos casus cōprehendit & quando non comprehendit in repe. l. vbicunq̄. nu. 6. & 8. ff. de interrog. actio. 236

1 ℒ Clausula non obstante priuilegio, non intelligitur de incluso in corpore iuris. in l. ij. ℣. legatis. nu. 5. ff. de iudi. 180

1 ℒ Clausula generalis, si qua mihi iusta causa, nō habet locū in his in quibus specialiter est prouisum. in l. ℣. idem ℣ dōponius ait nu. 2. ff. de dolo. 152

2 ℒ Clausula, cum accessibus & egressibus suis. vsq̄ in viam publicā operetur. in l. binas. nu. 2. ff. de serui. verb. pred. 210

ℒ Clausula generalis refertur ad specificata, si post salua rōne recti sermonis, & non refertur ad dependentia ex testamento. in l. qui Rome. ℣. duo fratres. nu. 12. ff. de verb. obli. 255

Clausula apposita in diuisione, q̄ vnus alterū. & alter alterū i dictis rebus facit penatorem in rē suā, quid operetur. ibi. nu. 21

ℒ Clausula ex certa sciēta se ad. j. scripta nō teneri, operat q̄ non pōt allegare p̄sumptionē errōris. i l. si dari. n. 1 ff. d ver. obli. 215

4 ℒ Clausula, vēdidit & tradidit omnes ius suū, & omnem actionē, &c. in instro, quid operetur in l. per diuersas. nu. 22. C. mand. 194

4 ℒ Clausula codicillaris operaē testō rupto per querelam. in auth. ex causa. nu. 23. C. de lib. pret. 250

4 ℒ Clausula codicillaris operatur, vt venientes ab intestato viden

stur granati de restituendo hereditatem institutis. ibi nu. 25.
5 Clausula de defendendo non cõmittitur hereditate iacẽte. in l. si eum. nu. 4. ff. de fideiuss. 284
4 Clausula apponẽda in testamẽto quãdo testator prohibet falcidiam. in auth. sed cum testato. nu. 6. ad legem Falcid. 280
4 Clausula rato manẽte pacto quid operetur in cõpromisso, i quo est pena apposita. in l. cum antea. nu. 2. C. de arbit. 114
4 Clausula non obstãte requiritur, quãdo princeps rescribit contra in l. fi. nu. 4. C. si contra ius vel vtil. publ. 46
Clausula non obstãte, quomodo ponitur, quãdo rescribitur contra legem. ibi. nu. 5.
4 Clausula in fine posita refertur ad omnia. in l. j. num. 2. C. de lib. preter. 249
Clausula in principio posita refertur ad omnia sequentia. ibidẽ numero 3.
Clausula in medio posita refertur ad omnia precedẽtia. & sequẽtia. ibi. nu. 4.
Quomodo dicitur posita in medio. ibi.
4 Clausula apponenda in transactione, ad hoc, vt si non valeat vt transactio, valeat vt pactum. in l. si causa cognita. nume. 6. C. de transactionib. 76
3 Clausula de defendendo si habet certũ & limitatũ tempus, meretur executionẽ. in l. j. nu. 1. ff. iudi. solui. 322
3 Clausula, petitio nõ det in criminalibus: inducit, q ipso iure nõ audiatur. in l. cum lex. nu. 9. ff. de fideiusso. 286
5 Clausula habeatur pro cõuicto. & confesso. non intelligitur ipso iure: sed per sententiam. in l. eius qui delatorem. num. 2. ff. de iure fisci. 458
6 Clausula codicillaris in testamẽto quid operatur. consi. ccx. numero 1. lib. j. 69
6 Clausula arbitratus fuerit, & voluerit, importat arbitrium boni viri. constit. ad repa. §. videbitur. nu. 11. 133
6 Clausula, si non valet iure testamenti, an porrigatur quãdo testamentum rumpitur ex causa preteritionis. consi. xx. nu. 4. lib. j. 11
5 Clausula, remittit ius q̃ habet, vel habere sperat, qualiter intelligatur. in l. si vxor. §. diuus. nu. 1. ff. ad legem Jul. de adult. 392
4 Clausula apponenda in transactione vt porrigatur etiã ad incognita. in l. ii de certa. nu. 5. C. de transact. 66
1 Clausula per se posita in dispositiõe an referatur ad precedẽtia, an ad sequẽtia. in l. si ita stipulatus. §. & hyrsogonus. num. 5. ff. de verb. obli. 258
4 Clausula, si non valet iure testamenti, valeat iure codicillorum: si est in testamẽto: an habeat locũ. l. si quis agere. C. de codicil. ibi. numero 2. 265
Clausula, si nõ valet iure testamẽti, valeat iure codicillorũ resolvitur in diiunctiuam. ibi. nu. 3.
Clausula, si nõ valet iure testamẽti valeat iure codicillorũ, an operetur q̃ vna via electa ad aliam possit redire. ibi. nu. 4.
3 Clausula, confitetur se habuisse, & recepisse cẽtum a debitore, quẽ liberauit per acceptilationẽ appolita in instrumẽto non probat numerationem. in l. j. nu. 1. ff. que in frau. cre. fac. sunt. 159
3 Clausula, omni meliori mõ. apposita in testamento operatur, q̃ debeatur etiã ab intestato. in l. codicillis. §. Lucius. num. 1. ff. de lega. ij. 275
2 Clausula, & hoc vt locũ habeat in preteritis, presentibus, & futuris, quid operetur. in l. j. §. quod ait. nu. 2. ff. ad Tertul. 435
2 Clausula in interpositione decreti super alienatione rei minoris. si & quatenus de iure precessit: quid operetur. in l. cũ propter. nu. 2. ff. de leg. prestan. 414
2 Clausula adiecta in testamẽto. sis cõtentus illo fundo: licet inducat fideicõmissum, tamẽ non prohibet petitionẽ aliorũ contentorum in testamẽto: nisi dicatur. pro omnibus. in l. fideicommissa. §. si quis ita. nu. 1. ff. de leg. ij. 278
Clausula sis cõtẽtus tali re tantum, vel duntaxat, vel quod plus petere non possis: quid operetur. ibi. nu. 1.
2 Clausula derogatoria tacita per aliam clausulã tacitam derogatoriam tollitur. in l. si quis in principio. nu. 2. ff. de leg. ij. 280
Clausula derogatoria apposita in primo testõ minus solennian operetur q̃ per secundum testamentũ simpliciter factum non revocentur disposita in primo. ibi. nu. 6.
Clausula derogatoria apposita in testamẽto rupto ex causa preteritionis cõseruatur per auth. ex causa. C. de lib preter. quo ad legata. ibi. nu. 6.
Clausula, cassans & irritans omne aliud testamentũ, q̃ fecissent, & si in eo essent verba derogatoria sub quacunque cõceptiõe verborũ apposita in secundo testamẽto an valeat, vt primum tollatur. ibi. nu. 10.
8 Clausula refirmam' tibi in emphyteusim talẽ domum videlicet solum iure emphyteutico, superficiẽ iure proprio. nihil operatur: q̃ intelligitur tota domus emphyteutica. in l. j. §. qui superficiẽ. nu. 1. de superfic. 176
2 Clausula cassans & irritans omnẽ aliã voluntatem: apposita in testamẽto invalido an tollat primum testamẽtum solenne. in l. si in re. nu. 4. ff. de leg. ij.
3 Clausula, & in quantum de iure possunt, posita in reformatione ab ipsis facta revocare. in l. abitiosa. nu. 32. ff. & decre. ab ordi. fa. 280
3 Clausula, salue & reservato apposita in sententia iudicis cõdemnatoria qui condẽnauit in plus, vel minus quã deberet, quid operetur. in l. iuder postea. nu. 3. ff. de reindi. 477
1 Clausula, nõ obstãte posita in reformatione noua, non impedit determinationẽ que fieret per alia statuta. in l. sciendum. nu. 4. ff. qui satisd. cog. 143
3 Clausula cõstituti, apposita in instrumẽto venditionis nõ est necesse q̃ apponatur hoc fuisse actũ in principio instrumẽti. ibi. qui suus. §. si ab ignoto. nu. 1. ff. de manus. 60
1 Clausula promittes ratũ, & firmũ habere in mandato procuratoris, an imporret liberã administrationẽ. in l. j. nu. 6. & in per. nu. 9. ff. de offic. procu. cesa. 484 49
2 Clausula sine liberis, an subintelligatur. in l. ex facto. §. Gaius. nu. 7. ff. ad Trebel. 484
3 Clausula apposita in rescripto nulla exceptiõe obstãte intelligitur de frivola. in l. j. §. interdum. nu. 5. ff. a quibus. appel 389
4 Clausula, viso testamẽto. &c. debet apponi in instrumẽto. quando socer dotata facit quietationẽ fratri de omni eo q̃ possit petere hereditate. &c. in l. sub pretextu. nu. 1. C. de transac. 447
4 Clausula quãdo ponitur in medio pluriũ capitulorũ trahitur ad omnia si nõ est rõ q̃ magis ad vnum quam aliud. in l. per retentionem. nu. 4. C. de vsur. 72
4 Clausula, si preces veritate nitant. tacite inest in rescriptis. in l. ex falsis. n. 1. C. de transac. fo. 80. & in l. ã. n. 2. C. si cõtra ius. 100
3 Clausula posita in instrumẽto dotali, cõfessus est habuisse. & recepisse, probat traditionẽ eius q̃ tunc tẽporis celebrari potuit. in l. predia. nu. 2. ff. de acquir. poss. 44
2 Clausula, q̃ debeãt stare & morari & cõmuniter, quid importet. in l. quintus. nu. 3. ff. de an. lega. 109
1 Clausula renunciauit edictioni indebiti, & sine causa actionis & cum omni alio auxilio, apposita in cõtractu quid operatur. in l. fi. §. idem queritur. nu. 1. ff. de condi. inde. 277
Clausula, sciẽs se ad infrascripta nõ teneri quid operetur. ibidem, numero 3.
Clausula nihil promiserunt facere ptra diuisionẽ, non impedit petitionem fideicommissi. nu. 6.
4 Clausula vtilis apponẽda in transactiõe, vt porrigatur ad eas quibus non est lis. in l. si decerta. nu. 3. C. de transac. 319
4 Clausula inspectis & cognitis verbis testamẽti, semper est apponẽda in instrumento, quando contrahitur super depẽditibus a testamento. in l. sub pretextu. nu. 2. de transac. 76
1 Clausula, plus minusue apposita in cõtractu, nihil plus importat in l. Publia Aleuia §. Titius. nu. 1. ff. de pos. 72
2 Clausula adiecta. in lege interpretata videt repetita in lege interpretante. in l. nihil. nu. 1. ff. de cõiug. cum eman. liber. 366
Clausula cũ eadem conditione, intellig tur eisdem pactis oneribus ibi nu. 2.
2 Clausala si nõ valeat iure testamẽti, valeat iure codicillorum si in testamẽto apponatur: & heres habeat electionẽ heres eligẽs ab intestato cũ possit venire ex testamento, incidit in hoc edictũ. in l. qz autem. nu. 2. ff. si quis omis. cau. testa. 423
2 Clausula, ere alieno deducto in testamẽto quid operatur in Leg. l. nu. 4. ff. ad Trebel. 217
1 Clausula posita in precedẽti capitulo, quãdo videtur repetita in sequẽtia. in l. cum pater. nu. 2. ff. de pac. dotal. 388
3 Clausula, cedẽs omne ius, omnemq̃ actionẽ quod, vel quam. &c. quare in quolibet cõtractu venditionis apponatur. an lex citato. nu. 1. ff. de distra. pigno. 413
3 Clausula. Titius & Seius heres sunto: inducit cõiunctim tres verbis. in l. triplici modo. nu. 1. ff. de verb. lign. 47
2 Clausula, donec stabit in domo cũ fratribus, in legato impositi fauorem heredis. in l. Lucio. §. imperator. nu. 3. ff. de alimentis. 434
2 Clausula codicillaris vtrũ porrigatur ad pupillarem substitutionem. in l. si Titio §. sicuti. nu. 3. ff. de leg. j. 214
3 Clausula bas cõdemnationes proferimus secundum formã tutorũ & eatenus quatenus esset vltra formã cassamus, & annullamus, & ad formã reducimus, nihil operatur. in l. mozis. fallere. nu. 1. ff. de penis. 435
6 Clausula instrumẽto venditionis vẽdidit rem & omnem actionem quã habet in dicta re seu pro dicta re. quid operetur. in l. si vir el metu. nu. 8. C. quod me cau. 58
3 Clausula, q̃ instrumtũ fiat ad sensus suscipiẽdis, quid operetur. in l. ex ea parte. nu. 1. ff. de verb. obli. 215
1 Clausula generalis valet quo adoia vel similia vel minora ea pretio

p̃fessis.nō maiozā.in l.ih.§.quesitū nu.2.ff.si quis cau. 79
1 Clausula rato manente pacto in compromisso,quid operetur.in l.pacto2.nu.4.ff.de re iudi. 112
Clausula,z plus,adiecta in libello nihil operaf.nisi postea p2o-betur aliquid certum.l.in actione.nu.3.ff.de fur. 338
1 Clausula faciēs procuratozem in rē suam,operatur vt re euicta quis possit directo agere contra authozem authozis sui,in l.si p2o re.§.si pro euictione.nu.3.ff.de euict. 421
4 Clausula non astrigens,quid operetur.in l.acto2.num.3.C.de p2obat. 167
Clausula,cōstituēs se emptozis vel creditozis nomine p̃cario possidere,posita in instrumēto quid operetur:z qualiter intelligatur.in l.interdum.nu.3.ff.de acquir.possi. 104
3 Clausula,vēdo tibi talē rē iure emphyteusis,apposita in instrumento quid operetur:vbi q̃ non teneoz pstare nili q̃ sim emphyteuta:z si inquietaris respectu dominū directi nō teneoz.in l.si aliquam rem.nu.12.ff.de acqui.possi. 106
5 Clausula rato manēte pacto,apposita in cōpromisso operatur q̃ ex laudo oritur actio,z pena peti pōt.in §.q2 vero.nu.5.in auth. de iudic. 39
2 Clausula derogatoza in statut; posita vt tollat statutū recipiēdum est an referatur ad rē,an ad ius.in l.si quis.§.si Titio.nu. 2.ff.de admend.legat. 335
4 Clausula q̃ tot intelligūtur donatiōes,quot res,quid operetur, in l.sancimus.§.si quis.nu.1.C.de dona. 361
1 Clausula procuratozem,factozem,z nuncū,operatur q̃ constitutus sit vel procuratoz,vel nūcius vt sibi placuerit l.2.nu.1.ff.ō testamentis. 106
3 Clausula victum victoꝛi in expensis cōdēno posita in sententia quando vnus ex litigantibus vincit in parte,z alter in alia male ponitur.in l.si legatario.§.cum is qui.nu.4.ff.de fideicom.lib.8.
1 Clausula si est apposita in cōpromisso q̃ laudū non possit reduci ad arbitriū boni viri.si aduersarius fuit absolutus,z pena petaturan ille cōtra quem pena petitur poterit p2obare laudū iniquum in l.Julianus.nu.7.ff.de cond.indeb.
3 Clausula cēdēs q̃ habet,z habere sperat,quid importat.in l.he redem.nu.2.ff.manda. 374
2 Clausula promittit se facturū z curaturum:quid importet.z est cōmunis ad vltimas voluntates,z cōtractus.in l.si here⁹,nu.1. ff.de legat.1. 242
2 Clausula quod plus petere non possit,adiecta institutioni,quid operetur.in l.quoties.§.si duo.nu.6.ff.de here.instit. 137
1 Clausula in cōpromisso,q̃ ex nūc partes homologauerunt laudum non tollit reductionē.in l.societatē.§.arbitrorum.nu.30.ff. p2o socio. 382
2 Clausula precedens an sit maioꝛis efficacie ad sequentia,quam sequēs ad determinationē precedentū:z ō verbo quātoꝛ:z ō significatione verbi summa.in l.quisquis.nu.1.ff.de leg.iij. 295
1 Clausula.dedit,vēdit,z tradidit,quando constituat venditionē,z q̃ cōtractū innominatū.in l.dedi.nu.1.ff.de condi.caū.da. 294
1 Clausula posita de per se,quādo referatur ad omnia.l.z li peper cerit.§.filius.nu.4.z 7.ff.de lib.z postb. 115
Clausula inter vnum capitulum,tantū ad illud refertur,non ad aliud.ibi,nu.2.
1 Clausula codicillaris operaf.q̃ verba quisquis mihi heres erit, apposita in testamēto faciūt legatum conditionale.in l.hec verba.nu.2.ff.de leg.j. 223
1 Clausula,instituo Titiuꝫ in certa re,z p2obibeo q̃ pl⁹ petere,vt habere nō possit,quid operetur.in l.si ego.nu.5.ff.de inst.rupt. tellamen. 133
2 Clausula rato manēto pacto,operatur in fauoꝛē illius,qui p2omissū seruauit.in l.cuni pater.§.libertis.n.5.ff.de leg.ij. 271
2 Clausula si est adiecta in testō,q̃ falcidia non detrahit.li hēs scri pt⁹ omittit adire,vt habeat ab intestato,hēditas debetur nomi natus in testamēto,in l.pretoꝛ.nu.1.ff.si quis omissa cau.test. 210
1 Clausula in cōtractibus,q̃ quis possit cōueniri Floꝛētie,Genue, z vbique locoꝝ,quid operetur.in l.j.nu.4.ff.de eo q̃ cer.lo. 325
1 Clausula rebus sic stantibus,intelligitur quando quis renūciat omni iuri,q̃ habet vel habere potest in aliqua re.in l.q̃ Seruius.nu.4.ff.de condi.cau.dat. 291
1 Clausula apposita in instō,z p2o dicta summa voluit posse cōueniri Padue.z Floꝛentie vt operet ꝺ̄s ponisic:quā summā totā,z integraꝫ promisit soluere ꝫ Floꝛētie,z Padue,z vbicunq; fuerit inuent⁹.in l.nō vtiq;.§.si quis.nu.3.ff.de eo quod cer.loco. 327
1 Clausula non se astringens ad probādū nisi ea,z.C.quid operet in l.circa.nu.1.ff.de p2obat. 425
2 Clausula ponēs eū in locū suū:importat cessionē attionis,z cōstitutionē procuratoꝛis in rem suam.in l.qui quadraginta.nu. 2.ff.ad Trebel. 385
2 Clausula,cassans z irritās,quid operet.in l.sed z si.§.sed si cum. nu.2.ff.de here.instit. 136
4 Clausa,promitto me habere firmū z ratū,&c.an importet liberam administrationē.in l.si procurato2.nu.5.C.de procura. 387
2 Clausula si filꝰ decesserit sine liberis,talem hbi instituit,z substituit:quid operetur.in l.recusare.§.Titius.n.5.ff.ad Trebel. 387
2 Clausula generalis ꝫ referatur ad omnia principalter posita nō tamen refertur ad posita causa demonstrationes.in l.si §.Titia.nu.3.ff.de lib.leg. 335
2 Clausulasam generalem quādo receditur a speciali.in l.libertis ques.n u.1.ff.de ali.lega. 325
2 Clausula ea conditione vt aliquid facias: importat modum.in l. quibus.§.termilius.nu.3.ff.de condi.z demon. 362
2 Clausula,hoc legatum prestari volo integrū si diminutione appositā in legato,quid operetur.in l.qui quadringenta.n.ff.ad legē falcidia. 380
2 Clausula codicillaris adiecta in testō in quo duo sunt equaliter instituti,operatur q̃ vnus tantum debeat dare quātum reipere. in l.ab omnibus.§.si Titio.nu.6.de leg.j. 248
2 Clausula q̃ legata restituātur non p2riguntur ad debita p2elegata,nili p2obetur testatozem sic sensisse.in l.Lucius.§.marit⁹ nu.1.ff.ad Treb. 400
2 Clausula apposita instrumēto confessoris facte de centū£,z dictum,z generaliter,&c.refertur ad specificata tātum,si salua rōne recti sermonis ad id referri potest:aliter refertur ad omnes causas.in l.Surelio.§.Lucius.n.1.10.ff.de lib.leg. 333
Clausula generalis apposita post specificata,q̃ refertur ad oēs causas,non refertur ad ignoꝛata,nili appareꝛ remittentem voluisse remittere.ibi.nu.n.
2 Clausula non obstante vlla iuris solēnitate,quid importet.in l. j.nu.1.ff.de testa.multi.fol.181.z in l.neq; cum.nu.1.ff.eo. 182
3 **Clausura** que sit in flumine publico appellatur in iure specus vel septa huc huc lapidea,in repeti.l.ij.nu.20.ff.de flumin. 168
Sup clausurā factā in flumine publico q̃ possuꝫ edificare.ibi.
3 **Claustrum** quod est medio ouaꝝ domoꝝ alicuius vendita vna illiam debet diuidi.in l.q̃ conclaue.nu.5.ff.de dam.inf. 49
1 **Clericus** an possit p2oꝛogare iurisdictionē alterius iudicis.in l.j.n.1.ff.de iud. 180
4 Clerici p2estāt canonicas functiones.in l.j.n.3.C.de agri.z consli.lib20.xj. 209
1 Clericus fideiubens p2o laico de iudicio sisti coꝛam laico,licet obligetur,debet tamē conueniri.in l.j.nu.2.ff.si quis in ius vocan. 67
2 Clerici siue seculares,siue religiosi possunt esse tutoꝛes.in l.legitimos.§.si legitimus.nu.ff.de legi.tuto.lo.00.z in aut.de sanctis.epis.§.deo amabiles.nu.1.z 2. 93
4 Cleri p2o p2edijs tributarijs possunt cogi ad tributa.in l.ē hiis. nu.1.C.de episc.z cle. 30
5 Clericus de vno monasterio,quando possit ad aliud transire.in authen.vt determi.sit.nu.cle.n.1.4. 7
5 Clerici licet possint alicasu p2ecedere feuda ecclesie,nō tamē possunt in dicto casu cōcedere agnatis z cognatis,in §.si vero aliquis.nu.3.in auth.de aliena.z emphyt. 58
1 Clericus succedēs laico declinatoꝛi laici.in l.heres absens.n. 1.ff.de iudic. 182
4 Clerici non debēt trahi ad causam extra p2ouincia.in l.omnes. nu.1.C.de episc.z cler. 31
4 Clericoꝝ numerus taxatur secundum facultates ecclesie.in l. non plures.nu.1.C.de sacrosan.eccles. 15
Clericoꝝ numerus augeri potest auctis facultatibus ecclene. ibid.nu.3.
Clericus non renuntiat p2iuilegijs.ibi.nu.4.
4 Clerici z ecclesie non tenentur ad collectam.in l.placet.in ij.nu. 33.C.de sacrosan.eccl. 16
Clerici quando teneantur soluere collectas p2o suis aonis patrimonialibus z paternis.ibi nu.37.
4 Clericus cōuētus p2o rebus ecclesie nihi debet soluere nomine spōtularū.in auth.sed hodie.nu.1.C.de episc.z clc. 31
4 Clerici sunt in potestate paretuꝫ.in l.sacrosancte.n.1.C.ō episc. z clericis. 31
Cleri seculares de fructibus sue p2ebende possunt dare cui vo lunt.ibi.nu.2.
4 Clerici de iure canonico possunt iura ꝛe nō tamā in manibus laici.in l.cum clericis.nu.2.C.de episc.z cler. 31
4 Clerici non debēt officium tabellionatus exercere:tamē si cōficiunt instrumēta,valent:z an possint esse tabelliones,in vniuersos.nu.2.z.4.C.de decurio.lib.x. 426
4 Clerici debent ordinari in ecclesijs secunduꝫ qualitatē reditū, in l.in ecclesijs.nu.1.C.de episc.z cler. 31

4 Clerici morãtes i studio si ex priuilegio habẽt fructꝰ bificij, illos nõ habẽt, si nõ itrãt scholas. in l. vlt. n. 9. C. dõ ãno. & trib. li. x. 180
4 Clerici qñ debeãt iurare de calũnia. in. l. cum a iudices. §. fin & qz veremur. nu. 4. C. de iureiu. p̃opt. calũ. dãd. fo. 118. & in auth. de his qui ingre. §. qz igitur. nu. 2. 29
4 Clerici quãdo ligentur consuetudine laicoꝝ in l. h. num. 38. C. que sit lon. consue. 358
4 Clericus agens contra laicum in foro tẽporali quo ad litem ordinandam, seruat consuetudinem & statutum laicoꝝ. ibi
5 Clericꝰ p̃o crimine qñ possit actoris electiõe coraẽ epo vl̃ seculari conuenirí. in §. si quis contra. nu. 4. in auth. de sanctiss. epis. 63
5 Clerici etiã p̃o crimine excepto de quo in §. quod aũt. vtuntur suo priuilegio. idẽ & scholares. in d. §. q aũt. nu. 2. in auth. vt iudi. sine quoquo suffra. 16
5 Si statutꝰ est certꝰ numerꝰ clericoꝝ ad certũ reditũ. q̃ vltra numerũ qs ordinari ñ dz. i auth. vt determi. sit numerꝰ clerí. n. 7. 7
3 Clerici ñ desinũt eẽ ciues romani, lz iurisdictio i ipso sit totaliter p̃cessa pape. in l. hostes. nu. 5. ff. de capt. & post limi. reuer. 462
3 Clerici excõmunicati si nõ retinẽt p̃bẽdas: an teneãtur ad solutionem census. in l. inter quos dãi. nu. 2. ff. de dam. infe. 47
2 Clericꝰ existens in studio an videatur residere. in l. quesitũ nu. 1. ff. de lega. iij. 190
1 Clericꝰ citatꝰ a laico nõ tenetur cõparere. in repe. l. h. nu. 1. ff. si quis in ius voc. non ierit. 69
3 Clericꝰ qñ qs est effectꝰ post delictũ cõmissum a quo iudice puniatur: an a seculari, an ab ecclesiastico. in l. j. nu. 3. ff. de penis. 435
3 Clerici qui non habẽt p̃bẽdas, vel ecclesias, possunt coram nõ suo iudice litigare. i l. j. §. & post operis. n. 9. ff. de ope. no. nũ. n. 7
6 Clerici lz de iure ciuili sint parẽtũ potestate: tamen idem sit de iure canonico. in h. p̃sbiteros. nu. 2. in aut. de sanc. epis. 64
3 Clericus redies ad vitam secularẽ an tradatur curie, etiã si sit in minoribus. in. §. sed neque. nu. 2. in aut. de sanc. epis. 64
4 Clerici collectari & gravari possunt ad datia, quando aliq̃ societas venit in comitatu dep̃redando & occidendo, in l. nullus. n. 1. C. de cur. pub. lib. xij. 430
5 Clericus quãdo & in quibus causis possit esse p̃curator. in. §. alium. nu. 1. in aut. de sanc. epis. 64
3 Clericatus superueniẽs accusatiõe pẽdẽte an excuset reum. in l. adulter. §. si eo tẽpore. nu. 1. ff. ad le. Jul de adulte. 395
5 Clericus quãdo degradãdus veniat: & tradẽdus iudici secularí. in authẽ. vt cle. apud p̃opios epis. nu. 1. & 2. 41
5 Clericus subtrahens rem laico nõ põt a laico conuenirí. ibi. n. 13
4 Clericí nõ tenenť soluere pedagia, nec gabellas & quare. in l. vnica. nu. 42. C. de mulie. & in quo loc. lib. x. 396
4 Clericus qui delictia pape fletit absens, debet habere p̃bendã p̃o tẽpore absentie. in l. hac lege. nu. 3. C. de p̃oximis sacro. scrinio. lib. xij. 424
4 Clericꝰ peregrinus nisi habeat testimoniũ sui epíscopi, nõ creditur in l. si qua per calũniã. nu. 2. C. de epi. & cle. 31
5 Clerici & ecclie an teneanť ad tributa soluẽda. in aut. ũ col. n. 1. 63
Clericꝰ agẽs cõtra clericũ coraz iudice laico põt reconueniri. in aut. & consequẽter. n. 9. C. de senten. & interlo. om. iudi. 309
4 Clericꝰ decedẽs post fructus perceptos illos trãsmittit ad eius heredes. in l. j. n. 3. C. de anno. ciuili. lib. xj. 409
4 Clerici quãdo teneãtur soluere collectas archiepiscopo. in l. j. n. 4. C. de iudicio. lib. x. 382
3 Clericꝰ nõ põt donare meretrici. in. l. affectiõis. n. 1. ff. ũ dona. 66
2 Clericꝰ cõcubinarius in minoribꝰ cõstitutus si habet filios, an ipsos legitimet per subsequens matrimoniũ. in. l. concubinatu. nu. 5. ff. de concu. 45
2 Clericꝰ & laicꝰ si p̃o vno facto cõueniũtur, ecclesiasticus & secularis simul cognoscunt. in l. solent. nu. 1. 4. ff. de ali. leg. 320
2 Clericus nõ põt legare cõcubine. in l. miles ita. §. mulier. nume. 4. de testa. mili. 184
2 Clericꝰ absens p negotijs ecclesie, vl̃ superioris dz p̃sens: nõ dz habere fructus prebende. in l. testamento. n. 1. ff. de ali. leg. 325
4 Clericꝰ cõdẽnatus de heresi & remissus ad secularẽ iudicẽ puniẽdus vigore talis p̃cessus iudex secularis nõ debet executionẽ face re in l. magistratibus. nu. 5. ff. de iur. om. iudi. 80
4 Clericꝰ suspẽsus ad tps, ã finito tpe debeat habere p̃bendas tpis p̃teriti. in l. cum allegas. nu. 1. C. de re mli. lib. xj. 417
5 Clerici vagabundi an gaudeant p̃uilegio clericoꝝ. in aut. vt clerici qui rece. nu. 1. 29
5 Clerici p̃hibẽtur ludere ad aleas & nũquid ad scachos. in. §. inter dicimus. nu. 3. in aut. de sanctiss. epi. 64
4 **Clientulus** cã pendentẽ potest cogi soluere salariũ aduocato officio iudicis mercenario. in l. p̃operãdũ. §. si illo peoculdubio. nu. 2. C. de iudi. 121
3 **Clusa** in flumine publico q̃ ad vlus est publica, lz quo ad ꝓprietatẽ sit tili⁹ ciuis cuí⁹ ager frontem respicit. in l. si epistolam. §. paulus. n. 1. ff. de acqui. rer. do. 90
Clusę facte in flumine publico sunt dominoꝝ qui eas fecerũt in l. fluminum. nu. 1. ff. de dam. infec. 90
In ripa vicini non potes immittere trabem p clusa fieda ipso inuito. ibidem. nu. 2. 45
4 **Coadunans** gẽtẽ ne aliquis deducatur ad iudiciũ committit vim p̃uatã. i. legio Jule de vi. nu. 1. ff. ad legem. iul. de vi p̃iua. 1
3 Principalis q coadunauit hoies tenet de ãno qs ipse dedit & de eo qõ dederũt alij. i. p̃to. §. si qs nõ hoies. n. 1. ff. vi bo. ra. 154
Qui est inter coadunatos nõ tenet ẽt in foro conscientie, nisi de damno dato per ipsum. ibi. nu. 2. 1
3 Coadunãs gentem si mittit illam ad certum locũ non punitur p̃o vno actu. in l. nũquam plura. nu. 1. ff. de p̃iua. del. 1
2 **Codicillus** dicitur voluntas perfecta, & solẽnis quãtũ ad ademptionem legatoꝝ. in l. sit. nu. 2. ff. de leg. j. 235
5 Codicilli hodie semper sũt confirmati siue p̃cedãt, siue sequãtur. in auth. de resti. fide. nu. 6. 219
2 An in codicillis si sint instituti venientes ab intestato p̃mittatur testamentũ rumpatur. in l. tunc autẽ. n. 1. ff. de iniust. rup. tes. 9
2 Codicilli facilius confirmãt q̃ testamẽtũ. in l. fi. n. 2. ff. de legibus
Codicilli non possunt fieri coraz tribus testibus, si statutꝰ disponit, qõ testamentum fiat coraz quinq;. ibi. nu. 5.
4 Codicilli si reperiuntur eodem die confecti & nescitur de priori, tate & in vno dicat, l. fundum in alio non legatum p̃pter interpolationem non debetur. in l. cum proponas. nu. 1. C. dõ codicil. 22
2 Codicilli non rumpuntur rupto testamento. quãdo sunt ab intestato confirmati. in l. qui filio. §. servꝰ. nu. 2. ff. de here. instit. 61
Relicta in codicillis an requirant confirmationem p additionem hereditatis ab intestato. ibi. nu. 2.
4 Codicillorũ ad confirmationem an requiratur qs sit adita hereditas in h. n. 1. C. de testa. manumis. 231
2 Codicillari vel testari an quis voluerit, quomodo agnoscatur. in l. i. nu. 22. de iure codici.
Si i codicillis adimatur substitutio pupillaris facta in testamento quid oriretur talis ademptio. ibi. nu. 23.
1 **Coercitio** modica est aliud a castigatiõe modica & quid sit modica castigatio. in l. magistratibus. nu. 1. ff. de inr. om. iudi. 66
Contritio modica que transit in delegatum quid sit ibi. nu. 2.
2 **Cogo** tcvt me instituas, icido in edictũ, & ibi ditas applicat fisco. i. fi. n. 1. ff. si qs al. rest. ibi. 11
Coactio q̃ intervenire debeat, vt qs incidat in edictũ. ibid. nu. 4
Quomodo p̃acticabilur talis materia. ibi. nu. 5.
Si cõpuli vt aliũ iltituas bz locũ edictũ, si qs ali. testi. ibi. n. 6
3 Cogi nõ põt quis p̃cise ad factũ & vbi est lecta industria persone in l. bis qui bonis. §. sabinus. la ñ. n. 3. ff. de ces. bo. 149
2 **Cognati** p̃rio noiati admittunť ad legatũ factũ cognatis & ordine successiuo. in l. si cognatis. nu. 5. de reb. dub. 345
4 Cognati bodie qualiter succedũt ac si essent agnati. i. fi. n. C. vnde legi. 211
4 Cognati sunt adequati agnatis, oẽs equaliter succedit vsq; ad decimũ gradũ. ibi. n. 2. & in aut. i successiõe. n. 3. C. d suis & legi. 20
2 Cognati veniebãt ad tutelã deficientibus agnatis de iure antique. in l. j. nu. 2. ff. de legi. tuto. 50
3 **Cognitio** plenaria regrit. qñ oriť cõtio inter notariũ & partẽ sua p̃fectiõe infrin particulei aliter summaria. in l. de tabulis. nu. 9. ff. de tabu. expi. 64
4 Cognitio de qua in l. si vacãtia. expeditur iure actionis in d. l. vacantia. n. 13. C. de bon. vacan. lib. x. 367
2 Cognitio de qua in l. si quia. §. solẽt. ff. ũ lib. agno. an sit summaria, vel semiplena. ibi. nu. 3. 2
An sufficiat in ista cognitione summaria p̃bare per vnũ testem. ibid. nu. 4.
1 **Cognomina** debẽt apponi in scripturis, alias ex p̃sumptione sola nominis incertitudo redditur. in p̃oem. Digestoꝝ. nu. 8. 2
2 **Coheredes** nõ possunt conueniri hypothecaria p partiũ⁹ aliorũ, qui non sunt soluendo. in l. legatoꝝ. n. 1. ff. de legat. ij. 257
3 Cohẽdes duo diuidẽdo cõmiserũt alter alteri si eniceret aliqd si evinciť a coherede pars, qz non solvit legata, alter nõ tenetur de euictione. in l. inter quos. n. 1. ff. de dam. infec. 47
1 Coheres qui negat̃ non agit actione noxali, nec communi dividendo. in lij. nu. 1. ff. famil. ercis. 131
4 Cohẽs qui est solutus, quãdo cogi possit p̃o coherede ad solutionẽ collectarũ. in l. placet. in ij lectu. nume. 43. C. de sacrosanctis ecclesijs. 18

Coheres

1 Coberes p̄z eo q̄ solui. quod heredi debeatur ꝛ p̄z eo q̄ solut plus agit contra de ito ꝛem pignoratitia contraris in l. si pignori. n. 9. ff. famil. erciſc. 232
1 Coheredes q̄ possint habere ratā stipulationē factā alteri cohered. vt ipsis acquiratur ratio in l. eius qui. n. 34. ff. si cer. pe. 266
3 **Coitus** qui sit sine colore matrimonij est punibilis: ꝛ qualiter. in l. si adulterium. n. 8. ff. de adul. 398
Coitus p̄hibitus de iuregentium. vel naturali sub colore matrimonij quando sit punibilis. ꝛ quando non. n. 9.
3 Coitus cum meretrice de iure est impunitus. in l. verum ē n. 2. ff. de furtis. 341
1 **Collatio** quot modis fit. in l. p̄ima. §. filiam. n. 1. ff. de collatio. do. 420
1 Collatio est bonorū suorum communicatio. in l. pater filium. n. 1. ff. de collat. do. 421
Collatio quo iure ꝛ qua ratione fuerit introducta. ibi. n. 2.
Confert p̄fectitia emancipatus emancipato. ibi. n. 3.
Qui non sunt sui nec̄ emancipati an adiuuicē cōferant. ibi. nu. 4.
Emancipati non conferunt suis aduentitia. ibi. n. 5.
Filij non conferunt extraneis. ibi. n. 7. ꝛ illud. n. 7. in auibus. de trien. ꝛ semis. 20
Collatio inter non descendentes non habet locum. ibi. n. 8.
Collatio petitur officio iudicis. vel actione ex stipulatu. si fuit interposita stipulatio. ibi. n. 9.
Collatio habet locū siue ex testō ab intesta. succedatur: ꝛ post agnitam bonorum possessionem. vel aditā hereditatem. ibi. nu. 10
Collatio quomodo fiat. ibi. n. 11.
4 Collatio est rei p̄opter ie in communi latio facta in l. si emancipatum. n. 2. C. de collatio. 236
Collatio quo iure fuit inducta. vbi recitat septem. iura. ibi. n. 1.
4 Quis cogitur collationem per denegationem actionis in l. filie nu. 1. C. eo. tit. 237
2 Conferendum quando venia fundum. ꝛ emphyteusis acquisita per patrem. in l. j. §. nec castrense. n. 6. ff. de collat. bono. 172
4 Collationem faciendi modus. in l. illam merito. n. 5. C. de col. 236
4 In collationem veniunt omnia. que competantur in quarta. l. illud siue. n. 1. C. de collat. 236
1 Collatio dotis fuit introducta ab imperatore. in l. j. n. 1. ff. de collatio. do. 420
3 Collatio nō h3 locum inter eos qui diuerso iure succedunt. in l. filium. §. videamus. n. 1. ff. de bono. pos. contra ab. 414
Collatio non habet locum quando emancipatus nō facit iniuriā an suo. ibi. n. 2.
3 Collatio non habet locum quando queritur ab intestato. in l. j. §. ex doctrina. n. 2. ff. de colla. bono. 416
4 Cōfert quis nepotibus p̄ont confert fratri vel sorori suc. in l. illa in merito. nu. 3. C. de collat. 236
Et an teneatur conferre dotem sibi datam ab alio quam ab eo, de cuius successione agitur quod non. ibi. n. 7.
5 Collatio quando habeat locum inter non suos nec emancipat⁹ in §. illud quoq3. n. 6. in aut. de trien. ꝛ semis. 21
5 Collatio per non possidentē petit fieri officio iudicis. vel per de neg. actionis. in §. illud q̄q. n. 8. in aut. de trien. ꝛ semis. 21
6 Collatio fit tribus modis. in §. illud. quoque. nu. 8. in aut. de trien. ꝛ semis. 21
2 Collatio quando habet locum inter succedentes diuerso iure. i l. si filius. n. 1. ff. de collat. bono. 410
3 Collatio dotis fit inter succedentes de iure ciuili. etiam si nō petatur. in l. j. C. 1. ff. de collat. dot. 420
Collatio bonorum fit officio iudicis. ibi. 3.
5 Collatio an fiat in suos: vbi q̄ fit in p̄fectitijs. non in aduentitijs. in §. illud quoq3. n. 2. in aut. de trien. ꝛ semis. 21
4 Collatio an habeat locum quando querela intentatur. i l. vt liberum. 6. C. de collat. 236
6 Collaterales qualiter colateralibus succedant. trac. succes. ab intestato. n. 16. 202
6 Collaterales naturales tantum. ꝛ non legitimati qualiter inter se succedant. trac. succes. ab intesta. n. 20 202
Collaterales legitimi tantum, qualiter inter se succedāt. ibi
1 **Collecta** potest imponi vniuersitati p̄z eius necessitatibus nō vt donetur alicui. in l. j. §. quod sit mo. n. 1. ff. cuius. vni no. 135
4 Collecta non potest imponi doctoribus in l. modicos. n. 1. C. de p̄fess. ꝛ med. li. x. 304
2 Collecta imposita per ciuitatem p̄z solui debito ciui. ille ciuis cōtribuit. in l. ab omnibus. §. li Titio. n. 2. ff. de leg. j. 248
4 Collectam p̄obatur quem non solusse li in lib2 solutionū non reperitur. in l. fi. n. 3. C. de re. credit. so. 149. ꝛ in l. j. n. 4. de exact2. tribut. l. x. 182
4 Collecta nō potest imponi ecclesijs. nec clericis. i l. placet. n. 3. C. de sacrosan. eccl. 15
2 Collecta ꝛ tributum spectant ad legatarium. i l. his verbis. §. ite testator. n. 1. ff. de leg. iij. 296
4 Collectarijorū vnus fructus recipit. in l. j. n. 8. C. de anno. ꝛ tribu. lib2o. x. 380
4 Collecta a quibus imponatur. in l. placet. in fi. lect. n. 21. C. de sacrosan. ecclesijs. 16
4 Qui habet possessiones incluso pensio. ꝛ reddunt tertiā partem nō tenent ad collectas. in l. p̄uate. n. 1. C. de execu. mune. lib. 393
4 Collectas dat que non habet certam formam. sed variatur secundum superioris voluntatē. in l. vnica. nu. 27. C. de mulie. ꝛ in quo loco. lib. x. 396
Collecta quibus imponi possit. ibi. nu. 28.
Collecta qualiter imponatur. ibi. nu. 29.
Collecte munus an dimidiat in sordidū. ꝛ non sordidum. ibi. n. 30
4 Collecta nō soluitur p̄z predijs emphyteuticis: sed p̄ut hoc non seruatur. in l. p̄uate. nu. 2. C. de excusa. muner. lib. x. 393
4 Habens p̄uilegia p̄z possessionib⁹ suis nō tenetur ad collectā impositū p̄z remuneratione legatorum. in l. martimarū. n. 1. C. de excu. nu. lib. x. 393
4 Quis capi potest p̄z collectis nō solutis. ꝛ etiaz rōne muneris personalis. in l. placet. fi. lect. nu. 49. ꝛ 50. C. de sacrosan. eccl. 16
Collecta imponitur per solidum ꝛ libram ꝛ quando per capita ibidem. nu. 67. 17
Collecta que non potest imponi clericis, non imponitur eorum molendinarijs. ꝛ famulis. ibi nu. 63.
4 Collectas census ꝛ datia soluit, qui p̄edia sua nomine possidet. in l. si penes. nu. 3. C. de agri. ꝛ censit. lib. xj. 409
4 Collecta debet imponi secundū qualitatem patrimonij. ꝛ nō p̄m numerū personarum: ꝛ quādo imponatur p̄m numerū personarum ꝛ hic per capita. in l. j. nu. 8. C. de apochis publi. lib. x. 384
4 Collectā an teneaatur alij de ciuitate soluere p̄z eo, qui soluere non potest. in l. j. nu. 2. C. de omni agro de ser. lib. xj. 414
4 Collecta quando imponitur per sone p̄z rebus inspicitur persona cui imponitur. in l. j. nu. 7. de anno. ꝛ tribu. lib. 380
3 Collecte dicūtur imponūtur persone p̄z rebus: ꝛ clericis nec forensis possunt imponi. in l. rescripto. §. sciendum. num. 4. ff. de mune. ꝛ honorib. 47
4 Collectas remittere nō possunt officiales: tamē p̄opter paupertatem h̄c. in l. omnes. nu. 1. C. de anno. ꝛ tribu. lib. x. 380
3 Ciues de vna villa ad aliam tenetur ad collectas impositas in p̄dicta villa. a qua recessit. in l. incola. nu. 6. ff. ad munic. 470
4 Collectam p̄z emēdo grauo tempore charistie tenentur soluere diuites ꝛ pauperes: ꝛ est onus patrimonia. in l. j. n. 1. ꝛ 3. vt nemo. liceat. lib. x. 283
4 Ei collectis quis ex cusetur. in l. vnica. nu. 35. de mulie. ꝛ in quo loco. lib2o x. 296
3 Collecta si debet imponi in vniuersitate p̄z robaria cōmissa in ipsius territorio, imponitur p̄z viribus patrimōij. in l. ueqnid. nu. 3. ff. de incen. rui. nau. 355
4 Officiales. ꝛ consiliarij tenētur ad collectas. in l. actores. nu. 1. C. exacto. tribu. lib. x. 392
4 Impositiōi ꝛ solutioni collectarū non p̄escribitur. in l. nullus. n. 1. C. de decu. lib. x. 389
2 Collectes ꝛ tributa tenetur soluere fructus percipiens. in l. neque stipendium. nu. 1. de impen. in re. do. fac. 389
3 Collecta an possessorib⁹ forensibus possit imponi. in l. libertus. §. sola. nu. 1. ff. ad munici. 468
4 Collecte imponuntur ecclesijs. quando p̄edia sunt tributaria. in auth. it m nulla communitas. nu. 2. C. de epis. ꝛ cleri. 30
Collecta imponitur p̄z munere personali: vt puta q̄ quilibet debeat ire ad exercitum. ibi. nu. 3.
Collecta in dubio imponitur p̄z viribus patrimonij. quādo nō liquet p̄opter quid vniuersitas sit condemnata. ibi. nu. 4.
Collecte exigende onus illi quibus est impositum, poterunt elapso certo tempore conueniri. ꝛ capi in solidum. ibi. nu. 7.
Si vnus eorū quibus collecta est imposita soluere non pōt, alij de vniuersitate soluunt per ea ꝛ libram. ibi. nu. 5.
1 **Collega** vnus nō punit alterum collegam eius iurisdictionē impedientē. in l. vna. §. ius videtur. nu. 7. ff. si. si quis ius dicem. non obtemp. 64
4 **Collegium** dicitur vnū corpus. in l. j. n. 2. C. de rei vxo. actio. 221
3 Collegiū vel ciuitas si occupauit aliquā rem mala fide. illa mala fides purgatur mortuis his qui ab initio scierūt. in l. potest pluribus. nu. 3. ff. de vsuca. 123
6 Collegio clericorū pōt relinqui. in l. j. n. 1. C. de sacrosan. eccl. 9
2 Collegiū, corp⁹ ꝛ societas quomodo differūt. in l. bona. §. a municipibus. nu. 1. ff. de bono post. 407
Ad collegiū esse non requiritur q̄ habeat caput. in l. nulli. n. 2. ff.

quod cuiusq; vni.nom. 133
Collegio relictum non vitiatur.ibi.n.2.
6 Collegium gaudentium.vel fratrum de penitētia tertij ordinis sancti Frācisci,an habeat immunitatē ab oneribus t muneribꝰ l.semper.§.quibusdam.n.2.ff.de iure immunit. 475
4 Collegio licito t cuilibet de collegio potest relinqui.in repet.l.j.n.2.C.de sacrosan.eccl. 10
1 Collegia que sint licita.in l.j.n.1.ff.quod cui.vni.no. 133
5 Quādo vnus de collegio admittatur in testem.in §.A vero dicatur.n.8.in aut.de testib. 44
4 Collegium iudeorum est reprobatum:t ipsis non potest relinq in l.j.n.1.C.de iude.t celi. 34
5 Collegium quod nō habet rectorem potest cōuocari per antigorem de collegio:vel per eum qui prefertur in sententijs dicēdis t ipsis non euntibus potest ad electionem ipsis non expectētis procedi.in l.j.n.4.ff.de albo scriben. 472
4 Quis non transit de vno collegio ad aliud sine sententia primi in l.qui sub preterto.n.3.C.de sacrosan.eccl. 17
3 Collegia illicita facientes qualiter teneantur.in l.qui illicitum.n.1.ff.de colle.illici. 366
1 Collegia regulariter sūt illicita.i l.ex hoc iure.n.7.ō inst.t iu.7
5 Collegij bona diuiduntur.qñ collegium dissoluitur.t pars collegij recedit.in §.si quis autem.n.2.in aut.de sanctiepis. 64
2 Collegio si sint super numerarij motu vno de collegio supnumerarij p̄ō inuenit admittis.in l.si q.n.1.ff.ō eccu.tu.t cu.93
2 Collegio excōicato an big post in loco motuozū iteruenīūt,sint excōicati.in l.quod in rerū.§.t si nauem.n.4.ff.de lega.j. 210
2 Collegia possunt facere contractus per decretum collegij sine superiore,nec est necessarius syndicus,cum collegiū p̄sens cōtrahit,t cum vno collegiato collegium potest contrahere.i l.j.§.si autem.n.1.ff.ad Trebel. 384
4 Collega quando conueniatur p̄o alio collega.in l.quoniam.n.1.C.de conue.fis.debi.li.x. 374
2 Collegio illicito ratione secte relinqui nō p̄ōt nec singulis de tali collegio.in l.cum senatus.n.1.ff.de reb.dub. 344
Collegio iudeorum relinqui,non potest licet non sit reprobatū ratione secte,ibi.n.2.
Collegio frustratoriū relinqui potest.ibi.n.4.
8 Collegia licita in pertinentibus ad ipsos collegiatos pūt statuta facere in repet.l.omnes populi.n.6.ff.de iusti.t iur. 9
4 Collegia approbata possunt dare suis rectoribus iurisdictionē in l.fin.n.1.C.de iurisd.om.iud. 125
Collegia approbata possūn facere statuta de his que pertinēt ad eorum iurisdictionem.ibi.n.2.
3 Qui sunt de collegio artis,t non exercēt artē,an gaudeāt p̄uilegio.in l.semper.§.quibusdā.n.1.ff.de iure immunit. 475
3 Collegium t populꝰ est capax usufructus:t ibi de ratione interheditatem repzesentatā,t in alijs personis repzesentatis.i l.usufructus.n.5.ff.de stipu.seruo. 276
3 Collegia possunt facere statuta,t leges inuicem.in l. sodales.n.2.ff.de colleg.illi. 366
Collegium licite facere possunt simul habitantes:t sic poterūt facere syndicum.ibi.n.2.
Collegiū facere pūt tres vl quatuor scholares simul habitātes.ib.
Collegium approbatum facere possunt omnes qui habent multa facere t tractare,simul.ibi.
Collegium quot persone constituant.ibi.n.4.
Collegia que fiunt causa religionis,vel misericordie dicūtur licita de iure ciuili.ibi.n.6. 367
Collegium causa religionis si instituitur,ita vt psone dicāt ecclesiastice non p̄ōt institui sine authoritate summi pontificis.ibi.
Collegiū doct.vel scholariū est approbatū de ciuili.ibi.n.7.
Collegia pluriū exercentiū artes in ciuitate sunt licita.ibi.n.8.
Collegium facere pūt pauperes simul ad sustentationē corū vite si non conueniant nisi semel in mense.ibi.n.9.
Collegia licita per quas personas regi,possint.ibi.n.12.
Collegium laicoru cōa laicis conuenitur:ecclesiasticoru coram ecclesiastico.ibi.n.14.
Collegium in quo sunt clerici t laici cōa quo iudice cōueniūt ibi.n.15.
Que persone possunt esse in collegio.ibi.n.16.
Exire de collegio quod quis iurauit.quando possit.ib.n.19
Collegia licita quas leges t que capitula licite iter se faciāt.ib.nu.20.
Collegia possunt facere syndicum t coadunationes p̄o corū iustitia conseruanda.ibi.
Collegia qualiter dissoluantur.ibi.n.21.
Collegio dissoluto quid fiat de rebꝰ ipsius collegij.ibi.n.22.
Collegij bona quando dissoluto collegio debent diuidi inter ilos de vniuersitate qualiter diuiduntur.ibi.n.23.
Collegij priuilegia an pereant destructo collegio.ibi.n.24.
4 Quis in duobus collegijs quando esse possit.ibi.n.18.t in l.vni ca.n.4.C.de colleg.li.xj.
3 Collegia sunt sub iudicibꝰ secularibus:t milites collegia facere non possunt.in l.j.ff.de colle.illi. 405
4 Transiens de vno collegio ad aliud,an gaudeat priuilegio illius collegij.in l.vnica.n.2.C.de colleg.li.xj. 366
4 Si aliquis de vno collegio remouetur,t alius illius loco subrogatur,hoc debet fieri de voluntate corum,qui p̄sunt collegio.in l.vnica.n.3.C.de colleg.lib.
3 **Colonus** si eijcitur de possessione,vel de ea ejit,quādo p̄iudicat domino.in l.peregre.§.quibus.nu.1.ff.de acquir.poss. 405
Colonus conuentus si rūdet nō nominādo dominum.si fuit cōdemnatus,t facto executio,non p̄iudicat domino.ibi.n.4. 108
3 Colonus est dominus fructum postquam sunt percepti,a terra separati.in l.eum qui.§.preterea.n.1.ff.de fur. 405
4 Colonus ascriptitius transferri,de loco ad locū an possit.in l.quēdmodum.n.7.C.de agric. censit.lib.xj. 97
1 Colonus nō p̄ōt fundū ita exfructuare vltimo anno,q̄ fructus ni sequentis extenuentur.in l.t hec.§.cū fundū.n.3.ff.locat. 409
3 Colonus modo possidet.in l.non solum.§.quod vulgo.n.3.ff.de vsucap. 403
2 Colono tenetur quis stare,quando res in ipsum transfertur ex necessitate:secus si ex voluntate.in l.diuortio.n.7.ff.solu.mat. 121
4 Colonus t ascriptitius in quo differant.in l.diffinim'.n.2.C.de agric.t censit.lib.xj. 97
4 Colonus nostri temporis qui pacto rupto vadit ad cālēdas terras alienum.si possessiones remanent inculte,tenetur ad tributa.in l.omnes.nu.4.C.de agric.t censit.li.xj. 409
Et quando etiam teneatur dōs ad cuius predia accessit.ibi.n.4.
4 Colonꝰ priuati ob non solutum canonē quando cadat a iure.in aut.qui rem.n.2.C.de sacrosan.eccl. 409
4 Colonus qui ex forma statutorum nō potest predium deserere intra quin quennium sub pena:licite deserit si est factum sterile in l.si quis.n.4.C.de agric.li.xj. 37
4 Colonus potest fundum deserere si dominus ipsum molestet cultura.vel pacta innouauit.in l.si quis.n.5.C.d agric.lib.xj. 409
4 Colonus quando possit refricare questionem dominij.il.litibus nu.4.C.de agric.lib.xj. 409
4 Colonus si per triginta annos non soluit pensionem,nō p̄escribit.in l.male nu.1.C.de p̄escr.xxx.vel xl.anno. 410
Colonꝰ lz nō p̄scribat rē p̄scribit tñ actionē personalē.ibi.n.4.
4 Colonus qui facit culturari arbores vel vineas per iperitos, si predia ex hoc efficiantur deteriora,tenetur domino.in l.in.2.C.de manci.t colo.lib.xj. 409
4 Colonus qui fundos steriles reddit bonos t fertiles sua cultura non potest per dominum de eorum cultura remouerit,nec ei p̄sio augeri.in l.quicūq;.n.4.C.d om.agr.deser.lib.xj. 417
4 Colonus qñ duo asserunt se dominos fundi qñ colit,potest i se fructus retinere satisfdando de restituendis ei,q p̄o se seniā tiam reportabit.in l.litibus.n.15.C.de agric.t censit.li.xj. 413
1 Colonus potest facere expensas vtiles,t necessarias.in l.colon' n.1.ff.locati. 405
Colonus pp pensionē non solutā p̄ōt de fundo expelli.ibi.n.2.
Colonꝰ lz expellat ob nō solutā p̄ēsionē,tñ repetit expēsas.ib.n.3.
4 Colonus dicitur habere ius in re,quando de locatione ē facta instrumentum t obligata omnia bona hinc inde p̄o observatione.in l.empto rem.n.2.C.loca. 100
3 Colonus vel alius qui detinet,si constituit se alieno nomine possidere,an ex hoc queratur alteri aliqua possessio.in l.quod meo.n.9.de acquir.possess. 104
3 Colonus tradens ficte non priuat dominū possessione.in l.si uis.§.si conducto.t.n.1.ff.de acquir.poss. 99
Colonus qui vere vēdidit t tradidit lz semper domino pēsiones solvat,tamen ipsum dominum possessione priuauit.ibi.n.
2 Colonꝰ nō tenet facere fossata perpetua lz que sunt ad vsum tpis quo p̄duxit.in l.predia.§.ita legat.n.2.ff.ō fun.sstr. 35
1 Colonus si remanet in conductione,videtur renouata p̄ductio durat pignoris obligatio ipsius conducentis non tertij.ibi.n.
queritur.§.qui impleto.n.3.ff.loca. 409
Colonus remanens in fundo quanto tempore remanere debeat vt videat facta reconductio,t arbitretur bonus vir.ibi.n.
4 Coloni originarij non liberantur ex p̄uilegio,nec census nō solutione.in l.originarios.n.1.C.de agric.li.xj. 410
1 Colonus non debet expelli intra biennium,t quando intra biennū.in l.quero.§.inter.n.2.ff.loca. 401
4 Colonus qui p̄o fundo ei locato p̄omisit reddere medietatem non deducit expēsas.in l.j.n.1.C.de fruc.t ht.expen. 112
3 Coloni qui habeant condictionē furtiuam in lis apes.sātē con fiat

stat.n.1.ff.de furtis. 359
3 Colonus meus tradendo rem meã quãdo p̃ viuat me possessione. in l.possideri.§.in amittenda.n.4.ff.de acquir.poss. 96
4 Colonus á polit deserere culturas agrorum etiam si domin⁹ innouet pactũ,si statutum dicat q̃ non possit eas deserere.in l.cũ satis.n.6.C.de agric.li.xj. 413
6 Colonum esse vel inquilinum probatur quãdo per decẽ annos resp̃ndit de pensione vt inquilin⁹,vel reditu,vt colonus.in l.li tibus n.2.C.de agri.li.xj. 412
3 Colonus possidet quando interrumpit possessionem domino. in l.j.§.detur.n.2.ff.de vi arma. 169
Colonus quando per casum inopinatum superlucrat⁹ ẽ penho auget:z quãdo.in l.si merces.§.vlt.mato.n.1.z 8.ff.locati.401
Inter colonum z partiarium non est p̃prie locatio,ſ3 societas tot.nu.3.
Colono quando fiat mercedis remissio.ibi.n.6.
Colono partiario defuncto an tale i⁹ trascat ad heredes.ib.n.9
5 Colonus dicitur habere ius in re,si in contractu locationis est a, posita hypotheca omnium bonorum:z non potest expelli per singularem successorem.in l.j.§.q̃ autem.n.6.ff.de superfi.176
4 Colonus tenetur potius vendere fructus domino,quam alij.in l.j.n.3.C.de metalla.li.xj. 402
Colonus ante diuisionem fructuum non deducit expensas.in l.fructus.n.5.ff.solu.matri. 8
6 Coloni qui colonis finita peri erant in ea consuetum factum p̃stare tenẽtur.in l.j.C.in qui.cau.li.x.fo.414.z l.cum satis.n. 14.C.de agric.z censit.lit.li.xj. 413
4 Colonus licet alienari non possit,tamẽ de vno prædio ad aliud transf rtur,in l.diffinimus.n.1.C.de agric.li.xj. 412
4 Colonus an possideat.in l.j.n.1.C.commu.de vsuca. 291
2 Colonus quando teneatur facere ageres,z fossata.in l.impense. n.ff.de impen.in re.dota.fac. 38
4 Coloni z censiti sunt homines liberi.in l.cum satis.nu.4.C.de agric.li.xj. 413
4 Coloni censiti z ascriptĩ liberi sunt.z p̃prium habere nõ pos sunt.in l.si penes.n.4.C.de agric.li.xj. 410

Collusio debitoris vel p̃scriptio que contra eum occurrit,non nocet creditori tus suum p̃sequẽti. in l.p̃sens.n.1.C.de.pig. 341

Comes etiam si possidet comitatum tamen potest petere vt declaretur comes.in l.vti frui.§.vtrũ autem.n.2.ff.si vsufru.petatur. 216
3 Comites z barones qui habent regalia,possunt penã pecuniariam minuere,non penam infamie,vel aliã nõ pecuniariam.in l. acta apud.§.de amplianda.n.2.ff.de re iudi. 142
2 Comes qui rep̃sauit quadam facta in castro,videtur alia approbare.in l.legata.n.7.ff.de leg.j. 230
5 Comes effectus clericus desinit esse comes.in §.sed neq;.n.3.in aut.de sancti.epis. 64
5 Comes concedens alicui quic quid iuris habet in tali loco,non valet concessio,nisi appareat de iure concedentis. in l.si lic legatum.§.si mihi.n.4.ff.de leg.j. 243

Comitatus Probat p terminos designatos.l.j.§ cum vrbem.n.3.ff.de offic.p̃fec.p̃.137
4 Comitensis acquirit a ciue,allibratio fiet secũdum conditionẽ possessoris in l.placet.in ij.lect.n.44.C.de sacrosan.eccl. 16
4 Comitatus soliti portare granum clusinũ ad ciuitatem Perusij,non possunt vrgeri vt portent ad alium locum longiorem in l.j.n.1.C.de p̃uil.do.li.xj. 418
1 Comitensis natus in ciuitate an sit ciuis:vel ciuis natus in comitatu comitatensis.in l.j.n.3.ff.ad municip. 466
2 Comitatenses si tenentur soluere salarium ex forma statuti potestatis alicuius villa examinatur,ceteri tenentur ad totum.in l. omnibus.n.1.ff.de leg.1. 248
4 Comitatenses qui plus distant,minus grauãtur.in l.p̃o locis. n.C.de anno.z tribu.li.x. 380
Comitatensis nupta ciui non efficitur.civis,z civis,nupta comitatensi non efficitur comitatensis.in l.imperator.§.item rescripserunt.n.6.ad municip. 471
3 Comitatensis quomodo differat a ciue de iure communi.in l.j. n.4.ff.ad municip. 466

Commentarienses quatuor q̃ p̃rãt carceribꝰ,si extorserint pecuniã oẽs tenẽt̃ p̃o vno q̃druplo.in l.si in rixa.n.8.ff.de sica.401

Comminatio fit in peremptorio:vt si citatus p̃emptorie non veniat,p̃ceditur cum ad vlteriora secundum partis petitionem.in l.consentaneum.n.3.C.quomodo z quando iud. 298

Commisa simpliciter cognitiõe,vt puta tibi talẽ causam cõmitimus:videtur commissa delinquentio z facta commissio quoad omnia.in l.a diuo .ſpi .nu.13.ff.de re iudi.fol.135.qui procuratorem.nu.1.ff.de procu. 130
2 Commissarius qui potest alienare res hereditarias.nõ debet primo inci pere ab immobilib⁹ quã a nominibus debitorũ.in l.magis puto.§.in primis.nu.2.ff.de re.co.qui sub tute. 105
2 Commissarius potest alienare res hereditarias ex permissione testatoris.in l.j.nu.4.ff.de reb.eo.qui sub tute. 105
2 Commissio si est facta duobus fideicõmissarijs,q̃ eligãt pauperes debẽt simul eligere.in l.si tibi.§.vni⁹.n.2.ff.ẽ optio.leg. 309
4 Cõmittere in lege dicitur,siue quis facit cõtra legem,siue faciat fraudem.in l.non dubium.nu.7.C.legi. 36
2 Commissum alicui in liberam eius voluntatem,intelligitur q̃ dolus abit.in l.fideicõmissa.§.sic fideicõmissum.n.5.ff.ẽ le.ij. 278
1 Committere qui possint.in l.illud.§.si decurtões.num.1.ff.quod cuiusque vni.no. 134

Commendare z deponere idẽ sunt.in l.Lucius nu.1.ff.de po.fol.36.vide etiã in l.Publia Mdeuia.nu.2.ff.eo. 366

Cõmodatarius depositarius,z creditor,cõductor z similes,quãdo possunt referre questionẽ dominij.in l.commodare.n.2.ff.commo. 340
4 Commodatarius si nõ restituit,an estimabitur res,vel possessio que pertinebat ad commodatum.ibi.nu.1.
1 Cõmodata res que remittitur per cõmodatarium se perit,cuius periculo pereat.in l.eum qui.§.sed z si dum.n.1.ff.commod. 339
Ex personarũ qualitate perpenditur an sit actũ q̃ commodatarius rem commodatam reportet.ibi.nu.2.
4 Commodato res si detur nuncio cõmodantis,z perit,quãdo cõmodatarius teneatur.ibi.nu.3.
1 Commodãs quicquit contra commodatarium p̃o re cõmodata deteriorata vel furto per eũ subtracta,q̃ potent agere actione legis Aquilie.in l.si vtero.§.si duobus.nu.1.z 17.ff.commo. 338
1 Cõmodatas res diuersas quando quis habet a duobus,locꝰ est gratificationi,quis soluet.in l.si vt certo.§.quod vero.num 2.ff. commoda. 337
1 Commodatarius ad hoc teneatur de culpa,necesse est q̃ commodatum fiat gratia ipsius,z forma positionum.in l.si vt certo.§. sed interdum.nu.2.ff.commo. 337
Cõmodatum in dubio p̃sumitur rogatu cõmodatarij ibi.n.3.
4 Cõmodauerit,q̃ acceptatur large p̃o mutuauerit:z quomodo. in l.vltima.nu.1.C.de his qui ex pub.lib.x. 376
4 Cõmodata res quãdo possit retineri prætextu impensarũ.in l. ij.nu.1.C.de commo. 178
2 Cõmodata res per vxorem si non inueniatur,tenetur cauere:de quo caueat in l.si vxor.nu.6.ff.sol.mat. 24
4 Cõmodatarius cogit rem a furez quomodo.in l.fin.§.ſ3 cũ in secunda.nu.1.C.de furt. 227
1 Cõmodatũ a precario in quo differat:z rationẽ diuersitatis habes.in l.commodato.§.sicut.nu.2.z 3.ff.commo. 340
Commodatum repetãs,si fuerit cum est tẽpus,in que re commodata vti poteras absq; tua culpa:z non vsus fuisti.ibi.nu.6.
5 Cõmodatũ ne restituatur interdici põt.in auth.de depo.n.3.41
2 Cõmodum quis nõ debet cõsequi ex eo,q̃ quis est ni⁹ impugnare.in l.ita tamen.§.qui suspectam.nu.1.ff.ad Treb. 391
5 Cõmoditas cuius quis p̃uatur,si respicit cõmodum certe persone,illi applicatur.§.in quis.nu.7.in auth.de hered.z falci. 2

Cõmunicandum quãdo sit q̃ per extorsionem aliquis creditor consequatur.in l.si pupillus.nu.1.ff.de his que in frau.credi. 171

Commune q̃ est,est meũ ex interpretatione, non vere.in l.id q̃ nostrum.n.1.de reg.iu. 490
4 Commune quod est meũ est.in l.j.n.1.C.de vend.rerũ.lib.x.376
3 Commune cum vult aliquid vẽdere,quod sit cõsilium.in l.ſn.1. ff.ne quid in loco pub. 165
4 Ratio quare expediat a cõmunione recedere.in l.ſ.n.7.C.quando z qui.quar.pare.lib.x. 391
2 Communis vsus vtendi vt dicatur probatus,quantũ tẽpus requiratur:an idem q̃ in cõmuni vsu loquẽdi.in l.Labeo.nu.9.ff. de supel.legata. 318
3 Communis vsus loquẽdi attenditur.in l.fur est manifestus.n.7. ff.de furt. 336
4 Cõmunis vsus loquẽdi p̃fertur p̃prie significationi.in l.nõ dubium.nu.1.C.de legi. 36
4 Cõmunis vsus loquẽdi vt dicatur cõmunis,debet esse saltem.r. annorum.in l.j.nu.99.C.de dignit.lib.x. 420
3 Cõmunis vsus loquẽdi est,q̃ genitivus denotet possessionem,z nudam detentionem.in rub.nu.6.ff.de ope.no.nun. 2
1 Cõmunis vsus loquẽdi in interpretãdis sermonibus p̃valet:z derogat omni cõstitutiõi z disp̃sitiõi ac regule.in rep.ti.l.oẽs populi.nu.58.ff.de iusti.z iu.fo.12.z l.talis.nu.2.ff.de leg.j.254

Communis vsus loquendi probari debet quando quis in eo se fundat. in §. cum igitur. n. 2. in auc. de non alie. secundo nuben. 9.

Communis vsus loquendi dat significationem rei: & an sit propria significatio. in l. Labeo. n. 1. ff. de supel. lega. fo. 318. & l. cum de lanionis. §. alinam. ff. de fund. instruc. 214

Communis vsus loquendi attenditur in statio. in l. j. §. potestatis. n. 4. ff. de pecu. 158

Communis vsus loquendi qualiter probatur. in l. si chorus. §. his verbis. n. 1. ff. de leg. iij. 190

Communitas si patitur quem esse semel de prioribus, vel tanquã consiliarius. in consilio proponere, ex tali actu inducitur quasi possessio. in l. j. §. bo cinterdicto. n. 1. ff. de itine. actuq; priua. 177

Communitas non potest concedere represalias propter factũ sui subditi, quem potest iure ordinario coercere. item nec dominus contra vniuersitatẽ subditam l. j. §. habet itaq;. n. 1. ff. si quis testa. lib. esse iussi. fuer. 349

Cõtates in preiudiciũ cuiuscunq; non fit inter se ipsas diuidere sine eius licentia. in l. vnica. nu. 10. C. de metro. Berit. li. 1. 405

Comparatio quando fit, an sola depositio testiũ sufficiat. in auc. at si contractus. n. 6. C. de fide instru. 177

Cõparere verbũ non importat necessario emptionem, sed comprehẽdit etiã permutationẽ. in l. j. n. 3. ff. de contra. emp. 84

Comparere est verbum generale ad omnes contractus innominatos: ad diuersum ẽ a verbo emere, seu vendere. in l. i. n. 1. C. õ rerum permut. 200

Comparare & emere differunt: & quando admitatur ea differentia. in l. si quid earum. n. 1. ff. de leg. iij. 287

Per comparationem literarum fit plena fides: & quãdo in auc. at si contractus. n. 4. C. de fide instru. 177

Comparatio literarum potest fieri ad librum rationem alicui⁹. ibi. n. 5.

Comparatio literarum fieri debet per peritos coram iudice. in §. sed & si. n. 14. in auc. de instru. cau. 36

Cõparationis literarum examinatio olim operabatur q; instrumento negato dabatur plena fides: & quam fidem faciat cõparatio. in auc. de instru. cau. n. 2. & 7. 35

Comparatio literarum quando fit requirit duplex scriptura. in l. comparationes. n. 1. C. de fide instru. 177

Comparatio literarum quando fieri possit in priuatis scripturis: etiam si priuata scriptura non habeat subscriptionem trium testium. in §. illud. n. 1. in auc. de his qui ingre. 29

Comparatio literarum quando fiat in scripturis sumptis ex archiuo. ibi. n. 2.

Comparatio ex quinque generalibus scripturarum fieri potest ibi. nu. 4.

Comparatio literarum aliquem scripturam vt fiat, quid requiratur. in auc. de instru. cau. n. 4. 35

Si ex vna parte adest instrumentum ad qõ petit fieri cõparatio & testes pro instrumento deponentes, ex alia parte sola cõparatio literarum alterius instrumenti eiusdem hominis: eni magis credendũ sit iudex arbitratur. in auc. de instru. cau. n. 35

Testes quot requirantur ad probationem priuate scripture, vt ex ea fiat comparatio. §. si quis. n. 1. & 8. in auc. de instru. 35

Comparens vt heres, vt procurator vt cõstituat debitorẽ in mora debet per instrumẽtũ offendere se esse talem. in l. si qs inficiat⁹. n. . ff. ô po. 368

Comparatiui natura est relinquere formã positiui in extremo. in l. cum filius §. pater. numero 1. ff. de lega. ij. 299. & l. legata. numero. 1. de lega. j. 229

Compaternitas non contrahitur per procuratorem. in l. Gallus. §. fo. sitam. n. 1. de lib. & posth. 125

Compensatio non abijcitur de eo quod alteri debetur. in l. ei⁹ n. 1. C. de ꝓpta. 288

Compensatio quando non opponitur procuratori in rem suam ibi. nu. 2.

Compensatio an tollat debitum ipso iure. in l. verum est. n. 1. ff. de compensa. fo. 363. & l. quod dicitur. n. 10. ff. de impen. in rebus dotalib. fact. 37

Compensatio contra agentem actione depositi non admittitur. in l. cum is. §. fideiussor. n. 5. ff. de condi. inde. 307

Compensatio ad hoc vt tollat obligationem satis est q; notificetur etiam extra iudicium. l. j. n. 2. ff. de compensa. 363

Compensari an possit cum debito si actione cõmodati petitur quantitas. in l. ff. n. 2. C. de compens. 188

Compensatio admittitur de quantitate ad quantitatem, licet diuersi generis. in l. neq; scriptura. n. 2. C. de compens. 187

Compensatio an habeat locum in causa dotis respectu rerum aliarum. ibi. n. 4.

Compensatio fit ipso iure ad euitationem pene. in l. si conflet. nu. 6. C. de compensa.

Compensatio debiti naturalis opposita quando admittatur & plenarie cognoscatur. in tit. ac. ad repri. §. summarie. n. 2. 187

Compensatio an habeat locum quando aliquid debetur causa conditionis implende. in l. conflet. n. 4. C. de compensa. 131

Compensatio fit in dote, quando quantitas debetur vtring;. in l. si constante. §. si vxor. n. 1. ff. sol. mat. 187

Compensatio quantitatis ad quantitatem admittitur. non aũt speciei ad quantitatẽ. in l. si conuenerit. n. 1. ff. de pign. act. 24

Compensatio non fit etiam quando pecunia petitur vt species: sic de specie ad quantitatem. in l. cum fundus. §. seruum cum. nu. 8. ff. si certum peta. 146

Compensatio pro debito vnius tutoris potest obici alteri tutori, & etiam tutela durante. in l. inter tutores. n. 1. & 4. ff. de admini. tuto. & cura. 71

Compensatio non obijcitur contra agentem conditione indebiti. in l. cum is. §. fideiussor. n. 4. ff. de condi. inde. 307

Compensatio in actione de dote non prohibetur. in l. si filiusfa. nu. 1. ff. solut. matr. 198

Cum debito opponitur alterius debiti incontinenti liquidati intra quantum tempus debeat fieri compensatio. in l. auferun. §. qui compensationem. n. 1. ff. de iure fisci. 418

Quod potest contrario iudicio peti potest in compensatione deduci. in l. rebus. §. quod autem. n. 1. ff. commo. 408

Si mihi agenti ad decem opponis compensationem de re, quam tibi debeo, non condemnabor in alijs decem nisi agatur per viã reconuentionis. ibi. n. 2. 348

Compensatio de debito non liquido ad debitum per confessionẽ partis in iudicio quando opponatur. in l. compensationem. nu. 5. C. de compensa. 187

Compensatio ad debitum liquidum per testes vel instrumenta ad debitum non liquidum quando fieri possit. ibi. n. 6.

Cõpensatio opponit contra executionem: & quando. ibi. n. 7.

Compensatio an possit fieri in alternativa obligatione: qua est species & quantitas. in l. j. n. 1. C. si ma. fac. alte. ra. hab. 216

Compensatio de re ad quantitatem: & sic ꝺfrumẽto ad pecuniã an habeat locum in l. neq; scriptura. n. 5. & 6. C. de compensa. 187

Compensari potest etiam id quod debetur ex officio iudicis. in l. nu. 1. C. de compensa. 187

Compensatio de quibus rebus opponatur. in l. compensationis. n. 1. C. de compens. 188

Cõpensatio an habeat locum vbi ꝓbibetur reconuentio. ibi. n. 1.

Compensatio habet locum in dispolito. ibi. n. 9.

Compensatio potest opponi contra eum qui petit legatum. in l. si propter fructus. n. 1. C. de compensa. 187

Compensatio fit de fructibus ad pecuniam quando sunt cõsumpti, & ad estimationem redacti ibi. n. 2.

Compensatio quãtitatis debite in pecunia ad quãtitatem fructũ non fit. in l. diuortio. §. ob donationes. n. . ff. sola. mat. 9

Compensatio de debito puro, ad debitum causa cõditionis implẽde non admittitur. in l. statu l. heres. n. 1. ff. de statu lib. 65

Compensationis excepto potest opponi post sententiam. in l. causa. n. 1. C. de compens. 187

Quod debitum possit in compensationem deduci. ibi. n. 2.

Compensatio est vnius debiti ad aliud creditum mutua cotributio. ibi. n. 3.

Compensatio non admittitur contra repetentem indebitum. in l. cum quis. n. 19. C. de iur. & fac. igno. f. 41. & l. interdum. 51 & 8. ff. de condi. indeb. 326

Compensatio ex debito naturali non potest opponi in ꝓcuratoz. §. si procurator. n. 2. ff. rem. ra. haber. 28

Compensatio de specie ad speciem fit partibus volentibus, iudicis officio. in l. j. §. si cum. me. n. 2. si pars here. peta. 103

Compensatio non videtur relicta eo ipso quod principalis principali. in l. sinantem. §. si quocunq;. n. 1. ff. de neg. gest. 117

Compensatio q; fiat ipso iure ad impediendum curium vsurarum. in l. si conflet. n. 1. C. de compensa. 187

Compositum differt a suis compositis realiter. in l. si conuenerit. §. si quis. numer. 1. ff. de pig. actio. 346

Compositio super tributis soluendis potest fieri. cum solutos benibus propter paupertatem. in l. vltima. numer. 2. C. de anno. & trib. li. x. 382

Componere partes ad iudicem non spectat. in l. de meis. §. recipisse. n. 6. ff. de arbit. 174

Compositiones pro tribus sunt seruanda. in l. vltima. n. 5. C. de anno. & tribu. lib. x. 382

4 Cõpositio facta p̃o annuis p̃estationibus, vl̃ tributis certo modo soluendis, intelligitur facta in perpetuum. i l. vltima. n. 7. C. de anno. & trib. lib. x. 382

Compromissum si est factũ, & dati fideiussores, & finito tempore p̃rogatur. fideiussores tenentur. l. Titius. n. 1. ff. de excu. tut. & cur. 95

2 Compromitti an possit vt arbitramentum feratur ad consilium sapientis. in l. illa institutio. n. 3. ff. de here. instit. 141

3 Compromittentium vnus ex vna parte si paret sententie, an omnes teneantur. in stipulationum. § si sortem. nu. 2. ff. de verborũ obligationibus. 211

3 Compromissum si est factum in arbitrium alterius ex contrahentibus, illo non arbitrante receditur a persona: secus si in arbitrium tertii. in l. si quis arbitratu. n. 2. ff. de verb. oblig. 223

Compromissum factum in arbitratorem an extinguatur altero ex contrahentibus defuncto: quod sic. si assumitur super contractu perficiendo: secus si super contractu perfecto, vel aliquo accessorio. ibi. n. 13.

Compromissum si est factum in Titiũ, vt arbitretur de cõsilio Sempronij, Sempronio nolente consulere: vel q̃ mortuus est, an arbitrator solus possit expedire. ibi. n. 15.

4 Compromissum si est factum in arbitrum cum iuramento & pena, iuramentum reꝓcitur i aut. decernit ꝓ. n. 2. C. de arbit. 114

3 Compromissum finitur vno ex pluribus arbitris mortuo. in l. duo ex tribus. n. 2. ff. de re iudi. 141

1 Compromisso facto per stipulationem sine pena, an ex sententia oriatur actio. in l. die ꝓferre. § sed si pena. n. 2. ff. de arbit. 176

Compromisso facto in arbitro de controuersia, que vertebatur super certo fundo cum plena potestate arbitrandi arbitratorũ potest cogere partem vt det alteri parti aliquam aliã rem o quã non erat contentio. in l. Aristiana. n. 4. ff. de transac. 110

1 Compromissum si ẽ factum vt aliquis examinet negotium vsq; ad sententiam alius sententiet, neutr; erit arbiter. in l. si de mia. § recepisse. n. 3. ff. de arbit. 174

5 Compromissum factum cum iuramento & pena valet. in §. quia vero. n. 9. in aut. de iudi. 40

1 Compromissum non potest fieri de crimine, quando agitur criminaliter etiã si pena sit pecuniaria. in l. non distinguemus. §. Julianus. n. 1. ff. de arbit. 177

1 Quando quis dicatur malitiose omittere in compromisso dedu cta. l. de rebus. n. 3. ff. de arbit. 178

1 Compromitti potest in iudicem ordinarium, vt in arbitratorẽ. in l. sed & si in seruum. § si quis iudex. n. 1. ff. de arbit. 174

2 Compromittere nõ est lata culpa. in l. cum hereditas. n. 2. ff. ad Trebellianum. 353

1 Compromissum in quo dicitur, q̃ potest cognoscere de iure, & de facto pronuntiare tantum de iure, q̃ erit arbiter. in l. societatẽ. § arbitrorum. n. 9. ff. p̃o socio. 181

1 Compromissum si est factum in aliquẽ vt ferat sententiã secũdũ consiliũ sapientis valet. in l. j. § si plures. n. 15. ff. de exer. act. 352

5 Compromisso deserto appellãs habebit tempus ad prosequẽdam appellationem, quod supererat de biennio facti compromissi. in aut. de appel. n. 7. 51

4 Compromissum recipere nemo cogitur. in l. in sacris. n. 1. C. de p̃oximis sacro. scrinio. li. xij. 424

2 Compromissum factum in aliquem sub nomine dignitatis, non transit ad successorem. in l. qui liberis. § hec verba. n. 4. ff. de vulgari, & pupillari. 160

1 Compromissum factum in aliquem, vt ferat sententiam de commodo alterius quando valeat. in l. item si vnus. § idem ℣ Pomponius. nu. 1. ff. de arbit. 174

4 Compromissum quando comprehendat ea cogitata. i l. sub pretextu. n. 6. C. de transac. 75

2 Compromissum factum collegio, in quo erant. x. homines, non finitur licet collegium reducatur ad minorem numerum. i l. 24. quod in rerum. § & si nauem. n. 3. ff. de leg. j. 230

2 Compromissum factum a prelato an extinguatur eius morte. in l. si per epistolam. n. 3. ff. de acquir. here. 176

2 Compromisso facto si arbiter mãdauit fundum locari, & pars locauit, & postea locationi contrauenit, non incidit in penã laudi sed locationis sic. in l. si fideiusso. § meminisse. n. 2. ff. de le. j. 217

2 Compromissum si est factum in clericum & laicum, si discordãt in electione tertij, vter q̃ iudex eligit. in l. iurisperitos. § cũ ordinandus. n. 1. ff. de excu. tuto. & cura. 93

1 Compromissum est quedam transactio. in l. eleganter. n. 3. ff. de condictio. indebi. 102

4 Compromitti potest aliquem vt proueniet quem restituendum vel non. in l. si. n. 5. C. vbi. & apud quem. 109

1 Cõpromissum factũ ante litem contestatam finitur lite cõtestata factum post finitur per sum. in l. qui fidem. n. 4. ff. de transa. 11

4 Cõpromitti potest in arbitrios vt possint sine libello, & sine litis contesta. pronunciare in scriptis. in authen. offeratur. nu. 5. C. ꝺ lit. contest. 126

Computatio facta ab eo ad cui⁹ officiũ spectabat quos effectus producat. in l. ij. n. 6. C. de iure fisci. li. x. 4

Computatio erronea vsque ad triginta annos retractatur, post habet vim sententie. ibi. nu. 7. 126

4 Computatio graduũ de iure ciuili attenditur in successione, in matrimonijs ius canonicũ. in l. ij. nu. 1. C. de success. edic. 232

4 Cõputatio simplex erronea nõ nocet. in l. ij. n. 4. C. iure fisci. li. 372

Complices seu participes qui dicãtur. in l. vna. n. 2. C. si rec. p̃onin. 4

Compulsio & restitutio fiunt iudicis officio, non iure actionis. in l. ℣ Papinianus. n. 1. ad Trebellianum. 204

Concesso aliquo alicui an videantur concessa oĩa, que ad id sequi possunt. in l. ij. nu. 5. ff. de iurisd. om. iud. 393

4 Concesso accessorio inseparabili a principali vt principale p̃cessum. in l. quisquis. n. 1. C. de agric. & censit. lib. xj. 55

3 Concessio secunda valet, quando per primam non impeditur. in l. in concedendo. nu. 1. ff. de aqua plu. are. 410

2 Concessio regni Hierusalem facta per ℣ Papam regi Carolo valuit in l. id quod apud. nu. 1. ff. de leg. j. 52

1 Concesso hausu aque, iter tacite sequitur: & non est seruitus, si cessa. in l. item. § qui habet. num. 1. ff. de ser. rusti. prędi. 226

4 Concessio facta motu p̃prio valet: & quid importet. in l. j. n. 10. C. de peti. bonorũ. subla. lib. x. 222

1 Concedere plenam administrationem, & liberam. idẽ est. in l. p̃o curatore. nu. 2. ff. de p̃ocur. 370

Et de q̃ possit facere q̃cquid ipse dominus facere posset, est id q̃ concedere libera. ibi. n. 1. 120

Si p̃omisit se ratum habiturum q̃cquid per eũ factũ fuerit videtur concedi libra. ibi. nu. 4.

3 Concessum ex duplici causa finali vna cessante alia remanet. in l. si ventri. § in bonis. nu. 2. ff. de p̃iui. credi. 156

2 Concessio facta Titio & suis heredibus, quomodo intelligatur. l. Gallus. § etiã si nu. 4. ff. de liber. & posth. 126

3 Concessio semper intelligitur facta sine p̃iudicio alterius. in l. si finita. § deinde. nu. 4. ff. de dam. infec. 35

Concessio facta cum clausula non obstante tali lege, v. ibi. n. 11.

3 Concedo verbum continet simplex mandatum: & in cõpos alib⁹ cessio hꝫ vim traditionis. in l. ad eum quem. nu. 1. & 3. ff. de donationibus. 76

2 Concedo verbum, quando alia causa nõ apparet, idẽ est q̃ dono. in l. vxori. § cum Seius. nu. 4. ff. de leg. ij. 283

5 Concesso aliquo omnia concessa videntur que illud ad plenũ faciunt. in auth. vt liber. decede. nu. 2. 38

1 Concedo tibi infra talem arborem. an ipsa arbor veniat. in l. j. § verbem. nu. 12. ff. de offic. p̃fec. vrb. 37

3 Concessum per edictum necesse nõ impetratur a iudice. in l. j. § nunciatio. nu. 2. ff. de ope. no. nun. 37

4 Concessio facta motu p̃prio, quando dicatur facta ad partis postulationem. in l. j. nu. 15. C. de peti. bono. subla. lib. x. 379

3 Concessio facta abbati de vendendo ex bonis monasterij p̃ certa causa comprehendit alienationẽ factam per abbatẽ partim p̃o centum, & partim p̃o alia parte certe. in l. Aristo. ff. de donationibus. 72

1 Concessio prima trahitur ad vltimam, non vltima retro ad primam. in l. receptum. nu. 1. ff. commu. p̃ed. 224

2 Concessio continens beneficium principis in dubio intelligitur realis. in l. pater. nu. 4. ff. de serui. lega. 305

Concessio principis continens aliquid cõtra ius facta ciuitati vel vniuersitati in dubio videtur realis. ibi. nu. 5.

Concessio continens p̃uilegium facta singulari persone quãdo dicatur realis vel personalis. ibi. nu. 6.

Concessio p̃uati que refertur ad ius si indeterminate respectu fundi dominandi fundo ꝺ̃ personalis si determinate realis nisi ex qualitate persone & relicti aliud p̃sumatur. ibi. nu. 8.

2 Concessio p̃uati vel inferiorie a principe continens merã facultatem facti, vt dicatur, cõcedo tibi facultatem eundi, p̃sumitur personalis. in l. pater. nu. 7. ff. de serui. leg. 305

Conclaue quid sit. in l. q̃ conclaue. nume. 1. ff. de dam. infec. 3

Conclusio ꝙ non requiratur in inquisitione clausule super quibus omnibus intendit & de consuetudine quod ponatur in inquisitione. in l. ex lege. § si publico. n. 13. ff. ad legem Jul. de adul. 49

5 Conclusio & renũciatio quo ad materiam p̃ductionis testiũ an 389

differant.in §.quoniam vero.n.33.in aut.de testi. 45
1 Conclusio in querela inofficiosi est quod petat testamentum rescindi.in l.naim & his.§.huius autem.n.1.ff.de inoffi.testa.fo.189 & in l.qui repudiantis.§.cum contra.n.1.ff.eo. 193
3 Concludendi modus in actione in factum.l.hac in factū.n.1.ff. de his que in frau.credi. 191
3 Conclusum postquam est in causa superuenisse aliquid vel post sententiam.a pari procedunt.l.si mater.§.eandem.in fi.ff. de excepti.rei iudicat. 191
1 Conclusio in libello in actione hypothecaria.in l.rem alienam n.1.2.ff.de pigno.act. 350
Conclusio in libellis criminalibus non est necessaria.in l.quid ergo.§.pena graui.nu.8.ff.de his qui no.infa.fo.119.& in l.libello.nu.19.ff.de accusa. 377
1 Conclusio in petitionem hereditatis.in l.mino.§.si autem.n.2.
1 Conclusio in libello restitutorio.in l.mino.§.si autem.num.3.ff. de mino. 161
3 Conclusio indeterminata an admittatur in interdicto quod vi aut clam.in l.j.§.hoc autem.nu.10.ff.de ope.no.nun. 5
3 Conclusio necessaria non requiritur in exceptionibus, sicut in libello.in l.j.n.5.de except. 186
2 Conclusio libelli in rerū amotarū.in l.j.n.3.ff.rer.amotarū. 40
5 **Concubinatus** dicitur totū sicut matrimonium.in aut.qui.mo.nat.n.9.34
2 Concubinatus est illicitus de iure canonico, licet licitus de iure ciuili.in concubinatu.n.2.ff.de concub. 50
Concubinarius coitus qualiter dicatur legitimus.ibi.n.3.
3 Concubina non mutat domicilium, nisi quando se transfert cuius maiori parte fortunarum suarum vel habitatione.in l.imperatores.§.item rescripserunt.n.2.ff.ad municip. 471
2 Concubina & uxor an differant.in l.item legato.§.parui.n.1.ff. de leg.iij. 287
4 **Concussio** dicitur, si officialis infert metum, vt extorqueat pecunias.in l.prima.n.5.C.de nauicula.lib.xj. 399
3 **Condemnatus** pro maleficio in centum.que si nō soluerit intra decem dies, postquā fuit captus, amputatur sibi lingua: si fuit captus intra decē dies & eo existente capto, fit statutum, q̄ banniti retro soluta certa quantitate rebanniantur, an iste capt.si soluat quātitatē debeat rebanniri.in l.si is qui pro emptore.n.50.ff.de vsuca. 117
1 Condemnari non potest veniens ad allegandas causas absentie in l.liberto.§.item.n.1.ff.de neg.gest. 142
1 Condemnationem crescere que inficiatio faciat.in l.cum qui.n.8.ff.de iureiur. 267
2 Si ex pluribus condemnatis vnus soluit, illius tantum nomen debet cancellari.in l.fi.n.1.ff.de his que in testamento delen. 133
Condēnatio tota si cancelletur vno soluente ex pluribus cōdemnatis remanet tamen valida in personis aliorum.ibi.n.2.
2 Condemnatus ad mortem ab eo, qui damnare non poterat, nō efficitur seruus pene in l.rei capitalis.§.cū.n.1.ff.de penis. 425
3 Condemnatus ire in exilium, si antequam vadat delinquat, vt exul punitur in l.in seruorum.n.1.ff.de penis. 427
3 Condemnatus de vi priuata infamatur.in l.si preses.nu.3.ff.de penis. 431
3 Condemnatus de maleficio publico est infamis: non tamen quo ad matrimonium.in l.infamem.n.3.ff.de pub.iud. 372
Condemnatus de crimine publico siue criminaliter siue ciuiliter, an sit infamis.ibi.n.4.
Condemnatus ex inquisitione an sit infamis.ibi.n.7.
Condemnati & mitrati sunt infames.ibi.
Condemnatus pena alicuius statuti est infamis, si vigore illius statuti reperitur damnatus de publico iudicio.ibi.n.9.
Condemnatus pro iniuria etiam leui est infamis.ibi.n.12.
3 Condemnatus de publico iudicio, & sic infamis, potest accusationes inchoatas perficere, & suum accusatorem accusare: & ex extraneum, si suam vel suorū iniuriam prosequatur.in l.qui iudicio.n.1.ff.de accus. 378
3 Condemnatus ex forma statuti an sit infamis.in l.cessat ignominia.n.1.ff.de act.& obli. 201
3 Condemnati plures insolidum, ita q̄ vnica solutio sufficiat, possunt opponere beneficium diuisionis.in l.paulus respondit.la.n.2.ff.de re.iudi. 142
1 Condēnatus ex forma statuti condictione ex lege, nō dicitur cōdēnatus criminaliter.in repeti.l.de quibus.n.9.ff.de legib. 23
1 Condemnatus in mille, & in quarto pluri, si non soluit intra decē dies pōt illud quartū cōpensare.in l.ideo.n.1.ff.de compēs. 364
1 Condemnatus in expensis, si in aliqua interlocutoria obtinuit ea principali: & reus condemnatur in expensis nō restituit expēsas per eū habitas pro interlocutoria.in l.si pignore.num.2.ff. de pigno.actio.
3 Condemnatus de maleficio in minus propter qualitatem omissam, & solutam possit de nouo accusari occasione illius qualitatis.in l.sepulchri violati.n.1.ff.de sepul.vio. 364
1 Condemnato si debebat extrahi oculus dexter, & extrahatur sinister, non debet extrahi dexter secundum formam cōdemnationis in l.eleganter.§.qui.n.3.de pig.actio.
3 Condemnatus in metallum ad tempus intelligitur decemnouis autem est damnatus simpliciter, intelligitur perpetuo.in l.hinc.§. finito.n.1.ff.de penis. 347
3 Condemnatus ad mortem si aufugit peccat.in l.relegati.n.1.ff. de penis. 430
1 Condemnatus ad locandum ex compromisso penali si locat, & deinde locationi contrauenit, an ab alia obligatione prima sit liberatus.in l.si heres.n.1.ff.de act.emp. 426
3 Condemnatus pro falsitate, & in quanto pluri si non soluerit intra decem dies an si perueniat in fortiam communis, & velit fieri condemnationem sine quanto pluri vigore statuti remittere emputationem lingue admittatur.in l.publicorum.n.1.ff.de publicis.iudicijs. 390
1 Condemnatus ad speciem damnum in actione personali debetur, nisi faciat rē accipientis, ita q̄ auocari non possit.in l.Si ponius.§.sed & his.n.6.ff.de procur. 136
Intellige si ad dandum: secus si ad tradendum.ibi.nu.8.
Condemnatus in reali liberatur sola traditione.ibi.n.7.
3 Condemnatus in metallum retinet ea que sunt iuris naturalis etiam ea que sunt iuris ciuilis exercitiua illius iuris naturalis: l.si victum.n.2.ff.de re iudi. 140
2 Condemnatus in quinquaginta per arbitrum & per iudicem reducentem, si non soluit centum, non incidit penam compromissi, nisi.p eo quod arbiter iudicauit.in l.multa.n.2.ff.de condi.& demon. 364
3 Condemnatus ad mortem statim efficitur seruus pene, & testimentum ab eo non valet.in l.qui vltimo.n.1.ff.de penis. 426
Condemnatus ad mortem potest examinari contra alios ad aliquale indicium.ibi.n.2.
1 Condemnato ad speciem in actione reali datur tempus officio iudicis ad speciem siue ad rem in actione personali datur tempus l.in fideicommissi.de vsu in l.si cum exceptione.§.quatenus.n.1. ff.quod metus cau. 170
1 Condemnato ad rem quam restituit, si res ipsa reuersa sit ad eum contra ipsum p illum cui res fuit restituta, poterit agi ex prima sententia.in l.sed & si posse.nu.2.ff.de iureiur. 271
3 Condemnati ad mortem non possunt dilationibus inductis a lege, vel statuto renuntiare.in l.custodias.n.5.ff.de pub.iudi. 397
3 Condemnatus ex l.de vi.ff.de vi publi.non potest esse iudex: quādo opponatur hec exceptio, q̄ iudex si infamis.ibi.n.2. 399
1 Condemnatus si est aliquis de falso instrumento non nocet venti.in l.Lucius Titius.n.1.ff.de his qui no.infa. 120
1 Condemnatus ad dandum vnum per caponem, secūdum q̄ fit antecessores fecerunt non dicitur condemnatus sub conditione in l.eum qui.§.Julianus.n.1.ff.de consti.pecu. 338
1 Condemnatus de adulterio, an puniatur capite in l.j.§.miles. n.1.ff.de his qui no.infa. 116
2 Condemnatio facta consiliarijs, qui non veniunt ad consilium si distribuit debet inter ipsos, condemnatus habebit partem.in l. ab omnibus.§.si Titio.n.3.ff.de leg.j. 248
3 Condemnatio de homicidio quando sequi possit ex proceso facto de vulnere.in l.damni.§.Sabinus.n.6.ff.de dam.infec. 45
Condemnari de homicidio potest vulnerans de iure communi antequam vulneratus moriatur: secus secundū statuta.ibi.n.7.
6 Condemnatio iniuste facta debet de cōmuni solui, si sunt locupletes: secus si est facta licite: q̄ de proprio cōdemnati.Bald. trac.de duob.fratrib.n.11.& 30. 332.333
6 Condemnatus ex inquisitione an sit infamis.consil.clxxij.n.1.lib.j. 19
6 Cōdemnatio soluta per alterum fratrum non soluitur de communi.Bal.trac.de duob.fratrib.n.11.& 30. 152
5 Condemnatio expensarum facta in minori quantitate quam iuratum, an valeat.in §.oportet.n.13.in auth.de iud. 40
5 Condemnatio ex expensarum & eius taxationem an inde remedia sunt erratum.vbi q̄ sic.in §.oportet.n.4.in aut.de iud. 40
1 Condemnatio quando fit contra non cauentem ad interesse, an executio incontinenti fiat.in l.exempto.§.& exēpto.num.5.ff.de act.emp. 191
5 Condemnatio in expensis an fieri possit etiam si non fit petitum vbi q̄ sic: sed tenetur si non condēnatur.in §.oportet.n.11.in auth.de iud. 40
3 Condemnatio licet reperiatur cancellata, & pecunia soluta, tñ p̄sumitur quod condemnatio precesserit.l.fu.lo.§.qui tabulas.

nu.1.ff.de furtis. 348
1 Condemnatio quomodo & qñ varietur mutata condictone plone in negotio gesto.in l. Proponius.ff.n.3.ffde negot.gest. 140
3 Condemnatio fit in edicto hoc ad interesse.in l.ff.§.comdemnatio.n.1.ff.de tab.exhi. 164
Condemnatio ad interesse ex hoc edicto, quando differatur in euentum condemnationis.ibi.n.44.
1 Condemnatio in quadruplo facta tenet,licet deberet fieri in duplo.in l.quid ergo.§.pena.nu.2.ff.de his qui no.infa. 119
3 Condemnatio expensarum an debeat fieri in criminalibus q sic officio iudicis.in l.accusatorum.n.13.ff.ad turpil. 412
5 **Condemnatoria** facta ad decem.vel ad noxe deditionem,deditio noxe ē solutione.in l.miles.§.decem noxe.n.2.ff.de re.iud. 132
4 **Codicis** secunda compilatio fuit facta post cōpilatione Institutionū.i.l.q se patris.n.8.C.vñ. li.23
4 **Condictio** ex l.meminerint.C.vnde vi,quando sit personalis:& qando in rem scripta.in l.meminerint.n.13.C.vnde vi. 333
4 Condictio ex l.si quis in tantum.C.vnde vi.ff habet locum ꝺ occupante i possessione rei aliene vacantē.in l.ff.n.6.C.vnde vi. 97
4 Condictio ex l.oritur ex statuto hodie condito.in l.ariani.nu.2.C.de here.& manichē. 33
4 Condictio ex ab re.C.vnde vi.datur contra heredes conductoris scientes rem conductam.ibi.n.3. 339
4 Condictio ex l.si quis in tantam.C.vnde vi.dabitur possidenti tantum,si vnus habet possessionem alter detentationem & alius proprietatem.ibi.n.23. 314
4 Condictio ex l.ff.C.vnde vi.ad hoc vt habeat locū,requiritur dolus verus vel presumptus.ibi.n.15. 336
Condictio indebiti qualiter detur ad repetendū solutū de māndato iudicis.in l.j.§.& parui refert.n.10.ff.quod vi. aut clam. 180
1 Condictio indebiti datur ad possessionem etiam rerum mobilium.in l.indebiti.§.sed & si.n.1.ff.de condi.inde. 300
In condictione indebiti non veniunt accessiones ciuiles ad dānum & penam.ibi.n.6.
2 Condictio indebiti quomodo detur contra tutum exceptione dolli.in l.j.§.si decem.n.4.ff.de leg.seu fideicom. 402
1 Condictio indebiti competit furioso & prodigo sicut pupillo.in l.interdum.nu.2.ff.de condi.inde. 306
1 Condictio indebiti non habet locum in contractibus nominatis in l.qui inuicem.n.1.ff.de condi.inde. 306
1 Conditio indebiti cui & contra quem competat.in l.si procurator.n.3.ff.de condi.indeb. 298
1 Condictio indebiti est ex equitate naturali,& ideo in ea veniunt fructus,& cetere accessiones naturales.in l.indebiti.& ideo.n.1.ff.de condic.indebiti. 300
1 Condictio indebiti transit ad heredem.in l.fundi.n.1.ff.de condi.indebiti. 299
1 Condictio indebiti oritur ex negotio gesto.in l.si in area.n.1.ff.de condi.indebi. 307
Condictio indebiti cessat quādo solues nihil facit accipientis.ibi.n.2.
1 Condictio indebiti preter pretium propositum oritur.in l.si nō sortem.§.libertus.n.11.ff.de condi.inde. 304
1 Condictio indebiti est personalis,in l.his solis.n.1.ff.de condi.indebiti. 313
3 Condictio indebiti non datur,quando solutio fit in iudicio iudice precipiente.in l.j.§.iudiciales.n.9.ff.de pacto.stipu. 217
1 Condicere rem suam quando quis possit.in l.j.§.rem autem.n.4.ff.de condi.tritica. 325
Condicere quando quis possit per actionem triticariam vsumfructum,vel aliam seruitutem.ibi.n.5.
1 Condicere partem dimidiam non corp⁹ est dicere,q pars dimidia respectu numeri conducitur non respectu cuiuslibet corporis.in l.si pene.§.falso.n.4.ff.de condi.inde. 301
4 Condictio ob causam vt quis reponat se in pristinam obligationem non habet locum si non seruātur promissa in transactione.in l.si profundo.nu.1.C.de transa. 76
Condictio ob causam datur acto ri contra reum, quando p reū stat quominus transactio impleatur.ibi.
4 Condictione sine causa an possit agi contra trahentē in vetito examine vt liberet tactū.il.l.i crimi.n.7.C.de iurisd.om.iud. 128
3 Condictio certi oritur ex numeratione quando pecunia aliena ē mutuata & sequuta sit consumptio.in l.si quis.§.si nummos.n.1.ff.de fideiuss. 290
4 Condictio ob causam datur ad resoluendum contractum, & sic ad repetendum.in l.ij.n.4.C.de condi.ob cau. 152
Condictio ob causam concurrit cū actione vtili in rem ibi.n.6.
4 Condictio ob causam an cōpetat acto ri cōtra reum,vt se reponat in pristinam obligationē.in l.sive apud.nu.16.C.de transac. 74
4 Condictio ob causam repetit reo ad repetendū ea que dedit si actor non obseruat promissa.in l.sive apud.nu.4.C.de trāsa. 73
Condictio ob causam quando non obseruatur promissa nō oritꝰ ex pacto transactionis,sed extra id q agitur ex contractu ex illo negotio gesto.ibi.
1 Condictio ob cāz data ad aliud q fuerit datū.in l.si pecuniā.§.ite si quis.nu.3.ff.de condi.cau.data. 289
3 Condictio furtiua datur contra heredem etiā in eo q ad eū non peruenit:& est speciale.in l.j.n.1.ff.de priuig.delī. 314
Condictio furtiua oritꝰ ex delicto nō ex variis figuris earū.ibi.
3 Condictio & vendicatio cōpetūt contra furē.in l.cū quis.§.si debitorem.nu.3.ff.de solutio. 303
Condictio furtiua viro contra vxorē nō competit:sed extraneo sic que potest viro cedi.ibi.nu.6.
4 Condictio incerti,an sit actio.in l.sed & si.§.cum iter.nu.1.ff.de cond.indebiti. 301
Condictio incerti nunquam habet locum vbi alia actio fit prodita.ibi.nu.6.
3 Condictio furtiua extinguitur ipso iure furata & restituta & dñus fit ipsam consequutus.in l.ei qui furti.nu.1.ff.de furt. 337
1 Condictio sine causa licet sit generalis tamē est species ab aliis separata.in l.j.nu.1.ff.de condi.sine causa. 310
Condictio sine cā concurrit cū cōditione certi & incerti.ibi.n.2.
Condictio sine cā habet locū in contractibus innominatis.ibi.n.3.
1 Condictione sine causa qñ detur contra ea que veniunt in sentētia.in l.ij.nu.1.ff.sine causa. 320
1 Condictio ob causam an in contractu facto, vt des oriat.in l.naturalis.§.quod si factum.nu.5.ff.de prescip.ver. 407
4 Condictio furtiua & cōdictio indebiti cōtra diuersos qñ possit cōpetere pro eadem re.in l.falsus procurator.n.5.C.de fur. 216
3 Condictio ob cāz habet locū in contractibus,quādo causa que desicit,fit finalis.in l.j.nu.6.ff.de donat. 64
2 Condictio furtiua & actio de rationibus distrahendis tollūt se ad inuicem.in l.j.§.in tutela.nu.4.ff.de tute.distrah. 417
1 Condictio furtiua non competit legatario.in l.sed nec.nu.1.ff.ō de condi.furti. 321
Condictio incerti ē pprīū nomē actionis,& cōpetit.vbi nō cōpetit condictio furtiua.in l.& ideo.§.neratius.n 1.& 5.ff.de condi.furt. 312
Condictio incerti qñ competat habenti ius in re,& ei quinō est dominus & det triticaria.conditione.ibi nu.2.
1 Condictio indebiti non tollitur per promissionem de nō mouēdo controuersiā.in l.fi.§.idem quesiuit.nu.1.ff.de condi.inde. 319
1 Condictio qñ detur ob causam, quasi causa non sequuta que sit ista causa que non est sequuta,ob quā datur cōditio.in l.si procurator.ri.nu.17.ff.de condi.ob cau.data. 293
1 Cōditionis indebiti natura est,vt quis teneat; in eo, quo factus est locupletior.in l.si non sortē.§.libertus.n.5.ff.de cō.inde. 303
1 Condictio ob causam nō hz locū in contractibus nominatis:nam ex penitentia.in l.dedi.nu.5.12.13.15.ff.de condi.cau.data. 294
Condictio ob causam nō hz locū in contractu donationis: & de ratione.ibi.nu.6.& 10.
Condictione ob causam agi potest in Jctis nominatis vbi ex pacto informatur actio ex eo contractu.ibi.nu.11.
Condictio ob causam an habeat locū,quando est permissus contractus innominatus & nominatus.ibi.nu.14.
1 Condictione certi agenti ex mutuo qñ possit opponi exceptio dominij in l.nā & si furti.nu.13.ff.si cer.pet. 241
1 Condictio certi an sit vna vel plures.in ru.n.5.ff.si cer.pe. 254
1 Condictio certi an ex cōsumptiōe vel numeratiōe nascat,sequuta consumptione rei mutuate.in l.si a furioso.nu.1.ff.si cer.pet.254
1 Condictio ob causam quādo habeat locum in cōtractibus innominatis & quando actio de dolo.in l.si pecuniā.nu.16.ff.de cōd. cau.data.
Condictio ob causam habet locum in omni donatione ob cāz hz resultat contractus innominatus.ibi.nu.17.
Condictio ob causam vt competat est necesse q agens perfecte contractum impleuerit.ibi.n.18.
1 Condictio qñ competat promittenti pro dote mulieris ad repetendum non sequutis nuptijs.in l.si donaturus.§.si quis indebitam.nu.1.ff.de condi.cau.data. 292
1 Condictio ob causam hz locum in Jctis innominatis,si ex dispositione legali nō impleat in l.bona fides.n.1.& 3.ff.ō act.em. 396
1 Condictio indebiti oritur ex quasi cōtractu.in l.damus.n.3. de condi.inde. 314
3 Condictio certi est duplex:scilicet vna generalis alia specialis. certi condictio.nu.1.& 2.ff.si cer.pet. 250
Condictio certi a conditione triticaria:& condictione sive cā in quo differat.ibi.nu.5.
Condictio incerti non est generalis ad omnia.ibi.nu.6.

Condictio certi q̃ differat ab actiõe.in factũ subsidiaria.ib.n.7.
Condictio certi est nativa.ibi.n.9.
Condictio certi fuit introducta utilitatis causa.ibi.n.10.
Condictio certi qñ sit temporalis & quando perpetua.ibi.n.11.
Condictio certi an crescat per inficiationem sicut actio p̃incipalis.ibi.nu.12.& 14.
Condictio certi an competat ex omni contractu,ex quo certum petitur.ibi.nu.17.
Condictio certi competit. contra furem.ibi.nu.12.
Condictio certi an detur cõtra illũ qui tenet exẽpto.ibi.nu.19.
Condictio certi nõ cõpetit qñ in obligatiõe est rẽ restitui.ib.n.26.
Condictio certi competit quando quis est obligatus ad dandũ contra eam.ibi.nu.27.
Condictio certi datur qñ agitur ad interesse.ibi.nu.30.& 40.& 51
Condictio certi generalis vel specialis quomodo cognoscetur an sit in libello intentata.ibi.nu.32.
Condictio certi ex obligatione in diem vel conditionali non oritur ante diem vel conditionem.ibi.nu.35.& 37.
Condictio certi competit p̃o legato.ibi.nu.38.
Condictio certi competit habenti utile dominium.ibi.nu.19.
4 Condictio ob causam contractibus innominatis habet duplicem conditionem.in l.actione.nu.9.C.de transact. 67
1 Condictione ex lege non agitur ex obligatione literarũ,sz actione ex literis.in l.vnica.nu.9.ff.de condi.ex lege. 324
Condictio ex lege concurrit cum alia.ibi.nu.14.
Condictio ob causam quando non habeat locum in permutatione.ibi.nu.8.
1 Condictio ob causam non oritur ex ipso contractu,sed extra id q̃ agitur in l.naturalis.§.& si quidem.nu.2.ff.de p̃escr.ver. 407
1 Condictione indebiti agens quid petere debeat.in l.quod indebitum.nu.1.ff.de condi.inde. 299
Condictionis indebiti natura est,vt quis obligetur ad id,in quo factus est locupletior,& non in plus.ibi.nu.2.
1 Condictio certi non competit quando ex stipulatione debet in certum.sed actio ex stipulatu.in l.certum.nu.3.ff.si cer.pet. 249
Si decem salme boni vini debentur ex mutuo dicitur certum,& condictio certi.ibi.nu.4.
1 Condictio triticaria quare non competat p̃o pecunia numerata sed p̃o aliis rebus ne.in l.j.nu.2.ff.de condi.tritica. 325
2 **Condictio** inducta per relationem dicitur tacita condictio.ibi.Stichum.nu.1.ff.de leg.1. 226
Condictio quando possit dividi.ibi.nu.3.
2 Condictio tacita que p̃ocedit ex testamento impedit legatum.i l.in post mortem.§.si plures.nu.1.ff.de leg.j. 241
2 Condictio mixta dependens ex facto meo,& alterius.si deficit casu legatum extinguitur fauore alimentorum.in l.qui cõcubinã.§.vxori.nu.3.ff.de leg.iij. 283
1 Condictio que pendet ex potestate legatarij,& alterius,si ex facto alterius impediatur sine facto legatarij habetur p̃o impleta in l.Maevia.nu.1.ff.de annu.lega. 297
4 Condictio vt patri non acquiratur vsufructus,non potest adiici in legitima.in auth.excipitur.nu.1.C.de bo.que lib. 288
Condictio an possit adiici in relicto facto monacho,vt nõ querat monachos.ibi.nu.2.
5 Condictio que non potest de iure impleri.sufficit de facto impleatur.in l.qui satisdare.nu.1.ff.de fideiuss. 279
4 Condictio adiecta in institutione,quando videatur adiecta institutioni,& ad substitutum transeat.in l.sub conditione.n.1.ff.de here.instituen. 146
4 Condictio quando nõ impletur,sed p̃o impleta habetur,qua actione agatur.in l.ij.nu.2.C.de inoffi.& subst.fo.244.& l.in testamẽto.nu.1.ff.de condit.& demonstr. 360
4 Condictio quando possit impleri post mortem & ante mortem testatoris.in l.si quis heredem.nu.1.de instit.& substi. 245
Condictione semel impleta an esse sufficit licet non duret.ibi.n.2.
3 Conditionem non implens quia non potest consequitur legatũ actione ex testamento.in l.si peculium.§.is cui seruus.nu.1.ff.de statu libe. 85
3 Conditio apposita quando impediat translationem dominij.in l.sub conditione.nu.10.ff.de solu. 300
5 Condítio p̃ohibẽs nuptias quando valeat.in §.que vere.nu.2.in auth.de nup. 22
1 Conditio agentis est deterior in pari causa quam cõuenti.in l.j.nu.1.ff.ne quis eum qui in ius voc. 71
3 Conditio sub qua est facta venditio,si deficiat an tempora p̃escriptionis & vsucapionis coniungantur.& sic.in l.p̃o empto.2e.§.si sub conditione.nu.5.p̃o empto. 115
6 Conditio que impedit vitam contemplativam,habetur pro nõ adiecta.cons.cij.nu.2.lib.ij. 69
6 Conditio que impedit vitã cõtemplativam,habetur p̃o nõ adiecta.cons.j.nu.2.vol.j. 2
6 Conditiones in vltima voluntate transeunt ad heredes.cons. xvj.nu.1.lib.j. 6
6 Conditiones casuales & miste que dicantur.cons.xiij.nu.ij.j. 8
6 Cõditio si de p̃terito vel de p̃senti est impossibilis vitiat cõtractum & vltimam voluntatem.quest.xij.nu.4. 10
4 Conditio mixta si deficiat,quando deficiat dispositio.in l.j.nu.1.C.de inoffi.& subst. 117
Conditio potestativa si deficit,quando habeatur p̃o impleta. ibi.nu.2. 243
3 Conditio tacita & exp̃essa non differunt.in l.pater.§.marito.nu.2.ff.de dol.mal.& met.except. 243
4 Conditio & modus quomodo differant.in l.j.nu.2.de bis que sub modo leg. 190
6 Conditio vel modus impossibilis vel turpis reiicitur,ne vitetur dispositio in vltima voluntate.quest.xij.nu.6. 277
2 Conditio tacita que dicatur.& quando impediat transmissionẽ. in l.conditiones.nu.1.ff.de condi.& demon. 117
Conditio tacita extra testamentum que veniat in potestatem legatarij impedit transmissionem legati.ibi.nu.3. 72
1 Conditio tacita ita impedit nationatem actionis sicut expressa non autem impedit transmissionem legati.in l.item qui.§.heres.nu.1.ff. 108
3 Conditio trahitur retro in contractibus celebratis sub conditione casuali,vel mixta conditione eueniente:secus in conditione potestatiua.in l.si is qui p̃o ẽpto 2e.nu.46.ff.de pẽsica. 117
6 Cõditio in cõtractibus conditionalibus trahitur retro ad tempus celebrati contractus.ibi.nu.47. 98
Conditio quare in legatis non trahitur retro & in contractibus sic.ibi.nu.48.
Conditio in sententia si est casualis retro trahitur sicut in contractibus.ibi.nu.50.
3 Conditio existens non trahitur retro in legatis.in l.si quis vro 21.§.si statu liberum.nu.1.ff.de fur. 243
3 Conditionis disparitas,que non speratur reducit ad paritatem impedit constitutionem duorum reorum.in l.sta stipulatus.nu.18.ff de verb.oblig. 248
3 Conditio non impleta per defunctum,quando possit per heredẽ impleri.in l.fideiusso2.§.cũ fideiussor.nu.1.ff.de fideiuss. 240
2 Conditio persone matris est sufficies eam excludenti a tacita pupillari.in l.ij.nu.4.ff.de vulg.& pupil. 116
4 Conditio de dando si deficiat per casum,quando habeatur p̃o impleta.in l.cum quidam.nu.1.C.de condi.inser.tam.leg. 217
Conditio de dando pecuniam,vt aliam rẽ deitur.meta.ibi.nu.2.
2 Conditio si heres non erit,impletur in actu mouendi.sed conditio tacita si repudiauerit non tã.l.miles.§.p̃o parte.nu.2.ff. de legatis.ij. 208
3 Conditio sub qua mihi debetur res si est diuersa a conditione sub qua mihi legatur,& conditio legati extiterit postea conditio debiti,ex qua conditiones res erit mea.in l.posideri.§.ex pluribus.nu.12.ff.de acquir. poss. 94
1 Conditio in dando potest per alium impleri.in l.arethusa.nu.1.ff.fla.homi. 27
4 Conditio & modus secundum quid equiparãtur.in l.j.nu.1.C.de bis quo sub modo leg. 277
3 Conditio impossibilis si ius ei non resistit,sed ei non assistit,non vitiatur.in l.quidam cum filium.nu.7.ff.de verb.obli. 260
4 Conditio diuidua que sit,& que individua.& quod modis alimatur.in l.si plures.nu.1.C.de condi.inser.tam leg. 277
Conditio diuidua relata ad plures qñ dividi possibi.nu.2.
Conditio individua adiecta pluribus quando debeat per omnes impleri.ibi.nu.4.
1 Cõditio persone que erat tempore sentẽtie inspiciturimpedit penam.in l.ij.ferunt.nu.1.ff.ij ex noxa.can.aga. 7
4 Conditio ascriptitiorum est duriot.quam alioꝝ colonorum.in l.cum satis.nu.9.C.de agric.& censit.lib.xj. 15
4 Conditio si nupserit,debet impleri intra triennũ postquam tẽ.in l.ij.§.ad filiorum.nu.1.C.quando & q quarta pars.l.7.§.
3 Conditio existens trahitur retro ad tempus stipulationis.& si tẽpore existens conditionis reperiretur extremi babile ad obligationẽ contrahendam.in l.quoties.nu.4.ff.de noua. 156
5 Conditio impossibilis vitiat stipulationem & ea non oritur obligatio nec actio.in l.ita stipulatus.nu.48.ff.de ver.obli. 261
Conditionis possibilis seu contingentis cuentus non constituit quem in mora.ibi.nu.50
4 Conditio apposita in quacunq; parte testamenti reddit testamẽtũ conditionale.in l.si testamenti.nu.5.C.de instit.& substit. 243
3 Conditio si desierit esse debitor,verificatur si desinit existere teneri remanente naturali item si desinit esse soluendo.in l.huiusmodi.nu.1.ff.de ver.oblig. 235

Cōditio est ppzie de futuro. i l. si ita stipulat⁹. n. 2. ff. de ver. ob. 253
Conditionis euentus quando z qualiter constituat quem in mo ra. in l. quoties. nu. 3. ff. de ver. obl. 228
Conditio possidentis est melioz in pari causa. in l. si seruum. 9. se quitur. nu. 1. ff. de ver. obl. 242
In conditionibus que possunt semel tantū existere verbū quod potest se habere ad plura tempoza intelligitur, im ꝙ prius eue nerit. in l. si quis. nu. 1. ff. de adim. leg. 335
Conditiones que possunt existere ante z post testamentum sem per intelliguntur de futuro. ibi. n. 2.
Conditio actoris quando fiat deterioz per litis contestationem in l. j. n. 2. C. de iu. 119
Cōditio potestativa in persona heredis potest esse duplex: z que suspēdat additionem z repudiationem. i l. is qui heres. n. 2. ff. de acq. here. 188
Cōditio vnius existituti si ꝑ parte pēdet an alū possint interim ifolidū agere, vl̄ q̄ueniri. i l. si marito. §. cū patri. n. 12. ff. so. ma. 36
Conditio in nō dādo, vel nō faciēdo collarain psonā gravati. an z q̄n cōmittat ad penā. in l. ita stipulatus. nu. 17. ff. de ver. obli. 248
Conditio que de iure existere debet, tenet sufficit quod de facto existat ad hoc, vt de facto quis in moza constituatur. ibid. nu. 22.
Conditio debet impleri in persona eius, a quo hereditas, vt ab indigno auferi. il. q. hered. §. cū hereditas. n. 1. ff. ō cōd. z dem. 363
Conditio impletur etiam in personam eius, qui vendidit here ditatem: z sibi datum non restituit empto ri. ibi. nu. 24.
Conditio an impleatur in persona minoris z qui restitutus est in integrum. ibi. nu. 3.
Conditio adiecta in pacto precedenti intelligitur in sequenti re petita si alias pactum redderetur inutile. in l. cum pater. nu. 1. ff. de pact. dot. 433
Conditio tacita impedit nativitatem actionis sicut expressa. in larbitrorum. nu. 1. C. de arb. 113
Conditio si habuerit liberos. quomodo differat ab illa, si decesse rit sine liberis. in l. heredibus. nu. 1. ff. ad trebellia. 399
Conditio potestativa facilis in hereditate potest quādocunque impleri vsque ad vltimum vite spiritum. in legatis statis imple tur cum potest. in l. hec conditio. nu. 1. ff. de cond. z demon. 360
Conditio potestativa apposita hereditati vel legato quo ad im plementum quando sit idem in vno, quod in alio. ibi. num. 24.
Conditio potestativa si non impleuit cum potuit, moza purga ri potest quo ad exceptionem, quo ad actionem. ibi. nu. 3.
Conditio si deficit per mortem eius, in cuius personam conser tur legatum non extinguitur. in l. annua. nu. 1. ff. de an. leg. 298
Cōditio mixta si deficit ñ deficit relictū fauore alimētoz. ib. nu. 2.
Conditio ista, quoad steterit in domo, an fauore heredū, vel fauo re legatarū dicatur apposita. in l. j. nu. 2. C. de legatis. 266
Conditio in fraudem adicta ꝓ non adiecta habetur. in l. se iuo. nu. 1. ff. ad leg. falci. 376
Conditio apposita in institutione intelligitur in legati sibi con nexis repetita. in l. si pater. §. marito. nu. 1. ff. de dol. mal. z met. except. fo. 196. vide. l. auia. nu. 1. ff. de cond. z demon. 368
Conditio affirmativa quando est impossibilis de facto, tunc con ditio negativa est necessaria. z valet: secus si affirmativa est im possibilis de iure. in l. non solum. nu. 1. ff. de actī. z obliga. 200
Conditio impossibilis impedit obligationē, sed nō impedit ori ri actionem extra illud quod agitur. ibi. nu. 2.
Conditio inducens viduitatem spernitur. in l. ambiguitates. n. 2. C. de in. vidui. tollenda. 269
Conditio in vltima voluntate non retrotrahitur. in l. si mater. §. eandem. nu. 1. ff. de excep. rei iudica. 191
Conditio indiuidua pōt per vnum ex pluribus impleri z prode tomnibus nisi voluntas defuncti sit contraria. in l. tales. nu. 1. de cond. z demon. 371
Cōditio tacita que venit ex dispositione testatoris, ipedit trās missionē: secus est si venit ex necessitate: q2 non impedit. in l. si le gatum. nu. 1. ff. de adi. leg. 336
Conditio consistens in potestate alterius ꝺz impleta, q̄n trāsiuit tm tempus ꝙ commode impleri potuit. il. si cita. nu. 1. de leg. ij. 213
Condictionis euentus non constituit quem in moza. in l. quod dicimus. nu. 1. ff. de sol. 315
Conditio implēda an transeat ad heredes. l. si necessarias. §. de vendendo. nu. 2. ff. de pig. act. 343
Conditio impossibilis quam testato putabat ꝓ possibilem vi tiat legatum. in l. seruo. nu. 1. ff. de condi. inde. 315
Conditio casualis potest impleri viuo testatore, z etiam potesta tiua si fuerit facilis. in l. conditionis. nu. 1. ff. de cōd. z demon. 354
Conditio potestativa ꝺz impleri scienter, z non facto, z post adi tam hereditatem si respicit personam heredis. ibi. nu. 2.
Conditio casualis in contractibus sufficit quod sit impleta ante contractum. ibi. nu. 4.
Condictio potestativa facilis post cōtractū implet ēta sciēte. ibi.
Condictio quelibet bodie apposita in institutione filij reiicitur. in l. suus quoque. nu. 7. ff. de here. insti. 115
Conditio impossibilis quando vitiet stipulationem. l. certi cō di ctio. §. quoniam. nu. 9. ff. si cer. pet. 252
Conditio omnino extitura, quando impediat nativitatem actio nis. in l. si constante. §. si ex heredato. nu. 3. ff. sol. ma. 23
Conditio impossibilis si adiāciatur in secundo testamento, an pri mum rumpatur. in l. cum in secundo. nu. 1. ff. de iniu. rup. test. 19
Condition turpis quando de iure ciuili remittitur, tunc iure ciui li adiri potest hereditas. si pretoꝛio petitur bonoꝝ possess. secundum tab. in l. facta. §. si sub conditione. nu. 1. ff. ad treb. 397
Conditiones que z quando heredi remittantur. ibi. nu. 2.
Conditio potestativa si voluit non impedit repudiationem. in l. homine. nu. 2. ff. de opt. leg. 310
Conditio fideicommissi quando deficit per deportationem ad fiscum pertinent bona. in l. ex facto. nu. 1. ff. ad trebel. 389
Conditio casualis non scinditur: potestativa quandoque. in l. in conditionibus. §. si a primo. nu. 1. ff. de condi. z demon. 359
Conditio an deficiat, quando quis impeditur per tertium. in l. quibus. nu. 2. ff. de condi. z demon. 361
Cōditio an possit impleri in persona heredis illius. in cui⁹ ꝑso na debebat impleri. i l. subdiuersis. §. hered. n. 1. ff. ō cō. z demō. 364
Conditio habens precedentem dispositionem an ius implendi transeat ad heredem.
Conditio nō potest haberi ꝓ impleta, quādo heres aliquid dꝫ soluere pupillo, vel communi cā conditionis implende: z tutoꝛ vel administratoꝛ non soluit quod debet pupillo. z tanq̄ tertius impedies tenet pupillo. in l. iulianus. n. 2. ff. de cōd. z demō. 363
Conditio apposita pluribus dividitur ex primo testamento. in l. si fundus. nu. 1. ff. de cond. z demon. 364
Conditio non dividitur inter heredes. ibi. nu. 2.
Conditio potestativa an possit dividi. z ꝑ heredes impleri. ibi. nume. 2.
Quod est i cōditione nō est in obligatiōe nec hereditatiū. ibi. n. 4
Conditio nō facilis pōt quādocūq; impleri. dūmodo implemen tum de iure constat. in l. hec cōditio. nu. 1. ff. de cōd. z demō. 360
Conditio reiecta diffinitione gl. z Bꝺo. est quidam futurus euē tus in quem dispositio suspenditur. in l. j. nu. 1. ff. de cond. z demō strationi. 352
Condictio in preteritum impropzie est condictio. ibi.
Condictiones extinctiue que per dictiones predictas significā tur, quando extinguāt ipso iure. z q̄n ope exceptionis. ibi. n. 16.
Conditio quando indicatur ex vi nominis. nu. 25.
Conditio dicitur tacita quatuoꝛ modis. ibi. nu. 31.
Conditio expressa est, que inducitur per coniunctionem: per ad uerbium: potis: per prepositiones: z per distributiua. ibi. nu. 32.
Conditio non nubendi apposita legato an reiiciatur. in l. mulie ri. nu. 1. ff. de cond. z demon. 268
Conditio q̄n est implenda ex re legata. an prius petatur legatū, quam impleatur conditio. in l. huius modi. nu. 1. ff. de leg. j. 244
Cōditio adiecta institutioni an videatur repetita legato facto ei dem. in l. licet. nu. 6. ff. de leg. j. 243
Conditio apposita in persona vnius an intelligatur apposita in persona coniuncti. ibi. nu. 7. z l. iulianus. nu. 1. ff. de condi. z demonstra. 365
Conditio tacita vel expressa que tacite inerat, nō impedit transmissionem. in l. ab omnibus. §. cum quidam. nu. 1. ff. de leg. j. 248
Conditio. si heres non erit non dicitur impleri in actu moziendi, sed eo perfecte mozruo. ibi. nu. 2.
Conditio tacita non impedit transmissionem. z diem legati cedere. in l. si optio. nu. 3. ff. de opt. leg. 309
Conditio affirmativa resoluitur in tacitam negativam. in l. pa ter seuerinam. §. socius. nu. 2. ff. de condi. z demon. 370
Cōditio z dies si apponunt in legato. z cōditio extiterit, tū dies erit expectāda. in l. vroꝛi vsumfructū. n. 1. ff. de vsufr. legat. 103
Conditio ꝓpzie non est de presenti. in l. si sic legatum. §. si mi bi. nu. 2. ff. de leg. j. 243
Conditio de qua in l. ab omnibus. §. in testamento. ff. de leg. j. q̄ dicatur possibilis. z q̄n impossibilis. ibi. nu. 2. 247
Conditio impossibilis quātestatoꝛ omnino possibilē putabat ha betur ꝓ non adiecta. ibi. nu. 2.
Conditio potestativa non trahitur retro. in l. si sponsus. §. si ma ritus. nu. 2. ff. de dona. inter vi z vxo. 434
Conditio non trahitur retro in vltimis voluntatibus. ibi. nu. 3.
Conditio vt habeā ꝓ impleta an sufficiat sola oblatio: vel re quiraē depositio, z consignatio. in l. si ita. n. 1. ff. de condi. & de. 177
Conditio si hoꝛ diem puta si domū edificaueris. an si illein cui s solo debet fieri conditio habeatur ꝓ impleta. ibi. n. 2.
Conditionis euentus ignoꝛātia q̄n impediat additionē. in l. si quis

extraneus.§.si quis partem.n.1.ff.de acqui.here, 162
2 Cōditio hec.si mihi hēs erit,videt existere,si aliqs est hēs heredis ex dispositione defuncti,l.paterfa.n.1.ff.de vul.t pup. 176
4 Conditionem impleri de facto,quando sufficiat.in l.mulier.§.si quis.nu.1. 179
2 Cōditio qñ nō stat p heredē q impleat habet,p impleta,nisi voluntas defuncti repugnet.l.l.vter ex fratrib⁹.n.1.ff.ō cōst.in.ff. 179
2 Conditio,si siue liberis decesserit,fauore monasterij habet p nō scripta.in l.si ita quis.§.is cui.nu.3.ff.de leg.ij. 261
4 Conditio si est p̄z parte possibilis,t p̄z parte impossibilis,impletur possibilis,alia reiectur.in l.j.n.10.ff.de cond.inst. 177
Cōditio impossibilis in psona tertij nō vitiat dispositionē.ibi.n.13.
3 Conditio si non alienauerit respuit,si non est psona, cuius fauore sit phibita.in l.si quis ita.§.idē Julian⁹.n.1.ff.de cōd.inst. 178
2 Conditio sub qua legatum diuiduum debet resolui,si impletur p̄z parte resoluitur.in l.qui vsufructu.n.1.ff.de vsuf.leg. 302
3 Conditio de non petendo in contractibus non censetur impleta liberando per acceptilationē:secus in vltimis voluntatibus. in l.mutiane.n.7.ff.de cond.t dem. 355

3 **Conductor** ad longū tp̄s,vel emphyteuta si finita locatiōe stat in possessiōe dicit turbare dominū in sua ciuili t tenetur interdicto vti possidetis.in l.j.§. quod ait.n.17.ff.vti possidetis. 174
3 Conductor videtur habere mandatum a domino,t poterit nunciare nouum opus,si in instrumento est clausula, q possit vti re conducta tanquam re tua.item si potuit eum in locum suum. in l.in p̄zonincipali.§.si ego.n.3.ff.de ope.no.nun. 9
1 Conductor.ad decem annos dicit habere ius in re,t potest expelli per singularem successorem:idem quando locator obligauit omnia bona sua.in l.qui fundum.nu.1.ff.loca. 402
1 Conductor roncini restituens cum domino,t dominus eum vt sanum recepit.si sciebat vitium,an conductor sit liberatus. in l. opus.n.1.ff.loca. 403
4 Conductores perpetui an possideant.in l.congruit.n.1.C.de loca.p̄redi.ciui.li.xj. 419
4 Nonducens rem in perpetuum potest eam vendere,t donare. in l.p̄redia.nu.1.C.de loca.p̄redi.ciuil.li.xj. 418
1 Conductor dicitur qui pecuniam dat alius locator.in l.j.n.2.de p̄scr.verbis. 406
4 Nonducens ad non modicum tēpus dicitur habere ius in re non tenetur stare colono.in l.emptorem.n.1.C.loca. 200
4 Nonducens iudicem debet illum conducere t reconducere sumptibus suis.in l.super creandis.n.2.C.de iure fis.li.x. 374
4 Nonducens vectigal publicum habet immunitatem.in l.vnica. n.1.C.qui mun.ex.li.x. 395
4 Conductores equorum tenentur ad interesse,si eis non dant bene comedere.in l.animalia.n.2.C.de cur.publi.li.xij. 430
Nonducens equum ad vecturam,non tenetur ei dare tantā p̄rebendam,quando auena est cara,sicut quando est vilis.n.3.
3 Conductio facta de re sua ab eo,qui est domin⁹ t possessor ignoranter non tenet.in l.si aliquam rem.n.3.ff.de acq.pos. 106
Nonducens rem suam quā scit se possidere,t se esse dominū quasi non suam non amittit dominium,nec etiam perdit possessionē. ibi.nu.4.
5 Conductores tenentur purgare viā expensis pensionis:t quid in gratis habitante.in l.ediles.n.3.ff.de via pub. 166
3 Conductor quando possit opponere exceptionem dominj locatori.in l.ei a quo.n.1.ff.de vsuca. 120
1 Conductor quando non apparet domus conducta debet aperiri t eius massarie discuti,t describi coram vicinis.in l.cum dominj.n.1.ff.loc. 404
Item notarius publicus ad hoc dari debet a rectore petenti. ibi.n.2.
Conductor nō expectatur biennio, quādo de sero ingressus fuit domum,t de mane non reperitur:t tunc domus aperitur. ibid. nu.3.
1 Conductor tributorum potest vendere possessiones p̄opter tributa non soluta.in l.creditor.nu.3.ff.de act.emp. 396
5 Nonducere solum vt superficies imponatur:t conducere superficiem an differant.in l.si.nu.1.ff.de superficie. 176
4 Cōduxit verbum spe ponitur p̄z locauit:t econuerso.in l.ij.nu. 3.C loca. 200
2 Conductor p̄redij fiscalis an excusetur a tutela.in l.spadonē.§. qui vectigalia.n.1.ff.de exc.tut.t cur. 91
1 Conductor si exegit penam a damnificante ex forma statuti nō cogitur restituere domino.in l.is qui rem.n.1.ff.loca. 397
1 Nonducens a p̄zuato non habet actionem,nisi cōducat ad longum tempus.in l.j.n.1.ff.de loco pub.fru. 166
2 Conductor pōt dicere se remanere in re cōducta vigore pignoris:t nō pōt expelli a successore,quando locator p̄z obseruatione obligatomnia bona sua.in l.si filiofa.§.si vir.n.1.ff.so. ma. 25
2 Inuecta t illata per minorem in re conducta tacite non obligāt in repe l.si constāte.nu.7 5.ff.so. ma.
4 Nonducens rem fisco in perpetuum tenet locū domini,t vēdere potest.in l.j.nu.2.C.de fun.patrimo.lib.x. 21
1 Cōductor qñ ipedit vtilitatē nouā fre loc atq; si totā mercedē repetere possit t qñ ipedit. facto p̄ductoris.l.si vno.§.itē.n.1.ff.loca. 416
Conductor impeditur facto tertij quando totā mercedem soluere tenetur ibid.nu.3
Conductor impeditus,casu quando teneatur ad totā mercedem. ibidem.nu.4.
4 Conductor qui annuatim teneatur dare ℔.corbes frumenti te net dare de illo quod nascitur in illo p̄redio.in l.domini p̄redio rū.nu.2.C.de agrici.lib.xj.
Conducens p̄rediū ad colendum si nihil sit statutum de reditu tenetur secundum p̄redij qualitatem.ibi.nu.2. 47
3 Conducto vectigalium si nō soluit,an possit statim expelli.Vectigalia.§.nondum.solut.3.nu.1.de publi.t vecti. 43
Conductor vectigalis an habeat vtile dominium.ibi.n.2. 19
Conductor qui hz rem obligatā in cōtractu locatiōis potuit expelli.ibidem.nu.3.
3 Cōduces roncinū ad vecturā an teneat de custodia.si locās mulū famulam.in l.j.§.quemadmodū.n.1.ff.de libe.agno. 41
3 Conductori vectigalium p̄opter sterilitatē sit remissio.l.Lōdē. §.qui maximos.nu.2.ff.de publ.t vecti. 43
4 Cōducens equū ad vecturam si eum percussit fulgur,vel ligno obtorto ruatus est vel mortuus, tenetur.in l.j.nu.1.C.de cursu public.lib.xij. 57
3 Cōdixisti seruitorē ad tibi seruiendum certo tēpore,qñ possis illi alteri p̄cedere eo iuito.l.si ñ sorte.§.libert⁹.30.n.ff.ōcō.ind. 104
3 Cōduco rem meā a me possessa a non possessore:cōtractus vsurpatione possessionis:t quo valere possit.in l.si aliquā rem.n.10.ff. de acquir.poss. 105
Conductio rei sue qñ nō apparet an respectu possessōis vel p̄rietatis sit facta:cuius respectu videatur facta.ibid.nu.1.
Conductio vz,si cōduco rem putans esse meā cū mea nō sit.ibi. nu.14.
1 Cōductio nō videt tacite renouata si ex parte locatoris nō traditur res,quas locator ipsis vltra cōsensum prestare debebat.in l.item queritē.§.qui impleto.nu.4.ff.locati.
Cōductus ad custodiā agri,p certo tempore eo finito hz pmane at custodiā non tamen est reconductus.ibi.n.3.
Reconductio tacita hz locū in p̄redijs reipublice,ecclesiarum, t minorum.ibi.n.6.
Reconductio tacita quo t qualiter intelligat facta.ibi.n.7.8.11.
Conductio quo dicatur facta in scriptis.ibid.
Cōductio ita tacito cōsensu dissoluit.sicut cōtrahit.ibi.nu.6.
14 Cōduces magnā domū tēpore pacis,vt ibi faceret hospitia gerra supervenit,t mercatores non transeunt,an stet remissio.in l.ei in plures.nu.1.ff.loca.
1 Nonducens opus faciendū faciēdo partē nō liberatur.l.Cū ratius.nu.1.ff.loca. 404
Conductor hz agere integrum tēpus ad refectionē,si paro operis corruit.ibid.nu.2.

3 **Confessus** in iudicio an cōdemnet diffinitue.in l.si bitorijs.nu.2.ff.de reiud. 59
Confitēti in iudicio de consuetudine dat termin⁹ decidere.ibi.
1 Confessio simplex ad liberandū inducit pactū.in litteratores. nu.2.ff.de pac. 104
1 Confessio serui facta in tortura super facto p̄prio nō obstat cōtra dominum.in l.sed alio.§.si absens.n.1.ff.si ex noxa.ca.ag. 77
1 Confessio facta coram vno iudice,qñ possit coram alio excutiendo mandari.in l.j.nu.8.ff.de offi.consu. 7
Confessio a seruo cum tortura in dictis legitimis precedentibus facit fidem contra dominū.in l.cum seruus.nu.1.ff.de arb. caus.data. 34
1 Confessio serui vel filij.in iudicio p̄posito cōtra dñm vel pat. ex facto eorū,nocet dño t patri.in l.ij.§.si absens.in glo.ca. ex noxa.cau.aga. 76
5 Confessus defuncti vera in criminalib⁹ nocet heredi secus ficta nisi in casu.in l.j.ff.de ip̄tua.deli. 336
3 Cōfessus delictū non appellat a pena arguēdo iniquitatē legis. l.si qua pena.nu.1.ff.de ver.signifi. 49
1 Confessio extra iudicialis iuncta cum alijs indicijs plene probat in l.ictus fultiū.n.1.ff.de his qui no.infa. 120
Confessus in iudicio in ciuilibus habetur p̄roCēdentore secus in criminalibus.ibi.nu.4.
Cōfessus in iudicio crimē publicum an sit infamis.ibid.n.1.
1 Cōfessio facta actione famosa infamat.in l.si reus.nu.1.ff.de p̄curator. 131

Confessio

1 Cōfessio sit preceptum de soluendo in termino decem dierum. in l. si debitori. nu. 1. ff. de iudic. 183
4 Confessio facta in testamēto parte absente an prōbet solutione. in l. nu. 1. C. de fal. cau. adic. leg. 266
Confessio illa an preiudicet intra. xxx. dies. ibi. n. 3.
4 Confessio falsa facta scienter siue ignoranter quando preiudicet. in l. cum falsa. n. 1. 3. 4. & 10. C. de iu. & fa. ignorant. 39
Confessio extraiudicialis facta, ꝙ fūdus meus sit tutus prodest ad probationem. ibi. nu. 8.
Ex confessione facta in vltima voluntate quādo transferatur dominium sine traditione. ibi. nu. 9.
Cōfessio de erronea facta in iudicio ad hoc vt preiudicet quo ad probationem non requirit causam. ibi. nu. 11.
4 Cōfessioni mulieris in instrumēto apposite nō stat. nisi instrumē tū haberet solēnitates de quib⁹ i l. antique. n. 2. C. ad velleia. 182
4 Confessio sola rei dicentis se debere certam quantitatem nō preiudicat creditori. in l. si quidem. n. 1. C. de transa. 73
Confessio sola creditoris dicentis se debere habere centū a titio quando sibi preiudicat in reliquo. ibi. nu. 3.
Confessio cedentis non preiudicat cessionario. in l. si partē. n. 4. ff. quem admo. serui. amit. 227
4 Confessio facta in iudicio, per quam confitetur rem meam tuam licet falsa mihi preiudicat. in l. rura. & possessio. nu. 3. C. de omni agro deser. lib. xj. 414
4 Confessio erronea facta positionibus revocat vsque ad sententiā & etiam post sententiam quando esset facta persuasione aduersarij. in l. error facti. n. 3. 8. C. de iu. & fa. igno. 39
Confessio erronea post sententiam revocatur ob delictū aduersarij, qui falsas allegationes produxit. ibi. n. 5.
Item revocatur in alia causa. ibi. n. 6.
Item revocatur propter iustam ignorantiam ex clausula generali. ibi. n. 7.
6 Confessio parte absente facta ad liberationem prōbādam an valeat. conli. cxiij. n. 1. 101
Confessio facta presente fideiussore non dicit facta absente parte. ibi. nu. 1.
6 Cōfessio vnius ficta nō extēdit ad alias personas. q. iij. n. 7. 107
4 Confessio erronea facta circa decisiua totius negotij revocat ēt beneficio. l. error facti. C. de iur. & fact. igno. ibi. nu. 9. 39
Confessionis erronee vigore si sit factum preceptum a iudice, tale preceptum & confessio revocari potest. ibi. n. 10.
Item revocatur quando eius vigore esset factum preceptū gurentigiatum a notario. ibi. n. 11.
1 Confessio dotis recepte facta per diuitem vsum vxori pauperi nobili statim valet. in l. si diuortio. n. 4. ff. de ver. obli. 215
4 Confitens aliquem esse libertum qui erat seruus an seruus sit liber. in l. cum testamentum. n. 2. C. de non nu. pecu. 186
4 Cōfiteri sibi solutū post dotalia instrumenta nō datur exceptio non nu. pecu. in l. in contractibus. nu. 9. C. de non nu. pec. 185
Confessio geminata facta per debitorē se habuisse cētum mutuo prōbat numerationē, & tollit exceptionē non nume. pec. ibi. n. 10.
4 Confessio extraiudicialis an requirat expressionē causę. in l. generaliter. n. 2. C. de non nume. pec. 185
Confessio extraiudicialis qñ requirat partis presentiā. ibi. n. 5.
Confessio testatoris facta in testamēto non prōbat debitum fuisse vel fuisse. ibi. n. 6. & 13.
Confessio etiā ad liberandū requirit partis presentiā. ibi. nu. 7.
Confessio extraiudicialis facta parte presente & cū causa, qñ inducat probationem liberationem, vel obligationem. ibi. n. 8.
Contra confessionē in instrumento vel extra instrumentū factā, quando quis possit venire. & que probatio requiratur. ibi. nu. 9.
Cōfessio facta per testatorē in eius testamēto revocat. ibi. n. 14.
1 Confessio facta ab vno ex reis debēdi nō pdest alteri, nocet tamē quia interrumpendam prescriptionem. in l. ex duobus. n. 12. ff. de duo. reis.
Confessio iudicialis facta vni ex reis credendi alteri nocet sicut sententia. ibi.
Confessio extraiudicialis facta a debitore vni ex reis credēdi nō nocet alijs, sed inducit probationem, & prodest ad interruptionē prescriptionis. ibi.
Confessio tēdēs ad liberationem facta vni ex reis debēdi habet vim pacti de nō petendo. & tantū preiudicat quantū pactū. ibi.
1 Confessio facta parte absente in his, que dependent ex voluntate duorum valet: secus si ex voluntate vnius. in l. certū. §. si quis absentem. nu. 2. ff. de confes. 148
Confessio facta in libello sine exceptionibus parte absente preiudicat confitenti. ibi. nu. 4.
1 Confessio & sententia paribus passibus ambulāt. l. certum. §. sed an. nu. 1. ff. de confes. 148
Confessio defensoris, procuratoris, vel tutoris, vel curatoris qñ nocet domino, pupillo, vel adulto. ibi. nu. 2.
Confessio prelati quando noceat ecclesie. ibi. nu. 4.
Confessio patris eodem modo nocet filio sicut tutoris pupillo. ibi. nu. 5.
1 Confessio emanata super etate alicuius, quādo preiudicet alijs causis & alijs personis. in l. de etate. n. 16. ff. de mino. 165
3 Confessio facta ab altera parte se habuisse & recepisse nomine arrharum, licet non appareat de numeratione, valet. in l. titia. nu. 6. ff. de ver. obli. 26
Confessio receptionis arrharū vtrinque facta nō tenet. ibi. n. 8.
4 Cōfessio facta in iudicio nō in figura iudicij nō nocet: & qñ noceat ēt extra iudicio nō geminata. si l. cū scim⁹. n. 6. C. de agri. li. xi. 413
3 Confessio facta a filio non nocet patri. in l. cum filiusta. n. 4. ff. de verborum obligat. 225
3 Confessus bis se recepisse. x. ex causa mutui, quando intelligatur de eisdem. in l. triticum. n. 4. ff. de ver. obli. 243
4 Confessio facta per vnum tam ex reis debēdi, qꝫ credēdi, qñ noceat alijs vel qñ prosit. in auc. hoc ita. n. 57. C. de duo. re. stip. 352
4 Cōfessio tutoris, vel alius administratoris legitimi emanata per modum iurisdictionis contentiose preiudicat pupillo. in l. cū iudices. §. ꝙ observari. n. 6. C. de iureiur. propter calū. dand. no
4 Confessio erronea vel falsa solutis expēsis cōrigi pōt. si cā erroris est probabilis. in l. rura. n. 4. C. de omni agro dese. lib. xi. 415
2 Cōfessio debiti facta in testamēto, si testator iurat vel iuratus se dicit. pbationē inducit. i l. cū quis. §. codicillis. n. 1. ff. de leg. iij. 284
Confessio facta per patrē in testamēto nō preiudicat filio. ibi. n. 4.
Confessio testatoris confitentis presente parte vel notario stipulante pro alio. probat. nu. 5.
Confessio in dependentibus ex mera voluntate confitentis preiudicat confitenti. ibi. nu. 6.
Confessio testatoris facta in testamento quando non probat, sed fideicommissi petitionem inducit, an ille fideicōmissarius alijs preferatur. ibi. n. 9.
3 Confessio ficta transit ad heredes in crimine lese maiestatis, & latronū, & hereticis. in l. imperator. §. si is. nu. 1. ff. de bo. damna. 434
3 Confitens delictū & etiam imputatus de graui delicto nedū detinetur sed etiam ponitur in vinculis, aut cippis. i l. de custodia. n. 1. ff. de cust. & exh. reo. 384
Cōfessus semel de delictum spōte, non debet iterum cōfiteri: secus si metu tormentorum. ibi. n. 5.
Confessus de crimine in iudicio etiam sententia non sequuta est infamis. in l. infam. nu. 20. ff. de publ. iud. & quid si extraiudicialiter. ibid. 362
3 Ex confessione facta coram iudice remittente quis non potest condēnari ab eo, cui remittit. in l. diuus. n. 1. ff. de cust. & exh. reo. 386
Confessio de crimine facta per monachum coram abbate, non probat coram legato ad quem fit missio. ibi. n. 2.
Confessio facta coram inquisitore per hereticū eum remittente ad iudicem secularem prō executiendo, non probat. ibi. nu. 2.
3 Confessio facta in tortura sine indicijs nō preiudicat: etiam si in ea tortus perseueret. in l. questionis. n. 1. ff. de questio. 423
4 Confitens in instrumēto aliquem mercatorem, velartificem, an videatur probatum ipsum esse mercatorem vel artificem. in l. si donatione. n. 3. C. de col. 235
4 Confessio facta coram non suo iudice an valeat. in l. si. n. 2. C. si a non compe. iud. 311
2 Confitentis se feciſſe homicidium ad sui defensionem nō statur confessioni. inquantum dicit se fecisse ad sui defensionem. in l. au relius. §. idem queſit. n. 2. ff. de li. le. 334
3 Confessio facta a minore sine curatore quando valeat. in l. certū §. in pupillo. n. 2. ff. de confe. 148
5 Confessio viri confitentis se habuisse centum nomine augmēti, non preiudicat creditoribus. in aut. de equali. do. n. 8. 50
3 Confessio authoris mei an mihi preiudicet. in l. sepe constitutū. n. 11. ff. de re iud. 145
4 Confessio facta metu tormentorū nocet si in ea perseueretur. in l. si. n. 3. C. quo appel. non reci. 327
2 Confessio continens errorem iuris expressū non valet. in l. tormentorum. n. 2. ff. de auro & argen. leg. 320
3 Confessus & convictus in criminalibus non appellat. in l. constitutione. n. 3. ff. de appel. 443
3 Confessus de crimine non habetur pro condemnato: secus in ciuilibus. in l. si confessus. n. 1. ff. de cust. & exh. reo. 385
Confessio facta super pcessu invalido an sit sufficiens ad condēnandum. ibi. n. 2.
Confessio extraiudicialis non est potens ad condemnādū. ibi. n. 3.
Confessio facta defuncti nō nocet heredi. in l. eius qui delatore. n. 1. ff. de iure fisci. 458
Confessio facta que resultat ex sententia diffinitiua, an faciat fidem in alia causa. quod non. ibi. n. 5.

5 Confessio recepte dotis facta p maritū qñ sibi p reiudicet, vt opponi non possit de dote nō numerata. in auc. de tēp. nō sol. n. 6. 451
3 Confessio facta extra ius facit iudicium ad torturā. in l. capite. n. 1. ff. ad legem Juliam de adul. 396
3 Confessio que fit in libello qui datur iudici, non nocet. in l. ex qui busdam. §. cum plura. n. 2. ff. de iure fisci. 456
2 Cōfessio facta inter psonas suspectas ēt iurata nō p bat: ſ intelligitur in fraudem facta in l. cum quis. §. titia. n. 1. ff. de le. iij. 484
Confessio testatoris cōtentis se habuisse mille ab vxore, facta in testamento etiam cum iuramento, non valet. ibi. n. 23.
3 Confessus z cōdēnatus appellat: ſ confessus z convictus nō. in l. creditor. §. iussus etiam. nu. 2. ff. de app. 446
4 Cōfessio extra iudiciū an p iudicet. in aut. rogati. n. 6. C. de te. 167
3 Confessio apposita in ꝓtractu inutili, p bat. i. l. si ita stipulatus. §. Chrysogonus. nu. 3. ff. de verb. obligat. 258
3 Confessio p curatoris Cesaris confitentis p retium sibi solutum sufficit. in l. si procurator. 2. §. si ab eo. nu. 3. ff. de iure fisci. 457
2 Confessio facta cora iudice qui fecit cōfessum spoliare nō tñ tollit an valeat. in l. nouissime. n. 1. ff. quod fal. tuto. 102
3 Confessio facta in tormentis si est perseuerata dicitur sponte facta. in l. j. §. si quis vltro. n. 7. ff. de quest. 418
3 Confessio mentientis facit fidem contra ipsum donec cōtrarium p betur. in l. assumptio. n. 2. ff. ad munici. 467
3 Confitens se absolutum ab excommunicatione an ex hoc videatur cōfiteri se fuisse excōicatū. in l. j. nu. 27. ff. de ope. no. nuntia. 4
3 Confitens scienter falsum circa p reparatoria potest confessionem reuocare sciente aduersario z quando aduersario ignorante. in l. ij. nu. 1. ff. de confessis. 146
Confitens falsum per errorē circa p reparatoria potest cōfessionem reuocare in omnibus casibus in quibus potest reuocare. si ex certa scientia esset confessus: z quando post litem cōtestatam. ibidem. nu. 2.
3 Confessus in criminalibus non habetur p condemnato. in l. j. n. 5. ff. de confess. 146
Confessio facta coram iudice an habeat executionem paratā. remissi. ibi. nu. 4.
2 Confessio testatoris confitentis plene sib fuisse satisfactū de omnibus, nihil operatur, nisi p betur. in l. aurelio. §. caius. n. 12. ff. de libe. leg. 333
1 Confessio mutui facta in contractu inutili p bat mutuum. in l. certi condictio. §. si nūmos. n. 10. ff. si cert. peta. 273
3 Cōfessioni facte in tormentis statur, si in ea reus perseueret. in l. j. ij. diuus Seuerus. n. 1. ff. de questioni. 417
Confessio quādo videatur facta formidine tormentorū. ibi. n. 2.
Perseuerare in cōfessione dicit qñ facta cōfessione reducit in loco publico iudicij. z ibi cora notario z testibus confitet. ibi. nu. 2.
3 Confessio cum tormentis facta quando sit validior quā facta sine. in l. j. ff. questionis. n. 1. de questio. 418
5 Confessio in testamento quam p bationē faciat. in auc. de iure ij. nu. 17. 26
5 Confessio extra iudicialis facta vicinis ad liberandum p odest: secus si ad obligandum: z quando valeat. in. § z licet. n. 7. in aut. de testi. 44
2 Confessio tutoris an z quando noceat pupillo. in l. lucius. §. tutele. nu. 3. ff. de administra. tuto. z cura. fo. 73. 2. l vnica. nu. 14. C. de confes. 317
2 Confitenti fit p ceptū de soluendo intra decem dies. in l. si domus. §. in pecunia. n. 1. ff. de leg. j. 241
2 Confessio facta coram vicinis ad liberandū valet si est facta parte p sente. in l. non solū. §. si liberationis. n. 4. ff. de libe. leg. 332
Confessio testatoris confitentis in testamento sibi esse solutum, an habeat vim fideicommissi. ibi. nu. 11.
2 Confessio patris se habuisse a filio spurio decē inter viros, p sumitur fraudulosa. in l. qui testamentum. n. 2. ff. de proba. 419
4 Confessio p curatoris qui confitendo liberat debitorem, licet non p iudicet domino, tamen p reiudicat confitenti. in l. nec vēditio. n. 4. C. de p ied. decurio. lib. x. 390
1 Confessio facta cora incōpetenti nō nocet cora cōpetenti. in l. magistratibus. n. 4. ff. de iurisdi. om. iudi. fol. 60. vide l. diuus. n. 2. ff. de custo. z exhib. reo. fo. 386. z l. vni. n. 19. C. de confess. 317
Confessio facta in iudicio habet executionē paratā. o. l. vni. n. 3.
Confessio quando dicatur fieri in iure. o. l. vni. nu. 4. z 7.
Confessio facta in iudicio p se, quādo p odit confitenti. ibi. n. 7.
Confessio incerta facta in iudicio meretur executionē in casibus in quibus valet sententia incerta. ibi. nu. 8.
Confessio facta in iudicio super eo, q̄ ius vel natura respuit. non valet. ibi. nu. 8. z. 9.
Confessio facta in iudicio in quib⁹ equi paretur sententie. ibi. nu. 8. z 13.
Confessio adulte. tenet, sed : stituitur. ibi.
3 Confessio facta in iudicio alio donādi non insinuat ſ revocat z est facta i fraudē creditorū. in l. quidā. in iure. nu. 1. ff. de dona. 77
3 Confessio erronea circa p paratoria facta absq; cul pa revocari p restitutionē in integrū potest sētentiā. in l. j. nu. 1. ff. de cōfessis. 446
Confessio erronea circa ea q̄ sunt decisiua litis p tio. siue totius potest revocari ante sniaz z qñ nō sperat sniaz an̄ executione. z qñ
Confessio erronea. q̄ erronea cuius vigore factū fuit a iudice p certū soluendo err ore p bato p̄ revocari, nisi ante quā fieret p cep. tū fuisset dat⁹ termin⁹ ad ostēdēdū ōre si nō oberet fieri ibi. n. 5.
Confessio erronea facta extra iudiciū q̄ ḡs certat de dan. vt ādo. p esumitur facta per ignorantiā. ibi. nu. 8.
Confessio erronea facta cora arbitrio vel arbitratore qñ posit revocari. ibidem. nu. 14.
Confessio erronea facta in precepto guarentigiato facto per notarium q̄ vigore statuti ht̄ executionē potest revocari sicut confessio facta in iudicio. ibi. nu. 15.
2 Confiteri videt qui nō facit p testationē vel denuntiationem. tra zium in l. q̄ senatusconsulto. nu. 1. ff. de libe. agno. 44
Confesso patris facit aliquam p bationē p filiationis. ibi. n.
Cōfessio filiationis facta ex iudiciū quā p bationē faciat. ibi. n.

Confessoria quando agitur contra tertium possidentem. 1
rē fundi seruientis, patientia vicinorum
cio iudicis. in l. j. nu. 3. ff. de e serui. rustic. prędio. 120
3 Confessoria si contra te ago, tu rei vendicatione contra me ad dum ego dico seruitutē mihi deberi, agit̄ super secundo iudicio in l. fundum titianū. n. 5. ff. de excep. 136
1 Confessoria z negatoria competunt p uribus incorporalibus: mino tantum. in l. j. nu. 5. ff. si serui. vendi. 18
Confessoria z rogatoria quare sic dicantur. ibi. n. 4. 25
3 Confessoria vel negatoria agens p o seruitute dicit stipulari, ius z factum z agendo ex stipulatione, agit ad factū. in l. j. §. z hanc nu. 3. de verb. obl. 205
4 **Confestim** dictio intelligitur in tra quatuor menses in auth. p e sbyteros. n. 1. C. de epis. z cle ricis. 31
2 **Confinia** z qualitas fundi si concordant cū re. ſ qua git magis inspicitur quā vocabulā. in l. si quis in fundi. n. 2. ff. de lega. j. 124
5 Quid si dicere vicina z cōfinia. in §. sinautem. nu. 2. in aut. de sanctiss. epis. 64
4 Confinati non possunt eligi ad honores. in l. vnica. nu. 1. C. de his qui in exhi. dati, rc. lib. x. 337
2 Existens in cōfinio duarū parochiarum an cēseat parochianus vtriusq;. in l. iurisperitos. §. cum oriundus. nu. 4. ff. de excu. tuto. z cura. 61
3 Ad confinia non possunt mitti delinquētes in ciuitatibus. non obditis mittenti. in l. legatorum. §. est quoddam genus. n. ff. de terdi. z relegat. 415
3 Equalis est pena non accedenti confina. que est ei, qui possidet fuit, non obediēti. in l. relegati. n. 2. ff. de penis. 226
Qui incumbat onus p obandi: quando aliquis contra aliquem dicit ipsum non seruasse confinia, z ille dicit q̄ sic. ibidem. nume ro. 3.
1 Confinia rumpens dz stare duplicato tempore z duplicat illud q̄ superest. in l. aut damnum. §. quisq;. nu. 1. ff. de penis. 417
3 **Confirmatio** sequens non operatur vtde tēpore antecedēti marit⁹ post accusare mo re mariti. in l. si vxor. §. quis vxorem. num. 1. ff. ad legem Juli. de adultee. 370
4 Confirmatio que fit de nouo contrā legem an habeat iuris effectū in l. non dubium. nu. 17. C. de legi. 16
5 Confirmare an dicatur qui dat: z dare z confirmare est idē in §. iuſi orandum. nu. 4. in aut. de defen. ciui. 9
5 Confirmatio superioris semper requiritur quando minor facit electionem z dati iurisdictionez. ibi. n. 9.
3 Confirmatio superioris in duobus delegatis contraria iudicibus ideo expectatur, z non in ordinarijs quia non habent iurisdictionem suo iure sicut ordinarij. in l. inter pars. nu. 1. ff. re iudicata. 141
5 Confirmatio p iuilegiorum quid operetur. in l. p iuilegia. n. C. de sacrosan. eccle. 13
5 Confirmatio superioris qñ confirmet electionem inualidā. in l. cōstat. nu. 2. ff. ad appel. 444
2 Confirmatū si nō potest cōfirmari, agit ex cōfirmāte nō ex confirmato. in l. si quis p ore nu. 1. ff. ad Trebell. 394
Confirmatio generalis non trahitur ad illud q̄ specialiter collatum ibi nu. 3.
5 Confirmās ex eo officio dz contra electū de defectib⁹ electionis quirere. in §. oportet. nu. 2. in auth. quomodo opor. epi. 11

Confirmatio donationis facte per virum vxori que sit expresse perlegatum quando habet vim legati, vel fideicommissi. in l. si quando quis. nu. 1. ff. de leg. j. 249
Confirmatio quando cõfirmatũ per se subsistit: quid operet. in l. cost legatum. §. qui mortis. nu. 1. ff. de his qui. vt indig. 349
Confirmatur facilius invalidum, quam inducatur q̃ non est. in l. unica. §. rei vxorie. nu. 5. C. de rei vxo. act. 212
Confiscatio bonorum impeditur per habente dominium. r possessionem in l. si vacantia. nu. 1. C. de bon. vacan. lib. x. 377
Confiscatis bonis per iudicem Marchie fisco suo, non veniunt bona existentia in ducatu: sed ad iudicem ducatus spectant. in l. tutorem. §. heredes. nu. 1. ff. de admi. tut. r cura. 72
Confiscata domo non confiscantur res in ea existentes. in l. interdum. §. fidem diui seruus. nu. 1. ff. de publi. r vecti. 63
Confiscatis bonis si fit pniã z cõdemnatoriã lata sup delicto, qd bodie sit innouatũ p auc. bona dãnatorũ. i l. j. n. 3. ff. de bo. dã. 434
Confiscata parte bonorum iura sunt co recta. ibi. n. 10. 1
Cõfiscatis bonis patris si publicat peculiũ filij: publicat tamẽ vsumfructus patre vincte. i l. deniq;. §. si vtrũ. n. 5. ff. de mino. 157
Confiscatis bonis veniunt ea iura in fiscũ que veniunt in extraneum heredem. in l. j. nu. 1. C. de bo. lib. r iurepa. 227
Confiscatio bonorũ an extendatur ad bona alibi sita: ad quẽ dominum pertineant. in l. j. nu. 51. C. de sum. trinit. nume. 6
Coniunx debet esse particeps pene infortunij. non pene delicti. in l. si cum dotẽ. §. si maritus. nu. 1. ff. sol. matrimo. 17
Coniunx dicitur domestica, vel familiaris. in l. quicunq;. n. 1. C. de re milita. lib. xij. 457
Coniuncta quando ponat p̃o disiunctiua. in l. sepe ita comparatum. nu. 1. ff. de ver. sig. fo. 485. r in l. si titio. n. 1. ff. de vsufru. leg. 198
Coniuncta persona etiam in requirentibus speciale mandatum admittitur qñ p̃etendit p̃o p̃rio interesse. in l. patri p̃o filio. n. 1. ff. de mino. fol. 161. r in repetit. l. si constante. nu. 65. ff. solu. matrimo. 20
Coniuncta persona agit p̃o minore in casibus, in quibus specia le mandatum non requiritur. d. l. patri. n. 5.
Coniuncta persona etiam in requirentibus speciale mandatum admittitur p̃o minore, r p̃odigo. ab. n. 5. r in l. sed r he. nu. 2. ff. de p̃ocuratoribus. 125
Coniuncte persone vsque ad quem gradũ dicuntur. in l. sed r he. n. 1. ff. de procu. 125
Coniuncta persona potest esse testis p̃o cõiuncta, contra aliam coniunctam. in l. extraneo. §. de questione. n. 1. ff. de questioni. 422
Coniuncte persone qñ possit solui. in l. nõ solũ. nu. 8. ff. sol. mat. 7
Coniuncte persone que potest sine mandato agere, solui nõ põt. in l. vero. n. 2. ff. de solutionib. 299
Coniuncta persona imp̃o p̃ie dicitur procuratoz, in rep. l. si cõstante. n. 66. ff. sol. mat. 20
Coniuncta persona iurat de calũnia p̃o absentẽ. Itẽ tutor. curator. syndicus monasterij. curator datus bonis, r pater. i l. qui bona fide. §. si alieno. n. 8. ff. de dam. infec. 34
Coniuncta persona qñ agit p cõiuncta an r quãdo iuret de calũnia. in l. cum r iudices. nu. 12. C. de iureiur. p̃op. calum. dan. 116
Coniuncta persona vt possit agere p̃o coniuncta sine mandato vsque ad quẽ gradum intelligatur. in l. certis. n. 7. ff. de acc. 376
Coniuncta persona que dicatur, statur iudicio arbitrio. in l. cum rem alienam. n. 6. C. de legat. 266
Coniuncta persona qñ admittatur ad agendum p̃o coniuncta persona: r quid si sit minor. in l. exigendi. n. 5. r 6. C. de proc. 88
Coniuncta persona post litis contestationem, r satisdationibus p̃actus potest p̃ocuratorem constituere. ibi. n. 15.
Coniuncta persona non est p̃ocurator. r factum per eum p̃eiudicat domino: nisi ratihabitione secuta. in l. si quis. §. stipulationem. n. 2. ff. de iudi. solui. 324
Coniuncta persona admittitur ad agendum cum cautione rati. in l. j. n. 5. C. de p̃ocu. 85
Coniunctio verbalis inducitur qñ plures p̃sone in eadem oratione solute ponũtur: secus si in diuersis orationibus. i l. re cõiuncti. n. 3. ff. de leg. iij. 191
Coniuncti re tantum dicuntur hi, quibus eadem res separatim legatur. ibi. nu. 6.
Si legantur titio decem, seio decẽ, non dicuntur coniuncti, r qui libet habebit. decem. nu. 7.
Si eadem res separatim duob⁹ legatur hoc acto, vt quilibet habeat solidum hi non dicuntur coniuncti re. ibi. nu. 8.
Si titium instituo in dimidia, semp̃ onium in cadẽ dimidia instituo in qua titiũ instituri in dubio nõ dicũtur coniuncti re. ibi. n. 9.
Si vni tota res legat alteri pars: r an r qualiter illi dicãtur cõiuncti re. ibi. nu. 10.
Coniunctio verbalis an indicatur per nomina distributiua qui quis, quilibet r similia. ibi. n. 13.
Coniunctio verbalis an inducatur per aduersatiuam autem, vero, r similes. ibi. nu. 14.
Coniuncti re r verbis quando r qualiter dicantur. in d. l. re coniuncti. nu. 16. ff. de leg. iij. 290
Coniunctio legalis quot modis contingat, r quibus casibus. ibidem. nu. 17.
Coniuncti coniunctione legali dicuntur coniuncti re r verbis. ibi. nu. 18.
Coniunctio operatur tres effectus. ibi. 19. 291
Coniunctus quis p̃eferatur in iure accrescẽdi: qñ sunt duo, vel plures re tantum coniuncti, omnes admittuntur ad ius accrescẽdi. nec vnus p̃fertur alteri. ibi. n. 27.
Coniuncti verbis tantum q̃ possunt esse diuersimode, ideo inuicem possunt p̃eferri. ibi. nu. 28. 293
Coniunctus qñ est ali⁹ substitutus, r substitutio deficit p̃terito ne posthumi. tũc impedit ius accrescẽdi, r deuenit portio ad venientes ab intestato: secus si substitutio deficit alio modo. ibi. n. 38
Coniuncti solum ratione coniunctionis non p̃feruntur disiunctis. in §. si quis. n. 14. in aut. de here. r falci. 3
Coniuncti re dicũtur illi, quibus ex expressa dispositione testatoris tota res assignatur. in l. j. §. vbi autem. n. 1. C. de cadu. tol. 182
Coniuncti verbis tantum quando sunt plures, tunc est locus iuri accrescendi cum onere. ibi. n. 1. 25.
Coniuncti re tantum quando sunt plures, tunc non est locus iuri non decrescendi sine onere. ibi. nu. 4.
Coniuncti per nomen collectiuum sunt plus cõiuncti, quam illi qui coniunguntur per copulam. in l. interdum. nu. 2. ff. de here. instituen. 138
Coniunctus p̃fert substituto ex p̃sumpta voluntate defuncti. in l. quidam testamento. n. 1. ff. de pupil. 169
Coniunctus inter cõiunctas personas potest iudicare, r testificari. in l. non solum. §. de vno. nu. 1. ff. de ri. nuptiar. 431
Coniunctus sicut ex voluntate defuncti p̃fert substituto, ita et veniens ab intestato. in l. quidam testamento. nu. 5. ff. de vulg. r pupillari. 169
Coniunctus meus si petijt rem ab extraneo, cui ego vendidi r teneor de euictione, ego possum petere cõp̃omissum vigore stipulati q̃ inter coniunctos fiat comp̃romissum. in l. p̃ocurator. §. si p̃ocurator. n. 2. ff. rem ra. haberi. 318
Coniunctus in legato p̃fertur ei a quo est relictum. r sic heredi. in l. re coniuncti. n. 39. ff. de leg. iij. 293
Coniunctus p̃o coniuncto in criminalibus non admittitur in testem. in l. qui testamento. §. quecunque. n. 7. ff. de testam. 110
Coniuncti verbis, qui dicantur. l. menio. ff. de leg. ij. fo. 258. r l. re cõiuncti. n. 1. ff. de leg. iij. fo. 292. l. j. §. bis ita. n. 4. C. de fcad. tol. fo. 283. r consi. lxx. n. 2. lib. ij. 89
Coniunctus ex linea materna r non paterna dicitur qui ex aliqua muliere subconiuncta descendit. consi. x. n. 1. lib. j. 6
Coniunctus potest testificari inter pariter coniunctos. in l. parentes. n. 5. C. de testib. 168
Coniunctus r valde amicus equiparantur. in l. titia que. nu. 1. ff. de verb. obligat. 261
Coniunctio omnis ponens causam cum dubitatione ponitur cõditionaliter. i l. demonstratio. §. quod autem. n. 11. ff. de cõditio. r demonstra. 358
Coniunctio que in se habet reuerentiã in tacente p̃sente, facit p̃sumi dissensum. in l. que dotis. n. 23. ff. sol. mat. 27
Coniunctio aduersatiua inducit coniunctionem verbalem. in l. maritus. nu. 2. ff. ad leg. falci. 382
Coniunctionis natura est coniungere accessoria. in repeti. aut. ingressi. n. 31. C. de sacrosanc. eccle. 121
Coniunctio aduersatiua operatur q̃ vno casu existente non habet locum dispositio facta in alio. in l. si ita scriptum. nu. 2. ff. de liber. r postbu. 117
Coniunctio que cadit inter orationes non inducit coniunctionẽ realem. in l. item quod. §. vnde idem. n. 1. ff. de here. instit. 138
Coniunctio verbalis non inducit ius accrescendi in rebus p̃oris sue diuersis. in l. huiusmodi. §. quibus ita. n. 1. ff. de leg. j. 245
Coniunctim non inducitur per verbũ vel, inter positos in diuersis orationibus. 1
Item quando sunt orationes solute. in l. triplici modo. n. 2. ff. de verb. significat. 486
Connexitas operak in iudicio q̃ veniat id q̃ alias nõ veniret. in l. eum actum. n. 2. ff. de ne got gest. 140
Consanguineus vel vicin⁹ p̃sumitur in rebus p̃sumptione scire facta vici-

ni, vel consanguinei in repe. auc. ingressi. n. 69. C. de sacrosanct. ecclesijs. 23

Consanguineorum mulieris consensus an requiratur quando tutor vel procurator eius contrahit. in l. apud. §. si pupillus. n. 4. ff. qui. ex cau. in pos. ea. 150

Consanguineus an possit esse testis de iniuria facta consanguineis. in l. lex cornelia. nu. 1. ff. de iniur. 356

Consanguinitas probatur per auditum. in l. non epistolis. n. 3. C. de proba. 162

Consanguineus presumitur, qui non est in possessione consanguinitatis. in l. non nudis. nu. 1. C. de proba. 162

Consanguinei pupilli requiruntur alienationibus rerum pupilli. in l. magis puto. §. non passim. num. 4. ff. de rebus eorum qui sub tute. 105

Consanguinei pupilli vel absentis existentis in alia ciuitate non citantur. in l. hec autem. §. non defendi. num. 3. ff. quibus ex cau. in pos. ea. 151

Consanguinei maioris absentis quando contra eum fit missio in possessionem ex secundo decreto an sint citandi. ibi. nu. 5.

Consanguinei si plures discordant in puella maritanda, tunc appellatur ad superiorem. in fi. nu. 9. de app. ff. reci. 452

Consanguineus dicitur ꝑm communem modum loquendi conjunctus sanguine quocũque modo in l. cum quidam. §. quod dicitur. nu. 1. ff. de acqui. here. 194

Consanguinei in paternis preferuntur rebus. in l. de emãcipatis. nu. 2. C. de legit. here. 285

In aliunde quelitis equaliter succedent. ibi.

Consentiens alicui quando videatur consentire heredi eius. in l. si marito. §. si voluntate. nu. 10. ff. solu. matrimon. 25

Consentire videtur, qui non appellat. in l. hi qui ad ciuilia. nu. 2. C. de appellat. 320

Consentire & approbare quando videatur qui non contradixit. in l. ne in arbitris. nu. 4. C. de arbit. 113

Consentire facienti quando possit, qui non potest facere per se. in l. si. nu. 1. C. de pact. 65

Consentire persone facienti actũ idẽ est, quod consentire actui. in l. si vni. nu. 11. ff. de re iudicat. 140

Cõsentire qñ qs videat a dcũdo. in l. que dotis. n. 8. ff. sol. ma. 26

Si consentio tibi vendenti rẽ meã an videar consentire animo donãdi: & sic quãdo cõsensus inducat cõdẽnationẽ. ibi. n. 13. & 14.

Consentiens donanti rem suam videtur donare. ibi. nu. 15. 27

Si consentio alienationi rei mihi obligate, licet presumatur remissio pignoris, nõ tamẽ de debito presumit donatio. ibi. n. 17.

Consentire non videtur absens: & ignorans. ibi. nu. 18.

Consentire presumitur absens sciens, sciens, licet non sit presens in cahibus in quibus cogeretur consentire. ibi. nu. 19.

Consentire qñ presumatur plus sciens & intelligẽs. ibi. n. 20 22.

Consentire qñ presumatur si aliquis intrat possessionem meam vel accipiat de rebus meis me presente & tacente. ibi. n. 24.

Consentiens alienationi alicuius rei quando sibi preiudicet. in l. si fundum. nu. 1. ff. de leg. j. 246

Consentiens alienationi seu vẽditioni rei, qua actione agit ad pretium. ibi. nu. 2.

Consentiens donationi rei sue nihil petere potest. ibi. nu. 3.

Cõsentiens alicui leganti rem suam qua actione agat. ibi. n. 4.

Consentiens vendenti rem suam non quod tradat. agit contra vendentem actione mandati. ibi. nu. 5.

Consentire quando videat qui patitur rem suam obligari. in l. si sine. nu. 1. C. ad velleia. 185

Consentit ficte qui non appellat. in l. ab eo. nu. 5. C. quomodo & quando iudex. 337

Consentiens expresse testatori leganti rem suam potest conuiniri ab herede actione mandati, licet heres teneatur ad legatum. in l. cum quis. nu. 4. & 4. ff. de lega. iij. 184

Consensus totius populi, vel maioris partis quo colligat. ff. l. ij. n. 14. C. q̃ sit lõ. cõsue. 368

Consensus totius populi, vel maioris partis requiritur ad cõsuetudinem inducendam. ibid. nu. 13.

Consensus per interpretem colligi potest, non tamen signis. in l. j. §. si quis ita. nu. 1. ff. de verb. oblig. 203

Consensus patris quando in tutela habeatur pro obligatione & an requiratur expressa obligatio, cum quis contrahit presente patre. in l. lucius. n. 1. ff. de admi. tut. & cura. 79

Consensus solus non sufficit ad amissionem dominij. in l. inter officium. nu. 1. ff. de rei vendi. 211

Consensus partis quando requiratur in protestationibus declaratorijs, in his que dependent a potestate mea, & alterius. in l. non solum. §. mo rte eius. nu. 22. ff. de ope. no. nun. 17

Cõsensus patris generaliter sufficit filio, vt i omnib' agere possit in l. si longus. §. si filius. nu. 4. ff. de iudi. 182

Cõsensus iudicis in prorogatione iurisdictionis de psona ad psonã non est necessarius. in l. consensisse. nu. 1. ff. de iud. 180

Consensus iudicis ẽt in prorogatione de tpe ad tps requirit. ibi. 9

Cõsensus binus vxoris requirit in alienatione fieda p̃ maritus de re immobili donata propter nuptias. & quod operetur. in auth. vt im mob. bon. ante nup. nu. 1. & 9.

Cõsensus binus in cõtractibus operatur ad. cõfirmationẽ, & non ad solutionem. ibi. nu. 9. 31

Consensus duplex mulieris quando sibi preiudicet. ibi. nu. 3.

Cõsensus licẽtia iussus cõsiliũ an debeat precedere vel seq. ibi. alig. actu requirunt. in l. in autem plures. nu. 1. ff. de aqua plu arce. 65

Consensus populi in agendis attenditur. his primates reuelat. l. j. nu. j. C. de spect. lib. xj.

Consensus tacitus & expressus equiparantur. in l. de quibus. nu. ff. de legi. 2

Consensus simplex patris filio an sufficiat ad ipsũ obligandũ p dotis restitutione. in l. si cũ dotẽ. §. trãsgrediamur. nu. 6. & nu. 7

Consensus interpositus sup actu nõ valido non nocet. ibi. nu. bito 2. §. si in venditione. nu. 1. ff. qui. mo. pig. vel hypo. sol. 45

Cõsensus si requiratur, in telligitur inter presẽtes vel nũtio epistolam. in l. j. nu. 4. ff. de contrahem. emp. 34

Quid si reuocatur mandatum & nutius ignorat. ibi. n. 5.

Cõsensus patris nõ requirit filiofamilia agenti in causa castrensi. in l. si milex. §. actionem. nu. 1. de castren. pecu. 44

Consensus quem prestat pater filio in iudicio, potest vbicunq; quomodocunq; prestari. in l. filiusfamilias. nu. 12. ff. de dona. & 3

Consensus patris non requiritur in his, in quibus patri non acquiritur vsus fructus. in l. inter liberos. §. filiussa. nu. 3. ff. ad leg. Ju li. de adulte. 3

Consensus cõtrarius qualiter interuenire dz, vt vendito resoluat. in l. ab emptione. nu. 12. ff. de pac. 106

Cõsensus patris an requiratur in omni iudicio. in l. cũ non solũ §. necessitate. nu. 2. C. de bo. que liberis. 4

Consensus patris requiritur ab initio. ibi. nu. 10. 266

Consensus vxoris multiplicatus in obligationis viri sibi preiudicat. in §. & illud. nu. 1. in auc. vt nul. iudi. 5

Consensus cuius in ꝑhendo requiritur, & ita dissolnendo in act. contra nu. 2. C. de repud. 4

Consensus requisitus a statuto in contractu mulierum nõ põt p̃stari per eũ, cui directo acquiritur. in l. j. n. 9. ff. de author. tuto. & cura. 2

Cõsensus partiũ restaurari non põt, q̃ consensu eozũ non orituri in l. cum mota. nu. 9. C. de transa. 4

Consensus omnium simul requiritur. & non sufficit q̃ separatim omnes consentiant quando statuta conduntur. in repe. l. omnes populi nu. 18. ff. de iusti. & iu. 1

Consensus patris consentientis filio donanti causa morte pi interuenire, antequam donet. in l. tam is qui. §. filiussa. nu. 2. ff. de dona. cau. mor. 3

Consequentia an sit bona. actio defẽdens re statuto fest stricti iuris, ergo ha tur a nt stricti iuris q̃ si. in l. constitutionib'. n. 1. ad muni. 3

Consequentia an sit bona minor cũ vsu iure cõ. ergo non lex in l. fi. nu. 1. C. de in integ. resti. 4

Consequentia ista non est bona, quilibet põt accusare, ergo est publicum iudicium. in l. j. nu. 7. ff. de publi. iudi. 3

Consequentia valet in corporalis est, ergo non preiudicatur in l. seruitutes. nu. 2. ff. de serui. 2

Conseruatores monete si reperiuntur fuisse mississe nõ admittuntur ad aliud. officium. in l. nullus. nu. 1. C. de pala. lib. xij. 4

Conseruatores qui non possunt se intromittere nisi de cau do possunt audire defensiones probabiles. in l. scripta. ff. de relt. & sum. funer. 1

Consignatio nõ cadit in equo. & similibus bobus. tio. in l. si mora. n. 7. ff. sol. mat. 2

Consilium imperatorũ nõ debemus sequi si videb nobis q̃ nõ sit dñ latũ. an l. nemo iudex. nu. 2. C. de senten. & interl. om. iud. 4

Consiliarij ciuitatũ bodie dicunt decuriones. in rub. n. C. de decurio. lib. x. 4

In consilijs & disputationibus dicendum est sine preiudicio alterius rectis sentẽtijs in l. claudius. n. 1. ff. qui potio. in pigno. habeat. 4

Consilium alterius quando quis requirere tenentur. in l. j. plures. nu. 1. ff. de exerci. act. 3

Qñ aliquis non habens plenũ intellectũ dz aliqd facere cũ cõ filio alicuius: intelligitur etiã cum consensu. ibi. nu. 6. 4

Quod agendũ quando ille qui dz dare consilij nõ vult illud re

re, vel non poteſt.ibi.nu.9.
Conſilium malū illius qui debet conſiliū dare non eſt ſequēdū ibi.nu.10.
Cōſiliarij debēt vocari ſono cāpane ⁊ tube: ⁊ ſufficit duas partes adeſſe.in l.nominationum.nu.1.C.de decurioni⁹.lib.x.390
Conſiliū ciuitatis habet illam poteſtatem, quā habet tot⁹ populus.in l. aduerſus.nu.2.C. de vſuris. 189
Conſilium ciuitatis equiparatur ordini decurionum.ibi.nu.3.
Et conſilio quādo quis obligetur.in l.ſepe ita comparatum.n.8.ff.de verb.ſignific. 485
Conſilium duobus modis ſumitur: vno modo pro⁹ ad alium referatur: alio modo pro dolo.ibi.num.9.
Conſiliarij decuriones in Italia vendūt res ſuas libere.in l.ſ.nu.1.C.de pred.curia.lib.x. 390
Habitans rure ne vocet ad conſilia, poteſt revocari, ⁊ puniri.in l.j.nu.1.C.de pred.curia.rel.lib.x. 392
Conſiliū conuocari dz in loco publico.in l.ſi quod.nume.6.C. de leg lib.x. 397
Conſilium conuocat authoritate ſuperioris, vel antiquioris ō curionis.in l.ij.nu.3.C.de cu.lib.x. 387
Conſiliū ciuitatis qñ non eſt conuocatum authoritate ſuperioris quando valeat.in l.ij.nu.4.C.decu.lib.x. 387
Conſiliū ciuitatis conuocat etiā ſono campane, vel voce preconis ⁊ ſecundum ſui conſuetudinem.ibi.nu.5.
Conſiliū ciuitatis de iure communi co.ligit officialis, ⁊ hyndi cas.in l.ij.nu.10.C.de decu.lib.x. 387
Conſilium preſtans dicit opem preſtare large non ſtricte.in l.i furti.ſ.ope.nu.6.ff.de fur. 343
Quis obligat ex conſilio fraudulento.in l.j.n.4.C.ō ſer.fug.121
Conſiliū ciuitatis nō recognoſcētis ſuperiorē pōt cōcedere immunitatem.in l.j.n.24.C.de decre.decu.lib.x. 395
Conſilium qñ vocat.abſentes extra ciuitatem aut infirmi, vel aliter impediti non ſunt expectādi.in l.vlt.n.12.C.ō lēg.lib.x.397
Conſilium mutare de bono in melius ſapientis eſt.in authen.ō nuptiis.nu.1. 19
Conſilium plurium circa vnum, ⁊ idem vnum conſilium cenſetur.in l.i familia.nu.2.ff.de iuriſ.om.iudi. 56
Conſiliarij dicuntur ſedere ad latus principis, nō ad pedes i l. iuriſperitos.nu.1.ff.de exeu tuto.⁊ cura. 19
In conſiliis primo ponitur, ſecundo cōſulitur, tertio fit refor matio.in l.ij.numero.1.ff.ad Velleia. 362
Conſulatus ⁊ patriciatus faciunt quez ſui iuris, etiam adminiſtratione non accedēte ſecus in alijs.in aut.conſtit.que de dignita.nu.1. 39
Conſul eſt maior prefecto quo ad dignitatē, non quo ad adminiſtrationē.in l.j.ſ.ſi quis i appellatione.n.3.ff.de appel.438
Conſultor aſſumptus in cō ſi cōſuluit aliquē cōdēconſi.ſ. videatur condēnaſſe.in l.j.nu.2.C.ſi aduer.lib. 105
Conſultor non debet admittere nouas probatiōes.in l.ſi.ſn.4.ff.de fer. 83
Cōſultor aſſumptus, vt cōſultat ō iure nō pōt nouas probationes ſeu inſtrumeta recipere.in l.j.ſ.ſiuū eſt.n.3.ff.ō app.437
Conſuleda cū committi cā cuius expenſis committatur.in l. ſi poſtulauerit.nu.2.ff.de adul. 396
Conſultor: ſi debet eligi.eligit a partibus, ⁊ ipſis diſcordantibus a iudice.in l.j.ſ.ex hoc.nu.5.ff.de ven.inſpi. 47
Conſul quando habet iuriſdictionē contētioſam.an poterit coram alio agitari.in l.j.nu.2.ff.de offi.conſul. 37
Conſultor qui imperite cōſuluit tenet tantū de dolo.i l.ideq; ſi cui.nu.4.ff.mandā. 373
Cōſultor qn craminat acta cauſe cōmiſſe, non eſt neceſſaria pte ſtis aduerſe.in l.iubemus.nu.2.C.de app. 322
Conſuluere ⁊ etiā iudicare qui cogitur in l.in ſacris.num.r.C. de pro⁹i.ſacro.ſcrinio.lib.x.ff. 424
Conſuluere poteſt in camera.qui pmittit nō aduocare.in l.j.ſ. poſtulare.nu.1.ff.de poſtu. 115
Conſul.hz merū ⁊ mixtū imperiū.in l.ij.n.1.ff.de in ius voc.66
Conſulens p imperitiā qualiter teneatur in l.ex maleficijs.n.1.ff.de actionib.⁊ oblig. 198
Conſules dicunt clariſſimi.in l.j.nu.36.C.de digni.lib.xij.420
Conſultor electus vt conſulat an quis fuerit recte capt⁹ die ſeriata, dz conſulere an ex iſta cā.in l.lecta.nu.17.ff.ſi cer.pet.163
Conſors p conſorte qñ poſſit ſine mandato agere, ⁊ defendere.i l.ſi.n.1.C.ō ſoꝛ.ciuſ.l.ſi.148
Conſors ciuſdē litis ſine mandato qñ admittat.in l.exigendi.nu.1.C.de procura. 88
Conſtātinus fecit l.j.C.de ſac.ſanc.eccl.⁊ fuit primꝰ imperator chriſtianꝰ: ⁊ fecit ordinari primū pciliū gñale.in repe.ō.l.j.nume.32.ibi.rt.

Conſtitutum de poſſidendo licet ficta ſit traditio, tū ex ficta traditiōe cauſat vera poſſeſſio.in l.ſi is qui pro emptore.nu.5.ff.de vſuca. 118
Conſtitutū factū in perſonā procuratoris mei an in me dām trāſferat dominiū.vbi q̄ in dām tranſfert verā poſſeſſionē, ⁊ dāmū, nō in procuratorem.ibi.nu.70.
Conſtitutum celebrat conſenſu etiā inter abſentes p nuntium, vel epiſtolam.in l.qui aūt.ſ.cōſtituere.nu.1.ff.ō conſt.pecu.332
Conſtitutor eſt qui iterueniſt poſt obligationē: ⁊ nudo pacto obligatur.in aut.de fidciuſ.nu.9.
Conſtituens ſcienter plus ꝺbito quādo videat donare.in l.bactenus.ſ.ſi quis cē tū.nu.1.ff.de conſti.pecu. 7
Conſtituēs ſe nomine meo poſſidere, lz realis traditio nō interceſſit, nō pōt ab iſta traditione nudo conſenſu recedi: ⁊ quando videat receſſum.in l.ab emptione.nu.6.9.⁊ 10.ff.de pac. 332
Per conſtitutum lz dicatur ficte res tradita, tū vera poſſeſſio tranſfertur.ibi.nu.15. 109
Conſtitutus debet dici contractus nominat⁹.in l.iuriſgentius.ſ.igitur.nu.2.ff.de pac. 95
Conſtituēs ſe creditori nomine poſſidere vt eius pductor tranſfert in eum ⁊ naturalem, ⁊ ciuilem poſſeſſionē.in repe.l.credito res.nu.11.C.de pigno. 339
Si vero conſtituat ſe eius precario nomine poſſidere, trāſfert ei cū ciuilem poſſeſſionem, tantum, retenta naturali: ⁊ tunc debet adici quod liceat ingredi ⁊c.ibi.nu.12.
Conſtitutus ad recipiendū ſolutionē.ſi data eſt in predictis libera ⁊ ampla adminiſtratio poteſt terminū prorogare.in l.g rōe.ſ. Callimachus.nu.1.ff.de verbo.obl. 253
Conſtitutus ad agendū vel defendēdum cū libera adminiſtratione habet adminiſtrationem inſtantie, non cauſe.ibi.numero.2.
Conſtitutus procurator in cauſa quam habitur⁹ ſum cū tali. ſi cauſa non exprimitur neceſſario dicit conſtitutus ad inſtāti. ſ.i.numero.3.
Conſtitutus in mortis articulo quis dicatur.in repeti.l.j.n.39. C.de ſacroſa.eccle. 11
Conſtitutio epiſcopi, q̄ qui non ſoluerit legata i tra tres menſes ſit excommunicat⁹: ſi agatur contra filios, q̄ non ſoluit legata, ⁊ producat teſtim: ex hoc non probatur excommunicatio: ſed debet probari ipſū nō ſoluiſſe.in l.item ait pretor.numero.1.ff.qui ex cap.maior.170
Conſtitutio edicta ad litis ordinationē porrigit ad lites futuras ſup factis etiā preteritis pendentibus.l.ſi.n.2.C.de iu.ca.118
Conſtitutio in auth.de iud.ſ.qz vero.de quo iuramento loquitur, ibi.nume.r. 48
Conſtitutio nō ligat poſt duos mēſes a tempore publicatiōis, ⁊ qualiter hoc intelligatur.in authen.vt fa.no.conſti.nu.1.⁊ 4.32
Conſtitutio.vt eccleſia roma.an corigatur per conſtitutionē, hec conſtitutio innouat.vbi q̄ cōr igit quātū ad alias eccleſias: nō quo ad Rmanam.in authen.vt eccle.roma.num.2.⁊.3. 16
Conſtitutionem impediunt que inducunt conditionē indebiti in l.q̄ ſi maritus.ſ.ſi is qui.nu.3.ff.de conſti.pecu. 331
Conſtitutio procuratoris prima non tollitur per ſecundas, niſi fiat circa diuerſa.in l.cum ſemel.nu.2.ff.de tute. 52
Cōſtitutio i aut.vt eccl.roma.gau.eſt ſpecialis quo ad eccleſias romanā: ſed quo ad eccleſias elſdē ſubiectas gñalis.ibi.n.1.16
Conſtitutio.vt diuine inſ.in auth.an habeat etiam locum in reſcriptis ceaſarum.ibi.nu.1. 47
Modie per cōſtitutionē in auth.de duo.re.in modo cōſtituendi duos reos nihil innouatur: ſed in modo exigendi ſic.nu.3. 45
Conſtitutio duorum reorū impeditur quando ex varietate perſonarū variatur cauſa.in l.qui ſeruū.nu.2.ff.de interr.acti. 235
Diſpoſitio conſtitutionis in aut.de duob.re. non habet locum in duobus reis credendi.ibi.nu.5. 51
Conſtitutio ad rem imendum habet locum, nedum in committente, ſed in mandante, conſulente, perſuadente, auxilium ⁊ opera dante ⁊ in conſulente ad euadendum.ibi.nu.22. 128
Hec conſtitutio q̄ non habet locum in rebellante contra Regē, principem vel alium ciuitatem, ⁊ in eis habe locum.l.amiſſione.ſ.qui debeunt.de ca.dimi.in conſtit.qui ſunt rebel.ſ.rebellando.nu.1.⁊.5. 139
Hec conſtitutio quod habet locum contra rebellantes contra rectores per Romanam eccleſiam poſitos.ibi.nu.6.

Construere domos ⁊ terras licitū ē.l.ex hoc iure.nu.7.ff.de iusti.⁊ iure. 7

4 **Consuetudinem** quādo inducat vsus mulierū.in l.ij.n.13.C.que sit lōg. consue. 359

Consuetudo vt iducat,requiritur tp̄is diuturnitas.ibi.n.15.

Quare tempus diuturnum requiratur ad inducendā consuetudinem.ibidem,numero.18.

Consuetudinē inducere potest certa pars ciuitatis ex sua parte,ibidem,nu.17.

Consuetudo an sit inducta inter oēs,si iudex iudicauit pluries cōtra legem p̄sente maiori pte populi,⁊ sit elapsum longum tempus.ibi,nnmero.23.

Consuetudinē iducere q̄s possit sine late iter nōs subditos.ibid.

2 Consuetudo in bino actu verificatur.in l.mela.§.sed si.nu.1.ff. de ali.lega. 324

1 Consuetudo pōt auferre de iure alterius ex cā.in l.j.n.2.ff. de his qui sunt sui vel alie.iur. 28

1 Cōsuetudo seruat,si iudici placet,vt post perēptoriū paliās dies pars expectetur.in l.⁊ post.nu.1.ff.de iudi. 188

1 Consuetudo ciuitatis hz locū ēt in castris,⁊ locis ciuitati subiectis.in l.ex ea causa.nu.3.ff.de postlu.fo.11 5.⁊ l.ħ.nu.42.C. que sit.long.consue.

4 Consuetudo p̄uincie excusat in illis,in quibus aliquando nō excusaretur.in l.j.nu.1.C.de exact.lib.xħ. 282

Consuetudo anglie q̄ p̄mogenitus succedat in oibus bōis, q̄ trahatur ad alibi sita.in l.j.nu.42 C.de sum.tri. 5

4 Cōsuetudo,q̄ in dignitate politi tollitur,non est seruanda.i l.omnes.nu.12.C.de decur.lib.x. 388

4 Consuetudo laicorum in his,que pertinēt ad p̄cessum seruatur in foro ecclesiast co.in l.j.numero.30.C.de sum.tri. 5

5 Cōsuetudo in alienatiōib' rerū ecclesie an sit seruāda si ⁊ cōtraria solennitatibus iura introductis.in aut.de aliena.nu.3. 58

4 Consuetudo que est contra libertatē eccle.nō valet,in aut.hoc ius.nu.18.C.de sacrosan.eccl. 26

1 Cōsuetudine ſtāte q̄ patre decedēte sine filio i potestate fisc⁹ occupet bona,fiscus nō habebit patre mortuo extante filio epis copo,in l.itē in potestate.n.9.ff.de his qui sunt sui vel alie.iu. 28

4 Consuetudo inducta qualiter in iudicio deducāt.in l.ij.num.4. ⁊ 8.C.que sit lon.consue. 358

Consuetudo quando debeat in libello allegari.ibi.nu.29.

Consuetudo p̄batur per duos testes,ibi.numer.30.

Consuetudo qualiter debeat p̄bari.ibi.num.13.

Cōsuetudo an erit inducta ex p̄iudiciis sentētiis quando p̄ suetudine q̄nq; fuit iudicatum quandoq; contra.ibi.nume.34

Si bis cōtra legē ⁊ si iudicatū p̄sente maiori parte populi,tñ regrif q̄ aliqs ꝺdicit,an cōsuetudo erit inducta:q̄ sic.ibi.n.36.

Consuetudo quando liget infantes,⁊ furiosos.ibi.numero.37.

Si euenit casus similis p̄o parte legi scripte,⁊ p̄o parte ꝺria consuetudini,q̄ ius attendatur.ibi.numero.43.

Quando vtrūque simile p̄cedit pariter per omnia.ibi.n.44.

Consuetudo quando sit seruanda.⁊ quando non.ibi.nume.45.

1 Consuetudo longissima inducit p̄uilegium in p̄ima constitutio.ffoꝝ.§.hec autem tria.numero.3. 4

4 Consuetudo quid sit.in l.ij.numer.4.C.que sit long.consue.358

Requisita ad inducendam consuetudinem.i bi.numero.12.⁊ 9. et in repetit.l.de,quibus,nume.11.12.

Consuetudo an possit induci sine contradictione.ibi.nume.20.

Consuetudo an induci possit per errorem.ibi.numero.21.

Consuetudo an inducatur per consensum coactum.ibi.nu.22.

Consuetudo an inducatur ex sententijs que nō sunt mādate execution⁹,⁊ longum tempus sit elapsum a tempore p̄nuntiationis earum.ibi.nu.24.

Consuetudo q̄ induci possit per sentētias recessas.ibi,nu.27

4 Consuetudo intelligit verbum solidus de minuto in l.quotiescunq; numero.1.C.de suscepto.lib.x. 291

Consuetudo regionis testatoris,vt vbi si ita est res attēdatur in vltimis voluntatibus ⁊ que in contractibus,in l.numis,nu. 1.ff.de leg. 288

4 Cōsuetudo si est in ciuitate,q̄ quilibet cōductor teneatur in festo natiuitatis dare vnum par caponum,cōp̄hendit conductorē qui condurit p̄edium p̄o p̄otestatione frumenti.in l.domini p̄diorum.numero.6.C.de agri.lib.xj. 410

3 Consuetudo loci inspicitur in contractibus.in l.semper.in stipulationibus.nu.3.ff.de re.iur. 491

3 Consuetudo in vectigalibus seruatur.in l.si publican⁹.§.i vectigalibus.nu.1.ff.de publ.⁊ vecti. 56

5 Consuetudo contraria solēnitati introducte p̄o alienādis rebus ecclesie non valet.in §.quecūq;.nu.21.in auth.de aliena. 59

4 Consuetudo ⁊ p̄scriptio nō extēditur vt agitur.in auth. qui rem.nu.9.C.de sac.san.eccl.

5 Consuetudo quanto tempore inducatur.vide in.§.ex non scripto,nu.16.cū seq.Insti.de iure natu. 7

Consuetudo qualiter interrumpatur.ibi.n.8. 96

Consuetudo qualiter in iudicium deducatur.⁊ allegans consuetudinem quam actionem intentabit.nu.20.ibi.

Consuetudinem iducere an possit vsus coactus.ibi.nu.

Consuetudinem an inducat actus iudicandi quem secuta est executio.nu.22.ibi.

Consuetudinem quando inducat actus iudicādi,quem non secuta exe cutio.nu.14.ibi.

3 Consuetudo dicitur quando sit contra legem per consuetudinem dissuetudo q̄ non vtimur aliqua lege.in l.de quibus.nu.2.ff.de legi. 19

Adesse consuetudinis requiritur actum frequentia,⁊ longi tempus q̄ dicitur decem annorum ⁊ binus actus sufficit.ibidem. 2,9.⁊ 10.

Consuetudo ⁊ quomodo tollat legem.ibi.nu.5.

Consuetudo inducitur,si iudex pluries cōtra legē iudicauit ⁊ decennium p̄teriit.ibi.nu.14. 20

Consuetudinem inducere potest vna pars populi.ibi.nu.15

Consuetudo quō in iudicio deducatur,⁊ per modum actionis exceptionis.ibi.nu.16.⁊ in repe.nu.16.

Consuetudo quomodo p̄batur ibi.nu.17.vide late in repe.numero 21. 22

Consuetudo ab vsu ⁊ moribus qualiter differat.ibi.nu.18 23

1 Consuetudo quando declaret legem: quando illā corroboret,ꝺeam limitetur: quando tollat:⁊ quando per legem tollatur.in repe.l.de quibus.nu.5.ff.de legi.

1 Consuetudo assumitur tribus modis.ibi.nu.6 11

Consuetudo poꝺ est redacta in scriptis.an desinat esse cōsuetudo.ibi.nu. 8.

Consuetudo vsus mores,stylus.⁊ p̄scriptio quo differāt.ibi. nu.10.⁊ l.ij.nu.6.10.⁊ 11.C.que sit long.consue.

Consuetudo per quos inducatur.⁊ qualiter.ibi.nu.11. 358

Quantum tempus requiratur ad inducendam cōsuetudinem q̄ sufficiat tempus decem annorum.ibi.nu.14.

Et a quo tempore accipiat hoc decennium.ibi.nu.15.

Consuetudo an sit inducta si intra decēniū quādoq; vnū sit sententiatum,quandoq; aliud.ibi. n.16.

Consuetudinē an inducāt tres aut quatuor actus facti vno die vel duobus,⁊ lapsum sit decēniū.ibi.nu.17.

Consuetudo inducitur ex sententia nulla.in repe.l.de quibus.n

1 17.ff.de legibus. 22

1 Consuetudo quomodo inducatur per sententiam arbitrorū ibi. nu.18.fol.22.⁊ l.ij.nu.25.C.que sit long.consu. 358

Consuetudinis effectus quis sit.ibi.nu 25 22

Consuetudo quomodo liget forenses.ibi.nu.26.

Consuetudo que attendatur in contractibus,⁊ quomodo ibi nu.27.

Consuetudo que attendatur in testamentis.ibi.nu.28.

Consuetudo q̄ testamentum fiat cōtra trib⁹ testibus,an valeat ⁊ an retrahatur ad forenses.ibi.n. 29.

Consuetudo laicorum an licet clericos.ibi.nu.30.

Consuetudo locorum quos liget,⁊ an extendatur *extra territoriū*.ibi. nu. 31.

1 Consuetudo in p̄bationibus fiendis.in l.ad monendum.§.ff. de iureiur. 279

2 Consuetudo si sit,q̄ si vnus ex canonicis moriatur,ceteri inter fructus p̄mi anni,an si vna p̄benda vocauit,his debeant fructus tantum vnius anni,in l.menius.§.duorum.numero.2.ff.de leg.ij. 264

4 Consuetudo regionis in exigēdis tributis seruanda.ff.l.milites nu.6.⁊ 14.C.de exac.tributo.lib.x. 9b

3 Cōsuetudo que est pessima,q̄ offendens debeat se ponere in manu inimici est contra ius.l.j.§.vlq; adeo.nu.1.ff.de iniur. 175

3 Cōsuetudo obseruatur q̄ q̄ satisdat.vi fideiubet obliget ois bona sua in l.p̄eto rie.nu.2.ff.de p̄eto.stipul. 39

2 Consuetudo q̄s est contraria in ciuitate redditur ad ius cōmune. in l.ij.nu.22.ff.fol.mat. 4

Cōsuetudo per usina seruat.q̄ in citatiōe inseratur accusatio,ꝺ inquisitio.in l.inter accusatorē.nu.6.ff.de publi.iud. 337

Consuetudo mala longo tempore nō firmatur:⁊ an longissimo. remissiue in auth.de nulli iudi.nu.1. 47

1 Consuetudine vel statuto quis cogi pōt ad vendendo.l.vectitoꝝ. §.si cōstat.nu.3.ff.comun.p̄edi. 324

4 Consuetudo antiqua seruanda est in electione officialium.in l. super creandis.n.1.C.de iure fisci.lib.x. 377

2 Cōsuetudo q̄ si rusticus nō sit soluendo alij soluat onera p̄o eo valeat

valeat.in l.legatorum.nu.1.ff.de lega.ij. 257
5 Consuetudo an seruat ꝙ in rescriptis causarū subscriptio queris requiratur.in auth.vt diui.iussio.nu.2. 54
Consuetudo loco iudicij inspicitur quo ad ordinem iudiciū: secus in his qui pertinent ad litis decisionem.in l.testium.§.testes.numero 1.ff.de testibus. 427
2 Consuetudo loci inspicitur in confectione alicuius actus.in l.j.§.quod autem.nu.3.de vent.inspi. 74
5 Consuetudo maritima seruanda est dummodo non sit legibus contraria.in auth.de nauti.vsur.nu.1. 62
2 Consuetudo testatoris tam ex vsu loquendi quam vtendi, qñ z quibus casibus attendatur.in l.cum certum.nu.1.ff.de vi.tri.z oleo leg.fol.311.z l.si seruus.§.si numerus.nu.1.z 2.ff.de le.j. 238
2 Consuetudo loquendi prevalet in omnibus.in l.vxorem.§.legauerat.nu.4.ff.de leg.iij. 286
4 Consuetudine inductum est,vt oppressi exclament, succurrite. in l.prohibitum.nu.4.C.de iu.fis.lib.x. 374
3 Consuetudo habet vim legis constitute.in l.j.§.denique.ff.de aqua plu.arcen. 49
3 Consuetudo dat iurisdictionem contentiosam.in l.fi.nu.1.ff.de aqua plu.arcen. 55

1 **Consumptio** rei lz reconciliet dominū translationem,non reconciliat contractū *inualidum.in l.si ego.nu.5.ff.si cer.pe.* 248

4 **Contemnens** protestationē seu denuntiationem amittit ius suum si est facta per habentē ius protestādi.in l.j.edicimus.n.1.C.de murile.li.xj. 402
4 Contemnens mandatum regis,vbi non est certa pena, punitur extraordinarie.in l.j.nu.12.C.de thesau.lib.x. 380

5 **Contiguum** quid sit.in §.sinautem.nu.3.in auf.de sanctiss.epis. 64

1 Contineri verbo,significatur proprie.non ex interpretatione l. cui.§.j.ff.de postul.115.z l.liberorum.de verbo.significa. 488

2 **Contractus** factus arbitrio tertij, vel si voluerit, semper est conditionalis.in l.j.nu.5.ff.de leg.ij. 232
1 Contractum implens ex eius parte potest penitere.z quando. in l.si pecuniam.nu.4.z 11.ff.de condi.cau.data. 289
Contractibus innominatis facio vt des,z facio vt facias,quādo habeat locum penitentia.ibi.nu.5.
Contractibus omnibus innominatis hz locū penitentia.ibi.n.6.
Cōtractus locationis z cōductionis qñ dicatur,vel cōtractus innominatus si do pecuniā alicui:vt vadat pro me romā.ibi.nu.13.
Cōtractus si est ab vtraq; parte perfectus, z postea ab vna parte implementū rescinditur;hz locū condictio ob causam.ibi.n.19.
1 Contractus factus per seruum voluntate domini, quando obligetur dominum.in l.j.§.iis qui nauem.nu.1.ff.de exer.act. 353
3 Contractus quis dicatur simulatus,z an ex eo transferatur dominium z possessio.in l.empto.nu.1.ff.de aqua plu.arc. 53
3 Contractus qui proprie dicatur.in l.labeo lib.20.§.contractum nu.1.ff.de verbo.signi. 484
1 Contractus innominatus,z actio que ex eo oritur,datur ad similitudinem contractuum innominatorum,quibus assimilatur.in l.naturalis.§.sed si,nu.2.ff.de prescrip.verb. 407
Contractus innominati an iudicentur ſm modū ineūdi ꝯctū, an ſm modū implendi.ibi.nu.4.z l.si quis eū.n.2.ff.de iureiu. 283
Contractus innominatus non vitiatur,licet apponatur ei nomē contractuum nominatorum,z non sit.ibi.nu.7.
1 Contrabens cum fisco non est excusatus a tutela.in l.j.§.sed ad illos.nu.1.ff.de salris. 404
1 Contractus factus a falso tutore,licet sit nullus ipso iure in preiudicium pupilli,valet tamen in preiudicium contrabentis.in l.iiij.ff.quod fal.tu. 102
4 Cōtractus bonefidei sicut est nullus,qñ dolus dat causam cōtractui,ita qñ dat causam distractui.in l.si maior.n.1.C.de dolo. 100
1 Cōtractus oz fieri in rē,in qua quis est propositus,siue illud fiat directo,siue accipiatur pecunia mutuo,vt illud fiat,vel vt soluatur primo mutuanti.in l.j.§.non autem.n.1.ff.de exer.actio. 351
2 Contractus, sententia, vel testamentum quando est nullum: an possit peti a iudice principaliter declarari nullum.in l.qui sub conditione.§.de hoc iure.nu.1.ff.de condi.insti. 178
2 Contrahentis interest non decipi in quantitate eorū que proferuntur.in l.si seruus.§.qui quinque.nu.1.ff.de lega.j. 248
2 Cōtrahere qui potest tanquam tutor,z tanquam priuata persona,si contrahit simpliciter,quomodo videtur contrahere.in l.si miles.nu.1.ff.de testa.mili. 181
2 Contractus bonefidei an noceat per stipulationē penalem sequentem in l.j.§.q; si in annos.nu.4.ff.de penu.legat. 317
4 Cōtractus innominatus vt cognoscatur,an sit inspiciēda forma cōuentionis,an vero impletionis.in l.cū mota.n.4.C.de trāl.62
2 Contractus omnis ex quo dotis conditio sit melior,z non efficitur pauperior,inter virum z vxorem est licitus.in repe.li.constante.nu.96.ff.sol.mat. 23
2 Contractus simulatus non firmatur iuramento.in l.sciuo.nu.5.ff.ad leg.fal. 376
2 Contractū per sequentē inutilē a primo non recedit:secus in vltimis voluntatibus.in l.z si transferatur.nu.2.ff.de adi.leg. 337
1 Contractus collatus in arbitrium alterius contrahentium, vel etiam tertij,an valeat.in l.hec venditio.nume.1.ff.de contraben. emp.tol.384.z l.si sic legatum.nu.3.ff.de leg.j. 242
1 Contractus conditionalis cōditione existente fingitur retro perfectus.in l.necessario.nu.2.ff.de peri.z commo.rei vendi. 387
2 Contractus prodigi vel furiosi an validetur iuramento.in l.qui habet.§.si pupillus.nu.6.de tute.fo.51.z l.is cui bonis.nu.7.de verbo.oblig. 212
1 Contractus ex conuentione legem accipiunt.in l.si vt certo.§.nunc videndum.nu.2.ff.commo. 337
2 Contractus an possit fieri in testamento,z quilibet alius actus transiens in formam contractus.in l.heredes.§.vno.nu.1.ff.de testamen. 312
1 Contractus venditionis ex natura venit,vt venditor promittat emptori habere licere.in l.ex empto.§.z ex empto.nume.1.ff.de actio.empti. 391
2 Contractus recipit ea que sunt de consuetudine regionis.l.impense.nu.3.ff.de impens.in reb.do.fact. 29
1 Contractu primo an videatur recessum.si tibi vendidi rem,z tradidi,z constituisti te meo nomine possidere,l.ab emptione.nu.13. de pactis. 109
1 Contractus certus aut incertus quando dicatur.l.certi condictio.nu.14.z 15.ff.si cer.pet.fol.250.z l.vnica.nu.4.z §.C.de sententque pro eo quod interest profer. 308
1 Contractus innominati quando fiunt per si,z per vt l.si quis.ff. de iureiurand. 283
Contractus innominatus quando per si contrahitur impletus cōditione agitur ex stipulatione ibi.nu.4.
6 Contrahenti ignoranter cum tyranno manifesto ex defectu tituli subuenitur per titulum.ꝙ sal.tut.auto.trac.de tyran.nu.22.154
3 Contractus nominatus z cōtractus innominatus quomodo differant.in l.stipulationes.nu.14.ff.de verbo.obli. 230
1 In contractu facio vt des non datur actio prescriptis verbis. in l.naturalis.§.quod si faciam.nu.3.ff.de prescrip.ver. 407
1 Contractum nō vitiat dissensus circa accessoria.in l.si in emptione.nu.1.ff.de contrab.emp. 385
1 Contractus ex natura illud quod venit.presumitur tacite agi inter partes.in l.cum quid.nu.3.ff.si cer.peta. 246
2 Contractus substantia non confertur in arbitrium tertij incerti: sed illud qđ est de natura z qualitate contractus.in l.illa institutio.nu.7.ff.de here.insti. 141
1 Contractus eo casu quo est bonefidei,eo casu z distractus seu liberatio.in l.ab emptione.nu.3.ff.de pac. 109
Contractus factus ad dissoluendum non prodest ad agendum. ibidem.nu.3.
1 Contractus dotis est de iuregentium,z contractus nominatus. in l.legitima.nu.2.ff.de pac.fol.94.z in rub.ff.fol.ma.nu.24. 2
1 Contractus nominatus dicitur,si consuetudine vel statuto alicui contractui innominato de iuregentium adijcitur nomen.in l.iurisgentium.§.quinimo.nu.19.ff.de pac. 95
1 Contractus diuerse species non resultant ex vno z eodem facto. in l.ij.nu.2.ff.si cer.pet. 243
1 Contractus emptionis z venditionis nuda volūtate non tollūtur sed requiritur consensus vtriusque.in l.Pomponius.n.4. ff.de negot.gestis. 138
1 Contractus receptus in cōtractu bonefidei,cui dolus dedit cāsam, potest ex contractu agere.in l.in causa.nu.4.de mino. 159
Contractus qui est ipso iure nullus hz ex parte decepti.ibi.nu.5.
1 Cōtractus conditionalis si precedit,z incontinenti sequatur pactum purum,tale pactum potest vitiari rei interuētu.in l.lecta. nu.27.ff.si cer.peta. 265
1 Contractus quando est factus gratia recipientis non tenetur de periculo,nisi ex culpa lenissima.si l.rogasti.n.2.ff.si cer.pe. 254
1 Contractus mandati aut donationis inter patrem z filium an contrahi possit.in l.frater.nu.55.257.ff.de condi.indeb. 311
1 Contractus ab initio sunt voluntatis: ex postfacto necessitatis. in l.in commodato.§.sicut.nu.1.ff.commo. 340
1 Contractus permutationis quare non dicatur contractus nominatus.in l.j.nu.1.ff.de re.permu. 406
Contractus permutationis quando impleatur dando rem alienam.ibid.nu.3.
1 Contractum qui timet rescindi,potest petere vt approbetur.in l.Iul.§.si quis.nu.2.ff.de actio.emp. 394

1 Contractus innominatus est qui habet similitudinem cum mandato, si do vt alij des, vel in aliquem causam conuertas. in l. naturalis. §. & si quidem. nu. 7. ff. de p̄scri. ver. 407
1 Contractus resolutio iudicatur eius nature, cuius contractus. in l. & ideo. nu. 2. ff. de condi. fur. 322
2 Cōtrahēs tanq̄ p̄curator cogitur vel ostendere mandatū, vel cauere de rato. in l. j. §. indiciales. nu. 5. ff. de p̄cto. stipulat. 317
1 Cōtrahēs tenetur tanq̄ institor. in l. si. n. 1. ff. de institoria ac. 355
3 Contractus facti post accusationem p̄sumuntur facti in fraudem. in l. qui rei. nu. 1. ff. de bo. damna. 434
4 Contrahentes quando possint se inuicem decipere. in l. ij. n. 1. C. de rescin. vend. 196
3 Contrahens post. xv. annos intra illud quadriennium intra q̄ potest restitutionem petere, non restituitur. in l. doli mali. nu. 4. ff. de noua. 296
3 Contrahenda que impediunt, impediunt iam contracta. in l. Titianus. nu. 3. ff. de fideius. 293
1 Contrahenti magis fauetur ex necessitate, quam contrahenti ex voluntate. in l. si pignori. nu. 6. ff. fami. ercisc. nu. 232
1 Contrahens in alio loco, q̄ in loco domicilij, quando possit ibi cōueniri. in l. heres absens. §. proinde. nu. 3. ff. de iudi. 182
3 Cōtractus p̄carij est, q̄n fundus cōcedit̄ de quinq; annis in quinque annos. in l. si finita. §. si de vectigalib⁹. n. 10. ff. de dā. infec. 40
1 Contrahens nomine alieno, vel ob vtilitatē alterius, & mandatū est factum ad certam personam, quando ipse tantum, vel dominus tantum, vel vterque teneantur. in l. si pupilli. §. item si procuratori. nu. 2. ff. de neg. gest. 135
1 Cōtractus p̄hibitus ratione publice vtilitatis nō firmat̄ iuramento: nisi secundario fuerit prohibitus. l. iurisgentiū. §. si pacisc. n. 1. ff. de pac. fo. 97. l. si quis p̄ co. n. 8. & 9. ff. de fideius. 289
5 Contractus imperiti maiorem solennitatem requirit, quam periti. & quare. in §. oportet. nu. 4. in auth. de instru. cautel. & fid. 37
3 Contrahentium voluntas inter p̄etatur vt valeat eo modo, quo valere potest. in l. ita stipulatus. nu. 23. ff. de verbo. oblig. 249
Contractus emphyteuticus est de iure ciuili, & tamen non nouatur per stipulationem penalem subsequentem. ibi. nu. 27.
1 Contractus commodati & depositi inter patrem & filium qualitet contrahatur. in l. frater. nu. 48. ff. de condi. inde. 311
Contractus emptionis & venditionis an celebrari possit inter patrem & filium. ibi. nu. 50.
1 Contractus qualiter fiat, quando partes coguntur ex forma statuti facere pacem. in l. de die. nu. 4. qui satisd. cog. 73
4 Contractum venditionis simulatum modus p̄bandi quis sit. in l. pacta nouissima. nu. 2. C. de pac. 58
4 Contractibus nominatis agitur ad contractum resoluendum. in l. ij. nu. 7. C. de condi. ob cau. 152
4 Contractus venditionis metu celebratus non est ipso iure nullus. in l. si vi vel metu. nu. 17. C. quod met. caus. 98
1 Contractus quis sit, quando venduntur fructus futuri. in l. si merces. §. vis maior. nu. 11. ff. loca. 401
4 Contractum fuisse fictitium quomodo p̄batur. in l. j. in ij. lec. nu. 7. C. plus valere quod agi. 178
4 Contractus quibus ex causis fiat invalidus: & de qua invalidita te loquatur. auf. sacramenta. C. si aduer. vend. ibid. nu. 2. 104
4 Contractus mutui est frequens. in l. in contractibus. nu. 5. C. de non nu. pecu. 184
4 Cōtractu gesto per alium nomine meo, quādo teneat. in l. ei qui. nu. 2. C. quod cum eo qui in alie. 180
4 Contractus vestitus si tollatur iuxta quē erat appositū pactū nudum an remaneat actio ex ipso nudo. in l. petēs. n. 7. C. de pa. 63
1 Contractus per epistolam p̄batur, non autem contrahitur. in l. ea que. nu. 1. ff. de do. inter vir. & vxo. 435
3 Contractus si impletur, an refert a quo impleatur. in l. eum seruus. nu. 2. ff. de verbo. obliga. 224
5 Contractus emphyteuticus non fit in scriptis. in §. quod autem nu. 3. in auf. de non alie. aut permu. 14
3 Contractus locus non inspicitur, vt quis conueniri possit, sed locus destinate solutionis. in l. quero. nu. 2. ff. de solutionib. 314
2 Contractus habens clausulā derogatoriam, quādo tollatur per secundum. in l. si quis in p̄inc. nu. 17. ff. de leg. iij. 281
1 Contractus in scriptis quando fieri dicantur. in §. vt autem. nu. 2. in auf. de instr. cau. 37
3 Contractus cui non statur, non facit committere stipulationem. in l. stipulatus ea. nu. 2. ff. de fideius. 286
1 Contractus vnus, vel quasi, vnam p̄ducit actionem: plures cōtractus plures actiones. in l. Pomponius. la. ij. nu. 5. ff. de neg. gestis. 140
1 Contractus quatuor species scilicet cōtractus, obligatio, actio, & executio. in l. cum lex. nu. 3. ff. de fideiuss. 286
Cōtractus si p̄hibetur fieri respectu persone ex eo non oritur naturali, nec ciuilis obligatio. ibi. nu. 4.
Contrahens contra legum p̄cepta peccat mortaliter. ibid.
3 Contractus rescissio facta in persona vnius, quando noceat alteri. in l. ex duobus. nu. 41. ff. de duob. reis. 279
1 Contractus facti a p̄lato non legitimo quādo valeant. in rep. l. Barbarius. nu. 10. ff. de offi. p̄eto. 40
4 Contractus arrharum dicitur contractus pignoru. in l. vna. nu. 1. C. si rec. p̄ouin. 204
3 Contractus dolo, vel metu factus an firmetur iuramento. in l. si quis p̄ eo. nu. 6. ff. de fideius. 289
Contractus cui lex non assistit, sed non reprobat. firmatur iuramento. ibi. nu. 12.
Contractus qui rep̄obatur ratione solennitatis p̄obatorie nō firmatur iuramento. si talis solennitas deficit. ibi. nu. 12.
Contractus p̄hibitus p̄opter vtilitates subditorum firmatur iuramento. ibi. nu. 17.
4 Contractum implens ex parte sua vltro citroq; obligatorium constituit alium in mora. in l. in rabit. nu. 11. C. de ac. emp. & ven. 168
4 Contractus permutationis in quo differat ab emptione. in l. j. nu. 3. C. de re. permu. fol. 200. & l. j. nu. 6. ff. eod. 406
4 Contractus permutationis est bonefidei. in l. ij. n. 1. C. de rerum permuta. 406
4 Contractus dicuntur in scriptis celebrati. quando agitur inter partes quod aliter non valeant, nisi fiat scriptura. in l. generali. nu. 10. C. de non nu. pecu. 220
4 Contractus qui celebratur cum incerta persona non vitiatur p̄opter temporis interuallum. vel partis absentiam. in l. si tempora. nu. 3. C. de fide instru. lib. x. 183
4 Cōtractus emphyteutici ab ecclesia celebrati forma nō seruata, quando non valeant. in auth. qui rem. nu. 4. C. de sac. sanc. ec. 375
4 Contractus qui fieri possunt in ecclesia. in l. nemo. nu. 1. C. de sac. sanc. ecclesis. 27
1 Contractus quando est nullus ipso iure, qua actione rescindat̄, quatenus de facto p̄cessit. in l. & eleganter. nu. 7. ff. de dolo. 15
1 Contractus celebrati inter abbatem & monachum, non tenent. in l. sed & quis. §. idem Iul. nu. 1. ff. de vsufr. 113
1 Cōtractu vltro citroq; obligatorio non p̄t effectualiter agi, nisi ab eo, qui effectualiter totum contractum ex parte sua implenit. in l. Iul. §. offerri. nu. 2. ff. de act. emp. 235
1 Contractus innominati variatur secundum personas. in l. si intra. nu. 2. ff. de pac. 392
Contractus innominati celebrant̄ etiā per dictionem si. ibi. nu. 106
1 Contractus innominatus ita vitiatur per interuallum, sicut nominatus. in l. si cum fundum. num. 2. ff. de pac. 105
1 Contractus dicitur celebratus gratia eius, qui rogat. in l. si gratuitam. §. si margaritas. nu. 1. ff. de p̄scr. verb. 408
1 Contrahens cum muliere, vel minore non iuuatur, quando scit eorum conditionem. in l. sed si ego. nu. 2. ff. ad velleia. 312
5 Contractus cum viro & vxore simul celebratus vi. si est in vtilitatem vxoris celebratus. in §. & illud. nu. 2. in auth. vt nul. ind. 62
1 Contractu innominato non cauetur de euictione. in l. de dan. 4. ff. de condi. cau. da. 294
1 Contractus quando fit ad cōsilium sapientis, quid operetur hec clausula & que poterit sapiens addere. in l. illa institutio. nu. 5. ff. de hered. instit. 168
4 Contractus celebratus ab habente potestatem legis edendi vim legis. in l. donationes. nu. 2. C. de don. inter vir. & vxo. nu. 2. & l. ciuitas. nu. 3. 26. ff. si cer. peta. 269
3 Contractus censualis est quando quis sibi nihil reseruat in re licet certa pensio p̄statur, si reseruat dicitur emphyteuticus. l. §. hic titulus. nu. 4. ff. de pub. & vectig. 55
1 Contractus factus a bannito, qui ex forma statuti non poterat contrahere ante solutionem, si postea soluit, reconualidatur. in l. cum vir. nu. 12. ff. de vsucapio. 163
3 Contractare est rem de loco ad locum remouere. in l. j. num. 3. de furt. 350
4 Contractus qui fit contra legem non valet. in l. non dubium. nu. 1. C. de legi. 35
5 **Contradicens** ordinationi audit̄ & ordinatio aliter facta non tenet. & ibi qui debet audiri. in §. oportet. nu. 1. auth. quomodo oport. epis. 13
2 Loq̄ ipso quod quis dicit dicitur habere in stam causam contradicendi iuris permissione. in l. dotem. n. 1. l. ff. sol. mat. 28
3 Contradictio verbalis satis est, quod appareat ex processu petita q̄ negauit in l. si p̄ius. nu. 7. ff. de ope. no. nun. 21
4 **Contrarietas** in testibus quando addatur. & qui bus credatur. in l. scripture. nu. 5. & 6. de fid. instru. 174
4 Contrarietates debent adiuuari per distinctiones. in j. consti. C. n. 13. de no. co. fa. 3

3 Contrariozum q̄ eadem sit natura, qualiter intelligatur. in l. inter stipulantem. §. sacram. nu. 4. ff. de verb. obli. 238
2 Contrariozum quando eadem disciplina sit. in l. z si contra. n. 4. ff. de pulg. z pu. fol. 170. z de re. in. l. secundum naturam. 490
4 Contrariozum vno electo tacite videtur alteri renuntiatum. in authen. hoc locum. nu. 4. C. si secun. nupt. 208
3 Contrariozum vno cognito cognoscitur z reliquum. in l. qui accusare nu. 1. z 10. ff. de accu. 380
1 Contrario ex duobus optimum temperamentum elicitur. in l. si seruus nu. 4. ff. de pig. actio. 348
2 **Contributio** quando hz locum. si vnus solus heres est, instituitus. in l. qui fundū. §. coheres. nu. 2. z ibi de materia. nu. 2. 5. 7. 9. z 10. ad leg. Falc. 380
2 Contributio fideicommissi vniuersalis z legatozum q̄ fit, quarta ne detrahitur q̄ dicatur falcidia, z quando Trebellianica. in l. Marcellus. §. idem Pompo. nu. 2. ff. ad Trebel. 385
3 **Controversia** si fiat missio in possessionē de p̄to pretate. cui incumbat onus p̄bandi. l. 2 duo. §. si super rebus. nu. 4. ff. de re iudi. 137
2 Controversiam non moneri qualiter intelligatur. in l. Lucius. §. tres heredes. nu. 1. ff. ad Trebel. 191
1 Controversia pendente potest aliquid pacto granato remitti. in l. j. nu. 1. ff. de transac. 110
1 Controversia dicitur ante litem contestatam. in l. diuus pius. n. 1. ff. de petit. here. 195
2 **Contumax** verus qui non appellat. nisi iudice p̄to tribunali sedente. si venit. z index recedit. an poterit appellare. in l. si cū ipse. n. 4. ff. de excu. tu. z cu. 95
1 Cōtumacia est delictum. l. vnica. §. hoc iudicium. nu. 9. ff. si quis ius dicen. non obtempe. 65
3 Contumacia tutozis sufficit quo ad primum decretum, non quo ad secūdum: fallit in causa damni infecti. z in causa liberali. in l. quamuis. nn. 12. ff. de dam. infec. 32
Contumacia curatozis furiosi sufficit solum quo ad primum decretum: adulti etiam quo ad secundum ibi. nu. 13.
3 Contumacia gestozis non sufficit etiam quo ad primum decretum. ibi. nu. 14. z l. absentem nu. 6. ff. de penis. 426
4 Contumax quando in non comparendo coram arbitro incidat in penam. in l. j. nu. 1. C. de arbi. 113
1 Contumacia semper interpretatur in id quod contumaci est deterius. z aduersario vtilius. in l. quandiu. n. 5. ff. de act. ber. 98
3 Contumax in negatozia licet nō possit nouum opus nuntiare ex causa. ex qua fuit contumax. potest tamen nuntiare ex alia. in l. si prius. nu. 11. ff. de ope. no. nunt. 21
Contumacia in vno nocet in alio. ibi.
4 Contra contumacem debet procedi ad petitionem p̄sentis. in aut. qui semel. nu. 1. C. quomodo z quando iud. 199
5 Contumax q̄ appellet. z quis. in §. audient. nu. 3. in auc. de in. 39
3 Cōtumacia semel punita non debet iterum puniri. in l. si finita. §. si quis metu. nu. 1. ff. de dam. infec. 41
4 Contumax verus nō appellat. in l. j. n. 1. C. quozū ap. nō reci. 127
3 Contumacia rei dirignere iudici. antecē interponat primo decretū alias esset nullū. in l. si finita. §. Iul. nu. 18. ff. de dā. infe. 26
3; Contumax in non veniendo ad sniam si fertur p̄ pupillo afficitur damno expensarum. in l. cōtumacia. nu. 3. z 4. ff. de re iud. 143
Contumacia procuratozis nocet domino in expensis ibi. nu. 4.
Contumax in non agendo intra tempus statutum, non auditur postea volens agere ibi. nu. 7.
4 Contra contumacē nunquam proceditur altera parte nō instante. in aut. ei qui appellat. nu. 5. C. de tempo. appel. 323
3 Cōtumacia syndici an nocet reipublice. in l. aut qui aliter. §. z si forte. n. 3. ff. 46 vi aut clā. fo. 182. l. i. n. 1. C. de iur. reip. li. xi. 407
1 Contumax fictus veniens iudice sedēte restituitur ad totam causam idem si dolo aduersarij abfuerit, vel absq; sui culpa. l. diuus nu. 2. ff. de in integ. resti. 146
1 Contumacia procuratozis lz nocet quo ad p̄mū decretū. nō tñ vt puenial ad §. in l. si cū vsufructuario. n. 1. ff. si ex nox. cau. aga. 77
3 Contumacia sola quando sit plena probatio delicti. in l. absentē nu. 3. ff. de pen. 426
5 Contumacia seu delictum procuratozis vel administratozis q̄n nocet domino. in §. studium. nu. 3. in auc. de trien. z semis. fo. 21. z l. absenten. nu. 7. ff. de pen. fo. 426. z l. vnica. 4. ff. si procurator. n. 1. ff. si quis ius dicen. non obtemp. 65
3 Contumax in non veniendo ad audiendum sniam si lata est contra ipsum non appel. in l. contumacia. nu. 1. ff. de re iudi. 143
Contumaci tutozis vel curatozis an faciat perdere beneficiū appellationis. ibi. nu. 2.
4 Contumacia cumulat penam in l. j. nu. 11. C. de exacto. lib. r. 382
4 Contumacia presumitur probato initio iuris presumptione. in l. siue possidetis in ū. lec. nu. 8. C. de p̄ob. 16
4 Contumax duobus remedijs cogitur expensas reficere. in l. sanctimus nu. 5. C. de indi. 122
4 Contumacia ficta eius qui ad domū citatus nō venit, sufficit, vt snia lata ℨ absentem valeat. in l. ea que nu. 2. C. quō z q̄n iudi. 197
3 Contumacie mere pena est non posse appellare ob contumaciaℨ in l. j. §. si aduersus nu. 1. ff. quando appel. sit. 448
3 Contumacia principalis delinquentis non nocet auxilianti. in l. si is qui rem §. si tu titium nu. 2. ff. de fur. 246
3 Contumax si est actoz, z reus. iudex pōt p̄cedere ex suo officio citare vt ūq; z absoluere reū ab instātia iudicū: z est speciale i causis fiscalibꝰ in l. ex quibusdā. §. senatus cēsuit. n. 1. ff. de in. fis. 456
1 Contumax non est existens in carceribus, citatur in l. ū. nu. 8. ff. de in ius vocan. 66
3 Contumax non auditur. nisi refectis expēsis. l. contumacia. n. 6. ff. de re iud. fo. 143. auth. qui semel. n. 4. C. quomodo z quando iudex. 297. z §. omnem vero nu. 7. z 20. in auth. de litigio. 53
1 Contumax verus quis dicatur: z quis fictus. l. diuus. nu. 1. ff. de in inte. resti. fo. 147. l. inter minores n. 13. ff. e. ti. fo. 146. l. ex cōsensu §. eū qui. n. 1. ff. de ap. fo. 446. z l. i. n. 2. C. quoz. app. non reci. 327
3 Contumacia qualiter cognoscat q̄ sit p̄curatozis, z qualiter q̄ sit dñi in l. cui filiusfa. §. in hac stipulatione n. 3. ff. de ver. ob. 226
1 Contumax verus ad hoc vt quis dicatur, z possit peruenire ad secundum decretum, debent requiri amici. in l. item ait p̄etoz. nu. 2. ff. quib. ex cau. maioz. 170
1 Contumacem quem non esse quomodo intelligatur in l. inter minores. nu. 10. ff. de in integ. resti. 147
Contumacia vera p̄curatozis non aufert domino beneficium appellandi. ibid. nu. 12.
Idem in contumacia tutozis, curatozis vel syndici. ibid.
3 Contumax qui in duobus locis p̄to eodem delicto fuit condemnatus potest cogi vtranque condemnationem soluere. in l. sepulchri. n. 6. ff. de sepul. violat. 364
4 **Conuentus** in actione mixta vt puta in petitione hereditatis quando possit dominū in iudicio nominare in l. ū. nu. 12. C. vbi in rem ac. 131
Cōuctus actiō p̄sonali an possit dñz iudicio nominare ibi. nu. 13.
4 Conuenti quis potest in loco mutati domicilij in l. ū. nu. 1. C. de turis. om. iud. 128
1 Conuentiones illicite quomodo dicantur de iure naturali in l. j. §. huius studij. nu. 4. de iust. z iur. 5
1 Conuentio facta cum vna persona, non nocet alteri: z quomodo intelligatur in l. si vnus §. ante omnia. nu. 1. ff. de pac. 103
1 Conuentus si non habet bona loco contractus, retenta opinione q̄ non sit locus remissioni, quid fiet in l. here. absens §. si quis tutelam. nu. 3. ff. de iud. 182
1 Conuentus qui hz annuos reditus super re immobili non tenetur satisdare in l. sciendum nn. 10. ff. qui satisd. cog. 76
1 Conuentiones negative concepte quando transeant ad heredes. in l. qui in futurum. §. si ex altera nu. 1. ff. de pac. 108
1 Conuētus opponere nō pōt q̄ p̄sona dñi sit legatioz ℨ defendentem alij p̄ suo interesse, z iure. in l. si actoz. nu. 1. ff. de p̄oc. 124
1 Conuentio de qua in l. ab emptione ff. de pac. nō parit exceptionem in p̄etio. si vendito ageret ad p̄etium antequam res sibi restitueretur in d. l. ab emptione nu. 3. 109
2 Conuentus ad rē. qui dicit rem non reperiri, habet intentionem fundatam. nisi aliquando constet rem fuisse apud ipsum in l. cum ita. §. species nu. 1. ff. de leg. ū. 257
4 Conuentio z reconuentio quando fiunt super eodem negotio, vel super eadem re. debent fieri coram eodem iudice in auth. z consequenter nu. 1. C. de sent. z inter. om. iud. 305
Quid si fiunt super diuersis rebus in causis ibi. nu. 2.
Conuentionis z reconuentionis que sit natura ibi. nu. 4. z nu. 12.
1 Conuentus debet possidere in hypothecaria sicut in rei vendicatione in l. si fundus. §. in vendicatione nu. 1. ff. de pigno. 409
Conuentus in hypothecaria habet facultatem, vel rem restituendi, vel debitum soluendi ibi. nu. 2.
1 Conueniri quando quis possit alibi quam in loco destinate solutionis, vel contractus in l. j. nu. 1. ff. de eo quod cer. lo. fo. 125. z l. j. nu. 2. ff. de bon. autho. iud. possi. 153
2 Conuentus actione in rem non potest allegare. ne conueniatur vltra quam facere possit in repe. l. si constante nu. 106. ff. so. ma. 23
2 Conueniri qualiter possit, qui promisit soluere vbicunq; fuerit p̄etium in l. Titium §. tutozes nu. 1. ff. de admi. tut. z cur. 74
2 Conueniri non possunt comites, barones, nec eius officiales duz sunt in exercitu. in l. si. nu. 1. ff. de excu. tut. z cu. 96
3 Conuenit verbum appositum in instrumēto, non importat stipulationem: sed verbum promisit sic in l. lecta n. 12. ff. si cer. pe. 264
1 Conuentus p̄o mutuo an opponat exceptionem dominū mutuanti in l. ū. §. appellata nu. 7. ff. si cert. petat. 244
1 Conuenitur vnus q̄ūq; ex facto alterius: sic ille primus de cōse-

niri sumptibus conuenti nisi sit multum difficile.in l.cum in plures §.vestimenta nu.1.ff.locati. 405

1 Conuentus lz nõ teneat in quantũ facere possit,tũ libellus admittitur,si petatur insolidum in l.pater filio nu.1.ff.quod cum eo.356

2 Conuitus interdicto ne vis fiat ei,quando sustineat partes actoris,z quãdo rei in l.de pupillo §.si p3curator nu.1.ff.de operis noui nunc. 15

3 Conuentus ex contractu iudicatur secũdum statuta loci contractus,in auth.vt omnes obe.iudi.nu.7. 35

Conuersus est liber homo.in l.cum heredes.§.itẽ quero nu.2.ff.de acqui.possess. 105

Conuersus z monachus quicquid acquirit,ecclesie sine noua aprehensione ibi.nu.3.z 4.

4 Conuersio ordinis nõ vitiat substitutionem factã filio instituto factã vera exheredatio sic in l.ij.§.prius nu.2.ff.de vulg.z pu.157

5 Conuitium etiam quando non sit certe persone,punitur si apparet quod sit dictum de aliquo,lz nõ exprimeret.in l.item apud.§.cui nõ sine nu.1.ff.iniu.360

1 Conuocari qualiter tenentur in l.nec interest n.1.ff.ad leg.Jul. de vi publica. 399

4 Copia testium examinatorum in secreto per iudicem est danda parti,z eius authoritate publicantur in l.ij.nu.7.C.de eden. 49

4 Copiam instrumenti quando aliquis petit,an solum particulam, que ad ipsum pertinet,sit ei danda,an totum instrumentum.in l.fi.nu.1.C.de preci.impe offe. 43

2 Copule z,cum,z similes quando inducant repetitionẽ, z quando non l.scie §.Cato.n.1.cũ seq.ff.de iun. instru.fo.314.consi.ij.n.5.lib.j.fo.3.z consi.155.nu.3.eod lib.j.152

3 Copulatiuarum z,nec,z neque,vis z potestas l.si quis ita nu.1.ff. de verb.obliga. 259

2 Copula.z posita duas orationes non inducit coniunctionẽ verbalem in l.si liber homo §.titius nu 1.ff.de here.instit. 145

4 Copula z,copulat per se,z principaliter.in authen.ingressi.n.15. C.de sacrosan.eccle. 21

1 Copula que cadit inter duo,quorum vnum de necessitate inest alteri,tunc non cadit inter diuersa:z illa duo in vnum resoluũtur. in l.j nu.2.ff.de pactis. 93

1 Copula z in dispositionibus legalibus ponitur pro puncto orationis separate in l.vt vim nu.3.de iust.z iur. 6

2 Copula si denotat ordinem,vt votus de necessitate procedat.a.liud sequatur, conditionem inducit in l.j.nu.14.ff.de conditio.z demonstra. 352

Item in coniunctione alternativa ibi.nu.14.

1 Copula quando requirat concursum copulatorum.z quando resoluatur in disiunctã l.j.n.2.ff.de iusti.z iur.fo.5.l.j.n.4.ff.de iur. codici.lo.fo.2.l.gallus.§.quidã recte nu.3.z 4.ff.de lib.z posth. fo.120.z §.etiã si.nu.6.ea.l.fo.126.l.si is qui.§.vtrum.nu.5.ff.de reb.dub.fo.342.l.si finita §.eleganter.nu.7.ff.de dam.infe.fo.41. z l.sepe ita comparatum nu.2.ff.de verb.ligni. 485

2 Correus pro correo,z fideiussor pro principali testificant in l.ij.quis.nu.2.ff.de reb.dub. 343

1 Correus quando conuenitur ex facto correi,dy cedi sibi actio,z inquantum,z an fiat cessio.etiam si non habent beneficium diuisionis in l.ij vt certo.§.si duobus nu.17.ff.commo. 339

1 Correus credendi quando teneatur communicare correo illud, qõ exegit in l.frater nu.9.z 24.ff.de condi.inde. 308

2 Correus credendi non tenetur cauere correum ratum habiturum.se de defendendo solutẽ a correo in l.fideicommissa §.plerunque nu.2.ff.de leg.ij. 279

3 Correus qua actione repetat correo,quod solvit in l.reos nu.3. ff.de duobus reis. 270

Si vnus ex correis suo iuramento liberat alium,non potest a correo repetere partem ibi.nu.6.

Correus qui liberat acceptilatione sibi facta a creditore,quando repetat partem a correo ibi.nu.7.

Correus dãnificatus culpa alteri9 põt ab illo repetere ibi.n.8.

Alter ex correis credendi qua actione repetat a correo,qui solutionem recepit ibi.nu.9.

Alter corres credẽdi põt a correo qui liberauit debitorẽ acceptilatione repetere eo modo quo qñ solutionez repetijsset ibi.n.10.

5 Correus qui tenetur ciuiliter.z naturaliter,z exigi potest insolidum.an habeat beneficium diuisionis.si alter non potest exigi. in l.si ex duobus.§.hi a titio.nu.1.ff.de duo.reis. 270

Correus credendi agens p debitorez, lz non teneatur cauere de rato pro correo.tñ tenetur cauere de defendẽdo pro alio.ibi.n.5.

3 Si ad vnum ex correis debendi peruenit tota quantitas,an conuentus possit petere vt ille prius excutiatur:vbi quod sic,si petit discuti periculo ipsius:z actor cogitur hoc facere i.l.in duobus. §.vbi duo,nu.15.ff.de duo.reis. 267

Correo non datur tẽpus ad reducendũ correũ absentẽ ibi.n.17.

3 Correus credendi recipiendo partem ab vno ex correis debendi.an alteri correo credendi p3cindicet in l.ex duobus.n.4.ff.de duobus reis. 271

Correus credendi si partem petijt,z litem contestatus est pro ea parte tantum,sibi p3occupauit ibi.nu.9.

Correi debendi quando constituantur in mora ex petitione facta contra vnum per alterum ex reis credendi ibi.nu. 0.

Correus credendi missus in possessionem ex primo decreto, an videatur sibi debitum p3occupasse ibi.nu.13.

3 Correi non sunt lz plures ex delicto tenentur insolidum ciuiliter in l.cum duo.nu. 3.ff.de duo.reis. 274

5 Corrigere qui potest,potest z interpretari iuxta qui. mo.na.nu.15.

1 Coria qui tenet super bãcho in platea,dicitur illa tenere in platea in l.qui fella.nu.1.ff.de ser.rust.pred. 323

2 Corpus quod in vno spiritu consistit.si legatur z perijt, nũ debetur quod supererit.in l.peculium §.qua lrige.nu.1.ff.de le.ii.61.

4 Corpus iuris dicitur id,in quo articuli iuris continentur in l.j. nu.1.C.de rei vxo actio. 11

1 Corrumpens vel destruens aliquid in libris ostentibus in armario cõmunis,quo edicto tenetur.l.si quis id quod §.serui quoque.nu.1.ff.de iurif. omn.iudicum. 59

5 Corrumpens scienter monachum,vel monialem,qua pena puniatur in §.si quis nu.2.in auth.de sanc.episc. 65

3 Corrumpi faciens album pretoris,licet principalis non sit in dolo.tenetur.z ibi ponit rationem in l.si is qui rem §.si tu titium.n. 1.ff.de furtis. 345

2 Credens consilio alterius si per se scire non d3,excusatur in l.bonorum nu.4.ff.de bo.poss. 407

4 Credẽs fide digno excusatur.in repe.auth.ingressi.nu.13.C.de sac.sanc.ec.fol.21.z l.titio fundus.nu.1.ff.de condi.z demon. 367

1 Credendi verbum an comprehendat obligationem fideiussoris in l.j.nu.18.ff.si cer.petat. 241

4 Creditor tenetur de dolo,z lata culpa z leui:non de casu fortuito in l.sicut vim nu.1.C.de pig. 342

Creditor si amisit pignus,an debitor debeat probare culpam, vel ipse casum fortuitum ibi.nu.2.

4 Creditor probat negans rem eius esse.a quo causam habuit,z volens incontinenti probare de proprietate eius non debet audiri ante translationem possessionis in alium factam in auth.ẽ possessor.nu.4.C.qui po.in pig.habeant. 345

4 Creditores plures quando concurrunt circa idem pignus pretorium,z sunt diuersorum titulorum.qui prior est tempore.potior est in iure in l.ij.nu.1.C.qui po.in pig.ba. 345

Qualiter intelligatur qui prior est tpe potior est in iure ibi.nu.

3 Creditor cui rem obligaut,non tñ tradidi.si posset ad eũ peruenit,tenetur pignoratitia in l.inquilino nu.4.ff.de dam.infect. 46

4 Creditores hypothecarij preferuntur chyrographarijs.nec possunt bona vendicare.sed possessionem z venditionem debent impetrare in l.prior debito nu.1.C.de bo.auth.ind pos. 339

5 Creditor quando cogatur inuitus accipere aliud pro alio in.§. quecunque.nu.9.in auth.de aliena.fo.59.z in auth.de fideiusso. §.qõ autem.nu.1.z 3. 9

4 Creditor re perempta,vel prescripta quando agere possit ad pretium in subsidium in l.mater tua.nu.12.C.de rei vendi. 119

3 Creditor obligationis generis non cogitur partem ab vno creditore.nisi alij heredes consentiant in alijs partibus eiusdem hominis in l.ff.§.ex his igitur.nu.8.ff.de verb.oblig. 256

Creditor quando agit contra vnum ex heredibus ad seruitutẽ insolidum z est condemnatus in executione,non liberatur heres conuentus nisi soluat estimationem ibi.nu.9.

4 Creditor absens qui cadit a possessione b3 beneficiũ l.j.C.si per vim vel alio modo ibi.nu.4. 317

1 Creditor an dicatur ille cui debetur ex legato,vel delicto in l.j. nu.30.ff.si cert.peta.fol.242.z an cui in diem vel sub conditione nu.32.ibi.z l.ij.§.creditum,nu.5.eo.tit. 245

3 Creditor quando reuocat rẽ ab emptore,an emptor repetat expensas in l.cum postulasset §.damni.n.2.ff.de dam.infec. 48

4 Creditoribus d3 satisfieri de pecunia redacta ex venditione facta ex secundo decreto absque alio processu facta fide de debitore in l.fi.§.sinautem.nu.2.C.de bo.autho.ind.pos. 329

3 Creditor an possit eligere quem malit,vel quem libet pro rata conuenire.cum plures sunt possessores annorum debitoris in l. moschis nu.1.ff.de iur.fis. 451

1 Creditores defuncti quando concurrant cum creditoribus heredis in l.si creditores nu.1.ff.de separa. 158

4 Creditor ille qui est prior tempore preferetur in realibus actionibus hypothecarijs in l.j.nu.2.C.de priui.do. 330

In tacita tamen hypothecaria p̃fertur dos.ibi.nu.4.

Creditor d. bona pecuniam sine debitore an possit illam compẽsare in quam causam vult in l.cum ex pluribus.nume.4.ff.de soluto. 314

4 Creditores non citantur, quando tutor facit inuentarium, & debet fieri in iudicio in l.tutores.nu.1.C.de admi.tut.& cur. 221

4 Creditor quando videatur excludi velleiano, si mulier excludit̃ in l.antique.nu.3.C.ad Velleia. 182

4 Creditor aliquis si stetit per xxx.anno3,qõ non petit debitum:& postea fecit pactum de non petendo: & demum fit factum pactũ de petendo:an istud pactum p̃oducat actionem in l.pacta nouissima.nu.5.C.de pactis. 59

1 Creditor secundus si offert p̃imo,vtrum succedat in ius p̃imi in l.aristo.nu.1.ff.que res pig.vel hypo.obli.pos. 414
Et an tam in personali actione,quam in hypothecaria.ibi.nu.2.
Quatuor requiruntur ad hoc vt quis succedat in locum p̃imi creditoris & in eius ius.ibi.nu.6.

1 Creditor potest esse quis,& debitor,respectu diuersi patrimonij in l.frater nu.33.ff.de condi.indeb. 310

3 Creditor quandoq; tenetur ad impensam factam in re debita in l.si seruum.nu.4.ff.de verbo.obli. 242

3 Creditor quilibet etiam stricti iuris potest repetere cautionem. in l.creditoribus nu.1.ff.de separa. 158

4 Creditor an cogatur expectare tempus reuersionis absentis.in l.ignorare nu.3.C.de resti.mili. 110

3 Creditor iussus ire in possessionem, si non intrat, an perdat ius p̃imi decreti.in l.p̃etor ait.§.in eum.numero 1.ff.de bonis author.iudi.poss. 154

1 Creditor qui infert vim debitori,ius crediti sui perdit non ipso iure,sed per sententiam in l.extat.nu.6.ff.qõ met.cau. 149

4 Creditor habens p̃imum decretum in bonis debitoris potest illi renuntiare,& facere debitorem capi personaliter in l.ij.n.16. C.de exact.tribut.lib.x. 382

1 Creditor qui emit rem obligatam,vel eius partem, quam actionem habeat in l.si pignori.nu.5.ff.fami.erciscun. 232

4 Creditor qui ex forma statuti põt facere debitorẽ carcerari,& mitti in possessionẽ suorũ bonorũ, põt petere q̃ debitor carceretur anteqũ veniat ad bona in l.ij.nu.8.C.de exac.tribut.lib.x. 382

4 Creditores sunt citandi quando agitur de eorum interesse.in aut.si omnes.nu.1.C.si minor se ab here.absti. 106
Creditores quando sunt in iudicio,non citantur.ibi.num.4.

4 Creditor si succedit debitori,extinguitur actio: quid contra in l.debitori nu.1.& 3.C.de pac. 57

3 Creditor petit curatorem constitui minori in casibus in quibus requiritur in l.si ex legati nu.7.ff.de verbo.obliga. 216

4 Creditor quando possit vnum ex pluribus insolidũ obligatis cõuenire in aut.hoc ita nu.22.C.de duo.reis stipu. 151

1 Creditor potest ratum habere inuito soluente solutionem factam gestori in l.si ego nu.1.ff.de neg.gest. 142
Creditoris ratihabitione statim secuta,an queratur creditori dominium,& conditio vsucapiendi.ibi.nu.2.

4 Creditor potest vendere rem ecclesie sibi licite pignoratam absque solennitate.in aut.hoc ius nu.21.C.de sacrosanct.eccl. 26

4 Creditor possidet pignus p̃ter quam quo ad p̃scriptionem. in l.cum notissimi.nu.3.C.de p̃scr.xxx.vel xl.an. 294

1 Creditor in pignore est quasi procurator debitoris in l.si pignori.nu.8.ff.fami.erciscu. 232

4 Creditores futuri quando reuocare possunt alienata.in l.j.num. 10.C.de iur.fis.lib.x. 371

4 Creditor compensat sibi fructus,quos percipere potuit.in l.j. nu.24.C.de pig.act. 180
Creditor an teneatur fructus conseruare,& vendere rem tempore caristie.ibid.nu.4.

4 Creditor debet probare manifestis probationibus casu rei per ditam in l.si creditor.nu.1.C.eo.

4 Creditor debet probare debitum conuersum in vtilitatem ecclesie.in aut.hoc ius.nu.11.& 14.C.de sacrosan.eccle. 26
Creditor fauore ecclesie cogitur rem ecclesie etiam mediocrem accipere in solutum.ibi.nu.15.

4 Creditor an teneatur ad collectas p̃o pignore in l.j.nu.5.C.de anno.& tribut.lib.x. 380

4 Creditor non potest in fundo sibi pignorato thesaurum quere re in l.j.nu.6.C.de thesau.lib.x. 380

3 Creditor si differt agere in necem fideiussoris contra debitorem sibi nocet.in l.si fideiussor.nu.1.ff.de fideiuss. 291

4 Creditor si fuit in mora recipiendi ab vno ex reis debendi, qui obtulit pecuniam petitam,que postea perempta est,an alteri p̃ofit.in authen.hoc ita.nu.60.C.de duo.reis stip. 312
Creditor fuit in mora vno ex reis offerente,& creditor interpellauit alium reũ,qui non obtulit,an per hoc videat purgata mora. ibi.nu.63.

4 Creditor solvit p̃o instrumento in l.eos.nu.4.C.de vsu.

4 Creditor si est in mora recipiendi,quando possit iterum petere. in l.cum quidam.nu.3.C.de condi.inser.tam lega. 277

5 Creditori mediocre datur in solutum.in §.quecunque.nume.10. in auth.de aliena. 59

4 Creditores etiam citantur in confectione inuentarij.in authen. sed cum testator.nu.9.C.ad leg.falcid. 280

3 Creditor si restituit pignus creditori,& agit cõtra fideiussorẽ,an ei obstet exceptio,i l.si stipulat⁹.§.si ex duob⁹.n.5.ff.de fideiu. 281

3 Creditor cui solutum est per fideiussorem,cogitur cedere officio iudicis,vel per condi.inde.in l.cum is.nu.3.ff.de fideiuss. 285

3 Creditor quando videatur diuidere,vel eligere in l.inter eos.§. fideiussor.nu.2.ff.de fideiuss. 288

5 Creditor qui filios debitoris retinet p̃o debito, cadit ipso iure a debito.in §.quia vero.nu.1.in auth.vt nul.iudi. 61

3 Creditor tenetur liberare debitorem per acceptilationem,si debitor petit sibi reddi instrumentum debiti soluti,& creditor non haberet ipsum.in l.qui tabulas.nu.6.ff.de fur. 339

3 Creditor qui reddit instrumentũ debiti soluti debitori põt cogere debitorẽ facere instrumentũ per qõ apparet debitũ p̃cessisse & debitum soluisse.ibi.nu.7.& l.plures.nu.2.C.de fid.instr. 172

3 Creditor solutionem a debitore factam quando non est dictus in quam cãm,non poterit eligere,quod fuerit facta in debito,cuius p̃obationem non habebat in l.j.nu.3.ff.de solutionib. 298
Creditor potest eligere solutionem factam in causam leuiorem, dum tamen sic eligat p̃out in re sua eligeret.ibi.nu.4.
Creditor debet incontinenti eligere in quam causam ponat solutionem,sicut debitor,& debitore p̃sente.ibi.nu.7.
Creditor & debitor si sunt in controuersia ob quam causam cedat solutio,creditor tenetur reddere pecuniã debitori.ibi.nu.8.

1 Creditor non debet male tractare seruos pignoratos.in l.eleganter.§.& si res.nu.1.ff.de pig.act. 347

3 Creditor an cogatur recipere defensorem p̃o debitore veniẽte animo nouandi: quod non.in l.solutionem.n.6.ff.de solutioni.301

3 Creditor recipiens deterioratum quando possit postea petere estimationem.in l.qui sibi.§.qui stichum.nu.3.de solutionib. 302

1 Creditor possidens p̃edium pignoratum tenetur soluere tributa.in l.inter debitorem.nu.1.ff.de pactis. 107

5 Creditor accipiens in solutum res debitoris negantis se debere,tenetur fideiubere.in l.quod autem.n.10.in auth.de fideiuss. 9

2 Creditores si non sunt,sed legatarij, an habeat heres beneficium. l.cum hereditate ff.de acqui.here.ibi.nu.8. 197
Creditores si non sunt,nec legatarij in hereditate,sed alie implicationes,que requirunt laborem animi,& persone,an heres habeat hanc electionem.ibi.nu.9.

2 Creditorum intentio contra filium.an sit fundata,nisi filius p̃obet se abstinuisse.in l.necessarius.nu.1.ff.de acqui.here. 197

4 Creditor vel debitor in modica quantitate non p̃ohibetur a tutela.in auth.minoribus.nu.5.C.qui da.tu.vel cur. 218
Creditor pupilli ex testamento datus tutor in testamento potest esse tutor.ibi.nu.13.
Creditor si vult amittere debitum,an possit esse tutor.ibi.nu.14.

4 Creditor sub cõditione,vel annuatim,an possit esse tutor.ibi.nu.16.
Creditor vel debitor si p̃ohibetur esse tutor,an tunc sit locus datiuo,vel debeat deueniri ad legitimum.ibi.nu.17.

3 Creditori agenti contra vnum ex correis debendi insolidum incumbit p̃obare alium non esse soluendo.in l.in duobus.§.vbi duo.nu.14.ff.de duob.reis. 267

1 Creditor tenetur partem debiti confessati recipere, & de dubia litigare.in l.quidam existimauerunt.nu.1.ff.si cer.petatur. 358

1 Creditor potest remittere iuramentum debitori,qui iurauit soluere in paschate.in l.labeo etiam.nu.5.ff.de iureiu. 184

5 Creditor tenetur cedere actionem fideiussori contra principalem.auth.de fideiuss.nu.2. 8

5 Creditor agere contra debitorem debitoris quando possit qui habet nomen obligatum ex cessione non facta.in §.sed neque.nu. 14.& 17.in authen.de fideiuss. 9

3 Creditor qui vult p̃otestari debitori debitoris, cuius nomẽ est sibi hypothecatum,q̃ debitor nõ soluat: debet sibi ostendere instrumentum,& illud legere.in l.qui in alterius.n.1.ff.de re.iu. 491

3 Creditor non cogitur recipere obligationem factam incongruo loco & tempore.in l.creditor.nu.1.ff.de solutionib. 314

5 Creditor recipiẽdo rẽ in solutũ, an cogat recipere p̃ vera estimatione,vel quãtitate sibi debita.in §.q̃ aũt.n.17.in aut.de fideiuss. 9

3 Creditor missus in possessionem ex p̃imo decreto locat,& vendit fructus percipiendos ex re.in l.in venditione.§.si quis fructus. nu.3.& 5.ff.de bo.autho.iud.poss. 153

Creditor miss⁹ i poss.ex secũdo decreto tenet̃ stare colono.ibi.n.2.

Creditor immissus nõ tenetur de leui culpa,§ de lata sic.ibi.n.4.

Creditor si sit in mora recipiendi ab vno ex reis debēdi, q obtulit z obligauerit, odest alteri. in l. ex duob. n. 35. ff. de duo. re. 273
Creditor contra debitorē possidentē bz electionē agere vel actione psonali, vt hypothecaria. in §. sz neq;. n. 1. z 17. in auf. de fid. 9
Creditor potest agere vel personaliter contra debitorem vel hypothecaria contra commodatarium, vel depositarium. in §. sed neq;. nu. 3. in authen. de fideiuss. 9
Creditor scōs nō offerēs, vel nō soluēs creditori debitū suū eidē in aliquo nō preiudicat. in l. cum tibi. n. 1. C. qui po. in pi. ha. 346
Creditor qui consensit alienationi pignoris, quando possit agere hypothecaria. in l. sicut, §. illud videamus. nu. 1. ff. quib. mod. pig. vel hypo. solu. 419
Creditor non tenetur ostendere rem vendendam debitori, nisi prius satisfactur de ea restituenda. ibi. nu. 2. 1
Creditor si auocauit rem ab vsucaptore per hypothecariam, an debitor possit illā recolligere. l. j. §. cū prediū. n. 4. ff. de pi. 409
Creditor si agit contra nomen debitoris, z creditor creditoris etiam agit contra illud nomen, prefertur creditor creditoris. in l. nomen quoque. nu. 10. C. que res pig. obl. pos. 344
Creditor si ille, qui mutuū, pbat versus in vtilitatē eccl. Et qualiter hoc probat. in §. quocunq;. nu. 13. 15. z 16. in auth. de aliena. 59
Creditor si mutauit toto collegio, an tūc presumat pecunia conuersa in vtilitatē ecclesie. in §. quecunq;. nu. 16. in auf. de alie. 59
Creditor qñ habeat necesse pbare in hypothecaria rēfuisset i bonis debitoris tpe obligatiōis, vel eū tūc possedisse bonafide. z pbare titulū debitoris. l. cū res. n. 2. z 5. C. si alie. res pi. da. sit. 343
Creditor quando possit perficere edificium per debitorem inceptum in re pignorata. in l. si seruos. n. 2. ff. de pig. actione. 348
Creditor z debitor possident pignus insolidum. in l. possideri. §. ex contrario. nu. 6. ff. de acqui. posses. 95
Creditor si est consequutus aliquid ab aliquo nomine pene delicti commissi circa rē pignoratam, quando computet in debitum, vel debitori restituat. in l. si pignore. nu. 1. ff. de pig. actione. 347
Creditor qui est consequutus aliquid per conditionem incerti quando illud imputet in debitum. ibi. nu. 3.
Creditori quando liceat conuenire principalem, vel fideiussorē: vbi distinguendo ponit quatuor casus. in auth. de fideiuss. n. 5. 8
Creditori qñ preiudicetur ex venditione pignoris facta per debitorē. in l. licet. §. nō videt. nu. 2. ff. qui. mo. pig. vel hyp. sol. 419
Creditor secundus soluens priori, vel consignans. z deponēs. id q ei debetur. in locū prioris succedit, z confirmatur sibi pignus. in l. i. nu. 1. z 3. C. qui po. in pig. hab. 345
Et econtra potest primus debitor offerre secundo. ibi. nu. 4.
Nec primus creditor potest ad hoc compelli. ibi. nu. 5.
Creditor ingrediens vel occupans rem debitoris sua authoritate, dicitur cōmittere vim. in repe. l. creditores. nu. 2. C. de pig. 339
Creditor pōt in rebus ecclesie vigore talis cōuentionis ingredi, si valida cōuentio pcessit. ibi. n. 7. vel nisi res essent sacrate. ibi. n. 8.
Creditor an possit tunc ingredi ante moram super obligatione principali. ibi. nu. 17.
Per talem conuentionez licet debitor resistat solo verbo, potest creditor ingredi, nisi debitor offerat debitum. ibi. nu. 18. z 19.
Creditor potest ingredi clam, seu debitore ignorante. per talem conuentionem ingrediendi propria authoritate. ibi. nu. 20.
Sin tale ius possit exerceri cōtra vniuersalē successorē. ibi. nu. 21.
Creditor in decentem li petit centū. an ex hoc videtur liberatus debitor vltra centum. in l. si cum duos. nu. 2. ff. re. amotar. 41
Creditor potest prosequi ius pignoris, licet debitori non sit denuntiatum vt soluat. in l. debitores. nu. 1. C. de pig. 342
Creditor si vult vēdere pignus, dz debitori denūtiare. ibi. n. 2.
Creditum differt a mutuo vt genus a specie. in l. ij. §. creditum. nu. 1. z 2. ff. si cert. peta. 245
Creditor secundum formam pacti sua authoritate, z sine iudice potest ingredi poss. rei sibi obligate: vbanas tamen sit cum iudice. in l. creditores. nu. 1. C. de pigno 338
Creditor faciens pm pactum nō dicitur inferre vim. ibi. n. 3. z 4.
Creditor potest agere actione furti contra furem ratione rei pignorate. in l. pe. nu. 1. C. de pigno. 343
Creditor vltra debitum suum reddit debitori illud, quod consequitur, cum agitur contra extraneum furem. ibi. nu. 2.
Creditor pro auocanda possessione quam debitor perdit, in qua habebat hypothecam, quod interdictum intentabit. in l. rez alienam. nu. 9 ff. de pigno. actio. 350
Creditores futuri an habent revocatoriam. in l. ait pretor. §. ita demum. nu. 1. z 2. ff. de his que in frau. credi. 160
Creditores eiusdem tituli an semper concurrūt. in l. privilegia. nu. 1. ff. de priuil. credi. z an diversorum titulorum. nu. 2. 157
Creditor qui totum recepit altero negligente, qua actione cogatur communicare. in l. si non expedierit. §. si pupillus. nu. 1. ff. de bo. autho. iudi. pos. 153
Creditores plures si sunt an vno misso in possessionem ceteri missi intelliguntur. in l. si. nu. 12. C. de bo. autho. iud poss. 330
Creditor non potest retinere rem debitoris sibi non obligatam pretextu debiti. in l. si non inducta. nu. 3. C. in qui. cauf. pig. taci. contra. 343
Nisi pervenerit ad eum de voluntate debitoris eo animo, vt aliquod ius constitueretur in ea re. ibi. nu. 4.
Creditor in personam debitoris non habet aliquod ius reale. in l. j. nu. 2. ff. de lib. z posth. 114
Creditores debent habere copiam inuentarij factam a curatore dato bonis. in l. j. nu. 6. ff. de cura. bo. dando. 158
Creditori creditoris mei si res mea erat obligata, z sit liberata, an ego liberor. in l. si opera. nu. 1. ff. de dol. mal. z met. except. 196
Creditor civiliter z naturaliter possidet. in l. si de eo. num. 1. ff. de acqui. posse. 168
Creditor pōt agere quacunq; actione velit tam reali q̄ personali cōtra fideiussorem possidentem. in l. persecutione. nu. 4. C. de pi. 119
Creditor cui obligata sunt omnia bona a debitore habet etiam obligatam militiam ex pecunia sua emptam vere vel presumptiue. in l. si. nu. 1. C. de pigno. 143
Creditor volens agere cōtra debitorē ad restitutionē rei pignorate qua actione agat. in l. si pignore. 6. si post. nu. 2. ff. de pig act. 147
Creditor quando implorat officium manus militaris contra debitorē, qui armata manu resistit debet precedere summaria cognitio. in repe. l. creditores. nu. 28 C de pig. 140
Creditor peculiaris extraneus an possit agere cōtra fratrē creditorē quatenus hz in peculio. in l. frater. nu. 1. z 3. ff. de condi. inde. 110
Creditores sunt cstandi, quando minor petit se restitui vt abstineat ab hereditate. in §. ad hec. n. 3. z 6. in auth. vt sp̄sa. larg. c
Creditor qui habebat rem debitoris pignoratam quam possidebat si agit contra debitorem, z facit se immitti in possessionem illius rei ex primo decreto, an amittat possessionem quā habebat. in l. si quis ante. nu. 9. ff. de acquir. possessione. 67
Creditor vendens pignus quod ius cedere debeat. in l. creditor nu. 1. ff. de distra. pign. 417
Creditor vt possit pignus vendere, que requirantur. ibi. nu. 2.
Creditor dicitur etiam qui non est ex contractu secundū vocabuli allusionem. in l. si cui ex empto. nu. 1. ff. de verb. significa. 484
Creditor an possit prohibere ne sylua cedatur. in l. si conuenerit §. si quis. nu. 6. ff. de pig. act. 246
Creditor in centum potest petere. vtr. z debitor potest exciperē qō tota summa petatur, si iudicis iurisdictio hoc patiatur. in l. in commodato. §. duabus. numer. 1. ff. commo. 142
Creditor ad hoc vt teneatur exceptione. debet sciri id, quod est causa exceptionis. in l. sed si ego. nu. 1. ff. ad velle. 362
Creditor cogitur ostendere debitori volenti vendere rem mobilem penes eum pignoratam prestita prius per debitorem cautione. z quid in immobili. in l. quanuis. nu. 4. ff. de pigno. act. 241
Creditor quod reddat debitori instrumentum debiti cancellati, licet nō cancelletur in libro notarij, sufficit. in l. fi. nu. 2. ff. de bis que in testa. delent. 174
Creditor qui mutuauit administratori ciuitatis, probat pecuniā versam in vtilitatem ciuitatis, ecclesie, vel minoris. in l. ciuitas. nu. 12. z 14. ff. si cert. pet. 160
Creditor quis preferatur in rebus quesitis post duas obligationes successiue factas. l. idēq;. §. si tibi. n. 1. ff. q po. in pi. habe. 415
Creditor quando teneatur recipere particularem solutionem rei tam a debitore. in l. quidas existimauerunt. nu. 1. ff. si cer. pe. 238
Creditor qui debet habere centum, cogitur totam summam petere, ne causa continentie dividatur. ibi. nu. 4.
Creditor invitus dicitur recipere debitum quando deponitur propter debitorem. ibi. nu. 5.
Creditor missus in possessionem quando equiparetur misso in possessionem ex edicto. in l. si is a quo. §. qui legato. um seruādorum. nu. 5. ff. vt in poss. leg. vel fideicom. 401
Creditor dicitur a credendo. in l. j. nu. 5. ff. si cer. pet. 241
Creditor an teneatur reddere instrumentum debiti de iure communi. in l. huiusmodi. §. si ita. nu. 2. ff. de leg. j. 245
Creditor falsus accipiendo scienter indebitum, quando faciat furtum. in l. quoniam. nu. 1. ff. de condi. furtiua. 313
Creditoribus hereditarijs per heredem fit copia instrumentorum ad fundandā replicationē, z sic actori edunt per reū instrumēta ad fundandā replicationē. in l. aristo. n. 1. ff. de iure deli. 80
Creditor, qui habet a venditore potestatem vendendi rem, quando requiratur quod citet debitorem in alienatione. in l. alio, de rede. nu. 18. ff. de ali. leg. 32
Creditor quando possit in mora constitui. in l. si seruum. §. sequitur. nu. 3. ff. de verb. obligat. 247
Creditor an teneatur cedere contra alium rem quando vnus solvit totum. in l. in lege falcidia hoc esse. nu. 1. ff. ad legem falc. d. 178

Creditor potest vendere pignus & habere fidem de pretio. in l. eleganter. §. si vendiderit. nu. 1. ff. de pig. actio. 347
1 Creditor recipiendo sortem cum protestatione, q̃ vult sibi esse salui ius sup interesse, an cõseruauerit sibi ius suũ & sic an recipiẽdo sortẽ putet sibi in interesse. in l. si. n. 4. ff. dõ eo qđ cer. lo. 330
3 Creditor an amittat possessionẽ si ꝑ ipsũ est missio facta ex secũdo decreto. in l. si finita. §. itẽ queritur nu. 1. ff. de dam. infec. 39
5 Creditor licite capit debitorem fugientem vt ad iudicem ducat in §. necessitate. nu. 2. in auc. vt iudi. sine quoquo suffra. 15
1 Creditor in diem potest petere q̃ caueatur sibi. in l. dedi tibi. n. 3. ff. de condi. can. da. 288
1 **Credulus** esse quis potest in ꝑiudiciũ loquẽtis, nõ ter mĩ. in l. j. nu. 1. ff. de eo per quem fac. erit. 78
3 Credulitatis iusta causa est, quod dicit a fide dignis. in l. de pupillo §. si quis nu. 17. ff. de ope. no. nun. 11
6 In crimine lese maiestatis ꝺ iure cõmuni, pceditur ꝑ inquisitionẽ etiã fama non precedẽte, & est speciale in cõsti. ad repri. nu. 29. 128
6 Criminosi etiã non dãnati iure canonico repellũtur a testimonio, si crimẽ ꝓbar. secus iure ciuili. dic. inter ius can. n. 161. & 164. 94
6 Crimina iure ciuili alia publica, alia priuata, iure canonico oĩa publica. differ. inter ius cano. nu. 12. 191
3 Crimina duo si ex vno facto resultant, q̃ se habẽt vt genus & species, delinquẽs nõ põt puniri nisi ex vna l. tm̃: si vero vt species separate tunc ex vtraq; punitur in l. senatus. nu. 1. ff. de accu. 382
3 Crimine stellionatus tenetur, qui vadit in plateam & de re vena li promittit plus debitori: vt alii sic emant. in l. stellionatus. §. itẽ si quis nu. 1. ff. de crim. stellio. 166
6 Crimen suspecti tutoris est publicum in l. j. §. consequens. nu. 2. ff. de suspec. tut. 81
3 Crimẽ q̃ nõ cõmittit in certã ꝑsonã t[ur] accusatio cõpetit cuilibet de populo. in l. l[ex] Cornelia. §. si qs libellũ. n. 7. ff. de iniu. 356
5 Crimina grauissima que dicantur remittiue ad gl. in §. necessariũ nu. 1. in auc. vt nul. iudi. 62
1 Crimina atrocior & leuia que dicantur. in l. aurilium. n. 5. ff. de minor. fo. 1. & l. lenia. nu. 3. cum sequent. ff. de accusa. 379
3 In crimine falsi licet desistere ante sententiam. in l. athaletus. nu. 1. ff. de fallis. 407
3 Crimen dicitur capitale, cuius pena est mors ciuilis, seu naturalis. in l. publico. nu. nu. 1. ff. de publi. iudi. 369
Crimen etiam dicitur capitale licet due pene alternatiue impo nantur, videlicet vna capitalis alia non. ibi. nu. 2.
3 Crimen expilate hereditatis non facit rem inusucapibilem. in l. si homo. nu. 1. ff. de vsucap. 123
4 Crimen remanet publicum, licet auferatur facultas accusandi omnibus, restringendo ad certas personas tantũ. in l. quamuis. nu. 1. C. de adul. & itup. 36
3 Crimina ex quibus actio ciuilis infamat que sint. in l. infamem. nu. 5. ff. de publi. iudi. 372
3 Crimen quando potuit puniri per viam inquisitionis in l. ex lege Julia. §. si publico. nu. 3. ff. ad leg. Jul. de adult. 388
Crimen excipiendo deductum qñ possit puniri. ibi. nu. 18. & 20.
Crimen qñ obijcitur per viam exceptionis, quando dicatur causam contingere. ibi. nu. 19.
4 Crimen falsi est opprobriosius criminibus que sunt in mundo, secundum mores nostros. in l. transigere. nu. 3. C. de transac. 71
In priuatis criminibus an lis in potestate partis facere qõ non lit crimen. ibi. nu. 18.
3 Crimen preuaricationis est publicum, quando accusator est preuaricatus in crimine publico in l. preuaricationis. n. 1. ff. de preuaricator. 365
De crimine preuaricatiõis cognoscit per replicationẽ. ibi. n. 2.
Item per accusationem. ibi. nu. 3.
4 Crimen & delictum quomodo differant in l. j. nu. 4. C. si aduersus delictum. 106
1 Crimen de quo in l. si quis in hoc genus. C. de episco. & cleric. est publicum in l. j. nu. 10. ff. de publi. iudi. 368
Crimen raptus dicitur publicum iudicium. ibi. nu. 14.
3 Crimen publicum non dicitur, nisi aliqua lege caueatur in l. preuaricationis. §. idem si quis nu. 1. ff. de preuaric. 36
3 Quando liquet de crimine lese maiestatis ante sententiam. de bonis quens potest habere heredem interim in l. Pantonius §. rei. nu. 5. ff. de acquir. hered. 202
1 Crimen stellionatus committit petens vel recipiens debitum solutum in l. si fideiusso. §. in omnibus nu. 1. if. man. 375
1 Crimẽ an ꝓbari possit per testes in §. his quoq;. n. 12. in auth. vt liceat matri & auie. 36
4 Crimen ecclesiasticum quod dicatur. in authent. vt clerici. apud ꝓ. epis. nu. 8. 36
2 **Culposus** an teneatur actione de rationibus distrahendis in l. actione n. 2. ff. de tute. & ratio distraben. 57
2 Culpa leuissima est non facere illud quod diligentissimus pater familias faceret in l. in rebus nu. 1. ff. commo. 341
1 Culpa quomodo in dubio presumatur in l. si quis fundum §. imperato. nu. 1. ff. loca. 397
1 Culpa quid sit, eius species & quid vnaquęq; &c. l. q̃ nerua. nu. 3. 26. cũ pluribus sequen. vbi multa de materia. ff. depositi. fol. 568. & in tract. testimonior. nu. 109. cum seq. vsq; ad fi. fol. 215. & 211
1 Culpa lata in maleficijs & penis coꝛporalibus non comparatur dolo. l. j. n. 3. ff. de legib. fol. 17. l. impuberibus §. si fraus. nu. 1. ff. de susp. tutor. fol. 82. l. si dolo. §. non autem nu. 1. ff. si quis test. li. esse. fol. 149. l. in lege. nu. 1. ff. de sicar. fol. 401. l. quemadmodum. nu. 12. C. de agri. ic. & censit. lib. xi. 411
3 Culpa vnius ex correis qñ alteri noceat in l. ex duobus nu. 39. ff. de duo. reis. fol. 373. & auth. hoc ita. nu. 64. C. eo. 373
Culpa vnius ex reis credendi quando noceat alteri. ibi. nu. 40.
1 Culpa quando estimetur in l. commodato. §. rem commodatam nu. 3. ff. commo. 340
3 Culpa leuissima quando veniat in actione mandati contraria. in l. si seruus communis. ff. de furt. item & in actione depositi cõtraria nu. 3. 345
3 Culpa qualiter fuit commissa a fideiussore in casu l. exceptione. ff. de fideiusso. ibi. nu. 2. 291
Culpa fideiussoris vt ei noceat, intelligitur de culpa, que venit ex natura contractus ibi nu. 6.
Culpa in dubio non presumitur ibi. nu. 7.
3 Culpa in rebus communibus estimatur si aliquis non facit illud in communibus, sicut in suis in l. j. nu. 4. de solu. 298
Culpa in rebus alienis estimatur, si non facit illud quod deberet facere diligens paterfami. ibi nu. 5.
2 Culpa quando possit imputari heredi contra quem sententia lata fuit in l. si seruus §. si hereditatis nu. 1. ff. de leg. j. 228
Quando aliquis propter culpam / atam leuem vel leuissimã veniat criminaliter puniẽdus. vbi q̃ sic: etiam propter leuem vel leuissimam sed mitius: & qualiter hoc intelligatur in l. respiciendũ §. delinquunt. nu. 4. & 6. ff. de penis. 408
1 Culpa presumitur quando quis res commodatas amisit: suas autẽ salvas fecit in l. si vt certo §. quod vero nu. 1. ff. commo. 337
3 Culpa intelligitur in faciendo, & negligendo in l. si seruum nu. 1. ff. de verbo. oblig. 244
De culpa quis tenetur secundus naturam contractuum. ibi. n. 2.
3 Culpa alterius ex qua quis lucrũ sentit an possit sibi opponi tã agendo quam excipiendo in l. vranius. nu. 8. ff. de fideius. 293
1 Culpa quando precessit casum. quis de casu tenetur: & quando. in l. si vt certo §. sed interdum. nu. 1. ff. commo. 337
3 Culpe appellatio refertur ad leuem. in l. in venditione §. si quis fructus nu. 6. ff. de bo. author. iud. possid. 53
1 Culpa leuis que dicatur in l. socius socio nu. 1. ff. ꝓ socio. 270
1 Culposus non est qui facit illud quod consuetum est fieri in l. si pignore §. si creditor. nu. 1. ff. de pig. actio. 347
2 Culpa in bonis proprijs quando committi possit: & quãdo faciat quod maritus perdat beneficium ne conueniatur vltra quas facere possit in l. etiam filios §. licet nu. 1. & 2. ff. sol. mat. 14
2 Culpa in rebus propꝛijs non punitur in l. si constante. §. si maritus nu. 15. ff. sol. mat. 25
3 Culpam probat, qui illam allegat in l. si creditor nume. 2. C. de pigno. actio. 180
1 Culpa alterius ex socijs quando preiudicat alijs in l. si de communi. nu. 1. ff. si ser. vend. 227
2 Culpa leuissima in non faciendo nõ venit in actione de dote. nec in actione legis aquilie. in l. si mora. nu. 17. ff. soluo. mat. 11
5 **Cultellus** ad panem incidendum an comprehendatur in statuto prohibente arma portare in authen. de armis. nu. 9 14
1 **Cum** dictio, quid importet quando ponitur vt aduerbium: quid quando, vt coniunctio: & quid quando vt prepositio in l. j. §. si plures nu. 5. ff. de exerci. actione. 352
1 Cum dictio, in his quorũ natura est vt vna res alteri accedat, cõiungit accessorie: in alijs principaliter in l. j. nu. 3. ff. de pec. le. 315
2 Cum dictio, iuncta verbo preteriti, vel presentis tẽporis ponitur casualiter, non conditionaliter: & cum verbo futuri temporis ponitur conditionaliter in l. demonstratio. §. quod autem nu. 10. ff. de condi. & demonst. 35
De eadem. ff. de verb. oblig. l. si ita stipula. nu. 2. & 4. 257
2 Cũ dictio, & dictio. quãdo sunt posite in actu administrationis non eq̃parantur in l. si. §. titia. nu. 1. ff. de libe. leg. 330
4 Cumulari in libello q̃ plures cause pũt etiam si quelibet per se sit sufficiens: & sufficit alteram probari: nisi quis se arbitrio arbitri remittat ad vtrumque probandũ min l. duplex nu. 3. C. de fide instr. lib. x. 377

4 Cumulatio quid, eius genera, & quando permissa aut prohibita, &c. late in l. edita. nu. 3. 14. & 15. cum sequentibus. C. de eden. fol. 51. l. cum filius. §. vltimo. nu. 1. ff. de lega. ij. fo. 269. l. diximus. nu. 1. ff. de excusation. tutorum. & in authent. de fideiussoribus. num. 12. & 13. 9

3 Cumulationem actionum tres sunt regule impedientes. in l. natura liter. §. nihil commune. nu. 15. ff. de acqui. pos. 99

2 **Curatoris** datio in testamento impuberis non tenet. in l. tutores. §. curatores. nume. 1. ff. de admi. tut. & cur. 82

3 Curator bonorum tenetur tantum de dolo, & lata culpa. in l. prætor ait. §. est præterea. nu. 2. ff. de bo. autho. iud. poss. 154

1 Curator si datur filiofamilias ad adeundam, & administrandam talem hereditatem tenet datio: quæ intelligitur, id est ad vtilitatem filij. in l. j. nu. 1. ff. si seruꝰ vendi. 225

4 Curator datur filiofamilias minori ratione hereditatis, non persone. in l. cum non solum. §. sinautem. nu. 1. C. de bo. que libe. 289

3 Curatori pupilli potest solui. in l. quod si forte. §. quid ergo. nu. 5. ff. de solu. 300

4 Curator ad vnam litem debet facere inuentarium, licet cõsuetudo contrariũ seruet. in l. si vacãtia. nu. 11. C. de bo. vacan. li. x. 377

4 Curator si est datus furioso sine præsentia episcopi valet datio. in l. fi. §. sed cum antiquitas. nu. 1. C. de cura. furio. seu prodi. 225

1 Curator ad lites eodem modo reuocatur, prout reuocatur prætor curator. in l. si quis. §. Julianus. nu. 2. ff. de præc. 124

2 Curator impuberis durãte administratione põt cõueniri ab impubere actione furti & exstipulatu rẽ pupilli salua. fore, nõ actione generali. in l. nisi finita. §. cũ furiosi. nu. 1. ff. de tu. & ra. distra. 99

2 Curator quando durante officio curatoris conueniri potest. in l. cum curatore. nu. 1. ff. de admini. tuto. & cura. 72

3 Curator ad lites an teneatur satisdare: & an inuentarium facere in l. & si ad species. nu. 1. ff. rem pupil. sal. fore. 321

3 Curatorem non dat iudex pupillo, nec adulto, nisi petenti. in l. hec autem. nu. 2. ff. qui. ex cau. in pos. ea. 151

3 Curator datus bonis an possit exercere actiones. in l. creditore. nu. 1. ff. de bon. autho. iud. pos. 115

2 Curator datur simul minori, & prodigo, vt minori. in l. qui habet. nu. 3. ff. de tute. 51

Curatori si datur minori & prodigo simul, tanquã prodigo, quando datio vitiatur. ibi. nu. 4.

2 Curator alius an videatur remotus per dationem vnius. in l. cum semel. nu. 1. ff. de tute. 52

Curatores plures ad lites simul dari non possunt in solidum. ibi. nume. 3.

2 Curator ad litem datus pupillo datur inuitus, & volens. in l. qui habet. §. si pupillus. nu. 2. ff. de tute. 51

Curator quando ad litem debet esse præsens. ibi. nu. 1.

4 Curator liti datur per iudicem, qui præest liti. in l. fi. §. personis. nu. 3. C. de admi. tu. vel cu. 221

2 Curator furiosi agnoscit bonorum possessionem ad furiosi commodum. in l. j. nu. 1. ff. de bon. pos. furio. 409

2 Curator datur etiam bonis viuentis, quando ignoratur ipsum viuum an mortuum. in l. si pupillus. §. si tutor. nu. 2. ff. de tute. & ra. distra. 99

1 Curator datur ad vnum actum. in l. siue generalis. num. 1. ff. de iure dotium. 432

2 Curatores prodigi furiosi & pupilli dicũtur habere plenã & liberam administrationẽ. in l. inter bonorũ. n. 1. ff. de admi. tu. & cu. 75

Contra bonorum & ventris non habet liberam administrationẽ ibi. nume. 3.

3 Curatores dati bonis habent beneficium diuisionis, quãdo sunt in dolo, & culpa, non beneficium cessionis. in l. ij. §. si treo. nu. 1. ff. de cura. bo. dan. 58

2 Curator datur tutori non habenti. in l. curatores. nu. 1. ff. de tut. & cur. da. ab hic. 62

3 Curator bonis datur a iudice nemine petente, si datur bonis defuncti, & bonis absentis casu, & sine sua culpa. in l. de curatore. n. 1. ff. de cur. bo. dan. 158

Curator datus bonis in actionibus hereditarijs constituit prætor curatorem post litem contestatam in quæstis per ipsum ante. ibid. nu. 4.

Curator hic non satisdat de rato. ibid. nume. 5.

3 Curator datus prodigo qui non est, an valeat. in l. is cui bonis. nu. 4. ff. de verbo. obli. 212

4 Curator datur bonis, quando perueniunt ad secundum decretũ in bonis defuncti non habentis heredem. in l. si bona. nu. 3. C. de bo. autho. iudi. pos. 329

3 Curator datus bonis vendit bona prætor satisfaciendo creditoribus. in l. j. nu. 2. ff. de cura. bon. dan. 158

Curator bonis antequã detur, requiritur illi, quorum prima causa est in successione. ibi. nu. 3.

Curator datur bonis, quando conditio est casualis ad bona conseruanda, & ad vendenda peritura tempore, & nõ peritura, si recuret. ibi. nu. 4.

3 Curator datus bonis vniuersaliter tenetur facere inuentarium non curator datus liti. ibi. nu. 5. & l. si plures. nu. 1. ff. eo. tit. 159

3 **Curiosus** de negotijs alienis quis esse non debet: & quomodo hoc intelligatur. in l. doli mali. nu. 5. & 7. ff. de noua. 159

1 **Custodes** de negligentia puniũtur. in l. j. nu. 2. ff. de offic. præfe. vigi. 296

Custodes possunt torqueri, quando furtum est factum de nocte, vt indicent furem. ibi. nu. 3. 41

4 Custoditus a nuncio communis, an soluat nuncio, vel communi. in l. fi. nu. 1. C. de eroga. lib. xj. 418

4 Stare ad custodiam portarum est vile officium. in l. humillimus. nu. 1. C. de susceptо. lib. x. 418

2 Custos ecclesie sancti Francisci si instituatur, an ipsi fratres, vel ecclesia videantur instituti. in l. annua. §. a titia. nume. 3. ff. de annuis lega. 10

3 Custos carceris qui dimittit aliquem de mandato rectoris, non tenetur, sed ipse rector. in l. si quis vxori. §. si fugitiuum. nu. 1. ff. de furtis. 197

3 Custodia quando queratur per solam aspectum. in l. cum vnus. §. si propter. nu. 2. ff. de bo. autho. iudi. pos. 348

1 Custodiam qui promisit, tenetur ad arctissimam diligentiam, & non casu fortuito. in l. qui mercedem. nu. 1. ff. loca. 155

2 Que sunt ad ornatum funeri non dicuntur esse ad cultum. ideo expense que fiunt ad custodiam castri pignorati non compensantur cum fructibus. in l. cum quereretur. §. prædijs. nume. 1. ff. de lega. ij. 403

1 Custodia quando videatur remissa per appositionem custodie. in l. si vt certo. §. si de me. nu. 1. ff. commo. 288

De litera. D.

4 **Damnatus** a iudice, quia dixit coram se falsum non est infamis. in l. nullum. in ij. lectu. nu. 9. C. de testi. 338

3 Damnatus ex cõtumacia an dicatur damnatus prò malefitio. in l. omne delictum. nu. 1. ff. de re mili. 171

3 Damnati ducuntur ad mortem in l. j. nu. 1. ff. de bon. dam. 464

Damnato curiali qui bona publicentur: & quid de matre damnata. ibid. nu. 5. 414

Damnari ex præsumptione quis potest, & quando in §. his quoq; un. 2. & 5. in authen. vt liceat mat. & auie. 56

2 Damnatus per inquisitionem non efficitur infamis. in l. tutor. §. præterea. nu. 3. ff. de suspec. tuto. 82

4 Damnatus ad mortem non testatur ad pias cãe, nisi causa cognita esset sibi reseruatum in re. l. j. nu. 26. & 27. C. de sac. sanc. eccl. 11

5 Damnatus ad mortem efficitur seruus pene in §. quod autem. nu. 1. in auc. de nup. 19

2 Damnatus ad bestias, vel ad gladium bodie efficitur seruus pene. in l. si quis mihi. §. seruus fisci. nu. 4. ff. de acqui. here. 193

6 Damnatus ad mortem in præsentia statim efficitur seruus pene. tra. banni. nu. 2. 168

2 **Damnum** datur ab inimicis quãdo dicatur casus fortuitus. in l. in his rebus. nu. 1. ff. sol. ma. 39

3 Damnum quando timetur, qualiter præstetur cautio damni infecti. in l. qui bona fide. §. qui damni. nu. 1. ff. de dam. infe. 31

3 Damnum dicitur pati ille, cui aufertur commodum quod sentiebat ex publico. in l. ij. §. merito. nu. 2. ff. ne quid in loco publi. 168

3 Damnum domus dicitur, quod superest deducto valore sibi, & debitis cementis. l. cum emptor. §. si. nu. 1. ff. de damno infec. fo. 47. & l. facienda. nu. 1. ff. arbo. fur. cæ. 31

5 Damnum non pati & lucrum non capi non procedunt a pari. in repe. l. ij. numero. 6. de fiumi. 167

3 Damnum quando detur culpa modus probandi interesse. in l. qui dam. nu. 2. ff. de furt. fol. 339. & in l. argentarius. §. cum autem. ff. de eden. 91

4 Damnum estimationis mutata moneta ad quem pertineat. in l. ij. nu. 2. C. de vete. numis. lib. xj. 404

Damna que, & que lucra communicantur inter socios. in l. socius. §. socius. nu. 1. ff. prò socio. 530

3 Damnum commissum culpa famuli emendare promittens tenetur de furto prò famulo. in l. quod nerua. nu. 6. ff. depo. 368

3 Damnum dicitur a diminutione, vel de perditione. in l. dam nu. nu. 1. ff. de dam. infec. 13

1 Damnum intolerabile propter quod fit remissio mercedis, quod dicatur. in l. si merces. §. vis maior. nu. 4. ff. loca. 401

2 **Dare** t remittere non est idem pprie. in l.iulianus.nu.1. ff.de condi.t demon. 363

3 Dari t tradi an equipolleant.in l.scire debemus.§.si a fure.n.3. ff.de ver.obligationib. 217

5 Dare dicitur,qui rem accipientis facit in.§.si quis.nu.7.in auc. de instru.cau. 36

3 Dari quãdo est in stipulatione.heredes non nominati habent actionem:sed an exceptione repellãtur.in l.cõtinuus.§.preterea. nu.6.ff.de ver.obligationib. 264

1 Datio si sit propter aliquod factum,quis cõtractus erit.in l. naturales.§.t si quidem.nu.6.ff.de presc.verbis. 407

1 Datio quando venit principaliter propter factum ipsum factũ videtur in obligatione,t econuerso.in l.naturalis.§.qũ si facã. nu.1.ff.de prescrip.verb. 407

1 Datio in solutum est similis emptionis l.elegãter.n.3.ff.de pigno.actio. 347

1 Datio in solutus si in aliqua parte fiat plus debito,in totũ vitiatur.licet fit locus retentioni.in l.si non sortem.§.si centum.nu. 6.ff.de condi.inde. 303

3 Datio in solutus an valeat in casibus.in quibus donatio non vs. in l.post contractũ.nu.17.ff.de donationib. 69

3 Datio in solutũ simplr facta a parte,quantitate nõ expressa,non vsicut nec emptio.il.a diuo pio.§.si pignora.n.1.ff.de re iudi. 137

5 Datio in solutũ facta a principe simpliciter valet.ibi

Datio in solutus facta simpliciter,in dubio videtur facta pro toto debito.ibi.nu.2.

1 Datum ob causam quando possit repeti ex penitentia.in l.dedi tibi.nu.1.ff.de condi.can.data. 294

3 Datum cã conditionis implende.minuit trebellianicas,si rema neret apud heredes.in l.acceptis.nu.1.ff.ad leg.falcid. 382

6 Datio tutoris ex inquisitione,t bonorũ possessio.que tribuit ip, li in eis requirat plena pbatio,nõ dicunt cause ordinarie,nec pbatio fiti forma iudicij,i cõsti.ad reprimẽd.§.6 plano.n.6.131

9 Datum pro legato cã conditionis implende dicitur ex causa liberatiua,t quando ex causa onerosa.in l.Veniuo.§.donor.nu. 1.ff.de leg.ij. 264

1 Datum cã conditiõis implende imputatur in legitimã.in l.papinianus.§.si conditioni.nu.2.ff.de inoffi.testa. 198

3 Datum ob causam fauorabilẽ vel piam,censetur causa finalis in donatione.in l.ij.§.titio.nu.1.ff.de donationib. 66

1 Datum ob cãm,causa secuta non repetitur.siue sit expressa tacite,siue expresse.in l.j.nu.1.ff.de condi.can.da. 287

3 Datum a filio pro patre volente donare,quando valeat.in l.ij. §.si vero pater.nu.3.ff.de dona. 66

5 Datum causa simonie applicatur illi ecclesie,cui fit iniuria.in auc.de sanctiss.epis.nu.5. 65

2 Datũ simpliciter filio an computetur in legitimã.in l.j.§.si parens.nu.1.ff.si a pa.quis fue.ma. 430

2 Datum causa conditionis implende an veniat in fideicommissum in l.Marcellus.§.quidam.nume.5.ff.ad treb. 386

1 Datum vt reddatur danti,an t quando operetur dominũ trãslationem in recipientem.in l.si tibi.numero.4.ff.si certum petatur. 258

3 Datum simpliciter a patre filio,in dubio videtur in peculium datum.in l.quod fructuarius.numero.1.ff.de acqui.re.domi.89

1 Datum vni ex fratribus an cõmunicetur.in l.socium.§.socius. nu.3.ff.pro socio. 380

2 Datũ a patre filio pro dignitate,vel militia,quam lo debeat cõferri.in l.j.§.nec castrense.numer.4.t 6.ff.de collat.bono. 416

1 **De** dictio,denotat causam proximam,t materialem.in l.j. §.si plures.nu mer.4.ff.de exerci.act. 352

1 **Debens** mihi rẽ ex stipulatione ex cã lucratiua,si ea,s mihi legat,semel tantum debetur.in l.huiusmodi.§.si semproniꝰ.numero.2.ff.de lega.prima. 244

1 Debens vnum par caponum,debet dare ipsos vivos.in l.quod temihi,numero.18.ff.si certum peta.fo.248.t lege.qui decem. §.promissor.numero.1.ff.de solu. 307

4 **Debet** dictio exponitur pro potest,t recipit limitationẽ de vsbanitate.in l.creditores.numer.3.C.de pignor. 339

1 Debitum quantitatis generis,aut speciei quando liberetur p interitum rei:t ad quem spectet periculum.in lege.quod te mihi.numero.4.8.t 9.ff.si certum peta. 248

Debitor libr arum decem grossorum perusinorum quando liberetur si moneta illa reperiatur per statutum.ibi.numero.6.

3 Debitorem fugientem licet capere,t ei auferre id quod portat. quando expectare sententiã iudicis esset periculũ. in l.pretor ait.Si debitorem.nume.1.ff.de his que in fran.cred. 160

Debitorem fugientem possum capere per personam,non vt eum detineam,sed ad iudicem adducam.ibi.numero.2.

Debitor suspectus potest capi die feriata etiam in honorem dei vt ducatur ad iudicem.ibi numero.3.

1 Debitor in genere põt soluere quãlibet speciem eiusdem generis.in l.cum is.§.qui hominem.numero.9.ff.de condi.inde. 307

1 Debitor cui relicta fuit libertas,an sit interius liberatus naturaliter.l.si non sortem.§.adeo.nu.9.ff.de condi.inde. 303

2 Debitor sibỹpsi semper est diues,t soluendo.in l.querebatur.n. 1.ff.ad legem falc. 379

1 Debitor cuius nomen est obligatum,nõ põt soluere primo creditori.si ei fuit denuntiatũ,ne ei solueret:t quomodo debeat ei denuntiari.in l.grege.§.cum pignori.nu.2.ff.de pig. 410

1 Debitor verus liberatus per sententiam an remaneat naturaliter t ciuiliter obligatus.in l.j.nu.12.ff.de condi.inde.fo.297.t l. cum quis.nu.13.C.de iur.t fac.igno. 41

1 Debitor soluẽs creditori succedit quo ad retẽtionem si facit sibi cedi ius.in l.Aristo.nu.3.ff.que res pig.vel hyp.obli.pos. 414

Quid quando soluit de alieno,an succedat in iure creditori.ibidem.nu.4.

Quomodo probatur q ex pecunia secundi a primo sit liberat'. ibidem.numero.5.

4 Debitor licet cedat pignori.non tamen liberatur.in l.j.nu.1.C. de pigno. 338

3 Debitor quanto tempore debeat expectari antequ pignora vẽdantur.in l.a diuo pio.§.in venditione nume.10.ff.de re iudi.137

2 Debitor cui iudex precipit,vt solueret t soluere promisit,videtur compulsus,licet soluat.in l.nouissime.numero.3.ff.quod falsum. 102

4 Debitor an possit cedere bonis,si creditores volunt sibi dare inducias quinquẽnales.in l.si.numer.2.C.qui bon.cede.pos.293

3 Debitor in diem,conuentus ante diem,si non opponat an sibi põ iudicet.in l.eum qui.§.qui ita stipulatur.nume.5.ff.de verborũ obliga. 227

1 Debito soluens pendente iudicio non repetit:t quando.in l.Julianus.nu.1.t 11.ff.de condi.inde. 315

3 Debitor cum fuit in mora,an debeat distingui an res eodẽ modo esset peritura apud creditorem.in l.nemo rem.§.si post moram.num.1.ff.de verb.oblig. 236

5 Debitor absente an possit agi contra tertios possessores bonorum debitoris p creditorẽ.in §.sed negs.n.6.in auc.de fideiuss.9.

5 Debitor potest offerre pecuniam creditori etiam mulieri.vt pnã cuitet.in §.illud quoque.numero.4.in authentica vt exactio. instant.dot.prin.tc. 49

3 Debitor ex contractu,si interpellatur extra iudicium,an constituatur in mora.in l.cum postulassem.numero.2.ff.de damno infecto. 48

3 Debitor an fugeret,vel nõ cognoscitur officio iudicis deseruiente actiõi proposite.in l.ait pretor.§.si debitores.nu.4.ff.de his que in frau.cred. 160

3 Debitor proprie dicitur,a quo inuito ex tore queri potest.in l.fideiusor.§.qui certo loco.nu.1.ff.de fideius. 281

1 Debitor in domo pignorata potest inuito creditore emptorem domus ducere per cameras.in l.quamuis.numero.5.ff. de pignor.actio 342

5 Debitor an prius computet fructus cum sorte cũ vsuras.in §. quecunque.nu.3.in auth.de aliena.et emphyteus. 59

4 Debitor si est absens fertur quedã interlocutoria contra eũ tam quam contumacẽ.t fiet executio bonorum ipsius.in l.persecutione.numero.3.C.de pigno. 342

3 Debitor põt offerre ante tempus pecuniam creditori,cum omni loci t temporis interesse,t liberatur.in l.qui rome.nu.2.ff. de verborum obligatio. 253

5 Debitor debitoris quãdo eius nomẽ est obligatũ an teneat creditor actione hypothecaria.in §.sed neq;.n.5.t 18.in authenti. de fideiusso. 8

4 Debitor ex causa que paratam executionem habet,si negat se debitorem,fiet tamen executio.in l.ij.numero.1.C.quando fiscus vel priuat. 158

3 Debitor sub conditione nõ põt in mora constitui negligẽdo.sed faciendo sic.in l.eum qui.§.si dominem.nu.1.ff.de verb.obli. 227

5 Debitor vel creditor pupilli an t quãdo possit esse eius tutor,vel curator.in authen.vt hi qui oblig.se habe.perhib.res minor.n. 3.fo.71.fo.34.t authen.minoris.numero.10.§.C.qui dar.tut. pos.fo.218.t in auth.vt sine prohibit.mat.nu.1.fo 49.l.si quis in pignore.§.sed et si quis.numero.2.ff.de pigno.actio. 349

6 An debitor ad petitionem alterius creditoris,qui secundo fecit recommẽdari,possit detineri.in solut.quest.vj.num.1. 111

6 Debitor speciei,specie sibi p vim ablata ipso iure liberat.trac. de tyran.nu 24. 154

3 Debitor potest petere a creditore,vt sibi reddat instrumentum debiti soluti.in l.qui tabulas.numero.3.ff.de furtis. 359

Debitor auferens rem creditori eam possidenti:tenetur constitutione.l.si quis in tantam.C.vnde vi.ibi.nu.25. 334

Debitor cum offert vnaz ex rebus alternatiue debitis,que post oblatione pereat:an sit liberatus ipso iure,vel ope exceptionis. in l.stipulatus.nu.1.ff.de verb.obligationib. 244

Debitor soluens pupillo licet ipso iure sit liberatus,tamen pupillus si est iesus,restituitur.in l.pupilli.nu.1.ff.de solut. 312

Debitor qui querit pecuniam de facili fatetur omne instrumentū quod creditor vult.in l.in contractibus.n.6.C.de non nume. pecunia. 1

Debitor interficiens rem debitam quando dicatur in mora interficiendo.in l.mora rei.numero.3.ff.de verbo.obliga. 241

Debitor soluens rem creditori,quando liberetur.in l.si cum.n. 1.ff.de solu. 301

Debitor si agit rei vendicatione contra creditorem,an tunc possit referri questio dominij.in l.nec creditores.numer.6.C.de pignora.actione. 180

Debitor licet possit luere pignus,z restituere,tamen ad exhibendum cogi non potest.in l.serui nomine.nu.1.ff.de.vsuca. 169

Debitor possidet quo ad vsucapionem.ibi.nu.2.

Debitor soluens vt cōsequatur liberationem.an requiratur voluntas creditoris in solutione recipienda:q non:z q sufficit depositio.in l.solutionem.nu.1.ff.de solu. 301

Debitor per solutionem liberatur ipso iure.ibi.nu.3. 1

Debitor non liberatur inuito creditore quando extraneus suscipit indicium p̄o ipso.ibi.nu.4.

Debitor an liberetur ipso iure,vel ope exceptionis p̄ susceptionem iudicij factam ab extraneo:vbi distinguit.ibi.numero.7.

Debitor propter culpam suam priuatur facultate eligēdi,z trāsfertur in creditorem.in l.stichum.nu.3.ff.de solu. 311

Debitor ex causa collectarum non potest compensare id,quod sibi a communi debetur ex alia causa cum debito collectarum. in authentica de colla.numero.3. 63

Debitor an liberetur qñ bona publicant.in l.u.r.C.de fideiu. 355

Debitor tributorum quando possit conueniri.in l.j.nu.1.C.de exac.tributo.li.x. 382

Debitor potest petere vt sibi fiat instrumentum liberationis qñ soluit.in l.si pupillus.nu.1.ff.de noua. 295

Debitor si primo obligauit mihi omnia bona sua,deinde eadez obligauit Sempronio,z post acquisiuit bona quis p̄referatur.in l.licet.nu.3.C.qui po.in pign.habe. 345

Debitor si accipit centū a debitore,que dixit sibi deberi,ex hoc nō videtur intentio rei fundata.in l.si cum dos.nu.3.ff.rerum amotarum. 421

Debitor in pecunia minuta potest soluere in florenis,ita stante consuetudine,que seruanda est licet de iure non.in l.paulus.nu. 4.ff.de solutio. 313

Debitor creditoris expulsi de ciuitate,ppter particularitates, si exigatur ab illis,qui ciuitate remāserunt,quando liberationem consequatur.in l.creditor.nu.2.ff.de solutionib. 314

Debitor exactus ab existentibus in ciuitate,si postea conueniat a creditore,satisfit est offendere ordinat onem ciuitatis factā sup exactione facta.ibi.nu.3.

Debitor deportatus liberatur ab obligatione ciuili z naturali in l.si debitori.nu.1.ff.de fideiuss. 287

Debitor ciuitatis potest eius curatori soluere,z soluendo liberatur.in l.nec venditio.numero.2.C.de p̄edi.decu.lib.x. 390

Debitor priuati quando capiatur in l.placet.in ij.lec.nume.50. C.de sacrosanc.eccle. 16

Debitor ex instrumento licet habeat instrumentum quietatiōis potest tamen petere illud instrumentum cassari de originali.in auth.cassa z irrita.nu.1.C.de sacrosan.eccle. 18

Debitor videtur quodammodo seruus creditoris.in l.iij.nu.1. C.de noua. 316

Debitor contra quem agitur,vt contra possessorem.si petitione hereditatis mētiat qualiter puniat.in l.in re.n.8.ff.ō rei vēdi. 213

Debitor non" a pascbate citra si ex forma statuti conueniri nō p̄t.si est antiquus secus:an si debitor antiquus de commissione creditoris alterius qui p̄mittat alteri an possit conueniri.in repe. Leesar.nu.13.ff.de public.z vectigalib. 61

Debitor antiquus si iterato p̄mittat creditori an stante dicto statuto poterit conueniri.ibi.nu.12. 62

Debitor quando teneatur cauere de restituendo.in l.cum reum.ff.de legat.j. 266

Debitor z creditor qñ vadunt ad locū destinatū solutioni, quis alterum perquirere.in l.item illa.nu.12.ff.de consti.pecu. 333

Debitor qualiter excipient contra quem agitur.in l.j.nu.2.C. de fal.cau.adie.leg. 267

Debitoris fragilitas est tāta,q facit instrumētū creditori qualiter vult.in l.ii ex cautione.nu.7.C.de non.nu.pec. 184

Debitor qui h3 terminum quatuor mensium,vel decē dieru d3 cauere de soluendo in termino.in l.si debitori nu.1.ff.de iudi. 8

Debitor ex alia causa,quam ex causa dotis,an z quando ex sola oblatione liberetur.in l.si mora nu.10.ff.sol.mat. 11

Debitor conuentus tanquā possessor iuris d3 aliter interrogari, q̄ in l.interrogatus ff.de peti.here.in l.si debitor nu.1.ff.eo.102

Debitor qui p̄ducit duo instrumenta refutationis cuiusdam quantitatis pecuniarie,p̄obat dupliciter solutionem:z tanquā indebitum potest petere in l.ij.nu.3.C.de decu.lib.x. 386

Debitoris debitoris fisci non potest conueniri a fisco, nisi principali excusso.in l.j.nu.4.C.de conue.fis.debi.lib.x. 374

Debitor captus ob debitum ali debet suis expensis in l.sancti nu.3.ff.de re.diui. 1

Debitor ad centum si possit etiaz p̄ illa quantitate dare terrenum.l.contest.super debito non poterit amplius dare terrenum in l.item veniunt.§.idem recte nu.2.ff.de peti.here. 35

Debitor in obligationibus facti vsqz ad quod tempus habeatur facultatem soluendi interesse vt liberetur ibi.nu.4. 198

Debitor cē capere vbi non habetur copia iudicis quis potest p̄ria authoritate in l.generali nu.1.C.de decu.lib.x. 4

Debitor si non restituit pignus creditori quod conduxit, contra quem indicio tenetur ad interesse in l.si pignore.§.si post.nu.1.ff.de pign.actio. 370

Debitor si offert se paratum soluere,ex hoc non impeditur alienatio pignoris:secus si offert pecuniam in l.fundus nu.1.ff.de rescin.vend. 347

Debitor in diem qui succedit creditori si non soluat alijs qui succederent ipso repudiante dicitur adijsse in l.gerit nu.28.ff.de acquir.here. 587

Debitor videtur interpellatus,z in mora cōstitut',si creditor dixerit,indigeo pecunia illa,quā mihi debes in l.si quis mihi §.pē scio. n.1.ff.de acq.he.f.194.l.nō solū §.morte n.12.ff.de no.ope.nu.8 304

Debitor quomodo possit venditionem pignoris impedire in l. creditor.nu.4.ff.de distra.pig. 417

Debitor principalis licet p̄mittat factum,fideiussor potest p̄mittere interesse in l.j.nu.6.ff.de act.emp. 378

Debitor in pignore p̄torio sublato habet pignoratitiam vtilē sicut in conuentionali in l.j.nu.5.ff.de pig.act. 344

Debitor debitoris mei potest conueniri a me,dummodo primo non soluisset debitori meo ante certioratione sibi a me factam in l.nomen quoq3 nu.2.z 4.C.que res pig.oblig.pos. 544

Debitor debitoris mei si teneā ad spēm z ego eā exigā,debeo tenere loco pignoris,sed si d3 quantitatem eam compensabo.ibi.n.5.

Debitor debitoris mei si sciat nomē suū mihi esse obligatū:ipse non certiorauit:non tñ licite p̄t creditori suo soluere ibid.nu.7.

Debitor creditori potest cedere omne ius quod habet in pignore,nisi obstet ratio etatis in l.cum dominam nu.1.C.de pign. 40

Debitoris factum non nocet creditori in iure pignoris in l.debitorem nu.2.C.de pig. 340

Debitor qui dedit licentiam creditori ingrediēdi possess.sua authoritate,si resistat creditori volenti ingredi,an dicatur vim inferre in l.creditores.nu.5.C.de pig. 318

Debitor si post talem licentiam alienauit an creditor poterit ingredi possidente emptore ibi.nu.6.

Debitor qui obligauit creditori omnia sua bona,z constituit se eius nomine possidere.si postea vendidit,z constituit se nomine emptoris possidere,an dominiū in emptorē trāsferat in l.quis pignoris nu.1.ff.de acq.pos.fol.107.t.l.celsus nu.15.ff.de usca.

Debitor liberato pignore an statim incipiat suo nomine possidere ibid.nu.2.

Debitor rei actione personali non tenetur eam tradere in locum debitor.nu.3.ff.de here.vel ac.vendi. 89

Debitori interpellatio facta vt soluat z in mora constituatur potest fieri in iudicio z extra l.nō solū §.morten.39.ff.de no.ope.nu.8

Debitor potest protestari creditori vt debitum recipiat,vt mora constituatur,requiritur oblatio realis.nu.62.

Debitor delegatus potest opponere exceptionem delegationis invalide in l.vir cum vxore nu.1.ff.de dona.inter vir.z vxo. 415

Debitor si confiteatur hodie quod Titius sibi mutuauit iam sex mensibus elapsis.ista confessio non p̄iudicat alteri creditorum l.repetita.nu.1.ff.de fide instru. 417

Debitores expulsi a ciuitate exacti per ciuitatem an sint liberati.in l.liberto suo.§.lucius.nu.3.ff.de annuis lec. 297

Debitor in obligatione omnium bonorum suorum si in ea constituit se creditoris nomine possidere,an veniant futura in l.si.n.4. C.que res pign.ob.pos. 235

Debitor principalis prius cōuenitur,quā fideiussor.si conueniri p̄t in l.si quis in jus.§.si is p̄o quo.n.2.ff.quod iussu.

Debitor cum meum possim cogere,vt mihi faciat instrumentum. in l.ij.nu.15.solu.matr. 5

2 Debitor si solvat creditori creditoris sui an extinguatur obligatio: q̃ non. in l. ij. §. idem Julianus. num. 1. ff. de do. prele. 306
3 Debitor si dicat fundum nemini obligatum: z si apparet contrarium, quod liberaret, an incidat falsum, si apparet obligatus in lege. si a debitore, numero 1. ff. de falsis. 408
2 Debitor vt tanq̃ suspect⁹ capiat, suspicio dꝫ causari post certū. in l. si is a quo. §. si semel. n. 2. ff. vt in pos. leg. 405. z de ea fides fieri iudici. §. necessitatem. n. 3. vt iudic. sine quo quo. suffrag. 15
5 Debitor quando non potest prestare fideiussorem, prestabit in ratoriam cautionē. in §. quod autem. nu. 8. in auth. de fideiuss. 9
4 Debitor liberatur a pena quando per eū non stat. q̃ non solua. in l. j. nu. 1. C. de fusc. lib. x. 368
1 Debitor in diem non tenetur cauere, quando est ei cautum per ceptionem. in l. dedi tibi. nu. 4. ff. de condi. cau. da. 288
4 Debitor ex post facto potest sibi preiudicare exceptione nō numerata pecu. in l. cum fidem. nu. 2. de non nume. pecu. 185
4 Debitores fisci summatim exiguntur, quando non sed ordinarie. in l. hi qui. num. 1. z 3. C. de conuen. lib. x. 374
4 Debitum quando dicatur requirere altiorem indaginem, an sit arbitrium. in l. compensationes. numer. 4. z 8. C. de compen. 187
3 Debiti appellatio simplex refertur ad id, quod exigi potest. in l. iis cui. §. flauius. numero 1. ff. de solu. 310
3 Debitum si pacto nudo mihi stipulor a te dari tertio, valet stipulatio. z ab illo tertio possum petere in l. stipulatio ista. §. alteri. in. 8. ff. de verb. oblig. 221
1 Debitum pure si constituitur sub cōditione, an cōditione pendente possit agi prima actione. in l. id quod. n. 1. ff. de cōsti. pecu. 334
1 Debitum sub duabus conditionibus contrarijs alternatiue positis, quando possit peti. l. Julianus. nu. 35. ff. de condi. inde. 317
4 Debitum quando est contractum in scriptis, liberatio debet in scriptis probat. vel per quinq̃ testes in l. testiū. n. 1. C. de testi. 171
4 Debitum in scriptis qualiter dicatur contrahi. ibi. numer. 2.
3 Debiti remissio habet vim numerationis. in l. in numerationibus. nu. 2. ff. de solu. 304
4 Debitum vel pretium restituere debet ille, qui vendicat rem. in l. si cum. nu. 2. C. de rest. mili. 110
4 Debitum officio iudicis potest deduci in compensationem. in l. cōpensationes. nu. 2. C. de compens. 189
1 Debitum mihi ex vna causa, quando possit conuerti in debitum ex alia causa sola conuentione. in l. singularia. n. 20. z 21. ff. si certa. fo. 256. l. certi condictio. §. deposui. nu. 2. ff. eod. ti. 253
3 Debitum agnoscere primo debet ille, qui vult cedere bonis: z qualiter fiat ista cognitio. in l. qui cedit. n. 1. ff. de cessio. bono. 149
3 Debitū si fuit in specie, vtrūq̃ peti pōt ab eo, q̃ non est habitur⁹ regressū ad debitū. l. si qs dolo. §. si qs creditore. n. 2. ff. d̄ re iu. 143
1 Debiti exactionem possum habere ratam in subsidium. in l. ei⁹ qui. nu. 15 ff. si cer. peta. 266
2 Debitū sibi poccupat vn⁹ ex duob⁹ reis credēdi p lit. cōte. et si sunt socij. in l. fideicommissa. §. plerunq̃. num. 1. ff. de leg. iij. 278
4 Debitum si ex vna causa. z instrumenta conficiantur ex alia causa, nō dꝫ infirm simulatū. in l. si ex pretio. nu. 2. C. si cer. pet. 150
Debitum ex vna causa potest conuerti in debitum ex alia causa ibidem. neme. 3.
4 Debitum annum vna prescriptione peti potest presenti, z prosuturo. in l. male agitur. nu. 5. C. de prescrip. xxx. vel. xl. an. 293.
4 Debitum petens quando videatur renuntiare petitioni hereditatis. in l. vt debitum. num. 1. C. de here. actio. 158
1 Debitū naturaliter dicitur, q̃ defalcat p falcidiā, aut trebellianū z quid de legitima portione debita filio, vel patrono. l. j. n. 4. 5. ff. de condi. inde. fo. 296. z l. si patron⁹. n. 1. ff. de donatio. f. 296 z l. cū. cū qs. nu. 2. 5. 6. 12. C. de iur. z fac. ignoran. 40
2 Debitum annua. bima. trima die, z an debeat solui in fine termini: vel quando. in l. si cui legetur. nu. 3. ff. de leg. j. 237
1 Debitū dꝫ ēt q̃ venit offō iudicis. l. z ex diuerso. n. 8. 8 rei vē. 207
4 Debita prouincie vel ecclesie vnte cum alia, non debent p alia suppostari, sed in eis habet locū ti. de sepa. rationib. in l. vnica. nu. 3. C. de metropo. lib. x. 405
1 Debitum annū petens p toto tpe ēt p futuro an fiat carceratio rō ad impediēdā iurisdictionē. il. si idē. n. 3. ff. d̄ iurisd. om. iu. 60
2 Debitus quando probetur ex instrumēto erēplato inuentario. in l. chirographis. nu. 1. ff. de admini. tut. z cur. 76
2 Debita diuersa presumuntur, quando apparet de numeratiōe per testes. z promissio de eadem quātitate per stipulationē, ſ̄ diuerso iure. in l. plane. si eadem res. nu. 2. ff. de leg. j. 233
1 Debitum naturale q̃ opponi potest compensando contra petētē non contra repetentē. l. j. nu. 18. ff. de condict. inde. 297
Debitor ex chirographo, seu, ex literarum obligatione ante biennium sit naturaliter seu ciuiliter obligatus: z tenet q̃ non naturaliter: sed ciuiliter sic. ibi. nu. 20. z 21.
Debitum vtroq̃ iure, sed indebitus ope exceptionis, si soluetur quando repetatur. ibi. nu. 27. z 29. 298
2 Debiti demōstrati sine quantitate defectus facit deficere substātiam legati: idem si debitori vel tertio relinquatur quantitate expressa: secus si per debitorem creditori. in l. si sic legatum. §. si mihi. nu. 2. ff. de leg. j. 243
4 Debitum liquidum an dicatur contra singularem successorem, z an sine iudice contra reum sicut erat contra principalem. in rē. l. creditores. nu. 22. z 24. C. de pign. 340
3 Debitum dicitur cōstiteri ille, qui dat fideiussorem simpliciter: secus si da. in eo quod apperuerit eum debere. in l. cuꝫ quis. nu. 5. ff. de solutionib. 303
2 Debitum in diem non dicitur debitum de presenti. in l. si ita scripsisset. nu. 1. ff. de leg. ij. 260
2 Debitum hincinde ex causa vsuraria compensantur. in l. in insulam. §. vsuras. nu. 1. ff. sol. mat. 52
2 Debitum potest cum fructibus compensari: nec fraus presumitur. in l. cum pater. §. titio fratri. nu. 1. ff. de leg. ij. 272
Debitum cōpensatur cum falcidia, z fraus presumitur. ibi. n. 2.
2 Debitum in diem si legatur, z ante mortem testatoris dies veniat an legatum extinguatur. in l. si creditori. nu. 3. ff. de leg. j. 231
1 Debitum cōditionale licet solui possit, an tunc creditor cogatur recipere. in l. item liberatur. §. qui paratus. n. 4. ff. qui. mod. pig. vel hypo. sol. 418
1 Debitum aliquid esse quomodo intelligatur. in l. j. §. debitū. n. 6. ff. de consti. pecunia. 331
2 Debitum videtur remissum non ex solo temporis cursu. sed consanguinitatis ratione z quando rationes fuerunt sepius reddite in l. libertis. §. manumissis. nu. 1. ff. de ali. leg. 325
2 Debitum causa studij, z debitum causa dotis, an concurrant. in l. j. nu. 3. ff. solu. mat. 4
1 Debitum alienum soluens quando repetat. in l. si pupilli. §. item queritur. nu. 10. ff. de neg. gest. 136
2 Debitum domino ex facto serui potest seruo. in l. si seruus. §. si id quod. nu. 2. ff. de leg. j. 248
4 **Debilitatus** dicitur cum aliquis sensus perditur. in l. ij. nu. 1. C. qui mor. bo. lib. x. 394
2 **Decedens** cum alio, qui est de ordine fratrum minorum. dicitur decedere sine liberis. in l. si iussa. §. cum quis. nu. 3. ff. de lega. j. 250
4 Decedere potest quis pro parte testatus, z pro parte intestatus in repe. l. j. nu. 70. C. de sacrosan. eccle. 13
4 Decedere sine herede dicitur, qui statim cum moritur, non habet heredem. in l. sancimus. §. cum autem. nu. 3. C. ad Treb. 279
5 Decedenti cum duobus fratribus quorum vnus erat ex vtroq̃ parente, alter ex altero tantum: hi fratres succedunt in capita. in §. si vero neq̃. nu. 2. in auth. de here. que ab intest. 57
5 Decedere sine liberis non dicitur, qui monasterium ingreditur. in §. sed hoc presenti. nu. 1. in auth. de sanc. epis. 65
4 Decedere sine herede quando quis intelligatur: vbi q̃ in feudis sine filijs. in l. vnica. nu. 4. C. si libera. imperial. foc. lib. x. 380
2 Decedens ab intestato videtur instituere illum, qui ab intestato succederet. in l. si quis cum. nu. 1. ff. de iure codi. 220
1 **Deceptus** iusto errore restituitur. in l. j. nu. 3. ff. de integ. resti. 145
2 Deceptio vltra dimidiam qualiter probetur. in l. lucius. §. heres. nu. 3. ff. ad Trebellian. 400
4 Decepto vltra dimidiam iusti pretij non requiritur in terminis l. si minor. nu. 11. C. de iure fisci. lib. x. 373
2 **Decima** bered tatis qualiter intelligatur. in l. codicillis. §. qui sempronium. nu. 1. ff. de vsufr. leg. 303
4 Decimarum obligatio est realis. in l. j. nume. 2. C. de anno. z tribu. lib. x. 280
1 **Declaratio** factorum venit ad parietatem effectus in repe. l. de quibus. nu. 1. ff. de legib. 21
3 Declarare in petitione modum desistendi a turbatione, an de necessitate ponatur. in l. j. §. interdictum. nu. 9. ff. vti possi. 173
Item an debeat petere de hoc sibi satisfari. ſ. ne in futurum molestetur. q̃ sic. ibi. nu. 10.
3 Declaratio ad l. ij. §. si is pro quo. ff. quod quisq̃ iur. in l. Sabarcellus. nu. 7. ff. de fideius. 283
2 Declaratio fit sine noua solennitate. in l. Lucius. nu. 11. ff. de vulga. z pup. 175
3 Declaratio que potest fieri p verisimilia, potest fieri per successorem. in l. inter stipulantem. §. si stichum. nu. 12. ff. de ver. obli. 137
Declaratione semel facta non admittitur variatio. ibid. nu. 14.
2 Declaratur sed non interpretatur illud, quod comprehenditur ex verbis in l. gallus. §. etiam si. nu. 1. ff. de lib. z posthu. 126
3 Declaratio iudicis an requiratur ad hoc, vt actus per eum contra presentem non citatum fiendus ipsi presenti preiudicet. in l. furioso. nu. 6. ff. de re iud. 133

Decretum ſm quo caſu nō interponant ꝓlatitātē. in l.ſi finita.§.Iul.n.29.ff.ō dā.infe.37

3 Ad ſm decretum an poſſit ꝓcedi cōtra vniuerſitatem.ibi.n.31

Decretum ſecundum contra furioſum ⁊ pupillum ac minozem an interponatur.ibi.nu.32. 37

Ad ſecundum decretum requiritur.q de nouo quis introducatur in poſſeſſionem.ibi.nu.37. 4

Decretum ſecūdū interponitur officio iudicis nobili,ibi.n. 40.

Decretū ꝓximū ⁊ ſm in quibus caſibus interponatur.ibi.n.41.

Decretū ſm pōt interponi in oībus actionib⁹ perſonalibus,⁊ī oībus caſibus in quibus p p̄imū nō eſt plene cōſultū.ibi.n.43.

Decreto ꝓximo interpoſito,q⁊ reus nō cauebat,vel debitū erat purum,peruenitur ad ſecundum.ibi.num.44.

Decretum ſecundum non interponitur in poſſeſſione que datur nomine ventris.ibi.nu.45.

Decretū ſm qñ interponatur in actione ex empto.ibi,num.46. 5

Decreti ꝓximi ⁊ ſecundi quis ſit effectus.ibi,nu.47.⁊53. 38

Decretum ꝓximum an habeat effectum,vt ex eo poſſit ad ſecūdum peruenīri.ibi.nu.51.

5 Decretu⁊.conſenſus,⁊ auhozitas,quomodo differant.in auth. ecc.re.immobi.ali.nu. 3. 26

3 Ad ꝓximū decretū qualiter ꝓcedat cōtra contumacē in nō defendendo.cū agit̄ ꝓ ſeruitute,i l.ſi ꝓius.n.9.ff.de ope.no.nū.22.

Decretū iudicis nō reſcinditur,niſi pp enozmē dānū.ibi.nu.10.

Decretum ſecundum in caſu legis p̄dicte qualiter interponatur.ibi.nu.24.

Decretum ſecundum habet locum in actione reali.ibi.

Quādo agitur de iure mere ꝑſonali,vt aliquē eſſe in mea poteſtate vel meū ſeruu⁊:qualiter peruenīt ad ꝓximū decretū.ibi.n.26

Decretū ꝓximū qualiter interponatur,quando agitur ꝓ aliquo iure inco⁊porali.ibi.nu.28.

Decretum ꝓximum an interponatur,ſi agitur ꝓ liberatiōe alicuius allegationis perſonalis.ibi.nn.29.

Si agitur contra aliquem vti poſſidentis:qualiter cōuenitur ad ꝓximum ⁊ ſecundum decretum.ibi.nu.32.

1 Decretū ſecundū.i.q⁊ res ipſa in qua fit miſſio in poſſ.adiudicat miſſo,ſolū interponit in cā dāni infecti,in alijs cauſis nō adiudicat,ſed venditur.in l.ubere cauere.nu.2.ff.de iuriſ.om.iudi.57

5 Decretum ſuperioꝛis alienatione rei immobilis eccleſie requiritur.in §.quoniam.nume.1.in auth.vt nul.fab. 32

3 Decretū ꝓximū nō poteſt delegari,nec etiam cōpetit iure magiſtratus.an l.dies cautioni.§.ſi intra diem.nu.2.ff.de dā infec. 28

3 Decretū ſecundum poteſt interponi incommodum qō percipit dominus a vaſſallo.⁊ operarum que percipiuntur a liberto.in l.ſi finita.§.ſi de vectigalibus,numero.5.de dam.infec. 93

Decretum ſecundum interponitur in re ꝓhibita alienari.ibi.

3 Decretum ſecundum interponendi fozma contra fructuarium ponitur.in l.quamuis.nu.2.ff.de dam.infect. 32

4 Qualiter peruenīatur ad ꝓximu⁊ decretum.in l.cum ꝓponas.nu.2.C.de bo.autho.iudi.poſ. 30

Intecꝫ interponat ſufficit ꝓbatio debiti ꝑ iuramētū.ibi.n. 4.

Sed ad ſecundum decretum requiritur ꝓbatio per teſtes vel inſtrumenta.ibi.nu.5.

Añꝫ ꝓuentat ad ꝑ decretū d⁊ trāſire tps arbitrio iudicis.ib.n.6

Ad interponendū decretū ille eſt iudex competēs qui habet merum vel mixtum imperiū.ibi.nu.7.

1 Decretū interpoſitū ſtat i poſt emācipationē,⁊ datū ī ꝓximū emācipatiōis,validat emācipatiōē,i l.vt iuriſiurādi.n.2.ff.ō op.li.431

3 Decretū ꝑ interpoſitū ꝫ nō latitātē qñ agit̄ ex obligatio.ꝫſata facto rei.i q d⁊ fieri miſſio,⁊ i l.ſi finita.§.ſ⁊ ſi fo⁊.n.1.ff.ō dā.infe.39

1 Decretum iudicis d⁊ p̄cedere venditionem rerum mino⁊u⁊. in l.magis puto.§.non poſſim.nu.5.ff.de re.eo.qui ſub tute.105

5 Decretū ſuperioꝛis requiritur quando res eccleſie alienatur :⁊ an ſufficiat conſenſus.in auth.de eccle.re.immo.numero. 26

3 Decretū ꝓximū interponitur cōtra venditoꝛem nō emptoꝛē ex ea.inſtanti.ſi res minās ruinas alienata poſt citationē.vt ꝺcretū de caudo añ interpoſitū decretū ꝫ veditoꝛē niſi in cā legato⁊ q⁊ ꝫ emptoꝛē.in l.ſi quis miſſu⁊.§.iudex.n.3.ff.de dā.infect. 42

3 Decretum ex quo tranſit in fozmā contractus nō poteſt reuocari l.quod iuſſit.nu.6.ff.de re iudicata 134

3 Ex cōtumacia filij nō peruenit ad ꝓximū,vel ſm decretū ī peculio aduētitio.i l.ſi finita.§.ſi vectigalibus.n.14.ff.de dā.infe.40

2 Decretum coactionis de quo in l.recuſare.ff.ad Treb.qō quis cogatur adire,⁊ reſtituere interponitur inter abſentes:quia ſūmarie p̄oceditur.in l.recuſare.nu.3.ff.ad Trebellian. 385

2 Decretum ꝓximum ſicut interponitur in nomine ōbitoꝛis,ſic ⁊ in officio iudicis.in l.ſi is a quo.§.ſi titio.n.1.ff.vt in poſ.leg. 504

2 Decretum iudicis eſt nullum,cum deficit ius ex parte petētis. in l.§.ꝓegnantem.nu.1.ff.de ven.in poſſ.mit. 421

Decretum interpoſitum ex falſa cauſa non exp⁊eſſa eſt nullū i l. ſete.nu.3.ff.de tuto.⁊ cur.da.ab his. 63

3 Ad ſecundū decretum pueniri nō pōt,qñ quis eſt p̄ſens,⁊ non vult defendere,nec reſpondere,ſed vigoꝛe alioꝛum ſic.in l.ſy ulenius.§.quid ſit autem.nu.6.ff.qui.ex cauſ.in poſſeatur. 152

3 Decretum interpoſitum ex falſa cauſa eſt nullum ipſo iure.in l. cū vero.§.hoc ſenatus.nu.2.ff.de fideicom.liber. 83

Decretum ſecundum in cauſa celeritatez reqⁱrente,⁊ in cauſis fauoꝛabilibus,interponitur etiam contra non latitātem.in auth. ſed ⁊ ſi quis.nu.8.C.de teſtib. 173

4 Decretum quando petitur interponi debēt cauſe ſigillatim ex p̄imi.⁊ ſoleniter ꝓbari.in l.j.n.2.⁊3.C.de p̄ed.decu.lib.x. 390

4 Decretum iudicis interpoſitum in contractu venditionis,tollit remedium.l.ij.C.de reſcin.vend.ibi.nu.4. 196

4 Decretum interpoſitum ex falſa cauſa fauoꝛe libertatis nō reſcindetur.in l.j.nu.1.C.de vindi.liber. 291

Decretum ſuperioꝛis debet interuenire in permutatiōe rerū eccleſie.in §.q⁊ igitur.nu.1.in auth.conſti.que ex aſcrip. 18

5 Decretū an dicat ſententia diffinitiua.in §.ſi vero decretu⁊.n. 1.in auth.de nupt.fo.22.⁊ l.ſi finita.§.ſed ſi.n.6.ff.de dā.infec.47

3 Decretum ſuperioꝛis in conſtitutione actoꝛis p̄ſumitur interuenīſſe,quando cōſtat vniuerſitatem fuiſſe de mandato ſuperioꝛis congregatam.in l.actoꝛ.nu.10.ff.rem ra.habe. 329

4 Decreta decurionum concedentia immunitatem an ſint nulla ipſo iure.in l.j.nu.1.C.de decre.decu.lib.x. 393

3 Decretum ꝓximu qualiter interponatur in re,quam acto detinet.in l.ꝓpietarius.nu.1.ff.de dam.infec. 41

Decreti ꝓximi interpoſitio h⁊ vim litis cōteſtationis ad hoc vt faciat actionē trāſitoꝛiā cōtra hr̄des.in l.i.n.9.ff.ō ꝓiua ō li.334

4 Decretum iudicis quando faciat ceſſare beneficium reſtitutionis in integrum.in l.ſi.nu.2.C.de fide iuſ.mino. 102

Decretum ſecundum contra bannitum non habet locum.niſi finito banno.l.ad cognitionē.n.1.ff.qb.ex cauſ.in poſſeſ.eat. 153

2 Decretum p̄etoꝛis vbis,⁊ p̄ſidis ꝓuincie requiritur neceſſario in alienatiōe fūdi ꝓuincialis.magis puto.§.illud que ri.nu.2.ff.de re.eo.qui ſub tute. 104

Decretum vtriuſq⁹ iudicis requiritur in alienatione fundi eccleſiaſtici.ibidem.

Sires alicuius qui fuit contumax,vendit requirit decretum illius iudicis.coꝛā quo fuit contumax:⁊ quando iudicis ſub quo territoꝛio eſt res.ibi.nu.3.

1 Decreto ſecundo reſciſſo,reſcinditur declaratio ex eo queſita,⁊ vetus actio inſtauratur.in l.ij.ſi abſens.in ỹ.lec.n.4.ff.ſi ex noxa.aq. 77

4 Decreta ambitioſa non ſunt nulla ipſo iure,ſed reſcindunt per ſententiam.in l.p̄eſes.nu.5.C.de tranſac. 69

2 Decretū iudicis in tutele adminiſtratione interponebatur de iure digeſtoꝛ.in l.legitimos.§.in legitimis.n.1.⁊.ff.de l.tu.60

Decretum iudicis in quibus tutoꝛibus requiratur.ibi.num.1.

Decretum in tutela interpoſitum ab vno iudice,an poꝛrigat effectum ſuum ad res alterius territoꝛij.ibi.nume.5.

Decretum quando interponitur ſuper tutela,an alij,q ſunt,ſeu qui eſſe poſſunt tutoꝛes.citari debeant.ibi.nu.6.

1 Decretum ꝓximum quomodo interponitur in actione confeſſoria aut negatoꝛia.in l.is cuius.nume.5.⁊ 7.ff.ſi ſeruꝰ.vendi. 116

Decretum ſm interponit ēt in iuribus inco⁊poralibus.ibid.n.8

Decretum ꝓximum interponitur etiam ꝓ vſufructu⁊ alijs ſeruitutibus perſonalibus.ibi.nu.9.

Decreti ꝓximi interpoſitio an habeat locū in actionibus.⁊ de eius fozma ſecundi decreti.ibi.nu.10.

Decretum ꝓximum quomodo interponatur,quando agitur ire inco⁊porali vt quis caueat,vel aliquid ꝓmittat.ibi.n.1.

4 Decretū ſecundum interponitur ꝓ⁊ menſura debiti.in l.ſ. cum autem.nu.1.C.de his qui ad eccle.confu. 14

3 Decretum iudicis interpoſitum contra abſentem rite non recte,quando deleat in l.iuſte poſſidet.nu.1.ff.de acq.poſſeſſ.93

4 Decretum p̄ſumitur interpoſitum ex iuſtis cauſis.in l.jn.5. C.de fide inſtru.lib.x. 373

4 Caſus in quibus neceſſe eſt decretum inter ponere in l.nec vl. ditio.numero.1.C.de p̄ed.decur.lib.x. 390

3 Decretum de mittendo in poſſeſſionem quando deficit ex defectu iuris quod ex parte petentis tunc h⁊ effectum.in l.j.ſ.hec verba.nu.1.ff.ne vis fiat ei. 163

2 Decretū qñ interponit in alienatiōe rerū minoꝛū,ſanguinei,ſi bent regri.il.magis puto.§.itē ꝓto⁊.n.3.ff.de re.eo.q ſub tut. 104

1 Decretū ſecundū interponit in cauſa noxali,etiam ſi nō latitāt. in l.ſed alio.§.ſi abſens.n.3.ff.ſi ex noxa.cauſa.aga. 77

3 Decretum ꝓximum renocare petens oblata ſatiſdatiōe an poſt ſatiſdationem poſſit opponere declinatoꝛiam.in l.ſi pupill.§. defendere.nu.1.ff.de ꝓuid.credito⁊. 157

1 Decretū ſm nō interponitur parte nō citata:etiā quando ſtat ipſum

ipsum in causa esse interponendum. in l. nec quicquam. in repe. n. 5. vbi decretum. nume. 4. ff. de offi. p̄tor. con. & leg. 44
3 Decretum primum qualiter interponitur, quando actor emit, possidet, vel habet rem in commodato, vel aliter. in l. si finita. §. Julianus. nu. 22 ff. de dam. infe. 37
Decretum primum potest interponi in vltima die peremptorij, & equitate potest in aliam expectari. ibi. nu. 26.
Decretum secundum interponitur parte citata, & sic cum cause cognitione. ibi. nu. 27.
1 Decretum iudicis super alienatione rerum minorum, non tollit restitutionē in integrū: secus super erat. in l. minorum. n. 5. ff. ō min. 161
2 Decretum interpositum ex falsa causa, est nullum. in l. si ius ad quem. num. 3. de acquirere. 193
1 Decretum iudicis interpositum per dolum aduersarij, non valet. in l. ius pluribus. n. 2. ff. de iusti. & iure. 16
3 Decretum primum sufficit, vt ex eo peruenire possit ad venditionem quando venditor non fuit admissus. in l. si quis dolo. §. si quis creditorem. nu. 1. ff. de re iudi. 143

2 **Decuriōes** pōt dare vnū ex eis in tutorē pupillo
i l. vbi. nu. 4. ff. ō tu. & cu. da. ab his. 61
3 Decurionum decreta continentia donationem, quando sint nulla: quā rescindātur. in l. ambitiosa. nu. 1. de decre. ab ordi. fa. 476
Decuriones possunt donare legatis, & ambasiatoribus, & sic remunerare bene facientes. ibi. nu. 2.
Facultas remunerādi nō trāsit ad decuriōes succedētes. ibi. n. 4.
Decuriones nō possunt grauare successores, ad donandū. ibi. n. 5.
Decurionum decreta possunt a p̄side rescindi: & per consiliū ciuitatis: & ad instantiam cuiuslibet de populo. ibi. numero. 6.
Decuriones qui habent arbitria disponendi circa ordines ciuitatis que virtute dicti arbitrij facere non possunt. ibi. nu. 8. 477
Decuriones non poterunt rebānire exbannitos, nisi hoc exp̄resse sit permissum: vel nisi ex maxima causa. ibi
Decuriones non possunt sententiam cōdemnatoriam ferre ibi.
Decuriones suspēdūt executionē sue vltra tps trium mēsiū. ibi.
Decuriones virtute talis arbitrij non possunt mutare ordines ciuitatum, nisi sit eis specialiter permissum. ibi. nu. 9.
Decuriōes nō possūt bona immobilia ciuitatis alienare, nisi speciālem habeant commissionem. ibi nu. 10.
Statuere aliquid cōtra statutum a toto pupillo non possunt, nisi causa de nouo superuenisset, vel causa antiqua que nouo esset manifesta. ibi, nu. 11.
Decuriones non possunt per statutum ius alicui quesitum tollere, licet totus populus hoc facere possit. ibi. nu. 12.
Decuriones possunt debitoribus dilatione trium mensium cōcedere, & non vltra. ibi. nu. 13.
Judicibus ciuitatis auhoritatē & iurisdictionē quā ab ipsis decurionibus habent, tollere possunt, & interdicere: non quā habēt a statuto confecto a maiori consilio. ibi. nu. 14.
Decurionum ordo a creditoribus interpellatus, si non reddet iustitiam, teneretur parti ad interesse. ibi.
Decuriones ordo quando virtute arbitrij poterit nouas gabellas & vectigalia imponere. ibi. nu. 15.
Decuriōes virtute dicti arbitrij p̄o defensione ciuitatis & suorum possunt nouam guerram instituere, p̄o inuadendo res alienas non sine authoritate populi. ibi. nu me. 16.
Decuriones quibus datū est arbitrium super bono, & pacifico statu ciuitatis, possūt cogere homines ab inimicitia ad pacē. ibi. n. 18
4 Decurionatus & alij honores quando differant. in l. j. nu. 2. C. ō bis qui ſpon. lib. x. 393
3 Decurionum decretum quando trāsit in formam contractus, vt puta, q̄ veniens ad habitādū sit immunis p̄ x. annos, tūc nō pōt reuocari per ciuitatē. in l. q̄ semel. n. 1. ff. de decre. ab ord. fa. 478
3 Decuriones possunt concedere doctoribus, & medicis immunitatem alijs non. in lege. hi qui. numero. 3. ff. de iu. immu. 474
1 Decurio habitans in comitatu debet cogi, vt veniat ad ciuitatem. in lege p̄ima. numero. 1. de decurio. 487
4 Decurio licet non debeat officium tabellionatus exercere. tñ si rogat instrumenta non sunt irrita. in l. ij. n. 1. C. de tab. lib. x. 398
1 Decuriones habentes arbitrium super bono & pacifico statu, non possunt legem facere super aliquo graui negotio p̄textu medice pecunie. in ambitiosa. num. 21. ff. de decre. ab ord. fa. 477
Decuriōes hūtes arbitriū vnde veniant pecunie, nō pōt statue re q̄ mercatoribus reddat ius summarium, & si addūcere et cām. secus si habent arbitrarium super bono statu & pacifico. ibi. n. 21.
Decuriones statuentes per quendam consequentiam quedaz q̄ arbitrium non extenderetur, an valeat. ibi. nnu. numero. 24.
Decuriones habentes arbitriū super bono & pacifico statu ciuitatis cuius vigore possunt tollere appellationem non poterunt tollere restitutionem in integrum. ibi. nu. 25.
Decuriōes habētes arbitriū vt supra nō pōt aliquid facere sup eo q̄ est accessoriū alterius, q̄ nō spectat ad id, super quo eis cōcessum est arbitriū nisi illō accessoriū videat ad illōs spectare ibi. n. 26.
Decurionū decretū qū petit rescindi si est factū coram authoritate coram iudice appellatiōis hoc fit: si vero authoritate cōsulū generalis tūc per viam appellationis ad illud consilium: & coram quo quando petitur rescindi officio iudicis ibi. nu. 29. 477
Quo iure petat rescissio hmōi decreti: vbi q̄ p modū excusatiōis p modū appellatiōis: & vniuersaliter cōdictiōe exista l. ibi. n. 30.
Rescissio hmōi decreti intra quantū tempus petatur ibi. nu. 31.
Decuriones quando possunt decretum seu reformationem ab ipsis factam reuocare ibi. nu. 33.
Decretum factum a decurionibus quando dicatur factū ab eis virtute iurisdictionis ordinarie: & quando delegate. ibid. nu. 34.
3 Decuriones si est eis specialiter commissum. dant tutores: quando alij iudices deficiunt in l. quoties nu. 5. ff. ad municip. 467
4 Decuriones & alū in dignitate positi. non torquentur in l. omnes nu. 1. C. de decur. lib. x. 189
3 Decurionū decreta nō valēt. nisi due ptes ꝑsiū ibi sint. q sono tube vel cāpane sūt vocēti in l. illa decr. n. 1. ff. de dec. ab ord. fa. 476
4 Decuriones an alienare possint sine decreto in l. j. num. 10. C. de imponen. lucra. lib. x. 391

4 **Dedicans** se & suaz an illa dictio sua adjiciatur super
situe. in aut. ingressi n. 13. C. de sacros. ec. 19
4 Dedicans se monasterio an requiratur factum abbatis in repe. aut. ingressi nu. 61. C. de sacrosan. ecc. 23
4 Dedicans se ecclesie aut capelle seculari, non dicitur religiosus: & potest sibi bona retinere & testamentum cōdere. in auth. ingressi. nu. 4. C. de sacros. eccl. fo. 19. & in repe. nu. 9. & 12. 21
4 Dedicare se & bona monasterio quomodo quis dicatur: & qualiter fiat dedicatio. in repe. auth. ingressi. n. 6. C. de sacros. ecc. 20
4 Dedicare verbum quid importet ibi. nu. 60. 23

4 **Defectus** persone impetrantis nō vitiat rescriptū in
l. vniuersis nu. 2. C. de p̄ceti. impe. offe. 43
3 Defectus superueniens quando impediat ratihabitionem in l. bonorum. nu. 1. ff. rem ra. habe. 337

1 **Defensor** qui satisfecit & habēdus loco dñi & in eum
fit executio. in l. titius. nu. 1. ff. de p̄ocu. 132
Defendendi iusta causa non est inopia domini. ibi. nu. 2.
Defensor si non defendit ex causa, quando committatur stipulatio de defendendo. ibi. nu. 3.
Defensor qui satisfecit, ex quo habetur loco domini etiam ante litem contestatam non reuocatur, nisi causa cognita. ibi. nu. 4.
1 Defensor qui venit ad plenā defensionē condemnatur: & sententia in eum p̄fertur. in l. li certo. §. litem. nu. 3. ff. de neg. gest. 142
Defensori nō appellāti qui debuit appellare, imputatur ibi. n. 4.
Defensor quando liberat reum absentez etiam acto re inuito, tribus modis venitur ad defensionem alterius. ibi. nu. 5.
1 Defendens ex necessitate legis pōt de calūnia iurare: & admittit ad respondendū positionibus. in l. nō solum. n. 6. ff. de p̄ocu. 126
Qui venit in iudiciū p̄o alio ad defendendū sine mādato an videatur alterius obligationem nouare, & ipsum liberare. nu. 7.
3 Defendi boni viri arbitratu quid sit dicere. in l. Felicinius. §. p̄tor ait. nu. 1. ff. qui. ex cau. in pos. ea. 151
1 Defensio vnius actionis quando diuidi possit in l. omnium autem. nu. 5. ff. de p̄ocu. 126
3 Defendens aliquē sine mādato, & succūbens an & cū expēsas repetat in l. iam tamen. §. in hac stipulatione. n. 1. ff. iudi. solui. 324
Defendens aliquem cum mandato, an & quando sumptus factos repetat. ibi. nu. 2.
6 Defensionem qui alterius suscipit vicem rei, quem defendit, suscipit, etiam quantum ad tribunal. q. ij. nu. 5. 102
5 Defensores ciuitatis per se, non per vicarios regunt ciuitates. in §. iusiurandum. nu. 2. in auth. de defen. ciui. 18
3 Defendere verbū sumitur quandoq; large q̄nq; largissime, q̄nq; stricte. in l. de pupillo. §. si p̄ocurator. n. 3. ff. de ope. no. nun. 415
1 Defendere alium quis potest ex oppositionibus competentib⁹ ex sua persona. in l. idemq; §. generaliter. num. 2. ff. manda. 375
2 Defēdēs culpabilē nō excusat i l. si seruꝰ. §. si quis. n. 1. ff. ō le. j. 237
3 Defensio cum moderamine inculpate tutele dicitur fieri, quando aliter periculo rerum vel persone quis non possit se tueri: et damnū sit irrecuperabile. in l. furem. nu. 3. ff. de furtis. 405
2 Defensor voluntarius si succumbit in causa, non repetit expensas. in l. quid ergo. §. sufficit. nu. 1. ff. de contra. iudi. tute. 101
1 Defensor ciuitatis potest iuramentum deferre. in l. iusiurādi. nu. 5. ff. de iureiur. 292
2 Defensor municipū quando equiparatur tutori, vel p̄curatori. in d. l. iusiurandi. §. defensor. nu. 6. 282
1 Defēsio dr̄ ꝓbata p occidēte eo ipso, q̄ ꝓbat q̄ eū cultello ꝛ ipsum venit. in l. sed & si quencunque. nu. 2. ff. ad leg. aquil. 228

2 Defēsor mariti q̄ suscepit i se iudiciū animo nonādi. vl' donādi q̄ habeat hūsmodi cōpetens. i l. alia causa. nu. 3. ff. sol. matr. 13.
Defensor non pōt in plus grauari quam dominus. ibi. nu.
2 Defensor rei cauet de rato. si nō habet mandatū, vel dubitat. 4 in l. pomponius. §. sed z io. nu. 4. ff. de procu. 128
4 Defensor sine mādato an teneat appellationem psequi: z ita 5 actor. an. l. inuitus. nu. 9. C. procur. 90
4 Defensio de facto potest prohiberi, quādo offensa est licita. in l. facultas. nu. 3. C. de iure fis. lib. x. 375
1 Defensor ex necessitate potest executionem ex sua persona p̄ponere. in tellge de necessitate causatiua. in l. procurator. 5. p̄curator. nu. 1. ff. rem ra. haberi. 328
1 Defensor ciuitatis p causis nō transcendentibus. ccc. aureos, z nō ples adiri dz. in §. z iudicare. num. 1. in auc. defen. ciui. 18
3 Defensiones facte p̄ reo, quando p̄sint mādatori. in l. j. §. si quis vltro. nu. 5. ff. de quēstioni. 418
1 Defensio quando sit de iure gentium, z quando de iure naturali. in l. vt vim. n. 5. ff. de iusti. z iure. 6
Defendere se nō licet contra dormientē vel mente captū ibid.
Dō defensione alterius quādo licet alii offendere. ibi. nu. 7.
Defendere alium quis quando cogatur. ibi. nu. 8.
Defensio moderata que dicatur. ibi. num. 9.
1 Defendere vbicunq; quis dicit se paratum ac si possideret, dz promittere rei restitutionem sub pena nō interesse. in l. q2 etiā. §. quid ergo. nu. 1. ff. de alie. iudi. mutan. 172
4 Defēdēdi facultas nemini est deneganda. in l. facultas. nu. 1. C. de iu. fis. lib. x. 374
Defensio inris ciuilis an tolli possit. ibi. nu. 3.
1 Defensores plures admittuntur, q̄n quis q̄uenitur pluribus actionib'. in l. iam ti. 5. si tamen plures. nume. 2. ff. iudi. fol. 324
5 Defensio valet facta sine termino. in l. vnius. §. cognitur̄. n. 2. ff. de questio. 422
4 Defensam subtrahens aduersario videtur non fouere licitam causam. in l. p̄uidendum. in ij. lec. nu. 4. C. de postu. 81
4 Defensor quando possit iurare de calumnia, in l. cuz z iudices 5. sinautem. nu. 7. C. de iureiuran. p̄opt. calum. dand. 118
4 Defensor idoneus est quilibet maior: cū satisdatiōe: z gdōbeat continuere satisdatio. in l. exigendi. nu. 1. z 4. C. de procu. 88
4 Defendens de necessitate potest ex sua persona exceptiones z beneficia deducere. in l. j. nu. 6. C. vbi in rem act. 130
3 Defensor vel procurator nō admittitur, q̄n dñs est legalis: vel foret melius veritatem. in l. solutionem. nu. 9. ff. de solut. 301
Defensor qui satisfecit p̄ debitore, pōt ante litem contestatam defensionem recusare. ibi. nu. 13.
5 Defensor nō impetrat dilationē ad faciēdū cōparere dñm. sed ipse met dz sibi inuenire fide. i l. ad defēdēdū. n. 2. ff. iud. fol. 326
3 Defensor qui p̄mittit iudicatū soluere, nō cogit, p̄mittere in cā appellatiōis; f. p substituto hic. i l. cū apud. n. 10. ff. iud. fol. 327
8 Defendere aliquem offensum z eum iuuare quilibet pōt. in l. q̄s in seruitute. nu. 1. ff. de furtis. 336
4 Defendere se vnicuiq; licet non solum personam, sed etiā. res. in j. nu. 27. C. vnde vi. 332
4 **Deferens** z non probans punitur. in l. monente. n. 1. C. de delato. lib. x. 378
3 Deferens scipsum in fiscum, quando consequatur aliquod p̄miū. in l. j. nu. 5. ff. de iure fisci. 454
Quilibet admittit ad ofer̄ēdū se in iure agendi z defendendi. ibi. numero. 8.
Delatio fit coram procuratore cesaris. ibi. nume. 10.
3 Deferens aliquam causam in fiscum, succumbens, quando sit infamis. in l. ex quibusdam. nu. 1. z 3. ff. de iure fis. 455
Deferens debet agere nomine reipublice, vel fisci. ibi. nu. 4. z l. fiscus. nu. 1. ff. eo. tit. 457
4 Delator nō probās nō accusatur criminaliter, nisi sit solitus d̄ferre accusationes calūnioſas. l. oēs. n. 1. C. d̄ delatoribus. lib. x. 578
1 **Defructus** pōt restitui, z non ci' hīs q̄n decessit. ī puncto. in quo expirabat beneficiū restitutionis. in l. non solum. n. 2. ff. de in integ. restit. 116
4 Defunctus si fuit confessus delictum, an dabitur actio contra heredes. in l. vna. in ij. lec. nu. 9. C. ex delic. defun. 159
3 Defūctū ītamare ē iniuria hēdis. ī l. j. §. ī forte. n. 1. ff. d̄ iniu. 355
5 Defuncti bona cum venduntur, debet fieri citatio nominatim. in l. ij. seruus. nu. 1. ff. de bo. auto. iudi. pos. 153
2 Defuncti preceptum qui no seruat, non debet habere commodum ab eo. in l. neseruis. nu. 1. ff. de excu. tuto. z cura. 94
2 **Delegatus** inter clericos non potest trahere clericos vltra duas dietas ex̄ p̄uinciam: secus in p̄uincia. in l. pp. §. qui se. n. 1. ff. de excu. tuto. z cur. 92
4 Delegatus potest exequi sniam. z pōt in snia sibi reseruare taxationē expēsarum. in l. terminato. n. 8. C. de fruct. z lit. expē. 313
Delegato mortuo potest delegans taxare. ibi. numero. 4.
3 Delegatus cui est cōmissa causa appellatione remota pōt ante litē contestatā recusari. in l. j. §. interdum. n. 6. ff. a q̄ appel. 447
consentaneum. nu. 12. C. quomodo z quando iudex 298
5 Delegat⁹ an habeat assessorē, z qualē. in aut. ō iud. nu. 2. z 6. 19
2 Delegat⁹ si subdelegauit q̄diu sibi placuerit. ad quē appellet a sniā lata a subdelegato. i l. iurisp̄itos. n. 3. ff. d̄ erc. tu. z cur. 93
a sniā lata a subdelegato. i l. iurisp̄itos. n. 3. ff. d̄ erc. tu. z cur. 93
5 Delegatus vel arbiter quādo possit sibi eligere notarios. in §. deinde. numero. 3. in authentica. de defen. ciui. 18
3 Delegatus mulctam īmponit, si ei hoc est specialiter cōmissus in l. si qua pena. nu. 5. ff. de verbo. signi. 489
2 Delegatus potest cognoscere etiā si de suspecto agatur, vt tūc tum remoueatur: si autem vt etiam puniatur, non potest cognoscere. in leg. §. damus. numero. 1. ff. de suspect. tuto. 81
3 Delegatus non potest interpretari suam sententiam. in l. ab executore. numero. 6. ff. de. appel. 49
Delegatus qui sibi reseruauit taxationem expensarum, nō potest illas sibi reseruare, nisi esset talis delegat⁹. cui' iurisdictio adhuc remanet ad sententiam exequendum. ibi. nu. 1.
3 Delegans potest reuocare sententiam inter locutoriā; sine appellatione. licet sit diffinitiua in illa incidenti. in l. ante sententiam. nu. 1. ff. de appel. recipiend. 510
5 Delegatus a p̄ncipe pōt delegationē suam z bare p̄ testes. z an hoc pcedat in §. omnē vero. n. 5. z 14. in auth. ō litigiosis. 53
4 Delegatus super p̄prietate non pōt cognoscere sup̄ possessione. nisi aliter de p̄p̄rietate p̄nūtiare non posset. in l. ii militaris. nu. 1. C. si a non compe. iudi. iudice. 317
5 Delegati a p̄ncipe. in vrbe Romana, vel Cōstantinopolitane possunt habere assessores. in §. si q̄s aūt. n. 2. in auth. de iudi. 19
3 Delegāti debent omnes simul iudicare, nisi vnus iurauerit sibi non causa liquere. in l. si vni. nu. 2. ff. de re iudi. 140
Delegati plures ad vniuersitatem causarum censent insolidus constituti: z quilibet ab initio potest per se incipere. ibi. num. 1.
Unus ex pluribus ordinarijs. vel de legatis ad vniuersitatem causarū pōt sniam interlocutoriā ferre: dummodo nō fit talis p quā officiū iudicis finiat. ibi. n. 4. sec⁹ li ad vnā causa. num. 5.
6 Delegati; si est facta pluribus iudicibus sine clausula. q; sinō oēs, z aliqs eorū p̄nenat ille erit potior. tra. de iurisd. n. 23. 187
Delegati duo q̄n sunt dati cū clausula. de qua in l. predicta. si i exercitio illius iurisdictionis ad eo spectat aliqō cōmodū. vn⁹ solus non poterit, nisi constet alium nolle vel non posse. ibi.
Unus ex pluribus iudicibus ordinarijs vel delegatis principis pōt p intellectū tēporis alteri cōmittere an lata sententia: secus in pluribus arbitris vel delegatis ab inferiore. ibi. n. 1.
3 Delegatus quando p̄sumatur scire exceptionem sibi cōpetere. in l. si quis. nu. 2. ff. de nouq. 295
3 Delegat⁹ p̄ncipis exeq̄t suā sniam. z pōt cogere ordinariū, vt eā exeq̄t: z illa p̄tās durat anno. i l. a diuo pio. n. 2. ff. de re iudi. 135
3 Delegati tres si discordāt omnes in iudicādo, recurritur ad superiorem. in l. inter pares. numero. 5. ff. de iudi. 148
3 Delegatorum; vnus ex pluribus delegatis si est mortuus, superior adeundus est. vt alium det. in l. duo ex tribus. n. 2. ff. eo. 148
4 Delegatus p̄ncipis pōt delegare causas meri z mixti imperij. in l. vna nu. 5. qui p̄o sua iurisd. 124
6 Delegatus ab ordinario iure ciuili non exequitur suam sententiā secus iure canonico. differ. int. ius cano. nu. 40. 194
4 Delegatus p̄ncipis z subdelegatus ab eo exequitur a⁹ sententiam. in l. fi. nu. 1. C. de iudi 133
3 Delegatus in sententia nō potest augere. nec coarctare: cū executio ad ipsum non pertineat. in l. ij. nu. 1. ff. de re iudi. 139
4 Delegari non potest per rectorem prouincie: z quare in l. j. n. 9. C. ne lic. doten. 93
5 Delegatus ab ordinario iudicat, nisi ordinarius sententiam sibi reseruat. in §. illud. nu. 2. in auth. vt defun. seu fune. 3
6 Delegatus de iure ciuili cum recusatur causa suspitionis non est p̄ponenda, nec p̄obanda, iure canonico sic. coaz arbitris aliam vide. nu. 67. diff. int. ius cano. nu. 27. 191
4 Delegati ab inferiore pōt citare. in l. sancim⁹. n. 5. C. ō iudi. 1
2 Delegatio quo ad delegantem; z delegatū sit nuda scriptura: sed quo ad delegantē. z eum cui fit delegatio per stipulationē; in l. delegare. nu. 2. ff. de nouā. 295
Delegatio qualiter dicatur fieri litis contestatione. ibi. nume.
Actio qua detur cōtra delegatus per litis cōtestationē. ibi. n.
5 Delegatus p̄ncipis q̄n possit causam delegare. in §. alios. autem. nu. mero. 1. z 3. in auth. vt defun. seu fun. 3
Delegat⁹ potest sibi assessorē eligere ptiō nō subiectū. ibi. n. 6
Delegatus a p̄ncipe si delegat totā causā an possit delegationem reuocare. ibi. nu. 7.
Delegatus ab alio quā a p̄ncipe an possit vnū articulū remittere. sub-

se subdelegare.ibi.nu.8.
Delegat⁹ añ pñtatiõe rescripti nullã hz iurisdictionẽ.ibi.n.9.
Delegator, vel arbitrorũ vnus si citatur, & nõ vult venire, alij de iure ciuili non potuerunt iudicare illo absente.in l.duo ex tribus.nu.3.ff.de re iudicata. 141
Delegatio facta ab vno ex reis credendi de vno ex reis debẽdi p̃odest, & nocet coreo, quemamodũ vera solutio, & acceptilatio.ex duobus.nu.30.ff.de duo.reis. 272
Delegatus nullam dicitur habere iurisdictionem, sed eius exercitium sic.in l.ait p̃etor.nu.2.ff.de re iudi. 132
Delegatus a vicario episcopi p̃ohibetur ab episcopo ne iudicet.in l.iudicium soluit.nu.2.de iudi. 187
Delegatus a potestate assisij non potest p̃ohibere ne iudicet p̃rectorem ducatus.ibi.nu.3.
Delegatio qñ est facta vero creditori an exceptio q̃ obstat delegãti obstet ei cui facta ẽ ōlegat.i l.doli mali.n.9.ff.ō noua. 296.
Delegatus p̃incipis & non alij citat per edictum.in §.omnes vero.nu.12.in auth.de litig. 53
Delegatus p̃incipis vel cardinalium legatorum quomodo possit delegare.in l.legatus.nu.2.ff.de offi.p̃ocon.& lega. 45
Delegatus ad vniuersitatem causarum quis dicatur.ibi.n.4.
Delegatus subdelegans quando possit revocare.ibi.nu.5.
Delegatus ad vnam causam non potest delegare certum articulũ nisi sit delegatus p̃incipis.ibi.nu.6.
Delegatus ab inferiore a p̃incipe in casu impedimenti etiam non subdelegat.ibi.nu.7.
Delegatus p̃incipis potest citare re & verbo: & quid in delegato ab inferiori a p̃incipe.in l.ij.nu.1.ff.de iurisd.om.iudi. 55
Delegat⁹ q possit mittere ī possessionẽ ex p̃rio ō creto.ibi.n.2.
Delegari p̃t inde: ignorãs & absẽs.i l.cũ furios⁹.n.1.ff.ō iu. 187
Delegare iudicẽ ẽ iurisdictiõis.in l.j.n.8.ff.ō iurisd.om.iud. 54
Delegari põt cã vt alteri ōlegẽt.i l.solet.n.2.ff.ō iur.om.iu. 61.
Delegare vnam speciem causarum quid sit.ibi.numero.3.
Ille cui delegãter cause castri.vt ville põt ōlegare eas.ibi.n.4.
Delegari que possint.in l.nec quicquam.§.vbi decretum.n.5. fol.43.& in repet.nu.8.ff.de offi.p̃ocon.& leg. 44
Delegatus potest insignẽ latronẽ punire, qñ esset periculosũ eius penã differre.in l.j.n.5.ff.de offi.eius cui mãda.est.iurisd. 51
Delegatus p̃cipis põt delegare causas meri imperij.ibi.n.10.
Delegatus ad vniuersitatem causarum vnam delegare põt.in l.nore.nu.n.ff.de iurisd.om.iudi. 58
Delegat⁹ ad vnã causas etiã lite contest.illam non delegat.ibi.
Delegatus potest delegare quando in delegatione dicitur, qõ possit delegare.ibi.nu.12.
Delegat⁹ nõ põt ōlegare.i l.imperiũ.nu.1.ff.ō iurisd.om iudi. 56
Delegatio facta a p̃incipe morte p̃incipis extinguit.in l.nore.nu.7.ff.de iurisd.om.iud. 58
Delegatio extinguitur morte delegantis non tanquã revocata sed tanquam quod voluntas cesset.ibi.nu.17.
Delegatio vniuersalis iurisdictiõis & delegato specialis iurisdictionis quomodo differãt.i l.solet.n.1.ff.ō iurisd.om.iudi. 61
Delegatus ad vnam causam potest articulum eius delegare.i l.solet.n.4.ff.ō iurisd.om.iudi.fol.61.& auth.ad hec.n.2.C.de iud.
Delegatus an dicatur habere iurisdictionem.ibi.nu.5.
Delegat⁹ q fuit i cã aduocat⁹ dr̃ suspect⁹.i l.p̃tor.n.1.ff.e.tit. 61
Delegat⁹ subdelegatus nihil sibi retineat.nisi si aliquid sibi ex p̃esse reseruauerit.in l.j.nu.2.ff.de dam.infec. 28
Delegatus qñ citat.dr̃ copiam sui rescripti in citatione inserre rei ipse cognoscit de surreptione.in l.ij.n.6.& i repe.n.25.ff.si quis in ius vo.non ie.fol.68.& §.omnẽ.n.2.i auth.de litigio. 53
Delegat⁹ qñ mulctare possit.in l.j.n.6.ff.si qs i⁹ di.nõ obtẽ. 64
Delegari non possunt requirentia cause cognitionem.in l.vltima.nu.3.C.de p̃cd.decurio.lib.x. 390
Delegari potest causa simplicis libertatis.in l.si quis libertatem.nu.9.ff.de peti.hered. 196
Delegat⁹ si commisit alicui incapaci vices suas an p̃opẽ hoc amiserit iurisdictionem.in l.plane.nu.1.ff.de leg.j. 233
Delegat⁹ inferioris a p̃incipe ẽt si sibi sit cõmissa cause diffinitio non põt exeq suã sniam.in l.a diuo pio.n.14.ff.ō re iudic. 135

Delictum factum in faciendo non egreditur personã eius ꝫ quem committit.in l.Papinianus.nu.1.ff.de his qui.indig. 347

Delictũ est esse Judeum: idem in hereticõ.in l.idem Julianus §.constat.nu.3.ff.de leg.j. 235
In delictis in dubio inteelligere ōbem⁹ aliqd factũ tpe, quo ls ea ōlicto excusat.i l.nõ solũ.§.ls vt, pbari.n.2.ff.ō op.no.nũ. 16
Delictorum multiplicatio causat multiplicationem pene.in l. quicunq;.nu.1.C.de ser.fugi. 221
In delictis que trahi possunt de facili in exemplũ punitur factum: licet non sit perfectum.in l.si qs seruo.nu.1.C.de furt. 226
Delicta paria mutua compensatione tolluntur.in l.vino ad.nu.1.& 7.ff.sol.mat. 28
Delictum quod, & quando p̃obari possit per instrumentum.in l.senatusconsultum nu.2.ff.ad turpil. 414
Delictum committens p̃opter quod bona veniant distrahenda creditor habens domum pignoratam potest illam defendere.in l.j.§.seruus.n.1.ff.ad lilleia. 213
Delictum rei quãdo noceat fideiussori.in l.si quis iniquum.§. si is p̃o quo.nu.1.ff.quod quisq; iur. 63
Delictum maius est quod fit in alium.quam q̃ in se.in eos autem.nu.1.in auth.vt iudi.sine quoquo suffra. 15
Delictũ tutoris nocet pupillo.i l.ij.n.3.C.de his q.vt iudi. 263
Delictum si committitur in l.plures.an quilibet possit accusare vt pena inferatur in solidum ex persona vniuscuiusq;.in l.p̃etor.§.si ad plures.nu.2.ff.de sepul.violat. 363
Delictum si de p̃opinquo sequatur post alienationem.tũc p̃sumitur alienatio frudulosa: licet in venditione requiratur, q̃ emptor fuerit particeps.in l.post contractũ.nu.8.ff.de dona. 66
Delinquens qñ possit alienare post litem contestatã.ibid.n.14
Delictum est tanta grauius, quanto in digniorem committit.i §.si vero.nu.2.in auh.de non alie.aut permu. 15
Delictum.in generali mandato non venit.in l.ij.§.sinantes.n.3.C.de iureiur.p̃opt.cal.dand. 118
Delictum & contractus equiparantur in auth.vt oẽs obedi.iudi.nu.5.fol.33.& l.heres.§.si qui.nu.2.ff.de iudi. 180
Delictũ dicitur manifestũ, qñ quis deprehenditur ipso delicto, vel in aliquo actu ppinquo ad delictũ.i l.fur est.n.1.ff.de fur. 336
Delictorum quedam nominata, quedam innominata.in l.nũquam plura.nu.4.ff.de p̃iua.delic. 315
Delicta plura quando tendunt ad eundem effectum, vt in insultũ & p̃cussione quis non puniatur, nisi de insultu.ibi.nu.7.
Delictum maius est in committendo quam in omittendo.in l.licet.§.si filiussa.nu.1.ff.de pecu. 360
Delictus tutoris vel curatoris ab initio delinquentis nocet pupillo.in l.meminerint.nu.10.C.vnde vi. 333
Delictũ p̃obat p̃ivatã scripturã alicuius qñ cõmittit, p̃mittendo vel ꝫbendo.in l.ex quibusdã.§.tacitã.nu.2.ff.de iu.fis. 455
Delictum mandantis & facientis an sint idem in l.sed si vnus.§.seruus meus.nu.3.ff.de iniu. 361
De delicto corã iudice cõmisso quis punitur sine accusatiõe ex officio indicis.in l.iubemus.nu.1.C.de p̃oh. 167
In delictis que committantur negligendo extra personam circa rem qualiter cognoscatur an sint plura, vel vnũ.in l.inficiando.§.si tibi.nu.2.ff.de furtis. 347
Delicta plura si committuntur circa rem extra personam in faciendo an puniatur p̃o vno delicto, vel pluribus.ibi.nu.3.
Delictũ nõ tribuit imunitatẽ.in l.tute.§.ſs & si.n.1.ff.ō le.tu. 59
Delictum cõmittens in vigilia natiuitatis, & accusatio fuit p̃o recta post natiuitatem, & est delictum anno p̃senti an sufficiat & testes hic deponũt annus potest intelligi de naturali & artificiali.in l.cum heres.§.stichus.nu.2.ff.de statu liber. 85
Delicto q̃sumato an sit loc⁹ punie.i l.q ea mẽte.n.3.ff.ō fur. 346
Delicta debent puniri secundũ morẽ p̃onin ciarum.vbi fiunt.in l.saccularij.§.sunt quedam.num.1.ff.de extraord.crimi. 363
Delictum si ex parte inferentis est vnus actus, & ex parte recipientis resultãt plures, an vna pena vel pluribus puniatur.in l.si gemina.nu.1.ff.ar.fur.cesar. 312
Delictũ patris vbicunq; nõ nocet filio intelligẽdũ tũ q̃ patri nihil acquiratur.in l.cum qui.nu.4.ff.de interdi.& relegat. 435
Delicta plura quando tendunt ad eundem finem, p̃o vno tantũ punitur.in l.illud.§.si idem.nu.1.ff.ad l.aquil. 229
Delictum cõmissum si in accusatione cõtinetur in villa sancti Martini cũ plures sint ville eiusdẽ nominis, an valeat accusatio.in l.ita fide.nu.1.ff.de iure fis. 458
Delictum vnum est, qui tenet terras vel vnã possessionẽ cõtra voluntatẽ p̃ plures annos.i l.p̃onimus.in §.n.4.ff.de neg.ge. 140
Initium in delictis an inspiciatur.ibi.nu.7.
Delictum vnum etiam dicitur quando plura facta simul fiunt.in l.hoc accusare.§.lege Jul.nu.2.ff.de accu. 381
Delictum maius & minus, quid sit de iure positivo, & iure divino.cons.ccxvij.nu.1.lib.j. 71
Delictum quando perpetratur vltra p̃opositum non punitur.cons.cxj.nu.2.lib2.ij. 100
Delictum & pena an extinguantur morte vxoris adultere.consil.xcv.nu.1.lib.ij. 98
Delictum quod in actu sententie perficitur, sententia & appellatione secuta non dicitur esse perfectum.queſt.ij.n.2. 114
Delictũ vnũ intelligitur factum mãdãtis & facientis.ibi.nu.1.
Delictum cõmittens in ista ciuitate Lucanum, non potest p̃o delictis alibi cõmissis hic puniri, licet aggrauent delictũ hic rem

missum.in l.si cui.§.cum sacrilegium.nu.6.ff.de causa. 380
3 Delictorum quedã leuia,quedã grauia,quedam grauiora,que dã grauissima.in l.nõ solũ.§.si mando meo.n.7.ff.de iniur.358
Delictum dicitur magis atrox quando fit mediante pecunia, & pena augetur,vt in assassinis.ibi.numero.14.
3 Delicta leuia vel atrocia dicuntur respectu pene.in l.leuia.n. 1.ff.de accusat. 379
Delicta priuata in quibus leuior pena imponitur,dicuntur leuia delicta.ibi.nu.2.
Delictum leue dicitur etiã in reperto cum cribello:in reperto ludere:& in reperto ire de nocte.ibi.num.9.
3 Delictum an possit probari per instrumentum.in l.diuus.nu. 15.ff.de custo.& exhi.reo. 386
2 Delictum parentum non nocet filijs in his,que per parentes ipsi filij non acquirunt.in repe.l.si cõstante.n.69.ff.sol.mat.20
1 Delictum vnius non nocet alteri.in l.papinianus.§.meminisse.n.4.ff.de inoff.testa. 191
3 In delictis que habent causam continuam,seu successiuam,sufficit exprimere annum,vel mensem secundum quod delictũ fit. in l.libellorum.nu.16.ff.de accu. 377
3 Delictum qualiter dicatur fieri proditoria,& proposito.in l. respiciendum.§.delinquunt.nu 1.ff.de penis. 428
2 Delicta que in omittendo committuntur,tũc dicuntur perfecta,quando transiuit tantum tẽpus quod potuit impleri,& non impleuit.in l.cognitione.nu.4.ff.ad silleia. 216
1 Delictum si est dubium an fuerit commissum in territorio vni⁹ iudicis,vel alterius,qui cognoscit.in l.§.cuius vrbem.n.7.ff.de off.prefe.vrb. 37
3 **Delinquens** contra principem verbo vel facto qualiter puniatur.i l.famosi.§.hoc tamen crimen.nu.1.ff.d l.iuliã.maiest. 388
4 Delinquens in loco efficitur de iurisdictione loci.in l.§.n. 45. C.de sum.trí. 5
3 Delinquens in plus quã cogitaret,qualiter puniatur.i l.diuꝰ. nu.2.4.7.ff.de sicar. 401
5 Quis punitur vbi delinquit.in §.si quis autem.n.1.in authẽ. vt iud.sine quoquo suffra. 15
5 Delinquens cũ armis an possit puniri & de delicto & portatione armorum.in §.denuntiamus.nu.4.& 5.in auth.de armis.41
5 Delinquens in ecclesiam ad ecclesiã non confugit,nec ab ea defenditur.in §.his quoq;.nu.4.in auth.vt licet.matri & auie.56
1 Delinquens vnus ex dominis an puniatur ab altero.l.si.n.3. ff.de rer.diuision. 36
5 Delinquente vno ex pluribus delinquentibus conuento,an ceteri sint liberati.i l.sep.§.si i sepulchro.n.1.ff.q vi aut clã. 183
5 Delinquentem arripiens de manu iudicis,ver qui facit,q̃ delinquens in iudicium non vadat,incidit in l.Jul.de vi priuata.in §.arripiat.nu.1.in auth.vt omnes obe.iudi. 33
3 Delinquentem arripiens de manu iudicis qui est dãnatus ad mortem,vel damnatus,incidit in l.iul.maie.ibi.numero.2.
3 Delinquẽs ignoranter accusat qũ electũ nõ cõmittit pricipaliter i iniuriã alicuius,sec⁹ si committit.i l.si adulteriũ.n.16.ff.ad nul.395
5 Delinquere videns aliquẽ si nõ prohibeat,cũ prohibere possit,an teneatur.in §.sic igit.n.4.in auth.vt iudi.sine quoquo suffr.15
6 Delinquentes equitate puniuntur.in l.hi qui pro emptore. num.40.ff.de vsucap. 117
3 Delinquẽtem quilibet potest occurrere ad capiendum.in l. si quis in seruitute.numero.1.ff.de furt. 336
4 Delinquens emendatus habetur perinde ac si non deliquerit. in l.imperialis.§.presenti.nu.2.C.de nup. 203
5 Delinquenti mandato alicuius an sit dãda dilatio ad denũtiadum domino.in §.si vero.nu.4.in auth.vt omnes obe.iudi. 53
5 Delicti punitio vt fiat,delinquens ad locum delicti remittendus est in §.si vero quis.num.1.in auth.vt nulli iudi. 61
3 Delinquendo quis non facit suam conditionem meliorem.i l. j.§.vnde queritur.nu.6.ff.de publi.& vecti. 55
3 Delinquente plures si sunt,& tractatur de puniendo alios delinquentes.propter illos delinquentes omnes tenetur de vno,& pro vno reputantur.in l.si in rixa.nu.3.ff.de sica. 401
3 Delinquens per iuris ignorantiam quando excusetur.in l.respiciendum.§.delinquunt.nu.5.ff.de penis. 428
Deliquẽtes plures si habebãt officiũ publicũ,& tractant de ipsis puniẽdis,oes tenẽtur,p vno delicto,& vna pena tenẽtur.ibi.n.7
Quãdo plures non officiales delinquunt equaliter oes tenent: si inequaliter,quilibet punitur pm qualitatez facti sui.ibid.n.9.
Quando plures delinquunt nec apparere potest cuiusctu percussus sit mortuus,an omnes puniãtur,& qualiter.ibi.n.10.
3 Deliquẽs dormiẽs an puniat.l.pena piculũ.n.1.ff.de parri.102
5 Delinquens in territorio captus si cõfessus est etiam plura crimina extra territorium commisisse,an poterit etiã pro illis cõdemnari.in §.si vero quis.n.7.in auth.vt nulli iudi. 61
2 Delinquẽs ante clericatũ an debeat cõueniri coram iudice ecclesiastico.in l.idẽ vlpian⁹.§.sunt & alij.n.3.de excu.tut.& cura.84
3 Delinquens perpetuus si inducatur conuenial,& contumax sit an primo processu pendente possit perpetuũ contumax sit l.sepulchri violati.nu.2.ff.de sepul.viol 364
4 Quis non dicitur inuitari ad delinquẽdũ.in l.j.n.7.C.de vsufr.144
4 Delinquentẽ in mari iudex proprinquioris territorij illi loco in quo maleficium est commissum puniat.in l.vnica.n.2.C.de classic.lib.xj.404.
4 Delinquẽs accusatus,vel deprehensus in crimine,si se occidit, habet,p cõfesso,& puncto.in l.reorũ.n.1.C.de iure fis.li.x.374
2 **Demonstratio** quid sit:& p que verba inducatur.in l.demonstratio.n.1.& 2.ff. de condit.& demonst. 316
Demonstrationis effectus quis sit.ibi.nu.3.& 9.
Demonstratio falsa adiecta circa rem,si constat de corpore,nõ vitiat dispositionem.ibi.numero.4.
Demonstratio falsa non vitiat rescriptum,nisi de contraria voluntate principis doceatur.ibi.nu.11.
2 Demonstratio falsa in iudicijs quando vitiet.vt quia fuit citatꝰ quis tanquam Petrus Joannis cum sit Petrus Martini.l l.demonstratio.nu.12.ff.de cõdi.& demon. 357
Demonstratio falsa ad hoc vt non vitiet dispositionem,quando probabitur de corpore constare.ibi.num.14.& 19.
Demonstrationẽ certa inducit singularitas nominis.ibi.n.16.
Demonstrationi qñ fletur magis,quã propio nomini.ibi.n.18.
Demonstratio rei si variatur ex tempore,qualiter probabitur identitas.numero.20.
2 Demonstratio falsa adiecta rei que non reperitur,vitiat legatũ in l.si serus.§.qui quinq;.nu.1.ff.de leg.j. 249
4 Demonstratio falsa quando vitiat dispositionem.l.si pater.n. 2.C.de heredi.instit.fol.342.& l.demonstratio.nu.7.8.& 10.ff.de cond.& demon.fol.357.& l.si ita.nu.1.ff.de verb.obli. 253
2 **Denuntiatio** quando fit,quando qꝫ actus sit de euictione.in l.qui pupillam. §.si heres.nu.4.ff.de lega.iij. 282
3 Denuntiator potest constitui a iudice vel ab vniuersitate habẽte merũ impiũ,nõ mixtũ.i l.diuꝰ.n.6.ff.d custo.& exhi.reo.186
Denuntiare non potest,qui non potest accusare.ibi.numer.7.
Denuntianti delicta grauia non creditur.ibi.numero.8.
Denũtiator si ponitur ad denuntiandum illud,quod re ipsa,& vere inuenit delictis non grauibus credit eꝰ denũtiatioi.ibi.
Denũtiator non tenetur se subscribere,sicut accusator:& si nõ pbat denũtiatiũ,nõ punit pena talionis,nisi extra ordinẽ.ibi.n.9.
Contra denũtiantem possunt opponi exceptiões,que opponũtur contra accusantem,& quando.nu.10.
Denuntiator si maleficium q̃ ignorauit,non denuntiauit,non punitur.ibi.numero.2.
Denuntiator non denuntians maleficium occulte commissus, intra tempus statutum excusatur.ibid.
Denuntiator si non fuit negligens,licet preueniat ab iniuriato vel aliter,non punitur.ibi.nu.13.
Denuntiator non tenetur denuntiare illas personas,quas non tenetur accusare.ibid.nu.14.
4 Denũtiatioi syndici nõ credit.in l.j.n.1.C.d curiosi.li.xi.415
4 Denũtiatores maleficiorum,nisi possit incarcerare,possũt maleficiores fugientes.sub custodia tre.i l.j.n.2.d curiosi.lib.xi.415
3 Denuntiatio fienda alicui,dicitur posse fieri quando diuidem territorio.in l.si ancillam.nu.3.ff.pro suo. 119
3 Denuntiandi facultas transit ad heredem,no facultas cõditionis implende.in l.si decem.nu.1.ff.de verb.obligat. 135
3 Denuntiatio an inducat malam fidem.in l.ait prator.§.si quis nu.1.ff.de infrau.credi. 161
6 Denũtiatio euangelica,dicitur priuata,& habet locum in foro ecclesiatico.in consti.ad reprimendum.nu.5. 129
Denuntiationis Euangelice forma que,sit.ibi.nu.6.
In denunciatione Euangelica libellus porrigitur,illis cõtestatur & sententia in scriptis fertur.ibi.nu.7.
6 Denunciatio Euãglica pro quibus causis fieri possit,& quomodo pro obligatione naturali.in consti.ad reprimendum.§.j.nu.9. 129
6 Denunciatio Euãgelica dat̃,p obligatiõe prescripta.ibid.nu.11.
Denunciatio non datur cõtra filiumfamilias tutum exceptione excussa ced.ibi.nu.12.nec cõ mulierem tutaz Velleiano,nec cõ pupillũ. nu.13.item nec vbi cõtra obligationem datur restitutio.nu.14. nec cõtutum exceptione rei iudicate.aut iurisiurandi.n.15.& 16.
4 Dennnciatio facta domino quando habeat vim quasi litis testationis.in l.ij.numero.3.C.vbi in rem act. 150
Denunciandum est domino per iudicem.ibi.nu.18.
3 Denunciatio facta ab initio,licet faciat quem malefideꝫ tñ facta post

eta post ceptam vsucaptionem, non facit quem malefidei possessorem. in l. naturaliter. nu. 9. ff. de vsuc. 182
3 Denuntiare procuratori. z syndico reipub. sufficit. in l. aut qui aliter. §. z si forte. nu. 3. ff. quod vi aut clam. 182
3 Denuntiatio z protestatio an possit fieri per procuratorem: z an requiratur speciale mandatum. in .. denuntiasse. §. sed z si per procuratorem. nu. 1. ff. ad l. iul. de adul. 394
2 Denuntiatum esse alicui per aliquem quod sit tutor, an sufficiat in l. quidam. §. ex quo. nu. 1. ff. de admi. tut. z cur. 66
2 Denuntiari debet illi, qui vocat ad aliquod onus. in l. scire opor tet. nu. 3. ff. de exc. tut. z cur. 90
3 Denuntiatio facta procuratori quando constituat dominum in mora. in l. j. §. mariti. nu. 1. ff. de libe. agno. 43
3 Denuntiatio vt constituat debitorem in mora. per quem debeat fieri. in l. si seruum. §. nunc videamus. nu. 2. ff. de ver. obli. 242
1 Denuntiari cum venditor non inuenitur cui possit. in l. si dictū. §. si presente. nu. 1. ff. de euic. 422
3 Denuntiatio an fiat ei, qui sibi rem solutum, que euincitur, si cui tit venditori. in l. si. quis. nu. 3. ff. de solutio. 306
3 Denuntiatio z protestatio qñ tollat denuntiationē, z pstationem precedentem. l. aut qui. §. si quis cum. nu. 1. ff. quod vi aut clam. 182
1 Denuntiari debet venditori, q̄ veniat ad defendendū, qñ est manifestum defensionem non superesse. in l. emptorem. nu. 2. ff. de act. emp. 391
1 Denuntiationes tres qñ requiruntur, nō sufficit, q̄ fiāt vno momento, sed requiritur ad minus, q̄ vna dies sit inter vnam denūtiationem, z aliam: in l. si conuenerit. nu. 3. ff. de pig. act. 342
1 Denuntiandū est venditori non solum litem motā, sed petere, q̄ veniat ad defendēdū. in l. qui absentem. nu. 2. ff. de procurat. 132
Denuntians procuratorio nomine, tempore denuntiationis debet facere fidem de mandato. ibi. nu. 4.
In casibus in quibus quis sine mandato denuntiare potest, a denuntiante potest peti cautio rati. ibi. nu. 5.
3 Denuntiatio requirit causam. in l. denuntiasse. §. quid ergo. nu. 1. ff. ad leg. iul. de adul. 394
4 Denuntiator debet facere expensas testibus, sicut accusator. in l. quoniam. in fi. lect. nu. 6. C. de testi. 170
3 Denuntiatio sola nō facit rem litigiosam. in l. j. nu. 1. ff. de lit. 197
4 Denuntiatio constituit quem in malafide. in l. si fundum. nu. 3. 4. z 5. C. de rei vendi. 161
3 Denuntiationem fieri extra iudicium sufficit. in l. qui vxori. n. 1. ff. ad l. iuliam de adul. 303
3 Denuntians debenti emere debet alternative denuntiare. in l. quirome. §. coheredes. nu. 4. ff. de ver. obli. 253
1 **Deponens** pecuniam penes nūmularium, vel pign⁹ apud vsurariū, videt mādare. vt pficiat rationes z talis edit officio iudicis. in l. quedā. n. 2. ff. de edē. 92
1 Depositum fardellū si nō restituit, vel restituit dissigillatū, iura tur in litem de veritate. in l. in actionibus. n. 1. ff. de in lit. iur 286
1 Depositum quando reguletur secundum naturam mutui. in l. si quis nec causam. nu. 3. ff. si cer. pet. 247
Depositū q̄ est factū gratia vtriusq;, cuius sit periculū. ibi. n. 5.
1 Depositum si fiat gratia recipientis, ad eum spectat periculū. in l. si quis nec causam. nu. 1. ff. si cer. pet. 247
2 Depositum vt dicatur factum, non sufficit offerre mar supiū, sed debet pecunia cozā notario, z testibus numerari. in l. cū seruus. nu. 3. ff. de cond. z demon. 369
3 Depositarius qui dolo desijt possidere, si conuenitur, quando sibi actio cedatur. in l. in depositi. nu. 2. ff. de re iud. 134
3 Depositarius cōuentus potest dominum in iudicio nominare. in l. j. §. si tabule. nu. 2. ff. de tabu. exh. 164
1 Depositario nō potest interdici, ne depositū restituat. in authen. de posit. z denuntiat. inquil. nu. 1. 41
3 Depositum si est factum apud te de cētum libris in florenis sub eadem estimatione teneris reddere, si fuit dictum, alias in cōmuni estimatione. in l. paulus. nu. 10. ff. de sol. 313
3 Depositarius lz teneat ō lata, z latiori culpa, lz tū actionē furti pre deposita sibi furata. in l. eū q. §. is apud quē. n. 1. ff. ō fur. 337
3 Depositio pecunie facta a debitore aio abdicādi dñiū a se. z crepitor possit accipe. liberat debitorē. i l. si solutur⁹. n. 5. ff. ō so. 304
4 Depositio facta i sacculo, an valeat. in l. acceptā. n. 5. C. ō vsu. 191
1 Si vnus ex pluribus depositarijs, vel cōmodatarijs soluit, qua actione repetat ab alijs. an l. reos. nu. 5. ff. de duob. reis. 270
1 Depositari⁹ ñ cōuenit rei vēd'catiōe, i l. offm. n. 2. ff. ō rei vēd. 205
1 Depositū petit. ifū. pſona veniēs. il. bonafides. n. 2. ff. ē posit. 367
3 Depositarij vel commodatarij plures si conueniant ratione doli, vel culpe, etiam de iure antiquo habēt beneficium diuisionis. in l. in duob⁹. §. vbi duo rei. nu. 7. ff. de duo. reis. 267
4 Depositarius penes quē deponitur per debitorē pecunia propter defectum rei. itoris nolentis recipere, potest illam deponere et reddere vnteq̄s ab ipso petatur. in l. acceptā. n. 5. C. de vsur. 191
4 Depositum quando impediat cursum vsurarum. l. si credi dissi nu. 1. C. de vsu. 190
4 **Deportatus** si est institutus heres hereditas venit ad veniētes abintestato. in l. j. n. 1. C. de hered. instit. 242
Deportatus habetur pro mutuo. ibi. n. 2.
2 Deportatus potest institui. in l. non tantū. §. liberi. n. j. ff. de bono. poss. contrab. 413
3 Deportatus qñ obligat ciuiliter z naturaliter vbi q̄ non in obligationibus de novo perficiēdis: in cōtrahendis naturaliter z in cōtractis fideiusso⁹ liberatur. in l. quoties. nu. 3. ff. de nova. 296
4 Deportatus potest renocare donationē quam fecit. in l. res vxoris. nu. 3. C. de dona. inter vir. z vxo. 213
3 Deportatus an capiat legatū eidē factū. in l. j. n. 1. de iur. fis. 454
3 Deportatus retinet ea, que sunt iuris gentiū z hic competit actio descendens ex contractu. in l. si victum. nu. 1. ff. de re iud. 140
9 Deportati in insulā. lz pdat ea q̄ sunt iuris ciuilis retinēt tū que sūt iuris gentiū. z ex his causis acq̄rūt. lib. j. minor. C. j. n. 1. 148
6 Deportari possunt esse arbitratores. conl. xvij. n. 3. li. ij. 81
4 **Deprehensus** in crimine quis dicatur. in l. j. n. 1. 72. C. de petit. bo. subla. lib. x. 370
3 **Depredantes** non tenentur, quādo bellum fuit licitum. in l. naturaliem. §. ille. n. 1. ff. de acquir. re. dominio. 86
3 Depredans in porta Pisana potest in ciuitate Pisana puniri. in repet. l. Cesar. nu. 27. ff. de publi. z vect. 63
4 **Deputari** ad agriculturā nō possūt capi pignori. in l. executores. n. 1. C. que res pig. obl. poss. 345
4 Deputati ad solvēdās stipēdia debent sua manu soluere, z non per substitutum. in l. iubemus. n. 1. C. de erog. mili. anno. lib. xij. 428
1 **Derelinquere** dominum quis potest. nec cogitur cū reficere. in l. si an vltro. §. is autē. nu. 3. ff. de neg. gest. 139
3 Quādo per factum presumatur q̄ quis rem habeat p derelicto. in l. falsus. §. si iactum. nu. 1. ff. de furtis. 345
1 **Derobatus** si ibat per viam non rectam, ciuitas nō tenetur emendāda dan. ni. in l. j. nu. 2. ff. de his qui dete. vel. ffeuder. 230
4 **Descēdētes** qui nō sūt in pāte. hēditatē ascendētiū, nō ad extraneos. in l. vnica. n. 2. C. de his qui ante aper. tab. 82
5 Descendens per lineam feminā dicit esse de genere. in §. oportet autē. nu. 1. in aut. de man. prin. 18
4 Descendens cum extraneo illi non aufert, nec extranei inter se. in l. si emancip. ati. nu. 10. C. de colla. 235
4 **Descriptio** quot modis sumatur, z qualiter fiat. il. j. nu. 4. C. de apoch. publ. lib. x. 384
3 Descriptio bonorū, ne bona pereant, potest fieri in casibus. in quibus sequestratio est pbibita. in l. mādato. nu. 1. ff. de reg. re. 416.
3 **Desistens** ab accusatione qualiter puniat. in l. accusatorū. §. si quis autē. n. 1. ff. ad Turp. 412
3 Desistens ab accusatione invalida sine abolitione incidit in turpillianum excepta muliere, z minore. in d. l. accusatorum. §. accusationem. nu. 1. ff. eo. 412
3 Desistens ab accusatione turpilliani non incidit in turpillianum, in l. accusatorū §. suspecti. nu. 3. ff. ad turpil. 412
3 Desistens ab accusatione ciuili nō admittitur ad accusandū criminaliter. in l. qui desistit. nu. 1. ff. ad Turpil. 413
3 Desistens ab accusatione quando incidat in turpillianū. in l. que situm. nu. 1. ff. eod. 414
1 Desistisse qualiter quis dicatur. in l. Papinianus. §. si quis post rem. nu. 1. ff. de inofti. testa. 196
9 **Desponsata** de facto que non potuit consanguinitate impediente desponsari non pōt cuz alio fratre matrimonium contrahere iure canonico, secus o rec nili. differ. interius cano. n. 106 184
4 **Destruere** qñ eius possit illud, quod requiescit in suo i l. j. nu. 1. C. de interdi. 531
2 **Detentatio** habet locum traditionis. cū testator legat fundum ei qui nullum detinebat. in. l. cui vsusfructus §. colono. nu. 1. ff. de vsufru. leg. 302
3 Detentatio quando possit esse apud plures insolidum. in l. possideri. §. ex contrario. nu. 16. ff. de acqui. possessi o. 95
3 Detentatio est facti. z non diuiditur in ciuilem. z naturalem. in l. j. nu. 13. ff. de acqui. poss. 91
Detentatio illa quam habet colonus est de iure gētiū, illa quam habet m. missus in possessionem de iure ciuili. ibi. n. 16.
Detinens tantum non potest sibimet vnā rem tradere nec causā possessionis mutare. ibi. nu. 19

Detentatio acquiritur, qñ debitū est in possessionem. ibid. nu. 22.
Detentatio non acquiritur, ex aspectu etiam in pretoris tercerecutoris consensus interueniat. ibi. nu. 21.
Detentatio potest animo retineri, quādo custodia illius rei per abientem retinetur. ibi. nu. 27.
4 Detineri qñ ḡs possit p debito ꝑuato. i l. ū. n. 3. C. ꝛ eract. li. r. 382
4 Detentus minꝰ a potestate in fuit, nō tenetur. in l. vis eius. nu. 1. C. de ꝓbat. 162
6 Detinens aliquem per viginti horas, committit crimen priuati carceris. tract. de carce. nu. 22. 199
3 **Determinationes** plures qñ respiciūt verbū, quelibet per se determinat verbū. in l. pretor. §. si quis aduentu. nu. 2. ff. vi bo. rap. 354
2 Determinatio vna respicies plura determinabilia, dꝫ intelligi, vt equaliter determinet. i l. iā hoc iure. §. si. n. 1. ff. de vul. ꝛ pu. 158
1 **Deus** potest aliquem decipere. in l. j. §. nō fuit. nu. 3. ff. de dolo. 151
4 Deus semper parcit. in l. si quis. nu. 1. C. de apostat. 2
1 Deus fecit hominem vt dominaretur omnibus alijs rebus. in l. j. nu. 1. ff. de seruitutib. 218
4 Deus nec lex potest facere, quod illud quod est factum nō sit factum. in l. non dubium. nu. 14. C. de legi. 16
3 **Dicta** in vno capitulo, qñ intelligāt repetita, l sequētib⁹, il. pretor. §. erit q̄ hec differētia. n. 3. ff. vi bo. rap. 354
5 Dicta in lege inter pretata intelliguntur repetita in l. inter pretante. in auth. de filijs ante dota. instru. nu. 1. 21
4 Dicta in precedētib⁹ ꝓpter odiū, nō censet repetita in seq. ꝛ qñ censentur repetita in l. per retentionem. nu. 1. ꝛ 2. C. de vsur. 190
3 Dicta in seruo fructuario an habeant locum in monacho vnius monasterij posito ad regimen alicuius ecclesie. i l. j. §. si fructuarius. n. 4. ff. de statu. seruo. 274
4 Dicta in prefationibus, in subsequentibus videntur repetita. in l. 1. nu. 1. C. de diuer. rescr. 47
4 Dicta in persona principali intelliguntur in persona adiecti repetita. in l. si seruus. §. cum mihi. nu. 2. ff. de verb. obli. 265
2 Dicta in viro habet locum in socero, ꝛ eius heredibus. i l. diuortio. §. interdum. nu. 8. ff. so. mat. 10
2 Dicta in vno contractu, quando videantur repetita in eo, qui loco eius substituitur. in l. licet. nu. 11. ff. de leg. j. 243
2 Dicto soluto iterpretis statur. i l. j. §. cadē. n. 5. ff. de ver. obl. 205
2 Dicto vnius testis statur ex dispositione testatoris. in l. Theopompus. nu. 1. ff. de dote ꝓleg. 307
4 Dicto vnius ꝓpositi a communi statur: idem si eligitur de partium consensu. in l. vnica. nu. 2. C. de pondera. lib. x. 109
2 Dicto meo statur in his, que cōsistunt in animo. in l. ꝓ hērede. nu. ff. de acquir. hered. 192
2 Dictum restringitur per rationem. in l. cū pater. §. dulcissimis. nu. 1. ff. de leg. ij. 271
2 Dictum generale ad extraordinaria non extenditur. in l. Scio. §. ne sic. nu. 1. ff. de ann. leg. 297
2 Dictū qñ limitet a rōne. i l. pr fi tū. §. fundū. n. 2. ff. de leg. iij. 285
2 Dictum in vna lege non videtur repetitum in alia separata. in l. j. nu. 5. ff. de his qui dcie. vel effu. 210
4 Dicere ꝓ homine idem est, quod ꝓ quolibet homine. in l. per annos. nu. 1. C. de metalla. li. xj. 202
2 **Dicio** vna ꝓ alia ponit. qñ expedit. in l. eas causas. nu. ff. de cond. ꝛ demon. 368
6 Dictio alia. de sui natura secundum ꝓpriam significationem habet implicare etiam alia. cons. xlix. nu. 4. lib. ij. 88
6 Dictio quousq; ñ vitiat dispositionē preambulā. §. xv. n. 2. li. j. ij
6 Dictio vterque, distributiua duorum tantū, ꝛ quandoque interplura ponitur. tract. de insul. §. qui ab vtraque. nu. 1. 179
6 Dictio maxime, quando ponatur implicatiue, ꝛ quando aliter. i const ad repe. nu. 20. 128
6 Dictio omnino, quā significationē hꝫ. cons. cxxxviij. nu. 4. li. j. 47
6 Dictio ciuitas, quot modis capiatur. cons. cxcvj. nu. 6. lib. j. 65
6 Dictio vna, est aduerbium congregandi predicatum ad suū subiectum. sicut dictio simul. consi. iiij. nu. 4. lib. j. 3
6 Dictio cum, resolutur in coniunctiuam. consi. 1. nu. 2. li. ij. 89
Dictio omnis, est collectiua ꝛ que omnia comprehendit. ibi. nu. 3.
6 Dictio nisi, ponit ꝛ affirmat, quando precedit oratio negativa. cons. xlvj. nu. 1. lib. ij. 88
5 Dictio siue, est disiunctiua. l. si quis ita stipuletur. nu. 1. ff. de verbo. obli. 229
3 Dictio quantum, refertur ad quantitatem, non ad speciem. l. stipulationum quedam. nu. 1. ff. de ver. obli. 234
1 Dictio donec. dum. vel quandiu, ꝛ similes an faciant conditionē vel modum. l. seruitutes. nu. 2. ff. de seruitu. 218
6 Dictio item, an inducat repetitionem conditionum, vt iudicetur tēpus quod de copula. consi. xlviij. nu. 2. li. ij. 88
6 Dictio quocūq;, vel omni meliori modo ꝛc. qō. intelligat cōsi. xx. nu. 1. lib. ij.
6 Dictiones aliquis, si quis, ꝛ quisquis, sūt distributiue. cōsi. lxxix. nu. 4. lib. ij. 82
6 Dictio hinc ꝛ ad hinc quomodo, intelligantur. consi. xij. numero. 1. lib. ij. 94
6 Dictio ꝓnunciatiua qñ similitudinarie quādo limitatiue quādo causali. ibi. nu. 17.
6 Dictio primus heres, non denotat ordine institutionis sed ordinē. finoziendi. consi. xxv. nu. 3. lib. j.
6 Dictio vsq; qñ ponatur exclusiue. consi. lxvj. nu. 2. lib. ij. 15
6 Dictio tunc, extremitatem temporis denotat. consi. xv. numero. 4. lib. ij. 94
2 **Dies** diuorū cōputatur in dilatione, de qua l. j. §. si minus. ff. de liber. agno. ꝓ intelligit de momento ad momētum. ibid. nu. 2. 40
Dies date dilationis an computetur in dilationem. ibi. nu. 2. 45
1 Dies aut consul. non requiritur in priuata scriptura ꝛ requiratur. in l. cum tabernam. §. idem quidam. nu. 1. ff. de ꝓpig. 2
2 Dies vltimi anni an debeat esse completus. in l. si cui legatum. nu. 1. ff. de leg. j. 44
1 Dies incertus ꝛ cōditio quomodo differāt. l. nā ꝛ si cum mo. nu. 3. ff. de condi. inde. 217
2 Dies certi ꝛ incerti. ꝛ conditionis diuersitas, ꝛ eius ratio. in l. hereditas. nu. 3. ff. de here. instit. 73
1 Dies est pars stipulationis, sicut summa. in l. lecta. n. 2. ff. si cer. pe. 149
2 Dies cedit a tempore mortis in seruitutibus realib⁹. in l. si fundū. nu. 2. ff. de seruit. leg. 157
1 Dies qui tacite inest stipulationi nō est ipotestate rei vel actus sed lex declarat. in l. non vtiq; §. si quis ita. numer. 5. ff. de cog. certo loco. 304
1 Dies ceptus qñ habeatur ꝓ completo. in l. deniq; §. minor. nu. 2. ff. de mino. 37
2 Dies fideicommissi vnius salis. quādo cedat. in l. vbi pure. nu. 2. ff. ad treb. fol. 3 10. ꝛ l. quidam. nu. 1. ff. eo. tit. 137
1 Dies termini qñ cōputetur in termino. in l. §. nu. 1. ff. si ga. cau. 158
4 Dies legati quādo cedat, quoad transmissionem. in l. j. ꝛ cum lex. nu. 1. C. de ca. tol. ꝛ quando quoad obligationem. nu. 1. 8
Dies legati quādo cedat quoad trāslationem dominij. ibi. nu. 4.
4 Dies legati quare in casibus expresso in l. j. §. in nouissimo. C. de cad. tol. non cedat, nisi abadita hereditate. ibi. nu. 2. 381
Quid in seruitutibus realibus. ibi. nu. 3.
1 Dies qñ incipiat. in l. more romano. nu. 1. ff. de ferijs. 83
4 Dies festus ꝓ alio quo, erit etiam contra se. in l. die sabbati. nu. 1. C. de Jud. ꝛ celicol. 1
1 Dies quo celebratur contract⁹ apponi debet, non eo quo scribitur per notariū. in l. si quis. in repe. §. ii tintium. nu. 16. ff. de eden. 11
6 Dies non appolita in instrumento publico manu nocarij scripti an vitiet instrumentum. consi. cxvij. nu. 1. lib. j. 66
3 Dies appositus in vna rone intelligit ceis ad omnes sequētes. in l. si quis. §. ii initium. nu. 1. ꝛ in repe. nu. 1. ff. de eden. 87. 88
Dies appositus in medio libri instrumentorum, intelligitur repetitus in sequentibus. ibi. nu. 2. in repet. nu. 20. 89
Dies appositus in fine libri refertur ad precedentia si hoc exprimatur, alias secus. ibi. nu. 3. ꝛ in repet. nu. 11. 89
Dies appositus in principio fidei non intelligitur repetitus in alijs. ibi. nu. 7. vide latius in repe. nu. 22. 89
3 Dies an sit apposita causa differēde solutionis, plulande obligationis. in l. obligationum. nu. 1. ff. de act. ꝛ oblig. 121
3 Dies commissi criminis si apponitur in accusatione. ꝛ non patur, reus absolutur. in l. is qui reus. nu. 9. ff. de pub. iud. 137
Diei variatio facit videri diuersam rem esse propter temporis varietatem. ibi.
3 Dies in factis est de substantia stipulationis. in l. ita stipulatus. nu. 2. ff. de ver. obl.
Diei omissio quando vitiet stipulationem. ibi. nu. 3.
4 Dies termini si cadit in diem feriatam, qñ debeamus inspicere precedentē diem non feriatā. in l. ū. nu. 4. C. de temp. appell. 1
3 Dies ē duplex. il. v. bis appo. §. cuiusq; diei. n. ff. d ver. lig. 43
3 Dies vel nox an dicatur fero, vel manc. in l. aut facta. §. tempus. nu. 2. ff. de penis. 43
3 Diei incerte curius an constituit quem in moza. in l. stipulatus. nu. 4. ꝛ. ff. de ver. obli. 231
Diei apposite causa multiplicande obligationis cursus quando constituat quem in moza. ibi. nu. 45.
5 Dies appolita in vno instrumento, quando videatur in alio repetita. in auth. vt ꝓpo. nō impe. nu. 16. 27
2 Dies impediment nō computatur in termino. in l. quibus. nu. 1. ff. de cond. ꝛ demon. 361

Dies certa omni certitudine quare non impedit necessitatē obligationis tollendę, sicut dies incerta. in l. heres meus. nu. 2. ff. de condi. & demon. 368

Dies certa a conditione qualiter cognosci possit. ibi. nu. 3.

Dies in lege clausula in corpore iuris non requiritur, secus in priuilegio. in prima colū. l. C. nu. 20. de no. Codi. facien. 3

Dies commissi criminis non debet inferi in accusatione: & quando. in l. libello 2um. num. 7. & 12. ff. de accusa. fo. 377. & l. denuntiasse. 5. quid tamen. nu. 1. ff. ad leg. Jul. de adul. 394

Dies dati libelli accusatorij nō apponit, sed notari⁹ apponit. ibi.

Dies commissi delicti inferi debet in accusatione quādo in illo die delictum est punibile. ibi. nu. 12.

Dies pauci intra quos quis potest mortam purgare, sunt in arbitrio iudicis. in l. 2. si post tres. nu. 3. ff. si quis cautio. 80

Dies tacita nec expressa quando non est in obligatione, reus nō constituitur in mora, nisi per interpellationem. in l. item illa. nu. 8. ff. de constitu. pecu. 313

Dies & conditio apposita in principali, videtur repetita in accessorio. in l. licet. nu. 12. ff. de leg. j. 243

Dies apposita in conditione an videatur repetita in substitutione. ibi. nu. 5.

Dies interpellat p boie. in l. traiectitie. nu. 1. ff. de ac. & obl. 200

Dies quando est incerta, cedit dies obligationis, sed non venit. in l. in omnibus. nu. 1. ff. de leg. iur. 400

Dieta integra datur p 20 modico, quod superest vltra xx. miliaria. in l. j. nu. 3. ff. si quis cautionib. 79

Diffamare aliquem de malefitio quomodo intelligatur. in l. turpia. nu. 3. ff. de leg. j. 247

Differentia plus, & min⁹ nō differūt genere, sed specie. in l. si. nu. 2. ff. de fun. instru. 315

Differentie substantiales faciunt differentiā in specie: nō differētie que sumuntur ex qualitatibus. in l. j. nu. 19. ff. de ac. & obl. 198

Difficultas licet nō impediat obligationem principalem, tamē superueniēs ex postfacto impedit cōmittit stipulationem penalem. in l. iiij. §. & ato. nu. 14. & 17. ff. de ver. obli. 208

Difficultas quę impediat mortā. i. l. p te mihi. n. 14. ff. si cer. pe. 248

Difficile dā. p ppter impedimētū persone nō pōt fieri. ibi. n. 2.

Difficultas quando impediat exactionem. ibi. nu. 5.

Difficultas quando impediat pene commissionem. ibi. nu. 7.

Difficultas prestationis in contractibus bone fidei subdicitur, sicut in legatis. in l. si. nubi. §. si quis seruos. num. 1. de leg. j. 219

Difficultas nō excusat ab eo, quod principaliter deuenit in obligationem, sed ab eo, q deuenit in pene commissionem. in l. apud celsum. §. si in arbitrium. nu. 1. de do. mal. & met. excep. 195

Difficultas non excusat actorē in mora, sicut excusat reum: & de ratione. in l. item illa. nu. 2. & 6. de const. pec. 313

Difficultas stipulationis impedit penalem commissionem in stipulationem contentam consti. cxxxvj. nu. 1. lib. j. 75

Diffinitio cui non congruit, nec diffinitum. in l. si quis seruo. nu. 2. C. de furtis. 226

Diffinitio testamenti facta per Jurisconsultum, quod sit per secta. in l. j. nu. 1. ff. de test. 106

Diffinitio debet ponere substantialia rei diffinite. ibi. nu. 2.

Dignus nō est membrum, sed officiū membri. in l. nō sunt. nu. 1. ff. de statu. homi. fo. 17. & cōsi. cci. 27

Dignus ex percussione remanens inutilis, dicatur ne perditus vel abesse. consi. ccij. nu. 1. lib. j. 67

Dignitas annexa officio nō remanet eo finito, si officiū sit temporale. i. l. vnic. n. 1 4. C. de imu. li. x. 396

Dignitates liberantes a curiali fortuna, liberāt a patria potestate que sint. aut. consti. que dig. nu. 2. 39

Dignitas quot modis dicatur: & qualiter accipiatur: & quid sit, qui est idē qđ nobilitas. in l. j. nu. 44. & 47. C. de digni. lib. xij. 419

Dignitas dividitur per gradus: & qui sunt illi gradus. ibi. n. 25

Dignitas proueniens ex accidenti non extenditur vltra pronepotes: secus si ex origine. in l. j. nu. 15. C. de digni. li. xij. 49

Dignitatem petere quando quis possit, & pro ea pecuniam promittere. il. Barbarius. n. 1. & in repe. nu. 2. ff. de offi. preto. 30. & 39

Dignitatem nullus habere potest a seipso: sed oportet q per aliū conferatur, & eam sibi assumens incidit in crimē falsi. in l. j. n. 64. C. de dignit. li. xij. 410

Tres cause que possunt impellere ad concedendum dignitatē: non tamen necessitant. in l. j. nu. 65. C. de digni. li. xij. 420

Dignitates etiam propter vitia concedūtur. ibi. nu. 66.

Dignitas quando concedatur ex mera gratia. ibi. nu. 67.

Dignitas quid dat pro dignitate mea: an debeam dimittere. in aut. vt iudi. sine quo iuo suffra. nu. 5. 15

Dignitas aliqua potest esse ex forma statutorum, que non sit de iure communi. in l. j. nu. 73. C. de digni. li. xij. 420

Progenies est causa concedendi dignitatē. in l. j. n. 69. C. de digni. lib. xij. 420

Dignitates que liberant aliquem a curiali fortuna. in auc. vt ordina. prefec. nu. 3. 32

Dignitas quę quis habet per se, est fortior quā illa quā quis habet per aliū. in principi. nu. 2. ff. de leg. ij. 260

Dignitates conferuntur a principe vel prefecto in auth. vt iudi si. quoquo suffra. nu. 2. 16

Dignitatē qui quis consequatur ex sola electione. in l. ex eo tempore. nu. 6. ff. de testa. mil. 184

Dignitas maior ē i masculo, q̄ in femina. in l. i. n. 1. ff. de senatu. 36

Dignitas descendit, & non ascendit regulariter. ibi. nu. 2.

Dignus quilibet presumitur qui nō probatur indignus. in l. cū quidam. nu. 5. ff. de leg. ij. 206

Dignus qs presumitur ex fama: ītē innocens. in repet. l. Barbarius. nu. 22. ff. de offi. preto. 41

Dilatio quelibet data ad phādū est peremptoria. i. l. fi. n. 1. & 9. ff. de ferij. fo. 88. & l. j. nu. 1. C. de dila. 85

Dilationes plures dāt accusato quā accusatori & plures in cā capitali, quam ciuili. ibi. nu. 1. & 15.

Dilationes omnis regrit cause cognitionē, & que cognitio requirat in danda prima dilatione. ibi. nu. 2. & q̄ in secunda. nu. 4.

Dilatio secunda datur propter impedimentū quod fuit in prima & que sit iusta cā dādi secundam dilationem. ibi. nu. 5.

Dilatio secunda data sine cause cognitione nō valet ibi. num. 7.

Dilatio vna, p omnibus dari potest, q̄n sunt plura capitula & in unicem impedientia. ibi. nu. 7.

Dilationes due vel tres dantur in causa criminali. sine cause cognitione & etiā vltriorius cum causa. ibi. nu. 11.

Dilatio expectatoria nō intelligit peremptoria, nisi dicat ibi. n. 12

Dilationes probatorie sunt arbitrarie. in l. ij. n. 9. ff. de re iud. 139

Dilatio ad probandum si est elapsa non datur alia nisi cā cognita. ibi. nu. 10.

Dilatiōe vna pēdente potest alia dari: si nō est preiudicialis ad principalem. ibi. nu. 12. & l. quandiu. nu. 8. ff. de acquir. here. 180

Dilationes due simul vel vna ad duplicē actū p̄sit dari. ibi. nu. 13.

Dilationē semp hz̄ qui qs conuenit ad denuntiandum. & ad quē negotiū principaliter spectet, vt possit vti eis defensionib⁹. in aut. qua in pronuncia. nu. 6. C. vbi de crimi. agi. & ep̄or. 12

Dilationem habent laborātes. & oductores, & ep̄tores sit similes ad denuntiādū dño. vt instruatur ad defensionem. ibi. nu. 8.

Dilationes legales, vel iudiciales currunt minori. licet possit restitui. in l. 2. si si ne. §. item & in beremodicus. n. 1. ff. de mino. 158

Si iudex assignat cōdēnato tempus quadrimestre ad soluendum an talis dilatio dicet legalis. il. si arrogator. n. 24. ff. de adop. 33.

Dilatio, reintegratur propter casum repentinū. in l. si ita. nu. ff. de ver. oblig. 214

Dilatio data ad probandum tota integratur si impedimentum totam absorbuit. ibi. nu. 3.

Dilationes plures dant ad allegādū. il. iudicem. n. 4. C. de iu. 19

Dilatio de qua in l. inter accusatore. & ff. de pub. iu. bodie est amputata in criminalibus, sicut in ciuilibus. ibi. nu. 5. 373

Dilationes si plures dant, vna, p pma, alia p secūa, alia p tertia. an teneat citat⁹ i vnaquaq; cōparere. il. libertas. n. 1. ff. ō ma. test. 83

Dilatio quando detur ppter absentiam aduocati. l. ait. §. deinde. nu. 2. ff. qui. ex cau. maio. fo. 170. l. si longius. nu. 1. ff. de iu. fo. 181. & l. preto. 2. §. si post. ff. de vac. & excus. muner. 434

Dilationes due dāde sunt actori & reo tres in criminalibus cum aliqua cause cognitiōe. in cōstit. ad reprimēdū. §. sequētia. n. 2. 136

Dilatio. xx. dierū quando possit per iudicem abbreuiari. in §. illud quoque. nu. 8. in auth. de exhib. reis. 28

Dilatio legalis nemini debet esse damnosa. in l. cum sillanianū. nu. 1. C. de his qui. vt indig. 265

Dilatio data ad aliquid faciendum q̄ est nullū, nō impedit processum. in l. cum pater. §. curatoris. nu. 1. ff. de leg. ij. 270

Dilationes. xxx. dierū de quibus. in aut. qui semel. C. quo & q̄n iu. nō possunt de iure abbreuiari: sed de cōsuetudine. ibi. n. 14. 299

Dilatio debet cessare causa dilationis finita, in l. liberto suo. §. pater duos. nu. 1. ff. de annu. lega. 299

Dilatio si est data ad producendum instrumenta, non poterunt testes produci. in rub. in auth. de instr. cautc. nu. 2. 35

Dilatione data decē dierū, si ille, cui est data dilatio expedit prima die, iudex potest, p cedere: finita causa dilationis est finita dilatio. in l. si quis heres. nu. 1. de acquir. here. 199

Dilatio q̄n statuit absenti, notificari potest ei per nuntiū, vel epistolam. in l. labeo etiam. nu. 3. ff. de iureiu. 284

Dilatio si est data alicui, quod veniat tali die, quanto tēpore debeat expectari. in l. lecta. nu. 35. ff. si cer. pet. 261

Dilationes plures bodie etiā dantur in causis pecuniarijs. in §. quoniam vero. nu. 6. in auth. de testi. 51

3 Dilatio ad denuntiandum domino datur illi, qui vult defendere absentem, p̃oinittēdo de iudicio sisti, ⁊ iudicato soluendo. in §. si vero alter. nu. 3. in auth. vt omnes obe. iudic. p̃onin. 33
4 Dilatio concessa p̃incipali an p̃rigatur ad fideiussō. 2ē. in l. ij. nu. 4. C. de p̃cci. impe. offe. 42
6 Dilationes, que dantur ad p̃obandum, intelligūtur peremptorie, in consti. ad rep. 2. §. super. nu. 6. 134
5 Dilatio ad p̃oducendos testes existentes extra p̃ouinciam, vel ciuitatem quando danda est petenti quantā pecuniam deponat petens. in §. ⁊ quoniam. nu. 19. in auth. de testi. 43
2 Dilatio in dubio p̃esumitur apposita gratia dilatoris. in l. cū qui. nu. 2. ff. de annu. lega. 298
4 Dilatio de qua in auth. offerat. C. de lit. contesta. causa cognita potest minui. ibi. nu. 9. 126
4 Dilatio qñ datur parti octo dierum ad aliquid faciendum, tunc si in vltima die illud facit, non est necessaria citatio aduersarij. in l. ij. nu. 2. C. de tempo. appel. 323
2 **Diminuto** que fit delegatis duplex est. in l. si vero. nu. 1. ff. de testa. mili. 183
4 **Diecesis** appellatione cōtinetur ciuitas. in l. vna. nu. 3. C. de p̃riua. carce. 595
1 **Discipulus** excusare debet sentētiam magistri sui. in l. dicere autem. nu. 2. ff. de arb. 175
1 **Dissensus** partium a contractu quomodo p̃obetur. in l. si ego. nu. 6. ff. si cer. pet. 258
2 **Disiuncta** qñ cadit inter totū, ⁊ partem, totū partē nō comp̃rehendit. in l. j. nu. 4. ff. de re. du. 338
6 Disiunctiua an ⁊ qñ ponatur expositiue. consi. xl. n. 3. lib. 2. §. 86
Disiunctiua posita inter genus ⁊ speciē ponit, p̃o id est. ib. n. 4.
4 Disiuncti verbis dicuntur illi, qui ponuntur in diuersis obligationibus. in l. j. §. bis ita. nu. 5. C. de cadu. tol. 282
2 Disiuncta qñ accipiat p̃ cōiuncta. l. Lucius. n. 1. ff. de here. instit. fo. 147. l. si ex toto. §. si ita. nu. 2. ff. de leg. 1. fo. 226. l. quintus. n. 5. ⁊ 8. ff. de aur. ⁊ arg. leg. fol. 327. ⁊ l. sepe. nu. 4. ff. de ver. sig. 471
2 Disiuncta posita inter personas inter quas cadit affectio ordinata nunquam resoluitur in coniunctam. in l. cum pater. §. a te pecto. nu. 1. ff. de leg. §. 272
3 **Discussio** qñ fit, an sufficit relatio. vel dē su p̃relatiōe pnūtiari. in l. exitus. nu. 1. ff. de acq. pos. 107
4 Discussio bonorum, ⁊ rerū quomodo fiat. in l. fi. §. cū autem. nu. 2. C. de bis qui ad eccle. confu. 34
3 **Disparitas** qualitatis que speratur reduci ad paritatem, non vitiat constitutionem correorum. l. ex duobus. j. ff. de duob. reis. 268
2 **Dispensatio** facta circa vnum defectum, nō porrigitur ad alium. l. cum ppter. nu. 1. ff. de leg. p̃stan. 414
4 Dispensare super defectu persone electi quando quis p̃sumatur. in l. vltima. n. 2. C. si ser. aut liber li. r. 390
6 **Dispositio** defuncti continens aliquid p̃hibitum a iure, dicit cōtinere impossibile de iure, q̃ impossibilium nulla est obligatio. li. j. minorie. ca. 18. nu. 5. 142
6 Dispositio que vī cōtinere repugnantiam siue cōtradictionem, tūc est nulla cū nulla distinctiue potest aduuari. quest. xij. n. 5. 117
6 Dispositio statuti generaliter loquens de quolibet cōtractu non potest restringi. consi. cxxvj. nu. 2. li. j. 72
6 Dispositio que fit contemplatione alterius in persona vnius, licet illa extinguatur tamen si remanet persona cuius contemplatione fiebat, valet dispositio. consi. xxvj. nu. 3. lib. j. 13
6 Dispositiones inter viuos si non fiant parte p̃sente non valēt quest. xij. nu. 2. 118
6 Dispositio conditionalis aduenīente cōditione sumit effectum. quest. ij. nu. 6. 106
2 Dispositio l. filio. ff. de iniust. rup. test. an habeat locum liberis extantibus. ibi. nu. 26. 131
Dispositio. d. l. filio. an habeat locum in alijs liberis, licet loquatur in filio. nu. 32.
4 Dispositio. §. si decem. in l. si non sortem. ff. de condi. ind. corrigitur per l. si quis. C. de cond. inde. ibi. in d. l. si quis. nu. 1. 151
4 Dispositio. l. j. C. de sacrosan. eccle. an habeat locum in eo, qui est in actu moriendi ciuiliter. in repe. d. l. j. nu. 4. 10
4 Dispositio. l. j. C. de sacrosa. eccle. habet locum in quacunque dispositione facta ad pias causas. etiam in non constituto in mortis articulo. ⁊ lex in contrarium facta non valeret. ibi. nu. 80. 13
4 Dispositio. l. vniuer. C. de p̃ci. imper. offe. an habeat locū siue quis impetrauerit p̃o se, siue p̃o alio. ibi. nu. 3. 43
1 Dispositio. l. interdum. ff. qui po. in pig. ba. habet locum etiam si p̃io2 habebatr ē specialiter hypothecata. i d. l. interdū. n. 3. 415
5 Dispositio. §. vnum quidam. in auth. vt omnes obed. iud. habet locum ⁊ in delictis ⁊ contractibus. ibi. nu. 4. 29
5 Per dispositionem. §. hinc nos. in auth. de nup. bodie editur ad distinctionem. l. mater. C. ad Tertu. quantū ad successionem ab intestato. vt distinguantur bona paterna ab alijs. in §. cum igitur. nu. 8. in auth. de non elig. secundo. nub. 6
5 Ter. l §. j. ⁊ ij. auc. de here. que ab inte. nō coarctētur. i §. hinc nos. in aut. de nup. §. cū igitur. n. 9. in aut. de nō elig. sed o mb. 6
2 Dispositio. §. si semp̃ronius. in l. huiusmodi. ff. de leg. j. habetur cum si legatarius, a quo res est relicta, eam legat. ibi. nu. 1. 244
5 Dispositio de qua in auth. de immen. dona. habet locum in mutuo liere donante. in authentica. de immen. do. n. 13. 6
2 Dispositio testatoris si ex aliqua causa cōmutatur in aliā in dispositione commutata nō intelligitur repetita pena, que erat in p̃ima. in l. in testamento. nu. 2. ff. de condi. ⁊ demon. 61
5 Dispositio. §. ⁊ illud. in auth. vt nulli iudi. an renuntiari possit in d. §. ⁊ illud. nu. 3. 359
2 Dispositio aut. sacra. C. si aduer. vē. an habeat locū in quascunq; tractibus. in l. quid ergo. §. cōtrariū. n. 2. ff. de cōtra. in. tute. 61
5 Dispositio cōstitutionis auth. de equal. do. an habeat locum in dotalibus p̃teritis, ⁊ etiam in futuris. ibi. nu. 9. 599
3 Dispositio. l. in factū. ff. de act. ⁊ obl. loquitur in omnibus actionibus in factum. nu. 1. 57
2 Dispositio collata in tempus, quo finitur tutela pubertatis, efficitur ⁊ tempus, quo finitur etiam tutela finita morte. in l. liberto suo. §. pater duos. n. 2. ff. de annu. leg. 200
6 Dispositio ad pias causas captatoria tenet, ⁊ fratres minores possunt constituere syndicum ad capiendum hereditatem in eis, quo ipsi capere possunt. Item dicit, sufficit cōditionem adimpleri de facto. consi. vj. lib. j. 599
2 Dispositio p̃ohibitiua p̃cedens, dispositionem facti sequentē sub conditione, si contra p̃ohibitionem factū fuerit. in l. pateat. §. filiam. nu. 1. ff. de leg. ij. 4
2 Dispositio. §. ad munici pum. in l. j. ff. ad legem falc. an bodie sit correcta. ibi. nu. 2. 285
2 Dispositio. l. ⁊ si contra. ff. de vulg. ⁊ pup. non habet locum in filio p̃terito. ibi. nu. 6. 172
1 Dispositio. l. ciuitas. ff. si cer. pet. hoc locū in omnibus collegijs, que per alios reguntur. in d. l. ciuitas. nu. 1. 170
4 Dispositio auth. cassa ⁊ irrita. C. de sacrosan. eccl. habet locū nedum in Italia, sed in toto mundo. ibi. nu. 2. 260
j Dispositio. l. in legibus. ff. de testi. quando habeat locum etiam in ciuilibus. ibi. nu. 3. 18
5 Dispositio auth. de here. que ab intest. in quo peculio loquatur, vt descendens suo ascendenti p̃referatur. ibi. nu. 6. 419
5 Dispositio cōstitutionis aut. de app. loquēs in cā ciuili, hoc locum etiā in cā criminali de qua cōp̃romissum fieri poterat. ibi. n. 4. 17
1 Dispositio. l. pecuniam. ff. si cer. pet. quō p̃cedat. ibi. n. 4. 264
2 Dispositio. l. qui patri. ff. de acquir. here. an habeat locum sine aditu pupillus, siue non. ibi. nu. 4. 138
2 Dispositiones reprobate que dicantur. in l. j. nu. 2. ff. de bis que pe. cau. reling. 138
1 Dispositio. l. in omnibus. ff. de iudi. an habeat locum in contractibus stricti iuris: ⁊ quid vertatur in causę cognitione ad cautē dum. in l. si creditores nu. 1. ff. de p̃iui. credi. 349
5 Dispositio de qua in aut. de hered. ⁊ fal. in §. ⁊ hoc quidem, qñ habeat locum. in d. §. ⁊ hoc. nu. 3. 117
2 Dispositio auth. ex causa. C. de libe. ppte. non conservat legata rupto testamēto p̃teritione filij. quē testator ignorabat mortuum. in l. is qui vnum. nu. 1. ff. de iure codicillo. 5
2 Dispositio auth. ex cā. C. de li. ppte. qñ habeat locū. l. filio. n. 6. cū seq. ff. de iniu. rup. test. fo. 130. l. bona. §. si quis. n. 1. ff. de cap. et postli mi. reuer. fo. 462. l. sicut certi. n. 3. C. de testa. mili. fo. 7. li. §. substituere. n. 2. ff. de vulg. ⁊ pup. fo. 154. ⁊ d. aut. ex causa. nu. 4. 7. ⁊ 8. fo. 249. ⁊ l. j. nu. 4. 5. ⁊ 6. ff. de testa. tute. 9
5 Dispositio. §. siue igitur. in auth. vt cū de app. ⁊ aut. ex cā qñ habeat locū vbi nemo est heres institutus. in d. §. siue igit. nu. 1. 114
2 Dispositio. l. is qui heres. ff. d acquir. here. an habeat locū in hereditate aduentitia. ibi. §. si quis. nu. 5. 138
3 Dispositio. l. si iudex. ff. d var. ⁊ extraor. an habeat locū siue de legato, siue p̃punissario, siue ordinario, siue arbitratore. ibi. nu. 4. 61
4 Dispositio aut. si ita necesse. C. d don. ppter nup. an habeat locū in credito ubi p̃cedētib⁹. ⁊ qd in p̃teritis, ⁊ futuris. ibi. nu. 1. 104
1 Dispositio. §. si quis. in l. de pupillo. ff. de ope. no. nū. loquēs in pretore habet locū in quolibet alio officiali merū imperiū habente, ⁊ potestatem carcerandi. in d. l. de pupillo. §. si quis. n. 5. ff. eo. 11
Dispositio. d. §. non habet locū in officiali perpetuo: puta episcopo rege vel p̃incipe. ibi. nu. 10.
Dispositio p̃dicti. §. non habet locum in alijs qui non possunt vocari in ius. ibi. nu. 13.
3 Dispositio. l. si finita. in §. si de vectigalibus. ff. de dam. infecto quitur in castro, vel villa. ibi. nu. 1. 19

Dispositio auk. malefidei. C. de prescrip. lon. temp. loquitur in rebus immobilibus: & non habet locum in mobilibus. in l. Pomponius. ff. de acqui. poss. loquitur & de vitio reali, & de personali. ibi. nu. 4. 102

Dispositio constitutionis in auk. de immen. dona. quid addat ad titulū. C. de inoffi. dona. in d. auk. de immen. dona. nu. 10. 148

Dispositio l. curet. ff. de testi. hz locū post lit. cōtest. ibi. nu. 3. 430

Dispositio auk. ex causa. C. de libe. pręte. confirmat substitutio nē pupillarem. in l. nam quod. §. si quis. nu. 1. ff. ad Trebel. 389

Dispō facta per aliquē qui possit egredi iurisdictionē disponētis in l. relegatorum. §. inter dicere. nu. 1. ff. de interdic. & releg. 436

Dispositio. §. si is qui. in l. nam postea. ff. de iureiur. an habeat locum in omni iuramento. ibi. nu. 5. 269

Dispositio l. Cęsar. ff. de pubi. & vecti. an habeat locum si mercator in casu dicte legis nō vi fluminis, non fuit redactus in insulam, sed vi inimici. in repe. l. Cęsar. nu. 4. co. titu. 62

Dispō. vt gradatim. ff. nō munc. & bono. log. & de ide finita q̄ ex p̄no significato si cōprehēdit particularia sub se cōtēta. ibi. nu. 17.

Dispositio generalis an & quando deroget speciali, & econtra. in l. Obvenus. §. enim qui. nu. 1. ff. de leg. §. 265

Dispositio auk. preterea. C. vnde vir & vxor. habet locum alcendentibus existentibus. ibi. nu. 4. 233

Dispō auk. p̄dicte hz locū in collateralib⁹ tm existētib⁹. ibi. nu. 5.

Dispositio. §. licet autem. in l. quoties. ff. de admi. tut. & cura. cōrigitur in tutore legitimo & datiuo. ibi. nu. 4. 68

Dispositio legis fructus. ff. solu. matr. an habeat locum in fundo dato estimato in dotem. ibi. nu. 8. ff. sol. mat. 8

Dispositio generalis non refertur ad ea de quibus cit ea candē cām specialiter est prouisum. in l. Stichus. nu. 1. ff. de ali. leg. 325

Dispositio si est facta cōtēplatione alicui⁹. licet verba ad eum nō dirigātur, tñ ei cōpetit actio. in l. ñ. §. videdū. nu. 2. ff. ad Ter. 435

Dispositio. §. Lato. habet tātum locū in stipulatione stricti iuris non p̄torū. in l. penales. §. Julianus. nu. 3. ff. ad le. falc. 378

Dispositio auk. minoris debitor. qñ habeat locū in testamētaria tutela. in l. post legatū. §. amittere. nu. 3. ff. de oīs qui. vt indi. 348

Dispositio cōstitutionis, vt bi qui obliga. an habeat locum in tutela. ibi. nu. 4. & 5. 34

Dispositio. l. si quis maior. C. de transactio. & non habeat locus in minore. ibi. nu. 1. 79

Dispō. spālis drogat gñali, i l. Titia. §. Luci⁹. n. ff. de le ñ. 268

Dispō. §. vtium autē. in l. fluminū. ff. de dā. infe. loquitur de cautione que interponitur p̄ edificio in loco p̄uato. ibi. nu. 3. 45

Dispō auk. ad hec. C. de iudi. nō hz locū de iure cano. ibi. nu. 1. 119

Dispō. c. possessor. de re. iur. li. vj. nō corrigit leges dicētes actionē tolli spatio. xxx. an. in l. sequitur. §. si viam. n. 2. ff. de vsuca. 11

Dispositio. l. si Titius. ff. de ver. obl. concordat cum. l. ita stipulatus. co. titu. in d. l. ita stipulatus. nu. 20. 248

Dispositio. l. qui in aliena. §. si. ff. de acqui. here. dz intelligi, quādo post p̄testationem simpliciter adiuit cum nemine contrahendo. in l. non solum. §. mo re eius. nu. 8. ff. de ope. no. nun. 17

Dispositioni. l. si conuenerit. ff. de pig. act. renuntiari nō potest. ibid. nume. 2. 346

Dispositio. l. sancimus. C. de iudi. in quibus differata dispositio ne l. p̄operādū. §. insuper autem alterutra. ibi. nu. 1. & 3. C. de iud. 121

Dispositio. l. in bone fidei. C. de reb. cred. habet locum in omnibus causis ciuilibus, & criminalibus. ibi. nu. 1, 149

Dispositio. l. omne. C. de pet. bono. lib. & nō corrigitur per auk. bona damnatorum. in d. l. omne. nu. 6. 379

Dispositio. c. pastoralis. de causa pos. & ppriet. procedit solū de equitate canonica, ne lites litibus intricentur. in l. naturaliter. §. nihil commune. nu. 16. ff. de acquir. poss. 190

Dispositio. l. cum ex filio. ff. de vulg. & pup. an hodie sit correcta per l. quoniam in prioribus. C. de inof. test. ibi. nu. 2. 170

Dispositio auk. minoris debitor. an habeat locum in curatore bonis dato. in l. §. requiritur. nu. 1. de cura. bo. dan. 159

Dispositio. §. si in publico. in l. in p̄uinciali. ff. de ope. no. nū. habet locum in loco, qui est in publico vsu, non in p̄dio fisci, vel ciuitatis. ibi. nu. 5. 9

Dispositio auk. ex causa. C. de libe. pter. cōseruat hodie legata q̄ testim querelæ causa incerta nō vera. in l. j. nu. 14. ff. de iu. cod. 219

Dispositio. §. si alieno. in l. qui bona fide. ff. de dā. infe. loquit de iuramēto calūnie, qō p̄statur ad p̄bationē iuris petētis. ibi. nu. 34

Dispositio de qua in auk. vt sine p̄obib. locum habet in auia, & in auo patet no & materno. ibi. nu. 4. 49

Dispositio. l. cū filio. ff. de leg. j. an hodie habeat locū tam in bene ditate, pfectitia q̄ aduentitia. in l. cū filio. nu. 9. ff. de lega. j. 226

Dispositio d. l. cū filio loquens in filio legitimo & naturali, hz locum in filio. arrogato. ibi. nu. 11.

Dispositio. §. iuncto. in l. bona. ff. de bo. poss. hz locū & in bonorum possessione edictali. ibi. nu. 1. 400

Dispositio constitutionis auth. vt bi qui obli. an habeat locū in minore positum rem tutoris, vel curatoris. ibi. nu. 8. 34

Dispositio. d. constitutionis hz locum in tutore vel curatore, & minore pupillus possident res communes. ibi. nu. 9.

Dispositio. l. ñ. C. in quib. cau. in integ. resti. non est necessa. an sit fauorabilis, minori. ibi. nu. 3. 107

Dispositio. d. l. ff. an seruiat. nobis de vēto & propter quid facta. fuerit. ibi. nu. 7.

Dispositio. l. j. C. ne lice. potē. hz locū in actore, & reo. ibi. n. 5. 93

Dispositio. d. l. hz locum etiam si patrocinium fuerit prestitū per familiarem potentioris. ibi. nu. 8.

Dispositio. l. si. C. de edi. di. adri. tol. hz locū in omni successiōne siue de iure ciuili, siue pretorio. in d. l. si. §. insuper autem. nu. 19. 261

Dispositio. l. ñ. C. de testi. nō hz locū q̄n testes fuerāt examinati, & publicati coram iudice. ibi. nu. 5. C. de testi. 173

Dispositio. l. femine. C. & sec. nup. an. sit correcta, ita q̄ nullis seq̄ existentibus liberis p̄opter tranlitum ad secūda vota p̄uentui. p̄fectate bonorū in auth. ex testamento. nu. 1. C. de sec. nup. 206

Dispositio. l. ij. C. vbi in rem ac. in quo possessor habeat locū vt possit dominum in iudicio nominare. ibi. nu. 6. 130

Dispositio. §. illud quoq; in auth. de trie. & semi. hz locū in quocūq; que conueniunt. ibi. nu. 1. 20

Dispōni. §. optime. auk. de nup. q̄ renūtiari nō possit. ibi. nu. 21.

Dispō. l. si duo. §. creditores. ff. vti. poss. loqt & hīs q̄ nullo mō possident. in l. j. §. si tibi fundū. nu. 4. ff. de itine. actuq; p̄scu. 178

De quo iramento loquat. §. si tū. in auth. de instr. cau. ibi. nu. 1. 13

Dispositioī. auk. mio. C. & act. & obl. an renūtietur. ibi. nu. 1. 356

Dispositio. §. illud quoq; in auth. de trien. & semi. an habeat locū si actor post negationem rei, p̄bat eius intentionem p̄ fatamentū represtitū. in d. §. illud. quoque num. 19. 20

Dispositio auth. matri & auie. C. q̄ mu. tu. off. fun. po. an habeat locum in matre, & auia naturali tantum. ibi. nu. 10. 216

Dispō. l. neq; p epistolā. C. de cōstr. tut. nō corrigit. d. §. ex iperfecto in l. hac cōsultissima. C. de testa. & d. l. neq; p epistolā. n. 1. 217

Dispositio. §. primo. si quidē. in auth. de nup. q̄ addat legi primę & secunde. C. de sec. nup. in d. §. primo. si quidem. n. 44. 22

Dispositio. §. cato. in l. ti ñ. de ver. oblig. hz locū in obligatiōe faciendi diuidua in qua si vnus heredum contra facit, incidit in totam penam. ibi. nu. 1. & 3. 208

Dispositio. l. si qs. C. de pac. an habeat locū in arbitrio. ibi. n. 164

Dispositio. l. ñ. C. de reser. vend. hz locū in omnibus cōtractib⁹ bone fidei. in l. maioribus. n. 1. C. commu. vtriusque iudic. 147

Dispositio. l. cui vsusfruct⁹. ff. de vsufr. leg. nō habet locū q̄n p̄diū est in restitutione. dotis. ibi. nu. 6. 192

Dispositio. l. si vnquā. C. de reuo. do. hz locū & i vna re, q̄n donatio fuit facta extraneo. in l. titia. §. iperator. n. 9. ff. de leg. ñ. 273

Dispositio constitutionis auth. apud quos opor. hz locū tam in causa ciuili, quā criminali. ibi. nu. 6. 38

Dispō. l. respublica. C. q ex cau. ma. hz locū. i eccl. ibi. n. 12 4

Dispositio. §. cato. in l. ñ. ff. de ver. obli. q nō hz locū q̄n pena petit actiōe bonefidei infor̄mata ad deductū in pacto. ibi. nu. 7. ff. de ver. oblig. 208

Dispositio. l. in depositi. ff. depositi. loquit in facto si diuiduo quo ad solutionem tantum. ibid. nu. 8.

Dispositio §. rursus. in auth. vt spon. larg. an habeat locū in malefidei. possessore alienāte vt noceat ēptori bonefidei. in d. §. rursus. nu. 3. 98

Dispositio. d. §. tribus. non. hz locū. in re mobili. nu. 4.

Dispositio. §. studiū. in auk. de trien. & semis. habet locum in p̄nata scriptura. in §. studium. nu. 1. 20

Dispositio auth. offerat. C. de litis contest. determinat per l. sci ēdum. ff. qui satisd. cog. in d. auk. offeratur. nu. 2. 226

Dispositio. l. penales. §. Julianus. ff. ad l. fal. loquit. qñ ex stipulone de defēdendo erat pena appolita. in l. ñ. n. 13. ff. de ver. obl. 205

Dispositio. l. si adulterū. ff. de adult. in adulterio simplici est correcta: non in adulterio cū incestu. ibi. nu. 1. 398

Dispositio. §. q̄ autem. an habeat locū in quacunq; militia. in d. §. quod autem. nu. 1. in auth. vt licc. mat. & auie. 56

Dispositio. l. cū auus. ff. de condi. demon. habet locū: qñ substitutio fit a matre vel ab ascēdēte p lineā maternā. ibi. nu. 1. 370

Dispositio. l. cū² auus. ff. de. condi. & demon. nō hz locū in ascēdēte rogato ad descendente. ibi. nu. 2. 370

Dispositio. l. in bonefidei. ff. de acqui. re. do. loquit in re mobili in l. p̄o emptore. §. si a pupillo. nu. 2. ff. p̄o empto. 125

Dispositio auth. si qua mulier. C. de sacrosan. eccle. ñ hz locū

in fratribus minoribus. ibi. nu. 13. 24
1 Dispositio loquens de summaria cognitione, intelligit quoad ordinem processus non quoad probationē. in l. nec quicquā. in repet. §. vbi decretum. nu. 5. ff. de offi. proco. & lega. 44
2 Disponens & dispositum non compatiuntur se sub eodem genere. in l. si. nu. 1. ff. de fun. instru. 315
4 Dispositio auth. hoc ius. C. de sacrosan. eccle. an habeat locū in creditore quoad probandum conuersionem in vtilitatem ecclesie. in aut. hoc ius. nu. 23. C. de sacrosan. eccle. 26
2 Dispositio inutilis facta inter vinos circa speciem derogat generi: secus in vltima volūtate. in l. cum dominus. §. filius. nu. 1. ff. de pecu. lega. 316
5 Dispositio. §. alios autem. in auth. vt defun. seu fune. loquit in assessoribus. ibi. nu. 7. 30
4 Dispositio. l. generaliter. §. sed iuramento. C. de re. credit. loquitur de iuramento iudiciali voluntario. ibi. nu. 7. 149
2 Dispositio. §. ex imperfecto. in l. hac consultissima. nō hz locū in testamēto imperfecto rōne, volūtatis. l. si is q. nu. 1. ff. ō testa. nu
3 Dispositio. l. sub conditione. ff. de solu. quod quis fingat retroliberatus. qñ habeat locum in debitore conditionali. ibi. n. 300
4 Dispositio. §. sinautem vtraque. C. de iud. an habeat locū in bis iudicibus, qui per annum tantum constituuntur, vel per sex mēses. in l. properandum. §. sinautem vtraque. nu. 1. C. de iudic. 121
4 Dispositio. l. cum proponas. C. de dolo. an intelligatur in actione de dolo. que datur ad interesse, quando promissa non tenentur: & sic in contractu. vbi cessat actio. prescriptis verb. ibi. nu. 5. 99
1 Dispositio. §. vnde. l. papinianus. ff. de inoffi. test. hodie est correcta in legitima debita iure nature. ibi. nu. 1. 191
Trē in trebellianica quaten⁹ loquit de filiis primi grad⁹. ib. n. 2.
4 Dispositio. l. ij. C. de rescin. vend. habet etiam locum in tempore decepto. ibi. nu. 3.
Dispō. d. l. ij. habet locū in omnibus contractib⁹ bonefidei. n. 4.
Et an habeat locum in contractibus stricti iuris. ibi. nu. 5.
3 Dispositio. §. si quis. in l. cū quis. ff. de solu. hodie procedit, si ei renuntiatum beneficio cedendarū, & beneficio de fidefussoribus. ibi. nu. 10. 304
4 Dispositio aut hi. ei q. C. de bo. aut. iud. pos. vt creditor possit immitti in possessionem bonorum debitoris, p mensura debiti etiā habet locum in fisco. in l. ij. nu. 9. C. de exacto. lib. x. 383
5 Dispō. §. sed neque. in aut. de fide in. habet locū tam in tacita hypothecaria. & in expressa. in §. sed neque. n. 2. in aut. de fidefuss. 8
4 Dispositio. l. bonam fidem. C. de acti. & obli. habet locū in omnibus contractibus. ibi. nu. 1. 155
Item habet locum in contractu liberationis. ibi. nu. 2.
4 Dispositio. l. j. C. de fur. & fac. igno. non habet locum in rustico. ibi. nu. 9. 38
Dispositio. d. l. habet locum nedum in milite reo, sed etiam in milite agente. ibi. nu. 11.
Dispositio. d. l. nō hz locū in exceptionibus dilatoriis. ibi. nu. 12.
Dispō. d. l. an habeat locū in militib⁹ nostri temporis. ib. nu. 14.
Dispositio. d. l. C. de iur. & fac. igno. non habet locum in milite celestis militie. ibi. nu. 5.
1 Dispositio loquens de matre habet locū in auia. in l. nec sennius. nu. 1. ff. de neg. gest. 143
4 Dispositio. l. fi. C. de sacrosan. eccl. ab habeat locum contra tertios possessores. in l. si. nu. 21. C. de sacrosan. eccle. 30
4 Dispositio. l. cum antea. C. de arbitr. qñ in compromisso est adiecta stipulatio, nō habet locū. in l. cū antea. nu. 4. C. de arbit. 114
4 Dispositio. l. j. C. de sacrosanc. eccle. tollit inhabilitatē inductā de iure ciuili solum. in repet. l. j. ibi. nu. 17. 11
Dispositio. l. j. C. de sacrosan. eccle. habet locū in quocūque relicto etiam particulari ad pias causas. ibi. nu. 12.
1 Dispositio. l. diuus. ff. de in integrū restit. loquitur in vero cōtumace. ibi. nu. 4. 146
Dispositio predicte. l. habet locum in contumace, contra quem est lata sententia interlocutoria. ibi. nu. 6.
2 Dispositio. l. cū hereditate. ff. de acquir. here. habet locum etiā si heres inuentarium non confecerit. ibi. nu. 7. 197
3 Dispositio. l. duo iudices. ff. de re iud. loquitur in duobus ordinarijs, & non est alibi. ibi. nu. 1. 139
1 Dispositio. c. possessor. de reg. iur. li. vj. nō habet locum in prescriptione debitoris contra creditorem. in l. ait pretor. §. hi plane. nu. 3. ff. qui. ex cau. maio. 170
4 Dispositio. l. vnice. C. ō plus peti. qñ habeat locum, & sic qñ quis dicatur plus petere. ibi. nu. 1. 127
Dispositio. d. l. quomodo deducatur in practica. ibi. nu. 6.
4 Dispositio auth. ingressi. C. de sacrosan. eccl. nō abrogat. sed derogat. l. codicis. & repet. aut. ingressi. nu. 3. C. de sacrosanc. eccl. 20
5 Tex. in §. sed neque. in auth. de fideiuss. non corrigitur per §. ad hec. in auth. de litig. in d. §. sed neque. nu. 1. 8
4 Dispō. l. vnice. C. de plus peti. hz locum lite contesta. ibi. nu. 17
4 Dispositio aut. decernit. sue. C. de arbit. non habet locum in iuramento. ibi. 114
5 Dispositioni. §. q2 vero. in auth. vt nulli iud. renuntiari non potest. in d. §. q2 vero. nu. 2. 61
1 Dispositio quando redderetur inutilis interpretando eam contra proferentem. tunc interpretatur como. do quo potest. in vtentibus. nu. 4. ff. de pact. 107
3 Dispositio. §. chrysogonus. in l. si ita stipulatus. ff. de ver. ob. est hodie correcta per l. ij. C. per quas perso. no. acqui. in hoc doct. communiter tenent contrarium. in. d. §. chrysogonus. nu. 7. 3
3 Dispositio. l. j. ff. si famil. fur. fe. non habet locum quando plures serui de vna familia accusantur criminaliter. ibi. nu. 2. 210
4 Dispositio. l. fi. C. de repu. here. non habet locum in filio emancipato. in l. ij emancipata. nu. 1. C. de inr. & fac. igno. 119
3 Dispositio. l. si ita quis. §. scia. ff. de ver. ob. intelligitur, q licet ibi dies exp̄essa, & vsure promisse, tū vsura vt sors petitur, non vt pena. in l. si insulam. nu. 7. ff. de verb. oblig. 38
4 Dispō. l. j. C. de vsufru. de qua cautione loquatur. ibi. nu. 10. 48
1 Dispositio. l. duobus. §. item cum. ff. de iureiur. an habeat locum in omni iuramento. ibi. nu. 2. 19
3 Dispositio. l. possideri. §. ex pluribus. ff. de acquir. poss. loquitur de ciuili possessione. ibi. nu. 6. 27
4 Dispositio. l. si ex falsis. C. de transa. hz locum etiam si transactio fuit facta preterea falsorum testium. ibi. nu. 5. C. de transa. 94
5 Dispositio. §. siue infirma. in aut. de nup. quid addat ad §. hoc autem. de non elig. sec. nub. in d. §. siue. nu. 1. 80
5 Dispositio. d. §. siue infirma. habet locum in lucro dotis, & donationis propter nuptias. ibi. nu. 3. 22
1 Dispositio. l. siue hereditaria. ff. de ne. gest. an peccat etiā si negotia fuissent pupilli. ibi. nu. 1. 141
2 Dispositio. l. si quis suus. ff. de iure delib. habet locū etiam in nepote. ibi. nu. 3. 140
2 Dispositio. d. l. an habeat locum in filio emancipato. ibi. nu. 4.
4 Dispositio. §. sancīmus. hoc. in l. iubemus. C. de sacrosan. eccl. an habeat locum in muneribus, vel rebus promissis. ibi. nu. 6. 25
2 Dispositio. l. pupillus. ff. de acquir. here. habet locum in pupillo proximo infantie. ibi. nu. 1. 181
2 Dispositio. l. j. ff. sol. mat. habet locum in dote profectitia, & adventitia, in l. j. nu. 27. ff. sol. mat. 4
4 Dispositio aut. contra qui. C. de non nu. pecu. non habet locum quando scriptura fit ad probationem. ibi. nu. 2. 164
Dispositio d. aut. contra qui. non habet locum quando negatur instrumentum publicum. ibi. nu. 3.
3 Dispositio. l. si plures. ff. de fideiuss. an habeat locum in duobus reis. in d. l. si plures. nu. 2. 233
5 Dispositio penalis loquens per verba futuri temporis, an intelligatur ipso iure. in auth. de incest. nup. nu. 10. 17
4 Dispositio generalis trahitur non solum ad presentia, sed etiā ad futura. in l. fi. nu. 1. C. que res pig. obl. poss. 167
1 Dispositio. l. nummio. ff. de fi. lit. iurā. hz locū in foro enio, & grossis, & omnibus que in genere suo functione recipiunt. ibi. n. 3. 65
5 Dispositio. §. quecunque vero. habet locum in creditore fenestratitio. in d. §. quecunque. nu. 17. in auth. de alien. 18
1 Dispositio que potest referri ad duo, ad vnū per prius, & ad aliud per posterius, refertur ad id, q est per prius. in l. quentur. de mapho. di. nu. 1. ff. de statu. homi. 26
2 Dispositio. l. sciant. C. de leg. hered. debet stricte intelligi non extendi ad aliud, quam loquat. in l. ij. n. 2. ff. qui pe. nu. 64
5 Dispositio constitutionis. in aut. de test. de qua lege quat. in §. & quoniam. nu. 17. 41
1 Dispositio loquens de filio, an de filio primi matrimonij, vel alterius intelligatur. in l. neque. nu. 1. ff. de leg. 18
2 Dispositio. l. imperator. ff. ad trebe. an hodie sit correcta vel non. ibi. nu. 2. 14
3 Dispositio. l. a diuo pio. ff. de re iud. loquitur in aliis quam in puñ Romani. ibi. nu. 1. 15
3 Dispositio. l. debitoribus. ff. de re iud. loquitur in confesso eius in condemnato. in l. debitoribus. nu. 1. ff. de re iud. 139
4 Dispositio auth. ex causa. C. de liber. prete. venit ad corrigendum. ibi. nu. 4. 230
4 Dispositio. l. per diversas. C. manda. an habeat locum quando bona hereditas ceditur. ibi. nu. 23. 194
4 Dispositio. d. l. per diversas. C. mandat. cōprehendit aliquid in fraudem excogitantes. ibi. nu. 26.
5 Dispositio. §. si qua mulier. in aut. de sanct. epis. habet locū etiā si intrat monasterium, vt conversus. ibi. nu. 1. 63
Dispositio. d. §. si qua mulier. an habeat locum etiam si ingrediens habeat ascendentes. ibi. nu. 3.
4 Dispositio. l. fi. C. de cur. fu. seu pdi. an sit de quinquagenta decisionibus

cissionibus compilatis post institutiones. in d. l. fi. §. sed cũ antiquitas. nu. 2. 225
3 Dispositio. l. si quas actiones. ff. de p̃tua. delic. loquitur de p̃natis delictis. ibi. nu. 1. 335
2 Dispositio. §. er imperfecto. in l. hac consultissima. C. de test. nõ h3 locũ i datiõe tutoris. i l. impuberi. n. 4. ff. de admi. tu. z cur. 72
4 Dispõ. l. j. C. de nat. li. h3 locũ in quocũque spurio. ibi. nu. 1. 216
3 Dispõ. l. cũ duo. ff. de duo, reis. etiã hodie non est correcta in modo constituendi duos reos nihil est innouatum. ibi. nu. 1. z 4. 266
4 Dispositio auth. quas actiones. C. de sacrosan. eccle. nõ est correcta in ciuitate. ibi. nu. 8. 30
4 Dispositio legatis magis equiparatur vltime voluntati, quam contractui. in l. j. nu. 4. C. de his qui. vt ind. 263
4 Dispositio. l. delegare. ff. de noua. hodie non corrigitur per l. fi. C. de noua. in d. l. delegare. nu. 1. 295
3 Dispositio. §. vendite. instit. de rer. diui. habet locũ in omni contractu. in l. si seruus communis. §. locaui. nu. 1. ff. de furt. 345
4 Dispositio. §. hoc etiam. in l. cum z iudices. C. de iureiur. p̃pter calum. non habet locum in coniuncta persona: quia potest iurare de calumnia. ibi. nu. 1. 115
5 Dispositio. §. sed hoc p̃senti. in aut. de sanctiss. epis. an habeat locum in ingrediente ecclesiam secularem. ibi. nu. 5. 63
4 Dispositio aut. sacramenta. C. si aduer. vendi. habet locũ in cõtractu inualido. ibi. nu. 1. 104
Dispõ. d. aut. sacramẽta. fuit facta tempore glossatorũ. ibi. n. 4.
Dispositio aut. sacramenta. an habeat locum etiam in contractibus, in quibus ex vna parte tantum oritur obligatio. ibi. nu. 18.
Dispositio. d. aut. sacramẽta. est fauorabilis. z ertẽdit. ibi. n. 19.
Dispositio. d. aut. sacramenta. C. si aduer. ven. habet locum in distractu. z sic liberatione. ibi. nu. 20.
Dispositio. d. aut. an habeat locum si iuratur generaliter nõ venire contra aliquem contractum ab eo celebratum. ibi. nu. 21.
Dispositio. d. auth. habet etiam locum in iudicijs. ibi. nu. 22.
Item habet locum si minor vendit rem alienam. ibi. nu. 23.
Dispõ. d. aut. facta. C. si aduer. vẽ. vt habeat locũ. sufficit q̃ ponaṁ vba i cõtractu. q̃ importãt iurauitnõ retractare. ibi. nu. 24.
Dispositio. d. auth. sacramenta. an habeat locum quãdo minor est deceptus vltra dimidiam iusti pretij. ibi. nu. 26.
2 Dispõ aut. ex causa. C. de libe. p̃eter. non habet locum in legatis factis a p̃terito, vt debẽtur. in l. ex filio. n. 1. ff. de le. iij. 277
4 Dispositio. l. properandum. C. de iud. est correcta de iure canonico. z in terris ecclesie non seruatur. ibi. nu. 1. 120
2 Dispositio l. fi. C. de sacrosan. eccl. habet etiam locũ p̃ro rebus alicuius castri. in. d. l. fi. nu. 9. 29
3 Dispõ. l. si fideiusso. ff. de fideiuss. hodie est correcta. ibi. n. 1. 291
5 Dispositio cõstitutionis. auth. vt immob. bo. an habeat locũ in donatione p̃pter nuptias consistente in re mobili. ibi. nu. 10. 11
5 Dispositio. d. cõstitutionis. in §. z multo. habet locũ in dote quãtum ad alienationem p̃hibendam. non permittendam. z quomodo in permittenda in alienatione. ibi. nu. 1. 23.
3 Dispositio. l. z si fideiusso. ff. de re iud. loquit generaliter in quolibet fideiusso. z. p̃ter quam in fideiusso. matriti. ibi. nu. 1. 139
3 Dispositio. l. fi. etrea finem. C. de p̃scri. lon. tem. qualiter intelligatur. in l. j. §. si quis autem. nu. 1. ff. de itin. actuq; p̃uia. 178
2 Dispositio auth. sed iam necesse. C. de dom. ante nup. an habeat locum in dote crescente p̃pter impensas. in l. quod dicitur. n. 7. ff. de impen. in re. dota. fac. 38
1 Dispositio. l. si ea. C. qui accusa. habet locũ in ciuilibus. sez quod dato termino ad agendum, quis postea non auditur. in l. Papinianus. §. si quis post rem. nu. 2. ff. de inoffi. testa. 190
4 Dispositio auth. sed z si quis. C. de testi. potest intelligi in acto z reo. ibi. nu. 1. 172
3 Dispositio. l. si quis in tantam. C. vade vi. requirit violentiam. in si de reo. §. si seruum. nu. 1. ff. de ac. quir. possess. 108
3 Dispositio. l. qui contra. ff. de fideiuss. hodie nõ habet locum. ex quo filiusfamilias habet heredem. in d. l. qui contra. nu. 1. 281
1 Dispositio stat li in dispositione sunt due rationes. z vna cessat, alia superest. in l. libero rum. nu. 1. ff. de his qui no. infa. 18
4 Dispositio aut. minoris. C. qui da. tut. vel cur. habet locũ q̃n est contentio inter pupillum z tutorem super iure reali. ibi. n. 8. 218
Dispositio p̃dicte authen. minoris. habet locum in omni tutela etiam testamentaria. ibi. nu. 1.
1 Dispositio. l. sciendum. ff. qui satisd. cog. intelligitur de satisdatione de iudicio sisti. ibi. nu. 3. 76
5 Dispositio. §. a liud quoque. in aut. vt cum de appella. hodie habet locum in p̃teritione paterna. ibi. nu. 3. 54
1 Dispositio. l. certat. ff. q̃ metus cau. habet locum p̃ro omni violẽtia p̃ter quam turbatiua. ibi. nu. 4.
1 Dispõ. §. si duos. in l. in his vero. ff. de sol. nõ procedit in fideiussorib⁹ nõ habẽtib⁹ beneficiũ diuisionis. in d. §. si duos. nu. 1. 299
4 **Dissoluens** facturas non punit. in l. j. nu. 1. C. de male. z mathe. 367
1 **Distinctio** l. in fundo. ff. de rei. vẽ. nõ fer ad plãtata seu seminata §. solũ ad edificata. n. 1. z 2. 10
1 Distinctio. l. in fundo. ff. de rei vendi. non h3 locũ in expensis necessarijs. ibi. n. 6. 211
3 Distinctio. l. si cui. §. eisdem. ff. de accusa. h3 locũ in absoluto per inquisitionem. ibi. nu. 4. 376
6 Distinctio portarũ dicit respectu habitatiõis cõs. lxij. n. 5. li. j. 117
Distractus iudicat vim naturã contractus a quo recedit. in lege z elegãter. n. 5. ff. de dolo. 153
2 **Distributio** fienda per aliquem inter plures, d3 fieri arbitrio boni viri. in l. si legatum. nu. 2. ff. de annu. leg. 297
2 Distributiuum quisquis. habet in se conditionem. in l. qui libe ris. nu. 1. ff. de vulg. z pup. 159
2 Distributiuũ quisquis requirẽs duo verba sicut distribuit actũ primi verbi ita et actũ sequi. in l. si quis in fũdi. n. 10. ff. de leg. j. 225
2 Distributiuum si quis actũ primi verbi attribuit pluribus insolidum z eos insolidum ad emolumentũ vocat. in l. qui filiab⁹. §. si quis. nu. 1. ff. de leg. 3. 219
2 Distributiua particularia que sunt in l. hoc articulo. nu. 1. ff. 6 he red. instit. 140
3 **Diu** dictio verificatur in decẽ annis. in l. j. §. denicz. n. 2. ff. de aqua plu. arcend. 49
3 **Diuersitas** quantitatem in stipulatione deductarũ. qũ regula diuersitatẽ stipulationũ in l. stipulatio. §. cum qui ita. n. 1. ff. de ver. oblig. 22
3 Diuersitas inter vnum testem. z alium reducitur ad concordias secus vnius z eiusdem. in l. eos qui. nu. 9 ff. de falcis. 407
2 Diuersitas esse debet inter ementem z vendentem. in l. pupillus §. item ipse. nu. 1. ff. de autho. tuto. z cur. 78
6 Diuersitas verborũ existens in cõfessione z cõfirmatione p̃dicta an habet vitiare. cons. cccvj. nu. 1. lib. j. 65
3 Diuersitas inter obligationẽ fideiussoris z principalis qũ vitiet obligationem vt fideiussor non teneatur. in l. hi. qui accessionis. nu. 1. z 2. ff. de fideius. 285
Diuersitas in re inter obligationem principalis z fideiussoris. si in obligatiõe ẽ dare, vitiat obligationẽ si ẽ facere committit. ib. n. 3
Diuersitas in qualitate obligationis principalis z fideiussoris p̃pter appositionem conditionis. ñ vitiet. ibi. nu. 4.
Diuersitas qualitatis obligationis contingens. q̃ pter alternationem quando vitiet. ibi. nu. 5.
Diuersitas qualitatis obligationis cõtingens propter generalitatem z specialitatem qñ habeat vitiare. ibi nu 6.
Diuersitas qualitatis obligationis contingens propter personã adiectam in solutione q̃ vitiet obligationem. ibi. nu. 7.
Diuersitas in quantitate inter obligationem principalis z fideiussoris quando vitiet. ibi. ibi. n. 8.
Diuersitas in tempore inter obligationẽ principalis fideiussoris quando vitiet. ibi. nu. 9.
Diuersitas loci in obligatione qñ habeat vitiare obligationem fideiussoris. ibid. num. 10.
Diuisio aque fit s̃m quãtitatẽ partis agri nõ s̃m qualitatẽ. in l. si partẽ. n. 3. ff. de ser. rust. p̃ed. 223
2 Diuisio p̃uinciarum z dominiorũ est de iuregentiũ i. l. ex hoc iure. nu. 4. ff. de iusti. z iur. 7
9 Diuisio que permittitur fieri per patrem ingredientem monasteriũ inter filios post ingressũ an z qñ valeat, vt testamẽtũ. in §. si qua mulier. nu. 4. in auth. de sanc. epis. 63
4 Ille cuius interest potest petere ab eo qui diuidit podere vel hereditatem qualiter estimat partes. in l. ij. nu. 9. C. qñ z quib⁹ quar. pars. lib. x. 391
2 Diuisio totius operat ad totũ diuisio patris ad partẽ. in l. tres. tutores. nu. 1. ff. de admi. tut. z cur. 76
2 Diuisio qñ est facta inter tutores an z quando vnus possit se itromittere de administratione alterius. in l. inter tutores. n. 3. ff. de admini. tut. z cur. 71
3 Diuisio facta cum p̃prietario non p̃iudicat fructuario. in l. is qui fundum. nu. 1. ff. de vsufru leg. 302
1 Diuisione facta a testatore vnus exhẽdib⁹ non tenet alteri de iure actiõis. s. ope exceptiõis. i l. cũ p̃. §. cuictus. n. 3. ff. ẽ leg ij. 270
Diuisione facta a partibus vel a iudice alter tenetur alteri de euictione iure actionis. ibi. nu. 4
4 Diuisio que permittitur per auth. si qua mulier. C. de sacrosan. eccl. ingresso monasterium, an dicatur testamentum. ibi. nu. 20. 24
5 Diuisio bonorũ inter filios potest fieri per patrem etiã sine scriptura. si fiat corã duobus testibus, vel tribus. in §. z hoc sepe. n. 1. in auth. de trie z semis. 20
4 Diuisione facta non debetur aditus per pontem alteri⁹ sicut p̃i

mo ante diuisionem ibatur: nisi specialiter sit conuentum. in l. via constituta.§.quecunque.nu.1.ff.de seru.rust.pred. 223
2 Diuisio preiudicat creditori: electio non.in l.inter eos.§. fideiusso2.nu.1.ff. de fideiuss. 288
4 Diuisio non est fienda de qualibet re ne patrimonium corrumpatur.in l.§.nu.2.C.quando & quibus quar.pars.lib.x. 391
4 Diuisio facta cum herede putatiue per ignorantiam non preiudicat.in l.fi post diuisionem.nu.1.C.de iur.& fac.igno. 39
4 Diuisio presumitur ex diuturnitate temporis.in l.si maior.nu.1.C.communi diuid.fol.146.& l.due filie.nu.2.ff.pro dot. 128
4 Diuisio fit i hominib' p§ l.xij.tab.i l.ea que.n.3.C.fam.erc.145
4 In diuisione mobilium partes debent esse presentes.in l.ij.nu.13.C.quomodo & quibus quar.pars.lib.x. 391
2 Diuisio testatoris & iudicis eg parāt.il.solēt.n.1.ff.de ali.le. 88
4 Diuidere quando quis videatur recipiēdo partem.in l.si creditores.nu.4.C.de pac. 61
3 Diuisum semel iterum diuidi potest.in l.si testamento.§.quod si duo.nu.3.ff.de fideiuss. 287
4 Diuidentes predā cum aggressoribus viarum viui comburi debent.in l.ii quis.nu.1.C.de re milit.lib.xij. 427
2 Diuiduum distinguere ab indiuiduo pertinet ad factū, non ad actionem.in l.penales.§.iulianus.nu.1.ff.ad l.falc. 378
1 **Diuitem** aliquem dicēs,illud pbare.d3.in l.si vero.§. qui p3 rei qualitate.nu.2.ff.qui satisd.cog. 73
4 Diuitē dicēs se fuisse,d3 pbare.i l.ex persona.n.4.C.de p3o. 160
1 **Diuortium** non iure factum non facit donationē valere.in l.siue vxor.n.2.ff.de dona.inter virum & vxor. 435
4 Diuortiū ab itio seculi est phibitū.i l.ad hec.n.2.C.de vsu. 190
1 **Docere** & assidere an quis possit in vno loco.in l. lecta. n.33.ff.si cer.pet. 265
5 Docere debēt alios no d3 ab aliis docerī.i auc.ō san.epis.n.2. 61
2 Do verbum prolatum in prima persona,facit legatum directū. in l.si ita.nu.3.ff.de leg.j. 241
2 **Doctor** vel scholaris qñ possit expellere fabrū malleā tē penē scholas,vl camerā.i l.j.n.30.ff.so.ma. 3
3 Doctor de collegio de ciuitate expulsus,restitutus,non recipiet locū in collegio:sed habebitur tanquam de nouo veniens.in l.qui ad tempus.nu.1.ff.de decur. 471
4 Doctores non possunt capi personaliter, nec aliquo modo vexari.in l.medicos.nu.2. C.de profes.lib.x. 394
4 Doctor senex non est semper iuueni preferendus.in l.j.n.24.C. de dignita.lib.xij. 419
3 Doctor an possit legere per substitutum.in l.inter artifices.nu.3.ff.de solut. 302
4 Doctor vel miles non tenetur vocare vxores dominas.in l. donationes.nu.1.C.de dona.inter vir.& vxo. 213
4 Doctori p3omittenti scholaribus marta & montes non est credendū,& est presumptio cōtra ipsū.i l.j.n.33.C.de dign.li.xij.419
5 Doctores antiqui preferuntur nouis:& qualiter intelligatur.in §.audien.nu.3.in auth.de defenso.ciuita. 18
1 Doctor legum minor annorum xxv.deceptus.in integ.non restituitur.in l.sed & rep3obari.nu.3.ff.de excu.tut.& cur. 88
4 Doctor post quā recipit inlignia rep3obatur:& semel app3obatus nō potest amplius rep3obari.in l.j.n.21.C.de dig.li.xij.419
Doctor cū eius familia non potest scrutari de armis.ibi.nu.22.
5 Doctores iuuenes virtuosi preferuntur doctoribus antiquioribus vitiosis.in §.ordinationem.nu.1.in auth.de monach. 10
2 Doctor vocatus a principe collectam suscepteam licite illam retinet.in l.idem Vulpianus.§.sunt & alij.nu.4.ff.de exc.tu. 89
4 Doctor & miles q nō volūt recipere pagā a cōi tpe debito,n̄ possunt amplius eam petere.i l.fortissimi.n.1.C.de erog.li.xij.428
3 Doctor conductus ad legendū,vel aduocatus sub certa pensione mēstruatim.vel quolibet anno soluenda,si moriāt,an heredes eius p3 illo mense tantum debeant habere,vel p3 toto anno.in l.j.§.diuus.nu.17.ff.de var.& extraor.cogni. 481
3 P3o donis que fiunt doctoribus agi potest.in l.j.§.an & philosophi.nu.1.ff.de var.& extraor.cogni. 480
4 Doctores qui faciunt intrare famulos,& alios nō studentes,sunt infames.in l.vnica.nu.1.C.de sta.lib.x. 405
5 Doctor prohibet testimonium de peritia & honestate scholariū. in §.deinde.nu.1.in auth.de defen.ciuita. 18
4 Doctores septem requiruntur in app3obatione alicuius doctoris.in l.si qui.2.nu.1.C.de p3ofes.lib.xij. 423
4 Doctor: propter strepitum scholarium non debet cessare legere.in l.vnica.§.ita vt vnicui jus.C.de stud.liberal.lib.xj. 405
4 Doctor tor iuueri non potest:nec personaliter capitur.in l.j.n.2. & n.C.de dignita.lib.xij. 419
2 Doctor doctoratus corruptela doctorū,non dicitur doctor:& caput doctoris honorator directo: signū certaminū loco corone. in l.athlete.nu.1.ff.de excu.tut.& cur. 81
4 Doctoris persona discipulo honesta,videri debet.in l.j.nu.9.C. de dignita.lib.xij. 81
Doctor sine literis est de consilio principis.ibi.nu.10. 419
Doctor in ius vocatur scriptura non a verbo.ibi.
Doctor non subit munera personalia.ibi.nu.12.
Doctor habet iurisdictionem.ibi.
Doctor non punitur corporaliter,nisi degradetur.ibi.n.1.& 30.
Doctor ipse scribēs appellat eū patrocinatus punitur.ibi.n.31.
Doctorem extragens de domo capitis pena punitur.ibi.n.31.
Doctoris interpretatio probabilius.ibi.nu.1 &.
Doctor credens excusatur ab expensis.ibi.
Doctor dicitur habere dignitatem.
Doctores gaudent priuilegio immunitatis.ibi.
Doctor non tenetur soluere gabellas.ibi.nu.16. nec collectas. nu.22.
4 Doctor legens dum legit dicitur ciuis illius ciuitatis.in l.j.n. 28.C.de digni.lib.xij. 419
1 Doctor maior,xvij.annorum.habet iurisdictionē in scholaribus. in l.j.§.int ium.nu.3.ff.de postulando. 1
4 Doctori si occasione salarij consilij d3 dari aure' p3 cēteranorī,qui cōsuluit factus doctor,an debeat habere aureū, vel florenum.in l.p3ecipimus.§.sane.si illustrium.nu.1.C.de appell. 2
2 Doctor dicitur illustris.& legens per xx.annos efficitur comes. l.ex eo tempore.nu.4.ff.de testi.mili. 182
2 Doctores legum quare non excusantur,vbi non docent.in l.fi & rep3obari.§.amplius.nu.5.ff.de excu.tut.& cura. 82
5 Doctores qui habent bonos & honestos scholares,presumuntur meliores.in auth.de defenso.ciuita.nu.4. 18
4 Doctores legentes in ciuitate perulij gaudent priuilegio.l.vnice.C.de profesio.lib.xij.abi.nu.1. 183
4 App3obatus per certum doctorem debet iudicari dignus.in l. vnica.nu.2.C.de profesio.lib.xij. 423
4 Doctores debent p3ecellere alios in moribus & scientia.in l.magistros.nu.1.C.de profesio.lib.x. 455
Doctores debent esse app3obati.ibi.nu.2. 394
4 P3o doctore gerens se,cum nō sit,tenetur pena falsi.in l.redditur.nu.1.C.de profesio.lib.x. 394
Doctores debent habere virtutem fortitudinis.ibi.nu.2.
Doctoribus locare habentes domum ad locandum coguntur. in l.j.nu.6.C.de digni.lib.xij. 49
Doctoribus competit actio popularis.ibi.nu.7.
Doctorum filij p3eferuntur alijs,& gratis p3mouentur.ibi.nu.5.
1 Doctores & plidētes alicui collegio.licet habeant turisdictionē; tamen non habent certū locū maiorum.in l.j.nu.8.ff.de iud. 1
3 Doctor legens qui nō potest aduocare,potest mittere sebedillū & alloqui iudicē.in l.Paulus.§.paulus.n.1.ff.de legationib.47
6 Doctor nō potest p debito carcerari, nec reputatur an habeat arma.tract.de carce.nu.5. 131
3 Doctor quando possit per substitutum legare.in l.nemo est.nu.5.ff.de duob.reis. 208
4 Doctor non tenetur vltra quā facere potest.in l.j.n.4.C.de dig. lib.xij. 419
Doctor non suspēditur p delictorum nec decapitari potest.ibi.n.5.
1 Doctori attestanti de collectudine creditur.in repet.de quib', nu.21.ff.de legi.fo.13.& l.j.nu.15.C.de digni.lib.xij. 419
4 Doctores legū habent immunitatem etiam a patrimonialibus in l.medico.nu.1.C.de profes.lib.x. 394
1 Doctor qui debet habere salarium annum.si absit causa reipublice,nihilominus habet salarium.in l.Iulianus.§.eam quoq;. n.1.ff.quib.ex cau.ma.
4 Doctoratus est dignitas.in j.constit.C.nu.10.de no.Co.fa. 7
Doctorari non possunt iudei,& infames.ibi.nu.12.
4 Doctores confinati,& revocati non habent priuilegia collegiati. vnica.nu.2.C.de his qui in exil.lib.x. 95
4 Doctor non habet necesse semper vti insignijs doctoratus.in l. vnica.nu.1.C.de honora.lib.xj. 103
3 Doctoribus medijs,& obstetricibus constituitur salarij officio iudicis.in l.j.nu.1.ff. de var.& extraor.cog. 480
1 **Dolus** vel metus non presumitur illatus, vbi est inimicitia,vel presentia consanguineorum.in l.§.nu.1. ff.quod metus caus. 152
2 Dolus presumitur eo ipso & quis omittit capere ex institutione,& capit ex substitutione alterius.in l.Iohannes.nu.1.ff.si quis omiss.caus.test. 210
2 Qui non facit quod scit,vel scire debet ratione officij sibi iniuncti,est in dolo presumpto.in l.tutor qui.nu.20.ff.de admin.tutor.& curato. 67
1 Dolus dans causam contractui vel transactioni quādo eam annullat

nullat.i l.summa.nu.2.ff.de cond.inde.fo.318.z l.sub pretextu. nu.4.z.C.de transact. 72
4 Dol⁹ non infert scienti.in l.cum donationis.n.1.C.de transa. 77
Dolus z culpa an veniant, in actione contraria.in l.in commodato.§.contraria.2.ff.commo. 340
3 Dolus non requiritur,vt habeat locum decretum, de quo in l. creditores.nu.3.ff.de vi publ. 399
1 Dolus an excludatur,quãdo aliquid committitur.in libera voluntatem in creditor.§.Lucius Titius.nu.2.ff.manda. 377
1 Dolus in quibus contractibus veniat,z lata culpa:in quibus levis z levissima,z in quibus lata z levis.in l.si vt certo.§.nunc videndum.nu.1.ff.commo. 337
1 Dolus commissus in vendendo rem non purgatur eam redimẽdo.in l.j.§.si.rem.nu.1.ff.depo. 364
2 Dolus autho:is non nocet habenti causam lucrativã.in l.de via.§.fundus.nu.2.ff.sol.matr. 34
1 Dolus est genus,fraus est species,z que differentia iter dolũ z fraudẽ.in l.iurisgentium.§.sed si fraudandi.n.1.ff.de pac. 97
1 Dolus in quo debeat esse commissus ad hoc vt deveniat ad hoc iuramentu,z quando.in l.in actionibus.n.14.ff.de in lit.iur.286
1 Contra committentem dolum agitur pro primo z secundo dolo: in l.j.§.idem Pomponius ait.nu.4.ff.de dolo. 152
3 Dolus tertij an faciat rescindi contractum.in l.inter stipulantez nu.5.ff.de verb.oblig. 236
1 Dolus q̃ sit culpa levissima.in l.q̃ nerua.n.10.z 11.ff.depo. 168
Dolus quid sit.ibi.nu.12.
Dolus verus z dolus presumptus quomodo inducatur, z ex quibus probibetur.ibi.nu.14.
Dolus verus z dolus presumptus qũ differant.ibi.nu.15.
6 Dolus rei conuenti in iudicio pendente si commissus est facit sententiam latam mandari executioni contra eum,contra quem alias non mandaretur.q.nu.iij. 106
6 Dolus est omnis oppositus prudentie economice.tracta. testimo.nu.100. 106
Dolosus deceptor,vel simile,quod q̃s sit,probatur ex vno actu ibi.nu.101.
Dolosus quis non dicitur si post dolum commissum per triẽnium bonam vitam dicat.ibi.
Dolus an fuerit commissus in aliquo actu particulari, qualiter probetur.ibi.nu.102.
Testis deponens aliq̃ fugitiũ equum.calsitrosum, vel quid simile vt probet qualiter deponat circa scientiã.ibi.nu. 105
Dolus aduersus solertiam qualiter probetur.ibi.nu. 105
Dolus dicitur quod verbo vel facto committitur,fraus quod facto.ibi.nu.106. 210
Dolus manifestus dicitur,ꝺ quo presumptiones ita clare sunt, vt iudex in claram fidem inducatur.ibi.nu.108.
Dolus presumptus dicitur,quando presumptiones non sunt, ita clare sed aliqua indicia apparent.ibi.
2 Dolus alterius quando est causa immediata ac quisitionis mee, ille dolus mihi nocet.in l.fi.n.7.ff.si quis ali.testa.probi. 218
4 Dolus quibus casibus inducat condemnationem.in l.j.num.4.C.depos. 195
1 Dolus si plures committunt,an quilibet tenetur de dolo:z quomodo.in l.eleganter.nu.2.ff.de dolo. 153
Dolus tertij nocet quando ex aliqua causa ille tertius reputat idem,quod contrahentes.ibi.nu.3.
3 Dolus solum in actione commodati contraria venit in l.si seruꝰ communis.§.quod vero ad mandati.nu.4.ff.de fur. 345
4 Dolus quando videatur remissus in generali transactione. in tractione.nu.3.C.de transac. 69
Dolus committitur in transactione,vt q̃ inductus fuit dolo aliquis ad transigendum,agitur actione.ibi.nu.4.
Dolus quando committitur in non observando promissa in trãsactione,an agi possit de dolo.ibi.nu.5.
1 Dolo desijsse possidere dicitꝫ ille.cui fuit nũtiatũ ne alienaret q̃ intẽdebat nuntians cõtractum agere ad rem:z tñ alienauit. in l.non solum.§.morte eius.nu.43.ff.de ope.no.nun. 18
Dolus commissus quãdo videatur remissus per simplicem remissionem.in l.Pomponius.nu.7.ff.de neg.gest. 123
1 Dolus quod operatur i cõstructione actus,id operatur in eius destructione in actionibus bonefidei.n.8.
Dolus quomodo possit dare causam gestioni.ibi.nu.9.
3 Dolus presumptus videtur exceptus i mandato.in l.qui fundũ.§.procurator.nu.3.ff.p̃o empt. 126
3 Dolus aduersarij qualiter probetur.i l..si quis cum.nu.2.ff. de verbo.oblig. 126
2 Dolus cum dolo z culpa cum culpa quãdo compensetur.in l.viro atque.nu.9.ff.solu.matri. 28
3 Dolum i se que vocabula habeant.in l.si dolo malo.§.nõ autem nu.2.ff.si quis testa.li.esse. 349
4 Dolus quãdo presumatur.in l.dolum.nu.3.C.de dolo. 100
4 Dolus quando in omnem euentum est bonus, permittitur. in repetit.auth.ingressi.nu.22.C.de sacrosan.eccl. 21
2 Dolus an sit crimẽ.i l.j.n.1.ff.de fideius.tu.z cu. 103

Dominium p̃o domino pleno: p̃o p̃rietate,p vsu fructu,z p̃o vsu accipi pot.in l.q̃ vsum fructum.nu.3.ff.de verb.obli. 228
1 Dominium potest trãsferri ad tempus:z quare.in l.seruitutes. nu.5.ff.de seruit. 218
1 Dñij causa separata facit ne res in obligationẽ incidat:nã aũt extinguit obligationẽ tã p̃cta.in l.j.§.cũ p̃cdũ.n.1.ff.ꝺ pig. 409
1 Dominũ quando inciditer venit in iudicium. sufficit probare quem esse possessorem.in l.sicut.§.sed h.nu.4.ff.si serui.vend. 225
1 Dominium non transfertur siue possessione ex titulo singulari.i l.si ager.n.1.ff.de rei vend. 211
4 Dominium directum an ita tollatur per p̃scriptionem,sicut per vsucapionem.in l.fi.nu.8.C.quib.ex cau.ma. 112
3 Dominium non potest perdi animo possessione retenta:secus in possessione.in l.hi qui si vi.nu.1.ff.de acquir.poss. 103
Dominium est ius de re corporali perfecte disponendi, nisi l. p̃hibeatur.ibi.nu.4.
Dominia vtilia sunt plura.ibi.nu.6.
Dominia vtilia an perdãt eodẽ modo,quo directum. ibi.n.7.
2 Dominium rei legate duobus,ita q̃ cuilibet debetur insoliũ ante litem cõtestatam ẽ heredis z quilibet ex legatarijs habet actionem personalem ad rem.in l.fi pluribus.nu.2.ff.de leg.j.232
3 Dominium proponens videtur proponere directum z vtile et publicianam:si dicit ius equali dominij.in l.mater.§.candẽ.nu.4.ff.de except.rei iud. 191
1 Dominium per vsucapionem non occiditur, sed p̃scriptione sic.in l.si edes mee.§.libertas.nu.2.ff.de seruit.vrb.p̃ed. 221
1 Dominium transfertur per secundum directum.i l.sed alio.§. si absens.nu.2.ff.si ex noxa.cau.aga. 77
4 Dominium non tranit ex contractu simulato in l.quemadmodum.nu.2.C.de agric.lib.xj. 410
1 Dñij an trãsferat sine traditiõe i familiã eciscũ cõi dividendo,z simij regundo.in l.21.eo.n.1.ff.de cond.fur. 322
Dominium licet in societate vniuersali queritur sine traditiõe, ita z in eius resolutione.ibi.nu.3.
2 Dominium rei heredis legate nõ transit in legatarium. in l.si quis in quinos.§.cum seruum.nu.2.ff.de lega.i. 249
1 Dominium quãdo transferatur ex causa iudicati. il.sunt z alie. §.ait p̃tor.nu.1.ff.de pub.in rem actio. 233
4 Dominium ex solo contractu absq; traditione speciali iure trãsfertur in ecclesiam z ciuitatem.in l.fi.n.17.C.de sacrosan.eccle. fo.29.z l.cum falsa.nu.5.C.de iur.z fact.igno. 39
4 Dominium vtile sine traditione queri non potest.i l.si.nu.2.C.ꝺ hered.vel act.vend. 196
1 Dominium simpliciter p̃latum intelligitur de directo.in l.j. nu.1.ff.si ager vectig. 214
6 Dominium rerum legatarum fratribus minoribus quod remanet apud heredem.lib.ij.minoric.nu.20. 145
3 Dominium quãdo transferatur sine traditiõe.i l.j.n.3.ff.p̃o donat.fo.123.l.si quis.nu.1.ff.de pollicit.fo.479.l.traditionibus.n. 1.173.C.de pac.fol.61.in repet.aut.ingressi.n.77.C.de sacrof. eccl.fol.24.l.societas.§.in societate.nu.1.ff.p̃o socio. 377
1 Dominium vtile est introductum de iure ciuili.in l.ex hoc iure. nu.5.ff.de iustit.z iure. 7
2 Dominium an transferatur per sententiam.ibi.n.6.z l.sed si.§. item.nu.1.ff.de reb.eo.qui sub tut. 102
2 Dominium rei legate an transit vere a die adite hereditatis, siue a tempore mortis.in l.si ibi.§.cum seruus.n.1.ff.ꝺ leg.j.fo. 446.z l.seruum.§.si quis.nu.2.ff.eo. 235
Dominij rei legate sub cõditiõe ẽ legatarij a tpe existentis cõditionis post mortẽ testatoris z aditam hereditatẽ.ibi.n.2.
2 Dominium an probetur p publicam vocem,z famã.in l.at qui natura.§.cum me.nu.2.ff.de neg.gest. 141
3 Dominium aliud est vtile.aliud directum.z aliud quasi dominium.in l.j.§.denig;.nu.10.ff.de aqua plu.arc.fol.49.z l.si quis vi. nu.5.ff.de acquir.poss. 103
4 Dominium ex inutili contractu quando transferatur.in l.nõ dubium.nu.25.C.de legi. 36
Dñium ex contractu facto p̃eter legem transfertur.ibi.nu.28.
3 Dominũ vtile habens pot constituere ius in re.q̃ soluitur resolito vtili domino.in l.j.§.seruitutes.nu.1.ff.de superficie. 176
Dominũ regulariter non probatur ex contractu emphyteutico.in l.legata.nu.1.ff.de adi.leg. 136
3 Dominium rei licite licet perdatur ipso iure,non tamen perdit possessio.in l.communia.nu..ff.de pub.z vectig. 60

Index singularum materiarum.

1 Dominium si non transfertur in accipientem, non est mutuum. in l. ij. §. appellata. nu. 2. ff. si cer. pet. 244
1 Dominium licet ipso iure transeat, non tamen transit possessio. in l. cum duobus. §. idem rescindit. secus. n. 1. ff. pro loco. 379
1 Dominium non transfertur ex imaginaria venditione. in l. nuda & imaginaria. nu. 1. ff. contrab. emp. 386
3 Dominium per seruum fugitiuū acquiritur, non possessio. in l. fugitiuus. nu. 1. ff. de solutionib. 301
1 Dium nō extinguitur dominio tā quesito super re, si res trāsit in aliū formā. in l. si conuenerit. §. si quis. nu. 4. ff. de pig. act. 346
4 Dominium sola nuda uolūtate non perditur, possessio uero. nc. in l. cum falsa. nu. 2. C. de tur. & fac. ingno. 39
2 Dominium rei dotalis est mulieris soluto matrimonio. in l. si mora. nu. 1 5. ff. sol. n. at. 11
3 Dominium an acquiratur per procuratorem reuocatum. in l. qui mihi donatum. nu. 1. ff. de dona. 68
Dominium non acquiritur per negotiorū gestorum nisi secuta ratihabitione. ibi. n. 2. 3. & 4. & l. si ego. nu. 3. ff. de neg. gest. 142
Dominium quando acquiritur domino ex traditione facta uero procuratori. ibi. nu. 5. 6. 7. & 9.
Dominium & possessio quare queruntur domino per procuratorem, sed obligatio non. ibi. nu. 10.
Dominium non queritur per procuratorem domino ex pacto adiectionis in diem, uel legis commissorie. ibi.
3 Dominium utile acquiritur per prescriptionem x. uel xx. annorum. in rub. nu. 3. ff. de diuer. & temp. prescrip. 194
3 Dominū translatio qualiter possit fieri, & in contractu prohibetur. an l. si ita. §. ea lege. n. 10 ff. de ver. obli. 262
1 Dominū translationē impedit prohibitio facta iudice. in l. si sciens. nu. 1. ff. de contrab. empt. 384
1 Dominium uel quasi dominium quomodo probatur. in l. rē alienam. nu. 6. ff. de pign. act. 250
1 Dominium nō queritur ei cui conceditur, sed penes cōcedentē manet. in l. si sponsus. §. si uxor. n. 2. ff. de dona. inf. vir. & uxo. 434
6 Dominium ecclesiarum & fratrum minorum pertinet ad ecclesiā Romanam. lib. j. minorū. cap. ij. nu. 19. 162
4 Dūium an acquiratur per prescriptionē. in auth. nisi tricēnale. nu. 1. C. de bo. mater. fo. 2 87. & l. sticho. nu. 4. ff. de usufr. lega.
4 Dominium ut trāsferatur an requiratur & fiat missio i possessionem rei uacue. in l. cum reo. nu. 1. & 15. C. de prabatio. 161
Dominium ut probetur quid requiratur. ibi. nu. 3. 5. 10. & 12.
3 Dominium & possessō queritur domino per procuratorem. in l. si is qui pro emptore. nu. 69. ff. de usucap. 118
3 Dominium est de iuregentium sed modus acquirendi est de iure ciuili. in l. j. nu. 1. ff. de acquir. rer. domi. 86
4 Dominium sicut in corporalibus non transfertur nisi traditiōe secuta: ita in corporalibus ex solo contractu non transfertur actio directa. in l. fi. ff. nu. 1. & 4. C. quando fis. vel priue. 158
3 Dominium utile rei aliene vendite ecclesie qñ uēditor succedit domino facti trāsit in ecclesiam. in l. cū vir. n. 1. ff. de usucap. 123
6 Dominium rerum legatarum recta uia nō transit, i legatarii quando relinquuntur per quandam consequentiam. Sed seruitute tacite &, sic in consequentiā legata mortuo testatore non debentur, nisi ab herede constituatur. lib. ij. minorū. nu. 22. 145
Dominium panni pro uestimentis. uini, & frumenti legati fratribus penes quem remaneat. ibi. nu. 23.
3 Dominium an transeat si tradidi causam declaratur quam postea non declarauit. in l. triticum. nu. 7. ff. de verbo obli. 243
3 Dominium ex contractu emptionis uenditionis non transfertur, nisi pretio soluto. uel habita fide de pretio, in l. si seruus. §. locauit. nu. 1. ff. de furt. 345
2 Dominium rei legate recta uia transit in legatarium, si natura rei legate non repugnat. in l. si quis. §. si quis. n. 3. ff. de adi. leg. 334
4 Dominium rei empte per alium & fratribus nomine proprio, q in catastro communi cuius alijs poni fecit, & tributa communiter sunt soluta: acquiritur per hoc omnibus fratribus. l. rura & possessio. nu. 1. C. de omni agro deser. lib. xj. 415
4 Dominium rei mee an per statutum ex causa tolli possit. in l. fi. n. 1. C. de iure reip. lib. xj. 407
3 Dominium rei an propter delictum quis statim perdat & applicetur fisco. in l. imperator. nu. 1. ff. de iure fisci. 459
4 Dominium utile mihi sine causa auferri non potest, sicut nec directum. in l. quicunque. j. nu. 3. C. de fun. patri. lib. xj. 426
2 Dominium rei propie heredis non transit in legatarium. in l. hereditatum. §. si quis. nu. 1. ff. ad legem Falcid. 378
3 Dominium an transferatur ex mutui contractu. in l. j. §. si vir. nu. 4. ff. de acquir. possess. 92
1 Dominium fūdi dotalis solu. mat. de iure florū nō transit ad mulierē. in l. j. n. 3. ff. de fun. do. fo. 433. & l. si mora. n. 4. ff. sol. mat. 11
Dominiū ius ab initio nō trāsferatur, tñ consumptione secuta re
cōciliat mutuū creditore furētē, il. si a furioso. n. 1. ff. si cer. pe. 254
2 Domicilium in legato quātitatis nō trāsit recta via in legatariū statim incipit deberi. in l. si legatū. §. qñ ita. nu. 1. ff. de a. leg. 336
4 Dominiū in uenditione qñ transfertur per traditionem. in l. in ciuile. nu. 1. C. de rei vendi.
5 Dominiū utile rerum donatarum propter nuptias transfertur sine facto hominis, secus in re dotali, & ipso iure in auto. ut immobi. bon. ante. nup. nu. 9.
3 Dominiū directū queritur per usucapionem utile per prescriptionē in l. usucapio. nu. 2. ff. de usuca.
2 Dominiū rei tacite legate non transit in legatariū ipso iure. in l. seruū filij. §. si duos. nu. 2. ff. de leg. j.
5 Dominiū rerum donatarum propter nuptias q trāseat ipso iure in muliere. in §. illud quoq. nu. 1. in auth. de equali. do.
3 Dominium introductū de iure speciali ex alia quo fauore, non potest allegari cōtra habentē illud. in l. in bello. §. si quis seruum. 2. ff. de cap. & postli. reuers.
3 Dominiū rei potest haberi ex pluribus causis simul cōcurrentibus, secus si concurrunt diuersis temporibus. in l. si ex pluribus. nu. 9. ff. de acquir. poss.
Quasi dominū ex quo publiciana cōpetit potest haberi ex pluribus causis. ibi. nu. 14.
1 Dominium rei legate per quandā consequentiā ex uolūtate sumpta defuncti non transit recta uia in legatariū. in l. empto. §. ancilla. nu. 1. ff. de rei vendi.
2 Dominiū an transfertur per authoritatē rei iudicate. in l. sed si. §. ite. nu. 1. ff. de reb. eo. qui sub tute.
3 Dominium quādo uenit incidenter presumitur ex possessione. in l. apud Trebatiū. §. neq; fructuarij. nu. 3. ff. de aqua plu. arc.
4 Dominium rerum delinquentium acquiritur fisco sine apprehentione ex solo delicto. in l. j. nu. 8. C. de bo. vacan. lib. x.
3 Dūius utile habēs pōt destruere propria authoritate opus factū a ciuiliter possidente. in l. j. §. nuntiatio. nu. 9. ff. de op. no. nun.
2 Dominij translatio in quibus casibus possit prohiberi. in l. ille. ussami. §. diui. nu. 14. ff. de leg. j.
Dominij translatio non impeditur per sententiā arbitri prohibentis alienationē. ibi. nu. 15.
3 Dominiū in casu l. cum quis. §. si debitorem. ff. de solu. queritur creditori, & debitor liberatur. ibi. nu. 1.
Dūius nō perdit nisi alteri querat: secus ēin possessione. ibi. n.
3 Dūius nō transfert in te tradens vere rem suam tanquā nō suā, sed tanquā rē tuā. in l. hi aliquā rem. nu. 5. ff. de acqui. poss.
1 Dominiū superueniēs authori meo. qñ prodit mihi, vt res mea efficiatur in l. omma. nu. 2. ff. si cer. pet.
3 Dominium perditur, nihil alte. i aquiratur. in l. quod meo. §. si furioso. nu. 1. ff. de acqui. pos.
1 Dominiū quo dicatur trāsferri, qñ aliud pro mutuato redditur. in l. ij. n. 3. ff. si cer. pe.
2 Dominij ius transfertur ad fructuariū interponendo primum secundum decretū. in l. quāuis. nu. 6. ff. de dam. infe.
5 Dominiū in casu constitutionis. in auth. de rap. mul. transfertur in alterum sine facto alterius. in auth. de rep. mulie. nu. 1.
2 Dominium in legato alternatiuo non transit nisi a tepore electionis. in l. si quando quis. §. heres. nu. 3. ff. de leg. j.
3 Dominium quando uenit in iudicio incidenter presumitur ille dominus qui possidet. in l. si prius. nu. 19. ff. de ope. no. nunt.
3 Dominium pecunie solute statim efficitur accipientis. licet liberatio contingat vere tempore existentis conditionis. in l. ubi conditione. nu. 1. ff. de solutionib.
4 Dūiū directū ex qua prescriptiōe causatur: ex quarta, & quaparetur exactio. in l. fi. §. hinautem. n. 1. C. de edi. di. adri. tol.
4 Dominium rei que apud reum erant non transfertur licet quis renuntiat liti & cause. in l. pro fundo. nu. 4. C. de transac.
4 Dominium an transferatur ex traditione antequā contractus habitus pro perfecto: in l. contract⁹. in ij. lec. n. 7. C. de fidei.
1 Dominia de iure ciuili quibus modis querantur. in l. in rem actio. nu. 1. ff. de rei vend.
3 **Dominus** domus conducte an possideat res inuectas. in l. ini. antequam eas includat. in l. quilli no. nu. 3. ff. de dam. infe.
4 Dūs qui semel est presumitur dūs: & an contra talem presumptionē admittat probatio. in l. sine possidetis. n. 2. 4. & 9. C. de pb.
4 Dominus qui locauit fundū suū ad pecuniam, ita q colonus omnes fructus pro certo tepore habeat non tenet ad distributam. nisi consuetudo aliter se habeat. in l. j. n. 3. C. de anno. & trib. lib. xij.
1 Dominus efficitur contumax, qñ procurator cōparet cū mādato minus sufficienti. in l. j. §. qñ si nemo. nu. 5. ff. qui cu. vo. no. ve.
3 Domini appellatione an comprehendat usufructuarius. in l. in uenditione num. 1. ff. de bo. autho. iud. poss.
1 Domino per procuratorem queritur & domino non obligat quare

quare hoc.in l.si procurator.nu.3.ff.de procur. 123
1 Domino acquiritur in pactis liberatoriis per procuratorem absq; cessione.in l.rescriptum.§.plerunq;.nu.2.ff.de pact. 58
1 Dominus si est citatus q̃ his fuit cõtestata per procuratorẽ ad audiendã sententiam,vel ad videndũ iuramentũ testiũ,t neuter comparet,nullũ est quod geritur.i l.mutui.nu.6.ff.de procur.123
1 Dominus non potest nuntiare nouum opus viam reficienti:sed habens viam non potest nuntiare domino.in l.j.§.vsufructuarius.nu.1.ff.de ope.no.nunc. 8
1 Dominus vt excusetur a restitutione expensarũ in re factarũ regit ipsum cẽ pauperior.in l.i fundo.n.18.ff. de rei ven.110
2 Dominus no possidens potest petere q̃ cessio sibi fiat in l.si res obligata.nu.5.ff.de leg.j. 240
1 Dominus hereditatẽ serui delatã repudiat:t que sit ratio.in l. is qui heres.§.neq; filius nu.9.ff.de acquir.hered. 188
3 Dominus partis inferioris si commissũ delictum propter quod debet domus destrui,qualiter destruetur.in l.si finita.§.ex hoc edicto.nu.4.ff.de dam.infe. 35
5 Dñs q̃ testet in repet.auc.ingressi.n.62.C.de sacrosc.eccl.23
2 Domini capacitas an ispiciatur in legato facto seruo.in l.si deportati.nu.2.ff.de leg.iij. 277
1 Dominus inuentus extra domum cogitur precise venire ad iudicium.in l.sed t hc.§.preter nu.4.ff.de procur. 326
4 Dominus mercium tenetur p̃ mercib9 ad vectigal:t domin9 navis p̃o naui.in l.cũ proponas.in ꝗ.lec.n.6.C.de nau.feno. 193
1 Domin9 citat9 si milit procuratorẽ,t procurator nõ cõparet,dñs est contumax.in l.si procuratorẽ.§.si tutores.nu.2.ff.mand.372
1 Dominus si tenetur p̃o delicto commisso a famulo,nõ tenetur p̃o delicto comisso antequam esset famulus:secus si dicit p̃o delicto famuli.in l.Titius.n.2.ff.de testa milit. 183
3 Dñs dicitur ille cui res surripitur p̃opter eo atkẽto apud quẽ sit res q̃ surripit.in l.sequit.§.q̃ autem.n.1.ff.de vsucap. 110
4 Dominus directus quando possit querere thesaurũ in re feudali.in l.j.nu.9.C.de thesau.lib.x. 380
4 Casus in quo dominus non potest permittere in suo,vt quis operetur,scilicet,vt quis in fundo suo,nomine,t non domini thesaurum perquirat.in l.j.nu.10.C.de thesau.lib.x. 380
1 Dominus domus p̃fertur omnibus p̃o pẽsione domus in rubus repositis in domo conducta ad ipsarum rerum conservationem.in l.interdum.nu.2.ff.qui pot.in pig.hab. 415
4 Dominus an teneatur constitutione.l.si quis in tantum.C.vnde vi.defacto serui,vel pater de facto filij.ibi.nu.11. 334
3 Dominus vnus si dicat seruo,vade ad pontem,t si obuiaueris libero,liber esto:alius dicit similiter seruo,t inuicem se obuient an ambo sint liberi in l.si post mortem.nu.2.ff.de leg.j. 240
4 Dominus quando possit emphytentã ex pellere p̃opter authoritate.in l.ij.nu.3.C.de iure emphyt. 203
Dominus rei emphyteutecarie possidet ciuiliter.ibi.nu.4.
Dominus q̃ sibi p̃iudicet recipiendo pensionem omnium annorum ab emphytenta termino elapso.ibi.nu.8.
Domino qualiter succurratur, si primus emphyteuta facit alium emphyteutam.ibi.nu.16.
1 Dñs non obligat per procuratorẽ,q̃ per procuratorẽ nõ acquiritur domino.in l.solatium.§.per liberã.n.2.ff.de pig.ac. 344
4 Dominus q̃ efficiatur,quando quis emit nomine p̃opio,t de aliena pecunia.in l.nullum.nu.1.C.si quis alte.vel si. 198
3 Dominus accipitur.in l.cum si exhibuissent.§.quod ait.ff.ð publi.t vectig.p̃o eo qui habet maiorem p̃eminentiã.ibi.n.1.56
1 Dominus iurare cogitur quando aduersarius non vult stare dicto procuratoris:potest tamen constituere specialiter procuratorẽ ad iurandum dicere veritatem in animam ipsius domini vl qui bona fide.§.si alieno.nu.15.ff.de dam.infe. 34
2 Dominus grauando seruũ vt det cẽsũ heredi,videtur ei legare peculium.in l.denig;.§.interdum.nu.2.ff.de pec.leg. 316
2 Dominus tenet facere famulo infirmo expensas modicas non magnas in l.si cum dotem.§.sin autem.n.2.ff.sol.mat. 27
3 Dñs pot liberare debitorẽ añ cess. sibi factã p̃ procuratorẽ t debitor pot soluere dño.in l.apud celsum.§.mãi.n.2.ff.ð do.exc.196
1 Dominus si dixit famulo,vade,t nunquã redeas domũ,si ego si sentã aliqd de isto negotio si famulus interficit illũ:dñs tenetur de homicidio.in l.si qs mihi.§.pater seio.n.1.ff.de acqui.hr.194
1 Dominus an qui p̃esumatur ex possessione.in l.quidã in suo. nu.4.ff.de condi.insti. 179
3 Dñs t possessor cõducẽs rẽ suã quasi suã an pẽdat dominiũ suũ t possessionem.in l.si aliquã rem.nu.8.de acquir. poss. 106
3 Dñs qualiter possit ex pellere eum,qui est in quasi possessione iuris.in l.§.hoc interdicto.nu.7.ff.de itinere actuque priua.177
1 Dominus fundi p̃o certa parte p̃o indiuiso potest locare totũ locando vtiliter.in l.t hec.§.cum fundum.nu.2.ff.loca. 403
1 Dominus p̃o suo interesse potest agere contra fabros,q̃ ci noti tiam non fecerunt de nuciatione ipsis facta in l.de pupillo.§. nunciationem.nu.5.ff.de ope.no.nunc. 11
1 Dominus si succedit authori nostro nobis non prodest.in rem alienam.nu.2.t 14.ff.de pigno.act. 349.t 350
3 Dñs t fructuarius domus si interpellãt p̃o cautione domus ð dãno ifecto qs teneat cauere:t qñ fructuari9 solue,t ex domin9 t si non cauent,quid agẽdũ.in l.quãuis.nu.1.ff.de dam.infe. 32
Dñs pt phibere authoritate.p̃ priu fructuario vtifrui.si ñ vult reficere domũ,vel iudicis offõ eũ cõpellit ad reficiendũ.ibi.n.3.
Dominus qualiter p̃inabit fructuariũ cum ad eum deuenitur ob fructuarij contumaciam.ibi.nu.4.
3 Dñs t possessor ignorans si conducit a nõ possessore,nõ pdit dominiũ,t possessione.in l.si aliquã rem.nu.2.ff.de acquir.poss.106
3 Dominus an perdat aliqua cum colonus deserit possessionem. in l.si colonus.nu.1.ff.de acquir.post. 106
1 Dominus p̃o iniuria sibi a subdito facta non cognoscit:sed alius domin9 si ibi est.in l.qui iurisd.n.6.ff.de iurisd.om.iudic. 59
Si vnus ex duobus dominis vnius castri delinquit quando alter possit cognoscere.ibi.nu.7.
3 Dño queritur per procuratorẽ sine cessione si procurator ñ reperit q̃ cedat.in possessio.§.t si possessio.n.2.ff.de acqr.pos.108
1 Dominus quomodo teneatur p̃o delicto a familia commisso. in l.si familia.nu.4.ff.de iurisd.om.iudi. 59
3 Dominus qui scivit delictum fuisse commissum per familiã,quãdo teneatur suo nomine.in l.j.ff.si fa.fur.fecit.dic. 350
Domini plures si fuerint vt vnus.vt faceret aliquod maleficium: vna pena an plectari debeat ab omnibus.ibi.nu.5.
5 Dominus si repetit seruum monachum effectum,vel prelatus aliquem in suum clericum:quis probabit,t coram quo iudice. in §.si vero.nu.3.auc.de monach. 10
4 Dominus si litem contestatus sit postea iudicium agitat per procuratorem:an ipse debeat condemnari,vel procuratores.in l.j.n.5.C.de sent.t interlo.om.iud. 68
Dominus presens si tempore suie vult vti iure instantie vtili sibi competenti ipso iure poterit i cũ ferri sententia.ibi.n.7.t 10
Quid si dñs tpe sententie mittit nouũ procuratorem.ibi.n.8.
3 Dominus quando efficiatur accipiens indebitum sciẽter.in l. p̃o emptore.§.si sub.nu.4.ff.p̃o emp. 125
3 Dominus q̃ teneatur p̃o facto familie qualit itelligatur.i.l.j. §.familie.nu.1.ff.de vi t vi ar. 169
5 Dominus quando perdat possessionem serui fugitiui,t quãto tẽpore.in l.j.§.per seruũ.nu.1.ff.de acqui.pos. 92
3 Dñs si rẽ quã procurator alienauit,ipse ignorãs vẽdidit:an dñs possit venditionẽ procuratoris ratã habere:t rati habitio retrotrahi.in l.si indebitũ.§.si procurator.nu.1.ff.rem rs.hab. 311
1 Dñs litis ingrat in litẽ nõ alius.in l.vulgo.nu.1.ff.de in li.iur.287
5 Dominus vt habere ratum,q̃ facit illud q̃ nõ potest facere nisi quod factũ est a procuratore ratum sit.in l.procurator.nu.6.ff.rẽ ra.hab. 328
3 Dominus tenetur p̃o delicto famuli delinquẽtis,circa id quod preponitur alias non.in l.j.§.familie.nu.1.ff.de publi.t vecti.fo. 56.l.ne ge.nu.1.de incen.rui.naut. 355
1 Dñs q̃ satisfecit procuratore cũsentiẽte,pcurator presens cogit iudiciũ suscipere.in l.filiusfa.§.pcurator.n.1.ff.de p̃oc. 122
4 Dominus rei vendite per aliũ quando teneatur prestiũ restituere.in l.mater tua.nu.2.C.de rei.ven. 139
8 Dñs rei vẽdite si succedit vẽditori,an vẽditio ꝑfirmet:t sic ã dñs succedẽs authori meo ꝑfirmet ius meũ.i l.cũ vir.n.14.ff.ð vsu.123
1 Dominus agri non potest retinere animal inuentũ dare dãnum in agro.in l.ratio.nu.2.ff.de incen.rui.naut. 355
1 Dominus in mandato procuratoris satisfiat p̃o ipso.in l.procuratorem.nu.1.ff.de procura. 131
4 Dñs citat in prima citatiõe.in l.j.nu.3.C.de iure in.lib.xj. 407
8 Dominus an succedat cognato serui sui.in auth.in. successione. nu.4.C.de suis,t legi. 283
1 Dominus qñ melius scit veritatem,quã procurator,tũc dominus cogitur,vel legalior comparere.in l.si actor.nu.3.ff.de pcu. 124
2 Dominus quando possit accipere vestes famulo recedenti.in l.in his rebus.§.seruis.nu.4.ff.sol.matr. 36
3 Domino vt queratur sine cessiõe quid vertatur in cause cognitione in l.in omnibus.nu.1.ff.de p̃eto.stipu. 319
3 Dominus permittendo colonum fructus percipere ante solutã pensionẽ,videtur fidem habere de p̃retio seu de mercede.in l.si seruus communis,§.locaui.nu.3.ff.de fur. 345
3 Domus habens directã,t pictor.si cancurrant ad vendicandũ tabulã pictam,quis eorum p̃fertur.in l.qua ratione.§. litere. n.3.ff.de acqui.re do. 283
1 Dominus an obligef ex persona serui accipientis pecuniã mutuo,si vnus ex duobus seruis vnius domini mutuat alteri.in l. frater.nu.32.ff.de condi.indebi. 310

Dominus an obligetur ex persona serui delinquentis in re alterius domini, vel alterius serui. ibi. nu. 34.
4 Domin⁹ quando possit habere sententiã lata p falso ꝓcuratore ratam in l. tutor. nu. 3. C. in qui. cau. in teg. resti. ñ. est necss. 107
3 Dominus auferendo rẽ suam a iure non amittit actionem furti. in l. qui vas. nu. 1. ff. de fur. 342
Dominus potest appellare etiam quando ꝓcurator fuit ver⁹ cõtumax, nisi ipse dominus fuerit secus. in l. vnica. §. si ꝓcurator nu. 1. ff. si quis ius di. non obtem. 65
Dominus ad hoc vt dicatur contumax, an sufficiat generaliter fuisse inuinctam ꝓcuratori. ibi. nu. 3.
3 Dominus dicitur ꝓhibere re ipsa ꝓcuratorem ne petat, si non dat sibi instrumenta necessaria ad causam facientia. in l. in illa stipulatione. nu. 2. ff. de verb. oblig. 226
4 Dominus si promisit stare in iudicio, & procurator citet. & ñ comparet stipulatio cõmittit. i l. quoties. n. 2. C. de digni. lib. xij. 422
3 Dominus q teneatur ꝓ delicto famuli, potest fieri per statutũ in l. j. §. familie. nu. 3. ff. de publi. & vectig. 56
1 Dominus quibus casibus possit seruum delinquentem punire. in l. j. nu. 3. ff. de his qui sunt sui vel alie. iur. 28
1 Dominus vt teneatur in solidum ꝓ negotio gesto, quid ꝓ bandũ sit. in l. si pupilli. §. item queritur. nu. 7. ff. de neg. gest. 135
4 Dominus ex contumacia procuratoris punitur, si est conscius in l. ſi. nu. 2. C. de exact. lib. xij. 383
4 Dominus in casu l. ſi. §. sed cum in secundam. C. de furt. an poterit agere contra furem. ibi. nu. 6. 227
4 Dominus non tenetur soluere collectas ꝓ possessionibus famuli. in l. si penes. nu. 5. C. de agric. lib. xj. 410
Dominus reuocabiliter prescribit, ac si non esset dominus. in l. in bello. §. si quis. nu. 2. ff. de cap. & postli. reuers. 462
1 Dominus prædij seruientis potest petere, q via mutetur sine in cõmodo prædij dominantis. in l. si cui. nu. 3. ff. de serui. 219
1 Domino non tenetur conducens a prædone. in l. si vabana. n. 1. ff. de condic. indeb. 314
3 Dominum esse conuentum præsumitur, si possedit. i l. apud Trebatianum. §. nec⁹ fructuarius. nu. 3. ff. de a qua plu. arc. 51
1 Dñs patris seruitoris qualit̃ possit facere igne, vt immittere fumũ in parte superiorem. in l. sicut. §. Zrisio. n. 1. ff. si seru. ven. 225
Dñs partis superioris qualiter possit a quã detinere. ibi. nu. 1.
3 **Domesticus** qui desinit esse meus, an possit testificari de his que facta sunt dum erat domesticus. in l. j. §. idem nummio. nu. 1. de quest. 417
2 Domestici dicunt̃, qui sunt d agnatione. in l. j. nu. 1. ff. ad silla. 213
Dom⁹ ꝓ edificio ponitur. ibi. nu. 3.
Item ꝓ agnatione. itẽ ꝓ familia, ꝓ omnibus descendentibus ab vno stipite. ibi.
4 Domestica persona que dicatur. in l. ñ. nu. 1. C. de testi. 167
Domestica persone dicuntur vir & vxor. ibi. nu. 3.
Domestica persona contra aliam domesticam quando admittitur in testem. ibi. nu. 4.
3 Domestica persona dicitur que in domo morat⁹ in l. respicien dum. §. furta. nu. 3. ff. de pen. 428
3 Domesticus ꝓ domestico non torquetur. in l. j. §. ad questionem. nu. 1. ff. de questio. 416
3 Domesticus alicuius qui fuit, licet desierit esse, an possit ꝓ eo testificari. in l. vnius. §. seruus in eius caput. nu. 1. ff. de quest. 422
4 **Domicilium** quando possit pupillus constituere in l. vna. nu. 1. C. vbi pe. tu. vl cu. 218
Domicilium duobus modis constituitur. ibi. nu. 2.
Domicilium acquisitum constitutione mutari potest. in l. j. n. 1. C. de inco. & vbi. lib. x. 392
Domicilũ mutãs tenet ad onera ipsa, ñ ad onera nova. ib. n. 2.
4 Domicilium cõstituitur facto quando quis cum rebus suis recedit. in l. domicilium. nu. 1. ff. ad munic. 468
3 Qualiter contingere possit quod quis habeat originem & non domicilium. in l. eius qui. §. celsus si quis. nu. 1. ff. ad munic. 469
Domicilium duobus modis accipi potest. ibi.
3 Domicilia plura quis habere potest. sed vnũ principalius altero. l. assumptio. §. viris prudentibus. nu. 2. ff. ad munic. 467
2 Domicilio vt ꝯs stetit i certo loco q possit ꝓstitui, si est intẽmodũ alicui⁹. in l. titio cẽtũ §. titio. cẽ. relicta. n. 4. ff. de cõdi. & demõ. 366
1 Domicilium originis in matrimonio mutatur. in l. cum quedã. nu. 2. ff. de iurisd. om. iud. 61
1 Domicilio ꝓstituit fẽ, & animo. in l. plz. n. 2. ff. ad municip. 467
Domicilium originale propter dignitatẽ non mutatur, sed pp matrimonium sic. in l. senatores. nu. 1. ff. de sena. 36
Domicilium dicitur transferri de loco ad locum, qñ quis recedit cũ familia & rebus. in l. prædia. §. affini. nu. 1. ff. de fun. inst. 315
3 **Domus** si vẽditur vsq; ad talẽ domum, ã illa includatur inspicitur quantitas pretij. in l. semper insti-
pulationibus. nu. 1. ff. de reg. iur. 307
3 Domũ contiguã habẽs ex pte inferiori domui mee, cuius introitus a meo introitu multũ distat p longũ spatiũ a latere interiori, an dicatur meus vicinus. in l. si tertius. n. 4. ff. de aqua plu. arc. & sequitur. §. lana. nu. 3. ff. de vsuca.
3 Domus si est locata & promissa pẽsio in annos, vel menses singulos, vna est locatio, sed plures prestatiões. in l. si seruus. §. cõserus. nu. 7. ff. de stip. seruo.
2 Domus in rure posita imꝓprie dicitur rustica. in l. cetera. §. & si quis. nu. 1. ff. de leg. j.
1 Domus dividitur pariete interiecto in medio. in l. si quis duas. §. si quis partem. nu. 1. ff. comm. prædi.
2 Domum principaliorẽ si maior natu dꝫ hẽre, habebit etiã omnia domini appendẽtia. in l. prædijs. §. qui domũ. n. 1. ff. de le. iij. 495
Domus existens in confinio duarũ parrochiarum erit illius per quam habet aditum & principaliorem. ibi. nu. 2.
1 Domus alterius etiã ẽo inuito de licentia iudicis pot̃ perquiri ꝓ fugitiuo inquirẽdo, nõ aũt furto. in l. j. n. 2. ff. de ser. fug. 138
3 Domus habet partes substantiales, & artificiales. in l. si vinea. §. ex hoc edicto. nu. 1. ff. de dam. infec. 378
3 Ad domum dicitur venire, qui iuxta domũ venit, in l. tiẽ apud. §. continuum. nu. 1. ff. de iniur. 35
Domus pertinentie qui sint ibi. nu. 2. 360
2 Domus si tota legatur vni, demũ par substantialis alteri, qua ẽtracta dom⁹ n ꝺremanet in illa parte ambo legatarij cõcurrit in l. si alij. nu. 3. ff. de vsufr. leg. 361
2 Domo vendita que abalia distinguitur pariete cõi medietas parietis vẽ vendita. in l. si is qui duas. nu. 1. ff. de ser. lega. 364
3 Domus faciens in meo, & promittens me recipere eũ quinq; hominibus, si faciat aliã, non tenetur me recipere cum decem. l. de. ni. l. si is qui. nu. 4. ff. de dam. infec. 378
2 Domus non soluentiũ condemnationes, vel collectas nõ destruitur. in l. cetera. §. hoc senatus. l. j. nu. 1. ff. de leg. j. 235
Dom⁹ regule vt ostia ñ pot̃ accipi. & vẽdi, p obito publico. ib. n. 2
1 Domus destructa a vicinis, ne ignis vltra trãseat, dꝫ a vicinis ꝛemendari. i. in l. j. nu. 1. ff. ad legem Rhod. de iac. 354
1 Domum qui euacuauit ex iudicis ꝓcepto, si postea in eam est ingressus, dꝫ ꝓceptũ contempsisse. in l. sicut. §. superuacuit. nu. 2. ff. quib. mod. pig. vel hyp. sol. 418
3 Domos facientes circa muros ciuitatis possunt ꝓhiberi facte destrui. in l. opus nouum. nu. 3. ff. de opt. publ. 479
3 Domus ruinose dominus an cogatur ꝓcise cauere, etiam si velit cedere ædibus. in l. si. finito. §. eleganter. nu. 2. ff. de dã. inf. 41
3 Domum communem si tecum habeo, & ꝓhibeam socio tuo ingredi, dixisti, ne ingrediatur an ipso ingrediente possit puniri. in l. stipulatus. nu. 1. ff. de verb. oblig. 235
2 Domus cõmunis cum malefactore, an debeat destrui. l. non amplius. §. cum bonorũ. nu. 3. ff. de leg. j. fo. ::1. & latheius. §. cedu. nu. 1. ff. de aqua plu. arc. 51
6 Domus si relinquit, vt edificet ecclesia, si dom⁹ alienet & testatꝛ non fẽrat, & emat aliã, in ipsa dꝫ cõstrui ecclesia. cõ. l. xxvj. nu. 1. lib. j. 19
3y Domus deposita & restaurata qñ sit eadẽ domus. in l. inter stipulantem. §. sacram. nu. 6. ff. de verb. oblig. 238
Ratio differentie inter domũ depositam, & nauim defunctam, & ꝛedificatam ꝙ sic, vel non sit eadem. ibi. nu. 10.
4 Domus in qua retinet ludus, vel fiat proditio, si debeat denunciari ex forma statuti, & retineatur per procuratorem. vel per eũ fiat proditio inscio domino, domus non denuntabitur, sed procurator ipse tenetur. in l. j. nu. 2. C. de deserto. lib. xij. 497
3 Domum alicuius intrans animo furandi simpliciter, q nõ ex effectu furandi aliquã rem precise punitur extraordinarie. in l. vulgaris. §. qui furti. nu. 2. ff. de fur. 38
3 Domus qualiter intelligatur, vbi ꝙ p habitatiõem ꝙritur. 238
Post quantum tẽpus afficere. in l. nec i ealege. n. 1. ff. ad l. Iul. ad vim 3
3 Domus si venditur vendita libera legatur, videtur cũ seruitute aditus legata. in l. ꝙ conclaue. nu. 4. ff. de dam infect. 9
u Domus si publicatur, an intelligatur publicata supellectilia in domo existentia. in l. ij. nu. 2. C. de bo. vac. lib. x. 177
2 Domus legata si reducatur ad aream, an debeatur in l. seruum filij. §. si aree. nu. 1. ff. de le. j. 235
3 Domus appellatione que veniant. in l. si. n. 1. ff. de verb. sig. fol. 489. & l. cetera. §. hoc senatus. n. 1. ff. de leg. j. 235
4 **Donatio.** inter patrẽ & filiũ qñ consistat. in l. ij. n. 1. C. de condi. ob cau. 371
Donatio morte confirmata, qñ per omnia hꝫ vim relicti. ibi. n. 1
6 Donans, vel vendens bona intelligitur de presentibus, non de futuris. consi. lxxiij. nu. 2. li. 2. 94
3 Donatio causa mortis a legato qualiter differat in l. i. nu. 1. ff. de dons. cau. mor. 76

Donatio causa mortis bodie fieri potest pacto nudo.ibi.nu.2.
Donatio causa mortis qua actione petatur.ibi.nu.3.
5 Donatio que fit sola mortis cogitatione an revocetur.in l. Julianus.nu.1.ff.de dona.cau.mor. 77
5 Donatio propter nuptias soluto matrimonio redit ad virum, sicut res dos ad vxorem.in aut.de equalit.do.nu.4. 50
3 Donatio qui incepit a precedenti conventione, donas semp tenet de euictione.in l. Julianus.§.qui fundū.n.1.ff.de ver.obli. 259
Si rem empta pro qua mihi fuit promissa euictio, danaui, z donatario est euicta, an donatarius agere possit de euictione.ibi.n.5.
6 Donatū filiofa. pacto appositō q̄ habeat i castrēse peculio vel quasi, q̄n erit castrēsis peculij, vl'n. Bar.trac.de duo.fr.n.10.30
Donatum filiofa. exercēte mercantiā cū pecunia patris cui' cō replatione vl' donatū ad hoc vt communicetur vel non.ibi.n. 1.
3 Donatio quando sapit naturā contractus dandi z restituendi, potest quis eligere, vt agat ad rem vel est mationem.in l.illud generaliter.§. Julianus.n. 1.ff.de dona.cau.mortis. 80
4 Donatio facta in concubinam per doctorem non tenet.in l.j.n. 3.C.de dignit.lib.xij. 418
3 Donatio facta timore periculi, periculo cessante, revocat.in l. mortis causa.nu.2.ff.de do.cau.mor. 79
3 Donatio causa mortis, a mortis capione i quo differat. in l.qui pretio.nu.1.ff.de do.cau.mor. 77
Eid cōfirmatione donationis causa mortis, an spectetur mors patris z filij, an alterius tantum.ibi.nu.3.
Donatio causa mortis facta causa alterius, quando possit ex penitentia revocari z quis possit revocare.ibi.nu.4.
Donatio collata in re causa alterius an dicatur causa mortis, vl' alterius.ibi.nu.5.
Donatio causa mortis facta a filio pat e permittente confirmatur morte filij.ibi.nu.6.
5 Donatio facta de re non idonea ecclesie, quando prosit donanti in §.sicut autem.nu.1.in aut. de non alie.aut permu. 13
8 Donatio facta per virum vxori non venit in restitutionem fidei commissi.in l.sequens questio.nu.1.de leg.ij. 266
5 Donatio simplex facta filio quando conferat sine in potestate, si ne emancipato.in §.illud quoq.n.10.in auc.de trien.z semis. 20
3 Donatio est contract' stricti iuris.in l.cū qui.n.1.ff.de dona. 73
Donatio causa mortis habet instar bonefidei.ibi.nu.2.
3 Donatio tacita que fit soluendo indebitum an requirat insinuationem.in l.modestinus.nu.6.de donat. 73
Donatio tacita que fit soluendo dotem an requirat insinuationem.ibi.nu.7.
Donati que incipit a traditione insinuatur.ibi.nu.8.
1 Donatio ob cām non insinuatur.in auc. vt sponsa largi.n.3. 58
1 Donatio fit tribus modis in l.ii sponsus.§.si vxor.n.3.ff.de donat.inte. vir.z vxo. 434
Donatio inter virum z vxorem non trahitur retro, nisi respectu fructuum perceptorum, sed confirmatur a tempore mortis.ibi.nu.4.z l.ii is qui pro emptore.nu.4.ff.de vsucap. 114
Donatio facta secundum formam statuti non indiget alia insinuatione.cons.xlvj.nu.2.lib.ij. 88
6 Donatio inofficiosa qualiter revocatur quando est facta filio, z quando est facta extraneo.cons.xlvj.nu.1.lib.ij. 88
Inofficiosa donatione z consilio quomodo intelligitur.ibi.n.4.
6 Donatum vel relictum filio familias per extraneum patre vigente.q̄ si factum est contemplatione patris non communicatur.Bar.trac.de duob.fratrib.nu.7. 149
Donatum filiofamilias quando in dubio videtur datū contemplatione patris vel filij, si est datum ab extraneo.ibi.nu.8.
6 Donatio omnium bonorū, an ō iure valeat. cōs.cvij.n.1.li.ij. 100
Donatio omnū bonorū presentiū z futurorū non valet.ib.n.2.
Donatio iurata non obstante statuto valet.ibi.nu.3.
5 Donatio ante nuptias licet immisceat hereditati filij, tamen pro piam naturam retinet.in §.ante nuptiali.n.1.in auth.de non eligen.secun.nu ben. 7
2 Donatio an valeat si dicitur, dono tibi hereditatem meam.i l. questum.§.si mihi seruus.nu.1.ff.de leg.j. 146
5 Donatio facta per virū vxori vel contra vltra formam traditā le§.optime.licet illi legi renuntiet q̄ non tenet.in d.§.optime vero.nu.6.auth.de nupt. 21
5 Donatio fcā per Constantinū pape Syluestro, valet nec revocari potest.in auth.quomodo opor.epis.n.3. 11
2 Donatio quando incipit a traditione donans tenetur de dolo.i l.legatum.nu.3.ff.de leg.ij. 258
6 Donatio facta filio pro parte sua cōputatur in legitimā. sec' qui sit in premium emancipationis.in l.peto.nu.6.ff.de leg.ij. 263
4 Donationum species quinq;.in l.legatum.nu.1.ff.de leg.ij. 258
3 Donatio fcā a clerico cōcub.si vs;.in l.miles.n.4.ff.de re iud. 132
Idē in donatione facta ab aduocato cōtra.z in legato.ibi.n.5.
2 Donatio vxori revocatur per pignorationem.non tamen p obligationem generalem omnium bonorum.in l.rem legatam. nu. 9.z 10.ff.de admen.leg. 237
2 Donatio causa mortis facta per filium in potestate patris ipso patre authorizante, an valeat.in l.j.n.4.ff.de auto.tut.z cur. 76
3 Donatio impropria ē datio ob causam.in l.j.n.1.ff.de dona. 64
Donatio pura sub conditione resoluenda non est propria donatio.z qua actione repetatur donatum.ibi.nu.5.
4 Donatio facta filio tempore emancipationis, dicitur donatio simpler.z non ob causam.in l.vt liberis.nu.7.C.ō collatio. 236
2 Donatio qui arguat ex cursu tpis.in l.q̄ dotis.n.4.ff.sol.mat. 26
Donatio non presumitur rōne sanguinis, sī cōsensus si.ibi.n.5.
Donatio quando presumatur vicissim facta.ibi.nu.6.
Donatio quando presumatur ex modo vel genere.ibi.nu.7.
3 Donās vel obligās rē duobus, tenet pena falsi.si ē adiec. clausula. q̄ de dicta re nemini ius dedit, &c. vel dixit se alteri ñ donasse &c. alia tenet pena stellionatus.in l.aui duob'.n.1.ff.ō fal. 406
2 Donatio propter nuptias statim ipso iure videtur constituta cū vir dotem receperit.in repet.l.si constante.n.76.ff.sol. mat. fo.22. z in aut.de equali.do.nu.4. 50
3 Donatio omnium bonorū si non adiicitur presentium z futurorum valet.in l.stipulatio hoc.nu.5.ff.de verb.obli. 228
3 Donatio facta clam presumitur in fauorem facta.in l.post cōtractum.nu.7.ff.de donat. 69
Donatio causa mortis facta ante delictum per delinquere volentem sententia condemnatoria secuta statim revocat.ibi.nu.10.
Donatio facta inter conuges an revocetur sententia condemnatoria contra donantem secuta.ibi.nu.11.
2 Donatio inofficiosa qualiter revocetur i l.Titia.§. imperator. nu.1.ff.de leg.ij. 273
Donatio per superuenientia liberorū revocat ipso iure, inofficiosa q̄rela propolita.ibi.n.2.z l.si totas.n.1.C.ō.inoff.dō.l 37
Donationes diuerse quando diuersis temporibus sunt facte.z vltimata tantum fuit inofficiosa an omnes revocēt.ibi.n.3.274
Donationem inofficiosam iuratam filius revocare potest p querelam iuramento non obstante.ibi.nu.5
Donatio facta monasterio per superuenientiam liberorū an in totum, vel vsq̄ ad legitimam revocetur.ibi.nu.6.
Donatio simpliciter facta an z quando revocetur per superuenientiam liberorum.ibi.nu.
Donatio que est revocata per superuenientiam liberorum ipsis mortuis, non confirmatur.ibi.nu.10.
3 Donatio quā facit filiꝰ p se, an valeat.i l.ij.§.si vo.n.1.ff.ō.do.65
Donatio inter virū z vxorē ē prohibita a lege: z ea nō oritꝰ obligatio ciuilis vel naturalis: nec fideiussor ei accedit. ib.n.2.
1 Donatio videtur revocata si res donata pignoretur: secꝰ si legat.in l.cum hic.§.si maritus.n.1.ff.de dona inter vir z vxo. 434
Donatio non revocatur per solam revocationem tituli, nisi auocetur possessio a donatario.ibi.nu.2.
Donatio q̄ vxor facit viro vt filiā dotet, vs in l.siue vxor. n.1.ff.e.
3 Donatio quatenus continet aliud pactū, cadit in ∫ct ū innominatum: z est locus penitentie.in l.Christo.n.1.ff. de donatio. 72.
3 Donatio causa mortis an per penitentiam revocetur.in l.si alienam.§. Marcellus.nu.1.ff.de dona.cau.mor. 77
Donani causa mortis an repetam fundum cum fructibus.s. in l. si mortis causa.nu.1.ff.eo.
5 Donatio immensa quo remedio rescindatur.in auc.de immen. dona.nu.3.6.7.z 8. 48
5 Donatio facta inter patrem z filium ex causa aduentitia tenet si est facta vt extraneo z benemerito.ibi.nu.4.
3 Donatio facta ante commissum delictū q̄ valeat.z retractet, vel non valet ipso iure.in l.post contractum.nu.1.ff.de do. 69
Donationem fuisse factum in fraudem vel metu pene delicti ex sex presumptionibus presumitur.ibi.nu.2.cum seq.
1 Donatio an sit contractus nominatus vel innominatus. l. iuris gētiū.n.2.z §.quinimo.nu.19.ff.de pac.fo.95.l.in edibus.§.ex re b'.nu.1.ff.de dona.fol.68.l.ij.n.8.z 9.C.de condi.ob causam. 152
2 Donatio inter vivos est validior fideicōmissio.in l.j.nu.10.ff. de iure codic. 210
4 Donatio propter nuptias est donatio ob causam: z non insinuatur.in l.cum multe.nu.2.C.de dona. propter nup. 204
5 Donationem immensam priuatus non pōt facere ecclesie sine insinuatione.in §.similiter.nu.2.in auc.de non alie.aut permu.12
2 Donatio vltra quingētos sine insinuatione valet, si detracta gabella remanent tm̄ quingēti.in l.quoties.nu.1.ff.ad legē ∫alc. 378
5 Donatio facta vltra quingentos coram quo iudice debeat insinuari.in auc.vt non fiant pigno.nu.5. 28
4 Donationem revocās propter ingratitudinē non dicitur illā habere ex causa lucrativa.in l.j.nu.7.C.ō impo.lucra.lib.x. 391
2 Donatio inter virū z vxorem firmatur iuramento.in l. Veius.

nu.7 ff.ad legem Falcid. 376
3 Donatio facta a patre filie in potestate cõfirmat morte patris: tñ q3 ꝓpꝛie non est donatio,sed magis legatũ vsucapit quasi ꝑ legato,z non ꝓꝛo donato.in l.j.§.si pater.nu.1.ff.ꝓꝛo dona.127
4 Dono hereditatem:meã idẽ est,ac si dicerem dono omnia bona mea ꝓsentia z futura.l.fi.nu.14.C.de pac. 65
3 Donatio cã mortis facta absenti potest peti vt fideicõmissum facta scilicet ab homine libero.l.tam is.n.1.ff.ꝺ dona.cau.mor.78
Donatio facta a filio sine patris consensu,an valeat si pater postea consensit.ibi.nu.6. 6
2 Donatio causa mortis est vltima voluntas z sapit naturã cõtractum inter viuos.in l.ꝯ.nu.1.ff.de leg.j.fol.22;.z l.tam is.§.filiusfamilias.nu.1.ff.de dona.cau.mor. 78
1 Si in donatione dicatur dono tibi omnes res meas,non venũt iura z actiones.in l.j.nu.1.ff de sta.homi. 26
4 Donatio inter patrẽ z filiũ qñ valeat.l l.ꝯ.n.1.C.de inoffi.do.137
Donatio immoderata non confirmatur per mortem in eo,quod est immoderata.ibi.nu.3.
Donatio non retrotrahitur quantum ad dominium,sed quantũ ad fructus.ibi.nu.4.
3 Donatio remuneratoꝛia ex causa de preterito sine de futuro nõ indiget insinuatione.in l.aquilias regulus.nu.3. ff.de Donat.73
5 Donatio ꝓpter nuptias facta per virum qualiter dicat vxori obligata.in auth.vt immob.bon.ante nupt.nu.4. 31
Donatio ꝓpter nuptias dicitur i dominio vxoꝛis,sicut dos in dominio viri.ibi.
2 Donatione ꝓhibita an videantur ꝓhibiti alij contractus. in l.filius.§.diui.nu.19.ff.de leg.j. 251
2 Donatio que morte confirmatur,non venit in fideicommissum in l.Marcellus.§.quidam.nu.4.ff.ad Trebel. 386
1 Donatio inter virũ z vxoꝛem non confirmatur.si vir fuit bannitus.in l.sed si moꝛs.nu.1.ff.de dona.inter vir.z vxo. 434
5 Donatio ꝓter nuptias hodie non insinuatur:licet olim insinuaretur:z recitat tria iura,z q3 quantũ ad virum donantem seu ꝑ quo donatum sit sic in aut.vt spon.lar.nu.1. 58
2 Donatio ꝓfert pacto nudo.in l.cũ ꝓf.§.mentio.n.3.ff.ꝺ le.ij. 269
5 Donatio vsusfructus facta inter coniuges quãdo valeat. in §.si vero vsusfructus.nu.1.i aut. de nup. 22
3 Donatio vel venditio facta ab aliquo ꝺ omnibus suis bonis,qui postea commisit delictum ob quod bona debent publicari ꝓesumitur fraudulosa.in l.quicquid.nu.1.ff.de stipu.seruoꝝ. 278
4 Donatio dicitur perfecta ad hoc ne possit obligari res donata, quando fuit tradita.in l.j.nu.9.C.de iure fil.lib.x. 372
3 Donatio facta a decurionibus in casu permisso,si in ea apponitur causa ficta z colorata,non tamen vera rescinditur. in l.ambitiosa.nu.3.ff.de dec.ab oꝛd.faciend. 477
2 Donatio ꝓesumitur in nobili z diute,quando quantitas nõ est magna.in l.vxoꝛi.§.cum seius.nu.1.ff.de leg.iij. 283
5 Donatio ex quibus causis reuocat.i aut.vt liber.decet.n.8. 38
5 Donatio facta pauperibus.vel captiuis valet licet non sit aliqs qui acceptet.in §.si quis autem.nu.3.in aut.de eccl.titu. 60
3 Donatio causa mortis est imꝑꝛopꝛie donatio z in statuto nõ venit appellatiõe donationis.i l.filiusfamilias.nu.1.ff.de donat.67
1 Donatio omnium bonoꝝ ꝑsentium z futuroꝝ non valet.in l.cum duobus.§.idem respondet.nu.1.ff.ꝓ socio.fo.379.l.fi.n. 12.z 16.C.de pac.nisi fiat in ecclesiam.ꝺ.l.fi.nu.13. 65
3 Donatum vel datum filio qualiter cognoscatur q3 sit datum patris contemplatione.i l.si filiofamilias.n.1.ff.ꝺ do.cau.mor. 78
4 Donatio facta a sponso sponse,quando perdatur vel retineatur in l.cum veterum.nu.1.C.de dona.ꝓ nup. 204
2 Donatio rei q̃ ẽ futura mea ꝛ valeat.il.q3 si vir.n.1.ff.fol.ma.35
3 Donatio nõ iducit si in lib2o meo scribo me tibi debere.x.te absente ex cã donatiõis,ꝛ,ꝓbatio.in l.nuda ratio.nu.4.ff.de don.74
3 Donatoꝛ agit contra donatarium,vt cum alimentet.in l.condẽnatione.nu.1.ff.de reg.iur. 493
2 Donatoꝛis sola renouatio an sufficiat.in l.Titia.§.Lucius.n.1. ff.de leg.ij. 273
1 Donatarius si post mortem donatis ingressus fuit rẽ donatam sua authoꝛitate,est ꝓedo.in l.et.§.sed q3.n.3 ff.de pet.hꝛ. 197
1 Donatarius tenetur naturaliter ad antidoꝛa donatoꝛi.in l.sed z si.§. consuluit,nu.1.ff.de peti.hered. 198
3 Donatoꝛ tenetur de euictione,quãdo donatio incipit a ꝓmissione.in l.Xristo.§.Labeo ait.nu.1.ff.de donat. 72
Donatoꝛ tenet de euictione etiã si donatio incipit a traditione z euictio est permissa,ꝑ stipulationem.idẽ si ꝑ pacto nudo.ib.n.2.
2 Donatarius an teneatur alere donantem.in l.alimenta.§.imperatoris.nu.1.ff.de liber.agno.fol.47.z l.in condemnatione.nu. 1.ff.de reg.iur. 491
Donatario causa mortis,sub qua conditione.substituti possit.in l.ei cui mortis nu.1.ff.de do.cau.mor. 77
2 Donare impꝛopꝛie oꝛ dare ex necessitate.in l.rem legatã.n.1.ff. de add. leg.
Donans omnes res suas an videatur donare nomina debitoꝛu.i l.quintus.§.argento.nu.3.ff.de auro z arg.leg. 37
1 Donantes res sẽper quibus dubitant moueri controuersiã pũ locis tenentur hoc edicto:q2 pie cause fauetur.in l.q2etiã.§.libo minem.nu.1.ff.de actio.ind.mu.cau.fac. 382
3 Donans id q3 titius sibi deꝛ,vt donare actionẽ sibi competentem in l.si seruus.nu.8.ff.de stipu.seruoꝝ. 372
2 Donare mihi volens possit ante magnã quantitatem flozenoꝝ z accepit partem postea possum agere ad totum.in l.qui totam. nu.6.ff.de acqui.here. 276
1 Donare an videatur si aliquis adhibet ad stipulandũ eum a quo donationem receperat.in l.idẽq3.§.si cui.nu.3.ff.manda. 165
4 Donãs vel locãs rem intelligitur. solum donare,vel locare tus q3 in ea habet.in l.predicta.nu.3.C.de loca.pred.lib.xj. 178
4 Donatũ per patrẽ filio tẽpoꝛe emancipationis an competeꝛi legitimã.in l.si qñ.§.z generaliter.nu.1.C.de inoffic.testa. 498
4 Donatũ filio tempoꝛe emancipationis venit in collatiõem.ibi. l.sed si.§.in arrogato.nu.3.ff.de vulg.z pup. 135
Donata vxoꝛi a consanguineis viri an sint vxoꝛis,vel heredi viri.ibi.nu.4. 161
4 Donatum per patrẽ filio in eius doctoꝛatu est ꝓpꝛiũ filij vel peculium castrense.in l.fi.nu.3.C.de silentia.lib.xij. 49
5 Donatũ per simoniã applicatur ecclesie.cui per talẽ donationem facta est iniuria.in ꝯ.z hãc.nu.1.in auth.ꝺ ꝓo oporteat episco. 12
4 Donatũ filio per patrẽ qualiter z quo casu conseꝛatur.in l.si donatione.nu.4.C.de colla. 181
2 Donata post testamentũ non continentur in legatis.in l.vxoꝛi.§. vxoꝛi.nu.1.ff de leg.iij. 283
3 Donatum filiofamilias quãdo dicatur peculium castrense.in l. si foꝛte.nu.3.de cast.pecul. 464
Donatio si sit alicui ꝓ benemeritis z bonis seruitijs habitis quãdo ex tali assertione inducatur ꝓbatio meritoꝝ.ibi.nu.5.
4 Donatum ob causam impossibilem qñ repetatur.in l.dictam.n. nu.1.C.de condic.ob cau. 112
3 Donatũ camerario ꝓ officialem q3 indebite exigit an debeat cõ restitui.in l.nõ vtiq3.§.graui.nu.1.ff.de admi.re.ad ciui.per.476
1 Donata causa mortis videntur in vltima voluntate.relicta.in l. hi.nu.nu.2.ff.de [illegible]nsac.
2 Dos quib[illegible]dos restitui non ꝺ3.in l.secunda.nu.1.ff. solu.mat.z 5
Dos quando restituatur mulieri.ibi.nu.2
Dos cõstante matrimonio quibus casib9 repetatur.ibi.nu.1.
Dos an statim soluto matrimonio reddatur.ibi nu.2.
1 Dos mulieris in quibus solui possit.in l.si.filie.numero.1. ff. de iur.dot. 43
5 Dos z donatio ꝓpter nuptias an debeat reseruari filijs.in § illud.nu.1.in auth. 11
2 Dos mulieris licet non veniat in fideicommisso generali,an sit ipsa granatur,tamen qñ alium granat,venit.in l.Lucius.§.filius nu.2.ff.ad Trebellia. 400
2 Dos data filie per patrem an cõputetur filijs filie ꝯ decesse viuo patre,z sic nepotibus.z in quartã,ꝓut filie debetur imputari, z in vtraq3 cõcludit sic.in l.quartã.nu.12.ff.ad leg.Fal. 581
5 Dos z donatio ꝓpter nuptias potest regulariter diminui partibus consentientibus.in §.de augmentis.nu.1.in auth.de nup. 22
5 Dos est iusta causa alienatiõis.in l.vna.n.1.C.si aduer.dotẽ.100
Dotis constitutio facta a minoꝛe qñ sit iure nulla.ibi.nu.1.
5 Dos data filie a patre dicitur esse alienata ab omnib9 bonis patris.in §.q2 vero iam.nu.1.in auth.de equali.do. 70
Dos reuersa ad patrem illam minuere non potest in ꝑticula filie:nisi eius substantia esset diminuta.ibi.nu.2.
Dotẽ an retrahere ꝺ3 filia que nos vult secundo nubere,seu ingredi monasteriũ.vel effecta est benignita.ibi.nu.3.
2 Dos fẽstrak si vir ea abutit.il.cũ dotẽ.§.insuꝑ.n.1.ff.ꝺ.ma.47
2 Dos data per auum nepti an ad ipsum an ad patrẽ,z sic ad filij reuertatur.in l.dotem dedit.nu.1.ff.de colla.bo. 419
2 Dos ꝓpꝛie impensas qñ videatur de nouo dari.in l.quod dicitur. nu.6.ff.de impen.in re.dota.fac. 38
2 Dos qñ tota publicari possit constante matrimonio,z eo soluto in l.si constante.§.si bona.nu.8.ff.fol.mat. 24
2 Dos aduentitia an veniat in collationem.in l.j.§.si sub conditione. nu.1.ff.de collat.dotis. 490
2 Dos quibus casib9 fẽstrak.in repe.l.si cõstante.n.1.ff.fo.mat.19
3 Dos data filie spurie nõ pot ꝓ dotantis cõsanguineos a vxoꝛe vocari.sed postquã fuit reuersa ad filiã sic,ꝺeductis. expensis ad alimenta sufficiet.in l.si.§.si a socero.nu.2.ff.ꝺ [illegible]ge in frau.cre. 461
3 Dos habet ꝓuilegium in personalibus.in l. ꝓuilegia.n.1.ff.ꝺ ꝓui. 15

pmil.credit. 157
4 Dos magna vel parua dicitur secundum qualitatem personarū in aut. g̃ locū.n.2.C.de collā.bo.fo.234.& in repet.l.si cōstāte n.48.ff.sol.mat.fo.120.& in aut.res que.n.1.C.coīa de lega. 285
1 Dos promissa arbitrio boni viri nō dicitur incerta licet bon' nunquam arbitratus fuisset.in l.quero.n.1.ff.de iure dot. 432
2 Dos quod debeat esse vbi sunt onera matrimonij.intelligitur respectu viri non mulieris.in l.ij.nu.3.ff.de do. pleleg. 305
3 Dos non potest esse sine matrimonio.in l.j.nn.5.ff.pro dote.128
4 Dos an redeat ad patrem soluto matrimonio liberis presentibus.in l.vna.§.maneat.nu.12.C.de rei vxo.act. 212
Dotem quando minuant impense necessarie.ibi.§.& nec.n.13.
4 Dos confessata an habeat pmilegia dotis.in l.neq; scriptura nu.4.C.de compensa. 188
4 Dos petitur & reperitur actione ex stipulatu.in l.vna.§.rei vxorie.nu.3.C.de rei vxo.act. 212
4 Dotalibus reb' cuictis predicta actio habet locum pro euictione.ibi.in d.l.vnica.§.& vt plenius.nu.8.
4 Dos & donatio propter nuptias dicuntur tituli lucrativi respectu eius.pro quo dantur.in l.j.n.6.C.de impo.lucra.lib.x. 391
2 Dos potest solui constante matrimonio vxori,vt es alienum solut.in l.quamuis.nu.1.ff.solu.matri. 15
5 Dos soluta a gravato de bonis fideicommisso subiectis si matrimonio soluto ad pximum reuertitur,non venit in fideicommisso.in auth.de restit.nu.7. 52
2 Dos non dicitur mercantia:& non venit in statuto de mercatore in l.legatis.nu.5.ff.de leg.iij. 289
5 Dos promissa & nō soluta quando repeti possit soluto matrimonio.in §.illud quoq;.n.1.in aut.de non elig.secundo nuben. 7
2 Dos que debetur filie non debetur iure obligationis.sc officio iudicis.in l.mulier.§.cum proponeretur.n.2.ff.ad Trebel.309
5 Dos in matrimonio putativo non est proprie dos.in rub.nu.10.ff.solu.matri. 2
Dos quid sit.ibi.nu.16.& 21.
1 Dos est necessaria etiam ad sustinenda onera matrimonij sicut ad mulierem maritandam.in l.nupta.nu.2.ff.sol.mat. 25
4 Dos constante matrimonio dicitur esse in bonis viri.in l.in rebus dotalibus.nn.3.C.de iure dot. 210
2 Dos tota si solvitur sine deductione impensarum necessariarū qua actione agatur in l.quod dicitur.§.si dos.nu.ff.de impen. in rebus dota.fac. 38
5 Dos ecclesie si non fuit cōstituta in fundatione debet in cōsecratione constitui:alias non debet consecrari.in aut.vt deter.sit.nume.2. 7
5 Dos data socero potest repeti si ad inopiam vergat in §.illud quo que.nu.7.in aut.de equali.do. 50
6 Dos matris que per mortem eius pervenit ad filios,an computetur in legitimam eorum.cons.c.nu.1.lib.j. 64
6 Dos data filie a patre an computetur in legato dotis sibi facto ab uo:& an legitima.consi.liij.lib.ij. 89
6 Dos recepta per alterum fratrum non restituitur de communi nisi probetur versa in communi.Bal.tra.de duob.fra.n.10. 152
2 Dos etiā soluto matrimonio dicitur deberi viro.in l.si socer.§.Lucius.nu.3.ff.solu matrimo. 32
3 Dos propter inopiam non repetitur,quando mulier nupsit viroinopi.in l.qui bona fide.§.de illo.nu.1.ff.de dam.infec. 38
2 Dos non potest solui mulieri constante matrimonio.i l.vir vxori.§.si mulier.nu.1.ff.ad Velleia. 162
1 Dos est nomen iuris hereditatis,& peculium.in l.item venit. §.item non solum.nu.2.ff.de peti.here. 158
Dos si constat in rebus immobilibus,& sic pignari nō possit,gdvendam.in §.illud quoq;.nu.2.in aut.vt exac.instan. 49
1 Dos an transeat heredes patris etiā extraneos cum onere suo inl.post dotem.nn.13.ff.sol.matri. 30
1 Dos data occasione matrimonij illiciti non contrahitur,& quando possit repeti.in l.si.nu.1.& 3.ff.de condi.sine cau. 320
5 Dos quando dicatur magna vel parua.in §.illud quoq;.nu.5.in aut.de quali.do. 50
1 Dos data in moneta antiqua quando debeat in illa vel in alia restimari.in l.res in dotem.nu.1.de iure dot. 432
1 Dotis promissio facta pro muliere intelligitur pro matrimonio prima vice contrahendo.in l.si sponsalibus.nu.1.ff.eo.
1 Dos femine quanta debet esse cum statuta prouident q nō succedat,sed dotetur.in l.filie.nu.1.ff.de leg.iij. 286
4 Dos quando conferatur.& qualiter conferatur.in l.dotis.nu.1.C.de collatio. 214
Dos data sive promissa per patrē filiem cadit in fideicommissum.in l.a filia.nu.1.ff.ad Trebel. 396
Dos data vel promissa per matrē venit in fideicōmissum.ib.n.2
Dotandi officium non pertinet ad matrem.ibi.
2 Dos prelegata non cadit in fideicommisso nisi specialiter sit dictū & quarta ad dotem sufficiat.in l.Lucius.§.maritus.nu.1.ff.ad Trebel. 400
Dos quando venit in substitutione vulgari:& quando in fideicō missaria.ibi.nu.2.
2 Dos an sit pmilegiata ante matrimoniū.in l.j.n.9.ff.sol.mat.
Dos an constituatur nudo pacto.ibi.nu.6.
Dos creditur promissa de bonis patris.ibi.nu.11.
Dos qñ dicatur promissa de bonis aui:& qd de matre.ibi.n.12.
Dos an ratione incertitudinis vitietur,& quando incertitudo vitiat contractum.ibi.nu.14.
Dotis pmilegia.ibi.nu.15.& 24.
Dotalis res mobilis qñ & q̃ alienari possit sine decreto.ib.n.18.
2 Dos si fuit soluta filie ex iusta causa:& eam amittat an marit? liberabitur.in l.ii cum dotē.§.si post legitimā.nu.3.ff.sol.matr.16
2 Dos muliebris applicatur fisco,quando ali' occidit vxorē,& maritus non vindicauit.l.ii ab hostibus.§.ii vir.nu.2.ff.sol.ma.11.
2 Dos respectu viri est onerosa,respectu mulieris est lucrativa:& quando habeat effectum lucrativum.i l.Modestinus.§.duorum.nu.17.ff.de leg.ij. 264
Dos data per partē filie spurie si ad eā reuertit,veniētes ab intestato pñt iure ciuili cā reuocare:secus de iure cano.ibi.nu.18.
4 Dos quando est legata.an ille qui tenetur restituere.possit exp̃sas deducere.l.ii in designata.n.1.C.de sal.cau adiec.lee.le.276
2 Dotem pmittari incōtinenti patrē quādo dicatur:& sic quo dicatur facta stipulatio.incōtinēti.in l.quoties.nu.2.fol.matri. 25
2 Dotales res an sint vere vxoris soluto matrimonio.in l.si filiofamilias.§.maritum.nu.4.ff.sol.matr. 24
In quibus casibus debeat fieri distinctio an res esset eodē modo peritura apud actorem.ibi.nu.5.
4 Dotalia bona an computentur inter facultates viri.l.ad subuēda nu.2.C.de decurio.lib.x. 390
3 Dote vxoris publicata si maritus ex pacto aliquid lucrari debet qualiter agat cōtra fiscū.in l.quinq;.n.3.ff.de bō.dā. 434
4 Dotalis rei dominium non reuertebatur ad mulierem ipso iure de iure Codicis.in l.& si dotis.nu.1.C.de iure do. 210
5 Dotis augmentum si fit a muliere vir cogitur augere donationem propter nuptias.in aut.de equali.do.nu.7. 50
2 Dotem promittens pro illa cuius negotia administrat,nō videtur promittere animo donandi,seu animo repetēdi.in l.cū post §.qui cum esset.nu.2.ff.de admi.tut.& cura. 72
4 Dotis repetitio quelit constante marrimonio quem effectum operetur.in l.vbi adhuc.nu.2.C.de iure dot. 211
Dotis exactio de qua in d.l.vbi adhuc,nō impedit actum de dote lucrandā.ibi.n.3.
2 Dotalis est res empta de pecunia dotali.in l.si cum dotē.§.si mulier nu.1.& 7.ff.sol.matr. 18
Dos putativa retinetur propter impensas ibi.nn.2.
Dos putativa habet pmilegium in personali.ibi.nu.6.
5 Dotalis res inestimata nō alienatur:estimata sic.& regulariter quando res dotalis alienari possit.in §.& multo.nu.1.& 4.in auth.vt immobi.bo.ante. 31
Res mobilis data in dotem estimata vera estimatione potest alienari per virum consentiente ipsa muliere & ibi prejudicat vnico consensu in hypotheca.nu.2.& 3.
Dotalis res fauore mulieris prohibetur alienari,& eo respectu eius commercium non habetur.ibi.nu.7.
2 Dotalis res non dicitur in bonis viri quo ad onus personale,sed quo ad onus reale.in l.neque stipendium.num.2.ff.de impen.in re.dota.fact. 39
2 Dotis restituendo dilatio de qua in §.exactio.C.de rei vxo.actio.competit etiam quando extraneus repetit.in l.ij.n.1.C.ff.soluto matrimonio. 5
1 Dotis promissio roboratur lege non tamen validatur de iure gentium.in l.legitima.nu.2.ff.de pac. 94
2 Dotem remissam pacto pater non exegit.soluto matrimonio.i l.si marito.§.si pater.nu.3.ff.sol.matri. 26
Dos est quid vtile & augetur a fructibus.i d.l.si marito.§.si fundum.nu.14.
3 Dotis assignatio facta in casu l.vbi adhuc.C.de iure dot.an iritetur si dotalitie viro supercueniāt.l.pluribus.§.& si placet.nu.3.ff.de verb.oblig. 265
2 Dotis grātitate legata videtur legatum id,in quo dos erat minuta propter impensas.in l.cum quis.nu.3.de dot.pre leg. 305
1 Dotem si pater restituit nuru mandāte,quā receperat filio emancipato liberatur.in l.sane.nu.1.ff.de iure dot. 432
1 Dotis constitutio vltra facultatem nō valet.in l.siue generalis.nu.2.ff.de iure dot. 432
5 Dotis augmentum factū a viro vxori in dubio presumitur fa-

etum in fraudem creditorum.in aut.de equali.do.nu.10. 50
5 Dotata qualiter intelligatur.in l.qui pupillam.nu.1.ff.ad legē Jul.de adult. 391
1 **Dubium** non dicitur illud de quo est regula in l.quoties.n.1.ff.si quis cautio. 82
Dubietas superueniens post additionem eam non vitiat.in l.cū falsum.nu.2.ff.de acquir.hered.fo.196.c.l.j. §.necessario.n.2.ff. si mul.vent.nomine. 49
2 Dubitationis quelibet pars quando tendit ad eundem finem, non est curandum de illa dubitatione.l.Gallus.§.si eius.nu.5. ff.de liber.z postli. 124
1 Dubium interpretatē ppetuū.in l.sufficit.n.2.ff.de cōdi.ipe.304
4 Dubiū aliquid si emergat circa spiritualia terminatur p iudice ecclesiasticum.in l.omni.nouatione.nu.1.C.de sacrosan.eccl.17
4 Dubitans z ignorans quando equiparentur. in l.si.nu.1.C.de condictio.indeb. 151
1 Dubium de mandato quando dicatur.in l. non solum. §.qui alieno.nu.3.ff.de procur. 127
3 Dubium est an in causa damni infecti possit appellari.in l.dies cautioni.§.si intra diem.nu.7.ff.de dam.inte. 28
1 Dubitare quis dicitur quando non applicat eius animū magis ad vnā rē quam ad aliam.in l.admonēdi.n.20.ff.de iureiur.278
2 Dubitans de viribus testi.q2 dz falsum.si decedit interim transmittit hereditatē nō admitā.in l.cū falsus.n.1.ff.de acqui.hr.196
2 Dubium qualiter potest esse de fideicommisso si nō ē dubiū de testamento.in l.ille a quo.§.si de testamento.n.1.ad Treb. 188
4 Dubius de statu suo potest testari ad pias causas.in repetit.l.j.nu.28.C.de sacrosan.eccl. 11
1 Dubium quod dependet ex testamento non venit in generali remissione.in l.tres fratres.nu.7.ff.de pac. 104
4 **Ducere** rē ad domum vl ad ciuitatē ille dz qui eā ducit intra.in l.vnica.n.1.C.de venatib.li.xj. 409
1 **Ad duellum** prouocatus:licet sit excusat⁹,z cōdemnatus.tñ executio ad mortē dz differri donec pugnauerit.in l.imperator.la.ij.n.3.ff.de sta.homi.26
1 **Dummodo** dictio,an faciat modū.in l.gb⁹.§.Ter minus.n.4.ff.de condit.z demon. 362
3 **Duntaxat** dictio,i legato inducit ad ēptionē in rem duo.i l.si ges.§.cū Titio.n.1.ff.de adi. 335
Idem in dictione solum.
2 **Dum** dicitio quando facit conditionem.in l.j.nu.17.ff.de condit.z demon. 353
6 **Duo** actus cum cursu biennū habent vim expresse renunciationis.cons.lxxxvj.nu.3.lib.q. 94
3 Duo si sunt quorum vnus prodest,z aliud nocet, quod inspicitur.in l.si vir.nu.3.ff.pro dona. 127
3 Duo quando admittutur ad aliquid,donec vn⁹ preoccupet tēpore vtrique cedūt.in l.si maritus.n.1.ff.ad legē Jul.de adul. 390
2 Duo quando sunt quorū vnum non potest esse sine alio, vnum nō potest sine alio tolli in l.si ita.§.regula.n.1.ff.de lib.z postli.117
2 Duo z tria licet componant quinq3.tn nō sunt quinq3.in l.si testō §.sed si.n.2.ff.de cōdi.insti.fo.177.z l.si tres.n.2.ff.de reb.dub.342
9 Duabus recommendationibus factis vna pro executione,altera pro processu,an secunda impediat primam vel vtraq; valeat consi.ccxxj.nu.3.lib.j. 71
4 **Duplū** de quo in aut.3 qui prop.iā.C.de non nu.pec. petitur conditione illius.l.ibi.n.4. 185
3 **Duplicatio** competens reo ē perpetue:si actori ē tēporalis.in l.ij.n.4.ff.de except. 187
2 **Durius** an agatur cum lege quam cum homine.in l.si libertus.nu.1.ff.de iure pat. 430
4 **Dur** belli cognoscens criminaliter inter milites potest dissuasionem causarum talium delegare.in l.si.nu.2.C. de re milit.lib.xij. 428

De litera E

1 **Ecclesia** non potest construi ex ruere,que subiacet restitutioni.in l.si locus.nume. . ff.de relig.z sump.fune. 240
4 Ecclesia apō quā bona ingressi remanēt ā illa habeat irne hereditario.in aut.si qua mulier.n.1 C.de sacrosan.ec. 24
Ecclesia non tenet vt heres pro debito ingressi,sz tenus quatenꝰ ad eam peruenit. ibi.nume.10.z in aut.ingressi.nume.58. C.eo.tit. 23
Ecclesia ad hoc vt possideat bona ingressi nō habet necesse intrare possessionem ipsorum.ibi.nu.17.
2 Facta contra priuilegium ecclesie inducta per summos pontifices z imperatores sunt contra libertatem ecclesie,in l.filiusfamilias.§.diui.nu.2.ff.de leg.j. 251
5 Ecclesia pro venditione rei facta a prelato,quādo possit agere p alienantē,vel rem vendicare:z si agat contra vnum,ibi pricipalis. 33
dicat.in §.q2 vero.nu.4.in auth.de non alie.aut per.
5 Ecclesia qñ per aliquem edificatur,debet tanta dos constitui q presbyteri z alij in ecclesia necessarij possint sustentari.z lumina ria habere,hospitē recipere.z iura epīscopalia solere exhiberi ad. mitti non dz ad edificandū.in auth.vt determinatus sit nu.cler. nu.1.
2 Ecclesia qualiter teneatur alere patronū.in l.si quis.§.de alimentis.nu.1.ff.de li.agno. 7
4 Ecclesie res quando publicetur propter delictum prelati.in l. vltima.nu.2.C.de nauib.nō excus.lib.xj. 47
4 Ecclesie an possint cogi vendere frumentū per ciuitatem.in l. nu.6.C.vt nemi.lice.in empt.specie.lib.x. 401
4 Ecclesia in prescriptione non equiparatur minoribꝰ.z qñ in quas actiones.nu.1.C.de sacrosan.eccl. 385
3 Ecclesia quādo habeatur loco filij.in l.si ita.§.ea lege.nu.9.ff.de verb.oblig. 4
5 Ecclesia potest donare amicis benemeritis.in authenti.de libe. numero.5. 360
4 Ecclesia z fiscus pascificāt in l.fund.n.1.C.de fun.patri.li.xj. 48
Ecclesia pōt prcedere fundū in emphyteusim cū pacto q nō mutet in cōmissum:lz emphyteuta teneatur ad canonē.ibi.nu.2.
4 Ecclesia quando restituta ad aduersus prescriptionē.in auth.quas actiones.nu.13.C.de sacrosan.eccl. 9
Ecclesia qñ succedit priuato,an in illis bonis habeat priuilegiū. d.auth.quas actiones.z sic vtatur hac prescriptione.ibi.nu.4.
3 Ecclesia Romana q⁹ damnet omnes qui dicūt se reges Sicilie. in l.lex.xij.tabu.nu.1.ff.ad legem Jul.maiest. 1
5 Ecclesia res qñ alienatur an requiratur concessus omniū clericorum collegialiter,vel sufficiat consensus singulorū.in §.quicquid que.nu.18.in auth.de aliena. 37
5 Ecclesia an habeat omnia bona ingressi q ante ingressum nō habens filios extraneum heredem instituit assignando ecclesie certa bona.in §.si qua mulier.nu.6.in auth.de sanc.epis. 6
2 Ecclesia an possit diuidere z minor permutare.in l.si pupillorum.nu.1.ff.de reb.eo.qui sub tute. 1
5 Ecclesia que vult se tueri contra priuatum cū prescriptione,aliter se tuebitur.in §.pro tēporalibus.nu.1.in auth.de eccl.tra.
4 Ecclesia heres instituta non conficiens inuentariū an incidat in penas statutas contra non facientē inuentariū.in auth.de,sed cessante.nu.3.C.ad legem Jul.alei. 1
2 Ecclesia exempta,sunt exempti presbyteri,monachi.z perpetui oblati.in l.quod constitutū.nu.1.ff.de testa.mili. 25
3 Ecclesie res illicite a prelato alienate viuente prelato nō incipit currere prescriptio,sed tēpore successoris sic. el.qui fundum.§. tutor.nu.1.ff.pro emptore. 168
4 Ecclesia inducit bellū cōtra sarracenos q2 detinent terram sanctam.in .christianus.nu.24.C.de paga.z temp.eo. 1
4 Ecclesia nō tenet ad extraordinaria tributa in l.placet.in fine. nu.1.C.de sacrosan.eccl. 15
Ecclesia in non soluit censum, cadit a feudo,vt emphyteusis.ibi. numero.3.
4 Ecclesia debet soluere canonem ordinarium.in l.placet.num.1. C.de sacrosan.eccle. 15
Ecclesia tenet ad tributum z ad onera realia.ibi.nu.1.
Ad quod auferetur alicui propter q̄ fit iniuria ecclesie.applicat illi ecclesie cui fit iniuria.in authen.de sanct epis.nu.1.fol.61.z §.z hanc.nu.1.in auth.quomō oportet epis. 11
5 Accipiens vsum vel vsumfructū ab ecclesia dz eis statim dari ista propietatem.§.si quis autē.nu.2.in auth.de non alie.aut permut.reb.eccle.fol.13.§.q2 vero.nu.4.in auth.de alie.z emptio.z
4 Ecclesia secularis an habeat dominū rerum,z bonorum dela tis se z sua in auth.ingressi.nu.8.C.de sacrosan.eccle. 17
4 Ecclesia tenetur ad refectionē vsurarum publicarum.in instructiones.nu.1.C.de sacrosan.eccle. 17
Ecclesia an teneatur ad constructionē murorū ciuitatis.ibi.nu.
4 Ecclesia z ciuitas equiparantur.in l.si.nu.1.C.de sacrosan.eccl.
4 Ecclesia z ciuitas sunt priuilegiate in prescriptiōe z acquisitiōe dñij,z in actione in rem.per d.l.fi.C.de sacrosan.eccl.ibi.nu.
Ecclesia z ciuitas si emit pretio non soluto,dz dñium.ibi.nu.
4 Ecclesia nec priuatus a muneribꝰ incūbētibꝰ p principis rescriptionē se excusat.in l.neminem.nu.1.C.de sacrosan.eccl. 9
4 Ecclesia quando teneatur ad tributa.in l.placet.in fine.nu.16.C. de sacrosan.eccl. 17
4 Ecclesia pro re tributaria que ad eam pervenit,tenetur ad tributū.in auth.item predictū.nu.1.C.de sacrosan.eccl. 17
4 Ecclesia est mater religionis z fidei.in l.iubemus.nu.5.C.de sacrosan.eccle. 14
Ecclesia z etiam minor possunt prouocare ad diuisionem.qñ sibi expedit.ibi.nu.7.

1 Ecclesia si est destructa.z postea reficitur.an durent indulgentie in l.seruitutes.§.si sublatum.nu.1.ff.de serui.vrba.predio. 222
2 Ecclesia si vendit rem aliquam solennitate non seruata,eam potest repetere ab emptore.in l.si alienam.nu.3.ff.solu.mat. 12
1 Ecclesia vendicatur per parochianum.in l.j.§.huius studij.nu.2.ff.de iustitia z iure. 5
1 Ecclesie nondum cõstructe an possint legari.in l.si seruitus.§.futuro.nu.1.ff.de serui.vrba.predio. 221
4 Ecclesia z respublica equiparantur.in l.loco cũ.nu.5.C.de omni agro deser.lib.xi. 415
4 Ecclesia vel pauperes si instituantur,non tenẽtur vltra vires hereditatis.in repe.l.j.nu.46.C.de sacrosan.eccl. 2
5 Ecclesia quando possit nomine tributorum gravari.in l.sanctissimas.nu.1.in auth.de aliena.z emphyt. 58
5 Ecclesia quando excludatur annali exceptione.in §.si quis de.nu.2.in auth.de appel. 51
5 Ecclesia edificans habet ius patronatus,z ius presentandi.in aut.vt cleri.qui rece.nu.3. 28
4 Ecclesia intra quantum tempus restituatur.in l.respubli.nu.5.C.ex quibus cau.maio. 112
4 Ecclesia quando vacat in curia,papa confert z non episcopus.in j.nu.6.C.de testa.tute. 217
3 Ecclesie circũstantie sunt xxv.pedes circumcirca.in l.iteꝛ apud.§.conuitium.nu.2.ff.de iniur. 360
5 Ecclesia hodie concedit rem in emphyteusim perpetuam.in §.emphyteusim.nu.5.in auth.de non alienan.aut permu. 12
5 Ecclesie res que conceditur in emphyteusim,que z qualis dz esse pensio.in §.quia vero.nu.1.in auth.de non alie.aut permut. 12
Ecclesie res data in emphyteusim,quando dicatur clade diminuta,z eius reditus.ibi.nu.2.
3 Ecclesia destructa z redificata non est eadem.in l.inter stipulantem.§.sacram.nu.11.ff.de verbo.obliga. 238
3 Ecclesie scientia que succedit imperio vacãte an sufficiat,ad hoc,vt Italie ciuitates merum imperium prescripsisse dicantur.in l.j.§.deniq;.nu.1.ff.de aqua plu.arcen. 49
4 Ecclesia quando vendicare potest rem emptam ex eius pecunia.in l.si vt proponis.nu.3.C.de rei vend. 140
5 Ecclesia an possit alienare remunerando eos qui ecclesie seruierunt.in auth.de non alienan.aut permut.nu.10. 12
5 Ecclesia an possit cum priuato permutare.in §.sinimus.num.5.in auth.de non alienan.aut permut. 12
5 Casus in quibus ecclesia potest res immobiles ecclesie alienare.in §.hec vero.nu.3.in auth.de aliena.z emphyteus. 58
5 Ecclesia habens emphyteusim ecclesiasticã,si cessat per biennũ,cadit sicut quilibet priuatus.in §.si vero.nu.2.in auth.de alie.58
5 Ecclesia aduersus prescriptionẽ quãto minoris an restituat.z vsq; ad qõ tẽpus.in §.pro tẽporalibus.nu.5.in auth.de ecclesia.ti.60
5 Ecclesiam nouam vel nouum monasterium an liceat edificare inter terminum a papa statutum si principaliter edificetur vt alijs noceat.in auth.de oper.no.nun.nu.4. 32
4 Ecclesia Romana que habere poterat exercitum ab aliqua ciuitate,illud ius nõ perdit.si stetit per cẽtum annos q̃ non exegit: quia necessitas non euenit.in l.in filijs.nu.2.C.de decu.lib.x.388
3 Ecclesia nõ possidet cõuersiue,sed tñ est quasi in possessione illius conuersi.in l.cũ heredes.§.item quero.nu.2.ff.de acqui.poss.105
5 Ecclesia quomodo possit locupletari cum aliena iactura.in §.si autem creditor.nu.1.in auth.de non alie.aut permut. 13
5 Ecclesia z hospitale an hodie subiacent penis de quibus.in §.nõ autem.in auth.de here.z fal.ibi.nu.5. 5
4 Ecclesia nõ tenet hospitare militẽ.in l.j.n.3.C.ꝺ mu.pa.li.x.393
3 Ecclesia dz res consecrata publice:consecrata priuatim dicãtur oratoria priuata.in l.sacrilegi.nu.2.ff.ad legem Jul.pecu. 411
1 Ecclesia iure ciuili aduersus prescriptionẽ restituitur,iure canonico nõ.tñ ipse dicit q̃ sic sicut minor.diff.int.ius cano.n.28.192
6 Ecclesia approbat imperium Romanũ.in cõsi.ad reprimendum.127
6 Ecclesia vt construatur,z manu teneatur ad publicam ciuitatis pertinet vtilitatem.consi.v.nu.4.lib.j. 4
6 Ecclesia est vsus publicus,z in ea vtilitas publica versatur.lib.j.minor.c.cap.3.nu.20. 142
6 Ecclesia si est exempta,an sit exemptus prelatus.consi.xxvij.lib.ũ.nume.6. 84
5 Ecclesia non tenetur facere remissionem emphyteute,si propter guerram, vel mortalitatem ex re ipsa nihil sit perceptum.in §.quia vero.nu.3.auth.de non alie.aut permut. 12
4 Ecclesia tenetur soluere onera realia p rebus tributarijs.quas emit.sed collecta3 que imponitur persone p rebus non soluit.in l.vltima.nu.1.C.de exacto.tribu.lib.x. 382
Ecclesia contra habentem fundum ei ius in emphyteusim an agere possit rei vendicatione.in l.legata.nu.2.ff.de adimen.lega.336
2 Ecclesia vel respublica si transit ad priuatum perdit priuilegiũ. in l.per procuratorem.nu.3.ff.de acqui.her. 105
4 Ecclesia tenetur ad tributa.in l.obsistere.nume.4.C.de anno.z tribut.lib.x. 381
5 Ecclesia que permutauit res cum principe,z si princeps permutauit cum priuato,non poterit propria authoritate rem permutatam apprehendere.in auth.vt de cete.commut.nu.3. 29
5 Ecclesia prestat alimenta fugienti ad eam,ne capi possit.in §.sed neque.nu.6.in auth.de manda.princi. 18
5 Ecclesia an ad publicas collationes teneatur.in §.quecunq;.nu.1.in auth.de aliena.z emphyteus. 69
5 Ecclesiam edificare ad hoc vt quis possit,que sint necessaria.in authen.vt nullus fab.nu.1. 32
Ecclesiam edificans in dote constituenda an possit conditionem apponere.ibid.nu.3.
Ecclesiam destructam redificans authoritate episcopi an acquirat ius patronatus ibid.nu.4.
Ecclesiam reparans an in ea acquirat ius patro.z requiratur episcopi authoritas.ibi.nu.5.
10 Ecclesia contra ecclesiam qua prescriptione se tuetur.in §.pro tempore alibus.nu.3.in auth.de eccle.titu. 90
4 Ecclesie res alias prohibita alienari semel alienata,dicitur esse eta alienabilis.in l.j.nu.8.C.de impo.lucra.lib.x. 391
5 Ecclesia habet tacitam hypothecam in bonis emphyteute propter canonem non solutum.in §.scire autem.nume.1.in auth.de non alie.aut permut. 12
2 Ecclesiam fundans,licet dicat,qõ vult illã subesse abbati,tamen subest episcopo:z licet deputetur rector ad agendum castrum ciuitati de nouo adiunctum per hoc non tollitur iurisdictio potestatis ciuitatis.in l.quotiens.§.constat.nu.1.ff.de admi.tu.z cu.68
5 Ecclesia an prescripserit res sibi donatas per imperatorem casu quo donatio eidem facta non tenuerit,q̃ sic.in auth.quomodo oporteat episco.nu.4. 11
4 Ecclesiastice persone possunt libere eius bona relinquere clericis z pauperibus.in l.generali.nu.1.C.de sacrosan.eccl. 19
4 **Economus** clerici z etiam parochiani admittuntur ad vendicandum res ecclesie alienatas.in l.iubemus.§.sane si hoc.nu.8.C.de sacrosan.eccl. 25
Economus qui alienauit,quando admittatur ad vendicandum alienata per ipsum.ibi.nu.9.
Economus delinquens an puletur ipso iure vel per sententiam administratione.ibi.nu.11.
5 Economus emendando damnum ecclesie,an euitet penam depositionis.in auth.de non alie.aut permut.nu.12. 12
4 Economus dicitur cui res ecclesie gubernande mandantur.in l.iubemus.nu.2.C.de sacrosan.eccle. 24
5 Economus qui rem alienauit,quando possit admitti ad alienationem ipsam reuocandã.in auth.de nõ alie.ant permu.nu.9.12
5 Economi quam rationem reddant.in §.economus.nu.2.in authent.de sanctis.episco. 63
4 Contra economen qui alienauit res ecclesie agitur;non contra ecclesiam.in l.sancimus.nu.13.C.de sacrosan.eccle. 28
5 Economus z syndicus ab vniuersitatibus tantum constituuntur:z an ab episcopo.in §.spoztularum.numero 2.in authen.de sanct.episcop. 63
3 **Edictum** non habet locum,vbi eius verba adaptari non possunt.in l.dies cautioni.§.preto2 ait.nu.25.ff.de damno infecto. 29
1 Edictum de alienatione iudicij ꝛc.habet locum etiam in re mobili.in l.item si res.nu.1.ff.de alie.iudi.mu. 172
4 Edictum de his que in fraudem creditorum an competat,quando quis alienat bona sua in fraudem.in l.ii minoꝛi.nu.6.C.de in rescis.lib.x. 273
3 Edicti si fa.fur.feci,dica.ratio non habet locum in liberis hominibus non habentibus dominum.in l.j.nu.2.ff.si fa.fur.feci.350
Edictum predictum non habet locum si plures homines liberi accusantur criminaliter.ibi.nu.4.
1 Edictũ q̃ quisq; iuris de quibus statutis intelligatur.in l.j.nu.2.ff.quod quisq; iuris. 62
Edictum predictum an habeat locum quando statuitur aliquid sententiar.do.ibi.nu.8.
4 Edictum salutianum.z hypothecaria,quomodo differant.in l.j.nu.1.C.de preca.z saluia.interdic. 318
2 Edictum z rescriptum quomodo differant.in l.postquam heres §.imperato2.nu.3.ff.vt leg.seu fideicom. 403
2 Edictum z vox preconis quomodo differant.in l.heredes.nu.1.ff.de testa. 181
3 Edictum de nouo oper.nuntia.z interdictum q̃ vi aut clam.non datur contra tertium emptorem ad impensam.in l.j.§.hec autem edictum.nu.2.ff.de oper.no.nun. 7
Edictũ predictũ dz locũ etiã in his que trahũtur a solo.ibi.nu.4.

4 Edictum de coniungendis cum emancipato liberis an sit coarctum. in auth. in successione. nu. 2. C. de suis & legiti. 263
6 Edictum de appellatione est prohibitorium, & prohibitorii natura realis est. q. xix. nu. 1. 123
6 Edictum successorium de filio legitimo, in quo habeat locum. collatio vii. nu. 4. lib. j. 54
3 Edicta pretoria non sunt facta naturali equitate. in l. in factum. n. 1. ff. de actio. & obliga. 290
5 Edictum de testibus est prohibitorium. in auth. de testib. n. 3. 43
3 Edictus de no. ope. &c. nō precedit ignorantes & absentes, nisi vt presentes patientiā. in l. j. ff. nuntiatio nu. 31. ff. de ope. no. nun. 6
3 Edictū ab interdicto differt, vt genus & species, & est nomen generis. in l. j. nu. 4. ff. de oper. no. nun. 3
Edicti species qualiter cognoscatur a specie interdicti. ibi. n. 5.
3 Edictum de glande legenda. fuit introductum, q in eo requirūtur minores probationes, quam in rei vendicatione, que datur in hoc casu, & durat triennio. in l. vna. nu. 2. ff. de glande legen. 184
2 Edictum quemad. testa. aperian. pro quibus vltimis voluntatibus habeat locum. in l. j. nu. 7. ff. quemad. testa. aperian. 208
1 Edictum de nego. gestis habet locum etiam inter presentes. in l. j. n. 1. ff. de nego. gest. 134
2 Edictum quemad. testa. aperian. hz locum quando quis confitetur se habere tabulas: nec assignat causam quare non debeat exhibere. in l. j. nu. 2. ff quemad. testa. aperian. 208
4 Edictis pretorū hz addere vel detrahere ex mente ipsius pretoris, vel ex identitate rationis. in l. qui se patris. n. 1 & C. vñ libe. 231
2 Edictum carbonianum non habet locum si defunctus dicatur seruus. in l. j. §. sed & si. nu. 1. ff. de carbo. edic. 424
1 Edictum qō met. cau. pōt cōcurrere cum interdicto vnde vi. bonorū raptorū, qō vi aut clam, & cū actiōe qō met. causa. in l. extat. nu. 4. ff. qō met ca. fo. 1149. & l. metum autem. nu. 3. ibid. 148
Edictum quod met. cau. in quo subueniat. ibi. nu. 5.
1 Edictum toliens licet non corrumpat, tenetur edicto iurisdictionis om. iudi. in l. si quis. §. seruī. nu. 9. ff. de iurisdi. om. iudi. 59
1 Edictum ad macedonianum, habet locum in sciente quem esse filiumfamilias cum mutuat. in l. si quis. nu. 2. ff. ad mecedo. 356
3 Edictum hoc quando habeat locum pro testamento falso. in l. si. nu. 2. ff. de tabu. exhib. 164
3 **Editio** que fit in dici debet fieri de dota scriptura. parti vero editur particula, que facit ad causam, & etiā iudici quando particulam tantum exhibere potest. in rubri. nu. 7. ff. de oper. no. nuntia. 2
1 Editionē actorū pōt petere quilibet cui interest. in l. j. §. editiones. n. 1. ff. de eden. fo. 85. & qua actione cogatur quis edere. nu. 8.
4 Editio instrumentorum an & quando fiat officio iudicis, & quālo per actionem. in l. j. nu. 7. & 9. C. de eden. 48
1 Edi instrumenta sibi petens quo iure petat. in l. quedam. nu. 3. de edendo 92
1 Edere quando teneatur actor reo, & reus actori. in l. j. §. editiones. nu. 7. ff. de eden. 85
4 Edere tenetur parti cum eo contrahenti exercens aliquā artem & conficit libros rationum. in l. j. in fi. lect. nu. 3. C. de eden. 48
Edere quālo tenet quis officio iudicis, vel per actionē. ibi. n. 5.
1 Editio non solum ante, sed etiam post litem contestatam fit. in l. j. §. edenda. nu. 1. ff. de eden. 86
1 Edere tenentur omnes qui authoritate publica gerunt officium, sicut tertius. in l. argentarius. nu. 1. ff. de eden. 92
1 Edere qui noluit, si non est soluendo ex clausula generali restituitur. in l. argentarius. §. cum autem. nu. 2. ff. de eden. 92
1 Edere tenentur nummularij, licet de ipsis in edicto non fiat mentio. in l. quedam. §. nummularios. nu. 1. ff. de eden. 92
Edere tenētur omnes tenentes apothecas & vendentes, & rationes conficientes. ibi.
1 Editio instrumenti que fit a notario parti ad cuius vtilitatē pertinet instrumentum. fit cum die & cōsule. in l. pretor ait. §. huius edicti. nu. 2. ff. de edend. 86
1 Quando originale edendum non potest portari. iudex mittit ad locum personas sufficientes, que illud videāt & referant. in l. pretor ait. §. q si. nu. 1. ff. de eden. 86
3 Edium appellatione omne edificiū comprehenditur. non autem appellatiōe domus. in l. vnica, §. deinde ait. n. 1. ff. de cloacis. 180
3 **Edificium** habere in flumine publico quis licite hz ex principis vel senatus rescripto vel quando licite habeat. in repe. l. ij. n. 3. ff. de fluminib. 167
3 Edificanti in prato potest nuntiari causa publici iuris. in l. j. §. nunc videamus. nu. 1. ff. de oper. no. nun. 8
4 Edificiorum pulchritudo facit pulchritudinem vrbis. in l. ij. nu. 4. C. de predijs & omnibus rebus. lib. xj. 401
Edificiorum collectio tendens ad emulationem alicuius ciuitatis dicitur reprobata. in l. sodales. nu. 5. ff. de colle. illici. 367
Edificiorū collectio ad hoc vt dicatur ciuitas, castrum, vel villa requiritur superioris authoritas. ibi.
3 Edificium reficiendi cura & solicitudo pertinet ad vsumfructuariū sed impensa ad dominū si est magna. in l. cotem. §. qui maximos. nu. 14. ff. de pub. & vectigal. 3
3 Edificare si promitto tibi in tali fundo, & vēdā fundū an emptor possit edificare. in l. si. nu. 1. ff. de oper. nouī nun. 59
3 Edificare pōt quelibet ante possessionē iuris. in l. j. §. in operis. n. 2. ff. de oper. no. nuntia. 27
3 Edificās iloco cōi qñ ipediat pactionē cōidiuidūdo. vt profitetur iudicis. in l. in prouinciali. §. si vero. nu. 1. ff. de oper. no. nun. 6
3 Edificiū qñ fit in publico, & timetur damnū qualiter iudex adrahatur in l. fluminū. nu. 3. ff. de dam. infec. 9
3 Edificatum illicite in publico non pōt refici. in l. ij. §. si qs. n. 1. ff. ne quid in loco publi. 47
3 Edificāti in loco sacro vel religioso pōt qlibet idoneus nūtiare. in l. in quinciali. §. si in publico. nu. 3. ff. de oper. no. nuntia. 195
3 Quo iure agatur ꝯ illū qui edificat &. vel j. ita q meum molendinū impedit. in repe. l. ij. nu. 9. ff. de fluminib. 9
Edificanti in re prophana ecclesie quilibet de ecclesia potest nūtiare, item patronus, item & episcopus. ibi. nu. 9. 167
3 Edificiū sufficit q noceat vie publice, vt habeat locū interdicti, hz in eo edifices. in l. j. §. si qs. nu. 1. ff. ne quid in loco publico. 165
3 Edificans in flumine publico si facit clusam q protendit vltra medium fluminis, & contra vicini agri frontem, quādo possit prohiberi in repeti. l. ij. nu. 12. de fluui. 167
5 Edificium si legetur fratribus minoribus, vt his construatur locus, vel diuinum officium celebretur p fratres vel hz ibi intrantes & legatum, nō q iussit testator obseruetur, sed vt in aliam causam trāsferatur. lib. ij. minoric. nu. 10. & 11. 144
3 Edificās & nūtiās si possidet solū cōiter, phibēs nō pōt p̄ria authoritate op⁹ destruere. in l. j. §. nuntiatio. n. 5. ff. de ope. no. nu. 5
Edificatū iniuste a possidente naturaliter, potest possidēs ciuiliter destruere suo nomine. ibi. nu. 8.
3 Edificiū iuxta plateā si ostruat vt platea ampliet, via intra illud edificium efficit platea. in l. vna. nu. 3. ff. de locis & itine. pub. 165
3 Edificium factū in publico permissu principis cuius erit. in l. j. §. si quis nu. 1. ff. ne qn d in loco publico. 165
Edificiū factū in publico nō hz ostrui, hz vectigal imponi ibi n. 1.
3 Edificans potest agere actiōe in factū ex hoc edicto, vel officium iudicis implorare, vt renuntiatio remittatur cognito dōre suo. in l. de pupillo. §. si is cui. nu. 3. ff. de oper. no. nun. 14
Edificans si petijt remissionē renuntiationis, & succubit, pōt iterū agere cōfessoria, vel negatoria pro declaratione iuris sui. ibi. n. 4.
3 Edificare licet supra muros ciuitatis dño permittente. in l. ij. n. 1. ff. ne quid in lo. sa. fiat. 165
3 Edificiū faciēs in flumine. §. p q aqua restagnat, & pedimeū molēdinū q ē sapius. pōt a me phiberi. in repe. l. ij. n. 8. ff. de flu. 167
4 **Effectus** cassatur noīe cassatio. in l. si. nu. 2. C. de frumen. Alex. lib. xj. 407
3 Effectus iudicij pretorij & possessorij quis sit. l. naturaliter. §. nihil commune. nu. 29. ff. de acqui. posses. 101
5 **Egere** hz ille qui nō hz vnde se alat: indigere quis dicat. in auth. vt deter. sit nu. cle. nu. 10. 7
3 **Electio** qñ est credito⁹ in obligatione alternatiua perempta que supereſt. qñ peti possit in l. si cibū nu. 2. ff. de solu. 11
In obligatione alternatiua si electio est debitoris, & simares perijt. qñ creditor possit petere superexistentem, vel estimationem mortuo, & cuius sit periculū. ibi. nu. 5.
Et quid qñ vtraq; res perijt.
3 Electio qñ trahit secum executionē, non est locus variationi. in l. si quis stipulatus. nu. 2. ff. de ver. oblig. 251
4 Electus in consulem tenetur soluere. licet administratio non sit concessa. in l. sancimus. nu. 2. C. de consul. lib. xij. 41
1 Electus si est tertius, quis erit modus pronuntiandi. in l. item si vnus. §. princ. paliter. nu. 3. ff. de arbit. 174
5 Electio fieri dō per angelum. in auth. de defen. ciuita. nu. 5. 18
4 Eligi debent estimatores duo, vel medici quando proponitur electio a iudice. in l. vnica. nu. 4. C. de ponde. lib. x. 339
2 Electio vt teneat oēs hz exhiberi. in l. scyphy. n. 1. de opt. le. 309
2 Electio est heredis in quantitatibus. in l. cum certum. nu. 3. ff. de vi. tri. & oleo le. 310
2 Electio est legatarij in legato generis quando testator de certo non sensit. in l. quotics. nu. 4. ff. de opti. leg. 308
4 Electo cuius sit in penis alternatiuis. in l. quicunque. nu. 4. C. de ser. fugi. 231
2 Electio est legatarij, in dubio in alternatiuis. in l. lucio. nu. 1. ff. de lega. ij. 256
Electio in contractibus alternatiuis cuius sit. ibi. nu.

Electio in penis alternatiuis qñ sit rei.z quãdo iudicis.ibi.nu.2.
2 Electio persone legatarij sit commissa in volũtate alterius,tñ relictum valet.in l.cum quidam.nu.1.ff.de leg.ij. 256
Eligere indignum potest qui habet liberam voluntatem eligendi.dum tamen dolus malus absit.ibi.nu.1.
Electio pauperum commissa p3ozi fratrum predicatorũ,p3oz potest eligere fratres suos.etiam si sit cõmissa per verba importantia arbitrium boni viri.ibi.nu.3.
Eligens indignum statim p3natur iure eligendi.ibi.nu.4.
Electio facta ỗ digno appzobat.licet dignioz reperiat.ibi.n.6.
Eligere statim q̃ quis negligit.ius petendi trãsfertur ad omnes legatarios.ibi.nu.7.
2 Electio rei legate in gñe si cõpetat legatario,vel heredi.an possit libere eligere quẽ vult.l.legato gñaliter.n.3.ff.de leg.j. 231.
Electio rei legate per testatozem qui de certa sensit.etiam si nõ sit in patrimonio testatoris,spectat ad heredem.ibi.nu.4.
4 Electio quando est commissa in tertium.si tertius non eligit,quãdo trãsferatur ad arbitrium boni viri.in l.si quis duobus.§.sed z si quis.nu.2.C.commu.de leg. 275
2 Electio cõsũpta si post terminũ assignatũ eligere debẽt nõ ẽhẽs nõ vẽdidit.ſ.pignozauit.in l.mãcipiozũ.n.4.ff.de optio.leg. 309
Electio ad seculares administratiões de persona incerta põt fieri a ciuitate per legem:vt puta ille dicatur electus,p3o quo soz3 ceciderit.in l.quidam.nu.9.ff.de reb.dub. 319
Electio facta de certo,sed dubitat.de quo certificatur ex dispositione eligere debentium.si sunt duo.ibi.nn.10.
5 Eligendi facultas coheret persone.in l.si seruus.nu.1.ff.de verb. obligationib. 265
2 Electio eius est.cum testator habens duos equos vnũ legat hospitalarijs,alterum p3edicatoribus.in l.qui duos.nume.1.ff.de lega.j. 230
2 Electio non est debentis in alternatiuis, quando vnũ est in obligatione.z aliud appositum ad cautelam creditoris.in l.quãuis. nu.1.ff.de pign.act. 342
2 Electio vt valeat quinq̃ requiruntur,in l.serui electione.num.1. ff.de leg.j. 224
Electio in vltimis voluntatibus non variatur,in contractibus secus.ibi.nu.2.
Electio fact statim ex eo,q̃ q9 õt:volo eligere:dato sibi pr9 termino ad deliberãdũ:vel fctã iterrogatiõe p eũ.cui9 itereſt.ibi.n.3
Eligendi habens potestatem electione facta nulla an poterit secundo eligere.ibi.nu.5.
1 Electio prima si fuit inualida,an possit denuo eligi.in l.qui p sa lutem.nu.3.ff.de iure eiur. 282
5 Electio quando est facta de persona vitiosa an valeat.in §.z hãc.nu.2.in auth.quomodo oportet epis. 12
Electio facta vltra numerum quando valeat.ibi.nu.5.
3 Electionem habens vel declarationem quando possit variare.in l.eum qui.nu.1.z 3.ff.de verb.oblig. 265
Electio qñ cõcedit a lege vt cõcedi p futurũ indicatiui.ibi.nu.1.
Electio in vltimis voluntatibus trahit secũ executionẽ.ibi.n.2.
3 Electio si est data duobus reis,alter latitat.solus qui remanet, eligit.in l.si legatario.nu.1.ff.de fideiçom.liber. 83
5 Electio z confirmatio facta per pecuniam an valeat.in §.z hanc. nu.2.z in auth.quomodo oportet epis. 12
3 Electio z declaratio volũtatis z quomodo differant.in l.inter stipulantem.§.si stichum.nu.4.ff.de verb.oblig. 275
Electio facta a suspensis est nulla.ibi.nu.3.
4 Electio i diuisiõe i casu hui9.l.diximꝰ fo2te.als iter p3natos iuder assignare põt cui vult.in l.ij.nu.6.C.qñ z q.quar.ps.li.x. 391
5 Electio gubernatoris zenodochij.spectat ad edificatorẽ:sed episcopus confirmat.in §.si quis.nu.2.in auth.de eccl.titu. 60
2 Electus p3o primo anno si moritur vel impeditur venire ad officium.quod acceptauit,an electio expirauerit,vel ad secundũ devoluatur.in l.tutoribus.nu.2.ff.de rest.tut. 57
2 Electio sola ius tribuit.l.sed z reprobari.nu.8.ff.de excu.tut. 88
4 Elect9 ad numera q̃ hz excusationẽ recuperat sumpt9 factos in lite ab eo eũ nominãte.in l.unica.n.1.C.de sumptũ reen.li.x. 398
Electus ad numera qñ appellat ab electiõe,eligẽs citat.ibi.n.2.
4 Electio i alternatiuis cõpetit reo.qñ plures res alternatiue sunt in obligatione:sed quando plura remedia alternatiue cõpetunt, electio est actoris.in l.vbi pactum.nu.6.C.de transac. 78
4 Electio est creditoris in obligatione alternatiua debet dari libellus certus.z sententia certa sequi.in l.quanquam pecunie.nu.7. C.de senten.que sine cer.quanti.p3ofer. 307
3 Electio qñ ẽ debitoris i obligatiõe alternatiua.vtrũ petere põt: secus qñ electio est creditoris.in l.miles.§.more.n.1.ff.õ re in. 131
5 Electus per simoniam ipso ignorante.an p3metur electione,vel electio teneat.in auth.de sanct.epis.nu.8. 8
Electione facta ad aliquam dignitatem,an electus licite aliquid offerat.ibi.nu.9.
2 Quando vnus ex certis non eligitur,admittuntur qui nõ sunt in digni.in l.cum pater.§.rogo.nu.1.ff.de lega.ij. 170
3 Electum in potestatem a ciuitate,an ciuitas possit revocare,antequam acceptet.in l.absenti.nu.2.ff.de dona. 68
5 Electio sola qñ tribuat ius electio.in auc.cõsti.q̃ de digni.n.5. 39
Electio que requirit superioris confirmationem,quando sola tribuat ius electo.z ibi quid in p3elatura.ibi.nu.6.
Electus ante confirmationẽ quãdo possit administrare.ibi.nu.7.
2 Si adunantia generalis eligit illum quẽ p3iores nominarũt,nominatus statim censetur electus,ab adunãtia.in l.vnũ ex familia.§.si de falcidia.nu.1.ff.de leg.ij. 366
4 Electus ad munera ab inimico p3esumitur electus p3opter inimicitiam.in l.unica.nu.1.C.si p3opter iniu.lib.x. 398
1 Electio est actoris quo ad actionem in alternatiuis:quo ad solutionem est rei ante lit.contest.in l.in commodato.§.rem commodatam.nu.ff.commo. 340
3 Electus p3ioz licet adhuc nõ intrauerit,si delinquit,habetur vt p3ioz ad penam minuendam.l.j.nu.3.ff.de penis. 415.
2 Electio debet fieri de rebus que in hereditate reperiuntur.in l.quoties.§.data igitur.nu.1.ff.de opti.lega. 308
Electio si nõ valuit,q2 nõ cõgrue facta põt iterũ eligi.ibi.nu.2.
Si est peccatum in forma electionis.etiam sciẽter perinde est ac si electio non esset facta.ibi.nu.4.
Electionẽ hẽre iure suo vel iure alieno quo itelligat.ibi.n.6.z 7.
2 Electus q̃ quis fuerit vt legatarius,vel vt nudus minister,quomodo cognoscatur.in l.pecunie.nu.1.ff.de alimen.lega. 321
2 Electio vel optio si ptinet ad sliũfa.vel seruũ an z qñ sine cõsensu patris vel domini fieri possit.in l.Julian9.n.1.ff.de lega.j. 226
4 Electio fcã ỗ alij quo d3 ipsi notificari.l.ij.n.1.C.de decu.li.x. 386
2 Electio transfertur in legatarium heredis in mora eligendi existente.in l.statuliberum.§.stichum.nu.2.ff.de lega.ij. 254
Electione facta quando liceat variare.ibi.nu.3.
2 Electione cõmissa plurib9 an possint eligere vnũ ex se.in l.ab oibus.§.si tittio.nu.3.de leg.j.fol.248.z l.si cõsul.nu.3.ff.de adopt.
4 Electus ad vnum officium non cogitur ad aliud,z quid si ambo deferantur.in l.placet.in ij.lect.nu.25.C.de sacrosan.eccl. 16
2 Eligẽs aliq̃ ad ofãciũ p3esumitur ipsum hẽre notũ.ideo canonici eligẽtes aliquem indignũ p3esumitur fecisse scienter,z p3inandi sunt iure eligendi.in l.si patronus.nu.1.ff.de cõſir.tut. 58
3 Eligẽs sciẽter indignũ,an p3inceꝑ pãte denuo eligẽdi dignũ.in l.sextumdecimum.§.qui pueros.nu.1.ff.de vaca.z excusa. 474
3 Eligere personas habens si fuit in mora, põt moram purgare, donec legatum petatur.in l.cum quidam.nu.10.de lega.ij. 256
2 Eligere quãdo quis videatur instituendo.in l.unum ex familia. §.si duos.nu.3.ff.de leg.ij. 366
6 Electio si facta est de pluribus ad aliquod officium.vno eorũ absente,vel recusante exercitium totius iurisdictionis interim pertinet ad collegam.trac.de iurisd.nu.25. 187
4 Electionem habere iure suo dicitur,quando eligit ad sui commodũ.secus si ad alterius vtilitatez.l.illud.nu.2.ff.de opti.lega. 309
4 Quis eligat p3o satisfaciendo creditoribus hereditarijs,vel vẽdere rem hereditariam,vel ex rebus satisfacere.in l.si.§.z si p3e fatam.nu.2.C.de iure deliberan. 257
3 Eligendi facultas non transit ad alium p3eter ad heredem stipulatoris.an l.si stipulatus.nu.1.ff.de ver.oblig. 225
Eligendi facultas si competit per modum iuris potest in alium transferri per cessionem.ibi.nu.2.
Electio que sit,que cadit in seruum.ibi.nu.3.
2 Eligendi facultas quando transit ad heredẽ.ibid.nu.5.z l.illud. nu.1.ff.de opti.lega. 309
3 Eligens malum depositarium dicitur in culpa,z eius est periculũ.in l.si soluturus.nu.1.ff.de solu. 304
Eligens in depositarium nummularium,quem omnes communiter elegissent,excusatur.ibi.
2 Eligere qui hz nõ op3 q̃ eligat dignioꝛẽ,vel p3oximioꝛẽ,vel pauperioꝛẽ.in l.vnũ ex familia.§.si de falcidia.nu.4.ff.de leg.ij. 366
2 Eligendi potestas moꝛtuo creditoꝛe tranſit in heredem,z sic in cessionarium.in l.si sic legatum.§.si quis ita.nu.3.ff.de leg.j. 243
1 Eligere seipsum quis non potest.in l.si tibi mandauero.§.si tibi centum.nu.1.ff.manda. 377
2 Eligere q̃ hz ex vltima voluntate non potest variare:secus si per stipulationem.in l.huiusmodi.§.stichum.nu.1.ff.de lega.1. 245
2 Eligere quis videtur,si dicat,eligimus quẽ Titius nominauit. in l.institutio.nu.1.ff.de condi.insti. 378
Et de hoc debent fieri duo instrumenta.ibi.nu.3.
4 Eleemosynam facere diuiti q̃ sit laudabile ẽre p3. l.j.n.35.C.de sacrosan.eccle.
2 Emancipatus si substituit filio infanti pupillar ter extraneũ,decessit relicto filio,

tano fraterno ipsius filij, & infans decedat delata eidem heredi tate extranei non agnita: quis succedat isto casu. in l. ventre. nu. 29. ff. de acqui. here. 202

5 Emancipatus & suus preteritus an hodie differant in modo rũ pendi testamẽtũ. in §. & hoc quidẽ. nu. 4. in auth. de here. & falci. 3

2 Emancipatus instituitus sub cõditione casuali. quare nõ habeat cõtra tabu. sed suus condittione pendente dicit testamentum nul lum. in l. suus quoq; nu. 2. ff. de here. instit. 135

2 Emancipatus de iure ciuili quoad successionẽ ab intestato est inco gnitus. in l. illud. §. si qs eũ. nu. 2. ff. de bon. pos. contratabu. 412

5 Emancipatus confert suo, aut emancipato profectitia non aduẽ titia. in §. illud quoq; nu. 4. & 5. in auth. de trien. & semis. 20

3 Emancipatio quando sit bono, & quando pena. in l. quidaz cum filium. nu. 1. ff. de verbo. oblig. 260

2 Emãcipat⁹ si sit institut⁹, & su⁹ preterit⁹, & ambo veniãt p cõtrata. an emãcipatus cõferat. in l. j. §. ii ex dodrante. nu. 1. ff. de colla. bo. 46

2 Emãcipat⁹ qui dicat ẽ familia. in l. peto. §. fratre. n. 4. ff. ỏ le. ú. 277

4 Emãcipat⁹ nõ pot habere peculiũ. in l. vt liberis. n. 3. C. ỏ col. 236

Emancipatus donationẽ sibi factam conferre tenetur. ibi. nu. 4.

Emancipatus confert dotẽ vel donationẽ p̃o nuptias. ibi. nu. 5.

2 Emancipatio quando faciat locum substitutioni vulgari. in l. gal lus. §. & quid si. nu. 4. ff. de libe. & posthu. 122

2 Ema ncipatio quando dicatur facta in fraudem. in l. j. §. is quoq; nu. 3. ff. de colla. bo. 416

2 Emancipatus preteritus an teneatur p̃estare legata. in l. is qui in potestate. nu. 1. ff. de leg. p̃estan. 414

4 **Emendare quid sit** in l. edicta. nu. 1. C. de edendo. 50

6 **Emergentia** ad causam requirentem plenam cognitionẽ in quibus sine quis vincat siue vincatur, propter hoc causa principalis non perditur: summarie cognoscuntur etiam respectu probationum. in constit. ad reprimend. verb. summarie. nu 20. 130

4 **Emens** ab hẽde vendente p̃o satisfacientibus heredi tarijs creditoribus a quibus, & qñ possit moles tari. in l. fi. §. & si prefatam. nu. 2. C. de iure deliber. 257

3 Emens decem iugera terre ex prędio tuo in illa parte in qua eli geret ii agit rei vendicatione, antequam eligat, non obtinet. in l. possideri. §. in certam. nu. 2. ff. de acqui. possessio. 94

3 Emens a pupillo quando vsucapiat. in l. p̃o emptore. §. si pu pillo. nu. 4. ff. p̃o empto. 125

5 Emens ab economo qñ possit p̃o tali contractu, qui non tenuit, habere regressum contra ecclesiam economo non existente solvẽ do. in §. quia vero. nu. 3. in auth. de non alie. ant permut. 31

3 Emens ab eo quem scit prętium consumpturum, quãdo dicatur bonefidei. in l. si quis cum. nu. 1. & 2. ff. p̃o empto. 127

3 Emens bona fide ab illo qui possidebat clam a me tenetur inter dicto vti possidetis. in l. si duo. nu. 3. ff. vti possi. 174

1 Ementes a ciuitatibus gabellas, si facto ipsarum guerra super ueniat, debet fieri remissio, & idem cum ciues vendunt mercãtias p̃opter eorum inimicitias ementes spoliantur. in l. si merces. §. culpe autem. nu. 1. ff. loca. 401

3 Emens bona fide nũmos falsos tenetur pena falsi. in l. lege Aq̃or nelia. nu. 4 ff. de falsis. 404

1 Emi rem valentem x v. p̃o x. & pars eius si euincitur, cuius p̃tij habetur ratio an conuenti, an cõmunis. in l. j. n. 3. ff. de euic. 420

2 Emens fundum a duobus cum pacto de reuendendo non tenet reddere partem alteri reemere volenti. in l. cui vsusfructus. n. 4. ff. de vsufruc. lega. 302

3 Emens rẽ ab executore sententie debet habere sniam & acta, p̃ q̃ probare possit sniam valere. in l. si cũ nulla. n. 1. ff. de re iud. 144

4 Ementens prędia rusticoꝝ que obligata sunt maiorib⁹ onerib⁹ p̃o quibus teneantur. in l. ij. nu. 2. C. de p̃e. & omni. re. lib. x. 401

Emens rem aliquã alij ob⁹ligataz si eam meliorauit, & euincatur p hypothecariã, liberatur p̃estando p̃imam estimationẽ. nu. 3.

5 Emens rem p̃ohibitam alienari, quando recuperet pretiũ, & qñ illud perdat. in auth. de non alie. aut permut. nu. 4. 12

4 Emens res exbannitorum tenetur illas exbannitis reddere ex forma capitulorum pacis hoc dicentium. in l. quecunq;. nu. 3. C. de fide instru. lib. x. 7

4 Emens rem a priuato vel fisco quando teneatur, ad tributa. in l. vlti. nu. 1. C. de fide instru. lib. x. 175

2 Emẽs p̃o se. filijs, & ncpotibus, vel alio titulo accepit, intelligit or̃dine successiuo. in l. gallus. §. q̃dã. nu. 8. ff. ỏ libe. & posthu. 120

1 Emere vel vendere p̃ohibitus quando p̃ohibetur pignorare, vel pignus accipere. in l. in quorum. nu. 1. ff. de pigno. 412

1 Emo vinum in genere expensis vendentis debet portari ad do mum meam, secus si emo decem salmas vim de tali vegete vel vinea. in l. item illa. nu. 14. ff. de constitu. pecu. 388

1 Emens rem si reperiatur in eius possessione p̃esumitur possi re ex cã emptionis. in l. q̃dã mulier. nu. 3. ff. de rei vẽdicatio. 218

4 Emẽs fundũ a rustico. tenetur ad illas collectas tũ, ad quas te nebatur rusticus p̃o illo fundo. in l. ij. n. 1. C. sine ci. vel religi. 4

1 Emere p̃ohibitus in alti quo loco non p̃ohibetur emere victua lia. in l. solent. §. non vero. nu. 1. ff. de offi. p̃ocon. 4

2 Emere qui non potest q̃ testato⁹ iussit. tenetur ad estimationem. in l. qui concubinam. §. si edes. nu. 1. ff. de leg. iij. 41

2 Emẽs per interpositam personam p̃esumitur in fraudem. nisi palam & bona fide faciat. in l. pupillus. §. itẽ ipse. n. 3. ff. de auth. to. & cura. 283

5 Emens rem a fisco nõ habet immunitatem a vectigalibus. in §. ante nupt. nu. 6. in auth. de non eligen. secundo nuben. 78

4 Emens rem a furioso vel ab eo cui bonis est interdictum p̃ohi bit longo tpe. in l. quemadmodum. nu. 13. C. de agrico. lib. xi. 7

4 Emens a fisco rem debitoris vendentis vt suam. qñ possit cõue niri. in l. fi. nu. 5. C. de debito. ciuita. lib. xj. 408

4 Emens a colono qui rem tradidit, an p̃escribat. in l. cum nemo. nu. 1. C. de acqui. posses. 190

6 Exempta ex pecunia funebri iure canonico vẽduntur, & pecunia restituitur: sed iure ciuili emens ex pecunia mea, & nomine suo, non habet ius in re empta. diff. int. ius cano. nu. 127. 104

6 Emptio vna tantum est quando prętium vnum ab initio cõstitu tur. licet prestatio sit diuisa. q. nñ. nu. 5. 108

Emptio non contrahitur si vendatur fructus, fructibus non na tis. ibi. nu. 6.

6 Emptor vtrum possit vti iurisdictione illa vendita extra fundũ in castro suo. consi. clxxxix. nu. 17. lib. i. 61

6 Emptor emens aliquid a duobus in solutum cum pacto de reuẽ dendo, vno eorum volente reemere p̃o parte, altero non, an te neatur. consi. cxcv. nu. 1. lib. j. 65

4 Emens a fisco vel emphyteusim accipiens tenetur stare colono fiscali. in l. cognouimus. nu. 1. C. de emanci. & colo. lib. xj. 41

3 Ementes ab ecclesia quando teneãtur ad vectigal. in l. licitatio. §. mercatores. nu. 1. ff. de publi. & vecti. 58

3 Emptio fundi dotalis facta siue a sciente siue ignorante est nulla in p̃eiudicium vxoris: in p̃eiudicium viri bene valet. in l. cũ vir. nu. 1. ff. de vsucapio. 119

3 Emptio qualiter cognoscatur a conductione. in l. qui saxum. n. 1. ff. de donatio. 67

1 Emptio an sit, si permuto librũ meũ cum tuo, hoc acto, q̃ vltra de beas decem. in l. si in emptione. nu. 2. ff. de contrahẽ. emptio. 385

1 Emptio qñ cõsistat sine re. in l. si iactũ. nu. 2. ff. de actio. empt. 39

1 Emptio & venditio sunt de iuregentium. in l. ex hoc iure. n. 8. ff. ỏ iusti. & iure. fo. 7. & l. j. nu. 1. ff. de contraben. empt. 384

1 Emptio videtur in dubio facta ratione dominij, non aũt posses sionis. in l. si in emptione. §. rei sue. n. 1. ff. de contrahẽ. empt. 385

Emptio rei sue sicut non valet rõne dominij, ita nec ratione pos sessionis. ibi. nu. 2.

3 Emptio & venditio quando cõsistat inter patrẽ & filiũ. si pecunia est aduentitia. in l. si quis. §. itẽ si filius. nu. 3. de fideiuss. 209

3 Emptio vel permutatio an erit, si p̃o fundo tuo do tibi centum, & equum. in l. aristo. ait. nu. 2. ff. de dona. 72

4 Emptio non p̃esumitur ex possessione rei per decem annos. in l. si maior. nu. 2. C. commu. diui. 146

3 Emptio in quo sit similis receptio facta p̃o litis estimatione. in l. litis. nu. 1. ff. p̃o empt. 116

1 Emptio non est contractus innominatus, qñ ex parte dantis spe cuniam, & ex parte dantis speciem. venit dari, & habet locum cõ dictio ob causam. in l. dedi. nu. 1. ff. de condi. ca u. da. 294

1 Emptio quando dicatur perfecta ad hoc, vt periculum sit empto ris. in l. necessario. ff. nu. 1. de peri. & commo. rei vendi. 187

4 Emptio facta vno nummo quãdo valeat. in l. non ideo minus. n. 1. C. de heredi. instit. 241

4 Emptio facta a fratre qñ dicatur facta nomine p̃o p̃io, & pecu nia de p̃o p̃io vel communi soluta. in l. fi. nu. 2. C. pro socio. 193

1 Emptor si cedit a possessione, & possessio sit reuersa ad verum do minium. an possit agere publiciana. in l. fed & in lege. §. item si rẽ. nu. 2. ff. de petu. here. 200

Emptor quando possit vti exceptione ex persona venditoris, si est habiturus regressum contra eum. ibi. nu. 1.

4 Emptor p̃sumitur ex iudicijs an rei furtiue fuerit sciẽs, vel igno rans. in l. ij. nu. 2. C. de furt. 224

4 Emptor emens a ciuitate debet prętium p̃obare versum in vti litatem eius. in l. j. nu. 1. C. de vendẽ. rẽb. ciuita. lib. x. 407

Emptor qñ res euincitur d; vẽditori denũtiari, vt veniat ad de fendendũ. in l. ut qui natura. §. cum me. nu. 4. ff. de nego. gest. 142

Quando

Qñ agitur cõtra emptorẽ p̃o evictione rei non tenetur emptor respõdere positionibus sibi factis de oñio evincentis. ibi.nu.1.
Emptor vel fideiussor si omittit opponere aliquas exceptiones me tu pene non imputatur ei.ibi.nu.6.
Emptor sicut fideiussori nõ imputatur,si non opposuit exceptionẽ declinatoriam contra personã iudicis,vel actoris. ibi.nu.7.
1 Emptor non põt petere rem cum fructibus a die qua soluit debuit.in l.Lucius Titius.nu.2.ff.de act.emp. 396
3 Emptori vectigaliũ ad tps an fiat remissio pp pestem,z guerrã. in l.cotem.§.qui maximos.nu.3.z 4.ff.de pub.z vect. 59
4 Emptor primus si dedit maius pretiũ quã secundus,qõ pretius restituit agens ad rem.in l.si vi vel metu.n.7.C.q̃ me.cau. 98
3 Emptor absente vel mortuo z remanente eius herede minore nõ presumit talis fictio.in l.post cõtractũ.nu.5.ff.de dona. 69
2 Emptor tenet facere pretiũ venditoris:s venditor nõ rẽ emptoris. rõnem vide in l.qui concubinam.§.si heres.n.2.ff.de leg.ij. 282
1 Emptor tenet ad pretiũ tradendũ.non autem venditor ad rẽ tradendam.rõnem vide.in l.ex empto.nu.5.ff.de act.emp. 391
5 Emptor rerũ ecclesie quando habeat regressum cõtra economũ vendentem,qñ venditio non tenuit.in §.quia vero.nu.2.in auth. de non alie.aut permut. 13
3 Emptor si facit nouũ op9 tenet.i l.si seruũ.n.5.ff.de ver.obl. 142
3 Emptor emens a procuratore dr esse in iusto erroꝛ,z prescribit contra dominum si fuit sibi dictum fide dignis procuratoꝛem habere plenum mandatum.in l.qui fundum.§.procuratoꝛ.nu.2.ff. p̃o emptoꝛ. 126
4 Emptor z vẽditor sunt coꝛrelativa.i l.vlt.n.3.C.de exac.li.x. 382
3 Emptor z venditor quando invicem nõ confidunt,fit depositũ. in l.si soluturus.nu.3.ff.de solu. 304
4 Emptor ex contractu nullo non lucratur fructus.in l.j.n.6.C.de pred.curia.lib.x. 390
3 Emptor licet non possit rem accipere p̃oꝛia authoꝛitate etiam pretio soluto,z non dicatur bonefideꝛ possessoꝛ: non tñ tenetur actione furti.in l.eum z qui.nu.2.ff.de furt. 337
3 Emptor qui emit rẽ alienã ignoꝛanter a vendẽte quid iuris beat quando possit vsucapere.in l.emptoꝛ fundi.n.1.ff.p̃o emp. 126
3 Emptor si concessit seruitutem,z res remanet penes eum,seruitus remanet.in l.in diem.nu.4.ff.de aqua plu.arc. 53
1 Emptor si soluit p̃o parte sua gabellã,z venditor nõ:z sic ex parte sua contractus est nullus,an licat emptor est liberatus,ita z venditor.in l.bonafides.nu.4.ff.de act.emp. 396
Emptor qua actione agit ad recuperandam.ibi.nu.5.
1 Emptor ad denuntiationẽ vẽditoris nõ tenetur intẽtare actionẽ que sibi suo noĩe nõ cõpetit.in l.cũ venditoꝛ.nu.2.ff.de evi. 422
3 Emptor an possit stipulari de dãno ante traditionẽ dato.in l.dãni infecti stipulatio.§.emptoꝛ.nu.1.ff de dam.infec. 43
2 Emptor fructuum z conductor quo ad eoꝛum dominium parificantur.in l.codicillis.§.instituto.nu.4.ff.de leg.ij. 275
4 Emptor quando contractus est a lege reprobatus,si ex pretium stipulatus in casu evictionis re evicta petere põt.in l.quemadmodũ.nu.10.C.de agrico.lib.xj. 410
3 Emptor civilis nouit si ptestat9 fuerit se nõ posse nũtiare vẽditori:q̃ nescit vbi est sine cui culpa:eo reuertẽte dr sibi nũtiari:alias p̃ia ptestatio nõ vr.i l.ꝺ pupillo.§.si q̃s.n.8.ff.ꝺ ope.no.nũti. 11
3 Emptor deiectus põt incontinenti deiecere colonum nolentẽ eũ admittere.in l.cum fundum.nu.3.ff.de vi z vi arma. 171
3 Emptor p̃o venditoꝛe,vel econtra testimoniũ ferre non põt. in l.ab executoꝛe.§.alio condemnato.nu.3.ff.de appel. 440
3 Emptores vectigaliũ nõ possunt exigere de reb9 que mittunt ad exercitum.in l.licitatio.§.res exercitui.n.1.ff.de pub.z vecti. 58
1 Emptor precise cogitur ad solutionem pretij. in l.j.nu.15.ff.de act.empt. 388
Emptor si vult pretiũ cõmune z non interesse,an possit.ibi.n.61.
2 Emptor qui vicit in cã sibi mota,potest repetere expensas litis a venditoꝛe.in l.petitoꝛ.nu.2.ff.de libera.lega. 335
4 Emptori rerũ ecclesie qui emit sine solennitate quomodo succurrat.in auth.qui res.nu.2.C.de sacrosan.eccl. 27
3 Emptor denuntiat venditori litem motam q̃ veniat ad defendẽdum.in l.nõ solum.§.mortẽ eius.nu.51.ff.de oper.no.nun. 18
4 Emptor deponendo pretiũ quando teneatur ad vsuras.in l.vsuras.nu.1.C.de vsuris. 190
2 Emptoꝛ est securus si in vẽditiõe facta p executoꝛes dr q̃ pretiũ habuerũt z receperũt in presentia met notariĩ,licet nõ appareat satisfactũ legatariis.in l.alio herede.nu.24.ff.de ali.lega. 322
1 Emptor quando agit contra venditoꝛem de evictione etiam sententia non secura.in l.emptoꝛem.nu.1.ff.de act.empt. 391
3 Emptoꝛ vel vir quando possit prohibere venditoꝛem vel vxoꝛem agentem.in l.sepe constitutum.nu.10.ff.de re iudi. 145
1 Emptor victus an cogatur appellare.in l.herennius.§.caia.n.1. ff.de evictio. 422
4 Emptoꝛ sicut dr denũtiare vẽditoꝛi litẽ esse motã, ille q̃ recepit rem insolutum.in l.libera.nu.2.C.de senten.z inter.om.iud. 304
3 Emptoꝛem qui non admittit.priuat dominum possessione rei.in l.colonus.nu.1.ff.de vi z vi arma. 171
3 Emptoꝛ litem sibi motam denuntiare debet venditoꝛi,qui tenetur iudicium in se suscipere,ostendendo citationem,z libellum in publica forma,z idem copiam dare.in l.nõ solum.§.mortẽ eius. nu.48.ff.de oper.no.nun. 18
1 Emptiones hereditatis occasione veniunt in petitione hereditatis. in l.item veniunt.nu.1.ff.de peti.heredi. 198
Empta causa possessionis non venit in actione petitionis hereditatis.ibi.nu.2.
4 Emptum nomine vroris,quãdo p̃sumatur donatum. in l.§ silij.nu.1.C.de dona.inter virum z vxo. 213
2 **Emphyteusis** data in dotem viro cui fuit refirmata per dominum solut.matri. quomodo restituatur.in l.vsufructu.nu.1.ff.sol.matr. 35
3 Emphyteusis si est concessa duobus fratribus,z vnus moriatur, an reuertatur ad ecclesiam,vel accrescat fratri.in l.si mihi.nu.4. ff.de verb.obli. 245
Emphyteusis si est concessa per ecclesiam patri recipienti p̃o se, z filijs,qui decessit duobus filijs relictis,z vnus decessit sine herede.non reuertitur ad ecclesiam.ibi.nu.7.
6 Emphyteuta iure ciuili si nõ soluit canonẽ elapso biẽnio cecidit, iure cano.nõ,q̃ põt morã purgare.ꝺiffe.iter.iur cano.n.101.193
6 Emphyteusis ecclesie quãdo intelligitur durare.cõsti.lxxvj.lib. ij.nu.1. 94
5 Res in emphyteusim data cum pacto,vt non alienetur,an si casu recipiens ingrediatur monasterium,res ipsa in monasterium trãseat.in l.illud quoq̃.nu.9.in auth.de monachis. 10
3 Emphyteusim recipiens p̃o se z suis filijs z nepotib9,si primꝰ delinquit non soluẽdo canonẽ,vel alienando sine consensu dñi nocet sequentibus.in l.eum qui.nu.1.ff.de interdic.z relega. 435
5 Emphyteusis ecclesiastica trãsit ad feminas.in §.emphyteusis. nu.1.in auth.de non alie.aut permut. 12
5 Emphyteusis z feudum consistit in rebus immobilibus.ibi.n.2.
Emphyteusis ecclesie concessa p̃o se z filijs an transeat ad extraneos.ibi.nu.3.
5 Emphyteusis si est finita,z ad ecclesias reuersa,debet ecclesia de vbannitate in consanguineos reseruare z eos aliis preferre.ibi. nu.4.§.quod autem. 13
1 Emphyteusis an redeat ad dominum,quando vnus ex pluribus heredibus cessauit in solutiõe canonis.in l.si necessarias.si vinꝰ nu.1.ff.de pigno.actio. 343
3 Emphyteusis an in bonis emphyteute publicatis trãseat i fiscum in l.si finita.§.si de vectigalibus.nu.6.ff.de dam.infec. 40
Emphyteuticum ius ex cã damni infecti non venit in secundo decreto: nisi quemadmodum feudum.ibi.nu.7. 7
Emphyteusis p̃o debito emphyteute qualiter accipitur,secundum decre.ibi.nu.8.
4 Emphyteusis in quo differat a contractu liuelli.in l.j.nu.7.C.de iure emphyteu. 202
Quid a contractu precarij.ibi.nu.8.
Si res in emphyteusim cõcessa augeat,an augeat pẽsio.ibi.n.10.
Qua actione agatur ex contractu emphyteutico.ibi.nu.11.
Si res in emphyteusim concessa est in loco guerre, vel pestis nõ potest laborari pensio non debeatur.ibi.nu.12.
3 Emphyteusis ecclesiastica potest diuidi inter fratres,z inter se potest fieri alienatio.in l.qui Rome.§.duo fratres.nu.24.ff.de verb.oblig. 365
4 Emphyteusis vel liuell9 qñ trãseat i monasteriũ p igressum emphyteute vel liuellarij.in rep.ingressi.n.36.C.de sacrosan.ec.22.
Emphyteusis si accipiat vt titio mortuo redeat ad pcedẽtẽ,antitio igrediẽte monasteriũ talis emphyteusis i eũ trãseat.ibi.n.38.
5 Emphyteusis ad ecclesiastica an cõcedatur in perpetuũ.in §.alienationis.nu.5.in auth.de non alie.aut permutan. 12
Emphyteusis ecclesiastica concessa vsq̃ ad tertiam generationem intelligitur vsq̃ ad nepotes.ibi.nu.6.
1 Emphyteusis accipiatur per patrẽ p̃o se z filijs, videtur stipulata vt filijs non vt heredibus.in l.si tibi decem.§.si pactus.nu.9. ff.de pactis. 99
4 Emphyteusis ecclesiastica que ex pacto trãsire debet in feminã, que tñ nubat subdito iurisdictioni monasteriũ transibit ad feminam que nubat extraneo,qui vult effici de iurisdictione monasterij.in l.murileguli.nu.1.C.de mur.lib.x. 423
3 Emphyteusis si conceditur ab ecclesia ne alienetur in ecclesiam, vel potentioꝛem,an p̃ohibeatur heredem instituere ecclesiam, vel potentioꝛem.in l.si ita.§.ea lege.nu.9.ff.de verbo.obli. 262
3 Emphyteusi finita per gñationem sequentes possunt petere confirmationem,z appellare si nõ confirmantur. in l.j.§.pmittitur.

nu.1.ff.de aqua quoti.& estiua. 179
2 Emphyteusis recepta pro se,& nomine fratris sui dō finita in psona patris decedentis ante cessionem sibi facta a fratre,vel ante ratihabitionem.in l.si quis.nu.3.ff.de vsufru.lega. 302
1 Emphyteusim si accipio pro Titio & heredibus suis vsq; i tertiā generationē,si Titius non habuit ratum,& remanet apud me,& finitur per generationem Titij,non mei accipientis.in l.fundū. nu.1.ff.de actio.empt. 390
2 Emphyteusis si qs legat,q̄ debebat finire in sua psonavr̄ legare ius qō hz.in l.qō in rerū.§.si vsumfructū.nu.1.ff.de lega.i. 230
5 Emphyteusis accepta pro se & filijs suis & nepotibus qñ trāseat ad naturales,vel adoptiuos:accepta per virum ad vxorez.in §. emphyteusim.nu.6.in auth.de non alie.aut permu. 12
2 Emphyteusis alienatio si fit ad inuicē inter plures,qui simul cōduxerūt,licite fit.in l.si domus.§.si fundus.nu.3.ff.de leg.j. 241
2 Emphyteusis si est cōcessa duob⁹,& vnus moriatur,an alij accrescat vel ad ecclesiā redeat.i l.codicillis.n.5.ff.de vsufruc.leg.303
2 Emphyteusis accepta p se,suisq; filijs legitimis masculis,& feminis,ptinet ad feminas sicut ad masculos:nisi psuetudo aliter se habeat:vel nisi in loco adsit statutum exclusiuum propter masculos:q̄ tunc admittuntur ordine succedendi.in l.vt iurisiurandi.§.si liberi.nu.5.ff.de ope.li. 432
3 Bās in emphyteusim qualiter probabit se dominum,si vtile dominium queritur prescriptione.in l.vsucapio.n.4.ff.de vsuca.no
2 Emphyteusis si est accepta pro se,filijs,& nepotibus,nepotes nō concepti admittuntur ad eam.in l.item pretor.nu.3.ff.de suis & leg.here. 435
4 Habens fundum sterilem in emphyteusim,si sua cultura facit eū meliorem,an possit illum transmittere ad heredes extraneos: licet hoc in instrumento non dicatur. in l.quicunq; ū. nu.1.C.de om.agro.deser.lib.xj. 415
3 Emphyteusis an legari possit absque domini voluntate.in l.in cōuentionibus.nu.1.ff.de verb.signi. 487
3 Emphyteusis si est finita per tertiā generationē,cognati qui sunt in quarto gradu,debent preferri extraneis,& si prelatus nō facit cognati possunt appellare.in l.j.nu.1.ff.de privil.credi. 156
Emphyteutica res diuiditur inter fratres,an debeat solui laudemium,& an possit diuidi domino irrequisito. in l.& ideo. nu.4.ff. de condi.furt. 322
4 Emphyteutica res non potest ab emphyteuta euelli,licet alius afferat meliorem conditionem.in l.quicunque.j.nu.2.C.de fund. patri.lib.xj. 416
4 Emphyteutica res minoris si pp nō solutionē canonis reuertit ad dñm tutoris imputat.i l si tutoris.n.1.C.de admi.tu.& cur.fur
3 Emphyteuticum fundum habens si decedit pluribus heredibus relictis,& vnus non soluat:an totus fundus reuertatur,ad dominum.in l.fraudati.nu.3.ff.de publi.& vecti. 57
4 **Emphyteuta** ecclesie si citatus q̄ veniat ad soluēdum canonē nō soluit,cadit ab'emphyteusi per ipsum sex mensiū,licet alias requiratur biennū. in l.loco.num.nu.5.C.de omni agro deser.lib.xj. 415
3 Emphyteuta si vendidit rē irrequisito domino,& postea redimit, an careat.in l.sequitur.§.item labeo.nu.1.ff.de vsuca. 110
3 Emphyteuta an possit donare vel legare irrequisito domino.in l. j.§.quod autem.nu.4.ff.de superficie. 176
4 Emphyteuta ob sterilitatem an petat remissionem canonis.in l. quicunque.j.nu.1.C.de fun.patri.lib.xj. 416
4 Emphyteuta q̄ cadit a possessione rei emphyteutice an dicat rez ad se ptinere iure dñij,q̄ sustinet libell⁹.in l.j.n.16.C.ō vsufr. 141
3 Emphyteuta si vult dimittere emphyteusim,& nō soluere canonē an possit.l.dicis cautioni.nu.1.ff.de dam.infec. 28
5 Emphyteuta an possit soluere pro pluribus annis inuita ecclesia.in §.scire autem.nu.4.in auth.de non alie.aut permut. 12
Emphyteuta an possit pēsionē ipsi⁹ anni ptiuit soluere.ibi.n.5.
Emphyteuta an possit meliorem purgare.ibi.nu.6.
5 Emphyteuta ecclie pp canonē nō solutū nō cadit ab emphyteusi ipso iure,sed per sntiam.in §.si vero qs.nu.1.in aut.de alie. 58
4 Emphyteuta an pscribat tā liberationē pēsionis,q̄ ius emphyteuticum.in l.cōpetit.nu.1.C.de prescri.xxx.vel xl.anno. 194
3 Emphyteuta non tenetur soluere pensionē postquā res ad dominum peruenit.in l.inter quos.§.damni.nu.3.ff.de dam.infe. 47
Emphyteuta nō tenet emere a dño iure dñij p allodiū. ibi.n.2.
3 Emphyteuta & feudatari⁹ pñt,pprio nōie nūtiare:& ēt procuratorio nomine dñi.in l.i.§.vsufructuarius.nu.15.ff.de ope.no. nū. 8
3 Emphyteuta non tenetur soluere pensionem eius propter guerrā non potest percipere fructus.in l.interdum.§.q̄ ex naufragio. nu.1.ff.de acqui.poss. 104
3 Emphyteute an ac quiratur aliqua possessio cū emphyteusis cōceditur sibi ab eo,qui ciuiliter tantum possidet.in l.interdū.§.q alienam.nu.1.de acqui.possess. 103
1 Emphyteuta eiectus propter non solutum canonem,nō repetit meliorationem.in l.colonus.nu.5.ff.loca. 405
1 Emphyteute plures possunt emphyteusim iter se diuidere,& alienare dño irrequisito.in l.cum hi.§.si vni.nu.2.ff.de trāsa. 112
2 Emphyteute ius an restaureť.si dños recipit pēsionē ab emphyteuta post triennū.in l.Adentius.§.duorū.nu.21.ff.de leg.4.
2 Emphyteuta non potest incidere arbores fructiferas.in l.duo tio.§.si fundum.nu.5.ff.sol.mat. 64
4 Emphyteuta tenetur ad solutionem collectarū.in l.placet.in fi. lect.nu.4.1.C de sacrosan.eccle. 10
4 Emphyteuta nunquam prescribit contra dominum directū.in auth.perpetua.nu.3.C.de sacrosan.eccle. 16
4 Emphyteuta ecclesie cessans in solutione canonis biennio,prius ti vero triennio,cadit a iure suo:non tñ ipso iure,sed ñ dominus vult.in auth.qui rem.nu.1.C.de sacrosan.eccle. 27
4 Emphyteuta cessans in solutione quando cadat in commissum. in l.ij.nu.1.C.de iure emphy. 109
Emphyteuta vel dominus an debeat probare solutionez vel nō solutionem.ibi.nu.9.
Emphyteuta si promisit penam,si non soluerit pensiones,an poterit expelli.ibi.nu.11.
1 Emphyteuta qui rē sine snia dñi vendidit,& postea recuperauit, an incidat in commissum.in l.j.§.si rem.nu.5.ff.depo. 364
4 Emphyteuta pōt conductor appellari.in l.loca.nu.1.C.de loca. predi.lib.xj. 58
4 Accipiens rem in perpetuum potius dē emphyteuta,quā cōductor.in l.loca.nu.1.C.de loca.predio.lib.xj. 48
3 Emphyteuta pscribit ius emphyteuticū:idē̄ feudatari⁹,& superficiarius.in l.possideri.§.ex contrario.nu.1.ff.de acqui.poss. 59
Emphyteuta & feudatarius naturaliter possident.ibi nu.7.
Emphyteuta si facit alij ē phyteutā qs ipsor possideat.ibi.n.14.
3 Emphyteuta ideo non potest vendere domino irrequisito:q̄ per hoc turbaret ius domini.in l.j.§.q̄ ait.nu.7.ff.vti possi. 174
3 Emphyteuta an possit soluere pensionem in principio anni.in l. libertatis.nu.1.ff.de manumis.testamento. 82
2 Emphyteuta si facit alium emphyteutam,apud eū nil remanet. in l.ex asse.nu.3.ff.ad Trebel. 392
4 Emphyteuta ecclesie vel priuati pōt dño irreglito rem emphyteuticā donare.nō tñ vendere.in l.j.nu.1.C.de fun.patr.lib.xj. 40
5 Emphyteuta ecclie si ingredit monasteriū,emphyteusis qñ trāseat in ecclesiā:& detur renouatio ecclesie.in auth.de alie.n.c. 8
Emphyteusis non transit in ecclesiam,si est dictum expresse in inuestitura,q̄ non transeat.ibi.nu.9.
2 Si ex duobus emphyteutis vnus decessit an bona ad dñm reuertantur.in l.Lucius.§.Cato.nu.2.ff.ad Trebi. 400
2 Emphyteuta qui emphyteusim vendidit & recmit,an possideat sicut primitus.in l.si a me.nu.1.ff.ad leg.fal. 376
4 Emphyteuta habet vtile dominium.in l.possessores.nu.1.C.de fun.patri.lib.xj. 417

Episcopus & alius superior potest rem ecclesie petere.in l.j.§.vsufructuarius.nu.18.ff.de oper.no.nunt. 8
1 Episcopus potest citari dum sacra colit,vt compareat finito officio.in l.ij.nu.3.ff.de in ius vocan. 66
1 Episcopus propter aduentum legati cardinalis nō admittit iurisdictionem.in l.ff.nu.3.ff.de offi.procon.& lega.fo.,& eius actos.C.de meta.& epid.lib.xij.
1 Episcop⁹ vel comes vel alius habens iurisdictionē perpetuam pōt statutū perpetuum condere.in l.j.nu.1.ff.quod quisq;iur.
4 Episcopus pōt vendicare res ecclesiarum sibi subiectarum.in l. sancimus.nu.7.& 8.C.de sacrosan.eccle. 28
Episcopus agens pro rebus ecclesie sibi subiectis,debet agere nomine ipsius ecclesie.ibi.nu.11.
4 Episcop⁹ si dz habere bona oim clericorū decedētiū in certis parochijs,& reperiat q̄ clericus habeat institū,in quo est obligat⁹ titius tñ extra ciuitatem,nō pertinebit ad episcopū illud inferre. in l.cum constet.nu.1.C.que res pigno.obli.poss. 144
2 Episcopus concedendo licentiam vendendi rem minus dānosā male facit:q̄ dz specificare.in l.ij pupillo.ū.§.si pretor.nu.1.ff. de re.eo.qui sub tutel. 105
4 Episcopus non pōt infringere facta per predecessorē.in l.semel. nu.2.C.de apo.pub.lib.x. 184
5 Episcopus an de causa liberali cognoscere possit.in auth.vt clerici apud prepos.epis.nu.4. 41
2 Episcopi constitutione stante q̄ executor ē nō eligēte intra annus episcopus erequatur.si sit legatū pauperibus,quos tutius elegerit,anno elapso poterit ipse nō episcopus eligere nō obstante constitutione in l.cum quidam.nu.9.ff.de leg.ū. 216
5 Episcopus facit actorez,quando economus agit cōtra episcopū. in §.spectatū.nu.2.in auth.de sanct.epis. 64

3 Episcopus vel ecclesia agit p̃o voto ecclesie facto. in l. si quis. nu. 2. ff. de pollicita. 479
4 Episcopus quando sunt instituti pauperes, vel captini, potest vẽdere mobilia, vel immobilia. ⁊ arbitrio suo distribuere. in l. si qs ad declinandam. nu. 2. C. de epis. ⁊ cler. 32
4 Episcopus pōt contra omnes aliquid pauperibus debentes inquirere. in l. missi. nu. 12. C. de exacto. tributo. lib. x. 382
5 Episcopus quantū tempus possit abesse ab eius ecclesia sine iusu principalis. ī §. ⁊ illud. n. 1. in auth. quomodo oportet epis. 51
4 Episcopus an possit esse iudex in cā sue ecclesie. in l. vna. nu. 3. C. ne quis in sua causa. 124
1 Episcopus quando pauperes sunt instituti, quando habeatur loco heredis. in l. centurio. nu. 21. ff. de vulg. ⁊ pupil. 164
5 Episcopi debent scire leges ciuiles, ⁊ quō in auth. apud quos. opor. nu. 2. 38
4 Episcopus qui hz visitationem vna die cuiuslibet anni in monasterio, illud ius non vtendo perdit tempore duplicato. in l. cum talis. nu. 1. C. de seruitu. 144
5 Episcop⁹ succedit i executorē testi, vbi in relictis ad pias causas alius nō sit datus executor. i §. si qs aūt. n. 1. in auth. ō eccl. ti. 60
5 Episcopus non constituit procuratorem. in §. spoztularum. n. 3. in auth. de san. epis. 64
4 Episcopus cōuentus p̃o rebus ecclesie, si nō vult p̃ se respōdere dz cōstituere actorem. in auth. sed hodie. nu. 2. C. de epis. ⁊. cle. 31
5 Episcopus intra quantum tempus debeat eligi. cōfirmari, ⁊ cōsecrari. in auth. de sanc. epis. 63
3 Episcopus potest pecuniam relictam p̃o construendo monasterio illam conuertere in ecclesiam, vel monasterium. in l. pecuniā. nu. 1. ff. de ope. publi. 479
5 Episcopus ab episcopatu p̃o quo ⁊ quāto tpe possit esse absens ab ecclesia. in §. interdicimus. nu. 1. in auth. de sanc. epis. 63
5 Episcopus non debet multum tempus abesse episcopatu. in §. illud. nu. 1. in auth. vt nullus fabri. 32
4 Episcopus censetur vsufructuarius. in l. neq; tutores. in ꝑ. lect. nu. 20. C. de procu. 88
4 Episcopus vel clericus habens iurisdictionem a principe, si iudicat vigore illius iurisdictionis, a nullo appelletur ad principem, ⁊ non ad papam. in l. si quando. nu. 3. C. de appel. 312
3 Episcopus vel clericus si nō vt episcopus, sed vt comes alicuius comitatus iudicat, ad quem appellabitur. in l. j. §. si quis in appellatione. nu. 14. ff. de appel. 428
4 Episcopus qui habet bona inter pauperes dispensare, nō dz illa dare pauperibus extrancis. in l. vltima. n. 2. C. de anno. li. xj. 381
5 Episcopus pōt vendicare rez ecclesie indebite alienatā. in §. hec vero. nu. 2. in auth. de aliena. ⁊ emphy. 58
5 Episcopus quando ordinatur non debet esse minor. xxx. annoz. in auth. de san. epis. nu. 1. 63
4 Epūs si esset priuilegiat⁹, vt a sniā sua nō appellet, tū pōt appellare a sniā sui vicarij. in l. a proconsulibus. nu. 2. C. de appel. 321
5 Episcopus cognoscens inter suos clericos qualiter cognoscat. in auth. vt cleri. apud prepos. epi. nu. 1. ⁊ 3. 41
4 Epūs ⁊ tutor nō participatur. in l. neq; tutores. n. 4. C. de p̃cur. 87
2 Epūs si est dat⁹ coadiutor, episcopo mortuo administratio spectat ad capitulum, non coadiutorem. in l. solet. nu. 4. ff. de tute. 52
6 Episcopus in omni crimine, in quo pōt dispēsare, potest infamiā tollere. consi. xvij. nu. 1. lib. ij.
Episcopus que pōt dispensare, potest etiam legatus. ibi. nu. 2.
Episcopus equiparatur senatui. ibi. nu. 3. 81
5 Episcopus an dispensat cum electo ignoranter per simoniam. in §. ⁊ hanc. nu. 7. in auth. quo. opor. epis. 11
4 Epūs non hz ius cōfiscandi. in l. j. nu. 12. C. de bo. vacā. lib. x. 9
Episcopus an habeat bona obligata sicut fiscus. ibidem.
5 Episcopatus vnus pōt in duos diuidi. in §. illud tñ. n. 3. in auth. vt iudi. sine quo quo suffra. 15
1 **Epistola** qū inducat obligationem, vel inducat prohibet. in l. Titius. nu. 1. ff. de consti. pec. fo. 334. l. charidemus. nu. 1. ff. de pollicita. 479
Epistolā recipiens, ⁊ non cōtradicēs. videtur cōsentire. ibi. nu. 2.
1 Per epistolā etiaz quis presenti loquitur. in l. empto. §. lucius. nu. 1. ff. de pactis. 107
1 Epistola seu scriptura officialis quomodo probet. in l. congruit. nu. 2. ff. de offi. presi. 47
3 Epistola quam fidem faciat. in l. nuda rō. nu. 10. ff. de dona. f. 74. ⁊ in l. admonendi. nu. 30. ff. de iureiuran. 279
4 Epistole pōtificis faciunt iuꝫ gñale. in l. ū. C. de legi. 35
1 Epistole non statur in fauorem scribentis, nisi per aduersarium approbetur. in l. publia meuia. §. titius. nu. 2. ff. depositi. 366
4 Epistola qñ p̃bationē inducat. in l. nō epistolis. nu. 1. C. de p̃b. 162
3 Equaliter qualiter debeat intelligi. in l. si finita. §. si ante. n. 1. ff. ō dam. infec. 38
4 Equalitas in iudicijs seruari dz. in l. in sacris. nu. 7. C. de p̃ost. sacro. scrinio. lib. xij. 424
5 Equalitas in dote ⁊ donatione propter nuptias esse dz. in §. deinceps. nu. 2. in auth. de nup. fo. 21. ⁊ de equal. do. nu. 4. ⁊ 6. 50
5 Equalitas in succedente ab intestato seruatur. vt ille cui succeditur. non possit succedere non succedentibus sibi. in §. nullus. n. 2. in auth. qui. mod. na. effic. sui. 42
2 **Equitas** naturalis non est in omni fictione. in l. filio. nu. 3. ff. de libe. ⁊ posth. u. 118
1 Equitas consideratur mixtim ad ius ciuile ⁊ pretorium. in l. bonas fides. nu. 1. ff. de posi. 367
4 Equitas scripta p̃fertur iuri scripto. in l. i. nu. 4. C. de legi. 35
3 Equitas scripta qū pferr rigori scripto. in l. j. n. 1. ff. ō vsuc. 109
1 Equitas in specie p̃fertur equitati in genere. in l. j. n. 19. ff. de condi. indebi. 297
2 **Equiparatio** sui ⁊ emancipati procedit. quādo suo hoc est vtile, vel existentia sui heredis nil operetur, ⁊ propter beneficiū abstinēdi. in l. nā nec. n. 1. ⁊ 4. ff. de leg. j. 246
3 **Equus** primo currens sine ragatio ad bzauium. an debeat illud habere. in l. j. §. quesitum. nu. 1. ff. de aqua quoti. ⁊ esti. 179
1 Equus si per se currit ab bzauium sessore deiecto. an habeat bzauium. in l. qui fundum. nu. 1. ff. quemad. serui. admit. 227
3 Equos p̃stare reipubl. dz munus patrimoniale ⁊ imponit ēt forensi. in l. munerū. §. patrimoniorū. nu. 1. ff. de mune. ⁊ hon. 473
2 Equs ⁊ equis portionibus, dictiones, quid importent. in l. interdū. nu. 1. ff. de hered. instituend. 138
3 Equo vulnerato in bello, licet postea moriatur in ciuitate, dz emēdari. ac si moztuus esset in bello. in l. j. §. ex incendio. nu. 2. ff. de incen. rui. nau. 354
4 Equum tuum quem possidebas si occupauit, teneor constitutice. l. si quis in tantam. C. vnde vi. ibi. nu. 12. 314
1 Jn equo pignorato quis p̃ferr ēt anteriori, p̃ expensis, alimentis, ⁊ custodia. in l. interdū. nu. 1. ff. qui pot. in pig. habe. 415
1 Equum qui dimisit in pascuis an tenetur domino. in l. si negotia. nu. 1. ff. de neg. gest. 139
3 Equus dimissus in pascuis possidetur. in l. possideri. §. Merula silius. nu. 2. ff. de acqui. poss. 96
1 Equus est diuisibilis. in l. vbi. nu. 2. ff. de cōdi. ob tur. cau. 291
1 Equo conducto non licet imponere vasa liza. in l. qui insulā. §. qui mulas. nu. 1. ff. loca. 402
3 Equus illius qui cecidit. si primo peruenit ad bzauiū. an bzauiū habere de' eat. in l. j. §. itē acquirimus. nu. 8. ff. de acqui. poss. 92
1 Equus si cōmodatur mihi vt vadā ad villā inest tacite tps, in tra q̃ possim ire, ⁊ redire. in l. in cōmodato. § sicut. n. 1. ff. cōmo. 340
3 Equi, bos, ⁊ mulus inter grossas bestias numerant. in l. oues. nu. 3. de abige. 9. 364
2 **Erant** verbum, quādo trahetur ad futurū. in l. si manci-pia. nu. 1. ff. de fun. instru. 314
5 **Eremitarum** vita est melior q̃ monachorū. in §. cogitādū. n. 1. in auth. de mona. 10
6 Eremite excusantur a tutela, ⁊ ad prelaturam non promouent. ⁊ si sant vite laudabilis in testimonijs multū creditur. trac. testim. nu. 78. 208
2 **Error** probatur. quando in tractatu de faciendo actum, aliquid exprimit. postea aliud est factum. in l. quoties. §. tantundem. nu. 2. ff. de here. instit. 136
6 Error in nomine proprio an ⁊ qñ non vitiet instrumentum. cōsi. clxxix. nu. 2. lib. j. 61
1 Error quādo impediat translationē dominij. in l. j. n. 3. ⁊ in repe. nu. 8. de offi. proc. cesa. fo. 48. ⁊ l. si ego. nu. 1. ff. si cer. pet. 351
1 Error cause licet nō impediat pactū quin valeat. tū ope exceptionis eliditur secundum gl, in l. si cum te. nu. 1. ff. de pact. 108
Error cause vitiat pactū in ipso iure secundum Bar. ibi.
Error cause quando vitiat legatum. ibi. nu. 3.
1 Error semper presumitur. nisi scientia probetur. in l. §. ⁊ si quis. §. item queritur. nu. 1. ff. si quis cau. 80
2 Error expressus in sententia reddit sententiam nullam. in l. ex diuerso. §. si iudicio. nu. 6. ff. sol. matr. 14
1 Error communis quando faciat ius. in l. Barbarius. nu. 2. ⁊ 19. fol. 38. ⁊ in repe. nu. 7. ff. de offi. preto. 40
1 Error iustus licet habeatur p̃ titulo quo ad p̃scriptionem, nō tamen quo ad excludendam petitionē hereditatis. in l. Julian⁹. nu. 1. ff. ex quib. cau. ma. fo. 169. ⁊ l. j. nu. 1. ⁊ 5. ff. quo. bono. 162
2 Error in vna re demonstrationibus rei non vitiat dispositionem si per alias cōstat de corpore. in l. demonstratio. nu. 15. ff. de cōdi. ⁊ demonst. 357
3 Error in materia non vitiet stipulationem. in l. si id quod. nu. 2. ff. de verb. obli. 216

Erratū si fuit in materia p dolū qua actione cōueniat. ibi.nu.2.
Erratum in materia si fuit in cōtractu bonefidei, vel intercessit alius defectus, qua actione agat pars que decepta est. ibi.nu.3.
1 Error iuris est lata culpa. in l.de etate. §.qui iusto.nu. .ff.de interoga.actio.fol.215. vide l.quod nerua.nu.19.ff.depo. 39
3 Error facti excusat quemlibet. in l.eq quibusdam. §.cum plura. nu.1.ff.de iure fisci. 416
Error iuris renocatur propter etatem, rusticitatem, vel sexum alias non. ibi.nu.3.
1 Error in nomine contractus, non vitiat, qñ verba de se contractū importāt. in l.j.§.quibus autem.nu. .ff.q cuius.vni.no. 133
3 Error iustus sicut sufficit in titulo p̄o suo ad vsucapionem, sic & in quolibet speciali titulo. in l.celsus.nu.3.ff.de vsuca. 120
Error iustus quis sit, quis iustissimus & quis iniustus ibi.nu.4.
4 Error in nomine proprio loquentis vitiat. in l.ff.nu.1.C.de hered.instituen. 245
4 Error adhibitus in preparatorijs iudiciorum, qñ renocetur. in l.error facti.nu.1.C.de iur.& fac.igno. 39
Error qñ est expressus in sñia post sñiam renocatur. ibi. num.4.
Error adhibitus in iudicio in omittendo vsq; ad sententiam renocatur. ibi.nu.12.
Error an probetur probando rem aliter se habere. ibi.nu.14.& l.si post.nu.2.C.eod. 42
4 Error si est in l.bello exp̄ssus sñia simplr lata, vt eundem errorē continere merito est nulla. in l.vna.nu.3.C.de errore calen. 80
Error q est in cā, nō impedit p̄sensum, q adhibet in pacto. ibi.n.5.
3 Error iuris in contrahente matrimonium qualiter probetur. in l.si adulterium.nu.13.ff.de adul. 398
Error iuris dz allegari: & non sufficit q appareant p̄sumptiones sufficientes. ibi.nu.14.
3 Error iuris & error facti equiparantur. in l.Labeo ait.nu.2.ff.ō q ua plu.arcen. 55
1 Error iuris impedit vsucapionem, & non fructuum acquisitionē in errante in iure. in l.sed & si lege.§.scire.nu.1.ff.de pet.here.io. 200.d.si forem.§.si quis id.nu.1.ff.de vsucapi. 122
Errans in iure quando p̄sumitur in mala fide. ibi.nu.4.
3 Error in facto proprio quando dicatur iniustus. in l.celsus.n.7. ff.de vsucap. 120
4 Error scribentis nō vitiat testū. in l.errore.nu.1.C.de test. 239
Error notarij quomodo probetur. ibi.nu.2.
3 Error iusti iūs p̄stat cām vsucapiēdi i titulo p emptore: sec⁹ si sit error iust⁹ vel iuris. i l.p emptor.§.si a pupillo.n.1.ff.p em. 125
3 Errans in facto proprio excusatur pp factum implicitū. in l.cuj fideicom.nu.2.ff.de confess.fo.129.& l.ij.nu.7.ff.eo.tit. 146
Error in computatione est iusta cā erroris. ibi.nu.6.
Error post cām decisam non restaurat ipso iure, sed p restitutionē. in integ.& est limitatio ad l.error.C.de iur.& fac.ign. ibi.n.7.
Error circa ea que sunt decisa totius pōt renocare. ibi. nu. 9.
3 Error iuris licet non prodest erranti, alij tamen prodest. in l.potest.nu.2.ff.de vsuca. 123
Error iuris excusat a furto. ibi.
3 Error qui habet impedire consensum volentis transferre dñiū, impedit illius acquisitionem. in l.cum in corpus.nu.1.ff.de acq ren.re.domi, 88
1 Error in nomine contractus non vitiat contractum. in l.insula.5. nu.1.ff.de p̄scri.verbis. 408
2 Error regionis non nocet si de corpore constat. in l.patronus.§. si liberis.nu.1.ff.de leg.iij. 284
3 Error in appellatione nominis non vitiat qñ res demonstratur in presentia. in l.que extrinsecus.nu.1.ff.de verb.obl. 229
2 Error qñ impediat repudiationē. in l.clodi⁹.n.1.ff.de acq.he. 206
1 Error in cā obligatoria non inducit repetitionē. in l.in summa. §.id quoq;.nu.3.ff.de condi.indeb. 318
3 Errans in iure non restituitur, nisi ex iustissima cā. in l.j.§.edictum.nu.2.ff.de separationib. 153
2 Error scripture quo pbet. i l.quoties.§.si si.n.1.ff.de he.inst. 116
1 Error in materia pignoris non impedit constitutionē. in l.j.nu. 2.ff.de pigno.actio. 341
3 Error facti nō facit cessare errorē iuris. in l.si vir.n.2.ff.p do. 127
1 Errans non consentit. in l.si per errorē.nu.1.ff.de inrisor.iu. 61
Error iuris quando inducat prorogationē iurisdictionis: & qd in errore facti ibi.nu.3.
2 Error in donatione tutoris quando illā impediat. in l.tutor.nu. 1.ff.de tuto & cura.datis ab his. 61
Error in persona dati non reddit dationem nullam: licet faciat datum remoueri. ibi.nu.2.
3 Error quando impediat translationem dominij. in l.eius qui.nu. 20.ff.si cer.pet. 266
Error regulariter tunc impedit translationem dñij, quando impedit voluntatem transferentis. ibi.nu.21.
2 Errans in dominio impedit dominij translationē, quando trāsferturex volūtate tradentis: secus si ex obligatione. in l.si is cui nu.1.ff.de leg ij. 306
Error in alternatiuis non impedit electionē: secus si quando simpliciter relinquitur optio. ibi.nu.2. 308
1 Error circa rem debitam inducit repetitionem. in l.si pene.§.si putem.nu.1.ff.de condi.indebi. 318
1 Error in facto proprio toleratur quando creatur de damno euitando. in l.sed & si me.nu. .ff.de condi.inde. 310
2 Error subuenitur facienti aliquid contra ius. in l.qui testamēto. §.item.nu.4.ff.de excu.tut.& cur. 201
2 Error in causa acquirendi impedit additionem. in l.is qui potest. nu.2.ff.de acqui.here. 94
3 Errans in iure non renocat confessionem: idem si errat in facto proprio. in l.ij.nu.6.ff.de confes. 189
Error facti vt presumatur an sufficiat probare rem aliter se habere. ibi.nu.10. 145
Error iuris non excusat post litem contestatam, ante sic. ibi. nu. 11.
2 Error in nomine proprio fundi probatur ex finibus. in l.si quis in fundi.nu.2.ff.de leg.j. 124
Error in nomine proprio an vitiat actus inter vivos: & an heredis institutionem. ibi.nu.5.
Error in nominibus adiectiuis non vitiat. ibi.nu.9.
1 Error in specie contractus impedit contractum. in l.si ego.nu.3. ff.si cer.pet. 258
2 Error principis quādo faciat ius. in l.supellectili.§.sed & de bis. nu.1.ff.de supellec.leg. 318
Error communis quando habeatur pro veritate. ibi.nu.2.
2 Error in cā quando impediat additionē hereditatis. in l.iiis ad quem.nu.1.ff.de acqui.here. 193
2 Error aduocati non nocet parti. in l.ornamentorum.nu.1.ff.de aur.& argen.lega. 330
2 Error in nōe appellatiōis vitiat, qñ iter expressus & verū est nulla dilatorias. in l.q.itum.§.si mihi seruus.nu.2.ff.de leg.i. 246
5 Error in iure an dicat esse in dolo. in auth.de incest.nup.n.17
3 Error in appellando iudicem appellationis minor. vitiat appellationem. in l.j.§.si quis in appellatione.nu.1.ff.de appe. 438
Error iuris qñ inducit ad cōseruationem rigoris, vitiat. ibi n.2.
3 Error circa indictionem notarius corrigit. l.si tabularius.n.3. ff.de regulis iuris. 492
Error in omissione dicit si notarius dicit se recordari, ab eo cōsti & addi potest. ibi.nu.4.
Error notarij in scriptura aliena probatur originali producto in proprio per ostentionem protocolli. ibi.nu.9.
Error notarij potest etiam probari per testes. ibi.nu.12.
Error notarij potest probari per presentes, & alios mediatores inter partes. ibi.nu.14.
Item probatur error per ipsos facientes. ibi.nu.15.
4 **Ergasteria** dicuntur angiportus. in l.ij.nu.1.C.de merca.& epi.lib.xij. 439
3 **Esculenta** & poculēta licite a iudice accipit. l.iiiius. iuba.§.apparet.nu.1.ff.ad leg.iul.rep. 40
3 **Estas** stricte tres menses comprehendit. in l.vna.§.ulti. nu.1.ff.ne quid in flu.publi. 169
1 **Estimatio** vini debiti a quo tpe incipiat crescere usq; a tpe more, vel tpe int. conte. vel contrar. in l.vinum nu.1.4.& 6.ff.si cer.pet. 258.259
Estimatio vini vel instrumenti debiti ex cōtractu quando quis an possit crescere post litem confectū pp morā. ibi.nu.7.
Estimatio rei quando iure actionis debetur, inspicitur tempus contrarius nec vltra crescit. ibi.nu.8.& 13.
Estimatio rei debet offerri iudici & mora sit cōtracta tpe celebrata actus p̄missionis seu oblationis attendit tps actus. ibi.nu.
In estimatione que fit per iuramentum in litem inspicitur tempus sententie. ibi.nu.12.
Ad estimationem deuenitur per officium iudicis in obligatione dandi. ibi.nu.15.& 18.
1 Estimatio rei commodate pp moram non restituentis a quo tpore incipiat crescere. in l.sed mihi.§.in hac.nu.7.ff.commo.
Estimatio rei commodate vsq; ad quod tempus crescat. ibi.nu.8.& 14.
Quod dicitur estimationem crescere post sententiā intelligi deducto tempore quod datur iudicatis ad solvendum. ibi.nu.12.
Quod dicitur estimationem crescere a tpe more vsq; ad sententiam intelligitur nisi mora sit purgata. ibi.nu.13.
Item nisi res desierit extare. ibidem.
2 Estimatio fundi ex qualitate reditum. in l.filiusfa.§.si quidam cui.nu.3.ff.de lega.j. 250
3 Estimatio sit per iuramentum actoris. in l.iniuriarum.nu.2. ff.de iniu. 362

4 Estimatio que ab initio est non potest decrescere, nili de authoritate principalis. in l. ū. nu. 1. C. de vete. numis. lib. xj. 404
2 Estimationi facte in casu. in §. qui indiuisam. in l. fi. ff. de lega. ij. per testatorem an stari debeat. ibi. nu. 4. 276
1 Estimatio facit teneri de casu fortuito. in l. si vt certo. §. nunc videndum. nu. 3. ff. commo. 337
Estimatio quando est certa, tunc facit emptionem. ibi. nu. 5.
Estimatio roncini locati non facit emptionem: ḷꝫ ob hoc veniat leuissima culpa. ibi. nu. 6.
3 Estimatio rei furate furto probato probatur per iuramentum actoris. in l. in actione. nu. 1. ff. de fur. 338
4 Estimatio valis sacri fit respectu materie z forme. in auth. preterea. nu. 2. C. de sacros. eccle. 23
1 Estimatio vani timoris nulla est. in l. eleganter. §. si qua lex. nu. 4. ff. de cond. inde. 302
1 Estimatio fructuum quando fit remissio, non dꝫ fieri ꝑ tempus quo recolliguntur, sed a tempore celebrati contractus. in l. si mercenes. §. vis maior. nu. 5. ff. loca. 401
3 Estimatio an debeat quanto minus creditor vendere thomē debitoris propter instrumentum subtractum, quod habebat executionem paratam, z tunc non pōt probari. in l. qui tabulas. §. inde potest queri. nu. 1. ff. de fur 339
4 Estimatio litis si soluitur, est similis emptioni. in l. si pro fundo. nu. 3. C. de transac. 76
4 Estimatio fit secundum rei qualitatem, z redituum quantitatem. in l. si quos. nu. 1. C. de rescin. ven. 197
3 Casus in quibus ex futuris in preteritum estimamus. in l. qui res. nu. 3. ff. de sol. 312
2 Estimatio frumenti preteriti qualiter probetur. in l. pretia rerum. §. nonnullam. nu. 3. ff. ad leg. 3 al. 378
2 Estimatio que debetur ꝑ re affixa domui legata est in obligatione: z illa petit. in l. cetera. §. item queri. nu. 1. ff. de leg. j. 234
3 Estimatio qñ debet iure actionis inspicit tps ꝛcte obligationis secus si debetur officio iudicis. in l. fundum. nu. 2. ff. de noua. 297
4 Estimatio incumbit onus probandi se iuste estimasse. in l. j. nu. 1. z 2. C. de discus. lib. x. 386
2 Estimatio defuncti non inspicitur in deductione falcidie. in l. qō de bonis. §. quarta. nu. 1. ff. ad leg. falc. 375
1 Estimatio quanti plurimi a quo tempore veniat. in l. ratio. §. si per venditorem. nu. 1. ff. de act. emp. z ven. 389
1 Estimatio simpliciter legata, simpliciter peti potest. in l. lucius. nu. 1. ff. de leg. ij. 253
3 Estimatio rei venit in interesse. in l. si ita. §. ea lege. nu. 2. ff. de verbo. obl. 262
2 Estimatio illius spei, qō quis pōt alteri succedere, non dꝫ ponderari, ḷꝫ appelletur spes, tamen non est legitima. in l. post emancipationem. §. illud. nu. 1. ff. de lib. leg. 331
4 Estimatio facta in principio litis pro soluenda decima, non facit fidem in processu. in l. amplior. §. ḷꝫ cū scim⁹. n. 2. C. de appel. 323
1 Estimatio qñ cadat in numis. in l. numis. n. 3. ff. de in lit. iur. 285
2 Estimatio debetur si legatur fundus dotalis. in l. dotalem. n. 2. ff. de testa. mil. 183
1 Estimatio quando faciat transire periculum in accipientem. in l. j. §. estimatio. nu. 3. ff. de estima. act. 405
4 Estimatio qūo fieri debeat. in l. hac edictali. §. bis illud. nu. 1. C. de secun. nup. 207
Estimatores debent iurare. ibi. nu. 2.
1 Estimatio rei fit per iuramentum in litem. in l. si per alium. §. in cum. nu. 2. ff. ne quis eum qui. 71
4 Estimum factum qñ corrigi possit. in l. placet. in ij. lect. num. 28. C. de sacrosan. eccl. 16
4 Estimum alicuius si est diminutum potest per superiorem augeri. in l. j. nu. 1. C. de colla. do. lib. x. 385
Estimum suum minuere quis non potest. ibi. nu. 2.
4 Estimū qñ fit, defensor ciuitatis cuī bona estimant, dꝫ regrire trē syndicꝰ ville, qñ villa. in l. suscep tores. n. 1. C. de suscep. lib. x. 398
In estimatione fundi particularis dūs fundi regritur. ibi. nu. 2.
4 Estimum patris prodest filio. in l. placet. in ij. lect. num. 42. C. de sacros. eccle. 16
6 Estimatio pro alimentis preteritis debetur ꝑ habitatione, medicinis, z similibus pro frumento, vino, oleo, carnibus, z vestibꝰ non, z peti potest. tract. de alimen. nu. 32. 157
2 Estimum patris prodest filio etiam emancipato. in l. j. §. dūt, el ij. nu. 2. ff. ad Syllan. 213
4 Estimum de nouo factum in ciuitate quando habeat vires. in l. j. nu. 1. C. de apochis pub. lib. x. 384
4 Estimum cōis in dubio probat verum valorem. z quando. in l. vlt. nu. 1. z 3. C. de pre. z omnibus re. lib. xj. 382
2 Et cetera dictio, inducit repetitionem omnium dictorum in precedenti. in l. gallus. §. idem. nu. 2. ff. de lib. z posth. 121
Et quid importet si in protocollo reperiatur instrm imperfectū cum dictione, ꝛc. ibi. nu. 3.
2 Et. z cum dictiones quo ad coniunctionem non differunt: sed in modo ꝑiungendi sic. in l. si cui fundū. nu. 2. ff. de fun. instr. 312
2 Et dictio principaliter z per se venit: secus est in dictione cum. in l. hec verba. nu. 1. ff. de leg. i. 223
2 Etas quomodo probetur legitima. in l. ij. nu. 4. ff. de excu. tut. z cur. 86
3 Etatem pbat qui in ea se fundat, vel eam allegat. l. j. nu. 12. z 14. ff. de excep. fol. 186. l. si minorem. nu. 5. C. de in integ. rest. 101
1 Etatis pbatio quō fiat ꝑ aspectū. in l. de etate. n. 8. ff. de min. 164
Etatis sola pbatio sine pnuntiatione facit preiudiciū. ibi. n. 14.
Etatis probatio facta in vna causa preiudicat, in alia penitus extranea: z quomodo. ibi. nu. 15.
4 Etas legitima vel perfecta dicitur xxv. anno. in l fi. nu. 1. C. ō bis qui ve. eta. impetra. 100
4 Etas melius probatur per instrumenta, quam per testes. in l. si alterius. nu. 1. C. si mi. se ma. dix. 108
4 Etas per quem probetur, z quis debet eam probare. in l. cuꝫ tenu. 2. C. de proba. 161
Etas qualiter probetur. ibi. nu. 3.
1 Etatis venia nō pt pcedi ꝑ statutū. i l. nō ambigit. n. 1. ff. ō leg. 16
6 Etas virilis iure ciuili est xxv. ann. iure canonico xx. differ. inter ius canon. nu. 17. 183
1 Etas minor ꝑbat er aspectu iudicis. in l. minor. n. 1. ff. de mi. 161
2 Etates quot sint in l. hereditatum. nu. 2. ff. ad leg. fal. 378
4 Etas vnī⁹ ex socijs qñ, ꝑsit alijs. in l. vna. n. 6. C. si cō. ca. cau. 102
1 Etas qūo, ꝑbetur per testes. in l. de etate. nu. 1. ff. de mino. 164
2 Etiam dictio. est implicatiua. in l. suus quoque. n. 4. ff. de bere. instī. ḷꝫ. z l. si pēdat. nu. 1. ff. de fideiuss. 284
3 Euidens dꝫ quod colligitur ex coniecturis. in l. prector ait. nu. 1. ff. de oper. no. nun. 25
2 Euidenter apparere dicitur, qō apparet legitimis ꝓiecturis. in l. j. nu. 2. ff. de lega. j. 243
1 Euicta re prestitutionē nō cōmittit stipulatio duple, ſꝫ agit ex empto. in l. minor. nu. 1. ff. de euic. 421
1 Euicto fundo iure possessionis nō pōt agi de euictione. in l. ratio. nu. ff. de act. emp. 389
3 Res soluta si euincatur, qñ detur prima actio, z qñ agat de euictione. in l. si quis aliam. nu. 2. ff. de sol. 305
1 Si res ab eo q ḥꝫ cām a me euincitur, an statiꝫ habeo regressum ꝑ authorē meū. an expectare debeā, q prius pdēnetur ei. qui ḥꝫ cām a me. in l. si pro re. §. si pro euictione. nu. 1. ff. de euic. 421
2 Euictio debetur ab herede in legato generis. in l. qui cōcubinā. §. si heres. nu. 1. ff. de leg. iō. 282
3 Euicta re pro pecunia insolutum data agitur prima actione: z hoc fanore dotis. in l. qui res. nu. 1. ff. de solu. 212
1 Quando agitur ex empto de euictione inspicitur valor rei tempore quo euincitur. in l. Titius. nu 4. ff. de act. emp. 396
3 Euictio qñ venit in limine ſctī an ptium solutū. qs nō cogit soluere ptiā. in l. a diuo pio. §. si post addictū. nu. 2. ff. de re ind. 138
1 Qui vēdit vt ꝑ rator teneꝫ ō euictione. in l. seruū. n. 1. ff. mā. 76
Si res non vere ſꝫ fiete euincit, agitur actione exempto. ibi. n. 2.
1 Enicta re nō agit prima actione, sed vtili cuēpto ad interesse: z pōt ad cōpensationē deduci. in l. eleganter. n. 2. ff. de pig. act. 347
3 De euictione quis non tenetur, vbi actio non dꝫ cedi. in l. in depositi. nu. 4. ff. de re iudi. 134
1 Euicta re quando agatur prescriptis verbis. in l. naturalie. §. at cum. nu. 2. ff. de preser. ver. 407
3 Euictio qñ imminet. fideiussores non solum pro illa dantur, sed generaliter pro quacunq; alia euictione. in l. j. §. stipulationuꝫ. nu. 2. ff. de pret. stip. 318
3 Euinci res non pōt ab eo, qui emit a fisco. in l. si procurator. nu. 3. ff. de iure fisci. 457
4 Ex dictio. denotat cām proximam. z aliquando remotam. in l. non dubium. nu. 23. C. de legi. fol. 36. z l. preto. §. quod de fructibus. nu. 2. ff. de bo. auth. iud. poss. 154
2 Ex dictio. ḷꝫ denotet causam proximā: ponitur etiā pro dictione propter. in l. cum filius. §. heres meus. nu. 2. ff. de lega. ij. 268
2 Ex dictio. z propter. qualiter differant. in l. j. §. emancipatus. n. ff. de comun. cum eman. lib. 422
3 Exactor tributorum qꝫ exigere nō pōt, tenetur solue re de suo: z qualiter hoc intelligatur. in l. munerum. §. mixta. num. 2. ff. de munc. z bono. 473
4 Exactores non pūt pecuniā exactā in aliā speciem sine licentia ꝑ cōmutare. z oē lucrū qꝫ faciunt est reipublice: z si illud retinēt, conscientiam retinent. in l. vnic. nu. 2. C. de qur. pub. lib. x. 399
5 Exactor tributorum dꝫ dare securitatem, seu apocham de soluto. in auc. de collato. nu. 4. 63
4 Exactio tributorum non dꝫ fieri incontinenti. in l. j. nume. 1. C.

de supexactor.tributor.lib.x. 382
5 Exactor missus in prouinciam a lexigendum tributa, dz suum mandatum ondere pstdi, puincie.in §.eos.n.1.in aut. de colla. 65
4 Exactor pecunie publice confitens se recepisse.nō hz exceptionē non nume.pec.in l.in octibus.nu.8.C.de non nu.pec. 186
3 Exactori publico non creditur, nisi ostendat mandatū, z literas. in l.si sine.§.cum autem.nu.2.ff.rem ra.ba. 331
6 Exactori pro represaliis quo succurratur in propria ciuitate ꝺ illum cuius occasione concesse fuerunt represalie. tract. repre. q.x.nume.1. 161
Contra officialem negligentem facere institiam quo succurratur pro represaliis exacto.ibi.nu.2.
Exactus non pōt capere homines, z res illius ciuitatis, in qua captus fuit pro represaliis.ibi.nu.3.
4 Qui tenetur facere exactionem intra certū tps, si illā non facit: soluit de suo.in l.missi.nu.3.C.de exacto.lib.x. 382
Exactor sodrū non potest alij committere exactionem.ibidem. nume.7.
5 Exactor tributorum dz debitores debitoris tributorū in subsidium exigere.in §.eo.nu.3.in auth.de collato. 63
4 Exactores non possunt aliquem pignorare, nisi habeant buletinum.in l.j.nu.2.C.de exact.trib.lib.x. 382
5 **Examinatio** testium pōt a iudice cōmitti non habenti iurisdictionē de voluntate partium.in §.z quoniam.nu.11.z 12.in auth.de testi. 44
5 Examinatio testium pōt in causa ciuili cōmitti: in criminalibus secus.in §.z quoniam.nu.10.z 13.in auth.de testi. 44
4 Examinatio in alio iudicio facta, facit notorium iudici. in l.de submersis.nu.1.C.de naufr.lib.xj. 401
5 Examinatio testiū in cā criminali ciuiliter mota committi pōt. in §.z quoniam.nu.11.in auth.de testi. 44
1 **Exceptio** fallitatis literarum ꝺ literas delegatorias apposita qñ faciat, pcessum nullū. in repe. l.ij.nu.16.ff.si quis in ius voc.non ierit. 69
Exceptio declinatoria an possit semper opponi vsq3 ad lit. cōtest.ibi.nu.19.
Exceptio declinatoria in causis, in qbus lis non contestat, vsq3 ad quantum tempus possit obijci.ibi.nu.20.
Exceptio loci non tuti allegatur per citatum: etiam lite nō contesta.ibi.nu.28.
Exceptione suspitōis opposita an iudex ꝺ ea cognoscat.ibi.n.29
3 Exceptio ois nititur equitate.in l.j.n.1.ff.de vaca.z exen. 474
1 Exceptio retentionis rei, vel deductionis expensarū ante sniam z post sniam opponi pōt.in l.in fundo.nu.16.ff.de rei ven. 210
Exceptio que non impugnat sniam, pōt post sniam opponi. ibi. z l.fideiussores.§.idem.nu.1.ff.de fideiuss. 292
1 Exceptio minoritatis contra minorem opponitur etiam post litem contest.in l.minor.nu.3.ff.de procu. 130
4 Exceptio nullitatis pōt opponi, z opponitur post sententiam. in l.j.nu.2.C.de iur.z fac.igno. 38
Exceptio peremptoria opposita ad executionem snie pōt opponi post sententiam.ibi.nu.3.
Exceptio que oritur post sententiam, vel in ipsa sententia, seu renouatur, vt exceptio Velleiani, potest opponi post sententiaz. ibi.num.5.
Exceptio peremptoria que habuit originem ante sententiā qñ possit opponi post sniam.regula cum fallen.ibi.nu.6.
4 Exceptio dolo facis, non hz locum in possessorijs recuperande: q3 spoliatus ante omnia est restituendus. in l.si quis cōductionis.nu.2.C.loc. 200
Exceptionem dominū qñ possit opponere conuentus actione locati.ibi.nu.3.
1 Exceptio que est inutilis in persona principalis quando sit inutilis in persona defensoris.in l.z heredi.§.nos autem.num.1.ff. de pact. 99
1 Exceptiones, procuratorie tam ex persona constituentis, quā constitute, qñ opponi possint.in l.pomponius.§.ratihabitionis.nu. 1.ff.de procu. 128
1 Exceptio doli an tollat exceptionem de dolo. in l.j.§.ait prtor. nu.4.ff.de dol.fol.152.z l.si.nu.1.co.tit. 156
5 Exceptio confirmat regulā in non exceptuatis. in §.vt aūt lex. nu.1.in auth.de non alie.aut permu. 12
Exceptio non ampliat regulā, vt faciat esse sub regula ea, que de sui natura non comprehenduntur.ibi.nu.2.
1 Exceptio.tu non habes actionem, impedit litis ingressum, nisi cognita causa requirat altiorem indaginē. in l.si pupilli.§.videamus.nu.7.ff.de neg.ge. 135
1 Exceptio iudicij cepti coram vno iudice quando possit opponi, z per quem.in l.vbi acceptum.nu.4.ff.de iudi. 184
1 Exceptio declinatoria ꝺz opponi in initio; z si ea non opposita opponatur alia respiciens personā iudicis vel actoris, videtur in iudicem consentire.in l.non videtur.nu.1.ff.de iud. 184
Exceptionē habens, z vim cōmittens pōt accusari lege de vi.in l.sed z partus.§.queri pōt.ff.quod met.cau. 148
1 Exceptio.tua non interest, vel tibi non competit ius: ꝺz ante litem contesta.proponi: z impedit litem contestari.in l.mater decedens.nu.1.ff.de inof.testa. 294
3 Exceptio.q3 sit socius eiusdem criminis, qualiter opponatur.in l.qui accusare.nu.9.ff.de accu. 380
4 Exceptio simulationis dicitur, quādo obligatio est facta ob causam non veram, vel fictam.in l.si ex pretio.nu.1.C.si cer.pe.non ostendit.n.1.z 4.ff.de fideius.fo.180.z l.si plures.nu.3.ff.eo.fo.183. z l.inter eos.§.bonis.nu.2.ff.eo. 288
4 Exceptio debitoris publici de soluto statim impedit iudicium. in l.semel.nu.1.C.de apo.pub.lib.x. 384
4 Exceptio falsitatis opponit contra rescriptum: que falsitas impedit cognitionem.in l.ij.nu.3.C.si contra ius vel vti.pub. 44
1 Exceptio doli datur in subsidium deficiente exceptione pacti.in l.rescriptum.§.plerunq3.nu.1.ff.de pac. 98
1 Exceptio dilatoria, z spoliationis non admittitur in cā notorie. in l.scriptus.nu.13.ff.de relig.z sump.fune. 329
3 Exceptio superueniens post lit.contest.culpa rei iudicio pendente.non pōt p reū opponi.in l.si post.nu.4.ff.de rei vend. 206
4 Exceptio iusta impedit litē contestari, z qō accusatio non reiptak.in l.si seruus.nu.2.C.de his qui ad eccle.confu. 34
Exceptio q3 qs potuit occidi, impedit processum.ibi.nu.4.
3 Exceptio ꝑscriptionis qñ impedit litis ingressum.in l.si.nu.1.ff. pro suo.fo.120.z l.transacta.nu.3.ff.de verb. sig.fol.489.loēm. nu.1.C.de prescrip.xxx.vel xl.anno. 474
Exceptio opposita contra psonam iudicis, vel actoris ante omnia in initio est examinanda.ibi.nu.5.
3 Exceptio doli spālis nō elidit replicatiōe doli: sec⁹ in exceptiōe doli gñali.in l.apō Celsu3.§.Marcell⁹.n.1.ff.de dol.except. 196
1 Exceptio canonis non soluti non opponitur, nisi a domino.in l.j. nu.2.ff.si ager vecti. 214
4 Exceptio transactionis q̄ non possit opponi post sententiaz.in l.vbi pactum.nu.4.C de transac. 78
4 Exceptioni nō nu.pec.renūtiat hodie in instrīs dotalib⁹: z ideo sufficit sola confessio.in l.j.nu.2.C.de do.cau.non nu.pec. 213
4 Exceptio non nu.pec.opponi potest contra scripturā priuatam continentem pecuniam numeratam.in l.in dotibus.nu.1.C.de do.cau.non nu. 213
4 Exceptio dilatoria vt puta, nō est is mens iudex, q3 hic non contrari, vel qō rescriptū sit falsum: qñ debeat probari ante lit.contest.in l.ij.nu.8.C.si contra ius vel vti pub. 45
4 Exceptio rei iudicate est exceptio turis vel facti, non turis. in l. cum quis.nu.14.C.de iur.z fac.igno. 41
Exceptio Macedoniani z Velle. sunt inducte ex moribus ciuitatis romane: z nō tollūt ciuile nec naturale obligationē. ibi.n.2.
Exceptiones inducte ad rigorē iuris ꝑseruādu, q̄ sint. ibi.nu.3.
3 Exceptio cedendarum an obstet creditori, qñ ille contra quē est fienda cessio, non est soluendo. in l.si stipulatus.§.si ex duob⁹.nu. 4.ff.de fideius. 181
4 Exceptio Titū occisum p me de mense Maij fuisse banniti, z id, pbo, delictū p̄ sumitur concessum tpe quo poterat impune ꝑmitti. in l.matrem.in ij.lec.nu.5.C.de pba. 163
4 Exceptio retētionis hz locū in actione qō me.cau. pp qñ non in interdicto vnde vi. in l.si vi vel metu.nu.2.C.qō me.cau. 97
Exceptio retentionis pp pretium qūo opponi debeat plem emptorem conuentum.ibi.nu.10.
4 Exceptio rei iudicate, iusiurandi, z transactionis impediunt litis ingressum: qñ dicantur emergentes: z su p ipis sit pronūciandum.in l.j.nu.5.z 7 C.de ord.iudi. 25
4 Exceptio non nu. pec. datur in mutuo pp frequentiam contractus.in l.in contractibus.nu.5.C de non nu.pec. 187
3 Exceptio lenocinij est dilatoria non pēptoria.in l. is cuius opera.§.si vi.nu.1.ff.ad l.Jul.de adul. 302
5 Exceptio que cōpetit ex persona rei ad fideiussorem porrigitur. in §.sed neq3.nu.4.in auth.de fideius. 8
3 Exceptio que obstat deleganti, non obstat ei cui facta est delegatio.in l.doli mali.nu.1.z 3.ff.de noua. 296
Exceptio doli vī remissa p eū q̄ scio ꝑmittit.ibi.nu.6.
Exceptio que obstat deleganti an obstet ei cui facta est delegatio, qñ aliquis est delegatus creditori putatiue.ibi.nu.8.
Exceptio compēsationis que obstaret deleganti, qñ obstet ei cui facta est delegatio.ibi.nu.11.
4 Exceptio peremptoria ꝺz opponi z probari post lit. contesta. in l.exceptionem.nu.1.z 9.C.de proba. 104
Exceptio dilatoria respiciens iudicij proponitur, z probatur

ante lit. conte. ibi. nu. 2. & 7.
Exceptio dilatoria solutionis, dz ab initio proponi, & proba ri postq̃ actor demonstrauit suam intentionem. ibi. nu. 3. & 8.
Exceptio dilatoria solutionis quando fuit omissa quid habebit iudicare iudex. ibi. nu. 4. & 12.
3 Exceptio de qua in l. exceptione. ff. de fideiuss. intelligitur de ea que proueniebat ex persona rei. in d. l. exceptione. nu. 8. 291
3 Exceptio lenocinij si opponitur ad defensionem, pōt opponi p seruum. in l. hos accusare. §. si seruus. nu. 1. ff. de accu. 381
4 Exceptio p̃ procuratorem dz opponi ante litis contestationem. in l. vna. nu. 5. C. de satisd. 114
3 Exceptio q̃ qs non possit accusari est dilatoria: & non opponitur nisi vsq; ad lit. contest. in l. hos accusare. nu. 2. ff. de accu. 381
5 Exceptio q̃ non possit accusare. lz fit dilatoria. tñ si accusatio repetatur iurta. l. libellorum. in fi. ff. eo. poterit opponi. in d. l. hos accusare. §. hoc beneficio. nu. 1. ff. de accus. 381
Exceptio declinatoria vel dilatoria qñ possit opponi post nomē receptum inter reos. ibid. nu. 2.
3 Exceptio falsi opposita, an tollat accusationē falsi. in l. ex lege in lia. §. si publico. nu. 10. ff. ad l. Jul. de adul. 389
Exceptio proposita super crimine qñ tollat accusationem sup eodem facto. ibi. nu. 21.
3 Exceptio nulla pōt obijci prosequenti suam vel suorū iniuriam. in l. si maritus. §. lex Julia. nu. 2. ff. ad l. Jul. de adul. 395
5 Exceptiones p̃ personas testiū quo tpe obijciantur. & etiam p̃ eorum dicta. in §. si quis vero. nu. 5. & 8. in auth. de testi. 44
3 Exceptio epistole diui Adri. non facit locū repetitioni: & an sit favorabilis. in l. si testis. §. quod si duo. nu. 2. & 4. ff. de fideiuss. 287
3 Exceptio intentionis est illa, per quam declaratur actori actionem non competere. in l. ij. nu. 1. ff. de excep. 187
Exceptiões, q̃ sunt q̃ opponunt post sniaz. nō tñ ad sniaz. ibi. n. 5
Exceptio iuris qñ pponit. satis ē q̃ psumptiue p̃cludat. ibi. n. 6
3 Exceptio diuj non pōt opponi contra agentem interdicto de vi & vi arma. l. in litig. §. Cato. nu. 4. ff. de verb. obl. 208
3 Exceptio inuentarij. & ne qs conueniatur vltra q̃m facere possit. q̃ possit opponi post sniam: & ita etiā omnis exceptio que non venit ad rescissionem snie. in l. cum fideicom. nu. 1. ff. de confes. fo. 149. l. nec sinnius. §. insolidum. nu. 1. ff. de re iud. fo. 141. & l. j. nu. 4. C. de iur. & fac. igno. 367
4 Exceptio nō nu. pec. an habeat locū q̃ q cōfessus ē se recepisse & scriptura non sit facta. in l. in ꝯtibus. nu. 3. C. de non nu. pe. 187
4 Exceptio p̃ pmissionē q̃ fuit facta ob turpem cām, intra quantū tempus possit opponi in l. j. nu. 1. C. de cond. ob turp. cau. 153
Exceptio turpis cause quo opponatur. ibi. nu. 2.
4 Exceptio omnis an sit perpetua, & que. in l. fi. n. 1. C. in qui. cau. in integ. rest. non est neces. 107
Exceptio nō nu. pec. an sit ex facto, vel non facto. ibi. num. 2.
4 Exceptio proc. est quintuplex. l. lz. nu. 3. C. de proc. 92
Exceptio, tu non es procurator q̃ possit opponi. ibi. nu. 6.
5 De excep. opposita iudici q̃ nō possit cē iudex pp aliq̃ impedimētū nature cognoscit sū pot. i. l. q̃ dā psulebat. n. 3. ff. & re in. 144
Exceptio opposita iudici, si concernit delegationē, de ea iudex ipse se cognoscit. ibi. nu. 5.
Ubi superi. de exceptione opposita p̃ iudicem hz cognoscere, poterunt & arbitri eligi, qui de ea cognoscant. ibi. nu. 8.
Exceptio minoritatis si oppōit iudici ipse ē ea cognoscit. ibi. n. 8
Exceptio minoritatis in iudice, si non opponit, pōt opponi post sententiam, & reddit iudicium retro nullum. ibi.
Exceptio incompetente dz opponi in initio, & ante litem contestatam. ibi. nu. 9.
Exceptio incompetentie videtur primo opposita qñ in ea opponuntur simul plures exceptiones. bi. nu. 11.
3 Exceptio & officium iudicis quo differant. in l. plane. nu. 3. ff. de pet. here. 122
3 Excep. lenocinij qñ possit opponi. in l. ex lege Julia. §. si publico. n. 1. ff. ad l. iul. de adul. fo. 388. & l. si maritus. §. lex iul. n. 3. ff. e. 393
3 Exceptio & replicatio quo differant. & que exceptiones p̃scribantur. in l. ij. nu. 3. de excep. 187
4 Exceptio que oritur ex renuntiatione facta liti, impedit litis ingressum. in l. post quam. nu. 8. C. de pac. 57
4 Exceptio non nu. pec. an possit quis renuntiare. in l. si ex cautione. nu. 4. C. de non num. pec. 184
3 Exceptio q̃ prius cognoscat de causa spoliationis, est dilatoria, ideo non potest opponi post lit. contesta. in l. naturaliter. §. nihil cōe. nu. 24. ff. de acq. pos. 96
4 Exceptio nō nu. pec. nō tollitur: lz confiteat se recepisse non spe future numerationis. in l. hanc aūt. nu. 5. C. de non nu. pec. 187
4 Exceptio adherens rei, que competit reo, competit etiā fideiussori. in l. j. n. 2. C. de fideiuss. 355
Exceptio acgritur, alteri sine cessione. in l. stipulatio ista. §. si stipuler. nu. 4. ff. de verb. obl. 222
3 Exceptione aliquem repellens hz actionem ad penam. in l. qui rome. 8. duo fratres. nu. 3. ff. de verb. obl. 254
3 Exceptio Velleiani extinguitur, si mulier que inter cessit succedit reo principali. in l. stichum. §. aditio. nu. 4. ff. de sol. 351
6 Exceptio respiciens inhabilitatem psonarū in quibus fundatur iudicium. ante omnia dz examinari. consi. cl. xxv. nu. 2. lib. i. 62
Exceptiones respicientes moram negotij principalis, quando debeat inquiri. ibi. nu. 3.
6 Exceptio criminis non admittitur p̃ denuntiantem, nec infamie, sed excōicationis sic. in consti. ad repri. §. j. nu. 8. 129
Exceptiones que possunt opponi p̃ denuntiationem. ibid. nu. 9.
6 Exceptiones perēptorie que pōt separari a principali si incidat in negotio principali, qñ plenaria & nō summaria cognitio adhibeatur. in consti. ad repri. §. summarie. nu. 17. 311
6 Exceptiones que opponunt ante lit. contest. lz plenam probationem regrant. vt quis vincat: tñ cognitio pōt dici summaria. ob dilationis brevitatē. in consti. ad repri. §. summarie. n. 24. 131
3 Exceptio p̃ agentem interdicto vti possidetis q̃ possidet a reo vi clam vel precario qñ debeat opponi: quod vbi non opponitur ad pcessum & ad eam habetur respectus tempore diffinitiue. in l. j §. quod ait. nu. 1. ff. vti pos. 174
3 Exceptio executionis non hz locum, qñ principalis non pōt conuenirī. in l. cum quis. §. si quis. nu. 9. ff. de solu. 303
3 Exceptio que obstat cedenti quando obstet cessionarie. in l. cum is. nu. 2. ff. de fideiuss. fo. 285. l. apud. §. si cum legitima. nu. 1. ff. de dol. excep. 196
1 Exceptio doli obstat ei, qui petit quod restituturus est alteri. etiā ex internallo. in l. si donatarius. §. si quis indebitum. nu. 1. ff. de cond. cau. da. 292
4 Exceptio, peratoria vel declinatoria dz opponi ante litē contestatam. & quando post. in l. ita demum. nu. 1. C. de pcu. fo. 89. vide l. lz. nu. 1. C. eo. 92
Excep. omissa an lit. contest. non pōt opponi in cā appell. ibi. n. 2.
Exceptiones perēptorie nō oppōite in cā principali, possunt opponi & pbari in causa appellationis. ibi. nu. 4.
Exceptio peratoria qñ reddat iudiciū retro nullū. ibi. num. 5.
4 Exceptiones q̃ opponuntur p̃ testes, non impediunt eorū examinationē. in aut. si testis pducat dicat. n. 3. 7. & 9. C. de testib. 170
4 Exceptio habens impedire litis ingressum, ex q̃bus verbis patetur. in l. j. nu. 1. C. de bo. vac. lib. x. 378
3 Exceptio opponitur initio. in l. inter quos. §. alieno. nu. 2. ff. de dam. infec. 48
3 Exceptionem non numerate pecunie opponens, non tenetur illā pbare. l. in illa stipulatione. nu. 5. ff. de verb. obl. 283
3 Exceptio q̃ cōpetit patri & patrono, ne cōueniat actione famosa, impedit litis ingressum. in l. vir bonus. nu. 1. ff. iudi. solu. 326
Exceptio que competit p̃ aliquem pp rem, quam habere sibi nō l. impedit litis ingressum, & qualiter. ibi. nu. 2. & 5.
Exceptio solutionis, & acceptilationis, impedit litis ingressum. ibi. num. 3.
Exceptioni fori non videtur renuntiatum per satisdationē iudicatum solui prestitam. ibi. nu. 4.
4 Exceptionem vel replicationem dilatoriam aliquam, pponens, vt differatur iudicium, dz condēnari in expēsis & damnis que probantur iudici. & quid in his que non pbantur. in l. non ignoret. nu. 2. & 3. C. de frue. & lit. expen. 313
4 Exceptio cōpetēs p̃ principali porrigitur ad fideiussorē p̃ principalem nisi persone cohereat. in l. fi. nu. 5. C. de vsu ret iud. 316
4 Exceptio non nume. pec. an habeat locū, etiā si, pmissio fuit facta nō spe future numerationis. in l. si sub specie. n. 1. C. de pōst. 81
3 Exceptiones plures, pponens non hz necesse omnes pbare. in l. divus Adrianus. nu. 5. ff. de re iudi 140
2 Exceptioni renuntiari, p̃ hoc cause non possunt concurrere, nō potest. in l. meritus §. duorum. nu. 16. ff. de leg. ij. 264
4 Exceptio q̃ quis intra tps conficiendi inuentarij impedit litis contestationem. in l. fi. §. donec tamen. nu. 1. C. de iure delib. 59
Item impedit executionem sententie. ibi.
4 Exceptio mere odiosa que dicatur in l. ij. nu. 3. C. q̃ met. cau. 97
Exceptio metus est odiosa respectu metum inferentis. & respectu passi, est favorabilis. ibi. nu. 4.
Exceptio competit contra asserentem se spoliatum metu. lz non competat quando agit possessorio. ibi. nu. 12.
4 Exceptio consensus postea adhibiti opponitur p̃ actionez quod met. cau. in l. si per vim. nu. 1. C. quod me. cau. 93
4 Exceptio non nu. pec. pōt opponi p̃ confessionem in scriptis facta. in auth. rogati. nu. 5. C. de testi. 172
4 Exceptio vel replicatio in casu huius l. qñ competat absq; restitutione in integ. in l. si ex fallis. nu. 7. C. de transac. 80
Exceptio dominij opponitur in iudicio cōmuni dividundo. in l.

hec actio.nu.2.fami.ercis. 232
2 Exceptio,quem de euictione tz actio eundem agentem re.q̃ opponãt ad mierita cause,z ad p̃cessum. in l.z si instrumenta.n.5. C.de fide instru.lib.x. 275
4 Exceptio iusiurãdi an inducat lit.p̃. in l.j.n.7.C.de lit cõte. 125
Exceptio pacti de non petendo,z exceptiones peremptorie an inducant litis contest.ibi.nu.8.z 12.
5 Exceptiones an sint in scriptis pponẽde.aut.õ tẽp.nõ so.n.7.71
4 Exceptio non numerate pecunie quare sit,q̃ non hz locũ in deposito.in l.in contractibus.nu.7.C.de non nu.pec. 186
4 Exceptio non numer.pecu. limitata tempore, non hz locum in contractibus non celebratis in scriptis.in l.si non singuli.nu.2. C.si non cer.pet. 150
4 Exceptio quedam declinatoria inducitur possidenti ex dispositione.l.ij.C.vbi in rem act.ibi.nu.2. 110
3 Exceptio competens marito ne conueniat vltra q̃m facere possit, competit eius heredibus, si sint filij eiusdem matrimonij.in l. si cum procuratore.nu.2.ff.de re iud. 139
1 Exceptio mere personalis competens dño, non competit fideiussori.in l.si fideiusso2.nu.1.ff.de re iud. 139
3 Exceptionem mere cõpetentem dño opponit procurator, z defensor.in l. si cum pcuratore.ff.de re iud. 139
3 Exceptio que inest obligationi, vel actioni intentate, an debeat opponi p partem,an vero satis sit,q̃ in allegationibus deducat per aduocatum.in l.cũ qui.§.qui ita.n.4.ff.d ver.ob. 227
6 Exceptio que opponit non ꝫ executionẽ,sed cõtra rẽ. in qua sit executio,summariã cognitionem,requirit. etiam quo ad probationem.in const.ad rep2i.§.summario.nu.31. 131
6 Exceptio q̃ cõpetit vẽditori.cõpetit ẽt emptori.siue p̃cedat ex beneficio concesso in rem.siue a bñficio psonali.q.ij.nu.14. 105
6 Exceptio dicitur habere altiorem indaginẽ qñ non põt expediri intra tantus tempus.quantũ p̃cessus p̃incipalis in consti.ad rep2i.verb.summarie.nu.4. 130
6 Exceptio rei iudicate inducta est ad conseruandum iuris rigorẽ magis quam ex equitate.consti.ad rep2i.§.j.nu.15. 129
Exceptiones apposite post sententiaꝫ qñ sit quod requirant plenam,z quando summariam cognitionem.nu.26. 129
5 Exceptio non numerate dotis opponi põt tam a minore,q̃m a maiore.in auth.de temp.non solu.pec.nu.1. 51
Exceptio non numerate pecunie semel ,pposita est effecta perpetua,z ad heredes transit.ibi.nu.2.
4 Exceptiõ q̃ p̃ocu.est minor, non reddit iudiciũ retro nullũ.in l. exigendi.nu.8.C.de p̃ocu. 88
1 Exceptio superueniens pendente iudicio,qñ p̃osit reo.in l.si seruus.nu.5.ff.de condi.fur. 322
3 Exceptio dñi non obstat agenti interdicto vti possidetis.in l.naturaliter.§.nihil cõe.nu.1.ff.de acq.pos. 99
4 Exceptiones que sunt ille que tollunt actionem ipso iure,postq̃ sunt opposite.in l.si constet.nu.2.C.de compen. 189
4 Exceptio peremptorie si non admittitur ꝫ sniã non rescindatur, nisi restitutionis vel appellationis remedio.in l.ij.nu.1.C.sent. rescin.non pos. 312
Exceptio peremptoria potest opponi vsque ad sententiam.ibi. nume.2.z 3.
Vi omittatur non ꝓpter hoc sententia est nulla,nisi rescindatur per appellationem vel restitutionem.ibi.nu.3.
Exceptionẽ si opposui,z ea succubui, an illud idẽ possiꝫ post in iudicio deducere per modum actionis.ibi.nu.4.
5 Exceptio non numerate dotis an sit peremptoria,vel dilatoria. in auth.de temp.non solu.nu.9. 51
3 Exceptio quedam põt opponi contra directam,que non põt opponi contra vtilem.in l.si duo rei.nu.2.ff.de sol. 310
2 Exceptio tutoris ita potest qñcunq̃ opponi,sicut falsi procuratoris in l.j.§.idem pompo.nu.2.ff.quod fal.tut. 102
4 Exceptio dñi non habet locum in actione depositi. in l.si quis. nu.4.C.depositi. 193
3 Exceptione quis exigatur nisi inquantũ facere possit. an sit dilatoria vel peremptoria.in l.sunt qui.nu.1.ff.de re iud.fo.138.z l. si creditores.nu.3.ff.de separatio. 158
Exceptio hec an opponatur in executione snie.q̃ sic.ibi.nu.2.
4 Exceptio introducta est statutus,q̃ quis non debeat audiri, impedit litis ingressum.in l.oẽs.nu.1.C.de fun.patri.lib.x. 417
3 Exceptiones peremptorie in criãlibus possunt opponi vsqꝫ ad snĩam.in l.si maritus.§.p̃scriptiones.n.1.ff.ad l.iul.de adul. 395
3 Exceptio doli obiicit ꝫ stipulationẽ,in qua fuit dolus adhibitus, vel que in se habet dolum.in l.si qs cum.n.1.ff.de verb.obl. 219
1 Exceptio non debes audiri,qz allegas turpitudinẽ tuã: qñ debeat opponi.in l.iusiurandũ.§.pcurator.n.8.ff.de iureiu. 274
1 Exceptionem ꝓpriã dñi põt opponere ille, contra quem agitur actione depositi vel commodati.in l.qui rem.nu.1.ff.depo. 366
Exceptio ꝓpriã dominꝰ non admittitur in remedio.l.si quis. C.loca.ibid.nu.2.
3 Exceptio doli an possit a quocunque opponi.in l.palam.§.secutur.ff.de dol.ma.z met.excep. 95
4 Exceptio quando põt opponi post sententiam potest etiam opponi post quadrimestre tẽpus.in l. ab executione.nu.5.C.quor. appel.non reci.
4 Exceptio falsi non impedit iudicium possessorium.in l.ij.num.2. C.de edic.diui Adri.tol. 328
3 Exceptiõꝫ posse ꝓbari incõtinẽti,si expedit in toto tpe.in quo executio fieret.in l.si se non.§.cõdẽnatu.nu.4.ff.de re iud. 131
4 Exceptio cessionis bonorum impedit litis contestationem.in l. ex contractu.nu.3.C.de bo.auc.iud pos. 139
3 Exceptio inimicitie capitalis impedit examinationem testes nõ alie:qz reseruantur.in l.j.§.si qs dicatur.nu.1.ff.de quest. 417
4 Exceptiones opposite post sniam contra actionem p̃riam z alie que possunt incontinenti ꝓbari,impediunt executionem sententie.in l.fi.nu.2.C.si ex fal.test. 326
3 Exceptio rei iudicate non obstat in secundo iudicio, iudicatur z decisio in primo venit examinandum.in secundo iudicio.in l.si qs.§.z generaliter.nu.1.ff.de exce.rei iud. 130
3 Exceptio quantum ad vẽ ba est de regula: sed quantum ad dispositionem iuris non.in l.j.nu.6.ff.de reg.iur. 490
3 Exceptio nullitatis impedit executionem. in l.si cũ nulla.nu.2. ff.de re iud.fo.444.z qñ.l.iiij.§.condemnatum.nu.1.z 2.ff.eo. 131
4 Exceptio dñi non hz locum in possessoꝛijs recuperãdis.in l.meminerint.nu.12.C.vnde vi. 333
2 Exceptio dat illi,cui z actio dat.l.j.§.qõ aũt.n.2.ff.õ supfl. 176
4 Exceptio dominꝰ põt opponi condictione.l.fi.C.vnde vi. z 105 incontinenti ꝓbari.ibi.nu.11.
1 Exceptionem dolo facis.an potero opponere.si agis ꝫ me actione indebiti.z ego nõ credebã me dñm factũ: posiea ago ꝓtra te rei ven.qz dñs in l.indebiti.§.fi si nũmi.nu.8.ff.õ cõd.inde. 100
3 Exceptio rei iudicate qõ non obstet ipso iure eã petitio fuit generalis,pfecutio specialis,z sniã generalis:secus si sententia fuit specialis ignoranter:secus si scienter.in l.z an eandem.§.actiones.nu.2.ff.de excep.rei iud. 192
Exceptio rei iud.qñ obstet i nõ ꝓsecutis plena diffictio.ibi.n.6.
Exceptio rei iudicate qñ obstet agenti actione mixta:puta petitione hereditatis.ibi.nu.16.
3 Exceptiones ꝓcuratorie que sint,z qualiter ꝓponãtur. in lege ceptione.nu.1.ff.de excep. 187
Exceptio ꝓcuratoria euitatur per litis contestationem.ibi.n.2.
Exceptio dubia qñ iudicatur peremptoria.ibi.nu.3.
Exceptio dotis vel pecunie nõ numerate est peremptoria.ibi.n.5
Exceptio ordinis q̃ primo conueniatur principalis,qua fideiusso2 est dilatoria.ibi.nu.5.
Exceptio peremptoria an periniat actionem ipso iure.postq̃ venit ad conflictum.ibi.nu.7.
3 Exceptio rei iudicate cõpetẽs vẽditori,qñ transeat in emptorẽ. in l.si a te.§.Julianus scribit.nu.1.ff.de excep.rei iud. 190
3 Exceptio metus cõpet t cõtra quẽcunq̃,ad quẽ pervenit cõmodum ex metu.in l.apud Celsum.§.metus.n.1.ff.de dol.exce. 196
3 Exceptio falsorũ quãdo sit ꝓpetua,z opponi possit post sniam z cõtra ipsam peti restitutio.in l.q agnitis.nu.1.ff.de excep. 188
3 Exceptio superueniens pendente iudicio an elidat actionem.l. his bonoribus.§.auctis.nu.1.ff.de vaca.z excusa. 474
3 Exceptio ꝫ agentẽ cõfessoria,vel negatoria ius sibi ẽ acquisitum habere,q̃ edificauit nũtiatione spreta,sufficit ad repellẽdũ agẽtẽ nõ ad demoliendũ.in l.j.sed z si.nu.1.ff.de op.no.nun.
Exceptiones plures contrarias quando qs ꝓponere possit.in l.nemo prohibetur.nu.2.ff.de excep. 188
1 Exceptionem opponere an possit qs, qñ ꝓmittit p errore non dotis ne exigat nisi inquantum facere.in l.quod nomine.cu.ff. de condi.inde. 299
3 Exceptio rei iudicate non obstat quãdo actor tempore quo agit nõ erat verus dominus,licet nunc fingatur dominus.in l.si mater.§.eandem causam.nu.2.ff.de excep.rei iud. 101
2 Exceptio quando prius sit examinanda q̃ actoris intentio.in l. si queramus.nu.2.ff.de test. 128
2 Exceptio que rei interesse non continet, an admittatur in causis summariꝭ.z si interest admittitur:ꝫ si reqrit altiorẽ indagines reseruabit.in l.ille a quo.§.si de testõ.nu.1.ff.ad Treb. 388
3 Exceptio rei iudicate quando obstet mihi si petoa te vnã rem, postea ago petitione hereditatis ꝓte.in l.si quis cum.§.z generaliter.nu.2.ff.de excep.rei iud. 190
2 Exceptio infamie contra testem opposita an tollatur replicatione.in l.cum mulier.nu.8.ff.sol.mat. 33
4 Exceptio dominꝰ que requirit altiorem indaginem, non obstat agenti interdicto adipiscende possessionis,sed ei ꝺ̃ per iudicem reseruari.

referuari.in l.si.nu.1.C.quo.bono. 33
1 Exceptio prepositionis vnius iudicū ad aliud si non opponatur,iudicium fit. in l.si manciptum.§.si communi. numero.2. ff.de cuict. 421
3 Exceptio dolo facis,non fit locus in possessorijs,nisi quis statuit velle docere.in l.j.nu.3.ff.quo.lega. 103
1 Exceptio rei iudicate potest opponi contra succumbentē in exceptione,quando id in modum actionis intentat:z quando. in l. quod in diem.§.si rationem.nu.2.z 3.ff.de compen. 363
2 Exceptione,qui repellitur dicitur teneri ad non petendum.in l. menia.§.fundus.nu.3.ff.sol.mat. 34
3 Exceptio an mouetur. in l.j.§.in iudiciales. nume.11.ff.de pact. stipula. 317
1 Exceptio doli,z exceptio quod metus causa competunt actione de dolo non intentata. in l. nam postea.§.si minor. nume.2.ff.de iureiuran. 270
3 Exceptiones que impediant litis ingressum. in l.cum quereba-tur.nu. .ff.iud.sol. 326
1 Exceptio siue fiat incontinenti,siue ex intervallo, dūmodo ante actum perfectum,idem est.in l.ab omnibus.nu.3.ff.de leg.j. 248
3 Exceptio doli,si datur in locum alterius exceptionis, regulatur ꝑm naturam illius,in cuius locum succedit. in l.palam.§.z generaliter.nu.1.de do.ma.z me.exce. 195
1 Exceptiones inhoneste que dicātur. in l.idemq;.§.generaliter. nu.1.ff.mand. 373
2 Exceptio doli qñ fit liberatio inter contrahentes sufficit quod fiat in absentia partis. vt locum habeat. in l.non solum.§ si liberationis.nu.1.ff.de lib.leg. 331
2 Exceptio doli an pareat ex ista confessione, pfiteor te mihi non teneri q̄ non.in l.non solū.§.liberationis.nu.13.ff.de lib.leg. 332
1 Exceptionem habere aliud est,aliud habere posse.in l.qui ob rē. nu.2.ff.de cond.indeb. 308
1 Exceptionem solutionis vel partis opponēs,non vī cōfiteri intentionem aduersarij.in l.Julianus.nu.9.ff de cond.indeb. 3 6
Exceptio oppolita z discussa in vno iudicio, qñ possit in alio iudicio refricari.ibi.nu.10.
Exceptio facti z intentionis perimit obligationē ciuilē z naturalē:z tut' illa exceptiōe quocūq; errore soluēs repetit ibi.n.13.
Exceptiones iuris elidentes actionem que sint,z impediant repetitionem.ibi.nu.14.
Exceptio pacti de non petendo z iusiurandi tollit naturalem, z elidit ciuilem.ibid.
Exceptio prescriptionis tollit obligationem ciuilem,z elidit effectum naturalis.ibi.nu.15.
Exceptio rei iudicate tollit ciuilem, z non tangit naturalez.ibi. nume 16.
Exceptio rei iudic.ē inducta ad rigorē iuris cōseruādū.ibi.n.17
Exceptiones peremptorie,nec ciuilem, nec naturalem tollunt, sed vtrunq; elidunt.ibi.nu.18.
Exceptio litis pendentie non perimit,nec elidit naturalem,nec ciuilem obligationem,sed solum elidit actionem.ibi.nu.19.
Exceptio litis pendentie potest dici inducta ad rigorem iuris conseruandum.ibi.nu.20.
1 Exceptione doli tutus z soluens quando repetat in l.dam⁹. nu. 4.ff. de condi.indeb. 314
1 Exceptio doli qñ habeat locum in solutione pene. in l.Julian⁹. §.idem.nu.3.ff.de act.emp. 394
1 Exceptio potest fieri etiā sine scriptis. in l.scire oportet.§.oportet.el ij.nu.5.ff.de excu.tut.z cur. 90
1 Exceptio impediens litis contestationē, si omittat nō reddit ꝓcessū nullū.in l.elegāter.§.si qs. post.nu.2.ff.de cond.inde. 302
Exceptio impediens processum, dz opponi ante litē contestatam:z opponitur etiam post si post incipit competere.ibid.nu.3.
Exceptio incompetentie seu priuilegij fori dz opponi in initio, sic anteq̄ aliquid fiat.ibi.nu.4.
Exceptio excōicationis vel banni vel non solutarum collectarū potest opponi quandocunq;.ibi.nu.6.
Exceptionē si opposui ad impediendū ꝓcessum,z superfuerunt testes examinati,z succubui vtrū post litē contestatā potero illā opponere ad tutissimam cause vim peremptorie.ibi.nu.8.
1 Exceptio cessationis turpitudinibus tpe solutionis per reū cōuentum in actione q̄ me.causa vel conductionis ob turpem causam q̄ possit opponi,iz nō in remedijs recuperāde possessionis. in l.si ob turpem.nu.2.ff.de cond.ob turp.cau. 296
2 Exceptiōe ꝓpetua z fauorabili soluēs tut' quocūq; errore repetit:sec'si sit odiosa exceptio.in l.q exceptionē.n.1.ff.d pd.inde. 312
Exceptio an sit fauorabilis vel odiosa,inspicitur cuius causa sit principaliter inducta.ibi.nu.12.
Exceptio odiosa oritur ex statuto disponente, si quis non posuerit debitum in castro, cadat a iure suo.ibi.nu.3.
Exceptio fauorabilis oritur ex statuto.q̄ mulier non possit cōtrahere sine consensu consanguineorum.ibi.nu.4.
1 Hd exceptionē parandam non refert a quo fiat, dūmodo fiat.in l.dedi tibi.§.si quis quasi.nu. .ff de cond.cau.da. 288
4 Exceptio falsi quanto tpe tollatur.in l.q̄relam.nu.1.C.de fal. 21
1 Exceptio rei iudicate est exceptio iuris z non facti.in l.r. nu.13. ff.de cond.inde. 197
Exceptio Macedoniani z Velleia. non tollit naturalem nec ciuilem obligationem.ibi.nu.28.
2 Exceptio doli quando possit opponi post sententiam. in l.si minoris.nu.7.ff.de admi.tut.z cur. 70
2 Exceptio lenocinij tollit causam adulterij ciuilem.in l.vtro atq;. nu.2.ff.sol.mat. 28
2 Exceptio ne quis conueniatur vltra quam facere possit,ti āsit ad filios.in l.etiam filios.nu.1.ff.sol.mat. 14
1 Exceptiones due contrarie nō opponi in eodē iudicio: iz gratietur onere probādi.in l.cum de indebito.nu.2.ff.de prob. 426
2 Exceptiones que opponantur in remedio.in l.si constante.ff.solu.mat.in repe.l.si constante.nu.84.ff.eo. 28
Exceptio omnis que constante matrimonio minuit dotem, potest etiam opponi in casu predicte.l.ibi.nu.85.
Exceptio ne maritus conueniatur vltra quam facere possit, in casu d.l.opponitur.ibi.nu 86.
Exceptio compensationis alterius quantitatis debite viro per mulierem quando non opponitur.ibi.nu.88.
1 Exceptionē libet hūs ꝓtēt si nō cōueniat ꝓlongare offiū iudi.ne molestet ab aduersario.i l.societatē.§.arbitror.n.18.ff.p so. 81
2 Exceptiones proponere non videtur, qui contestatur litē saluis omnibus suis exceptionibus.in l.scire oportet.§.scire. nu.4.ff. de excu.tu.z cur. 90
Exceptiones dilatorias proponens,saluis alijs exceptionibus, q̄ non sint salue,nisi eas expresserit:z sic exceptio non inatis dz proponi.ibi.nu.5.
1 Exceptio que solet impedire litis contestōnē, non impedit qñ regrit altioꝛ indaginē.in l.nam,postea.nu.2.z 8.ff.de iureiur. 269
Exceptio oritur ex iureiurando.ibi.nu.3.
Exceptio omnis per quam factum redditur impunitum, potest opponi ante litem contesta.in criminalibus.ibi.nu.6.
Exceptio concludens actionem non competere ipso iure, vt exceptio solutionis,acceptilationis,z similium impediunt lit. cōtest.z quando non.ibi.nu.7.z 8.
2 Exceptio quedam potest opponi actioni directe, que non opponitur utili.in l.quoties.nu. 3.ff.de admi.tut.z cur. 98
2 Exceptio superueniens pendente iudicio prodest reo. in l.si mulier.nu.1.ff.sol.mat. 15
1 Exceptio doli quotuplex.in l.q se dēre.n.2.ff.d cōd.cau.da. 291
2 Exceptio doli dat,si aliquo adhibito facto pactū d nō petēdo tibi recipienti ꝓ illo.in l.nō solū.§.si liberationis.nu.13.ff.d lib.le. 332
2 Exceptio testamenti quare non admittitur fideicōmissi sic. in l. ille a quo.§.si de testamento.nu.4.ff.ad Treb. 388
Exceptionū reseruatio quā inde facit,quid operetur. ibi.nu.5.
2 Exceptio de iure tertij opponit,qñ est in totū exclusiua iuris agētis.in l.carbonianum.§.cum extaret.nu.2.ff.de carbo.edic. 425
3 Exceptio competens vni ex duobus reis debendi, qñ ad alium pertigatur.in l.ex duobus.nu.42.ff.de duob.reis. 273
2 Exceptio contra testem infamem ascriptum in testamento,qūo formetur.in l.cum lege.nu.2.ff.de testa. 114
3 Exceptio competens reo in casu.l.diuus Adrianus.ff.de re iudi.ꝺ executionem sententie est perpetua.ibi nu.8. 140
4 Exceptio competens vni ex correis debendi qñ pertigatur ad alterum.in auth.hoc ita.nu.6.C.de duo.re.stipu. 353
2 Excep.dolo facis petere q̄ restituturꝰ es dz locū i possessorijs adipiscēde.i alijs pos.nō.i.l.carbonianū.§.cāc.n.1 ff d carb.edi. 424
1 Exceptio quo sit de regula in l.in his.nu.1.ff.de legi. 18
1 In excipiendo ꝺ teste,q̄ est criminosus,debent opponi oēs circūstantie criminis in libello.in l.testiū.§.lege.nu.4.ff.de testi. 428
5 Exceptio q̄ prius conueniatur principalis quam fideiussor,qñ sit peremptoria z quando dilatoria.in auth.de fideius.nu.29. 8
2 Exceptio doli quando ex parte opponentis non sit in rem.in l.q ex liberis.§.testō.nu.4.ff.de bo.pos.secundum tab. 430
Excipere de iure tertij qñ quis possit.ibi.nu.5.
5 Exceptiones cōtra psonas testiū inder pōt facere:q̄ ante publicationem probent.in §.si quis vero.nu.8.in auth.de testib. 44
1 Exceptio dz esse de regula vel genere.in l.si cum.§.qui iniuriarum.nu.6.ff.si quis cau. 81
3 Exceptio est de iure gētiū.in l.ex hoc iure.nu.19.ff.de inst.z iu. 7
1 Exceptio declinatoria dz pponi primo ante alias exceptiones. in l.si conuenerit.nu.3.ff.de iurisd.om.iud. 61
1 Exceptiones legitime cōpetētes nō tollunt ꝑ sniaz in cuius ꝑsonā nō regrit partis citatio. in l.nec q̄q̄. in repetit.§.vbi de-

tertum.nu.3.ff.de offi.procon.z leg. 45
1 Excepti se aliqua tut' pōt officiū iudicis implorare, vt aduersario silentiū imponat.in l.Imperij.§.cētū.n.2.ff.ō libe.lega. 334
2 Exceptio an sit in scriptis redigenda.l.scire oportet.§.opz.nu.2.ff.de execu.tuto. 90
1 Exceptione perpetua tutus non dicitur tutor.in l.q sit marit' nu.1.ff.de consti.pecu. 533
Exceptione tutus si sciens pstituit, an videatur donare.ibi.n.2
1 Exceptione diues tres sunt: videlicet preter, nisi, z preterquaz, in l.1 eum.§.qui iniuriarum.nu.6.ff.si quis cautio. 81
2 Exceptio, q heres nō possit cōueniri vltra vires hēditarias pt opponi post sniaz.in l.ex diverso.§.si i iudicio.n.8.ff.sol.mat. 14
Exceptione tutus ne conueniatur nisi inquantum facere possit, si soluit totum quando repetat.ibi.nu.13.
Exceptio ne quis conueniatur vltra quod facere possit, post sententiam opposita non est odiosa.ibi.nu.14.
3 Exceptionem ex cōmunicationis proponens debet habere mādatum.in l.accusatione.§.ad crimen.nu.16.ff.de publi.iud. 373
Exceptio dubia iure.l3 sit vera in facto, z seorsum a crimine publico examinetur: tū nō pōt per procuratorē opponi.ibi.nu.22.
3 Exceptio dolo facis, qñ obstet agenti contra virū, qui soluit dotē vxori constante matrimonio.in §.dotes.n.4.in auc.de nup. 22
Exceptio dolo facis quando obstet agenti propter interiurium medū temporis.ibid.
1 Exceptio competentes actori quando transeat in successorem, in l.et si putauit hēs.§.itē si qs.dolo.nu.2.ff.de peti.here. 197
2 Exceptionē si habeo contra te, an z quando possim petere ? te vt me liberes pacto vel acceptilatione.in l.liberationem.§.nūc de effectu.nu.2.ff.de libe.leg. 330
3 Exceptiones quatuor competunt contra interdictum quod vi aut clam.in l.j.§.z paruī.nu.2.ff.quod vi aut clam. 180
1 Exceptio doli, vel metus non prodest, nisi apponatur, etiam si ea constet in iudicio.in l.si vnus.§.pactus.nu.18.ff.de pac. 102
2 Exceptio dominū non potest obici contra mulierē dotem repetentem.in l.si alienam.nu.1.ff.sol.mat. 12
1 Exceptio paratur ztra consentientem rem suā legari, in l.sicut.§.venditionis.nu.2.ff.qui.mo.pig.vel hypo.sol. 419
1 Exceptio, tua non interest, vel non potes agere impedit litis cōtestationem.in l.si vnus.§.ante omnia.nu.3.ff.de pac. 103
5 Exceptio recusationis iudicis est dilatoria, z opponi potest vsq; ad litem contestatam.in §.illud quoq;.nu.14.in auth.de exhib. reis. 28
2 Exceptio que ex pacto oritur, tollit dilationē legalem.in l.j.n.1. ff.de dot.preleg. 303
2 Exceptio cessionis potest opponi post sententia n.in l.si res obligata.nū.4.ff.de leg.1. 240
5 Excipiens contra aliquem q erat excōicatus, z ipse dixit se absolutum.an ex hoc dicatur eius intentio fundata.in l.decem stipu.nu.5.z 7.ff.de verb.obli. 252
3 Excipiens si succubuit, qū possit agere, z ei non obstet exceptio rei iudicate.in l.duobus diuersis.nu.1.ff.de excep.rei iud. 193
1 Excipiendo quis facit controuersiam.in l.non solum.§.si stat⁹. nu.1.ff.de procur. 127
Qui promisit se non impugnaturū in tali causa: z excepit respectu iuris quod promisit incidit in penam ibi.nu.2.
3 Excipiens de presumptionibus erroris videtur errorem allegare.in l.si adulterium.nu.15.ff.de adul. 398
3 Excipiens de crimine an ponat locum z tps: z item an teneatur se inscribere.in l.ex lege Julia.§.si publico.nu.21.ff.ad le.Jul. de adul. 389
3 Excipiens inepte ita succumbit, sicut qui agit inepte.in l.j.§.labeo.nu.1.ff.de fluminib. 166
2 Excipiens non totum tenetur causam inserere.in l.recusare.§. si quis.nu.3.ff.ad Treb. 387
5 Excipiens ? actorem de aliquo crimine, qñ debeat locum z tps criminis in exceptione apponere.in l.j.nu.8.ff.de excep. 186
Exceptio competens reo post lit.cōtest., qñ possit illa vti ibi.n.9.
Exceptio quantuncunq; notoria proponi potest.ibi nu.10.
Exceptio qualiter probetur: z per quem.ibi.nu.12.
Excipiens negatiue debet probare si negatiua est probabilis, z presumptio lit.ibi.nu.13.
5 Excipi potest contra agentem ad viam, q agat primo rei vendicatione: z q super illa primo procedatur.in l.fundum titianum. nu.7.ff.de excep. 189
3 Excipi de crimine non potest, ? electum, sed ? accusari, in l.rescripto.§.si quis accusatorem.nu.1.ff.de nun. z bono. 473
3 Excipiens qū non pbat exceptionem suā clare.in dubio succūbit.l.non solum.§.sed vt probari.nu.4.ff.de ope.no.nun. 16
4 Excipiendo quis non videtur fateri intentionem aduersarij.in l.li quidem.nu.1.C.de excep.fol.349.l.non vtro ℞.nu.1.ff.e.l 82
4 Excipiens ? testem, q sit infamis, debet addere causam quare sit infamis.in l.1.nu.7.C.de testam. 238
4 Excipere contra testem, q sit particeps criminis qūo debeam⁹. in l.quoniam.in ij.lec.nu.4.C.de testib. 170
1 Excipiens de querela contra testamentum concludere dz indicii sicut concluderet in libello.in l. ℣Papinianus.§.si filius.nu.1. ff.de inof.testa. 191
1 **Excessus** cognoscibilis communiter ex aspectu in probatione etatis quis sit.in l.de etate.nu. 10.ff.de minor. 164
1 **Exclusus** repudiatione non facit partem, in l.q repudiantis.nu.1.ff.de inof.testa. 195
1 Exclusus qui non facit partem an habetur pro mortuo.in l.pater filium.nu.13.ff.de inof.testa. 195
3 **Excōicatus** vel bannitus, qui non pōt agere potest petere revocari remissionē, vel tenutam datam ? se si hoc venit in consequentiam.in l.de pupilla. §.si procurator.nu.2.ff.de ope.no.nun. 11
5 Excōicatus contra excōicatum an admittatur, in §.sancimus. nu.10.in auth.de testi. 43
3 Excōicatus opponit ? accusantē q est excōicatus: z cōtra eū nō pōt de excōicatione replicari.in l.seruos.nu.1.ff.de accu. 379
3 Excōicatus admittitur ad defensionem necessariam non voluntariam.in l.de pupillo.§.seruo.nu.3.ff.de ope.no.nun. 10
4 Excōicatus ex causa heresis vel si per annum stat in excōicationē.est infamis, in auth.credentes.nu.1.C.de here.z manich. 33
Excōicatus quando possit testamentum condere, z quando instrumenta conficere, ibi.nu.2.z 3.
1 Excōicat' si est aliqs ad mei institūtiā in curia epi.cuilibet eius interest dat copia excōicationis.in l.j.§.editōes.nu.3.de edē. 85
3 Excōicatus vel bannitus pluribus excōicationibus, vel bānis: an debeat plures absolui, vel sufficiat vna.in l.de pupillo.§.si in pluribus.nu.3.ff.de ope.no.nun. 14
Excōicatus semel pōt iterum excommunicari.ibi.
2 Excōicat' pōt facere testm̄.in l.si gramus.nu.8.ff.de testam. 108
1 Excōicatus lz non auditur agendo, tū auditur excipiendo.in l. libertus.nu.1.ff.de in ius vocan. 67
1 Excōicati z interdicti non possunt facere statuta.in repe.l omnes populi.nu.13.ff.de iust.z iur. 10
4 Excōicatus ab aliquo iudice si appellauit, an desinat esse excōicatus.in l.fi.nu.3.C.si a non compe.iud.iudica.est. 311
Excōicatus vbiq; est excommunicatus.in l.ex ea causa.nu.2.ff. de postumis. 116
3 Excōicatio non dicitur pena capitalis, sed medicinalis.in l.publicorum.nu.7.ff.de pub.iud. 369
2 Excōicatus potest esse arbitrator.in l.cum pater.§.hereditate. nu.1.ff.de leg.ij. 269
1 Excōicatus qui appellauit, z neglexerit, pse qui an dicatur retro infamis.in l.furti.§.sed si furti.nu.6.ff.de bis qui not.infa. 117
3 Excommunicatus non est verberans clericum in habitu laicali. in l.item apud.§.si qs virgines.nu.1.ff.de iniur. 360
4 Excōicatus psumitur dicens se absolutum ab excōicatione nisi doceat de excōicatione.in auth.si dicatur.nu.2.C.de testib. 170
4 Excōicationis exceptio potest opponi in foro ciuili.in l.placet. in lec.§.nu.4.C.de sacrof.eccle. 16
Excōicatio non potest dici exilium.ibi nu.5.
5 Excōicatio est separatio a corpore x. hristi, z ab ingressu ecclesie in §.omnibus.nu.2.in auth.de sanc.episc. 63
Excōicatio, sive iusta, sive iniusta, timenda est.ibi nu.3.
Excōicatio an possit in foro seculari opponi.ibi.nu.4.
3 Excommunicationis sententia trahit secum executionem.in l. qui vltimo.nu.4.ff.de penis. 48
2 **Excusatus** a muneribus propter morbum, qñ dicitur perpetuo excusatus.in l.si cum dotem.§.si maritus.nu.2.ff.sol.mat. 17
4 Excusationi quā quis ℏ p maiorē etatē renuntiare pt: secus qū p minorē.in l.cum decurionibus.nu.1.C.de decu.lib.x. 388
3 Excusatio omnis nititur equitate: que infringit rigorē iuris.in l.j.nu.1.de vaca.excusa. 474
3 Excusatio cōparēs, p accusato quas accusationes ponere possit.in l.accusatore.§.ad crimen.nu.16.z 18.ff.de pub.iud. 375
2 Excusans se a testamētaria tutela nō repellit a substōne pupilla ri.in l.post legatum.§.amittere.nu.1.ff.de his qui, vt indig. 348
1 **Excussio** non fit, qñ certum z notorium est principale non esse soluenda, vel ipsum non facilem ad conueniendum.in l.si ego.nu.1.ff.si cer.pe. 267
4 Excussio fit contra principalem antequam agatur contra fideiussores.in l.j.nu.1.C.de decu.lib.x. 387
3 Excussio principalis non regitur, qñ creditor agit ? nem̄ ibi legatum.in l.grege.§.cum pignori.nu.3.ff.de pignō. 410

4 Exensio bonorum rei principalis qualiter fiat.in l.persecutio ne.nu.6.C.de pignorib. 342
1 Excussio non fit, quando vnus ex debitoribus conuenitur hypothecaria in l.militer.nu.1.ff.qui po.in pig.hab. 419
2 Excussio personarum an aliquis reperitur.ita fieri debet quemadmodum discutio bonorum ad hoc vt cognoscatur an aliquis sit soluendo.in l.si tamen.nu.2.ff.de leg.ij. 256
1 Excussio non fit extra territorium possessoris,quando agit vigore boni edicti.in l.j.nu.2.ff.de alie.c.ind.mu. 172
2 Excussio bonorum quando fit,notarius potest cogi vt exhibeat instrumentum ex quo probatur debitum de quo fit discussio.in l.maritus.§.post aditam.nu.2.ff.ad leg.falcid. 382
5 Excussio de qua i §.ſ neg.in aut.de fideiuſ.etiã fieri debet quãdo agitur renouatoria ad renouandum alienata in fraudem pignoris debitorem obligatus obligatione personali tantum.in d.§.sed neq.nume.16. 9
5 **Executio** quando fit super actione reali antequã fiat, fit preceptum de restituendo rem.in l.a diuo pio.§.in venditione.nu.3.ff.de re iud. 137
Executio si fit parte non citata vel quia citata,vbi nõ debeat citari, vel erat erratum appellari potest.ibi.nu.4.
Executio quando fit,seruari debet ordo quo primo capi debet,qminus nocet debitori:tam in mobilibus quã immobilib⁹.n.5.
3 Executione facta in immobilibus non repertis mobilibus licet pars sit parata ostendere q mobilia reperiantur:executione nõ erit nulla:niſi creditor fuerit in l.a diuo pio.§.in venditione.nu.9.ff.de re iudi. 137
4 Executio in re quando non potest fieri fit in estimatione.in l.li longius.nu.1.&2.C.de execu.rei iudi.fol.315.& l.Julianus.nu.1.ff.de confeſſ. 142
1 Executio an possit fieri in bonis condemnati in centum si nõ soluerit intra decem dies a putetur.ibi pos.in l.cum duobus.§.idem respondet.nu.7.ff.pro socio. 379
3 Executio non fit in fideiussorem contractus.in l.cum filiusfa.n.12.ff.de verb.obligationib. 225
3 Executio alicuius disputationis semper est facti,in repe.l.de quibus.nu.3.ff.de legib. 21
4 Executio quando fit in eadem re de qua est iudicatum non regreditur citatio parti.s.in l.meminerint.nu.6.C.vnde.vi 333
5 Executio sententie an possit fieri contra fideiussorem l.si quis.§.si minus.nu.2.ff.de fideiusso.ib.fo.290.& l.j.n.3.ff.iud.solui.fo.322.& lib.nu.4.C.de his qui ad eccle.confug. 34
1 Executio fit statim contra non cauentem qui cauere debebat.in l.ij.nu.4.ff.de cuic. 420
Executor super exceptionibus oppositis post sententiam si respiciunt merita principalis cause,no cognoscit ibi.numero.7.
Executor super exceptionibus solum respicientibus executionẽ, que non infringunt sententiam cognoscit.ibi.numero.8.
Executor super exceptionibus directo impugnãtibus sententiã vt nullitatio,& falsorum instrumentorum non vt pronunciet sed ad superiorum referat.ibi.nu.9.
Exequi quis debeat,si appellatur a sententia interlocutoria,in qua fuit facta condemnatio expensarum.ibi.nu.16.
1 Executio an possit fieri in fideiussore cõtractus cõdẽnato principali debitore.in l.grege.§.etiam si.nu.2.ff.de pignorib. 410
4 Executio si fuit demandata per iudicem,quando pereat iudicio officio.in l.si ex talibus.nu.13.C.de transſ. 80
1 Executio iudicati fit procuratori quãdo fuit cõdẽnatus in expẽsis ob inobedientiã,vel pp calumniã.in l.plautius.nu.ff.de peculio.
3 Executio qualiter fit in bonis debitoris nõ est aliud,niſi nominatio debitorũ.in l.a diuo pio.§.sic.quoq;.n.2.ff.de re iudicat. 138
1 Executio an possit fieri medio tempore anteqã reuideatur in forma reformationis reipublicæ reuideri debeant per duos bonos viros.l.Julianus.nu.19.de condi.inde. 317
1 Executio non fit in procuratorem niſi succedat domino.l.si quis.nu.2.ff.de procu. 124
3 Executio contra filiumfa.qui fideiussit pro patre,& condemnatus fuit in solidum fit durante patria potestate,in l.si dubitet.§.filiũ famil.nu.2.ff.de fide iuſ. 282
1 Executione quando differat petitio restitutionis in integrũ.in l.si pretor.§.marcellus.nu.9.ff.de iud. 188
3 Executio sententie capitalis non potest fieri intra decem dies, qui datur ad appellãdũ.in l.si qua pena.nu.2.ff.de verb.sign. 489
1 In executione testamẽti magis fauetur creditoribus,quam legatarijs.in l,cũ hi.nu.5.ff.de transac. 111
1 Executio sententie vel instrumenti cum petitur,non potest peti cõ promiſſũ fieri vigore statuti dicentis quod questiones compromittantur:& quando.in l.post rem.nu.2.&4.ff.de transac. 113
1 Executio sententie debet fieri per executorem:potest tamẽ inde dare licẽtiã parti,vt exequatur in l.miles.§.qui iudicati.numero.1.ff.de re iudi. 113
Executio sententie late super seruitutibus qualiter fit.ibi nu.4.
Executio requiritur quando pronuntiatur pro parte,vel domino contra detinentem filium vel seruum ibi.nu.7.
3 Executio facti non potest fieri intra terminum datum ad appellandum iuris tamen sic.in l.j.nu.2.ff.nil nova.appel. 453
5 Executio vltimarum voluntatum pertinet ad episcopum,& ad ciuilem iudicem.in §.si quis.nu.1.in aut.de eccle.titu. 60
4 Executio pro debito publico primo fit in persona:secũdo in bonis.in l.ij.nu.3.C.de exacto.lib.x. 382
2 Executio sententie late contra principalem potest fieri contra eum in quem possessio dolo est translata.in l.j.§.necessario.nu.4.ff.si ven.non. 49
4 Executio instrumentorum non fit contra heredes intra tempus conficiendi inuentarium.in l.si.§.donec tamen.nume.1.C.de iure deliberan. 359
1 Executionem sententie si peto ad rem venditam non possum opponere in executione de pretio.in l.si duo.§.si quis.numero 3.de iureiurando. 273
5 Executio in non potest fieri in rebus presentis.q fieri possit in rebus absentis qualiter hoc intelligatur.i §.si vero aliter.n.1.& 8.in aut vt omnes obe.ind. 35
3 Executio an fiet contra defensorem.in l.solutionem.nu.15.ff.de solutionib. 301
3 Executio sententie expensarum litis facte cum tutore,quando,tra ipsum tutorem,& quando contra pupillum fiat.in l.si se non obtulit.nu.1.ff.de re iud. 210
Executio expensarum litis facte cum procuratore an fiet in ipsum procuratorem, vel dominum.ibi.nu.2.
3 Executio non impeditur per priuilegium ciuitatis minoritatis necrerum ecclesie:& quando per priuilegium fundi dotalis.in l.a diuo pio.§.exequuntur.nu.1.ff.de re iud. 138
6 Executores si non distribuunt an post annum sit denoluta potestas ad episcopos.conti.ecclẽ.nu.2.
6 Executor est ille qui voluntatem certam & declaratam ad effectũ producit.conti.eccliẽ.lib.j. 100
6 Executio sententie quod impeditur per exceptionem nullitatis vel quod sit lata pretextu falsorum instrumentorum,si probationes sunt in proptu,que debent esse plene.an cõsti.ad rep.verb. summarie.nu.30. 48
6 Executores testamentorum nullo alio herede instituto habentur loco heredum vniuersalium.conti.ijẽ.nu.2.lib.j. 138
3 Executionis cognitio potest delegari,non ipsa executio.in l.cui fideicommiſſum.nu.3.ff.de confeſſ. 3
4 Executio contra nomina debitorum quomodo fiet.in l.ij.n.3.C. quando fis vel primo. 149
1 Executio non est necessaria in actis liberatoriis.in l.metum autem.§.sed quod pretor.nu.2.ff.quod me.cau. 118
4 Executio si mandatur videtur esse mandata cognitio.in l.si nõ cognitio.nu.1.C.si cont.ius vel vti.publi. 148
4 Executio sententie potest fieri in diebus feriatis in vtilitate bominum.in l.omnes.nu.1.C.de fer.fo.128.& l.j.§.nuntiatio.num.7.ff.de ope.no.nun. 45
4 Executor an quando vendit fundum,debet notificari heredi.in l.j.nu.1.C.de distra.pigno. 6
4 Executor an pro modico legato possit vendere magnam possessionem.in l.quandiu.nu.1.C.eo.tit. 245
4 Executor legitimus siue testamentarius habet actiones hereditarias.in l.si quis ad declinandam.nu.2.C.de episc.& clc. 346
Executor testamentarius quando pauperes sunt instituti,habetur loco heredis.ibi.nu.4. 32
1 Executores testamento rum an possint cogi ad suscipiendum officium.in l.labeo ait.§.tametsi.nu.1.ff.de arbit.fo.373.& l.a filio.nu.4.ff.de alim.lega. 322
1 Executori ignoranti non currit tempus.in l.genero.nu.5.ff.de his qui no.infa. 118
2 Executoris incerta datio que non venit certificanda,non valet.in l.quidam.nu.5.ff.de reb.dub. 338
Executor constitutus a testatore,& q si nolit vel nõ possit esse executor alium constituat talis constitutio non vitiatur si cõstet datus ad pias causas,niſi relicta essent certa.ibi.nu 6.
3 Executor vltimarum voluntatum cui est data potestas vendẽdi non transfert dominium niſi presente pecunia.in l.a diuo pio.§.sed si emptor.nu.5.ff.de re iu. 138
3 Executores plures vltimarum voluntatum qui debent aliquid facere,& volunt committere vni ex eis,quod ipsi facere tenentur, an possint.in l.in venditione.§.si vnus.n.4.de bo.auctho.iu.pos.
2 Executor deputatus ad distribuendum,si efficitur pauper, non tenetur satisfacere etiam si est effectus pauper post mortem.in l.liberto suo.§.largius.n.1.& 4.ff.de annuis lega. 199

Executor testamentarius non satisdabat.ibi.nu.2.
Executor cui est commissa electio inter pauperes si eligit aliquē pauperem vt post mortem eius alteri pauperi restituat,vel det quid,valet talis distributio.in l.unum ex familia.§.sed & si fuerit.nu.2.ff de leg.ij. 266
Executor datus per iudicem ad intrandam possessionem rei, non debet quis intrare propria authoritate.in l.fundi.numero.1.de adquirend.possess. 107
Executor si fert dominum defunctum hoc non sufficit ad extinguendum mandatum.ibi.nu.3.
Executor cui fuit commissum per iudicem, vt aliquem mitteret in possessionem,iudice defuncto potuerit ipse in possessione mittere,ibidem numero.4.
Executor testamentarius vniuersalis potest vendere res hereditarias: particularis non nisi sit ei permissum.in l.alio herede.§.fin.ff.de ali.legat. 322
Executor vniuersalis dicitur quando pauperes christi sunt instituti.ibidem.nu.6.
Executore particulari dato,& data licentia per testatorem vendi de bonis suis cum bānimento,& sine,vsq; ad integram satisfactionem legatorum,talis executor non poterit vendere, nec alienare, nisi adita hereditate siue ex testō,siue ab intestato.ibi.nu.7
Executor qui habet potestatem vendendi,& alienandi,potest permutare,insolutū dare,alia facere vt satisfaciat legatis.ibid.nu.11.
Executor agit cōtra heredes vt exhibeant res hereditarias, vt possit quę expediat vendere.ibi.nu.12. 320
Executor an possit vendere rem hereditariam arbitrio suo.ibidem.numero.13.
Executor si vendit rem magni pretij p modico,etiam si habeat liberam potestatem,talis venditio potest reuocari.ibi.numero.14.
Executor quando vendit rem hereditariā vel limitat pretium p quo vult ea vendere,etiam si habeat liberam potestatem debet offerre heredem.ibi.nu.16.
Executores testamentarij vendendo transferunt possessionem. ibidem.numero.20.
Executores etiam si habeant liberam potestatē debent bannire facere, quando vendunt res hereditarias.ibi.numero.21.
Executor testamenti maxime quando habet liberam potestatē potest vendere,& habere fidem de pretio.ibi.numero.22.
Executor non potest confiteri se pretium habuisse,& si confiteri debet ostendere se legatis satisfecisse.ibi.n.23.
Executores rogati post mortē heredis distribuere bona inter pauperes non poterunt hēre viuente pauperes eligere.in l. post mortem.nu.2.C.de fideicom.mill. 271
Executor contra heredem non habet actionem ad petenda legata quorum executio est sibi commissa:nisi quando relinquitur pias causas,& p alimentis.in l.si quis titio.nu.2.ff.de l.ij.255
Executor in casibus in quibus habet actionem contra heredes petendum legata,quam actionem habeat.nu.3.
Executor an conueniatur a legatarijs.ibi.nu.6.& l.alio.num.26. de alimen.legat.fo.320.l.in pluribus.nu.1.ff.de lega.j. 232
Executores qualiter possint vendere bona hereditaria.ibi.n.8.
Executor non debet pecuniam petere antequam conditio legati extitit.in l.quidam testamento.§.in scriptis.n.1.ff.de leg.j. 247
Executor potest petere quod sibi cauetur.ibi.numero.1.
Executores non possunt emere res,quas ex officio vendunt.l.in emptione.§.tutor.nu.1.ff.de cōtrahen.emp. 385
Executor cui fuit legatum relictum,non potest repudiare legatum,vt cui tet onus satisdationis,& executionem acceptare.in l.fininem.nu.1.ff.de leg.ij. 293
Executor vendens rem nō promittit de euictione sed iudex decernit actionem.in l.qui heres erat.nu.4.ff.famil.ercisc. 233
Executores duo si sunt dati in testamento,vnius potest contra eum debitorem testatoris agere.in l.qui proprio.§.si duobus. numero.1.ff.de procu. 129
Executores testamentorū an equiparentur tutoribus,vel curatoribus,in l.si plures.nu.1.ff.de admi.tut.& cur. 71
Executor qualiter videatur excedere modum in exequēdo.ibi.
Executor si non citat partē videtur excedere modum in exequē dō.ibidem.nu.2.
Executor a cuius executiōe appellatur,licet executio per appellationē nō suspendatur,tamē poterit res,super qua facta est executio,esse mobilis sequestrari,facere:& si est immobilis,eius fructus.in l.ante sententiam.nu.8.ff.de appel.recī. 436
Executor qui acceptauit legatum sibi relictum,non potest renūciando officio executoris,& si renūtiat repellitur a legato.in l.post mortem.§.amittere.nu.4.de his qui vt indig. 342
Executor legatarius non tenetur cauere.in l.diuus.nu.1.ff.si cui plus quam per leg.fal. 382
Executor mer' nō tenetur cauere,nisi post testamētū factū cepe-

rit esse non soluendo.ibi.nu.2.
Executor testamentarius an habeat aliquā actionem.ibi.nu.4.
Executor an bene vel male distribuat,quando iuramento probatur:& quando per testes.ibi.nu.5.
Executor testamenti quando cogatur illud facere.in l.j.num.2. de legatis ij.
Executor cogitur exequi actione ex testamento quando ei aliquid relictum ex officio iudicis si nihil.ibi.nu.8.
Executor testamenti potest constitui rector ecclesie qui pro tempore fuerit.in aut.vt deter.sit.num.clerico.nu.9.
Executor testamentarius cogitur cansatiue recipere executionē nō precise,i l.j.§.quāuis.n.1.ff.vbi pupil.edu.vel mo.be.96
Executor vel tutor pro satisfaciendo ere alieno debet vendere rem hereditariam deteriorem,non meliorem.in l.j.nu.5.ff. reb.eo.qui sub tute.
Executor testamenti datus sub nōe dignitatis mortuo succedere erit executor i l.q liberis.§.hoc verba.n.5.ff.d vul.& pup.159
Executor non potest vendere quancunq; possessionē.in l.magis puto.§.item.preto.nu.1.ff.de re.eo.qui sub tute.
Executor si tenetur voluntatem defuncti exequi de consilio alicuius fratris minoris.an possit sine eo facere.l.quidā decedēs.§. papinianus.nu.2.ff.de admi.tut.& cur.
Executor an habeat actionem cum heres prevenit soluēdo legata ad pias causas.in l.fi.nu.1.C.de fideicom.lib. 66
Executor si est datus quem titius nominabit,valet.in l.quida. nu.8.ff.de rebus dub. 291
Executor datus in testamento cui factum est relictum si nō vult esse tutor an perdat legatum.in l.nesennius.nu.2.ff.de excusa. tuto.& cura. 339
Executores vltimarum voluntatum si cessant in executione p annū tunc executio ex constitutiōe episcopi devolvitur ad ejus.in l.executorem.nu.1.C.de execu.rei iudi. 94
Executor an sit necessarius in secundo decreto.in l.dico cautionis.§.si intra diem.nu.1.ff.de dam.infec. 215
Executores vltimarum voluntatum an debeant facere subhastari res.in l.ait pretor.§.hodie.nu.2.ff.de mino. 28
Executor dicitur qui habet nudum ministerium facti.in l.cum quidam.nu.1.ff.de leg.ij. 157
Executor datiuus tenetur satisdare:& quibus casibus teneatur testamentarius.in l.solent.nu.3.ff.de a'i.leg. 296
Exemplum quando potest esse dubiū an alia actio cōpetat,vt de actio de dolo.in l.& eleganter.§.non solum.nu.1.ff.de dolo. 320
Exemplum an probet,& quam fidem faciat.l.si quis.§.pretor.n. 1.ff.de eden.fo.90.l.admonendi.nu.3.ff.de iureiur.fo.279.l.in fraudem.§.neq;.nu.2.ff.de iure fisci.fo.460.& in aut.si quis.nu. 1.3.& 10.C.de edendo. 134
Exempli causa positum trahitur ad omne simile.in l.scire oportet.el.§.oportet.nu.7.ff.de execu.tut.& cur. 53
Exemplar si deficit,deficit exemplatum.in l.in testamento.nu. ff.de condi.& demon. 90
Exemplar scriptura principalis dicitur,exemplū scriptura cōplata,in l.Sempronius.nu.2.ff.de leg.ij. 360
Exemptus non dr ille,qui seruire h3 per substitutū in l.placet.n.2.C.de sacrosan.eccle. 259
Exemptus citatus ab ordinario quando necesse habeat cōparere,in repe.l.ij.si quis in ius voc.non ierit. 69
Exequendi alius est modus,vt prima pars citet ad apponendum quare sententia non dr executioni mādari.in l.defendere.n.2.de autho.tut.& cur. 79
Exequata plura adinuicem importantillud,quod vna res habet plus altera.si sit attributa alteri.in l.j.num.1.ff.de leg.j. 22
Exequēdo qualiter excedatur modus.in l.ab executione.nu.4. C.quo.appel.non recip. 150
Exercitus non dicitur,nisi habeat legiones.in l.ij.§.exercitum. nu.1.ff.de his quis no.insa 116
Exercitum preparans sine iussu superioris incidit in legē Iuliam maiest.in l.lex.xij.tab.nu.2.ff.ad leg.Jul.maie. 187
Exheredatio triplicit assumi potest.i aut.ex causa.nu.1.C.de libe.prete. 249
Exheredare quid sit:& quid preterire.ibi.nu.10.
Exheredatio potest fieri de extraneo.in l.quidam cum filius.n. 6.ff.de verb.oblig. 260
Exheredās eum qui promisit tractare vt filium ex causa:licet non probetur per heredes:tamen non incidit in penā.ibi.nu.1.
Parentes a filijs qua ratione exheredari possint.ibi.nu.6.
Exheredatio facta a certa persona non tenet.in l.t si peperer it.§.filium.nu.4.ff.de libe.& postu. 215
Exheredatio facta hoc modo,quisquis mihi hēs erit filii meū ex heredo,non tenet.ibi.nu.5.

Exheredato filio exemplariter substitui nō potest. in l. ex facto nu. 19. ff. de vulg. & pupil. 172
Exheredatio filij iuste facta videtur adempta, si pater se reconciliauit cum filio. in l. si quis. §. non solū. n. 6. ff. de ali. leg. 339
Exheredatus an computetur in numero filiorū: & sic an faciat partem in legitima. in l. plane. §. siduobus. nu. 1. ff. de leg. j. 533
Exheredatus si sit vnus ex tribus filijs, an alij debeant habere i tegrum trientem. in l. pater filium. nu. 20. ff. de inoffi. testa. 193
Exheredatus quod non admittitur ad hereditatem defūcti cū alijs quando heres priuatur hereditate ob nō impletam defūcti voluntatem. in auth. hoc amplius. nu. 4. C. de fideicom. 273
Exheredato dz fieri ab omni gradu ad hoc vt ille gradus vale at in l. cum post. nu. 1. C. de lib. preter. 249
Exheredatus an habeatur pro mortuo quo ad commodū alterius in l. filiusfamilias. §. cum quis. nu. 2. ff. de lega. j. 250
Exheredationis cause nominatim in testamento inseri debent & ab herede probari. in §. sive igit. n. 1. in auth. vt cum de appel. 54
Exheredationis vna ex causis q̄ inseratur sufficit. ibi. nu. 2.
Exheredatus an habeat contra tabul. beneficio, petitionis. in l. j. & si contra. nu. 6. ff. de vulg. & pupil. 170
Exheredatio non vz si in eodem testamento in quo titium instituit vel in alio ipsum pure exheredo. in l. pr̄ familias. nu. 5. e. ff. de here. instit. 143
Exheredatus an admittatur ad partem & faciat partē alijs. in auc. de triem. & semis. nu. 8. 20
Exheredatio emancipati facta sine causa vz. in l. gallus. §. in omnibus. nu. 2. ff. de lib. & posth. 125
Exheredatio nepotis vel pronepotis quādo sit necessaria ibi. no 3
Exheredatio facta sub conditione quādo valeat. in l. j. §. sed & si certum. nu. 1. ff. de ven. in poss. mit. 421
Exheredatus cum causa per querelam inofficiosi & sine cā dicit testamentum nullum in l. filio. nu. 18. ff. de iniusto rupto. test. 131
Exheredati vel exclusi habentur pro mortuis. consi. ccv. nu. 2. lib. j. 67
Exheredatio liberorum generaliter facta per patrem non vz cōsiderata. nu. 2. lib. j. 11
Exheredatus magis est habendus odio quā preteritus. in l. maximum. nu. 3. C. de lib. prete. 429
Exheredatus quādo habebit̄ pro mortuo. in lege j. §. si pater. n. 3. ff. de coniung. cum eman. lib. 421
Exheredatus quando admittatur ad renouandum prohibita alienari. i nl. filiusfamilias. §. cum pater. n. 3. ff. de leg. j. 251
Exheredatio non sequuta additione nihil vz. in l. filium. nu. 1. ff. de bo. goss. contratab. 414
Exheredatio po est tripliciter sumi. in l. filio. nu. 5. ff. de iniust. rupto testa. 130

Exhibens rem deteriorata culpa qua actiōe teneatur. in l. exhibitionis. num. 2. & 5. C. ad exhibendum. 148
Exhibeo verbum quot modis accipiatur. in l. nimis. graue. n. 1. C. de testib. 169

Exhonorare id est extra honorem ponere. in §. si vero sit. nu. 1. in auth. de nup. 22

Eximens habentem priuilegiū ne vocetur non tenet. edicto. in l. fi. eximendi. §. itē si quis. n. 1. ff. ne quis eum qui. 72
Eximens habentem priuilegium ne exigatur, etiam si ea lūiose vocetur tenetur edicto predicto. ibi.
Contra eximentē calumniose vocatum iuratur in litē ad aliud interesse extra ius. ibi. nu. 2.
Eximens captum qui non poterat vocari potesta iudice puniri. ibi. nu. 4.
Eximens captum ad sui defensionē debet probare q̄ ille nō debebat, vel non poterat vocari. in l. ii per aliū. §. docere. n. 4. ff. ne quis eum. qui. 91
Eximens iuste carceratum tenetur soluere creditoribus. in l. quoties. nu. 2. C. exacto lib. 3. 382

Exordium inter ponitur i causa appellationis etiā vna parte absente quod fit per citationē. in l. cum anterioribus. §. illud. nu. 2. C. de tem. appel. 325

Expediri si quid debet per homines certe regionis, si nō pōt per eos expediri dz per alios expediri. in l. cum nauarcorum. nu. 1. C. de nau. lib. xj. 400
Et hoc sit expensis publicis si illis culpa non possit ascribi. ibi.

Explorasse dicitur ille cui aliq̄d persuadetur ab his qui scire debent nec tāta certiculo requiritur sicut in testibus. in l. cum. qui. §. filiusfamilias. nu. 2. ff. de acqui. hered. 197

Expensas qui potest recuperare ab alio euincente quādo nō possit habere regressum contra authorem suum. in l. Titius. nu. 5. ff. de act. emp, 366
Expensas quas circa rem commodatam cōmodatarius non repetit. in l. in rebus. §. possunt. n. 1. ff. commo. 341
Expensa omnis pertinet ad vsufructuariū in reficiēdo. in l. eū ad quem. nu. 1. C. de vsufr. 142
Expense legitime dicuntur que consueto modo fiunt. in l. pperandum. §. & si quidem. nu. 7. C. de iud. 129
Expensa facta in curando seruū an dicatur necessaria. in l. diuortio. §. impendia. nu. 1. ff. sol. mat. 19
Expensa facta in curando equum commodatum nō repetitur, si fuit modica. ibi. nu. 2.
Si pro cultura agri sit impensum plus quam fuerit perceptū talis impensa non deducetur de fructibus secundi anni. nu. 3.
Expense facte ad custodiam temporalem rei. non repetuntur sz compensantur cum fructibus. in l. quod dicitur. el. §. nu. 1. ff. de impen. in re dota. fact. 40
Expense facte p detinentem castrum in custodiam castri compēsantur cum fructibus. ibi. nu. 2.
Expensarum nomine venit etiam pretium rei. in l. quib⁹. §. quidam. nu. 1. ff. de condi. & demon. 361
Expensarum condemnatio an videatur facta si iudex in sentētia dixit Titium absoluo & victum victori in expensis taxationē nobis reseruata. in l. j. §. sinautem. nu. 2. ff. de here. instit. 134
Expense que fiunt in querendis lapidibus debēt restitui. in l. diuortio. §. si vir. in l. fundo. n. 1. ff. sol. mat. 10
Expensarum reseruatio fit in sententia si iudex cōdēnet in expensis licet non taxet quantitatem. in l. terminato. nu. 1. C. de fruct. & li. expensis. 513
¶Post diffinitiuam sententiam non est expensis tractandum. nisi iudex hoc in sententia reseruauit. in d. l. terminato. nu. 1. C. co. ti.
Expensarum petitio non durat post sententiam interlocutoriā. que totam litem dirimit. ibi. nu. 5.
Expense que debentur ratione victorie debentur officio iudicis in l. ij. nu. j. C. de decurio. lib. x. 186
Expensarum taxationem si iudex delegatus sibi reseruaut vz talis reseruatio & videtur reseruata deleganti. in l. ab executore nu. 12. ff. de appel. 439
Expense testibus debent dari quando veniunt. in l. quoniam. in ij. lect. nu. 7. C. de testi. 170
Expensas habere debent laboratores a conducente. ibi. num. 8.
Expense facte in petendo tutorem pupillo que repetant. in l. ij. nu. 1. C. de neg. gest. 94
Expense non semper debent refici propter emendationem, sz eo casu, quo res esset damnificatus. in l. edictam. n. 3. C. de ed. 52
Expense que venit reficien. de propter emendationē libelli, quo iure repetantur. ibi. nu. 31. C. de eden. 52
Expense refectionis rei pertinent ad heredem si ei culpa potest imputari. in l. patronus. §. codicilli. nu. 1. ff. de leg. iij. 284
Expense que fiunt in cudendo pecuniam deberent fieri de pecu. lij de cōsuetudo aliter seruat. in l. ij. §. mutui. n. 7. ff. si cer. pet. 243
Expense quādo veniant ex stipulatu & non officio iudicis in auc. de exhiben. reis nu. 4. 28
Expensa marticule venit legatis, expensis studij. in l. bis verbis. §. idem testator. nu. 2. ff. de leg. iij. 296
Expensarum deductio vt fiat duo debent concurrere scilicet possessorem expendisse & conditionem domini effectam meliorem. in l. in fundo. nu. 2. ff. de re vendi. 218
Expense aut vtiles: aut necessarie: aut voluntarie: aut fiūt gratis querendorum fructuum ad perpetuam rei vtilitatem. ibi. nu. 4.
Expense facte gratia querendorum fructuum deducūtur ab oi possessore. ibi. nu. 5. & l. si quod. nu. 3. ff. de leg. 267
Expensas vtiles in re factas quando possessor bonefidei ōducat in petitionem hereditatis & quid in rei vendicatione. ibi. nu. 7.
Expensas factas ad aliquo in re aliena omnia repetendi illas repetit actione negotiorum gesto. ibi. nu. 15.
Expense funeris ante omnia deducuntur. in l. si. §. in cōputatione. n. 1. C. de ture ō libe. fo. 238. & l. j. §. de ipēsa. n. 1. & ff. ad l. fal. 373
Expensam in recollectione testamēti & inuinatiōe detrabitur vtes alienum. ibi. num. 2.
Expense facte pro vendendis rebus hereditarijs. in satisfaciēdo creditoribus, in subhastationibus gabellis, & pronexetis an deducuntur tā quā es alienū, vel legatarij ad ea cōtribuāt. ibi. n. 3.
Quomodo probetur hec expensa. ibi nu. 4.
Expensa magna debet probari testibus parua probatur iuramēto ibi.
Expense necessarie sunt quas maritus habet necesse facere, & q̄ dicāt in l. j. §. necessarie. numero. 1. ff. de impen. in rep. dota. fa. 377
Expense necessarie in petitiōe hereditatis vel rei vendicatiōe dicuntur quando sunt ex parte ibi. nu. 4.
Expense per maritum in exigendis debitoribus, dotis quādo cā.

putantur mulieri.ibi.n.6.
Expensas quis quis facit i aduocatis pōt repetere.in l.si pcurator.nu.2.ff.rem.ra.habe 38
Expense qñ petuntur actiōe ex stipulatu tūc iudex sup expensis eo tē pōt iudicare dz in l.si mulier.§.si rē.n.2.ff.ō legatis.iij.177
Expēse actiōe ex testō qñq̄ peti possunt.ibid.
Expēse an reūdat iudicis officio.i auc.ō man.ꝓn.§.deide.n.3.18
Expense possunt adinuicem cōpensari propter iustam causā litigandi.in auth.nouo iure.nu.2.C.de iudi. 122
Expense si debentur ex natura contractus quare deducuntur.i stipulatione t qs sit effectus in l.vēditores.nu.2.ff.de v.obl.244
Expensas minimas repetit negotiorum gestorum secus in dote in l.omnino.nu.1.ff.de impen.in re.dota fac. 39
Expensa modica dicitur arbitrio iudicis.ibi.nu.3.
Expensum si est in re necessaria,vltra quā valeret tunc non repetitur in l.siue hereditaria.nu.2.ff.de neg.gest. 141
Expensa facta capiendo bannitum quando possit repeti.in l.j.n.4.ff.de iusti.t iure. 5
Expensarum refectio venit in causa criminali in l.cū satis.n.5.C.de agric.t censit.lib.xj. 413
Expense que veniunt ratione contumacie debentur actiōe in factum t veniunt etiā damna.in l.vnica.§.hoc iudicium.n.1.t 3.ff.si quis ius di.non obtem. 65
Expense que veniunt ratione victorie,veniunt officio. iudicis. ibi.nu.2.
Jn expensis que veniunt ratione victorie,veniunt tātū que sunt ratione litis.ibi.nu.3.
Expensarum condemnatio que dicitur spectare ad iudicem dz intelligi si fuerit ptiū.i l.j.§.magistratib⁹.n.1.ff.de magi.cōue.103
Expensis litis qui promisit reficere que fierent in re,an intelligatur siue agatur circa rem siue circa possessionē in l.rō.nu.2.ff.de act.empt. 396
Expensa attribuitur illi patrimonio, cuius contemplatione apparere potest facta.in l.Titius.nu.1.ff.ad Trebel. 334
Expense facte per patrem in nuptijs t vestimentis ꝓ uxore filij,an expense in nuptijs imputētur filio,t vestes in collatione veniant.in l.j.§.nec castrense.nu.9.ff.de collā.bono. 417
Jn condemnatione expensarum quando debeat haberi ratio aliorum damnorum.in l.j.nu.1.ff.de alie.iud.mu. 173
Expense in honorem mercatorum facte p institorem societatis si iusta ratione facte sunt societati imputanti.in l.filius familias.nu.7.ff.de donationib. 67
Expensa pūissima dicitur illa que fit ꝓ redemptione captiuorū in §.si vnum.nu.1.in auth.vt cum de appel. 54
Expense in lite veniūt multiplici de cā.in §.oportet.n.9.in auth. de iudi. 39
Expensas quas fecit vltra quam facere deberet nō pōt petere qui obtinuit in causa:ideo taxantur a iudice.in l.officio.nu.1.ff. vbi pupil.edu.vel mo.debe. 96
Expense faciende sunt inter facultates.ibi.nu.2.
Expensarum deductio quando fiat officio iudicis etiā parte non opponente.in l.fi.nu.2.C.de peti.hered. 139
Expense alimētorum parue compensantur cum operis.in l.cum fundus.§.seruum tuum.nu.4.ff.si cer.pet. 262
Expensarum in condemnatione veniunt sumptus litis,viatica,t cetera damna.in l.cū quem temere.nu.3.ff.de iudic. 169
Expoliatus si,ex intervallo recuperat possessionē perdit interdictum vnde vi,non remedium.l.si quis in tantam.C.vnde vi.quo ad pēnā criminalē: nec etiā perdit ius accusandi criminaliter.in l.qui possessionē nu.3. ff.de vi t vi arma. 171
Expoliatus si expellit suum possessorē,an teneatur.l.si quis i tā tā.C.vnde vi.in l.j.§.qui a me.nu.1.ff.de vi t vi arma. 170
Expoliatio licet inquietare quādocūq; suum deiectorē,nec tenetur interdicto vti possidetis sed expellere incōtinenti.in l.j.§. quod ait.nu.3.ff.vti possid. 174
Exportari dicitur illud,quod dolose portatur.inl. seruius.§.si quis.n.1.ff.de riuis. 180
Expressio cause gñalis.an sufficiat in cōfessiōe extra iudiciali.in l.gñalit.n.2.C.ō ñ nu.pecu.185
Expressio vitiato vitiatur tacitum.in l.si tibi decem.§.de pignore nu.4.ff.de pac. 99
Expressio eorū que tacite insunt an aliquid operetur.in l.vnica. nu.1.ff.si pen.appel.mo⁹.intercene. 454
Expressio eorum que tacite insunt de volūtate aliquid operatur secus si insunt ex necessitate.in l.re communi.n.5.ff.de leg.iij.
Expressio facta per alium modum quam per eum per quem tacite inest,quid operetur.in l.t si peperit.§.filij n.6.ff.de libe.et postbu.fol.13.t l.si ita.§.illi.n.1.ff.de leg.j. 240
Expressum est illud quod continetur sub generalitate verboꝝ in l.pretor ait.nu.1.ff.de ope.no.nun.
Expressio speciei quando restringat genus.in l.maritus.n.6.C. de ꝓdcu. 125
Expressum si non vz,an valeat tacitum.in l.si fideiussor.nu.1.ff. leg.j. 917
Expressum quot modis dicatur.il.j.n.7.ff.de vulg.t pupil.
Expressio eor que tacite insunt qñ aliquid operet.t qualit intel ligat tila regula in l.nonnunqñ.nu.2.ff.ō cōt demonstra.
Expresse dicitur illud quod specialiter expimitur .in l.uno n.4.C.quod cum eo qui in alie.
Expressio eorum que tacite insunt modum conditionis quando aliquid operetur.in l.hec verba.nu.3.ff.de leg.j.
Expressio eius quod tacite inest per legē facta a ꝓnato nihil operatur.in l.si arrogator.nu.4.ff.de adop.
Expressio eorum que tacite insunt facta eo modo quo insunt nihil operatur.in rep.auth.ingressi.nu.39.C.de sacrosan.eccle.
Expulso de quasi possessiōe vi succurritur per interdictum vnde vi.il.sequitur.§.si vīa.n.5.ff.de vi t vi arma.
Expulsus de quasi possessione alicuius iuri factionis interdictum vnde vi.ibid.
Expulso in casu.l.Aquilius.ff.de donat.quo remedio succurat. in l.Aquilius.nu.4.ff.de dona.
Expulso quomodo succurratur per exceptionē intrusum.in l.minerint.n.8.C.vnde vi.
Expulsio de ciuitate non habetur pro deportatione.in prima cō stitutorum.§.hec autem.tria.nu.14.
Expulsus de possessione si ea in recuperat incontinēti nō debet vlcapere.i l.si quis ad se fundū.nu.5.C.de vi publ.vel priu.
Expulsus si recuperat incontinenti possessionem non incidit in l.si quis in tantam.C.vnde vi.ibi.nu.6.
Extensio fit vbi est eadem ratio.in repetit.l.si cōstitute.nu.27.ff.sol.mat.
Extensio an habeat locum in penis.in l.si.nu.3.ff.de iniu voc.
Extenduntur dicta in lege ad omnes res.casus t personas in quibus est eadem ratio.inl.item veniunt.§.aut tenatur.n.1.ff.de petitione hered.
Extensionem non recipiunt ea que sunt stricti iuris.in l.non qui si nu.1.ff.rem pupil.sal.fore.
Extensio non fit in cōtrectoribus in auth.ex testamento.nu.4.C.ō secundis nup.
Extorquens punit ciuiliter t criminaliter.il.licet.nu. p.q ftitcite.n.1.ff.ō pub.t vect.
Extra dictio t preter an ponātur inclusiue vel exclusiue. in §.quoniā autē.n.1.in aut.qui.mo.ma.effi.legā.
Extraneus soluens primo creditori an succedat in ius pignoris in hypothecaria quam in personali.in l.Titio.n.2.ff.quarto pig.vel hypo.obli.poss.
Quis consequitur per extraneum quod per se habere non posset ibi.nu.3.
Extraneus quilibet quando poterit accusare de criminibus notatis de quibus.in l.si quis actiones.nu.6.ff.de priua.delic.ff.
Extranei qui dicātur.ibi.nu.7.t l.j.nu.3.C.de ipo.lucr.decur.
Extraneus possessor non potest opponere contra emphyteutam agentem ad fundum de canone non soluto.in §.scire autem.n.3. in auth.de non alie.aut permu.
Extraneus si est substitutus heres,t repudiauerit t posita restituatur substitutio t resumit vires.in l.t si siue.§.quod Papinianus.nu.4.ff.de pigno.
Extraneus si fuit institutus heres a defuncto qui fundum extraneo vendiderat an possit ipsum fundum ab emptore vendere. in l.si.§.in computatione.n.7.C.de iure delib.
Extraneus non tutor acquirens ex re pupilli,ipsi pupillo acquirit in subsidium.in l.filie.nu.1.ff.de solutio.
Extraneus an t quando t quo ordine admittatur.in §.t hoc quidē.nu.7.ff.de here.t falci.
Extraneus quando videtur dotare de proprio vel de bonis matris.in l.si.nu.1.C.de do.promis.
Extraneus potest spurio relinquere.in l.si gener.n.6.ff.de his qui vt indig.
Extraneus quando non possit opponere exceptionem dominii.in l.si alienam.n.5.ff.sol.matr.
Extranei quando sunt scripti heredes quam partem aucat pretitus.in l.filio.nu.17.ff.de inin.rup.test.
Extraneus qui stipulatus est dotē sibi reddi quando agat contra virum insolidum.in l.j.nu.18.ff.sol.matri.
Extraneus quod vadat per domos alienas t valeat earum locata non est conueniens.lib.vj.pater.numero.ff.de seruitu legat.
Extraneus semper videtur adiect⁹ ad solutionē siue ex stipulatu ibi aut extraneo siue extraneo,aut libti l.Gal⁹.n.1.ff.so.ma.ꝛ

Extraneus si dedit dotē z stipulatus est cā sibi reddi, aut cui de iure debebit ex hac stipulatione actio est integra mulieri. ibi. n. 5
Extraneus quando stipulatur dotem sibi reddi, z mulieri actio queritur pro parte. ibi. nu. 6.
Extraneus quando stipulatus est dotem simpliciter cui actio acquiratur. ibi. nu. 7.
2 Extraneus nonhabet eadē priuilegia que habet mulier. in l. si post diuortium. nu. 1. ff. sol. matr. 25
3 Extranei duo si sunt obligati pro dote z alter vergat ad inopiam an mulier possit agere ad dotem in repe. l. si constante. num. 35 ff. sol. matr. 20
Extraneus instituitus potest exheredari. in l. paterfamilias. n. 3. ff. de here. instit. 143
2 Extraneus qui dotem dedit pro muliere. z pactus est sibi dotē restitui, in casu inopie viri poterit agere ad dotem in repeti. l. si constante. nu. 55. ff. sol. mat. 20
2 Extraneus qui dotem dedit. z pactus est sibi dotez restitui habet beneficium. l. in omnibus. ff. de iudi. ibi. nu. 58.

9 **Excremum** a quo in fictione trāslatiua sufficit qō sit in eo habilitas facti licet non sit habilitas vel capacitas. in l. si is qui pro emptore, numero. 62. ff. de vsucapio. 116
Expremum ad quod requirit habilitatem iuris z facti. ibi. n. 6.

¶ Delicti §.

Faber quis dicatur. in rubrica. C. nu. 1. 3 fabri cē. lib. xj. 404
Fabri quando non sunt in terra debēt ex locis circūstantibus inueniri. in l. continuus. §. item qui. n. 4. ff. de verb. obli. 263
4 Faber malleans iuxta scholas potest expellt. in l. vnica. §. ita vt cuiq. nu. 2. C. de ftu. lib. lib. xj. 405
2 **Facere** aliquid si aliquis debet ex l. dispositione consilio alterius illud necessario requiri z sequi dz in l. impuberibus. nu. 1. ff. de suspec. tut. 82
2 Facere de voluntate alicuius vel eius mandato idē est. in l. post dotem. nu. 1. ff. sol. mat. 29
3 Fieri id quod non debet, si fiat factum, tenet. in l. j. §. biduum. n. 1. ff. quando app 448
3 Facere quem securum. z facere quem cautum idem importāt. in l. j. §. iuditiales. nu. 13. ff. de pacto. stip. 317
3 Facere qui potest aliquid aliquo inuito vigore sui consensus id facere potest z eo absente. in l. qui pōt inuitus. nu. 1. ff. ō re. iu. 491
Facere qui potest aliquid alio inuito propter defectū iuris in persona ipsius quando illud facere possit eo inuito, vel eo presente vel absente. ibi. num. 2
1 Facere qui nō pōt per se. dz facere per substitutū qñ non est electa industria persone. in l. continuus. §. si ab eo. nu. 3. ff. ō ver. obl. 26
2 Faciendi aliquid cū altertius cōsilio habens potestatē a lege vt ab homine qñ teneat illō seg. in l. Titiū. n. 3. ff. ō admi. tut. z cur. 73
2 Facere aliquid quando quis dicatur causa custodie, vel vt heres in l. pro herede. n. 2. ff. de. acqui. her. 202
1 Facere qui non potest non potest consentire facienti. z quando in. l. si fundus. §. si nesciente. nu. 3. ff. de pignor. 411
5 Facere quid dz id quod euitare non potest in §. illud. nu. 1. in aur. vt ind. sine quoquo suffr. 15
1 Faciens z fieri faciens an pariter teneatur. in l. si fundus. §. nāque. n. 1. ff. loca. 403
6 Factum in loco, in quo propter attractionem aqua versus fluminē vergit an dicetur commissum in plano Tyberis. tracta. Tyber. agro. nu. 18. 171
6 Factum a iudice q ad eius iurisdictionē non pertinet vel spectat ad eius officium non est ratū habendū tract. C. ō iurisdi. n. 1186
6 Faciens fieri falsam relationem notario qui postea fecit instrumentum falsum an veniat puniendus. cons. cxciij. n. 2. lib. j. 66
Faciens quittationē de pecunia sibi debita z promittens vlteri non petere sub pena, si procurator eius generalis, non ipse petit qñ pena committatur. l. in illa. nu. 2. ff. de verb. obli. 219
6 Facere codicillos simpliciter, z dicere, si non valet iure testamēti dissimilia sunt cons. cxxxv. nu. 3. lib. j. 74
6 Faciens signum vnius artificis q facit in gladijs z alijs operib⁹, licet prohibetur ab illo z etiaz quolibet tertio tractatu. de inlig. nu. 7. 162
6 Facta per modum iurisdictionis a tyranno manifesto ex defectu tituli non valent. tract. de tyran. nu. 16. 154
Facta ab officialibus existentibus in ciuitate in qua sit tyrann⁹ z quos ipsa ciuitas sibi eligit tyrānō patiēte qñ sit nulla. ibi. n. 7.
Facta per tyrannum pendēte processu contra eum per superiorem quando teneant. tract. tyran. nu. 36. 155
4 Faciens vno tempore vim occupationem z homicidium nō punitur de quolibet sed vnum est delictum aggrauatum. in l. quoniam. nu. 1. C. de vi public. vel priua. 366
2 Facere qui potest aliquid vtro q modo, scilicet nomine suo, z vt heres, quo nomine dicat fecisse. in l. gerit. n. 21. ff. bacq. be. 204
3 Faciens contra prohibitionē quando videtur facere. in l. j. §. qd si. nu. 3. ff. quod vi aut clam. 181
2 Facere qui tenetur aliquid intra tempus eidem statutū ad faciēdum si non facit in tempore post tempus videtur prohibitus. in l. statuliberum. §. sticbum. nu. 1. ff. de leg. ij. 254
1 Fieri raro dicitur, quod fit bis. in l. iura. nu. 1. ff. de legib. 17
3 Fieri faciens an teneat lege Cornelia, vel pretoria. in l. sed si vnus §. seruus. nu. 1. ff. de iuiur. 261
3 Facere qui non potest de iure quando debeat facere de facto ad euitandum pene commissionem. in l. quidam cū filium nu. 7. ff. de ver. obli. 260
1 Fauetur magis ei, qui facit ex necessitate quam qui facit ex volūtate in l. quod si minor. §. restitutio. nu. 2. ff. de mino. 260
2 Faciens incontinenti non videtur se corrigere. in l. quod tradītū nu. 3. ff. de condi. z demon. 369
1 Facere in cōtractibus extraiudicialibus quis non cogitur precise ad factum in l. filiusfamilias. §. procuratorē. n. 3. ff. de pcur. 122
1 Facere aliquid de nouo. z iam factum continere q sint diuersa. i l. eum qui. §. in popularibus. nu. 3. ff. de iureiu. 277
1 Facta que possunt locari quō cognoscātur. in l. naturalis. §. at cū do. nu. 1. ff. de prescri. verb. 497
4 Facta contra legem quando valeant. in l. non dubium numero. 21 C. de legib. 26
Si facto contra legē ler. imponit penā an illud factū teneat quādo lex nihil dicit de nullitate. ibi. nu. 22.
1 Facta ab alio de mandato iudicis, reputantur facta ab eo. in re. l. j. nu. j. ff. de offi. procu. cesa. 46
1 Facta ante aditam hereditatem non veniūt in iudicio. in l. qui heres erat. nu. 6. ff. famil. erciss. 238
2 Facta appellatione pendente reuocantur in prestinū statum per officiū iudicis appellationis. in l. chirographis. §. ab eo. nu. 2. ff. de admi. tut. vel cur. 76
5 Facta per vnum non potest alius infringere. in l. semel. nu. 2. C. ō apoch. pub. lib. x. 384
4 Facta contra ius habentur pro infectis, z quando. in l. nō dubiū nu. 2. 16. 5. z. 20. C. de legib. 35
1 Facta non possunt repeti: repetitum tamen estimatio. in l. si nō sortem. §. libertus. nu. 2. z 4. ff. de cond. indeb. 303
2 Facta atrocia que dicūtur. in l. j. §. si qs. n. 1. ff. de suspec. tuto. 80
3 Facta in stipulationem deducta quando diuidua, z quando indiuidua sint, in l. stipulationes. nu. 6. z 8. ff. de ver. obli. 230
4 Facta. in quibus requiritur sumptus presumitur facta per eum qui debebat facere. in l. ij. nu. 2. C. de arbi. tute. 223
4 Facta tempore tyranni vero domino superueniente cassantur. in l. decerninus. nu. 1. C. de sacrosan. eccl. 283
1 Factum ab arbitrio assumpto super vno articulo poterit reuocari officio iudicis ex vi appellationis. in arbitrio. nu. 1. ff. q statū dare cogantur. 74
3 De facto verbum qualiter accipiantur. in l. stipulatio ista. nu. 41 ff. de ver. oblig. 216
1 Facto proprio contrauenire quando quis possit in l. post mortē. nu. 1. ff. de adop. 34
2 Factum eius ex cuius persona lucrum sentit quis probare non dz in l. si cum dotem. §. si pater. nu. 1. ff. sol. mat. 16
4 Factum maioris partis fideicōmissariorū tenet licet in testamento dicatur q illud quod fuerit per omnem approbatum teneat in l. exactores. nu. 1. C. de suscep. lib. x. 398
Factum vno tempore vt fingatur factum alio requiritur quod extrema sint habilia eo tempore quo fingitur. in l. receptum. nu. 2. ff. commu. pred. 224
1 Factum legitime non retractatur ex facto superuenienti. in l. patre furioso. nu. 3. ff. de his qui sunt sui vel alie. iur. 26
1 Factum gratia virtutis non punitur. in l. j. §. remouet nu. 5. ff. de postuland. 115
3 Factum ex quo exceptio resultat debet aperte a reo proponi. in l. j. nu. 7. ff. de except. 186
Facto propio licet non valido de iure quando quis contrauenire possit in l. per fundum. nu. 1. ff. de seruit. rusti. pred. 222
Facta retro an trahantur ad presens. ibi. nu. 2.
Jn iudicijs quis tenetur precise ad factum i l. sed z he. §. preter. nu. 2. ff. de procur. 126
1 Ubicunq; quis tenetur ad factum ex legis dispositione tūc quis cogitur p precise ad factum in l. Poponi⁹. nu. 5. ff. de ne. gest. 140

Factum per aliquem tanquã nuntiũ non potest haberi. ibi. n. 23.
Factum per procuratorem revocatum potest ratũ haberi. n. 24
Factum filie durante patria potestate nocet sibi facte sui iuris. i l. ij. §. ittem. ff. nu. 1. ff. so. matr. 6
Faciens per alium an & quando videatur per se facere. l. pater. n. 1. ff. de manumiss. vindi. fol. 81. l. j. §. ité acgrim°. n. 7. ff. de acgr. possess. fo. 92. l. is qui pro empto re. n. 61. ff. de vsucapio. fol. 118. & l. vtrum. nu. . ff. de patrie. 403
Factum a iudice ex suo officio nobili parte nõ petente quãdo valeat in l. dies cautioni. §. hoc autẽ iudiciũ. n. 3. ff. de dam infec. 30
Factum a iudice ex suo officio necessario & radicatur principaliter in persona ipsi⁹ quã so valeat si fit parte nõ petẽte. ibi. n. 4.
Factum esse aliquid quando dicatur. in l. is qui reipublice. n. . ff. quib. ex cau. maiores. 178
Factum ciuiliter non sufficit ad implementũ conditionis. in l. si ita. si quis. §. is cui. nu. 1. ff. de leg. ij. 260
Facto suo contrauenire non potest quis ad suum commodum. i l. ii non sortem. §. si filius. nu. 11. ff. de cond. indeb. 303
Factum patris non nocet filijs ante nati s. in l. ij. nu. 2. C. de liber. & eorum liber. 228
Factum in quo requiritur expensa, presumitur factum ab eo qui tenebatur illud facere. in l. cum seruus. nu. 4. ff. de ver. oblig. 244
Factum & nõ possit apponi solutioni per modum pene. in l. cum allegas. nu. 2. C. de vsur. 160
Factum intra cccl xv. dies, dicitur factũ intra annum. in l. ita vulneratus. nu. . ff. ad legem aquil. 229
Factum in re presenti dicitur factum parum ante, vel post. in l. j. nu. 6. ff. de solutionib. 298
Factum ab vxore propter minas illatas a marito rescinditur officio iudicis. in l. interpositas. nu. 6. C. de transa. 69
Factum ab alio quo tanquam a nuntio sine mandato potest haberi ratum: & an possessio mihi queratur cum quis constituit se nomine procuratoris mei possidere. in l. certe. §. si procurator. n. . ff. de preca. 184
Factum in tempore dicitur quod fit per modicum ante, vel post sine interuallo. in l. j. nu. j. C. de oper. libe. 226
Factum in ipsa contestatione litis vel statim post dicitur factum in ordio litis in l. cum & iudices nu. 8. C. de iureiur. propter calum. dand.. 115
Factum alienum quando non habetur respectus ad ipsũ fieri si ad ipsum factum perfectum promitti potest. in l. nemo est. n. 2. ff. de duob. reis. 168
Factum filij non debet nocere patri. in auth. econtra. nu. . C. de repudijs. 214
Factum ab vno ex coreis non nocet alteri quantum ad interrumpendam prescriptionem quo ad alia. in auth. hoc ita. nu. 51. C. de duob. reis stipul. 354
Factum vnius coreorum credendi constituens debitorẽ in mora prodest alteri. ibi. nu. 62.
Factum in iudicio parte absente an prosit alijs in auth. matri & auie. na. 2. C. quando mu. tute. offi. fun. po. 219
Factum ciuiliter quando representet eundem effectum quẽ factũ naturaliter. in l. ff. nu. 2. C. de his qui ve. eta. impe. 109
Factum si desit posse fieri an possit agi ad ipsum factus an vero ad interesse in l. stipulationes nu. 48. ff. de verb. obli. 233
Factum vnius ex fratribus non nocet alteri. in l. vna. nu. 1. C. si in commu. ea. cau.. 102
An que fieri possunt per statutum fieri etiam possint per pactus in rub. nu. . C. de decre. decur. lib. x. 393
Factum nomine defuncti an possit haberi ratum per heredem in bonorum. nu. . ff. rem ratam habe. fol. 333. & l. si sine. §. si procurator. nu. 1. ff. eo. 331
Factum quod possum habere ratum licet non qualitatem facti. i l. j. §. sed & si. nu. . ff. de vi & vi arma. 170
Factum si stipulatur quis sibi & Titio heredi, & Titio non interest sed alterius illi soli actio competit in l. continuus.. §. preterea nu. . ff. de ver. obli. 264
Factum qui scit & facit contra ius presumitur ĩ dolo in l. propter veneni. §. neptis. nu. 1. ff. ad fallen, 213
Factũ defuncti non retractatur ex persona heredis maiores. in l. ij. nu. 1. C. de his. quib. vt indig. 632
Factum pro facto & factum pro dato potest constitui. in l. j. §. an potest. nu. . ff. de constit. pecu. 331
Facti ignorantia presumitur in pupillo & minore. in l. si quis. nu. 4. ff. ad Macedo. 356.
Quis debet esse certus de facto suo. in l. non falsum. nu. 1. ff. de aequi. bered. 196
Factum in porticu non dicitur factum in domo sed ante domũ. sic in l. certa. §. hoc senatus. el ij. nu. . ff. de leg. j. 235
Factum in ostio an dicatur factum in domo. ibi. nu. 4.
Factum ex quo quis vult & aliquid presumatur. vide allegat. in l. cum alij. qui. nu. . §. ff. si cer. pe. 246
Factum quando non est punibile qualibet parte loci illa pars in qua est punibile. vide exprimi. in l. non solum. §. sed vt probari. nu. . ff. de ope. no. nunc. 4
Facta a prelato qui postea est remotus, tenent. in l. quotie. nu. . ff. de acquir. here. 16
Facta a prelato qui fuit pronunciatus non esse prelatũ an teneant. ibi. nu. . 198

Factionum corporales, id est productionis dicitur ones factionum. in l. constitutionem. 2. ff. de appel. 1

Actores dominorum possunt cogi pro exactione tributorum in l. missi. nu. 4. C. de exacto. tribut. lib. x. 147

Facultas soluendi aliud pro alio transit ad singulares, nu. . ff. de leg. j. 2

Facultas soluendi quando permittatur litis contestatione vel donec agatur iudicati. si vnus est in obligatione aliud in suum ne ex dispositione contrahentis vel testatoris. ibi. nu. 6. 3

Facultas soluendi adiecto non tollitur per simplicem remissionem nec per patris receptionem. in l. sed. est nu. . ff. de solu. Facultas soluendi a tecto & dicto ex post facto tollitur simplici renouatione vnius. ibi. nu. 24

Facultas eundi an sit facultas realis vel personalis. in l. pater. n. 10. ff. de serui. legat. 2

Facultas offerendi seruum pro noxa quam habet condemnari, vsque ad quantum tempus ei detur. in l. miles. §. decem. nu. . ff. de re iudi. 104

Facultas soluendi adiecta tollitur litis contestatione. in l. si quis. nu. 7. ff. de solutionib. 3

Facultati eundi per viam publicam non preiudicatur. in l. via publicam. nu. . ff. de via publi. 106

Falcidia non detrahitur iuuentario non confecto inter gra legata prestantur. in auth. sed cum testator. nu. 8. C. ad legem. falcid. 4

Falcidia a falce dicta quia sicut falx resecat. in §. hinc nobis. n. . in auth. de here. & falci. 280

Falcidia non a pretore, sed a consule introducta, vel a tribuno nominata. ibi. nu. 2. 5

Falcidia resecat ipso iure quo ad dominum non quoad obligationem naturalem. in l. cum quis. nu. 2. & 4. C. de iur. & fac. igno. 40

Falcidia appellatur legitima debita iure nature. in auth. de ĩmẽ. dona. nu. 1. 5

Trebellianica falcidia appellatur. item falcidia ponitur pro debita iure institutionis. ibid. 46

Falcidia quando detrahatur de impensa monumenti. in l. j. §. impensa. nu. 3. ff. ad legem Falcid. 2

Heres subtrahens aliquid de hereditate an perdat Falcidiam. 3

§. hinc nobis. nu. 3. in auth. de here. & falci. 4

Et an totius hereditatis vel rei tabi. facte tantum. ibi. 5

Triplex est ius disponens circa Falcidiam quando heres subtrahit aliquid de hereditate. in §. hinc nobis. n. . in auth. de heredi. & falcidi. 4

Falcidia iure deductũ computatur in partem que deuenit debet restitui. in l. libero suo. §. huius. nu. . ff. de annu. leg. 2

Falcidia hodie prohibet posse per testatorem. in l. cum quer. §. Titio fratri. nu. 4. ff. de leg. ij. 17

Falcidia dicitur inducta magis in fauorem testantis, quam contra eius voluntatem. in §. si enim. nu. . in auth. de heredita. 6

Falcidia non trahitur ex legato facto ecclie. in l. sancim. nu. 1. C. de sacrosan. eccl. 4

Falcidia de dimidijs detrahit de re ipsa, de individuis de estimatione. in l. j. §. si vsusfructus. nu. 1. ff. ad legem. falci. 2

Omnia estimatur vt sciatur an falcidia debeat detrahi. ibi.

Falcidia vt detrahatur qualit fiet vsusfructus estimatio. ibi. 1. ff. ad legem. falcid. 11

Falcidia nõ trahitur de legati animẽ. in l. penales. §. si Titio. 1. ff. ad legem. falcid. 2

Falcidia non detrahitur de mortis causa capione. in l. j. §. item ita. nu. 1. & latius. nu. . ff. ad legem falci. 3

Falcidia resecat ipso iure. in l. §. si quis ex. n. . ff. quo. ile. 2

Que extra testamenti causam capiuntur non imputantur in falcidiam nec Trebellianicam. in l. pater filio. nu. . ff. ad legem falci. 2

Falcidia de legato alimentorum facta contemplatione amicitie detrahitur secus si contemplatione paupertatis. in l. a no here denumero. 4. ff. de leg. 3

An illud quod resecatur per falcidiam. sit naturaliter debitũ sic contra vitramontanos. in l. j. §. secundo capite. nu. . ff. ad legem Falci. 2

Falcidia quando cessat in vno legato ex dispositione testatoris de

res non oneratur sed certi legatarij.in l.qui quadringenta.n.1. ff.ad legem falcid. 380
2 Falcidia detrahitur de debito legato nisi probetur debitum per testes,vel instrumenta.in l.qui pro rata.n.2.ff.de auro.& arg.leg.327 Falcidia detrahitur de relicto pro usuris & male abbatis:nisi probentur debita.ibi.nu.3.
3 Falcidia habet locum etiã quando legato debentur ex hoc edicto in l.q2 autem.nu.3.ff.si quis omis.cau.test. 211
2 In falcidium que sunt que imputantur.in l.in quartam.n.3.ff.ad legem falcid. 181
Ratio quare in falcidiam solũ imputatur quod iure hereditario capitur,secus in Trebel.ibi.nu.6.
4 Falcidia que dicatur proprio.in auth.vnde si parens.nu.1.C.õ inofficio.testa. 133
2 Falcidia quam ob causam fuerit inducta.in l.nemo potest.n.4.ff. de leg.j. 239
5 Falcidie appellatione Trebellianica:comprehenditur.in §.si autem heres.nu.3.in auth.de eccl.tit. 60
1 Falcidia detrahitur de donatione inter virũ & vxorem morte cõfirmata in l.cum hic.nu.2.ff.de dona.inter.vir. 434
4 Falcidia cessat in legatis ad pias causas,& est bonus heredis & legatariorum.in auth.similiter.nu.1.C.ad legem fal.fo.280.& l. asse.nu.1.ff.eo. 375
5 Falcidia dicitur prohibita quando legatarius est prohibitus alienare.in §.si quando.nu.1.in auth.vt spon.largit. 58
2 Falcidia detrahitur ex donatione causa mortis:& ea detracta si deicommissum intrinsecum minuitur.in l.cum pater.§.eorũ.nu. 1.ff.de leg.ij. 266
5 Falcidie tacita prohibitio an sufficiat.in §.si vero expressum.n. 3.in auth.de here.& falci. 5
2 Falcidia habet locũ ab intestato.in l.filiusfamilias.qui.n.12.ff.ad legem falcid. 375
2 Falcidia an deducatur in vna re.in l.non amplius.§.cum bonorum.nu.1.ff.de leg.j. 230

Falcidia quid ad quale vocatur fallacia accidentis.in l.sed & si.§.cũ iter.nu.3.ff.de condi.indeb. 301

Falcitas commissa ex alicui nocere,vt quis in pena falsi.incidat.in l.damus.nu.1.C.de fal. 368
Falcitas vt puniatur sufficit qꝫ noceat quo ad semplenam probationem vt aliquale iudicium.ibi.nu.2.
4 Fallitas committitur non solum dicendo falsum,sed etiã instando quod est verum.in auth.presbyter.n.1.C.de epis.& cle. 30
3 Fallitatem committens an causam perdat.in l.fraudem.§.quoties.nu.1.ff.de iur.fis. 460
1 Falcitas est immutatio veritatis.in auth.de instru.cau.nu.2.435
4 Falcitas i teste quando noceat producenti.in l.si ex falsis.n.14. C.de transa. 80
2 Falsum an committatur,si ille qui fecit citare aliquos in relatione plures posuit,quam citari fecerit in l.si mulier.§ si seruus.n. 2.ff.rerum.amo. 44
4 De falso quando possit & per viam exceptionis vt per viã accusationis cognosci.in l.cum quidã.in ij.lec.n.7.C.de fide inst.178
3 Falsum vere requirit dolum non quasi falsum.in l.diuus.nu.2. ff.de falcis. 405
2 Falsum nõ videtur qꝫ iuuatur primordio veritatis.in l.cum filius heres meus.nu.1.ff.de leg.ij. 268
4 Falsum dicens coram iudice vel producens qua pena puniat. in l.nullum.nu.3.& 6.C.de testi. 171
2 Falsum dicitur tribus modis & statuta loquẽtia de falso intelligũtur pprie,& stricte de falso qꝫ cadit in aliquo capitulo.in l.si is q. §.vtrum.nu.9.ff.de reb.dub. 34
4 De falso quatuor modis cognoscitur.in l.si ex falsis.nu.6.C.de transac. 80

Fama non probat dominium,sed probationẽ coadiuuat i l.proprietatis.nu.2.C.de probat.fo.160.& l.testiũ. §.cius.nu.1.ff.de testi. 415
Fama inducit iustam causã credendi:& sic titulum putatiuum.ibi. nu.3.
1 Fama bona dicitur ille se dignitatis status legibus,& minoribꝰ cõprobatus.in l.j.nu.1.ff.de his qui.no.infa. 117
6 Fama probat quantitatem numerus milliarium existentium de loco ad locum.tract.testimonio.nu.55. 116
6 Fama publica cum alijs probationibus,& indicijs facit plenã probationem etiam in criminalibus.cons.9.nu.2.lib.ij. 77
6 Fama sola iure ciuili non probat.iure canonico facit vitãdũ effe excommunicatũ.differ.in t.iuscano.nu.30. 191
3 Fama an faciat semiplenam ꝓbationes.in l.j.§.ijdem Lornelius. nu.4.ff.de quest. 47
3 Fama quid & quotuplex,& qualiter probetur.l.de minore.§.plurimũ vbi multa de fama.n.5.multis sequentib.ff.de questio. 40
Fame effectus.ibi.nu.30.
6 Fama cum dicto syndici ad denuntiandum male ficta deputati an faciat iudicium sufficiens ad torturam.cons.exj.nu.1.lib2. fol.94.& cons.cxviij.nu.1.eod.lib. 71
2 Fame due contrarie si probantur & opinio heredis cum vna concordat,que fama preferatur vt quis dicatur testari potuisse.in l. potest.nu.23.ff.de acquir.here. 191
3 Fama publica excusat a dolo,& calumnia.in l.miles.§.mulier.n. 1.ff.ad legem Iuliã de adulter.folio.36.& l.accusatorum.n.6. ff.ad Turpil. 412
1 Fama quam probationem faciat.in l.admonendi.n.56.ff.de iureiurando. 279
4 Fama publica dat iustam causam credendi.in l.vltima.nu.4.C. si ser.aut liber.lib.x. 390
3 Famam non exta re qualiter probetur.in l.j.§.item Labeo.n.8. ff.de aqua plu.arcen. 49
2 Fama an sufficiat ad probationem dominij.in l.quidã in suo.nu. 5.ff.de condi.insti. 179
2 Fama sequens tollit effectum fame precedentis.in l.sed & si lege. §.de eo autem.nu.2.ff.de petit.here. 199

Familiaris quando accusare possit dominũ domus il.penul.nu.1.C.qui accu.non poss.363
4 Familiaris si desinit esse familiaris,quando testificetur.il.ij.n. 3.C.de testib. 167
3 Familiaris pro modico furto non potest conueniri actione furti, sed actione vi bonorum raptorum.in l.preto2.§.& generalit.nu. 2.ff.vi.bon.raptor. 364
4 Familiaris vnius decurionis potest finito officio esse familiaris successoris.in l.ex agentibus.nu.2.C.de prin.lib.xij. 426
2 Familie appellatione non veniunt agnati nisi ex cõmuni vsu ita intelligeretur.in l.cum ita.§.in fideicommisso.n.4.ff.de leg.ij.257
2 Familia dicto in iure accipitur pro substãtia in l.in suis.n.3.ff. de lib.& posth. 116
4 Familie appellatio quando referatur ad rem,& quando ad personas.in l.ij.nu.3.C.de verb.sign. 268
3 Familie tot dicuntur quot filij remanserunt ex aliquo.in l.cuius ratio.§.si plures.nu.1.ff.de bon.dam. 434
2 Familia vna appellatur vna domus.in l.j.§.si vir.nume.2.ff.ad sillania. 213
3 Quilibet de familie potest prohibere aliquem ne domum.ingrediatur,& si ingreditur habet actionem ex lege Lornelia.in l.lex Lornelia.§.itaq.nu.1.ff.de iniur. 256
3 Familia impediens capere malefactorem,tenetur lege Iulia.de vi.in l.in furti.§.ope.nu.5.ff.de fur. 343
1 Familia vnius ex duobus dominis si delinquit,alius cognoscit, & bona ipsius familiaris dividentur.in l.qui iurisdictioni.n.3.ff. de iurisdi.om.iud 59
3 Aliquem esse de familia alicuius probando qꝫ eũ associat vt famulus,& ei seruit vt famulus.in l.j.§.familie.nu.5.ff.de public. & vectigalib. 56
3 Famulus liber qui deliquit si exhibetur a domino,tenet ipse suo iure & dominus liberatur.in l.j.§.quod nouissime.nu.1.co.ti.56
1 Famulus infirmus,non debet habere salarium pro tempore infirmitatis.in l.si vno.§.item.nu.8.ff.locati. 396
Famulus qui fuit infirmus si pro tpe quo fuit infirmus vult seruire tanto tempore,& habere integrã mercedẽ.an possit.ibi.n.9.
2 Famulo qui tribus scholaribus seruiebat,si duo recesserunt an debeat domini salarium.in l.Scio.nu.1.ff.de annu.leg. 297
1 Famulus expulsus a domino vt pro eo testificetur,quando videatur vere,vel ficte expulsus in l.vir.mulieri.n.1.ff.de donatiõe inter virum & vxor. 455
3 Famuli debent nominari,quando testis petit nom inari omnes de familia vt nomine recordetur.in l.cum si exhibuissent.§.autẽ. nu.2.ff.de publ.& vectig. 65
4 Famulus pro seruo accipitur.in l.iubemus.numero 1.C.de prepo.sac.lib.xij. 422
2 Famulo nihil impossibile iniungi debet.in l.Titius.§.si tantanu.ff.de excus.tut.& cur. 95

Fatalia duo in causa appellationis hodie ex causa cõli tuntur.in auth.de his qui ingre.n.1.& 6. 29
4 Per cursum omnium fatalium non datur reparatio etiã ex iusta cã impedimenti.in l.nemo arbitretur.n.1.C.do.tẽp.app.324

Femina pot esse testis in codicillis.il.si quis agere n.7. C.de codic.fo.265.& in aut.õ test.per.n.6. 52
4 Femina que possessionem rei aliene invasit,punitur constitutione l.si quis in tantam.C.vnde vi.& vt eo rei sue,an possit prætẽdere ignorantiã dicte constitutionis,si qs in tantã.ibi.n.4.6.7 & 16.334
4 Femine qñ agãt edere rationẽ lib2os.in l.j.n.4.C.de eden. 41
3 Femine possũt esse in collegijs que celebrantur vt dentur electo syne.in l.sodales.nu.16.ff.de colleg illic. 367

5 Femina an possit esse executrix testamenti.in auth.vt lit.matre ꝛ aue.nu.2. 56
5 Femine pñt esse testes in testō inter lib2os.ꝛ etiā in diuisione.q̄ sit per patrē inter filios.in §.ꝛ hoc sepe.n.2.in auc.ō triē.ꝛ semis. 20
2 **Ferie** vindemiarū vel messium non seruantur in causis cer cerator2ū.i l.custodias.n.4.ꝛ 5.ff.de publi.iudi. 373
4 Ius vocari potest tempore feriarū messiū videmiarū non occupatus circa messes vel vindemias.in l.j.n.2.C.ō agric.li.xj.409
6 Feriarum tempore non p2oceditur in causis in quibus summarie p2oceditur trac. ad rep2imendum.§.summarie.nu.6. 30
1 Ferie sunt tantūmodo inducte in actibus iudicialibus.in l.diu⁹. nu.1.ff.de fer. 83
Feriato tempore que expediri possint.ibi.nu.2.
1 Feriato tempore potest fieri testiū examinatio.in l.ij.§.item si.n. 6.ff.si quis in ius voc.non ierit. 68
Ferie in causis.in quibus p2oceditur summarie sine strepitu.ꝛ figura iudicij an sint.ibi.nu.10.
1 Feriato die p2.cessus factus in contumacem suspectum tenet.in l.ij.nu.2.ff.de fer. 83
4 Feri an examinaturō dilatione.in l.sine pars.n.3.C.ō dila 127
2 Ferijs introductis in honorem Dei renuntiari nō pōt.in l.si feriatis.nu.2.ff.de arbi.fo.178.introductis autēob vtilitatem hominum ſic. in tract.de carceri b.nu.8. 193
4 Ferijs renuntiari potest extra iudicium.in l.j.§.sed si p2etor.n. 2.ꝛ 4.ff.de fer. 82
Feriarū renunciatio simpliciter intelligit de p̄sentibus.ibi.n.3.
3 Feriarum inductarum in honorem Dei solennitas potest tolli p legem.in l.filiusfamilias.nu.5.ff.de donationib. 67
3 **Feus** pecoꝝ est in fructib⁹ industrijs ibus.in l.sequit.§. fructus.nu.3.ff.de vsucap. 110
4 **Feudatarius** vel emphyteuta licet p2opr̄io no ie possideant, possident tamen cōtēpla. tione alterius.in l.j.nu.2.C.de p2escrip.xxx. vel xl.ann. 291
4 Feudatarius qui facit alium feudatarū,non possidet.in l.vna.§ §.ac satisdationis.nu.19.C.vti.poss. 317
3 Feudatarij.ꝛ vasalli non possunt iurisdictionem non sui iudicis p2orogare sine consensu.domini.in l.j.§.ꝛ post operis.nu.8.ff.ō ope.nouī.nunc. 7
4 Feudatarius ꝛ emphyteuta an teneantur ad collectas.in l.j.n.4. ꝛ 6.C.de anno.et tribu.lib.x. 381
2 Si in feudo auit ovnus fratrum commisit felonīam,ꝛ amisit feudū dominus remisit,an videat de nouo datū an remaneat auitū quod remanet.in l.quod dicitur.n.9.ff.de ipen.in re dota.fac. 38
4 Feudum ingredientis monasteriū quando in ipsum monasteriū transeat.in repet.in auth.ingressi.nu.44.C.de sacrosan.eccl.22.
4 Feudū alienatur inuito domino quādo ep̄tor vult subire omne: onus,quod sustinebat p2imus feudatarius in l.murileguli.nu. 2.C.de murile.lib.xj. 403
1 Feudum est contractus nominatus.in l.iurisgentiū.§.quinimo. nu.1 9.ff.de pac. 95
3 Feudum potest accipi in causam iudicati ex secundo decreto.in l.si finita.§.si de vectigalibus.nu.5.ff.de dam.infe. 39
1 Concesso fundo duobus fratribus in feudū vt p2elget quarter i. um bonis ꝛ quatuor operas: quomodo intelligatur.in l.si plur̄ibus.nu.8.ff.de leg.ij. 260
2 Feuda que transeunt ad filios,si sunt heredes veniunt in petitione hereditatis:ꝛ idem in emphiteusi.in l.vt iusiurandi.§.si liberi.nu.5.ff.de oper.libert. 438
3 Feudum an publicetur vasallo delinquente in l.cum ratio.§.si in libertinum.nu.1.ff.de bo.dam. 434
5 Feudum an transeat in ecclesiam ingressu feudatarij in monasteri um in auth.de aliena.nu.10. 58
2 Feudū nō pōt pignozari.in l.qui habebat.nu.3.ff.ō lega.iij. 296
2 Feudum datum scholari reuerso de studio per baronem,quādo possit reuocari scholare existēte ignozante.in l.Neſennius.nu.
1 4.ff.de excu.tut.ꝛ cur. 94
Feudum concessum aduocato quando debeatur eius heredibus in l.continuus.§.si ab eo.nu.2.ff.de vet.obli. 264
Feudum non venit in iudicio petitionis hereditatis.in litem videndum.§.nunc.videamus.nu.1.ff.de peti.here. 191
Feudum non transit ad feminas.in §.emphyteusim.n.1.in auth. de non alie.aut permut. 12
Feudum ex bis causis reuocatur ex quib⁹ legatum.in l.si inimicitie.nu.1.C.de his.quib.vt indig. 349
4 Feudum concessum alicui p2o se ꝛ filijs trāsit ad adoptiuos.in l.cum adoptiuum.nu.3.C.de decu.lib.x. 38
2 Feudū vel emphyteusis si conceditur duob⁹ an inter eos habeat locum ius accrescendi.in l.re coniuncti.n.66.ff.de leg.ij. 26
Feuda non veniunt in restitutione fideicommiſſi. in l.si patroni. nu.3.ff.ad Trebel. 394
4 **Fictio** que retrotrahitur nō requirit duo extrema habilia in his que fingit per quandam consequentiā in l. ſi.nu.10.C.de sen.paſ.
Ubicunq; aliquid potest ſi eri non recurrimus ad fictionem.in l.non dubiū.nu.15.C.de legi. 170
Fictio p2iuatiua que fingit non esse illud quod est,regulariter ſi habet locum in his que sunt iuris:sed in his que sunt facti.in l.ſi vnus.§.pactus.nu.23.ff.de pac. 36
2 Fictiones plures an ꝛ quando cira idem concurrere possit.in l. ſi is qui p2o emptore.nu.69.ꝛ 71.ff.de vsucap. 103
2 Fictiones due habentes originem ex diuersis poterunt concurrere.in l.gerit.nu.15.ff.de acqui.here. 118
3 Fictio quid sit:ꝛ eius species.l.ſi is qui p2o emptore.n.1.ꝛ.C. quentibus.ff.de vsucap.fol.116.ꝛ l.siue possidetis.n.16.ff.de C.de p2ob.fol.163.ꝛ l3 nec vtilem.n.4.ff.ex quib.cau.maio. l.j.§.hoc autem.nu.3.ff.ad ſille. 104
2 Fictio veritas si circa idem concurrunt,que earum p2ualeat maio.fol.169.ꝛ l.ſi is qui p2o emptore.nu.2.ff.de vsuca. 114
1 Fictio cessat,vbi cessat equitas.in l.nec vtile.nu.1.ff.ex quib.cau.
3 Fictio vniuersaliter fingitur in his que sūt facti:raro vel nūq. in his que sunt iuris.ibi.nu.3.ꝛ l.is qui p2o emptore.nu.2.ff. 38.41.ꝛ.42.ff.de vsucap. 116.117
Fictio post liminij vt locum habeat quid requiratur.ibi.num.2.
1 Fictio non habet locū si non reperit rem super qua fingat pedes in l.necessario.nu.3.ff.de peri.ꝛ commo.rei ven. 187
4 Fictio est semper super certo.in l.ſi filius.n.2.C.de peti.here. 198
2 An possit fingi quod est impossibile de natura.in l.Gallus.§.ſi ei⁹.nu.4.ff.de lib.ꝛ posth. 114
3 Fictio non fingit nisi super facto.in l.verū est.nu.1.ff.de re.iu. 49
2 Fictio que est idem q̄ p2esumptio iuris.ꝛ de iure non patitur p̄ bationem in contrarium.in l.ſi duo.nu.1.ff.de acqui.here. 195
1 Fictio legis p2orsus se ad id,ad quod p2orsus lex nature.in l. item queritur.§.qui impleto.n.14.ff.loca. 400
1 Fictio quando plus possit quam veritas.in l.eius.qui.nu.5.ff.ſi certum pet. 206
3 Ad fictionem recurritur:quando fictio illa haberet effectum.in ris:secus si nēn haberet.in l.j.§.ſi vir.nu.1.ff.de acquir.poſſ.p2 2.ff.ad legem Falcid. 373
2 Fictio reperēpta non retrotrahitur.in l.in ratione.§.ſi seruus n.
Fictio tranſlatiua quando fingita re de vna re ad aliam,inducit fictionem p2out ad factum refertur:si ad ius veritatem.in l. ſi is qui p2o emptore.nu.36.ff.de vsucap. 118
Fictio hec quando fingitur de loco ad locū,quid operetur.ibi. nu.66.
Fictionis introducente causa fuit equitas.ibi.nu.67.
2 Fictio recipit extensionem palliuam.in l.j.§.lex falcidia.n.5. ad legem Falcidiam. 372
3 Fictio tranſlatiua non h3 locum super re percepta:ꝛ quādo requirat rem extare.in l.ſi is quid emptore.nu.3.ff.de vsucap.118
Fictio translatiua cum fingit de vna persona ad aliam fingendo per his que sunt meri facti,fingit ex necessitate.ibi.nu.6.
Fictio inductiua est in re certa nō existēti possibili p2o existentia iure facta assūptio.in l.ſi tg qui p2o emptore.n.26.ff.de vsuca.118
Fictio inductiua q̄ habeat locū in his q̄ sūt meri facte.ibi.n.27.
Fictio inductiua ꝛ fictio p2iuatiua non requirit duo extrema habilia sicut fictio translatiua.ibi.nu.28.
Fictio inductiua q̄ est inductiua in subsidium.ibi.nu.30. 117
Ea que possunt fieri secundum veritatem q̄ non possint fieri secundum fictionem.ibid.
Fictio p2iuatiua est in re existenti possibili non existente p2o ipsa existente a iure facta assumptio.ibi.nu.7.
Fictio translatiua l3 regrat duo extrema habilia,ſi sufficiat extremū ad quod,sit habile in potētia l.nō in esse tū.ibi.n.3.4.5.
Fictio posliminij q̄ nō h3 locū in possessione que h3 multitudinē ꝛ parū iuris vt est illa quam per nosmetipsos possidem⁹.ibi.nu.
Fictio postliminij q̄ habeat locum in possessione que habet multum iuris ꝛ parum facti.vt est illa quam habemus p filios seruos nostros.ibi.nu.13.
Fictio post liminij ꝛ legis Cornelie an habeat locū in possessione seruum filium aut colonum ante captiuitatem domini ex causa peculiari q̄ non.ibi.nu.15.
Fictio legis Cornelie an procedat in possessio q̄ seruum aut filium.post captiuitatem domini ex cā peculiari:q̄ non.ibi.nu.17
Fictio post liminij vel legis Cornelie quando operetur circa possessionem vel vsucapionem ponitur plena distinctio.ibi.n.6.
Fingi non potest super eo quod est impossibile.ibi.nu.22.
Fictio est introducta a iure regētium:item a iure ciuili introducte etiam per statuta consuetudines.ibi.nu.22
Fictio ab homine induci non potest.ibi.nu.34.
Fictio translatiua seu extēsiua est in re certa vno modo existenti p2o

p̃o existente alio modo possibili a iure facta assumptio.in l.si qui p̃o emptore.nu.43.ff.de vsucap. 117
Fictio hec vt plurimum circa quatuor operatur.ibid.
Fictio translatiua fingens de tempore ad tempus pōt sup his que sunt meri facti fingere equitate suadente.ibi.nu.44.
Fictio hec q̃ etiam fingat circa ea que sunt meri iuris.ibi.n.45.
Item fingit in his que sunt iuris ꝛ fabri.ibi.nu.45.
Fictio non porrigit se ad id quod natura nō porrigit se in l.reb⁹. §.item qui p̃ecario.nu.3.ff.de p̃eca.
Ficte an facit qui facit per alium.in l.si pater.nu.1.ff.de bis que in fraudem creditoꝝ. 161
Fingi super re que non est licet non possit, tamen aliquid retro si esse fingi potest.in l.quedā.nu.1.ff.de reb.dub. 343
Fingitur super facto aliquid quod factum nunquam fuit.in l.soluta. §.solutum.nu.3.ff.de pig.act. 344
Fingi quare non possit in his que sunt facti.in l.cum heredes.§. in his.nu.1.ff.de ac.qui.poss. 105
Fictabilis no pōt accusare secantes fructus in possessione quam tenet ad affectum vigoꝛe statuti punientis robantem rem alienā.i l.si fur.n.3.ff.ō vsufru.215.
Fictum annuatim recipiens ab aliquo per longū tempus p̃ fundo p̃o quo soluens non potest ostendere qualiter illum teneat ni si p̃obando solutionem an sibi p̃eiudicet.in l.quicunq;n.4.et 8.C.de apoch.pub.lib.x. 384
Fideicommissum quando nō deficit per libeꝛos nō restituit statim ꝫ expectatur moꝛs naturalis.in l.ex facto.§.ex facto.n.2.ff.ad tre. 389
Fideicommissum vniuersale,ꝛ particulare quomodo differāt.in l.j.nu.8.ff.de leg.j. 229
Fideicommissū relictū ad diē ineꝛtū pōt ante diem restitui.in l.post.moꝛtem.nu.1.2.3.C.de fideicom. 171
Fideicommissi onere non potest gravari.qui non habet commodum pecuniariū.in l.plane.§.qui testamento.n.1. ff.de leg.j.24
Fideicommissus potest re.in qui.a succedentibus ab intestato pupillo,q̃ expiraꝛ adueniente pubertate.in l.si Titio.§.sicuti.nu. l.ff.de leg.j. 246
Fideicōmissū vniuersale ante restitutionē vadit ad heredes.in l.cogi.§.idem mētianus.nu.2.ff.ad.Trebel. 368
Fideicommissū si est ademptus ex dispositione testatoꝛis expꝛessa legatum non remanet penes grauatum,sed videtur ademptu in l.hilo.§.matri.nu.1.ff.adi.lega. 318
Fideicommissum conditionale relictum ab ascēdentibus.nō trāsmittitur ad descendentes fideicommissario defuncto conditoꝛ pēdente.in l.vnica.nu.4.C.de his qui ante aper.tab. 282
Fideicommissa tacita deteguntur per coꝛrectionem.in l.non intelligitur.§.tacita.nu.3.ff.de iure fis. 436
Fideicommissū tacitum qñ dicatur in l.j.nu.8.C.de dila.li.x.376
Fideicommissum potest imponi donationi causa moꝛtis.in l.cū pater.§.eoꝛum.nu.1.ff.de leg.ij. 296
Fideicommissum iniunctū filio si decesserit sine filijs.vel filā eiꝰ, an valeat si filius decesserit cū filij filijq; seu sine filijs.in l.sed ꝛ si.nu.2.ff.de leg.iij. 277
Fideicommissum non solum ex verbis,sed etiā ex mente inducit. in.l.pater filium.§.pater.nu.1.ff.de leg.iij. 286
Fideicommissi iure ei id quod quis habet venit in restitutione Trebellia.in l.liberto.§.filium.nu.1.ff.de annu.leg. 299
Fideicommissum vniuersale non continetur appellatione hēditatis.ibi.nu.5.
Fideicommissum videtur dubio relictum ab ipso filio impubere instituto,licet relinquatur post moꝛtem.in l.coheredi.§.quid si heredem.nu.2.ff.de vulg.ꝛ pupil. 171
Fideicommissum dicitur conditio.in l.j.nu.1.C.de pac. 55
Fideicommissum q̃ bꝰ quis ex sententia erronea non venit in restitutionem fideicōmissi.in l.debitoꝛ.§.ea q̃.n.2.ff.ad.Trebel.396
Quod peruenit ad heredem vt ad heredem.non venit in fideicōmissum.ibi.nu.3.
Fideicommissa vniuersalia sunt exequata legatis vniuersalibus, cū vniuersalia particularibus.in l.j.nu.5.ꝛ 8.ff.de leg.j. 222
Fideicommissum vniuersale relictum a fratribus minoꝛibus nō valet,sed particulare relictum.sic.ibi.nu.9.
Fideicommissum an possit relinqui ab eo cui donatur intervivos in l.si mulier.nu.1.ff.de leg.iij. 278
Fideicōmissū relictū fratribus sub nomine appellatiuo.p̃o hereditaria portione debetur.in l.Lucius.§.Mdeuia.num.1.ff.ad Trebellianum. 396
Fideicōmissi onere grauari quādo possit ille qui aliquid cōmodi affertur.in l.j.nu.3.C.cōmu.de legat. 274
Fideicōmissū relictū filiofamilias ita vt eum perueniat,videtur dilatū in tempus existentie sui heredis.in l.vbi pure.nume.1.ff. ad Trebellianum. 390
Fideicommissi dies non cedit per ingressū religionis,nisi ingressus fit,quis religionē fratrū minoꝝ.in l.cum pater.§.hereditatem.nu.3.ff.de leg.ij. 296
Fideicōmissū relictū patrono nullo iure est debitū vltra legitimam portionem.in l.patronus.nu.1.ff.ad Treb. 396
Fideicōmissū trāsmittuntur ad heredes licet hereditas non adita non transmittatur.in l.a testatoꝛe.n.4.ff.de cond.ꝛ demō. 371
Fideicōmissū vniuersale ante restitutionē trāsmittitur ad heredem.l.cum filio.nu.1.2.3.4.5.ꝛ ff.de lega.j.fo.228.l.cū secūdū.n.1. ꝛ 2.C.de fideic.fo.270.ꝛ l.si in personā.n.1.C.eod. 272
Fideicōmissarij ꝛ executoꝛes nullo instituto herede, vicē heredum obtinēt.consi.xxv.nu.2.lib.1. 13
Fideicōmissū relictū a duobus cum expressione nominis collectiui debētur etiā si in persona vltimi tantū conditio exiterit, si persona nō supereſt,que ex presūpta volūtate defūcti excludat. in l.heredes.§.cum ita.nu.1.ff.ad Trebel. 395
Fideicōmissū vniuersale si relinquatur filio,per hoc nō dicitur institutus.in l.si emācipatꝰ.n.1.ff.de bo.poſſ.contratab. 414
Fideicōmissū relictū animo cōpēsandi non inducit petitionē.in l.fideicōmissa.§.item si quis.nu.2.ff.de lega.iij. 279
Fideicōmissū pure ꝛ simpliciter a patre,vel domino filio vel seruo heredibus institutis an valeat:q̃ intelligatur tacita cōditio cum erunt sui iuris.in l.cū filio.nu.2.ꝛ 4.ff.de leg.j. 227
Id quod capitur ex substitutione pupillari an veniat in fideicō. in l.Marcellus.§.quidam nu.6.ff.ad Treb. 386
In fideicōmissū venit is,q̃ ad aliq̃ venit iure accrescendi.ibi. nu.7.
Quo venit ad aliq̃ ex vulgari substitutione quando veniat in fideicommissum.ibi.nu.8.
In fideicōmissū an veniat id,quod ad alijq̃ devenit ex substitutione compēdiosa.ibi.nu.9.
Fideicōmissū relictum post moꝛtē omnū ab vltimo descēdente videtur esse relictū.in l.codicillis.nu.1.ff.de vsufru.leg. 339
Fideicōmissū non debetur homini libero hereditate non adita,i l.neq; enim.§.cum miles.nu.1.ff.de test.milit. 184
Fideicommissum vniuersale conseruatur.per authē.ex causa.C. de libe.prete.in l.peculium.§.Titio.nu.11.ff.de leg.i. 262
Fideicommissa sibi ascribens si est presens vel acceptat tēpoꝛe testamenti non potest postea recusare.in l.ex sententia nu.5.ff.de testa. tute. 57
Fideicommisso vniuersali non venit quod quis extra iudicium ꝺ functi percepit.in l.cum quis.nu.2.ff.de di.p̃elat. 306
Fideicommissum p̃obari potest per coniecturas.in l.cum q̃po nebatur.nu.2.ff.de leg.ij. 262
Fideicommissum vniuersale estimatur quantum valet tota hēditas.in l.Marcellus.nu.11.ff.ad Trebel. 385
Fideicommissum reuocatur per superuenientiā liberoꝝ quando quis non cogitabat in perpetuum habere filios.i l.j.n.10.ff. de iur.codicil. 319
Fideicommissarius p̃imus non potest cogere heredem adire,ne secundo si apud eum non sit remansura quarta hēditatis.i l. si patroni.§.qui fideicommissa.nu.1.ff.ad Trebel. 395
Fideicommissarius vniuersalis quo casu habeat rei vēdicationē etiam restitutione non facta.in l.si duobus.§.sinautem.nu.4.C. communia.de leg. 275
Fideicommissarius casibus,in quibus actiones transeūt sine restitutione,habet remedium.l.fi.C.de edic.diui.in l.sancimus.§. cum autem.nu.7.C.ad Trebel. 79
Fideicommissarius potest vnam rem ex tota hereditate petere. quest.xiij.nu.7. 118
Fideicommissarius habet similitudinem cum herede,ꝛ est heres in effectu:intelligeꝛ vtiliter.in §.inoꝛdinatum.nu.1.ꝛ 3.in auth.ō here.ꝛ falci. 3
Fideicommissarius vniuersalis potest facere inuentariuꝫ si heres non fecit.Et ad quid sibi p̃oderit.in §.ij.enim.nu.9.in auth.de here.ꝛ falci. 4
Fideicommissarius de legatis particularibꝰ ob hrede relictis an detrahāt falcidiam.in l.ex esse.nu.1.ff.ad Trebel. 392
Fideicommissarius p̃imus si restituit secundo fideicommissario an ius fideicommissarto hereditatis remaneat apud p̃imū: quod non.ibi.nu.3.
In fideicommisso venit portio hereditatis que ab intestato defertur p̃etio.consi.xx.nu.6.lib.j. 18
Fideicōmissus ex causa p̃eteritionis cessum,viuente filia an trāsmittatur ad heredes.consi.xx.nu.7.lib.j. 11
Fideicommissarius vniuersalis decedens ante aditam hereditatem q̃ transmittit eius deliberandi.l.cum filio.n.4.ff.ō leg.j.
Fideicommissarij habentur.si non est heredis si nō est heredis institutio.consi.xxxvij.nu.1.lib.j. 16
Fideicommissarius si decesserit ante factā restitutionem an resti-

tutio possit fieri ei' hēdt.i l.apud Jul.§.vtrū.n.1.ff.ad treb.38
4 Fideicommissarius vniuersalis quando sit legitimus contradicto in l.ſi.nu.22.C.de edic.diui adri.tol. 26
2 Que non transeunt in heredem extraneum non transeunt in ſi de commissarium.in l.ſi patroni.nu.2.ff.ad Trebel. 384
2 Fideicommissarius ſi agit fideicommissaria hereditatis petitione z conuentus non possideat,tunc filius superueniens impedit executionem.in l.ita tamen.§.quotiens.nu.2.ff.ad Trebel. 391
2 Fideicommissarius vniuersalis quod habeat tēpus ad deliberandum.in l.j.§.ait prætor.nu.3.ff.de iure delibe. 108
2 Fideicommissarius vendicare potest alienata.in l.Marcellus.§.res que nu.4.ff.ad Trebel. 386
2 Fideicommissarij constituti in testamento nullis alijs datis heredibus habentur loco heredum.in l.centurio.nu.21.ff.de vulgari z pupil. 164
Fideicommissarius an detrahat quartam in l.j.§.denique.nu.1.ff.ad Trebel. 384
2 Fideicommissarius secundus cogit primum heredē adire z restituere.in l.cogi.§.ſi ego.nu.1.ff.ad.Trebel. 386
4 **Fideiussor** ſi ante quam fideiuberet,protestatus fuit creditori,q nō intēdebat fideiubere,z ſiō iussit an obligetur.in l.pacta nouissima.nu.6.C.de pact. 59
1 Fideiussor qui iurauit:quando possit repetere a reo principali. in l.duobus.§.a fideiussore.nu.2.ff.de iureiur. 275
Fideiussor vt habeat actionem mandati contra reum,debet docere se vere soluisse.ibi.nu.3.
4 Fideiussor potest intentare restitutionem quando minor voluit eam impetrare.in l.ſi.nu.8.C.de fideiuſ.minor. 102
3 Fideiussor de iudicato soluendo an teneatur perempta instātia: z an post appellationem.in l.Grece.§.z post.n.1.ff.de fideiuſ.279
3 Fideiussor non potest teneri in grauiorem causam quam reus principalis.in d.l.Grece.§.illud.communne.nu.1. 280
Fideiussor qui promisit ex cum principalis z promisisset,nō obligatur.ibi.nu.2.
3 Fideiussor in obligationibus facti in quibus ex sua mora teneri potest ñ pōt pena pmittere.in l.hi qui.n.3.ff. de fideiuſ.285
Fideiussor ſi renunciauit exceptionibus sibi ex persona sua competentibus tenet renunciatio ſi cōpetūt ex persona principalis. ibid.nu.4.
Fideiussor quando in veritate est principalis z ad cum principaliter negotium spectat quando possit in pias teneri.ibi.n.15
3 Fideiussorem se negans an perdat beneficiū diuisionis:qui operentur illa verba nego narrata prout narrantur.in l.ſi dubitet.§. ita de mun.nu.1.ff.de fideiuſ. 280
4 Fideiussor an sit idoneus testis pro principali. in l.omnibus.in ĝ.lec.nu.6.C.de testi. 169
2 Fideiussor iudicatum solui executione facta contra ipsum potest contra principalem impetrare executionem sine processu ordinario in l.j.nu.5.ff.iudi.solui. 322
3 Fideiussio iudicatum solui perit instantia perempta.in l.cū lite. nu.3.ff.eo.tit. 323
3 Fideiubens pro pupillo naturaliter obligato,non habet actionem contra pupillū:secus ſi pro pupillo ciuiliter z naturaliter obligato vel facto locupletiore.in l.Marcell°.n.1.de fideiuſ.283
Fideiussor intercedens pro minore quādo teneatur vtiliter, et quando non.ibi.nu.1.
Fideiussor potest intercedere pro eo qui tenetur officio iudicis. ibi.nu.4.
Fideiussor intercedens pro pupillo tutore authore habet actionem mādati contra pupillum:licet pupillus habeat restitutionē integrum aduersus dictam actionem.ibi.nu.6.
Fideiussor intercedens pro furioso a prodigo an teneatur z ſi teneatur an restituatur.ibi.nu.7.
Fideiussor potest conueniri principali non discusso,quando principalis de iure,vel de facto non potest discuti.ibi.nu.8.
3 Fideiussores plures ſi intercedunt diuersis temporib° vnus nō videtur intercedere contemplatione alterius.in l.ſi stipulatus. §.ſi ex duobus.nu.2.ff.de fideiuſ. 281
1 Fideiussor de iudicio ſiſti quando sit obligatus.in §.illud quoq; nu.17.in auth.de exhib.reis. 8
Fideiussor de iudicio ſiſti non tenetur certam quantitatem promittere.ibi.nu.18.
4 Fideiussoris persona requiritur in prætorijs stipulationibus.in auth.offeratur.nu.8.C.de litis contest. 126
2 Fideiussor qui fuit presens z scriptus fideiussor pro condemnatione soluenda ſi non contradixit obligatur.in l.cum ostendim° nu.1.ff.de fideiuſ.tut.z cur. 103
Fideiussor in his q̄ cum ergunt tpe stipulationis ẽcte ex persona sua non potest in plus tenere ri quā principalis:sed in his q̄ emergūt,postea hic est sua mora,vt ſi testō.§.q̄situ ẽ.n.1.ff.ō fideiuſ.287
4 Fideiussor officialis conuenitur non excusso principali.in l.j.n. 3.C.de decur.lib.x.
3 Fideiussor succedens fideiussori beneficio inuentarij nō pōt vti beneficio inuentarij,z obligatio nō est extincta.in l.ſi cū.§.q vulgo.nu.4.ff.de solutio. 345
3 Fideiussor potest accedere pro eo qui solo iudicio officio conuiniri potest.in l.cum quis.§.ſi quis.nu.1.ff.de solut. 318
Fideiussor potest accedere pro eo qui restituto ex mera iustitia non pro eo qui est restitutus ex mera misericordia.ibi.nu.2. 323
3 Fideiussor debitoris decedentis sine herede tenetur de quinquennio quando desit esse spes additionis,z de rigore hereditate iacente.in l.ſticbum.nu.6.ff.de solut.
3 Fideiussor succumbens in actione mandati recuperabit sumptus litis a reo,z iudicio pendente poterit pecunias pro expensis peter e.in l.exceptione.nu.10.ff.de fideiuſ.
4 Fideiussor ein non dicitur dare qui dat fideiussorem pauliganum.in l.ſi.nu.1.C.de prepo.argen.lib.xij.
Fideiussor an possit statim agere cū se obligant per instrumentum guarentigie.in l.fideiussor.nu.1.ff.de fideiuſ.
Fideiussor accedens venditioni rei sacre,vel liberi hominis non obligetur:qn vēditioni rei minoris in l.cū lex.n.1.ff.d fideiuſ.
Fūdo dotali vēdito,i venditiōe ōt fideiussor,si obligetur.ibi.nu.
4 Fideiussori datur dilatio vt denūtiet domino,vt ab eo instruatur. in auth.qua in prouincia.nu.7.C.vbi.de crimi.agi.opor.
2 Fideiussor pōt soluere de substantia principalis.in l.ſi curatore epiſ.z cle.fo.22.z in auc.vt cū de appel.cognoſc.ſi vnus.n.1.C.
Fideiussor an teneat appellare z appellatione pcq̄.ibi.n.4.
Fideiussor quando possit conueniri per creditorem qui pignus habeat,vel pignus primo vēdi debeat.in auc.de fideiuſ.in.7
3 Fideiussores dati per conuentum suo nomine in posita facta p curatorem in iudicio:non liberantur.in l.ſi ante acceptum.n.3. ff.iudic.solu.
3 Fideiussor potest appellare a sententia lata contra principalem.in l.a sententia.nu.2.ff.de appel.
Fideiussor venditoris empto re victo potest appellare.ibi.n.4.
5 Fideiussori presenti datur dilatio ad rem presentandum.in auc. de fideiuſ.nu.1.z 3.
5 Fideiussor p dote danda constitui potest.in §.est quoque.n.1. in auth.de nupt.
3 Fideiussor dicitur verbis tantum obligari.in l.stipulationis §. fatisacceptio.nu.3.ff.de ver.obli.
3 Fideiussores etiam separatim accepti habēt beneficium diuisionis.in l.ſi plures.nu.1.ff.de fideiuſ.
Si vnus ex fideiussoribus sub conditione obligatus non est solūdo,actio in alios restituitur per restitutionē ī integrū.ibi.nu.
4 Fideiussores plures cū interuenerūt pro pluribus reis,an habeat locū beneficiū diuisionis.z.limt cos§.duo rei.n.1.nō fideiuſ.
Fideiussores an habeant diuisionis beneficium ex persona principalium reorum.ibi.nu.2.
4 Fideiussor an poterit opponere post biennium exceptionē non numerate pecunie.in l.ta mandatori.nu.1.C.de nō.nu.pecu.
Fideiussor ſi protestat' fuit creditori ne pecuniā numeret,quotest tamen numerare.ibi.nu.3.
3 Fideiussor de iudicio iuſti reum damnatum in vna causa,non tenetur ĩstere in alia.in l.capitis.nu.2.ff.de fi.teiuſ.
Fideiussor in obligatione facti accedere pōt.ſi principalis erat obligatus:z hoc quō intelligatur.in l.ſi q̄s pro co.ff.mandato
Fideiussio prestita de dote pferuāda non firmatur.ibi.nu.9.
Fideiussor qui non obligatur, quia in duriorem cām se obligant vel aliud promittit,vel qui intercessit in casu quo principalis nō tenetur.ſi iurauit,tunc obligatur.ibi.nu.15.
Fideiussor p re fisco intercedere potest.in l.ſi debitori.nume.ff. de fideiuſ.
Fideiussor pro reo deportato accedere potest.ibi.
Fideiussores ſi intercedent diuersis temporibus,vnus nō videtur 5 intercedere contemplatione alterius.in l.ſi Titi°.nu.ff.eo.tit°
Fideiussores duo ex interuallo fideiubentes habēt beneficiū cedendarum,quando alter potest effectualiter conueniri.ibi.
Fideiussores quando simpliciter intercedūt,quilibet tenetur in solidum etiā ſi non fit dictum.ibi.nu.2.
Inter fideiussores quando sit locus diuisioni.ibi.nu.4.
5 Fideiussor mādatorī sposo quomodo differant.in auth.de fideiuſſo.nu.6.7.8.
4 Fideiussor indicatum solui qui exactus est pro dño,hz exceptionē parātā contra dominum.in l.ſi.nu.7.C.de vſu.rei indica.
1 Fideiussor solus quomodo liberetur tēpore oblō principalis.in l.ſi fideiuſſor.§.fideiuſſor.nu.1.ff.mand.
3 Fideiussor simpliciter acceptus tenet ad vsuras,q venūt officio iudicis ex natura actionis.in l.ſi postea.n.1.ff.de pp.dal.fo.22

3 Fideiussor post stricte & large intelligi. in l. reos. nu. 1. & duo. reis. 270
3 Fideiussor nō pōt esse quis apud eunde pro eodē. in l. Uranius. nu. 2. ff. de fideiuss. 293
Fideiussor si denūtiat creditori ne numeret qñ creditor possit numerare, vt noceat fideiussori. in l. si fideiussori. nu. 3. ff. de fideiuss. 291
3 Fideiussor & iudicio sisti potest modā purgare post multos dies qñ est appolita dies & pena. in l. si insulam. nu. 1. ff. de verb. obligationib. 239
Pace facta inter duas familias si fideiussores hic inde dati sunt de nō offendendo sub pena, & vnus offendat: & ob hoc bannat. tñ ad penā contra fideiussores agetur in l. captis. n. 1. ff. de fideiuss. 288
Fideiussores delatoris tenent, & inquātū in l. ex quibusdā. §. sena tus censuit. nu. 1. ff. de iure fisci. 406
Fideiussor qñ possit accedere in obligatione faciendi, vel nō faciēdi. in l. inter artifices. nu. 2. ff. de solu. 302
Fideiussor quib⁹ calib⁹ verbis nō obligef. in auc. de fideiuss. n. 7. 7
Fideiussor qñ dari debeat per debitorē creditori accipienti bona eius in solutū: & quare dare teneatur. in §. q⁹ auth. nu. 7. in auth. de fideiuss. 9
3 Fideiussor de iudicio sisti est pro pio fideiussore. in l. ij. §. i fideiussorem. nu. 1. ff. qui satisd. cog. 72
Principalis tenetur sistere in iudicio, & fideiussor teneat se factorū & curatorū q̄ sistat: & sic aliud videtur p̄mittere, tñ fideiussio non impeditur. ibi. nu. 2.
Fideiussor in criminalibus tenet in quantitate tarāda per iudicem, & in ea contra fideiussorem ex officio inquirere. ibi. nu. 3.
Qui agit contra fideiussorē dz de veritate debiti probare: sicut si ageret contra principalem. ibi. nu. 5.
3 Fideiussor an teneatur ex mora principalis. in l. cū filiusfam. §. si stipulatus. nu. 1. ff. de ver. oblig. 225
Et an priuilegiū q̄ habent cruce signati ne possint conueniri intra annū transeat ad fideiussorem. ibi. nu. 2.
4 Fideiussores idonei habent beneficiū diuisionis ex epistola diui adriani. in l. nō recte. nu. 1. C. de fideiuss. 355
Fideiussores plures simpliciter accepti intelligūtur insolidum, ibi. nu. 2.
3 Fideiussor qñ est sibi factū mandatū q̄ soluat, nō tenet nisi de dolo & lata culpa. in l. eum qui. §. si epistola. nu. 4. ff. de fur. 337
3 Fideiussor qualiter debeat appellare: & sibi prius non auditur. in l. si procurator. §. sed si alius. nu. 1. ff. oñ appel. fit. 434
1 Fideiussor de iudicio sisti nō tenetur de eo quod creuit p̄ infitiationē. in l. siue. nu. 1. ff. qui satisf. cogant. 72
An teneatur in eo q̄ creuit per iuramentum in litem. ibi.
Fideiussor de iudicio sisti tenetur vsque ad sniam, si actor litē p̄sequatur & tardat vsque ad duos menses. ibi. nu. 2.
Fideiussor de iudicio sisti tenetur certi conditione. ibi. nu. 3.
5 Fideiussor qui est liberatus acceptilatiōe ita q̄ ad eū principale p̄ rigitur a reo non repetit, ach̄ soluisset. in l. 2 per iuliurādū. §. qui ita. n. 3. ff. de acceptil. 316
4 Fideiuss. an succedat ciuili actiōi. in l. si cui. n. 1. C. ō nō. nu. pe. 174
3 Fideiussor soluēs videtur actiones emere. in l. cū is. nu. 1. ff. de fideiussor. 285
3 Fideiussor qui de facto conueniri nō potest, de iure sic. & de iure conueniri non posse. in l. qui satisdare. nu. 2. ff. de fideiuss. 279
Fideiussorem inhabilem recipiens ignoranter sibi nō p̄iudicat. ibi. nu. 6.
Fideiussorē inhabilē dans, vt dicatur satisfecisse, an distinguat sive sciverit sive ignorauerit. ibi. nu. 7 & 9.
Fideiussor qui tenetur dare dando clericū liberatur, dummō non de iudicio sisti. ibi. nu. 11.
Fideiussorē qui dedit, qui effectus est non soluendo, tenetur iterū satisdare. ibi. nu. 12.
4 Fideiussori nō prodest, q̄ nō prodest reo principali. in l. si vnus. §. pactus. nu. 3. ff. de pac. 101
3 Fideiussor cōueniri pōt qñ est notorium principalē nō esse soluē do nulla facta excussione. in auth. de fideiuss. in 1. 7
Fideiussor qui interuenit pro naturaliter tantū obligato, qñ possit conueniri statim & executione nō facta. ibi. nu. 12.
1 Fideiussor pōt conueniri nō excusso principali qñ certū est a principio principalē nō eē soluēdo i l. decē stipulat⁹. n. 2. ff. ō ver. ob. 252
Fideiussor tyranni conuenitur non excusso principali. ibid.
4 Quod tempus inspiciatur, vt quis soluēdo nō sit ad hoc vt fideiussor p̄ueniatur principali nō excusso: qui primato tēpus litis cōtestate. in l. quoniā nu. 2. C. de conue. fisc. debit. lib. x. 375
3 Fideiussor qñ succedit principali extinguitur accessoria nisi cedat ad incommodum creditoris. in l. debitor. nu. 1. ff. de separa. 158
3 Fideiussor simpliciter intercedens an teneatur ad vsuras. si principalis tenetur in l. Lucius. §. Paulus. nu. 1. ff. ad munic. 408
1 Fideiussor de iudicio sisti qui se offert defensioni principalis, ō verus procurator. §. si vero. nu. 2. In auth. vt omnes obe. iud. 33
2 Fideiussor an principaliter petatur qñ euictus imminet, an vero ope exceptionis. in l. j. §. stipulationū. nu. 3. ff. de p̄eto. stip. 19
2 Fideiussor an possit esse iudex in causa rei principalis, & an etiam testis inter debitorem & principalē. in l. si cui legetur. §. si titio. n. 1. ff. de leg. j. 238
1 Quando agitur contra fideiussorem, vel pignorū possessorē p̄cedit iudicii excussione non facta si non opponatur. in l. si mancipium. §. si communi. nu. 1. ff. de euic. 421
3 Fideiussor non potest cōdēnari nisi inquātum facere possit, qñ eo conuento dominus comparet & opponit exceptione de qua in l. & si fideiussor. ff. de re iud. ex persona sua. ibi. nu. 139
1 Fideiussor qñ possit conueniri, si principalis est liberatus pacto personali. in l. nisi. nu. 1. ff. de pac. 100
3 Fideiussorū idoneorū p̄statio habetur p̄ solutione. in l. rescripto. §. debitores. nu. 1. ff. de mune. & bono. 473
1 Fideiussor condēnati in certa quantitate non liberatur reo nisi tuo vel deportato. in l. si vero p̄. nu. 1. ff. qui satisd. cog. 74
Fideiussor de iudicio sisti an liberetur bānito vel deportato reo. ibi. nu. 2.
1 Fideiussor p̄stita a captis a familia, vel cum armis inuētis & ō eundo ad iudicium, & differt a fideiussione de iudicio sisti, & stādo iuri. in l. j. nu. 1. ff. si quis in ius voc. nō ier. 67
1 Fideiussor de eundo ad iudicem dz sortiatur sorū ratione contractus, nō tñ perdit p̄iuilegiū eligēdi iudicem. in l. j. nu. 2. ff. si quis in ius voc. nō ierit. 7
1 Fideiussor idoneus nō est, qui est de loco fori & custodia ad eum spectat. in l. 1. ff. qui satisf. cogant. 72
3 Fideiussor qui promisit de iudicio sisti, tenetur sistere vsque ad sententiam, si simpliciter promisit sistere: si vero qñcūque curie placuerit, tunc etiā post sententiā. in l. si quis. nu. 2. ff. de custo. & exhib. reo. 184
Fideiussor qui promisit reū sistere cogitur exhibere post sex menses. ibi. nu. 5.
2 Fideiussor ei denuntiat creditori, ne numeret debitori, q2 fract⁹ nō soluendo: an ibi p̄osit. in l. Titius. nu. 1. ff. de p̄ocur. 132
1 Fideiussor qui soluit nō dz actione negotiorū gestorū contra fideiussorē: & de ratione in l. ex facto. nu. 4. ff. de neg. gest. 142
4 Fideiussor officialium non conuenitur. nisi p̄incipali excusso: & si de bonis officialis emerit in. l. j. nu. 1. C. de cōdē. ff. debi. li. x. 383
Fideiussor sponte soluendo, vel offerendo debitum an possit creditorē cogere, vt soluat. in l. fideiussoribus. nu. 3. ff. de fideiuss. 382
5 Fideiussor dans qui nō potuit bona immobilia, an liberetur. in l. p̄etorie. nu. 3. ff. de p̄eto. stip. 319
Fideiussori qñ videatur mandatum, vt soluat. in l. si quis mandato. nu. 1. ff. de neg. gest. 142
4 Fideiussor p̄o dote restituenda an possit dari. in l. si. nu. 2. C. ne fideiuss. do. den. 215
3 Fideiussor qñ venit ad defendendum tenetur satisdare. in l. iam tñ. §. nūc videamus. nu. 1. ff. de iudi. sol. 24
5 Fideiussor creditori non agenti, & eo inuito an possit ab eo petere q̄ petat debitum, & cedat sibi actionem cōtra principalem. in aut. de fideiuss. nu. 19. 6
3 Fideiussor non obligatur nisi verbis. in l. cum filiussa. nu. 2. ff. ō verb. o blig. 225
1 Fideiussor de iudicio sisti an teneatur, si reus ante diem exhibitionis decessit: & sit certum ipsum exhiberi non posse. in l. si decesserit. nu. 2. ff. qui satisd. cog. 72
1 Fideiussor de iudicio sisti, habēs p̄iuilegium fori si cōueniatur, & taceat sibi p̄eiudicat. in l. fideiussor. nu. 1. ff. qui satisf. cog. 73
Fideiussores p̄stare q̄ tenetur, tenetur istos personaliter exhibere. ibid. nu. 1.
Fideiussor habens p̄iuilegium fori, dz illi renuntiare, alias non admittitur nisi in subsidium. ibi. nu. 3.
1 Fideiussor minoris restituitur ex minoris persona. in l. in causa. §. pomponius. nu. 1. ff. de mino. 150
3 Fideiussor an possit accedere populari actioni. in l. si quis. §. p̄o furti. nu. 1. ff. de fideiuss. 290
1 Fideiussor an teneatur ad id, quod ex cōtumacia cōdēnatio creuit in l. j. nu. 2. ff. de in lit. iur. 234
Fideiussor de iudicio sisti, & iudicatio soluēdo in criminalibus, nō tenetur. si pena augeatur contumacia, vel negatione partis. ibi. nu. 3.
2 Fideiussor q̄ est scriptus, p iquisitio, & nō p̄dixit, & fuit p̄ns. tenet. in l. cū ostendimus. §. fideiussores. nu. 2. ff. de fideiuss. tu. & cu. 103
3 Fideiussor in hominē debiti occidat, qñ actiōe de dolo, & qñ actiōe ex stipulatu teneatur. in l. mora rei. nu. 2. ff. de ver. oblig. 241
1 Fideiussor est debitor. in l. j. nu. 3 & 4. ff. si cer. pet. 245
2 Fideiussor p̄o euictione antequā res euincatur, an & qñ possit agere vt liberetur in l. facere. nu. 3. ff. fol. matr. 25
2 Fideiussor capti ab hostibus quādo possit conueniri. in l. si pupi

l.§.si tutor.nu.1.ff.de tute.& ra.distr. 88
4 Fideiussor accedit debito officio iudicis.in l. cōpensationes. n. 2.C.de compen. 189
1 Fideiussor simpliciter acceptus,vī interdicere in vsuris.in l.cē tum.nu.3.ff.de eo q cer.loc. 329
Fideiussor qñ possit in plus teneri,quā principalis.ibi.nu.6. 2
1 Fideiussor vī habere mandatū de soluēdo.in l.indebitam.n.1.ff. de condi.indeb. 315
4 Fideiussor potest intelligi large,& stricte.in auth.hoc ita.n. 68. C.de duobus reis stipu. 354
4 Fideiussor qui soluit vsuras qñ possit illas repetere.in l.consti tionibus.nu.1.C.de vsuris. 192
1 Fideiubens in omnem causam,intelligitur sortis & vsurarū.in l. quero.nu.1.locati. 03
Fideiubens p̄o accusato.vel inquisito tenetur etiā ad penā,que infertur p̄opter negationē maleficij,vel solutionis non facte in termino.ibi.nu.3.
Fideiussor simpliciter accept⁹ an videatur interdicere in omnes causam.ibi.nu.5.
5 Fideiubens p̄o alio habet actionē mandati & negotiorū gesto rum.in l.potest.nu.1.ff.de fideiuss. 279
Fideiubens p̄o alio nō accipit fideiussorē,sed p̄omissorem de indemnitate.ibi.nu.2.
3 Fideiussor qui succedit p̄incipali,an sit tutus beneficio inventa rij.in l.generaliter.nu.1.ff.eo. 279
3 Fideiubere potest quis p̄o absente & ignorante in rub.n.3.ff.de iudica.solu. 331
Fideiussor iudicatum solui an accipiatur sine p̄incipali.ibidem numero.4.

4 **Fides** de p̄retio quando dicatur haberi. in l.inciuile.nu. 2.C.de rei vendi. 140
Fides de p̄retio an possit haberi per p̄ocuratorem.ibi.nu.3.
3 Fides data hosti,& inimico ciuitatis a p̄riuato nō est seruāda,sed data a ciuitate sic.in l.j.nu.1.ff.ad leg.Iul.maiest. 387
4 Fides christiana incepit tempore Constātini p̄edicari.in repe. l.i.nu.8.C.de sacrosan.eccle. 10
3 Fides non est adhibenda pollicendi multa.in l.non omnes.§.q transfugit.nu.2.ff.de re milita. 464
1 Fides in instrumentis dupliciter sumitur in rub.in auth. de in stru.cau.nu.3. 35
4 Fidem habere de p̄retio quis dicatur.in l.j.nu.3.C.de fide instr. lib.x. 375
2 Fideles imperij nō tenentur sequi imperatorem, si fructus feu di ad impensas no sufficiunt.in l.meuia.§.vroze.nu.5.ff. de an. leg. 298
4 Fidelis & devotus dicitur,qui tributa soluit.in l.omnes.ij.nume 2.C.de anno.& trib.lib.x. 385
Fidelitas hz duas habenas.vnam in faciendo que quis debet,a liam in faciendo que non debet.in cōsti.ad rep̄i.n.6. 136
In his duabus habenis corpus vtriusq; iuris fundatū est.ibi.

Figura facta in loco p̄esumitur facta ab herede, q eam facere tenebatur.in l.ij.nu.3.C.arbi.tute.

Filiationis in qua possessione non existens nō ali tur.in l.si neget.nu.2.ff.de lib.agno.47
1 Filiatio quomodo p̄obetur in l.filium.nu.1.ff.de his q sunt sui vel alie.iur. 28
1 Filia femina que minata fuit fratribus suis de petenda p̄oriōe hereditatis,an ex hoc inducat additiorē sic petitio trāseat ad he redes.in l.quemadmodum nu.1.ff.de inof.testa. 190
4 Filia que excluditur a statuto stātibus masculis cum dotat,cum patris consensu si reseruat sibi ius successionis,talis reseruatio valet.in l.fi.nu.4.C.de pact. 65
Filia si facit pactum de non succedendo cum iuramento valet. ibi.nu.9.
2 Filia exclusa a statuto nō dicitur sua.in l.j.§.sciendum.nu.3.ff.de suis & legi.here. 434
2 Filia exclusa quousq; masculus supernixerit,an censeat exclusa perpetuo.in l.j.§.qui habebat.nu.8.ff.de bo.pos.contrata. 410
5 Filia quo casu possit dotē p̄ofectitiam repetere sine patris con sensu.in §.illud quoq;.nu.2.& 6.in auth.de equali.dot. 50
2 Filia qñ diuortium fit eius culpa nō p̄iudicat patri:sed sibi mor tuo patre.in l.ij.§.voluntatē.nu.1.ff.sol.mat. 6
Filia si cōsentit alienari bona nō p̄eiudicat p̄ri,si sibi.ibi.nu.2.
4 Filia si est maritata.sed nō dotata,an pater teneatur eam dotare in auth.res que subiacent.nu.6.C.commu.deleg. 275
6 Filia p̄ohibita per statutum succedere intestato, p̄ohibetur & nepos.consti.lxx.nu.1.lib.ij. 93
6 Filia vnius ex fratribus,an debeat maritari de communi p̄imo nio,& cōi impēsa,& tēpore diuisionis debeat de parte sua restau rari alteri fratri.consi.lxxx.nu.1.lib.ij. 962
Filia que est heres si ingreditur monasterium vel nuptui tradā tur dicitur p̄eterita.consi.xxviij.nu.1.lib.j.
2 Filia qñ possit agere ad dotem absq; patre in l.sicū dotē.§.eo.aut nume.3.& 4.ff.sol.mat.fol.1.7.& in repet.l.constante.nume.47.& 49.ff.eo. 13
Filia ingrediente monasterium an cōmittatur stipulatio.in l.si fiscum dotem.nu.11.ff.sol.mat. 20
2 Filia p̄obatur legitima p̄obando ipsam natā ex legitimo mri. monio.in l.tritia.nu.2.ff.sol.mat. 15
Filiam sibi consentire p̄obat pater eo ipso,q non habet causam contradicendi.ibi.nu.9. 28
2 Filia cui assiduatur dos in testō per patrem videtur dotata.in l. cum plures.§.cum tuto.nu.2.ff.de admi.tut.& cur. 9
2 Filia si iurat se non reuersurā ad bona patris,vtrum hoc p̄ejū dicet filijs natis ex ea.in l.qui superstitis.nume.2.ff.de acquir. hereditate. 69
Filia si dixit se esse dote contentā,& p̄omisit non venire ad fisci sionem,nec ipsa,nec filij an valeat,& iuramento firmetur.ibidem numero.4. 106
6 Filiā in potestate hereditatem patris nō aditā transmittit ad he redes extraneos.consi.xxij.nu.4.lib.j. 21
2 Filia q̄ passa est fratres possidere hereditatē,& si quid voluit ab eis petijt,ijs nō sint lapsi xxx.anni,an tamē videatur repudiare.in l.recusari.nu.1.ff.de acqui.here. 205
3 Filia potest res que subiacet restitutioni in causam dotis alie na re.in l.mulier.§.cum p̄oponeretur.nu.1.ff.ad treb. 390
2 Filia cui pater reliquit centū p̄o dote,an stante statuto,q filia dotata non succedat,nec possit extra testamentū patris aliquid di cere,poterit sta timpetere legatum.in l.titio centum.§.titio gene ro.nu.7.ff.de condi.& demon. 365
Filia cui dos est constituta dicitur dotata.ibid.
Filia,p qua in ingressū monasterij pater aliqs obtulit monaste rio dicitur dotata.ibi.num.8.
2 Filia cui est factū legatum vt nubat,nō petit fructus medio tem p̄ore perceptos.in l.filium.nu.1.ff.de opt.leg. 310
2 Filia que assiuit p̄o parte cōtingente hereditatē matris,si decē sit relicto filio ex viro suo,an alia p̄oriōe deficiēte fili⁹ ipse pos sit ex persona matris repudiare,& habere ex persona sua,vt ani mam tertij excludat,in l.cum hereditate.nu.6.ff.de acquiren.he reditate. 197
2 Filia instituta in certa quātitate,& rogata restituere,si decesserit sine liberis detrahit falci.& treb.in l.coheredi.§.que ita.nu.3.ff. de vulg.& pup. 178
2 Filia cui pater legauit ducentū p̄o ea maritanda,& postea eam maritauit,& dedit ei centum nōie dotis,potest reliquum petere. in l.Lucius.nu.4.ff.de leg.ij. 255
2 Filia an & qñ perdat omni iure ius consolidationis,qñ pater fuit stipulatus incontinenti sibi dotē reddi.in l.post dotem.nu.11.ff. sol.ma. 29
4 Filia in dote aduentitia hz actionem etiam patre inuitor & qui in eius herede.ibid.nume.25.& authen.q locum.numero.C.de collation. 214
2 Filiabus institutis in centū,p qualibet eius accrescēt inter eas non habet locum.in l.huiusmodi.§.quibus ita.nume.2.ff.dele gatis.i. 244
2 Filia delinquens sive contra patrem sive contra virum non no cet patri.in l.& ideo si post.§.filia.nu.1.ff.re.amo. 40
2 Filia qualiter possit grauari in dotem.in l.fi.§.filiæ.nu.ff.de legatis.ij. 176
2 Filia contra voluntatem patris nubere potest.in l.§.q̄n pa tris.nu.2.ff.sol.matr. 6
Filia in dote p̄ofectitia potest agere sine cōsensu patris.ibi.
Filia qñ possit agere patre vivo,& durante patria potestate.ibi. nu.8.
4 Filia nupta est in potestate patris & mariti quo ad illa q̄ fuere cessaria mariti.in l.vroze.nu.1.C.de condi.inser.tam leg. 177
1 Filia potest institui in dote.in l.dentq;.§.sed vtrum.nume.7.ff.de minoribus. 157
3 Filia que fecit fratri pactū de non succedendo patri,& iuranti ei p̄ohibetur succedere ex testamento.in l.stipulatio.num.4.ff.de verb.oblig. 238
5 Filia fa.qñ habeat heredē ab intestato in dote p̄ofectitia.in au then.de here.que ab intestata. 57
5 Filie delictum in matrimonio nō p̄eiudicat patri eo vivente.in §.est quoq;.nu.1.in auth.de nuptijs. 22

Filius hodie nō facit diuortium,sicut olim facere poterat in §.est quoq;.nu.2.in auth.de nuptijs. 23
Filius tenetur satisdare,etiā si hz patrē immobilia possidentē. inl.sciendum.nu.11.ff.qui satisd.cog. 76
Filius emancipatus an iungatur.in vnam p̄oriōem cum filio emancip

emancipato.in l.cum emancipatus.§.si pater ex.nu.nu.ff.de bo no.possel.contratab. 413
Filius si adit hereditatē aduentitiā patre inuito,ꝛ si adit eo igno rante,an differant.in l.j.nu.2.C.qui admit. 229
2 Filius suus p̄teritus quare rumpat testamentū patris ipso iu re.l.in suis.nu.7.ff.de lib.ꝛ posthu. 116
4 Filius emancipatus succedit ad similitudinē suorum.in l.fi.n. 1.C.de legi.here. 286
1 Filius naturalis nō est in potestate patris:nec etiā spurij:ꝛ ipsis pupillariter nō substituitur.in l.itē in potestate.nu.2.ff.D bis qui sunt sui vel alie.iu. 28
2 Filiozū nomine in exheredatiōe qñ veniāt posthumi.in l.titius. nu.4.ff.de lib.ꝛ posthu. 118
2 Filiū appellatiōe an veniat naturalij.in l.ex facto.§.si quis.n.11. ff.ad Treb.l.389.ꝛ an vulgo quęriti,incestuosi,nefarij,adulterini. consi.ccxix.nu.3.lib.1. 73
1 Filius ꝛ seruus contractugesto respectu peculij,qñ nihil est in pe culio naturaliter nō obligantur.in l.ij pupilli.§.sed si ego.nu.5. ff.de nego.gest. 136
4 Filius filiā emācipati cōceptus ꝛ natus post emancipationē non est agnatus auo.in l.qui se patris.nu.11.C.vnde.libe. 10
1 Filius qñ possit agere sine cōsensu patris.in l.lōgius.§.si filius. nu.3.ff.de iudi. 182
Filiosa.minozi.in casibus.D.l.dabitur curator liti.ibi.nu.5.
Pater cogitur consentire filio pignoribus captis.ibi.nu.3.
5 Filius qui intrauit religionē fratrū minozum, an faciat par tem alijs,vt eo cōputato legitima sit semis,vel trien.in aut.D trien. ꝛ semis.nu.9. 20
1 Filius fratris de iure an dicatur nepos.in l.si instituta.§.de in officioso.nu.1.ff.de inof.testa. 195
5 Filius an ex eisdē causis cogatur exire de patria potestate,ex qui bus cogit patrē ad ipsum emancipādum.in §.qualiter legitimi. nu.6.in auth.quib.mod.nat.effic.sui. 42
Filius cui relictū est fideicōmissum vniuersale,ōt testm̄ nullū tinō fuerit institutus.§.inordinatum.n.2.in auth.de here.ꝛ falcid.3.
4 Filius nō pōt substitui sub conditione casuali,vel mixta, nisi in eius defectū exheredetur.in l.si pater.n.1.C.D insti.ꝛ substi.244
Filius institutus sub conditione mixta si nō stet per eū quomin9 impleatur institutio vitiatur.nu.4.
5 Filius qñ lucratur cum pecunia patris,medietas lucri est p̄ris, altera filij,ꝛ sic medietas est pecunie,altera opere.in l.j.nu.1.C. p̄o socio, 195
Filius ls̄ ciuilitatem paternā inductam ozigine renuntiare non possit,tū inductā lege vel pacto lic.in l.eos qui.nu.1.C.de bis q̄ spon.lib.x. 393
4 Filius q̄ incepit studere patre viuēte,an eo defuncto debeat stu dere de bonis communibus.in l.j.nu.1.C.de periculo success.li b.vi. 396
4 Filius consiliarij potest succedere in loco patris mortui.in l. in successione,nu.1.C.de decurio.li.x. 387
Filius tenet rōe male gestionis patris facte in officio.ibid.nu.2.
5 Filius nō faciēs inuentariū,an pauet portione debita iure natu re,ꝛ quid de portione iure institutionis.in §.si vero nō fecerit,n. 3.in auth.de here.ꝛ fal. 5
Filius non conficiēs inuentariū an teneatur insolidū creditoribus etiam vltra vires hereditarias.ibi.nu.4.
1 Filius lucrans cū pecunia patris,medietas lucri D aduētitia.in l.si tibi decem.§.si pactus.nu.5.ff.de pac. 99
Filio qualiter ḡratur ex stipulatione vel pacto patris.ibi.nu.10.
1 Filius effectus sacerdos liberatur a patria potestate,in l. patre furioso.nu.5.ff.de bis qui sunt sui,vel alie.iur. 29
1 Filius,ꝛ seruus nō possunt percutere patre,ꝛ dñm cum verberā tem.in l.vt vim.nu.5.ff.de iusti.ꝛ iure. 6
Filius vel seruus non tenetur in actionibus obedire patri vel domino.ibi.nu.7.
4 Filius p supplemēto legitime an possit propria authoritate oc cupare bona.in l.omnimodo.nu.5.C.de inofficio.testa. 135
5 Filius comitis vel vasalli D habere comitatū,vel feudū ab im peratore,nō a patre.in §.optimū.nu.in auth.de exhiben.re. 28
Filius vasalli an teneatur propter patris delictum.ibi.nu.2.
2 Filius cuius portio fuit examinata per donationē inofficiosam,si fuit heres institutus,ꝛ hereditatē agnouit,agit ad supplementū. in l.titia.§.imperator.nu.4.ff.de leg.ij. 273
7 Filius rogatus restituere pure legitimā etiā tāntū detrahit.cōli. xx.nu.8.ꝛ 9.lib.j. 11
6 Filius Regis naturalis,qui non potest esse Rex,nō D3 in domo Regia baptizari.consi.ccxix.nu.6.lib.j. 74
6 Filio ignoranter p̄terito an debeantur legata per auth.ex cā. C.de libe.p̄rete.consi.lxv.nu.3.lib.ij. 92
1 Filij nati ex incestu,vel nefario coitu iure ciuili a patre alēdi non sunt iure canonico.lic.diff.int.ius canonic.nu.60. 126
6 Filius p̄teritus a patre p̄hibente regulā si patrū Minozū,rū pit testm̄.lib.iiij.minozi.nu.5. 149
6 Filiusfamilias de iure ꝙntiquo nō habebat heredē ab intestato. consi.cxc.nu.7. 164
6 Filius filij fratris an succedat amite in genere in simul cū sozo re amite.consi.xiij.nu.14.lib.j. 9
6 Filius si est institutus sub conditione casuali,vel missa ,nō rupit testamentum.consi.xxviij.nu.2. 13
6 Filiusfamilias etiā p̄o debito carceratur.tract.de carcerib.nu mero.6. 189
6 Filius,qui lucratus fuit,ꝛ dubitatur vñ,ex quibus bonis p̄esu matur quęsijsse.Bar.tract.de duob.fratrib.nu.4. 149
Quesitū per filiū in dubio p̄sumitur quesitum ex bonis patris. ibi.nu.5.
5 Filius exheredatus an admittatur inter extraneos,vel cū fisco. in §.ꝛ hoc quidem.nu.6.in auth.de here.ꝛ falci. 3
1 Filius non potest defraudari quarta per alienationē.in l.si arro gator.nu.8.ff.de adoptio. 32
Filius arrogatus an transmittat ius stipulationis.ibi.n.18.
Filius decedēs ante patrē non transmittit legitimā.ibidem.nu mero 29.
4 Filius vel alius in potestate decedens,hereditatē sui parētis nō aditam,ꝛ ignozās transmittit ad quoscunq;.in l.vnica.nu.1.C.D bis qui ante aper.tab. 282
4 Filius an sequatur conditionē patris facti ciuis ex conuentione. in l.filios.nu.3.C.de municip.lib.x. 392
4 Natus in aliqua ciuitate,qñ sequat illā originem vt p̄opriā.in l.filios.nu.4.C.de municip.lib.x. 392
4 Casus in quibus filius sequitur conditionē matris.in l.filios.n. 5.C.de municip.lib.x. 392
4 Filius legitimatus per p̄incipē sequitur patris conditionē.in l. filios.nu.6.C.de municip.lib.x. 392
3 Filius subtrahens patri,an puniatur pena corporali,si p furto imponitur pena corporalis.in l.si quis vxori.nu.2.ff.de fur. 343
4 Filius p̄teritus tacendo videtur approbare testamentum.in l.vxoris.nu.1.C.de posthu.here.insti. 262
4 Filius qui rumpit testamentū ex causis preteritionis,vel exhere dationis.nō habet legatum in testamento sibi factū.in auth.ex causa.nu.19.C.de libe.p̄rete. 231
4 Filius accipiendo pecuniā de morte patris occisi nō vr adire.in l.quelitū.nu.1.ff.de sepul.violat. 194
5 Filius licet habeat legitimā per fideicōmissum vniuersale,potest tamen dicere testamentū.in §.aliud quoque.nu.6.in auth.vt cum de appella. 54
3 Filius plebeij nō efficitur nobilis,si pater eius efficiatur miles post eius nativitatem.in l.qui ad tempus.§.in filijs.n.1.ff.D de curio. 471
4 Filius ingratus nō D3 habere alimenta.in l.fi.numero.1.C.de liber.alen. 210
Filium si cōstat,nō tamen legitimum,an ali debeat,ꝛ quid de spu rio.ibi.nu.2.
4 Filius qñ sequatur patris conditionē:ꝛ qñ aut.in l. p̄uilegio. nu.2.C.de decurio.lib.x. 277
3 Filius in potestate an possit stipulari patri.in l.ꝙ dicitur.nu.9.ff. de verb.oblig. 250
Filius emancipatus nō potest patri stipulari:nec ei acquirit.ibi numero 9.
4 Filius non potest p̄o legitima possessionem rerum hereditaria rum p̄opria authoritate acquirere.in l.ij.nu.4.C. qñ ꝛ quibus quarta pars.lib.x. 381
3 Filius ꝛ monachus nō possidetur a patre,nec a monasterio,licet acquiratur patri,ꝛ monasterio ratione iuris ꝙ in eo habēt.in l. quid filius nu.1.ff.de acquir.pos. 96
4 Filius cui factū est legatum dicitur p̄teritus.in l.si quis.n.2.C. de liberis p̄teritis. 249
3 Filius institutus sub conditione si decesserit sine liberis,nō D2 cō ditionaliter institutus.in l.mevia decedēs.nu.1.ff.de manumiss. testam. 82
5 Filius natus ex concubina legitimatur per subsequēs matrimo ꝛ succedit agnatis ꝛ cognatis patris.in §.tribus.nu.1.in auth. quib.mod.nat.effi.sui. 42
3 Filius natus ex nobili quando dicatur nobilis,ꝛ qñ ignobilis.in j.nu.53.C.de dignita.lib.xij. 419
5 Filius in potestate an conferat emancipato.in §.illud quoque.n. 3.in auth.de trien.ꝛ semis. 20
5 Filius naturalis inuitus non legitimatur.in §.qualiter legitimi. nu.2.in auth.quib.mo.na.effi.sui. 42
4 Filius effectus sui iuris renunciat exceptioni macedoniani.in l.ij filius.nu.2.lib.iij. 180

Index singularium materiarum.

5 Filius naturalis succedit patri nō habēti filios legitimos, ⁊ naturales in dubus vncijs ab intestato: ⁊ an etiā ali debeat. in §. discretis. nu. 2. in auth. qui. mo. nat. effi. sui. 42
4 Filius natus ex hoie meo, ls nō ex femina mea, est homo meus. in l. diffinimus. nu. 4. C. de agric. lib. xj. 411
4 Filius tenetur alere patrē exbānitum. in auth. incestas. nu. 1. C. de incest nup. 201
2 Filius equiparatur vero creditori, ⁊ nō patronus. in l. si quis legatum. §. si patronus. nu. 1. ff. de falsis. 404
5 Filius naturalis vel spurius ls a patre capere non possit, ab alio tamen potest. in l. qō conditionis. nu. 2. ff. de noua. cau. mo. 79
4 Filius natus antequā pater esset rex. an dicatur filius regis. in l. imperialis. §. his illud adiungimus. nu. 1. C. de nup. 205
3 Filius si stipulatur sibi aut patri, in casu in quo patri acquirit, stipulatio valet. in l. stichum. §. quesitum. nu. 1. ff. de solu. 311
5 Filius sub qua conditione possit institui. in l. filijs matrē. nu. 1. C. de inoffi. testa. 134
Filius an possit cogere patrem vt ipsum emancipet. ibi. nu. 2.
4 Filius natus ex clerico ⁊ cōcubina, an legitimetur p̄ subsequēs matrimonium. in l. ⁊ contra. nu. 1. C. de nup. 205
4 Filius preteritus ceteris filijs institutis ex disparibus partibus quā portionē habeat. in l. si mater. nu. 3. C. de inoffici. testa. 132
Filio preterito an detur querela, qñ in testamento sunt instituti filij ⁊ extranei. ibi. nu. 4.
3 Filiorū appellatione qñ comprehendantur nepotes. l. si liberorum. nu. 4. 5. 6. 7. ⁊ 8. ff. de verb. signi. fo. 487. ⁊ in statutis qui veniant nomine filiorum. cōsi. ccxxix. nu. 1. 25 j. 74
6 Filius expendens lucrum vndecūq; queniens in paterna familia. id non repetit. Bal. tract. de duob. fratrib. nu. 36. 153
6 Filiorū quot species. tract. succes. ab intest. nu. 2. 202
Filij legitimi ⁊ naturales ex legitimo matrimonio vero vel presumpto nati dicuntur. ibid.
Filij naturales quinque modis efficiūtur legitimi, ⁊ q̄ legitimatī succedunt sicut legitimi. ibi. nu. 3.
6 Filius impendens circa personā patris eo viuo nō petit a coherede iudicio fami. ercis. tract. de duob. fratr. nu. 1. 152
An actione neg. gest. ibi. nu. 2.
Filios qui viuo patre res ipsius patris consumpsit, surrupuit, ⁊ dilapidauit an patre mortuo tanto minus accipere debeat; ⁊ id q̄ consumpsit in suā partem computare, si instituti sunt filij heredes. ibid. nu. 3. ⁊ 4.
6 Filius ex verbis positis in testamento cōtrā ipsum, nisi impedit quin dicat ipsum testamentum nullum. q. xj. nu. 3. 116
6 Filius si reperitur preteritus, qui erat legitimus, ⁊ suus tēpore testamenti ante vel post ipsum testamentum est ipso iure nullum. quest. xj. nu. 1. 116
6 Filius prestās alimenta patri, illa portat ad locū vbi pater eget ⁊ detegit. trac. de alimen. nu. 25. 164
Filius an alat patrem deportatum. ibi. nu. 26.
5 Filius in potestate an sit heres ipso iure: ⁊ qualiter. in authen. de trien. ⁊ semis. nu. 1.
5 Filius non potest fraudari legitima: ⁊ an det modus fraudandi. in §. prohibemus. nu. 1. in auth. de trien. ⁊ semis. 20
4 Filius si ante furorem fecit testamentū, pater non potest in fauore ei substituere exemplarie. in l. ex facto. num. 42. ff. de vulga. ⁊ pupilla. 178
Filij nascituri qñ extinguāt substitutionē exemplariam. ibi. n. 43.
3 Filius potest cogi inuitus emancipari ex causa. in l. quidam cū filium. nu. 2. ff. de verb. obli. 360
4 Filius tanquā cōiuncta persona agit, p̄ patre sine mandato. in l. exigendi. nu. 2. C. de procur. 88
4 Filius non heres p̄ debitis patris conueniri non potest. in l. si paterna. nu. 1. C. de reuo. his que in fraū. cred. 331
2 Filius eo ipso q̄ est filius, dr mereri. in l. q filiab⁹. n. 3. ff. ō le. j. 210
4 Filius exclusus a quarta per priuilegium, non obstat alijs. in vlti. nu. 1. C. quando ⁊ qui quar. lib. x. 391
5 Filius fratris nō habet querelam inofficiosi testamenti. in auth. de h. ere. ⁊ falci. nu. 14. 2
4 Filius ⁊ libertus qui inuadunt, tenentur patri, ⁊ patrono cōstitutione. l. si quis in tantam. C. vnde vi. ibi. nu. 10. 334
4 Filius si est in quasi possessione filiationis, non habet necesse p̄ bare se filiū, sed aduersarius dr probare contrariū. in l. j. nu. 3. C. quorum bonorum. 331
Filius pōt patrē bānitū occidere statuto: q̄ bānitus possit impune offendi. in l. si adulterū. §. liberto. 1. ff. de adul. 398
4 Filius procurator alterius ñ agat, an pater poterit testificari. in l. parentes. nu. 2. C. de teſti. 168
Filius si liberat debitorem paternū an si patri heres existat, obstat exceptio si agat. in l. filiusfami. nu. 1. ff. de solu. 301
2 Filius preteritus pōt approbare testū, sta q̄ de equitate valeat. in l. filio. nu. 3. ff. de iniu. rupt. testa.
2 Filius preteritus petit contra tabu. ibi. nu. 18. 130
2 Filius preteritus si nō dr testū nullū, an alij eius beneficio poterunt illud dicere. ibid. nu. 34. 131
5 Filius ita priuatur portione sibi debita iure institutionis, sicut filius in §. si vero exheresim. nu. 2. in auth. de here. ⁊ falci. 132
Filius ex bono patre bonus presumitur. in auth. de referen. numero. 3. 1
2 Filius si decedit sciens necessarium, etiā transmittit beneficium abstinēdi. in l. si quis filiū. §. si filius. nu. 2. ff. de acqui. hered. 16
Filius qñ possit se ab hereditate paterna abstinere. ⁊ aūtā habere. ibi. nu. 3.
5 Filius nō conficiēs inuentariū non priuatur portione debita in re nature. in §. nō autem. nu. 1. in auth. de here. ⁊ fal. 2
2 Filius si nō potest adire de iure ciuili, sed de iure pretorio. vt in casibus no. in l. fi. C. vñ legi. an substitutus admittat qui venit de iure ciuili. in l. j. nu. 1. ff. de vulg. ⁊ pup. 3
2 Filius a patre detrahit falcidiam. in l. a filio. nu. 1. ff. de lega. 1. 355
3 Filius natus viuo auo sequitur originē antiq eo mortuo originē patris. in l. assumptio. §. filius. nu. 1. ff. ad municip. 467
Filius quo ad quid sequitur originē patris. ibi. nu. 2.
3 Filius qualiter in diuisione possit consequi libros precipuos. in l. quidam in iure. §. pater qui filie. nu. 1. ff. de dona. 75
5 Filius tenetur propter delictū patris, ⁊ qualiter hoc procedat. in auth. vt omnes obe. iudi. nu. 3. 3
5 Filius naturalis non succedit patri ꝺ testamentū. in §. si quis igitur. nu. 8. in auth. quib. mod. nat. effic. sui. 422
Filius naturalis legitimatus rumpit testū paternū. ib. nu. 9.
Filius inobediens dispositioni paterne, qñ priuetur legitima. in §. si quis. nu. 7. ⁊ 9. auth. de here. ⁊ falc.
5 Filius emancipatus mortuo auo nō reuertitur in potestatē patris. in auth. consti. que de dig. nu. 3. 3
Filius liberatus a patria potestate propter dignitatem, mortuo auo, in potestatem reuertitur. ibi. 59
3 Filius soluit p̄ patre volente donare, qñ valeat. in l. j. §. si vero pater. n. 4. ff. de dona. 65
4 Filius emancipatus an habeat in repudiatiōe beneficium, sicut suus. in l. fi. nu. 2. C. de repu. here. 209
4 Filius potest hereditatem adire clausis tabulis. in l. si fratris, nu. 1. C. de iure delib. 185
5 Filius emancipatus an bodie succedat ex testamento ꝺ iure ciuili sicut quilibet extraneus. in §. hinc nos. nu. 1. in auth. de nup. 21
4 Filius an teneatur conferre donationem sibi factam per patrē, in auth. ex testamento. nu. 1. C. de collat. 234
2 Filius emancipatus donec pater viuit nō est perfecte liberatus. in l. fideicommissa. §. si cui. nu. 2. ff. de leg. iij. 278
2 Filius institutus tantū in legitima an admittatur ad renouandū feudum p̄ prohibitū alienari. in l. filiusfami. §. cum pater. nume. ff. de leg. j. 27
2 Filius ⁊ seruus dicuntur heredes nudo nōie, nō gradeos perueniat actio directa, nec vtilis. in l. cum filio. nu. 4. ff. de leg. j.
Filius vel seruus q̄ sint heredes solo nomine prodesse. ibi. nu. 5. Quod dicitur. in l. si paterfa. ff. de here. instituen. de seruo instituto quē putabat liberū habet locū in filiofa. quē quis putavat sui iuris. ibi. nu. 6.
Filius cui relictū fuit fideicōmissum quo iure agat contra patrē. ibi. nu. 8.
2 Filius rogatus, si decesserit sine filijs, restituere medietatem hereditatis filie sue, alia medietatē pauperibus, q̄ aucum filius agēdo ad supplemētū cōputatur in partē que libi dr relictum. in Uberto suo. §. filium. nu. 6. de annuis legatis. 209
2 Filius si recepit dotē patre nō consentiente nec obligante patri nihil queritur. in l. contra. §. quotiens. nu. 1. ff. re. amo. 40
Filius si lucratur ex pecunia dotali pater in lucro habet vsumfructum. ibi. nu. 2.
3 Filius emāncipatus nō excusatur propter iussum patris si sit in potestate sic. in l. filius. nu. 1. ff. de fallis. 49
3 Filius stans cum matre presumitur possidere fandum matris re familiaritatis, ⁊ similiter fratres ⁊ sorores simul habitantes, p̄ presumūtur iure familiaritatis possidere. in l. qui iure. n. 1. ff. de acquirend. possess. 208
3 Filius qui acquirit vsuras ex pecunia profectitia patris, illas nō cōmunicat cum fratribus. in l. q̄ seruus. nu. 1. ff. de acquirend. possessio.
6 Filius potest agere ad supplementū legitime, etiā si esset institutus pauper, vel pia causa. comi. xxxiij. nu. 4. lib. j. 15
2 Filius an feudo p̄ tuetur propter delictū patris. in l. diui. nu. 1. ff. de iure patrona. 40
2 Filius vel libertus an debeat relinquere iure restitutionis patri vel patrono. in l. fine. §. excluditur. nu. 1. ff. eo.

4 Filius deliberans descēdēs trāsmittit hereditatē patris ad quos cum. pe. in l. cum antiquorū. nu. 1. C. de iure delib. 256
1 Filius tenēdo feuda vel emphyteuti. an videatur heres. in l. si quis non quam. nu. 1. ff de acqui. here. 190
1 Filius petēdo iuramētū fidelitatis nō vī se immiscere. nec etiā petendo possessionem emphyteuticas que ex forma pactorū debent venire ad filios in l. qui putat. nu. 1. ff. eo. tit.
1 Filiꝰ vivo patre imp2opric est dominus rerū patris. in l. in suis. nu. 4. ff. de hāc. t postbu. 116
6 Filio herede instituto a matre vel ascendēte linee materne cū conditione: q ad patrē non perueniat vsusfructus: an dicta conditione non obstante. partem semel in legitima habeat viuāfructum tac. de duob. fi. at. nu. 14. fo. 102. t in trac. Bal. n. 5. 152
6 Filius an teneatur communicare libros eisdē emptos per patrē ibi. nu. 15. t in tractatu Bal. nu. 33. 153
1 Filius emancipatus denegans alimenta reuocatur in potestate in l. alimenta. §. imperatoris. nu. 3. ff. de libe. agno. 47
4 Filiꝰ nō se abstinuit ab hereditate paterna t aliquid habuit ab eo ex bonis patris. q̄ possit conueniri a creditoribus paternis. in l. cū tutor. nu. 1. ff. de tute. t ra. distra. 100
1 Filius nō cogēlitur dotare matrem. si vult nubere. in l. §. pretera. nu. 1. ff. de tute. t ra. dist. 97
1 Filius dicitur dñus rerū paternarum propter spem successionis: t q2 de eis alitur. in rub. nu. 5. ff. de pecu. 358
2 Filius an viuēte patre dicatur habere aliquod ius in debito bonum subsidio. in l. si. nu. 2. ff. de lib. agnoscen. 47
1 Filius naturalis preteritus nō rumpit testamentū sive bastardꝰ. in l. gallus. §. etiam si. nu. 1. ff. de libe. t postbu. 126
Idē est heres q̄ dominus. ibi. nu. 3.
1 Filius potest instituī sub cōditione potestatiua que potest impleri vltimo vite spiritu. in l. suus quoq3. n. 3. ff. de here. inst. 135
Filius instituitur in re que extabat tempore testamenti, si cuius ejus testamentum sit nullū. ibi. nu. 9.
Filius instituitur in certa quātitate potest dicere se nolle quantitate sed velle de bonis testatoris. t tantum quātum est valor ipsius quantitatis ibi. nu. 10.
4 Filius sequitur originē patris. t aui, non aliorū. idem in adoptio. in l. filius. nu. 1. C. de municip. lib. x. 391
Filius non sequitur domicilium patris non constitutū origine. ibi. nu. 2.
2 Filius vt possit donare causa mortis, sufficit consensus patris. in l. 3. nu. 5. ff. de autho. tut. t cu. 76
1 Filius captus sine culpa. t redēptꝰ a patre. an solutū sibi imputetur in parte. in l. cum duobus. §. papinianus. nu. 2. ff. pro soc. 179
2 Filius q̄ supinxit patri, t repudiauit, t nepos etiā repudiauit, an admittatur tertius substitutus. in l. si mater. §. filius. nu. 1. ff. de vulga. t pupil. 169
1 Filius preteritus, si decedat viuo auo. an testū confirmetur in l. hereditas. §. qui filium. nu. 1. ff. de testa. tute. 54
1 Filius fideiubendo, cōpromittendo, t contrahendo obligat patrē de peculio. in l. licet. §. sed si. nu. 1. ff. de pecu. 359
Filius potest cōpromittere sine patris consensu. nu. 4.
2 Filius emancipatus si readoptetur per patrē. an noceat nepoti, in l. gallus. §. quid si nu. 9. ff. de lib. t postbu. 122
Filius deportatus si restituatur, an noceat nepoti. ibi. nu. 10.
Filius legitimatus post mortē patris, an auferat bona illis, qui successerunt ab intestato. ibi. nu. 14.
1 Filius tenetur alere patrē t matrē exbānitos. in §. t hoc quidem. nu. 1. t 2. in auth. de incestis. nup. 17
1 Filius pōt stipulari a pupillo in cās castrēsis peculiū. vel quasi patris authoritate. in l. 3. nu. 2. ff. de autho. tut. t cur. 76
Filius q̄ possit cōrigere patrē. in l. dedit tibi. §. si quis quasi. nu. ff. de condi. cau. da. fol. 288. t l. cū oportet. §. nō autē. nu. 1. C. de bon. que libe. 288
1 Causa pro qua data est pecunia si sit sequuta. nō tñ ex cā qua data fuit. q̄n cōpetat repetitio in l. dedi tibi. §. si quis quasi. nu. 2. ff. de condi. cau. da. 288
4 Filius si agit vt procurator. consensus patris non requiritur. in l. cum. non solū. §. necessitate. nu. 1. C. de bonis quelib. 289
Filius tutor agit sine patris consensu. ibi. n. 6.
Filius an possit esse coram arbitro sine patris consensu. ibi. n. 9.
Filius familias pōt cōpromittere sine patris consensu. ibi.
Filius in casu castrensis peculiū vel quasi agit sine patris consensu. ibi. nu. 1. t lege filiusfam. nu. 2. ff. de procuratoribus. 113
1 Filius in publicis criminibus potest esse in iudicio sine patris consensu. ibi. nu. 3. t l. quoties. nu. 1. t 2. ff. de noralib. 231
Filius agens contra patrem, agit sine eius consensu. ibi. nu. 14
1 Filius de iure ciuili est heres re t nomine. in l. pretor. §. preterea. nu. 1. ff. si quis omiss. cau. testa. 210
Filio abstinente ab hereditate paterna an poterit adire filia p se vel per extraneum ibi. nu. 2.
2 Filius preteritus q̄ pōt venire ꝛ tabulas. t adūt ab intestato. nō tenet hoc edicto. in l. qui omnia. nu. 9. ff. si quis omis. cau. test. 213
2 Filius emancipatus quātus nō dicat agnatus, ꝛ tenet hoc edicto. in l. §. domini. el. ñ. nu. 3. ff. ad sille. 114
2 Filiꝰ q̄n debeat bfe alimēta, q̄ si mulier p̄cepit senatusconsultum plautianū. in l. q̄ senatusconsulto. §. ex his. nu. 2. ff. de lib. agno. 44
2 Filius naturalis an excludat substitutū: t sic faciat deficere fideicō. in l. ex facto. §. si quis. nu. 2. ff. ad Trebel. 389
Filius legitimus tantum an excludat statutum. ibi. nu. 3.
Filius ad hoc, vt substitutū excludat, an sit necesse q̄ sit heres patris. nu. 6.
Filius naturalis non succedit in feudo. ibi. nu. 9.
Filius naturalis an veniat in sententia cū quis est cōdēnatus cū filijs vsque ad vltimam generationem. ibi. nu 10.
2 Filius tā natus preteritus si decedat viuo testatore. tñ. testamentum non confirmatur. in l. si quis cū. §. si suo. nume. 3. ff de vulg. t pupil. 167
Filius postbumus si est preteritus in sec̄o testamento natus viuo testatore decedat an rumpatur primum testamentum. ibi. n. 4.
2 Filius preteritus si rumpit testū beneficio authen. ex cā. C. de hered. prete. an allegata conseruentur. in l. quidam titium. nu. 1. ff. si quis omis. cau. test. 141
2 Filius in potestate hereditatem paternā non agnitā transmittit ad quoscunq; heredes. in l. ventre. nu. 3. ff. de acqui. here. 201
Filius si ignorat patrē fecisse testū, sive suus, sive emancipatus, t decedat, bodie transmittit hereditatem. ibi. nu. 7.
Filius sciens t habilis, ad eden̄dum, an transmittat tēstumnō ad suos. ibi. nu. 14. t 17.
Filius qui nō est solus heres legitimus, ꝛ sunt alij liberi cohere des, si decedat, an portionē transmittat ad patrē, vel ad matrem, an ad coheredes. ibi. nu. 16. t 19.
Filius qui repudiauit hereditatem paternam illā non trāsmittit ibi. nu. 22.
Filius hereditatem maternā nō agnitā nō trāsmittit. ibi. nu. 24
Filio infanti cui delata fuit hereditas decedenti superstite patre t matre, vel auo paterno t materno quis succedet, vbi q; vterque ibi. nu. 28.
Filium esse heredē patris an probet creditor. in l. si cum dotes. §. transgrediamur. nu. 3. ff. solu. mat. 17
Filius accipiendo vxorē non congruā poterat de iure. ff. exheredari. ibi. nume. 6.
1 Filius preteritꝰ q̄ tacuit p annū. an faciat recōualescere testū de iure pretorio. in l. si impubes. §. quelitū. n. 1. ff. de curbo. edi. 426
1 Filiꝰ si est p2o maleficio condēnatus. an de legitima debeat solui condemnatio in l. j. §. si impuberis. nu. 1. ff. de colla. bo. 419
1 Filius in actione cōmodati, t in alijs. in quibus patri nō queritur. nec queri potest vsusfructus. pōt esse in iudicio sine eius consensu. in l. sed mihi. §. si filio. nu. 1. ff. commo. 335
2 Filius naturalis tantum non habet bonorū posse. contra tab. in bonis patris. t matris sic. in l. j. n. 1. ff. de bono. pos. contra tab. 409
2 Filius potest instituī sub conditione potestativa. in l. q2 poterat nume. 5. ff. ad trebellia. 386
Filius de bonis restitutioni subiectis dotat filiam. si aliud non haberet. in l. a filia. nu. 2. ff ad treb. 396
Filius grauatus de restituēdo si illā nō dotauit in vita. ꝛ in testō ei dotē reliquit. an hoc relictū minuat fideicōmissum. ibi nu. 3.
2 Filius militis dimissi sine ignominia an habeat excusationē a tutela. il. ꝛ militēs. §. q ignominiose. nu. 1. ff. ō excu. tut. t cura. 59
Filius si lucratur cum pecunia patris non tenetur illud cōferre. in l. j. §. nec castrense. n. 5. ff. de colla. bono. 418
Filius si lucratur ex militia eidem empta per patrē, tale lucrum deducto onere persone confertur. ibi. nu. 7.
2 Filius sibi imputat in legitimam q̄ ad eum peruenit ex substitutione directa, vel fideicommissum, secus si legatario esset substitutus. in l. in quartam. nu. 14. ff. ad leg. falc. 382
Filius quādo imputet sibi in legitimam, quod peruenit ab intestato. ibid. nu. 15.
4 Filius si non est institutus, licet sit facta mētio de eo in testamento. tñ dicitur preteritus. in l. quidam. nu. 2. C. de fideicom. 45
1 Filius institutus. t rogatus restituere pure detrahit tantum ꝛnā quartā. si sub conditione, duas. l. papinian⁹. §. meminisse. n. 5. ff. ō inofficio. test. fo. 191. l. 1. §. interdum. nume. 1. ff. si cui plus q̄ per leg. falcid. fol. 381. l. quāquam. nu. 1. C. ad l. falcid. 279. in §. si quis. nume. 1. in aut. de heredib. t falcid. fol. 5. t in auth. de resti. t ea que par. nu. 1. 25
2 Filius dotē recipiendo tenetur in solidū: pater vero tenetur de peculio. in l. si filio. nu. 1. ff. de solu. mat. 34
Filius sta. tenetur de peculio in quantum facere potest. ibid. n. 5.
Filius sta. pōt cōdēnari, t executio fit in peculio, t ēt in ꝓso. ibi. n. 8

2 Filius, vel seruus, qñ adit iussu patris, vel domini, ipse ꝛ non pñ dz de predictis esse certus. in l. is potest. n. 31. ff. de acq. here. 191
2 Filius substitutus sub conditione, que nõ põt vltimo vite spiritũ impleri, non debet eius defectum exheredari. in l. si. nu. 1. ff. õ condi. insti. 180
Filius an possit post mortem exheredari. ibi. nu. 3.
5 Filius naturalis qui se offert curie, legitimatur, si nõ bz fratres legitimos, in auth. qui. mo. natu. effi. sui. 43
4 Filius qui se abstinuit ab hereditate paterna. si postea emit fundos paternos, qñ videatur suam abstentionẽ reuocare. in l. ij. nu. 1. C. de repu. here. 260
Filiꝰ q primo emerat fundos paternos, si se postea immiscuit hereditati paterne, potest hypothecaria conuenire, ibi. nu. 2.
2 Filius si nascatur soluto matrimonio morte, qñ mater teneatur denuntiare. in l. sine contra. §. quia. nu. 10. ff. de libe. agno. 45
Filius natus etiã cõstante matrimonio potest intentare actionẽ preiudicialem. in rem. ibi. nu. 11.
2 Filius institutus sub conditione impossibili, potest testim̃ appro bare. in l. j. nu. 12. ff. de condi. insti. 177
2 Filius notarius an possit conficere instrz de contractu patris. in l. q dicimus. §. si pater. nu. 1. ff. de autho. tut. ꝛ cur. 78
5 Filiꝰ legitimatus ꝛ naturalis, an poterit patrẽ istituere in test õ nõ solenni. in §. ꝛ hoc sepe. nu. 6. in aut. de trien. ꝛ semis. 20
2 Filius ducens vxorẽ ignominiosam, exheredari non potest. in l. non tantũ. §. si emancipatus. nu. 1. ff. de bo. pos. contratabu. 411
4 Filius quando petat. se restitui contra patrem. in l. cũ pater. nu. 3. C. si aduer. rem iudi. 102
2 Filius, qui repudiauit hereditatẽ, an possit petere. in l. si qs suꝰ. nu. 5. ff. de iure deliber. 180
4 Filius si ex pecunia pati is facit vsuras, vel aliã mercantiam, an hoc dicatur profectitiũ. in l. cũ ps. nu. 3. C. de bo. que libe. 288
Filius si iuit in franciã p̃o mercãtia cum pecunia patris ꝛ eius occasione captauit benevolentiã regis, qui aliqua sibi donauit, hoc nõ erit profectitium. ib. nu. 4.
Filius an presumatur diues ex bonis patris, vel aꝰ iũde. ibi. n. 5.
5 Filius debitor patris potest esse curator patris furiosi. in aut. vt sine p̃iudi. nu. 6. 49
4 Filius in aduentitijs adit hereditatem patre ignorante: ꝛ etiã in iusto. in l. cum non solum. nu. 1. C. de bo. que libe. 288
Filio hereditatẽ repudiante cui datus fuit substitutus, patre superexistente pater adit hereditatem admittitur excluso substituto. ibidem. nu. 2.
Filius si moritur antequã adeat, pater nõ põt adire. ibi. nu. 3.
4 Filius debitor, vel creditor patris, põt esse curator furiosi. in l. minoris. n. 2. C. qui da. tut. vel cur. 218
4 Filius senatoris qñ sequatur dignitatem paternam ꝛ dicatur senatoris filius. in l. senatores. nu. 1. C. de dig. lib. xij. 422
2 Filius naturalis, vel spurius bz prohibeatur succedere patri, nõ tñ p̃hibetur succedere fratri suo pupillo: etiã ex iudicio pris per substitutionẽ pupillarem. in l. si is qui. numer. 1. ff. de vulga. ꝛ pupilla. 159
4 Filius percipiens ab auo an dicatur percipi ex substantia paterna. in auth. ex testõ. nu. 2. C. de secun. nup. 206
2 Filius emancipatus prodest patri ad excusationẽ cõtra seipsum. in l. amicissimos. §. Lucius. nu. 2. ꝛ 5. ff. de excu. tut. ꝛ cur. 94
1 Filius de iure. ff. quicquid querebat õ bonis maternis, querebat patri. in l. filius. nu. 3. ff. de inof. testa. 194
4 Filius cui pr̃ dedit pecuniã p̃o emẽdis libris, si illã cõsumpsit dz illa sibi in partẽ imputari. in auth. q locũ. nu. 4. C. de don. 234
3 Filius qui adulterat vxorẽ patris sui perdit priuilegium paternitatis. si committat alias causas ingratitudinis: tõ pater illum occidens, nõ tenetur de parricidio: sic ꝛ contra. in l. diuus. nu. 1. ff. de parrici. 432
2 Filios naturales habẽs si tñ fecit ipsos legitimare vt ei succederent, si postea accepit vxorẽ, ꝛ habuit filios legitimos p hoc non prohibentur succedere legitimati. in l. ex facto. nu. 3. ff. de vulg. ꝛ
2 pupilla. 172
Filios naturales bñe magis abhorretur in feminis quam in masculis. in l. heredibus. §. Titius. nu. 2. ff. ad Treb. 399
Filius naturalis facit deficere fideicommissum, quãdo extat statutum quod succedat ab intestato. nu. 3.
4 Filꝰ hodie debent habere legitimam iure institutionis. in auth. nouissima. C. de inoffi. testa. 133
Filꝰ qui non possunt succedere an computentur in numero filiorum ad computationem legitime. ibi. nu. 5.
2 Filꝰ nati ꝛ cõcepti post deportationẽ sunt legitimi. in l. ex facto. §. ex facto. nu. 1. ff. ad Trebel. 389
Filꝰ nati post deportationẽ nõ sunt in potestate patris ibi. nu. 4.
Filꝰ bannitorum nati ꝛ concepti post bannitũ, faciunt deficere fideicommissum. ibi. nu. 5.
5 Filꝰ adultere ea monasterium ingrediente, an habeat legitimam in §. si qñ. nu. 3. auth. vt nulli iudi.
2 Filij amissi in bello, quã excusationẽ prestant patri. in l. bello. n. 3. ff. de excu. tut. ꝛ cur. 91
3 Filꝰ naturales, spurꝰ ꝛ nephariꝰ admittuntur ad accusandũ necem defuncti patris. in l. certis. nu. 3. ff. de accusa. 91
Hi filꝰ quo ad matrimoniũ decuntur consanguinei ꝛ affines. ibi. nume. 4. 375
Filꝰ naturales ꝛ spurꝰ possunt etiã accusare de crimine publico in patrẽ commisso. ibi. nu. 5.
2 Filꝰ possunt agere contra patrẽ consumentem oia eius bona. ne dos consumatur in l. ij. §. qõ in patris. nu. 9. ff. solu. ma.
5 Filꝰ ingressi monasteriũ qua actione agant contra monasteriũ q possidet omnia bona patris. vigore diuisionis per patrẽ facte inter eos. post ingressum. in §. si qua mulier. nu. 5. in aut. de sanct. episcop.
5 Filꝰ secundi matrimonij an admittãtur cum filijs primi matri. monij ad renocandum plus datũ secũdo viro. in §. oppone vero. nu. 3. in aut. de nuptijs.
Filius secundi matrimonij in bonis maternis dz habere legitimam. sicut filꝰ primi matrimonij. ibi. nu. 4.
Filꝰ primi matrimonij an admittantur ad renocandum, qñ mulier dedit omnia bona in dotẽ, secundo viro, cum pacto de lucrando totum. ibi. nu. 5.
5 Filꝰ fratrũ qñ tractatur de hereditate patrui defuncti ab intestato, ꝛ nõ super sunt patrui succedũt in stirpem: ꝛ nõ in capita. in §. reliquum. nu. 1. in auth. de here. que ab intesta.
2 Filꝰ adulterini vel incestuosi nõ legitimãtur per subsequẽs matrimonium. in l. in concubinatu. nu. 4. ff. de concu.
5 Filꝰ naturales legitimari possunt existente etiã sobole legitima. in §. dubitatum. nu. 1. in aut. de incest. nup.
Intellige per matrimonium. ibi. nu. 1. ꝛ 4.
Filꝰ legitimati succedunt aliis filijs legitimis ꝛ legitime legitimatis: intellige de legitimatis per matrimoniũ. ibi. nu. 2. ꝛ 5.
3 Filꝰ ingredientes monasterium, an statim possint petere legitimam, vel intra quantũ tempus. vbi vr tenere q statim. in §. illud quoque nu. 5. in auth. de monachis.
5 Filꝰ committentium incestas nuptias efficiunt sui iuris in anf. de incest. nup. nu. 16.
5 Filꝰ fratrũ an admittuntur ad hereditatẽ vnꝰ eum ascendentibus, nõ existentibus fratribus. in auth. vt fratrũ filꝰ. nu. 1. 61
2 Filꝰ capti ab hostibus patribus nõ prosunt. in l. j. §. remittitur. 1. ff. de excu. tut. ꝛ cur. 96
2 Filꝰ appellatio refertur ad omnes, nõ tñ ad eum qẽ testator ere debat mortuum. in l. si quis ita. nu. 2. ff. de testa. iure.
2 Filꝰ testatoris quando sunt substituti pupillo per fideicommissum matrẽ excludunt ex presumpta mente testatoris. in l. centurio. nu. 29. ff. de vulg. ꝛ pup. 56
2 Filꝰ antes nati an legitimentur per matrimonium vltimo loco cum concubina. in l. in his rebus. §. vxor. nu. 2. ff. sol. mat. 164
5 Fili emancipati, ꝛ cognati succedunt de iure ciuili ex testamento. in §. ꝛ hoc quidẽ. nu. 9. in auth. de here. ꝛ falc. 15
5 Filꝰ patroni primi gradus habent ius reuocandi seruitutem. in auth. vt liber. de cete. nu. 2. 3
2 Filꝰ matre bannita, vel excõmunicata poterunt agere cõ patrem vergẽtem ad inopiam nomine matris, ꝛ etiã eorũ proprio nomine. in l. si constante. nu. 64. ꝛ 68. ff. sol. mat. 20
4 Filꝰ petunt legitimam in bonis patris ingressi monasteriũ per conditionẽ auth. si qua mulier. C. de sacrosan. eccle. nu. 3 24
4 Filꝰ naturales nõ legitimi q excludant substitutũ. in l. generaliter. §. cũ autem. n. 1. C. de insti. ꝛ substi. 144
4 Filꝰ diuersorũ fratrum qualiter succedant. in auth. cessante. n. 1. C. de legi. here. 28
2 Filꝰ duorum fratrũ qualiter succedãt patruis ꝛ auunculis quãter cũ eis, ꝛ qualiter alijs succedant. in l. post cõsanguineos. §. hereditas. nu. 1. ff. de suis ꝛ legit. here. 415
4 Filꝰ presumuntur grati. in l. omnimõ. nu. 2. C. de inof. test. 13
5 Filꝰ qñ possunt compellere patrẽ ingressum monasteriũ, vt eius bona distribuat: qñ interim debeant habere alimẽta. in §. si qua mulier. nu. 7. in auth. de san. epis. 65
5 Filꝰ nati ex incestis nuptijs an sint legitimi etiam quo ad successionẽ. in auth. de incest. nup. nu. 19.
4 Filꝰ primi matrimonij in quo leduntur, si mater tranſiẽs ad secunda vota dat omnia sua bona in dotẽ. in l. hac edictali. nu. 1. C. de secund. nuptijs. 206
2 Filꝰ nati ex concubina nõ retenta in domo. an legitimentur per sequẽs matrimonium in l. si. nu. 1. ff. de concu. 59
4 Filꝰ ex diuersis matrimonijs succedunt in lucro habito ex illo matrimonio. in auth. ita q. nu. 2. C. commu. de succes. 286
5 Filꝰ instituti quã partem faciat preteritis, vel exheredatis. in fine.

iuste.in auth.de trien.z semiſ.nu.7. 20
2 Filij primi gradus non cõpetant fructus ad trebellianicã .in l.q de bonis.§.q̃ auus.nu.1.ff.ad leg.fal. 375
4 Filij diuersorũ patronorũ qualiter succedant liberto.in l.j.nu. 4.C.si in frau.patro. 228
Filius institutus in legitima lz hereditatẽ adiuerit,tñ põt alienata in fraudem reuocare.ibi.nu.7.
4 Filij qualiter dicãtur defraudari per cõstitutionem dotis inofficiose.in l.vna.nu.1.C.de inofficio.dotib. 137
3 Filio emancipato non potest pupillariter substitui in successiõe ex testamento.in l.ij.nu.7.ff.de vulg.z pup. 155
Filius potest legitimari post mortẽ patris,ibi.nu.10.
Filius quãdo liberatur a patria potestate per ingressum religionis,an extinguatur pupillaris..ibi.nu.17.
Filio preterito qui nõ rumperet testamentũ cõcurrentib9 aliis requisitis in substitututione pupillari potest pupillariter substituti.ibi.nu.20.
Filio preterito approbante testamentũ substitutio pupillaris ei facta tenet ibi.nu.21.
2 Filios superuiuisse,z sic conditioẽ fideicommissi defecisse,qui õt, pbare dz.in l.ex facto.§.si quis autẽ.nu.1.ff.ad trebel. 389
4 Filio repudiante hereditatẽ pater adit z prefert substituto.in l. cũ proponas.nu.3.C.de here.instit. 242
3 Filij qui habuit ex cõcubina postea durit vxorẽ qua mortua vult ducere cõcubinã.põt,z matrimoniũ primũ nõ impedit legitimationẽ filij nati.in l.bonorum.nu.2.ff.rem ra.ha. 333
6 Filio non licet se immiscere causã fraudãdorũ creditorũ.in l.si postulante.nu.1.ff.ad Trebel. 393
2 Filio qñ possit substitui per fideicõmissum in legitima.in l.j.§.substituere.nu.4.ff.de vulg.z pup. 154
4 Filio coacto per patrẽ repudiare,subuenitur post mortẽ patris. in l.is qui heres.§.neq; filius.nu.12.ff.de acqui.here. 188
4 Filio instituto repudiante quis admittatur an pater,an substitutus.in l.j.nu.22.ff.de vulg.z pup. 152
Filio,vel monacho instituto mortuo ante aditam hereditatẽ, an sit locus substitutioni,vel veniet pater.ibi.nu.23.
Filius qñ hereditatẽ nõ aditã trãsmittat ad patrem.ibi.nu.24.
1 Filio qñ noceat cessus patris,ne vti possit priuilegio aui,vel patris,in l.emancipatum.§.si quis.nu.1.ff.de sena. 36
Filius si cõmisit culpam,ob quã debet feudũ perdere, nepos ex persona aui,illud retinere potest.ibi.nu.2.
Filiũ fratris vel vxoris an prohibeatur succedere ab intestato.in l.codicillis.§.matre.nu.1.ff.de le.ij. 275
2 Filio an possit cedi actio contra patrem.in l.actiones.nu.1.ff.de act.z oblig. 199
2 Filio nõ sufficit relinqui iure fideicõmissi vniuersalis,vt iure instituẽtis videat habere.in l.cũ ex filio.nu.4.ff.de vulg.z pup. 170
3 Filiũ esse in ptate agẽte filio si pronuntiat, requiritur executio pater prestet alimenta.in l.miles.§.iudicati.n.6.de re.iu. 133
5 Filio delinquente si pater aliquid soluit an possit alter filius patre mortuo solutis in partẽ imputare illi pquo pater soluit.in §.si quo.nu.1.in auth.de here.z fal. 3
1 Filio cõdenato z bonis eius publicatis an publicẽt pprietas,quã hz in peculio aduentitio remanente patri saluo vsufructu. vbi q̃ non.in l.si finita.§.si de vectigalibus.nu.12.ff.de dam infe. 40
Filio cõdenato vt contumace,an fiet executio in peculio q̃ est apud patrem.ibi.nu.14.
2 Filij in feudo succedunt equaliter,licet inequaliter instituti.in l. iurisiurandi.§.si liberi.nu.12.ff.de oper.liber. 432
Filij an succedant equaliter in emphyteusi accepta pro se z filijs, licet inequaliter sint instituti.ibi.nu.3.
Filius qui renuntiauit hereditati paterne,nõ põt emphyteusim retinere,si est accepta pro se,filijs suis,z heredibus:secus si pro se filijs.ibi.nu.6.
Filia per patrẽ instituta in re trãscendẽte legitimã,z tacita q̃ pl9 petere non possit,poterit petere dotem maternam.ibi.nu.7
Filius qñ possit interdicere administrationem bonorũ suorum patri.ibi.nu.5
1 Filius naturalis natus ex vnica cõcubina, an habeat ius succedendi suo legitimato.in §.si quis igitur.nu.3.in auth.qui. mod. nat.effi.sui. 42
Filij naturales nati ex eodem patre,sed ex duabus concubinis an adinuicem sibi succedant.ibi.nu.4.
1 Filiusf.qnõ modis habet pecuniã.s.patris:castrẽsis quasi castrẽsis aduentitij,z pfectitij peculij.in l.frater.nu.4.ff.de cõd.in.308
Filius mutuans pecuniam alteri nomine patris,an z qñ mutuũ contrahatur,ita quod patri acquiratur.ibi.nu.3. 309
Filius si debet titio x.z x.sunt in peculio,de quibus pater donauit titio v.pater liberatur in illa quinque.ibi.nu.42. 310
1 Filiusfa.qñ possit esse testis pro patre,si queratur patri,siue non. in l.qui testamento.§.quecunq; nu.1.ff.de testa. 110
Filius emancipatus non potest testificari pro patre.ibi.nu.2.
4 Filius adit hodie hereditatem aduentitiã sine iussu patris,etiam eo inuito.z in l.j.nu.2.z 3.C.qui admit. 229
Filiusfa.hodie etiã patre inuito z ignorante potest petere bonorum.ibi.nu.4.
Idem in trebellianica restitutione.ibid.nu.4.
3 Filiosa.cõueto absoluto acquiritur patri exceptio rei iudicate,ñ nomine patris tacite vel expresse in iudicio defendẽdo cõparet. secus si,p sua confessione conuenitur in l.si mater.§.si quis homines.nu.1.ff.de excep.rei iudic. 191
Filio emãcipato cõuento,absoluto excep.rei.iudi.põt patri si ab eo causam,hz interesse filij eã transire ad patrem.ibid.nu.2.

Filiusfamilias per imperitiã iudicans tenet quatenus est in peculio.in l.si filiusf. §.iuder.nu.2.ff.de iudi. 182
Filiusfa.quare nõ potest accipere vxorẽ sine patris consensu.in l.in bello.§.medio tempore.nu.1.ff.de cap.z postlimi. 462
Filiusfa.potest in codicillis grauare patrẽ.in l.filiusfa.qui.nu.1. ff.ad legem falcid. 375
Filiusfa.an possit liberare debitores patris ita vt eo effecto filio sui.sibi preiudicet.in l.cum dominus.§.filius.nu.2.ff.de pecu. legat. 317
Filiosa.minori iudicio existenti in his,in quibus patri aliquid q̃rit sufficit patris authoritas,si autẽ sup re q̃ ad patrẽ nõ ptinet datur curator,in l.seruus.§.pupillus.nu.2.ff.de verb.obli. 265
Filiusfa.patre permittente donat causã mortis,nõ tñ testat.in l. qui in potestate.nu.1.ff.de testa.fo.108.z l.ij.nu.1.ff.de leg.j. 223
Filiusf in aduentitijs testa.nõ potest nec etiam in alijs in quibus patri nõ queritur vsufructus.in aut.vt licc.matri z auie.n.6.56
Filiusf.bona in quib9 patri nõ queritur vsufructus potest donare causa mortis,sine patris consensu.ibi.nu.7.
Filiusfa.effectus sui iuris p quẽ petitur executio instiri p eũ celebrati tpe quo erat in ptate,poterit opponere exceptionẽ,z bisicium edicti,q̃ cũ eo.in l.si filiꝰ.nu.1.q̃ cum eo q in alien. 356
Filiusfa.in aductitijs etiã in quibus patri nõ queritur vsufructꝰ non potest testari etiã patre permittente.in l.qui in potestate.nu. 2.ff.de testa.fo.108.l.j.§.in filij.nu.2.ff.ad treb.fo.383.in l.impera tor.nu.3.ff.eo. 394
Filiusfa.quare testari non potest,donare vero causa mortis sic.in l.tam is qui.§.filiusfa.nu.1.ff.de dona.cau.mortis. 78
Filiusfa.non est persona integra.ibi.
Filiusfa.an hodie possit codicillari,q̃ non.ibi.nu.4.
Filiusfa.quando donat,debet esse eius etatis,cuius testari posset ibi.nu.5.
Filiusf.vt possit donare,requirit pmissio specialis patris ibi.n.6
Filiusfa.an possit donare patri suo.ibi.nu.7.
Filiusfa.in cã publici iudicij potest esse sine patris consensu.in l. filium.nu.1.ff.de his qui sunt sui vel alie.iur. 29
4 Filiusfa.asserens se emancipatum a patre perdit beneficiũ macedoniani.in l.j.nu.1.ad mace. 180
4 Filiusfa.habet heredem secundum iura.C.in l.q̃ scitis.nu.1.C. de bo.que libe. 287
Filiusfa.ex omni causa obligatur preterq̃ in mutuo z voto.in l. deniq;ne.§.sed vtrum.nu.1.ff.de mino. 157
Filiusf.põt capi pro debito ipsum 3cto.z carcerari.ibi.nu.2.
2 Filiusfa.põt eligere sepulturã.in l.si filiusfa.nu.2.ff.de testi. 110
2 Filiusfam.in publicis iudicijs an possit accusare inuito patre.in l.post legatũ.§.si filiusfa.nu.1.ff.de his qui.vt indig. 348
2 Filiusfa.licut voto nõ obligatur,an obligetur aditione hereditatis.in l.qui in aliena.nu.1.ff.de aqui.here, 186
Filiusfa.scom tpa.ff.agnoscendo bono.pos.nõ obligatur,nec in restitutione trebellianica.ibi.
Filiusf.hodie põt hereditatẽ repudiare sine iussu patris.ibi.n.3.
Filiusfa.quos actus consistentes in volũtate possit absq; iussu vl patris authoritate.ibi.nu.4.
1 Filiusf.effectꝰ sui iuris p negotio ante gesto nõ tenet,nisi quatenus sit locupletior.in l.pomponius.la.ij.nu.1.ff.de nego.gest. 140
Filiusfa.in 3ctibus potest eligere sine patris consensu,secus in legatis.in l.si.nu.2.ff.de verb.oblig. 162
3 Filiosa.vel seruo dãnato an publicabitur peculiũ.in l.j.nu.4.ff. de bon.dam. 434
2 Filiusfa.furto subtracto patri datur actio furti ad opationẽ operarũ perditarũ,z hec duplicabit.in l.eũ q̃ §.filiusf.n.2.ff.de fur. 326
5 Filiusfa.hodie hz heredem ab intestato in aduentitijs,nõ in pfectitijs.in auth.de here.ab intest.nu.28.
4 Filiusfam.habẽs bona,si ingrediatur monasterium,an in ipsum bona trãseant.in repe.auth.ingressi.nu.46.C.ss sacrosan.eccl.23
Filiosa.si pater emit lib20s,an lib20s ipso monasterium ingrediẽte transeant in monasterium.ibi.nu.47.

Filiussa.hodie habet heredem siue decedat ex testamento, siue abintestato.in l.pater qui castrense.nu.3.ff.de castr.pecul 465
Filiussa.fideiubens p̃o parte,tenetur insolidũ:licet habeat exceptionẽ.in l.si dubitet.§.filiusfamilias.n.1.ff.de fideiusso.280
Filius soluens p̃o parte ex necessitate p̃ambuli contractus non videtur donare.ibi.nu.4.
Filiussa.miles quando testatur de peculio castrensi h̃ tria p̃uilegia.in l.fi.nu.2.C.de inof.testa. 136
Filiussa.effectus sui iuris non habet amplius peculium.ibi.n.3.
Filiosa.mutuare nõ est,phibitum,sed repetere mutuũ.in l.non dubium.nu.27.C.de legi. 36
Filiussa.hodie in aduentitijs h̃ heredem,z quid in dote p̃fectitia.in auth.in successione.nu.1.C.de suis z legi. 283
Filiussa. p̃ possit intentare actiones in factum descendentes ex interdictis.in l.in factum.nu.1.ff.de act.z obli. 200
Filiosa.condemnato an possit fieri executio durante patria potestate,in l.cum z filij.nu.2.C. qui bo.ce.pos. 329
Filiussa.si ne habeat castrense peculium,siue nõ potest cedere bonis.in l.cum z filij.nu.1.C.eod.tit.
Filiussa.si ingredit monasterium an exeat de patria potestate: z sic.in §.illud quoq;.nu.8 in auth.de monach. 10
Filiosa.potest solui in bis,in quibus queritur vsufructus,patri in l.non solum.nu.2.z 9.ff.sol.mat. 7
Filiussa.qui accepit decez mutuo.z in ludo si ea perdidit, z ea cuparauit,an videat locupletior.i.l.si minor filiof.n.1.ff.ỏ mi. 162
Filiussa.z monachus quãdo pater vel monasterium agit:possunt interrogari de veritate.in l.cuz z iudices.§.quod obseruari.nu.15.C.de iurein.p̃op.calum.dand. 216
Filiussa.qñ agit p̃o castrensi peculio iurat de calũnia.ibi.n.16.
Filiussa.sine consensu patris sibi constituere domicilium potest. in l.placet.nu.1.ff.ad municip. 467
Filiosa.delinquente publicatur p̃oprietas, quam habet.in l.si postulauerit.§.iubet.nu.1.ff.de adul. 396
Fines q̃ possessio que hodie est posita in.ra tales fines, z possessio que erat olim posita inter tales fines,est vna, z eadem. in l.j.nu.3.C.si vnus ex plu.appel. 38
Idem in personis.ibi.nu.4.
Fines p̃oprios habet vicus,terra,vel castrum.in l.si testamentum.nu.3.C.de in.z substit. 245
Fines plebanatus an probentur per instrumenta.in l.p̃edijs.§. Titio.n.2.ff.de leg.iij.fo.294.l.cum alijs.n.2.C. de in.delic.256
Finis quando habet necessariam consequentiam ad principiuz inspicitur p̃incipium:z quomodo intelligatur.in l.j.nu.1.ff.qui, pot.in pig.habe. 414
Fiscus p̃fertur omnibus creditoribus hypothecam nõ habẽtib9.in l.si cũ pecunia.n.1.C.ỏ pui.fis. 30
Fiscus non h̃ bona obligata p̃o penis.l.aufertur.§.fiscus.nu.1.de iur.fisc.fo.461.z l.j.nu.3.C.de pen.fisco.lib.x. 446
Fiscus non potest incontinenti bona committentium incestas nuptias apprehendere.in auth.de incest.nup.nu.13. 17
Fiscus vendens non potest habere fidem de p̃tio.in l.z si instrumenta.nu.2.C.de fide instru.lib.x. 375
Fiscus potest cogere notarios ad exhibendum instrumenta pertinentia ad aliquem cuius bona in fiscum sunt delata.in l.facultas.nu.10.C.de iure fis.lib.x. 373
Fiscum frandans punitur in duplum ibi.nu.11.
Fiscus quando eis procurator fuit confessus recepisse, an habeat exceptionem non nu.pecu.vel quando agat contra debitorem.in l.in contractibus.nu.4.C.de non nu.pecu. 186
Fiscus creditor ex delicto non p̃fertur creditoribus ex cõtractu secus qñ est creditor ex contractu.in l.j.nu.2.C.de.fisca.li.x. 77
Fiscus qua actione agat,quando bona in fiscum deferuntur.in l. facultas.nu.6.C.de iure fis.lib.x. 5
Fiscus p̃o bonis que in fiscum deferuntur,agit coram p̃side. ibid.nu.7.
Fiscus quanto tempore excludatur a petitione bonorum vacantium.in l.j.nu.8.C.de bo.vacan.lib.x. 178
Fiscus in bonis vacantibus succedens non acquirit possessionẽ sine additione.in l.j.nu.5.z 7.C.de bo.vacan.lib.x. 378
Fiscus in bonis damnati ante sententiam nullum ius habet.in l.post contractum.nu.16.ff.de dona. 99
Fiscus an loco heredis habendus sit,cum ad eum pertinent omnia bona z quid in priuato.in l.ex quibusdam.§.cum ex causa. nu.9.ff.de iure fis. 456
Fiscus est magis p̃uilegiatus,quã pupillus.l.j.§.sed ad illos. nu.1.ff.ad legem Cor.de fal. 404
Fiscus succedens debitori z fideiussori ipso iure liberatur mandato.in l.Uranius.nu.5.ff.de fideiuss. 293
Fiscus an admittatur vltimo loco.in §.z hoc quidẽ.nu.11.in aut. de here.z falci.
Fiscus sep est diues,z soluendo:z quasi fixus dicitur.in rub.nu.18.C.de iure fisci.lib.x.
Fiscus qua actione agat contra debitorem debitoris. in l.non intelligitur.§.multa.nu.3.ff.de iure fisci. 171
Fiscus habet tacitam hypothecã in delictis,h̃ inefficacẽ.in l.re scriptũ.nu.2.ff.de pac. 456
Fiscus vel qui vtitur iure fisci.nõ tenetur facere inuentariũ:z nõ tenetur vltra vires hereditarias.in l.j.§.an bona.nu.1.ff.de iure fisci.
Fiscus qd sit in specie,vbi q̃ quicquid ad cõmodũ pecuniarius imperij pertinet in rub.nu.13.C.de iure fisci.lib.x. 451
Fiscus vt heres fideiussoris beneficiũ diuisionis implorare potest. l.inter eos.§.bonis damnati.nu.1.ff.de fideiuss. 371
Fiscus qui successit fideiussori dãnato conuentus a creditore,ỏ condemnari,nõ rens dãnatus.ibi.nu.3.
Fiscus bonis publicatis habetur loco heredis.in l.capitis.nu.1.ff.eodem. 289
Fiscus ad penam sibi promissam cõtra fideiussores nõ agit,qñ bona principalis sunt confiscata,secus si non confiscata.ibi.nu.
Fiscus in diuidendis cum ipso facit diuisionẽ,z dat alteri electionem.in l.senatus.nu.2.de iure fisci. 60
Fiscus vsufructuarius nõ cauet in l.vsufructu.nu.1.C.ỏ vsu.fru. in l.pecunia.nu.1.C.de priuile.fis. 417
Fiscus potest reuocare pecuniã alij creditori solutã sine vsuris. 41
Fiscus alienata reuocat per suũ debitorẽ causa dotis restitutionem.in l.cũ patrem.nu.1.C.eo.tit. 60
Fiscus intra quinq; annos potest vendicare rem, que incidit in cõmissum.in l.cõmissa.nu.4.ff.de pub.z vect. 60
Fiscus habetur loco heredis in obligatione iã facta secus in p̃obenda quã quam ex causa de preterito.in l.quoties.num.1.ff.de donatio. 396
Fiscus qñ teneatur edere.in l.in frandem.§.nec; instrumẽta.nu.1. z 2.ff.de iure fisci. 460
Fiscus tenetur ad dotẽ p̃o ea parte, p̃o qua bona mariti sunt publicata.in l.si marito.nu.1.ff.sol.mat. 26
Fiscus nõ est heres.in l.si cõstante.§.si bona.nu.2.ff.sol.ma. 24
Fiscus dicitur sanus cesaris vel regis.in rub.nu.1.C.de iure fisci. lib.x. 371
Fiscus z bursa communis idẽ sunt.ibi.
Fiscus qñ dicatur legitime,z recte defensus.in l.vnica.n.1.C.de sent.aduer.fiscũ.lat.lib.x 377
Sententia lata cõtra fiscum eius aduocato absente qñ sit nulla. in l.vnica.nu.2.C.de sent.aduer.fis.lat.lib.x. 377
Fiscus potest me in subsidium conuenire actore ipsius non existente soluendo licet fuerit confessus recepisse a me q̃ commodebẽã.in l.fisco.nu.4.C.de conue.fis.deb.li.x. 37
Fiscus potest totam rẽ etiã diuiduã vendere,quã h̃ cẽ alio communem si sibi sit vtilius.in l.1.n.2.C.de pen.re.fis.lib.x. 76
Fiscus ad quẽ vẽdit hereditas,nõ tenetur mortẽ defuncti vindicare.in l.recusare.§.fisco.nu.1.ff.ad Treb. 37
Fisco quãto tempore p̃scribatur.in l.quãuis.n.1.ff.de vsur.
Fisco non queritur per subsidiũ nisi notarius ipse stipulatur.nisi arbiter intra.nu.1.ff.de arbi. 178
Fiscalibus in causis seruandus est ordo iuris sicut in causis priuatorũ.in l.vnica.nu.2.j.C.de conductoribus.ibi.j. 418
Fisci nomine deferre debet,q defert an fiscũ.in l.si seruu.§.si ge nu.2.ff.de leg.j. 238
Quando idem sit inextraneo z fisco.in l.i.nu.1.C.de petitione hereditatis. 178
Fisco applicatur quod offertur ab indigno facto suo alias lege in l.aufertur.n.1.ff.de iure fisci. 481
Recipiens in frandem fisci promissiones vel venditiones fictitias punitur in duplum.in l.qui contractibus.num.1.C.com fisc.lib.x. 174
Fisco applicantur omnia scelere acquisita in l.lucius Titius nu.3.ff.de iure fisci. 457
Ign bonis vacantibus agnitio est necessaria per fiscum.in l.licet §.in decurionibus.nu.4.ff.quod cuiusq; vni. 114
Fisco applicatur,qñ deportati capiunt:z ficant sit oĩno non capax.in l.j.§.qui habebat.n.9.ff.de bono.posi.contratab. 499
Fisci executor an debeat summatim facere soluere creditoribus illius cuius erant bona capta per ipsum.in l.res que.§.res autem.nu.1.ff.de iure fisci. 458
Cognitio super bonis delatis in fiscũ an sit ordinaria.in l.facultas.nu.8.C.de iure fisci.lib.x. 376
Fisco an z quib9 casib9 applicat.z quib9 nõ qñligd auferat aliquid vt ab indigno.in l.si gener.n.11.ff.de bis qui vt indig. 391
Flozeni si sunt dati estimati cũ pacto vt reddat fl̃os.ta vncia

men debent reddi sub estimatione facta tpe traditionis. in l. in his rebus. §. mancipia. nu. 1. ff. sol. mat. 36

1 Florentinus si diu stetit in ciuitate Perusii, nō pōt capi p rep salōs ꝫ Florētinos p̄cessis. in l. j. §. remouet. n. 4. ff. de post. 115

1 Florentinus si citatur Perusij, p̄ ꝫctu vel delicto ibi facto. vel celebrato, z excipit qō non delinquit, nec ꝫxit p̄cedetur ad vl teriora: z nulla cognitio requiritur. in l. q̄. n. 9. z in repe. nu. 7. z 11. ff. si quis in ius voc. non erit. 68. 769.

4 Florentinus si conuenitur q̄ p̄omisit dare centum in castro clu sino comitatus Perusij: z opponit q̄ illud castrū sit comitatus cortone: iudex poterit super hoc cognoscere z p̄nuntiare. in l. q̄. n. 9. C. si contra ius vel vtil. pub. 45

5 **Flumine** in publico aliquid fieri non dꝫ dū qō̄ noceat alteri. in l. j. §. nō aūt n. 1. ff. de flu. 166

3 Flumē si limitat alueū, an qs amittat ius suū aquā ducēdi, z etiā seruitutē ducēdi p fundū vicini. in repe. l. q̄. n. 22. ff. de flu. 168

6 Flumen publicum dicitur quod perpetuo currit. que aūt in hye me currunt z non estate. p̄vata sunt. trac. tyb. §. flumen. n. 1. 2. 3 Flumen p̄uatum nihil tribuit alluuionem adq̄rere tī potest. ibid. nu. 2.

4 Fodere metalla quilibet potest secundum formam. in l. j. n. 1. C. de metal. lib. xj.

3 **Forensis** factus monach⁹, vel canonic⁹ in ecclesia sanctī Laurētī huius ciuitatis an efficiatur ciuis huius ciuitatis. z n. 14. vbi qō fic: iurat ciuis donec ibi stat. in l. j. n. 10. ff. ad munici. 466

Forēsis effect⁹ abbas i ista ciuitate ē ciuis hui⁹ ciuitatis. ibi. n. 13

Forensis effect⁹ rector ecclesie efficitur ciuis in illa ciuitate. ibi.

4 Forēses duo existentes in exercitu Perusino in territorio Aretino si delinquant poterunt puniri per p̄tātem Perusij. in l. j. nu. 76. C. de sum. trī. z fide cath. 6

1 Forensis p̄hibitus per statutū emere, pōt pignori accipere. in l. in quorum. nu. 2. ff. de pign. 472

4 Forenses tenentur ad collectas, q̄ñ facerent estimum. in l. plz. in ñ. lec. nu. 34. C. de sacros. eccl. 16

4 Forēsi possidēti aliqd i ciuitate vel territorio q̄ñ p̄t indici mune ra, z an ad collectas teneat. in l. cū neq;. n. 1. C. ō ico. cybi. li. x. 392

4 Forensis delinquens in loco secundum que statuta puniatur. in l. j. nu. 20. C. de sum trin. 4

3 Contra forensem p̄o fundo qui est in hac ciuitate, agere possū actione reali vel mixta, non mere personali. in l. forma. §. illam ciuitatem. nu. 3. ff. de censib. 482

3 Forensis qui portat arma, vel extrahit blada extra territorium in quo erat statutum p̄hibens, non excusatur. in l. interdum. §. licet quis. nu. 1. ff. de pub. z vect. 64

4 Forensis habens beneficium in loco. an efficiatur ciuis illius lo ci. in l. placet. in ñ. lec. n. 38. C. de sacros. eccl. 16

5 Forenses quando ligentur statuto, banno, vel cōsuetudine loci. in anth. vt facte no. consti. nu. 10. 32

3 Forēsib⁹ exercētib⁹ fenus, in loco pōt p̄o pecunia q̄ ibi habent imponi collecte, z etiā iniungi, vt emāt equos, z p̄stēt reipubli ce. in l. munerum. §. patrimoniorū. n. 2. ff. de mune. z hon. 473

2 Forum causarū q̄, z locus iudiciorū quo differant. in l. si duas. §. grammatici. nu. 6. C. de excu. tu. z cura. 88

4 Forensis delinquens in ciuitate punitur secundum formā statutorum ciuitatis. in l. j. n. 21. C. vbi sena. vel claris. 132

3 Forensis an possit hic testari secundum statuta huius ciuitatis. in l. diuus. nu. 1. ff. de iure fis. 459

3 Forensis captus per p̄tātem Laude in territorio ciuitatis Mediolani, pōt per p̄tātem ciuitatis Mediolani repeti tanq̄ inde bite captus. in l. si cui. §. cum sacrilegium. n. 4. ff. de accu. 380

3 Forensis qui in loco hꝫ mercantiam, q̄ possit ibi conueniri. in l. de iure. nu. 2. ff. ad muni. 470

1 Forēsis, qui est meus inimicus, si venit in ista ciuitate, q̄ñ possum petere ab eo cautionem, ne me offendat. in l. sed z si susceperit. §. si ca res. n. 1. ff. de re iudi. 186

1 **Forma** quando petitur instrm. vel p̄uilegium antiquatum, vel destructum, quod reficiatur. in l. si quo. §. nec iterum. nu. 5. ff. de eden. 91

4 Forma articulandi ꝫ ponentem quem liberum, vel bone conditionis z fame. in l. j. n. 6. C. de testa. 258

4 Forma instituendi spurium. in l. q̄. n. 1. C. de here. instī. 242

1 Forma concludendi in petitione hereditatis. in l. veluti. nu. 1. ff. de pet. here. 195

3 Formula seu locus cauus qui fit ad latus fluminis, ad aquam ducendam est p̄uatus. in repe. l. q̄. nu. 22. ff. de flu. 168

Formula per quam a qua ducitur non potest fieri in via publica de iure. ibi. nu. 24.

6 Forma substantialis rerum animatarum anima vegetativa est, ipsa anima vegetatiua. trac. de alueo. §. quod si. nu. 8. 184

6 Forma petendi z articulandi ad supplementum legitime. consi. xvij. lib. j. 10

6 Forma rei substantialis qualiter cognoscatur. tract. de alueo. §. quod si. nu. 3. 184

Forma rei substantialis rerum inanimatarum est id, per quod ipsa ꝫstit, z vñ denoiationem nois appellatiui accipit. ibi. n. 4.

6 Forma substantialis hominis politici est esse liberum. tract. de alueo. §. quod si. nu. 17. 185

Forma substantialis in rebus artificialibus est quedam aptitudo qua hīt ad illū finē ad quem p artificem facte sunt. ibi. n. 19.

Forma substantialis rerum inco porū alium, que secundū iuris dispositionem sunt indiuidua, ex natura ipsius rei. ibi. n. 20.

2 **Fornacarij** nō veniūt fornace instructa legata. i. l. fundi. §. quidam. nu. 1. ff. de fun. instr. 315

Fornax non videtur legata legato instrumento fundi, vbi est fornax. ibi. nu. 2.

3 **Fortilitiū** faciendi in aliquo loco q̄ potest esse periculosum alicui ciuitati, non dꝫ permitti. in l. opus nouum. nu. 1. ff. de ope. pub. 479

5 Fortuito sine iustitia nō cōmēdat. in auth. vt oēs obe. iud. n. 2. 33

1 **Forum** q̄ quis sortitur ratione ꝫctus nō potest mutari. in l. cum quedam. num. 1. ff. de iur. om. iud. 61

1 Forum quibus modis quis sortitur. in l. heres absens. §. proinde. nu. 5. ff. de iudi. 162

Forum episcopi loci quis sortiē ratione ordinis clericatus. ibi.

4 Forum li quis sortitur in ciuitate originis z domicilij, ad qd sortiatur. in l. j. nu. 2. C. de municip. lib. x. 392

4 Ratio quare quis sortiatur forum ratione manumissionis. in l. ñ. nu. 1. C. de municip. lib. x. 392

1 Forum ratione indebiti soluti in quo loco ꝫhatur z ibi possit repeti. in l. qui certo loco. nu. 2. ff. de condi. indeb. 305

Fori eiusdem esse an intelligatur respectu eiusdem ciuitatis, an vero eiusdem dominij: ad hoc vt debitor debeat ire ad domum creditoris. ibi. nu. 13.

5 Ratione delicti commissi in personam ecclesiasticam qō efficitur de foro ecclesiastico. in auth. apud quos opor. nu. 5. 38

1 Forum quis sortitur ratione delicti. in l. q̄. nu. 1. ff. de off. p̄esi. 46

6 **Fosse** que sunt inter ripam z fundum, sunt eorum p̄dijs quorum adherent, vsus tī eorum est publicus. tractatus. tyb. §. agro. nu. 6. 171

Fosse que sunt inter viam z fundum. ibi. nu. 7.

6 Fossata posita in confinio duorū p̄diorum cōia sunt. trac. tyb. §. flumen. nu. 4. 172

Fossatum existens p̄ope finē p̄dij de quo apparent insignia quia in quibus possessores emerunt p̄dia a latere. q̄ intelligatur esse eorum qui p̄dia a latere possident. ibi. nu. 5.

4 **Fouee** muri z steccati debēt fieri p modo patrimonij. nō p capita. in l. q̄. n. 1. C. de immu. nem. cōc. li. x. 385

Fouee agri dicuntur fieri ad perpetuam vtilitatem. n. 10. 64

2 **Fraternitas** laicorum coram laico conuenitur: ꝫ si sunt laici z clerici, coram ecclesiastico. in l. cum senatus. nu. 4. ff. de reb. 344

1 Frater si fecit fratri quittationem de omni eo, q̄ petere posset ex hereditate paterna non impeditur petere feuda: nec pars debitorum emphyteuticorum. in l. item videndum. §. nunc videamus. nu. 2. ff. de pet. here. 198

2 Fratris nomine continentur sorores. in l. Lucius. §. quesitum. nu. 1. ff. de leg. iij. 295

2 Frater occidens fratrē nocet omnibus sequentibus in gradu: ꝫ existentibus in eodem cum eo vel p̄oximiori non. in l. j. n. 1. ff. si quis ali. test. p̄hibi. 217

2 Frater p̄o fratre pōt esse testis ꝫ de fide diminuatur. in l. qui testamento. §. quecunq;. n. 6. ff. de testa. 110

2 Frater vnus si mutuat alteri existenti in eadem potestate. an pater obligetur ex persona recipientis. in l. si frater. nu. 36. de condict. indeb. 310

Frater soluens mutuum acceptum a fratre ipsi fratri post mortem patris ante aditam hereditatem, an possit repetere, ibidem numero 38.

Frater debitoris si soluit creditoribus peculiaribus de suo, an repetat a fratre creditore, ad quem peruenit peculium p̄o parte. ibi. nu. 44.

Frater conuentus ex obligatione hereditaria actione de peculio qā tenetur p̄o parte, z qñ in totum. ibi. n. 46.

Frater quando possit emere a fratre existente in eiusdem patris potestate. ibid. nu. 52. 311

2 Frater tenetur alere fratrem impem. in l. qui filium. nu. 2. ff. vbi pupil. edu. vel mo. debe. fo. 96. z l. si quis. §. item rescriptum. n. 2. ff. de lib. agno. 46

1 Frater tenetur dotare sororem. in p̄in. digestorum. n. 14. 3

5 Frater hz querelam immense donationis ꝫ donationem inofficiosam factam per fratrem. in auth. de immen. dona. nu. 14. 48
4 Frater emancipatus tutor fratris legitimi in potestate retenti est legitimus: sed frater in pte tutor fratris emancipati est fiduciarius. in l. frater. nu. 1. C. de legi. tut. 217
4 Frater qñ admittatur p2o fratre, vel p fratrem in testem. in l. parentes. nu. 4. C. de testib. 168
5 Frater cui est relictum minus legitima, agit querela inofficiosi testamenti. in auth. de here. z falc. nu. 13. 2
1 Frater si occidit fratrem an bona deveniant ad fiscū, vel ad filios occidentes. in l. sequens. nu. 1. ff. ad Silla. 216
1 Frater conventus fratre non hz beneficium. l. verum. ff. p2o socio. nn. 2. 380
4 Fratri preterito vel exheredato an detur querela. in l. fratres. nu. 1. C. de inof. test. 134
Frater quando exheredatur, an debeat causa inseri. ibi. nnm. 5.
5 Frater debitor fratris quando possit esse eius tutor. in auth. vt sine p2obi. nu. 7. 49
4 Frater an possit esse tutor fratris cuius est debitor. in auth. minozis. n. 3. C. qui da. tut. vel cu. at. 218
Inter fratres multoties est invidia magno. ibi. n. 4.
3 Frater an possit esse tutor filiorum fratris defuncti, er quo inter eos est obligatio conditionalis si res evinceretur. in l. inter stipulantem. §. sacram. n. 8. ff. de verb. obl. 218
5 Frater ex vno parente tantum, non succedit vna cum patre in bonis fratris. in §. consequens. n. 1. in auth. de here. que ab inte. 17
Frater vtrinqz coniunctus an p2eferatur in bonis fratris ano vel p2o auo. ibi. nu. 3.
4 Frater admittitur ad defensionem fratris sine mandato. in l. j. nu. 1. C. qui res ind. non nocet. 316
Fratri eidem p2eindicat sententia lata ꝫ eum defendendo si non vult habere ratum. ibid. n. 3.
Quod tunc frater qui litigauit teneatur ex cautione de rato, si cū inter posuit. ibi. nu. 4.
5 Frater preteritus vel exheredatus a fratre turpi persona here de instituta revocat totum. in auth. de here. z fal. nu. 16. 2
2 Frater tenetur alere fratrem etiam naturalem. in l. si quis. §. vtrum. n. 5. ff. de lib. agno. 46
5 Frater preteritus in testō fratris hz querelam, lz non bono. pos. ꝫ tabulas. in auth. de here. z fal. nu. 15. 5
1 Fratres non tenentur expensis suis facere finire studium fratri mortuo patre quem pater incepit facere studere. in l. si filia. §. idem scribit. n. 1. ff. fami. ercis. 233
3 Fratres an p2esumantur ignorare fideicommissum habere cū p2esumātur scire contenta in testō. in l. qui rome. §. duo fratres. n. 13. ff. de verb. obl. 255
3 Fratres dividentes si dixerunt non venire ꝫ divisionem etiaz occasione fideicommissi paterni debiti vel debendi videtur fideicōmissum renuntiatum. ibi. n. 77. 256
6 Frater hz militare suis sumptibus, non de cōi. Bal. trac. de duo. fratrib. nu. 12. 152
Frater maritat filiam de p2opzio non de cōi. ibi. nn. 13.
Si fratres stant simul z vnus eorum lucratur z nescitur vnde veniat. p2esumitur de iure cōi lucrari, z cōicatur. ibi n. 14.
Fratres si sunt socij omnium bonorum, lucra z damna cōicari debent. ibid. nu. 15.
Si vnus ex duobus fratribus socijs omnium bonorum emit gabellam z p2omittit penam: alter qui non emit contravenit, neuter ipsorum incidit in penam. ibi. nu. 16.
Duo fratres simul stantes an videantur contrahere societatez quam. ibid. nu. 17.
6 Fratres consobrini, an z quoad quid, z quo iure sint in quarto gradu. consi. ccxxij. nu 1. lib. j. 72
Fratres consobrini de iure cano. quantum ad p2omissionem, z p2ohibitionem matrimonij sunt in secundo gradu. ibi. n. 2.
6 Fratres minores an possint eligere syndicum ad capiendū hereditatem in casu, quo ipsi capere possunt. consi. vj. nu. 2. lib. j. 4
Fratres minores an possint esse executores testamentorū. ibi. nu. 3. z 4. lib. 3. minorit. nu. 1. 3. 4. z 5. 147
6 Fratres imminente necessitate petent superfluum extraiudicialiter per modum eleemosyne. lib. ij. minorit. nu. 7. 144
Fratres non possunt recipere diversa legata in diversis testamentis eiusdem facta, que coacervata faciant summum immoderatam, sed necessitate superveniente recipiant que p2imo venerunt ad solvendum. ibi. nu. 8.
6 Fratres minores possunt constituere, z nominare syndicū. consi. v. nu. 5. lib. j. 4
6 Frater vtrū possit conveniri ab hmōi nepote. consi. ccxj. nu. 2. 69
6 Frater non potest stipulari dotem sibi reddi, que est de bonis sororis. consi. lxxx. nu. 1. lib. ij. 96
Frater si stipulatur dotem nomine sororis posset ipsa agere vt liberet virum. ibi. nu. 2.
Frater stipulando dotem restitui, an in dubio p2esumatur p2o se vel p2o sorore. ibi. n. 3.
6 Si vnus duorum fratrum simul habitantium post mortē patris facit debitum, non solvitur de cōi, nisi ratione cōis utilitatis sit ꝫctum. Bal. trac. de duo. fratri. nu. 9.
6 Frater p2esumitur amicabilior sibi quam fratri, cum quo habitat. Bal. d. trac. de duo. fratr. nu. 37. z 38. 153
6 Fratres p2edicatores habent in cōi, nec eorū regule repugnat. lib. j. minor. cap. j. nu. 5. 153
6 Fratres minores an sint capaces hereditatum. consi. v. nume. 5. lib. p2o. j. 147
6 Fratres tertij ordinis de pnia sancti Francisci, possunt habere in cōi, z in p2opzio. lib. j. minorit. cap. ij. nu. 36 4
6 Frater iure civili non accusat fratrem de magno crimine, iure canonico accusat de hereti. dif. inter ius cano. nu. 44. 143
6 Fraternitas substituta an possit aliquid petere de bonis emptis tenticis vigore substitutionis. consi. j. nu. 3. lib. ij. 102
6 Frater minor episcopus, vel aliter liberatus ab ordine, qñ recuperet ius succedendi ab intestato. lib. iij. minor. n. 10. cap. j. 149
Frater minor remotus ab ordine p2opter eius demerita nō recuperat ius succedendi ab intest. ibi. nu. 11.
6 Fratres minores cavent ne assistant petentibus p2o eis legata eisdem relicta. lib. ij. minor. nu. 41. 146
6 Fratres minores petere possunt extraiudicialiter legata eisdes facta, in iudicio non. lib. ij. minorit. nu. 40. 146
6 Fratribus lz p2ocurare, vt eis syndicus constituatur non tamen ad litigia. lib. ij. minorit. num. 49. 146
6 Fratres minores contra syndicum p eos nominatum nulli habent actionem. lib. ij. minorit. num. 66. 147
6 Fratres minores an possint constituere syndicum. lib. ij. minor. nu. 42. 43. z 44. 146
6 Frater si moritur sine liberis ascendentibus relicto fratre ex parte patris tantum, z fratre ex parte matris qui ex parte matris in bonis patris, z ex parte matris in maternis, in aliqs equaliter succedunt. trac. succe. ab intest. nu. 17. 202
Frater vtrinque coniunctus p2efertur fratribus ex vno latere tantum coniunctis z solus fratri vtrinqz coniuncto succedit. ibi. nume. 18.
6 Fratres minores p2ohibiti esse executores vltimarum voluntatum an possint dare consilium, z voluntatem declarare. consil. cxlij. nu. 2. lib. j. 48
6 Si vnus fratrum cum pecunia cōi facit mercantiam z lucretur quando tale lucrum debeat aliqs cōicare, z quid de damno. trac. de duob. fratr. nu. 6. 8. z 22. 52
6 Frater minor, in quibus non potest esse executor, pōt tñ consilium dare, vt exequatur. lib. ij. mino. nu. 10. 148
6 Frater minor non potest esse executor. lib. ij. mino. nu. 30. 137
5 Fratres minores possunt absq; licentia sedis apostolice constituere syndicum ad vendendum lib. 2o8. lib. ij. mino. nu. 45. 146
Fratres minores habent gnalem p2ocuratorem in curia electi in cap. generali per generalem ministrum. ibi. n. 46. 147
Fratres minores habent etiam p2ocuratores speciales, quos p2ocuratores conventus appellant. ibi. n. 47.
6 Fratres minores non succedunt ab intestato, nec per ipsos etiā ecclesie Roma. acquiritur, sed hereditas vadit ad sequentes in gradu. lib. iij. minor. cap. j. nu. 1. 143
Fratres minores non succedunt ab intestato, etiam in his rebus que licite retinere possunt. ibi. n. 2.
Fratres minores nonitij ante p2ofessionem succedunt abintestato: q2 sunt liberi. ibi. nu. 3.
Fratrum minorum p2ofitentes regulam libere de bonis suis disponere possunt. ibid. nu. 4.
1 Fratres dividentes si remittant adinuicem omne ius quod habent vel habere sperant z contingit quod non solvit legata infra annum p2opter quod hereditas ad alterum debetur: illare missio non extenditur ad hoc. in l. qui tutoribus. numero. 4. ff. de transactionibus. 113
4 Fratrum vnus si eius pecunia hereditaria mercatur, z lucretur, quando debeat tale lucrum cum aliis cōicare. in l. si patruus. nn. 5. C. commu. utri. iudi. 147
6 Si er duobus fratribus vnus dives qui posuit pecuniam in societate, alter pauper, qui posuit operam, z totum petit, pauper tenetur ad dimidiam pecunie. trac. de duo. fra. nu. 20. 151
Fratres simul habitantes si non negotiantur, non p2esumantur socij. ibid. nu. 21.
Fratres si simul habitant, vel patruus z nepotes z vnus negotiat, alter non, quando p2esumantur socij. ibid. n. 6. 7. 22.
Fratres p2esumunt socij qñ simul habitant z simul negotiantur.

tur.ibi.nu.27.
Damnum contingens in persona vnius ex fratribus casu fortuito,aut sit cõe.ibi.nu.24.
Fratres seorsum habitantes,si simul negotiantur, presumũtur socij.ibi.nu.25.
Fratres seorsum habitantes,& vno patre negotiantur,& lucrũ cõicant,an presumantur socij.ibi.nu.26.
6 Frater tenef alere fratrem vel sororẽ.trac.de alim.num.15.164
6 Fratres minores sunt incapaces hereditatis sibi restituẽde in re fideicommissi.lib.j.minorũ.cap.ij.n.11. 142
6 Ex fratribus alter si sunt socij põt capi p debito alteri? si est ꝯctum nomine societatis.trac.de duo.fra.nu.28. 153
Fratres stantes simul in cõione,qñ videantur societatem ꝯbere: & que societas dicatur ꝯcta.ibi.nu.9.& 10.
2 Fratribus duob? rogatis inuicẽ restituere,si vn? alienat partem suam,& alius suam,sũ ueniens admittitur ad petitionẽ fideicõmissi.in l.cum pater.§.libertis.nu.2.ff.de legat.ij. 281
5 Fratres dividentes si habent fundum cõem emphyteuticũ ita qõ vno decedente sine liberis,portio eius deueniat ad alterum & in diuisione remiserunt omnem ius,qõ habebant vel sperabant habere an vno mortuo portio illius vadat ad ecclesiam:q non: q ecclesie non prodest talis remissio.in l. qui rome.§.duo fratres.nu.24.ff.de verb.obl. 296
Frater dividens cum altero fratre si fuit sciens fideicommissũ & quo in casu.d.§.duo fratres.an frater qui fideicommissum, teneatur de euictione ibi.n.25.
4 Fratres habitantes sub eodem tecto, an dicantur plures fumãtes.in l.plz.in ij.lec.n.53.C.de sacrof.eccle. 17
2 Fratribus tribus institutis & inuicem grauatis de restituendo, si vnus decedat & iure fideicommissi eius bona deueniunt ad duos.demum alius an quod hic habuit a primo vigore fideicõmissi debeatur illi tertio ab isto secundo.in l.pater filiũ.§.quin decim.nu.5.ff.de leg.iij. 285
1 Fratres prohibiti dividere per testatorem poterunt dividere. qñ alter ipsorum sit prodigus.in l.si conuenerit.n.2.ff.p prohi soc. 378
4 Fratres tertij ordinis tenẽtur ad collectas.in l.placet.in ij.lec.nu.36.C.de sacrof.eccle. 16
8 Fratres tres habentes cõe patrimonium debent habere vnum estimum si sit reale,si personale,tria.in l.tria onera.num.1.ff.de excu.tu.& cura. 87
4 Uterini preferuntur in rebus maternis.in l.de emancipatis.n.2.C.de leg.here. 386
1 Fratres minores ꝯ non possint aliquid habere in cõi vel particulari.tamen legatum p alimentis capiunt.in l.legatum.n.1.ff.de capi.dimi. 167
1 Fratres minores recipiunt oẽs alias res preter pecuniam numeratam in l.1.n.3.ff.de cond.trit. 325
2 Fratres minores si instituantur heredes hereditas est p non scripta & remanet apud heredes ab intestato.in l.si in metallũ.n.2.ff.de his que p non scrip.hab. 347
2 Fratres minores non petunt iure actionis relicta, sed index ex officio cogit heredem.in l.quintus.n.2.ff.de an.leg. 297
2 Fratres minores ꝯ non possint esse executores testamenti tamẽ pauperes eligere possunt.in l. cum pater.§.hereditatem.nu.2.ff.de leg.ij. 269
4 Fratres minores post factam professionem non possunt aliquid de rebus mundanis disponere. in auth.ii qua mulier. nu.12.C. de sacrof.eccl. 24
5 Frater minor potest esse testis.in §.cogitandum.n.8.in authen. de monach. 10
1 Frater minor ordinis sancti Francisci non põt esse executor in testõ.in l.a filio.nu.3.ff.de ali.leg. 324
1 Fratribus mendicantibus si legat pondere cũ onere, quod construat locum in quo certi fratres moriantur. onus adiectum impossibile,non valet.in l.idem Julianus.§.constat.nu.2.ff.de lega.j. 234
4 Unus ex fratrib? q accepit ab ecclesia emphyteusim põt alteri fratri rem alienare.in l.j.n.4.C.de impo.lucra.descri.lib.x. 391
1 Fratribus minoribus in singulari p alio aĉtis relinqui potest. in l.seruos.nu.2.ff.de ali.lega. 324
Idem in quolibet religioso.ibi.

3 **Fraus** presumitur in donatione omnium bonorum. in l.oẽs.§.Lucius.nu.2.ff.de bis que in fraudem creditorum. 161
Fraus presumitur ex venditione omnium bonorum.ibi n.3.
4 Fraus etiam legem condendo ad postulationem alicuius omitti dicitur.sicut in primlegijs.in l.j.n.4.C.de bo.vac.lib.x. 378
1 Fraus fraude licite repellitur. in l. Papinianus.§.quarta.n.2. ff.de inof.testa. 190
1 Fraus,& dolus idem sunt: & fraus inest dolo.in l.qõ nerua.nu.10.ff.depositi. 368
Fraus presumpta non est.si adhibetur maior diligentia in prio prios,quam in cõibus.ibid.nu.5.
1 Fraus de facili presumitur inter coniunctas personas. in l.non solum.nu.1.ff.de ritu nupt. 431
1 Fraus presumitur quando quis alienat totum. in l.patronus.nu.2.ff.de prioba. 425
4 Fraus in debitore alienante in fraudem creditorum lex quibus arguatur.in l.j.n.11.C.de iur.fis.lib.x. 372
4 Fraus legi fit,quando quis ostendit verba legis,ſ non mentem. in l.non dubium.n.6.C.de legi. 36
2 Fraudem excludens non dicitur fraudem facere. in l.cui pater.§.titio fratri.nu.3.ff.de leg.ij. 272
5 Frequenter aliquid fieri an dicatur,qõ fit bis. in §.audient.n.44. in auth.de defen.ciui. 18
6 Fraus ex quibus presumatur.trac.de iurisd.n.8. 186
6 Fraus testatoris an presumatur propter coniunctionem psonarum.consi.cxciij.n.1.lib.j. 65
Fraus testatoris an presumatur, qz reliquit omnia bona vxori,rogans eam vt restituat quibus fieri videbitur.ibi.n.2.

4 **Fructus** in petitione hereditatis venit. & augent hereditatem.in l.ij.n.3.C.de pet.here. 138
Fructus veniunt in rei vendicatione.ibi.n.4.
Fructus pendentes augent rem particularem, & veniunt in rei vendicatione ibi.nu.5.
4 Fructus bonorum defuncti,ſ dicantur res, non tñ sunt de substantia defuncti.in l.scimus.n.2.C.de inof.testam. 136
6 Fructus ex cultura prouenientes cultatius per fratres quorum vnus habebat duos filios,debẽt per capita diuidi.Bal.tract. de duob.fratr.n.19.& 5. 153
6 Fructꝰ pignoris iure ciuili sortẽ extenuãt,iure canonico in duobus casibus.dif.inter ius cano.nu.10. 194
6 Fructus iure ciuili dicuntur deducti sexpensis.sed decime iure canonico soluuntur de fructibus,nulla facta deductione.differt.ius cano.nu.106. 195
6 Fructꝰ ecclesie percipiendi.an possint obligari a rectore p ipsius necessitate.& debitis ipsius post obitũ sue.vide cxxxij.n.1.lib.i. 74
1 Fructus q ciuiles,& qui naturales dicantur.in l.& ex diuerso.n.1.ff.de rei ven. 207
Fructus sunt industriales olina,lana,& lac.ibi.nu.2.
Fructus dicuntur percepti a bonis dei quo modo sint separati a terra:ſ non reconditi.ibi.n.3.
Fructus percipiendi quando intelligatur de percipiẽdis a possessore.& quando a petitore.ibi nu.4.
2 Fructus percepti iudicio testatoris veniunt in restitutionem.q̃ dilatio fuit apposita fauore fideicommissarij. in l.liberto suo.§. filium.n.3.ff.de an.leg. 299
3 Fructus fundi si emo in plures annos vno pretio.& vno anno contingat sterilitas.an debeat fieri remissio. in l.cotem.§.qui maximos.nu.8.ff.de pub.& vect. 61
Fructus fundi estimatio sit secundum quod consuetum est percipi ex fundo:& ad id quod cõiter solent valere:& tempus venditionis inspicitur,etiaz vt cognoscatur an sit quis lesus vltra dimidiam.ibi.n.9.
3 Fructus vnius anni si emuntur,cuius sit periculum: & quãdo sit locatio.& quando emptio.ibi.n.11.
Fructuum perceptionem emens quando possideat.ibi.n.12.
Fructus molendini vel alterius edificij qs emat, quod indiget magna refectione pp quod fructus interim non percipiuntur.cuius erit periculum.ibi.nu.13.& 16.
2 Fructus dotis restitute si non sufficiunt mulieri ad alimenta vir tenetur dare vltra.in repe.l.si constante.n.12.ff.sol.matr. 22
Fructus dotis restitute si excedunt onera matrimonij, excessus restituitur viro.ibi.nu.14.
3 Fructus recolligens,& vtens re vt dñs,an presumatur dñs.in l. titia.nu.1.ff.de solu. 105
3 Fructus an possit petere qui succubuit in petitione fundi.in l.si quis cum totum.§.si ancillam.nu.1.ff.de excep.rei iud. 190
2 Fructus qui percipiuntur mora restituentis veniunt in fideicommissum etiam in liberis primi gradus.in l. postulante.§.sed & in huiusmodi.num 3.ff.ad Treb. 393
2 Fructꝰ an veniant in restitutione fideicõ.& in quarta imputentur ponuntur tres casus.in l.in fideicommissaria.n.1.ff.ad treb. 390
5 Fructus percepti a grauato an debeant cõputari in dote,vel donationem pp nuptias.in auth.de rest.& ea que pa.nu.7. 25
4 Fructus non computantur in quarta in liberis primi gradus. in l.& sine.§.illud.nu.2.C.ad Treb. 278
4 Fructus corrupti licite miscentur cum incorruptis.in l.j.n.2.C. de cond.in pub.lib.x. 385

3 Fructꝰ prędū si sunt loco vsurarū, z debitoꝝ soluit, ante fructus collectos sit diuisio fructuū. in l. qui rome. n. 6. ff. de ver. ob. 233
1 Fructus connumerantur inter res tpe perituras. in l. procuratoꝝ tutoꝝ. n. 1. ff. de procu. 131
4 Fructus pendente sequestrantur. in l. litibus. n. 16. C. de agric. libro xj. 410
1 Fructus z alię accessiones augent hereditatem. in l. itē veniūt. ¶ item non solum. n. 1. ff. de peti. here. 198
1 Fructus percepti a bonefidei possessore cōputant in vsuris. in l. emptoꝝ. nu. 1. ff. de rei vend. 212
Fructus compensantur cum pretio. ibi. n. 2.
Fructus perceptos pendente conditione quis non restituit. ibi. nume. 3.
2 Fructus medio tpe percipi non debētur legatario hereditatis. in l. cum filius. ¶. lucio. num. 3. ff. de leg. ū. 268
1 Fructus non veniunt in stipulatione vacuā possessionem tradi. in l. ratio. ¶. si emptoꝝ. nu. 3. ff. de act. emp. 389
2 Fructus dotis a tempore debeantur marito. in l. de diuisione. nu. 4. ff. sol. mat. 7
2 Fructus, z vsure percepte ex relegata quantitate iudicio testatoris conditione pendente in falcidiam imputantur. in l. q qua dringenta. ¶. qui octenta. n. 1. ff. ad l. fal. 380
¶ Perceptum ex re legata per heredem ex eius industria nō imputatur. in fal. ibid. nu. 2.
2 Fructus percepti vsufructuario viuente transeunt ad heredes. in l. q2 tale. nu. 2. ff. sol matri. 12
3 Fructus vt acquirantur, que possessio requiratur. in l. quesitum est. nu. 1. ff. de acq. re. do. 88
2 Fructus dictio. a lege. plata. intelligitur deductis expēsis: z quō si proferatur ab homine. in l. fructus. n. 5. z 7. ff. sol. mat. 8
2 Fructus percepti ex hereditate testatoris p filiam. qñ cōputent in dotem. in l. mulier. ¶. cū proponeretur. nu. 2. ff. ad Treb. 190
Fructus percepti per filiam ex hereditate, ꝙsumpti non imputantur in dotem, si malitiose consumpsit. ibi. nu. 4.
2 Fructus vnius temporis qñ sunt maiores, quam alterius quō fiet diuisio. in d. l. diuortio. ¶. quod in anno. nu. 1. ff. sol. ma. 10
2 Fructꝰ fundi si est legatus poterit solui pecunia. si fundus erat solutus locari ad pecuniam, z quantitas, si ad quantitatem. in l. fundi Trebatiani. nu. 3. ff. de vsufr. leg. 304
Fructus fundi si legantur deducitur pars coloni. ibi. nu. 4.
4 Fructus consumpti extenuant sortem: secus si non sunt consumpti. in l. neq; scriptura. nu. 6. C. de compen. 189
2 Fructus percepti negligentia non petentis: an z qñ restituatur l. in fideicommissariam. nu. 4. ff. ad Treb. fo. 399. z l. ita tamen. ¶. si seruum. nu. 1. ff. eod. 391
Fructus qui non percipiuntur iudicio testatoris qñ veniant in restitutionem, z in quartam imputentur. d. l. ita. nu. 3.
2 Fructus prebēde an possint capi in causam iudicati. l. ꝓmodis. nu. 1. ff. de re iud. 141
2 Fructus augent dotem: z qđ iuris est in dote an idem sit in fructibus. in l. si marito. ¶. si fundum. nu. 13. ff. sol. matr. 26
Fructus dotis non sunt dos. ibi. n. 15. 25
2 Fructꝰ dotis putative non tenet restituere, nisi quatenus cōsumpsit in muliere vel rebꝰ ei⁹. in l. si in sulā. ¶. fructꝰ. n. 2. ff. so. ma. 32
Fructus percepti per virū ex dote putativa quatenus expedit ꝓ vtilitate mulieris sibi compensat. ibi. n. 3.
2 Fructus dotis an lucret ille. q duxit puellam minorē an. xij. z sustinet onera matrimonij. in l. si ante nuptias. nu. 2. ff. sol. ma. 8
Fructus dicunt deductis expensis. in l. fructꝰ. nu. 1. ff. eo.
Fructus si non fuerunt recollecti vltimo anno non fit deductio expensarum. ibi. n. 4.
3 Fructus in actionibus stricti iuris non veniunt, nisi a tpe lit. cōtesta. in l. si filiusfa. ¶. cū fundū. n. 1. ff. de verb. obl. 235
Fructus an petantur vt fructus. vel vt interesse an in casu. d. ¶. cum fundum quid releuet. ibi. nu. 3.
Fructꝰ qñ veniant a tpe litis contest. z qñ a tpe more. ibid. n. 4.
Fructꝰ donec sunt in fundo, sunt pars rei, z rei vendicatione nō petunt vt pars rei, sꝫ tanq; mei ꝓcepti ex fundo meo. ibid. n. 5
2 Fructus qui ꝓcepti ex fundo meo, an teneatur ad estimationem vel ad fructus. in l. cum qui. n. 1. ff. de his qui. vt in di. 350
2 Fructus dotis ꝓ eo anno, quo dos repetitur ꝓ vxorem in casu. l. constante. ff. sol. mat. non diuiduntur, sed restituuntur mulieri. in repe. l. si constante. n. 80. ff. eod. 21
1 Fructus possunt peti rei vendicatione, z officio iudicis. in l. z ex diverso. ¶. vbi aūt. nu. 7. ff. de rei ven. 108
2 Fructus pignoris conventionalis sicuti ꝓius computantur. in vsurā quam in sortes, ita z in preterito pignore. in l. is cui. ¶. q̄ri poterit. n. 2. ff. vt in pos. leg. vel fideic. 404
1 Fructus quando computentur in vsuras l. si is qui. ¶. si antipho na. num. 3. ff. de pigno. 418
Fructus videtur quis percipere ex ratihabitione domus habite ex ꝓximo decreto. ibi. n. 4.
3 Fructus alicuius arboris si promittantur, z arbor excidatur, z renascatur, an debeantur. in l. damni. ¶. si is qui. nu. ff. de dam. infecto.
4 Fructus an primo computentur in vsuras, z postea in sortes. in auth. hoc ius. nu. 4. C. de sacros. eccl. 43
3 Fructus si ducūtur ex certo fundo, vtrū obligatio extinguatur. in l. inter stipulantem. ¶. sacram. n. 6. ff. de verb. obl. 26
2 Fructus preteriti lz non veniant in restitutione fideicommissi: tū in quartā imputanť. in l. qui fructꝰ n. 1. ff. de vsufr. leg. 238
2 Fructus qñ sunt pendentes. z de proximo recolligendo, vir reti net fundum. in l. diuortio. ¶. interdum. n. 6. ff sol. matr. 307
2 Fructus pendentes dicuntur pars rei. z reddunt fundum pretiosiorem. in l. in lege fal. ff. ad l. fal. 10
2 Qui tenetur de fructibus percipiendis, tenetur de illis, quos percipere potuit petitor non possessor. in l. apud Julianū. ¶. fructꝰ. nu. 1. ff. de lega. j. 377
2 Fructus fundi si emuntur, quid videtur emptum. in l. cum in. n. 1. ff. de vsufr. legat. 134
2 Fructus non continentur in istis verbis, quicquid ad te pervenit. in l. menio. ¶. a me herede. n. 3. ff. de leg. ū. 304
4 Fructuo extenuant debitum. in l. j. n. 1. C. de pig. act. 259
4 Fructus non percipiens in defectum possessoris tenet ad tributa. in l. obsistere. nu. 3. C. de anno. z tribu. lib. x. 179
1 Fructuū ratio a quo tempore heredi debeat. in l. indebiti. n. ff. de cond. inde. 381
2 Fructuū contributio sicut non fit in fructibus naturalibus, nisi de perceptis, ita in pensionibus. in l. diuortio. ¶. neque enim. n. 6. ff. sol. mat. 300
4 **Frumentum** si nō pōt extrahi de territorio si multo onerauit multum frumento. z cepit itinerari, sed nondum exiuit an incidat in penam. in l. cum ꝓponas. in j. lec. nu. 5. C. de nau. fenor. 9
2 Frumentum quod erat in domo causa vendendi non venit in legato facto vxori de omnibus que in domo sunt. in l. generali. ¶. vxori. n. 4. ff. de vsufr. leg. 193
2 Frumentū si seminat. in fundo vno anno ex ꝓsuetudine regionis in alio nihil, vel segetes minoris valoris totū biennū cōputat ꝓ vna cultura. in l. diuortio. ¶. qđ in anno. n. 2. ff. sol. matr. 302
2 Frumento percepto ex fundo alieno per plura tpa preterita an percipiens teneatur ad estimationem per tpa: vel sufficiat q reddat frumentum. in l. is cui. ¶. qui legatoꝝ seruandoꝝ. nu. ff. vt in pos. leg. vel fideicom. 10
3 Frumētū qd sit. in l. i. ¶. de eo opere. n. 1. ff. de aqua plu. arcen. 404
2 Frumentum emptum in vno loco nō potest prohiberi per locum medium ne portetur in alio. in l. cetera. ¶. sed si quis. nume. 4. ff. de lega. j. 49
2 Frumento legato consumpto nouū recollectū debetur. in l. si ita legatū esset. n. 8. ff. de aur. z argen. leg. 234
2 Frumentū si legatur vxori, debetur de eo q est tpe mortis testatoris. in l. quidam. n. 2. ff. de vi. tri. z oleo lega. 316
Frumenti appellatione veniunt legumina. ibi. n. 1. 310
4 Frumentum ciuitatis quando de eo debeat alicui certa quātitas annalis, illi tribuitur, quando de eo superest. in l. si quis. n. C. de aqueduc. lib. xj. 409
4 Frumentū nouum non dz vendi, nisi ꝓius vendatur vetus. in l. j. n. 1. C. de cond. in hor. pub. lib. x. 187
4 Frumentū si venditur carius, vt post tpa emptor solvat, an liceat. in auth. ad hec. n. 6. C. de vsur. 190
4 Frumentū promittens intelligitur de frumento ſm cōmune loquendi: lz eius appellatione veniunt omnia que ad vsum sunt necessaria. in rub. n. 1. C. de cano. frumen. lib. xj. 406
1 Frumentum relictum ad quam mensuram dz solui. in l. sz si is susceperit. ¶. si libertis. nu. ff. de iudic. 186
2 **Fuga** sola non est suscipiens probatio maleficij. in l. si. ¶. vtrum. n. 5. ff. ad Silla. fo. 215. vide l. in lege comelia. nu. ff. eod. 215
4 Suspectus de fuga quando possit capi etiam die feriato in bonore dei. in l. fi. nu. 1. C. de feriis. 128
5 Fuga facit quem suspectum, ita q statur sacramento actoris ꝙ cum. in ¶. iubemus. nu. 2. in auth. de colla. 65
2 In fuga existens videtur esse in loco a quo recessit. in l. huiusmodi. ¶. legatum. nu. ff. de lega. j. 244
1 Fuga quam probationem faciat. in l. admonendi. num. 15. ff. de iureiuran. 270
1 Fugitiuum recipienti parcitur si eum reddit infra xx. dies. in l. j. nu. 1. ff. de ser. fugi. 18
3 Fugiens an presumatur deliquisse. in l. in capitalibus. n. ff. de bo. dam. 474

Fugiens

4 Fugiens in territorio alieno pp timorem hostium, non tenetur ad gabellam. in l. i. n. 2. C. de naufr. lib. xj. 401
5 Fugientes ad ecclesiam an habeant immunitatem etiam si sint infideles. §. sed neq; nu. . in auth. de man. princ. 18
3 Fugiens ad domum ep̄i hꝫ idem p̄uilegium. qđ hꝫ fugiens ad ecclesiam. in §. sed neq; nu. 7. in auth. de mand. princ. 18
6 Fuga debitoris quādo iuste timetur, dꝫ capi, & detineri, lꝫ alias fieri non posset. q. vj. nu. 8. 410
6 Fugiens ex bello publico iure ciuili capite punitur iure canonico est infamis. differ. inter ius cano. num. . . 195
6 **Functus** non ꝺ̄z aliquis officio suo, nisi plenam executionem faciat, & semper p̄ quo p̄uidere exequendo. consi. cxxix. nu. 2. & 3. lib. i. 48
4 **Fundus** si locatur p̄ certa q̄ntitate olei vel frumenti an dicatur locatio. in l. si olei. n. 1. C. loc. 296
4 Fundus concessus in peculiū, pfectiū filio venit in restitutione fideicommissi. in l. filium quem. nu. 1. C. famil. ercis. 145
3 Fundus vectigalis ciuitatis, q̄ possit p̄scribi. in l. si finita. §. si de vectigalibus. num. 2. ff. de dam. infec. 39
5 Fundi nomine continetur quic̄quid additur fundo vendito. in l. p̄o empto. ꝛc. §. cum fichum. nu. 1. ff. p̄o empt. 115
Fundus liuellarius an veniat in cōfiscatione bonorū. ibi. nu. 6.
Fundus liuellarius dicitur, qui datur a vassallo perpetuo sub modica pensione. ibi.
Fundus p̄carius bonis confiscatis an veniat in confiscatione bonorum. ibid. nu. 10.
3 Fundus venditus post intentatum iudiciū a que plus arc. nō efficitur litigiosus. sed actio ipsa facta litis contesta. sic. in l. q̄ꝑ. §. Julianus. nu. . ff. de a. pluarc. 51
2 Fundus & estimatio si legatur vni, eidem vtrunq; legatū concurrere p̄t. in l. ij. §. mela scribit. nu. . ff. de do. p̄elc. 306
2 Fundum si vendo excepto iure coloni, & nullus sit colonꝰ an debeam habere medietatem fructuū. in l. si quis legauerit. nu. . ff. de lega. j. 242
2 Fundus si relinquitur fratribus minoribus, quē habere nō possunt, est matio debetur. in l. idem Julianus. §. constat. nume. 4. ff. de lega. j. 234
5 Fundus fm cōem vsum loquendi intelligitur de rustico. nō vbano in l. j. §. vsufructuarius. nu. 10. ff. de ope. no. nunc. 8
2 Fundus quilibet diuidit̄ in xij. par. licut hereditas. in l. interdum. §. paterfa. nu. 4. ff. de hered. insti. 38
2 Fundus si est receptꝰ in emphyteusim, p̄ se, & filios suos intelligit̄ de naturalibꝰ in emphyteusi p̄uata, vt in vltimis volūtatibꝰ in ecclesiastica non. in l. ex facto. §. si quis. nu. 8. ff. ad Treb. 389
1 Fundus seruiens lꝫ diuidatur, non tñ diuiditur seruitus, lꝫ inofficiose in l. stipulationes. nu. . ff. de verb. obl. 230
2 Fundus in quo quis operatur, magis inspicitur, q̄ in quo quis morator. in l. cum quidam. ff. de fun. instr. 311
1 Fundus si sit traditus in quo habebā p̄o p̄rietatem alius vsumfructum. non tñ possidebat, quid repetendum sit. in l. indebiti. §. sed & si nummi. nu. 9. ff. de cond. indeb. 390
Fundus in quo q̄s habebat, pp̄rietatem nudam, si est traditus Titio, & Titius expulit fructuarium ad quid agetur. ibi. nu. 10
Fūdi nuda, pp̄rietas in quo alꝰ hꝫ vtile dñiū. si est tradita. si ille cui est tradita, pp̄rietas, expulit emphyteutā, vel feudatariū, & p̄rietas reperit. an etiam habebit illud vtile dñium. ibi. num. 12.
2 Fundus q̄ duobus legatur, & cuilibet totus, quilibet p̄o parte ab initio est dominus. in l. si fundum. nu. 3. ff. de ser. leg. 304
2 Fundus constituitur destinatione patrisfa. per regiones. in l. qđ in rerum. §. si quis post. nu. . ff. de lega. j. 231
2 Fundus si legatur non allibrato, qui ex forma statuti non p̄t acquirere, debetur estimatio. n l. filiusfamilias. §. si quid alicui. nume. . ff. de lega. j. 249
1 Fundus dotalis etiam vroze volente non p̄t alienari: secus si datur estimatus. in l. si. nu. . ff. de pac. dot. 436
3 Fundus medius inter fundum dñantem, & seruientem, quando impediat seruitutem constitui. in l. si p̄tius. §. sed & si. nu. . ff. de aqua plu. arc. 54
2 Fundus si est venditus p̄tio declarādo arbitrio tit̄ii. si vendēs bannitur, & bona publicentur. titio postea declarante nō. ꝺ̄z declaratio. in l. postq̄ hereo. nu. . ff. vt leg. seu fideicom. 402
4 Fundus si in vno legatur Titio in alio Sempronio legatur, debetur ambobus. in l. cum pponas. nu. 2. C. de codic. 265
3 Fundus hostium p̄t concedi sub conditione si capietur. in l. liber homo. nu. 2. ff. de verb. obl. 244
2 Fundum qui dat per ꝛctum ad vsumfructū, an videatur dare p̄rietatem. in l. libertis. nu. 6. ff. de ali. leg. 320
2 Fundus ꝺ̄z totus estimari. in l. j. nu. 3. C. commu. divid. 146
2 Fundo legato veniunt fossata, & mensurantur cū fundo. in l. p̄cdia. §. ita legatum. n. . ff. de fun. instr. 315
4 Fundo vendito quando dicantur vendita instrumenta fundi. in l. fundo. nu. 2. & 3. C. de verb. lig. 268
3 Fundum qui dare p̄misit, & si non dederit, p̄misit penā, decessit pluribus heredibus relictis. vnus eorū pōt̄ soluere fundum p̄missum, & dñium transiert p̄ parte eo heredum vt eniter penam. in l. iij. §. cato. nu. 15. de verbo. obl. 208
3 Fundi dotalis p̄hibitio an p̄rigatur adhuc, que fruēdo seruari possunt. in l. seruum. nu. . ff. de manumis. 81
2 Fundum vectigalem qui hꝫ illud legare pōt domino. in l. si dominus. §. si fundus. nu. . ff. de leg. j. 241
Fundus emphytent eus non pōt legari. nec donari. ibi. n. 2.
3 Fundum quē mihi sub conditione debebas. si tradidisti. vt me efficeretur conditione existente efficitur meus ex vna cā. in l. possideri. §. ex pluribus. nu. . ff. de acq. pos. 94
3 Fundum petens an videatur petere seruitutem sibi debitam. in l. rei appellatione. nu. 2. ff. de verb. lig. 484
3 Fundum simpliciter p̄mittens intelligitur p̄mittere fundū dari. in l. si fundum. nu. . ff. de verbo obl. 246
3 Fundum qui habuit p̄cariō. q̄ possit vti interdicto de itinere, actuq; p̄tiua. & q̄ dominus. in l. j. §. si tibi fundum. num. . ff. de iti. actuq; p̄tiua. 378
Fundum qui rogauit p̄cario, an possit p̄cario rogare seruitutem. ibid. nu. 2.
3 Fundum si tibi vendidi de p̄senti & Sēp̄roni fecit examinare testes ad eternā rei memoriā. q illū fundum ius ante sibi donavit. an vigore hōrum testiū possit agere ꝛc. te emptorem. in l. si mater. §. item si rem. nu. . ff. de excep. rei iudi. 191
3 Fundum in quem creditor est missus, qđ debeat colere. in l. p̄tor ait. nu. . ff. de bo. auth. iud. pos. 154
4 Fundū venditū a patre an filius, q erat a patre hērs institutꝰ possit vendicare. in l. si. §. in computatione. n. 9. C. de inr. delib. 58
3 Fundum emphyteuticū quē quis hꝫ a me in emphyteusim possum ab altero vendicare. in l. j. §. qđ aūt. nu. 7. ff. de superfic. 176
Furiosus quis p̄sumit ex qualitate sermonis, & qualiter talis suspicio submoueatur. in l. qđā in suo. nu. . ff. de cond. instit. 179
2 Furiosus & p̄odigus pupillo equiparantur. in l. j. §. fuit quelitum. nu. 7. ff. ad Treb. 384
1 Furiosis datur restitutio, & etiam aduersus eos. in l. ergo. nu. . ff. ex qui. cau. ma. 170
Furiosus solo animo non potest desinere possidere. in l. si is qui. nu. . ff. de acq. pos. 105
Furiosus & p̄odigus an in delictis equiparantur. in l. j. nu. . ff. de cur. fur. dan. 106
1 Furiosus non pōt vroze ducere: sed iam ductā retinet. in l. patre furioso. nu. . ff. de his qui sunt sui vel alien. iur. 29
Furioso habetur p absente, vbi requirit aliquis consensus tacitus vel expressus. in l. j. §. dari aūt. n. . ff. de p̄ocur. 121
1 Furiosus si quis efficiatur in pctō mortali existens, & moriatur mortif in pctō mortali. in l. nunq̄. §. si vi aut clā. n. . ff. de vsuc. 122
Furiosus etiā habens dilucida intervalla, non pōt esse arbiter. in l. cum furiosus. nu. . ff. de iudi. 185
1 Furiosus gerens negotia aliena, q̄n teneatur actione negotiorū gesto. in l. ait p̄tor. §. alterius. nu. . ff. de neg. gest. 135
3 Furiosus vel infans nullum intellectum habens etiam cum auctoritate curatoris vel tutoris non pōt possessionem acquirere. in l. j. §. adipiscimur. nu. 4. ff. de acq. pos. 92
1 Furiosus satis ipso furore punit. l. p̄gruit. nu. . ff. de of. ꝑſi. 47
4 Furiosus & mente captus non possunt relinquere ad pias cās. in repe. l. j. n. 16. C. de sacros. eccle. 13
1 Furiosus & infans sunt necessarij hērdes. l. ij. n. . ff. & cōdi. furt. 321
2 Furiosus an possit adire, vel curator p̄. eo. in l. pupillus. num. 4. ff. de acq. here. 188
2 Furioso q̄rit qđ queritur ignorāti. in l. filiusfa. n. 3. ff. de test. 109
4 Furiosus & mente captus minus sol non tenetur cōdictione. l. si qs in tantam. C. vnde vi. ibi. nu. 13. 334
5 Furioso quando acquiritur in ꝺ̄tibus. in l. furioso. nume. . ff. de re iudic. 133
Fur nocturnus licite occidit. in l. ꝺ̄z & si quēcunq;. n. . ff. ad l. aqui. Diurnus si se telo defendit. 228
1 Fur & mortuos sepeparant. in l. qđ te mihi. n. 11. ff. si cert. pet. 248
3 Fur vt dicat manifestū nō regrit ei captura: ꝺ̄z sufficit q fuerit vi sus cū re, & fuerit acclamatū. i. l. fur & manifestū. n. 2. ff. fu. t. 336
Fur famosus qualiter intelligatur. ibi. nu. 2.
6 Furtū iure cano. sumit̄ p̄ qualiber illicita delectatiōe, iure ciuili sec̄ꝰ q̄ p̄tractatio rei alienę fraudulosa & dit. iter. can. n. . 192
6 Fur q furtū p̄mittit motine postmodū aliud p̄parat, & deprehensus per ptātem p̄parē pōt per ipsum tanq; latronē suspendi, si non fuit aliter, p̄ primo punitus. trac. de furt. nu. . 196

Jno dñi furis inspicimus q̃ euenire pōt, ꝫ verisimiliter res ad hoc non tendat. in l. eam qui. §. papinianus. nu. 1. ff. de fur. 117
3 Furē receptans cū re ꝺ ꝺ opem ꝺare furto, ꝛ tenet furti, q̃ sem ꝙ fur furatur ꝺonec contrectat. in l. furtum. nu. 3. ff. de furt. 345
1 Furem vt ali quis indicet, ꝫ ei ali quid ꝺ accipere. in l. idem. §. hūti b. nu. 1. ff. de cond. ob turp. cau. 295
4 Furti furanti rem meam h abitulerim non teneo ꝛ. nisi interuersa erat possessio. in l. si quis in tantam. num. 1. C. vnde vi. 334
3 Fur in quintus si dicit q̃ putabat dñm permissurum, q̃n liberet. in l. inter omnes. §. recte. nu. 3. ff. de fur. 342
2 Fur qui hic commisit vnū furtū, ꝛ alibi commisit plura furta, q̃ furta alibi commissa qualificant furtū hic factū, ideo acrius punit, ꝛ suspēdi pōt. in l. si cui. §. cū sacrilegū. nu. 6. ff. de acc. 380
3 Furens celans qualiter teneatur, ꝛ an illum iudicare teneatur. in l. qui vas. §. qui furem. nu. 1. ff. de fur. 342
3 Furem noctu num fi eum non cognosco, ꝛ si non possum eum dimittere sine periculo persone, v. l rerum, possum occidere, ꝛ etiā diurnū si eū non cognosco alias non. in l. furem. nu. 1. ff. de iu. 401
4 Fur dupli ci damno non afficitur. in l. si. §. sed cum in secundam. nu. 7. C. de fur. 327
3 Fur pōt recuperare possessionem ab alio fure de iure. in l. insiciando. §. si tibi. nu. 1. ff. de fur. 347
3 Fur nocturnus pōt q̃ppria authoritate capi, ꝛ ad iudicem duci. in l. si quis vxori. §. qui furem. nu. 1. ff. de furt. 343
3 Fur ꝛ vi bonoꝝ nam rapto, re restituta non liberantur a pena. in l. hoc edicto. nu. 3. ff. de pub. vect. 57
5 Fures qualiter puniant. in §. q̃ vero. n. 3. in aut. vt nulli iudi. c. 1
4 Furem vt quis mihi indicet, quo possit compelli. in l. si de posita. nu. 7. C. de poli. 193
3 Fur ꝛ raptor sunt in maiori mora, quam debitor frustrator. in l. merito. nu. 1. ff. de vi ꝛ vi arma. 171
1 Furatus equum ꝫ lozentie h illū duxit Bononiā an potuerit Bononie conueniri. in l. ied nec. nu. 4. ff. de cond. fur. 32
2 Furta ꝛ damna pōt' p̃sumuntur data a victimis, quā ab aliis. in l. si furta. §. multer. nu. 1. ff. de tut. inst. u. 313
3 Furtiua res p̃hibetur vsucapi. in l. non solum. §. si dominus. nu. 1. ff. de vsuca. 123
4 Furtiue ancille partus est furtiuus: ꝛ p eo cōpetit actio furti: ꝛ vsucapi non pōt. in l. ancille. nu. 1. C. 7. ꝛ 9. C. de fur. 224
Furtiue vaccę partus an sit furtiuus: ꝛ p̃ eo cōpetit actio furti ꝛ possit vsucapi. ibi. nu. 10.
3 In casu. l. vulgaris. in §. qui furti. ff. de furt. quis non pōt puniri criminaliter p̃ furto. sed ext. aod. inarte. ibi. n. 2. 338
3 Furans rem sibi debitam ex actione furti non teneatur, tñ p̃dio est. in l. si ex stipulatione nu. 1. ff. de ac. pol. 96
3 Furatam rem sibi non assignans, non incidit in commissum. in l. fraudati. nu. 1. ff. de pub. ꝛ vect. 57
3 Furandi animo qui tuit, ꝛ non furatus est, qualiter puniatur. in l. saccularij. nu. 2. C. de extraord. crim. 363
4 Furtū regrit animo lucrandi sibi vel alij. in l. j. nu. 3. C. de fur. 224
4 Furtū an possit fieri nō possidēti. in l. in abducta. n. 2. C. de fur. 224
3 Furtum vnū ꝺz, quantū ad actionem penalē: plures res simul subtrahantur. in l. cum qui. §. idem ꝛ. nu. 1. ff. de fur. 337
1 Furtum non est crimen publicum. in l. cum seruus. num. 1. ff. de cond. cau. da. 294
3 P̃ꝺ furto agitur criminaliter, ꝛ que pena imponatur. in l. meminisse. nu. 1. ff. de fur. 348
3 Furtum ex sola cogitatione nō ꝓmittitur. in l. j. n. 1. ff. de fur. 336
3 Furtum ꝺz magnum vel leue, secundum qualitatem rei subtracte. in l. respiciendum. §. furte. nu. 2. ff. de pen. 428
3 Furtum nō fit in re, que non ꝫ dominum. in l. falsus. §. qui alienum. nu. 2. ff de fur. 341
3 Furtum qui fecit Flozentie si reperitur hic Lugduni cuꝫ furto. an possit puniri. in l. ei qui furti. nu. 3. ff. de furt. 337
2 Furti species est largiri de alieno. in l. qui re. nu. 7. ff. sol. mat. 119
5 Furtum ꝛ latrocinium cōmittere dicitur, qui contra cāstitatem committit. in auth. de leno. nu. 1. 17
3 Furtum q̃ñ fit, ꝛ actio furti non ꝫ locum. nec res efficitur furtiua. in l. sequitur. §. si rem. nu. 3. ff. de vsucap. 111
5 Furtum totius vel partis q̃n hat ex contrectatione rei. in l. vulgaris. §. si quis es. num. 2. ff. de fur. 338
5 P̃ꝺ re amissa vel furto subtracta ob publicam vtilitatem perquiritur in domo aliena. in l. q. nu. 1. C. de iur. fugit. 222
5 Furti q̃n agitur rōne dñi, estimatur dñium, ꝛ in ratione interesse estimatur interesse. in l. si vendidero. n. 1. ff. de fur. 347
3 Furtū ē nomē iuris, ꝛ nō est furū, nisi sit actus furādi i faciēte: ꝛ ꝫ fieri faciēs nō tenet furti. il. sita q̃ rē. §. in tu tritū. n. 1. ff. ꝺ fur. 146
4 Furtū an committat rei sacre. in l. si non dum. nu. 3. C. de fur. 224
4 Furem indicare quando quis teneatur. in l. ciuile. nu. 1. C. eo. ti.
Furtum non est iniuria in personam. in l. verū. n. 5. ff. de fur. 341
3 **Fustium** ictus q̃n imponit in defectū pene pecuniarie, vel q̃ persona est vilis, ꝺz leuis pena, ꝛ giu leue delictum. in l. leuia. nu. 1 o. ff. de accusa. 5
5 Fustigatio vel castigatio dicitur simplicis iurisdictionis. in §. audient. nu. 1. in auth. de defen. ciui. 309
3 Fustium ictus non infamat, nili precedat causa habilis ad infamandum. in l. infamem. nu. 2. ff. de pub. iud. 17
1 **Futurū** subiunctiui forma. a p̃to indicatiui, ꝺ regrit re pfectā. in l. j. §. hec aut. nu. 3. ff. q̃ quisq; nu. 62
5 Futurum subiunctiui, ꝛ futurum indicatiui in quo differant. in l. si quis stipulatus. nu. 3. ff. de verb. obl. 245

C De litera G.

3 **Gabella** si ꝺz solui vigore statuti de qualibet fi. ac condemnatoria, non soluitur de confessione vel qualibet p̃cepto confessionato. in l. j. nu. 1. ff. de confes. 146
3 Gabella soluitur p̃ꝺ agro vbi est. in l. forma. §. illam equitare. num. 2. ff. de censib. 146
3 Gabella si solui ꝺz de qualibet lite, q̃n agitur interdicto vti p. l. si de tis. estimatio. fit de possessione non de re. in l. si duo. §. in hoc interdicto. nu. 2. ff. vti poss. 48
3 Gabellas salis ementes a cōi, nō pōt cōpellere cōe, vt soluat gabellam de sale. in l. licitatio. §. hiscus. num. 1. ff. de pub. ꝛ vect. 175
4 Gabella que soluitur a tranſeuntibus, est onus reale. in l. vnica. nu. 4. 1. C. de mulie. in quo loc. lib. x. 396
2 Gabella si ex forma statuti ꝺz solui ad rōnē ser p̃ solutis ꝺ omni ꝺcto p̃ꝺ debito in die fiet minor estimatio, ꝛ ita minor gabella soluetur. in l. in l. falcidia non habetur. nu. 1. ff. ad l. fal. 377
2 Gabellam soluit heres p̃stare debens alimenta, ꝛ si p̃ꝺ his re bus, quas heres necesse p̃stare ꝺz soluitur: secus si p̃sone imponatur. in l. j. nu. 1. ff. de alt. leg. 39
4 Gabella si semel fuit solata de pctu. p quo non debeat transferri ꝺnū, ꝛ ex forma statuti ꝺebeat solui de qualibet ꝺcto, q̃ ea transferat. si postea mortuo altero ex p̃dictis ꝺbitum transferat, non ꝺz iterū solui. in l. sancimus. n. 1. C. de cōsul. lib. xij. 422
2 Gabella non soluitur de instrumento electionis. in l. vnum ex militia. nu. 6. ff. de leg. ij. 266
1 Gabella nō ꝺz solui ꝺ annulis quos gestat digito, nec ꝺ vestimētis ptiolis q̃ ꝺfert. il. j. cu in eade. n. 2. ff. ad l. ro. ꝺ ac. 354
1 Gabella nō soluit ꝺ his que quis vsus fui cā portat. ibi. nu. 3. ꝛ in l. sed ꝛ ipsi. nu. 1. ff. nau. caup. stabu. 179
3 Gabellarum redditus ementes, vel aliud a cōi statim habentes ius in re, ꝛ tanq̃ procurator cōis poterunt vti omni iure cōi. in l. in prouinciali. §. in ego. nu. 4. ff. de no. ope. nunc. 9
3 Opponēti de gabella non soluta an possit replicari q̃ non soluit ipse opponēs. in l. apocellum. §. ma. cell'. n. 1. ff. de dol. exce. 196
2 Gabella si ꝺz solui de qualibet negotiatione, non soluitur de legato. in l. cetera. §. sed ꝛ si quis. nu. 3. ff. de leg. j. 214
3 Gabellas fraudantes non tenetur deo, nec mundo. in l. vectigalia. nu. 1. ff. de pub. ꝛ vecti. 59
4 Qui tempore estatis vadit in alieno territorio ad macinandum non tenetur ad gabellam. in l. i. nu. 3. C. de naufr. lib. xj. 402
4 Gabellam tenetur soluere ꝺno mercantie p̃ꝺ salma. multo p̃ꝺ multo. in l. placet. in §. lec. nu. 15. C. de sacrosan. eccl. 16
6 **Gebellinus** in fortitudine confidēs interpretat, ꝛ cristēs ecclesiā. vrac. o gnl. n. 155
2 **Gemma** quando cedat auro. in l. ꝛ si non sunt. §. perue niamus. nu. 2. ff. de aur. ꝛ arg. lega. 38
4 Geminatio actus vel eius perseueratio multum argumentatur valiꝺitatem. in l. cum scimus. nu. 7. C. de agric. lib. xj. 41
4 Generalitas recipit limitationem de habilitate. in repe. in l. C. de sacrof. eccl. 10
5 Generatio tertia non comprehendit vltra nepotes. in §. alienationes. nu. 7. in auth. de non alie. aut permu. 12
1 **Genitius** verificatur rōne possessionis. in l. qui vis. nu. 1. ff. nau. cau. sta. 179
3 Genitiuus significat q̃ñq; causam efficientem, q̃ñq; materialem, ꝛ q̃ñq; dominum: ꝛ sumitur, put magis conuenit materie in re bus. nu. 1. ꝛ. ff. de ope. no. nunc. 2
4 Genitiuus quando significet id quod est alterius. in rub. n. 4. C. de no. co. fa. 2
3 Genitiuus de necessitate importat dominium. in l. p̃tor. §. in hac actione. nu. 1. ff. vi bo. rap. 354
4 Genitiu⁹ regit ex natura possessionis, i rub. nu. 6. C. ꝺ no. co. fa. 2
4 Genitiuus quando ꝺnotet dominium, ꝛ quando possessionem. in l. j. §. potestatis. nu. 2. ff. de pecul. 313
1 **Gens** alij qui li velle se ponere in vno loco, ꝛ facere cui tatē. q̃n possit. in l. j. n. 2. ff. quod cu. vn. no. 133
3 Gens dicitur ex minori numero decez, ꝛ verificatur in quatuor vel quinq;. in l. p̃tor. nu. 5. ff. vi. bo. rap. 354

Hen s ꝛ populus est idem.
3 Hētē gregas in alia ciuitate, ꝙ in ciuitate romana, non tenetur lege Julia maie. sed l. Julia de vi. in l. j. n. 7. ff. a d l. Jul. ma. 387
3 Henium duo sunt genera. s. populus Romanus, ꝛ populi extranei. in l. hostes. n. 2. ff. de capti. ꝛ postlim. 462
2 Henus vnum qñ possit solui p̄ alio. l. dinortio. §. ob donationes. nu. 3. ff. sol. mat. 9
2 Henus si p̄cedit, ꝛ sequitur numeratio specierum taxatiue genus refertur ad illas species tantum. in l. cum ita. §. in fideicomisso. nu. 1. ff. de leg. ij. 257
2 Henus non intelligitur restrictū per enumerationē specierū, qñ dinumeratio specierū respicit verbū, qō significat actū legādi. in l. quesitum. §. si quis. nu. 3. ff. de fun. instr. 312
Henus est quicquid predicatur de pluribus differentib⁹ specie, vel aliter. ibi. nu. 8.
2 Henus altero de tribus modis in iure accipitur. in l. Heuius. §. duozum. nu. 1. ff. de leg. ij. 262
Henus repositum sub vna demonstratione, qñ debetur perinde est ac si deberetur species. ibi. nu. 3.
1 Henus representat in qualibet sua specie: lz species inter se differant. in l. quod nerua. nu. 4. ff. depo. 368
1 Henus ꝛ species qūo accipiantur apud logicos, ꝛ qūo a pud legistas. in l. ij. §. mutui. nu. 3. ff. si cer. pe. 243
4 Henus non infert suam speciem de necessitate. in l. si. nu. 2. C. de in integ. rest. 101
6 Generale mandatum ad paciscendum, ꝛ renuntiandū dz intelligi qō donationem non contineat. consi. vj. lib. ij. nu. 1. 78
1 Henus dicitur quod verificatur in qualibet sui specie. in l. j. n. 2. ff. si cer. pet. 241
5 Henus quando p̄cedit, ꝛ sequitur species que pōt sub genere comprehendi, tunc dictio speciebus ponitur expositiue. in aut. vt omnes obed. iud. nu. 12. 33
2 Henus restringitur, vt non contineat species de qua sunt illa individua nominata. in l. j. nu. 1. ff. de aur. ꝛ arg. leg. 326
2 Henus ꝛ species si ponuntur copulatiue, an species addat, vel detrahat generi. in l. j. n. 6. ff. de reb. dub. 338
1 Henus intelligitur de parentela. in l. j. nu. 1. ff. de p̄ob. 425
2 Henus a quo remouetur, remouet ꝛ quelibet eius species. in l. fundi. §. q dam. nu. 3. de fun. instr. 315
2 Hñi p speciem an ꝛ qñ derogetur. in l. si alī. nu. 2. ff. de vsufr. lega. fo. 300. l. quesitum. §. si q s. nu. 1. 13. 15. ꝛ 16. ff. de fun. instr. fo. 312. l. j. hoc autem. nu. 7. ff. de ope. no. nun. fo. 5. l. seruo. nu. 1. ff. de pecu. lega. 316
3 Ad positionez generis non sequitur positio speciei, fz cōtra sic. in l. p̄etor. §. doli mali. nu. 1. ff. vi bo. rap. 354
2 Henus qualiter assumat. in l. legato gñaliter. nu. 1. ff. de leg. j. 233
4 Generale quoad genus non tantum operatur quantū speciale quoad speciem in his, que quis specialiter non esset concessurus vel obligaturus. in l. j. nu. 2. C. que res pig. obl. pos. 344

Herens potest dimittere qñ vult in his q̄ tpe nō limitat, vt locare domū ꝛ similia, nisi possit sibi imputari. in l. si pupilli. §. videamus. n. 4. ff. de neg. gest. 137
1 Herens contemplatione vnius tm̄ tenetur alteri ad quem in veritate negotium spectat. in l. cum alicui. nu. 2. ff. de neg. ge. 142
Hestores ex necessitate tenentur in solidum. ibi. nu. 3.
Hestores voluntarū tenentur in solidum, si eis administratio insolidum concedatur: p̄o parte, si p̄o parte. ibi. nu. 4.
1 Herens in dubio videtur expendere de bonis illius, cuius negotia gerit. in l. Nesennius. nu. 5. ff. de neg. ge. 143
4 Herere ꝓ herede idē ꝙ ꝓ dño. in l. potuit. n. 5. C. de iur. deli. 253
2 Hessisse si quis dz ex administratione modice rei. in l. ita aūt. §. gessisse. nu. 1. ff. de admi. tu. ꝛ cura. 66
6 Hestum non meo nomine iure canonico ratum habere possum, secus iure ciuili. dic. inter ius cano. nu. 76. 193
1 Hestum dñi contemplatione qualiter p̄obabitur. in l. si pupilli. §. item queritur. nu. 8. ff. de neg. ge. 136
4 Hesta ab officiali q cōiter reputat officialis, cū nō sit, q̄ non fuit legitime electꝰ, nō tenēt. in l. actuarios. n. 1. C. de mun. lib. xj. 430
4 Hestum a nuntio quando possit per dominum ratificari. in l. multum. nu. 4. C. si quis alte. vel sibi. 198
3 Hesta per procuratorem in his, que acquiruntur per actū ciuilem, censentur gesta p̄ dominum ex quadā fictione, seu interpretatione. in l. si quis p̄o emptore. nu. 58. ff. de vsuc. 118
2 Hesta a procuratore pronuntiato per p̄esidem an valeant. in l. j. §. idem Pompon. nu. 1. ff. quod fal. tut. 102
1 Hestionis initium ꝛ sic contractus inspicitur. in l. Pōponius. la ij. n. 2. ff. de neg. gest. 140
Hestio vna vel plures distinguitur secūdum diuersitatem animi gerentis. ibid.
Hestio facta plura tempora est vnus quasi contractus, nisi varietas animi probetur. ibi. nu. 4.
4 Hestum non meo nomine possum habere ratum. in l. j. nu. 9. C. qui admitt. 229
1 Hesta a tutore non legitimo non p̄ciudicāt dño. in repe. l. Barbarius. nu. 10. ff. de of. p̄eto. 40
1 Hesta per iudicem qui postea apparet exēsicatus, an valeant. in l. Barbarius. nu. 7. ꝛ in repe. nu. 9. ff. de of. p̄et. 38. ꝛ 40
1 Hestuz nomine defuncti eius heres ratificare pōt. in l. eius qui. nu. 14. ff. si cer. pet. 266
4 Hestum nomine meo ignorante cum quo geritur, possum habere ratum. in l. ei qui. nu. 1. C. quod cum eo qui in alie. 180
1 Hestum esse alicuius contemplatione p̄batur, p̄obata amicitia inter gerentem, ꝛ eius cuius contemplatione videtur esse, gestū. in l. si pupilli. §. sed si ego. nu. 2. ff. de neg. gest. 136
Quod meo nomine gestum non est, ratum habere non possum: ꝛ quando. ibid. nu. 3. ꝛ 7.
1 Hesta per rite institutū ab initio, lz postea casu cessata sint, an teneant. in l. iusiurandum. §. pupillus. nu. 7 ff. de iure emp. 274
2 Hesta a prodigo manifeste valent, nisi sit ei bonis interdictū. in l. tres tutores. nu. 3. ff. de admi. tut. ꝛ cur. 75
3 Hesta cum minore herede non retractantur, lz in integrum restituantur. in l. ex facto. nu. 1. ff. de rebudi. 142
Hesta p minorē hērē q postea abstinuit an rata remaneāt. ib. n. 8
3 Hesto nomine p̄lati tanq̄ p̄lati, pōt successor in p̄latura habere rata: secus si nomine p̄lati, tanq̄ p̄riuate persone. in l. bonozum. nu. 5. ff. rem rat. hab. 333
Hesta nomine vnius canonici non possunt haberi rata per successorem in canonicatu. ibi. nu. 6.
3 Hesta per nuntium in his que referuntur ad ius, debent vere ꝛ p̄oprie fieri, ꝛ non ficte: secus in gestis per procuratorem. in l. si is qui p̄o emptore. nu. 57. ff. de vsuca. 118
2 Hesta a tutore qui ignorat se tutorem, qñ valeant. in l. multum. nu. 3. ff. de cond. ꝛ demon. 339
4 Hesta ab excōicato lz confirmentur, non valent. in l. j. nu. 9. C. de peti. bo. lib. x. 379
1 Hestor non tenetur de damno reruz, nisi vt in l. siue hereditaria. nu. 4. ff. de neg. gest. 141
Hestor si emit rem p̄o decem, que perīt, ꝛ eo tpe valebat quinque vel si valebat decem tempore emptionis, ꝛ tpe quo perit, valebat quindecim, qūo teneantur gestor domino, quando eius culpa perīt. ibi. nu. 5.
1 Hestor pōt alium substituere, sicut procurator ad negotia. in l. nam. ꝛ Seruius. nu. 1. ff. de nego. ge. 141
Herens p alio tenet, de facto illius: nec liberat cedendo. ibi. n. 2
4 Hestor qñ teneat ēt de neglectis. in l. tutozi. n. 2. C. de neg. ge. 96
Hestor quando teneatur de leui culpa. ibi. nu. 3.
Hestor non potest intentare actionem. ibi. nu. 4.
Hestor vnt⁹ negotū tm̄ an teneat a scipso debita exigere. ibi. n. 5.
1 Hestor quando teneatur de neglectis. in l. si pupilli. §. videam⁹. nu. 1. ff. de nego. ge. 137
Herere ꝙ quis dimisit qualiter intelligatur. ibi. nu. 2.
Si de voluntate gestoris non appareat, p̄esumaz illud ab initio voluisse. ibid. nu. 1.
Hestor qui fecit veniam zappari non potest illaz dimittere in medio anni. ibid. nu. 4.

Herundium si respicit verbum vel participium futuri tp̄is, inducit conditionem: secus si p̄esentis temporis: q̄ magis venit ad modificationez. in l. si tu ex parte. nu. 1. ff. de acq. here. 199
2 Herundium qualiter faciat conditionem. in l. j. nu. 36. ff. de condi. ꝛ demon. 354

Hlandis nomine simpliciter omnis fructus continetur. in l. qui seruandarum. §. si glans. n. 1. ff. de p̄escrip. verb. 408

Hrāmatica mala non vitiat instrumentū: rescriptū principis sic. in l. plautius. nu. 9. ff. de aur. ꝛ arg. leg. 327

Hrauatus de restituendo pōt mortem, si ingreditur monasteriū, substitutus nō admittit. in l. Statius. §. Lozuelio. n. 1. ff. de iure fisci. 461
1 Hrauatus in vno in alio releuat. in l. eū q. nu. 1. ff. de iureiu. 276
Hrauamen qñ est causa commodi, sublato hrauamine cessat cōmodum. ibi. nu. 2.
4 Hrauatꝰ vt soluat collectas, vel tributū, pt dicere exactori q̄ sibi oñdat quaternū, an sit ibi descriptꝰ. in l. j. n. 1. C. de exac. lib. x. 382
1 Hrauatꝰ fideicōmisso deferēdo iurm̄ su p bonis subiectio restitutioni nō p̄iudicat alteri. in l. eū q. §. si libertꝰ. n. 3. ff. de iureiu 277
2 Hrauatꝰ de restituendo cū filius decesserit, tenet restituere eriaz si decedit cū filius. in l. q filiū. §. Babinus. nu. 2. ff. ad treb. 398
2 Hrauatus ꝛ honozatus quis quando est simul, ꝛ cod. tēpore, an

illud quod iure fideicommissi percepit, veniat in restitutione. in l. Scuola. nu. 5. ff. ad Treb. 394
2 Grauamen iniunctum legato secto monasterio vt aliquem recipiat non vz. in l. vxorem. §. heres. nu. 2. ff. de leg. iij. 286
2 Grauamen an veleat cum quis est grauatus vltra valorem prę legati. in l. Pamphilo. §. duas. nu. 1. ff. de leg. iij. 286
2 Grauari non potest qui consequitur cōmodum ex aliquo negotio. in l. imperator. §. cum quidam. nu. 1. ff. de leg. ij. 267
Grauari in plus quam oneretur quando quis possit. ibi. nu. 4.
4 Grauari dr ille, cuius fructus sue possessionis ad inspiciendum mittitur. in l. vlt. nu. 6. C. de anno. t trib. lib. x. 381
2 Grauari vltra q̄ sibi relictum est q̄ quis possit. in l. cum quis. §. mulier. nu. 1. ff. de do. prę leg. 306
2 Grauare q̄ possum eum, ad quem per mediam personam de meo peruenit. in l. cum filio. nu. 1. ff. de leg. j. 226
3 **Grex** totus non vsucapit, sed singula corpora sic, si sunt diuersa in qualitate: si non sunt diuersa, totus grex vsucapitur. in l. rerum mixtura. nu. 3. ff. de vsuca. 122
4 Gregis nomine veniunt animalia minuta. in l. fi. nu. 2. C. de mil. veste. lib. xij. 429
3 Grege ꝫ faciunt decem oues. in l. oues. nu. 2. ff. de abig. 364
Gregem faciunt porci quinq; equi quatuor, vel quinq; ibi.
1 Grege in dotem dato, an omnia que nascuntur ex eo, sunt viri, lz ex renatis in loco mortuorum ponat. in l. fi. nu. 3. ff. sol. matr. 37
1 **Guardianus** fratrum minorum non pōt esse executor testamenti. in l. j. §. si plures. nu. 8. ff. de' exer. act. 352
6 Guardianus fratrum minorum, t etiaz clericus si instituitur heres, testm valet. lib. j. minorum. cap. iij. nu. 33. 143
6 Guardianus cum capitulo, t custodibus quō possunt facere lacum eorum procuratorem, t syndicum. lib. ij. minorum. nu. 54. 147
6 Guelphus hodie dr, qui affectat statum illius factionis, que in aliquo loco appellatur Guelpha, nō habito respectu ad ecclesiā: Gebellinus affectans statum illorum qui appellantur Gebelli non habitat respectu ad imperatorem. trac. de guel. nu. 2. 195
Guelphus quis non pōt esse in vno loco, t in alio Gebellin⁹ accipiendo Guelphum, t Gebellinum, ppter primo modo. ibi. n. 3
Guelphus quod hodie quis esse possit in vno loco t in alio Gebellinus. ibi. nu. 4.
Quis vno respectu pōt eē Guelphus, t alio Gebellin⁹. ibi. nu. 5.
6 Guelphi t Gebellini originem sumpserunt tpe Federici Barbarosse. trac. de Guel. nu. 1. 195
Guelphi zelatores fidei, os loquentes, t confidentes in orationibus interpretatur, t sequentes ecclesiam. ibi.
3 **Guerram** si duo habeant, iudex pōt precipere, q̄ vnus non transeat ante domum alterius. in l. quod iussit. nu. 4. ff. de re iudi. 134
3 Ut faciat propter guerram excomputatio meredis ementi pedagia, dr procedere culpa vendentis pedagia. in l. cotem. §. qui maximos. nu. 7. de pub. t vect. 59
2 Guerre tpe si sint ciuibus imposite equi, si deinde fiat preceptū, q̄ quicunq; hz equum debeat equitare, an qui non equitat, quia non hz equum, incidat in penam. in l. si vxori. §. cum ita. nu. 1. ff. de aur. t arg. leg. 330
2 **Gymnasium** quid sit. in l. sed t reprobari. nu. 5. ff. de excu. tu. t cur. 88

Be litera H.

3 **Habere** est cōe ad possidere t tenere. in l. stipulatio ista. §. hec quoq; nume. 1. ff. de verb. obl. 220
1 Habeo verbum non denotat dominium. in l. j. §. potestatis. nu. 1. ff. de pecu. 358
3 Habere verbum refertur etiam ad conductorem. in l. ij. §. hoc interdicto. nu. 1. ff. ne quid in loc. pub. 165
2 Habeat verbum quando trahatur ad fideicom. in l. qui concubinam. §. cum ita. cl j. nu. 1. ff. de leg. iij. 283
4 **Habitantes** in territorio non vocantur ad munera, vt ciues, sed vt comitatenses. in l. est verum. nu. 1. C. de incol. t vbi. lib. x. 392
4 Habitatio est ius per se. t qui eam hz pōt eam locare. in l. cum anni quitas. nu. 1. C. de vsufr. 143
Habitatiōe legata vsu loquēdi qs intelligit legasse dñiū. ibi. n. 2
1 Habitatio pōt cōmodari. in l. i §. huius edicti. nu. 1. ff. cōmo. 335
2 Habitare dicitur qui maiori parte anni habitabat: quod facit ad statuta q̄ habitantes per totannos sint ciues. in l. cum delatonis. §. sabinus. nu. 1. ff. de fun. instru. 314
1 Habitare quis dicatur vbi habitat familia. in l. si mulier. nu. 2. ff. qui. mo vsufr. amit. 216
4 Habitantes incluso perusino collatores dicuntur. in l. j. nu. 1. C. ne oper. a colla. lib. x. 385
2 Habitatione relicta an debeatur in principio, vel in fine anni. in l. habitationis. nu. 1. ff. de vsufr. leg. 300
4 Habitatio si cedatur creditori loco vsurarum, non dicitur vsura illicita, lz habitatio possit valere plus q̄ vsura legitima. in l. ea pactione. nu. 1. C. de vsur. 198
3 Habitatio potest concedi ei, qui est in officio. in l. aquilius. nu. 1. ff. de donat. 75
3 Habitandi facultas videtur concessa, quando dicitur, concedo tibi habitare. in l. aquilius regulus. nu. 2. ff. de dona. 75
3 Habitatio perpetua dr etiam q̄n est ad non modicum tempus. in l. ex cornelia. §. si tamen in fundum. nu. 2. ff. de iniur. 316
6 Habitus consideratur duobus modis, vno modo secundum naturam individui, alio modo secundum naturam speciei. consil. cxxxviij. nu. 3. lib. j. 205
4 **Haud** dictio, cum aspiratione ponitur pro non. in l. vni. ca. nu. 2. C. qui. mun. excu. lib. x. 48
3 **Henricus** imperator dānauit ciuitatem Brixie subiectā aratro, sed penas misericordia relaxauit. in l. aut facta. §. nonnunquam. nu. 6. ff. de pe. 375
6 **Herba** dicitur que cetera continetur t separata a terra. in l. herba. trac. de alueo. §. q̄ si. n. 30. 429
4 **Hereditas** etiam damnosa dr hereditas. in auth. ingressi. nu. 7. C. de sacros. eccl. 18
2 Hereditas opulenta que dicatur. in l. si quis mihi. §. seruus si. nu. 1. ff. de acq. hered. 193
1 De hereditate nihil dr diminui, q̄n pendet questio falsi testamenti, sicut quando pendet petitio hereditatis. in l. diuus pius. §. diuus Adrianus. nu. 2. ff. de peti. here. 195
6 Hereditas non queritur heredi ipso iure, lz sub tacita conditione si voluerit, t sic ignoranti non queritur. consil. xij. nu. 1. lib. j. 7
6 Hereditas matris non adita per infantem, an transmittatur ad amitam paternam, t an tanquaz non adita pertineat ad anunciatum. consil. lxv. nu. 1. lib. ij. 92
6 Hereditas aui materni non adita non transmittitur. consil. lxxij. nu. 2. lib. ij. 92
6 Hereditas patris non transmittitur per filiuz ad quoscunq; heredes. consil. xxx. nu. 1. lib. j. 74
6 Hereditas in qua ecclesia fratrum minorum fuit instituta, requirit aditionem. lib. j. minorum. cap. xij. nu. 23. 145
6 Hereditas patris non agnita per existentiam suitatis trālmittitur ad heredes. consil. xxij. nu. 1. 22
6 Qui hereditat iam rem pdsidet, si nullā aliam iustam cām possidendi habeat videtur ex hoc se gerere pro herede vel hereditatem adire. q. x. nu. 1. 115
2 Hereditas ab oibus repudiata non dr hereditas, sed bona vacantia. in l. postq̄ heres. nu. 2. ff. vt leg. seu fideicom. 405
2 Hereditas que defertur ex senatusconsulto non tollitur per capitis diminutionem. in l. j. §. capitis. nu. 1. ff. ad Tertul. 435
2 Hereditas per procuratorem adiri non pōt: t quare. in l. paulus. nu. 1. ff. de acq. here. 205
2 Hereditas t bona vacantia quomodo differant. in rub. ff. de acqui. here. nu. 4. 185
2 Hereditatis appellatione non continentur legata fideicōmissa. in l. si titius. nu. 1. ff. de leg. iij. 295
2 Hereditas non queritur per procuratorem bonorum: possessio sic. in l. bona. §. acquirere. nu. 2. ff. de bo. pos. 407
4 Hereditas infanti per tutorem acquiritur, non tamen sine q̄ procuratorem. in l. si infanti. nu. 1. C. de iure delib. 157
4 Hereditas iacens tenetur ad collectas. in l. placet. nu. 14. C. de sacros. eccl. 17
1 Hereditas iacens quantum ad hunc titulum non dicitur dñium. l. lz. nu. 3. ff. de pecu. 358
4 Hereditatem repudians priuatur non solum hereditate, sz cū omnibus bonis ad eum quocunq; titulo per instituentem devolutis. in l. heredes. nu. 1. C. de om. agro deser. lib. xj. 45
4 Hereditate repudiata an videatur officium executionis repudiatum. in l. heredes. nu. 1. C. de omni agro deser. lib. xj. 45
2 Hereditas an possit statim adiri per coheredē q̄ filius est institut⁹ sub cōditione ptātiua. in l. su⁹ quoq;. n. 6. ff. o here. instit. 136
3 Proximior si omittit delictū pp qd auferet sibi hēditas, vtpote indigno nocet sequētib⁹ in gradu. in l. eū q. nu. 2. ff. de interdi. 162
2 Hereditatem qui perdit, an perdat tutelam. in l. tutela. §. sed t si. nu. 1. ff. de legi. tut. 59
3 Hereditas q̄n fisco defertur ei non acquiritur sine aditione. in l. i. §. an bona. nu. 1. ff. de iur. fisci. 435
2 Hereditas semel delata ipso iure an possit adimi post delationem: t si qs habuit instrumentū qō perdidit vel est delerum, lz potuit petere debitum per modum libelli, non tñ pōt petere executionē instrī vigore alicui⁹ statuti tributis instrumētis executiones parată. in l. j. §. t cū hereditas. nu. 2. ff. de bis q̄ in testa. delen. 33

3 Hereditate ei qui restituit, qua actione repetat solutum creditoribus. in l. j. nu. 1. C. ad Treb. 278
4 Hereditas ex cursu triū mensiū dē repudiata. si heres dixit eā respondā credo. in l. fi. §. cum igitur. nu. 1. C. de iure delibe. 257
3 Hereditas patris rōne suitatis ēt nō adita transmittit ad extraneum. in l. ex castrensi. §. illius. nu. 1. ff. de castrensi peculio. 465
2 Hereditas cui restitui debeat si dictū sit, q̄ hēs p̄uenet hereditate, nec adiecit ad quē pertineat. in l. paterfa. n. 7. ff. ō her. instit. 143
2 Hēditas illi⁹ quē filiꝰ dubitat an fuerit culpabilis in crimine lesę maiestatis adiri pōt. in l. pātoni⁹. §. rei. nu. 1. ff. de acq. here. 202
2 Hereditas est nomē collectiuū: z de sui natura recipit argumētū, z diminutionem. in l. fi. §. qui indiuisam. nu. 3. ff. de leg. ij. 276
3 Hereditas an mihi queratur per seruum testatoris, in quo habeo vsumfructum. in l. j. §. veteres. nu. 4. ff. de acqui. poss. 93
2 Hereditate p̄uiari quando possit vnus ex facto alterius. in l. paterfa. nu. 1. ff. de here. instit. 143
4 Hereditas quando remanet penes aliquem, remanet cum omnibus oneribus suis. in l. debitori. nu. 6. C. de pac. 57
3 Hereditas si est diuisa inter fratres, z renuntiatū omni iuri, q̄ sibi invicem competeret, p hoc nō p̄hibet petere partē coheredis, qua venit p̄iuandus ob nō impletā voluntatem defuncti. in l. qui rome. §. duo fratres. nu. 4. ff. de verb. obl. 254
4 Hereditas non datur per donationē causa mortis, nec in codicillis. in l. licet. nu. 1. C. de pac. 61
4 Hēditas detētio facta p filiū lōgo tpe facit p̄sumi inssū p̄cessisse, z cōditionē subsecutā. in l. si filius. nu. 1. C. de petit. here. 138
2 Hēditatē nolle adire nō est repudiare. in l. q̄. n. 4. ff. ad treb. 386
Hereditatē qui dē suspectā, nō pdit debita iure nature. ibi. nu. 5.
2 Hereditas quid sit. in rub. nu. 1. ff. de acq. here. fol. 185. z l. bona. nu. 3. ff. de bono. poss. 406
Hereditas est introducta de iure ciuili. ibi. nu. 2.
Hereditas qualiter acquiratur. ibi. nu. 3.
Hēditas aliō ē, aliō ius acgrēdi, aliud ipse act⁹ acgrēdi. ibi. nu. 6.
4 Hereditas non adita per infantem transmittit ad patrem. in l. si infanti. nu. 3. C. de iure delib. 255
Hereditas patris non adita transmittitur per filium in potestate ad quoscunq;. ibi. nu. 10.
5 Hereditas testatoris distribuitur per episcopū loci, vbi in relictis ad pias causas nō sit datus executor, z qualiter. in §. si quis autem. nu. 2. z 3. in auth. de ecclesia. titu. 60
6 Hereditas relictas ad pias causas, vel quod vendatur, vel distribuatur inter fratres, absq; heredis institutione valet. lib. j. minoric. c. ij. nu. 39. 143
6 Hereditas relicta ad piam cām valet ēt si aliquis nō sit heres instítutus. lib. j. minoric. c. iij. nu. 30. 143
4 Hereditas ad quem deueniat, quando incapax nō capit ex defectu testatoris. in l. hereditas. nu. 2. C. de his quib. vt indig. 264
3 Hereditas repsentata nō est capax vsusfruct⁹. in l. vsusfruct⁹. nu. 2. z 4. ff. de stipu. seruorum. 276
3 Hereditas quare non incipit vsucapere. in l. si is qui p̄o empto re. nu. 7. ff. de vsuca. 115
Hēditas iacēs an ve vl̄ sicte vsucapionē tā ceptā cōpleat. ib. n. 18.
Hereditas quando sustineat vicem persone. ibi. nu. 20.
4 Hereditas illius cui successurus ab intestato sum, an mihi dicat debita spe. in l. fi. nu. 18. C. de pac. 65
3 Hereditate adita licet sit effectum vnum patrimonium, tñ separatione petita non venduntur bona tanquam heredis: sed tā quā defuncti. in l. si creditores. nu. 4. ff. de separa. 158
4 Hereditatem qualiter p̄obetur non esse soluendo. in l. fi. §. licentiam dandam. nu. 1. C. de iure delib. 258
3 Hereditate donata commoda z incommoda transeunt: secus q̄ dōnātur bona. in l. hereditatem. nu. 1. ff. de dona. 75
3 Hereditate adita satisdatione p̄stita potest quis vti frui. in l. si homo. nu. 2. ff. de vsucap. 123
3 Hereditas q̄ non remaneat momento penes filiū intelligit̄ q̄n tractatur de iure inter patrem z filium: secus si inter extraneos. in l. qui hominem. §. quidam filium. nu. 1. ff. de solu. 302
4 Hereditas materna repudiata per filios an possit revocari sicut paterna. in l. fi. nu. 1. C. de repu. here. 260
In idem sit in hēditate auita q̄ est in paterna, vbi q̄ sic. ibi. nu. 3.
1 Hēditate vēdita nō trāseūt nisi actiones. in l. hēdē. n. 1. ff. mā. 574
4 Hereditas tunc aufertur ab indigno. z applicatur fisco. q̄n qs est indignus pp̄ suum delictum. in l. j. nu. 1. C. de his qui. vt indi. 263
2 Hereditas deseri agnatis ex statuto, cum femina pp̄ eos excludi tur. in l. cum emancipati. §. si duo. nu. 1. ff. de collā. bo. 419
2 Hereditatis petitione qui pōt conueniri, tenetur hoc edicto. in l. quamuis. nu. 2. ff. in mandato. test. aper. 212
2 Hereditas animo aditur. licet nihil hereditarium attingatur. in l. gerit. nu. 1. ff. de acqui. here. 203
4 Hereditate non adita ex delicto heredis an legata debeant. in l. eam quam. nu. 3. C. de fideicom. 272
2 Hereditas que defertur ex cōstitutione alicuius inferioris a principe, non efficitur ille heres iure directo, sed habet bonoꝝ possessionem. in l. ij. de bo. poss. 406
2 Hereditatem si quis omisit ex testō. vt alius possideat ab intestato, quomodo talis omittens teneatur. in l. qui omissa. num. 3. ff. si quis omis. cau. test. 213
2 Hereditatem sciens sibi delatam si decedit ea non agnita, nec repudiata intra annū ad quoscunq; ius deliberandi, z adeūdi trāsmitttit. in l. ventre. nu. 30. ff. de acqui. here. 202
2 Hereditas repsentat personam defuncti non heredis. in l. si titio. §. si eo herede. nu. 1. ff. de leg. ij. 255
4 Hēditas in casu aut. hoc amplius. C. ō fideicō. remanet apud heredem, q̄n heredes in quos puenire debebat ob nō impletam voluntatē defuncti, illā nolūt. in aut. hoc amplⁱ⁹. n. 5. C. ō fideic. 273
3 Hereditas retinet naturalem possessionem per colonum. in l. qui vniuersas. §. quod per colonum. nu. 2. ff. de acqui. poss. 106
2 Hereditas transit in fideicommissarium cum onere legatorum. in l. ij. nu. 1. ff. ad Treb. 385
1 Hereditas non possidet vere, sed fingitur possidere. in l. eius qui. nu. 33. ff. si cer. pet. 266
2 Hereditas de iure ciuili adiri pōt. z legatum debetur, licet testamentum sit inconsulte deletum. in l. vnica. nu. 3. ff. si tabu. testa. nul. exta. 409
2 Hereditates plures vnius q̄n deferuntur alicui ex dispositione vnius q̄n possit vnam amplecti, z aliā repudiare. in l. aristo. nu. 3. ff. de acqui. here. 207
Hereditates plures vnius, q̄n deferūtur ex dispositione diuersorum vni, tunc pōt vnam amplecti, z aliam repudiare. ibi. nu. 4.
Hereditates plures diuersorum q̄n ex dispositione diuersorum vnam potest amplecti, z aliam repudiare. ibi. nu. 5.
Hereditates plures diuersorum quando ex dispositione vnius tantum quando vna possit adiri, z alia repudiari. ibi. nu. 6.
Tertius mod⁹ quomodo potest contingere q̄ hereditas diuersorum defertur ex dispositione vnius. ibi. nu. 8.
2 Hereditas p̄o nō scripta accrescit cū onere. in l. cclsus. §. quod alicuius. nu. 2. ff. de leg. ij. 257
2 Hereditatem adire qui cogitur actionē pati cogitur. in l. si pollutante. nu. 1. ff. ad Treb. 198
1 Hereditas iacens non repsentat personam heredis futuri, nisi aditione sequuta. in l. nam z seruius. §. qui negotia. nu. 1. ff. de negotijs gest. 141
2 Hereditatem sibi delatam sciens, z decedat non adita, q̄n illam transmittit. in l. ventre. nu. 5. ff. de acqui. heredi. 201
Hēditatē trāsmittit qui pp̄ aliquā dubitationē adire nō pōt, z in oēm euētū futurū heredē sē cognoscit interim decedēs. ibi. nu. 6.
Hereditatē trāsmittit veniēs ab intestato, q̄n pp̄ aliquid nō pōt adire, in oēm euētū cognoscit se futurū hēdē. si decedat. ibi. nu. 8.
2 Hereditas ab intestato deferi ciuitatibus z municipibus habētibus libertum. in l. bona. §. a municipibus. n. 2. ff. de bo. poss. 407
1 Hereditas quādo aufertur ab herede scripto vt indigno, ille ad quem vadit hereditas, tenetur legatarijs z creditoribus. in l. cō trouersia. nu. 10. ff. de transact. 114
1 Hereditas non potest p̄o diuiso possideri: sed coꝝpora hereditaria sic. in l. ꝓponius. nu. 2. ff. de rei vendica. 205
1 Hereditas de iure ciuili ex l. filio p̄terito adiri nō pōt. in l. j. nu. 1. ff. de peti. hered. 195
2 Hereditas matris transmittitur ad suos: z si nō sunt sui, trāsmittitur beneficio restitutionis in integ. si non fuit adita. in l. cū pubere. nu. 1. ff. de rebus dub. 344
1 Hereditas possidet seruum ignorantem se liberum, vt sibi ex re hereditaria queratur. in l. eius qui. nu. 27. ff. si cer. pet. 266
2 Hereditas defertur bonoꝝ plenoꝝ: z nō solū est bonoꝝ: sed etiā cōmodū. in l. filium. §. sed z si portio. nu. 1. ff. de leg. p̄stan. 415
4 Hereditatem paternam qui adiuit, q̄n cogatur accipere pupillam rem. in l. quidam. nu. 3. C. de iure delib. 256
4 Hereditas patris agnita transmittitur ad quēcunq;. in l. qui se patris. nu. 10. C. vnde libe. 231
2 Hereditas patris non adita a filio suo existente in potestate, an transmittitur ad quēlibet successorem. in l. ex militari. §. si filius. nu. 1. ff. de testa. mili. 181
2 Hereditas matris olim patri querebatur pleno iure. in l. is qui here. §. neq; filius. nu. 7. ff. de acqui. here. 188
2 Hereditatem non aditam transmittit. qui non adit metu penalis. in l. si quis in graui. §. eleganter. nu. 1. ff. ad sille. 214
2 Hereditas habetur p̄o repudiata translato tēpore. in l. quādiu. nu. 2. ff. de acqui. here. 198
2 Hereditas insita dicitur illa que obuenit ab intestato. in l. hec verba. nu. 9. ff. de leg. j. 225
4 Hereditas delata seruo non queritur domino, nisi per seruum a-

deatur.in l.cum proponas.nu.5.C.de here.instit. 242
Hereditas delata monacho queritur monasterio sine facto monachi.ibi.nu.6.
5 Hereditas adita per heredem non dicitur amplius testatoris, sed heredis bona.in auth.de non eligendi.secundo nuben.n.6
4 Hereditas damnosa etiam ob hereditas.in repe.auth.ingressi.nu.13.C.de sacrosan.eccle. 20
2 Hereditate quelita iacente veniunt in restitutione.in l.ita tamē.§.si seruum.nu.2.ff.ad Treb. 391
4 Hereditas patris dicitur quasi debita.filio.in l.si emancipata.nu.2.C.de iur.t fac.igno. 38
4 Hereditas ex testō in quo filius fuit institutus sub conditione casuali,quo iure adeatur.in l.si pater.nu.5.C.de instit.t substit. 244
2 Hereditas quando applicatur fisco,quando legata remaneant.in l.si.nu.12.ff.si quis ali.testa.prohibi. 218
Hereditas an veniat ad fiscū siue fuerit adita,siue nō.ibi.nu.15.
4 Hereditas non adita an etiam transmittatur ad ascendentes.in l.vnica.nu.3.C.de his qui ante aper.tabu. 282
1 Hereditas si retinetur per annū,videtur adita.in l.ex annuo.nu.4.ff.de dona.inter vir.t uxo. 434
3 Hereditas patris non adita transmittitur ad matrem.in l.Lucius Titius.nu.1.ff.de iure fis. 457
2 **Heres** q sciat testatorem mortuum quomodo prohet. in l.is potest.nu.16.ff.de acqui.here. 190
Heres quomodo debeat scire testamentum factum t se institutū ad hoc,vt possit adiri.ibi.nu.9. 191
Heres qui credidit testamentum factum se institutū, t testatorem mortuum,t ita erat communis opinio,t adiuit,si postea superuenit fama in contrarium,an aditio teneat.ibi.nu.20.
Heres qualiter probetur q sciuerit se pure institutum. ibi.n.21.
Heres adire volens quomodo debeat esse certus,q nullus eum precedat.ibi.nu.24.
Heres adire debens debet esse certus,an ex testō,vel ab intestato hereditas ad eum pertineat.ibi.nu.25.
Heres extraneus in dubio presumitur habere scientiam testamenti.ibi.nu.27.
Heres adire volens debet esse certus an sit necessarius vel voluntarius.ibi.nu.28.
Heres debet scire quādo adit ex qua parte sit heres.ibi.nu.30.
4 Heres non seruans iuramentum defuncti non efficitur periur?. in auth.quod obtinet.nu.2.C.de proba. 161
4 Heres non est periurus,si non impedit iuramentum defuncti. in l.si.nu.3.C.de rebus cred. 150
4 Heres quando possit venire contra factum defuncti.in l.ū.nu.5.C.de inofficio.testa. 132
4 Heredes coloni si remanent in colonia sine renouatione pactorū pacta facta inter dominum t colonum defunctus seruari debēt.in l.cum satis.nu.15.C.de agrico.lib.xj. 413
3 Heredes non nominatim in stipulatione contmente dari exegerunt an t qui nominato teneantur restituere q exegerunt actiōe familie erciscunde.in l.continuus.§.preterea.nu.7.ff.de verbo.oblig. 264
Heredum vni an possit prouideri quoad exceptiones.ibi.nu.8.
Heredum vnus an contrahendo grauari possit.ibi.nu.9.
Hērdū vn? qui possit solus grauari ex vltima volūtate. ibi.nu.10.
1 Heres qui semel est nō pōt desinere esse heres directo.i l.t si sine.§.sed quod papianus.nu.3.ff.de mino. 158
3 Heres edificantis spreta nuntiatione etiā si edificans habebat ius edificandi succedit in penam.in l.cui opus nouus.nu.1.ff.de ope.no.nun. 27
6 Heres institutus in testamento ingredientis religionem fratrus minorum statim capit hereditatem,aliter morte non expectata naturali.lib.iiij.minoric.nu.6. 149
6 Heres pupilli extraneus an habeat ius deliberandi iuxta.l.cuius antiquioribus.C.de iure deliberan.cons.clxxviij.nu.1.lib.j. 60
6 Heres vtrum teneatur ad restitutionem fructuum percepto rus ex re legata monasterio constituendo antequam construatur.ff.lvij.nu.1.lib.ij. 90
6 Heres in eo quod defunctus retinebat contra conscientiam qualiter peccat.in consil.ad repti.§.1.nu.19. 129
6 Heredibus duobus institutis,t eis ecclesia substituta,t vno illorum per codicillos annullato,t non alio instituto,cuius debeat esse hereditas,t heredati.consi.cciij.nu.1.lib.j. 67
7 Heres grauatus dicto fideicōmisso,licet teneatur soluere estimationem fratribus,tū non obligatur.lib.j.minoric.c.iij.nu.14.142
Heres ad quem hereditas deuenit ab intestato vigore testamēti in quo erant instituti fratres minores habentes clausulam,t omni meliori modo tenetur ad estimationem,t in foro conscientie. ibidem.nu.15.
Hereditas relicta fratribus minoribus iure legati,licet fratres relicti non sunt capaces,debetur tamen estimatio.nu.16.
6 Heres vt hereditate p̄tinetur requiritur inst? iudicis,t cursus vnius anni.consi.cxxxvij.nu.1.lib.j.
Heres non implēs volūtatē defuncti.excusatur a pena pp alios executores deputatos in testamento.ibi.nu.2.
Heres qui non dat cautionem de implendo volūtatem testatoris an p̄tinetur hereditate.ibi.nu.3.
6 Heres iure ciuili non implens voluntatem defuncti perdit hereditatem,excepta legitima,si est filius,sed iure canonico et filius perdit totum.dic.int.ius cano.nu.67.
6 Heres conficiens inuentarium non tenetur vltra vires hereditarias iure ciuili,sed iure canonico videtur secus,q? tenetur.dic.in ter ius cano.nu.178.
6 Heres si non fecit inuentarium non p̄opterea perdit Trebellianicam.consi.ij.vo.j.
Heres non conficiens inuentarium,an perdat Trebellianicam. ibi.nu.1.
2 Heres nō pōt actione personali ex testamento conuenirī,nisi pro hereditaria portione:et li insolidum rem legatam possideat.vt l.si tibi.§.si fundus.nu.1.ff.de leg.j.
2 Heres dictio,intelligit de filio in his,q ad heredē extraneus non trāseunt.in l.p̄o herede.§.si quid tñ.nu.2.ff.de acqui.here.
4 Heres t primus commissarius quo differunt.in l.sancimus.§.cū autem.nu.4.C.ad Treb.
2 Heredis appellatione an veniat extraneus.in l.si quis filiumfa.§.in omni.nu.2.ff.de acqui.here.
Heredum nomine cui veniant.ibi.nu.3.
5 Heredis persona videtur vna,t eadem cum testatore.in auth.de iureiur.nu.1.
Heres non potest voluntatem defuncti p̄o parte approbare, t p̄o parte improbare.ibi.nu.2.
4 Heredis appellatione continetur bonorum possessor.in l.fin.§.finautem.nu.19.C.de edic.di.adri.tol.
2 Hereditarium corpus,t pecunia,vel non corpus hēditariū,quo differant.in l.in quartam.nu.8.ff.ad leg.falc.
5 Heres in quem instantia translit,an iurat de calumnia et si sit ratum per defunctum.in auth.vt litigantes.nu.8.
3 Unus ex pluribus heredibus quando possit soluere partē suam. in l.si testamento.§.si duo.nu.1.ff.de ædilit.
3 Heres accusatoris an admittatur ad accusandū,vt glibet extraneus.in l.diui fratres.nu.1.ff.de accusa.
3 Heres representat personam defuncti p̄o ea parte,p̄o qua est heres.in l.p̄etorie.§.sed t si nullus.nu.3.ff.de p̄etor.hered.
2 Heres gravat? a testatore vt hēditarē restituat post mortē suam, si hēditas vadit ad venientes ab intestato,nō tenet ad fideicōmissum nisi instituto moriēti.in l.peculiū.§.titio.nu.2.ff.de leg.ij.
5 Heres inobediens voluntati testatoris,vt p̄uet quomodo,nō tpe cessante debeat:t an requiratur monitio.in §.hoc quidem.nu.2.in auth.de here.t fal.
2 Heres institutus si adiuit,sed est restitut?,vt absteneat,tūc substitutus vulgariter admittit.in l.j.nu.49.ff.de vulg.t pupil.
2 Heres institutus a pagano,qui ponit in eodem testō exheredari. in l.si certum.§.si eodem.nu.1.ff.de testa.mili.
4 Heres cui fuit trāsmissum ius deliberandi per institutū,quinon adiuit p̄ferf subslituto.l.cū proponas.n.4.C.de here.instit.
2 Heres negligens intelligendo pōt morā purgare vsq; ad litis contestatam.in l.si quis titio.§.si heres.nu.1.ff.de leg.ij.
3 Heres qui scripsit testamentū,t postea dedit notario,vt conficeret instrm qui de eo fuerat rogatus,non incidit in falsum.in l.§.ex illa quoq;.nu.2.ff.de falsis.
Heres si scripsit testū manu p̄opria,t dedit notario,qui in eadem schedula dixit,actum tc.mortuus est:t fiat statutum illorū pone mortalitatis,q facta manu alteri?,t subscripta notario publicent poterit petere vigore illius statuti q̄ publicetur.ibi.n.1.
4 Heredes de iure canonico an teneat p̄o delicto defuncti vltra id qđ ad eos puenit.in l.vna.in ū.lec.nu.11.C.ex delic.defun.
Hērdes vsurariorū an teneant ad restitutionē vsurarū.ibi.nu.12.
Heres defuncti quando teneatur actionibus p̄uenientibus ex cōtractu defuncti.ibi.nu.13.
4 Heres institutus si post mortem defuncti concubuit cū eius vore,aufertur ab eo hereditas tanquam ab indigno.in l.so.nu.2.C.de his qui.vt indig.
3 Heres institutus heres,t fideicommissarius nō est heres,nisi t fideicommissarius.in l.Lucius.nu.1.ff.de fideicomm.liber.
1 Heres decedens intra annū scies hēditatē sibi delatā,trāsmittit ius deliberādi ad suū:n eius heres ignorās simpliciter intra annum decesserit tertius heres pp sententiam primi heredis adi. re p̄. in l.quod diximus.§.in heredem.n.1.ff.quod met causa
2 Heredes plures vnius legatarij dicūtur coniuncti coniunctione legati:t quādo in eis habeat locum ius accrescendi.in l.re coniuncti.

eti.nu.10.ff.de leg.iij. 192
1 Heres heredis tita quãdo debeat dici heres titũ ex testamento, vel ab intest.l.velnti.nu.1.ff.de peti.here. 195
2 Heres filij repudiãtis pp existentiã suitatis an possit adire quod filius heres repudiauit.in l.ex militari.§.si filius.num.3.ff.de testa.milit. 181
4 Heres gestoris necessarij, vel voluntarij qñ teneatur in minus quam defunctus.in l.curatoris.nu.9.C.de neg.gest. 96
Heres gestoris an teneatur de legi culpa suãpsius.ibi.nu.10.
3 Heres si rẽ vẽditã a defuncto accipit,tanq̃ nõ vẽditã, eam vsucapiat.in l.p̃to emptore.§.si sub conditione.nu.6.ff.p̃to emp. 12
4 Heres tenetur ad legata ciuiliter & naturaliter quando testator de sua fide confidit.in l.questionem.nu.2.C.de fideicom. 273
5 Heres quando possit repudiare legatum ad incommodum alienum.in l.si mihi.nu.4.ff.de leg.j. 228
1 Heredem qui se falso contendit,cõuenitur vt p̃edo.in l.qui interrogatus.nu.2.ff.de peti.here. 197
2 Heres,qui fuit semel an possit desinere esse heres.in l.in substitutione.nu.2.ff.de vulg.& pupil. 169
1 P̃to herede quomodo sumatur.l.p̃to herede.nu.1.ff.de peti.here.fol.197.& l.j.nu.1.ff.p̃to hered. 127
6 Heredes vniuersales ante restitutam hereditatẽ possunt a legatarijs conueniri.in solutio.o.xij.nu.1. 118
6 Heres granatus de restituẽdo si restituit nõ desinit esse heres, & duo insolidũ nõ possunt heredes existere.cõsuet.lij.n.5.lib.j. 76
6 Heredes scripti non pñt petere quod legata, vel fideicommissa debeantur per clausulam codicillarem.consuet.nu.1.lib.j. 69
6 Heredes vẽdẽdo tenent de dolo & lata culpa.cõsu.xix.n.1.li.j.10
Heredes si vendunt viliori p̃tio fratres pñt protestari quod sunt parati emere res maiori p̃tio.ibi.nu.2.
Heredum fratres sunt p̃referendi extraneis etiam si equaliter p̃tium offeratur.ibi.nu.3.
6 Heres qui decessit ante tempus ei inũctum p testatorem ad solvendum legata,non dicitur in mora,nec incidit in penã.cõsu.vij.nu.2.lib.j. 5
6 Heres granatus restituere hereditatem per fideicommissum fratribus minoribus tenetur ad estimationẽ quam licite fratres recipiant.lib.j.minoris.c.iij.nu.12. 142
6 Herede p̃uiato hereditate si nõ sit expressum,ad quẽ perueniat, &c.heredes ab intestato succedere.consi.xxix.nu.2.lib.j. 14
6 Heredes filij quibus trãsmittit hereditas ex potẽtia suitatis pñt se imiscere & abstinere sicut poterat filius.consi.xxij.n.2.li.j.12
4 Heres non conficiens inuẽtariũ infra cõscientie nõ tenet vltra vires hereditarias.in repe.l.j.nu.45.C.de sacrosan.eccle. 12
7 Heres per mediam personam alterius non cogitur hoc dicere nisi deliberatio partis impediatur.in l.si defensor.§.illud queritur.nu.3.ff.de interro.act. 225
3 Heredũ vnus si soluit tantũ,vel vni tantum pars eius q̃ annuus p̃stabatur fuit solutus q̃ p̃scribatur.in l.si p̃tius.nu.4.ff.de aqua plu.arc. 54
2 Heres quis quando possit institui ad diem incertum.in l.hereditas.nu.1.ff.de here.instit. 146
1 Heres ds legatario domus p̃stare accessum per alias edes.in l.bina.nu.1.ff.de seruit.vrb.p̃ed. 220
3 Heres extraneus qñ p̃sumitur habere scientiã cõtentorum in testamento.in l.qui rome.§.duo fratres.nu.15.ff.de ver.ob. 215
Heres quando p̃sumatur habere notitiam contentorum in codicillis.ibi.nu.6.
3 Heres indignus vsucapit.in l.si.nu.1.ff.p̃to hered. 127
1 Heres cui pignus adiudicatum est p̃to qua parte cõdemnabitur coheredi.in l.si pignori.nu.2.ff.fami.ercis. 232
3 Heres conuentus ad penam commissam ex stipulone defuncti.potest aduersus penam restitui in integrum ex clausula generali.in l.cum filiusfa.§.in hac stipulatione.nu.1.ff.de verb.oblig. 226
Heres succedens in re emphyteutica si non solvit canones,an cadat a iure suo.ibi.nu.4.
8 Heres si sit granatus vendere titio,titius oblato p̃tio agit rei vendicatione.in l.vxorem.§.agri plagam.nu.1.ff.de leg.iij. 287
2 Heres p̃to legato facto fratribus minoribus tenetur ad estimationem.in l.si fideicommissa.§.si seruo.nu.1.ff.de leg.iij. 279
4 Heres contra legatum possidentem ds interdictum quorum legatorum,vt sibi possessionem restituat,vt possit falcidiam retinere.in l.vna.nu.1.C.quo.lega. 332
Heredis assensus ante aditam hereditatem non impedit interdictum quorum legatorum.ibi.nu.2.
3 Heredi qui incumbit onus p̃bãdi innocentiam, qualiter potest ipsam p̃bare.in l.qui rei.§.de illo.nu.2 ff.de bo.dam. 414
2 Heredes plures vnius testatoris qui sunt,vna actione cõtra vnũ & alia cõtra aliũ agi pñt.in l.cũ filijs.§.varijs.nu.1.ff.de leg.iij. 269
2 Heres heredis grauari potest fideicomisso sub nomine appellatino non sub nomine p̃prio.in l.sed & si.nu.1.ff.de leg.iij. 277
1 Heredi non p̃iudicat vbi quis per contumaciam deberet haberi p̃to confesso antequam super hoc p̃nuntiaret, decedat.in l.j.§.sed & constitutio.nu.4.ff.de calum. 145
4 Heres põt remittere cautionẽ de qua.in l.j.n.17.C.de vsufru. 141
2 Heres institutus transmittendo facit aliũ heredem.in l.li patersfami.nu.4.ff.de here.instit. 143
2 Heres repudians hereditatem non potest retinere officiũ executionis.in l.codicillis.§.sticho.nu.1.ff.de ann.leg. 298
4 Heredi ignoranti qui non soluit,quomodo succurratur.in l.ij.n.17.C.de iure emphy. 203
4 Heres officialis decedẽs in officio ds habere salarium totius tẽporis,non autẽ temporis insequentis.in l.si.nu.1.C.de domestribo xij. 433
Heres assessoris defuncti p q̃to tpe debeat habere salariũ.ibid.
5 Heres q sciẽter soluit legatũ, q̃ insolidũ nõ tenebat soluere,an a alijs sibi p̃iudicet.in §.nõ autẽ.nu.1.4.& 5.in fi.de her.& fal.
3 Heredes plures succedẽtes p iudicio cepto cũ defunco, tenent dare defensorẽ.in l.iã tñ.§.si tamen plures.nu.3.ff.iud.sol. 324
Heredes creditoris plures non coguntur simul agere, nisi natura negotij aliud exigat.ibi.nu.4.
4 Heres pendente tpe conficiendi inuentarij potest alio conuenire.in l.si.§.donec tamen.nu.2.C.de iure delib. 29
3 Hrdũ vnꝰ possidẽs insolidũ post lit.cõte.cũ defuncto,sicut põt insolidũ ex eadẽ instãtia ꝺ defũctũ gdenari.ita actor põt nouã instãtiã reincipere.in l.p̃toris.§.si & si nullus.n.6.ff.de p̃to stip. 38
4 Heres si in confectione inuentarij nõ adhibuit testes loco creditorum absentium an inuentarium sit nullum quoad absentes & p̃sentes.in auth.sed cum testator.nu.10.C.ad leg.Falc. 169
5 Heres non faciens inuentarium nõ p̃iudicatur trebellianica.in §.si vero.nu.5.in auth.de here.& fal. 5
Heres qui aliquid subtrahit de hereditate, p̃iudicatur falcidia totius.ibi.nu.6.
2 Heredibus aduocati mortui an debeatur salarium totius temporis vel p̃to rata.in l.dicim functo.nu.5.ff.de offi.assess. 52
Heredes officialis mortui debẽtis salariũ illud de bẽt integrũ salariũ,nisi talis ante finitũ officiũ aliud officiũ acceperit.ibi.n.7.
4 Heres celans res hereditarias qualiter puniatur.in l.si.§.lecta danda.nu.3.C.de iure delibe. 258
2 Heredibus pluribus damnatis dare a testatore simpliciter qñ insolidum,& quãdo p̃to hereditarij portionibus teneantur.in l.si pluribus.§.si ita.nu.1.ff.de leg.iij. 260
3 Heredum vnus si soluit sortem p̃to sua parte, & coheredis facto incidit in penam per alterum computabitur in penam.in l.stipulationum.§.si sortem.nu.3.ff.de verb.oblig. 211
3 Heres vnus ex pluribus heredibus vnius comitis habentis iurisdictionem de maleficijs non põt solus iudicare,nisi constet alterum nolle,vel non posse.in l.si vni.nu.9.ff.de re iud. 140
3 Heredum vnus p̃missoris obligationis si in genere soluit institho.& alij dissentiant quomodo subueniatur creditori contra ipsos heredes.in l.ij.§.ex his.nu.5.ff.de ver.obli. 206
Heredes plures quando discordant,qñ cogantur per iudicem, vt eis consulatur.ibi nu.6.
Heredũ vnus p̃missoris in obligatione generis de necessitate cogitur soluere totum creditori nõ volenti recipere partẽ.ibi.n.8.
Vnus ex heredibus stipulatoris si agit insolidum ad seruitutes, & deuenitur ad executionẽ supra interesse nõ p̃statur nisi pars.ibi.nu.1.
Heredes plures in obligatione indiuidua an dicantur duo rei, ex quo quilibet tenetur insolidum.ibi.nu.12.
2 Heres cui transmissum est ius deliberandi põt hereditatem repudiare.in l.qui duos.nu.13.ff.de reb.dub. 141
Heredum vnus si ex virtute iuris deliberandi adiuit intra annũ alius non,an ille qui adiuit habet totam hereditatem.ibi.nu.1.
2 Heredis institutio quãdo habeatur p̃to alienatione.in l.peto.§.fratre.nu.2 ff.de leg.iij. 267
2 Heres post mortem condemnabitur ad interesse p̃batũ alio mõ quã per iuramentũ.in l.qui cõcubinas.§.si edes.n.3.de le.iij. 283
3 Heredes intra quantum tempus tenentur vendicare morte defuncti.in l.j.nu.6.de iure fisci. 154
2 Heres mariti obijcit compensationem ob res amotas,vel donatas.in l.rei iudicate.§.heredi.nu.2.ff.sol.matr. 13
Heres mariti non potest vti retentione.ibi.nu.3.
2 Heres debet seruare iuramentum defuncti. in l.cum qs.§.codicillis.nu.10.ff.de leg.iij. 285
4 Heres non capax deferens p̃emiatur: & an teneatur se deferre statim.in l.vnica.nu.1.C.de his qui se defe.lib.x. 380
2 Heres heredis qñ dicatur heres testatoris.in l.g lib ris.§.hec verba.nu.1.ff.de vul.& pupil.fo.160.& consil.v.nu.1.lib.j. 49
2 Heres si decedit ante aditã hereditate. fideicomissũ vniuersale

qñ extinguat.in l. ille a quo. §. si de testamento.n.2.ff.ad treb. 388
4 Heredes ambaliatoris qui decessit tenentur restituere reipublice salarium p ro rata temporis quo non seruiuit.in l.cū vos.nu.2.C.de legatio.lib.x. 397
Heredes assessoris decedentis in officio,an debeat restituere salarium perceptum p ro tpe quo non seruiuit.ibi.nu.3.
5 Heres non conficiens inuentarium tenetur creditoribus,& legatarijs de suo satisfacere.in §.si vero.n.1.in auth.de here.& fal. 5
3 Heres illius cui facta fuit nuntiatio post prestitam satisdationē plus tenetur.in l.non solū.§.morte eius.n.8.ff.de ope.no.nū. 17
2 Heres deportatus institutus an sit omnino incapax.in l.si deportati.nu.1.ff.de leg.iij. 279
5 Heres tabellionis.de rogitis ipsius tabellionis an possit conficere instrumenta.in auth.de tabel.nu.9. 26
1 Heres gestoris necessarij tenetur in minus,quā defunctus:secus in herede voluntarij:q ita tenetur,sicut defunctus.in l.ait p to.§.hec autem actio.nu.1.ff.de neg.gest. 135
3 Heredem vnus p missoris hominis in genere, si soluit partem suā in stichō an liberetur & qualiter agatur contra alios.in l.ij.§.& harum.nu.5.& 9.ff.de ver.ob. 205
1 Heres ex contractu defuncti vbi conueniri p̄ sit.in l.si fideicō missum.nu.1.ff.de iud. 186
5 Heres conficiens inuentarium an possit vti falcidia aduersus creditores.in §.si enim.nu.10.in auth.de here.& falci. 4
4 Heres institutus in testō conditio ab ingresso ante ingressum an habebit omnia bona statim,an vero spectabit mortem naturalē ingredientis.in auth.si qua mulier.n.10.C.de sacrosan.eccl. 24
4 Heres non capax institutus quando studiose celat fiscū,& fideicō missario punitur.in l.vnica.nu.5.C.de his que se defe. lib.x. 380
3 Heres vt constituatur in mora ad eundi hereditatem dī interpellari in iudicio:q tenetur officio iudicis.in l.cum postulassem.n.1.ff.de dam.infec. 48
3 Heres an incipiat possideri ciuiliter p fructuariū eoipso,quod fructuarius incepit possidere.in l.si homo.nu.4.ff.de vsucap. 123
3 Hēdū maior pars q̄ dicat.in l.ij.§.cato.nu.34.ff.de ver.obl. 20
5 Heres inobediens defuncto qñ p̄iudicatur commodo hereditatis.in §.si quis.nu.8.in auth.de here.& falci. 3
2 Heres efficitur necessarius in puncto,quo moritur.in l.questū.§.presenti.nu.1.ff.de leg.j. 246
4 Heres quo iure petat se mitti in possessionem.in l.fi.§.sinautem.nu.7.C.de edē.diui adri.tol. 261
5 Herede monito si desistat parere dispositiōi defuncti,qñ extraneꝰ vel fiscus admittat.in §.ordinatū.nu.4.in auth.de here.& fal. 5
2 Heres tenetur dare legatario instrumenta actionis sibi legati.in l.quesitum.§.papinianus.nu.1.ff.de fun.instr. 312
4 Heres vbicunq; transferēt hereditatem ad alium sine suo dolo:licet extinguatur actio,durat tamen effectus.in l.debitor.21.n.2.C.de pactis. 37
3 Hēdes iure naturali tenent satisfacere ō delicto defuncti:qñ actio est penalis ex parte rei:& rei ꝑsecutoria ex parte actoris:& qd qñ est penalis ex vtraq; parte.in l.j.nu.6.ff.de p̄tua.delict. 354
Heredes vsurarū tenentur etiam de iure ciuili ad restitutionē vsurarum.ibi.nu.6.
Heres quando est incapax ob defectum sui,ad quē perueniat hereditas.in l.hereditas.nu.1.C.de his quib.vt indig. 264
Heres n est incapax ob defunctum testamenti ad quē deueniat hereditas.ibi.nu.4.
3 Heres an teneat de leui culpa,siue ꝑ ct' vel quasi ꝑ ctus sit voluntarius,siue necessarius.in l.ex depositi.n.1.ff.de act.& obl. 199
5 Heredes tabellionis nō p̄t instrui nota redacta redigere in publicā formā sine sui periculo licētia.in aut.de defen.ciui.n.6. 28
1 Heres an possit declarare intentionē ambiguā defuncti.in l.ij.§ intentione.nu.3.ff.de iud.fo.487.& l.ij.quis.§.ij.§ plures.nu.2.ff.de leg.j. 231
2 Hēs titū ab itestato q fuit hēs scū ex testō,an dicat hēs ex testō vl' ab itestato.in l.§ in aliena.§ iterdū.nu.4.ff.de acquir.here. 187
2 Heres nō soluit p̄tiū per quod emit rem mihi legatā,sed p̄cium congruum.in l.plane.§.quod si rem.nu.3.ff.de leg.j. 232
1 Heres quando sit melioris conditionis,quam defunctus.in l.interdum.nu.2.ff.de mino. 160
3 Heres vnus ex pluribus heredibus vnius comitis hūtis iurisdictionē pōt solus inter subditos,& in his in qb⁹ ad ipsos iudices commodū non spectat iudicare.in l.ij.vni.nu.8.ff.de re iud. 140
3 Heres emphyteute si nō soluit debitū canonē,an cadat iure suo.in l.j.§.si aduersus.nu.1.ff.quando appel.int. 448
1 Heres q̄ hꝫ vtā rē ꝑ alia,an tūc illa veniat in petitionē hereditatis,vel restitutionē.in l.impator.§.cuautē.nu.2.ff.de leg.ij. 267
2 Heredi petenti copiā testamenti a notario, an notarius teneatur edere cū die & consule in l.ij.§.diem.nu.1.ff.quēad.test.ape. 209
1 Heres quod hꝫ a defuncto, computatur in bonis. in l.maritus.nu.1.ff.ad leg.fal.
2 Heres coactus restituere cōditionē fideicommissi pendente, pōt pertinere & recuperare beneficium quarte.in l.si patroni.§.sednec illud.nu.2.ff.ad treb. 182
4 Heres non auditur allegando turpitudinē defuncti,in l.filios.nu.1.C.de reuo.his que in frau. 395
2 Heres an si omittat ponere vnā rem in inuentario p̄iudicet beneficio tituli.in l.paulus.nu.1.ff.ad le.fal. 331
1 Heres manumittens seruum restitutioni subiectū, qñ teneatur ad estimationem.in l.quidam.§.si quis.nu.2.ff.ad treb. 376
Heres quando p̄sumatur ignorare cōtenta in testamento.ibi.
4 Heres monit⁹ a iudice iplere volūtatē defuncti,qua pena puniat & q̄ monitio regrat.in aut.hoc amplius.n.1.& 6.C.de fideico. 271
Heredes dīuidentes inter se,si renunciat omni iuri,quod alter hꝫ vel habere possit in parte alterius,vtrū si vnus ex heredibus est negligens alter cui defertur repellat:q̄ non.ibi.nu.9.
1 Heres an ita cogatur dotare,sicut defunctus.in l.sicut.§.debitori.nu.1.ff.quib.mod.pig.vel hypo.sol. 69
4 Heres vltra vires hereditarias non tenetur legatarijs.in l.ij.bonis.nu.1.C.de iure delibe. 24
2 Heres non conficiens inuētarij perdit falcidiā, & tenetur ad solida legata. in l.in rōne.§.quod vulgo.nu.2.ff.ad leg.falc. 373
2 Heres vt exhibeat res,& quibus electio fieri dz, potest cōueniri actione ad exhibendum,vel ex actione testamento.in l.scyphi.nu.2.ff.de opt.leg. 309
2 Heres institutus cogitur respondere positioni sibi facte, an fuerit rogatus de restituendo spurio.in l.ij gener.num.10.ff.de his qui.vt indig. 318
2 Heres grauatus si decesserit sine liberis, vt bona sua deueniant ad sempronium intelligitur de bonis testatoris.in l.cum in testamento.nu.4 de aqu.& arg.leg. 359
2 Heres grauatus vt liberet seruum,qua actione conueniri possit. in l.si peculium.§.si vero.nu.5.ff.de pecu.leg. 315
2 Heres extraneus quando venit appellatione heredis, an intelligatur de primo.an vero in infinitum.in l.gallus.§.etiam.nu.7.ff.de libe.& postbu. 125
2 Heres videtur ponere fideicommissarium in locū suū.in l.ij.nu.2.ff.ad treb. 384
Heres si perdit beneficium quarte per coactionem, hoc tū p̄iudicat fideicommissario,non legatarijs.ibi.nu.3.
2 Heredum vnus qñ grauatur in certa specie simpliciter ille in in solidum tenetur.in l.si tibi.§ si testō.nu.2.& 5.ff.de leg.i. 245
Heredum vnus quando grauatur in specie hereditaria tunc tenetur p̄ro hereditaria portione.ibi.nu.5.
2 Heres qui dixit se nō teneri cauere,& incōtinenti velle p̄bare & dum super hoc cognoscitur apparet legatum deberi pure legatum p̄stabit.in l.si is a quo.nu.4.ff.vt in pos.leg. 405
1 Heres est dominus rei legate sub conditione.in l.si seruus.nu.1.ff.de condi.fur. 338
2 Heres patris cogitur dotare filiam.in l.si marito.§.si volūtate.nu.9.ff.sol.mat. 26
2 Heres viri habet vestes pretiosas,viles ipsa vxor.in l.si usufructus.§.dos legata.nu.1.ff.ad leg.fal. 379
2 Heres quis possit hereditatem adītā repudiare, ne portio deficiens sibi accrescat.in l.cum hereditate.nu.2.ff.de acqr.her. 197
2 Heres iulius a testatore p̄stare legatū certo loco,qñ possit alio loco cōgruo cōueniri.in l.nemo pōt.nu.24.ff.de leg.j. 259
2 Heres ante restitut'onem quando possit cōueniri.in l.ambe hereditas.nu.1.ff.ad treb. 398
Heres qñ cogatur iudiciū suspicere vsq; ad litis cōtestationē vsq; ad sententiam,& quando vsq; ad satisfactionem.ibi.nu.4.
2 Heres si aliqua alienauit & aliqua emit,an empta in casu l.Titi. ff.ad treb.veniant in restitutione.ibi.nu.2. 394
2 Heres conficiens inuentarium si omittat vnam rē ponere in inuentario,perdit in totum falcidiam,& beneficium inuentarij.in l.rescriptum.nu.2.ff.de his quib.vt indig. 340
Heres qui negat rē fuisse in bonis defuncti in illa re nō detrahit trebellianicam.ibi.nu.3.
2 Heres tenetur luere rem legatam p̄ro debito non hereditario. si res obligata.nu.2.ff.de leg.j. 240
4 Heres restituens ante diem quando possit a creditorib⁹ cōueniri,sicut donans,vel vendēs.in l.post mortē.n.4.C.de fideico. 278
Heredi an sit denūciādum ad hoc, vt legatarius possit agere de euictione.ibi.nu 6.
2 Heres institutus in sol'dū,an si decedat intra annū,transmittat ius deliberandi ad plures heredes,an poterit adire separatim.in l.cum solus.nu.1.ff.de acqui.here. 198
4 Heres heredis quando cogatur adire si heres potuit adire.& nō adiit.in l.eam quam.nu.4.C.de fidecom. 272
Heres qui non est capax,si est institutus,& rogatus restituere an cogatur

cogatur adire.ibi.nu.5.

2 Heres post apertura testamenti presumitur habere scientiã cõtentorum in testamento.in l.cum heres.nu.2.ff.de lib.leg. 335
Heres voluntarius z non necessarius post aditã hereditatẽ presumitur habere notitiam testamenti.ibi.nu.3.
Heres potest ꝓ habiliter ignorare legata in codicillis.ibi.n.4.
1 Heredum vnus debens certam speciem põt soluere partem alterius.in l.si procuratorem.§.si ignorantes.nu.3.ff.mand. 372
2 Heres fideicommissario vniuersali tenetur reddere rõnem.in l.cum tale.§.Titius.nu.2.ff.de condi.z demon. 367
2 Heredes vbi lucrantur fructus dotis ꝓ illo anno,quo alimentant mulierem.in l.diuortio.nu.2.ff.sol.mat. 8
Heredes mariti lucrantur fructus dotis quando superabundãt alimentis prestitis vxori defuncti.ibi.nu.6.
2 Heres quando cogatur habere ratum factum defuncti.in l.Lucius.nu.4.ff.sol.mat. 28
Heres soceri poterit opponere de minoribus vxoris,licet heres mariti non.ibi.nu.5.
Conuentus vel heres potest vti exceptionibus sibi competentibus etiam non vt heredi.ibi.nu.6.
2 Heres id quod capit cã conditionis implende non computat in falcidiam.in l.si pupillus.nu.2.ff.ad leg.Falc. 375
2 Heres eligit,z non legatarius in habentib⁹ fines facto hominis.in l.si domus.nu.1.ff.de leg.j. 241
4 Heres qui est per beneficium restitutionis integrum,z sic de iure pretorio nõ desinit esse heres de iure ciuili.in l.qui se patris.nu.9.C.vnde lib. 231
1 Heres non potest redarguere mendacium defuncti.in l.rem alienam.nu.3.z 15.ff.de pig.actione. 349
2 Heredes an possint esse duo de iure ciuili.in l.j.§.post suos.nu.1.ff.de suis z legi.here. 434
2 Heres qui facit inuentarium an sit habenda ratio duplici cõmissi re evicta.siue fuerit emptor siue venditor.in l.cum emptor.n.1.ff.ad leg.Falc. 377
2 Hꝰ cõuẽt⁹ a legatario,vt agat,liberat credẽdo actionẽ nisi magna expẽsa regrat.in l.si sic legatũ.§.si qs ita.n.4.ff.de le.j. 243
2 Heres remanet nomine,qadiuit,licet sit restitutus,vt abstineat.l.si filius.nu.3.ff.de vulg.z pup. 161
6 Herede dãnato p testatorẽ vendere fundũ oblatione pretũ facta per emptorem,si heres recusauit,venditio erit perfecta z dñiũ translatum.in l.si fideiusso.§.meminisse.nu.1.ff.de leg.j. 237
6 Heres pecuniam legatam sub conditione quando poterit mutare.in l.omnia.nu.3.ff.si cer.pet 249
6 Heres extraneus presumitur ignorare contenta in codicillis.in l.eius qui.nu.10.ff.si cer.pet. 266
6 Heres qñ est in dolo,statim tenetur ad estimationem rei legate, que non reperitur,si in culpa datur sibi tempus ad rem inueniẽdam.in l.cum res.nu.6.ff.de leg.j. 236
Heres quãdo teneatur ꝓ re legata de dolo,lata culpa,z qñ de leuissima.in d.l.cum res.§.culpa.nu.9.eo.tit.
8 Hꝰdes notati p notia ꝓpria tenent in viriles,p appellativa in hꝰditarias portiões.in l.turpia.§.si pars.n.1.z 3.ff.de leg.j. 238
6 Heres si vult impedire alienationẽ fiẽdã p executores,quid agere habeat vt illã impediat.in l.alio herede.n.19.ff.de ali.leg. 322
6 Heres an cogatur ad redimendam rem legatam p testatorem eidem testatori legatam,quam repudiauit.in l.seruũ filij.§.si quis rem.nu.1.ff.de leg.j. 235
2 Heres specialiter obligatus si soluit,hꝫ regressum contra alios hꝰdes,qñ alij sunt grauati.in l.si tibi.§.si testõ.nu.7.ff.de le.j. 245
2 Heredes eorum qui recipere debent alimenta,illa petere pñt.l.solent.nu.9.ff.de ali.leg. 320
1 Heres in foro conscientie non tenetur ad debita vltra vires hereditarias.in rub.nu.3.ff.de acqui.here. 185
4 Heres qñ veniat ꝓ factũ defuncti.in l.fi.n.6.C.q̃ in frau.pa. 228
2 Heres est cui factum prelegatum quando sit,quod illud non cõsequatur.in l.filio.nu.3.ff.de leg.j. 245
2 Heres etiam de iure.ff.tenetur vltra vires hereditarias.in l.filius.§.diui.nu.8.ff.de leg.j. 250
1 Heredilegitimo quando datur quota pars hereditatis ex causa transactionis creditores tam scriptum quã legitimũ cõueniant.in l.controuersia.nu.5.ff.de transac. 114
Item legatarij quando legata sunt repetita ab intestato:secus si non sunt repetita:quia tunc scriptus heres.ibi.
Heres an quis sit interrogandus est:z si pp dubiũ non vult respondere interrogatur an sit bonorum possessor.ibi.nu.7.
Hꝰdi scripto si res remanet:z alia tota hereditas cõcedit legitima,si legata sunt repetita ab intestato legitimꝰ cõuenit:si nõ sunt repetita hꝰa scriptꝰ sine hypotecaria siue psonali agat.ibi.n.9.
Quando est contentio inter heredem z alium qui dicit se fideicõmissarium vniuersalẽ,vterq; a legatarijs conuenitur:z etiam a creditoribus secundum quod possit ibi.nu.11.
Heres scriptus z legitimus tranligentes super testõ possunt requirere creditores.vt consentiant transactioni.ibi.nu.12.
2 Heredis expresso licet nõ fiat a testatore,si tñ sit a notario,valet.in l.heredes,nu.9.ff.de testa. 115
5 Heres non seruans iuramentum defuncti,qñ priuetur hereditate ipso iure.in auth.de iure.etur.a morient.prestit.nu.6. 26
2 Heres ꝓ renouanda re magni valoris vendita p executores,ꝓ modico agit cõtra emptorẽ.in l.alio herede.n.15.ff de ali.leg. 322
3 Heres publicani tenet eatenus,quatenus ad eũ pervenit:et si agit p delicto familie.in l.si publicanus.n.1.ff.de pub.z vec. 56
4 Heres vniuersalis succedit in malam fidem defuncti.in l.ij.nu.2.C.de fruc.z lit.expen. 312
2 Heres necessarius qui credit se voluntarium qñ possit adire.in l.bis qui putat.nu.4.ff.de acqui.heredi. 189
2 Heredi differenti hereditatem adire statuitur tempus ad eundũ vel datur curator bonis.in l.si constante.§.si exheredato.nu.6.ff.solu.matri. 23
1 Heres cũ legatarijs quasi habit.in l.j.nu.8.ff.de cõdi.inde. 297
4 Heres an possit cogi ad soluenda legata.si portio fideicommissarij non sufficit.in l.ad eum.nu.1.C.ad Treb. 278
4 Heres qui ex priuilegio non põt intra tempora confectionis inuentarij conueniri a creditoribus an possit alios conuenire.in l.fi.nu.5.C.de fruct.z lit.expen. 314
2 **Hereticus** quando possit testificari.in l.eum lege.nu.1.ff.de testa. 113
4 Hereticus que testimonia sint interdicta.in l.quoniam.nu.2.C.de here.z ma. 33
5 In bonis hereticorum deficientibus filijs z propinquis ꝑcat holicis quandoque succedit ecclesia:quandoq; fiscus.in §.si quis de.nu.1.in auth.vt cum.de app. 55
5 Heretici dicuntur omnes,qui sunt extra fidem:z nõ sunt mẽbra sancte eccle.in auth.de priui.dot.nu.1. 52
Item qui non percipiunt sacramenta z cõmuniones.ibi.nu.3.
Heretici non possiunt habere officia inter christianos.ibi.nu.2.
3 Heretici z damnati in metallum non capiunt legata,z eis factũ.in l.j.nu.2.ff.de iure fisci. 454
4 Heretici hodie sunt infames:z repelluntur a testimonio.in l.j.nu.11.C.de sum.trini. 4
Heretici qua pena puniantur.ibi.nu.13. 4.
5 Filij catholici succedunt patribus hereticis,z nõ filij heretici.in §.si quis.nu.3.in auth.vt cum.de appel. 55
4 Hermaphrodia an possit pretendere ignorantiã constitutionis.l.si quis in tantam.C.vnde vi.ibi.nu.5. 334
4 **Hypotheca** tacita an hẽat locũ in rebꝰ q̃stis p hereditatẽ.l.fi.nu.8.C.qui po.i pig.ha. 346
2 Hypotheca tacita cõpetit ẽt viro p20 dote habenda.in repe.l.si constante.nu.77.ff.sol.matr. 21
1 Hypotheca tacita an de iure antiquo erat inducta p20 legato.in l.non est mirum.nu.3.ff.de pig.act. 348
4 Hypotheca tacita competens mulieri in actione de dote est priuilegiata.in l.vna.§.vt plenius.nu.7.C.de rei vxo.act. 217
Hypotheca nõ tollit i solutiõe.l.grege.§.ẽt li.n.1.ff.de pig. 386
5 Hypotheca specialis nõ pmittit in rebꝰ ecclesie ẽt necessitate imminente.in §.si autẽ creditor.nu.1.in auth.de nõ alie.aut pmu. 13
3 Hypotheca priuati que z quando preferatur hypothece fisci.in l.si is qui.nu.1.ff.de iure fisci. 458
2 Hypothecaria intentata per mulierem in casu.in l.si cõstante.ff.sol.ma.non est nature hypothecarie intentate per alios.in repe.l.si cõstante.nu.93.ff.sol.matr. 21
4 Hypothecaria quãto tpe tollatur.in l.eos.n.2.C.de vsur. 193
3 Hypothecaria potest cedi sine principali:z quis sit effectus.in l.fideiusso.nu.1.ff.de fideiuss. 281
4 Hypothecaria an possit cedi.in l.fi.n.4.C.ô her.vel actio.vẽ. 196
5 Hypothecaria agens ꝺ3 probare debitorem fuisse dim tempore obligationis:z an sufficiat probare possessionem cum bona fide.in §.illud quoq;.nu.3.in auth.de trien.z semis. 20
4 Hypothecaria quando competat:z quando condictio indebiti.in l.fi.§.z si prefatam.nu.4.C.de iure delibe. 238
Hypothecaria agenti,qui incumbat probare.in l.rem alienã.nu.5.z 13.ff.de pig.act. 349 350
Hypothecaria extinguitur rei peremptione.ibi.nu.7.
Hypothecaria quando quis possit conueniri p20 iure possessionis,quam habeat debitor in aliqua re.ibi.nu.8.
Hypothecaria quando queratur domino per procuratorem.in l.solutum.§.per liberam.nu.4.ff.de pig.act. 344
2 Hypothecaria intentata veniunt etiam nomina debitorum.in l.pater.nu.5.ff.de do.prele. 307
4 Hypothecaria non potest intentari contra possessores bonorum antequã sit actũ psonali.in l.pscutione.nu.2.C.de pig. 394

Hypothecaria si fuit actum ꝯ possessores bonorum non conuē. tu primo rei principali, nec facta excussione, valebit processus, t sententia. ibi. nu. 8.

4 Priuato agēti hypothecaria ꝯ donatarīū icūbit ꝓbatio rē pri⁹ sibi hypothecatā ꝑ donatā: fisco nō. i l. j. n. 4. C. ō. in. fis. li. x. 371

1 Hypothecaria q̄ dat secundo est eadē cū ea. que datur primo creditori. in l. aristo. nu. 7. ff. que res pig. vel hyp. obli. pos. 414

1 Probāda in hypothecaria directa, t in vtili, t in quasi hypothecaria. in l. si ab eo. nu 1. ff. de pig. 412

1 Hypothecaria auocat nudam possessionem. in l. si cum venditor. nu. 1. ff. de euic. 422

1 Quis obtinere debeat an possessor an creditor agens hypothecaria cum non apparet de prioritate creditoris. vel possessoris. in l. t que. §. quod dicitur. nu. 1. ff. de pig. 411

3 Hypothecaria t quasi seruiana est idem. in l. fi. num. 1. ff. de salui. interdict. 186

1 Modus t forma sententiandi in hypothecaria. in l. si fundum. §. in vendicatione. nu. 3. ff. de pig. 411

4 Hypothecaria t vēdicatio ꝓ eadem re diuersis respectibus cō petunt. in l. in rebus dotalibus. nu. 2. C. de iu. dot. 211

1 Hypothecaria t pignoratitia quomodo se habeant. in j. constit. ff. §. tertū. nu. 1. 4

1 Hypothecata res venit in iudicio familie erciscunde. in l. si pignori. nu. 1. ff. fami. erci. 232

Hypotheca cessa an videatur cessa personalis. ibi. nu. 3.

4 **Hodie** constat. hodie agit. qualiter intelligatur. in compensationes. nu. 8. C. de comp. 189

5 **Homines** sunt honorādi secundū virtutes. in §. ordinationem. nu. 1. in auth. de monachis. 10

6 Hominem non esse liberum non est de forma substantiali: sed accidentali. trac. de alueo. §. q̄ si. nu. 14. 185

Homo est animal ciuile politicum. ibi.

Hominum due sunt species. scilicet liberi, vel serui, considerādo in esse mentali. ibi. nu. 13. t 18.

6 Homo de terris ecclesie delinquens in Imperatorem. an potuerit contra eum vel per imperatorē vel per habentē ab eo authoritatē procedi. in cōsi. o sunt rebel. §. rebelli. nu. 10. 139

6 Homines equalis conditionis equaliter incedere presumuntur a iure consi. xvi. nu. 5. lib. ō. 80

3 Homines locupletes an cogantur vendere frumentum. in l. annonam. nu. 1. ff. de extraor. criminib. 363

4 Homines formidolosi curāt ea que nulla sunt suspicione digna. in l. fi. nu. 2. C. de iure deli. 207

3 Homines tres faciunt collegium t etiam vniuersitatem: duo cōgregationem: decem vero populum. in l. pretor. num. 1. t 2. ff. vi bono. rapto 354

1 Hominum gratia omnia sunt cōstituta. in l. j. nu. 1. ff. de sta. ho. 26

5 Homo satur non ita bene discernit sicut ieiunus. in §. nō tamen. nu. 2. in auth. de nup. 23

1 Homo seipsum custodit, t in eo non debet tanta custodia. in l. si vt certo. §. custodiam. nu. 2. ff. commo. 337

1 Homo antiquior presumitur melior iuuene. in l. cum quid. nu. 7. ff. si cer. pet. 246

2 Homo prout est genus, est quedā idea. seu imaginatio, que nō est in commercio nostro. in l. meuius. §. duorum. nu. 9. ff. ō le. iū. 263

5 Homo qui nō facit decentia nature, non reputatur homo, sed bestia. in auth. de incest. nu. 2. 17

1 Hominem ad certificandū sufficit dicere nomē proprium, nisi sint plures eiusdem nominis. in l. si in rem. nu. 1. ff. de rei ven. 204

3 **Homicidium** dicitur manifestū q̄n aliquis reperitur mortuus: t quis fuerit visus effugere cum gladio cruginato. in l. tur est. nu. 1. ff. de furt. 336

1 Homicidiū fit mādat cōmittit in platea stās in domo an puniat ex delicto. vel ex mandato. in l. j. §. qd aūt. nu. 2. ff. de ser. corru. 238

3 Si duo interfecerunt vnum an quilibet teneatur de homicidio. in l. qui seruo. §. si duo. nu. 1. ff. de fur. 340

3 Si aliquis allocutus est aliquē ad aurē. qui statim cōmisit homicidiū: t homicidiū probetur p famā: an presumatur factū cōsilio aliquentis. in l. si ventri. §. eorum. nu. 1. ff. de pani. cred. 56

3 Homicidiū vnus si quis mandat pluribus q̄ faciant dē vnum delictum, t non plura. in l. si in rixa. nu. 6. ff. de iudicar. 401

3 Cōtra vulnerātē nō potest p̄cedi o homicidio: et q̄n est certū vulneratū ipm mori de vulnere. in l. dānī. §. sabini. nu. 1. ff. de dā. infe. 41

3 Homicida non dē qui prestat opem homicidio: licet puniatur ō homicidio, licet dicatur homicida de iure cano. in l. is qui opes. nu. 2. t 4. ff. de fur. 340

1 **Honestas** etiam de hominibus dē secundū mores ciuitatis. in l. testes. nu. 1. C. de testi. 172

4 Honor quando datur alicui inuito dicitur pena. in l. ne quis. n. 2. C. de decurio. lib. x. 388

4 Honores q̄ phibeat habere. i l. vnica. n. 2. C. de mulie. li. x. 196

Honor cum administratione minoribus concedi non potest: sed sine, sic. ibi. nu. 9. t 17.

Honor cum administratione mulieribus non competit: sed sine, sic. ibi. nu. 10. Et qñ cum administratione. ibi.

4 Honores habentes annexam dignitatē non possunt iudici nisi ciuibus t incolis. in l. vnica. nu. 12. C. de mulie. lib. x.

3 Mōlīs dare pecuniā et palā p habendo honore cū administratiōe ſ; sine administratiōe sic. i l. vnica. n. 2. ff. ad legē iul. de ambi. 418

Honorem petere precibus qua idoleceat. ibi. nu. 3.

3 Dare p̄o habenda administratione cū honore nōlīs, sed p̄o habendo honore sine administratione sic: dummodo detur palam, non clam. in l. hoc iure. nu. 1. ff. de dona. 5

5 **Hora** dici an apponi debeat instrumēto. in §. illud. quod. p̄repo. no. impe. nu. 15. 72

1 **Hospitari** qui cogit postq̄ incepit. in l. j. §. marina. n. 1. ff. nau. cau. stab. fol. 79. t l. licitatio. n. 4. ff. de publi. t vectig. 27

5 Hospitalium gubernatio spectat ad episcopum. in §. si quis. nu. 2. in auth. de ecclesia. tit. 6

3 Hospitari quis non tenetur, nisi in casu aduenientis multe militie. in l. vnica. §. serui. nu. 3. ff. furti aduer. nau. 60

Hospes q̄ intrauit hospitiū. si in mane ōt sibi pecuniā subtractā in hospitio q̄n credatur sibi: t q̄ ꝯ hospitē nō iuratur. ibi. nu. 4. 370

Hospitatus qui dedit valisiam hospiti. t dicit sibi subtractū de valisia an ei credatur. t de remedio. nu. 5. 373

4 Hospites onus suscipiendi est munus patrimoniale. in l. q immunitatem. nu. 2. C. de mune. pa. lib. x. 393

3 Hospites recipere in domo est onus domus. in l. rescripto. §. sciendum. nu. 1. ff. de mune. t hono. 473

Hospites recipiendi onus pōt imponi etiā forensi, t ecclesie. ibi.

4 Hospes acceptans bannitū ignoranter huc notum, sic ignorū. an puniatur. in l. omnes nu. 1. C. de agrico. lib. xj. 443

1 **Hostem** decipere l. priuato non ti ducī belli. in l. §. nō solū. n. 1. ff. de dolo. fo. 52. t l. §. preterea. nu. ff. de questio. 418

2 Hostibus opem dans, t fauorem tenetur lege Julia maiest. in l. iusq. nu. ff. ad leg. iul. maiesta. 387

3 Hostes cuiuislibet ciuitatis pdicta ea q̄ sunt iuris ciuilis, t beneficia priuilegiorū t statutorū illi⁹ ciuitatis sicut hostes ppli romani q̄ sunt iuris ciuilis romanorū i l. hostes. n. ff. capiti t postli. 412

3 Hostium fundus potest concedi sub conditione, si capietur. i l. iber. nu. 2. ff. de ver. b. oblig. 244

1 **Humanū** est peccare: dia bolicū p̄seuerare. in l. Pomponius. §. meminisse. nu. 2. ff. de inofficio. testament. 191

2 Humilis dicitur homo quilibet dignitate carens. in l. tutores qui nu. 2. ff. de suspec. tu. 81

De litera. I.

3 **Ius** in lege cornelia inspicit ad hoc, vt videamus quē animū habuit occidendi vel nō: sed in lege aquilia inspicitur, vt videamus ex quo tempore sit secuta. in l. si in rixa. nu. ff. de lica. 401

3 Iudeus nō dē litigiosus, nec qui stat in arce munitissima: sed est facilis ad conueniendum. vel legalis. in l. si quis stipulatus. §. si quis. nu. 1. ff. de verb. obli. 245

1 Idoneus quilibet presumitur preterquā ad facultates. in l. si vero p̄o. §. qui p̄o rei qualitate. nu. ff. qui satisd. co. g. 71

2 **Ignobilis** t vilis q̄n ducitur, ducitur cum dedecore. in l. nō tantū. §. si emancipatus. n. ff. bo. poss. contrabulas. 411

5 Ignobiles acrius puniunt. q̄ nobiles. in aut. ō incest. nup. n. 7

5 Ignobiles t viles qui dicātur vt a testimonio repellant. in §. fin cimus. nu. 5 in auth. de testi. 49

3 **Ignoras** si nōn capiat possidere, nō retinet possessionē. in l. possideri. §. Veratius. n. 1. ff. d acquir. poss. 94

4 Ignorare illud quod omnes scire debent est lata culpa. in l. bum. nu. 1. t 2. C. de legi. 17

4 Ignorans an puniatur t qua pena. in l. seruos. num. 1. C. de agr. lib. j. 410

2 Ignorans etiam si sit coniunctus, an habeatur p̄o contradicente. in l. si vero. nu. 1. ff. sol. mat. 5

Ignorantia non punitur, t quando. in l. genero. nu. 1. ff. de bis q notan. infa. 119

Ignorantiam allegare, quando liceat. ibi. nu. 1.

1 Ignorantia presumitur in heredibus suis: t necessarijs, contento rum in instrumento: secus in extraneis: t ibi de ratione, in l. etius qui. nu. 29. ff. si cert. pet. 266

1 Ignorantia legum est lata culpa. in l. qñ nerua. n. 7. ff. depo. 398
3 Ignorantia in facto alieno est tolerabilis: in proprio nõ. in l. vsu capio. nu. 4. ff. pro suo. 129
4 Ignorantia iuris quando noceat in dãnis vitãdis: z que. in l. vi. nu. 1. C. de his que vi. metus ve cau. gest. sunt. 97
5 Ignorantiam legis noue post tempus publicationis statutũ qs allegare non potest. in auth. vt facte no. consti. nu. 5. 32
5 Ignorantia excusat aliquem a pena: sed hãc conseruet ius alicui dubium. in l. labeo. nu. 2. ff. si quis testa. li. esse. 349
3 Ignorantia maxime presumitur in muliere, z minore in matrimonio. in l. si adulterium. nu. 10. ff. de adul. 398
1 Ignorantia in facto proprio presumitur, qñ certat de damno vitando. in l. com de indebito. nu. 5. ff. de proba. 426
4 Ignorantia iuris naturalis non excusat. in l. venia. nu. 2. C. de in ius vocan. 55
3 Ignorantia in facto proprio presumitur, qñ factum est multum de longinquo, vel valde intricatũ. in l. si quis. n. 2. ff. de noua. 295
3 Ignorantia in delictis ad commodum ignorantis allegari põt, non ad commodum. in l. inter omnes. §. recte. n. 1. ff. de fur. 342
3 Ignorantia in dubio presumitur in iudice ordinario propter multiplicitatem factorum. in l. qñ iussit. nu. 21. ff. de re iud. 134
4 Ignorantia probatur coipso, quod ꝟrium non probatur. in l. super. nu. 1. C. qui milit. lib. xij. 427
5 Ignorantia iuris presumitur ex qualitate facti, z ex qualitate personarum. in l. §. nu. 12. ff. de confess. 146
5 Ignorantia probatur coipso quod ꝟrium non probatur, vel per iuramentum. in l. si cui. §. ijdem. nu. 2. ff. de accus. fo. 379. l. sup. nu. 1. C. qui milit. lib. xij. 427
4 Ignorantia iusta excusat quem condemnatione expensarum. in auth. generaliter. nu. 1. C. de epis. z cler. 31

Illatio non sit ex separatis. in l. ꝓpinianus. nu. 2. ff. de minoꝛib. 160

Illico quaꝫ celerrime, z citius, dictiones, quid operẽtur. in l. si quis. nu. 2. C. depos. 195

Illicitum non dꝫ fieri p̃ tenorem illiciti. l. in vltima. n. 9. C. de anno. z tribu. lib. x. 381

Immisso vno i pos. an ceteri, videant immissi. l. is cui. §. si plures. n. 1. ff. vt i pos. leg. vel fideic. 404

4 Immobilia ciuitatis nõ recognoscentis superiorẽ alienari possunt cum authoritate eius consilꝫ. in l. si. n. 2. C. de vend. re. ciuit. lib. xj. 407
2 Immobila quare statiꝫ restituantur, z nõ mobilia. in l. diuortio. §. interdum. nu. 2. ff. sol. mat. 10

Immunitas ab omnibus muneribus, z oneribus et realibus põt concedi p principeꝫ. vel legem. in l. hi qui. nu. 1. ff. de iure immu. 474

Immunitas a muneribus patrimonialiꝫ nõ cõcedit. ibi. nu. 2.

Immunitas cessa alicui gñ novo efficit ciuis, z ꝫ seruãda ẽ. ibi.

Immunitas qualiter cõcedi debeat. ibi. nu. 4.

4 Immunitas concessa patri, z filiꝰ, an filiã habebunt patre viuente. in l. gallus. §. quide. nu. 1. ff. de libe. z posthu. 120
4 Portans res emptas a republica gñ habet immunitatẽ de qua. in l. 1. nu. 4. C. de nauicu. lib. xj. 400
4 Immunitas a muneribus quãdo extẽdatur. in l. placet. in ꝫ. lec. nu. 60. C. de sacrosan. eccle. 17
4 Immunitas concessa collectis an extendatur ad impositas tpe guerre. in rub. nu. 2. C. de fer perindicto. lib. x. 382
4 Recipiẽs dignitatẽ ad postulationẽ z ꝓ curationẽ. nõ ꝫ immunitatẽ a muneribꝫ: sec̃ si liberalitate. ff. l. vniuersi. n. 1. C. de ic. li. x. 397
4 Immunitas simpliciter concessa nõ refertur ad patrimonialia. in l. qui immunitatem. nu. 1. C. de mune. patri. lib. x. 393
4 Immunitas non tribuit excusationem ab actu, qui bz eniter expeditur. in l. decurio. nu. 1. C. de decu. lib. x. 338
4 Immunitas si cõcedit a collectis, nõ cẽset cõcessa ab his, q̃ imponitur necessitatis cã. in l. j. nu. 8. C. vt nemini licet. lib. x. 385
4 Immunitas concessa a muneribus nõ porrigitur ad ordinaria. in lynica. nu. 2. C. de vaca. publi. mune. lib. x. 393
5 Immunitas que datur fugienti ad ecclesiam: vt in ecclesia capi non possit. an extendatur extra muros ecclie, tamen intra eius confines. in §. sed nec. nu. 5. in auth. de manda. prin. 18
1 Immunitas aliquando conceditur propter nobilitatẽ. z in l. non tantum. §. Illenibus. nu. 1. ff. de excu. tu. z cura. 91
4 Immunis a muneribus si aliqua sponte soluit, non obligat ad munera alterius generis. in l. j. nu. 5. C. de agric. lib. x. 40
4 Immunitas concessa officio quando durat etiam officio sunto. in l. vniuersi. nu. 2. C. de leg. lib. xj. 197
3 Immunitas in dubio videtur concedi rebus z non persone. in l. forma. §. quanquam. nu. 1. ff. de censibus. 82
2 Immunitas generalis ad que extendatur. in l. spadonem. §. qui accepit. nu. 1. ff. de excu. tu. z cura. 91
4 Immunitas a muneribus cõcessa non porrigitur ad munera habenda dignitatẽ annexã. in l. vnica. n. 13. C. de mulie. lib. x. 396
4 Immunitas denotat priuilegium non penam. in l. nec infames. nu. 1. C. de decurio. lib. x. 409

Imo dictio ponitur correctiue. in l. iubem⁹. §. sane si hoc. nu. 4. C. de sacrosa. eccle. 25
2 Et quãdo stet copulatiue. in l. si ita. nu. 1. ff. de here. instit. 144

Imparitas que nõ põt reduci ad paritatem. vide at constitutionem duorum reorũ. in l. si titius. nu. 3. ff. de verbo. oblig. 213

Impediens me succedere vel mecũ cõcurrit. z iudicio testatoris excluditur a successione, an me impediat succedere, vel mihi partem faciat. in l. j. §. si pater. nu. 3. ff. de conting. cum emanci. libe. 422
2 Impeditus facto aduersarij prosequi excusationẽ, elapso tpore illam prosequitur. in l. si cum ipse. nu. 1. ff. de excu. tuto. 95
4 Impedientes equos currentes ad braium, puniuntur. in l. nemo. nu. 4. C. de spectac. lib. xj. 408
3 Impedito nuntiare nouus opus ratione persone qualiter succurratur. in l. de pupillo. §. si quis. nu. 32. ff. de ope. no. nun. 12
2 Impedito aliquid implere, succurrit. in l. si quis in grauẽ. §. eleganter. nu. 3. ff. ad silleia. 214
1 Impedimentus z casus superueniens qualiter probetur. in l. ꝫ. & diximus. nu. 1. ff. si quis cau. 79
5 Impedimentum proximum quando cessat, requiritur rẽ extare. in l. cum quis. §. hominem. nu. 1. ff. de solutio. 303
3 Impedimentum ex parte actoris vel rei vel iudicis facit gñ tpa vtilia non currunt. in l. j. nu. 1. de diuer. tempo. prescrip. 104
Impedimẽtũ ex parte rei vel iudicis qualiter probetur. ibi. n. 5.
2 Impedimentum superueniens testi inter iuramentum z depositionem, qñ impediat ipsum testificari. in l. ad testium. §. conditionem. nu. 7. de testament. 113
5 Impedimentorum iustum an dicatur intemperies aeris nõ ꝓsequende cause appellationis. in auth. de his que ingre. nu. 4. 29
Impedimentum iustum cause appellationis non prosequende videtur. si appellans sine dedecore abiꝫ sui culpa non possit in publico comparere. ibi. nu. 5.
Impedito per vnam an detur animus integer. ibi. nu. 17.
3 Impedimentum itineris qualiter sit probandum. in l. imperatores. nu. 1. ff. de appellationib. 445
3 Impedimentum iustum contingens in persona procuratoris quando bz excusare dominum. in l. cum filiussa. §. in hac stipulatione. nu. 6. ff. de verb. oblig. 216
3 Impedimenta que tollunt iam ꝓcta, an impediant ꝫbenda. in l. inter stipulantem. §. sacram. nu. 1. ff. de verb. obli. 238

Imperator an possit legitimare i terris eccliẽ. in l. qñ ꝓncipalis. §. ciuis. nu. 1. ff. dõ ritu nup. 431
4 Imperator qñ dat dignitatẽ vt dispensare de omni infamia. in l. imperialis. §. presenti. nu. 1. C. de nuptiꝫ. 205
1 Imperator facit equitatem non scriptam: in dex inscriptor scriptã. in rep. l. vbicunq. nu. 10. ff. de inter. reg. act. 230
1 Imperator est dominus totius mundi in vniuerso. in l. j. §. p hãc actionem. nu. 2. ff. de rei vendi. fol. 404. z l. fin. n. 2. C. in quib. cau sis. lib. xj. 414
5 Imperator sacras reglas. p legibꝰ obseruat. si aliud. de eccle. ti. 60
1 Imperator an debeat cẽ christianus, vt habeat iurisdictionẽ temporalem. in rub. nu. 1. ff. de iusti. z iu. 5
4 Imperator non est consulendus super facto. in l. j. in ꝫ. lect. nu. 1. C. de eden. 48
1 Imperator non dicitur ante coronationem: sed rex romanorum. in princi. digestorum. nu. 15. 3
2 Imperator nõ efficitur imperator nisi. l. sceptra. in fine. in l. ex eo tempore. nu. 2. ff. de testamili. 183
2 Imperator statutus ex certa scientia non dꝫ in dubium revocari. in l. confician tur. §. codicilli. nu. 3. ff. de iur. codicil. 223
3 Imperator cẽ q̃ diceret nõ esse dñm, z monarchã totius orbis. esset forte hereticus. in l. hostes. nu. 7. ff. de capti. z postlim. 462
3 Imperator reser bens vni prelati, videtur eisdem scripturꝰ. in l. relegatorum. §. interdicere. nu. 3. ff. de interdi. z relegat. 436
2 Imperator rondum coronatus an possit priuilegia concedere. in l. sed z reprobari. nu. 7. ff. de excu. tu. z cura. 83
3 Imperator olim eligebat magistratus in vrbe: hodie papa. in l. quidam consulebant. nu. 1. ff. de re iudi. 144
5 Imperator nõ potuit auferre quod ꝫcessit. in auth. de relictis. n. 16
2 Imperator in priuilegijs legitimationis excipit filios illustriũ. in l. ex facto. §. si quis. nu. 1. ff. ad Trebel. 389
4 Imperator ratione officii potest dici sempiternus. in l. primi certi. nu. 1. C. de fab. lib. xj. 404
Imperator adoratur imperio. ibi. nu. 2.
5 Imperator põt vnire duas quincias simul, z idẽ salarium debet.

in §.illud tamen.nu.1.in auth.vt iud.sine quoquo suffra. 15
2 Imperator concedens iurisdictionē in quodā castro.i dubio intelligit facta concessio castri.in l.pater.nu 9.ff.de serui.leg. 305
4 Imperator pōt p̄oducere actiones absq; aliqua obligatione. in l.cum quis.nu.2 .C.de iur.z fact.ignoran. 41
1 Imperator vel p̄inceps pōt delegare causam meri imperiū. in l.j.nu.9.ff.de offi.eius cui manda.z iurisd. 51
3 Imperator,senatus,papa,collegium cardinaliū, vacante pastore dispensant super infamia.in l.infamē.n.13.ff.de publ.iudi.372
6 Imperator ante coronationem potest administrare, p̄uilegia dare condemnationes facere z concessiones aliorum Imperatorum tollere,z revocare.in consti.ad rep̄i.nu.21. 128
6 Imperator Henricus fecit p̄uari quosdaz episcopus feudis ,pter rebellionē.in constit.ad rep̄i.verb.conditionis.nu.2. 134
6 Imperator de iure est dominus totius orbis,licet de facto ei nō obediatur in consti.ad rep̄im.nu.8. 127
Imperator dicitur dominus mundi vniuersalis.ibid.
6 Imperator vel p̄inceps secularis non pōt citare quez in terris ecclesie.sed scribit superiori,vt notificet.in d.constit.verb.p edictum.nu.11. 135
5 Imperator donat ecclesie sine ecclesie insinuatione:sed p̄uato non.§.sinimus.nu.2.in auth.de non alie.aut permu. 12
4 Imperator potest donare immensum.in fi.nu.11.C.de sacrosan. eccle. 30
1 Imperator an sit dño rerū particularium.in j.consti.ffor̄ū.nu.5. 3
Imperator an possit rem meam alteri dare.ibi.nu.4.
4 Imperator male querenti benigne respondet.in l.p̄ecibus.nu. 1.C.de impu.z alijs substitu. 246
4 Imperator solo ꝟbo doctorū creat.in l.j.n.1.C.de digni.li.vj. 420
1 Imperator quando possit mihi auferre dominum rei mee per rescriptum.in 1.consti.digestorum.nu.6. 6
4 Imperator solus pōt legem condere,z interp̄retari.in l.fin.n.1. C.de legi. 37
1 Imperium quid,eius species,z quid vnaqueq; in l.imperium. nu.5.cum pluribus sequentib.vbi multa de materia. ff.de iurisdom.iud.fo.5 .z in l.iubere cauere.n.1.3.z 4.ff.eo.fo.57.l.dies.cautioni.§.si intra.nu.4.ff.de dam.infec.fol.28.z in l.j.nu.1.z 2.C.de peda.iudicibus. 123
5 Imperium an p̄ocedat electione vel successione in auth.quomodo opor.epis.nu.5. 11
6 Imperium Romanum adueniente Christo incepit esse Christi. z apud Christū,z eius vicarium est.in cōstit.ad rep̄i.nu.9. 127
6 Imperium Romanū, post quā fuit ab Italicis separatū,semper decreuit tract.de reg.ciuita.nu.25. 197
5 Imperiū ab ecclesia dependent.in auth.quō opor.epis.n.2.11
5 Imperium z sacerdotium equiparantur,z in quibus differāt.ad gl.in §.sinimus.nu.3.in auth.de non alie.aut permu. 12
2 Imperium merum quantum ad cognitionez delegatur, non quātum ad executionem.in l.j.nu.1.ff.de tu.da.ab his. 60
2 Imperium merum semel delegatuz de cetero delegatur.in l.pater filium.§.quindecim.nu.4.ff.de leg.iij. 285
5 Imperat verbū necessitate importat.in §.si vero quis.n.3.in aut. vt nul.iud. 61
1 **Impetratur** facile qō p̄odest emptori:z nō nocet venditori.in l.in creditore.nu.2.ff.de euictionib. 421
1 Impetrans p̄o alio ius ini quum non habuit mandatum,vel ratihabitio nō int sequuta,tenetur edicto.in l.si quis iniquū.§.si p̄curator nu.5.ff. quod quisq; iur. 63
1 Impetrans ius ini quum nō tenetur edicto q̄ quisq; iuris vltra quam impetratio se extendit.in l.si quis iniquum.§.hec pena.n. 1.ff.quod quisque iur. 63
5 Impetrare est cum effectu obtinere nō sic petere.in auth.de referenda.nu.2. 16
5 Imperatio venie etatis quando fieri possit per procuratorem.§. si vero is.nu.3.in auth.quib.mod.na.efti.sui. 43
3 Impetratur frustra p̄incipe quod a iure communi conceditur. in l.j.nu.23.ff.ad municip. 466
1 **Impersonalitas** ex parte p̄omittētis non vitiat stipulonez in stipulone de iudicio sisti in l.Julianus.nu.5.ff.qui satisd.cogan. 75
5 Impersonalitas vitiat obligationē,z quomodo non.in §.ad hec. nu.1.z 3,in auth.vt cum de appel.fol.54.z in auth.si quando.nu. 2.C.de constit.pec. 159
2 Impersonalitas quando vitiat dispositionem.in l.j.num.1.ff.de here.instit. 114
3 Impersonalitas qñ vitiet stipulonez.in l stipulo.ista.§.si quis ita. nu.2.ff.de ver.obl.2ii.z l.ii.§.labeo.nu.1.z 2.ff.si cert.pet. 167
4 **Implemētū** vnius qñ p̄osit nō implenti.in l.si plures.nu.4.C.de condi.inser.tā leg. 277
2 **Impossibilitas** quatuor sunt species.in l.j.n.2. ff.de condi.instit.
Impossibilitas nature qñ vitiet instrumentum.ibi.nu.1. 177
Impossibilitas nature qñ vitiet contractum.ibi.nu.4.
Impossibilitas de iure qñ vitiet dispositionem.ibi.nu.5.
Impossibile de iure dicitur, quod est contra bonos mores.ibi.
Impossibilitas rōne perplexitatis qñ habeat vitiare.ibi.nu.6.
Impossibilitas de facto qñ habeat vitiare dispositionē.ibi.nu.7.
In locum conditionis impossibilis quando aliquid debeat imp̄leri.ibi.nu.8.
3 Impossibilitas est,qñ id qō est impossibile,per vnū tñ est explicandum.in l continuus.§.cum quis.nu.2.ff.de verb.obliga.264
Impossibile etiam reputatur id qō obtineri non pōt, nisi per ciuitatem fiat noua lex.ibi.nu.5.
2 Impossibilitas si est adiecta grauata an vitietur dispositio.in l. si mihi.§.si quis seruos.nu.1.ff.de leg.j. 238
Impossibilis vel turpis cōditio vel modus reiicitur, ne vitietur dispositio in vltima voluntate quest.xij.nu.6.
6 Impossibile de iure videtur,quod per solum p̄incipem exp̄imatur.lib.ij.minoric.nu.11. 12
3 Impossibilitas superueniēs excusat a pena.in l.si homo mortuus nu.1.ff. de verb.obli. 124
4 Impossibilitas facti excusat, sed difficultas non.in l.vsufructu. nu.1.C.de vsufruct. 229
3 Impossibile est qō fieri nō pōt impedimento iuris.vel nature.in l.continuus.§.illud inspiciendum.nu.2.ff.de ver.obli. 142
3 Impossibile secundum naturam est,impossibile secundum artes. in l.is qui p̄o emptore.nu.22.ff.de vsucap. 268
2 Impossibile reputatur,q̄ non pōt expediri sine p̄incipis licentia.in l.idem Julianus.§.constat.nu.2.ff.de leg.j. 116
2 **Impubes** si habeat filium intra tempora pubertatis,substitutio pupillaris finitur.in l.i pupillari.nu.8.ff.de vulg.z pupil. 214
1 Impubes non admittitur ad testimonium.in l.testium.§.lege.n. 1.ff.de testib. 162
2 Impubes qñ possit testificari factus pubes de eo,qō vidit in pupillari etate.in l.ad testium.§.conditionem.nu.5.ff.de testa. 229
1 Impuberi arrogato bona quo iure restituantur mortuo arrogatore.in l.si arrogator.nu.12.ff.de adop. 133
Impuberis heredi arrogati quid iure succurratur.ibi.nu.11. 32
Impubes arrogatus decedens an possit habere heredem ab intestato.ibi.z nu.17.
Impubes arrogatus quo iure petat quartaz de qua.ibi. nu.14.
Impuberis arrogati heres quo iure petat quartā.ibi.nu.15.
Impubes arrogatus decedens an possit habere heredem ex testamento,vel ab intestato simul.nu.20. 38
Impubes arrogatus an possit decedere cum duabus tabulis pupillaribus.s.patris naturalis,z arrogatoris.ibi.nu.21.
Impubes factus monachus z decedens in pupillari etate substitutus admittitur.ibi.nu.14.
Impuberi possunt fieri codicilli.ibi.
Impubes arrogatus si solus instituatur,z grauatur de restituendo non detrahit duas quartas.ibi.nu.25.
Impuberis heredi arrogati si relinquitur,de quo heredecinte ligatur.ibi.nu.26.
2 Impuberi militi in alteris ptāte recasuro nō pōt substituta pupillariter.nisi testator esset miles.in l.ij.n.13.ff.de vul.pup. 155
Impubes potest esse miles.ibid.
Impuberi exheredato potest pupillariter substitui.ibi.nu.9.
Impubes doli capax potest exheredari.ibi.
2 Impubes doli capax non tenetur de delicto in non faciendo:an minor xxv.annis examinatus in criminali faciat iudicium,in l. §.impubes.nu.1.ff.ad silleia. 213
4 Impubes si ingreditur monasterium,ingressus non tenet.in re pe.auth.ingressi.nu.16.C.de sacrosan.eccle. 21
4 Impuberes ceduntur ferula ad inquirendū non ad puniendū. in l.talis.nu.2.C.de his quib.vt indig. 265
Impubes in maleficijs examinatus facit iudicium.ibi.nu.1.
4 Impubes p̄oximus pubertati obligatur iuramento.in auth.sacramenta.nu.9.C.si aduer.ven. 142
2 **Imputari** qñ dicatur,z quando non.in l.j.§.item si. nu.4 ff.ad leg.3 alc. 374
2 **In** dictio,qñ faciat modum, vel conditionem.in l.quibus.§. Termilius.nu.11.ff.de condi.z demon. 361
5 **Incātator** non dicit medicus,nec salarium sibi constituitur,officio iudicis.in l.j.nu.3.de varijs z extraordi.cogni. 464
1 **Incendia** si pius sunt culpa habitātiū.in l.j.nu.1.ff.de offic.prefect.vigil. 41
Incendiarius qua pena plectatur.ibi.nu.5.

6 **Incapar.** cui alimenta sunt legata admittitur officio iu dicis.trac.de ali.nu.27. 164

2 **Incertitudo** persone legatarij procedens ex euētu casus in quē confertur legatū.vel ex prolatione defuncti.vitiat legatum.non tamen ademptio.in.l.si ita fuerit.nu.1.ff.de reb.dub. 338

4 Incertitudo seu varietas inter plures quando sorte diriminatur.in l.si quis duobus.nu.1.C.commu.de leg. 275

3 Incertitudo vitiat stipulationem nisi ex coniecturis probabilib⁹ declaretur.in.l.triticum.nu.1.ff.de ver.obl. 243

3 Incertitudo si apparet post sententiam quis possit eam declarare. in.l.inter stipulantem.§.si sticbum.nu.11.ff.de verb.obl. 237

2 Incertitudo reddit onus inutile.quemadmodum reddit legatum. in.l.Titia.§.Lucius.nu.2.ff.de leg.§. 357

3 Incertitudo que toleratur in sententia.toleratur ⁊ in confessione. in.l.certum.nu.1.ff.de confes. 147

2 Incertitudo personarum vitiat ademptionem.sicut legatum.in.l. si quis.§.si duobus.nu.1.ff.de adi.leg. 332

2 Incertitudo circa res hereditarias non vitiat dispositionem.in.l. qui duos.nu.2.ff.de reb.dub. 337

2 Incertitudo que venit certificanda ex futuro euentu.non vitiat legatū.in.l.si seruus.§.huiusmodi.nu.1.ff.de leg.3.fo.243.⁊.l.si quis nu.3.ff.de rebus dub. 340

2 Incertitudo qñ vitiat legatū.in.l.quidā.nu.1.ff.de reb.dub. 336

1 Incertum estimatur secundū ꝙ euenire solebat.in.l.si iactum.nu. 1.ff.de act.empt. 392

1 Incertū vbi est.in quā speciē ℭctus cadat, ad actionem ꝑscriptis. verbis vel in factum recurritur.in.l.j.nu.1.ff.de ꝑscr.ver. 406

6 **Incestum** committens cum monacha iure ciuili pena capitali punitur, iure canonico clericus deponitur.laicus excōmunicatur.diff.inter ius cano.nu.85. 193

6 Incestuosi proprie dicuntur nati ex linea transuersali.in gradu prohibito.trac.succes.ab intest.nu.13 202

2 **Incidens** examinatur coram iudice cause principalis. in.l.Titia.nu.4.ff.sol.mat. 28

3 Incitatio facta, vt quis faciat id ad qđ non faciendū de iure tenetur.operatur.vt incidens teneatur de mandato.in.l. non solum.§. morte eius.nu.63.ff.de ope.no.nun. 19

6 Incipit ⁊ desinit si adiciuntur temporis.quo accipiantur.tracta.de alue.§.eius.nu.7. 184

Dies quando dicatur incipere.⁊ quando desinere ibid.

Annus quando dicatur incipere.⁊ quando desinere.ibid.

Incipit ⁊ desinit.si adiciuntur loco.qualiter accipiantur.ibi.nu.8.

Incipit ⁊ desinit.quando adiciuntur essentie alicuius substantie, vel qualitatis.qualiter intelligantur.ibi.nu.9.

Incipit ⁊ desinit.quando adiciuntur potentie alicuius, subintelligitur, vt quis dicatur posse.ibid.nu.10.

6 Incipit ⁊ desinit.adiecta facto habenti tractum successiuum quomodo accipiantur.tract.de alue.§.eius.nu.1. 184

Incipere improprie ⁊ large dicitur.qui se preparat ad incipiendū. ibidem.nu.2.

Incipere proprie dicitur, qui aliquid incipit facere de eo quod est faciendum.ibid.nu.3.

Incipere etiam ꝺz.qui multa ipsi inceptioni adiicit.ibi.nu.4.

3 **Incolatus** etiā ꝓbatur.qñ qs ꝺz in loco maiorē partē fortunarū suarū in.l. eius qui.§.si quis negotia.nu.1.ff.ad muni.f.469.⁊ l.ciues.nu.9.C.de ꝺcol.li.x.292

3 Incolatui qs renūciare nō ꝑt postq̄ collecta est imposita:ꝫ q̄tū ad munera mere ꝑsonalia.ff.in.l.incola.nu.1.⁊.3.ff.ad muni. 470

Incola non tenetur ad collectā pro debito in cōmunitate ante⁹ vi contraheret incolatum.ibi.nu.4.

Incola quando videatur destinatus muneribus iam cōtracto debito.vel iam denunciato consulibus.ibi.

6 Incola delinquens in loco.⁊ trāsferens ad se aliū locum inquisitus. ⁊ positus in bannū a iudice delicti.potest inquiri, ⁊ condēnari a iudice domicilij pro dicto delicto trac.de iurisd.nu.9. 186

3 Incolatus quando nuda voluntate.⁊ quādo facto opus sit.vt possit mutari.in.l.de iure nu.2.ff.ad muni. 470

1 Inconstātia recusatur.in.l.que ꝺa.§.plane.nu.⁊.ff.de pecu. 123

1 **Incontinenti** habeant contractū pro perfecto.m dicitur fieri.ꝙ fit antequam partes l.iurisgentium.§.quinimo.nu.21.ff.de.pac. 95

2 Incontinenti dicitur fieri.quod fit simul, quando fit vnum post aliud.in.l.querebatur.nu.4.ff.de testa.mili. 183

3 Incōtinēti fieri in maleficijs ꝺz.qđ fit vno impetu.ꝫ durat p horas rra.in.l.qđ ait lex.§.qđ ait lex.nu.1.ff.ad leg.Iul.de adul. 395

4 Incontinenti dicitur fieri antequam diuertat ur ad extraneos actus in.l.legem.nu.8.C.de pac. 56

2 Incontinenti vno proposito sequit aliud.in.l.sed si.§.in arrogato. nu.1.ff.de vulga.⁊ pupil. 161

4 **Incorporatio** sit qñ res describit̄ iter alʒ res fisca les.i.l.ñ.qñ.nu.2.C.ō bo.va.li.x.377

3 **Incorporalia** qualiter dicāt̄ diuidua vel indiuidua l.stipulatiōes.n.21.ff.de v.ob.231

1 **Incrementum** qđ accedit rei vēdite.qi sit vendentis.in.l.Iulianus.§.si Titius.nu.2.ff.de act.emp. 393

1 **Indebitum** recōciliat̄ cōsumptiōe.⁊ cōmissiōe.in.l.si pene.§.falso.nu.3.ff.de cōdi.inde. 301

3 Indebitum solutum per sententiam non potest repeti per cōdictionem sine causa.in.l.si sine.nu.1.ff.rem ra.habe. 331

1 Indebitum reconciliatur sicut mutuum.⁊ ei equiparatur.l.l.indebiti.§.sed ⁊ si nu.5.⁊.11.ff.de condic.indeb. 300

Indebitum scienter qñ possit prescribere recipiens possessionem. ibid.nume.7.

1 Indebitum qui soluit.quid debeat probare.in.l.cum de indebito. nu.4.ff.de proba. 426

1 Indebitū solutum ex vna causa.pōt retineri ex alia.ex qua est debitum.in.l.si nō sorte.§.libertus.nu.6.ff.de condi.indeb. 303

1 In debito quasi contrabitur.in.l.qui loco certo.nume.1.ff.de condict.indeb. 305

1 Indebitus solutum errore causatum a pietate nō repetitur.in.l.cū is.§.si mulier.nu.6.ff.de condi.indeb. 307

1 Indebitum solutū procuratori.qō prima facit apparebat debitū. ita ꝙ quilibet diligēs illud recepisset.an dñs teneat̄ etiā si non ratificauerit.in.l.si procurator.nu.10.ff.de condi.inde. 298

1 Indebiti quatuor sunt species.in.l.j.nu.2.ff.de cond.inde. 296

Indebitum ciuiliter.sed naturaliter debitum.si per errorem solvatur.an possit repeti.ibi.nu.17.⁊ quid contra.nu.25. 297

Indebitū vtroq; iure solutū quib⁹ casibus nō repetat̄ ibid.nu.26.

1 Indebitum recipiens mala fide.non facit furtum.in.l.indebiti.nu. 3.ff.de condi.inde. 300

1 **Indefinita** equipollet vniuersali ex interpretatiōe ñ ex significatiōe ꝓprie.in.l.qui edificū.nu. 1.⁊.2.ff.de ser.vrb.ꝓed.fo.22⁹.⁊.l.j.nu.3.ff.de leg.iu. 490

2 Indefinita legis etiā in odiosis equipollet vniuersali:secus si est plata ab homine.in.l.j.§.sed ⁊ si.nu.2.ff.de ven.in poss. 417

2 Indefinita fauore alimētorū equipollet vniuersali.in.l.quidam.nu. 1.ff.de v.tri.⁊ oleo.leg. 308

2 Indefinita in odiosis nō equipollet vniuersali.in.l.nominatim.nu. 3.ff.de libe.⁊ postlibu. 114

1 Indefinita non equipollet vniuersali qñ resultat pactus intellect⁹. in.l.ab hostibus.§.sed qō.nu.7.ff.qui.ex cau.ma. 168

2 Indefinita homnis qñ equipolleat vniuersali. in.l.si pluribus.nu. 6.ff.de lega.ij. 259

3 Indefinita qñ comprehendat particularia sub se.cōtenta.in repe.l. Cesar.nu.17.ff.de publi.⁊ vect. 62

2 Indefinita equipollet vniuersali distributiue, ⁊ non collective.in i. si pluribus.nume.1.4.⁊.7.ff.de lega.ij. 259

1 **Indictio** ꝺz apponi in instro ꝑ eius validitate.in.l.si qs, in repe.§.si.initium.nu.12.ff.de eden. 88

Indictio posita in principio libri in vno instrumēto qñ intelligat repetita in sequentibus instrumentis.ibi.nu.13.

Indictio posita in medio libri ad sequētia:⁊ non precedētia instrumenta refertur.ibi.nu.14.

Indictio posita in fine libri qñ referatur ad omnia instrumēta precedentia.non habentia indictionem ibi.nu.15.

3 Indictionis defectus vitiat instrumentum.in.l.si librarius.nume. 3.ff.de regu.iuris. 492

3 **Indicia** sufficientia ad torturā que sint.in.l.qui sine.nu.5. ff.de quest. 424

Indicia plura ad torturam an requirātur, vt sufficiat vnum, quod stat in indicis arbitrio.ibi.nu.6.

4 Indicium debet probari per duos testes.ibi.nu.7.⁊.l.fina.nu.4.C. fami.erciscund. 142

Indicium facit vnus testis integer, qui deponit de maleficio ꝑpetratis alias secus.ibidem.

Indiciorum copia parti debet dari.ibi.nu.8.

Indicia habita super inquisitione generali non preiudicant reo.cōtra quem fit inquisitio specialis.nisi repetantur.ibi.nu.9.

3 Indicare dicitur quis accusando.in.l.lex cornelia.§.si quis libellū, nu.1.ff.de iniur. 356

2 Indicium quid sit.in.l.ij.nu.7.ff.de excu.tuto.⁊ cura. 86

2 Indicia si apparent qđ in aliqua domo sunt res amisse.tunc officio iudicis perquiritur domus.in.l.ij.nu.2.C.de ser.fugi. 222

3 Indicia contra reum ꝓbatio bone vite minuit.in.l.desertorem.§. sed si ex improuiso.nu.1.ff.de re mili. 434

3 Indicia sequentia non confirmant torturam.in.l.maritus.nu.2.ff. de question. 423

4 Indicium vnum bonum est sufficiens ad torturam.⁊ non requirun

tur plura.in.l.si quis alicui.nu.2.C.ad leg.Jul.maie. 365
1 Judicium qñ faciat semiplenam probationē.in.l.admonendi.nu.47.ff.de iureiuran. 279
3 Judicia alia quando non sunt contra immutatū,trepidatio,pauor,ꝛ variatio dant indicia ad torturam.in.l.de minore.§.plurimū.nu.4.ff.de quest. 420
2 **Indignus** nō ōr,q facit ex necessitate.l.l.post legatū,§.aduocatū.nu.1.ff.de bis q.vt indi. 346
3 Indignus ñ est institutus bona fisco applicātur adita hereditate.in.l.eius qui.§.eum qui.nu.1.ff.de iu.fisci. 458
2 **Indiuiduum** est qō de solo pdicat.in.l.quesitū.§.si quis.n.10.ff.de fun.instru. 310
3 Indiuiduū dicit altero de quatuor modis.in.l.grece.§.illud commune.nu.4.ff.de fideiuss. 280
4 Indiuiduū quod dam est rem restituere,ꝛ qñ dicta obligatio sit indiuidua.in.l.ꝯ.nu.2.C.de here.actio. 154
3 Indiuiduum quantum ad.§.Cato.in.l.iiꝯ.ff.de ver.oblis.sumitur tribus modis.ibi.nu.1. 208
Qualiter quis teneatur ad indiuiduum.ibi.nu.6.
1 Indiuiduū si dat partim ob turpē cām,ꝛ partim ob honestā repetit pars estimationis.in.l.ybi.nu.1.ff.de condi.ob tur.cau. 295
4 Indiuiduum dicitur irritatum in totum,si pars eius irritatur.in.l.quemadmodum.nu.9.C.de agric.lib.xi. 412
2 **Inducta** ad diminutionem non important augmentū.in.l.legata.nume.1.ff.de adi.leg.fo.334.nisi qñ aliter dispositio nō posset habere effectū.in.l.denique.§.interdū.nu.1.ff.de pecu.leg. 313
5 Inducta in fauorē donationis propter nuptias,habent locū in dote.in auf.vt immobi.bo.ante nup.nu.2. 31
2 Inducere est per medīū ducere.in.l.ꝯ.nu.7.ff.de his que in testamen.delen. 133
2 **Industria** plone an in dubio videat electa:ꝛ an obligatus ad factū in vltima uolūtate pōse teneatur ad id.in.l.fideicommissa.§.si quis.nu.1.ff.de le.iii. 277
1 **Infamis** qñ qs reddat̄ p exauthorationē.l.l.ꝯ.§.igno minie causa.nu.2.ff.de bis qui no.infa. 116
1 Infamis potest esse tutor.in.l.cui eorum.nu.1.ff.de postlu. 115
3 Infamis in crimine lese maiestatis acculat,ꝛ testificat.in.l.famosi.nu.1.ff.ad leg.Jul.maiest. 388
6 Infamis quis videt effici iure canonico pro omni crimine,sed de iure ciuili non.diffe.inter ius cano.nu.59. 192
6 Infamis an ꝛ quando repellat a dignitate ipso iure.consi.clxxiij.nume.10.lib.j. 59
6 Infamis virum possit esse testis.consi.clxxiij.nu.7.lib.j. 59
3 Infamis dicitur nedum iudicatus,sed conuictus.in.l.qui iudicio.nu.2.ff.de accusa. 378
1 Infamis,vel periurus.vel existens in peccato mortali,qñ admittatur in testem.in.l.testium.§.lege.nu.3.ff.de testi. 429
Infamis contra infamem admittitur in testem.ibi.nu.5.
Infamis qñ possit esse testis:ꝛ an remotus ob crimē ab officio possit habere alium officium.in.l.ꝯ.nu.1.ꝛ 2.ff.de sena. 36
1 Infamis est cōdemnatus de furto.licet in veritate nō fecerit.in.l.athletas.§.item si quis.nu.1.ff.de bis qui no.infa. 117
Infamis non est.qui dat pecuniam.ꝛ pactus est ne vocetur ad iudicium pro delicto quod in veritate non fecit.ibi.nu.2.
1 Infamis an possit esse tabelio.in.l.ꝯ.§.miles.nu.2.ff. de bis qui not.infami. 116
4 Non potest opponi contra testem q̄ sit infamis.in.l.in arenam.nu.2.C.de inofficio.testa. 129
1 Infamis est damnatus per inquisitionē secuta execution̄e:qr fustigatus vel mitrat̄.in.l.ictus fustiū.nu.6.ff.de bis qui no.infa. 121
Non videtur cum infami dispēsatum:licet quis grauetur in modo procedendi:ibi.nu.7.
Infamis an sit bannitus ꝛ cōdemnatus per contumaciā.ibi.nu.8.
3 Infamis ꝛ sic dānatus de publico iudicio, admittit̄ ad accusandū si suam vel suorū iniuriā pſequit̄,ꝛ suum accusatorem:ꝛ in casibus hic exceptuatis alias non.in.l.qui accusare.nu.6.ff.de accu.fo.380.ꝛ.l.is qui reus.nu.5.ff.de publi.iudi. 371
Infamis de facto non repellitur ab accusando.ibi.nu.7.
1 Infamis est cōdemnatus officio iudicis.in.l.athletas.§.calūnia tor.nu.8.ff.de bis qui not.infa. 117
4 Infames nō pñt habere dignitatē.l.l.ꝯ.n.1.C.de dig.lib.xii. 422
4 Infamis an possit ee procurator.ꝛ qñ l.l.ñ.n.1.C.ō dig.lib.xi. 422
3 Infamis nō pōt testificari:ꝛ repelli ab oi officio:tū pōt ee tutor:ꝛ curator:ꝛ etiā arbiter,in.l.eadē.§.hac.l.n.3.ad.l.Jul.repe. 410
4 Infamis electus in dep. non potest se excusare.in.l. nec infames nu.2.de decur.lib.x. 387
5 Infamis de facto qñ admittat̄ ad testimoniū etiā contra infamē.in.ñ.sancimus.nu.7.ꝛ.9.in auf.de testi. 44
Infamis de facto non potest esse inde.ibid.nu.8.
4 Infames,dementes,ꝛ furiosi non iurāt de veritate.in.l.cum iudices.§.quod observari.nu.11.C.de iureiur.propt.calum.
1 Infamis an sit absens cōdemnatus.in.l.non solum.§.tēte.nu.
ff.de procu. 115
4 Infamis quando possit testari in piam causam.in repert.l.j.nu.
C.de sacrosan.eccle. 127
1 Infamia est lese dignitatis status legibus ꝛ moribus imp̄obatus.in.l.j.nu.1.ff.de bis qui no.infa. 1
Infamia minuit statum alicuius.ibi.
Infamia alia facti alia iuris.ibi.nu.2. 116
Infamie effectus.ibi.nu.3.ꝛ.l.ꝛ si seueriores.nu.7.C.eo.
Infamis non est condemnatus conditione furtiua.ibi.nu.5. 80
Infamis nō est damnatus ex inquisitione vel statuto alterius pena legalem,ꝛ faciens cessare crimen est publicum.ibi.nu.6.
Casus in quibus quis infamatur.ibi.nu.7.
Infames dicuntur capite minu.ibi.nu.8.
Infamis non est tenens duas concubinas.ibi.nu.9.
Infamis vt quis efficiatur,non requiritur qō inciderit in omnes istos casus.ibi.nu.10.
4 Infamia an adimat bonorem ipso iure.in.l.infamia.nu.1.C.de curi.lib.x.
5 Infamia facti, vel iuris an tollatur per ingressum monasterium per penitentiam.in auf.de monachis.nu.4. 381
2 **Infans** decedēs hereditate cuiuscūq̄ non agnitā,& notā.trāsmittit ad patrē. vel ad suos alios descendentes.etiā si sit emācipatus.in.l.vētre.n.2.ff.de acq.here. 102
Infantes alcendentes bodie iure hereditario petiit hereditatē infanti delatam:licet non agnitam.ibi.nu.27.
3 Infans qui aliq̄d intellectū habet etiā per se pōt possessionē acquirere.in.l.j.§.ad ipsum.nu.4.ff.de acqui.pos. 92
2 Infans non transmittit ius deliberandi qñ tutor sciens sibi delatā hereditatem decessit.ante q̄ infans,ꝛ subinde infans decessit sine tutore.in.l.qui duos.nu.9.ff.de reb.dub. 337
6 Infantes,serui,ꝛ mulieres i crimine lese maiestatis accusant.in.ñ.sti.ad reprimen.nu.23. 123
6 Infans vtrū trāsmittat hereditatē nō aditā.cōsuluit.li.n.3. 94
2 Infans institut̄ a matre,ꝛ rogat̄.si decederet sine liberis,vt hereditatē restituat titio,si decedit.hēditate nō adita.an pōssit agi adire ꝛ restituere.l.l.si ille anno.§.si ō testō.n.6.ff.ad Tre. 384
3 Infans expositus cuius origo ignoratur efficit ciuis ullius ciuitatis,vbi est expositus,ꝛ nutritus.in.l.j.nu.21.ff.ad municip. 466
2 Infans ꝛ furtosus quo ad restitutionē saltem exclausula generali equiparantur.in.l.j.ff.de bo pol.furto.infan. 406
3 Infans de quibus acquirat possessionē.in.l.quāis.§.item infans nu.1.ff.de acquir.possess. 107
4 Infans potest esse miles.ꝛ Rex.nō tamen Imperator.in.l.etsi nu.1.C.de muneri.patri.lib.x. 383
4 Infans ōr minor.septēnio i.l.ſ.infanti.n.1.C.ō iure deliberādi. 54
4 **Infinitas** est entitās.in.l.properādum.§.finaliter vtrāq;.nu.4.C.de iudi. 16
3 **Infirmus** citat̄ an necesse habeat mittere procuratorē in.l.quesitum.nu.4.ff.de re.iud. 145
Infirmum fuisse citatum probatur per medicos,ꝛ etiam per familiares,ꝛ ex aspectu.ibi.nu.6.
2 Infirmus vel absens qui est a ciuitate nō presumitur scire illud de quo est publica fama in ciuitate.in.l.si pōt.n.17.ff.de acquire. 91
1 Infirmus quomodo restituatur aduersus sententiam.in.l.inter minores.nu.4.ff.de in integ.restit. 147
4 Ingenuitas quibus modis probetur.in.l.matrem.in fine.l.nu.2.C.de probatio. 159
1 Infra dictio,ponitur incluſiue.vbi sit latissima interpretatio.in.§.cum vrbem.nu.12.ff.de offi.prefec.vrb. 37
5 **Ingratitudo** repellit fratrem successione abintestato.in.§.cum igitur.nu.5.in au.
non eligen.secun.nuben. 6
5 Ingratus quis nō efficitur propter monasterij ingressum.in.§.illam.nu.1.in auf.de sanctiſ.episc. 63
4 **Ingressus** monasterium si moritur intra anni probationis spatium an bona eius remaneāt monasterio.in repe.auf.ingressi.nu.56.C.de sacrosan.eccle. 21
Ingressus monasterium minuitur minima,capitis diminutione.ibid.nume.63.
Ingressus monasterium an desinat esse in patris pōtē.ibi.nu.64.
Ingressus monasterium an desinat esse miles,vel de magnatibus ibid.nume.65.
4 Ingrediens monasteriū non ōr capite minutus maxima:nec media capitis diminutione.ꝛ an minima,in aut.si qua mulier.n.5.C.de sacrosan.eccle. 23
Ingressus monasteriū nō habetur p mortuo quo ad ola.ibi.n.7.
Ingressus monasteriū si fecit testamentū inter filios ante ingressū

sum.an testamentum per ingressum rumpatur.ibi.nu.8.
Ingressus monasterium an possit testamentum antea factum revocare.ibi.nu.9.11.& 14.
Ingressus si habeat parentes,ipsis debetur legitima.ibi.nu.18.
4 An sit de substantia ingressus dicere,remittio seculo cum bonis.in repe.aut.ingressi.nu.8.C.de sacrosan.eccle. 19
Si aliquis seductus ab abbate ingrediat monasteriū,nō vitiatur ingressus de iure cano.cui ſtādū:is de iure ciui.sic.ibi. nu.19.& 20.
Ingrediens monasterium si bona reseruauit pacto, an ingressus vitietur vel pactum.ibi.nu.29.
Ingressus monasterij si non teneat, quando teneat oblatio bonorum.ibi.nu.32.
Ingrediens si accepit emphyteusim pro se,& herede suo primo,an tunc transeat in monasterium.ibi.nu.37.
Ingrediens monasterium fratrum minorum quando possit habere bona,ibid.nu.45.
5 Ingrediens monasterium habetur pro mortuo ciuiliter,& non naturaliter.in.§.illud quoq;.nu.6.in auc.de mona. 10
Ingrediens monasterū statim desinit esse dñs rerū suarū:& sicut transit dominium in ecclesiā:an ita transeat possessio.ibi.nu.7.
5 Ingrediens monasteriū si ante ingressum cōmisit peccatum mortale,an pro illo peccato sit sibi penitentia iniungēda, vel impositā ante ingressum facere.in auc.de monachis.nu.5. 10
Ingressus monasterij an abstergat omnem maculam,& an ingratitudo purgetur.ibi.nu.2.
4 Ingrediens monasterium quando perdat omnia sua bona.in auth.ingressi.nu.1.C.de sacrosan.eccle. 18
6 Ingressus & professus religionem fratrum minorum q̄ non possit bona sua diuidere inter filios suos.lib.iij.mino.nu.7. 149
4 Ingredientes monasteriū dedicant se & sua.in repe.aut.ingressi.nu.1.& 4.C.de sacrosan.eccle. 19
5 Ingrediens monasterium si sibi reseruauit vsumfructum alicuius rei pro se:talis vsusfructus transit in monasteriū.in.§. illud quoq;. nu.10.in auc.de monachis. 10
5 Ingrediens monasterium quando possit vxorem relinquere. in.§. sinautem.nu.2.in auc.de monachis. 10
2 **Inimicus** capitalis dr.qui occidit consanguineū,vel accusat de crimine capitali,vel minat̄ est se occidere.in.l.si quis.§.non solum.nu.3.ff.de adi.leg. 333
Inimicitia grauissima dicitur,quando est lis omnium bonorum: vel facta est iniuria.ibi.nu.4.
2 Inimic⁹ capitalis dr.qui accusat de crimine capitali:& ob hoc legatum adimitur tacite.in.l.filio.in.§.Seia.nu.1.ff.de adi.lega. 335
2 Inimico suo cauere an quis cogatur.in.l.ĥ.nu.24.ff.so.mat. 5
1 Inimicitia repellit testem.in.l.testium.nu.2.ff.de testi. 427
4 Inimicitia cadit i mulierē.l.vnica.n.6.C.de his q̄ se defe.li.x. 380
2 Inimicitia ē cā excusatiōis tutoris.l.l.athlete.n.2.ff.ō.excu.tu. 88
4 Inimicitie orte post litem impediunt examinationem. in auc.si dicatur.in.ĥ.lec.nu.9.C.de testi. 164
2 Inimicitie que interuenerunt sine culpa legatarij, non sunt sufficientes ad reuocationem legati:in.l.cum secundis tabulis.§.quoniam.nu.1.ff.de his quibus vt indig. 346
3 Inimicitia superueniens facto eius contra quem producitur, non repellit testem.in.l.j.§.cum quis.nu.1.ff.de quest. 418
3 **Iniuria** licet sit p̄ partē remissa,tū iniurias pōt accusari,& cōdēnari criminaliter ad penā imponendam fisco applicandam,in.l.j.§.vlcȝ adeo.nu.1.ff.de.iniur. 355
Iniuria quando possit fieri in volentem, ad hoc, vt iniurians non puniatur.ibi.nu 2.
3 Iniuria si fiat clerico famulo vasallo,ciui, an competat actio epō, domino,ciuitati.in.d.l.j.§.idem ait.nu.1.ff.eo. 355
1 Iniuria omnis que sit a parēte vsq̄ ad septimū gradū, non presumitur animo iniuriandi.in.l.vt vim.nu.4.ff.de iusti.& iure. 6
3 Ex pluribus iniurijs factis,si vna tantum prosequitur,potest illam prosequi.si reus non opponit.& cogitur actor oēs ponere in vno libello.in.l.prētor edixit.§.si mihi.nu.3.ff.de iniur. 357
3 Iniuria que nō est atror,potest opponi contra agentē actione iniuriarum.in.l.prētor.§.si dicatur.nu.5.ff.de iniur. 357
2 Iniuriam factam filio per coniunctos pater non remittit.in.l.Lucius nu.1.& 3.ff.solu.matri. 28
1 Quilibet potest cōqueri de iniuria sibi facta.in.l.j.§.but⁹ studij.nu.2.ff.de iusti.& iur. 5
1 Decentē te commisisse aliquod crimē licite dicis.tu mentiris.in.l.que omnia.§.sed & si aduersarius nu.1.ff.de procur. 123
4 Iniuria illata clerico est crimen publicum:ideo ab omnib⁹ deducitur in iudicium,& etiā per iudicem ex officio pro tali iniuria procedi potest.in.l.si quis.nu.1.C.de epis.& cleri. 29
3 Iniuria leuis dicitur leue delictum.l.leuia.nu.8.ff.de accu. 379
5 Iniurians funera defunctorum qua pena puniatur. in auc.vt defun.seu fune.nu.3. 30
Iniuria facta socio meo in itinere,an videatur facta mihi: & licite propulsem.ibid.nu.7.
Iniuriam factam proximo vel vicino meo an licite repellā & eum defendam.ibi.nu.8.
3 Iniurie remissio nō requirit partis presentiā:qz ex bono vel equo introducta est actio:& eadem equitate remittitur.in. l. non solū. §. iniuriarum.nu.2.ff.de iniu. 358
Iniuria nō videtur remissa ex eo solo, q̄ quis tanq̄ bonus christianus fuit confessus peccata sua ibi.nu.3.
2 Iniuria dicitur inferri,qñ alicui dicitur: q̄ est spurius,& natus ex monacho.in l.turpia.nu.4.ff.de lega.j. 237
3 Iniuria facta vni qñ nocebat alteri.l.l.exceptiōe.n.1.ff.ō fideiuss. 287
2 Iniuriarum potest cōueniri qui contra me egit ciuiliter calumniosa. in.l.si quis repetere.§.si stellionatus.nu.1.ff.ad turpil. 414
1 Iniuria estimatur atrox ex aspectu per iudicem vel peritos.in.l.ij. numero.3.ff.de ferijs. 83
3 Iniuria fit tribus modis alicui existenti in domo vel castro.in.l.in eadem.§.eadem lege.nu.1.ff.ad.l.Jul.de vi publi. 399
3 Iniuriam si plures inferūt vni omnes tenentur.in.l.prētor ait.§. si ad plures.nu.3.ff.de sepul.violat. 363
3 Iniuria in corpus an sit scindere vestes.in.l.sed est questionis.nu.1.ff.de iniur. 362
4 Iniuria facta vni de cōsortio,videtur toti cōsortio facta.in.l.cum scimus.nu.4.C.de agrico.lib.xj. 412
1 Iniuria non fit in volentem.in.l.quāuis.nu.3.ff.de in ius voc. 66
2 Iniuria atrox que dicatur.in.l.si quis.§.non solū.numero.4.ff.de adi.leg. 333
4 Iniuria facta persone qñ dicat crimen publicū.in.l.si criminis.n.1.C.de vi.publi.vel priua. 366
2 Iniuria modica videtur remissa.in.l.athlete.§.dat remissionem. numero.1.ff.de excu.tuto.& cura. 88
3 Iniuriosa verba multa faciunt vnum conuictum, & vnam vocisferationem.in.l.item apud.§.ait prētor.nu.1.ff.de iniur. 360
Iniuriosum verbum qō dicatur.ibi.nu.3.
3 **Initium** consideratur.in repe.l.Cesar.nume.3.ff.de publi.& vectiga. 61
3 Initium quo ad locū & tēpus inspiciatur in delictis.in.l.qō ait lex.§.quod ait lex.nu.2.ff.ad.l.Jul.de adult. 395
4 Initium qñ inspiciat,& non finis ad hoc vt detur restitutio minori aduersus sententiam.in.l.j.C.si aduer.rem iudic. 99
3 Initium dicitur illud totale tempus qō ducit ad locum destinatum.in.l.fur est manifestus.nu.5.ff.de furt. 316
1 **Inobedientia** omnis in quacunq̄ parte iudicij facta punitur.in.l.vnica.§. is vi dētur.nu.1.ff.si quis ius dicen.non obtem. 64
Inobediens quis dicitur etiā in prima citatione: & non requiruntur tria edicta.ibi.nu.4.
5 **Inopia** dicitur iustū impedimētū dandi fatalia in appellationib⁹.in auc.de his qui ingre.nu.3. 29
Inopia an dicatur iustum impedimentum litis non prosequende in causa appellationis.ibi.nu.4.
Inopia contingit ex peregrinationibus.in auc.de erbi.re.nu.6.28
5 3 **Inundatio** licet non priuet aliquē proprietate, possessione,tamē fic.in.l.possideri.§.labeo.nu.1.ff.de acquir.pos. 96
Inundatio interrumpit prescriptionem.ibi.
3 **Inquilinus** nō potest procuratorio nomine dñi nūtiare nouū opus.in.l.in prouinciali.§. si ego.nume.2.ff.de ope.no.nun. 10
3 Inquilinus licet p̄ refectione possit expelli, tū facta refectione dz habitare.in.l.si duo.§.cum inquilinus.nu.1.ff.vti possi. 175
3 Inquilinus hz remediū edicti de dā.infec.contra dñm non contra alium.in.l.inquilino.nu.1.ff.de dam.infecto. 46
2 **Inquisitio** an fileat,si pēdente inquisitione superueniat accusator.in. l.fiue contra.§.quia. n.14.ff.de libe.agn. 45
6 Inquisitio sub eadem forma fit qua fit accusatio ratione loci & teporis.in constitu.ad repri.nu.31. 128
4 Inquisitio non est ius deducendi in iudicio sed quidam modus in iudicium deducendi ius alij competens.in.l.transigere.nume.15. C.de transac. 69
4 Inquisitio vna fieri nō potest propter plura maleficia commissa in vna rixa de omnibus:& vna denuntiatio quasi vnum factū reputetur in.l.j.nu.12.C.vnde.vi. 333
3 Inquisitio generalis de maleficio dicit fieri,cū miles,vel alius officialis mittitur ad videndum hominem,vel vulneratū scribi facit. in l.qui sine.nu.2.ff.de questionib. 424
Vel qñ fama peccat de aliquo magno ēlicto,& mittit p̄ victis.ibi.
3 Inquisitio ad crimē inuestigandū fit tripliciter.in.l.ex lege Julia.§. si publico.nu.4.& 5.ff.ad leg.Jul.de adult. 188

Inquisitio potest fieri ad crimen puniendum.ibi.nu.6.
Contra iudicem inquirētem possunt opponi omnes exceptiones, que po sunt opponi contra accusatorem preter exceptionē .qz habet magistrum:z quod habeat plures reos delatos.ibi.nu.14.
2 Inquisitio formata contra titium potestate perusi ꝓcedit ꝫ vocetur Sempronius.in.l.qui habeat.nu.1.ff.de reb.dub. 341
4 Inquisitio in ciuilibus ad vtilitatem priuatorum nō est licita: nisi in causa suspecti tutoris.z datiōis tutoris.in.l.missi,nume.13.C.de exact.tribut.lib.x. 382
3 Inquisitio primo potest fieri generalis.secundo specialis.in.l.lege Iulia.§.mandatis.nu.1.ff.ad leg.Iul.pecu. 410
3 Inquisitio an debeat continere annū.diem.locum.z tempus commissi delicti.in.l.libellorum.nu.20.ff.de accu. 377
3 Inquisitione inchoata.si accusator superuenit ante latā sententiā, an cesset inquisitio.in.l.si maritus.§.si ante extraneus.nu.2.ff.ad leg.Iul.de adulte. 390
3 Inquisitio an tollatur accusatore superueniente.in l.in prouincia li.§.si vero.nu,§.ff.de ope.no.nun. 10
4 Per inquisitionem ad vtilitatem priuatam in ciuilibus non proceditur.in.l.si vacantia.nu.6.C.de bo.vacan.lib.x. 379
4 Inquisitio est licita in ciuilibus ob publicam vtilitatem.in.l.missi.nu.12.C.de exacto.tributo,lib.x. 382
1 Inquisitio que fit permissa.in.l.cōgruit.nu 3.ff.de offi.presi. 47
1 Inquisitus p.o maleficio.pro quo ex forma statuti imponitur pena pecuniaria.z in defectum solutionis pena corporalis.qñ fit fideiussoribus relaxandus.in.l.l.item liberatur.§.qui paratus.nu.3.ff.qui.no.pig.vel.hypote.sol. 418
1 Inquisitus de homicidio si negat se occidisse,z appareat.qō occiderit.si fecit ad sui defensionem,auditur.in.l.cum de indebito.nu.3.ff.de probatio. 426
3 Inquisitus a iudice.de homicidio ex officio.si syndicus venit.z denūtiat.z pars accusat.vna solutio sufficit.in.l.de pupillo.§.si in pluribus.nu.4.ff.de ope.no.nun. 14
6 **Insignia** cōsistētia in varietate diuersoꝝ colorū.quō depingantur.tract.de insig.nu.23. 162
6 Insignia.seu arma qualiter sunt pingenda.insingenda.seu portanda.tract.de insig.nu.13. 162
6 Habentes ex concessione insignia,z arma.alli soli illis vtūtur.trac.de insign.nu.3. 162
6 Insignia concessa dignitati.vel officio,portat ille qui habet dignitatem illam.vel officium.alij non.tract.de insig.nu.1. 162
Insignia singularis,puta Regis nemo defert.nec rebus suis dispingere facit principaliter accessorie sic.ibi.nu.2.
1 **Insinuatio** est facere rediqi donationē i scriptis coram iudice.l.l.modestinꝰ.n.2.ff.de don. 73
Insinuatio pōt fieri coram quocūqz iudice etiam nō suo.ibi.nu.3.
Insinuatio an requiratur in donatione ob causam.ibi.nu.4.
Insinuatio potest fieri post donationē factā extra iudiciū.ibi.nu.5.
Insinuatio requirit etiā si dicat.qō tot sint donationes, quot iugera terre.z quot sunt res in donatione deducte,ibi.nu.10.
Insinuationi an renuntiari possit.ibi.nu.11.
3 **Inscriptio** z subscriptio quomodo differant.in.l.si cui nu.1.ff.de accu. 379
3 **Inspicitur** qō euenire potest, quādo presens status rei verisimiliter tendit ad hoc.m. l. fundum Titianū.nu.2.ff.de excep. 189
Inspicitur quid petatur nō quid debeatur.in.l.non est nouū.nu.2.ff.de act.empt. 390
3 Inspicitur qō euenire pōt de iure communi.nō de iure speciali.m. l.ergo.§.si is.qui.nu.1.ff.de fideicom.libert. 83
2 Inspicitur illud q̄ est in aptitudine,z non in actū.in.l.j.§.vsq̄ ad eo.nu.3.ff.de tute.z ra.distra. 98
3 Inspicitur semper quod actū sit tacite vel expresse.in. l.semper in stipulationibus.nu.1.ff.de reg.iur. 491
1 Inspicitur qō fieri debet,licet factum sit.in.l.ius pluribus.nu.1.ff.de instī.z iure. 15
4 Inspicere debemus,id ad quod res principaliter agitur.in.l.cum proponas.nu.8.C.quod met.cau. 93
1 Inspicere debemus qō euenire pōt.z qō res est ordinata ad causam l.si quis domum.§.hic subiungi.nu.1.ff.loca. 397
3 Inspicere debemus qualiter leges loquunt.in.l.j.n.1.ff.de actio. z obligat. 199
3 Inspici an debeat quod prodest, vel quod nocet.in. l.ex quibusdam.§.si quis palam.nu.1.ff.de iur.fis. 456
2 Inspici debet id,in quo quis magis versatur.in.l.seruis.§.seruis le cticarijs.nu.1.ff.de leg.iij. 289
1 Inspici qñ possit, quod principaliter agitur.in.l.si quis nec causam nu.6.ff.si cer.pet. 247
Inspici quando debeat id,quod ab vna parte agitur.in.l.si ego.n. 2.ff.si cert.peta. 298
3 **Instantia** cause ciuilis continuat in heredem vniuersa-
lē.nō criminalis.z qñ cause appellationis.m.
l.si cū.nu.2.ff.de fide vl.fo.284.l.3.vol.in.l.ff.de accusa. 38
Instantia cepta cum defuncto.transit in fideicōmissarium non tamen cepta cum herede.ibid.nu.3.
Instantia qñ transeat in singularem successorem.ibi.nu.4.
Instantia transit in eum.in quem res vel actio de necessitate transit.secus si non transit de necessitate.ibi.
6 Instantia iure ciuili finitur triennio a die litis contestate.iure canonico.non diff.in ius cano.numero.25.
4 Instantia perempta actio manet perpetua.in.l.fi. nu.3.C.si tutor vel cur.inter. 192
4 Instantia cōis an remanebit vtrius rei.si credendi.si postea contestatam factam ab vno reorū credendi instantia cause perimatur.hoc ita.nu.42.C.de duo.reis stipu. 181
2 Instantia de vno ad alium qualiter transferatur.in.l.summe.ff.ad Trebel. 193
2 Instantia iudicij cepta non transit in filiū.in.l.si constante.§.filius na.nu.1.z.4.ff.sol.mat. 37
Instantia cepta cum filio transit in patrem.ibi.nu.2. 38
5 Instantia cause principalis an currat.qñ stat per iudicē quēmcūq causa expediatur.in.§.ad hec.nu.3.in aut.de appel. 5
Et quid quando stat per alium.ibi.nu.4. 5
4 Instantia perempta qui effectus durent.z qui pereant.in l.j.nu.4.C.de fruct.z lit.expen. 31
3 Instantia cepta si per alterum ex coreis credēdi perit nō perimitur ꝓcō cupatio.in.l.ex duobus.nu.4.ff.de duo.reis. 271
2 Instantia si ex forma statuti pereat termino quinquemensium.si steterit per actorē.sufficit actorem semel interpellasse iudicem.z non stet per eum.in.l.litis.§.vsuras.nu.4.ff.de leg.ij. 272
4 Instantia in quo casu finitur tribus mensibus.in.l.generali.nu.8.C.de decur.lib.x. 272
4 Instātie z cause qñ videatur renuntiatū per temporis lapsum.in.l. postquam.nu.3.C.de pac. 388
4 Instantia licet sit perempta.officium tamen iudicis durat.vt possit hoc declarare:z partem in expensis condemnare.in.l.properandum.§.illo proculdubio.nu.4.C.de iudi. 54
4 Instantia non currit in emergentibus ante litem contestatā.in.l. litibus.nume.12.C.de agrico,lib.xj. 165
4 Instantia perempta superest officium iudicis ad condemnandū in expensis.in.l.noluerint.nu.1.C.vt crimi.questio.intra cer.tem. 412
4 Instātia si tempus statuitur iudici nō est perēpta.secus si statuit instantie:z causa intra tempus non sit expedita.m.l.j.nu.3.C.de om.iud.tam ciui.quam milita. 41
3 Instatia appellationis in causa criminali quomodo perimatur.accusatore mortuo appellatione pendente.in.l.libellorū.§.si accusator.nume.9.ff.de accu. 378
4 Instātia cepta in causa naufragij.quāto tempore durat.in.l.si quis nu.1.C.de naufra.lib.xj. 452
4 Instantia prima potest restaurari per restitutionem in integrū in l.vnica.nu.9.C.de sen.a.quer.fisc.lat.lib.x. 377
1 Instantia conprom.si perit triennio.in.l.si de meis.§.ex compromisso.nume.3.ff.de arbi. 174
1 Instantia cōpromissi ad heredem non transit.etiā si sit in causa conclusum.in.l.diem proferre.§.si heredis.nu.2.ff.de arbi. 176
5 Instantia cause an transeat ad heredes.in aut.vt litigantes.n.6.
3 Instantiam ceptam per procuratorē an dīs prosequi possit.ita.si procurator.nu.1.ff.an per ali.can.appel. 454
4 Instantia non currit in executionibus instrumentū.sententiarū.z ibi an hoc sit verū.in.l.litibus.nu.11.z.13.C.de agricul. 413
3 Instantia nona opus est contra fideiussorem.de defendendo.in.l. si quis apud.§.si plures.nu.2.ff.iudi.solu. 354
4 Instantia perempta que acta pereāt.in.l.properandum.§.si quidem.nu.14.C.de iud. 167
2 Instantia cepta per heredem de novo non trāsit in cessionariū.in l.cum hereditas.nu.1.ff.ad Treb. 189
2 Instantia cepta cum herede restitutione facta cōtra ipsum.cum heredem durat.in.l.Lucius.§.rogatus.nu.1.ff.ad Treb. 189
3 **Instigantes** ad accusandū tenentur de crimen.cū summe.z Turpilian.in.l.accusatio
§ incidit.nu.1.ff.ad Turpil. 418
Instigator pōt accusationem prosequi etiam accusatore desistente ibid.nume.2.
3 Instigator dicitur, qui probationes accusatori parat.in.l.senatus
fulcum.nu.1.ff.ad Turpil. 414
2 **Institutio** z legatū qñ est pnō scripto facto heredis
substituto z fideicōmissum remanent in
suo robore.in.l.j.nu.1.ff.de his que pro non scrip.hab. 337
2 Institutio heredis si continet personam incertā.qñ valeat.ibi.
dam.nu.3.ff.de reb.dub. 336

2 Institutio an necessario precedere debeat substitutionem vulgarem.in.l.j.nu.10.ff.de vulga.& pupil. 152
Institutus si decedat ante aditam hereditatem,& trãsmisit ius deliberandi,qõ ius prefertur substituto.ibi.nu.20.
Institutus si est indignus,nec adit hereditatem,ficus admittitur ad hereditatem excluso substituto.ibi.nu.26.
Institutus & substitutus quibus casibus concurrant.ibi.nu.27.
Institutus in primo gradu potest esse heres: sed non eodẽ modo quo defunctus voluit,an ipse institutus admittatur vel substitutus vulgaris.ibi.nu.29
2 Instituo verbum trahitur ad substitutionem directam.in.l.qui liberis.§.hec verba.nu.4.ff.de vulg.& pupil. 160
4 Institutio heredis facta in testamento condito iuxta dispositionẽ l.j.C.de sacrosan.eccl.d.l.beneficio sustinetur.in repe.d.l.j.n.43. 11
3 Institutio facta de aliquo sub cõditiõe.si decesserit decẽ filio incapaci,non valet.in.l.qõ cõditionis.nu.4.ff.de dona.cau.mor. 79
2 Institutio facta de filio & nepote iã nato,an intelligat & admittatur ordine successiuo.l.Bal?.§.quidã.nu.4.ff.de lib.& posth. 120
4 Institõ si est facta de monasterio cũ additõe.si recipiat talẽ in monachũ,vt institutio,& additio reficiat.in.l.ij.n.3.C.de instit.& substi. 244
2 Institutio facta de filiis non cõprehendit quem testator credebat mortuum.in.l.si quis ita.nu.3.ff.de testa.tute. 56
2 Institutio facta de ecclesia fratrum minorum valet: & ciuitas potest petere.in.l.ciuitatibus.nu.1.ff.de leg.j. 251
Institutio heredis irritatur, quando in exheredatione causa exheredationis inseritur,sed non probatur per heredes.in.§.fiue igitur.nu.4.in auc vt cum de appel. 54
4 Institutio ire certa an remaneat valida testõ irritato ex cã pterionis,vel exheredatiõis.in auc.ex cã.nu.15.C.de lib.prete. 250
4 Institutio facta de captiuis,seu pauperibus valet.in.l.si quis ad declinandam.nu.1.C.de episc.& cler. 30
6 Institutio captatoria ad pias causas valet.consi.vj.nu.1.li.j. 4
2 Institutio facta de monacho cõ hoc,q̃ nihil acquiratur monasterio.non valet.in.l.si alienum.nu.1.ff.de here.instit. 144
6 Institutio facta heredi a patre sub additione casuali vel mista,& persona venit certificãda cõditio non reijcitur.cõsi.lxx.n.1.li?j. 93
2 Institutio facta de pauperibus eligendis per guardianum minorum an valeat.in.l.captatorias.nu.1.§.de here.instit. 146
Sicut quis non potest astringi ad instituendum metu pene,ita nec spe premij.in.l.ille autem.nu.1.eo.tit.
2 Instituto sub conditione potestatiua duplex scientia requiritur,vt possit adire.in.l.sed & si.§.sed & si.nu.1.ff.de acqui.here. 159
2 Institutio facta de filio,si intrauerit monasterium,an valeat.in.l.si.nu.6.ff.de condi.instit. 180
2 Instituto admisso per bonorum possessionem secundum tab. non est locus substitutioni vulgari.in.l. in conditionibus.§.si patron?.nu.1.ff.de condi.& demon. 355
2 Instituto sub cõditione potestatiua põt nõ solũ statui tempus,vt impleat cõditionẽ,sed etiã intra qõ adeatur hereditas.in.l.si qs instituatur.§.sed si bonorum.nu.2.ff.de here.instit. 159
2 Institutio an possit fieri vno verbo.in.l.institutio.nu.4.de cõdit. institutionum. 178
2 Institutus si est aliquis in semisse vsq; ad pascha,alius in codẽ semisse post pascha,alius in alio semisse simpliciter,an talis institutio valeat.in.l.heredes.nu.4.ff.de here.instit. 146
Institutio facta de aliquo vsq; ab pascha,& q̃ nullo modo vlteri? possit esse heres,non tenet.ibi.nu.5.
6 Institutio facta a patre heredi sub conditione potestatiua valet, & conditio habetur pro non adiecta.consi.cxcvij.nu.1.lib.j. 66
6 Institutio facta de ecclesia fratrum minorum tenet.lib.j.minoric. cap.ij.nu.18.& 20. 142
2 Institutus in re certa habet ius accrescẽdi: & potest capere ẽ sua authoritate.l.ex facto.nu.2.ff.de here.instit. 142
Institutus in re certa decedens ante agnitionem illam trãsmittit & fient legatarius.ibi.nu.3.
5 Instituto in potestate constituto an habeat reddere institutionem nullam.consi.xcij.nu.3.lib.j. 7
6 Institutus in re certa & quod plus petere non possit non habetur loco heredis vniuersalis.consi.lxxxj.nu.1.lib.ij. 95
6 Institutio facta de fratribus adiecto quod hereditas vendatur, & in necessitatem fratrum conuertatur,valet.lib.j.minor.ca.ij.numero.28.& 30. 143
6 Institutio vel relictum collata in voluntatem alterius iure ciuili non valet:iure canonico sic diffe. inter ius cano.nu.105. 193
6 Institutio facta de aliquo Sancto,cuius ecclesia,vel oratorium reperitur,tenet & episcopus capit.li.j.minoric.cap.ij.nu.31 143
Instit.tutio facta de Guardiano fratrum minorum,transit ad successores.ibid.nu.34.
Institutio facta de fratribus Sancti Francisci quod intelligitur de fratribus minoribus,nõ de fratribus penitẽtie.nisi ex cõiectura aliud appareat.ibi.nu.25.
Institutio de re certa rupto testamento qũ cõfirmetur per authẽ. ex causa.C.de libe.prete.ibi.nu.4. 205
1 Institutus in re certa habet portionẽ coheredis instituti in reliquo mortui,quem testator putabat viuere.in.l.seruo.numero 2.ff. de conditione indebiti. 315
1 Institutus potest ex causa habere querelam inofficiosi testamenti in.l.papinianus.§.quarta.nu.1.ff.de inofficio.testa. 190
2 Instit.tutus qũ repudiauit bo.poss.fm tab,& vult de iure ciuili venire subst.tutus etiam excluditur.in.l.j.nu.53.de vulg.& pup. 153
Institutus si sub conditione noluit parere conditioni,substitutus admittitur.ibi.nu.54.
2 Institutus pure,& rogatus pure an possit penitere.in.l.si patroni. §.sed nec illud.nu.2.ff.ad trebel. 390
5 Institutus in re certa dato alio herede vniuersali instituto ly habeatur loco legatarij,tñ vt testamẽtũ impugnari non possit habet loco heredis.in.§.fiue igitur.nu.12.in auc.vt cum de appel. 55
4 Institutus in re certa habetur loco legatarij, qñ alius reperit. vniuersaliter,vel in quota institutus.in.l.quoties numero.1.C.de here.instit. 243
Institutus in re certa nullo dato coherede.nõ est heres, neque legatarius sed tertia species.ibi.nu.2.& l.ex facto.nu.1.ff.eod.
2 Institutus & substitutus qũ concurrant.in.l.quandiu.numero.4.ff de acquir.here. 198
2 Institutus vt det monacho,vel alteri religioso qua actione conueniatur.in.l.quidam cum filium.nu.2.ff.de here.instit. 144
2 Instituti & substituti concursus admittitur,ppter iuris communis repugnantiam.in.l.si paterfamil.nu.1.ff.de here.instit. 143
Institutus si fuit in testamento liber,quem testator credebat seruũ cui hereditas queritur.ibi.n.2.
Institutus si fuit paterfami.qui erat filius,fa.cui acquiratur hereditas,& sic an sit idem in filio,fa.quod in seruo.ibi.nu.3.
2 Instituo pauperes christi quos Titius eliget,valet talis institutio. in.l.illa institutio.nu.9.ff.de here.instit. 141
Institutus si hz coheredem institutũ sub conditione, an interim institutus pure sit heres insolidum.in.l.si quis ita scripserit.numero.1.eod.tit. 141
4 Instituti plures cum adiectione nominis distributiui:quilibet vocatur in virilem.in.l.si.nu.1.C.de impu. 248
2 Institutus sub conditione vel ad diem an possit cogi adire,& restituere ante.in.l.sed & si.nu.2.ff.ad Treb. 383
Item an possit adire sponte & restituere.ibi.nu.4.
Institutus pure & rogatus restituere sub conditione qñ possit cogi adire,& restituere.ibi.n.5.
An talis possit adire sponte & restituere.ibi.n.6.
2 Institutus in beneficio nõ administrat.nisi ponatur in qua possessione administrationis.in.l.legitimos.nu.4.ff.de legi.tuto. 60
2 Institutus ex re certa eo casu quo hereditas,qrtinet ad eum,& actiones ad eum transeunt potest cogi adire & restituere.in.l.cogi. §.sed & si miles.nu.1.ff.ad Treb.. 384
4 Institutus habet bonorũ possessionẽ contra tab.beneficio pretoriti.in.l.si.nu.4.de bo.pos.contra tab. 330
2 Institutus an repellitur ab institutione ppter graues inimicitias cum testatore ortas.in.l.ex parte.n.1.ff.de ad.leg. 334
2 Institutus alternative sub duabus conditionibus contrarijs,& in diuersis portionibus.pro qua portione petet bonorũ pos.l.si ita scriptum.nu.1.ff.de bo.pos.secundum tab. 424
2 Institutus qñ est venter,& filius datus coheres pro qua parte erit heres filius.in.l.cum quidam.§.suum heredem.nu.2.ff. de acquir. hered. 194
2 Institutus sub conditione impossibili an possit adire hereditatem de iure ciuili,vel petere bo.poss.de iure pretorio.in.l.j.nu.11.ff. de condi.instit. 177
2 Institutus si est vnus pure.& alius sub conditione.an istitutus pure habebit totũ.in.l.plane.§.si coniunctim.nu.2.ff.de leg.j. 232
2 Institutus si decedat testatore sciente.& nõ bñe tps ad puidẽdũ conseruatur libertas & hereditas.in.l.neque emi.§. cum miles. nu. 3.ff.de test.mi. 182
2 Institutus in fundo & prohibitus plus petere nõ posse,nullo alio herede ist tuto non est heres.in.l.quoties.§.si duo.numero 1.ff.de here.instit. 137
2 Institutus si repudiat vno iure,& vult venire alio,qñ el preferatur substitutus.in.l.necis.§.heres.nu.3.ff.de acqui here. 189
3 Instituens filium etiam ex modico nõ incidit in penam.in.l.quidã cum filium.nu.14.ff.de ver.obli. 260
4 **Institor** & exercitor possunt conueniri ex ptractibus item proponẽs & quilibet eorũ insolidũ dicũtur duo rei insolidum: sed vnus tenetur principaliter:alter accessorie.in auc.hoc ita.nu.12.C.de duo.reis stipu. 351
3 Institor societatis in qua sunt plures socij, qualiter acquirat. in l. si

communis seruus.nu.2.ff.de stipu.seruorum. 226
2 Instit̃orem preponere vt quis ex sola patientia.in.l.ſi.nu.1.ff.quod cum eod.fol.356.& l.quicunq;.nu.2.ff.de instit̃or. 354

Instrumentum publicum dicitur cui soli credi tur sine alio adminiculo.in.l.ſi quis in repet.ℌ.ſi initium.nu.5.ff.de eden. 88

¶Requiſita ad eſſentiam publici inſtrumẽti que ſint ſtatur conſuetudini eorum ibid.nu.6.

Inſtr̃m ſi ſit inter nõ chriſtianos.ſit ſuocatio dei ipſorũ.ibi.nu.7.

Inſtr̃m nõ vitiatur ſi omittatur inuocatio domini nominis.ibi.

Inſtr̃m ſi reperiat cõfectũ in protocollo de mẽſe Januarij cũ appoſitione annorũ domini.& ſic diuerſa inſtrumenta cõfecta de mẽſe maij, auguſti,& ſeptembris:& poſtmodũ alia inſtrumenta cõfecta de menſe ianuarij ſine appoſitione annorum dñi.inſtrumentum non valet nec intelligitur de anno ſequenti.ibi.nu.11.

Inſtrumẽto an ſufficiat fuiſſe appoſitam diem per relationem ad aliquem actum.ibi.nu.17.

Inſtrumentum ſi dicatur confectũ die natiuitatis dñi,vel die paſchatis,vel veneris ſancti,& nõ apponatur menſis,an valeat inſtrumentum.ibid.nu.13. 89

Inſtrumenti ſolennitas que debet eſſe communis omnibus inſtrumentis ſi reperitur ſcripta in cooperta libri,an dicatur cõis ad omnia inſtrumenta in libro deſcripta.ibi.nu.35. 90

3 Inſtrumentum non vitiatur,ſi erratur in indictione,qua appoſita nõ cõcordat cũ annis dñi:in.l.ſi libr̃arius.nu.6.ff.de reg.iur. 402
Si non apparet an ſit erratum in annis dñi vel in indictione,preſumitur erratum in indictione.ibi.nu.7.

4 Inſtrumentum fuiſſe ſcriptũ manu alicuius probatur eius dicto, vel per comparationẽ literarum.in.l.in exercendis.numer.1.C.de fid.inſtru. 170

Inſtrumento ſtatur in dubio,ibi.nu.2

Inſtrumenti teſtes omnes ſi dicunt non fuiſſe preſentes in inſtrumento,reprobant inſtrumentum.ibid.nu.3.

Inſtrumentum vacillare facit dictum vnius teſtis in inſtrumento deſcripti.ibi.nu.4.& 7.

Inſtrumenti teſtes omnes ſi dicant ſe non fuiſſe preſentes inſtrumento,non dicuntur ſingulares.ibi.nu.5.

Inſtrumentum reprobatur,ſi duo teſtes inſtrumentarij dicunt ſe non interfuiſſe inſtrumento.ibi.nu.8.

Inſtrumenti teſtes ſi dicunt ſe nõ recordari an fuerint preſentes, ſtatur inſtrumento.ibi.nu.10.

Inſtrumentum redditur falſum ſi aliter ſit factum, quam ſcriptũ. ibid.nume.12.

Inſtrumentum ſubſcribens qũ poſſit illud reprobare.ibi.nu.13.

Inſtrumentum vt probetur,quod teſtes requirantur.ibi.nu.14.

4 Inſtrumentum ſolutionis ita pertinet ad creditorem,ſicut ad debitorem.in.l.plures.nu.1.C.de fid.inſtru. 171

Inſtr̃m qui ſolunt põt petere a creditore.vt ſibi faciat.ibi.nu.5.

4 Inſtrumẽtũ ſolenniter publicatum qũ aliquis produxit, nõ cogitur protocollum exhibere, niſi velit illud de falſo redarguere.in.l. cum quidam.nu.2.C.de fid.inſtru. 173

4 Inſtrumentum qũ negatur.quis habeat probare.in.l.j.nume.3. de iureiuran.propter calum.dand. 111

Pro inſtrumento quando preſumatur.ibi.nu.4.

2 Inſtrumentum ſi a principio producitur non cancellatum, nec vitiatum,ſi poſtea appareat vitiatum,non nocet.in.l.vnica.nume.2. ff.ſi tab.teſt.nul.exta. 405

1 Inſtrumentum factũ in territorio ex forma ſtatuti.valet etiam extra territorium.in.l.nec ei.ℌ.eorum.nu.8.ff.de adop. 30

6 Inſtrumẽta a tali notario confecta,qi publice exercuit tabelliõis officium,vtrum valeant.conſi.clxxiij.nu.4.lib.j. 59

5 Que fides adhibeatur publicis inſtrumentis qũ in dubium reuocatur de eo.in.ℌ.ſed ſi nu.10.in auf.de inſtru.cau. 25
Inſtrumentũ productũ de longinquis partibus ſi negatur quam fidem faciat.& qualiter ſuccurratur p̃ducenti.ibi.nu.12.
Si contra inſtrumentum de longinquo confectũ,quod producitur negatur illum qui ſcripſit fuiſſe notarium,quid probet producens ibidem.nu.13.

8 Inſtrumentũ in quo apparet,quod titius fecit ſempronio preſentem,& ſtipulante in cauſa donationis,vſufructuarij omnij bonorum,valet.in.l.ſtipulationũ.ℌ.ſtipulatio.nu.3.ff.de ver.obl. 211

3 Inſtrumentũ guarentigiatũ ſi cõtinet vnum in obligatione aliud in ſolutione facultas ſoluẽdi durat.donec petatur executio,vel quaſi cõteſtet lis ſup executiõe.in.l.ſi qs ſtipulat⁹.n.4.ff.de ſolu.306

3 Inſtrumentũ factũ a ſyndico cõſtituto ab adunãtia gñali que poteſt legẽ cõdere,habeẽ p lege.l.ſi nõ.ℌ.actor.nu.9.ff.de re iudi.131

4 Inſtrumentum qũ poſſit exemplari extra iudicũ de partium voluntate.in auf.ſi quis.nu.3.C.de eden. 51
Inſtrumentum exemplatum per tres vel quatuor notarios aſſerẽtes ſe vidiſſe & auſcultaſſe inſtr̃m,& qũ fidem faciat ibid.nu.7.

4 Inſtrumentũ ſcriptũ a notario,ſed non publicatũ cessãte teſtibus nõ preſumitur inſtr̃m.in.l.ſi interrogatione.nu.13.C.de vſu. 185

5 Inſtrumentum dictio,tripliciter ponitur.in rubr.in auf.de inſtrumente.nu.1.

3 Inſtrumentorũ appellatione veniunt teſtes in.l.notiones.ℌ.inſtrumentorum.nu.1.ff.de ver.ſig. 35

1 Inſtrumẽtorũ noſe an veniant acta.in.l.j.ℌ.editiones.nu.2.ff.de eden.fo.85.& in.l.fraudem.ℌ.neq;.nu.5.ff.de iur.fiſci. 460

3 Inſtrumentũ factũ amico ſub pena centum.ſi luder,an dabit cẽtũ. in.l.er ea parte.ℌ.mulier.nu.1.ff.de ver.oblig. 233

5 Inſtrumentũ factũ qualiter equus mortuus fuit, vel vulneratus. qũ valeat.in.ℌ.bis quoq;.nu.10.in auf.vt lic.ma.& aute. 36

4 Inſtrumentũ qũ facit mentiõem de alio inſtrumẽto, antiquato probet.in auf.ſi quis.nu.11.C.de eden.

3 Inſtrumento venditionis rerũ eccleſie dicitur precedere bullas legitimis tractatibus,& licẽtia epiſcopi.non probat.ibi.nu.12.& 13.ſi.de nu.6.ff.de caſtren.pecul. 51

3 Inſtrumentũ ſi cõtinet qõ titius promiſit ſeio cẽtũ pro tali cauſa cõputato omni alio inſtrumẽto,tũc inducitur nouatio.in.l.omnes res.nu.2.ff.de noua. 464

2 Inſtrumentũ in quo dicitur,promiſit dare cẽtum,& illa cẽtum vſque ta ſunt per notã importãtem cẽtum ep̃equitur.in.l.ſed cũ patronus. ℌ.notis.nu.1.ff.de bo.poſſeſſ. 294

4 Inſtrumẽtum licet nõ probet cõtra fiſcũ er eo qõ non fuit ſubſcriptum per notarium deputatũ.probat tamẽ cõtra officiales.in.l. fiſco.nu.1.C.de conue.fi.debitor.lib.x. 403

1 Inſtrumento ſi quis cõfitetur ſe habuiſſe mutuo cẽtum intelligitur de preſenti.in.l.certi cõdictio.ℌ.ſi numos.nu.9.ff.ſi cer.pe. 375

3 Inſtrumẽtum ſi cõtinet conduxit & precario rogauit,intelligitur rogare ne poſſideat in.l.ſi quis ante.nu.3.ff.de aqui.pol. 253

4 Inſtrumentum in quo quis confitetur ſe recepiſſe,qõ non recepit probat qõ ille promiſit dare,cui eſt facta cõfeſſio.in.l.ſi voluntate nume.1.C.de do.promiſ. 97

5 Inſtrumentũ ſcriptũ manu vnius notarij & ſubſcriptũ & ſignatum manu alterius,an valeat.in.ℌ.illud.nu.2.in auf.de tabel. 205

1 Inſtrumentum de quo eſt facta mentio in libello, debet edi ante litem conteſtatam,niſi eſſet etiam penes reum.nu.ſi legatum.nu. 1.ff.de edend. 26

4 Ex inſtrumento venditionis in quo cõtinetur qõ titius vẽdit fundum,ſed non dicitur de pretio,agi nõ poſſit in.l.ſi interrogatione. nume.10.C.de vſur. 86

4 Inſtrumentũ vẽditionis repertũ in protocollis notarij ſine pretio nõ põt publicari.in.l.ſi.interrogatione.nu.10.C.de vſur. 185

2 Inſtrumẽtũ q̃ debet executioni mandari intelligit̃ de rite facto. in.l.nõ putauit.ℌ.non queuis.nu.3.ff.de bo.pol.contratabu. 167

3 Inſtrumentũ fuiſſe factũ in domo talis,non ſufficit abſq; eo q̃ dicat̃ in tali ſala,ſeu camera,& qñ act⁹.q̃ gerit̃ põt vnifoꝛmiter geri tota domo.in.l.de pupillo.ℌ.qui nũtiat.nu.3.ff.de ope.no.nun. 17

2 Inſtrumentum probatur ſcriptũ manu alicuius, vel eius dicto.ſi vnus per comparationem.in.l.j.ℌ.ſi quis neget.nu.5.ff.quemadmodum teſta.ape. 208

2 Inſtrumentum falſum redarguere volens circa diem & conſulem poteſt petere,vt edatur cum die,& conſule.in.l.ũ.ℌ.de em.nu.4.ff. quemad.teſta.ape. 209

4 Inſtrumentum in quo notarius poſuit.r.pro decem,& cẽtum an probet.in auf.quod ſine.nu.1.C.de teſta. 240

3 Inſtrumentũ non probat traditionem poſſeſſionis niſi ſit mentio ſpectu fundi.in.l.predia.nu.1.ff.de acquir.pol. 109
Inſtrumẽtum ſn quo dicitur.q̃ preciũ ei dedit & numerauit non redarguitur de falſo.licet teſtes.qui interfuerũt inſtrumento.dicant qõ nulla numeratio interuenit,qr illa verba verificantur tam dicto.ibi.nu.3.

4 Inſtrumentũ narrans ſolennitatem interueniſſe non probat,quod interuenerit,niſi potuerit adhibere eodẽ loco,& tempore cõfecti inſtrumenti.in.l.j.nu.4.C.de fide inſtru.lib.x. 37

4 Inſtrumentũ ſubtrahẽti non prodeſt habere ipſum cancellatum.in l.ſi de poſſeſſione.nu.1.C.de proba. 161
Inſtrumentum qui probat ſubtraxiſſe,facit cõtra ipſum p̃enam ſoluendam.ibi.nu.2.& 4.
Inſtrumentum qui habet cancellatum qñ p̃ſumatur liberatus. ibi.nume.3.
Inſtrumentũ furto ſubtractum an ſufficiat probare ad probationem ſeruitutis.ibi.nu.5.

1 Inſtrumentum commune debet edi cum die & conſule.in.l.j.ſ.editiones.nu.4.ff.de eden. 85
Inſtrumentum commune quod dicatur.ibi.
Inſtrumentum propꝛium editur cum die & conſule.ibi.nu.5.

4 Inſtrumentũ depoſiti habet executionem parata de iure cõi.ſicut res iudicata.in.l.ſi quis.nu.3.C.depo. 188

1 Inſtrumentum qñ eſt contentio ſuper aliquo contractu conſentiendi

tionali, sit secundum consuetudinem, & omnia cõsueta sunt apponenda. in l. de die. nu. 5. ff. qui satisf. cog. 73

1 Instrumentum debiti si reperitur cancellatum tam penes creditorem quam debitorem, quando ex hoc præsumatur liberatio. in l. ij. §. sed etiam. nu. 4. ff. de pac. 93

Instrumentum in quo duo erãt obligati, si detur alteri, ille videtur liberatus, & donata actio contra alium. ibi. nu. 5.

Instrumẽtum quod mihi debitori tradisti, si tibi reddidi, videor in pristinam obligationem me reponere. ibi. nu. 6.

Instrumenta plura si sint de vna re, & vnum sit debitum, videtur facta liberatio debiti. ibi. nu. 7.

1 Instrumentum continens plura capitula si producitur, possum acceptare, que faciunt pro me, & refutare que faciunt contra me. l. l. publia meuia. §. Titius. nu. 4. ff. depos. 366

4 Instrumentũ licet de pignore non sit cõfectum, nihilominus creditor habet plenam in. in. l. si vxor. nu. 1. C. de pig. 342

2 Instrumentum aliquod exemplans, & apponens sibi suum signum, tale exemplum plene probat contra exemplãtem. in l. ij. §. si dubitetur. nu. 5. ff. quemadmodum testa. ape. 209

1 Instrumẽtum qui habuit, & amisit, nõ potest a notario petere, vt iterũ sibi det nisi cã cognita. in. l. si qs. §. nec iterũ. nu. 1. ff. de edẽ. 91

Instrumentum amissi revocatio debet fieri de præcepto iudicis. ibi. nume. 2.

Instrumentum antiquum vel destructum renovatur de præcepto iudicis. ibi. nu. 3.

Instrumentum datum per notarium partim minus perfectum, pars potest petere vt iterum sibi detur. ibi. nu. 6.

1 Instrumentum si repetitur in libro notarii cum die, & consule, & relictis aliquibus chartis non scriptis reperitur aliud instrumentum sine die, & cõsule, tunc dies appositus in primo instrumẽto non intelligitur repetitus in sequẽti. in l. si quis. §. si initium. nu. 6. & in repe. nu. 18. ff. de eden. 87. & 88

Idem si incipit ponere annos domini, & dimisit spatium. ibi. & in repe. nu. 19.

2 Instrumentum publicum potest scribi in tabulis de ligno, & in chartis de papyro. in l. in quomodato. §. sicut. nu. 7. ff. de commo. 340

2 Instrumẽtum si impugnem, an & quando possim ex eo fundare intentionem meam. in l. post legatum numero. 6. & 9. ff. de his qui. vt indignis. 344

1 Instrumentum vt fiat, de eo quod conuentum est quomodo possit agi. in l. dedi tibi. nu. 7. ff. de condi. cau. da. 288

3 Instrumentum solutionis producere sufficit: licet non dicatur, ad defensionem. in l. ij. nu. 5. ff. de excep. 187

2 Instrumẽtum in protocollo si reperitur imperfectum, vel appareat quod notarius nolebat plus scribere, non facit fidẽ. in. l. si quis cum testamentum. nu. 3. ff. de testa. 113

1 Instrumentum factum inter duos facit semiplena in probationẽ pro tertio ibi nominato. in l. admonendi. nu. 32. ff. de iureiur. 279

Instrumenti intitulatio facta in margine in imbreuiaturis notarii quam fidem faciat. ibi. nu. 1.

Instrumentum carens indictione, vel nomine pape, quã fidem faciat. ibi. nu. 34.

Instrumento creditur propter loci distantiam cui alias non crederetur. ibi. nu. 42.

2 Instrumentum quod equivaleat duobus testibus, quomodo intelligatur. in l. heredes. nu. 4. ff. de testa. 111

Instrumentum guarentigie habet vim sententie. in l. cum vnus. nu. 11. ff. de bo. autho. iudi. pos. 155

5 Instrumentũ si est perditũ potest peti. qõ iterum reficiatur. si vna probatio in scriptis non habetur. in auf. de here. & falc. nu. 19. 2

2 Instrumentum treuge probat guerram precessisse. in l. legata. n. 3. ff. de adim. lega. 334

1 Instrumentum antiquum quãdo petitur vt renouetur, vel exempletur vel quod amissum reficiatur debet pars citari, que ex eo leditur. potest. in l. adoptio. nu. 3. ff. de adop. 35

2 Instrumentum, in quo notarius non opposuit suum signum, & apocha mercatorum non subscripta licet sigillata. in. l. ad testium. §. si quis ex testibus. nu. 1. ff. de testa. 113

1 Instrumentum licet vitiet indictio omissa, tamen indictio appositã corrupte non vitiat. in l. si nominatim. nu. 1. ff. de conditionibus & demonstrationibus. 358

2 Instrumentum pro se scribere licet quis prohibeatur, tamen cõtra se non. in l. non putauit. §. si quis sua manu. nu. 1. ff. de bon. poss. cõtra tabulas. 167

1 Instrumentum reprobandi modus quando pecunia fuit data sed postea restituta. in l. singularia. n. 25. ff. si cer. pe. 256

2 Instrumentum fundi fundo instructo legato quomodo petatur. in l. si cui fundum. nu. 5. ff. de fun. instru. 330

1 Instrumentum continens interesse, vel aliquid incertum, exequitur virtute statuti. ac si continere incertum. in l. j. numero. 17. ff. de legatis. ij. 252

3 Instrumentum cancellatum, & inane pbat debitũ precessisse. l. 9 tabulas. nu. 5. ff. de furt. 339

2 Instrumentũ aliquod resipientia de primo dicunt in instrumẽto in l. cum de lanionis. §. afinam. nu. 1. ff. de fun. instru. 312

1 Instrumentũ nõ liquidum quo exequatur, stante statuto, qõ instrumenta exequãtur. in l. j. nu. 8. ff. de eden. 84

1 Instrũm q redditur a notario parti nõ dr originale. sed originale, dicit. q remanet notario. in l. si quis. §. ptor ait. nu. 2. ff. ũ eden. 90

3 Instrumentũ debiti si reperitur cancellatum, quãdo probet debitum precessisse, & solutum. in l. fullo qui ancillam. §. qui tabulas. nu. 1. ff. de furt. 348

4 Instrumentum si est falsum pro parte, an sit falsum in totum. l. si ex falsis. nu. 12. C. de transac. 77

1 Instrumentũ mutui in quo notarius dicit, dedit, & mutuauit nõ probatur falsum, licet testes deponant, qõ tempore cõtractus non interuenit pecunia: secꝰ si diceret dedit, & numerauit. l. singularia. nu. 22. ff. si cert. pet. 16

4 Instrumentum carens solennitate debita, non caret suspicione falsitatis. in l. nulli. nu. 2. C. de nume. lib. x. 430

4 Instrumentum falsum, vel testes producens, punit de falso, si eis vtitur. in l. j. nu. 2. C. de fi. instru. 169

3 Instrumentũ delẽs alio lucrãdi sibi, vel alteri, tenet furti: si animo iniuriandi, & nocendi creditori, tenetur damni iniurie. in l. qui tabulas. §. sed si quis. nu. 1. ff. de furt. 339

5 Instrumentum publicum probat, quã fiẽda sit cõparatio. §. sed et si. nu. 6. in auf. de instr. cau. 36

5 Instrumentum faciens mentionem alterius instrumenti, quã fidẽ faciat. in. §. & hoc super. nu. 1. & 3. in auf. vt spon. lar. 58

1 Instrumento vẽditionis tradito per emptorem venditori, in quo erat constitutũ, non videt res tradita, sed ius instrumento cõtentum. in l. ab emptione. nu. 8. ff. de pac. 109

4 Instrumenta rei legate remanere debẽt penes heredem. l. instrumenta. nu. 1. C. de fideicom. 272

4 Instrumentorum amissio si probetur, quam probationem facit. l. l. sicut iniquum. nu. 1. C. de fid. instru. 169

4 Instrumento in scriptis cõfecto si quis cõfitetur se recepisse pecuniam, poterit opponere exceptionem nõ nu. pecunie l. si ex cautione. nu. 3. C. de non nu. pec. 179

4 Instrumentum pars nõ potest cogi iterum facere si ꝺ cõtractu apparet protocollum. in l. si. nu. 1. C. de discusso. lib. x. 386

4 Instrumenta communia debent esse apud pigniorem. in l. pcuratores. numero. 1. C. de eden. 51

Instrumẽta an ab eo auferenꝺ si dignior sit effectus vilior. ibi. n. 4.

4 Instrumẽta qõcõtinere debeat. in l. gñalia. n. 12. C. de tab. li. x. 398

4 Instrumenta si sunt relicta in manu iudicis, an dicatur renũciatũ liti. in l. posteꝯ. nu. 9. C. de pac. 54

1 Instrumenta confecta a notario vili, quã fidem faciant. l. si quis. §. cogentur. nu. 1. ff. de eden. 86

Instrumẽtum cõtinens rasuras, & cancellationes licet reꝺatur suspectum, tamen ex subscriptione scribentis corroboratur. ibi.

3 Instrũ deleto in quo erat debitum conditionale, an agek ad totũ an fiet exequutio statim. in l. quidã tabularum. nu. 1. ff. de fur. 339

4 Instrumẽta confecta a notario extra territorium faciunt vbicũq; fidem. in l. j. nu. 35. C. de summa trini. 7

2 Instrumenta cause habens admittitur cum cautiõe rati. in l. vulgo. nu. 4. ff. de admi. tut. & cur. 68

4 Instrumenta duo si reperiuntur eodem die confecta, & nũ p fisco, aliud pro priuato, presumitur precessisse instrumentũ priuati. in l. j. nu. 8. C. de iure fis. lib. x. 372

4 Pars cogitur facere iterum instrumentum si protocollum nõ apparet. in l. ij. nu. 2. C. de discusso. lib. x. 386

3 Instrumenta guarentigiata si ex forma statuti habẽt executionẽ, possunt per quẽcunq; iudicem executioni mandari. in l. a. diuo pio. §. lententiam. nu. 8. ff. de re iud. 136

2 Instrumenta predicta de verbo ad verbum si inserãtur in actis, tunc faciunt fidem perpetuo. in l. chirographis. nu. 2. ff. de admini. tuto. & cura. 76

Instrumentum si est perditum, vel nõ reperitur extẽsum in imbreuiatura notarii, an possum cogere debitorem ad nouam promissionem. ibid. nume. 5.

1 In instrumentis sunt apponẽda consueta. in prin. ff. orum. nu. 6. 2

4 Instrumenta confessionum requirũt diem & consulẽ: secus si fit priuata scriptura. in l. j. nu. 5. C. de apoc. pub. lib. x. 384

5 Instrumẽta debẽt scribi claris, & apertis literis: & nõ per signa. in auf. de testa. imper. nu. 7. 52

3 Instrumẽti tenor vt probet, ꝺs probari per personas instructas, puta per notarium iudicem, vel iuristas. in l. ex quibusdam. §. diuus. nu. 4. ff. de iure fis. l. fo. 436. & l. si. ut. nu. 1. C. de fide instru. 170

Instrumentum rauc & fisci potest probari per testes cões. ibi.

4 Instrumenta fori si non possunt pignorari ex conuentione. in l. executores. nu. 2. C. quæres pig. obli. poss. 344
5 Instrumenta antiqua, & consumpta, qs petere non pōt q renouēt: nisi sint adeo consumpta, quod legi nō possunt. in authē. de here. & falc. numero. 4 7. 2
4 Instrumento q̄s possit per partes cōtradici. in l. j. in ꝟ. lect. nu. 4. & 15. C. plus va. quod agi. 173
3 Instrumenta alicuius notarij, si sunt deposita apud aliquē, cōtra illum potest agi, vt exhibeat. & inde instrumēta extrabātur. in l. locum habet. Ş. fistabule. nu. 1. ff. de tab. exhi. 164
4 Instrumēti amissio, & si casus, probat iuramēto. in l. cū quidam. in ꝟ. lec. nu. 4. C. de fide instru. 170
4 Instrumēta que celebrant per concilia ciuitatis debent dici cōuocato cōcilio ad sonū cāpane &c. I quo fuerūt oēs vel maior pars. in l. iij. nu. 4. C. de pred. decurio. lib. x. 390
3 In instrumēto venditionis facte a procuratore, si dicat quod pecuniam in veritate recepit, quam cōfessus fuit se in talē causam cōuertisse, nec p hoc apparet l illā causam esse versam an sufficiat ad translationem dominij. in l. a diuo pio, Ş. sed si emptor. numer. 7. ff. de re iudi. 138
1 Instrumēta cōfecta ab eo, qui diu se gessit p tabellione, an valeāt. in l. barbarius. n. 1. & in repe. nu. 8. ff. de offi. preto. 38. & 40
5 Instrumēta possūt confici in prima, & in tertia persona. in authē. vt prepo. no. impe. nu. 10. 27
Instrm pōt cōfici per verba presētis vel preteriti temporis. n. 11.
5 Instrumētis cōsueta apponi si nō apponātur, instrumētum vitiatur. in auth. vt prepo. no. impe. nu. 12. 27
5 Anni dāi pom debēt in instrīs. l auth. vt ppo. no. impe. nu. 13. 27
5 Instrumēta cōfecta ab aduocato tenēt, licet tabellionatus officium exercere nō deberet. l l. vniuersos. nu. 2. C. de decurio. lib. x. 388
1 Instrumēti adminicula probātur per instrumēta. in l. testium. Ş. item diuus. nu. 2. ff. de testib. 428
3 Instrumēta falsa producēs potest vsq̄ ad sententiam de errore suo docere. in l. diuus. nu. 1. ff. de falsis. 405
Instrumētum falsum producēs vel falsas attestatiōes. si abstinet ab vsu, excusatur, nisi procuratorem fieri falsum, vel testes dicerēt falsum. ibi. nu. 3. 254
1 Instrumēta duo habēs facta diuersis tēporibus de eodē ex vtroque dicitur possidere. in l. singularia. nu. 12. ff. si cer. petat. 255
5 Instrumēta dotalia de iure nō requiruntur. vt filij legitimentur p subsequēs matrimoniū. l Ş. trib⁹. n. 11. in auth. qb. mo. na. ef. sui. 42
4 Instrumēti cōparatio ad qō instrumētū fiat. in auth. sed nouo iure. nu. 3. C. si cer. pet. 146
4 Instrumēta cōfessionata possunt exequi etiā in persona in diebus feriatis ob necessitatem hominum. in l. oēs. nu. 2. C. de fer. 123
2 Instrumētū si quis in iudicio p̄durit. an possit illud dicere inualidum siue nullū. in l. post legatū. nu. 2. ff. de bis qui. vt indig. 344
Instrm p̄ducēs iguoräter pōt postea illud dicere falsum. ibi. nu. 3.
5 Si negatur illum notarium esse qui cōfecit instrumētū quod de lōginquo producitur, quis probabit. in Ş. alienatiōes. nu. 4. in auth. de nō alie. aut permut. 12
4 Instrumēti amissio per iuramētum pbabitur. in l. emācipatione. nu. 1. C. de fid. instru. 169
4 Instrumēti cōtrarieta qī tollat p probationē eius, & quibus fietur. in l. scripture. nu. 1. & 5. C. eo. 270
4 Instrumēta qui non edit fisco in criminalib⁹, non presumitur illa subtraxisse in criminalibus. in l. ꝟ. nu. 9. C. de eden. 47
3 Instrumēta & acta qī cōtra fiscū edantur. in l. in fraudem. Ş. neq̄ instrumēta. nu. 1. ff. de iure fisc. 460
4 Et huobus instrumētis scriptis in vna charta, primo scriptū preiumitur primo celebratū. in j. const. C. nu. 18. de no. co. fa. 3
1 Instrumenta de nouo reperta possunt p̄duci post cōclusum in causa et peremptorio emanato. in l. admonēdi. nu. 2. ff. de iureiur. 278
Instrumēta de nouo nō reperta non producuntur vsq̄ ad cōclusionem cause. nu. 3.
Instrumēta fuisse de nouo reperta pbatur per iuramētū. ibi. n. 4.
4 Instrumēto obligato videtur obligata ea, de quib⁹ in instrumēto fit mentio. in l. cum cōstet. nu. 1. C. que res pig. obli. pos. 344
2 Instrumēto producto qī qs possit partes acceptare, & parte nō. in l. aurelius. Ş. idem queſit. nu. 1. ff. de libe. leg. 331
4 Instrumēto aliquo qui dicit se nō vsurū ex hoc arguit instrumētus falsus. in l. si falsus. nu. 2. C. de fal. 368
1 Quid est dicere in instrumēto, p̄mittit dare liberā possessionē. in l. si quis fundum. nu. 1. ff. de act. empt. 396
4 Instrumētorū p̄ductio an possit recipi a tabellione iudice absēte. in l. ꝟ. nu. 6. C. de iure fis. lib. x. 372
3 Instrumēta guarētigiata exequunt etiā si cōtinent incertā quantitatem declarata tñ prius quātitate. in l. j. nu. 3. ff. iud. sol. 322
5 Instrumēta confecta a tabellione per aliū tabellionē delegata, ā valeant. in Ş. vt tamen. nu. 1. in auth. de tabel. 26
5 Instrumēta tabellionis. priuati officio an valeāt. ibi. nu. 2.
5 Instrumēta qū cedatur. in Ş. si vero. nu. 3. in auth. de testi. 2
Instrā cōfecta a notario suo an valeāt. in l. Lucius. nu. 1. ff. de testa. milit. 44
5 Instrā post dedicta testificata p̄duci pōt & ibi qs vsq̄ ad cause cōclusionē. in Ş. qui vero. nu. 2. & 32. in authentica de testi. 184
4 Instrumēta quittationū debēt causam cōtinere qī sunt ab his qui donare non possunt. in l. j. nu. 2. C. de apo. pub. l b. x. 43
3 **Insultus** dicitur cum armis licet quis arma nō ferre armata. rit. in l. idem est. Ş. armis. num. 1. ff. de vi & vi 384
3 Insultū si decē boues facisset, cōtra decē bouines, dicuntur plures insultus in l. prætor ait. Ş. si ad plures. nu. 4. ff. de leg. vio. 370
3 Insultus ad domum videt fieri etiā ad domum conductā. in l. qui domum. nu. 1. ff. de ad leg. iul. de adul. 363
1 Insultās & vulnerans punitur tantū de vulnere. in l. illud. Ş. si idem. nu. 1. ff. ad leg. aquil. 197
3 Insultus id est in alium saltus. in l. respiciendū. Ş. delinquunt. ff. de penis. 229
3 Insultās aliquē in platea, & insequēs extra plateā, & ibi percutiens punitur de percussiōe extra plateā. i l. qō ait lex. Ş. qui autem. nu. 4. ff. ad leg. Iul. de adul. 408
1 Insultare & aggredi idē sunt. in l. j. Ş. cuz arietes. nu. 3. ff. si quadrupaupe. fecit. dica. 395
1 Insultatus qñ teneatur fugere & se non defendere. in l. vt vim. nu. 10. ff. de insti. & iur. 228
1 Insultū facit qui se de loco ad locū contra aliquē p̄mouet. l l. j. Ş. cum arietes. nu. 1. ff. si quadru. paupe. fe. duca. 6
6 Insultās & vulnerās an sit cōdemnandus de insulto, & vulnere. & tuto disponēto diuersas penas. consi. ix. nu. 1. lib. ō. 228
6 **Insula** q̄ est i medio, & ab vno latere sit ager limitat⁹, vel cemeteriū. an alteri tota requiratur. trac. de insul. Ş. qui ab vtroq⁹. nu. 2. 78
6 Insula in flumine cōi nata cōmuniter acquirit iure dominij nō possessiōis. nisi apprehendatur. trac. de insul. Ş. communis. nu. 1. 179
Insula qualiter communiter diuidatur. ibi. nu. 2.
Insula parua, vsus eius publicus est si magna, ripe tantus sunt in vsus publicos. ibi. nu. 3.
6 Insula in mari. nata dicit illius prouincie vel iurisdictionis cui magis est propinqua. tract. de insula. Ş. nullius. nu. 1. 178
Insula in mari alto posita, propinqua alteri insule dicit eius iurisdictionis & prouincie cuius est illa insula. ibi. nu. 2.
Insula Sardinie dicitur italie. ibid.
Insula nata in mari alto & non propinqua alicui loco vel insule est occupantis quo ad dominū & iurisdictionem Imperatoris de iure ciuili, de iure gentium occupantis etiam quo ad iurisdictionem. ibidem. nume. 3.
Insula vel locꝰ occupāti cōsessus si a pluribus occupatur omes eorum dicuntur occupasse. ibi. nu. 4.
2 **Intellectus** ad legem si sunt plures. illo dicit bonus qui per alias ratiōes. vel leges phisicas l. ambiguo. nu. 2. ff. de reb. dub. 317
6 Intellect⁹ ad l. fi. de codicil. consi. lxvij. nu. 3. lib. ō. 91
6 Intellectus. l. nam & nocere. ff. de pact. consi. vj. nu. 2. lib. ō. 78
9 Intellectus ad l. fi. C. de vsufruct. tract. de duob⁹ fratrib. nu. 9. 150
1 **Intentio** & oratio differunt: quia intentio ad actorē ea tio ad reum refertur. in l. si quis intentio. numero. 1. ff. de iudi. 187
3 **Interdictum** vti possi. competit possidenti tantū ciuiliter vel naturaliter. in l. nam. ff. vti. possi. 172
Interdictum vti possidetis habet locum pro qualibet re capitali immobili. ibi. nu. 2.
3 Interdictum vti possidetis vtile competit pro seruitutibus habentibus causam continuā: & pro habētibus causam discontinuam petit interdictum de ita actuq̄ p̄. ibi. nu. 4. & l. j. Ş. hoc interdicto. nu. 1. ff. de itinere actuq̄ priua. 177
Interdictum vti possidetis vtile competit pro quasi possessione iurisdictionis. ibi. nu. 5.
Interdictum vti possidetis an habeat locum pro prestationibus personalibus. ibi. nu. 8.
Interdictum vti possidetis datur ne turbet. & in interesse. ibi. n. 8.
Interdictū vti possidetis datur ne turbet. & ad interesse. ibi. n. 10.
3 Interdictū ne vis fiat et. & edictū quēadmodū testamēta aperiantur, quo differant. in l. j. nu. 1. ff. de tab. exhib. 194
3 Interdictū de saluiano interdicto & hypotheca ria quomodo differant. in l. j. nu. 3. ff. de saluiano interdicto. 186
3 Interdictū q̄ vi aut clam. an competat successori in rē. in l. is qui puteum. Ş. si postea. nu. 1. ff. q̄ vi aut clam. 185
3 Interdictum quod vi aut clam, competit possidenti vel detinenti. 191

vel habenti facultatem detinendi, vel possidendi.in.d.l.si qui.§.si pred.num.nu.1. 183
6 Interdictum quod datur spoliatis pro recuperanda possessione, non datur, nisi contra ipsum spoliantem.q.vi.nu.5. 110
1 Interdictum non habet locum pro filio quando a nemine detinet, in.l.j.§.per hanc.nu.3.ff.de rei vend. 204
3 Interdictum de aqua quotidiana non habet causam proprietatis in.l.j.§.quod autem.nu.1.ff.de aqua quot. 179
Jn interdicto.predicto requiritur quod sit vsus iure seruitutis:& ꝙ credat se esse vsum iure seruitutis, ibi.nu.2.
1 Interdicta que competunt pro iure personali.in.d.l.j.§.illud queritur.nu.1.eo.tit. 179
3 Interdictum detinere actuq; priuato datur domino,& etiã ei qui precario rogauit fundum,non tamen rogauit vsum.in l.j.§.si tibi fundum.nu.3.ff.de itin.actuq; priua. 379
3 Interdictum de tabulis exhibendis in quo testamento imperfecto habeat locum.in l.si quis legatum.nu.1.ff.de fal. 404
4 Interdictum vnde vi, licet loquatur in edibus, tamen habet etiam locum in fundo.in l.curatores.nu.4.C.de neg.gest. 92
2 Interdictũ fraudatorũ qd fit.l l.si postulãte.nu.2.ff.ad trebe. 394
3 Interdicto qõ vi aut clam,qũ possit agi pro opere facto l arbore: qũ hoc edicto in.l.j.§.hoc autem edictum.n.3.ff.de ope.no.nun.8
3 Interdicto recuperande agens pro iuribus incorporalibus,nõ habet necesse probare se fuisse l possessione.non vi.non clam nec precario.in.l.j.§.hoc interdicto.nu.13.ff.de itin.actuq; priua. 177
3 Interdictum vti possidetis competit illi qui turbatur in iuribus,& iurisdictionibus suis.in l.j.iuriarũ.§.si quis.n.3,ff,de iuriũs.fo. 359.& l.sepulchri.n.3.ff.de sepulch.violat. 364
4 Interdictum fraudatorum competit quando res aliena fuit vendita.in l.si mori.nu.6.C.de iure fisc.lib.x. 373
3 Interdictum non videtur prodigo ex sola sententia lata super prodigalitate.in l.is cui bonis.nu.2.ff.de verb.obli. 121
Interdictum nõ dicitur prodigo ex precõio facto de mãdato iudicis quod nullus cum tali cõtrahat per dilationẽ curatoris.ibi.n.1.
3 Interdictũ fraudatorũ an sit speciale interdictum,& non accipitur pro interdicto de bis q̃ in frau.credi.in,l.pupilli.n.4.ff.de sol.313.
3 Jn interdicto vti possidetis quis condemnatur ne turbet:& potest cogi cauere.in.d.l.si duo.§.in hoc interdicto.n.1.ff.vti posside.175
3 Interdictum de tabulis exhibendis est preparatorium interdicti quorum bonorum.in l.qui tabulas.§.sed si quis,nu.3.ff.de furt. 339
3 Interdictuz vti possidetis,put datur ad interesse,nõ datur nõ possidenti.in.clã possidere.§.qui ad nũdinas.n.6.ff.de acqui.pos.97
Jn interdicto vti possidetis requiritur quod possideat tẽpore litis contestatione.ibid.
Interdictum vti possidetis quod habet admissus cõtra ingressuz est recuperande possessionis.ibi.nu.7.
Interdictum an habeat contra ingressum suspicios se posse repelli,ex quo amittit possessionem.ibi.nu.10.
3 Interdictum vt possidetis datur contra turbantem solum licet non contendat se possidere.in l.j.§.restituen.n.1.ff.vti possid.172
3 Interdictum hoc habet locum.si fetor ex domo tua exit i via.in l.ij.§.idem ait.nu.1.ff.ne quid in lo.pub. 165
3 Jn interdicti vti possidetis causa admittũt positiones, articuli,& probationes de vsio.il.si de eo.§.si seruũ.n.1.ff.de acquir.pos.108
3 Interdictum vnde vi non habet locum cõtra occupantem possessionem rei alene vacantem.in l.si.nu.4.C.vnde vi. 337
Nec interdictum quod vi aut clam.ibi.nu.5.
4 Interdictũ quoꝝ bonorũ est adipiscẽde.il.j.n.5.ff.õ quoz.bo.162
Interdictuz an mihi competat.si habeo aliquem obligatũ ad mihi dandum vnum per capponum.in l.si.nu.1.eo.ti.
3 Interdictum quorum legata habet locum in donatione causa mortis quando possessio non fuit tradicta per defunctũ.in l.ij.§.si ges.nu.1.ff.quoꝝ.nim lega. 163
3 Interdictum de glãde legen.competit etiam pro fructibus,qui vna die corumpuntur.in l.vna.nu.4.ff.de glan.legen. 184
3 Interdictũ ne vio fiat non est retinende,nec adipiscende nec recuperande possessionis.in l.j.nu.2.ff.ne vis fiat ei. 163
3 Interdictum de saluiano.interdicto non est in rem scriptum.in l.j.nu.1.ff.de saluiano interdi. 186
Interdictum predictum datur locatori predij, vrbani, & etiam cui libet creditori.ibi.nu.2.
3 Interdictuz de noui operis nunciatiõe quando competat domino. in l.si procurator.nu.2.ff.de no.ope.nun. 25
3 Interdictum ne quid in loco sacro fiat,datur etiam vt tollatur qõ factum est.in l.j.nu.1.ff.ne quid in lo.sac.fiat. 165
Interdicto hoc potest agere quilibet de populo.ibi.nu.3.
3 Interdicto quod vi aut clam quis etiam sine mandato agit.in l. j.§.nuntiatio.nu.11.ff.de ope.nunc. 5
Interdictũ de no.ope.nunc.est in rem ex parte eius cui nunciat.ib.
3 Interdictum ad interesse ad annale.in l.pretor ait.§.hoc interdictum cessat.nu.2.ff.de no.ope.nun. 26
Interdictum de noui ope.nc.orit tempore inquietationis. ibi.n.3.
3 Interdictum quod vi aut clam,habet locum siue fiat vi.siue clam. siue vtroq; in l.si finita.§.eleganter.nu.7.ff.de dam.infe. 41
3 Interdictũ de precario cõcurrit cum actione prescriptis verbis. in l.interdictum.nu.1.ff.de preca. 184
3 Interdictum de saluiano interdicto directum non datur contra extraneum:vtile sic.in l.j.§.si colonus.nu.1.ff.de saluiã interdi. 286
4 Interdictum quorum bonorum in quo differat a petitione hereditatis.in l.j.nu.7.& 8.C.quoz.bono.fo.23.& l.j.nu.4.ff.eo. 162
Interdictum quorum bonorum est stricti iuris.ibi.nu.8.
Jn interdicto quorũ bonorũ petit qs se cõstitui possessorẽ.ibi.n.9.
Datur ad corporalia tantum.ibi.nu.11.
Et datur solum pro rebus quas defunctus possideat.ibi.nu.12.
Vi sola lata in interdicto quorum bonorum nõ appellatur.ibi.n.13.
Interdictum quorum bonorum est generale.ibi.nu.14.
Datur contra eum qui titulo non possidet.ibi.nu.15.
4 Interdictum nullum possessorem est introductum pro possessione rei mobilis: licet alia remedia fic.in l.§.j. sed cum in secunda. nu.4.C.de furt. 227
1 Interdicto vti possidetis vtili an possit agi pro possessione seruitutis turbata.in l.sicut.§.Aristo.nu.2.ff.si serui.vendi. 225
3 Interdictũ de noui ope.nunc.est perpetuum:& si respicit penã,est annale.in l.pretor.ait.§.hoc interdictũ.n.1.ff.de ope.no.nunc.26
Interdictum de molitorium durat xxx.an.prohibitorium perpetuo.ibi.nu.3.
Interdictum de noui operis nũciatione competit singulari successori pro opere preterito,& damno futuro.ibi.nu.4.
Interdicta sunt in rem scripta.ibi.nu.4.
3 Interdictum de operis noui nunciatione,quando cõcurrat cus interdicto quod vi aut clam:& ibi quando confessoria & negatoria.in l.j.§.hoc autem.nu.1.& 4.ff.de ope.no.nunc. 9
Interdictum predictum non concurrit cum alio spirituali.sed generali sic.ibi.nu.3.
Interdictũ de noui operis nũciatione.& quod vi aut clam,est generale pro operibus factis est probationem.ibi.nu.5.
Interdictũ õ ope.no.nc.est pars interdicti ꝙ vi aut clam ibi.n.6.
Interdictum quod vi aut clam,in quo differat ab interdicto de noui operis nunciatione.ibi.nu.8.
3 Interdictio bonorum facta alicui in sui commoduz,porrigitur ad omnem locum:secus si fit propter delictum.in l.relegatorum.§.interdicere.nu.1.ff.de interdi.& relegat. 436
Interdicto eo quod est minus,videtur interdictũ quod est maius, non econtra.ibi.nu.5.
3 Interdictuz vti possidetis datur contra inquietantem,licet nõ cõtendat se possidere.in l.§.huius autem.nu.1.ff.vti possid. 172
Interdictum vti possides directum vel vtile quando competat contra diffamatorem:ibi.nu.2
3 Interdictum quorum legatorum non habet locum.nisi quando heres vult vti falcidia,& inre falcidie vult vti retentione in re legata.in l.j.nu.4.ff.quorum leg. 163
3 Interdictum de noui operis nunciatione,habet remediũ demolitorium,& prohibitorium.in l.j.§.põt autem.n.1.ff.õ ope.no.nunc.7
3 Interdictum de noui ope.nunc.habet locuz, etiam pro opere ꝙ fit extra ciuitatẽ,in l.pretor ait.§.deinde.n.1.ff.de ope.no.nũc.26
Interdicto predicto renunciari potest.ibi.nu.2.
4 Interdictum vti possidetis vtile non directum habet locum in rebus incorporalibus.in l.j.§.ad satisdationis.nu.1.C.in possi. 37
Interdicto vti possidetis quando requiritur,quod quis possideat tempore litis contestatione.ibi.nu.3.
Interdictum vti possidetis quomodo mihi competat contra eum qui possidet.ibi.nu.4.5.& 6.
Interdicto vti possidetis qualiter ꝺbeat formari libellꝰ.ibi.n.7.
3 Interdictum de vi & vi armata competit habenti habitationẽ.in l.idem est.§.vnde vi.nu.2.ff.de vi & vi arma. 171
Interdictum predictum habet delectus a quasi possessione alicuius iurisdictionis.ibi.nu.3.
3 Interdictum vti possidetis qũ detur rectori ecclesie ꝺ eũ.qui fecit turbationẽ in ecclesiã.il.l.j.§.hoc interdictũ.n.1.ff.vti pos. 173
2 Interdictum qõ datur heredi.vt expellat possessorẽ iniuste missum in materia de qua.in.l.j.§.necessario.nu.1.ff.si vend.no. 49
3 Interdictum quorum legatorum, differt ab interdicto quorũ bonorum,qz illud pro re incorporali locum non habet.interdictũ vero quorum legatorum,sic.in.l.ũ.§.qõ autem.nu.1.ff.quoz.leg.163
3 Interdictum de vi & vi armata delectus de arbore habet si arbor coberet solo.in.l.j.nu.2.ff.de vi & vi arma. 169
3 Interdictum de vi & vi armata an cõpetat delecto de quasi possessione iuris incorporalis.in.l.j.§.interdictũ.n.2.ff.de vi & vi ar.169
Interdictum predictum datur ei,qui suspicatus est se posse repelli ab eo qui ingressus possessionẽ suam ipso absente,& datur vtile,in

l.j.§.fine autem.nu.1.ff.de vi ⁊ viarma. 170

3 Interdictum de vi ⁊ vi arma.vt detur sufficit ꝙ ille contra quem intento fecerit clamita quod perdam possessionem.in l.si vi me. nu.1.ff.de vi ⁊ vi ar. 171

3 Interdictum de exhibendo libero homine cõpetit etiam pro vassallo.monacho fine pupillo vel alia persona in qua ius habeo.in l.§. nu.1.ff.de interd. 162

Interdicta habere rei persecutionem.⁊ causam proprietatis dicũtur:quia actor probare debet proprietatem.ibi.nu.2.

3 Interdictum vnde vi.non dicitur scriptum in rem.in l.j.nu.1.ff.de interd.fo.162.⁊ l.si duo.§.non videor.nu.1.ff.vti possid. 175

Interdicta que continent meram penam sunt annalia:que rei persecutionem.perpetua.ibi.nu.3.

3 Interdictum vti possidetis licet sit retinende possessionis,tamen aliqñ in consequentiã est recuperãde.in l.si duo.n.1.ff.vti pos. 174

Interdictum vti possidetis datur contra me.si a non possidẽte.neque ciuiliter,neq; naturaliter emo rem,quam alius possidet ciuiliter,⁊ mihi per venditorem trabatur.ibi.nu.2.

Interdicta olꝫ excepto interdicto vñ vi.sunt in rẽ scripta.ibi.nu.3.

1 Interdictum saluianum est adipiscende possessionis.in l.solutum. §.solutam.nu.4.ff.de pig.act. 344

Interdictum saluianum directum competit p reꝫ coloni.ibi.nu.5.

Utile pro rebus inquilini.ibi.

3 Interdicta quasi inter duos edita,in rub.nu.2.ff.de interdi. 162

Inter interdictum ⁊ actionem in factum est differentia.ibi.nu.3.

3 Ab interdicto vtrobi hodie recessum est:⁊ est huic attributũ ius interdicti vti possidetis.in l.vna.nu.2.ff.vtrobi. 185

Interdictum quando possit habere locum.ibi.nu.3.

Interdicto predicto quare detur aliud nomen, quã interdicto vti possidetis.ibi.nu.4.

3 Interdicta exhibitoria an debeant precedere iudicia petitoria.in l.naturaliter §.nihil commune.nu.40.ff.de acqui.pos. 101

3 In interdictis an possit ventri ad diffinitiuam lite non contest in l.ꝙ ter.§.hoc interdictum.nu.1.ff.de libe.ho.exhi. 185

4 Interdicta ne rami arborum noceant.per identitatẽ rationis extenduntur.ne earum radices officiant.in l.j.nu.1.C.de interdi. 331

3 **Interesse** probatur contra dolosum per iuramentum,in l.semper.§.in hoc interdicto.nu.1.ff.quod vi aut clam. 183

Interesse iudex ex officio suo estimare potest.licet actor nõ ꝓbet,⁊ pars nolit iurare.ibi.nu.2.⁊ l.si traditio.nu.2.C.de act.emp.151

4 Interesse lucri cessantis estimatur iudicis officio.in l.vnica.nu.1.C. de colo.illi.lib.xi. 414

3 Interesse quod est in tempore iure actionis non est inspiciendum. in l.pater.§.pater.nu.1.ff.de cast.pecul. 465

1 Interesse petere ab initio quando sufficiat.in l.qui autem.§.illud tenendum.nu.1.ff.si quis cautio. 82

1 Interesse extrinseci habetur ratio in hoc interdicto.qõ non habetur in iuramẽto de in litem iurando.in l.j.nu.1.ff.de alie.iu.mu. 172

3 Interesse singulare qualiter probetur,⁊ quomodo debeant deponere testes.in l.nemo est.nu.8.ff.de duob.reis. 208

3 Interesse cui promisit dare seruum sub pena.si non dedit, pena ⁊ non interesse consideratur.in l.quatenus.nu.1.ff.de reg.iu. 491

Interesse quod sit vnum ⁊ plura.ibi.nu.2.

1 Interesse affectionis in contractibus bonefidei operatur, quod actio detur ei,cui aliter non daretur,non vt in plus detur.in l.fideiussoris.nu.2.ff.de pac. 100

3 Interesse cõmissum in stipulatione facti qualiter petatur,seu ipm factum.in l.stipulationes.nu.40.42.⁊ 43.ff.de verb.obli. 233

Interesse petitur per certi condictionem, non expressa certa quantitate in libello.ibi.nu.45.

3 Interesse si petatur.qr domus est destructa.quid probãdum sit.in l.cum emptor.§.deducto.nu.1.ff.de dam.infe. 47

3 Interesse an sit in obligatione,quãdo in obligationibus facti post moram succedit.in l.si quis ab alio.§.si quis.nu.1.ff.de re iudi. 134

1 Interesse expensarum quando nõ debeat excedere duplum pretꝫ conuent,vel communis.in l.Titius.nu.3.ff.de act.emp. 396

3 Interesse quando consideretur in stipulationibus penalibus.in l.ñ.§.item si.nu.2.ff.de verb.obli. 207

4 Qui tenetur ad factum legis dispositione non liberatur prestãdo interesse.in l.illud.nu.1.C.de excus.lib.x. 398

3 Interesse rõ bt in cõfessoria.in l.si prius.n.8.ff.de no.ope.nũr.22

1 Interesse ẽ eũ q est culpa,qual'r iurat.in l.j.n.2.ff.de i lit.iur.284

Interesse verum aliquo casu probatur per iramentum.ibi.nu.3.

3 Interesse in interdicto vti possidetis estimat habito respectu ad possessionẽ.inl. si duo.§.hoc interdicto.nu.2.ff.vti possideris.175

2 Interesse petitur quando in obligationibus faciendi deiit posse fieri.in l.si vsufructus.nu.1.ff.de vsufr.leg. 298

1 Interesse particulariter de deducitur de interesse totali l.excpto §.⁊ exempto.nu.4.ff.de act.cap. 391

3 Interesse extrinsecum venit in nummis, nõ autem intrinsecum.in l.si penam.nu.2.ff.de ver.ob.

3 Interesse quando principaliter petitur.censetur diuidum.in l.j. §.ex his igitur.nu.10.ff.de ver.ob. 229

4 Interesse vsq; ad qntam quantitatem possit ascendere.in l.vnica. nu.27.C.de sen.que pro eo quod interest. 206

Interesse qualiter in iudicium deducatur.ibi.nu.28. 310

Interesse conuentum probatur per instrã.vel per testes.ibi.n.29.

Interesse commune probatur per testes qui dicunt,quod rei cõmuniter tantum valet,⁊ quod communiter cuiusque interest tantũ dictam rem habere.ibi.nu.30.

Interesse singulare qualiter probetur.ibi.nu.32.

1 Interesse cõmune ab interesse singulari differt.in l.Iuliamus.nu. 2.ff.de act.emp. 392

Interesse singulare quando non potest venire,habetur ratio interesse extra rem.ibi.nu.4.

1 Interesse quando petitur.non est necesse in libello exprimere tantam quantitatem.in l.certi condictio.nu.31.ff.si cer.pe.

1 Interesse ratione persone creditoris dicitur singulare.in l.§.2. ff.de act.emp. 251

Interesse licet referatur ad personam, intelligitur de eo quod est circa rem.ibi.nu.3. 308

Interesse principale licet veniat in obligatiõe.venit etiam officio iudicis post litem contestatam cum incepit esse in mora.ibi.nu.4.

4 Interesse singulare in casibus.qui habent certã quantitatem vel naturam non potest excedere duplum communis.vel interesse vti non reperitur commune.in l.vnica.nu.2.6.7.⁊ 20.C.de sent.ꝙ p eo quod interest profer.

Qui sunt isti casus certi ⁊ qui incerti.ibi.nu.3. 308

Interesse quid sit:vide plures opiniones ⁊ diuisiones.ibi.n.8.⁊.9.

Interesse est triplex.scꝫ singulare.cõe.⁊ contẽtum.ibi.nu.10.⁊ n.

Interesse singulare quando sit affectionis tantum ⁊ quãdo sit affectionis continentis vtilitatem.ibi.nu.12.

Interesse intrinsecum aut extrinsecum quod dicatur.ibi.n.13.⁊14.

Interesse intrinsecum boc est ipsius rei estimatio, semper venit in iudicio.ibi.nu.15.

Quid si interesse est vt fructus ⁊ partus.ibi.nu.16.

Interesse extrinsecum quando agitur propter nõ factum.si sequit rem penes quẽcunq; vadat,habetur ratio eius in iudicio.ibi.nu.17.

Quid si non sequitur rem penes quemcunque vadat.ibi.nu.18.

Interesse extrinsecum quando agitur propter malefactum licet venit in iudicio:⁊ quid si ignoranter.ibi.nu.19.

Interesse habetur ratione lucri,qõ contingit circa ipsam rẽ vtrumentum modo valet.⁊c.ibi.n.22.quid si extra rẽ.nu.23.24.⁊ 25.

Illud quod dicitur quod interesse non potest excedere duplũ habet etiam locum in maleficijs.ibi.nu.26.

3 Existens in mora non soluendi tenetur de interesse,ꝙ consistit in damno.in l.Paulus.nu.7.ff.de sol. 83

3 Interesse licet veniat in actione confessoria,tamen etiã ad factum precise agitur etiam actione confessoria.in l.j.§.hoc autem.nu.4. ff.de ope.no.nun. 5

3 **Interficiens** non legitime erbannitũ an puniat.in l.si ex lege.nu.1.ff.de adul. 193

4 Interficiens bannitum ignoranter non habet prennum statuti.in l.nulla.nu.3.C.de dela.lib.x. 379

4 Interficiens scienter bannitum licet ignoret statutum dans premium,tamen illud habebit.in l.nulla.nu.4.C.de dela.lib.x. 379

3 **Interlocutoria** potest ferri sub *conditione* nõ diffinitiua.in l.a nio pio.§.in venditione.nu.1.ff.de re iudi. 137

3 Interlocutoria cõa lata a iudice recedendi a prima in casu quo possit reuocari.valet.in l.cũ procurator.§.si dñs.n.6.ff.de ope.no.nun.

Interlocutoria secunda contraria prime quando est valida ut possit reuocari.valet.ibi.

Interlocutoria secunda si continet idem quod prima,quando valeat:⁊ quando prima.ibi.nu.7.

1 Interlocutio principis redacta in corpore iuris hz vigorem in l.j. n.1.ff.de consti.prin.fo.25.⁊ l.metũ.§.hz ꝙ.n.4.ff.ꝙ metum.148

4 Interlocutoria iudicis omnis iussus dicitur.in l.cum clericis.n.1. C.de epis.⁊ cler. 29

1 Interlocutoria nusquam transit in rem iudicatam quod ad iudicem quin possit eam reuocare.in l.arbitro.nu.2.ff.qui iurid.cog. 47

3 Interlocutoria potest executioni mandari per delegatum.in l.a nio pio.nu.19.ff.de re iudi. 135

4 Interlocutoria etiam finẽ scriptis valet,in l.ñ.nu.5.C.de sentẽ.⁊ breuic.recitan. 301

Interlocutoria si requirit cause cognitionẽ debet ferri indice pro tribunali sedente.ibi.nu.6.

3 Interlocutoria postquam non speratur diffinitiua,transit in rem iudicatam.in l.Titia.nu.9.ff.de accusa. 383

4 Interlocutoria per quam causa principalis nō deciditur potest revocari: secus si tota causa per eam deciditur. in l. post sententiam. nu. 3. C. de sen. & interlo. om. iudi. 304
4 Interlocutoria que nō requirit cause cognitionem potest ferri per altum iudicem. in l. statutis. nu. 2. C. de sen. ex breui. recl. 307
3 Interlocutoria an & quando possit renocari. per quem & vsque ad quod tempus. l. quod si fuerit. nu. 8. cum pluri. sequen. 134
1 Interlocutoria lata super dilatoria inducit post litem contestatam renocare poterit, & acta facta non peribunt. in repe. l. fi. nu. 15. ff. si quis in ius voc. non ierit. 69
1 Interlocutoria que & quando possit ferri parte non citata, & sine cause cognitione. in l. nec quicquam. in repet. fi. vbi decretum. nu. 1. ff. de of. procon. & leg. 44
3 **Interpellatio** fit tutori tutorio nōie. nō pupillo. in l. si ex legati. n. 1. & 3. ff. de ſ. ob. 216
Interpellatio qñ fit minori ex partis obligatione. tunc minor redditur certus ex instrumenti ostensione: alias non valet. ibi. nu. 9.
3 Interpellatio an vna sufficiat, vel plures requirantur. vt quis in mora constituatur. in l. qui Rome. §. Seia. nu. 4. ff. de ver. ob. 254
8 Interpellare semel an sufficiat, vel pluries. in l. traiectitie. nu. 2. ff. de act. & oblig. 200
3 Interpellatio facta die feriata, vel i alio loco & destinata fit solutio. vt solnat tñ loco conuento, an valeat, & an etiā facta ante vt solnat ad diē. in l. cū filiusfa. §. si prenissor. n. 1. & 2. ff. de ver. ob. 226
6 Interpellatio non est necessaria quando quis decedit antequam voluntatem de functi adimpleret. consi. xvix. nu. 1. lib. j. 14
2 Interpellatio sola sufficit ad constituendum quem in mora: & qñ quod necesse non fit dicere, & peremptorie. in l. Titia. §. vsuras. nu. 3. ff. de leg. ij. 47
1 Interpellatio debet fieri debitori per creditorem. vel ad eius domum. in l. item sta. nu. 8. ff. de consti. pecu. 333
1 Interpellatio an requiratur ad constituendum quem in mora. & qñ euentus diei vel conditionis interpellet pro homine. in l. quod te mihi. nu. 12. ff. si cer. pe. 248
1 **Interpretatio** pacti qñ faciat contra proferētē. in l. veteribus. n. 2. ff. de pac. 105
Interpretatio fit contra eum, qui se ex facto fundat in pacto appositō. pro vtroque. ibi. nu. 3.
Interpretatio primo fit secundum quod est verisimile. ibi. nu. 5.
Interpretatio debet fieri per iudicē, & potest principaliter adiri vt declaret. ibi. nu. 6.
6 Interpretatio in dubio fit in benigniorem partem, vt absolutio sequatur. consi. 6. nu. 3. lib. ij. 77
3 Interpretationis iniquitas qualiter detegatur. in l. ab executore. nu. 15. ff. de appel. 439
3 Interpretatio quid in repeti. l. cesar. nu. 22. ff. de publi. & vecti. fol. 63. in l. j. §. qui operas. nu. 1. ff. ad Tertul. 431
4 Interpretationē generalē & necessariā & in scriptis redigēdā inter equitatem, & eius scriptū facit solus princeps. l. i. n. 7. C. de legi. 33
Interpretationē necessariam non tñ generalē l. 3 in scriptis redigatur, facit quilibet iudex predēdo de similibus ad similia. ibi. nu. 8.
Interpretatio probabilis non est necessaria: & potest in scriptis redigi. & potest fieri a quolibet doctore. ibi. nu. 9.
1 Interpretatio fit in dubio in casu magis impediētem. in l. sufficit nu. 1. ff. de condi. indeb. 314
1 Interpretatio quando fiat late, quando latius, & quando latissime in l. beneficium. nu. 1. ff. de consti. prin. 25
2 Interpretatio extensiua non habet locum in statutis. in l. Gallus. §. videndum. nu. 4. ff. de lib. & posthu. 126
3 **Interrogato** an velit vt instrumento, vel attestationibus inducatur determinum ad respondendum an velit vti. in l. diuus. nu. 2. ff. de fal. 405
4 Interrogatio & positio differunt. in l. cum iudices. §. quod obtinuit. nu. 19. C. de iureiu. propt. cal. dan. fo. 113. & in repe. l. vbicunq. nu. 1. ff. de interro. actio. 236
1 Interrogationes fieri debent ante li. conte. per iudicem. in l. cotidies. nu. 1. ff. de interro. actio. 234
Interrogatus pro qua parte quis sit heres. vt valeat, que requirātur. ibi. nu. 2.
Interrogationes he poterunt fieri post lit. contest. ibi. nu. 4.
Interrogationes ad litis ordinationem quibus casibus sint faciēde. ibi. nu. 5.
Interrogationes iste ab interrogationibus que fiunt sub iuramento de calumnia, in quo differant. ibi. nu. 6.
Interrogationes he fiūt officio iudicis. etiā post lit. cōte. ibi. nu. 8.
1 Interrogatorie actiones de quibus. in repet. l. vbicūque. ff. de interro. act. fiunt officio iudicis. ibi. nu. 3. 236
1 Interrogationi per quam periurium detegitur, quis respondere non cogitur. in l. qui iurasse. §. si pater. nu. 2. ff. de iureiur. 275
Interrogari nō debet quis super eo, qd iam decisum est. nec iudex hoc pati debet. ibi. nu. 3.
3 Interroganti respondere quis non tenetur. ne incidat in periurii, vel detegat suam turpitudinem. nisi aliter esset ab alio detecta. l. si a te hereditatem. nu. 1. ff. de excep. rei iudi. 190
2 Interrogāti stulte, rustice rñ dendū est. l. dominis. n. 1. ff. de te. 114
1 Interrogatiōes q̄ fiunt an possideat quis. debēt fieri ante litē contestatā: possunt etiā fieri post. l. qui petitorio. n. 2. ff. de rei vēdi. 209
Interrogatus de re continente delictum suum, non tenetur respōdere. ibi. nu. 2.
5 Interrogatio potest fieri in iudicio loco probationum. in §. qz igitur. ibi. nu. 3. in auth. de his qui ingre. ad appel. 29
Interrogatio que fit post litem contestatam. fit per verbum credit vel non credit. ibi. nu. 7.
1 Interrogatus de duobus, potest simul in diuersis orationibus respondere. in l. licet. §. si filiusfamilias. nu. 1. ff. de pecu 359
1 Interrogatus q respondit se emisse a cōpote mentis. potest iterum interrogari an emerit magno. vel paruo pretio. in l. qui interrogatus. nu. 4. ff. de petit. here. 197
1 Interrogatus de duobus si vni rñdeat affirmatiue videtur alteri negatiue rñdere. in l. & si fine. §. sed qō papinian⁹. n. 1. ff. ō min. 158
2 Interrogationes que fiunt ante litem contestatam introducte fuerunt per ius. fforum. in l. offidius. nu. 3. ff. de leg. iij. 293
4 Interrogatio in petitione hereditatis qualiter fieri debeat. in l. cogi. nu. 3. C. de petit. here. 133
3 Interrogatus si dicit. facias scribere, & postea respondet, dicitur incōtinēti respōdere. in l. duos. §. duo rei. n. 3. ff. de duo. reis. 268
1 Interrogatoria que debent fieri testibus si sunt incongrua, referuntur per iudicem. in l. j. nu. 9. ff. si cer. pet. 241
3 **Interruptio** que fit ex ōfectu tituli, vel bonefidei nō est aduersꝰ omnes, sed ex ōfectu possessionis fic. in l. naturaliter. nu. 14. ff. de vsuca. 112
3 Interruptionū alia naturalis, alia ciuilis: & que datur naturalis, & que ciuilis. in l. naturaliter. nu. 4. ff. de vsuca. 112
3 Interruptio que fit per dationem libelli nō prodest, nisi interrūpenti. in l. mariti. §. quinquennium. nu. 2. ff. de adult. 297
1 **Interrusurium** temporis medij quis potest lucrari quod inducat retentionē & actionem. in l. j. nu. 20. ff. de condi. indeb. 398
2 Interusurium medij temporis quando estimetur in restitutione dotis. ob inoptam. in l. si constante. §. quoties. nu. 9. ff. sol. mat. 25
3 **Interuallū** non videtur fieri cū incerta persona. in l. licitatio. nu. 4. ff. de publi. & vectig. 38
3 Ex interuallo agi potest vt actio cedatur. in l. stichum. §. si mandato. nu. 1. ff. de solu. 311
2 **Intestabilis** significat priuationem potentie. l. j. nu. 1. ff. de iuris & legi. here. 430
Intestatus priuationem actus. ibi.
Intestatus dicitur decedere pupillus & furiosus ex communi vsu loquendi. ibi. nu. 2.
Intestātis aliud est aliquē esse & aliud haberi p intestato. ibi. n. 4.
4 **Introitus** camere communis probatur per liberos introitus ipsius camere. in l. excellētia. nu. 1. §. de eroga. lib. rij. 428
6 Intrās in monasterium vtrum dicatur decedere sine herede ex se legitime nato vt sit locus substitutioni. consi. cij. nu. 1. lib. ij. 99
4 **Invadens** rē ecclesie pōt a iudice ecclīastico cōuenīri aut. itē nulla cōitas. n. 1. C. ō epi. & cle. 29
4 Invado rem. quā alius commodauit. vel apud alium deposuit. non tenetur constitutione. l. si quis in tantam. C. vnde vi. ibi. nu. 20. 333
4 Si abbas. prelatus, tutor. vel monachus invasit, non tenet ecclia, nec collegium, nec pupillus: nisi factum fuerit communicato consilio. in l. si quis in tantam. nu. 15. C. vnde vi. 334
Si credens me possidere invasi possessionem alterius, non tenetur constitutione. l. si quis in tantam. ibi. nu. 18.
Invasi rem meam, vt habeā pro pignore, vel insolutū, bz locū. l. si quis in tatā. C. vñ vi. nisi lege vel pacto permittēte invasi. ibi. n. 24.
Invasor qui incidit in penam. l. si quis in tātam. C. vnde vi. perdit dominium rei per sententiam. ibi. nu. 16.
Invasor rei aliene eam restituit & in estimatione proprietatis eius rei condemnare. ibi. nu. 31.
Si invasor rē cōes mihi & alteri socio possidēte quō teneat. ibi. n. 33.
4 Invasor rei aliene vacantis credēs iustis rationibus rem esse suam non tenetur constitutione. l. si. C. vnde vi. ibi. nu. 9. 337
Invasor si occupat possessi. rei hereditarie ante aditam hereditatē non tenetur condictione. l. si. C. vnde vi. nu. 10.
1 **Invecta** & illata possunt retineri pro alio debito. l. locatum §. solutam. nu. 8. ff. de pig. act. 344
4 **Inventarium** quādo fit bz describi estimatio rerum. l. fin. n. 2. C. de mag. cōue. 222
4 Inventarium si fiat coram vno notario, sufficit in l. tutores. nu. 2.

C.de admi.tuto.⁊ cur.
3 Inuẽtarium debet fieri intra xxx.dies a morte testatoris,⁊ adita hereditate.in.l.statuliberos.§.si quis.nu.1.ff.de statulib. 85
2 Ein remoueri possit qui omisit vnam rem ponere in inuẽtario,⁊ an qui accepit pecuniam, vt esset tutor possit conuenirj condictione ob turpem causam.in.l.eos.nu.1.ff.de tute. 52
2 Inuentarium⁊ liber rationum equiparantur in.l.j.§.de seruis.nu.1.ff.detut.⁊ ra.dist. 98
6 Inuentariem qua ratione edictum fuit,⁊ in cuius beneficium.con si.cxxxiij.nu.2.lib.j. 74
5 Inuentarij forma que sit.⁊ qualiter fiat.in.§.si enim.nu.4.in auth. de here.⁊ falcid.fo.4.⁊.l.fi.§.cum igitur.nu.3.C.de iure deli. 257
Inuẽtarij dꝫ incipi a die mortis testatoris intra xxx.dies,ibi.n.5.
Inuentarium valet licet non fit inceptum,nec perfectum intra lx.dies a morte testatoris.nu.6.
Inuentarium non vitiatur licet signum crucis omittatur.ibi.n.7.
2 Inuentarium debet fieri quam primũ poterit.in.l.tutor qui.nu.6.ff.de admi.tuto.⁊ cur. 67
Inuentarium debet fieri coram notario,ibi.nu.8
Inuentarij vt faciat fidem contra debitores in eo descriptos,debet fieri coram iudice.ibi.nu.9.
In inuentario que res debent poni,ibi.nu.10.
Inuentario res taliter ascribi debent,vt tutor ex illo possit conuenirj.ibi.nu.12.
Inuentarij forma posita per Speculatorẽ nõ est bona.ibi.nu.13.
In inuentario necessario expense inseri debent,⁊ instrumenta in quibus continẽtur nomina debitorum.ibi.nu.16.
Inuentarium qñ non cõficitur que dicẽt causa necessaria.ibi.n.17.
Que iustissima licet non necessaria.ibi.nu.18.
Inuentarij copia dꝫ dari per tutorẽ aduersario petenti.ibi.nu.24
Forma in dando copiam inuentarij aduersario petenti.ibi.
Inuentarij totius copia nõ est dãda petẽti etiam dicenti se velle accusare tutorẽ de suspecto:qz omnes res in inuentario non ponunt.ibi.nu.25.
2 Protestatio apposita in inuentario qõ si qua non apposuit apponenda,⁊ cui nihil refert.d.l.tutor q.n.23.ff.de admi.tut.⁊ cur. 67
2 Inuẽtarium quãdo fieri debeat coram iudice.in.l.chirographis.nu.4.ff.de admi.tut.⁊ cur. 76
4 Inuentarium qñ bona inferuntur in fiscum.ita fieri debet de vna re,sicut de mortis.in.l.si vacantia.nu.10.C.de bo.vacã.li.x. 378
4 Inuentarium qui fecit,non tenetur vltra vires hereditarias.in.l.si.§.⁊ si prefatam.nu.1.C.de iure delib. 257
5 Inuentarium debet finiri per eundem notarium,qui illum incepit.⁊ coram eisdẽ testibus.in.§.hinc nobis.n.19.in auf.de here.⁊ fal.4
5 In confectione inuentarij vnus testis sufficit:⁊ quando requirantur duo.ibi.nu.20.
5 Tres testes requirũtur in confectione inuentarij.nu.21
1 Inuentarium vitiatur si tutor quid modicum non apposuit in eo.in.l.j.§.item solent.nu.6.ff.de offi.prefe.vr.b. 37
2 Inuentarium factum ab instituto,qui postea per restitutionem in integrum abstinuit,vel repudiauit,an proficiat substituto vulgariter.in.l.ratione.§.quod vulgo.nu.17.ff.ad legem Falcid. 370
Inuẽtarium factũ ab instituto sub cõditione,qui pẽdẽte cõditione petijt bono.pos.,fm tab qꝫ extante cõditione tibi prosit.ibi n.6.
Inuentarij factum a tutore pro pupillo an pupillo prosit.ibi.n.7.
Inuentarium heredis an prosit fideicommissario vniuersali.quod non:nisi ab herede cedatur.ibi.nu.9.⁊ auth.sed cum testator.n.14.C.ad legem Falci.fo.280.auth.de hered.⁊ fal.§.si enim.nu.8. 4
3 Inuentarij exceptio,⁊ omnis que non infringit instam:potest opponi post sententiã.in.l.Neseruius.§.insolidũ.nu.1.ff.de re iudi. 141
5 Inuentarij confectũ citatis aliquib⁹ legatarijs,⁊ aliquib⁹ nõ,an valeat saltẽ quo ad citatos.in §.hinc nobis.n.6.i auf.de her.⁊ fal.4
3 Inuenire dicitur proprie per apprehensionẽ.l.nũquã nuda.nu.1.ff.de acquir.re.domini.fol.88.⁊.l.j.nu.18.ff.de acqui.poss. 91
4 Inuitus quando quis dicatur.in.l.inuitus.nu.2.C.de procur. 86
2 **Inuestituram** recipere iussus, videtur consequi dignitatem.in.l.ex eo tẽpore.nu.5.ff.de testa.milit. 184
4 **Inuocatio** diuini nois in principio cuiuslibet operis dꝫ precedere.in rub.n.1.C.de no.co.fs. 2
Inuocatur diuinũ nomen in contractibus,qui fiunt inter christianos.in.l.si quis in repet.§.si initium.nu.7.ff.de eden. 88
5 Inuocatio nominis domini si non reperitur in instrumento,an instrumentum vitietur.in auth.vt prepo.nomen impe.nu.3. 27
2 **Ita** dictio,an faciat modum,in.l.quibus.§.termilius.nu.4.ff.de condi.⁊ demonst. 358
3 **Italia** appellatur prouincia.in.l.legatorũ.§.interdicere.nu.6.ff.de interdic.⁊ releg. 436
2 **Item** dictio,an semper precedentia repetat.in l.repetendis.n.1.ff.de leg.iij.fo.287.⁊ consi.xxvij.n.1.fol.12.⁊ consi.xxxix.lib.1.nu.1.
2 **Iter** est pars substantialis ad actum sicut vsus ad vsumfructum.in.l.j.nu.2.ff.de act.lega. fol.332.⁊.l.qui vsum fructum.nu.4.ff.de verb.obli. 15
1 **Iudeus** non inuocat nomẽ Jesu Christi.in principio.ff.orrum.nu.2. 219
Iudeus qui iurauit per Christum.põt cogi ad eius observantiam.⁊ Christianus hoc iuramentum recipiens,non peccat.ibi.nu.3. 2
Iudeus non potest esse iudex.in auth.iussit.quod presti.nu.3. 16
Iudeꝰ hodie nõ põt esse tutor christiani.i.ibi nu.2.ff.de iust.⁊ iu.
4 Iudeus an possit esse decurio.in.l.oꝰ.nu.1.C.de decu.lib.x. 390
Iudei possunt esse arbitri.cons.xvj.nu.1.lib.ij. 81
6 Iudei possunt eẽ arbitratores⁊ amicabiles cõpositores.ibi.nu.1.C.de paga.⁊ tem.
4 Iudeis vel paganis nulla potest fieri violentia.in.l. christiana. 2
2 Iudei⁊ heretici sunt nobis inimici,⁊ odiosi ratione.secte.in.l.mulier.nu.9.ff.sol.mat. 17
3 Iudei doctorari nõ pñt:nec ad alios honores nostros admitter eos sic.in.l.qui ad tẽpus.§.eos qui inda(ca.nu.1.ff.de mu.⁊ fe. 47
4 Iudeo particulariter potest relinqui.in.rep.l.i.n.3.C.de sanct. ecclꝭ.fo.10.⁊.in.l cum senatus.nu.2.ff.de reli.⁊ sump. 108
4 **Iudex** appellationum iubet primo iudex.vel etiã pretra quam appellatur.vt faciat sibi copiam actorũ ibi quid sipars ipsa hoc non facit.in.l.ij.nu.2.C.de eden. 47
Iudex eodẽ modo potest statuere.⁊ de iure audiri.am absq; super aliquo instrumento.quo potest ipsi actor statuere terminꝰ ⁊ eo lapso non audiatur.ibi.nu.3.
Iudex quando faciat edi acta criminalia.ibi.nu.8.
Iudex maleficiorum an possit examinare testes super accusatione ex eius officio.ibi.nu.10.
3 Iudex quod possit absentes condemnare,intelligitur rebus sitis habentibus.in.l.statuliberos.§.si quis sic.nu.2.ff.de statulib. 85
5 Iudex territorij assisi an possit petere malefactorem captũ in territorio.in.§.si vero.nu.6.in auth.vt nulli iudi. 61
3 Iudex ideo reuocat interlocutoriã,qz non desinit esse iudex definitiuam non.qz desinit.in.l.quod.iussit.nu.7.⁊.10.ff.de re iudi.54
5 Iudex a quo petitur remissio delinquentis,tenetur remittere fit cause cognitione.in.§.si vero quis.nu.4.in auth.vt nulli iudi. 61
3 Iudex qui noluit probationes recipere,vt nolunt dare infamiã possit qualiter teneat.l.si iudex.n.2.ff.de var.⁊ extraor.og.482
4 Iudex quando supplet defectum tutoris.debet in a dicto iudex sciens.ꝛc.in l.bonorum.nu.2.C.qui adm t. 228
3 Iudex inquirens si est in euidenti calumnia,incidit in turpilliã. in l.in senatusconsultum.§.an ad eos.nu.1.ff.ad turpil. 414
Ille cuius instigatione iudex inquirit,tenetur penã turpilliani.ibi. nu.2.
3 Iudex cogitur remittere reũ ad petitionẽ alterius iudicis,⁊ quibus casibus.in.l.si cui.§.cum sacrilegium.nu.1.ff.de accu. 378
4 Iudex ex causa cognita vsq; ad sententiam potest penam minuere. in l.⁊ si seneriox.nu.1.C.ex qui.cau.infa.irro. 80
Iudex post sententiam potest mulctam minuere.ibi.nu.2.
Iudex ex causa post sententiam potest penam tranimutare in graviorem.ibi.nu.3.
Iudex non potest.etiam si ipsi constaret.condemnatum non esse culpabilem,sententiam ipsam tollere:sed rescribit principi.ibi.nu.4.
Iudex ex causa minuit infamiam.ibi.nu.6.
5 Iudex qui de crimine cognoscit.potest crimino sum eẽdemque ad restitutionem rei,⁊ ad damna que veniunt in actione.in auf. de manda.prin.§.deinde.nu.2. 16
4 Iudex ponens aliquem ad confinia,donec voluerit reuocare iudice mortuo an confinia sint finita.in l.ceteritis.§.si stipulatus.nu.9.ff.de ver.ob. 224
2 Iudex inquirens in causam suspecti tutoris,qñ non habet necesse ponere in inquisitione:ea de quibus in libello.nu.ff.de accusa.in l.j.§.sciendum.nu.6.ff.de suspe.tut. 80
5 Iudex quos testes repellat ex officio.in auth.de testi.nu.11. 41
4 Iudex qui etiam de crimine cognoscere non pot.pot punire testẽ falsum coram se producentem.in l.multum.nu.2.C.de testi. 163
Iudex ordinarius potest torquere testem vacillantem.ibi.nu.7.
Iudex delinquentem coram se punit.ibi.nu.8.
4 Iudex cui causa committitur de nouo,an debeat iudicare et elle actis.in l.si vt proponis.nu.5.C.quo.⁊ quan.ind. 296
4 Iudex minor punit maiorem de fauore per eum prestito in casu licui priuato.in l.j.nu.3.C.ne lice.poten. 89
3 Iudex quãdo debeat dare familiã creditori qui timet de fuga debitoris,in l.ait pretor.§.si debitorẽ.n.3.ff.de bis qꝫ in frau.⁊c. 160
Iudex parte absente cognoscit de fuga debitoris.ibi.nu.6.
3 Iudex officium suum non impartitur in perimentibus ad partis vtilitatẽ nisi parte petente.in l.iam tamen.§.si tamen plures.nu.1.ff.iudi.sol. 324

4 Iudex competens in remedio.l.fi.C. de edi. diui Adri. quis sit in d.l.fi.§.finaliter.nu.13. 263
4 Iudex delegatus quando possit de in integrū restitutione cognoscere.in.l.aduersus.nu.1.C.si aduersus rem iudi. 99
3 Iudex pt statuere accusatori tēpus.nō.a q̄ pōt accusare:quo elapso pōt pronūciare nō esse audiendū.in.l.Titia.n.1.ff.de accu.383
4 Iudex quādo aliquid sibi constat ex inspectione instrumenti, supplet de facto.in.l.ige cum geminiano.nu.2.de transac. 64
3 Iudex an possit statuere terminū accusatori ad accusandum causā non cognita.in.l.Titia.nu.8.ff.de accusa. 383
4 Iudex ordinarius ꝺs recusari non possit.petitur tamen quod alius ei associet.in aut.& cōsequēter.n.11.C.de sen.& interl.om.iud.304
5 Iudex quando possit vt suspectus remoueri,& recusari. in authē. vt clerici.apud pro.epil.nu.5. 41
4 Iudex secularis quādo possit incidenter cognoscere de causa spirituali.in.l.quoties.nu.1.C.de iudi. 115
3 Iudex arbitratur ex qualitate operis vel temporū q̄ dicatur modicum tempus in.l.si insulam.nu.3.ff.de ver.obli. 239
4 Iudex negligēs tenetur parti ad interesse:& qua actione.in.l.si qū. in.ꝺ.lectu.nu.1.4.& 15.C.de testi. 164
3 Iudex an possit citare aliquem sibi subditū existentem extra territorium.per nuncium,vel per literas.in.l.j.§.presides.nume.3.ff. de requi.reis. 416
3 Iudex vir bonus dicitur:& an valeat consuetudo pisana, quod offendēs ponat se in manibus offensi:& an si offensus excedat modū in vendicando possit puniri.in.l.sed si vnius.§.prætor ait.numero 1.ff.de in iur. 361
6 Iudex qui citat per edictum quomodo moderabit terminū dādum citato ab comparēdum in consti.ad repu.§.per edictum.n.6. 135
6 Iudex potest esse equus,& nō equus.sic est vnum medium inter iniquum & equum.que est.xix.nu.2. 123
6 Iudex qui habet procedere prout sibi videbitur, vna via electa potest ad aliam redire.in consti. ad repu.§.prout.nu.1. 133
6 Iudex appellationis iure ciuili non delegat cognitionem cause retenta prolatione sñe,iure canonico sic.diff.int.ius cano.n.15. 192
Iudex ordinarius iure canonico simpliciter committit cognitionē cause principalis iure ciuili secus.qualiter audire debet.ibid.
Iudex ordinarius iure ciuili audientiam causarum solum consiliarijs suis committit.iure canonico quibuscunq;.ibid.
2 Iudex imponere potest penam mentienti.in.l.ius alimentorū.§. sed si.nu.4.vbi pupil.edu.vel mo.debe. 96
6 Iudex secularis de iure ciuili cognoscit de causa speciali incidēter secus de iure canonico.differ.inter ius.cano.nu.4. 191
5 Iudex secularis vendit ex officio res legatas fratribus minoribꝰ quando heredes & executores fuerunt in mora constituti,saltembi in monitione.lib.ij.minoric.nu.26. 140
Iudex potest imponere penam litiganti,vt respondeat positionibus & illam exigere.vbi.nu.5.
Iudex potest pluries pro eodem facto cū causa mulctare.ibi.n.6.
2 Iudex ex causa potest reseruare notario condemnato de falso.vt possit instrumenta facere.in.l.ex militari.nu.2.ff.de testa.mili.181
1 Iudex quando possit condemnare ad fructus in actione hypothecaria.in.l.si fundus.§.in vendicatione.nu.5.ff.de pigno. 411
2 Iudex citans aliquē ad hoc vt sciat an velit esse hꝰ.debet ei dare tantum tempus:quantū habet ad perenduꝫ bonorum possessionem.in.l.si quis instituat.§.sed si bonoꝝ.nu.1.ff.de bere.inst.139
1 Iudex tenetur deferre iuramentum necessarium.quādo est semiplene probatum.in.l.admonendi.nu.5 9.ff.de iureiur. 279
Pars petit hoc iuramentum deferri.ibi nu.60
4 Iudex.est incausa propria.qui non recognoscit superiorē.in.l.vna. in 1.C.ne quis in sua cau. 120
4 Iudex qui mandat alij solui condemnationem,quam dictat statum punitur.in.l.duos nu.1.C.de suscep.lib.x. 398
5 Iudex an possit testificari de his que cora ipso gesta sunt.in.§.deinde.nu.2.in.authē.de defenso.ciuit. 18
3 Iudex si dicat,excōmunico te,vel pono te in bāno nisi intra decē dies veneris,an interim sis excōmunicatus,vel bannitus.in.l.obligationum.§.conditio.nu.1.ff.de actio.& oblig. 201
2 Iudex procedere potest cōtra accusatum de falso.in.l.siue cōtra. §.quia.nu.15.ff.de libe.agnosc. 45
2 Iudex si statuit terminum ad respondendum libello,& in termino reus comparens petit dilationem ad exceptiones proponendas, aliter nō respondendo,condemnatur in expēsis.in.l.licre oportet. §.scire.nu.3.ff.de excusa.tuto & cur. 90
2 Iudex quando declarare possit eius sententiam.in.l.heredes.§.si quid post.nu.6.ff.de testam. 112
1 Iudex formet punctum quando inter partes est discordia .in.l.iusurandum.§.si qualitate.nu.12.ff.de iureiur. 282
1 Iudex taxat quantitatem iuramenti.in.l.videamus.§.iurare.n.11. l.poem lit.tur. 25
Iudex post imamentum prestitum potest diminuere,& illud non sequi.nu.12.& 14.
1 Iudex qui non admittit exceptiones quando videatur gravare partem.in.l.omnes.nu.2.ff.de in integ.resti. 143
1 Iudex ob nimiam severitatē potest ab officio removeri. in.l.j.nu. 4.ff.de his que sunt sui vel alie.in. 28
2 Iudex secularis coram que opponitur exceptio cognoscēda in curia episcopi non potest statuere terminum opponenti, intra quem illam probet.in.l.ꝺ.nu.2.ff.de re iudi. 125
Iudex dilationem datam alege sine iudicis ministerio mutare nō potest,nisi in casibus notatis,& causa cognita.ibi.nu.4.
Iudex potest statuere vnam dilationem brevem partibus ad sententiam audiendam:quando omnia sunt expedita,& pluries presentibus partibus audiunt allegationes.ibi.nu.6.
Iudex si nimis arctauit dilationem a lege datam sine cause cognitione.appellari potest.ibi.nu.7.
Iudex potest augere & minuere dilationem a lege datam iudicis ministerio:& dicit maiorem non dari.ibi.nu.9.& 11.
2 Iudex quando videt in instantiam perire.potest ex suo officio ad sententiam peruenire.in.l.Seius.nu.6.ff.ad leg.m Falc. 372
1 Iudex delegatus per litis contestationem non efficitur dominus litis.in.l.si reus.nu.3.ff.de procurator. 132
Iudex quilibet potest ad euitandum iudicium facere quod reus conuentus deponat.ibi.nu.4.
4 Iudex si direxit si viceris sententiam pro te dabo: valet sententia ꝺs est interlocutoria.in.l.cum iudex.nu.6.C.de sent interl.om.iud.304
4 Iudex ex officio pōt prouidere ne bona pereant.in aut.si omnes. nu.3.C.si mꝫ.ab here.se absti. 103
4 Iudex excusatori pro absente, vel infirmo.si nō credidit.sed pnū ciauit.non tenet sententia si excusator obtulit se incōtinenti probaturum absentiam.in.l.quesitum.nu.6.ff.de re iudi. 145
3 Iudex qui secundo iudicat an ex eisdem actis iudicet. in.l. cū que rebatur.nu.1.ff.de re iudi. 145
Quando quis secūdo iudicat.debet primo examinare nullitatem prime sententie.si de nullitate nō liquet:nisi aliquid probet.ibi.n.2.
3 Iudex qui eligit opinionē non bonā.quam multi tenuerūt,mitius punitur.in.l.cum prolatis.nu.3.ff.de re iudi. 139
4 Iudex quando in litis contestatione reservat exceptiones.talis reseruatio intelligitur tam de peremptorijs,quam dilatorijs. in.l.exceptionem.in.ꝺ.lect.nu.5.C.de probat. 156
4 Iudex ablcq; nouo processu potest tutorem.vel curatorē suspectū remouere.in.l.eum qui res.nu.5.C.de procur. 82
5 Iudex bodie non potest ex officio per inquisitionē procedere,nisi in certis casibus.§.iubemus.n.1.in authē.de collat. 64
4 Iudex an possit limitare terminū ad probandum.in.l.iudices.nu. 5.C.de iudi. 115
4 Iudex originis dat tutorem.qui presit bonis.que nō sunt in suo territorio.in.l.vnica.nu.4.C.vbi pe.tut.vel cur. 213
6 Iudices seculares in criminibus exequūtur gladio iure ciuili,secus iure canonico,diffe.inter ius cano.nu.145. 195
6 Iudices ordinarij & delegati aliquid iure ciuili habere possunt,iure canonico delegatus habet expēsas.diff.int.ius cano.n.169.195
6 Iudex magis fauere debet voluntati eius cui relinquitur,quam eius a quo relictum est.lib.ij.minoric.nu.14. 144
9 Iudex si omisit examinare testes super substātialibus, publicato processu possit iterū examinari.trac.circa mater. test.nu.23. 212
6 Iudex non veniente absente data dilatione, potest contra ipsū vt in contumacem procedere.in cōsti.ad repu.§.peredi.tum.n.8.135
6 Iudex ille ex pluribus habentibus eandem cognitionem in criminalibus prefertur alij in procedēdo,qui prevenit in citando.tract. de iurisd.nu.12. 186
6 Iudices duo si concurrant incitando delinquentem, & nō apparet quis primo,quis secundo citauerit, debent conuenire quis eorum precedat.vel per superiorē concordantur, & pena per medium diuidatur.tract.de iurisd.nu.11. 183
4 Iudex qui sine causa facit descriptionē bonorum meorum, dicitur me gravare.in.l.vltima.nu.6.C.de anno.& tribu.lib.x. 380
1 Iudex refrenat numerum testium:& quomodo.in.l.j.§. quanquam. nu.1.ff.de testi. 427
3 Iudex postquam iudicauit,potest circa accessoria etiam in eodem die condemnare iterum.in.l.iuder postea.nu.1.ff.de re iud. 143
Iudex sententia per eum lata exercet ea, que concernūt officium iudicis nobile:& sic non est functus officio.ibi.nu.2.
Iudex non dicitur functus officio suo, quando per errorem facti expressum tulit sententiam nullam & an poterit ipse iterum iudicare.ibi.nu.2.
4 Iudex ex officio potest causam ceptam ad vtilitatem publicam per delatorem qui mortuus est,perficere vel iubere alicui vt perficiat. in l.ū.nu.2.C.de dela.lib.x. 378
5 Iudex cui magis faueat ad reo vel actori.in.§.que vero.numero 5.

in auth. de nuptiis. 22

4 Index deberet habere ante tribunal euangelia: sed cōsuetudo nō seruetur. in l. cum & iudices, nu. 1. C. de iureiur. propt. calum. 112

Index si mutatur in medio iudicij an iterum sit iurandū. ibi. n. 36

3 Index eligit superiorem quando partes eligendo discordant. in. l. in venditione. §. si vnus. nu. 2. ff. de bon. autho. iudi. pos. 153

Index format punctum si partes discordant in formādo. ibi. n. 3.

2 Index condemnans aliquem ad confinia vsq; ad voluntatem suā, an hec voluntas finietur iudicis morte. in. l. prozem. §. scendis. nu. 1. ff. de leg. iij.. 285

3 Index non potest precipere, vt pars vadat, & ingrediatur rez per vim si alius existēs resistat. l. l. iuste possidet. n. 3. ff. de acq. poss. 98

3 Index non potest dicere procuratori litiganti contra cōtumacem quod iudicium erit nullum si non erit procurator. in. l. inter quos. §. aliena. nu. 5. ff. de dam. infe. 47

4 Index ex officio repellit testem infamem, etiā quādo pars non pōt opponere. in. l. in arenam. nu. 13. C. de inoffic. testa. 129

1 Index prohibet ingressum possessionis de qua est cōtentio inter duos, ne veniant ad arma. in. l. vsufructus. §. sed si. numero. 1. ff. de vsufructu. 215

Index potest cogere partes ad faciendam pacem, & trāsactionem. ibi. nu. 2.

3 Index non debet festinare in secundo decreto, sed in primo sic. in. l. si finita. §. sed si. nu. 2. ff. de dam. infe. 41

Index priuat iuorantem possessione. ibi. nu. 4.

3 Index quas expēsas taxat sine probatione, ex eius officio. in. l. cū seruus. nu. 4. ff. de verb. oblig. 244

Quo ad conservationem iuris sui an referat a quo fiat. ibi. nu. 5.

3 Index loci vnde quis est incola. potest quē punire de delicto alibi cōmisso. in l. relegatorū. §. interdicere. n. 4. ff. de interdi. & rele. 436

1 Index qui male iudicauit appellatione pendēte ab eius sententia potest in syndicatu conueniri ad interesse expensarum. in. l. qui a etiam. §. ex quibus. nu. 1. ff. de alie iudi. nu. 173

1 Index potest cōminari respondenti quod nisi verum respondeat, puniet eum tali pena. in. l. in rem. nu. 4. ff. de rei vendi. 213

1 Index inferior non potest concedere generalem administrationē minoru. in. l. dens. nu. 2. ff. de mino. 157

4 Index qui se intromittit de officio ad eum non spectante, acriter punitur. in l. si quis. nu. 2. C. de aquedu. lib. xi. 409

3 Index potest interlocutoriā reuocare post interpositam appellationem quando ab interlocutoria appellari possit. in. l. quod iust sit nu. 12. ff. de re iudicat. 134

Index non potest cogi reuocare interlocutoriam, nisi in casu speciali. ibi. nu. 13. & 15.

1 Index potest facere quod testis declaret eius dictum ambiguum si sibi videbitur. in. l. si quis intentione. nu. 4. ff. de iudi. 187

4 Index an possit sententiam suam emendare aut interpretari in. l. ij. nu. 1. & 4. C. de senten. & interlo. omn. iud. 301

Iudices maiores possunt per alias sententias recitare. ibi. nu. 2.

2 Index arbitratur, quando qui debet arbitrari, non arbitratur. in l. cum filius. §. pater. nu. 3. ff. de leg. ij. 267

4 Index potest prius deuenire ad res. quē ad personam in executionibus. in. l. j. nu. 1. C. de capien. & detrah. l. b. x. 384

5 Index ex officio parte etiā non petente prouidere potest ne bona hereditaria pereant. in. §. ad hec. nu. 4. in auc. vt sponsa. largit. 58

4 Index non potest pronunciare de eo quod nō est peritum. in. l. cū Papinianus. nu. 1. C. de senten. & interlo. om. iud. 303

3 Index nemine defendente potest ex officio inquirere defensiones rei. in. l. si non defendatur. nu. 1. ff. de penis. 439

2 Index arbitratur, quod sit iustum pretiū. in. l. non dubium. §. si cui. nu. 2. ff. de leg. iij. 278

Index cogit dominum vendere. ibi. nu. 3.

4 Index non recipit spontulas. quādo procedit extraordinarie. in. l. in sacris. nu. 4. C. de pact. lib. xij. 424

4 Index & officialis eodē modo puniuntur de negligentia. in. l. precepit. nu. 7. C. de cano. lar. lib. x. 384

1 Index qui per imperiū iudicauit, tpe syndicatus nō pōt partem repellere ex eo. quō appellauit. l. l. itē si res. n. 3. ff. & ali. in. nu. 172

3 Index si dicat parti, hodie erīs ad audiēdū sniam: an debeat expectare sine diei. in. l. liber homo. §. decē hodie. n. 1. ff. de ver. obl. 252

6 Index quando aliquem mittit capit, infert illi capto vim, & eum spoliat propria libertate. q. vj. nu. 1. 110

6 Index non procedit quando ei constat citationem non peruenisse ad notitiam citati. in cōstit. ad repri. §. negleserit. n. 2. 136

6 Index appellationis a quo appellatur iure canonico statuit terminum intra quem appellans prosequatur appellationem. iure ciuili non differ. inter. ius. cano. nu. 148. 195

6 Index an possit cētestes in cā qua peruarit. cons. ccxiij. n. 3. li. j. 70

6 Index extra prouinciā etiā tēs potest iurisdictionē delegare, & excommunicatum ibi suppositū absoluere. extra. de iurisd. nu. 31. 187

6 Index in cuius territorio degit citatus si negligat citationē ad literas citantis notifice. re, tunc index extra territorium, citat per edictū. vel per nuncium. in const. ad repri. §. per edictū. n. 12. 155

3 Index an debeat proferre sententiam vulgariter, vel literaliter. in l. de certa. nu. 1. ff. de re iudi. 143

3 Index l. bellum contrarium reficit. in. l. naturaliter. §. nihil commune. nu. 3. ff. de acquir. poss. 143

4 Index potest statuere procuratori terminum ad faciendum cōparere principalem. & veniat ad iurandū vel respondendum pro bus. in. l. sed iuramēto. §. bis de presentib⁹. in. l. C. de recep. 464

nil noua. appel pendēn. 101

Index a quo elapso termino ad appellandum non potest sententiā se elapsam exequi nisi primo parte citata. ibi. nu. 9. 451

1 Index ex officio debet perquirere de innocētia inquisiti. in. l. omnes quos. §. publice. nu. 4. ff. de procur. 127

4 Index successor potest expedire, qđ non est expeditum per eius iudicem. in. l. consentaneum. nu. 3. & 11. C. quōs. & quando iud. 377

1 Index pōt nō adhibere fidem testi etiā plene deponenti si non faciat apparere. in. l. Lucius Titius n. 3. ff. de his q. notā. 38

1 Index in sententia absolutoria potest imponere accōi silentium. in. l. quid tamen. §. si arbiter. nu. 4. ff. de arbit. 127

4 Index in sententia debet dicere visis actis. in. l. properandum. §. si quidem. nu. 6. C. de iudi. 116

1 Index potest alienam iurisdictionem defendere & pro ipsa defendenda brachium alterius iudicis implorare. in. l. j. num. 8. ff. si quis ius dic. non obtem 61

Index per actionez in factum, & etiam ex suo officio potest multā imponere. ibi. nu. 9.

Index qualiter exercebit eius officiū i imponēdo multā. ibi. n. 11.

Index in nuit multam impositam ob inopiam. ibi. nu. 14.

1 Index estimat iustū pretium pignoris. qñ est appositum pactum q pretio non soluto creditor habeat pignus iusto pretio, & qualiter iudex hoc faciat. in. l. si fundus. §. potest. nu. 3. ff. de pignor. 411

1 Index qualiter dicatur adiri. in. l. si conuenient. nu. 2. ff. de iurisdic. omnium iudic. 6

1 Index ex instrō per partem impugnato potest intentionem ipsius partis adiuuare. in. l. post legatum. n. 8. ff. de his. qui. vt indig. 344

1 Index coniunctus inter coniunctos pari gradu quis esse potest. eus si disparī. in. l. qui iurisdictioni. nu. 5. ff. de iurisd. om. iud. 59

2 Index potest prouidere vt alimenta prestentur per tempora. in. l. solent. nu. 12. ff. de alimen. leg. 577

Index laicus pro alimentis laico relictis cognoscit pro alimentis pauperibus relictis. ecclesiasticus, & laicus. ibi. nu. 13.

5 Index non debet precepta superioris contra ius vel vtilitatē publicam executioni mandare. sed secundam iussionem expectare. in §. deinde. nu. 1. in auth. de manda. prin. 18

1 Index ordinarius auocando causam ad se. potest delegatum mandare. in l. more. 11. ff. de iurisd. om. iud. 58

3 Index potest cogere vniuersitatem ad faciendum syndicū. in. l. ego. §. creditoribus. nu. 1. ff. de fideic. liber. 68

1 Index ordinarius etiam de iure ciuili recusatur. si suspitio etiā ratione adiuncti perfecte non cessat. in repeti. l. ij. nu. 10. ff. si quis ius voca. non ierit. 63

1 Index de re alterius territorij inter suos subditos ius dicere potest. in. l. si. nu. 1. ff. de iurisd. om. iu. 62

Index iudicans vltra summam sue iurisdictionis, alias, an sententia valeat in summa. ibi. nu. 3.

1 Index secularis qñ possit incidēter cognoscere de causa spirituali matrimoniali, vel vsuraria. in l. ij. nu. 4. ff. de iurisdict. om. iud. 55

1 Index coram quo causa est mota, si mārmatur, an potest eam ibi agitari. in l. j. nu. 2. ff. de offi. consu. 37

1 Index potest mulctare testes & aduocatos inobedientes. in. l. mia. §. is videtur. nu. 5. ff. si quis ius dice. non obtem. 64

Index punit & extraneos suā iurisdictionē impedientes. ibi. nu.

1 Index qui pronuntiauit super cōpetentia vel incōpetentia appellatione pendēte, potest illam reuocare. in repe. l. ij. nu. 13. ff. si quis in ius vocauerit. 63

Index per processum ad vltiora oppōsita exceptione declinatoria. quando videatur se pronuntiare incompetentem. ibi. nu. 7.

1 Index causa cognita imponit penam corporalem pro pecuniaria. in l. quid ergo. §. pena. nu. 1. ff. de his qui no. infa. 119

Index non habet necesse in sententia exprimere causam. quare pro delicto imponit maiorem penam. si ex actis hoc apparet. ibi. nu. 5.

1 Index quomodo format sententiam. quando de expensis disputatur ante sententiam. in l. fundo. nu. 16. ff. de rei vendi. 210

1 Index extra prouinciam non habet iurisdictionem. in l. j. nu. 2. ff. de offi. presi. 58

Index subditum de delicto per eum cōmisso extra prouinciam punire potest. ibi. nu. 4.

1 Index exerceat officium suum, licet non petatur. in l. nec quicquam. §. ob eam. nu.

§.obseruare.nu.1.ff.de offi.proconſ.ꝛ leg. 45
Iudex ex officio ſuo.ꝛ etiam ad petitionem alterius,cogit beredē pro legatis factis fratribus minoribus.ibi.nu.2.
Iudex minor propter aduentum maioris non admittit iurisdictionem.in.l.ſi.nu.2.de offi proconſ.ꝛ lega. 45
Iudex nō poteſt ſe intromittere de delicto,quod cōſtat fuiſſe commiſſum extra territoriū.in.l.j.§.cū vrbē.n.6.ff.de off.pref.vrb.37
Iudex non audit requirentem ꝙ ſcribatur iudici rei quod faciat iuſtitiam,alias concedentur repreſaliæ,niſi primo cōſtet de iuſtitia abnegata tract.repreſ.q.ij.nu.1. 157
Iudice inquirente ex officio,vel per denunciationem in hoc crimine ſi perueniat accuſator,non recedit ab inquiſitione,in conſtit. ad reprī.§.denunciationem nu.2. 129
Iudex procedens ſine figura iudicij non poteſt reꝯcere exceptionem preſcriptionis in conſtit.ad reprī.§.videbitur.nu.13. 133
Iudex non poteſt decernere quod pupilla alatur apud eum,qui eius pudicitie poſſit inſidiari.q.xvj.nu.1. 120
Iudex an poſſit cogere accuſatores vt iterū accuſent.conſ.xxxviij. nu.2.lib.ij. 86
Iudex poteſt ex ſuo officio teſtes inducere vt querat vtrum reus ſit nocens vel innocens.in ſolut.q.xiij.nu.1. 119
Iudex ſuper accuſatione ex officio ſuo inquirit ꝛ inueſtigat veritatem maleficij.ibi.nu.2. 115
Iudex non pteſt etiam quando conſtat de confeſſione debitoris, ipſum debitorē abſentem ꝛ non citatū condemnare.in.l.nec quicquam.in repet.§.vbi decretum.nu.3.ff.de offi.procon.ꝛ lega. 44
Iudex in re mobili immutato decreto.ꝛ precedēte cōtumacia rei, cauſe cognitione requiſita in ſecundo decreto poteſt transferre ius plenum quo ad cauſam noxalem damni infecti: ꝛ etiā quando agitur ad preſtationē aliquam.in.l.ij.§.ſi abſens.in.ij.lec.numero.3. ff.ſi ex noxa.cau.agatur. 77
Iudex in cauſa reductionis ſi pronuntiauit arbitrium, eſſe equum, poterit pena peti, etiam ſi ſententia ſit erronea.in.l.ex diuerſo.§. vbi autem.nu.6.ff.de rei vendi. 209
Iudex pro fructibus qui percipiuntur lite pendente,poteſt in condemnatione ſibi reſeruare declarationem.ibi.nu.9.
Iudex ſi ſtatuit terminum ad probandum pro prima dilatione,intelligitur dilatio peremptoria.in.l.ſi.nu.6.ff.de ferijs. 83
Iudex ſummatim cognoſcit an petitio ſit impertinēs.in.l.ſi defenſor.§.illud quæritur.nu.2.ff.de interrog.act. 235
Iudex qui nō cōdēnat victū victori in expenſis,vel in fructuū reſtitutione tenetur parti.in.l.nō quicquid.§.iudex.n.1.ff.de iudi. 185
Iudex omittens aliquid facere ,an teneatur actione in factum ex quaſi maleficio.ibi.nu.2.
Iudex cauſe principalis ſi ſucceſſit iudici cauſe appellationis, an coram eo poterit agitari cauſa.in.l.filius.nu.4. ff.de inof.teſt.194
Iudex indicat ſecundum conſcientiam:quam habet vt iudex.in.l. minor.nu.1.ff.de mino. 161
Iudex ſi cōmiſit cauſam conſulendam:conſilium datur ſucceſſori, ſi officiū conſulentis expirauit in.l.verū.§.ex fac.n.2.ff.de minor. 159
Iudex ex officio poteſt differre queſtionē libertatis ne fiat preiudicium teſtamento.in.l.ſi quis libertatē.nu.2.ff.de peti.here. 196
Iudex ſupplet etiam parte non opponente in alijs, in quibus iudici vel conſulti pararetur preiudicium.ibi.nu.4.
Iudex poteſt ſtatuere certum tempus ad agendum.ibi.nu.8.
Iudex ex officio cogit eos qui ſuccedunt defuncto ſepelire, in.l.qui heres erat nu.1.ff.famil.erciſc. 233
Contra iudicem qui per imperitiam iudicauit .ſi non appellaui in caſu,in quo poteram,an agā tempore ſyndicatus.in.l.duobus.§. competit.nu.1.ff.ſi menſor fal.mod.dixe. 238
Iudex in his,in quibus aſpectus ex curſu temporis mutatur, debet aſpectu pronuntiare,vt in futurum fidem faciat.in.l.de etate.nu.18.ff.de mino. 165
Iudex in quacunque parte iudicij etiā poſt concluſum in cauſa interrogat partem,ꝛ poſitiones facit ex officio.in repe.l.vbicūque. nu.7.ff.de interrog.actio. 236
Iudex quando ſupplere poſſit etiam ſuper facto.ibi.nu.9.
Iudex exequens licet non poſſit de iniquitate ſententie cognoſcere debet tamē videre an ſit lata parte preſente ,vel contumaciter absente.an.li.ſi prētor nu.1.ff.ff.de iudi. 188
Iudex ex equens cognoſcit de nullitate ſententie.ibi.nu.3.
Iudex debet negare actionem creditori , quando minor petit reſtitutionē aduerſus obligationem.in.l.patri pro filio.§. ſi pecuniam. nu.2.ff.de mino. 161
Iudex principalis non exequitur ſententiam latam ſuper notorio appellatione non obſtante,ꝛ iudex appellationis poteſt inhibere. in.l.ſcriptus.nu.11.ff.de relig.ꝛ ſum.fune. 239
Iudex ex ſuo arbitrio taxat expenſas quando ei conſtat qđ aliqua partium ſtetit in curia ad expectandum aduerſarium,qui non venit.in.l.vnica.§.hoc iudicium.nu.9.ff.ſi quis ius di.non obtē. 65
Iudex qui cognoſcit de crimine ciuiliter, eo cōperto poteſt ex officio ſuo punire criminaliter.in.l.ſi ab eo.nu.1.ff.de calum. 145
Quo iure ſuccurratur contra iudicem qui probationes non curauit in.l.argentarius.§.cum autem.nu.1.ff.de eden. 92
Iudex cum allegatur ſuſpectus iure ciuili cauſe non inferuntur: iure canonico ſecus.in.l.quia.nu.2.ff.ad Trebel. 145
Iudex incompetēs ſan condemnet in expenſis.in.l.eū quem temere.nu.5.ff.de iudi. 189
Iudex eligit arbitros ꝛ arbitri coguntur eligere tertium.in.l.ſtē ſi vnus.§. principaliter.nu.1.ff.de arbit. 174
Iudex pōt principal'r adiri vt pnūtiet ſup etate.l.l.ij.n.1.ff.ō fer. 83
Iudex quam interlocutoriam reuocet ex officio.l.ſi.n.1.C.ſi imma.eſſe dixe. 104
Iudex ſi in inſinuatione dilationis nullam adhibet cauſe cognitionem.in.l.adeſtinus.nu.3.ff.de dona. 73
Iudex qñ poſſit augere vel minere penā l.l.bodie.n.1.ff.ō pe. 428
Iudex quando non ſentit commodum,cognoſcit an ſua ſit iuriſdicto niſi conſuetudo eſſet in contrarium.in.l.ij.nu.3.ꝛ repetit.nu. eo.ff.ſi quis in ius voc.non ierit. 68.ꝛ.69
Iudex ſuper incompetentia allegata ratione ſue perſone non cognoſcit.ibi.nu.4.ꝛ in repet.nu.eo.
Item nō cognoſcit qñ veniret exāmandum aliquid ſpūale.ibi.n.5.
Iudex ante quam mulctet non comparentē debet ipſum de nouo citare ad ſe defendendum.ibi.nu.17.
Iudex cōpetens rōne dubitationis nō cōparentē pōt in modicū mulctare ſummarie ſi eſt magna dꝫ hoc facere cā cognita.ibi.n.18.
Iudex quando mulctare habet an eius iuriſdictione poſſit executionem facere.ibi.nu.19.
Iudex debet adhibere medicos qui ſecundū artem ꝛ cōſiderata vulneris qualitate ꝛ quātitate habeāt referre ſi vulnus fuit mortale conſi.xxxvj.nu.3. 85
Iudex non poteſt procedere ad tormenta,niſi aſſignet terminum partibus ad reprobandum teſtes.conſ.xcv.nu.3. 98
Iudex ſi apponat in banno qō elapſo termino poſſet offendi,an valeat.in.ſolut.q.j.nu.15. 103
Iudex iuſte poteſt decernere quod pupilla alatur apud patrē vel matrem ſponſi vel ſimiles pſonas in vna domo cum ſponſo.in ſolut.q.xvj.ꝛ.nu.1.ꝛ2. 121
Iudex ad priuatam inquiſitionē procedit circa eos,qui agere non poſſunt de iure in querela patris de filio,domini de liberto,humilis de potente.inconſti.a reprī.§.denuntiationē.nu.4. 129
Iudex vbi publica vtilitas verſatur,ſupplet de facto.in.l.prētor. §.hoc autem.nu.2.ff.de ope.no.nun. 26
Iudex pōt cōcedere licentiam timenti,vt ſecum ducat familiares, ꝛ ſeruientes.in.l.illicitas.§.ne potentiores.nu.8.ff.de offi.pfi. 46
Iudex a quo appellatur debet ſtatuere terminū appellanti intra quē compareat corā iudice appellationis,vel intra quem iter arripiat.in.l.preſes.nu.3.C.de appel. 320
Iudex an poſſit ſtatuere terminum ad proſequendam appellationem.ibi.nu.4.
Iudex ex cauſa poteſt ſtatuere terminum actori ad agendum.in l. edita.nu.3.C.de edendo. 48
Iudex poteſt per ſe acta conficere ꝛ ſcribere,ꝛ an hoc ſit verum.in auth.de defenſo.ciuita.nu.3. 18
Iudex pōt inquirere ꝓpter denuntiationē officialis ꝛ excuſatur a calūnia.in.l.ex lege Iul.§.ſi publico.n.7.ff.ad legē Iul.adul. 389
Iudex qui incidenter cognouit de crimine,poteſt de illo per inquiſitionem cognoſcere.ibi.nu.8.
Iudex vbicūq; ex inquiſitione generali competit quem deliquiſſe poteſt ſuper eo crimine inquirere.ibi.nu.9.ꝛ.l.libellorum:§.ſi accuſator.nu.7.ff.de accuſatio. 378
Iudex inquirit de crimine coram eo facto.ibi nu.10.
Iudex poteſt inquirere in criminalibus in quibus quis poteſt accuſare ſine metu calumnie.ibi.nu.11.
Iudex inquirēs poſt didicita teſtificata poteſt de nouo teſtes producere.ibi.nu.15.
Iudex inquirens non poteſt aſſumere partes accuſatoris proſequentis ſuam vel ſuorum iniuriam , niſi quando ſuum officium eſt principaliter offenſum.ibi.nu.16.
Iudex ſuper notorio crimine procedit per inquiſitionē.ibi.nu.17.
Iudex in his que committuntur eius arbitrio , dꝫ equitatē ſeruare:in his que ſcripta ſunt ſeruat decisionē.in.l.j.nu.5.C.de leg. 33
Iudex etiā reo nō poſtulāte poteſt abolere nomen rei.ſi ei conſtat ipſum abolendū.in.l.libellorū.§.ſi accuſator.n.4.ff.de accu. 378
Iudex appellatiōis reo abſoluto ꝛ actore appellāte,qui fouet cauſam iniuſtam.dꝫ actorem condēnare.ꝛ non ſimpliciter dicere bene iudicatum ꝛ male appellatum.in.l.cū apud.nu.2.ff.de iud.fol.327
Iudex ſecularis cui traditur damnatus ab inquiſitore nō tenetur ſtatuere proceſſui inquiſitoris,ſed poteſt ex integro proceſſum. in l.non dubium.nu.1.ff.de cuſto.ꝛ exbi.reo. 187

3 Iudex si citat aliquem, qui propter iustam causam non tenebatur cõparere, tanquam contumacẽ procedit, processus est ipso iure nullus, si iudex hoc sciebat, alias per appellationem irritatur. in l. si quis seruus. §. q exhibendi. nu. 3. ff. de custo. & exhib. reo. 385
3 Iudex ex quibus casibus arbitretur penam promittendã in stipulationibus pretorijs. in l. in huiusmodi. nu. 2. ff. de pto. stipul. 320
5 Iudex appellationis quando sententiã exequatur. in §. si quis contra. nu. 2. in auth. de sanctis. epis. 64
Iudex secularis cui per inquisitorẽ fuit traditus hereticus, quando teneatur stare processui inquisitoris. ibi. nu. 3.
5 Iudex debet iudicare in loco maiorum. in §. & quoniam. nu. 18. in auth. de testib. 44
3 Iudex non potest mittere aliquem in possessionem bonorũ existentiam extra suum territoriũ. in l. relegatorũ. nu. 2. ff. de interd. 426
3 Iudex exequens non tenetur stare processui remisse iudicis sentis executioni: sed potest de nouo cognoscere, & crimen examinare. l. diuus. nu. 3. ff. de custo. & exhi. reo. 386
Iudex super denũciatione duobus modis procedere põt. ibi. n. 10.
Iudex procedens super crimine denunciato potest denuntiantem testem assumere. ibi. nu. 14.
3 Iudex ducatus q̃ incepit primo pcedere cõtra perusinũ in ducatu delinquentẽ, an possit extra iudicẽ perusinũ pariter pcedentẽ opponere exceptionẽ preuentionis. in l. sepulchri. n. 3. ff. de sepul. vio. 364
5 Iudex causa cognita quas poterit dilationes abbreuiare. in §. omnem vero. nu. 17. in auth. de litig. 53
5 Iudex admittit exceptionem cum protestatione, si debet de iure. in §. si vero. nu. 12. in auth. de testi. 44
4 Iudex ordinarius quilibet ex causa potest immunitatem a muneribus concedere. in l. nemo. nu. 1. C. de decu. lib. x. 387
2 Iudex an teneatur exprimere causam in sententia. in l. qui testamẽto. §. item. nu. 5. ff. de exa. tut. & cur. 94
Quis dicit iudicem non sum. & si est suus eum suspectum. ibi. nu. 6.
2 Iudex officio contra constantem quando facit solui aliud pro alio. in l. si domus. §. in pecunia. nu. 5. ff. de oleg. 1. 240
2 Iudex qui est, si ignorat se iudicem, an valeant acta per eũ. in l. sed & si. nu. 1. ff. de acquir. here. 195
2 Iudex potest supplere defectũ partis de iure, & de facto. in c. officius. nu. 4. ff. de leg. iii. 293
6 Iudex ex causa non adhibet fidem testi clare deponenti. trac. circa mater. & test. nu. 19. 211
6 Iudex ex officio potest examinare testes post publicationem cõsensv̄. nu. 4. 86
6 Iudex qui per imperitiam male iudicauit, tenetur ex quasi maleficio. q. v. nu. 1. & in solu. eiusd. quest. nu. 1. 114
6 Iudex non potest ponere quẽ in banno quod termino elapso possit impune occidi. tracta. bannit. nu. 10. 178
6 Iudex dando terminum pro prima dilatione, an importet & det secundam. consi. cv. nu. 1. lib. ij. 101
6 Iudex propter paupertatem potest collectam remittere. tract. de carcerib. nu. 19. 199
6 Iudices interdum secundum iura vtrunq; mera iustitia, quandoq; iuris rigore, vel etiam equitate, pront persona, locus, causa, & tempus desiderant. in quest. inter demõ. & virgi. Adar. nu. 3. 166
1 Iudex non condemnat in alio, quam fit petitum, nisi ex causa necessitatis. in l. vinum. nu. 14. & 16. ff. si cer. peta. 259
4 Iudex negligens punitur criminaliter etiam ad penam corporalem. in l. duos. nu. 1. C. de suscepto. lib. x. 398
4 Iudex quando quis possit esse notarius, & fic act a scribere. in l. iubemus. §. sane si hoc. nu. 13. C. de sacrosan. eccle. 25
Iudex & notarius quis potest esse in causis breuioribus. ibi. nu. 15.
5 Iudex cui est cõmissa test ũ examinatio. non põt super eorũ reprobatione testes recipere. in §. & quoniã. nu. 20. in auth. de testib. 44.
4 Iudex delegatus quando possit in integrum restituere. in l. fin. nu. 4. C. vbi & apud quem. 106
Iudices qui nulli prosunt iurisdictioni sunt notarij: & iudices chartularij quando possent in integrum restituere. ibi. nu. 7. & 8.
Quo cognoscat an aliqs sit iudex ordinarius, vel delegat⁹. ibi. n. 10
3 Iudex cui causa est delegata, esse absentat, & absentia est diu durat, delegans potest eam alteri delegare. in l. pretor. §. si post causam. nu. 3. ff. de vaca. & excusa. mun. 474
4 Iudex non põt cognoscere si res est prorsus extranea, nisi per modum reconuentionis vel prorogate iurisdictionis. in l. j. nu. 3. C. si a non comp. iudi. iudica. est. 311
4 Iudex, qui absoluit ab instantia iudicij contra ius facit litem suã. in l. si quis. nu. 7. C. de pact. 58
3 Iudex non amittit exceptionem propositam causa differendi iudicium. in l. captiuus. nu. 2. ff. de accusa. 384
2 Iudex nõ põt hodie precipere. vt post tps vsure currant: & inobediẽti multet. in l. tutor. n. 6. & si deposi. n. 2. ff. de adm. tu. & cura. 68
4 Iudex non potest cogere partem ad se scribendũ, vt inde fiat comparatio. in auth. si contractus. nu. 3. C. de fide instru. 170
4 Iudex committit peritis in arte, qui in inditio dubitatur de aliquo, & consistit in peritia. in l. comparationes. nu. 2. C. de fide instr. & nato de falso. in l. si quis. in prin. & §. miles. nu. 1. ff. de leg. iij. 170
2 Iudex qualiter arbitretur tempus statuendũ et quale offert statim probaturum. in l. si is a quo. nu. 3. ff. vt in pos. leg. vel fideicom. 279
2 Iudex non tenetur dare in tutorem nominatum a matre que dotem velle trãsire ad scõa vota. in l. si qs sub. nu. 29. ff. de testa. tut. 198
2 Iudex si male iudicauit, & ab eius sententia fit appellatum, an appellatione pẽdente poterit tempore syndicatus cõmittere. in l. minoris. nu. 4. ff. de admi. tut & cur. 55
1 Iudex principalis cause est iudex in causa reductionis. in l. si ex tatem. §. arbitrorum. nu. 18. ff. pro. socio. 70
4 Iudex negligens an criminaliter puniatur. in l. ij. numero. 1. C. de can. lar. lib. x. 381
4 Iudex in contumacem diffinitiue pronunciat, quando petitur aliquid quod non potest esse cõsitum per missionem & pmotorem. vel se. undo. in l. sanctimus. §. cum autem. nu. 1. C. ad Turpil. 50
4 Iudex exceptis duobus casibus positis in l. consentaneum. quomodo & quando iud. quãdo vult potest quem facere capi personaliter: sed non potest cogi a parte, nisi prius reus in contumacia constituatur solẽniter. in. d. l. consentaneum. nu. 13. 205
3 Iudex est requirẽdus in loco publico, & in eo loco vbi cõsueuit ius reddere in l. j. §. dies. nu. 5. ff. quando appel. sit. 448
1 Iudex repetit testem obscure loquentem ex officio. l. producimus. 2. ff. de testib. 448
5 Iudex loci vbi criminosus degit, an teneat remittere ad mandata iudicis loci vbi delinqt. in §. si vo quis. nu. 2. in auc. vt nulli iudi. 430
4 Iudex si appellationẽ a diffinitiua non recipit ipse punitur & potest syndicatus & eius officialis. l. quomã. la. §. n. C. de appel. 320
2 Iudex si sciuit contumaciã, sed credebat diẽ feriatam, cum nõ esset sententia non vitiatur. in l. moltũ. n. 5. ff. de condit. & demonst. 355
2 Iudex secularis potest cognoscere de exceptiõe excommunicationis punire, sacrilegum & hereticum. in l. Titia. nu. 6. ff. sol. mat. 28
Iudex secularis qñ possit cognoscere de exceptiõe vsuraria. ibi. n.
2 Iudex qualiter pronunciabit super edicto carbonano, quãdo carbonana possessio, & q̃ questio status differatur simul & semel petitur. in l. carbonianum. 6. due autẽ. nu. 10. ff. de carbo. edic. 420
1 Iudex dꝫ esse pẽs qñ testes examiant. l. iudicet. n. 1. ff. de test. 419
Iudex mittit notarium & testes vt aliqui possit testari. quando venientes ab intestato prohibent notarium accedere. ibi. nu. 4.
1 Iudex debet pronuntiare super emergentibus. si non pronunciet iudicium tamen tenet. in l. ait pretor. nu. 5. ff. de minor. 17
Iudex quando interponit decretum super venditione rerum nozis. non est necesse. q̃ taxet pretium. ibi. nu. 6.
1 Iudex non cognoscit an sua fit iurisdictio. quando sentit et aliud commodum. in l. si quis ex aliena. nu. 1. ff. de iudi. 81
1 Iudex si post primam negationem rei admisit eius confessionẽ potest adhuc maleficium probare per testes & reus amittet beneficium confessionis. in l. eum qui. nu. 7. ff. de iureiur. 256
4 Iudex cuius iurisdictio per partes prorogat, iudicat in termino iurisdictionis prorogate. que attenditur circa appellationem amittendã vel non admittendam. in l. epale. nu. 1. C. de epi. & cle. 9
6 Iudex hominem exhibet, vt cognoscatur a teste qui dixit aliquid factum ab aliquo, & nomen ignoret. tracte. testimo. nu. 46. 206
6 Iudex constituit alimenta debere per vnum heredem quando plures heredes sunt instituti, & incommodum esset legatum omnes simul solues. tracta. de alimen. no. 19. 114
6 Iudex appellationis licet non posset cognoscere in causa diffinitiua quia secularis, tamen potest pronuntiare se non esse competẽtem & condemnare impetrantem in expensis. consecrv. nu. 4. 72
6 Iudex si citat ad audiendum sententiam ante horam nonam & pereritur eadẽ die, an presumatur sententia lata eadẽ hora & valeat & quid de aliis terminis statutis ad aliquid faciẽdũ. cõsi. cv. fos.
4 Iudex si denegat dare copiã actorum, potest lite pendente adire superiorem. in l. appellationem. nu. 2. C. de appel. 320
1 Iudex a seipso potest se informare an de cõsuetudine ita fuerit obseruatum. in l. lege. nu. 3. ff. de test. 439
1 Iudex per inquisitionem procedere potest in casibus in quibus accusator excusatur a presumpta calumnia. in. l. athletas. §. calumniatores. nu. 5. ff. de his qui not. in fa. 117
3 Iudex an possit reseruare taxationem expensarum. in l. Paulus. la. §. nu. 1. ff. de re iudi. 142
3 Iudex quid sit facturus accusatore absente. in. l. inter. accusatores. nu. 10. ff. de publi. iudi. 177
4 Iudex delegat⁹ si a principio caruit iurisdictiõe, & lite pẽdente superuenit. qñ valeant acta, & sñia in. l. vna. n. 4. C. qui pro iua iurisdi. 119
2 Iudex in exequendo sententiam potest incipere a precepto desoluendo in. l. defendent. nu. 1. ff. de autho. tut. & cur. 73

Juder dicitur vir bonus.i l.continuus.§.cum ita stipulatus.nu. 3
1.ff. de verbo.oblig. 263
Juder cogit plures discordantes inter se ad eorum incommodum
ad concordantiam.in l.tinere.nu.1.ff.de serui.rusti.prædi. 223
Juder nō potest cogere reum accusare, nisi in crimine homicidij. 3
in l.in eum.nu.1.ff.de accusa. 382
Juder qui videt aliquem,qui vult delinquere, potest eum cogere
ne delinquat.ibi.nu.2.
Juder appel.nō potest causam delegare, ꝛ sentētiam sibi reserua
re.in §.alios autem.nu.4.in authē.vt defun.seu fune. 30
Juder potest ad instantiam rei interrogare accusatorem.vt ponat
diem comminisi criminis in accusatione,vt reus certificetur:ꝛ est sa
tis equum.in l.is qui reus.nu.10.ff.de publi.iudi. 371
Juder in extra ordinarij dicitur excidere,quādo modum excedit.
in l.si qua pena.nu.9.ff.de ver.signi. 489
Juder examinationē personarum egregiarū cōmittere pōt etiam
non habens iurisdictionem.in §.2 quoniā.n.12.in aut.ō testi. 44
Jdē in infirmis vel pauperibus q nō pñt ad iudicium venire.ibid.
Juder potest de facto supplere, ꝛ querere defensorem.vbicunque
sententia potest in absentem ferri,in l.accusatore.§.ad crimen.nu.
6.ff.de publi.iudi. 374
Juder maleficiorum potest cōtra principalē delinquentē de delic
to principaliter cognoscere,ꝛ de restitutione rei secūdario,ꝛ inci
denter.in l.defuncto.§.in quacunq;.nu.1.ff.de publi.iudi. 362
Juder laicus de quibus criminibus cognoscit contra clericum: ꝛ
de quibus ecclesiasticus,in aut.vt cleri.apud propzi.nu.2. 41
Juder ordinarius qñ possit causam delegare,sc3 eius cognitionē,
ꝛ sentētiā sibi reseruare.in §.illud.nu.1.in aut.vt defun.seu fun. 30
Juder qñ cōdēnat,an possit adḡere in condēnatiō penam quarti
pluris.si nō soluerit intra decēdies.i l.i.n.3.C.de fisca.vsu.li.x. 377
Juder cui committitur testium examinatio, an teneatur commissio
nem sibi factam recipere.in §.ꝛ quoniam.nu.15.in aut.de testi. 44
Juder in causa criminali an teneatur stare examinationi testiū fa
cte per iudicem cui facta fuit commissio.ibi.nu.16.
Juder in omnibus,in quibus magis requiritur iudicium, quam te
stimonium.debet mittere aliquos bonos viros ad estimandum. in
l.j.nu.2.C.de rescin.vendi. 191
Juder non debet esse pronus ad comparationem fiendam.in §.sed
ꝛ si.nu.4.in auf.de instru.cau. 36
Juder propter causę magnitudinē,vel testiū suspicionē,pōt iubere
absentes coram se presentari.in §.ꝛ qñ.nu.9.in authē.de testi. 44
Juder ordinarius qui propter absentiam delegauit,reuersus est in
risdictio delegati statim expirat,ꝛ ad eū reuertitur.in l.j.nu.14.ff.
de offic.eius cui manda.est iurisd. 51
Juder interrogare potest partem, vel testem an sit infamis : ꝛ an
quis teneatur respondere.in l.j.nu.1.ff.de offi.assel. 52
Juder libellum male conceptū ex officio lacerare debet.ibi.nu.2.
Juder qui examinat testes,debet eorum dicta sub proprio sigillo
sigillata remittere.in §.ꝛ quoniam.nu.3.in authē.de testi. 44
Juder de omni iniuria inquirere potest.in l.item apud.§.si quis
sic fecit.nu.2.ff.de iniu. 360
Juder qui cognoscit super causa restitutionis aduersus sētentiam
nō iudicat super prima causa:sed solum sententiam rescindit:secus
in appellatione in l.j.nu.3.C.si aduer-liber. 101
Juder qui cognoscit ciuiliter,si repetit crimen, an poterit puniri. i
l.penu.nu.1.C.eo.titu.
Juder debet estimare valorem rei ex officio,etiam si nō sit proba
tum in iudicio,in l.si quod.nu.3.ff.de leg.ij. 267
Juder in loco torture potest facere spoliare hominem.ꝛ valet cō
fessio,in l.nouissime.nu.1.ff.quod fal.tut. 102
Juder causarum ciuilū potest punire testē dicentē falsum coz̄a se,
vel falsa instrumenta producētē.in l.imbecillus.nu.2.C.ō prob. 156
Juder ordinarius nō recusat vt remoueat,sed vt ei det adiunctus
in l.apertissimi.n.1.C.de iudi.fol.115.ꝛ in auf.vt differ.iud.n.3.61
Juder delegatus de iure ciuili sine causa recusatur, secus de iure
canonico.ibi.nu.2.
Juder potest esse arbitrator inter partes,vt eas componat.in auf.
si vero.nu.1.C.de iudi.
Juder si est excōmunicatus vel infamis ꝛ reputabatur cōtrarium
eius sententia v3.in l.si arbiter.nu.2.C.de sent.ꝛ inter.om.iud. 303
Juder de consuetudine circa ordinem iudicij potest summarie se
informare.in repe.l.de quibus.nu.22.ff.de leg.j. 23
Juder a cuius interlocutoria est appellatum, si appellationi non
detulit non habet ipsum in processu de cetero citare : ꝛ est tunc ve
rus contumax.in l. eius qui.nu.6.ff.de appel.reci. 451
Juder absoluit reū opponētē ō cōpēsatiōe,ab obseruantia iudicij,
sicut qñ soluit iudicio pendēte.in l.si cōstet.nu.3.C.de cōpensa.183
Juder qlz pōt brē duos executores.i §.nullo.n.3.in auf.ō iudi.39
Juder potest sine libello in viuris condemnare.in l.si deposita.nu.
6.C.depos. 488
Juder an possit esse arbiter illius causę,in quo est iuder, ꝛ esse ar
bitrator.in auth.vt diffe.iudi.nu.2.ꝛ 4. 61
Juder condemnatus,q3 in expensis non condemnauit victum, an
repetat a parte victa.in §.oportet.nu.12.in auth.de iudi. 40
Juder quō estimauit rem.in l.ad officium.n.2.ff.commu.diui.142
Juder vel arbiter quando possit esse testis in causa.super qua iudi
cauit.in l.ne in arbitris.nu.6.C.de arbi. 109
Juder appellationis exequitur sententiam quam ipse cōfirmauit
in l.tale pactum.§.qui prouocauit.nu.3.ff.de pac. 106
Juder si dat secundam dilationem causa nō cognita, factum in ea
quando teneat.in l.i.§.ait prætor.nu.6.ff.de iur.delib. 180
Juder qlz ordinarij citat realiter.i.l.plerisq;.n.6.ff.de iu vo.67
Juder quando precipit aliquid fieri a partibus, ꝙ faciendum erat
mutuo consensu,vno implente ex parte sua quantum ad eum babe
tur pro facto.in l.fundus.nu.2.ff.de rescin.vendi. 387
Juder si pronuntiat prout in consilio dictē ipsum condemnandum
an videatur condemnasse,ibi nu.3.
Juder appellationis cognoscit an appellatio sit accipienda vl'ne.
in l.chirographis.§.habeo.nu.1.ff.de admi.tut.ꝛ cur. 76
Juder ad credulitatem quando ad ducatur.in l.admonendi.n.16.
ꝛ 23.ff.de iureiur. 278
Juder ex suo officio potest dare dilationem etiam non petenti.i l.
j.nu.2.C.de dilatio. 123
Juder cui fuit narratū ō mfe ōdit tutorem sine ingsitiōe,an pīudi
cet mīri postea volēti tutelā.i l.tutor.n.6.ff.ō tut.ꝛ cu.da ab bis.61
Juder si est excōicatus,vel q3 aliter non potest officium exercere ꝙ
in casu de quo.in l.centesimis.§.si ita.ff.de ver.obli.volūtas nō di
citur desinere ipso remanente sane mentis.ibi.nu.12 224
Juder excommunicatus durante excommunicatione potest ter
minos de quibus in prealleg.§.confinia renocare,si sibi reseruatio
nem reseruauit.ibi.nu.13.
Juder cōstituit dotē filie,qñ pater est absens.i l.j.n.16.ff.so.ma.ꝛ
Juder debet diligenter inuestigare, vt bereditatem habeat. in l.
quoties.nu.1.C.de naufra lib.xj. 401
Juder licite ingreditur domuz alicuius si timet ne ibi fiat aliquod
maleficium.in l.omnis.nu.1.C.de aqueduc.lib.xj. 409
Juder potest de consensu partiū iudicare alibi,quāi loco maiorū,
ꝛ etiā extra territoriū.in l.ius pluribus.nu.2.ff.de inst.ꝛ iur. 15
Juder quando eius officium exerceat parte non petēte.in l.j.nu
13.ff. de iurisd.om.iudi. 54
Juder quando ex officio suo quando supplere habeat.etiam si nō
opponatur a parte.in l.si vnus.§.pactus.nu.20.ff.de pact. 102
Juder a quo si succedit in locum iudicis ad quem non cognoscit ō
illa causa,in auth.vt clerici,apud propzi,epil.nu.6. 41
Juder laicus cognoscens de causis clericorum pecuniarijs debet
intra duos menses illas determinare.ibi.nu.7.
Juder secularis de crimine ecclesiastico illato i laico quādo ꝛ qua
liter cognoscat.ibi.nu.8.
Juder non procedit,nisi ad partis instantiam, quando proceditur
contra absentem.in l.ad peremptorium.nu.1.ff.de iudi. 188
Juder debet super toto iudicare,nisi aliter sit per partes conuen
tum.in l.si conuenerit.nu.2.ff.de re iudi. 139
Juder an debeat cognoscere de causa,cum sit remissio,in l.interdū
§.idem Antonius.nu.1.ff.de publi.ꝛ vectiga. 64
Juder post cōfectionem consilio sapientis ex forma statuti parte
petēte factā si ante habitū consiliū pronūtiet, sentētia tenet,l3 pos
sit per appellationem rescindi.in l.j.nu.1.C.de rela. 318
Juder quando facit aliquid parte presente cui displicet, debet cō
tradicere.ꝛ facere poni in actis pte psente ꝛ cōtradicente.ibi.n.6.
Juder ꝺz dare apostolos etiā nō petēti ꝛ cautio de rato de exercē
da appellatione nō iterponit.in l.eos q.§.apl'os.n.1.C.de app.320
Juder non potest cogere partes ad transigendū, neq; cōpromit
tendum,neq; ad pacem faciendam,nisi pro quiete publica.in l.fur
ti.§.qui iussu.nu.2.ff.de bis qui not.infa. 117
Juder qñ possit facere descriptionem bonorū ante sententiam,ne
bona dissipentur.in l.post contractum.nu.19.ff.de dona. 69
Juder post libellum nou continentem certam quantitatem reḡce
re.in l.prætor edixit.§.si dicatur.nu.5.ff.de iniur. 357
Juder qñ ipetrē ab vtraq; pte.i auf.offerat.n.10.C.ō lit.cōte.121
Juder supplet ō facto pro absente contra quē petitur ferri senten
tia,vt veritas eluceſcat.in §.omnem vero.nu.6.in auf.de litig. 53
Juder si pronuntiauit aliquē mittēdū in possessionē ex contumacia,
nō visa relatione citatiōs mūtū.l3 ille fuerit cōtumax vere,nō v3 ꝓ
nuntiatio l3 post pronuntiationē nuntius fecerit relationē. in l.hec
autem.§.non defendi.nu.3.ff.ex qui.cau.in poss.eatur. 151
Juder i sua qua reū absoluit,pōt accusatorē cōdēnare ſtāte statu
to ꝙ nō ꝓbās accusatorē cōdēnet.in l.athletus.nu.5.ff.ō fal. 107
Juder ex officio repellit procuratorem inhabilem.in l.filiusfa.§.
veterani.nu.3.ff.de procu. 122
Juder si denegat secundam dilationē potest appellari, si facultas

probationis deperiret: qz testes essent senes, valitudinarij &c. vel ne minueret casus instantis periculi in persona testium: alias non. in l. ante sententiam. nu. 23. ff. de appell. recl. 450

Index si admittit probationes quas non debet, an possit appellari, & quando. ibi. 3

3 Index qui male iudicauit, tenetur parti licet pars appellare possit. in l. dies cautionis. §. si tam vicinum. nu. 1. ff. de dam. infec. 31

Index qui mihi denegat id, quod ab alio commode postulare possum, mihi non tenetur. ibidem. 4

4 Index potest supplere de facto pro parte, quando vnus solus litigat. in l. ij. nu. 5. C. de temp. appel. 323

Index si statuit terminum vnius mensis, de quot diebus intelligatur. ibi. nu. 6. 3

3 Index maleficiorum potest cognoscere incidenter de causa ciuili descendente ex eodem facto, de quo criminaliter cognoscit. in l. si quis vxori. §. qui fuerunt. ff. de furt. 343

4 Index in his que sunt iuris, supplet. in l. vna. nu. 1. C. vt que desunt aduoc. 80

Index in his que radicantur in seipso quando possit supplere parte non petente. ibi. nu. 2.

Index qñ possit supplere circa ea que in parte radicantur. ibi. nu. 3

Index quando possit secundum conscientiam iudicare. ibi. nu. 4.

Index ex officio pōt bannū in iudicio cōparētē repellere. ibi. nu. 5. 1

3 Index ex causa potest minuere penam, qñ aliquis gravatur circa probationes. in l. ictus furtum. nu. 9. ff. de his qui not. infa. 121

3 Index absoluit quando est notorium ei actionem actori non cōpetere. in l. ij. nu. 5. ff. de excep. 187

4 Index secularis capit clericum delinquentem, & eum remittit ad episcopum. in l. j. nu. 1. C. de erbi. reis. 304

3 Index appellationis non facit reum iurare de calumnia in casu. §. iussus etiam. in l. creditor. nu. 3. ff. de apel. 446

3 Index pōt mittere in possessionē tā pro debito q̄m p expensis. in l. fulcinius. §. si quis actionem. nu. 1. ff. ex quib. cau. in poss. eat. 151

3 Index potest dare curatorem furioso & prodigo aliquo non petente. in l. hec autem. nu. 1. ff. ex quib. cau. in poss. eatur. 151

4 Index an & quādo cogatur pronuntiare contra absentē. i l. j. nu. 3. 5. & 6. C. quomodo & quando iud. 295

Index male iudicans facit litem suam. ibi. nu. 6.

3 Index non potest committere causam adpellatione remota ab interlocutoria: quia intelligitur de friuola. in l. j. §. interdum imperator. nu. 3. ff. a qui. appel. non licet. 447

3 Index quando iubet per seipsum non debet dici peremptorie. in l. si finita. §. Julianus. nu. 5. ff. de dam. infec. 36

3 Index quare per imperitiā iudicans tenetur. l. aquil. & non ex maleficio: ratio est quia officium iudicis est necessarium. in l. ex maleficijs. §. si iudex. ff. de actio. & oblig. 199

3 Index si post vnam interlocutoriam aliam dedit, ex qua queritur ius parti, ex qua appellabit pars contra quam late sunt. in l. cum procurator. §. si dominus. nu. 5. ff. de oper. no. nun. 20

4 Index nō impeditur super toto pronuntiare, si tempore sententie summa reperitur maior, quam prima facie videbatur. in l. amplius rem. §. sed cum scimus. nu. 1. C. de appell. 320

Index potest pro parte absente supplere de facto. ibi. nu. 2.

3 Index parte absente potest facere interponere terminos, quādo peto q̄ inter se & me interponatur, & tu nō venis. in l. si finita. §. Julianus. nu. 42. ff. de dam. infec. 37

3 Index pro habenda veritate potest interrogare de circūstantijs etiam remotis, & se fingere velle facere quod nonvult. in l. de minore. §. plurimum. nu. 2. ff. de questionibus. 420

3 Index an possit recusari prestita satisdatione. in l. illud videamus nu. 4. ff. quando appel. sit. 449

Index ordinarius solus habet potestatem citandi re ipsa: hoc est facere capi personaliter, in authen. ei qui iurat. nu. 1. C. de bon. autho. iudi possi. 329

3 Index secularis quando possit fugitem ad ecclesiā de ecclesia extrahere. in §. sed neq. nu. 4. ff. de man. princip. 18

3 Index pōt collectā imponere vniuersitate condēnata, si illi de vniuersitate nollēt illā iponere. i l. si se nō. §. actor. n. 6. ff. ō re iudi. 131

3 Index intra quantum tempus poterit super calumnia procedere. in l. accusatorum. nu. 5. ff. ad turpil. 412

Index antequam condemnet de calumnia, debet dare terminū ad faciendam suam defensionem. ibi. nu. 6.

Index qñ pnūtiat super delicto, an ler pnuntiat de pena. ibi. nu. 7.

Index ante sniam pōt augere vel minuere penam, post nō. ibi. n. 8

Index si statuat pro delicto minorem penam, quam deberet an ler suppleat minorem. ibi. nu. 6. 3

3 Index maleficiorū ex officio ēt vbi q̄rit ō innocētia rei, pōt examinare testes a pte nō pductos. i l. j. §. figs vltro. nu. 3. ff. ō quest. 418

3 Index debet dare terminum ad faciendas defensiones. in l. vnic. §. cognituru. nu. 1. ff. de questio. 422

4 Index non debet dare originalia acta, sed eorū exempla. in l. eos qui. §. super his. nu. 2. C. de appel. 319

Judicis authoritate actis exemplatis coram quo facta sunt debet dari fides. ibidem.

3 Index si inquisiuit contra aliquem de furto & dñus rei subtracte cōparet coram iudice & ōt furtū fuisse factū eo volente an inquisitus liberet ab actiōe furti. in l. inter omnes. §. recte. nu. 2. ff. de furt. 342

4 Index timēs ptes & q̄ nō h3 locū in aliqū ōputatū & ab initio certū locū nō determinauit. nec ei determinatur pōt sedēdo p tribunali super curru vel equo pnūtiare. l. l. j. nu. 4. C. de sen. ex bre. rec. 201

Index si propter aliquam infirmitatem sedere non potest. sedeat prout potest: & pronuntiet. ibi. nu. 5.

3 Index dat curatorem pupillo ad vendendum quando bona sunt tempore peritura. vel inmineret graue periculum. in l. fideiussores. §. adeo autem. nu. 1. ff. qui. ex cau. in poss. eatur. 172

4 Index q̄ cōmittit cām cōsulendā, est in arbitrio suo pōre in pacto opinionem suam vel non in. l. iubemus. nu. 2. C. de appel. 321

4 Index donec sedet p tribunali potest appellari vna vice. ibi. gatoribus. nu. 3. C. de appel.

4 Index appellationis pnunciando male appellatum confirmat sententiam nullam. in l. j. n. 9. C. quando provo. non est necessa. 6

Non potest iterum queri de nullitate, cum semel sit super ea iudicatum & questum. ibi nu. 10.

3 Index an teneatur de eo qui mortuus est in tormentis. in l. quebonis. nu. nu. 1. ff. de questio. 319

4 Index quando possit se excusare allegando infamiam. in l. vlti. nu. 3. C. si ser. aut liber. lib. r. 410

4 Index super accusatione licet accusator ei renuntiet, potest veritatem pquirere in l. ff. & nu. 2. C. de aboli. 390

Index ex officio pōt producere testes ad veritatē inquirendā ibi. 369

4 Index si aliquo casu nō cognouit, pōt de illo non pronuntiare. in l. terminato. nu. 4. C. de fruc. & lit. expen. 312

Index si dicat, condemnamus in expensis, reseruata nobis taxatione, poterit eius successor taxare. ibi. nu. 6.

Judici si reseruator talis declaratio vt private persone non potuit eius successor taxare. ibi. nu. 6. & 7.

2 Index appellationis pōt pro parte sententiam confirmare & pro parte nullam pronuntiare. in l. Carneia. nu. 1. ff. de iure pa. 425

Index appellationis quādo appellatur a sententia nulla debet illam nullam pronuntiare. ibi. nu. 2.

Index appellationis an possit pronūtiare de iniquitate sniē quando sententia petitur principaliter pronuntiari nulla. ibi. nu. 5.

4 Index an sit corruptus pena vel precibus nō sit distinctio quantū ad penam ipsius iudicis. in l. si. nu. 1. C. de pe. iudi. qui male iu. 2

Index si male iudicat propter dolum tenetur in totum. ibi. nu. 2.

Si propter imperitiam tenebitur quantum religioni iudicantis videbitur. ibi nu. 3.

Si iudicauit expressa rem casum legis difficilis & obscure pertinentur minus. ibi nu. 4. Si facilis & aperte patietur plus. ibi.

Si errauit in eo in quo sunt opiniones ita fortes: q̄ quandoq; sequitur vna & quandoq; alia, tunc iudex excusatur. ibi nu. 5.

2 Index quando in sententia cōdemnat in centum, videlicet in quatuor tali delicto r. pro tali. &c. dicuntur plures sententie. in l. actus. §. que habebat. nu. 2. ff. ad. Treb. 395

4 Index tunc potest supplere de facto, & pquirere veritatē inuidō testes, & alias probationes, q̄cunq; potest puenire ad dilucidandā contra absentem. in auth. qui semel. nu. 3. C. qūo & quādo iud 398

3 Index potest citatum absentem reputare contumacem licet mittat procuratorem, qui est minus legalis, & minus sufficiens. li. §. defendi. nu. 1. ff. ex qui cau. in poss. eator. 150

Idem quando procurator comparet & dicit se non instructum. ibi.

5 Index quando taxet expensas ante iuramentum, & quando post iuramentum. in. §. oportet. nu. 4. in auth. de iudi. 39

3 Index qui aditur vt sententiam confirmet. quando potest dicere sententiam illam nullam. in l. si expressim. nu. 18. ff. de apel. 444

4 Index ad quē appellatur debet de causa cognoscere & iudicare nō autē ad primum iudicem remittere in. l. eos qui. nu. 1. C. de ap. 319

Index a quo si successit i locū iudicis ad quē fuit appellatū ipse debet eam cognoscere. & ad eam cognoscendā delegare. ibi. nu. 6.

Index appellationis licet non habet necesse addere in sententia ideo condemno vel absoluo tamen potest addere. ibi. nu. 7.

3 Index suum officium mercenarium an exercere possit circa ea que principaliter radicantur in personam partis. parte non petente. in l. dies cautionis. §. hoc autem iudicium. nu. 5. ff. de dam. infe. 30

Index ex suo officio supplet de facto in inquirenda veritate infirmi in iudiciū deducti. & in ingrēda cōditiōe testiū iductorū. ibi. nu. 7.

Index ex suo officio in criminalibus an poterit inducere probationes pro partibus. ibi. nu. 8.

1 Index nō debet admittere articulum impertinētem nec q̄ agit iuris interrogatur super eo q̄ iam est decisum. in l. si quo. §. idem Julianus

Julianus.nu.1.ff.de iureiur 272
Juder nondebet pati q̄ testes examinentur super articulis cōtrarijs.ibi.nu.2.
Juder debet iurare super tota causa.ibi.nu.9.
Juder si precepit responderi positionibus.saluo iure impertinentium ⁊ non admittendorum.post responsionem poterit disputari an deuerit disputari.vel non.ibi.n.11.
3 Juder etiā in casibus.in quibus sequestratio est prohibita.potest tempore recollectionis fructuū eos facere sequestrari.in.l.imperatores.§.ḡ.idem rescripserunt.nu.2.ff.de appel. 445
3 Juder si dat minorem dilactionem quam debet tenēr parti quam fecit.⁊ de iure cano.appellat.in.l.dies cautioni.§.pretor ait.nu.7. .de dam.infe. 29
Judicis commissio facta nūtio q̄ citet personaliter.vel ad domū sufficit idem si committit simpliciter q̄ citet.ibi.nu.13.
3 Juder a cuius sententia appellat in casu criminali, an debeat citari an defendendam eius sententiam.in accusatorum.§.reus.nu.3.ff.ad tur pil. 412
3 Juder q̄ soleat violentis facere pōt probari ex cōiecturis.⁊ etiam per solam famā l.l.de pupillo.§.si quis.nu.17.ff.de ope.no.nū.11
3 Juder p̄ oculorū inspectionē cognoscit an edificiū cito ruet.⁊ dānū fit alat urū.l.i.§ bona fide. §.huic stipulatiōi.n.1.ff.ō dā.ife.35
Juder qñ vadit.vel mittit agrimensores.vel magistros super loco.statuit terminū partib⁹.vt sint tali die.⁊ talibora cū magistro, ⁊ etiam fit instrumentum quando iudex est in loco.ibi.nu.2.
Juder ad egregias personas mittit officialem p̄s iuramento.l.l. ad personas.nu.1.ff.de iureiur. 273
5 Juder illiteratus qualiter formet sniam.in auc.de iudi.nu.5. 39
Juder matutine.meridie ⁊ vespere sedere debet.in §.sedebunt.n.1.in auth.de iudi.nu.5. 39
Juder ō voluntate partiū iudicare pōt de nocte.alias nō.ibi.n.2.
3 Juder si dubitat.ne partes veniant ad arma.potest illum, contra quem est facta missio ex primo decreto.deiicere de possessione.l.l. si finita.§.si autem.nu.1.ff.de dam.infe. 38
1 Juder accipit asinum priuati p̄ faciendo portare malefactorem ad iustitiam.in l.ſi.§ Titius.nu.2.ff.de pig.act.fo.351.⁊ l.iubem⁹ nullam.n.2. C.de sacrosan.eccle. 19
1 Juder punitur si officium non exercuerit petenti illud. in l. dies cautioni.§. hoc autem iudicium.nu.1.ff.de dam.iufec. 30
4 Juder si cā nō cognita.⁊ partib⁹ nō citatis, ⁊ sic cōtineri resp̄uat appellationem.pōt appellari.in l.j.nu.3.C.quo.appe.nō resci.327
5 Juder an punitur ex officio testes falsum deponentes.in §.si vero quidam.nu.7.in auth.de testi. 43
2 Juder an possit dare tutorem etiā rebus extra suam prouinciā existentibus.in l.propter.§.qui se.nu.2.ff.de excu.tu.⁊ cur. 92
Juder pōt ferre sententiā etiā de rebus alibi existentibus. ibi.n.3.
2 Juder ex causa.potest remittere confessionem inuentā.in l.tutor qui.nu.19.ff.de admi.tut.cur. 67
7 Juder pōt leues multas extraordinarias exigere p̄ aptādo camerā.vel p̄ soluendo aligb⁹ nūtijs.il. diuus.nu.5.ff.de bo.dā. 421
2 Juder nō potest cognoscere de incompetētia.quādo ipsi aliquid applicatur.in l.de iure.nu.1.ff.ad muni. 453
3 Juder qui facit citari aliquem ad respondendum positionib⁹ sub certa pena.⁊ si iterum facit citari.non potest eum.nisi ter punire.l.nunquam.nu.2.ff.de priua.delic. 335
4 Juder vel aduocatus an teneatur accipere ⁊ consulere super aliqua questione.in l.generali.nu.14.C.de tab.lib.x. 398
1 Juder qualiter cōdēnabit in expēsis, qñ ius intentatū superuenit iudicio pendente.in l.ſi rem.§.qui ante.nu.2.ff.de pig.act. 348
1 Juder de quibus conditionibus interrogabit testem.in l.testium. nu.3.ff.de testi. 427
2 Juder de quolibet delicto cōmisso coram se incidentes potest cognoscere ⁊ punire.in l.tutor.§. preterea.nu.2.ff.de suspe.tut. 73
Juder inquirit principaliter in causa suspecti tutoris.ibi.nu.2.
4 Juder potest dare partibus inuitis dilationem.in l.nouerint.nu.2.C.vt cri.quest.intra cer.temp.termi. 369
3 Juder potest suam sentētiam interpretari.si est ordinarius.⁊ habeat merum imperium.in l.ab executore.nu.5.ff.de appel. 439
Juder si mittit nuntium ad exequendum.⁊ excedat modum i exequendo.ad quem appellabitur.ibi.nu.3.
Juder ordinarius pōt interpretari sniam sui delegati.ibi.nu.6.
Juder quam interpretationem facere possit de sua snia.ibid.nu.7.
Juder qñ interpretatur eius sentētiam debet pars citari.ibi.n.8.
Juder potest interpretari sententiam sui predecessoris. ibi.nu.9.
Juder si reseruauit sibi taxationem expensarum, licet non diceret ⁊ successoribus suis, tamen successor poterit taxare. ibi.nu.10.
3 Juder si absoluit reū, q̄ nō posset, ⁊ q̄ actor nō probauit.si inspecta prima causa non obstat exceptio rei iudicate, obstabit ex secunda.in l.ſi quis ex.exhibendum.nu.2.ff.de excep.rei iudi. 163
5 Juder taxat expensas, ⁊ postea defert victori iuramentum, cui stat.in.§.oportet.nu.1.⁊ in auth.de iudi. 39
Juder quando possit esse clementior lege.ibi.nu.2.
2 Juder quis debit tutorem pupilli qui est originarius in vno loco, habet domicilium in alio.⁊ facultas in alio.in l.j.nu.9.ff.de tut.⁊ cur.da.ab his. 60
3 Juder absentem etiam qui habetur p̄ confesso condemnare nō potest quando ipsi liquet id.de quo imputatur non esse maleficiū. in l.absentem.nu.6.ff.de pen's. 426
4 Juder ex officio inquiret ō bonitate testis.⁊ legalitate.in l.sanctimus.nu.3.C.de testi. 167
4 Juder quando ex vrbanitate agitur in casu conuentionis. de qua in repel.creditores. C.de pig.an debeat pars citari.libellus dari, ⁊ ordinarie procedi.ibi.nu.26. 340
3 Juder debet exprimere quantitatem furti in processu. in l.aut facta.§.quantitas.nu.1.ff.de penis. 419
2 Juder quando non est in ciuitate.appellatur ad ordinem decurionum.in l.vbi.nu.1.ff. de tut.⁊ cur.da.ab.his. 63
4 Juder qui scripsit omnia acta cozā se facta ex ipsis pnūtiare pōt: ⁊ sententia valet.in l.comperimus.nu.3.C.de priui.lib.xij. 424
4 Juder non debet supplere defectum probationis in vim agendi, nec in vim excipiendi.in l.ḡ.n.33.C.que sit lon.consue. 359
2 Juder ex officio cogit heredem ad prestandū relictum ad alimēta fratribus minoribus.in l.seruo.nu.1.ff.de leg.j. 240
3 Juder appellationis si confirmat sententiam.ga pars non est prosecuta appellationem. actio oritur ex prima ex secunda vero oritur, quando fuit prosecuta.⁊ fuit iudicatum bene appellatum.in l.j.n.3.ff.de re iudi. 129
Juder in sententia dicere debet.condēno.vel absoluo, vt equipolens.ibi.nu.4.
Juder appellationis qui'd habeat pronuntiare.ibi.nu.5.
3 Juder ex officio potest punire illum, qui per obreptionem aligd impetrauit.in l.ſi quis obrepserit.nu.4.ff.de falsis. 408
Juder quando possit ex officio inquirere delinquētē coram se.ibi.
Juder causarum ciuiliuman possit de delictis coram se commissis inquirere.ibi.nu.5.
1 Juder non potest insinuare coram se donationem per se factam.l.l.ſi consul.nu.3.ff.de adop. 29
2 Juder eligit in ambiguis.in l.ſi duas.nu.1.ff.de exc.tut.⁊ cur. 87
Juder condemnat in expensis arbitrio suo inspecta negotij qualitate: ⁊ ita absolut.in §.oportet.nu.15.in auth.de iudic. 40
3 Juder delegatus an possit restituere in integrum aduersus suam interlocutoriam.in l.cum fideicommissum.nu.5.ff.de confess. 149
Juder qui cognoscit de executione potest cognoscere de errore, g non potest in executione opponi.ibi.nu.6.
Juder qui habet cognitionem de executione.non potest pronūtiare contra sententiam, ⁊ de executione nullitatis non cognoscit.sed remittit ad superiorem.ibi nu.8.
1 Juder habet suam potestatem limitatam, ⁊ obligatam legi ⁊ equitati.in l.i.§.ſi plures.nu.16.ff.de exer.act. 352
Juder ſi dicatur q̄ ferat sententiam cum consilio, ⁊ arbitrio alicuius incerte persone.an valeat.ibi.nu.20.
3 Juder ex officio potest inquirere contra fures nocturnos ⁊ balneatios.in.l.j.nu.1.ff.de furt.balne. 365
2 Juder potest sequi non voluntatem testatoris remittētis.in.l.nemo.nu.12.ff.de leg.j. 238
2 Judices possunt esse in causa propria magni dñi non recognoscētes superiorem.in l.proxime.nu.1.ff.de his qui in testa.delen. 134
Juder non debet habere consilium cū aduocatis, vt sibi credat: licet collationem.fic.ibi.nu.2.
3 Contra iudicem mihi iustitiam denegantem protestatione sibi vel coram vicinis facta possus p̄ appellationem recurrere ad superiorem vel de ipso coram superiore vel cozā pō cōqueri, vt eū cogat ad iustitiā faciendā.in l.de pupillo.§.ſi gs.nu.5.ff.de ope.no.n.11.
Judici edificanti officio cessante vel alio impedimento tenozitorum ei nuntiare.ibi.nu.8.
4 Judice sedente fieri debent ea que desiderāt cause cognitionem.l.l.a procedente.nu.1.C.de dila. 123
Juder si nimis pronūtiare sup incidenti, an vitiet processus.ibi.n.3.
Juder procedēdo ad vlteriora videtur tacite pronuntiare super exceptione.ibi.nu.4.
5 Judices duo si sunt in ciuitate habentes equalē iurisdictionē, snia lata ab vno in pecuniarijs nō pōt p̄ alīū exequi: secus est in snia bāni lata in cōtumacem.in l.a diuo pio.§.sniam.nu.3.ff.de re indic. 136
Juder omnis potest brachium alterius iudicis pro executione sa cienda implorare.ibidem.
Juder q̄ nō vult scribere alteri iudici pro executione facienda.vel auxilū pstare.pōt p̄ superiorē cogi ⁊ tenēr pti ad interesse.ibi.n.5.
Juder ad quem ſi pro executione scribitur.in exequendo excedit modum.ad eius superiorem appellabitur ſi vero prestat familiā primo iudici ad superiorem primi appellat.ibi.nu.6.

Index singularium materiarum.

5 Judices debent dare sententias habito consilio sapientiū.l.§.ad hec.nu.5.in auth.de appel.& intra que tempo. 25
4 Judices christiani quando adiri debeant a iudeis.ad ea que ptinent ad eorum superstitionem.in l.ñ.nu.1.C.de iude.& celi. 12
1 Quando vnus ex duobus iudicibus delegatis vt ordinarijs alijs cogere nō pōt.in l.qui proprio.§.si duobus.n.3.ff.de procu. 129
5 Judices quā iurisdictionē habeāt aduersꝰ priuilegiatos,& de qbꝰ priuilegiatis itelligat.i§.q; aūt.n.1.i auc.vt iud.sine q̄quo suff. 15
3 Judices tres,vel tres arbitri iudicando possunt omnino discordare.& prevalet sententia illius, qui absolut ab instantia iudicij.in l.inter pares.nu.4.ff.de re iud. 141
5 Judices coguntur recipere appellationes ab eorum sentētijs legitime interpositas.in §.& hoc.nu.2.in auth.vt nulli iudi. 61
3 Judices iudicātes cōtraria,qñ sūt pares nūero,sūt p libertate,p testamēto,& pro dote prevalet.il.inter pares.n.2.ff.de re iudi. 141
5 Judices ordinarū si sunt duo in ciuitate an debeant simul iudicare.in auth.de admi.offi.nu.1. 21
4 Judices & doctores iudicātur esse nobiles.in l.iudices.nu.2.C.de dign.lib.xii. 420
5 Judices quando possunt cogere partes ad faciendū trāsactiones, ad cōcordias.in §.quia vero.nu.4.in auth.vt litig.iurent. 60
2 Judices ciuitatum hodie dant curatores tutores.in l.C. nu.4.ff. de tuto.& cur.da.ab his 50
3 Judices plures qui habēt simul iudicare oēs debēt log.& sedere p tribunali:alias sentētia nō tenet.in l.si vni.n.2.ff.de re iudi. 140
Judices plures simul iudicantes debēt omnes cōsentire.ibi.n.11.
Judicium vnus ex pluribus iudicare debentibus,qui nō interfuit non potest ex postfacto iudicatum ratum habere.ibi.nu.3
4 Judices duo ordinarij.quando discordant,debent eligere tertiū: & qd si,pferant inias dissonātes.il.in offerendis.n.3.C.de app. 321
1 Judices maiores dicūtur illustres, vel spectabiles.in repe.l.oēs populi.nu.10.ff.de iusti.& iur. 9
3 Judices magis fauent rebus religiosis & sacris, quam alijs.in l.i. nu.15.ff.de ope.no.nuntia. 3
5 Judices non debent omnem causam committere filio sapiētis.in auth.de iudi.nn.3. 39
1 Judices chartularij nullam habent iurisdictionem, nisi inter cognoscentes.in l.i.nu.7.ff.de iud. 180
5 Judices ciuiles non possunt esse iudices in causis monachorum & monialium.sed episcopi.in auth.apud quos opor.nu.1. 38
5 Judices ordinarij hodie licite non recipiunt osculentū & poculētū sed delegati fic.i §.scriptū.nu.2.in auc.vt iudi.sine quoquo suff. 16
2 Judicis dictum vel testis in morte dicentis tulisse sententiam per pecuniam vel falsum depositum,non preiudicat alijs.in l.si quis.§. si quis morient.nu.1.ff.ad fille. 215
3 Judicium maior pars quando iurisdictio cōpetit pluribus vt singulis.intelligitur numero.secus quando competit pluribus vel vniuersis.in l.si vni.nu.6.ff.de re iudi. 140
1 Judici datum vt ferat sententiam iustam pro se.quando possit repeti.in l.j.nu.1.ff.de condi.ob tur.cau. 295
1 Judicis potestas quo ad condemnationem in alternatiua locorum & quando actio sit arbitraria,& quando respectu actoris.in l.non vtiq.nu.10.de eo q̄ cer.loc. 327
1 Judicis factum dicitur factum partis.in l.licet.§.idem scribit.nu.11.ff.de pecu. 359
3 Judicis intentio videtur fundata in delictis negatiuis,nisi per accusatum vel inquisitum probetur esse factum.in l.desertorem.§.si ad diem.nu.2.ff.de re militari 464
4 Judicis officiū cum imploratur vt declaretur iustum pretium rei, expeditur res summatim causa cognita:& quomodo eligātur estimatores.in repet.l.creditores.nu.19.C.de pig. 340
3 Judicis authoritas in faciendo restituere rem, quid operetur,in l. pompo.§.si iussu.nu.1.ff.de acqui.poss. 102
4 Judicis officium quando implorator, non requiritur libellus.in l.ñ.nu.3.C.de ser.fugi. 221
4 Judicis authoritas quando sufficiat in contractibus minorum.in l.si curatorem.nu.6.C.de in.teg.resti. 97
Judex quando suppleat defectum tutoris.ibi.nu.7.
3 Judicis iussus excusat.in l. quāquam.nu.1.ff.de aqua plu.arcen. 51
4 Judici qui dedit pecuniam vt iudicaret prose,vel vt eum secundū iustitiam expediret, non potest eam de iure nouo repetere,in auc. nouo iure.nu.3.C.de pe.iudi. 311
Judicem indemnēs quis seruare promisit tempore syndicatus & non dedit.nec promisit pecuniam.quid iuris.ibi.nu.4.
4 Judicis offiū est in mutuis petitionibus sup vtroq; iudicare: si añ cōstat de vna q̄ de alia.in l.neq; scriptura.n.1.& 3.C.de cōpen. 183
4 Judici malefacienti vel officium suum male administranti, licita resisti potest.in l.omnes.nu.3.C.de decu.lib.x. 387
4 Quis ab eodem potest vocari coram vno iudice ciuiliter,& coram alio criminaliter.in l.si.nu.3.C.de re mili.lib.xii. 427
1 Judicis factum non dicitur factum partis.sed factum principis.nec.in l.eleganter.nu.5.de pig.actione.
2 Judicem pro parte pronuntiare quando sufficiat.in.l.si constante §.si bona.nu.5.ff.soluā matr. 357
1 Judicis consensus vbi requiritur.in oībus intelligitur causa cognita.l.sed si hac.§.ait prector.nu.1.ff.in ius voc. 24
3 Judicis consensus quando acta per partes destruuntur.ideo res quiritur quia eius interest.in l.acta apud.nu.1.ff.de re iudi. 66
1 Judicem corrumpere qui vult,perdit causam.nō ipso iure,sed per sententiam.in.l.i §.sed constitutio.nu.1.& 3.ff.de calum. 124
Corrumpere principalem quando liceat.ibi.nu.2. 145
Quid in criminalibus.ibi.nu.6.& 10.
2 Judici precipienti qui non obedit dicitur pertinaciter resistere.in l.tuto.§.tutores qui.nu.1.ff.de.susp.tuto. 18
1 Judici non parere circa restitutionē rei,vel facere quominus pareri possit.an idem sit i.l.i actionibus.nu.15.ff.de in.litē.
3 Judici si opponitur.q̄ non potest esse iudex ex natura cause,vel ditione persone litigantis.ipse de hac exceptione cognoscit.ibi. dam cōsulebant.nu.4.ff.de re iudi.

Judicare quis cogitur,& notarius cōficere instrumēta. 144
m.l.munerū.§.iudicādi.n.1.ff.de mu.& ho.
5 Judicari quando debeat secūdum conscientiam,& equitatem.n.1. si tibi quoque nu.6.in auth.de mand.princip. 18
4 Judicare,& sic iudicare:quo differāt.i.l.j.n.5.C.si aduer.rē.iu. 102

Judicium an soluat si delegatus est effect? sol? debet iurisdictionem.in.l.iudicium soluitur.nu.4.ff.de iudi. 87
gantis in iurisdictione, aut habuerit pari
1 In iudicio etiā cōi arbitro venit omne id.qđ sub petitione posita pōt deprehēdi.nisi forma cōpromissi repugnet.i.l.solent?.n.1.ff.e. 87
1 Judicium restitutorium sequitur ad primum de necessitate.in.l.qui proprio.§.item queritur.nu.3.ff.de procu.
4 Judicium in hypothecaria non facta excussione procedit si non opponatur.in.l.ñ.nu.3.C.commu.diui.
1 In iudicium verbū ambigue prolatū ab aliquo intelligit? mente tionem proferentis.in.l.si quis intentione.nu.1.ff.de iudi 187
4 Judicium momentanee possessionis quare sic dicatur l.fi.nu.1. C.qui legi.perso.
4 Judiciū cōi dividendo mirtum.in.l.j.nu.5.C.commu.diui. 142
4 Judicium valet,si pars comparet in iudicio absq; citatione.in.nu. nu.C.de eden. 462
1 Judicium qualiter intelligatur ceptum,vt ibi finiri debeat.in.l.vo. acceptum.nu.5.ff.de iudi. 184
1 Judicium potest in dominum transferri.quando procurator non reperitur.in.l.post litem.nu.4.ff.de procur. 122
3 Judicium suscipere non cogitur,qui paratus est soluere.in.l.creditum.nu.1.ff.iud.solui. 126
4 Judicium si est agitatum per tutorem pupilli.vel syndicum.de fie.debent verba sententie referri ipsum pupillum & ecclesiam.in l.j.nu.13.C.de sent.& interlo.om.iudi. 302
3 Judicium de falso ciuiliter contra alium intentare non possit minoso viuente.in.l.qui agnitis.nu.2.ff.de excep. 188
1 Judicium rescindens est officium iudicis.in.l.ab postibus,§.fed quod.num.9.ff.qui,ex cau.ma. 48
4 Judiciū factū cū nō pcuratore,ꝫ non valeat in preiudiciū illius let tamen in preiudiciū pcuratoris.in.l.licet.nu.8.C.de procu. 88
3 Judicium criminale dicitur quando quis agit ad penā applicadam fisco,vel inferedam parti in corpus.in.l.si quis animos.nu. 4.ff.de priua.delic. 335
1 Judicium iudicis nou valentis cognoscere ad vsq; certū.num. valet etiam si pendente iudicio in summa excedit in.l.fi.eodem.tit. ff.de iurisdi.om.iudi 60
Idem in summa creuit per inficiationem.ibi.
3 Judicium quando suscipitur animo nouandi an sit necesse quod agatur expresse.in.l.solutionem.nu.8.ff.de solu. 301
Judicium suscipiens pro alio ignorante repetit.si hoc fecit animo:secus si pro inuito.ibi.nu.10.
3 Judicium redditur in inuitum causatine.in.l.inter stipulantem.§. si stichum.nu.1.ff.de verb.oblig. 237
1 Judicium agitatum a procu.reuocato quando valeat.in.l.si procuratorem.nu.5.ff.de procu. 131
Judicium agitatum a procuratore reuocati per mortem domini non valet.ibi.nu.6.
1 Judicium criminale non concurrit cum ciuili etiam in priuatis.in l.si ab eo.nu.2.ff.de calum. 145
1 Judicium sine citatione non procedit, nisi litigator voluntarie ꝑsentet in iudicio.in.l.j.nu.1.ff.de inius vocan. 66
1 Judicium incipit a citatione.in.l.more.n.13.ff.de iur.om.iudi 58
6 In iudicijs possessorijs que summarie examinantur plena probatio requiritur ex parte actoris.in constit.ad repremend.verb.summarie.nu.12. 130

1 Judicium agitatum a prelato putatiuo, vel ab eoqui postea remotus est ab actu, vel ab alio officio vel dignitate, vel administratione an teneat. in repe. l. barbarius. nu. 15. ff. de offic. preto. 40
3 Judicio vno si incepi agere contra te. & fuisti contumax possum in cipere causam in alio iudicio. in l. quamuis. nu. 8. ff. de dam. infe. 32
1 Judicio pendente licet varietur directa in vtilem: tamen ex eadē sentia sequitur condemnatio. in l. si post. nu. 2. ff. de rei ven. 206
4 Judicio pendente super vno capitulo non impeditur iudicis officium super aliis. in l. generaliter. §. bis de presentibus. nu. 5. C. de reb. cred. 145
1 Ex iudicio quasi contrahitur, & an celebretur ex sententia vel litis contestatione. in l. licet. §. idem scribit. nu. 1. & 6. ff. de pecu. 359
3 Judicio pendente si super interdicto de vi & vi armata primus de iciens est deiectus, an possum agere contra tertium. in l. cum a te. nu. 2. ff. de vi armata. 171
1 Judicij translatio ante lit. constet. potest sola domini voluntate fieri. in l. in causę. §. si ex parte. nu. 1. ff. de procu. 123
1 Alieno nomine quatuor modis quis esse in iudicio dicitur. in l. furti. §. si quis alieno. nu. 1. ff. de bis qui not. infa. 117
1 Judicia particularia quādo inuicem se impediant, & quando particulare vniuersale. in l. si quis libertatē. n. 12. ff. de peti. here. 196
Judicium vniuersale qū p aliud vniuersale impediatur. ibi. nu. 13.
3 Judicia publica q̄t modis dicāt. l. j. n. 1. & 7. ff. de pub. iudici. 368
Judicium non dicitur publicum licet statutum restringat accusationem ex aliqua. l. publici iudicij. ibi. nu. 6.
1 Judicia sunt quasi contractus. & iudicia & stipulationes equiparātur. in l. licet. §. idem scribit. nu. 3. ff. de pecu. 359
4 Judicia ecclesiastica possunt in ecclesijs exerceri. in l. nemo. nu. 1. & 2. C. de sacrosan. eccle. 15
3 Judicia publica ex quibus pena pecuniaria infertur, que sint. in l. publicorum. nu. 11. ff. de publi. iudi. 369
3 Judicia non sunt necessaria, quando agitur vt pronuntietur iniuste edificatum. in l. stipulatio. §. habet. nu. 1. ff. de ope. no. nun. 27
4 Judicia contraria que tolluntur electione, an tollantur ipso iure vel ope exceptionis. in l. 1. nu. 5. C. de fur. 223
3 Judicia publica ideo dicuntur, quia cuilibet de populo competūt. in rub. nu. 1. ff. de public. iudi. 368
Judicia publica. j. accusationes. ibi. nu. 2.
3 In iudicijs tam in litis contestatione quam in sententia contrahitur. in l. preterea. §. sed si vnus. nu. 2. ff. de preto. stipu. 318
1 Judicia vniuersalia duo respectu eiusdem hereditatis concurrere possunt. in l. j. §. proinde. nu. 1. ff. si pars here. peta. 203
Judicium fami. er. dak inter eos, q se nō diffitētur bōdes. ibi. n. 2.

2 **Juramentum** vī clausule, omni meliori modo &c. in l. cum quis. §. fi. codicillis. nu. 8. ff. de leg. ij. 383. & l. j. §. si quis ita. nu. 6. ff. de vel. oblig. 203
1 Juramentum quando defertur simpliciter, intelligitur q̄ iuretur per deum. in l. qui per salutem. nu. 1. ff. de iureiu. 282
Jurari debet hodie per sancta euangelia. ibi. nu. 2.
1 Juramentum vnius quando prosit alteri, vel noceat. in l. duobus. §. igitur si quis. nu 1. ff. & iureiur. fol. 276. & in auth. hoc ita. nu. 46. C. de duo. reis. 353
Jurantis declarationi quando stetur propter obscuritatem cause iuramenti. ibi. nu. 2.
5 Juramentum prestitū super pacto. quod est contra bonos mores non est obligatorium. consi. vij. nu. 4. lib. j. 5
6 Juramentum nō extenditur ad ea, ad que nō extenditur cōditio. consi. xcij. nu. 3. lib. ij. 98
Juramentum vnius sicut pactum. non nocet alteri. ibi. nu. 4.
6 Juramentum calumnie si prestatur post litem cōtestat. dicitur prestitum in exordio litis. tract. de aluer. §. eius. nu. 5. 184
6 Juramentum ratione impediendi non prestatur procuratori: sed domino. consi. cxv. nu. 2. lib. ij. 101
Juramentum debet a parte vel a iudice deferri, alias est ipso iure nullum. ibi. nu. 3.
6 Juramentum debet referri illi qui scit. quando statur iuramento alterius. consi. lxxix. nu. 4. lib. ij. 97
6 Juramentum calumnie iure canonicū non habet locum i spiritualibus causis, sed veritatis, secus iure ciuili. diffe. int. ius cononic. nume. 156. 195
5 Jurari de calumnia quoties debeat in iudicio. in §. quia igitur. nu. 1. in auth. de bis qui ingre. 29
Jurari de calumnia debet etiam in causa appellationis. ibi. nu. 8.
Juramētum de calumnia prestatur ēt post litē cōtestatā. ibi. nu. 9.
Juramentū de malitia defertur post iuramētū calūnie. ibi. n. 10.
4 Jurandum est ante sententiam, vel in ipsa sententia. vel modicum post. in l. si. nu. 1. & 4. C. de reb. credi. 143
Juramentum defuncti est aliud a. iuramento heredis. ibi. nu. 2.
1 Juramentum patris super obligatione quando prosit filio. in l. q̄ iurasse. §. si pater. nu. 1. ff. de iureiu. 275
1 Juramentuz tollit naturalem obligationem. ibi. nu. 6. & l. duobus §. si fideiussore. nu. 6. eod. 279
Jnramentum habet vim nonationis. ibi. nu. 7.
2 Juramentum habet vim ficte solutionis. ibi. nu. 8.
3 Jn iuramentum intelligitur excepta autoritas superioris. in l. imperatores. nu. 1. ff. ad munı. 471
3 Juramentum non inducit obligationem preterquā in libertis: iz per iuramentum obligationem iam inductam cogitur obseruare. in l. & per iusiurandum. nu. 1. ff. de accepti. 316
3 Juramentum impedit purgationem more. in l. si insulam. nu. 20. ff. de verb. oblig. fol. 239. & l. si quis maior. nu. 11. C. de transact. 76
5 Juramentū quid sit, & que fuerit causa ipsum constituendi. in auth. iusiuran. quoud presta. nu. 1. 16
1 Juramentum posteriori etiam contrario statur. in l. duobus. §. itē cum. nu. 1. ff. de iureiur. 276
2 Juramenti relatio habet locum in delictis. i l. marcellus. §. si quis delatum. nu. 1. ff. re. amo, 41
4 Juramentū suppletorii. in l. in bonefidei. nu. 4. C. de reb. cre. 145
5 Juramentū de quo. in §. quia vero. in authen. de iud. an de iure canonico seruari debet. in d. §. quia vero. nu. 6. 40
3 Juramentū necessariū tollit solū obligationem ciuilē, & iz illā vi quam habet sententia. in l. sticbum. §. naturalis. nu. 2. ff. de solu. 311
3 Juramentum quando possit referri in criminalibus. in l. lex cornelia. §. hac lege. nu. 1. ff. de iniur. 356
3 Juramentū testiū potest pacto partiū remitti. in l. filiusfa. n. 5. ff. de don. fol. 67. l. fi. nu. 3. C. de priuileg. schola. lib rb. 427
3 Juramentum non porrigitur ad id, quod quis ignorat. in l. sciendum. nu. 8. ff. de verbo. oblig. 217
2 Juramentū interpositū super primo testamento non impedit quin reuocet per secūdū. in l. si qs in principio. nu. 14. ff. de leg. ij. 279
Jurameutum interpositū super primo testamento habet vim verborum derogatoriorum. ibi. nu. 15.
1 Juramentum conuentionale non refertur. in l. iusiurandum. nu. 1. ff. de iureiur. 274
Juramentum qū sit modus inducente obligationis. ibi. nu. 2.
4 Juramentum appositum in contractu habet tamen clausu. si non valet quod ago vt ago, valeat vt valere potest. l. si quis maior. n. 9. C. de transact. 76
1 Jusiurādū est inductū ad finiēdas lites. l. j. nu. 1. ff. de iureiu. 268
Jusiurādū cōuētionale est, q̄ ex cōuētionale litigātiū pstat. ibi. n. 2.
Juramentum iudiciale defertur a parte parti in iudicio iudice approbante. ibi. nu. 3.
Jusm necessarium ptiuet ad litis decisionem & est tripler. ibi. n. 4.
4 Juramentum deferens siue iuretur siue non, non appellat. in l. sed generaliter. §. sed iuramento. nu. 1. C. de re. cred. 145
Juramentū cui defertur, potest illud ex causa recusare. ibi. n. 2. & 5.
Juramētū recusans sine cā pōt a iudice p cōuicto haberi. ibi. n. 3.
Juramentum recusans licet causas non allegauerit, potest tamen illas in causa appellationis allegare. ibi. nu. 4.
4 Juramentum decisorium litis quando retractetur ratione periurij. in l. j. nu. 1. C. de reb. cred. 144
Juramentum veritatis retractatur ratione periurij. ibi. nu. 2.
Ex iuramento non oritur actio. ibidē. nu. 4. vide l. si quis pro eo n. 4. ff. de fideiusso. 289
3 Jusm qū tollat ciuilē 2 nat. oblig. in l. obligatis. n. 3. ff. de fideiuss. 290
4 Juramentum quando debeat precedere taxationem expensarum. in auth. nouo iure. nu. 1. C. de iureiu. 118
1 Juramentum producit actionem & exceptionem: & habetur pro veritate. in l. nam postea. §. iureiurando. nu. 1. ff. de iureiu. 119
Quando agitur ex iureiurando quid debeat probari. ibi. nu. 3.
3 Juramentum non est modus inducente obligationis in libero homine. an libertofic, & quando ex iuramento oriatur actio. in l. si quis nu. 1. & 3. ff. de fideiuss. 288
Juramentū non confirmat contractus qui sunt contra bonos mores vel reprobati. ibid. nu. 6. 7. 9. 10. 11. cum seqnentib. 289
6 Juramentū est quedā ficta solutio, & iz vim solutionis. q. ij. n. 9. 105
2 Juramentum calumnie an & quando excuset ab expensis. l. qui solidum. §. etiam. nu. 2 ff. de leg. ij. fol. 271. l. properādum. §. finante. n. 1. C. de iudi. 117. §. oportet. n. 7. 8. & 109. Iauf. de iudic. fo. 39. l. accusatorum. nu. 11. ff. ad tupilia. 412
4 Juramentum testium de consensu partium remittitur. i n l. iurisiurandi. nu. 1. C. de testi, 164
Jurare an debeant inspectores vulnerum, ventris, finium agrorū, & similium. ibi. nn. 2. & 4.
4 Juramentum quando in absentia committitur, iudex in cuius iurisdictione pars degit si cōtra eo iuratur. remittit acta ad iudicem cause. l. generaliter. §. bis de presentibus. n. 2. C. ō reb. credi. 145
Juramentum quando committitur in absentia debet stare termino parti vt compareat ad videndum iurare. ibi. nu. 3.
Juramentum cuius expensis fiat in absentia, est in arbitrio iudicis

declarare.ibi.nu.4.
1 Ob latam culpam an iuretur in litem.in l. in actionibus.nu.1.2.7 13.ff.de in lit. 286
Juramentum affectionis in litem vt deferatur,quatuor principaliter attenduntur. primo natura rei petite, natura actionis, dolus aduersarij:2 habilitas persone.ibi.nu.3.12.7 17.
Juramentum affectionis in litem quando habeat locum in actionibus bonefidei.ibi.nu.4.
An actione ex empto an iuretur in litem.ibi nu.5.
Juramentum affectionis litem habet locum in actione in rem, 7 in actione ad exhibendum.ibi.nu.6.
Juratur in litem in actione hypothecaria: 7 in alijs in rem que nō dantur ratione pleni dominij.ibi.nu.1.
Juramentum in litem affectionis quando habeat locum in actionibus arbitrarijs.ibi nu.8.
Juratus in litē in actiōe bonefidei,qñ dolꝰ cessat in nō parēdo iudici qz forte res vēdita.ertat;secus in actionibus arbitrarijs.ibi.nu.16
Juramētum in litem affectionis in actionibus arbitrarijs prestatur post sententiam, in bonefidei post litis contestationem. in.d.l. in actionibus.nu.18.7 20.ff. de in lit.iur. 286
Ob dolum defuncti qñ iuretur i litē cōtra heredē.ibi.nu.21.7 25.
Juramentum in litem veritatis quando prestari possit,7 quando locum habeat.ibi.nu.22.
Juramento veritatis iudex tarat antequam iuretur.ibi.n.24.
1 Juramentum habetur pro veritate.in l.eum qui.§. si libertus. nu. 1.ff.de iureiuran. 277
Juramentum deferre est alienare.ibi.nu.2.
4 Juramentum calumnie quando 7 quomodo possit per procuratorem prestari.in l.cum 7 iudices.§.finautem.n.1.C.ō ireiu.cal.112
5 Juramentum quando deferatur reo ad sui purgationem.in §.si tamen.nu.3.in auth.de instru.cau. 36
4 Juramentum calumnie excusat a temeritate presumpte calumnie, non a temeritate.in auth.generaliter.nu.2.C.de epis.7 cle. 30
1 Juramentum referre no potest.qui non potest alienare. in l.iusiurandum.§.pupillus.nu.1.ff.de iureiur. 274
Juramentum non habet vim solutionis quo ad omnia, ibidem numero.3.
Juramentum an habeat vim confessionis.ibi.nu.5.
4 Juramento heredis creditur de mobilibus 7 rebus minutis hereditatis.in l.ij.nu.12.C.quando 7 qui,quar.lib.x. 391
3 Juramentum non defertur ex leui presumptione. in l.denich.§.si quis cum minore.nu.2.ff.de mino. 157
5 Contra iuramentum temerarium licet propria authoritate venire: q̄ sic.in auth.sceni.non solum,nu.4. 27
Juramentum temerarium an repellat quem ab actibus legitimis. ibid.nume.5.
5 Juramentum licitum seruari debet. in authenti. sceni.non solum. numero.1. 27
4 Juramentum calumnie est credulitatis, non veritatis. in l, cum 7 iudices.§.q̄ obseruari.nu.1.C.de iureiur. 112
Juramentum in litem non defertur tutori.ibi.nu.7.
4 Juramentum interpositum per minorem prohibitum cōtrahere per statutum nihil operatur.in l.si.nu.4.C.de fideius,do.den. 210
In iuramento continetur possibile. in auth.iusiuran. quod presta. numero,4. 14
4 Juramentum habet vim clausule rato manente pacto.in l.cū3 ponas.numero.1.C. de transactio.fol.68.7 l.si quis maior.numero 8.eodem titulo. 76
4 Juramentum tollit restitutionē,que est de iure speciali,non eā,que est de iure cōi. in l.si ex falsis.nu.4.C.de transact. 77
2 Juramentum in litem non habet locum in actione ex testamēto in l.qui concubinam.§.si edes.nu.2.ff.de leg.ij. 281
4 Juramentum erroneum an noceat,sicut nec confessio.in l, rationes.nu.3.C.de proba. 156
Juramentum non transit ad heredes.in auth.qō obtine.n.3.C.eo.
4 Juramentum calūnie debet prestari post lit.contest.7 qñ.in l.cū 7 iudices.nu.3.7 17.C.de iureiur.calum. 112
Juramentum de calumnia quo iure fuerit introductum. ibi.nu.1.
Jurare de calumnia que persone debeant.ibi.nu.10.
In quibus causis de calumnia iuretur.ibi.nu.13.
Juratur de calumnia in causa appellationis.ibi.nu.14.
Juratur iterum de calumnia si instantia est perempta.ibi.nu.15
Qualiter iuretur de calumnia.ibi.nu.18.
4 Juramentum appositum in contractu post renuntiationem pecunie tollit illam exceptionem. licet iurans soluens possit postea repetere.in l.indubitati.nu.1.C.de non nu.pecun. 182
Juramentum appositum in contractu, quas exceptiones tollat. ibidem numero 1.
3 Juramentum non reuocatur propter errorem in l, ex hac scriptura.nu.12.ff.de dona. 71
3 Juramentum prestitum de soluendo ad terminū potest per partē prorogari 7 tolli.in l.j.§.7 post operis.nu.7.ff.de ope.no.nun. 7
4 Juramentū est triplex:7 quando obliget,7 de quo loquatur.auth. sacramenta.C.si aduer.ven.ibi.nu.1.
Juramentum an prestetur corporaliter.ibi.nu.7. 100
Juramentum an opponatur in ipso contractu. vel postea quāocunque vel prius nihil refert.ibi.nu.10.
Juramentum prestitum per minorem super contractu inualido ratione q̄ minoris etatis.an validet contractum.ibi.nu.14.
Juramentum prestitum per minorem an impediat restitutionem in integ.ibi.nu.16.
Juramentum interpositum super facto extenditur ad omne hoc quod descendit ex illo facto.ibi.nu.17.
Juramentum interpositum per metum non obligat.ibi.nu.27.
3 Juramentum in supplementum probationis an habeat locum in causis criminalibus quando aliud iuramentum quod defertur a parte parti.in l.maritus.nu.4.ff.de quest. 488
3 Juramentum calumnie quod est solennitatis hodie prestatur per procuratorem habentem speciale mandatum.in l.qui bona.ff. si alieno.nu.2.ff.de dam.infec. 14
Juramenti calumnie prestatio inepta nō vitiat pcessum.ibi.nu.5.
Juramentum veritatis quando prestari possit a procuratore generali.ibi.nu.14.
Jurans de veritate intelligitur iurare de vehementi opinione non de veritate que sensu percipitur.ibi.nu.18.
Juramentū interpositū super contractu per procuratorē nō obligat dominum.nisi procurator habeat speciale mandatum:vel dominus iurasit ratum habiturum:q̄ per procuratorem fieret.ibid.nu.19.
Juramentum in litem potest per procuratorem prestari.si verus pars vellet.ibi.nu.20.
1 Juramentum iudiciale 7 voluntarium tollit obligationem naturalem.in l.admonendi.nu.12.ff.de iureiur. 278
Juramentum necessarium in quibus causis locum habeat.ibid.nume.52. 279
Juramentum necessarium cui deferatur.ibi.nu.57.7 58.
Juramentū necessariū peti pōt vsq; ad conclusionē cause.ibi.n.61.
1 Juramentum omne habet vim litis constitutionis.in l.nā posita §.si minor.nu.9.ff.de iureiu. 269
1 Juramentum 7 transactio in quo conueniant, 7 disconueniant.in l. ij.nu.2.ff.de iureiur. 263
Juramentū cū defert, inest cōditio, vt incontinēti iuret.ibi.n.3.
1 Juramentū an deferat in criminalibus.in l.ait prator.n.1.ff.eo.263
Juramentū qñ possit deferri in causa matrimoniali.ibid.nu.2.
Juramentum defertur ei qui dicit se monachum in causa monastionis.ibi.nu.3.
1 Juramentum cum defertur inest conditio, vt incontinenti iuret. in l.non erit.§.si neque.nu.1.ff.de iureiu. 269
Juramentū qñ remittit habet perinde acsi esset iuratū.ibid.nu.2.
Juramentum anteq̄ sit receptū potest deferens penitere.ibi.nu.4.
1 Juramentum potest deferri super omni re.in l.iusiurandum.nu. ff.de iureiu. 281
Juramēti delatio debet intelligi sm morem iudicioꝝ.ibi.nu.1.
Juramentū cui defertur pōt petere tps ad deliberandū.ibi.nu.2.
Juramentum de quo in d.iusiurandum.ff.de iureiu.est iuramentum veritatis non credulitatis.ibi.nu.3.
In iuramento calūnie potest peti tps ad deliberandum.ibid.nu.4.
1 Juramentum calumnie hodie potest omitti non remitti.d.iusiurandum.§.qui iusiurandum.nu.9. 282
Juratur hodie semel de calumnia in his que emergunt post litem contestatem.ibi.nu.10.
1 Juramentum calumnie remittitur a parente 7 patrono in d.iusiurandum.§.hoc iusiurandum.nu.11.ff.de iureiu. 283
1 In actionibus turpibus qñ ille cui defertur iuramentum scit veritatē q̄ tūc non possit illud efferre.in l.predicta.§.ait prator.n.
Juramentum q̄ ratione diuersitatis personarū potest in alia forma referri q̄ sit delatum.ibi.nu.14.
3 Ex iuramento formaliter prestito non oritur actio.sed ex contractu super quo prestatur.in l.j.nu.12.ff.de publi.iudi. 368
1 Juramentū interpositū sup renūtiatione generali refert ad casus ad quos refert renūtiatio.in l.ij.§.quesitum.n.4.ff.si quis cau.
1 Juramentū debitoris qñ pñt fideiussori.in l.si.n.4.ff.de iurei. 264
Jurari super ire quando possit.ibi.nu.2.
1 Juramentum vnius in actione populari quando noceat omnibus in l.eum qui.§.in popularibus.nu.1.ff.de iureiur. 270
Juramentum non potest deferre actor in actionibus criminalibus que dantur ad interesse fisci.ibi.nu.2.
2 Juramentū est summaria pbatio,etiā quo ad missionē in possessionem ex primo decreto.in l,si is a quo.nu.5.ff.vt in possessa. 400
1 Juramentum in litem defertur propter dolum cōmissum in nō restituendo.in l.si possessor.§.restituere.nu.1.ff.de peti.here. 197

5 In cā appellatiōis an iurari debeat de calūnia.in aut.vt li.nu.1.60
4 Iuramentum calumnie potest tacite omitti.in l.cum ⁊ iudices.§. sed quia veremur.nu.2.C.de iureiuran.fol.114.⁊ l.ō pupillo.§.q opus.nu.1.ff.de oper.no.nuntia. 11
Iuramentum calumnie si petitur,⁊ non prestatur,reddit processus nullum.ibi.nu.2.
1 Iuramentum in litem ex causa retractatur:⁊ ex qua,in l.fi.nu.1.2.⁊3.ff.de in litem iur. 287
Iurare in litem an quis necessarie cogatur.ibi.nu.2.
Iuramento nō pbāt estimatio rerū futurarū i criminalibꝰ.ib.n.4.
Iuramentum in ciuilibus facit plenam probationem,in criminalibus facit semiplenam.ibi.nu.5.
2 Iuramentum defertur ei qui melius scit veritatem,in l.§.mariti.nu.4.ff.de libe.agno. 43
Iuramentum an habeat vim verborū derogatoriorum. in repe.l. omnes populi.nu.33.ff.de iusti.⁊ iur. 11
2 Iuramentum de non separando matrimonium etiam ratione consanguinitatis non valet.in l.si quis.nu.1.ff.de condi.instit. 178
5 Iuramentū calūnie licet prestetur per dominū,debet etiā prestari per procuratorem.in auth.de litig.nu.6.
2 Iuramēto de futuro an sit locꝰ.in l.que sub.n.1.ff.ō cōdi.ist.160
1 Iuramentum interpositum super contractu inutili est nullum. in l.non dubium.nu.4.ff.de legi. 24
1 Iuramentum interpositum super renuntiatione reductionis ad arbitrium boni viri quid operetur. in l.societatem.§.arbitrorum.nu.31.ff.pro socio. 382
1 Iuramentum in litem affectionis non defertur in his in quibus affectio non cadit:sed iuramentum ad probandum verum interesse etiam extra rem.in l.numis.ff.de in lit.iur. 285
Iuramentum veritatis in litem an prestetur in actionibus stricti iuris.ibi.nu.7.
2 Iuramentum de non revocando testamentum non valet.in l.si qs inquilinos.§.si quis.nu.1.ff.de lega.j. 248
1 Iuratur in litem sicut in ceteris bonefidei in actione commodati. in l.sed mihi.§.in hac.nu.1.ff.commo. 336
Iuramentum in litem est duplex.l.affectionis ⁊ veritatis:⁊ de eius forma.ibi.num.4.
Iuramentū in litē affectionis non defertur nisi propter dolū commissum in non parendo iudici precipienti rem restituere.ibi.nu.5.
Iuramentum veritatis in litē prestatur propter dolū commissum ante suiam qūcūq; propter difficultatem probationis.ibi.nu.6.
1 Iuramenti delatio postquam est accepta,recusari non potest. in l.manifeste.nu.2.ff.de iureiur. 283
Iuramenti delatio a parte facta,⁊ a iudice approbata absq; causa non recusatur.ibi.nu.3.
Iuramentum ex quibus causis recusari potest licite.ibi.nu.4.
Iuramentum delatum super re subiacente restitutioni licite recusatur.ibi.nu.5.
Iuramentum delatū reo,qui ideo defendit vt paret actionem de euictione reus potest recusare.ibi.nu.6.
1 Iuramentum perpetuat pēs actiones que perpetuantur litis contestatione.in l.nam postea.§.si is qui.nu.1.⁊3.ff.de iureiuran. 270
Iuramentum appositū in fine instrumēti ꝑpetuat actionē.ibi.nu.6.
1 Iuramentum restringitur ad causam,super qua iuratur,⁊ vltra eam non extenditur.in l.si actor.nu.1.ff.de iureiur. 282
Iuramentum habet vim solutionis quātum ad causam super qua iuratur,non quantum ad aliam.ibi.nu.2.
1 Iuramentū deferens nō potest penitere postq; alius dicit se velle iurare.in l.si non fuerit.nu.1.ff.de iureiurand. 282
1 Iuramenti affectionis forma prestandi per tutorem.in l.videamus.nu.5.ff.de in lit.iuran. 285
Iuramentū ilitē debet a iudice deferri:notariꝰ tñ potest deferre iudice mādante,in d.§.deferre.nu.9.ff.de in lit.iurand. 285
Iuſm in litē est deferre vel nō deferre in arbitriū iudicis.ibi.n.10.
1 Iuramentum tollit omnem exceptionem reo competentem. in l.eūs qui.§.si iurauero.nu.2.ff.de iureiur. 277
4 Non iurans de calumnia cadit ab actione,que fertur lite contestata.in l.cum ⁊ iudices.§.q si actor.nu.1.⁊3.C.de iureiur. 114
Non iurans de calumnia qui habetur pro confesso potest appellare.ibi.nu.2.
1 Jurans dedisse librum pignori pro decem,fatetur decem recepisse. in l.si duo.§.marcellus.nu.1.ff.de iureiur. 273
Si aliquis iurat se convenisse mecum de permutando librum cum meo,ex isto iuramento non poterit agere.ibi.nu.2.
Si iuro me emisse a te rem pro certo pretio non expressa certa quātitate ex isto iuramento agere possum.ibi.nu.3.
5 Jurans quibus casibus non teneatur tangere librū, in auth.iusiurandum ꝑ presta.nu.7. 16
1 Jurantis conditio non inspicitur nisi pupilli. in l.qui iurasse.nu.2. ff.de iureiuran. 275
Jurans se non debere decem,si debeat quinq; an sit periurus. in l.si quis cum.nu.1.ff.de excep.rei iud. 390
2 Jurans dare centum an compenset,in l.Julianus.nu.6.ff.de cōdi.⁊ demon. 360
3 Jurans aliquid presumitur habere animum soluēdi iuramentum in l.postliminiū.§.⁊ ideo marito.nu.1.ff.de capti.⁊ postlimi. 461
1 Jurans rem valere centum non est periurus,si res valeat plus.in l.cum furti.nu.1.ff.de in lit.iur. 287
Stin iuramento adḋcitur pluris ve,an vitietur.ibi.nu.3.
4 Jurans super facto videtur iurare,super omni iure descendēte ex eo.in l.ij.nu.11.C.de resci.vendi. 363
Juramentum representat minorem iurantem maiorem.ibi.nu.12.
4 Jurans per metum dare decem,si soluit,repetit.in l.ij.nu.8.C.ꝙ metus causa. 93
1 Jurare nolle est iusta causa.in l.eum qui.nu.3.ff.de iureiur. 276
Juramentum habet vim novationis.ibid.nu.5.
3 Jurare tam de veritate q̄ de contumacia iterum tenetur quis,si causa est mutata.in l.qui bona fide.§.si quis stipulaturus.nu.2.ff. de dam.infect. 33
Jurari de calumnia debet in causa appellationis.ibi.nu.3.
Jurari de calumnia an debeat super actione cumulata.ibidem numero 4.
4 Juratur de calumnia coram arbitris.in l.cum ⁊ iudices.§.ſ3 quis veremur.nu.1.C.de iureiu.propt.calum. 114
1 Jusiurandū remittitur etiam absenti.in l.labeo etiam.nu.1.ff.de iureiuran. 284
Juramentum quando remittitur absenti fit notificatio per nuntiū vel per epistolam.ibi.nu.2.
1 Quando iuratur super facto tollitur omnis actio,que potest ex illo oriri:⁊ idem quando pronuntiatur.in l.si duo.§.item Julianus. nu.4.ff.de iureiur. 272
1 Juratur in litem in actione confessoria,⁊ negatoria.in l.barum.n. 2.ff.si ser.ven. 225
Juratur in litem etiam quando agitur officio iudicis.ibi.nu.4.
3 Jurari in litem contra non cauentem in casu.l.si prius.ff.de ope.no.nun.non potest:sed potest agi ad interesse actione in factum ex edicto.si quis ius dicenti non obtempera. vel officio iudicis. ibid. numero 22. 25
1 Juratur in litem contra dolosum non contra culposum.in l.ij.nu.1. ff.de in lit.iura n. 284
1 Jurare potest in litem principalis qui per procuratorem litem cōtestatus fuit.in l.vulgo.nu.2.ff.de in lit.iur. 287
4 Jurisiurandi delationi an sit locus in accusationibus,in quibus agitur ad vindictam publicā.in l.tranigere.n.10.C.de transa. 68
2 Jurari in litem an possit contra fideiussorem ⁊ tutoris heredem.l. fine.nu.2.ff.de admini.tu.⁊ cur. 70
5 Jurare per membra dei non licet.in auth.vt non luxu.contra natu.nume.1. 38
1 Juratur in litem contra non restituentem.in l.si fundus.§.in vendicatione.nu.4.ff.de pignorib. 411
2 Juratur in litem i omni actione,qua quis cōtenit restituere ad iudicis preceptum.in l.si cum dos.§.labinus.nu.1.ff.rerum amot. 41
1 Jurare quis non cogitur,quando timet probabiliter ne iurando suum periurium redarguatur,per quandam consequentiam.in l. iusiurandum.§.procurator.nu.4.ff.de iureiu. 274
1 Juratur in litem in contrarijs iudicijs quando agitur de fide rupta in l.si pignore.§.si post.nu.3.ff.de pig.act. 347
5 Jurare licet per Deum,⁊ per ecclesiam,ac p cruces,⁊ alia.in aut. vt non luxu.contra natu.nu.5. 38
Jurans etiam illicite,tamen ex illo iuramento obligatur. ibidem numero 6.
3 Jurare nolēs de calumnia potest tamen appellare.in l.creditor. §.iustus etiam.nu.1.ff.de appel. 446

Jurisdictio an cohereat territorio:⁊ pt esse sine territorio ⁊ territorio sine iurisdictione.in l.j.nu.15.ff.de iurisd.om.iud. 54
1 Jurisdictio acquiritur ignoranti,in l.cum furiosus.numero 2.ff. de iudi. 185
4 Que pertinēt ad iurisdictionem voluntariam iudicis possunt in quolibet loco expediri.in l.ynā.nu.6.C.de conse. 317
Quid in his que pertinēt ad iurisdictionē contentiosam. ibi. nu.6.
4 In iurisditione voluntaria quis potest esse notarius ⁊ iudex:⁊ facere preceptum guarentigie.in l.iubemus.§.sane si boc.n.14.C.ō sacrosan.eccle. 25
1 Jurisdictio iudicis sui potest prorogari tanquam in arbitrum. in l.j.nu.3.ff.de iudicijs. 180
Quomodo intelligatur quam prorogasse iurisditionem iudicis vt in iudicem,vel in arbitrum.ibi nu.4.
Jurisdictio iudicis delegati quando possit prorogari de persona ad alias personas.ibi.nu.6.

Index singularium materiarum.

Jurisdictio prorogatur in criminalibus in eum qui alias habet iurisdictionem de illis causis. ibi. nu. 9.
Jurisdictionē delegati etiam principis prorogare non potest priuatus ibid. nu. 10.
Jurisdictio delegati etiam principis potest prorogari de re ad rē & de tempore ad tempus. ibi. nu. 11.
Jurisdictio prorogatur. etiam tacito consensu. ibi. nu. 12.
1 Jurisdictionem qui habet suo iure delegat: qui alieno iure non delegat: & qualiter quis dicatur habere suo iure. in l. more. nu. 2. ff. de iurisdictione omnium iud. 58
Jurisdictionem ordinariam dant lex, princeps, consuetudo, populus, vniuersitas & similia. ibi. nu. 9.
Jurisdictionem delegatam quis concedit. ibi. nu. 10.
Jurisdictio est licentia dandi iudicem. ibi nu. 12.
Jurisdictio delegati ad hoc vt non extinguatur morte mandātis res desinit esse integra per solam citationem. ibi. nu. 13.
Jurisdictio an extinguatur morte mandantis, si plures cause sint commisse, & in vna incepit delegatus. ibi. nu. 14.
Jurisdictio delegati ita extinguitur remoto delegante, sicut eius morte. ibid. nu. 15.
Jurisdictio delegati non extinguitur delegante excommunicato. in. d. l. more. nu. 16. ff. de iurisdi. om. iud. 58
Jurisdictio an extinguatur morte delegati, vel quomodo transeat in successorem. ibi. nu. 19.
3 Jurisdictio remanet apud ordinarium eo delegante. in. l. j. nu 1. ff. de dam. infec. 28
Jurisdictio an remanserit apud populum Romanum, qui transtulit potestatem in principem. ibi.
1 Jurisdictione in probanda ex vsu non probatur nisi circa ea que quis fuit vius. in. l. cum de in rem verso. nu. 11. ff. de vsur. 424
1 Jurisdictionem habens in castro longo tempore processit p viaz accusationis non perdit ius acquirendi. in l. si vnus. nu. 1. ff. de ser. rustico. predio. 223
5 Jurisdictio inferioris deuoluitur ad superiorem si inferior negligit, vel denegat facere iustitiam. in auth. de questio. nu. 2. 38
4 Jurisdictionis mutatio non fit per compromissum, quod fit in arbitratorem. in l. j. nu. 4. C. vbi in rem act. exer. po. 126
5 Jurisdictionem exercens in vno articulo totam exercere videtur. in l. hostes. nu. 4. ff. de capti, & postlimi. 462
3 Jurisdictionem habens in castro, si per vim deficitur, & sic ea non vtitur: sed deficiens illam exercet. an eā perdat, & deficienti queratur. in l. sequitur. §. si viam. nu. 6. ff. de vsucap. 111
1 Jurisdictio quid vnde eius gradus. l. imperium. nu. 2. & 3. cum pluribus sequen. ff. de iurisdi. om. iudi. fol. 56. l. j. n. 3. ff. eod. fol. 54. al. si. nu 3. & 4. C. de peda. iudicib. 119
6 Jurisdictionem habens in territorio mari coherenti, habet etiam iurisdictionem in mari vsq; ad centum miliaria. tract. de insul. §. nullius. nu. 1. 178
6 Jurisdictio delegati qualiter finiatur morte delegantis. tracta. 6 iurisdi. nu. 17. 187
Jurisdictio delegati pape, papa mortuo non expirat. ibi. nu. 18.
Jurisdictio vicarij episcopi, etiam re integra nō expirat morte episcopi. ibi. nu. 19.
4 Jurisdictio in criminalibus potest prorogari: & quomodo prorogetur per ignorantiam. in l. j. nu. 2. C. vbi de crimi. agi opor. 125
1 Jurisdictio que debetur persone potest prescribi. in l. si. ego. §. si ō vsufru' nu. 2. ff. de pyb. in rem act. 214
1 Jurisdictio cōtra feudatarij ecclesie romane prescribitur legitimo tēpore: licet cōtra ecclesiā romanā nō prescribatur. nisi spatio centum annorum. in l. cum sponsus. §. in vectigalibus. nu. 1. ff. eo. 214
2 Jurisdictio peruenta in plures fratres, licet non possit diuidi. tamen eius administratio seu exercitius diuidetur. in l. inter tutores. nu. 6. ff. de admini. tut. & cura. 71
3 Jurisdictionē petens sibi deberi, si pro eo est iudicatum statim potest illam exercere. quando ē actum contra illos, in quos se dicit habere iurisdictionem: secus si contra alium ageretur. in l. miles. §. qui iudicati. nu. 9. ff. de re iudi. 133
3 Jurisdictionem habens quā alteri concessit, & constituit se eius nomine possidere, videtur in illum quasi possessorem transferre. in l. qō meo. nu. 7. ff. de acqui. poss. 104
4 Jurisdictio coheret territorio. l. fi. nu. 9. C. vbi & apud quem. 105
5 Jurisdictio pape est distincta a iurisdictione imperij. in auth. quo modo opor. epis. nu. 1. 11
Jurisdictione cōcessa delegato, vel ordinario, qñ videātur concessa ea que sunt maioris iurisdictionis, quam ea que concessa sunt, vel alterius speciei. in l. ō. nu. 3. ff. de iurisdi. om. iudi. 55
1 Jurisdictio delegata potest tripliciter considerari. in repet. l. barbarius. nu. 5. ff. de offi. preto. 40
5 Existens in possessione alicuius iurisdictionis. in ea seruari d5: & tributa exigere. in §. coges aūt. nu. 1. in auth. de manda. princi. 18
4 Jurisdictio ordinaria recusatur propter miserabilitatem personarum. in l. vna. nu. 1. C. quando impe. inter pub. & vid. 13
3 Jurisdictionis quasi possessio que competit persone, retinetur animo, & dicitur habere causam continuam. in l. iusto errore. §. item mutari. nu. 4. ff. de vsucap. 124
5 Jurisdictio minoris iudicis non cessat propter presentiam maioris: & qualiter hoc intelligatur. in. v. iudicandum. nu. 3. in auth. de defenso. ciuita. 13
3 Jurisdictio alicuius castri quando petitur, an habeat locum obligatio. l. si post litem. ff. de exce. ibi. nu. 2. 18
1 Jurisdictionem quam habeant pater in filium, dominus in seruū: tutor in pupillum. in l. j. nu. 3. ff. de iurisdi. om. iudi. 109
6 Jurisdictio delegati non prorogatur. tract. de iurisdi. nu. 2. 54
Jurisdictionē iudicis ordinarij prorogās pōt penitere vsq; ad litem contestatam, licet teneatur ad interesse si conuenerit. ibi. nu. 3.
6 Jurisdictio in se nō recipit augmentum, nec diminutionem, & quo non prorogatur. sed dicitur prorogari respectu materie. materie alter. §. quod si. nu. 24. 105
2 Jurisdictio remanet apud capitulum episcopatu vacante. in. l. nu. 2. ff. de tuto. & cura. da. ab hijs. 135
Jurisdictio est in collegio cardinalium papatu vacante. ibi. nu. 3.
3 Jurisdictionem habentes in aliquo castro, & dividunt. vnus partium videtur possidere. in l. cum constet. §. inter duos. nume. 3. ff. de aqua quoti. & estiua. 63
1 Jurisdictio debet prorogari per litis contestationem. & per oppositionem exceptionum dilatoriarum. in l. si conuenerit. nu. 3. ff. de iurisdi. om. iudi. 179
1 Jurisdictionis prorogatio nō valet, nisi exprese appareat de consensu actoris & rei. in l. si per errorē. nu. 4. ff. de iurisd. om. iudic. 61
3 Jurisdictio apud plures insolidum qualiter esse possit. in l. fin. nu. 4. ff. vti posside. 175
1 Jurisdictionem habens ab inferiore a principe illi non exercet extra territorium. in l. j. nu. 1. ff. de offi. procon. & legat. 32
1 Jurisdictio & dñiū equiparant. in l. qui furere. nu. 1. ff. de sta. ho. 72
3 Jurisdictio minoris iudicis an cesset per superiorem etiam maioris. in l. oles cautioni. §. si tam vicinum. nu. 4. ff. de dam. infe. 31
7 Jurisdictio iudicis delegati revocatur etiam post litem contestatam. l. iudicium solutur. nu. 1. ff. de iudi. 187
1 Jurisdictiōes, preeminētie, honores ius peripidi pedagia, & impatronatus. qñ pūt pignorari. in l. si is qui. §. iura. n. 2. ff. de pig. 210
2 Jurisdictionis fructus sunt condemnationes, mulcte, & confiscationes. in l. fi. nu. 2. ff. sol. ma. 74
1 **Justitia** quomodo dicatur prius fuisse quam ius. in l. j. nu. 1. ff. de iusti. & iu. 3
5 Justitia est oīm virtutū perfectissima. in auf. vt oēs obe. ind. nu. 2. 3
4 Justitie clauis erat quando delicta maiorum non pununtur. l. ad splendidiores. nu. 1. C. de diuer. offi. lib. xij. 431
4 **Jura** realia que possunt solo consensu duci, & tolli per illi confessionem factam a scientē inducuntur. in l. cum testamentum. nu. 7. C. de iur. & facigno. 3
4 Jura antiqua in illo quī se occidit corriguntur per auth. bona damnatorum. in l. reorum. nu. 2. C. de iure fis. lib. 10. 171
1 Jura naturalia licet non possint mutari, possunt tamen transferri de vno in alium. in l. frater. nu. 18. ff. de condi. indebi. 109
1 Jura in quibus locis doceri possunt. in prin. const. digestum. & hec autem tria. nu. 2. 4
2 Juribus pluribus vbi quis vti potest, vno cassato, eo ipso vtatur. in l. si milites. nu. 1. ff. de excu. tut. & cura. 69
1 Jura & actiones difficilius separantur quam res corporales. l. societas. §. in societate. nu. 2. ff. pro socio. 167
3 Jura loquentia in seruo, habent locum in monacho. in libris acquisare. §. omnibus autem. nu. 6. ff. de acqu. 30
2 Jura plurium si deueniunt ad vnum ille potest facere, q̄ possent illi plures. in l. si mihi. nu. 1. ff. de lega. j. 238
1 Jura que sunt que fisco acquiruntur sine apprehensione. & adtione. in repe. l. ō. nu. 7. ff. de offi. procu. Cesa. 49
2 Jura & actiones veniunt in obligatione omnium bonorum. in l. quintus. §. argento. nu. 2. ff. de auro & argen. lega. 126
3 Jn iuribus habentibus causam dicitur quis esse in quasi possessione: si illo anno vsus esset tempore sufficienti. in l. j. §. hoc interdictum. nu. 5. ff. de itine. actuque. 177
2 Jura vtilia quando directa non sunt penes aliquem efficiuntur directa. in l. ex asse. nu. 6. ff. ad Trebel. 388
5 Jura loquentia de matre secūdo nubēte habent locū etiam in patre secundo nubente. in auth. de non el. gen. secundo nub. nu. 6. 6
4 Juris idem videtur in male fidei possessore, q̄ in fure. in Lancellu. nu. 4. C. de fur. 224
1 Juris idem est de toto ad totum quod de parte ad partē. in l. qui fine. nu. 1. ff. de condi. sine causa. 312
4 Juris ignorantia facilius presumitur in muliere: q̄ in marito. in l. ne patius

l.ne passim.nu.1.C.de iur.& fac.igno. 39
2 Juris ignorantia quando impediat additionē hereditatis.in l.nihil tum.nu.1.ff.de condi.& demon. 355
1 Juris ignorantia quando & quomodo excusat a fructibus.in l.sed & si lege.§.scire.nu.5.ff.de peti.here. 200
1 Juris ignorantia quando excusat quoad penam adulterij.in l.fina. nu.4.ff.de condi.sine causa. 320
2 Juris ignorantia quoad fructus non constituit quem in mala fide. in l.heredem.nu.1.ff.de his quib.vt indig. 347
4 Juris diuersitas nō debet induci ex diuersitate locorum,& quādo. in l.fi.nu.2.& 7.C.de temp.restī.in integ.mi. 108
1 Juri competenti qō sibi ignorat competere,nō videtur quis renuntiare ex electione iuris incompetentis.in l.mater decedens.n. 3.ff.de inoffi.testa. 194
2 Juri de futuro renuntiatur pacto,nō repudiatione,si repudiatio fiat extra iudicium:secus si in iudicio vel presente parte.in l. homine.nu.4.ff.de optio.lega. 308
5 Juri suo quando qs renuntiare possit.in auth.vt sine pbi.nu.9. 49
4 Juri canonico statur in materia iuramenti.in l.ḡ. nume.9.C.quod metus causa. 93
2 Juri suo non preiudicat adhibitus ad actum vt testis.in l. Titia cum.§.Lucij.nu.1.ff.de lega.ḡ. 257
3 Jus de futuro renuntiari potest in iudicio: extra iudiciū non.in l. j.nu.1.ff.de cura.bo.dan. 158
3 Juri canonico in concernentibus peccatum standum est.in l. naturaliter.nu.8.ff.de vsucap. 112
4 Jus scriptū prefertur equitati non scripte:& solus princeps potest aliud statuere.in l.j.nu.1.C.de legi. 33
1 Jus iniquū pōt obtinere vel per sniam.vel impetrando rescriptū. vel priuilegiū.vel statuēdo.il.l.§.si quis apud.n.2.ff.qō qsq.nu.62
6 Jus accrescēdi an possit phiberi a testatore,cō.clxvij.n.2.li.j.60
3 Jus accrescendi non potest peruenire ad substitutum.ibi.nu.3.
6 Jus adeundi hereditatem an possit prescribi.& an requiratur aditio in suis.consi.xiij.nu.16.lib.i. 8
6 Jus quando emitur.sufficit venditori prestare quod illud ius sit, nec curatur quod ex illo iure aliquid percipiatur.q.iij.nu.2. 108
2 Jus facilius distinguitur ꝙ tollatur.in repe.l.si constante.nu.4.ff. solu.matri. 20
Jus diuinū per ius humanum distinguitur nō autē tollit.ibi.n.41.
1 Jus intētati qñ superuenit pendēte iudicio ex cā de preterito,qñ sequat cōdēnatio.in l.si rem.§.qui ante n.1.ff.de pigno.actio. 348
2 Jus consuetudinariū licet in scriptis redigatur, consuetudinarium dicitur.in l.ḡ.nu.1.ff.de vulg.& pup. 155
4 Jus mere de futuro non potest deduci in iudiciū.in l.j.nume.2.C. de sen.que sine cert.quanti.profer. 307
3 Jus acquiritur emere volenti ex pacto de vendendo. in l. licitatio. nu.4.ff.de pub.& vecti. 58
1 Jus publicum contrahentium pacto tolli non potest. in l. ius publicum.nu.1.2.& 3.ff.de pac. 105
6 Jus ex quo sumitur vindicta est duplex,scilicet accusatio & officiū iudicis in consti.ad repri.nu.25. 128
2 Jure digestorum,Codic.& auth.quomodo prouideatur mulieri, viro existente in extrema paupertate.in repeti.l.si constante.num.2. 3.& 4.ff.solu.matri. 16
6 Jus deliberandi & adeundi hereditatem maternam,an transmitatur ad heredes infantis.consi.lxxv.nu.1.lib.ḡ. 94
6 Jus concedendi repetsalias inductum videtur de iure diuino,& de iure gentium.trac.represa.nu.5. 156
6 Jus accrescendi an & quando habeat locum.consi.viij.nu.8.lib.j. 5
6 Jus declarandi seu arbitrandi durat post tempus statutum. consi. ciij.nu.5.lib.j. 48
6 Jus quando respicit vtilitatem publicam & priuatam mistim.si il liuri renuntiatur.talis renuntiatio valet.prout respicit vtilitatem priuatam.q.j.nu.5. 102
4 Jus ex sola electione quomodo possit dici:non tribui.in l.fin. nu.1. C.de consul.lib.xij. 422
1 Jus reale constitutū ab vno socio pro parte indiuisa facta diuisione remanet in eo statu quo primo erat:secus in iure personali. in l. creditor.§.post diuisionem.nu.2.ff.qui potio.in pig.habe. 414
3 Jus quid sit.in repe.l.Cesar.nu.7.ff.de pub.& vecti. 61
3 Jus al quod reale quicunq; habet in personam propter qō cōpetat actio in rem potest intentare interdictū de illa persona exhibenda seu deducenda.in l.ij.nu.1.ff.de libe.exhib. 185
1 Jus reale iudicio pendente si perditur,iudex dat sententiam,vt illud ius de nouo constituat,si cui si personali ageretur.in l. ficut. §. sed si queratur,nu.2.ff.si ser.ven. 225
5 Jus qō seruat in reb⁹ separatis,seruat in permixtis.in §.alio vero. n. 1.in auc.de non eli.secū.nu.fo.7.& §.& quia.nu.1.in auth.de nup. 22
3 Jus in re habens non soluens statim non expellitur,sed in primato expectatur triennū.in ecclesie emphyteuta biennū.in l.vectigalia,§.non solutis.nu.1.ff.de publi.& vecti. 59
3 Jus directus in rebus sacris transit in vniuersalem successorem in singularem ius vtile.in l.quedam sunt.nu.2.ff.de acqui.re.do. 89
3 Jus postliminij non hz locū inter partes que sunt in ciuitate.in l.si quis ingenuā.§.in ciuilibus.nu.3.ff.de capti.& postlimi.reuer. 462
1 Jus publicū qualiter consistat in sacris.in l.j.§.huius studij. nu.2. ff.de iusti.& iure. 5
Jus priuatum a iure naturali qualiter discrepat.ibi.nu.3.
5 Jus speciale facilius tollitur ꝙ ius commune.in §.qz non.nu.1.in auth.de non alie.aut permut. 13
4 Jus oritur ex facto.in l.j.nu.4.C.de lit.contest. 121
2 Jus dicitur manus regia venetōs,& apud tartaros.in l.rerum quidem.nu.3.ff.re.amota. 45
5 Jus de presenti quando stare possit in suspenso.in §.hoc autē.nu. 4.in auth.de non eligen.secun.nub. 6
3 Jus an acquiraē electo in electione.in l.absenti.nu.2.ff.de don. 68
1 Jus gentiū duplex,& qualiter intelligatur,ꝙ seruus quoad ius ciuile pro nihilo reputatur.in l.si id qō.nu.3.ff.de condi.indebi. 318
4 Jus publicum dicitur qō omnibus patet,& ꝙ ad publicam bursam pertinet.in rub.nu.2.C.de iure fisc.lib.x.
1 Jus usufructus licet non possit vendi,venditur tamen commoditas.in l.si is qui.§.usufructus.nu.2.ff.de pignorib. 410
4 Jus scriptum & equitas qūo differant.in l.j.nu.13.C.de legib. 33
2 Jus superueniens testatori non prodest legatario. in l. seruum filiū. nu.2.ff.de lega.j. 235
4 Jus pignoris non tollitur per alienationem legalem, sed per prescriptionem fic.in l.vsucapio.nu.1.C.de pig. 341
3 Jus sibi dicere qñ liceat alicui propria authoritate.in l.si alius.§. bellissime.nu.1.ff.quod vi aut clam. 182
1 Jus datur ad repetendum illud quod est datum vel eius estimationem.in l.si dominus.nu.2.ff.de prescript.verb. 408
3 Jus ꝙ nō competit vtenti seruitute qualiter probetur.in l.j.§.hoc interdicto,nu.8.ff.de itine.actuq; priua. 177
4 Jus si est de presenti habens dependentiam de futuro,& venit in iudicio,quando actori nihil potest imputari.in l.j.nu.13.C.de sentē.que sine cer.quanti.profe. 397
Quid si ius est de presenti propter interesse quod speratur de futuro.ibidem.nu.4.
Quid si aliquod ius de presenti speratur cedere in fututo. ibi.n.5.
5 Jus quod seruatur in patre transeunte ad secūda vota. habet locū etiam in matre,tam ratione dotis,ꝙ lucri donatiōis ante nuptias in §.cum igitur.nu.3.in auth.de non elig.secundo nubē. 6
4 Jus diuinū duob⁹ modis soluit.in l.si.nu.7.C.de sacrosan.eccl. 29
Jus publicum multis modis accipitur.ibi.nu.8.
2 Jus galli appellatur ius antiquum.in l.gallus.§.si eius.nu.5.ff.de libe.& postbu. 124
1 Jus gentiū hz duas partes.in l et hoc iure.nu.10.ff.de iust.& iu.7
4 Jus non scriptū debet allegari & probari:secus est in iure scripto, in l.ḡ.nu.12.C.si contra ius vel vti.publi. 42
3 Jus ad rem habens quando possit petere cautionem de dam.infec. in l.damni.§.empto.nu.2.ff.de dam.infe. 53
5 Jus electo non queritur ex electione sola,nisi in magnis dignitatibus.in auth.de admini.nu.1. 49
3 Jus regulariter fingit in his que sunt facti.in l.j.§.si vir.n.2. ff.de acqui.posses. 92
3 Jus idem est de principio numeri:quod est de ipso numero.in l.si quis ante.nu.2.ff.de acqui.posses. 97
2 Jus habens in re videtur in dubio legare rē respectu iuris ꝙ habet:licet finiatur morte.in l.sticho.n.1.ff.de vsufru.le.fo.345.& l.si fic.§.si quis ita.nu.2.ff.de lega.j. 257
3 Jus accusandi ex delicto priuato an transeat ad heredes.l.j.§.heredē.n.4.ff.de priua.deli.fo.334.& l.si quis actiones.n.8.ff.eo.335
2 Jus accrescēdi qñ & inter quos habeat locū vel nō &c,in l.re coniuncti.nu.20.& 21.cum sequentib.vsq; ad.nu.70.ff.de lega.ḡ. 291
1 Jn his que conceduntur fm ius cōe curatur de minimis:secus in permissis de iure speciali.in l.scio.nu.1.ff.de in integ.resti. 145
2 Jus futurū non potest tolli per sentētiam, sed per pactum fic. in l. quamuis.nu.6.ff.sol.matri. 15
2 Jus collationis an ad heredem transmittatur.in l.j.§.ibidem.nu. 3.ff.de colla.bono. 412
1 Jus in stipulationibus.& factum in pactis quomodo dicatur versari.in l.si vnus.§.pactus.nu.17.& 22.ff.de pac. 102
3 Jus detētionis retinetur animo.in l.si finita.§.si quis metu.nu.2. ff.de dam.infec. 41
3 Jus diuisiōis respicit modū & formā agēdi nō ipsam obligationē: perimēdo effectualiter.in l.si testō.§.qō si duo.n.5.ff.de fideiu. 287
1 Jus reale seruitutis ex concessione facta in vltima voluntate acquiritur etiam ignoranti.in l.si partem.nu.2.ff.quemad.ser.amit. 227
1 Jus omne qō hz vel habere sperat remittēs ex aliqua re intelligit ex causa de presenti.in l.qui cū tutoribus.nu.1.ff.de transactio. 113

4 Jus optimū dicitur habere qui habet actionem.in l.j.nu.7.C.quādo ꝛ qui.quarta pars.lib.x. 191
1 Jus actoris si nerit etiam lite contestata iudicio pendente reo absolvitur.in l.si seruus.nu.2.de condi.fur. 322
2 Jus idē plures habētes quādo discordāt.quādo coganꝫ cōcordare.ꝛ aliquis ex eis pferatur.in l.bmōi.§.si cui.nu.1.ff.de leg.j. 243
4 Jus sibi dicere quis possit qū̄ non'poteſt esse sibi consultū superioris authoritate.in l.nullus tanquam.nu.1.C.de iude.ꝛ celi. 32
4 Jus quod non competit nec re.nec spe.non potest cū pacto remitti.in l.j.nu.4.C.de pac. 53
3 Jus in re habens quando debeat satisdare pro damno.i l.damnila.§.nu.2.ff.de dam.infec. 46
2 Jus tribuitur ex sola electione.in l.sed ꝛ reprobari.nu.3.ff.de exc. tut.ꝛ cura. 88
1 Jus omne post legem.xij.tabu.dicitur ius nouum.in l.veluti.num.4.ff.de veti.heredit. 195
5 Jus absenti querik ex stipulatione officialiū.in auf.de exc.n.5. 49
1 Jus superueniens authori nostro nobis prodest.in l.rem alienam num.1.ꝛ 4.ff.de pig.actio.fol.349.ꝛ l.si a Titio.nu.1.ff.de rei.vē. fol.212.ꝛ l.cum vir.nu.10.ff.de vsucap. 123
6 Jus ꝙ qs habet in vasallos est individuū.cōsi.cxxxix.nu.9.li.j. 63
6 Jus deliberandi transit ad heredes patris,sicut alia iura hereditaria tranleunt.consi.cxxxij.nu.2.lib.j. 74
1 Jus accrescendi non habet locum in seruitutibus,sed ius decrescēdi sic.in l.aquam.nu.1.ff.quemad.ser.amit. 227
2 Jus accrescendi licet non habeat locum inter heredes.ꝛ legatarios post emolumētū quesitū.nisi in vsufructu.tamen quādo aliquis peteret restitutionem.vt abstineret haberet locū in prōpzietate in l.sed cum patrono.nu.2.ff.de bono.pos. 403
Jus accrescendi nō impeditur per existētiam sui heredis,ibidem.numero.3.
1 Jus accrescendi non habet locum in portione,que non deficit ipso iure,sed ope exceptionis.in l.si duo patroni.nu.1.ff.de iurein. 272
3 Jus accrescendi an habeat locum in donatione causa mortis.in l.illud generaliter.nu.1.ff.de dona.cau.mor. 80
4 Jus accrescēdi habet locum etiam si ille cui accrescit,sit defunct9 in l.j.§.his ita.nu.2.C.de cad.tol. 381
4 Jus accrescendi an quis possit repudiare vno iure,ꝛ habere alio.in l.testamento.nu.3.C.de impu. 246
1 Jus accrescendi modo habeat locum inter coniunctos coniunctione legali.in l.pater filium.nu.15.ff.de inoffi.testa. 193
Jus accrescēdi non habet locū inter eos qui vocantur diuerso iure ex diuersis dispositionibus.ibi.nu.17.
2 Jus accrescendi non datur ei,qui admittitur ad legatū de iure speciali3 voluntatē defuncti.in l.mulieri.n.1.ff.de cōd.ꝛ demō. 364
Jus accrescendi habet locum inter plures venientes per cōtractabulas.ibi.nu.3.
1 Jus accrescendi habet locum in vsufructu cōstituto inter vinos,in l.i.§.interdum.nu.1.ff.de vsuf.accres. 215
2 Jus accrescendi an habeat locum in contractibus.in l.plautius seruo.nume.1.ff.ad leg.fal.fol.373.ꝛ in l.si mihi ꝛ titio.nume.1.ff.ō verbo.obliga. 237
2 In portione hereditaria imputatur id,qō habetur iure accrescendi.in l.si in testamento.nu.1.ff.ve vul.ꝛ pup. 158
Illud ꝙ quis habet per jus accrescendi dicitur potius habere ex dispositione legis quam testatoris,ibi.nu.3.
4 Jus accrescendi inter eos.qui sunt in primo gradu,excludit eos qui sunt in sequenti gradu:ꝛ non patitur eos venire ad portionem deficientium.in l.vnica.nu.4.C.quando nōpeten.par. 230
2 Juri adeundi ꝛ juri accrescendi renuntiari potest.in l.j.§.nu.2.ff.de acquiren.here. 186
2 Jus accrescendi inter coniunctos coniunctione legali habet locū in successoribus vniuersalibus,non in particularibus in prōpzietate.in l.bona.§.in bonorum.nu.1.ff.de bono.pos. 403
4 Jus accrescendi ad hoc vt habeat locū,oportet ꝙ testamentum sit iure factum.in l.testamento.nu.1.C.de impu. 245
Jus accrescendi requirit ꝙ multi sint instituti,ibi.nu.2.
Jus accrescendi operatur qō accrescit multiꝫ:ꝛ quando.ibi.nu.4.
4 Jus accrescendi an habeat locum in dispositionibus inter vinos: ꝛ ante emolumentum quesitum.in l.vnica.numero.2.C.si libera.libe.ꝛ. 380
2 Jus accrescendi habet locum inter duos reos,quibus liberatio est relicta.in l.si is qui duos.nu.j.ff.de libe.leg. 332
2 Jus accrescendi in legatis non habet locum in coniunctis coniunctione legali.in l.si duobus.§.si titio.nu.1.ff.de leg.j. 238
2 Jus adeundi hereditatem dicitur tribus modis.in l.is potest.nu.3.ff.de acqui.here. 190
Jus adeundi quod habet consanguineus,an sit aliqō ius vel aliqua res per se.ibi.nu.6.
Jus succedendi de iure canonico tollitur pacto cum iuramento. ibid.nume.7.
Jus succedendi liberorum est aliquod per se separatum a iure ꝙliationis.ibid.nu.8.
Jus succedendi ex testamento alicui viuenti nō est ius nec spes a iure approbata.ibi.nu.9.
Jus adeundi respectu certe hereditatis quia mortuus est ille,de cuius hereditate agitur,quando sit aliquod ius separatum per se: ꝛ quando dicatur ius:ꝛ quando ius deliberandi ꝛ adeūdi,ꝛ deliberandi simul.ibi.nu.12.
Jus adeundi hereditatem est ius querendi.in.d.l.is potest.nu.4.ff.de acqur.heredi.
4 Jus adeundi quando finiatur anno:ꝛ qūo transmittitur.in l.cum antiquioribus.nu.2.C.de iur.delibe.
Ad inducendum ius deliberandi sufficit scientia patris pro filio pupilli non habentis tutorem:et tutoris pro pupillo.ibidem numero 3.
2 Jus adeundi est separatum ab ipsa aditione.in l.qō si debitor.nu.1.ff.de de acqui.here.
2 Jus adeūdi perdit ad suum commodum qui repudiauit.ibi.nu.quod.§.sed ex qui.nu.1.ff.ad Trebel.
3 Jus agendi an transeat contra singularem successorem.in l.ait pretor.tius.§.si quia.nu.4.ff.de aqua plu.arcen.
Jus excipiendi quando transeat ad singularem successorem.ibidem.nu.6.ꝛ an contra.nu.7.
3 Jus agendi quando oriatur ex legis dispositione.in l.vnica.nu.3.ff.de condi.ex lege.
Jus agendi quādo competit ex lege,an sit actio vel officium iudicis.ibid.nu.6.
4 Jus agendi ad supplementum legitime finitur quinquennio.in l.si quis filium.nu.3.C.de inoffi.testa.
2 Jus alimentorum vel ius vsufructus non potest in alium pendatione transferri.in l.cum Titio.nu.2.ff.ad legem Falci.
3 Jus preoccupationis aque molēdino destructo quāto tēpore perdatur.in repe.d.§.nu.26.27.28.ꝛ 29.de flumi.
3 Jus ducendi aquā ad sum molendinū an illud perdat plures mutato.in l.j.§.si aquam.nu.1.ff.de aqua quoti.ꝛ estiva.
2 Jus aque ducende si relinquitur habenti prediū vicinū.vt cū persona finiatur:dicitur seruitutis realis,que tū per exceptionē finitur cum persona.in l.mela.§.quidam.nu.2.ff.de ali.lega.
Jus aque ducende si relinquitur non habenti predium vicino non est seruitus.ibi.nu.3.
2 Jus consolidationis filie an perimatur per exactionē potis facta a patre.in l.si marito.§.si voluntate.nu.11.ff.lol.mat.
2 Jus dandi tutorem competit quibus specialiter mandatur.in l.j.nu.2.ff.de tuto.ꝛ cura.da.ab his.
1 Jus declarādi intentionē ambiguā non egreditur psonā nec trāit ad heredē.in.l.idē ꝙpōponius.§.si plures.nu.1.ff.de rei ven.
3 Jus declarandi qō est ambiguum an transeat ad heredem.in.l.quer stipulantem.§.si stichum.nu.3.ꝛ 5.ff.verb.obli.
2 Jus deliberandi vt transmittatur requiritur ꝙ decedēs sciat bona hereditatem delatam,ꝛ qō non transfuerit annus.in l.qui puer.nu.ff.de rebus dubijs.
Jus deliberādi vt trāsmittat ꝙ ops trāsmittentē scire.ibi.nu.12.
Jus deliberandi trāsmissum ad plures heredes si ab vno repudiatur,accrescit alteri.ibi.nu.14.
2 Jus deliberandi ignorans sibi transmissum iterum transmittit ad suum heredem.quia effectum est trāsmissibile.in l.quoties.n.1.ff.de rebus dubijs.
2 Jus dicendi testamentū nullū an sit iudiciū per se separati a petitione hereditatis.in l.filio.nu.2.ff.de inoff.tup.testa.
2 Jus eligendi non perditur per deportationem.l.si cum pater.§.hereditatem.nu.1.ff.de leg.ij.
4 Jus eligēdi babēs illud nō perdit.si stetit per centū annos qō nō eligit.qr non expediebat.in l.in filijs.nu.1.C.de decur.lib.x.
2 Jus eligendi circa res durat anno.circa personas debet statim elegere.in l.cum quidam.nu.8.ff.de leg.ij.
4 Jus eligendi competens alicui qū perdatur anno.in l.si quibus.§.sed ꝛ si quis.nu.3.C.commu.de lega.
3 Jus exequendi sententiam an transeat contra singularem successorem in l.ex contractu.nu.6.ff.de re iudi.
1 Jus excipiendi transit ad singularem successorem.in l.ait pretor.nu.2.ff.de iureiuran.
4 Jus exequēdi de quo in l.creditores.C.de pigno.quādo impetratur a iudice contra singularem successorem an debeat fieri nouus processus.in repe.l.creditores.nu.23.
3 Jus exigendi vectigal tollitur cōsuetudine.in l.licitatio.§.carni.nu.1.ff.de publi.ꝛ vectig.
3 Jus exigēdi vectigal ad hoc vt pleribatur,cuius scientia requiritur in l.si publicanus.§.in vectigalib9.nu.2.ff.de pub.ꝛ vec.
3 Jus feudi an publicabitur ob delictum vasalli per quod bona publicata

blicata sunt.in l.si finita.§.fi de vectigalib⁹,nu.3.ff.de dā.infec.39
Jus feudi non transit ex secundo decreto in illum,qui petit sibi ea ueri ex damno infecto.ibi.nu.4.
2 Jus feudale tanꝝ singulare non est trahendum ad consequentiā. in l.vt iurisiurandi.§.liberi.nu.5.ff.de oper.liber. 427
3 Jus feudi an dicatur diuiduum, vel indiuiduum. in l. stipulationes.nu.29.ff.de verb.oblig. 232
2 Jus implendi conditionem an transeat ad heredes,ꝛ tam in vltima voluntate quā in contractibus.in l.cu fundus.nu.5.ff.de cōd. ꝛ demdnstra. 361
2 Jus implendi conditionē an transeat ad heredem.in l pretor.nu. 1.ff.de colla.bono.fo.415.ꝛ l.si decem.nu.5.ff.de verborū obli.fo. 216.ꝛ l.si fundum.nu.3.C.de pact.inter emp.ꝛ vend. 194
4 Jus intrandi ꝛ retinendi possessionem propria authoritate an cō petat ante debitum liquidum,seu notorium deductum.in repet.l. creditores.nu.14.C.de pigno. 339
Jus ingrediendi propria authoritate in fundum.quod habet creditor.cedi potest.in l.j.§.vlusfructuaris.nu.3.ff.de ope.no.nun.8
2 Jus legitimarum hereditatum conseruatur inter filios,quando testator substituit vltimo morienti.in l.qui duos.numero.4.ff. de rebub. 337
3 Juri offerendi an prescribitur spatio.xxx.annorum. in l.si finita.§. Julianus.nu.34.ff.de dam.infect. 37
4 Jus occupandi bona vacantia potest per superiorem concedi.in l. j.nu.12.C.de peti.bono.lib.x. 379
2 Jus patronatus licet sit indiuiduū.tamen quoad alimenta est diuiduū.in l.quintus.nu.2.ff.de auro ꝛ argen.lega. 325
Jura libertorū veniunt quando quis legat omnes res suas.ibi.nu.3.
1 Jus patronatus quando sit estimabile.in l.naturalis.§.si ergo.n. 3.ff.de prescript.verb. 407
5 Jus patronatus ex datione libertatis non perditur.in authen. vt liber.decete.nu.3. 38
1 Jus patronatus transit vniuersitate vendita.in l. hanc legem. nu. 1.ff.de contraben.emp. 384
4 Jus pignoris in re habens prefertur agenti personali actione.i l. cum rem publicam.nu.1.qui po.in pig.habe. 345
5 Jus presentandi in ecclesijs spectat ad patronum, ꝛ confirmandi ad episcopum.in §.si quis oratorij.nu.1.in auth.de san.episco. 64
3 Jus perciendi pedagium non potest pluribus in solidum competere.in l.si.nu.5.ff.vti possi. 175
3 Juri prescribendi quando renuntiari possit per pactum.in l. j. nu. 2.ff.de vsucapio. 109
1 Jus pedagium exhibēdi locari potest.in l.locare.nu.1.ff.loca. 403
1 Jus retentionis durat etiam si principale debitum sit sublatum.i l.j.§.cum predium.nu.6.ff.de pig. 409
5 Jus remouendi competit illi,cui competit ius confirmandi.in §.iusiurandum.nu.1.in auth.de defen.ciui. 18
3 Jus redimendi rē que incidit in commissum,transit ad heredem.i l.commissa.nu.3.ff.de publi.ꝛ vecti. 60
3 Jus dependens ex testemento de facili non tollitur.in l.qui rome. §.duo fratres.nu.6.ff.de verb.oblig. 254
Jus fidei cōmissi an videatur remissum per diuisionem factam inter fratres.ibi.nu.1.18.19.20.ꝛ 22. 255
2 Jus substitutionis pupillaris etiam hereditate adita, non transmittitur ad heredes.in l.qui patri.nu.1.ff.de acqui.here. 198
Jus accrescendi simpler nō habet locum in diuersis hereditatib⁹: sed quando est vnitum cum pupillari substitutione sic.ibi.nu.2.
Jus accrescendi vnitum cum pupillari substitutione habet locum etiam post aditam hereditatem.ibi.nu.3.
Jus substitutionis prefertur iuri accrescendi.ibi.nu.3.
2 Jus substitutionis coberet persone non portioni:ꝛ nō transmittitur ad heredem.in l.si totam.nu.2.ff.de acqui.here. 200
2 Jus seruitutis quomodo dicatur esse in fundo.in l.meuius.§.fundo.nu.7.ff.de lega.ij. 264
Jus vniuersitatis conseruatur in vno solo.in.l.si cut.§.in decuriobus.nu.ff.quod cuiusque vniuer. 341
1 Jus vsufructus quasi possidetur respectu domini,nō quoad extraneum.in l.ait pretor.§.is autem.nu.1.ff.quib.ex cau.ma. 170
3 Jus vsufructus potest prescribi longo tempore.ib.l.iusto er rore. §.non mutat.nu.3.ff.de vsuca. 124
4 **Justinianus** non fuit hereticus.in rubric.nu.7.C.ō nouo codi.fa. 2
Justinianꝰ a iustitia dictus,ꝛ plures fuerunt Justiniani.in principio digestorum.nu.11. 2
1 **Jussus** quādo excusetur.in l.furti.§.qui iussu.nu.1.ff.de bis qui not.infa. 118
Jussus delegati ad vniuersitatem causarum excusat.ibi.nu.3.
Jussus arbitri non excusat: arbitratous sic.ibi.nu.4.
2 Jussus precedere debet: authoritas vero sequi:ꝛ quare.i l. siquis mihi.§.iussum.nu.1.ff.de acqui.here. 193
2 Jussus stare cum aliquo.non tenetur cum eo stare omni mometo. in l.si quis.nu.1.ff.de condi.ꝛ demon. 360
2 Jussus aliqua facere arbitrio executoris sub pena, si executor non arbitratur.sed episcopus iussus non inducit in penam. in l. mulcta. nu.3.ff.de condi.ꝛ demon. 351
2 Jussus restituere vnam rē vni ex certis potest plures ex illis certis eligere.in l.vnum ex familia.§.si duos.nu.1.ff.de leg.ij. 265
2 Jussus rem comparere an sit obligatus ad factū,an vero ad quantitatem.in l.titia.nu.3.ff.de leg.ij. 272
2 Jussus testatoris de relinquendo in familia intelligitur de familia testatoris.in l.peto.§.fratre.nu.1.ff.de lega.ij. 266
2 Jussus testatoris ꝙ heredes vsq; ad r.annos debeāt communiter mozari.quando valeat.in l.quintus.nu.3.ff.de ann.lega. 295
2 Jussus relinquere quibus voluerit.potest vnum eligere,ꝛ cum voluerit potest plures eligere.in l.vnum ex familia.§.sed ꝛ si fundus. nu.1.ff.de lega.ij. 263
2 Jussus distribuere inter pauperes.si decedat antequaꝫ distribuat, an omnes pauperes admittentur.in l.vnum ex familia.§.rogo. nu. 1.ff.eod.titu.
2 Jussus mozari cū aliquo quanto tēpore mozari debeat vel habeat legatum.in l.qui concubinam.§.vxori.nu.1.ff.de lega.iij. 381
2 Jussus testatoris ꝙ impleatur ꝛ expediatur,interest heredis.in l.titio centum.nu.1.ff.de condi.ꝛ demon. 382
2 Jussus restituere vni ex certis cum morietur, sufficit quod eligat, ꝛ vsque ad mortem potest variare.in l.vnum ex familia.num. 1.ff. de lega.ij. 265
2 Jussus gerere de consilio alicuius,quando teneatur illud requirere,ꝛ sequi.in l.quidam.§.papinianus.numer.1.ff.de administra.tu. ꝛ cur. 66
1 Jussus iudicis ꝛ testatoris equiparantur.in l.non est mirum. nu.1. ff.de pigno.act. 348
2 Jussus patris in repudiatione fienda per filium debet precedere. i l.is qui heres.§.nec; filius.nu.11.ff.de acqui.here. 188
2 Jussus in quibus casibus nō requiratur.in l.si quis mihi.§.iussum. nu.4.ff.de acqui.here. 113
Jussus quando debet in aliquo actu interuenire.in aliquo mandatum,in aliquo authoritas,ꝛ in aliquo consensus,quomodo interuenire debeant.ibi.nu.5.
Jussus superueniens statim post aditionem an valeat.ibi.nu.6.
1 Jussus iudicis quando excuset.in l.si quis.§.serui.nu.8.ff.de iurisd. omni.iudi. 59
2 Jussus restituere familie intelligitur de familia testatoris.in l.filius familias.§.cum pater.nu.2.ff.de leg.j. 249
3 Jussus ꝛ mandati natura est semper precedere.in l.si cum filius.n. 2.ff.de donat. 65
5 Jussio principis emanans sine scriptis,valet.in l.qꝫ vero.nu. 2. in auc.vt litig.iu. 60
5 Jussio facta iudici an expiret morte iudicis.in §.ꝛ hoc vero.nu.1. ꝛ 4.in auc.vt nul.iud. 61
1 **Juuare** alium quis non tenetur.in l.metum autē.§.sed licet.nu.2.ff.quod met.cau. 148
4 **Juuenis** quis dicat.vt corrigi possit a maiori.in l. vna. nu.1.C.de emen.propin. 367
2 Juuenis dicitur.qui inter seniores non numeratur.in l. non aliter. §.titius.nu.1.ff.de leg.iij. 288
6 Juuenis qui puellam septem annorum duxit,quam attentauit cognoscere.ꝛ non potuit.iure canonico non potest erit cum illius consobrina matrimonium contrahere:secus iure ciuili.differēt.int. ius cano.nume.110 195

De litera L.

3 **Laborare** si quis incepit in flumine ꝛ ducere aquā alius cras:pmo incipiens potest secundum prohibere si opus prosequitur ꝛ aqua nō sit sufficiens vtrique ad eum vsum ad quem ducitur in repe.l.ij.nu.10.ꝛ 12.ff.de fluminib. 167
1 Laboratores cōducti ab aliquo in aliena possessione excusantur si accusantur.in l.in rem actio.§.signum.nu.1.ff.de rei vend. 207
Lacum perusinum habentes licet teneātur ad certam quantitatem piscii singulo die,si superuenit multitudo hominum poterunt cogi ad maiorem quantitatem piscium. in l.quod ad presens.nu.4.C.de murilegu.lib.xj. 402
3 Lacus priuatus et cereseres ꝛ occupans predium non priuat dominum eius dominio.in l.vicinus.§.lacus. numero.1.ff. de aqua pluuia arced. 55
1 **Laicus** effectus clericus post maleficium cōmissum quo modo,ꝛ per quem iudicem puniatur.in l.si seruus in ij.lect.nu.4.ff. si ex nox.cau.aga. 77
3 Laicus quando possit esse rector vniuersitatis,vel collegij, in quo sunt laici,ꝛ clerici.in l.sodales.nu.13.ff.de colleg.illic. 367
4 Laici illiterati an possunt esse iudices.in l.statutis. nu.3.C. de sen-

ten.ex breuicul.recitand. 301

1 Laicus bannitus vel condemnatus si efficitur clericus,ob hoc iurisdictio primi iudicis non impeditur,in l.cum quedam,num. 3.ff. de iur.om.iud. 61

3 Laicus potest capere clericum delinquentem,vt eū ducat ad iudicem non vt ipsum detineat,l.si qui in seruitute.nu.2.ff.de fur. 336

6 Laicus in terris ecclesie potest restitui ad famam in pristinum statum per summum pontificem,vel per eius authoritatem habentes consi.xij.nu.4.lib.ij. 81

6 Laicus ingrediens monasterium iure ciuili aliquid retinere non potest,sed iure canonico potest aliquid cōcedere loco prebēde.differ.inter ius cano.num.49. 192

6 Laicusnon potest contra clericum procedere in crimine lese maiestatis,nisi ratione feudi.in cōsuet.ad repti.verb.cōditionis.n.1.134

5 Laicus trahens clericum ad iudicium seculare, an perdat causam ipso iure,vel per sententiā & quādo licite possit penitere.in auc.vt cle.apud proprios episcop.nu.10. 41

4 Laicus qui commisit delictum non euitat penā iudicis secularis:& ei debet restitui puniēdus.in l.omnes.nu.1.C.de decur.lib.x.387

3 Laicus vendicat ius patronatus quod habet in ecclesia.in l.in rem actio.§.loca sacra.nu.1.ff.de rei vend. 206

5 Laicus an possit in episcopum eligi.in auc.de sanctiss.epis.n.7.63

3 Laicus delinquēs in ecclesia punit̄ p iudicē laicū,nec ad ecclesiastic cōsuet remissio.iū l.si cui.§.cū sacrilegium.nu.3.ff.de accusatio.380

2 **Lane** nomine que contineātur.in l.si cui lana.nu.1.ff.de legat.iij. 288

3 In lana inspicitur apud quem tondatur,non apud quem nascatur in l.sequitur.§.lana.nu.2.ff.de vsucap. 110

Lana non censetur contractata ex contrectatione pecudis.ibid.

3 **Latinitas** mala non vitiat instrumentum.in l.si libertus.nu.2.ff.de regu.iur. 492

1 **Latitatio** requiritur tēpore primi & secūdi decreti ad hoc vt venditio locum habeat.in l.ait prō.§.deinde.nu.1.ff.quib.ex cau.maio. 170

3 Latitatio iuxta terminos edicti.ff.quib. ex cau.in pos. eatur. requiritur temporibus primi & secundi decreti.secundum alia edicta tēpore secundi decreti.in l.Fulcinius.§.quid sit autem.nu.5.qui.ex cau.in possel.eatur. 152

3 Latitans potest aliter multari q̄ per missionem in possessionem. in l.Fulcinius.§.prētor ait.nu.1.ff.quib.ex cau.in possess.ea. 151

1 Latitatio non requiritur quantum ad primum decretum.in l.plerūq;.nu.4.ff.de in ius vocan. 67

3 Latitare dicitur ille qui semel fuit in iudicio,& postea semper absens.in l.dies cautioni.§.prētor ait.nu.22.ff.de dam.infec. 29

3 Latitare an dicatur omnis sciens & continens. in l.si finita. §. Julianus.nu.29.ff.de dam.infec. 37

Latitatio non requiritur tempore primi decreti & secūdi ad hoc vt perueniatur ad secundum.ibi.nu.30.

3 **Latro** dicitur ille qui per vim furatur.i §.quia vero.n.4. in auth.vt nul.iudi. 61

3 Latrones insignes & concitatores seditionum qui dicantur.in l.cōstitutiones.nu.1.ff.de appel. 443

Quid si insignis latro vel concitator seditionum,vel dux factionū dum appellat,negat se esse huiusmodi conditionis,iudex non cogitur appellationi deferre.ibi.nu.4.

4 Latro publicus & fur quomodo differant.in auth.sed nouo. nume. 2.C.de ser.fugiti. 223

5 Latrones & depopulator notorius fugientes ad ecclesiam inde extrahi possunt iure canonico,alīs non,sed iure ciuili homicide,adulteri & raptores virginum,differ.inter ius cano.nu.22. 183

3 Latro famosus vel fur quis dicatur.in l.capitaliū.§. famosos.nu. 1.ff.de penis. 431

3 Latronem si quis nō accepit qualiter teneatur.in l.i.§.in pari.num. 1.ff.de recepta. 365

Latronem apprehendere an tenetur ignorans,ibi.nu.2.

4 **Lauantes** pannos in summitate alicuius fluminis pōt prohiberi.in l.cū supra.nu.1.C.cō.rei mi.427

Lauās se inuerecūde in aliquo loco more bestiarū dānat.ibi.nu.2.

Lauans pannos in inferiori parte fluminis non potest prohiberi. ibid.nu.3.

2 Si in laudo vna pars alteri condemnatur in mille, & altera alteri in quingentis in diem sub pena condemnatus in minori summa potest compellere condemnatum in maiori,vt compleat vel liberet vsq; ad cōcurrētē quātitatē.in l.Julian⁹.n.4.ff.de cōdi.& de.360

2 Laudo si partes promittunt parere,& q̄ actio ex eo nascatur,& nō fit homologatum,an possit fieri,vt non reducatur ad arbitriū bonī viri.in l.quod de bonis.§.frater.nu.1.ff.ad legem falci. 371

4 Laudes & dignitates alicuius debent dici.in j.constitu.C.nu, 8, de nouo codi.fa. 3

4 Laudum non pōt homologari.in l.cū antea.nu.3.C.de arbit. 109

4 Laudū qñ dās cogatur habere ratū.in l.i.nu.2.C.de procur. 81

1 Laudum latum per arbitratorem est,quedam transactio.in l.ex §.si seruus.nu.2.ff.de pecu.

Laudo contrauenienson incidit in penam.ibi.nu.4. 359

r **Lazarus** resuscitat⁹ an recuperauerit eius bona.l.ultima.nu. 2.ff.de legib.fo.17.& l.nā ad ea.nu.2.ff.eod.

6 Lectus debetur illi cui legata sunt alimenta,vel victus,vel educatio.trac.de alimen.nu.4.

5 **Legalitas** in testen̄ p batur p seipsum sed p alium in §.sanctimus.nu.6.i auc.de testib. 41

2 **Legans** libros ad vsum suum paratos non videtur legare libros causa commodandi paratos.in l.cum in testamento.nu.2.ff.de auro & argen.leg.

2 Legando quis possessiones videtur legare etiam res mobiles.ibi magis puto.§.item prētor.nu.2.ff.de reb.eo.qui sub tute.

2 Legare quid videtur legans bibliothecas.in l.librorum.§.sed si nu.1.ff.de lega.iij.

2 Legatum extinctum alienatione non restauratur,nisi de nouo fiat.in l.cum seruus.nu.1.ff.de adimen.leg.

6 Legatū alimentorū non minuitur,licet testator diminuat ipsis cillis ad tertiā legata facta in testamēto.trac.de alimē.nu.11.

6 Legatum alimentorum quando factum est pauperi,dicit ad pias causas.trac.de alimen.nu.22

6 Legatum si fit a matre que prohibuit patri queri p̄ usufructū.non valeat.in tract.de duob.fratrib.nu.5.

6 Legatum factum pluribus personis intelligitur pro qualibet earum & sic quilibet in virilem partem.consi.ij.lib.ij.

6 Jn legatis fauorabilibus fit interpretatio pro legatario cōtra heredem.consi.cxcv.nu.2.lib.j.

4 Legans fundum emphiteuticum.legare videtur ius quod habet, non q̄ heres teneatur illum redimere.si emphiteusis finiatur.in l.vlt.nu.1.C.de leg.

4 Legatum pro non scriptum non transit cum onere.in l.§.bis vtique.nu.j.C.de cadu.tollen.

2 Legatum habere est bonor.in l.amicissimos.nu.j.ff.de excusat. & curato.

2 Legatum si fit coram duobus testibus Titio,& granator q̄ restituat pio loco,legatum remanet penes heredem cum onere.licet l.fi.nu.1.ff.de bis que pro non scrip.haben.

2 Legatum rerum totalium valet,tanq̄ legatū rei aliene:vide ultimatio debetur.in l.cum pater filie.nu.j.ff.de lega.ij.

2 Legatum nomine pene iure digestorum valet,nisi dispositio esset opprobriosa.in l.j.§.item si ita.nu.2.ff.ad legem Fal.

2 Legatum est donatio.in l.si fundum.nu.1.ff.de leg.j.

2 Legatum factum alicui.si cum aliquo moretur,si ille habet mercem & vxor nō vult q̄ cum eo moretur,habebit legatum:de morabitur cum vxore & de die cum illo cum quo morari debet.in l. Aleuia.§.vxore.nu.2.ff.de ann.leg.

2 Legatum factum ciuitati in annos singulos dicitur perpetuū.in l.in singulos,nu.1.ff.de ann.lega.

2 Legatum incertum valet fauore alimentorum & pie cause.l.si cui annuum.nu.j.ff.de ann.leg.

2 Legatum rei aliene factum ab ignorante non debetur.nisi fierit factum coniūcte persone.in l.si tibi.nu.2.ff.de leg.i.

Legans pignus non videtur remittere debitum:secus in legante chirographum.ibi.nu.3.

Legatum rei pignorate quando debeatur.ibi.nu.4.

2 Legatū ad opus illicitum de consensu partium conuertebat ad opus licitum.in l.legatum ciuitati.nu.j.ff.de viufru.leg.

Legatum factum pro missis cauendis conuertitur in alias,si misse non possunt cantari propter interdictum.ibi.nu.2.

Legatum factum pro vno vsu in alium vsum qui possunt convertere.ibid.nu.4.

Legati transmutatio quando partes non sunt concordes vt fiat. iudex erit medius.ibi.nu.5.

2 Legatum ademptum remanet apud heredem cum suo onere.in l. si adimendo.nu.j.ff.de adimen.lega.

2 Legatum annuum pendente dubio estimatur inquantum debetur. in l.cum Titio.nu.1 ff.ad legem Falci.

Legati conditionalis vel annui qualiter fiet estimatio in deductione falcidie.ibid.nu.3.

2 Legatum q̄ secundo legatur an videatur a primo ademptum.in l.q̄ traditum nu.j.ff.de condi.& demon.

Legatū conditionale non venit in publicatione bonorū.ibi.nu.2.

2 Legatum quando deficit mixta consideratione testantis & legatarij,inspicit id quod nocet,& non id quod prodest.in l.j.nu.19.ff.de regu.Cato.

2 Legati appellatione hereditas continetur.in l. fideicommissum. nu.j.ff.de lega.iij.

2 Legatū pro non scriptū nō accrescit cum onere:portio heredita-

tis fic.in l.que conditio.nu.2.ff.de condi.⁊ demonstra. 358
2 Legatū quo quis legat titio centū que ipse titius debet,non valet: si vero legantur centum que legatis debet titio,valet legatū:quamuis non debeat.in l.legaui.nu.1.ff.de libe.lega. 331
3 Legatum ⁊ stipulatio quomodo differant.in l.ita stipulatus.nu.8. ff.de verb.oblig. 247
4 Legatū factū de fundo instructo,de fundo ⁊ instrumento.⁊ de fundo cum instrumento,quomodo differāt.in l.fundo.nu.1.C. de verbo.significa.fol.269.⁊ l.si cui.nu.1.ff.de fun.instruc. 309
2 Lego verbum licet directū sit non tamen proprie trahitur ad institutionem.in l.centurio.nu.9.ff.de vulga.⁊ pup. 164
4 Legatū factū per debitorē creditori in dubio non intelligitur animo cōpēsandi.in l.vna.§.primū itaq;.nu.10.C.de rei vxo.act. 307
2 Legatum factum pro dote,quādo duplicetur.in l.lucius.§.imputabitur.nu.1.ff.de lega.ij. 273
2 Legatū qui habet de iure speciali,habet ius non decrescendi:si ius accrescendi.in l.filium.§.is autem.nu.1.ff.de leg.prestan. 410
2 Legatum incertū pro refectione vie valet.in l.quidam in testamento.nu.1.ff.de lega.ij. 256
Legatum factum a testatore vxori de omnibus que habet in camera,non comprehēdit illata in cameram testatore ignorante.in l.cū ita.nu.1.ff.eo.titu.⁊ fo. 2
2 Legatum non potest peti causa nullitatis pendente.in l.post legatum.nu.5.ff.de his quib.vt indig. 344
2 Legatū restringit p rationē ⁊ respōsio denotat qualiter quis interrogationem intellexit.in l.aurelius.§.sticho.nu.1.ff.de libe.leg.331
2 Legatum factū monacho cum hoc.q; si abbas eum molestet,deueniet in talem,an abbate molestante sit locus fideicommisso.in l.lucius.§.tres heredes.nu.3.ff.ad trebel. 395
6 Legatus sedis apostolice potest facere cōstitutiones, cōsi. cxxvj. nume.1.lib.j. 47
6 Legata an debeantur vigore authen,ex causa,C.de lib.preteritis. consi.ccc.nu.5.lib.j. 69
6 Legata ad pias causas,vtrum possint defalcari per locum pium heredem instituturn.consi.cij.lib.i. 99
6 Legatum factum pauperibus alicuius ciuitatis censetur factum ciuitati.⁊ ipsi ciuitati acquiritur obligatio.lib.ij.minozi.nu.38.⁊ 146
6 Legatum pecunie factum fratribus minoribus simpliciter intelligitur pro necessitatibus imminentibus.lib.ij.minozic.nu.5. 144
6 Legatum annuū factum fratribus minoribus,licet nō valet,valet tamen quoad ius percipiendi vendit.⁊ in necessitatem eorum conuertitur.lib.ij.minozic.nu.32. 145
Legatum diurnum,vel menstruum factū fratribus,quomodo valeat.ibid.nu.34.
Legatum annuum factum fratribus minoribus,vsque ad certum tēpus quod non valeat,⁊ fratres a dicto legato debent abstinere ibid.nu.35. 141
Legatum annuū factum in vim conditionis non valet,nec fratribus licet accipere.ibi.nu.36.
Alle a quo facta sunt legata relicta fratribus minoribus ipsis fratribus non est obligatus ⁊ quomodo sit obligatus ibi.nu.27.
3 Legatum qō incipit a precedenti conditione negatiua,statim committitur cum quis est in mora faciendi:nec expectatur q; definat posse fieri,vel non,in l.vero.§.sed ⁊ si.nu.1.ff.de solu. 299
5 Legatum factum illi cui aliquid debetur ex dispositione legali,videtur factum animo compensandi.in §.quoniam vero.nu.1.in authen.de exhib.reis. 28
Legatum factum viro per vxorem an compensetur cum lucro debendo viro ex forma statuti de dote vxoris.ibid.nu.2.
Legatū factū alicui,cui aliquid debetur ex homnis dispositione non videtur factum animo compensandi.ibi.nu.3.
2 Legatū vie,a legato vsufructus differt:q; legatū vie est ppetuū vsufructus non.in l.cū vsufructus.nu.1.ff.de vsufru.lega. 299
2 Legatū relictū quoad viues,vel relictū vxori donec caste vixerit, intelligitur vt sit relictū singulis annis.in l.dānas.n.1.ff.e.tit.⁊ fo.
2 Legatū seruitutis ex qualitate rei legate ⁊ persone legatarij magis presumitur factū cōtemplatione persone quam rei.in l.pater. nu.1.ff.de ser.lega. 302
2 Legatum nominatum ab vno non debeꝫ a sequentibus in gradu. in l.si plures.nu.1.ff.de lega.iij. 293
4 Legatum factum ecclesie sancti Fr̄i mcisci an sit nullum,sicut si esset factū fratribus.in l.vnica.nu.5.C.de conduc.lib.xj. 418
2 Legatum factum a clerico concubine ei auferatur,⁊ datur fisco.in l. mulierem.nu.1.ff.de his quibus vt indig. 346
2 Legatum factum vxori de pannis lini,⁊ lane,quid comprehēdat. in l.vestimentum.nu.1.ff.de auro ⁊ argen.lega. 325
2 Legatum factum mulieri,quam quis ostinebat in vxorem,quātamen pro vxore habere non poterat,quādo valeat.in l.miles.§.nulier.nu.5.ff.de testa mili. 184
2 Legatū factum alicui,si cū filia mozāretur,an itelligatur q; debeat mozari in eadem terra ⁊ domo.an in eadem terra.in l.qui cōcubinam.§.vroti.nu.1.ff.de leg. 231
5 Legatum factum vxori donec caste vixerit,debetur trāseundo ad secunda vota:nisi communis vsus aliter se habeat.in l.cum igitur.nu.5.in authē.de non el.gen.secun.nuben. 6
2 Legatū si fit creditori de debito nō vz;⁊ variatio admittit:i diuersis instantijs.in l.aurelius.§.quidam.nu.1.ff.de lib.lega. 331
2 Legatum hereditatis quando dicatur vniuersale,⁊ quando particulare.in l.cum filius.§.lucio.nu.2.ff.de lega.ij. 267
2 Legatū factū cognatis,videtur factū his qui sunt cognati tēpore mortis vel testamenti.in l.si cognati.nu.1.ff.de reb.dubijs. 341
Legatū factū cognatis intelligit de cognatis testatoris. ibi.nu.2.
Legatum factum cognatis Titij intelligitur de his qui erant tempore testamenti.ibi.nu.4.
Legatū factū familie vel cognationi Titij iam defuncti vz;q; videtur relictū omnibus descendentibus ex cognatione Titij.nu.5.
2 Legatum opere serui an constituat ius in re.in l.1.§.fi vsufructus. nu.5.ff.ad legem fal. 268
2 Legatum quantitatis factum ab instituto per testatorem Titio, si ide a substituto relinquitur maior quantitas,in illa maiori quātitate inest relictum ab instituto.in l.si cui.§.fi a filiū.nume.2.ff.de lega.j. 236
2 Legatū factū ab extraneo seruo legato acquirit heredi,sed heres tenet restituere legatario.in l.seruo legato.nu.1.ff.de lega.j. 240
2 Legatum factum de re ecclesie non valet,nec debetur estimatio.i.l. idem iulianus.§.constat.nu.5.ff.de leg.i. 234
Legatum fundi dotalis vel rei minoris an valeat,⁊ debeatur estimatio.ibi.nu.6.
2 Legatū an possit pro parte adiri,⁊ pro parte repudiari.in l.si totam.nu.5.ff.de acqui.here. 200
1 Legatum factum in testamento nullo post mortem heredis instituti fine liberis:licet heres non habeat hereditatem,non debebitur nisi existente conditione in persona nominati.in l.fundum.nu.4.ff.de act.empt. 390
1 Legatum factum in testamento non solenni dicitur debitum naturaliter.in l.j.nu.6.ff.de condi.indeb. 296
4 Legatum sub conditione impossibili ⁊ turpi quando valeat.in l.vnica.nu.2.C.de his que pe.no.in test.relin. 270
2 Legatum factum penitus incapaci non acquirit fisco.in l.si in metallum.nu.3.ff.de his quis que pro non scrip.hab. 343
Legatum factum damnato ad mortem,vel ad perpetuos carceres est pro non scriptum:nisi fiat pro alimentis.ibi.nu.3.
2 Legatum factum creditori an valeat.in l.meuius.numero.1.ff.de lega.j. 261
4 Legatum in codicillis petitur actione vtili ex testamento.i.l.si quis agere.nu.5.C.de codicil. 265
2 Legatum instrumenti fundi recipit augmentum:ideo venit cum restitutione fundi.in l.fundum nu.2.ff.de fun.instruc. 309
2 Legatum incertum valet fauore dotis.in l.theopompus.nu.5.ff. de do.preleg. 305
2 Legatum qualiter dicatur negotiatio.in l.certa.§.sed ⁊ si quis.nu.2.ff.de lega.j. 234
2 Legatum dotis dicitur conditionale.in l.titio centū.§.titio genero.nu.1.ff.de condi.⁊ demon. 362
Legatum factum pro dote est etiam conditionale.nisi ex coniecturis aliter appareat,vel nisi ex communi vsu loquendi aliter appareret.ibi.nu.3.
Legatum factum pro dote a patre quando dicatur purum.ibidez numero.4.
Legatum factum pro dote an ⁊ quādo peti possit.ibi.nu.7.
6 Legatum queritur ignoranti.consi.xij.nu.2.lib.j. 7
6 Legatum quando est vnū non potest pro parte repudiari,pro parte agnosci.quest.xij.nu.3. 118
6 In legatis ⁊ fideicommissis relictis ad pias causas transit dominium ipso iure,nulla expectata traditione,vel restitutione.ibidem numero.4.
6 Legata an debeantur per authent.ex causa,casu quo de postbumo non fuit cogitatum.consi.cccxxv.nu.1.lib.i. 74
6 Legatum rei aliene iure canonico non valet,iure ciuili sic cum distinctione tamen,differentia iuris cano.nu.86. 193
6 Legata si est quantitas immoderata fratribus superfluum reseruabitur pro necessitatibus futuris.lib.ij.minozic.nu.4.⁊.6. 144
6 Legatum factum spurio,apud quem debeat remanere de iure cōmuni.consi.ccv.nu.3.lib.j. 67
6 In legato vniuersali an veniant omnes res reperte tempore mortis testatoris.consi.50.nu.1.⁊ consi.lj.nu.1.lib.ij. 89
6 Legatum factum fratribus de re mobili,vel immobili,ob causam. vel modum licitum quod teneat.lib.ij.minoz nu.16. 144
Legatum factum fratribus ad vnam causam,quod illa causa finita super fluum debeat commutari in aliam causam.ibid.nu.17.

2 Legatum factum prelato ecclesie si sit a consuncto, debetur prelato, si ab extraneo contemplatione ecclesie videtur factum, et debetur. in l. ciuilibus. nu. 2. ff. de re. dub. 339
Legatum factum canonico nō habenti administrationem relictus cōtemplatione persone, et ei debetur: si canonicus vniuersaliter et i definite ecclesie. ibi. nu. 3.
Legatum factum monacho acquiritur ecclesie. ibi. nu. 5.
2 Legatum vsufructus tertie partis bonorū mobilium, et immobilium non continet iura et actiones. in l. si. nu. 4. ff. de vsufru. leg. 302
2 Legatum liberationis personale non transit ad heredem, nisi per heredem testatoris petendo contrafiat. in l. non solum. §. tale. nu. 1. ff. de libe. leg. 329
2 Legatum factum a viro vxori videtur factum animo compensandi. in l. huiusmodi. §. cum pater. nu. 1. ff. de leg. j. 243
Legatum factum a patre filie qui primo dotauit, quando videatur factum animo compensandi. ibid. nu. 2. quando debeatur. ibid. numero. 3.
Legatum quantitatis factum a debitore speciei non videtur factū animo compensandi. ibi. nu. 4.
Legatum si primo fit a patre, et postea dotat quando valeat, et debeatur. ibid.
Legatum factum a socero genero cui dotem promiserat, quādo valeat. ibid. nu. 5.
2 Legatum quādo erratum est in corpore non valet, nec in ea re quā legare intendebat. in l. si quis fundi. nu. 3. ff. de lega. j. 224
Legatum quando valeat si constet de testatoris voluntate q̄ erraverit in nomine appellatiuo. ibi. nu. 6.
2 Legatum sub conditione de aliquo dando vel faciendo dicitur modale et non conditionale. in l. huiusmodi. nu. 2. ff. de lega. j. 243
Legatum remanet apud heredem cum onere suo, si legatarius nō vult agnoscere. ibi. nu. 6.
2 Legatum dotis quando extinguatur. in l. j. §. adeo. numero. 1. ff. de dot. prelega. 303
2 Legatum non vitiatur, si ex tribus demōstrationibus vna sit falsa, alie due vere. in l. j. §. si quis vxori. nu. 1. ff. de dot. prelegat. 303
2 Legatū alimentorū factū certe persone non videtur factū ad pias causas: secus si pauperibus. in l. diui seuerus. n. 1. ff. ad legē fal. 376
2 Legatum inquantum sit donatio. in quo differat ab alia donatione. in l. legatum. nu. 2. ff. de lega. ij. 258
Legatum solutū per testatorem in vita transit in speciem donationis: et non deducitur falcidia. ibi. nu. 2.
2 Legatum si primo admittur pure postea sub conditione, ista secunda ademptio nihil operatur. in l. si mihi. §. in legatis. numer. 2. ff. de lega. j. 228
2 Legatum in dubio videtur relictum animo compensandi. in l. si cū dotem. §. si pater. nu. 2. ff. sol. matri. 16
Legatum factum ab vxore viro, non computatur in portione quā vir lucratur ex forma statuti. ibi. nu. 4.
2 Legatū alternatiuum q̄ in vna parte est vnum, et in alia plura, an dicāt plura legata. l. si ex toto. §. si ita legatū. nu. 2. ff. de le. j. 228
2 Legatum optionis habetur vt purū, quādo in hereditate nō reperiuntur nisi tot, quot debent eligi. in l. si tibi. §. si ex quatuor. nu. 1. ff. de optio. lega. 307
2 Legatum perdit qui post mortem defuncti causam ingratitudinis cōmittit et applicatur fisco. in l. j. nu. 1. ff. de his quib. vt indi. 344
2 Legatum dotis continet id quod actio de dote originaliter cōtineret. in l. j. nu. 1. ff. de dot. prelег. 303
Legatum dotis non tollit exceptionem peremptoriam a lege inductam. ibid nu. 4.
2 Legatum alternatiuum quādo dicatur vnum vel plura. in l. si quis, seruum. §. si ita. nu. 1. ff. de lega. ij. 253
Legatum respectu incertitudinis personarum licet sit nullum, tamē si heres soluit, talis possidet titulo pro legato, in d. l. si quis seruum. §. si inter duos. nu. 1, 2. titu, et fo.
Legatum factum per testatorem clarutie in parochia sancte Marie si vna reperitur in dicta parochia: illa habebit legatum, nec heres potest dicere q̄ poterat esse alia clarutia. ibi. nu. 2.
4 Legatum factum vxori q̄ sit domina et vsufructuaria extraneis instituti. quid operetur, et contineat. in auth. hoc locum. nume. 9. C. de secun. nup. 202
Legatū si fuit factū vxori de mille, donec vixerit sine viro, et postea vitam dicta mille deuenient in titium. si mulier secundo nubit an titius statim habeat mille. ibi. nu. 10. et 14.
2 Legatum factum de debito de iure pretorio, sed de iure ciuili inde bitum, valet. in l. si creditori. nu. 2. ff. de lega. j. 230
2 Legatum factum de fundo simpliciter adiecta certa demōstratione valet. in l. meuius. §. duorum. nu. 5. ff. de lega. ij. 262
Legatum quantitatis simpliciter quantitate non adiecta, non valet: secus est in legato quantitatis. ibid. nu. 6.
2 Legatum non remanet apud nudum executorem siue deficiat de iure siue de facto. in l. solent. nu. 5. ff. de alimen. lega. 317
2 Legatum factum filie de mille. si nuberet, et monasterium ingredita. in l. si. nu. 1. ff. de his que pe. cau. relin. 342
2 Legatū factū ei q̄ est testis i testō v3. l. si qs. n. 1. ff. de reb. du. 341
6 Legari vel donari, quod possit vni fratri singulariter, et per guardianum vel custodem in vtilitatem dicti fratris primo conuertā. ij. §. minoric. nu. 28.
Legatum singulariter factum vni fratri non debet ad petitionem ipsius solui, sed guardiani. ibid. nu. 29.
6 Legata et fideicommissa reuocantur per natiuitatem filij, secus donatio. consi. ccc. nu. 2 lib. j.
6 Legatum duellis pro dotibus an sit conditionale, vt statim peti possit. consi. xliij. nu. 4. lib. ij. fo. 87. et consi. xlix. nu. 3. eo tit. 83
6 Legata re immobili fratribus que vsu non consumūtur adeo modo illicito contra eorum regulam, tūc non debetur estimatio cus si aliter est illicitus. q̄ tunc debetur. lib. ij. in nori. nu. 9. 164
6 Legata copulatiue repetitiue, et ampliatiue relicta cōpetūtibus omnia alia legata. consi. ccxvi. nu. 4. lib. j.
6 Legatum grani. et vini si potest peti, quando et qua anni parte. beat. consi. ccxvj. nu. 5. lib. j.
In legato pannorū et ornamentorum lecti, et aliorum pannorum camera testatoris existentes que veniunt. ibi. nu. 6.
2 Legatum non minuit modi adiectio fauore legatarij. in l. actus. nu. 1. ff. de alimen. leg. 321
2 Legatum factum Titio de centum. que mihi debes. nō valet. in l. legauj. nu. 2. ff. de lib. leg.
2 Legatum factum iudeis de Perusio videtur factū vt singulis nō vt collegio. et valet. in l. cum senatus. nu. 3. ff. de reb. dub. 341
Legatum factum arti mercatorum, vel caligariorū valet. quando talia collegia sunt approbata per principem, vel ciuitatē superiorem non recognoscentem. ibi. nu. 5. 281
4 Legatum pro non scriptum quando accrescit cōiunctio. in l. j. §. in primo videtur. nu. 1. C. de cadu. tol.
2 Legatum inutile propter verba inepta si fiat repetitio. quando diminuatur. in l. legata. nu. 4. ff. de leg. j. 229
Legata in quibus casibus transmittantur heredibus non adita. in. d. l. j. §. in nouissimo. nu. 1. C. eo. titu.
2 Legata quorum dies cedit ab adita hereditate q̄ sint. in l. j. nu. 5. ff. de regu. cato. 324
Legatum si deficit ratione rei legate, an habeat locum regula catoniana, ibi. nu. 9.
Legatum a principio inualidū non confirmatur, nisi defectus pregetur per vltimam voluntatem testatoris. ibi. nu. 12.
Legatum quando deficit mixta consideratione legatarij, et eius a quo relinquitur regula Catoniana habet locum. ibi. nu. 13.
Legatū quando deficit ex persona legatarij non habet locum regula, ibidem. nu. 14.
2 Legatum pro dote est conditionale non purū. in l. cum vnus. §. alimentis. nu. 3. ff. de alimen. leg. 321
Legatum alimentorum non perit per damnatiōem in metallum. in l. is cui. nu. 1. ff. edem.
3 Legatum speciei mihi debite quādo valeat. in l. possideri. §. ex pribus. nu. 11. ff. de acqui. possess. 94
2 Legatum relictum in testamento solenni non intelligitur tacite revocatum per voluntatem minus solennem. in. l. si. ff. de legatis iij. 278
2 Legatum quando augeat augmentum superueniens in seruum filij. nu. 1. ff. de leg. j. 255
2 Legatum generis et non speciei restringit falsa demōstratio. quintus nu. 1. ff. de auro et argen. leg. 325
2 Legatū simpliciter et indefinite prolatum ad tēpus tollitur. in l. si ita legatum esset. nu. 1. ff. de auro et arg. leg. 323
2 Legatum quantitatis in dubio an dicitur duplicatum, vel debeatur bis, vel tantū semel. in l. cū centum. nu. 1. ff. de adi. leg. 333
2 Legatum factum parti ciuitatis, vt secte, non valet. in. l. si quis alic. §. si parti. nu. 2. de leg. 1 231
3 Legatum factum palam incapacinō venit in fiscum: secus si fictum indigno. in l. j. nu. 4. ff. de iure fisci. 414
2 Legatum dotis factum filie quando possit peti. in. l. qui negotium. §. pupillo. nu. 1, ff. de admi. tut. et cur. 76
Legatum si esset factum alicui, q̄ possit petere quandocunque potest peti etiam non obstante prescriptione. in. l. sicut in annos. ff. 2. ff. quib. mod. vsusfruc. amit. 216
2 Legatū factus a testatore qui voluit legare plus, et legauit minus in quantitate valeat. in. l. qui quartam. nu. 3. ff. de leg. j. 223
4 Legatum rei aliene valet. in lege cum alienam. nume. 1. et 2. C. de legat. 266
2 Legatum factum seruo pro alimentis valet. in. l. seruos. n. 1. ff. de ali. leg. 372

Legatum

2 Legatum generaliter non cõprehendit merces,ꝛ venalia:ꝛ restringitur per speciale.in l.generali.§.vroꝛi.nu.1.ff.de vsufru.leg. 300
4 Legatũ factũ vroꝛi de omnibus pannis,ornamẽtis,ꝛ rebus ad eius vsum paratis.an cõprehẽdat prohibita portari ex forma alicuius statuti.in l.temperent.nu.2.C.De vesti.olobe.lib.xi. 463
2 Legatum annuum factũ diuiti non videtur factum causa alimentorum.secus si sit pauperi.in l.codicillis.nu.1.ff.de an leg. 296
1 Legatum quando peti possit pendente accusatione falsi testamenti.in l.si testamentum.nu.1.ff.de peti.here. 196
Legatum non petit qui accusauit de falso,ꝛ succubit.ibi.nu.2.
2 Legatum potest conferri in voluntatem alterius velatam non explicatam.in l.nonnunquam.nu.1.ff.de condi.ꝛ demon. 360
1 Legatum ad incõmodum alterius repudiari non potest.in l.si partem.nu.2.ff.quemadmodum seruit.ami. 227
1 Legatum annuum,seu in annos singulos habere non possunt fratres minores.in l.legatum,nu.2.ff.de capi.dimi. 167
2 Legatum quõ dicat acquiri.in l.ei qui ita.nu.1.ff.de cõd.inst. 179
Legatũ si diminuatur,an ꝛ qñ diminuat onꝰ iniũctũ in vim modi, siue conditionis.in l.plautius.nu.1.ꝛ.4.ff.de condi.ꝛ demon. 359
Legatum si diminuatur ob defectum patrimonij testatoris onus diminuitur.ibid.nu.3.
4 Legatum factum diuiti expresse amore dei non valet,vt relictũ ad pias causas.in repe.l.j.nu.34.C.de sacrosan.eccle. 11
Legata facta ad pias causas in testamẽto.in quo scienter est preteritus,vel exheredatus filius.an valeat:ꝛ idẽ de fideiusi.ibi.nu. 60.
6 Legatum pecunie factum fratribus minoribus tenet,si non est in maxima quantitate,ꝛ conuertitur per alios in eorum necessitates. lib.ij.minoric.nu.1. 144
Legatum pecunie factum minoribus in maxima quantitate presumitur in fraudem.ibi.nu.2.
2 Legatum quando extinguatur per nouationem.in l.nepoti.nu.1. ff.de fun.instru. 310
2 Legatũ incertũ vꝫ fauore alimẽtorũ.in l.sticho.nu.1.ff.de le.iij. 278
2 Legatum non repudiatur ante euentum diei, vel conditionis.in l. si ita scriptum.§.sub conditione.nu.1.ff.de lega.ij. 259
2 Legatum optionis est purum, quando familia redit in vnum.in l. si optio.nu.1.ff.de optio.leg. 307
2 Legatum liberationis importat,vt debitor acceptilatione liberetur.si est solus,ꝛ habet correum socium:sed si habet correum nõ socium pacto dꝫ liberari.in l.liberationẽ.§.nũc.nu.1.ff.de lib.leg. 328
2 Legatum factum vroꝛi de emptis,ꝛ que eius causa parata sunt,ꝫ prehendit vtrunq;.in l.ea tamen.nu.2.ff.de leg.iij. 286
2 Legatum vsufructus factum alicui quantum tempus duret, vt possit fieri estimatio:idem in alimentis.in l.hereditatum.nume.1. ff.ad leg.Fal. 374
2 Legatum libertatis videtur extinctum seruo alienato:non autem legatum alterius rei.in l.si seruo.nu.1.ff.de adi.leg. 335
2 Legatum non dicitur conferri in liberam voluntatem per ista verba,si capitolium ascenderit.item nec ista verba,si arbitratus fuerit.in l.j.nu.1.ff.de leg.ij. 252
Legatum relictum arbitrio legatarij quando valeat.ibi.nu.2.
Legatum collatum in arbitrium heredis an valeat.ibi.nu.3.
Legatum quando possit conferri in voluntatem tertij.ibi.nu.4.
Legatum relictum arbitrio tertij,eo non arbitrante legatum tenet.nisi arbitrium sit commissum conditionaliter.ibi.nu.9.
1 Legatum si fuit factum prioribus ciuitatis de centum,ꝛ Titio qui erat ex prioribus quinquaginta,Titius admittitur ad vtrunque legatum.in l.si consul.nu.2.ff.de adop. 29
4 Legatum vniuersale,videlicet quando legantur omnia bona,vel maior pars bonorum an equiparetur fideicommisso vniuersali. in ij.nu.6.C.communia de leg. 274
3 Legatum annuum dicitur incertum:ꝛ sunt plura legata.in l.si stichum,§.stipulatio.nu.14.ff.de verb.obli.fo.215.l.si cum pretinitione.nu.3.ff.quando dies leg.ced. 397
5 Legatum factum in testamento quando adimi possit in codicillis licet in testamento non fint confirmati.in auc.de resti.fide.nu.5. 61
2 Legatum collatum in voluntatem heredis,si sibi videbitur,valet. in l.si sic legatum.nu.1.ff.de leg.j. 242
4 Legatũ factũ vroꝛi de vestib9 nõ cõprehẽdit vestes,ꝛ ornamẽta per statutum prohibitas.in l.j.nu.1.C.nulli lice.in fre.lib.xj. 404
3 Legatum vitiat incertitudo rerum,ꝛ personarum.in l.cum expluribus.nu.1.ff.de manu.test. 82
2 Legatum alimentorum relictum ab eo, cui testatoꝛ nihil reliquit valet.in l.alio herede.nu.1.ff.de alimen.leg. 319
Legatum ad pias causas licet sit pro non scriptum tamen ab herede debetur.ibidem.
2 Legatum factũ a patre filio qui est in potestate aui,tenet.in l.quesitum.nu.3.ff.de leg.j. 245
2 Legatum ex quibus alienationibus reuocetur. in l.rem legatam. nu.3.ff.de adimen leg. 334
Legatum an reuocetur alienatione facta causa fenerandi.ibi.nu.5
Legatũ fundi nõ vꝫ reuocatũ.li3 alienauerit,ꝛ vsumfructum.ibi.nu.7.
Legatum non censet reuocatũ ex rei pignoratione,nisi sit pignorata pro tanto qꝫ non sit spes luitionis.ibi.nu.9.
2 Legati translatio qñ fiat cũ onere.in l.alũne.nu.1.ff.de ali.leg. 335
Legatum videtur ademptum per ademptionem oneris adiecti in vim modi.in l.alumne.§.Seia.nu.1.eo.tit.
2 Legatum factum de fundo Deuiano,si testatoꝛ habebat plures fundos separatos cum multis intermedijs qui omnes vocabãtur hoc nomine,non intelligitur de totali fundo,sed de vno solo.in l.j. nu.3.ff.de reb.dub. 335
2 Legatum annuum factum ciuitati an ita finiatur centum annis.sicut vsusfructus.in l.si vsusfructus.nu.1.ff.de vsufruc.leg. 297
2 Legatum vitiat adiectio facta ad legatum minuendũ;secus si ad augendum.in l.si peculium.§.si vero.nu.2.ff.de pec.leg. 315
3 Legatum factũ ciuibus ciuitatis debet accipi per curatores rei publice.in l.vrbis appellatio.nu.5.ff.de verb.signific. 483
2 Legatum vniuersitatis iuris valet etiam si incõmodum cõtineat in.l. um pater.§.mense.nu. .ff.de leg.ij. 269
Legatum vniuersitatis iuris equiparatur emptioni.ibi.nu.3.
Legatum potest habere incommodum.ibi.nu.4.
Legatũ factum de taberna intelligitur de loco non de mercãtia,ꝛ quando venat.ibi.nu.5.
Legans mercantiam videtur legare vniuersitatem creditorum ꝛ debitorum.ibi.nu.6.
Legatum factum de mensa non comprehendit locum.ibi.nu.10.
2 Legatum speciei factum creditori illam pure recipere debenti,valet.secus in legato quantitatis.in l.si mulier.§.si rem.numer.1.ff. de lega.ij. 276
Legatum in sumptibus quando valeat.ibi.nu.4.
3 Legatum nomine dotis est conditionale.in l.si dinortio.num.6.ff. de verbo.obligation b. 215
2 Legatũ debet censeri annuum ad pias causas.in l.annua.§.attilia. nu.4.ff.de annu.leg. 297
Legatum factũ perpetuo an duret vsq; ad centũ annos.ibi.nu.5.
2 Legatum optionis quantum ad ius est purum:quantum ad rem eligendum est conditionale.in l.si pãphylo.nu.1.ff.de opt.leg. 307
2 Legatum nominatim ab herede relictum fauore alimentorum debetur a substituto.in l.libertis.§.Lucius.nu.1.ff.de ali.leg. 318
2 Legatum vniuersale factum per verba generalia quando referatur ad tempus mortis:vel ad tempus testamenti.in l.si.§.qui indusam.nu.1.ff.de leg.ij. 275
2 Legatum factum de debito ei qui erat creditor actionis stricti iuris,valet quãdo creditor non habebat hypothecam.in l.si creditori.nu.4.ff.de leg.j. 203
4 Legatum annuum solutum in presenti quando obliget ad soluendum in futurum.in l.si.nu.1.C.de fideicom. 272
1 Legatum conditionale an impediat exactionẽ ex stipulatione pura:ꝛ an stipulatio conditionalis impediat exactionem ex stipulatione pura.in l.pecuniam.nu.1.ff.si cer.petat. 264
2 Legatum habitationis extinguitur morte,sicut legatum vsusfructus.in l.habitationis.nu.3.ff.de vsufruc.leg. 299
2 Legatũ de re futura aliena post mortem valet,ꝛ debeꝫ estimatio. in l.cum pater.§.cum pater.n.2.ff.de leg.ij. 269
2 Legatum dicitur reuocatum ob iniuriam ignoranter commissam. in l.j.nu.4.ff.de his qui.vt indig. 334
4 Legatum factum filijs spurijs per quod reuocetur.in l.j.num.2.C. de na.libe. 211
4 Legatum factum simpliciter quando videatur factum animo cõpensandi.in auth.preterea.nu.1.C.vnde vir ꝛ vroꝛ. 233
Legatum factum per vroꝛem viro computatur in lucro debito viro ex forma statuti vroꝛe premoriente.ibi.nu.2.
2 In legato facto de eo quod est in ciuitate,an cõtineantur que sunt in suburbijs.in l.vrozem.§.legauerat.nu.2.ff.de leg.iij. 284
2 Legatum hominis in genere valet,ꝛ est conditionale,ꝛ nullus certus est in obligatione sed per solutionem determinandus.in l.meum.§.duorum.nu.10.ff.de lega.ij. 263
Legatum dicitur causa lucrativa:etiam si fiat meritis precedentibus.ibi.nu.15.
5 Legatum factum vidue si non nupserit, an valeat,in §.què vero. nu.4.in auth.de nup. 22
4 Legatum an reuocetur ex sola presentia testatoris,ꝛ quomodo probetur presentia.in l. fideicommissum.nu.1.C.de fideicom. 274
2 Legatum vel condemnatio facta de ciuitate intelligitur de hominibus ipsius ciuitatis.in l.si finita.§.ex hoc edicto.numero 5.ff.de dam.infect. 35
2 Legatum non valet,si actus legatur sine itinere principaliter. in l. j.nu.1.ff.de adimen.leg. 312
2 Legatum quando faciat deficere mutatio materie,vel formę rei legate.in l.seruum filij.§.si pocula.nu.1.ff.de leg.j. 235

2 Legatum in diem quoad trāsmissionem stantis cedit a die mortis non quoad dominij acquisitionem. in l. sempronius. nu. 2. ff. de vsufruct. leg. 300

3 Legatum pro quo facto testamento & vivo testatore heres cauit. si reuocatur postea testamentū nō potest peti ex cautione. in l. Statius. nu. 1. ff. de iur. fis. 461

Legatum puero relictum alicui, vt non alienetur, & postea legatur simpliciter poterit alienari. ibid. nu. 2.

2 Legatum si non tenet, nec onus fideicommissi adiectum. in l. cum quis. nu. 1. ff. de leg. ij. 283

2 Legatum factum nisi heres voluerit, an sit purum vel conditionale. in l. fideicommissa. §. si sic. nu. 1. ff. de leg. iij. 277

Legatum commissum in arbitrium heredis. vel tertij, an valeat eo non arbitrante. ibi nu. 6.

2 Legatum factum in genere quomodo valeat. in l. legato generaliter. nu. 1. ff. de leg. j. 233

Legatū quando in genere est factum, & valeat, cuius electio sit an legatarij, an heredis. ibi. nu. 2.

2 Legatū ppetuū ā finitā cētū annis. i l. cū erat. n. 1. ff. de an. leg. 298

2 Legatum non vitiatur transpositione verborum. in l. quidam. nu. 1. ff. de pecu. leg. 314

2 Legatum vel fideicommissum legatum filio vel seruo, quando pater vel dominus repudiare possit, in l. is qui heres. §. nec ꝙ filius. nu. 10. ff. de acqui. here. 189

4 Legati agnitio qualiter intelligatur esse facta. in l. non dubium. n. 1. C. de testa. 239

Legati vnius agnitio an prodicet ī alijs legatis ñ agnitis. ibi. n. 2.

3 Si lego ꝙ habeo in vrbe Romana, tale legatū cōprehēdit edificia, & quid quando dicitur in ciuitate perusina. in l. vrbis appellatio. nu. 1. ff. de verb. signi. 483

2 Legata res si est multum a longinquo heres illam perquirit, & reducit sumptibus suis. in l. cum res. nu. 2. ff. de leg. j. 236

Legata re perempta estimatio vel ipsa res peti potest electiōe legatarij. ibi. nu. 5.

2 Legatū alternatiuum in corpore non reperit in rerum natura, & in pecunia vt in pecunia. in l. cum scriptum. nu. 1. ff. de do. prele. g. 305

2 Legata pte bonorū quātitas p re est in obligatione ppter difficultatē prestatiōis. in l. nō amplius. §. cum bonorū. nu. 1. ff. de le. j. 203

2 Legata quando debeātur cum testamentum irritatur ex causa preteritionis. in l. is qui in potestate. §. sed & si. nu. 1. ff. de leg. prest. 410

Legare non sufficit pro dote, nisi vere ita fit: quod facit ad multa. in d. l. is qui in potestate. §. ei qui dotem. nu. 1. ff. eo.

5 Legata plerunq; propter merita relinquuntur. in §. ordinatum. nu. 6. in auth. de here. & falci. 3

2 Legare de iure antiquissimo legata institutiōes, & fideicōmissa, & telas. tota in testamēto cōprehēsa cōplectit. in l. j. n. 4. ff. de le. 222

2 Legata simpliciter relicta ex persona heredis debentur, & defalcātur, ab ipso fideicommissario prestantur, & petitur. in l. marcellus. nu. 3. ff. ad treb. 381

2 Legata res pignorata p debito testōris qñ vt ab hērede luat, & agatur actione ex testamento. in l. si res obligata. nu. 3. ff. de leg. j. 239

4 Legata & fideicommissa & preteritio non cōseruātur per auth. ex causa. C. de libe. prete. in l. quidam. nu. 1. C. de fideicom. 272

4 Legata & fideicommissa licet sint nulla aliquo dānato ex pena, donatio tamen facta inter coniuges remanet firma. in l. res vxoris. nu. 1. C. de do. inter vi. & vxo. 208

2 Legata minima que dicātur, arbitrio iudicis relinquitur. in l. nisi dolo. §. quis. nu. 1. ff. si cui plus quam per leg. fal. 378

2 Legata caduca remanent apud heredem cum onere suo etiam de iure. ff. in l. celsus. nu. 1. ff. de leg. ñ. 256

2 Legata res & prohibita simpliciter alienari, quādo prohibitio valeat. in l. filiusfa. §. diui. nu. 5. ff. de leg. j. 250

2 Legata an debeantur quando aliquis succedit preter spem defuncti. in l. cum pater. §. cum existimaret. nu. 1. ff. de leg. ij. 269

2 Legata proprietate nō videt instrumentū esse legatū: secus si legatus sit vsusfructus. in l. cum pater. §. dote. nu. 1. ff. de fun. instru. 109

2 Legata habent naturam contractuum bonefidei. in l. j. §. quod si in annos. nu. 4. ff. de pen. leg. 315

2 Legata re si efficitur mea, habeo electionem petendi rem vel estimationem. in l. plane. §. quod si rem. nu. 1. ff. de leg. j. 232

2 Legata nō veniunt in substitutione vulgari. in l. marcellus. §. quidam. nu. 2. ff. ad treb. 382

3 Legata mihi res sub conditione si per heredē sub eadē cōditione. mihi legetur cōditione existente efficitur mea ex vna causa tantū: non ex duabus. in l. ij. §. ex pluribus. nu. 10. ff. de acqui. pos. 94

2 Legata particularia si ab eodem herede sunt prestanda per fideicom. vniuersale quod omnia imputabuntur in quartā. in l. in quartam. nu. 7. ff. ad leg. fal. 377

2 Legata relicta ab instituto in codicillis, quando a substituto debeantur. in l. quidam. nu. 1. ff. de iur. codicil. 219

4 Legata plura si alicui sunt in testamēto qñ possit vnum acceptare, & reliqua repudiare. in l. quidam. nu. 2. C. de iur. delib. 254

2 Legata & fideicommissa confirmata per auth. ex causa. C. de libe. prete. ex testamento rupto petuntur actione ex testamēto. in l. filiusfam. 14. ff. de iurisd. rup. test. 131

2 Legata vltra vires matrimonij an sint indebita de iure communi & ciuili. in l. si vero. nu. 1. ff. de testa. mili. 183

2 Legata facta seruis dotalibus quando sint virī, & quando mulieris. in l. si marito. §. si fundum. nu. 16. ff. sol. mat. 26

Legata ab instituto quando videntur relicta a substituto. in l. hec. nu. 4. ff. de leg. 1. 242

Legata facta in vno testamēto quando videntur repetita in alio testamento postea facto. ibi. nu. 8.

2 Legata pprietate an cēseant legata vsu. in l. seruū filij. §. si duos. nu. 3. ff. de lega. j. 35

2 Legata relicta ab herede debentur ab heredis heredis. in l. filius ta. nu. 1. ff. de alimen. leg. 192

4 Legata ad pias causas diminuuntur propter diminutionē patrimonij. in auth. similiter. in. 4. C. ad leg. Falc. 279

Legata ad pias causas minuūtur ppter debitū iure naturali. ibi. quis ali. testa. probi. 218

4 Legata & fideicommissa quando debeantur ex voluntate interpretis. in l. questionem. nu. 1. C. de fidecommis. 273

1 Legata ad pias causas minuuntur propter legitimam. in l. Papinianus. §. si Imperator. nu. 1. ff. de inoff. testa. 191

2 Legata centum que erant apud campsorem. & si heres nō soluerit, legauit vineam: heres si illa cētum expendit non potest illa centū dare sed dabit vineā. in l. talis scriptura nu. 3. ff. de leg. j. 125

1 Legata non debētur per auf. ex causa. C. de libe. prete. filio ignoranter preterito. in l. tale pactum. §. pater. nu. 4. ff. de pac. 106

4 Legata an debeantur rupto testamento ex causa preteritionis. in auth. ex causa nu. 6. C. de iiber. prete. 250

Legata in casu auth. ex causa. C. de lib. prete. petuntur ex testamento. ibid. nu. 20.

1 Legata debentur per authen. ex causa. C. de libe. prete. testamēto rescisso per querelam. in l. Papinianus. §. si ex causa. nu. 1. ff. de inoffi. testamen. 191

2 Legata facta filio emancipato in diem transmittuntur per eius suos heredes. in l. cum ex filio. nu. 1. ff. de vulg. & pup. 170

2 Legata particularia fideicommissis particularibus sunt erogata: & vniuersalia vniuersalibus. in l. si quis seruum. §. si cui. nu. 1. ff. de leg. ij. fo. 253. & l. j. nu. 4. 5. & 10. ff. de leg. j. 222

Legata parte bonorum an deducētur alia legata facta, licet deducetur ea alienum. ibi. nu. 6.

2 Legata ad hoc vt dicantur relicta a substituto impuberi. quomodo debeant concipi verba. l. qui duos. nu. 1. ff. de vulg. & pup. 171

Legata an dicantur relicta ab herede, vel a fideicōmissario in substitutione fideicōmissaria. ibi. nu. 2.

2 Legata domo & perēpta area casinate, vel petra aque. cenitis manerēt, nō debenē. in l. peculiū. §. quadrige. nu. 2. ff. de leg. j. 20

2 Legata res si est prestita extra iudicium an cautio peti possit. si domus. §. de euictione. nu. 1. ff. de leg. j. 2

2 Legata & fideicommissa reuocātur nuda volūtate. vel tacita & gravissimis inimicitijs. in l. si quis. §. non solū. nu. 1. ff. de adleg. 177

1 Legata ex testamento non debentur quando heres detrahit aditio si valuit iure pretorio: licet de iure ciuili sic. in l. nec ceteris. nu. 1. ff. de condic. indeb. 208

2 Legata an conseruentur per auf. ex causa. C. de lib. prete. vel testamento preteritione filij. in l. filium. §. omnibus. nu. 8. ff. de lega. prestan. 410

3 Legata an debeantur ex testamento imperfecto ratione voluntatis. in l. in testamento. nu. 1. ff. de fideicom. lib. 83

2 Legata mina frumenti quando intelligatur de ipso frumento. & de ipso vase. in l. Titia. nu. 2. ff. de leg. 2. 257

1 Legata a quo peti debeant, cū heres succubuit in querela. in l. repudiantis. §. cum contra testamentum. nu. 3. ff. de inoff. test. 104

4 Legata facta pro redemptione captiuorū valent: licet heres adeatur, in auf. si captiui. nu. 1. C. de epi. & cler. 35

2 Legata domo an veniant penus & granaria. in l. vrsi. nu. 3. ff. de leg. ij. 29

2 Legata quātitate in genere quelibet quātitas que soluatur: presumitur facta ob causam legati. in l. Lucius. nu. 3. ff. de leg. ij. 27

4 Legata relicta a filio perpetuo indistincte debentur per tot. de prestan. in l. j. nu. 2. C. de bon. pos. contra tab. 29

2 Legata testamento cōtra tabulato an a substituto debeātur omnibus, vel prout a pupillo debentur. in l. & si contra. nu. 1. ff. de vulg. & pupilla. 170

3 Legata conditionalia ꝙ non transferūtur ad suos. in l. is cui. nu. 1. ff. de act. & obl. g. 20

2 Legata re in qua testator debet tantum partem, videtur legata pars. & non tota: etiam si dixit rem meam. in l. serui. §. cum fundus. nu. 1. ff. de leg. j. 224
Legato toto fundo, vel si est factum legatum ad mensuram totus fundus. vel integra mensura debetur etiam si totus non sit testatoris. ibi. nu. 5.
Legato toto fundo suo in quo testator debeat alteri partem actio ne personali. illa pars non cedit legato. ibi. nu. 6
2 Legato podere q̃ testator habet in tali loco, intelligitur de eo, q̃ habeat eo tempore. in l. j. nu. 7. ff. de reb. dub. 335
2 Legato generali habitationis, vel vsufructus nõ derogatur per legatum proprietatis. in l. Sempronio. nu. 1. ff. de vsufru. leg. 300
2 Legato vestimẽtorum facto vxori veniunt vestes festine. & non festine. in l. si. §. vxori. nu. 1. ff. de aur. & arg. leg. 327
2 Legato lecto an veniat culcitra. in l. librorum. §. sunt tamen. nu. 1. ff. de leg. iii. 286
2 Legato fundo. & si nollet dare fundum, debeat heres centum: tale legatum non dicitur alternatiuus. in l. si quando quis. §. heres. nu. 2. ff. de leg. j. 248
2 Legato generali per speciale non derogatur. quãdo sit simpliciter nõ ob eandẽ causam. in l. Titia. §. qui marco. nu. 1. ff. de an. le. 297
Legatum alimentorum non est reiterabile. ibi. nu. 2.
2 Legato generis derogatur per legatũ generis subalterni vel speciei. in l. j. nu. 1. ff. de an. & arg. leg. 323
2 Legato simpliciter fundo proprietas intelligitur legata. in l. filios. nu. 1. ff. de vsufru. leg. 302
2 Legato vie simpliciter facto videtur repetita cõditio adiecta fundo. in l. si fundum. nu. 1. ff. de ser. leg. 302
2 Legato fundo instructo quid veniat. in l. si cui fundum. nu. 3. ff. de fun. instru. 310
2 Legato optionis generis quatuor modis renuntiatur. in l. homine. nu. 3. ff. de opt. leg. 308
Legatum optionis quantum ad ius est purum. ibi. nu. 6.
1 Legato grano quod est ꝑ Deursũ venit granum quod est in comitatu. in l. j. §. cum vrbem. nu. 1. ff. de off. prefe. vrb. 37
2 Legata arbore an cedat solum, vbi est arbor. in l. si fundum. §. qui fundum. nu. 1. ff. de leg. i. 242
2 Legato podere quid veniat. in l. lei. §. tyrãne. n. 1. ff. de fun. inst. 312
2 Legato generali per minus generale derogatur. in l. vxorem. §. cocilius. nu. 2. ff. de leg. iii. 284
4 In legatis recidatur a persona secus in contractibus. in l. si duobus §. sed & si quis. nu. 1. C. communia de leg. 275
2 Legati agnitio illud operatur in legatario. q̃ aditio quo ad heredem. & q̃ ista equiparatio sit bona. in l. legatũ. nu. 1. ff. de leg. ii. 271
3 Legati conditio superueniens post litem contestatam. & ante conclusionem in causa. videtur in iudicio reducta. in l. si mater filij. §. eandem causam. nu. 5. ff. de excep. rei iud. 191
2 Legatis omnibus prędiis non venunt prędia pignori obligata in l. qui habebat. nu. 1. ff. de leg. iii. 294
2 **Legatarius** si nõ implet modus a testatore adiectũ legatum sibi solum renocatur. in l. liberto suo. §. Lucius. nu. 1. ff. de an. leg. 297
Legatarius debet sustinere commoda & incommoda. in l. cũ filius §. Lucio. nu. 1. ff. de leg. ii. 297
4 Legatarius si accipiat sua authoritate possessionem rei legatę vacantem, non admittit ius suum. in l. vna. nu. 3. C. quorum leg. 332
4 Legatarius si aliquid commisit, q̃ si testator scivisset, non legasset, quando repellatur exceptione. in l. fideicommissum. numero 2. C. de fideicom. 274
2 Legatarius quomodo possit esse testis in testamento. in l. qui testamento. nu. 1. ff. de testa. 110
2 Legatarius non potest optimum eligere. in l. quoties. numero 2. ff. de opt. leg. 306
4 Legatarius particularis quando detrabat Falsidiam quod non est ex persona sua. in l. j. nu. 2. C. communia de leg. 274
2 Legatarius an habeat tacitam hypothecam. & q̃ ꝑferatur eredi toribus. in l. is cui. §. postquã. nu. 1. ff. vt in poss. leg. vel fideicõ. 400
2 Legatarius quando possit partem agnoscere. si vna res legatur, vel plures. in l. neminem. nu. 2. ff. de leg. ij. 253
2 Legatarius eligit natura in legato generis habente certos fines. in l. si domus. nu. 1. ff. de leg. j. 240
2 Legatarius partis bonorum qualiter formare debeat libellũ. in l. non amplius. §. cum bonorum. nu. 2. ff. de leg. j. 230
2 Legatarius quando teneatur dare equũ heredi, vt vadat ad perquirendum seruum. in l. si seruus. nu. 1. de leg. j. 247
2 Legatarius singularis non detrabit falcidiam. in l. cohęredi. §. quęsita. nu. 1. ff. de vulg. & pup. 171
Legatarius certe rei licet rogetur restituere vniuersaliter occasione talis legati non detrabit Falsidiã nec Trebellianicã. ibi. nu. 2.
2 Legatarius cui habitatio est relicta. si decedit intra annum, non trãsmittit habitationem illius anni ad heredes. in l. habitationis. nu. 2. ff. de vsufru. leg. 299
2 Legatarius an sit ille. in quẽ iussus est quis implere conditionem. in l. si ita heres. nu. 2. ff. de condi. insti. 177
3 Legatarius sufficit q̃ sit capax legati tempore mortis. in l. qui huiusdam §. quando autem. nu. 1. ff. de iur. fis. 456
2 Legatarius concubans cum vxore defuncti post mortem est indignus legato: & applicatur fisco. in l. j. nu. 3. ff. de his quib. vt indi. 44
2 Legatarius agens de euictione petit ab herede rem legatam. in l. si domus. §. de euictione. nu. 6. ff. de leg. j. 281
4 Legatarius potest petere interdictos sibi exhiberi illam particulas testamenti. que pro se facit. in l. vna. nu. 2. C. de tab. exhib. fo. 338. l. ij. §. diem. nu. 2. ff. quamad. testa. aper. 209
5 Legatarius quando detrabat Falcidiam. in §. his igitur. nu. 3. in auth. de her. & falc. 2
2 Legatarius cui legata sunt minuta alimenta, licet non satisfiet. tamen cauere debet. in l. nisi dolo. §. quamuis. n. 2. ff. si cui plus quã per l. gem Falcid. 378
2 Legatarius potest propria authoritate ingredi rem legatã quando testator hoc mandat. in l. nemo potest. nu. 10. ff. de leg. j. 238
2 Legatarius vniuersitatis cauet heredi de indemnitate. in l. Cuspater. §. mense. nu. 2. ff. de leg. ij. 291
1 Legatarius denuntiat heredi ante litem contestatam: emptore vero post. in l. heres. nu. 1. ff. de euict. 422
2 Legatarius si admittitur ad partem suam de iure speciali & contra voluntatem testatoris, tunc non habet ius accrescendi. in l. re coniuncti. nu. 43. ff. de leg. iii. 291
Legatarius admissus ad partem de iure speciali secundum voluntatem testatoris, non habet beneficium iuris accrescendi. quando heres a quo prestandum est legatum: admittitur contra voluntatẽ defuncti: secus si succedit secundum voluntatem. ibi nu. 44
5 Legatarius potest assistere liti exercende. ne colludatur, quando res litigiosa legatur. in auth. de litigio. nu. 7
Legatarius compellit heredem ad agẽdum pro re sibi legata. ibi. numero 8.
4 Legatarius non potest esse testis pro herede, quando testamẽtum potest probari per duos testes. in l. omnibus. §. lect. numero. 5. C. de testibus. 163
2 Legatarius in re legata habetur loco heredis. in l. huiusmodi. §. Sempronius. nu. 1. ff. de leg. j. 243
2 Legatarius quando non implet modum. q̃ non potest. retinet legatum: si vero non implet. q̃ non vult contra eum dantur tria remedia. in l. quibus. §. terminus. nu. 17. ff. de condi. & demon. 358
Legatarius si non impleat modum impossibilem, an retineat legatum. ibi. nu. 18.
2 Legatarius vel minister nudus quam cautionem teneatur prestare cum triplex est cautio. in l. dotis. nu. 3. ff. si cui plusquam per legem Falcidiam. 378
3 Legatarius licet rem legatam occupet. & heredi restituat actio tamen sibi contra heredem durat. in l. j. nu. 2. ff. quor. leg. 163
2 Legatarius vt legatum cõsequatur, debet esse capax tempore mortis in l. non oportet. nu. 1. ff. de leg. ij. 260
2 Legatarius si efficiatur monachus conditione pendente nõ extinguitur legatum. in l. interdidit. nu. 1. ff. de condi. & demon. 361
2 Legatarius qua actione agat pro furto commisso circa rem legatam. in l. si heredis. nu. 2. ff. de leg. j. 226
2 Legatarius quomodo probet q̃ testator habuit animũ dupliçandi. in l. Lucius. nu. 2. ff. de leg. ij. 273
2 Legatario quomodo debeatur, si legatur res emphiteutica. & plenum dominium superueniat testatori. in l. seruum filij. numero 2. ff. de lega. j. 215
2 Legatario tenetur ad estimationem qui alienat rem legatam. in l. si quis inquilinos. §. conferunt. nu. 1. ff. de leg. j. 248
2 Legatario quando debeantur acquisita per seruum legatum ante mortẽ testatoris. in l. si tibi. §. cum seruus. nu. 3. ff. de leg. j. 244
2 Legatario optionis statuitur terminus ad eligendum: quo elapso re non existente integra, eligere non potest. in l. mancipiorum. nu. 1. ff. de opti. lega. 307
2 Legatario quando sit cavendum & quando heredi in casu. §. si. decẽ. l. i. ff. vt leg. seu fideicom. nu. 2. 398
Legatarius partis conditione pendente an interim possideat totam. ibi. nu. 3.
2 Legatario mortuo ante existentiam conditionis possibilis legatũ extinguitur: secus in conditione impossibili. in l. ab omnibus. §. in testamento. nu. 1. ff. de leg. j. 247
2 Legatario duplici remedio succurritur, quando heres non vult recipere liberationem pro implemento conditionis, nec soluere. in l. Julia. nu. 2. ff. de condi. & demon. 360
4 Legatarij quando teneantur conferre ad expensas factas per heredem in recolligendo testamentum. in l. fina. §. in computatione

nu.2.C.de iud.delib. 259

3 Legatarij etiam iure digestorum habent tacitam hypothecam. in l.creditoribus.nu.2.de separa. 158

Legatarij non preferuntur creditoribus chirographarijs: nisi in eo quod remanet prius satisfactis creditoribus.ibi.nu.3

2 Legatarij contra quem agant,qñ sententia est lata contra heredez non descendentem,in l.si seruus.§.si hereditatis.n.j.ff.de leg.j. 237

4 Legatarij debet citari.in auth.si omnes.nu.6.C.si minor ab here. se abstineat. 102

5 Legatarij in causa §. ad hec.in auth.vt spõ.largi.an sint citandi. in d.§.ad hec.nu.6. 58

4 Legatarij. si sunt coniuncti verbis.& disiuncti re.tũc portio vnius deficiens remanet apud alios sine onere per ius non decrescendi in l.j.§.vbi autem.nu.2.C.de cadu.tol. 281

4 Legatarij contra quem agant.quando est controuersia de heredi tate.in l.si.nu.2.C.de peti.here. 134

2 Legatarij ex primo testamento quantum ad heredem babẽtur vt creditores.in l.vnum ex familia.nu.4.ff.de leg.ij. 265

3 Legatarij an possint appellare a sententia lata contra heredem.l. a sententia.§.si heres.nu.j.ff.de appel. 441

5 Legatariorum factum censetur vnum. in §. non autem.nu.2.in au then.de here.& fal. 5

5 Legatarij in cõfectione legatarij debent nominatim citari,si sunt certi.in §.si enim.nu.3.in auth.de here & fal. 5

5 Legatarij & fideicommissarij citandi sunt in confectione inuentarij.in §.hic nobis.nu.5.in auth.de here.& fal. 4

3 Legari an possit meretrici.in l.affectionis.nu.2.ff.de dona. 66

2 Legari potest a patre filio.si legatum confertur in tempus existen tie sui heredis.in l.filium.nu.1.ff.de aur.& arg.leg. 325

2 Si legatur res & estimatio,debetur vtrumq;.in l.plane §.si eadem res.nu.1.ff.de leg.j. 232

2 Legari illi nõ potest,cum qua est matrimonium illicitum.in l. vxori maritus.nu.1.ff.de vsufru.leg. 300

3 **Legatus** de latere non poterit concedere castra ptinẽtia ad curiam Romanam.nisi hoc esset sibi expresse a papa concessum.in l.prohibere.§.plane.nume.6.ff.quod vi aut clam. 182

Legationis officium probatur per literas delegationis.in l.legato.nu.1.ff.de legationib. 475

1 Legatus existens apud hostes.testabitur secundum consuetudinẽ sue ciuitatis.non hostium.in l.quia latrombus.n.3.ff.de testa. 109

1 Legati pro repetsalijs non possunt capi etiam per loca,vbi tranſeunt,in l.ũ.§.legatis.nu.1.ff.de iudi. 180

2 Legatus si contulit duobus prebendam,& nescitur cui primo fuerit concessa,an sit in potestate eius cõfirmare,quem velit,in l.si duas. nu.6.ff.de excusa.tut.& cur. 87

4 Legatus in prouincia qñ comparatur procõsuli, potest facere the saurarios.l.l.precepit.§.illud.nu.2.C.de can.o largi.lib.x. 384

2 **Legitima** impuberis de illo fideicõmisso detrahitur, sicut Trebellianica. in l.coheredi.§.quod si heredem.nu.3.ff.de vulg.& pupil. 171

2 Legitima an possit tolli,vel minui p statutũ & ã dos succedat loco legitime.in l.titio cõtum.§.ttiogenero.n.6.ff.de cõdi.& demõ. 362

4 Legitima filio ingredientis nõ debetur,nisi post mortẽ naturalem patris ingressi.in auth.si qua mulier.nu.2.C.de sactosan.eccl. 24

5 Filius an possit cogere patrem vt det sibi legitimam. in authẽ.de trien.& semis.nu.2. 20

5 Legitima filiorum in minus portione sua institutorum altero filio exheredato & extraneo vniuersaliter instituto quanta sit in auth.de trien.& semis.nu.8. 20

5 Legitima non minuatur ob relicta ad pias causas.in §.si autẽ heres.nu.4.in auth.de eccl.tit. 60

4 Legitima non perditur per non confectionem inuentarij. in auth. sed cum testatores.nu.11.C.ad legem Falcid. 279

1 Legitimam minuunt libertates.in l.Papinianus.§.quarta.nu.1. ff.de inoff.testa. 190

2 Legitima filij per quos suppleatur.quãdo est relicta minus quarta in l.in quartam.nu.3.ff.ad legem Falcid. 377

5 Legitima debetur liberis,& parentibus: interdũ etiã fratribus. in auth.de heredi.& fal.nu.8 2

2 Legitima an debeatur in proprietate an in vsufructu.l.vxori. nu. 3.ff. de vsufr.leg. 300

5 Legitima voluntas dicitur que non refragatur legibus. in authẽ. de here.& Falci.nu.6. 2

2 Legitima filij quando probanda sit coram episcopo:& quãdo possit probari coram seculari.in l.Titia.nu.3.ff.solu.mat. 28

4 Legitime replete sit ipso iure,si petatur.in l.scimus.nume. 1.C.de inoffi.testa. 130

4 Legitima minus quando relinquitur,agitur ad supplementũ. in l.communiter.nu.1.C.de inoff.testa. 130

Legitimam sufficiebat olim quoquo titulo relinqui.ibi.nu.1.

Legitimum ad supplementum quando quis agit. contra quos debeat agere.ibi.nu.4.

1 Legitima quanta sit si habens matrem & fratres exheredem instituat:& matrem in re certa.& illa agat ad supplemẽtum legitime.in l.pater filium.nu.14.ff.de inoffi.testa.

5 Legitima quando debeatur filio in vita patris.in §.si quis.nu. 10. in auth.de here.& fal. 192

1 Legitima parentum hodie ita aucta.sicut legitima filiorum.in l.pater filium.num.6.ff.de inoffic.testamen.fol.192.& auth.nouissima. nu.2.C.eod.

2 Que imputentur in legitimã.in l.in quartã.n.10.ff.ad l.Falci. 377

5 Legitima parentum vel filiorum quãdo possit statuto tolli vel minui.in auth.de here.& fal.nu.11.

Legitima excludebat fratrem a querela inofficiosi testamenti. ibi. nume.12. 2

5 Legitima debetur ascendentibus etiam titulo institutionis descendentium.in auth.de ter.ten.& semis.nu.10. 2

2 **Legitimandi** modus per principem non est expressus de iure digestorum.sed.ibi.nota. in l.Gallus.§.nunc de lege.nu.6.ff.de lib.& posth. 20

2 Legitimandi adulterinos potestatem habens.ites incestuosos non poterit legitimare adulterium & incestuosum simul. in l.fina scriptum,nu.1.ff.de libe.& posth. 157

3 Legitimandi spurios potestas,item incestuosos alicui cessa.plene legitimare spurios & incestuosos.in l.ũ.n.2.ff.de verb.obl. 205

3 Legitimari debet in primis persona.quando aliquis defendit.inter quos.§.alieno.nu.2.ff.de dam.infe. 48

5 Legitimari per subsequens matrimonium efficiuntur in patris potestate.etiam si sobolem legitimam habeat pater.in authẽ. qui. mod.nat.effic.sui.nu.2 34

Legitimatus per oblationẽ curie efficit in patris potestate.ibi.n.3.

Legitimatus per rescriptũ principis est in pris potestate.ibi.n.4.

Legitimatio per rescriptum.habet locum.si filij per matrimonium legitimari non possunt.ibi.nu.5

4 Legitimatus per traditionẽ curie efficit legitimus etiam ad succedendum ab intestato.in l.eos qui.nu.4.C.de bis qui sponte.li.vi

5 Legitimatus per rescriptum succedit agnatis & cognatis patris. in §.tribus.nu.2.in auth.qui.mo.na.effi.sui. 42

Legitimatus in testõ pris an succedat agnatis & cognatis.ibi.n.5.

5 Legitimatus habet querelam contra testamentum paternum in auth.quib.mo.na effi.sui.nu.17 34

5 Legitimatus an habeatur pro legitimo quo ad omnia.in auth. quib.mo.na.effi.sui.nu.12. 34

Legitimatus an quis dicatur quo ad actus seculares:& quo ad successiones in terris.l.in quibus ecclesia non habet temporalem iurisdictionem.ibi.nu.13.

5 Legitimatus per subsequens matrimonium etiam quo ad ordines est legitimus,& quo ad omnia.in §.tribus.num.5.in auth.qui.mo. nat.effi.sui. 42

Legitimatus per principem nõ dicitur legitimus quo ad ordines & omnia.ibi nu.9.

5 Legitimus per matrimonium habet omnia remedia contra testamentum.que haberet legitimus & naturalis.in §.dubitatum.n.5. in auth.de incest.nu. 17

5 Legitimatus per oblationem curie efficitur legitimus tantũ quo ad succedendum patri:non autem aliis.in §.nullum.nume.14. in auth.quib.mo.na.ei.suffr. 42

5 Legitimati sunt legitimi successores pris.in auth.qui.mo.na.effi.sui. 42

Legitimati qualiter succedant agnatis.ibi.nu 8

5 Legitimatus per pontificem an sit legitimus quo ad actus seculares & successionem.in §.tribus.n.10.in auth.qui.mo.na.effi.sui. 42

5 Legitimatus per oblationem curie efficitur in patris potestate.in auth.quib.mo.nat.effi.sui.nu.3. 42

2 Legitimatio facta de naturali per principem retrotrahitur.in l.ũ. nu.10.ff.de vulg.& pupil. 155

5 Naturalis legitimus per subsequens matrimonium contracta post natiuitatem legitimi an habeat ius primogeniture.vbi qñc.in §. tribus.nu.12.in aut.qui.mo.na.effi sui. 42

5 Legitimatio per rescriptum principis habet locum,si filij legitimi non existunt.in §.si igitur.& in auth.qui.mo. na.effi.sui 42

2 Legitimatio an possit fieri per procuratorem.in l.expulare.nu.18. de excu.tuto.& cur. 92

1 Legitimatio adoptio,& emancipatio.an possit fieri per procuratorem.in l.post mortem.§.neq;.nu.1.ff.de adop. 34

5 Casus in quibus legitimatio permittitur.in §.qualiter legitimatur. 19.in auth.quib.mo.na effi.sui. 42

5 Legitimatio an possit fieri per comitem Palatinum in terris ecclesie.in §.nullum.nu.5.in auth.quib.mo.na.effi.sui. 42

Legitimatus post testamentum.an testamentum rumpat.ibi.

Legitimatus

2 Legitimatio potest impetrari per procuratorem.in l. Gallus .§: fositan.nu.7.ff.de lib.7 post, 125
5 Legitimatio est voluntarie iurisdictionis.in §.qualiter legitimi. nu.3.in auth.quib.mo.na.eff.sui. 42
Legitimari potest absens.ibi.nu.4.
5 Legitimatio facta ex nominatione facta in filiū.an habeat locū etiam si filij legitimi supersunt.in §.ad hoc.numero 4.in authē.vt liceat matri 7 ame. 56
Legitimat⁹ p notationē succedit agnatꝰ 7 cognatis pfis.ibi.n.5.
5 Ratio quare in absentem fit leg timatio non adeptio.i §.qualit legitimi.nu.5.in auth.qui.mo.na.eff.sui. 42
5 Legitimatio per principis rescriptū fit in subsidium.7 illis casibus,in quib⁹ non pōt fieri legitimatio per matrimonium.ibi.nu.6.
5 Legitimatio est restitutio natalib⁹.in auth.qui.mo na.eff.n.4.34. legitimatio ad tēpus natiuitatis trahit.7 conceptionis.ibi.n. 15.
2 Legitimus vel consanguineus an possit esse idem.l.cuꝫ quidam. §.quod dicitur.nu.1.ff.d. acquir.here. 194
2 **Legi** intell'gitur perspici oculis.que scripta sunt.l.j.nu. j. ff.de his que in testa.delentur. 133
4 **Leena** parit frustra carnius,per clamorem inspirat in eos spiraculum vite.in l.ſi.nu.6.C.qui.ex cau.maio.109
6 **Leo** Urius,7 similia sunt pingēda erecta.eleuata,7 ore mordact.ac pedibus radentibus.tract.de insig.nu.16.162
1 **Lesus** in maiori tēpore anni restituitur ad totum annum. il.nec nō.§.ſi qs lesus.n.2.ff.qui.ex cauſ.ma. 170
2 Leſio.quando petitur reductio ad arbitrium boni viri, qualiter probetur.in l.Lucius.§.heres.nu.3.ff.ad Trebel. 296
4 **Letania** nō potest fieri sine lumine 7 cruce.i authē.sed nouo iure.nu.7 .C.de epiſc.7 cle. 29
4 **Leue** dicitur secundum qualitatem personarum.in l. diuus. tu. 3.ff.de bo.dam. 434
4 Leuius portatur quod a pluribus portatur.in l.actores. nume.j. C.de eract.lib.x. 382
4 **Lex** loquens de mente capto nō habet locum necessario i furioſo.in l.ſi furioſi.nu.j.C.de nup. 200
2 Lex magis sequitur naturam vltime voluntatis.quā contractus. in l. translatio.nu.j.ff.de adi.leg. 333
2 Legum correctio non inducitur ex dictione taxatiua tantum.in l. ſi quis.§.cum Titio.nu.2.ff.de adi.leg. 333
3 Lex prebet securitatem omnib⁹.in l.capitalium.§.ad statuas.nu. 1.ff.de pen. 431
2 Lex non potest extendi ratione identitatis.quādo inducere ꝛ correctio.in l.Gallus.§.ille casus.nu.1.ff.de lib.7 posth. 126
5 Lex capit coniecturam. ex voluntate defuncti.in §.ſi quis.nu.4.in auth.de here.7 fal. 3
5 Lex nouā quando trahatur ad preterita pendentia tamē per appellationem.in auth.de his qui ingre.nu.18. 29
2 Lex semper est certa de eo qꝺ est certum in natura.in l.vētre.n.2, ff.de acquir.here, 201
5 Lex facit illum iudicem,7 vltorem.in quem vindictam collocat.in §.his quoq⁹.nu.3.in auth.vt licē.mat.7 ante. 56
4 Legū correctio non inducitur ex identitate rōnis.nisi quatenus.i lege fit expressum.i auth.qui relictum.n.1.C.de indi.vid.tol. 269
3 Lex in dubio debet intelligi de actione,de qua tractatur in titulo, sub qua est fituata.in l.ſi hominem.nu. 1.ff.de solut. 307
4 Legem nouam ponimus extendere per legem antiquam.i auth. sed cum testator.nu.4.C.ad legem Fale. 280
4 Lex vel statutū potest facere.qꝺ munus extraordinarium sit ordinarium.in l.j.nu.2.C.de iudi.lib.x. 382
Item qꝺ collecta sit munus reale:licet imponatur persone pro rebus.ibi.nu.3
2 Lex quando dicit opinio omnium fit est.ex supra scriptis pbari debet.in l.Labeo.nu.12.ff.de supel.leg. 316
3 Lex quando requirit actum cū aliqua qualitate.non sufficit actus sine qualitate:nec qualitas sine actu.in l. Fulcinius.§.cum hoc.nu. 1.ff.qui.ex cau.in poſſ.eatur. 151
5 Lex bona 7 equa quando tolli possit per contrariam consuetudinem.in auth.neqs virum quod ex dot.est.nu.2. 51
1 Lex quando non assistit.nec resistit obligationi.tunc nō impeditur naturalis obligatio.in l.ſi non sortem.nu.1.ff.de condi.ind. 302
Lex ſi resistit obligationi.non nascitur nec cuilis nec naturalis. ibi.nu.2.
6 Leges ſi aliquid disponūt:an 7 quādo testator possit aliud disponere.cons.clvi.nu.4.lib.1. 53
6 Lex non est ad impropriū trahenda vbi potest operari secū dum propriū verborum significatum.cons.cexxix.nu.2.lib.j. 73
6 L.j.cum gl.C.vbi in rem actio.quomodo intelligatur.cōſi.ccxxix. nu. 2.lib.j. 71
6 Lex vel testator mandans aliquid fieri,7 aliquo presente,intelligi intelligente,trac.testimonior.nu.18. 204
6 L.hac edictali.§.ad hoc.C.de.pa.iur.fir. collatio.decima.de qua iurisdictione loquitur.consi.clxxix.nu.11.lib.j. 63
3 Lex generaliter loquēs nō pōt per hoiem.sed p legē restringi causa fuetatis euitande.in l prospexit.num.1.ff.qui 7 a qui.manu.65
Lex generalis ex defectu rōnis non restringit etiā qꝺ quis amittat lucrum:secus ſi damnificatur.ibi.nu.2.
2 Lex loquens in vno casu extenditur ad alium casum per legem antiquam.in l.marcellus.nu.6.ff.ad treb. 381
2 Lex presumit qꝺ mater excoriaret filium propter secundum virum in l.ſi quis suo.nu.15.ff.de testa.tutel. 55
4 Lex loquens in auunculo non extenditur ad patruos, amitas, vel materteras.in l.illam.merito.nu.2.C.de colla. 235
Lex quando non distinguit an distinguendū sit.in l.ab hostibus.§. sed quod.nu.2.ff.qui.ex cau.ma. 170
2 Leges Digestorum an fuerint facte post aduentum Christi. in l. spadonem,§.iam.nu.1.ff.de excu.tut.7 cur. 91
4 Lex scripta in dubio quando presumatur facta ad patris postulationem.in l.j.nu.14.C.de bo.vacan.lib.x. 337
3 Lex noua quando trahatur ad preterita 7 pendentia.in auth. vt cū de appellel.cog.nu. 3. 54
Lex noua etiam ſi dictum sit qꝺ trahatur ad pēdentia,an trahatur ad pendentia per appellationem.ibi.nu.4.
Lex specialis facta super vna causa ita instante actore, vel reo qō non valet. ibi.nu.5.
3 Lex disponens aliquem ex aliquo contractu obligari, impedit ciuilem 7 naturalem obligationem.in l.cum lex.numero 7.ff.de fide iusſor. 286
Lex disponens qꝺ aliquis contractus inter aliquos non valeat.qd importet verbum non valet.ibi.nu.8.
Lex ſi annullat contractū factum inter aliquos ſi aliquid non fuit obseruatum,non impeditur obligatio, sed paratur exceptio. ibid.
Lex cassans contractum ex post facto non tollit ciuilem obligationem.ibid.
Lex disponēs qꝺ ex aliquo ℈ tu actio petitio veniat deb. vel qꝺ aliqs nō audiatur nō impedit oriū actionis: ſi aliter de iure cōi oriebat. sed iudicis officium sic.ſi ex illo actu oriebatur.ibi.nu.9.
Lex qñ prohibet aliquid nōalienari,7 sic executioni restitit impedit tacite contractum,obligationem.7 actionem.ibi.n.10.
4 Lex qñ aliquid prohibet licet vltra non procedat,ſi quid est,nullū est.ini.non dubium.nu. 3.C.de leg. 33
Lex qū recipiat interpretationem extensiuam.ibi.nu.8.
Lex generalis 7 verbū generale qñ recipiat restrictionē.ibi.n.9.
Recedere a verbis legis quando quis possit.ibi.nu.10.
4 Legem offendens expresse,7 eius verba facit cōtra legem.in l.nō dubium.nu.5.C.de leg. 34
2 Lex coniecturans mentem testatoris.intell'gitur, nisi aliter de voluntate appareat.ini.licet.nu.1.ff.de leg.1. 242
5 Lex introducta ad dotis augmentū.non debet in eius preiudicium redundare.in auth.de.imo.bo.ante.nu.3. 31
4 Lex ſi.C.de edi.diui adr.tol.7 inter dictum quorum bonorum,quō differant.in d.l.ſi.§.finautem.nu.5.eo.tit. 262
Et quō ea dem.l.ſi.non differat a petitione hereditatis.ibi.nu. 6.
4 Lex communis 7 consuetudo quomodo differant.in l.ij.numer.5 C.que ſit lon.consue. 358
Lex municipalis 7 consuetudo quomodo differant.nu.6.
3 Lex prohibens actum,7 penam imponens.qñ videatur actum annullare.in l.pretor.att.nu.3.ff.de ope.no.nun. 25
5 Leges 7 senatusconsulta non sufficiunt ad omnia.in auth.qui.mo. na.nu.1. 34
6 Leges qñ seruande sint in foro canonico.in §.ſi quis vero.nu.3.in authen.de sanctiſ.epiſ. 63
2 Lex nunꝗ fingit donationem in mulierem,qñ matrimonium non sequitur.in l.ſi cum dotem.nu.7.ff.sol.mat. 15
5 Legis dispositio cessat cā cessante.in auf.de nup §.ſi vero.na.1.21
Lex inducta propter causas finales.ſi cesset vna,tamē remanet legis dispositio.ibi.nu.2.
1 Lex qñ non videt questioni proposite,videt determinare p ea parte que vltimo ponitur in l.bona fides.nu.2.ff.depoſi. 367
4 Lex facta in priuilegium alicuius statum incipit habere effectum, in l.duc.nu.1.C.de decu.lib.x. 378
4 Lex debet extendi per identitatem rationis.in l.respublica.n.2. C. qui.ex.cau.maio. 109
5 Lex vel constitutio post quantum tēpus liget.in auth.vt in priua. domi.nu.3. 30
3 Lex dispensans super his que sunt iuris.etiam per verba denotantia fictionem.dicitur vere facere,7 non per fictionem.in l. finis qui pro emptore.nu.28.ff.de vsucap. 116
2 Lex falcidia a falcido dicta vel a falce:qꝺ sicut falx resecat.in l.j. nu.1.ff.ad leg.falci 367
5 Lex noua nō l gat etiā ſi intra duos mēses de ea habita fuerit ou

titia.nisi elapsis duobus mensibus.in auth.vt fa.no.cõsti.nu.6. 32
5 Dictum generale legis recipit restrictionẽ de habilitate.in auth. de nup.nu. 3. 21
5 Leges ad possibilia adaptantur.in auth de here.ꝛ fal.nu.5. 2
4 Lex nõ trahitur ad preterita im perfecta.in l.cõtractus.in ꝟ.lec. nu.6.C.de fide instr. 171
2 Quãdo in l.vel statuto debeat dici.§.vel vers.ꝛc.in l.ꝛ pepercerit §.filius.nu.9.ff.de lib.ꝛ post. 115
1 Lex simpliciter loquens restringitur, ne sequatur absurdum in l' furti.§.pactus.nu.2.ff.de his qui no.infa. 117
4 Lex cõis ertẽditur ad lites pẽdentes. statuta.ꝛ reformationes.nõ etiã si exẽsse dicat.in l.sancimus.n.18.ꝛ 19.C.de sacrosan ecc. 27
6 Lex ad reprimendum quod facta fuit per coronationem imperatoris.ꝛ non habet locum contra subditos ecclesie qui sunt rebellãvo.§.rebellando.nu.11. 140
9 Lex edictalis dicitur lex generalis. ꝛ sic hec lex est generalis.in constit.ad repri.nu.19 128
6 Lex introducens correctionem in vno casu,non trahitur ad simile licet sit eadem ratio;cons.ꝟ.nu.3.lib.1. 2
3 Lex Iuliana de annona.dicitur lene ꝛ etiam graue delictum. in l. leuis.nu.1.ff.de accus. 379
4 Lex potest impedire ortum actionis per appositionem diei.in l.j. in ꝟ.lect.nu.2.C. quando fis.vel prima. 153
4 Legis beneficio non gaudet incidens in legẽ. in l.fi.§.si vero post quam.nu.3.C.de iure delib. 259
1 Lex facta a prioribus.ꝙ quilibet soluat collectam intra decẽ dies, sub pena quanti pluris secũdum formam statuti.si non reperiatur statutum,tamen lex valet.in l.admonendi.nu.7.ff.de iureiur. 278
3 Lex fingere super impossibili quando possit.in l.sub conditione.nu. 2.ff.de solutionib. 300
4 Lex sequens quando deroget consuetudini precedenti.in l.eos.n. 5.C.de usur. 185
3 Lex mitior in dubio videtur intẽtata.in l.si preses.n.1. ff.ꝟ pec.431
5 Lex nouallicet dictũ sit.ꝙ trabatur ad preterita.tamen non trahit ad pendentia, si in causa principali renũtiatũ sit allegationibus.ꝛ relationibus principi factis.in auth.vt cum de appel.cog.nu.1.54
5 Ratio quare lex noua non trahit ad pendẽtia per appellationẽ lz dictũ sit quod trahat ad ꝓterita:in aut.vt cũ ꝟ appel.cog.n. 254
1 Lex est semp circa.l.si pecuniã:§.si seruũ.n.4.ff.ꝟ.cõ.cãda. 290
4 Lex non trahit se ad causas finitas.in l.si.nu.2.C.de pig. 343
4 Lex noua loquens de solutione trahitur ad solutionem preteriti debiti in l.testium.nu.4.C.de testib. 64
4 Lex imperialis que prohibet emere,comprehendit ecclesiam.in l. vltima.nu.4.C.de exact.lib.1. 382
1 Judicans contra legem qꝛ non erat consuetudo, non tenetur edicto.in l.j.nu.11.ff.quod quisq; iur." 62
4 Lex si contradicit canoni cui standum.in l. priuilegia. numero 2. de sacrosan.eccl. 18
1 Lex ꝛ consuetudo antiqua seruatur in electionibus.in l.illud.nu.2. ff.quod cuiusque vniuer. 134
4 Lex potest facere ꝙ quis decedat pro parte testatus. ꝛ pro parte intestatus.in l.j.nu.37.C.de sum.trinit. 7
4 Leges ignorare est lata culpa.in l.leges.la ꝟ.nu.1.C.de legib. 34
1 Lex extenditur ad antecedentia eius quod in eo expresse disponitur.in l.oratio.nu.2.ff.de sponsa. 431
2 Lex loquens de herede habet locum in fidei cõmissario.in l.j.§.ꝟ illo.nu.1.ff.ad Trebel. 379
4 Lex interpretata habet locum in locum in illis casibus in quibus lex interpretans.in auth.sacramenta.nu.8.C.si aduer ven. 100
1 Lex loquens per verba futuri temporis nõ intelligitur ipso iure, sed per sententiam.in l.ertat.nu.7.ff.quod me.cau. 149
5 Lex debet insinuari, ꝛ insinuata valet post triginta dies ab eius insinuatione numerandas.in auth.vt necꝫ mil.neque fede.nu.2. 54
4 Lex debet intelligi secundum propriam significationem:ꝛ ertẽditur vt euitetur fraus,absurditas,ꝛ contrarietas:ꝛ debet per diuisionem adiuuari.in repe.l.j.nu.5.C.sacrosan.eccl. 11
4 Legis violator punit extraordinarie.in l.j.nu.11 C.ꝟ thes.li. r.80
2 Lex quando imponit penam statim annullat,ꝛ infringit actum. in l.j.nu.2.ff.de his que pro non scrip.haben. 343
2 Lex semper est certa de eo ꝙ est,nõ de eo ꝙ est incertum.in l.cum quidam.§.suam heredem.nu.1.ff.de acqui.here. 195
2 Leges disponentes hereditatem non agnitam trãsmitti, intelliguntur vt ille in quem transmittitur,possit adire vel repudiare. in l.si quis filiusfamilias.§.si filius.nu.1.ff.de acquir.here. 187
3 Lex faciens cõtra preceptum legis facte ab habente authoritatez peccat mortaliter.in l.si quis,nu.9.ff.de fideiuss. 289
1 Lex cum antea.C.de arbit.non habet locũ in arbitratore,sed in arbitro.in l.societatem.§.arbitrorum.nu.16.ff.pro soc. 381
1 Lex vel statutum loquens de vxore. intelligitur etiam de viro. in l.nu.2.ff.quod met.cau. 148
5 Lex noua imponens penam super delicto non comprehendit de ctũ preteritũ,sed debet puniri lege veteri, in §. interdictum.nu. 1.in auth.vt iud.sine quo.suffr. 2
2 Lex noua quantũcunq; odiosa,ꝛ penalis debet extendi secundum regulam iuris antiqui.in l.ꝟ.nu.6.ff.qui pet.tut.vel cur. 15
5 Lex qũ tollatur per dissuetudinem.in auth.de here.ꝛ fal.nu.10.ꝛ omni loco ꝛ tempore,in l.j.nu.1.ff.de alea. 64
1 Lex per non vsum nõ tollitur,sed deuiando. vel diuertendo.l.i. const.fforum.§.ꝛ antea.nu.1. 238
3 Iuris authoritate qui facit id ꝙ lex prohibet. non dicitur contra legem facere.in repet.l.Cesar.nu.7.ff.de pub.ꝛ vectiga. 4
4 Lex subuenit inopibus sicut locupletibus.l.j. nume.6.C.de apo. libz.r. 61
3 Lex quando non simpliciter dat actionẽ,ex ea datur actio ꝛ exceptio.in l.statuas in ciuitate.nu.1.ff.de acquir.re.domi. 304
1 Lex antiqua ꝙ habuit respectum ad casum iuris.qui postea posse fieri non est incongruum.in l.legitima.nu.1.ff.de pact. 59
4 Lex non debet esse iudibrio.in l.j.nu.2.C.de sum.trinit. 94
4 Lex penalis ꝛ odiosa extra propriam significationem extenditur fauore reipublice.in l.quemadmodum.nu.4.C.de agri.lib. 4
1 Lex noua loquens in vno casu extenditur ad alium.in quo militet eadem ratio.in l.tantum.§.de filio.nu.1.ff.de ser.corru. 409
4 Lex vel statutum annullãs contractum, qũ intelligatur annullare ipso iure.vel ope exceptionis.in l.ff.nu.1.C.de cano.fru lib.x. 4
3 Lex generalis tollit preceptum speciale precedens.in l.pretor ait §.diuus adrianus.nu.1.ff.de sepul.violat. 406
4 Quod per legem Falcidiam defalcatur,est naturaliter debitus.in l.j.nu.1.C.ad legem Falcid. 36
4 Lex quomodo fingat super impossibili.in auth. hocita.nu.5.C.de duob.reis stipu. 279
4 Lex specialis potest fieri in fauorem aut odium certe persone.ita ꝙ locum non habeat in alijs.in l.neꝙ.nu.2.C.de decu.libr. 350
1 Legis simpler prohibitio quando iudicat ꝙ factũ sit ipso iure nullum.in l.quod ait.nu.2.ff.de diuor. 38
2 Leges noue que dicantur quo ad regulam cato.in l.regula.nu.4. ff.de regu.catoni 435
4 Lex quando respiciat futura.in l.leges.nu.j.C.de leg. 342
4 Lex si imponat penam alicui facto.quãdo dicatur eam imponere ipso iure vel requiratur sententia.in l.iubemus.§.sanc si hoc.nu.2 C.de sacrosan.eccl. 14
3 Lex quando dicit aliquid fieri extraordinem intelligitur officio iudicis.in l.j.ff.de fur.balne. 24
2 Lex Cornelia punit verũ falsum.in l.ex snia.n.1.ff.de testa.tut. 365
3 Lex fingit circa acquisitionem possessionis.que est meri facti. in l. cum vnus.§.si propter.nu.3.ff.de bo.autho.iud.poss. 57
5 Lex falsidia propzie non est inducta contra volãtatem testatoris. in §.si vero.nu.2.in aub.de here.ꝛ falc. 155
2 Legis determinatio quando habetur.non est necesse querere vlterius vnde processit.in l.Gallus.§.si eius.n.2.ff.de lib.ꝛ posth. 5
3 Lege potest fieri ficte, quod non fi factum.in l. si is qui pro emptore.nu.39.ff.de vsuca. 124
4 Leges ciuiles etiam in foro ecclesiastico seruari debẽt:ꝛ qualiter. in auth.apud quos opor.nu.3. 17
4 Lex ꝛ statutum quando extendatur ad casus similes. in l.illud.nu. 2.ꝛ 3.C.de sacrosan. 38
4 Lex quando imponit penam.nec dicit cui applicetur.in ratio ꝙ applicatur fisco.in l.mulctarum.nu.1.C.de mo.mulct. 27
4 Lex generalis tollit cõsuetudines spiales.in l.fi.n.5.C.de ti. 45
1 Qui facit contra legem illam offendit.in l.j.constitu. fforum.hoc autem tria.nu.1.ꝛ 4. 242
1 Lex semper loquitur.in l.j.nu.2.ff.de condi.ex lege. 214
Lex quando permittit an ei cui permittitur oriatur ex tali permissione aliquod ius.ibi.n.4 324
Lex vel consuetudo vbicunque induceret nouum contractum ex tali contractu oritur actio,ꝛ non condictio ex lege.ibi.nu.10.
Lex qũ obligationem inductã declarat que actio oriatur.ibi.nu.2
Lex si confirmat obligationem inductam an ex ea oriatur cõdictio ex lege.ibi.nu.13.
5 Lex falcidia hodie habet locum in testamento militis.in §.non autem.n.4.in auth.de here.ꝛ fal. 5
4 Lex.rem non nouam.C.de iudi.fuit facta ante l.cum ꝛ iudices. C. de iureiur.in d.l.cum ꝛ iudices.nu.6. 112
Lex que facta est prior quando debeat esse prior in ordine.ibi.n.7.
1 Lex causaliter potest facere ꝙ pactum nudum producat actionem in l.iurisgentium.§.quinimo.nu.18.ff.de pact. 95
1 Lex rẽ tabu.licet diuidat inter heredes actionem ꝛ obligationẽ actiue ꝛ passiue, tamen illud ꝙ est in conditione, non diuidit inter heredes debentes impiere conditionem.in l.si seruus.§.si plurium.nu.2.ff.si quis cau. 8

4 Lex. in depositi.ff.depositi.loquitur in obligatione rem restitui.in d.§.si plurium.nu.8.
4 Lex Julia in scelia, quid voucebat.in l.ambiguitates.nu.1. C.de indi.vidui roi. 269
3 Lex q scelia inducit publicam accusationem.in l.j.numero 4.ff.de publi.iudi. 368
1 Lex vnica.ff.de condit.ex lege.habet locum etiam in legibus antiquis ibi.nu.1. 324
2 Lex.pater filium.ff.de leg.ij.non habet locum in herede non facie te bodie inuentarium.ibi.nu.2. 284
Lex.is cuius.ff.si seruus vendi.loquitur in actione reali.ibi.nu.3. 226
2 Lex.solent.ff.de alimen.in casibus. in quibus viure permittuntur, non corrigitur.ibi.nu.2. 317
4 Lex ij.C.de iure fisci.lib.x.an habeat locum in computatione iuridica, vere facta.ibi.nu.5. 372
1 Lex.si quis maior.C.de transac.intelligi debet in contractu spōte facto.in l.predia.nu.8.ff.de act.empt. 395
4 Lex. ij. C.de test.habet locum in testamento in scriptis & in nuncupatiuo.nu.1. 238
Lex.fructꝰ.ff.ō rei vē.qualr pcedat.in l.ō restituere.n.2.ff.eo.213
Lex.naturalis.§.sed si dedi.de prescr.verb.corrigitur per §.& ideo puto.in l.iurisgentium.§.& ideo.nu.3.ff.de pac. 95
4 Lex vnica.C.de is qui ante aper.tab.an habeat locum sine descendentes fuerint nati in vita illius, de cuius hereditate agitur, siue postea. ibi.nu.5. 282
2 Lex.si constante.ff.sol.mat.ad casum specificatum extenditur.in re pet.l.si constante.nu.29.ff.sol.mat. 16
Lex noua potest extendi per legem antiquam.ibi.nu.30.
Lex extenditur per suam rationem.ibi.nu 35.
Lex simpliciter loquens in vno casu ex identitate rationis extenditur ad alium casum.quando correctio non inducitur sed declaratio & distinctio.ibi.nu.38.& 43.
Lex loquens per dictionem taxatiuam.extenditur per aliā legem ad casum habentem similem rationem:& quando per hominē possit extendi.ibi.nu.42.44.& 45.
1 Lex.si quis maior.C.de transac,nō habet locum.quando quis cō promittit vigore statutorum.in l.qui fidem.nu.7.ff.ō transac. 14
2 Lex.post legatū.in princ.ff.de his qui. vt indig.an habeat locū cū quis acceptat legatum siue scienter,siue ignoranter.ibi.nu.1. 144
2 Lex j.ff.si quis alt.testa.probi.quomodo practicabitur.ibi.n.3. 217
1 Lex.si merces.ff.loca.hz locū qñ super actu principali cōpromitt & arbitrio incerte persone.in l.si fundus.§.potest.n.2.ff.de pign. 411
3 Lex j.ff.de in lit.iuran.non habet locum in stipulatione iudicatum solui.in l.cum procurator.nu.1.ff.de fideiuss. 293
4 Lex rempublicam.C.de in.reipu.li.xj.habet locum in qualibet ciuitate.in d.l.rempublicam.nu.2. 407
2 Lex.seruum.ff.§.fi.ff.de leg.j.intelligitur secundum.§.qui duos. in l.dānas.ff.de vsufr.leg.in l.damnas.§.qui duos.nu.2.ff.eo.259
4 Lex properandum non habet locum in causis vbi's non cōtestatur in libellis.nu.11.C.de agricol.lib.xi. 490
4 Lex questionem.C.de fideicom.quō practicabitur.ibi.nu.2.270
4 Lex illud.§.ad testamenta.ff.decontrab.habet locum in preterritione materna.in l.si.nu.5.C.de bo poss.contra tab. 230
2 Lex hac consultissima.§.penult C.de testa.an habeat locum quādo sequens est imperfectū ratione preteritionis.in l.si ex duobus §.si prius.nu.2.ff.de bo.possi.contra tab. 408
1 Lex.q te mihi.ff.si cer.pet.quomodo practicabit.ibi.n.16. 248
4 Lex ij.C.ō in.fi.li.x.hz. locū in offi.alioꝝ aliarū ciuit.ibi.n.9.372
4 Lex.si quis in tantam.C.vnde vi.habet etiam locum in rebus mobilibus.ibi.nu.18. 334
4 Lex si quis.in tantam C.vnde vi.an habeat locum in iuribus incorporalibus,& vsufructuario,empbiteuta,& similibus.ibi.nu.19.
4 Lex.si quis in tantam.C.vnde vi.quo tempore habeat locum:& an etiam post sententiam.ibi.nu.26.
3 Lex.de pupillo.ff.de ope.no.nunc.nō debet intelligi aliter quod negatio postposita suo vniuersali equipo.let suo contrario.in d.l. si plurium.nu.3.ff.eo. 71
3 Lex.si cū vno.ff.de excep.rei iu.& ibi gl.an habeāt eandē cām defensionis:aut non loquit in appellatione nō in principali.ibi.n.4. 93
4 Lex.de his.ff.de trāsac.habet locum in testamentis,& vltimis voluntatibus.in l.sub pretextu.nu.1.C.de transact. 70
3 Lex.si prius.ff.de ope.no.nunc.que loquitur de confessoria,& negatoria quare posita sit sub predicto titulo ibi.nu.2. 21
4 Lex prouidendum.C.de postlim.an habeat locum in aduocatis bodiernis.in l.prouidendum,in ij.lect.nu.2 78
4 Lex.j.C.de comm.fil.debi.an contineat ius cōmune, vel singulare in d.l.j.nu.5. 374
4 Lex,qui se patris.C.vnde lib.habet locum tam in filio emācipato, quam in potestate.ibi.nu.2. 235
3 Lex,siue pars.C.de dslat. intelligitur secundum.l.quod iussit.ff.ō re iud.in d.l.quod iussit.nu.5.eo.tit. 134
3 Lex.inter accusatorē.ff.ō pub.iudi.qualiter intelligat.ibi.n.3.173
2 Lex.qui duos.ff.de reb.dub.habet locum quādo decesserit diuersis casibus.in l.qui ex liberis.nu.1.ff.de bo.poss.secundū tab.424
2 Lex,cū al enā.C.de legi.habet locū qū testator simpliciter putabat rem esse suam:nō respectu alicuius cause:secus si putabat suā ex certa causa.in l.si domus.§.de eniction.nu.4.ff.de leg.j 241
3 Lex si mihi & Titio.de verb.ob.loquitur in coniunctis coniunctione hominis.in l.proinde.§.interdum.nu.1.ff.de stipu.seruo. 275
3 Lex.q vltimo.ff.de pen.per auth.ī bodie.C.ō dona.int.vi.& vx. non corrigitur in damnato ad mortem.in d.l.qui vltimo.nu.1. 451
§ Lex cum proponas.C.de dolo.loquit de actione de dolo,que datur in locum conditionis ob causam.in l.naturalis.§.q si faciam. nu.3.ff.de prescrip.verb. 407
4 Lex.respublica.C.quib.ex caus.maio.an habeat locum tam in alia ciuitate quam in ciuitate Romana.ibi.nu.1. 108
Lex ij.C.de rescin.vendi.habet locum in omnibꝰ cōtractibus bone fidei.in l.item si pretio.§.quemadmodum.nu.1.ff.loca. 398
1 Lex.si quis conditionis,C.loca.habet locum in alijs cōtractibus, q̄ in contractu locationis.in l.si rem alienā.nu.3.ff.ō pig.act.348
3 Lex sin.C.de depo.per constitutionem de depo.& denun.corrigit. in auth.de depo.& denun.nu.2. 41
4 Lex j.ff.C.qui legi.perso.loquit ō possessorio adipiscende,vel recuperāde possessionis,prout refert ad personā minoris.ibi.n.3.120
4 Lex executores.C.que res pig.obli.poss.an habeat locū in omnibus fundis.ibi.nu.3. 345
5 Lex.femine.C.de secun.nupt.an sit correcta.in §.cum sgitur.nu.7. in auth.de non elig.secun.nuben. 6
4 Lex barbarius.loquitur in eo,qui erat in quasi possessione officij ex dispositione populi,qui eum liberum facere poterat.in l.Generali.nu.3.C.de tabula.lib.x. 398
3 Lex.hactenus.ff.de vsufructu.intelligitur,q̄ dominus non cogitur reficere quo ad onus personale.sed quo ad impensam sic in l.dotem.§.qui maritos.nu.6.ff.de pub.& vecti. 60
5 Lex fi.C.de sacrosan.eccl.an habeat locum in mun'cipio,seu castro. in auth.de here.& fal.nu.3. 2
1 Lex.cum furti.ff.de in lit.iura.an intelligatur de iuramento in litē affectionis.an vero veritatis.ibi.nu.2. 287
4 Lex fi.C.de ed.divi adr.tol.quādo habeat locū i constituto in re certa.in d.l.fi.§.finautem.nu.8. 263
Lex predicta habet locum in testamento nuncupatiuo i rescriptis tedacto per notarium.ibi.nu.17.
3 Lex.in oibus.ff.ō iudi.habet locū in omni cred tore siue bonefidei siue conditionali.in l.in possessionē.n.3.ff.qui.ex caus.in poss.ea.151
4 Lex fi.C.de iure delib.non derogat.l.cum antiquioribus.in d.l.fi. §.notissimum.nu.1. 259
4 Lex.in omnibus.ff.de iudi.an habeat locum etiam in contractibꝰ strictī iuris.in l.siue apud.nu.12.C.de transac. 71
2 Lex.in omnibus,ff.de iudic.non habet locum in actionibus strictī iuris.in repet.l.si constāte.nu.57.ff.sol.mat. 20
4 Lex j.C.de his qui poten.no.hz locum in actore & reo.ibi.n.1. 90
4 Lex.de his.C.de episc.& cler.corrigitur per auth.item nulla communitas.C.eo.ibi.nu.2. 29
2 Lex,ſ & ipsis.ff.vt leg seu fideic.qualiē sit practicāda.ibi.n.2.398
2 Lex,qui se patris.C.vnde liberi.non est correcta.in l.pretor.§.p mittere.nu.3.ff.si quis omis.cau.testa. 210
4 Lex j.C.si de momen.poss.siue.appel.habet locū etiam in possessorio recuperande.& adipiscende possessionis.ibi.nu.3. 328
3 Lex.cum vnus.ff.de bo.auth.iud.poss.non est mutuata per auth. et qui.C.eod.ibi.nu.5. 155
3 Lex Julia.de ambitu.cessatin curia Romana.in l.vnica.n.r.ff.ad legem Julia.de ambitu. 411
2 Lex.cum filius.ff.de leg.ij.est bodie correcta.ibi.nu.1. 267
1 Lex.si procurator.la ij.de acquir.rerū dom.potest loqui in tribus casibus.in l.procurator qui.nu.5.ff.de procu. 130
2 Lex.in omnibus.ff.de iudi.quando locum habet in actione strictī iuris.in l.fi.nu.11.ff.sol.matr. 5
4 Lex j.C.si quis ali.testa.probib.de qua actione ciuili intelligatur. ibi.nu.2. 263
3 Lex.si procurator.ff.de iur.fisi.an bodie sit correcta.ibid.n.3.457
4 Lex barbarius.de offi.presi.non procedit quando quis non fuit legitime electus.in l.actuarios.nu.2.C.de nume.lib.xij 430
4 Lex.etiam.de compensat.habet locum quando reperitur idebte naturaliter obitum.in l.fi.nu.3.C.si aduer.fisc. 102

Libellus quando fideicommissarius petit heredem institutū cogi adire & restituere.in l.ga.nu.1. ff.ad Trebellia. 382
1 Libellus quando agitur ad interesse ratione deter.orationis rei commodate.in l.sed mihi.§.si redita.nu.3.ff.commo. 315
3 Libellus debet p.ocedere,quando quis citatur per ēptorie ad pa-

mum decretum.in l.si finita.§.Iulianus.nu.6.ff.de dam.inf. 36
Libellus quando requirat indistincte in officio iudicis.in l.nec quicquam.§.vbi decretum.nu.3.ff.de offi.proco.& leg. 43
Libellus quomodo detur in causa restitutionis in integrū.in l.in causa.§.causa.nu.2.ff.de minor. 159
Libellus alternatiuus qualiter procedat.in l.vbi autem.§.quis iud.nu.1.ff.de verb.obl. 234
Libellus in possessorio recuperande requiritur.in l.si coloni.nu.3.C.de agric.lib.xi. 409
Libellus in actione tutele qualiter possit formari.in l.nume.3.C.in aduer.rem ind. 99
Libellus quado quis petit se restitui aduersus sententiam qualiter concipiatur.ibi.nu 8.
Libellus peto secundum statuta,& cōsuetudines.procedi.in repe.l.de quibus.nu.9.ff.de legib. 22
Libellus in officio iudicis & litis contestato an requiratur.in l.i.nu.4.ff.de iurisd.om.iud. 54
Libellus in quo sunt apposita confinia reprocedit.si reus nō opponat.in l.si in rem.nu.2.ff.de rei vendi. 204
Libellus super accusatione suspecti quomodo formari possit.in l.tutor.nu.2.de suspectur. 82
Libellus non est necessarius in officio iudicis.quādo implorat pro decreto interponendo.in l.nec quicquam.§.vbi decretum.nu.3.ff.de offi.procon.& leg. 43
Libellus in iudicio quod metus causa formari potest duobus modis.in l.si cū exceptione.§.hec autem actio.nu.2.ff.qm me.caus. 149
Libellus in casu euictionis qualiter formetur.in l.Iulianus.§.qui fundum.nu.3.ff.de verb.obli. 259
Libellus appellationis qui producitur coram iudice ad quem processerit licet dicatur.dico sententiam nullam,& si qua est appello.in l.si expressim.nu.6.ff.de appel. 444
Libellus in causa restitutionis in integrū si procedit.dico sententiam nullam.& si qua est peto restitui:& consuetudo approbat.ibid.nu.9.
Libellus in vtili rei vendicatione que datur cessionario.in l.si culpa.nu.1.ff.de rei vendi. 211
Libellus si datur contra alium quem possessorem in rei vendicatione.& lis contestata fit,si non apparet ipsum possidere,absoluetur,& pronuntiabitur rem pertinere ad actorem.in l.is qui se obtulit.nu.1.ff.de rei vendic. 207
Libellus est duplex:alius conuentionalis,alius supplicatorius.in l.i.nu.1.C.quando libel.pim.da. 42
Libellus quando datur principiū in actionibus annalibus inducit litis contestationem.ibi.nu.2.
Libellus quando possit emendari circa substantialia:& quid quando circa rem petitam,& quid quando circa aliquam qualitatē:quid si circa obscuritatem.in l.edita.nu.2.6.& 9.C.de eden. 48
Libellus in causa ciuili super actione descēdente ex delicto,debet continere locum & tempus.ibi.nu.5.
Libello addere non potest quis circa principalia:sed circa accessoria sic.ibi.nu.7.
Libellus quando possit mutari.ibi.nu.11
Si in libello fit mentio de aliquo instrumento, tale instrumentum quando edatur ante litem contestatā.ibi.nu 29.
Qui in libello dicit se heredem patris in solidū.licet sit pro parte heres patris & pro parte heres fratrum suorū, dicit recte,& libellus procedit in l.§.nu.2.C.de hered.instit. 243
Libellus in casu §.qui opus.in l.de pupillo.ff.de oper.nouī.nunc. datur in actione in factum,vt nunciatio confirmetur,& super eo inretur de calumnia.ibi.nu. 3. 13
Libellus.exceptio.acta & instrumenta.possunt coram ipso notario produci,in auth.que supplicatio.nu.1.C.de preci.imper.offer. 41
Libellus requiritur quando petitur cautio damni infecti.in l.dies cautionis.§.hoc autem iudicium.nu.10.ff.de dam.infec. 30
Libellus requiritur in officio iudicis nobili,vbicūque implorat in forma iudicij.ibi.
Libellus & litis contestatio requiritur in persecutione nūtiationis.nouī operis,etiam que fit ex causa damni infecti.ibid.nu.12.
Libellus in rei vendicatione debet cōtinere rē ad me pertinere,& me dūn declarari.in l.ex diuerso.§.vbi autē.nu.1.ff.de rei vē.209
Libellus aut quorum in rei vēdicatione & petitione hereditatis non damnatur.ibi.nu. 2.
Libellus quo ad fructus in rei vendicatione quomodo cōcipiatur.ibi.nu.3.& 8.
Libellus an requiratur in officio iudicis rescindente.& litis contestatio.in l.ab hostibus.§.sed quod.nu.10.ff.qui ex cau.in.i. 168
Libellus in officio rescindente quomodo formetur.ibi.nu.14.
Libellus an procedat.peto a te omnes res quas possides in talivilla.in l.rei appellatione.nu.1.ff.de verb.signi. 434
Libellus debet in scriptis offerri.nisi in causis breuioribus.in auf. offeratur.nu.4.C.de lit contest. 121
Libellus per quem offeratur.ibi.nu.3.
In libellis offerendis consuetudo curie seruanda est.ibi.nu.4.
Libellus cuius expensis detur.ibi.nu.5.
Libellus offertur coram arbitro.nu.6.
Libellus in remedio auth.contra qui propriam.C.de nouis.pro. ibi.nu.5.
Libellus:ago tanquam cōiuncta persona,pro interessemeo.& interesse titur.in l.patri pro filio.nu.2.ff.de minor.
Libellus nouus no datur indicio quo petitur transferri possessio in penam negantis.in l.in rem.nu.2.ff.de rei vendi.
Libellus in quibus interrogationibus requiratur.in repe.l.vbi cunqꝫ.nu.4.ff.de in ius vo.& actio.
Libellus in officio iudicis quando requiratur.ibi.nu.5.
Libellus in causis breuioribus & vilium personarum in scripta porrigitur,& sententia in scriptis fertur.§.sit autē quod.in auth. de mand.princ.
Libellus potest produci coram iudice eo non sedente,& etiam die feriata ob necessitatem hominum. Item qui habet terminum ad procedendum coram iudice secus si ad prodandum.in codice.de pa.§.de plano.nu. 3.
Libellus qualiter debeat concludere quando petitur remissio pecudis ex causa furtiui casus.in cū nu.1.lib.1.
Libellus in negotio non requiritur.nec fit litis contestatio.in l.ptus.nu.5.ff.de relig.& sumpt.fune.
Libellus in quo quis petit simpliciter fundum dari.quomodo intelligatur.in l.si fundum.nu.1.ff.de verb.obli.
Libellus & litis contestatio requiritur, quando petitur restitui aduersus sententiam diffinitiuam: secus si aduersus interlocutoriam.in l.diuus.nu.9.ff.de in integ.rest.
Libellus an requiratur,quando dominus vult expellere emptorem teutam officio iudicis.in l.§.nu.5.C.de iure empby.
Libellus qualiter formabitur contra nomen debitoris ne debeatoris.in l.nomen quoqꝫ.nu.9.C.que res pig.obl.
Libellus in actione prescriptis verbis qualiter formabitur.in Leguralis.& si quidem nu.5.ff.de presc.verb.
Libellus quando possit omitti. in §. illud quoqꝫ.nu.8.de trinit & semif.
In casu d.§.nō requirit libellus sed sufficit facti narratio.ibi.n
Libellus in quo quis dicit sibi esse ius agendi eundi ad talem fundum per talem fundum.procedit.in l.cum non solum.§.finaliter nu.1.C.de bo.que lib.
Libellus quando petitur vsusfructus certarum rerum qualiter concipiatur.in l.i.§.si decem.nu.1.vt leg.seu fideicom.
Libellus in actione directa cōpetenti cedēti quomodo formetur & quando in actione vtili.in l.§.nu.3.C.quando fil.vel pnus.
Libellus quid sit:quid debeat continere.& an contineat nomen actionis.in §.illud quoqꝫ.nu.3.in auth.de exhib.reis.
Libellus an debeat offerri.& per quem.ibi.nu.4
Libellus in actione vtili.in l.si.nu.3.C.de here.vel act.ven.
Libellus bodie non requiritur.quando agnoscitur bonorum possessio.nisi appareret legitimus cōtradictor.in l.bona.§.si cui
ff.de bono.possess.
Libellus.peto talem hereditatem saluo qꝫ in iudicio non venit lis domus.procedit in l.volemus.nu.2.ff.de iud.
Libellus qualiter formatur.quando agitur actione prima ad illud qꝫ deficit.in l.exhibitionis.nu.6.C.ad exhib.
Libellus an procedit.si in ipso dicatur.qꝫ alter in iudicio gessit negotia tua.in l.i.nu.2.ff.de offi.proc.cesa.
Libellus licet non possit remitti. omitti tamen non prohibetur.in nu.4.C.de pmil.schola.lib.xii.
Libelius non habet vim denuntiationis.in l.denūtiasse.§.qui ago.nu.1.ff.ad legem Iul.de adult.
Libellus datur.vt quis deliberet an velit cedere vel cōdicere.in furiosum.in l.licet.§.parui autem.nu.3.ff.de pecul.
Libellus quomodo formetur.quādo venditor est in mora tradi.in l.n.5.7.& 8.ff.de actio.emp.
Libellus qualiter formetur in interdicto.quod vi aut clam.in l.petit.§.in summa.nu.1.ff.quod vi aut clam.
Libellus peto rem iure dominij vel quāsi de iure non procedit.in suetudo tamen admittit & vnum debet libellans protegere.in eadem.§.actiones.nu.3.ff.de excep.rei iudic.
Si in illo exprimitur vna causa generaliter,& in dicto pendente superueniat actio,an tale mandatum dicatur in hoc iudicio.ibid.nu.9.
Si in libello exprimo causam remotam puta emptionis,nō tamen probo de tempore,reus absolutur.ibi.nu.20.
In libello in actione personali ignotus non tenet exprimere cām.ibi.n
Libellus debet dari ita clarus vt reus possit deliberare an velit dere vel contendere.in l.i.nu.1.ff.de eden.
Libelli copia quando datur reo,an detur expensis actoris seruatur

tur fori consuetudo ibi.nu.3.
Libellus hodie datur in scriptis.ibi.nu.4.
Libellus in petitione hereditatis.ibi.nu.7.
Libellus in actione generali quomodo formetur.ibi.nu.9.
Causa in libello quomodo & qualiter deduci debeat.ibid.n.12.
Causa in libello nō dz exprimi cū oibus suis qualitatibus.ibi.n.13
Locus & tempus in libello in actionibus ciuilibus quando exprimi debet.ibi.nu.14.
Libellus generalis absq; cā procedit,si non opponatur.ibi.nu.15.
Causa in libello ita exprimenda est, vt libellus presumptiue cōcludat.ibi.nu.16.
Nomen actionis in libello necessario non debet exprimi.ibi.nu.18.
Si causa & conclusio in libello sunt apte,sed actio inepte proponitur,iudicium procedit.ibi.nu.19.
Si er libello resultant plures actiones speciales actor debet vnā eligere.ibi.nu.20.
2 Libellus in remedio. §. quoties.in l.si constante.ff.sol-matri.quomodo formetur.ibi.nu.3. 23
3 Libellus in quo quis petit rerum cogi,& compelli,& non condemnari non procedit in l.si cum nulla.nu.3.ff.de re iudi. 144
Libellus in quo dicitur,peto cogi & compelli,& ad predicta cōdemnari.valet.ibi.nu.4.
4 Libellus super actione de dolo.quando dolus dedit causam trāsactioni.in l.sub pretextu.nu.7.C.de transact. 70
3 Libellus quod presumptiue concludat,satis est.in l.omnes.§.Lucius.nu.1.ff.de his que in fraud.credi. 161
4 Libellus,dico me esse in possessione talium iurium, licet possessio in iuribus non detur sustentatur.in l.j.nu.4.C.de vsufru. 135
Si in libello dicitur rem pertinere ratione dominij,vel quasi videtur deductum dominium vtile.ibi.nu.17.
4 Libellus in quo conueniunt plures simul,& quilibet insolidū procedit.si adijcitur q̄ vna solo sufficiat,nil.j.n.2.C.si plu.vna sen. 316
4 Libellus in quo petitur cogi,& cōpelli nō procedit,nisi etiam petatur ad predicta condemnari.in l.j.nu.4.C.de execu.rei iudi. 315
3 Libellus peto omnes res,an procedat.in l.de pupillo.§.qui nūtiat nu.5.ff.de ope.no.nunc. 13
5 Libellus an requiratur ad hoc,vt res efficiatur litigiosa,vel sufficiat simplex conuentio.in auth.& litig.nu.5 53
4 Libellus in actione negotiorum gestorum quid cōtinere debet.in l.si mandatum.nu.2.C.de neg.gest. 87
2 Libellus,dico me heredem Titij,procedit,licet sim heres heredis Titij,nl.si quis filium.§.in omni.nu.4.ff.de acqui.her.fol. 187.& l. paterfamilias.nu.2.ff.de vulg.& pup. 176
3 Libellus appellationis dupler:vnus est ipsa appellatio.alius qui datur iudici ad quem.in l.j.§.libelli.nu.1.ff.de appel. 438
De iniquitate sententie necessario non requirit q̄ dicatur in libello appellatorio licet consuetudo contrarium obseruat.ibid.nu.10.
Libelli appellatorij debent dari iudici a quo si habet potestatem,alias iudici ad quem.ibi.nu.1.
Libell⁹ appellationis sufficit q̄ offerat iudici absq; eoq; legat.ibi.n.12
Libelli forma appellatorij qui datur iudici ad quem.ibi.n.13.
4 Libell⁹ talis.dico istam nullā,& si qua est appello,an pcedat.in l.j.n.7.C.qū.puo.nō est necessa.336.l.q testō.§.ité.n.7.ff.de exc.tut.
Libellus si datur super nullitate, ne q̄ probet ille qui agit: potest iudex nullitatis confirmare sententiam ibi.nu.16.& nouas probationes & allegationes audire.ibi.nu.17.& omnia intentata pretextu illius sententie reuocare.ibi.nu.18.
4 Libellus procedit,si exprimatur quantitas licet non exprimatur causa.in l.si.nu.2.C.de anna.excep. 295
Libellum generaliter producens in personali videtur omne ius suum in iudicio deduxisse.ibi.nu.3
2 Libell⁹ i actiōe ō liberis agnoscēdis.l.siue ♁.§.qr.n.7.ff.ōli.ag.4
Libellus incertus hoc casu admittitur: & quando incertitudo causatur a facto patris:quando est incertitudo iuris.ibi.
2 Libellus peto talem ad satisfaciendum compelli,& cogi,& ad predicta condemnari.valet.in l.quidam.nu.3.ff.de pec.leg. 314
3 Libell⁹ in actione psonali dz fieri cū expressione cause petitiōis in actiōe reali nō.in l.& an eadē.§.actiones.n.2.ff.ō exce.rei iud. 192
3 Libell⁹ qualiter sit formandus pro re immobili a qua quis est expulsus.in l.interdicto.nu.1.ff.de vi & vi.arma. 171
3 Libellus procedit,quando in eo aliquid certum ponitur, licet adiūgitur causa,& plus.in l.in actione.nu.3.ff.de furt. 338
4 Libellus nouus dat dño cōparenti.in l.si.n.19.C.vbi in rē act. 26
1 Libellus in quo dico seruitutem debere mihi procedit:qi.intelligitur mediante fundo.in l.j.nu.2.ff.si seruꝰ.vend. 225
1 Libellus in cōfessoria quo formet.in l.barū.n.1.ff.si seruꝰ.vē. 225
2 Libellus,peto eum condemnari secundum formam iuris & statutorum procedit,in l.rerum quidem.nu.4.ff.rerum amo. 42
2 Libellus qualiter formari debeat per debitorem,cui legata fuit liberatio contra heredem.in l.quid ergo.nu.1.ff.de lib.le. 328
1 Libellus quomodo formetur in precario,& quomodo incōmodato.in l.incommodato.§.fient.nu.4.ff.commo. 340
1 Libellus pro fideiussore contra principalem quādo conuenitur vt soluat.in l.si quis mandato.nu.2 ff.de neg.gest. 142
2 Libellus & sententia sunt alternatiue in obligatione alternatiua.i l.si quando quis.§.heres.nu.2.ff.de leg.j. 248
3 Libellus qualiter formetur,& quomodo sententia.cum petit homo mortuus.in l.si seruum.§.effectus.nu.1.ff.de verb.obl. 242
3 Libellus generalis in rei vēdicatiōe admittit in personali,etiā si nō opponatur.in l.si mater.§.deniq;.nu.2.ff.de excep.rei iudi. 191
2 Libellus & litis contest.an & quando requiratur,quando agitur in casu.l.si constante.ff.sol.mat.in repet.l.si constante.nu.81.ff.eod.21
Libellus & litis contest. semper requiritur. vbi agitur de magno preiudicio,& probatio plena requiritur.ibi.nu.83.
2 Libellus in casu.§.fundo.in l.cū Titius.ff.de lega.ij. qualiter formetur.ibi.nu.3. 264
3 Libellus in interdicto hoc qualiter formetur.in l.ij.§.hoc interdictum.nu.2.& 3.ff.ne quid in loco publi. 165
3 Libell⁹ in interdicto ō vi & vi armata dz cōtinere ips⁹ dictiōis,& qō res p̄ditas ibi habebas.l l.j.§.rectissime.n.1.ff.ō vi & vi ar. 170
3 Libellus peto fundū quē tenes,& possides que fuit meus iure dominij vel quasi.nō pcedit.in l.certū confessus.n.2.ff.de cōfes. 148
Libellus,satis est presumptiue concludat.ibi.
Libell⁹ peto cētū q̄ tibi mutuauī,& fuisti obligat⁹ ñ pcedit.ibi.nu.3.
5 Libellus an possit per partes remitti.in §.ad excludendas. n.8. in auth.de litigio. 53
Libellus offertur per actorem iudici:& per iudicem reo.ibid.n.9.
Libelli in scriptis non dicit quis offerre,sz vadat coram iudice,& dicat notario.scribe.q̄ ego peto a Titio decē & peto ipsū mihi cōdemnari in eis..in l.in sacris.n.3.C.de pro.sacro.scrinio.lib.xij. 424
2 Libellus qualiter formetur quando agitur contra pupillum tutorem habentem.in l.j.§.sufficit.nu.1.ff.de admi.tut.& cur. 65
3 Libellus incertus admittitur quando incertitudo causatur facto rei.in l.hoc interdictum.§.quia autem.nu.1.ff.quor.leg. 163
Libellus peto rem,& si non extat peto estimationem procedit quādo in petitione potest interuenire.ibi.nu.2.
2 Libellus qualiter formetur quando alimenta petuntur.in l.pecunie.nu.4.ff.de ali.leg. 319
1 Libellus quando agitur,vt cista sigillata deposita reddatur,quomodo formatur.in l.j.§.cista.nu.1.ff.de depos. 364
3 Libellus incertus ex circūstantijs nō declaratis pcedit in crimina libus poterit in processu declarari.in l.si preses.n.2.ff.de pen. 431
Libellus accuso te q̄ percussisti me cum ense procedit licet non dicatur in qua parte corporis vel cum sanguine.ibi.
3 Libellus qualiter formetur in interdicto vti possidetis.l.j.§.interdictum.nu.5.ff.vti possi. 173
Libellus in interdicto vti possidetis an debeat exprimere se possidere ciuiliter vel naturaliter.ibi.nu.6.
Annus mensis & locus in libello in interdicto vti possidetis requiritur,quando concluditur dolus aduersarij.ibi.nu.7.
Libellus quando debeat narrare qualitatem turbationis.ibi.n.8.
2 Libellus quomodo concipitur quando petitur legatum factum de re pignorata.in l.si tibi.nu.5.ff.de leg.j. 244
3 Libellus nouus non datur actione nata per litis contestationem. in l.si Titius.nu.2.ff.de verb.obli. 213
3 Libellus non requiritur in officio iudicis,quando misericorditer imploratur ante litis contestatio.in l.de pupillo.§.memminisse.n.9. ff.de ope.no.nunc. 13
2 Libellus q̄alis in actiōe de dote admittit,sicut in petitione hēditatis.& fructus veniunt in eadē actione.in rub.nu.22.ff.fol matr.2
3 Libellus in cōfessoria & negatoria qualiter concipiat.in l.si prius. nu.13.ff.de ope.no.nun. 22
Libellus nouus an detur in casu.l.predicte.ibi.nu.19
1 Libellus.peto te condemnari ad rem restituendam vel ad soluendum debitum.an procedat in hypotecaria.in l.si fundus.§.in vendicatione.nu.4.ff.de pignor. 411
Libellus peto castrum vel ecclesiam cum suis pertinētijs procedit. in §.illud quoq;.nu.12.in auth.de exib.reis. 28
Libellus peto quicquid possides in tali villa.ā procedat.ibi.n.13.
1 Libellus vel litis contestatio non requiritur in questione etatis.in l.de etate.nu.4.ff.de minor. 164
3 Libellus dubius declaratur ex probationibus.in l.inter stipulantem.§.si fundum.nu.7.ff.de verb.obl. 237
Libellum datum a procuratore specialiter constituto ad libellandum dominus declarat:alias non.ibi.nu.9.
Libellus quando est incertus articuli debent esse certi ad libellū declarandum:& sic per probationes declaratur.ibi.
2 Libellus an requiratur quando proceditur summarie,& de plano sine strepitu & figura iudicij.in l.si quis.§.si quis ex his.nu.2.ff. de libe.agno. 46

Index singularium materiarum

Libellus in remedio restitutionis in integrum quid contineri debeat. in l. minor. §. si autem. nu. 1. ff. de minor. fo. 170. & l. verū, §. sciendum. nu. 2. ff. eod. 159

Libellus in cōdictione ob causam ex penitentia. in l. si pecuniam. nu. 10. ff. de condi. cau. data. 289

Libellus alternatiuus admittitur. qū ignoratur an res sit mutata. vel cōsumpta. vel extet. in l. sancimus. n. 15. C. de sacrosan. eccl. 26

Libellus qualiter formetur in actione damni infecti. & qualiter formetur sententia. in l. si tertius. §. officium. n. 11. ff. de aqua plu. arc. 52

Libellus. in casib⁹. l. j. C. si per vim vel alio modo debet formari nomine absentium. ibi. nu. 11. 337

Libellus p dāno dato. peto eū puniri. & condēnari in rē mihi restituendū. q⁹ vt intentata accusatio criminalis & incidenter implorata officiū iudicis. in l. si quis vrori. §. qui furē. n. 5. ff. de fur. 343

Libellus datus principi interrumpit prescriptionem. in l. j. nu. 2. C. de l. t. contest. 121

Libellus in remedio l. ħ. C. ō resc. ven. qualiter formet. ibi. n. 16. 191

Libellus & inita alternatiua admittuntur. qū actor non potest certum exprimere. in l. pretore dixi. §. quod autem. n. 2. ff. de inia. 357

Libellus qualiter formetur in actione de dolo. in l. & elegāter. §. nō solum. n. 4. ff. de dolo. 153

Libellus quo formeť in ꝙsuetudine. in l. ꝙbus. n. 19. ff. de legi. 20

Libellus peto domum cum singulis mancipiis non procedit. in l. Marcellus. §. armamenta. nu. 2. ff. de rei vendi. 204

Libellus non requiritur in causa naufragij. in l. de submersis. n. 2. C. de naufra. lib. xj. 405

Libellus nō requiritur. qū quis proponit aliqd ad sui excusationē vel defensionem. nec petit aduersarium ibi condemnari. ibid. n. 3.

Libellus non debet dari in missionem in possessionem ex primo decreto. in l. si finita. §. Julianus. nu. 30 ff. de dam. infe. 37

Libellus potest dari vt supersedeatur super confessoria proposita rei vendicatione. in l. fundum titianum. nu. 8. ff. de excep. 189

Libellus in materia. l. vinū. ff. si cer. pet. qāo formetur ibi. n. 17. 259

Libellus in casu illius cōstitutionis. in authent. apud quod opor. qualiter formatur & quis citabitur. ib. nu. 7. 38

Libellus in officio iudicis quando offeratur, ꝙ iudici cōcludatur. in l. si deposita. nu. 3. 4. 28. C. depo. 188

Libellus an sit de substantia iudicij. in l. j. n. 2. C. de in ius voc. 52

Libellus i iudicio cōi dividūdo. in l. ad officiū. n. 1. C. cōi divi. 142

Libellus agentis nomine vniuersalis reipublice procedit. si ut si ageret nomine fisci. in rub. nu. 8. C. de iur. fis. lib. x. 371

Libellus incertus admittit. quando incertitudo causatur ex facto aduersarij. in l. qui fundum. §. si tu ex parte. n. 1. ff. ad legē Falc. 375

Libellus peto cogi & compelli ad predicta condemnari, valet. in l. ff. §. prius. nu. 3. ff. de vul. & pup. 157

Libellus nouus quando dicatur si additur vel detrahitur aliquid libello. in l. ius ciuile. nu. 1. ff. de iust. & iure. 8

Libellus contra plures insolidum formatus tenet. dummodo apponatur ꝙ vnica solutio sufficiat. l. si pluribus. n. 2. ff. de leg. ħ. 259

Libellus an requiratur in remedio. l. fi. C. de edi. divi adri. tol. in. l. fi. §. finautem. nu. 14. 262

Libellus coram arbitratore an offeratur. in §. illud quoq⁹. nu. 5. in auth. de exhib. reis. 28

Judicium super inepto libello procedit. si non opponatur. ibi. n. 6.

Si plura narrantur in libello & sufficiat vnum non omnia sunt probanda. sed id quod solum sufficit. in §. sue agitur. numero 3. in auth. vt cum de appel. 54

Si libello dico rem ad me pertinere iure dāij. vel quasi. & pbo me scripsisse. an obtineam. in l. minor. §. si seruus. nu. 3. ff. de euic. 421

Tutores plures vel fideiussores quando vno libello conueniri possunt. in auth. de duob. reis. nu. 2. 51

In libello petitionis hereditatis nō requirit ꝙ exprimatur. an sit heres ex testamento. vel ab intestatore. an per se vel per mediā psonā alterius: cogit tū ex causa. in l. veluti. nu. 2. ff. de petit. here. 195

In libello non est necesse exprimere an vtili. an directa agat. nisi qū sit aliqua differentia. in l. actio negotia. nu. 3. ff. de neg. gest. 144

Petens in libello centum prout constat in instrumento talis notarij an de tali instrumento debeat facere copiam āte litem cōtesta. in l. postquam heres. §. si dies. nu. 1. ff. vt leg. seu fideicom. 388

Libelli narratio hypothecaria. in l. rē alienā. n. 10. ff. ō pig. act. 350

Libellum admittit consuetudo in rei vendicatione ꝙ quis dicat rē ad se spectare ratione dominij. ibi nu. 11.

Libelli conclusio denotat qualiter precedentia intelligantur. in l. aurelius. §. sticho. nu. 3. ff. de lib. leg. 331

Libello male concepto reus absolutur ab instantia iudicij etiam si pars non opponat. in l. libellorū. §. ꝙ si libelli. n. 1. ff. de accus. 377

Libelli forma qū quis intentat actionē personalē prohibitam. per l. heredē. C. de here. vel vtilē propter hypothecariam. ibi. nu. 2. 191

Libellum an quis possit emendare. & mutare ante litem contestatā in auth. qui semel. nu. 4. 25. C. quomodo & quando iud. 299

Libelli conclusio in actione exempto de euictione. in l. qui conscij nam. §. si heres. nu. 3. ff. de leg. iij. 2

Libelli forma quando aliquis agit tanquam coniuncta persona. in l. vero. nu. 2. ff. de solutio. 284

Libelli verba quando propie sumi non possunt. impropriantur. in l. scire debemus. nu. 6. ff. de verb. obli. 299

Libello proposito si dico sententiam nullam quam peto ꝙ proferas cas si non vis illam producere. iudex pronuntiat. quod sit tempore apparet. est nulla. in l. j. §. edenda. nu. 2. ff. de eden. 217

Jn libello peti potest ꝙ res principaliter tradatur. in l. exempto. §. si ex empto. nu. 2. ff. de act. emp. 86

Libelli forma quando conditur res data. vt possit pro expensis retineri. in l. qui exceptionem. §. si pars. n. 7. ff. de cōdi. indebi. 378

Libelli verba debent intelligi secundum naturam proferentis. in l. certi condictio. §. si numos. nu. 7. ff. si cer. pet. 403

Si in libello peto centū, quia numerauique reddere promisit & cedit libellus. ibi. numie. 8. 253

Si in libello narratur & concluditur in aliquo contractu nominato. & in fine dicatur. & ad hoc propono actionem ex empto libellus non vitiatur. in l. insulam. nu. 2. ff. de preserip. verb. 408

Libelli propositio in quo continetur delictum alicuius est infamare. in l. item apud. §. si quis libello. nu. 1. ff. de iniur. 360

Libelli conclusio in hypothecaria. in l. si cū vēditor. n. 1. ff. de cui. 422

Libello precum statur contra producentem. in l. secunda. nu. 3. & instit. & substit. 243

Libelli forma contra inuasorem possessionis rei sue apud alium ō stitute. in l. si quis in tantam. nu. 3. C. vnde vi. 314

Libelli forma quando procurator ad agendum constitutus nō ad solutionem recipiendum agit. in l. hoc iure. nu. 3. ff. de solut. 309

Libelli conclusio in actione hypothecaria qualiter formetur. in l. fi. nu. 1. C. si vnus ex plu. here. credi. vel debi. 348

Jn libello an quis debeat peti vt condemnetur reus in quantum facere potest. in l. sunt qui. nu. 3. ff. de re iudi. 138

Libelli forma contra eum qui authoritate superioris temere intrata possessionem intrauit. in l. meminerit. nu. 9. C. vnde vi. 335

Libelli datio an sit de processu. in rub. nu. 1. C. de in ius vocan. 52

Libelli porrecti interpretatio per defunctum non transit ad heredem. in l. si quis a filio. §. si quis plures. nu. 1. ff. de leg. j 231

Libelli forma contra obligatum quando vnum est in obligatione. aliud in solutione. in l. siquis stipulatus. nu. 5. ff. de solut. 306

Libelli forma in petendo interesse. quādo factum desistit. posse fieri. in l. si vsufru. mihi. nu. 2. ff. de vsufr. leg. 298

Libellans dicens diuisse tolle istam pecuniam quam tibi reo recte & denegat restituere. ideo petit ipsum condemnari. libellus nō procedit. in l. cum quid. nu. 13. ff. si cer. pet. 246

Libellum non sufficit presumptiue cōcludere. ibi. nu. 14

Libellantis declarationi statur. quando libellus est ambiguus. non tamen eius heredis. in l. naturaliter. §. nihil commune. numero 8. de aquir. poss. 88

Libellandi forma in actione estimatoria. in l. j. §. estimatio. nu. 6. de estimatione. 261

Libellandi forma in edicto de vi & vi arma. in l. j. §. sue autem. ff. de vi. & vi arma: 170

Liber rationum priuati quam probationem faciat. in l. nouo da ratio. nu. 7. ff. de dona. 74

Liber mercatoris, vel campsoris approbati facit semiplenam probationem. ibi. nu. 18

Liber priuati si dubitetur an sit scriptus eius manu. fatisque ratione facit fidem. acsi esset confessatum. ibi. nu. 6.

Liber rationum in dependentibus a mera nostra voluntate plene probat. in l. Nesennius. nu. 1. ff. de neg. gest. 143

Libum si emi & dedi arrhas. tu non vis dare libum. sed arrhas duplicatas possum agere ad totale interesse. in l. j. §. vnde queritur. nu. 8. ff. de pub. & vecti. 55

Libri mercantie probant cuius nomine mercatura exercetur. in l. patruus. nu. 6. C. communia vtriusq; iudi. 142

Libris numulariorum bodie non exhibetur tanta fides sicut olim. in l. quedam. nu. & ff. de eden. 92

Liber & scriptura recipientis solutionem probat in quam causam ipse recepit. in l. creditorem. §. valerius. nu. 1. ff. de solut. 314

Liber rationum quando plenam fidem & quando semiplenam faciat. in l. admonendi. n. 62. ff. de iureiur. 278

Liber rationum alicuius defuncti bone conditionis & fame indulgit presumptionem pro heredē. ibi. nu. 27.

Liber rationum exercendi simulce artem quando nō continet aliquid pro eo. nec contra eum ꝙ semiplene probet. ibi. nu. 28.

Libri empti per patrem & traditi filio. quando videantur donati. in l. filie cuius. n. 1. C. fam. ercis. 140

Libri empti pro filio per patrem non veniunt in collationem. in l. filie. nu. 4. C. de collat. 264

Libri pandectarum diuisi sunt gratia commodioris lec.ibi.n.6.
2 Libro tutoris vel alterius administratoris circa expensas quãdo credatur in.l.j.§.officio.nu.1.ff.de tute.& ra.distra. 97
4 Libri massarij communis nõ probãt,nisi habeant subscriptionẽ notarij in.l.fisco.nu.2.C.de comm.fis.debi.lib.x. 374
1 Libri mercatorũ & aliorum conficientium rationes probant contra eos pro tertio:& contra tertium facture semiplenam probationẽ, pro se probant quando continẽt capitula se inuicem contingentia. in.l.quedam.§.numularios.nu.2.ff.de eden. 92
Libri gabellarij & receptoris collectarum ac aliorũ publica authoritate receptorum probant.ibi.nu.3.
4 Liber rationum non probat pro scribente,sed contra scribentẽ in l.exemplo.nu.2.C.de proba. 156
6 Libris rationũ duorum sociorum creditur,consi xxxv.n.4.li.j.15
1 Liber homo non potest se dare in questionem,vel torturã alicui. in.l.cum seruus.nu.6.ff.de condi.cau.data. 294
2 Liberorum appellatione pprie veniunt nepotes:ceteri dicũt posteriores.in l.g.illus.§.videndum.nu.1.ff.de lib.& posthu. 126
3 Liberorum appellatione omnes descendentes comprehẽduntur. in l.liberorum.nu.1.ff. de verb.signi. 487
2 Liberorum nomine an contineantur nepotes.in l.ij.§.non solum .nu.1.ff.de excu.tut.& cura. 86
3 Liber homo productus in testamẽto an possit torqueri.in.l.ex libero.nu.1.ff.de questio. 422
3 Liber homo malafide possideri potest,qũ possidẽs putat eũ seruũ. in.l.j.§.item acquirimus.nu.2.ff.de aqui.pos. 92
4 Liber homo quando possit imperpetuum operas suas locare.in l. antiquitas.nu.2.C.de vsufruc. 138
3 Liber homo non potest a sciente possideri.in.l.cum heredes.§.ẽt quero.nu.1.ff.de acqui.pos. 105
3 Liber homo possessus ab aliquo vt seruꝰ,si acquirat,cui acquirat. in.l.si seruus.nu.1.ff.de stipu.seruo. 276
4 Liber homo alteri obnoxius fugiens potest propria auhoritate capi vt ad iudicem ducat.in.l.j.n.1.C.vbi qs de cur.vl' cohor. 127
2 Liberi primi gradus non tenentur restituere fideicommissum ex fructibus.in l.postulante.§.sed & in huiusmodi.num.2.ff.ad Trebelian. 396
2 Liberi positi in conditione per testatorem non cẽsentur vocati.in l.si cum dotem.nu.10.ff.sol.mat. 15
2 Liberi vel fratres furiosi,vel dementis substituũtur in substitutione exemplaria necessario si supersunt. inl.ex facto.num.29.ff.de vulg.& pupil. 173
2 Liberis primi gradus computãtur fructus in quartã.in l.in fideicommissariam.nu.2.ff.ad trebel. 386
6 Liberi feg.tmi si extant per alia verba,filij spurij non intelligunt legitimi.quest.xj.nu.4. 116
6 Liberi debitoris possunt capi quando alia remedia cessant cõtra debitorem.in trac.represal.nu.7. 159
6 Liberi succedunt ab intestato parentibus,trãsuersalibus exclusis. trac.succes.ab intest.nu.1. 202
4 Liber si est institutus tanq̃ seruus,sibi acquirit hereditas.in l.cũ proponas.nu.6.C.de here.inst. 243
2 Liberorũ existentia quãdo faciat deficere cõditionẽ fideicõmiss. in l.filiusfa.§.cum quis.nu.1.ff.de leg.j. 249

Liberatio relicta ei,qui tenet ad pecuniã,vel ad rem in qua nõ habet ratio doli,& culpe qd importet.in l.aurelio.§.casus.nu.2.ff.de lib.legat. 330
Liberatio relicta ei,qui tenet ex cõtractu,i quo venit dolꝰ & culpa leuis & leuissima,vt leuis trũ cõplectit oĩa etiã ratiõe dolꝰ vel culpa vl reliquorũ ls ad rei restitutionem teneatur.ibi.nu.2.
Idem est in liberatione inter viuos facta simpliciter.ibi.
Liberatio fcã ei q tenet ex ẽctu depositi cõphẽdit dolũ.ibi.n.4.75
Liberatio facta i vltima voluntate vel inter viuos & q tenet actione vniuersali vel gñali qd cõtineat:an vt dolus remissus qñ fit inter viuos.ibi.nu.6.& quid qñ est facta in vltima volũtate.ibid.n.7.
Liberatio relicta alicui pro administratione futura non intelligit vt videatur dolus remissus.nu.8.
Liberatio facta ei,qui tenet pluribus particularibus actionibus quando potrigatur ad omnia.ibi.nu.9.
2 Liberatio facta ab vna cã particulari in qua sunt alique cause accessorie complectit oĩa.in.l.aurelio.§.Cai⁹.n.1 3.ff.de lib.leg.330
Liberatio gñalis facta quãdo est vna cãrũ,& asserit partẽ fuisse solutam & factã refutationem de toto,cõprehendit oĩa.ibi.nu.14.
3 Liberatio superueniẽs vni ex correis nõ nocet mandatori quando habet reum obligatum actione mandati.in.l.vlanius.numero.5.ff. de fideiuss. 293
1 Liberatio facta dolo aduersarij vitiatur ipso iure sicut vitiatur contractus bonefidei.in.l.si cum te.nu.1.ff.de pac. 107
Liberatio facta per acceptilationẽ tollit actionem ipso iure.ibid. numero.2.
3 Liberatio fideiussoris facta a tempore,quia fideiussit ad tempus non potrigitur ad reum.in l.tutc.n.u.5.ff.de fideius. 292
3 Liberatio an cõtingat,& fires soluta põt a creditore reuocari,& in obligatione est rẽ dari.i l.cum quis.§.cui hoiem.n.2.ff.ỗ solu. 303
2 Liberatio si vitiatur in persona eius,cui relinquitur non valet in persona alicuius secus si vitiaretur in persona eius,qui accessorie liberatur.in l.si is.nu.4.ff.de lib. leg. 332
Liberatio si vitiatur ex post facto per in integrum restitutionem vitiatur etiam quo ad correum,qui liberatus est per quandam cõsequentiam.nisi dolus creditoris interesserit.ibi.nu.5.
2 Liberatio si est relicta duobꝰ reis debẽdi quorũ vnus est solutẽdo alter nõ vterq̃ capit liberationẽ.in l.queribat.nu.3.ad le.fal. 375
2 Liberatio facta per pupillum tutori cum iuramento an valeat.in l.quid ergo.§.contrarium.nu.1.ff.de contra.iud.tute. 101
4 Liberatio qñ cõtingat sola oblatiõe.i l.j.n.2.C.ỗ susce.lib.x. 398
3 Liberatus tempore an sit liberatus a ciuili & naturali.in l.si quis. nu.1.ff.de fideius. 285
2 Liberato vno in cõtractibus ceteri remanẽt obligati,qñ cẽs inso lidũ tenebãtur:secus si in viribus.in l.ab oĩbus.nu.2.ff.ỗ le.j. 247
4 Liberatio facta ab vno correorum credendi ãnoceat alteri.i authen.hoc ita.nu.39.C.de duo.reis stipu. 351
4 Liberare est dare.in l.actione.nu.6.C.de transac. 65
2 Liberato vno ex illis ad quos puenit cõe negotiũ an talis liberatio prosit alteri cum non sint socij.in l.liberatiõem.§.nunc,num.6. ff.de lib.leg. 328
2 Liberatio legata debitori heredis restringitur ad debitum tempore apertarum tabularum.in l.cum heres.numero.1.ff. de liber. legat. 330
Liberatus ex dispõne puta.l.si qs in tantã.C.vñ vi.& similiũ an teneatur in foro conscientie.in l.si pene cã.nu.2.ff.de cõdi.inde. 301
3 Liberatio quibus casibus contingat ipso iure.in l.in omnibus. nu.1.ff.de solutionib. 304
4 Liberatio qñ secũ trahit executi oẽs.i l.de tute.n.3.C.de l ite.re. 97
2 Liberatio quando est legata extraneo non refert an testator ipsum liberet vel iubeat heredem liberare:licet non sit liberatus ipso iure.in l.si pecuhum.§.si vero.nu.3.ff.de pecu.leg. 313
2 Liberatio quatuor modis relinqui potest.in l.liberationem.nu.1. ff.de libe.leg. 328
2 Liberatio si relinquitur ei,q duobus iuribus tenetur,ab vtroq; in dubio est liberandus.in l.si quis.§.idem iul.nu.1.ff.de lib.leg. 328
Liberatio legata principali prodest fideiussori ex legis dispositione:secus ex hominis dispositione.ibi.nu.3.
2 Liberatio si fit inter contrahentes,vt habeat locum exceptio pacti,requiritur consensus duorum,& partis presentia.in l.non solũ. §.si liberationis.nu.1.ff.de lib.leg. 329
Liberatio quando fit vltima voluntate non requiritur presentia partis.ibi.nu.2.
3 Liberatio principali acceptilatione nõ liberat ille.q pmittit animo nouandi.in l.eum.qui.§.si homini.nu.3.ff.de ver.oblig. 227
2 Liberatio cui relinquitur ad tps põt petere vt interim heredi silentiũ imponatur.in l.aurelius.§.centum.nu.1.ff.de lib.legat. 351
2 Liberatio relicta cõdictori per testatorem quid contineat.in l.si ei.nu.1.ff.de lib.leg. 229
1 Liberatio a dolo de futuro etiã de preterito qñ fieri possit in cõtractibꝰ in vltima volũtate.in l.si vnus.§.illud nulla.n.1.ff.de pac. 103
2 Liberatio contingit ipso iure quando soluitur aliud pro alio creditore volente.in l.si heres.nu.3.ff.de leg.j. 248
2 Liberalis in necessitatibus q̃ nemo existat qualiter intelligatur, in l.rem legatam.nu.1.ff.de adi.leg. 334
2 Libera verbum,delcendit a verbo libet.in l.alio here.de.nu.9.ff. de alimen.leg. 319
3 Libera est quelibet res nisi seruitus sit imposita.in l.si prius.nu. 14.ff.de ope.no.nun. 22
3 Liberans me initiũ non habet contra me actionem negotiorũ gestorum.in l.si stichum.§.si ab alio.nu.1.ff.de noua. 295
5 Libera presumitur quelibet res.in §.coges autem.nu.2.i auf. de mand.prin.nu.8.& l.sup rius.nu.14.ff.de ope.no.nun. 22

Libertum babens quãdo videatur locupletior.in l.titius.nu.2.ff.de act.emp. 396
5 Liberti ecclesie ob ingratitudinem.an revocent in seruitutem. in authen.vt liber.decete.nu.10. 38
4 Libertus an possit esse tabellio.in l.generali,numer.9.§.de tabu. libro x. 338
4 Liberti frater an excludat patronũ ab intestato.in l.si.nu.2.C. si in fraudem patro. 228
1 Libertum habere non est ius estimabile.in l.naturalis.§.si ergo. nu.1.ff.de presscrip.verb. 407
1 Libertus quas operas prestet patrono suo sumptu,& quas non.in l.si non sortem.§.libertus.n.12.ff.de condi.inde. 304
1 Liberti in electione est quẽ habeat patronum.in l.titius.nu.6.ff.

de act.emp. 396

6 Liberti ecclesiastici multa specialia habēt de iure canonico q̄ non inueniātur iure ciuili.diff.inter ius cano.nu.116. 194

2 Libertus directo seruo alieno non datur.in.l.j.numero.7.ff.de legatis primo. 222

3 Libertas data seruo an cōfirmetur ex dominio postea superueniē ti.in.l.ex castrensi.§.pater peculiū.n.3.ff.de castren.pecu.fo.465.& l.cum cir.nu.8.ff.de vsucapio. 123

2 Libertas q̄ cōseruat̄ herede decedēte bñficitate nō adita in testō paganorum.in.l.neq; enim.§.cum miles.nu.2.ff.de test.mili. 182

1 Libertatē prescribere est occidere seruitutem.in l.si edes mee.§. libertas.nu.1.ff.de ser.vrb.pred. 221

2 Libertas data directo seruo alieno nō valet.in.l.si seruus.§.si seruus.nu.1.ff.de leg.j. 247

2 Libertatem fideicommissariam prestans succedit liberto.in l.neq; quaq̄nam.nu.1.ff.de excu.tut.& cur. 92

4 Libra regulariter intelligitur duodecim vnciarum.in.l.q̄.nu.1.C. de matalla.lib.xi. 402

4 **Licentiatus** quādo habeatur pro doctore.l.j.n. 26.C.de digni.lib.xi 419

4 Licentia data alicui pro extrahendo frumentum,vel pānos extra comitatum.non extenditur vltra septem dies in.l.vnica.nu.1.C.de tractatorib⁹.lib.xii. 431

9 Licentia verbum importat liberam voluntatem in repe.l.j.num. 48.C.de sacrosan.ecce. 12

2 Licentia verbum descēdit a verbo licet in l.alio herede.nu.8.ff. de alimen.leg. 319

3 Licentia data a iudice rite alicui vt ingrediat̄ ppria authoritate rem creditoris valet.in l.iuste possidet.nu.2.ff.de acqui.pos. 98

3 Licentiā reuertendi exuli,vel bānito concedit solus princeps.vel ciuitas non recognoscens superiorem,vel ciuitates que habēt hoc etiam condēdi statuta.in.l.relegati.nu.4.ff.de penis. 426

4 Licentia data veniendi,& standi,an videatur data licentia redeundi in auf.habita.nu.3.C.ne fil.pro pat. 152

4 Licentia ingrediendi propria authoritate an possit concipi in vltima voluntate.in repe.l.creditores.nu.9.C.de pigno. 339

Licētia & cōuentio de qua in repe.l.creditore.C.de pig.valet tas in alijs contractibus.q̄ in pignore.ibi.nu.10.

4 Licentia si fuit tantum data instrumento de ingrediendo,tūc necessarius erit libellus ad acquisitionem possessionis.in repe l. creditores.nu.27.C.de pig. 339

3 Licere,seu licitum esse verba,duobus modis intelligi possunt.iu l. stipulatio ista.§.hi sunt.nu.3.ff.de ver.obl. 220

1 **Licitario** alicuius rei si fiat,& quidā pmittit aliquid licitādo,& cōtrarij faciat.an illud videtur repetitum in cotractu.in.l.sciendum.n.1.de edil.edi 420

3 Licitant duo vectigalie per licitationem secundi non idonei nō liberatur primus.in l.licitatio.nu.1.ff.de pub.vecti. 58

Si aliquis,vadit ad licitationes,& promittit,& notarius scribit inter ementem & vendentem est data obligatio.ibi.nu.4. 62

3 **Lige** que fiūt inter ciuitates,& inter principes,& barones superiorem recognoscētes sunt prohibite.in.l.sodales. nu.10.ff.de colle.illici. 361

2 **Limitatio** ad.l.si pecuniā.ff.si cer.pe.sic9 & pendēte conditione stipulationis nonantis & premissis primā cōsentiēte illo cui queri d3 in euētū cōuentionis.agi potest.in l.potest dotem.nu.1.ff.solu.mat. 29

3 Limitatio ad titulum de repu.que sunt in iudi.restit.in integr.vt non habeat locum.quando minor fuit circūscriptus dolo creditoris.l.qui res.nu.2.ff.de solution. 312

1 Limitatio.ad l.j.C.si aduersus sol.in l. verum.§.sciendum.nu.1.ff. de minorib. 159

2 Limitatio ad.§.si quis autem.in.l.hac consultissima.C.de test.in.l. si fil.nu.1.ff.de libe.& posthu. 118

4 Limitatio ad l.pactum curatoris.C.de pac.in.l.vltima.nu.4.C.de anno.& trib.l.ir. 382

3 Limitatio ad.l.qui hoc anno.de verb.obl.in l.si seruus.§.cum seruus.nu.5.ff.de stipul.seruo. 278

4 **Liquidario** debiti fiet parte citata soleniter libello dato,& lite cōtesta in repetitio.l.creditores.nu.15.de pigno. 339

4 **Lis** si est agitata per procuratorem & tempore sentētie nō fuit citatus procurator,sed dominus qui fuit cōtumax sententia non valet.in l.j.nu.9.C.de sen.& interlo.om.iudi. 302

Lis si agitata est p procuratorē actionis,d3 reus cōdēnari ipsi procuratori ad dandum & soluēdum oīa & non procuratori.ibi.nu.11.

Quid in defensore rei an ipse condemnetur.ibi.nu.12.

3 Item dicens non esse contestatam pretextu alicuius exceptionis que requirit probationem debet offerre se paratum probare incōtinenti.l.si.nu.4.ff.pro suo. 129

4 Lis inter patrem & filium an esse possit.in.l.si.nume.1.& C.de ings voca.

4 Lite pendente qñ possunt bona describi.in.l.faculas.nume.4.C. de iur.fis.lib.x. 58

2 Lis cum quo contestatur qñ agitur cōtra pupillū tutos habentē in.l.§.sufficit.nu.4.ff.de adm.tut.& cur. 386

Non differt q̄ lis cōtestetur cū pupillo vel tutore:qz eodē mō pretutor est citandus.ibi.nu.8.

Lis qñ est cōtestata per pupillū cū tutoris authoritate ipse & non tutor est citandus.ibi.nu.8.

3 Lis qualiter estimat.qñ agitur super possessorio habēte causam proprietatis relinqt cogitādum.in.l.si duo.§ in hoc.inter dictos.nu.3.ff.vti possidet. 58

1 Lites dirimere spectat ad bonū iudicem.in.l.quidam existimauerunt.nu.2.ff.si cer.pet. 178

4 Lites b3euiores dicunt̄ qñ pl⁹ expēderet in scripturis.§ finali cause.in l.mediterranee.nu.4.C.de anno.& trib.lib.x. 218

4 Lis dicitur tūc post litem cōtestatā:cū vero ante,& post.claudus nu.2.C.de transac. 380

2 Lis si reperitur in actis qui fuerit contestati.etiā si nō reperiat̄ in processus tenet.& in l.qō si dubitet.nu.2.ff.de acquirere 67

4 Lis finiri d3 vbi est incepta.l3 post ceptā cōuētus efficiat alterius fori.in l.si.nu.1.C.de veteranis.lib.xii. 195

5 Lis initium sumit a litis contestatiōe.in §.omne vero.n.5.in.auth. de liti. 40

5 Lite pendente non licet principi supplicare,nisi in quatuor casibus de quibus in text.in auf.vt in medio litis.nu.1. 51

4 Lites cito dirimere pertinet ad vtilitatem cōmunē.in prima constit.C.§.hec igitur.nu.22.de no.Cod.faciē. 54

Lis non d3 cōtestari p petitionē rescripti.in.auf.de exhi.nu.1. 5

3 Litis contestationis effectus an duret instantia perempta.in l.nō esse.§.prescriptio.nu.1.ff.ne de statu defun. 28

Liti qui renunciauit postea repellitur.ibi.nu.3. 86

Liti renunciare an videatur renuncians instantie.ibi.nu.4.

5 Litis cōtestatio in casu §.illud quoq;.in auf.de trien.& semif.non habet locum.in d.§.illud quoque.nu.6. 40

Litis contestatio nō d3 facta per responsionē factā interrogatorij,an quis possideat.ibi.nu.7. 20

1 Litis contest.per cōfessionem,per negationē,& per dubitationē.in si debitor.nu.2.ff.de pet.here. 21

Lis contestat̄ in cā restitutionis in integū.qñ agit3 certū aduersarium:& qñ principaliter agit.ibi.Papinian⁹.§.si gs tñ.n.1.ff.si nu.03 202

4 Litis cōtestatio d3 simul attestatio.in.l.edita.nu.10.C.de edē.403

3 Litis cōtestatio & preceptio partis debiti a correo crediti nō egrant ad hoc.vt tollat actio alteri.l.l.ex duob⁹.n.2.ff.d duo.re.277

Litis contestatio facta coram arbitro sine pena electo.cui⁹ fiat.ff. homologata per vnum ex correis credēdi operat preiudicium sicut si esset facta coram iudice.ibi.nu.15.

3 Litis cōtestatio inducit qñ actor petit vnū & est debitū an de illo sit reus nec ne reus admittitur ad pbandū.sic9 in cōtrarijs.ff.in stipulante.§.si fichum.nu.ff.de ver.oblig. 37

2 Lite cōtestata si heres offert penā an liberet a pena peccuniaria data eo casu quo penam nō daret.in.l.j.nu.4.ff.de penu.leg.iij. 32

3 Litis cōtestatio in criminalib⁹ fit parte absente:qz iudex interrogat & supplet vices ibi partis.in l.is qui re⁹.nu.4.ff.de pub.iu 77

4 Lite cōtestata si perēpta est prima instātia,& initiet̄ nouaditio,possessor habet tanquam in malefidei in nouo iudicio.l.fi. nu.3.C.de fruct.& lit.expen. 32

Per litis contestationem an quis efficiatur malefide quoad alia ibi.nume.5.

4 Litis contestatio qñ detur contra heredes.in.l.vna.nume.2.de delict.defun. 154

Litis contestatio non est necessaria quādo pena imponitur pro re.ibid.nume.8.

4 Litis contestatio per que verba inducatur.in.l.j.nu.3.& 5.C.de contestata. 121

Litis non contestatur per exceptiones declinatorias.ibi.nu.6.

Litis contestatio nō potest fieri per nouationē,& responsionē tempore exterualli.ibi.nu.10.

Litis contestatio vnde dicatur.ibi.nu.11.

5 Litis cōtestatio non data dilatione reo nec ab eo inducta petitio q̄ valeat.in.§.illud quoq;.nu.10.in auf.de exhi.reis. 28

Litis contestatio.an fiat super exceptionibus.ibi.nu.11.

3 Litis contestatio facta contra delegatum super instantia facta contra debitorem.fiet cōtra eum condemnatio:& ibi ponitur practica.in.l.delegare.nu.5.ff.de noua. 295

1 Lite contestata super actiōe directa & iudicio pēdente reus dolo desijt possidere.an sequat̄ cōdēnatio.in.rub.nu.3.ff.de rerum.20

3 Litis contestatio & libellus in causa appellationis requirit quōd vtraq; pars est presens in auf.de his qui ingre.numero.1.& sequentibus numero.7.

nu.7.ff.de apel.recipiend. 451
3 Lis presumitur contestata.z processus valet si in actis apparet, q̃ tali die lis est cõtestata.in.l.sciendũ.nu.18.ff.de verbo.obli.217
5 Lite non cõtestata vel contestata qñ perueniatur ad negotij liquidationẽ actore vel reo absentibus.in.§.omnẽ vero.num.9.z.11.in
2 auc.de litig. 53
Litis contestatione quis obligatur instãtie non autem ad id,q̃ venit in sententia.in rub.nu.4.ff.iudi.sol. 321
Litis cõtestatio qñ fiat per cõfessionem.in.l.si dom⁹.§.in pecunia, nu.2.ff.de leg.j. 241
3 Litis contestatio requiritur in possessorijs.in l.j.§.annum.nu.2.ff. de itt.actuq; prima. 177
1 Lis quare debeat cõtestari in delictis.in l.senatusconsu.nu.1.ff.de offi.presi. 47
1 Litis contestatio qñ requirat in officio iudicis.in.l.nec quicquam. §.vbi decretum.nu.4.ff.de offi.procon.z lega. 43
3 Litis contestatio sequuta sententia inducit malam fidem.in l.fisc⁹. nu.1.ff.de iure.fisc⁹. 459
Litis contestatio facta in vna instantia,qñ inducat presumptionez malefidei in alia.ibi.nu.2.
4 Lite nõ contestata pcedit in causa appellatiõis.si pars est absens. in l.fi.§.illd.nu.3.C.de tempo.appel 326
1 Litis contestatio requiritur in causis summarijs.in l.nec quicquã. §.de plano.nu.2.ff.de offi.procon.z leg. 44
3 Litis contestatio tollit facultatẽ soluendi,qñ vnum est in obligatione.aliud in solutione.in.l.si quis.nu.2.ff.de solu. 306
4 Lite non cõtestata põt ferri sñia diffinitiua,nisi in casu.l.si.§. illud. de tempo.appel.l.consentaneũ.nu.5.C.quomodo z qñ iud.388
4 Lite non cõtestata an possit peruenirl ad diffinitiuã cõtra actorẽ absentẽ.in.auc.qui semel.nu.10.C.quomodo z qñ iuder. 399
Lis cepta z lis contestata est idem.ibi.nu.1.
4 Litis contestationi non potest renuntiari per partes.in.auc. offerat ur.nu.14.C.de lit.contest. 121
3 Litis contestatio necessario requirit in iudicio de damno infecto. in.l.dies cautioni.§.hoc autem iudicũ.nu.11.ff.de dam.infec.30
Litis contestatio requiritur in actione ad exhibendum.ibi.
4 Lits contestatio facta coram arbitro interrumpit prescriptionẽ. in.l.cum antea.nu.7.C.de arbi. 110
2 Litis contestatio qualr fiat.in.§.illud quoq; n 20.i auc.de exhi.28
Litis cõtestatio an fiat qñ reus rñdet verbis affirmatiuis. ibi.n.21
Litis cõtestatio inducitur per reum excipendo.ibi.nu.32
5 Per litis contestationem quasi cõtrahit.in.§.illud quoq;.n.1.in auc.de exhiben.reis. 28
4 Litis contestatio impedit per statutũ disponẽs,q̃ quis nõ audiatur.in.l.j.nu.1.C.de bo.vacan.lib.x. 377
Item qñ statutum dicit bannito non reddatur.seu fiat ius ibidem.
3 Litis contestatio cursum vsurarũ non impedit.in.l.cum stipulati. nu.1.ff.de verb.obligat. 241
5 Litis cõtestatio nõ est necessaria in restitutiõe in integrũ.z qñ.nu. 5.in.§.ad hec.nu.1.in auc.vt spon.largit. 58
3 Litis contestatio si est facta p cõfessionẽ dubia eius declaratio spectat ad reũ.in l.inter stipulã.ẽ.§.si stichum.nu.8.ff.de ver.ob.237
4 Litis cõtestatio nec tacite nec expresse remittitur.in.l.fi.n.4.C.de priuileg.scho.lib.xij. 427
3 Litis estimatio i boie libero exhibẽdo,qñ iter dictũ de libero boie exhibẽdo intẽtat,z quis prẽtẽdit aliud pprium interesse.est arbitrio boni viri vel quantũ in litẽ iuratur.in.l.qõ z lex.§.hoc interdictum.nu.4.ff.de lib.ho.exhi. 185
1 Litis estimationem recipiẽs,an z qñ teneatur de euictione.i l.litis estimatio.nu.2.ff.pro emptore. 126
Litis estimationẽ recipiens tenetur cauere de euictiõe in illis casibus inquibus de euictione tenetur.ibi.nu.3.
3 Litis estimationẽ si soluit possidens an actio tũc cedatur,in l.in de positi.nu.3.ff.de re iud. 134

1 **Litera** videt accepta cũ retinetur.in l.cũ tabernã.§.idẽ quesiuit.nu.4.ff.de pignorib. 413
3 Literas nõ restituens ei,cui mandatum restituere susceperat.incidit in crimen falsi.in.l.Titio.nu.3.ff.ad municip. 470
4 Litere seu epistole alicuius quãdo probãt.in auc.z si cõtract⁹.nu. 10.C.de fide instru. 172
1 Litere qñ probant mandatum procuratoris.l.si procuratorez.nu.2. ff.de procurator. 131
Litere mandati possunt duobus modis probari.nu.4.
3 Litere apostolice super beneficio nõ prorigunt ad noua beneficia z an ad ecclesiã de nouo reedificatã.in l.iter stipulantem.§.sacrã. nu.11.ff.de verb.obligationib. 238
4 Litere cõmendatitie qñ obligẽt.in.l.dominus.nume.2.C.qõ cum eo qui in alie. 175
4 Nõ creditur dicẽti se aliquid facere mãdato superioris,nisi ostẽdat literas.in l.vnica.nu.1.C.de superin.lib.x. r.
3 Litere si sunt concesse duobus sup pbenda q̃ intra mensẽ durerit acceptendam.mẽsis qñ incipiet currere.in l.si marit⁹.nu.2.ff.ad legem Juliã.de adult. 393
3 Literis credẽtie qñ credẽdũ sit.in l.Luci⁹.nu.1.ff.de fideius. 282
3 Literis pape vel principis qũ liceat reclamare.in authẽ.ò mãda. prin.§.deinde.nu.1. 18
1 Litera est sufficiens testimẽtũ absq; cursu biennij.in l.iurisgentiũ. §.quinimo.nu.13.ff.de pac. 95
1 Literis credẽtie an preiudicent domino.in l.cuicq;.num.3.ff.de instito.action. 355
5 Literis publice persone q̃ prestet fides.in §.z illud.n.2.in authquomodo opor.epis. 11
Literis alicuius priuati quando credatur.ibi.nu.3.
Litere sigillate qñ videantur approbate.ibi.nu.4.
1 Litere credentiales quid operentur.i l.fi.pupilli.§.ites fi.nu.4.ff. de neg.gest. 135
5 Literis imperialib⁹ vel papalib⁹ licite nõ pareꝛ,si cõtinẽt causam irrationabilem.in auc.vt deter.sit nu.cle.nu.5. 7
Literis alicuius iudicis indebitis.qñ parendum non sit.ibi nu.6.
3 Literis officialis an credatur.in l.fi publicanus.§.de rebus.nu.2. ff.de pub.z vecti. 56
3 Literas apertens quando teneak pena falsi.in l.qui testamentũ.n.1.ff.de falsis. 404

4 **Litigatoris** temeritas qño cognoscatur.vt cõdẽnetur litigãs in expensis.in l.pperãdũ.§. finautem.nu.2.C.de iud. 117
4 Litigãs cũ tutore dz habere copiam tutele,z iuctarij.in l. si tutor. nu.1.C.in qui.cau.in integr.rest.non est necel. 103
3 Litigãti cũ tutore vel curatore minoris danda est copia inuentarij siue rebus.in l.i.nu.7.ff.de curat.bon.dand, 158
1 Litigat iuste qui litigat eã cõseruãdi suum pudorẽ.in l.que omnia. §.sed z si aduersarius.nu.3.ff.de procu. 123
4 Litigãtes coram non suo iudice,si credant ipsum esse suum iudicez prorogatio iurisdictionis impeditur,in l.fina.numero 1.C.si a non compe.iud. 318
1 Litigans vsq; ad apertũ testiũ vel productionẽ instrumẽtorum, põt habere iustam causam litigandi:z ideo ante nõ cõdemnatur in expensis.in l.si quis inficiatus.nu.2.ff.depo. 365
3 Litigare coꝛã põ suo iudice partes nõ possint sine cõsensu sui iudicis.qũ iudices sunt perpetui vt episcopi,z comites:secus si sunt tẽporales.in l.j.§.z post operis.nu.8.ff.de ope.no.nunt. 7
5 Litigantes possunt dare iudici interrogatiões,z interrogatoria, in §.q̃ autem.nu.2.in auc.vt lice.ma.z alie. 56
4 Litigiũ si agitatũ sit p̃ procuratorẽ.z dñs est psens tpe sñie in quẽ dẽbat pferri verba sñie.in l.j.nu.6.C.de sent.z interlo.om.iud.302
5 Litigiosa res an efficiat qñ agitur actione psonali,sicut ipsa actio. in auc.de litig.nu.3. 53
3 Litigiosa res est qñ est q̃stio de dñio,vel ò actione psonali:sed si de opere facto in re vel de aliquo iure reali,non,in l.j.nu.j.C.de manci.z colo.lib.xj. 417

Locatio facta in arbitriũ alteri⁹ qñ valeat.in l.si merces.nu.1.ff.loca, 401
3 Locatio z societas an cõsistat iter patrẽ z filiũ.l.si qs.§.itẽ si filius nu.3.ff.de fideius.290.z l.frater.nu.54.ff.de condi.indebit. 311
1 Locatio non est nisi interueniat pecunia numerata.in l.naturalis. §.at cum.nu.3.ff.de prescri.ver. 407
4 Locatio castro cũ territorio z terreno,nõ censentur locata loca silvestria z ad culturã penitus inhabilia.in l.j.nu.j.C.de manci.z colo.lib.xj. 417
3 Locatio facta vno nũmo,quando teneat.l.si quis a nte.num.1.ff. de acquir.pos. 97
1 Locatio facta ad coledũ in tertia pte p indiuiso tenet.in l.z hec distinctio.§.cum fundum..nu.1.ff.loc. 403
2 Locatio perpetua operarũ an valeat.in l.Titio centũ.§. Titio centum relicta.nu.1.ff.de condi.z demon, 362
1 Locationõ est cõtractus innominat⁹,si cõcedit fundus ad certã mẽsurã vini,vl frumẽti.l.si merces.§..vis maior.n.10.ff.loca.401
1 Locatio cõsistit etiã i reb⁹ nõ cõsuetis locari habẽtib⁹ tñ simili tudinem cum eis.in l.ij.§.mutui.n.14.ff.si cer.pet. 244
2 Locationis ips si excedit annũ a die mrimonij,ò illo qõ excedit, vir nihil habere debet.in l.diuortio.nu.8.fol.mat. 9
Locatio fundi dotalis si esset facta p certa quantitate fructũ qui percipiũtur ex ipso fundo nihil veniret in contributione. ibi nu.9
1 Locator an possideat inducta p inquilinũ in domo.in l.solutũ.§.soluta.nu.4.ff.de pig.actio. 344
2 Locatores roncinorum possunt dici mercatores.in l.legatis.nu. 1.ff.de leg.iij. 287
Locator possessionum nõ ẽt negotiator nec mercator.ibi.nu.5.
1 Locator primus qñ habeat hypothecariam cõtra sm cõductorẽ. in l.solutum.§.solutam.nu.7.ff.de pig.action. 344

Locator quando competat interdictum de vi armata. in l.j.§. Deinde. nu. 3. ff. de vi & vi arma. 169

Locator domus quando teneatur ad custodiam. in l. dominus. nu. 1. ff. loca. 404

Locator qui finito tempore locationis solutionē recipit videtur rē relocare. nisi l. quicunq; nu. 6. C. de apo. pub. lib. r. 394

Locator rōmino tenet recipere rondinū deterioratū nisi offerat estimatio. in l. qui sibi. §. qui stichum. nu. 2. ff. de solution. 302

Locans operas. vel rem & operam: & non prestat, ad quid teneat. in l. si vno. §. item. nu. 5. ff. locati. 399

Locās operas ad faciēdū edificiū certa mercede cōstituta, qn̄ post mercedem petere ante opus finitum. in l. h̄. nu. 3. C. loc. 195

Locans operas suas ad colligēdos fructꝰ i arboꝛe altā, vel aues in turrim. non est infamis. in l. j. §. remouet, nu. 6. de post. 115

Locare non prohibetur. prohibitus vendere, vel obligare. in l. decillis. §. instituit. nu. 1. ff. de leg. ij. 274

Locatio ad longum tempus dicitur alimentio. ibi. nu. 7.

Locatore dicente fundum damnificatum culpa vel negligētia cōductoris. consi. cxciij. nu. 3. lib. j. 64

Locare domum cōdemnatus sub magna pena, si locauit sub modica pena & contrafecit, nam incidit in magnam penam. in l. in nume rationibus. nu. 4. ff. de solutio. 304

Qualiter cōsumat q̄ simpliciter domū alienā habitauit, vel indebite habuit ab alio locationē. l. j. summa. §. fic. nu. 14. ff. de ædi. lde. 318

Locupletior si es effectꝰ ex re mea, is possim hꝛe gressum ꝛ alia si ille liberaret cedēdo mihi actionē ꝛ te, tñ de equitate datur mihi directa actio cōtra te in l. cum fundus. §. seruū enum. nu. 6. ff. si cer. pet. 262

Locupletior nō dicitur qui habet libertum. in l. plane. §. qui testamento. nu. 2. ff. de leg. j. 246

Locupletior effectus vt quis dicat, q̄ tps inspiciatur. in l. si a patre, vel a domino. §. quo tempore. nu. 1. ff. de pet. here. 201

Locupletior vt quis dicatur an sufficiat q̄ res peruenerit, is post ea desierit. in l. si ipsa res nu. 1. ff. q̄ met. cau. 151

Locupletem esse aliquem, vt detur actio vel exceptio, q̄ tempꝰ inspiciatur. in l. in pupillo. nu. 1. ff. de solut. 305

Locuples vel paup q̄s dicat. l. aut. pterea. n. 3. C. vñ vir & vxor. 233

Locus non dicitur publicus. licet p eum publice eatur. in l. j. nu. 3. ff. de his qui dete. vel effu. 230

Loci appositio in instrumento an necessario requiratur. in l. si q̄s. in repe. §. si in tutum. nu. 26. ff. de eden. 89

Locus confecti instrumenti appositus in principio protocolli, an intelligatur repetitus in sequentibus instrumentis. ibi. nu. 27.

Locus & tempus in actiōibus descēdētibus ex delicto quādo ponatur in l. in de Neratius. nu. 2. ff. ad le. Aquil. 228

Locus & tps q̄ debeat inseri fm formā. l. libellorū. ff. de accu. qui de delicto agitur similiter. in l. prætor edixit. nu. 1. ff. de iniur 357

Locus certꝰ q̄s ad actū requirit. & certū tēpus illud dꝫ probari. in l. j. §. item ait prætor. nu. 1. ff. de incen. rui. naufr. 354

Locus vbi contractus effectum dirigit. inspicitur in cōtractibus. in vltimis voluntatibus vbi fit testamentum. in l. Titius. §. Rome. nu. 1. ff. de excu. tut. & cur. 95

Locus & testes appositi in vno instrumento, intelliguñ repetiti in sequentibus. in l. si quis. §. si initium. nu. 8. ff. de eden. 87

Locus inspicitur vtilior actori a tempore more. in l. ratio. §. si pervendicatorem. nu. 1. ff. de act. emp. 389

Locus q̄ modo est appositus solutioni eius ratio semper habenda est. l. qui Rome. nu. 5. ff. de ver. oblig. 253

Locꝰ penitētie nō est, q̄ in contractu innominato ex altera parte est al q̄ factum ad implendum cōtractum si tñ nō est perfectus. in l. si pecuniam. §. item si quis. nu. 2. ff. de cōdi. cau. data. 290

Locus quis inspicit in petēda restitutione in integrū an locus iudicij. an locus contractus. in l. h̄. nu. 2. ff. de eo q̄ cer. loco. 326

Locus quando in libello sit apponendus in actione: & si omittatur processus non vitiatur ibi nu. 4 & 5

Locus iudicij inspicitur quo ad ordinationem litis. in l. j. nu. 15. de sum. trini. 5

Locus contractus inspicitur circa dubia que oriuntur tēpore cōtractus secundum naturam ipsius: fallit in. dote. ibi. nu. 16 & 17.

Locus & tempus commissi delicti apponitur in accusatione. quando proceditur contra mandātem. non tempus mandati. in l. nō solum. §. si mandato meo. nu. 10. ff. de iniur. 358

Locus & tempus delicti commissi inspicitur quo ad agendam vel minuendam penam. ibi.

Locus loci non apponitur in accusatione. q̄ factū de quo quis accusatur, est vniformiter punibile in quacunq; parte loci seu si nō esset vniformiter punibile in l. libellorum. nu. 3. ff. de accu. 377

Locus commissi delicti appositus in accusatione debet saltem p duo cōfinia demōstrari: nisi esset ita certus q̄ alia demonstratio pe non ind. geret. ibi. nu. 5

Locus vbi quis percutitur inspicitur: non locus vbi quis moritur ibid. nu. 6.

Locus delicti quando requiritur q̄ apponat̄ in accusatiōe delicti quod committitur neligendo vel omittendo. ibi. nu. 10

Locus solutionis si nō sit positus in stipulatione, sed persona p mittens si in loco nō inueniatur potest alibi cōuenir. in l. in bonis fidei. nu. 4. ff. de eo q̄ cer. lo. 328

Locus est reuocationi in causis summarijs, is eadē sua terminari non possint in authē, & consequenter. nume. 11. C. de feut. & interlo. iudic. 306

Locus renunciationi nō est cōzā arbitris. ibi. nu. 20. & arbitri non delegato de consensu vtriusq; partis. nu. 21.

Locꝰ originis alicuiꝰ est nobilior & delectabilior. in l. relegandi. §. inter dicere. nu. 5. ff. de interd. & releg. 1.

Locꝰ loci necessario nō inseritur in inquisitione. in l. j. §. hoc aut. nu. 5. ff. ad silla. 246

Locꝰ homicidij. & nō locus in cepte rixe inspicit q̄n initio fuerit delicti est illicitum: seu si initiū fuit illicitum. in l. q̄ ait lex. nu. 2. ff. ad leg. Jul. de adult. 305

Locus loci non est inserendus in libello accusatorio in. §. hinc aut nu. 1. ff. de vi & vi arma. 170

Locus in signis quis dicat vbi habeat q̄ est vbi merū & mixtum imperium exercetur in l. in bonorum. nu. 2. ff. de bono. pos. 404

Locus contractus inspicitur pertinentibus ad decisionē cōtract. in l. si fundus. nu. 1. ff. de euic. 420

Locus loci pont debet in instrumento, vt puta in tali ciuitate in domo talis. in l. de pupillo. §. qui nunciat. nu. 2. ff. de ope. no. nu. 13

Locus loci confecti in instrumēto apponi dꝫ. in. §. q̄nq; n. 3. l. aut. quib. mod. nat. effi. l. eg. 348

Locus & tempus in accusatione delicti q̄s apponi. an locꝰ vulneris, an locus vbi vulneratus est, apponi debeat, latè mola. & plures. nu. 2. ff. ad leg. Aquil. 228

Locus non dicitur occupatus ex aliqua canalcata seu currentia iuper loco facta. tracta. de insul. §. nullius. nu. 6. 178

Locus ptior & superior nobilior est posteriore & iterore. tract. de infign. nume. 2 3. 162

Locus debet poni in instrumento, alias est nullū, nisi locus sit manifestus & notus. consi. vij. nu. 1. 78

Locus vbi contractus celebratur inspicitur circa ea que veniunt ex consuetudine. in l. j. nu. 1. ff. de vsur. 423

Locus solutionis inspicit circa ea q̄ veniunt ppter morā adhibita circa ea que veniunt in contractu. ibi. nu. 2.

Locus q̄dū est gradui precedēti, nō venit ad sequitem. in l. quando dia. nu. 1. & 3. ff. de acqui. here. 198

Locus in libello in actiōe arbitraria q̄n inseri debeat. in l. ad vnguem. nu. 8. ff. de eo q̄ certo loco. 327

Loci limitati pars dꝫ probari q̄n ꝓbatio loci nō sufficit. l. l. materia in ff. lect. nu. 8. C. de proba. 167

Locus. tēpus. dꝫ inseri in accusatione etiā q̄n de crimine agitur interim. l. viro at. nu. 6. ff. sol. mat. 8

Loco certo qui dare promisit, an possit vbiq; cōuenir. in l. ff. de eo q̄ certo loco. 329

Loca plura q̄n in pmissiōe ponunt copulative q̄ actio sit arbitraria. in l. nō vtiq;. §. si quis. nu. 2. ff. de eo q̄. cer. loc. 327

Loca plura in quibus fit nouū opus. si sunt vicina ita vt vnus esse diatur q̄n vna nūciatio sufficiat. in. d. l. de pupillo. §. si vniuersi. nu. 1. ff. de ope. no. nun. 64

Loqui ir reuerenter nō dicitur. nec male. q̄ tradunt. in l. j. nu. 2. C. de vetera. lib. xij. 270

Et hoc verum est nisi consuetudo sit in contrarium.

Lucrum dotis ante teneatur alter frater alia dotem nicare. in. l. si cum dotē. §. trāsgrediamur. nu. 18. ff. solu. mat. 6

Lucrū factum p filiumfa. cū pecunia castrensi, vel quasi castr. pertinens. culp tale lucrū q̄n sit aduentitiū, vel castrēse. Bart. tra. de duob. fratrib. nu. 13. 130

Lucrū puenies ex psona filij dr aduentitiū. tra. de duob. frat. 249

Lucra que fit ex pecunia. & cū pecunia alicuius non pertinēs ad illum, cuius est pecunia. consi. xxxv. nu. 1. lib. j. 18

Lucrum assumit naturam capitalis. in l. vltima. nu. 3. C. de fruct. & lu. vi. constant. lib. xj. 405

Lucrū si ab aliquo remouetur illi applicat contemplatione cuius remouetur. in l. h̄. §. videndum. nu. 2. ad tertul. 411

Lucrum q̄n quis perdat per ignorantiam. in l. claudius. nume. 2. ff. de acqui. hered. 205

Lucri ratio percipiendi cum alterius iniuria non habet̄ in actione furti. in l. si quis. vxori. §. si seruus. nu. 1. ff. de furt. 345

Lucrum q̄n facit coniunx ex dote. vel donatione propter nuptias. si non transit ad secundas nuptias, an sit suum. in auc. nec̄ vir & ex. dot. est. nu. 32

5 Jura de lucris dotalibus,ꝛ donationibus ante nuptalibus loquẽtia,magis voluntaria quã rationabilia sunt in auth.de non elig.secum.nub.nu.4. 6

4 Lucrum factum per filium cum pecunia patris an veniat cõmunicandum.in.l.illud fine.nu.2.C.de colla. 235

1 Lucrari rem videtur voluisse,qñ suam voluntatẽ implenit.in l.cum ser⁹.nu.4.ff.de condi.cau.data. 294

4 Lucrari dicitur quis,qñ acquirit illud,qõ est sibi quasi debitũ.in l. si emancipata.nu.3.C.de iur.ꝛ fac.igno. 38

1 **Ludendo** ad azardũ qñ quis in eodẽ loco plures vicit ꝛ perdidit.dicit tũc vnus ludus,nisi perdita pecunia nouã extraxit:qz tũc plures dicũtur ludi.i l.pompo⁹nus.la ỹ.nu.4.ff.de neg.gest. 140

1 Ludos periculosos faciẽs p plateas est infamis.in.l.j.§.remouet.nu.6.ff.de postu. 115

1 Ludus est crimen,ꝛ venit crimin's appellatione.in.j.cõsti.ff.ozuz.§.illud vero.nume.1. 4

3 Ludus dicitur perfectus,ꝛ habetur pro absoluto,quando lusores recedunt.in.l.inficiando.§.infans.nu.5.ff.de fur 347

1 Ludere secummet non potest quis ad calculos,vel ad tabulas.in l.licet in popularibus.§.si plures.nu.5.ff.de procu. 129

4 **Lupus** qui accusabat agnum bibentẽ in inferiori parte fluminis,iniuste accusabat.in.l.cum supra.nu.4.C.de re mili.lib.xii. 427

Deliter a.d.

4 **Macellatorum** nomine simpliciter cõprehendũt macellatores lardi.i.l.j.nu.2.C.ỗ erog.mili.anno lib..xỹ. 428

Magister regi⁹ quomodo possit cognoscere ỗ familiarib⁹ suꝫ,ꝛ eos punire.in.l.qui iurisdictioni.nu.1.ff.de iurisd.om.iudi. 59

5 Magister militũ dicit habere dignitatẽ.i aut.vt ordi.ꝓfec.n.1. 32

4 Magister non petit tutorem per procuratorem.in.l.cum a matribus.nu.1.C.qui pet.vel. cura. 212

1 Magistri grãmatice possunt facere statuta circa bonos mores ꝛ penalia alicuius correctionis.non tamen penalia pecuniaria.in repe.l.omnes.populi.nu.12.ff.de iusti.ꝛ iur. 9

Magistro sicut patri est obediendum.ibidem.

1 Magistratus municipales dignos maiori pena carcerare potest vt mittat ad maiorẽ iudicẽ.in.l.magꝫatib⁹.n.3.ff.de iur.om.iu.90

3 Magistratus an possit renouare ꝛ ꝓtollare cautionem dam.infecti.in.l.dies cautioni.nu.2.ff.de dam.infec. 28

5 Magistratuum genera quot.in.auth..vt ab illustri.nu.2. 32

4 Magistratus maiozꝫ non tenetur,nisi fecerit tanquã ꝓtinatus. in.l.si quis in tantam.nu.17.C.vnde vi. 334

Magistratus qui non adhibuit medicum pro curanda vrore re⁹ putatur indignus.ibi.

3 Magistrat⁹q pũt cõuenire.i.l.nec magistratib⁹.nu.1.ff.de iniu.362

4 Magistratus licet proponat in consilio,tamen ipse non reformat. sed concilium.in.l.ỹ.nu.9.C.de decur.libr. 186

3 Magistratus durante officio potest accusari,quãdo accusatio est tẽpore peritura.in.l.marito.§.illud.nu.1.ff.ad leg.iul.de adul. 395

Magistratus nominat successorem,sed concilium ciuitatis eligit

3 in.l.si.nu.1.C.de peri.nomini lib.xii. 408

Magistratus maiori maiores mulctas imponit:minori minores.in l.si qua pena.nu.4.ff.de verb.significat. 489

3 Magistratus plures repꝛesentãt vicem vnius,ꝛ quomodo .in.l. magistratus.nu.1.ff.ad municip. 469

3 Magistratus municipalis hoc est defensor ciuitatis de iure communi non habet merum ꝛ mixtum imperium:ꝛ qualiter hoc intelligatur.in.l.ea que.§.magistratus.nu.1.ff.ad municip. 469

Magistratus muncipalis hodie fauore minorum potest restituere in integrum.nu.2.

Magistratus municipalis non põt mittere in possessionem ex primo decreto:nisi in causa damni infecti.ibi.nu.3.

2 Magistratus plures an habeantur vt duo rei.in.l.si pupillus.nume.3.ff.de admi.tut.ꝛ cur. 73

1 Magistratus municipales cognoscunt tantum de vilibus causis. in.l.j.nu.1.ff.de off.eius cui man.est iurisd. 51

1 Magistratus maiores non possunt in ius vocari realiter:ꝛ quando verbaliter.in.l.ỹ.num.2.ff.de in ius voc. 66

2 Magistratus an possit vindicare iniuriam male iudicantis.in.l. spadonem.§.si.ciuitatis.nu.1.ff.de excu.tut.ꝛ cur. 91

4 Magistratus ciuitatis dicitur membrum ciuitatis.inl.nu.1.C. de appari.proconsul.lib.xii. 431

5 Magistratus maior in quibus casibus dicatur in officio delinquere,ita ꝙ officio durante possit puniri.in.§.si quis autem.num.2. in auth..vt iud.fine quoquo suffr, 5

4 **Magnanimus** quis presumit ex magnitudine officioꝝ.in.l.ỹ.nu.5.C.de pre.ꝛ omnibus reb.nauicular.lib.xi. 400

5 Magni ꝛ nobiles mitius puniuntur.q̃ parui ꝛ ignobiles.in.§. si igitur.nu.5.in auth.vt iud.fine quoquo suffrag. 15

1 **Maior** pars arbitrorum quando poterit sententiare alijs requisitis absentibus.in.l.item si vn⁹.§.item si plures.nu.1.ff.de arbit.2 an presentibus ꝛ tacentibus.nu.2. 174

3 Maior pars an quod facit,omnes facere dicantur.in l.quod maior.nu.1.ff.ad municip. 468

5 Maior pars monachorum vel collegij in quo inspiciatur.in.§.que cunq;.nu.4.in authen.de aliena,ꝛ emphyteu. 58

4 Maior pars consiliarioꝝ sufficit q̃ consentiat in electionibus.in l.nominationum.nu.2.C.de excu.lib.x. 393

4 Maior si punitur multo fortius punitur ꝛ minor.in l.omne.nu.2. C.de peti.bono.sublat.lib.x. 379

1 Maior pars presens preiudicat absentibus.in l.rescriptum.num. 3.ff.de pac. 98

1 Maioris partis iudicio quãdo stetur.i.l.per fundum.num.5.ff. de seru.rusti.pre. 222

2 Maior potest restitui de eo,quod gessit intraquadriẽnium quod datur ad restitutionem:ꝛ est singulare.in l.si quis suus.numero 1. ff.de iure delib 180

5 In honoribus continuandis illud quod maior pars facit nõ videtur ab omnibus factũ.in.§.audient.nu.6.in auth.de defen.ciui. 18

5 Maior ꝛ honestior ille reputatur,qui preest melioribus.in authẽ, de defen.ciui.nu.4. 18

4 **Malleatores** existentes prope monasterium,ita ꝙ propter eorum strepitũ impeditur cultus diuinus possunt expelli de loco.in l.vnica.§.ita vt vnicuique. nu.5.C.de stud.lib.xi. 405

3 **Malefactore** absoluto an videatur absolutus mandatori.i.l.adulter.§.si eo tẽpore.nu.2 ff.ad leg.iul.de adul, 395

4 Deputatus ad capiendum,vel denunciandum malefactores,non potest ipsos in carcerem mittere.in.l.j.C.de cohorta.lib.xii. 431

1 Malefactorem indicare parti quis non cogitur:ꝛ quando iudici. in.l.idem si.§.ibi.nu.2.ꝛ3.ff.de condi.ob tur.cau. 295

4 **Maleficium** potest probari per instrumenta.in.l.ff. nu.2.C.quorum ap.non recip. 89

Et quando.in.l.si.nu.1.C.de proba. 162

3 Maleficium estimat leuius,ꝛ seuius respectu rei,ꝛ persone.in.l.pedius.§.diuus pius.nu.1.ff.de incen.rui.nau. 355

3 Maleficium quot modis sumat.in.l.aut facta.n.1.ff.de pen. 428

1 Maleficium si est deductum cum aliqua qualitate qne non probatur,an ꝛ quando ex eadem instantia sequi possit condemnatio.in.l. quid ergo.§.pena.nu.15.ff.de bis qui no.infa. 119

2 Maleficium quando dicitur cõmissum de sero,vel de mane,an dicatur commissum de nocte vel de die.in.l.j.§.hoc autem. nu.4.ff. ad Syllan. 213

2 Maleficium quando est commissum in confinio duarum ciuitatũ quis iudex cognoscet.l.iurisperitos.§.cum ortundus.nu.2.ff. de.excusatio.tuto. 93

6 Maleficium vigore statuti debet denunciari tẽpore limitato, vt exinde sequatur condemnatio.consi.ccix.nu.2.lib.j. 69

6 Appellatione maleficij an veniat omne id ex quo stat⁹.ꝛ fama alicuius persone leditur.consi.clxxviij.nu.4.lib.j. 62

6 In maleficijs quedam sunt que a iure presumũt,ꝛ qui dicit contrariũ ꝺz ꝓbare:lec⁹ i bis,in qb⁹ ius nihil ꝓsumit.cõs.x.lib.ỹ.n.2. 87

1 Maleficium negans punitur in duplum:nõ qui negat qualitatem eius.in l.proinde.§.notandum.nu.1.ff.ad leg.aquil. 229

3 Maleficium dicitur omne malefactũ.in.l.omne delictum.numer. 2.ff.de re mili. 464

ꝛ Maleficium quando puniatur ex sola scientia.in.l.j.§. occisorum. nu.3.ff.ad sylla. 213

ꝛ Maleficio cõmisso in confinio duarum ciuitatum,quis cognoscit. in.l.siue contra.§.quia.nu.8.ff.de lib.agno. 45

3 Quando proceditur contra aliquem ỗ auxilio,vel ope ad maleficium opponit q̃ prius cõstet de maleficio.in.l. si is qui rem.§.si titium.nu.2.ff.de fur. 346

3 Maleficius qualiter dicat cõmitti impetu qñ inter duos subitos oritur rixa.in.l.respiciendum.§.delinquunt.nu.ꝛ.ff.ỗ penis. 428

Maleficium factum in ebrietate venit puniendum.ibi.nu.3.

1 Maleficium debet probari per testes,ꝛ nõ per instrumẽta.in.l. testium.§.idem diuus.nu.1.ff.de testi. 428

1 Maleficia plura plurium facta censentur quando de vindicta publica tractatur.in.l.si familia.nu.1.ff.de iurisd.om.iud. 59

1 Maleficia nõ debent remanere impunita.l.l.si longius.§.si filius. nu.1.ff.de iudic. 182

Nõ expectat ad agẽdũ ꝺtra malefactorẽ.vt fugere possit.ibi.nu.2

4 Deputat⁹ ad maleficia de vna porta nō ɔz se intromittere de maleficijs alterius porte.in.l.in puncti⁹.nu.2.C.de nu,lib.xij. 430
4 Jn maleficijs que committuntur in non faciendo sufficit ꝙ tantuz tempus ꝓtereat intra qō facere potuit.nō desinat posse facere.inl. j.nu.3.C.de his q nib.vt indig. 263
4 **Malafides** superuenies non interrūpit preſcriptionem: ec⁹ de iure canonico.in l.vna.nu.2. C.de vſuc.transfor. 291
1 Malefidei poſſeſſori non conſulitur ꝓ expēſis per doli exceptionem.in l.plane.nu.2.ff.de peti.here. 202
3 Malafides cum titulo ꝓbatur.ꝛ qualiter.in.l.Celſus.nu.18.ff. de vſucap. 121
Malafides etiam per famam vicini ꝓbatur.ibi
1 Malafides non nocet n ſi aduerſus eum aduerſus quem eſt.in.l.ſi edes mee.nu.1.ff.de ſeruit.vrb.prędio. 221
3 Malafides in iuribus incorpoꝛalibus preſumitur.in.l.j.§.hoc interd cto.nu.12.ff.de itinere actuq; priva. 177
4 Malafides in ſortis talis rei aliene vacātis.q̄ ꝓſumit p.l.ſi.C.vnō vi.nō ꝓ oppon.niſi a/peteri dño.vel veteri poſſeſſore.ibi.n.16.336 Hec poteſt allegare niſi intra triginta annos.ibi.nu.17.
4 Malafides preſumitur interuenijſſe.quando ſolennitas fuit omiſſa vel ordo debitus.in.l.j nu.11.C.de fide inſtru.lib.x. 375
3 Malafides ſupenies ad hoc vt interrūpat ꝓſcriptionē reqꝛit q̄ ſuperueniat irreuocabiliter.in.l naturaliter.nu.10.ff.de vſuca. 112
Malafides ſuperuenies aduerſus vnū tantū non interrūpit ꝓſcriptionem quo ad omnes.ſed quo ad illum.ſolum.ibi.nu.11.
3 Malafides au/bozis nocet emptoꝛi vniuerſitatis ſeu omnium bonorum.in.l.ꝓo emptore.§.eius bona.nu.1.ff.ꝓo empto. 125
1 Malefidei quis efficitur in vniuerſalibus iudicij.poſt motā controuerſiam.in particularibus vero poſt litis conteſtationem.in.l. ſed ꝛ ſi.lege.§.etiam ſi ante.nu.1.ff.de peti.hered. 200
1 Malafides ſuperueniens quando interrumpat preſcriptionem ꝛ an faciat caſſare publicianam.in.l.eum qui a furioſo.§.ait pretoꝛ. nu.1.ff.de publicia. 123
4 Malafides filij bona paterna ementis ex tribus cognoſcitur.in.l. ij.nu.1.C.de repu.here. 259
1 Malā fidē ſuperueniſſe ex poſt facto quid operetur quoad fructꝰ. in.l.ſed ꝛ ſi lege.§.de eo autem.nu.1.ff.de peti.hered. 199
1 Malefidei poſſeſſoꝛ non deducit expenſas factas gratia querēdorum fructuum ſi fructus non ſunt recollecti:ꝛ an pcedat in rei vendicatione.in.l.in fundo.nu.5.ff.de rei vend. 210
Malefidei poſſeſſoꝛ ꝺducit expēſas neceſſarias i re factas.ibi.n.6
Malefidei poſſeſſor quō.ꝛ quas expenſas deducit.ibi.nu.11.
Malefidei poſſeſſor a principio ꝛ ex poſtfacto bonefidei an deducit expenſas.ibi.nu.13.
Malefidei poſſeſſor non reſpectu veri domini.ſed alterius quē dominum putabat dicitur.bonefidei.ibi.nu.14.
3 Malefidei poſſeſſoꝛ fructꝰ ꝙ ſe percipiēdo.facit fructū:ſecꝰ ſi eos percipit p aliū q ſit bonefidei.in.l.ſequit.§.fructꝰ.nu.1.ff.de vſuca. 110
Malefidei poſſeſſoꝛ quos fructus faciat ſuos.ꝛ quādo titulus eſt excuſat in.l.ex diuerſo.nu.11.ff.de rei vendi. 207
4 Malefidei poſſeſſoꝛ a principio ꝛ ex facto bonefidei.an faciat fructu ſuos.ibi nu.12.l.ſequitur.§.fructus.nu.2.ff.de vſucap. 105
4 Malefidei poſſeſſoꝛ an teneat ad fructꝰ quos ipſe percipere potuit vel quos potioꝛ percepiſſet.in l.domum.nu.1.C.de rei vendi. 135
1 Malefidei poſſeſſori ꝓ expēſis conſulitur officio iudicis.in.l.plane.nu.1.ff.de peti.here. 202
1 Malefidei poſſeſſor,non acquirit ſeruitutem.in.l.qui fundum.nu. 2.ff.quomodo.ſerui amit. 227
4 Malefidei poſſeſſoꝛ cōſtitutus per denunciationem.tenetur tantum de perceptis.in.l.ſi fundus.nu.3.C.de rei.vendi. 136
4 **Malum** minus permittitur.vt euitetur maius.in.l.j.nu. 7.ff.de ſumma trini. 4
3 **Mandatum** ſi precedit de aliquid faciendo,ꝛ tu facias licet nō exprimas;nomine mādatus illius mandato tamen facere videris.in.l.qui aliena.§.is qui. nu.1.ff.de acqui.here. 186
2 Mandatum ſimplex cuius effectus confertur poſt mortem,morte reuocatur ſi mandatarius ſciuerit ꝛ qualiter reuocetur morte in.l. cum pater.§.deuio.nu.2.ꝛ 4.ff.de leg.ij. 268
1 Mandati reuocatio an requiratur ꝙ perueniat ad procuratoꝛem. in.l.ſi pecuniam.§.ſi ſeruū.nu.2.ff.de condi.cau.dat. 290
Mandam titio vt percuteret clericum,ꝛ reuocani mandatum eo non certiozato ſi percutit ſum excommunicatus.ibi.nu.5.
3 Mādati reuocatio q̄ſi ex renocatiōe mādatariꝰ nō ledit nō ɔz ad notitiā mādatarꝛ ꝙuenire.in.l.ſi pater.nu.1.ff.de manumiſ.vin.81
1 Si ſcri tecū reſpectu vni⁹.mādati.qō credebāte bñe.poſſum agere er vtute alicui⁹ mādati.qō vere bēbas.in.l.bēbat.n.2.ff.de iſt.355
1 Mandatum factum epiſcopo quando tranſeat in ſucceſſoꝛem.in.l. tale pactum.§.pater.nu.2.ff.de pac. 106
1 Mandatum non habere par eſt,ꝛ non apparere.in.l.iuſtrandum. §.procuratoꝛ.nu.2.ff.de iureiur. 274
4 Mandatū priuari an poſſit.phari aliter.§.per literas vel inſtrumentum.in.l.prohibit⁹.nu.6.C.de iure fiſc.lib.x.
4 Mandati fines ſunt diligenter attendendi.in.l.ſi procurator.in.l. C.de procura. 373
3 Er ſolo mandato effectu nō ſecuto in leuioꝛibus qs nō tenet ſecꝰ in grauioꝛibꝰ.in.l.itē apud.§.ſi curauerit quis.nu.1.ff.de inuic.&
3 Mādati copia eſt danda in expēſis oīi ablentis.in.l.pretoꝛ.ait.§. defendi.nu.5.ff.quib.er.cau.in.poſ.ea.
1 Jn mandato generali venit illud.qō dñs erat conſuetus facere.in l.ſolutum.§.ſed ꝛ ſi.nu.2.ff.de pig.act.
5 Mandatum principis ꝛ cōſtitutio an ſint idem.in aut.de mandat. prin.nu.4.
3 Jn gñali.mandato reipub.nō venit rerū ſuarū alienatio municipali caueat.in.l.phibere.§.pleno.n.1.ff.qō vt aut eius.&
1 Mandatū facēū ad agendū tūm ɔz ita qō procurator ſic ſtitutus poſſit defendere in.l.mutus.§.pena.nu.2.ff.de procur.
3 Mandaē pluribꝰ aliḡ qō ꝓ vnō ſolū ereditꝛ ꝓt illi⁹ vidatur mandatū.in.l.fideicōmiſſaria.§.ſeruū.nu.1.ff.de fideicōmiſ.
1 Mandatū generale legis nō ſufficit vbi ſpeciale hominis requiritꝛ in.l.patri ꝓ filio.nu.4.ff.de mino.
1 Mandatū nō videē morte reuocatū,ſi procuratoꝛ recepit inſtrumentum in quo contineē ſatiſdatio ꝓnut bodie cōmuniter ponit.in.l. defunctus.nu.3.ff.de procu.
4 De mandato principis alicui nō creditꝛ niſi oſtendat publici inſtrumentum.in.l.vna.nu.1.C.de manda.ꝓin
1 Mandatū ſpeciale non ɔz ad contrahēdum matrimoniū.ſi.ꝛ ꝓ matur matrimoniū certum.in.l.Generali.nu.1.ff.de ritu nupt.427 Similiter ad petendū reſtitutionem in integrum nō ſufficit mandatū cauſa.ibi.nu.7.
3 Mandatum ſpeciale qualiter debeat intelligi.in.l.j.§.inter filiū.nu. 1.ff.de falſis
1 Mandatum poteſt dupliciter conſiderari.in.l.j.§.mandatum.nu. ff.manda. 403
1 Mandatum quando morte finiatur,in l.ſi vero.§.idem marcellus. nu.3.ff.manda. 371
2 Mandatū factū ad petendum reſtitutionē in integrū quoties ꝛc fuerit non tenet.in.l.Titius.nu.3.ff.de libe.ꝛ poſtlim. 378
4 Mandat⁹ procuratoris in rem ſuam qū finiatur morte.in.l.j.nu.2. C.de act.ꝛ ob. 118
3 Mandatum pōt per alium impleri.ſi in eo venit dari.in.l.vxor. §.placet.nu.1.ff.de fideiuſ. 140
1 Mandatū ad heredē nō trāſit:qr in dubio vr electa induſtria perſone mādatarij.in.l.mandatum.nu.1.ff.manda. 291
1 Mandatū re integra morte mandātis finitur.in.l.mote.nu.3.ff.de iurſ.om.iud. 377
Mandatū factū nuncio de mittendo in poſſeſſionē non extinguitur.morte iudicis.ibi.nu.6. 58
4 Mādatū de re ꝓpria emēda nō ɔz.l.l.vna.n.2.C.ſi ſer.exer.ꝛc
1 Mandatū etiā nō gratuitū dicit mandatū reſpectu⁹ quis.ꝛ eius cōtra quē agit.in.l.naturalis.§.ſi.ſi.n.1.ff.de pleri.&
3 Mandatū de ſoluēdo ſimpliciter referē ad debitū.qō exigitur l.ſi is cui.§.ſi.nu.2.ff.ſolut. 318
1 Mandatū procuratoris editur totū cum die ꝛ cōſule.in.l.exemplū. nu.1.ff.de eden. 327
2 Mandatū ſpeciale vbi requirit.ɔz eſſe certum reſpectu⁹ eoꝝ quis mibi.§.ſed vtrum.nu.1.ff.de acqui.here. 193
4 Mandatū ſpeciale requirit ad imrandū de calūnia qualibet tum.in l.cum iudices.§.finautem.n.2.ꝛ.4.C.de iureiur. 112
1 Mandatū plenū ꝛ mandatū liberū idem eſt dicere.in.l.ſcripſi. Lucius.nu.4.ff.mand. 377
6 Mandatum ꝛ iuſſus ſuperioris.an excuſet accuſantē a pena.cōl. xiij.nu.2.lib.ij. 89
6 Jn mandato generali nō venit aliquid ſpeciale.conſi.cer.n.4.68
6 Mandās aliquibus quem reduci ad locum,ſi mandatarij ēdocent.an teneatur de morte.conſi.cri.nu.1.lib.ij. 100
6 Mandans homicidiū fieri.an ſecuto homicidio in loco mandati delicti poſſit per iudicem loci in quo mandatū fuit factū,ꝛ delictū ꝛ ſecutum puniri.tract.de iurſ.nu.15 136
5 Mandatū iudicis qū liget ignoꝛātes.in aut.vt facino.cōſtit.n.9.12
2 Mandatū procuratoꝛis videtur reuocatū,ſi aliquid mali ꝓ pena eius emerſerit.in l.in confirmando.nu.7.ff.de confir.tuto. 58
1 Mādatum ſpeciale habens ad quid agendū.videtur etiam habere mandatum ad ea que veniūt neceſſario ad mandatum.in l.debita.nu.2.ff.de condi.indeb. 317
3 Mandatum videtur reuocatum per manumiſſionem. in l.ſi quis ſeruo.nu.1.de ſolutionib. 300
Mandatū ſpeciale de mandato ꝙ dicitur fidicak.conced tū ad dinare etiam ſi non dicatur quiā ꝛ cui.in l.filiuſſa.nu.8.ff.de don 467

ꝛdandatū ḡnale sufficit vt actus valeat,qñ cā q̄ requirit spāle mā datū fauore mandātis exprimīt in mādato in genere.ibi.nu.9.
Falit in additione hereditatis,& in causa matrimonij: q̄ requiritur expressio specialis.ibi.
ꝛdandatum generale ad petendū restitutionem in integrum quoties opus fuerit,sufficit.ibi.nu.10.
ꝛdandatum speciale qñ requirit fauore aduersarij nō sufficit cansam in genere exponere,sed exprimi debet specialiter.ibi.nu.5.
3 ꝛdandū potest revocari,ꝫ facultas soluendi adiecto nō nisi eius cōditio sit mutata.in.l.vero.§.sed & si quis.n.1,& 3.ff.de solu.299
Si mandat tibi ꝙ titio soluas.si prohibeo te presente titiū accipere videor prohibe e ne tu soluas.ibi.nu.2.
1 Jn mandato generali venit qđ quis soluat creditoribus.in.l.si procurator.nu.2.ff.de condi.indeb. 298
Illicitum non venit in mandato generali.ibi.nu.3.7.6.
Jn generali mādato dato procuratori non comprehēdit.ꝙ procurator petat aliquid.per ꝙ dominus incideret in penam.ibid.nu.7.
3 ꝛdandatū habens ad solutionē recipiēdam.vel mutuū,nō potest obligare mādantē confitē do.in.l.si debitorē.nu.1.ff.de noua. 97
1 ꝛdandatū probatur per literas,instrumentum & etiam per testes. in.l.non solū.§.qui alieno.nu.4.ff.de procu. 127
3 ꝛdandatū procuratoris an videatur revocatum,si procurator est effectus vnus ribaldus.in l.eum quis.nu.1.ff.de solu. 303
3 ꝛdandatum speciale in procuratore iurante de calumnia ideo requiritur,qa alias delinquendo non obligaret dominum.in.l.g.bonafide.§.si alieno.nu.4.ff.de dam.infet. 34
4 ꝛdando verbum,nonest preceptiuum:ubi eo verbum,sic.in.l.ij.n.1.C.communia de legatis. 274
3 ꝛdandans & conducens quomodo differant.in.l.nō solum.§.si mādato meo.nu.13.ff.de iniur. 358
3 ꝛdandatum speciale habens non potest ab vno possessore rem auferre alteri dare offerente ipso tantū quantum secund⁹.in.l.cōtē. §.agri.nu.1.ff.de publ.& vect. 59
2 ꝛdandatum an sit revocatum domino veniente.in.l.qui mutuam. §.non ideo.nu.1.ff.mandata. 377
1 ꝛdandatum videtur revocatum procuratore exbānito.in.l.postli tem.nu.1.ff.de procur. 122
4 ꝛdandatum habens quando teneatur etiam cauere de rato.in.l.i. nu.8.C.de procur. 81
Qualiter dicatur esse dubium de mandato.ibi.nu.12.
1 ꝛdandatum vniuersale nō finitur morte.in.l.cuicunq;.§.si ab alio. nu.5.ff.de instru.action. 354
2 ꝛdandatum sit ut finitur morte,ita furore superuenīte.l.l.qui heredum.nu.1.ff.de acquir.here. 196
ꝛdandatum factus a tutore,revocatur per mortē ipsius.in.l.si per epistolam.nu.1.eo.tit.
ꝛdandatum factum a prelato revocatur morte ipsius.ibi.num.4.
1 ꝛdandatum ad petendam restitutionem in integrū,vt dicatur speciale requiritur ꝙ fit ad petendum restitutionem in integrū in tali causa.in.l.illud.§.si talis.nu.2.ff.de mino. 161
1 ꝛdandatum institoris morte finitur,& quando in.l.eius qui.nu.9. ff.si cer.peta. 266
ꝛdandatū revocatū ignorās & soluēs liberat.& qñ.ibi.n.7.& 11.
ꝛdandū specialē denunciando finitur morte,& qñ.ibi.n.17.& 22.
1 ꝛdandatum qui renuit,potest postea illud acceptare.l.l.si pupilli. pisti.§.item queritur.nu.1.ff.de neg.gest. 136
3 ꝛdandatum eius quod quis habet necesse facere,non finitur morte.in.l.fundi.nu.1.ff.de acquir.posse. 107
1 ꝛdandatum quando dirigitur ad hominem incertum,quomodo obligatio contrahatur.in.l.si pupilli.§.ītē si.n.3.ff.de neg.ge. 135
4 ꝛdandatarius si conuenitur de delicto,habet dilationem ad denunciandum domino,& propter quid domino.in auth.qua in provincia.nu.4.C.vbi de cri.agi opor. 125
3 ꝛdandatarius quando teneatur de leuissima culpa.in.l.eum qui. §.si epistola.nu.3.ff.de furtis. 337
3 ꝛdandatū rei turpis nō pducit actionē inter mandatariū & mādātē cōducētē,& cōductū.in l.nō solū.§.si mādato meo.n.1.& iu. 358
ꝛdandator dicitur qui mandat delictum cōmitti propter seipsum mandantem ad satisfactionem voluntatis sue nulla data pecunia conductor qui facit hoc data pecunia.ibi.nu.2.
Ex mandato in atrocibus etiam delicto nō secuto quis extraordinarie tenetur non si delictum est leue.ibi.nu.3.
ꝛdandans mandato secuto tenetur.ibi.nu.4.
ꝛdandatarius quando excusetur ratione mandantis,cui tenebatur obedire excusatur in leuibus.ibi.nu.6.
ꝛdandatarius an excusetur ratione ignorantie.ibi.nu.3.
ꝛdandans & mandatarij⁹ an teneātur eadem lege & sit idem delictum remissiue.ibi.n.8.
ꝛdandatarius si diu stetit post mandatum sibi factum ad cōmittendum delictū,an mandans teneatur.ꝙ sic,nisi tacite vel expresse mandatum sit revocatum.ibi.nu.12.
4 ꝛdandans accipere pecuniam incertam mutuo,ita obligatur,sicut si mādaret de certa l.dños.nu.1.C.ꝙ cum eo qui talle.175
ꝛdandatum generale qñ sufficiat ad actionem quod iussu.ibi.n.3.
2 ꝛdandans hospitale construi in domibus suis.si illas alienet.& alias emat,tamen construi debet hospitale.in l.placet.nu.1.ff.de libe.& postbu. 115
1 ꝛdandans non excusatur quando aliquis tenetur facere aliquid. & illud mandat,si mandatarius non facit.in l.si procuratorem.§. si tutores.nu.1.ff.manda. 372
3 ꝛdandans committi delictum punit er delicto.in l.si vt proponitur.nu.1 ff.de fideiussorib. 291
Existens in aliquo loco si mandat homicidium committi i alio loco.potest conveniri in loco commissi delicti.ibi.nu.2
3 ꝛdandans delictum facto secuto an dicatur ipse vere facere vel interpretative.in l.sed si vnius.§.seruus meus.nu.2.ff.de inu. 361
ꝛdandans fieri delictum an teneatur vt principalis,vel prestare, opem.ibi.nu.6
1 ꝛdandans & faciens tenetur edicto de quo in l.si quis.§.seruī.nu. 10.de iur.om.iudic. 591
ꝛdandās qñ teneatur etiā si mādatarius nō fit I dolo.ibi nu.11
1 Contra mādantē fieri delictū non agit ex mandato.sed ex delicto propter mandatū.in l.§.quod autem.nu.3.ff.de ser.corru. 238
3 ꝛdandans aliquem percuti,qualiter teneatur in l.non solum.nu. 1.ff.de iniur. 358
1 ꝛdandans non videtur proprie facere.in l.si quis iniquum.§.si procurator.nu.2.ff.quod quisq; iur. 63
3 ꝛdandator tenetur insolidum quando duo rei,pro quibus mādatur,insolidū promiserunt,& contra eos insolidū habet actionē mādati.in l.vranius.nu.6.ff.de fideiuss. 293
ꝛdandator contra fiscū qui succedit creditori,contra ipsum agente,an etiam hodie possit opponere beneficiū diuisionis sibi competens ex persona reorum.ibi.nu.7.
3 Jn mandatoribus accessorie se obligantibus hodie nihil est innouatum.in l.eandem nu.5.ff.de duob.reis. 268
3 ꝛdandatores pactionū illicitarum eadē pena tenentur,qua ipsi facientes.in l.is cuius ope.nu.1.ff.ad l Juliā de adul. 392

Mansus dicit terra.q̄ cū vno pari boum laborari pōt. im l.si ita esset.nu.9.ff.de auro,& arg.leg. 325

2 **Manumissio** facta de seruo per emptorē qñ valeat si dol⁹ emptoris dedit causam cōtractui.in l.& eleganter nu.10.ff.de dolo. 153
5 ꝛdanumissio an probetur per testes omni exceptiōe maiores.l §. si vero.nu.10.in auf.de testi. 45
4 ꝛdanumissio potest fieri en quolibet loco.in.l.cum testamētū.nu. 6.C.de iur.& facīgno, 38
6 ꝛdanumissi an pbata ingratitudine dicant̄ seruitutē revocari ipso iure.vbi ꝙ plnlam iudicis officio.in auf.vt liber.decete.nu.11. 38
3 ꝛdanumissus sequitur originem manumittentis,nō eius,qui iussit manumitti.in l.j.nu.7.ff.ad munic. 466
5 ꝛdanumissus efficitur ingenuus,& cōsequitur ius aureorū annulorum.in aut b.vt liber.decete.nu.1. 38
5 ꝛdanumissor dī esse maior manumisso xviij.annis.ibi.nu.6.
4 ꝛdanumitten.ex causa fideicommissi habet contratab.i l.j.nu.1. C.de bo.pos.contratab.lib. 230

Manifestum et sententia equiparantur.in l.is.cui bonis.nu.1 ff.de ver.oblig. 212

4 ꝛdanifestum & notoriū quomodo differāt.in authē.qui semel.nu. 16.C.quomodo & quando iud. 299
1 ꝛdanifestum dicitur,quādo probant̄ indicia sufficiētia ad dolū.i l.patronus.nu.1.ff.de p.oba. 425
3 ꝛdanifestū vel notoriū dicitur id.quod communiter dicitur ꝙ fit certum,& visum populo.in l.de minore.§.plurimū.numer.9.ff.de questio. 420
4 ꝛdanifesta q̄ sunt pbatiōe non indigēt.in l.ciues.n.1.C.de ap. 330
1 ꝛdanifestum qđ multis,non omnibus notum.in l.si vero.§.qui pro rei qualitate.nu.4.ff.qui satisd.cog. 73
4 ꝛdanifestans delinqueatem ad sui defensionē non habet premiū statuti.in l.nulla.nu.1 C.de dela.lib.1. 378

Manus si debet abscidi,debet intelligi ō minus potēti. in auth.sed nouo.nu.1 C.de ser.fugi. 222
5 ꝛdanus est membrum.in §.quia vero.nume.1.in authent c.vt nulli iudi, 61
ꝛdan⁹ amputatur,si membrum debet abscindi alicui.ibid.nu. 2.
8 Marchia & ferraria sunt in patrimonio beati Petri.in l.j.§.cum vrbem.nu.4.ff.de offi.prefe.vrb. 37

Maritus an lucretur dotem vxoris adultere,eo ipso ꝙ adulterius committit.in §.si qñ.nu.7.in aut. vt nul.iudic. 61
3 ꝛdaritus an habeat interdictum de vxore exibenda,vel de cō-

bina.in l.ſi.nu.3.ff.de libe.erb.b. 185
2 Maritus eſt liberatus pro ea parte pro qua fiscus tenetur.in l. ſi marito.nu.2.ff.ſolu.matri. 36
2 Maritus quando poſſit dotem petere ſolu.mat.in d.l.ſi marito.§. ſi pater.nu.4.ff.eo. 36
5 Maritus accuſans de adulterio,debet ſe ſubſcribere. in quia vero.nu.1.in aut.vt ſic.mat.& aue. 56
2 Maritus & vroz ſunt ſocij domine, & humane domus.in l.divortio. §.interdum.nu.4.ff.ſol.mat. 10
2 Maritus an poſſit ſoluto matrimonio dotem exigere.vt lucretur in teruſurio medij tẽpus.in l.nupta.§.quoties.nu.4.ff.ſo.mat. 25
2 Maritus nec eius heres ꝓpter mores vroris nõ ledẽtes mſimonium nõ põt retinere.in l.rei iudicate.§.morũ.nu.4.ff.ſol.ma. 13
Maritus retinet dotem propter mores ledẽtes matrimoniũ: nõ eius heres.ibi.nu.5. 1
1 Maritus poteſt dari curator vroꝛi ad litem.in l.ſi quis.§. Julianu.nu.3.ff.de procura. 124
2 Maritus decedit qñ trãſmittit fructꝰ preptos p eo tpe.quo dura uit matrimoniũ ad eius heredes.in l.divortio.nu.11.ff.ſol.mat. 8
2 Maritus qui ſuſtinet onera matrimonij qñcunq; põt etiam extra caſum inopie intentare cõdictionem ex lege,vel iudicis officiũ implorare ad dotem.in repe.l.ſi conſtante.nu.62.ff.ſol.mat.
Marito vrgente ad inopiam,& contumace exiſtente,mulier mittitur in poſſeſſionem.ibi.nu.90. 21
Marito ad inopiam vergente qui effectus ſequãtur ex repetione dotis.ibid.nu.91.
Maritus ſua ſponte reſtituens dotẽ vroꝛi propter inopiam,qñ talis reſtitutio ſibi & creditoꝛibus noceat.ibi.nu.95.& 97.
Maritus volens tranſferre diſtum vroꝛi eidẽ aſſignaret dotẽ q̃ in ea trãſferatur qñ reſtitutio ſit vt vroꝛ ſe luoſq; alat.ibi. nu. 98.
3 Maritus ſi legat vroꝛi multa,ſi dotem non repetierit.ſi ipſa recepit dotem ab herede ſpõte ſoluẽte.& ſciẽte q̃ cõditio videatur defecta.in l.amplius non peti.nu.7.ff.rem ra.hab. 330
2 Maritus occidẽs vroꝛẽ,vel nõ vindicãs eius mortem perdit lucrũ dotis delatũ per ſtatutũ.in l.ei q̃.nu.1.ff.de his quib.vt indig. 345
5 Maritus vel vroꝛ an teneatur filijs primi matrimonij dotem vel donationem propter nuptias ſeruare,ſi tranſat ad ſecunda vota. in §.optime vero.nu.1.in auꝛ.de nup. 22
2 Maritꝰ cui bõditas vroꝛis erat delata,pſe,& filijs.ſi pãnos vroꝛis dat pauperibꝰ,an videat adiſſe.i l.gerit.n.26.de acq.here. 204
5 Maritus & vroꝛ non debent ad imparia iudicari.in §.ſicitaq;.nu.1.in auꝛ.de nupt. 21
4 Maritus pro fundo dotali ſoluit collectas.in l. vnica.nu.36. C.de mulie.2.in quo loc.lib.x. 396
4 Maritus qualiter dicatur ad inopiam vergere.in authen. qui locum.nu.3.C.de colla. 234
5 Maritꝰ qtenꝰ vroꝛi ad alimẽta teneꝰ etiã ꝓ ſeruicẽ bꝰ ei inſpecta eius qualitate.in §.illud quoq;.nu.3.in auꝛ.de nõ eli.ſec.nub. 7
3 Maritus poſſidet rem dotalem,& non vroꝛ.in l.Pomponius.§.in dotem.nu.1.ff.de acqui.poſſ. 102
Maritus dominus rerum dotalium & non vroꝛ.ibi.nu.2
Maritus quando poſſit preſcribere rem dotalem: & quãdo vtaꝰ acceſſione authoꝛis.ibi.nu.3.
5 Maritus pro donatione propter nuptias non habet tacitam hypothecam in bonis vroꝛis.in auꝛ.de pruil. do.mulie.nu.5. 52
4 Maritus exigens dotem.in l.ſi.nu.4.C.de bo.mater. 286
2 Maritus manumittit ſeruum dotalem etiam vroꝛe inuita.in l.dotalem.nu.1.ff.ſolu.matr. 35
3 Maritus tabellio poteſt inſtrumentum pro vroꝛe cõficere,non animem teſtificari.in l.vroꝛi.nu.1.ff.de falſis. 406
6 Maritus excluditur quinquẽnio acculatione adulterij iure canonico, non ad ſeparationẽ thoꝛi.diff.inter ius cano.nu.168 195
5 Maritus an poſſit ſibi reconciliare vroꝛẽ adulteram in monaſterio poſitam ea inuita.in §.ſi quando.nu.9.in auꝛ.vt nul.iud. 61
2 Maritus qua actione teneatur pro ſeruo per ipſum manumiſſo.in l.ſi vero.nu.2.p.ſolu.matr. 35
4 Maritus habet dotem pro oneribus matrimonij.in l. pro oneribus.nu.1.C.de iure do. 206
2 Maritus teneꝰ ſoluere ꝓ fundo dotali onera,que imponũtur pro ne pro rebꝰ.in neq; ſtipendiũ.nu.3.ff.l.de impẽ.in re.do.fa 239
2 Maritus debet cauere de dote ſoluenda annua bima trima die.i caſu inopie.in l.ſi conſtante.§.quoties.nu.1.2.8.ff.ſol.mat. 23
Maritus volens ſoluere dotem ab initio deducit cõmodum medij temporis.ibi.nu.10.
Maritus quando poſſit ſoluere dotem ante diem vroꝛi.ibi.nu.11
Maritus in rebus dotalibus tenetur de leui culpa.in d.l.ſi cõtẽte.§.ſi maritus.nu.16.
2 Maritus vel alius ſi legat dotẽ mulieri.qñ dotali legato deducatur impenſe.in l.mento.§.a me herede.nu.1.ff.de leg.2. 236
2 Maritus ſi bꝫ domum in dotẽ.& conuentus qñteneat quatenꝰ cere poteſt.in l.ſi filio.nu.3.ff.ſol.mat.
Maritus conuentus actione reali non habet beneficiũ ne ducatur vltra quam facere poſſit.ibi. 33
2 Maritus iciens vroꝛem cõmendare res ſuas,& non plebes.qñ deatur permittere.in l.ſi cõſtante.§.ſi vroꝛ.nu.4.ff.ſol.ma. 25
2 Maritus an habeat bñficiũ ne cõueniaꝰ vltra qꝫ facere poſſit.quo aliqs fuit adhibitꝰ ad ſtipulãdũ i l.q dotis.n.10.ff.ſol.mat.
2 Maritus poteſt dotem repetere.in l.ſi cõſtãte.§.ſi verberatus.ff.ſol.mat.
3 Maritus qui dedit vroꝛẽ in tutricẽ filijs in teſtamẽto qui dotem poſtea caſſauit.an vroꝛ poſſit admitti vt legitima.in §.exacta.nu.3.ad l.Julia de adult. 236
2 Maritus ſi relinquit vroꝛẽ diu an & vſq fructuariã.bꝫ dict ctuariã nõ impediꝰ diu habere.i.l.ſpecies.n.1.ff.d
5 Maritus vroꝛ ſi nõ nubat.an dotẽ donationẽ propter nuptias alienare poſſit,vel filijs reſeruare.l.§. ſoluto.nu.2.i
3 Maritus ſuperueniens proceſſus pendẽte ſuper actione dotium ab extraneo.illi preferꝰ.& etiam admittitur abſolutione lecta l.ſi maritus.§.ſi autem extraneus.nu.1.ff.ad.l.Jul.de adul.
1 Maritus excuſatur.ſi non inueniꝫ medicum pro vroꝛe curãda.
idemq; erit.nu.2.ff. pro ſocio
4 Maritus qui lucratur dotem ꝓpter adulterij vroꝛis non dicit habere ex cauſa lucratiua.in l.vnica.n.12.C.de inuo.lucr.lib.x.
4 Maritꝰ q lucraꝰ partẽ dotis.vigore ſtatuti vroꝛe ꝓ cedẽte.non illã bñe titulo lucratiuo.in l.vnica.n.13.C.de inuo.lucr.lib.x.
2 Maritus nõ bꝫ repudiare lucra obuenientia circa dotem.l.ſi.4.ff.ſol.mat.
2 Maritus propter culpam mulieris excuſatur culpa leuis& leuiſſima.in.l.ſi mora.nu.1.ff.ſol.mat.
Maritus qñ teneatur delata culpa poſt obligationẽ.ibi.nu.13.
Maritus tenetur de leuiſſima culpa in faciendo.ibi.nu.14.
2 Maritus miſes non cogitur vocare vroꝛem dominam.in.l.ſi poſt §.bi.quoq;.nu.3.ff.de bo.poſ.contra tab.
5 Maritus qñ dicaꝰ inchoare male vti ſua ſubſtãtia.in §.illud quoque.nu.4.in auth.de equali.dot.
2 Maritus qñ teneatur ad reſtitutionem fructũ & bonorum ſunt extra dotem.in l.maritus.ne.ff.ad.l.falcl.
2 Maritus an teneatur facere vtiles impenſas & neceſſitate cõtractus.in.l.ſi neceſſarie.nu.2.ff.de impen.in re.dota fac.
5 Maritus qõ poſſit ſibi vroꝛem adulterã etiam poſtã monaſterio reconſiliare.in l.qꝫ vero.nu.2.in auꝛ.vt nul iud.
2 Maritus tenetur alere vroꝛem etiã nulla dote conſtituta.in re l.ſi conſtante.nu.103.ff.ſol.mat.
Maritus in caſu.d.l.ſi conſtante.qñ poſſit cõueniri in ſolidũ inquantum facere poſſit.ibi.nu.105.
Maritus ſi efficiatur diues.facta dotis reſtitutione dos ſtituitur.ibi.nu.107.
2 Maritus ſi fuit confeſſus ſe habuiſſe dotẽ.quã primũ reſtatim dicta cõfeſſione nõ obſtãte pater vel extraneꝰ ſoluto matrimonio heredes viri debeãt dotẽ reſtituere.vel liberetur cedẽdo actionẽ.in l.in bis reb⁹.§.ſi vir.n.1.ff.ſol.ma
1 Maritus diſtribuẽs pannos mulieris amote de
ditatem adire.in l.ex annuo.nu.3.ff.de dona.inter
Maritus qui retinuit per annum dotem vroꝛis,videtur eum ditatem adire.ibi.nu.2.
5 Maritus vt non poſſit dotẽ augere in rebus mobilibus ꝓ ta.quantitate debet eſſe debitoꝛ in auꝛ.de equali.do.nu.
4 Maritus & vroꝛ qñ vꝰ ſine lnia alterij poſſit mãcipare. & ibi de ſpõſo & ſpõſa.i repet.auꝛ.ingreſſi.n.25.C.ſi furioſus.
3 Maritus nõ petit vſuras dotis.niſi ſuſtineat onera matrimonij. in.l.ſi pater pro.nu.1.ff.de dol.excep.
3 Maritus an.cũ conuentus per heredes mulieris ad ſundi dotem in dotem poſſit opponere ne conuentus niſi inquantum facere poſſit in.l.neſennius.§.fundum.nu.1.ff.de re iud.
3 Maritus non poteſt occidere magiſtratum inuentum in adulterio cum eius vroꝛe.in.l.marito.§.illud.nu.1.ff.ad.l.Jul.de adult.
Maritus vel pater ſi eſt vilis perſona an poſſit occidere adulterum inuentum cum vroꝛe vel filia.ibi.nu.3.
2 Maritus qñ habet beneficiũ ne condemneꝰ vltra quã facere poſſit.in.l.maritũ.nu.1.ff.ſol.mat.
Agendo contra maritum ſufficit ſimpliciter petere.ibi.nu.3.
Maritus ſi non eſt ſoluendo,& vroꝛ ſit pauperima.tunc nõ habet beneficium.ne condemnetur vltra quam facere poſſit.ibi.nu.4.
3 Maritus an teneaꝰ ſoluere collectas ꝓ fundo dotali.in.l.ſi.§.idem reſpondit conſtante.nu.1.ff.ad municip.

2 Maritus si relinquit dotem vxori filiꝫ habeat priuilegium, ne
conuemātur vltra q̄ facere possint. in l. etiā filios. n. 3. ff. so. ma. 14
4 Maritus pro vxore quando & pro quibus bonis sine mandato ad
mittatur. in l. maritus. nu. 1. C. de procur. 87
Maritus ex traditione instrumentorum eidem facta per vxorē vi
detur constitutus procurator. ibi. nu. 3.
Maritus quando admittitur vt coniuncta persona. an admittatur
sicut alie coniuncte. ibi. nu. 7.
2 Maritus si vult. an potius possit repetere impensas. quam habere
fundum. in l. quod dicitur. nu. 14. ff. de impen. in re. dota. fac. 38
Maritus an teneatur facere impensas vtiles. ibi. nu. 8.
5 Maritus qui alienauit res dotales. vel datas in donationem pro
pter nuptias. si non fit seruata forma an ipsemet poterit vēdicare.
in §. & multo. nu. 5. in auf. vt immo. bo. ante. 31
Maritus vendēs rem dotalem alienari prohibitā tenetur de cui
ctione. nu. 6. & 7.
Maritus qui vendit rem dotalem, & de euictione tenetur, & pōt cō
tra factum suum venire. ibi. nu. 8.
2 Maritus habens beneficiū ne teneatur vltra quā facere possit, ta
le beneficium non transit ad heredē. vel fideiussorem. ad defensorē
vero si cratione m vide in l. alia causa. nu. 1. ff. sol. mat. 13
2 Maritus non tenetur per interitum rei sua culpa. in l. semel mora.
nu. 2. ff. solu. matri. 25
Maritus non tenetur de leui culpa post oblationem. ibi. nu. 3.
2 Marit⁹ dz posse facere de iure, & de facto. l. facere. n. 1. ff. so. ma. 25
Maritus obligatus pure pro vxore an antequam soluat, poterit
compensare. ibi. nu. 2.
4 Maritus transiens ad secunda vota an teneatur reseruare alōs fi
lijs quod lucratur ex hereditate filiorum premortientium. in l. femi
ne. nu. 2. C. de secun. nup. 202
3 Maritus non dz possidere vxorem, sed esse in quasi possessiōe, & ita
vxor virum. in l. j. §. item acquirimus. nu. 5. ff. de acqui. pos. 92
2 Maritus si negat matrimonium perdit priuilegium vltra quam
facere possit. in l. etiam. §. libet. nu. 3. & 4. ff. solu. mat. 14
2 Maritus pro vxore quando testificetur, & conuerso. in l. qui testa
mento. §. quecunq;. nu. 6. ff. de testa. 110
4 Maritus popularis diues, qui accipit in vxorem nobilem paupe
rem, an obligetur, quādo cōfiteatur se plus accepisse ab vxore, quā
habuit. in l. si voluntate. nu. 2. C. de do. promis. 205
2 Maritus cogitur vxorem alimentare ad instantiam cōsanguineo
rum vxoris. in l. si cum dotem. §. sinautem. nu. 1. ff. sol. mat. 17
Mariti bona sunt obligata vxori pro alimentis. nu. 7.
2 Maritus tenetur de dolo, lata culpa, & leui. in l. filiofamil. §. mari
tum. nu. 2. ff. solu. matr. 25
Maritus alienare potest seruitutes fundo dotali debitas nō vtē
do, non tamen patiendo. ibi. nu. 3.
4 Maritus in rebus paraphernalibus quādo videatur factus pro
curator in l. si. nu. 1. C. de pac. conuen. 208
4 Maritus potest esse procurator vxoris. in l. j. nu. 1. C. de pcu. 82
2 Maritus q̄ incipiat vti male substantia sufficit probatio semiple
na quando agitur contra virum. si contra tertium, requiritur ple
na. in repe. l. si constante. nu. 16. ff. solu. matr. 19
Marito incipiente male vti sua substātia respectu initij. sine respe
ctu finis, vxor potest agere ad dotem dotis fauore. ibi. nu. 17.
Marito bannito etiam bonis non publicatis vxor potest agere ad
dotem. ibi. nu. 18. & 20.
Marito absenti debent mitti alimenta. ibi. nu. 22.
2 Maritus nec locer p donationē fideiussoris pōt euitare qō mulier
nō agat ad dotē i casu inopie. & repe. l. si gstante. n. 46. ff. so. ma. 20
2 Maritus reputatur indignus, si probetur q̄ ante testamentū ver
berauit vxorem. in l. si. nu. 16. ff. si quis alī. test. probi. 218
2 Maritus vbicunq; ex solut one dotis, que fit mulieri, eius condi
tio fit melior, & vir non efficitur pauperior, potest maritus soluere
vxori dotem constante matrimonio. in l. quāuis. nu. 2. ff. sol. ma. 15
Maritus expendens de voluntate vxoris bz exceptionem: & ideꝫ
si non contra voluntatem. ibi. nu. 8. 15
2 Maritus si prohibeat vxorem testari, an noceat filijs qui succes
sui essent ab intestato. in l. j. §. si dño. n. 1. ff. si quis alī. test. pbi. 217
2 Maritus si incidit arbores fructiferas, tenetur actione de dote. in
l. duorum. §. si fundum. nu. 2. ff. solu. matr. 10
2 Maritus si in instrumēto confessus fuit habuisse, & recepisse a pa
tre mulieris centum in dotem, que promisit per stipulationē restī
tuere. an mulier soluto matrimonio possit vicere actionē suam. in l.
post dotem. nu. 20. ff. solu. matr. 30
2 Maritus si simpliciter legat vxori rem, quam estimatam habuit i
dote. vxor habebit rem ex testamēto, actione de dote estimationē.
in l. Licinius. nu. 1. ff. de leg. ij. 260
2 Maritus si occidit vxorem, dos vadit ad heredes vxoris. in l. si ab
hostibus. §. si vir. nu. 1. ff. solu. mat. 11
Maritus occidens vxorem repertam in adulterio quādo perdat
lucrum dotis. ibi. nu. 5.
3 Maritus & vxor insolidum non possident. in l. possideri. §. ex con
trario. nu. 6. ff. de acqui. pos. 95
1 Maritus pro tempore quo fundus dotalis est apud eum, est plus
quam procurator, non pro vlteriori. in l. de die. §. quidam. nu. 2. ff.
qui satisf. cog. 74
1 Maritus qui ex forma statuti lucratur partem dotis, an illā trans
mittat sine agnitione. in l. si arrogator. nu. 9. ff. de adop. 32
2 Maritus quando possit soluere dotem vxori constante matrimo
nio, & soluendo liberetur. in l. j. nu. 7. ff. sol. ma. 5
Maritus cogitur promittere restituere dotem vxori. ibi. nu. 12.
Et quando alteri. ibi.
Maritus tenetur mulieri actione de dote secundum tempora. ff.
inquantum facere potest. ibi. nu. 17.
Maritus cogit officio iudicis cauere de dote restituēda. ibi. n. 20.
Maritus qualiter cauet vxori. ibi. nu. 21.
2 Maritus accipiens debitorem inopem pro dote. quādo videatur
donare. in l. si cum dotem. §. si mulier. nu. 8 ff. sol. ma. 16
5 Maritus soluendo dotem vxori constante matrimonio sine cau
sa. quando liberetur. in §. dotis. nu. 3. in auth. de nup. 22
2 Maritus pro restitutione dotis tenetur cedere nomina debitorū,
etiam si non habeat aliunde vnde viuat, si ex sua opera potest sibi
querere victum. in l. si maritus. nu. 1. ff. sol. ma. 32
2 Marito non vindicanti mortem vxoris occise aufertur portio do
tis, quam debet lucrari ex forma statuti. in l. si sequens. §. cū ex par
te. nu. 1. ff. ad silla. 215
5 Marito minori confitenti se dotem recepisse qualiter succurratur.
in auth. de temp. non solu. pecu. nu. 12. 51
2 Mariti facultates non esse sufficientes ad dotis restitutionē qua
liter probabitur. in repe. l. si constante. nu. 7. ff. sol. mat. 19
5 Marito quando liceat quemlibet adulterum occidere etiā de iu
re canonico. in §. bis quoq;. nu. 4. & 7. in auth. vt lic. mat. & aute. 56
4 **Martinus** de fano effectus fuit frater de ordine pre
dicatorum. in l. si. nu. 3. C. de impu. 248
3 **Massarius** cōis tenetur soluere pecuniā de mādato
prioris. in l. quoties. n. 4. ff. ad mun. 467
2 Massaritie non debent publicari. cum publicatur domus. in l. si.
nu. 1. ff. de suppellec. lega. 316
2 Massaritiarum nomine continentur quecunque continentur no
mine suppellectilis. in l. j. nu. 1. ff. de suppel. leg. 316
2 Massaritiarum nomine non comprehenduntur arma, nec libri. nec
apta ad reponendum. in l. suppellecti. nu. 1. ff. eo.
1 Contra massarium communitatis agitur insolidum. in l. verum. §.
si cum tres. nu. 1. ff. pro socio. 380
3 Massarius qualiter teneatur cōi de pecunia quam habet apud eū:
& qualiter teneantur plures qui peculatum commiserunt. l. facile
gi. §. labeo. nu. 1. & 2. ff. ad l. Jul. peculat. 411
3 **Masculinum** an concipiat femininum. in l. j. nu. 1.
ff. de ver. sig. fo. 483. & l. j. nume. 24.
ff. de pec. 358
Et an ex propria significatione vel interpretatione. ibi. nu. 2.
2 Masculinum prolatum a lege in odiosis concepit femininum. in
l. j. §. sed & si. nu. 2. ff. de ven. in pos. mit. 417
4 Masculus quando consequatur veniam etatis & quando femina.
in l. omnes. nu. 1. C. de his qui ve. eta. impetra. 105
1 Masculus presumitur primo nasci. in l. si extraneus. nu. 3. ff. de con
di. cau. data. fo. 290. m. si fauor libertatis aliud suadeat. l. si fuerit. §.
plane. nu. 1. ff. de reb. dub. 337
1 Masculus & femina per se non sufficiunt ad generandum, nisi cum
auxilio planetarum. in l. iurisgentiū. §. quinimo. nu. 17. ff. de pac. 95
2 Masculus de ordine fratrum minorum feminam non impedit suc
cedere vigore statuti de super existentia masculorum. in l. j. §. q ha
bebat. nu. 3. ff. de bo. poss. contratab. 405
2 **Materia** quotidiana est melius & subtilius examinā
da. in l. j. nu. 1. ff. de suspec. tuto. 80
1 Materia insp citur in metallis magis, quam in forma. in l. quod te
mibi. nu. 7. ff. si cer. pe. 248
2 **Mater** & auia non coguntur esse tutrices. vel curatrices:
& si non petāt tutores, quomodo puniātur. in l. ij.
nu. 3. ff. qui pet. tut. vel cur. 64
Mater an admittatur quando substitutus est exclusus propter nō
petitum tutorem. vel ipsa etiam excludatur. ibi. nu. 11.
Mater excluditur a successione & legitima filij propter substitutio
nem pupillarem. ibi. nu. 13.
In perquirentibus ad tutelam prefertur matri, qui debet succede
re, licet in educatione preferatur mater. ibi. nu. 14.
Mater & substitutus si in alio casu excludantur, an alij veniant. ibi.
nu. 15.
6 Mater que nō fecit inventariū nec accipit tutelam, nec alios tuto
res petijt dari, perdit hereditatem filij. consi. xviij. nu. 2. lib. j. 10

Mater exclusa propter nõ petitum tutorẽ, an ita excludatur auia. ibid. nume. 3.
6 Matre exclusa a successione filij propter non petitũ tutorem, quis succedat pupillo. consi. xcvj. nu. 1. lib. ij. 98
6 Mater preterita testamento filij habẽtis, fratres, an succedat ab intestato, & testamentum sit nullum. consi. ccv. nu. 1. lib. j. 67
6 Mater an possit vocari ius etiã a vulgo q̃stis. cõsi. ccxxix. n. 6. 73
6 Mater ex tacita pupillari comprehensa in compendiosa quãdo excludatur per coniecturas. consi. lxxvij. nu. 1. lib. ij. 95
6 Mater a filio in testamento preterita causa non inserta, non rumpit testamentum. consi. ccxv. nu. 1. lib. j. 70
Mater filiorum decedentium in pupillari etate non faciens inuentarium. nec petens tutores perdit hereditatem eorum. ibi. nu. 2.
Mater an excludatur exclusa auia. & similiter auie an excludantur si neglexerunt per annum petere. ibi. nu. 3.
6 Mater negligens petere tutorem filio & curatorem ventri, an priuetur hereditate. cons. lxij. nu. 5. lib. ij. 91
6 Mater que non petẽt dari curatorem &c. consi. xxx. nu. 2. lib. j. 14
6 Mater que nõ petijt dare curatorem vẽtri priuat hereditate filij etiã si nascatur, & post decẽ dies moriatur fuerit. cõs. xxij. n. 5. li. j. 12
6 Mater alit filium vsq; ad triennium, etiam post, si pater est inops, & ipsa diues. tract. de ali. nu. 13. 164
6 Mater si non declarat se velle habitare cum filijs, non consequit legatum a substituto. consi. 49. nu. 2. lib. ij. 88
3 Mater nõ potest agere actiõe furti pro filio furto subtracto: & que sit ratio. in l. cum qui. §. si filiusfamilias. nu. 3. ff. de fur. 337
4 Mater excluditur per tacitam pupillarem. qũ frater impubes est impuberi substitutus in l. precibus. nu. 7. & 13. C. de impub. 247
4 Mater tenet alere filios. quando pater esset inops. & ipsa esset diues. in auth. res que subiacent. nu. 4. C. commu. deleg. 276
2 Mater & auia hodie possunt esse tutrices: & quid sit immutatũ per ius authenticorum. in l. si quis sub. nu. 5. ff. de testa. tut. 55
Mater pt esse tutrix filio naturali, & qd in matre spurij. ibi. n. 7. 50
Mater non prefertur patri legitimo in tutela, sed naturali tantus fic. ibid. nume. 8.
Mater filio naturali tantum succedit simpliciter. ibi.
Mater in tutela & successione prefertur auo. ibi. nu. 10.
Mater & auia possunt esse curatrices, sicut sunt tutrices. ibi. nu. 11.
Mater & auia non coguntur tutelam suscipere. ibi. nu. 12.
Mater data tutrix in testõ, est testamẽtaria voluntaria. ibi. n. 24.
Mater data tutrix si non renunciat secundis nuptijs velleiano, & omni alij legum auxilio, non tenet datio. ibi. nu. 15. 16. & 17.
Mater tutrix data non habet specialiter renunciare velleiano, ss secundis nuptijs fic. ibi. nu. 21.
Mater tutrix tenetur expresse obligare omnia sua bona. ibi. n. 22.
Mater & extranei si sint dati i testõ tutores. ambo erũt. ibi. n. 23.
Mater data tutrix in testamento, non eget confirmatione, sed illã agnoscit coram iudice. renuntiando illis beneficijs. ibi. nu. 24.
Mater exclusa a tutela per transitum ad secunda vota, an sit locus legitimo vel datiuo. ibi. nu. 27. & aut. sacramentum. nu. 2. C. quando mul. tutel. offic. 214
Mater desinit esse tutrix statim sponsalijs contractis. ibi.
Mater existente viro bannito est tutrix. ibi. nu. 3.
Mater licet possit esse tutrix filiorũ suorum tamẽ cogitur. in auth. vt sine probi. nu. 3. 43
4 Mater vtrum teneatur facere tutorem suspectum. l. j. num. 3. C. de negot. gestis. 90
Mater expendens pro filio pupillo. protestãs quod intẽdit repetere. quas expen. repetat. ibi. nu. 4.
2 Mater quando possit repetere alimenta facta filio. in l. si quis. §. si mater. nu. 1. ff. de lib. agno. 46
2 Mater excludit tacitam substitutionem. si ipsa vivit tẽpore, quo 6 viribus institõnis incipit agi. in l. qui soluẽdo. n. 3. ff. de bere. inst. 143
5 Mater transeũdo ad scõa vota an succedat filio indistincte. ibi. recitat quatuor iura. in §. cũ igitur. n. 6. in aut. de non elig. sec. nub. 6
2 Matre neminem eligente in casu §. rogo. in l. cũ pater. ff. de lega. ij. qui admittantur, & qualiter. ibi. nu. 2. & 4. 269
Matre aliquos eligente an illi ceteris preferantur. ibi. nu. 3.
4 Mater que luxuriatur, perdit tutelam. sicut quando transit ad secunda vota. in auth. sacramentum. nu. 1. C. quando mul. ture. offic. fun. po. fol. 214. & l. si quis. nu. 26. ff. de testa. tutel. 53
2 Mater si vadit ad iudicẽ. & dicit se velle transire ad secunda vota, statim desinit esse tutrix. ibi. nu. 3. & l. si quis. n. 28. ff. de testa. tute. 53
Mater si est minor annorum xxv. an succedat alius legitimus vel perueniatur ad datiuum. ibi. nu. 5. & dd. si quis. nu. 30.
2 Mater, cui fuit relictum a testatore, donec vitam vidualem seruauerit, an sicut per transitum ad secunda vota priuatur relicto, ita etiã excludatur a tacita pupillari. in l. ij. n. 42. ff. de vul. & pup. 156
Mater etiã excluditur per tacitam pupillarem ex conditione persone substituti. ibi. nu. 44.
Mater defuncti substituta a vulgariter pupillo ex tacita pupillari excludit matrem pupilli. ibi. nu. 45.
2 Mater. que nõ petijt tutores dari filio licet ipsa vel alij gesserint sed nõ legitime. nõ excusatur. ll. ij. §. q̃ si pater. n. 1. ff. ad terul. 49
Mater, que non recusat tutelam. cũ illam non velit. incidit in bonã const itutionem. ibi. nu. 2.
1 Mater in prefectis ad hospitale est incerta. in l. q̃ semper. nu. 1. ff. de in ius vocan. 66
1 Mater vel auia expendens circa rem filij, vel nepotis. quando repetat. in l. nefennius. nu. 7. ff. de neg. gest. 143
2 Mater non potest substituere filio pupilliariter. in l. si mater. nu. 2. ff. de vulg. & pup. 148
4 Mater & auus si concurrunt in tutela. quis preferatur. in autem. matri & auie. nu. 6. C. quando mu. tut. offi. fun. potest. 168
2 Mater potest esse curatrix filiorum. ibi. nu. 7. 214
Mater & auia non coguntur tutelam suscipere. ibi. nu. 8. & 9.
Mater & extranei si sint dati tutores in testamẽto. an mater tutrix. ibid. nu. 16. 64
Mater data tutrix in testamento non confirmatur. sed coram iudice agnoscit tutelam. & renuntiat. ibi. nu. 17.
4 Mater si non petijt tutorem filio intra quatuor menses, videtur. mora. in auth. presbyteros. nu. 2. C. de episc. & cler. 50
5 Mater ad secunda vota trãsiens. qualiter succedat filijs. in §. nos. nu. 1. in auth. de nup. 22
5 Mater. que transiuit ad secunda vota non petito tutore. vel si pet. male administrauit. non tenetur in subsidium, nisi in fraudem fecerit. in §. si autem. nu. 3. in auth. de nup. 22
2 Mater in probãda etate admittitur. licet minus probet. in l. §. in. §. ff. de excu. tut. & cura. 22
2 Mater non dat tutorem. & datus confirmatur cum inquisitione. de l. j. nu. 2. ff. de confir. tuto. 86
5 Mater luxuriose viuens admittitur ad successionem filij. in §. cum agitur. nu. 13. in auth. de non elig. sec. nub. 58
5 Mater an possit instituere filiũ vulgo quesitum in testamento minus solenni. in §. & sepe. nu. 4. in auth. de trien. & semis. 6
1 Mater & filius sunt omnia appellatiua nature. & capitis minutione non pereunt. in l. tutelas. nu. 2. ff. de capi. dimi. 20
5 Mater transiens ad secunda vota succedit ex testamẽto filio in pretietate. si nullus filius superfit. in §. hoc autem. nu. 1. in aut. de non elig. secun. nub. 167
Et an ab intestato etiam succedat: q̃ fic. ibi. nu. 2. 6
2 Mater que transiuit ad secunda vota non potest filio mẽtecapto, vel furioso exemplariter substituere: alias secus. in l. ex facto. nu. 12. ff. de vulg. & pup. 172
4 Mater que fuit meretrix. non potest propter meretricij filiam eam heredare. in l. in arenam. nu. 4. C. de inoffi. testa. 120
4 Mater pupilli si ad secũda vota trãsiens. nõ petierit eidẽ tutorẽ. q̃ ex administratione debeat. non soluerit: bona marite pro bonis cite sunt obligata. in l. si mater. nu. 1. C. in qui. can. pi. tac. cõtra. 2
2 Mater petens tutorem minus dignum excusatur. in l. j. §. quid indignos. nu. 1. ff. ad tertul. 41
Mater confestim tenetur petere tutorem. scilicet statim. q̃ tamen dummodo non transeat de annum. vi dd. §. cõsentiunt. ff. ad. Mater nõ excusatur. si pupillus decessit intra quinquagintã dies & intra dictum tempus non petijt tutorem. ibi. nu. 2.
Mater post annum non potest se excusare quare non petijt tutorem filio. ibi. nu. 3.
2 Mater an poterit preteriri in substitutione exemplariter facta. nu. 30. ff. de vv. g. & pup. 13
2 Mater non potest esse testis pro filio. in l. qui testamento. in §. quicunq; nu. 4. ff. de testa. 110
5 Mater quãdo proprietas donationis refertur ad alios permissum ad secũda vota. potest eligere vnum ex filijs. & sibi prouidere. in auth. de non elig. sec. nub. nu. 1. 7
5 Mater transiens ad secũdas nuptias filio sine fratribus decedenti. non succedit in proprietate bonorum filio a patre obuentorum. §. ingratitudine. nu. 1. in auth. de nup. 22
2 Mater nõ potest donare filijs vulgo quesitis. in l. cum pater. §. mater. nu. 1. ff. de leg. ij. 268
2 Mater que fuit cũ extraneo substituta filio impuberi, eidem relictus vsusfructus. quando succedit ex substitutione pupillari, habebit vsumfructum: secus si ex vulgari. in l. licet. nu. 5. ff. de le. 242
2 Mater vel nouerca si re linquit domina. & vsufructuaria, quid habere debeat. in l. tittia. §. titia. nu. 12. ff. de leg. ij. 257
5 Mater in casu. §. hoc aũt. in aut. de non elig. non expectat mortẽ filij, sed lex ipsa. ibi. nu. 5.
5 Mater luxuriose viuens priuatur tutela filiorum. in §. si autem. nu. 3. in auth. de nuptijs. 22
Mater transiens solum ad sponsalia priuatur tutela. ibi. nu. 6.

ad Mater que transiuit ad secunda nota. an matrimonio soluto possit ad tutelam filiorum redire. ibi. nu. 7.
2 ad Mater in causa status. & ad statum pertinentibus, pro pupillo testificatur. in l. Carbonianum. §. due autē. nu. 2. ff. de car. edic. 420
4 ad Mater admittitur ad defendendum filium. in l. alienam. nu. 2. C. de procura. 85
4 ad Mater quare substituat exemplariter, pupillariter vero non. in l. humanitatis. nu. 3. C. de impub. 248
2 ad Mater si repudiat hereditatem filij ab intestato, alij ab intestato venientes non succedunt. sed substitutus ex tacita pupillari succedit. in l. Centurio. nu. 6. ff. de vulga. & pupil. 163
3 ad Mater non potest filio stipulari. in l. quod dicitur. num. 8. ff. de verborum obligatio.
2 ad Matris supplicium differtur propter partum: item in matre lactante puerum donec matrix reperiatur. in l. sed & si is. §. an autem nu. 1. ff de carbo. edic. 421
4 **Matriculatus** in aliqua arte, si illā nō exercet, nō gaudet priuilegio, in l. qui sub pretextu. nu. 2. C. de sacrosan. eccle. 17
4 ad Matricula registri officialiū. pbat aliquē esse officialē. si ibidē scriptus reperitur. in l. matricula. nu. 3. C. de agen. in re. lib. xij. 425
1 **Matrimonium** si est contractū inter gradus prohibitionis, & superueniat dispēsatio pape. an filij nati ante habitā dispensationem sint legitimi. i. eum qui. nu. 1. ff. de statu homi. 27
6 ad Matrimoniū inter pares simul habitantes iure ciuili presumitur, sed iure canonico adulterium. diff. inter ius canoni. nu. 55. 192
6 ad Matrimoniū vbi nō est, ibi nō pōt esse dos. §. si. xliij. nu. 1. lib. ij. 87
ad Matrimonium vbi non est nec dos. pena apposita nullus sortitur effectum. ibi. nu. 2.
6 ad Matrimoniū iure ciuili soluitur altero ex coniugibus volēte monasteriū intrare. secus iure canonico. diff. inter ius cano. nu. 84. 193
6 ad Matrimoniū iure ciuili consensu sine verbis contrahi pōt. sed canonico non in valentibus loqui. diff. inter ius cano. nu. 112. 194
6 ad Matrimonium spirituale non dicitur contrahi inter monachum, & monasterium. consi. j. nu. 4. vol. j. 20
6 ad Matrimonium non presumitur nisi probetur. cōsi. xliij. nu. 2. li. j. 17
8 ad Matrimoniali in causa & in causas electionum iure ciuili non pervenitur ad diffinitiuam absq; litis contestatione. iure canonico sic. diff. inter ius cano. nu. 35. 192
5 ad Matrimonium an presumatur ex denominatione, quam vt facit de vxore & vxor de viro. in §. illud quoq;. nu. 1. in authē. quib. mo. natu. effi. legit. 34
3 ad Matrimonium non legitimum quo ad duo habetur pro legitimo in l. de iure. §. mulieres. nu. 1. ff. ad municip. 470
2 ad Matrimonium contractū cum polluta per adulterium, non valet si veniente primo marito data sit fides de ducendo illā post mortē viri. in l. Claudius. nu. 1. ff. de his. quib. vt indig. 346
5 ad Matrimonium iter raptam & raptorem bodie esse potest de iure canonico. in auf. de rap. mulie. nu. 15. 63
5 ad Matrimonium ex sola cohabitatione nō presumitur de iure canonico. sed de iure ciuili sic. in §. illud quoq;. nu. 5. in authent. quibus mod. natu. effi. legi. 34
5 Traductio ad domum viri quod operetur in matrimonio. in auf. de nup. nu. 6. 21
5 ad Matrimoniū recipit diē vel conditionem. in auf. de nupt. nu. 7. 21
ad Matrimonium quando requirat verba. ibi. nu. 8.
ad Matrimonium per nuncium contractum non tenet. si antequā ratificetur mulierem penituit. ibi. nu. 9.
ad Matrimoniū cōtractū per procuratorem non tenet. si ante cōtractum procurator reuocetur. eo & muliere etiā ignorante. ibi. nu. 10.
5 ad Matrimonium cōtractus per mulierē licet phibeatur. tū tenet. in §. vnum si quidem. nu. 2. in auth. de resti. & ea que parit. 25
5 ad Matrimoniū cōtrahitur bodie cū ancilla. vel seruo etiam dño cōtradicente. in §. si vero decretum. nu. 3. in auf. de nup. 21
5 ad Matrimonium an de iure canonico distrahatur. in §. distrahūtur. nu. 3. in authen. de nup. 21
ad Matrimonium an dirimatur per impedimētum coitus. ibi. nu. 4.
5 Impedimētū coitus in matrimonio presumitur superuenisse post matrimoniū contractū. in §. distrahunt. nu. 5 in auf. de nup. 21
Impedimentum superueniens ex parte mulieris. quando dirimat matrimonium. ibid.
5 ad Matrimonium quibus casibus valeat siue scripturis. in §. quia vero. nu. 1. in auf. vt lic. matri & ante. 56
4 ad Matrimonium carnale mutat originem. in l. placet. in fi. lec. nu. 39. C. de sacrosan. eccle. 16
5 ad Matrimoniū solus consensus facit. in auf. de nup. n. 4. 21
5 Quando vnus ex cōtrahētibus matrimonium in casu prohibito sciunt. alter ignorauit. scies punitur. ignorās non. l. si adulterii. nu. 12. ff. de adulte. 398
2 ad Matrimonium contractum sub conditione impossibili an valeat. in l. j. nu. 14. ff. de condi. insti. 177
5 ad Matrimonium hodie solum per ingressum religionis soluitur. in §. quia vero. nu. 2. in auth. vt licet. ma. & ante. 56
3 ad Matrimoniū si aliquis sbat cum minore xij. annis. & deinde aliā maiorē ducat. & illa moriat pubescēte minore. matrimoniū nō confirmatur. in l. miles. §. querebatur. nu. 1. ff. ad l. Jul. de adul. 391
5 ad Matrimonium an perficiatur aliter quam solo consensu. in auth. de nup. nu. 5. 21
2 ad Matrimonium si durauit pluribus annis. de quibus fructibus deducantur impense. in l. fructus. nu. 2. ff. sol. ma. 8
2 ad Matrimonium presumitur. qū quis retinet in domo mulierem liberam honeste natam. in l. in concubinatu. nu. 1. ff. de concu. 50
ad Matrimonium si contrahat popularis cum muliere nobili. nō efficitur nobilis. in l. fi. nu. 3. ff. de ver. ob. 257
4 ad Matrimonium vt quis contrahat. iudici potest spe premij. in l. cum donationis. nu. 5. C. de transac. 74
5 ad Matrimonium ex quibus causis dissoluatur. in §. mitiores. nu. 1. in auth. de nup. 21
2 ad Matrimonio indignus dicitur ille. cui sine dedecore quis nubere non potest. l. cum ita. nu. 2. ff. de condi. & demon. 358
4 ad Matrimonio constante nec offerre dotem nec vxorem excludere creditor potest. in l. cum tibi. nu. 3. C. qui pot. in pig. hab. 346
3 **Medicus** etiam dicitur qui alicui parti corporis medicinam prebet. in l. j. nu. 2. ff. de var. & extraordi. cognit. 480
1 ad Medicus & mensor negligens in arte sua. dicitur in lata culpa. in l. quod nerua. nu. 17. & 18. ff. depositi. 368
4 ad Medicus principis dicitur habere dignitatem. in l. vnica. nu. 1. C. de comiti. & archa. lib. xij. 423
2 ad Medicus qui vadit ad aliquē infirmū pro tanto salario in die, habebit salariū tēpore temeris. in l. quo victu. nu. 2. ff. de ope. lib. 427
2 ad Medicus causa legitima subsistente reprobatur. in l. sed & reprobari. nu. 1. ff. de excu. tut. & cur. 88
2 ad Medicinarum noie venit lectus. in l. legatis. n. 4. ff. de ali. leg. 319
2 ad Medici missi ad inspiciendum vulnus. iurant. in l. j. nu. 1. ff. de ven. inspi. 48
3 ad Medicis antiani possunt constituere salarium. in l. j. nu. 1. ff. de decre. ab ordi. fa. 476
Et medici possunt eligi in minoribus ciuitatibus. ibi. nu. 2.
1 ad Medici procuratores. & aduocati presumūtur esse in loco insigni, non autem factores idonei. in l. idemq; erit. nu. 3. ff. pro socio. 378
4 ad Medici non debent recipere ab infirmis promissionem: & si recipiunt. cassantur. in l. archiatri. nu. 1. C. de profes. lib. x. 394
1 ad Medico. qui curauit podagram si postea redijt infirmo. an debeatur salarium. in l. maritus. nu. 4. ff. locat. 404
2 ad Medicine sunt prestande illi. cui alimenta debentur. in l. si cum dotem. §. finautem. nu. 9. ff. sol. ma. 10
5 **Mediatores** quando cogi possunt ad testificandū. in §. qui vero. nu. 2. in auf. de testi. 44
2 ad Medium an sit dare inter mortem. & additionem hereditatis. in l. Julianus. nu. 3. ff. de condi. & demon. 360
1 ad Medium concludendi in querela inofficiosi. in l. vlt. nu. 3. ff. de inof. testa. 189
4 ad Medium non datur inter leuissimam culpam. & casum fortuitum. in l. j. nu. 1. C. depo. 188
5 ad Medium est tenendum in largitionibus. & expēsis. in §. scriptum. nu. 1. in auth. vt iudi. sine quoquo iuffra. 15
2 ad Medium quoddam est inter placere. & displicere. in l. gerit. nu. 12. ff. de acqui. here. 203
2 ad Medium non est inter mortem. & additionem suo herede existente. in l. si post mortem. nu. 1. ff. de leg. j. 240
4 **Mendicitas** quando dicatur certa. & quādo incerta. in l. vnica. n. 3. C. de mēdi. li. xj. 406
4 ad Mendicās ficte punitur ciuiliter. & pena parti applicat. ibid. nu. 8.
4 **Membrum** dicitur debilitatum. qū officium membri primenū non est. in l. nominationū. nu. 5. C. de decur. lib. x. & l. publicarum. nu. 16. ff. de pub. iudic. 390
3 ad Membrum non dicitur digitus. sed officium membri: large tamen dicitur etiam membrum. in l. publicorum. nu. 3. ff. de pub. iudi. 369
ad Membrum dicitur a metior. metiris. & dicitur quasi corporis pars & dicitur quod habet proprie officium. ibi. nu. 13.
ad Membri debilitatio non est pena capitalis. ibi. nu. 15.
4 ad Membri abscissio est de mero imperio. in l. fi. nu. 2. C. de offic. eius qui vi. alte. gerit. 45
5 ad Membra abscissio morti equarat. in §. ad hec. n. 2. & in auf. de col. 63
3 **Memoria** hominis labilis est. in l. peregre. nu. 2. ff. de acqui. pol. 108
3 ad Memoriam extare. vel non extare qualiter probetur. in l. i. §. item Labeo. nu. 7. ff. de aqua plu. arc. 49

Mendacium circa substantiam persone nō inducit actionem empti nisi actoris incipiat interesse. in l. fundum. nu. 1. ff. de act. empt. 390

Mendacū cōtractus ad hoc. vt puniatur necesse est, vt probetur q̄ possidebat. z q̄ sciebat se possidere. in l. in rē. n. 9. ff. de rei ven. 213

Mendax quando puniatur in translatione possessionis. in §. illud quoq; nu. 1. in auth. de trien. z semis. 20

Mentiens se possidere in titulo quando puniatur in translatione possessionis. in l. in rem. nu. 6. ff. de rei vendi. 213

Mentiens alicui cū additione saluo honore non est quin dicat verbum iniuriosum in l. si quis extraneus. nu. 1. ff. de acqui. here. 192

Mensis apponit in instrō nō de necessitate. sed ad declarationē dieī: z an sufficiat mēsem ponere p relationem ad aliud. in l. si quis. in repe. §. si imitum. n. 23. ff. de edē. 89

Mensis quando tantummodo est appositus in accusatione. potest tamen declarari dies commissi criminis. nec id est mutare tempꝰ. in l. denunciasse. §. quid tamen. nu. 4. ff. ad l. iul. de adul. 394

Mensis legalis dicitur triginta dierum. in §. sed hoc. nu. 4. in auth. vt cum de appel. 54

Mensis quot dierum dicatur esse in auth. vt fac. no. const. nu. 7. 32

Mensuratio debet fieri a cōtinētibꝰ edificijs: z qñ aliter. in l. j. nu. 4. z 6. ff. si qs cau. 79

Mensuratio debet fieri per illam viam. per quam securius itur: z que magis frequentatur. ibi. nu. 5.

Mensure debent signari signis publicis. in l. fi. nu. p. C. de frumē. alexan. lib. xj. 407

Mensure ciuitatis debent fieri ereę. vel lapidee. in l. modios. nu. 1. C. de suscep. lib. x. 398

Mentecapti z alie psone fatue. nō habēt curatores legitimos. sꝫ datiuos. in l. si furiosi. nu. 2. C. de nuptijs. 291

Mentecaptis substituitur directo. z dicitur exemplaris. in l. humanitatis. nu. 1. C. de impub. 246

Mens legis quando attendatur potius quā verba: z quid in statuto. in l. contra. nu. 1. ff. de legi. 19

A verbis recedit̄ur. z mens seruatur. quādo ex verbis simpliciter intellectis iniquitas resultat. in l. scire oportet. §. aliud autem. nu. 2. ff. de excu. tuto. z cur. 90

Mensuratio totius corporis in nō consistentibus pondere. numero vel mēsura. difficilis est. z nō fit nisi a peritis. trac. test. n. 51. 206

Mensure z pondera quibus vtimur. quedam sunt magne z grosse. z quedam minute. z parue. consi. xj. nu. 1. lib. ij. 79

Mensura quantitas miliarium sit per longitudinem itineris secundum quod commeatur. tract. testi. nu. 55. 207

Mensura super distātia. vel vicinitate fieri debet per directū. z qñ per terram fieri non potest. fit per aerem. cum chordula. ibid.

Mētis sanitas cōprehēditur ex sermonibus. in l. bis qui. §. diuus. nu. 1. ff. de tut. z cura. da. ab his. 63

Mens deferentis iuramentum consideratur. vbi iurans vellet mālignari. in auth. iusiuran. quod prestat. nu. 6. 16

Mentio ciuium in priuilegio concessionis facta compendie tiam comitatēses. cōsi. 196. n. 5. li. j. 65

Mercatorum incuria iudicari dz ō bono. z equo: z quomodo hoc intelligatur. in l. si fideiussor. §. quedam. nu. 2. ff. mandati. 375

Mercator non dicitur. qui vno actu mercaturam exercet. in proe. fforum. nu. 10. fol. 2. z l. legatis. nu. 4. ff. de leg. iij. 287

Mercatorum stante consuetudine. q̄ vnus nominatur nomine proprio. z alij appellatiuo. puta titius. z socij: si titius stipulatur. qualiter acquirat. in l. si communis seruus. nu. 4. ff. de stip. seruor. 278

Si ex pluribus mercatoribus vnus cōtrahat. an quilibet teneatur insolidū. z sint duo rei. in auth. hoc ita. n. 11. C. de duo. reis stip. 350

Mercator. qui dicit cum socijs se damnū sustinuisse debet de hoc fidem facere intra annum. in l. §. nu. 3. z 8. C. de naufra. lib. xj. 401

Mercatores plures. qui vnam mercantiam gerunt. vel vnam negotiationem. an ex contractu vnius quilibet teneatur insolidum. z quilibet insolidum agere possit: z an sint duo rei. in l. eadem. nu. 9. ff. de duob. reis. 268

Mantes pecuniam mercatori ad diuidendam partem lucri. non possunt petere rationem a mercatoribꝰ. nisi in fine anni. in l. nemi nem. nu. 2. C. de suscepto. lib. x. 398

Mercatorem esse officium est. non artificiū. trac. testimo. n. 2. 207

Mercator dicitur. qui cum quadam perpetuitate mercatur. ibid.

Mercatorem esse qualiter probetur per testes. ibi.

Mercator. qui per quinquennū dimisit consuetudinem mercandi. non dr mercator. z ex hoc probat q̄ definit esse mercator. ibi. n. 63

Mercantiam exā plures exercentes simul. siue per se. siue per aliū. qualiter teneantur. in l. si tamen. nu. 1. ff. de exer. act. 353

Mercedes solute pro futuro tempore que non debentur. vt indebite repetuntur. in l. si quis fundum. §. imperator. nu. 2. ff. loca. 397

Mercedis diminutio ad hoc vt fiat. q̄ dicatur magna. in l. j. nu. 9. C. de iur. emphyt.

Meretrix postquam est meretrix. aliquid recipiādo. facit contra ius. in l. non dubiū. num. 15. C. de legi.

Meretrici promissum meretrix potest petere. in l. idem si. nu. 1. ff. de condi. ob tur. can.

Meretrices ad matrimoniū. z castitatē deducere pietas magna est. auth. de lenonibus. nu. 1.

Metroici dicuntur qui transferuntur de vno loco ad alium mēsurationē bonorū facta. in l. certa forma. nu. 1. C. de iure fisci. lib. x.

Metus officialis. scilicet q̄ quis propter eius mentē quid nō fecit. q̄ facere debeat. qualiter probetur. z non sufficit protestari. nisi probetur. in l. de pupillo. §. si quis. 14. ff. de oper. noui nunc.

Metus z dolus quomodo differāt. in l. apud celsum. §. metus ma sa. n. 2. ff. de dol. except.

Metus iustus dr probatus. si probatur. q̄ iudex est consanguineis. vel laboratoribꝰ appellātū violētias inferre. ibi. nu. 2.

Metum inferre possunt pupillus. z vniuersitas. in l. metum autē §. animaduertendum. nu. 7. ff. quod met. cau.

Metus dans causam contractui. quare fit. q̄ non facit contractum non valere. sicut dolus. in l. z eleganter. nu. 9. ff. de dolo.

Metus iustus est timere credulitatem tyranni. vel ciuitatis fidē tiones. in l. inter minores. nu. 9. ff. de in integ. restit.

Metus non est contrarius consensui. in l. si per errorem. nu. 1. ff. de iurisd. om. iud.

Metus qū probet ex solis minis. in l. metū. nu. C. q̄ me. cau. 94

Metus an probetur ex sola acclamatione vim passi. ibi. nu. 2.

Metus mortis. vel crucitatus corporis. dicitur iustus metus. in l. interpositas. nu. 2. C. de transa.

Metus non presumitur ex eo quod quis dedit rem magnam pro modica. ibid. nu. 2.

Metus inducē ex nimia reuerētia: z ob id Ꝑtus rescindē officio iudicis. in l. iusiurandū. §. que oneradē. n. 4. quar. re. act. nō dat. 93

Metus amissionis omnium bonorum equiparatur metui mortis. in l. si ob turpem. nu. 6. ff. de condi. ob tur. cau.

Metus cessat quando amicorum presentia interuenit. in l. transactionem. nu. 1. C. de transa.

Metus instans intelligitur etiam quando res verisimiliter tendit ad metum. in l. metum. auth. nu. 1. ff. quod met. cau.

Metus tyranni qñ dicatur durare. in l. §. n. 2. C. quod met. cau. 95

Meum an sit quod commune est. in l. §. nume. 1. ff. ō cōmu. iusti. tu. 177

Meum quod est. non potest esse alterius vno z eodem momento. l. ponimus. §. sed z is. nu. 3. ff. de procu.

Meum tuum dicitur. q̄ venditari potest. in l. quintus. §. arg. nu. 3. ff. de auro z arg.

Miles est tutor filiorum cōmilitonis. in l. sed z militum. 8. ff. de excu. tut. z cur.

Miles z doctor efficiuntur ciues illius ciuitatis. vbi stipendia rentur. in l. municeps. §. miles. nu. 1. ff. ad municip. 469

Miles si testatur domi. testatur secundum ius commune. in milites. nu. 2. C. de testa. mili.

Miles licētiatus a ciuitate Perusij. vt iret in Alemaniā. debet habere stipendium pro tempore quo steterit absens cum licentia. hac lege. nu. 2. C. de proxi. sacro. scrinio.

Miles z rusticus an possit pretendere ignorantiam cōtinentis. l. si quis in tantam. C. vnde vi. ibi. nu. 6.

Miles non potest relinquere mulierem. de qua est turpis suspicio. l. miles. §. mulier. nu. 1. ff. de test. mili.

Miles an possit relinquere concubinę. ibi. nu. 2.

Miles qui non contraxit in castris non habet priuilegium. milites. nu. 1. ff. de re tud.

Milites armate militie legalis. z celestis habent beneficium. ne ab uentiatur. nisi inquantum facere possunt. ibi. nu. 1.

Miles damnatus videtur persistere in eadem voluntate. per confecta. in l. si quis filio. §. quatenus. nu. 3. de inu. rup. testa.

Miles legando filie. z non instituendo. videtur exheredare. in l. cut certi. nu. 2. C. de testa. mili.

Miles quis non efficitur ex sola electione. i. her eo tempore. ff. de testa. milit.

Miles non habet dignitatem. ibi. nu. 3.

Miles qui nullam habet iurisdictionē. potest alium milites facere authoritate cōsuetudinis. in l. 1. nu. 84. C. de dignit. lib. xij.

Miles ad opponendum exceptionem peremptoriam. restituitur ipso iure. sed minores z absentes per restitutionem in integrum. clausula generali. in l. j. nu. 7. C. de iur. z facti ignō.

2 Dilitis bona qui non habet successorē ab intestato debentur legionī.in l.si quis filio.§.eius qui.nu.1.ff.de iniust.rup.testa. 128
4 Dilites florentini militant causa honoris,& mercātiam exercēt. in l.fi.nu.4.C.de iurisdi.om.iudi. 424
4 Dilites perusini missi ad custodiam ciuitatis castelli, debent habere salarium a ciuitate perusij:annonam a ciuitate castelli.i l.fin.nu.1.C.de erog.milit.anno.lib.xij. 428
Dilites perusini non possunt ire ad custodiam alicuius castri ciuitatis sine licentia,quam debent habere in scriptis,ibi.nu.32.
4 Dilites iperatoris pñt petere a tuscis:vt eis assignētur prata, in qb⁹ possunt eoꝝ equos pascere.in l.j.n.1.C. de pas.pub.lib.xj.416
4 Dilites non possunt cum eorum equis stare in pascuis publicis, vel priuatis.in l.fi.nu.1.C.de pasc.publ.lib.xj. 416
1 Dilites nostri temporis possunt esse ꝓcuratores.in l.filiusfamil. §.veterani.nu.1.ff.de procur. 122
Dilitantes in castris non possunt esse procuratores.ibi.nu.2.
Dilites nostri rēporis non possunt grauare comitatenses.vt prędicit ad comedendū.in l.cenaticiū.n.1.C.de ero.li.xij. 428
4 Dilites q habuerūt l.sinis3 se absentādi a thesaurarijs.nō pñt hñe stipēdiū a cōi.§3 a thesaurarijs.il.iubem⁹.n.7.C.de ero.l.xij. 428
5 Dilites ꝫ dicātur nō habere dignitatē.tñ nō dicūtur priuate psone.in §.volumus aūt.nu.2.in aut.vt iud.fine quoquo suffra, 15
4 Dilites nostri temporis capti in bello pro rēpore quo sunt capti ni non habent stipendia.in l.j.nu.1.C.de re mil.lib.xij. 427
4 Dilites magis arma q̄m leges hñe dñt.in l.fi.nu.1.C.ō iu.deli.259
5 Dilitia empta ex pecunia mutuata,an veniat in generali bonorū hypotheca.in §.optimum.nu.4.in aut.de exhib.reis. 28
4 Dilitia an sit dignitas,in l.j.nu.4.C.de digni.lib.xij. 418
4 Dilitia notariorum principis est nobilis.in l.fi.nu.1.C.de primicer.& secun.lib.xij. 423
6 Dilitia non est dignitas.consi.xlij.nu.6.lib.ij. 87
3 **Mine** alicuius ex qualitate persone inducunt instīm. in l.famosi.§.hoc tñ.nu.2.ff.ad le.Jul.maiest. 388
1 Mine illate a persona verisimiliter timēda,inducunt iustum metum.in l.metus.nu.1.ff.qui.ex cau.maior. 167
4 Mine ex psonis hoim timēde fūt.il.vna.n.1.C.si qs ipe.male.365
2 **Minister** nudus nullum commodum sentire debet.il. Lucius.§.a te peto.nu.1.ff.de leg.ij. 273
2 Minister nudus qs dicat.in l.fi quis tutio.nu.1.ff.de leg.ij. 254
3 **Minor** nō excusatur a muneribus mixtis.il.qui.§.6ca protos.nu.1.ff.de mune.& honor. 473
2 Minor si a tutore est dānificatus in cētū,& remittit p quinquagīta cū iuramento rem.ssio.l.tutores.§.ab eo.n.1.ff.de admi.tu.& cu.74
5 Minor succedens maiori qui tenebatur facere inventarium, si non fecit ipse minor an puniatur,& detur restitutio.in §.pupillus.nu.2. in aut.de here.& falci. 5
4 Minor aduersus delictum quando & ex qua causa restituitur. in l.j.nu.1.C.si aduer.delic. 102
2 Minor dat tutorē filio.l.li.si p̄les.§.Quis.n.1.ff.ō admi.tu.& cu.71
2 Minor xxv.an.an possit dare tutorem filijs.in l.quero.§.Lucius. nu.1.ff.de testa.tutc. 52
4 Minor non soluens vectigal in ciuitate Florentie, non incurrit penam.in l.§.nu.2.C.de fun.pa.lib.xj. 416
3 Minor an debeat restitui aduersus testamentum factum.in l.verba contrarerunt.nu.1.ff.de verb.sign. 484
4 Minor debet iurare de veritate:secus de calumnia.in l.secunda, nu.11.C.de eden. 46
4 Minor quando restituatur in his.que facit intra quadriennium. in l.fi.nu.4.C.de temp.resti.in integ.tam mino. 108
2 Minor si tradit indebite possessionem rei poterit illam repetere, il.l.si alienam.nu.4.ff.solu.matr. 12
Minor vbi potest per se stare in iudicio,potest procuratorē constituere.in l.diuus Seuerus.§.curatores.nu.1.ff.qui pe.tu.vel cu.64
3 Minor xxv.an.nō soluēs vectigal,si intra xxx.dies solvat.an liberetur.i l.iperatores.§.ūdēq̄ rescripserūt.nu.1.ff.de pub.& vec.57
3 Minor xx.an.non potest testificari in crimine publici iudicij.in l.certis.§.pupillus.nu.2.ff.de accusa. 376
2 Minor qui vendidit rem pretium perdidit. an ex hoc habeat iustam causam petendi restit.in integ.aduer.vēditionem.in l.fi fine. §.interposito.nu.4.ff.de admi.tut.& cur. 70
4 Minor si restituit.vt possit testes iterū ꝓducere,ita & eius aduersarius poterit.in l.petēde.nu.7.C.de tēp.rest.in integ.tam mi.107
4 Minor succedens maiori quando restituatur.in l.ea que.nu.2.C. de temp.resti.in integ.tam mino. 107
3 Minor potest creari decurio,licet minori etate durāte nō habeat vocem.in l.Lucius.§.imperator.nu.1.ff.ad munic. 468
4 Minor an currat tps ad appellādū.il.fi.n.4.C.si adu.rē iud. 99
2 Minor xxv.an qui ex forma statuti non potest testari, non poterit codicillari.in l.§.nu.4.ff.de leg.j. 223
2 Minor admissus ad legatū per resti.in integ.& sin volūtatem defuncti.h3 ius accrescēdi.si legatū prestatur abillo, qui etiam succedit secūdū volūtatem defuncti.in l.re cōiūcti.nu.45.ff.de le.ij. 291
3 Minor errans in iure ciuili an succurratur,& quando succurratur ipso iure.in §.pupillus.nu.5.in auth.de here.& fal. 5
3 Minor xxv.an.nō accusat ō adulterio:alias sic si est maior xx.ann. in l.si maritus.§.lex iul.nu.1.ff.ad leg.iul.de adul. 393
3 Minor non potest errā iudicium interpellari in his.que per officium iudicis sunt debita.in l.si ex legati.nu.8.ff.de verb.oblig.216
3 Nō nor eo ipso q̄ fuit cōtumax,nō presumit lesus i cā dāni infecti, & nor alis nisi vero quō.in l.fi finita §.sed si.n.4.ff.de dam.inf.41
Minor aduersus primum decretum potest restitui.ibi.nu.5.
3 Minor & mulier si reperiuntur,q̄ minor se obligauit,& mulier fideiussit,an presumatur q̄ minor iuranit,& mulier velleiano renunciauit, in l.iciendum.nu.7.ff.de verb.obl. 217
3 Minor ꝫbens qui in cōtractu iuranit nō venire ꝫ rationē minoris etatis.an presumatur renūciasse beneficio restit.in integr.ibi.n.8.
4 Minor qñ sit idoneus defensor.in l.exigendi.n.2.C.de procu.83
Minor potest esse ꝓcurator licet reficiatur exceptiōe minoris etatis ante litem contestatam.ibi.nu.7.
Minor xxv.an.quando potest esse procurator ad iudicia vel ad negotia,& sic lesus.ibi.nu.9.
Minor quādo admittatur ad defendēdum sine mādato.verba sētentie in ipsum formantur,nec restituitur ipse minor.ibi.nu.10.& 11
3 Minor aduersus spretam nunciationem quando restituatur.in l.j. §.nunciatio.nu.32.ff.de ope.no.nun. 6
Minor qui post publicationem testium vult restitui, vt alios ꝓducat,an possit.ibi.nu.33.
Minor aduersus dolum presumptum in futurum non restituitur, quando de presenti nullum damnum patitur.ibid.nu.34.
Minor restituto ad producendos testes post publicationem,ad uersarius maior poterit producere.ibi.nu.36.
4 Minor xxv.an.non restituitur aduersus ingressum monasterij. in repet.auth.ingressi nu.18.C.de sacrosan.eccl. 20
Minor p ingressum i mōasterū an trāsferat bona illud.ibi.n.48.
3 Minor qui non habet curatorem potest procuratorem constituere.l.dum minor.nu.1.ff.rem ra.habe. 328
Minor an possit renūciare bñficio restitutionis in integ.ibid.n.2.
Minor compromittens,& promittens penam si non parebit sentētie peremptorie restitutionem in integrum.nō incidit in penam.ibi.nu.3.
4 Minor restituitur aduersus cursum temporis.& quibus casibus. in l.fi.nu.5.C.in qui.cau.in integ.restit.non est necess. 103
Minor quid habeat prebare.quādo petit se restitui aduersus prescriptionem,& usucapionem.ibi.nu.9.
Minor si non appellat intra.x.dies,an & quando ipsi competat restitutio ad appellandum.ibi.nu.10.
3 Minor non habens curatorem.quo casu non obligetur iudicio. in lacta apud.§.contra indefensos.nu.1.ff.de re iudic. 142
4 Minor semel non semper presumitur minor:quia temporis cursus mutatur.in l.si minorem.nu.2.C.de in integ.resti. 97
Minor quando venditcet rem emptam ex eius pecunia.il. si vt ꝓponis.nu.2.C.de rei vendi. 135
4 Minor lesus in impetratione etatis an restituatur.in l.omnes.nu.2.C.de bis qui ve.eta.impe. 105
2 Minor alienat cum iuramēto.in l.j.n.1.ff.de re.eo.qui.sub tu. 104
4 Minor curatorem habēs quando equiparetur prodigo.in l.fi ꝓ curatorem.nu.1.C.de in integ.rest. 107
Minor & prodig⁹ si aliquis sit,posset sibi bonis interdici.ibi.n.2.
3 Minor non rogquetur ad aliquem condemnandum, sed ex ei⁹ dicto sumatur iudicium,veritas inquiratur sic.in l.ex libero.§.de minore.nu.1.ff.de questio. 422
4 Minori non soluenti vectigalia principi pro eius fundo patrimoniali non currit prescriptio.in l.fi.nu.1.C.de fund.patri.lib.xj. 416
2 Minor restitutus ad legata repudiatum habet ius accrescendi.in l.mulieri.nu.2.ff.de condi.& demon. 364
6 Minor si decedit hereditate non adita.cum per mortē. vel etatē dicatur ledi.transmittit ad heredem beneficium restitutionis in integrum.consi.xxiij.nu.3.lib.j. 12
6 Minor nō pōt accusare siue curatore,& tutore.cōsi.xc.nu.3.li.ij. 97
6 Minor an ex forma statuti de compromissis faciendis in arbitratorem.de iure & de facto sit obligatus.consi.89.nu.4.lib.ij. 86
6 Minor an & quando restituatur aduersus lesionem que cōsummata est in maiori etate.consi.clviij.nu.7.lib j. 54
1 Minor quādo restituatur aduersus naturalem obligationem.in l. interdum.nu.4.ff.de condi.inde. 306
1 Minor non restituit ad lucrum,q̄ potuisset facere ex alterius delicto.in l.cum quidam.§.si pupillo.nu.1.ff.de vsur. 425
2 Minor quando obligetur ex obligatione legali.in l.sed hic.nam.1.ff.de re.eo.qui sub tute. 105
Minor intrando monasterium,an statim transferat dominiū suarum rerum in monasterium sine decreto.ibi.nu.2.

Minor obligat ex obligatione consuetudinaria, vl statutaria, ibi.n.3.
4 Minor qui vendicat alienata quando & quid habeat probare, in l. predictorum, nu. 1. C. de pred. minо. 220
4 Minor petens se restitui aduersus creditorem, vel alienatem, quid habeat probare. in l. j. nu. 2. C. si aduer. credi. 102
3 Minor non habet vocem in consilio, nec in constitutione syndici. i l. de pupillo. nu. 3. ff. de ope. no. nun. 10
4 Minor si nō est prosecutus appellationem, coram quo debet petere restitutionem in integrum. in l. preses. nu. 6. C. appella. 320
3 Minor licet non admittatur in testem in criminalibus, tamen totus facit iudicium. in l. de minore. nu. 1. ff. de questio. 419
4 Minor eo ipso q̄ dicit se minorem, an dicatur esse in dolo & denegetur ei restitutio, in l. si alterius. n. 2. C. si mi. se ma. esse dixe. 104
4 Minor licet possit agere in causa possessoria, non tamen potest cōuenire. in l. si. nu. 4. C. qui legi. perso. 120
1 Minor si est circūuentus vel eo. q̄ rem vendidit, repetit: si autē sit circumuentus in pretio vilioris: tunc augmentum pretij petere potest. in l. si res. §. si mulier. nu. 1. ff. de iure dot. 432
4 Minor aduersus solutionem factā de debito ciuiliter, sed naturaliter indebito, iuris errore restituitur. in l. si. n. 2. C. si aduer. sol. 102
4 Minor si decedit hēditate nō adita, eius heres petita restitutione ex persona minoris poterit adire. in l. j. n. 3. C. de resti. mil. 106
2 Minor q̄n̄ suscepit iudicij cū tutoris autoritate, an sit necesse, q̄ etiā q̄libet actu authorē. in l. j. §. sufficit. n. 7. ff. de admi. tu. & cu. 65
2 Minor qui debet restitui, debet allegare & probare causam, quare debet restitui. in l. alterius. nu. 1. ff. de tute. & ra. dis. 100
4 Minor industriosus presumitur cōuertisse mutuū in proprias vtilitates. in l j. n. 2. C. qui aduer. quos in integr. restit. non postu. 104
3 Minor nō restituit aduersus ꝓscriptionē conventionalē ceptā cum maiore. q̄n̄ nihil est gestū cū minore, ex edicto de minoribꝰ. sed ex clausula, si qua mihi iusta causa. in l. emilius. nu. 5. ff. de mino. 162
1 Minor qui iurauit nō venire contra contractum, q̄n̄ possit petere restitutionē in integ. in l. si duo. §. itē iulianus. n. 6. ff. de iureiu. 272
4 Minor nō pōt dare in dotē, vel donationē propter nuptias immobilia sine decreto. in l. ler que tutores. n. 2. C. de admi. tu. & cur. 217
1 Minor carens curatore compromittens obligatur ex compromisso. licet non in effectu. in l. labeo ait. nu. 1. ff. de arbit. 173
2 Minor recipiēs dotē tacite non obligat eius bona: ideo vxor nō potest agere ad dotē ipso ad inopiam vergente. in repet. l. si constāte. nu. 74. ff. sol. matr. 20
1 Minori aduersꝰ latā culpā succurrit. il. vbi exigit. n. 2. ff. ō edē. 91
Minor & mulier an possint post dicta testificata testes producere, ibi. nu. 3.
1 Minori aduersus dolum qualiter restituatur, & sic quando fuit cōsumar. in l. minor etiam. nu. 1. ff. de mino. 158
1 Minor in casibus in quibus pena crescit per inficiationē, restituit, vt habetur pro cōfesso. in l. si ex causa. §. nūc videdū. n. 1. ff. eo. 158
Minori qualiter subueniatur in delictis. ibi. nu. 3.
3 Minor vñ. ann. excrescendo penes maritum in etate legitima incipit esse vxor. in l. si vxor. §. si minor. nu. 1. ff. ad leg. iul. de adul. 392
Minor potest rem permutare cum alio. in l. magis. §. si es. nu. 1. ff. de re. eo. qui sub tute. 105
1 Minor an presumatur lesus eo ipso quod non appellauit. in l. & si fine. §. item si non. nu. 1. ff. de mino. 158
Minor q̄n̄ petit se restitui ad appellādū, cozā q̄ iudice petit. ib. n. 2
1 Minor non comparens in termino. si leditur, pōt venire & restitutionē impetrare. in d. l. & si fine. §. itē & in eremodicijs. n. 2. ff. e. 158.
Item in maiore si fuerit iusta causa. ibi. nu. 3.
Minor vxor. an. nō potest esse procurator ad iudicia, ꝙ maior vñ. an. sic. in l. minor. nu. 1. ff. de procu. 130
Minor pro parte absente admittitur ad plenā defensionē. ibi. n. 2.
Minor vbicūq; admittit sine mādato. eo in casu nō restituitur. ibi.
Minor non restituitur contra naturalem obligationem tātum, nisi ex ea obligatione lederetur. ibi. nu. 4.
Minor hodie cū tuto est legitimꝰ defensor, si fuit admissus. ibi. n. 5.
1 Minor aduersus dolum presumptum in futurum non restituitur, sed preteritus sic. in l. aurilium. nu. 2. ff. de mino. 162
Minor restituitur aduersus penā cōuentionalē. nō legalē. ibi. nu. 3.
Minor aduersus penam non competentem etiam ad vindictā, vt puta pupli vel quadrupli non restituitur. ibi. nu. 4.
1 Minor in atrocioribus aduersus confessionem factam in delictis non restituitur. ibi. nu. 6.
1 Minor eo ipso q̄ compromittit in arbitratorē non videtur lesus, sicut si in arbitrum. l. si minor. §. minores. nu. 1. ff. de mino. 162
1 Minor restituitur etiam post sententiam quādo omittit allegare. in l. minor. §. si autem. nu. ff. de mino. 160
1 Minor vt non litiget per procuratorem constitutum a seipso cum iuramento, cautela. l. minor. nu. 1. ff. de minorib. 162
4 Minor quando iuuetur contra venditionem rei sue a fisco factam. in l. quecunque. nu. 2. C. de fide instru. lib. x. 375
1 Minor restitut? recuperat pecuniā cū vsuris & fructibꝰ perceptis & qui percipi potuerūt. in l. pñi. p filio. §. si pecuniā. nu. 2. ff. de mi. 261
2 Minor & respublica obligantur. in l. cum ostendimus. nu. 1. ff. de syndeiis. tuto. & cura.
1 Minor si decessit hereditate non adita, heres eius pōt petere restitutionem in integrū ad adeundam hereditatē. in l. non solum. n. 4. ff. de in inte. rest. fo. 146. & l. si infanti. nu. 11. C. ō iure deli. 254
1 Minor in spiritualibus, puta q̄ renūciauit, an restituatur. in l. pretor. nu. 1. ff. de mino. 157
Minori soluēs qualiter plena liberationem consequatur. ibi. n. 2.
1 Minor an admittatur per beneficium restitutionis ad probandum testibus publicatis. in l. minor. nu. 2. ff. de mino. 162
Minor vt restituatur aduersus obligationes omissas. nō requisit libellus. si petit ante latā sniam: ꝙ iudex ex officio restituit. ibi. n.
3 Minor factus maior an possit testificari de eo. q̄ vidit in minoritate. in l. notionem. §. instrumentorum. nu. 2. ff. de verbo. 466
4 Minor carens curatore contrahit, & ad negotia procurandum restituit. in l. neq; tutores. nu. 12. C. de procur. 65
3 Minor xx. annorum non dicitur. nec maior. qui est in vltima die nonagesimi anni. in l. j. nu. 1. ff. de manumis. 80
4 Minor pro collectis capi potest personaliter. in l. placet. in fi. ff. nu. 51. C. de sacrosan. eccl.
1 Minor xvij. an. nō pōt esse doctor. in l. j. §. initiū. n. 2. ff. de pol. 16
3 Minor si primo fideiussit, scōo maior: an videatur inuitē fideiussore. & habeat beneficiū cedendarū. il. si titius. n. 4. ff. de fideiuss. 287
1 Minor qui non appellauit, nō est lesus ex hoc, nisi doceat se habere aliquid propter quod in causa appellationis deberet vincere. il. nam postea. §. si minor. nu. 6. ff. de iureiur. 270
Minor si intra terminū nō phauit, nō est statim restitūdus ad terminū, nisi ostendat se hēc phationē, & ita allegationē omissā. ib. n. 7.
Minor restituit aduersus iuramētum alteri delatum nō fisi. n. 8.
4 Minor si agit ad alienata, quando per rest. tutionem, & quādo alla actione ipsi succurratur. in l. si qui dam. nu. 1. C. de pred. mino. 220
2 Minor an possit actionē cedere. il. j. §. fuit q̄stū. n. 8. ff. ad tre. 280
2 Minꝰ ōr ēt q̄ nihil est. il. l. si seruꝰ. §. si ita scripsit. n. 4. ff. de le. iij. 247
4 **Miserabiles** psone nō prīt trahi extra principiū l. vna. n. 3. C. q̄n̄ ip. iter pu. & vi. 124
Miserabiles persone que dicantur. ibi. nu. 4.
3 **Missio** in possessionē habetur loco cautionis. in l. si finita. §. si quis damni. nu. 1. ff. de dam. infec. 41
3 Missio & traditio in possessionem in omnibus qualiter fiat. in l. ad eum quem. nu. 3. ff. de dona. 76
4 Missio in possessionem debet probari per instrumentum. non per testes. in l. si. nu. 24. C. de edic. diui adri. tol. 202
4 Missio in possessionem rei vacue quod fiat an requiratur in publiciana. in l. cum res. nu. 2. & 7. C. de proba. 156
3 Missio in poss. facta sup re mobili interrūpit prescriptionē legitimi mobili tunc iterrūpit possessor tertū si nō est admiss. vt vulpianꝰ est se posse repelli. in l. a diuo pio. §. si sup rebꝰ. n. 2. ff. de re. iu. 97
4 Missio in possessionem quomodo fiat quando sit executio sententie. in l. properandum. §. inautem reis. nu. 3. C. de iudi 17
3 Missio in possessionem facta proindebito q̄ solutum non potest repeti non valet. in l. j. §. hec verba. nu. 2. ff. ne vis fiat ei. 163
3 Missio in possessionem in omnibus bonis debitoris non liberat fideiussorem. in l. heres. §. quod si stipulator. nu. ff. de fideiuss. 282
Missio in poss. ex primo decreto in vna re. an possit aliquātenus & cūdo decreto. in l. cū vnꝰ. §. si ppter. n. 4. ff. de bo. auct. iud. 455
2 Missio pōt fieri in bonis que ad debitorem pertinent vel venire dūū. vl vtilis, vel q̄si. in l. is cui. §. bonorū. n. 1. ff. ve in pos. 400
2 Missione facta causa legatorum an possit peruenire ad secundum decretum. in l. is cui. nu. 1. ff. vt in pos. leg. 400
3 Missio in poss. bonorum latitātis q̄n̄ ex secūdo decreto, debitum debet plene probari, licet summatim. id est. siue litis contestatione. in l. fulcinius. §. cum hoc. nu. 5. ff. qui. ex cau. in pos. eant. 153
3 Missio qualiter fiat quando ager minatur ruinam. in l. si finita. §. ex hoc edicto. nu. 3. ff. de dam. infe. 35
3 Missio nō potest fieri in rebus dotis pro debito vxoris. nisi in quibusdam casibus. in l. quinq; legibus. nu. 2. ff. de bo. dam. 434
3 Missus in poss. ex primo decreto lucrā fructus propter minā contumaciam. in l. fulcinius. §. diuus. nu. 1. ff. qui. ex cau. in pos. eat. 153
6 Missus in possessionem in actione reali statim possidet. ita canonico non nisi elapso anno. d. ff. mt. ius cano. nu. 142. 185
6 Missus ex primo decreto in possessionem tenet. seu detinet possessionem. etiam stante statuto &c. conf. xxvj. nu. 4. ib. j. 15
3 Missio q̄n̄ fit in bonis defuncti. qui sint citandi, & an sufficiat generalis citatio. in l. si diu. nu. 1. ff. qui. ex cau. in pos. ea. 153
4 Missio bodie fit per mensuram debiti declarati. in l. cum proponas. nu. 8. C. de bo. auto. iud. poss. 329
3 Missio in possessionem facta ab vno ex pluribus. quādo aliꝰ pro fit. in l. cum vnus. nu. 8. ff. de bo. auto. iud. pos. 155

4 ¶Missione facta nō recuperat reus poss. nisi refectis expēsis, & pstita satisdatione. in auth. & qui iurat. n. 1. C. de bo. autho. ind. pos. 328
¶Missio hodie fit secundum mensuram debiti declarati examinato prius summatim negotio. ibi. nu. 3.
3 ¶Missio ex secdo decreto hodie fit p mēsura debiti, & sic oia bona non vēdunt. in l. Fulcinius. §. pto. ait. nu. 2. ff. qui. ex cau. in pos. ea. 151
3 ¶Missio in possessionez qñ fit ℑ absentem, quantū tēpus spectari dz. in l. si finita. §. non autem statim. nu. 2. ff. de dam. infec. 39
2 ¶Missio in possessionem ex carbo. qualis sit: & an fiat in nominib⁹ debitorum. in l. Carbonianum. §. cum extaret. n. 1. ff. de carb. edic. 421
4 ¶Missio in possessionem ex primo vel secundo decreto in re liuellaria, vel emphyteutica ad instantiam creditoris. in l. quemadmodū. nu. 8. C. de agri. lib. xi. 410
2 ¶Missione facta in possessionē ab ea non recedit̄ nisi prius soluat. in l. si pecunie. §. qui fideicom. nu. 1. ff. vt in pos. leg. 400
2 ¶Missione facta in possessionem legatorum non peruenit ad ℘m decretum. in l. is cui. §. queri poterit. nu. 4. ff. vt in pos. leg. 400
1 ¶Missio in possessionem est superioris gradus, & non delegat. in l. in bere cauere. nu. 1. ff. de iurisdi. om. iudi. 57
1 ¶Missio in poss. nō pōt demādari. in l. i. nu. 5. ff. de iurisd. om. iud. 54
1 ¶Missionem ex primo decreto qui patitur, non recuperat possessionem de refectis expensis: imo oportet ℘ det illud ℘ actor petit. in l. is cuius, nu. 2. ff. si ser. vendic. 226
¶Missio ex primo decreto fit in omnibus bonis in confessoria cōtra latitantem. ibi. nu. 4.
2 ¶Missio in pos. qñ fit ex edicto, an differat ab ea que fit ex rescripto. in l. is cui. §. qui legatorū seruandorum. nu. 4. ff. vt in pos. leg. 400
4 ¶Missio in carcerē qñ infamet. in l. i. n. 1. C. ex qui. cau. infa. irro. 80
1 ¶Missio in poss. fit in bonis omnibus, qñ agitur personali contra latitantem. in l. is cuius. nu. 1. ff. si ser. ven. 226
3 ¶Missio ex secundo decreto qualiter fiet, si ille contra quem fit, non latitat. in l. si finita. §. Julianus. nu. 33. ff. de dam. infec. 37
¶Intra quantum tempus quis admittatur ad recuperandā possessionem contra missum in possessionem. ibi. nu. 34.
¶Missus in possessionez ex primo decreto in vna re, an possit in aliū ex secundo decreto introduci. ibi. nu. 38.
¶Missio in possessionem ex secundo decreto est mixti imperij: & expeditur officio iudicis nobili. ibi. nu. 40.
¶Missus in poss. ex primo decreto, hz detentationē, & non possessionem, scilicet in actione personali: quid in reali. ibi. nu. 49.
¶Missus in pos. ex primo decreto hz fructus, sed computat in sortē, scilicet in actionibus personalibus. ibi. nu. 50. 38
¶Missus in possessionem ex primo decreto in realibus, quādo lucretur fructus. ibi. nu. 51.
3 ¶Missio in possessionez ex primo decreto in re petita in omnibus actionibus realibus ita hodie fit, sicut olim. in l. si finita. §. Julian⁹. nu. 23. ff. de damno infec. 37
¶Missus in possessionem ex primo decreto, an possit reum de possessione eiicere. ibi. nu. 24.
4 ¶Missus ex primo decreto si ad venditionem peruenerit, dz primo sibi satisfieri absq; alio processu facta fide de debito. in l. si. §. sin aūt. nu. 1. C. de bo. autho. iud. poss. 330
4 ¶Missus in possessionem in actione reali an statim possideat, in l. ū. §. si vero. nu. 3. C. vbi in rem act. 126
3 ¶Missus in possessionem in reali ante annum possidet; post annum non. in l. possideri. §. genera. nu. 3. ff. de acqui. poss. 96
¶Missus in possessionez in personali ex primo decreto, an possideat naturaliter. ibi. nu. 5.
2 ¶Missus in pos. ex aliqua cā si missio fuit vtilis pōt ex alia cā peti, ℘ confirmek. in l. non tantum. §. si sub ea. n. 1. ff. de bo. poss. ℑ rab. 407
4 ¶Missus in possessionem ex carboniano ℘ actionez intentare possit, & quando. in l. i. nu. 6. C. de carbo. edic. 233
1 ¶Missus ex carboniano agit ℑ debitores qñ satisfecit, & res esset tēpore peritura. in l. qui de inofficioso. nu. 1. ff. de inoffi. testa. 194
3 ¶Missus in possessionez ex secundo decreto qñ efficiatur dominus. in l. prętor ait. nu. 1. ff. de dam. infec. 31
1 ¶Missus in possessionem ex secundo decreto non dz egire, donec soluatur sibi. in l. si is qui. §. si antiphona. nu. 2. ff. de pigno. 410
3 ¶Missus in possessionē ex secundo decreto cōstituit dñs mente & effectu: qñ ille contra quem mittitur, est dñs: secus si non est dominus. in l. si finita. §. Julianus. nu. 1. ff. de dam. infec. 36
3 ¶Missum in pos. ex cā debiti cōditionalis non admittens statim cōdemnatur. in l. si finita. §. si quis ex hoc. nu. 2. ff. de dam. infec. 41
3 ¶Missus in possessionem ex secundo decreto, an debeat recedere donec sibi soluatur. in l. eum qui. nu. 1. ff. de separa, 158

3 **Mittens.** ¶Jul. maiestatis. l. i. n. 8. ff. ad l. Jul. maie. 387
3 ¶Mitti pōt quis in possessionem ex primo decreto in edes totas propter contumaciam superficiarij. in l. hoc amplius. §. sine autem. nu. 2. ff. de dam. infec. 32

3 **Mitius** quando agitur cum lege quam cum homine. in l. si insulam. nu. 10. ff. de verb. oblig. 239
5 ¶Mitius agitur cum homine quam cum lege. in §. si quis. num. 9. in auth. de here. & fal. 3
3 **Mitriati** conuincendo alios releuantur ab infamia, & admittuntur ad honores. in l. vna. nu. 4. ff. ad legem Jul. de ambi. 418
3 ¶Mitriatum aliquez mittens ad aliquem iudicem qualiter puniat. in l. lege Julia. nu. 2. ff. ad l. Jul. de vi publi. 399
3 **Mixtum** ex duabus an faciat tertiaz speciem expresse. in l. j. nu. 4. ff. de interdic. 162
3 ¶Mixtum cōprehendit sub simplici. in l. ū. n. 1. ff. de verb. obli. 205
4 **Mobilia** non debent patefieri in dimittendo. in l. ij. nu. 10. C. quando & qui. quar. pars. lib. x. 391
6 ¶Mobiliuz & immobiliū appellatione non veniunt iura & actiones. consi. lj. nu. 2. lib. j. 19
4 ¶Mobilia & immobilia estimant, qñ collecta imponitur, & qualiter fiet ista estimatio, & a quo tempore incipiet habere effectum. in l. vnica. nu. 11. C. de mulie. lib. x. 396
6 **Modicum** paruum, vel magnuz tempus ℘ dicatur, relinquitur arbitrio iudicis. tract. de percussoribus. nu. 3. 200
1 ¶Modicum dicitur respectu persone dantis. in l. 3 & si susceperit. §. si libertis. nu. 4. ff. de iudi. 186
5 ¶Modicū debitū nō repellit a tutela. in auth. vt hi q obli. nu. 7. 34
5 ¶Modicum debituz seu magna quantitas, que dicatur est arbitrarium. in auth. vt hi qui obli. nu. 7. 34
1 ¶De modico non curatur. l. in rebus. §. possunt. nu. 2. ff. commo. 341
2 **Modus** est moderatio quedam dispositioni adiecta, cum quis honorat, aggrauans in tps dispositionis pfecte. in l. quibus. §. termilius. nu. 1. ff. de condi. & demon. 358
¶Modus inducit ꝓ dictionē vt, & de natura huius dictiōis. ibi. n. 2.
¶Modus an impediat transmissionē legati legatario defuncto añ modum impletum, vel cautionem prestitam. ibi. nu. 13.
6 ¶Modus siue conditio viduitatem inducens in virgine totaliter respuitur. consi. 184. nu. 1. lib. j. 61
¶Modus seu conditio vt quis aliene subiiciatur potestati in totum respuitur. ibi. nu. 3.
6 ¶Modus articulandi pro consequenda legitima, & eius supplementum. consi. ꝯū. lib. j. 10
6 ¶Modus prohibendi priuilegium per consuetudinem & vsum, cōtra quem admittatur. consi. clxxxix. nu. 5. lib. i. 63
6 ¶Modus appellatur qñ continet onus explicandum ab eo, ad quem refertur. in const. ad repri. nu. 4. 127
3 ¶Modus adiectus in vltimis voluntatib⁹, inducit dispositionē: idez in ℑctibus. in l. si stipulatus. §. si ex duobus. nu. 2. ff. de fideius. 281
2 ¶Modus vel conditio impossibilis appositus legato, qñ reddat legatum nullum. in l. legatum ciuitati. nu. 2. ff. de vsufr. leg. 300
5 ¶Modi prohibendi qui sint. in auth. de testi. nu. 12. 43
1 ¶Modi per quos inducit patria potestas. in l. item in potestate. nu. 3. ff. de his qui sunt sui vel alie. iur. 28
1 ¶Modum pronunciandi & libellandi in reali. in l. pomponius. §. sed & pis. nu. 2. ff. de procu. 128
2 **Mole** que sunt ad vsum quotidianum, veniunt appellatione supellectilis magis quam instrumēti. in l. dolia. §. molas. nu. 1. ff. de fun. instr. 310
3 **Molendinū** facere volēs in flumine publico, nō pōt immittere tignū in ripa vie publice, nisi rogito eo, q hz fundū ibi ꝓpe. in l. marti⁹. nu. 1. ff. ō acqui. re. do. 88
3 ¶Molendinū habens in flumine publico emphyteuticū si est destructum, & refectū, an ecclesia possit illud vt emphyteuticū repetere. in l. hoc iure. §. si aquam. nu. 2. ff. de aqua quot. & esti. 179
3 ¶Molēdini alicui⁹ fossa est publica. in l. j. §. si fossa. nu. 1. ff. de flu. 166
3 ¶Molēdino meo destructo, si alius vult facere molēdinū, ℘ noceret meo, si reficerē, an possem ꝓhibere. in l. pscriptio. n. 1. ff. de vsu. 124
3 ¶Molēdinū incepi, & alius post me incepit, & citius pfecit, an possum prohibere. in l. naturalem. §. illud. nu. 1. ff. de acqui. re. domi. 86
3 ¶Molēdini dñs supioris an licite possit tpe siccitatis facere recollectā aque inuito dño molēdini iferioris. in repe. l. ū. n. 2 5. ff. ō flu. 168
¶Molendinū vel edificium ℘ ad plures pertinebat, si impetu aque destruatur, & vnus vult reparare, alter differt, vel non vult, qualiter consulatur edificanti. ibi nu. 13.
¶Molendina que sunt in nauicula, vt ea que sunt in pado, sunt edificantium. ibi. nu. 14.
3 ¶Molēdinū hñs illicite ꝙstructū, nō pōt ꝓhibere aliū edificantem: lz sibi noceat. in l. ū. §. idem ait. nu. 1. ff. ne quid in loco publ. 165
3 ¶Molendinū faciēs in flumine publico nō pōt immittere tigna in ripa vicini ꝓ faciendo clusam eo inuito. in repe. l. ū. n. 15. ff. de flu. 167

Monumentū transit cum vniuersitate. in l. quedaz sunt. nu. 1. ff. de acqui. re. do. 89

Monachus prepositus ab abbate alicui capelle, si ei mat, cui acgrat, monasterio, an capelle. in l. sed ⁊ si quis. §. interdum. nu. 1. ff. de vsufru. 215

Monachus si est institutus, ⁊ non vult adire, monasteriuz poterit adire ⁊ est equior opinio. in l. j. nu. 21. ff. de vulg. ⁊ pup. 152

Monachalis subiectio equiparatur subiectioni filiali magis quaz seruili. ibid.

Monachus bonus si est electus in abbatē, an eius electio vitiet. si in monasterio meliorē reperit, stante qmelioze eligatur. in §. iubem⁹. nu. 1. in auth. de sanctis. episco. 63

Monasterium constructū in diocesi alicuius episcopi, est subiectū illi episcopo, nisi probetur exemptum. ibi. nu. 2.

Monach⁹ an possit esse executor sine vlla plati. quest. q̄. nu. 2. 117

Monarchia, i. gubernatio vnius regis, est optimus modus regē. Alitract. de regimi. ciuit. nu. 8. 196

Monasteriū an habeat loco filij, vt excludat substitutū. q̄si. i. nu. 1. 2

Monasteria qd habeāt facere vt ꝑseruent libertatē suaz ꝑ statuta laicorum contra ipsam disponentia. consi. xxx. nu. 2. lib. ij. 85

Monasterium succedens inonacho tenetur alere patrē monachi. tract. de alimen. nu. 41. 164

Monasteria ⁊ persone ecclesiastice quid facere debeāt, dato q̄ iudices non sunt competentes. consi. clxxxvij. nu. 4. lib. i. 62

Monach⁹ ⁊ seru⁹ nō pōt sup alimētis trāsigere sine abbatis ⁊ dñi authoritate. in l. cum hi. §. eam transactionem. n. §. ff. de trāsact. 111

Monachus an efficiatur ciuis illius ciuitatis, vbi fit monachus. in l. ciues. nu. 7. C. de incō. lib. x. 392

Monachus decedens añ hr̄ditatē aditā, an illā transmittat ad abbatem, vel monasterium. in l. si condicatur. nu. 2. ff. de condi. fur. 311

Monachus an possit esse arbiter, vel arbitrator. in l. pedius. §. in seruum. nu. 1. ff. de arbit. 173

Monachus ꝑo quibus causis conueniri possit. in aut. apud quos opor. nu. 8. 38

Monachus quando possit agere etiam de iure canonico. ibi. nu. 9.

Monachus vel canonicus testificans ꝑ ecclesiā suam an debeat ꝑdere beneficium. in §. cogitandum. nu. 4. in auth. de monachis. 10

Monachus perfectus dz esse eruditus diuinis eloquijs. in authen. de monachis. nu. 2. 10

Monachus institutus equiparatur seruo in tpe ad deliberandū. in l. j. nu. 3. ff. de iur. deli. 180

Monachus fugitiuus, ⁊ syndicus reuocatus si accipiant pecuniā mutuo, an abbas obligetur. in l. si nō sortem. §. qui filio. nu. 10. ff. de condi. indeb. 203

Monachus si stipulatur meo mandato acquirit monasterio: tñ actionem debet mihi cedere. in l. liber. nu. 1. ff. de stipu. ser. 276

Ex stipulatione qnam facit monachus quē abbas scit nō iuste ꝓfessum, non queritur monasterio. in l. si seruus. nu. 1. eo. tit. fo. eo.

Monachūs sine monasterio dz ingredies religionē regulariū mēdicantium, qui statim profitet. in l. qō seruus. n. 1. ff. de stip. ser. 277

Monachi alicuius monasterij capti a saracenis, vel venundati. eq̄ par. anf seruis hr̄ditarijs: ⁊ acquirunt monasterio futuro. ibi. nu. 3.

Monachi stipulatio sine monasterio non valet. ibi. nu. 1.

Monachus si redit ad vitā secularem, qñ debeat tradi curie ꝑpie ciuitatis. in §. sed neq. nu. 1. in auth. de sanctis. episc. 63

Monachus nō pōt habere ꝓprium. in §. si autem creditor. nu. 3. in auth. de non alie. aut per. 13

Monachus ꝓ delicto ante ingressum commisso non potest cōueniri. in repe. auth. ingressi. nu. 34. C. de sacrosan. eccl. 21

Monachus effectus episcopus liberatur a monachatu. in l. item Vlpianus. §. sunt ⁊ alij. nu. 2. ff. de excu. tut. ⁊ cur. 89

Monachus si fuit heres institutus, ⁊ transiuit ad alind monasterium, cui acquisiuit. in l. ij. §. si seruus. nu. 1. ff. de bo. pos. fm tab. 424

Monachus an possit de consensu abbatis donare cā mortis. in repet. auth. ingressi. nu. 66. C. de sacrosan. eccl. 22

Monachus non est sub potestate patris naturalis. in l. si ex causa. §. papinianus. nu. 4. ff. de minō. 158

Monachus an succedat agnatis, ⁊ cognatis. in §. nullam. nu. 3. in auth. de sanctis. episco. 65

Monachus fugitiu⁹ an acquirat monasterio in quo deliquit. in §. monachus. nu. 1. in auth. de sanctis. epis. 65

Monachus qñ accusat abbatē. in l. pe. nu. 2. C. qui accu. nō pos. 363

Monachus an possit esse tabellio: ⁊ quid de alijs clericis. in l. seru⁹. nu. 1. ff. de testa. 114

Monachus an possit esse testis ꝓ monacho, vel monasterio. in §. cogitandum. nu. 2. in auth. de monachis. 10

Monachus qñ admittat in testē. in aut. de testi. §. si vero. nu. 8. 45

Monachus quoad matrimoniū habetur ꝓ mortuo. in §. distrahuntur. nu. 1. in auth. de nup. 21

Monachus non habet administrationem, nisi quatenus per abbatem ei conceditur. in §. sed hoc presenti. nu. §. in auc. de sanc. epis. 65

Monacho existenti in studio an videat permissum, vt agere possit. in l. si longius. §. si filius. nu. 6. ff. de iudi.

Monacha percussa in primo claustro extra clausuram ceterarum monialium, qñ dicatur percussa in domo sue habitatiōis. ibi. quis sit. §. apud celsum. nu. 1. ff. de edil. edic. 182

Omnia que dicuntur de seruis quoad dñm possunt dici de monacho quoad monasterium. in l. iij. §. si penes. nu. 2. ff. de tab. exhi. 420

Monachi presentes debent consentire in alienatione rerū ecclesie absentes nō vocantur. in auth. hoc ius. nu. 10. C. de sacrosan. eccles. 164

Monachi iurant debitum subesse vt alienatio teneat. ibi. nu. 11.

Monacho aliquid deponenti an solui possit sine abbate. ibi. quid seruus. nu. 1. ff. depos. 66

Monachi ⁊ eremite claustrales non possunt citari, sed eorum prelatus citabitur. in l. ij. nu. 4. ff. de in ius voca.

Monachalia nō possit testari. tñ codicillare fic. l. ij. n. 3. ff. de iure codi. 2

Monachi ⁊ canonici regulares sunt liberi. in l. summa. nu. 2. ff. de stat. homi. 1

Monasterium habet loco filioz: ⁊ quid si non sine liberis ex suo corpore natis. quid si est substituta ecclesia, ⁊ quid si frater heredis est substitutus, ⁊ filius quondam testatoris. in repet. in auth. ingressi. nu. 52. 53. 54. ⁊ 55. C. de sacrosan. eccl. 21

Monasteriū dz illud, i quo moriēs nō hūt ꝓpriū, ⁊ sup hoc papa nō pōt dispensare. in repet. auc. ingressi. n. 1. C. de sacrosan. eccl. 19

Monasterium dz a monos, q̄ est vnuz, ⁊ sterio, habitatio. ibi. nu. 1.

Monasterium an teneatur ad debita ingressi. ibi. nu. 33.

Monasterium qñ teneatur ex delicto, vel contractu per monachū commisso post ingressum. ibi. nu. 35.

Res delate in monasteriū p ingredientē, an vitiato ingressu remaneant penes monasteriū. in §. si quis aūt. nu. 1. in auc. de mona. 10

Monasteriū an teneat tanq̄ successor ꝓ bonis ingressi, vel tanquā quilibet bonorum possessor. in §. si quis aūt. nu. 2. in auc. de mona. 10

Monasterium ꝓ bonis ingressi non tenetur, nisi in quantum ad ipsum peruenit. ibi. nu. 3.

Monasterium cum quis intrat, in ipso ingressu monasterij acquirit sine noua apprehensione. in l. si adoptauero. nu. 1. ff. de pec. 164

Monasterium vendicans monachū, ⁊ obtinens cum patrimonio, tenetur vtili actione de peculio. in l. ex facto. nu. 1. ff. de pecu. 161

Monasterio nondū constructo relinqui pōt, ⁊ ecclesia construēta potest heres institui. in l. seruos. nu. 4. ff. de alti. leg. 118

Monasterium omnem maculam detergit. in §. si quando. nu. 8. in auth. vt nulli iudi. 61

Monasterium an habebit bona, si vnus ex duobus, qui se monasterio obtulerunt, cum hoc, q̄ post eorum mortē bona in monasterium deueniant, moriatur. in l. lucius. §. caio. nu. 1. ff. ad trebel. 195

Monasterium alit filios ingressi. in l. si quis. §. item rescriptus. nu. 3. ff. de libe. agno. 41

Monasterium si instituatur heres post mortem alicuius an fuerit heres. in l. hereditas. nu. 2. ff. de here. instit. 41

Monasterium non habetur loco filij. in auth. si qua mulier. nu. 4. C. de sacrosan. eccle. 21

Monasterium an excludat parentes ingredientium ab omni successione. in §. fi. nu. §. in auth. vt nulli iudi. 63

Moneta falsa dz illa, q̄ fabricat a nō habēte ꝓtestatem di ⁊ principe. in l. qui falsam. nu. 1. ff. de fal. 404

Moneta facta ab habēte authoritatē, vt nō dicat falsa, de falsa in forma, qualis est in materia deductis expēsis cudendi. nu. 1.

Monetam quis tenetur recipere ꝓ estimatione tanq̄ publica alias punitur. ibi. nu. 4.

Monete due si sunt in ciuitate, quarū respectu dz solid⁹ alterius sit moneta antiqua, alia noua: intelligit ꝓmissio facta ex qualitate rei iuxta consuetudinē ciuitatis. in l. paulus. nu. 3. ff. de solu. 93

Moneta si est mutata, solutio de qua moneta fieri debet. nu. 1. Augmentuz vel diminutio monete, que modico tempore durauit, non attenditur. ibi. nu. 9.

Moneta dz approbari expensis communibus, scilicet soluentis et creditoris. ibi. nu. 5.

Monetam facere quis pōt ex principis concessione. in l. j. nu. 1. C. de vete. numisma. potesta. lib. xj. 404

Monete debitum pondus est, vt tantam vtilitatem afferat in forma, quantam in specie. ibi. nu. 2.

Moneta debet accipi ꝓ ea quantitate quam iubet superior. in l. vltima. nu. 1. C. de vete. numis. lib. xj. 404

Monetam factaz in vna ciuitate qñ quis cogatur eam recipere in alia ciuitate. ibi. nu. 2.

Moneta facta in vna ciuitate si nō est bone speciei, potest superior adiri. ibid.

Qui potuit prohibere aliquem facientē falsam monetā, nō fecit, tenetur pena falsi. in l. lege Cornelia. nu. 2. ff. de fal. 404

3 ff Donetā falsam exp̄dēs,an teneat.ibi.n.3.in l.saccularij.n.1.ff. de extraor.cri.fo.361.& l.elegāter.§.q reprobos.n.4.ff.ō pig.act. 347

5 **Moniales** non p̄t in missa seruire.in §.quanta igit. nu.2.in auth.quo.oporte.episco. 11

1 **Monitio** iudicis h3 vim peremptorij.in l.ad perempto rium.nu.2.ff.de iudi. 188

4 ff Monitus a iudice si non venit,est vere ꝓtumax:nec audit appellans.l.cessante.nu.5.C.quomodo & quando iud. 296

4 ff Monitio iudicis presentis si precedat tum taciturnitate inducit pignoris remissionem.in l.si eo tpe.nu.1.C.de remiss.pig. 347

6 ff Monitio & ptestatio que fit extra iudicū intelligitur peremptoria.in consti.ad repti.§.in termino.nu.3. 136

ff Monitio iudicis ad audiendū sulam h3 peremptoria.ibi.nu.2.

2 **Mora** brevissimi tpis qñ inducat differentiam in iure.l. si post.nu.1.ff.de tute.& ra.dis. 100

1 ff Mora non purgatur postquam facta est executio ab homine.in l. qui ob rem.nu.1.ff.de cond.indeb. 308

4 ff Mora vnius ex correis qñ noceat vel p̄t.in auth.hoc ita.nu.59. & 61.C.de duo.reis stipu. 352

2 ff Mora non purgat,l3 arbiter in damnatione exprimat diē,qui ta cite a lege inerat.in l.hec verba.nu.7.ff.de leg.j. 223

2 ff Mora p̄t purgari añ inuentū diei tacite vel expresse,vel añ litis ptestationem.in l.j.nu.6.ff.de pen.leg. 315

ff Mora non purgat qñ adiecta est dies & pena:fallit in iudicijs.ibi.

ff Mora purgat añ litem ptesta.qñ principalis dispositio est noua & penalem.sec9 si in p̄cipali est adiecta pena & dies.ibi.nu.7.

4 ff Mora non contrahitur in his,que veniūt officio iudicis.in l.si de posita.nu.9.C.depo. 188

6 ff Mora iure ciuili nō fit re ipsa,sed interpellatione,sed iure canoni co in tarda solutiōe decimarū fit re ipsa.diff.int.ius ca.n.107. 194

4 ff Mora intra quantum tps qs purget.in l.si maior.nu.1.& 2.C.de transact. 74

ff More purgatio post sententiam admittitur,qñ vnū est in obligatione,aliud in solutione ex dispositione legis.ibi.nu.3.

3 ff Mora cōmissa in vna ex reb9 alternatiue debitis,non vr commissa in alia re.in l.stichum.nu.4.ff.de solu. 311

3 An sit in mora debitor negans se debere centum petita si lite contestata debitor probat de quinquaginta.in l.non potest videri.nu.1. ff.de reg.iur. 493

1 Qui potest se tueri exceptione legitima,non est in mora.in l.lecta. nu.4.ff.si cer.pet. 264

1 ff Mora actoris qñ faciat estimationem de crescere.in l.sed mihi.§. in hac.nu.15.ff.commo. 336

3 ff Mora commissa in non defendendo p̄t purgari vsq; ad sententiam.& ibi de rōne.in l.si quis apud.§.si plures.nu.1.ff.iud.fol.324

3 ff Mora non purgatur executione facta a lege siue ab homine.ibi. nu.3.& l.si insulam.nu.19.ff.de ver.obl. 239

ff Morā purgandi facultas perimitur post solutionem.ibid.

1 ff Mora si non fuit contracta tpe ꝓtractus,& precessit litis ptestatio nem,inspicitur tps more si non precelsit litis ptestatio.in l.vinum. nu.10.& 11.ff.si cer.pet. 259

1 ff Mora rei non auget obligationem fideiussoris.in l.centum.nu.2. ff.de eo quod cer.loco. 329

Ex mora fideiussoris qñ possit agi actione arbitraria, & qñ possit ex sua mora teneri.ibi.nu.5.& 7.

3 ff Mora vnius ex reis credendi in recipiēdo,nocet alteri.in l.ex duo bus.nu.36.ff.de duo.reis. 273

ff Mora facta vni ex reis credendi,pdest alteri quoad interruptionem prescriptionis.ibi.nu.17.

ff Mora creditoris qui fuit in mora vno ex duobus reis offerēte nō purgat,l3 creditor correū,q nō obtulit,interpellauit.ibi.n.38.

2 ff Mora purgat vsq; ad litis contest.in legato,vel debito annuo.in l.j.§.quod si in annos.nu.1.ff.de pen.lega. 315

ff Mora non potest purgari post cuentum diei,qñ dies est apposita causa differendę solutionis.ibi.nu.2.

3 ff Mora an possit purgari,qñ quentio est collata in p̄sona vnius:& pena in p̄sona alterius.in l.si insulam.nu.22.ff.de ver.obl. 239

ff Mora qñ possit purgari tam ex pte actoris,quam rei.ibi.nu. 25

3 ff Mora nisi precedat,quis non tenetur de interitu rei,nisi a die litis contestationis:non aūt a die libelli.in l.denuntiasse.§.qd ergo.nu. 1.ff.ad l.iul.de adult. 194

3 ff Mora vltima nocet.in l.si seruum.§.sequit.n.1.ff.de ver.ob. 242

ff Mora cōmissa in patiēdo nō purgat:sec9 si in negligendo.ibi.n.2.

3 ff Mora an purget,& sequens stipulatio cōmittat,qñ precedit obligatio & mora.in l.si rem aliquam.nu.3.ff.de noua. 297

3 ff Mora cōmissa in p̄cedēti stipulatiōe purgat p̄scam factā animo nouādi,si res fuit p̄sens,& remittit se.i l.quoties.n.1.ff.de noua.296

4 ff Mora sine interpellatiōe re ipsa qñ ꝺhāt fauore minoris:& qñ ex alius causis.in l.j.n.1.C.in qui.cau.in integ.restit.non est necess. 343

2 ff Mora per oblationem quando purgari possit.in l.interdum.§. promissor.nu.1.ff.de ver.obl.fol.234.l.semel.nu.1.ff.sol.mat. 25

1 Qui h3 facultatē soluendi rem debitā,p̄t in mora ꝓstitui.in l.qs te mihi.nu.2.ff.si cer.pet. 248

3 ff Mora filij perpetuat obligationē p patrem.in l.si seruum.§.an filius.nu.2.ff.de verb.obl. 242

1 ff Mora precedens vr remitti p nouam denuntiationem,seu ptestationem de soluendo.in l.emilius.nu.1.ff.de minor. 216

1 ff Moram omnia que impediunt ꝓtrahi,impediunt periurium.in l. labeo etiam.nu.6.ff.de iureiur. 284

Si pp moram qs non p̄t adimplere promissa,& creditor progat termini,qñ debitor sit periurus.ibi.nu.7.

1 ff More purgatio admittit intra paucos dies,dūmodo ius actoris non sit factum deterius.in l.& si post tres.nu.1.ff.si quis cau. 80

ff More purgatio nō liberat aliquem ipso iure,sed ope exceptionis. ibid.nu.2.

3 ff More purgatio non admittit,vbi est dies & pena. in l. traiectitie. §.de illo.nu.1.ff.de act.& obl. 200

ff More purgatio an admittat,qñ vsura cū p̄ncipali peti p̄t.ib.n.2.

1 ff More purgatio i iudicijs qñ est dies,& pena,nō admittit l ptinentib9 ad decisionē.in l.si cū dies.§.intra quantū.n.2.ff.de arbit. 176

ff More purgatio admittitur soluendo interesse.ibi.nu.3.

3 ff More purgatio admittitur quoad actionē conseruandam ex parte actoris intra modicum tps,ēt vbi est dies & pena.in l.si ita.§.seia cauit.nu.1.ff.de ver.obl. 262

3 ff Mora rei an noceat fideiussori.l.si seruū.§.nūc videam9.ff.de ver. oblig.nu.1.fol.242.l.cum filiusfa.nu.1.ff.eod.fol.225.& l.mora rei. nu.1.ff.eod. 241

4 Et qui p̄mittit exhibere post morā cōmissam dat spatium seq̄ mensium ad eum purgandum.in l.sancimus.nu.1.C.de fideiuss. 355

4 ff More purgatio non admittitur,qñ pena cōmittit pp maleficium. in l.vbi pactum.nu.5.C.de trans. 75

2 ff More purgationi non est loc9 facta executione a lege,siue ab homine.in l.si is cui.nu.3.ff.de leg.ij. 254

3 ff More tps inspicit,in estimatiōe,que venit officio iudicis.in l.quoties.nu.1.ff.de ver.obl. 228

4 ff More purgatio qñ admittat in casu.l.si.C.de exac.li.g.ibi.n.5.182

3 ff More purgatio añ litē ptestatā admittat,nisi creditoris interfit. & qualiter hoc intelligat.in l.si insulā.nu.1.ff.de ver.obl. 239

ff More purgatio nō admittit,qñ p̄missit facere domum in fundo meo,& fuisti mora,& ego fundum alienaui.ibi.nu.2.

ff More purgatio non admittit vbi est dies & pena in stipulationibus quentionalibus:secus in pretorijs.ibi.nu.4.

ff More purgatio admittit ēt vbi est dies & pena,qñ dies est appositus cā multiplicande obligationis.ibi.

ff More purgatio nō admittitur vbi est apposita dies certa & pena. ibi.nu.3.

ff More purgatio admittit de equitate,vbi est dies & pena,qñ p̄missor nō potuit promidere cursum diei.ibi.

ff More purgatio admittit,vbi est apposita dies & pena tacita legalis,scilicet interesse.ibi.nu.6.

ff Mora purgatio admittit in decisorijs,qñ est apposita dies & pena secus in preparatorijs iudiciorum.ibi.nu.9.

ff More purgatio post litē ptestatā nō admittit,qñ petit pena vel interesse,& alio offert.si ipm fctm:si qñ idē qō petit,offert,& cōsignat tunc liberat,& sequit absolutio ab observatione iudicij.ibi.nu.12.

ff More purgatio post litē cōte.& vsq; ad sniam admittit in stipulatione de iudicato soluēdo,q̄ tenet clausulā de defendēdo.ibi.nu.13.

ff Mora purgat ēt post sniam in penis legalibus,que cōmittuntur ex delicto.ibi.nu.15.

Idem in actionibus arbitrarijs.ibid.

ff More purgatio quare non admittitur post lit.contest.ibi.nu.16.

ff More purgatio admittitur qñ in stipulatione est apposita clausula rato manente pacto.ibi.nu.17.

ff Moram purgare posse ignorans si soluit penā, vel interesse.nō potest solutum repetere.ibi.nu.18.

ff More purgatio non admittitur qñ stipulatio est cōmissa pp malefactum,& factum est momentaneū:secus si successiuum:q̄ admittitur intra modicum tempus.ibi.nu.21.

2 **Morari** dicitur quis,vbi cum familia moratur.in l.vrgenti.nu.2.ff.de leg.iij. 281

2 ff Morari q tenet cū aliquo,nō tenet cū alio seq:si hoc declarabitur arbitrio boni viri.in l.meuia.§.vrore.nu.1.ff.de an.legat. 296

ff Mora debens cum aliquo an debeat in domo operari.ibi.nu.6.

2 ff Morari non tenetur in domo heredis ille,cui alimenta sunt relicta.in l.libertis.§.lucius.nu.2.ff.de ali.leg. 320

2 ff Morari qui d3 cum aliquo,non perdit legatum. si ex iusta causa nō p̄t morari.in l.caio.§.imperator.nu.2.ff.de ali.leg. 322

1 **Mores** antiquoꝝ sunt seruandi.in l.more.nu.1.ff. de iur. om.iud. 58

4 ff Mores boni in aliquo,& antiq dicunt,si durauit in actib9 virtuo-

fis per decem annos. in l. j. nu. 48. C. de dign. libr. eū. 419

Hors. vere debet probari in his que sunt maxime preiudi-
2 ū. & quomodo deponant testes. in l. ū. §. si dubitetur.
nu. 1. ff. quemad. test. ape. 209

Horte alicuius sufficit probare per famam, & alis psumptiones in re magni preiudicij: que tñ pōt reponi in pristinū statū. ibi num. 2.

Hors etiam probari potest per discussionem officio iudicis. ibid.

Hors probatur in re leuis preiudicij per vnum testē, vel per aliā leuem psumptionem. ibi, nu, 3.

3 Hortis causa capio, & mortis causa donatio in quibus differant. in l. inter mortis. nu. 1. ff. de dona, cau. mor. 80

5 Hors omnia soluit. in §. deiceps. nu. 1. in auth. de nup. 22

5 Hors ciuilis non equiparatur naturali, nisi in casibus a iure expressis, in §. ostrahuntur. nu. 2. in auc. de nup. 21

4 Hors qualiter probetur. in l. si quidem. nu. 2. C. fol. mat. 210

Hors vnius ex reis debendi quando noceat alteri. in l. ex duob⁹. nu. 3 4. ff. de duobus reis. 272

4 Hors ciuilis equiparatur naturali, quādo per vtrunq; idem effectus operatur. in repet. aut. ingressi. nu. 49. C. de sac. san. eccle. 21

4 Hors alicuius probatur ex assertione consanguineorum, qñ agitur de modico preiudicio. in l. quoties. n. 1. & 6. C. de nauf. lib. xi. 401

3 Hors ex causa pōt differri. in l. is q reus. n. 8. ff. de publ. iud. 371

4 Hors dicitur iusta, & necessaria absentia. in l. ea que. nume. §. C. de temp. restit. in integ. tam imo. 102

4 Hors animaliū quando debeat clare probari. & quando sufficit per coniecturas. in l. quod ad presens. nu. 1. C. de murile. li. xi. 402

Hortem hominis probare per coniecturas qñ sufficiat. ibi. nu. 2.

2 Horiens secundo videtur rogatus de restituendo id quod iure fideicom. habuit a primo. in l. heredes. §. cum ita. n. 2. ff. ad treb. 391

2 Hori repetēte dz. q̄ cedit ītra cētūdies. il. q duos. n. 6. & re. nu. 337

2 Hortem alicuius expectare est triste, nisi naturalis status rei ad hoc tendat. in l. muciane. nu. 6. de condi. & demon. 351

6 Hortui iure canonico in ecclesia sepeliūtur, iure ciuili extra ciuitatem sepeliri debent. diff. inter ius cano. nu. 181. 195

6 Hortuus vt ex aspectu recognoscat ex hibet. trac. test. n. 46. 206

6 Hortuus ex vulnere qñ ps̄umatur. trac. de percuss. nu. 1. 200

Hortuus post vulnus qñ dicatur mortuus ex vulnere, ibid. nu. 2.

6 Hortui pro suis sceleribus si sint in morte contriti traduntur sepulture iure canonico, sed iure ciuili nō absq; permissu principis. diff. inter ius cano. nu. 74. 193

2 Hortem probare per famā quibus casib⁹ sufficiat. in l. ū. §. si dubitetur. nu. 1. ff. quemad. testa. ape. 209

2 Hortē viri expectare qñ sit triste. in l. pater seuerinam. §. socrus. nu. 1. ff. de condi. & demon. 366

2 Hortuus presumit⁹ si aliquis nō reperitur. in l. & si certus. §. si vn⁹. nu. 1. ff. ad silleia. 215

3 Hortuus arbitrari nō pōt si adūceretur operi incerto. in l. cū stipulatu. nu. 2. ff. de verb. oblig. 241

2 Hortuus potest offendi. in l. j. nu. 3. ff. de his qui. vt indig. 344

4 Hortuus si nō h3 heredem, creditores in possess. mittunt. in l. si bona. nu. 1. C. de bo. auc. iudi. poss. 329

4 Hortuo similis est non potens articulate loqui. in l. iubem⁹. nu. 1. C. de testa. 239

3 Hortscina in via pūcere nō l3. in l. ediles. nu. 4. de via pub. 166

6 Hos scribendi noster, quare sit nobilior more scribendi Hebreorum. tract. de infig. nu. 19. 163

Hor dictio, accipit p̄ 2festim: & qñ denotet interualluz temporis. in l. j. nu. 33. ff. si cer. pe. 242

5 Hor dictio, qualiter intelligat. in §. fedebunt. nu. 4. in auth. de iudicib. 39

Mulier per donationem propter nuptias habet actionē in rem. in auth. sine a me. in ū. lect. nu. 3. C. ad Velleia. 176

Mulier si iuri hypothece renuntiauit, & 2fessa fuerit pecuniā ad eam peruenisse, an tunc tollatur actio de dote. ibi. nu. 4.

4 Mulier an viro contrahente possit hodie renuntiare iuri hypothece. in auth. si qua mulier. nu. 1. C. de sacrosan. eccle. 23

Mulier si in instrumento 2siteatur pecuniam in sui vtilitatem cōuersam, an probatur hoc verum: & quid iurauit. ibi. nu. 3. & 4.

4 Mulier in rebus pp̄ris est potior fisco creditori ēt nisi ex cā primipili. in l. j. nu. 5. C. de primi. fis. 330

2 Mulier que accepit pauperem, h3 remedium. in l. si constante. ff. sol. mat. in l. si is a quo. §. si semel. nu. 1. ff. vt in poss. lega. 400

1 Mulier non pōt realiter citari. in l. plerisq; n. 7. ff. de in ius voc. 67

5 Mulier nō dotata si diuertit sine cā punitur in decima parte sue substantie. in §. sic itaq; nu. 3. in auth. de nup. 21

Mulier an p̄sumatur bona sua in dotem dedisse. ibi.

2 Mulier an possit per fideicommissum grauari in dote. in l. a filia. nu. 4. ff. ad Trebel. 392

4 Mulier habet priuilegium tam in personali actione, quam reali, vt preponatur ēt creditoribus prioribus tpe tacitam hypothecam habentib⁹: & hoc est verum nisi alias dos precedat. in l. si. nu. 1. C. de potio. in pig. hab.

Mulier p dote h3 tacitam hypothecam, & priuilegiatam, vt preferatur alijs. ibi. nu. 3. 347

4 Mulier alibi nupta desinit esse cinis ciuitatis pprie: & quoad que munera. in l. origine. nu. 1. C. de municip. lib. x.

5 Mulier i donatiōe pp nuptias l3 h̄eat tacitaz hypothecā nō tñ priuilegiatā, sicut h3 in dote. in auth. de primi. do. mul. nu. 4. 52

3 Mulier que primo iurauit se nō alienare fundum dotalem, postea alienauit, & iurauit de non veniendo ℨ, non obligatur: & alienatio cuncto facta non v3. in l. si quis pco. nu. 9. ff. de fideiuss.

5 Mulier si dedit in dotem oīa eius bona secundo viro, & decedat in matrimonio sine liberis vir nō lucrat ex forma. l. municipalis vltra illud, qd̄ dz habere vnus ex filijs primi matrimonij. in §. optime ro. nu. 2. in auth. de nup.

3 Mulier Velleiano de iure renuntiare non pōt: l3 2fuerit contrarium. in l. doli mali. nu. 2. ff. de nona. 22

5 Mulier qñ possit nubere intra tps luctus. in §. prime quidem. nu. 2. in auth. de nup. 196

2 Mulier si locauit fundum, qñ vir dēat aliquid habere de fructib⁹ in l. dinoritio. nu. 13. ff. sol. mat. 22

5 Mulier 2stante matrimonio nō succedit in fructib⁹ donationis p nuptias. in §. illud quoq;. nu. 2. in auth. de nouiss. rec. nub. 9

2 Mulier hodie pōt vendicare a viro rem in dotem datam. in l. filio. nu. 4. ff. sol. mat. 7

2 Mulier an caueat viro de euictione. in l. ū. nu. 2. ff. sol. mat. 34

2 Mulier ℨ virū retinet & cōpensat. in l. si filiofa. nu. 1. ff. sol. mat. 3

4 Mulier qñ possit renuntiare iuri hypothece. in l. iubem⁹. nu. 1. C. ad Velleia. 24

Mulier agens ℨ tertios possessores, an excludantur actione cedendarum. ibi. nu. 2. & 7. 176

3 Mulier fidemhens nō iuuat Velleiano ipso iure, sed ope exceptionis. in l. qui satisdare. nu. 5. ff. de fideiuss. 7

2 Mulier sterilis an gaudeat priuilegio dotis. in l. si quis posthumos, nu. 1. ff. de lib. & posth. 279

4 Mulier sequitur 2ditionē patris, & aui illustris, si nubat clarissimo. l. j. nu. 34. & 40. C. de dignit. lib. xii. 115

5 Mulier que 2sensit alienationi rei immobilis date in dotē & estimate vera estimatiōe, si nō supersunt res viri p̄ eius satisfactione, nō dicat rē alienatā. in §. & multo. nu. 2. in auc. vt immo. bo. ante. 419

Mulier si primo iurauit nō alienare, nisi iusta cā primū & 8m iusm seruat. ibi. n. 13. 9

Mulier an possit 2stante matrimonio res dotales alienatas vendicare. ibi. nu. 13. 11

6 Mulier iure ciuili non accusat virum de adulterio, secus iure canonico. diff. inter ius cano. nu. 165. 197

6 Mulier, que granata est fideicōmisso, sub 2ditione si nupserit non tenetur p̄stare fideicommissum si nupsit. consi. j. nu. 5. lib. j. 6

6 Mulier soluto matrimonio non pōt petere alimenta tanquam dotis, q̄ esset vsura. 2si. lxxxiij. nu. 2. lib. ū. 86

6 Mulier post quā est nupta sine dote, marit⁹ nō pōt eam cōpellere vt se dotet. q. vij. nu. 2. 11

6 Mulier iure ciuili in criminalib⁹ testis iure esse pōt, iure canonico non. diff. inter ius cano. nu. 6. 101

6 Mulier intra annum luctus iure ciuili licite non transit ad secunda vota, iure canonico sic. diff. inter ius cano. nu. 62. 187

4 Mulier p debito pecuniario nō capitur, sed p̄ p̄fonalitate. ibi. cet. in ū. lect. nu. 52. C. de sacrosan. eccl. 6

3 Mulier p̄sequendo suam vel suoz̄ iniuriam accusare potest aliquibus hic notatis. in l. qui accusare. nu. 3. ff. de accusa. 69

4 Mulier non pōt habere dignitatē cum administratione. in l. milites. nu. 3. C. de decur. lib. x. 390

2 Mulier l3 stipulata fuerit sibi dotem reddi qñcunq; soluto matrimonio, poterit tñ agi ante viro ad inopiam vergente. in repet. li. constante. nu. 53. ff. sol. mat. 20

2 Mulier pōt parere in ū. vel xiij. mense: & erit legitimus. in l. qui⁹. nu. 12. ff. lib. & posth. 119

Mulier post duos dies post mortem primi mariti, si accipit virum, & peperit in nono mense, cuius erit partus. ibi. nu. 13. 11

4 Mulier h3 tacitam hypothecam a tpe dotis date, vel p̄missē. in l. fi. nu. 5. C. qui poti. in pig. hab. 347

Mulier an p̄erat oībus creditorib⁹ & osb⁹ hypothecis. ibi. nu. 6.

Et h3 istud priuilegium in bonis soceri, si ipse recep. dotē, vel in instrō 2fessus est eam recepisse. ibi. nu. 7. 11

4 Mulier que dedit dotē in rebus mobilibus, an possit assumere in se onus p̄bādi. in aut. sed iam necesse. nu. 2. C. de do. qp nup. 200

2 Mulier renuntiando iuri hypothecarum, sibi nō p̄iudicat, si vir non h3 alia bona. in l. meuia. §. fundus. nu. 4. ff. sol. mat. 34

Mulier non alienat fundum dotalem etiam viro volente. in l. estimatio

estimatis.nu.1.ff.eo.
1 ¶Dulier propter honestatem iurat parte absente.in.l.ad personas. nu.3.ff.de iureiur. 273
2 ¶Duker nō cōstituitur in mora p̄o dote sine interpellatione.in.l. de diuisione.nu.2.ff.sol.matr. 7
2 ¶Dulier si cedit i dotē vsumfructū fundi q erat viri,ꝛ ei⁹ nō durauit q̄ ad heredē mulieris nō trāseat.in.l.vsufructu.n.3.ff.so.ma.35
2 ¶Dulier solu. mat. potest relinquere fundum viro.quousq; fructus sint recollecti.in.l.diuortio.§.interdum.nu.7.ff.sol.mat. 10
2 ¶Dulier si non petit curatorem ventri,excusatur,si peperit.intra triginta dies.in.l.j.§.eleganter.nu.1.ff.de lib.agno. 43
4 ¶Dulier in dote,ꝛ fiscus paribus passibus ambulāt.vt qui p̄ior est tempore potior sit in iure.in.l.§.nu.1.C.de priuil.fisci. 330
2 ¶Dulier nupta secundo habet priuilegia dotis.in.l.nupta.nume.1. ff.sol.mat. 25
5 ¶Dulier etiam si probaret per testes se feciſſe augmentū in rebus mobilibus,tamen non habet priuilegium:habet tamen si creditores cōsitentur.in auth.de equali.do.nu.11.ꝛ 12. 50
2 ¶Dulier non potest esse executrix in testamento.in l.filio.§.matri. nu.2.ff.de adi.leg. 333
2 ¶Dulier quare in rebus extantibus p̄eferatur domino. rationem vide.in.l.si cum dotem.§.si mulier.nu.4.ff.sol.matr. 17
4 ¶Dulier viro vergente ad inopiam potest dotem recipere.in.l.vbi adhuc.nu.1.C.de in.do. 205
5 ¶Dulier nō teneatur cōpensare cū dote id.q̄ sibi vir donauit:nisi inquantū sit facta locupletior.in.§.dotes.nu.2.in auth.de nup. 22
2 ¶Dulier si vult dimittere fundū viro,ꝛ impensas non soluere.an vir possit contradicere.in.l.q̄dicitur.n.5.ff.de impē.in re.dota.fac. 38
2 ¶Dulier potest conuenīri constante matrimonio,ꝛ eo soluto.in.l.cū post.§.quidam cum esset.n.3.ff.de admi.tut.ꝛ cur. 72
¶Dulier que conuenitur p̄o dote habet.exceptionē.ne conueniatur vltra quam facere possit:ꝛ idem eius curator.ibi.nu.4.
3 ¶Dulier relicta vsufructuaria filio instituto,ꝛ extraneo substituto.si moritur filius,debet habere integrum vsumfructum.in.l.si ita scriptum.nu.1.ff.de manumiſ.test. 82
4 ¶Dulier habet patrimonium triplicis generis.in.l.maritus.nu.2. C.de procur. 87
2 ¶Dulier debet certificari cū renuntiat velleiano.in.l.in repudianda.nu.1.ff.de acquir.here. 193
3 ¶Dulier ꝛ rusticus nō p̄t p̄cedere testes post publicationē.aduersari? maior poterit p̄cucere.l.l.j.§.nūtiatio.n.35.ff.de ope.no.nū.6.
2 ¶Dulier qua actione agit ad dotem viro ad inopiam vergente.in repet.l.si constante.nu.7 o.ff.sol.matr. 21
¶Dulier habet actionem in rem contra extraneum possessorem ad rem datā in dotem inestimatam viro ad inopiā vergēte.ibi.nu.71.
¶Dulier agens hypothecaria contra extraneos possessores ad dotem debet facere excussionem.ibi.nu.72.
¶Dulier in casu.l.si constante.ff.sol.mat.agit ad quecunq; bona viri etiam emphyteutica ꝛ feudataria,ꝛ etiam ad mobilia.ibi nu.73.
¶Dulier repetens dotem in casu.l.si constante.ff. solu.mat. quādo consequatur dominum rerum p̄o dote assignatarum.ibi.n.92.21
2 ¶Dulier quando agit contra virum ad dotem sufficit probare per opinionem vulgi facultates viri nō esse sufficientes ad dotis exactionē:secus ei cōtra tertiū.in repe..l.si cōstāte.n.10.ff.so.mat.19
¶Dulier licet a principio tempore matrimonij sciuerit maritum in opem tamen potest ad dotem agere.ibi.nu.23. 19
¶Dulier ait ad dotem socero vergente ad inopiam.ibi.nu.25.
3 ¶Dulier p̄egnans non torquetur,nec decapitatur.in l.p̄egnātis. nu.1.ff.de penis. 425
¶Dulieris executio que peperit.differtur quousq; reperiatur nutrix,que nutriet fetum:que debet solui de publico,si aliunde pecunia non potest haberi.ibi.nu.3.
6 ¶Dulier tuta Velleiano non cōuenitur hac denūciatione.nec pupillus.in consti.ad repet.§.j.nu.13. 129
6 ¶Dulier honesta non carceratur p̄o debito ciusli.nisi renuntiauerit Velleiano,ꝛ omni alij iuri.tract.de carcerib.nu.4. 199
¶Dulier inhonesta etiam p̄o debito carceratur.ibi.
6 ¶Dulieres ab omnibus officijs publicis abstinere debent,tamen p̄o miserabilibus personis:pupillis,ꝛ viduis ad postulationis officium admittuntur.in quest.inter demo.ꝛ virg.mar.nu.6. 166
1 ¶Dulier paupercula mortuo viro.qui aliqua aialia reliquit.que fuerūt vēdita p eius hēdes bonis viri discussis,ꝛ aialibus vēditis,vel p̄scripta.agit in subsidiū ad p̄tiū.in l.j.nu.3.ff.de distr.pig. 417
2 ¶Dulier que minus virum dilīgit.quando sit audienda.in l.si cum dotem.§.eo autem.nu.5.ff.sol.mat. 16
5 ¶Dulier dānata de adulterio.quādo mitti debeat in monasteriū in §.si quādo.nu.2.in auth.vt nul.iudi. 61
4 ¶Dulier que transiit ad secunda vota,ꝛ dedit omnia eius bona in dotem,decedit nullis liberis ex seuendo viro relictis.quid lucrabitur vir ex forma statuti.in l.hac edicta.n.2.C.de secun.nup. 202
4 ¶Dulier in diuisione habet optionem.in l.vnica.nu.2. C. ō his qui se deferunt.lib.x. 380
2 ¶Dulier agens in casu.l.si constante.ff.sol.ma.p̄osequitur iudicium ceptum mortuo marito absq; eo.q̄ incipiat cōtra heredes causam. in l.post finitam.nu.1.ff.de suspec.tuto. 82
4 ¶Dulier popularis nupta in domo nobilis dicitur nobilis etiam ea effecta vidua.in l.fi.nu.2.C.de ver.sig. 269
2 ¶Dulier accusata de adulterio ꝛ absoluta non potest ab eodem,seu ab alio super eodem accusari:ab alio ꝛ de alio fic.in l.carboniani. §.si mater.nu.1.ff.de carbo.edic. 420
2 ¶Dulier que secundo nupsit dote nō repetita.habet priuilegia dotis.in l.j.nu.28.ff.sol.ma. 4
¶Dulier sterilis habet priuilegiata dotis.ibi.nu.29.
2 ¶Dulier ꝛ alij qui p̄opter imbecillitatem p̄ohibentur obligari ex forma statutorum.an possint hereditatem adire.in l.mutuum.§.eū cui lege.nu.1.ff.de acquir.here. 186
4 ¶Dulier p̄esumitur habere animū procreandorum liberorum. in l.ambiguitatis,nu.3.C.de indic.vidul.tol. 269
¶Dulier ex persona viri an dicatur ciuis vel comitatensis.ibi.n.5.
3 ¶Dulier de pb⁹ criminib⁹ p̄t accusare.l l.certis.n.1.ff.de acc. 376
4 ¶Dulier q̄ confessando errauit in p̄paratorijs iudiciorū,q̄ iuuetur Velleiano:ꝛ q̄ būficio.l.errore facti.C.de iur.ꝛ fac.ign.ibi.n.2. 37
4 ¶Dulier etiam p̄o debito publico detineri non potest.in l.ij.nu.4. C.de exacto.lib.x. 382
5 ¶Dulier p̄o reb⁹ paraphernalibus hz tacitā hypothecā in bonis non tā priuilegiatā sicut in dote.in auth.de priui.do.nu.6.ꝛ 7. 52
3 ¶Dulier vel minor potest comparere excusatorio nomine accusati, dummodo opponat excusationem circa factam.ꝛ fine mandato.in l.accusatore.§.ad crimen.nu.17.ff.de publi.iudi. 375
4 ¶Dulier nō admittit ad defendēdū alios.i l.alienā.n.1.C.ō pc. 87
¶Dulier i casib⁹ igb⁹ p alio agere p̄t.an possit defendere.ibi.n.3.
¶Dulier q̄ p̄o alio admittitur.an iuuetur velleiano.ibi.nu.4.
¶Dulier relicta executrix in testamento per virum,non definit esse executrix si transit ad secunda vota.ibi.nu.2.
4 ¶Dulier est minoris vite.quam masculus,ꝛ citius perficitur.in l.omnes.nu.3.C.de his qui ve.eta.impe. 105
3 ¶Dulier contrahens matrimonium contra ius gentium non excusatur:contra ius ciuile fic.in l.si adulterium.nu.7.ff.de adul. 398
3 ¶Dulier desponsata per verba de p̄senti licet non traducta,mutat domicilium.l.imperatores.§.item rescripserunt mulierem. nu.1.ff.ad munici. 471
¶Dulier alibi nupta definit esse ciuis illius ciuitatis,vnde originē habuit.ibi.nu.4.
4 ¶Dulier videtur dotem stipulata extraneo p̄o ea dotem dante.in l.vna.§.accidit.nu.16.C.de rei vxo.act. 207
2 ¶Dulier p̄efertur p̄o dote in actione personali,ꝛ hypothecaria. in l.j.nu.19.ff.sol.ma.
2 ¶Dulier quō dicat fuisse i mora.i casu.l.si mora.ff.so.ma.ibi.n.5.11.
5 ¶Dulier secundo nubēs amittit dignitatē primi viri:nisi specialiter a principe impetraret.in §.non tamen.nu.1.auth.de nup. 22
1 ¶Dulier nubens nulla facta expressione dotis an videantur omnia bona dedisse in dotem.in l.quod autem.nu.1.ff.de iur.do. 432
4 ¶Dulier ꝛ minor quando condemnetur in expensis propter emendationem libelli.in l.edita.nu.33.C.de eden. 49
2 ¶Dulier an sit dña rei dotalis.in l.pater filiā.n.3.ff.ad l.falc. 371
¶Dulier an possit in dotem instituī.ibi.nu.4.
2 ¶Dulier que agit ad dotem legatam per socerum actione ex testamento si cautio fuit omissa.potest conueniri actione incerti,vt caueat.in l.ij.nu.8.ff.de do.p̄rele. 303
4 ¶Dulier q̄ possit velleiano renuntiare.in l.fi.nu.2.C.ad velle. 177
¶Dulier ea fragilitate qua inducitur ad allegandum,eadem inducitur ad renuntiandum.ibi.nu.3.
¶Dulier renuntians debet certiorari.ibi.nu.4.
2 ¶Dulier p̄o debito tutele potest capi,ꝛ carcerari.in l.si quis sub. nu.18.ff.de testa.tute. 55
¶Dulier renūtiādo oī auxilio legis.non vt renuntiare būficio masculo cōpetenti.ne cōueniatur nisi in quantū facere possit.ibi.n.20.
2 ¶Dulier potest abesse causa reipub.item pupillus. in l.bello.nu.1. ff.de excu.tut.ꝛ cur. 92
4 ¶Dulier transiens ad secunda vota dicitur caste ꝛ honeste viuere. in auth.hoc locum.nu.1.C.si secun.nup. 203
2 ¶Dulier nō p̄t esse testis i testō.i l.q testō.§.eū q.n.1.ff.de test. 110
¶Dulier in codicillis potest esse testis.ibi.nu.4.
2 ¶Dulier eatenus onere fideicōmissi grauari p̄t, quatenus legatū dotis excedit quantitatem.in l.cum quis.nu.1.ff.de do.p̄rele. 305
1 ¶Dulier si adhibet coniunctam personam ad stipulandum dotem, an videatur donare.in l.idemq;.§.si cui.nu.2.ff.manda. 373
4 ¶Dulier secundo nubens post annum luctus an habeat solū vsumfructum eorum que lucratur ob mortem filiorum p̄decedentium. in l.femine.nu.1.C.de secun.nup. 202

1 Mulier que fideiussit pro dote non repetit.in.l.cum is.§.si mulier nu.7.ff.de condi.inde. 307
1 Mulier q̃ cõsensit instrõ facto.p virũ.si ꝓbet se acerrime fuisse per causas.vt fecisse metu.n.l.si ob tur.n.7.ff.de cõd.ob.tur.cau. 296
2 Mulier quando non habet aliud preter dotem,debet intra annum ali ab heredibus viri in.l.diuortio.nu.1.ff.sol.mat. 8
Mulier debet operari in illa domo,ex qua alimẽta percipit ex legis dispositione:secus ex dispositõe testatoris.ibi.n.3.
Mulier quando non vult stare,vel non potest cum heredibus viri,quando cogatur vel debeat deducere quantum interfit heredi ex non prestatione operarum.ibi,nu.4.
4 Mulier nupta rome,non potest compelli ad munera in ciuitate originis.in.l.vnica.nu.1.C.de mulie.lib.x. 396
Mulier vocatur ad honores ⁊ munera personalia.ibi.nu.2.
Mulier subijt onera patrimonialia in loco patrimonij.ibi.nu.3.
Mulier sortitur sortem viri.ibi.nu.4.
4 Mulier tutrix secundum dispositionẽ auth.matri ⁊ auie.C.qñ mu. tutel.offi.fungi potest,potest capi,⁊ carcerari.ibi.nu.3. 214
4 Casus in quo mulier potest decedere pro parte testata,⁊ pro parte intestata.in.l.j.nu.1.C.de fec.nup. 201
3 Mulier potest adhiberi ad scribendum.in.l.impuberem. nu.2.ff. de fals. 406
5 Mulier in bonis filij liberis non extãtibus, etiam si trãsiuit ad secũda vota,in totũ succedit.in.§.prime quidẽ.n.1.in aut.de nup. 22
5 Mulier rapta si nubit raptori,an matrimoniũ teneat,⁊ aliquid lucretur,⁊ habere possit de bonis raptoris.in aut.de rap.mul n.1.63
1 Mulier an dicatur dotata ex eo,quod pater sibi in testamento dotem assignauit ad hoc,vt excludatur a statuto disponẽte, q̃ mulier dotata non succedat.in.l.non est.nu.1.ff.de rit.nup. 421
1 Mulier habens fundum dotalem non tenetur satisdare.in.l.sciendum.§.si fundus.nu.1.ff.qui satisdã cog. 76
4 Mulier quando teneatur edere libros rationum suarum.in.l.j.in fi.lect.nu.2.C.de eden. 46
4 Mulier que tenetur ad aliquaper sonalia curie, videtur curie per maritum seruire.in.l.vlti.nu.3.C.quãdo ⁊ qui.quar.pars.lib.x. 391
1 Mulier potest esse arbitratrix,⁊ procuratrix pro patre,⁊ coniũctis, in testõ iter liberos,⁊ in codicillis.in.l.i multis.n.1.ff.de sta.ho.26
Mulier transiens ad secunda vota est filijs primi matrimonij multum suspecta.in.l.ler que tutores.nu.4.C.de admi.tut.⁊ cur. 216
2 Mulier qualiter denunciat viro se pregnantem.in.l.j.§.permittit. nu.9.ff.de libe.agno. 43
2 Mulier an habeatur pro contradicente,si maritus manumisit seruum ipsa signorante.in.l.si vero.nu.1.ff.sol.mat. 35
1 Mulier pregnans damnata vltimo supplicio potest conseruari. m l.imperator.ia.fi.nu.4.ff.de sta.homi 27
Mulier pgnãte dãnata ⁊ cõseruata postq̃ peperit,erit ẽt cõseruanda si partus alio modo cõmode nutriri nõ possit,alias nõ.ibi.n.6.
2 Mulierem dotans si sit extraneus, vel alius, an videatur dotare suo.in.l.vxorem.§.pater.nu.1.ff.de leg.iij. 284
4 Mulieres habent nobilitatẽ ⁊ dignitatem:⁊ qualiter.in.l.j.nume. 42.C.de dignit.lib.xij. 419
4 Mulieres quorum munerum sint capaces.in.l.vnica.num.10.C.de mulie.lib.x. 396
3 Mulierem retinens causa libidinis circa.xx.horas.non tenetur de de plagiario,nec de priuato carcere,secus si vltra.xx.horas.in.l.verum est ius.ff.de fur. 341
1 Mulieres an dñt vocari ad statuta facienda.l.l.j.n.1.⁊.6.ff.8 leg.17
Mulieres non possunt esse de consilio.ibi.n.6.
2 Mulierem excusandi que sit iusta causa,si non denuntiauit.in.l.j. §.sed si maritus.nu.1.ff.de lib.agno. 44
2 Mulierum genus auariss.mum.in.l.que dotis.nu.1.ff.sol.mat. 26
5 Mulier soluto matrimonio quando detur rei vendicatio ad res propter nuptias donatas,⁊ an dicatur directa vel vtilis.in aut.b. vt nimob.bo.nu.5.⁊.8. 31
4 Mulieribus errantibus in iure,quibus casibus subueniatur magis quam minoribus,in.l.ne pass.m.n.2.C.de iur.⁊ fac. 38
5 Mulieres bone conditionis ⁊ fame non carcerantur.in.§.necessarium.nn.1.in auth.vt nulli iudi. 61
2 Mulieres omnes sunt male.in.l.pater seuerinam,§.socrus.n.1.ff. de condi.⁊ demonst. 366
4 **Mulus** si ducatur p mulionẽ per ciuitatẽ,mulio nõ potest in re cõuenir in.l.fi.n.2.C.vbi in rẽ act. 127
4 Mulio l cet non sit descriptus in licentia mihi data per datarios portandi res meas extra ciuitatem, tamen illas licite portat.in l. parippum.nu.1.C.de cur.pu.lib.xij. 430
Muli debent onerari secundum onus consuetum.in.l.publici.nu. 1.C.de cur.pu.lib.xij. 430
Mulus qui oneratus est ꝑ cõsuetũ,si decessit onerãs nõ tenet.ibi.
3 Mulus qui transiuit terminos non incidit in commissum,nisi probetur q̃ dñs eũ duxit.in.l.interdũ.§.ferun.n.9.de pub.⁊ vect. 63
1 **Mulcta** vt imponatur, requiritur causa iudicis comprehensa in.l.ij.§.item si.nu.1.ff.si quis in ius voc.non ierit. 70
1 Mulctare an possit nt duumuiri.in.l.j.n.5.ff.si gs tus di.nõ obtẽ.
4 Mulcta ob procuratoris contumaciam,non potest dominus imponi.in.l.eum qui res.nu.5.C.de procur. 83
4 Mulcta alias prohibita per bonum exemplum permittitur.in l. j.nu.2.C.de pze.impe.offe.
3 **Multitudo** quod sit.l.l.pretor.n.2.ff.vi bo.rap. 41
5 Multitudo effrenata testium que dicatur.in.§.quoniam vero.nu.13.in auth.de testi.
2 Mulcta dicuntur tria.in.l.licet.nu.3.ff.de leg.j. 41
6 Multitudo delinquentium non fuit causa finalis huius legis condende.in const.ad repri.nu.1. 20
4 **Munera** personal a ⁊ mixta imponuntur ciuibus q̃ collegiis non clericis.in.l.placet.nu.32.C.de iure sanctis ecclesijs. 127
4 Munera extraord inaria d[illegible]untur,que nõ indicuntur lege.vel ma tus consulto,vel cõstitutiõe principũ in.l.j.n.2.C.de eger.li.x. 409
Munera mere patrimonialia,que indicuntur possessionibus que sint in.l.rescripto.§.sciendum.nu.1.ff.de mune.⁊ bono. 471
4 Munera sordida,quibus indicantur.in.l.vnica.nu.16.C.de mulie. libro.r. 396
Munera que non habent honorem,neq; dignitatẽ, que sint,⁊ quibus indicantur.ibi.nu.17.
4 Munera non debent in eodem reiterari, donec alij sufficienter re periantur.in.l.vlti.nu.1.C.de mune.⁊ bono.lib.x. 392
4 Munera patrimonialia sunt tripliciter que.in.l.vnica.nu.17.C.de mulie.lib.x. 396
Munera patrimonialibus nemo excusatur.ibi.n.38.
Munera mixta que sint,⁊ quis ab eis excusetur.ibi.nu.39
3 Munera personalia dicuntur etiam que deferuntur ex lege,vel consuetudine alicuius ciuitatis.in.l.j.nu.2.ff.de mune.⁊ bono. 473
4 Munera ordinaria que sint,⁊ a quibus imponuntur.in.l.vnica nu. 1.C.de vaca.publ.numer. 393
4 Munera habentia dignitatem annexam,que dicantur.in.l.vnica. nu.1.C.de mulie.lib.x. 396
3 Munus ordinarium quod dicatur,⁊ quod extraordinarium.in.l. hi qui.nu.5.ff.de iure immuni. 474
6 Munus extraordinarium aliquod vtrum possit impone clerico. consi.clxx.nu.3.lib.j. 61
4 Munus proprie dicitur,q̃ necessario subimus lege vel mero imperio eius qui habet potestatẽ.in.l.vnica.nu.6.C.de mulie.lib.x. 396
Munera personalia que sint.ibi.nu.7.
4 Munus impositum a ciuitate, q̃ quis vendere cogatur frumentum est munus patrimoniale.in.l.j.nu.5.C.vt nem.licet.lib.x. 384
4 Munus patrimoniale proprie dicitur vbi vertitur tempus:⁊ est tripler.in.l.vnica.nu.2.C.de mulie.lib.x. 396
A munere patrimoniali qui excusantur.ibi.nu.23.
4 Munus publicum non potest pecunia redimi.in.l.illud.no.2.de excu.mu.lib.x. 93
4 Munerum publicorum tres sunt species.in.l.placet.in.fi.lect.in C.de sacrosan.eccle. 6
Munera quis indicat.ibi.nu.30.
3 A muneribus patrimonial bus nemo,⁊ sic.nec ecclesia habet excusationem.in.l.munerum.§.patrimoniorũ.nu.3.ff.de muscosa. fol.473.⁊.l.vnica.nu.18.C.de mulier,⁊ in quo loc. 396
4 Munera sordida dicuntur habere annexam vtilitatem.in.l.vnica. nu.15.C.de mulie.lib.x. 396
4 **Municeps** est nomẽ generis:ciuis,⁊ incola nomẽ speciei.in.l.j.nu.1.ff.municip. 486
Municeps quasi munerum particeps.ibi.nu.15.
3 Municeps qui post collectam impositam est effectus clericus a licuius monasterij,an teneatur ad collectam.in.l.incola.n.5.ff.ad municip. 470
4 Municeps etiam dicitur natus in aliquo castro libero,⁊ capto. in l.ciues quidem.nu.3.C.de inco.⁊ vbi lib.x. 392
Municipia non habent fiscum.in rub.nu.1.C.de iur.fisc.li.x. 371
3 **Munire** ante domum suam onus est omnes.in.l.reicien pto.§.sciendum.nu.2.ff.de mune.⁊ bono. 473
4 **Murex** ⁊ cõchilium est idẽ:⁊ est piscis adtincta purpurei coloris.in.l.si quis naui.nu.1.C.de mer.li.xi. 402
4 Murileguli,⁊ alij de quibus hic erant liberi:alterpriuj tamen. in rub.nu.1.C.de murilegu.lib.xi. 402
4 **Muronũ** restauratio non pot fieri inconsulto principe.in l.restaurationi.nu.1.de diuer.ped.lib.xi. 417
1 Muros ciuitatis Rome violantis pena est capitalis:in alijs est arbitraria.l.si.ff.de rer.diuis.nu.2. 36
1 **Mutatione** status videtur alia persona.in.l.iuris gentium.§.fiante aditã.nu.1.ff.de pac. 97

Mutatione persone extinguitur cautio de rato,in.l. si fine. §. qui patris.nu.1.ff.rem ra.hab. 331
1 Mutatio interueniens de non mandato ad mandatum.non impedit stipulationem committi.in.l.iulianus.nu.1.ff.qui satisd. cog. 75
Mutatio est triplex:q̃ que fit illa que satisdatione perimit.ibi. n.4.
2 Mutatio conditionis defensoris ex parte rei an possit fieri post litem contestatam.in.l.si ante acceptum.nu.3.ff.iudi.sol. 325
6 Mutãs sibi cãm possessionis iure canonico tanquã indignus priuatur suo beneficio secus iure ciuili. diff.inter ius cano.n.131. 194
Mutata conditione defensoris ex parte rei. fideiussores dati per defensorem liberantur.ibi.nu.4.
Mutatio iudicũ qualiter fiat.quando mutata conditione defensoris,vbi q̃ altero de tribus modis.ibi.nu.6.
4 Mutatio vite est difficillis.irep.aut.igressi.n.21.C.ō sacrosanc.ec.20

Mutuũ an cõtrahat.qñ filius mutuat nolẽ suo,q̃ habeat locum.l.frater.ff.de condi.inde.ibi.nu.14 309
Mutuũ inter patrem q̃ filium qualiter contrahi possit.ibi.nu.4.7.
Si apparet q̃ mutuauit tibi centũ.item apparet q̃ promisit centum ex causa mutui, intelligitur de eisdem centum.quod mutuasti.in.l.cum centum.nu.2.ff.de adi.lega. 333
3 Mutuum inter patrem q̃ filium in pecunia aduentitia quando cõtrahatur in.l.si quis.§.item si filius.nu.3.ff.de fideiuss. 290
1 Mutuũ ẽ si eo dẽ pecunia mutuata reddat.i.l.ij.n.3.ff.si cer.pe.423
Mutuũ vel Sctꝰ nominat⁹ an dicit, qñ alio dꝫ reddi.ibi.n.4.q̃.6
4 Alteri per alterum in mutuo q̃ in debito propter pecuniam queritur.in.l.absentis.nu.1.C.si cert.pet. 145
1 Mutuum vel donatio qñ presumatur,si dictum sit accipe istud vinum,vel tolle istam pecuniã.in.l.cum quid.nu.11.ff.si cert.pet.246
Mutuũ qñ probet,si testis dicat nescire an fuerit mutuũ,q̃ gd actũ fuerit:sed bene vidit pecuniã numerare,q̃ ipse eã recepit.ibi.n.12.
Mutuũ assidue q̃ frequentius celebrat.in rub.n.2.ff.si cer.pe.241
Mutuum proprie petitur.non autem repetitur.ibi.nu.3.
1 Mutuum reconciliatur pro ea parte, pro qua res, est mutata consumitur.in.l.si a furioso.nu.2.ff.si cer.pet. 254
1 Mutuum contrahitur in plus,quam datũ fit,q̃ an in eo pluris valeat donatio.in.l.rogasti.nu.5.ff.si cer.pet. 254
1 Mutuũ vt perficiatur,sufficit,q̃ pecunia proficiscatur vere.vel fiere:q̃ quod tradens sit dñs.in.l.ij.§.in mutui.n.1.ff.si cer.pet. 245
Mutuum quotupler.ibi.nu.2.3.q̃ 4.
Mutuum quid fit.ibi.nu.8.
1 Mutuum non contrahitur.nec etiam obligatio,vbi dominiũ non transfertur in accipientem.in. l. eius qui.nu.16.ff.si cer.pe. 266
3 Mutuum quando non continetur in instrumento, sed sola confessio mutui.tunc ex contracta in mutui non agitur, nec ex stipulatione.sed certi condictione.in.l.j.§.si quis ita.nu.9.ff.de ver.ob. 203
1 Mutuo accipiens pecuniã ad numerum ex causa necessitatis, potest soluere frumentum.l.si.§.mutui.nu.4.q̃ 2.ff.si cer.pe. 243
Mutuo accipiens frumentũ nõ põt restituere pecuniã, nisi in casu nõ existente frumenti:q̃ tũc peruenitur ad estimationẽ.ibi.n.5.
Mutuo argentum accipiens ad pondus quando potest reddere pecuniam.ibi.nu.6.
Mutuum non est.si datur frumentum,vt vinũ reddatur,sed contractus innominatus:q̃ quando venditio.ibi.nu.8.
Mutuum nõ est.si datur liber ad pondus,vel oues ad numerum, vt tantũ dẽ reddatur.q̃ in libro non cadit mutuũ.ibi.n.9.q̃.13 244
Mutuum ad hoc vt fit quatuor considerantur,ibi,nu.10.
Mutuum cadit in pipere ad numerum. ib.nu.11.
Mutuum consistit in pane,q̃ ita seruat consuetudo,ibi.nu.15.
Mutuum cadit.in stagno,q̃ plumbo,q̃ similibus.ibi.nu.16.
3 Mutuum consistit in lateribus q̃ regulis.ibi.nu.17.
Mutuum consistere põt in lignis.qũ vendunt ad põdus.ibi.n.18.
Mutuum consistere potest in platea.ibi.nu.17.
1 Mutuum ciuile reconciliatur stipulatione, nec in eo requiritur translatio dominij.in.l.ij.§.appellata.nu.4.ff.si cer.pet. 244
Mutuum ciuile quot modis reconcilietur.ibi.nu.5.
Mutuum mere naturale quot modis reconcilietur.ibi.nu.6.
Mutuum vt contrahatur requiritur vltra rem,q̃ pretium etiam consensus.in.l.si mee q̃ titium.nu.5.ff.si cer.pe. 264
1 Consumptione facta per recipientem,vel per aliũ mutuũ,q̃ solutio reconciliatur.in.l.non omnis.§.si pupillus,nu.1.ff.si cer.pe. 258
1 Mutuum quando fit quidam contractus innominatus,in. l. qui pecuniam.nu.3.ff.si cer.pet. 261
4 Mutuans alienam pecuniam suo nomine, querit sibi ius pignoris, q̃ non domino pecunie.in.l.q̃ si frater.nu.1.C.de pigno. 342
Mutuans pecuniam non potest eam incontinenti repetere.in.l.si putam.nu.3.ff.de verbo.obligat. 220
Mutuans pecuniam non potest eam incontinenti repetere. in. l. si questi.in.l.ubemu.5.nu.5.C.de eroga.lib.ſſ. 328
3 Mutuans procuratori constituto ad accipiendum pecuniam mutuo ad conuertendum in aliquam causam,quando debeat esse licitus,vt conuertatur.in l.doli mali.nu.8.ff.de nouatio. 296
3 Mutuans pecuniam dicitur aut.ium prestare q̃ fauorem.in l. cuius.nu.2.ff.ad l.iul.maiest. 287
5 Mutuãs vtq̃ pro refectione rei.preferetur mulieri, si est posterior mulieri in tempore.in §.his consequens.nu.1.auth.de quia l. 50
1 Si mutuauit pecuniã alienam.q̃ stipulatus sim mihi restitui, q̃ ego ago ex stipulatione,q̃ antequam consumpta sit dominus vendicat ille cui mutuauit.non tenetur restituere.sed doli exceptione repelli tur.in l.nam q̃ si fur.nu.1.ff.si cer.pet. 254
Mutuauit pecuniam alienam quam debitor non vult consumere, qualiter possum contra eum agere.ibi.nu.2.q̃ 4. 12
3 Si mutuauit decẽ tibi postea repetit q̃ p stipulationẽ promisisti decẽ ex cã mutui.qñ jtelligat de eisdẽ.in l.triticũ.n.3.ff.de verb.obl.243
Mutuauit centum,q̃ postea promisisti quinquaginta, an presumatur de illis centum.ibi.nu.5.
3 Mutuauit,vel si in dotem dedi libras centũ in florenis,q̃ venit tẽpus restitutionis.quod tẽpus attendatur in estimatione, an tempus solutionis,an tempus dationis,in l.paulus.nu.10.ff.de sol.315
2 Mutuator non dicitur mercator,nec negotiator.in l.legatis.n.2. ff.de leg.iij. 287
2 **Mutus** q̃ surdꝰ regũt cõsilio curatoris; q̃ q̃ possint gere re sine curatore.il.mutũ.n.1.ff.ō acq.here. 186
Mutũ voluisse adire hereditatẽ qualiter pbetur p testes.ibi.n.3.
Muti actus,q̃ eius consuetudines presumuntur scire consanguinei;q̃ domestici.ibi.
3 Mutus q̃ surdus si intelligũt ad motũ labiorũ centrahere pñt in bis q̃ cõsensu perficiunt.in l.j.§.si quis ita.nu.7.ff.de ver.ob. 203
3 Mutus q̃ surdus qui intelligit ad motum labiorum non potest stipulari.in l.j.nu.7.ff.de verb.obli. 203
Mutus subet scripturas ibens per epistolã:surdus verbo.ibi.n.9.
Mutus si nihil intelligit.equiparat infanti:si aliq̃d pupillo.ibidem.
2 Mutus si accepit dotem,fingitur stipulatio.in l.j n.13.ff.sol.mat.3
2 Mutus q̃ surdꝰ si nihil intelligunt,furioso equarant:q̃ qñ possint agnoscere bono.possess.in l.mutus.n.1.ff.de bo.poss.furi.infa. 405
Mutum,surdum.vel cecum esse aliquem qualiter probetur. ibid. nu.2.q̃ l.j.nu.11.ff.de verbo.oblig. 196
Mutus.surdus,vel cecus quod quis fuerit non presumitur q̃ hodie sit.ibi.nu.4.

De litera N.

1 **Nasci** in sexto mense,q̃ vno die,quis põt. in l. septimo.nu.1.ff.de sta.ho. 27
Natus p: imo quis presumatur an masculus an femina in natis vno partu, si ignoratur quis fuerit vltimus.in l. Arethusa.nu.2.ff.de sta.homi. 27
Natus an dicatur extractus ex ventre.ibi.nu.4.
4 Natus in territorio an dicatur ciuis originarius. in l.placet. in §. lect. nu.47.C.de sacrosan.eccle. 16
4 Nati in terra vbi Christus fuit natus.nõ habẽt aliud priuilegium, quam alij.in l.vnica.nu.1.C.de colo.paleſt.lib.xj. 414
3 Natus ex damnato coitu non capit legatum a patre,ab alijs sic, in l.j.nu.3.ff.de iure fisci. 454
5 Nati ex illicito coitu non sunt legitimi filij nominandi: nec succedunt patri.nec ab eo alij debent:de iure canonico sic,in §.vltima si quidem.nu.1.q̃ 4.in auth.quib.mo.nat.effic.sui. 42
Nati ex damnato coitu qui dicantur.ibi.nu.2.
Nati ex damnato coitu qñ succedant matri.q̃ patri.ibi.nu.3.q̃ 5.
4 Natus in villa.vel vico sortitur originem ex illa ciuitate, cui villa. vel vicus subest.in l.si quis.nu.1.C.de nat.lib. 22
2 Natus dicitur qui perfecte venit.vel vitus est extractus extra vẽtrem.in l.quod dicitur.nu.1.ff.de lib.q̃ posthu. 117
Nasci quis dicitur vitus,quando vocem emittit,vel apparet quando nascitur eum esse vitum,licet momento viuat.ibi.nu.2.
2 Natus per duos dies post decem menses est legitimus.in l.gallꝰ. nu.12.ff.de lib.q̃ post.fol.119.q̃ l.septimo.nu.1.ff.de sta.homi.26
3 Natiuitate propria vel paterna quis efficitur ciuis.in l.j.num.2.ff. ad municip. 466
Natus in castro existenti in tuscia subdito ciuitati ꝑusij,licet sit ciuis ꝑusinus,an erit Tuscus.an ꝑusinus.ibi.nu.5.
Natus in aliqua parochia vel porta ciuitatis qñ ciuitas distinguitur per portas.an dicatur de illa porta ratione originis.ibi.nu.6.
Natus ex matre comitatensi.ibi.nu.19.
5 Natus alibi q̃ alibi morans.an possit in ecclesia ordinari.in §.si seruus.nu.2.in auth.de sanct.epis. 64
1 **Naturalis** dictio relata ad fidem,vel rationẽ, semp intelligitur de iure naturali gentiũ.in l.j.nu.1.ff.de pact. 93
2 Natura quod negat nemo feliciter audet.in l.amicissimos.§.Lucius.nu.1.ff.de excu.tut.q̃ cur. 94
5 Naturales nati ex eadẽ matre,q̃ diuersis patribus,sibi adinuicem succedunt.in §.si quis.nu.5.in auth.quib.mo.nat.effic.sui. 42

3 Naturaliter q̃ non potest fieri, non potest fieri ciuiliter, in l. possideri. §. ex contrario. nu. 2. ff. de acquir. poss. 95
4 Naturaliter ille tenetur, qui de iure gentium tenetur. in l. cum quis nu. 9. C. de iur. ẽt fac. igno. 39
2 **Nauis** si legat simpliciter proprio noīe nō adiecto, qđ ꝺ beat. in l. qō i rerū. §. ẽt si nauē. n. 2. ff. de leg. j. 229
Nauis legata nomine ppriō si destruat, qñ debeatur, ẽt qñ non. ibi.
1 Nauis, armamenta, non est vniuersitas, sicut grex. in l. marcellus. §. armamenta. nu. 1. ff. de rei vendi. 204
4 Non dominus nauis si proponat excusationē, ne deferat res ob necessitatem publicam, nuis non publicatur. in l. vltima. nu. 1. C. de naubus non excusan. lib. xj. 401
4 Nauis que vi tempestatis, vel timore incursionis hostium venit portum, non tenetur ad gabellam. in l. j. nu. 1. C. de naufr. lib. xj. 401
4 Nauicularij portantes res publicas non possunt in loco detineri, tam ratione delicti, quam debiti. in l. j. nu. 2. C. de nauicu. lib. xj. 399
4 Naticularius dictio, tribus modis sumitur. in rubr. nu. 1. C. de naticula. lib. xj 399
4 **Necessitas** nō habet legē. l. i. n. 1. C. ō op. libe. 227
1 Necessitatis cēpore omnia sunt communia. in l. j. §. cum eadem. nu. 4. ff. ad l. rhodi. de iac. 354
4 **Negatiua** ꝺoīcātur. in l. actor. nu. 2. C. de probat. 162
Negatiua quando possit probari. ibi. nu. 4.
Negatiua qñ potest pbari i directo an vero indirecte pbet. ibi. n. 5.
Negatiua quādo est probabilis, quis debet eam probare. ibi. n. 6.
3 Negatiua quando est fundamentū intentionis alicuius. negantī incūbit onus probādi, in l. m illa stipulatione. nu. 5. ff. ō verb. obli. 213
2 Negatiua coarctata loco ẽt tempore cadit in veram scientiam. ẽt fit probabilis. in l. pantonius. §. rei. nu. 2. ff. de acquir. hered. 202
2 Negatiua probatur per inspectionem scripture. in l. titie tertiores. nu. 2. ff. de leg. j. fol. 252. ẽt l. finu. 1. C. de reb. credi. 145
2 Negatiua prepositā signo vniuersali facit equipollere suo contradictorio. in l. obligari. nu. 1. ff. de autho. iud. 2 cur. 78
4 Negatiua pbari possit per obliquū. l. j. n. 2. C. de fi. instr. libr. x. 375
2 Negatiua probatur per visum, puta talis res nō habet vitium: qz vidi. in l. si quando. nu. 3. ff. de aqua ẽt arg. leg.
2 Negatiua postposita signo vniuersali facit equipollere suo contrario. in l. j. nu. 6. ff. de testa. 106
4 Negatiua coarctata loco ẽt tēpore potest directe probari sicut affirmatiua. ut l. j. nu. 1. C. de caro. frum. en. li. xj. 406
1 Negatio facit rem dubiam ad comodum negantis. in l. nō solum. §. qui alieno. nu. 3. ff. de procur. 127
6 Negatio prepositā signo vniuersali facit equipollere suo contradictorio. in cons. que sint rebelles. §. i. nu. 1. 138
Prepositā equipollet suo contrario. ibi. nu. 2.
Prepositā ẽt postpositā equipollent subalterne. ibi. nu. 3.
2 Negationes due licet faciant affirmationem, tres tamen faciunt negationem negatiuam. in l. j. §. finautem. nu. 1. ff. de bered. institut. fol. i 34. ẽt l. j. nu. 1. ff. de cadauer. punito. 436
1 Negationes due quando referuntur ad diuersa, non faciunt affirmationem. in l. manifeste. nu. 1. ff. de iureiur. 283
1 Negās se possidere in petitione hereditatis, si postea cōuincit. punitur in translatione possessionis. in l. in rem. nu. 5. ff. de rei vend. 215
6 Negatiua coarctata dicitur probari, quando quis refert se ad certum corpus. trac. testimo. nu. 35. 205
4 Negans rem fuisse in hereditate, perdit. in l. fin. §. licentiā dandā. nu. 4. C. de iure ꝺelib. 259
4 Negans scripturam propriam si postea conuincitur, conuenitur ad duplum. in auth. contra qui. nu. 1. C. de non nu. pecu. 180
Negans se feciste homicidium, ẽt conuictus postea si dicit se fecisse ad sui defensionem, auditur quantum ad penam principalis delicti non quantum ad penam negationis. ibi. nu. 7.
3 Negans habens presumptionem pro se, non tenetur probare negatum, in l. in illa stipulatione. nu. 10. ff. de verb. obli. 213
Negatiua nō coarctata loco ẽt tempore qualiter probetur. ibi. n. 11.
4 Negatoria tollitur spacio xxx. annorū. in l. ꝯ. nu. 7. C. de seruit. 139
4 Negatoria agēs potest petere q̃ aduersarius prohibeatur vti iure utute ẽt q̃ condemnetur ad interesse. in l. ꝯ. n. 10. C. de seruitu. 139
1 Negatoria ẽt confessoria dātur possidenti, in l. vti frui, §. ytrum autem. nu. 1, ff. si vsufru. petq. 215
1 **Negligens** quis nō ꝺicit̃ illo modico tēpore dato ad se preparādū ad petēdā restōnem. in integrum. in l. ab hostibus. §. sed q̃ō. nu. 3. ff. qui. ex caus. ma. 168
Negligens hodie qñ presumatur retro fuisse negligens. ibi. nu. 8.
2 Negligentia creditoris in non recipiendo fructus quando noceat debitori. in l. si mora. nu. 3. ff. fol. matr. 11
3 Ex negligētia qñ quis teneatur. in l. si seruū n. 2. ff. de ver. ob. 242
Negligens quod quis fuerit in curando iusiurandum qualiter probetur. ibi. nu. 6.
2 Negligentia alicuius q̃ pecuniam non mutuauit, quomodo probetur. in l. tutor. §. non est. nu. 3. ff. de admi. tut. ẽt cur. 67
1 **Negotium** ad nos ꝺicitur pertinere ẽt curare. solēpnitate. l. si pupilli. n. 1. ff. ō neg. gest. 1
ctantis debet esse gestum et us cōtemplatione. ibi. nu. 2.
1 Negotium vtiliter gestū qualiter intelligatur. nu. 1. ff. de neg. gest. 1
is autem. nu. 1. ff. de neg. gest. 1
1 Negotium alicuius gerens non principaliter, sed in consequentiā qñ habeat actionē neg. gest. m. l. ex facto. n. 5. ff. de neg. gest. 1
4 Negotium liquidari potest bodie actore absente ẽt reo presente instante. in l. properandū. §. ẽt si quidem. nu. 1. C. de iudi. 116
1 Qui accessit ad gerendū vnum negotium non debet ale exigere. in l. si pupilli. §. videamus. nu. 6. ff. de neg. 116
4 Negotium dicitur gestum alieno nomine altero ex quatuor modis. in l. omnibus. in. ō. lec. nu. 2. C. de testi. 117
1 Negotium ꝺicitur decisum, seu finitum, quod est finitum irrefragabili sententia, solutione, iuramento, quittatione, prescriptionibus. in repet. l. omnes populi. nu. 4. ff. de instit. ẽt iur. 1
1 Negotium gestorum genera sunt septem. m. l. si pupilli. §. quaritur. nu. 4. ff. de neg. gest. 1
Negotiū esse gestū cōtēplatione alicuius qualiter probetur. ibi. nu. 5.
In negotio gesto re ipsa, scilicet quando impensum in rem vel occasione rei quis obligatur. ibi. nu. 6.
Negotiū alienum gerēti proprio nomine quō succurratur. ibi. nu. 7.
2 Negotia alterius gerens tenetur reddere librū rationum. in l. §. inter. nu. j. ff. de libe. leg. 1
4 Negotia prouincie vnite cum alia sub vno preside. licet quilibet maneat principalis, possunt i alia expedire. in l. vnica. nu. 12. C. de metropo. lib. xj. 322
1 Negotia gessisse in seruitute si probatur aliquem in libertate. ẽt apparet distincte. quo tempore sequitur absolutorium. com actum nu. 6. ff. de neg. gest. 405
3 Negotiorum gestor an ẽt quādo constituat debitorem in mora. in l. si seruum. §. nunc videamus. nu. 3. ff. de verb. obli. 145
3 Negotiorum gestor an possit facere protestationē. de qua. in l. nemo solum. §. morte eius. ff. de ope no. nun. ibi. nu. 37. 249
3 Negotiorū gestori quādo solui possit. in l. filie. nu. 2. C. de sol. 13
1 Negotia separata que ꝺicantur, ẽt que connexa. in l. cum actum. nu. 4. ff. de neg. gest. 309
1 Negotiationi vniuersali prepositus potest alii substituere sine speciali mandato. in l. j. §. magistrum. nu. 1. ff. de exer. ac. 145
In negotiatione nauali prepositus potest alium substituere cōtra domini voluntatem. ibi. nu. 3. 351
1 Negotiatio questuaria non ꝺicitur in agris propriis. in l. cuicunque. nu. 1. ff. de instito. 1
4 Negotiatores quam militiam exercere possunt. in l. fin. nu. 3. C. de iurisdi. om. iudi. 1
4 Negotiatores nō ꝺicūt artifices. in rub. n. 4. C. de naul. lyb. i.
1 **Nemo** fine actione experitur. in l. si pupilli. §. videamus. nu. 7. ff. de neg. gest. 1
4 **Nepos** quod succedat in locū patris. qualiter intelligatur. l. si auus. nu. 1. C. de lib. pret. 1
2 Nepos ex filio emancipato non tenet locum patris. in l. j. §. finis. nu. 1. ff. de suis ẽt legi. here. 430
2 Nepotes an veniant nōie liberorū. in l. si q̃s. n. 2. ff. de testa. 1
2 Nepotis nomine non continetur pronepos. in. l. quia filium. nu. 1. ff. de lib. ẽt postbu. 1
2 Nepos emancipatus qui tempore mortis non remanet in potestate patris exclusa morte, vel repudiatione habeat querelam inofficiosi testamenti. in l. si quis posthumos. §. si filium. nu. 1. ff. de lib. exhe. 1
2 Nepos an possit institui sub omni conditione. in l. j. §. finaliter. nu. 1. de suis ẽt legi. here. 430
2 Nepos ex fratre mortuo concurrit cū patruo in successione auie. re pretorio. in l. non tm. §. si duos. nu. 1. ff. de bo. poss. contrab. 40
2 Nepos per legitimationem potest esse ei lucrosus post mortem auī. gallus. §. nunc de lege. nu. 3. ff. de lib. ẽt postbu. 1
2 Nepos ex delicto patris non potest ab auo exheredari. in l. si tutum. §. si emancipatus. nu. 2. ff. de bono. poss. contratab. 40
2 Nepos filij exheredati quando ꝺicatur suus ano. ml. quin alienet. §. interdum. nu. 1. ff. de acquir. here. 1
Nepos quod habet ab auo ꝺicitur aduentitium. ibi. nu. 2.
2 Nepoti preterito ex filio emancipato instituto potest substitui pupillariter. licet non sit institutus. in l. gallus. §. quid si. nu. 16. ff. de liberis ẽt postbu. 1
2 Nepos ex filio spurio potest institui per auum. ẽt quomodo ad hoc vt testamentum valeat. in. ꝺ. l. gallus. §. quid si. nu. 1. ff. eo. 1
3 Nepos potest accusare de morte patris, ẽt testamento annullari. tis. §. pupillus. nu. 3. ff. de accu. 1
6 Nepos an possit petere dictum legatum in totum. vel in portionem. ẽt an in totum ab heredibus testatoris, an pro dimidia adhe

tre.consi.ccxj.nu.1.lib.j. 69
6 Appellationes nepotis venit pronepos.consi.lxxvj.nu.3.lib.ij.
6 Nepos predictus an habeat omnia bona dicti fratris obligata p alimentis.consi.ccxj.nu.4.lib.j. 69
Nepos an possit petere dictum legatum alimentorum extra domū ibid.nu.5.& 6.
2 Nepos conceptus post mortem avi nihil attinet quo nō potest succedere.in l.si quis filio.nu.2.ff.de iniust. 128
4 Nepos cogitur conferre dotem veloonationē propter nuptias data pro patre vel matre sua.in l.illam merito.nu.4.C.de coll. 235
Nepos an teneatur conferre patruis dotem datam sibi.ibi.nu.6
5 Nepos succedit patruo in feudo paterno:sicut patruus succedit nepoti.in §.nullum.nu.3.in auth.quib.mo.nat.effic.sui. 42
4 Nepos ex filio emancipato necessario institui nō debet.in l.si.n.1. & 2.C.de legi.here. 285
3 Nepotes in casibus in quibus veniunt appellatione filiorum,an sit ex propria significatione,vel ex interpretatione extensiua.in l.liberorum.nu.9.ff.de verbo.signifi. 489
Nepos masculus si supereſt ex filia femina vigore statuti excluditur a filio masculo,& sic patruo.ibi.nu.15.
Nepotes quando infimul succedunt dicuntur in locum patris eorum succedere.ibi.nu.16.
Nepotes quando veniant filiorum appellatione si in dispositione dicitur de filiis ex senatis.ibi.nu.18.
2 Nepotes proprie dicunt illi,qui tpe mortis de cuius successione q̄ritur, sunt nati in l.item pretor.nu.1.ff.de suis & legi.here. 430
2 Nepotes quando admittūtur in actu moriendi an acquirant patri ipsorum.in l.si.nu.4.ff.de condi.instit. 180
2 Nepotes & pronepotes an conferant patruis:& quid econtra.in l.i. §.si sit nepos.nu.1.de colla.do. 416
2 Nepotes qui non cōtinēatur appellatione filiorum.in l.sed & multes.nu.3.ff.de execu.tut.& cur. 89
4 Nepotes qualiter conferant inter se.in l.si emancipati.numero 5. C.de colla. 235
Nepotes qualiter cōferāt patruis,vel patrui nepotibus.ibi.nu.6.
2 **Ne** dictio.qñ est adverbiū,an importet modū,vel cōditionē.in l.quibus.§.termilius.nu.8.ff.de condi.& demon. 358
2 **Nec** dictio.est copulatiua.in l.quidam testamento.nu.2.ff. de vulg.& pup.substi. 169
2 **Nisi** dictio,qñ faciat cōditionē in vltimis volūtatibus,qñ i contractibus.l.j.nu.10.ff. de condi.& demon. 349
1 Et qs ponat priuet qō in precedenti est positum vel pmatum.il. si eum.§.qui iniuriarum.nu.4.& 8.ff.si quis cautio 81
Nisi dictio.quomodo differat a dictione si non.ibi nu.8.
5 **Nil** nonari appellatione pendente qualiter intelligatur.in l. j.nu.1.ff.nil noua.app. 453
2 **Nobilis** qbis efficitur propter scientiā.in l.ij.§.ampli⁹. nu.2.ff.de execu.tut.& cur. 86
3 Nobilis cui est concessum ius colligendi pedagium, an possit illud vendere sine concessu concedentis.in l.i diem.nu.5.ff. de aqua pluvia.arcend. 53
3 Nobilis succedens in aliquo alicui populari non prohibebitur illa vti per statutum qō disponit q̄ null⁹ nobilis possit recipere cessionem contra popularem.in l.j.§.sed si iure.nu.1.ff.de falsis. 404
5 Nobilis pro eodem delicto an grauius puniatur:quam ignobilis, in auth.quibus mo.nat.effic.legi.nu.11. 34
4 Nobilis verbaliter dicitur esse qui nobilis reputatur.in l.j.nu.101 C.de dignita.lib.xij. 421
Nobilitas que attribuit ex genere,vsq̄ ad quos transeat.ibi.n.102
4 Nobilis quis nō efficitur ex ipsa origine,sed princeps ipse nobilitat.in l.vltima.nu.1.C.de inco⁹lib.x. 392
4 Nobilis condēnatus de falso,qui ex forma statuti perdit nobilitatem:remanet nobilis quantum ad maioritatem penarum.iul.vnica.nu.1.C.de infa.lib.x. 395
4 Nobilis dicitur.qui est prudens & virtuosus.in l.j.nu.4.C.ō cōdi. in publi.bon.lib.x. 385
3 Nobilis qualiter puniatur pluſquam ignobilis.in l.pedius.§.divus pius.nu.2.ff.de incen.rui.nau. 355
2 Nobiles ad ignobilium obsequia coarctantur ob pecuniam personarum.in l.j.nu.2.ff.de execu.tut.& cur. 86
4 Nobiles habent dignitatem.in l.j.n.40.C.de dignita.lib.xij.419
4 Nobiles succedunt hominib⁹ suis decedentib⁹ sine successore.i l.ij.nu.13.C.de bo.vacan.lib.x. 377
4 Nobiles in electionibus & testimoniis vbi voces sunt pares.preferuntur plebeijs.in l.j.nu.76.C.de dignita.lib.xij. 421
4 Nobilitas semper importat acceptionem.i l.j.nu.88.C.ō dignita. lib.xij. 420
Nobiles delinquētes de iure communi plus puniuntur in penis pecuniarijs.quam plebeij.ibi.nu.88.
4 Nobilitas an detur vbi virtus detur.in l.j.numero 56.C.ō dignita.lib.xij. 420
Nobilitates sunt tres,scilicet theologalis,naturalis,& politica.ibi. nu.57.cum seq.
4 Nobilitas habet aliqua grauamina annexa,que per se mala sunt.in l.j.nu.91.C.de dignī.lib.xij. 421
4 Nobilitate,& dignitate priuatus ob delictū licet sit priuatus quo ad omnia commoda,non tamē erit priuatus quo ad onera,que retinebit.in l.j.nu.92.C.de dignī.lib.xij. 421
4 Nobilitas an sit idē qō dignitas.in l.j.n.46.C.de dignī.lib.xij. 419
4 Nobilitas quandoque cadit in ignorantem.in l.j.nu.70.C.de dignita.lib.xij. 420
Nobilitas nō est act⁹ volūtarius,nec in intellectu cōsistit.ibi.n.21.
Nobilitas potest alicui in puncto mortis conferri.ibi.nu.72.
4 Nobilitas an consequatur ex natiuitate.in l.j.nu.54.C.de dignita. lib.xij. 420
Nobilitas q̄ habeat ex progenie,nō durat vltra pnepote.ibi.n.55:
4 Nobilitas que cadit in ignorantem,non est proprie virtus.in l.j. nu.74.C.de dignī.lib.xij. 420
4 Nobilitas transit in filios,nisi propter eorum delictum illam amittant.in l.j.nu.49.C.de dignī.l b.xij. 420
Nobilitas non transit ad bastardum.ibi.nu.50.
Nobilis an dicatur qui descendit parentibus valentibus,puta patre vel auo.licet ipse sit modice conditionis.ibi.nu.51.
4 Qualiter ostendatur aliquē esse nobilem.in l.j.nu.49.C.de dignita.lib.xij. 420
4 Nobilitas infirma ex illa,que confertur per statuta civitatū,disponentia q̄ aliqui sint nobiles.in l.j.nu.95.C.de dignī.lib.xij. 421
2 **Nolle** non dicitur,qui non potest velle.in l.pater seuerinā. nu.1.ff.de condi.& demon. 366
4 **Nomina** singulorum constituentium syndicū an debeant singulariter nominari,in constitutione.in l.fin. nu.5.C.de ven.re.lib.xj. 407
3 Nomina propria & appellatiua differunt quantum ad modū significandi:& qñ servus cōmunis stipuletur per nomina propria,vel appellatiua.in l.si communis seruus.nu.3.ff.de stip.ser. 278
1 Nomina propria & appellatiua quomodo differant.in l.certum.nu. 1.ff.si cer.pe. 249
2 Nomina possessiua si habent substantiuum alterius generis subaltern tunc regulariter significat dominium.in l.quintus.§.argento. nu.6.ff.de aur.& arg.leg. 326
Nota possessiua rōne psone loquentis non importāt dñiū.ibi.nu.8.
Item nec ratione rei de qua loquitur.ibi.nu.9.
Nota possessiua si habēt substantiuū spāle & adiicit verbo plentis tpis faciunt demonstrationē,si futuri conditionem.ibid.nu.10.
3 Nota decurionū sunt scribēda in albo.in l.j.nu.1.ff.de alb.scri.472
Nomina illorū q̄ sunt de collegio in syndicatu ad vēdēdā pont debent:in alijs vero actibus non nisi qñ collegiū sit paruum.ibi.nu.5.
2 Nomina appellatiua a communi vsu mutantur nō ab vno homine, in l.si quis in fundi.nu.1.ff.de leg.j. 224
1 Nomina constituentium an inserantur in mandato.in l.illud.§.actor.nu.3.ff.quod cuiusque vni. 134
3 Nomina debitorum anveniant appellatione mobilium & immobilium.in l.mouentium.nu.1.ff.de ver.sign.fo.485.& consi.87.nu.1. lib.ij.fo.39.& l.potest.nu.1.ff.de autho.tutor. 79
2 Nomina qñ suspendunt dispositionem in aliquē futurum euentum, tunc faciunt conditionem.in l.j.nu.26.ff.de condi.& demon. 350
2 Nomina verbalia an verificātur in vnico actu.in l.legatis.nu.4.ff. de leg.ij.fo.287.l.mariti.§.qui quesitum.nu.1.ff.de adul. 385
2 Nomina verbalia possunt intelligi actiue & passiue,& vtroq; modo proprie.in l.filiusfa.nu.1.ff.de testa. 109
2 Nomina debitorum veniunt in legato omnium bonorum.in l.uxori mee.nu.2.ff.de vsufr.leg. 301
3 Nota debitor sunt i pīmonio.i l.cū pupillo.n.1.ff.rē pu.sal.fo.320
5 Nomina nuntij.in §.nullo.nu.5.in auth.de iudi. 39
1 Nomina & actiones sunt tertium genus rerum per se.in l.quam tuberonis.§.in peculio.nu.1.ff.de pecu. 360
4 Nō nomina debitorum quando perueniatur etiam nō lata sententia.in l.ij.nu.2.C.quando fis.vel ptiua. 155
2 Nomina collectiua & distributiua.in l.hoc articulo.nu.6.ff.de ber. instit. 140
2 Nota imponunt ad libitū:& ideo de eis nō curandū.in rub.n.2.fo. mat.fo.2.& l.imperatores.§.idē rescripserūt.n.2.ff.ad muni. 456
4 Nota ista de peculio,de in rē verso:q̄ iussu:& filia non sunt nomina actionū.sed adiectiones.in l.cū filius.nu.2.C.qō cū eo q̄ in alie.175
4 Nomina debitorum ecclesie prius vendi debent.quam mobilia.in auth.hoc ius.nu.20.C.de sacrosan.ecc. 26
2 Nota possessiua meū,tuū,& suū,posita neutraliter sine substātiuo cō prehēdūt iura & actiones.i l.qnt⁹.§.argēto.n.4.ff.de aur.& ar.le.326
Nomina ista possessiua quando habent substantiuū generis generalissimi comprehenduntur iura & actiones.ibi.nu.5.

2 Nomina numeralia duo,tria,& similia sunt collectiua.in l.si ex toto. §.si ita legatum.nu.1.ff.de lega.j. 226

1 Nomina verbalia designãtia aliquam dignitatem.vel aliquod exercitium, ad quod nõ sufficit solus actus exercẽtis, sed ab alio dependet, tunc illud exercitium illius nominis verbalis non inducit illum effectum.in proem.digestorum.nu.9. 2

Nota verbalia sonãtia delictũ qũ ex solo actu verificãt.ibi.nu.10.

2 Nomina significantia quantitatem sunt appellatiua.in l.qui quartam.nu.6.ff de leg.j.

2 Nomina possessiua meũ,tuũ,suũ, tps presens significan.in l.si ita est scnt.nu.1.ff.de aur.& arg.leg. 324

4 Nomina debitorum non diuiduntur,sed assignantur.in l.ea que.n. 1.C.fami.erciscun. 140

4 Nomen debitoris ante denuntiationẽ factam sibi a creditore sui creditoris,potest soluere suo creditori:post denuntiationem antea factam non potest soluere,sed exigi potest vtili actione.in l.nomen quoq.nu.1.C.que res pig.oblig.pol. 345

Nomina debitorum veniunt in obligatione tam generali quãspeciali:& an in tacita obligatione.ibi.nu.3.

Quando ago contra nomẽ mei debitoris,non est necessaria excussio debitoris mei.ibi,nu.8.

4 Nomen rei quando dicatur receptum inter eos.in l.adulterij.n.1. C.de adul.& stupro.fol.365.& in l.si.nu.2.C.vt nemo priuat. 90

1 Nomen pape vel imperatoris appositum in principio libri in vno instrumento, an videatur in sequentibus repetitum.in l.si quis in repet.§.si initium.nu.25.ff.de eden. 89

2 Nomen speciei qui exprimit,videtur nominatim facere.in l.titius nu.1.ff.de lib.& postbu. 118

2 Nomen iuris quid sit directe.in l.qõ dicitur.nu.3.ff.de impen.in res dotali.fact. 38

1 Nomen obligatum qui habet,agit actione vtili competenti obligãti.in l.si conuenerit.nu.2.ff.de pig.act. 346

2 Nomen heredis quis dicatur tantum habere: quis effectum tãtũ & quis effectum & nomen.in l.pro herede.§.papinianus.nu.2.ff.ꝺ acquirend.hered. 192

Nomen heredis quis est,qui non habet & non effectum quo ad omnia.ibi.nu.3.

4 Nomen heredis quãdo est singulare,nõ est necesse ꝙ aliter exprimatur.in l.hac con sultissima.nu.2.C.qui testa.fa. 238

4 Nomen popularium prout differt a nobilibus in quibus locis habetur in iure.in l.j.nu.100.C.de digni.li.xj. 421

2 Nomẽ matris sicut pfis sufficit adhcere ad declarationẽ,seu demõstrationẽ alicuius.in l.si pepercerit.nu.1.ff.de liber.& postbu. 115

5 Nomẽ heredis expressum per alium in testamento,testamentũ nõ vitiat.si testator expressis verbis id probat: secus si nutu. in §.qz vero.nu.1.in authb,vt esponsa.largit. 58

2 Nomen filiarum porrigitur in legato ad postbumum,& quando.in l.qui filiabus.nu.2.& 4.ff.de leg.j. 228

3 Nomẽ debitoris alternatiui cuius electionem habebat creditor:si assignatur ex secundo decreto creditoris, in eum transit facultas eligendi.in l.si stipulatus.nu.4.ff.de verb.oblig. 235

1 Nominis mutatio quando sit permissa.in j.consti.digestorũ.§.nos vero,nu.2. 4

4 Nominis specialis assumptio,nõ facit generale nomẽ amittere.in l.Alexandrinis.nu.2.C.de decu.lib.x. 387

3 Nominis mutatio an fieri possit.in l.falsi nominis.n.1.ff.de fal.405

1 Nominari quem sufficit a nomine matris.in l.si in rem.num.3.ff.ꝺ rei vendi. 204

4 Nominator officialium quando teneatur.in l.j.nu. C.de per.no.lib.xj. 408

Officialis ad hoc vt eius nominator non teneatur, quo tempore ꝺbeat esse soluendo.ibi.nu.2.

Nominatori officialis incumbit onus probandi.ꝙ tempore depositi officij officialis erat soluendo:& etiam post.ibi.nu.3.

3 Nomitatum dicitur fieri ,ꝙ sit verbis generalibus non tamen generalissimis.in l.filiusfamilias.nu.10.ff.de dona. 67

5 Nominatio facta per partem de filio,prodest ad filiũ legitimationẽ in §.ad hoc.nu.1.in authb.vt li.ma.& anie. 56

Nominatio filiationis,facit presumi mrimoniũ itercessisse.ibi.n.2.

4 Nominãs aliquem indebite, tenetur ad sumptus.l.ij.nu.12. C.de decu.lib.x. 387

1 Nominatio ista non vz ,si appello syndicum illum qui est procurator.in l.insulam.nu.3.ff.de prescri.ver. 408

4 Nominatio an possit fieri in rebus incorporalibus.l.ij.n.1. C.vbi in rem actio. 126

Nomina debent fieri ante litem contestatam.ibi.nu.10:

Nominãs dominum in iudicio, an debeat probare se possidere nomine alieno.ibi.nu.15.

Nominãs debet possessionem in nominatum transferre.ibi.nu.20.

4 Nominator officialis quãdo teneatur ex sola nominatione.in l.fin. nu.2.C.de peric.nomi.lib.xj.

4 Nominatus primo ad officium debet ad illud admitti,non aliter l.precipit.nu.6.C.de cano.largitio.xj.

3 Nominatum fieri dicitur etiam ꝙ fit nomine appellatiuo.l.fiere certis.nu.1.ff.de duo.reis.

Notari p relationũ qs.veig.nõ videt notati quibus prius ibi.

2 **Notarius** si cancelauit instrumẽtum & postea dixit ꝙ feci qõ instrumentum probat.in l.in traditi §.sicut.nu.4.ff.de testa.mi.li. 277

2 Notarius potest scribere & publicare eius testamentum.l.Gaius nu.2.ff.de test.fol.114.& l.seruus.nu.3.ff.de sup.lervor. 182

Notarius potest scribere sibi instrumentum procurationis & recipereturet.ibi.nu.3. 264

preterquam in cautione de rato:quia non a seipso stipulamur

6 Notarius non potest assumere signum alterius & si assumpserit fabricatori potest. Fabricator chartarius potest prohiberi vti signo notarij fabricatoris.trac.de insig.nu.8. 27

6 Notarius dicens aliquid factum in presentia alicuius tenetur etiam intelligentiam.trac.testimo.nu.19. 102

6 Notarius notificans parti laudum datum & non aliter obtinebit instrumentum,an incidat in penam.consi.cccxv.nu.2. 205

6 An notarius condemnatus ex forma statuti erasetur ab arte consi.clxxiij.nu.2. 33

6 Notarius dicens se errasse l instrumento,an ostendendo.protocollum possit illud corrigere.consi.ccvlxj.nu.1. 79

Notario afferanti se errasse,sed non in quo,an si postmodum redatur,debeat credi.ibi.nu.2.

4 Notariatus officium nõ est dignitas.in l.vlt.nu.1.C.de tabul.& consi.clxxiij.nu.6. 42

3 Notarius si delinquit in officio notariatus faciendo instrumentum falsum,vel aliter,eius instrumentis nõ creditur.in l.ademptio.§.de lege.nu.1.ff.ad leg.iul.in repe. 57

Notarius damnatus ex aliqua lege ex qua officitur infamis si conficit instrumenta,an valeant.ibi.nu.2.& 4. 42

2 Notarius qui sumit instrumentum ex protocollo abbreuiatum debeat illud extẽdere.in l.gallus.§.idem.n.4.ff.ꝺ lib.& postb. 115

Notarius errat,qui dicit se rogarum de appellatione,vel testibus nisi primo totum sit scriptum.ibi.

1 Notarius si in instrumento dicat,ꝙ titius confessus est habuisse & recepisse centum que habuit & recepit in presentia notarij & testes si testes deponãt pecuniam ibi fuisse:sed non viderunt, ꝙ debuit illam receperit,per hoc instrumentum non reprobatur falsum.ibi. singularia.nu.2 3.ff.si cer.pet. 216

3 Notarius factꝰ monachus põt perficere instrũ de quo ante monachatũ fuerat rogatus.in l.ij.§.si penes.nu.2.ff de tab.ebdo. 164

2 Notarius cõdẽnatꝰ de fallo põt extrahere instrũ, de quibus ante fuerat rogatus.in l.ad testium.§.conditionem.nu.3.de testib.

2 Notarius tenetur publicare testũ vno testatore ad instãtiã pro testatoris.in l.ij.§.dubitetur.nu.4.ff.quemad.testa.ape. 270

2 Notarius si dicit,rogatus scripsi, intelligitur scilicet a partibus l.j.nu.2.ff.de heredi.instit.

4 Notarius de consuetudine scribit diez dati libelli.in auth.offerente nu.11.C.de lit.contesta. 13

4 Casus in quo notarius falsum scribens, igne punitur.in l.j.nu. C.de immuni.nemini.concedẽ. 35

3 Notarius creatꝰ ab alio ꝙ a principe,nõ põt extra territorium officis cõficere instrumẽtũ.in l.ex preterito.nu.1.ff.de notari.ab

5 Notarius an possit instrumentum scribere per alium.vi.de.ff. nu.9.in authb.de instru.cau. 35

5 Notariꝰ dz esse rogatꝰ de instrũ, qõ fact.in auth.ꝺ tabellionib

Notarius non delegat instrumenti confessionem.ibi.nu.1.

4 Notarius connumeratur in numero trium testium.in auth.de nouo iure.nu.2.C.si cer.pet. 145

5 Notarius qui rogatus scripsit protocollem ,sed non recitauit eis partibus an valeat.in l.illud.nu.1.in authb.de tabel. 25

3 Notarius si dicat presentibꝰ testibus,& testes dicãt ꝙ nihil intellexerunt an valeat instrũ.in l.coram titio.nu.1.ff.de verbo.signi.

4 Notarius scribens contractum illicitum qua pena puniatur.in omnem.nu.4.C.de pcti.bono.lib.x. 37

3 Notarius si conficit instrumentum per verba obscura.& non intelligibilia;non valet.in l.quicquid.nu.1.ff.de verbo.oblig. 247

4 Notarius in instrumentis quando debeatur loca testis.in l.hac sultissima.nu.3.C.qui testa.face.poss. 28

3 Notarius qui tenet registrũ, quando creditores mittuntur in possessionem bonorum.põt cogi ad hoc edere creditoribus,quantum ad eorum interesse.in l.fi.nu.2.ff.de ho.aut.iudi.pol. 15

Notariꝰ tenet parti dicẽtis amissse instrũ põt cogi referre & rat se calumnie causa non petere:qõ punum perdiderit.ibi.nu.

3 Notarius quando possit corrigere errorem sum.in l.si librarius nu.1.ff.de regulis iur. 42

Notarius qui errauit in appositione diei,qz vnam pro alia apposuit talem errorem non corrigit,nisi de erroze constet.ibi.nu.5.
Notarius qñ erratum in eo,q̃ pertinet ad partem,potest illud in contimenti corrigere:alias non,nisi de eo de erroze.ibi.nu.8.
Notarius quando est persona suspecta non retinet penes se exigi nale.ibi.nu.11.
4 Notarius non matriculatus si conficit instrumenta tenent nõ,obstante statuto,q̃ non descriptus in matricula non conficiat instrumentum.in l.vniuersis.nu.3.C.de decur.lib.x. 388
4 Notarius potest cogi vt iterum faciat instrumẽtum,si primũ quis amiserit.in.l.ij.nu.1.C.de discusso.lib.x. 386
5 Notarius actorum an libro actorum apponere debeat istas solennitates quas apponere teneretur in instrumentis.in aut.vt prepo.no.impe.nu.2. 27
3 Notarius quando possit petere,q̃ sibi permittatur addere,vel detrahere instrumento,vel vt testes examinẽtur,qualiter factũ fuerit.in.l.ſi.nu.6.ff.de tabu.exhiben. 164
3 Notarius tenetur parti,quando ex eo quod omisit in instrumẽto, quis est damnificatus.in.l.ſi.nu.7.ff.de tabul.exhi. 164
Notarius quando reddit instrumentum ei ad cuius petitionẽ cõfecit,an aduersarius citari debeat.ibi.nu.8.
3 Notarius potest conficere instrumentum in quo ipse alteri obligetur.in l.impuberem.§.qui autem.nu.2.ff.de fall,. 407
3 Notarius cõstituens aliquẽ procuratorẽ,põt ipsemet instrumentũ conficere z probabit,non tamẽ procurator releuabitur ab onere satisdationis.in.l.ſeruus,nu.1.ff.de ſtipu.ſeruo. 275
1 Notarius tenetur edere creditoribus transactionem factã super testamento inter legitimum z heredem scriptum.in l.cõtrouersia. nu.13.ff.de transac. 114
3 Notarius quando ſtipulatur nomine alieno,debet dicere,promittis mihi notario tanquam publice persone ſtipulãti nomine z vice omnium.in.l.ſi papillus.nu.4.ff.rem pupil.fal.fore 321
Notarius presumitur ſtipulari tanq̃ publica persona,z omnium quorum interest.ibi.
4 Notarius ſi in instrumento dicat pro centũ florenis sibi datis,z solutis zc.ſi postea probetur,q̃ illo tempore non interuenit numeratio,an instrm sit falsum.nu.1.ſi non ſinguli.nu.4.C.ſi cer.pe. 145
1 Notarius dz esse rogatus de cõtẽtis in instro,z an presumatur rogatus in.l.ſi quis.in repe.§.ſi initium.nu.29.ff.de eden. 90
Notarius asserẽs in principio libri se fuisse rogatũ de instro.an intelligatur etiã rogatus quo ad sequẽtia instra.ibi.nu.30.33
Notarius q̃ plurib⁹ ac multis instrumẽtis sit rogatus z ea instrumẽta in diuersis foliis prout scripserat.absq; tñ signo tabellionatus,habeat.ſi ea omnia in capsa apposuit.z figillauit cum apositione signi,q̃ dicens se de omnibus fuisse rogatum:sed q̃ impeditus non potuit extendere.nec signum apponere,nihilominus talia instrumenta sunt publica z valent.ibi.nu.34.
3 Notarius potest scribere instrumentum in tabulis de cera,vel de ligno z facit fidem.in.l.qui tabulas.nu.1.ff.de fur. 3
4 Notarius quando inuitus potest rogari de instrumẽtis.in.l.j.nu.1.C.de tabula. 398
4 Notarius non habet necesse mittere in quinterno accusationẽ super qua non debet procedi.in.l.ſi.nu.3.C.vt nec prima. 90
6 Notarius ductus erroze in cõficiendo instrumẽto omittit quid de solennitate,vel diem,post per aliquod spatium recordatur de die, an possit illam apponere.conſi.cxcvij.nu.2.lib.j. 66
3 Notarius latinus qualiter conficiet instrumentum inter teutonicos.in.l.j.§.eadem.nu.3.ff.de ver.obli. 205
4 Notarius omittẽs ponere capitula,z clausulas debitas in instro, cõmittit falsum.in. auf.presbyter.nu.2.C.de epiſc.z cler. 30
4 Notarius expedienda per iudicẽ que possit expedire.in l.ij.nu.14. C.de iure fisci.lib.x. 372
Notari⁹ expedit ea q̃ ſũt volũtarie iurisdictionis ſi sibi cõmittũt.ibi.
4 Notarius non facit fidem,nisi de eo quod rogatur a partibus.in aut.ſi quis.nu.8.C.de eden. 51
Notari⁹ nõ potest esse rogatus nisi de eo,q̃ faciũt partes.ibi.nu.9.
4 Notarius qui emit officium scribẽdi,ad certum banchum per certum tempus,ficut sentit commoda,ſta z incommoda.in.l.vnica.§. ſed ne tantum.nu.1.C.de collegia.lib.xj. 405
3 Notarius ſi dicit,rogatus scripſi vel publicaui,presumitur rogatus.in.l.ſciendum.nu.11.ff.de verb.obli. 217
Notari⁹ lz nõ dicat iter fui tñ qñ publicauit ꝑsumit̃ ꝑſitia.ibi.n.16.
4 Notarius creatus ab vna ciuitate potest vbiq; conficere instrumẽta in.l.j.nu.1.C.de emanci.libe. 357
5 Notarius cõficiens instrumẽta super alienatiõe rerũ eccleſie,perpetuo exilio dãnatur.in.aut.de non alie,aut permu.nu.3. 12
Notari⁹ deliquẽs in officio an phibeat illõ ꝑpetuo exercere.ibi.
1 Notarius pro imbzenatura instrumẽti,z extentione licite accipit pecuniam.in l.argentarius.nu.2.ff.de eden. 92
Notarius petit officio iudicis vt ſibi ſalarium restituatur.ibi.nu.3.
Notarius ſi in protocollo dicit talis vendit tali pro tali pretio presentibus testibus zc.ali⁹ notarius extrahens illam imbzenaturã potest illam complere z extendere iuxta consuet.ibi.
1 Notarius dz ponere in instrumẽto nomen contrahẽtiũ nouũ z vetus item cognomina.in.j.conſti.ffozum.§ nos vero.nu.1. 4
3 Notarius occupatus commisit alĩ⁹ad scribendũ instrumentũ in subscriptiõe dicit que supza scripta sunt inter talem z talem.in l.diuus.§.item senatus.nu.2.ff.de falcis. 405
Notarius quando mſine instrumenti facit vnam subscriptionẽ dicendo q̃ supza rasum vel cãcellatũ est zc.debet facere subscriptionem superiorem.ibi.nu.4.
5 Notarius postq̃ dedit copiã iſtri parti,illi nõ põt aliqd addere vel minuere ſine superioris authoritate.in auf.de equal.do.nu.5.50
1 Notarius recipiẽs ſtipulationẽ pro alio,debet dicere mihi notario ſtipulãti pro Titio.in.l.nec ei.§.eozũ nu.1.ff.de adop. 30
Notarius ſtipulãdo alteri obligationem acquirit,z etiam ex cõtractu de iuregentium.ibi.nu.2.z 4.
5 Notari⁹ qui ſtipulatus est alteri,ſi ille ſibi nõ vult acquiri,nec ipſe agere poterit.ibi.nu.5.
Notarius creatus ex forma ſtatuti ciuitatis extra territoriũ illius ciuitatis non conficit instrumenta.ibi.nu.7.
4 Notari⁹ principis dicitur habere dignitatem.in.l.vna..nu.3.C.de manda.princi. 36
5 Notarius ſuspectus partibus nõ dz dari ad recipiendũ testes.l.§ z hoc sepe.nu.8.in aut.de trien.z ſemiſ. 20
4 Notarius non dat dilationes,nec testes recipit etiã iudice delegate.in l.ij.nu.17.C.iure fiſci.lib.x. 372
2 Notarius cogit publicare primũ testm̃.lz reuocatũ:z nõ põt illud lacerare ad petitiõem teſtatoris:z lz teſtator cãcellet,nõ tñ dz dare copiam.in.l.ij.§.ſi plura.nu.1.ff.quemad.testa ape. 209
5 Notarius an possit apponere diem cõſulẽ,z locũ,ſi in instrumento non reperitur.in auth.vt prepo.no.impe.nu.14. 27
2 Notarius qualiter scribere debeat additionẽ factã p mutum.l.mutum.n.2.ff.de acqui.here. 196
Notarius non dz necesse ſcribere omnia verba,z actus cõtrahẽtiũ sed ſufficit q̃ ſcribat effectũ iuris.ibi.
1 Notarius qui alias fecit instrumẽtum falsum.an possit instrumẽta conficere.in.l.ſi quis.§.cogentur.nu.2.ff.de cde. 86
Notario ſuccedẽti alteri notario dz cõmiſſum a lege vt instrumẽta notarij defuncti extrahat.ibi.nu.3.
3 Notarius ſi ſit condẽnatus de falſo non preiudicat dño ad quẽ pertinet instrumentum.in.l.denunciaſſe.§.queritur.nu.3.ff.ad l.Jul. de adulte. 394
1 Notarius creatus ab alio,q̃ a principe,nõ põt extra territoriũ cõficere inſtrumẽta:tamen in territorio confecta vbiq; valẽt.in l.j.n.2.ff.de offi.procon.z lega. 42
1 Notarius valde caulosus,vel alias rixosus,vel potens nõ est idoneus fideiussor.in l.ij.nu.2.ff.qui ſatiſ.cog. 72
2 Notarius q dz cõficere inſtrm̃ dictamẽ ſapiẽtis,ſub quo die debeat ponere dictamẽ,an confecti instrumẽti,an dictaminis.l illa inſtitutio.nu.6.ff.de here.inſtit. 141
4 Notarius ſi omiſit ſcribere,z pars ex eo dãnificat:datur in ipſum actio.in l.ſi.nu.1.C.de magiſtra.conue. 221
2 Notari⁹ conſtituẽdo ꝓcuratorẽ ſi ſcribit inſtrumentũ manu ſua,z ꝑmittat ſibi ꝑſpi ſtipulanti nomine eozũ zc.q̃ nõ poſſit.in l.pupill⁹. §.item ipſe.nu.2.ff.de autho.tut.z cura. 78
4 Notari⁹ actorũ ſi fiat notarius priorũ ciuitatis,nõ ꝓpterea dſinit eſſe notarius actorũ.in l.exceptores.nu.1.C.de nume.lib.xij. 430
1 Notarius potest legare rões,z procolla,z etiã vinus alĩs dare.l l. quedam.§.nihil interest.nu.3.ff.de eden. 92
Notarius impeditus potest facere,vt alius ſumat inſtrumentũ de protocollis ſuis.ibi.nu.4.
1 Notarius ſi in nota inſtrumẽti apposuit diem,z conſulẽ,z postea i inſtrumẽto nõ apposuit,videt dies repetita.in l.ſi quis.i repe.§.ſi initium.nu.2.ff.de eden. 88
Notarius ſi ponit principio contractus i nõle,z non plus,tñ contractus tenet,z dicitur facta inuocatio.ibi.nu.8.
Notarius in principio libri dixit in vno contractu die ſcõ mẽſis Januarij.postea in ſequẽti contractu dixit die z demiſit ſpatiũ numeri.z postea ſequitur menſis Februarij nõ videt repetit⁹ dies. ibid.nu.24. 89
Quid ſi non exprimatur menſis,ibi.
2 Notarius quando possit ſcribere commiſſiõem ſibi factã a iudice. in l.ex ſententia.nu.3.ff.de teſta.tute. 57
3 Notarius ſi rogauit inſtrumẽtum p eo,cui ipſe postea ſucceſſit,illo põt vti z illud conficere.in l.ō eo.§.illud cõſtat.n.1.ff.ō falſis. 405
4 Notarius z argentarius ſi eis mãdat,q̃ cõficiat inſtrumenta,vel rationes,magis neceſſitate officij id faciũt quã virtute mãdati.in l.j.nu.8.C.de eden. 46
3 Notarius ſi ſcribat inſtrm̃,qõ pertinet ad eũ,z ad alium,vl ad com

modum suum ꝛ alteriue, in sit illi standū: ꝛ quid si notarius scribat se ꝛ aliū obligatos insolidum, an huic instrumēto credat. l. si filius §. sequēs questio. nu. 11. ff. de falsis. 405
Notarius remotus ab officio pōt vetera instrumēta aute remotionem per eum confecta, publicare, ꝛ perficere. in repet. l. Barbarius. nu. 16. ff. de offi. pret. 40
Notarius pendente iudicio de falso, poterit instrumenta cōficere, īo honestius faciat, si se abstineat. bi. nu. 17.
Notarius dicens se errasse in eo qō pertinet ad partē, an ꝛ qñ possit se corrigere. consi. cxvii. nu. 3. lib. i. 68
Notarij error an possit sufficienter probari ex ostēsione protocolli ꝛ originalis. ibi. nu. 4.
Notarius christianus conficiens instrumentum inter iudeos invocat nomen Jesu Christi. in prohem. ffozū. nu. 2. 2
Notarius si in cōfectione instrumēti omisit diem. ꝛ cōsulē, qñ illud possit apponere. in. l. imperator. nu. 3. ff. de statu homi. 26
Notarius qñ nō pōt corrigere errorē suū tenet parti lese. in. nu. 4.
Notarius an ex suis stipulationib⁹ omnib⁹ acquirat. in. l. generali. nu. 8. C. de tabu. lib. x. 308
Notarius excusat̄ a confectione instrumentorū, ꝓpter multitudinē contractuū. l. unica. §. seruꝰ. nu. 3. ff. fur. aduer. nau 350
Notarius conficiens instrumēta an debeat ponere clausulas cōsuetas. in. l. si prius. §. plantius. nu. 1. ff. de aqua plu. arcen 54
Notarius qui plura instrumēta facit, ꝛ solutionē recepit, an ex hoc probetur notarius. in. l. herēnius. nu. 1. ff. de decu. 472
Notariatus semel cōdēnat⁹ de falso instō nō pōt de cetero officiū notarius exercere. in. l. si aliquid. n. 1. C. de suscep. lib. x. 398
Notarius condēnatus de falso ex alia cā ꝙ falsitatis cōmisse in notariatu an possit instrumēta conficere. ibi. nu. 2.
Notarius effectus infamis nō potest testificari sup scriptura ipsi⁹ instrumenti, qō negatur manu sua confectū. in §. sed ꝛ si. nu. 15. in aut. de instru. cau. 36
Notarius qui in actis dixit talis confessus est sponte, licet confessus in tortura. non est falsarius. in. l. j. §. si quis vitro. nume. 7. ff. de questio. 418
Notari⁹ cōficies instrm inter. indeū. ꝛ christianū. vel inter iudeos invocādo nomē Jesu xpi. instrm valet in rub. nu. 4. de op. no. nun. 2
Qué non esse notariū ꝓbare debet opponēs. in. l. generali. n. 4. C. de tabul. lib. x. 398
Notarius debet esse liber homo, tamē dicitur seruus publicus. ibi. numero. 5. ꝛ 8.
Notarius rogās instrumentum, qō sciebat se rogare nō posse, tenetur pati ad interesse. ibi. nu. 6.
Notarius cogitur ad exhibitionem protocollorū. in authē. de tabel. nume. 10. 26
Notarius dꝫ dare copiā instrumēti in quo habeo obligatū nomen debitoris. in l. aristo. nu. 3. ff. de iure delib. 180
Notarius qui confecit instrm falsum: ꝙ ꝓpter aliud vitiū erat nullum an possit de falso puniri. in. l. si quis legatū nu. 2. ff. de fal. 404
Notarij protocollo statur qñ est varietas iter ptocollū ꝛ instrm datum parti. in. l. si quis. §. prætor ait. nu. 3. ff. de eden. 90
Notarius qui petit examinari testes, vt possit esse certus an fuerit rogatus de aliquo actu non auditur. ibi. nu. 4.
Notarij qui faciūt instra illicita sunt ab officio removendi. in l. iubemus. §. sane si hoc. nu. 3. C. de sacrosan. eccle. 24
Notarij apponūt instrumētis dedit, cessit, ꝛ concessit ꝛc. vt cōpetāt actiones vtiles ꝛ directe. in. l. j. nu. 10. 225. C. de act. ꝛ obli. 348
Notarij qñ restituūt libros officialibus cōis. vt assignēt successoribus, debēt chartas ubi sunt testes non publicati, si gillare. in. l. solā, in ꝟ. lec. nu. 12. C. de testi. 163
Notar⁹ ꝓsentia an ꝓsumat̄ fuisse in confectione instrumenti. si in subscriptione dicit solum se subscripsisse, ꝛ publicasse. in authē. de tabel. nu. 7. 26
Notarij dicto statur sup scriptura, ꝙ fuerit ipsum cōfecta, qñ de hoc dubitatur. in. l. si quis decurio. nu. 1. C. de fal. 366
Notarij q̄ iura scire debuerēt. in. l. gñali. nu. 11. C. de tab. lib. x. 398
Notarij ipsi debēt dare copiam partibus. in. l. precimus. §. in. bis autem. nu. 2. C. de appel. 322
Notarij possunt esse procuratores. in. l. filiusfam illa. §. veterani. numer. 1. ff. de procura. 122
Notarij i renūtiatione novarū cōstitutionū, dū ponū t, ꝛ bñficio de fideiussorib⁹ faciunt. ad euitandā difficultatē an duo rei videant̄ iuicē fideiubere. l. si ex duob⁹. §. fi. a titio. n. 4. ff. de duo. reis. 270
Notarij qui seruiūt ad officiū cū ꝓsona non ten⁹tur sustinere onera cōmunis. in. l. ꝓcepit. nu. 3. C. de cano. l. argi. lib. x. 384
Notarij deputati ad causas ciuiles non possunt scribere acta criminalia in. l. duos. nume. 2. C. de iusp. lib. x. 398
Notario nō interdicit offiū ob delictū cōmissum extra officiū notariatus. in. l. tutor. §. nunc videam⁹. nu. 1. ff. de suspe. tuto 81
Notarius actorum potest dari certa forma in exactionib⁹ fidei p editione actorū. in. l. in sacris. nu. 1. C. de probt. lib. xii. 424
Notario attestāti ō aliqua cancellatione, vel suprascriptione credi tur. in. l. j. §. si rose. nu. 3. ff. de bono. pos. sm tabu. 425
Note significatiue numeri ponte in instrumēto qñ instrumētū vitiēt. in. l. quoties. §. sed si. n. 4. ff. de ber. auth. 36
Notio ꝛ inrisdictio qūo differāt. in. l. ait prætor. nu. 3. ff. de re iud. 62
Notoria non indiget ꝓbatione. in. l. si vero ꝓpter qualitatē. nu. 1. ff. qui satisdare cog. 73
Notorium dicitur qō est omnibus notum. ibi. nu. 4.
Notoria non dicunt ea que sunt facti trāsēntis si pmanēte. ibi.
Notorij ꝛ sīa an pariterē. in. l. emptorē. nu. 3. ff. de act. emp. 101
Notorij quid sit, ꝛ quid manifestū: ꝛ in quo differāt. l. interpretes. nu. 2. de reli. ꝛ sump. fune.
Notorij in quibus casibus probari debeat. ibi. nu. 8. 219
Quod dicitur de notor⁹ an habeat locū in cōtractibus fiscī. in minibus. ibi. nu. 12.
Notorij dicit qō ḥz causam permanentē. in. l. ab aculeatore. nu. 3. ff. ad Turpil. 43
Notorij inductum per sniam non ḥz effectum notorij. nisi adhibetur ad eū finem ad quez fuit sententiatū. in repe. l. ij. nu. 22. ff. de in ius voc. non ier. 138
Notorij habet vim sententie, in lectis fustiū. nu. 1. ff. de bis qui infamia. 64
Notorij ꝙ quis non sit soluendo ꝓbatur per libri estimi. l. qui stipulatus. nu. 3. ff. de verb. oblig. 121
Novi⁹ ex reis debendi qñ ꝓsit alijs. q d i reo credendi. l. authē. hoc ita. n. 53. C. de duo reis stipulan. 252
Novatio facta per delegationē per vnū ex reis credēdi vel debendi quando alijs prosit vel nocear. ibi. nu. 55. 354
In novatione que, olim fiebat per stipulationem penalē ab ereti nil innovatur. in. l. predia. nu. 6. ff. de actio. empt. 395
Quis an possit in se iudiciū suscipere animo nonādi inuito actore in. §. si vero. nu. 6. in aut. vt omnes obe. ind. 37
An pena vel mora precedēs videat repetita i obligatiōe novāte in. l. si stichum. nu. 1. ff. de nova. 295
An ex stipulatione novante obligationez i diem statim agi possit. in d. l. si stichum. §. legata. nu. 1.
Novatiōe facta an ꝑma obligatio tollat ipso iure vel ope exceptionis. in. l. Valerianus. nu. 2. ff. de ꝓtect. stip. 339
Novatio qualiter ꝛ qñ ꝓsumatur, tam in stipulationib⁹ ꝓpriis quam conuentionalibus. ibi. nu. 3.
Novatio ꝙ fiat ope exceptionis si promitto tibi dare decē in foro Augusti. ibi. nu. 4.
Novatio non ḥz facta si post datos fideiussores alios debitor obligatio sit novata ꝛ de ea facta mentio. ibi. nu. 5.
Novatio q̄ fiat per litis contestationē. in. l. aliā. n. 1. ff. de nova. 297
Et an ꝓuilegia ꝓme actionis intelligant̄ repetita stipulatiōe novante. ibi. nu. 3.
Novatio qñ locū habeat: ꝛ in eius materia tria ꝛ cōsideratiōes. l. qui vsumfructū. nu. 1. ff. de verb. oblig. 28
Novatio ā ꝛ quo iure inducat qñ ꝓma ꝛ scōa stipulatio est ꝓpter principalis. in. l. ita stipulatus. nu. 30. ff. de ver. obli. 33
Novatio precedentis obligationis pōt fieri nedum ꝑ stipulationē sed etiam per alium contractū. in. l. j. nu. 1. ff. de nova 293
Novatio que olim fiebat ꝑ litis cōtestationē ua eius bodie tollit est immutatū. in. l. solutionem. nu. 8. ff. de solu. 240
Novatio qñ sit ꝓ susceptione: iudicij qs iurabit de calūnia. nu. 2
Novatio tollit ꝓcedētem obligationē ipso iure: ꝛ idem dicitur. in. l. si cum dotem. §. si mulier. nu. 7. ff. sol. mar. 96
Novatio que inducitur per appositionem pene nō impetrāda ꝓpter more. ite. lige ō quasi novatione. in. l. si insulā. nume. 3. ff. de verb. oblig. 219
Novatio bodie fit ope exceptionis vbicūq; olim fiebat tacite ipso res. nu. 1. ff. de nova. 294
Novatio qualiter tacite fiat. ibi. nu. 3.
Quod venit in officio iudicis potest i novationē deduci. l. quo nu. 2. ff. de nova. 297
Novatio non ꝓsumit̄ qñ ꝛ ea stipulatio cōtinet aliud qñ ꝓsumatur. in. l. fundum. nu. 2. ff. eo. 297
Novatio non fit bodie nisi ex ꝓsse agat. l. certi condic. §. finimos. nu. 1. ff. si cer. peta. 251
Novatio ḥz non fiat per sniam tū adiicitur noua forma in lauperto. nu. 1. ff. de fon. instru. 310
Novatis contractus ꝓcedētis qñ dicat facta ꝑ stipulationē falsoquentem. in. l. singularia. nu. 2. ff. si cer. pet. 255
Novatio tribus modis sumitur: ꝛ qui sint. in. l. si. nu. 4. C. de vsu. rei iudic. 316
Novatio ꝓsumitur qñ primo stipulos iter sōs actū. in. l. si ꝓpilius. §. qui actum. nu. 1. ff. de nova. 293

3 Nouatio q̄ etiam olim non p̄sumebatur quādo aliquid addebatur prime obligationi vt magis esset cautum de pri.n.in l.si se.§. si ex conuentione.nu.2.ff.de re iudi. 431

2 **Nouerca** non cogitur stare cū p̄uigni.in l.si discepetur nu.1.vbi pupil.edu.vel mo.debe. 86

4 **Nouitius** dicitur qui non stetit anno.in l.interdū.§. quoties.nu.1.ff.de publi.& recti. 63

3 **Nouum** opus causa damni infecti repellendi potest nūtiari & ille d3 parere ne immineat periculum in.l.j.§.si quis edificium.nu.1.ff.de ope.no.nun. 8

Nouum opus potest reficienti nuntiari.ibi.nu.2.

5 **Nudus** minister cauet nuda cautione.in.§.si quis.nu.3.in auth.de here.& falci. 2

3 **Nullitas** & iniustitia in appellatione q̄ simul prosequi possint.in.l.si exp̄ssim.nu.7.ff.de app.444

Causa nullitatis decerta q̄ officium primi iudicis nō impedit in executione prime sententie.ibi.nu.11.

De nullitate cognoscitur duobus modis.ibi.nu.12.

Offi io iudicis agit q̄ principaliter agit de nullitate.ibi.nu.13.

Cora q̄ iudice agit bñ principaliter agit de nullitate agit.ib.n.14.

Causa nullitatis si est prosequta ab eo qui causam nullitatis & appellationis simul proposuit & in ea succubuit:an possit appellationem prosequi.ibi.nu.16.

4 **Numeratio** postea facta per creditorē an tollat exceptionem fidefussoris.in.l.tam mandatoi.nu.2.C.de non nume.pecu. 181

1 Ex numeratione alteri per alterum queritur:& quare.in l.certi cōdictio.§.si numos.nu.3.ff.si cer.pet. 253

3 Numeratio nō reqrit vbi acceptilatio interpōit:& ei nō pōt opponi exceptio nō numerate pecunie.l.l.si accepto.n.1.ff.de acce. 317

1 Nūeratio si est facta nomine meo & stipulor nomine meo an actio oriatur ex stipulatione vel numeratione.in l.certi cōdictio.§.si nomoa.nu.5.ff.si cer.pet. 253

3 Numeratio facta ante vel post stipulationem in dubio videtur facta causa implende stipulationis.in.l.si ita fuero stipulatus.§.cum pecuniam.nu.3.ff.de noua. 294

Si dixi me stipulaturum & numero & postea non stipulor ex numeratione nascitur actio.ibi.nu.4.

6 Numerus quātitatis qui dē reperiturin duob⁹ diuersis dispositionibus factis:& inter eosdē p̄sonas intelligatur de diuersis quātitatibus:& nō de vna:& eadem.consi.xxi.n.2.lib.ij. 82

3 Numeratio probatur ex verbis in instrumento appositis:cum dicitur receptisse &c.& stipulationem subsequtā inutilem tamen.in l.si ita stipularus.§.Chrysogonus.nu.3.ff.de verb.obli. 258

1 **Numi** sunt inducti de iure gentium non ciuili.in.l.j.nu.2.ff. de contraben.emp. 384

1 Numi cadant in obligationem.in.l.cum tabernam.§.creditor.nu. l.ff.de pigno. 413

4 **Numisma** debet habere p̄incip̄is imaginem.in rubr. nu.3.C.de vete.numisma.lib.xj.nu.11. 31

Numisma & solidus aureus idem sunt.ibi.nu.1.

3 **Nuntiatio** qō fiat iudici satis est q̄ propter loci distantiā nō pōt p nūtiationē factā in ope esse2 solutū nūtiāti.in.l.de pupillo.§.si quis.nu.29.ff.de ope.no.nun. 12

Nuntium habere potuisse debet probare ille qui dicit qō potuerit habere idoneum & de facili.ibi.nu.30.

Nuntiatio potest fieri etiam quando nullus est in loco & ligat domum a tempore scientie.ibid.nu.32.

3 Nuntians nomine alieno debet dicere & ostendere se procuratorē. in.l.j.§.nunciatio.nu.10.ff.de ope.no.nun. 5

Nūtians simpliciter vt puta ¶Petrus nūtiauit:dicitur ppria noie nūtiare nisi q̄ act⁹ pōt tm̄ ad dōm ptinere:& ille cū quo actus gerit hoc scit & illo p̄curatorē:q̄ tūc p̄curatorio noie.ibi.n.13.& 15.

Nuntiās apposito nomine officij vt puta ¶Petrus procurator constituetur procuratorio nomine facere.ibi.nu.14.

Nūtiatio facta noie alieno si nō dicit nūtiās p̄curatorio noie nō tz nisi ille cui fit nūtiatio sciat nūtiārē p̄curatorē:q̄ tūc tz.ibi.nu.16.

Nūtiatio ēt q̄ est necesse adire p̄torē pōt fieri die feriato.ibi.nu.9.

Nuntiationis remissio quando possit peti die feriata vbi qō p̄stita datione posset peti qō necessitas subest.ibi.nu.26.& 29. 6

Nūtiatio q̄ fit cā dādi infecti vel dān repellēdi p̄secutio & remissio pōt fieri die feriata:dē q̄ cā publici iuris cōseruādi.ibi.nu.27. 3

Nuntiatio facta causa iuris nostri conseruandi si fit propter necessitatem prosecutio potest fieri die feriata:& ibi q̄ non.ibi.nu.28. 3

3 Nūtiatio facta ēi q̄ nemo sit I loco p̄dicat dūmō veniat in notitiā dñi edificātis:l.de pupillo.§.nūciationē.n.3.ff.de ope.no.nun.11.

Nuntiare fabris an sufficiat vt factum post nuntiationem destruatur.ibi.nu.4.

Nuntiationem,contemnens in expensis conuenitur.ibi.

Nuntiatio facta procuratori generali nocet domino.ibi.nu.6.

Nūtiatio facta vni ex socijs nō p̄iudicat alteri quo ad impētas sed quo ad demolitionē fiendo.l.de pupillo.§.si plurib⁹.n.1.ff.eo.ti.

Nūtiato de qua.in l.p̄edicta ōz in rē & vni facta oib⁹ p̄iudicat: illa de qua.in l.j.§.penul.ff.de ven.inspi.est ip̄sonam:ideo oibus fit.ibi.nu.2.

Nuntiatio facta ab vno ex socijs qñ prosit alijs:& ibi qñ omnes habent ius prohibendi.ibi.nu.4.

3 Plures adm ēttur ad nūtiandū nouū opus quādo p̄tendūt priuatū interesse:secus si publicū:q̄ eligit idoneos.in.l.in publicali.§. si publico.nu.2.ff.de ope.no.nun. 10

Nuntians edificans in loco publico pōt nūtiare nomine reipublice & cangē de pupillo.ibi.nu.6.

Nuntiationē septem vnū contra edificātem in loco publico nō potest alius prosequi sed assistere sic vbi.nu.7.

3 Nuntiatio noui operis sperni pōt q̄ certū est nūtiātem nō habere ius nuntiandi.in l.j.nu.6.ff.de ope.no.nun. 3

Nuntiatio incongrue & inepte facta spernitur.ibi.nu.7.

Causa in renūtiatione ōz exprimi si petatur.ibi.nu.6.

Nuntiationē non habere ius nuntiandi nouū opus qualiter possit esse certum.ibi.nu.8.

Causa coram p̄tore in nuntiatione exprimitur non in ipso actu nuntiandi.ibi.nu.9.

¶Pars qui nuntiat si dicat nescio cām quare me impedias libēter scirem:dicitur petere cām nūtiatione inseri debere.ibi.nu.11.

Causa i nunciatione exprimēda est:ēt si operarū petāt.ibi.nu.12.

Causa q̄ exprimat in ipsa nūtiatione peti ōz in ipso actu nuntiādi vel ēt post trahēdo nūtiātē ad iudicū & iurādo de calūnia.ibi.n.13.

Non sufficit cām in quez exprimere in nuntiatiōe sed ōz esse certa alias sperni,potest.ibi.nu.14.

Qñ sufficiat q̄ dicat nūtio qz edificas cōtra seruitutez domui mee debitā vel in solo meo,vbi qō sufficit qñ ex edificio causaret p̄iudicium vendicationi seruitutis vel dominij.ibi.nu.15.

Vel qñ esset manifestū nuntiātē esse i possessiōe vel quasi:alias nō sed deberet dicere si esse in possessione vel quasi.ibi.

Defectio exp̄ssiōis cāe i nūtiatiōe si est inepta sperni pt.ibi.nu.16.

Nūtiatiōis cā qñ sit p̄bāda in prosecutione nūtiatiōis.ibi.nu.17.

Nūtiatiōis ipsecutiōe nō pt plequi alia cā q̄ exp̄ssa.ibi.nu.18.

Nūtiatiōis remissio triplex:qz quedā ab hoie:quedā a lege:& quedam a iudice.ibi.nu.21.

Nuntiatio cōmitti ōz per p̄torem ad partis istantiā.in.l.de pupillo.§.meminisse.nu.1.ff.de ope.no.nun. 13

Nuntiatio pactū lapilli fit faciēdo lapillū in opere dicendo imp̄sonaliter verbis apta ad nuntiationem.ibi.nu.2.

Nūtiatio simplici verbo qñ fit ōz ipersonaliter cōcipi respectu eiq̄ nūtiat,& verba debēt referri ad eos qui sunt in opere.ibi.nu.3.

3 Nuntiatio omnis seu protestatio que cōsistit in mera & simplici voluntate finitur morte sicut mandatū.in l.non solū.§.morte eius.nu.1.ff.de ope.no.nun. 17

3 Nuntiationis vim ht iter arripere ad iudicem cām nūtiādi.in.l.de pupillo.§.si quis.nu.28.ff.de ope.no.nun. 12

3 Nuntiatio extinguitur si nūtians efficitur furiosus.in.l.nō solum.§. morte eius nu.4.ff.de ope.no.nun. 17

Nūtiatio facta pro me meisq̄ liberis morte nō extinguit.ibi.n.5.

Nūtiatio trāsit etiā pro futuro opere precedētibus connexo ita q̄ parū de opere fuit factū in vita defuncti:post mortē vero fuit perfectū & sic totum destruitur.ibi.nu.6.

Nō quare ex parte eius cui nūtiat nūtiatione finit morte ibi.n.7.

Nuntiari q̄ possit iterū nūtiatione morte finita.ibi.nu.9.

3 Edificās partē post nūtiationē & ante p̄stitā satisdationem,& post satisdationem p̄stitā etiā edificat an totū debeat demoliri.l.iti pulatio.§.si quis autem.nu.1.ff.de ope.no.nun. 27

3 Nuntiatio cā dāni infecti facta nō remittitur ex satisdatione p̄stita de opere demoliendo nisi etiā satisdet de dāno infecto.in.l.de pupillo.§.his cui.nu.2.ff.de ope.no.nun. 14

3 Nūtiatio operis ht vim cuiusdā p̄curatoris seu sitationis ad iudicium.in.l.de pupillo.§.si quis.nu.2.& 25.ff.de ope.no.nun. 11

Nuntiatio in opere extraiudicū fieri ōz iudici edificāti.ibi.nu.4.

3 Nuntiatio q̄ fiat per verbum nuntio,vel prohibeo sufficit.in.l.si p̄curator.nume.1.ff.de ope.no.nun. 25

3 Nuntiatio ht fiat p officiū iudicis:cū nō tollit spacio xx.annoz.in l.p̄etor.ait.§.hoc interdictū cessat,nu.1.ff.de ope.no.nun, 26

3 Nuntiatio facta per pupillū carentē tutore ōz de equitate.in l.de pupillo.nu.4.ff.de ope.no.nun. 10

3 Nūtiatio noui operis qñ interrumpat p̄scriptionē.in l.alienam' nu.2.ff.pro emp. 127

3 Nūtiatio vt spernatur quando mora est periculū allatura:de quo periculo intelligatur.in.l.de pupillo.§.si quis tibi nos numer.4.ff.de oper.noui.nuntia. 13

Nuntiatio etiā sperni pōt si grande dānū versetur respectu eius cui fit nuntiatio ex dilatione & dilatione & modicū nuntianti.ibi.nu.5.

5 Nuntiationis noui operis remissio inquantum fiat.in l.j.nu.23.ff. de ope.noui nuntia. 3
Nuntiare opus ⁊ prohibere differunt.ibi.nu.24.
Qualiter succurratur aduersus eū qui nuntiauit iniuste,ibi.nu.26.
3 Nuntiationis forma fienda officiali officio finito propter nouum opus.in l.de pupillo.§.si quis.nu.24.ff.de ope.no.nun. 12
Nuntiatio ꝙ habeat vim citationis.ibi.nu.2.
3 Nuntiatio non datur contra heredē intantum quātū cōtra defunctum.in l.prętor ait.§.hoc interdictum.nu.2.ff.de ope.no.nun.26
3 Nuntiatio spernitur quando nuntiator est in manifesta calumnia. in l.j.§.nunc videamus.nu.2.ff.de ope.no.nun. 8
3 Nuntians causa tuendi ius publicum nuntiat nomine alieno.in l. non solum.§.si cum.nu.1.ff.de ope.no.nun. 15
Nūtiatio noui operis nō dz fieri i psonā iz impersonaliter.ibi.n.2.
Nūtiatio qñ fit in publico rōne iuris priuati an petens remissionez debeat satisdare.⁊ quid quādo publici iuris tuendi cā.ibi.num.4.
3 Si nuntio nouum opus satis est dicere quando nuntiatio fit verbo.in l.de pupillo.§.meminisse.nu.5.ff.de ope.no.nun. 13
In nuntiatione facta verbo non est differentia dicere nūtio vel dicere prohibeo.ibi.nu.6.
Nūtians verbo iz pdat possessionē tū dz interdictū vnde.ibi.nu.7.
Nuntians verbo potest possessionem quam perdit propria authoritate recuperare anteꝙ diuertat ad actus extraneos.ibi.nu.8.
3 Nūtiatio noui operis an fieri debeat in scriptis.remissiue.ibi.n.9.
3 Nūtiari nouū opus qs possit post primā nisi pēdeat stipulatio de noui operis nūt.in l.cū procurator.§.a dño.n.1.ff.de ope.no.nū.20
Per secundā nuntiationē qñ videatur recessam a prima.ibi.nu.2.
1 Nuntiāri mihi aliqd ad mei prętudiciū nō teneor credere nisi reddat me certū instro vel testib⁹.in l.j.nu.1.ff.de eo p quē fac.erit.78
3 Nuntiare nouum opus an possint colonus ⁊ inquilinus.in l.j.§. vsufructuarius.nu.16.ff.de ope.no.nun. 8
3 Quis preferatur in nuntiando an dominus an habens vsile.in l. in prouinciali.§.si ego.nu.5.ff.de ope.no.nun. 10

1 **Nuntius.** qui habuit cōmissionē a iudice citādi ⁊ mortua an possit illam facere.ibi.nu.2.
3 Nuntius ñ mittitur absenti ad iurandū de calumniā vel ad respōdendum debet mitti expensis absentis.in l.prętor ait.§.defēdi.n.5.ff.quibus ex cau.in pos.ea. 150
2 Qualiter debeat convinci ille qui per aliquem nuntium misit pecuniam que est deperdita vel ad debitum,finem non peruenit.in l.suspectum.nu.1.ff.de suspe.tut. 81
1 Nuntius qui primo citauit in causa ipse idem debet in tota causa citare ⁊ non alius.in l.j.nu.5.ff.de offi.consu. 37
Nūtius deputatus ad vnū banchū nō dz apud alīū citari.ibi.nu.6,
3 Nūti⁹ ꝙ qs possit eē re sua.in l.cū q.§.si epistola.nu.1.ff.ō fur.337
1 Nuntius an possit interuenire in iudiciis.in l.nec quicquam.in re pe.§.vbi decretum.nu.7.ff.de offi.procon.⁊ leg. 44
1 Nuntius qñ constituit ꝙ conferat verba in persona dñi ⁊ dño acquirit directo,in l.qui autem.§.constituere.nu.2.ff.de consti.pec. 322
Nuntius ꝙ sit quoddam organum quo mediante vox vnius vadit ad alium.ibi.nu.3.
Nuntius priuati nunq̄ potest esse generalis.ibi.nu.4.
Factum a nuntio an possit validari ratihabitione.ibi.nu.6.
Nuntiꝰ persona debet esse idonea.ibi.nu.7.
1 Nuntius cōis si dat dānū ex precepto superioris superior tempore syndicatus punitur.in l.liber homo.nu.1.ff.ad leg.aquil. 229
2 Nuntius quomodo referat quando citatio est facta ad domum.in l.j.§.permittit.nu.4.ff.de lib.agno. 43
1 Nuntius non potest constitui generaliter sed specialiter constituitur.in l.si pupilli.§.item si.nu.4.ff.de neg.gestis. 135
3 Nuntius ꝙ possit constitui in re propria.in l.iuste possidet.nu.2. ff.de acqui.poss. 98
6 Nūtius constituitur a iudice.in cōsti.ad repri.§.per nūtiū.n.1. 134
In famis ⁊ vilis potest hodie esse nuntius.ibi.nu.2.
Nuntius de iure ciuili dz eligi persona diues ⁊ honesta.ibi.nu.3.
Nuntius iurat se facturum officium legaliter.ibi.nu.4.
Nuntius si eligi debet a consilio tunc cōstare debet de eius electione:non si a iudicibus eligitur,ibi,nu.5.
Nuntius non citat sine commissione.ibi.nu.6. 135
Nuntio citanti in prouincia citatus credere debet:secus si citat extra prouinciam.ibid.nu.7.
Nuntio delegati citanti non creditur sine literis.ibid.nu.8.
Nuntio referenti se citasse.⁊ in dependentibus ab eius officio creditur.ibid.nu.10.
6 Nuntio referenti ex iussu iudicis se immisisse quem in possessionem non creditur,consi.ccir.nu.4.lib.j. 69
4 Nuntius sedis apostolice vel principis non creditur nisi habeant literas in.l.vna.nu.2.C.de manda.princi. 26
3 Nūtii facictes falsas relationes qualiter puniātur.in l.Aristeas. §.qui nomine.nu.1.ff.de fal. 407
3 Nuntiꝰ quoq̄ medio fiunt tractatus maleficij puniunt.in l.accusatorum.§.incidit.nu.5.ff.de Turpil. 413
3 Nuntiꝰ relatio satis est ꝙ fiat notario dūmodo postea fiat indicium nec debet fieri iudice sedēte.in l.si finita.§.Iulianus.nu.9. ff.de dam.infect.
Nuntius in re sua quis esse potest.ibi.nu.21. 37
1 Nūtio sine literis credit.l.l.eū qui.§.sed ⁊ si dū.n.4.ff.cōmo.319
Nuntio publico non habēti signū qñ creditur.ibi.nu.5.
Nuntio portanti literas credentiales in quib⁹ creditur.ibi.nu.6. C.de iure fisci.lib.x.
1 Nuntio iurato quomodo ꝙ qñ credatur.in l.j.§.cura carnis.n.2.ff. de offic.prefec.vrb.
3 Nuntio referente an presumātur omnia solēniter acta.in l.credit nu.17.ff.de ver.oblig. 37
1 Nuntio vel officiali iurato creditur.in l.magis puto.§.illud queri. nu.1.ff.de re.eo.qui sub tute. 217
3 Nuntio si est soluēdum tm̄ pro mulario.⁊ ipse elongāt vīā sibi non dz dari nisi tantū quantū cōsecutus esse pro breui viatici illa olim suspecta.in l.veteris.nu.1.ff.de itine.actuque priua. 105
4 Nuntiū pignoranti vltra modum licite resistit pōt.in l.contra.nu. 2.C.de execu.lib.xij. 178
3 Nuntio referēti se aliquē nō inuenisse creditur.in l.j.illa stipulatione.nu.11.ff.de ver.oblig. 439

1 **Uenientes** ad nundinas possunt ibi conueniri in Libres absens.§.pinde.n.3.ff.de indi. 115

4 **Nuptias** incestas cōtrahentes qua pena puniantur.in l. si adulterium.nu.11.ff.de adul. 182

4 Nuptiarum tēpus an intelligatur qñ fit desponsatio an vero coniunctio carnalis.in l.cansimus.nu.1.C.de nup. 358
6 Nuptie possunt cōsistere tempore quo verba preferuntur.in solutionib.questio.xj.nu.1. 201
6 Nuptie inter consobrinos iure ciuili contrahi possunt.iure canonico secus.diff.inter ius cano.85. 119
3 Nuptie possunt contrahi sine solēnitate verborū.in l.nuptias.nu. 1.ff.de reg.iur. 193
4 Nuptie turpes que dicantur.in l.libertum.nu.1.C.de nup. 491

1 **Nurus** appellatione cōtinetur prōnurus.in l.uncos.§. affinitates.nu.2.ff.de postul.and. 201

2 **Nutu** fieri qualiter intelligatur.in l.nutu.numero.1.ff.de legatis.iij. 115

De litera O.

4 **Oblatio** an operet vt pena nō cōmittat.in l.accepta.nu.6.C.de vsufruc. 279
2 Obiatio cadit in rebus mobilibus.in l.si mora.nu.6.ff. soln.matrimo. 187
Oblatio sola qñ sufficiat si dos est in pecunia numerata ⁊ liberat solum casu fortuito,ibi.nu.8. 11
Oblata re perempta postea ab debitore liberatur.ibi.nu.9.
Oblatio quid operetur si mora precessit.ibi.nu.11.
Oblatio operatur duplicem effectum in his in quibus quis pro mora tenetur de casu.ibi.12.
3 Oblatio debet fieri cōgruo loco ⁊ tempore.l.si soluturus.n.6. de solutionib. 305
3 Oblatio ⁊ depositio facta ab extraneo liberat debitorem.l.sine nem.nu.1.ff.de solutionib. 301
4 Oblatio sola qs sufficiat ad purgationem more ⁊ vt hoc operet vbi debet fieri oblatio.in l.adeptam.nu.1.⁊ 12.C.de vsu. 167
Oblatio verbalis quem effectu producat.ibi.nu.2.
Oblatio absq̄ consignatione ⁊ depositione quē effectū habeat. ibid.nu.3.
4 Oblatio consignatio.⁊ depositio quid operetur.ibi.n.4.8.9.⁊ 10. l.creditor.C.de pigno.nu.3. 142
3 Oblatio sola facta in iudicio qñ liberetur debitor:in l.si debitum.nu.1.ff.de solu. 302
5 Oblatio sola qñ sufficiat:⁊ qñ requiratur oblatio ⁊ consignatio in §.illud quoq̄.n.1.in aut.vt exac.instan.do. 49
1 Oblatio facta in iudicio inducit liberationem:licet fiat oblatio ⁊ cōsignatio ex̄ iudiciū.l.si rē alienā.§.q ante.n.3.ff.de pig.act.148
4 Oblatio,depositio ⁊ consignatio facta extra iudicū in casu.l.accepta.C.de vsur.non reuelat.ibi.nu.6.⁊ 14. 187
4 Oblatio consignatio,⁊ depositio debiti sufficiunt ad hoc vt possit agi pignorantia.in l.creditor.nu.1.C.de pig. 142
Oblatio filij naturalis.de qua in aut.qui.mo.natu.effi.potest fieri in qua cunq̄ ciuitate habens archiep̄m.ibi.nu.7.
3 Oblatio sola qñ sufficiat ad hoc pignus liberet.in l.terminus.§. qui paratus.nu.1.ff.qui.mo.pig.vel hyp.sol. 418

5 **Oblatus** curie non solum ipse curialis efficitur sed et eius filij etiam procreandi,in §.t quoniã.n. 13.in auc.qui.mod.nat.effi.sui. 42

6 Oblatus qui postea acquisiuit alia bona,an acquirat monasterio vel hospitali,consi.lxxiij,nu.1.lib.5. 94

1 **Oblationes** quo iure sint instituteꝫ. in l. ex hoc iure.nu.9.ff.de iust.t iur. 7

Obligatio naturalis quotuplex sit;t an omnis actio sit naturalis. ibi.nume.11.

Obligatio ciuilis duplex.ibi.nu.12.

Obligationes de iure ciuili que sint,ibi.nu.14.

Obligatio ex maleficijs est de iuregentium.ibi.nu.15.

Obligatio descendes ex quasi maleficio est de iure ciuili.ibi.nu.19.

Obligatio ex quasi contractu est de iure ciuili.ibi.nu.17.

Obligatio ciuilis etiã est in contractibus iurisgentium.ibi.nu.18.

Obligatio ex contractu dotis est de iuregentium.ibi.nu.20.

3 Obligatio ex quasi contractu q̃ fit ex varijs figuris causarum. in l.j.nu.1.ff.de act.t oblig. 198

Obligatio vtilis an transferatur per cessionez sicut actio vtilis q̃ sic.ibi.nu.8.

3 Obligatio naturalis pacto t iureiurando tollitur ipso iure. l. stichum,§.naturalis.nu.1.ff.de solu. 311

Obligatio naturalis q̃ sit inducta de iuregentium.ibi.nu.4.

1 Obligatio naturalis iuncta cum ciuili non sunt vna substãtia,sed due res.in l.si vnus.§.pactus.nu.6.ff.de pac. 101

Obligatio naturalis introducta per pactum de non petendo tollitur per secundum pactum.ibi.nu.7.

Obligatio iuris est in obligationibus iuregentium.ibi.nu.10.

Obligatio naturalis non est in pollicitatione.ibi.nu.16.

Obligatio ex maleficio tollitur per pactum ipso iure.ibi.nu.25.

1 Obligatio qua creditor tenetur numerare promittẽti spe future numerationis:vn de nascatur.in l.fideiussor.nu.5.ff.de fideiuss. 291

5 Obligatio an nouetur quando vnus post alium se obligat.in auc. de fideiuss.nu.10. 7

3 Obligatio ad interesse in quibus stipulationibus facti succedat.in l.stipulatio ista.nu.3.ff.de verb.obli. 219

4 Obligatio aliqua an oriatur inter coheredes siue veri siue putati ut.in l.si post diuisionem.nu.4.C.de iur.t fac.ign. 37

3 Obligatio rem tradi quare sit magis individua q̃ rem restitui. in l.iij.§.cato.nu.2.ff.de ver.obli. 208

In obligatione rem restitui ille solus tenetur qui dolum cõmisit si ambo tenentur insolidum.t an sit duo rei.ibi.

Obligatio rem restitui que cõtrahitur secũdario ratione doli vel culpe est omni respectu individua.ibi.

Obligatus ad agendum contra aliquem quando dicatur obligatus ad factum diuiduum vel indiuiduum.ibi.nu.27. 209

Obligatio dicitur transitoria t non transitoria ad heredes ex natura rei super qua interponitur.ibi.nu.27. 210

4 Obligatio duplex contrahitur ex fideiussione:vna verbis t altera consensu.in auc.hoc ita.nu.68.C.de duo.reis stip. 353

1 Obligatio qua tenet vẽditor ad rẽ q̃ fit participia:sc3 q̃ cõtineat partẽ dãti ãpartẽ faciendi.in l.exempto.nu.2.ff.de act.emp. 391

Obligatio qua tenetur emptor ad pretium que fit.ibi.nu.4.

3 Obligatio plurium mandatorum vel fideiussorũ non dicitur vna: t vnus soluens non videtur soluere cõtemplatione alterius:t non permittit omnem obligationem secus in pluribus correis vel tutoribus.in l.modestinus.nu.3.ff.de solu. 307

Obligati quando plures sunt vnus soluit an actio post solutionem possit contra alios cedi.ibi.nu.3.ff.de solu.nu.4.

1 Obligatio retrotrahit 2ditione existẽte si 2ditio est casualis:sec3 si potestatiua.in l.qui baineũ.nu.1.ff.qui por.in pig.hab. 415

1 Obligatio generis t alternatiua equiparantur:t in quibus.in l.cũ is.§.qui bominem.nu.8.t 10.ff.de condi.indebi. 307

1 Obligatio quando debet impleri ex rei interuentu,licet partipenitere:t rẽ nõ accipere.in l.si pecuniã.n.8.ff.de cõdi.cau.da. 289

1 Obligatio rem trahi est individua quo ad obligationẽ;t solutionem.in l.si vt certo.§.si duobus.nu.7.ff.commo. 339

Obligatio rem dari est diuidua quo ad obligationez t solutionez: t quare,ibi.nu.8.

In obligationibus que contrahuntur ad reddendum certam speciem qualiter plures teneantur,ibi.nu.9.

1 Obligatio naturalis nascitur ex testamẽto non solenni sicut nascitur ex stipulatione non solẽni.in l.j.nu.7.ff.de condi.indeb. 296

Obligari naturaliter aliquem quid sit dicere.ibi.nu.9. 48

Obligatio naturalis etiam sine consensu contrahitur vbicunq̃ equitas naturalis hoc dictat.ibi.nu.10.

Obligatio naturalis nõ oritur ex testõ cõdito p pupillũ nec ex eo q̃ deficit preteritione filij quẽ testator ignorabat.ibi.nu.11.t 12.

Obligatio naturalis que secum habuit ciuilem ab initio qõ ciuili sublata cõseruet actionẽ quam cũ ciuili produxerat.ibi.nu.14.

Obligatio ciuilis tm̃ oritur ex sniã condemnatoria.ibi.nu.24.

2 Obligatio fideiussoris durat absq̃ principali.in l.si fine.nu.1.ff.de admi.tut.t cura. 70

1 Obligatio oritur ex sniã:in l.licet.§.idẽ scribit.nu.2.ff.de pec. 359

1 Obligatio illa qua tenetur pater t filius est eadem.l.licet.§.13 fi. nu.2.ff.de pecu. 359

1 Obligatio fideiussoris qñ remanet defuncto principali.in l.j.§.idẽ Pomponius.nu.2.ff.depositi.

4 Obligatio vitiosa vetustate temporis nõ firmatur. in l.ius emphyteutici.nu.3.C.de fun.pat.lib.xj. 416

1 Obligatio prima qñ nouetur per stipulationem penalem.in l.prodia.nu.7.ff.de act.emp. 395

2 Obligatio ad aliquod officium põt conferri in voluntate eius qui grenatur.in l.tutoresta.nu.1.ff.de testa.tute. 56

3 Obligatio faciendi t obligatio dandi q̃ equiparanf quo ad mortem purgationem.in l.continuus,§.item qui.nu.1.ff.de ver.obli. 253

2 Obligatio q̃ non sit nata incontinenti in cõtractibus vel vltimis voluntatibus,in quibus spes conditionis transmittitur.in l.heres meus.nu.1.ff.de condi.t demon. 364

6 Obligatus ad aliquid de iure naturali licite illud non retinet in foro conscientie.lib.j.minoric.cap.iij.nu.2. 142

Obligatio naturalis oritur ex testamento imperfecto,t minus solenni ex defectu solennitatis.ibi.nu.3.t 8.

6 Obligatio duobus modis intelligi potest.li.ij.mino.nu.38. 146

6 Obligatio naturalis nõ orit inter coheredes ex testamẽto imperfecto.5 gl.in l.si post.C.de iur.t fac.ign.li.j.mino.cap.iij.nu.10. 142

6 Obligationi de his que ipsam respiciunt:nil põt addi.vel detrahi tract.de alueo.§.q̃ si.nu.2 3. 185

2 Obligatio qñ habet originem ex persona heredis vnus nõ tenet ex facto alterius.in l.si heredis.nu.3.ff.de leg.j. 236

1 Obligatio qñ tollatur ipso iure solutione eius debetur,t quando ope exceptionis.in l.si cum fundum.nu.1.ff.de pac. 105

1 Obligatio ista si promisit tibi fundo meo non facere opus nõ trãsit ad emptorem.in l.q; etiam.§.opus quoq; nouum.n.2.ff.de alieiudi.mu. 172

1 Obligatio alternatiua dicitur indiuidua quo ad solutionẽ.in l.si cõmunes.nu.1.ff.de neg.gest. 144

3 Obligationes dandi natura que sũt,t que faciendi.in l.ij.§.t barũ. nu.4.ff.de verb.oblig. 205

Obligatio generis t alternatiue q̃ sint eiusdez generis quo ad q̃ dam.ibi.nu.7.

Obligationis alternatiue exercitium qñ est soluta pars respectu solutorum dicitur esse pendenti.ibi.nu.8.

In obligatione generis nullus certus est in obligatione.sed determinandus per solutionem sic.ibi.nu.9.

3 Obligatio non mutat conditionem ex persona heredis sed condẽnatio moderatur.in d.l.ij.§.ex his igitur.nu.1.eo.tit. 206

3 Obligatio dicitur diuidua t indiuidua ẽm rem super qua interponitur.in l.grece.§.illud commune.nu.3.ff.de fideiuss. 280

4 Obligatio naturalis qñq; etiam absq; consensu contrahitur.in l. cum quis.nu.10.C.de iur.t fac.ign. 38

Obligatio ciuilis t naturalis qñ oriat ex eo q̃ peccat in forma sui. ibid.nu.11.

Obligatio naturalis quando sit q̃ possit actionem producere.ibi. numero 15.

1 Obligatio succedit ab interesse in obligatione rẽ tradi post morã. in l.j.nu.1.ff.de act.emp. 388

Obligatio ad interesse que succedit post moram,qualiter succedat an alternative vel copulatiue.ibi.nu.9.

4 Obligatio ciuilis q̃ hodie cadat inter patrem t filiũ. in l.iubem9. §.illud.nu.1.C.ad Treb. 278

3 Obligatio precedens quando possit nouari per ciuilem tantum.in l.i.nu.2.ff.de noua. 293

4 Obligatio ciuilis t naturalis an statim saltem cõditionaliter dicatur nata ex contractu conditionali ante existentiam conditionis.in l.petens,nu.6.C.de pac. 60

3 Obligatio fideiussoria extinguitur si fideiussor debitori succedit: secus in pignore.t ibi rationem diuersitatis.in l.cum quis.§.qui pro te.nu.1.ff.de solu. 304

4 Obligatio hodie tollitur tempore.in l.omnes.n.2.C.de preser.triginta vel quadraginta anno. 294

4 Obligatio t actio qñ nascatur ex stipulatione habente diem cũ multiplicande obligationis seu prestationis.in l.ita stipulatus.n.44. ff.de verb.oblig. 231

Obligatio t actio ex obligatione habente dic causa limitãde obligationis statim est nata etiam quo ad exactionem licet reo paretur exceptio.ibi.nu.46.

Obligatio t actio añ nascatur ex stipulatione simplici conditionali.t primo quid de conditione necessaria.ibi.nu.47.

Obligatio nec actio nõ est nata ex stipulatione possibili seu cõtin

gēti que habet adesse ꝛ non esse ante conditionis euētū.ibi.n.49.
1 Obligatio naturalis nō tollitur per dispositionem.l.si quis in tantam.C.vnde vi.ꝛ similiū.in l.ii pene cā.nu.1.ff.de cōdi. indeb.301
1 Obligatio naturalis dicit ō de iuregentiū.in l.Julianus.n.26. ff.ō condi.indeb. 316
Obligatio naturalis sola ꝫ non sit habilis ad p̄ducendā actionem est tamen habilis ad eam conseruandam.ibi.n.32.
Quando aliquid debetur ex naturali obligatione diuisa in plures conditiones si soluatur qr̄ possit repeti.ibi.nu.37.
3 Obligatio personalis diuiditur iter heredes sed id qō est ī cōditione non ꝛ ideo pena p solido cōmittit: nisi solidus soluaꝫ respectu eius qō est in stipulatione penali qō dicit esse in conditiōe.in l. ō.§.ex is igitur.nu.3.ff.de verb.oblig. 206
Jn obligatione generis vel alternatiue si decedit stipulator pluribꝰ heredibꝰ relictis ꝛ nō cōcordātibꝰ qualiter succurraꝫ.ibi.n.7.
1 Obligatio bonorū porrigit ad p̄sentia ꝛ futura ēt si non dicatur. suorū vel ad se spectantium.in l.j.nu.1.ff.de pig. 409
3 Obligationem extingui aliud est.ꝛ aliud obligationē cessare.l.qui res.§.aream.nu.3.ff.de solutioni. 313
Obligatio extincta nunquam suscitatur.ibi.nu.2.ꝛ.3.
1 Obligatio naturalis oriꝫ solū inter patrē ꝛ filiū ꝛ inter duos fratres in eiusdē patris potestate: in l.frater.nu.1.ff.de cōd.inde.308
Obligatio peculiaris est onus ipsius peculij.ibi.nu.2.ꝛ.4.
Obligatio ciuilis ꝛ naturalis potest cōsistere bodie ī aduētitijs inter patrem ꝛ filiū vel inter duos fratres in eadem pātē cōstitutos.ibi.nu.5.ꝛ nu.16.
Obligatio qñ extinguatur successione vnius in duobus reis credēdi.ibi.nu.6.ꝛ 8.
Obligatio naturalis an queratur patri per filium ꝛ mediante persona filij.ml.nu.17.ꝛ 19. 309
Obligationes due naturales q̄ non nascātur a principio ī obligatione que queritur patri per filium.ibi.nu.21.
Obligatio patris an sit potentior obligatiōe filij dato q̄ sint duo rei.ibi.nu.23.
Obligatio naturalis oritur de iure gentium.ibi.nu.29.
Obligatio naturalis an sit ī obligationibus ex delictis.ibi.n.35:
Obligatio naturalis que querit filio an queratur patri.ibi.nu.27.
Obligatio ista naturalis an extinguaꝫ rōne quote an ratione quātitatis qñ peruentione peculij extinguitur.ibi.nu.39. 201
1 Obligatio ciuilis quare non cadat inter patrem ꝛ filium vel duos fratres in eiusdē patris potestate existentes.ml.frater.nu.11.ff.ō condi.indebi. 309
1 Obligatio diuiditur inter heredes p̄missoris.tā nisi totū soluatur pena committit.ff.in l.si seruus.§.si pluriū.nu.6.ff.si quis cau. 81
4 Obligatio naturalis an oriatur ex sñia condemnatoria.l.ab eo. nu.4.C.quomodo ꝛ quando iud. 296
2 Obligatio in nos imp̄imitur sicut character in animam.l.nemo potest.nu.16.ff.de leg.j. 238
3 Obligatio qua tenet venditor nō cōtinet merū factum sed mixtū in l.in conventionalibus.§.si qui.nu.1.ff. de verb.obli. 226
1 Obligatio naturalis tollitur pacto qñ est contra bonos mores.l. qui exceptionem.§.si pactus.nu.8.ff.de condi.inde. 312
3 Obligatio ad interesse qñ cōmittatur in obligatione dandi.in l.si penam.nu.1.ff.de verb.oblig. 229
3 Obligatio ad interesse succedit in obligatione dādi qñ est dādus alteri quā stipulatori.in l. liber homo. §. decem mihi.nume. 1. de verb.oblig. 252
3 Obligatio dicitur diuidua vel indiuidua fm id qō l eam deuenit. l.stipulationes nō diuidūtur.nu.1.ꝛ 12.ff.de ver.oblig. 230
Obligatio rem tradi est indiuidua quod ad obligationē ꝛ solutionem.ibi.nu.9.
Obligatio rem restitui est diuidua quo ad obligationem sed quo ad solutionem indiuidua.ibi.
Ratio differentie inter obligationē rē tradi ꝛ rem restitui.ibi.
Obligatio ad interesse succedit in obligationē rem restitui ne perempta.ibi.nu.10.
Obligatio ad interesse q̄ succedit in obligatione faciēdi post moram non in obligatione dandi.ibi.nu.12.
Ratio differentie quare in obligatiōe faciendi succedit obligatio ad interesse non in obligatione dandi.ibi.nu.13.
Obligatio ad interesse q̄ succedit in contractibꝰ innominatis ī q̄bus est obligatio dandi.ibi.nu.14.
Obligatio ad interesse succedit in obligatiōe dandi: qñ in obligatione est dari rem alteri.ibi.nu.15. 231
Obligatio ad interesse succedit in obligatione dandi qñ quis non proprie sed ex quadam naturali equitate tenetur ad dādum: quia effectus fuit locupletior.ibi.nu.16.
Obligatio ad interesse succedit in obligatiōe dandi qñ obligatio rem dari ꝫ ad iustam obligationē rem restitui: ꝛ sic datio participi pactum obligatione fact.ibi.nu.17.
Obligatio dandi si continet quantitatē dicitur diuidua etiam quo ad solutionē ꝛ effectum liberationis sed indiuidua quo ad petitionem.ibi.nu.21.
Obligatio q̄ continet certā speciē dicitur diuidua etiā quo ad solutionem non tamen quo ad liberatiōem nec quo ad cōmissionem pene.ibi.nu.23.
Obligatio in qua debet species genere vel alternative dicit diuidua quo ad petitionē ꝛ distributionem.non tamen quo ad solutionem nec liberationem consequendam ex solutione.qr tunc dicit indiuidua: secus quo ad liberationem consequendam aliter quā per solutionem.qr tunc dicitur diuidua.ibi.nu.24.
Obligatio fideiussoris non vitiatur licet principalis sit obligatus pure ꝛ fideiussor per instrumentum guarentigiatum: qr dicitur efficacius obligatus.in l.bi qui accessionis.nu.1.ff.de fideiuss. 285
Obligatio fideiussoris qui permisit penā principalis erat obligatus simpliciter non vitiat si promisit penam p̄ mora subsecuta si rei. ibid.nu.12.
Obligatio ciuilis an bodie possit esse inter patrem ꝛ filium ex aduentitia ita q̄ fideiussor accedat: q̄ sic.in l.si quis.§.illud fil. nu.2.ff.de fideiuss.
3 Obligatio nata ex numeratione an per sequētem stipulationem novetur.in l.j.§.si seruus.nu.1.ff.de stipu.seruo. 190
3 Obligatio duplex oriꝫ ex fideiussiōe.l.reos.n.1.ff.ō duo.re. 270
3 Obligatio ciuilis tantū nascit ex sñia.in l.nu.3.ff.de fideiuss. 278
4 Obligatio ciuilis oritur ex sñia condemnatoria.sed nō naturalis in l.cum quis.nu.25.C.de iuris ꝛ fac.igno. 16
3 Obligatio finem causa qñ sit ipso iure nulla.in l.qui sine.n.22.ff.de condi.sine cau. 320
1 Obligatio que acquiritur seu acquisita pbaꝫ ex aliqua prestatide ancausa p̄scriptionem.in l.solent.§.non vero.nu.8.ff.de offi.pro con.ꝛ leg. 42
3 Obligatio ad interesse quando est commissa ꝛ sic ad quātitatē ad mittitur solutio fundi loco quātitatis equivalentis: ꝛ sic aliud pro alio soluitur.in l.si insulam.nu.14.ff.de ver.oblig. 239
3 Obligatio ciuilis sola an tollaꝫ p̄scriptionē.in l.vbicunq.nu.1. ff.de fideiuss. 290
Obligatio ciuilis ꝛ naturalis tollitur deportatione ꝛ in fiscū trāsfertur qui bona confiscatur.ibi.nu.5.
Obligatio naturalis ꝛ ciuilis pacto an tollatur.ibi.nu.4.
Obligationem relegatio nullam tollit.ibi.nu.6.
Per cessionem bonorum nō tollitur naturalis nec ciuilis licet exceptio paretur.ibi.nu.8.
Per impetrationem iuris iniqui qñ tollatur naturalis ꝛ ciuilis a fideiussor non conueniatur.ibi.nu.9.
3 Obligatio ciuilis tollitur per constitutionem casu.l.j.C.de fideiuss in d.l.vbicunq.nu.10. 290
1 Obligatio tertij p̄ cōductore q̄ nō remanet obligata cōductione tacite renouata misi nouus consensus interueneret.in litem que ritur.§.qui impleto.nu.3.ff.loca. 198
3 Obligatio fideiussoris concepta si reus non soluerit q̄ sit cōditionalis.in l.fideiussor.§.cū fideiussor.nu.3.ff.de fideiuss. 281
3 Obligatio naturalis an oriatur ex cōtractu cui ex restitit ꝛ fideiussor accedere possit.in l.cum ler.nu.3.ff.de fideiuss. 286
2 Obligatio rem restitui quo ad obligationē est diuidua.ꝫ quo ad solutionē indiuiduā.in l.eandē.nu.3.ff.de duo.reis. 268
Obligati accessorie qñ teneaꝫ insolidū si nō exprimatur.ibi.n.5
1 Obligatio fideiussoris simpliciter accepti qñ augeaꝫ ex mora rei. in l.si.nu.1.ff.de eo qō cer.loco. 310
Obligatio ex delicto est de iuregentiū: ꝛ in ea est obligatio naturalis.in l.non solū.§.iniuriarū.n.1.ff.de iniu. 358
1 Obligatio pignoris non acquiritur per liberam personā ꝫ ea possessio sic in l.solum.§.per liberam.nu.1.ff.de pig.act. 144
2 Obligatio ꝛ actio qñ oriatur ex iuramēto etiam de iure communi.in l.vt iurisiurandi.nu.1.ff.de ope.lib. 411
1 Obligatio naturalis qñ impediat repetitionem indebiti.in l.si sortem.§.libertus.nu.7.ꝛ 10.ff.de condi.inde. 30
Si aliquis putans se obligatum in genere solut aliquam speciem illius generis quod repetant.ibi.nu.12. 304
4 Obligatio ꝛ priuilegia fisci non extenditur ad bona debitoris ante vendita.in l.si debitor.nu.1.C.de priuil.fi. 510
1 Obligatio bonorum debet fieri ob aliquam obligationē principalem.in l.contrabitur.nu.1.ff.de pigno. 410
Item sit solo pacto.ibidem.
1 Obligatio ciuilis ꝛ naturalis oritur ex testamento perfecto: ex imperfecto naturalis.in l.interdum.nu.6.ff.de condi.inde. 306
3 Obligatio qua tenetur mādans an teneatur ex mandato.an ex delicto postea subsecuto: quod ex delicto.in l.nō solum.§.si mandato meo.nu.9.ff.de iniur. 318
3 Obligatio an sit nata añ diem.in l.interdum.nu.1.ff.de ver.ob. 234
3 Obligat ro naturalis ad antidota qñ impediat repetitionē indebi n.ī l.

ti.in l.si testamento.§.ex duobus.nu.1.ff.de fideiuſ. 187
4 Obligatio ciuilis nō eſt nata intra biēniū obligatiōe 5cta l'is:ſi ꝓsumit nata.i l.ſi er cautiōe.nu.5.ꝛ 6.C.de nō nume.pec. 180
3 Obligatio ꝛ acceptilatio qñ hoc agit nouari poteſt.i l.ꝛ vno.§. eius rei.nu.2.ff.de accepti. 317
5 Obligatio naturalis q̄ ſit in delictis:qz ex cōſenſu creatur in §.qz vero nu.1.in auth.de nō alienā.aut permu. 13
5 Obligatio in aduentitijs an bodie cadat inter patrem ꝛ filium.i §. ſi vero ſit.nu.3.in auth.de nup. 22
3 Obligatio nec ciuilis nec naturalis oritꝛ ex promiſſiōe ſub cōditione impoſſibili.in l.ſi ſub impoſſibili.nu.1.ff.de fideiuſ 284
3 Obligatio ad intereſſe in obligatione facti qualiter cōmittatur ꝛ quando.in l.ſtipulationes.nu.30.ff.de ver.oblig. 232
Obligatio ad totale intereſſe quare ſtati cōmittaꝛ qñ factū eſt exp̄licādum iudicio ſed qñ extra iudiciū tūc expectaꝛ tempꝰ quo potuit fieri.ibi nu.33.
Obligatio ad intereſſe an in obligatione rei reſtitui commitatur ꝛ quando.ibi.nu.32.
Obligatio ad intereſſe quare non committatur in obligatione rem reſtitui poſt moꝝ ſicut in alijs obligationibus facti̇dī.ibid.nu.34.
Obligatus rem reſtitui ſi habet facultatem rei reſtituēde cogitur preciſe aliter non.ibi.nu.38
2 Obligationes duorum reorum aliquo reſpectu dicūtur vna.l.ſi is.nu.2.ff.de lib.leg. 332
1 Obligationes que oriuntur ex reſcriptis p̄incip̄is vel ex edicto pretoris habēt etiam effectum naturalis ꝛ producunt actionem.in l.i.nu.15.ff.de pecu. 258
3 Obligatiōes due p̄incipales cū reſident in vna perſona:an electio ne vnius alia tollatur.in l.ſi reus.nu.1.ff.de fideiuſ. 279
1 In obligationibus dandi ex cōtractibꝰ innominatis nō cogitur quis preciſe:imo liberaꝛ p̄ſtando intereſſe.in l.naturalis.§.ꝛ ſiquidem.nu.4.ff.de preſcrip.ver. 407
1 In obligationibꝰ in diem an ante diem ſit nata actio.in l.certi cōdictio.nu.34.ff.ſi cer.pe. 241
2 Obligationes due ſunt in p̄ſtādis alimentis vna p̄ſona alis q̄ nō trāſit ad ſingulares ſucceſſores:alia hypothecaria que ad quēcunque tranſit.in l.ſi quis.nu.3.ff.de ali.leg. 317
1 In obligatione rē reſtitui pōt res ipſa peti:etiam ſi ſit perēpta.in l.ſi condicatur.nu.1.ff.de cond.furt. 321
3 Obligatiōe in alternatiua ille ſolus q electus eſt:eſt i obligatiōe. in l.ſi quis ſtipulatus.nu.1.ff.de ver.obli. 245
2 In obligatione rem reſtitui q̄ ita deuenit ad eſtimationē nō apparente re ſicut nō extāte.in l.ſi cōſtante.§.ſi vxor.nu.6.ff.ſol.mat. 23
4 Obligatiōe in generali nō veniūt ea que qs non eſſet ſpecialiter obligatus.in l.i.nu.1.C.que res pig.obli.poſ. 344
Obligatione generali nō veniūt ſupellectilia neceſſaria.ibi.nu.4.
4 In ſimplici obligatione qñ procedat petitio incerta ꝛ ſententia certa,ꝛ qñ etiam ſententia incerta.in l.quāꝙ pecunie.num.4.C.de ſen. ſine cer.quan.p̄ofe. 307
1 Quare ſit q̄ qz in obligatiōe eſt datio nō ſufficit q̄ vnꝰ ex heredibus det p parte ſua ad euitandū penā:ſecus qñ in obligatiōe eſt facti.in l.ſi ſeruus.ſi pluriū.nu.7.ff.ſi quis cau. 81
Qñ ex facto vnius alij teneātur inſolidum in obligatione facti idiuidui vel cōtinente dationē quomodo intelligatur.ibi.nu.8.
1 Obligatiōe principali ſublata qñ remaneat acceſſorii.l l.oeniq̄.§. ſed vtrum.nu.4.ff.de mino. 157
3 In obligatiōe alternatiua ſi res que perīt erat pretioſior quid petatur.in l.ſtichum.nu.3.ff.de ſolu. 310
3 Obligationem non vitiat actus neceſſarius nature inter medius inter interrogationem ꝛ reſponſionē.in l.duos.§.duo rei.numer. 4.ff.de duo.re. 268
1 In obligatiōe facti qñ poſſit agi ad factuꝫ preciſe,l.certi cōdictio. nu.29.ff.ſi cer.pet. 250
1 In obligatiōe rem reſtitui quādo quilibet teneatur ꝓ parte:ꝛ quādo inſolidum:ꝛ quādo diuidua:ꝛ quando indiuidua.in l.ſi vt certo.§.ſi duobꝰ.nu.2.ꝛ 6.ff.commoda. 339
3 Obligatione legali quādo vnū eſt in obligatiōe aliud in ſolutiōe facultas ſoluendi durat donec iudicati conueniatur.in l.ſi quis ſtipulatus.nu.6.ff.de ſolutionib. 306
2 In obligatiōe rem reſtitui reperēpta pōt ipſa res p̄incipaliter peti.in l.ſi concubina.§.non ſolū.nu.1.ff.rerum amota. 42
1 In obligatione rem reſtitui etiā reperēpta res ipſa peti pōt.ꝛ etiā eſtimatio.in l.in re furtiua.nu.1.ff.de condi.fur. 321
4 Obligationē quādo dividere vel eligere videaꝛ quādo agit quis contra vnū ex correis.in l.ſi creditoris.nu.3.C.de pac. 58
1 Obligationem que impediunt oriri impediūt,eius ſolutionē.in l.ꝛ eleganter.§.non ſolum.nu.2.ff.de dolo. 154
3 Obligatus rem tradi ex cōtractu emptionis ſi habz facultatē rei tradēde cogit preciſe alias liberaꝛ ſoluēdo ad intereſſe.in l.ſtipulationes.nu.39.ff.de ver.oblig. 233
Obligaꝰ rē tradi ex alia ſtipulatione liberaꝛ p̄ſtādo intereſſe.ibi.
Obligatio rem tradi in contractu emptionis non continet merum factum.ſecus ſi alia ſtipulatione.ibi.
4 Obligatus ſi eſt clericus ꝛ laicus tali cauſa que dz cōrā iudice laico examinari tūc occaſione clerici laicus cōrā eo conuenietur.in l. p̄ecipimus.§.eodem obſeruando.nu.2.C.de app. 322
3 Obligatus quis non dz qñ ei infertur pena ad vindictā publicam.large tamen dicitur obligatus.in l.de iniuria.nu.3.ff.de iniur. 362
3 Obligatus ad factū ex legis diſpoſitione p̄ciſe cōpellitur:ſecus ſi ex diſpoſitione hominis in l.hereditatē.nu.3 ff.de dona. 75
2 Obligatus ad certam quantitatē reſpectu certe ſpeciei dādo ſpeciem liberatur.in l.ſi vero.§.qō ait.nu.1.ff.ſolu.mat. 35
3 Obligādus nō obligaꝰ qñ in actu obligādi dicit p̄mitto nō animo obligādi.in l.nō ſolū.§.morte eius.nu.24.ff.de ope.no.nun. 17
4 Obligans rem alienam non p̄ieudicat dño cōtraria pignoratitia tenetur.in l.que p̄edium.nu.1.C.ſi alie.res pig.da.ſit. 344
In obligatiōe nō cadāt niſi ea q̄ ſunt in bonis debitoris.ibi.nu.2.
4 An obligetur literis per ſcripturam que ſolam confeſſionē continet.in l.in contractibus.nu.1.C.de non nu.pec. 182
De obligatione literarum que actio oriatur.ibi.nu.2.
1 Obligatur cōp̄romiſſor in arbitratorē qui non obligaꝰ in iudicio: ſecus in arbitro.l.licet.§.ſi ſeruus.nu.1.ff.de pecu. 359
2 Obligatus ad fundū mulieri ea cauſa lucratiua ſi dictus fundus ad ip̄ſum dominū redeat detur mulieri ꝛ ſoluto matrimonio ad mulierem reuertitur primus obligatus eſt liberatus.in l. Meuius.§. duorum.nu.16.ff.de leg.ij. 263
2 Obligans bona ſua non videtur obligare que habet venalia.in l. generali.§.vxori.nu.2.ff.de vſufru.leg. 300
4 Obligari quando quis dicatur virtute iuramenti p̄ſtiti de pretio.in l.ſi.nu.3.C.de venden.re.lib.xj. 407
Obligari an poſſit p̄o dote res minoris.in l.cōditionibus.nu.4. ff.de condi.ꝛ demon. 351
3 Si obligaſti primo rem meam ego ſecūdo alteri obligauī tertio ratam habeo obligationem primam quis p̄ferat.in l.cum decē. §.item ſi ignorans.nu.2.ff.de ſolu. 307
3 Obligans tenetur de euictione quando in obligatiōe eſt dare.in l.Julianus.§.ſi fundum.nu.2.ff.de verb.obli. 259
3 Obligans rem alienā ſcienti q̄ teneatur pignoratitia cōtraria et quare.in l.cum vir.nu.6.ff.de vſuca. 123
3 Obligatur quis naturaliter ex promiſſione alteri facta.in l.ſtipulatio iſta,§.alteri nu.8.ff.de verb.obli. 221
3 Si obligo bona mea preſentia ꝛ futura duobus p̄inatis diuerſis tēporibus quis erit potior in poſtea queſitis:vbi ille cui prior ſunt obligata.in l.ſi is qui.nu.2.ff.de iure fi. 458
3 **Oblīuio** ex longo tempore in damno euitādo q̄ dat in ſtam cauſam excuſandi.in l.qui fundum.§.ſeruus meus.nu.1.ff.pro emp. 126
3 Obliuio an ſola ſufficiat ad perdēdam poſſeſſionē.in l.ſi id quod.nu.1.ff.de acqui.poſſ. 105
2 **Obſides** poſſunt facere teſtamentum.in l.ſi obſides.nu.1.ff.de teſtamen. 109
3 Obſides ſi dentur ab vna ciuitate alteri:an fieri poſſit.ibi.nu.2.
Obſides an poſſunt dari inter duas ciuitates priuatis.in l.diuꝰ.nu.2.ff.de iure fiſci. 459
Filij an poſſint dari p̄o hoſtagijs ꝛ obſidibus.in §.quia vero.nu.5.in auf.vt nulli iud. 61
1 In obſidē datus p aliquo facto ſi ꝓpter hoc ſoluit pecuniā pōt repetere ab eo p quo ſoluit.in l.nā ꝛ ſeruus.nu.1.ff.de neg.geſt. 141
4 **Obſequia** q̄ p̄ſtitit ifacilēdo nō trāſeūt ad heredes ex traneos.l l.venia edicti.n.1.C.de ī ius vo. 13
1 Obſequiū ā ſit opa,i l,ſi nō ſortē.§.libertꝰ.nu.17.ff.de ædi.inde. 304
1 Obſeruare qō debeo aduerſꝰ altū debeo obſeruare aduerſꝰ me. in l.frater.nu.3.ff.de condi.inde. 308
2 **Obſtetrices** que adhibentur in aſpiciēdo ventrē in rare debēt.in l.ſi.nu.1.ff.de vē.inſpi. 48
1 **Occidere** p̄ius manibꝰ aliud eſt:ꝛ aliō ꝑbere cām mortis.l l.ita vulneratꝰ.n.1.ff.ad l. Aquī. 230
3 Occidere poſſum hominem p̄o defenſione rerum mearum.in l. furem.nu.2.ff.de ſicar. 401
Occidere te poſſum ſi aliter effugere nō poſſum quin me peutias. ibid.nu.4.
3 Occidere bannitū qui producitur in ius an liceat.in l.legis Julia. de vi.nu.3.ſi.de via publi. 166
1 Occidens aliquem quem credebat exbannitū non punit tanq̄ de ſimplici homicidio.in l.genero nu.2.ff.de bis qui no.infa. 118
4 Occidens aliquem in caſu permiſſo non poteſt accuſari.in l.ſeruus.nu.3.C.de his qui ad eccle.confu. 33
3 Occidens aliquem non poteſt ei ſuccedere.in l.Lucius Titius.n.2.ff.de iure fiſci. 452
3 Occidens bannitum cuius bannum non tenebat excuſatura pena

homicidā fi: sed aliter molet abitur. in l. pretor. §. hec actio. nu. 1. ff. vi bo. rapt. 354
2 Occidens descriptum in libro bannitorū ercusatur. in l. j. §. er hoc. nu. 6. ff. de vi an. inspi. 47
2 Occidens consanguineum suū an ipse ei succedat vel succedat fisc⁹ in l. fi. nu. 10. ff. si quis ali. testa. prohi. 218
4 Occidens aliquē qui licite capi possit si se defendat nō punit. l. fi. seruus. nu. 1. C. de his qui ad ecc. confu. 33
3 Occidens se ipsum qui habeat pro cōfessor: bona in fiscū deferunt. in l. qui rei. §. de illo. nu. 3. ff. de bo. damnator. 434
Occidēt is seipsum bona an: qui sunt publicata ipso iure vel sentē tia requiratur. ibi. nu. 3.
5 Occidens bannitum in manu familie qui ex forma statuti poterat impune occidi. an puniatur. in §. arripiat. nu. 3. in ant hē. vt omnes obe. indi. 1. 1. in laqueū. nu. 1. ff. de acquir. rer. domin. 80
3 Occidēdi aliquem qui plures ex proposito iuissent licet tātū vnus pulsit omnes tamen puniuntur. in l. fi in rita. nu. 1. ff. de sica. 401
3 Si aliquis vadit ad alium occidendū teneor verbis nō facto phi bere: etiam facto accipiendo salarium ab occidendo. in l. culpa ca ret. nu. 1. ff. de regu. iur. 491
1 Quando plures occidūt: non apparet ex cuius ictu perijt. qui oēs teneantur. in l. item mela. §. si plures. nu. 1. ff. ad le. aquil. 228
2 Occisus si est aliquis me presente: ipsum ad nō iuuāt nō teneor nisi sum particeps sceleris. in l. j. §. sed in eo. nu. 2. ff. ad silleia. 213
2 Occisus dicit qui per vim occiditur non naturaliter moritur. in l. j. §. occisorum. nu. 1. ff. ad silleia. 213
1 Occisus dicitur quis eo tempore quo est vulneratus. in l. ita vulne ratus. nu. 2. ff. ad legem aquil. 230
Plures possunt teneri de occisione eiusdem bois diuersis tempori bus. ibi. nu. 6.
Contra vulnerantem an statim: certum sit vulneratum possit ō occiso procedi. ibi. nu. 7.
2 Occisus an domum alicuius an ibi presumatur occisus: si ciet qō sit presumptio contra dominum domus. in l. ediles. num. 5. de via publica. 166
4 **Occulte** dicit fieri: sit sine decreto: qui decretū est ne cessarium in l. j. nu. 5. C. de pred. decu. li. x. 290
1 **Occupans** rem propria authoritate qui nō punit. i l. ertat. nu. 1. ff. qō met. cau. 149
6 Occupans locū ob delictū habitātium. potest illorum bona auferre: alteri dare. tract. de insul. §. nullius. nu. 11. 178
4 Occupans predū inculti: et desertū: propria authoritate si accusek qualiter teneatur: ponit practicā tam pro accusato: q̄ pro accusa tore. in l. qui agros. nu. 2. C. de omni agro deser. lib. xi. 415
4 Occupās predū desertū vsq; ad quātum tempus poterit molesta ri. in l. quisquis. nu. 2. C. de agrico. lib. xi. 411
1 **Odium** ampliatur fauore publice vtilitatis. in l. q̄. §. exer citū. nu. 2. ff. de bis qui no. infa. 116
2 **Offensa** dicitur etiam illud: q̄ penam non meretur: p q̄ ex ea iuste ad iracundiā quis promoueatur. i l. j. nu. 2. ff. de bis qui. vt indi. 344
3 Offensa dicit quicquid aliquem ad iracūdiam puocat. iniuste sc. i l. licitatio. §. quod illicite. nu. 4. ff. de publ. et vect. 58
6 Offensio impune in aliquem a statuto permissa fauore reipublice. et pro communi quiete est introducta. consi. clxxxvij. nu. 5. lib. j. 62
Offensa in personam qui dicatur fieri. ibi. nu. 5.
1 Offensio quando sit licita pro defensione rerū. in l. vt vim. nu. 6. ff. de iusti. et iure. 6
3 Offendi aliquē timeo ne ille me offendat possum petere vt mihi caueat. in l. qui bonafide. §. si quis iurta. nu. 1. ff. de dam. infec. 33
1 Offendi timens ab alio potest implorare officiū iudicis vt sibi pre stetur securitas. Illicitas. §. ne potentiores. nu. 1. ff. de offi. presi. 46
Qui puniri nō offendere si ostēdit extra territoriū teneat. ibi. n. 6.
1 Offendi qui dubitat ab inimicis. potest petere signū a iudice. l. fā ctum. nu. 1. ff. de rerum diuision. 35
Qui petit custodiam a iudice ne offendat ab inimicis debet illā ha bere sui expensis. nu. 2.
2 Offendit timēs quē promisit iurare si promisit satisfacere: restituere oia dāna q̄ possit peti an possum agere actiōe mādati vel ex stipu latione in. j. §. nunc tractemus. nu. 4. ff. de tute. et ra. distra. 79
2 Offendere dicitur qui alium iniuste ad turbationē inducit. in l. qui dam cum filiusfamil. nu. 1. ff. de heredi. instit. 144
3 Si offendo te causa iuuādi extraneū q̄ non teneor. i l. culpa caret. nu. 2. ff. de reg. iur. 491
3 Offensio ꝫ clamare succurrite, succurrite. in l. p̄or. §. si quis aduen tu. nu. 1. ff. vi bo. rap. 354
3 Offendēs aliū p quādā cōsequētiā an puniat si nō habebat animū offendendi: eum non tangat. in l. diuus. nu. 5. ff. de sica. 401
4 **Offerens** intra tēpus subhastationū obligat: dicit talis cōtractus perfect⁹. in l. si tpa. n. 3. C. de fide instru. lib. x.
6 Offerens se iuri iure ciuili cōdēnatur ac si rem possideret. sed iure canonico non. diff. inter ws. cano. nu. 38.
4 Offerens consignans: deponēs. an liberet ipso iure. ll. si creditor ci. nu. 2. C. de vsur. 192
4 Qui primo obtulit si modo vult offerre plus q̄ secūdus admitti. in l. si tempora. nu. 9. C. de fide instru. lib. x. 189
3 Pro oblationem a qua culpa quis liberetur. in l. qui decem. nu. 1. ff. de solut. 375
3 Oblatione facta per alterum q̄ debitor liberetur. in l. qui debē. §. si cum mihi. nu. 2. ff. eo. 307
Offerre rem: per stipulationem promittere idem est. ibi. nu. 1. 307
1 **Officialis** vadēs alicubi pōt per eo dem mittere vicarii: et quādo in l. obseruare. nu. 3. et 5. ff. de offi. procon. et lega. 1
4 Officialis vnus nō dz se intromittere de officio alterius. l. b. p. uincēs. nu. 1. C. de nume. lib. xij. 42
1 Officialis propter publicam vtilitatem accipit rem priuati. l. j. §. Titius. nu. 1. ff. de pig. action. 317
4 Officialis qui tenetur dare cōmuni duas balistas certi ponderis potest dare quantitatem. in l. nu. 1. C. de fabricen. l. b. xj. 311
3 Officialis officio durāte pōt accusari: vt predak fz vt possit offe rak donec desinat esse officialis. in l. hos accusare. n. 1. ff. de accusa. 404
4 Officialis ponēs ad incantum rem vendendam obligat ad vendendum si in subhastatione dicit q̄ plus offerenti dabit: vel si fuit re pediebat dare plus offerēti. alias nō. in l. si tempora. nu. 4. C. de instru. lib. x. 189
3 Officialis perpetuus potest conueniri. in l. de pupillo. §. si quis. n. 1 c. ff. de ope. no. nun. 375
Officialis positus ad beneplacitum pōt cōueniri: et initiatur no uum opus. ibi. nu. 12. 11
1 Officialis nō dz ducere vxorem: et num: et ducens tenetur p ea. l. ob seruare. nu. 1. ff. de offic. procon. et leg. 1
4 Officialis in creatione mos antiquus seruari dz. l. actuarios. nu. 1. C. de nume. lib. xij. 42
3 Officialis qui possit emere vel cōducere hospitiū vel habere cāre mūnerationis. in l. Aquilius. nu. 1. ff. de dona. 403
4 Officialis qui stetit absens cum licētia p tempore quo stetit abs dz habere salarium. in l. hac lege. nu. 2. C. de prori. li. xij. 97
4 Officialis negligēs qualiter puniat. n. 1. et 16. ibi. qui faciat list suam. in l. missi. nu. 1. C. de erac. tribut. lib. x. 428
4 Officialis officio finito an ingredi possit monasterii: in repeat. ingressi. nu. 26. C. de sacrosan. eccl. 382
3 Officialis super catastro dz minuere libra qui res est a flumine e portata vel exiccata. in l. forma. §. illam equitatē. numero 1. ff. de censi. 32
4 Officialis si eligit specialiter ad vnū offiū per id videtur habere omnis potestas alijs officialibus super illa specialitate. ll. precip. §. illud. nu. 5. C. de canon. largi. lib. x. 482
4 Officialis qui non est potens dz potentioris auxilio implorare. ll. si quis in hoc. nu. 3. C. de epis. et cler. 184
4 Officialis qui mittitur ad aliquid scendum dz iurare in l. si mili tia. nu. 3. C. de bo. vac. lib. x. 37
3 Officialis qui nō pōt cōueniri nisi tēpore syndicatus nā ad hoc sua potest perpetuo cōueniri. in d. l. dak. n. 6. ff. ad le. repetū. 377
4 Officialis deputatus ad recipiendum solutionē non pōt alium exigere. in l. missi. nu. 5. C. de erac. trib. lib. x. 382
4 Officialis qui dissimulat maleficia aciter punitur. in l. mala. nu. C. publi. leti. lib. xij. 432
4 Officialis qui ignorauit delictū excusatur in syndicatu ignoran que. nu. 5. C. de ser. fugi. 222
3 Officialis deputans ad exequendū contra bona delinquentis nō potest alienationes in fraudem factas reuocare. ll. post domini. nu. 18. ff. de dona. 69
4 Officials episcopi pōt inquirere de tenentes bona q̄ distribui debent pauperibus. in l. si vacantia. nu. 5. C. de bo. vac. lib. x. 178
2 Officialis si nō dz syndicari et forma statuti an possit syndicari de eo q̄ de bonis communis ad eū peruenit. in l. dño. §. seruis. nu. 1. ff. de pecu. leg. 315
4 Officialis non scriptus in libro officialiū non dz habere salarium. nec vtitur priuilegio officialiū. in l. matriculam. nu. 4. C. de agric. l. rebus. liq. xij. 425
1 Officialis an possit cōtrahere in loco vbi gerit officium. l. officiales. non vero. nu. 3. ff. de offi. procon. et leg. 1
4 Officialis vnus pōt contra aliū agere: et qñ. in l. nu. 2. et 3. C. de fi rem. lib. x. 376
6 Officialibus imperatorijs resistēs circa officiū eis cōmissum q̄ste rebellis. intellige de officialib⁹ qui principaliter sunt p eo. in cōs. qui sunt rebel. §. rebellando. nu. 2. et 4. 179
Officiali facienti aliquid vltra suum officium legitime resistit

potest.
4 Officialis prestans fauorem alicui priuato punitur in l.j. nu. 2. C. lice. poten. 89
3 Officialis non admittens appellantem qualiter teneatur. in l. lege Iulia nu.1. ff. ad legem Iuli. de vi publi. 399
3 Officiales qui remanserunt in saeculo possunt officiū exercere an tequam extrahantur ex quo certum est ad ipsos officium spectare in l.si legatario. §. a duobus. nu. 2. ff. de fideicom. lib. 83
2 Officiales pro pignoribus nō possunt facere discooperi domum. in l. mutu. §. columnis. nu. ff. de leg. iij. 279
4 Officiales publici possunt mutuare pecuniam stipendiarijs sub vsuris. in l. iubemus. nu. 4. C. de eroga. lib. xij. 428
2 Officiales non possunt cogere vt partes in se comprimittāt & questio tutele nō potest compromitti etiā stante statuto quod omnes compromittant. in l. pretor. nu. 1. ff. de tuto. & cura. da. ab bis. 61
4 Officialibus principis nō creditur sine literis quādo scilicet mittuntur de vna prouincia ad aliam. in l. prohibitum. nu. 1. C. de iure fisc. lib. x. 374
Officiales missi extra prouinciam debēt presidi illius prouincie ostendere literas. ibi.
1 Officiales debent portare insignia ex quibus cognoscātur. ibid.
Officiali de facto exequenti de facto resisti potest. ibi. nu. 2.
4 Resistens officiali de facto exequēti potest conuocare cōsanguineos & amicos & etiam vicinos & etiam sine conuocatione possunt cōuenire. in l. prohibitum. nu. 3. C. de iur. fisc. lib. x. 374
4 Officiales & consiliarij ciuitatis quas collectas soluere tenentur. in l. j. nu. 2. C. de immunit. nemini conced. lib. x. 385
4 Officiales & collectores collectarum si aliquid retinent de eo qd exegerint puniuntur. in l. missi. nu. 10. C. de exact. trib. lib. x. 282
Idem si debitoribus aliquod seruitium acceperint. ibi.
4 Officiales plures si commiserunt fraudem omnes tenentur ad quadruplum non tamen in solidum. l. qui in contractibus. nu. 2. C. ō iur. fis. lib. x. 374
4 Officiales an debeāt esse presentes quādo profertur sententia seruando est loci consuetudo. in l. cum sententiam. nu. 2. & 4. C. ō ser. & interlocu. om. iudi. 304
Officialis qui incipit scribere causam ab initio debet scribere vsque ad finem. ibi. nu. 3.
1 Officialibus mutatis nō mutatur officium. in l. meminisse. n. 2. ff. de offi. proconsi. & lega. 45
3 Officialis locans predia publica nō tenetur de tacita reconductione. in l. prior tamen. §. prediis. n. 1. ff. de admi. re. ad ciui. perti. 476
Officialis finito officio an teneatur de eiectione. i. d. l. prior tamē. §. in eum. nu. 1. ff. eo. 470
5 Officiales possunt se ad nutum superioris emendare si delinquit: & quando liceat penitere. in §. si igitur. nu. 1. & 3. in auth. vt iud. sine quoquo suffra. 14
Officiales quando possint contrahere cum subditis in loco offi. in l. principalibus. nu. 1. ff. si cer. pet. 263
Officiales qui quando possint accipere pecuniam mutuo. ibi. n. 3.
4 Officiales nefarij sunt inhibendi. in l. precipit. num. 4. C. de cano. largi. titu. lib. x. 384
Officialis cui commissum est aliquod officium nō potest prohibere illud exercere. ibi. nu. 5.
3 Officiales plures ex eodem delicto tenentur in solidū: sed exactio fit pro parte: nisi alter non esset soluendo. in l. si multi. nume. 1. ff. de publi. & vecti. 57
4 Officiales qui personaliter habent seruire officio non coguntur ire ad exercitum nec custodiam facere. i. l. precipit. n. 1. C. de cano. largi. lib. x. 384
2 Officiales & antiqui communis dum sunt in officio an teneantur soluere gabellam. in l. athlete. §. gentium. n. 2. ff. de exc. tu. & cur. 89
1 Officiales publici tenentur de facto aliorum officialiū quo ipsi habent in subsidium. in l. ex facto. nu. 1. ff. de ne neg. gest. 142
4 Officiales dissimulantes puniri malefactores qua pena puniunt. ad ter. in l. j. nu. 3. C. de serto. lib. xij. 429
4 Officiales qō debeant resistere rectori quādo malefecit: sic & subditus prelato. in l. quoniam. la ij. nu. 3. C. de appel. 321
4 Officiali principis venienti cum literis est obediendum. in l. phibitu. nu. 5. C. de iur. fisc. lib. x. 374
4 Officiali facienti vltra modum resisti potest propria authoritate. in l. contra. nu. 1. C. de execu. lib. xij. 432
3 Officiali creditur in maleficijs minimis. in l. ediles. numero 1. ff. ō via publ. 166
4 Officiali antiquo fienda est solutio non novo si antiquus totum solvit de suo. in l. susceptores. nu. 1. C. de suscep. lib. x. 298
3 **Officium** iudicis qualiter possit impetrari in exceptione. in l. exceptiones. §. intercessionis. nume. 2. ff. de except. 188
4 Officij continuatio si prohibetur statutum filius non poterit immediante poni post mortem patris ad officium paternum. il. placet. in ij. lect. nu. 26. C. de sacrosan. eccl. 15
4 Quis extrahi potest de domo vt acceptet officium etiam si nō sit curialis. in l. ex omnibus. nu. 1. C. de decu. lib. x. 389
2 Officium iudicis circa alimenta descēdit ex charitate sanguinis & ex equitate. in l. si quis. §. vtrum. nu. 1. ff. de lib. agno. 46
Officium iudicis competens filio quando possit implorari ab alio quam a filio. ibi. nu. 4.
5 Si plures eligantur ad vnum officium in quo vnus solus preesse solebat an illi vtentur illis priuilegijs quibus ille solus vtebatur. in §. illud tamen. nu. 4. in auth. vt iudi. sine quoquo suffra. 13
6 Officium iudicis datur habenti ius in aliqua dignitate. & est actio confessoria. trac. de iurisd. nu. 7. 186
6 Officium notariatus an sit sibi interdictum. dato qui sit infamis. cons. clxxiij. nu. 5. lib. j. 59
6 Officium quādo quis habet aliquid gerit super re ad illud officiū spectante in dubio videt gerere contemplatione officij. nō se obligandi. quest. v. nu. 2. 109
3 Officium dicitur velatum crimen. in l. si multi. numero 3. ff. de public. & vecti. 57
4 Per officium iudicis quod est ipso iure nullum tollitur quantum de facto processit. in l. si pater. nu. 1. C. qñ provo. non est necess. 326
3 Officium iudicis & actio in rem nouari potest. in l. & vno. §. ci⁹ rei. nu. 1. ff. de acceptil. 317
4 Qui valitudine corporis officium implere non potuit vtitur priuilegio illius officij. ac si officium impleuisset. in l. ex agentibus. nu. 1. C. de prin. agen. lib. xij. 426
4 Officium decurionum non potest continuari sed domesticorum & comitum sic. in l. ex agentibus. nu. 2. C. de prin. agen. lib. xij. 426
4 Officium iudicis possum implorare si tutus sum exceptione cōtra creditorem vt sibi imponatur officium iudicis. in l. si pater. n. 2. C. qui bon. ced. poss. 307
4 Officium iudicis vbi implorat̄ non in forma iudicij filius agit sine patris consensu. in l. j. nu. 12. C. qui amit. 229
Officium iudicis implorat̄ in casu. l. mancipiorum. ff. de optio. leg. & ad cuius petitionem. ibi. nu. 2. & 7. 307
Officium iudicis quando implorat̄ in casu. d. l. mancipiorū. summarie & de plano proceditur. ibi. nu. 3. 473
3 Officium sibi delatū qua actione quis petere possit. in l. si qs magistratus. nu. 1. ff. de mune. & bono. 473
3 Qui est prioribus ciuitatis non potest proponi alicui officio sine dignitate. in l. honorem. nu. 1. ff. de mune. & ho. 473
3 Officium habēs sine dignitate potest vocari ad dignitatem & honores. in l. honorem. nu. 2. ff. de mune. & bono. 473
1 Officiū iudicis ḷz sit adipiscende possessionis tū ei non obstat exceptio dñi propter mendacium. l. in rem. nu. 3. & 12. ff. de rei ven. 213
1 Officium iudicis & actio an sit idem: & quomodo differāt. in l. j. nu. 10. ff. de iurisd. om. iud. 54
Offiū iudicis est triplex: nobile: mercenariū & aduersariū. ib. n. 12.
1 Officium iudicis misericorditer implorat̄. in l. j. nu. 11. ff. de iurisd. om. iudi. 54
3 Officium plures habentes qū delinquunt omnes tenētur pro vno delicto & vna pena. in l. auferunt. §. si multi. nu. 1. ff. de iure fisc. 461
4 Officium iudicis contra non soluentes collectas quale sit. in l. ij. n. 14. C. de exac. tribu. lib. x. 382
1 Officium ō intercessio. in l. licet. §. si filiusfamil. n. 3. ff. de pecu. 359
2 Officium iudicis non est actio. in l. quintus. nu. 1. ff. de annu. le. 295
4 Officium iudicis ordinarium concurrit cum actione ordinaria. in l. j. nu. 4. C. de iudi. 115
2 Officium iudicis competit pro legatis que alterius vtilitatē non continent sed solum pertinent ad conseruandum honorem testatoris. in l. j. nu. 11. ff. de lega. j. 222
3 Officiū iudicis & cōpetit p executione sententie & cōpetat ex equitate vt sit litiū finis. i. a diuo pio. §. sentētiam. n. 2. ff. de re iud. 136
3 Officium habens in aliqua prouincia vel ciuitate quādo possit ibi emere. in l. aufertur. §. quod a preside. nu. 1. ff. de iure fisc. 461
5 Officium executoria seu commissarij testamenti nō transit ad episcopum. in §. si quis. nu. 3. in auth. de eccl. tit. 60
2 Officium legationis qui cogatur suscipere. in l. sed & reprobari. n. 4. ff. de excu. tut. & cur. 88
4 Officium iudicis competit executione sententie. in l. ij. nu. 3. C. de exec. rei iud. 315
1 Officium iudicis non presupponit obligationem. in l. quero. num. 1. ff. loca. 403
4 Officium & sit aliud a dignitate. l. j. n. 28. C. ō digni. lib. xij. 419
3 Officium iudicis quando & potest implorari contra iniquitatem executoris exequentis. in l. ab executore. nu. 4. ff. de appel. 439
4 Officiū iudicis i quibus conquiescat dilatione pendente. in l. sine

pars.nu.1.C.de dil. 125
1 Officiaz iudicis pōt pars implorare vt pena augeat vel minuat si hoc nō sit necesse l.l.quid ergo.§.pena.n.13.ff.de his q no.inf. 119
1 Officium iudicis rescindens quando incipiat competere.in ab hostibus.§.sed quod.nu.1.ff.quib.er caus.ma. 168
Officium iudicis rescindens ad quid detur.ibi.nu.13.
3 Officium iudicis nobile in rem scriptū transit in singularē successorem:secus psonale.in l.si tertio.§.si quis.n.5.ff.de aqua plu.arc. 51
Officiū iudicis nobile qualiter cognoscatur quod sit personale vel scriptum in rem.ibi.
2 Officiū iudicis qñ verba diriguntur ad iudicem & condictio ex lege qñ ad iudicem non dirigantur.in l.solent.nu.2.ff.de ali.leg.317
Officium iudici pro alimentis potest simpliciter implorari:& etiā alternatiue.ibi.nu.11.
4 Offiū procuratoris qñ si voluntariū.in l.tutori.n.1.C.de neg.gest. 92
2 Offiū ē esse eorū l.seruus.§.seruus lecticarius.n.2.ff.ō leg.iiij. 289
1 Officium iudicis in arbitrarijs exercetur etiam cōtra fideiussorē. in l.cum capue.nu.1.ff.de eo quod cer.loco. 329
Officium iudicis mercenarium non subsistit actione principali sublata.ibi.nu.4.
4 Officium procuratoris vilissimum est.in l.si quis.nu.1.C.de decur. lib.x. 388
1 Officium iudicis quomodo concurrat cum auxilio ordinario.in l.in causa.nu.6.ff.de mino. 159
3 Officium ordinis decurionum tenetur facere ea que ponuntur.in l.quoties.nu.3.ff.ad munici. 467
1 Offiū iudicis implorat vt corrigat quod per eū cui vnus articulus cause est cōmissus est factū est i.l.arbitro.n.1.ff.qui satisd.cog. 74
1 Officium iudicis haberi executionē paratam.in l.sed & si possessor.nu.3.ff.de iureiur. 271
1 Officium iudicis cessat quando habeat locum actio ordinaria.in l. quedam.nu.1.ff.de eden. 92
2 Officium executoris non transit ad heredes nisi sit dictum.In l.a filio.nu.5.ff.de ali.leg 319
Officium executoris an transeat ad successorē in preatura.ibi.n.6.
1 Officium iudicis non habet corporalem longitudinem ideo iurisconsult. hoc dixit latissimum.in l.i.nu.2.ff.de iurisdi.om.iudi. 54
3 Officium decem primatus dicitur patrimoniale:qz tenetur prestare de suo patrimonio q non potest exigere a deficientib⁹.in l.i.n. 1.ff.de mune.& bono. 473
2 Officium iudicis per q petitur in integrum restitutio potest cedi. in l.si minor.nu.1.ff.de mino. 162
1 Officium iudicis quod datur ad rescidendum id quod iure communi valet finitur anno vtili.in l.societatem.§.arbitrorum.nu.23. ff.pro socio. 381
4 Prohibitus ad aliquod officium ex forma statuti non potest ad aliud assumi sub alio nomine.in l.i.nu.1.C.de priuil.scho.li.xij.427
1 Officium iudicis potest implorari vt sententia pronūtiatur nulla. in l.i.§.sed si prætor.nu.5.ff.de fer. 83
1 Officium iudicis a quo ab interlocutoria appellatur quale esse debeat.in l.intra vtile.nu.2.ff.de mino. 163
2 Officium iudicis petitur pro legato facta pro seruo p alimentis. in l.seruus.nu.1.ff.de annu.leg. 296
1 Officium iudicis excludens actionem aliud est & aliud exceptio.in l.& ita.§.nouissime.nu.1.ff.naut.cau.stab. 179
4 Officium iudicis per quod inquiritur quando tempore tollatur. in l.querela.nu.2.C.de fal. 368
3 Officium iudicis competens alicui contra non obligatū habet naturam actionis realis.in l.iij.§.cato.nu.5.ff.de verb.obl. 208
1 Officium dicitur illud quod quis sine doctrina facere scit.& ibi que si officialis opera.in l.si non sortem.§. libertas.nu.8.17.18.22.ff. de condi.indeb. 295
4 Officiū tutele & cure est necessariū.l.l.si.n.2.C.ō admi.tut.& cu.216
Ad officium matris etiā pertinet q tutores legitime administrēt & in quibus tutoribus.ibi.in §.defensionem.nu.4.
Officium iudicis implorat vt vim prohibeat dubitam sibi vim inferri.in l.si.nu.3.quod met.cau. 154
4 Officium iudicis quotupler sit.in l.si deposita.n.2.C.de posi. 188
Officium iudicis non presupponit obligationem.ibi.nu.10.
Officium iudicis implorat non valenti agere.ibi.nu.11.
1 Officium iudicis in actionibus bonefidei q protēditur vltra personam actoris & rei.in l.bonafides.nu.4.ff.de posi. 367
1 Officium est quod homo homini debet in genere.in l.i.§.mādatū nu.1.ff.mand. 371
4 Officium iudicis tollitur spatio xxx.annorum sicut actio.in l.si.ut: nu.1.& 3.C.de præscr.xxx.vel xl.an. 393
3 Officiū suum nemini debet esse damnosum.in l.si seruus communis.nu.1.ff.de fur. 345
3 Officium & artificium quomodo differant.in l.legatis.§.si ex officio.nu.2.ff.de leg.iij. 287
3 Officium iudicis implorat vt silentium imponatur.in l.si conten dat.nu.2.ff.de fideius. 384
2 Officium executoris quando est legatarius transit ad heredem. l.alimenta.nu.2.ff.de ali.leg. 384
4 Officia.duo publica publico solario quis habere non pōt.ind.placet.in §.leet.nu.20.C.de sacrosan.eccl. 222
Officium priorum vel antianorum est publicum munus.ibi.n.2.
2 Officia nō transeunt ad heredes:& quando heres tutoris teneat. in l.i.nu.1.ff.de fideius.tut.& cur. 15
3 Officia videntur concedi secundū consuetudinem sicut cōcretus simpliciter confecti presumuntur secūdum consuetudinem.ind.nu
gistratus.nu.2.ff.ad munic. 103
4 Habēs vnum officium si ei defertur aliud potest eligere retinere quod velit.in l.his quidem nu.2.C.qui milita.lib.xij. 469
Officia que ex necessitate geruntur q finito tempore non videntur renouata.in l.item queritur.§.qui impleto.nu.8.ff.doca. 417
4 Quis eodem tempore non potest habere plura officia.in l.cunctos. nu.1.C.quemad.ciuili.munc.iudi.lib.x. 174
4 Vocatus ad duo officia in eadē ciuitate an ambo exercere possit. in l.cum te.nu.2.C.quemad.ciu.munc.iud.lib.x. 394
4 Officia habentia nobilitatem annexam & dignitatem que habili. nu.97.C.de dignit.lib.xij. 395
4 Qui assumit duo officia cū non possit habere nisi vnum p tanto debet habere solariū.in l.i.n.1.C.de prepo.agen.lib.xij. 431
4 Quis ad duo officia pōtus diuersa deputari nō potest secus si sint diuersa.inq.comperimus.nu.2.C.de priuil.lib.xij. 431
4 Quis ex necessitate assum.& duo officia licet non tria in l.i.nu.C. de execut.lib.xij. 424
4 Officia vilia non sunt danda decurionibus sed vilibus personis in l.humiliores.nu.1.C.de suscepto.lib.x. 412
1 Officio iudicis quod debetur an possit in compensationē deduci. in l.si.§.Lucius Titius.nu.3.ff.de condi.inde. 398
3 Officio iudicis agitur contra tabellionem rogatum de instrumento edicto de edendo vt illud exhibeat.in l.si.n.4.ff.de ex.hibi.64
Officio iudicis consulitur executori in illis casibus in quibus non habet actionem.in l.si quis Titio.nu.5.ff.de leg.ij. 219
2 Officium iudicis quando sit:subueniatur extraordinarie.in l.si cui legatum.nu.2.ff.de condi.& demonst. 234
4 Officio iudicis relinquitur quando persona domestica admittitur in testem.in l.ij.nu.2.C.de testi. 391
1 Officio iudicis agit qui rem sibi commodatam apud alios reperit. in l.& non tamen.nu.2.ff.de peti.here. 163
2 **Oleum** est fructus industrialis.in l.moratrices.nu.4.ff.ad legem Falci. 198
3 **Olim** dicto quod tempora significat.in l.i.§.hoc autem a. 2.ff.de ope.no.nun. 178
2 **Omnis** dicto in singulari est distributiua:in plurali collectiua. 7
Et quomodo differat a dictione quisq̄.in l.hoc articulo.nu.3.ff.de bere. instit. 140
3 Quis in dictio in singulari est distributiua:in l.plurali vero collectiua.in l.moschis.nu.2.ff.de iure fisc. 49
3 Quis dictio recipit limitationem de habilitate.in l.in pecuniali.§.si in publico.nu.1.ff.de ope.no.nun. 8
2 Omnis & quilibet differunt.nam omnis est collectiue:quilibet distributiuum.in l.si pluribus.nu.3.ff.de legat.ij. 28
1 Omninodictio omnem casum cōprehendit.in l.si cum exceptio. §.quatenus.nu.1.ff.quod met.cau. 170
1 Omne & totum quomodo differant.in l.i.const.ff.forum.i. 5
5 Omne datum optimum & omne donum perfectum veniens desuper a deo in auth.constit.que de dig.nu.4. 18
6 Omissio qualitatis rei non priuat aliquem beneficio siue competenti ex ipsa re quest.viij.nu.4. 119
6 Omissio totius sicut est causa priuandi quem beneficio ita cuius partis quest.viij.nu.1. 113
2 **Oneratus** in quota non potest grauari in alia quota vltra vires relicti.in l.imperator.3.cum quidam.nu.1.ff.de leg.ij. 206
4 Onerātes equos vecturines & alia animalia vltra solati q tenetur.in l.vnica.nu.1.C.ne quid oneri publi.lib.xi. 401
4 Onere pecuniario qui non grauatur nō potest onere fideicommissi grauari.in l.Titius.nu.1.C.de ope.lib. 227
2 Onera q̄ percināt ad fructuariū.in l.quero.n.1.ff.de vsuf.leg.300
4 **Onus** probandi cui incumbat alteri ex contrario esse solutum do altero per actorem conuento.in auth.hoc itaque.
28.C.de duob.reis stip. 372
1 Onus probandi incumbit allegantis iuris errores.l.l.sed & si ego. §.scire.nu.3.ff.de peti.here. 200
2 Onus per modum conditionis inuinctum in persona institutoris an transeat ad substitutos.in l.que conditio.nume.4.ff.de condi. & demon.

ꝛ demonstrat. 358
1 Onus alimentandi quando nō spectat ad filium mater videtur habere animum repetendi .in l.neſennius.nu.3.ff.de neg.geſt 143
2 Onus adiectuꝫ legato si est plus quam per testatorem relinquitur an minuatur.in l.plautius.nu.5.ff.de condi.ꝛ demon. 359
2 Onus probandi ꝙ vna res sit empta ex pretio alterius cui incumbat.in l.imperator.2.§.cum autem.nu.3.ff.de leg.ij. 266
3 Onus probandi incumbit opponendi quē audiri nō debere qz nō solut collectis.in l.in illa stipulatione.nu.7.ff.de verb.obli. 213
Onus probādi icūbit.si peto te puniri qz collectas nō soluisti.ibi.
2 Onus vnum impositum vni domui qualiter intelligatur.in l.diximus.§.si pater.nu.2.ff.de excu.tut.ꝛ cur. 87
Onus impositum vni de domo censetur omnibus impositū.ibid. numero.21
3 Onus habens ius in re potest dicere habeo dominium.in l.qui vsumfructum.nu.3 ff.de verb.obli. 228
1 Onus probandi incumbit dicenti nisi sit presumptio pro eo.in l.ei incumbit.nu.1.ff.de probat. 425
Onus probandi quando incumbat neganti.ibi.nu.2.
2 Onus impositum quando est nullum an annulletur legatum.in l codicillis.nu.1.ff.de leg.ij. 274
3 Onus refectionis semper pertinet ad fructuarium:sed quādo est magna repetit:modicam non repetit.in l.damni.§.ei cuius.n.3.ff. de dam infec. 42
4 Onus capitationis non dicitur extraordinariū nec sordidum.in l. j.nu.1.C.de pala.lib.xij. 426
2 Onus probandi ꝙ pecunia sit perdita vel pupillus sit factus locupletior cui incumbat.in l.si fine.§.interposito.nu.1.ff.de administ.tuto.si cura. 70
4 Onus mixtum quod dicatur.in l.placet.in ꝑ.lect.nume.27.C.de sacrosan.eccles. 15
Onus mixtum a mero quomodo cognoscatur.ibi.nu.29.
2 Onus luendi rem legatam quādo ad heredem pertineat.i l.si seruus.nu.2.ff.de leg.j. 237
4 Onus qui sentit debet sentire commodū ꝛ econtra.in l.si.§.sed cū in secunda nu.2.C.de fur. 227
2 Onus alimentandi quando transeat ad heredes.in l.si quis.§.itē reſcriptum.nu.1.ff.de lib.agno. 46
2 Onus adiectum in vim fideicōmissi si admitur admitur legatum. in l.alume.§.Seia.nu.2.ff.de adi.leg. 335
2 Onus in vim conditionis appositum si admitur non vī emolumētum ademptū.in l.si quis seruum.nu.1.ff.de condi.ꝛ demon.390
6 Onus probandi quemquam esse ciuem,incumbit ei qui dicit illum fore ciuem.consi.xxix.nu.2.ꝛ 3.lib.ij. 84
6 Onus petendi tutorem cui incūbit tunc tenetur quando nullus est cui legitima tutella deferatur.quest.xxiij.nu.1. 121
1 Onus aliquod quando imponitur per statutum inspicitur tempus impositionis.in.l.id quod.§.si pater.nu.2.ff.de constit.pecu. 334
3 Onus probandi etatem cui incumbat.in l.de etate.nume.12.ff.de minoribus. 165
2 Onus donandi an transeat ad heredem extraneum.in l.in insulaꝫ. nu.1.ff.sol.mat. 31
Onerosa spōte subiēs a quibus poterat excusari, debet prestari ne preiudicet sibi,vel suo priulegio.in l.j.n.1.C.de his qui sponsa. libro.x. 393
3 Onus dandi vectigal.incumbit possessori.in l.imperatores.nu.1. ff.de publi.ꝛ vecti. 57
1 **Operarum** ꝛ factoꝛuꝫ diuersitas inducit ex diuersitate personarum ꝛ factoꝛū.in l.si nō forem.§.libertus.nu.3.ff.de condi.inde. 303
Opere artificiales dicuntur,que consistunt in artificio per doctrinam dicto.ibi.nu.9.
Opere prestite quando repetātur vel earū estimatio.ibi.n.13.304
Opera est diurnum officium scilicet diei artificiales.ibi.nu.14.
Opere nocturne ad custodiēdaꝫ turrim dicuntur opere.ibi.nu.15.
Opere qualiter diuiduntur.ibi.nu. 6.18.ꝛ 21.
Operam officialem prestare est seruire vni domino i mensa vel camera vel associare eum an missam.ibi.nu.19.
Opera fabris dicit que fit zappando:vagādo:ꝛ arando.ibi.n.20.
Opere obsequales qualiter differāt interie:ꝛ in quo differant ab alijs operibus.nu.23.
Opere propie qualiter imponātur:qualiter differant:ꝛ in quib9 conueniāt ibi.nu.243.
Opere officiales promisse que concernunt personam eius cui exhibentur ꝙ cedant cum inducuntur.ibi.nu.25.
Opere fabriles vel artificiales cedūt a die stipulationis.ibi.n.26.
Opere fabriles vel artificiales si stipulantur loco non designato ꝙ valeat stipulatio.secus si stipulatur opus.ibi.n.27.
Operarum in genere promissio quando dicatur de operis.fabrilibus:ꝛ quando de obsequalibus.ibi.nu.28.
Opere alicuius si conducuntur quando intelligatur ꝙ prestentur sumptu locantis vel conducentis.ibi.nu.30.
Opere que transeāt ad heredem heredis ꝛ etiā ad extraneos.ibi. nu.33.ꝛ 36.
2 Opere non possunt imponi seruo manumisso per fideicommissum. in.l.plane.§.qui testamento.nu.3.ff.de leg.j. 246
2 Opere obsequales vel incerte non transeunt in fideicommissariuꝫ. in.l.ꝛ patroni.nu.2.ff.ad Trebel. 390
4 Opere libertorum quomodo imponātur.in l.j.C.de ope.lib.227
Opere libertorum qua actione petantur.ibi.n.4.
2 Opere que transeant ad heredes.in l.pro herede.§.si quid tamen nu.1.ff.de acqui.here. 192
3 Opere quod ficte sint eidē quando est eadem peritia in prestātib9 ꝛ que requirant copulatiue.in l.nemo est.n.1.ff.de duob.reis. 268
5 Opere obsequales que dicantur.in authē.vt libe.dece.nu.14. 38
3 Operarū possunt tueri possessionem domini.in l.j.n.12.ff.de oper. noui nunc. 3
3 **Opinio** magis ꝙ veritas in his q̄ ex solo animo nostro dependent inspicit:in alijs magis veritas quaꝫ opinio,in l.pro emptore.§.si sub cōditione.n.1 ff.de pro emp.125
3 Opinio doctorum facit rem dubiam.l.l.qui,Rome.§.duo fratres. nu.9.ff.de verb.obli. 255
3 Opinio propria curiū reperitur in paucis locis glo.in l.conclusionis.nu.1.ff.de concuſ. 364
2 Ad faciendam communem opinionem quot requirantur.in l.cum quidam.§.quod dicitur.nu.5.ff.de acquir.here. 194
Ius dependentibus a facto meo attendere veritatem non communem opinionem.ibi.nu.6.
3 Opinio communis ꝛ communis estimatio quod sint idem quando vere mānifestatur,in l.de minore.§.plurimus.n.8.ff.de quest. 420
2 Quid sit dicere plus in opinione quaꝫ in veritate.in l.qui putat. nu.1.ff.de acquir.here.
1 Opinio communis excusat aliquem.in l.si quis patremfamilias. nu.1.ff.ad zlDaced. 356
1 Opinio quando dicatur in iudice.ꝛ est secundus gradus probationum.in.l.admonendi.nu.22.ff.de iureiur. 278
4 Opinioni doctoris nullus stare cogitur.in l.j.nu.10.C.de legib.33
1 **Opponi** quando possit contra defendentem aliū i iudicio ꝙ psona domini est legatoꝛ:ꝛ ita disputatio amittenda.in l.si actor.nu.2.ff.de procur. 124
1 Opponitur quando possit absq; restitutione contra sentētiā latam preterea falsorum instrumentorum.in.l.nam postea.§.si minor.n. 4.ff.de iureiur. 270
1 Opponi an possit contra verū debitorem absolutum compēsatio de illo debito.in l.Julianus.nu.36.ff.de condi.indeb. 317
3 Opponi potest contra petentem exhibitionem tabularum ex hoc edicto ꝙ sua non interest a tabellione ꝛ ab alio qui sua dicit interesse.in fi.nu.3.ff de tab.exh. 164
4 Opponi qñ possit de iure terti.in l.cū seruū.n.1.C.de ser.fug.222
4 Opponi quando possit ꝙ prius agatur contra aduocatum quam sententia retractetur.in l.j.nu.2.C.de aliquo.iudi. 79
4 Opponi potest de iure tertij.quando est concludiū iuris agentis. in.l. fi.nu.1.C.de rei vend. 136
3 Opponens crimen per modū exceptionis quando teneatur se subscribere.in.l.si cui.un.3.ff.de accuſa. 379
3 **Oppositum** quod operatur in opposito idē propositum in proposito:eodē scilicet cōcurrente.in l.inter stipulantem.§.sacrā.nu.3.ff.de ver.obli. 238
2 **Optio** si est legata seruo me herede instituto ꝙ nō valet. in l.si domino.nu.2.ff.de leg.j. 246
4 Optionem dare minori an debeat maiori.in l.vnica,n.3.C.de his qui se defe.lib.x. 380
3 **Opem** prestans raptori non dicitur furi manifestus nisi deprehendatur.in l.si vendidero.§.cum raptor.n.2. ff.de furt. 347
3 Opem maleficio qualiter quis dicatur prestare,in l.in furti.ꝑ.opem.nu.1.ff.de furt. 343
Opem prestare maleficio dicitur qui prestat auxilium ante maleficium ꝛ tenetur eadem pena qua delinquens.ibi.nu.2.
Opem prestans in ipso actu quo maleficium committitur dicitur opem prestare:ꝛ eadem pena punitur ibi.nu.3.
Opem prestans post maleficium nō teneatur tanquam opem prestans:sed tenetur ex illo titulo.C.de his qui latro.nisi prius presterit consilium.in.l.furti.nu.4.ꝛ 6.
3 Opem prestans ad maleficium qualiter puniatur in l.is qui opem. nu.5.ff.de furt. 340
Opem prestans dicit teneri accessorie qz factum accedit facto.in l.qui seruū.§.item placuit.nu.1.ff.eo.
3 Opem dare dicitur,qui mutuat pecuniam.in l.si sciente.nu.1.ff. de parri. 403

3 Opem prestās ad euadēdum delinquenti ꝛ sic delicto iā cōsumma to non vī opem prestare/maleficio. in l. furtū. nu. 2. ff. de furtis. 336
Opem prestans furto irregulari non tenetur actione furti. ibi. n. 1.
3 Opem prestans duobus committentibꝰ homicidium, vna tantꝫ pena tenetur, in l. si in rixa. nu. 5. ff. de rixa. 401

3 **Opus** in publico faciens, quare sit ꝙ nuntianti nouū sopꝰ teneatur satisdare sed edificās in priuato cauet. in l. non solum. §. fi cum possem. nu. 3. ff. de ope. no. nun. 15
3 Opus ꝙ fiat solum per promissorem quando videatur actū. in l. continuus. §. item qui. nu. 2. ff. de verb. obli. 293
Si in stipulatione patris fiendi fit apposita pena an possit agi ad particulare interesse, ibi. nu. 3.
3 Opus debet habere instar operis vt habeat locum edictū destructorius secus in prohibitorio. in l. de pupillo. §. nuntiationem. nu. 2. ff. de ope. no. nun. 11
2 Opus a detētore factum potest a possessore propria authoritate destrui. in l. j. §. nuntiatio. nu. 7. ff. de ope. no. nun. 5
3 Opus preteritum ꝙ dicatur ꝛ ꝙ opus futurum. in l. j. §. hoc autē. nu. 9. ff. de ope. no. nun. 5
3 Opus ceptum qñ quis dicat prosequi. in repe. l. ō. n. 11. ff. ō flu. 167
3 Opus in hoc edicto quantum ad remedium prohibitorium non requiritur ꝙ habeat instar operis sed quantum ad destructorium sic. in l. j. §. hoc autem edictum nu. 1. ff. de ope. no. nun. 8
Operis pars que comit, cuius expēsis refici debeat. in l. maritus. nu. 3. ff. locat. 404
3 Opus qui promisit facere an debeat facere ipse. in l. de pollicitatiō nibus. nu. 1. ff. de pollic. 479

4 **Oratio** soluta in dubio equipollet copule. i authē. hoc lo cum. nu. 6. C. ſi secun. nup. 204
2 Oratio vniuersalis duplex: ꝛ qui comprehendat. in l. ſi is qui. §. vtrum. nu. 6. ff. de reb. dub. 339
3 Oratio idem significans ſi pluries repetatur vnde est verbus sec⁹ ſi orationes sunt diuerse. in l. itē apud. §. ait prēs. n. 2. ff. de iur. 360
Oratio vna continens plura tendentia ad diuersos effectus dicun tur plura verba. ibi.
2 Oratio indefinita que fit. in l. ſi pluribus. nu. 5. ff. de leg. ñ. 259
3 Oratio generalis dicitur quādo apponitur signum vniuersale o mnes ꝛ oratio vniuersalis quando opponitur nomen collectiuum. in l. §. eadem. nu. 7. ff. de verb. obli. 205
2 Oratio vniuersalis que dicat: que particularis. ꝛ que singularis: ꝛ que indefinita. in l. ſi ita. nu. 1. ff. de leg. j. 240
2 Oratio prolata sine tempore ad quo tempꝰ referatur. in l. ſi ita le gatum esset. nu. 4. ff. de auro ꝛ arg. leg. 324
2 Oratio omnis priuata dicitur negatiua. in l. ei incumbit. numer. 3. ff. de probatio. 425
Oratio vniuersalis recipit limitationem. in l. inter omnes. nu. 2. ff. qui satisd. cog. 75
1 Oratio indefinita quādo equipolleat vniuersali. in l. ſi neceſſarias. §. ſi annua. nu. 5. ff. de pig. actio. 343
2 Oratio respectiua deficit deficiente persona vel qualitate cuius re spectu fertur. in l. qui tibi. nu. 2. ff. de auro ꝛ arg. lega. 323
4 Oratio illa ōr negatiua que significat priuationem: ꝛ affirmatiua que significat positionē. in l. ſi minorem. n. 4. C. de ī integ. resti. 97
1 Orationis negatiue natura est vt nullo tēpore vera sit licet ad tē pus latere possit. in l. metum autē. §. volēti. n. 2. ff. quod me. cau. 148
1 Orationes plures quando copulantur respective ad aliud tunc re quiritur concursus vtriuſq; . in l. j. nu. 10. ff. de his qui not. infa. 116
Orator prefertur aliis professoribꝰ. in l. j. n. 20. C. ō dig. lib. xij. 419
5 Oratoria an possint haberi in priuatis domibus, in auth. vt in pri ua. do. nu. 1. 30

Ordinarius potest causam delegare ꝛ sententiā ſibi reſeruare dummodo causā audiat ter re. §. alios autem. in auth. vt defuncti ſeu funera eorum. 30
6 Ordinandi ad sacerdotium iure ciuili debent aliquid offerre ordi nanti ꝛ notario, ſed iure canonico non possūt. differ. iter ius cano nice. nu. 52. 192
6 Ordinamētum secundo loco per priores factum an tollat statutū per commune editum, conſi. xxxiij. nu. 1. 85
6 Ordinarius causa trecentorum aureorum iure ciuili non delegat niſi iusta causa iure canonico ſic diff. int. ius cano. nu. 174. 195
6 Ordinatio sola non est potentior causa, niſi ad aliud perueniatur. queſt. xv. nu. 1. 120
3 Ordinarius qui tulit sententiā nullā an poterit ipse iterum iudica re: vel debeat superior adiri. in l. iuder postea. n. 4. ff. de re iudi. 143
1 Ordinarius potest delegare causā ceptam coram eo. in l. vbi acce ptam. nu. 2. ff. de iudi. 184
3 Ordinarius delegatus et adiunctus ſi ferunt diuersas sententias recurritur ad superiorem. in l. duo iudices. nu. 3. ff. de re iudi. 138
3 Ordinarij plures quando debeant simul iudicare. in l. ſi vni. nu. 1. ff. de re iudic. 140
5 Ordinarii nō recipiunt sportulas ſed delegatiſ. qñ ordinarꝰ sportulas percipere possit. in §. nec autē. n. 1. ꝛ 2. in auth. de iudi. 119
2 **Ordo** intellectus non ordo ſcripture attendatur in ſub stitutione. in l. j. n. 1. ff. de vulg. ꝛ pup. 151
2 Ordo quando attendatur ꝛ eius omiſſo vitiet. in l. ſi duas. nu. 2. ff. de excu. tut. ꝛ cur. 151
4 Ordo vnius cause ꝛ ſi ad aliam capſam peruertatur nō redditus tentiam nullam. ꝛ quid in ordine vnius cauſe ad ſeipſam. in l. pro la tam. nu. 2. ꝛ 3. C. de ſen. ꝛ inter. om. iud. 87
4 Ordo iuris non attenditur quādo est contra mentem legis. in l. ſi ꝛ iudices. nu. 19. C. de iureiur. propter calum. dan. 102
1 Ordo iudicialis licet in notario non requiratur tamen tutꝰ est ꝙ obſeruetur. in l. ſcriptus. nu. 3. ff. d. relig. ſump. fune. 92
1 Ordo iuris ne in reſpondendo peruertatur congrua debet ſcire ſponſio. in l. licet. §. ſi filiuſſamilias. nu. 2. ff. de pecu. 209
2 Ordo verborum in voluntate dubia inſpicitur: ſecus in volunta certa. in l. quedam. nu. 2. ff. de pecu. leg. 316
3 Ordo quis erit cum mittitur ad teſtes ſignatores abſente ad initio. nu. 1. ff. quem ad. teſt. ape. 314
4 Ordo ſcripture attenditur quando mens est incerta. decu in auth. hoc ius. nu. 5. C. de ſacroſan. eccl. 105
2 Ordo omiſſus qñ vitiet iudicū. in l. ſi queramus. n. 3. ff. de teſta 318
1 Ordo iuris inſpicit debet. in l. j. nu. 1. ff. de pecu. 318
3 Ordo non attenditur quando meus diſponentis est certa. in l. his verō. §. apud marcellum. nu. 1. ff. de ſolut. 318
4 Ordo ſubſtantialis iudicij ſi omittitur vitiatur id quod agitur. in l. violatam. nu. 4. C. de ſent. ꝛ interlo. om. iudi. 299
Que ſint de ordine ſubſtantiali indicij. ibi. nu. 6. 305
1 Ordo iudicij non potest per partes remitti. in l. ſocietatem. §. arbi trorum. nu. 10. ff. pro ſocio. 381
2 Ordinis conuerſio quando vitiat ſubſtitutionem. in l. §. primo. nu. 1. ff. de vulg. ꝛ pupil. 157
Ordo quando attendatur ꝛ primo circa producēdam aliquam rē ineſſe. ibi. nu. 4.
Ordo temporis quando attendatur inducat prelationem in re pore. ibi. nu. 6.
Ordo ſcripture vel locutionis quādo inſpiciatur vt ex eo aliquid preſumatur. ibi. nu. 7.
4 Ordinis omiſſio que est volūtatis non vitiat. in l. humanum. nu. 2. C. de legib. 24
1 Ordinatjonem factam ſciens per ſuperiorem ꝙ aliqua res vendatur minori pretio ſolito ſi vendit pro maiori pretio quam fuerit ordinatum tenetur. in l. quero. nu. 1. ff. de act. empt. 396
1 Ordinata per modum legis a prelato putatiue quando valeant an re. l. barbarius. nu. 23. ff. de off. pret. 49
4 **Origo** non est dignitas nec dignitatem tribuit. in l. j. n. 55. C. de dignit. lib. xij. 421
4 Origo ſnſa equiparant. in l. quotieſcunq; n. 1. C. de dec. lib. x. 389
3 Origindus de caſtro potest re multi nō dicitur ciuis nec incola illꝰ caſtri: ſed municipes vel originarius. in l. j. nu. 1. ff. ad munic. 466
3 Originale qñ est neceſſe dꝰ tradi. inſtl. pcurator. n. 3. C. de edēn. 5
5 Originale inſtrumenti ſi pars contra quam producitur inſtrumen tum exemplatum iudicis authoritate inſtat vt producatus in iudicio debeat. in §. 7. hoc nu. 3. in autho. vt ſponſa. larg. 1
5 **Orphanotrophi** an teneāt reddere ratio nem. in §. orphanotrophi. nu. 1. in auth. de eccl. titul. 60
Orphanotrophus an ex causa possit alienare bona pupillo. ibi. 5
an requiratur decretum. ibi.

De litera P.

1 **Pacisci** extraneo quis nō potest. in l. debitor. §. ſi pactus. n. 1. ff. de pac. 59
1 Pacisci vel tranſigi non potest in preiudicium alicuius in actionibus popularibus ꝛ criminalibus. in l. qui. §. in popularibus. nu. 3. ff. de iureiur. 37
1 Pacta in contractibus ciuitatis habētis potestatē legis condi de possunt allegari in iudicio contra quoſcunq; quos ſtatuta ciui tatis ligant. in l. ciuitas. nu. 4. ff. ſi cer. pet. 249
4 Pacta liberatoria ſi non valent vt agitur valēt vt valere possint. in l. ſi cauſa. nu. 5. C. de tranſac. 71
Pacta ꝛ contractus facti per metum que valeant: ꝛ que non. in mulier. §. ſi puos. nu. 1. ff. quod met. cau. 151
3 Pacta in contractu celebrato per habentes potestatē legis cond dende apposita habent vim legis. in repetit. l. Celsus. nu. 8. ff. de public. ꝛ vectig. 61
6 Pacisci ſuper alimentis ſine decreto non potest quando debitur ex vltima voluntate. tract. de ali. nu. 35. 194
7 Pacta ex conuentione que non ſunt contra leges ſunt ſeruanda ꝛ ſi contra fiat, penalis ſtipulatio his adiecta committitur. queſt. numero 1. 102

Pan-

6 Pactum de hereditate tertij viuentis non valet,etiam cum iuramento. cons.viij.nu.3.lib.j. 5
6 Pactum nudum regulariter iure ciuili non producit actionem,ꝫ iure canonico sic.q; dat cõdictio canonis.diff.int.ius.can.n.70.103
6 Pactum lucrende dotis vtrũ intelligitur de tradita,& promissa,& idem qñ ex forma statuti vir partem dotis lucretur.cons.ci.n.1.99
6 Pactum qñ est factum q3 vir lucretur dotem in omne casum quo matrimonium solueretur,quo intelligitur.cons.xciij.n.1.lib.ij.98
In tale pactum preiudicet prox.ibi.nu.2.
3 Pacta apposita in cõtractu facto ab habente potestatẽ legis condende habent vim legis.in.l.Cesar.nu.3.ff.de pupil.& vectig. 61
2 Pactum & repudiatio differunt.Repudiatio enim fit consensu vnius tantu3:Pactum duorũ.in.l homine.nu.2.ff.de opti.leg.307
4 Pactum & Transactio quomodo differant.in.l.transigere.n.1.C. de trasact. 68
4 Pactiꝫ Acceptilationis diuersitatis ratio.in auth,hoc ita.n.50. C.de duob.reis stip. 351
1 Per pactum liberatorium potest prouideri vni ex heredibus tantum non tñ per pactum obligatorium.in.l.anus.n.1.ff.de pact.104
4 Pacta plura si sunt in instrumento ex primo pacto prius apposito non potest dicere pars sibi primo ius quesitum.in.l.cõtractus.n. 4.C.de fide instr. 170
Pacta facta ante contractum perfectum dicuntur fieri incontinẽti.ibi.nu.5.
4 Pacta circa actionem sublatam que non potest resuscitari qualiter fieri debeant.in.l.vbi pactum.nu.9.C.de transact. 75
1 Pacto nudo q̃ quis promisit verecundia est recusare.in.l.quinto Antius.nu.1.ff.manda. 376
1 Quando in pactonndo deducitur illud quod alias erat debitũ ex aliqua parte iuris illud pactum dicitur lege roborari.in.l.legitima.nu.3.de pact. 94
Per pactum iure ciuili aditum seu confirmatum tollitur obligatio naturalis & ciuilis.ibi.nu.4.
3 Pacto quod nõ potest fieri an possit fieri p legem.in.l.nec ex pretorio.nu.1.ff.de reg.iur. 491
4 Pacto an fieri possit ne immunitas a lege concessa locum habeat. in.l.vniuersi.2.C.de leg.lib.x. 387
1 Ex pacto apposito in traditiõe rei mee q̃ mea durat q̃ alteri queratur vtilis actio si moriar.ff.publia.nDenia.n.1.& 3.ff.ꝺ posit 366
1 Pactio fieri potest,q̃ acceptilatio fideiussoris non possit principali.in.l.si cum exceptione.§.Labeo ait.nu.1.ff.q̃ met.cau. 150
4 Pactiones priuatorum q̃ non valeant in preiudicium fisci,licet inter se fic.in.l.v.tima.nu.4.C.de pre.& omnibus re.lib.xi. 401
2 Pactũ factũ reo qñ prosit fideiussori.ff.si quis.nu.1.ff.& lib.le.328
2 Pactum de faciendo q̃dem heredẽ etiam iuratum non valet.in l. testamenti.nu.2.ff.de testa. 107
Pactum factum instituendo incapacem non valet.ibi.nu.5.
Pacto partium non possunt substantialia contractus mutari:nec ea que respiciunt solẽnitatem actus.ibi.nu.6.
2 Pactum inter litigantes q̃ non potest opponi de peremptione instantie non valet.in.l.Seius.nu.2.ff.ad legem Falcid. 372
Pacta que firmetur iuramento.ibi.nu.4.
Pacta q̃ instantia possit prorogari an firmet iuramẽto.ibi.n.6.
4 Pactum nudum vestitur rei interuentu in fauorem implentis cõtractum ex parte sua & in contractibus vltro citro q̃ obligatorijs. in.l.si certis.nu.3.C.de pac. 61
1 Pactum si apponitur in obligatiõe generali bonorũ:q̃ si ad diẽ non soluitur vna res sit empta de rebus obligãtis ad electionem creditoris.in.l.si fundus.§.potest.n.4.ff.de pignor. 411
4 Pactum quod fit contra legem vel preter legem quãdo valeat in l.pacta que.nu.1.de pact. 55
1 Pactum de non petendo non presupponit de necessitate donationem.in.l.contra iuris.§.fi filius.nu.2.ff.de pac. 103
1 Pactum per q̃s quis renuntiat defensioni sue quando valeat.in l.pactum.nu.5.ff.de pac. 107
2 Pactum de dote lucrãda per virum matrimonio soluto quando non oppõatur.in repet.l.si constante.nu.87.ff.sol.mat. 21
3 Pactum vt si vicinus nõ prohibeat venire aquam iuxta domum si domus venditur an istud pactum transeat ad emptorem,i l.si sub vna.§.si quis.nu.1.ff.de ver.obli. 263
Pactum non extinguitur.si promissor alienet.ibi.nu.1.
1 Pactum de vendẽdo in dubio nõ intelligitur personale l.in,si necessarias.§.de vendendo.nu.1.ff.de pig.ac. 343
4 Pactum inter dominum & seruum q̃ valet quãdo procedit naturalis obligatio.in.l.cum testamentum.nu.5.C.de iur.& fac.igno. 39
1 Pactum vt porrigitur ad alios requiriritur q̃ interfit pecuniarie non ratione affectionis.in.l.fideiussoris.nu.1.ff.de pac. 100
4 Pactum de nõ petendo quas vires habeat.in.l.pacta nouissima. nu.4.C.de pact. 56
2 Pactũ ingrediẽdi fundũ propria authoritate q̃ exerceretur contra ecclesiã ad quãres peruenit.in l.si.nu.1.ff.vt in poss.leg. 400
4 Pactũ appositum a possidente fundus patrimonialẽ vel fiscalẽ ipsum vendente q̃ ipse & non emptor teneatur canonẽ soluere nõ tenet nisi instrumento adfit principis authoritas.in l.ius emphyteutici.n 1.C.de fun.patri.lib.xj. 416
1 Pactum factũ super vna re non porrigatur ad aliam.in l.si vnus. §.ante omnia.nu.2.ff.de pac. 103
3 Pactum precessisse an,statim presumatur cũ,eo & tu redis.l.si qs duos.nu.1.ff.de sol. 306
1 Pactum appositum in traditione re,quãdo producat actionem.i l.traditionibus.nu.1.ff.de pact. 107
Pactum quando possit apponi in ipsa traditione in contractibus innominatis si fiat traditio rei,ex internallo.ibi.nu.2.
Pactum appositũ ad excipiendum qñ valeat ad agendũ.ibi.n.3.
1 Pactum ne maleficium committatur non est superfluum,& valet. in l.non impossibile.nu.1.ff.de pac. 108
Quãdo fieri põt per pactum id quod fieri possit per legẽ.ibi.n.4.
1 Pactum quando interpretatur pro eo qui ipsum apposuit.in l.in sulam.nu.1.ff.qui pot.in pig.hab. 516
3 Pactum factum a possessore quando prosit euincenti.in l.heres, nu.3.ff.de fideiuss. 282
4 Pactum seu liberatio trahit secum executionem in pactis liberatoris simpliciter.in l.si maior.nu.2.C.de do. 95
1 Pactũ de nõ petẽdo feciss nõ videor p hoc si steti per x.anos q̃ non petũ debitũ.in l.solet.§.nõ vero.n.7.ff.de offi.pcõl.& leg.42
1 Pactum gratuitum non inspectis verbis testamẽti non valet.in l.de his.nu.2.ff.de transa. 111
4 Pactum nudum etiam in actionibus stricti iuris vestitur coherentia contractus.in l.in bonefidei.nu.1.C.de pac. 57
Pactũ appositũ supra Setum etiã ex iterualo qñ valeat.ibi.n.2.
Pactum qñ dicatur fieri incontinenti post contractum.ibi.nu.5.
4 Pactum incontinenti appositum q̃ non pareat actionem.l.quãuis.nu.2.C.de usur. 187
1 Pactum de quota talis priuat procuratorem actione mãdati.l. si remunerandi.§.maurus.nu.1.ff.mand. 371
1 Pactum appositum in traditione rei de re nõ alienãda valet ad hoc vt contrauenies pacto teneatur de interesse nõ ad hoc q̃ impediatur dominũ translatio.in l.nemo.nu.1.ff.de pac. 110
3 Pactũ vnus ex fideiussoribus nõ preiudicat creditori Saliũ fidefussorẽ agenti.in l. si stipulatus.§.si ex duob?.n.1.ff.ꝺ fideiuss. 281
1 Pactum factum a regentibus municipiũ pro destinguis de vni persitare.in l.testatrix.§.plures.nu.1.ff.si ser.vendicet. 227
1 Ex pacto nudo de donando contiuente factum nõ oritur ettã bo die actio: secus si continet rem vel quantitatem.in l.iurisgentiũ.§. sed cum nulla.nu.1.ff.de pac. 94
Pactum nudum quod est.in d.l.iurisgentium.§.igitur.n.1.ff.eod.
Ex pacto nudo quando oriatur actio.ibi.nu.2.
1 Pactũ sim circa substãtialia Setus renouat cõtractũ pro parte qũ est factũ cum vno ex pluribus:si cum eodẽ est factũ vero a sit apta ad renouandũ contractus vel ambigua & cõtractus est renouatus: secus si non sunt apta.in l.iurisgentius.§.adeo aũt.n.1.ff.ꝺ pact. 96
1 Pactum de quota vel certa parte litis non valet.in l.sumptus,nu. 1.ff.de pactis. 108
Ratio quare non valeat tale pactum.ibi.nu.2.
1 Pactum circa administrationem tutele debet fieri in principio tutele vt dicatur factum incontinenti.in l.iurisgentium.§.idem marcellus.nu.1.ff.de pact. 96
4 Pactum multum per officiales deputatos ad venditionẽ gabellarum cum emptoribus ipsarum q̃ sit nullum si est factum contra solitum modum vendendi.in l.j.nu.1.C.de pasc.pub.lib.xj. 416
1 Pactum nudum vestitur re traditione nisi traditio sit facta ad liberandum a precedenti obligatione.in l.si intra.nu.1.ff.ꝺ pac. 106
Pactũ de liberãdo in futurũ pducit exceptionẽ l preteriti.ib.n.4.
3 Pactũ de succedẽdo qi ducit votũ captãte mortis:& est Sbonos mores iuramẽto nõ firmatur.in l.stipulatio.n.3.ff.de verb.ob. 228
Pactum de non succedendo firmatur iuramento.ibi.nu.4.
Pactum de futura successione quando valeat:& quãdo nõ.ib.n.7.
3 Pactum future successionis non confirmat iuramẽto.in l.si quis. nu.6.ff.de fideiuss. 289
Item pactum per quod aufertur libera testamenti factio.ibid.
Item pactum per quod aufertur libertas matrimonij.ibi.
4 Pactum a dicto per creditorẽ qui succedit debitori in traditiõe rei facta possessori q̃ actionẽ pareat.in l.debitori.n.5.C.de pac.55
1 Pactum de parendo sententie si transactioni nõ pareatur mere tur executionem sicut & sententia confessio.in l.tale pactum.§. qui procurant.nu.2.ff.de pac. 106
4 Pactum tacitus non requirit presentiam partis.i l.si creditores. nu.5.C.de pac. 58
4 Pactum legis cõmissorie in pignoribus ab initio non valet:ex post facto si fiat valet.in l.ex cautione.nu.8.C.de non nu.pecu. 189

Index singularium materiarum

1 Pactum personale quando sit. in l. qui in faturum. §. si ex altera. nu. 2. ff. de pact. 102
3 Pactum creditorum presentium quare sit quod preiudicat absentibus priuilegiatis ꝛ non habentibus hypothecam. in l. rescriptū. nu. 4. ff. de pact. 98
2 Pactum de dote incranda habet locum quando matrimoniū cassi vel culpa commixa soluitur. in l. j. nu. 3. ff. de do. preleg. 303
2 Pactum de ingrediendo rem propria authoritate non exercetur contra singularem successorez sine aliquali cause cognitione. in l. 16 cui. §. qui in poss. nu. 2. ff. vt in poss. leg. 400
4 Pactum nudum nunquam vestitur coherentia cōtractus vestiti accessorij. in l. si pacto. nu. 5. C. de pact. 57
2 Pactum ꝙ qui tenetur insolidum non conueniatur vltra quam facere possit ꝙ tenet. in l. alia causa. §. eleganter. nu. 6. ff. fol. mat. 13
Pactū ꝙ liceat creditori capere obtorē ꝙ si valeat. ibi. nu. 10. 13
Pactum habens ingrediendi possessionem authoritate ꝓpria ꝙ non possit eo vti si inueniat resistentem. ibi. nu. 11.
1 Pactū qñ est i obligatione ex l. dispositione tūc precise cogit ad factum. in l. si cum exceptiōe. §. sed ꝛ si quis. nu. 1. ff. ꝙ met. cau. 150
1 Pactum per quod promittis mihi ꝙ dabis Titio decem quē effectum habeat. in l. j. nu. 3. ff. de pact. 93
2 Pactum quod liceat appellare a sentētia arbitri etiam i illis casibus in quib⁹ nō oriꝫ actio. in l. nemo potest. n. 13. ff. de lega. j. 238
4 Pactum quod dominus non possit emphyteutam etiam non solventem expellere an valeat. in l. ij. nu. 6. C. de iure emphy. 198
Pactum contra naturam contractus facit contractum nullum: secus si fiat contra accidentalia vel naturalia contractus. ibid. nu. 7.
2 Pactum ꝙ seruituti quam habeo in fundo tuo non prescribatur an valeat. in l. nemo potest. nu. 19. ff. de lega. j. 238
4 Pactum in criminibus publicis quando valeat. in l. trāsigere. n. 20. C. de transac. 69
4 Pactum de lucrādo dotem viro precedēte sicut nō valet: ā eodē modo nec pactum de lucranda donatione āte nuptias precedēte muliere. i l. quod scitis. §. finautem. nu. 2. C. de do. que libe. 289
1 Pactum personale vt nō egrediatur personam debet fieri cuz dictione tarariua. in l. nisi. nu. 2. ff. de pac. 100
1 Pactum tollit actionem ipso iure in contractibus qui solo cōsensu contrahuntur. in l. ab emptione. nu. 4. ff. de pac. 109
3 Pactum de dādo pignore insolutū nō preiudicat creditori possidenti ꝛ quādo valeat. ꝛ quādo nō. i l. quāuis. nu. 1. ff. de solutio. 304
Pactum de dādo vxori insolutū rē maioris pretū quā sit dos cōstante matrimonio nō valet: secus si soluto matrimonio. ibid. nu. 2.
Pactum de dando pignore insolutum quando non valet. ā firmetur. ibi. nu. 4.
Ratio differentie quando pactum de dando insolutum apponat ab initio vel ex post facto. ibi. nu. 3.
4 Pactum nudum principale an vestiatur a stipulatione penali accessoria. in l. petens. nu. 2. C. de pac. 60
Pactum nudum quod fuit appositum iurta aliud: an pactum nudum precedens ꝙ deinde vestitum fuit rei interuentu vestiatur se quuta traditione. ibi. n. 4.
Pactū nudū appositū iurta ℣tū conditionalē an vestiat. ibi. n. 5.
4 Pactum de non alienando non impedit dominij trāslationem: ꝛ quādo. in l. ea lege. nu. 1. C. de condi. ob cau. 147
Pactum de nō faciendo rem sacram vel religiosam valet. ibi. n. 2.
1 Pactum quod quis non tenetur de euictione ꝙ non corrigit effectum suū circa tria. in l. ēptorem. §. qui aūt. nu. 2. ff. de act. emp. 391
1 Pactum seu modus si apponit in donatione est proprie donatio. in l. si tibi. nu. 2. ff. si cer. pet. 268
4 Pactum quod a sententia arbitri possit appellari an valeat. l. i. nu. 5. C. de arbit. 109
5 Pactum de non petendo factum absente parte quādo prosit parti. in §. ꝛ licet. nu. 8. in auth. de testi. 43
1 Pactum ꝙ debito non soluto creditor. habeat pignus iusto ptio emptum in l. si fundus. ij. potest. nu. 1. ff. de pignor. 411
4 Pactum inter dominum ꝛ seruum non valet. in l. interpositas. nu. 4. ꝛ 8. C. de transac. 67
1 Pacta incontinenti apposita videntur in esse stipulationi. ꝛ quo modo. in l. lecta. nu. 1. ꝛ 20. ff. si cer. pet. 264
Pactum nudum vestitur coherentia contractus quando pro eodem ponitur pactum pro quo contractus. ibi. nu. 10
Pactum vltimo loco appositū qñ impediat curs⁹ vsurarū. ibi. n. 15.
Pacta dicuntur incontinenti apposita quando fiunt incōtinenti antequam contractus habeatur pro perfecto. ibi. nu. 18.
Pactum vltimo loco appositum non tollit primam stipulationē ipso iure. sed ope exceptionis. ibi. nu. 19.
Pactum afferens dilationem quousque inest actioni nō est neçesse quod pars opponat. ibi. nu. 21.
Pactum de nō petēdo cōditionale appositū incōtinēti vel interuallo iurta stipulationem puram qū preiudicet stipulāti. ibi. n. 22.
Pactum nudum appositum super alio non contento in stipulatione conditionali quando informat primam actionem ꝛ dicatur vestitum. ibi. numero. 25.
Pactum nundum si apponatur ex interuallo post contractum conditionalem ex eo non oritur actio. ibi. nu. 28.
Pacta incontinenti apposita ꝙ perinde habētur ac si in ipsam stipulationem non fuissent deducta. ibi. nu. 30.
Pactum incontinenti appositum informat veterem actionem si est apta informari. ibid. nu. 32.
1 Pactum factū quod non soluta pecunia intra certum tempus prognus sit solutū pro debito an valeat. in l. titius. n. 1. ff. de pig. act. 349
Et de ratione quare non valeant incontinenti. ibi.
3 Pactū vnius ex duobus reis quādo noceat alteri. in l. si duo vel nu. 1. ff. de solut.
5 Pactum commissum vno casu quando possit ex alio committi. in auth. de non elig. secun. nuben. nu. 3.
1 Pactum appositum incontinenti iurta contractus quandoque reuocari in l. si cum fundum. nu. 3. ff. de pac.
Pactum de vendendo pignore nulla notificatione precedente. in l. Titio. §. Titius. nu. 1. ff. ad munic.
3 Pactum factum per rusticum qñ inueniatur in vinea quadrupedi percuti non valet. in l. j. §. vlt. ꝛ adeo. nu. 3. ff. de iniur.
1 Pactū pōt apponi in vēditione dom⁹ nō ēptor ibi exercere talē artem ꝛ t3: ꝛ nō est seruitus. in l. vēditor. n. 1. ff. cōia prędi
3 Pactum an valeat contra substantiam contractum vel naturalia contractus vel accidentalia vel contra naturam rerum contentorum deducti. in l. vbi ita donatur. nu. 1. ff. de do. cau. nul.
1 Pactum de non dividenda societate intelligitur si promissa sit: tur: item nisi socius sit rixosus. in l. si conuenerit. n. 1. ff. pro so.
1 Pactum appositum in instrumento ꝙ reus possit personaliter pi nō transit ad heredem. in l. si decesserit. nu. 1. ff. qui satisd. cog.
4 Pactum verum requirit presentiam partis: sed pactum tacitum indictum a lege. in l. ij. nu. 1. C. de pac.
4 Pactum seu remissio facta super re aliqua porrigit ꝙ fit remtiatum etiā ad preambulum ipsius rei. in l. post quā. nu. 1. C. de rei.
1 Pactum quod quis possit conueniri coram iudice quem recusite poterat, valet. in l. si conuenerit. nu. 1. ff. de iurisd. om. iud.
Pactum quod quis possit vbiq; conueniri quid operetur. ibi. n. 4.
Pactum per quod promittitur soluere in quolibet loco quo pluerit actori quid operetur. ibi.
3 Pactum factum est de non agendo furti ex noua contrectatione nascitur actio furti. in l. ei qui furti. nu. 2. ff. de fur.
1 Pactum appositum fauore vnius non debet in eius lesionē redi dare. in l. quamuis. nu. 1. ff. de pig. act.
4 Pactum de non petendo an tollat actionem etiam ciuilem. l. ij qui. nu. 24. C. de iur. ꝛ fac. igno.
3 Pactum ꝙ quis non possit alienare rem suam non tenet nisi pacti scientis interfit. in l. si ita. §. ea le ge. nu. 1. ff. de verb. obli.
1 Pactum simplex non est donatio. in l. j. nu. 4. ff. de transact.
Pactum est genus continens in se transactionem. ibi. nu. 5.
4 Pactum vel stipulatio contra bonos mores ꝙ non firmetur mento. in l. si quis. nu. 2. C. de agric. lib. xi.
4 Pactum quod quis pto debito carcerari possit. nō valet. in ultimo. nu. 2. C. de actio. ꝛ obli.
5 Pactū factū per debitorē creditori ꝙ eiō liceat probare solutionem nisi per publicū instrūm an valeat. i auc. vt sine probatione.
1 Pactum de non petendo quando tollat naturalem obligationem in l. j. nu. 2 3. ff. de condi. inde.
4 Pactum quod liceat creditori non solum ingredi possessionē sed etiam insolutum accipere sua authoritate an valeat. inter. creditores. nu. 1 3. C. de pigno.
1 Pactum cedentis an noceat cessionario. in l. si cum emptorem. ff. de pact.
4 Pactum nudum non vestitur manumissione sed coherentiam missionis. in l. j. nu. 3. C. de ope. liber.
Pactum nudum an vestiatur iureiurando. ibi. nu. 7.
4 Pactū ꝙ liceat ingredi possessionē propria authoritate ꝙ ceatur etiam contra ecclesiam si possessio ad eam transit. in l. ciuitatis. nu. 1. C. de epis. ꝛ cle.
4 Pactum factū vni ex coreis debendi quando possit alijs. in auc. hoc ita. nu. 49. C. de ducb reis stipul.
Pac. factū ab vno ex reis credēdi qñ possit noceat alteri. ibi. n. 52
3 Pactum de non petendo producit tres effectus. in l. ita stipulat. nu. 28. ff. de verb. obli.
3 Pactum ꝙ non liceat mihi procuratorē reuocare nec alind pacti quam substantiā contractus. in l. cum precario. n. 1. ff. de precar.
1 Pactū nudū vestitur coherētia ℣tus: ꝛ nouā producit actionē. prescriptis verbis. in l. iurisgentium. §. quinimo. n. 1. ff. de pact.
Vestimentum ꝙ requiritur in contractibus innominatis ꝙ sit aliud a vestimento in pactis incontinenti appositis. ibi. nu. 2.

Si premit

Si promisi tibi cētum stipulatione ⁊ pacto nudo promisisti pro me ne romam tale pactum vestitur.ibi.nu.3.

¶Pactū nudū appositū iurta ℈ctum stricti iuris vestitur.ibi.nu.4

Pactum nudum principale an vestiatur coherentia pacti nudi accessorij.quod sic.ibi.nu.5.

¶Pactum nudum quando vestiatur stipulatione penali.ibid.nu.6.

¶Pactū nudū vestitur coherentia cōtractus conditionalis.ibi.n.6

¶Pactū nudum appositus iurta contractum remanet efficax licet contractus tollatur nisi fit appositum in contractibus respectuus: quia tunc etiam tollit.ibi.nu.7.

¶Pactum nudum appositum iurta contractum non informat veterem quando non subest.ibi.nu.10.

¶Pactū nudū informat obligationem sed etiam cōtractū.ibi.nu.11.

¶Pactorum vestimentum quotuplex sit.ibi nu.12

Pactum a iure gentium vestitur nomine rei interuentu ⁊ coherentia contractus.in l.uriscentium.§ quinimo.nu.15.ff.de pact. 96

¶Pactum de iure ciuili vestitur nomine formato,herentia contractus iureiurando: ⁊ operis initio.ibi.nu.16.

¶Pacta plura si apponuntur iurta contractum omnia vestiuntur coherentia contractus.ibi.nu.22.

1 ¶Pactum contra bonos mores non valet.in l.ius publicum.nu.5. ff.de pact. 105

2 ¶Pacto non potest renuntiari successioni viuentis:secus de iure canonico q̄ pactum de non succedendo firmatur iuramento.in l.qui superstitis.n.1.ff.de acqui.here. 296

Pactū factū per filiā q̄ etiā filij ex ea nō succedāt nō vz:licet cōtrarium in aliquibus locis de consuetudine admittatur.ibid.nu. 3.

4 ¶Pactum legis commissorie etiā in pignoribus.est quod fit p verba directa.in l.j.nu.1.C.de pac.pig. 348

Simile est illi quod fit per verba obliqua.ibi.

4 ¶Pactum nudum appositum iurta traditionem rei vestitur in tradentis fauorem.in l.legem.n.1.C.de pac. 55

¶Pactum nudum quid sit:⁊ qualiter cognoscatur.ibi.nu.2.⁊ 7.

¶Pactorū vestimenta sunt secute,verbis,literis, cōsensu,coherētia contractus,⁊ rei interuentu.operis initio.⁊ iureiurando.ubi.nu. 3.

¶Pactum nudum quando vestiatur legis commissorio.ibi nu.5.

¶Pactum nudū non quid in casibus vestiatur iureiurando.ibi.n.6.

¶Pactū quando vestitur coherentia contractus.an semper pariat actionem prescriptis verbis.ibi.nu.10.

3 ¶Pactū legis commissorie ⁊ adiectionis in diem q̄ rescindat vendi tionem ipso iure.in l.si a te.§.iultanus.nu.2.ff.de erec.retiud. 90

1 ¶Per pactū gratuitū factū per vnū ex duob⁹ reis credendi nō prejudicatur alijs:secus in pacto non gratuito.in l.si vnus.nu.1.ff.de pact. 100

¶Pactum secūdum cōtrarium primo illud non tollit.in d.l. si vnus. §.pactus.nu.1.ff.eo.tit. 101

¶Pacti prima virtus de non petendo interpositi super re nō petenda.ibi.nu.8.

¶Pacti de non petendo secunda virtus est q̄ eludit actionē.⁊ parit exceptionem.ibi.nu.9.⁊ quando ipsam actionem permat.ibi.

¶Pacti de nō petendo tertia virtus est q̄ obligat pactū ctem naturaliter non petere.ibi.nu.11.

Ex pacto nudo de donādo incōtinenti aliquid facti etiam hodie non oritur actio.ibi.n.12.

Pactum secundo de petendo factum inducit naturalē obligationē ⁊ tollit naturalem obligationem inductam per pactum primum de non petendo ⁊ replicationem inducit contra exceptionem inductam ex primo pacto.ibi.nu.14.

¶Pactū de non petendo quō differat a pacto de non agēdo.remissione.in.d.l.si vnus.§.pactus.nu.15.

Pactum de non petendo non repellit agētem nisi allegetur p reū etiam si de eo cōstaret in iudicio ex cōfessione actoris.ibi n.18. 102

3 ¶Pactum factum vni ex reis debēdi prodest alteri:secundum quantum interest eius cui pactum factū est:sine sint socij.sine nō.in l.ex duobus,numero.22.⁊ 24.ff.de duo.reis. 272

¶Pactū vnius eo in casu prodest insolidū alij quo socius contra socium est habiturus regressum.ibi.nu.23.

¶Pactū tacitū resultans ex acceptilatione inutili facta per alterum ex reis credendi nō hz eam vim quā habet acceptilatio in principium correi.ibi.n.29.

1 ¶Pactū q̄ liceat ingredi possessionem sua authoritate transit ad singularem successorē.in l.si qs sub hoc.nu.1.ff.de ꝓbē.empt. 386

5 ¶Pactus personale non tollit nec ciuilem nec naturalē obligationē in l.vbicunque.nu.1.ff.de fideiuss. 290

¶Pactum tacitum resultans ex tempore q̄ tollat naturalem obligationem.ibi nu.12.

3 ¶Pactum de concedenda immunitate non tenet.in l.hi qui.n.2.ff. de fore immunitatis. 474

2 ¶Pactis principale an vestiat a pacto penali remissiue.in l. ex pupilla.n.2.ff.de vulg.⁊ pup. 474

5 ¶Pactū q̄ a sentētia arbitri cōpromissi possit appellari an valeat. in l.ex consensu.n.2.ff.de appel. 446

4 ¶Pactū factū cū matre ne liberi ex matrimonio succedāt.in lpa crum.n.1.C.de colla. 233

4 ¶Pactum statutum ⁊ renuntiatio an equiparētur.in rubri.nu.2.C. de decre.decu.lib.1. 388

4 ¶Pactum q̄ si pignus nō luatur cedat in solutum appositi incōtinēti nō vz:secus ex interuallo.⁊ in l.qui.in fin.C.de pac.pig.in l. si fundi.nu.1.C.de pac.pig. 348

4 ¶Pactum de futura successione conseruanda an valeat.in l.si.n.1.2. C.de pact. 63

¶Pactum vt ingratitudo futura non obstante non vz.ibi.n.3.

¶Pactū reseruāde successionis factum per filiam nō valet:quando statutum dicit q̄ extra ciuitatē nupta non possit cedere ex testamēto.vel ab intestato.ibi.nu.5.

¶Pactū de nō succedēdo quādo valeat: ⁊ quando confirmetur iuramento.ibi.n.7.⁊ 8.

¶Pactū de non succedendo quando valeat.ibi.nn.10.

¶Pactum de hereditate obtinenda certo modo disponēda quādo valeat.ibi.n.17.

4 ¶Pactū q̄ res accessa ecclesie reuertat ad ecclesiam vz.in l.iubemus.§.sane ne oīs.nu.2.C.de sac.san.eccl. 24

4 ¶Pactū q̄ emptor nō liceat alienare ⁊ si alienaret q̄ tractat.ecclia an possit tolli de pactū cōsensu.in l.j.n.1.C.si mancipia fue.alie. 194

4 ¶Pactū q̄ cōtra instrumentū nō possit probari nisi per instrumētū non valet.in aut.iubemus.nu.2.C.de indi. 116

¶Pactum legis cōmissorie vel adiectionis in diem q̄ resoluat contractum etiam in alijs.in l.j.nu.10.ff.de dona. 64

1 ¶Pactum per q̄ confertur testāmēti factio nō valet.in l.aduo more.nu.2.ff.pro socio. 380

2 ¶Pactū ⁊ trālactio cedentis an noceat cessionario.in l.facta.§.si heres.nu.4.ff.ad trebel. 392

2 **¶Palatium** nō cōsinat ꝙ̄ aliqd sit in palatio cōi. in l. nominatim.nu.2.ff.de de lib.⁊ posth. 114

1 ¶Palā ⁊ publice fieri dicitur consanguineis ⁊ amicis presentibus.in l.frater.n.5.1.de condi.indeb. 311

2 ¶Palam dictio,quō capiatur.in l.heredē.nu.1.ff.de testamen.

3 **¶Pānozum** appellatiōe venit zona qua quis pingit ⁊ est largior:appellatio pānoū q̄ restis.in l. diuus.nu.2.⁊ 4.ff.de bo.dam. 434

2 **¶Papa** cū scribit q̄ velocēs vel alter exhis debeat exeq quō ſtell.gal.l.si fundū.§.bis verbis ne.ff. etc. 242

3 ¶Papa si cōcedit q̄ fiat ecclesia intelligitur sine alterius ecclesie iniuria,nisi aliter exprimat.in l.ij.§.si qs.nu.1.ff.ne quid in loco publico. 163

2 ¶Papa si mādat alicui q̄ prouideat de tali beneficio si reperit.idoneus ⁊ prouidetur non facta inquisitione q̄ prouisio teneat.in l. cū qui.§.fil uffa.nu.3.ff.de acqui.here. 197

5 ¶Pape narratiōi in facto proprio creditur:nec admittitur probatio in cōtrariū.in l.ambitiosa.nu.28.ff.de decre.ab ord.fac. 477

6 ¶Papa citat quēlibet vbicunq̄ existentem.⁊ officialis imperij qui preest vni prouincie potest hominēs existētes in qualibet prouincia imperij citare constit.ad repti.§.per edictum nu.10. 135

2 ¶Papa si cōcedit alicui ꝓbēdā de primo vacaturā i tali diecesi quā durit acceptādā postea alij cōcessit ꝓaliter i vna ecclesia illi⁹ diecesis quis ipsorū preferatur.in l.si domino nu.1.ff.ō leg.j. 240

3 ¶Papa licite cōcessit regi Carolo ⁊ successoribus suis regni ¶Hierusalem.in l.liber homo.nu.1.ff.de verbo.obli. 244

6 ¶Papa vel procurator vel syndicus ¶Roma.ecclesie,episcop⁹ loci vel ciuitas in qua est ecclesia potest adire hereditatem.in qua ecclesia fuerūt mnorū fuit heres instituta.lib.j.minorū.c.iū.n.24.143

1 ¶Papa cōsumans priuilegia vel statuta alicui ciuitati intelligitur confirmasse iusta.n l.j.nu.1.ff.de his qui sunt sui vel alie.iur. 28

1 ¶Papa promouēs sciēter apostatā vel alter ibabile videt dispēsare.secus inferior.in repe.l.barbarius.nu.12.ff de offic.preto. 40

5 ¶Papa q̄ non potest dispensare q̄ monachus habeat proprium.i §.illud quoq̄.nu.3.in auth.de monachis. 10

5 ¶Papa pōt duos episcopatus vnire.in §.illud tamē.nu.2.i auth. vt iudi.sine quoquo suffra. 15

2 **¶Paratum** cā alicuius nō vīq̄ cā cōmodādi habet⁹. cū in testō.nu.1.ff.de aur.⁊ arg.leg. 326

2 ¶Parata ad vēdendū an veniant in legato.in l.nam q̄.§.item.nu. ff.de penu leg. 311

2 ¶Parata dicunt cā vtutis que respicit causam priorimā nō remotam.in l.cum de lamonis.§.asinam.nu.2.ff.de fun.i.ſtruc. 331

2 **¶Parentes** primi gradus cōputant sibi fructus ſfal. secus in filius.in l.filiusfamil.qui.n.3.ff.ad legem Falcid. 377

4 ¶Parentes dicūt.in indefinitū.in l.parentes.n.1.C.ō testib. 104

¶Parentes ⁊ liberi an possint inuicem esse testes pro se.ibi.nu.2

Parentum appellatione venit pater naturalis. in l. quia semper. nu. 2. ff. de in ius voc. 66

6 Parentes pro filijs iure ciuili non testificantur, sed iure canonico super coniunctate sic. diff. inter ius cano. nu. 173. 195 195

5 Parentes ex p. rte matris & patris quãdo superstant qualiter succedunt nepotibus, vbi quod in bonis maternis auus maternus, in paternis paternus. in auth. de consan. & vte. fratribus. nu. 2. 41

2 Parentes eodem modo succedent spurijs quo ipsi parentibus, i l. si gener. nu. 5. ff. de bis quib. vt indig.

2 Parẽtes educare an sit de iure naturali, & an valeat pactum ne liceat alere. in l. si quis. §. parens. nu. 1. ff. de lib. agno. 46

4 Parẽtes ex linea paterna preferunt in bonis paternis: i maternis parẽtes ex linea materna. in auth. itaq; n. 2. C. commu. de succe. 286

5 Parentes & etiam extranei concedunt administrationem bonorum cui volunt. in auth. vt licea. ma. & auie. nu. 1. 56

3 Parentibus & patrie parere debemus & magis patrie. in l. post limitium. §. filius quoq; nu. 2. ff. de capti. & post limi 462

4 Parentes an bodie habeant legitimã iure institutionis. in auth. nouissima. nu. 4. C. de inoffi. testa. 129

1 Parentibus primi gradus computẽtur fructus in quartam. in l. in fideicommissarium. nu. 3. ff. ad Trebel. 386

1 Parentum educatio an sit de iure naturali. in l. j. §. huius studij. nu. 6. ff. de iusti. & iure. 5

3 Parentela antiqua an probetur per testes de anditu. in l. j. §. itẽ Labeo. nu. 6. ff. de aqua plu. arc. 49

1 **Parere** maioribus nostris est de iure naturali gentium in l. Julianus. nu. 27. ff. de condi. indeb. 316

3 **Paria** sunt amittere possessionem. & amittere actionẽ pro ea. in l. si prius. nu. 20. ff. de ope. no. nunc. 23

2 Paria sunt scribere sibi satisfactum, & cancellare. in l. nihil interest nu. 1. ff. de adi. lega. 333

4 Paria sunt aliquid fieri tempore prohibito, vel fieri tempore licito & conferri in tempus prohibitum. in l. quod d. nu. 1. C. de donat. propter nuptias. 200

Paria sunt facere aliquid tempore permisso vel fieri tempore illicito, & conferri tempore permisso. ibi. n. 2.

2 Paria sunt ratio legati & ratio legis. in l. demonstratio. §. quod autem. nu. 16. ff. de condi. & demon. 354

5 Paria sunt superiorem accipere ab electo, vel non punire suũ officialem cum acceperit. in §. si igitur. nu. 2. in auth. vt iudi, sine quo suffra. 15

2 Paria sunt nolle vendere & velle vendere, & non iusto pretio. in l. non dubium. §. sed si cui. nu. 1. ff. de leg. ij. 278

2 Paria sunt tutelam non esse diuisam per aliquem: & esse diuisam a tutoribus. inter se in l. i. §. vsq; adeo. nu. 1. ff. de tute. & ra. distr 98

1 Paria sunt scire vel scire debere. in l. quod te mihi. numero 3. ff. si certum pet. 248

2 Paria sunt ab initio per partes relinquere vel relictum simpliciter partes modificare. in l. Lucius. §. que habebat. numero. 1. ff. ad Trebellianum. 395

2 Paria sunt aliquid in esse cõsistere, vel de proximo in esse duci. in l. impuberi. nu. 2. ff. de tuto. & cur. dat. ab his. 61

6 Paria sunt relinquere a venientibus ab intestato, & dicere si non valet iure testamenti, &c. consi. xx. nu. 5. lib. j. 11

4 Paria sunt quem non esse presentem, vel esse, sed cum difficultate posse adiri. in l. in contractibus. nu. 15. C. de non nu. pecu. 182

1 Paria non sunt causa & actio. in l. j. nu. 17. ff. de eden. 84

2 Paria sunt relinquere a venientibus ab intestato & dicere si nõ vt iure testamenti valeat iure codicillorũ. in l. j. n. 6. ff. de iure co. 219

1 Paria sunt filios non extare: & extare, sed esse exclusos. in l. pater filium. nu. 2. 7. 9. & 11. ff. de moff. testa. 192

4 Paria sunt consentire & non renuntiare. in l. iubemus. n. 6. in ij. lectura. C. ad Velleia. 177

2 Paria sunt aliquid in esse consistere vel separari de proximo esse. in l. mulier. §. non est nu. ff. ad Trebel. 386

2 Paria sunt rem non extari & rem non reperiri. in l. cum res. nu. 8. ff. de leg. j. 236

3 Paria sunt aliquid fieri ab initio vel fieri ex postfacto si ab initio precesserit factum de faciendo. in l. modestinus. nu. 2. ff. ô solu. 308

2 **Paries** communis inter duas domos an sit pro diuiso. in l. si is qui. nu. 2. ff. de ser. lega. 302

1 Parietem proprium habere non potest quis supra parietem communem. in l. quidam Tiberus. nu. 2. ff. de ser. vrb. prędio. 220

3 Paries quãdo dicatur cõmunis pro indiuiso: & quando pro diuiso: & pro refectione: qñ officio iudicis; qñ actione communi diuidũdo: vel pro socio agatur. in l. inter quos. n. 1. ff. de dam. infe. 47

1 In pariete cõmuni non licet appropinquare illud qp pariete subla to per se non extaret. in l. fistulam. nu. 2. ff. de serui. vrb. pred. 224

1 Pariter dictio, quomodo intelligatur. in l. si fundus. §. si duo. nu. 1. ff. de pignor. 411

5 **Parochianus** cui ecclesia vendidit pretiũ quod teneatur p illo soluere decima ecclesie. in §. ante nuptiali. nu. 3. in auth. de non elig. secun. nub. 7

4 Parochianus fraudulenter fugiens de vna parochia: cõtinuat se in aliam restituitur pristine in oibus decimis. in l. omnes. nu. C. de agric. lib. xi

Pars potest esse presbi qñ egregia psona iurat & di ri per iudicem. in l. ad personas. n. 2. ff. ô iure. 1 Pars quando cogatur declarari intentionem suam ambiguam. l. si quis intentione. nu. 2. ff. de iudi.

1 Pars potest petere vt res super qua litigatur exhibeatur testis vt eam cognoscant. in l. j. nu. 2. ff. si ex noxa. causa aga.

1 Pars debet exhibere parti quando testis dicit qd cognoscit si videret. in l. testium. §. ideoq; nu. 4. ff. de testib.

1 Pars non potest super iure interrogari. decus est in tes 13. ff. si cer. pet.

3 Pars si producit aliquid pluribus vicibus ã poterit illa ctione vti. in l. cum procurator. §. si ds. n. 9. ff. ô ope. no

3 Pars rei illa dicitur que distinguitur p partes officio nisterium. in l. publicorum. nu. 13. ff. de pub. iudi.

1 Pars rei qñ peti possit. in l. si seruꝰ. §. bone. n. 1. ff. de condi

2 Pars hereditatis proprie non est in vna re. in l. quamuis. quis omis. cau. testa.

1 Pars videtur facere illud quod iudex facit vel legis cõditio frater. nu. 30. ff. de condi. indeb.

1 Pars a toto separata in speciebus non vs tantum quantum ta est toto. in l. si nõ sortem. §. si centũ. nu. 5. ff. de condi. indeb

3 Pars minor si cõtradicit maiori quãdo stetur dicto maioris tis. vel minoris. in l. ij. ex his igitur. nu. 4. ff. de verb. obli.

3 Pars dicitur habere tempus a lege licet iudex illud expirat. l. si se. §. si quis condemnatus. nu. 1. ff. de re iudi.

5 Pars contra quam lata est sententia per arbitros super causa quã appellauerat potest soluere penam & redire ad iudicẽ appellationis non obstante lapsu fatalium. in auth. de appel. nu. 6.

3 Pars que dictando acta notario bona fide scribente scitet & dolose omisit facere scribi facere que dam tenetur de falso. li. quis repserit. nu. 3. ff. de falsis.

6 Pars si fecit iurare testes in dilatione numquid post dilationem possint examinari. consi. xxvi. nu. 1. lib. ij.

1 Partes si consentiunt vt iudex ferat sententiã prout tali super ti videbitur, & iudex hoc faciat an valeat. in l. si plures. nu. de exer. act.

4 Partes adiecte in institutione intelliguntur repetite in substitutione simplici. in l. j. nu. 3. C. de impub.

4 Partes possunt adire iudicem vt confirmet cõtractum a bus ctum & facere tenetur iudex, & quomodo hoc procedat li quos nu. 2 C. de decu. lib. x.

5 Partes an possint expresse conuenire ne tempus appellationis sequende currat. in auth. de appel. nu. 5.

2 Partes duas in dubio petẽs intelligitur de ff. nisi de cessi in l. interdum. §. pater familias. nu. 3. ff. de here. instit.

3 Partis perceptio & litis contestatio nõ equiparantur. l. cem nu. 1. ff. de solu.

1 Parti contra quam iniuste est sententiatum non imp appellant ad hoc vt contra iudicem fiat retorquitio in l. quod quisq; iur.

2 Partẽ facit g nõ est sed esse sperat. in l. si duob. n. 18 legi

2 Partem qualiter faciat qui non admittitur ad partem libertatis modi. §. si Titio. nu. 1. ff. de leg. j.

2 Partis appellatione continẽ totũ. in l. vroni. n. 4. ff. si leg.

2 Partis appellatione venit dimidia. in l. Deuus. §. quum. nu. 6. ff. de leg. ij.

1 **Particula** statuti nõ potest produci sed totũ statutum produci debet, & repet. Romnes populi 69. ff. de iustit. & iure.

4 Particula dictio intelligit de quarta. i l. ij. n. 1. C. si quis

2 Particula testamẽti quando datur legatario, datur etiam illa quam declaratur verbum ambiguum testamenti. in l. qui filiabus nu. 1. ff. de leg. j.

1 Particula libri vel instrumenti quando sit edenda & suffragatur argentarius. §. edi. autem nu. 1. ff. de eden.

3 Particula statuti edita si non apponatur a parte quãdo prodest in rub. nu. 8. ff. de ope. no. nunc.

1 Particula instrumenti & statuti an producatur, vel totum. in l. j. edere. nu. 1. ff. de eden.

6 **Partialitas** Guelpha. vel Gebellina dicenti ad propriam vel litigatem & nõ ad bonũ publicum. est illicita, tract. de Guelp. nu. 6.

Partialitas Guelpha, vel Gebellina tendes principaliter ad bonum publicum. vt ciuitas recte gubernetur est licita. ibi. nu. 7.

Partialis

Partialitas que vult deponere alius de regimine, est illicita, si regimen erat bonum, secus si tyrannicum ⁊ malum. ibid. nu. 8.

2 **Participia** absolute apposita inducit cõditionẽ ex pissa. l. j. n. 34. ff. de cõdi ⁊ demõ. 250

Participia presentis vel preteriti temporis conditionem non inducunt: futuri sic: quia facit tacitam. ibi. nu. 35.

2 Participium vestitus contingit accessorie in rebus que consuerunt accedere. in l. tunc mutile. nu. 3. ff. de pecu. leg. 214

3 Participium preteriti temporis iunctum cum verbo est, secundum propriam significationem requirit factum, ⁊ factum durare. in. l. si pu. §. quod ait. nu. 1. ff. quod vi aut clam. 183

2 **Partus** ancile non est pars rei, nec facit ancillã ptiosio rem. l. in. l. in. lege falcid. n. 2. ff. ad l. falci. 369

2 Paratus non dicitur haberi ex causa lucrativa, quia mater cariorem emitur in. l. si quod. nu. 1. ff. de leg. ij. 267

4 Soboles segt̃ 2ditionẽ matris. l. l. mulier. nu. 1, C. de agri. li. x. 412

3 Paratus qñ dicat animatus. in. l. diuus. n. 1. ff. de extraor. cri. 363

3 Paratus ancill'e conceptus tempore emptionis prescribitur situlo pro emptore alias pro suo. in. l. j. nu. 1. ff. pro suo. 128

4 Partus cõditionẽ vẽtris segtur. in. l. si. n. 5. C. de agrico. li. xi. 413

Passus mille faciunt vnum miliare: ⁊ passus est quinq; pedum. n. l. j. nu. 2. ff. si quis cau. 79

Passus dicitur quinq; pedum, ⁊ pes intelligitur ꝑm consuetudinem ciuitatis. in. l. in timere. nu. 1. ff. de verb. sig. 484

6 Pastoribus asserentibus multa animalia in pascuis ⁊ itineribus perempta; an fit credendum. tract. testimo. nu. 13. 205

4 **Pater** qui est talis cõditionis ꝙ ei administratio bonorũ filij interdicitur in vita ꝙ ei nõ poterit illi pupillariter substinere. in. l. cũ oporteat. §. nõ aũt. n. 3. C. de bo. que li. 288

4 Pater quando preferatur in tutela, ⁊ qñ mater. in authẽ. matri ⁊ auie. nu. 4. C. quando mu. tu. offi. fun. potest. 214

4 Pater agens in causa status qñ possit venire contra factum' sunm in. l. si cum pater. nu. 2. C. si aduer. rem iudi. 99

4 Pater administrator filij iurat de calumnia. in. l. cũ iudices. §. quod obseruari. nu. 107. C. de iureiur. propter calum. dand. 113

2 Pater si instituit filios ⁊ eis substituit Titium videtur substituisse vltimo morienti. in. l. si pater. nu. 1. ff. de vul. ⁊ pup. 168

2 Pater putatiuus an repetat expensas factas filio putatiuo. in. l. j. §. competit. nu. 1. ff. si mẽsor. ven. no. 49

4 Pater quo casu cogit filiũ emãcipare l. l. fi. l. C. de spe. li. x 408

1 Pater in aduentitijs conuenitur tanquam legitimus administrator filij. in rub. ff. de pecu. 258

5 Pater qui dedit dotem pro filia ⁊ stipulatus est dotẽ sibi reddi an per hoc ius consolidationis detur. in. §. quia vero. nu. 4. in authen. de equali. do. 50

Pater an alienare possit dotẽ filie datã si ẽ ad eũ reuersa. ibi. n. 5

2 Pater an possit esse testis pro filio etiam agẽte procuratorio nomine. in. l. qui testamento. §. quecunq; nu. 3. ff. de testa. 110

Quid pro filio emancipato. ibi.

3 Pater non possidet filium sed dicitur esse in quasi possessione filiationis. in. l. j. §. item acquirimus, nu. 5. ff. de acquiren. pos. 92

4 Pater quando agit an debeat satisdare iudicatum solui. in. l. cum iolium. §. vbi autem. nu. 1, C. de bo. que libe. 288

2 Pater licet nanscisatur tutelã filij sui emãcipati non tamen curã. in. l. amicissimos. §. lucius. nu. 3. ff. de execu. tuto. ⁊ cur. 94

2 Pater si legat filio canoniste libros legales de quibus intellig tur. in. l. si ꝙt. nu. 1. ff. de auro ⁊ arg. 327

5 Pater transiens ad secunda vota: an succedat filio in bonis maternis ab intestato solum in vsufructu. in. §. igitur. nu. 12. in auc. de non elig. secun. nubẽn. 6

4 Pater an possit vendere filio spurio in. l. j. nu. 1. C. de natu. lib. 211

1 Pater filiam viduam iterum dotare tenetur eadem dote etiã de iure ffozum, l. socius. nu. 1. ff. pro socio. 380

Pater codicillatur filio grauando venientes ab intestato. in. l. si titio. §. sicuti. nu. 2. ff. de lega. 1. 254

Pater familias si accipit pecuniã mutuo quando in dubio videatur accepisse pro familia nutrienda in. l. si filius. nume. 37. ⁊ 38. C. Macedo. 176

Pater si donauit filiam nupturam ⁊ bona non sunt sufficientia ad vis legatis ratis eos deducitur vt ex alienum. in. l. quesitum autẽ. §. si sponsa. nu. 2. ff. de priui. cred. 136

Pater dotat filiam in eius testamento de bonis subiectis restitutioni. ibi. nu. 4.

2 Pater ⁊ filia in actione de dote non sunt socij nec quo rei. in. l. h̃. §. item si nu. 2. ff. sol. mat. 6

Quid fit dicere pater agit adiuncta persona filie. ibid. nu. 3.

2 Pater si filium emancipatum instituit nepotem jex eo in potestate retentum preterit. an testamentum sit nullum vel possit dici nullum vel rumpi per contrarium per nepotem. in. l. gallus. §. ⁊ quid si. nu. 8. ff. de liber. ⁊ posthumis. 122

3 Pater in casu, l. hereditatem. ff. de donat. cogitur sentire actione prescriptis non causatiue. ibi. nu. 2. 75

6 Pater si fecit sumptus pro vroze alterius ex filijs. vel soluit condemnationem pro filio, an imputetur in eius partem. Bal. tracta. de duob. fratrib. nu. 32. 153

6 Pater an obligetur ad restitutionem bonorum filij, si per patrem tanquam ministrum sunt quesita filio. co. fi. nu. 5. li. ẽ. 77

6 Pater dedit pecuniam filio in studio qñ filius tenetur illam imputare in eius partem. Bart. tract. de duo fratrib. nu. 6. 150

6 Pater filium naturalem ⁊ etiam natum ex damnato coitu de iure canonico alere tenetur. tract. de alium. nu. 17. 164

6 Pater si incepit expẽdere in studio ꝙ filio ꝙ eo mortuo nõ debeat perficere studiũ cõmuni. Bart. tract. de duob. fratrib. nu. 17. 150

Pater si aliquid incepit pro filio, quando heredes eius teneatur illud perficere. ibid. ⁊ nu. 19.

2 Pater si stipulat' ẽ dotẽ sibi reddi. so. ma. an ipse vel mulier possit ad dotẽ agere ob inopiã virium rep. l. si ꝙstãte. n. 5 9 ff. sol. ma. 20

Pater viri vel extranei us si recepit dotem an eo ad inopiam vergente vir agere possit ad dotem. ibi. nu. 60.

2 Pater ⁊ filia in dote non habẽtur vt duo rei. in. l. si marito. §. si voluntate. nu. 8. ff. sol. mat. 26

3 Pater an teneatur dare dotem maritate. in. l. obligamur. nu. 1. ff. de ct. ⁊ obliga. 201

2 Pater etiam spurium tenetur alere de iure canonico. in. l. si quis. §. verum. nu. 2. ff. de libe. agno. 46

Pater dotare tenetur filiam bastardam. ibid. nu. 3.

2 Pater herede filio instituto ⁊ dote filie relicta si sozor alimenta a fratre donec maritetur non compensat alimenta cum dote sed de suo alit. in. l. qui filium, numero primo. ff. vbi pupillar. educ. vel mo. debe. 96

3 Pater potest magistratum inuentum cum filia occidere. in. l. marito. §. illud. nu. 1. ff. ad legem. iul. de adult. 395

Pater ⁊ maritus ꝙ nõ possit occidere adulterum inuentum cuz vroze qñ vroz est ignominiosa: vel ducta contra legem. ibid. nu. 2.

2 Pater cedendo actionem contra filium non liberatur. in. l. si filio familias. nu. 3. ff. sol. mat. 24

3 Pater an si fecerit expensas pro filio doctorando, vel vroxando an parte mortuo debeant alij fratres facere de cõi. in. l. ⁊ qui. §. si is qui duos. nu. 1. ff. de mune. ⁊ bono. 473

Pater quando in dubio videtur dotem stipulatus nomine suo vel nomine filij. in. l. post dotem. nu. 15. ff. sol. mat. 29

Pater stipulando dotem pro filia emancipata ꝙ ipsi filie queritur. actio vtilis. ⁊ quod pater ea inuita agere nõ possit. ib. n. 16.

Pater admittitur etiam filio ignorante quando non habet iustam causam contradicendi ad agendum pro dote. ibi. nu. 19.

4 Pater ingrediens monasterium an retineat vsumfructum in bonis filij. in authen. idem, est. nu. 1 2. C. de bo. que lib. 289

2 Pater instituto filio substituit si decesserit sine filijs ex se de scẽdẽtib', ⁊ filij' ingredit monasteriũ an substõ euanescat, ꝙ sic ⁊ sic bona ad monasteriũ debenẽ. in. l. si ita gs. §. is cui. n. 2. ff. ô le. ij. 259

1 Pater cõstituit procuratorẽ in reb' filij. in. l. j. nu. 6. ff. de pecu. 121

1 Pater vendicat filiũ cã expressarit̃ abbas monachũ itẽ dñs colonos censitos ⁊ agrigolas: item villa causa expressa vendicat sustinẽtes onera: ⁊ ciuitas ciuẽ. in. l. j. §. per hanc. nu. 1. ff. de rei vend. 204

4 Pater qui mittit filium ad studium, an teneatur ei emere libros. remissiue. in. l. si. nu. 4. C. de silentia. lib. xii. 423

2 Pater si testatur in scriptis ⁊ filio per nũcupationẽ an dicanꝫ plura testamenta vel vnum. in. l. patris ⁊ filij. n. 1. ff. de vul. ⁊ pup. 167

5 Pater debitor filij potest esse tutor ipsius filij emancipati. in auc. vt fine probi. nu. 5. 49

1 Pater non dat filio naturali tutorem nisi confirmetur. in. l. item in potestate. nu. 3. ff. de his qui sunt sui vel alie. iur. 28

3 Pater ex contractu filij filio vino non tenetur de castrẽsi peculio sed olim de aduentitio ⁊ profectitio tenebatur hodie de aduentitio tenetur vt legitimus administrator. in. l. pater qui castrẽse. nu. 2. ff. de castren. pecu. 465

Pater filio mortuo qualiter teneatur de peculio. ibi. nu. 3.

Pater succedens filio in peculio quando possit petere restitutionem in integrum. ibi. nu. 4.

4 Pater succedit filio per vtilem vnde liberi seu vnde parentes. in. l. qui se patris. nu. 12. C. vnde libe. 332

1 Pater contra testamentum filij emancipati quando habeat contratab. ⁊ qñ querelam. in. l. pater filium. nu. 3. ff. de inof. testa. 192

2 Pater vel dominus licet scribat filio se debere non per hoc efficitur debitor. in. l. si peculium. § an ⁊ qõ. nu. 1. ff. de pecu. lega. 313

1 Pater si expendit ꝙ filio habẽti bona aduẽtitia in studio ꝙ in dubio videtur de bonis filij expendisse. in. l. si. nu. 1. ff. de pet. her. 202

4 Pater potest constituere procuratorem in bonis filij etiam ante litem contestatam. in. l. j. nu. 1. C. de bo. mater. 286

Pater quando agit vel conuenitur nomine filij in cuius persona

formabitur libellus.ibi,nu.2.
Pater litigans tanquam administrator filij facit expensas litis de fructibus.ibidem.nu.3.
1 Pater non legitimat bastardum nec naturalem inuitum,nisi sit in fans.in l.fi.nu.1,ff.de his qui sunt sui vel alie.inr. 29
1 Pater administrans prebendā filij tenet filio actiõe neg.gest.il. luis contestate.§.pater.nu.1.ff.de nego.gest. 143
3 Pater an possit cogi emancipare filiũ cũ sibi promissa est aliquid pro emancipando.in l.vtrum turpem.nu.1.ff.de verbo.obli. 244
Pater obligatur filio naturaliter ita ꝛ dominus seruo.in l.si quis. §.item si filius.nu.1.ff.de fideiusso. 290
Pater potest donare filio ob benemerita.ibi.nu.51
3 Pater dominus ꝛ abbas pro filio seruo ꝛ monacho potest ꝙ suo interesse in causa criminali comparere.in l.accusatore.§.ad crimẽ. nu.8.ff.de publi.iudi. 375
4 Pater emancipans filium debet a filio premiari.in l.cum oportet. §.cum autem.nu.1.C.de bo.que libe. 289
2 Pater si stipulatur pro filio videtur in dubio profectitio concede re.in l.titij fili.nu.1.ff.de pecu.lega. 315
Pater si facit filiũ stipulari an tunc videtur potius donatio, quaꝫ peculium.ibi.nu.2.
6 Pater cogitur alimentare filium necessitate nature,et filius pa/ trem.tracta.de alimen.nu.8. 164
6 Pater etiam filia recusante potest eã iure canonico maritare,iure ciuili non,nisi indignum vel turpẽ daret.dif.int.ius cauo.n.57.192
6 Pater si mandat vẽdi bona sua,ꝛ filij si decesserint ĩpupillari eta te,ꝛ distribuiter pauperes,censẽt directa pupillaris.cõ.ſi.ſũ.li.j.
6 Pater potest incarcerare filium causa correctionis,etiam clericũ. nec committit priuatum carcerem,nec incidit in canonem si quis suadente.tract.de carcerib.nu.22. 199
6 Pater si faciat filium stipulari ab aliquo debitore quando videa/ tur facere animo donandi Bart.tract.de duob.fratrib.n.24.150
6 Pater ex causis ex quibus poterat filium exheredare,ex illis po/ test eis denegare alimenta tract.de alimen.nu.11. 164
Pater filium ꝛ filius patrem tenetur alere,nisi alendus habeat artem ꝛ qua sustentari possit.ibi.nu.12.
Pater qui fecit de filio suo necessario voluntarium poterit facere necessarium filio suo.in l.sed si plures.C.quos possum.num.2.ff.de vulga.ꝛ pupil. 144
2 Pater si emancipanit filiũ qui fecerat substitutionem pupillarẽ tacita vulgaris in ea contenta extingultur.in l.j.nu.55.ff.de vul/ ga.ꝛ pupilla. 153
3 Pater quando iussit filium facere contractum vel officium susci/ pere filius non discutitur prius.in l.libertus.§. filium.num.1.ff.ad municipia. 168
2 Pater qñ testat ꝑ se ꝛ filio quoad qd habeant vt duo testamẽta. ꝛ quoad qd vt vnũ.in l.patris ꝛ filij.nu.2.ff.de vulg.ꝛ pupil. 167
5 Pater naturalis in illis casibus ꝛ pro illa portiõe succedit filio i quibus mod.natu.effi.sui. 42
5 Pater dum viuit an teneat alere filios naturales.in §.si quis igi tur.nu.2.ꝛ in precedenti.§.nu.1.ꝛ 3.in auth.quib.mod. 42
2 Pater an possit generaliter permittere filio ꝙ possit stare in iudi cio.in l.si quis mihi.§.sed vtrum.nu.3.ff.de acqui.here. 194
5 Pater verbotenus simpliciter nominãdo aliquem vt filiũ nõ facit ipsum legitimũ.in §.qualiter legitimati.nu.1.in auth.quib.mo. 42
2 Pater an possit vnũ ex filijs vel fratrẽ mente capti substituere ꝛ a lios ꝓterire vel exheredare.in l.ex facto.n.1.ff.de vulg.ꝛ pup.173
Pater substituendo exemplarie quando fratrem vtrinq; contun/ ctum.ꝛ quando vtrinq; substituat.ibi.nu.23.
Pater vel mater an possint seipsos substituere.ibi.nu.33
Pater vilis nõ põt filio furioso exemplarie substituere.ibi.nu.37.
3 Pater tenet ꝙ filio tãꝑ fideiussor.li.quoties.n.1.ff.ad muni.467
Pater qui non contradicit quando iniungitur filio officium publi cum authoritate ꝛ vtilitate videntur consentire.ibi.nu.2.
4 Pater qualiter dicatur consentire filio officium suscipiendi.in l. j.nu.4.C.de decu.lib.x. 387
Patris presentia in priuatis quando ipsam obliget,ibi.
Pater absens potest filio officiali consentire.ibi.nu.5.
Pater an teneat ꝙ filio magistratũ extra ordinẽ gerẽte.ibi.nu.6.
Pater si filio pascisat vt heredi filio ꝛrit directa:si vt filio vtilis: si vt extraneo nulla.in l.si tibi decẽ.§.si pactus.nu.3.ff.de pac. 101
Pater pacisens pro filio videtur pacisci vt extraneo quãdo filꝰ merut aliter vt filio.ibi.nu.4.
Pater etiam videtur stipulari vel pacisci filio vt filio quando no/ minat ipsum filium:secus si nomine proprio tantum,ibi.nu.7.
Pater videtur stipulatus filio vt heredi quando non apparet an filio vt heredi.nu.8.
Patrem stipulasse filio vt filio vel vt heredi quomodo possit appa rere in coniecturis.ibi.nu.9.
3 Pater stipulatus filio in casu dotis castrẽsis vel aduentitij querit filio non sibi.in l.qꝫ dicitur.nu.14.ff.de verb.obliga. 256
Pater stipulando filio vt bene merito quando sibi acquiratur vt valeat stipulatio,ibi.nu.2.
Pater an stipulari vel pacisci possit filio ita qõ in personam filij in vita patris effectus stipulationis queratur.ibi.nu.4.
Pater in illis casibus in quibus potest stipulari filio potestate in illis stipulatur filio emancipato.ibi.nu.7.
Pater filio monacho stipulari potest ibi.nu.11.
Pater ꝛ auus stipulari possunt liberis qui nascentur ꝛ concipien tur post mortem eius.ibi.nu.12.
4 Pater post peteĩ restitutionem in integrum pro filio sine man/ dato.in l.vna.nu.3.C.etiam per procur.can.resti. 106
3 Pater si emit fundum ꝛ possedit decem annis ꝛ postea decessit: filius possedit etiam alijs decem annis qui cecidit a possessione si potest inuenire instrumentum quo probetur titulus ; quaꝫ ter/ tur huic filio.in l.cellus.nu.5.ff.de vsucapio.
4 Pater prefertur auo in successione morientis.in l.quod filius finantem.nu.1.C.de bo.que libe. 120
2 Pater si dedit filio emancipato vt computaret in quarta cedit filius antequam pater cum filijs.an isti filij ꝛ sic nepotes. putent in quartam.in l.in quartam.nu.12.ff.ad legem fal. 377
3 Pater accusat de morte filij sine metu calumnie,nisi calumnia ſ. euidens in l.generi.nu.1.ff.de publi.iudi.
4 Pater ꝛ filius an sit duo rei credẽdi quando filius acquisiit obli gationem ꝛ actionem ex causa peculij profectitij.in authen.hoc ita.nu.18.C.de duo.reis stip. 376
2 Pater si decessit relictis duobus filijs ex vna vxore duobus alijs ex alia si vnus repudiat omnes pariter admittuntur .in l.re con functi.nu.62.ff.de leg.iij. 350
5 Pater ꝙ olim habebat contratabulas contra testamentum filij si in eo erat preteritus ꝛ in totum si persona turpis erat instituta in §.cum igitur.nu.31.in auth.de non eligen.secun.nouen. 292
2 Pater si incepit expẽdere pro filio studenti patre mortuo fratres non tenentur ad expensas vt studium perficiat.in l.§.nec cassren/ se.nu.12.ff.de colla.bono. 6
1 Pater cogit dotare filiã ꝛ cogit officio iudicis an cogat obligare bona pro dote data filio.in l.qui liberos.nu.1.ff.de ritu nup. 413
2 Pater si rogatur restituere filio nõ habeat locum trebellianꝰ. in l.j.nu.2.ff.ad Trebel. 438
2 Pater vel extraneus si stipuletur dotem si matrimoniũ soluatur morte mulieris sine liberis si mulier decedat cũ liberis quã acto isto casu queritur mulieri in l.fi.cum dotem.nu.9.ff.soln.mat. 379
1 Pater faciendo testamentum filio matrem excludit ꝙ non potest facere filium:ꝛ quare hoc sit in l.Papinianus.§.sed nec in pube tis.nu.3.ff.de inoffi.testa. 15
3 Pater qui fecit atrocem iniuriam filio potest accusari criminali ter.l.pretor.edixit.§.si dicatur.nu.9.de iniur. 190
5 Pater ꝛ mater transiens ad secunda vota an amittat proprietatem.in.§.si vero fit.nu.2.in auth.de nup. 157
2 Pater quando teneatur pro dote data filio.in l.fi cum dotem transgrediamur.nu.2.ff.sol.mat. 5
Pater quando cogatur consentire filie recipienti dotem ꝛ ita promittere.ibi.nu.4.ꝛ.5.
5 Pater sine filia potest ad dotem agere ꝛ etiam iple filie agenti consentire.in.§.illud quocunque.nu.3.in authen.de quali.do. 19
2 Pater presens ꝛ tacens cum filius datur tutor an videtur con sentire:ꝛ an adire hereditatem;qui alij agenti consentit.li.filius. nu.1.ff.de tute. 52
3 Pater ꝛ mater possunt accipi duobus modis.in l.hos volui.§. omnibus.nu.7.ff.de accusat. 38
3 Pater si stipulatur filio eo casu quo patri non potest queri stipu latio valet.ꝛ filio,qrit vtilis.in l.Stichũ.§.quesitũ.nu.2.ff.de lega.i
4 Pater consentiens filio officium suscipienti pro filio obligatur.in l.j.nu.2.C.de decurio.lib.x. 386
4 Pater accusare potest filium pro graui delicto in ipsum cõmisso pro leui non.in l.in auditum.nu.1.C.de sica. 467
4 Pater cogitur filio litiganti cõsentire:ꝛ iudicũ sine eius volun te est nullum.i l.cũ nõ solũ.§.necessitate.nu.1.C.de bo.que lib. 289
Patri nolenti consentire quomodo imponatur necessitas.ibi.nu.3.
Pater si noluit consentire ꝛ iudex procedit in causa quãdo valeat iudicium.ibi.nu.4.
Pater si per initio nõ sensit ĩ postea an iudicũ qualdãt.ibi.nu.6.
Pater potest consentire filio per epistolã vel per nuntiũ.ibi.nu.11.
5 Pater succedens filio vna cum alijs filijs nõ habet vsumfructum portionis obuente alijs filijs de bonis fratris.in §.consequens.nu. 1.in auth.de here.ab intesta. 77
2 Pater in casu.l.que filio.ff.vt leg.seu fideicom non est legitimꝰ administrator filie.ibi.nu.2. 308
4 Pater in casu.l.que filiam in testamento in rebus prohibitis pur/ gari.in auth.res quꝫ.nu.5.C.commu.de leg. 276

Pater potest alienare de rebus que subiacent restitutioni pro filia quam vult ponere in monasterio.ibi.nu.7.
2 Pater naturalis eodem modo habet contra tab.quo filius.in l.j. nu.2.ff.de bo.pos. 402
2 Pater an ponit repudiare hereditatem in qua filius fuit institutus contemplatione ipsius sine consensu filij: vel q non.in l.is qui heres.§.neque filius.nu.1.ff.de acqui.here. 189
Pater potest cogere filium vt repudiet.ibi.nu.2.
2 Pater pro munere per filium suscepto an possit conueniri ante filium.in l.diximus.§.si pater.nu.3.ff.de excu.tut. 87
Pater qui obligatur pro filio penes rempublicam an potest conueni antequam filius.ibi.nu.4.
2 Pater cogitur etiam pignoribus captis recipere dotem pro filio quem habet in potestate.in l.si quis inter.§.si quis.nu.1.ff.de excu.tut.z cur. 91
2 Pater si substituit duobus impuberibus intelligitur qs debent ambo impubere decedere.in l.pater filiam.§.duobus.nu.1.ff.ad legem Falc. 371
1 Pater z filius an dicantur duo rei credendi in obligatione naturali.in l.frater.nu.7.z 22.ff.de condi.inde. 308
Pater promittens directo filio obligatur naturaliter:nec ad ipsum patrem reuertitur secus quando obligaretur filio per alium. ibi.nu.10. 309
Patria potestas est de iure ciuili.ibi.nu.12.
Patria an z quando acquiritur per filium apud ipsum aliquid remaneat.ibi.nu.20. 58
Pater an obligetur naturaliter ex persona filius filij qui est naturaliter obligatus.ibi.nu.31.
Pater an possit authorari vni filio vendenti altero in re peculij ad uentitij.ibi.nu.§3.
4 Pater consentire potest filio per epistolam:z consentiendo obligatur insolidum:non consentiendo obligatur de peculio.in l.j.n.3. C.de filiisfami.z quemad.lib.x. 396
Pater qui adoptat illum qui factus est decurio dicitur ei consentire.ibi.nu.4.
Pater ratione consensus quãdo obligetur pro filioreipub.z prinatis.ibid.
2 Pater agens pro filio quando teneatur satisdare.in l.ẽ.§.voluntatem.nu.6.ff.sol.ma. 6
2 Pater agens ad dotem pro filia quando possit agere.in l.si cũ dotem.§.eo.autem.nu.1.ff.sol.ma. 16
2 Pater z filia in dote an equiparentur duobus reis.in l.si socer.n. 2.ff.sol.ma. 32
2 Pater cui liberatio legata est debet pacto liberari.in l.si quis.§. idem Julianus.nu.2.ff.de lib.leg. 327
4 Potest relinquere filio spurio pro alimẽtis.in auth.ex complexu. nu.3.C.de incest.nup. 201
1 Pater potest remittere iniuriam factam filio.in l.in personã.nu. 1.ff.de pac. 104
1 Pater quando possit esse iudex in causa filij vel econtra.in l.qui iurisdictioni.nu.4.ff.de iurisd.om.iud. 59
Pater sicut non potest dirimere sponsalia ita etiam nõ potest inuita filia dotem stipulari.in l.quoties.nu.4.ff.sol.ma. 25
2 Pater quando est turpis persona non remittit iniuriam factam filio.in l.Lucius.nu.2.ff.sol.ma. 28
3 Pater an z quibus casibus equiparetur fideiussori.in l.cum filiusfa.nu.2.ff.de ver.ob. 225
5 Pater ingrediens monasterium tenetur dare filijs partem bonorum.in §.quia vero aliqui.nu.1.in auth.vt liceat mat. 56
1 Pater vel vxor an poterit vendicare illum qui passus est se vendi ad pretium participandum.in l.si ex causa.§.papinianus.nu.3. ff.de mino. 158
4 Pater donans filio simpliciter in dubio an videatur donasse vt filio an vt benemerito.in l.si donatione.nu.1.C.de colla. 234
Patris assertio donantis filio vt benemerito q non probet merita.ibi.nu.2.
5 Pater vel mater non habent ius eligendi vnum ex filijs in lucro alterutro ex coniuge proueniente.§.si vero fit.nu.6.in authen.de nupt. 22
2 Pater quando rogatur restituere filio quando fit q non fit locus treb.in l.cogi.§.si pater.nu.1.ff.ad Treb. 384
Pater si est rogatus de emancipando filiũ an filius possit hoc petere a patre.ibi.nu.2.
2 Pater quando est tutor filij impuberis res nõ alienatur sine decreto.in l.i.nu.1.ff.de reb.eo.qui sub tut. 104
2 Pater in casu.l.si constante.ff.solu.ma.quando agere possit sine filia.in repe.l.si constante.nu.50.ff.sol.ma. 20
Pater quando agit ad dotem.in casu.d.l.si constante, filia ius suũ non admittit sed illud consolidatur z fratribus confert.ibi.nu.52.
2 Pater cui est factum legatum vt emancipet filiũ an teneatur ipsi filio restituere legatum factum filio:an etiam factum sibi.in.l.si cui legatum nu.3.ff.de condi.z demon. 355
Pater rogatus de restituendo filio an dicatur rogatus vt emancipet.ibi.nu.4.
3 Pater si capit emphyteusim pro se z filijs post mortem patris a domino rei vendentur filij accipere.in.l.mortis causa.num.1.ff.de do.causa mor. 76
5 Pater legitimat filios naturales per matrimonium: etiam si habet filios legitimos.in.§.tribus.nu.5.in authẽ.quib.mod.nat.effic. sui. 42
Pater non legitimat filios naturales per principis rescriptum si habet filios legitimos.ibi.nu.6.
Pater per oblationem curie legitimat filios naturales.etiam si habet filios legitimos.ibid.nu.7.
5 Pater per oblationem filij naturalis nati ex libera ipsum legitimat sobole legitima existente:secus si ex ancilla.in authent.quib. mod.na.nu.1. 42
3 Pater an possit scribere instrumentum pro filio.in.l.impuberem. §.qui autem.nu.3.ff.de falci. 407
4 Pater pro filio insolidum quando teneatur.in.l.si mandator.nu. 1.C.quod cum eo qui in alie. 175
4 Pater si vult dare plus filijs quam possit quantum sibi possit z debeat retinere,in authen.si qua mulier.nu.21.C.de sacrosan.eccl. 23
5 Pater quod legitimat per procuratorem z etiam per coniunctã personam.in.§.si vero bis.nu.1.in authen.quib.mo.na.effi.sui. 42
4 Pater quando stipulatur dotem pro filia actio est propria patris z an transeant ad heredes.in.l.si nu.1.C.commu.vtriusq; iud. 143
2 Pater si probat filiam legitimam dicitur probare ipsam esse in eius potestate.in.l.titia.nu.1.ff.sol.ma. 28
2 Pater quando possit agere actione de dote adiuncta persona filie.in.l.si cum dotem.§.si post.nu.1.ff.sol matr. 16
Pater quando teneatur iterum dotare filiam que perdidit dotẽ. ibi.nume.2.
Patri an incumbit onus probandi q filia non expendit in iustis causis.ibid.nu.4.
Pater qui dat filio legitimam pro soluenda condemnatione non tenetur amplius illi legitimam assignare nec dare.ibid.nu.6.
Pater habet quasi dominium in filium, z ideo ei datur vendicatio.in.l.eo.§.si filiusfamilias.nu.1.ff.eod.
5 Pater quando possit filios naturales legitimare per testamentũ. in auth.quib.mod.natu.effic.leg.nu.6. 34
2 Pater conuentus de peculio deducit es alienum, z quod sibi et suis debetur.in.l.si filio.nu.6.ff.sol.matr. 34
3 Pater non perdit dotem propter delictum filie.in.l.si finita.nu. 13.ff.de dam.infec. 35
4 Patris appellatione continetur auus.in auth.ex testamento.numero.3.de secun.nup. 202
4 Pater dotans filiam quando videatur de bonis propriis vel filie.in.l.si.nu.1.C.de dot.promis. 205
2 Pater viuens si soluit condemnationem pro filio an z quando filius sibi imputabit in partem.in.l.sticbus.nu.2.ff.de pecu.leg. 314
Pater redimens filium ab hostibus videtur facere officio pietatis,nec ex hoc filius tenetur.ibi.nu.3.
Pater consentiens contractui filij quando obligetur insolidum. in.l.i.nu.1.C.quod cum eo qui in alie. 175
Pater consentiens decurionatui filij quando obligetur etiã priuato.ibi.nu.2.
2 Pater an possit filium emancipare quoad vnum actum.in.l.j.§. in filij.nu.3.ff.ad Trebel. 379
3 Pater q possit puncipaliter z accessorie obligari pro filio.in.l.si dubiter.§.filiusfa.nu.3.ff.de fideiusso. 280
6 Pater si fecit expensas in nuptijs alterius ex filijs,quod alter frater debet de proprio,z non de communi facere Bar.trac.de duo. frater.nu.20.fo.30.z in trac.Bald.nu.31. 153
6 Pater substituẽte filio si decesserit in pupillari etate,vel sine filijs que substitutio sit.consil.ccxlij.nu.1.lib.1. 76
6 Pater si dilapidauit,z consumpsit bona aduentitia filij an filius a fratribus emendationem recipiat Bald.tract.de duob.fratribus. nume.4. 152
6 Pater occidens filiam in adulterio deprehensam iure ciuili non punitur,iure canonico sic.diffe.inter ius cano.nu.93. 193
6 Pater nesciens tempus mortis filie,z sic moriens ante filiam, an trãsmittat ius deliberãdi ad heredem.consil.ccxxxij-nu.4.lib.1. 74
6 Pater sicut de iure communi ex contractu filij obligatur de peculio,ita ex forma statuti ex delicto filij pater obligatur in portione dicta.q.iij.nu.3. 160
Pater potest occidere filiam pregnantem inuentam in actu veneree.in.l.imperator.la.ff.de sta.homi. 27
5 Pater q non cogitur soluere legitimam filij si filius delinquit.in §.si quis.nu.11.in authen.de here.z falcid. 3

2 Pater rogatus restituere filio si dissipat quãdo cogatur restituere ipsi filio.in l.imperator.nu 1.ff.ad Trebel. 390
2 Pater repetens dotem adiuncta persona filie tenetur satisdare de ea defendendo in casu revocationis.in l.z ideo.§. si filia.nu.2. ff.re.amota. 40
2 Pater relegans filium in certum locum per hoc nõ incidit in titulum de priuatis carceribus.in l.ex facto.nu.8.ff.de bere.instit. 142
3 Pater fideiubendo pro filio videtur consentire sicut iubendo. in l. fiscum filius.nu.1.ff.de dona. 65
Pater quare fideiubendo nõ tenetur q̃ iussu sed si mandat iubet vel ratum habet tenetur.ibi.nu.2.
2 Pater an nãciscatur curam legitimam filij impuberis,sicut nãciscitur tutelam impuberis.in l.sed z milites.§.iam autem.n. 1.ff.ó excu.tut.z cur. 2
2 Pater vel filius an habeant revocatoriam in bonis per ipsos alienatis:z quo remedio.in l.non vsq;.nu.1.ff.si a pa.quis fue.ma. 425
3 Pater an possit filio multo revocare donata per ipsum filium causa mortis patre permittente.in l.ij.§.si vero.nu.5.ff.de dona. 65
4 Pater potest nomine infãtis hereditatẽ adire.z debet dicere.q̃ hoc facit tanquam legitimus administrator.in l.si infanti.nu.2.C. de iure delibe. 254
Pater quãdo possit hereditatem adire sine filio vel filius sine patre.ibi.num,4.
Patris authoritas q̃n sit sufficiens ad obligandũ filiũ.ibi.nu.8.
Pater vel auus infantis emancipanti licet non sit eius legitimus administrator potest tamen pro infante adire.ibi.9.
2 Pater hodie non potest occidere filium.in l.in suis.nu.6.ff.ó liberis z posthu. 116
2 Pater authoratur filio in causa aduentitia:z apud quam remanebit vsufructus.in l.j.nu.3.ff.de authо.turo.z cura. 76
Pater authoratur filio donanti causa mortis fratri suo existenti in potestate.ibi.nu.7.
1 Pater vel frater dotans filiam vel sororẽ quando in dubio videtur dotare de suo.in l.Nesennius.nu.5.ff.de nego.gest. 143
Pater expediens in studio pro filio q̃ non videatur expẽdere de suo quando filius habet peculium castrense vel quasi.ibi.
4 Pater vsufructuarius non cauet.z quando teneatur reddere rationem:in l.vsufructu.nu.1.C.de vsufru. 238
2 Pater si instituto filio in sacris existenti z gravato si decesserit sine filijs ex suo corpore quomodo intelligatur.in l.heredibus.[§.titius.nu.4.ff.ad Trebel. 395
4 Pater ꝓpter filios hz honorẽ.l.i.albo.n.1.C.de ẽcur.lib.x. 886
Pater potest remittere iniuriam factam filio.in l.sed si vnius.§.filiofa.nu.2.ff.de iniur. 361
Pater vilis non potest iniuriam factam filio remittere. ibi.nu.3.
Pater vilis non potest filio substituere pupillariter.ibi
Quando iudicium transfertur de persona patris in filium super eadem instantia proceditur.ibi.nu.4.
Pater z filius si simul agant alter alteri videtur consentire.l l.cũ pater.§.libertis.nu.6.ff.de lega.ij. 69
Pater an possit conficere instrumentum de contractu filij,z quid econtra ꝓ non:si est in potestate,in l.si pater.nu.1.ff.de falsis. 393
Pater quando tenetur de peculio,de quo peculio intelligatur.l l.j.nu.22.ff.de pecu. 358
Pater qualiter teneatur de peculio mortuo filio.ibi.nu.23.
Pater iubens licet teneatur ꝓ iussu tanquã intercessor tamẽ cõuenitur non excusso principali.in l.si seruum.§.an filius.nu.2. ff.ó verbo.oblig. 242
Pater potest filio non laboranti q̃n sine verecundia laborare põt alimenta denegare.in l.vnica.nu.7.C.de mendi.li.xj. 406
Pater donando filio quando donare dicatur vt extraneo.i auth. de iminen.dona.nu.5. 48
Pater si misit filium ad studẽdum an expense debeant fieri de cõmuni si pater decedat. n l.Lucius.§.item respondit.nu.1.ff.ad municip. 468
5 Pater filium naturalem an substituere possit in testamento minus solenni.in §.z hoc sepe.nu.3.in auth.de trien.z semis. 20
4 Pater potest filium obligare propter famen.in l.qui filios.nu.3. C.que res p;g.oblig.pos. 344
4 Patre deportato restituto filius quando reincidat in eiꝰ potestatem.in l.ij.nu.1.C.de senten.pas.z restit. 370
Patri dilapidanti bona filij quando interdicatur administratio bonorum filij.ibi.
Pater mortua vroze si incipit male vti substantia an filius habeat remedium.l.vbi.adhuc.
2 Patris persona non nocet filio.in l.gallus.§.quid si is.nu.2.ff.de libe.z posthu. 123
2 Patris factum non nocet filie post emancipationẽ.in l.ij.§.quod si in patris.nu.6.ff.sol.mat. 6
Pater quando possit agere actione pro dote.ibi.nu.7.
2 Patris consensus q̃ intervenire dz in iudicio.an possit intervenire postea.in l.si quis mihi.§.fusum.nu 8.ff.de acqui.here. 195
3 Patris authoritas quando sufficiat in supleẽda etate filij.vt obligetur.in l si seruus.§.pupillus.nu.1.ff.de verb.obliga. 265
Patris authoritas est ad corrigendum filium.z tutoris ad administrandum.ibi.nu.2.
1 Patri succurritur propter absentiam filij non propter etatem.in l.denicꝫ.§.sed vtrum.nu.3.ff.de mino. 157
Pater loco fideiussoris quoad quedã nõ quoad omnia habetur.
1 **Patria** potestas in his que sunt publici iuris ideo nõ creatur,quia fit vt a publica persona.in l.1.ibi.n. 1.ff.quod cuiuscꝫ vniuer. 1
Patria potestas attenditur in his que sunt publici iuris z actus fit non tanquam a publica persona.ibi.
5 Patrie potestatis z emancipationis differentia hodie sublata est quantum ad successionem intestati,non autem ex testamento ibi then.de bere.que ab intesta.nu.2.
4 Patria dictio,z dictio ciuitas.idem important.in l.ij in parte 1.C.de incolis.lib.x. 1
3 Patria dictio ponitur latiꝰ quam vrbs z ciuitas.l l.vrbs quid latio.nu.2.ff.de verbo.signi. 191
6 Patria potestas iure ciuili durat in omni etate sed iure canonico quoad matrimonium,z iuramentum adulentente adulta etate.ibi feren.inter ius cano.nu.88. 488
1 Patria potestas soluitur patre effecto monacho.in l.patre facto.nu.4.ff.de his qui sunt sui vel alie.iur. 195
4 Patria potestas quãdo perimitur absq; facto patris tunc nõ extinguitur vsufructus in bonis filij.in auth.idem est.nu.2.C.de bo. que lib. 59
2 Patria potestas quando curetur in his que sunt publici iuris.in l. testamenti.nu.1.ff.de test. 288
2 Patria potestas est res inestimabilis.in l.filiuſfa.§.secundum vulgarem.nu.3.ff.de lega.j. 107
1 Patrie an sit potius parendum quam parentibus.vel econtra.in l.ij.nu.1.ff.de iustitia z iure. 216
4 Patria z ciuitas idẽ importãt.in l.si quis.nu.2.C.de nam.li.z 5
2 **Patrimonium** quãdo est diminutũ quãdo sup pleatur ex fructibꝰ in l.balista. nu.3.ff.ad Trebel. 388
2 Patrimoniũ q̃n est individuum excusans a tutela vnius nõ excusatur a tutela alterius.in l. duobus.nu.2.ff.de tutela.ture. 57
4 Patrimonꝫ sui vires quilibet scire presumitur.in l.quisquis.n. C.de rescin.vendi. 1
4 Patrimoniale onus quod dicatur.in l. placet.i ij.lectu.nu9.C.de sacrosan.eccle. 15
5 **Patriarcha** z archiepiscopꝰ debẽt semel vt bis anno subditos ad capitulum cõvocare.in §.interdicimus.nu.2.in auth.de sanctiſ.epiſ. 67
Patiẽtia q̃ nõ preiudicat ei qui prohiberi nõ potest l.sepe constitutum.nu.1.ff.de reiud. 3
4 Patientia tyranni occupantis ciuitatem non prestat alicui scribendi bona illius ciuitatis,in l.j.nu.7.C.de seruitu. 4
3 Patientia in iudicio sine vocis expressiõe habet vim stipulationis.in l.1.nu.2.ff.de verbo.oblig. 203
6 Patientia habetur pro consensu,vbi de commodo patientis tractatur.q.vij.nu.7. 111
4 Qui locat vel inducit in emphyteusim tenet ad patientiam,l j.nu.2.C.de iure emphy. 197
1 Patientia in corpozalibus habetur pro traditione.l quotes. nu.1.ff.de seruitu. 220
3 Patientia domini in corpozalibus quasi possessio.in l natural ter.nu.1.ff.de acqui.possess. 58
4 **Patronus** succedit liberto ab intestato liberis nõ tantibus.in l.ij.nu.1.C.ij in fran.pat. 227
Patronus acculans libertum q̃n amittat ius succedendi.ibi.nu.
Patronus licet sit heres liberti tñ revocat alienata p eũ.ibi.nu.
4 Patronus z parentes nõ iurant de calumnia.in l.cum z iudices. nu.1.C.de iureiur.propt.calum.dand. 112
5 Patronus nõ faciens inuentarium non priuatur legitima ponitur ne.in §.non autem.nu.1.in auth.de bere.z fal. 5
5 Patronus an revocat in seruitutem filio liberti propter ingratitudinem partem commissam.in auth.vt lib.de cete.nu.5. 58
6 Patronus presentans indignum iure ciuili priuatur,sed iure canonico non diff.int.ius cano.z civil.nu.110. 191
4 Patronus per bono. pos. contra abu.aufert tantum legitimam.in l.ij.nu.2.C.de bono.poss.contra tab.liber. 231
5 Patronus equalis patri dicitur.in auc.vt liber.decre.nu.5. 58
4 Patronus inuadẽs an teneatur liberto constituto de in li quis tantam.C.vnde vi.ibi.nu.9. 354
2 Patronus si dat tutorem liberto an confirmetur.in l. naturali.§. si quaeratur.

si queratur.nu.3.ff.de confir.tuto. 58
4 Patroni causarum debent iurare de calumnia licet consuetudine non seruetur.in l.cū ꝛ iudices.nu.2.C.de iureiur.propt.calum.112
3 Patronus retinens concubinam accusat accedentes ad eā de stu pro.in l.si vrot.nu.2.ff.ad leg.Iul.de adul. 392
2 **Patruus** frater idem ꝙ tutor si negotiatur etiā de pecunia pupilli an ad pupillū pertineat pars lucri an simpliciter interesse.in l.titius.§.altero.n.2.ff.de admi.tuto.ꝛ cur. 74
Patruus,vel frater si sit tutor,vel curator ꝛ negotiatur an minor debeat habere partem lucri,ꝛ an dammum debeat cū pupillo commūnicari.ibi.nu.3.ꝛ 4.
2 Patronus qui proprie dicatur.in l.j.nu.1.ff.de success.edic. 429
Patruus ita succedit nepoti sicut nepos patruo.in §.si quis igitur.nu.7.in auth.quib. mod.na.effi.sui. 42
4 Patrocinium potentiorum procurans debet priuari causa.in l.j. nu.1.C.ne lice.poten. 86
2 **Pauca** dicunt octo.in l.scire oportet.nu.1.ff.de exc.tut. ꝛ cura. 90
3 **Pauper** dicit qui nō habet quinquaginta aureos in bonis.in l.qui accusare.nu.2.ff.ō accusa. 380
2 Pauper presumitur officium effectasse.in l.spadonē.§.est autē. nu.1.ff.de excu.tut.ꝛ cur. 91
4 Pauper mendicās qui ostendit membrum aliquod debilitatum inspici debet.in l.vnica.nu.4.C.de mendica.valid.li.xi. 406
5 Pauper an possit esse testis.in §.sanctimus.n.2.in auc.de testi.43
2 Qui debet distribuere bona inter pauperes potest particularem distributionem facere.in l.vnum ex familia.§.si duos.nu.2.ff.ō legat.ij. 265
4 Pauperes verecundi qui non publice sed a quibusdam clam queruntur nō incidunt.in l.vnica.C.de mēdican.valid.lib.xj.nu.2.406
2 Pauperes electi per exactores in quos bona debent distribui habent actionem ex testamento non ex electione.in l.vnū ex familia. nu.3.ff.de leg.ij. 265
Pauperes habent eligere sufficit ꝙ dicat eligo.ibi.nu.5
2 Pauperibus relicta vel ad pias causas quando efficiantur caduca.in l.pater filium.§.fusculanus.nu.1.ff.de leg.iij. 284
2 Pauperes eligere habens ꝛ inter eos bona testatoris distribuere non potest vnum eligere.in l.j.nu.1.ff.de opti.leg. 306
2 Pauperes si eligi debent ꝛ eligantur incapaces an iterū eligere debens possit eligere.in l.quoties.§.data igit.nu.3.ff.de opt.306
2 Pauperes eligere habens potest eligere in vitima volūtate.in l. vnum ex familia.§.si de falcidia.nu.3.ff.de leg.ij. 265
2 Paupertas an probetur per vulgi opinionem.in repeti.l.si constante.nu.13.ff.sol.mat. 19
Paupertas quando a l.limitatur statur legi:vbi fit modicum preiudicium probatur per vulgi opi.vbi magnum preiudicium paratꝰ: relinquitur iudicis arbitrio.ibi.nu.14
2 Paupertatis priuilegium tenet auctis facultatibus.in l.non tantum.§.eos.nu.1.ff.de excu.tut.ꝛ cur. 91
Paupertas quādo est intentionis alicuius debet ab eo probari. in l.si vero pro.§.qui pro rei qualitate.nu.6.ff.qui satis.cog. 73
Paupertas qualiter probatur.ibi.nu.7.
5 Paupertas ꝛ divitie probantur arbitrio iudicis.in §.hic nobis. nu.18.in auth.de here.ꝛ falc. 4
Paupertas quādo profit.in l.illicitas.§.preses.nu.2.ff.de offic. presi. 46
2 Paupertatis principium ex rulare.in l.ij.nu.6.ff.sol.mat. 5
Pauper quando quis dicatur ꝛ effici non soluendo.ibi.nu.19.
4 Paupertas in appellatione exercenda excusat.in l.inuitus.nu.7. C.de procura. 89
3 **Par** an dicatur rupta quando est facta ꝛ promissum nō offendere te neq; tuos ꝛ ostendit vnus ex heredibꝰ stipulatoris.in l.ij.§.item si.nu.4.ff.de verb.obligationib. 207
3 Pacem si duo fecerunt ꝛ promiserunt vnus alterū nō offendere an si alter faciat furtum dicatur pax rupta.in l.licitatio.§.quod illicite.nu.3.ff.de public.ꝛ vectigal. 58
3 Pacem faciens cum aliquo ꝛ promittens eum nō offendere sub pena si committit adulterium cum eius vxore non incidit in penā. in l.verum est,nu.4.ff.de furtis. 341
Pacem rumpere nō dicitur ille qui fecit furtum ei cum quo pacē fecerat.ibi.nu.5.
2 Pace facta nō potest opponi exceptio inimicitie.in l.si quis.§.nō solum.nu.3.ff.de adimen.lega. 333
3 Pace facta inter te ꝛ me ego percussi te an sit rupta pax.l.autem cta.§.causa.nu.1.ff.de penis. 428
2 Pacē faciens cū aliquo si postea banniatur ꝛ impune occidi possit si illum occidit non tenetur.in l.quid ergo.§.si heres.nu.1.ff.de legat.j. 237
3 Pacem si fecerunt plures pluribus ꝛ promiserunt se inuicem nō offendere sub vna,ꝛ vnus offēdatur an omnes ex parte offēsi possint agere insolidum tanquā correi ꝛ omnes ex parte offendētis teneantur insolidum.in l.cum duo.nu.2.ff.de duob,reis. 266
2 Pacem si duo fecerunt postea se inuicem offendunt alter nō accusat alterum:sed si vnus primo ꝛ alius secūdo secundus accusat primum.in l.cum pater.§.libertis.nu.7.ff.de lega.ij. 269
3 Pacem si fecerunt duo ꝛ promittūt se inuicē nō offēdere sub pena cuius medietas fisco applicatur si notarius est stipulatus.poterit quilibet agere pro fisco.in l.j.nu.13.ff.de iure fis. 454
4 Pacem qui fecit cum bannito ꝛ promittit non offendere si tamē postea offendit non dicitur tamen rumpere quādo ex forma statuti bannitus potest impune occidi.in l.si.nu.3.C.quā do licet vni.sine iudic.se vind. 118
3 Pace facta cum titio.facta fuit promissio de non offendendo ꝙ se inuicē heredes:titio mortuo relictis pluribus heredibus ꝛ vnus offendatur ad pena committatur insolidum.in l.iij.§.cato.n.20. ff.de verbo.oblig. 210
Pace facta vt in d.l.ō.§.cato.si vnus ex heredibꝰ promissoris offendat ꝙ pena committitur aduersus omnes pro portione heredi taria.ibi.nu.12.
1 Pace facta inter duos qui postea se inuicem percusserūt:quis eorum teneatur de pace rupta.in l.j.§.cum arietes.nu.1.ff.si quadru. paupe.fe.di. 228
3 Pace facta inter duas ciuitates si aliqs de vna ciuitate aliū offēdit vl ꝙ incidat in crimen lese maie.in l.j.nu.5.ff.ad l.maie. 387
3 Pacem si facio cum meo inimico ꝛ promitto nō offendere ā si ex bannitur possim ipsum offendere.in l.qui seruum mihi.nu.1.ff.de verbo.oblig. 243
4 Pacē super adulterio qū possit fieri vt deducatur pars condēnatiōis propter pacem ex beneficio statuti:ꝛ ꝙ sufficiat habere pacē cum marito,in l.transigere.nu.23.ꝛ 24.C.de transact. 69
6 Pace inter duos facta prius postea secuto bānimento,tūc erbā nitus non obstante pace iam facta potest occidi.q.j.nu.12. 102
6 Dar an possit fieri super adulterio,ꝛ an adulteri gaudeāt beneficio statuti:ꝛ an sufficiat habere pacem cum marito tantum. consil. clxxvij.nu.1.ꝛ 2.lib.j. 60
3 Pace facta cum aliquo pro se ꝛ suis complicibus ꝛ sequacibus si vnus ex complicibus offendatur antequam ratum habeat,ratificatio sequens non purgitur ad illud delictum.in l.si vrot.§.si quis vrotem.nu.4.ff.ad legem Iul.de adult. 392
1 Pacem facere nō licet data pecunia etiā si non sit scriptū in instrumento.in l.furti.§.pactus.nu.1.ff.de bis qui no.infa. 117
3 Pacem qui fecit mecum ꝛ promisit me non offendere sub pena offendendo fratrem meum noa incidit in penam.in l.si ita stipulaeus.§.Chrisogonus.nu.10.ff.de verb.oblig. 258
3 **Peccarum** mortale est venire cōtra p̄ceptū superioris.l.l.is cui bonis.n.8.ff.de ver. ob. 212
3 Peccatum in forma est maius quam in materia.in l.an inutilis. nu.1.ff.de accept. 315
6 Peccans contra naturam iure ciuili pena capitis punitur,iure canonico mitius.diffe.inter ius cano.nu.92. 163
5 Existens in peccato mortali an admittatur in testem.in §.si vero. nu.3.in auth.de testib. 44
1 Ad peccandum an inducamur naturaliter.in.l.j.§.huius studij. nu.4.ff.de iusti.ꝛ iure. 5
3 Paccatum in spiritum sanctum nunquam remittitur. qꝛ est nunquam velle penitere.in.l.qui ea mente.nu.3.ff.de fur. 346
1 **Peculium** est quedā vniuersitas: sed proprie est quedam parua pecunia quam filius vel seruꝰ parsimonia acquisiuit.in rubrica.nu.1.ff.de pecul. 337
Peculium aduentitium efficitur illud quod donat pater filio bene merenti ꝛ eius proprietas est filij.ibi.nu.2.
Peculium sumitur octo modis,ꝛ quot modis filius possit habere peculium.ibi.nu.4.
1 Peculium ꝛ hereditas differunt:rationem differentie vide in.l. frater.nu.40.ff.de condi,inde. 310
2 Peculium videtur concedere qui manumittit inter vinos. in.l. eum dominus.§.testamento.nu.1.ff.de pecu.lega. 314
2 Peculium castrense quare non conferatur.in.l.j.§. nec castrense. nu.1.ff.de collā.bono. 413
4 Peculiū castrēse quid sit.in.l.cū oportet.nu.6.C.de bo.q̄ lib.287
2 In profectitijs per iura noua nihil est numeratum. in.l. is qui heres.§.neq; filius.nu.3.de acquir.her. 189
2 Peculium potest peti actione personali,quando agitur personaliter singulariter res in peculio existentes rei vendicatione. in.l.si peculium.nu.1.ff.de pecu.lega. 314
1 Qui agit de peculio nō agit de rē verso.in.l.j.n.20.ff.de pec.358
Quod in rē dñi est versum qū dicat esse in peculio.ibi.nu.21. 97
1 Peculium profectitium confertur:ꝛ qualiter.in.l.frater.nu.25.ff. de condi.indebi. 310

Peculio adempto an filius vel seruus remaneat obligatus naturaliter.ibi.nu.45.

4 Peculiū pfectitiū qđ venit diuidendū.l.filie.nu.1.C.ō coll.235

Peculium castrense vel quasi non venit in collationem.ibi.nu.3.

Peculium filij vel serui est patris vel domini:ꝛ si geratur eoꝝ cōtemplatione tenetur negotiorum gestorum.in l.si pupilli.§. sed si ego.nu.4.ff.de nego.gest. 136

1 Peculiū proprietas an publicetur filio delinquente.in l.deniq;.§. sed vtrum.nu.6.ff.de mino. 157

6 Peculium sola patientia constituitur.q.vij.nu.5. 111

5 Quesitum clericis dicitur quasi castrense peculium.in§.presbiteros.nu.1.in auth.de sanct.epi. 314

2 Peculium si legatur seruo.seruꝰ non potest petere id.quod dominus debet sibi:sed habet ius compensandi.in l.si peculium.§.sicut autem.nu.1.ff.de pec.le. 314

2 Quid si hodie immutatum in profectitijs:ꝛ quid in aduentitijs.in l.si quis mihi.§.iussum.nu.2.ff.de acqui.here. 193

1 Constitutio.seu demandatio peculij non finitur morte.in l.licet.§. parui autem nu.4.ff.d pecu. 159

3 Peculium intelligif quantum ad extraneus deducto ere alieno, non quantum ad dominum.in l.Thais ancilla.§.titius.nu.1.ff. de fideicom.lib. 84

2 **Pecunia** signata non debetur illi cui debetur omne argentum,ꝛ de ratione.in l.quintus.§.an cut.n. 1.ff.de auro ꝛ argen.lega. 325

Pecunia antiqua q̄ hodie non est in vsu venit i legato.ar.ibi.n.2.

Pecunia signata qꝑ non venit in legato argenti qñ testator aliud argentum non habebat:ibi.nu.3.

4 Pecunia dictio quādoq; stricte,quādoq; large,ꝛ qñq; largissime accipitur.in l.receptitia.nu.1.ff.de constit.pecu. 156

2 Pecunie appellatione totum patrimonium continetur.in l.cogi. nu.1.ff.ad Trebel. 384

2 Pecunia nomine quid veniat:etiam attento communi vsu.in l.talis scriptura.nu.2.ff.de lega.j. 231

2 Pecunia est de bis rebus que seruando seruari nō possunt.in l.j. §.fuit quesitum.nu.3.ff.ad Trebel. 380

2 Pecunia quam capit heres ex testamento quando imputatur in falcidia.in l.in quartam.nu.2.ff.ad legem falci. 377

2 Pecunia redacta a tutore ex re pupilli suo nomine vendente non efficitur pupilli.in l.Titium.§.altero.nume.1.ff.de admini.tuto.ꝛ cura. 73

4 Pecunia an possit se redimere simile cui iniūgit aliquod officiū in l.vnica.nu.21.C.de mafie.ꝛ in quo loco.lib.x. 396

2 Pecunia que expenditur in prorenetis ꝛ bannitoribus ac emptoribus ad alliciendum deducitur.in l.vbi.pure,§.qui.nume.1.ff.ad Trebel. 386

3 Pecunia que communiter in ciuitate currit.in dubio videtur pro missa.in l.paulus.nu.1.ff.de solut. 313

Pecunia vna pro alia solui potest,dummodo creditor aliquod dānum non patiatur.ibi.nu.3.

Pecunia grossa per minutam estimatur.ibi.nu.8.

6 Pecunia licet offeratur in ecclesia fratrum minorum pro fabrica, secus tamen conuertenda in vsum pauperum.lib.j.minoric.cap.iū. nume.21. 143

6 Pecuniam si numero alicui pro se recipienti.siue alteri eo presēte ꝛ volente,recte dicitur fieri numerato.consi.vnij.nu.1.lib. 81

6 Pecunia legata in specie pro vsu fratrum tranimutatur in aliam speciem.lib.ij.minoric.nu.241 145

2 Pecunia exacta ad funeto quando restituatur legatario hereditatis.in l.cumfilius.§.lucio.nu.5.ff.de lega.ij. 267

1 Pecunia non parata solutioni qꝑ nuda conuentione non cōuerta tur in mutuum.in l.qui negotia.nu.1.ff.mandā. 375

1 Pecunia soluta pro maleficio cōmisso per fratrē qñ debeat sibi in parte imputari.in l.cū duobus.§.papinianus.nu.1.ff.pro soc. 379

4 Pecunia hereditaria altero ex tribus modis potest peruenire ad possessionē.in l.i.nu.2.C.de peti.here. 135

1 Pecunia quando legatur dominium non transit in legatarium.in l.omnia.nu.1.ff.si cer.peta. 248

4 Pecunia data ob transactionē quando ab ea de voluntate partiū recedit tur repetitur cōdictione sine causa vel causaꝫ in l.si diuersa nu.1.C.de transac. 67

1 Pecunia debita defuncto,potest dici ipsius defuncti.in l.eius q. nu.3.ff.si cert.peta. 249

2 Pecunia data filio per patrē causa studij an iputetur in quartam vel veniat cōferēdā.in l.j §.nec castrēse.n.8.ff.de colla.bono.417

4 Pecunia quando ad vnū de voluntate alterius peruenit,fictione iuris dicuntur plures numerationes.in l.si non singuli,num.1.C.si cert.peta. 145

3 Pecunia redacta ex venditione pignoꝛū in quam causam dicatur facta.in l.cum ex pluribus.nu.3.ff.de solu. 314

1 Pecunia oēs alie res estimāf.in l.cū acquiliana.n.4.ff.ō trās.

1 Pecunia tripliciter accipif.l.j.§.creditū nu.4.ff.si cert.pet.

4 Pecunia decreta pro habēda abitā nō pōt minui nec in cām cōuerti.in l.vlti.nu.1.C.de frume.ꝛ cō.

Pecunia ordinata pro habenda abundācia potest pistoribus tuari.ibi.nu.2.

2 Pecunie dictio a testatore plata referē ad ea que cōsistūt in re,numero.vel mēsura.in l.talis scriptura.nu.1.ff.de lega.j.

2 Pecunia si data est vt seruus manumittatur per recipienti nisi quando post tempus efficiatur liber.in l.de ita tibi.§.ad nu.2.ff.de condi.cau.da.

Pecunia si datur in sacculo nō numerata pro seruo manumisso donon emptio.ibi.nu.1.

1 Pecunia credita ex necessitate qꝑ nō dicitur propie credita si tibi.nu.1.ff.si cer.peta.

1 Pecunia nō fuit principaliter inuenta vt numeretur.in l.j tut.nu.11.ff.si cer.peta.

2 Pecunia ad vnū vsum relicta nō pōt per superiorem deputari,quando testator prouidet qui debeat fieri in l.liberto suo.§.lucius.nu.2.ff.de ann.lega.

1 Pecunia si mutuaf quando debeat reddi secundum in vel secundum nouam.in l.cum quid.nu.17.ff.si cer.pet.

1 Pecunia mea qūo dicatur.in l.si.ꝛ me ꝛ titiū.nu.3.ff.si cer.pet.

1 Pecunia soluta per pupillum si est perdita vel non conuerta litatē debitoris qꝑ pupillus liberetur.in l.nō omnis.§.si pupillus nu.4.ff.si cert.pet.

3 Pecunia in vnum vsum legata quando possit in alij vsum ti.in l.legatum.nu.1.ff.de admi.re.ad ciui.per

5 Pecunia licite datur pro literis continentibus dignitatem then.vt iudi.fine quoquo suffra.nu.4.

4 Pecunia soluta administratori ciuitatis ꝛ nō recte non prelatur versa in vtilitatē ciuitatis.in l.vnica.n.2.C.de sclu.libri.40

4 Pecunia redempta ex bonis cōmunibus non efficitur cōmuni in l.si patruus.nu.3.ꝛ 7.C.commu.vtriusq; iudi.

2 Pecunia quando sit de argento debet fieri vt sit eiusdē effectus nis in forma cuius est in materia.in l.si alij.§.cui certum.nu.4. auro ꝛ argen.leg.

3 Pecunia projecta in populo videtur donata occupanti.in l.ij pio.nu.4.ff.de pub.ꝛ vecti.

2 Pecunia signata qꝑ non venit quādo legatur omne aurum gentum.l.cum aurum nu.2.ff.de auro ꝛ argen.leg.

2 Pecunia in sacculo vel arca cōsignata nō cōtinef appellatione cunie:sed vt species debetur l.talis scriptura nu.1.ff.de leg.j.

2 Pecunia tutori mutuata quando fuit conuersa in vtilitatē pupilli actio vtilis cōpetit cōtra pupillum mutuanti.in l.j.post mo §.tutor.nu.5.ff.quando ex fact.tut.vel cura.

4 Pecunia deputata ad vsum voluntarium in causam necessarium fine permissu principis conuerti potest.in l.vnica.nu.C.de ere pub.Lud.lib.xj.

Pecunia deputata ad vnum vsum si in alium conuertitur lo vsu remanet vsui primo.ibi.nu.2.

3 Pecuniam accipere ab aliquo vt pro eo inter cedam licite in l.hoc iure.§.labeo.nu.1.ff.de dona.

2 Pecuniā dans vt habeat officiū vel beneficiū dō habere ratiōe.in l.licet pro herede.nu.1.ff.si quis omiſ.cautelis.

1 Pecuniam mutuans ad rē conseruandam qꝛ ea habeat in vtiegia.in l.interdum.nu.2.ff.qui po.in pig.habe.

Pecuniā mutuans in rem emendam an ꝛ quando habeat tacitā hypothecam super ea.ibi.nu.5.

1 Pecuniā habēs i capsa ve imiarsupio dicitur eam habere parata solutiōi:ꝛ qūo hoc probabitur.in l.singularia.n.5.ff.si cer.pet.

1 Pecunia qualiter probetur esse versā in vtilitatem ciuitatis sic vel minoris.in l.ciuitas,nu.3.ff.si cert.pete.

4 Pecuniā dans vt habeat officiū pzeſumtur habere animū faciendi ꝛ lucrandi indebite.in l.ij.nu.2.C.de murele.lib.xj.

1 Pecuniā dare nō ꝛ ante cōdēnationē pro habenda pace.pōna in l.athletas.§.item si quis.nu.3.ff.de his qui not.infa.

3 Pecuniam recipiens fisco debitam vt detur fisco post amissa tur de residuis in l cum eo.nu.1.ff.ad l.iul.pec.

4 Pecuniam fuisse numeratam quando probetur per instrumentū in l.si ex cautione.nu.1.C.de non nume.pecu.

Pecuniam nō fuisse numeratā quomodo probabitur.ibi.nu.1.

2 Pecuniam recipiens an stante causa conditionis impleꝺ quādo videtur se pro herede gerere.in l.pro herede.§.papinianus.nu.1. ff.de acqui.here.

1 Pecuniā indebitam recipiens ab aliquo an si illā perdat sine culpa liberetur.in l.indebiti.§.sed ꝛ si.nu.4.ff.de condi.indebi.

2 Pecunie relicte ad alimēta vt ponantur ad vsuras ꝛ inde alimenta percipiantur qualiter hodie fiet.in l.diui seuerus.nu.2.ff.ad legem Falcid.

1 Pecunie q̃ rediguñ ex ptocollo nõ sunt in fructũ: t sic non debent fructuario.in l.quedam.§.nihil interest.nu.6.ff.de edend. 92

3 **Pedagio** venditio nõ vt ius percipiẽdi venditũ: sed ipa perceptio seu cõmoditas percipiẽdo vt vendita.in l.cotem.§.qui maximos.nu.5.ff.de public.t vectigal. 49

4 Res immisse in ciuitatẽ sine solutione pedagõ si ex dispositione statuti confiscatur t nulio portauit res meas t pedagium non soluit res non publicatur sed nulio prestabit quantum res valebant.in l.vltima.nu.3.C.de nauibus non excusan.lib.x. 40

4 Portantes res principis non soluunt pedagium.in l.j.nu.6.C.de nauicul.lib.xi. 400

5 Pedis t passus longitudo quanta esse dicatur.in auth.de ope.nouiu.nu.3. 32

5 Pedanei iudices qui sint: t qui dicantur.in §.si quis autem.nu.1.in auth.de iudicibus. 40

4 **Pena** si ex forma statuti duplicat in delictis cõmissis post sonum campane t committatur delictum in iure vbi campana non auditur quid iuris.in l.talis.num.5.C.de his qui.vt indig. 264

1 Pena appposita parti in promissione de non offendendo cuius medietas sit fisci t alia pars non acquiritur fisco nisi notarius stipulet̃ur.in l.arbiter.nu.1.ff.de arbi. 178

1 Pena appposita in transactione si continet minus quã interesse:id q̃ est vltra peti potest.in l.qui fidem.nu.11.ff.de transac. 114

Penam si solvit contrauenies: t iterum contraueniat tenetur ite rum soluere est quando appposita clausula que pẽa toties ꝛc.ibidẽ numero.12.

4 Pena imposita quando extendat effectum suum extra territoriũ iudicantis.in l.j.nu.50.C.de sum.trini. 8

3 Pene legales in matrimõio que sint.in l.titia.nu.5.ff.de verborũ obligat. 261

3 Pena si delinquens decedit intra decẽ dies qui dantur ad appellandum, quando transeat ad heredes.in l.si qua pena.nu.3.ff.de verbo.signi. 489

4 Pena.l.j.C.ne lice.poten.non imponitur ipso iure: sed per sententiam.nu.4. 89

Pena.d.l.j.an committatur ex sola procuratiõe vel requiratur q̃ patrocinium fuerit prestitum.ibi.nu.6:

Pena.d.l.j.cõmittitur quocũq; mõ patrocinii prestetur.ibi.n. 7.

1 Pena duplex pro delicto quando imponi possit.in l.quid ergo.§. pena.nu.1.ff.de his qui not.infa. 119

In casu.§.pẽa.in l.qd ergo.ff.de his qui no.infa.nõ est necesse exprimere in sententia q̃ imponatur pena corporalis pro pecuniaria nec sententia dicitur continere expressum iuris errorem.ibi.nu.4.

Super pena pacisci potest postquam qui delicto est condemnatus.ibi.nu.7.

Quando condemnatio augetur ex natura delicti propter aliquas qualitates delicto inherentes: tunc licet pena augeatur: tamẽ infamia tollitur.ibi.nu.10.

Si augetur propter extrinsecum accidens preter naturam delicti tunc infamia tollitur.ibid.

Pena quando diminuitur an diminuatur infamia.ibi.nu.11.

In extraordinariis criminibus vbi pena non est limitata vt pena augeatur vel minuatur inspicitur quando consueuit fieri pro tali delicto.ibi.nu.12.

3 Pena capitalis vel mẽbri abscisio q̃ cadat in seruũ.in l.hos accusare.§.omnibus autem.nu.2.ff.de accusationib. 381

Pena deportationis t relegationis quod cadat in seruũ vt amittat spem habende ciuitatis t libertatis.ibi.nu.4.

Pena pecuniaria in genere cadit in monachũ nõ respectu omnũ bonorum vel quote.ibi.nu.6.

Pena legis pompeie de parricidijs quando possit habere locũ in seruum.ibi.nu.7.

Pena que imponitur a lege quando non cadit in seruum officio iudicis alteratur.ibi.nu.9.

Pena lege inducta pro delicto licet iudice eius arbitro ex causa imponatur tñ accusatio erit ex lege illa t nõ extraordinaria.ibi.nu.11.

3 Pena sibi ascribentium in testamento quod habeat locum etiam in testamento nuncupatiuo.in l.j.§.ex illa quoque.numero.1.ff.de falsis. 403

Pena falsi habet locum in scriptura propria quãdo sic fit scripta q̃ probet.ibi.nu.2.

2 Pene medietas in qualibet actioni popularĩ an sit actoris alia vero medietas fisci.in l.lege cornelia.§.ex hoc edicto.numero.1.ff.ad fille. 215

5 Contra penã commissam ob non factũ vnius heredis q̃s coheres vtatur priuilegio suo.in §.pupillus.nu.3.in aut.de here.t fal. 5

6 Pena pecuniaria iure ciuili ab ecclesia infligi potest.iure cano.nõ diff.int.ius cano.ciuil.nu.59. 192

6 Pena incestus t adulteri ſ iure canonico maior est ſ iure ciuili mulier in monasterium detruditur.diff.int.ius cano.t ciuil.nu.75.193

6 Pena si venit imponẽda an debeat duplicari ratiõe duplicis falsitatis.consi.cxcix.nu.3.lib.j. 66

6 Pene multe iure ciuili imponuntur.que iure canonico non traduntur diff.int.ius cand.t ciuil.nu.117. 194

Pena carceris est grauioribus penis quã ecclesia infligat.ibidẽ.

Pena falsi iure ciuili alia est a penis iuris canonici.ibi.nu.118.

4 Pena de qua in hac aut an ipso iure vel ope exceptionis committatur.in l.ad hec.nu.4.C.de vsur. 187

4 Pena de qua in aut.vt nõ fiãt pig.imponit ipso iure.ibi.nu.4. 28

1 Pena actionis popularis applicatur parti non fisco.in l.si quis.§. seruũ.nu.3.ff.de iurisd.iudi. 59

3 Pena imponitur alternatiue quando agitur criminaliter actione iniuriarum.in l.in l.de iuria.nu.1.ff.de iniur. 361

1 Pena an possit ascẽdere in infinitũ.l.si dictũ.n.1.ff.de euic. 322

1 Pena quadrupli an sit pena delicti vel contumacie.in l.si cũ excẽptione.§.in hac actione.n.1.ff.quod met.cau. 150

3 Pena quando infertur ab ipso iure sine cõdemnatione tũc transit ad heredem.in l.ex iudicio.num.nu.2.ff.de accusa. 383

Pena in quibus casibus transit ad heredem.ibi.nu:3.

3 Obiicũq; ex crimine priuato pena pecuniaria venit imponẽda tũc quilibet de populo admittit ad causandũ.in l.j.n.1.ff.de iu.fis.454

Pena que imponitur vendentirem litigiosam t fisco applicatur non erat de iure antiquo.ibi.nu.12.

Pena excedẽs legitimũ modũ vsurarũ adiecta in cõtractu etiam in nõ consueto fenerari: cẽsetur adiecta in fraudẽ vsurarũ.ibi.n.11.

Pena an possit excedere quadruplum.ibi.nu.13.

1 Pena de qua.in l.j.§.sed t constitutio.ff.de calum.habet locũ in actore t reo.ibi.nu.7. 145

4 Pena diminuta an dicatur cũ infamia dispensatum.in l.t si seuerior.nu.5.C.ex qui cau.infa.irro. 80

5 Pena cõstitutionis.in auth.de rapt.nu.habet locũ etiã si raptus committatur in volentem.in auth.de rapt.mul.nu.2.t 4. 63

2 Pena vbi venit imponenda in criminibus a relegatione infra q̃ possit peruenire ad diffinitiuam lite non contest.in l.fi.nu.3.ff.vbi pup.edu.vel mo.debe. 96

Pena extraordinaria potest esse vsq; ad penam capitis.ibi.nu.4.

4 Pena l.si quis maior.C.de transact.non habet locum cõpromittente ex forma statuti.ibi.nu.2. 76

Pena legalis vt committatur requiritur q̃ quis peruenit vsq; ad sentẽtiam secus in conuentionali.ibi.nu.4.

Pena d.l.si quis.infertur ipso iure nec expectatur sntia.ib.inu.10:

Pena d.l.q̃ si habeat locum in reo.ibi.nu.12.

Pena d.l.q̃ habet locum etiam in alijs contractibus.ibi. nu.15.

Pena quantipluris q̃ adiicitur in penã nõ soluentis infra termi num est pena more.non delicti.in l.j.nu.5.C.de fisca.vsu.lib.x.377

4 Pena adiecta facto quando videatur adiecta in fraudẽ vsurarũ. in l.cum allegas.nu.1.C.de vsur. 188

2 Pena numquam augetur contra negãtem quãdo sic a statuto ipso iure.in l.ad quod.§.si cum seruum.nu.1.ff.de pecu.leg. 84

5 Pena debet suos authores tenere.in auth.de incest.nup.n.1.17

1 Pena si venit duplicanda pro delicto commisso in platea ỏ nocte t in festo.an quadruplabitur duplum cum exceptione.§.quadruplatur.nu.1.ff.quod met.cau. 150

3 Pena committ tur insolidum in stipulationibus facti vno ex heredibus contra faciente.in l.ij.§.item si.nu.1.ff.de ver.obli. 207

4 Pena de facto fieri quando sufficiat siue ad actionem dãdam. siue ad pena commissionem euitandam.siue vt pena euitetur.il.vbi pactum.nu.14.C.de transac. 75

4 Pena lege prouidendum.C.de postibu.intelligitur per sententiã. in l.prouidendum.in §.lec.nu.2. 78

3 Pro pena imponenda ex crimine priuato si pena est pecuniaria q̃libet de populo admittitur si corporalis ille tantum cuius interest. in rub.nu.4.ff.de pop.actionib. 368

Penam cui applicetur quando agitur actione populari.ibi.nu.4.

3 Pena que imponitur ad tempus post tempus videtur remissa, in l.fratres.nu.1.ff.de penis. 431

4 Pena de qua in l.missi.C.de exact.tri.li.x.partim applicatur fisco t partim parti.in d.l.missi.nu.17.C.eo. 382

5 Pena fustigationis q̃ si maior, t est de mero imperio.in auth.de incest.nup.nu.4. 17

3 Pena corporis in vilibus q̃ non sit maior quamuis pecuniaria.in l.j.§.generaliter.nu.1.ff.de penis. 425

3 Pena seu interesse si contra fiat obligatione facti indiuidui qualiter t aduersꝰ quos cõmittatur.l.tiñ.§.cato.n.11.ff.de ver.ob. 208

5 Pena de qua in l.si quis maior.C.de transac.intelligitur imposita ipso iure.in auth.de incest.nup.nu.7. 17

3 Pena spãlit si repit apposita sup crimine t ẽt pena.gñalis: qñ illa gñalis trahat ad specificata.in l.sanctio legũ.nu.1.ff.de penis.432

Ratio diuersitatis an pena specialis t generalis imponitur eadẽ

lege aut diuersis.ibi.nu.2.

5 Pena qñ inferatur ipso iure.in a utb.vt defuncti seu fune.n.5.30.

1 Quando indefectū pene pecuniarie deuenitur ad corporalem remittitur ad iudicem maiorem.in.l.ſi.nu.1.ff.de inius voc. 67

Pena hec non habet locum nisi in comprehensis edicto.ibi.n.24.

4 Pena prohibentis aliquem testari extraordinario est arbitrio iudicis.in.l.j.nu.1.C.ſi quis ali.testa.prohi. 263

3 Pena vt committatur non sufficit de facto fieri.in.l.continuus.ſ. cum quis.nu.1.2.4.ff.de verb.oblig. 264

3 Pena falſi incurrit qui celat aliquid simpliciter vt nemini appareat item qui extrumcat bullas ex literis papalibus.in.l.paulus.nume.1.2.ff.de falsis. 406

4 Pena contra secundo nubentes q̄ sit de iure canonico correcta. in.l.j.nu.2.C.de secun.nup. 202

1 Pena ipso iure imposita a lege transit ad heredē.in.l.ſi quis iniquum.ſ.quod autem.nu.1.ff.q̄ quiſq; iur. 63

1 Pena grauissima est cedi flagellis.sed ſi bac.ſ.ait pretor.nu.3. ff.de in ius voc. 66

4 Pena qñ est promissa per emphyteutam an ea cessante in solutione poterit peti pena 2 expelli.in.l.ſi.nu.14.C.de iure emphy. 198

4 Pena pecuniaria ſi imponatur per statutum pro crimine in quo pena sanguinis veniret imponenda an poterit transigi super tali crimine.in l.licet.ſ.idem scribit.nu.18.ff.de pecul. 359

Pena pecuniaria ſi imponatur pro homicidio an poterit in dicto casu interuenire procurator.ibi.nu.19.

5 Pena falſi,testis que sit.in.ſ.ſi vero q̄dā.nu.6.in aut.de testi.44

3 Pena ordinaria pro delictis in quibus pena certa non est apposita dicitur illa que est consueta apponi.in.l.ſi quis actiones.nu.3.ff. de prima delic. 335

5 Pena peccantis contra naturam que sit.in auth.vt non luxu.cōtra nat.nu.3. 38

Pena blaſphemantis Deum vel sanctos que sit.ibi.nu.4.

5 Pena compromiſſi contra non parentē siue sit actor siue reus exigi potest non autem res.in.ſ.quia vero.nu.4.in auth.de iudi. 39

3 Pena.l.iul.de ambitu,est duplex:2 vna ex acta,alia tollitur.in.l.vnica.ſ,2 ſi quis.nu.1.ff.ad leg.iul.de ambi. 411

5 Pena qua veniat puniendus ille qui non exhibuit reum quem promiſit exhibere.in.l.ſi quis.nu.1.ff.de custo.2 exhi. reo. 384

Pena promiſſa per eum qui promiſit ſiſtere reū causa capitali de consuetudine applicatur fiſco.ibi.nu.4.

Penam promiſſa per fideiussorem de exhibendo reum:ſi non exhibet igitur a fideiussore officio iudicis.ibi.nu.6.

3 Pena turpitudinis est quinq; aureorum.in.l.preuaricationis.ſ. ſi ideo quis.nu.2.ff.de preuaricator.ib. 365

5 Pena ſtatuta per leges antiquas in adulterio in maſculo remanet firma.in.ſ.ſi quando.nu.1.in auth.vt nulli iud. 61

3 Pena corporalis q̄ sit grauior quamuis pecuniaria.in.l.in seruorum.ſ.in perſonis.nu.1.ff.de penis. 427

5 Pena relegationis q̄ non imponitur niſi contractum qui dolo de linquit.in auth.de cest.nup.nu.1. 17

5 An sit differentia inter maſculum 2 feminas quoad cōmiſſionem vel exitationem penarum inceſtarum nuptiarum.in auc.de incest. nup.nu.15. 17

4 Pena imponitur vt metu pene quis efficiatur magis obediens. in.l.ꝯ.nu.13.C.de exacto.tributo.lib.x. 382

3 Pena ieſtus est pena adulterii.l.ſi adulteriū.n.2.ff.de adul.398

4 Pena magna q̄ imponatur pro minimo delicto,in.l.velleia.nu.2. C.de veſti.olobe.lib.xi. 403

3 Pena que peruenit ad te occaſione rei mee vna cum re mihi reſtituetis,2 qualiter hoc intelligatur.in.l.pretor ait.ſ.quod de fructibus.nu.1.2.ff.de bo,autho.iud.poſſ. 154

5 Pena de aqua.in.ſ.ſi autem in auth.de nup.an hodie habebit locum ex quo mulier non urat.in.o.ſ.ſi autem.nu.1. 22

Pene de quibus ibi an hodie ſint ſublate.ibi.nu.2.

4 Pena.ſ.quod ſi actor.in.l cum 2 iudices.C.de iureiur.propt. calum.dand.quando tranſeat ad heredes.ibi.nu.6. 113

3 Pena quando committatur licet quis non arbitretur.in.l.cum ſtipulati.nu.3.ff.de verb.oblig. 241

Pena adiecta ab homine ſi nō fiat opus intra tm̄ tēpus ſtatim cōmittitur cum certum ſi intra illud fieri non poſſe:ſecus ſi adiicitur a lege:tunc non committitur n ſi toto tempore elapſo.ibid.nu.4.

Pena adiecta facto ſi est talis q̄ ipſo iure ſecū trahit executionē puta q̄ gs ſit infamis ſtati cū est ꝓmiſſa executio est exacta.ibi.n.6.

3 Pena in obligationibus quātitatis nō poteſt eſſe maior forte niſi datio cōferat in perſonā alterius:q̄s tūc nō est mera datio:ſi b3 natura obligationis facti.in.l.q res.ſ. q ſtipulatur.nu.2.ff. de ſol.312

2 Pena que venit duplicanda per ſtatutum non duplicatur ſi est in ſpecie.in.l.lucius.ſ,impuberum.nu.2.ff.de leg.ꝯ. 273

Pena temporalis an duplicetur vigore ſtatuti duplicantis penā ibi.nubie,3.

3 Pena capitalis impoſita conditionaliter facit iudicem 2 capitale.in.l.publicorum.nu.3.ff.de pub.iud.

Pena perpetui carceris de iure ciuili non imponitur.ibi.nu.9.

Pene abſtentionis membri est pena capitalis imponitur.ibi.nu.2.

Pene augmentatio ſi fiat qualiter cognoſcatur q̄s fiat vigore eiusdem.l.vel officio iudicis.ibi.nu.4.

1 Pene ratio habetur in quam incidit ille qui pretium rei venditi recipere debebat,2 non recepit ab emptore.l.j.ſ. Papinianus. nu.1.ff.de vſur.

3 Pena ſi imponitur reſpectiue ad aliam intelligitur cum omnibus qualitatibus illius pene ad quam ſit relatio.in.l.j.ſ.cum plures. nu.1.ff.ſi fa.fur.fec.dica.

5 Pena conuentionalis q̄ ceſſat qñ lex repreſentat factum q̄s ex ab homine faciendum.in.ſ.his igitur.nu.1.in auc.de here.2 falc.

1 Pena committitur vbi nuda conuentio precedit 2 ſtipulatio ſequitur:ſi ſtipulatio veſtita precederet.in.l. diem pone re.ſ.ſed ſi pena.nu.1.ff.de arbi.

1 Pena ſi est commiſſa 2 ſententia confirmata tacite per lapſum cem dierum qñ vtrūq; cōfirmetur.in.l.ſi duo.nu.1.ff.de re.iud.

6 Pena adiecta ſtatuto imponenti iudici aliquid facienti quinnet ſi ſtatutum tenet.qui ſint rebell.ſ.ſi.nu.1.

6 Pena mortis iure ciuili infligitur,iure canonico non diffinitur canoni.nu.146

6 Pene in dubio nō ſunt eraſperāde.ſ; moliēde.ſ.rer.n.2.li.6.

6 Pena quando debet committi propter aliquam priuationem committitur ex priuatione qualitatis ſicut ex priuatione libertatis.q.viii.nu.1.

6 Pena incerta an committatur contra locatorem an inſerta in inſtrumento locationis an in compromiſſo,conſ.clerici.nu.1.

6 In penis relictis in teſtamento non receditur a perſona.quantū ad commiſſionem pene.conſi.vi.nu.2.lib.i.

6 Pene multe reperiuntur a iure canonico conſtitute,que in iure ciuili non habentur.diſſ.mt.ius canoni.nu.120.

4 Pena fruſtratorie appellantis.n.1.a.procon.ſubnotatis.nu.4.C.de appella.

3 Pena adiecta preſtationi annue intelligitur de decem ſingulis annis.in.l.ſi ita ſtipulatus.nu.1.ff.de ver.obliga.

3 Pena qñ nō est limitata a iure remanet impoſita officio iudicis 2 quando alias imponantur plures pene alternative cuius ſit electio.in.l.i.ſ.expilatores.nu.1.ff.de efrac.2 expila.

3 Pena qñ cōmittat cōtra heredes.i.l.ad diē.n.1.ff.de ver.ob.

Pena q̄ promittatur non refert ad dicatur ſub pena.ibi.nu.2.

1 Pena,l.in rem.ff.de rei ven.nō bz locū qñ reus detulit iuramēto actor 2 iuranit reū poſſidere.in.l.in rē.nu.11 ff.de rei.ven.

1 Penam in pretoriis ſtipulationibus licet quis non cogatur inire re.tamen quando quis vult actionem propoſitam exhibere debere ſe ſub alia cogitur cauere ſub certa pena.in.l qui etiam.ſ. quid ergo.nu.3.ff.de alie.iudic.mu.

2 Pena adiecta dationi quantitatis vltra legitimum modum vsurarum non valet.in.l.ſi.nu.4.de his que pe.cauſa.relin.

4 Pena dupli in qua defunctus incurrerat erga aliam quam ſibi de redem fecit an poſſit computari contra creditores.in.l.ſ.in cōputatione.nu.5.C.de iure deli.

3 Pena an committat aduerſus oēs an cōtra nō defendentes ſi aliquis promiſit ſub pena iudicatum ſolui que continet clauſulam de defendendo 2 decedat pluribus relictis heredibus quorum vnus defendat alij non.in.l.ꝯ.ſ.cato.nu.12.ff.de verb.oblig.

4 Pena q̄ nō ſuccedat loco rei ꝓmiſſe qñ trāſactio fit aliqui ſuper lationem 2 acceptilationem.in.l.vbi pactū.nu.12.C.de tranſac.

5 Pena an imponat a illicito iuramēto.in aut.ſecundo.nouis.n.27

3 Pena imponenda a patre filio non poteſt excedere legalem.ibi quis dicat.nu.1.ff.de manumiſ.

4 Pena de qua in auth.inceſtas.C.de inceſ.nup.an fiat ipſo iure vel per pententiam.ibi.nu.2.

3 Pena ab vſura quomodo differat.in.l.cū ſtipulati.nu.2.ff.de verb. oblig.

Pena appoſita in cōtractu qñ dicatur pena vel vſura.ibi.nu.1.

Pena appoſita heredi nō ſoluēti p teſtatorē q̄n ſit vſura.ibi.n.4

4 Pena pari puniuntur agentes 2 conſentientes.in.l.nubentes.ſ. ſane ſi hoc.nu.5.C.de ſacroſan.eccle.

4 Pena que debetur patri non remittitur per reſcriptum.in.l.remittitur.nu.3.C.de in ius voc.

Per compoſitionem factam de pena non cōprehēditur pars que debetur parti.ibi.nu.4.

3 Pena adiecta pacto nudo non ex gitur niſi interueniat ſtipulatio.in.l.ſtipulatio.iſta.ſ.alteri.nu.6.ff.de verb.oblig.

4 Pena adiecta legato ſi exceat debitum modum vſurarum reducitur ad legitimum.in.l.vnica.numero.1.C.de his que pene no.in teſta.relin.

3 Pena qñ est extraordinaria qualiter dicatur augeri vel minui in

l.hodie.nu.1.& 2.ff.de penis. 318
3 Pena quando augeatur & quando minuatur propter multitudinem in l.aut facta.§.nonunquam.nu.1.ff.de penis. 429
3 Pena in adulterio variatur secundum cõsuetudinem persone. in l.si quis viduam.nu.1.ff.de questio. 419
3 Pena quod sit extincta reo defuncto.in l.defuncto.numero 1.ff. de publi.iud. 372
Pena pecuniaria an duret reo defuncto.ibi.
3 Pena an aggrauetur vel subleuetur propter diuturnitatem temporis.in l.si.diutino.nu.1.ff.de penis. 439
1 Penam impositam in precepto iudex potest augere vel minuere. in l.j.nu.11.ff.si quis ius di.non optemperauer. 64
Pena si est apposita in precepto arbitrio iudicis non vitiatur preceptum propter incertitudinem.ibi.nu.12.
4 Pena heredis non conficientis inuẽtarium.in l.fi.§.fi vero post quam.nu.2.C.de iure delib. 259
1 In penis arbitrarijs illud est certum quod est vsitatum. in l.seruum quoq;.§.publice.nu.2.ff.de procur. 125
4 Pena.l.in criminali.C.de iurisd.om iud.an inseratur ipso iure vel habeatur pro condemnato.ibi.nu.5. 124
Pena dicte.l.an in eadem instantia vel in alio iudicio inferatur. ibidem nume.6.
1 Pena violatis muros. ciuitatis rome est capitalis:in alijs est arbitraria.in l.fi.nu.2.ff.de re diui. 36
4 Pena adiecta super matrimonijs est nulla, nec firmatur iuramento.in l.fi.nu.3.C.de sponsa. 199
Pena si super matrimonio contrahendo apponitur inter extraneos.an valeat ibid.nu.4.
1 Pena petentis ante tempus que fit. in l. pecuniam numer.3.ff.si. cert.petat. 264
1 Pena quando venit applicanda fisco dicitur criminaliter agi.in l. j.nu.4.ff.de legi. 17
4 Pena que partem applicatur fisco partim parti,debet tota solui fisco.in l.j.nu.4.C.de ven.re.fisca.lib.x. 376
Tamen si soluerit parti liberatur nec fiscus impedire potest.ibid.
4 Pena.l.ij.C.de iure emphy.habet locũ in minore.in l.si tutores. nu.2:C.de admi.tut.& cur. 216
1 Pena adiecta solutioni quantitatis videtur adiecta in fraudem vsurarum in solito fenerari.in l. iulianus.§.idem. numero,1.ff.de act.empt. 394
4 Pena a iure imposita si non cadit in certã personam alteratur & imponitur alia.in l.ij.numero 2. C. vt crimi. questio. intra certum tempus termi. 369
1 Pena an possit exigi cõtra succumbentem in causa reductionis. in l.societatem.§.arbitrorum.nu.52.ff.pro socio 382
3 Pena statuti non ligat ignorantes nisi ignorãtia sit crassa. in l. municipali.nu.1.ff.de decre.ab ordi.fac. 478
4 Pena falsificantium mensuras que sit. in l. modios.nu.2.C.de suscepto.lib.x. 398
1 Pena quando petitur an poterit etiam peti interesse in l.Lucius Titius.nu.3.ff.de act.emp. 396
2 Pena vt euitetur qualiter inspiciatur primum propositum.in l.cetera.§.sed si peruerit.nu.3.ff.de leg.j. 234
3 Pena castigationis & verberum est remota a nobilibus.in l.diuus nu.1.ff.de termino moto. 366
3 Pena l.agraria an habeat locũ contra euellentes terminos inter edes & edes in l.agraria.nu.1.ff.eo. 366
Pena de qua in hac.l.fisco & non parti applicatur.ibi.nu.2.
Pena quãdo imponitur a lege simpliciter cui applicetur.ibi.nu.2
4 Pena reiterantis baptisma.in l.fi.nu.1.C.de sanc.bap.rei. 32
4 Pena quadrupli habet in se simplum.in l.j.n.j. C.de fisca.li.x.376
4 Pena & res quando possit peti si opponitur ô transactione.in l. proponas.nu.4. C.de transac. 68
2 Pena non debet egredi delictum.in l.rescriptum.nu.1.ff. de bis quibus vt indig. 346
4 Pena spiritualis & temporalis pro eodẽ facto imponi põt & ideo percutiens clericũ vltra penam temporalem est etiam excommunicatus.& potest a iudice seculari & ecclesiastico puniri.l.placet. in ij.lect.nu.7.& 7.C.de sacrosanc.eccle. 15
4 Pena ferri est amputatio capitis & lingue.in l.omnes iudices.n. 2.C.de dela.lib.x. 379
4 Pena vt euitetur non refert a quo fiat dũmodo fiat in l.puellam. nu.1.C.si manci.ita fu.alienat. 194
4 Pena nõ debet esse causa premij.in l.j.n.92.C.ô dignit.li. 422
3 Pena in ciuilibus que infertur ex ficta confessione q̃ nõ transeat ad heredes in l.eius qui delatorem nu 4.ff.de iure fisci. 458
4 Pene quibus ponuntur iudices in officio barataria committentes in l.iudices.nu.1.C.de dignita.lib.xij. 423
5 Pene imposite nubenti intra annũ luctus ancenseantur sublate: & que.in §.prime quidem.nu.3.in auc.de nup.
4 Pene omnes que habent locũ in secundo nubentibus habẽt etiã locum in honeste viuentibus.in l.bis solis.numero.1. C.de dona que sub mod. 362
1 Pene impposite nubentibus intra annum sunt correcte.in l.liberorum.nu.2.ff.de his qui not.infa. 118
2 Petens dictio significatiua possessionem.in l.j.nu.2.ff.de fideiuss. tut.& curat. 103
4 **Penitentia** in foro conscientie accipitur pro sola animi contritione:in foro nostro quando res potest reponi in pristinum statum.in l.qui ea mente.nume. ff.de fur. 346
Penitentia an habeat locum in delictis non consumatis in contractibus & in vltimis voluntatibus.ibi.nu.4.
1 Penitentia in casu.l.quamuis.ff. de in ius vo.non habet locum nisi etiam actionem remittat.ibi.nu.1. 66
3 Penitentia quando admittatur ante litem contestatam.in l.pretor ait.§.si is cuius.nu.1.ff.de sepul.vio. 363
1 Penitentia quando faciat locum conditioni.in l.si pecuniam. nu. 1.ff.de condi.cau.da. 289
4 Penitẽtia nõ habet locũ in pena.l.vnice.C.ô plus pet.ibi.7. 122
4 Penitentia habet locum vsq; ad sententiam in pena. in l.crimina li.C.de iurisd.omn.iud.ibid.nu.2. 124
Penitentia habet locum in penis legalibus vsq; ad sententiã,fallit.vt ibid.nu.3
1 Penitentia in contractibus innominatis quare detur.in l.si pecuniam.nu.7.ff. de condi.cau.da. 289
4 Penitentie locus non est in delictis nisi sint occulta vt facilius manifestẽtur.in authen.nouo.iure. numero.1. C. de pena iudicis qui male iudic. 311
4 Penitentie q̃ sit locus in furto consummato.in l.vnica.nu.1. C.ô grege domi.lib.xj. 418
4 Penitentie locus est in contractibus innominatis. in l.pecunie. nu.2.C.de condi.ob cau. 148
3 Penitentie locus est post cessionem factam.in l.qui cedit,n.4.ff. de cess.bono. 149
1 Penitere licet in mandato posito & societate.in l.si pecuniam. nu.9.ff.de condi.cau.da. 288
Penitentie locus quando sit in contractibus.ibi.nu.11.
Penitentie locus non ex parte eius cui est impletum.ibi.nu.13.
4 **Pensio** domus soluitur iuxta consuetudinem locorũ & ea cessante.in fi.temporis,in l. edem quam nu. 1.C.loca. 191
3 Pensio domus an debeat solui in fine annivel in principio.in l.j.§ si pensio.nu.1.ff.de migrand. 185
4 Pensio emphyteusi re perẽpta non soluitur.in l.j.num. 2.C.de iure emphy. 197
Pensio debetur perempta parte rei:rationem vide.ibi.nu.4
2 **Penu** legata & si non detur aliquid legetur nomine pene sint plura legata vel vnum.in l.j.ff.de pen.leg. 315
Penus quando legatur sub conditione ante moriam est in obligatione ciuili & naturali.ibid.nu.2.
Penus si legatur & si nõ prestetur sit legata pena quãdo petipossit ab herede.ibi.nu.3.
2 Penu legatũ semel tantũ:& penu legatum singulis annis an differant.in l.j.§.q̃ si in annos.nu.1.ff.de penu.lega. 315
4 **Percussio** quãdo dicatur facta ad defensionem & quãdo ad vindictã.in l.j.n.10.C.vnde vi. 352
Per dictio denotat perfectionem in l.quinquaginta nu 1.ff. de excus.tut.& cur. 49
3 Percussio ne secuta statim nata est actio iniuriarum cum iusultu qui tamen non confunditur cum percussione.in l.nunq̃ plura.n. 8. de priua.delic. 335
Percutiens aliquem vno ictu vel simul pluribus alapis vel percussionibus an pro vna an pro omnibus debeat puniri.ibi.nu. 11.
3 Ex percussione facta alicui per quã quis offenditur in consequentiam si non apparet de quo cogitauit quid in dubio.in l.diuus. nu. 6.ff.de sica. 401
3 Percussor non dicitur qui prestat opem percussori licet teneatur de percusso.in l.quis opem.nu.3.ff.de fur. 340
4 Percutiens perusinum extra territorium perusinum quando possit perusij puniri vigore statuti & in statutum valeat. in l. nullus tanquam.nu.4.C.de ind.& celi. 31
3 Existẽs in platea cum balista si sagittauerit & percusserit existentẽ extra platea quis locus inferatur:& dat cautelam q̃ vterq̃ locus in l.libellorum.nu.7.ff.de accusat. 377
6 Percusso licitum est repercutere,& non tenetur de homicidio ille percussus.dum tamen incontinenti repercutiat.hoc est in ipso actu quando percutiebatur.consi.xv.nu.2.& 3.lib.ij. 80
3 Percutere titium volens si percussit seruum q̃ puniatur.in l.respicendum.§.delinquunt.nu.7.ff.de penis. 428

3 Percutiens cum bidēte vel fornice an vna vel plur. bō penis pu matur. in l. gemina. nu. 1. ff. arb. fur. ce. 331
Percutiens vno ictu aliquem in capite si postea descendit in bra chium postea in crus pro pluribus punitur. ibi. nu. 2.
Percutiens aliquem vno ictu in pluribus digitis pro pluribus percussionibus punitur. ibi.
Percutiēs aliquem in cerueleria si repercussio ceruerie fecit vul nus in fronte vel in capite videtur vulnerasse. ibi. nu. 5.
Percutiēs aliquē cū cultello bis in eodem loco si statutū cōsiderat pcussionis punit pro duobus. si vulnus pro vno vulnere. ibi. nu. 6.
1 Percutiens percutientem incontinenti qñ videat facere ad defē sionem. in l. si ex plagis. §. tabernarius. nu. 1. ff. ad l. acquil. 230
3 Accipiens aliquem in personam ⁊ portans eū extra plateā: ⁊ ibi eum percussit punitur tanquā percutiens extra plateā: ⁊ in l. quod att lex. §. q ait lex. nu. 4. ff. ad leg. iul. de adul. 395
3 Percutiens seipsum punitur. in l. qui rei. §. de illo. numero 1. ff. de bo. damnator. 434
4 Percunctasse dicitur qui cuncta puncta vidit. in authb. qui semel. nu. 20. C. de proba. 160
1 **Peregrini** qui vadunt ad indulgentiam non possūt per terras quas transeūt cōueniri, nec p representatiōs capi. in l. ij. §. legatis. nu. 3. ff. de iudi. 180
5 Peregrinus q sit ille qui est extra propriam patriam. in authē. vt diffe. iudi. nu. 1. 62
5 Peregrinatio deducit quem ad mortem ⁊ paupertatē. in §. illud quoq. nu. 10. in authb. de equali. do. 50
5 Peregrinatio facit quem mendicū ⁊ pauperem. in authb. vt omnes iudi. obed. nu. 8. 43
4 Peregrinari dicitur qui nō est in loco sue habitationis. l. l. ciues. nu. 10. C. de inco. lib. x. 392
4 **Peremptorium** debet dari ad petitionē par tis. in l. cessante. nu. 8. C. quo modo ⁊ quando iud. 296
6 Peremptorium etiam requiritur, quando summarie procedit. trac. ad reprimendum. §. summarie. nu. 5. 110
4 Peremptorium an debeat etiam sequi post tres denūtiatiōes q̄ habent vim peremptorij. in l. tres. nu. 1. C. quō ⁊ quando ind. 300
3 Peremptorium contra absentem si iudex sciebat dum absētē est ipso iure nullum. in l. contra pupillum. nu. 1. ff. de re iud. 143
4 Peremptorius non debet precedere in interlocutorijs nō ponde rosis. in l. consentaneum. nu. 8. C. quomodo ⁊ quando iud. 298
1 Imperfecta duo tendentia ad diuersa non faciūt vnum perfectū in l. admonendi. nu. 49. ff. de iureinr. 379
3 **Periculum** est triplex. in l. ō pupillo. §. si qs rinos. nu. 4. ff. de ope. no. nun. 13
1 Periculum rei tradite ad vendendū quando spectet ad accipiē tem. in l. rogasti. nu. 3. ff. si cert. petat. 254
1 Periculum interitus spectat ad metum inferentem. in l. si cum ex ceptione. §. quatenus. nu. 2. ff. q̄ met. cau. 150
3 Accipiens rem perferendā tenetur de periculo rei si suscipit custo diam ⁊ pretiū accepit. in l. eum qui. §. epistola. nu. 2. ff. de furt. 337
3 Periculum vbi maius est ibi cautius agendū. in §. ⁊ quoniam. nu. 2. in authb. de testi. 44
2 Periculum rerum dotalium regulariter ad mulierem spectat. in l. si cōstante. §. sine autem. nu. 14. ff. solu. mat. 24
4 Periculum omne in se suscipiens videtur suscipere periculum cō tingens ex dolo vel culpa non casum fortuitum. in l. j. nu. 4. C. que res pig. oblig. poss. 344
3 Periculum nominis cessi pertinet ad cessionarium si superuenit post cessiōes si tempore cessionis ad cedentē. in l. pupilli. §. sozo. nu. 1. ff. de solutiomb. 312
Periculum nominis venditi ad quem pertineat. ibi.
6 Periculum rei vendite in contractu emptionis pertinet ad ēpto rem. q. iiij. nu. 1. 108
3 Periculum dispositionis cuius sit an venditionis an emptoris. in l. soluturus. nu. 4. ff. de solu. 304
1 Periculum interitus speciei post moram spectat ad debitorem. in l. q̄ te mihi. nu. 1. ff. si cer. peta. 248
Periculum interitus rei ad hoc vt pertineat ad debitorem consi derat an res sit eodem modo peritura penes creditorē. ibi. n. 10.
Periculum cuius erit si res debita non appareat perēpta ⁊ igno ratur quid sit de ea. ibi. nu. 17.
1 Periculū operis quādo aliquis in se suscipit intelligitur quousq̄ opus approbetur. in l. opus. nu. 1. ff. loca. 403
Periculum conductoris donec mensuretur ⁊ merces fūdi presta tur ad mensuram. ibi. nu. 2.
Periculum spectat ad dominū quādo dominus est in mora men surandi opus. ibid. nu. 4.
Periculum in se suscipiens per hoc non tenetur de casu fortuito, ibid. numer. 5.
1 Periculum casus fortuiti in deposito quando spectet ad recipiē tem. in l. si quis nec causam. nu. 2. ff. si cert. pet. 247
3 Periculum quando est venditoris an actio furti debet cedi ēpto ri. in l. eum qui. nu. 3. ff. de furt.
1 **Peritis** quando credatur, ⁊ an deponant cū sacramen to, ⁊ quando vnus solus sufficiat. in l. officium. ff. forum. nu. 8. 337
4 Peritis statur ⁊ ad eos in eorum arte recurritur. in §. quo autem. nu. 1. in authen. de non alie. aut permutan. 3
Periti plures adhiberi debēt si in ciuitate sunt plures ⁊ vnus nō sufficit. ibid. nu. 2. 13
Peritorum dicto statur: ⁊ debent iurare. ibi.
4 Peritis pluribus fit commissio quando plures possunt haberi. in l. comparationes. nu. 3. C. de fide instru. 165
Periti debent iurare. ibi. nu. 4. 162
4 Perito electo super vulneribꝰ an sint mortalia vel cicatrix remi sura credendum est. in l. vnica. nu. 1. C. de ponde. lib. x.
3 Periti vnius dicto statur quando plures haberi non possunt. in l. si in rixa. nu. 12. ff. de fisca. 351
4 Periti mittuntur in arte sua quantum res valeat. in l. ij. nu. 22. C. de relcin. vendi. 42
2 Peritorū copiā si quis se nō habuisse dicit an ei vel adversarius cumbit onus probandi. in l. in bonorum. nu. 1. ff. de bo. poss. 161
Periti presumuntur est in loco insigni. ibi. 404
2 Peritorum in arte relationi creditur. in l. i. nu. 3. ff. de vē. ispi. 48
Modus scribendi commissionem factam. ibi.
3 **Periurus** qō sit aliquis opponitur: qr iurauit soluere intra mēsem probatur promisso iuramen tum ⁊ q̄ mensis elapsus an ex hoc probetur periurus: q̄ nō. in l. illa stipulatione. nu. 4. ff. de verb. oblig. 213
4 Periurus penitentia peracta habetur perinde ac si nō fuisset p iurus. in l. imperialis. §. si miles. nu. 3. C. de nup. 200
3 Periurus q̄ quis non sit tempus iuramēti est prorogatū ⁊ certū fit quod intra terminum expediri non potest quod periurantū promiserat. in l. cum stipulatus. nu. 8. ff. de ver. oblig. 239
3 An interrogatus si debet rr. rñdeat q̄ nō: si debet r. an dicatur ꝺ iurare. in l. pupillus. §. verbum. nu. 1. ff. de ver. sig. 489
5 Periurus an sit infamis: ⁊ pena piurij. in authb. sceni. nō so. n. 27
Periurus non admittitur ad testimonium. ibi. nu. 3.
1 Periurus quando sit infamis. in l. lucius titius. nume. 2. ff. de his qui not. infa. 120
4 Periurium non potest argui nisi iuramentum fuerit necessarium. in authb. nouo iure. nu. 2. C. de pen. iud. qui male iudi. 310
1 Periurium anceps quis non debet subire. in l. videamus. nu. 4. ff. de in lit. iur. 38
5 **Permissa** a iure si principaliter fiant in alterius mo riam, ⁊ vt alteri noceāt. fieri nō licet. authb. de ope. no. nun. nu. 1. 32
4 Permissum in vno quando in alio videtur prohibitum. in Lucius tus. nu. 5. C. de procur. 85
4 **Permutatio** in quo differat ab ēptione. il. l. mo me. 2. C. de rerum permu. 265
4 Permutatio quare nō dicatur cōtractus nominatus. in rub. nu. 1. C. de rerum permu. 165
Permutare est generale ad omne contractum. ibi. nu. 2.
5 Permutatio quando fit cum principe per ecclesiam fit vt res per petuo apud ipsum permaneat. in authb. vt decet cōmuta. nu. 26
4 Permutatio solo cōsēsu ficit. il. ex placito. n. 1. C. de rer. permu. 165
4 Permutatio in quo differat a cōtractu innominato. do vt des. i l. j. nu. 1. C. de rer. permu. 165
1 Permutatio in quo differat a cōtractu do vt des. in l. j. num. 2. ff. de rerum permu. 409
Permutatio vel vēditio quod fit si ex vna parte dantur res ⁊ pe cunia: ex alia re, tantum ibid. nu. 2.
2 Permutās rem suam videtur facere rem suam meliorem. in Lu gis puto. §. si es. nu. 2. ff. de reb. eo. qui sub tute. 95
5 **Perpetua** que dicantur ⁊ que non. in l. eū debem. l. de fer. vb. predi. 223
2 Perpetuum dicitur finem certum non habens. in l. iurispernos. nu. 2. ff. de excu. tut. ⁊ cur. 98
4 Perpetuum vel sempiternum durat in secula seculoꝝ: nullum mentum potest esse perpetuum. in rub. nu. 8. C. de no. cod. faciem. 2
4 Perpetua verbum intelligitur donec pensio soluatur. mant. per petua. nu. 2. C. de sacrosan. eccle. 25
4 De verbo perpetuo. in l. interpositas. nu. 7. C. de transact. 65
4 **Persona** loquentis nō intelligitur in generali sermo. in l. si mercedem. §. si habitatoribus. nu. 1. ff. locat. emp. 397
4 Persona litigantis in iudicio quantumcunque sūmario plene le gitimari debet. in l. ij. nu. 3. C. de edic. diui adri. tol. 261

Persona

5 Persona vsq; ad mortem acquirere potest, in l. si creditores. n. 3. ff. de separa. 158

3 Persona vtilis potest cogi vt suspendat malefactorem. in l. final. §. ttius. nu. 3. ff. de pignorib. 143

1 Persona loquentis non intelligitur in sermone generali. in l. j. n. 3. ff. de senat. 36

4 Persona in his que sunt modici preiudicij. intelligitur repetita, i l. j. nu. 1. C. de diuer. rescrip. 45

1 Personam suam legitimari vbicunq; quis petit hoc expedit iudicis officio mercenario deseruiente actioni proponende. in l. si eate. nu. 2. ff. de minor. 164

3 Persona edicta in stipu. quando intelligitur repetita in respõsione. ib l. si seruus. §. si ita fuero. nu. 1. ff. de verb. oblig. 266

3 Persona extrinsecus in diuersis stipulationibus non subintelligitur: secus in vna: ibi quando intelligatur repetita, in l. si ita stipulatus. §. chrysogonus. nu. 6. ff. de verb. oblig. 248

3 Personam viuentem representant curia, societas, & collegium. l. mortuo. nu. 2. ff. de fideiuss. 282

1 Persona vna quando possit sustinere vicem plurium personarũ. in l. consul. nu. 1. ff. de adop. 29

5 Persona q̃ dicitur obligata pro tributis sicut res. in §. ceges autem. nu. 1. in auth. de mand. prin. 18

6 Persone miserabiles que dicantur. in tract. repres. nu. 6. ij. q. 157

4 Persona vtilis testificatur si non opponatur. in l. testes. numero 3. C. de testib. 163

4 Persona vel res exhibetur testibus vt eã cognoscant. in l. ij. nu. 1. C. ad exhi. 144

1 Persona loquentis continetur in generali sermone. in l. paulus. §. ſciente. nu. 1. ff. de pignorib. 412

1 Persona principalis potest cogi respõdere positionibus. in l. si ẽ functus. §. qui ab communi. nu. 3. ff. de procur. 122

2 Persone que non possunt cogi ferre testimonium contra alios q̃ do possunt pro eis testificari. in legibus. nu. 1. ff. de testi. 429

1 Persone que cõprehendantur edicto q̃ quisq; iuris. in l. j. §. si qs apud. nu. 1. ff. quod quisque iur. 62

4 Persone egregie quando examinantur receptio per iudicem cõmittitur notario. in auth̃en apud eloquentissimum. numero 2. C. de fide instrumen. 181

2 Persone omnes quas quis possit eligere non sunt requirẽde. in l. j. nu. 16. ff. de leg. ij. 252

2 Persone de quibus in aut̃. hoc amplius. C. de fidei. nolunt heredi tatem qua quis est priuatus qui arrenetur ad illam fuit priuatus. in l. 7 quis solidum. nu. 2. ff. de here. instit. 146

1 **Persuadens** alicui semel faciat malũ non teneat ó ceteris remittit ad theologos. l. ratiuis. §. si seruo. nu. 1. ff. de seruo corru. 138

3 Persuasor suadet alicui propter seipsumcui sit persuasio. in l. non solum. §. si mandato meo. nu. 2. ff. de iniur. 358

Persuasor a mandatore in quo differat. ibi. nu. 15.

Persuadens vt teneatur pro delicto facto an persuaso an debeat distingui an deliquens esse facturus vel. ne. ibi. nu. 16.

Persuadere 7 dare consilium est opem prebere. ibi. nu. 17.

Persuasio seu consilium quando sit circa id quod non cadit in delictum adhibetur distinctio an dolo fecit an non: 7 an erat aliter facturus vel non. ibid. nu. 18.

Persuadens seu dans consilium an puniatur eadem. l. qua faciens ibid. numero. 20.

Persuasio 7 consilium quare non possit reuocari sicut mandatum 7 consilium quod persuadens non tenetur. ibi. nu. 21.

Persuasio cõsilium, instigatio, 7 instructio an differant. ib. nu. 22.

2 **Pertinere** 7 habere verbatrahuntur ad fideicõmissum. in l. fideicommissa. §. si filio. nu. 1. ff. de legat. iij. 277

6 Pertinere verbum, in iure accusandi in damno dato non sufficit nisi dicatur iure dominij, vel quasi, vel iure possessionis. consil. xc. nu. lib. ij. 79

Pertinere verbum latissimum est. ibid.

2 Peruenire verbum large 7 impropie accipitur, ne intercidat fideicommissum. in l. cogi. nu. 2. ff. aff treb. 384

2 Peruenire verbum inducit fideicommissum. in l. fideicommissa. §. hec verba. nu. 1. ff. de leg. iij. 277

3 **Perusinus** qui vocat ex hoc solo nomine non segtur qõ sit perusio. in l. peratores. §. itẽ rescripserun nui. ff. ad municip. 471

3 Perusini habẽt tributaria predia. i. l. si de eo. §. si forte. nu. 5. ff. de acquiren. possess. 108

2 **Pestis** nulla mortalior ad nocẽdũ quam familiaris inimicus. in l. j. nu. 2. ff. ad sli leia. 213

4 **Petitio** hereditatis quomodo debetur cõtra titulo possidentem. in l. j. nu. 1. C. de inoff. test. 128

Petitio hereditatis an videatur intẽtata quando intentatur querela inofficiosi. ibid. nu. 2.

2 Petitio vel receptio partis facta ab vno quando inducat diuisionem. in l. si ex toto. §. si ita scriptum. nu. 3. ff. de leg. j. 225

2 Petitio contra eũ qui incertus est an velit adire vel recusare qualiter formatur. in l. recusare. nu. 2. ff. ad treb. 383

6 Petens plus debito iure ciuili in triplo condemnatur. 7 in expensis. iure canonico solum in expensis. different. int. ius canonicum. nume. 134. 194

6 Petitio in materia pignoris. 7 vsurarie prauitatis. quomodo debeat fundari in iure. consi. xix. nu. 1. lib. ij. 82

6 Petens repetsalias probat duo. scilicet se incolam. 7 munera subire. tract. repres. q. v. nu. 5. 159

6 Petens vt quilibet de populo quomodo concludat hereditatez ad ecclesiam relictam ecclesie pertinere. lib. j. mnotic. ca. iij. numero 27. 143

3 Petitio facta ab vno reorum credendi quando alijs prosit. in l. ex duobus. nu. 8. ff. de duo. reis. 271

Petitio totius debiti facta ab vno ex reis debẽdi quando prosit alteri vt sit liberatus alter. ibi. nu. 11.

3 Petitio 7 pronuntiatio de vendendo sit a iudice in cuius territorio quis debet defendi venditio a iudice in cuius territorio bona sunt. in l. j. nu. 1. ff. de bo. auth. iud. poss. 153

4 Petitio hereditatis donec terminatur non potest alter ex litigantibus petere debitum. in l. vt debitum. nu. 3. C. de here. act. 154

1 In petitione hereditatis veniunt res quas defunctus detinebat. in l. 7 non tantum. nu. 1. ff. de peti. here. 198

4 Petitio generalis sufficit ad interrumpendam prescriptionem in omnibus que sub illa generalitate comprehenduntur. in fi. nume. 4. C. de ann. excep. 295

1 Petitio hereditatis differtur propter accusationem falsi. in l. divus pius. §. divus adrianus. nu. 1. fi. de peti. here. 195

1 Petitio hereditatis directa datur contra eum qui dolo desijt possidere. in l. fina autem. §. fed 7 his qui. nu. 2. ff. de rei vend. 207

1 Petitio hereditatis est in rem. habet tamẽ quasdam prestatiões personales. in l. sed 7 si lege. §. petitio. nu. 1. ff. de peti. here. 201

1 Petitio hereditatis datur pro minima re 7 sic curandum est de minimis. in l. licet. nu. 1. ff. de peti. here. 197

1 Petitio hereditatis quare non detur contra titulo possidentẽ. in l. pro herede. nu. 2. ff. de peti. here. 197

4 Petitioni hereditatis prescribitur longissimo tempore. in l. hereditas. nu. 1. C. de peti. here. 133

3 Peti verbum quando verificetur per simplicem petitionẽ 7 quãdo requirat litis contestationem. in l. amplius non peti. nu. 1. ff. rez ratam haberi. 330

3 Petiero verbum intelligitur per litis contestationem si refertur ad obligatum si ad stipulantem de quadam admonitione. in l. si ẽ cem. nu. 2. ff. de verb. oblig. 225

2 Petitio restitutionis in integrum quando impediat executionem sententie. in l. defendente. nu. 3. ff. de autho. tut. 7 cur. 79

4 Petitio hereditatis fuit introducta a senatoribus qui erãt centũ 7 dicitur iudicium centũuirale. in l. si. nu. 1. C. de peti. here. 133

4 Petitio hereditatis quare non detur contra titulo possidentem. in l. hereditas. nu. 2. C. de peti. here. 133

4 Petitio facta ab vno reorum credendi quãdo pñt alijs. ni aut̃. hoc ita. nu. 41. C. de duo. reis stipu. 332

4 Petitio ista peto mihi bona dari insolutum non procedit. in l. pro debito. nu. 2. C. de bo. auth. iud. poss. 229

3 Petitio hereditatis est huius priuilegij vt non fiat ei preiudicium per aliam actionem, siue sit mota siue speretur moueri. in l. si. nume. 1. ff. de tabu. exhi. 164

4 Petitio si est prohibita quãdo videatur prohibita super id quod petitur concessio. in l. j. nu. 8. C. de peti. bono. lib. x. 379

4 Petitio hereditatis datur contra titulo possidentem malafide. i l. ij. nu. 1. C. de peti. here. 135

4 Petitio in casu. l. non ab re. C. vnde vi. qualiter debeat formari. ibid. nume. 2. 336

2 Petens ex vna causa quando possit ex alia petere. in l. si mihi. nu. 4. ff. de lega. j. 228

Petere quando quis possit partem iure suo, 7 partem iure heredi tatio. ibid. nume. 5.

Petens totam rẽ simpliciter ex vna causa tacite ex alia repudiat. ibid. nume. 6.

2 Petens ante euentum conditionis an cadat a iure suo. in l. non solum. §. liberatio. nu. 2. ff. de lib. leg. 329

3 Quis non debet petere ad cuius contrarium non esset postulatu rus. in l. si vsusfructus. nu. 1. ff. de noua. 294

2 Petens illud quod est restituturus alteri quam ei a quo petit nõ videtur facere dolo. in l. si socer. §. lucius. nu. 1. ff. solu. mat. 32

4 Petens bonorum poss. carbonianam quam satisdationem prestat

in l.j.n.4.C.de car.edic. 233
1 Petens pl⁹ debito quando perdat totam causam.in l.si seruus. §.bone nu.3.ff.de condi.fur. 323
3 Petens centum ex causa mutui debet probare mutuu3 factum an re libellum vt obtineat.in l. non solum.§.sed vt probari.n.5.ff.de ope.no.nun. 16
2 Petens aliquem condemnari de furto ⁊ narrat ꝙ amouit intelligitur dolose.in l.Aurelius.§.sticho.nu.3.ff.de libe.leg. 331
2 Petere prohibitus intelligitur de petitione de iure non depetione de facto.in l.Adriane.nu.7.ff.de condi.⁊ demon. 351
2 Petere non potest quis id quod exactum cogeretur restituere.in l.nupta.§.quoties.nu.3.ff.solu.mat. 25
4 Peti ꝙ non debeat vt fiat id quod factum non releuat.in l.siue apud.nu.17.C.de transac. 71
3 **Petitorium** ⁊ possessoriū in his casibus l quib⁹ concurrere possunt.si ab eodē3 pponuntur debēt de iure canonico eadē inīa terminari.secus de iure ciuili.i l. naturaliter.§.nihil.commune.nu.36.ff.de acqui.poss. 101
Petitorium si ab vno proponitur possessoriū ⁊ ab alio in casibus in quibus concursus admittitur debenti eadem sententia termina re.etiam de iure ciuili.ibi.nu.37.
Petitoriū ex renunciatione an reo conuento acquiratur dominium ꝙ non.in.l.naturaliter.§.nihil.cōmune.nu.5.ff.de acqui.poss.99
Agens qui transit de petitorio ad possessorium an debeat in expē si condemnari.ibi.n.6.
Petitorio agens an videat renunciare iudicio possessorio.ibidē. nume.8.
Petitorium ⁊ possessorium retinende qō possint concurrere.ibid. nu.10.
Petitorium qui primo popposuit simpliciter ⁊ postea possessoriu3 an videatur proponere respectu eiusdem possessionis an diuersis respectibus.ibid.nu.12.
Petitorium ⁊ possessorium an possint eodē tempore intentari.ꝙ sic exceptio possessorio retinende.ibi.nu.14.
Petitoriū cum possessorio concursus an admittatur quando quis primo agit petitorio secundo possessorio.ibi.nu.16. 100
Petitorio qui primo egit potest ipsemet interdando possessorium recuperandi suspendere petitorium.ibi.nu.17.
Petitoriū ⁊ possessoriū concursus an admittatur quando vnus primo petitorium alius secundo possessorium proponit:⁊ primo circa possessorium recuperande.nu.23.
Petitorio intentato per actorem si reus intentat possessorium retinēde:an admittatur concursus.ibi.nu.26.
Petitorium cum possessorio an concurrat simul.⁊ eodem tempore vnus proponit petitorium ⁊ possessorium.ibi.nu.28.
Petitorium ⁊ possessorium si ab vtraq3 parte ⁊ eodem tēpore ꝓponitur prius super possessorio cognoscitur.ibid.nu.29.
3 Petitorio ⁊ possessorio si quis egit simul in casu quo potest ⁊ obtinuit si est appellatum est in petitorio quod executio fiat in petitorio.in l.perniceri.nu.1.ff.de acqui.pos. 109
Quid quando succubuit i petitorio ⁊ possessorio obtinuit an fieri executio in poss.ibi.nu.2.
3 Petitorium ⁊ possessorium adipiscende eodē iudicio cumulari possun.iu l.naturaliter.§.nihil nō mune.nu.16.ff.de acqi.pos. 100
Petitoū ⁊ possessoriū cumulatio in casibus in quibus non admittitur an sit necesse ꝙ exceptio opponatur:vel si non oponatur iudicia sunt nulla vel saltē reus absoluatur ⁊ distinguēdo facit quatuor membra.ibi.nu.30.
1 Petitorium ⁊ possessorium an possint simul intentari.⁊ an proponi eodem libello ⁊ quid differat vna questio ab alia.in.l.si de vi.n. 1.ff.de iudic. 185
3 Petitor vel possessor hereditatis si conuenitur qñ possit deducere exceptionem de qua.in l.post litem.nu.1.ff.de excep. 89
1 **Pignus** pignore pretorio immisso an omnes iudiciant immissi ⁊ an habeat locum regula qui prior.in l.si ⁊ iure.nu.1.ff.qui pot.in pig.babe. 415
In pignore ⁊ capto ex causa iudicati quod vno immisso ceteri non dicuntur immissi:⁊ habet locum regula qui prior.ibi.nu.2.
2 Pignus liberatur nudo pacto.in l.cū qui.nu.3.ff.de leg.iij. 283
1 Pignus vel est conuentum ꝙ non vendatur:potest tñ vēdi trina denuntiatione premissa.in.l.conuenerit.nu.1.ff.de pig.act. 342
1 Pignus constitutum nuda cōuentione de iure pretorio producit actionem.in l.si tibi decem.§.de pignore.nu.1.ff.de pac. 99
1 Pignus ⁊ hypotheca quomodo differant.in l.si rē alienam.§.prospic.nu.1.ff.de pig.act. 348
1 Pignus pretorium ⁊ conuentionale quomodo differant.in l.j.nu 4.ff.de pig.act. 341
1 Pignus pretorium quomodo differat ab eo qō capitur causa iudicati.in l.si ⁊ iure.nu.3.ff.qui pot.in pig.babe. 415
1 Pignoris ius quare non vsucapiē triennio:sed maiori tpe preseri bitur ⁊ ipsa res pignorata sit.in l.j.§.cum prędium.numero.2.ff. de pigno.
4 Pignus pretorium ⁊ conuentionale quomodo differant.in l.j.n. 3.C.qui pot.in pig.hab. 405
1 Pignorans rem duobus non incidit in falsum sicut vendens.in l. si quis in pignore.§.sed ⁊ si quis.nu.1.ff.de pig.act. 341
Pignus quando tollatur per pactum expressum ipso iure.ibidem numero.2. 343
Pignoratitia directa que datur debitori contra creditorem ex pignore tradito:vel si alio modo creditorem pouenerit.ibidem numero.3.
1 Pignus quod possit constitui in testamento.in l.non est mirum.n. 2.ff.de pign.act. 342
Pignus pretorium non constituitur nisi quis mittatur in possessionem ibid.nu.4.
1 Pignus quando datur pignori que actio competat.tam hypotecaria pignoris contra primum debitorem.in l.grege.§.cum pignoratitia. 1.§.de pig. 340
Pignus obligatur pignori an secundus creditor possit de re debitorem ne soluat suo creditori.ibi.nu.3.
1 Pignus presumitur coctractū ex pacto nudo .in l.etedium.§.ob diuisionem.nu.1.ff.qui pot.in pig.hab. 414
4 Pignus debet reddi heredi licet i instrumento non fiat mētio redis.in l.si vxor.nu.2.C.de pig. 414
4 Pignus pro dote quando possit dari.in l.si.nume.1.C.de fideiuo.den. 341
3 Pignus cōuētionale qui habet sibi traditū tēetur referre:quid in pretorio.in l.si finita.§.si quis damni.nu.2.ff.de dam.infe. 410
1 Pignus pretorium quomodo vocetur:⁊ an pro eo habeat locum pignoratitia .in l. si pecuniam.nu.1.ff.de pig.act. 340
5 Pignus generale an vero speciale permittitur i bonis ecclesie.in §.quicunq3.nu.2.in auth.de aliena.⁊ empby. 343
4 Pignus sicut nuda conuentione contrahitur ita nuda conuentione remittitur.in.l.maior.nu.1.C.de pig. 339
Pignus si contrahitur non solum cōsensu sed etiam traditione remittitur non tollitur ipso iure:sed per executionem.ibi.nu.2.
1 Pignus extinguitur quando res pignorata efficitur creditoris in l.eleganter.nu.1.ff.de pig.act. 316
4 Pignus licet minus valeat quem si pecunia debita non tamē prohibetur creditori.in.l.j.nu.1.C.de pig. 347
3 Pignus pretorium in actione reali qualiter cōstituatur si res est mea.in l.si finita.§.iulianus.nu.48.ff.de dam.infe. 316
1 Pignus quando extinguatur si materia transit in materiam.in l.si conuenerit.§.si quis.nu.2.⁊ 5.ff.de pig.act. 37
1 Pignus datum ob turpem causam potest repeti rei vēditione in l.iurisgentium.§.si ob maleficium.nu.2.ff.de pac. 345
1 Pignus est quod accidit pignori.in l.si conuenerit.§.si nudum. 1.ff.de pig.act. 34
3 Pignus pro patrimonio contrahendo dari potest quando constit in quantitate ⁊ realiter traditur.in l.titia que.nu.2.ff.de verb. oblig. 346
1 Pignus nudo consensu contrahitur etiam si alia res tradatur.in l.j.nu.1.ff.de pig.act. 340
1 Pignus resoluitur reuendito fundo qui debebat vigore promissionis reuendi.in l.vbi autem.§.sed.nu.1.ff.de in diem adic. 381
2 Pignoratitia habet locum pro pignore pretorio sicut pro conuentionali:⁊ in ea habet locum dolus ⁊ lata culpa non leuis.in his casu. §.queri poterit.nu.1.⁊ 3.ff.vt in poss.leg. 400
1 Pignoratitia contraria agit creditor ad interesse in quo constat istud interesse.in l.cum debitore.nu.1.ff.de pig.act. 349
1 Pignoratitia agitur pro damnis ⁊ interesse etiam non soluta pecunia.in l.si.nu.1.ff.de pig.act. 351
4 Pignoratitia competit etiam habenti exceptionem perempto riam.in l.j.nu.1.C.de non nu.pecu. 178
3 Pignoratitia ꝙ competat pro pignore pretorio ⁊ in ea culpa lus ⁊ lata culpa.in l.inquilino.nu.5.ff.de dam.infec. 40
4 Pignorans liberum hominem debet punīri.in l.qui filium.2. C.que res pig.obl.pos. 344
1 Pignorare qui potest luere potest.in l.solutum.§.sed ⁊ si nu.1.ff. de pigno.actio. 343
1 Pignoris oblatio quando intelligitur pro vsuris sicut pro sorte. in l.solutum.§.si in sortem.nu.1.ff.de pig.act. 344
Pignus q uando possit retineri pro vsuris.ibi.nu.2.
1 Pignoris vera cessio quādo possit fieri vero domino.in l.mulier. nu.1.ff.qui pot.in pig.hab. 416
4 Pignore extincto non extinguitur obligatio personalis.in litera uo.nu.1.C.de pig. 134
1 Pignori rem constituere potest vnus ex dominis pro sua parte pro indiuiso.in l.vnus.nu.1.ff.de seruit. 218
Pignora ⁊ fideiussores possunt dari pro dote reddēda.in l.qui

uis.nu.5.ff.de solu. 304
1 Pignora data iniquo arbitratori nō retinentur pro sententia iudicis reducentis.in l.societatem.§.arbitrorus.n.3.ff.pro soc.o.381
4 Pignora obligantur tacito locatori si inuecta sunt:alias secus.in l.si non inducta.nu.1.ꝛ 2.C.in qui.cau.pig.taci.contraba. 343
1 Pignora data ob turpem causam quando possunt repeti.in l.j.n. 2.ff.de condic.ob.tur.cau. 295
3 Pignore liberato soluitur precarium ꝙ debitor roganerat a creditore.in.l.si debitor.nu.1.ff.de preca. 184
2 **Pistorium** est maior ciuitas.l.si duas.§.grammatici.nu.5.ff.de excu.tut.ꝛ cur. 87
4 **Placuerat** verbum quid importet.l.cuꝫ propōas. nu.1.C.de fide:com.lib. 291
6 Planus dicitur quando est latus,ꝛ partes sunt equales.tract.tyberia d.agro,nu.13. 171
3 Plaustra duo si se obuiant in via quis debet retrocedere.l.l.ū.§. hoc interdictum.nu.1.ff.de quid in loco publico. 165
3 De plano verbum, qualiter inteligatur.in l.levia.numero.11.ff. de accusationib. 379
4 Plebeius in ciuitate Florentie si efficitur miles efficitur nobilis. secus alibi.in.l.j.nu.63.C.de digi.lib.xi. 423
4 Plebeꝰ quidam dicūtur honesti quidam viles,in l.j.nu.85.C.de dignita.lib.xi. 423
4 Plebeꝰ veniunt appellatione populi:ꝛ qualiter hoc probetur.n. seq.in l.j.nu.86.ꝛ 98.C.de dignita.lib.xi. 423
4 Plenum dicitur quod naturaliter est plenum nō id quod impleꝫ iuris dispositione.in l.ū.nu.1.C.de bis qui non imple.lib.x. 365
2 Plenum ꝛ liberum verbum adiicitur verbo importanti arbitriuꝫ boni viri ꝛ facit ipsum significatiuum libere voluntatis.in l.alio rede.nu.10.de alimen.leg. 319
2 Plerunque verbum constituit regulam.in l.j.nu.1.ff.de tut.ꝛ cur: ꝛ ratio distra. 97
6 Plus ꝛ minus non faciunt rem differre specie.tract.de .aluo.numero.2. 181
4 **Pluralitas** respiciens vnum annalem effectum nō resoluitur in singularitates.secus qñ diuersos effectus.l.cum quidam.nu.3.C.de impub. 258
2 Pluralitas vna generat plures singularitates.in l.ū.§.sed cum fi: nume.ff.de condi.insti. 177
Pluralitas quādo geminet singularitates.in.l.si seruus.§.si plurium.nu.1.ff.si quis cau. 81
2 Pluralitas quando resoluitur in suas singularitates.in l.falsa.§. si quis.nu.1.ff.de condi.ꝛ demon.
1 Plus dictio,idem importat quod dictio amplius.in l. si seruꝰ.§ si ita scriptum.nu.1.ff.de lega.j. 237
2 Plus verbum appositum per testatorum in legato importat arbitrium boni viri ꝛ poterit modicum arbitrari.l.cum filius §.pater. nu.2.ff.de leg.ū. 267
Plus verbum in teste nihil operatur.ibi.nu.4.
4 Plus dictio refertur ad modicum.in l.quis in suo.nu.2.C.de inoffic.testa. 129
Plurium dictio ad minus tres significat.in §.ꝛ hoc sepe,num.7.in auth.de trien.ꝛ semis. 20
2 Plures cum simul moriūtur,an alter alteri supervenire presumatur in l.ꝙ de paritur.nu.1.ff.de reb.dub. 330
3 Plures quādo discordant ad preiudicium tertij iudex potest eos cogere ad concordantiam,in.ū.§.ex his igitur.numer.5.ff.de verborum obligationib. 206
4 Plures licet assumant officium publicum tamen nō dicūtur duo rei nisi expresse dicatur.in l.j.n.1.C.quo quisquā ordi.lib.xi. 408
5 Plures gentes officium.vel aliquam administrationem qualiter obligentur ꝛ sint duo rei debēdi.l.auth.hoc ita.nume.10.C.de duob.reis stipu. 350
Plures domini qui ex facto vnius serui tenentur insolidum de peculio an tenentur vt duo rei.ibi.nu.13.
Plures si cum pluribus fecerunt pacem sub pena ꝛ vnus fuit offensus,an omnes de illa parte poterint insolidū agere cōtra omnes de illa parte insolidum,ibi quod non sint duo rei credendi nec debendi.ibid.nu.115.
Plures quando tenētur ex delicto insolidum non sunt correi.ibidem.nume.16.
Plures sit tenētur ex quasi maleficio ꝙ non sunt proprie duo rei: sed quo dāmodo sicut plures tutores ibid.nu.17.
Plures quando possunt conuenīri ꝛ etiam agere vno ꝛ eodem libello.ibid.nu.22.
1 Plures quando tenētur ad vnum interesse ex diuersis causis solutio vnius liberat alium.in l.si.§.si a fideiussore.nu.1.ff.de eo per quem fac.erit. 78
3 Plures ꝛ possunt vno libello contra vnuꝫ agere.in.l.supra iter.§. cassius.nu.1.ff.de aqua plu.arcen. 53
2 Pluribus quando aliquid committitur faciendum non potest illud expediri per vnum de voluntate aliorum.in l.singulos.numer. 2.ff.de testa. 114
1 Plures licet teneantur insolidum ex natura rei in obligationem deducte tamen dicuntur duo rei:nec habent beneficium duorum reorum.in l.rem hereditariam.nu.1.ff.cui. 422
1 Plures si delinquunt quilibet insolidum tenetur ꝛ vno soluente alter non liberatur.in l.si quis id.§.ferui quoque.nume.12.ff.de iniu.omn.iud. 59
1 Plures mandantes an teneantur sicut plures consulentes. in l. si familia.nu.3.ff.de iurisdi.omn.iudi. 59
Plurare resolutur in singulare.in.l.j.nu.1.ff.de procur. 121
1 Plura comprehenduntur dicendo ex hereditate,ꝙ dicēdo res hereditaria.in l.si possessor.§.ait sena.nu.1.ff.de peti.here.
4 **Podagraphus** quam excusatiōem habeat.l.l. podagre.num.1.C.qui morbo. libr. 394
4 **Pollicitatio** de hereditate futuro non obligat aliquem.in.l.cum donationis.nu.2.C. de transact. 74
4 **Ponderatori** vel stimatori statur super approbatione vel improbatione.l.l.vnica.n. 1.C.de pondera.l.b.r. 399
2 Pondere quid cōueneat ex vsu loquendi.l.l.j.n.7.ff.de reb.du. 335
6 **Pondus** determinate probatur per testem dicentem se ponderasse, vel vidisse ponderari, inde terminare vero ꝛ dicit quod manibus ponderauit.tract.testimoni.nume.49. 206
3 **Pons** de lignis dicitur arcus de lapidibus licet aliter cōmuns vsus loquendi se habeat:cui cōmuni vsui loquendi statur.in.l.supra iter.nu.3.ff.de aqua plu.arcen. 53
3 Pontes de iure non possunt fieri per viam.in l.ū.§.tractatum.n. 1.ff.de quid in loco publico. 165
4 **Populus** romanus an hodie possit facere lege generalem ascriptaꝫ ꝛ expressam.in l.ū.nu.1.C. que sit long.consue. 358
De bemus sequi qō populus romanus facit ex certa scientia cōsuetudinem inducendo.ibid.nu.2.
Populus per statutum potest quem restituere fame infamia irrogata per statutum non per ius commune.in l.j.§.de qua re.num.2. ff.de posibu. 116
Populus ꝛ rex superiorem non recognoscens potest quem restituere fame quo ad ipsos.ibid.nu.3.
4 Populus ciuitatis potest statuere res vendantur certo pretio:sed statuere legem certis personis.l.nemo.n.2.4.C.de iude.ꝛ celi.31
3 Populus romanus accipitur pro toto imperio:ꝛ sic oēs qui obediunt imperio in totū vel in parte:ꝛ quasi omnes qui obediunt ecclesie in l.hostes nu.3.ꝛ 6.ff.de capti.ꝛ postl. 462
Populi extranei dicuntur omnes qui non fatentur imperatorem dominum totius orbis.vt greci.tartari.saracem.ꝛ iudei.ibi.
1 Populus carēs iurisdictione sine auctoritate superioris circa causarum decisionem statuere non pōt:secus circa administrationem reum suarum.in repe.l.omnes populi.nu.3.ff.iusti.ꝛ iur. 9
Populus habens omnem iurisdictionem potest statuta facere sine superiore.ibi.nu.4.
Populus qui habet iurisdictionem limitatam in quibus habet iurisdictionem potest sine superiore statuere.ibi.nu.5.
1 Populus quomodo possit statuta condere vbi ponit duplicē modum in repe.l.omnes populi.nu.6.ff.de iusti.ꝛ iu. 10
Populus tantū ꝛ non alius iudex potest alteri demandare ꝛ cōmittere ꝙ faciat statuta.ibi.nu.20.
1 Populi voluntas in condendis statutis potest per signa ꝛ nutus explicari.in repe.l.omnes.populi.nu.19.ff.de iust.ꝛ iur. 10
6 Populi parui per se nullo modo regi possunt.nisi alteri submittantur.vel alteri ad hereant.trac.de reg.ciuita.nu.26. 197
3 Populus vnius ciuitatis.castri vel ville appellatur collegium de iuregentium: nec requiritur approbatio superioris contra Inn. in l.odales.nu.5.ff.de colle.illic. 367
4 Populus ciuitatis quādo possit facere milites ꝛ concedere dignitatem.in l.j.nu.81.C.de digni.lib.xi. 422
2 Populus romanus qui semel imperatorem approbauit.an possit illum reprobare.in l.sed reprobari.nu.9.ff.de excu.tut.ꝛ cur. 88
Populus an habeat fiscum.in l.j.nu.2.C.bon.vacan.lib.x. 377
2 Populus potest iurare per alium.in l.municipibus.nu.1.ff.de condi.ꝛ demon. 366
1 Populum quot homines faciunt tot faciunt gentem.in l.ficut.§.in decurionibus.nu.2.ff.ꝙ ciuisꝫ vni.nomina. 134
1 Populus interpretatur statutū dubium.ꝛ non illi quibus fuerat commissum quod statuerent.in repe.l.omnes populi.numero.56.ff. de iust.ꝛ iur. 13

3 Populus ciuitatis nō recognoscentis superiorē pōt donare ⁊ facere legē de donādo.in l.ambitiosa.nu.7.ff.de decre.ab or.fa.477
Populus totus potest in penis a se impositis illas tollere ⁊ supē dere.ibid.nume.8.
3 Populus romanus potest potestatem reuocare ⁊ etiā eum degradare.in l.non ambigitur.nu.1.ff.de legi. 18
4 Populus romanus ⁊ senatus non possunt hodie legem condere.in l.fi.nu.3.C.de legi. 36
3 Popularis q̄ mandat nobili q̄ faciat homicidiū vel ei prestet auxiliū punit pena qua puniet nobilis.in l.vtrū.nu.2.ff.ō parri.403
5 Popularis appellatur qui non est nobilis:⁊ quādo veniat appellatione ꝑ popularis.in ℌ.audient.nu.8.in auth.de defen.ciu. 18
3 **Porci** numerantur inter bestias minutas.in l oues.nu.3.ff.de abigeis. 364
3 Portans res licitas ⁊ illicitas an perdat omnes:⁊ an stante statuto q̄ portans aliquid contra decretum illud amittat ⁊ animal super quo portatur si aliquis portet res licitas ⁊ illicitas.an amittat animal.in l.cotem.ℌ.dominus.nu.1.ff.de publ.⁊ vectig. 59
4 Portans frumentum vel alias res prohibitas portari extra territorium si cum salma reperitur per viam insolitam ⁊ nō rectam est suspectus.in l.qui fiscales.nu.1.C.de naucula.lib.xi. 400
4 Portare granum de cluso perusino qui teneantur.in l.quicunque.nu.2.C.de omni agro deser.lib.xi. 415
3 **Porticus** est locus coopertus ō super discoopert⁹ an te ité potest intelligi pro sella.in l.q̄ cōclaue.nu.2.ff.de dam.infe. 49
2 Porticus dicitur esse domus id est accidit domui.l.certa.ℌ.hoc senatus.el ỹ.nu.2.ff.de leg.i. 234
2 **Portio** decedentis habentis cōiunctum re tantū ⁊ coniunctum verbis tm̄ vtriq̄ accrescit.in l.re cō uncti.nu.12.ff.de leg.iij. 281
Portio deficiens accrescit legatario inuito per ius non decrescēdi.ibid.nu.51.
Portio deficiens per ius accrescendi non accrescit legatario inuito,sed volenti.ibi.nu.52.
Portio coheredis deficiēs q̄n accrescit coherede ēt inuito.ibi.n.53.
Portio deficiēs an ⁊ quādo accrescat collegatario vel coheredi per ius accrescendi cum onere vel sine.ibi.nu.54. 292
Portio ōficiens accrescit ꝓportionib.hēditarijs vl legati.ib.n.56.
Portio accrescit taliter q̄ petit eadē actione qua prima.ibi.n.57
Portio que accrescit per ius accrescendi coniuncto coniunctione legati an accrescat ipso iure.ibi.nu.63.
Item an accrescat cum onere vel sine.ibi.nu.64.
4 Portio vnius ex heredibus deficiens quare accrescat coheredibus inuitis:⁊ q̄ aliud sit in legatis.in l.vnic.ℌ.bis ita.nu.1.23.C.ō cadu.tollen. 281
2 Portio vnius ex heredibus si deueniat ad aliū nō ex substitutione sed legis dispositione vel propria an ⁊ quo casu fieri possit cōtributio.in l.qui fundum.ℌ.coheres.nu.4.ff.ad leg.fal. 375
2 Portio deficiens accrescit cum onere succedentibus ab iteſtato.in l.fi.titio.ℌ iulianus.nu.1.ff.de leg.ỹ. 261
Portio noiatim grauati nō accrescit coheredi cum onere.ibi.n.2.
1 Portio exheredati quando accrescit fratribus legitima instituto rum erit semis persona exheredati computata.in l.pater filiū.nu.21.ff.de inoffi.testa. 193
2 Portio domus sūt sere ⁊ claues.in l.quesitū.n.2.ff.ō fun.aſtr. 310
2 Portio accrescit portioni non persone.in l.fi rotam.nu.1.ff.de acquir.here. 200
2 Portio coheredis accrescit cū onere q̄n adiūctio est facta nominibus appellatiuis:in l.celsus.ℌ.quod alicuius.nu.3.ff.de leg.ij.256
Portio coheredis non accrescit quando solum nominatur ille cuius portio deficit.ibi.nu.4.
2 Portio semel legitime alienata de cetero alienatur.in l.pater filiū. ℌ.quindecim.nu.4.ff.de leg.iij. 284
3 Portio accrescit sine noua petitione.in l.ij.ℌ.si duo.n.2.ff.de bo.poſſ.secundum tabu. 424
1 Portio hereditatis ꝓ scripta quando fit q̄ accrescat cū onere.in l.que conditio.nu.1.ff.de condi.⁊ demon. 258
Portio hereditatis deficiēs quādo accrescit cum onere cōiunctis an procedat siue sint coniuncti re tantum siue re ⁊ verbis.ibi.n.3.
2 Portiones plures vniuerse hereditatis si alicui deferūtur ex dispositione defuncti ac si habet vnam cogatur habetur est omnes.in l.aristo.nu.1.ff.de acquir.here 207
Portiones plures si deferant alicui quedā ex dispositiōe defuncti quedā ex dispositione legis an quis cogatur habere totū.ibi.n.2.
4 Portiōes plures q̄n ex testō vnius alicui deferūt an si vnā cognoscat cogatur alias cognoscere.in l.quidam.nu.1.C.de iur.deli. 356
3 Portiōes isule sunt insula,i repe.l.cesar.n.27.ff.de pub.⁊ vec. 63
1 **Possessio** transit etiā vbi contractus nō tenet.in l.bona fides.nu.5.ff.depoſi. 367
3 Possessio auocatur per interdicta ⁊ per actiones iules.in rubric.nu.1.ff.de interdic.
3 Possessio clandestina an dicat vitiosa ad quemcunq̄ cada tq̄ non.in l.furtum.ℌ.fundi quoq;nu.1.ff.de vsucap. 163
Possessio perditur ex obliuione inducta ex cursu longi temporis:⁊ dicitur longum tempus iudicis arbitrio.ibi.nu.2.
3 Possessio acquiritur nobis per procuratorem generalē.in l.fi rem.nu.1.eo.titu. 123
4 Possessione ciuili animo retenta si naturali perdatur an pro naturali occupata habeat locū condictio er.l.fi.C.vnde vi.nu. 336
Possessionem rei aliene vacātem qui occupant ⁊ postea tamen perdidit tenetur conditione ex l.fi.C.vnde vi.ibi.nu.14.
Possessionis talis rei aliene vacantem ingressus si alteri vendat quanto tempore preferibatur.ibi.nu.18.
3 Possessionis acquisitionem inducit animus retinēdi possessionē.in l.q̄s vulgo.nu.1.ff.pro empt.
2 Possessio continuata q̄ satis dicitur probata si testis dicat q̄rit semper responderi de fructibus.in l.j.nu.2 3.ff.fol.mat. 4
ℌ.qui opus.nu.4.ff.de ope.no.nun.
3 Possessio debet restitui in eo statu in quo primo erat.in l.j.ℌ.item.nu.1.ff.de vi arma. 70
4 Possessio in dubio presumitur cōtinuata si probatur possessio annua.4.ff.de acq.poſ. 170
thozis octa annozum ⁊ mea duozum.il.Pomponius.ℌ.preterea.
2 Possessio ex edicto diui **Adriani non** datur pducenti exemplum testamenti.in l.j.ℌ.si **quis.nu.1.ff.de** bo.poſſ.fm tabul. 102
Nec ēt dat̄ pducēti ex̄plū testamēti manu eiusdē notarii.ibi.n.2.
4 Possessio violenta non relevat possidētem.in l.is eius.nume.2.C.de probatio. 419
4 Possessionem titij absentis si tu ingressus es clam ⁊ ego postea eadem ingredior clam non acquiro naturalem.in l.j.ℌ.ac satisdationis.nume.6.C.vti possidetis. 156
Si aliquis habet in fundo vsumfructum ⁊ alius vsum an vterque possideat.ibid.nu.9. 337
Possessio naturalis qualiter retineatur.ibi.nu.11.
Si ego possideo naturaliter tu ciuiliter ⁊ tertius ingreditur quis possideat.ibi.nu.12.
3 Possessionis sue cām nemo mutat nisi superueniat cā extrinseca ista vera vel putativa.in l.nō solū.ℌ.qō vulgo.nu.1.ff.de vsucap.123
Possessio quando precedit titulum etiam putativū potest adhuc haberi ab alio titulus.ibi.nu.2.
4 Possessio in casu l.raptores.nu.2.C.de epiſc.⁊ cle. 39
3 Quando receditur de possessione animo destruēdi an perdat solū primum decretum vel etiam cautiones precedētes q̄ perdit etiam l.fi finita.ℌ.si quis metu.nu.1.ff.de dam.infec. 9
4 Possessio si ad aliquam peruenit sine vitio eius rei quam ego tantum possidebam an habeat locum remedium.l.coloni.in l.fi.ℌ.sed cum in secunda.nu.5.C.de fur.⁊ seru.cor. 227
4 Possessio transfertur ex inutili contractu.in l.inbemus.ℌ.laneeomnis.nu.3.C.de sacrosan.eccl. 24
2 Possessio bonorum quando possit peti pendente conditione.inis qui heres.nu.1.ff.de acqui.here. 188
3 Possessio bonorum quando sit vitiosa vitio reali:⁊ quando personal.in l.Pomponius.ℌ.cum quis.n.7.ff.de aqui.poſ. 102
1 Possessio perditur per inundationem.in l.fi ager.nu.ff.quib.modis vsufruc.amit. 126
Possessiōem liberam promittere quid sit:⁊ quid vacuā.in l.vim.nu.1.ff.de vi⁊ vi arma. 371
1 Possessio bonorum causa litis agnoscende que sit.in l.Papinianus.ℌ.sequenti.nu.1.ff.de inoffi.testa. 190
1 Quasi possessio in temporalibus quando valeat.in repe.l.Barbarius.nu.4.ff.de offi.pret. 49
4 Possessio in monasterio duobus modis fit.in repe.auth.ingressi.nu.7.C.de sacrosan.eccle. 19
3 Possessio vel quasi alicuius status vel qualitatis quando transferat in eum qui contradicit onus probandi vel non.in l.fi prius.nu.18.ff.de ope.no.nuntia. 21
4 Possessio absque traditione nō transfertur.in l.fi.nu.23.C.de sacrosa.eccle.nu. 29
4 Possessio rei n ō probatur per solutionē tributi.il.fi.pater tuus.nu.1.C.de act.emp.⁊ vendi. 163
3 Possessio q̄ nobis nō acquiratur per seruos legatos ante apprehensam possessionem,in l.j.ℌ.veteres.nu.2.ff.de acqui.poſ. 92
3 Possessionis initium inspicims quantum ad bonam fidē quod ad ipsam rem ⁊ ea que procedunt ex ea.in l.iusto errore.ℌ.⁊ si possessionis.nu.1.ff.de vsucap. 124
3 Possessio itineris quare nō acquirit minori ꝑ spatium xx.diēs sit possessio aque.in l.j.ℌ.hoc iterdicto.n.1.ff.de itine.actuq̄ priv. 177
Existens in quasi possessione eligēdi si impeditur in noua electo ne fortuit

ne sufficit docere qō fuit in quasi possessione iuris eligendi in proxima precedenti electione.ibid.nu.6.

3 Possessio est ī genere que diuiditur in species ita ꝛ actio.in l.possideri.§.genera.nu.1.ff.de acqui.poss. 96

3 Possessio non potest queri sine effectu possidēdi in l.j.§.adipiscimur.nu.1.ff.de acqui.poss. 92

Possessionem acquirēdi mod⁹ per nosmetipsos est facti,per aliū est iuris,ꝛ possessio alia quesita est facti ibi nu.2.

3 Possessio naturalis quaꝫ habet fructuarius solo animo retinetur.in l.idem est.§.vnde vi.nu.1.ff.de vi arma. 171

3 Possessio ciuilis ꝛ naturalis retinet colonū exeūtē de possessiōe si nō aio deserēdi.in l.si de eo.§.si forte,nu.1.ff.de acquir.poss.el.108

Possessio naturalis perditur colono mortuo vel exeūte animo deserendi.ibi.nu.2.

Possessionē naturalē qui negligit a dipisci perdit ēt ciuilē.ibi.nu.3.

Possessio ciuilis vt perdatur quāta negligētia requiraꝫ.ibi.nu.4.

Possessio ciuilis ꝛ naturalis prediū tributariorum ꝙ perdatur negligentia per biēnium: ꝛ quid de dominio.ibi.nu.5.

1 Possessio vitiosa non releuat quem a probatione.in l.liberis.§.si quis.nu.2.ff.de libe.caus. 86

3 Possessio ex sola oblitione sine temporis curſu non perditur.in l.si is qui.nu.2.ff.de acq.poss. 105

2 Possessio ꝙ sit dupler:scilicet ciuilis ꝛ naturalis.l.j.§.deiicitur.nu.1.ff.de vi ꝛ vi arma. 169

5 Possessio bonorum cōmittentium incestas nuptias an transferaꝫ ipso iure ꝛ sine facto hominis in fiscū.in aut.de incest.nup.nu.12.17

3 Possessionis commodum est magnum.in l.si ptius.n.4.ff.de oper.noui nuntia. 21

2 Possessionem vacuam tradere dicitur tradens rem que alteri debet seruitutem.in l.meuins.§.fundo.nu.5.ff.de leg.ij. 264

Possessionē liberā nō ōz tradere tradens rē seruientē.ibid.nu.6.

4 Possessio naturalis sola non sufficit ad prescriptionem.in l.neq; vsufructuarium.nu.2.C.de vsufuc. 137

5 Possessio est iuris.in l.possessio.§.q; aliena.n.1.ff.de acq pos.94

Existens in potestate alicuius an possideat.ibi.nu.2.

4 Possessionē inuadēs authoritate superioris temere inuetrata ō bet omni suo iure priuari,in l.meminerint.nu.2.C.vnde vi. 335

Possessionez si quis ingreditur sua authoritate ex iusta pmissione iudicis nō incidit cōstitutionē.d.l.meminerint.C.vū vi.ibi.n.7.

3 Possessio acquiritur parti ꝛ monasterio per filium ꝛ monachum.in l.j.§.per seruum.nu.2.ff.de acqui.pos. 92

Possessio ciuilis sola ꝙ sufficiat ad vsucapionem.ibi.nu.3.

3 Possessio naturalis que animo non potest retineri perditur siue animo secus in ea que animo retinetur.in l.clam possidre.§.qui ad nundinas.nu.1.ff.de acqui.poss. 67

Possessio iniusta ex causa noua superueniente ex processu temporis potest fieri iusta non iniusta iniustior.ibi.nu.2.

Possessionem absentis ingressus si dominum reuertentem nō admittit ꝛ sic dominus perdit ciuilem ꝛ dicit ingressus volo ciuilem an teneatur interdicto vnde vi.ibi.nu.3.

3 Possessio probatur ex precedente mercedis nisi alius possideat.in l.quāuis.nu.2.ff.de acqui.possess. 109

3 Possessio q̄ solo aio pdaꝫ.l.j.§.nō aūt.n.1.ff.de vi ꝛ vi arma.170

Possessio retenta per colonum solo animo non perditur quando animus perdentis ꝛ acquirentis non concurrunt.ibi.n.2.

3 Possessio vltra titulum ꝛ bonaꝫ fidem in prescriptione fauorabili ꝛ mixta requiritur ꝛ defectus illius possessionis superueniēs impedit prescriptionē ꝛ quando.in l.naturaliter.n.2.ff.de vsuca.112

4 Possessio non vacua dicitur duobus modis.in l.cum res.in fi.lec.nu.8.C.de proba. 156

3 Possessio tradita an requiratur qō sit vacua,vel ꝙ nō sit vacua vt cauſetur prescriptio.vbi ꝙ quo ad dominium sufficit traditio possessionis non vacue quo ad prescriptionem requiritur vacua.in l.selsus.nu.2.ff.de vsucap. 121

Possessio vacua dicitur vt prescriptio cauſetur quādo ab alio nō possidetur ciuiliter ꝛ naturaliter vel ciuiliter tantum.ibi.

Possessio ciuilis perditur animo vel ex negligentia longi temporis.ibi.nu.1.

Possessio vt dicatur tradita vacua quo ad effectum prescriptiōis satis est ꝙ tradens ciuiliter possideat quamuis alius sit in possessione cauſa rei seruande.ibi.nu.4.

Possessionis continuatio requirit ꝙ prohibetur ad prescriptionem vltra titulum possessionem,ꝛ bonam fidem.ibi.nu.19

Possessionis cōtinuatio pbaꝫ pbādo se oī anno fructꝰ recollegisse p tñ tps ꝙ sufficiat ad illā plcriptionēl qua se fundat.ibi.n.22.

Item probatur probando traditionem ꝛ initium decenn:ꝛ ꝙ in fine possideor qz video: continue possedisse.ibi.nu.21.

In probanda possessionis continuatione necessario nō requiritur pbare de principio ꝛ fine sed sufficit probare principiū possessionis:ꝛ ꝙ sit elapsum tempus requisitū ad prescriptionē.ibi.nu.22.

Possessio longi tēporis qualiter debeat articulari:ꝛ testes deb eant deponi vt probe ntur.ibi.nu.23.

Possessio lōgi tpis nō ōz pbata si in articulo dicaꝫ titiū possedisse a decem annis citra:ꝛ testis dicat contenta incapitulo vera.ib.

In proban da continuatione possessionis non est necesse ꝙ dicaꝫ in articulo per decem annos continuos.ibi.nu.30.

2 Possessiones emphyteutice principis ecclesie vel priuatorū nō transeunt ad extraneos heredes:ꝛ in fideicommissum nō veniūt, in l.si patroni.nu.4.ff.ad treb. 390

1 Possessionis translatio in penam eiꝰ qui negat,fit officio iudicis, in l.in rem.nu.1.ff.de rei vendicat. 213

Possessione translata in calu.l.in rem.ff.de rei vendi. reus audiet in petitorio,ibi.nu.10.

3 Possessio dicit a pedum positione.in l.j.nu.1.ff.de acqui.po.90

Possidentur res mobiles.ibi.nu.3.

Possessio ꝙ sit ius ꝛ eius diffinitionem.ibi.nu.6.

Possessio quotupler sit:vbi post multipler ponit tres species vez vel naturalis alia ciuilis ꝛ alia corporalis ibi.nu.7.

Possessio ciuilis est ius insistendi rei,non prohibite possideri aptū prodycere ciuiles effectus.ibi.nu.8.

Possessio naturalis est ius insistendi rei non prohibite possideri aptum producere ciuiles effectus respectu alicuius iuris a dominō separati respectu naturalium accessionum.ibi.nu.9. 91

Possessio corporalis est ius insistendi rei non prohibite possideri retentionis ꝛ recuperationis producens effectus.ibi.nu.10.

Possidens corporaliter habet contra extraneum interdictum vti possidetis expelleretur interdictum vnde vi.nu.11.

Possessio seu quasi iurium incorporalium est ius ꝛ diuiditur in ciuilem ꝛ naturalem.ibi.nu.12.

Possessio simpliciter sumpta quod sit de iuregētium:sed distincte per species quod sit de iure ciuili.ibi.nu.14.

Quasi possessio incorporalium quod fuerit introducta de iuregentium:sed distinctio eius de iure ciuili.ibi.nu.15.

Possessio qualiter acquiratur.in l.j.nu 17.ff.de acqui.poss. 91

Quasi possessio incorporalium qualiter acquiratur.ibi.nu.21.

Possessio qualiter amittatur.ibi.nu.25.

Possessio naturalis id est corporalis an retineaꝫ animo.ib.n.26.

3 Possessio habet ius.in l.peregre.nu.1.ff.de acquiren.poss. 108

3 Possessio rei sequestrate:de partium volūtate nisi causa custodie. in l.interesse.nu.1.ff.de acqui.poss. 107

Possessio rei sequestrate per iudicē non perditur ꝙ videtur facta causa custodie nisi de voluntate iudicis aliter constet.ibi.nu.4.

3 Possessionem acquirere pōt curator furiosi ꝛ tutor infantis ꝙ se nomine furiosi ꝛ infantis.l.j.§.adipiscimur.n.4 ff.de acq.pos.92

2 Possessio bonorum que datur pendēte cōditione tribuit illam administrationem quem habet curator bonorum.in l.si quis instituatur.nu.1.ff.de bere.instī. 139

4 Possessio debet remanere apud reū conuentū ꝛ sic nō potest fieri de ea sequestratio.in l.facultas.nu.3.C.de iure fisci.lib.x. 374

1 Possessionem repetere an dicatur incertum.in l.sed ꝛ si.§.cūiter nu.7.ff.de condi.inde. 301

3 Possessio an retineatur per animum primi vel secundi,si continuat illam ambulare per mille manu.l.qui vniuersas.§.si ego. nu.1.ff.de acqui.poss. 106

Possessionem intrare negligens in personalibus nō perdit beneficiū pretoris:ꝛ qualiter ista materia intelligatur.in l.si finita.nu.3.ff.de dam.infect. 35

Possessionis detentio perditur his modis quibus perditꝫ possessio licet pignus pretorium retineatur ꝛ eius beneficium ibid.nu.3.

Possessionem intrandi ius potest decretū interpositū durat biēnio.ibid.nu.5.

Possessio naturalis non est causa acquisitionis fructum.in l.si furnu.1.ff.de vsufruc. 215

Possessio ciuilis sola sufficit ad acquisitionē fructuum. ibi.n.2.

Possessio precaria donec voluntas durat nō est vitiosa:sed ea cessante sic.in l.pomponius.§.si is.cui.nu.1.ff.de acqui.poss 102

Possidens precario ciuiliter ꝛ naturaliter equiparatur creditori possidenti ibi.nu.2.

Possessio pcaria tradita emptori bñ pro vera traditione.ib.n.3.

Possessionem omnē qui concessit precario an possit rei vēdicatione conuenīri.ibi.nu.4.

Possidens tantū ciuiliter potest rei vendicatione conuenīri.n.5.

1 Possessionem qui innadit post titulum non dicitur predo quātū ad hanc actionem sed quantam ad vsucaptionem.in.l.etiam si quis.nu.2.ff.de peti.here. 197

3 Possessionis interruptio licet interrūpat vsucapionē nō tñ interrumpit effectum precedentis tituli.in l.si is qui.nu.1.ff.de vsuc. 114

3 Possessionem quam aliquis sua authoritate accepit si aliquis petit reuocari ille potest petere confirmari.in l.ij.§.satisdatum.nu.1.ff.quorum lega. 263

Possessio rei depositę apud sequestrũ licet perdatur non tñ perditur cõmodum possessionis. in l. si oleum. nu. 2. ff. de dolo. 155

Possessio transfertur ex contractu simulato. in l. quemadmodum. nu. 2. C. de agrico. lib. xj. 411

Possessio naturalis quam habet emphyteuta vel fructuarius: qõ non trahatur ad ciuilem domini vacãtem. in l. 3 ꝛ si. nu. 3. ff. de acquiren. possess. 97

Possessio bonorum non potest dari nisi iuris ordine seruato. in l. si pacto. nu. 4. C. de pac. 57

Possessio quando sit iuris ꝛ quando facti. in l. nec vtilem. nume. 2. ff. qui. ex cau. maior. 169

Possessionem habens in loco suspecto ita quod verisimile est qõ fiat pauper dicitur non idoneus. in l. si quis stipula. §. si quis. n. 2. ff. de verbo. obli. 245

Possessionem retinet quis per eius familiam. in l. si mulieri. nu. 2. ff. quibus mod. vsufruc. amit. 216

Possessio non continuatur in filios sicut in dominum. in l. in suis. nu. 3. ff. de libe. ꝛ posthu. 116

Possessio ꝛ dominium quando queratur per procuratorem. in l. excepta. nu. 1. C. per quas perso. nob. acqui. 176

Possessio aliorum fundorum non acquiritur per vnius fundi ingressum quando sunt plures ex quibus possessio esset acquirenda. in l. possideri. nu. 4. ff. de acqui. pos. 93

Possessio alicuius fundi emphyteutici si ad te peruenit qõ durante illa emphyteusi fundus ipse a te non poterit vendicari. l. l. inde biti. §. sed ꝛ si. nu. 14. ff. de condi. indeb. 300

Possessio naturalis an sit de iure ciuili vel naturali. in l. quod seruus. nu. 1. ff. de acqui. pos. 105

Possessio dicitur momentanea qꝛ momento est pmansure penes heredem. in l. j. nu. 2. C. si de momen. pos. fue. appel. 328

Possessio que fuit amissa captiuitate quare per postliminium non recuperatur. in l. si is qui pro emptore. nu. 6. ff. de vsucap. 115

Possessio qõ sit triplex qꝛ q̃dã hꝫ multũ iuris ꝛ multũ facti. quedã multũ facti ꝛ parũ iuris q̃dã multũ iuris ꝛ parũ facti. ibi. nu. 10.

Possessio procedens ex causa non peculiari nobis etiam ignorantibus acquiritur per seruũ ꝛ procuratorem: ꝛ in ea non habet locum ficto post liminiũ. ibi. nu. 11.

Possessio quando possibile sit qõ cadat in peculiaribus pendente captiuitate domini. ibi. nu. 4.

Possessa per seruũ vel per colonum ex causa nõ peculiari in quibus conueniãt ꝛ in quibus disconueniãt. ibi. nu. 16.

Possessio acquiritur per constitutum quando constituens possidebat. in l. quedam mulier. nu. 1. ff. de rei ven. 212

Possessio presumitur tradita quando contractus est celebratus in ipso fundo. ibi. nu. 2.

Possessio bonorum presumitur solenniter acta ex cursu decem annorum. in l. qui in aliena. §. sed ꝛ si. nu. 3. ff. de acqui. here. 186

Possessio aliquando pro proprietate ponitur. in l. j. §. si vir vxori. nu. 3. ff. de acq. poss. 92

Possessio ex inutili cõtractu nõ transfert qñ persona est talis que non potest perdere possessionem vt pupillus ꝛ ecclesia. ibi.

Possessio naturalis annexa cum ciuili dicitur naturalis. in l. fina. nu. 3. C. de fundis patrimo. lib. xj. 416

Possessio corporalis separata naturali qõ non reperitur. ibi.

Possessio potest q̃ri sine cã. in l. si qs cõductionis. n. 1. C. loca. 1 91

Possessio alio amittit qñ ab alio incipit: sec9 si a corpore: ꝛ tunc corpus requiritur. in l. possideri. §. in amittẽda. nu. 1. ff. de acq. pos. 96

Possessio ciuilis causat vsucapionem. in l. si vt certo. §. si duobus. nu. 20. ff. commu. 339

Possessio acquirit nobis per seruũ ex causa peculiari ꝛ vsucapiendi conditio ex causa non peculiari possessio solus si est iusta. l. l. j. §. itẽ acquirimus. nu. 1. ff. de acqui. pos. 92

Possessio dicitur tradita vacualicet in fundo cõstituta sit seruitus itineris vel actus libra autem tradita non dicitur. in l. si emptione. §. vacua. nu. 1. ff. de act. emp. 389

Possessio quando trãsfertur qõ trãsferatur ad dominium quod ei accessit. in l. indebiti. §. sed ꝛ si. nu. 2. ff. de condi. indeb. 300

Possessio collegij secularis qõ vacet cũ oẽs de collegio sine mortui sec9 in collegio ecclesiastico. l. l. j. §. municipes. n. 4. ff. de acq. pos. 93

Possessio acquiritur corpore ꝛ animo: ꝛ per interitum partis acquiritur totum. in l. possideri. nu. 1. ff. eo. titu. 93

Possessionem fundi in quo intrauit putans mihi recte traditam: quod non acquiro. ibi. nu. 2.

Possessio an sequestretur pendente iudicio retinende possessiõis vel vti possidetis. in l. si disceptetur. numer. 2. ff. vbi pupil. edn. vel mo. debe. 96

Possessio probatur ex solutione mercedis: nisi alius possideat. in l. qui vniuersas. §. qõ per colonum. nu. 1. ff. de acqui. poss. 106

Quasi possessio in iuribus incorporalibus an diuidatur in ciuilem ꝛ naturalem. in l. j. §. denicꝫ. nu. 8. ff. de aqua plu. arcen. 49

Existens in quasi possessione piscãdi solus in fluuiine publico quãdo possit iure preoccupationis alii prohibere. in repe. l. §. nu. 1 o. ff.

de fluminib. 168

Possessio eadem apud duos insolidum esse nõ potest. in l. posside ri. §. ex contrario. nu. 3. ff. pos. 95

Possessiones plures specie ꝛ numero differẽtes possũt esse apud plures. ibid.

Possessionem eandem esse apud plures nõ facit qualitatis diuersitas. ibidem.

Possessio ciuilis sola causat vsucapionem ꝛ an notabilis qõ sic ad vsucapionem iuris intra dominium in fine. ibi. nu. 3.

Possessio corporalis sola quod non sufficiat ad vsucapionem structuum. ibid. nume. 5.

Possessio ciuilis sola qõ sufficiat ad acquisitionẽ fructuũ. ibi. nu. 5.

Possidens precario ꝛ naturaliter facit fructus suos. ibi.

Possidere non possunt ciuiliter duo insolidum, ibi. nu. 9.

Possidere possunt duo naturaliter. ibi. nu. 10.

Possidere non possunt duo corporaliter insolidum. ibi. nu. 11.

Possidere non possunt plures eandez rem in diuersis temporibus numero ꝛ specie. ibi. nu. 12.

Quasi possessio in vna re põt haberi a pluribus insolidũ. ibi. nu. 15.

Possessio an ꝛ quando perdatur: licet alteri nõ queratur. l. quod meo. §. si furioso. nu. 1, ff. de acquir. pos. 104

Possidens ciuiliter ꝛ naturaliter si a te recipit precario transfert ciuilem ꝛ retinet naturalem. in l. interdum. nu. 1. ff. eo. ti. 104

Possessio perditur qñ possessor constituit in animo qõ non vult el se dominus. in l. si quis vt. §. differentia. nu. 2. ff. de acqui. pos. 103

Possessionem quam retineo animo ꝛ corpore alieno an solo animo perdere possum. ibi. nu. 3.

Quasi possessioni quam quis habet a superiore potest quis sine superiore renunciare. ibi. nu. 8.

Possessio q̃ possit q̃ri sine cã. l. l. qõ meo. n. 1. ff. de acqui. pos. 104

Possessio q̃ perdatur sola voluntate. ibi. nu. 2.

Possidens naturaliter ꝛ ciuiliter si constituit se nomine tuo possidere facit te possessorem. ibi. nu. 3.

Possidens naturaliter per alium vel animo ꝛ corpore alieno si cõstituit se nõe alicuius possidere an transferat possessionẽ. ibi. nu. 4.

Possidens tantum ciuiliter si cõstituit se nomine alteri9 possidere an transferat possessionem. ibi. nu. 10.

Possidens sine vitio rem sibi in testamento min9 solenni relictã tutus est exceptione: sed ad eam non habet actionem. in l. nemo potest. nu. 18. ff. de leg. j. 238

Possidens immobilia in territorio propinquo loci vbi cõuenitur non satisdat: ꝛ si ibi potest faciliter cõuenire. in l. sciendum. §. possessor. nu. 1. ff. qui. satisda. cog. 76

Possidens fundum mala fide non releuatur ab ob onere satisdandi. in d. l. sciendum. §. sed ꝛ qui. nu. 1. 76

Possidens immobilia in loco vbi iudicium agitur non tenetur satisdare: secus si possidet extra illum locum quia satisdat. in l. fi. n. C. de pun. agent. lib. xj. 245

Possidens rem alienam scienter in causa dam, infecti. ꝛ non ꝛ scribit. in l. finita. §. si de vectigalibus. nu. 2. ff. de dam. infec. 19

Possidens immobilia nõ tenetur satisdare: qꝛ cessat presumptio fuge. in l. sciendum. nu. 4. ff. qui. satisda. cogan. 76

Possidens multa bona mobilia que de facili occultari non possit non tenetur satisdare. ibi. nu. 5.

Qui possidet ꝛ sic non satisfacit non tenetur iurare: ꝛ ita seruat consuetudo. ibidem. nu. 6.

Possidẽs immobiliũ nõ obligat sua bona de cõsuetudine. ibi. n. 7.

Possidens modicam rem ꝛ non vilem euitat satisdationẽ p quãtitatem magna. ibi. nu. 8.

Possessio super qua litigatur tenetur satisdare quantum ad actorem non quo ad alios. ibi. nu. 9

Possidens rem immobilem bona fide euitat satisdationẽ: secus si mala fide. ibid. nu. 11.

Qui non possidet immobilia non est idoneus fideiussor: nisi fit conjuncta persona. ibid. nu. 13.

Possidens rem alienam titulo ꝛ bona fide potest illã pignorare. in l. si rem alienam. nu. 1. ff. de pig. act. 348

Possidens solũ naturaliter nõ potest edificatũ a ciuiliter possidente destruere suo nomine. in l. j. §. nũtiatio. n. 6. ff. de ope. no. nun. 5

Possidens naturaliter tantum potest edificatum a tertio tollere procuratorio nomine domini. ibi.

Possidens rem obligatã decẽtio bona fide prescribit etiã contra hypothecariam. in l. j. §. cum prędium. nu. 3. ff. de pigno. 409

Possidentis melior est conditio in pari causa. in hereditas. nu. 3. C. de peti. heredi.

Possidens ciuiliter tantum potest conueniri ad exhibẽdum. in l. serui nomine. nu. 4. ff. de vsura. 119

Possidẽs bona fide respectu dominij: sed mala fide qꝛ credit rem obligari

obligatam an dicatur bonefidei vel malefidei.in l.ſicut.nu.3.C.de preſcript.xxx.vel xl.an. 293

3 Poſſidēs fundū alienū ſi in eo ſtat cū gentibus ꝛ armis ꝛ dicat ad dñm venientem q̄ ingrediatur nō excuſatur q̄ non vt facere q̄ ille libere ingredi poſſit.in l.j.§.ſiue aūt.n.4.ff.ō vi ꝛ vi arma. 179

4 Poſſidēs alieno nomine poteſt dominum in iudicio nominare.in l.§.nu.1.C.vbi in rem act. 126

Poſſidens ciuiliter ſi nominat dominum in iudicio poteſt conuiri rei vendica.ibi.n.7.

Poſſidens rem mobilem pōt in iudicio nolare dñm.ibi.n.8.ꝛ 11.

Poſſidens ſi nomine alieno conueniatur ſi non nomine dominum in iudicio an teneat proceſſus.ibi.nu.16.

1 Poſſidens rem non preſumitur eam vendidiſſe.in l.ſicut.§.ſuper vacuum.nu.1.ff.qui.mo.vel hypo. 418

Poſſidens medium quod ꝺ̄ prolatū probatis extremis.ibi.n.7.

4 Poſſidens ſciente vēditore preſumit quod ei fuerit poſſeſſio tradita.in l.§.nu.1.C.de acquir.poſſ. 292

Poſſeſſionis traditio an poſſit probari per inſtrumentum.ibi.n.4.

4 Poſſidens iniuſte quod eum qui vim incontinenti infert nō pōt vim repellere.in l.j.nu.3.C.vnde vi. 332

Poſſidēs precario ſi denegat rē reſtituere poteſt ſtatim per vim repelli.ibi.nu.4.

Poſſeſſionē vacantem ſi quis clam occupauit non licet ſibi vim in referri.ibi.nu.5.

Si vero non vacantem occupauit poteſt dominꝰ reuerſus vim inferre.ibi.nu.6.

In quo conſiſtat moderamen inculpate tutele.ibi.nn.7.ꝛ 9.

Poſſeſſionem ſuam recuperans incontincti per vim ab eo q̄ vim intulit non punitur.ibi.nu.14.

4 Poſſidens ſicut non poteſt peti ſe mitti in poſſ.ex carboniano:ita quando poſſidet poteſt petere quod bonorū poſſeſſ. ex carbonia no ſibi confirmetur.in l.j.nu.1.C.de carbon.edi. 233

Poſſidens poteſt petere poſſ. ſibi confirmari ex edicto diui adriani.ibi.nu.2.

4 Poſſidens precario quādo poſſideat.l l.male. n.2.C. de preſcr. xxx.vel xl.anno. 293

3 Poſſidens rem qui nō poteſt petere tenetur illam in cataſtro aſſignare.in l.forma.§.ſicum ego.nu.1.ff.de cenſib. 482

2 Poſſidens poteſt petere ſibi poſſeſſionē confirmari ꝛ in ea tueri. in l.carboniani.§.miſſum.nu.1.ff.de carbo.edi. 421

4 Poſſidens res hereditarias quando videatur adire. in l. nā hoc. nu.2.C.vnde legiti. 232

4 Poſſidens quando preſumatur bodie poſſidere. in l. ſiue poſſidetis.nu.5.ꝛ 6.C.de probat. 156

5 Poſſidere ſubiector quod quis dicatur rōne iuriſdictionis quam habet in eos.in §.patrocinia.nu.2.in auth.de mand.princ. 18

Poſſidere quod quis ſe ignoret qualiter poteſt eſſe.in l.ſi aliquā rem.nu.2.ff.de acquir.poſſ. 101

Quem deſiſſe dolo poſſidere qualiter probetur.in l.qui petitorio, nu.3.ff.de rei.vendi. 212

2 Poſſidere rem vt hereditariam eſt in actu quo probetur aditio.l l.gerit.nu.2.ff.de acqui.hered. 203

Poſſeſſio rei dicitur eſſe in hereditate non tamen vere.ibi.nu.3.

1 Poſſidere qui dolo deſijt an conueniatur vtili vel directa.in l.electio.nu.1.ff.de noxa. 230

3 Poſſeſſorem clandeſtinum quādo poſſum eiicere propria authoritate.in l.j.§.interdictum.nu.3.ff.vti poſſid. 173

Poſſidere clama me dicitur ille qui intrat poſſeſſionem meā clāmiſpicans ſibi moueri queſtionem ab alio non ame.ibi.nu.4.

3 Poſſidere verbum intelligitur ciuiliter tenere de facto,l. ſtipulatio iſta.§.hec quoq̄.nu.1.ff.de verb.obli. 220

3 Poſſidere ſe conſtituens ꝓcario.ꝛ conſtituens ſe poſſidere ſimpliciter differunt:primo enim modo retinet naturalem:ſecundo nullo modo poſſidet.in l. interdum.nu.2.ff.de acquir.poſſ. 104

3 Poſſidere quis non dicitur per aſpectum nec apprehēdere. in l. poſſideri.§.neratius.nu.2.ff.de acquir.poſſ. 94

3 Poſſeſſio pro dñio ponitur.in d.l.poſſideri.§.ex pluribus.n.1.ibi.

Poſſidere ex duabus cauſis vtilibus quis poteſt: ſecus ex inutili ꝛ vtili.ibi.nu.2.

Poſſeſſio ex duabus cauſis contrarijs non tranſfertur.ibi.nu.4.

Poſſeſſio naturalis poteſt haberi ex pluribus cauſis ſicut ꝛ ciuilis.ibi.nu.7.

Poſſidere ex vna cauſa.ex alia retinere an quis poſſit.ibi.nu.8.

3 Poſſidere naturaliter ab alio clam qualiter dicatur.in l.j.§.quod ait.nu.15.ff.vti poſſid. 174

3 Poſſidere ab alio qualiter quis dicatur.l l.j.§.quod ait.n.6.ꝛ 16. ff.vti poſſidetis. 174

Poſſidere clam ab alio qualiter quis dicatur.ibi.nu.9.

Poſſeſſionem tres ſunt ſpecies,ibi.nu.10.

Poſſidere precario ab alio quando quis dicatur.ibi.nu.11.

Poſſidere naturaliter quando quis dicatur.ibi.nu.12.

1 Poſſidere quem pro herede vel p poſſeſſore quomodo cognoſcatur.in l.qui interrogatus.nu.3.ff.de peti.hered. 197

3 Poſſidere quod quis ſe ignoret qualiter contingere poſſit.l l.naturaliter.§.nihil commune.nu.9.ff.de acquir.poſſ. 59

Poſſeſſio ciuilis ſola parat vſucapionem ꝛ fructuum acquiſitionem.ibi.nu.12.

4 Qui deſinit poſſidere quando poſſit conueniri vt poſſeſſor.in l. ſi minore.nu.3.C.de iure fiſci.lib.x. 372

3 Poſſidere nō dicitur ille qui habitat domū ꝛ ſoluit ſolū victū. in l.habet.§.boſpites.nu.1.ff.de preca. 184

Poſſidere non dicitur ſocer habitans cum fratre.ibi.nu.2.

3 Poſſidere dicitur naturaliter qui habitat iure ſuo cenaculum habēs aditū de publico.l l.ſi duo.§.ſi ſupra edes.n.2.ff.vt poſſi. 175

Poſſeſſor cenaculi habet interdictum vti poſſidetis contra quēlibet extraneum eum turbantem.ibi.nu.3.

3 Poſſideri ex pluribus cauſis ad inuicem ſe compatientibus quo poſſit.in l.pro emptore.§.ſi rem.nu.6.ff.pro empt. 126

1 Poſſideri in dubio quis preſumitur ex cauſa precedentis tituli.in l.eum qui a furioſo.§.bonam.nu.1.ff.de publ.in rem act. 213

3 Poſſidere ſi quis culpa deſijt an poſſit a poſſeſſore rem auocare.l l.j.nu.3.ff.pro empt. 125

4 Poſſidere an ſemper dicatur qui ſemel poſſedit.in l.ſi minorē. n. 3.C.de in integ.reſtit. 98

3 Poſſidetur totum principaliter quando vnum apponitur acceſſorium alteri ꝛ ſi vtrunq̄ eſt principale vtrunq̄ poſſidetur.in l.rerum mixtura.nu.1.ff.de vſucap. 122

3 Poſſeſſum vi lege Julia prohibetur preſcribi.in l.non ſolum.§.ſi dominus.nu.1.ff.de vſucap. 122

4 Poſſeſſor clandeſtinus tenetur conſtitutione l.ſi quis in tantam. C.vnde vi.ibi.nu.27. 334

1 Poſſeſſor vt faciat fructus ſuos an debeat intelligi de poſſeſſore naturali tantum:vel de habente ciuilem ꝛ naturalem.in l.ex diuerſo.nu.3.ff.de rei vend. 207

3 Poſſeſſor nō dominus ſi conducit rem ab alio quando ꝓdat poſſeſſionem.in l.ſi aliquam rem.nu.13.ff.de acquir.poſſ. 106

4 Poſſeſſor bonorū principalis qō nō poſſit cōueniri ex tacita hypotheca niſi principali cōcuſſo.in l.j.n.3.C.de cōue.eſ.debi.li.x.375

2 Poſſeſſor bonorum ō iure pretorio ſi reſtituit hereditatem extraneo.an apud dominum remaneat quid hereditarium. in l.ex aſſe.nu.5.ff.ad Trebel. 388

4 Poſſeſſor quando preſumatur dominus.in l.cum res.in ff.lect.n. 14.C.de probat. 156

1 Poſſeſſor bonefidei cum titulo facit fructus ſuos. l l.ꝛ ex diuerſo. nu.5.ff.de rei.vend. 207

Poſſeſſor bonefidei ad quorum fructuū reſtitutionem teneatur, quo iure ꝛ qua actione.ibi.nu.6.ꝛ 10.

Poſſeſſio quia principio fuit bonefidei ex poſtfacto male, quādo faciat fructus ſuos.ibi.nu.9.

1 Poſſeſſor non debet arctari ad docendum de titulo,quando ꝓponit aliquā exceptionem remouentem inſ petitoris. in l. Paulus. §.qui pignoris.nu.1.ff.qui.mo.pig.vel hyp.ſoluit. 419

4 Poſſeſſor tenetur de fructibus perceptis ꝛ percipiendis poſt lit. conteſt.idem in herede eius.in l.ij.nu.1.C.de fruc.ꝛ lit.expen.312

4 Poſſeſſor quibus caſibus conuenitur pro rata.in l.ſi.nu.3.C.ō debito.ciuit.lib.xj. 408

3 Poſſeſſor pignoris quod bodie nō poſſit conueniri niſi diſcuſſo principali.in l.ſi creditor.§.queritur.nu.2.ff.de diſtrac.pig. 417

2 Poſſeſſor bonefidei quando habeatur loco domini.in l.j.§.domini.nu.1.ff.ad ſillania. 213

5 Poſſeſſor qui poteſt deducere ius ſuum etiam per modum exceptionis ꝛ petit examinari teſtes āte litem cōteſtatam: an vt actor vel vt reus petat.in §.ꝛ hoc verum.nu.10.in auth.de teſti. 45

1 Poſſeſſor hereditatis in caſu.§.diuus adrianus.in l.diuus pius. ff.de petit.here.ſatisdat de hereditate nō diminuēda ſed ea reſtituenda vel eius eſtimatione in caſu alienationis.in l.diuus pi⁹. §. diuus adrianus.nu.4.ff.de petit.here. 195

1 Poſſeſſor qui percepit fructus quos tenebatur reſtituere expenſas non deducit ſed cum fructibus compenſat.in l.in fundo.nu.9. ff.de rei vendi. 210

Poſſeſſor quia principio fuit in bonefidei ꝛ poſtea malefidei quo modo ꝛ qua expenſas deducit.ibi.nu.12.

1 Poſſeſſor bonorum poteſt conueniri quādo incertum eſt quis ſit heres.in l.controuerſia.nu.1.ff.de tranſac. 114

1 Poſſeſſor non debet reſtituere indebitū quod exigit.in l.ſi poſſeſſor §.ait ſenatus.nu.2.ff.de peti.here. 190

1 Poſſeſſor bonefidei ab initio ſi poſtea cōtractat nō cōmittit furtum.in l.item ſi res.nu.2.ff.de actio.iud.mu. 172

4 Poſſeſſor primus ꝛ ſecundus ſi tunc ſimul venirent prefertur qui docet de dominio.in l.ſi.nu.13.C.vnde vi. 339

4 Possessores predioꝝ rusticoꝝ dicuntur magis idonei quam possessores vrbanoꝝ.in l.si.nu.6.C.de debito.ciuis.lib.xj.408
1 Possessor hereditatis conuentus rei vendicatione an possit opponere exceptionem ne fiat preiudicium petitioni hereditatis vel ne conueniatur vltra quam sit locupletior.in l.sed & si lege. §.item si rem.nu.ff.de peti.here. 200
1 Possessor non ꝺr qui hꝫ actionē personalē ad rez immobilē vel rei vendicationem.in l.sciendū.§.si fundū.nu.2.ff.qui satisd.cog.76
1 Possessor hereditatis cui fuit mota controuersia si satisdedit de hereditate non minuenda quando possit alienare.in l.diuus pius. nu.3.ff.de pet.hered. 195
4 Possessor bone fidei licet faciat fructus suos tamen tenetur restituere quatenus factus est locupletior.in l.si vel metu.nu.12.C.quod metus causa. 94
Possessor bone fidei an teneat de fructibus ante triennū & ipsos prescribat triennio.ibi.nu.13.
4 Possessor intra sex menses potest moram purgare.in l.obsistere. nu.2.C.de anno.& tribu.lib.x. 381
1 Possessor tenetur ad ea que extrinsecus veniūt que accedūt rei vel rei occasione.in l.sed & si lege.nu.2.ff.de petit.hered. 199
Possessor an teneatur restituere illud quod exigit nomine pene. ibid.nu.3.
4 Possessor non presumitur dominus.l.ū.nu.1.C.de probatio.155
1 Possessoris solutio liberat dolosam non econtra.in l.etiam.§.idē si quis.nu.1.ff.de peti.here. 196
1 Possessores pignoꝝ quādo sunt plures an possit vnus ipetrare vt omnes pro solutione debiti pro rata contribuāt.in l.creditoris. nu.3.ff.de distr.pig. 417
3 Possessum vi qualiter dicat.l.l.sequit.§.si fundū.nu.1.ff.de vsu.fr
3 Possessorio retinende agens quando videatur renuntiasse petitorio.in l.naturaliter.§.nihil commune.nu.7.ff.de acquir.poss. 90
Possessoriū adipiscēde cum petitorio nō potest numulari quādo reus post cōclusum in causa plene de domino pbauit.ibi.n.16.100
Possessoriū recuperāde qꝺ possit cumulari cū petitorio.ibi.n.17.
Possessorium retinende pro turibus incorporalibus potest cū petitorio cumulari si actor eius propter possessionem vellet ab onere probandi releuari ibid.nu.18.
Possessorium retinende ratione rei corporalis quando possit cū petitorio cumulari.ibi.nu.19.
Possessorium quod proponitur vbicunq; habet causam dominū: id est quando est possessoriū quod non potest iustificari nisi ex pbatione dominū:tunc non concurrit cum petitorio.ibi.nu.20.
Possessorium an possit cū petitorio cumulari quando vnus idem primo proponit possessorium secundo petitorium.ibi.nu.21.
Possessorium & petitoriū si proponuntur ab vno simul & semel ā possint cumulari.ibi.nu.22.
Possessoriū adipiscende intentatum per reum post intētato petitorio per actorem an concurrere possit cū petitorio:& qꝫ.ibi.n.25.
Possessorium si primo proponitur per vnum:postea alius proponit petitorium.ibi.nu.27.
1 Possessorium quare prius examinetur quam petitorium.l.ō vi. nu.2.ff.de iudi. 185
2 Possessorio agens petit se mitti in possessionem & positus in ea se tueri.in l.carbonianum.§.mussam.nu.1.ff.de carb.edi. 421
Possessor non constituitur quis ex solo iussu de mittēdo.ibi.nu.5.
4 Possessorium quomodo preiudicet petitorio.l.si quis agere.n. 1.C.de codic. 265
2 **Possum** per alium quod non possum per me.in l.cū be reditate.nu.1.ff.de acquir.hered. 197
2 Posse desinere quando quis dicatur.in l.iuus quoq;.§.sed & si.n. 2.ff.de here.instit. 136
3 Posse illud dicitur quod cōmode possimus. in l. nepos proculo. nu.1.ff.de verb.sign. 486
1 **Positio** quid sit.in repetitio.in l.vbicunq;.nu.12.ff.ō l terrog.actio. 237
Quibus positionibus sit respondendum.ibi.nu.13.
Positiones quo iure inducte sunt.ibi.nu.14.
Positionibus officio iudicis respondendum est.ibi.nu.15.
Positio dicta quod super ea lis ponatur.ibi.nu.16.
Positiones fiunt vt ponēs ab onere probatiōis releuet.ibi.n.17.
Positiones fiunt post litem contestatam: & etiam ante litem cōtestatam in emergentibus ante.ibi.nu.18.
Positiones vsque ad quod tempus fieri possunt.ibi.nu.19.
Positiōibus ꝺz fieri rūsio corā iudice p tribunali sedēte.ib.n.20.
Positiones pñt fieri ab actore reo:& eoꝝ procuratoribꝫ.ibi.n.21.
Positiones qualiter fiant & qualiter eis respondetur.ibi.nu.22.
4 Positioni facte per debitorē creditori quod non numerauit qō creditor teneatur respondere si non habet iustam causam recusandi.in l.in contractibus.nu.12.C.de non nu.pecu. 181
ositioni negatiue quando sit respondendum.ibi.nu.13.
2 Positionibus etiam iure ffoꝝ est respondēdū.in l.i.§.ex hoc. nu.1.ff.de ver.inspic.
Positionibus respondere denegans an habeatur pro cōfesso.ibi dem.nu.3. 47
4 Positio partim falsa & partim vera an possit tota denegari.l.l. §.si stipulanti.nu.2.ff.de verb.obl. 197
4 Positioni negatiue est respondendum.in l.quidam in iure nu.ff. de donatio. 75
Positionibus in criminalibus quod quis teneatur respondere.in l.ex Cornelia.§.hac lege.nu.2.ff.de iniur. 356
1 Positiōi criminose quando non sit respondendum:& quando l. qui inualse.§.si pater.nu.5.ff.de iureiur. 275
Positionibus respondere quis cogi potest iudicis officio.in §. igitur.nu.5.in auth.de his qui in gredi. 29
Positiones & articuli iure nostro introducte sunt.ibi.nu.6.
2 Positionibus in criminali an sit respondendum & quomodo.nō. marcellus.§.qui rerum amo. 41
Positioni continenti factum alienum in causa cui an sit respondendum.ibi.nu.2.
Positioni continenti turpitudinem respondentis quando sit spondum.ibi.nu.3.
3 Positionibus in maleficijs nō est respondēdum per verbum credit:sed de veritate.in l.inter omnes.§.recte.nu.5.ff.de furt. 342
2 Positiones non fuerunt introducte per ius ffoꝝ. in l.officius. nu.3.ff.de leg.iij.
2 Positionibus debet responderi simpliciter negando vel affirmādo alias habetur pro confesso si respōdēs negatte habuisse peccuniam si apparuerit habuisse quod expendit in negotijs domini nō dicitur respondisse.in l.j.nu.4.de vulg.& pupil. 293
4 Positio inducta fuit ex consuetudine.in l.cum & iudices.§.quod obseruari.nu.18.C.de iureiur.prop.calum.dand. 151
Positio quid sit.ibi.nu.20. 115
Positionibus ex quibus causis non sit respondendum.ibid.n.21.
Positioni incerte quando sit respondendum.ibi.nu.22.& 14.
Dubitanti in respondendo positionibus quando iudex debeat ei assignare terminum.ibi.nu.23.
Positio impertinens que dicatur & quando positioni impertineti sit respondendum.ibi.nu.25.
Positio contraria que dicatur & quando positioni cōtrarie sit respondendum.ibi.nu.24.
Positioni eidem an sit sepius respondendum.ibi.nu.27.
Positioni que continet ius quando sit respondendum.ibi.nu.29.
Positio sit vt pars a probatione relevetur.ibi.nu.30.
Positioni negatiue hodie de iure canonico est rūdendum.ibi.n.2.
2 Positione negata ego & aduersarius ex illa non possumus nos fidare in l.post legatum.nu.11.ff.de bis quib.vt indig. 355
Positionem si negaui & negationem reuocaui non possum hāc reuocationem reuocare.ibid.nu.12.
Positione tua reuocata mee positioi assensisti potero meam positionem postmodum post tuam positionem reuocare.ibi.nu.13.
Positioni negata probata ex illis probationibus possum meam probationem reuocare.ibi.nu.14.
4 In positionibus ad probandum prescriptionē debet poni de scientia aduersarij.in l.j.nu.10.C.de seruit.& aqua. 9
4 Positioni iuris non tenetur quis respondere in causa capitali confessio spontanea preiudicat.in l.vna.nu.10.C.de confess. 317
2 Positio antecedentis sequitur ad positionem cōsequentis in his que pendent ex nostra meravoluntate.in l.illud.nu.ff.de acquir. hereditā. 200
3 Positioni an quis fuerit rogatus restituere nō capaci an teneatur respondere.in l.ex quibusdam.§.tacita.nu.3.ff.de iure fisc. 456
1 Positiones & articuli quomodo formentur vt quis teneatur ea fa.in l.si vt certo.§.sed interdum.nu.2.ff.commo. 317
4 Positio habitus sequitur ad positionem prisationis.in auth.statim catur testis.nu.16.C.de test. 167
4 Positioni respondere nolēs an habeatur pro confesso:an sit tentiam vel ipso iure.in l.cū & iudices.§.quod si actor.n.4.& 5.C. de iureiur.prop.calu.dand. 115
3 Positioni iuris non est respondendum & responsio facta est nulla nisi esset facta de iure consuetudinario non scripto.in l.fi.nu.3.ff. de confess. 146
Positioni de iure municipali scripto alterius ciuitatis quam vbi lis agitur est respondendum.ibi.
1 Positioni respondenti persuasione aduersarij datur restitutio.in l.j.nu.2.ff.de eo per quem fac.erit. 78
2 Positio si est dubia ex responsione colligitur qualiter reus intellexit.in l.Iurelius.§.Stichon.nu.2.ff.de lib.leg. 311
2 Positioni iuris communis non est respondendum.in lo.manen rous.nu.1.ff.de auro & ar.leg. 327
Positioni iuris municipalis est respondendum.ibi.nu.3.

2 **Postea** dictio ō necessitate non inducit interuallū. in l. quoties. §. si quis. nu. 1. ff. de hered. instit. 136

1 Postea dictio denotat modicum tempus. in l. ab hostibus. §. sed quod. nu. 1. quib ex caus. ma. 168

2 Posteriorum nomine comprehenduntur omnes descendentes i infinitum. in l. item prætor. nu. 2. ff. de suis ꝛ legit. here. 430

2 **Posthumus** quare qñ est preteritus, vitiata in stitutione testiū nō incipiat a substitutione sed quando est preteritꝰ iam natus sic: ꝛ quomodo intelligatur casus comprehensus in substitutione vulgari. scilicet si heres non erit vt qꝫ non potuerit. in l. ꝛ si, pepercerit. §. fi ita testatꝰ. nu. 1. ꝛ 2. ff. de lib. ꝛ posth. 115

2 Posthumi institutio simpliciter facta comprehendit omnem posthumum: secus si instituens se astringere ad posthumum nasciturus ex tali vroti sua. vel a nasciturum ex ventre vroris sue, que pregnans est. in l. placet. nu. 1. eo. tit. 115

2 Posthumi an veniant nomine filiorum. in l. si quis. n. 1. ff. de test. tute. 55

2 Posthumus alienus ante. l. Gallus. ff. de lib. ſt posth. nō poterat heres institui. ibi. nu. 1. 119

Posthumus dicit̃ ꝓprie natus post mortem patris. ibi. nu. 2. ꝛ 7.

1 Posthumus alienus an possit restitui. in l. posthumus. nu. 1. ff. de inoffic. testa. 189

2 Posthumus qui recasurꝰ est in potestatē an ventre possit per vndelibet vel per contra tab. in l. ij. nu. 4. ff. de bon. poss. fm tab. 423

2 Posthumus si nascitur ꝛ viuo testatore moritur testamentum in quo erat preteritus reconualescit. in l. posthumus. n. 1. ff. de iniusti. rup. testamen. 129

2 Posthumus hodie non potest exheredari. in l. j. §. sed ꝛ si. n. 4. ff. de ven. in poss. mit. 417

2 Posthumus proprie est qui natus est post mortem patris. i l. posthu. nu. 1. ff. de iniust. rupt. test. 127

2 Posthumus preteritus ꝛ quando iam natus rumpat testamētū. in l. vroris. nu. 2. C. de posth. here. instit. 252

4 Posthumo ꝓterito nato ꝛ mortuo viuo testatore necessario deuenitur ad secundum tabu. in l. si quis eum. §. si cum suo. num. 5. ff. ō vulg. ꝛ pupil. 167

Posthuma si fuit instituta si intrauerit monasterium si nata monasterium non intrauerit testamentum est nullum. in l. si pater. nu. 2. C. de instit. ꝛ substit. 245

1 **Postliminium** habet duo capita. i l. nec vtile. nu. 6. ff. quib. ex cau. ma. 169

2 **Postquam** dictio importat conditionem. in l. qbꝰ. §. termil⁹. n. 7. ff. de cō. ꝛ demō. fo. 358. Et quando modum ꝛ non conditionē inducat. in l. si filius. nu. 1. ff. de dolo. 156

3 **Potestas** cui est datū liberum arbitrum: an possit ꝑ alterius cedere: qō nō. in l. filiusfamilias. nu. 2. ff. de donatio. 67

Potestas etiam si potest ad sui facere voluntatē nō potest in ſqua agere. ibi. nu. 3.

Potestas qui nullam iuris solēnitatem tenetur obseruare non tenetur ea que sunt iuris naturalis. ibi. nu. 4.

Potestas nō potest reo auferre defensionē nec testes recipit̃ parte. absente. ibi.

Potestas talis potest recipere testes sine iuramento. ibi. nu. 5.

Potestas qui nullam iuris solennitatem seruare tenetur an potest admittere in testes personas a iure prohibitas. ibi. nu. 6.

2 Potestas si non potest cognoscere de delictis cōmissis tempore sui predecessoris: si aliquis fuerit vulneratus illo tempore ꝛ mortuus suo tempore an poterit cognoscere quodific. i l. iurisperitos. §. cum oriundus. nu. 3. ff. de execu. tut. ꝛ cur. 93

5 Potestas potest vendicare suū ciuem vel comitatensem. in §. patrocini. nu. 1. in auth. de man. ꝓin. 18

2 Potestatem tenuisse continue familiā probatur per testes dicentes qꝫ viderunt ipsos in prandio ꝛ cena. in l. si quis ita nume. 2. ff. de condi. ꝛ demon. 352

4 Potestas non pōt iubere quod pecunia cōis soluatur alteri quā camerario cōis. in l. precepit. §. illud. n. 4. C. de cano. lar. lib. x. 384

Potestas potest pecuniam modicem conuertere ad suum placitū in necessitates publicas. ibi.

1 Potestas qui habet arbitrium imponendi penā vbi non est tarā tum a lege vel statuto non potest illā declarare in principio sui officij. in repet. l. omnes populi. nu. 11. ff. de iust. ꝛ iure. 9

3 Potestas quod nō possit absoluere carceratum quem cōdēnauit etiam constituto de ejus innocentia sed debet dare petitionem cōmuni vt eum absoluat. in l. j. §. si quis vltro. n. 6. ff. de questio. 418

3 Potestas generalis data a lege vel ab homine de soluendo it elligitur de debito exigibili. in l. j. §. hec verba. n. 2. ff. ne vis fiat ei. 163

Potestas ꝛ rectores ciuitatum dicuntur causarum patres in authen. de armis. nu. 3. 14

Potestas ciuitatis pōt iurare de calumnia in causa vniuersitatis ꝓ ciuitate. ibi. nu. 4.

3 Potestas qui habēt arbitrium condemnandi si ꝓ vili percussione me condemnat in ducentum possum appellare: ꝛ iudex appellationis ad congruum modum reducit. in l. si aqua pena. nume. 8. ff. de verb. sign. 489

4 Potestas ciuitatis efficitur ciuis illius ciuitatis. in l. ciues quidē. nu. 5. C. de incol. lib. x. 154

3 Potestas an possit cognoscere de delicto commisso in eiꝰ familiā vel officialem. in l. si quis. §. si quis. nu. 1. ff. de pen. 427

1 Potestas cum consensu populi potest statuere. ꝛ an tale statutū debeat a superiore confirmari. in l. j. nu. 1. ff. quod quisque iu. 62

Potestas qui puniendum in pecunia ꝓ homicidio decapitari fecit non poterit allegare quod ipse puniatur in pecunia ibi. d. nu. 10.

1 Potestas licet habeat arbitrium in puniendo nō potest terminū prorogare. in l. si in lege. nu. 1. ff. loca. 400

4 Potest quod teneatur ꝓ furto baratario ꝛ cōcussionibus per eius officiales factis. in l. j. C. de executo. lib. xij. 432

3 Potestate electo suo periculo per ser mense si gerere nō potuit officium non reintegratur et tempus. in l. fi ita stipulatus. num. 2. ff. de verb. oblig. 214

5 Potestates terrarum debent malos assessores expelle. in aut. iuſtitur. quod ꝓsta. nu. 6. 16

4 Potestas ciuitatum nō potest remittere debitū ciuitatis sine cōsensu concilij. in l. preses. nu. 3. C. de transac. 67

1 Potestas nō tenetur de delicto familie. nisi in officio deliquerit. i l. debet. nu. 1. ff. nau. cau. stabu. 179

4 Potestas an possit esse iudex ō iniuria facta eiꝰ familie. i l. vna. nu. 4. C. ne quis in sua cau. 120

5 Potestas qui vigore statuti habet arbitriū inquirendi contra fures ꝛ latrones quod poterit inquirere si virgo fuerit clam defloꝛata. in auth. de lenonibus. nu. 3. 17

2 Potestas si tenetur ex forma statuti quando cōdemnauit aliquē plus quam deberet tempore syndicatus si condemnauit indebite i tota summa etiam tenetur. in l. si seruus. §. fi ita scriptum. nume. 2. ff. de legat. j. 247

2 Potestas vel capitaneus an quis sit nō cognoscit: pōt tū cognoscere an iudex competens. in l. ex sententia. n. 4. ff. de testa. tut. 57

1 Potestas ciuitatis agit ꝓ ciuitate quādo non habet caput. in l. nulli. nu. 1. ff. quod cuiusq; vniuers. nomi. 133

Potestas est caput collegij quando collegiū nō habet caput. ib. nu. 3. Ita episcopus clericorum. ibi.

1 Potestas de delicto commisso per eius familiam quando poterit cognoscere. in l. senatusconsul. nu. 5. ff. de offi. ꝓcōs. 47

Potestas de lite vertente inter eius familiares cognoscere potest. ibi. nu. 6.

6 Potestas ciuitatis non recognoscentis superiorem de facto. non concedit represalias. nisi statuto caueretur. sed regētes ciuitatem. trac. represal. ij. q. nu. 4. 158

6 Potestatem aliquid faciendi. quando quis habet ꝛ illud facit. valet quod facit. licet non exprimat vnde authoritatē habeat. queſt. v. numero. 1. 109

6 Potestas concedens represalias succedit loco deficientis supioris in tract. represal. q. ij. nu. 1. ꝛ 4. 157

6 Potestas syndici ꝓ fratribus constituti a ciuitate qualis sit. lib. ſi. mozic. nu. 5 3. 147

3 Potestas qui iurauit seruare statuta non intelligitur iurasse de futuris si multum sibi preiudicat. in l. stipulatus. §. cum stipulamur. nu. 3. ff. de verbo. obli. 235

Potestas non tenetur seruare illicita impossibilia vel obuiantia ecclesiastice libertati. ibi.

2 Potestas iudicibus infirmis non tenetur ad expensas medicinarum ꝛ medicorum sed ad cibaria. in l. legatis. nu. 2. ff. de ali. leg. 318

2 Potestates duo si sunt: vnus primo alius secundo: si primus accepit ꝛ non venit: an secundus admittatur. in l. cum sub hac. n. 2. ff. de condi. ꝛ demon. 362

1 Potestas ꝛ decuriones possunt actorem seu curatorē dare ad administranda bona ciuitati ꝓbuenientia. in l. cum alicui. nume. 1. ff. de nego. gest. 142

Potestas facit alienationem necessariam. ibi. nu. 5.

1 Potestas potest cogere inhabitos ad faciēdā pacem. in l. cōgruit. nu. 4. ff. de off. ꝓcōs. 47

2 Potestas quādo possit impediri per rectores ciuitatis de eo qꝫ facit vel referuari debeat tempore syndicatus. in l. si tutor. n. 2. ff. de auth. tut. ꝛ cur. 79

1 Potestates ꝛ rectores ciuitatū que statuta facere possint: ꝛ circa que in repet. l. omnes populi. nu. 8. ff. de iust. ꝛ iur. 9

3 Potestas non potest rebannire bannitum ꝓsentantem sibi aliū bannitum: ꝓiores bene possent. in l. omnes. §. qui transfugit. n. 1.

ff. de re mil. tari. 464
2 Potestas tres vnius terre si fuerint electi vnus post alium si secundus decedat deliberante primo tertius admittitur. in l. quādiu. nu. 9. ff. de acquir. here. 198
1 Potestate defuncto ante finem officij totum salarium debebit heredibus ipsius. in l. diem functo. nu. 1. & 7. ff. de off. assel. 52
Potestati qui nō fuit ingressus officium nec perse nec per alium licet fecerit preparamenta & mortuus sit nō debetur salarium. ibidem. nume. 2.
3 Potestas an possit esse iudex de iniuria facta familie. in l. lex Cornelia. nu. 1. & 2. ff. de iniur. 356
1 Potestas qui detinet volentem idonee satisdare tenatur iniurium actione in l. si vero pro. §. qui rei qualitate. numero 3. ff. qui satisdare cogan. 73
4 Potestas ciuitatis potest expendere de re cōmuni in capiēdo officiales communis fugitinos que expense per captiuos reficiuntur. in l. circensium. nu. 1. C. de decurio. lib. x. 389
5 Potestas terrarum tenentur fieri facere pacem & concordiā iter subditos. in auth. de manda. prin. nu. 3. 17
5 Potestas non potest punire totam contra tam pro vno delinquēte. in §. quoniam. nu. 1. in auth. vt nulli iud. 61
4 Potestas vel capitaneus ciuitatis quam potestatem habeāt. l. aduersus. nu. 4. C. de vsur. 187
5 Potestas an sit ordinarius scholarium. in §. si quis contra. nu. 6. in auth. de sanctis. epi. 63
5 Potestas si procurat cum suo iudice vt ferat sententiam iniustam qualiter teneatur. in l. j. nu. 1. ff. de offic. 400
4 Potestas rector ciuitatis illiteratus potest esse. l. l. expertes. n. 1. C. de decurio. lib. x. 388
4 Potestas non potest exactoribus tributorū committere exactionem. in l. missi. nu. 2. C. de exactorib. tribut. lib. x. 382
4 Potestates bardarū si delinquunt grauius puniuntur quam alū. in l. vnica. nu. 3. C. de conducto. lib. xi. 318
5 Potestatis terrarum tenentur expellere hereticos vbi sunt. in authen. iusiur. quod prest. nu. 2. 16
3 Potest dictio magis actum quam potētiam denotat. in l. si qs a pud. §. si reus. nu. 1. ff. iud. solui. 324
2 Potest verbum cum aduerbio negatiuo importat necessitatē. l. l. meus. §. duorum. nu. 20. ff. de leg. ij. 263
2 Potest verbum quando inducat necessitatem precisam: & quādo causatiuam. in l. Gallus. nu. 4. ff. de lib. & posthu. 119
3 Poterit verbum an requirat actum an vero verificetur in potentia. in l. statulibero. §. si quis sic. nu. 1. ff. de statulib. 85
5 **Pragmatica** dicitur confirmatio facta a principe cum consilio procerum. in §. finim⁹. nu. 1. in auth. de non alie. aut permu. 13
3 **Prebenda** quādo vacat ecclia papa cōcedit: si post ea ille cui conceditur mortis naturaliter ordinarius confert. in l. si quis sub. nu. 4. ff. de testa. tute. 55
4 Prebenda que est consueta concedi potest impetrari. in l. omne. nu. 3. C. de petit. bono. lib. x. 379
4 Prebenda & sue prebende pōt a superiore cōcedi. in l. j. n. 13. C. de peti. bono. lib. x. 379
4 Prebenda ille cui est concessa non potest eā alteri concedere: sed debet in manu superioris renuntiare: rem autem prebende fic. in l. j. nu. 13. C. de peti. bon. lib. x. 379
2 Prebende collatio potest fieri procuratori absentis. in l. Labeo etiam. nu. 4. de iureiur. 278
2 Prebendā habens in ecclesia tenetur sustinere onera ecclesie. l. l. casus. nu. 1. ff. de excu. tut. & cura. 91
3 **Precarium** an dicatur vel cōmodatū si ego rogo ad tempus & ad certum vsum. l. l. j. n. 2. ff. de precario. 184
3 Precarium tacite prorogatur seu tacite renouatur. in l. in rebus. §. item qui precarium. d. l. in rebus. nu. 1. ff. de precario. 184
3 Precarium & commodatum quomodo differat. in l. j. nume. 1. ff. de precario. 184
1 Precarium quando remeat creditori extincto in re pignoris. l. l. si rem alienam. nu. 2. ff. de pig. actio. 348
4 Precario possidere respectu alterius non domini quādo prescribatur. in l. j. nu. 5. C. de seruit. & aqua. 139
4 Precarium & fundum de eorum natura non transeunt ad heredē extraneum. in §. emphyteusim, numero 4. in auth. de non alie. aut permu. 12
1 **Preceptum** pōt fieri absenti cum clausula. & si sēse ris te grauatū. in l. nec quicquā. in re petit. §. vbi decretum. nu. 10. ff. de offi. proconsu. & leg. 44
4 Preceptum de nō alienando quādo dicatur nudum. in l. quoties nu. 1. C. de fideicom. 271
4 Preceptum omne iudicis faciens ad causam dicitur sententia interlocutoria. in l. quoties. nu. 7. de d. gu lib. x.
Preceptum quod fit cōtenti de soluendo nō est sententia. in l. j. nu. 3. ff. de confes. 425
Preceptum seu decretum iudicis obseruatur ad literam. l. l. §. sed & si permiserit. nu. 2. ff. quib. mo. pig. vel hyp. tol. 146
Preceptum iudicis impedit translationem dominij. in l. filius familias. §. diui. nu. 16. ff. de leg. j. 418
Preceptum iudicis nudū nō valet in his quibus requiritur causa cognitio ibi. nu. 23. 250
Preceptum factum contra publicam vtilitatem non valet nisi ex causa iussio emanauerit. in §. & hoc vero. n. 2. in auth. vt nulli iud. 61
Preceptū iudicis debet exequi licet antequam exequatur iudex remoueatur de officio. in §. & hoc verō. nu. 3. in auth. vt nulli iud. 61
Preceptum faciens ad causam dicitur sententia interlocutoria. §. ad excludendas. nu. 10. in auth. de litigio. 3
Preceptum iudicis nudum an liget. in l. pater filium. §. Iuliano. 3. ff. de leg. ij.
4 Preceptum iudicis cum clausula si senseris te grauarum compareas &c. est nullum & quod habeat vim cuiusdam citationis. nu. 3. C. de excu. rei iudic. 284
Preceptū in confessum factum filie familias sine patris consensu an valeat. in l. cum non solum. §. necessitate. n. 7. C. de bo. que lib. 355
Preceptum iudicis continens impossibilitatem ratione temporis est nullum ipso iure. in l. §. item si. numero 5. ff. si quis ius vocat. non ierit. 68
Preceptum iuris gentium est parere maioribus in l. frater. n. 49. ff. de condi. in debi.
2 Preceptum nudum de non alienando non valet quando legatum transit ad legatarium ipso iure in l. titio. centum nu. 2. ff. de condi. & demonstr. 311
4 Preceptum interdictum vel improbatum legibus quod dicatur in l. vnica. nu. 4. C. de his que pe. no. in test. reim. 362
4 **Preces** refutatorie que dicantur. in l. quoniam. nu. 3. C. de appellat. 270
3 **Pretium** quando emptori sit restituendū cū bona rectoris debeat restituere pretium quod fic. in l. si debitor. nu. 1. ff. de bo que ut ind. in possessionem. 321
Pretium succedit loco rei in vniuersalibus: in particularibus in subsidium in personalibus quando quis conuentur ratione dot. in l. qui a debitore. nu. 1. eo. ti. 139
Pretium in hypothecaria succedit loco rei sicuti in personalib⁹. ibid. nu. 2. 160
4 Pretium quod fuerit solutum pertinet ad iudicis solicitudinem. in auth. hoc ius. nu. 11. C. de sacrosan. eccle. 24
4 Pretium paruum dicitur vt actio presumatur simulata. in l. per diuersas. nu. 9. C. manda. 190
1 Pretium redactum ex re vendita quomodo conuertatur in mutuum. in l. qui negotia. nu. 2. ff. manda. 35
1 Pretium rei non dicitur esse ex re. in l. vēditor. n. 1. ff. de hered act. vendi. 187
4 Pretium rei vendite per metum cui debeāt restitui quando ipsa ad rem in l. si vi vel metu. nu. 6. C. quod met cau. 54
3 Pretium & mercedis quantitas facit cognosci emptorem a conductore. in l. j. §. qui superficiem. nu. 3. ff. de superficie. 176
4 Pretium proprie adaptatur ad contractum venditionis. in l. vltima. nu. 2. C. de pred. decurio. lib. x. 390
4 Pretium cui restituatur qñ agitur contra emptorē adrem perfectum indebite alienatā. in l. si minore. n. 9. C. de iure fisci. lib. x. 373
1 Pretium quando succedat loco rei. in l. fitipsa res. num. 2. ff. quod metus causa. 151
2 Pretium non restituitur ei a quo fundus auferur. in l. chyrographis. §. ab eo. nu. L. ff. de admnist. tut. & cur. 57
1 Pretium ex re data ad vendendum quando conuerti possit in eam mutui. in l. rogasti. nu. 1. ff. si cer. pet. 254
2 Pretium rei vendite minuatur re diminuta. in l. Plautius. nu. 6. ff. de condi. & demon. 359
2 Pretium & res comparata ex pretio in vniuersalib⁹ succedit loco rei. in l. imperator. §. cum autem. nu. 1. ff. de leg. ij. 266
1 Pretium pignoris venditi si superuenit ad debitorem quod debitor liberat si pignus tradatur emptori. in l. creditor. nume. 2. ff. de distra. pig. 427
3 Pretium inuentionis rei quando quis petere possit. in l. Gallus. §. alienum. nu. 6. ff. de fur. 348
1 Pretiū partem recipiēdo quis sibi preiudicat in euictione ideo potuit instrumentis si sint plures & omnes pro parte sua cōfessi sunt pretium recepisse. in l. quidam. nu. 1. ff. de euict. 421
3 Pretiū appellatio non solum ad vēditionem sed etiā ad locationem refertur. in l. si quis ante. nu. 5. ff. de acquir. poss. 97
2 Pretia rerum variātur ex loco & tempore & charistia que modico tempore

tempore fuit non inspicitur. in l. pretia. §. nõnullam. nume. 1. ff. ad legem Falcid. 384

4 Pretia rerum quomodo dicantur decrescere vel accrescere ex diminutione monete vel eius augmento. in l. ñ. nu. 2. C. de vete. munis. lib. xj. 404

1 Preco tẽpore bannimẽti non citatur realiter nec verba liter nisi vt compareat finito bannimento. i l. ỹ. n. 5. ff. de in ius voc. 66

5 Preconia que fiunt per ciuitates dicuntur publica ad eo ꝙ nulli liceat ignorare. in §. vt nunquid. n. 3. in auth. quomodo opor. epi. 1

3 Predium si relinquitur vt inde emantur equi dicitur castrense peculium. in l. si forte. nu. 2. ff. ó castren. pecul. 464

1 Predium medium quando impediat constitutionem seruitutis. in l. in tradendis. §. interpositis. nu. 1. ff. commu. pred. 224

4 Predium dñicum vel templorũ etiam cũ beneficio principis non alienatur ne canon soluatur. in l. ñ. nu. 4. C. de fun. patri. lib. xj. 416

4 Predium minoris etiam sterile nõ alienatur sine causa. in l. ñ qs. nu. 3. C. de agric. lib. xj. 410

1 Predñ rustici & vrbani in tacita conditione diuersitas. in l. ítẽ que ritur. §. qui impleto. nu. 10. ff. loca. 398

4 Ille cui assignatur predium patrimoniale principi sterile habet biennũ vacationem a tributis. si fiscale habet triennium. in l. quicũque. nu. 2. C. de om. agro. deserto. lib. xj. 415

2 Prediũ non dicitur dotale nisi possessione tradita. in l. de diuisione. nu. 1. ff. so. matr. 7

Predium quod debet dari primo ingredienti castrum & quo pariter ingrediuntur an quilibet debeat habere premium insolidum. l. qui filiabus. C. si ita. nu. 2. ff. de leg. j. 229

2 Predia sterilia ꝙ debeant iungi pro parte fertilibus propings. l. i. nu. 1. C. de omni agro deser. lib. xj. 415

Predia si pluribus relinquantur & postea vroꝛi vsufructus omnium bonorum omnes in vsufructu concurrunt. in l. semptonio. n. 2. ff. de vsufr. lega. 301

4 Predia sterilia dicuntur nerui fertilium prediorum. in l. ỹ. n. 1. C. de omni agro deser. lib. xj. 415

6 Predicatores & confessores possunt eleemosynas iure canonico recipere ab vsurarijs, iure ciuili non sua autoritate, sed de manib9 dominorum debent recipere. diffe. int. ius cano. nu. 31. 192

1 Predo locans reis alienas ad qd obligetur domino. il. si vbana. nu. 2. ff. de condi. indeb. 314

Predoni soluens quando sit liberatus. ibi. nu. 3.

1 Predo agit pignoratitia ad rem & fructus. in l. si pignore. §. si predo. nu. 1. ff. de pig. act. 347

Predo qui lucratur fructus an teneatur illos restituere. ibi. nu. 3.

1 Predo non est qui pretium numerauit. in l. etiam. §. si quis. nu. 1. ff. de peti. hered. 197

1 Predo conuentus non potest referre questionem dominũ. in l. cõmodare. n. 1. ff. commo. 340

1 Predo in vniuersalibus tenetur de fructibus quos ipse percipere potuit in rei vendicatione quos petitor potuit percipere. in l. sed & si lege. §. quod autem ait. nu. 1. ff. de peti. here. 199

1 Prefectus vigilum habet iurisdictionem in viles personas. in l. cum seruus. nu. 2. ff. de cõdict. causa data. 294

3 Prefectus Romanus non liberat a debitis dolo cõtractis per l coronationẽ brem fiendã de imperatore: nec illi qui festinant ad ó linquendum propter pacẽ fiendã de proximo debent gaudere beneficio pacis. in l. si dolo malo. nu. 1. ff. si quis test. lib. esse. 348

1 Prefatio denotat mentem & rationẽ legem cõdẽtis. in l. j. nu. 1. ff. ad Macedo. 356

4 Prefationes que sunt resecande: & cuius vtilitatis sunt in j. cõsti. nu. 16. C. de no. co. fac. 3

1 Dicta in prefationibus videntur in sequentibus repetita: nisi ex interuallo. in l. item qꝛ. §. idem Iuliano. nu. 3. ff. de pac. 93

2 Prefationes probant causam finalem dispositionis. in l. si. n. 3. ff. de bere. lnsti, 148

Prefationes contractus dicuntur que fiunt a partibus ante contractum. in l. item qꝛ. §. idem Iuliano. nu. 1. ff. de pact. 93

1 Prefatio legis vel statuti restringit legem vel statutum. in l. cum hi. §. eam translationem. nu. 1. ff. de transac. 112

Prefationibus statutorum quando sit credendum. in l. ambitiosa nu. 27. ff. de re. ab or. fa. 477

3 Prefationes contractus probauit que dicta sunt ĩ cõtractu & ex eis ac qualitate personarum arguitur. in l. eum qui. numero 1. ff. de verb. obli. 265

4 Preferens indignum digno peccat. in l. j. numero 68. C. de dign. iuro xỹ. 423

1 Iudicium generale & vniuersale quomodo differãt: & que sit ratio diuersitatis. in l. j. nu. 9. ff. de eden. 84

4 Prelatus cũ toto capitulo nõ põt bona ecclesie alienare põt tñ illa dividere: & nulli põt concedere beneficiũ collatum. in l. iubemus. n. 1. 3. 4. & 6. C. de sacrosan. ec. 16

Prelatus potest dividere fructus non proprietatem. ibi. nu. 8.

Prelatus que bona possit alienare pro remunerando illum qui fecit seruitia ecclesie, & quomodo. ibi. nu. 9.

3 Prelatus nouus an possideat sine noua apprehensione. in l. cũhe redes. nu. 1. ff. de acquir. poss. 105

1 Prelatus ecclesie constituit procuratorem ante litem contestatã. in l. j. nu. 6. ff. de procur. 121

Prelati ecclesie sunt quodãmodo vsufructuarij rerum ecclesie. ibi.

4 Prelatus alienat res ecclesie in communibus ad tempus non tamen in perpetuum. in auth. quisunque. nu. 4. C. de sacrosan. eccl. 25

Prelatus alienat res ecclesie in perpetuũ in consanguineos pauperes. ibi. nu. 5.

6 Prelatus electus ex electione ius consequit ꝙ eligẽtes si possunt variare nec mutare electionẽ. in §. ad hec. nu. 4. in auth. de coll. 63

5 Prelatꝰ pro sua ecclesia alio agẽte nomine ecclesie ꝙ testificari possit. in l. cogitandi. nu. 7. in auth. de monachis. 10

2 Prelatura & commissaria non transit ad heredes. in l. tutela. n. 1. ff. de tute. 50

3 Prelatus illicite alienans quantum ad ẽ alienatã non ỏz prelatꝰ, & videt ecclesia vacare. in l. qui fundũ. §. si tutoꝛ. nu. 1. ff. pro em. 126

3 Prelatus remotus a prelatura ob eius delictum tñ poterit vlterius in bonis puniri. in l. j. §. item solen. n. 1. ff. de offi. prefec. vrb. 37

6 Prelatus non potest locare rem ecclesie vltꝛ ad tẽpus, quo se extendit ad suum successoꝛes. cons. eccrrj. nu. 3. lib. j. 74

6 Prelatus publice excommunicatus non confert beneficia. secus si est occultus. cons. eccrrr viij. nu. 2. lib. j. 75

6 Prelatus iure ciuili non constituit procuratorem in causis sue ecclesie. iure canonico fic. diffe. inte. ius cano. nu. 5. 191

Prelatus in bonis ecclesie habet plus iuris quam tutor in bonis pupilli. ibi. 5t.

4 Prelatus alienans iniuste remouetur ab administratione. in l. iubemus. §. sane si hoc. nu. 21. C. de sacrosan. eccl. 24

2 Prelatus qui expendit in administratione de suo si remouet ab administratione ꝙ repetit expensum. in l. a tutela. nu. 1. ff. de cõtra. iudi. tute. 101

3 Prelatus ꝙ potest renuntiare pro seruitijs habitis. in l. iusta causa. nu. 1. ff. de manumis. vindic. 81

2 Prelatus electus si erat viginti quatuoꝛannoꝝ & ante cõfirmationem causa pendente est electus viginti quinque an possit cõfirmari. in l. ỹ. nu. 10. ff. de excu. tut. & cur. 89

3 Prelatus vel rector ecclesie nõ potest rem ecclesie suo nomine petere sed nomine ecclesie prelaturam vel rectoriam sic. in l. j. §. vsufructuarius. nu. 18. ff. de ope. no. nun. 8

5 Prelatus solus sine superioris authoritate potest infeudare res ecclesie. in auth. de aliena. & emphyt. nu. 9. 58

4 Prelatus malus rimet bonum subsidium. in l. presco. nu. 1. C. ó pala. lib. xj. 426

1 Prelati ecclesie super re ecclesie possunt trãsigere illam retinẽdo in l. nulli. nu. 2. ff. de transact. 113

5 Prelati factum nõ põt in damnũ ecclesie redũdare: & ibi quãdo preiudicet. in §. quecunq. nu. 14. in auth. de aliena. & emphyt. 58

3 Prelato suspecto postulato non interdicitur administratio: si detur ei adiunctus. in l. quod si forte. §. sunt quidã. n. 6. ff. de sol. 300

2 Prelegata nõ veniunt in substitutione vulgari. il. milles. §. pro parte. nu. 1. ff. de leg. ỹ. 277

Prelegatũ quis nõ debet habere totũ licet nõ sit heres. ibi. n. 2.

2 Prelegata assumunt naturam hereditatis quando dividitur per testatoꝛem hereditas vel maioꝛ pars eius inter filios. in l. quid ergo. nu. 1. ff. de leg. j. 245

Prelegata veniunt a fideicommisso quando testator omnia bona vel maioꝛem partem diuidit inter filios. ibi. nu. 2.

2 Prelegata non veniunt in substitutione vulgari. in l. sextam. nu. 1. ff. de leg. ỹ. 281

2 Prelegata veniunt in substitutione pupillari item in exemplari, in l. marcellus. §. quidam. nu. 3. ff. ad Treb. 382

Prelegata an veniant quãdo testator dixit si decesserit sine liberis bona deueniant in talem. ibi. nu. 12.

2 Prelegata an veniant in substitutione vulgari. in l. j. nu. 44. ff. de vulg. & pupil. 153

2 Prelegata particularia non veniunt in restitutiõe fideicommissi. in l. liberto suo. §. filium. nu. 4. ff de an. leg. 297

2 Prelegat o facto etiam cõiuncte persone non debetur euictio iu actionis. in l. cum pater. §. euictis. nu. 1. ff. de leg. ỹ. 269

Et a quo euincitur prelegatum succurritur ope exceptionis si alijs similiter est prelegatum. ibi. nu. 2.

2 Prelegatum factum vroꝛi ꝙ in dubio nõ videtur factum animo compensandi. in l. cum qdã. nu. 4. ff. de do. prele. 304

2 Prelegatum factum vni heredum ex causa si adimatur videtur ademptum aliud prelegatum alteri heredi actum ex eadem causa.in l.alteri.nu.1.ff.de adi.leg. 335

4 **Prelium** quando dicatur fieri:& quando baldus.in l.j.nu.14.C.de lit.contest. 171
Quasi quoddam prelium quid sit.in l.C.vbi in rem ac. 126

4 **Premium** quando cõsequi debeat quis ex quo penã meretur. in l.fine hereditaria.num,6.ff.õ nego.gest. 143

2 Premium quod debet capientibus bannitos nõ dat officialj necessitate capienti exbannitum.in l.si quis.§.vtrũ.n.2.ff.ad silleia.214

2 Premium an debeant habere omnes si plures intrant castrum.i l.hoc articulo.nu.8.§.de here.instit. 140
Si statuatur q̃ quicunq; acceperit verum florentinorum habeat centum si duo simul acceperunt nec apparet quis primo:simul habebunt centum.ibi.nu.9.

1 Premium non habet presentans nõ exbannitum quem credebat bannitum.in l.genero.nu.2.ff.de his qui no.infa. 118

3 Premium statuti habere debet etiam si statutũ ignorauit capies scienter bannitum.in repe.l.omnes populi.nu.38.ff.de iu.& iur.12

2 Premium & penam quis consequitur ex eodẽ facto.in l.decreto.nu.1.ff.de suspe.tuto. 82

2 Premiũ q̃ statuit denũtiãti malefactores finõ expirit õ qbꝰ bonis soluat & quo solui õbeat.i l.lege Cornelia.n.2.ff.ad silleia.214

4 Premium quod datur occidenti bannitum non datur bannitum occidenti ad sui defensionem..in l.nulla.n.2.C.de dela.lib.x. 379

5 Premiũ propter penam quãdo quis consequi debeat.in §.& hoc quidem.nu.4.in auth.de here.& fal. 3

2 **Prenomen** alicuius non est ponendum in instrumẽto.si nomẽ est tale in quo dubitat o nõ cadat,& que sit differẽtia inter nomen,prenomen & cognomẽ. l.j. nu.1.ff.de lib.& posthu. 114

2 **Preoccupare** quando quis dicatur per solã litis cõtestationem vel requisitionem sentẽtia.in l.si pluribus.nu.1.ff.de leg. 232

3 Preoccupationi an sit locus quando duo habent equale ius.l.si pluribus.nu.1.ff.ad legem Jul.de adult. 363

1 **Preparatoria** ñ faciũt õficere rẽ esse itegrã.l.l. si pecuniã.n.2.ff.32.cau.da. 279

3 **Perplexitas** dicitur cui? dissolutio nõ depẽdet ex facto alicuius.l.l.ita stipulat?.n.10.ff.de verb.obli. 248

2 Perplexitas in testamentis dissoluitur ex presumpta mente testatoris.in l.si alienum.nu.2.ff.de here.instit. 144

2 Prepositiones quando inducant conditionem.in l.j.num.23.ff.õ condi.& demonst. 350
Propositio inducit conditionẽ quando per eam dispositio suspenditur in aliquem futurum euentum.ibi.nu.24.

1 **Preponere** videtur alium qui patitur aliq̃d.ll.j.§. magistrum. nu.2.ff.de exer.actio. 351

3 Preponẽs institutorẽ vel exercitorẽ licet possit in solidum cõuenri sicut institor & exercitor non tamẽ dicunt duo rei sed vn? tenet principaliter alius accessorie.in l.eandẽ.n.10.ff.de duo reis.268

3 Prepositus ad contrahendum videtur prepositus ad solutionẽ accipiendum.in l.quod seruus.nu.1.ff.de solut. 303

1 Propositum principale inspicitur ad cognoscendum cuius gratia contractus sit celebratus.in l.rogasti.nu.4.ff.& cer.pet. 254

2 **Presbyter** nõ cõpellit̃ esse tutor filiorũ cõpresbyteri. l.sed & milites.n.5.ff.de exc.tu.& cu. 89
Presbyter vter q̃ ad quem gradum cogatur esse tutor agnatorũ suorum.ibi.nu.6.

1 Presbyter non potest compromittere.in l.societatẽ.§.arbitrorũ. nu.34.ff.pro socio. 382

5 Presbyter pauper q̃ possit aliquid accipere p celebratiõe misse. in §.scriptum.nu.3.in auth.vt nul.sine quoquo suffra. 16

2 Presbyter non excusatur a tutela filiorum compresbyteri.in l.administrantes.§.qui corporis.nu.2.ff.de excu.tut.& cur. 95

4 Presbyteri parochiarum possunt se compõere cum parochianis super solutionibus decimarum.in l.vltima.nu.5.& 8.C.de anno.& trib.lib.x. 381

5 Presbyteri an possint excommunicare.in §.omnibus.n.1.in auth. de sanctis.epis. 63

1 **Prescribi** non possunt res incorporales aduersario ignorante.in l.cties.n.2.ff.de serui. 220

3 Prescribitur es fisci quanto tempore possunt.l.in omnibus.nu.1.ff. de diuers.& temp.prescr. 195

5 Prescribi iuri offerendi an possit.in l.si finito.§.postea autem.nu.1.ff.de dam.infec. 41

4 Prestationi annue an prescribatur.in l.plures.in ꝟ.lect.nu.7.C.õ fide instru. 172

5 Prescribi an possit mero & mixto sperto consuetudine.in §.tuto randum.nu.5.in auth.de defun.ciui. 18

4 Prescribere cum mala fide q̃ ille presumatur qui habet titulũ simulatum.in l.quemadmodum.nu.3.C.de agric.lib.xi. 411

1 Prescribitur adiudicatam per errorem etiam a malẽdei possessi. in l.electio.nu.2.ff.de nora. 230

1 Prescribens quando sit similis soluenti.in l.item illa.§.quod adjicitur.nu.1.ff.de consti.pecu. 333

6 Prescriptio nõ currit iure canonico tempore prelati male alienantis iure ciuili hoc non reperitur.diffe.inter ius cano.nu.155. 195

6 Prescriptione interrupta litis contestatione iure ciuili possidens potest etiam prescribere,iure canonico sec?. differ.inter ius cano. nume.184. 195

7 Prescribitur suo possessio quam habet commune Camerin.ante vet ipsum in aliquo.cons.cxcvj.nu.7.lib.j. 65

3 Prescribendi conditio ad hoc vt trãsferatur sufficit aliquid interuenire q̃ loco traditionis habeatur:vt puta dimissio rei apud ptorem scienter.in l.Celsus.nu.9.ff.de vsucap. 121

3 Prescriptio fauorabilis vt vsucapio triennij non interrumpatur lit.contest in l.pro emptore.§.si rem alienam nu.1.ff.pro empto

Prescriptio mere odiosa interrumpitur per solam citationẽ.ibi.

Prescriptio mixta vt decem vel viginti annorum interrumpitur lit.contest ibi.

Prescriptio inducta a statuto sola citatione interrũpitur.ibi.n.2.

Prescriptio annalis inducta constitutione episcopi vel comitis interrumpitur lit.contest.ibi.nu.3.

Ratio differentie quo d interruptionem inter prescriptionẽ mere odiosam fauorabilem,& mixtam.ibi.nu.4.

Prescriptiones quedam sunt fauorabiles,quedam odiose,& ãdã mixte.ibi.nu.5.

1 Prescriptione rerum corporalium requiritur titulus & bonafides: & in prescriptione incorporalium sufficit bonafides.in l.seruitutes. nu.5.ff.de seruitu. 219
In prescriptione rerum non requiritur scientia dñi contra quem prescribitur sicut in prescriptione seruitutis & quare.ibi.nu.6.

4 Prescriptio si incepit a minoritate,& completur in maiori.tẽp? restitutionis petende quando incipiat currere:& an detur restitutio.in l.fi.nu.10.C.de temp.restit.in integ.tam mino. 107

4 Prescriptio probatur probando q̃ initio.fine,& medio quis possedit.in l.quicunque.nu.11.C.de aps.pub.lib.x. 384

3 Prescriptio xxx.annozum.requiritur in eo qui possidet possessi.ali l.j.nu.2.ff.quozum bono. 162

4 Prescriptio que obstat ecclesie Romane & aliis ecclesijs,l.auth. quas actiones.nu.2.C.de sacrosan.eccl. 28

5 Prescriptio xxx.vel xl.annozum.q̃ de iure.ff.non reperiatur.in auth.vt eccl.roma.gaud.nu.7. 16

5 Prescriptio q̃non currat nõ valenti agere.in §.hec autem.n.1. in auth.vt cum de appel. 54

5 Prescriptio xxx.an.an sit cognita de iure florũ.in l.ꝟ.§.hoc interdictum.ne.l.ff.ne quid in loco publi. 165

5 Prescriptio annalis quando contra ecclesiam currãt.in §.si quis. nu.1.in auth.de san.epis. 65

2 Prescriptio an sufficiat in prestationibus annuis in l.si in singulos.ff.de an.leg. 295

1 Prescriptio an interrumpatur per simplicem controversiam.ml. sed & si lege.§.etiam si ante.nu.3.ff.de peti.here. 200

3 Prescriptio fauorabilis dicitur vsucapio.in l.naturaliter.nu.1.ff. de vsucapio. 112
Prescriptio mixta dicitur possessio x.vel xx.an causata a titulo & bona fide prescribentis.ibi.nu.2.
Prescriptio xxx.vel xl.an.que causatur solum a negligentia petentis dicitur odiosa.ibi.nu.3.
Prescriptio fauorabilis & mixta qualiter interrumpatur.ibi.n.4.
Prescriptionem an extinguat defectus superueniens circa personam contra quam prescribitur q̃ non regulariter.ibi.nu.18.
Prescriptio xxx.an.circa pupillum non currit sed dormit.ibi.
Prescriptionem quare defectus superueniens circa personã contra quam prescribitur non extinguit.ibi.

3 Prescriptio querit quasi dominium.in l.cum postulassem.§.dãnum.1.ff.de dam.infec. 48

4 Prescriptio cepta contra minorẽ quando currat minori sine spe vel non sine restitutionis.in l.fi.nu.6.C.in quib.caus.in integ.rest. non est necess. 103
Prescriptio xxx.vel xl.an.q̃ currat contra minorem.ibi.nu.11.
Prescriptio inducta per testamentum an currat contra minorem. ibi.nu.13.
Item quid in prescriptione statuaria.ibi.nu.14.

4 Prescriptio currens cõtra debitorem non nocet creditori.in l.ꝟ. ses.nu.2.C.de pig. 41

5 Prescriptio statuaria an currat contra minorem.in §.pupillus. nu.4.

nu.4.in auth.de here.ꝛ falci. 3
1 Preſcriptio non interrumpitur ſola citatiõe ꝛde qua preſcriptione.in l.ſi.nu.2.ꝛ 4.ff.de eo per quem fac.erit. 78
5 Preſcriptio longi tẽporis vt preiudicet ꝛ prosit poſſeſſoribus requirit ſcientiam aduerſarij.in §.rurſus.n.1.in auc.vt ſpõſ.largi. 58
4 Preſcriptio aq̃ tpe ſcipiat currere i obligationib⁹ annuis vel mẽſtruis.in l.cũ notiſſim.§.in his.n.1.C.de ſcri.rrr.vel rl.an. 294
4 Preſcriptio ſi fuerit interrupta per mundationem ceſſante inundatione bonefidei poſſeſſor preſcribens non reſtituitur in integrũ.in l.j.nu.2.C.de anna.excep. 295
An preſcribatur actionibus cõi diuidundo ꝛ famil.erciſc.ibi.nu.11.
1 Preſcipſtio legalis que ꝛ quomodo currat contra minorem.in l.etiam.nu.1.ff.de mino. 161
Preſcriptio que inducit ex teſtamento ꝙ currat ℈ minorẽ.ibi.n.3.
Preſcriptio inducta per ſtatutum non currit contra minorẽ vt dampnum patiatur.ibi.nu.4.
1 Preſcriptio quando currit ex negligentia alicuius oportet ꝙ in principio ponantur ea que inducunt negligentiam.in l.genero.nu.4.ff.de his qui no infa. 118
4 Preſcriptio qñ interrumpitur per citationem in actio perpetuek ie rl.an.in l.cum notiſſimi.nu.2.C.de preſcri.rrr.vel rl.anno. 29
Preſcribi an poſſit iurl offerendi.ibi.nu.4.
4 Preſcriptio quotupler ſit.in l.ſi cut.nume.2.C.de pſcrip.rrr.vel rl.anno. 293
Preſcriptio rrr.vel rl.an.currit contra adultum.ꝛ contra abſentem licet reſtituatur.ibi.nu.4.
Preſcriptio rrr.anno.an requirat poſſeſſionem reſpectu preſcribentis.ibi.nu.5.
3 Preſcriptio qualiter interrumpatur ciuiliter vbi quod vſucapio non interrumpitur a litis conteſtatione ſed preſcriptio ſic.in l.naturaliter.nu.10.ff.de vſufa. 112
Preſcriptionem an interrumpat litis conteſt.inualida.ibi.n.20.
Alij modi per quos preſcripcio ciuiliter interrumpitur ꝛ cui preſcriptioni conueniant.ibi.nu.21.
Preſcriptio ꝛ vſucapio qñ ꝛ qbus caſibus dormiat, vbi ꝙ tpe bo ſtilitatis ꝛ exercitus qñ iura in ciuitate non redduntur.ibi.nu.22.
Item tempore maxime mortalitatis ſi iura in ciuitate non reddũtur.ibi.nu.23.
Preſcriptio dormit contra eccleſiam vacantem.ibi.nu.24.
Preſcriptio non currit contra eam vacante imperio.ibi.nu. 25.
Preſcriptio ꝙ non currat tempore ſchiſmatis.ibi.nu.29.
Preſcriptio iurium immortaliũ qualiter interrũpatur.ibid.nu.27.
Preſcriptio libertatis ꝙ interrumpatur per quẽcunq; actum quo quis vtitur ſeruitute ſeu iure ſeruitutis.ibi.nu.28.
Preſcriptio rrr.vel rl.anno.qualiter interrumpatur.ibid.nu.29.
Preſcriptio longiſſima rrr.vel rl.anno dormit tempore pupillaris etatis ꝛ in omnibus aliis caſibus quibus ꝛ vſucapio ꝛ preſcriptio longi temporis.ibi.nu.30.
Preſcriptio que currit cõtra actiones erimiuales interrumpitur per ſolam libelli oblationem.ibi.nu.31
1 Preſcriptio quando incipiat currere contra actionem pignorati tiam.in l.ſi rem.§.omnis.nu.4.ff.de pig.actio. 348
5 Preſcriptio an interrumpatur per litis cõteſtationem etiam nullam.in §.illud quoque.nu.23.in auth.de exhib.reis. 28
3 Preſcriptio per quam quis poſſidendo rem alterius in ea acqrit dominium dicitur eſſe cõtra naturalem equitatem.in l.ſi is q̃ pro emptione.nu.2.ff.de vſucap. 114
3 Preſcriptio rrr.anno.iure ffozum eſt incognita.in l.in omnibus.nu.1.ff.de act.ꝛ obliga. 199
Idem iuris eſt in preſcriptione rrr.anno.quod eſt in preſcriptiõe redhibitorie ꝛ quanto minoris ꝛ vtraque eſt odioſa.ibi.nu.2.
5 Preſcriptio qs hodie non ſit ſublata ptr ius canonicum: niſi i mala fidei poſſeſſoribus.in auth.vt eccle.roma.gaud.nu.4. 16
4 Preſcriptio contra eccleſiam ꝛ ciuitatem in quatuor caſibus non currit niſi centum annozum.in l.ſi.nu.1.C.de ſacroſan.eccl. 27
Preſcriptio quando currat non valenti agere.in l.ſenatuſconſultum.nu.2.ff.de off.preſi. 47
Preſcriptio quando currat impedito.ibi.nu.2.
3 Preſcriptio an per porrectionem libelli male concepti interrumpatur.in l.accuſaturus.nu.1.ff.de adult. 397
3 Preſcriptio an ſit interrupta ſi te dieci de fundo tu me ꝙ ſic.l.l. qui poſſeſſionem.nu.1.ff.de vi ꝛ vi arma. 171
4 Preſcriptio ratione negligentie ita habet locum cõtra fiſcũ ſicut contra priuatum.in l.iuſtas.nu.4.C.de ture fiſ.lib.x. 374
4 Alia tempora in preſcriptione ſunt ſtatuta contra fiſcum quã contra priuatum.in l.iuſtas.nu.5.C.de iure fiſc.lib.x. 374
3 Preſcriptio ſtatuta accuſationi criminali ꝙ interrumpatur per ſolam libelli oblationem: ſecus in ciuili.in l.mariti.§.quinquennium.nu.1.ff.de adult. 397
2 Preſcriptio non procedit ſine poſſeſſione ciuili.in l.ſticho.n.2.ff.de vſufru.leg. 50
2 Preſcriptio an currat contra filiumfamil.in his rebus in quibus poteſt agere.cum patris authoritate ſi non egit.in l.quid ergo.§.vſurus.nu.2.ff.de contra.iud.tut. 101
1 Preſcriptio an tollat naturalem obligationem.in l.ff.quis iniquũ.§.ex hac cauſa.nu.1.ff.quod quiſque iur. 63
4 Preſcriptio rl.annozum ꝙ currat contra rempublicam ꝛ eccleſiã non tamen romanam.in l.ſi.nu.2.C.de fun.patri.lib.xj. 416
4 Preſcriptio ſeruitutum qualiter interrũpatur: ꝛ quando litis conteſtatione: ꝛ quando per ſolam citationem.in l.§.nu.11.C.de ſeruit.ꝛ aqua. 139
3 Preſcriptio ſi currit actori propter preſcriptionem que datur reo actor reſtituitur.in l.j.§.ſi quis autem.n.2.ff.de iti.actuq; priu. 178
4 Preſcriptio non currit contra ignozãtem ad ſui incõmodum: ſed ad commodum ſic.in l.ſi.nu.1.C.qui milit.lib.xj. 447
1 Preſcriptio contra ſeruitutes poſt litem conteſtatam non currit.in l.ſient.§.ſed ſi curatur.nu.6.ff.q̃ ſer.vend. 225
4 Preſcriptio cadit in re mobili ſicut in immobili.in l.j.num.6.C.õ ſor.fugi. 222
3 Preſcriptio rrr.annozum de iure ciuili non erat cognita.in l.prezor ait.§.hoc interdictum.nu.3.ff.de ope.no.nun. 25
3 Preſcriptio interrupta contra eum qui tenetur directa cenſetur interruptura contra eum qui tenetur vtili.l.cum quis.§.ſi quis.n.7.ff.de ſolu. 303
5 Preſcriptio ſi ſit decurſa contra principalem vel fideiuſſozem qualiter agendum ſit.in §.ſed neque.nu.4.in auth.de fideiuſſ. 8
3 Preſcriptio rrr.an.interrumpitur per ſolam citationem.in l.in omnibus.nu.2.ff.de act.ꝛ obli. 199
Preſcriptio r.vel rr.an.interrũpitur per litis conteſtationẽ.ibid.
3 Preſcriptio ſtatutaria ꝙ interrumpitur per ſolam citationem.in l.in omnibus.nu.7.ff.de act.ꝛ obli. 199
4 Preſcriptio ꝙ currat contra impeditum impedimento facti licet reſtituatur ſecus in impedimento iuris.in l.j.§.ſi quis autem.nu.1.ff.de itin.actuque priu. 178
4 Preſcriptionis interruptio quando fiat per litem conteſtatã multam.in auth.offeratur.nu.12.C.de lit.conteſt. 121
5 Preſcriptionis facta interruptio ℈ principalẽ an inducat interruptionem contra fideiuſſozem.in § ſed neq;.n.5.in auth.de fideiu.8
4 Preſcriptionem non interrumpit de iure faciens aliquem citari generaliter hoc modo vt veniat ei reſponſurus.in l.ſi.nume.5.C.õ anna.excep. 295
2 Preſcriptione liberatus ꝙ per omnia non ſit ſimilis ſoluẽti.in l.ſi pupillus.nu.4.ff.de admi.tut.ꝛ cur. 73
3 Preſcriptionum tẽpora quot ſunt.in rub.nu.1.ff.de diuer.ꝛ tempo.preſcri. 194
Preſcriptio qualiter interrũpat ꝛ interrupta qd acqrat.ibi.n.4.
Preſcriptionum tempus regulariter eſt continuum: falſit in preſcriptionibus annalibus a pretore inductis.ibi.nu.5.
Preſcriptionum tempora que ſunt vtilia.ibi.nu.6.
4 Ad preſcriptionem ꝙ requiritur titulus ꝛ bonafides ꝛ poſſeſſio continuata: ꝛ quod idem ſit in vſucapione.in l.vna.nu.1.C.de vſuca.tranſfor. 291
1 Preſcriptionem interrumpit inundatio.in l.ſi ager.nu.2.ff.quibmo.vſufru.amit. 216
3 **Preſentes** dici poſſunt exiſtẽtes i diuerſis locis dũmõ ſe eraudiãt.l.j.n.8.ff.de ℣.ob. 203
3 Preſens quot modis eſſe poſſit ꝛ ſoluendo ꝛ exigi non poſſit vt quis non habeat beneficium diuiſionis.in l.ſi ex duobus.§.ſi a titio.nu.3.ff.de duob.reis. 270
2 Preſens in iudicio reſpondendo libello quando proteſtat ꝙ non facit animo litem conteſtandi.iudex poteſt ei aſſignare terminum intra quem litem conteſtetur: aliter contra ipſum procedetur.in l.ſcire oportet.§.ſcire.nu.2.ff.de excu.tut.ꝛ cur. 90
3 Contra preſentem qui non vult litem cõteſtari poteſt procedi tanquam abſentem.in l.non videtur defendere.nu.1.ff.de reg.iu. 491
5 Preſens in iudicio quando poſſit aliquem inuitum defendere.in §.ſi vero.nu.5.in auth.vt omnes obe.iud. 33
1 Preſens contra abſentem quomodo ꝛ quando reſtituatur.in l.is qui reipublice.nu.1.ff.qui.ex cau.ma. 171
3 Preſens quod dicatur qui eſt in ciuitate vel in hortis.in l.ſi ad defendendum.nu.1.ff.iudi.ſolui. 326
5 Preſens dicitur qui eſt in territorio vel ſuburbijs vel ciuitate.in auth.de fideiuſſ.nu.15.ꝛ 21. 8
3 De preterito quando preſumatur in preſens in his que ſolo tẽporis curſu mutantur.in l.ſi cui.§.idem.nu.9.ff.de accuſ. 379
De preſenti quando preſumatur in preteritum.ibi.nu.10.
1 Preſentia cum taciturnitate in concernentibus commodum induc it conſenſum.in l.j.nu.2.ff.de neg.geſt. 134
1 Preſentia ꝛ ſubſcriptio non preiudicat etiam vt in eo onus prohandi tranſferatur.in l.Cauſus.nu.1.ff.de pig.act. 349

Presens actui quando habeatur pro consentiente.ibi.nu.2.

2 Presentis partis an requiratur quando ille cuius dicto stari debet refert in l.theopompus.nu.ff.de do.preleg. 305

Presentia partis non requiritur in relatione vnius. ibidem. numero 10.

Presentia partis licet requiratur quando iudex eligit agrimensorem:& idem dat terminum vt vadat ad mensurandū tamē relationi non.ibi.nu.11.

3 Presentia partis requiritur vel quod latitet quando actor vult producere testes ante litem contestatā super causa principali:& ibi examinentur contra latitantem.in l.dies cautioni.§.pretor ait.nu. 19.& 20.ff.de dam.in.fe. 29

4 Presentia aduersarij an requiratur quando iuratur extra contractum.in auth.sacramenta.nu.12.C.si aduer.vend. 101

Presentia partis non requiritur in dependentibus a sola voluntate vnius.ibi.nu.13.

1 Presentia quando possit esse sine intelligentia.l l.diem pro ferre. §.coram.nu.1.ff.de arbi. 176

1 Presentia partis non requiritur in dependentibus a mera voluntate alicuius.in l.Pomponius.nu.1.ff.de neg.gest. 140

2 Presentia fauore pupilli inducit consensum.in l.cum ostendimus. §.fideiussores.nu.1.ff.de fideiuss.tut.& cur. 103

1 **Preses** de iniuria facta sibi non cognoscit.in l.senatusco sulto.nu.4.ff.de offi.presi 47

1 Preses etiam multum occupatus non delegat causam meri imperij.in l.j.nu.12.ff.de offi.eius cui man.est iurisd. 52

Preses multum occupatus in causis meri imperij potest vnā ex ipsis delegare.ibi.nu.13.

4 Preses prouincie qualiter coadunet consilium seu parlamentum vniuersale prouincie.in l.si quod.nu.2.C.de legat.lib.x. 397

Preses solus non refert principi respicientia publicam vtilitatem. ibi.nu.3.

5 Preses an habeat iurisdictionem in militibus.in §.volumus autem.nu.1.in auth.vt iudices sine quoquo iuffra. 15

1 Preses qui fecit statutum iniquum consensu populi non vtitur eo iure si hoc non fecit voluntarie.in l.j.nu.4.ff.quod quisq; iur. 62

4 Preses prouincie non potest facere constitutionem. tamen cōtrarium seruant presides missi ab ecclesia.m l.si quid.nu.5.C.de legat. lib.x. 397

3 Preses prouincie quod non possit deportare in insulam quādo eā non habet.in l.relegatorum.nu.1.ff.de interdic.& relegat. 436

Preses quare nō potest deportatū damnare ad mortē vel in metallum fic.ibi.nu.2.

3 Preses quam restitutionem facere possit.in l.j.§. si quis vltro.n. 2.ff.de quest. 418

6 Preses prouincie.& magistratus municipales non possunt deportare.tract.bannit.nu.4. 168

6 Presidentes ciuitatis quod habeant iurisdictionem punitiuam suos familiares in officio delinquentes tract.de iurisd.nu.29. 187

Presidentes ciuitatis quod possint cognoscere de iniuria familiaribus suis illata.ibi.nu.30.

2 Preses an possit deportare.in l.prima.§.his quibus.nume.1.ff. de leg.iij. 275

4 Preses prouincie quādo possit dare excusationem a muneribus in perpetuum.in l.a muneribus.nu.1.C.de decur.lib.x. 388

3 Preses nō potest concedere edificari in publico ad priuatā vtilitatem ad publicā sic.in l.finita.§ deinde nn 5.ff.de dam infec. 35

Preses prouincie nō prohibet defensorem ciuitatis agere quicquid vult m.§.iusiurandū nu.3.in auth.de defen.ciui 18

1 Presides prouinciarum missi ab ecclesia nō possunt facere statuta sine consilio principalium.in repet.j.omnes populi n.9.ff.de iustitia & iure. 9

4 **Prestatio** longi temporis facta a scientenō cōfirmat obligationem & quādo.in l.si certis.nnn. 1.& 4.C.de pact. 61

Prestatio facta in minori tempore decennis quando iucat obligationem ibi.nu.2.

2 Prestatio annua si sit pauperi in dubio videtur causa alimentorū secus si sit diuiti in lato herede nu.5.ff.de alt.leg. 318

4 Prestatio per capita ponitur pro salarijs rectorum ciuitatis.in l.vnica nu.23.C.de muli.& in quo loc lib.x. 396

4 Prestatio annone est realis obligatio.in l.j nu 1.C.de annonis & tributis.lib.x. 381

Prestatio xx.anno.facta ā preiudicet domino.in l.quicunq; nu.9 C.de apo.pub.lib.x. 384

4 Prestans auxilium exbannito quando puniatur pena statuti in l. omnes.nu 2.C.de agric lib.xj 411

1 **Presumptio** est super dubio l.si.n.5.ff.quod metus causa. 152

Presumptio quid sit:eius species.in l.sive possidetis.in ij.lect.nu. 11.C.de probat.

Presumptio iuris & de iure non admittit probationem in contrarium.ibi.nu.12. 188

5 Probatio per confessionem partis admittitur cōtra presumptionem iuris & de iure.in auth.de equali.do nu.13. 50

2 Presumptio relaxans ex testamento admittit probationem in contrarium.in l.& si perceperit.§.filius.numero 10.ff.de liberis & posthumis. 115

4 Presumptio.l.de in rem verso.ff.de vsuris.an habeat locū quando debitor soluit pro pluribus annis.in l.creditor.numero.2.De vsuris. 187

3 Presumptio maxima est cōtra repertum in mendacio.in l.g fine. nu.3.ff.de quest. 424

5 Presumptio q matrimonium intervenerit est presumptio iuris & de iure.in §.ad hoc.nu.2.in auth.vt liceat mat.& aoie. 56

4 Presumptio iuris & de iure admittit probationem i contrarium. ex voluntate vtriusq; partis & etiam per partis confessionem in l. j.in ij.lect.nu.5.C.plus va.quod agi. 177

4 Presumptionem facit dict um religiosi sine iuramento.in l.olim in ō.lect.nu.6.C.de testib. 165

5 Probatio contra presumptionem de iure non admittitur nisi per tis confessione.in §.de augmentis.nu.2.in auth.de nupt. 23

3 Presumptiones plures q sint necessarie i legato annuo.in l.ps pillo.§.si in pluribus.nu.2.ff.de ope.no.nun. 14

1 Presumptio in specie tollit presumptionem in genere.in l.cum de indebito.nu.1.ff.de probat. 426

5 Presumptio de preterito sumitur & in futurum.in §. verum si quidem.nu.1.in auth.de resti.& ea que pa. 25

2 Presumptio in his quo ius non est veritati sive nature plene probat.in l.ij.nu.6.ff.de excu.tut.& cur. 86

1 Presumptio vna tollit aliam.in l.diuus.numero 3.ff.qe in integrū restitutione. 146

4 Presumptio de qua in §.si vero.in auth.vt nul.iu. est iuris & iure.ibi.nu.1. 61

2 Presumptio fraudis non inducitur ex sola consanguinitate.in l.si gener.nu.1.ff.de his qui.vt indig. 347

4 Presumptio iuris & de iure non admittit probationem nisi per cōfessionem patris.in auth.dos data.n.3.C.de do.prop.nup. 105

1 Presumptio.l.merito non habet locum ad condemnationem.in l. qui furasse.§.si pater.nu.4.ff.de furtis. 275

2 Presumptiones due quando faciant plenam probationem.i l.n. nu.8.ff.de excu.tut.& cur. 86

1 In his que cursu temporis mutantur non presumitur de preterito. in futurum puta qui semel fuit minor non presumitur hodie minor.in l.de etate.nu.13.ff.de mino. 165

2 Presumitur pro testamento licet dicatur falsum:ideo tutor confirmatur & iudex de surreptione rescripti impetrati cognoscit.il.ide fiet.nu.1.ff.de testa.tute. 57

1 Presumitur quis esse in eadem voluntate nisi veniens ad mortes appareat contrarium.in l.cum hic status.nu.3.ff.de dona.inter vi rum & vxo. 44

2 Presumuntur omnia solemniter acta ex diuturnitate temporis in l.qui in aliena.§.sed & si.nu.1.ff.de acquir.here. 166

4 Presumitur semper meum quod fuit meum vel authoris mei.ibi. sive possidetis.nu.1.i.C.de probat. 158

6 Presumitur contractus simulatus quibusdam certis casibus nisi probetur oppositum.tract.presumpt.nu.1. 198

Presumitur ignorantia vbi non obstat descientia.ibi.nu.2.

Presumitur aliquem viuere.nisi probetur de morte.ibi.nu.3.

Presumitur quis spontanea voluntate feciſſe.nisi contrarū probetur.ibi.nu.4.

Presumitur mulieres pet ñsse dotem.quādo extraneus persoluit nisi extranei stipulatio probetur.ibi nu.5.

Non presumitur quis habuisse animum occidendi percutiendo alterum.nisi de contrario probetur.ibi.nu.6.

Presumitur quis suspectus, qui per inuitum operas suas gent. ibi.nu.7.

Presumitur cum coactione feciſſe.qui omnia bona sua profanit. nisi probetur se feciſſe volens.ibi.nu.8.

Presumitur mortuo marito vxorem concepisse ex alio.si vltra decem menses peperit.ibi.nu.9.

4 Presumitur ex longo tempore quod ab initio voluntas patris in tercesserit non tamen inducitur ratihabitio.in l.prima.numer.10. C.qui admitta. 229

4 Presumitur credere quis in dubio quod voce expressit.in l.neque professio.nu.3.C.de testa. 218

4 Presumitur de preterito ad plus preteritum & de presenti ad preteritum.in l.quicunque.nu.10.C.de appo.pub.lib.x. 384

3 Presumitur scire id de quo est fama.in l.celius.nu.6.ff.de vsucapionibus. 120

6 Presumitur aliquē pactū fecisse de non petendo pignore si de pecunia non petenda pactus est, ibi. nu. 11.
Presumitur promissio facta in dubio inter absentes, & non inter presentes. ibi. nu. 12.
Presumitur aliquē possidere qui sub imagine alterius pſone possidet, quam suppositam fuerat. ibi. nu. 5.
3 Presumitur donatio ratione propinquitatis. ibi.
2 **Preter** dictio excludit eos ad quos refertur, in l. si ita. n. 1. ff. de leg. j. 240
3 Preter dictio quē inclusiue & quando exclusiue ponatur. in repet. l. cesar. nu. 1. ff. de pub. & vect. n. 1. 61
Preter dictio quē ponat inclusiue. in l. j. n. 3. & 7. ff. de pig. act. 341
1 **Preteritio** matris hodie dr habere causam. alias testamentum esset ipso iure nullum. in l. gallus §. nunc de lege. nu. 4. ff. de libe. & posthu. 125
2 Preteritio matris quando habeatur pro exheredatione inualida. in l. filio. nu. 6. de iniu. rup. test. 130
3 Preteritio matris non reddit testamentū filij nullū si filius testatoris habet filios. consi. vij. nu. 1. lib. j. 10
6 Preteritio filij de iure ciuili an reddat testamentū nullū. & quid de iure pretorio. consil. xj. ff. nu. 4. lib. j. 8
4 Preteritio matris habetur pro exheredatione. in l. si mater. n. 1. C. de inoffi. test. 129
Preteritio matris quare magis habeatur pro exheredatione, quā preteritio patris ibi. nu. 2.
2 Preteritionis filij defectus apparēs ex testamēto impedit missionē in possessionē ex l. si. §. finaliter. C. de edic. di. adri. ibi. n° 2. 261
4 Preteritio filij facta scienter a milite habetur pro exheredatione in l. sicut certi. nu. 1. C. de testa. mili. 237
4 Preteritio fratris habetur pro exheredatione. in l. fratres. n. 2. C. de inoffi. testa. 130
1 Preteritio patris quē filius testatoris eū precedit habetur pro exheredatione. in l. pater filium. nu. 7. ff. de inoffi. testa. 1182
1 Preteritio matris & linee materne habet pro exheredatione: patris vero non. & quare in l. pater filium. nu. 5. ff. de inoffi. test. 192
5 Preterire dicitur qui de filio mensionem non facit instituendo vel exheredando. in §. aliud quoq. nu. 4. in auth. vt cum de appel. 54
4 Preteritus potest dicere testamētū nullū vel venire per contra in l. maximū. nu. 4. C. de libe. prete. 150
4 Ex preterito quē presumatur in presens. in l. sive possidetis 1. iij lec., nu. 13. C. de proba. 158
Preteritū ponitur pro futuro. & sic tempus pro tempore ponitur in l. j. nu. 3. C. de leg. 33
2 **Pretor** ius ciuile nō tollit ipso iure: sed exceptione. sic. in j. nu. 1. ff. ad l. fal. 167
3 Pretor vnius pro statutis a pretore mortuo quē adiri debeat, in in l. de pupillo. §. si ex cuiusdam. nu. 1. ff. de ope. no. nun. 13
3 Pretor revocat sententiam interlocutoriam. in l. quē iussit. nu. 1. ff. de te iudic. 134
Pretor non potest revocare sententiam diffinitiuam. ibi. nu. 2.
3 Pretor ex pluribus idoneis nuntiantibus novum opus edificāti in publico gratificabit cui volet. in l. in prouinciali. §. si in publico. nu. 4. ff. de ope. no. nun.
5 Pretor quod non tollat ius ciuile. in §. hinc nobis. nu. 7. in auth. ō here. & falci. 4
3 Pretoris aditio non requiritur in nuntiatione. nec in prosecutiōe. quando edificatur in fundo a me possesso. in l. j. §. nuntiatio. nu. 2. ff. de ope. noui. nun. 5
Fallit fauore religionis. item quē edificatur facta nuntiatiōe. nu. 4. item quē principaliter edificat quis in suo sed naturaliter in meo, vt in eo qui plantavit arborem. ibidem.
Pretoris aditio requiritur quē edificatur in solo ajme nō possesso re spectu prosecutionis: non in mutatione. ibi. nu. 3.
3 Pretori edificāti potest fieri nuntiatio que introducat interdictū quē vi aut clam. in de pupillo. §. si quid. nu. 25. ff. de ope. no. nun. 12.
3 Pretori parere nō dicitur qui facit sed nō debito mō. in l. dictioni. §. si intra diem. nu. ff. de dam. infec. 28
Preuaricationis crimē an sit publicū. in l. ac cusatorum. §. preuaricatore, nu. 1. ff. ad Turp. 414
Preuaricator punitur extraordinem. ibi. nu. 7.
Tribus modis proceditur super. ibi. nu. 3.
Procuratio qualiter probetur & presumitur quē accusator cū accusato conuersatur. ibi. nu. 4.
Preuaricator dicitur accusans aliquē de publico iudicio ad absolutionem. in athelas. §. calumniator. numero. 1. ff. de bis qui notā. infam. 118
3 Preuaricatū quē fuit cum aduocato vel procuratore fisci quilibet potest agere de ista preuaricatione & sententiā retractare, in l. nu. 9. ff. de iure fisci 354
4 **Primogenitus** regis an dicatur natus ante dignitatem regalem. in l. cum satis. nu. 11. C. de agric. lib. xi. 412
Primogenitus quis erit si ex concubina habeo filium & postea duxerem vxorem ex qua habui filium vt vxore mortua concubinam vxorē duxi. in l. ilium decem. §. item si ignorans. nu. 2. ff. de solu.
2 Primus est quem nemo antecedit etiam si nullus sequatur. in l. quinos. nu. 1. ff. de reb. dub. 337
Idem potest esse primus & vltimus. ibi.
1 **Princeps** papa: senatus: & collegium cardinalū possunt ad famā restituere. in l. j. §. de quare. nu. ff. de postu. land. 115
5 Princeps an possit vicarium pro se a populo datum revocare. in auc. de admi. nu. 4. 59
1 Princeps concedendo territorium vniuersaliter dicitur cōcedere iurisdictionem. in l. j. nu. 16. ff. de iurisdi. omn. iud. 54
4 Princeps quē debeat adiri quē ius nō scriptum repugnat egtati: in l. j. nu. 6. C. de legi. 33
4 Princeps nunquam est adeundus quē potest decidi de similib⁹ ad similia. in l. cum de nouo. nu. 1. C. de lebi. 34
5 Princeps aliquid a subditis extorquēs illicite dicitur iniuriam inferre licet superiorem non habeat. in auc. vt iu. fine quoquo suffra. numero 1. 15
3 Princeps pōt concedere res publicas & ille cui hoc princeps cōcesserit. in l. prohibere. §. plane. nu. 4. ff. quō vi aut clam. 182
5 Princeps primo cogitare debet vtilitatem publicā quam priuatorum. in auc. de here. & falci. nu. 4. 2
4 Princeps potest remittere iuramentū calumnie per rescriptū. il. cum & iudices. §. sed quia veneremur. nu. 5. C. de iureiur. cal. 113
4 Princeps solus ob vtilitatem publicā potest collectā impōere. in l. vnica. nu. 2. C. de superind. lib. x. 382
2 Princeps concedens immunitatē an preiudicet sibi an ciuitati. l. si duas. §. grammatici. nu. 9. ff. de excu. tut. & cura. 87
4 Princeps quē sup aliqua causa consulitur ab eius consiliarijs partibus presentibus vel absentibus causa exeminata: nec ab eorū cōsultat ombus appellatur. in l. iubemus. nu. 1. C. de appel. 322
4 Princeps quo casu non potest rē vni concessam etiā motu. pprio alteri concedere. in l. predia. nu. 2. C. de loca. prę. lib. xi. 418
4 Princeps quē possit contra ius diuinum rescribere. in l. si. nu. 1. C. si contra ius vel vtil. publi. 42
Princeps quē possit mihi auferre dominium rei mee. ibi. nu. 2.
Princeps quando possit rescribere contra ius ciuile. ibi. nu. 3.
4 Princeps potest minorare ius cōsuetudinarium: & ita omnis iudex. in l. ij. nu. 1. C. si con. ius vel vti. pub. 12
5 Princeps reparat vbi leges negliguntur. in auc. de here. & falci. numer. 7. 42
1 Princeps solus cōstituit legem vniuersalem: populus particularem. in repe. l. omnes quoquo populi. nu. 2. ff. de iusti. & iur. 9
5 Princeps ante confirmationem & coronationem quā authoritatē habeat. in auc. consti. que de dig. nu. 8. 39
3 Princeps rescribendō ciuitati castro vel ville videtur eā appbare. in l. sodales. nu. 5. ff. de colle. illici. 367
4 Princeps solus pōt cōcedere dignitatē & omnis qui hz potestatē legis condende. in l. j. nu. 78. & 97. C. de dignita. li. xij. 423
3 Princeps eligendo scienter indignū videt cum eo dispensare. l. quidam consulebant. nu. 2. & 12. ff. de re. iudicat. 144
1 Principes solus potest condere statuta hz humanū sit & consilio rum vtatur. in repe. l. omnes populum. nu. 15. ff. de iusti. & iur. 10
4 Princeps ex certa sciētia pōt auferre que sunt iuris ciuilis nō que sunt iurisgentium. in l. ij. nu. 3. C. de pre. impe. offe. 41
2 Princeps licet sit verisimile quē nō erret: tamē errare potest. l. sipellectili. §. sed & de bis. nu. 3. ff. de sup. e. l. leg. 316
4 Princeps qua necessitate astringatur. in l. j. consti. C. nu. 1. C. ō no cod. faci. 2
5 Princeps aditur quē iudex negligit facere iustitiam. in §. sit tibi. n. 2. in auc. de mand. princ. 18
1 Princeps ex causa auferet mihi rem meam. in l. item si verberatū. nu. 1. ff. de rei vendi. 205
4 Princeps & augusta in testamēris seruāt ius commune. in l. cū heredes. nu. 1. C. qui testa. fe. pos. 237
4 Princeps potest dare priuilegiū defuncte persone. l. iubem⁹. la j. nu. 2. C. de preco. sacri. lib. xij. 422
1 Princeps cōcedēdo iurisdictionē an in dubio videat cōcedere ordinarium vel delegatum. in l. more. nu. 8. ff. de in. om. iudi. 58
1 Princeps solus pro necessitatib⁹ totius imperij ponit collectā. in l. j. §. quō si nemo. nulj. ff. cō cuius. vni. no. 133
4 Princeps ppter statū salutē quoddā remouet de ciuitate: & quibusdam pfectū ad ciuitatē interdicit. in l. j. n. 90. C. de dig. lib. xij. 423
4 Princeps potest delegare executionem. in l. & si nō cognitio. n. 2. C. si contra ius vel vti. pub. 24

4 Principem viuere legibus digitum est: licet illis solutus sit an l. gnā vor. nu. 1. C. de legi. 33
Princeps tenetur seruare pacta inita cum ciuitatibus. ibi. nu. 2
2 Principis exempla sunt sequenda. in l. apud Jul. §. verum. num. 2. ff. ad Trebel. 384
2 Principis iussus in trāslatione domiciliū excusat a tutela. in l. idē Ulpianus. §. sunt a aliq. nu. 5. ff. de excu. tut. a cur. 89
1 Principis interlocutio redacta in corpore iuris, habet vim legis l. 1. nu. 1. ff. de constitu. princip. 24
Principis certa scientia in rescripto an sufficiat absq; clausula nō obstāte. in l. idē Ulpianus. §. sunt a aliq. nu. 1. ff. ō excu. tut. a cur. 89
Principis gualdanam qui accipit an lite expediat. in l. neminem. nu. 2. C. de sacrosan. eccle. 17
4 Principium spectatur quādoq; finis habet necessariam consequentiam ad principium. l. vna. nu. 8. C. si in com. ea cau. 99
3 Principium cuiuslibet anni in stipulatione annua inspicitur. in l. si comis seruus. §. cum seruus. nu. 1. ff. de stipu. seruo 278
3 Principium quod inspiciatur. in l. quanquam. numer. 1. ff. ō aqua pluu. ab arcec. 51
3 Fieri aliquid in principio platee ōz. q̄ fit in prima parte ea diuisa. in q̄. partes. in l. fur est manifestus. nu. 7. ff. de fur. 316
Principium dicitur a parte superiori: pars ad quam descendit cursus aque dicitur finis. ibi. nu. 8.
1 Principium officiū platee vel loci qualiter intelligatur. in l. vnica. §. is videtur. nu. 2. ff. si quis ius dicen. non obtem. 64
3 Principaliter aliquid fieri intelligitur duobus modis. in l. ambitiosa nu. 18. ff. de decre ab ordi fac. 477
1 Principale inspicitur a non accessoriū licet accessoriū sit maioris valoris. in l. si in emptione. nu. 2. ff. de contraben. empt.. 285
2 Principali remoto remouetur a accessorium. in l. fundi. §. quidaz. nu. 4. ff. de fun. instru. 313
4 Priores ciuitatū habētes arbitriū super publica vtilitate possunt statuere q̄litigantes teneātur compromittere. in prima consti. C. nu. 4. C. de no fac. 2
4 Priores ciuitatis non possuat aliquod officium acceptare extra ciuitatem sine licentia ciuitatis. in l. duumuirum. nu. 1. C. de decurio. lib. x. 390
3 Priores qui habent' arbitriū super bono a pacifico statu ciuitatis possūt statuere vt tollarur i materia dissensionū inter ciues: in l. si quis ingenuam. §. in ciuilibus. nu. 2. ff. de capti. a postli. 462
4 Priores artium an possunt cognoscere de causis publicis. in l. si nu. 5. de iurisd. om. iudi 124
4 Priores ciuitatis possunt facere bannum q̄ soluentes collectas veteres liberentur a penis quas incurrunt. in l. temperent. nu. 1. C. de vesti. olobe. lib. hj. 403
4 Priores ciuitatum possunt eligere officiales qui regant ciuitatē a eius negotia exerceant. in rub. n. 3. C. de admini. lib. xj. 407
3 Priores habentes arbitrium super publica vtilitate cōmunis nō possunt statuere nisi de pertinentibus ad vtilitatem publicā principaliter. in l. quoties. ff. ad muncip. 467
4 Priores qui habent arbitrium superabundantia possunt ordinare in ciuitate quantum frumentum possit vendi qualibet die a quolibet mense in l. j. C. de fruc vīb. lib. xj. 406
4 Priores ciuitatis soli non possunt legatum mittere. sed requiritur magnum consilium. inl. vltima. nu. 1. C. de legationib. lib. x. 397
4 Priores qui non possunt prouidere contra ordinamēta ciuitatis poterunt prouidere necessitate emergente. in l. cū nauarcorū. nu. nu. 2. C. de nauicula. lib. xj. 400
1 Priores ciuitatis etiam durante officio contrahere possunt. in l. principalibus. nu. 2. ff. si cer pet. 263
2 Priori si legat biblia a cuilibet fratri cappa. an prior habebit bibliam a cappā. in l. quesitā. §. si quis. nu. 14. ff. de fund. instru. 310
2 Prior laicus hospitalis exempti in his que respiciunt personam non est exemptus in l. quod constitutum. nu. 2. ff. de test. mili. 183
4 Prioritas vel posterioritas temporis quando est fundamētu intentionis alius ab eo debet probari nisi cōtinere delictum. in l. matrem. in ij. lec. nu. 34. C. de proba. 159
1 Proprietas temporis quando inspiciatur inter creditores chyrographarios. ic l. in operis. nu. 2. ff. loca. 402
3 Proprietas q̄ non detur in pignore pretorio: sed omnes sunt pares in l. si finita. §. si plures. nu. r. ff. de dam. infec.
2 Priuatus habēs ius eligēdi nō pōt eligere personā incertā in l. quidā. nu. 9. ff. de re du. 337
5 Priuat⁹ an hodie donare possit ecclesie vsq; ad quinq; solidos sine insinuatione. in §. finimus. nu. 4. in auc de non alie. aut pmu. 12
4 Priuetur verbum intelligitur per sententiam. in auth. habita. nu. 9. C. ne fil pro pat. 152
4 Priuatus etiā debitor fiscū pōt impetrare vt debitores sui summatim exigāt. in l. is qui. nu. 2. C. de cōe. fisc. debitorib. x. 375
4 Priuatus ob iniuria de nouo reperta si probat se habuisse facultatem pducēndi illa causa post iniam intra quadriennū restituitur ex clausula generali. in l. vnica. nu. 4. C. de sen. aduer. lib. x. 2
2 Priuatus pōt donare a legare concubine a mulieri de qua est turpis suspicio. in l. miles. §. mulier. nu. 3. ff. de testa. mili. 377
2 Priuatio habitus an sequatur ad positionem priuatiōis. in l. legata. nu. 4. ff. de adi. lega. 184
3 Priuatio non sequitur. nisi habitus precedat: a qñ hoc fit. i l. decē stipulatus. nu. 1. a 6. ff. de ver. oblig. 324
4 Priuati nō possunt portare scarlatas. in l. velleia. nu. 1. C. de vesti. olo. lib. xj. 252
2 Priuati non possunt tollere solennitatem iuris in testamēto. in l. nemo potest. nu. 2. ff. de leg. j. 403
5 Priuati licite vendunt a portant cultellos ad panem incidēdum. in auc. de armis. nu. 8. 218
4 Priuilegium l. fi. C. q pot. in pig. habe. an debeat dari filiis eiusdē matrimonij. an etiā alterius. ibi. nu. 2. a 12
4 Priuilegiū l. fi. C. qui pot. in pigno. habe. habet etiā locū in matrimonio putativo: a competit etiam sponse. ibi. nu. 10. 147
2 Priuilegium datū alicui nō extenditur ad eius collegā. in l. administrantes. §. eorū. nu. 1. ff. de excu. tut. a cur. 95
1 Priuilegium suum amittit qui mentitur negando id ex quo vult intentionē suam fundare. rn l. fi. §. si absēs in ij. lec. nu. 1. ff. si ex noxa. caū. aga. 77
4 Priuilegiū ōz probare existens in quasi possessiōe priuilegii. l. si solennibus. nu. 1. C. de fid. instru. 169
4 Priuilegiū qñ dicatur mutari persona mutata. in §. antenupciali. nu. 2. a 4. in auc. de non elig. secun. nub. 7
4 Priuilegiū qñ imperatur a principe in his que cause cognitione non requirunt vel patrem modice ledunt non debet pars citari. in l. ō. nu. 3. C. de temp. appell. 388
3 Priuilegiū militis qō se nō extendit ad ea que per aliū expediunt in l. §. ad testamenta. nu. 1. ff. ad leg. corne. de falf. 403
2 Priuilegiū militis non tollit priuilegium mulieris. in l. votalē. nu. 1. ff. de testa. mili. 185
4 Priuilegiū quoad prestationem spōrtularum vni concessum extēditur ad alīs. in l. in sacris. nu. 8. C. de ppori. lib. xij 424
3 Priuilegiū habens per vnum actum contrarium nō videtur renūtiare. in l. honeste. nu. 1. ff. de priuileg. vete. 465
1 Priuilegium concessum sub nōe liberorum non extenditur vltra nepotes. in l. libros. nu. 1. ff. de sena. 36
4 Priuilegiū qō datur ratione persone ad heredes non trāsit. in l. nu. 1. C. de priui. do. 330
Priuilegium qō dat ratione persone trāsit ad suos heredes detētes non extraneos. ibi. nn. 1. a 2.
4 Priuilegiū concessum mihi omnib⁹ decendētibus masculis a femininis. qñ cōprehēdatur ascendētes per lineā femininā. in l. fi. nu. 2. de priui. scho. lib. xij. 427
2 Priuilegiū habens cordulā in qua figillū sit appensum corrosum probat dūmodo remaneat tantū de chordula qō figillū fuerit. l. ij. §. si rose. nu. 1. ff. de bo. pos. fm tab. 45
1 Priuilegium quod habet pupillus in actioni tutele nō transit ad heredem etiam descendentem. in l. non solum. §. si puelle. nu. 3. ff. de rit nupt. 451
5 Priuilegium cōcessum rome veteri q̄ illud etiā habeat roma nova in auc. vt eccl. roma. gaue. nu. 8. 18
5 Priuilegium exemptiōis si conceditur alicui ecclesie trāsit ad oēs alias suas ecclesias. in auc. vt eccle. roma. gau. nu. 9. 19
2 Priuilegium concessum titie a posteris vel tit io a suo generi vel titio a heredibus quando transeat ad heredes a ad quos. in l. qui tare. nu. 5. ff. sol. mat. 12
Priuilegium quando in dubio intelligitur reale a quando personale. ibi. nu. 6.
3 Priuilegium personale q̄ datur in actione de dote datur ipsi muli eri. in l. quesitum. ff. si sponsa. nu. 5. ff. de priui. cred. 116
4 Priuilegium impetratū contra. l. vt valeat debet dicere non obstante tali lege in. l. vltima. nu. 1. C. de cano. fru. lib. xj 406
4 Priuilegium fisci potest transferri per cessionem. in l. si. nu. 1. C. de priuileg. fisci. 310
4 Priuilegium fori quis admittit propter testimonium falsum in l. nullum. in. ij. lec. nu. 3. C. de testib. 165
4 Priuilegiū qñ latissime a quando stricte intelligatur. in l. si qñ. nu. 1. C. de inoffi. testa. 150
2 Priuilegiū cōcessum ob nūerū filiorū an cesset si aliqui filii mortis tur. in l. exculatur. §. non solum. nu. 1. ff. de excu. tut. 86
4 Priuilegiū debet intelligi sine alterius iniuria. in l. impoberi. nu. 2. ff. de admi. tut. a tur. 72
Priuilegium militum non extenditur extra dispositionem factam super suis bonis. ibi. nu. n u. 3.

3 Privilegium an habeat,ille ex cuius pecunia res emitur inter personales actiones.in l.licet nu.2.C.qui pot in pig.hab. 346
4 Priuilegium concessum per mendacium non valet.in l.ỹ.n.1.C.cum ius vel vtili. publi. 42
2 Priuilegium qui habet propter aliquem non debet vti contra illum in l.amicissimos.§.lucius.nu.7.ff.de excu.tuto.ꝛ cur. 94
1 Priuilegium antiquum ꝛ destructum potest pti,ꝙ remouetur.in l.si quis.§.nec iterum.nu.4.ff.de eden. 91
4 Priuilegium perditur per pactum contrarium in l.cum decurionatus.nu. 3.C.de decu.lib.x. 388
4 Priuilegiu cõcessum sup litis expẽsis porrigit ad aduersariũ pp equalitatẽ seruãdã in iudicijs.in l.fi.n.1.C.de fruc.ꝛ lit.expẽ. 314
Priuilegium resciens litis ordinationem concessum vni trãsit ad aduersarium.ibi.nu.3.
2 Quid si reiiciat litis decisionem.ibi.nu.4.
Priuilegium pauperratis perditur diuitijs superuenientibus. in l.non tantum.§.eos qui.nu.1.ff.de execu.tut. 91
Priuilegium concessum alicui hac consuetudine non obstante ꝙ valeat in.§.nisi forte.nu.2.in auf.vt omnes obe.iud. 83
6 Priuilegium quod quis habet,debet porrigi ad eũ qui statim est habiturus regressum contra habentem priuilegium.ne per mediã personam contra suum priuilegiũ inquietetur,q.ỹ.nu.18. 105
6 Priuilegium si cõcedatur alicui ratione sue proprie persone si iuc cedit non priuilegiatus,eo priuilegio non vtitur.q.ỹ.nu.7. 105
2 Priuilegiũ cõcessum castro an videatur cõcessum vtilis sibi subiectis.in l.non tantum.§.illensibus.nu.2.ff.de excu.tut.ꝛ cur. 91
4 Priuilegium dotis an competat ipsi actio de dote an mulieri.in l.vna.nu.4.C.de priuil.dotis. 330
An possit transferri per cessionem dotis.ibi.nu.6.ꝛ 7.
Priuilegium pupilli in actione tutele ad heredes proprios ipsi pupilli non transit.ibi.nu.7
2 Priuilegium ne alius conueniatur nisi in quantum facere possit non competit filijs alterius matrimonij.in l.etiam filios.nu.4.ff. solu.matr. 14
4 Priuilegium ꝙ habent filij clericorum an illud habeant etiã mortuis parentibus.remissiue.in l.omnes.nu.1.C.de epi.ꝛ cle. 29
2 Priuilegium dotis an detur ipsi actioni dotis: an vero persone. in j.nu.1.ff.sol.mat.
Priuilegiũ plationis in hypothecaria nõ trãsit in aliũ.ibid.nu.2.
Priuilegium ne fundus dotalis alienetur quando transeat ad omnes.ibi.nu.3.
Priuilegium ꝙ in dubio pro dote presumatur ꝛ pro ea fiat interpretatio transit ad omnes ad quos dos transit.ibi.nu.4
Priuilegium tacite stipulationis ꝛ ꝙ contractus sit bonefidei trãsit ad omnes.ibi.nu.5.
Priuilegium vt iudicium dotis fiẽ summarium an transeat ad heredes.ibid.nu.6.
Priuilegiũ ꝙ preferatur ceteris non transit ad heredẽ. ibi.n.7.
Priuilegium ꝙ tacita hypotheca dotis sit priuilegiata trãsit ad suum heredem.ibid.nu.8.
Priuilegium concessũ alicui an trãseat ad liberos vel proneseorũ viduas.in l.semper.§.imutati nu.1.ff.de iure immu. 475
2 Priuilegium qõ datur pupillo non transit ad heredes.in l.ex plaribus nu 7.ff.de admini.tut.ꝛ cur. 72
Priuilegium qõ habet pupillus in actione personali cõtra tutorem prefertur omnibus ꝙ non transit ad heredes ibi.nu.2
2 Priuilegium mouetur mutatione persone inl.per procuratorem. nu.3.ff.de acquihere. 205
3 Priuilegium inductum extempore quando computetur de momẽto ad momentum inl.j.nu.2.ff.de manumi. 80
1 Priuilegium concessum ecclesie quod contra eam non possit sibi obijci nisi prescriptio xxx ãnorum an valeat inl.si vnus.§.pactus nn 27 ff.de pac. 102
2 Priuilegium finitur finita causa priuilegij in l.titia.§.yuras. n. 1.ff.de leg.ỹ. 272
5 Priuilegium cõcessũ abbati vel monasterio ã trãseat ad ecclesias vel possessiones postea quesitas l aut.vt eccle.roma,gaud.n.1.116
4 Priuilegium dato officio dignitatẽ habẽti ꝙ durat etiã dignitate finita.in l.martianarum nu 2.C. de excu.mune.lib,x. 393
4 Priuilegium qõ de nouo conceditur non tollit alia priuilegia pretenti indulta in l.si.nu.2.C.de prepo.agen.lxij. 425
4 Priuilegium principis etiam motu proprio concessum:quo casu non valet inl.quisquis nu 1.C.de coarta.lib.xij 431
4 Priuilegiu m perditur per actum cõtrarium.in l.cum adoptinum nu.2.C.de decur.lip.x. 388
3 Priuilegium cõcessũ castro an extendatur ad villam adiacentem in l.si finita.§.ex hoc edicto nu 5.ff.de dam.infec. 35
4 Priuilegium immunitatis non porrigitur ad munus ordinarium fo l.j.si finita.C.de edic.o lib.x. 382
Priuilegium quando dicatur perpetuum ꝛ quando temporale.in l.ỹ.nu.2.C.de diuer.rescrip. 45
4 Priuilegium l.placet.C.de sacrosan.eccle.porrigitur ad res de nouo acquisitas.ibi.in ỹ.lec.nu.8 14
Priuilegiũ datũ pro ob9 non durat finito eorũ officio.ibid.nu.12.
Priuilegium concessum persone quod respicit actũ conuenendi non habet locum cum per alium conuenitur in l.sed si hac.§.semper autem.nu.1.ff.de in ius voc. 66
4 Priuilegium ꝙ habet ecclesia competit etiam filijs ecclesie.in fi.nu.2.C.de his qui ad eccle.confug. 33
3 Priuilegium cõcessum ciuibus ciuitatis ꝙ cõprehendat comitatenses in l.ꝙbis appellatione.nu.4.ff.de verb.sign. 187
4 Priuilegiũ principis absorbens in totum ius alterius ap valeat remissiue in l.originatos nu.1.C.de agric.lib.xj. 412
1 Priuilegium concessum persone quando egrediatur personam ꝛ ad heredes transeat.in l.j.nu.ỹ.ff.de constitu.pun. 25
4 Priuilegium concessum ciuitati ꝙ succedat in bonis vacantibus quando valeat.in l.j.nu. 3.C.de bo vacan.lib.x. 387
2 Priuilegium clerico videtur contemplatione ecclesie concessum quando ecclesie forte vtile alij inutile.in l.cimbus.n.4. ff.de rẽb.dub. 336
4 Priuilegium presumitur concessum ad partis postulationem. in l.in nu.14.C.de bo.vacant.lib.x. 377
3 Priuilegium cõcessum monasterio ꝛ eius capitulo an trahatur ad futuras capellas in l.dãni.§.si is qui.nu.5.ff.de dãno infecto. 43
Priuilegium datum alicui vt pro iuris predijs nõ debeat soluere decimas an trahatur ad futura predia.ibi.nu.6.
1 Priuilegium datũ pupillo intelligitur vt nõ auferat ius alterius l.idemq.nu.1.ff.qui pot.in pig.habeant. 415
2 Priuilegiũ ꝙ hꝫ pupillus furiosus vel minor in bonis tutorũ vel curatorũ an ẽt habeat ei9 heres.in l.si.n.1.ff.de tute.ꝛ ra,dist. 100
2 Priuilegium concessum ab imperatore non obstante aliqua cõsti. tutione vel statuto tollit etiã statuta futura.in l.si mihi.§.in legatis.nu.4.ff.de leg.j. 228
4 Priuilegium personale trahitur ad heredes pro tempore preterito pro quo est facta executio.in l.heredes.nu.1.C.ad velleia. 177
4 Priuilegium contra causam lite pendente quando quis impetrare posse in l.supplicare.nu.3.C.vt lit. pen. 42
4 Priuilegia concessa clericis intelliguntur concesse fauore ecclesie.in l.non plures.nu.2.C.de sacrosanc.eccle. 14
5 Priuilegia dotis an non trãseant ad creditores mulieris nec extraneus.in auf.vt exaction.instao.nib.1.
Priuilegia dotalia ꝙ non possunt per cessionem trãsferri.ibi.n.2
2 Priuilegia in l.tum in testando circa formam ꝛ solennitatem testamenti sunt nouem.in l.nec ꝙ enim.nu.3.ff.de testa.mili: 182
Priuilegia in testamentis militũ circa personã testãtis.ibi.nu.4.
Priuilegia concernentia personam instituti.ibi.nu.5.
Priuilegia militis circa substantiam dispositionis.ibi.nu.6.
2 Priuilegia aliqua fauore alimentorum.in l.mela.numero 5.ff.de alu.leg. 221
4 Priuilegia que tollantur ex dispotione auf.qua in prouincia. C. vbi de cri.agi opor.nu.1. 125
4 Priuilegia concessa militibus trahuntur ad doctores vel aduocatos.in l.j.num.19.de digni.lib.xij. 419
5 Priuilegia consumpta an quis possit petere ꝙ renouẽtur in auf. de here.ꝛ fal.nu.17. 7
3 Priuilegia concessa alicui ex posteris ad natos ex feminis nõ porriguntur.in l.j.§.personas.nu.1.ff.de iure immu. 474
2 Priuilegia non habet scriptus in matricula militus vel scholarũ si non est miles vel scholaris.in l. ex eo tempore.numero 7.ff.de testa.mili. 184
2 Priuilegia ipãlia duo in aliquo seruantur propter magnã sciam in l.sed ꝛ reprobari.§.amplius.nu.2.ff.de execu.tut.ꝛ cur. 88
5 Priuilegia personalia quibus ex causis ex tempore estimãtur. in auten.vt erac.instan.nu.5. 46
5 Priuilegiata inserta in corpore iuris an tollãtur.in auf.vt omnes obe.iust.nu.14. 15
4 Priuilegia exemptionis debent intelligi sine damno aliorũ. in l. vacatis.nu.1.C.de decur.lib.x. 348
5 Priuilegia. qñ in dubio cẽsentur cõcessa ad postulationem partis in §.pro temporalibus.nu.in aut.de eccle titul. 60
1 Priuilegiũ allegatio extraiudicialibus nihil operatur. in repet.l. ỹ.nu.24.ff.si quis in ius voc.non ier. 69
Priuilegiatus citatus non comparens potest multari. ibidem. nu.25.
3 An ille qui patitur cõtra suum priuilegium aliquid fieri in vno articulo sibi preiudicet in alijs.in l.qui ad tempus.§.maiores.n.1.ff. de decur. 461
5 Priuilegiũ renouatio non tribuit ius de nouo sed solum vetus cõfirmat.in auf.de here.ꝛ fal.na.18. 2
4 Priuilegio competenti ratione originis quando quis renuntia-

re possit,in l.priuilegio.nu.1.C.de decur.lib.x. 289
3 Priuilegio suo videtur renuntiare semel agnoscẽs munus.in l.prę tor.§.si post causam.nu.2.de vaca.ꝛ execu.muner. 454
2 Priuilegio remoto remanet quisi in iure communi.in l.sed et mili tes.nu.2.ff.de execut.tut.ꝛ cur. 89
3 Priuilegio qui non vtitur spatio x.annorũ amittit illud in l.j.nu. 1,ff.de nudi. 479
2 Priuilegio gaudent qui solum sunt de numero.in l.fina.num.2.ff. de excusa.tuto. 95
4 Priuilegio qñ possit quis renũtiare.in l.si quis.n.o.C.de pac. 61
4 Priuilegio vtentes multum stricte non possunt eo vt magis lar ge.in l vsum.nu.2.nu.2.C.de aquedu.lib.xi. 409
8 Priuilegiatus quãdo vtatur priuilegio contra priuilegiatum. in autẽ.quas actiones.n.3.C.de sacrosan.eccle. 28
Priuilegiatus contra ecclesiam qñ vtatur priuilegio.ibi.nu.4.
Priuilegio in dubio dicunt ꝛcessa ad postulationẽ partis.ibi.n.5.
Priuilegia concessa per legem generalem licet presumatur conces sa mera liberalitate principis tamen in contrarium potest admit ti probatio scilicet quo ad postulationem.ibi.nu.6.ꝛ 7
Priuilegium ꝙ prescriptio non currat nisi centum annorum si ha bet clausulam non obstante ꝙ valeat.ibi.nu.10.ꝛ 11.
Priuilegium ꝙ contra aliquem aliqua prescriptio non currat ꝙ valeat si habet clausula non obstante.ibi.numero 12.
Priuilegiatus in prescriptione succedens non priuilegiato quando vtatur dicto priuilegio.ibi.num.15.
Priuilegium etatis est potentius qnam priuilegium ꝙ concedi tur filiofamil.ibid.nu.5.
1 Priuilegiatus ne teneatur respõdere coram episcopo si deliquit an ꝛ quando illud priuilegium proderit ne possit cogi coram ẽpo conueniri.in l.beneficium.nu.5.ff.de consti.prin. 25
Priuilegium principis rescriptum vel aliud beneficium quãto tẽ pore tollatur ibi.nu.6.
3 Priuilegiatus succedens non priuilegiato qñ vtatur ore suo.in l. cum filiusfami.§.in hac stipulatione.nu.3.ff.de verb obli. 216
1 Priuilegiatus qñ excipiat restitutione in integrum non habita p pter lesionem.in l.nam postea.§.si minor.nu.1.ff.de iureiur. 270
3 Priuilegiatos succedẽs nõ priuilegiato vtitur iure eius cui succe dit pro tpe anteriori:post vero suo.in l.fiscus.nu.1.ff.de iur fis.252
4 **Prius** dictio quot modis in iure sumatur,in prima cõsti. C.nu.5.de no.codi. faci. 2
2 **Pro** dictio facit modum.in l.Lucius.ỹ.a te peto.nu.2.ff.de legatis ỹ. 273
2 Pro dictio quando facit conditionem vel modum.in l.quibus.§. terminus.nu.10. 358
2 **Prouisa** potest esse tutrix:est ꝛ vere auia.in l.si qs sub conditione.nu.6.ff.de testa.tute. 53
4 **Probatio** facta in secũda dilatiõe data causa nõ cogni ca qñ valeat.in l.j.nu.1.3.C.de dila. 123
Probatio facta sine dilacione an valeat.ibi.nu.4. 273
2 Probatio per iuramentum nõ admittitur vbi quis cõuenitur ex dolo alterius.in l.j.nu.1.ff.quando be fac.tut.vel cur. 80
2 Probatio semiplena quãdo sufficiat in causis summarijs.in l.car bonianum.§.cause.nu.3.ff.de carb.edic. 420
4 Probatio quare nõ admittatur post aperturam testium.in l.per hac.numero.5.ꝛ 6.C.de temp appel. 325
4 Probatio ꝙ instrm furto fit subtractũ an sit necesse ꝙ probet te nor instrumẽti,in l.si de possessione.in ỹ.lec.nu.4.C.de proba. 161
Ad probandum ꝙ probatum non releuat quis non admittitur. in l.ad probationem,nu.1.C.eo titu. 162
4 Probatio ℈ instrm in scriptis licet non admittatur nisi p scriptu ram tñ admittitur ℈ presumptionẽ que resultat ex instro nõ tñ ex ipso comprehenditur.in l.quicũq;.nu.2.C.de apo.pub.lib.x.484
4 Probatio quando fieri possit per domesticos familiares. in l.cõ sensu,nu,1.C.de repud. 209
2 Probatio plena an fiat ex natalibus solis. in l.ỹ.nu.6.ff.de excu. tuto.ꝛ cura. 86
Probatio plena sequitur ex pluribus testibus familiaribꝰ depo nentibus.ibi.nu,7.
5 Probatio includit omnẽ modum probandi.in l.si duo.§.item Ju lianus.nu.3.ff.de iureiuran. 272
4 Probationis difficultas ꝛ odiũ delinquentis facit vt admittatur probatio per iuramẽtum actoris.in l.qũ.nu.1.vnde vi. 235
3 Probatio per instrumenta post conclusionem in causa an admitta tur in crimin alibus.in l.diuj fratres,nu,1.ff.de penis. 430
1 Probatio semiplena sufficit in casibus in quibus sententia facit modicum preiudicium.in repe.l.si constante.n.9.ff.solu.mat. 18
In casibꝰ i qbꝰ pbãñ eẽt facultates alicui nõ esse sufficiẽtes suf ficit ꝙ asserat tot esse bona:ꝛ q ỏt esse plu.o pbare ds.ibi nu.11.
4 Probatio semiplena sufficit in causis que non patiũt plenũ preiu diciam.tal.iudices.nu.3.C.de iud. 116
3 Probatio an admittatur contra presumptionẽ iuris.in l.celẽdum. nu.9.ff.de ver.oblig. 217
Probatio an admittatur contra fictio.ibi.
3 Probatio preiudicat a.rei vbicunq; preiudicat sententia.il.lege constitutum.nu.12.ff.de re iudicat. 145
4 Probatio quando admittatur in contrarium contra presumptio nem.l.j.C.de libe.prete.ibi.nu.2. 249
4 Probatio semiplena qñ eludit aliqua ꝓsumtione nõ est locus de laiõi iuri.in l.j.nu.1.C.qui ꝛ aduer.quos iniure.resti nõ postu.104
4 Probatio filiationis.in l.non nudis.nu.2.C.de proba. 156
4 Probatio admittitur in contrariũ cõtra presumptiõem.in l.fina ter.nu.5.de inoff.testa. 128
4 Probatio est rei dubie per argumentum ostensio.in rubri.nu.1.C. de probationib. 175
1 Probatio vna imperfecta qñ tollat,aliam.in l.admonẽdi.n.5.ff. de iureiur. 179
4 Probatio requiritur ad fm decretum per testes vel instrumenta. in l.si.§.sinautem.n.3.C.de bo.autho.iud poss. 325
4 Probatio prioritatis temporis potest fieri testibꝰ publicis sin primis articulis tempus non fuit deductum.in l.j.nu.12.C.de iure fisci.lib.x. 372
4 Probatio filiationis probatur presumptiue fm formã l.filium.ff. de his qui sunt sui vel alie.iur.in l.j.nu.3.C.quo bo.poss. 331
4 Probatio facta ꝙ aliquis locus sit de iurisdictione puta peruisa cum non sit quod non preiudicet iurisdictioni iudicis cuius est loc cus,in l.ij.nu.10.C.de si con.ius vel vtili.pub. 42
4 Probatio prenerications aduocati an sufficiat in causa contra principalem.in l.j.nu.3.C.aduo.diuer iudi. 79
2 Probatio que sufficiat in summarijs.in l,si quis.§.si quis ex his, nu.3.ff.de libe.agno. 46
4 Probatio contra presumptionem iuris tantum admittitur.in l.si ne possidetis.in.ỹ.lec.nu.13.C.de proba. 157
1 Probationes facte tali casu nõ prosunt super negotio principali. in repe.l.§.nu.21.ff.si quis in ius voc.nũ tenet. 69
Probationes facte super emergenti non probat etiam inter eal dem personas si ad alium finem,agitur,ibi nu.23.
6 Probatio impedimenti a petente secundam dilationem.probat per iuramentum,ꝛ sic summaria,ꝛ semiplena probatio sufficit.in constit.ad reptim.verb.summarie.in.21. 130
Quando tractatur de probando impedimento,vt detur secunda dictio requiritur plena cause cognitio.ꝛ probatio.ibid.nu.22.
Probatio per instrm in causa primi decreti sufficit.ibid.nu.16.
Probatio plena que dicatur.ib.nu.
6 Probationes contra adulterum an preiudicent.muliert.consilio clxxv.nume.3. 59
6 Probanda in hac denũtiatione.const.ad.reptim.§.j.nu.7. 129
6 Probatio per iuramentum sufficit in causis summarijs,ꝛ modici preiudicij.in constit.ad.reptj.§.summarie.nu.8. 130
Probatio que requiratur in summarijs,in quibus sit aliquale pre iudicium reo quod tamen potest per aliud indicium reparari.in numero.9.
3 Probationes facte in delictis in ciuili faciunt fidem in criminali. in l.si ab eo.nu.1.ff.de calum. 145
3 Probationes vtriusq; partis quando sunt pares ille obtinet qui habet aliquam presumptionem pro se.in l.si duo patroni.nume.2. ff.de iureiur. 272
3 Probationes facte in instãtia cause ciuilis:an prosint in causa cri minali vel econtra.in l.pretor.§.hoc edicto.nu.5.ff.vi bo.rap. 354
4 Probatiões nouas non potest recipere sapiens cui committitur causa consulenda.in l.j.nu.3.C.de rela. 318
1 Probationes due semiplene quãdo faciant vnam plenam.in l.ad mon̄endi.nu.48.ff.de iureiur. 279
4 Probationes facte de violentia in causa ciuili faciant fidem i cri minali.remissiue.in l.si quis ad se fundum.nu.1.C.de vi publ. vel priuata. 366
4 Probationes legitime que dicantur.in l.proprietatis.nu.1.C.de probationib. 155
1 Probationes ꝛ dicta testium contra debitorem quod preiudicet creditori sicut sententia.in l.si superatus.nu.4.ff.de pig. 409
4 Probationes manifeste que dicantur.in l.si creditor nu.5.C.de pigno,actio. 174
3 Probationes fiende ex parte rei in interdicto vti possidetis.in l. j.§.quod ait.nu.19.ff.vti possid. 174
4 Probationes facte coram arbitro faciunt fidem coram iudice.in l.cum antea.nu.8.C.de arbi. 109
3 Probans se prescripsisse ius colligendi pedagium obtinet in il la specie quam probat.in l.j.§.annum.numero.1.ff.de iti.actuque priua. 177

3 Probans testes falsum dixisse etiam corruptos non obtinet nisi probet esse corruptos vt contra eū dicant. in l. Fulsinius. §. quidem. nu. 2. ff. quib. er. cau. in pos. eatur. 152

2 Probatus qui fuit diues vel pauper non presumit hodie idem. in l. in confirmando. nu. 1. ff. confir. tuto. 58

4 Probare obligationem ⁊ rem traditam loco pignoris ad quid sit vtile. in l. nec creditores. nu. 4. C. de pig. act. 174

4 Probatur semiplene de fuga per domesticos: comparationē litterarum vel per fugam rei ita per vnum testem. in l. bonafidei. nu. 2. ⁊ 3. C. de rep. credito. 145

4 Probari potest contrarium etiam per testes contra instrumēta ⁊ contenta in eis que hodie fiunt in l. generaliter. nu. 11. C. de non nume. pec. 180

4 Qualiter quis probatur non sane mētis: ⁊ quis hoc p̄bare debeat ⁊ qualiter sint formanti articuli ad probandum furorem. l. nec codicillos. nu. 1. C. de cod. 265

4 Probare quis debet in rem fuisse in bonis debitoris. in l. de reb⁹. nu. 1. C. de dona pro nup. 200

2 Probare se statim offerre intelligi ꝯ arbitrio iudicis. in l. si is aq̄. nu. 2. ff. vt in pos. leg. 400

1 Probari quomodo possit aliquid fuisse tacite commissum a patribus in l. cum quid. nu. 10. ff. ñ cert. peo. 246

3 Probare quomodo poterit quod quis metu pene nō adiuit. in l. si quis in graui. §. eleganter. nu. 2. ff. ad filleia. 214

2 Probatur quod quis sciuerit suum fratrem per publicam vocem. in l. nemo. §. qui frater. nu. 1. ff. de bere. instit. 145

1 Quod non probaui in prima instantia possem improbare in alia instantia tendenti ad diuersum finē. Iz sup eisdē articulis sint recepti testes ⁊ publicati i alia instātia. l. Iulianus. n. 3. ff. de cōdi. ind. 315

4 Probare quid habeat qui petit vt bona occupata sibi cedantur ut l. ob maritorum. nu. 2. C. ne vxor pro mari. 142

4 Probari potest per domesticos ⁊ familiares qō qs habuerit. i domo mascaritias ⁊ suppellectilia. in l. lex que tutores. n. 3. C. de admittit. in. ⁊ cur. 216

3 Probare de suo interesse qualiter quis pbat qñ quis nō vult erbi bere tabulas vbi per iuramentum in litē cōtra illū qui dolo non exhibet. in l. ij. §. condemnatio. nu. 3. ff. de tab. exhib 164

2 Probando quē fuisse furiosum certo tēpore vel mēsib⁹ trāsfertur onus pbandi i aduersariū. in l. mut⁹. n. 4. ff. ō bo. pos. furi. ffi. 405

2 Probat qui nō improbat ⁊ qñ. i l. i. §. mariti. n. 1. ff. ō libe. agn. 44

2 Probat ꝙ qs fecerit aliqd aīo ꝑplēdi cōditionē pbādo ꝙ sciuit cōditionē incertā. in l. conditionū. n. 3. ff. de condi. ⁊ demon. 351

4 Probare debet vnusquisq; id quod est causa sue intentionis. i l. j. nu. 1. C. si aduer. cred. 102

4 Probatur duobus modis pecuniam fuisse conuersam ꝑ vtilitatē ecclesie in auc. hoc amplius. nu. 18. C. de sac. san. eccle. 25

4 Si intentio alicuius est ipso iure fundata pōt tñ illud clarius probare per testes vel instrumēta. in l. cū verū. nu. 1. C. de fideicō. 272

4 Probari nō possunt directe que cōsistūt in animo sed ex iudicijs perspicuis. in l. dolum. nu. 1. C. de dolo. 95

3 Probat qui s qñ appellatur ad dilationem legalē nimis arctatā. in l. ff. nu. 8. ff. de re iudicat. 130

4 Probare quis potest per iuramentum de denuntiatiōe vel protestatione sibi facta. in l. si quis. nu. 5. C. de depo. 188

2 Probare debet qui nō est in possessiōe illius iuris quod asserit ⁊ quando. in l. circa. nu. 1. ff. de proba. 425

1 Probandi modus contractum simulatū vel vsurarium. in l. itē. qz. §. idem Iuliano. nu. 2. ff. de pa t. 93

2 Probare contrarium eius quod testator asseruit quis admittitur. in l. diui. nu. 2. ff. de adi. legat 333

4 Quis probabit de instantia prime cause. in l. bi. qui ad ciuilia. n. 4. C. de appel. 320

4 Probare omnia qñ quis videatur se astringere in l. actor numero 9. C. de proba. 162

4 Probare quis debet promissionē factam pure ⁊ qñ possit cōfessio pro parte acceptari. in l. si quidem. nu. 2. C. de excep. 264

2 Probari qualiter possit ꝙ non poterunt haberi nisi quīq; testes. in l. conficiuntur. §. codicilli. nu. 4. ff. de iur. codicil. 219

4 Probationum facultas non debet angustari. in l. quoniam. n. 1. C. de here. ⁊ ma. 30

1 Probatione duriori afficitur qui debeat aliquid probare si cōtra eum est presumptio. in l. si. nu. 1. ff. quod met. cau. 152

4 Probationem semiplenā faciunt honeste persone fine iuramēto deponētes. in l. iusiurandi. nu. 7. C. de testi. 164

2 Probationem plenam faciunt fama ⁊ vnus testis. in l. ij. n. 9. ff. ō excu. tut. ⁊ cur. 86

3 Probationes facte in vno iudicio in his que cursu tēporis mutationem recipiunt non faciunt fidem in alio. in l. cura. §. deficientem. nu. 1. ff. de mune. ⁊ bono. 473

3 Probationes facte nulla dilatiōe data valent. in l. in crimine. numero 1. ff. de adult. 397

3 Probabiliter non credenti non est imputandum donec certiorē in l. non solum. §. morte eius. nu. 29. ff. de ope. no. nun. 17

2 **Processus** factus a iudice recusato est ipso iure null⁹ in l. qz. nu. 3. ff. ad Treb. 382

Processus reuocatur de iure si iudex partem grauauit cum nō deberet procedere de iure ⁊ processit in l. a procedēte. n. 5. C. de dil. 123

3 Processus factus per iudicem incōpetentem vel ratione persone seu cause vel litigantis vel delegationis si nō opponatur vs ꝑ ter quam in clerico. in l. quidā consulebant. nu. 6. ff. de re iud. 144

3 Processus factus ab infame, si non opponitur, valet. in l. quidā cō sulebant. nu. 6. ff. de re iud. 144

1 Processus nouus non requirit ad faciēdam cōdēnationem vigore inobediēt. e si iudici cōstat de inobediēcia: Iz de nouo citetur ad defensionem. in l. j. nu. 1. ff. si quis ius di. non obtemp. 64

1 Processus nullus potest cōsensu partium vno momento validari: ⁊ quomodo. in l. mutari. nu. 3. ff. de procur. 123

Alius modus transferendi iudicium qō procurator cedat domino ius instantie. ibi. nu. 4.

1 Processum si per iudicem incōpetentē est contra cōtumacē ⁊ nō est facta pronuntiatio super incompetentia: qō factum est potestoici nullum. in l. ij. nume. 8. ⁊ in repet. numero 8. ff. si quis in ius voc. non ierit. 68

4 Process⁹ an valeat si nō fuit petita venia nec exceptū per partē. in l. si. nu. 2. C. de in ius voc. 53

Processus factus contra patrem ⁊ patronū presentes venia petita valet. in l. quamuis. nu. 2. ff. de in ius voc. 67

3 Processus factus contra rem pub. ꝙ valeat etiā si aduocati fi fuerunt adhibiti declarationi an etiā examinādus. in l. custodias. nu. 2. de pub. iudi. 373

4 Processus in casu auc. nisi breuiores. C. de sentē. ex pericu. reci. potest fieri fine scriptis. ibi. nu. 2. ⁊ 3. 301

Et qualibet grauicausa excepto libello ⁊ sententia procedit fine scripto licet postea in scriptis redigatur. ibi. nu. 3.

Processus qñ fit fine scriptis creditur simplici informationi iudicis. ibi. nu. 4.

3 Process⁹ in iudicio de damno ifecto fact⁹ fine libello vel litis cōtestatione qō non fit nullus: licet per iudicem appellationis rescindi potest si tenere et contrariam opinionē. in l. dies cautioni. §. hoc autem iudicium. nu. 13. ff. de dam. infect. 30

5 Processus factus per creditorem cōtra extraneos possessores si facta excussione ꝓcipalis ꝙ teneat si nō opponatur. in §. sed neque. nu. 9. in auc. de fideius. 8

1 Processus est nullus quando quis admittitur ad excusandum absentem. in l. seruū quoque. §. publice. nu. 7. ff. de procu. 125

3 Processu pendente contra dominum nō possum agere cōtra fructuarium vel contra eo decedente: secus si est contumax. in l. quamuis. nu. 7. ff. de dam. infect. 32

3 Processus quod valeat si iudex non obseruet spatium temporis datum absenti licet per appellationem rescindatur ob breuitatē temporis. in l. finita. §. non autem statim. numero 3. ff. de damno ineffecto. 39

3 Processus qñ fit contra rapientem ex naufragio debet oppōi de valore rei vt possit certificari de pena. in l. pedius. §. diuus pius. nu. 3. ff. de incen. rui. nau. 355

3 Processui tam inchoato desistere seu renuntiare an impediat iudicem prosequi super eodem processu. in l. si maritus. §. si negauerit. nu. 1. ff. ad l. Iul. de adult. 393

Desistere seu renuntiare pacisci seu tranfigere super processu quādo faciat reum haberi pro confesso. ibi. nu. 2.

Processui renūtiare seu ab eo desistere an faciat desistentem incidere in turpillianum. ib. nu. 3.

Ille qui desistit ab accusatione vel processui renuntiauit in admittatur iterum ad accusandum. ibi. nu. 4.

3 Processus factus per iudicem infamē an teneat si non fuit oppositum. in l. de vi. nu. 3. ff. de vi pub. 399

6 Processus in causis summariis qō non vitiatur, licet non seruetur ordo. in constit. ad repri. nu. 23. 128

1 Processus factus coram competenti per errorem an teneat. in repeti. l. ij. nu. 18. ff. si quis in ius voc. non ier. 69

1 Processum factum coram incompetēti ratificare nō possunt partes. in l. obseruare. nu. 7. ff. de offi. proconsu. ⁊ leg. 42

2 **Proclamatio** generalis an sufficiat quando creditores volunt agere contra bona hereditaria ⁊ nō reperitur heres. in l. si quis instituatur. §. item nu. 1. ff. de here. instit. 139

4 Proclama generale sit qñ ignoratur an sint creditores. in aut. bē. si omnes. nu. 5. C. si ab heredi. se absti. 102

1 Preclamatio facta per protestatem ꝙ quicunq; ceperit tale bānitum habeat mille quando valeat. in l. j. nu. 3. ff. de iusti. ⁊ iure.

Procurator quādo est ad acta constitutus nō dubitat de mādato.in l.vna.numero 1. C.de satisdand. 110
Procuratoris revocatio q̄ nō pervenit ad notitiā iudicis vel actoris nō nocet:& q̄ nocuit & debeat fieri.ibi.n.2.7 10.11.12.13 14.
Procurator actoris tenetur cauere de defendendo in causa reconventionis.ibi.nu.3.& 16.
Procurator rei cauet de iudicato soluendo.ibi.nu.4.
Procurator lite p̄testata nō revocat ipso inuito & fine cā.ib.n.15.
4 Procurator constitutus apud acta & procurator cōstitutus extra iudicium quomodo differant quo ad revocationem.in l.vna.nu.8. C.de satisdand. 110
8 Procurator & fideiussor quo ad apponendā exceptionē mere personali domino cōpetente differunt.in l.si cum procuratore.nu.2.ff. de re iudicat. 139
2 Procurator actoris nō cauet nisi dubitet de mādato: reus vero semper.in l.j.§.si debitori.nu. 1.ff.vt in pos.lega.vel fideicō. 400
2 Procurator in causa suspecti tutoris admittitur ad defendendū: sed non ad accusandum.in l.plane.nu.3.ff.de excu.tut.& cura. 95
4 Procurator actoris & procurator rei quomodo differāt.in l. vnica.nu.17.C.de satisdan. 110
4 Procurator an possit esse inhabilis ad substituendum habilem.in l.si is qui pro emptore.nu.63.ff.de vsucap. 118
Procurator qui consuevit viuere de salarijs que percipit & curijs si fecit expensas in petendo tutorem cēsetur fecisse animo repetē di.in l.ij.nu.3.ff.de nego.gest. 91
Quid in amico paterno.ibi.nu.4.
1 Procurator in rem suam q̄ fit etiam ex parte rei.in l.fi. §. Titius. nu.5.ff.de condi.indeb. 319
Procurator in rem suam datur condi.indeb.ibi.nu.6.
4 Procurator si facit actum tanquam nuntius nō valeat nisi in mandato adiiciatur factorem & nuntium specialem.in l.multum. nu.2. C.si quis alte.vel sibi. 193
Procurator fisci vendens non potest habere fidem de pretio.ibi dem.numero 8.
4 Procurator quādo possit manumittere.in l.cum proponas.nu.4. quod motus caus. 94
4 Procurator fisci pcurator camere idem.in rubr.nu.16.C. de iure fisci.lib.x. 371
3 Procurator debet stipulari sibi procuratorio nomine domini nō domino.in l.j.nu.1.ff de stipu.seruo. 274
2 Procurator constitutus ad causā simpliciter an videatur datus ad presentes & futuras.in l.qui bs.§.si pupillus.nu.1.ff.de tute. 51
2 Procurator licet infamis sit non repellitur.in l.athlete.nu.1.ff.de excusa.tuto. 88
4 Procuratoris cesaris q̄ sit index inter fiscū & priuatū:vbi q̄ q̄ in prouincia in l.si vacantia.nu.2.C.de bo.vacan lib.x. 377
4 Procurator cesaris & procurator fisci non sunt idem.in rubric.nu. 17.C.de iure fisci.lib.x. 371
3 Procurator quando est condemnatus potest propriis nomine appellare.in l.ab executore.§.alio condemnato.nu.1.ff.de app. 440
2 Procurator in causa suspecti tutoris quādo interuenire possit. in l.decreto.nu.2.ff.De suspec.tuto. 82
4 Procurator habēs liberā si agat contra debitorē ante tps nō duplicentur inducie.in l.iustas.nu.7.C.de iure fisci.lib.x. 374
4 Procurator etiā in ciuilibus habet dilationem ad denunciandū domino vt possit instituī de suis defensionibus.in auc. qua in puncia.nu.6.C.vbi de crimi.agi opor. 125
3 Procurator seu defensor suscipiens iudiciū p alio ante lit.cōte.poterit aliū defensorē cōstituere.in l.solutionē.n.12.ff.de solutio. 301
4 Procurator ad iudicia an possit fieri aliquis officialis. in l. si qs. nu.2.C.de decurio.lib.x. 389
1 Procurator in quib.casibus possit iuramentum deferre.in l.iusiurandum.§.procurator.nu.1.ff.de iureiuran. 274
Procurator si detulit iuramētum.& postea dūs veniens vincat,vl succumbat,qualiter committatur stipulatio rat.ibi.nu.7.
3 Procurator nō pōt exceptionē peremptoriam remittere nisi fit dictum in instrumento.in l.si quis.nu.1.ff.de noua. 295
3 Procurator qui cepit agere procuratorio nomine licet postea faciat actum & nō dicat procuratorio nomine tamen videtur repetitum pcuratorio nomine.in l.si ita stipulatus.§.Chrysogonus. nu. 8.ff.de verbo.obliga. 258
1 Procurator cōstitutus a pupillo cū tutoris authozitate tutela finita nō finitur.in l.si quis.§.si impubes.nu.1.ff.de instito. 355
3 Procurator constitutus ad fideiubendum an possit renūtiare beneficio de duobus reis & beneficio de fideiusso.in l.si.nu.1.ff.ō bis que in frau.credi. 161
3 Procurator non admittitur vbicūque potest imponi pena corporalis.in l.de iniuria.nu.2.ff.de iniur. 362
4 Procurator qui habet generale mandatum an possit iurare ō calumnia si dominus est absens in longinquo.in l.cum & indices.§. finautem.nu.5.C.de iureiur.propt.calum.d.and.
Procurator in rem suam iurat de calumnia.ibid.nu.6.
1 Procurator generalis nō potest de causa cōpromittere in arbitrum vel arbitratorem.in l.mandato.nu.1.ff.de procu. 137
3 Procurator omnium bonorum potest solutionem recipere.l.procuratoro.nu.1.ff.de solu. 137
Procurator omnium bonorū sine libera non potest alienare.ibi.
3 Procurator ad agendum an possit appellare & prosequi.in l.procuratorio nomine.nu.1.ff.quando appel.sit. 209
2 Procurator effectus pauper post mandatum eo ipso censetur revocatus.in l.liberto suo.§.largius.nu.2.ff.de annu.leg. 445
5 Procurator q̄ possit cōstituī cā vniuersitatis & mōasterij absq; vniuersitate & monasterio.in §.si quis ejus.nu.1.auc.de sanct.epis. 37
4 Procuratoris officium quis non cogitur inuitus suscipere.in l.muitus.nu.1.C.de procura. 97
Procurator qui causam suscepit tenetur eam prosequi & appellare non tamen appellationem prosequi.ibi.nu.3.
Procurator generalis ad lit.presentes & futuras pōt appellare appellationem prosequi.ibid.nu.4.
Procurator in cā potest petere restitutionem in integrum.
Procurator actoris siue rei q̄ teneatur dūm defendendo.in l.nihil.nu.1.C.de procura.
4 Procurator cōstituere ante litē cōtest.vel post ingressum.
Procurator potest lit.contest.q̄ possit alium substituere.
3 Procurator accusati de pluribus criminibus inter que erat nō quo ingerebatur pena sanguinis admittitur in aliis.in l.tantū. §.si tamen plures.nu.2.ff.iudi.sol.
Procuratores plures si cōstituant ex parte rei cū clausula ōiis fit melior conditio occupantis.an vnus admittatur.ibi.nu.5.
3 Procurator plurium dominorum si stipulat aliquid procuratorio nomine ipsorū si non acquirit vni eorū an accrescat alteri.in l.proinde.§.interdum.nu.2.ff.de stip.ser.
3 Procurator q̄ notoriam est dūs ipsum dimisit primo perquirendus est anteq̄ fiat citatio ad dominū:alias sec9.in l.dies cedens. §.pretor ait.nu.16.ff.de dam.infec.
3 Procurator minoris siue verus falsus ad iudicia satisdans dominum ratū habiturum nō cogit satisdare.q̄ si minor peteret restitutionem in integrū dabit quanti ea res erit secus in procuratore recipiente solutionem.in l.cum minor.nu.2.ff.rem.rata.habe.
3 Procurator cōtra quē lata est sententia ipse debet appellare procuratorio nomine & in dubio dicitur appellare procuratorio nomine.in l.j.§.libelli.nu.5.ff.de appel.
3 Procurator si dubitatur de euictione mādati debet satisdare hac forma q̄ fideiussor teneat si apparuerit mandatum revocatū alias non.in l.pretor ait.nu.1.ff.de dam.infec.
Procurator in criminalibus an teneatur cum dubitatur de morte vulnerati.ibi.nu.2.
3 Procurator presens in iudicio & non dominus ideo cōdemnatur q̄ mitium debet sumere ex persona eius qui est presens illaque.nu.2.ff.de act.oblig.
1 Procurator generalis nō revocat que specialiter sunt prouisa dominum.in l.si hominem.nu.1.ff.mand.
3 Procurator per lit.conte.q̄ sufficiat dominus litis id est illud in l.ab executore.§.si procurator.nu.1.ff.de appell.
Procurator etiā vbi lis nō cōtestatur vl post lit.cōtestatā interpōnēs statis cū incipit tractare ō meritis cause efficit dūs litis.ib.n.2.
1 Procurator si solvit mdebitū quādo repetat per dominū.l.procurator.nu 1.ff.de condi.inde.
1 Procurator qui facit aliquid vt nuntius q̄ nō valet q̄ agit.l. qui autem.§.constituere.nu.5.ff.de consti.pecu.
4 Procurator fisci q̄ eligat thesaurarium generalē.in l.precepit.§. illud.nu.3.C.de cano.lar.lib.x.
4 Procurator q̄ dicat habere spāle mādatū ad petēdā restitutionem in integrū.in l.vna.nu.1.C.et per procura.can.resti.
Procurator etiā sine speciali mādato potest agere cām restitutionis integrū quando venit incidenter in causa commissi.ibi.nu.2.
5 Procurator cōstitutus ad solutionē recipiendā nō pōt terminum prorogare.in §.illud.nu.2.in auc.vt iudi.sine quoquo suffra. 16
5 Procurator q requirit terminus ad cōferēdū cū dño an debeat ei dari vel dominus dicatur contumax.in l.pretor ait.§.defendendo. nu.4.ff.quibus ex cau.in pos.ea. 150
3 Procurator cēsetur revocatus si post mādatum effectus est rebus.in l.si cum cornelius.nu.1.ff.de solu. 309
2 Procurator constitutus ad petendum restitutionem in integrum nō tenet constitutio nisi dicatur in qua causa vel in qua re.l.si gymbri.§.sed vtrum.nu.1.ff.de acquirē. 194
Procurator ē si cōstituo agendū & defendendū de calūnia iurandum & beneficiū restitutionis petendū & nō dico in qua cāusa & an valeat:& q̄ dicatur generale mandatum:& q̄ speciale.n.3.

6 Procurator quando censeatur revocatus morte constituentis. ff. de iurisdi. nu. 21. 187

6 Procurator in re canonico ab vniuersitate constituitur iure ciuili non. l. cet sm Jac. si differ. inf. ius canonic. nu. 2. 191

6 Procurator ad lites non fit solutio. consi. vj. nu. 2. li. ff. 78

6 Procurator an & quando possit esse testis in causa quam procurat. consi. cccij. nu. 1. lib. j. 70

6 Procurator producens testes an debeat puniri ex forma statuti. vt principalis. consi. xxv nu. 1. lib. ij. 83

6 Procurator in criminalibus qõ non admittatur etiam si ex forma statuti contra absentem procedi possit. in consti. ad repri. §. legitime. nume. 1. 136

Procurator in criminalibus admittitur qñ pena venit imponenda a religione infra. ibi. nu. 2.

6 Procurator si non habet authoritatem renuntiandi laudo si renuntiat. renũtiatio ipsa non preiudicat dño quin possit petere executionem laudi. consi. v. nu. 1. lib. ij. 78

3 Procurator promittens dominum ratum habiturũ non potest dicere nolo teneri de rato si apparebit me verũ procuratorẽ. in. l. inter quos. §. alieno. nu. 1. ff. de dam. infect. 47

Procurator qui semel in iudicio cauit de rato. si iterum opponitur non tenetur iterum cauere. ibi. nu. 2.

2 Procurator etiam durante mandato cogitur reddere rationes. in. l. j. §. non potest. nu. 1. ff. de exec. tuto. & cura. 86

4 Procurator substituẽs ad exhibẽdũ nõ ꝓt substitẽdo liberare debitorẽ nisi decretũ sterueniat. ſ. l. nec vẽditio. n. 3. C. õ pre. scurio. li. x. 390

1 Procurator falsus actoris etiam litem contestando non facit conditionem suam aliquam. in. l. Julianus. nu. 3. ff. qui satisda. cog. 75

3 Procurator an possit habere fidem de pretio vendendo. in. l. j. nu. 1. de excep. rei iudic. 100

3 Procurator substitutus alienum non potest amplius agere. in. l. ꝙ si forte. §. quid ergo. nu. 4. ff. de solu. 300

1 Procurator impetrans iniquũ ius p dño pot cõtra dñm eode iure vti. in. l. si quis iniquũ. §. si procurator. nu. 6. ff. qõ quisq; iur. 63

Procurator in rem suam nõ potest renouari. in. l. si procuratori. nu. 2. ff. de condi. cau. da. 293

Procurator falsus vel falsus creditor scienter recipiens indebitũ quando committat furtum. ibi. nu. 5.

Procurator verus ad recipiendum indebitum dicitur quando habet ad hoc speciale mandatum. ibid. nu. 7.

Procurator falsus qñ committit furtum tenetur conditione furtiua & alijs conditionibus. ibi. nu. 10.

Procurator falso datũ vt nũtio vt portet ad creditorẽ qñ præstet liberationem dãtis quo remedio succurratur. ibi. nu. 13. & 14.

3 Procurator qñ tenet satisdare potest petere dilationẽ ad faciendũ comparere dominus vt pro eo satisdet si dominus est presens. in. l. si ad defendendum. nu. 2. ff. iudi. solui. 326

2 Procurator simpliciter datus intelligitur quo ad personas & res nominatas in instrumento. in. l. qs dicitur. nu. 1. ff. de tut. 52

Procurator intelligitur datus ad agendum & defendendum. ibi. numero. 3.

1 Procurator ad iudicis ante litem contestatam non substituit. in. l. si procuratorem. §. si quis mandauerit. nu. 1. ff. manda. 374

Procurator ad negotia substituit quando non est electa industria persone. ibi. nu. 2.

2 Procurator licet non exprimat videtur facere procuratorio nomine domini in. l. post votem. nu. 12. ff. sol. mat. 29

3 Procurator non declarat verba libelli potrecti ambigua per dominium. in. l. inter stipulantem. §. si stichũ. nu. 8. ff. de ver. obli. 237

4 Procurator admittitur in causa criminali pro persona illustri. in. l. si. nu. 1. de iniur. 369

Procurator non admittitur vbi pro delicto imponitur pena pecuniaria vel corporalis alternatiue. ibi. nu. 2.

1 Procurator vel defensor iuramentum decisiuũ subire non cogitur. in. l. iusiurandum. §. procurator. nu. 7. ff. de iniur. 274

Procurator cogitur subire iuramentum in respondendo positionibus & interrogationibus. ibi. nu. 8.

3 Procurator ad negotia qui habet certam & limitatã formam potest incontinenti alium substituere. in. l. apud celsum. §. mandauit. nu. 1. ff. de dol. mal. & met. except. 196

1 Procurator & continuata persona non admittuntur ad iurandum in litem. in. l. vulgo. nu. ff. de in litem iuran. 287

3 Procurator in causis capitalibus qñ reus est detẽtus ꝙ possit interuenire. in. l. non tantum. nu. 2. ff. de appella. 441

4 Procurator assignans in castro p domino non tenetur ad collectas. in. l. si penes. nu. 2. C. de agrico. lib. xj. 410

2 Procurator actoris ante teneatur de eo defendendo in casu reconuentionis. in. l. ꝙ. §. si filia. nu. 3. ff. rerum amo. 40

4 Procurator quando possit renũtiare liti & exceptionibus. in. l. post quam. nu. 10. C. de pact. 54

3 Procurator iurat de calumnia ad animũ domini & suam. in. l. qui bona fide. §. si alieno. nu. 2. ff. de dam. infect. 34

Procurator si iurat ꝓcuratorio nomine se animo calumnie nõ petere. sufficit. ibi. nu. 2.

Procurator qui iurat de calumnia dz habere speciale mãdatũ ad iurandum de calumnia in tali causa quã habeo cum tali iz communis practica aliter obseruet a qua non est recedẽdum. ibi. nu. 5. & 7.

Procurator generalis sine speciali mandato qñ dominus non potest haberi iurat de calumnia. ibi. nu. 9.

Idem de veritate & de affectione. ibi.

Procurator põt pstare iuramẽtũ calũnie ꝙ ẽ pbatiõis. ibi. n. 10.

Procurator generalis potest prestare istud iuramẽtum probationis & iurat in animam suam dominii. ibi. nu. 11.

Illud iuramentum est de credulitate. ibi. nu. 12.

Procurator si in isto iuramẽto iurat procuratorio nomine simpliciter se animo calumnie non petere non sufficit. ibi. nu. 13.

Procurator etiam specialis non admittitur ad respondendum õ veritate in criminalibus. ibi. nu. 16.

4 Procurator Cesaris est iudex inter priuatum & fiscum. in. l. si minore. nu. 1. C. de iure fisci. lib. x. 371

4 Procurator in rem suam non potest constitui ad recipiendũ fidei commissum. in. l. sancimus. nu. 2. C. ad Trebel. 278

3 Procurator petens remissionem nuntiationis prestita cautione ope demoliendo non cauet de rato. in. l. de pupillo. §. qui remissionem. nu. 3. ff. de ope. no. nun. 15

Procurator rei qñ prestare debeat cautionem de rato. ibi. nu. 4.

3 Procurator simplr constitut ꝙ videat constitui ad causas futuras cõnexas vel dependentes. in. l. dãni. §. si is q. n. 2. ff. de dã. infe. 43

4 Procurator absentis si fuerit negligẽs l exequẽdo mãdata cõis punit & ẽt dñs si fuerit ꝓscius. i. l. fi. n. 1. C. õ exõe. trãsla. li. xj. 429

3 Procurator videtur factus ille cui cõmittitur administratio bonorum. in. l. in prouinciali. §. si quis. nu. 3. ff. de ope. no. nun. 10

1 Procurator datus ad vendendum an possit vẽdere habita fide õ pretio. in. l. cuicunq;. §. non tamen. nu. 4. ff. de instito. 355

3 Procurator nũtians debet cauere de rato qñ de mãdato dubitatur. in. l. de pupillo. §. qui procuratorio. nu. 1. ff. de ope. no. nun. 14

Procurator generalis potest nuntiare & nõ requirit speciale mãdatum. ibi. nu. 3.

3 Procurator qui habet plures causas in eadẽ curia si comparet & dicat presente me in omnib9 terminis quos hic habeo & licentiato9 recessit sufficit vt interponatur primũ decretũ in. l. fi finita. §. Julianus. nu. 12. ff. de dam. infec. 36

Procurator non legitime constituitur si comparuit in prima citatione & donec tractatur de ligitimatione persone alij termini trã fierũt apparet expressim in actis qñ actor in omni termino comparuerit an reo dicat cõtumax & primũ decretũ interponat. ib. n. 14.

3 Procurator est vere contumax an impediatur dominus appellare. in. l. j. §. si aduersus. nu. 2. ff. quando appel. sit. 488

2 Procurator potest denuntiare & an requiratur speciale mandatũ & ꝙ sufficiat generale. in. l. j. §. permittit. nu. 1. ff. de libe. agno. 43

Procurator cõstitutus ad denuntiandum a quo debeat cõstitui scilicet an a filia tantum an a patre an ab vtroque. ibi. n. 20.

4 Procurator si fuit semper in iudicio verba sententie debẽt referri ad eum si tenor sententie patitur & quid si non semper fuit in iudicio. in. l. i. nu. 4. C. de sen. & interlocu. omnium iudi. 302

3 Procurator in rem suam an teneantur iurare de calumnia. ſ. l. j. §. in propria. nu. 1. ff. quando appel. sit. 448

3 Procurator fisci & ꝙ vẽdidit res minoris vel ecclesie si põt habere fidẽ de ptio. in. l. si procurator. §. si ab eo. nu. 1. ff. de iure fisci. 457

2 Procurator satis est ꝙ citetur vt perueniri possit ad primum decretum. in. l. solent. nu. 17. ff. de ali. lega. 318

3 Procurator acquirit domino sine cessione in inseparabilibus & sonavt in vsufructu & vtilẽ accipere. in. l. possessio. §. & si possessio. nu. 4. ff. de acqui. possess. 109

Procurator promittẽs procuratorio nomine domini obligat dominum actione vtili. ibidem. nu. 5.

3 Procurator an possit citari prima vice, ꝙ sic quo ad primũ decretum. in. l. quamuis. nu. 10. ff. de dam. infec. 32

Procuratoris ex contumacia potest peruenire ad primum decretum contra dominum non ad secundum. ibi. nu. 11.

3 Procurator si nunciat & non dicit procuratorio nomine an valeat. in. l. i. §. nuntiatio. nu. 12. ff. de ope. no. nuntiatio. 5

1 Procurator omnium bonorum cum libera potest agere & in iudicium deducere iz non fit dictũ. in. l. nã & nocere. nu. 1. ff. de pac. 98

Procuratori dato ad lites soluti nõ pot. in. l. sed si tãtũ. n. 1. ff. e. ti.

Procurator quomodo debet concedere in libello. ibid.

2 Procurator vel institor cõtrabẽs & exprimẽs hoc fieri in cã pertinente ad dñz videtur procuratorio vel institorio nole cõtrabere. in. l. post mortem. §. tutor. nu. 3. ff. quando ex facto tut. vel cura. 80

1 Procurator revocatus quando obliget dominum. remittitur. i. l.

si non fecerem. ℌ qui filiis. nu. 11. ff. de condi. indeb. 303
1 Procurator tunc quis reputatur cum bene ⁊ fideliter gerit. ⁊ respe. l. j. nu. 7. ff. de offi. procu. cesa. 49
Procurator non iubet seruo vt adeat hereditatem. ibi. nu. 3.
Procurator habens generalem ⁊ liberam an possit beneficia ꝓfere. ibidem. nu. 10.
3 Procuratore ecclesie fisci vel minoris nō potest vēdere rē nisi pecunia presenti. in l. a diuo pio. ℌ sed si emptor. nu. 3. ff. de re iud. 138
Procurator alterius ℌ minoris vel ecclesie quando possit vendere rem pecunia non presenti. ibi. nu. 4.
Procurator cōtēdo se pretiū recepisse nō tranffert dñium nisi instō dicatur habuit ⁊ recepit vel nisi appareat pretium cōuersum in illam causam in quā habebat potestatē vendendi. ibid. nu. 6.
4 Procurator in rem suam videtur proprium negotium gerere. l. qui stipendia. nu. 1. C. de procura. 84
Procurator is in rem suam si agit quomodo cognoscetur an intētet vtilem vel directam. ibid. nu. 12.
4 Procurator cesaris ⁊ comes rerum priuatarum idem est. in l. si qñ. nu. 1. C. de bo. vacan. lib. x. 477
4 Procurator minoꝛe constitutus dꝫ cauere ꝙ minor nō petat restitutionem in integrum. in l. neq; tutores. nu. 14. C. de procur. 85
3 Procurator quando possit esse testis in causa quam procurat. l. deferre. nu. 2. ff. de iure fisci. 457
4 Procurator vel testes si sint cōdemnati de falso non nocet dño nec producenti. in l. j. nu. 1. C. de fide instru. 169
3 Procurator non cauet iudicatum solui quando habet mandatum ⁊ dominus in mandato releuauit. in rub. n. 3. ff. iudi. solui. 321
Procurator non cauet de rato quando est certum de mādato. ib.
Procurator releuatus a domino: debet tamen nuda cautione promittere iudicatum solui: licet consuetudo non obseruat. ibi. nu. 4.
Procurator ⁊ principalis quando fideiubet pro eo cōtra dominū fit prius executio nisi sit procurator in rem suam. ibi. nu. 5.
Dominus qui releuauit a satisdando si non est soluendo procurator tamen cauet de iudicio sisti. ibi. nu. 6.
Procurator in instrumēto procurationi s an possit relenari a cautione de defendendo. ibi. nu. 7.
2 Procurator generalis pōt facere ea que dñs ordine faciebat. in l. Seio. ℌ medico. nu. 3. ff. de auro ⁊ argen. lega. 325
3 Procurator ⁊ tutor licet assistant cause non tamen dicūtur aduocati: nec petunt salarium pro officio. in l. j. ℌ aduocatos. nu. 3. ff. de var. ⁊ extraꝛ. cognitionib. 480
1 Procurator actoꝛi ⁊ rei non potest esse vnus. in l. litet in populaꝛibus. ℌ si plures. nu. 1. ff. de procura. 129
Procurator interueniēs potest litē cōtestatā dꝫ cōdēnari. ibi. n. 2.
3 Procurator fisci quod non debet ciuitari ad prosequendam cām appellationis in causa criminali: sed accusatoꝛ ipse prosequi debet in l. accusatoꝛum. ℌ reus. nu. 2. ff. ad Turpil. 413
4 Procurator qñ cōpromittit ⁊ dubitatur de mādato debet cauere dñm ratum habituꝝ cōpromissum. in l. j. nu. 3. C. de procura. 82
Procurator quando certum est ipsum non habere mādatum nō admittitur etiam cum cautione rati. ibi. nu. 4.
Procurator rei semper debet cauere iudicatum solui. ibi. nu. 9.
Procurator qui agit dubium ℌ de mandato quādo teneatur cauere de rato. ibi. nu. 10.
2 Procurator quando possit conueniri officio durante. in l. cum curatoꝛe. nu. 1. ff. de admi. tuto. ⁊ cura. 70
1 Procurator simpliciter constitutus non videtur cōstitutus ad futuras actiones. in l. omnium autem. nu. 1. ff. de procu. 126
Procurator qui tenetur defendere intelligitur siue per se siue per alias. ibi. nu. 2.
1 Procurator debet certioꝛari de reuocatione quādo eo nō citato posset damnum incurrere. in l. si pecuniam. ℌ item si quis. nu. 1. ff. ō condi. cau. da. 290
1 Procurator tenetur de leuissima culpa. in l. si pecuniam. ℌ. item si quis. nu. 4. ff. de condi. cau. data. 290
3 Procurator qui non habet mandatum ad substituendum quādo possit alium substituere. in l. in venditio. ℌ si vnus. nu. 1. ff. de bo. autho. iudi. pos. 153
5 Procurator fisci vendens si res est euicta quod tenet ad duplū. in l. si procuratoꝛ. nu. 1. ff. de iure fisci. 457
Procurator priuati qui vēdidit si promisit duplū ⁊ ita se habeat consuetudo domus quando res efficitur tenetur, alias ipse procuratoꝛ. ibi. nu. 2.
2 Procurator tenetur de omni culpa etiam leuissima: ⁊ tenet cauere. in l. cum res. nu. 4. ff. de deleg. j. 136
2 Procurator presumitur ille penes quem sunt instrumenta cause. in l. Carbonianum. ℌ. caule. nu. 2. ff. de carbo. edic. 420
1 Procurator qui tenetur satisdare de defendēdo. an dicere possit. statim volo defendere ⁊ non satisdare. in l. sed ⁊ be. ℌ. preter. num. 2. ff. de procura. 126
Procurator qñ cogatur precise dominum defendere. ibi. nu. 2.
3 Procurator quando possit interuenire si crimen opponitur ꝙ modum exceptionis. in l. si cui. nu. 4. ff. de accusa.
1 Procurator potest respondere interrogationibus ante litem cōtestatam si actoꝛ vult. in l. non solum. nu. 1. ff. de procura. 379
1 Procurator primus lite contestata non videtur reuocatus per cōstitutionem secundi. in l. si quis. ℌ. Julianus. nu. 1. ff. de procu. 124
Procurator iurat de calūnia pro domino si hꝫ speciale mādatū. in auc. vt litig. iurent. nu. 7.
1 Procurator prestat tres cautiones. l. de rato. de iudicato ⁊ dēfendendo. in l. si defunctus. ℌ. qui ad cōi. nu. 1. ff. de procura. 60
Procurator etiam pro quo dominus satisdat iuxta formam. ℌ. sed hodie. Insti. de satisda. tenet satisdare de iudicio sisti. ibi. nu. 2. 122
Procurator an teneatur cauere saltē nuda cautione. ibi. nu. 4.
3 Procurator constitui potest ad repetēdum restitutionem rdeicō missi l3 non possit cudi nec procurator in rem suam confirm. in l. si stipulatus. nu. 6. ff. de ver. oblig.
1 Procurator cōstitutus ad agendum videtur cōstitutus etiā ad defendendum. in l. mutus. ℌ. pena. nu. 1. ff. de procura. 235
3 Procurator generalis pōt remittere nūtiationē nouī operis non gratis. in l. cum procuratoꝛ. nu. 1. ff. de ope. no. nun. 139
Procurator ad nuntiandum potest recipere banc satisdationē cui qua sequitur. ibi. 20
Procurator nō petit restitutionem in integrū nisi habeat speciale mandatum tñ generalis petit qñ venit incidenter. ibi. nu. 2.
Procurator licet non teneatur ꝓsequi appellationē a diffinitiua, tenetur tñ prosequi ab interlocutoria. ibi.
1 Procurator cōdēnat nole pcuratoꝛio. in l. ſigs. n. 1. ff. de pcu. 124
Procurator interueniēs ēt post litē contestatā cōdēnat. ibi. nu. 3.
Procurator tenetur actione iudicati directa licet non efficaciter ꝙ per successionem efficitur efficax. ibi. nu. 4.
1 Procurator constitutus ad agendū ⁊ defendendū ⁊ satisfaciendū non potest ꝓcise cogi. vt soluat circa expediēda extra iudicio in iudicio cogit de rebꝰ dñi. in l. filiusfa. ℌ. pcuratoꝛē. nu. 2. ff. ō pcu. 122
1 Procurator in eadē terra licet tribunal sit diuersum cogit dñs defendere. in l. sed ⁊ be. ℌ. non solum. nu. 1. ff. de procu. 126
1 Procurator pro quo dñs satisfecit in instrumento an saltē nuda cautione promittere debeat. in l. minoꝛ. nu. 6. ff. de procu. 130
1 Procurator non reuocatur post litem cōtestatā qꝛ est effectꝰ dñs litis. in l. post litem. nu. 2. ff. de procu. 122
Procurator in causis in quibus lis nō cōtestatur efficit dñs litis quando incipit tractare de meritis cause, ibi. nu. 3.
Procurator ex cā non reuocat ꝓcuratoꝛē substituti a se. ibi. nu. 5.
Procurator inuenis reuocari potest. ibi. nu. 6.
1 Procurator rei cauet de rato vbi cūctꝫ per cautionē iudicatī soluī non est cautū actoꝛi. in l. pomponi. ℌ. sed ⁊ is. nu. 1. ff. de proc. 128
1 Procurator rei dꝫ cauere de rato. qñ agit ad aliqd qō nō ipleſo lutione, sed iudicis fnia. in l. non solū. ℌ. itē ait. nu. 1. ff. de procu. 125
1 Procurator constitutus ad accipiendū pecuniā mutuo si cōstet se recepisse an obliget dñm, vbi ꝙ non. in l. ℌ. in mutui aīmone. nu. 5. ff. si cer. petat. 245
Procurator ꝙstituꝰ ad accipiēdū pecuniā mutuo ⁊ ad ꝓmittēdū cepisse ⁊ ad ꝓmittēdū ñ obligatō dñs fiñ ꝙstat ō numeratiōe. ibi.
1 Procurator cui cōmissa ē libera administratio i vno negotio ꝙ qd vult libeſ i illo facef ⁊ qs possit. l. ꝓcurator. n. 1. ⁊ 5. ff. ō pcu. 110
2 Procurator icertꝰ dari potest. in l. quidā. n. 7. ff. de rebꝰ du. 317
3 Procurator actoris qui est alterius fori cōstitutus tantum ad agendum an posset constituere debitorem in mora. in l. si seruū. ℌ. nunc videamus. nu. 4. ff. de verb. oblig. 242
3 Procurator substitutus ab alio ꝓcuratoꝛe propter dubiū in mādato an debeat cauere dñm ratum habituꝝ hoceſt procuratorem substituentem vel alium. in l. ñ. nu. 6. ff. de cura. bo. dan. 158
1 Procurator in rem suam procuratoꝛem cōstituit ante lit. cōtesta. in l. j. nu. 3. ff. de procura. 137
Procurator qui habet mandatū ad substituendū pōt constituere procuratoꝛem ante litem contestatam. ibi. nu. 4.
Procurator ⁊ seruus ad negotia constituunt procuratoꝛē ante litem contestatam. ibi. nu. 5.
1 Procurator Celaris an possit vendere ⁊ habere fidē de ꝓtio. in l. j. nu. 4. ff. de offi. procu. Cesa. 48
Procurator priuati an possit vendere et habere fidem de pretio. ibid. nume. 5:
Procurator constitutus ad vendendum an possit facere alium ꝓcuratoꝛem. ibi. nu. 7. ⁊ in repe. nu. 11.
1 Procurator qñ teneatur finito officio: ⁊ si vendit de euictione. l. procuratoꝛ qui. nu. 2. ff. de procura. 131
Procurator conuentus cedendo actionē mandati quā habet cōtra dñm quando non habet aliud liberatur. ibi. nu. 3.
Procurator qd ꝓcuratoꝛ nole ꝓmittit obligatur saltē vel vt doceat se ꝓcuratoꝛem vel faciat dominum ratum habere. ibi. nu. 4.

3 Procurator constitutus apud acta non debet cauere in l.nec satisdatio.nu.1.ff.rem.ra.habe. 331
Procurator qui promisit per stipulationem tenetur.in l.si pupilli.§.item.nu.1.ff.de neg.gest. 137
1 Procurator constitutus ad agendum non potest executionem sententie petere nisi esset procurator generalis ad lites presentes & futuras.in l.si procurator.nu.2.ff.de procu. 123
1 Procurator ad negotia potest aliū substituere quia suscepto mādato negotium spectat ad ipsum cura & solicitudine.in l.mādasti.nu.2.ff.de neg.gest. 144
Procurator specialis ad vnum actum tantum potest alium procuratorem substituere ad illum actum.ibidem.
3 Procurator in rem suam non potest contra dominum cōstituentem vt illo iure.in l.i.§.vsufructuarius.nu.3.ff.de ope.no.nun. 8
Procurator quando admittatur cum cautione rati,in l.non solū.§.qui alieno.nu.1.ff.de procu. 127
Procurator rei tenetur cauere de iudicato soluendo.ibi.
Procurator eligit vel probare mandatū vel cauere de rato quando dubitatur mandato.ibi.nu.2.
Procurator coram arbitro non cauet rem ratam dominum habiturum,ibi.nu.5.
Procurator an admittatur si velit cauere si apparebit eū nō esse procuratorem.ibid.nu.6
1 Procurator post litem contestatam cogitur precise peragere iudicium.in l.mutari.nu.1.ff.de procu. 123
Procurator vel dominus nouus nō potest interuenire post litem contestatam.& quomodo.ibi.nu.2.
Procurator constitut⁹ a domino ex causa absentie eo reuerso etiā lite non testata per procuratorem mandatum reuocatur.ibi.nu.5.
3 Procurator quare non admittit ad crimē publici iudicij tā ex pte rei quā actoris.in l.accusatore.§.ad crimē.nu.1.ff.de public.iud. 374
Procurator dānatur vel absoluitur qū in eū pōt cauere sniā.ibid.
Procurator p interuenire possit in cā publici iudi.q̄ pena venit imponenda a relegatione.ſ.& p ita seruat cōsuetudo.ibi.nu.4.
Et si eū detent? ad omnē articulū preterq̄ ad sniam.ibi.n.13. 375
Procurator qō non possit internenire in illis tribus casibus in quibus absens ad penam mortis damnari potest.ibi.nu.5. 374
Procurator in crie capitali pro accusato detento interuenire pōt ad allegandum causas cause & sic seruat consuetudo.ibi.nu.10. 375
Procurator in causa priuati.delicti si pena imponitur a relegatione.3.quod non possit interuenire quod ita consuleuret & quod ita seruat consuetudo.ibi.nu.11
Procurator etiam ad vnum articulum in accusatione capitali an possit interuenire.ibi.nu.13.
Procurator ex parte rei quod possit interuenire si per statutū imponitur pro homicidio imponitur pena pecuniaria.ibi.nu.14.
Procurator l cā publici cris ex pte accusatoris iteruenire ñ pt.ibi.
Procurator an admittatur quod in defectum pecuniarie imponitur pena capitalis,remissiue.ibi.nu.15.
Procurator in crie publici iudicij cōstitutus quas exceptiones p ponere pōt vbi qō dilatorias que crimen non tangunt,ibi.nu.18
Procurator in crie publici iudicij qō possit opponere exceptionē tangentem delictum si cōstat notorie eam esse veram.ibi.nu.19
Procurator in criminalibus quod non possit opponere exceptionem peremptoriam.ibi.nu.20
Procurator in criminalibus non admittitur ad opponēdū exceptionem dubiam de iure licet non sit dubia de facto.ibi.nu.21
Procurator in criminalibus si fuit admissus qui nō debuit admitti an valeat processus.ibi.nu.23.
1 Procurator pōt esse infamis.in l.j.§.hoc edicto.n.1.ff.de postu. 115
1 Procurator nō tenetur dominum defēdere nisi arbitrio boni viri.in l.seruum quoque.§.ait pretor.nu.2.ff.de procu. 125
Procurator cōstitut⁹ ad agendū tm̄ cōdictione tacitiua nō tenetur dm̄ defēdere:sec⁹ si esset simplr cōstitutus ad agēdū.ibi.n.3.
Procurator actoris satisdat ō rato qñ ē dubiū ō mādato.ibi.n.4.
1 Procurator l rē suā ex necessitate ōr is qui sunt iudicata bōa iudicio.fa.er.vl nola debitorū adiudicata & ex psona sua vtiē exceptionib⁹ & replicationibus.in l.seruū quoq̄.§.equū.nu.1.ff.de pcu. 125
Procurator i rē suā ꝫ agat nole,procuratorio tñ ꝫcludēdo ds dicere peto ꝫdēnari mihi dicto nole ad datū & soluēdū mihi & p mea vtilitate:& hic qñ tētat directas sec⁹ si vtiles.l.l.si qsi rē.n.1.ff.eo. 125
Procurator in rem suam intentans vtiles an teneatur defendere tredentes in causam reconuentionis.ibi.n.2
Procurator in rem suam in casibus in quibus non tenetur dominum defendere potest obūci exceptio compensationis.ibi.nu.3.
1 Procurator quando possit petere dilationem vt certificetur a domino quid respondeat.in l.non solum.nu.2.ff.de procu. 126
Procurator i rē suā siue directa siue vtili iurat ipe ō calūabi.n.3.
Procurator in rem suam qñ possit positionibus respondere.ibid.
Procurator simpler quia iurat de alu mnia si vult poterit positionibus respondere.ibi.nn.5.
Ex prima responsione procuratoris quando dominus & quando ipse procurator tenebitur.nu.8.
Vbicunque ex mala confessione procuratoris preiudicatur domino procurator tenetur domino actione mandati.ibi.nu.9
1 Procuratoris officium dicitur occupari per litis cōtestationem in l.pluribus.nu.2.ff.de procu. 124
Procuratores plures si sunt constituti nec fuit dictum insolidum quando quilibet admittatur pro parte.ibi.nu.3.
Si ex duobus procuratoribus constitutis vnus confitetur alius negat quid agendum.remissiue.ibi.nu.4.
Procurator an possit interuenire in crimine publici iudicij vbi imponitur alia pena q̄ pecuniaria.puta quando imponitur pena relegationis.in l.seruum quoq̄.§.publice.nu.1.ff.de procu. 125
3 Procurator de cuius mandato dubitatur cauet de rato.in l.si ſne.§.cum autem.nu.1.ff.rem ra.habe. 331
Procuratori solui potest de cuius mandato dubitatur,si cauet de rato.ibi.nu.2.
Procurator falsus si eget & succubuit postea dñs egit & obtinuit stipulatio committitur ad totum quod dñs exigit.ibi.nu.3.& 10.
Procurator falsus quando egit & succubuit retento eodem themate stipulatio de rato cōtra ipsum & ejus procuratorem ad quid committatur.ibi.nu.4.& 11.
Procuratore vero agente & qui obtinuit si dñs postea egit & obtinuit stipulatio nō cōmittitur nisi pcuratori fuisset solutū.ibi.nu.6.
Procurator verus qui egit & obtinuit si postea dominus egit & succubuit si procuratori fuit solutum stipulatio committitur ad expensas litis tantum.ibi.nu.7.
Procurator quando egit & succubuit:sic & dominus:stipulatio cōmittitur ad expensas litis.ibi.nu.8.
Procurator si egit & obtinuit postea dominus egit & instātia perēpta est,stipulatio committitur ad expensas litis.ibi.nu.9.
Procurator falsus quando egit & obtinuit & dominus egit & succubuit ad quid stipulatio committatur.ibi.nu.12
3 Procurator omnium bonorum potest agere licet in mandato nō fit dictum.in l.sed si vnius.§.procuratorem.nu.1.ff.de iniur. 361
1 Procurator quando cōtrahit necessario debet scire se habere mādatum.in l.si pupilli.§.item si.nu.6.ff.de neg.gest. 135
4 Procurator fisci qō habeat ius vendendi reo res fiscales speciali mandato interueniente res autem debitoris fisci abīq̄ alio mandato vendit.in l.i.nu.7.C.de fide instru.lib.x. 375
3 Procurator quando possit substituere alium siue sit ad iudicia siue ad negotia.in l.vsucapione.§.accessio possessionis.nu.1.ff.de diuersis & temp.prescri. 195
6 Procurator constitutus ad exigendum & recipiendum pecuniam non admittitur nisi fidem faciat de mandato.in §.eos.nume.2. in authen.de collato. 68
1 Procuratorem qui mittit ad iudicem cum mandato insufficienti est verus contumax & amplius non est citandus.in l.j§.vlus autē.nu.1.ff.de procu. 121
1 Procurator constituntus simpliciter an videatur constitutus ad lites futuras.in d.l.j.§.dari autem.nu.3.ff.eo. 121
Procurator constitutus ad diem an possit lite non finita illā prosequi.ibi.nume.4.
3 Procuratori si dico vade & eme talem domū nomine meo & ipse emat pro se quia sibi non ita cito dedi pecuniam p̄sumitur tamē pro me empta.in l.is qui suus.§.vnde quert.nu.1.ff.de manu. 81
2 Procurator simplici quod possit actio cedi sicut & fideicommissum restitui,in l.restituta.nu.2.ff.ad treb. 389
1 Procuratori culpa quando non potest imputari,periculum pertinet ad dominum.in l.si procurator.nu.5.ff.de condi.inde 298
1 Procuratorem quādo esse in re sua testibus probari potest licet instrumentum dicat simpliciter ipsum esse procuratorem.in l.que omnia.§.plane.nu.1.ff.de procur. 123
Procurator licite retinet instrumenta litis donec sibi satisfiat de sumptibus.ibi.nu.2.
1 Pendente iudicio circa suscipicionem procuratoris an dominus interim possit causam agitare & in se suscipere iudicium.in d.l.que omnia.§.sed & aduersarius.nu.4.ff.eo. 123
2 Procurator dato ad exigendum potest solui.in l.non solū.num.10.ff.solu.matri. 7
4 Procuratorem quis non videtur constituere in dubio animo trāsferendi dominium.in l.falsus procurator.nu.6.C.de fur. 225
Procurator recipiens solutionem an in dubio videatur habere bonum animum.ibi.nu.7.
1 Procuratorem qui tenetur mittere dispositione legis intelligitur si idoneum reperire possit.in l.idemque.nu.1.ff.pro socio. 378
1 Procuratorem quis solus constituit ad ea que solus facere potest.in l.filiusfa.nu.1.ff.de procu. 122
2 Procuratorem an teneatur mittere eger & impeditus.in l.si quis

instituatur, §. ideo.nu 1. ff. de here. instit. 139
3 Procuratorem faciens ad solutionem recipiendam videtur debitoribus mandare, & qualiter notificari debeat renocatio procuratoris in l. qui hominem. §. si titium. nu. 1. ff. de solu. 302
1 Procuratore pars non pōt pmittere instructum si iudex vult pfonaliter cōpareat. l. de minore. §. plurimū. nu. 1. ff. questio. 420
2 Si constituo pcuratorē illū quē titius nominabit & titius sit inhabilis an valeat. in l. institutio. nu. 5. ff. de condi. instit. 178
4 Procuratorem releuandi a satisdatione modus. in l. vna. numer. 17. C. de satisdan. 110
2 Procuratori litis solui non potest nisi aliter esset generalis. in l. hoc iure. nu. 1. ff. de solu. 309
Procurator constitutus ad exigendum quando possit solutionem recipere. ibi. nu. 2.
Procurator ad lites ꝙ habeat actionē iudicati directā & dñs vti le sine cessiōe. ntē hz actionē iudicati, si hz mādatū generale. ibi. n. 3.
Procurator ad lites potest executionē sententie in qua fuit procurator petere si in mandato dicitur ad lites presentes & futuras nō virtute simplicis mandati. ibid. nu. 4.
Procurator ad lites simpliciter constitutus potest petere executionem sententie ante mandatum late. ibidem.
3 Procuratoris gnalis iussus nō pīudicat domino nisi ratū habeat, vel nisi in id quod ad eum pervenit. in l. aut qui aliter. §. hec verba. nu. ... ff. quod vi aut clam. 182
Procurator qui habet speciale mandatum ad iubendum non tenetur, & qualiter. ibid. nu. 2.
2 Procuratore alicuius ad mortem condemnato differē executio ad domini executionem donec reddat ratiōes. in l. seruus. numer. 1. ff. de legatis j. 240
1 Procurator cōdēnato non infamatus dominus etiam si dñs fuerit litem contesta. in l. furti. §. si quis. nu. 2. ff. de his qui no. infa. 117
3 Procuratore damnato executio differtur vt ratiōes reddat. in l. interdum. nu. 2. ff. de publi. & vecti. 63
1 Procuratore corrupto succurritur domino contra ipsum. in l. j. §. sed & constitutio. nu. 7. de calum. 145
2 Procuratore temere litigante quis condemnetur in expensis. in l. qui solidum. §. etiam. nu. 4. ff. de lega. ij. 171
4 Procuratore fisci cum libera agente ante temp⁹ fisco actio perimitur sicut priuato. in l. iustas. nu. 1. & 3. C. de iure fisci. lib. x. 374
Modie inducte duplicantur. ibidem.
3 Procuratore cōstituto ad vēdēdū solui pt. i l. filie. n. 2. ff. & so. 109
1 Procuratoris delictum quando noceat domino vt contra eum detur exceptio vel actio. in l. vnica. §. si procurator. nu. 4. ff. si quis ius dicen. non obtempe. 65
Procurator q egit calūnioſaz litē noīe dñi & succubuit ipe & nō dom⁹ in expēsis cō dēnabit nisi habeat speciale mādatū. ibi. n. 5.
1 Procuratoris negligentia nocet domino. in l. si procurator. n. 9. ff. de cōdi. indebi. 298
3 Procuratoris malitia non nocet emptori bonefidei. sec⁹ si colludat. in l. qui fundum. §. procurator. nu. 1. ff pro emp. 126
3 Procuratoris inhabilis ad faciendū procuratores inhabilem cōstitutio an teneat. in l. j. §. item acquirimus. nu. 10. ff. & acq. pos. 92
3 Procurator pro quo fuit satisdatum potest renocari. in l. si ante acceptum. nu. 1. ff. iudi. sol. 325
Procurator post litem contesta. sine cause cognitione nō potest renocari eo inuito. ibi. nu. 3.
Procurator qui satisdedit si alium substituit virtute mandati satisdatio extinguitur si virtute iuris sibi quesiti substituit tunc non extinguitur satisdationis. ibi. nu. 7.
Procuratores plures si sint constituti a domino cum clausula qō nō sit melior conditio &c. & qō vnus cepit causam & satisdedit alī illam terminet extinguitur satisdatio. ibid.
1 Procuratores duo simpliciter constituti qñ videantur constituti insoliduꝫ. in l. j. §. si plures. nu. 1. ff. de exer. action. 352
Quid in pluribus institoribus. ibi.
Quid in pluribus officialibus vel delegatis. ibi.
1 Procuratores plures qñ ab vno sunt dati vnus contra alīū quando agere possit. l. qui proprio. §. si duobus. nu. 2. ff. de procu. 129
3 Procuratores duo si constituuntur simpliciter vnus non potest agere sine alio in l. ij. si plures. nu. 1. ff. de cura. bo. dan. 149

4 **Productio** iurīū pt geri cora notarīs q scribūt cā i l. pcipim⁹. §. in his autē. n. 1. C. ō ap. 322
1 Productio quarta quando admittatur. in l. si. nu. 13. ff. de fer. 83
5 Producens instrumentum ad ꝙ fit comparatio iurat. in §. sed & si. nu. 8. in aut. de instru. cau. 35
3 Producens falsa instrumenta potest vsq; ad sententiam de errore suo docere. l. diuus. nu. 1. ff. de falsi. 409
5 Productio quarta an detur ad pbādū super exceptionib⁹ sicut datur super principali. in §. qñ vero. nu. 18. in aut. de testi. 44
Productio testium post dicta testificata si testium dicta sint prodita an concedatur. ibi. nu. 18.
Scientia dictorum per testes aduersarij impedit productionem testium. ibi. nu. 20
6 Productio testium per procuratorem facta statuto prohibente. an valeat. consi. ccvj. nu. 2. lib. j.

4 **Proditor** quod modis dicatur. remissiue. in l. vltima. nu 3. C. de dela. lib. x. 68
4 Proditorie fieri aliquid qñ dicat. l. vltima. n. 1. C. ō dela. li. x. 378
3 Prodere est vnum actu ostendere & aliud in mente gerere. il. re spiciendum. §. delinquunt. nu. 1. ff. de penis. 379

3 **Prodigus** manifest⁹ si nō est ei interdictū ꝙ possit here in l. cui bonis. n. 1. ff. de ver. ob. 428
Prodigus cui dat⁹ fuit curator si redit ad sanos mores an debeat hīe curatorē ꝙ sic si ē manifestū alr reqrit fieri iudicis. ibi. n. 5. 272
Prodigus delinquendo obligatur. ibi. nu. 6
Prodigus equiparatur pupillo pubertati proximo. ibi
Prodigus cui boni est interdictum si contrahat iurat nō remittat ad obseruantiam iuramenti. ibi. nu. 7.
2 Prodigus ex factis non ex sermonibus cognoscitur. ibi. is qui. §. diuus. nu. 2. ff. de tuto. & cura. da. ab his. 54
5 Prodigus furiosus & similes habent curatorem legitimum. in §. & hec. nu. 1. in aut. vt bi qui obli. 57
4 Prodigus cui fuerint bona interdicta si eligitur de prioribus videtur sublata interdictio. in l. j. in. §. C. qui & aduer. quos in integ. resti. non postu. 84
2 Prodigo manifesto non est interdicta administratio bonorum a lege. in l. is qui. nu. 2. ff. testa. 104

2 **Profectitium** quo ad patrem non dicunt ea q̄ conseqñt nepos ab auo materno. in l. quesitum. nu. 4. ff. de leg. j. 110
5 In profectīīs bodie nihil est immutatum per iura noua. in aut. de here. que ab intesta. nu. 7. 245
4 Profectitiū quid sit & qualiter intelligatur ex substantia patris profici. in l. cū oporteat. nu. 12. & nu. 6. C. de bo. que. libe. 57
2 **Professores** doctrinarū i qualibet doctrina debīt esse l ciuitatei. l. si duas. §. grammatice. nu. 3. ff. de excusa. tuto. & cura. 289

6 Professus religionem fratrum & monorum si efficitur episcopus non recuperat bona alī quesita. lib. alī. minoris. nu. 9. 88
5 Professio per monachum intra quantum tempus fieri debeat. in §. si quis autem. nu. 1. in authen. de sanctis. epi. 149
2 **Prohibitio** ō nō alienādo facta heredi qñ cōpetēdat heredē heredis. in Lincrosi. semptonie. nu. 2. ff. de leg. iij. 63
Prohibitio facta filio non extenditur ad nepotes. ibi. nu. 7. 277
3 Prohibitio testatoris & iudicis equiparantur. in l. seruus hac mame. 1. ff. de manumis. 81
2 Prohibitione facta heredi an cōprehendatur heredes heredis remissiue. in l. filius. §. diui. nu. 21. ff. de leg. j. 200
5 Prohibitio alienationis facta filiīs an extendatur ad nepotes. in authen. de resti. fide. nu. 1. 61
Prohibitio alienatiōis facta vt ppetuo res ꝑmaneat in familia non exeat de noīe testōris nō extēdit vltra quartū gradum. nu. 2.
Alienatio si prohibita est liberis vel heredibus quam volūtas os descendentes perpetuo permanere & talis prohibitio nō extendatur vltra quartum gradum. ibi. nu. 3.
Res prohibita alienari qō alienari potest per vltimum & familia in quem peruenerunt bona. ibi. nu. 4.
1 Prohibitum an videatur id quod ex eo est quando aliquid prohibetur. in l. ij. nu. 6. ff. de inrisdi. om. iudi. 55
3 Prohibitum ad tempus videtur post tempus permissum. in illa stipulatione. nu. 2. ff. de ver. obli. fo. 213. & consi. xj. nu. 1. lib. j. 7

3 **Promissum** nomine mercedis ōnt mēse vel die vel ip⁹ l. si seruus. §. cum seruus. nu. 7. ff. de stipu. ser. 216
2 Promissor. l. florenorum an debeat soluere fm valorē promissionis vel solutionis. in l. cum certum. nu. 1. ff. de auro & arg. leg. 238
3 Promissor si semel eligit nō potest amplius eligere. in l. quicquid. nu. 3. ff. de ver. obliga. 246
1 Promissor i demnitatis obligatur ad sortem & usuram. in l. quaro. nu. 4. ff. loca. 403
1 Promissio non petere reductionem ad arbitrium boni viri potest tamen peti si inique fuerit arbitratus. in l. quero. §. inter. nu. 1. ff. loca. 403
Promissio non exheredandi filium intelligitur nisi causam dederit. ibi.
Promissio de non offrēdo intelligitur nisi causam dederit. ibi.
In contractibus in quib⁹ vltro citroq; promittit quis non tenetur ad penam cum effectu si omnia non sunt seruata per partem. ibi.
3 Promissor qui promittit representare aliquem rerum de pena ap-

pitati.03 promittere cert um pen im.que nō excedit modū taxatū in l.eos C.de modo imul.in l.si quis.nu.3.ff.de custo.t erbi.re.384
1 ¶Promissio de parendo sententie arbitri sub pena t sim condēna tus ad dandum qō pena sit adiecta dationi.in l.naturalis.§.quod si faciam.nu.1.ff.de presc rip.verb. 407
3 ¶Promissio facta de standō de expēsis iuramento vel dicto tuo an valeat vbi qō nō obligat nisi declaratione secuta que debet ad ar bitriū boni viri reduci.in l.in huiusmodi.nu.3.ff.de pacto.sti. 320
1 ¶Promissio facta cum moriar quando videat donatio causa mor tis.in l.nam t si cum moriar.nu.3.ff.de condi.indeb. 301
3 ¶Promissio secunda an veleat cum bis idem promittitur.in l.qui bis idem nu.1.ff.de verb.obli. 215
1 ¶Promissio quādo est facta ob turpem causam q nō sit nata obli gatio.in l.si ob turpem.nu.8.ff.de condi.ob tur.cau. 296
2 ¶Promissio facta in illis terminis quos titius declarabit intelligit q nō declarat in vno termino.i l.si legatū.n.3.ff de annu.leg.296
¶Promissio de dando in tribus terminis si non dicitur quibus,in telligitur in tribus annis.ibi.nu.4.
3 ¶Promissio de defēdendo in pticulis stipulationib9 resoluit vt vi deat se promittere facturū t curaturū in rub.nu.7.ff.iudi.solu.321
¶Promissio iudicatum solui facta per procuratorē nō prodest sub stituto ab ipso:nisi dicatur quod promittit pro procuratore t sub stituto ab eo.ibi.nu.8.
3 ¶Promissio facta a penitus extraneo se facturū t curaturū q titia consentit in me valet:secus si extraneus esset cōiunctus.vel valde amicus pueri.vel puelle.in l.titia que.nu.1.ff.de ver.obli. 161
¶Promissio facta per aliquam se curaturum t.t si non fecerit pro mittit centum nomine arrharum non valet.ibi.nu.6.
¶Prmissio qō qs monasteriū intrabit vel q abbas ipsū recipiet vel datio arrharū pro intrando monasterium nō tenet.ibi.nu.12.
4 ¶Promissio facta de nō arctando quem criminaliter an valeat.re missiue.in l.generaliter.nu.4.C.de non nu.pecu. 180
1 ¶Promissio de minori pondere intelligitur quando in loco sunt di uersa pondera florenorum.in l.lecta.nu.6.ff.si cert pet. 264
2 ¶Promissio facta de non offendendo a pluribus contra plures an ex tali promissione dicantur plures rei credendi t debendi:quod non.in l.opere.nu.1.ff.de ope.lib. 427
¶Promittens facere aliquid alicui promittit suo victu.in l.suo victu.nu.1.ff.eo.
3 ¶Promissio facta per aliquē sine expressione heredū suorū quādo transeat ad heredes.in l.si sic stipulatus.nu.2.ff.de ver.obli. 261
3 ¶Promissio quando valeat inter sponsum t sponsam ex causa lucra tiua cum in tempus matrimonij. confertur.in l.si ita stipulatus.§. si tibi nupsero.nu.1.ff.de ver.ob. 243
3 ¶Promissio facta ab icarcerato ei qui ipsum carceratum tenet.va let.in l.qui neque.§.solutum.nu.1.ff.de ver.sig. 485
2 ¶Promissio ō standō simplici dicto patris super damna t expēsas an valeat.in l.theopompus.nu.13.ff.de dote preleg. 304
1 ¶Promissioni facte sine causa quādo stetur.in l.cum indebito.§.sed hoc.nu.1.ff.de proba. 426
Contra promissionem in scriptis factam nō admittitur probatio. nisi per contrariam scripturam.ibi.nu.2.
3 ¶Promissio idemnitatis facta vt maleficium committatur nō va let.nec valet pactum inter consortes q vno cōdemnato omnes te neantur.in l.si a reo.§.id quod vulgo.nu.1.ff.de fideiu. 292
2 ¶Promissio de evictione facta per executores in vēditiōe obligat heredes.in l.alio heredē.nu.25.ff.de alī.leg. 320
1 ¶Promissio dandi librum centum non est venditio sed cōtractus innominatus.in l.ex empto.nu.6.ff.de act.emp. 391
1 ¶Promissio facta de re vel pecunia vt maleficium fiat est nulla.l. iurisgentium.§.si ob maleficium.nu.1.ff.de pac. 94
1 ¶Promissio facta detinenti quem in carcere vel eius participi nō valet in l.qui in carcerem.nu.1.ff.q me.causa. 151
¶Promissio facta ei ad cuius instantiam quis detinetur iuste va let:t etiam alius contractus.ibi.
6 ¶Promittens aliquid dare sub pena.si aliquid omittit in.ciu.tene tur ad totam penam.iure canonico secus.diff.inter ius canonicū. numero.50. 182
6 Tertius promittēs vtrum censeatur fideiussor.an vero vt princi palis.consi.cxcv.nu.1.lib.ij. 99
6 ¶Promittens factum alienū sub certa pena qō non potuit adiple re ex parte sua.an ob hoc incidat in penā.cōsi.ccxxvj.n.1.lib.j 75
6 In ¶promissione generali que venīt.t que nō consi.iij.n.2.lib.ij. 78
6 ¶Promisso pone.t datio arrharū in matrimonio iure canonico non valet iure ciuili secus.diff.int.ius canonic.t ciuil.nu.dō. 192
6 ¶Promissio facta de dando alteri iurata iure canonico valet iure ci uili secus.diff.int.ius canonic.t ciui.nu.53. 192
6 ¶Promittens dotem pro aliqua puella sub pena si puella moritur ante etatem nubilem,non est obligatus.consi.xiij.n.3.lib.ij. 87
1 ¶Promissio de non offendendo facta sub maiori pena quā sit.l.cō prehensa valet.in l.non impossibile.nu.2.ff.de pac. 108
¶Promissio de non offendendo facta simpliciter non adiecta pena quando aliquid operetur.ibi.nu.3
2 ¶Promissio incerta in contractibus quando valeat.in l.si cui.num. 2.ff.de ann.legat. 296
1 ¶Promissio t solutio quando equiparantur.in l.qō nomine.nu.3. ff.de condic.indebiti. 299
2 ¶Promissio super incerto loco an valeat.in l.titio centum.relicta nu.2.ff.de condi.t demon. 362
1 ¶Promittens de iudicio sisti.non cogitur promittere certam pe nam.nisi aliter consuetudo se haberet.in l.ē.§.in fideiussorem.nu. 4.ff.qui satisda.cog. 72
0 Promittens facere domum venatori t dare de aqua i estate do mus corruat t reficiatur an teneatur.in l.damni.§.si is qui.nu.1.ff. de dam.infec. 43
1 ¶Promittens satisdare intelligitur in eadem ciuitate t de homini bus eiusdem ciuitatis.in l.fideiussor.§.si necessaria.nu.1.ff.qui sa tisda.cog. 73
4 ¶Promittens scribere librum tenetur scribere rubricas.in rubri.n. 1.C.de quibus num.excusan.lib.x. 385
3 ¶Promittēs decem si vsq ad Calendas non soluerit qō debet si li beratur acceptilatione incidat in penam ex quo naturaliter non soluit.in l.solutionis.nu.2.ff.de solu. 305
3 ¶Promittens mihi pro alio me mandāte est tutus contra me doli exceptione.in l.si debitor.nu.1.ff.de solutio. 310
3 ¶Promittens non ꝓhibere aquā qū videatur ꝓmittere ius reale vel personale.in l.si sub vna.§.si quis.nu.4.ff.de ver.ob. 263
2 ¶Promittēs dare scbacū matū cū pedona an obtineat si dat cū pe dona effecta regina.in l.legatis.§.si ex officio.n.3.ff.de leg.iij. 286
3 ¶Promittens defendere rem quam vendit intelligitur ꝓmittere de iure non de facto.in l.damni.nu.2.ff.de dam.infec. 48
3 ¶Promittens dare tertio pro me obligatur t valet stipulatio.in l. stipulatio ista.§.alteri.nu.9.ff.de ver.oblig. 221
4 ¶Promittens alium defēdere non liberatur exhibendo personā. in l.sancimus.nume.1.C.de fideiuss. 355
3 ¶Promittens dare centū titio in paschate t abinde in antea ad ti tij voluntatem absq; alia interpellatione aduenīente die paschali constituitur in mora quia dies paschalis interpellat.in l.cum stipu latus.ns.10.ff.de ver.obli. 246
2 ¶Promittens stichū t si nō daret ꝓmisit decē mortuo stichō an de beat dare decē.in l.si decesserit.nu.3.ff.qui satisd.cog. 72
3 ¶Promittēs pro alio principaliter in se obligationem suscipiendo potest in plus teneri.in l.ibi qui.nu.17.ff.de fideiuss. 285
1 ¶Promittens nō petere reductionē ad arbitrium boni viri quan do eam poterit petere.in l.si vn9.§.illud nulla.nu 2.ff.de pac.103
1 ¶Promittens centum sub conditione t eam pēdente rem tit cōdi tionē nō pōt statim petere.i l.iurisgētiū.§.vt puta.n.2.de.pac.96
3 ¶Promittens idonee cauere.non satisfecit promissioni. obligando omnia bona.in l.pretorie.nu.4.ff.de pacto.stipu. 319
3 ¶Promittēs vel dans aliquid iudici vt pro se ferat sniam tenetur pena falsi secus si promittit de conseruando eum indemnem.i l.si quis vrori.§.si fugitiuum.nu.2.ff.de furtis. 343
4 ¶Promittens omnia bona sua ticio post mortem suam an fiat dona tio causa mortis vel inter vivos:an valeat.in l.fi.n.11.C.de pac. 63
3 ¶Promittens habere licere dicitur alienum fructum promittere qū contract9 precedit de cuius natura hic venit vel de facto eorū quos pōt prohibere.in l.inter stipulaneem.nu.1.ff.ō ver.obli.236
4 ¶Promittēs nō vendere librum nisi titio an possit cogi.in l.actio ne.nu.11.C.de transacto. 65
2 ¶Promittens idēnitatē intelligit promittere de defendēdo:t te netur iudiciū suscipere lz nō cogat.i l.pl.n.1.t 3.ff.de do.ple:304
3 ¶Promittēs sniam arbitri habere ratā si petit eā reduci ad arbi triū boni viri nō inducit in penā.in l.cū minor.nu.3.ff.rē ra.ha328
4 ¶Promittēs indēnitatē et si renūtiauerit beneficio ō fideiussorib9 nō pōt cōueniri añ pncipale.i l.j.n.2.C.de conue.fi.debi.li.x. 375
3 ¶Promisisse verbū lz ad pactū nudū t ad stipsonē referri possit:tū intelligit ꝓ modū magis solēnē.in l.sciēdū.n.18.ff.de verb.ob.217
3 ¶Promittere fundū pleno iure:t ꝓmittere ꝓpietatē p se:vel vsum fruc.p se:quo differāt.i l.si ita stipulat9.§.titi9.n.1.ff.ō ver.ob.237
4 ¶Promitto verbū a teste prolatū non intelligitur per stipulationē nisi probet interrogationem precessisse:secus per scripturā ratio nem vide in l.si interrogatione.nu.1.7.t 15.C.de vsur. 188
3 ¶Promissio seu legatum fundi simpliciter:t promissio seu legatū domus simpliciter differunt:in domo enim valet,in fundo non.l. ita stipulatus.nu.7.ff.de ver.ob. 247
4 ¶Promittens decem annua intelligitur promittere in vita sua.in l.sancimus.nu.1.C de dona. 36
1 ¶Promittens aliquam aliquid facturum ad conseruationem eius qōiple promittens debet intelligitur promittere se facturū t cura turum.in l.qui autem.§.si quis.nu.1.ff.de constit.pecu 332

2 Promittens centum non potest coarctari ad quinquaginta tanquã promissa sed debita occasione promissionis fit. in l. si ex toto. §. si ita legatum. nu. 3. ff. de leg. j. 225

b Promittentes de iudicio sisti si adūciat & pmittit parere mandatis curie n3 tenet iudicatum solui, in l. iulianus. nu. 6. ff. q. satis. 75

Promittiēs de iudicio si sti in spiritualibus & criminalibus tenetur adūcere penam. ibi. nu. 8.

Promittens aliquem representare in criminalibus sine pena qualiter puniatur. ibi. nu. 9.

3 Promittens nō excipere qñ dicatur promittere factū diuiduum vel indiuiduum. in l. iiij. §. cato. nu. 26. ff. de ver. oblig. 209

Promisit quis amplius non agere actiõe que continet indiuiduum vel ratum habere āliquod indiuiduum an ista stipulatio iudicabitur diuīdua vel indiuidua. ibi. nu. 28.

1 Promittens dare quartam partem fructuum vinee dat etiam quartam partem arborum in ea existentium. in l. certo generi. nu. 1. ff. de ferul. rusti. pred. 222

3 Promittēs nō petere reductionē sub pena. si petit & succubuit & pena fi cōmissa. in l. qui rome. §. duo fratres. n. 5. ff. de ver. ob. 253

2 Promittens per instrumentum publicum testatori de restituendo incapaci dicitur palam facere & non applicatur fisco. in l. in tabitis. nu. 1. ff. de leg. j. 247

Promittens satisfacere non potest fideiussorem dare sed debet soluere. in l. j. nu. 1. ff. qui satisd. cog. 71

Promittens satisdare potest dare pignora. ibi. nu. 2.

3 Promittens frumentū intelligit promittere de meliori seu nobiliori sm cōem vsum loquendi. in l. frugem. n. 1. ff. de ver. sig. 435

2 Promittens dare vel si heres est gravat? dare: debet facere rē accipientis. in l. si a substituto. §. heres. nu. 1. ff. de leg. j. 235

3 Promittens simpliciter ratū fine aliqua pena siue sit dñs siue procurator & contra faciat in parte tenetur ad interesse pro parte & in plus non interest sua. l. iiij. §. cato. nu. 16. ff. de ver. obli. 209

2 Promittēs per errorē credēs se teneri habet exceptionē: secus si sciēter promisisset. in l. post dotem. nu. 7. ff. sol. mat. 29

1 Promittens cōmodare domū contra quācūq; personam non intelligitur promisisse contra seipsum. in l. j. nu. 4. ff. de pena. 36

3 Promittēs non contrauenire vel controuersiā non mouere quo quo modo contrauenīat vel controuersia fiat stipulatio committitur. in l. amplius non peti. nu. 3. ff. rem ra. ha. 330

Promittēs nō petere vt stipulatio cōmittat̄ qd requirat. ibi. n. 4.

Promittēs causam vel litē nō mouere qualiter intelligat. ibi. n. 6.

Promittens in ius non vocare per solā citationē contrauenit. ibi.

Promittēs habere licere cōuenit p solā cōtroversie motionē. ibi.

Promittens soluere certam quantitatem & iurans si compensatorum, non incidit in falsum. ibi. nu. 8.

1 Promittens dare decem salmas boni vini ista promissio nō dicitur certa. in l. certum. nu. 2. ff. si cer. peta. 249

3 Promittens ad certū tps̄ soluere. & si non soluerit promisit penā si est mortuus anteq̄ interpellaretur an facultas soluendi trāseat ad heredes. l. fideiussor. §. cū de fideiussor. n. 2. ff. ō fideiussor. 281

3 Promittens facere quē securū liberatur promittēdo per simplicē stipulationē. in l. j. §. iudiciales. nu. 13. ff. de pacto. stipu. 317

2 Promittēs aliquē vt filiū alere sub pēa. si expulit eū ō domo sine ista cā stipl̄o penalis cōmittit. in l. qdā cū filiū. n. 2. ff. de v. ob. 260

Promittens aliquem alere vt filium. suff. cit ipsum induere arbitrio iudicis licet non induat vt alios filios. ibi. nu. 10.

Promittens aliquem alere vt filium sub pena tenetur eum tradere in disciplinam si facultates eius patiuntur: & conditio persone pueri non repugnet. ibi. nu. 11.

Promittens aliquem alere vt filium non potest ipsum exheredare sine causa: alias pena committitur. ibi. nu. 12.

Promittens aliquem tractare vt filium si decedat intestatus non incidit in penam. ibi. nu. 15.

3 Promittēs plures rē indiuiduā etiā si actū sit & sint duo rei tñ nō habēt beneficiū diuisionis. in l. cū duo. n. 6. ff. de duo. reis. 266

3 Promittēs centū sub spe future numerationis si creditor vult numerare tenetur recipere si creditoris interest. & creditor dare si debitoris interest. in l. si fideiussor. nu. 4. ff. de fideiuss. 291

Promissa non obseruare non est verecundia. quando debitor mutauit statum. ibi. nu. 5.

2 Promittere alteri qñ quis cogatur. in l. ff. nu. 13. ff. sol. mat. 5

2 Promittere videtur qui scribit se debere alicui ex aliqua causa. in l. ex sententia. nu. 6. ff. de testa. tute. 57

3 Promittere iudicatum solui iudicium idem est. in l. pretozie. nu. 14. ff. de pacto. stipu. 318

3 Promittere inductus aliter & intendebat. si tradidit. qua actione agat. in l. si quis cum. nu. 3. ff. de verb. obli. 219

4 Promittere an quis possit se nō opponere de casu fortuito. in l. j. nu. 2. C. depos. 187

1 Promisit quis non vendere alī nisi tibi quo intelligatur. in l. si eum. §. qui iniuriarum. nu. 5. & 10. ff. si quis caut. 81

3 Promittis mihi decē quo ad vitā si sum pauper. videt facta promissio cā alimentorū & stipulatio 8 annorum, alias sec? & debet dones viuat annuatim. il. eū qui. §. qui ita stipu. nu. 3. ff. de verb. 227

3 Promiserūt duo se non offendere sub pena & simile offendit & nō apparet quis primo & pena non sit commissa. in l. si. servum. §. sequitur videre. nu. 4. ff. de verbor. obli. 4

4 Qui promisit dare mille aureos tenetur dare ad pondus fiorēti per commune. in l. modios. nu. 3. C. de suscepto. lib. x. 242

3 Si promitto dare x. in tali fundo vel in melle ad rationem vnius florēti pro quolibet cado vel in talis florenis vterq; est in obligatione. in l. si quis. nu. 3. ff. de solu. 308

3 Si promisi te defendere & expensas soluere pro re quā vēdidi & agis contra me de euictione & in medio perdis & expensas mihi soluis si postea obtines expensas quas mihi dedisti tenet? restituere. in l. inter quos. nu. 3. ff. de dam. infec. 310

4 Promisisti centum per stipulationē fine vsuris & ego promisi reromani pro te per pactum an per istud pactum actio venturitor metur vel actionem novam pareat. in l. pet ens. nu. 1. C. de usu. 47

3 Si promittis titio & heredibus suis & ista adiectio & heredibus suis in re transmissibili ad heredes nihil operatur. in l. stipulata. §. si quis sta. nu. 5. ff. de ver. obli. 23

3 Qui tenetur rem publicam saluam fore non tenetur de damno vnate persone. in l. quoties. nu. 8. ff. ad mun'. 467

3 Promitto penam si offendero & valeat. in l. j. §. que onerandi. 2. ff. qua. re. act. non datur. 465

3 Promitto si digito celi tetigero est pur? secus si dicit cū monar. vel cum antichristus nascetur. in l. si pupillus. nu. 1. ff. de nou. 197

3 Promitto decem cum voluero heres meus nō pōe velle. in l. hac. nu. 1. ff. de act. & obli. 295

3 Promisit quis aliquem nō offendere: quod si postea bānitur potero? cum offendere non obstante pace. in l. eleganter. & fres. n. 2. ff. de pig. actio. 190

Et quid si erat bannitus quando feci pacem. ibi. 347

1 **Promotio** facta per papam ō apostata ad eccliam nō valet licet gesta p ipsum teneant i rep̄e. l. barbarius. nu. 11. ff. de offi. pret. 40

4 Promulgare est sententialiter legere ex scriptis recitatione. l. lata tutis. nu. 6. C. de sen. ex breuicul. recitan. 301

4 **Pronomen** hic hec hoc. ēt demōstrativū ad oculū prima cōsti. C. nu. 2. de no. codi. 2

2 Pronomen hic hec hoc. licet sit demonstrativum ad oculum pro re corporali que est de presenti. tamen etiā potest demonstrare rē incorporalem que de presenti in intellectu concipitur. in l. mensa. §. duorum. nu. 7. ff. de leg. ff. 262

2 Pronomina quando inducant conditionem. & ibi quid de pronominibus distributiuis. in l. j. nu. 27. ff. de condi. & demon. 350

2 Pronomen suus sua suum. prolatū per notariū in tertia p̄sona refertur ad persona disponentis. in l. ex facto. nu. 2. ff. ad treb. 182

1 Pronomen suus prolatū in tertia p̄sona quo referat ad tertiam. & quo ad heredem. in l. si quis titio. n. 1. ff. de vsufru. accres. 55

4 **Pronuntiandum** qñ sit super emergentia procedēte. n. 2. C. de iudi.

4 Pronuntiandum quando sit super incidenti. in l. j. nu. 5. & 8. C. de ordi. iudi. 120

3 Pronuntiare & sententia sit nulla quando debeat iudex seculo iudicans. in l. cum quereb atur. nu. 4. ff. de re iudi. 145

1 Pronuntiatio super etate excusat debitores soluentes ignotas. in l. minor. nu. 2. ff. de mino. 161

Pronuntiatio super etate facta ex aspectu non facit semiplenam probationem. & in quo preiudicat. ibi.

Pronuntiatio que fit per aspectum excusat ignorantes non audientes. ibi. nu. 3.

4 Pronuntiatio facta per iudicem etiam si sit recte lata. & in mala ipsis actis non dicis non valet. in lī. §. C. de endo. 47

4 Pronuntiatio facta per iudicem quem esse procuratorem nouit credit domino. in l. licet nu. 7. C. de procu. 5

3 Pronuntiatum quod extinguatur per appellationem in l. accusatū. §. reus. nu. 1. ff. ad turpil. 43

2 **Prope** dictio denotat iteratum per sex menses. in l. ob quē fo. 92. & in. §. si vero. nu. 1. in auth. de monac. 10

3 Proponens rei vendicationē, & condictionem. l. ex diuerso. ff. de rei vendic. ad fructus non admittitur. l. fundi quem. nu. 1. ff. de exception ib. 190

4 **Propositio** in consilio sit per superiorem. in l. j. n. 8. C. de decurio. lib. x. 385

1 Propositio in fiendis reformationibus debeat ab vno fieri & iterrogare an placeat alīs. in l. j. nu. 5. ff. de legi. 17

2 Propositio ista, duo & tria sunt quinq; & duo tria sunt septē verba

verificatur.in l.ff.§.sed si.nu.2.de condit.insti. 177
2 Propositum operatur in proposito sicut oppositum in opposito in l.a si contra.nu.2.ff.de vulg.& pupil. 170
3 Prophetizare fit duob⁹ modis fm theologos.vno mõ dicere p̃ reuta inusita & incognita.alio mõ futura.in l.j.n.1.ff.ỏ ope.no.nun.3.
4 Propinqui non dicuntur gener & nurus & alij affines.in l.ff.nu.1. C.de ver.signi. 269

7 **Proprietate** legata an debeat via.in l.dõnas.§. q duos.nu.3.ff.de vsufr.lega. 299
3 Proprietatis dominus quãdo petat sibi a fructuario cauere propter damnum.in l.damn'.§'eicuius.nu.2.ff.de dam.i fec. 42
4 De proprietate vsq; ad quãtum tempus quis audiatur qũ fit actũ super possessione.in e.ũ.§.si vero.n.2.vbi in rem act. 126
2 Proprietas intelligit q̃ reuertat ad hẽdẽ post mortẽ vsufructuarij si dicat q̃ reuertat ad heredẽ.in l.filos.n.2.ff.de vsufr.leg.300
4 Proprietas possessionis si dicatur idẽ est ac si diceretur dominꝰ rei.in l.locorum.nu.1.C.de omni agro.deser.lib.xj. 415
1 Proprietarius an possit rem damnum minantem habere pro delicto.in l.si proprietarius.nu.3.de dam.infec.
3 Proprietarius quod nõ acquirit ciuilẽ possessionẽ fructuario querente naturalem.in l.si bono.nu.4.ff.de vinca. 223
1 Propium illud est q̃ alteri nõ cõcatur,in l.1.nu.2.ff.de ado. 29

5 **Prorogatio** intelligit facta cũ oibꝰ suis qualitat.in l.j.§.2 post opis.n.5.ff.ỏ ope.no nũ,7
3 Prorogatio & renouatio quomodo differant.in l.in rebus.§.itẽ qui precario,nu.2.ff.de preca. 184
1 Prorogatio quot modis fiat in l.ff.nu.7.ff.de iudi. 180
Prorogatio de loco ad locum quando fiat.ibi.
3 Prorogatio iurisdictionis de loco ad locũ q̃ fieri possit.in l.quero.nu.1.ff.de solu. 314
3 Prorogatio iurisdictionis in magistratum non potest fieri nisi in eadem specie.in l.inter conuenientes.nu.1.ff.ad munini. 409
6 Prorogari põt iurisdictio de persona ad personam de iure ciuili etiam delegati.secus de iure canonico.diff.int.ius cano.n.175.195
5 Proscripti dicuntur quibus vita relenatur tamen ciuitas vel libertas auferatur.in l.j.ff.de ho.damna. 434

5 **Proreneta** an altero tantum volente possit testificari q̃ sic volens: alias non cogitur. in §. quoniam vero.nu.3.in aut.de restib. 45
5 Proreneta an teneatur a ỹsurarum restitutionem.in §. sed neq; nu.5.in authen.de sanctiss.epis. 63

4 **Protectores** dicũt q̃ adstãt custodiã principis.
i l.j.nu.1.C.de excula.mune.li.x.393
Protectiõe alicui⁹ positi nõ dicũt illi subiecti nec talis recipiẽs aliquã hꝫ iurisdictionẽ ꝫ tenẽt defendere ỏ ferõ eũ armis.ibi.n.2.

2 **Protestatio** precedens cõtraria actui sequenti facit vt actus seq̃s nihil operetur.i.l. qui in aliena.§.Celsus.nu.1.ff.de acqui.here. 187
Protestatio precedẽs impedit actũ sequentem in cõsiliẽtibus in pura nostra voluntate.ibi.nu.2.
Protestatio ad hoc vt impediat actum fiendum quando requirat partis presentiam.ibi.nu.3.
Protestatio quando requirat insertionem cause.ibi.nu.4.
Protestatio qũ tollat p actũ sequentẽ ꝫ.nũ.ptestationi.ibi.nu. 5.
4 Protestationes que sunt in genere nihil relenant.in auc.si dicat. in ỹ.lec.nu.8,C.de testi, 165
2 Protestationẽ qui facit non intelligitur gerere pro herede:si post ea facit actum cõtrarium protestationi videtur ab illa recedere.in l.pro herede,§.papinianus.nu.6.ff.de acqui.here. 192
3 Protestatio an possit fieri procuratori. in l.aut qui aliter.nu.1.ff. quod vi aut clam. 182
Protestatio facta viro pro vxore prodest vt denuntians dolo excusetur non ad preiudicium mulieris.ibi.nu,2.
3 Protestationis forma de qua.in l.de pupillo.§.si qs.ff.ỏ oper.no. nun.fienda iudici qualiter fiat.in d.§.si quis.nu.2.& 22. 11
Causa in protestatione q̃ inseri debeat nõ tamẽ causa quare protestetur vel appellet.ibi.
Protestans vel appellans coram vicinis propter metum ab interlocutoria vbi causa grauaminis inseri debet.ibi.nu,21 12
Protestationis predicte remissio q̃ põt peti a iudice edificãte ꝫ quẽ protestat satisdãdo sicut remissio nũtiationis petit,ibi.nu. 23.
Protestatio de qua in d.§.ex omnibus illis casibus sperni potest, quibus nuntiatio spernitur.ibi.
1 Protestatio annua vt debeatur in futurũ et ã ratione alimentorũ requiritur quod fuerit prestita per decennũ.in l.solent. §.non vero.nu.5.ff.de ofi.proconsul.& lega.
3 Protestatione facta alicui ne emat an possit ille petere eius remissionem.in l.de pupillo.§.si is cui.nu.5.ff.de ope.no,nun. 14
2 Protestationẽ siue limitationẽ ꝫctus poni in principio vel fine ꝫ ejus anteq̃ sit perfectus nõ refert.in l.si ita fit.nu.ff.de tegi.j.228

1 Protestatio potest fieri in scriptis & sine scriptis:& quãdo.in l.§. nu.25.C.de neg.gest. 91
Protestatio de qua ff.l.si d.l.si.C.eo.an debeat speciãliter fieri:vel sufficiat quod in genere fiat.ibi.nu.6
1 Protestatio facta debitori ne soluat quando excusetur eum ne incidat in penam.in l.si,nu.1.ff.de leg.commis. 387
3 Protestatio fienda iudici qũ ỏ eo phabiliter timet post fieri corã vicinis,aut sibi,in l.de pupillo.§.si qs.nu.1.& 2.ff.de ope.no.nun.11
Protestationem fieri iudici vel corã vicinis sufficit.in l.actu 'expedendo cum ipso iudice tenquam cũ parte extra iudiciũ.ibi.nu.4.
Protestationem semel fuisse factam quando sufficiat.ibi.nu.6.
Protestatio q̃ fit corã vicinis ꝫ pretorẽ edificantem nõ est necesse qs perueniet in notitiam ipsius si hoc eius culpa euenit.ibi.n.26.
Protestatio quãdo nõ potest haberi copia iudicis debet fieri ad tribunal,vide ibi practicam,nu.27.
4 Protestatio fieri pt ad domũ il.ꝫ repudiã.n.2.C.de repud. 209
1 Protestatio declarat animum protestãtis in dependẽtibus a protestate sua:secus in dispositis certo modo a lege.in l.nesennius.n. 1.ff.de neg.gest. 431
Protestatio p quã ỏr aliq̃d nõ posse fieri sine iudicis authoritate intelligit cã cognita.l.ꝫ si hac.§.aut prot.n.2.ff.de ritus vocã. 66
4 Protestatio contraria actui non relenat:& quando dicatur cõtraria.in l.j.nu.16.& 17,C.de lit,contest. 121
Protestatio facta contra protestationem quando possit.ibi.n.19.
3 Protestatio quid sit;vbi quod est denuntiatio cõtestatiõe facta. in l.non solum.§.morte eius.nu.11.ff.de ope.no nun. 17
Protestationum quatuor sunt species.s. declaratoria: prohibitoria:seu inhibitoria:incitatoria:& certificatoria.ibi.nu.12.
Protestatio declaratoria volũtatis ꝫsistit circa quinq̃.ibi.nu.13.
Protestatio declaratoria voluntatis cui fit facienda.ibi.nu.14.
Protestatio declaratoria quãdo quis se exonerat & neminẽ grauãt potest vbicunque fieri nec requirit alicuius presentiam nisi testium.ibi.nu.15.
Protestatio hec potest fieri in quolibet loco & tempore & nõ fit p procuratorem.ibi.
Potest fieri in scriptis & sine scriptis nec causa requiritur.ibi.
Protestatio hec declaratoria qualiter finiatur.ibi.nu.16.
Protestatio declaratoria vt respiciat t ps futurum debet ita concipi q̃ per aliquem actum quem contingeret me facere nõ intẽdo adire hereditatem sed illud facio vt neg.gest.ibi.
Protestatio declaratoria quando tollatur per actum cõtrarium qui secum dicta protestationem non compatitur.ibi.nu.17.
Protestatio declaratoria p quã me exonero sed alius cadit in cãptionem & id a quo me exonero pendet ex aliquo facto meo precedenti debet fieri aduersario qui lederetur vel sibi notificari si haberi potest & certas sit alias debet publice proponi.ibi.nu.19.
Protestatio declaratoria per quam me exonero & alius onoratur si illud a quo me exonero pendet a dispositiõe legali absq; aliquo facto meo potest fieri absentia partis:quia eius presentia non requiritur ibi,nu.20.
Protestatio declaratoria in pendentibus a potestate inea & alterius debet fieri in presentiam partis.ibi,nu,21.
Protestans alicui q̃ si intercedat apud ipsum pro tertio q̃ hoc non facit animo obligandi si ille protestationi consentit & postea protestans intercedit non obligatio.ibi.nu.23
2 Protestatio quelibet an tollat primam.in l.j.§.mariti.nu.2.ff.de lib.agnosce. 44
1 Protestatio potest fieri per procuratorem etiam si nõ habeat speciale mandatum.in l.actione.§.renuntiare.nu.1.ff.pro socio. 380
Protestationis incitatorie cõgrua ỹba ỏ fiũt & q̃ dicã fieri cõgruo loco & tpe.in l.nõ solũ.§.morte,ei⁹.nu.51.ff.de ope no nũ.18
Protestatio incitatoria facta vt quis faciat id ad q̃ nõ est obligatus qualiter fieri debeat:& quem effectum producat.in.ibi.62
Protestatio certificatoria alicuius q̃ est vel non est factũ vel fiendum consistit in duobus.ibi,nu.64. 19
Protestatio certificatoria circa id q̃ intenditur fieri in futurũ excausat a vitio clandestinatis.ibi.nu.65.
3 Protestationem denotantia multa nomina.ibid.nu.11. 17
3 Protestatio declaratoria dependens a potestate mea & alterius q̃ finiatur morte,ibi.nu.25.
Protestatio hec potest fieri per procuratorem eo casu quo scientia procuratorio nocet domino.ibi.
Protestatio declaratoria in dependentib⁹ a voluntate & potestate mea ibi.nu.26.
2 Protestatio tantũ operatur quantũ si actus super quo interponi tur vere intercessisset.in l.facta.§.si sub condi.nu.3.ff.ad treb.382
3 Protestatio declaratoria qũ succedit loco actionis est facienda in scriptis:alias regulariter secus sed fallit in exceptione non nu.pecu. in l.nõ solum.§.morte eius,nu.27.ff.de ope.no.nun. 17

Protestatio declaratoria circa ea q̃ dependent ex voluntate ptãte mea de facto nõ tñ de iure qual'r cozã quo fieri debeat.ibi.n.28.
Protestatio hec facta ne aliqs incidat i malꝰ delictũ in his i qb. p volũtatẽ nõ põt regulari r modificari factũ nihil opat.ibi.n.29
Protestatio hec in his i qbꝰ p animũ regulat r modificat factũ de necessitate nõ requirit q̃ fiat in psentia partis.ibi.nu.30. 18
Protestatio facta per expellentẽ me õ fundo anteq̃ hoc nõ facie bat nisi animo acquirendi vel naturalẽ tm̃ vel ciuilẽ operat vt videatur solũ circa illã deliquisse r nõ requirit q̃ fiat in psentia. ibi.
Protestatio declaratoria in non dependentibus a voluntate r testate mea sed alterius vel iuris facta nihil operatur.ibi.n.31.
Protestatio facta per libellantem q̃ sibi liceat minuere r addere non operatur nisi secundum promissionem.l.edita.ibi.nu.32.
3 Protestatio prohibitoria seu inhibitoria consistit circa tria. ibid. nu.33. 18
Protestatio prohibitoria quando fit alicui ne fiat id ad q̃ faciendũ erat obligatus qd operetur.r q̃ causa requiratur ibi.nu.34.
Protestatio prohibitoria q̃ fieri põt per procuratorẽ.ibi.nu.37.
Protestans vt procurator debet facere aduersarium certum de mandato ostendendo ei mandatum.ibi.
Protestatio hec potest fieri procuratori in casibus in quibus sciẽtia procuratoris nocet domino.ibi.nu. 38.
Protestatio prohibitoria vt non fiat id quod prohibitus tenetur non facere quid operetur.ibi.nu.39.
Protestatio prohibitoria prohibens id q̃ prohibito erat permissum non tamen erat obligatus ad faciendum vel non faciendum quid operetur.ibi.nu.42.
Protestatio fideiussoris factã creditori ne mutuet debitori quando operetur.ibi.
Protestatio prohibitoria facta illi qui actum facere poterat iure alieno ne faciat quid operetur.ibi.nu.44.
Protestatio hec debet fieri ante actũ celebratum r potest fieri p procuratorem r an per neg.gest.remissiue.ibi.nu.45.
Protestatio incitatoria in quibus consistat.ibi.n.46.
Protestatio incitatoria facta alicui vt faciat vel det id ad q̃ obligatus est facto alieno debet cum causa fieri.ad certa ostendendo r legendo vel dimitendo copiam.ibi.nu.47.
Protestatio incitatoria facta vt quis faciat ea ad que est obligatus facto suo quando obligatio committit ex euentu alicuius conditionis vel alterius facti extrinseci debet fieri cum expressione r notificatione illius facti.ibi.nu.48.
Protestatio incitatoria sola sufficit quando quis est obligatus facto suo mere r pure vt quis constitueretur in mora facta tamẽ congruo loco r tempore.ibi.nu.50.
Protestatio facta debitori vt soluat quando dicatur fieri loco cõgruo.ibi.nu.54.
Protestatio facta debitori loco inhonesto vt soluat an teneat.ibi.nu.55.
Protestatio facta debitori in vno loco vt soluat in aliũ locũ dz cõtinere locũ loci si creditor ibi domicilium non habet.ibi.n.57.
Protestatio incitatoria an possit fieri tempore feriato facta illi vt det vel faciat ad hoc q̃ est obligatus.ibi.nu.58.
Tps incõgruũ in protestatione incitatoriã q̃ dicatur.ibi. nu.59
3 Protestatio facta tpe incõgruo r collata ad tps cõgruũ valet.l. incitatoria.in d.l.nõ solũ.§.morte eius.nu.60.ff.de ope.no.nũ.18
Protestatio hec fienda est principali fieri etiam potest procuratori generali.ibi.nu.61.
5 Protestatio in casu.§.si quis.in auc.vt cum de appel. fienda est in scriptis r quãdo possit fieri sine scriptis.in d.§.si quis.nu.1. 54
3 Protestatio certificatoria circa aliquid q̃ est de preterito vel presenti fieri potest r tollit omnes effectus ignorãtie.in l.non solum. r morte eius.nu.66.ff.de ope.no.nun. 19
Itẽ in casibꝰ i qbꝰ scia r patiẽtia inducit cõsensum i illis icidit effectus qui pducũt ex scia r dictio negrit vt impediat.ibi.nu.67.
In casibus in quibus scientia r patientia inducunt consensum, vt consensus impediatur requiratur contradictio necessario.ibi.
Item hec protestatio interrumpit cursum prescriptionis ex eo q̃ vsucapiens sciuerit rem furtiuam.ibi.nu.68.
4 Protestatio declaratoria volũtatis nõ hz effectũ in his que ex voluntate nostra non dependent.in l.alimẽta.nu.2.C. õ neg.gest.91
2 Protestatio facta debitoribus ne soluant an impediat solutionẽ in l.heres.nu.1.ff.ad trebel. 386
1 Protestatio requirit insertionem cause de necessitate.in l.si homicidam.nu.2.ff.manda. 375
4 Protestatio derogatoria precedens quando tollit actũ sequentem.in l.facta nouissima.nu.3.C.de pac. 55
4 Protestatio facta ementi rem meam quomodo fiat.in l.si fũdus. nu.1.C.de rei vendi.
4 Protestatio procuratoris q̃ faciat incidere protestatũ in penam ostendit mandatum.in l.cum satis.nu.8.C.de agri.lib.xi. 413
4 Protestatio satis est q̃ fiat cozã iudice qũ nõ põt fieri pstẽti r p in dicem ei notificetur.in l.in scribus.nu.14.C.de non nu. pecu. 182
2 Protestatus si qs fuit q̃ aliqd faciebat tãp negotiorũ gestor de reditatis r postea fecit quedam tanq̃ heres an videatur a prima protestatione recessum.in l.pro herede.n.4.ff.de acqu.here. 192

Protocollo notarꝫ statur potius q̃ instrumẽto publico inde sumpto.in l.semp̃ritus.n. 3.ff.de lega.ij. 259
4 Protocollum vt quis exhibere cogatur que requirantur.in l.cum quidam.nu.3.C.de fide instru. 171
3 Protocollum quare magis dicatur principale quam publicũ instrumentum.in l.si librarius.nu.10.ff.de reg.iur. 492

3 **Prouincia** dicitur illa que ab Italia est separata.in l.nationem.n.1.ff.de ver.signi. 405
4 Prouincia qual'r cõstituat.l.unica.nu.5.C.de metrop.li.xi. 405
Prouincia etiam dici potest ciuitas habens distinctũ territoriũ que non cognoscit superiorem.nu.6.
In eadẽ prouincia pñt esse ciuitates metropolitane.ibi.nu.7.
6 Prouincie appellatione quid contineatur.in cõsti.quisquis rebel. §.lombardie.nu.1. 138
3 Prouincia vna potest in duas diuidi.in §.illud tamẽ.nu.3.in fi. vt iudi.fine quo suffrag. 15
4 Prouinciam purgare malis hominibus per terram cõgruit bono presidi.item r per mare.in l.unica.nu.C.de classicis.li.xi. 405
4 Prouincia vnica potest fieri de duabus.in l.unica.nu.1.C. de metro.lib.xi. 405
4 Prouincia non potest diuidi in plures sine rescripto principis. in l.unica.nn.9.de metropo.berit.lib.x. 405

2 **Prouisio** generalis qñ valeat tantum quantum specialis.in l.si duo.n.1.ff.de admi.tut.r cura. 75
2 Prouisio galli habet locũ in nepote nate pro mortẽ patris r auiuliani r velleiano.in nepote nato viuo.in l.gallus.n.3.ff.de lib.r posthumis.
Prouisio facta in vnum casum porrigitur ad alium in quem testator potuisset prouidere.ibi.nu.8. 119
2 Prouisio galli non habet locum in eo qui nascitur post mortẽ vtriusque scilicet patris r qui.in l.gallus. §. si eius. nu.3.ff.de liber.r posthumis.
1 Prouisio facto fauore alicuius perditur propter eius dolum. in l.ij.§.i.n.1.ff.ad velleia. 124
2 Prouisio facta in vno casu porrigitur ad alios sibi similes: q̃ quãdo.in.l.gallus.§.r quid si.nu.1.r 3.ff.de lib.r posthu. 362
2 Prouisio. l. gallus.ff. de libe.prete.non est necessaria in muliere testante.in d.l.gallus.§.nunc de lege.nu.3.ff.eo. 122
3 Prouisio specialis qñ tollat generalem.r sic specialis via qñ generalem tollat.in l.j.§.vnde queritur.nu.7.ff.de publi.r vecti. 175
2 Prouisio facta in vnum casum quando inducat remotionem in alio.in l.iam hoc iure.nu.1.ff.de vulg.r pupil. 55
2 Prouisio hois tollit prouisionem legis de iure speciali eodẽ casu diuerso r qñ in repe.l.si constante.nu.54.ff.solu.ma. 158
2 Prouidens sibi in vnum casum quãdo videatur prouidere in alijs in l.si cum dotem.nu.2.ff.sol.matri. 22
Prouisio hominis tollit prouisionem legis extraordinariam ordinariam r quando tollat.ibi.nu.4. 4
4 Prouisione hominis quãdo videatur recessum a prouisione legis.in l.si.nu.3.C.de pac.
4 Prouisio hominis specialis non receditur a prouisione legis cõmunis.in l.ñ.nu.12.C.de iure emphy. 108

2 **Prouocatio** dici potest omnis modꝰ per quẽ quis inuocat auxilium iudicis.in l.si minoris.nu.6.ff.de admi.tu.r cura. 70
4 Prout dictio quando significet tempus.r quãdo qualitatem.et quando ponatur limitative.in l.edicta.nu.28.r 29.C.de eden. 49

4 **Proximus** defuncti r proi in dubijs parificatur.l. aut.hoc locum.nu.13.C.si sec.nup. 204
2 Proximior et quis dicatur quod tẽpus inspiciatur.in l.si filius. nu.2.ff.de condi.insti. 187
6 Proximior dicitur aliquis ex promissionibus.r persona que debet in vna linea.suppletur in alia linea.consi.r.nu.3.lib.j. 6
2 Proximiores veniunt in legato facto familie post nominatos.in l.cum ita.§.in fideicommisso.nu.3.ff.de lega.ij. 256
2 Proximior agnatus decedens pendẽte dubio an posthumus nascatur licet sciat testatorem defunctum ius liberandi ad heredem non transmittit.in l.ventre.nu.1.ff.de acqui.here. 201
4 Proximior vt succedat quo tẽpore requiratur proximior.in l.quise patris.nu.5.C.vnde libe. 232
6 Proximiores si plures sunt potest eligere quem vult r sic est locus gratificationi.consi.r.nu.2.lib.j. 6
1 Proximior quando non admittitur in succedendo an habeat perinde ac si non esset.in l.pater filium.nu.1.ff.de inoffi.testa. 192

Prudens

6 **Prudens** vt quis dicat.ꝛ diligens circa celebrationē actus particularis a se gesti siue gerēdi,tria sunt necessaria,scil'cet prudentia,circūspectio.ꝛ cautio,qualiter testes reddere habeāt causam cū deponāt.trac.testimo.nu.85.208

Prudentia regnatiua consistit in bene operando bonum finē,hoc est in quietem ꝛ bonum subditorum,non in finem sui lucri,vel gloriam.ibi.nu.86.

Prudentia regnatiua in principe presumitur,quando gradatim ascendit,vel quod ita de eo sit fama,vel ex vnica actu notabili declaratur,ꝛ hoc iure ciuili.ibi.nu.87.

Prudentia regnatiua in principe ecclesiastico,alia in seculari requiritur ibi.nu.88.

6 Prudentem aliquē esse qualiter probetur,ꝛ qō requiruntur octo, s.memoria,intelligentia,experientia,docilitas,deliberatio,solertia,prouidentia,circūspectio,ꝛ cautio.trac.testimo.nu.74. 207

Prudens quilibet presumitur,nisi stium probetur.ibi.nu.74.

Prudens prudētia perfecta ea perfectione que in homīe cadere potest naturaliter,qualiter quis possit esse.ibi nu.66.

Prudētia particularis est cū ad sui ipsius quidā prudētes inueniuntur q hꝫ ea que ginaliter supra de prudentia dicūtur.ibi.nu.77.

1 **Pubes** factus an testificēt de his que vidit in etate puppillari.in l.testium.§.lege.nu.2.ff.de testi. 428

2 Pubertas in masculo alimentorum fauore intelligitur vsque ad decimum octauum in muliere vsque ad decimum quartum.in l.mela.nu.3.ꝛ 5.ff.de alim.lega. 319

3 Pubertati primus in masculo ōr qui est primus in r.anno.cū dimidio: femina in nouo anno cū dimidio.il.j.nu.6.ff.de nouat.293

3 Pubertati proximus idem est acsi dicitur proximus impuberati.in l.deinde ait.§.hoc interdicto.nu.2.ff.de libe.exhi. 185

4 **Publicatio** bonorum statu integro remanente nō impedit successionem.il.certa forma. nu.4.C.de iure fisci.lib.x. 373

4 Publicatio bonorum non trahitur ad futura.ibi.nu.6.

5 Publicatio testiū instrumentorum testamentorum ꝛ priuilegiorū qualiter fiat remis.in §.ꝛ hoc verum.nu.13.in auc.de testi. 45

6 Publicatio testium non debet fieri,nisi prius omnibus examinatis testibus.consi.ccxxviij.nu.3.lib.i. 73

2 Publicatio testium ipso iure est nulla,parte non presente,nec legitime citata.consi.ccxxviij.nu.5.lib.j. 73

2 Publicum est illud quod omnibus patet in l.j.§.conseqūes.nu.x. ff.de inspec.tabu. 80

5 Publicum dicitur quod est positum in porta alicuius ecclesie in §.vt nunquid.nu.2.in auc.quo.oport.episco. 11

3 Publicanus soluens ante sententiā liberatur a pena in l.hoc edicto.nu.1.ff.de publi.ꝛ vecti. 57

3 Publicanus non potest remittere in l.licitatio.§.earum. nu.1.ff. de publi.ꝛ vecti. 58

1 **Publiciana** non competit contra habētem titulū ꝛ bonam fidem.in l.fiue autē.§.si duob⁹. nu.1.ff.de publicum.in rem actio. 214

3 Publiciana agens si obtinuit an efficiatur dominus.in l.Pōponius.§.si iussu.nu.2.ff.de acqui.possess. 102

1 Publiciana vt competat requiritur ꝙ traditio sit facta respectu eius tit.in l.eum qui a furioso.§.bonam.nu.1.ff.de publican. 213

1 Publiciana qñ cōpetat pro re legata vel donata ablꝙ traditiōe in l.j.§.sed cur.nu.1.ff.de publician.in.rem act. 213

1 **Puertia** durat vsq; ad xvij.annos.il.l.j.§.initium.nu. 1.ff.de postu. 115

2 Puer ꝛ puella intelligitur donec durat pubertas.in l.mela.nu.4. ff.de ali,lega, 219

3 Puella impubes vel pubes si agitur de ea deponenda lite pēdēte deponitur.in l.deinde.§.hoc interdicto.nu.1.ff.de libe.exhi.185

6 **Pugnare** quis potest pro defensione possessionis,ꝛ rum suarū iure ciuili,sed iure canonico clericis etiam cū saraceno nō pugnat.diff.int.ius canoni.nu.122. 194

2 **Puniri** qualiter possit qui partum prefocat.in l.necare. nu.1.ff.de libe.agno. 45

3 Puniri an quis debeat pro pluribus delictis quando sunt plura delicta ex parte inferētis ꝛ recipientis in personam.in l.nunquam plura nu.1.ff.de priua.delic. 335

4 Puniri quando quis possit de cogitatione.in l.fin.nu.4.C.de his qui ad eccle.confu. 33

3 Puniri an plus debeat vilis quam positus in dignitate.in l.quedam.nu.1.ff.de penis. 428

4 Puniri quando magis debeat magnus ꝙ paruus.in l.properandum.§.iam autem vtraque.nu.1.C.de iudi. 117

3 Puniri quando debeat plus clam faciens ꝙ palā.in l.pretor.§.ꝛ generaliter.nu.1.ff.vibo.raptor. 334

3 Puniri quando quis debeat ex sola scientia.in l.vtrum.nu.3.ff.de parrici. 403

4 Puniri de falso an poterit qui dicit se non vsurum instrumēto.in l.si aduersarius.nu.ꝛ.C.de fid.instru. 169

3 Puniri vbi debet qui ordinauit Venetijs aliquem occidendum Padue,ꝛ qui prestat domum ad alloquēdum de maleficio tenetur ꝛ ipse.in l.ꝛ si amicis.§.sed ꝛ si.nu.1.ff.ad leg.iul.de adul. 391

1 Punitus pro vulnere quando possit etiā puniri pro cicatrice,vel alia qualitate omissa que angeret condemnatiōem.in l.si vt certo. §.si duobus.nu.14.ff.commodat. 339

4 Punitur quis propter mendacium.in l.i.nu.2.C.ad mace. 176

3 Punitur grauius quod fit per pecuniam quam quod fit sine pecunia.in l.Licero.nu.1.ff.de penis. 432

4 Quis ad mortem punitur propter cōsuetudinem delinquēdi etiā si pena esset pecuniaria.in l.i.nu.2.C.de super exacto.lib.x. 383

4 Punire qū possit quis delinquentē in maricuitate adiacenti sicut delinquentē in ciuitate.in l.vnica nu.1.C.de classicis.lib.xj. 405

1 Punctus ponitur pro copula.in l.cum duobus.§.si coeunda.nu. 1.ff.pro socio. 379

2 **Pupillus** quando ꝛ quib⁹ casibus obligetur.in l.obligari.nu.2.ff.de autho.tu.ꝛ cu. 78

3 Pupillus qui successit regi vel comiti habēti iurisdictionē illam exerceret vsq; ad pubertatem per tutorem post pubertatē que sunt simplicis iurisdictionis per se:que vero administrationis cū curatore.in l.quidam consulebant.nu.13.ff.de re iudi. 144

2 Pupillus si renuntiat bono.pos.non debet renuntiare nisi fiat in presentia affinium.in l.si.nu.1.ff.vbi pupil.edu.vel.mo.debe. 96

Pupillus quando ali debeat de bonis tutoris.ibi.nu.2.

3 Pupillo contra tutorem in casu.l.pupili.ff.de solu.subuenitur actione tutele.ibi,nu.2. 312

In casu d.l.pupilli qualiter subueniatur pupillo contra debitorē. ibi.nu.3.

Contra creditorem pupilli qui frandem participauit cum tutore in casu.d.l.pupilli. succurritur pupillo per interdictum fraudatorium. ibi.nu.4.

2 Pupillus debet esse de iurisdictione dantis tutorem.l.j.nu.5.ff. de tutorib.dat ab his. 60

Pupillus obligatus naturaliter nō restituitur.in l.si pupilli.nu. 1.ff.de arbi. 177

3 Pupillus sine tutoris authoritate obligatur naturaliter,ꝛ qualiter hoc intelligatur.in l.i.nu.1 ꝛ 7.ff.de nouationib. 263

3 Pupillus heres si cōdemnatus fuit culpa tutorum actio quibus dabitur.in l.ex contractu.nu.7.ff.de re iudi. 142

2 Pupillus agit ad expensas contra tutorē factas pro recuperanda re p ipsū donata ꝛ alia damna.il.j.nu.1.ff.de tute.ꝛ ra distra. 97

3 Pupillus ꝙ non possit esse notarius licet possit ad scribendū ad biberi.in l.impubrem.nu.1.ff.de falsia 406

Pupillus nō potest eligi notarius vt post pubertatem vel factus maior officium tabellionatus possit exercere.ibi.nu.3.

1 Pupillus soluens debitum naturaliter ꝛ ciuiliter non repetit.in l.non omnis.§.si pupilli.nu.3.ff.si cer.pet. 258

4 Pupillus si dubio psumit alitus a tutore.il.ibi.n.1.C.de arbit. 218

2 Pupillus volens conuenire alium tutorē ex persona liberati non auditur.in l.si pupilli.nu.1.ff.de admi.tut.ꝛ cur. 73

3 Pupillus etiam in his que iuris sunt habet in acquirendo legitimam personam.in l.j.§.ad piscimur.nu.3.ff.de acqui.pos. 92

2 Pupill⁹ adit cū authoritate tutoris tutor ipse debet habere sciētiam predictorum.in l.is potest.nu.32.ff.de acqui.here. 191

3 Pupillus sine tutoris authoritate nō potest nuntiare nouū opus: cum authoritate fic.in l.de pupillo.nu.1.ff.de ope.no.nun. 10

1 Pupillus in eo in quo factus est locupletior obligatur ciuiliter ꝛ naturaliter sine tutore.in l.naturaliter.§.item quod.nu.1.ff.de condicti.indebi. 300

4 Pupillus dicitur proximus pubertati quando est prope sex menses.in l.properandum.§.ꝛ si quidem.nu.1.ō.de iudi. 117

4 Pupillus doli capax qñ scit veritatem iurat de veritate.in l.cum ꝛ iudices.§.quod obseruari.nu.12.C.de iureiur.propt.cal.dād. 113

Pupillus ꝛ seruus in causis in quibus habent legitimam personam iurant de calumnia.ibi.nu.16

2 Pupillus decedēs intra annū ius deliberandi trāsmittit si tutor scivit sibi delatā hereditatē.in l.qui duos.nu.8.ff.de reb.dub. 337

Pupillus maior infante vt transuuttatur ius deliberādi sola sciētia tutoris vel ipsius sufficit etiam si tutor nō satisfecit vel inuentarium non confecit.ibi.nu.10.

Item sciētia solius patris vel solius filij sufficit si ille ad quē transmissum est ius deliberandi decedit.ibi.

4 Pupillus cum authoritate actoris constituit procuratorē non tamen ad alienandum.in l.neque tutores.nu.10.ꝛ 11.C.de pcu. 74

4 Pupillus ꝛ ecclesia retractāt sentētiā ob instrumēta de nouo reperta sicut fiscus.in l.vnica.nu.7.C.de sen.aduer.fic.lat.lib.x. 377

1 Pupillus quando teneatur actione commodati.in l.j.§.impubes.nu.1.ff.commo. 335

¶Pupillus quando dicatur factus locupletior. ibi. nu. 2
3 ¶Pupill⁹ qui aliq̄d potuit cōcipere potest testificari de eo q̄ vidit in pupillari. in l. notionem. §. instrumētorū. nu. 2. ff. de ver. sig. 486
1 ¶Pupillus vel minor quando possit ratificare gestum a tutore vel curatore. in l. si procurator. nu. 11. ff. de condi. inde. 299
2 ¶Pupillus nō restituit hereditatem tutori eo authore. in l. j. §. fuit quesitum. nu. 1. ff. ad treb. 389
2 ¶Pupillus siue agat. siue cōueniatur quando habeat carbonarium. in l. carbonianum. §. missum. nu. 2. ff. de carbo. edic. 421
2 ¶Pupillus qui perdit legatum ex facto tutoris duplici remedio il lud recuperat. s. vel restitutione in integ. vel contra tutorem q̄ est soluendo. in l. tuorem. nu. 4. ff. de his qui. vt indig. 346
6 ¶Pupilli. ⁊ miserabiles persone nō cogūtur litigare in foro aduersarij. quin imo iudex cōpetēs scribit iudici alterius ciuitatis. vt aduersarium ibidem cogat alibi litigare. in trac. repres. ñ. q. nu. 5. 157
6 ¶Pupillus iure ciuili non iurat. nec seruare tenetur iuramentum. iure canonico sic. si est doli capax. diff. int. ius canonic. nu. 71. 193
6 ¶Pupille maioris septem annis an sit habilis consensus ad cōtrahendum sponsalia. q. xvj. nu. 3. 120
6 ¶Pupillaris exceptio excludit matrem. consi. liij. nu. 1. lib. ñ. 89
6 ¶Pupillus pro debito ac etiam delicto carceratur si est doli capax, licet in integrum restituatur. trac. de carcerib. nu. 7. 199
1 ¶Pupillus ex iuramento non obligatur nisi sit doli capax. in l. qui iurasse. nu. 2. ff. de iureiur. 275
¶Pupillus qui fari potest iurare potest. ibi. nu. 2.
¶Pupillus quando dicatur proximus pubertati. ibi. nu. 4.
4 ¶Pupillus quando habet facultates in duobus locis iudex vnius cuiusq̄ loci habit tutorem. in l. vna. nu. 3. C. vbi pe. tu. vel cu. 213
3 ¶Pupillus q̄ nullū hȝ intellectū non potest nobis querere possessionē secus si aliquem. l. j. §. item acquiramus. nu. 6. ff. de acqui. pos. 92
2 ¶Pupillus si habet tutorem de facto non de iure cum alius petitur an de hoc sit fiūdamentio vt datio teneat. in l. tutor. nu. 7. ff. de tu. ⁊ cu. da. ab his. 61
2 ¶Pupillus vel capitulū si cū authoritate tutoris vel abbatis facit procuratorem an reuocet morte tutoris vel abbatis. in l. si per epistolam. nu. 5. ff. de acqui. here. 196
2 ¶Pupill⁹ ex cā pronocat ad diuisionē. in l. qō ōz. nu. 2. ff. ō tute. 52
¶Pupillo quare permittatur fieri donatio causa mortis. in l. j. nu. 4. ff. de tu. ⁊ ra. distra. 97
¶Pupillus non potest exceptionem liberationis acceptare ad probandum debitum ⁊ postea dicere liberationem nullam in l. decem stipulatus. nu. 8. ff. de ver. obli. 252
2 ¶Pupillus cui fuit facta substitutio pupillaris si decesserit vino patre an substitutus admittatur. in l. j. nu. 32. ff. de vulg. ⁊ pup. 152
1 ¶Pupillus dicitur etiam qui est proximus pubertati. in l. heredibus. §. item in cause. nu. 1. ff. de dolo. 155
3 ¶Pupillus accusat cū authoritate tutoris: ⁊ qñ suam vel suozū iniuriam prosequitur. in l. qui accusare. nu. 4. ff. de accusa. 380
1 ¶Pupillaris qui fari potest esse potest in iudicio cum tutore: ⁊ quādo possit iuramentum deferre. in l. iusiurandum. §. pupilius. nu. 2. ff. de iureiur. 274
1 ¶Pupillus nō tenetur actio nego. gesto. nisi quatenus est factus locupletior. in l. pomponius. le ȳ. nu. 1. ff. de neg. gest. 140
2 ¶Pupill⁹ qñ fuit passus maximā capitis diminutionē an substitutio pupillaris euanescat. in l. in pupillari. n. 5. ff. de vulg. ⁊ pup. 162
1 ¶Pupillus in actione neg. gest. quando est gestum vtiliter etiam tenetur in solidum. in l. si pupilli. nu. 2. ff. de neg. gest. 135
3 ¶Pupillus factus adultus potest ratum habere factum ab actore. in l. actor. nu. 6. ff. rem ra. habe. 329
1 ¶Pupillus aduersi⁹ naturalem obligationem nō restituitur: nisi ex ea ledi posset. in l. ait pretor. §. alterius. nu. 1. ff. de neg. gest. 135
2 ¶Pupillus potest esse de collegio. in l. administrantes. §. qui corporis. nu. 1. ff. de excu. tu. ⁊ cu. 95
Item potest committere tale quid quod potest deportare. ibi.
2 ¶Pupillus non debet facere expen. tutori. in l. athlete. §. tutela. nu. 1. ff. de excu. tu. vel cu. 89
3 ¶Pupillus ex contractu commodati ⁊ depositi qualiter teneatur ⁊ fideiussor accedat. in l. ⁊ commodati. nu. 1. ff. de fideiusso. 278
3 ¶Pupillus vt conueniri ⁊ exigi possit requiritur quod sit effectus locupletior. in l. qui bonis. nu. 1. ff. de noua. 294
1 ¶Pupillus que possit facere sine tutoris authoritate. in l. nulle. nu. 1. ff. de leg. 18
3 ¶Pupillus pubertati proximus obligatur deliquendo. in l. is cui bonis. nu. 6. ff. de ver. obli. 212
2 ¶Pupillus qualiter teneatur ex facto tutoris. in l. si dolo. nu. 1. ff. si quis omi. cau. testa. 219
1 ¶Pupillus prodigus ⁊ furiosus indebite solutum repetunt etiam vbi alius non repeteret. in l. interdum. nu. 1. ff. de condi. inde. 306
¶Pupillus prodigus furiosus ⁊ minor quando repetant indebitū absque resti. in integ. ibi. nu. 10.
¶Pupillus non habet beneficium. d. l. interdum. ff. de condi. nisi intra tempora intra que possit restitui. ibi. nu. 11.
1 ¶Pupillus vel eius mater qs nō admittatur ad iurādū de affectione in cā q̄ per tutorē agitat. in l. videamus. nu. 1. ff. de in lit. iur. 285
2 ¶Pupillus decē dēs intra annum ante aditam hereditatem quam tutor qui non satisfecerit vel inuentarium non fecit scuit ei delatam ⁊ transmittat ius deliberandi. in l. j. nu. 3. ff. de tute. 50
4 ¶Pupill⁹ an iuret de calū. in l. i. nu. 8. C. si p vim vel alio modo. 365
2 ¶Pupillus ab extraneo potest citari personaliter. in l. qui habet. §. si pupillus. nu. 7. ff. de tute.
2 ¶Pupillus habens sociū rivosum pōt puocare ad diuisionē cū authoritate iudicis: maiore socio prouocante minores possunt diuidere inter se. in l. inter. pupillos. nu. 1. ff. de autho. tu. ⁊ cu. 57
3 ¶Pupillus maior infante accusat de morte patris cum authoritate tutoris. in l. certis. §. pupillus. nu. 1. ff. de accusa. 76
1 ¶Pupillus p̄mittēdo si efficit locupletior obligat civiliter ⁊ naturaliter. in l. certi conditio. §. quoniam. nu. 8. ff. si cer. pe. 276
2 ¶Pupill⁹ pōt eē miles. il. i rome. §. nō vulgo. nu. 11. ff. ad legē. 252
2 ¶Pupillus si comparet in iudicio sine tutore proceditur contra eū tanquam contumacem quia nō legitime comparet. in l. j. §. sufficit. nu. 9. ff. de admi. tu. ⁊ cu. 369
2 ¶Pupillus quando querit authoritate falsi tutoris ⁊ conuentus restituitur non tenetur pupillo ad sumptus litis. in l. nouissime. nu. 2. ff. quod fal. tu. 61
3 ¶Pupillus agit. in l. quod ⁊ lex. §. hoc iter dictum. ff. de libe. do. exhib. ibi. nu. 1. 102
¶Pupillus in quibus casibus loco maioris habetur. ibi. 185
3 ¶Pupillus naturaliter tantū obligatus non restituitur aduersus naturalem obligationem. in l. marcellus. nu. 2. ff. de fideiusso. 283
¶Pupillo inducto dolo ad naturaliter obligandū succurritur per actionem de dolo. ibid.
1 ¶Pupillus etiam cum tutoris authoritate non constituit peculiū. in l. licet. §. parui autem. nu. 5. de pupil. 315
3 ¶Pupill⁹ pōt sibi ḡstituere domicilīū ⁊ ibi ȝ habere vbi habitat, ⁊ hȝ maiorem partem facultatum. l. placet. nu. 3. ff. ad muni. 467
3 ¶Pupillus in eo qō cōcernit suū commodū potest obligari. l. pupillum. nu. 1. ff de accepti.
¶Pupillus soluendo l beratur consumptione secuta. ibi. nu. 2 315
3 ¶Pupillus quando teneatur ex delicto vel facto tutoris. remissi. in l. j. §. hoc edicto. nu. 1. ff. ne vis fiat ei. 165
2 ¶Pupillus pōt sine tutore conditionē implere qñ nō cōtinet aliēnationem pupilli. in l. conditionibus. nu. 1. ff. de condi. ⁊ demon. 351
4 ¶Pupillus factus maior pōt approbare ℭctum per tutorē facti q̄ de iure non valebat. in l. si in rem. nu. 3. C. si alie. res pig. da. sit. 343
2 ¶Pupillus si debet naturaliter tutori nō potest sibi soluere. in l. quoties. §. item si. nu. 2. ff. de admi. tu. ⁊ cu. 68
2 ¶Pupilli prediū situm in vna ciuitate si venditur ⁊ ipse habeat alibi domicilium vtriusq̄ iudicis decretum interuenire debet. in l. in risperitos. §. cum ozundus. nu. 1. ff. de excu. tu. 63
4 ¶Pupilli voluntas requiritur qñ tutoꝛ hereditatem adit ⁊ qñ sola voluntas absque actu. in l. potuit. nu. 1. C. de in. deli. 251
¶Pupillus infans potest adire tutore authore. ibid. nu. 4.
¶Pupill⁹ solus adire nō pōtnec cū authoritate curatoris. ibi. 6.
2 ¶Pupilli regri dñt qñ regrit ō motiꝰ. dādi i tutorē ḡsecti ⁊ amic. in l. scire oportet. §. cū reliquis. nu. 1. ff. de tu. ⁊ cu. da. ab his. 98
2 ¶Pupilli defensiones qñ possint prodesse tutori. in l. post mortē. §. tutor. nu. 4. ff. quando ex fac. tu. vel cu. 80
2 ¶Pupilli facultates non debent manifestari. in l. tutor qui. nu. 24. ff. de admi. tuto. ⁊ cura. 67
3 ¶Pupilli presentia requiritur quando curator in loci tutoris substituitur ⁊ tpe petit. in l. qō si forte. §. qd ergo. nu. 2. ff. de solu. 300
4 ¶Pupilli interest ne secreta sui patrimonij pandantur. in l. si. nu. 2. C. de ali. pupil. prestan. 218
2 ¶Pupilli habentes bona communia possunt ea dividere si ipsis vtile. in l. si pupillorum. nu. 1. ff. de re eo. qui sub tute. 105
2 ¶Pupillo si extraneus est substitutus ⁊ mater cui primo incūbit necessitas petendi tutorē pupilli. in l. ō. nu. 9. ff. qui. pe. tu. vel cu. 65
¶Pupillo substitutus quādo repellatur a successione propter non petitum tutorem. ibi. nu. 2
3 ¶Pupillo acquiritur indistincte per tutorem ex re pupilli etiam si nomine pupilli non contrahat. in l. filie. nu. 3. ff. de sol. 309
4 ¶Pupillo viuente non possunt peti tabule testamenti pupilli. in l. vna. nu. 3. C. de tabu. exhib. 338
2 ¶Pupillo ⁊ furioso simul substituitur pupillariter vt pupillo non exemplariter vt furioso. in l. qui habet. nu. 1. ff. de tute. 51
3 ¶Pupillo posito in dignitate datur tutor cum maiori dignitate. in l. quidam consulebant. nu. 15. ff. de re iudi. 144
4 ¶Res communes habens cum pupillo quādo possit esse eius tutor. in l. minoris. nu. 9. C. qui da. ⁊u. vel cu. 213
1 ¶Pupillo non habenti tutorem iudex ⁊ supplet. in l. nulli. nu. 4. ff. qb

cuiusque vni.nomi. 133
2 ¶Pupilli succedentes ⁊ tenentes primum locum ꝙ si nō petūt pupillo tuendem repellantur.in l.fi.§.confestim.nu.4.ff.ad tertul.431

De litera Q

Qualitas iuncta verbo quomodo ⁊ quādo intelligatur secundum tempus verbi. in l.ex facto.nu.1.ff.de vulg.⁊ pupil. 172
Qualitas iuncta participio debet adesse tēpore imputato per participium.ibid.
3 Qualitas vel dicta apposita in p̄cedētibus qū vt in seq̄tibus repetita.in l.fi ita stipulatus.§.chrysogonus.nu.4.ff.de ver.ob.258
2 Qualitas adiecta vni dispōsitioni quando intelligatur in aliare peti.in l.talis scriptura.§.hanc autem.nu.2.ff.de leg.i. 231
1 Qualitas negata quando facit crescere condemnationem.in l.eum qui.nu.9.ff.de iureiur. 276
4 Qualitas cause que dicatur ad hoc vt per eam possit p̄bari metus.in l.interpositas.nu.9.C.de transac. 86
2 Qualitas adiecta in vno capitulo stipulationis videtur repetita in sequentibus remi.in l.licet.nu.14.ff.de leg.j. 242
3 Qualitas persone debit oris ispicit:ꝛsolutio p aliū expediri possit in l.continuus.§.cū ista stipulatus,nu.3.ff.de ver.oblig. 263
2 Qualitas que reddit personam inhabilem ante omne iudicū potest discuti,in l.non oportet.nu.2.ff.de leg.ij. 260
1 Qualitas adiecta in inquisitione ꝙ parte citata detrabatur.in l.in delictis.§.si detracta.nu.1.ff.de nox. 220
3 Qualitas p̄stātis opem maleficio cuius vigore augetur pena nō principalis inuenietis attēditur.in l.qui seruo.nu.2.ff.de fur. 340
6 Qualitas delicti que aggrauat.vel exonorat delictum debet p̄bari .consi.xlij.nu.r.libō. 87
2 Qualitas testis attēditur.tempore quo deponit.in l.athlete.§.amplius.nu.1.ff.de excu.tut.excur. 89
3 Qualitates due contrarie qō non possunt esse in eodem subiecto. in l.si ancillam.nu.1.ff.pro suo. 129
4 Qualitate non adiecta in prima accusatione,an delinquens possit de nouo cum illa qualitate accusare.in l.denuntiasse.§.quid tamē.nu.7.ff.ad leg.Iul.de adul. 384
3 Qualitatis adiectio vel detractio in delicto qñ mutat actionem.in l.denuntiasse.§.quid tamen.nu.5.ff.de l.iul.de adul. 394
4 Qualitatem scire debet ille qui ratione illius qualitatis infire puniri debet.⁊ qualiter hec procedat.in l.quemadmodum,nu.11.C. de agric.lib.xi. 411

Quantitas debita si est iobligatione,vt species ea pempta debitor liberatur.il.cum res. nu.7.ff.de leg.j. 236
6 Quantitas corporum separatorum quorum numeratio est facilis fit per numerationem.trac.testimo.nu.52. 206
1 Quantitas debet interi quādo litigatur super inestimabili in cautione.in l.non solum.§.si status.nu.3.ff.de procu. 127
4 Quantitas magna vel parua que dicatur.in auc.minoris.nu.6.C. qui da.tu.vel cu. 213
2 Quātitas minor in est maiori.in l.qui quartā.nu.2.ff.de leg.j. 228
3 Quantitas certa an debeat exprimi.in l.libello iniuriarum.in l.iniuriarum.nu.4.ff.de iniur. 363
1 Quantitas licet sit soluta p̄o parte non tū transit dominium pro parte.in l.fistulas.§.qui fundum.nu.1.ff.de contrab.emp. 386
2 Quantitas si fuit legata qs p ea parte qua est heres conditiōe existente cōuenit.in l.qui fundū.§.si tu ex parte.nu.3.ff.ad le.fal. 375
1 Quātitas in gñe perire non pōt.in.qō te mihi.nu.5.ff.si cer.pe. 248
2 Quantitas detractio fi fiat de fundo legato valet non est minuma in l.si.nu.1.ff.de adi.lega. 335
2 Quantitate in genere legata quando mediocre debeatur.in l.cū certum,nu.2.ff.de vi.tri,⁊ oleo lega. 308
3 Quāuis dictio aduersatiue ponit,in l.ptorie.n.2.ff.ō p̄o.stip. 318
4 Quātitatis nōe species continetur.in l.j.n.1.C.de act.⁊ obli. 149
3 Quantum dictio refertur ad quantitatem:non ad speciem.in.l.stipulationum.nu.1.ff.de ver.obli. 234

Quarta dicitur minuscula.in l.si quis in suo.nu.1.C.de in offi.testa. 129
4 Quarta cētesime q̄ dicaf.in auc.hoc ius.nu.6.C.de sac.sanc.ecc. 24
5 Quarta de qua in auc.de resti.fideic.non possit alicui a grauato in ecclesiam.in auc.de resti.fide.nu.8. 61
5 Quarta de qua in auc.de resti.fideic.potest minui tā p̄o dote restituenda exigenda:vel soluenda a grauato.ibi.nu.5. 61
1 Quartas plures quis habere nō potest.in l.papinianus.§.si quis impuberes.nu.3.ff.de inoffi.testa. 191
2 Quarta debet parti in bonis filō emācipati ⁊ alīs ascēdētib⁹ nō habētib⁹ ālīū i ptāte.l.si a milite.§.parti eī.n.1.ff.de test.mili. 183
4 Tria sunt que imputantur in quartam.s.dos,donatio propter nuptias.⁊ datum causa militie.in l.illud fine.nu.3.C.de collā. 235
5 Quarta de qua ī §.quoniā.vero.in aut.de exhib.re.an debeat etiā liberis superexistentib⁹ ex eodē matrimōnio.i.d.§.qm̄ so.n.4. 28
5 Quarte que detrahuntur per filium an detrahantur de vniuerso: ⁊ qualiter.in.§.si quis.nu.13,in auc.de here.⁊ falci. 3
4 Quarta licet respiciat quamlibet rem patrimonij debet fieri diuisio in vnare prout coheredes fuerint concordes ⁊ iudex estimauerit.in l.filium quem.nu.6.C.fami.erc. 141
4 Quarta de qua in l.si arrogator ꝙ si nō totius hereditatis;sed eius quod quis esset habiturus ab intestato.ibi.nu.8. 31
2 In quartam debitam iure nature quid imputetur in l.in fideicommissariam.nu.5.ff.ad trebel. 386
2 Quicqd cōferf.in quartā iputaf.in l.in quartā n,12.ff.ad l.fal. 377
5 Quarta debita ascēdētibus ꝙ bodie sit aucta sicut quarta que debef ascēdentib⁹.in §.si qs igit.nu.6.in auc.q.mo.nat.effic.sui. 42
4 Quāꝫ dictio est signū vniuersale.l.si creditores.n.1.C.ō pact. 58
2 Quasi dictio est expressiua veritatis:⁊ quādo sit nota diminuto nis.in l.si ante nuptias.nu.1.ff.sol.ma. 8
2 Quasi dictio denotat improprietatem:⁊ etiam similitudinem.in l. diuortio,§.fundum.nu.1.ff.sol.mat. 10
3 Quatenus eatenus,dictiones sumuntur vel causatiue,vel temporaliter.vel quantitatiue.in l.j.nu.22.de ope.no.nun. 4
2 Quemadmodum dictio,quando interrogatiue,⁊ quando similitudinarie ponatur.ff.sol.ma.in rub.nu.15. 2

Questa per officiales fisci vel per prelatū ecclesie an p̄o sumātur questa de bonis fisci vel ecclesie.in l.facultas.nu.1.C.de iure fisci.lib.x. 374

Questio status an differatur per edictum carb.in l.de bonis.nu.2.ff.de carbo.edi. 421
4 Questio quando est definibus⁊ non de proprietate lite non contestata peruenit ad diffinitiuam.in l.si quis.nu.2.C.finī.regun. 143
5 Questio emergens ex vltima voluntate nō debet annum trāscendere a die litis contestate.in.§.illud quoque.n.1.in aut.de heredit: ⁊ falcid. 5
3 Questio iuris debet dirimi sorte non questio facti.in l.si duo.nu.3. ff.vti possi. 174
6 Questio natalium iure canonico spectat ad ecclesiasticum:seculare tamen iure ciuili etiam incidenter cognscit.diff.inter.ius canonic.nu.7. 195
3 Questis de glande legenda debet in tribus diebus expediri.in l. vna.nu.1.ff.de glande legen. 184
4 Questio status si pupillo agenti mouetur an iudicium differatur vel causa status.in l.j.nu.1.C.De ordi.iudi. 120
3 Questio quando est cum aliqua ciuitate de aliqua vniuersitate vel de homine singulari apud quem erit cognitio:an l.de iure.nu.3.ff. ad municipal. 470
3 Questio dictio qñ;q̄ p̄o propositione dubitabili:qñque p̄o tortura accipitur.in l.amplius non peti.nu.5.ff.rem ra.haber. 130
2 Questio dominij quando possit referri mihi per habētem causam a me.in l.si aliam.nu.2.ff.sol.ma. 12
1 Questio etatis duobus modis in iudicium deducitur:principaliter:⁊ incidenter.in l.de etate.nu.1.ff.de minō. 164
1 Questio qñ est prebēda vel iurisdictione alicuius castri iudicium particulare silet in l.si quis libertatem.nu.15.ff.de peti.herdi. 196
4 Questio primatorum si dependet a causa fiscali procuratoꝛ cesaris est iudex.in l.cum eorum.nu.1.C.de sen.⁊ interlo.om.iu. 304
1 Questionem qui promisit nō mouere petendo etiam extra iudicū incidit in penam:⁊ quando.in l.qui fidem.nu.2.⁊ 5.ff.de trāsac.114
2 Questionem non facere ⁊ nō facere contra uerſiam an sit idem.in l.lucius.§.tres heredes.nu.2.ff.ad trebel. 395
3 Questionem non mouere qui tenetur ſ ex dispositione .l.intelligit per litis contestationem:ſ ex dispositione hominis etiam ante litis contest.in l.amplius non peti.nu.5.ff.rem ra.ha. 330
4 Questiones requirentes altiorem indaginem nō impediunt edictū diui Adriani.in l.ō.nu.1.C.de edic.diui adri.tol. 261
5 Questio quis appelletur.in aut.vt diui.iussio.nu.3. 54

Querela datur illi qui de necessitate non debet institui si sit preteritus.in l.i.§.si pater.nu.1.ff.de coniungen.cum eman.lib. 418
5 Querela inofficiosi testamēti:⁊ querela inofficiosa donatiōis quomodo differant remissine.in aut.ummen.don.nu.2. 48
2 Querela inofficiosi quare non datur misi hereditate adita:sed bonorum contrab.fic.in l.illud.nu.1.ff.de bo.pos.contrar. 407
4 Querimonia ⁊ questio verba quomodo differant.in l.si quis.nu.1. finī regun. 143
4 Querela inofficiosi est auxilium subsidiarium.in l.maximum.num. 2.C.de libe.prete. 250
4 Querela inofficiose donationis cum quo alio remedio concurrat. in l.j.nu.1.C.inoffi.dona. 32
Querela in officiose donationis non cōpetit filio qui fuit in legit;

ma instituta & ab eo multa legata facta. ibi. nu. 4.
1 Querela non est actio nec accusatio: sed quoddã officium iudicis. in l. nam post ea. §. si minor. nu. 3. ff. de iureiur. 270
1 Querela qui egit & obtinuit in dubio non videtur adõsse. in l. quẽ admodum. nu. 2. ff. de inoffi. testa. 190
2 Querela inofficiosi testamenti vocatur accusatio. in l. j. §. sciendũ, nu. 3. ff. de suspect. tuto. 80
4 Querela inofficiosi quando possit intentari contra fideicommissarium vniuersalem. in l. j. nu. 3. C. de inoffi. testa. 128
4 Querela quando detur nepoti preterito. in l. si quis filium. numer. 1. C. de inoffi. testa. 130
Querela in officio si finitur quinquennio. ibi. nu. 2.
1 Querela non competit vbi quis habet aliud remedium. in l. papinianus. §. si quis impubes. nu. 1. ff. de inoffi. testa. 191
5 Querela non numerate dotis proponi debet in scriptis: & proponitur etiã si opponenti nihil petak. in auk. de tempo. nõ solu. n. 4. 15
4 Querela & falsum sunt contraria origine non effectu. in l. cum qui. nu. 2. C. de inoffi. test. 129
4 Querela inofficiose donationis cessat quando aliud remediũ potest habere locum. in l. ỹ. nu. 2. C. de inoffi. testa. 131
2 Querela potest intentari contra alium q̃ contra scriptum heredem. in l. filium. nu. 3. ff. de bo. pos. contra tab. 409
4 Querela contra testamẽtũ fratris an operetur recissio. testamẽti i totum vel vsq; ad legitimã. in l. fratres. nu. 3. C. de inof. test. 129
Querela an competat quando frater instituit aliquam turpem personam & aliquam non ibidem. nu. 4.
1 Querela & cõtratabulas qualiter competat parẽtibus. l. l. j. nu. 1. ff. de inoffi. testa. 189
1 Querela inofficiosi non nascitur ante litem contestatam. in l. papinianus. ỹ. si conditioni. nu. 1. ff. de inoff. testa. 191
1 Inquerela inofficiosi agitur principaliter de meritis filiĩ. in l. filius. nu. 2. ff. de inof. resta. 194
5 Querela in officiose donationis. quibus ex causis cesset in auk. de immen. dona. nu. 15: 48
4 Querela inofficiosi cõpetit filio sicut actio iniuriarũ & actio fo facti. sed emolumentũ cõpetebat patri. in l. j. nu. 8. C. qui. admit. 229
1 Querela inofficiosi testamenti est officium iudicis. in l. postbumus. §. si quis ex his. nu. 3. ff. de inoffi. testa. 189
1 Quis non debet ad querelam admitti nisi pro ea parte qua successurus erat ab intestato: si tamen admittitur tenet iudicium. in l. mater decedens. nu. 1. ff. de inoffi. testa. 194
4 Querela inofficiose dotis quando aliud remedium excludat. in l. vna. nu. 2. C. de inoffi. dotis. 133
1 Querelam proponens non proponit petitionem hereditatis. in l. qui de inofficioso. nu. 2. ff. de inoffi. testa. 164
Querela & petitio hereditatis pũt in eodẽ libello poni ibi. nu. 4.
1 Querele in officiosi testamẽti etiam hodie locus est. in l. nam & his. §. huius autem. nu. 3. ff. de inoffi. testa. 189
2 Querelam inofficiosi proponens in dubio videtur proponere animo adeundi. in l. cum quidam. nu. 2. ff. de bo. pos. 404

Quicũq; dictio cõprehendit masculinũ & femininũ. l. ait diu⁹. §. quicũq; nu. ff. de iure fisci. 457
2 Quis dictio. quid importet. in l. non dubium. nu. 1. ff. de l. g. iñ. 278
3 Quis vel qui iuncto verbo futuri temporis facit conditionẽ: & secundario non principaliter. in l. si ita. nu. 2. ff. de ver. obli. 262
2 Quisq; dictio: & dictio omnis an & quomodo differat, & quid de dictione quilibet. in l. hoc articulo. nu. 3. ff. de here. insti.. 140
Quisq; dictio idẽ importat q̃ dictio quilibet; & distributiua. ibi. n. 4.
Quisquis dictio est distributiua. ibi. nu. 5.
Quisquis dictio quare magis sumat impropzie q̃ dictio omnis. ibi. nu. 6.

Quietatio debiti videtur fieri per redditionẽ instrumenti debiti nisi cõtineret aliam vtilitatẽ. in l. ỹ. §. sed etiam. nu. 1. ff. de pac. 93
3 Quietationem generalem facere quis non potest cogi: sed speciale sic. in l. cum Æquiliana. nu. 3. ff. de transac. 110
3 Quietationẽ faciẽs de pecunia sibi debita & pmittẽs vlterius non petere sub pena, si procurator eius generalis nõ ipse petit, qñ pẽa committatur. in. l. in illa stipulatione. nu. 2. ff. de ver. obli. 226
3 Quietatio facta animo donandi q̃ indigeat insinuatione. in l. modestinus. nu. 1. ff. de dona. 73
3 Quoties dictio qñ nulla est cã verificat in duab⁹ vicib⁹: alias intellig. tur de multis. in l. eum qui. §. cũ pure. nu. 3. ff. de ver. obl. 265
3 Quinquennium dicitur multum tempus. in l. j. numero. 1. ff. de bon. sepa. 156

Quoad donec & quãdiu dictiones qñ inducãt conditionem. in l. j. n. 15. ff. de condi. & demon. 349
Et quid de dictionibus quousq; quandoque & quando. ibi. nu. 17.
1 Quod est relatiuum substantie. vinum. nu. 3. ff. si cer. pe. 258
1 Quod ammodo dictio est nota impropzietatis. l. pretor ait. §. huius edicti. nu. 1. ff. de eden.

Quõdam dictio. intelligitur in instro in quo ex talis fit mentio si titius est mortuus & instrm. sustinetur & etiam libellus. in l. quis qui. nu. 1. & 2. ff. si cer. pe. 266

De litera R.

Rapina est furtũ: sed nõ ecõtra. in duobus. §. si quis iurauerit. nu. 1. ff. de iureiur. 276
3 Rapina vel violentia qõ fit delictum qõ committitur in personã: furtũ vero non. in l. itaq; nu. 2. ff. de fur. 337
3 Rapiens lepius ex incendendo ruina vel naufragio punitur tanquã latro. in l. nequid. nu. 6. ff. de incen. ruina nau. 65
5 Rapientis mulierem bona ipso iure tpe raptus transferuntur in mulierem si ipsa non nubat raptori. in auk. de rap. mulie. nu. 3. 335
3 Rapiens per vim meretricem nõ tenetur titulo de raptoribus. in l. verum est. nu. 3. ff. de fur. 65
3 Raptor dicitur fur manifestus si contra eum clametur seu occuratur in l. si vendidero. §. cum captor. in. 1. ff. de furtis. 341
6 Raptus proprie in sponsa committitur iure ciuili. secus interdonico. diff. int. ius cano. nu. 126. 367

Rasura vel cancellatio in instrumento quando videtur instrumentum. in l. si. §. finautem. nu. 3. C. de edi. diui adri. 194
4 Rasura vel cassatio quando attendatur & reddat testamentum suspectum. in l. si vnus. nu. 1. C. de testa. 261

Ratum habere quod suo nomine non est gestũ quãdo quis possit. l. vna. n. 4. C. si in com. ea cau. 239
3 Ratum habere quis potest absente parte. in l. quo enim. §. rem haberi. nu. 2. ff. rem ra. habe. 99
1 Ratum habere precise quando quis cogatur & soluendo interesse quis libertur in l. pomponius. nu. 13. ff. de neg. gest. 330
Quid in ratihabitione necessaria. ibi. nu. 17. 139
Ratum habere quod quis cogatur per iudicem non est necesse q̃ pars adeat iudicem potest tamen si vult. ibi. nu. 14.
3 Ratum habens delictum punitur ex delicto nõ ex ratihabitione. in l. si vt proponitur. nu. 2. ff. de fideiuss. 291
2 Ratum habere quando quis cogatur etiam qõ est suum naturali actione. in l. quamuis. nu. ff. sol ma. 15
1 Ratificatio legitima non videtur fi in instrumento dicitur promitto me ratum habiturum quicquid per procuratorem meum legitime factum fuerit ibi l. que omnia. §. plane. nu. 3. ff. de procu. 123
1 Factum nomine pupilli vel minoris tutorem vel curatorẽ habentis per alium q̃ pupilli vel minor ipse cum authorit. tutoris vel curatoris ratificare potest. in l. si procurator. num. 12. ff. de condic. indeb. 258
1 Ratihabitio quod equiparatur mandato. in l. obseruare. nu. 4. ff. de offi proconsul. & lega. 42
1 Ratihabitio ex parte rei quãdo trahatur retro. in l. iulianus. num. 2. ff. qui satisda. cog. 75
3 Ratihabitio parit actionem neg. gest. & non mandati. in l. semper nu. 1. ff. de reg. iur. 491
4 Ratihabitio patroni quod tollat istam actionem. in l. si. nu. 9. C. si in frau. patro. 226
1 Ratihabitio retrotrahitur & mãdato comparatur. in l. si finita. §. si neciente. nu. 2. ff. de pignorib. 411
4 Ratihabitio potest fieri extra tempus quando actus valet in persona gentis. in l. j. nu. 10. C. qui admit. 238
3 Ratihabitio vt retrotrahatur: intelligitur inbis que nolle nostro gesta sunt sub rebus integris existentibus. in l. si vxor. §. si ego prorem. nu. 3. ff. ad leg. iul. de adul. 362
4 Ratihabitio sequens non operatur idem quod iussus. in l. si iussus. nu. 3. C. de peti. here. 133
1 Ratihabitio an retrohabeatur vt videatur pignus rei alienę retro valuisse. in l. aliena res. nu. 2. ff. de pig. actio. 347
1 Ratihabitio & contractus in quibus differat. in l. pomponius. nu. 2. ff. de neg. gest. 118
4 Ratihabitio an trahatur retro in preiudicium alicuius. in l. ỹ. nume. 18. C. de iure fisci. lib. x. 72
1 Ratihabitionis necessarie effectus. in l. pompõius. nu. 17. ff. de go. gest. 136
Ratihabitio quid operatur in negotio quod est nostrum ratihabitione. ibi. nu. 20.
Si fuit erratum ratihabitione quod preiudicium generetur ratificanti. ibi. nu. 21.
3 Ratihabitio an equiparetur mandato in maleficijs. in l. i. §. sed & si. nu. 4. ff. de vi & vi arma. 169
3 Duo requiruntur ad hoc vt quis de maleficio teneatur propter ratihabitionem. in l. i. §. sed & si. nu. 1. ff. de vi arma. 169
1 Ratihabitio non impeditur quando defectus impediens ratihabitionem superuenit & postea cessauit. in l. bonotũ. nume. 2. ff. rem Rati

ratam habe. 333
2 Ratihabitio in delictis operatur mandatum ad sequentem actū. in l.si quis mihi.§.pater scio.nu.2.ff.de acqui.here. 194
2 **Ratio** conscripta a tertio facit aliqualem fidem.in l.j §.de seruis.nu.2.ff.de tu.& ra.dis. 98
r Nō pene habet in quā incidit ille q pretiū rei vēdite recipere ōbet & nō recipit ab emptore in l.j.§.papinian⁹.n.1.ff.de vsur. 423
3 Ratio magis quam dictum attenditur in statutis quādo ratio est scripta.in repe.l.cesar.nu.18.ff.de publi.& vecti. 62
1 Ratio lucri cessantis an habeat locum in interesse.in l.non vtique. §.nunc de officio.nu.2.ff.de eo q̄ cer.loco. 327
1 Rationes due vincunt vnum quando veraque operatur.in l.si arrogator.nu.10.ff.de adop. 32
3 Rationem qui tenetur reddere tenetur me de singulis instruere & reddere computationes.in l.si pure.nu.1.ff.de fideic.liber. 83
2 Rationibus ex duabus sufficit vnam esse ad hoc vt dispositio teneat.in l.ex facto.nu.45.ff.de vulg.& pupil. 173
4 Rationes confecte mandante eo qui petit sibi edi ex causa debēt edi.in l.j.nu.3.& 5.C.eden. 46
4 Ratio contrarietatis facit vt iudicia pretorū & possessorū simul non admittantur.in l.incerti.nu.2.C.de interdic. 331
Ratio ordinis facit vt possessorium proferatur.ibi.nu.3.
1 Ratio quando habeatur de interesse extra rem in l.numis.n.4.ff. de in lit.iur. 285
Ratio lucri quando habetur in interesse extra rem.ibi.nu.5.
2 Ratio legis & mens legis q̄ idem sunt.in l.cum mulier.nu.1.ff.solmatrimo. 33
5 Ratio summa est que pro religione facit.in §.sed hoc presenti.nu. 4.in auc.de sanctis.epis. 63
2 Ratio constituendi aliquid circa dotem que fuit principaliter. in l.j.nu.4.ff.de collā.do. 416
2 Ratio est bona in his que percipiuntur sensu auditus, q̄ audiui in teste.in l.diuus traianus.nu.4.ff.de testa.mili. 183
2 Rationes qui reddere tenetur: tenetur etiam reddere instrumenta.in l.cum seruus.nu.1.ff.de condi.& demon. 395
1 Ratione adiuncti inseparabilis permittitur quod alias non permitteretur.in l.imperatoria. ℣.nu.1.ff.de sta.ho. 27
5 Rationes due vincunt vnam nisi illa sit fortior duabus.in auc.de consan.& veteri.nu.1.
2 Ratio affectionis quādo habeatur in l.si domus.§.in pecunia.nume.4.ff.de lega.1. 240
4 Rationem reddere qui tenentur debent illam reddere in scriptis in l.apparitores.nu.1.C.de exacto.tri.lib.x. 382
4 Ratio etiam si sit calculata inter mercatores tū pretextu erroris potest de nouo calculari.in l.vna.nu.1.C.erro.calcul. 77
2 Ratio lucri q̄ honeste & licite percipi potest est habenda.l.Imperator.§.cum quidam.nu.2.ff.de lega.ij. 266
6 Ratio prestandi alimenta penitentibus per seruum femininū non est par sicut venientibus per masculinum.trac.de ali.nu.42.164
6 Ratio eorum.que scripta sunt in libro rationum, qualiter probetur per testes.trac.circa mater testium.nu.17. 211
6 Ratio clemētine pastoralis.de re iudic. non hz locum in bolbus Imperij vel alteri⁹ Regni.qui sint rebebel.§.rebellādo.n.11.140
6 Ratio legis diuersimode colligitur.in consti.ad repri.nu.17.128
1 Ratio in teste quando est idem cum dicto:nihil valet.in l.qui interrogatus.nu.1.ff.de peti.here. 197
2 Ex pluribus rationibus sufficit vnam subesse.in l.ℓ. nu.37.ff.de vulg.& pupil. 156
2 Ratio declarat & limitat dictum.in l.j.nu.4.ff.de legi.tut. 59
4 Ratio cōuentionis & reconuentionis impedit causas agitari coram diuersis iudicibus.in l.nulli.nu.2.C.de iudi. 117
1 Ratio que ponitur in determinate comprehēdit omnē determinationem que ad eam potest referri.in l.metum autem.§. animaduertendum.nu.1.ff.quod me.cau. 148
4 Rationes defuncti quando faciant presumptionem vel iudicium. in l.rationes.nu.1.C.de proba. 158
2 Ratio administrationis a tutore non exigitur tutela durante.in l. j.§.non potest.nu.1.ff.de excu.tut.& cur. 86
2 Ratio inducendi communionem actionis inter patrem & filiū. in l.ℓ.§.quod si in patris.nu.5.ff.solmat. 6
4 Ratiocinatores si computat rationes quando eorum computatio habeat vim sententie & ex ea oritur exceptio rei iudicate.in l.ℓ. nu.3.C.de iure fisc.libr. 372
4 **Reatus** excludit omnē honorē in l.j.nu.1.C.vbi senat. vel clarissi. 127
5 **Rebellis** officiali ecclesie toti ecclesie dicit rebellis.in l.hostes.nu.33.ff.de capti.& postlimi. 462
Rebellans officiali ecclesie vel imperatoris quando dicatur vere hostis.ibi.nu.15.
6 Rebellis dominum bonorum retinet, sed secuta condēnatiōe cō fiscatur.qui sunt rebell.§.rebellando.nu.7. 149
Rebellis non priuatur ipso iure iurisdictionibus. quas habebat. ibid.nume.18.
Rebellis quas obligationes.& promissiones amittat.ibi.nu.19.
Rebellis per solā rebellionem quomodo perdat ea.que habet a iure Canonī.seu a Summo Pontifice,a sua ciuitate,vel ab aliis regibus.ibi.nume.20.
1 **Recedere** non debemus a verbo q̄si possumus.in l.ℓ & si.§.cum iter.nu.4.ff.de condi.inde. 301
1 Recipere aliquem in protectorem & defensorē meum quid importat.in j.consti.ffrorum.nu.7. 3
1 Recipio & accipio verba non de necessitate inducunt translationē dñij.in l.naturalis.§.& si quidem.nu.3.ff.de prescri.ver. 407
3 Recepisse verbum in contractu dotis quid operetur in l.si ita stipulatus.§.chrysogonus.n.3.ff.do verb.obliga. 258
3 Receptio inter eos qualiter fiat,il.los accusare.§.hoc beneficio. nu.4.ff.de accusa. 381
4 Receptio spontanea quando indueat approbationem consensus. in l.si per vim.nu.2.C.quod me.cau. 94
3 **Receptans** aliquē semel si ille aliquid perdidit qō talis receptans nō tenetur titulo naut. caupo.stab.in l.mariti.§.qui quesitum.nu.1.ff.de adul. 397
4 Receptantes rebelles & bannitos ita demū puniuntur si sciunt ipsos esse rebelles.in l.j.nu.1.C.de deserto.lib.xij. 429
6 Recommendatio prima facta in carceribus quando prevaleat secunde,& quando econtra.consi.ccxxj.nu.2 71
1 **Reconuenire** me si statī nō vult ille ℨ quem ago ā possit petere a procuratore cautionem de defendendo dominum in causa reconuentionis.in l.seruū quoque.§.ait pretor.nu.1.ff.de procu. 125
4 Reconuentio an possit habere locū quando causa conuentionis est summaria & reconuentio nō.in l.j.nu.3.C.vbi cau.sta.agi opor. 127
Reconuentio non habet locum in causis que sibi inuicem preiudicant.ibi.nu.4.
5 Reconuentio q̄ fiat de debito non liquido ad liquidum non compensatio.in §.illud.nu.1.in authen.de executo. 49
Reconuentio quando fiat coram ordinario: & quādo coram delegato: & quando coram eodem iudice vel diuersis.ibi.nu.2.
1 Reconuentio non habet locū coram arbitro.l.est receptū.nu.2. ff.de iurisdi.om.iudi. 60
4 Reconuentio q̄ non habeat locum quando agitur actione depositi.in l.compensationes nu.10.C.de compensa. 148
4 Reconuentio etiam locum habet quando agitur officio iudicis in authen,& consequenter.nu.14.C.de senten.& interlo.om.iu Quid in causa appellationis.ibi.nu.15. 305
5 Reconuentio q̄ nō habeat locū in cāusa spoliationis: nisi fiat in per alia spoliatione.in §.illud.nu.7.in au.de executo. 49
Reconuentio quomodo fiat distinguitur.ibi.nu.8.
5 Reconuentio quod non admittatur in causa spolij quādo semper eo proceditur summarie.in l.natura liter.§.nihil commune.nu.38. ff.de acqui.pos. 101
4 Reconuentio q̄ non habet locū in causa spolij nisi super simili spoliatione in l.compensationes.12.C.de compensa. 184
1 Reconuentio q̄ non fiat in causis summariis.in l.sed & de.§.nō.spolium.nu.3.ff.de procu. 126
3 **Rector** ciuitatis non tenetur p delicto officialis mortui. in l.i.§.qō nouissime.nu.2.ff.de publi.& vect. 56
Rector exhibendo officialem delinquentem, in officio quando teneatur.ibi.nu.3.
1 Rector vel potestas ante ingressum officij an possit constituere picarium.in l.observare.nu.5.ff.de offi.proconsul.& lega. 42
4 Rectores ciuitatum necessitate publica imminente ex iusta causa possunt constituere premium capienti & presentanti malefactorem.in l.cū nauerecorum.nu.3.C.de nauicula.lib.xj. 400
4 Rector ecclesie si cōcurrit cū superiore in agendo p rebus ecclesie pertur ipsi,superiori.in l.sancimus.nu.10.C.de sacrosan.eccle.26
4 Rectoris officium est inquirere debitoris cōmunis.in l. missi.nume.8.C.de exacto.tributo.ibi.x. 382
3 Rectores possunt in carceribus a liquē detinere vt manifestet socios vel alia cā legitima in l.ex ghusdā.§.diu⁹.n.1.ff.de iure fi. 436
4 Rectores ecclesiarū non possunt trāsigere nec super iudicis decreto & solennitate.in l.j.nu.3.C.si aduer.transac. 102
1 Rectores ciuitatū & magistrat⁹ statuere aliquid possunt pro tpe eorū officij:nō aūt q̄ perpetuo valeat.in l.j.n.1.ff.q̄ quisq; iur. 62
Rector faciunt statuta cum consilio procerum.ibi.nu.4.
4 Rectores plures in eadē ciuitate esse possunt:sed in eadem prouincia nō pōt eē nisi vn⁹ plens.il.vnica.n.8.C.de metropo.li.xj. 405
4 Rectores atrium non habent iurisdictionem nisi in his que pertinent ad eorum atrem.in l.si.nu.6.C.de iurisdi.om.iudi. 124
Rectores ciuitatum hodie habent vim maiorū iudicū.in l.j.n.4.

C.de fisca.vsu.l.b.r. 377
3 Rectores ciuitatis ⁊ castrorū quare sit ꝙ hodie exercent ea que sunt meri vel mixti imperij.in l.i nu.5.ff.de dam.infec. 28
4 Rectores ciuitatis possunt consilium eorum authoritate conuocare.⁊ de necessitate hoc facere habent quando incumbit faciēdū in l.ij.nu.2.C.de decu.lib.x. 386
3 Rectores ciuitatum tenentur pro delicto famulorum quos secum ducunt.liberantur tamen eos exhibendo.in l.j.§.familie.n.2.ff.ō publi.⁊ vecti. 55
4 Rectores prouinciarū possunt facere thesaurarios in prouincia. in l.percepit.§.illud.nu.1.C.de cano.lar.lib.x. 384
3 Rectores torquentes reum vel testes contra iustitiā si aliquis moriatur qualiter teneatur.in l.lege cornelia.nu.1.ff.de fica. 400
3 Rectores pro amplianda ciuitate numero hominū possunt expendere de bonis communis.in l.cum ratio.§.si plures.numer. l.ff.ō bon.dam. 434
4 **Recusatio** iudicis potest fieri quandoq; post litē cōtestatam si noua causa superuenit.l l.cū solitum.nu.3.C.de sen.⁊ interlo.om.iudi. 304
5 Recusans iurare habetur pro conficto.in §.si quis autem.num.2. in auf.vt litigant.iurent. 60
4 Recursus ad superiorem non pōt haberi quando plus expederetur in babēdo recursum quam sit valor causę.in l.mediterranee. nu.6.C.de anno.⁊ tri.li.x. 383
4 **Redimere** se quocūq; nō etiā p calūniā qū lx pceriali bus.in l.in omnibus.nu.6.C.de sniu.l 11
4 **Redditus** annui cōnumerant inter imobilia.in l.iu bemus.nu.10.C.de sacrosan. 23
1 Per redditionē instrumenti debiti vē fieri quietatio non vero per redditionem pignoris.in l.ō.§.sed etiam.nu.2.ff.de pac. 93
5 Redditus appellatione cōtinēt.in auf.vt deter.sit num.cle.n.3.7
2 Redditus id est retrodatus.in l.filio nu.2.ff.de libe.⁊ posth. 118
4 Redditus vinee annuus an licite retineat licet plus valeat quā sibi constiterit.iu l.si ea pactione.nu.2.C.de vsuris. 188
3 Reditus accipiens si nescit cui reddat licite retinet si pro delictis haberi putant si autem nō putauit tunc tenetur dare pro anima. in l.falsus.§.qui alienum nu.4.ff.de furtis. 341
3 Redditib9 ecclesie ercrescētib9 dz augeri numer9 canonicor⁊ immunitas ꝙcessa mercatorib9 dz seruari si tenēt maiorē ptē fortuna rū i illis mercātus.i l.semp.§.negotiatio.n. .ff.de iure immu.475
5 Redditum annuū habens tanq̄ possidens immobilia an releuetur ob hoc a prestatione cautionis de iudicio fisti.iu auf.de nō alie. aut permutan.nu.1. 11
2 **Reductione** ad arbitriū boni viri pēdēte p̄dēnatum in materi.an fiet executio p̄demnatum in minori.in l.iulianus.nu.5.ff.de condi.⁊ demon.360
3 Reductionem petens ad arbitrū boni viri ab arbitramēto nō tenet tpa appellatiōis obseruare.in l.si res.n.6.ff.de appel.rec.459
6 Reductio ad arbitrium boni viri a sententia arbitratoris, petitur intra decem dies.si est iniqua.trac.de arbi.nu.5. 189
6 Reductio ad arbitrium boni viri non est appellatio, sed habet cā eam similitudinem.q.xix.nu.2. 123
3 Reductionem nō petere qui promisit in laudo sub pena intelligitur nisi inique fuerint arbitratus.in l.quidam cum filium.n.4.ff.de ver.obli. 260
3 Reductio ad arbitrariū bōi viri dz etiā locū in 3ctib9 stricti iuris arbitratore male arbitrāte.il.si qs arbitratu.n.1.ff.de ver.obl.223
1 In reductione non recurritur ad iudicem arbitratoris sed partiū. in l.societatem.§.arbitrorum.nu.21.ff.pro socio. 381
Reductio intra quantum tempus peti possit.ibi.nu.22.
Reductiōis petitiōi ad arb.bōi viri an renūtiari pōssit.ibi.nu.24.
An videatur renuntiatum si dictum ꝙ sit ꝙ possit de iure vnius accipere ⁊ dare alteri in parua ⁊ magna quantitate.ibi.
3 Reductio ad arbitrium boni viri non datur quando aliquid est commissum in l.beram voluntatem nisi dolus interuenerit. in l. in eiusmodi.nu.3.ff.pacto.stipul. 320
4 Reductio ad arbitriū bōi viri cōtra q̄ iudice petat qñ cōpromittentes ⁊ arbiter sunt diuersi fori.in l.ij.nu.2.C.vbi ⁊ apud quem. 105
1 Reductio ad arbitrium boni viri in sententia arbitratoris nō datur quando ipsum est factum compromissum vt in bonum virum. in l.habeo aut.§.tametsi.nu.3.ff.de arbitris. 173
1 Reductio quo iure petatur.in l.societatem.nu.2.ff.pro socio.381
Reductioni ad arbitrium boni viri an renuntietur.ibi.nu.4.
5 **Referendarij** non dicunt cogere partes de transactiōe ⁊ pacto ⁊ quādo.§.qz vero. nu.1.⁊ 3.in auf.vt litigan. 60
5 Referendarij qui sint.in auf.de referenda.nu.4. 16
1 **Reficere** dicitur de nouo facere.in l.ō pupillo.§.si qs riuos.nu.1.ff.de ope.no.nun. 13
Reficiēti cloacā vel riuū etiā si nō ōis nō pōt nuntiari.ibid.nu.2.
6 Refectio alicuius proprietatis si requirit magnam impensam ad quem pertineat domino.an vsufructuario.q.iij.nu.4.
6 Reformatus in officio a ciuitate habente potestatem eligēdi quādo dicatur tyrannus.trac.de tyran nr.40. 108
3 Reficere verbum large ⁊ stricte sumit potest.sicut verbum reddere.in l.j.§.si quis edificium.nu.2.ff.de ope.no.nun. 155
3 Reficere quis non cogitur in seruitute oneris ferendi.in l.j.§.denique.nu.9.ff de aqua plu.arcen. 8
1 **Reformationes** ⁊ statuta intēte determinātē.il. sciedū.nu.1.ff.qui sani.co. 76
4 Reformari in officio non debet quis nisi fuerit syndicatus.l l.ne minem.nu.1.C.de suscepto.⁊ arcariis.lib.x. 11
3 Reformatio que dz verbum qō pōt se habere ad itellectum iuris communis ⁊ ad cōem vsum loquēdi ꝙ intelligatur sm cōem vsum loquendi.in l.stipulatio ista.§.hec quoq;.nu.4.ff.de ver.ob. 220
4 Reformatio quando est facta in consilio non debet queri de gloria arrogantis.in l.vniuersis.nu.4.C.de pro.impe.offe. 5
5 **Refutatio** hereditatis paterne facta p filiū fraudulēta psumit si filiꝰ reperiat bōa patris posse dere.in §.⁊ quoniam.nu.1.in auf.quib.mo.na.effi.sui. 41
Filiū nati ex filia naturali data curiali efficitur.curiales.lib.x. 42
3 **Regionis** mos inspicit qñ non apparet qd statuit. sēp in stipulationib9.n.2.ff.de reg.iu. 491
1 **Regnum** si augmentatur an prouincia augmentata debeat regi constitutionibus regni.in l.i.cōsuerit §.si nuda.nu.2.ff.de pig.act. 197
Regnum est quid vniuersale.ibi.nu.3. 346
1 Regna que alīs fuerunt christianorū ⁊ nūc per infideles tenentur papa vel imperator9 pōt concedere.in l.fi.nu.1.ff.de act.emp.397
6 Regimen plurium malorū hominū non est ita malum sicut regimē vnius tyranni.⁊ quo hoc intelligat.trac.de reg.ciuit.nu.27. 197
Regimen plurium malorum nō diu durat.⁊ de facili deducitur ad tyrannidem vnius.ibid.nu.29.
6 Regi per reges an bonum sit trac.de reg.ciuit.nu.11.
Rex a subditis quid exigere possit.ibid.nu.13. 197
6 Regimen.quod sit per electionem.magis diuinum est.quam illud quod fit per successionem.trac.de reg.ciuit.nu.23. 197
4 **Regula** illa dolo facis dz locū i dolī exceptiōe qz petis restituturꝰ es si aliqs est paratus illā incōtinenti probare.in l.fi.nu.2.C.quo.do.
3 Regula qui prior est tempore potior sit iure:Fallit quando plures pretendunt officium iudicis in pignore pretorio: secus quādo ius obligationis.in l.cum vnus.nu.9.ff.ūe bo.autho.iudi.pos. 331
Regula qui prior est tempore quod habeat locū in pignore iudiciali.ibi.nu.10. 155
Regula dicta quod etiam h9beat locum in pignoribus captis vigore instrumenti guarentigiat..ibi.nu.11.
1 Regula illa fi vinco vincentem te ergo fortius vinco tcq̄ habeat locum.in l.claudius.nu.2.ff.qui po.in pig.gabe. 416
3 Regula sumitur duobus modis in l.j.nu.1.ff.de reg.iur. 490
Regula constituitur per verba vniuersalia.item per verba indefinita.ibi.nu.2.
Regula per adiectiua qualiter constituatur.ibi.nu.4.
Regula an faciat ius quando fit ius.ibi.nu.5.
2 Regula de duabus causis lucratiuis non habet locum qñ quantitas debetur vel illud quod in genere suo recepit functionem.inl. meminis.§.duorum.nu.8.ff.de reg.ū. 262
4 Regula vt quis non cogatur minus vendere in quibus cessibus fallit.in l.vna.nu.3.C.de sati.liber.tol. 291
3 Regula per exempla non restringitur:sed fit clarior.in l.damnula ū.nu.1.ff.de dam.infec. 45
3 Regula si vinco vincentem te quomodo intelligatur in l.de accessionibus.§.plane.nu.1.ff.de diuer.⁊ temp.preseri. 104
6 Regula fratrum minorum est magis stricta.quam fuerit regula Apostolorum.lib.j.minoric.c.j.nu.6. 141
4 Regula dolo facis ⁊c.non habet locum in interdicto recuperāde possessionis.in l.vna.nu.4.C.quo.lega. 312
Quid interdicto adipiscēde possessionis.⁊ in interdicto retinēde.ibi.nu.5.
4 Regule interdictorum.in l.certū.nu.5.C.de interdic. 311
5 Regula ꝙ victus victori condemnetur in expensis qualiter intelligatur.in §.oportet.nu.6.in auf.de iudi. 39
2 Regula qō quis possit decedere pro parte testatus ⁊ pro parte intestatus qūo procedat.in l.potest quis.nu.1.ff.de here.inſt.. 145
3 Regula si nō valet qō ago vt ago nō videlicet vt valere pōt.aliter procedat.in l.j.§.si quis ita.nu.2.⁊ 5.ff.de ver.obli. 203
2 Regula generalis non comprehendit specialia.in l.in fraudem.§. bonorum.nu.1.ff.de testa.mili. 182
3 Regula ob necessitatem ꝙ regulam iuris cōis statuitur quatenus necessitas imminet.in l.j.§.nuntiatio.nu.28.ff.de ope.no.nun. 6

2 Regula prohibitiua attēditur si sunt due regule vna permissiua: alia prohibitiua.in l.tutor.nu.1.ff.de suspec.tuto. 81
2 Regula.q due cause iurratiue non possunt in vna re concurre:non habet locum in legato quantitatis.in l.titia.nu.1.ff.de leg.ij. 272
2 Regula dolo facis petere q alijes restituturus quando habeat locum in l.si socer.§.lucius.nu.5.ff.sol.ma. 32
4 Regula vt quis non cogatur inuitus emere in quibus casibus fallit.in l.vna.nu. 3.C.de lat.lib.tol. 291
3 Regula l.fundum titianum.ff.de excc.procedit quando duo indicia an proponitur ab vna t eadem parte.in l.fundum titianum.n. 5.ff.de excep. 189
1 Regula possessor malefidei non habet locum in prescriptione xxx. anno in l,hec autem.nu.2.ff.de serui.vrba.prędi. 220
3 Regula eum qui certus quādo habeat locum.in l.denuntiasse.§. quid ergo.nu.2.ff.ad leg.Jul.de adul. 394
3 Regula vim vi repellere licet habet locum in quasi possessione iuris in l.j.§.hoc interdicto.nu.3.ff.de itinere actuque priua. 177
1 Regla q̄or appellat̄ porag at q̄s hz locū l.l.q.por.n.1.ff.diu. 184
3 Regula catoniana q habeat locum q̄n legatum deficit mixta cōsideratione legantis t legatarij cui sua prouisione testator puidere potest.in l.ex quibusdam.§.q̄n autem.nu.2.ff.de iure fisci. 456
2 Regula cato.nō hz locū i tutela.in l.si nemo.n. 1.ff.de test.tute.5
2 Regula catonianan hz locū i fideicō.ita vt ad eū pueniat.vī dita tū in tps existētie sui heredis.in l.vbi pure.nu.2.ff.ad trebel. 286
2 Regula catoniana non habet locū in quibus diebus cedit ab adita hereditate.in l.ceteru.§ tractari.nu.1.ff.de leg.j. 234
Regula catoniana non habet locum in senatusconsulto.ibi.nu.2.
Nō quare regula cato.nō hz locū i legatis cōdonalibus.ibi.nu.3.
2 Regla cato.q̄r trabat ad nouas leges:t statutū q legatū factū foret̄i nō valeat si legatarius tpe testi erat foris postea sit effect9 ciuis an nō obstāte regla capiat legatū.l.regla.nu.5.ff.ō.re.cat. 342
2 Regula catoniana hz locū q̄n testator contra impedimēta prouidere pōt t dare libertatē seruo.in l.si minor.nu.1.ff.de leg.j. 246
2 Regula cato ppter qd fuit inducta.in l.j.nu.1.ff.de regu.cato. 342
Regula catoniana est regula iuris in tranſitiue non tranſitiue.ibi.num.2.
Regula catonania a Catone fuit inducta.ibi.nu.3.
Regula cato.habet locum in legatis conditionalibus conditione tecita.ibi.nu.4.
Itē q̄n habeat locū in legatis vel relictus in diem certū.ibid.nu.5.
Regula catoniana habet locum quando certum est q̄n dies mortis t additionis sit vnus t idem ibi.nu.6.
Regula catoniana an habeat locum in legatis quorum dies cedebat a tempore mortis.ibi.nu.7.
Itē an habeat locū q̄n legatū est iutile rōne psone legātis.ibi.n.8.
Regula catoniana an habeat locum in vsurario legāte q.nū.ibi.
Regula cato.habet locū q̄n legatum deficit mixta consideratione et persone legatarij:quando testato contra tale impedimentum potuit prouidere.ibi.nu.10.
Item an habeat locum quando legatum deficit mixta considerationi legantis t legatarū.ibi.nu.11.
An habeat locū in hereditate.in.d.l.j.nu.15.ff.de regu.cato. 342
Regula cato.an habeat locum in donatione cā mortis.ibi.nu.16.
Regula cato.hz locū q̄n testō deficit ratione solēnitatis.ibi.nu.18.
2 Regula catoniana an habet locum in hereditate t fideicommisso vniuersali.in l.catoniana.nu.1.t 2.ff.de regu.cato. 342
2 Regla catoni. ē regla iuris.l.cū legato.n.1.ff.q̄ di.leg.ce. 396
2 Regula catoniana habet locum quando inter mortē t additionē non est dare medium.in l.si optio.nu.2.ff.de optio.leg. 306

4 **Relatiuū** q̄n ponatur declaratiue:q̄n augmentatiue,t q̄n restrictiue.in l.j.nu.1.C.de sum.trin. 4
Relatiuum quis vel qui est relatiuum substantie.ibi.nu.4.
6 Relatiuum iuncto verbo futuri temporis,quando faciat cōditionem.t quando non consi.lxij.nu.3.lib.ij. 91
2 Relatiuū quis vel qui q limitat suū antecedens in quantitate t tēpore in l.a filio.§.testator.nu.1.ff.de ali.leg. 320
Relatiuū quis vel qui quod limitat suū antecedens ad quod refertur non alia in d.l.a filio.§.Titia.nu.1.ff.eo.
2 Relatiuum quis vel qui inducit conditionē in l.clemens.§.fi ita scripserit.nu.1.ff.de hered.instī. 146
Relatiuū quantitatis vel qualitatis inducit conditionem.ibi.nu 2.
2 Relatiuum quantitatis ponitur pro relatiuo numeri, quando est relatiuum quantitatis.in l.si ita.nu.4.ff.de leg.j. 240
2 Relatiuum quis vel qui an restringatur ad speciem precedentem. in l.nam quod.§.si cui.nu.1.ff.de penu. lega. 315
Relatiuum iunctū verbo futuri tēporis vel q̄n habeat vim futuri faciat conditionem in l.si debitor.n. 1.ff.de contraben.emp. 385
Relatiuum inducit conditionē distributiue.non collectiue. ibi.n.2.
2 Relatiuum iunctū verbo secunde persone vel tertie quantitate expressa vel non conditionem inducit iunctum prime quantitate expressa demonstrationem:si non est expressa conditionē.in l.si fē legatum.§.si nubi.nu.1.ff.de leg.j. 242
2 Relatiuum quis vel qui, quando ponatur distributiue,in l.hoc articulo.nu.7.ff.de heredi.instī. 140
2 Relatiuum quis,vel qui iunctū verbo presentis tēporis non facit conditionem.in l.demonstratio.nu.5.ff.de condi.t demon. 353
Relatiuum quis vel qui relatum ad aliquod genus non ponitur relative sed distributiue.ibi.
2 Relatiuum quis vel qui restringit antecedens ad quod refertur in l.si quis.nu.1.ff.de auro t argen.leg. 325
2 Relatiuum qs vel qui quando restringit vel declaret.in l.ea tamen.nu.1.ff.de leg.iij. 286
2 Relatiuum quis vel qui quando faciat veram relationem nō simplicem.in l.iulianus.nu.1.ff.de here.instī. 138
2 Relatiuū t antecedens non reguntur ab vno t eadem verbo.in l.gallus.§.nunc,de lege.nu.1.ff.de libe.t postbu. 125
2 Relatiuum qui qñ distributiue ponitur verificatur in vno tantum secus si diceret quisquis.in l.si fuerint.nu.2.ff.de reb.du. 236
2 Relatiuū quātitatis cōiunctū verbo futuri tpis.in dubio nō facit cōditionē:sec9 est in relatiuo substātie.in l.cū ita.n.1.ff.de le.ij. 256
2 Relatiuū quis vel qui q̄n ponitur distributiue ex presumpta mente testatoris nō verificat in vno.i l.qui. duos.n. 3.ff.de reb.dn. 337
2 Relatiue substantie quando inducant conditionem.in l.j.nu.28. ff.de condi.t demon. 350
Relatiua qualitatis quantitatis quotitatis vel numeri quo ad illam qualitatem inducant conditionem.ibi.nu.29.
2 Relatio fit ad id quod principaliter in oratione ponitur.in l.si.§. titia.nu.1.ff.de libe.lega. 332
4 Relatio iudicis debet continere breuiter to tam seriem atoram: postea mittuntur acta in l.ii.nu.1.C.de rela. 318
4 Relatio medici referentis aliquem infirmum vel cicatricem remāsuram debet esse cum diligenti inquisitione.in l. semel.nu.1.C.de re milita.lib.xij. 427
6 Relatiuum alios in legato existens ad ipsum ampliandum videtur appositum.consi.cc xvij.nu.8.lib.j. 71

2 **Relegatus** confinatus an habeat domicilium vbi confinat.l.l.ex facto.n.7.ff.de he.ist. 42

4 **Relictum** factum clerico quando eius contemplatione vel ecclesie factum intelligatur.in l.non plures.nu.5.C.de sacrosan.eccle. 14
4 Relictum pro animo dicitur ad pias causas.in authent.similiter. nu.1.C.ad leg.fal. 280
4 Relictū q̄n videatur patris contemplatione q̄n in relicto facto filio sit mentio patris in l.cum aliquis.nu.3.C.de iure delibe. 254
2 Relictum conditione necessaria habente precedentem conditionem turpem non debetur.in l.j.nu. 1.ff.de condi.instī. 177
2 Relictum pro construenda ecclesia videtur relictum ad ornatum ciuitatis.in l.ciuitatibus.nu.2.ff.de leg. 251
6 Relictū filio ad arbitriū talis.an sit spurū.consi.lxij.nu.1.lib.ij. 91
6 Relictum in fraudum fratribus minoribus quando dicatur.lib. j.minor.cap.iij.nu.13. 145
6 Relictum factum pro necessitate pauperum.videtur factū illi ciuitati cuius pauperibus relinquitur.lib.ij.minoric.nu.71. 145
6 Relictum omnium bonorum habet vim restitutionis heredis nullo alio instituto .consi.lxvi.nu.1.lib.ij. 92
6 Relictum factum fratri singulariter,vltra eius necessitatem convertitur in vtilitatem communem conuentus.lib.ij.minor.numero.31. 145
6 In relictis,nominatim ab vno,alius qui succedit preter spem t voluntatem defuncti,non tenetur ad illa.consi.vij.nu.4.lib.j. 5
6 Relictum pro animo,videtur relictum ad pias causas.consi.xxv. numero.1.libr.j. 13
6 Relicta ab institutis an videantur repetita a substitutis,quando ab eis alia legata sunt relicta.consi.xlix.nu.1.lib.ij. 88
Relictum pro alimentis fratribus minoribus syndicus ciuitatis t quilibet de populo petere potest,ibi.nu.5.
Relictum in determinate fratribus videtur relictum pro suis necessitatibus,ibi.nu.7.
2 Relictum factum sacerdoti vel ministris ecclesie ipsi ecclesie videtur relictum.in l.annua.§.attilia.nu.1.ff.de an.leg. 295
Relictum factum filio vel seruo alieno an videatur factum contemplatione patris vel domini.ibi.nu.2.
2 Relictum palam filio spurio non reuocatur per heredem extraneum,in l.Lucius.§.in testamento.nu.1.ff.de leg.ij. 251
4 Relictum pro male ablatis in certis dicitur relictum ad pias causas in repe.l.j.nu.36.C.de sacrosan.eccle. 11
4 Relicta pro male ablatis certis gaudēt beneficio.l.j.C.de sac.san. eccle.t quando possit de tali legato falcidia detrahi.ibi.nu.37.
Relictum ad pias causas non valet quando est preteritus posthumus ignoranter.ibi.nu.59.

Relicta ad pias causas i secretis mentis alie ne valent: ꝛ sic colla ta in alienam voluntatem quando valeant. ibi.nu.64.
Relictum factum ad pias causas quando valeant si in testamẽto non sit institutus heres vel adita hereditas,ibi.nu 65.ꝛ.66.
Relicta ad pias causas an efficianttur caduca propter non existentiam personarum.nu.78.
Relicta ad pias causas nõ obstante aliqua lege communi vel municipali qõ iudicentur secundum canones.ibi.nu.83.
Relictum tacite vel expresse indigno defertur in fiscum.in l.j.nume.1.C.de delacto.lib.x. 10
Relictum non capaci quando deferatur infiscum.ibi.nu.2.
4 Relictum factum pro dotale an sit purum an vero cõditiõale.remissiue.in l.sancimus.nu.2.C.de nup. 200
2 Relictum filio preterito vel exheredato qui rumpit testamentum an conseruetur per authenticam ex causa.C.de lib.prete.in l.filio nu.1 3.ff.de iniust.rup.testea. 13
2 Relictum administrationibus ciuitati videtur relictum.in l.cibus.nu.1.ff.de re.dub. 336
4 Relictum filio naturali incapaci plenam quando illum applicetur fisco.in l.j.nu.5.C.de lato.lib.x. 479
2 Relictum si est factum titio de omnibus que habebat testator pe rusũ si facto testamento quesiuit vbi multa an legatarius habeat postea quesita.in l.certarum.nu.3.ff.de testa.tute. 56
2 Relictum in vim modi non valet.in l.quidã.n.2.ff.de reb.du. 336
Relictum in vim modi producit actionem ꝛ obligationem.ibi.
2 Relictum palam non capaci non applicatur fisco.in l.in tacitis. nu.1.ff.de leg.fl 247
2 Relictum nomine pene etiam de iure.ff.valet.in l.j.n.1.ff.de his que pe.cau.relin. 342
3 Relictum filiofa,aduocato pro emẽdis libris dicit quasi castrẽse. quid in scholari.in l.si mulier.nu.1.ff.de castrensi peculio. 464
2 Relictum simpliciter post mortem aliquorum intelligitur post mortem omnium.in l.codicillis.nu.3.ff.de vsufru.leg. 296
2 Relictum libertatis ꝛ pecuniarum non sufficit ad cogendum. in l.si patroni.§.qui fideicommissa.nu.2.ff.ad treb. 390
2 Relictum sub nomine dignitatis trãsit ad successorẽ qñ habet dignitatẽ per sec̃ inco sequctiã.in l.qõ principi.n.1.ff.de le.ff. 260
Relictũ vicario nõ trãsit ad successorẽ;sec̃ si reliquit ep̃o.ibi.n.3.
2 Relictũ de portato an habeatur pro nõ scripto ꝛ sic veniat ad venientes ab intestato vel auferatur ab eo tanq̃ ab indigno ꝛ applicetur fisco.in l.si quis mihi.§.seruus fisci.nu.3.ff.de acqui.here. 193
2 Relictum si est titio ꝛ filiis señ intelliguntur coniuncti.in l.gallus.§.quidam.nu.6.ff.de libe.ꝛ postbu. 120
2 Relictum alimentis pauperum relictum videtur in honorem ciuitatis.in l.si quid.nu.ff.de leg.j. 230
Relictum fratribus minoribus pro alimentis videtur relictũ in honorẽ ciuitatis:ꝛ qlibet ꝺ populo admittat ad petẽdũ.ibi.n.2.
2 Relictum palam spurio non applicatur fisco sed apud heredem remanet.in l.si gener.nu.8.ff.de his qui.vt indig. 346
4 Relictum filio vt filio si non est filius valet.in l.neq̃ profissio,nu. ꝛ.C.de de testa. 240
2 Relictum factum ecclesie testatorem aliter non expressa de qua debetur ecclesie parrochiali testatoris.i nl.que cõditio.§.cum ita. nu.1.ff.de condi.ꝛ demon. 558
2 Relictum si est fratribus pro missis cantandis licet ciuitas sit interdicta debeꝫ aliud honestum in locum missarum fieri.in l.j.n.9. ff.de condi.instit. 177
1 Relictum annuum quando videatur factum in causam alimentorum.in l.cum.hi.§.annos.nu.1.ff.de transac. 132
2 Relictum deo intelligitur relictum ecclesie.in l.j.§.ad municipum.nu.1.ff.ad leg.Falci. 368
2 Relictum factum filio iure falcidie valet ac si diceret iure institutionis.in l.fili.nu4.de pecu.lega. 316
2 Relictum a substituto videtur relictum conditionaliter ab ipso pupillo.in l.non solum.§.liberatio.n.1.ff.de libe.lega. 329
2 Relictum factum pro redemptione captiuorum vel dote puellarũ est modale:factum pro certa puella vel pro certo redimento dicit cõditionale.in l.quib̃.§.termilius.n.12.ff.de condi.ꝛ demõ.358
4 Relictũ alicui si intrauerit monasterium an illud habere debeat si intrauerit iz nõ pseueret.in l.si qs heredẽ.n.2.C.de inst.ꝛ sub. 245
2 Relicta testamento an hereditate non adita valeant.in l.si nemo.nu.4.de testa.tute. 56
Relicta in testõ q̃ cõfirmeñ instituto in re certa adeuñte.ibi.c.5
4 Relicta ad pias causas quãdo valeant;ꝛ debeantur ex testamẽto defectiuo:ꝛ ibi de remedio vt legata ad pias causas conleruentur.in l.j.nu.3.ꝛ.4.C.de sacrosan.ecce. 9
2 Relicta a tutore videntur a pupillo relicta:ꝛ valet legatum licet tutoris datio non.in l.peto.§.mater.n.1.ff.de leg.ff. 266
4 Relicta si est oibus fratribus cappa.ꝛ priori biblia.an prior habebit etiam cappam.in l.cũ questio.§.sedꝛ aliã.nu.1.C.de lega. 268
2 Relicti substantia non potest in arbitrium alterius conferri sed dictatio scripture fic.m.l.illa.institutio.nu.1.ff.de here.instit. 141
2 Relinquentes fundum ad vsumfructum videtur relinquere dominium.in l.Titia.§.Titia.nu.2.ff.de leg.§. 1
2 Relinq̃re noiatim qd sit.in l.turpia.§.y pars.n.5.ff.de leg.j 238
2 Relinque verbũ adiectũ vniuersitati trahit ad institutionem ꝺeos si re particulari.in l.illa institutio.nu.3.ff.de here.instit. 141
5 Relinque verbum nullo alio herede instituto:trahitur ad institutionem in.§.ꝛ hoc quidem.nu.1.in auf.de here.ꝛ fal. 1
Idem si vniuersitati bonorum adiectur.ibi. 3
2 Relinquotum appellatione an continuatur liber rationum.in l.ſ. nu.2.ff.de manumiss.testa. 81
2 Reliquorũ appellatione non continetur pecunia iam exacta.vel que vsibus patrissa.est deposita.in l.offidius.nu.1.ff.de leg.ij. 263
Hec que sunt in depositõ apud tutorem vsibus pupilli.ibi.nu.2.

1 **Religiosus** exemptus assumẽs execution̄ virtute volũtatis non obstãte priuilegio potest.p eo conueniri.in l.interdũ.§.senector.nu.1.ff.de iudi. 185
2 Religiosus q erat notarius non potest officũ notarius exercere nisi in causa heresis.in l.iij.§.si penes.n.4.ff.de tab. 166
5 Dedicans se ꝛ sua alicui ecclesie an efficiatur religiosꝰ ꝛ quoad sequentia de oblato monasterio habeat locum in ipso.in l.fili. quoq̃.nu.1.in auf.de monach. 10
2 Religiosus cui sunt relicta alimenta qñ non est astrictus alicui monasterio per se agit ad alimenta sed quando est astrictus monasterio monasterium agit in l.seruos.nu.3.ff.de alim.leg. 320
2 Religiosus cum authorita tesuperioris potest esse executor testamenti.in l.a filio.nu.3.ff.de ali.lega. 4
4 Religiosus an quis dicatur intra annum probationis.in l.ſ.nu. 4.C.ne.san.bap.rei. 319
4 Religio circa deum est maximum preceptum de iure diuino ꝛ humano.in repe.l.j.nu.10.C.de sacrosan.eccle. 32
4 Religio qũo sumaꝫ ꝛ qd nobis afferat.i l.j.nu.5.C.de sum.trꝰ. 10
4 Religionem veram intrans ercusatur a muneribus ciuitatis.in l.quidam.nu.1.C.de decurio.lib.x. 4

1 **Remanere** verbum est commune.in l.tale pactum.§. pater.nu.1.ff.de pac 387
2 Remanere verbum qd significet.in l.ꝓtor.nu.2.ff.de colla. 106

Remedium dicto l.si qs i tantã.C.vnde vi.ꝛ nõ requirit dolum.in l.sequitur.§.si fundum.nu.1.ff.de vsucap. 415
3 Remedium.l.si quis cum.ff.de ver.ob.ꝛ l.ũ.C.de rescin.vẽ.qb habeat locum in contractu transcationis habito respectu ad dubium euentum litis in.d.l.si quis.cum.nu.5. 111
Remedio.d.l.si quis.cum renunciari potest.ꝛ qualiter sit accipẽda renuntiatio.ibi,nu.8. 219
3 Remedium.i.si quis in tantam.C.vnde vi.non datur contra eſ tu deiecisti me ego in continenti deieci te.in l.qui possessione.nu. 2.ff.de vi.ꝛ vi ar. 171
3 Remedium,c.sepe.de resti.spol.habet locum contra tertium detinentem.in l.cum a te.nu.1.ff.de vi ꝛ vi arma. 177
2 Remedium.l.si.C.de edic.diui competit instituto in re certa.l. ex facto.nu.6.ff.de here.instit. 142
2 Remedium.l.ij.C.de rescind.vendi.non habet locum in contractu transactionis.in l.lucius.§.heres,nu.2.ff.ad trebel. 395
2 Remedia,l.vt perfectius.C.de annꝰ.except.non habent locum in herede nõ habẽte domicilii.in l.cũ hereditas.nu.3.ff.ad re. 389
4 Remedium.l.ij.C.de rescin.vend.competit etiam quãdo emptor alteri vendidit.ibi,nu.13, 191
Remedium probandi estimationem rei.ibi.nu.19.
3 Remedium de quo in ti quibus ex cau.in pol.ea. vt habeat locũ requiritur latitatio cum fraude.in l.fulcinius.§.quid sit autem.nu. 1.ff.quibus ex cau.in pos.ea. 152
4 Remedium.c.reintegranda ꝙ habeat locum etiam in rebus priuatorum ꝛ laicorum.in l.si colonl.nu.4.C.de agrico.lib.xi, 412
Item pplur ibus incorporatis itẽ cõpetit etiã detenetori.
4 Remedium,l.si.C.de edic.diui Adria.tol.est adpiscende possessionis.in c.l.ſi.nu.21. 61
2 Remedium.l.in omnibus.ff.de iudicijs,quibuscasibus habeatur cum in repe.l.si constante.nu.6.ff.sol.mat 13
1 Remedium.l.si eum.ff.si certa.peta.non habet.locum re extante.sed numero. 095
2 Remedijs ex tribus si vnum intentatur con tra contumacem.de quibus.in l.cõsentaneum.C.qũo ꝛ qñ iudex si nihil mihi pardeat. an possim aliud in tentare.in l.j.§.ex hoc.nu.2.ff.de ven.inspi. 43
3 Remedium aliquod an competat ꝛ qõ pro re mobili subtracta vel furto.in l.rem que nobis.nu.1.ff.de aequi.pos. 101
Remedium,aliquod possessorium an detur mihi pro re mea que ad te peruenit sine vitio ad dictã rem meam mobilem.ibi.nu.4.
Remedium extraordinarium non concurrit cum ordinario quando est eius

est eque consultum per ordinarium sicut per extraordinarium.in l.emilius.nu.3.ff.de mino. 162
3 Remedium extraordinarium coadiuuandi causa introductum non tollitur per ordinarium.in l.i.§.vnde queritur.nu.3.ff.de publi.55
4 Remedia que dantur cadenti a possessione.in l.si colonus.n.1.C.de agrico.lib.xj. 114
4 Remedium extraordinarium quando plenius per ipsum succurritur concurrit cum ordinario.in l.si.nu.3.C.si aduer.rem iudi. 99
4 Remedium extraordinarium vnum non excludit aliud.in l.si.nu.2.C.si mi.se ma.esse dire. 165
2 Remedium quod inducat senatusconsultum plautianum ⁊ adrianum.in l.siue contra.§.quia.nu.1.ff.de libe.agno. 45
1 Remedio quo agatur contra ementē a fure rem a citio bona fide possessam.in l.⁊ ideo.§.neratius.nu.3.ff.de condi.fur. 322
3 Remedium quadruplex datur in excecutione rei iudicate.in l.a diuo pio.§.in vendicatione.nu.3.ff.de re iudi. 137
2 Remedium ordinarium non impedit extraordinariū quādo cōpetit contra diuersos.in l.si minoris.nu.1.ff.de admi.tu.⁊ cu. 70
4 Remedium ordinarium ⁊ extraordinarium quando concurrant. in si.nu.4.C.si tu vel cu.inter. 220
4 Ille contra quem competit vnum remedium ad plura alternatiue habet electionem:secus qñ plura remedia alternatiue:quia tunc electio competit actori.in l.cum proponas.nu.3.C.de transac.68
3 Remediū ordinariū ⁊ extraordinariū ꝙ cōcurrunt qñ ꝺ diuersos cōpetūt ab actu necessario.in l.dāni.§.emptor.n.1.ff.de dā.ihe.43
3 Remedium extraordinariū qñ est mihi vtilius ordinario illo vti possum.in l.in prouinciali.§.si vero.nu.2.ff.de ope.no.nun. 10
Remedium ordinarium non tollit extraordinariū qñ extraordinarium est facti.secus quando vtrunque est iuris.ibi.nu.3.
Remedia duo qñ alicui competunt vnū qñ tollat aliud ibi.n.4.
3 Remedium directum ⁊ non vtile quod habeat locum pro qualibet re corporali immobili.in l.i.nu.2.ff.vti possi. 172
3 Remedia plura competentia illi cui nuntiatur nouum opus.in l.pretor ait.§.nōnulli putant.nu.1.ff.de ope.no.nun. 26
4 Remedia in damno infecto quod sunt decem.in l.dies cautioni.§.si intra diem.nu.5.ff.de dam.infec. 28
3 Remedia cōpetentia reo in casu.l.diuus Adrianus.ff.de re iudic. scilicet qñ sententia est lata per falsas probationes.ibi.nu.8. 140
1 Remedia ptotis circa cautionē dāni infecti quod sunt ⁊ qualiter pretoria stipulatio cognoscak.in l.iubere.nu.5.ff.de iurisd.om.iu.57
3 Remedia plura proponens.que electione tolluntur cogitur parte instante eligere.in l.naturaliter.§.nihil commune.nu.31.ff.de ac qui.pos. 100
1 Remedia quatuor de quibus.in l.j.§.per banc.ff.de rei vendi.quādo competant.ibi.nu.2. 204
2 Remedia trebelliani sunt quinque.in l.j.nu.1.ff.ad Trebel.379
1 Remedia iudicis ad defendendam iurisdictionem que sint.in l.j.nu.7.ff.si quis ius di.non obtem. 64
4 **Remissio** vbi ⁊ quando habeat locum in crimīalibus. in l.j.nu.1.C.vbi de crimi.agi oper. 125
3 Remissio de qua.in l.quid ergo.§.pena.ff.de his qui not.ifa.libe rat ab infamia:⁊ quare.ibi.nu.6. 119
1 Remissio fit quādo damnum est intollerabile.in l.si merces.§.vis maior.nu.1.ff.loca. 401
1 Remissio de vno loco ad alium an habeat locum in contractibus remissiue.in l.j.nu.5.ff.de eo quod cer.loco. 325
3 Remissio in delictis ꝙ non fiat secundum consuetudinem italie.in l.sepulchri.nu.3.ff.de sepul.violat. 394
1 Remissio in contractibus hꝫ locum quando in contractu est facta renuntiatio priuilegio fori in i.i.n.3.ff.si quis in ius vo.nō ierit.67
1 Remissio fit etiam propter casum occurrentem vi humana sicut diuina.in l.er conducto.§.si vis.nu.1.ff.loca. 399
5 Remissio habet locum in contractibus si fuisset renuntiatum priuilegio fori,als non in.§.si vero quis.nu.5.in auf.vt nulli iudi.61
1 Remissio generalis liberat dolo ⁊ culpa quando absque dolo suo partibus ignorantibus aliquid apud eum remanfit.in l.tres fratres.nu.5.ff.de pac. 104
3 Remissio quando petitur officio iudicis dicendo nunciationē nullam quia contemmi potuit.tunc cautio de rato potest committi.in l.de puppillo.§.qui remissionem.nu.1.ff.de ope.no.nun. 15
Idem quando petitur premissio qui edificans habet ius probibēdi non cauet de rato.ibi.nu.2.
4 Remissio generalis quādo comprehendat ea que specialiter sunt incognita.in l.sub pretextu.nu.2.⁊ 4.C.de transac. 72
Remissio doli,an veniat in generali transactione.ibi.nu.7.
1 Remittere est dare quod valet ad multa.in l.peculium.nume.1.ff. de pecu. 360
4 Remittere quod sit facere,⁊ non dare.in l.siue apud.nu.8.⁊ 23.C. de transac. 71
3 Remittere exceptionē est donare.in l.si quis.nu.1.ff.de dona.295
4 Remittere non est dare quando dubium remittitur.in l.transact. nu.1.C.de transac. 74
4 Remitto vt me heredē facias talis contractus non valet.in l.cum donationis.nu.6.C.de transac. 73
6 Remissio in criminalibus de vrbanitate non de necessitate fieri dicitur.trac.de iurisdi.nu.16. 186
1 **Remuneratio** dicitur concessum aliqui occasione beneficij antea illati.i l.3.si lege. §.consuluit.nu.1.ff.de peti.here. 100
3 **Renouare** ⁊ protelare quomodo differāt.i l.dies cautioni.nu.1.ff.dam.infec. 28
4 **Renuntiatio** velleiani que fit per matrē tutricem quid operatur.in auf.mat.⁊ aule.nu.1.C.quomodo nu.tu.offi.fun.potest. 214
Si renunciauit velleiano secūdis nuptijs.⁊ omni alij auxilio quid operetur.ibi.nu.12.
Si non est renunciatum secundis nuptijs nec velleiano sed generaliter omni beneficio an valeat.ibi.nu.14.
2 Renunciatio que fit in iudicio non requirit partis presentiam.in l.non solum.§.si liberationis.n.6.ff.de lib.leg. 329
Renūtiatio que fit de iure reali facta absente pte tenet.ibi.n.7.⁊ 9
4 Renuntiatio facta omnibus allegationibus iuris non nocet producti testium ⁊ instrumentorum.in.§.sed.hoc.num.2.in auf.vt cum de app.ceg. 54
Renūciare probationibus sibi cōpetentib⁹ ꝙ qs possit.ibi.n.3.
3 Renuntiatio facta instantie vt valeat intelligitur ꝙ fit renuntiatum cause in l.postq̄.nu.24.de pac. 53
Renuntiatio instantie per que verba fiat.ibi.nu.4.
Renūtiatio instantie an possit fieri etiā ante litē cōtestatā.ibi.n.5.
Renuntiatio instantie quādo possit fieri parte absente.nu.6.⁊ 11.
Renuntiationis effectus qñ renuntiatur iuri cause.ibi.nu.7.
4 Renuntiatio non porrigitur ad ea que quis non sciebat sibi competere in auf.qui semel.nu.13.C.de proba. 160
Renuntiatio vnius non nocet alteri.ibi.nu.15.
4 Renūtiatio facta ī cā pncipali nō porrigit ad cās appl'ōis.ibi.n.16
2 Renuntiatio facta de exceptione ficionis vel simulationis contractus ꝙ non teneat.in l.nemo potest.nu.11.ff de lega.j. 238
Renuntiari ꝙ non possit statuto disponenti ꝙ debito prescribatur per x. annos:an valeat.ibi.nu.22.
1 Renuntiatio speciales ꝙ plus operetur q̄ generalis.in l.sed ⁊ si quis.§.questum.nu.1.ff.si quis cau. 80
Renuntiatio generalis casuum fortuitorum an sufficiat an requiratur specialis quid in iudicijs in stipulationibus iudicialibus ⁊ conventionalibus.ibi.nu.3.
5 Renūtiatio iuri hypothece facta per mulierez in rebus per virum alienatis si non supsunt alie res super quibus satisfieri possit quod non valeat.in.§.⁊ multo.nu.10.in auf.vt immo.ante nupt. 13
3 Renuntiatio facta in principali obligatione non porrigitur ad obligationē causatā ex ītia.in l.paul⁹ rūdit.nu.3.ff.de re iur.142
4 Renuntiatio facta per mulierem iuri hypothece non extenditur ad alias personas.in l iubemus.nu.2.⁊ 4.C.ad velleia. 177
2 Renuntiatio cessionis bonorum quando fieri possit.in l. alia causa.§.eleganter.nu.13.15.⁊ 16.ff.sol.mat. 13
2 Renunciato casuum fortuitorum non valet nisi expresse renuntietur.in.l.citius.nu.2.ff.de libe.⁊ postbu. 118
1 Renuntiari non potest dispositioni.l.si conuenerit.ff.de pign.act. in d.l.si conuenerit.nu.2. 42
4 Renuntiare alteri quis non videtur per electionem vnius iuris. in l.manifestissimi.§.sed queritur.nu.2. 226
4 Renuntiare quando quis possit allegationibus iuris.in auth.iubemus.nu.3.C.de iudi. 116
4 Renuntiare iuri suo qñ qs possit.in l.si quis.nu.3.C.de pac. 60
4 Renūtiare originī vel collatui an qs possit.n.2.C.de mu.li.r.392
4 Renūtiare an qs possit decisio.l.si.C.ne fideiuſ.do.den.ibi.n.3.20
3 Renuntiare appellationi ante sententiam quod quis possit:⁊ quādo.in l.j.§.si quis ante sententiam.nu.1.ff. a quib.appel. 447
Renuntiare iuri petendi reductionem ad arbitrium boni viri an quis possit.ibid.nn.3.
1 Renuntiatum quando est omni priuilegio fori dicitur specialiter renunciatum.in l.j.nu.4.ff.si quis in ius vo.non ierit. 67
4 Renuntiari ac possit legibus de infinuatione loquentibus.in l. sancimus.§.si quis authen.nu.2.C.de do.fo.361.⁊ l.modestinus. 9.ff.de donat. 73
2 Renuntiari non potest velleiano secundum veram opinionem.in l.si quis.sub.nu.19.ff.de testa.tute. 55
4 Renuntiari potest legibus loquentibus de examinatione testium dicta testificata in l.si.nu.9.C.de testi. 108
1 Renunciari non potest.l.de his.ff.de transac.ibi.nu.3. 111
Remediari non potest legi prohibitiue.ibi.
5 Renuntiari an possit exceptioni nō numerate dotis,⁊ non mune-

rate pecunie.ꝛ cum iuramento.in aut.de tem nō sol.dot.n.10. 51
4 Renuntiare iuri de futuro quando quis possit.in l.j.numero.3.C. de pactis. 53
4 Renunciari an possit productioni testium: vel instrumentorum: ꝛ an valeat renunciatio.in auth.iubemus.nu.1.C.de iudi. 116
4 Renunciari quando possit productioni libelli.in auth. offeratur. nu.13.C.de li.conte. 121
1 Renunciari non potest dispositioni.l.cum bi.ff.de transact.etiam cum iuramento:ꝛ pena adiecta peti non potest.in d l.cum bi,nu.7. ff.de transac. 111
3 Renuntiari non potest exceptioni macedoniani,excommunicatio nis,vel banni.in l.si filius.nu.4.C.ad mace. 176
2 Renuntiari licet possit.l.si vnquam.C.de revo.dona.nō tamē te net,quin possit revocari per querelam.in l.Titia.§.imperator.nu. 7.ff.de leg.ij. 272
6 Renuntiari reductioni ad arbitrorum boni viri an possit.tract.de arbit.nu.7.ꝛ 20. 189
6 Renuntiatio facta de laudo per procuratorem non habentē man datum specialiter ad hoc an valeat.cōsi.iij.nu.1.lib.ij. 78
3 Renuntiari non potest titulo,ne fideiuſ.de.dentur.in l.si quis.nu. 9.ff.de fide, 289
1 Renunciari an possit litis contestationi ꝛ oblationi libelli.in l.j. §.sed si pretor.nu.4.ff.de ferijs. 83

4 **Repedare** idēest ꝙ a'capite lcipere. in l.si quis ex grege.nu.1.C.de coar.lib.xij. 431

4 **Repetitio** qualitatis vel modificationis qñ inteligat facta remissiue.il.j.n.5.C.8 lib.prete.259
1 Repetitio quando competat ex defectu cause.in l.si pecuniam.n. 14.ff.de condi.cau.data. 289
1 Repetitionem in tollat prohibitio aī gerente negotia.in l.si nu.3. C.de nego.gest. 93
3 Repetitum non intelligitur quod repetitum vitiaret.l.lucius.in prin.ff.de fideicom.libert. 74
3 Repetitio vltimo soluenti datur.l.stichus.titius.nume.7.ff.de condict.indeb. 319

3 **Replicatio** competens non restituitur ipso iure sed in integrum restitutione petita.in l.exce ptiones que.§.intercessiones.nu.1.ff.de excep. 188
4 Replicatio limitatur secundum naturam actionis.in l.si pactum. nu.1.C.de excep. 249
2 Replicatio turpitudinis quando tollat exceptionem turpitudinis. in l.cum mulier.nu.2.ff.sol.ma. 33
2 Replicationi ꝙ prescribatur.in l.ij.nu.3.ff.de excep. 187
3 Replicationes plures contrarias quod quis possit proponere.in l.nemo prohibetur.nu.3.ff.de excep. 188

1 **Represalie** si sunt concesse iniuste cōtra aliam civita tem quilibet de populo cōcedētis nō po terit capi.in l.j.nu.6.ff.quod quisq;.iur. 62
5 Represalie non possunt concedi:ꝛ quando possint concedi in au then.vt non fi.pigno.nu.1.ꝛ 2. 28
Captus pro represaliꝫ pro alio si solvit an possit ab eo cuius oc casione sunt concesse solutum repetere.ibi.
2 Represalie concesse contra cives videntur concesse contra cives bānitos remissiue.in l.huiusmodi.§.legatū.nu.ff.de.leg.j. 243
4 Represalie concesse contra Florentinos nō comprehēdunt filios civium factorum per electionem.in l.eos qui.num.2.C.de his qui spon libi.r. 393
4 Represalie possunt cōcedi propter iustitiam a iudice denegatā. in l.vti.nu.1.C.de nauic.lib.xi. 400
3 Represalie si sunt concesse per patauinos contra mediolanenses an mediolanensis habitans placentie possit pro represaliꝫ capi. in l.prouinciales.nu.1.ff.de ver.signi. 486
4 Represalie sunt premisse quando quis non reperit iustitiam in ci uitate contra quam represalie conceduntur.in l.nullus tanꝯ.num. 2.C.de inde.celicol. 32
4 Represalie possunt cōcedi cōtra civitatem denegātē iustitiā si su perior adiri non potest.in l.generali.nu.2.C.de decu.lib.x. 190
3 Represalias si habet florentinus contra pisanos ob delictū vnꝰ pisani ꝛ pisanus excutiatur Florentie an excussus agere possit cō tra illum cuius occasione represalie fuerūt concesse.in l.ij.§.item si. nu.5.ff.de verbo.obliga. 407
6 Represalias petēs probat duo,scilicet se incolam,ꝛ munera sub ire in trac.repre.in v.q.nu.5. 159
6 Represalie a quo tempore frequentari ceperunt.in tracta.repre sa in l.quest.nu.1. 156
Represalie ꝛ filate accipi possunt.qñ ꝑprie sunt qñ conceditur li centia capiendi personam,vel res alterius pro altero.ibid.nu.2.
Represalie vt sint licite in foro consentie requiritur authoritas superioris.causa iusta concedendi ꝛ intentio iusta ꝛ recta.ibi.nu.3.
Represalie de iure civili licite sunt duobus concurentibus scili cet autoritate superioris,ꝛ iusta causa.ibi.nu.4.
6 Represalie conceduntur civib.non subiectis,ꝛ factiones commu nis non facientes ex privilegio.in trac.represa.v.q.nu.3. 158
6 Represalie conceduntur incolis qui munera grauamina cum civi tate soluunt.in trac.repre.in.v.q.nu.1. 4158
4 Represalie contra rectorem civitatis forensem.qui iniustiti in fe cit quando concedi possunt.in trac.repre.in.vj.q.nu.1. 159
6 Represalie de iure communi petuntur manu regia.in trac.repre salij.iij.q.nume.2. 158
Represalie permittuntur de iure divino,ꝛ de iure gentiū.ibi.n.2.
7 Represale per actū qñ licite fieri possit.in trac.represa.n.1455 6
6 Represalie vt concedantur primo a deundus est iudex cause ꝛ de negata iustitia requiritur iudex concedēs represalias.vt scribat. in trac.represa.in secunda questio.nu.1.
6 Represalie nō concedunt forēsibus,in tra.repre.in.v.q.nu.1.5.9
Represalie non possunt concedi ei qui post factam iniustitiam esse ctus est civis.vel incola.ibi.nu.11.
6 Represalie possint cōcedi contra terras subditas simpliciter.nō si sunt subdite quoad quedam.in trac.repre.in vj.q.nu.8. 159
Represalie possunt concedi contra certum genus hominum vlio tatis denegātis face re iustitiam.ibi.nu.9.
6 Represalie an possint concedi contra cives alibi morantes in trac.represa.vij.q.nu.3. 160
6 Represalie non possunt concedi contra civem civitatis concedē tis qui etiam sit civis civitatis,contra quam conceditur.in trac. repe.in vij.q.nu.4. 160
Represalie non conceduntur contra mulieres,vt personaliter co piantur.ibi.nu.5.
6 Represalie concesse contra civitatem possunt exerceri contra ei incolas subeuntes tamē munera.in trac.represa.in vij.q.nu.1.160
6 Represalie contra officiales,ꝛ potestates facientes iniustitiā quā do concedi possunt.in trac.represa.in vi.q.nu.3. 260
6 Represalie nō exercenꝰ cōtra scholares,nec contra nūtios.nec la mulos eorū ꝛc.i trac.repre.i vj.q.n.7.8.9.11.12.13.14.15.16.17.159
6 Represalie ad hoc vt concedantur.sufficit quod petantur manu regia nec aliqua solemnitas iuris civilis requiritur.in trac.repre salia.in.iij.nu.1. 158
6 Represalie contra consules ꝛ priores civitatis facientes iniusti tiam concedi possunt in trac.represa.in vj.nu.5. 159
Represalie possunt concedi contra singulares homines civita tis.ibi.nu.6.
6 Represaliꝫ concessis an exacto succurratur in civitate pria con tra illum privatum, cuius occasione sunt concesse quando contra rectorem qui negleverit facere iustitiam succurratur exacto.ꝙ qñ exactus possit fine alia concessione capere homines,ꝛ res civita tis in quo captus fuit exactus,vigore represaliarum Bar.in suo trac.represaliarum,q.x.per totam questionem. 161
6 Represalie si compareat aliquis,quibus defensionibus vtatur,ꝛ concedantur,ꝛ qualiter iustitia denegata probetur.Bar.in suo tracta.represa.q.iij.nu.10.ꝛ 14. 18
9 Represalie quando conceduntur,an premittatur capi,ꝛ deffen vt exprimo,aut secundo decreto,ꝛ quid debet continere,vide Bar.in d.suo trac.questione.iij.nu.14.cum seq. 158
6 Represalie quibus concedende sunt,vide plene Bar.in d.tracta represal.q.v.nu.1.cum multis seq.per totam questionem.159
6 Represalie contra quos concedantur vide plene per Bar.in tra ctatu represali.q.vj.nu.1.cum multis seq. 159
6 Represalie simpliciter cōcesse circa quas res possunt exerceri, ꝛ an res dictarum personarum contra quas non possunt represalie exerceri,possunt pro represaliꝫ cap.que sint dicte persone.contra quas non possunt exerceri.quando possunt capi res existentes in territorio civitatis.contra quam conceduntur,ꝛ duci ad civitatem concedentem,ꝛ qñ possunt capi res site in territorio alicuius ter tie civitatis,vide plura per Bar.in dicto trac.represaliarum. q.vij.nu.1.cum multis seq.per totam questionem. 161
6 Represalie qualiter exerceantur,an quis possit capere homines, ꝛ res vigore represaliarum per se,an per ministros iustitie sue, ꝛ an debeant presentari iudici,an vero suo in privato carcere re tinere qualiter vendantur ꝛ estimentur.quando die festata pos sunt exerceri.vel non.ꝛ si quis vult defendere res suas occasione represaliarū qualis cognitio debeat adhiberi.Bar.in d.suo trac. represaliarum.q.ix.per totam questionem. 161
6 Represalie que dicantur,ꝛ an sint licite in foro conscientie,ꝛ in fo ro civili Bar.in suo trac.represa.q.i.nu.r.cum multis seq. 156
6 Represalie an possint fieri per statuta licite vltra casus a iure cō muni permissos,ꝛ an talia statuta,que circa represalias fiunt,in su bditos possint exerceri extra territorium,Bar.in d.suo trac.repre saliarum.q.i.nu.7.ꝛ 8. 155
6 Represaliarum concedendarum de earum causis,quis debeat re quirere dominum,populum,seu gentem vt faciat iustitiā,ꝛ quā do pos

do possit requiri,vt alterius iudicis iurisdictionē proget. vel arbitros eligat.cū in dicta ciuitate non pateat tutus accessus. in tracta.repesal.q.ij.nu.13.& 4. 157
6 Repesaliarū pcedendarum,que iusta sit sufficiēs causa,& quomodo intelligatur & superioris copia haberi non possit.Bar. in d.trac.repesal.nu.11.& 12.q.ij. 157
6 Repesalie per quem iudicem possunt concedi,& quis sit ille iudex cuius potestas debet implorari pro repesaliꝫ concedendis.Bar.in dicto suo tract.repesaliarum.q.ij.nume.1.& 157
6 Repesalie qualiter,& quo ordine concedantur,& q̄ quilibet de populo illius ciuitatis,a qua petūtur,poterit cōparere Bar.i dicto suo trac.repesa.questio.ij.numero.1.5.& 9. 158
9 Repesalie si simpliciter concedantur contra homines & personas alicuius terre cōtra quas & psonas possint exerceri,an ꝫ in eosdem ciuitatis,& ꝫ cines illius ciuitatis alibi morā trahētes quando possint exerceri cōtra mulieres,clericos,scholares,ambasiatores,euntes ad nundinas,euntes ad intelligentiam ꝫ nauigantes,qui vi ventorum impelluntur in aliquem locum,& cōtra eos,qui ius vocari nō possunt.Bar.plene in dicto suo trac. repesaliarū.q.vij.n.1.cū pluribus sed per totaꝫ questionem.160.
3 Repesalias concedere non potest dominus contra vniuersitatem sibi subditam,quam potest iure ordinario coercere.in l.si dolo malo.§.habet ita.n.ff.si quis test.lic.esse iudex fuer.349
Repesalias communitas non potest concedere propter factū sui subditi,quam potest iure ordinario coercere.ibid.

Reprobare quando possum quod semel approbauī in.l.Pomponius.nu.10.ff.de negotijs gestis. 138
Reprobatio an trahatur retro sicut ratihabitio & prohibitioni comparetur.ibid.nu.12.
4 Reprobatus semel non potest iterū doctorari.in l.ij.n.1.C.de profess.& medi.lib.x. 394

4 **Repudiens** in casu l.j.C.si quis omis.caus. testa.& nō accepit pecuniā an teneatur in subsidiū.ibid.nu.1. 269
2 Repudians adire volens q̄ audiatur in perpetuū siue suus,siue extraneus.in l.si quis suus.nu.7.ff.de iur.delib. 80
Si quis dixit volo repudiare vel q̄ hereditas sibi nō expedit q̄n inducatur repudiatio.ibid.nu.8.& 14.
Repudiatio an inducatur dicendo nolo adire.ibid.nu.8.
Repudiare an videatur ille cum est statutum certum tempꝰ ad eundum vel repudiandum & nihil facit.ibi.nu.10.
2 Repudiari non potest illud pro quo possumus actionem habere que tamen potest esse inefficax ope exceptionis.in l.si ita scriptum.§.si sub conditione nu.2.ff.de leg.ij. 160
2 Repudias partem an videatur alias partes reprobare. in l.q totam.nu.3.ff. de acqui.here. 185
4 Repudians quando possit adire vel non:regula cum fallentibus. in l.sicut maior.nu.2.C.de repu.here. 260
Repudiatio quando preiudicat repudianti.ibi.n.3.
4 Repadians hereditatem patris non potest habere hereditatē aut nih deiare pretorio.in l.qui se patris.nu.1.C.vnde libe. 131
4 Repudio & nolo adire an idēlit.i l.ij.n.1.C.de iur.& faci.igno. 30
4 Repudiatio presumitur fraudulenta quando bona postea reperiuntur penes incapacem.in l.si quis nu.3.C.de natu.lib. 216
2 Repudiatio expressa patris vel filij an noceat patri vel filio.in l.tuto.nu.2.ff.de bo.pos. 408
Repudiatio domini nocet seruo.ibi.nu.3.
4 Repudiatio hereditatis in filio non est necessaria in l.j.nu.1.C. simi. ab here.se abiti. 106
2 Repudiatio tacita que fit p cursum tēporis facta p filiū priudicat patri.l.is qui se heres.§.neq; filius.nu.3.ff.de acqui.he. 189
Repudiatio patris si non valet,an preiudicet ipsi patri licet nō filio.ibi.nu.4.
Repudiatio tacita filij i hereditate aduēta nocet patri.ibi.n.6.
Repudiatio patris in quo nocet filio.ibi.n.8.
2 Repudiatione vnius turis quādo videatur repudiatum aliud. in l.nec bis.§.heres.nu.1.ff.de acqui.here. 189
2 Repudiatio facta pēdēte conditiōe nō vs.postea cōditiōe existēte, poterit hereditas adiri.in l.bi qui heres.n.3.ff.de acqui.he. 188
2 Repudiatio an dicatur.facta ex eo q̄ dico credo q̄ volo repudiare hereditatem.in l.filij mater.nu.1.ff.ad Tertul. 417
6 Repugnantia vel prolixitas.si colligitur in testamentis,testamentum est nullum.consi.clvj.nu.1.lib.j. 53
6 Repugnantia vel prolixitas si colligitur in testamentis,testamentum est nullum.consi.lxx.nu.2.lib.ij. 96

4 **Requisita** q̄si fisc⁹ vēdit rēdbitoris.remissiue ad gl. in l.si minor.n.10.C.de iure fisci.li.x. 173

4 **Rescissio** facta in persona vnius correorū q̄n aliter non ceat.in aut.hoc ita.n.95.C.de duo.reis. 373
6 Rescissoria post quadriēnium iure ciuili datur post limino reuersis.iure canonico nō,q̄ eo tempore nō currit prescriptio differ. inter ius canonicum.nu.21. 191

4 **Rescriptum** dolo impetratum quando valeat.in l.ij.n.4.si contra ius vt vtil.pub.l. 44
Rescriptum impetratum per obreptionem quando tributa iurisdictionem.ibi.numero.3.
Rescriptum omnino falsum ex eo q̄ nunq̄ emanauit ex cancellaria quando sit q̄ tribuat iurisdictionem.ibi.nu.5.
Si contra rescriptum opponitur exceptio mendaciorū quomodo super tali exceptione procedetur.ibi.nu.7
4 Rescriptum principis specialiter concessum q̄ quis sequat cōditionem matris non vxis secus si generaliter.in l.exemplo.numero.1.C.de decur.lib.x. 388
1 Rescriptus principis & lex,quo differant.in.j.cōstit.ffor.n.63.
4 Rescriptum contra tertium quādo nemini nocet & prodest petenti an valeat in l.rescripta.nu.1.C.de preci.impe.offer. 43
Rescriptū emanatū sup aliq̄ re sup q̄ lex phibebat rescriptū fieri & si dicat nō obstāte tali lege.i.l.ois.n.2.C.de aq̄du.li.xj. 409
Rescriptū iudici intra annū presentari debz incipiēdū a tpe q̄ potuit.iudicis copia haberi.in.§.de vero.n.8.in auth.de litig. 233
4 Rescriptum ad lites quomodo dicatur perpetuum.in l.ij.nu. 1.C.de diuer.rescrip. 47
1 Rescriptum contra ius diuinum vel naturale quando valeat.in l.i.nu.3.ff.de const.prin.
Rescriptum contra ius gentium quando valeat.ibi.nu.4.
4 Rescriptum quo conceditur immunitas non valet:& quādo.in l.vacuatis.nu.2.& 3.C.de decu.lib.x. 387
4 Rescriptū nō pōt impetrari extra prouinciā nisi data negligentia iudicis prouincie vel potentiā aduersarij perborescere.in authen.qua in prouincia.nu.1.C.vbi de crī.agi opor. 129
3 Rescriptum de quo in l.ij.ff.de flu.an debeat habere clausulam non obstante tali lege,ibi.nu.3. 167
Item ille hz licite si lex municipalis pmitteret.& cōdita a ciuitati bꝰ q̄ hāt ex priuilegio prescriptiōe,vt gl̄ studie merū imperiū ib.n.4.
Item si habuit tanto tempore q̄ memoria non extat.ibi.
Rescriptū principis non sumit vires nisi a die presentationis. in l.si duas.nu.7.ff.de excusa.tut.& cura. 87
Rescriptum valet licet in precibus aliquid omittatur.in l.j.n.1. C.si contra ius vel vtil.publi. 44
Rescriptum ab excommunicato impetratum est nullum ipso iure.l.vniuersis.nu.1.C.de preci.impe.offer. 43
Rescriptū presentatum coram incompetenti non potest coram cōpetēti presentari.in l.si quis.nu.3.C.de aqueduc.lib.xj. 409
Rescriptum concedens immunitatē quid cōtinere debeat.in l. vacuatis.nu.1.C.de decu.lib.x. 388
5 Rescripti forma p iudicem seruanda est & ab ea nō receditur.ss de partium consensu sic.in §.audien.nu.3.in auth.de iudi. 39
p Rescripta impetrata potentibus existentibus in curia romana q̄ sint nulla.in l.j.nu.1.C.de fun.limi.lib.xj. 416
4 Rescripta principis impugnantes qualiter puniantur.l.ij.n.2. C.de legib.
5 Rescripta ꝫ ius elicita an valeant.in auth.de test.imper.n.7.
4 Qui dāt operam rescriptis illicitis puniuntur.in l.omne.n.3.C de petit.bonor.sub.l.lib.x. 370

Reseruatio an valeat quā facit index q̄ notarius possit confiteri instrumēta cum eū damnat in l.dimus.nu.1.ff.de iniur. 36
6 Reseruatio facta a testatore an desinet fideicommissaria substitutione m.consi.xi j.nu.9.lib.j. 8
2 Reseruentur verbum importat fideicommissum.in l.filiā.n.1. de auro & argen. lega. 327

3 **Resistere** de facto propria authoritate q̄ liceat ꝫ officiales faciētes illicitas extorsiones.i §.hoc quoque.nu.1.in auth.vt litig.iu. 60

Resolutio cōditionales in cōtractibus nō facit primū cōtractū conditionalē:sed,in vltimis voluntatibus.sic.in l.si legatum.nu.2.ff.de adi.lega. 335

Responsio dz adaptari ad interrogatiua i l.certi pdictio.§.deposui.nu.1.ff.si cer.peta. 251
Respondens simpliciter sm verba tz habeāt duplicē itellectū dicit simpliciter re pondere.in l.j.nu.4.ff.de vulga.& pupil. 151
5 Respondere an quis cogatur per sacramentum an eligerit vl non:& quis sit modus q̄bndi fideicommissū.cōsi.cxiij.li.j. 65

4 **Respublica** an vtatur iure pupillorū vl iure adulto rū.il.respublica.n.5.C.q̄ ex cau.ma. 1
Reipublice appellatio etiā ad aliā ciuitatem quam romanam. 4 tenditur.l.cum rempublicam.nu.1.C.q̄ po.in pig.habe. 346
9 Respublica vel eius syndicus vel quilibet de populo pōt petere in iudicio legatū factū fratribus minoribꝰ.li.ij.mino.nu.4.& 146

Item episcopus ꝛ iudex secularis ex officio. ibid.
Respublica per dissensiones ciuiles leditur. in l. si quis igenuã. §. in ciuilibus. nu. 1. ff. de capti. ꝛ postlimi. 462
Respublica bꝫ duo patrimonia. i rub. n. 15. C. de iure fisci. li. x. 371
Respublica quo accipiat. in rub. 1. C. de iure reipub. lib. xj. 407
Reipublice nomine continẽtur omnia que ad iurisdictiones et honores imperij pertinent. in rub. nu. 14. C. de iure fisci. lib. x. 371
Respublica restituitur vsq; ad quadriennium. in l. rempubli. n. 3. C. de iure reipubl. lib. xj. 407
Respublica in quibus non habeatur loco pupilli. ibid. nu. 4.
Respublica habetur loco pupilli non adulti. in l. rempubl. n. 1. C. de iure reipub. lib. xj. 407
Respublica accipit q̃tuor modis. i rub. n. 5. C. de iure fisci. li. x. 371
Respublica propter dissensiones ꝛ crimina minuitur bursa cõmunis augetur. in rub. n. 1. C. de iure fisci. lib. x. 171
Respublica si bꝫ granũ ad vẽdendũ omnes tenẽtur emere nec aliquis excusatur licet ei necessariũ non sit. ꝛ nu. 4. est munus patrimoniale. in l. j. n. 1. C. vt nemini lice. in empt. specie. lib. x. 185
Respublica quomodo accipitur. in auth. de hered. ꝛ falci. n. 212
Respublica ꝛ fiscꝰ a lite cẽ. i rub. n. 1. 6. ꝛ 10. C. de iur. fisci. li. x. 371
Rei vẽdicatione agens cõtra alĩ quẽ an sacit aduersarium possessorem. in l. j. §. in operis. nu. 3. ff. de oper. no. nu. 7
Rei vendicatio ꝙ datur absenti retineti animo possessionẽ quã alius intravit vt possideret clam ab alio qui absens reuerꝛ non suspicetur se posse repelli nec eum violenter expellere. in l. j. §. interdictum. nu. 1. ff. vti possi. 172
Rei vendicatio ꝙ competat possidenti ciuiliter ꝛ naturaliter licet alius detineat. ibid.
Talis absens reuertens potest etiam intentare interdictum vti possidetis. ibi. nu. 2.
Rei vendicatione agẽs ad rem si agit ad partem debet partem petere si ad totum sufficit simpliciter. in l. de pupillo. §. qui nuntiat. nume. 1. ff. de oper. no. nuntia. 13
Rei vendicatio licet sit iudicium stricti iuris tamen est arbitria in l. j. nu. 5. C. de iudi. 519
Rei vendicatione confesso ria simul propositi procedetur super rei vendicatione. in l. fundum. nu. 9. ff. de excep. 189
Rei vendicatio ꝛ condictio concurrunt fauore alimentorum. in l. j. nu. 9. ff. de dona. 64
Rei vendicatio agẽs ꝛ succũbens an transferat in conventum dominus remiss. in l. Põponius. 6. si iussu. n. 4. ff. de ac. pui. pos. 02
Rei vẽdicatio datur fideicõmissario p̃ rebus alienatis per heredem. in auth. de resti. nu. 3. 52
Rei vendicationem proponens ꝛ cõdictionem. l. er diuerso. ff. ỗ rei vẽdi. ad fructus nõ admittit. i l. fundi quẽ. nu. 1. ff. ỗ excep. 190
Rei vẽdicatione cõuentus si est omnis ad totum fundũ ꝛ repertꝰ tantum dominum possidere. ad illam dimidiã condẽnatur. ꝛ sententia tenet. in l. j. nu. 2. C. si aduer. rem iudi. 103
Rei vẽdicatione conuentus nominat dominum in iudicio. in l. officium. nu. 3. ff. de rei vend. 205
Rei vendicatione an possit conueniri habens facultatem rei restituende. ibid. nu. 4.
Rei vendicatio quod detur cõtra detẽtatorem. in l. Põponius §. si is qui. nu. 6. ff. de acqui. pos. 102
Rei vendicatio ꝙ cõcurrat cum interdicto de vi ꝛ vi armata. in l. si plures. nu. 1. ff. de vi ꝛ vi arma. 171
Rei vẽdi. cõuẽtus si decedit pluribus heredibus relictis, ꝛ vnꝰ solus possideat an ꝛ quando ille solus cõueniatur. in l. pretorie. §. sed si vnus. nu. 4. ff. de preto. stipu. 438
Rei vendicatio ꝛ petitio hereditatis quomodo differant circa fructus. in l. item veniunt. §. item non solũ. nu. 2. ff. de peti. hered. 198
Rei vẽdicatione agens si dicit rem ad se spectare in re dominũ videtur deducere directum ꝛ vtilem dominium nõ publicianam. l. si mater. §. eadem causam. nu. 2. ff. de excep. rei iudi. 191
Rei vendicatio datur contra ciuiliter possidentem. in rub. n. 1. ff. de rei vendi. 203
Rei vendicatio directa vtiliter an detur ei qui est dominus cõtra eum qui dolo desijt possidere. ibi. nu. 2.
Rei vẽdicatio fundat ex dominio ideo datur cõtra quẽcũq; possidentem quecũq; titulo. i l. hereditas. n. 4. C. de peti. hered. 138
Rei vendi. competit cõtra ciuiliter tantum possidentẽ. in l. defuncta. nu. 1. ff. de vsufruc. 415
Sufficit in rei vẽdicatione pronunciare rem actoris esse ẽt si nõ dicat totam. in l. Pomponius. §. sed ris. num. 2. ff. de pecu. 18.
Rei vendicatio vtilis datur cõtra eũ qui dolo desijt possidere. i l. si autem. §. sed ꝛ is qui. numero 2. ff. de rei vendi. 208
Rei vendicatione si ago tertius potest agere cõtra me confessoris. in l. fundum titianum. nu. 6. ff. de excep. 189
Res qñ omittitur professio ꝛ vectigal nõ soluit incidit i cõmissũ ipso iure. in l. cõmissa. n. 2. ff. ỗ publi. ꝛ vecti. 69
Res ob nõ solutionẽ vectigalis qñ tota ꝛ qñ pars publicet. ibi. n. 2
Res sacra vẽdicatur ꝛ sic p̃ ea datur rei vẽdicatio. in l. sacrũ. nu. 4. C. de sacrosan. eccle. 28
Res sacre alienãtur p̃ casum captiuitatis nisi specialiter esset a concedente p̃hibitum. ibi. nu. 5. ꝛ vi.
Res sacre vendi possunt p̃ alimentis pauperum. ibi. nu. 17.
Res subiecta restitutioni potest alienari ab herede ignorãte. in l. si duobus. §. sinautem. nu. 2. C. commu. de leg. 275
Res empta ex pecunia cõi cũ minore efficit cõis cũ minore idẽ in ecclesia ꝛ marito. i l. si paru⁹. n. 1. ꝛ C. communi vtriusq; iudi. 147
Res empta ꝛ p̃ socio ex pecunia cõi qũ sit cõis. ibid. nu. 4. ꝛ 7.
Res legata fratribus minoribus cuius pretium conuertitur in eoꝝ necessitate vẽdi potest per heredem. per executores. per episcopum, ꝛ iudicem secularem ex officio. lib. 8. mino. n. 2. 149
Res sacre vel religiose. iure ciuili non possunt in obligatione venire iure canonico sic ex cã necessitatis. diff. 1. i⁹. can. n. 194
Res que vendi non potest venditur p̃ alimentis tractualibus, nume. 44
Res legata ad p̃tium vsum potest conuerti in alium vsum cõ modo explicari non p̃t consi. 91. ꝛ nu. 3. lib. xij. 64
Res de qua data fuit tenuta iure ciuili recuperatur vsq; ad xx. ann. iure canonico vsq; ad quadraginta. dif. ir. in s. can. n. 10. 107
Res aliorum portare per eos, contra quos represalie concessi nõ possunt, potuit p̃ represalijs c. 11. ãc. represa. 9. vin. n. 2. 9
Res existẽtes in territorio ciuitatis contra quam concessi sunt represalie non possunt capi. ꝛ duci ad ciuitatẽ cõcedentis. ibi. n. 5
Res existentes in territorio alterius ciuitatis, etiam forsbando iudici illius ciuitatis non possunt capi. p̃ represalijs. ibi. n. 6.
Res empta ex pecunia pupilli est sibi obligata. in l. de nu. n. 2. ff. qui po. in pig. habe.
Item potest eam vendicare vtili vendicatione. ibid. 44
Res ecclesia solicita concedi vno p̃tio si concedatur p̃ minori, p̃cessio non valet in auth. qui rem nu. 6. C. ỗ sacrosan. ecle. 17
Res ecclesie si cõcedatur in perpetuum vel vsq; in tertiam generationem masculinam ꝛ femineam cõcessio non valet. ibi. nu. 7.
Res ecclesie que dicentur de mensa. ibi. nu. 9.
Res si redditur deteriorata in actionib⁹ bone fidei ꝙ nõ videtur reddi. in l. sed mihi. §. si reddita. nu. 1. ff. commo. 35
Res in qua semel remissum est pignus de nouo in domino debitoris si pervenerit pignus non reintegratur quãdo obligatio vigoret. in l. si. nu. 1. C. de remis. pig. 347
Res pignorata si alienetur an pignore tur ꝛ perueniat in dominũ debitoris an pignus reintegretur. ibi. n. 2.
Res p̃uilegiata ꝙ transeat ad quecũq; suo p̃uilegio. in §. de nuptiali. nu. 1. in auth. de non eligen. secun. nup.
Res dicitur amissa quando facta diligenti inquisitione reperiri non potest in l. creditor. nu. 1. C. de pig. act. 178
Res magni valoris quando possit vendi p̃ modica quantitate in l. creditoris. nu. 2. ff. de distra. pig. 417
Res tempore peritura cum de ea fit questio officio iudicis potest ꝛ pretium sequestrari. in l. litibus nu. 1. ꝛ 20. C. de iudi. co. lib. 10. xj. 42
Res aliena nõ p̃t obligari. in l. si debitor. nu. 1. ff. de pig. actio
Res descripta in meo estimo presumit mea. in l. tura ꝛ possessio nu. 6. C. de omni agro deser. lib. x. 415
Res p̃hibita alienari transit in monasterium. ꝛ quando possit revocari. in rep. auth. ingressi. n. 50. C. de sacrosan. eccl. 22
Res magna nõ debet vendi p̃ modico debito. in auth. hoc⁹. nu. 16. C. de sacrosan. eccl. 26
Res non potest esse plurium insolidum. i l. ex castrensi §. pater peculij. nu. 1. ff. de castr. pecu. 465
Res empta ex pecunia pupilli per tutorem est pupilli de iure speciali. in l. Titium. §. altero. nu. 1. ff. de admini. tuto. ꝛ cura. 73
Res ciues commercium habere non potest si deducitur ex illa latione vel legato an valeat, ꝛ quando estimatio debeantur. in l. multũ interest. nu. 1. ff. de verb. oblig.
Res si est surrepta fructuario ꝙ non sufficit reuerti potenti domini quo ad vsucapionẽ respectu vsufructus. sed respectu p̃prietatis. sic in l. sequitur. §. si rẽ pignori. nu. 1. ff. de vsucapi.
Res si est serrepta bone fidei ẽptori quo ad vsucapionẽ necesse est ꝙ reuertatur in potestatem domini. ibi. nu. 5.
Res quando trahitur in dubio videtur animo transferendi dominium. in l. j. nu. 1. ff. p̃ dote. 128
Res sit litigiosa per litem contestatã ꝛ in quo iudicio. in l. j. n. 1. C. commu. diuid. 145
Res sit dubia p̃ negationẽ. i l. plures. in §. lec. n. 3. C. de fi. instr. 175
Res denominatur secundum p̃positum. ventii in l. j. §. quot dianum. n. 3. ff. de aqua quoti. 179
Res respectu hypothece ꝙ non p̃scribatur nisi in potestatem creditoris reuertat: sed ratione ꝛ p̃tatis sic. i l. quid, §. si rẽ. 88

nu.1.ff.de vsuca. 311
1 Res potest ab edificio separari quando prim a specieo edificij p eius separationem nō mutatur.in l.siue interpositio.num.6.ff. de admi.tuto.z cura. 70
5 Res melior quam habeat creditor datur insolidum creditori z cogitur eā vēdere.in §.quod autē.n.2.z 4.in auth.de fideiuss.9.
Rem suam vendere quando quis cogatur.in d.§.q autē.nu.5.
4 Res donata vxori propter nuptias est ei obligata.in aut.siue a me.in h.lectu.n.2.C.ad Velleia. 182
Res inestimate in dotem date si alienātur quādo competat mulieri actio vtilis.ibi.nu.5.
5 Res eadem non debet diuerso iure censeri.in l.eum qui edes. nu.2.ff.de vsucap. 120
4 Res aliqua dicitur esse iuxta aliam quando ea distat minus de cem pedum.in l.decernimus.nu.1.C.de aqueduc.lib.vj. 409
3 Res an vitietur si deuenit ad eum casum a quo incipere non potest.in l.estimo.nu.1.ff.de verb.oblig. 243
4 Res vendita per mentum potest repeti per actionez in rem.in l.si vi vel metu.nu.2.C.quod met.cau. 97
Res empta metu potest prescribi:z si cōtra actionem quod metus causa opponitur exceptio prescriptionis.ibi.nu.3.
Res possessa volentia compulsiua prescribitur,non autem non possessa vi expulsiua.ibi.nu.14. 147
4 Res si datur minori cum pacto de non alienando tale pactum impedit alienationem ab eo faciendam.in l.ea lege.nu.3.C. de condict.ob causam. 152
3 Res mea non potest irrenocabiliter esse mihi obligata,renocabiliter sic.i l.in bello.§.si qs seruū.n.1.ff.de cap.z postlimi.447
4 Res si intercat eodē modo penes inuasorem quo etiam interitura penes possessorem tenetur inuasor de interitu.in l.si de possessione.nu.2.C.vnde vi. 335
3 Res debitoris deposita penes aliquē ita demum in causa pignoris capitur si ille qui eam detinet confitetur esse debitoris.in l. a diuo pio.§.sed z si pecunia.nu.1.ff.de re iudi. 138
5 Res empta de pecunia alicuius,an sit ipsi obligata.in §.is consequens.nu.2.in auth.de equali.dot. 50
1 Res tantum valet,quantum vendi potest,z quomodo procedat in l.si seruus.num.3.z 7.ff.de condi.furt.322.z l.ij.nu.25.C.de rescind.venditio.fol.191.z an tantum estimetur quantus potest vēdi.in l.si seruus.nu.9.
1 Res indiuidua dicitur,que tantum vtilitatem prestat in parte respectu partis sicut tota respectu totī.in l.j.§.si pecunia,numero.1.ff.depositi. 346
4 Res iudicata dicitur intra centum dies intra quos potest appellari in his in quib⁹ fit executio ipso iure sine facto hominis. in l.litigatoribus.nu.2.4.z 5.C.de appel. 320
2 Res eadem a pluribus relicta vni separatim semel tātus debet ab omnib⁹:secus si testator expressit q̄ quilibet insolidū teneatur. in l.si tibi.§.si testamento.nu.1.z 4.ff.de leg.j. 245
4 Res que non fuit in bonis debitoris si tempore obligationis incipiat postea esse in bonis debitoris confirmatur pignus vtiliter.in l.cum res.nu.1.C.si alie.res pigno.da.sit. 343
Res aliena an possit obligari efficaciter.ibi.nu.3.
Et quid si dominus rei succedit pignori.ibi.nu.4.
4 Res religiosa cadit in obligatione.in l.si momento.n.1.C.que res pig.oblig.pos. 244
Res religiosa cadit in obligatione cum vniuersitate.ibid.nu.2.
1 Res iudicata non dicitur donec appellari potest.in l.eleganter numero.5.ff.de condi.inde. 202
2 Res ecclesie data in emphyteusim z in feudū nō transit ad extraneos heredes.in l.etiam filios.nu.2.ff.sol.matri. 14
1 Res fuisse in cista deposita sigillata quomodo probatur.in l.j. §.si cista.nu.2.ff.depos. 304
3 Res debita si p.rjt itra tēpus quo poterat mora purgari rjt periculo debitoris.in l si insulam.nu.2.ff.de verb.oblig. 229
4 Res tantum valere presumitur quantum estimata est in estimo communis.in l.vltima.nu.1.C.de pre.z omnibus reb.lib.rj.401
4 Res iudicata habetur pro veritate.in l.si causa cognita.nu.1. C.ō transact. 76
2 Res potest trahi non tamen animo transferendi possessionem. in l.solutum.§.solutum.nu.7.ff.de pigno.act. 344
4 Res empta ex pecunia mutata non est obligata nisi de hoc specialiter vel gñaliter conuenerit.in l.quāuis.n.1.C.de pigno.342
Res empta ex pecunia pupilli,est ei obligata.ibi.nu.2.
3 Res cōis portata ab vno ex dominis contra deuentum non incidit in commissum nisi pro parte.in l.fraudati.nume.21.ff.de publica.z vecti. 57
3 Res certa ratione loci sed incerta ratiōe quote potest possideri. in l.possideri.§.incerta.nu.1.ff.de acqui.poss. 94
2 Res si vna adequatur ad aliā tūc rei adequate attribuit q̄q̄d est plus iuris ad eā ad quā sit adequatio.i l.j.nu.2.ff.ō leg.j. 222
4 Res ad conseruandum destinata an statim sit ecclesie.in l.si mō dū.nu.1.C.defurt. 213
Res tradita ecclesie q̄ statim nō efficiatur sacra.ibid.nu.2.
2 Res estimat cū qualitatib⁹ suis.i l.j.§.si hērs.n.2.ff.ad treb. 384
5 Res ecclesie alienata an possit ea inuita aliquis petere eā reuocari.in auth.de non alie.aut permutan.nu.8. 11
5 Res ecclesiastica quando alienatur cum quibus solēnitatibus alienetur.in auth.de alie.emphy.nu.1. 55
1 Res que non est quando deberi possit per iuramentum.in l.eū qui.§.si iurauero.nu.1.ff.de iureiur. 277
1 Res p̄o debito potest teneri,z quando.in l.si nō soztem.§.si cētam.nu.2.ff.de condi.indebi. 303
Res aliena nobis debita potest obligari a nobis.in l.creditor. §.cū ex causa.nu.1.ff.qui pot.in pig habe. 414
Res data potest cōdici vt retineatur p̄o expensis.in l.qui exceptionem.§.si pars.nu.6.ff.de condi.indebi.
4 Res obligata fisco z alijs potest per fiscum vendi.in l.j.nu.3.C. de vendere.lib.x. 486
4 Res immobilis vacans occupata tamen antea fuit per dominū possessa efficitur vitiosa.in l.si.nu.8.C.vnde vi. 336
3 Res debet denuntiari licet de ea nō debeat solui gabella alias incidit in commissum.in l.si.§.diuus.n.2.ff.de publi.z vecti.64
2 Res si deuenit ad eum casum in quo incipere non potuit nō vtiatur q̄n casus est superueniens tendit ad eundem effectum cū dispositione.in l.debitor decem.nu.1.ff.de leg.ij. 274
4 Res que fuerit empta a fisco z que requiruntur ad acquisitionem dñij pōt p̄bari p testes.in l.z si istā.n.1.C.de fi.istr.li.x. 376
2 Res est diuisibile in infinitas partes.in l.interdum.§.pater familias.ff.de heredi.instit. 138
Res in dubio intelligitur diuidi.in xij.partes.ibi.nu.2.
1 Res mea quando est penes te sine causa possum illam condicere.in l.seruus.nu.1.ff.de actio.emp. 395
2 Res cum tantū valeat quantū vendi pōt qualiter dicet iusiū p tiū cū res emptor nō inuenit.in l.z h equo.nu.1.ff.de lega.j. 241
1 Res tota venditur ratiōe partis.i l.si neccssaria.§.si vneus.n.1. ff.de pigno.act. 343
1 Res aliena obligari nō pōt.in l.p curator.q.n.1.ff.de p̄cur. 130
2 Res que ad aliquē p tinet testatoris dispositiōe ad tps post illō redire censetur ad hēdē.in l.titia.§.titia.nu.1.ff.de legat.ij. 259
1 Res si non sit integra z nudo consensu partes recedunt a venditione si ex interuallo interuenit actus cōtrarius retro similis an fuff.ciat.in l.ab emptione.nu.14.ff.de pact. 109
3 Res iudicata est ipsa sua seu actio retentādi.i l.j.n.1.ff.ō re in. 129
Res iudicata est cause que finē controuersie a sua accipit.ibid.
Res iudicata quādo dicatur statim z q̄n post decē dies.ibi.n.2.
1 Res efficitur dubia per negationem,nisi probationes manifeste in contrarium appareant.in l.post rem.n.1.ff.de transac. 213
1 Res si vēditur cū pacto q̄ nō exeat de manu emptoris locando rē nō recedit a pacto.in l.manumissiones.n.1.ff.de iurisd.z iure.7
2 Res si legat duob⁹ cōiunctis re vni pure alter sub cōditione q̄ ille cui reliquit pure habebit tātū partē.i l.si dño.n.3.ff.ō.l.248
2 Res destinata poni in edificio q̄n habeatur perinde ac si edificata fuisset.in l.cetera.§.sed si pararerit.nu.1.ff.de leg.j. 235
1 Res de facili redit ad suam naturam.in l.si vnus.§.pactus.nu. 27.ff.de pactis. 102
1 Res defuncti p̄o co sepeliendo iussu iudicis ante aditam hereditatem venditur.in l.qui erat.nu.2.ff.fami.ercis. 233
1 Res vendita cum pacto ō retrouēdēdo si pignorzetur an prim⁹ venditor possit ea rehabere:z sic pignus resoluere.in l.si res.n. 1.ff.quibus modis pignus vel hypo.soluitur. 418
Res mihi vēdita,z per me postea pignorata si a primo vēdito res petat remedio l.ij.C.ō rescin.vēd.pign⁹ nō resoluit.ib.n.2.
Res donata z pignorata si aduocatur pretextu insinuatiōis nō facte an pignus resoluatur.ibi.nu.3.
1 Res vna quādo nō pōt accedere duobus accedit pretiosior.in l.si partem.n.1.ff.de ser.rusti.prędi. 223
1 Res mobilis z iura non possunt p̄o diuiso possideri.i l.Dominus.nu.1.ff.de rei vendi. 205
1 Res quando pluribus reperitur hypothecaria eodem die,z nō apparet de priozitate vel posteriozitate q̄ conditio preoccupantis sit melior.in l.si fundus.§.si duo.nu.3.ff.de pignorib. 411
Res obligata eodē momento pluribus intelligitur obligata p̄ dimidia z quando insolidum.ibi.nu.4.
1 Res aliena q̄n possit pignorari.i l.aliena.n.1.ff.ō pigno.act.347
1 Res vt possit alienari.satis est q̄ de facili possit cozrum pi.in l.p curator tutorum.nu.2.ff.de p̄ocu. 131
1 Res dicitur perfecta executione facta.in l.metum autem.§.sed q̄ pretor.nu.1.ff.quod met.causa. 148
3 Res eadem nō potest bis promitti.in l.cuz p curator.§.si domi

nus.nu.7.ff.de oper.no.nun. 20
5 Res pupilli vel ecclesie si transit in non priuilegiatū q pdat priuilegiū.in §.ante nuptiali.n.5.in auth.de nō eligē.secū.nup.7
2 Res ob delictum quādo ipso iure confiscatur.in l.meuius.§. duorum.nu.2.ff.de leg.ij. 265
2 Res que subiacet restitutioni potest legari z sic testamento alienari.in l.cum pater.§.cum pater.n.1.ff.de leg.ij. 269
3 Res quelibet licet inducitur fin presentem statum tamen iqualitatibus que non possunt in esse ab origine rei facili contrariuz probatur.in l.si prius.nu.17.ff.de oper.no.nun. 22
2 Res an si mihi debetur ex contractu sub conditione eueniente mutetur dominium.q sic.in l.fundo.num.1.ff.ad legē falcid.373
Res non vitiatur si venit in eū casum,in quē non potuit inchoari si casus superueniens tendit ad eundem effectum cum primo in l.verbis.nu.1.ff.eo.titu. 373
4 Res priuati ob publicam vtilitatem an ferri potest.in l.quecūque.nu.4.C.de fide instru.lib.x. 376
3 Res qualiter efficiat litigiosa.in l.j.§.si inter.n.2.ff.de litig.197
Res litigiosa non potest obligari.ibid.n.4.
1 Res mea si ad te pervenit sine iusta causa cā a te cōdicere possuz in l.si z me z .titium.nu.4.z2.ff.si cert.peta. 263
4 Res empta per vxorem erit vxoris z non viri licet presumatur empta de pecunia viri sed ipsa tenetur ad pretiū viro.il.z li in instrumenta.nu.6.C.de fide instru.li b.x. 376
4 Res si vendatur duabus ecclesiis prima prefertur licet secūde fuerit res tradita.in l.fi.nu.24.C.de sacrosan.eccle. 28
4 Res qui subiacet restitutioni ex contractu potest alienari.in l.si dotis.nu.2.C.de iure dot. 216
1 Res vendita si euincitur pro parte an cōcommittatur stipulatio de euictione.in l.j.nu.1.ff.de euict. 310
4 Res empta ex pecunia militis potest abeo vēdicari.i l.si vt ponis.nu.1.C.de rei vendica. 140
Res empta ex pecūia vxoris p virū qñ p vxorē vēdicet.ib.n.34.
1 Res si est tradita conditione pendente animo transferendi dominium videtur tacite actum q conditione deficiēte redd atur in l.j.nu.11.ff.de dona. 64
6 Res inanimate tunc perdunt eorum substantialē formam qñ illa commania accidentia,ex quibus hic denominantur perdunt tract.de aluo.§.quod ff.nu.5. 64
Res vna z eadem diuersimode secundum diuersas cōsideraciones accipitur.nu.6.
4 Res si permutatur cum re que erat venalis exposita agitur actiōe vtili pscriptis verbis.i l.j.n.2.C.de rerū permuta. 209
1 Res iudicata an eodem modo proficiat sicut iuramentum.i l.fina.§.sed si actore.nu.3.ff.de iureiur. 284
2 Rei,item bonorum appellatio est generalis.l.quintus.§.argēto.nu.5.ff.de auro z argen.lega. 326
4 Rerum mobilium consistentium pōdere,numero,vel mensura qualiter fiet estimatio.l.ij.nu.24.C.de rescin.vendi. 196
4 Res empta de castren si peculio efficitur castrēse. Et qd sic p fectitio,an aduētitio.l.j.nu.1.C.de castrē.pecu.mil.lib.xij. 428
4 Res aliena in preiudicium vendentis non domini vēdi potest. in l.mater tua.nu.1.C.de rei vendica. 139
Res mea si venditur per alium paruo pretio an iustum pretiuz repetam an vero pretium acceptum.ibi.nu.6.
Res mea si non nomine meo fuit vendita postea pluries fuit vēdita vltimo vsucapta z ego ratū habui ago cōtra primum venditorem non contra alios.ibi.nu.7.
Res mea si primo vēdit z primus emptor illa donauit z donatari⁹ postea vēdidit,z res sit pscripta ꝯ quē agere ōbeo.ibi.n.8.
Rem emptam ex pecunia mea quando petere possum.ibid.n.9.
Rem alienam vendens qñ dicatur vendere suo nomine.ibi.n.10
Rem alienā vendens vt alienam &z alieno noie vendere.ibi.n.11
Rē qui potest a primo possessore aduocare quādo perēpta possit ad pretium agere indiscussa.ibi.nu.14.
2 Re capta ex primo decreto si non bz quis vbi teneat potest illaz alteri dare vt teneat.in l.is qui.§.qui legatorum seruando.n.3. ff.vt in ipso.leg.vel fideicom. 406
4 Res in solutuz data z euicta an agat vtili ex empto an vero durat actio.§.an ōbitū.i l.libera.nu.3.C.ō sēte.z iterlo.om.iud.303
1 Res perempta qñ agi possit ad estimationē.in l.cum seruus.nume.3.ff.de condi.cau.da. 294
Res perempta agitur ad ipsam rem.ibi.nu.5.
1 In re cōmuni immissum ēt a socio possum propria authoritate tollere z destruere sicut immissum in re propria.in l.sed z si int. nu.12.ff.de deser.vxba.predio. 221
1 Re erepta meta perempta ante omnē sentētiaz pōt agi ad ipsaz rem,z etiam ad estimationem.in l.si cum exceptione.§.quatenꝰ nu.8.ff.quod met.cau. 150
2 Re perempta vel prescripta ita q primus emptor agere nō pōt hypothecaria q in subsidium agit ad pretium.in l.j.nu.2.ff.de distractio.pigno.
1 Rem deteriorata recipiens an sibi preiudicet.il.z elegāter.§. nō solum.nu.5.ff.de dolo. 417
Rem deterioratam recipere quando quis cogatur.ibi.nu.6.
3 Rem in nullius bonis esse qualiter probetur.in l.rē que nobis. nu.4.ff.de acquir.pos. 144
Res tributaria eo ipso q vacauit biēnio cēsetur habita pro relicta.ibidem. 103
1 Rem casu amisisse dicens quando est fundamentu sue intentiōis probat.l.si quis.§.an vero nec heredi.nu.1.ff.de eden. 91
Rem fuisse perditā quando probatur iuramento.ibid.
Res ꝺ opdita eo ipso q adhibita diligēti inquisitiōe nō repit.ibi.
Rē fuisse amissā qñ p bari ꝺz manifestis pbationibus.ibi.nu.
Manifesta que dicātur in probanda amissione rei.ibi.nu.
Probata amissione rei qs debeat pbare dolū,z qs casū.ibi.nu.
1 Rem emptā ex pecunia mea possum petere in subsidium.nisi p cuius.nu.1.ff.de iure dotium. 91
1 Rem non meo nomine gestum possuz habere ratā ad meum preiudicium.in l.ij fundus.§.si nesciente.n.1.ff.de pignoribus. 91
3 Rem suam vt suam vel vt non suam qualiter cognoscatur an conducat.in l.si aliquam rem.nu.8.ff.de acqui.pos. 105
5 Rem suam alienare vel donare videtur qui patitur suam rem p scribi.in auth.de tempo.non.seol.nu.2. 71
3 Rem meā qua melius possidet respectu possessionis possim fiscipulari pduicere z emere.in l.si aliquā rē.n.1.ff.de acqui.pos.106
1 Rem vitiosam tradens quando teneat ad interesse.in l.in reb⁹. §.item qui.nu.1.ff.commo. 91
3 Rem que pro parte est mea z pro parte non an possim conducere et emere.in l.si aliquam rem.n.1 §.ff.de acqui.pos. 548
1 Rem habens pro relicto videtur eam donare occupanti.in l. j.nu.1.ff.si ex noxa.causa. 105
4 Re deteriorata recipies in solutiōe a soluēte qñ preiudicet sibi in estimatione deteriorationis.i l.exhibitiōis.nu.7.C.ad exhibi.41
4 Qui non potest rem possidere ratione pfessionis nō pōt illam vēdicare.in l.professio.nu.1.C.de mu.pa.lib.x. 91
Rem sibi non debitam accipiēs,qualiter teneatur.in l.creditores.n.1.ff.ad legem Jul.de vi publi. 391
1 Rem suam vendere etiam minus iusto pretio quādo quis cogat in l.j.§.cara carnis.nu.1.ff.de offi.prefec.vxba. 387
4 Res ecclesie qñ cōcedant in emphyteusim cū diminutiōe pēsiōis z vsq; ad sextā partē.in auth.quetus.n.4.z 5.Cō sacrosā.ecc. 27
Res ecclesie Cōstantinopolitane quod pp nquis ciuitatis non possunt alienari.ibid.nu.6.
3 Rei nomine ea veniant res que non sunt in dominio.in l.nominis z rei.nu.1.ff.de verbo.signi. 474
4 Rerū appellatione venit tota hēditas.in l.licet.n.2.Cō pact. 68
4 Res que non sunt in bonis nostris non possunt obligari.in l.q filios.nu.2.C.que res pigno.obli.pos. 345
4 Res heredis quando sint obligate p legatis.in l.j.num.4.Cō mu.de lega. 174
4 Res que subiacent restitutioni possunt alienari z obligari in dote quam aliquis dat quam etiam p doteque exigitur in cā restitutiōis.i auth.res que subiacēt.n.2.z 4.C.cōmu.de leg.71
An istud habeat locū qñ gs cōstituit dotē p se ipso vel p gnā p ro qua hoc facere tenetur.an etiā qñ pstituit p alijs.ib.n.2.
3 Res corporales qualiter dicantur diuidue vel individue fm naturam,z qualiter secundum iuris dispositionē.in l.stipulationes.nu.18.ff.de verbo.obligationibus. 238
Res corporales diuidue fm naturā qualiē diuidātur.ibi.n.19.
Res vna an possit a pluribꝰ possideri,p diuiso ita q remanent vna.ibid.num.20.
5 Res subiecte restitutioni alienari non possunt.in §.hocautem. nu.3.in auth.de non eligen.secundo.nuben. 6
Alienatio facta in casu.d.§.hoc autē.q stet in suspenso.ibi.n.4
4 Res que nō possunt ex dispositione legis alienari vel ex dispositione defuncti nō possūt vsucapi.i l.ij.n.1.C.de vsucap.p empt
4 Res immobiles non offeruntur nec consignantur.in auth.ea data.n.1.C.de dona.propter nup. 204
4 Res immobilis q per diuisionem demonstrantur.in l.ea que. nu.2.C.fami.ercis. 145
3 Res apte ad militiam donate filio fami.censetur peculium castrense.in l.si forte.nu.1.ff.de castren.pecu. 464
3 Res tempore periture quando sequatur ipse res vendantur z pretium deponit.in l.interesse.nu.3.ff.de acqui.pos. 107
4 Res ecclesiarū possunt pignorari absq; traditione.in auth.hoc ius.nu.1.C.de sacrosan.eccle. 26
1 Res quomodo delinatur tam in actione vniuersali,quā particulari.in l.j.nu.7.ff.de eden. 84
3 Res que sunt in vsu publico non possidentur i l.i.§.municipes. nu

nu.1.ff.de acqui.pos. 93
5 Res mobiles ecclesie sine decreto alienant.in auth.de eccles. rerum.nec mobilium.nu.1. 29
Res ecclesie alienari vt possit debent fieri tractatus,z qui tractat' requirantur.ibid.nu.14. 23
3 Res que sunt tempore perituræ venduntur,z pretius in sequestro ponitur.in l.si magistratus.nu.1.ff.de privil.credi. 156
2 Res non restitute de nouo reperte debet restitui nisi prima restitutio per modum transactionis fuit celebrata.in l.luci'.§.heres.nu.4.ff.ad Treb. 400
8 Res que vadunt per mare dicunt in loco periculoso.in l.si quis ab alio.nu.1.ff.de re iudi. 134
5 Res ecclesie dicuntur esse pauperum.in §.si vero.n.1.in authe. de non alie.aut per mu. 13
1 Res aliene inducte in domum an sint tacite obligate.in l.item q2 nu.1.ff.de pac. 9
4 Res minorum quando alienantur qui iudex interponet decretū an vbi res est vel vbi est pupill' si maior factus suam alienationē factā ratū habuit.l.l.i prediū.n.1.C.de prediis mino. 225
4 Res que seruando seruari possunt non alienantur.hinc decre.in l.lex que tutores.nu.5.C.de admi.tuto.vel cura. 221
3 Res si illicite cum licitis transferuntur an licite publicētur.in l.si publicanus.§.de rebus.nu.2.ff.de publi.z vecti. 56
4 Rebus ecclesie ciuitatis vel fiscalibus quanto tepore pscribatur.in l.fi.nu.12.C.de sacrosan.eccle. 29
1 **Restitutio** est in pristinum statum repositio.in l.interdum.nu.1.ff.de condi.indebi. 306
1 Restitutio i integrū dducit exceptionē z nō tollit exceptionē nec naturalē obligationē quando aliquis petit per in integrum restitutionem se liberari ab aliq2 obligatione.in l.Iulianus.nu.31.ff.de condi.indebi. 318
4 Restō qñ det aduersꝰ datā libertatē.i n l.j.n.1.C.si aduer.li. 105
3 Effectus qui resultat qñ petitur restitutio aduersus sententiā latā p falsas probationes.in l.diuus Adrianꝰ.n.9.ff.de re iudi. 104
2 Restitutio principis z postliminij equiparatur.i l.si quis filio. §.quatenus.nu.1.ff.de inuito rupto testa. 178
Restitutio non retrotrahitur sicut postliminium.ibi.
3 Restitutio non verbum adaptatur ad id quod nunquā quis habuit.in l.j.nu.5.ff.quorum bonorum. 162
2 In restitutiōe Trebelliani nō regrit psensus seruitutis in hereditatis ꝺ aditiōe z bonoꝝ possessiōe.ita l.seruo.nu.1.ff.ad Treb. 397
1 Restō in integrū tāt ad hēdes.in l.ij.n.3.ff.de eo q̄ certo loco. 326
2 Restō q̄ sit ante mortē nō prudicat pauperibus superuenientibꝰ cū illa ꝺbebat fieri pꝰ mortē.i l.cu mil.§.a filia.n.1.ff.ō.le.ij. 270
2 Restō i iteg.pōt ceri.i l.si minoris.n.5.ff.de admi.tut.z cur. 170
4 Restō in integ.quid operatur.in l.si.n.5.C.de fideius.nuno. 102
Restitutio in integrū quando dicatur beneficium petitionale,et quando realē.ibi.nume.6.
Restitutio minoꝝ an fideiussoꝝ habeat de nouo petere restitutionē in casibꝰ in quibus beneficium ad ipsum translit.ibi.nu.7.
4 Restitutio quando concurrat cum alia actione contraria.in l.fin.nu.1.C.si tut.vel cur.inter. 102
2 Restitutio quando detur heredi absentis.in l.pautonius.n.1.ff.de acqui.here. 292
Restō an det hēdi minoris decedētis hēditate nō adita.ibi.nu.3.
4 Restitutio aduersus sententiam latā ō administratorē minoris quando detur minori.in l.si.nu.1.C.si aduer.rem iudi. 103
Restitutio in integrum quādo competat vbi habeat locū aliud remedium tuta appellatio.ibi.nu.1.
1 Restitutio conceditur causa cognita etiam a delegato.in l.omnes.1.ff.de in integ.resti. 145
3 Restitutio in integrū aduersus sententiam si petatur qñ impediat executionē.in l.si se non.§.condēnatū.n.3.ff.de re iudi. 131
1 Restitutio pcessa super principali quod accessorius non extenditur.in l.fi.§.Lucius Titius.n.1.et 3.ff.de condi.inde. 319
4 Restitutio fideicōmissi quando fieri possit soli tutori z simplicit procuratori.in l.sancimus.nu.1.ad Treb. 278
5 Restitutio ad prosequendam appellationem q̄ det propter serias repentinas.in auth.de appel.z infra.nu.4. 25
3 Restitutio in integrū nō dat minori respectu minoris q̄ eo quo habuit initium in persona defuncti si nihil est gestū cū eo sed bene pōt restitui ex clausula generali si qua mihi insta causa.in l.cū filiusfa.§.in hac stipulatione.nu.4.ff.de verbo.oblig. 22
3 Restō i integrū q̄ toliat obligationē ciuilē nō naturalē,z qñ pēa tollat obligatio fideiussoria.i l.fideiussoꝝ.§.naturalis.n.3.ff.ō sol. 311
4 Restitutio fideicōmissi facta existenti in potestate queritur ei i cuius potestate est.in l.post mortem.num.6.C.de fideicom. 271
3 Restitutio rei cui erat faciendā ex fideicommisso si illā emit ab aliquo an ibi pretio ficte,z fideicommissum habeat locum.in l.quidam.§.Duo fratres.nu.16.ff.de ver.obliga. 256
7 Restitutio in integrum hereditate non adita ex persona minoris an transeat ad heredes consi.clxvij.nu.2.lib.j. 60
6 Restitutio in integrum iure ciuili ecclesie non datur ꝺ, libertatem iure canonico hic.dif.inter ius cano.nu.13
6 Restitutio in integrū cōpetit illis.contra quos tempore tyranni aliqua iniusticia facta est.tract.de tyrannis.nu.6. 154
3 Restitutio aduersus sententiam latam per imperitiā qñ detur, ex clausula generali.in l.diuus Adrianus.nu.2.ff.ō re iudi. 104
3 Restitutio in integrū q̄ non detur aduersus errorem iuris.in l.cū fideicommissum.nu.4.ff.de confes 146
4 Restitutio quando detur aduersus lesionem cōtingētē itra modicum tempus.in l.j.nu.6.C.si aduersus rem iudic. 103
Restitutio in integrum restituit minorē q̄ abstulit ei lesio.ibi.n.9
2 Restō dotis facta ab eo qui vergit ad inopiā in quo differat ab ea q̄ fit ab eo qui nō vergit.in re pcl.l.si cōstante n.99.z 101.ff.sol.
Restitutio dotis ad hoc vt fieri possit casu.d.l.an regrat q̄ apparet initiū dotis cōfectū ante cōtractum matrimonium.ibi.n.100.
Restitutio res mulieris in casu d.l.hrent deteriores ad quē spectabit incommodum.ibi.n.101
2 Restitutio in integrum ꝺ detur ꝺ creditibus pupilli decedentis hereditate non adita.in l.qui duos.n.5.ff.de rebus dubiis 346
1 Restitutio ad quid impetretur.in l.ab hostibus.§.sed quod.n.5.ff.quibus ex cau. maio. 198
Restō in integ.intra quātū ipse petat z terminari ꝺbeat.ibi.n.12.
3 Restitutio in integrum / quibus modis concedatur aduersus exceptionē.in l.ij mater filij.nu.1.ff.de excep.rei iudi 191
4 Restitutio denegata propter defectum probationis potestitarum petri.in l.fi.nu.1.C.si minor se maiorē esse dixe. 109
4 Restitutio in integrū competit iure magistratus.l.fi.nu.3.C. vbi z apud quem.
2 Restitutio rei an hat vigore primi iudicij rescindētis.i l.sine §. interposito.nu.1.ff.de admi.tut.z cura. 70
1 Restitutio qñ patitur ad tps tantū tunc datur tantum tempus ad potendā restitutionē quantū est illud in quo quis fuit lesus z vltra.in l.nec non.§.si quis septimo.nu.1.ff.ex quib.cau.maio. 170
1 Restō an sit necessaria in fideicōmissario rogato restituere:an vero actiones i cū trāsēāt ipso iure.i l.j.§.ō illo.n.3.ff.ad Tre. 384
4 Restituto tātum restituat quantum in aduersus quod restitutio petitur ablatulit.in l.ij.n.4.C.de sen.pas. 370
Restitut' quis dicat ad eius notitiā restō non pueniat.ibi.n.5.
1 Restitutio i integ.cū i re scripta, z ideo dat in subsidiū cōtra tertium cum distinctione tū in l.in cause.§.iterdū.nu.1.ff.de mi. 159
Restitutiōe, i integrū quāliter agat ꝺ tertiū possessore.ibi.nu.12
1 Restitutio in integrū nō restituit rem sed ius agendi.vel tollit exceptionis obstaculu.i l.g pprio.§ itē queri.n.1.ff.ō pcu.120.
1 Restitutio in integrum non tollit actionē nec obligationem,sed inducit exceptionem.in l.denique.§.sed vtrum.nu.4.ff.de mi. 157
1 Restō in integ.an transeat ad heredes.in l.iterdū.n.1.ff.ō mi. 190
1 Restitutio in integrum est scripta in rem z per eam agitur contra tertium.in l.emilius.nu.4.ff.de mino 162
1 Restitutio nulla est secundum philosophū de privatione ad habitum.in l.ij et cā.§.papinianus.nu.1.ff.de mino. 178
1 Restitutio in integrum intra quantum tempus peti potest.i l.dnus.nu.8.ff.de in integ.resti. 146
1 Restitutio in integrum cōcurrit cum condictione indebiti vel sine cā.in l.in cause.§.Pomponius.n.2.ff.de mino. 156
1 Restitutio aduersus dotem immoderatam quando detur mulieri moztua.in l.vna nu.2.C.si aduer.dotem. 106
1 Restitutio in integrum competit aduersus latam culpam nō adversus dolum.in l.quod.nerua.nu.23.ff.depoli. 369
5 Restitutio q̄ competat etiam minori licet sit tutus exceptiōe.in auth.de tempo.non sol.pe.nu.13. 5
1 Restitutio in integrū qñ petit icidēter nō requirit speciale mādatū:secus qñ principaliter.in l.illud.§.si talis.n.3.ff.ō mino. 161.
2 Restitutio concessa post quadriennium non valet ipso iure.in l.scire oportet.§ consequens.nu.1.ff.de excu.tuto.z cura. 90
1 Restitutio in integrū est officium iudicis z non actio.in l.i cause.nu.2.ff.de mino. 159
Restō in integ.cōpetit etiā ei q tutus ē ope exceptionis.ibi.n.14.
3 Restitutio q̄ nō detur aduersus incerruptionē prescriptionis fatā per inundationē.in l.possideri.§.labeo.n.2.ff.de acq poss. 96
2 Restitutus nō recuperat locum quem inuenit.plenum.in l.gallus.§.2 quid si.nu.31.ff.de libe.z postlim 129
Restitutio facta a principe non aufert ur alterius.ibi.n.12
Restitutus non recuperat bona in alium alienata.ibi.n.13
4 Restitui an debeat maior succedens minori.i l.ea que.nu.3.C.ō tempo.restitu.in integrum mino. 113
3 Restitui qualiter debeat qui aliquo tempore ē lesus quadriēnio. in l.ait pretor.§.si conditionalis.nu.7.ff.que in fraud.cre. 166
4 Restitui quare quis ꝺbeat ex lesione causata pter.vēditionē

ii iij

rei factam legis authozitate.in l.si cum.nu.1.C.ō resti.mili.10
Per hāc restitutionē in integrū qñ quis recuperabit rē.ibi.n.2.
3 Restituere rogatus Titio hrditatē cui testator debeat decē tenet restituere p restitutionem hrditatis etiā decē debita ex ꝑcta in l.Thais ancilla.§.Titius sticho.nu.2.ff.de fideicō.liber.74.
2 Restituere rē meam quam habebam venalem denegās liberat, rem dando vel verū pretiuꝫ.in l.non enim.nu.1.ff.reru.amo.41
1 Restituere qui tenetur id quod sibi ex re aliena peruenit.in l.si cū.nu.1.ff.si cer.pena. 260
1 Restituere non teneor quod cōsequor nomine pene occasiōe rei tibi debite.in l.debitor.nu.4.ff.de hered.vel actio.vendi. 387
2 Restitutione in integrū simpliciter petita an iudex poterit de nullitate pronuntiare.in l.carmelia.nu.9.ff.de iurepatro. 431
4 Restitutionem petere debet intra quantum tempus quātū ē illud in quo dicit lesus qñ quis leditur cursu tēporis.in l.ſi.nu.4.C.in quibus cauſis in integ.resti.non eſt neceſ. 197
2 Restitutione facta in vna re quādo videatur facta in omnibus. in l.restituta.nu 1.ff.ad Treb. 393
3 Restitutionez alicui cōcedendi iuſta cauſa eſt quādo veriſimiliter inductus fuit in aliquid credēdum.in l.nō ſolū.§.morte ei⁹. nu.37.ff.de oper.no.nun. 18
2 Restitutione facta a patre filio in caſu l.cum filio.ff.de lega.j. in filium tranſeant actiones ex Trebel.ibid.nu.11. 226
4 **Reſurrectio** duplex in repetitio.l.j.num.69.C. de ſacroſanctis eccle. 13
4 **Retentio** qñ habeat locum ob res donatas vel amotas.i.l.vna.§.maneat.n.11.C.de rei vxo.ac.212
2 Retentionis iure qui conſequitur q̄ iure actionis conſequi nō poteſt.in l.ratis.nu.1.ff.de incen.rui.naufrag. 355
2 Retentione poſſim⁹ eius meum conſeruare i res p̄to qua vel in qua ius habeo peruenit ad me ſub ſpe reſtituendi.in l.ſeruus.n. 1.ff.de lega.j. 233
1 Reteneri ꝑ pignoze loco p̄retꝫ quando poſſit res vēdita.in l.iulianus.§.offerri.nu.4.ff.de act.emp. 392
5 Ille cui promiſſum fuit rem reuēdere p̄mne debet p̄tium reſtituere.in §.illud quoq3.nu.3.in auth.vt exact.inſtan. 49
5 Reuocatio inofficioſe donationis an hat ipſo iure: an p ſententiam vbi q̄ reuocatio que fit per libros ſuperueniētes ut ipſo iure.in auth.de immen.dona.nu.1. 48
4 Reuertatur verbum ſignificat trālationē dñij ipſo iure: ꝙ ei⁹ ſignificatione.in l.qſquis.n.1.C.de omni agro deſerto.li.xj.415
2 **Reos** plures habere noſtra iter eſt.: quomodo.i l.liberationem.§.conſequenter.nn.2.ff.de libe.lega. 319
2 Rei duo an poſſint in dote conſtitui.in l.in conſtante.§.quoties. nu.2.: 6.ff.ſol.matri. 23
8 Rei duo qualiter cōſtituantur.in l.cū duo.n.2.3.: 4.ff.ō duob. reis. 766
Si in obligatiune continente indiuiduum plures inſolidū obligentur.q̄ non ſint correi debendi.ibi.nu.5.
2 Reorum duoꝝ materia bodie quid ſit immutatum.in l.liberationem.§.nunc.nu.7.ff.de libe.lega. 329
4 Rei debendi plures quando poſſunt ſimul conuenīri.in authē. hoc ita.nu.21.C.de duob.reis ſtipu. 351
In duobus reis credēdi bodie nihil ē innouatū.ibi.n.24.: 26.
An bodie aliquid ſit innouatum quando plures rei inſolidus ꝑueniuntur vno vel diuerſis libellis.ibi.nu.25.
Vnus ex duobus reis credendi poteſt agere p̄curatorio nomine alterius.ibid.nu.27. 1
Si ad vnum ex correis peruenit tota quantitas.an alius poſſit petere.quod ille p̄uius exentiatur.ibi.nu.29.
Altero ex correis nō datur ad tempus contradicendi iuſtātie ſicut fideiuſſoribus.ibi.nu.31.
Quando vnus ex correis eſt p̄ſens: ſoluendo ſ; nō p̄ōt cōuenīri quid agendum circa beneficium diuiſionis.ibi.nu.32.
Vno ex correis debēti totū ſolutē ali⁹ liberat totū.ibid.n.36.
Vnus ex correis credendi recipiēdo partē ab vno ex eoꝝ reis ō bendi p̄ſudicat alteri correo.ibi.nu.38.
Si vn⁹ ex duob⁹ reis credēdi ex ꝑcta iuriſgētiū liberat rerū per ſtip.: acceptilatione ſubſequēte an alteri reo p̄iudicet.ibi.n.54.
Ex ſucceſſione alteri⁹ correorū qñ obligatio extinguat.ibi.n.57.
5 Reorum duorū conſtitutionē non vitiat medium tps nec act⁹ contrarius.in l.duos.§.duo rei.nu.1.ff.de duobus reis. 268
Reoꝝ duoꝝ conſtitutionē non vitiat longum interuallum inter obligationē vnius: alterius.ibi.nu.2.
6 Reus p̄oponens exceptionē dilatoriam.: non p̄bans ante ſententiā in ex penis condēnatur.ſed iure ciuili cōdēnatio⁹ expenſarū non fit.niſi in fine cauſe.dif.inter ius cano.nu.77. 193
2 Alter ex duob⁹ reis credēdi pōt agere ſine p̄ſenſu alteri⁹: nec tenet cauere de rato.ſed ō defendendo.in l.nō ſolū.n.7.ſol.ma.7
4 Rei duo an: quando dicantur quando plures tenētur inſolidū inl.ſi vt certa.§.j.duobus.n.1.ff.cemmo. 319
3 Rei debendi plures poſſunt ſimul conuenīri p̄o parte vno vel plurib⁹ libellis.i l.i duob⁹.§.duo rei.nu.1.ff.de duob.reis.277
Rei credendi plures poſſunt cōuenire plures reo debendi.: q libet ipſoꝝ eodem diuerſis libellis.ibi.nu.2.
Rei debendi plures q̄ poſſunt in ſolidū cōueniri ſi libello dicat vna ſol.ſufficiat.alꝫ nō: talis libell⁹ nō ꝺz admitti.ibi.n.3.
Rei credēdi plures q̄ poſſunt inſolidum agere ſi p̄teſtatur q vna ſolutio ſufficiat.ibi.nu.4.
Rei debendi plures quando poſſunt ſeparatim inſolidum: diuerſis libellis conueniri.ibi.nu.5.
Si vnus ex pluribus reis credendi agit contra plures reos debendi: lite conteſtata alius agere valt non auditur.ibi.nu.7.
Vnus ex duobus reis debēti ſi inſolidū cōueniat ita q̄ nō alius an poſſit cōueniri.: quo.: qd ſit immutatū p̄ aut.ibi.n.6.: 8.
Rei credendi plures quo ad ꝓuenīendū an bodie aliquid ſit immutatum.ibid.nu.9.
Quid ſi immutatū bodie per ius auth.qñ plures rei inſolidum cōueniuntur ſimul vno vel diuerſis libellis.vbi q̄ in modo conueniendi nihil immutatur ſed in modo exigendi.ibi.nu.10.
3 Reorum duoꝝ cōſtitutionem vitiat interuallum inter vnam gationem: reſponionē vitiat nō inter obligationem vni⁹ ge tiā: alterius perficiēdā ſ;l.ſi ex duobus.n.1.ff.ō duob.reis.270
3 Rei debēdi duo i mutuo gſtituti pāt.i l.cadē.n.1.ff.ō duo.re.268
Rei duo qualiter p̄ſtitui poſſunt i depoſito: commodato: in p̄mutua quam in ſecundaria obligatione.ibi.nu.3.
Rei duo an ſint plures acceſſorie ſe obligātes poſito q̄ inſolidum tenerentur.ibid.n.6.
Heres aliquod officiuꝫ vel aliquam adminiſtrationē an obligauit virtuliter: inſolidum: vel ſint duo rei.ibi.nu.7.
3 Reorum duorum conſtitutionem que diuerſitas impediat.in l.cum duo.nu.1.ff.de duob.reis. 274
Rei duo non ſunt p̄oprie: vere plures qui tenentur ex quaſi malefitio: vere.ibi.nu.8.
Rei duo nō ſut p̄r⁹ i oblig. ex cā peculiꝫ ſpecialiꝫ.ibi.nu.9.
Rei ōbēdi plures dicunt qñ plures inſolidū debent idem vere vel ficte ex vna cadēq; cauſa p̄incipaliter: ex voluntate.ibi.n.6.
Rei credendi plures ſunt qñ pluribus inſolidū debetur idem vere vl ficte ex vna cadēq; cauſa p̄incipaliter: ex voluntate.ibi.n.7
4 Reos duo in modo cōſtituēdi q̄ bodie nihil ſit immutatum.in auth.hoc ita.nu.1.C.de duobus reis ſtipu. 310
Rei duo debendi qualiter conſtituantur.ibi.n.2.
Rei duo credendi qualiter conſtituantur.ibi.nu.3.
Rei duo an conſtituantur in obligatione que re contrahitur ad diuidua vt eſt in mutuo.ibi.nu.4
Rei duo an poſſint conſtitui in depoſito: commodato.ibi.nu.5.
Rei duo an: quando conſtituantur in obligatione ꝓtinente aliquid indiuiduum obligatione: ſolutione.ibi.n.7.
Rei duo obligatione facti qualiter conſtituantur.ibi.nu.8.
Et quomodo duo rei credendi.ibid.
Rei duo debendi an: quando ſint: teneātur inſolidum: q̄ obligantur acceſſorie.ibi.nu.9.
Reorū duoꝝ conſtitutionem que diuerſitas impedit.ibi.n.4
Rei debendi plures ſunt qui eidem debent vere vel ficte: ea eademq; cauſa p̄incipaliter ex voluntate eorum.ibi.nu.15.
Rei credendi plures ſunt qñ pluribus inſolidū deberet idem vere vel ficte ex vna cadēq; cauſa p̄incipaliter ex voluntate.ibi.n.10.
5 Rei debēdi duo an mutuē fideiubeāt.in aut.de duo.rei.n.745
Vno ex duobus rei conuento p̄ſentia eius dāda dilatio ad p̄ſentandum alterum abſentem.ibi.n.8.
2 Rei duo credendi conficiunt per dilationez alternatiuꝫ.in l.ſi Titio.nu.1.ff.de leg. 255
Si vnus ex duobus reis credendi exigit totum quando cogat q̄ teri communicare.ibi.nu.2.
3 Vnus ex rei credendi ſi recipit totum debitū quando teneatur alteri communicare.in l.qui hominem.§.ſi duo.n.1.ff.de ſol.92
Vnus ex rei credendi recipiendo partem non ibi appropriat totum.ibid.nu.3.
3 Ratio qñ plures ſtipulantur vſumfructum nō p̄ōt deberi ſāg duobus reis credendi.in l.ſi id quod.num.1.ff.de duo.rei.271
Si duo ſtipulantur a Titio vſufructum fundi: plus Titi an in ſolidum valeat: vnicuiq; acquiratur: ſint duo rei.ibi.num.4
Ratio quare ſi tu: ego ſtipulati fuimus eōrum nomine dotis q̄ ſimus duo rei credendi.ibi.nu.3.
Ratio q̄ in cauſa dotis duo rei debendi conſtitui poſſunt nō tñ duo rei credendi.ibi.nu.4.
3 Rei duo quando poſſint conſtitui in operis.in l.nemo eſt nu.2.6. : 7.ff.de duobus reis. 208
Rei debēdi qualiter cōſtituant in obligatione facti.ibid.nu.2.
Rei credendi plures qualiter conſtituantur in obligatione facti. ibidem

ibidem nume.7.
1 Quus ex reis credendi alteri preiudicat litem cont. stando.in l. duobus.5.nu.4.ff.de iureiur. 175
3 Reoꝝ duoꝝ cōstitutionē disparitas i substantia obligationes ñ impedit in l.li ex duob⁹.§.si a Titio.nu.1.ff.ō duo.reis. 270
4 Rei debendi duo an videātur inuicem fideiubere. in auth.hoc ita.nu.67.ꝛ 69.C.de duob.reis stipu. 353
Coꝛreus ille qui soluit qui actione repetat.ibid.nu.70.
Si vnus ex duobus reis debendi suo iuramento liberat alium ab eo non reperit ibid.nu.73.
Coꝛreus q fuit liberatus acceptilatione quādo possit ab illo qui est liberatus repetere.ibi.nu.74.
Coꝛreus dānificatus culpa alterius pōt ab eo repe.ibi.nu.75.
Coꝛreus credēdi quādo ab altero qui solutionem recepit repetere potest ꝛ qua actione.ibid. nu.75.
Quando vnus ex reis credendi aliquē liberauit facto suo an alē ab eo repetere possit.ibid.nu.77.
3 Hodie circa duos reos credēdi nihil est immutatū tam i modo constituendi qua ꝑ in modo exigendi in l.in duobus.§.vbi duo rei.nu.12.De duob.reis. 267
5 Rei duo an sint plures domini eiusdem serui licet de peculio teneantur insolidum.in l.eadem.nu.1.ff.de duob.reis. 268
5 Rei duo possūt constitui ꝓ dote restituenda etiam ꝓ dauda. in §.est quoq;.nu.1.in auth.de nupt. 22
5 Rei debendi plures vno libello conueniri pōt sine insolidū sine ꝑpte cōuenīāt a die.q vnica solo sufficiat.l.auē.5 du.re.nu.1.751.
5 Rei duo debendi vel credendi q constituantur per distinctionē aut.in §.ad hec.nu.2.in auth.vt cum de appel. 54
4 **Reus.** veniens semper quditur antequam sit interpositum secundum decretum.in auth.ei qui iurat.nume.4.C.de bo.autho.iudi.pos. 329
4 Reus quādo habet alt quā iudicia ꝓ se3 eū debent eē grauiora vt possit toꝛqueri.in l.j.§.ad questionē.n.2.ff.de questio. 416
4 Reus in petito examine quomodo possit trahere actoꝛem.in l.in criminali.nu.1.C.de iurisdi.om. iudi. 128
4 Qualiter intelligat actum cū reo vt postea agatur ꝛ tra possessores.in l.persecutione.nu.5.C.de pigno. 341
5 Reus qui mēdaciter negauit se possidere an possit postea de suo iure docere.in §.illud quoq;.nu.1.in auth.de trien.ꝛ semisse.2
3 Reus obscure excipiens declarat quēadmodū ꝛ libellans.in l. inter stipulantem.§.si stichum.nu.3.ff.de verbo.oblig. 237
3 Reus qui actoꝛi presenti vt summarie in cā procedatur respondet non debere procedi sine libello videtur in iudicem cōsentir. in l.quidā consulebant.nu.10.ff.de re iudi. 144
4 Reus si in rūdendo negat ꝛ q nō respōdet animo litē cōtestādo q ñ inducatur litis cōtestatio.in l.j.nu.5.C.de lit.gante. 125
Reus si in rūdendo ꝓiteat an ꝑ hoc inducat litis ꝓtest.ibi.nu.21.
4 Reus nō pōt cōuenire actoꝛē de causa preiudiciali de qua aliꝺ iudex cognoscere non posset etiam vtraq; parte volente: secus si pars duas volentib⁹ alias posset.in aut.ꝛ consequenter.nume.5.ꝛ 6.C.de senten.ꝛ interlo.omnium. iudi. 305
Reus in cōuenti actoꝛē corā alio iudice contra formā. d.aut.ꝛ ꝓ se quēter. ꝛ sic delegatus ꝓcessus est ipso iure null⁹.ibi.n.16.
2 Reus cedit actoꝛi ad itentionē coadiuuandā.in l.qui cōcubinā §.cum ita el.ij.nu.2.ff.de leg.iij. 263
3 Reus simpliciter absolut⁹ si in sn̄a non apponitur causa in dubio videtur absolutus ex causa que in actis apparet in l.si quis ad exhibendum.nu.1.ff.de excep.rei iudi. 193
Reus ꝙ possit dare exceptiōes die feriata ñ tñ terminos ad eas apponēdas.i l.miles.§.seragita.n.2.ff.ad leg.iul.ō adulte.301.
1 Reus volēs euitare morā ꝛ cōmissionē pene q̄ debeat ire ad domū actoꝛis cum re debita.in l.itē nulla.n.9.ff.ō cōsti.pec.333.
Re⁹ li vult purgare morā dꝛ ire ad domū creditoꝛis.ibi.n.10.
Reus nec actoꝛ li ꝓbat se fuisse in die paschatis Florētie vbi solutio erat fienda q̄ mora nō dicitur ꝑbata ꝑ lapsū diei,ꝛ ibi toꝛ tunc constituitur in morā per appellationē.ibi.n.11.
4 Reus nō obseruās ꝓmissa cōuenit prima actiōe ad quē reuertitur actoꝛ,ꝛ nō actione ꝑscrip.verbis.i l.siue apud n.3.C.ō trāsl.73
1 Reus qui primo negauit delictū ꝛ postea ꝓfessus est,nō dꝛ beneficium statuti,ꝛ iudex recusāt pōt.in l.eū qui.n.4.ff.ō iureiur. 176
Reus li post probationem actoꝛis confiteatur iudex pōt illā ꝓfessionem reiicere.ibid.nu.6.
Reus q cōfitet ꝓ toꝛ turā lꝺ primo negauerit vlꝺ ipsum sit deuētū ad iuramētū in defectū pbationis nō puniē vt negās.ibi.n.10.
3 Reus venēs post interpositū primū decretū ꝛ alleg.aliquā causam pp quā nō tenet expensa resarcire,ꝛ iudex pronūtiat ipsum non audiēdū nisi refectis expensis potest ab hac pnūtiatiōe appellare.in l.ante sententiam.nu.19.ff.de appel.resein. 450
3 Reus an efficiatur dominus si agens rei vendicatione succumbat.in l.exceptio rei.nu.1.ff.de excep.rei iudi. 193
4 Reus tenetur edere actoꝛi ad repliōnē fundandam ād intentionem fundatam.in l.h.nu.2.ꝛ 3.C.de eden. 54
4 Reus qñ tenetur edere actoꝛi instrumenta communia.ibid .n.57
Reus li absoluit de quātitate falsa adiecta ꝑ actoꝛem q̄ actoꝛis nō pl⁹.ꝓbauit an tūc puniaē actoꝛi.l.vna.nu.4.C. de plus pe1.
3 Reus d socijs quando possit interrogari.l.repeti.§.19 qui.n.1.ff. de questio. 42
4 Reus nō tenet edere actoꝛi strymēta ad itentionē fūdādā sed ad ꝓbandā replicatiōnē sic.in.l.j.in.fi.lec.nu.4.C.de edē. 48
3 Reꝰ si ꝓpoꝛ ageti ꝺdenatus est insolidū sed ꝙ similiter insolidū qꝺ eoꝛ erit melioris ꝺditionis i executiōe.i.l.fūt q.n.4.ff.ō re.iu.118
4 Reus quando cogat docere titulum sue possessionis.i.l.cogi.n.1.C.de peti heredi. 159
Reꝰ si cogit dicere titulū sue possess.in peti .hꝺditatis.ibi.nu.219
Reus potest opponere de titulo et post litē contest.ꝛ exceptio tituli est peremptoria.ibi.nu.5. ne
2 Reꝰ qñ posset dilationi ei date i criminalib⁹ renūtiare ad hoc 12 actoꝛ.illa vtaꝺ.in l.post.§.hi qui nu.2.ff.de bon.pos.ō tab. 44
3 Reus quare ꝓponit plures exceptiones quā actoꝛ actiones.i l.nemo.nu.1.ff.de excep. 188
1 Reus si deferat iuramentum actoꝛi respectu alicuius rei quāactoꝛ ōt sibi deberi si illa res pereat penes reū qñ pereat periculū actoris vel rei.i.l.eū qui.§.si iurauero.n.3 .ff.ꝛ iureiur. 276
3 Reus tenetur dare fideiussoꝛi probatiōis ad hmōi exceptionē.in l.exceptiōe.nu.9.ff.de fideiusso. 291
4 Reus ꝙ sequatur foꝛum actoris respectu subditoꝛum statuto pōt fieri per statutum.in l.§.nu.2.C.de iurisdi.om.iudi. 128
3 Reus in exceptione est actoꝛ ꝑpoꝛtie.in.j.n.j.ff.ō excep. 186
Reo alt quid asserente quando incumbat onus ꝓbādi.ibi.nu.3.
Reus potest ꝓponere exceptionem sine scriptura.l5 iudex eā in scriptis redigi faciat ibi.nu.4.
Reo sufficit factum ꝓponere ex quo resultat exceptio absque eo.q dicat exceptio.ibi.nu.6.
1 Reus ꝺ quē est interpositū primū decretū i actiōe cōfessoria qua liter auditur.in l.cuius.nu.1.ff. si ser.vend. 226
1 Reꝰ cōuictus de mēdacio si ōt nō grauetis me in translatione. possessionis qꝛ volo ꝓbare.statim de dño:non audit.in.l.in rem nu.12.ff.de rei ven. 206
1 Reꝰ pōt.i se assūmere onꝰ ꝓbatiōis.in l.circa.nu.2.ff.ō ꝓb.425
1 Reꝰ allegādo pactum de nō petēdo post lit.cōtest.videt deoꝺ ponere.in.l.i vnus.§.pactus.nu18.ꝛ 21.ff.de pac. 102
3 Reus accusatus an possit habere honoꝛes.ꝛ quid si crimē oppoꝺ ꝑ me q̄ exceptionis.in.l.reus.nu.1.ff.de mune.ꝛ bono.473
1 Reus qui recusauit iuramentū si moꝛiaē anteq̄ ꝓnūtiet eū baberi ꝓ cōfesso vel cōdemnato qꝛ eꝰ heres nō potuit pdēari ex facta cōfessione.in.l.manifeste.nu.7.ff.de iureiur. 283
3 Reus qñ cōparet ꝑ procuratoꝛe minus legitimū perinde habet ac si nō venisset.in.l.finita.5.Julian⁹.nu.13.ff.de dam.infec.36
Reus si non venit neq; mittit ꝛ sic lis cōtumax.peruenit ad secundum directū,l3 iudex nō ponit et ipsū contumacem.ibi.nu. 17
Reus peremptorie citatus ꝛ cōtumax.non dꝛ iterū citari ad audiendum interpositionē primi ꝛ creti.ibi. nu.23.
3 Reꝰ citat⁹ ad fin decretū an debeat preconizari.ibi nu.28.
3 Reꝰ excipiēs si in exceptiōe succubit nō ꝓdest ꝙ ꝑducit in exceptiōe tractare alio iudicio.i.l.fundū titianū.n.1.ff.ō excc.189
Reꝰ si i exceptiōe obtinuit facit pūcipiū i alio iudicio actoꝛi.ibi.
Reus an possit agere confessoria contra agentem cōtra se ad fūdum rei ven.ibi.nu.5.
3 Reus citatus intra tres dies.ꝛ prima dies sit assignata ꝑ primo sets a ꝑ secūdo:tertia ꝑ tertio ꝛ cōparent in primo actoꝛ vero nō s, cōparuit in vl.ꝛ reus nō,an possit dici contumax ex eo qꝛ vltima mora nocet.i.l.ꝓtoꝛ ait. 5.si aliq̄.nu.1.ff.de ope.no.nūt.126
4 Reus coꝛrūpēs iudicē vel ꝓcuratoꝛe actoris amittit causam,si cut cōtra in actoꝛe.in.l.j.nu.3.C.de pe.iudi.qui male iudicē.31
Qñ eū amittat ipso iure ꝛ quando per sententiam.ibi.nu.4.ꝛ 6.
Reus possidēs immobilia nō cauet de iudicio sisti.i.§.illud quoq; nu.15.in auth.de exhib.reis. 28
Reus cauere dꝛ de iudicio sisti nec relevatur per dispositionem. pignoꝛum.ibi. nu.16.
4 Reꝰ si vna denūtiatiōe dixit,nolo venire nōcitabit vlteri.266 ad sniam.in l.tres.nu.2.C.quō ꝛ quando iudex.
Etoe hoc creditur relationi nūtⁱ.ibi.nc.13.
1 Reus dilatione sibi data ad probandum non pōt renuntiare qui actoꝛ non possit ꝓbare in l.si arrogatoꝛ.nu.23.ff.de 33
1 Reus cōtra notoꝛiū qñ possit suas excusationes facere ꝛ defensiones ꝓponere.in l.scriptⁿ.nu.5.ff.de relig.ꝛ sump.fune. 216
5 Reꝰ qñ possit vti aliquo priuilegio ꝙ actio zem ꝺbat ad aliū iudicē.in.auth.vt omnes obe.iudi.nu.14. 33
3 Reus fundans se in prescriptiōe ꝙ debeat articulare ꝙ possit ꝙ decē annos proxime finitos.i tali mēse vel die vel inchoatos

tali tempore in l. celsus nu. 2 ⁊ 29. ff. de vsucap. 121
5 Reus an possit simpliciter duas exceptiões cõtrarias propone re. in §. studium nu. 2. in auth. de trien. semis. 20
1 Reus si tẽpore cõdẽnationis cõdẽnat i aliquo vltra id qõ venit in prima sma: p̃o illa habet nouã dilationẽ que datur iudicatis in l. si cum exceptione. §. quatenus. nu. 6. ff. q̃ met. causa. 150
1 Reus nõ cõparans non punitur quando non interest actoris vt compareant. in l. ij. nu. 1. ff. qui ꝫ in ius voc. non ierit. 68
1 Reus potest petere rem in libello deductam sibi oculis subiici. in l. 1. nu. 1. ff. de eden. 84
Reus non tenetur de fructibus percipiendis si mora nõ pcedit intra tps q̃ dat iudicatis. in l. in fideicõ. nu. 1. ff. de vsur. 423
Reus habet quadrimestre tempus ad solvendũ vbi petitur certa species actione personali. ibid. nu. 4.
Reus an excusatur a mora rõne partis que indebite petit. i. n. 5
4 Reus li vult renuntiare dilationi data res an actor poterit illa vti ⁊ sic renũciare possit in eius p̃iudicium. in l. petende. n. 5. C. de tempo. resti. in integ. tam mino. 111
Reo licet detur vna dilatio plus q̃s actori tamen actor ẽt ipse potest vti dicta dilatione. ibi. nu. 6.
5 Reũ cõfessum cõdẽnatũ vl cõdẽnandũ qui abstulit e manibus famule punit. l. iul. maie. in l. cuius sc̃z. nu. 3. ff. ad leg. iul. maie. 387
Si vero reus nõ erat confessus nec cõdẽnat' punit ad mortẽ ibi.
Reũ auferes ꝺ manu familie generaliter qualiter. punitur ibi.
3 Reus qui cõparuit in primo ⁊ secundo termino citationis sed ñ actor ⁊ in vltimo termino comparuit actor ⁊ non reus an fit contumax. in l. qui calendas. n. 3. ff. de verb. obliga. 214
Reus cui date fuerunt tres dilationes ad diuersa si nõ cõparet in prima non excusatur. ibi. nu. 4.
3 Reus an si moriatur non interposita apellatione intra x. dies qui dantur ad appellandum an idem fit ac si appellasset. in l. ex iudiciorum. nu. 1. ff. de accusationib. 383
5 Reus q̃ citat in criminalib' satis ẽ si citat ad rñdẽdũ accusatiõi vel inquisitioni. nec requirit q̃ i citatiõe inserat tenor accusationis vel inquisitionis. ⁊ l. int accusatorẽ. n. 6. ff. de pub. iud. 373
Reus si citatur ad domum satis est in criminalibus. ibi. nu. 7
1 Reus potest mora purgare vsque ad litem contestatam. in l. sed ⁊ si alia. nu. 1. ff. de consti. pecu. 332
5 Reus si nõ apparet q̃ fuerit p̃sens vel citatus an agnosci debeat de militare. in l. cum querebatur. nu. 3. ff. de re iudi. 146
3 Reus delinquẽs qui in j. iudicio fuit cõtumax si comparet ⁊ pretu maciã purgat potest exceptionẽ p̃uentionis coram scõo iudice opponere. in l. sepulchri. nu. 3. ff. de sepul. violа. 364
4 Reus cogitur docere de titulo siue possessionis ad actoris incõmodum. in l. fine possideris. nu. 3. C. de p̃oba. 161
5 Reus conuentus ab actore ad vnam rem potest actorem p̃ pluribus reconuenire. in §. illud. nu. 5. in auth. de exceptа.
3 Reus si post primã decretũ venit ⁊ nõ vult expensas restituere sed vult impedire ꝑm decretũ nõ auditur ⁊ secũdũ decretũ interpositur. in l. si finita. §. Julianus. n. 35. ff. de dam. infec. 37
1 Reus qui habuit terminũ ad deliberãdũ debet intra illud p̃ ponere omnes suas exceptiones. in l. j. nu. 2. ff. eden. 84
3 Reus an possit p̃uncipaliter petere vt sibi fiat instrumẽtũ liberationis vel petere vt actor silentiũ imponatur. in l. si finita. §. elegãter. n. ff. de dam. infect. 41
Reus pot̃ iplorare efficẽtiũ iudicis vt pronũtiet ipsum exceptione habere vt liberatũ esse nisi exceptionẽ ordinariã. ibi. n. 4.
3 Reus quod intra xxx. dies possit repeti qualiter intelligat. i. l. libellorum. §. si accusator. nu. 6. ff. de accu. 378
3 Reus absens ꝑdens q̃s teneat mittere procuratorẽ ad 2tum maciam excusandã in l. nu. 4. ff. de diuer. ⁊ tẽpo. p̃script. 194
4 Reus si solvit. creditori ex eo nõ ozit̃ p̃sumptio q̃ nihil ꝺz recipere a creditore cui solvit in l. si quide. nu. 1. C. de transac. 73
1 Reus li opponit se nõ contraxisse nec deliquisse in territorio. an detur terminus reo ad p̃obandũ ⁊ iudex cognoscat summatim. in repeti. l. §. nu. 2. ff. si quis i ius voc. non ierit. 69
5 Reus qui se bis absentat an cadat actione. in §. omne vero. n. 19 in auth. de litig. 53
4 Contra reum absentem post litem contesta. perueniturad p̃mũ decretum. in p̃operandum. §. finautem reus. nu. 2. C. de iudic.
4 Reus an possit opponere exceptionem dominij in l. non ab reo nume. 4. C. vnde vi. 315
3 Reus conuẽt' lꝫ lib. accipiat. nõ tenet̃ nisi interrogat' rñdeat ã possideat. in l. si a te. §. q̃s fundũ. n. 2. de excep. rei iudica 190
3 Reus quando possit p̃cise cõpelli ad factum vel ad interesse. in l. stipulationes. n. 16. de verbo. obliga. 232
3 Reus q̃ respõdẽdo actori petenti vnum erravit q̃ de alio respõdere volebat restituitur si est lesus. in l. inter stipulantẽ. §. si stichum. nu. 2. ff. de verb. obliga. 237
1 Reus debet petere dilationem ad deliberandũ quid iurare velit non ad iurandũ. in l. nõ erit. §. si neq; nu. 3. ff. de iureiuran. 269
4 Reus si assumpsit in se onus p̃obandi ⁊ non p̃obauit an cõdẽnetur. in l. si acto. n. 7. C. de p̃oba.
5 Reus debet se subscribeꝛ libello: sed cõsuetudo nõ servat. in l. illud quoꝫ. n. 2. in auth. de exhib. reis. 163
2 Reus edit actori ad intentionem coadiuuandum. in l. p̃dicta. § titio. nu. 3. ff. de leg. iij. 28
1 Reus quomodo dicet se esse paratum subire iudiciũ vt esset actio de dolo. in l. ⁊ eleganter. §. si dolo. nu. 1. ff. de dolo. 293
Reus contra quem est interpositũ p̃mum decretum pot̃ postessionem recuperare intra annũ etiam in seruitutibus. l. si p̃. nu. 4. ff. de oper. no. nuntia. 114
3 Reo träsigẽti ex träsactione cõpetũt tria remedia. s. exceptio. ꝺli ctio ob cau. ⁊ actio p̃scriptis vbis. in l. sine apud n. 4. C. de träsa. 32
Reo contumaci ꝫ quem fuit interpositũ pmũ decretũ p̃o seruitute qualiter succurratur in l. si p̃. nu. 10. ff. de o. no. nũ. 2.
3 Rei nomen inter reos dicit̃ receptum q̃ propositis exceptionibus dilatoꝛ̃ iudex p̃nuntiat esse super accusatione procedũ vel per litis contestationem non si dicta pronũtiatio non processit in l. is qui reus nu. 3. de publi. iudi. 371
Reus qualiter probabit innocentiã si dies commissi criminis ponitur in accusatione. ibi. nu. 10.
Reus qui respõdet se nõ habuisse pecuniã ⁊ si habuit q̃ expẽdit in negotijs actoris nõ dicit simpliciter respondere habetur p̃o confesso stante statuto q̃ non rñdens simpliciter p̃o confesso habeatur. in j. §. si quis simpliciter. nu. 3. ff. de verb. oblig. 102
4 Reo qualiter subueniatur quando actor venit contra träsactionem. in l. vbi pactum nu. ii. C. de träsac.
4 Reo absente nõ est aliquid immutatum. in aut. qui semel. n. 18. C. quomodo ⁊ quando iudex. 78
Reus p̃ses ñ pot̃ cogi litẽ nõ cõtestari: sed pueniet ad missiones in pos. ex pmo decreto. ⁊ q̃ possit p̃o motu iudici pu. ibi n. 19. 269
5 Reo absente ⁊ actore p̃sente ⁊ lite non contestata in. i. l. pot̃ deuenire ad diffinitiũ. in §. omne. nu. 1 §. in aut. de litigio. 51.
Reo absolutio in inter dicto vti possidet. q̃ actor nõ possidebat an actor debeat condemnari ne reum decetero molestet. in l. §. q̃ ait nu. 5. ff. vti possidetis. 174
3 Reo defuncto ante litẽ cõtestatã q̃s sol' possideꝛ cẽuenit super libello ꝫ defunctũ porrecto ,pcedit liquidato in pecũ quo solus possideat in l. p̃etore. §. lꝫ si vnus. nu. 3. ff. de p̃eto. stipul. 218

Reges legati sedis apostilice ⁊ alij maiores iudices si miles. p̃dictis possunt facere statuta. in repe l. oẽs populi. n. 8. de iustitia ⁊ iure. 9

3 Reges. ⁊ principes inferiores ab imperatore non possunt dispẽsare super infami. in l. infamem. nu. 3. ff. de publi. iudi. 372
4 Regi iusto meli⁹ est regi q̃ iusta lege scripta. in l. si. nu. 2. C. ꝺ his qui ad eccle confu. 34
3 Rex. potest donare ea que non diminuunt iurisdictionem regalẽ si autem diminuerent nõ valeret donatio ẽt cum iuramento. in l. phibere. §. plane. nu. 5. ff. quod vi aut clam. 182
4 Rex si iudicat vt dux. vel comes. appellatur ad superiorẽ sibi ducatũ vel comitatu. in l. si quando. nu. 2. C. de appel. 22
3 Rex li iudicat in aliquo comitatu quẽ ab alio recognoscit ad superiorẽ appellat. in l. j. §. si qs in appellatiõe. n. 15. ff. ꝺ appel. 43
3 Rex. Francie. ⁊ Anglie. lꝫ negent se subditos regi. Romanorum; nõ tamen desinunt esse cives Romani. in l. hostes. nu. 7. ff. ꝺ cap ti. ⁊ postlimi. 482
2 Rex Fran. an sit subiectus imperio. Nicol. de neap. in lec. Bar. in l. si duas. §. j. nu. 5. ff. de excu. tuto. 87
3 Rex. vel dñs q̃ nõ recognoscit superiorẽ q̃ cõmittat cãm appellatiõe remota. in l. j. §. interdũ si perator. nu. 3. ff. ad ꝺ. app. 47
4 Rex tranliens per aliũ regnum pot̃ ibi creare milites. in l. j. numero . 80 . C. de digni. lib. xij. 422
5 Rex si cõmittit exactori q̃ cõpellat soluere omnes. debitores. intelligit̃ seruata p̃suetudine loci. l. missi. n. 8. C. de exac. li. x. 362

Rite ⁊ recte dictiones quid importent. in l. nõ putauit. §. nõ queuis . nume. ff. de ho. pos. ꝫ tab. 412. C. de curiis. l. si interrogatione. nu. 15. 190

3 **Roboria** Commissa in territorio alicuius domini: agat ꝫ eum: quomodo p̃obabit damnum contra eum. in l. ne quid. nu. 2. ff. de incen. rui. nau. 315

2 **Rogatus** de restituendo vt heres retinet fulcidiam in l. acceptis. nu. 1. ff. ad legem. fal. 382
5 Rogatus simpliciter restituere an alienet p̃o alimentis in aut. de resti. fid. nu. 9. ⁊ 19. 61
2 Rogatus restituere in casu. l. Titius. ff. ad Treb. an fructus in restitutitutione veniant. ibi. nu. 1 394
5 Rogatus simplr restituere pot̃ bona alienare tã p̃o dote p̃o filia cõstituenda. ⁊ soluẽda. q̃ restituẽda aut ꝺ resti. §. n. 6. 61
Rogatus restituer hereditatẽ alteri⁹. q̃ obuenit a testatore nõ ꝺ

trabit trebel.in l.cogi.§.sed ꝛ similes.nu.ff.ad Treb. 388
5 Rogatus de restituendo pōt diminuere quartam partem eius quod superest de hereditate.in aut.de resti.nu.r. 52
2 Rogatus si decesserit sine liberis a dictis iudicijs,ꝛ legatis restituere residuum bonoꝝ ꝙ sit fideicō.il.cogi.n.r.ff.ad Treb.388
Rogatus restituere qñ ꝓstat cautionem de restituendo.in aut. de restitu. fide.nu.4. 61
2 Rogatus restituere si decesserit sine liberis vel cū liberis discendentibus intra.xx.an.intelligitur ꝙ dicti liberi decedant sine filijs.in l.cum anus.nu.3.ff.de condi.ꝛ demon. 370
Rogatus restituere si decesserit sine filijs.masc.ꝙ non intelligit de seminis:sed femine debent dotari arbitrio boni viri.ibi.n.4.
Rogatus restituere si decesserit sine filijs masculis ꝛ si habuerit feminas restituat centum si rogatus decessit cum masculis ꝛ seminis an habeat locum fideicommissum.ibi.nu.5.
3 Rogatus restituere titio hereditatem,cui testator debeat decē, restituere per restitutionem hereditatis ēt decem debita ex contractu.l.Thais.§.Titi' Stichō.n.2.ff.ō fideicōmiss.liberta.84
3 **Roma** quare dicatur communis patria l.Roma.nu.1.ff. ad municipal. 469
1 **Rubrica** dꝫ esse generalis ad nigrum.in l.j.num.j.ff.si cer.peta. 241
4 Rubrica si est generalis lex etiaꝫ generaliter intelligit.i l.j.numero.1.C.de cap.ciui.lib.xj. 414
4 Rubrica statuti concedēs aliquod ꝓuilegiū lꝫ nigrū non dicat ꝓuilegiū debet.in rub.nu.1.C.quib.nume.ercu.lib.x. 359
Rumor ꝛ publica fama in ciuitate ꝓstat iustā causā credendi.in l.fi.nu.1.ff.de here.instit. 148
4 Rūpi an possit ꝙ est nullū.in l.fi.nu.6.C.de bo.pos.Stab. 230
3 **Riparum** ꝓprietas est ipsoꝝ quoꝝ pdīs adheret licet vsus sit publicus.in repet.leg.ij.numero.15.ff.de flumi. 167
Nō possum in ripa que est cōtra meab alia parte fluminis aliqd iuꝫ mittere:lꝫ inter prediū vicini ꝛ ripam sit via media.ibi.n.16.
Ripa fluminis que adheret pdio tuo si ita ē natur aliter ordinata ꝙ aquā ad me pellat:ita ꝙ possum ducere ad meum molēdinū sine clusa non potes formam dicte ripe mutare.ibi.nu.17.
6 Ripa ꝛ loca que cedunt ripe,agro vendito an veniant mensurāda.in tract.tyberiad.§.agro.nu.4. 171
Ripe que sunt in fundo qualiter mensurantur.ibid.nu.8.
2 **Rursus** dictio verificat in duabꝰ vicibꝰ.ꝛ qd imporꝛet ꝛ idē de dictionibus quoties:quotiescūqꝫ ꝛ iterū.in l.fideicōmissa.§.si quis decē in.n.1.ff.d.l.iij. 279
1 **Rusticas** ꝛ ignorantia excusat.in l.si quis id ꝙ.§.seruntur.nu.3.ff.de iurisd.om.iud. 59
1 Rusticitati parcitur.i l.secā.n.13.ff.si quis in ius voc.nō ierit.68.
3 Rustici si cōcedunt iurisdictionē alicui quam alius in eos exercebant ꝛ cōstituant se eius nomine possidere nō trāsfertur quasi possessio iurisdictionis.in l.quod meo.n.8.ff.de acqui.pos. 104
2 Rustici si nō capiunt malefactorem ꝛ ex forma statuti tenet dam num restituere:qꝛ passus est damnū ꝓtribuit ꝓ eius parte.i l. ab omnibꝰ.§.si titio.nu.1.ff.de leg.j. 247
4 Rustici magis indigent frumento ꝙ aliꝫ fructibus liqdis.i l. ad hec.nu.3.C.de vsur. 192
1 Rustici diuidūt p mediū cōnis.i l.nesenniꝰ.n.6.ff.ō neg.ge. 143.
2 Rusticꝰ si emit partē iurisdictionis ꝙ habeat vnꝰ ex tribꝰ fratribus in castro nō p hoc est exēptꝰ a iurisdictiōe aliorꝫ duorꝫ ffm qn si delinquat puniat.in l.cū ex ofne.n.1.ff.ō excu.tu.ꝛ cura. 95
2 Rusticus si p.x.an.ꝛ vltra dedit mihi oī anno vnū per caponuꝫ: an possū agere ꝙ det.i futurū.in l.cū de.n.9.ꝛ 14.ff.de vsur. 424
2 Rusticus si legat domino quantuꝫ ꝓstabat ꝙ intelligitur rōne erogationis annue.in l.scio.§.medico.nu.2.ff.de an.leg. 299
2 Rusticus vendens possessiones suas,an videatur vendere pecunias,ꝛ alia mobilia.in l.vroꝛes.§.legauerat.n.2.de l.iij. 288
2 Rusticus ndistincte testari pōt cozā quinque testibus in villa si plures haberi non possunt.in l.conficiuntur.§.codicilli.nu.2.ff. iure codi. 220
4 Rusticus lꝫ ꝓbus dīues,ꝛ valens tū non dicitur nobilis.i l.j. nu.72.C.de dignt.lib.xij. 421
4 Rusticus ad opponēdas exceptiones peremptorias post suam restituitur ex clausula ḡnali.in l.j.n.19.C.de iur.ꝛ fac.igno. 38

De litera S.

Sacerdos an sit ꝑsona publica ꝛ possit alteri stipulari.in l.j.§.huius studij nu.7.ff.de iusti.ꝛ iur. 5
Sacerdos nunquid possit esse tabellio.ibi.nu.8.
4 Sacerdos instituꝰ heredes ratiōe affinitatis vel amicite tenetur i solidum repe.l.j.nu.4.ꝛ.C.de sacrosanc.eccle. 12
5 Sacerdotium vt liberet quē a patria potestate quale esse ꝛ beat. in §.pala. nu.in auth.consti.que de dig. 39
5 Sacerdotium ꝛ imperium ḡ a deo ꝛ.e.tpe ꝓcesserint.i auth. quomodo opoꝛ.epi.nu.r. 11
4 **Sacramenta** que sunt que possūt reiterari.i l.fi. nu.5.C.ne sanc.bapt.reite. 33
4 Sacramentū quid sit.i aut.sacramēta.nu.6.C.i aduer.vēd. 104
5 Sacra mysteria qō non debeant in domibus ꝓuatis ministrari.in auth.vt in ꝓtna.do.nu.2. 30
4 Sacri nihil remanet vase sacro conflato.in aut.ꝓterea.n.1.C. de sacrosan.eccle. 27
5 **Sacrilegium** ꝙ sit triplex.i l.sacrilegi.n.r.ff. ad legē Jul pecu. 418
6 Sacrilegio iure ciuili imponitur durioꝛ pena quaꝫ iure canonico.dif.inter ius cano.n.68.ꝛ 79. 183
3 Sacrilegiū cōmitti qui faciāt.i l.diui.n.1.ff.ad leg.iul.pecul. 410
1 **Salarium** ꝓmissum ꝓcuratori in eius cōstitutione impedit actionē mādati:secus si ex post facto.in l.j.nu.7.ff.de ꝓcu. 121
Salarium an possint recipere tutoꝛ ꝛ curatoꝛ.ibi.nu.8.
4 Salariuꝫ defuncti an debeatur successoꝛi ꝓ toto tempoꝛe.i l. si quis.nu.1.C.de ꝓxi.lib.xij. 424
4 Salaria que hodie ꝓcipiūt aduocati a cliētulis succedit loco salariū publici:ꝛ i eo testant.i l.foꝛi tui.n.2.C.d aduo.diuer.iu.8.
3 Salarium ꝛ tributum quomodo differāt.in l.§.hic titulus.n.4. ff.de public.ꝛ vectigalib 55
3 Salarium quo tempoꝛe solui debeat tam in locatione rerū ꝙ i locatiōe operarū.in l.j.§.diuꝰ.nu.16.ff.de var.ꝛ extraoꝛdi.cog. 481
Salariū totū an debeat habere aduocatꝰ docto ꝛ vel potius vl saltem ꝓ futuro tpe qñ eius culpa non seruiuit.ibid.nume.19.
1 Salarium consequitur remotus ab officio sua culpa ꝓ tpe q̄ seruiuit.in l.diem functo.n.3.ff.de offi.assef. 32
Salariū debeat ceteris officialibus remotus ab officio.ibi.n.8.
3 Exercens actum alteri mandatū sub certo salario salariū petere pōt ꝛ actiōe ꝓscriptis ꝓbis.i l.Titio.n.r.ꝛ 2.ff.ad muni. 470
4 Salarium iudici negligenti non debetur saltem ꝓ eo tpe quo fuit negligens.in l.iudices.n.r.C.de anno.ꝛ tribu.lib.x. 381
4 Salarium ōbitum defuncto debet eius heredi.in l.bis scholaribus.n.C.de eroga.lib.xij. 428
1 Salarium quando cꝫ pōt constitui tutoꝛi.in l.j.mandatum.n.4. ff.manda. 371
2 Salarium dꝫ perdere remotus ab officio ob culpam suam l.ex bis.n.r.ff.de excu.tuto.ꝛ cura. 94
4 Salarium ꝙ ōbebatur vni ex duobus officialibus vel ambasiatoribus qui moꝛtuꝰ est an accrescat ei q̄ solus impleuit.i l.j.nu. 1.C.de leg.lib.x. 397
1 Salarium an possit petere qui dꝫ aduocatum gratis.in l. quod si domus.n.r.ff.loca. 402
4 Salariū debitum officiali qñ ꝛ ꝙ debeat ei heredibus.in l.j.n. 2.C.de anno.ciuili.lib.x. 406
4 Salarium constituere habens arbitrium generale non pōt.i l. vnica.nu.1.C.de ꝓben.lib.x. 392
3 Salarium qñ debetur ab vno ꝛ ab alio debetur ex mero cōtractu an debeatur si opere casu foꝛtuito non ꝓstantur.i l.j.§.diuus.n.2.ff.de var.ꝛ extraoꝛdi.cog. 408
Salarium si debetur ei qui tenetur ꝓstare operas ex vltima volūtate ꝛ casu non possunt ꝓstari an debeatur.ibi.nu.3.
Due differentie quo ad ꝓstationem salariū in materia operarū inter contractus ꝛ vltimas volūtates.ibi.n.4.
Si ex dispositione legis vnus dꝫ operas ꝛ alius merces,an merces debeantur si casu opere non ꝓstantur.ibi.nu.5.
Electus ad aliquod officium habens ꝓncipaliter laboꝛem dꝫ habere salarium tātū ꝓ rata tēpoꝛis quo seruiuit.ibi. n.6.480
Electus ad officium quod respicit laboꝛe ꝛ ꝓbitatem scientie, vt aduocationis assessoris ꝛ similia si est vna ꝓstatio ōbetur totū salariū si est annua ꝙ eo anno quo incepit tantum.ibi.nu.7.
Electus ad officiū recipies laboꝛe ꝛ ꝓbitatē simul vt in eo q̄ est legioni militū qñ ōbeat bñe mercedē si casu nō seruiuit.ibi.n.8.
Electus ad officium habens dignitatem ꝓncipaliter si casu nō seruit dꝫ bñe totū salariuꝫ ꝛ eius heredi deberetur salariū vniꝰ anni plusquam deberetur defuncto.ibi.nu.9.
Prętoꝛe moꝛtuo ante ītum officium debetur eius heredibꝰ totū salarium.ibi.nu.10.
Salariuꝫ si debetur alicui ꝓ operis debitas ex ictus qui succedit in locum dispositionis legalis casu non ꝓstātur qualiter debeantur..ibi.nu.11.
Salarium totū ḡ debeatur heredibus aduocati eo moꝛtuo etiā si sit moꝛtuus anteq̄ aliqd faciat.ibi nu.12.
Potestas qui fuit electus ꝛ anteq̄ officiū incipiat moꝛi debet habere salariū ꝓ eo tēpoꝛe ḡ debeat i ꝓuincia moꝛari:ꝛ si nō est tēpus limitatū dꝫ habere ꝓ primo anno tantum..ibi.nu.13.
Salarium integrum debetur potestati electo et qui officiū acce

ptauit si anteq̃ vadat ad officium ciuitatis mutat statū ita quod exercitum iustitie non remanet ipā potestati liberū. ibi. nu. 15.

Sanctio plurib⁹ modis accipitur. in .j. constitut. ffo rum. nu. 2. 3

4 **Sanitas** vel infirmitas ex inspectiõe corporis depbẽ dit. in l. vnica. n. 5. C. õ medi. vali. li. xj. 406.

2 **Sapiens** secundum consilium cui⁹ testamẽtum fieri dz quid potuerit facere. z que verba addere. in l. illa institutio. n. 2. ff. de here. instī. 148

Sapiẽs in legatis vba testatoris iplici ta explicare põt. ibi. n. 4.

1 **Satisdatio** p̃stita p̃sente p̃curatore p dñm q̃ faciat rẽ esse itegram quo ad reuocatio nem exp̃essam. in l. si defunctus. nu. 1. ff. de pcu. 122

Satisdatio qñ faciat rem nõ esse integrã quo ad reuocationẽ tacitas. ibi. nu. 2.

2 Satisdatio si est remissa non remittitur nuda cautio. in l. si. nu. 1. ff. vt leg. seu fideicom. 404

2 Satisdatio remittitur ei qui non põt satisdare. in l. cum non facile. nu. 1. ff. si cui plusquam per. leg. falci. 382

Satisdatio qñq̃ exigit minor ex future paupertatis. ibi. nume. 2.

3 Satisdatio cum fideiussoribus in qb⁹ calib⁹ p euictione requirit in l. j. §. stipulationũ. n. 1. ff. de p̃eto stipu. 318

2 Satisdatio de qua. in l. si constante. §. quoties. ff. sol. matri. petit officio iudicis. ibi. nu. 12. 23

4 Satisdatio q̃ iterato p̃statur si primus fideiussor datus ẽ effectus non soluendo. in l. litibus. nu. 7. C. de agri. lib. x. 412

Satisdatio de restituẽdo rem sequestratam nõ q̃rat nisi triẽnio. ibi. nu. 10. z 18.

2 Satisdatio p̃stita coram ordinario pp̃io nomine nõ exp̃esso q̃ durat coram eius delegato. in l. cum apud. nu. 6. ff. iud. sol. 327

Satisdationem iudicio sum qua mutatione extinguitur: vbi qd de mutatiõe rei si actio mutat de iudice z de p̃sonis litigãtium ac ẽt de mutatione instantie. ibi. nu. 11.

1 Satisdatio p sequestro cõtinet duo. s. de iudicio sisti. z dẽ re nõ ba ratãda. in l. si fideiusso. §. ii satisdatũ. n. 2. ff. qui satisd. cogã. 73.

4 Satisdatio si p̃stat de restituendo fruct⁹ nõ puenit ad se q̃stra tionẽ. in l. litib⁹. n. 10. C. de agri. lib. xj. 412

4 Satisdatio act oris de q̃ in auth. gñaliter. nu. 1. C. de epis. z cle. 7 r

3 Satisdatio vt p̃mittatur qua actiõe agat qñ edificatur in publico. in l. stipulatio. §. hẽ. nu. 3. ff. de oper. no. nun. 17

4 Satisdare tenetur qui hz dilationem ad soluẽdum beneficio speciali. in l. vniuersa. nu. 1. C. de p̃eci. impe. offe. 34

Satisdatio que dz p̃stari ab eo qui hz dilationez ad soluẽdum beneficio speciali qñ p̃stetur. ibi. nu. 4.

1 Satisdare qui non põt in loco vbi litigatur de quo statur ei⁹ iuramento dz satisdare alibi in loco in quo ipse elegerit: duz tñ sit etiam conueniens actor. in l. de die. §. iubetur. numero. 1. ff. qui satisd. cogan. 74

5 Satisdare iterũ nõ tenetur qui satisdedit z fideiusso effect⁹ ẽ nõ soluendo. in l. p̃toriẽ. nu. 1. ff. de p̃eto. stipu. 319

3 Satisdare qñ debeat qs de opere q̃ fit in publico. in l. si finita. §. deinde. nu. 3. ff. de dam. infec. 35

4 Satisdare qui tenetur ex forma statuti anteq̃ acceptet officiuz si est idoneus statur eius cautioni cum gñali hypotheca. in l. quicunque. nu. 1. C. de fun. pa. lib. xj. 416

5 Satisdare qui debet. intelligitur cum fideiussore. in auth. de exec. numero. 3. 49

5 Quomodo differat satisdatio de qua sibi a satisdatiõe õ q̃. in. §. ad excludendas. in auth. de litig. ibi. nu. 4. 53

4 Satisdare hodie nullus cõuent⁹ suo nomine tenet. in l. quoties. nu. 1. C. de digni. lib. xij. 423

3 Non sufficit quem dicere seperatũ defendere z satisdare sed dz cũ effectu satisdare. i l. iã tñ. §. nũc videam⁹. nu. 2. ff. iud. sol. 324

3 Satisdare q tenet de iure p̃etorio põt dare pignora. in l. p̃toriẽ. nu. 1. ff. de p̃eto. stipu. 319

Satisdare qui tenetur vel fideiubere, arbitriũ est iudici an obliget bona sua ibi. nu. 2.

2 Satisdans de modo implendo tenet etiam cauere de re restituẽda cum fructibus. in l. quibus. §. terminis. nu. 16. ff. de condītio. z demonstra. 362

3 Satisdatur in actione reali de iudicato soluendo non aũt de iudicio sisti. in l. si cum. n. 1. ff. de fideius. 482

2 Satisfacere an dicatur, qui satisdat. in l. qui vsufructus. nu. 2. ff. de vsufruc. lega. 301

2 **Scientia** in facto p̃opio multum antiquo vel intricato non p̃sumitur. in l. si res obliga. n. 1. ff. õ legatis. j. 241

2 Scientia patris an noceat alio in bonorum possessione z sibi. i l. seruus. §. dies. n. 5. ff. de bono. pos. 408

Scientia filij quando noceat sibi vel patri. ibi. nu. 2.

Scientia patris vel tutoris an noceat pupillo. ibi. nu. 3.

Scientia vna sufficit in conditione casuali. in l. sed. z si §. sed est nu. j. ff. de acqui. heredi.

4 Scieti nobtat. i l. puidendũ. in. feeũda. iee. nu. j. C. de postu. 81 195

4 Sciẽtia simplex qn sufficiat z quando requiratur denuntiatio. in l. item veniunt. §. petitam. nu. j. ff. de peti. heredi. 198

3 Sciẽtia aduersarij semper requiritur in p̃scribenda seruitate. in l. §. hoc interdicto nu. 1. ff. de itine. actuq̃ p̃iua. 177

6 Scientia tutoris p̃o pupillo sufficit ad hoc vt hereditas transmittatur. cõsi. lxxv. nu. 2. lib. ij. 64

6 Scientiq̃ vel ignorantia non facit aliud delictum considerata ser ui persona. q. xvij. nu. 1. 517

6 Scientia est habitus speculatiuus, demonstratiuus rõne vera considerans causas inferiores. z hec spectat ad naturales. z etiã ad iuristas. tract. testimonio. nu. 71. 49

3 Scientia aduersarij non requiritur. regulariter i p̃scriptionibus. in l. j. §. deniq̃. nu. 4. ff. de aqua plu. arcen. 107

Scientia aduersarij requiritur ad hoc vt dicat esse in quasi possessione alicuius electi. in l. j. §. deniq̃. nu. 5. ff. de aqua plu. arcen. 49

2 Sciẽtia Ducis vel Marchionis an requiratur vt p̃scribat in marchia merum z mixtum imperium. ibi. 49

2 Scientia superueniens ex post facto quando arguat consensum in l. que dotis. nu. 25. ff. sol. mar. 27

3 Scientia occidentis bannitum nõ dz attendi. in l. si rem hereditariam. nu. 1. ff. de cri. expil. here. 365

3 Scientia rei aliene defuncti lz noceat heredi ad vsucapionẽ nõ tñ nocet ei qui hz ab herede. i l. põt plurib⁹. nu. j. ff. s. vsucap. 123

1 Sciẽtia heredis vel curatoris furioso sufficit ad hoc vt videat renouata cõductio. i l. itẽ querit. §. q impleto. nu. 15. ff. locat. 308

4 Scientia fraudis nõ regrit qñ agit actiõe reuocatoris z mulierem in bonis in dotem datis in fraudem creditorum. in lignoti. n. 2. C. de reuo: bis que in fraud. credi 338

3 Sciẽtia q̃ iducat patiẽtiã. i l. labeo ait. nu. 1. ff. s. aqua plu. arce. 55

z Scientia in p̃teritũ nõ p̃sumit i l. is põt. n. 18. ff. de acq. he. 191

3 Scientia q̃ probet vel pbando. q̃ esset vicinus p̃im⁹ accusatio, vel p publicã voce z famã in l. si cui. §. ijsdẽ. nu. 3. ff. s. accu. 379

4 Scientia dz cadere in teste fauore publice vtilitatis. in aut. qui se mel. nu. 26. C. de p̃oba, 203

3 Scientia. an requiratur. vt in ius crediti perdatur. in l. creditores. nu. 4. ff. ad legem Ju. de vi publi. 399

4 Scientia z patientia aduersarij. requirit in p̃scribendis iuribus incorporalibus. in. l. iij. nu. 8. C. de. seruit. z aqua. 144

4 Scirẽ quis p̃sumitur illud q̃ publice scitur. i l. tutor. nu. 1. C. de peri. tuto. z cura. 228

Scire quis p̃sumitur illud quod est sibi denuntiatum ad domũ. ibi. nu. 7.

4 Scientia tutoris inducit. pupillo ius deliberãdi q̃ transmittit, ad suos. in l. fi. nu. 1. C. de tuto. z cura. qui. sa. nõ dedit. 121

Scientia tutoris ẽt qui nõ seruauit solennia inducit pupillos õ liberandi vbi pupillus educari debeat. ibi. nu. 2.

2 Scire qualiter dicam⁹. z q̃ scire cadat in pupillo. i l. pupill⁹. nu. 1. ff. de acqui. here. 188

4 Illud quod quis accedit dicitur scire. in l. cum z iudices. §. q̃ co. seruari. nu. 4. C. de iurciur. p̃opter calum. dand. 116

Scire est vehementer opinari. ibi. nu. 5.

2 Scire quem sine p̃otestatione sufficit. in l. quidam. §. ex q̃. n. 2. ff. de admi. tut. z cur. 99

2 Sciens consanguineum p̃oximioꝛ defunctũ p̃sumit. suche. reditatem sibi esse delatam. in l. in bonoꝛ. nu. 2. ff. de bo. pos. 408

Scire dicitur oculis intellectus: legere oculis. cõpone. in l. de bis. nu. 6. ff. de transac. 112

Scire per rõnes z demonstrationes. q̃ scit vere scire. in l. admonendi. nu. 7. ff. de iureiur. 278

Scietiam facti quis habere dicitur quando ad id scire per sensum mouetur. ibi. nu. 8.

Scholaris recedẽs õ studio si mãdauit socio vt rẽ deret libros. z cũ fuit domi penituit z misit nutũ renocando mãdatũ: sed anteq̃ nũti⁹ peruenisset libri fuerũt vẽditi an vẽditio retractet. i repe. l. j. n. 2. ff. cõi. d. cessa. 50

Scholaris dz soluere pensionem domus. in fine anni. l. stipulatio sit commissa in fine anni. in l. si communis. seru⁹. §. si cũ seruus. nu. 5. ff. de stipu. seruo. 278

1 Scholaris rõne studij. sortit forũ in loco vt si ibi õbat posset pugnari. in l. heres absens. §. p̃oinde. nu. 6. ff. de iudic. 181

3 Scholaris q iurauit nõ exire ciuitatem sine cõsensu creditoris: si cum licentia exeat an possit vltra exire. i. adulter. §. nupta. numero. 1. ff. ad. legem Jul. de adulte. 305

Et an factus monachus liberatus debitis: si exeat reincidat in illam. ibidem

2 Scholaris q exforma statuti tactori dz vt ciuis nõ gdit primo

gium quod habebat.in l.non tantum.§.si emancipatus.n.4.ff. de bo.pos contra tabu. 405
Scholaris litigans per errorem coram potestate an valeat p̄o rogatio.l.ij.nu.5.ff.de iud. 180
3 Scholaris si veniens ad mortem pecuniam quā habet p capso rem faciat alicui monasterio p̄omittere ipso conualescente re uocatur p̄omissio.in l.ci qui.nu.1.ff.de solu. 315
4 Scholaris studens non tenetur ad munera in p̄opria patria. in l.j.nu.13.C.de digni.lib.xi. 420
Scholaris vagabūdus an possit doctorari.ibi.
3 Scholaris qñ constituat domicilium in studio:vbi quod quādo habet animum reuertendi nunquam contrahit in dubio p decē ninm.in l.lex cornelia.§.si tamen fundum.n.1.ff.de iniur. 356
8 Scholari cui fuerat datus fundus per abbatem ipso reuerso ad dominum vt ipsum usufructuaretur z causam monasterij dice ret an si nesciuit causam defendere debeat sibi auferri fund? i l. cum quid.n.18.ff.si ces tum petatur. 246
3 Scholaris qui retinuit pullos alienos animo comedē si pen tentia duct? reddit nō tenetur.in l.qui ea mēte.n.1.ff.ō fur. 346
5 Scholaris a doctore p̄sentatus p̄sumitur bonus.in aut. vt in.sine quo.§.eos autem.nu.2. 15
4 Scholaris doctus p̄fertur doctori ignaro.in l.j.n.31.C.de digni.lib.xi. 421
Scholaris qui excessit xxv.annū p̄sumit ñ bñ addiscere.ibidē.
Scholaris qui incipit studium patere viuente.an debeat studere de bonis communibus.ibi.n.32.
4 Scholaris qui nō stat firmus dicitur vagus:z an gaudeat p̄ uilegio scholarium.in l.j.nu.1.C.de tyroni.lib.xii. 429
2 Scholaris non perdit p̄uilegiū nisi steterit per quinque ānos. in l.eo tempore.n.8.ff.de test.mili. 184
4 Scholaris magni ingenij licet non studuerit p quinquēnium doctorari potest.in l.j.nu.17.C.de dig.lib.xi. 419
Scholaris qui doctorari debet esse maior xvij.annis.ibi.
Moribus alios antecellere.ibi.
Examinatur ad septem doctoribus.ibi.
3 Scholaris q detinet scriptō ex voluntate in domo nō facit dolo malo.in l.q? z lex.§.si quis volentē.n.1.ff.de lib.homi.exhi. 105
2 Scholaris stans in studio etiam si stat per decem annos nō effi citur ciuis.in l.quicunque.n.2.ff.de leg.iij. 290
4 Scholaris solo verbo vocatus doctor ab imperatore bz p̄uilegia doctoratus.in l.j.n.27.z 29.C.de dig.lib.xi. 421
4 Scholaris non lit in matricula probatur inspectione matricu le.in l.fi.nu.1.C.de reb.cre. 100
4 Scholaris ter examinatur antequam doctoretur.in l.vnic.n.2. C.de athletis.lib.x. 395
4 Scholaris licet natus ante susceptionem bireti non habet p̄uilegia doctoratus.in l.j.n.25.C.de digni.lib.xi. 421
4 Scholaris qui causa studij stat in aliqua ciuitate et si per mille annos staret non adipiscitur domicilium.in l.ij.nu.1.C.de i;col. z vbi.lib.x. 392
4 Scholaris matriculatus q nō intrat nec studet nō gaudet p̄uile gio scholarium.in l.qui sub p̄textu.n.1.C.de sac.sanc.ecc c. 17
3 Scholaris deponens animū studēdi amittit t p̄uilegiū scholarium.in l.naturalem.§.apiū nu.2.ff.de acquirē.re.do. 86
4 Scholaris habens socium p̄pe cameram ita q per eius stre pitū studere non potest:potest illum expellere.in l.vnica.§.ita vt vnicuique.n.3.C.de sta.libe.lib.xi. 405
1 Scholaris quando teneatur de custodia roncini locati si locās mittit famulum.in l.si vt certo.§.si de me.n.3.commo. 338
4 Iactū iuxta scholas p̄opter qd lectura ipediret officio iudicis remouet.in l.vnica.§.ita vnicuiq.n.1.C.de stud lib.xi. 405
1 Scholari relictum in subsidium sui studij debet ei in studio solui.l.sed z si susceperit.nu.4.ff.de iudi. 186
4 Si a sententia rectoris vel doctoris appelletur ad quē appel labitur.in auth.habita.nu.6.C.ne fil.p̄o patr. 155
4 Scholares possunt venire z stare secure ad studium. in aut.ha bita.n.1.C.ne fil.p̄o pat. 155
Scholarium nuntij habēt eandem licentiam z securitatem,quā habent scholares.ibi.n.4.
Scholarium iudex ē potestas loci,z habēt tres iudices.ibi.n.5.
Scholaris vsq ad quantum tempus variari possit in electiōe iudicis ibi.nu.7.
Scholare inuito si iudex p̄nuntiat se iudicem:z tali p̄nuntiatione appellatur.ibi.nu.8.
Scholaris eius nuntij.valilia:z rōcini:nō ? possunt capi p̄o repe salijs.ibi.n.4.z 10.
8 Scholares existentes in studio quā immunitatem habēt.in l.si z reprobari.§.simplius nu.4.ff.de excu.tut.z cur. 88
Non excusatur a tutela vel cura nec a patrimonialibus.ibi.
1 Scholares nō possūt capi p.repesalijs nec parentes affines vl
nūtij qui destinantur ad eos.in l.ij.§.legatis nu.4.ff.de iudi. 18
Scholares plures stantes in vna domo possunt facere collegiū syndicum constituere.in c.j.nu.3.ff.quod cuiusq; vni.no. 133
4 Scholares non habent castrense peculiū nec graudent codēp ui uilegio quo magistri.in l.j.§.nec castrense.n.3.ff.ō colla.bon. 413
4 **Scriptura** cōtinēs dicta testiū lz nō faciat fidē absq; iudicis publicatione tū p̄obat qñ testes examinati ad ppetuā rei memoriā.i aut.si qs.n.6.C.de testi. sūt
35 Scriptura priuata nō cōfessata quā p̄bationem faciat.in§.si z si.n.7.in aut.de instru.cau.fo.351.z in aut.si quis.n.2.z 5.ibid
Scriptura facta absente parte in his q ex sola volūtate mea depen dēt facit ? bationē volūtatis mee.in l.nuda ratio.n.1.ff.de do.id.
Scriptura priuata qñ est sine causa nō inducit ? bationē.ibi.n.74
Scriptura priuata est triplex.ibi nu.5.
4 Scriptura requiruntur in cāsu.l.j.C.ō apochis.li.x.ibi.n.7.843
2 Scriptura an semper requiritur in testamento rustici.i l.q testa
5 mento.§.vetcres.nu.1.ff.de testa. 11 1
1 Scriptura alicuius q? pariatur ex variatione temporis etatis. calami z atramenti.i auth.de instru.cau.nu.3. 35
Scriptura si est substātia actus z scriptura nō possit haberi quid si p̄obandum.in l.testiū.nu.5.C.de testi. 166
Scripturam fuisse factam vel casu deperditam que testes requi rantur.ibi.nu.11
1 Scriptura quomodo requiratur ad esse consuetudinis.in l.de q bus.nu.8.in repe.n.10.ff.de legibus. 22
5 Duo testes deponentes sup priuata scriptura qñ probant absq; alia comparatione in§.si quis.nu.3.in auth.de instru.cau.nu.35
4 Scriptura priuata qñ p̄bet.in l.instrumēta.nu.1.C.de p̄b a.189
Que sint adminicula q̄ adiuuāt scriptūrā priuatā,vt p̄bet.ibi.n.2
5 Scriptura priuata qñ faciat,plenā p̄obationē qñ semiplenā et quādo coniecturam.in§.sinautem.nu.2.in auth.de instru.cau.36
2 Scriptura nō inducit si inductū ? bat.in l.ij.n.1.ff.ō vul.z pu.155
2 Scriptura videtur continere id quod in aliam ad quā refertur cōtinetur.in l.institutio.nu.1.ff.de condi.insti 178
Scriptura qñ sit de substātia ?ctus.in l.?bitur.n.2.ff.de pig.4.o
1 Scriptura priuata nō requirit ad eius esse nec diem nec consu lem secu publica.in priu.ffozum.nu.4. 2
Scriptura publica requirit figum scribentis:secus in scriptura priuata.ibi.nu.5.
4 Scriptura continens attestationis quando p̄ducitur querit de duplici fide.in l.fi.nu.11.C.de testi. 72
Scriptura tabelliōis bene appellat.i l.j.n.3.C.de exac.li.x.382
4 Scriptura priuata q? nō faciat fidem p̄o scribente vel eius he rede et sic fit fiscus.in l.inter.n.1.C.de comme.fisc.debi.lib.x. 375
4 Scriptura ex qua fit comparatio bz habere subscriptionē triū testiū.in l.scripturas.nu.1.C.qui po.in pig.habe. 345
Scripture soli comparatio omnino non creditur testibus ō scri ptura deponentibus.ibi.nu.3.
Scriptura continens subscriptionem partium z debitoze sit confessata ? bat contra ipsum debitorem nō cōtra alias perso nas nisi habeat subscriptionem triū testiū.ibi.nu.3.
4 Scriptura in quo casu exigatur.in l.j.nu.4.C.de iudic.li.x. 38
1 Scriptura priuata necessario non subscribitur nec sigillatur.in l.cum tabernam.§.idē qui fundi.n.1 ff.de pigno. 411
4 Scriptura publica z priuata contraria si p̄ducuntur neutri creditur.in l.scripture,in prima lectu.nu.1.C.de fide instru. 174
4 Scriptura semel i iudicio producta z in actis copiatā facit ple nā fidem.in l.cum quidā.nu.1.C.de fide instru. 177
5 Scriptura priuata ad quā fit cōparatio q? necessario non exigat subscriptionem triū testiū.sed scriptura ex qua fit.i.§.si quis nu. 6.in auth.de instru.cautel.
5 Scriptura in causa dilapidationis p̄lati vel administratoris nō est necessaria scriptura.in§.necessitate nu.5.i auth.vt iudi.si ue quo.quo suffra. 14
2 Scripture in dubio statur ēt si aliud actum sit dum modo de illo non constet.in l.si alij.nu.1.ff.de vsufruc.leg. 30
5 Scripture sumpte ex argūo publico.q? p̄bet z eis standū.i§. illud.nu.3.in auth.de his qui ingredi 29.
4 Scripturis archiui publici creditur licet non sint publice:z non shabeant annos domini indictionem.z similia.in aut.at si ?c tus.nu.1.z 2.C.de fide instru 175
1 Scripture publice z communes app?bate non ? bant nisi qua tenus ostendatur.in l.i.nu.3.ff.si cer.peta. 242
5 Scripture adhibetur fides ex qualitate a fide persone scribētis in auth.de defen.ciuita.nu.1. 18
4 Scripture in lapidibus monumentoz̄ inducunt quoddam no toriū.in l.monumentoz̄um.n.1.C.de relig.z sumptu fune. 149
Scripture antique in muris z lapidibus q̄ continēt alibuā di spositionem possibilem q? faciant fidem ibi.nu.2.
4 Scripturam suspectā p̄ducens non punitur vt falsari?.in l.

iubemus.n.3.C.de proba. 164
Scripture antiq in lapidibus probant qñ fuerunt scripte de partium voluntate.in l.j.n.3.ff.de bo.pos.secundum tabu. 422
Scripture authorũ q̃ pbent.in l.legata.n.1.ff.de supelle.le.316
Scripture publice fiatur in eo quod ibi cõtinetur.in l.j.nu.1.C.de do.cau.non.nu. 213
Jn scriptura de qua in l.ex hac scriptura.ff.de donat.tot.testes sunt necessarij quot in codicillis sufficiunt ibi.nu.14. 71
Si in duab⁹ scripturis pricipalib⁹ cuiusdã testi apparẽt diuerse ẽptates legate minor debet.in l.sempronio.n.1.ff.ō le.ñ.260
Scripture cõtrarie si producuntur quando ei stetur.ibi.nu.2.
Scriptor an possit retinere quinternum donec ei solua-tur.in l.si non sortem.§.si centum.n.3.z 8.ff.de condi.idebi. 303
Scriptor an possit precise cogi ad scribendum.in l.stipulatio.§.sive autem.n.1.ff.de ope.no.nun. 27
Scriptor testiũ ñ regrik q̃ rogetur il.domitius.n.4.ff.ē.te. 114
Scriptor prevalet dictum etiam quando ille qui dicit est idem qui scribit.in l.quoties.§.sed si.nu.2.ff.de here.instit. 116
Quando reperitur aliud scriptum a notario quã fuerit dictum a partibus presumitur error z non fa.sum.ibi.n.3
Scriptum proprie nõ dicitur quod sensu percipitur.il.vna nu.1.ff.si ta.testa.exta. 409
Scriptũ dicitur,quod legi potest non intelligi.in l.qui liberis.§.hec verba.n.7.ff.de vulg.z pupil. 156
Scripta quando testatorem in testamento non valent videtur ei esse in penam.in l.turpia.nu.1.ff.de leg.j. 138
Scribens i charta si cadit a charte possessione an possit expensas repetere.in l.qua ratione.§.litere.n.2.ff.de acqui.re.do. 87
Scribi debet in actis quando testis examinatur:variat in vultu.in l.testiu m.n.4.ff.de testib. 427
Scrupulus quid sit in l.j.numero 2.C.de metal.la.libro.x. 402
Secta appellatur in bonam partem.in l.ñ.nu.3.C.ō de la.libro.x. 379
Securitas quid sit:z quod legitimum presidium.in l.illicitas.§.ne potentiores.nu.2.ff. de offi.presi. 46
Securitas quotupliciter prestetur.ibi.n.3.
Securitas debet prestari z cũ fideiussoribus z sine ispecta qualitate prestare debentis.ibi.n.4.
Securitatem prestare debens de non me offendo debet etiam prestare pro amicis z complicibus meis.z quod ipse nec complices sui me offendent.ibi.nu.5.
Securitas pstita ō me offẽdo durat arbitrio iudicis.ibi.n.7.
Securitatis effect⁹ prestite alicui de non offendendo quod acri⁹ punitur.ibi.n.9.
Securitas ex causa potest concedi bannito:sed an eam seruare teneatur.ibi.nu.10.
Secundum dictio,quod non facit conditionem.in l.si testamentum.n.14.C.de instit.z substi. 244
Securitas facta debitori fisci p eius officialem licet nõ liberet debitorem ob defectum alicui⁹ solennitatis tamen operatur qõ officialis primo cõuentat.il.fisco.n.1.C.ō cõue.fisc.debi.li.x. 375
Securitas concessa bannito intelligitur prima vice.in l.doctis.nu.1.de iure do. 432
Securitas data per iudicem homicide fugienti ad ecclesiam an sit illi obseruanda.in §.sed neq.n.2.in aut.de mand.prin. 18
Securitas an sit danda fugientibus ad ecclesiam.ibi.n.1.
Securitas quod alia fit de iuregentium que concedatur legatis z ambasiatoribus alia que datur per iura ciuilia vt cũtibus ad nundinas.in l.j.n.2.ff.ad leg.iul.maie. 387
Securitate data alicui veniendi an videatur data securitas recedendi.remissive.ibi.nu.5.
Securitas si est data eundi z redeũdi an videatur data pro vna vice tantum vel pro pluribus.ibi.nu.5.
Securitatem petere qñ quis possit ab inimico ne offendatur.remis.in l.denuntiamus.n.1.C.de his qui ad eccle.confu. 34
Sed dictio.cum culpa z posita ponit diuersitatem in facto z identitatem in iure secus si sine copula.in l.patris z filiũ.n.1.ff.de vulg.z pup. 167
Sed z si,dictio aduersatur in facto z non in iure.in l.qui quartã nu.4.ff.de leg.j. 229
Semel tale presumitur semper tale.in l.cum te.nu.4.C.de proba. 159
Semel mal⁹ qñ psumit mal⁹.in l.si cui.§.ijsdẽ.n.8.ff.ō accu. 379
Seminatus viuẽs z postea mortuus an rumpat testamentum in l.quod dicitur.nu.3.ff.de libe z posthu. 117
Semper dictio denotat continuationem,in l.j.nu.1.ff.sol.mat. 4
Senatusconsultum Macedonianum qd ñ tollat actionem ipso iure sed exceptionem.in l.j.nu.2.ff.ad ṁacedo. 1
Senatusconsultum Romanũ punit quasi falsum.in l.ex sententia.n.1.ff.de testa.tutela. 356
Senatusconsultum ṁacedonianum nõ impedit naturalẽ obligationem.in l.frater.n.15.ff.de condi.indebi. 57
Senatusconsultum Velleianũ hꝫ tria remedia.il.j.n.1.C.ad Vel. 309
Senatores possunt legem interpretari.in l.j.n.12.C.de legi. 182
Senatores non concedunt veniam etatis.in l.non ambigitur.nu.2.ff.de legibus. 1
Senatus prefectus pretorio:rex.vel cardinalis,potest facere legem perpetuum.in l.j.nu.1.ff.quod quisq; iuris. 18
Senatus equiparatur imperatori: qñ concedit aquam ducere flumine z ab ei⁹ sententia nõ appellatur.in rub.n.1.ff.de sena. 62
Senatus dicitur ab assentiendo.ibi.nu.2.
Senex quis dicatur.in l.ñ.num.2.ff.de excusatione tu-to.z cura. 2
Senex z valetudinarij iure canonico compelluntur ad testificandum iure ciuili secus.dif.inter ius cano.nu.160 86
Senectus probatur ex aspectu sicut minoritas.in l.vnicam.C.de mendican.valid.lib.xj. 195
Sensus qñ est clarus nõ est recurrendũ ad interpretationem.in l.si quis.nu.4.C.de lib.prete. 106
Sententia lata sine certa quantitate vel certitudine ad acta.z in actis apparet de quantitate alias nõ.in l.ait pretor.§.si inder.ff.de re iudi. 113
Sn'ia qua iudex cõdemnauit ali⁹ quẽ restituendũ aduersario possessionẽ talẽ qualẽ habebat ante litem cõtest.qñ valeat.ibi.n.2.
Snia i q̃ iudex dicit cõdemno te si est probatũ valet ibi.n.2.
Sententia lata si est probatũ z apparet reprobatũ pro parte nõ valet.z vt valeat debet dicere in id quod est probatũ te condẽno z absoluo in eo quod non est probatum.ibi.n.4.
Snia i q̃ dicit pdẽno si ẽ pbatũ.z si nõ ẽ pbatũ absolvo.vi.ibi.n.5
Snia si est lata si est approbatum z reperitur probatũ per vnũ testem reus absoluitur nec defertur iuramentum.ibi.nu.6.
Snia incerta quib⁹ casib⁹ valeat.z in quibus iudicibus.nu.7.
Snia lata ex falsa cã ẽ nulla,qñ ẽ lata dolo aduersarij:aut appellationẽ rescindit.il.gro.§.duo fratres.n.8.ff.de ver.obli. 3
Sententia lata super eo de quo sunt opiniones inter doctores non est nulla licet iudex eligat malam.ibi.n.9.
Snia que dicit pono te ad continia quo ad reuocauero:an intelligat secundum naturam contractus:an secundũ vltimas voluntates.in l.centesimis.§.si stipulatus.n.10.de ver.obli. 224
Sententia equiparatur vltime voluntati.
Snia qualiter formatur in iudicio moto contra pupillũ tutorẽ habentem.in l.j.§.sufficit.n.10.ff.de admini.tuto.z cura. 65
Sententia lata in possessione quando facta preiudicium in petitorio.in l.ij.n.3.ff.de interdic. 161
Sententia qualiter formabitur in interdicto vti possidetis in l.j.§.ac satisdationis.n.8.C.vti possidetis. 37
Sententia z decretum quomodo differant.in l.nec quicq;n.6.ff.de offi.proconsul.z leg. 45
Sententia quando rescinditur an iudicetur ex eisdẽ actis.in vnica nu.9.C.de sen.aduer.fis.lat.lib.x. 371
Sententia per consensum partium lata super eo sup quo semel est iudicatum non valet:sed valet super eo de quo est transactũ.in l.si diuersa.nu.4.C.de transac. 70
Sententia illa mandatur execution̄i ex qua oritur actio in factũ in l.a diuo pio.n.10.ff.de re iudic. 135
Sententia an requiratur in contrahente cum muliere.in l.j.nume.2.C.ad Vellei. 171
Sententia lata parte absente ex falsa cã nõ est nulla licet rescindatur.in l.cum vero.§.hoc senatus.n.1.ff.de fideico.liber. 81
Sententia non tollit obligationem naturalem in l.duobus.§.a fideiussore.n.5.ff.de inrein ran. 275
Sententia absolutoria lata pro fideiussore super re quando possit principali.ibi.n.7.
Sententia per quam res euincitur nõ rescinditur nisi appellatione sed ei qui perdit cõtra suum author̄ succurritur.in libera.nu.1.C.de senten.z interlocu.omnium.iudi. 304
Sententia lata in causa momentanee possessionis est diffinitiua in l.posti sententiam.n.2.C.eod.tit. 304
Sententia lata in principali biennio data ad appellationẽ ple quandam elapso remanet firma.in aut.de his gingre.nu.7. 29
Sententia q̃ equiparetur magis contractibus q̃ vltime voluntati.in l.si is qui pro emptore.n.50.ff.de vsucap. 195
Sententia debet ferri z recitari in scriptis.in l.cautio.n.1.C.de senten.ex breuicul.recit. 101
Sententia nulla non habet nomen neq; effectũ sententie.ibidẽ.
Si in

Si i ſnia ñ dicat i his ſcriptis: an p̄ſumit i ſcrip. lata. ibi. nu. 4.
Sententia in qua non apparet aliquod verbum ex quo colligat quod fuerit lecta eſt nulla. ibi. n. 5.
4 Sententia lata ſine cauſe cognitione eſt ipſo iure nulla in l. p̄o latam. n. 8. C. de ſen. & interlocuto. om. iudi. 303
Snia ſi ē lata p̄te p̄ſente vel cōtumace abſente p̄ſumit lata cā cognita niſi ex tpis brevitate aliud p̄ſumatur. ibid. nume. 9.
3 Sententia debet fieri in defentionem quādo defenſor cōparet. in l. cum apud. nu. 1. ff. iudi. ſolui. 327
3 Sententia lata p̄o vno ex plurib⁹ heredib⁹ agēti ad ſeruitutē p̄ ſtitu ēdā actione p̄ſonali nō p̄deſt alijs: ſec⁹ ſi egiſſet actiōe p̄ſeſſoria ad conſtitutam. in l. ij. §. ex his igit. n. 4. ff. de ver. obli. 296
Sententia lata contra vnum ex pluribus heredibus p̄o ſeruitute non nocet alijs. ibi. nu. 15.
3 Sententia lata ſuper uſufructu qualter exequatur. i l. miles. §. indicari. n. 3. ff. de re iudi. 153
Snia ſi ē lata in actionib⁹ p̄iudicialib⁹ q̄lit̄ fiat executio. ib. n. 5
Sententia qua p̄nunciatur aliquā eſſe vxorem meā requirit executionem etiā ſi ab alio non detinetur. ibi. n. 8.
3 Sententia a qua appellatur debet certa appellatione demonſtrari. in l. j. §. libelli. n. 7. ff. de appel. 438
Snia appellationis extinguit nō tñ irrevocabiliter. ibi. nu. 14.
1 Snia lata p̄tē extu iuramēti neceſſarij retractat per inſtrumēta de novo reperta. in l. admonendi. nu. 1. ff. de iurciur. 278
4 Sententia diffinitiua p̄incipis & eius declaratio habet vim legis. in l. fi. n. 1. C. de legi. 17
3 Snia cōdenatoria lata in ſecō iudicio ſi parat plenū p̄iudiciū in p̄mo & vnū iudiciū ſit appellato ab vno aliud ab alio ſup ſecō tantū p̄cedetur. in l. fundum titianum. n. 6. ff. de exce. 189
3 Sententia in cā appellationis q̄ valeat licet nō dicatur bene iudicata vel male. in l. creditor. §. cum de ſorte. n. 1. ff. de ſolu. 524
3 Sententia lata contra principalem an poſſit contra fideiuſſorē exequi. in l. a ſententia. n. 3. ff. de appel. 441
Sententia lata p̄o tertio appellate ratione qualiſqualis p̄iudicij quando p̄ſit victo. ibi. n. 6.
3 Snia lata cōtra ciuiliter tantū poſſidētē nocet poſſidēti naturaliter. in l. ꝑ compositus. §. ſi his qui. n. 7. ff. de acqui. poſ. 102
Sententia lata contra colonum an noceat. ibi. 8.
3 Sententia lata cōtra vnum ex heredibus quādo p̄iudicat ſibi in toto. in l. ij. pater. n. 1. ff. de ſolu. 303
5 Snia lata ꝑ ep̄tore vel fideiuſſorē an poſſit exequi ꝑ vendītorē vel eius p̄incipale. in §. ſi vero. n. 8. in auth. vt oēs obe. iudi. 33
Snia lata ab obſeruatōe iudi. vt ſtātia q̄ ſit interlocut. ibi. n. 9.
Sententia abſolutoria q̄ tollat feratur i perſona p̄curatoris tōo nimi ſicut condemnatoria. ibi. n. 10.
4 Sententia lata ſuper principali quando p̄iudicet incidenti. i l. j. n. 2. & 3. C. de ordi. iudi. 124
Sententia lata ſuper incidēti quādo faciat p̄iudicium alio iudicio per modum actionis agatur ſuper eo. ibi. n. 4.
5 Snia interlocutoria in cauſis breviorib⁹ neceſſario in ſcriptis ñ porrigitur. in §. ſit tibi quoq. n. 4. in auth. de manda. p̄in. 18
4 Sententia iudicis poteſt decerni an munus ſit patrimoniale vel perſonale. in l. non videtur. n. 2. C. de mu. pa. lib. x. 303
1 Sententia in quo conueniat & diſconueniat cum iuramento. in l. ij. n. 3. ff. de iurciuran. 268
Non appellans a ſententia fingit̄ ſententie conſentire. ibi. n. 5.
5 Sententia an poſſit ferri contra fideiuſſorem ñ domin⁹ abſens condemnatur. in §. ſi vero. nu. 7. in auth. vt omnes obe. iudi. 33
2 Sententia poſt iuramentum etiam iuramento contraria valet. in l. nam & poſtea. §. ſi damnetur. n. 1. ff. de iurciur. 270
Sententia contra ſententiam quando valeat. ibi. nu. 2.
2 Sententia lata a iudice delegato qui ignorabat ſe delegatum ñ valet. in l. quæro. n. 1. ff. de eo qui p̄o tut. vel cur. 101
4 Sententia lata p̄o vno ex reis debendi an p̄oſit alij. i auth. hoc ita. n. 43. C. de duo. reis ſtipu. 353
Sententia condemnatoria lata contra vnum ex correis debēdi q̄ non nocet alteri. ibi. n. 44.
Sententia lata p̄o vno ex correis credendi an contra vnū nocet & p̄odeſt alijs. ibi. n.
3 Sententia debet eſſe confirmis libello. i l. in duobus. §. vbi duo. nu. 3. ff. de duobus reis. 267
4 Sententia in qua libelli tenor non inſeritur nō vitiatur. in l. ij. nu. 3. C. de ſenten. ex peric. recitan. 301
4 Snia p̄opter ōres iudicans. in rub. n. 1. C. de re iudi. 314
Illud quod eſt determinatum in ſententia & ille effectus dicitur res iudicata. ibi. nu. 2.
Sententia valet in alijs capitulis ſi in vno capitulo ſententie eſt ex preſſus error. in l. ij. n. 1. C. eo. tit.
Si vero cōtinet vnū capitulū tantū tūc in totū eſt nulla. ibi. n. 2.
4 Snia abſolutoria contra minores indefenſos nō poteſt fieri ab obſeruatione iudicij per quam p̄nuntiatur appel. de ſertā in l. ſi p̄ſes. nu. 2. C. quomodo & quando iudex. 297
4 Sententia nulla non impedit ordinarium inter in ſuper eodē cognoſcere. in l. ſi p̄ſes. nu. 1. C. quomodo & quando iudex. 277
4 Sententia lata p̄o abſente nō legitime citato non valet. in l. ea q̄ nu. 1. & 2. C. eod. titu.
Sententia lata contra abſentem infirmum legitime citatū quē iudex ſciebat ſed vocitare eſt ipſo iure nulla. ibi. n. 4
4 Snia in qua dicitur viſa lit. conteſta. in ramēto calumnie &c. an p̄ hoc p̄obetur & interuenerit. in auth. ſi cꝰ. n. 13. C. de edend. 33
5 Sententia diffinitiua in cā reſtitutionis in integrū q̄ ferri poſſit licet lis non ſit conteſtata. in §. ad hec. nu. 2. in auth. vt ſponſa. 58
4 Snia nulla ex defectu iuriſdictionis nō p̄ōt cōſenſu partiū validari p̄ōt nō valere & vim pacti. in l. vna. nu. 1. C. ꝰ. p̄ſua turiſ. 124.
Sententia lata delegato vt valeat requiritur q̄ lata de iuriſdictione delegantis. ibi. nu. 2.
Sententia lata a delegato q̄ alias erat ordinarius an valeat ſi nō p̄ceſſit vt delegatus. ibi. nu. 3
5 Caſus in quo appellatione pendente ſententia exequitur. i §. economus. nu. 1. in auth. de ſanctiſ. epiſc. 64
3 Sententia abſolutoria an tollat civilem & naturalem. in l. vbicūque nu. 2. ff. de fideiuſ. 290
4 Sententia lata cōtra cōductorē q̄ poſſit exequi contra dominū abſentē in auth. qua i p̄uincia. nu. 10. C. vbi de cri. agi opor. 129
6 Sententia eſt ipſo iure nulla parte peremptorie non citata. cōll. cexxviij. nu. 6. lib. j. 72
6 Sententia que ſuſpenditur per aliquam cōditionem, etiā tacita non inducit capitis diminutionem. tra. c. banni. nu. 14 168
6 Sententia quando non ledit partem iudex non facit litem, nec tenetur ex quaſi maleficio. q. ix. nu. 5. 184
6 Sententia lata contra p̄curatorem vel tutorem de iure cōmuni mandatur executioni contra dominum & pupillum. q. iij. n. 5.
6 Sententia lata contra ſilīū an & quādo patri p̄iudicet. q. iij. n. 16. fol. 107. & in ſolo. d. queſt. nu. 2. 107
6 Sententia an ſit lata ab arbitrio vel arbitratore cognoſcitur ex modo p̄cedendi. tra. c. de arbi. nu. 6. 189
6 Sententia quantuncunq; legitimis p̄obationis contra vnum lata. ſum effectus retro. dā ip̄ſius authoritatem nō porrigit. qō. iij. nu. 12. 107
Sententia lata contra vnum alijs non p̄iudicat quādo effect⁹ alicuius facti extenditur contra plures rōne p̄ueritatis. niſi cōtra eum de novo p̄obetur. nu. 13.
4 Sētentia in criminalibus contra abſentē vbi eſt pena relegationis quod non valeat. in l. ſi apertior. n. 4. C. de cohorta. lib. xij. 431
3 Sētentia lata in cauſa ciuili quando faciat p̄iudicium in criminali vel econtra. in l. p̄etor. §. hoc edicto. nu. 3. ff. vi bonorum raptorum. 354
Sententia abſolutoria lata in cauſa criminali ſup vno facto nō p̄obibet accuſationem ſuper eodem fiendam a tertio. ibi. n. 4.
3 Sententia lata contra non poſſidentē tanq̄ poſſidentem ſi denuo poſſit poſſidere mandabitur executioni. in l. ſi a te. §. ſi ego fundum. nu. 1. ff. de excep. rei. indicate. 190
3 Sententia lata de opere deſtruendo non ſit executio contra illū qui nunc poſſidet niſi facta revocatoria. i l. quanquā. §. Julian⁹. nu. 2. ff. de aqua plu. arcend. 51
4 Sententia lata ſup poſſeſſorio eſt diffinita. in l. j. n. 4. C. ſi denomem. poſ. fuerit appel. 358
3 A ſententia lata de partim conſenſu non poteſt recedi. in l. acta. apud. nu. 3. ff. de re iud. 142
Sententia lata partibus p̄ſentibus & non contradicentib⁹ ſi ī ea continetur libelli datio litis conteſta. &c. p̄obat acta. ibi. n. 4.
Partes an a ſententia exp̄reſſe recedere poſſint ſi innovationē deducunt ibi. nu. 5.
Sētentia ſi reperitur cancellata q̄ p̄obat niſi cancellatio ſit facta ſecundum formam predicte legis. ibi. nu. 5.
Sententia cancellata q̄ ſoluit p̄obat in famiam. ibi. nu. 7.
2 Sententia lata contra vnum non poteſt mandari executioni. contra alium qui habet rem quam ille dolo deſit poſſidere. in l. is cui. §. qui in poſſ. nu. j. ff. vt in poſ. lega. 404
1 Sententia nulla an poſſit conſenſu partiū ꝛ cōfirmari. in l. j. §. ſi ſi p̄etor. nu. 6. ff. de fer. 85
3 Sententia tenet ſi non fuit aliquid oppoſitum contra iuriſdictionē iudicis qui p̄ceſſit & ſententiauit etiā ſi partes ſciebant illū incompetentem: ſecus ſi ignorent. in l. ij. n. 7. & 1 repe. n. 5. ff. ſi ego in ius vocan. non erit. 68
Si ſnia lata ſup incompetenti appellat. ibi. n. 1 & 2 & 1 repe. nu. 4.
3 Sententia corporalis q̄ non poſſit mādari executioni de ea q̄ ſit ab homine intra. x. dies qui dantur ad appellandum. in l. qui vltime. nu. 9. ff. de penis. 451
3 Sententia refertur ad libellum. in l. ſi p̄eſes nu. 1. ff. eod. 43

4 Suiandi modus in cā appellationis in l.eos q.n.2.C.de ap. 319
Snia lata in quibusdā casibus primus iudex noscat.ibi.n.3.
Sententia prima si cōfirmatur expresse agitur ex secunda confirmatione.ibi.nu.10.7 u.
Si tacite vt per lapsum temporis agitur ex prima.ibi.nu.11.
2 A sententia iudicis aliquid arbitranti vt bonus vir non appellatur in l.j.nu.18.ff.de leg.ij. 253
1 Ex sententia non presumitur nisi quatenus ex ea infertur necessario.in l.cum de.n.13.ff.de vsur. 424
4 Sententia facit forensem ciuem,vel guelphum vl gebellinum. in l.placet.in repetit.n.47.C.de sacrosan.eccl. 16
3 Sententia presumitur lecta iudice presente:si in ea dr sententia liter promulgata.l.sciendum.n.19.ff.de verb. oblig. 217
1 Sententia potest fieri sub conditione que coberet negotio.in l.j.§.biduum.n.2.ff.quando appel.sit. 448
Sententia quando est lata sub conditione an tēpus curat a die existentis conditionis,an a die late sententie.ibi.nu.3.
4 Snia non valet niſi peremptorium vl peremptorio equipollēs procedat in l.cessante.n.1.3.7 4.C.quō 7 quando iud. 296
4 Sententia nouat primam actionem interrumpit cursum vsurarum.in.l.fi.nu.3.C.de vsur.rei iudi. 315
5 Sententia que feratur per iudicem altera parte presente.in §. omne vero.nu.16.in aut.de litig. 53
4 Sententia habet paratam executionem niſi sit nouata.l.ij.nume.3.C.de execu.rei iudi. 315
2 Sētia vel renuntiatio post restitutionē precedēs fideicōmissario non preiudicat.in l.facta.§.si heres.n.1.ff.ad Treb. 397
1 Sententia lata per forōdes vel gratiam valet:sed ꝫ eam datur restitutio:secus si per pecuniam:quia est nulla ipso iure.i l.5 7 si per.§.ait prētor.nu.1.ff.quibus ex cau.maior. 170
2 Sententia quando trahit secum executionem.in l.si quis filio. §.irritum.n.1.ff.de iniust.rup.test. 128
3 Sententia presumitur lata quāuis non sit.in l.cū quasi.§.si plures.nu.1.ff.de fideicom.liber. 83
4 Sententia lata a peritis super aliquo negotio potest fieri die feriata.in l.semel.nu.2.C.de re mili.lib.xij. 427
Sententia peritorum an transeat in rem iudicatam: 7 an ab ea possit appellari.ibi.
Contra talem sententiam potest contrariū probari.ibi.n.3.
1 Sententia lata super questione libertatis facit qualequale prejudicium questioni 7 testamento:licet fit inter alias lata.in l.si quis libertatem.n.5.ff.de peti.hered. 196
1 Sententia iudicis pronuncianti rem esse tuam an valeat.in l.legatis.n.1.ff.de leg.ij. 260
3 Sententia q debeat ferri in confessum quando precedit libellus secus si non precedit.in l.certum confessus.§.confessi num.1.ff.de confes. 148
4 Sententia diffinitiua an possit proferri in contumacem.in l.fi.nu.1.C.vbi quis de cur.vel coh.7al. 132
Sententia diffinitiua potest ferri in contumacem pro publicis fuectionibus.ibi.nu.2.
3 Sententia fertur in ciuilibus post confessionem si est dat' libellus:secus si est datus.in l.j.n.3.de confes. 146
1 Sententia lata contra maritum non preiudicat vxori ingnorāti.in l.de die.§.quidam.n.1.ff.qui satisd.cog. 74
6 Snia,que suspēditur p aliquam conditionē tacitam,vel expressam, no inducit capitis diminutionē.in solut.q.j.nu.1. 103
6 Sententia lata cōtra vnum alteri preiudicat qñ est lata contra presentem.secus si contra contumacem.in solut.q.ij.n.4. 107
6 Sententia in notoriis contra ordinem lata iure ciuili nō valet, iure canonico sic.diff.inter ius cano.n.1.170. 195
6 A sententia lata per iudicem tanquam bonum virum nō posset appellari,quia non est sententia.q.xix.n.1. 123
4 Sententia lata pro pter aduocati corruptionem ad hoc vt sit nulla tria requiruntur.in l.si patronum nume.1.C.de aduoca. diuer.iudic. 82
1 Sententia declaratoria in personalibus valet sicut in realibus. in l.qui tamen.§.si arbiter.n.1.ff.de arbi. 175
Sententia iudicis per verbum videtur q valeat ibi.n.2.
2 Sententia lata a iudice per gratiam quando retractatur p beneficium restitutionis in integrum.in l.seruo.§.cum prētor.nume.1.ff.ad Trebel. 397
3 Sententia lata cōtra notarium de falso non preiudicat patri si nō fuit citata.in l.prevaricationis.nu.4.ff.de prevari. 365
4 Sententia nulla debet iterato cognosci:7 an ex eisdem actis. in l.j.n.2.7 3.C.de sen.7 interlo.om.iudi. 302
Sentētia dicitur dicta qñ per eam a lite discēditur absolutoria ab instantia iudicij:7 q quilibet remaneat in statu suo non videtur dicta ab arbitris.in l.dicere autem.nu.1. de arbi. 175
4 Sententia generalis q fertur in iudicijs vniuersalib'.in l.facultas.nu.9.C.de iure fis.lib.x. 374
1 Sententia lata in casu l.si quando.C.vnde vi.q nō retractet p instrā de novo reperta.in l.admonendi.n.9.ff.de iureiur. 278
Sententia lata ex iuramento in litem delato non retractatur p instrumenta de novo reperta.ibi.n.10.
Sententia lata in casu l.properandum.§.sinautem.C. de iud. nō retractatur per instrumenta de novo reperta.ibi.n.12.
Sententia lata de antiq valet lz acta nō appareat.ibi.nu.44.
Sententia quando retractari possit per testes de novo repertos.ibi.nu.63.
2 Sententia nullitatis testamenti lata contra heredem omnibus preiudicat.contra legatarium vel fideicommissariū,non in l.si patroni.§.actiones.n.1.ff.ad Treb. 397
4 Sentētia nulla extinguit iurisdictionē iudicis delegati:7 anidē in ordinario.in l.si vt proponis.n.2.7 3.C.quō 7 qñ iud. 296
Snia prima an debeat pronuntiari nulla vel saltē de ei' nullitate cognosci anteq̄ sentētietur super casu principali.ibi.n.6.
4 Sententia lata super vna causa ex cumulatis non vitiatur.in l. edita.nu.26.de eden. 17
4 Snia lata a iudice nō sup eo qđ est sibi cōmissum si sup alio q tinet ad causam incidēter vz in l.j.nu.11.C.ti a nō cōpetit. 18
3 Sententia lata contra debitorem q non preiudicat creditori in l.ab executore.§.alio condemnato.n.4.ff.ō appel. 449
3 Sententia lata contra legem non incertam in corpore iuris nō est nulla.in l.cum prolatis.n.1.ff.de re indi. 339
Snia iudicis q tenet seruare statuta lata ꝫ reformationē si inter tā in volumine statutorum nō est ipso iure nulla ibi.n.2.
3 Sententia ab obseruatione iudicij an sit interlocutoria vel diffinitiua.in l.titia.nu.4.ff.de accu. 383
3 Snia an valeat si tpe snie sit psens procurator dñs 7 ēba sententie referat ad dñm.l.si procurator.n.1.de verbo.oblig. 236
4 Sententia contra debitorem lata nō preiudicat creditori si appareat de collusione debitoris.in l.presses.n.2.C.de pig. 331
4 Snia calumnie dānatorum 7 expesarū psertur ꝫ actore nō p se quēte vl perdente.in l.nō ignorat et.n.1.C.de frue.7 lit.expē. 313
1 Snia qñ agit ad interesse post mortē quō formal.7 referat.7 an referantur due snie an vna.in l.j.n.10.ff.de act.empt. 38
4 Sententia de futuro valet si dependet a iure qđ est de presenti. in l.j.nu.1.C.de senten.que ine certa quanti.proier. 507
4 Sententia iudicis requiritur in confirmatione venditionis.in l.vltima.n.5.C.de pre.decu.lib.x. 310
3 Sententia ex quibus casibus tractetur propter instrumenta de novo reperta.in.l.imperatores.nu.1.ff.de re iudica. 140
1 Snia qñ est lata sub conditione an pars admittat ad ꝓbāduꝫ a cuentum conditionis.in l.admonēdi.n.5.ff.de in reiu. 273
2 Snia nō vz li aliegāt due excusatiōes vna iusta alia iusta.7 lata sit snia ex iniusta.i l.q testō.§.litem.nu.1.ff.de excu.tu.7 cur. 94
2 Sententia lata ab eo qui se ignorat iudicē quando valeat.in l. multum.n.2.ff.de condi.7 demon. 39
Snia lata cōtra verū contumacē cum iudici non constiterit contumacia non valet,cum nec etiam processus valeat.ibi.n.4.
1 Sētentia in querela inofficiosi qualiter formetur.in l.ij regulis.§.cum cōtra testamentum.n.1.ff.de offi.testa. 193
Sententia in casibus in quibus facit ius 7 alijs preiudicat dū se lata contra presentem.ibi.n.2.
Sententia lata cōtra heredē qui semper fuit presens vsq; ad sententiam quando nocet legatarijs.ibi.n.4.
6 Sententia lata in causa appellationis qualitercunq; iudex veniret condemnandus.q.ix.n.8. 114
6 Sententia super alimentis est diffinitiua,7 ab ea appellatur, tamen interim alimenta prestantur.trac.de alimen.nu.47.364
6 Sententia lata contra principalem mandatur executioni cōtra fideiussorem iudicatum solui.q.iij.n.1. 106
6 Sententia lata in ducentis a iudice,que vltra centum iudicare non poterat licet nō ꝫ valeat in ducentum,valet tamen in centum. trac.de iurisdi.n.4.
6 Aīa snia lata super supplicatiōe porrecta ꝫ sententia qui nō poterat licitum appellare,possit appellari.q.ix.n.4. 114
6 Snia lata absēte reo an excuset ab infamia ꝫ li.clxxiij.n.2.li.3
6 A sententia lata a subdelegato iure ciuili appellat ad delegatū iure canonico non.dif.inter ius cano.nu.16. 192
Nam si tota causa committitur,appellatur ad primū delegātū si pars ad delegatum.ibi.
5 Sententia q exequatur supplicatione pendente.in §.a fud nu. 1.in aut.vt sponsa.largi. 58
1 Sententia lata ex falsis allegationibus cōtra absentē est ipso iure nulla.in l.si prētor.§.adarcellius.nu.1.ff.de iudi. 183
Sententia lata ꝫ presentem ex falsis instrumentis non est nullata sed veniet annullāda per restitutionem in integrum.ibi.n.2.
Sententia lata per iudicem contra cā qui comparere nō debuit 7 iudex

z iudex hoc sciat est ipso iure nulla secus si ignorabat iudicem iudicasse ex falsis allegationibus. ibi. n. 3. z. 4.
2 Sententia lata contra ius litigatoris error non expresso non valet fauore minoris etatis. in l. scire oportet. §. consequens. nume. 1. ff. de excu. tuto. z cura. 90
Sententia quando in primo iudicio fuit questum de falso an re tractetur propter falsum. ibi. nu. 2.
Sententia lata post triennium non valet ipso iure. ibi. n. 3.
2 Sententia lata ex falsa causa quando sit nulla in l. scie. n. 2. z 4. ff. de tut. z cur. da. ab bis. 63
4 Sententia arbitri non est propria sententia. in l. quid ergo. §. ex compromisso. nu. 1. ff. de his qui no. infa. 119
Et quando habet executionem ex forma statuti infamat. ibi.
1 Sententia per arbitrium ferri non potest in absentem etiam cō tumacem nisi sit dictum in compromisso: debet tamen citari: vt in addi. in l. diem proferre. §. si quis nu. ff. de arbi. 177
1 Sententia lata contra ius legis vel partis quando valeat vel nō in l. ius pluribus nu. 2. ff. de iusti. z iur. 15
Snia lata p imperitiā t; nec rescindit p restitutionē in integrū. ib.
1 Sententia vbicunq; culpa reiabsq; facto actoris ius eius perimitur. peruenitur ad sententiam ac si per emptum nō esset. in l. si post. nu. 3. ff. de rei vendi. 206
1 Snia prima aīa absolutoria iudex in cā appellationis dz cōdēnare vel pronūtiare vel simile in l. emilius. nu. 6. ff. de mino. 163
1 Snia ai bi. q pdēnauit titiū ī cētū z si ñ dederit infra decē dies pdē nauit i trecētū nō vz. l. qd tñ. §. item si arbiter. n. 1. ff. de arb. 175
1 Sententia in criminalibus nō est differēda in presentibus propter contumaces nec econtra. in l. non idcirco. nu. 1. de iud. 165
1 Sententia super notorio sit ferenda in scriptis. in l. scriptus. nume. 9. ff. de relig. z sump. funer. 239
1 Sententia sola non potest delegari. in l. nec quicq; in repe. §. vbi decretum. nu. 8. ff. de offi. proconsul. z leg. 44
1 Sententia lata contra colonum non preiudicat domino nec in proprietate nec in possessione. in l. officium. n. 3. de rei vendi. 205
2 Sententia lata in causa filiationis an preiudicet alijs quā patri. in l. quod senatusconsul. §. plane. nu. 1. ff. de liber. agno. 44
4 Sententia contra sententiam lata est ipso iure nulla: z appellare non est necesse. in l. j. nu. 1. C. quādo prouo. non est necess. 326
Si ex diuersis sententijs sequūt diuersa sme vz vltima. ibi. n. 2.
Sententia lata contra iusiurandum valet. ibi. n. 1.
Sententia secunda etiam concordans si feratur cū prima a qua non fuit appellatum non valet ibi. nu. 4.
Sententia secunda non valet si pars que scit sententiā esse latā pro se petit iterum iudicari z iudicatur contra se. ibi. nu. 3.
Sententia que valeat si egi cōtra vtium z succubui postea agit procurator meno z obtinuit. ibi. nu. 6.
De sententie nullitate pōt queri duobus modis, scilicet per exceptionem z principalem petitionem. ibi. nu. 2.
Snia qñ principaliter p nūtiā nulla agit officio iudicis ibi. n. 14.
De nullitate debet agi coram eodem iudice qui iudicauit: z qñ coram superiore. ibi. nu. 15.
1 Sētia in actione li seruitus vendicetur formatur sicut in ceteris realib⁹. in l. licu. §. sed z si queratur. nu. 1. ff. de ser. ven. 225
Et sententia realis an transferatur ius in eū qui obtinuit z ius non habebat. ibid. n. 5.
1 Sententia iudicis delegati lata post mortem delegantis quādo valeat. in l. eius qui. nu. 2. ff. si cer. pet. 266
1 Sētia quādo remanet firma propter cursum fatalium vel aliter primus iudex illam exequitur in l. tale pactum. p. qui prouocauit. nu. 3. ff. de pac. 106
1 Sententia arbitri non reducitur ad arbitrium boni viri. in l. diem proferre. §. ffari. nu. 1. ff. de arbi. 176
3 Sententia est nulla quando error apparet ex actis. in l. j. nu. 1. ff. quę sent. sine appel. rescind. 454
Sententia potest peti nulla principaliter agendo: z quando petit excipiendo. ibi. n. 2.
Sententia lata per errorem an sit in totum nulla. vel in eo quod est erratum. ibi. nu. 3.
Sententia confirmatoria est nulla sicut prima quando error est expressus in ea. ibi. n. 4.
4 Sententia lata die feriata est nulla. in l. si vt proponis. n. 1. C. quo modo z quando iudex.
1 Sententia in causa alimentorum an sit interlocutoria vel diffinitiua: z an donec causa pendet filius ali debeat. in l. si quis. §. si vel parens nu. 1. ff. de lib. agno. 46
4 Sētia diffinitiua debet sequi in criminalib⁹ qñ qs habet p iudicato per confessionem. in l. vnica. nu. 1. C. de confes. 317
Idē in cā ciuili qñ cōfessio emanauit post litē cōtesta. ibi. nu. 17.
3 Sententia lata contra principalem qr nō exequatur ꝫ fideiussorem contractus sine nouo processu. in l. j. nu. 1. ff. iud. sol. 322
Sententia lata cōtra principalē requiritur cōtra fideiussorē indicatum solui sine nouo processu. ibid. n. 2.
6 Sententia in cā matrimoniali iure canonico pōt sine scriptis ferri, q; iure ciuili non reperitur. dis. int. ius cano. nu. 40. 193
9 Sētia plurimū valet in re ciuili, sed iure canonico cōtra eum qui criminaliter est pdemnādus omnes debent concordari. dis. inter ius cano. nu. 141. 165
6 Sententia in qua fuerūt approbati hīdes scripti, z iudicati per acta facta prodest, z valet. consi. ccv. nu. 4. 67
6 Sētia in hoc denuntiatione qualiter feratur. in pñti. ad rep. primen. §. denuntiationē. nu. 20. 129
6 Sētia lata z transacta in rē iudicatā quo vltra non auditur iure ciuili, ſ; iure canonico sic in cā mrimoniali fraude probata per vnum testem. z iuramentum. dis. inter ius cano. nu. 47. 192
4 Sētia lata contra reum principalē q; mandatur executioni ꝫ cū qui rē litigiosam emit. in l. censemus. n. 1. C. de litigio. 349
3 Sentētia lata per falsas probationes vt retractetur sufficit propponere testes pecunia corruptos. in l. diuus Adrianus. nu. 7. ff. de re iudi. 140
2 Sententia lata contra filium fa. habet executionē cōtra ipsum factum sui patris. in l. si filio. nu. 8. ff. sol. mat. 34
3 Sentētia lata Bononie qñ posset executioni mandari per iudicē Florentie. in l. a diuo pio. §. sententiam. num. 1. ff. de re iudi. 136
Sententia lata ab vno iudice quādo possit per alium exequi. ibi.
Pro sentētia lata ab vno iudice pōt cōtra alio agi actione infactum descendente ex sententia non tamen officio iudicis licet sit nobile. ibid. nu. 2.
Sentētia lata a iudice non habēte berrurios potest per ipsum exequi vel implorare auxilium alterius. ibi. nu. 4.
3 Sētia sola sine cā an infamet. in l. nō poterit. n. 1. ff. de fur. 345
4 Sententia lata cōtra minorē in defensum quando z quibus casibus valet. in l. cum minores. nu. 1. C. si aduer. rem iudi. 142
Sētentia lata cōtra minorē an valeat si tutor fuit in exordio litis sed non tempore sententia. ibi. nu. 2.
Sententia lata contra minorem in defensum in principio litis z in fine lis, quando valeat. ibid. nu. 4.
1 Sententia lata in querela statim non sit executio in petitione hereditatis. in l. qui de inofficio. nu. 1. ff. de inoffi. testa. 194
1 Sentētia super interesse ferri potest licet res petatur. in l. exēpto §. z exemplo. nu. 3. ff. de act. empt. 391
2 Sentētia iudicis appli. si confirmat primam sententiam agitur ex ipsa sententia confirmāte. an l. si quis prohibere. nu. 2. ff. ad Treb. 192
2 Sentētia que fauet matrimonio est applectēda. in repe. l. si pstante. nu. 24. ff. solu. mat. 19
2 Sētētia in iudicijs vniuersalibus quomodo dicatur continere quid certum in rub. nu. 23. ff. sol. mat. 2
2 Sententia lata ex falsa causa a iudice an valeat. in l. si is ad quē. nu. ij. ff. de acquir. here. 191
4 Sentētia diffinitiua an saciat ius. in l. nemo iudex. n. 3. C. de sentē. z interlo. omnium iudi. 305
4 Sententia quādo non potest cadere in procuratorem profertur in dominum licet absentem. in l. ij. nu. 3. C. de inur. 369
4 Sētentia que nō fuit lata licet errore prescribentis scripta quādo noceat parti. in l. errores. nu. 1. C. de errore adno. 82
Sententiam non esse latam qualiter probabitur. ibi. nu. 2.
1 Snia duorū arbitrorum pdēnantiū in maiori prevalet snie tertij iudicātis in minori. in l. diē proferre. §. si plures. n. 1. ff. de arbi. 176
4 Sētentia lata in ꝺictorio iudicio ꝺ ciuilitate vel nō popularitate facit ius quo ad omnes. in l. quotiescūq; n. 2. C. ꝺ decur. li. x. 389
3 Sentētia lata pro furioso q; nō valeat p minorē sic. in l. furiosa. nu. 1. ff. de reiudic. 135
Sententia lata pro absente non citato non valet. ibi. nu. 2.
Sententia an valeat si dominꝰ ab initio litigauit per procuratorē postea in calculo ferēde snie citatur dñs z nō copparet. ibi. nu. 4.
Vel post litē cōtestatā citat dñs vt veniat ad videndū testium iuramēta vel aliquid aliud q; valet snia nec testiū receptio. ibi si
Snia lata ꝺ dominū qui comparauit spōte ad cām t;. ibi. nu. 5.
Sententia lata domino presente an teneat licet non appareat qr fuerit presens, z quādo eius presentia presumatur. ibi. nu. 6.
4 Sententia lata cōtra eū que iudex. sciebat abesse ex causa necessaria est ipso iure nulla in l. cum non. n. 1. C. quō z qñ iudex. 300
5 Sētētia appellationis est diffinitiua, z quādo sit interlocutoria. in §. illud etiam. nu. 1. in auth. de appel. z intra que tempo. 25
2 Sētētia vbi facit magnum preiudicium debet plene cognosci z probari. in repe. l. si pstante. nu. 8. ff. sol. mat. 8
3 Sentētia lata a duobus arbitris in iudicādo possunt omnino discordare z prevalet sententia illius qui absoluit ab instātia iudicij. in l. interpares. nu. 3. ff. de re iudi. 141
3 Snia lata ꝺ presentē defendentē preiudicat alteri scienti: secus si contra absentē cōtumacē. in l. sepe cōstitutū. n. 2. ff. de re iud. 145

Index singularium materiarum.

Sententia lata ꝓtra creditorem qñ ꝓcludicet debitori.ibi.n.3.
Sententia lata cõtra libertũ an ꝓcludicet domino sciẽti ipsum litigare.ibi.nu.5.
Sententia lata contra dominum fructuarium conuentũ quando ꝓcludicet ꝓprietario.ibi.nu.6.
Snia lata ꝑ dñm qñ noceat creditori vel fructuario.ibi.num.7.
Sententia vt non noceat creditori vel fructuario scienti sufficit quod creditor protestetur.ibi.nu.8.
Sententia lata contra dominum quando noceat habenti seruitutem constitutam a domino.ibi.nu.9.
4 Sententia quãdo possit ꝓ parte valere & ꝓ parte non. in l.j. nu.7.C.ñ aduer.rem iudi. 82
1 Sententia interlocutoria qñ fieri possit sine cause cognitione.in l.nec quicq̃.§.vbi decretum.n.1.ff.de offi.proconsul.& lega. 43
5 Sententia lata per episcopum mandatur executioni ꝑ iudicem secularem.in §.si quis contra.nu.1.in auth.sanctiss.epis. 64
4 Sententia a non iudice data est ipso iure nulla.in l.j.nu.1.C.si a non compe.iudic.iudica.est. 311
4 Sententia continens litis conte.& alia acta si lata est partibus presentibus & non reclamantibus probat acta hꝫ precessisse.in l.j.nu.5.C.de rcla. 318
4 Sententia inter vulgares debet fieri in vulgari.tñ seruand᷒ est mos iudicior.i l.iudices.nu.1.C.de sen.& interlo.om.iudic. 305
4 Sententia vel contractus an annullatur ipso iure quis non dꝫ petere q̃ annulletur.in l.j.nu.3.C.de thesau.lib.x. 380
1 Sententia quando faciat ius quo ad omnes in l.ingenuum.nume.1.ff.de statu homi. 17
1 Sententia spiritualis episcopozum .putatiuozum quomodo liget.in repe.l.Barbarius.nu.14.ff.de offi.ꝓcto. 40
4 Sententia super eo quod non fuit petitum quando fieri possit in l.ñ pacto.nu.7.C.de pact. 60
4 Sententia diffinitiua an ferat ꝓ pactore absente non contumace reo presente.vbi q̃ non in l.properandum.§.finautem reus.nume.4.C.de iudi. 125
3 Sententia arbitri emologata transit in rem iudicatam.in l.j.nume.ff.de re iudic. 129
Sẽtẽtia interlocutoria an transeat in rẽ iudicatã remis.ibi.n.7.
Sententia per iudicem exequatur remis.ibi.nu. 8.
Snia diffinitiua fertur verbis recitãdo in scriptis.ibi.nu.10.
5 Sententia qñ in scriptis ꝓferat an index necesse habeat dicere in his scriptis.in §.si tibi quoq̃.nu.5.in aut.de manda.princi. 17
4 Sententia lata contra vnum non nocet alteri cuius principaliter interest.in l.ñ.nu.3.C.de fide instru. 123
4 Sententia sine scriptis ferri potest si concurrit partium voluntas in l.si.nu.3.C.de priuileg.schol. lib.xij. 427
4 Sententia non est nulla si iudicatur ꝓ vna quãdo circa legem sunt intellectus.in j.consti.nu.14.C.de no.cod.fa. 3
4 Sententia lata ab eo qui non erat iudex an possit ratificari per delegantem.in l.ñ.nu.11.C.de iure fis.lib.x. 372
4 Ad sententiam ab obseruatione iudicij̃ ante triennium actore absente quando peruenire possit.in l. properandum.§.& si quidem nu.11.C.de iudi. 120
Sententia si est lata ab obseruatione iudicij̃ an actio remaneat in primo statu vt fiat nouatio.ibi.nu.13.
2 Sententia quando est nulla ex causa extrinseca que iudici non liquet manifeste non potest ad aliam sententiam deuenire nisi prima cassata.in l.tutor.nu.8.ff de tut.& cura.dat.ab his. 61
Sẽtẽtia diffinitiua q̃ fieri possit sub conditione de preterito vel presenti.in l.a diuo pio.§.in venditione nu.1.ff.de re.iudi. 137
Item sub conditione que respicit ipsum negotium.ibid.
4 Sententia lata ꝓ falso tutore quando possit ꝙ minor᷒ ratifica re.in l.si tutor.n.4.C.in quib.cau.in integ.restit.non est necessi. 107
Sententia lata ꝓ prelato non legitimo ordinato an possit per legitime ordinatum ratificari.ibi.nu.5.
3 Sententia i interdicto vti possidetis qualiter feratur. i l.si duo.nu.3.ff. vti possi.de. 174
4 Sententia non confirmatur post primum annũ nisi biennium sit elapsum.in auth.ei qui appellat.nu.6.C.de tempo.appel. 323
4 Sententia incerta vbi petitur incertum valet. in l.quanq̃ pecume.nu.1.C.de sent.que sine cert.quanti. ꝓfer. 307
Snia incerta habebit executionẽ parata facta liquidatiõe.ibi.n.5.
Et quomodo fiat liquidatio etiam in instrumentis non liquidis que merentur executionem.ibi.nu.5.& 6.
3 Quando cognoscitur de viribus sententie an debeat ab eisdem actis iudicari.in l.si expressim.n.1.ff.de appel. 444
Si fuit appellatum a sententia que erat nulla fuit per iudicẽ appellationis cõfirmata quãdo poterit iterum dici nulla.ibi.n.2.
Sententia in casibus in quibus expresse cõfirmari nõ potest, an tacite videatur cõfirmari ita q̃ appellans non possit de nullitate dicere.ibi.nu.3.
4 Snia lata ꝓ textu falsorũ instrumentorum & sic rescindẽda nõ firmatur per appellationem.in l.qui nu.1.C.ñ ex fal.testi. 314
Sententia rescinditur probato falso per restitutionẽ in integrũ & quando fallat.ibi.nu. 8.
4 Sententia data contra ciuitatem quando teneatur sic cõtra rẽ publicam.in l.j.nu.j.C.de iure reipub.lib.xj. 407
1 Snia lata ꝑ minorẽ idẽ sensus est ipso iure nulla: & snia interlocutoria vt & q̃ interlocutoria.i.l.inter minores.n.2.ff.ꝺ i ter.restit. 45
Sententia condemnationis vel ꝓcessus contra expulsum de ciuitate quando valeat.ibi.nu.8.
1 Sententia lata a iudice ignorãte se iudicem non tenet.in l.consensisse.nu.2.ff.de iudi. 180
Sententia iudicis errantis in modo iurisdictionis valet ibid.
Sententia lata ex vna causa quã iudex arbitrabitur bonã fab. erat melior ex illa meliori potest confirmari ibi.
Sententia iudicis ignorantis ea que sunt necessaria ad sententiã est nulla ibi.nu.3.
3 Sententia lata in dominum ideo non valet, nisi sit cõcepta in ꝑsonam procuratoris presentis: quia absens nõ obligatur aliter cõfessus.§.si quis absente.nu.2.ff.de confes. 178
5 Sententia si dicatur visa litis contestatione, iuramento calumnie & testibus receptis &c. an per hoc ista acta ꝓbentur remisse.in aut.vt sponia largi.§.& hoc insuper.nu.4. 9
6 Absententia principis cognoscentis nõ appellatur: & tamen a sententia ipsius delegati potest appellari.c.xix.nu.2. 123
6 Sententia lata super principali quando parti exceptionem vel iudicat᷒ super incidenti & tunc super incidenti plene cognoscet: si causa principalis erit plenaria, alias secus.trac.ad repetun.§.summarie.n.16.
1 Sententia illa que non finit iudicium potest mutuari.in l.dicere autem.nu.3.ff.de arbitris. 135
4 Sententia lata per pecuniam est ipso iure nulla.in l.unica.n.1. C.de sent.aduer.lib.x. 171
Snia lata per gratiã vel ambitionẽ qñ intra quadriẽnii possit retractari tã per fiscũ q̃ per priuatũ ex clausula generali.ibi.n.6
3 Sententia licut in alternatiua potest fieri certa, ita in cõfessione. in l.certum confessus.nu.1.ff.de confess. 177
1 Sententia lata ꝓ fideiussore non potrigitur ad principalem secus contra.in l.aduersus.nu.1.ff.de arbi. 148
3 Sine late q̃ põt addi vel detrahi a ꝓtore vino quatenus .peccit de mẽte ꝓtoris mortui.i l.j.§.q̃ si lit aliqua.n.12.ff.ꝺ pte.ut.p.8
Sẽtẽtia qua quis inbetur satisdare vel non satisdare quãdo sit interlocutoria & quando diffinitiua.ibi.nu.3
Sententia interlocutoria potest per iudicẽ reuocari qñ non sit executa vel quando non trahit secum executionem: & tunc põt partibus volentibus vel ex iusta causa cognita.ibi.nu.4.
Sententia lata super etate quando faciat ius.in l.de etate.n.15. ff.de mino. 165
1 Snia lata q̃ qs sit minor quo faciat fidẽ in aliis causis.ibi.n.17.
Snia lata super aliquo impedimẽto puta q̃ aliquis nõ sit idoneus vel exercitatus quando ꝓcludicet in aliis causis.ibi.nu.19
Si sẽtẽtia interlocutoria lata super etate appellatur.ibi.nu.
1 Snia diffinitiua ꝺ executionẽ parata.i l.in.nu.1.ff.de mi. 18
4 Sententia quãdo fertur per relationẽ ad alia acta vel si illa continetur certa quantitas non destringendo quelibet illa acta in l.hec sententia.nu.1.C.de sen.que sine certa quanti.profer. 307
Sententia simpliciter prolata vt cõdemno te ad id q̃ debes vel si certa quantitas reperiatur in actis probatoriis.ibi.nu.3.
Sententia que non continet certum per se vel per relationẽ ad aliud est ipso iure nulla.in l.hec sententia.nu.1.C.eo.titu.
4 Sententia nulla ratione incertitudinis non impedit aliam ferri sententiam.in l.si.C.de sen.que sine certa quanti.profer. 307
Sententia incerta non valet etiam in dote.ibi.nu.1.2.4.
Snia alia põt ferri etiã anteq̃ ꝓnuntietur de nullitate prime.ibi
Sententiam confirmat qui non appellat.ibi.nu.3.
1 Sententia satis est q̃ contineat condemnationem vel absolutionem equipollenter.in l.ad emptiõe.nu.13.ff.de pac. 119
1 Sententia põt ferri ad rei petitionẽ etiã actore nõ volente, prestipulationem de euictione.in l.vtique.nu.2.ff.de rei ven. 124
Sententia qualiter formetur & ferãtur in casu.ꝺ.l.ibi.nu.3.
4 Sententia lata extra instantiam quando & quibus casibus tenet.in l.properandum.nu.6.C.de iudi. 130
Sententia debet ferri in ꝑsonã procuratoris tã ex parte actoris quã rei.in l.3 in popularibus.§.si plures.n.1.ff.de pecur. 129
3 Sententia in causa appellationis ab interlocutoria q̃ ferturi scriptis.in l.eius qui.nu.9.ff.de appel.reci. 451
1 Sententia an valeat quando non est pronuntiatum de omnibus de quibus in compromisso.in l.de rebus.nu.1.ff.de arbi. 118
4 Sententia diffinitiua non põt retractari: secus in interlocutoria.in l.posi.sententiam.nu.1.C.de sen.& interlo.om.iud. 104

Sententia que nõ continet absolutionem, cõdemnationẽ vl equi pollens est ipso iure nulla. in l. cum iudex. nu. 1. C. eo. tit. 304
Sententia ferri potest sub conditione intrinseca que tangit ipsũ negotium. ibi. nu. 21.
Sententia p quam iudex cõdemnat reum actori si probauerit intentionem suam an valeat. ibi. nu. 3.
Sententia lata sub cõditione extrinseca et continet in se certũ valet: nisi rescindatur per appellationem. ibi. nu. 4.
Ad sniaz sufficit ptẽ fuisse pñtẽ vt dicat factũ cognita. ibi. nu. 4.
Sententia lata in causa summaria nõ facit preiudicium si agit ordinarie. in l. si quis. §. solent. nu. 1. ff. de libe. agno. 47
Sententia iniuriosa lata contra fideiussorẽ sui culpa nõ nocet debitori: secus si sine sui culpa. in l. executiõe. nu. 3. ff. de fideius. 291
Sententia inter alios lata ꝺ venditorẽ non nocet emptori. ibi. nu. 4.
Sententia lata contra vnum p iniuriam an noceat alteri quo ad actionem dandam contra alium. ibi. nu. 5.
Sententia contra minorẽ in causa ciuili quãdo habeat. in l. contra pupillum. nu. 2. ff. de re iudi. 143
Sententia in causa criminali ꝺ minorem lata qñ valeat. ibi. nu. 3.
Snia lata p vno, pdest oĩb9 qñ qs petit aliqd fieri vt rescindi tenũ vl similia. in l. postbum9. §. si qs ex bis. nu. 1. ff. de inofficio. testa. 186
Sententia nouata quare nõ habet executionẽ. in l. si se. §. si ex cõuentione. nu. 1. ff. de re iudi. 311
Sententia in causa criminali ꝺz in scriptis ferri. in §. necessitate. nu. 6. in aut. vt iudi. sine quoquo suffrag. 16
Snia cõdenatoria regulariter executionẽ requirit nõ absolutoria. in l. metum aũt. §. sed quod pretor. nu. 2. ff. qꝫ met. ca. 148
Sententia lata p vno ex duobus reis an prosit alteri. in l. Julianus. nu. 4. ff. de condi. indeb. 315
Sententia q nõ probet nisi quatenus ex ea infertur. ibi. nu. 5.
Snia lz sit iniusta tñ operatur vt possit agi ad penã. ibi. nu. 8.
Sententia q faciat ius in quibus casibus. ibi. nu. 2.
Aliud est dicere, sentẽtia facit ius et aliud quod continetur i sententia habetur pro veritate. ibi. nu. 22.
Sententia condenatoria in actione reali an et quãdo transferat dominium. ibi. nu. 23.
Item an ex ea oriatur actio in factum. ibidem.
Item effectum sententie absolutorie. ibi.
Snia cõdenatoria in actione personali pducit actionẽ. ibi. n. 24.
Item an iudicat obligationem. et quam. ibi nu. 25.
Ex sententia fozmiter lata puta rẽ venditã esse q oriatur actio vtilis ex contractu. ibi. nu. 28.
Sententia absolutoria quã obligationem tollata: et quos effect9 producat. ibi. nu. 29. et 30.
Snia qñ est lata dolo actoris tũc pbari pt ptra sniam. ibi. nu. 33.
Sententia lata vel transactio pretextu erroris quãdo revocetur in l. vna. nu. 22. C. de erro. calcu. 89
Snia absolutoria lata in ciuili qñ faciat piudiciũ in criminali vl ecõtra. in l. si duo. §. idem Julianus. nu. 5. ff. de iure ritur. 272
Snia põt cõfirmari ex nouacausa. in l. fi. nu. 2. ff. qꝺ cum eo. 356
Sententie due possunt ferri in iudicio qt metus causa. itẽ vna tãtum. in l. si cũ exceptione. §. hec aũt actio. nu. 1. ff. qõ met. cau. 149
Sententie due qñ feruntur an vtraque sit diffinitiua et ab vtraq; sit appellandum. ibi. nu. 4.
Sententie maioris partis creditorũ statur, nisi minor pars euidenter ostenderet opinionẽ illorum manifestam continere iniquitatem. in l. si res. nu. 8. ff. de appel. reci. 152
Sententie verba debent intelligi vt referantur ad petitionẽ. in l. hec cũ. §. si pretor. nu. 1. ff. de suspec. tuto. 71
Snie verba limitãtur fm ipsam sniã nõ fm verba pcedẽtis obligationis. in l. Paul9 respondit. la. ꝺ. nu. 1. ff. de re iudi. 142
Snia lata ꝺ eũ q est citatus ad domũ valet licet ad eius notitiaz nõ peruenerit. in l. ab eo. nu. 1. C. quõ et quando iuder. 1296
Snie verba qñ intelligãtur fm legis dispositionẽ: et qñ fm ppriã significationẽ. in l. miles. §. decẽ noze. nu. 2. ff. de re iudi. 132
Sententie authoritas impedit cõdictionẽ indebiti: idẽ restitutio in integrũ. in l. si fideiusso2. §. in omnibus. nu. 2. ff. mand. 375
Snie diffinitiue super eodẽ facto, pferri possunt qñ sunt diuerse mãtie. in l. cũ procurator. §. si dñs. nu. 8. ff. de ope. no. num. 20
Snie tenoz incipit cũ queritur quãta sit quãtitas nõ aũt eius effectus nec illud q põt exigi. in l. i offerendis. nu. 2. C. ꝺ appel. 312
Snie diffinitiue, ptrarie qñ possũt ferri su p eadẽ re q nõ ex eadẽ cã sed ex diuersis. i l. ex duob9 diuersis. n. ff. de exce. rei iud. 193
Sniam a qua est appellatũ quis mandet executioni. in l. pcipimus. §. officijs. nu. 2. C. de appel. 322
Sententiã nõ sufficit edi in scriptis. sꝫ debet recitari in scriptis. in l. j. nu. 1. C. de sen. ex breuicu. reci. 301
Sententia nulla nõ impedit quin sententietur. ibi. nu. 2.
Snia lata a iudice nõ sedẽte et in qua nõ ꝺz sedẽte nõ vs. ibi. nu. 3.
In criminalib9 su p facto p nũciari potest sicut quãdo pceditur de crimine ciuiliter. in l. viro ato. nu. 5. ff. sol. mat. 26
In actione desedẽte ex ẽctu sufficit q pnunciet su p facto. ibi.
Sententiã suam nemo reuocare põt propzio motu nisi sit interlocutoria. in l. j. nu. 1. C. sen. rescin. non poss. 314
Sententia p quam rescinditur propria vel predecessoris est ipso iure nulla. ibi. nu. 2.
Si post sniam diffinitiuã apparet de innocentia rei põt absolui de gratia speciali. in l. diui fratres. nu. 1. ff. de pens. 430
In sententia reali qs cogitur pcesse manu militari restituere. in l. qui restituere. nu. 1. ff. de rei vendi. 218
Ex duabus sententijs latis in arbitrijs que earum sit diffinitiua vt ab ea possit appellari. ibi. nu. 4.
Sententiam vl instrm li qs petit rescindi et aduersarius nõ vult exhibere iudex ꝺz pronũciare q si aliquo tẽpore appareat sentẽtia vl instrm nõ possit eo vti. in l. si appellationẽ nu. 2. C. ꝺ ap. 321
Sniam habens p se põt petere eam confirmari: licet nõ sit ab ea appellatũ. in l. de pupillo. §. q op9. nu. 4. ff. de ope. no. nun. 13
Sniaz latam pro seq̃ nõ ꝺcit iniustam quando tota p se est lata. in l. si seruus. §. si hereditatis. nu. 2. ff. de leg. j. 228
Ante litis contestationẽ super principali negotio nõ proceditur ad diffinitiuã. in l. licet. §. idem scribit. nu. 7. ff. de pecu. 359
Sentẽtiam latam põt iudex confirmare qñ in prima sentẽtia nõ esset expressus error. in l. j. nu. 21. C. quãdo p no. nõ est necess. 326
Sententia quenã fuit lata in termino peremptorio, est ipso iure nulla. in l. venales. nu. 1. C. eod. titu.

Sepe dictio in duab9 vl trib9 vicibus verificat: et de dicti one sepius. in §. qñ vero. nu. 36. in aut. de testi. 45
Sepe predioz̃ que in vsu publicũ coherent, se habent sicut ripe, que sunt cõmunes. trac. tyberiad. §. agro. nu. 5. 171

Sepultura ecclesiastica q interdicit vsurarijs manifestis. in aut. vt defun. seu fure. n. 4. 30
Qui in vita nõ poterat in ciuitate morari, nõ potest post mortez ad ciuitatẽ reduci ad sepulturam. in l. si quis insulam. nu. 1. ff. de cada. puni. 436
Sepelies defunctũ qñ videantur gerere se p herede. in l. scripatus. n. 2. ff. de relig. et sump. funẽ. 239
Sequaces. principes. et capitales q dicant. psi. xxiij. n. 2. li. ij. 83
Sequentia restringunt precedentia. in l. si cum fundum. nu. 1. ff. de verbo. signi. 486

Sequestrũ quib9 casib9 pmittit. l. si fideiusso2. si satisdatũ. nu. 1. ff. qui satisd. cogan. 73
Sequestrũ si quis vult impedire aut reuocari facere q ꝺz idonee satisdare. in l. litibus. nu. 5. et 8. C. de agricol. lib. xj. 412
Sequestrũ an reuocetur p iuratoriam cautionẽ. ibi. nu. 6. et 9.
Sequestrũ nõ reddit nisi lite finita. i l. si oleũ. nu. 1. ff. de dolo. 155
Sequestrũ de re alicuius q possit fieri qñ. de debito cõstat p publicum instrumentũ. in l. iubemus. nu. 6. C. ꝺ eroga. lib. xij. 428
Sequestratio quib9 casibus sit licita. in l. interesse. nu. 2. ff. de acq̃ poss. 107
Sequester si perdit rẽ penes cum sequestratum vel in ea sit damnum datũ an habeat aliquam actionem. ibi. nu. 5.
Sequestratio est permissa etiã ñ timetur de barataria fructuũ. in l. litibus. nu. 19. C. de agric. lib. xj. 412
Sequestratio prohibita an sit phibita pernumeratio et descriptio. in l. j. §. eligitur. nu. 1. ff. de ven. in poss. mit. 417
Sequester p re sequestrata qua actione cõuenirí possit. in l. post quã heres. §. imperato2. nu. 4. ff. vt leg. sen fideicom. 402
Sequestratio iure ciuili nõ fit propter rei absentiã. iure canonico sic. differ. inter. sue cano. nu. 37. 192
Sequestratio ꝺ fructibus qñ fit debet fieri apud edẽ sacrã et qualiter. in l. litibus. nu. 18. C. de agricol. lib. xj. 412
Sequestratio fructuũ que fit ap pellatione pendente sit p iudicem appellationis. in l. imperatores. §. q̃ꝺ rescripserunt. num. 2. ff. de appel. 445
Res que seruari nõ possunt debent vendi et pretium in sequestro teneri. in l. si oleum. nu. 3. ff. de dolo. 155
Sequestrata res restituitur viuenti vel ei p quem non stat quominus iudicium agitetur. ibi. nu. 4.
Sequestrata res que perit, perit periculo sequestrantis indebite ibid. num. 5.

Sermo intelligit fm pditionẽ persone ad quã dirigit. in l. ex militari. nu. 1. et 2. ff. de test. mil. 118
Sermones intelligunt fm subiectam materiam. in l. sciendum. nu. 3. ff. qui satisd. cogan. 79

Seruitus predialis ad hoc vt dicat diuidua vel indiuidua quatuor considerantur. in l. stipulationes. nu. 1. ff. de verb. oblig. 230
Res proprias lz nemini seruiat: cõmunis cum alio sic. ibi. nu. 4.
Seruitus nõ retinetur p parte sed occasione partis pro solido retinetur. ibid. nu. 5.

Index singularium materiarum.

Seruitutes an hodie sint diuidue vel indiuidue secundū naturā quid secundum iuris ordinem. ibi. nu. 26.
Seruit⁹ quare sit vsusfruct⁹ diuidua ꝛ vsus indiuidua. ibi. n. 27.
Seruitutes vrbana quare difficilius prescribatur, qꝫ rustice. in l. hec autē. nu. 3. ff. de serui. vrba. predi. 220
Seruitus pōt plurib⁹ insolidū constitui. in l. ex his igitur. nu. 13. ff. de verb. oblig. 206
Seruitutē debens qñ teneatur reficere. in l. ꝛ si forte. §. etiam de seruitute. nu. 1. ff. si ser. vendi. 227
Seruitus habeat causam continuā vel nō habet locum in seruitutibus realib⁹ nō impersonalibus. in l. iusto errore. §. nō mutat. nu. 3. ff. de vsucapionib. 124
Quis prohibeni offensa in seruitutē reuocatur. in l. j. nu. 1. C. de liber. ꝛ eorum liber. 228
Seruitutis iure quē iuisse qualiter probabitur. i l. j. §. hoc interdicto. nu. 9. ff. de itin. ere actuq; priua. 177
Seruitus psumitur sibi competere existente in quasi possessiōe seruitutis ꝛ sic dūs. in l. si prius. nu. 16. ff. de ope. no. nuntia. 22
Seruitutē constituens qꝫ nō teneatur ad dandam. in §. si qs autem. nu. 1. in aut. de non alie. aut permu. 13
Seruitute cōstituta inter viuos constituitur ius in re, nisi secuta quasi traditione. in l. si partem. nu. 1. ff. quēad. ser. amit. 227
Seruitutē dicens nō deberi habet intentionem fundatam de iure cōmuni. in l. si in edibus. nu. 1. C. de seruit. ꝛ aqua. 144
Seruitutes sunt de iure ciuili. i l. ex hoc iure. numero. 21. ff. de iustitia ꝛ iur. 8
Quādo pro seruitute agitur aliquo iudicio possessorio oīa que dicta sunt de interpositiōe primi decreti in cōfessoria ꝛ negatiua habent etiā locum tunc. in l. si pus. num. 25. ff. de ope. no. nun. 23
Distinctio in seruitutibus an habeat causam mere continuā vel discontinuā habet locum in seruitutibus tantū mere realibus. in l. j. n. 6. ff. vti posside. 173
Seruitus morti equiparatur. in §. si vero decretū. num. 2. in authen. de nup. 166
Seruitus qualiter ipso iure constituatur p vltimam voluntatē. in l. seruum filiū. §. si duobus. nu. 1. ff. de leg. i. 216
Seruitutis species nō stare in carceribus. in l. alia causa. §. elegāter. nu. 14. ff. solu. mat. 13
Seruitus est tota in toto, ꝛ tota in qualibet parte totius. in l. si cui. nu. 1. ff. de serui. 219
Seruitus qñ dicatur realis, ꝛ quando personalis. in l. lucius. n. 1. ff. de seruit. rusti. predi. 223
Seruituti si aliquid detrahitur, nō valet detractio, si additur, nō est seruitus. tract. de alueo. §. qꝫ si. nu. 21. 185
Seruitus personalis cōmodum vel respicientis personam locari pōt. in l. cotem. §. qui maximos. nu. 1. ff. de publ. ꝛ vect. 59
Seruitutē habens nō potest in eā cōstituere vsumfructū nec aliam seruitutē. in l. j. nu. 1. ff. de vsufruct. leg. 300
Seruitus large dicitur esse in bonis nostris: ꝛ rō quare ppria nō dicatur etiam in bonis. ibi. nu. 2.
Ratio quare in seruitute non potest seruitus constitui. ibidem nu. 3. ꝛ 6.
Seruitus quom odo pignorantur. ibi. nu. 5.
Seruitus est quedam qualiter. ibi. nu. 7.
Seruitus que habet causam diminuā vel quasi acquiritur longo tempore. in l. j. nu. 2. C. de seruit. ꝛ aqua. 144
Seruit⁹ qualr cognoscat qꝫ habeat causā ptinuā aut nō. ibi. n. 3.
Seruitus aqueductus qñ dicat habere cām continuam. ibi. n. 5.
In seruitutibus nō habentib⁹ causam continuā que descriptio requiratur. ibi. nu. 6.
Seruitus queritur prescriptione. i l. j. §. denicq;. nu. 1. ff. de aqua pluuia arcenda. 49
Seruitus dicitur qñ natura loci facit qꝫ aqua de loco superiori vadat ad inferiorem. ibi.
Seruitus que requiritur factū hominis dicitur habere causam discontinuam. ibi. nu. 3.
Seruitus vt prescribatur lōgo tpe q̄ requirant. ibi. nu. 4. 29.
Seruitus qua legās vl̄ vēdēs vtebat an debeat fundo legato vel vēditor ꝛ qd qñ legat⁹ est vsufructus. in l. j. nu. 3. ff. de ser. leg. 304
Seruitus in quali possessione qñ quis dicatur esse. in l. sicut. §. si si queratur. nu. 1. ff. si seruit. vendi. 225
Seruitus vna nō tenetur ex vsu alterius. in l. si prius. num. 1. ff. de aqua plu. arcen. 54
Seruitutis species nō posse de loco recedere. in l. j. nu. 1. ff. de libe. homi. exhi. 185
Seruitus ē aliquid respectu dominī dominātis. i l. si edes mee. §. libertas. nu. 1. ff. de ser. vrb. pred. 221
Seruitus tigni immittendi ē vrbana. i l. nō solū. nu. 1. ff. de oper. noui nunti a. 15
Seruitus haustus aque est rustica. ibi. nu. 2.
Seruitus psumitur constituta ex patientia. r. annorū si alleget licet habeat causam discontinuā. in l. qui in aliena. §. sed ꝛ si. nu. 5. ff. de acqui. here. 185
Qualiter probat qꝫ qs nō sit vsus seruitute nō vi. nō clam nec precario. in l. j. §. hoc interdicto. nu. 12. ff. de iti. actuq; priua. 177
Seruitus vsusfructus etiā quo ad pene cōmissionem dicitur dividua. in l. stipulationes. nu. 28. ff. de verb. oblig. 323
Seruitus retinetur p maleficiū dei possessorem. in l. g fundum. nu. 1. ff. quemad. seruit. amit. 227
Seruit⁹ nō pbabit sup toto si volo, pbare me habere ei⁹ effectū si fūdū tuū ꝛ pbo me iuisse vsq; ad medium. i l. cū ē. nu. 10. ff. de vsu. 424
Seruitus lꝫ seruitutē nō recipiat: tamē cadē res recipit plures seruitutes. in l. si is q pro emptore. nu. 7. ff. de vsuca. 118
Seruitus nō pōt constitui sub cōditione extinctiua: sed inchoativa sic. in l. seruitutes. nu. 1. ff. de seruit. 118
Seruitus quare nō possit constitui sub cōditione ꝛ ad dē mo. dum. ibi. nu. 3.
Seruitus aqueductus est indiuidua. in l. si partē. nu. 4. de seruit. predi. 223
Seruitutes nō censetur p se, sꝫ accedūt rei corporali. in l. seruitutes. nu. 1. ff. de seruit. 219
Pro seruitute etiā nō habente causam continuā que quasi possidetur dantur iudicia possessoria. ibi. nu. 1.
Seruitus que nō habet causam continuā lꝫ nō acquiratur tpe. sufficit si allego titu. quē. pbo ex vsucapiōe lōgi tēporis. ibi. nu. 4.
Ad prescriptionem seruitutis sufficit bona fides. ibi. nu. 5.
In seruitute prescribenda requiritur scientia domini fundi contra quem prescribitur. ibi. nu. 6.
Seruitutē qui debet an debeat facere vel sufficiat parti. in l. j. §. apud labeonē. nu. 2. ff. de aqua plu. arcen. 51
Seruitutē promittens an dicatur promittere factum an ius. in l. corruptionem. nu. 2. C. de vsufru. 143
Seruitus altius nō tollendi qꝫ sola prohibitione acquiratur. in l. j. nu. 1. C. de seruit. ꝛ aqua. 143
Seruitus itineris acquiritur secuto cursu. xxx. dierū. ibi. nu. 2.
In seruitute sāductus p pmū actū inducit quasi possessio. ibi. n. 2.
Seruitutē nō prescribo cōtra nescientē contra possidentē vi vel clam vel precario. ibi. nu. 6. ꝛ 7.
Seruitutes personales an possint pignorari. in l. si is q. §. vsus, fructus. nu. 1. ff. de pigno. 185
Seruitutes vrbane possūt pignorari, qñ cessat difficultas vrbis in l. si is qui. §. iura. nu. 1. ff. de pigno. 410
Seruitutes ppetue q̄ sunt, que continue ꝛ que discontinue. in l. foramen. nu. 1. ff. de ser. vrb. pred. 221
Seruitutē itineris vel actus alicui cōcedens si constituit seruo mine illius posse videre an ex hoc videtur ius cōstitutū. qꝫ nō nisi pbat cōstituentē postea fuisse p fundū nomine ipsius ad fundum dominantē. in l. qꝫ meo. nu. 6. ff. de acqui. possess. 104
Seruitute detracta fūdo vēditio licet seruitus sit amissa tpore. tamen remanet actio personalis ad illā constituendam. in l. pri. bus. §. ꝛ si placet. nu. 1. ff. de verb. oblig. 365
Seruitutes personales sunt quatuor. in rub. n. 3. C. de vsufruct.
Seruitus personalis est misteriū seruorum. ibi. nu. 4.
Seruitutes qꝫ sint iuris ꝛ nō facti. in l. si is q pro emptore. nu. 31. ff. de vsucap. 117
Seruus nō est liberatus incontinenti ipso iure quādo testator iubet heredē seruū liberare. in l. si pe culium. §. si vero. nu. 4. ff. de pecu. leg. 335
Seruus nō pōt esse baiul⁹. in l. colonos. n. 1. C. de agri. li. xj. 41
Seruus admittitur ad accusandū de nece domini. in l. j. n. 2. ꝛ 3. C. de pre. imper. offer. 42
Seruus inst itutus cū dubitatur an sit liber vel seruus cogitur pro iudicem adire. in l. cum aliquis. nu. 1. C. de iure delib. 214
Seruus si est inst itutus hēs cum libertate quando possit hēditas adimi. in l. si ita scriptū. §. regula. nu. 2. ff. de lib. ꝛ post. 17
Seruus quādo hꝫ heredem hereditas tunc relinqui potest sine libertate. ibi. nu. 3.
Seruus dotalis inst itutus cui restituat hereditatem an viro an vxori. in l. additio. nu. 1. ff. de bonis. hered. 106
Seruus domino permittēte pōt habere administrationē bonorum. in aut. ingressi. nu. 1. C. de sacrosan. eccl. 19
Seruus alienus an possit dari tutor. in l. hereditas. §. seruo. n. 1. ff. de testa. tute. 54
Seruus multis casibus pōt esse in iudicio. in l. bona. §. si causa nu. 3. ff. de bono. possess. 407
Seruus si stipulatur sibi acquirit hereditatē. in l. eius qui. nu. 26. ff. si cert. peta. 263
Seruus factus liber qñ teneatur p pacto facto p eū in libertate regula cū fallen. i l. quāuis. in ꝛ. lect. nu. 1. C. an ser. ex suo fac. 156

6 Seruus obligat naturaliter in omnib⁹ casib⁹ in q⁹ liber obligat ciuiliter ⁊ naturaliter.i.l. cōmodati.2.ff. de fideiuss. 69.
5 Seruus in malefic⁹ obligatur etiā ciuiliter.in.§.q2 vero.n.1. aut.de non alie.aut permu. 13
2 Seruus vel monachus an possit cōstituere p⁹curato2ē ad petēdū legatū annuū ꝓ altimētis.in.l.seru⁹.n.2.ff.de annu.le. 299.
1 Seru⁹ datus p⁹ to2quēdo si repe2it⁹ in maleficio nō reddit. in l.si dominus.n.3.ff.de p⁹escrip.ver. 381
1 Seruus ꝙ in acquisitionib⁹ ciuilib⁹ nō acquirit a dño sed in acquisitionib⁹ naturalibus de iure gentium p⁹imeuo sic.in l.si id ꝙ nu.3.ff.de condi.indebi. 295
3 Seruus furi.sus non acquirit domino possessionē.in l.j.§.item acquirimus.nu.7.ff.de acquir.possessio. 88
2 Seruus ⁊ monachus si decedāt ante aditā hereditatem dñs nec abbas poterit adire.in l.is potest.nu.13.ff.de acqui.here. 190
5 Seruus a dño derelictus an libertatē accipiat.in §.si vero decretum.nu.4.in auc.de nupt⁹. 21
4 Seruus in cāsibus.in l.j.C.si p vim vel alio modo.iurat de calūnia.ibid.nu.5.de defendendo non debet cauere.ibi.nu.6.sed de rato sic ibi nu.7. 346
3 Seruus putatiuus extra rem ⁊ operā acquirens: putatiuo dño acquirit possessionem vero dño dominium.in l.j.§.acquirim⁹. nu.3.ff.de acqui.poss. 88
Seruus putatiuus si gerit animo acquirendi vero dño eidē acquirit non tanꝯ seruus sed tanꝯ negotio2um gesto2.ibid.n.4.
4 Seruus alterius quis effici non pōt p⁹ debito.in.l.j.nu.5.C. qui bon.ced.poss. 319
3 Seru⁹ p⁹mittere potest animo nouādi qñ ꝓmitteret ex causa peculiari ⁊ nō esset intercessio.in.l.j.nu.4.ff.de noua. 284
2 Seruus an possit cogere hr̄dē adire.in l.si res aliena.§.seruus. nu.1.ff.ad trebel. 795
3 Seruus pluriū si stipulat⁹ qualiter acquirat dominis.in.l.si seruus.nu.3.ff.de stipu.ser. 267
Seruus in quo plures habent vsumfructum si stipulatur vel acquirat qualiter acquirat.ibi.nu.1.
Seruus alterius aliquo vel ab aliquibus bona fide possessus si stipulatur eui acquirat.ibi.nu.7.
3 Seru⁹ nō pōt accusari.l.iulia.de vi ꝛt puniat⁹ in bonis:in co2p⁹ lic.in.l.bos accusare.§.omnibus autē.nu.1.ff.de acus. 369
Seruus potest damnari in metallum.ibi.nu.3.
Seruus pōt damnari pena pecuniaria nō tū in amissione tertie partis bono2um.ibi.nu.5.
2 Seruus vestitus si legatus in quo differat a legato serui cū peculio.in l.tunc inutile.nu.1.ff.de pecu.lega. 316
3 Seruus pōt effici plus seruus.⁊ excōicatus plus excōicatus.⁊ infamis pl⁹ infamatus.in l.aut damnū.§.denicꝙ.n.1.ff.d pe. 413
3 Seru⁹ liber fact⁹ pōt testificari de eo qō vidit in seruitute.in.l. notionem.§.instrumento2ū.n.2.ff.de ver.signi. 468
4 Seru⁹ sine cōsensu domini an possit monasteriū intrare ⁊ effici monach⁹.in repe.aut.ingressi.n.24.C.de sacrosanc.eccle. 20
2 Seru⁹ pōt esse p⁹curato2 ad negotia.in l.mino2.nume.1.ff.de p⁹curato2ib. 111
3 Seru⁹ qñ stipulat dño ⁊ vsufructuario vsufructuari⁹ est adiect⁹ stipulationi.in.l.j.§.si fructuarius.nu.3.ff.de stip.ser. 264
2 Seruus pene restitut⁹ non admittitur ad legatu2:secus i seruo. hominis.in.l.si cognatis.nu.1.ff.de reb.dub. 344
4 Seruus an aufugerit quo iure cognoscat.in.l.j.nu.1.C.vbi causa.agi opo2. 131
6 Seru⁹ factus liber.vel cōtra.videtur alius homo.⁊ nō tenet ex ante gestis.tract.de alueo.§.q.li.nu.16. 177
6 Seruus pone licet omnia perdat tamē ei fit legatum p⁹ alimētis.⁊ iudicis officium implo2at.lib.1.mino2.cap.j.nu.3. 136
5 Seruus an possit esse milex.in auth.vt defun.seu func.nu.3. 30
4 Seruus fugitiu⁹ ꝙ faciat furtū sui.in.l.j.nu.14.C.de ser.fugi. 222
Seru⁹ fugitiu⁹ nō vsucapit nec p⁹scribit ꝙ p⁹ sui vitiū.ibi.n.2.
Seruo2ū fuga non debet esse dominis damnosa.ibi.nu.3.⁊.10.
Seruus fugitiuus quis dicatur.ibi.nu.8.
Seru⁹ fugitiu⁹ p⁹scribitur spacio.xxx.vel.xl.anno.ibi num.9.
Quo tempo2e incipiunt isti xxx.anni.ibidem.
2 Seruus est eodē modo hereꝭ nomine sicut filius.in.l.ꝙ liberis. §.hec verba.nu.5.ff.de vul.⁊ pupil. 159
3 Seru⁹ potest p⁹curato2ē cōstituere in illis casibus in quib⁹ potest esse in iudicio.in l.is ꝙ reus.n.13.ff.de publi.iudi. 361
1 Seru⁹ si fuit manumissus post penitentiā ad qd agat cōdictione ob cām.in l.si pecuniā.§.si seruū.n.3.ff.de condi.cau.dat. 284
3 Seruus fideiubens non obligatur etiaꝭ naturaliter.in.l.seru⁹. n.1.ff.de fideiusso. 172
1 Seruus nō pōt esse arbiter nec arbitrato2.in.l.pedius.§.in seruum.nu.1.ff.de arbi. 176
2 Seruus heres licet hereditas queratur domino,tamē remanet heres nomine.in.l.quidam.§.si seruo.nu.1.ff.ad treb. 29
Seruus subiectus restitutioni subiectuꝭ quādo teneatur ad estimationem.in d.l.quidam.§.si quis.n.1.ff.eo. 387
5 Seruus cū to2mentis ad iudiciū faciendū nō ad plenam p⁹bationē admittit.in.§.si vero.nu.5.in auth.de testi. 43
Seru⁹ quando agit de ius dominio inter duos dominos an interrogabitur.ibi nu.6.
3 Seruus a nobis emptus anteꝙ tradatur nobis nō acquirit possessionem.in.l.j.§.veteres.nu.1.ff.de acqui.poss. 88
3 Seru⁹ non pōt renūtiare nouū opus quātū ad publicā vtilitatē: ꝛ ad priuatā sic.in l.de pupillo.§.seruo.n.1.ff.de ope.no.nū. 10
Seru⁹ admittit ad defensionē necessariā nō voluntariā.ibid.nu.2
3 Seru⁹ alien⁹ ab alio possessus stipulat⁹ aliqd qñ domino,⁊ qñ possessor acquirat.in.l.si alienus.nu.1.ff.de stipu.ser. 267
4 Seruus vagus dr qñ eius domin⁹ est vagabundus.in.l.quisqs. nu.3 C.de agrico.lib.xj. 410
2 Seru⁹ hereditarius hr̄ditate iacente rep⁹sentat psonā defuncti nō heredis.in l.si titio.§.si eo herede.nu.1.ff.de leg.ij. 255
1 Seruus factus liber p⁹ nego.ante gest.quādo teneatur.in l.cū actum.nu.1.⁊.3.ff.de nego.gest. 142
4 Seruus p⁹incipis quāto tempo2e p⁹scribatur.in.l.si.nu.3. C. de sacrosan.eccle. 29
3 Seruus quare nō pōt stipulari se sibi sed domino sic.in.l.seruus nu.4.ff.de stipul.ser. 265
5 Seruus nō pōt esse testis:⁊ ibi quando to2queatur.in.§.si vero. nu.2.⁊.4.in auth.de testi. 44
1 Seruus q dat⁹ est vt manumittat intra cer tū tp⁹,qñ est tēpus fit liber.i.l.dedi tibi.§.idē erit.nu.ff.de cōdi.cau.da. 272
4 Serui fugitiui pedem amputare est in electione iudicis vel illū dānare in metallū.in.l.si fugitiui.n.1.C.de ser.fug. 223
2 Serui legati vt manumittatur veniūt appellatiōe liberto2ū.in. l.si quis.nu.2.ff.de aliment.leg. 219
3 Serui vel p⁹curato2is mei dictū vl eius cui successi mihi tribuit iustam causam erro2is.in.l.si.nu.6.ff.p⁹o suo. 174
2 Seruo vel monacho si legat pecunia sua intelligit⁹ legatū dñus imp⁹pzie.in l.quint⁹.§.argēto.num.7.ff.de au.⁊ argē.leg. 327
2 Seruo pōt dari p⁹ implenda conditione.in l.conditionibus. nu.3.ff.de condi.⁊ demon. 34
2 Seruo qui dr esse liber incontinēti tuto2 datur:⁊ qñ pōt cū dño litigare.in l.si impuberi.nu.1.⁊.2.ff.de tut.⁊ cur. 63
2 Seruo p⁹ p⁹io legatū tenet qñ est tāte efficacie ꝙ cōtinet libertatē.in.l.statu liberū.nu.1.ff.de leg.ij. 255
Seruo p⁹ p⁹io possunt legari alimenta.ibi.nu.2.
Seruo communi legari potest.ibi.nu.1.
2 Seruo nō datur temp⁹ ad deliberandū licet possit nolle adire. in.l.j.nu.1.ff.de iure delib. 80
2 Seruo ⁊ peculio legato extincto seruo nō extinguitur legatū peculiū.in.l.j.nu.2.ff.de pecu.lega. 315
Seruo cū peculio legato ⁊ i peculio sit vicarius alieno seruo peculiū extinguitur.ibi.nu.4.
3 Seruo qñ fuit relicta libertas extraneus institut⁹ ⁊ filius exhēdatus institutus pōt obūcere ꝙ nō p⁹cedatur in cā liberali ne fiat p⁹iudiciū testi⁹.in.l.si quis libertatē.nu.2.ff.de'peti.here. 198
Seruire qui vult per substitutū dr seruire per homines eiusdez conditionis cuius est ipse.ibi.nu.4.
4 Seruire p⁹ substitutū qñ quis possit.in.l.nullus in.1.C. de dec. lib.x. 389
Seruiens per substitutum tenetur periculo suo.ibi.nu.2.
4 Seruiens per substitutū hoc facit periculo suarum fo2tunarū. in l.neminem.nu.1.C.de decur.lib.x. 389
2 Seu dictio.⁊ siue.idē significant:⁊ licet distinguant verba, sensum rē coniungūt.in l.si is qui.§.vtrū.nu.2.ō reb. dub.⁊ in auth.vt oēs obed.iud.p⁹oin.nu.3. 33
2 Et nō inducunt restrictionem.in.l.cum quis.§.ex his.num.1. ff. de leg.iij. 283
2 Si dictio,ponit p⁹ q2 qñ per eam additur aliquid qō de necessitate requiritur.in.l.hec verba.n.1.ff.de leg.j. 223
Item p⁹ quando.nu.4.
2 Si dictio.non facit conditionem quando adūcit ei,ꝙ tacite inerat de necessitate.in.l.muto.§.sub conditione.nu.2.ff.de tute.⁊
3 Si dictio.⁊ cū quādo differant.in.l.quādocūq.§. non solū.nu.1. ff.de verb.signi. 469
2 Si dictio regulariter facit rem dubiam.in l.demonstratio.§.qñ aūt.nu.7.ff.de condi.⁊ demonstra. 357
2 Si dictio,qñ respicit verbuꝫ presentis vel preteriti tēpo2is,tūc nō facit conditionem.in.l.j.nu.2.ff.de condi.⁊ demō. 349
Et an ⁊ qñ faciat cōditionē cū respicit verbuꝫ futuri tpis.ibid. num.3.
Si dictio,p⁹ quamuis imp⁹pzie ponitur:⁊ etiam qñ vnitur copule.ibi.num.4.⁊.6.

6 **Sicut** dictio,non facit omnimodam similitudinem.in.§. sed z ii,nu.2.in auth.de instru.cau. 36

a **Sigillans** videtur cõsentire.in.l.que dotis.nu.27. ff.sol.matri. 27

2 Sigillans alieno annulo id exprimere, debet.in l.ad testiũ.n.1. ff.de testa. 113

2 Sigillando quando quis videatur approbare.in l.in fraudẽ.§. sicut.nu.3.ff.de testamen.mil. 182

4 Sigillo epi creditur.in l.si qua p calũniã.n.1.C.de epis.z cle. 31

2 Sigillũ solũ non sufficit ad probationẽ.in prin.ffozum.n.7. 2

4 Sigillũ ponẽs in charta nõ vr approbare ea que in ea cõtinent. in l.ij.nu.1.C.de reb.alie.non alie. 198

8 **Signum** vniuersale de sui natura regrit plura.in. l.si cõstãte.§.quoties.n.4.ff.sol. mat. 23

2 Signũ tabellionis est necessariũ in instrumento ad validitatez instrumẽti.in l.si qs.in repe.§.si initium.nu.32.ff.de eden. 90

6 Signũ societatis societate diuisa apud quez remanere debeat. tract.de inlign.num.12. 155

Signum appositũ in principio protocolli an sit cõmune ad oia instrumenta in libro apposita.ibi.nu.32.

3 Signũ vniuersale relatũ ad verbũ preteriti vel presentis tpis recipit limitationẽ.in l.j.§.nũtiatio.n.21.ff.de ope.no.nũt. 6

Signum vniuersale appositũ verbo futuri tpis si dispositio cõtinet noui actus concessionem recipit limitationẽ: fallit fauore publice vtilitatis.ibi.nu.22.z.24.

Signum vniuersale appositũ verbo futuri tẽporis z dispositio continens iuris iam exercisi extensionẽ non recipit limitationẽ: z qualiter hoc procedat.ibi.nu.23.z.25.

5 Signum suum q debeat apponere notarius in instrumento.in §.sed z.sinu.5.in auth.de instru.cau. 36

1 **Significatio** propria verbi sumitur ex diffinitiõe:z qñ diffinitio repugnat allusioni stat diffinitioni.in.l.lib pozũ.nu.ii.ff.de verb.signi. 470

2 Significatio propria vnde sumatur z qualiter cognoscat.in repe.l.oes populi.nu.59.ff.de iusti.z iur. 13

3 Significatio propria assumitur ex etymologia vocabuli.in l.j.nu. 15.ff.ad municipales. 451

7 Significationi proprie verborũ statur.vbi in lege nõ apparet ratio.in consti.ad repzi.nu.18. 123

2 Significationi proprie vocabuli statur qñ non constat de volũtate defuncti.in.l.in ambigno.nu.1.ff.de reb.dub. 142

Significatio illa vocabuli habentis plures significationes accipitur que congruit voluntati defuncti.ibi.nu.3.

8 **Simonia** nõ bzlocũ in curia romana.in repe.l.bar bari⁹.nu.1.ff.de offi.preto. 40

Simoniam preces quando inducant.in.§.z hãc.nu.6.in authẽ quo.opoz.epis. 11

3 Simonia nõ punit vt dz.in l.unica.num.1.ff.ad.l.iul.d.abi.298

8 **Simulatio** que fit ad iustam defensionẽ alteri⁹ non est dol⁹.in.l.j.§.dolũ.n.1.ff.de dolo.154

3 Simile nullũ est idẽ.in.l.q nerua.nu.2.ff.depo. 349

3 Simul fieri dz qñ fit successiue.in.l.si plures.n.1.ff.de iniur.346

8 Simul dz fieri qñ fit eodem die lz diuersis momẽtis fiat.in.l.si fund⁹.§.si duo.nu.ff.de pigno. 386

5 **Simplex**, pro composito ponitur.in.l.si ser⁹.nu.2. ff.ad legem aquil. 229

2 Simplex dicitur q fit sine plica z confertur in vnum casum tm z nõ in duos casus.in.l.j.nu.4.ff.de vulg.z pupil. 151

3 Simpliciter dictio accipit pure,z sine duplicitate in.l.j.§.si qs simpliciter.nu.2.ff.de ver.oblig. 199

8 Simpliciter dicitur fieri quod est sine distinctione.in.l.coiri.n. 12.ff.pro socio. 357

4 Simplicitas plz.in.l.manifestissimi.§.sz grebat.n.1.C.ỗ fur.225

3 Simplũ est duplo.z illo simplũ est rei psecutoriũ qñ statutũ dr. q qs soluat duplũ.in.l.hoc edicto.§.querẽtib.nu.1.ff.de pub.z vect. 57

4 Simplũ q in sit in pena quadrupli.in.l.ab his.n.1.C.de naui. lib.xi. 401

3 Simplum adest in duplo,nisi aliter appareat.in l.sanctio legũ. nu.6.ff.de penis. 412

2 **Syndicus** denuntiat occidẽtem bannitum,qui etiã licite poterat occidi.in l.si qs.§.si maritus.nu.2.ff.ad sil. 214

4 Syndicus scienter falsum denuntians punitur.i.l.j.nu.1.C.de curiosis.lib.xii. 426

6 Syndicus qui habet syndicare officialem an poterit cognoscere de homicidio per officialem commisso,durante officio.tract. de iurisd.nu.31. 178

6 Syndicus Rom.ecclesie Episcopus.vel syndic⁹ cõmunis,si ad hoc mandatũ habeat,potest petere bona hereditatis relicte ecclesie minozũ,vt in vtilitatẽ ecclesie conuertantur.lib.j.mino.1. cap.iij.nume.15.

5 Syndicus a fratribus constitutus non potest nomine fratrum agere contra heredem a quo factũ est legatũ,z quomodo agere debet.lib.ij.mino2.nu.57.

6 Syndicus a fratribus nominatis eisdem legatũ cõtra voluntatem heredis vendidit.dominium non transfertur in emptozem z qua exceptione erit tutus emptor si per heredem vẽdicatur. ibi.nu.59.

4 Syndicus an accusẽt nomine syndicario.in.l.ij.nu.1.C.de his qui.vt indig. 264

1 Syndicus,Rector,Economus differũt:q dra nõ attendit de iure canonico.in.l.j.§.quibus aũt.nu.1.ff.q⁹ cuiusq⁹ vni.no. 338

1 Syndicus qui nõ denũtiauit maleficiũ intra tps excusat si tuder fuit absens.in l.ij.§.item si.nu.9.ff.si qs in ius voc.nõ ierit. 70

2 Syndicus denuntians motus nõ iustis rationibus pot punir. in.l.cũ quidã.§.qõ dz.nu.4.ff.de acqui.here.

Syndicus q seipsum denuntiare non tenetur,si verisimile non deliquisse licet sit fama q ipse deliquerit.ibi.nu.7. 194

2 Syndicus an incurrat penã si maleficia que ignozauit nõ denũtiauit.in l.heredem.nu.1.ff.de his qui.vt indig. 348

3 Syndicus q non teneat denũtiare in maleficium etiam si nulla pena imponatur.in.l.accusatozum.§.accusationem.numer. ff.ad turpil. 400

4 Syndicus electus a cõcilio ciuitatis ad syndicandũ officialem dicit delegatus.in.l.si.nu.11.C.vbi z apud quem. 103

3 Syndicus ciuitatis si citatur constituitur in dolo.in.l.nõ pot. nu.1.ff.de reg.iur. 475

2 Syndicus compulsus denuntiare maleficia a iudice qñ excusat a pena.in.l.ij.§.quid ergo.nu.1.ff.ad tertul. 431

4 Syndic⁹ q possit de calũnia iurare.i.l.cũ z iudices.§.hoc etiã. nu.3.C.de iureiurã.prop.calum.dãd. 112

1 Syndicus ville põt vẽdere possessiones nõ soluentiũ collectas. in.l.credito2.nu.4.ff.de act.emp 367

2 Syndicus fact⁹ a capitulo cũ authoritate superioris non agit contra superiozem litigantem cum capitulo.in.l.põt.nu.4.ff.de authẽ.tut.z cura.

Item si est fact⁹ a populo cum authoritate potestatis,q nõ litigat contra ipsum potestatem.ibi.nu.5. 79

2 Syndicus ciuitatis potest petere relictum factum ad cõstruẽdam vel ornandã ecclesiam.in.l.ciuitatibus.nu.3.de leg.j. 212

Item ex officio epi scopi vel iudicis secularis hoc peti põt.ibi.

Syndic⁹ ciuitatis z quilibet d populo põt petere relicta pauperibus.ibidem,nume.4.

2 Syndicus pstitutus ad certum tps finito tpez lit.pte.an possit cogi ad cãm prosequendam.in.l.ita autem.z post completum. nu.j.ff.de admi.tut.z cur. 66

3 Syndic⁹ vniuersitatis q possit accusari syndicario nomine vniuersitatis.in.l.certio.§.pupillus.nu.7.ff.de accusa. 355

3 Syndic⁹ pstitut⁹ ab vniuersitate ad lid.gãdũ vsq ad ãnũ si parte cã ann⁹ labat z alt⁹ pstituat an aduersart⁹ possit petere nimus pfirmet.in.l.credito2.§.substituti.nu.1.ff.de appel. 48

3 Syndicus vniuersitatis pstitut⁹ ab aduersantia gnali que põt legem ẽdere põt,p debito vniuersitatis obligare singulares personas z bona eozum sicut potuisset talis vniuersitas faciendo legem vel statutum ỗ hoc.in.l.ii si non.§.acto2.nu.9.ff.de iudi o2

Syndic⁹ pstitutus ab vniuersitate habente potestatẽ legis condendi obligãdo vniuersitatẽ z singulares psonas non intelligitur eas obligare insolidũ sed in viriles z pro parte.ibi.nu.10.

Syndic⁹ talis obligãdo bona vniuersitatis z singulariũ psonarum obligat bona singulozum insolidum.ibi.nu.11.

3 Syndic⁹ q ex forma statuti,tenet denũtiare maleficiũ an tenetur denuntiare interficiẽtem bannitũ qui poterat impune occidi:q sic.in.l.fi.§.diuus.nu.5.ff.de publ.z vect. 61

4 Syndic⁹ vt dicatur legitime ordinatus vniuersitas mãdato superiozis puocari debet in loco psueto z sono cãpane.m.l.actuarios.nu.1.C.de muneri.lib.x. 18

3 Syndicus non incurrit penã si denũciat maleficia occulta.nisi semper.§.hoc interdictum.nu.2.ff.q vi aut clam. 173

2 Syndicus qñ est pstitut⁹ ad obligãdũ vniuersitatẽ z singulares qñ singuli possint cõueniri.in.l.sicut.§.1.ff.q⁹ cuiusq⁹ vni. 153

2 Syndic⁹ ciuitatis qualiter debet pstitui.in.l.omnibus.nu.1.ff. ad trebel. 391

1 Syndic⁹ pstitut⁹ cũ autoritate capituli ã possit a solo oblatere nocari.remittere.in.l.illõ.§.q li acto2.nu.2.ff.q⁹ cuiusq⁹ vni.137

Idem in acto2e constitutio a tutoze cum consensu pupilli.ibi.

1 Syndicus qualiter pstituat qñ est constitutio inter vniuersitatẽ z rectozẽ.remittere.in.d.l.illud.§.acto2.n.1.ff.q cuiusq⁹ vni.

Syndicũ pstituẽtes si sunt excõicati ã teneat pstitutio.ibi.nu.2.

1 Syndic⁹ si fuit constitutus per pluriũ ad obligandum cũ z po

pulum

pulū ꝛ singulares personas ꝓ aliquo contractu: q̄ singulares p̄sone ꝓ tali ↄctu poterūt pueniri. i l. ciuitatis. n. 5. ff. si cer. pe. 260
1 Syndicū constituere potest pars expulsa de ciuitate. in l. si ge a filio. §. si patri. nu. 1. ff. de leg. 231
4 Syndici nō tenentur denūciare maleficia occulta. in l. si ideo. n. 1. C. de his qui. vt indig. 265
Syndicus p̄uētus nō tenetur denūciare. in l. so2oē. n. 1. C. e. tit.
Syndici q̄ accipiūt pecuniā vt aliquē falso denūtiēt. tenēt pena falsi. eodē modo ciues q̄ p2ocurāt vt aliquis falso denuntiet. in l. lege co2nel. §. q̄ delato2ē. nu. 1. ff. de falsis. 404
3 Syndici ꝛ alū officiales q̄ necessitātur nō tenēt nisi euidēti calūnia. in l. j. ab accusatione. §. nuntiato2es. nu. 1. ff. ad turpi. 414
Syndicus denūtians si nō p2obat ꝛ q̄ sit euidenti calūniam punitur extra o2dinem. ibi. nu. 2
Syndici vniuersitatis in creatione q̄s debeat intervenire authoritas superioris. in l. j. nu. 1. C. de ser. rei pub. manumiss. 291
Syndici cōmunitatis denūtiantes maleficia ad alterius instigationem q̄ excusatur. in l. athaletus. nu. 4. ff. de falsis. 407
4 Syndicū facit cōsilium ciuitatis. in l. p2ocuato2es. num. 1. C. de decur. lib. x. 389
4 Syndicus factus in cōsilio habēte authoritatem faciēdi statuta ↄ vim legis: ꝛ p talem syndicū poterunt obligari bona singulorum. in l. donationes. nu. 4. C. de do. inter vir. ꝛ vxo. 213
4 Syndicatus cōmunis est munus publicum. in l. placet. in fi. lec. nu. 24. C. de sacrosan. eccle. 16
4 Si existens in officio ad aliud eligit̄ p hoc nō excusat a syndicatu. in l. j. nu. 1. C. vt om. tam ciui. quā criminal. 47
Syndicatus si nō finiatur in termino statuto tñ ad bunc durat ↄ rector nō cogatur stare in ciuitate. ibi. nu. 2.

Sine dictio, ꝛ ablatiua magis separationē quā exceptionē denotant. in l. si cū. §. q̄ inimiarū. ff. si quis cau. 81

Singula que nō p2osunt nec multa inuāt. in l. spadonē. §. q̄ iura. nu. 1. ff. de excu. tut. ꝛ cur. 91
2 Singularia duo diuinctiue posita copulant pluraliter. in l. j. n. 9. ff. de tut. ꝛ cura. dist. 97

Soboles iniusta in homine i dignitate posito ab hoc2 ret. in l. ex facto. §. si gs. n. 1. ff. ad trebel. 389

Socer ꝛ maritus q̄ tenetur ad dotem altero ipsorum ad inopiā vergente mulier potest agere ad dotez in rep. l. si constante. nu. 32. ff. sol. matri. 19
6 Socer tenetur alere nurum. tract. de alimentis nu. 6.
3 Soceri ab appellatiōe an veniat p̄ sp̄ōi: ꝛ nomine vxo2is cōtentur sponsa. in l. cum pater. nu. 1. ff. de pari ci. 402

Socius nō cōdemnatur vltra quā facere potest. in l. verum. nu. 1. ff. p2o socio. 380
4 Socius criminis nō est idoneus testis in criminalibus. in l. quoniam nu. 1. 2. 3. C. de testi. 169
Socius p2o socio in ciuili nō potest testificari. ibi. nu. 2. 3.
3 Socius vtens re cōmuni aliter quā ad vsum destinatum, dicitur furtum facere. in l. si socius. nu. 1. ff. de fur. 241
3 Socius ciusdē criminis repellitur ab accusando. in l. q accusare nu. 8. ff. de accusa. 380
2 Socius nō capax capit p socium capacem. in l. si is. num. 1. ff. de libe. leg. 334
4 Socius banniti occidens bannitū proditozio modo punitur. in l. vltima. nu. 2. C. de disla. lib. x. 379
4 Socius scienter accipiēs rē alienam ꝓ sua parte in diuisione reiecta q̄ nō agat ↄ socium. in l. si familie. nu. 1. C. famil. erciss. 145
4 Socio ↄ fieri copia omniū instrumentoz̄ sine cause cognitione. in l. p2ocuato2. nu. 2. C. de eden. 53
Socij plures vnius negotiationis in diuersis locis videntur inuicē institutoz̄s ꝛ inuicem p2epositi. in l. cius q. numer. 31. ff. si cert. petat. 256
1 Socij q̄ dicuntur duo rei: item quando videantur inuicem fidem iubere. in l. si vnus. nu. 1. ff. p2o socio. 380
3 Iura q̄ dicunt siue sunt socij siue nō ad hoc vt pactū vnus p̄sit alteri de qua societate intelligat. in l. ex duobus. nu. 22. ff. de duob. reis. 272
2 Si ex duob⁹ socijs alter inuito socio vadit ad mercandū suscipiens in se periculū ꝛ lucr̄ statur non cōmunicat cum socio lucrum. in l. q2. nu. 7. ff. ad trebel. 386
2 Socij q̄ aliqui sint quomodo intelligatur. in liberationem. §. nunc. de. nu. 5. de libe. lega. 330
2 Societate cōtracta cū pacto q̄ si q̄ iusta hereditas obueniret: illa cōcipitur: q̄ cōcaſ illa in qua alter socius est hēs institutus ab eo cui succedit⁹ erat ab intestato. in l. H verba. n. 8. ff. de leg. j. 224
5 Societas ↄ habere notarios. in aut. de armis. nu. 5. 41
3 Societas inē fratres tacite cōtrahitur ex solo vsu in eo in quo tā tum apparet vsus inter eos. l. j. §. si quis boc. nume. 2. ff. de tri. actio. prima. 177
2 Societas si cōtrahitur de hēditate futura nō intelligitur communicari ipsa spes ſ3 hereditas sub cōditione si obueneris. in l. is potest. nu. 5. ff. de acqui. here. 190
1 Societas q̄ transeat ad heredes fieri nō potest p̄ pactū. i l. adeo morte. nu. 1. ff. p2o socio. 380
Societas vectigalū transit heredes q̄s sunt apti. ibi. nu. 3.
3 Societas q̄ dicatur contracta inter patrē ꝛ filiū. in l. qui homines. §. si gener. nu. 2. ff. de solutionib. 302
4 Societas inē fratres augmentat inter eos affectionē ꝛ eos charriores reddit. in l. cū allegans. n. 1. C. de castren. pecu. li. xij. 428
2 Societas an p2esumatur ↄcta inter plures fratres sicut cōmorātes ꝛ ponētes incrū in cōi. i l. j. p̄cubinatu. n. 6. ff. de concu. 50
1 Societas q̄s extinguatur agendo actione p2o socio. in l. actione nu. 1. ff. p2o socio. 380
4 Societas videtur p2tracta in fundo eo ipso q̄ fundus cōmunis emitur. in l. fi. nu. 1. C. p2o socio. 195
4 Societas nō tribuit vacationē numerum. in l. vltima. num. 2. C. de mune. lib. x. 391
6 A societate nō receditur voluntate, nisi p modum renunciationis tacite vel exp2esse. consi. xxxv. nu. 1. lib. j. 85
2 Societas inter duos fratres vel inter patrē ꝛ nepotes q̄s tacite dicatur ↄcta. in l. titiꝰ. §. altero. nu. 5. ff. de admi. tut. ꝛ cu. 73
Societas que datur cōtracta si plures fratres, vel patruus ꝛ nepotes insimul habitant. ibi. nu. 6.

Sodales vocantur etiā q̄ sunt de eodē collegio. in l. sodales. nu. 1. ff. de colle. illici. 366

Sodomista an testari possit. in aut. vt nō luxu. cōtra nat. nu. 7. 38

Solennitas substantialis est q̄ omissa potest cōtingere mutatio circa substātiā actus de quo agitur. in l. cum bi. §. si p2eto2. nu. 1. ff. de transac. 112
Solēnitas leuius est q̄ nō ↄ mutuare substantiā actus. ibi. nu. 2.
1 Solēnitas iuris pōt per partes relaxari. in l. j. §. ſ3 si p2eto2. n. 1. ff. de fer. 81
4 Solēnitas verboz̄ in testamētis relicti. in l. q̄si. n. 1. C. de test. 23
3 Solēnitas q̄ debet intervenisse post actum si omittatur q̄ actus p hoc nō vitiatur ipso iure ſ3 ope exceptionis. in aut. de exbi. ꝛ introduc. reis. nu. 24
4 Solennitas furis ciuilis nō ↄ locū in relictis factis ad pias causas a cōstituto in moztis articulo. in repe. l. j. nu. 63. 2 ꝛ 13. 224 C. de sacrosan. eccle.
5 Solēnitas introducta p̄ tex. in §. quecunq; in aut. de alie. in alienatione rei ecclesie hodie nō est necessaria ſ3 sufficit seruare solēnitatē introductam de iure canonico. ibi. nu. 11. 58
3 Ratio differētie inter testes ꝛ instrumenta vt p̄sumatur solennitas quā natura verboz̄ nō cōp2ehendit sed est apta comp2ehendere. in l. sciendū. nu. 6. ff. de verb. obligat. 217
5 Solennitas que ꝛ quanta requiratur in edificatione eccl. i aut. vt nullus fabri. nu. 1. 32
2 Solēnitas testi nō pōt tolli pacto. in l. testi. nu. 3. ff. de test. 107
Solennitate testi an possit minui per statum. ibi. nu. 4.
6 Solenni inquisitioni si nō p2ocedāt, valet tamē inquisitio si non opponatur. in consti. ad rep2i. nu. 30. 128
6 Solennitas iuris q̄ remittitur, semper de minoz̄ solennitate intelligitur. consi. xxx. nu. 1. lib. ij. 85
2 Solennitas eadē requiritur in mutando actū vel illi addendo q̄ requirit̄ ꝓstituendo. in hēdes. §. si quis post. nu. 1. ff. de testa. 111
4 Solennitas publicādi testamentū pōt p̄ statutum minui ꝛ mutari. in l. j. nu. 23. C. de sum. trini. 4
4 Solēnitas subhastatiōis nō p2obat interuenisse ſ3. in instrō enūtiatiue dicat q̄ facta fuerit. i l. j. nu. 4. C. de fid. instr. lib. x. 375
2 Solennitas lenis q̄ dicat. in l. j. §. q̄ aūt. n. 2. ff. de vent. inspi. 47
4 Solēnitas aut. hoc i⁹. C. de sacrosan. eccle. nō requirit in alienatione rerū ecclesie, ſ3 illa q̄ ponitur. xij. q. ij. c. sine. ibi. nu. 19. 26
2 Solēnitas testi q̄s sufficit q̄ p2obetur p duos testes ꝛ q̄s septē requirantur. in l. j. §. sufficit. nu. 1. ff. de bon. pos. ſm tab. 426
4 Solennitas extrinseca nō p2esumitur. i l. j. nu. 5. C. de fid. instr. lib 20. x. 375
3 Solēnitas extrinseca p̄sumit. i l. sciendū. n. 1. ff. de verb. obli. 209
Solennitas intrinseca que, ꝛ que extrinseca. ibi. nu. 2.
Solennitas narrata in instrumēto que tēpoze confecti instrumēti potuit interuenire p2esumitur q̄ interuenerit. ibi. nu. 3.
Solennitas quando p2esumatur. ibi. nu. 5.
2 Solennitas eadē requiritur in destructione testi que in constructione. in l. in fraudem. §. sicut. nu. 1. ff. de tcsta. milit. 182
4 Solennitatē alleganti incumbit onus p2obandi. n. l. si interrogatione. nu. 5. C. de usuris. 189
Solennitas q̄s p2esumatur q̄ interuenerit. ibi. nu. 6. 7 8.
Solēnitas intrinseca rō quare p̄sumitur ſ3 extrinseca nō ibi. n. 9
4 Solēnitas testium nec rogitus nō queritur in testamento ad pias

causas.in repe.l.j.nu.70.75.z 76.C.de sacrosan.eccle. 13
* Solennitatis cuius omissio quando vitiat.in l.j.§.si plures.n. 13.ff.de exer.ac. 82
5 Solennitates in instrumētis requisite.in §.illud quod.nu.2.in aut. quib.mod.nat.effic.legit. 34
4 Solēnitati requirenti sniam in scriptis ferri.z recitari,partes renunciare possunt.in l.ff.nu.4.C.de priuileg.scho.lib.xij. 427
1 **Solidus** solutus susceptori,p libra nō potest fine licētia in massa redigi.in l. vnica.nu.1.C.de auri publi.persecut.lib.x. 399
4 Solidus dictio:in iure intelligitur de aureo.in l.quotiescunq. nu.1.C.de suscepto.lib.x. 298
1 **Solutio** quādo debet fieri negāti sibi solutum fuisse sine p̄iudicio siue vt officiali publi.negans nō tenetur p̄bare sz debitor.in l.in illa stipulatione.nu.6. ff.de verbo.obligationib. 213
1 Solutio partis partit liberationē in parte q̄ ad cōmissionē.pene tñ nihil operatur.in l.si seruus.§.si plurib.nu.5.li q̄s cau. 81
B Solutionis verbū qñ cōprehendat acceptilationem z omnem aliam liberationem.in l.solutionis.nu.1.ff.de solu. 305
1 Solutio que parit fiducissori repetitione nō parit reo liberationem.in l.cum is.nu.2.ff.de condi.indebit. 307
1 Solutioni certe quantitatis qn adiūcuntur plures termini in fine cuiuslibet termini dz fieri solutio z incipit mora.l.lecta.nu.3. z 14.ff.si cer.peta. 264
1 Solutio facienda in moneta sēp intelligitur de p̄bis:ideo illa verba in instrumentis bonis z iusti ponderis nil operatur.in l.lecta.nu.5.ff.si cer.pet. 264
4 Solutio collectarū nō potest p̄bari per testes.in l.j.nu.9.C.d de apochis pub.lib.x. 384
1 Solutio estimationis rei legate facte ob vno ex hered̄ibus oēs alios ipso iure liberat.l.si tibi.§.si testamēto.n.6.ff.d leg.j. 245
6 Solutio facta vni ex correis credendi q̄n tollat actionē alteriusl.ex duobus.nu.1.ff.de duo.reis. 371
Solutione partis facta ab aliquo ex reis debēdi an videatur facta diuisio,ita q̄ amodo quilibet debeat viriliter cōueniri.ibi.n.21.
6 Solutio ficta an sit sufficiens ad dandā actionem contra p̄incipalem.in solut.quest.iij.nu.5. 107
1 Solutionē recipere quando possit ille qui potest petere rem.in l.nō solum.nu.1.ff.solu.matri. 7
Solutionis recipere q̄ fit alienatio.ibi.nu.3.
2 Solutio facta creditoris quando libera soluentem .in d.l.non solum.§.sed si pecunia.nu.11.ff.eo.
3 Solutio facta in obligatione quando possit ab eo repeti.in l.Julianus.§.q fundum.nu.4.ff.de verb.oblig. 259
B Solutio facta coniuncte persone nō liberat debitorē.in l.qui hominem.§.si gener.nu.1.ff.de solu. 302
1 Solutio facta peditur o it nō perdidit liberat soluentē.in l.eū q nu.1.ff.de ann.leg. 299
1 Solutio partis in obligatione generis nō facit petitionem actoris esse in pendenti.in l.si seruus.§.si plurium.n.3.ff.si q̄s cau.81
Solutio partis an admittatur in stipulationib' factidiuidui in iudiciis,z quid in stipulationib' cōuentionibus.ibi.nu.4.
2 Solutio vna potest parare diuersos effectus nō contrarios.in l. in numerationibus.nu.1.ff.de solu. 304
3 Solutio differt a liberatione:q̄ solutio fit facti,z liberatio iuris z qualiter intelligat q̄ solutio sit facti.in rub.n.1.ff.d sol. 298
4 Solutio facta p minorē quando transferat dominiū.in l.fin.n.1. C.si aduer.solu. 105
Solutiōe partis facta ab altero an videat facta diuisio.ibi.n.37.
3 Solutio nō reconciliatur cōmixtione minorū quando sunt excepti mala fide.in l.si alieni.nu.1.ff.de solutionib. 309
3 Solutio que cōfertur in persona adiecti est facti mere,z ideo heredi eius solui nō potest.in l.si stipulatus.nu.1.eo.tit. 309
3 Solutio indebiti quando est indebitus omni iuri z est facta vtroque sciente dicitur,p prie donatio z requirit insinuationē. in l.j. nu.1.ff.de dona. 64
Solutio indebiti ciuiliter sz naturaliter debiti nō ē donatio.ibi.n.3.
Solutio indebiti ciuiliter z naturaliter videtur donatio.ibi.
Solutus indebitū vtroq; iure etiā si habet exceptionem est similis donanti.ibi.nu.4.
3 Solutio facta falso procuratori qui liberet debitorē,z ipe solutionem recipiens teneatur furti.in l.falsus.nu.1.ff.de furtis 341
1 Solutio eadē nō parit liberationē z repetitionē.in l.si fideiussor.nu.1.ff.de condi.indebi. 315
Solutio que parit liberationem nō tollit obligationē ciuilē nec naturalem.ibi.nu.2.
2 Solutio facta mandatario revocato scienter vī facta cā donationis,sicus si ignorant.in l.cū pr.§.menia.n.1.6.z 7.ff.de le.ij.z 70
Soluens scienter mandatario revocato nō liberatur.ibi.nu.7.
2 Solutio vna sufficit: si plures cōuenīūt ex aliqua administratiōe inter oēs.in l.tres tutores.n.2.ff.de admi.tut.z cur.
1 Solutio partis quādo admittatur.in l.si pignori.nu.4.ff.fami. ercisc und. 75
3 Solutio vel obligatio rei deteriorare facta debitoris nō liberat eū in l.q̄ sibi.§.qui stichum.nu.1.ff.de solutio. 232
3 Solutio partis in obligatione generis vel alternative an qñ fiat, obligationē in pendēti.in l.ij.§.z harū.n.6.ff.de ver.oblig. 302
2 Solutio facta cedenti quādo nocet cessionario.in l.facta.§.si heres.nu.7.ff.ad treb. 205
3 Solutio facta procuratori falso quando liberat debitorē.in l.q hominem.§.si nullo.nu.1.ff.de solu. 397
4 Solutio facta falso procuratori potest repeti.i l.licet.nu.9.C.de procura. 302
3 Solutio pecunie in quā causam dicatur facta.in l.cum ex plurib⁹ bus.nu.1.ff.de solu. 92
1 Solutio facta ab vno ex plurib⁹ eximentibus an liberat alios.in l.si p alium.§.in eum.nu.1.ff.ne quis eum qui. 314
* Solutio simpler non cadit in penam que venit contra naturam actionis.in l.si.nu.2.ff.de eo quod cer.loco. 72
4 Solutio diuturna z longum tempus qñ inducat ius.in l.cū diutor.nu.1.C.de vsuris. 330
3 Solutio non pōt fieri sub conditione:conditio tñ potest opponi effectui solutionis.in l.diē.nu.1.ff.de accepti. 196
2 Solutione licet singula corpora in peculio vel hēditate ipsorum minuantur,tamē quādo fit diuisio facti in vna re singulari solutio fit ex plurib⁹ ne patrimonium denigretur.in l.peculium.§.sive ro.nu.1.ff.de pecu.leg. 305
3 Quādo vnus ex plurib⁹ debet penam,alius rē,alius estimationem ex dispositione legis an solutione vnius,alij liberentur.in l. quoties.nu.1.ff.si is.fur.fecit.dicat. 330
1 Solutionis nō p̄missionis tēpus inspicitur cōcedēdā repetitione ob turpem causam.in l.si ob.nu.1.ff.de cōdi.ob turpe. 296
Solutiōis tpe qs p̄babat turpitudinē vel metū affuisse.ibi.n.3.
3 Solutio facta simpliter nō expresso i qua cām sit facta videt facta magis in vsurar quā in sortem.in l.j.nu.1.z 9.ff.de sol. 298
3 Soluens pōt circa electionē cause ob quā velit soluere dicere q̄d vult.l.j.nu.1.ff.de solutionib.
Soluere quis videtur magis suo nomine quā alieno:z ita actus gerere.ibi.nu.10.
6 Qui semel soluit,z matriculā intrauit desīt esse scholaris.z post ea si reuertatur, nō tenetur soluere matriculā.consi.cxxxiij.nu.2.lib.j. 46
6 Soluens tyrāno vel eius officialib⁹ quādo sit liberatus.tract.de tyran.nu.23.
1 Soluens sciēter q̄ nō repetat,z an hoc casu sit vera donatio:z qeat insinuatio.in l.j.nu.1.ff.de condi.inde. 264
Soluens de facultatū p facidiam dicitur soluere naturalr debitum: quia est naturaliter debitum.nu.3.
1 Soluens habenti mandatum sz modo revocatū est liberatus.in l.cum fundus.§.seruum tuum.nu.7.ff.si cert.pet. 214
1 Soluens pecuniā reprobatā quando liberetur licet campsor eā approbauerit.in l.eleganter.§.q reprobos.ff.de pig.act. 48
Soluens nō est liberatus si recipiens pecuniam reprobatā illas expendit.ibi.nu.2.
2 Soluens generaliter,p aliquo inuito pro omni eo qd tangit personam vel libertatē vel vitam vel ciuitatem pōt ab inuito repetere.in l.stichus.nu.1.ff.de pecu.leg. 56
1 Soluens indebite vsumfructum fundi p prio ij qñ repeat.in l.si fundi.nu.2.ff.de condi.indebi. 259
3 Soluens,p alio an repetat actione negotij gest.in l.solutionē.num.2.ff.de solu. 301
3 Soluēs sciēter,pcuratori revocatio videt donare nisi agat ipse vt faciat eū a dño liberari.in l.dispensatorē.nu.1.ff.de sol. 306
2 Soluens illud qd debet nō tamen prohibetur petere q̄ tibi debetur.in l.si dum.do.nu.1.ff.rerum.amo. 41
3 Soluens indebitū an videatur donare.in l.si cum aurum.nu.1. ff.de solu. 307
4 Soluens per errorē indebitum naturaliter sz ciuiliter debitum quādo repetat.in l.cū quis.nu.21.z 29.C.de iur.z fac.igno. 4
3 Soluens vt recipiat an transferat dominiū.i l.qui hic.nu.1.ff.de solutionib. 306
3 Soluens alteri de mandato serui nō liberatur ipso iure.in l.fugitiuus.nu.2.de solutionib.
Soluens presentiā absoluto ziā quando repetere possit.in l.Julianus.nu.6.ff.de condi.indebi. 316
3 Soluens aliud p alio adicto nō liberatur ipso iure.in l.si seruus.§.cum mihi.nu.1.ff.de verb.obli. 266
1 Soluens aliquid annuatim an possit compelli futurum.in l.solent.§.non vero.nu.4.ff.de offi.procon.z leg. 42

4 Soluēs sciēter qō p̄missit p metum nō repetit quod soluit. in l.ij.nu.2.C.de his que vi metusve can.ſi. 67
Solutio potest parere obligationem ꝛ solutionem.ibi.nu.5.
Soluen.coacte cautionē metu factam qñ repetat.ibi.nu.6.
Ubicūq; in solutione pōt fi bi esse alia causa q̄ approbatio p̄me p̄missionis ꝛtis non p̄sumitur illam approbare.ibi.nu.10.
3 Soluens pa ē rei aut totā rē qñ ꝛ p qua pte liberationē cōsequā ꝛ qua actiōe cōtra eū agat.i l.exhibitōis.n.4.ff.C.adexhi. 148
1 Soluens tutus exceptione doli quando repetat.i n l.qui se debere.nu.1.ff. de condi.cau.da. 291
5 Soluens p parte vectigal nō tenetur ſepius ſolvere.in l.interdum.§.quoties.nu.4.ff.de publ.ꝛ vectig. 63
5 Soluens tutus exceptiōe p̄scripte.x.annoꝝ an repetat.in l pater.§.p̄curatori.n.1.ff.rem rat.hab. 33.
1 Soluens seruū malū actione de dolo tenetur ad dānum ꝛ actiones p̄mā tenet ad rē legatā.in l.ſi hēs.nu.1.ff.de leg.j. 249
4 Soluēs p errorem indebitum ciuiliter ꝛ naturaliter quibus casibus repetat.in l.cum qs.nu.27.C.de iur.ꝛ fac.igno. 42
Soluens debitum oī iure sed indebitum ope exceptiōis quādo possit repetere.ibi.nu.29.
Soluēs tut⁹ exceptiōe ex epistola diui adriani nō repet.ibi.n.30
4 Soluens falso p̄curatori qñ videatur donare.in l. falsus p̄curator.nu.2.C.de fur. 226
Contra p̄curatorē falsum recipientem solutionē a debitore, qua actione agatur.ibi.nu.3
Soluens p̄curatori q̄ alis habebat mādatū qñ liberet ꝛ qua actione agatur ꝛ talē respicientē solutionē a debitore.ibi.nu.4.
Soluens aliquo tēpore vsuras tenetur in furtum solvere.in l. quicunq;.nu.7.C.de apo.pub.lib.x. 19
1 Soluens p̄ inuito nō repetit actione negotiorū gestorū: secus si p̄ ignorante.in l. soluendo.nu.2.de neg.gest. 144
1 Solutū p̄curatori falso in rem suam qñ repetatur,ꝛ an distinctio l.cum quis.§.j.ff.de solu.habeat locum in p̄curatorem in rem suam.in l.ſi p̄curatori.nu.1.ꝛ.ff.de condi.cau.da. 293
Soluens p̄curatori revocato ignoāter statim liberatur ſi recipit bona fide.ibi.nu.4.ꝛ 18.
Soluens p̄curatori falso indebitū qñ est q̄ habeat cōditiones indebiti p̄curatorem: ꝛ qñ contra pūm ibi.n.8.ꝛ 9.
Soluēs ōbitū fio p̄curatori habitatiōe nō secuta liberat.ibi.n.9
Solutum falso p̄curatori transferendo in eum dominū vt faciat liberari soluentē contra conditionem ob causam: ꝛ quādo condictione sine causa repetatur.ibi.nu.12.
Solutum p̄curationi simplici qui nunq̄ habuit mandatū quando parat soluenti p̄stet liberationum danti.ꝛ quo remedio succurratur.ibi.nu.15.ꝛ.16.
2 Soluentes abbati intruſo quando liberentur.i l.ſi vbana.n.4. ff.de condi.indebi. 314
1 Soluenti vltimo datur repeti.i l.in ſuma.n.7.ff.de pd.inde. 38
4 Soluentes collectas quādo possit p nō soluentib⁹ conueniri in l.semel.nu.3.C.de.apo.pub.lib.x. 384
4 Qui ꝓbat se p̄xumis trib⁹ annis ſoluiſſe qñ p̄sumatur retro soluiſſe in l.quicūq;.nu.1.ff.3.C.de apo.lib.x. 384
4 Soluendo qui nō est modo p̄sumitur retro nō fuiſſe ſoluendo.in l.ex p̄sona.nu.1.ꝛ 5.C.de p̄ob. 191
1 Si vnū est in obligatione aliud in ſolutione ex l. diſpositiōe facultas ſoluēdi durat vſq; ad executiōe: secus ſi ex diſpositione hominis q̄ durat vſq; ad litē cōtestatā.in l. itē veniunt.§.idē recte.nu.1.ff.de peti.here. 198
Solvendi facultas vſq; ad qō tēpus durat p debito ex diſpositione teſtatoris.nu.3.
2 Soluēdo quē nō esse p̄batur p diſcutiōē.in l.is pōt.n.26.ff.de acqui.here. 161
3 Soluēdi interesse facultas in ſtipulationibus facti qñ desinat per litis contestationē.in l. ſtipulationes.n.41.ff.de ver oblig. 233
1 Soluēdo creditori creditoris qñ qs liberetur.in l.ſolutū.§.ſolut tan.1.ff.de pign.act. 344
4 Soluere q̄ dz vnū denariū p̄ pensione rei emphyteutice ſi nō ſolvit cadit a iure ſuo.in aut.q̄ re.nu.5.C.de ſac.ſan.eccl. 27
1 Soluere qñ q̄ tenetur nō liberet ſatisdādo invito creditori.in l.itē liberat.§.q̄ paratur.n.1.ff.quib.mod. pig.vel hyp.ſol. 418
1 Soluere volēs ad evitationē pene ſi nō reperit eū cui ſolvere poſſit pōt authoritate iudicis deponere.i l.ſi reus.n.5.ff.de.p̄.132.
1 Si dico cāpſori vl̄ mercatori q̄ ſolvat titio illud q̄ ſibi debeo q̄ ſim liberat⁹ ſi cāpſor p̄miſit.in l.ſingularia.n.16.ff.ſi cer.pet. 256
2 Soluere quis quādo in omnibus debitoribus.in l.ſi maritus.nu.2. ff.ſolu.mat. 32
3 Accepi centū ſub vſura,ꝛ conveni nō reddere vſq; ad annum nō possum ante tēpus ſolvere niſi totum inter vſurii medū temporis ſoluatur.in l.qui rome.nu.3.ff.de verb.oblig. 253
1 Soluere qui nō pōt in ere,luat in corpus.in l.ſi quis.§.ſervi.nu.6.ff.de iuriſd.om.iudi. 59
4 Soluere nō dicitur nec liberatur qui recte nō ſoluit.in l. vnica.nu.1.C.de ſolu.ꝛ libera.lib.xj. 408
1 Soluere ſi p̄missit centū in paſchate vel dare obſides q̄ possit cogere te p̄cise ad ſolvendū.in l.q̄nto.n.2.ff.de pig.act. 342
2 Soluit aliud p alio ex cā.i l.ſi dom⁹.§.q cōſitet.n.1.ff.de leg.j. 241
1 Solutum indebite in actionibus penalib⁹ repetitur.in l.eleganter.§.ſi qua lex.nu.1.ff.de condit.indebit. 302
Solutum indebite nō repetitur in actionibus, que crescunt p inficiationem ꝛ de ratione.ibi.nu.2.ꝛ 5.
3 Solutū ꝛ datur ſe ſimpliciter dicēs,ꝛ datur ꝛ ſoluturū se noīe alicuius quo differāt.i l.ſi ita ſtipulat⁹.§.poſſū.n.1.ff.de v̄b.obli. 243
1 Solutū indebite p̄curatori nō habēti mādatū ad q̄ reperit a dño vl ab eode.i l.cū indebitū.§.credito.n.1.ff.de pdi.indeb.315
4 Solutū indebite p falsā cām qñ repetatur.in aut.ſed cum teſtatore.nu.7.C.ad leg.falci. 280
1 Solutū pendente dubietate quando possit repeti.in l.iulianus.nu.38.ff.de condi.indebi. 317
1 Solutū causa cōditionis implēde quando repetatur.in l.is cui.nu.1.ff.de condi.indeb. 307
1 Solutū an indebite repetat qū ab vtraq; parte debeat q̄titas: ita q̄ esset loc⁹ cōpensationi.in l.q̄ invicē.nu.2.ff.de condi.ind. 306
1 Solutū p parte in remedio ipſum filiū captiū ꝛ an impetretur a quo herede in portionē ſuā.in l.frater.n.38.ff.de condi.inde. 311
4 Solutum metu accuſationis future an repetatur alia actione, q̄ actione q̄ metus causa.in l.accuſationis.nu.2.q̄ met.cau. 98
3 Soluto quādo accipiatur p̄ conjuncta ꝛ quando p̄ disiuncta. in l.ſepe ita cōparatum.nu.6.ff.de verb.ſigni. 485
3 Solui qñ debeat illud qō debetur cum queritur. in l.qui hoc.n. ꝛ.ff.de verb.oblig. 212
2 Solui pōt illi qui ceſſit actiones quādo apud eum aliquid remanet ſecus ſi nihil.in l.ex aſſe.nu.4.ff.ad trebel. 392
1 Solui vbi debeat, p̄sumitur ex qualitate perſone.in l.ſed ꝛ ſi ſuſceperit.§.ſi libertus.nu.3.ff.de iudi. 186
3 Solui quādo possit a debito ad obligationē.in l.eum qui ita.§.q ſibi nu.1.ff.de verb.oblig. 227
Solui qñ possit monacho vl p̄curatori ex omiſſiōe eius ſcā.ſb.n.2
2 Solui nō potest inuito creditori aliud p alio.in l.ḡ.mutui.nu.2. ꝛ 20.ff.ſi cer.pet. 245
1 Solui qñ poſſit ante diem.in l.itē illa.n.4.ff.de cōſtit.pecu. 331
6 **Sozor** habitando cū fratre in bonis paterni nō excludit p̄scriptiōe petendi hereditatē paternā. conſi.xij.nu.17.lib.j. 8
6 Sozor an p̄hēdat appellatiōe fratris.cōſ.ccxrix.n.4.li.j. 73
6 **Sortilegus** punitur iure ciuili capite ſi iure canonico pena quinq; aureorū.diffe.inter ius cano.num.82. 193
1 Sorte ſoluta qñ remaneat petitio pene ſeu intereſſe. in l.ſi.nu.2. ff.de eo.quod certo loco. 330
2 Sortib⁹ quādo loc⁹ ſit.in l.ſi duas.nu.3.ff.de execu.tut.cur. 87
4 **Species** indebiti ſunt quatuor.i l.cum qs.nu.1.C.de iur.ꝛ fac.igno. 40
1 Species est id qō predicatur de plurib⁹ differentibus numero: vel illud cōtinet in ſe plura differētia.nu.2.in l.queſitum.§.ſi qs nu.9.ff.de fund.inſtru. 313
2 Species vna loco alterius ſuccedit ex volūtate defuncti.i l.filie. §.titia.nu.1.ff.de condi.ꝛ demon. 360
2 Species ſit tranſit in ſuum materiatū cenſetur esse alia species. in l.ſeia.nu.1.ff.de aur.ꝛ argen.leg. 328
2 Specierum enumeratio reſpicies actū legādi nō reſtringit genus p̄cedens.in l.queſitū.§.ſi quis.nu.1.ff.de fun.inſtru. 312
Species vſ a legato giis exēpta qñ gen⁹ vbi legat: alii ſpēs.ibi.
Specierū enumeratio relata ad verbū ſeu participiū ſignificati ū gūris i dubio videtur facta cauſa determinatiōis.ibi.nu.2.
Specierū enumeratio ſi est dubiū an referatur ad actū legandi an verbū ſignificatiuū generis ad q̄ referri dz.ibi.nu.4.
Species appoſita in medio generis in dubio videt appoſita gratia reſtringendi.ibi.nu.5.
2 Specie perempta liberatur ille,q̄ tenetur ad quantitatem reſpectu ſpeciei.in l. quidā teſtamento.§.ſi tibi.nu.1.ff.de leg.j. 247
1 Specialia in mutuo reſpectu aliorū contractuū.in l.ſingularia. nu.6.ff.ſi cer.pet. 255
Specialia in pecunia numerata tantū reſpectu aliorū mutuabilium.ibi.nu.15.
Specialia in pecunia numerata nō mutuata reſpectu aliarum rerum mutuabilium.ibi.nu.16.
Specialia in mutuo cōtra regulas ipſius mutui.ibi.nu.17.
3 Specialia duo habitia originē ex eode fōte cē idē nō pt̄ p̄currere, sec⁹ ſi ex diuerſis.in l.cū vo.§.apparet.nu.1.ff.de fideicō.lib. 83
2 Specialia duo p̄cedentia ex duabus cauſis poſſunt circa idē eā

currere.in l.ex facto.nu.24.ff.de vulg.z pupil. 173

3 **Spes** in ꝯtib⁹ pditionalib⁹ q trāsit ad hr̄des:in legat⁹ secus.i l.li is qui p emptore.nu.55.ff.de vsuca.118

2 Spes testamentarie tutelle quādo faciat cessare legitimū.in l. si quis sub.nu.1.ff.de test.tute. 55

5 Spes vel futurus euentus quando emitur,si nil percipitur,periculum est emptorum.q.iij.nu.3. 108

2 Spes ex contractu cōditionali de p̄senti cōsideratur.in l.post emancipationem.§.illud.nu.2.ff.de libe.leg. 133

2 Spes id qō est habetur perinde ac si esset re.in l.posthumis.§.ij autem.nu.3.ff.de iniusto rup.testa. 127

2 Spes habetur p veritate:z quomodo.in l.gallus.§.videndum.nu.2.ff.de libe.z posthu. 126

4 **Spoliatus** q ante oīa restituatur r quomodo intelligatur.in l. si qs ad se fundū.n.2.C.ad leg.iul. de vi pub.vel p̄tua. 366

Spoliat⁹ oīb⁹ bonis nō pt ab alio accusari añq restituat.ib.n.7. 6

2 Spoliat⁹ oīb⁹ bonis sicut nō pt accusari nisi bonis restitutis ita spoliatus maiori pte bonorū.l.ppter.n.4.ff.de exc.tut.z cura.92

4 Spoliat⁹ oīb⁹ suis vi maiori pte q possit peniri dū iu.civi.añq restituat:sec⁹ de in.cano.l.si de bōis.n.2.C.de iure delib. 255

3 **Sponia** est pnilegiata z hz tacitā hypothecā. in l.quesitum.§.si sponsa.n.1.z 6.ff.de p̄mt.cred. 156

1 Spōsus primo est interrogādus q spōsa:nec aliter factum vitiat.in l.j.nu.1.ff.de adop. 29

3 Sponsalia sunt initiū matrimonij. in l. si pecuniā.nu.3.ff.de cōdi.can.da. 289

2 Sponsalia cū stipulatione nō contrahūtur intra absentes:aliasic.in l.j.nu.6.ff.de verb.oblig. 203

5 Spōsalia donatio quā pp̄ie facit sponsus sponse insinuatione requisit.in auth.vt sponsa.larg.nu.4. 58

5 Spōsalia largitas qd appellet ad gl.in auth.vt spōsa.n.2. 58

1 Sponte se offerenti paricitur.in l.qz etiā.§.quid ergo.nu.4.ff.de alie.iudi.mutan. 172

5 Sponte S qs testificetur qualiter intelligatur.in §.si vero ignorte.nu.9.in auth.de testi. 44

5 **Sportule** debent dari iudicib⁹ p vtrāq partē in lit. cōtest.in §.ne autē.n.4.in authē de iud. 39

5 Sportule quādo debeatur iudici ordinario z quādo delegato. in auth.de mand.p̄inci.nu.1. 18

5 Sportule quib⁹ debeantur z a q prestātur.in §.illud quoque.n.19.in authen.de exhiben.reis. 28

4 Sportule q̄ sint.in auth.offeratur.n.7.C.de lit.contest. 126

5 Sportule q̄ dantur iudicibus z executorib⁹ q nō debent esse nisi.in §.ne autem.nu.2.in auth.de iudi. 39

5 Sportularū genus quid sit: z que dicatur sportula.ad gl.in §.nullo.nu.4.in auth.de iudi. 39

4 **Spurius** qui instituit ad quē hēditati⁹ pueniat.in l. hēditas.nu.1.C.de his quib.vt indig. 264

1 Spurius an possit p statutū legitimari:q nō.in l.non ambigitur nu.4.ff.de legib. 18

2 Spurius dicit⁹ omnis natus ex coitu nō approbato a lege:seu qō a lege nomē nō sumit:z sic est nomē generis.in l.si gener.nu.2.ff.de his quib.vt indig. 351

6 Spurij z alij damnati nō succedunt patri nec matri,repelluntur ab ordinib⁹ dignitatibus, nisi per p̄incipē fuerit dispensatum. tract.success.ab intest.nu.14. 202

6 Spurij vel bastardi, qualiter int se succedāt ab intestato z agnatis patris.tract.success.ab intest.nu.21. 292

6 Spurij p p̄ic appellant in iure nostro:p̄mo filij me retricis, filij sacerdotis,z natus ex seruo z libera,trac.success.ab inte.nu.10

Spurij nō possunt succedere patri.ibi.nu.11.

Spurius succedit matri etiā cum legitimus, si mater nō est illustris.ibi.nu.12.

Spurijs nō pt a p̄re relig:z an possint substitui legitimi.ibi.n.3.

Spurius natus ex punibili z damnato coitu nō succedit matri:secus si ex nō damnato nisi sit illustris.ibi.nu.4.

Spurio p alimentis z p dote relinqui potest.ibi.nu.7.

Tacite rogat⁹ dādo spurio ꝑz sciētiā ꝑz id dare fisco.ibi.n.9.

2 Spurijs nō pōt succedere ex substitutione vulgari.in l.li is qui. nu.2.ff.de vulg.z pupil. 159

Spurius pōt institui ab instituto a patre ipsius spurij.ibi.nu.3.

Spuri⁹ nō pōt emere ab eo cui p̄ ipsi⁹ spurij vēdidit.ibid.nu.4.

2 Spurius nō excludit substitutū. in l.ex facto.§. si qs.nu.2.ff.ad trebel. 389

3 Spurius naturalis vel bastard⁹ legitimatus fit vere legitim⁹.

3 in l.si is qui p̄o emptore.nu.29.ff.de vsuca. 116

Spuri⁹ vel spuria q admittatur ad accusandū de morte patris in l.hoc accusare.§.omnibus.nu.8.ff.de accusa. 281

4 Spurius dicit⁹ nō capax nō autem indignus.in l.j.num.4.C.de delato.lib.x. 379

4 Spurij sunt indigni omni substantia in aut.ex cōplexu.nu.1.C. de incest.nupt. 201

Spurij alendi sunt de iure canonico.ibi.nu.2.

Spurie potest p̄o dote delegari.ibi.nu.4.

Spurij legitimari possunt p p̄incipē:z quoad quid.ibidze.n.5.

4 Spurij qualit̄ succedūt imꝑi.l.li.q illustris.n.1.C.de iure. 284

3 **Statim** dictio significat summariā cognitionē sine ordine iudiciario.il.j.nu.2.ff.iudi.solu. 02

Statuliber vel ascriptit⁹.an admittatur ite stem. in §.si vero.nu.7.in aut.de testib. 311

1 Statuliberi sunt serui.in l.summa.nu.1.ff.de sta.ho. 44

3 Status alicuius qualiter fit in pendenti.in l.in bello.§.si quis piatur.nu.2.ff. de capti.z postlimi.reuers. 27

4 Status rei vendite nō mutatur vbi persona nō mutatur.in l.j. nu.3.C.de impo.lucra.lib.x. 462

6 Status fratrū minorum in arctissima paupertate fundantur vita singularis.lib.j.minoric.c.j.nu.1.z 7. 190

3 **Statutū** q p̄teneatur soluere cōdemnationē quā lio vsq; ad legitimā si filius cōtumax: cōnetur an pater teneatur.lucum filiusfa.n.3.ff.de verbo.obli. 65

2 Sta.q dom⁹ delinquētis destruat z si sit aliqs q habeat domū cōem cū socio a parte iferiore z ille deliquat an tota dom⁹ debeat destrui.in l.at heius ait.§.de eo opere.n.1.ff.de aqua plu.arce. 24

1 Statutū q qui ceperit aliquem de petra mala vel eius filium: debeat mille nō cōprehendit bastardū.in l. item in potestate.num. 4.ff.de bis qui sunt sui vel alie.iur. 29

4 Statutū si dicit q de quolibet cōtractu soluantur decē prodenbella si gabella nō soluatur an cōtractus sit nullus ipso iure.il. vniuersa.nu.6.C de p̄ect.imp.offeren. 45

3 Sta.puniens turbantē aliquē in sua possessiōe an habeat locū in eo q ibat vigore suie iuali dū.l.iuste possidet.n.4.ff.de acq.pos. 68

4 Statutū q de quolibet debito de q apparet instrumentū soluat gabella an comprehendat debitum de q est facta apodixa.in l.j. nu.1.C.de iureturan.p̄opt.calū.quand. 115

4 Statutū publicans ꝑpter delictū bona alienus nō impedit successionē vel nouam acquisitionē si eius status nō mutatur.in l. certa forma.nu.5.C.de iure fisci.lib.x. 377

2 Statutū habens clausulā derogatoriā tollatur per secundum. in l.si quis in p̄incipio.nu.10.ff.de lega.iij. 281

4 Statutū q pena adiecta donatiōi nō petat si promisit ea parere laudo sub pena cōtinente donationē an tunc pena potentie. in l.cum proponas.nu.3.C.quod met.cau. 58

3 Statutū q vicini teneatur remedare damnū si nō ceperint malefactores:z intelligitur de vicinis habilibus ad capiendū.l.si tertius.nu.6.ff.de aqua plu.arcen. 51

2 Statutū q mulier nō possit cōtrahere sine cōsensu duorū cōsanguineorū potest cōtrahere si consanguinei nolunt cōsentire.il. si cum dotem.§.eo autem.nu.2.ff.sol.mat. 16

2 Statutū q exequatis sit conditio nobilium z populariū qualiter intelligatur.in l.j.nu.3.ff.de lega.j. 122

4 Statutū q cōmitatenses reponātur in cōmitatu:habet etiam locum in cōmitatense q eligat de p̄ioribus.in l.vlti.nu.1.C.de metalla.lib.xj. 402

2 Statutū q bānitus nō audit nec agēdo nec defendēdo:z bānitus agit ꝑ bannitā:bannitus excipit de banno z replicat cōtra bannitum:q iudicū nō procedit.in l.cum mulier.nu.6.ff.sol.mat. 33

Sta.q bānit⁹ nō audiat tā in agēdo q̄ i defendendo an valeat.ibi.

Statutū q de quolibet cōtractu soluatur gabella,alias contractus ipso iure nō valet,an cōtra excipiente gabellam non solutā possit de tali nō solutione replicare.ibid.nu.7.

1 Statutū q de qualibet lite nat cōpromissum q nō fit quādo qs habet sententiā diffinitiuā vel instrumentum guarentigiatum habens executionē paratā.in l.elegāter.n.2.ff.de cōdi.indebi. 102

2 Statutū q forensis nō pōt aliquo titulo acquirere bona sub pena nisi fuerit alibi natus an forensis p̄imi⁹ agnatus defuncti q venit ad ciuitatē vt faceret se alibi nari z postea adire anteq̄ predicta faceret est mortuus ista⁊ hereditatē transmittat:q nō in. ventre.n.1.ff.de acqui.here. 93

2 Statutū q in maleficijs cōmissis de nocte pene duplicent:non intelligatur a primo sono campane q̄ pulsatur de sero vsq; ad aliam cāpanam que pulsatur de mane an cōprehendat maleficiū cōmissum de nocte tantum in loco vbi sonus campane non poterat gebatur.in l.j.§.hoc autem.nu.2.z 4.ff.ad silla. 213

4 Statutū q minor nō possit cōtrahere sine consensu duorum propinquorū affines.i.cōsanguinei vxoris dicuntur propinqui.in l. si.nume.4.C de verbo.signific. 269

4 Statutū dicens si quis occiderit nō verificatur in eo qui percutit animo occidendi:li non occideret.in l.is q.nu.1.C.de sica. 367

3 Statutū q forensis nō possit aliquam rē immobilem acquirere reli suc.

re si successit: pscribendi aliquam rem prescriptio interrumpit si impeditur acquirere ex omni causa: secus si ex certa: q̃ ex alijs poterit acquirere. in l. naturaliter. nu. 17. ff. de vsuc. 112

4 Statutum q̃ nullus cõtrahat cũ minore sub pena sine consensu consanguineoꝝ. si minor cõtrahat & iurat an possit contravenire in auth. sacramenta. nu. 15. C. si aduer. vendi. 104

4 Sta. q̃ p instrumentũ nõ possit opponi exceptio doli vel metus quin debitor capiatur soluens nõ videtur p̃ima obligationem appꝛobare. in l. ij. nu. 11. C. quod metus causa. 97

3 Statutũ punies facientẽ insultũ ad domũ alterius dom⁹ quo intelligatur. in l. ex. s. cornelia. §. si tñ fundũ. nu. 4. ff. de iniur. 356

3 Statutũ an recipiat interpretationeꝝ. in repe. l. & cesar. nu. 12. ff. de publi. & vect. 62

Sta. q̃ portans bladũ ex ciuitatẽ puniatur in centũ nõ cõprehẽdit portantẽ farinã, & cõprehendat mulierem. ibi. nu. 16.

Sta. est ius p̃prium q̃ vnusquisq; popul⁹ sibi cõstituit. ibi. n. 20

Statutũ est q̃ ius commune est stricti iuris: non statutũ qõ limitatus commune. ibi. nu. 21.

Sta. nõ trahit ad similia q̃ est ꝺ disponẽtẽ in ris cõis. ibi. n. 24.

Statuta an recipiãt interpretationẽ extensiuã vel restrictiuã: vbi q̃ non q̃ sunt cõtra dispositionẽ iuris communis. ibi. nu. 26.

3 Sta. q̃ si gs intervenerit rẽ alterius solnat cẽtũ, si aliquis intravnit rẽ hꝛeditate iacente, & postea adeatur hꝛeditas an possit ille centum petere. in l. si ex re. §. illud. nu. 1. ff. de stipu. seruo. 277

4 Sta. puniẽs excipiẽtẽ & nõ probantẽ vel declinantẽ iurisdictionẽ iudicis nõ cõprehendit producentẽ vel declinantẽ p procuratorem. in l. si quis in quũ. §. si procurator. nu. 2. ff. qõ quisq; iuris. 63

1 Sta. qõs q̃ ceperit lupũ habeat r. si aliqs capit lupã p̃gnãtẽ nõ debit, p̃ q̃libet lupatiuo habere. x. il. g. i vtero. n. 1. ff. ꝺ testa. ho. 27

4 Sta. q̃ nõ p̃t vẽdi fozelib⁹ vꝫ. Il. dudũ. n. 1. C. de otrabẽ. emp. 195

Statutũ q̃ nõ possit vendi clericis nõ valet. ibi. n. 2.

2 Statutũ puniens p̃stantẽ auxilium exbannito q̃ no compꝛehendit q̃ tulit testimoniũ cocte p̃ eo. in l. post. legatum. §. his vero. nu. 1. ff. de his quib. vt indig. 349

1 Statutũ q̃ si gs sit cõsanguineus vl affiniẽs alicuius perusini nõ possit esse potestas si sint cõtracta sponsalia cũ filia ciuis Perusini non impeditur. in l. q̃ seruus. n. 1. ff. de condi. cau. dat. 187

9 Statutũ permittẽs opponi exceptionẽ simulationis: de qua sit tione intelligatur in l. si sub specie. n. 2. C. de postu. 81

4 Statutũ q̃ cause inter fines cõpꝛomitt̃atur si est dubiũ an fieri debeat compꝛomissum statutũ ad hoc dubium extenditur & fieri super eo compꝛomissum. in l. si quis. n. 5. C. de pact. 64

1 Statutum vbicunq; aliquid statuitur de absentibus vel aliter impeditis intelligitur cum adiectione. in l. ab hostibus. §. sed q̃ d. n. 3. ff. quib. ex cau. maio 168

5 Statutum p̃hibens opponi exceptionem contra instrumentũ non p̃hibet officium iudicis. & in l. ita. §. nouissime. nu. 10. ff. nau. cau. fen. 379

1 Statutũ q̃ amputãt membrũ alicui amputetur simile mẽbrũ nõ cõprehendit imputantem digitũ. in l. nõ sunt. n. 1. ff. de sta. ho. 37

3 Statutũ q̃ qualiscunq; fuerit sententia arbitri mandetur executiõi intelligit de sententia lata p̃sona que sit vel esse possit arbit. in l. ij. §. pꝛeto. n. 1. ff. qui satisda. cog. 72

Statutum q̃ instrumentum confessionatum mandet executioni intelligitur si instrumentum subsistat. ibi. nu. 2.

1 Statutum q̃ villa teneatur capere malefactoꝝem sub pena centũ si fuerint decem malefactoꝝes sufficit vna pena de centum. in l. cũ si exhibuissent. §. si plures. n. 1. ff. de pub. & vect. 56

1 Statutum si auget vel minuit penam an & qñ videtur cũ in famia dispensatum in l. quid ergo. §. pena. n. 14. ff. de his qui no. ifa. 119

2 Statutum quod capiens bannitum habeat centum p̃emiũ si homines ville qui ex forma alterius statuti taxerunt se ad remoꝫ quẽ faciebant volentes capere bannitũ, illum ceperunt. nõ haberent p̃emium. in l. si quis. §. vtrum. nu. 1. ff. ad filla. 210

Statutum q̃ fozensis non possit acquirere nõ cꝓhendit illum qui habet p̃emium virtute alicuius reꝺemptionis. ibi. nu. 4.

1 Sta. q̃ si ciuis fideiusserit, p̃ fozẽsi q̃ reus, cõueniat principalis non obstãtibus renũciationibus non habebit locũ qñ creditor reuerit intercedentẽ esse ciuẽ. in l. sed si ego. n. 3. ff. ad velleia. 62

1 Statutũ cõtra occidentem patrẽ cõphendit occidentem patrem naturalem tantũ. in l. quia semper. n. 2. ff. de in ius vocandi 66

2 Statutum q̃ de qualibet alteri legata soluatur gabella nõ soluitur delegato anno. nisi p̃ p̃imo anno. & succedit ue in fratrus in l. cum titio. n. 4. ff. ad legem falci 377

2 Statutum q̃ minor. xxv. annis nõ possit testari pater tali filio nõ potest pupillariter substituere, & an exemplarie. in l. ij. nu. 5. ff. de vulga. & pupilla. 155

2 Statutũ q̃ aliꝺ ꝺatus a qngentis. libris supra teneatur mutuare cõmuni habens minorem libr̃ã qui succedit cõsangineo an tenea mutuare. in l. qui fundum. §. coheres n. 1. ff. ad legẽ ʒ al. 308.

4 Statutũ q̃ si quis dederit damnũ in re alterius verificat etiã rone possessionis ex cõi vsu loquendi. in rub. n. 5. C. de no. co. fact. 2

Statutũ q̃ mulier nõ possit cõtrahere an poterit hereditatẽ adire. in l. moze. nu. 1. ff. de acqui. here. 188

4 Sta. q̃ qs nõ possit accusari de maleficijs retro cõmissis p̃ duos menses ante introitũ potestatis si aliqus accusant intra illos duos menses ʒ accusatio nõ habuit substantialia accusatio nõ potest emendari. in l. edita. nu. 4. C. de eden. 50

3 Statutũ q̃ creditor nõ poterit debitũ cadat a iure suo tollitur effectus obligationis ciuis & naturalis. in l. sequitur. §. si viam. nu. 4. ff. de vsucapi. 111

Statutũ q̃ si creditor nõ petierit debitũ intra certũ tempus nõ audiatur nullã obligationẽ tollit sed via agendi p̃cluditur lꝫ remaneat via agendi p̃ viã monitionis. ibid.

1 Statutũ q̃ si qs vadit de nocte, puniatur in x. cõprehendit feminam. in l. j. nu. 26. ff. de pecu. 358

4 Statutũ q̃ qs nõ possit venire ʒ instrumentũ a se factũ nec hꝛes eius an si testator vendiãit fundũ illius quã postea fecit heredeꝫ qui adiuit & fecit inuentariũ nũquid poterit tũc vendicare fundũ in l. si. §. in cõputatione. nu. 8. C. de iure delib. 250

4 Statutũ faciens mẽtionẽ de gradib⁹ intelligitur secundũ i⁹ ciuile nõ canonicũ. in l. si ante frater. nu. 4. C. de succes. edic. 232

2 Statutũ q̃ si qs diffamauerit aliquẽ puniatur circa pena, qualiter intelligitur. in l. turpia. nu. 2. ff. de leg. j. 238

2 Statutũ q̃ p̃t teneat solnere condẽnationẽ p filio an sufficiat filiũ esse condemnatũ. in l. in cognitione. nu. 5. ff. ad sil. 315

4 Statutũ q̃ qs solvit p̃stantias possit eas cõputare in condemnatione. soluens videtur p̃hibitus petere. in l. fideicõmissa. §. item si quis. nu. 2. ff. de leg. iij. 279

2 Statutũ q̃ p̃ delicto facto in platea pena ꝺupliceturitem p̃ facto de nocte itẽ pro facto i maleficiũ fiat in platea de nocte & in festo q̃ semel tantũ ꝺuplicetur. in l. fideicõmissa. §. si quis. nu. me. 2. ff. de leg. iij. 279

3 Statutũ q̃ offẽdẽs nõ subiectũ sue iurisdictiõis puniat tãtũmo. in decẽ qẽ p̃ont respicit clericos dicitur cõtra libertates ecclesiasticã. in l. j. ũ. q̃ oneraꝺe. nu. 3. ff. qua. rerum ac. nõ datur. 197

2 Statutũ q̃ quis cogatur suscipere arbitramentũ qualiter intelligatur. in l. apud Julianum. nu. 1. ff. ad Treb. 387

2 Statutũ q̃ ptãs expediat oẽs cãs intra duos mẽses: sinia postea lata an sit nulla. il. scire op̃. §. pñs. n. 5. ff. de execu. tut. & cur. 90

2 Statutũ qõ quicunq; denũciauerit homicidiũ habeat certã quãtitatem an istud p̃emiũ debeat cõsequi particeps criminis. in l. si quis. §. si ex stipulatu. nu. 1. ff. ad sille. 214

2 Statutũ q̃ in causis damnoꝝm datoꝝm sufficiat q̃ batio pertuꝫ extenditur ad incidencia. in l. solent. n. 16. ff. ꝺ alli. leg. 320.

2 Statutũ q̃ meꝰ oia bona alicui⁹ teneat ad debita & credita an sit aliq̃ via vt emptor nõ teneat. in l. si peculiũ. n. 1. ff. ꝺ pecu. leg. 315.

1 Statutum q̃ quilibet causa compꝛomittatur & quãdo cõprehẽdat causam concernentem vbi pupillus educari debeat. i. l. non distinguemus. §. quelitũ. nu. 2. ff. de arbi. 177

3 Statutum q̃ p̃scriptione acquiratur dominiũ, intelligitur de directo. in l. vsucapio. nu. 3. ff. de vsuca. 110

4 Statutũ disponẽs q̃ hospitale nõ possit agere nec cõueniri nisi cozã certo iudice & hic alius iudex specialiter deputat⁹ per illud statutũ p̃ certis causis an p̃ talibus causis poterit agi cozã iudice p̃ hospitali deputato. in l. in sacris. nu. 2. C. ꝺ proximis sacro scrinco. lib. xij. 424

2 Statutũ q̃ opponens talem esse spurium condemnetur. nõ vꝫ. in l. seius. nu. 2. ff. ad leg. Fal. 376

2 Statutũ q̃ si qs nõ soluerit pẽsionẽ intra mẽsem itelligit q̃ est facta locatio vt intra mensem soluat. il. j. n. 17. ff. ꝺ reg. cato. 346

3 Statuta recipiunt interpretationeꝝ restrictiuã. in repe. l. cesar. nu. 7. ff. de pub. & vectig. 61

4 Statutũ cozrectũ allegat ad decisionem causarum q̃ agitantur super facto preterito. in. l. leges. n. 2. C. de legi. 35

4 Statutũ q̃ colon⁹ teneat ad gabellã, p recollectione fructuũ p̃ ꝺño non valet. in l. si penes. n. 1. C. de agrico. lib. xj. 410

2 Statutũ q̃ villa teneat capere malefactoꝝem. intelligit si poterit l. j. §. occisoꝝm. nu. 2. ff. ad sille. 213

Item nõ tenet si maleficium fuit commissum iuxta confinia, ita q̃ statim alienum territoꝝium transierunt. ibi.

2 Statutũ punies ꝺantẽ opem ad maleficiũ intantũ quãtũ p̃in cipalẽ si principalis p̃sessus ẽ delictũ & ob id mẽmorata est pena an ꝺãs opem ꝺebeat puniri scẽm q̃ statutũ disponit, vel ꝑ penã minoꝝata p̃cipali. in l. libertis. §. postbumis. n. 1. ff. ꝺ ali. leg. 325

3 Sta. q̃ nõ p̃t solnere mille capite puniat an sufficiat ꝺare fideiussoꝝes. remis. in l. statuliberos. §. si q̃s sic. nu. ff. ꝺ statulib. 85

3 Sta. q̃ ois ꝺonatio ꝺebeat intra mẽsem ĩnuari aliter nõ valeat si ꝺonatio fuit facta & ees tradita ab initio ſ intra mẽſes ſi fuit ſi nuata an ipediat ꝺñi trãslatio. il. si ita. §. ea le. n. 6. ff. ꝺ v. ob. 262

4 Statutũ q̃ si quis ꝺederit ꝺamnũ in re alterius verificat etiã rone possessionis ex cõi vsu loquendi. in rub. n. 5. C. de no. co. fact. 2

Statutũ q̃ mulier nõ possit cõtrahere an poterit hereditatẽ adire. in l. moze. nu. 1. ff. de acqui. here. 188

4 Sta. q̃ qs nõ possit accusari de maleficijs retro cõmissis p̃ duos menses ante introitũ potestatis si aliqus accusant intra illos duos menses ʒ accusatio nõ habuit substantialia accusatio nõ potest emendari. in l. edita. nu. 4. C. de eden. 50

3 Statutũ q̃ creditor nõ poterit debitũ cadat a iure suo tollitur effectus obligationis ciuis & naturalis. in l. sequitur. §. si viam. nu. 4. ff. de vsucapi. 111

Statutũ q̃ si creditor nõ petierit debitũ intra certũ tempus nõ audiatur nullã obligationẽ tollit sed via agendi p̃cluditur lꝫ remaneat via agendi p̃ viã monitionis. ibid.

1 Statutũ q̃ si qs vadit de nocte, puniatur in x. cõprehendit feminam. in l. j. nu. 26. ff. de pecu. 358

4 Statutũ q̃ qs nõ possit venire ʒ instrumentũ a se factũ nec hꝛes eius an si testator vendiãit fundũ illius quã postea fecit heredeꝫ qui adiuit & fecit inuentariũ nũquid poterit tũc vendicare fundũ in l. si. §. in cõputatione. nu. 8. C. de iure delib. 250

4 Statutũ faciens mẽtionẽ de gradib⁹ intelligitur secundũ i⁹ ciuile nõ canonicũ. in l. si ante frater. nu. 4. C. de succes. edic. 232

2 Statutũ q̃ si qs diffamauerit aliquẽ puniatur circa pena, qualiter intelligitur. in l. turpia. nu. 2. ff. de leg. j. 238

2 Statutũ q̃ p̃t teneat solnere condẽnationẽ p filio an sufficiat filiũ esse condemnatũ. in l. in cognitione. nu. 5. ff. ad sil. 315

4 Statutũ q̃ qs solvit p̃stantias possit eas cõputare in condemnatione. soluens videtur p̃hibitus petere. in l. fideicõmissa. §. item si quis. nu. 2. ff. de leg. iij. 279

2 Statutũ q̃ p̃ delicto facto in platea pena ꝺupliceturitem p̃ facto de nocte itẽ pro facto i maleficiũ fiat in platea de nocte & in festo q̃ semel tantũ ꝺuplicetur. in l. fideicõmissa. §. si quis. nu. me. 2. ff. de leg. iij. 279

3 Statutũ q̃ offẽdẽs nõ subiectũ sue iurisdictiõis puniat tãtũmo. in decẽ qẽ p̃ont respicit clericos dicitur cõtra libertates ecclesiasticã. in l. j. ũ. q̃ oneraꝺe. nu. 3. ff. qua. rerum ac. nõ datur. 197

2 Statutũ q̃ quis cogatur suscipere arbitramentũ qualiter intelligatur. in l. apud Julianum. nu. 1. ff. ad Treb. 387

2 Statutũ q̃ ptãs expediat oẽs cãs intra ꝺuos mẽses: sinia postea lata an sit nulla. il. scire op̃. §. pñs. n. 5. ff. de execu. tut. & cur. 90

2 Statutũ qõ quicunq; denũciauerit homicidiũ habeat certã quãtitatem an istud p̃emiũ ꝺebeat cõsequi particeps criminis. in l. si quis. §. si ex stipulatu. nu. 1. ff. ad sille. 214

2 Statutũ q̃ in causis damnoꝝm datoꝝm sufficiat q̃ batio pertuꝫ extenditur ad incidencia. in l. solent. n. 16. ff. ꝺ alli. leg. 320.

2 Statutũ q̃ meꝰ oia bona alicui⁹ teneat ad debita & credita an sit aliq̃ via vt emptor nõ teneat. in l. si peculiũ. n. 1. ff. ꝺ pecu. leg. 315.

1 Statutum q̃ quilibet causa compꝛomittatur & quãdo cõprehẽdat causam concernentem vbi pupillus educari debeat. i. l. non distinguemus. §. quelitũ. nu. 2. ff. de arbi. 177

3 Statutum q̃ p̃scriptione acquiratur dominiũ, intelligitur de directo. in l. vsucapio. nu. 3. ff. de vsuca. 110

4 Statutũ disponẽs q̃ hospitale nõ possit agere nec cõueniri nisi cozã certo iudice & hic alius iudex specialiter deputat⁹ per illud statutũ p̃ certis causis an p̃ talibus causis poterit agi cozã iudice p̃ hospitali deputato. in l. in sacris. nu. 2. C. ꝺ proximis sacro scrinco. lib. xij. 424

2 Statutũ q̃ opponens talem esse spurium condemnetur. nõ vꝫ. in l. seius. nu. 2. ff. ad leg. Fal. 376

2 Statutũ q̃ si qs nõ soluerit pẽsionẽ intra mẽsem itelligit q̃ est facta locatio vt intra mensem soluat. il. j. n. 17. ff. ꝺ reg. cato. 346

3 Statuta recipiunt interpretationeꝝ restrictiuã. in repe. l. cesar. nu. 7. ff. de pub. & vectig. 61

4 Statutũ cozrectũ allegat ad decisionem causarum q̃ agitantur super facto preterito. in. l. leges. n. 2. C. de legi. 35

4 Statutũ q̃ colon⁹ teneat ad gabellã, p recollectione fructuũ p̃ ꝺño non valet. in l. si penes. n. 1. C. de agrico. lib. xj. 410

2 Statutũ q̃ villa teneat capere malefactoꝝem. intelligit si poterit l. j. §. occisoꝝm. nu. 2. ff. ad sille. 213

Item nõ tenet si maleficium fuit commissum iuxta confinia, ita q̃ statim alienum territoꝝium transierunt. ibi.

2 Statutũ punies ꝺantẽ opem ad maleficiũ intantũ quãtũ p̃in cipalẽ si principalis p̃sessus ẽ delictũ & ob id mẽmorata est pena an ꝺãs opem ꝺebeat puniri scẽm q̃ statutũ disponit, vel ꝑ penã minoꝝata p̃cipali. in l. libertis. §. postbumis. n. 1. ff. ꝺ ali. leg. 325

3 Sta. q̃ nõ p̃t solnere mille capite puniat an sufficiat ꝺare fideiussoꝝes. remis. in l. statuliberos. §. si q̃s sic. nu. ff. ꝺ statulib. 85

3 Sta. q̃ ois ꝺonatio ꝺebeat intra mẽsem ĩnuari aliter nõ valeat si ꝺonatio fuit facta & ees tradita ab initio ſ intra mẽſes ſi fuit ſi nuata an ipediat ꝺñi trãslatio. il. si ita. §. ea le. n. 6. ff. ꝺ v. ob. 262

2 Statutū q̄ filie femine teneatur stantib⁹ masculis obseruare diſ
posita a testatore tunc etiā paganus pōt ſubſtinere directo com
pendiose femine.in l.centurio.nu.11.ff.de vulga.t pupil. 16
2 Statutū q̄ cōtra instrumentum vel sententiā nō possit opponi
nisi certe exceptiones q̄ tamē poterit opponi quod instrumentū
nō sit instrumentū vel sententia.in l.diuus.n.1.ff.de test.mil. 183
3 Statuta q̄ quicunq; recepit fē alterius qualiter intelligatur.in
rub.ti.nu.5.ff.deno.oper.nun. 2
Statutū quado quis vult p̄oducere non tenetur p̄oducere to
tum volumen ſz poteſt particulare ſtatutum p̄oducere nō tamē
particulam ſtatuti ſpecialis.ibi nu.7.
5 Statutū loquens de donatione q̄ intelligitur de p̄opria.ſl.j.
nu.13.ff.de dona. 64
Statutum q̄ de omnibu⁹ redditib⁹ ſoluatur gabella non cōpre
hendit q̄ loquuit fundum.p centum t colonus ſoluit p̄o frume
to.in l.interdum.§.quoties.nu.5.ff.de publ.t vectig. 63
6 Statutū q̄ quicūq; habet inſtrumētū teſti vel codicillarum ali
cui⁹ rei valoris t.libraꝝ vel ſup̄a debeat illud inſinuare intra
ſex menſes nō cōprehēdit ſubſtitutū pupilarē viuente pupillo ſz
per fideicōmiſſum ſic.in l.is poteſt.nu.11.ff.de acquir.here. 190
5 Statutū q̄ petās nouus nō habet arbitriū in puniendis maleſti
cijs tantum q̄ ſex menſes.ſi ptās electus durante p̄imo officio
fuit electus.p aliꝝs ſex menſibus an dicantur nouum officium vl
idem p̄orogatum.in l.dies cautioni.nu.3.ff.de dam.infec. 28
4 Statutū q̄ ſolieta vni nō possit vendi niſi octo denarijs an ille q̄
nō vendidiſſet vinum niſi emiſſes caſtaneā p̄o quatuor incidat
in penā ſtatuti.in l.per diuerſas.nu.25.C.manda. 190
2 Statutū q̄ q̄rem immobilem vendiderit forensi vel vendenti cō
ſenſerit habet locū in habente actionem ad illam rem eam ven
dentē vel vendenti conſentientem.in l.gallus.§.videndū.nu.3.
ff.de lib.t poſth. 126
2 Statutū q̄ ſi quis ſoluerit decē examinat de bāno nō ſufficit ſol
uiſſe ante ſtatutū.in l.conditionū.nu.5.ff.de condi.t demon. 354
1 Statutū q̄ accipiens rem alterius puniatur.in x.quomodo itel
ligatur.in l.j.§.poteſtatis.nu.3.ff.de pecul. 338
5 Statutū q̄ quicunq; occiderit occidatur ſz ſi habuerit :pacem
mitius puniatur an ſi facta ſit pax de vulnere t homicidiū ſit ſe
cutum pax locū habeat.in l.dāni.§.ſabini.n.1.ff.de dā.infec. 43
Stutū loquens de eo q̄ habuerit pacem ab hēde nō habet locū
in eo qui habuit pacem a defuncto.ibi.nu.2.
2 Statutū q̄ plene duplicētur de nocte qualiter intelligatur nox t
qualiter dies.in l.titius.§.lucius.nu.2.ff.de lib.t poſthu. 118
2 Statutū q̄ nō poſſint accipi.p ſententijs interlocutorijs niſi x.
ab vtra; parte an intelligatur a quolibet parte x.an ab omnib⁹
vna x.in l.ſi duas.§.grammatici.nu.4.ff.de execu.tut.t cur. 88
2 Statutū puniens portantē arma offendibilia an comprehendat
portantē defendibilia.2 q̄ etiā poſſunt eſſe defendibilia.in l.pe
diculis.§.argento.nu.2.ff.de aur.t argen.leg. 329
1 In ſtatuto cōditio ab habētibus authoritatē ſtatuendi in cōcer
nentibus publicam vtilitatē:ſi continet manifeſte vtilitatē publi
cā nō eſt neceſſe q̄ hoc exprimat.in l.j.n.2.ff.ō in integ.reſt. 145
3 Statutū q̄ q̄s citetur perſonāliter vel ad domū intelligitur qō
alterum fieri ſufficiat.in l.dies cautioni.§.preto2 ait.nu.15.ff.de
dam.infec. 26
Statutū q̄ de q̄libet ꝺcto de q̄ ſit inſtrm ſolnatur tantum.p libra
nō p̄ehendit ꝺctus q̄ tangat aliq̄d inestimabile.ibi.nu. 26
1 Statutū q̄ inſtantia pereat quinq; menſib⁹ vbi p actore nō ſte
tit ſufficit ſi actor ſemel iudicē interpellet ne inſtantia pereat:t
liter mora purgetur.in l.mora fieri.nu.1.ff.de vſur. 425
3 Statutū diſponēs q̄ cōtumaces ꝺdēnari nō pōt appellare:telli
gitur de rite p̄otumacib⁹.in l.ſi ſe nō.§.ꝺdēnatū.n.5.ff.ō re.iud. 131
2 Statutū q̄ nomine gabelle ſoluj tot denarij.p libra ſi res de qua
fit cōtractus nō aſcendit libram nō debet gabella ſolui.in l.ita
autem.nu.5.ff.de admi.tu.t cur. 66
3 Statutū q̄ inſtra quarētigiata exequanf habebit locū in contra
ctu ſup q̄ ſtipulatio inutilis fuit interpoſita:t eſt comunis intel
ligentia ad Bar.in l.j.§.ſi quis.nu.10.ff.de verb.obli. 203
4 Statutū q̄ faciens ſanguinē in palatio puniat nō cōprehendit
barbitōſor ē phlebotomantē.in l.nō dubiū.nu.12.C.de legi. 36
2 Statutū eēcedens repreſalias contra perulinos nō comprehen
dit illū qui vocatur peruſinus.in rub.nu.3.ff.ſol.mat. 2
3 Statutū q̄ mulier nō poſſit ꝺbere ſine conſenſu p̄opinquor nō
poterit tamē hereditatē adire in iudicio intereſſe t aliquid cōfi
teri.in l.apud.§.ſi pupill⁹.n.3.ff.quib⁹ ex cau.in poſſ.ea. 150
3 Sta.ſimpliciter loquens q̄ ꝺz intelligi de his q̄ vera ſunt ſecun
dum veritatē nō de his que vera ſunt ſecundum fictionem.in l.ſi
is qui p̄o emp.nu.3.ff.de vſuca. 117
Statutū q̄ forentini habeant p ciuibus an ſtatutū loquens ō
ciuib⁹ intelligat etiā de his q̄ facti ſūt ciues p ſtatutū.ibi.n.35.
2 Sta.q̄ equi mortui i bello emēdent a cōi q̄ nō ꝺz locū i vulnera
tis t poſteā domo mortuis.in l.bello.n.4.ff.de exec.tut.t cu.6.
4 Sta.q̄ vir lucrē ij. ptē dotis vxore decendente in primonio.ā
bēat locū i dote p̄miſſa.il.iubem⁹.§.ſane.ſi ſ.n.7.C.de ſac.ec. 25
1 Statutū q̄ determinatione damni credatur damnū paſſo vſq; ad
certam ſumā q̄ damnū paſſus ꝺz iurare de damno paſſo tempo
re dati damni.in l.ſz mihi.§.in hac.nu.10.ff.commo.
Statutū q̄ inſtrumēta guarentigiata habeāt exceptionē parata
an inſtrumentū cōtinens quantitatē frumēti vel olei habebit ſu
p estimatione ꝓpter moraꝝ executionis.vbi q̄ ſic.ibi.nu.4. 336
3 Sta.q̄ p̄incipalis vere p̄otumax nō appellat ſi p̄curator euere
cōtumax.dñs p̄ appellare.il.neq; infantes.n.1.ff.ō fideiō.li.
4 Statutū q̄ litigātes ꝓmittāt nō ꝺz locū vbi nō eſt inſtrumēti
habens executionē paratam.in j.conſti.nu.6.C.de no.codicil. 2
6 Statutū in maleficijs remittatur omnis ſolēnitas iuris ciuilis
quomodo intelligatur.in l.milites.nu.3.C.de teſta.milita. 247
4 Sta. puniens vendentē frumentum ex plateam comprehendit
ementē.in l.iuliā.nu.2.C.de indi.vidu.tollen. 249
4 Statutū q̄ q̄ revocatur clemoſyna que ſolita ſit dari religioſis
non valet.in l.p̄iuilegia.nu.3.C.de ſacroſan.eccle. 18
3 Statutū q̄ ſi alicui eſt domus dirupta ſibi damnus emendā
num nō dicitur p̄obatū ſz p̄obetur domus dirupta ꝓpter q̄ non
valebat.in l.faciend a.nu.1.ff.ar.ſar.ceſar. 38
2 Statutū conditū ab inferioꝛi a p̄incipe an dicatur ſi p̄etorius.
in l.ij.nu.3.ff.de bono.poſſ. 408
3 Sta. excludēs oēs exceptiōes p̄ter aliꝝs nō excludit alas inſtas
t q̄s pōt oppo.in l.j.§.t parui refert.n.3.ff.q̄d.vi.aut clam. 180
Statuto p̄dicto nō pōt opponi exceptio ſimulationis.ibi.nu.4.
Statutū p̄edictū t inſtrumentum ſit aliquidatū vel laudatum
que exceptiones opponi poſſint.ibi.nu.5.
Statutū p̄hibens poſſe opponi exceptiones nō p̄ohibet que
opponuntur contra perſonam.ibi.nu.6.
3 Statutū q̄ ludens ad azardū puniatur ſi vnus vna die luſit cum
pluribus perſonis t pluries vicit t plures p̄didit punitur p̄o
vno delicto.in l.inficiando.§.ſi tibi.nu.5.ff.de furt. 147
Statutū q̄ quis nō poſſit ducere vltra tres famulos q̄ ſi ducat
xx.punitur p̄o vno delicto.ibi.nu.6.
2 Statutū q̄ maſſarij cōis nullā pecuniā pōt abſoluere abſq; detra
ctione vj.denariorū p̄o libra ſi cōducti fuerunt doctores p certo
ſalario,abſq; aliqua deductione qualiter illis ſit cōſulti ſi maſ
ſarij velint ſeruare ſtatutū.in l.ij.§.idē querit.n.1.ff.ō dot.ple. 306
4 Sta.ſi eſt factū de caſu deciſo per cōſuetudinē q̄re agēdi erit
p illo caſu an p̄ſuetudinis an ſtatuti.i l.ff.n.7.C.q̄ ſit lō.cōm. 58
2 Sta.q̄ capitaneus nō poſſit cognoſcere de malencio cōmiſſo ſe
t̄po finiti ſui officij p tres menſes ſi capitane⁹ moꝛtuꝰ.t cō q̄
uidit q̄ filius cōpleat officium tempus ſtatum menſiū incipit cur
rere a tempore capitanei.in l.j.§.bis q̄ b⁹.n.3.ff.de leg.iij. 177
3 Statutū q̄ facienti ſanguinē in platea amputet man⁹ dextra q̄
delinq̄s nō ꝺz manū dextrā:punitur extra ordinem arbitrio
iudicis in l.bos accuſare.§.omnibus.nu.10.ff.de accuſ. 38
3 Statutū q̄ fugiēs ante familiā puniat perinde ac inuētus fue
rit cū armis t̄p̄o armis eſt ſtatutū q̄ pene publicant de nocte
an fugiēti de nocte pene ſint duplicāde.i l.j.n.1.ff.ō acceptila. 115
3 Statutū puniēs receptātē bannitū an puniat eū qui recepit ban
nitum agnatum.in l.eos apud.nu.1.ff.de recepta. 365
4 Statutū q̄ quilibet habitans teneatur facere cuſtodiā vl ſolvere
baletas q̄s comprehendat clericos vel forenſes ibi habitantes.
in l.placet.in ij.lecta.n.33.C.de ſacroſan.eccle. 16
4 Statutum ſi diſponit q̄ vicinia teneatur ad res futuras ſcholā
ri dec.arandas ſacramento ſcholaris p̄obabitur furtum p ſi
miliares t ſocios.in l.ſi quando.nu.5.C.vnde vi. 335
Sta.ſi diſponit q̄ villa in qua fuit aliquis derobatus teneatur re
mēdare ꝓbata derobatione an ſteatur de eſtimatione rerum in tu
ramento derobati.ibi.nu.4.
3 Statutū q̄ quilibet poſſit facere pontem ſup̄a viam publicā an
poterit fieri ſup̄a viam vicinalem ſinō ex tat memoria q̄ fuerit
empta a vicinis.in l.j.n.2.ff.ō locis t itine.publi. 107
3 Statutū q̄ ſi quis p̄oduxerit falſos teſtes puniatur habet locū
in p̄oducente vnum in l.p̄to2.§.ſed ſi vnus.n.1.ff.vi.bo.rap. 54
4 Statutū q̄ inuētus cū armis puniatur in x.nō dicitur quis inu
tus niſi ſit captus.in l.ſi barſato2em.n.1.C.de fideiuſſo. 55
3 Statutum quod volens deſiſtere ab accuſatione ſolvat tantum cō
muni ſi ille qui accuſauit aliquem de pluribꝰ criminibus in illo
libello qō ꝺz ſoluere p̄o vna accuſatione p̄obato communi vſu
loquendi,libellus in quo delicta narrentur accipiatur p vna ac
cuſatione alia p̄o pluribus.in l.libellorum.§.ſed ſi aliqd.n.
ff.de accuſat. 378
Statutum q̄ p̄ohibet mulierem portare perlas nō cōprehēdit
fictas.in l.vna.§.hoc interdictum.n.1.ff.de ſponſa. 180
3 Statutum quando habet diuerſa capita ex eo datur vna accuſatio
in l.j.nu.1.ff.de cloac. 180

Statutū qđ si qs aliquē offenderit in domo puniatur in x. an cōprehendat offendentē in ostio. in l. j. §. hoc interdictū. n. 1. ff. eod.
3 Statutū puniēs facientē insultum ad domum qualiter intelligatur. in l. itē apud. §. connitium. nu. 2. ff. de iniur. 360
2 Statutū disponēs qđ habeat locū i pteritis z futuris nō hz locū in pteritis tantis. in l. lucius. §. q̄ marito. nu. 1. de lega. ij. 274
3 Statutū qđ petās posset pcedere de maleficijs cōmissis retro p annū an poterit cognosci de maleficio secreto qđ i notitiā pueniat p annū reliquid cogitandū. i l. labeo. n. 1. ff. si qs test. li. esse. 349
4 Statutū pōt punire ciuem egredientē territoriū. in l. mercatores. nu. 1. C. de cōmer. z merca. 199
6 Statutū puniēs dantē auxilium e fouorem alicui cōprehendit mutuantē pecuniā. in l. cuiusq; nu. 2. ff. ad legem iul. maie. 387
8 Statutū qđ. p homicidio qđ puniatur qualiter comprehendat facientem homicidiū z fieri facientē vel mandantem. in l. aut q aliter. §. hec verba. nu. 3. ff. qđ vi aut clam. 182
5 Statutū recipit extensionē passiuā. in l. j. nu. 3. ff. de nu. z bo. 471
3 Statutū disponens qđ nemo possit ducere ad cōmunū vltra x. personas sub pena, si habuit xx. vnū est delictū. in l. inficiando. §. si tibi. nu. 7. ff. de furt. 347
Statutū qđad nuptias nō possint cōtrahi nisi x ff. dñe: si pater z filius ducunt vxorē simul nō potuerūt cōtrahi. extiū. ibi. nu. 8.
8 Statutētes z nō hītes ptātē si dolo malo cā occupāde iurisdictionis faciūt. icidūt. i l. in. ma i re. l. oēs populi. nu. 4. ff. de iu. z iu. 10
Statuta qualiter fiant. ibi. nu. 15.
Statutū si fiat ab his q remanserunt in ciuitate qp valeat qñ absentes sunt iuste expulsi: secus si iniusta. ibi. nu. 27.
Sta. facta super dispositis a nullo iure valent z sup dispositis a iure naturali vel gentiū addendo vel minuēdo. in totū autem tollendo. ibi. nu. 21.
Statui quādo possit semper dispositis a iure diuino ibi. nu. 22.
Statutum qđ bannitus possit im pune occidi valet. ibi. nu. 23.
Statutū qđ q̄ p decē annos nō petit debitum cadat a iure suo nō valet: secus si dicit q̄ instrumentū p̄sumat falsitatiū. ibi. nu. 24.
Sta. si ōt q̄ cōtractus minoris etis si fuerit iuratus nō valeat nisi interuenerit cōsensus duoꝝ consanguineoꝝ nō valet: secus si ōt q̄ aliter factus p̄sumatur dolosus. ibi. nu. 25.
Statuere qñ possit sup dispositis vl̄ prohibitis a iure cōi. ibi. n. 26.
Statutū factū a ciuitate ne a sententijs suorum iudicum liceat appellari an valeat. nu. 27.
Super his que per statuta eiusdem ciuitatis dispositā sunt qñ possint alia statuta fieri. ibi. nu. 28.
Sta. primū precedēs qñ possit p̄ sequēs postea mutari. ibi. n. 9
Statutū q̄ qui venit ad habitandū in tali castro gaudeat immunitate ppetuo nō p̄ revocari i p̄iudiciū eoꝝ q̄ iā venerit. ibi. n. 30
Statutū precedens habens clausulā derogatoriā ad p̄m qñ possit ad secundum revocari. ibi. nu. 31.
Sta. primū si est iuramēto firmatū qñ possit p̄m tolli. ibi. n. 32.
In revocandis statutis eadem solennitas z authoritas requiritur que in concedendis. ibi. nu. 33
Quando primo statuto sunt verba derogatoria z iuramentum an possit per secundum revocari. ibi. nu. 34.
Statuta duo si sunt in eodē volumine cōtraria attendit vltimo loco positū nisi possint per distinctionē reduci ad p̄cordiā. ib. n. 53
Statuta quos ligent. ibi. n. 37.
3 Sta. si punit mittem̄ gentem in aliquem locum locus ad quē mittitur non de quo mittitur confinatur. in l. semper. §. hoc interdictum. nu. 1. ff. qđ vi aut clam 183
4 Sta. si vel consuetudo q̄ quis efficiat nobilis vel ignobilis ex p̄ gente materna non v3. i l. exemplo. nu. 2. C. de decurio. lib. x. 289
4 Statuta q̄ null' efficiat ciuis nisi habitauerit i loco p certū tps nō cōpēdit illū q̄ habitauit itra illū tps i l. si. n. 3. C. ne sā. ba. rei.
3 Sta. q̄ si accusatus declinauerit iurisdictionē potestatis possit i pune offēdi nō cōprehēdit superiori p clericō accusato nec partem p̄fitio. il. accusatore. §. ad crimē. n. 9. ff. ō publi iudi c. 375
2 Sta. q̄ testamentū infirmetur intra mensem alias nō v3 p̄iudicat fideicommissario. in l. facta. §. si quis. n. j. ad Treb. 397
3 Statutū factū p alienatione rerū ciuitatis tyrānō. z ipsa alienatio pōt revocari. in l. p̄hibere. §. plane. n. 3. ff. qp vi aut clā. 182
36 Sta. si punit mittentē gentē ℣ aliquā terrā vicinā locū ad quem mittitur gens conānabitur. in l. liberoꝝ. n. 2. ff. de accusatio. 377
4 Statutū q̄ quilibet ℣erusinus possit facere testm̄ coꝝ quinq; testibus non cōprehendit forensem. in l. si. nu. 3. C. de testa. 242
3 Statutū q̄ nullus possit emere frumentū sub pena, an idem de vendito z statutū intelligatur. in l. si ego. n. 1. ff. de accepti. 316
3 Statutū q̄ bānitus elapso termino bāni possit esse de p̄cinctibus et si fuerit rebānitus z alio q̄ interāciens rebellem sit exempt' a bāno, quod incurrisset vel incurrere potuisset ob eius delicta an si bannit' in termino bāni iterficiet rebellē possit esse de p̄cinctibus. in l. inter stipulantē. §. sacram. nu. 2. ff. de verbo. oblig. 238
4 Statutū puniens trahentē ℣erusinum ad curiam ecclesiasticam nō hz locū i trahēte sponte. in l. j. nu. 2. C. de agric. li. xj. 410
2 Statutū loquens de dominio alicuius rei nō habet locum in bērede q̄ fuit dominus ficte bereditatis. in l. hei es. nu. 3. de acquiren. heredi. 177
Et an hec fictio semper locum habeat. ibi. nu. 2.
3 Sta. qđ si qs coadunauerit gentē puniat hz locū ē si p spatium distet vnus ab altero. i l. p̄to. §. hoc edicto. nu. 1. ff. vi bo. ra. 354
3 Statutū q̄ bānitus possit impune occidi si bānitus petit se ō bāno eximi dicēs se iniuste bānitū z iste interim occidat an debeat puniri occidēs. i l. possideri. §. si seruꝰ. nu. 1. ff. de acq. possess. 96
4 Statutū qp vno de cognatione delinquente ceteri teneatur q̄ vadeat. in l. iure. nu. 7. C. de fabri. lib. xi. 404
Statutū q̄ contracta seu villa teneatur capere malefactorem z si nō ceperit teneatur in tantū ab vno exacto ceteri liberentur. in l. ex maleficio. §. is quoq;. nu. 1. ff. de actio. z oblig. 194
5 Statutū cōtinēs idē q̄ lex cōis nō v3. i l. j. nu. 4. C. de thesau. li. x. 380
Sta. qđ inſtra mādent executiōi sicut sniam habeat locū i inſtrodotis ptinēte tacita stipulationē. i l. j. n. 3. ff. de his q̄ i testa. delē. 135
3 Statutū q̄ licet viro occidere vxorem deprehensam a in adulterio qđ hz locū si deprehenderit eā in camera in actibus venereis. in l. qđ ait lex. nu. 1. ff. a legem Jul. de adulte. 395
1 Statutū qp potestas vltimo mēse sui regiminis nō possit aliquē absoluere nō probet, pnunciare aliquem absoluendum. in l. solent nu. 2. ff. de offi. proconsul. z lega. 42
3 Statutum loquēs de faciente an loquatur i fieri faciente. in l. nō solum. nu. 1. ff. de iniur. 358
2 Statutū vel lex disponens actionē nō dari in ciuilibus impotat q̄ exceptione repellatur, in criminalib' ipso iure non competat. in l. j. §. sublata. nu. 1. ff. ad Trebel. 383
Statutū qđ actiones cōpetens vni alij dentur intelligitur de vtilibus non de directis. ibi. nu. 2.
Statutū dictās q̄ p liberam personā nobis actio acquiratur de quo intelligatur. ibi. nu. 3.
2 Sta. qđ dos q̄ ē recepta i roba estimata debeat reddi facta detractiōe medietatis ptū si reperiri i instro qđ mulier dedit dotē in pecunia numerata z in rebꝰ appreciatis nec aparet tiquātitate qđ fiendū. in l. cum quereretur. §. lana. nu. 1. ff. de lega. iij. 289
4 Sta. puniens deprehēsum portare arma nō comprehēdit illz q̄ probat qđ fuerit vsus armis. in l. j. nu. 2. C. de peti. bono. li. x. 379
1 Statutū q̄ contra instrumentū nō possit opponi exceptio solutionis nisi probetur p aliud instrumentū: si solue q̄ nō possum, p bare p instrumentū qđ repetā qđ primo solui p conditionem sine causa. in l. Julianus. nu. 21. ff. de condi. indebit. 316
1 Statutū qꝰ potestas nō possit facere cōdēnationē nisi fiat deposito rēo sub pena librarū quinquaginta nō hz locū potestas condemnauit in solidis xx. in l. leui. a. nu. 13. ff. de accusat. 379
2 Statutū excludens matrē a successione filiorū ertantib' agnatis vsq; ad tertium grādū qđ auus maternus etiam excludatur. in l. ij. §. videndū. nu. 1. ff. ad Tertul. 437
Statutū q̄ ertātib' masculinis femina nō succedat: nepos ex filia non succedit. ibi. nu. 3.
4 Statutū loci prohibens emere nō cōprehendit ecclesiam. in l. vltima. nu. 4. C. de exact. tribu. lib. x. 382
2 Statutū nō disponens ℣ius cōmune extenditur ad casus similes. in l. si vero. §. de viro. nu. 2. ff. sol. mat. 46
2 Statutū q̄ nullus possit emere frumentū nisi p̄ suo vsu si scholaris emit p toto āno z postea penituit z vult recedere an licite possit illud revēdere. in l. cetera. §. ℣ si parauerit. n. 3. ff. de leg. i. 235
4 Statutū q̄ p quolibet verbo iniurioso imponatur tāta pena intelligitur p vna oratione. in l. ij. nu. 4. C. de bo. vacan. lib. x. 377
4 Sta. q̄ ingrediens vl̄ si qs intraret monasterū q̄ nō succedat q̄ valeat: secus si ēt si qs ingressus fuerit. in l. ſi. nu. 6. C. de pact. 65
2 Statutū de dote lucrāda vxore p̄morīente hz locū qñ mrimoniū fuit contractū p verba de p̄senti. in l. nihil. nu. 3. ff. re. amo. 41
4 Sta. si dicit q̄ ptās dz aliqd facere in p̄cipio sui officij qualr intelligat p̄cipiū. in l. nemo arbitrer. nu. 2. C. ō tēpo. appella. 324
3 Statutū qđ. p vulnere qs soluat cētum z p̄o homicidio nulle. si accusat' de vulnere dedit fideiussorē de iudicio sisti z iudicatum soluendo, si postea vulneratus mitiatur, an fideiussor teneatur in mille. in l. fideiussores. nu. 1. ff. de fideiuss. 285
1 Sta. qđ victꝰ victori p̄dēnet i expēsis si tpe suis iudex omitat exp̄sse potuerūt peti actiōe ex statuto. i l. nō solū. n. 1. ff. de rei. vē. 305
1 Statutū qđ q̄ acceperit pecuniā vel promissionē vt aliquē remitteret in ciuitate nō cōprehendit nō officialem. in l. metum autē. §. sed licet. nu. 3. ff. qđ met. cau. 148
4 Statutū loci contractus quoad solennitatem eius attenditur. in l. j. nu. 14. C. de summa. trī. 4

Statuta que attendatur circa dubia que oriuntur post cõtractũ ꝓpter negligentiam vel moram. ibi. nu. 18.
Statutũ ꝙ attendatur quãdo petitur restitutio ex lesione contingente in ipso contractu. ibi. nu. 20.
Statutũ ꝙ testamentũ coram duobus testibus possit fieri an valeat & an cõprehendat forense ibi testamentũ. nu. 21. 22. & 24.
Statutũ circa ea que sunt voluntarie iurisdictionis comprehendit forense. ibi. nu. 25.
Sta. ꝙ filius. possit testari nõ ꝓhẽdit filiũ. ibi testãte. ibi. n. 26.
Statutũ vbi est res sita seruari debet. ibi. nu. 28.
Statutũ & consuetudo lucoꝝ quando liget clericos & seruari debeat incuria episcopi. ibi. nu. 28.
Statuta que dicãtur esse cõtra libertatem ecclesie. ibi. nu. 29.
Statutũ ꝙ testamenta insinuentur an liget clericos. ibi. nu. 31.
Statutũ qõ filia femina nõ succedat est odiosum, & nõ trahitur ad bona alibi sita. ibi. nu. 33.
Statutũ permissiuũ qũ habeat locũ ex territorium. ibid. nu. 34.
Sta. habilitãs personã qñ trahat ex territoriũ. ibi. nu. 38. & 41
Statutũ punitiuum qñ ꝓrigat effectum suum ex territorium: vbi ponit regulam cum fallentijs. ibi. nu. 44.
Statutũ punitiuũ simpliciter loquens qñ cõprehendit ciuem de linquente ex territorium ad hoc vt possit cõtra eum procedi, & puniri secundũ statuta ciuitatis. ibi. nu. 47. & 48.
3 Statutũ puniens coadunantem gentem hz locũ in coadunãte quatuor vl quinq. in l. pretor. nu. 5. ff. vi bono. rap. 354
2 Sta. ꝙ mulier nõ possit cõtrahere sine cõsensu duoꝝ consanguineoꝝ ex parte patris si eos habuerit & si nõ habuerit adhibeant ex parte matris ꝙ si habeat vnũ ex parte patris ille dz adhiberi cum vno ex parte matris. in l. stichum. nu. 5. ff. de leg. j. 215
1 Statutũ ꝙ damnatus de falsitate nõ admittatur ad efficia, intelligit de falsitate instricte. in l. qd sit falsum. n. 2. ff. de fal. 406
4 Statutũ qõ de cõtractu soluatur gabella cõprehẽdit cõtract⁹ etiam a principe celebratos. in l. j. nu. 7. de nauicu. lib. x. 400
3 Statutũ ꝙ si nobilis offendat populare in personam teneatur ipse & alij de domo sua puniãtur qualiter intelligatur. i l. licitatio. 5. ꝙ illicite. nu. 6. ff. de plubli. & vectig. 58
Sta. ꝙ nemo extrahat de carcere nisi habuerit pacẽ ab offenso carcerat⁹ ꝓ furto nõ excarcerat nisi patẽ hab. a dño rei. ibi. nu. 7.
1 Statutũ de dote lucrãda ꝓ virũ vroꝝ predecedẽte qñ attendat loc⁹ dñij viri & nõ loci ꝛctus dotis & l. exigere. n. 1. ff. de iudic. 87
3 Statutũ qõ dat securitatem venientib⁹ ad nundinas qõ nõ cõprehendat bannitos: nisi exꝓsse dicatur. in l. j. num. 2. ff. ad leg. Iul. maiestat. 287
1 Statutũ ꝙ instrumenta habeãt executionẽ parata intelligit de instrumẽto liquido. i l. ꝓinde. 5. notãdũ. n. 3. ff. ad leg. agl. 229
2 Sta. qõ filia femina nõ succedat extãtib⁹ liberis & legitimis extãtib⁹ filijs ꝙ possint patri succedere. i l. h. 5. si si sint. n. 1. ff. ad Tert. 436
3 Statutũ ꝙ habens sagittamẽta ex ciuitatem tempore guerre ꝓhibet balistas extrahere. in l. ꝙ penum. nu. 1. ff. de pe. leg. 318
2 Statutũ ꝙ venientes ad habitãdũ in loco habeant priuilegiũ ꝙ nõ ꝓhẽdat ciues originarios nõ habitãtes & venientes ad habitãdũ. in l. cũ emãcipatus. 5. si pr. nu. 1. ff. de bo. pos. contrata. 413
3 Statutũ puniens iurãtẽ ꝙ coꝓ⁹ & bristi ad inducere publicã accusationẽ ꝙ libet ꝑt accusare & si famat. i l. j. n. 8. & publ. ind. 368
Statutũ si altera pena homicidij: falsitatis: & siwilij: an ex hoc tale crimẽ delinat esse publicum. ibi. nu. 11. & 15.
Statutũ lz induceat ꝙ de crimine libet possit accusare nõ tñ dicitur crimẽ publicũ ad effectum publici iudicij. ibi. nu. 18.
2 Statutũ ꝙ extãtib⁹ masculis femine nõ succedãt si sint tres masculi & vna femina & duo repudiãt an portio repudiatiũ accrescat soroꝛi & fratri an alteri tm. i l. mulieri. n. 4. ff. & cõdi. & demõ. 363
1 Statũ ꝙ de qlibet ꝛctu ex q̃ alteri querit soluatur gabella qõ solvetur de ꝛctu cõmodati. i l. j. 5. hui⁹ edicti. nu. 2. ff. cõmo. 315
4 Statutũ factũ a ꝑside sine cõsilio nõ valet nisi cõfirmetur ꝓ superioꝛẽ & qualiter hoc intelligat. in l. si qõ. n. 4. C. de legatio. li. x. 367
2 Quod statuta debeant intelligi secundũ cõmunẽ vsum loquendi in l. labeo. nu. 5. ff. de supelle. leg. 318
1 Statutũ puniens coadunantẽ gentẽ cõprehendit coadunantem quatuoꝛ homines. in l. j. nu. 2. ff. de ꝓbꝫ. 425
4 Statutũ põt facere ꝙ quis conuincno habenti magnã possessionem vendat rẽ suam. in l. fi. nu. 4. ꝙ. de debi. cinj. lib. xj. 408
3 Statutũ ꝓ iudex teneat dare & libet suã cũ ꝓsilio sapientis lz p aliud statutũ dicat ꝙ i certis casibꝫ ꝓcedat sumarie: i illis ẽt tenet dare ꝓsilij. in l. ꝓtoꝛ. 5. erit⁹ & differẽtia. n. 2. ff. vi bo. ra. 354
4 Statutũ ꝙ mulieres & minores nõ possunt cõtrahere sine ꝓsentia consanguineoꝝ est inductũ vt tollatur ꝓsumptio doli & metus. & in l. transactionẽ. nu. 3. C. de transact. 77
3 Statutũ ꝙ quicunq; receperit aliq̃ donationem ab aliqua cõsta te teneatur illã ostendere: aliqua cõmunitas mittit ad aliquã terram vt sibi mittatur liber massarij vel exemplũ illa terra non tenetur mittere. in l. in fraudẽ. 5. neq; instfa. n. 4. ff. de iur. fil. 460
Sta. puniẽs falsificãtẽ instrim ꝓhẽdit falsificãtẽ acta. ibi. n. 5.
1 Statutũ qõ nullus audeat ꝓtrahere cũ minoꝛe sine cõsensu ꝓquisita ex talicõtractu nõ oꝛitur ne & naturalis neq; ciuilis obligatio. l. si nõ soꝛem. nu. 3. ff. de condic. indeb. 302
3 Statutũ si punit aliquod maleficiũ publicum an accusatio sit publica. in l. cõfessionis. nu. 2. ff. de concus. 364
4 Statutũ ꝙ carcerati extrahant in die veneris sancti nõ compẽdit excarceratũ. in l. nemo. nu. 1. C. de epico. audiend. 31
2 Statutũ ꝙ banniti nõ possint reuerti ad ciuitatẽ intra decẽ ann. nisi habuerint pacẽ ab heredib⁹ occisi, qõ potuerunt habere pacem a filio occisi qui se abstinuit ab heredibus paterna. in l. si filiꝰ. nu. 8. ff. de vulga. & pupil. 161
3 Sta. ꝙ erbãnitus a cẽtũ libꝛis & possit impune offendi: & si ipse hz plura bãna, vnũ in quinquaginta, aliud in ccc. aliud in quingenta, an possit impune offendi, & si vna sua hz plures condemnationes an fiet cumulus. in l. vbi fideiussoꝛ. nu. 1. ff. de solu. 161
4 Statũ ꝙ possit fieri qõ ꝓhẽda annone tñ valeat dũmodo pretium nõ sit vile. in l. animalia. nu. 1. C. de cursu publi. lib. x. 400
4 Statutũ lz tollat iurisdictionẽ q̃ habentur a lege nõ tamẽ illa quã quis hz ꝙsuetudine. i l. viros. nu. 1. C. de diuer. offi. li. xij. 40
Consuetudo dat iurisdictionẽ ordinariã. ibi. nu. 2.
4 Statutũ ꝙ inter cõsanguineos fiat ꝓmissus super extraneis q̃ vẽdidit cõparet, ꝓ defensione alterius fratrẽ vẽdicante an statutum habuit locũ. in l. j. n. 3. C. vbi in rem act. exer. potest. 177
2 Statutũ ꝙ victꝰ victori in expẽsis ꝓdẽnet operãꝰ ex ꝑte petit cõditiõe ex illo statuto. in l. si mulier. 5. si rẽ. n. 2. ff. de leg. iij. 278
2 Statutũ qõ si qs steterit ꝓ decẽ annos qr nõ ꝑt petere executionẽ illi⁹, qõ tñ poterit petere ꝓ libellũ. i l. plane. n. 1. ff. qẽ sa. tu. 102
4 Statutũ factũ a ꝓtoꝛib⁹ ciuitatis qõ ptãs nõ possit ꝓcedere ꝓ inquisitionẽ officiales ꝓ eos deputatos ad faciendũ monstram militum potestatis valet. in l. quinq;. nu. 1. C. de decu. li. x. 390
1 Statutũ qõ ꝓ maleficio ꝓponat certa pena quã si nõ soluerit amittet manuoꝛ: tñ si pena augmentet ꝓ negationẽ vel aliud simile qõ sufficiat soluere penã maleficij. in l. j. n. 4. ff. de in lit. iurã. 584
4 Statutũ qõ scholaris nõ possit vexari nisi coram rectoꝛe intelligitur tã ciuiliter quã criminaliter. itẽ donec degit in illa ciuitate ratione studij. in l. fi. nu. 1. C. de agen. lib. xij. 425
2 Statutũ ꝙ pater teneatur soluere condemnationem ꝓ filio delinquente an soluat qñ filiꝰ cõdemnatus fuit ob contumaciam. in l. j. nu. 1. ff. quando ex fac. tut. vel cur 80
1 Statutũ factũ a ꝓtoꝛib⁹ ꝙ offendẽs eos puniat ad mortẽ cõprehendit ꝓtoꝛẽ aliuꝝ offendentem. in l. j. nu. 3. ff. ꝙ quisq; iur. 61
Statutũ factũ a ꝑside cuꝰ consensu populi retoꝛquetur cõtra eundem non contra quemlibet de populo. ibi. nu. 4.
Statutũ iniquũ ꝓditũ a ꝑside cũ ꝓsensu populi retoꝛquet cõtra quẽlibet de cõsiliarijs. lz non ꝓ quẽlibet de populo. ibi. nu. 1.
3 Statutum ꝙ condẽnatus de violentia non appellat an condemnatus qui habuit boues in armis dicatur de violentia condemnatus. in l. j. nu. 5. ff. ad l. iul. de vi. publi. 399
1 Statutũ ꝙ pr̃ teneatur soluere cõdemnationem ꝑ filio, pater ipse cõmittitur rõne sui interesse ad ꝓbandũ cõtra cõfessionẽ filij. in l. h. 5. si absens. in fi. lec. nu. 7. ff. si ex noxa. can. aga. 77
1 Statutum loquens in casu vero ꝙ non trahitur ad fictum. in l. ait ꝓtoꝛ. 5. hec verba. nu. 1. ff. de neg. gest. 65
1 Sta. ꝙ bãnitus ꝛ pecunia soluẽdo qnqs ꝓ cẽtenario rebãtur, non cõprehẽdit bãnitũ post statutũ. in l. cũ lex. n. 1. ff. de legib. 18
Statutum loquẽs ꝙ verba preteriti vel presentis tempoꝛis vbi non datur materia delinquendi trahitur ad futura. ibi. nu. 2.
Statutũ cũ ꝓducẽ dz totũ ꝓduci. in l. in ciuile. nu. 8. eo. tit.
1 Statutum qñ imponit penam accusationem non probanti accusato potest condemnari in sententia absolutoꝛia rei. in l. athletas. 5. calumniatoꝛ. nu. 7. ff. de his qui no. infa. 17
1 Statutum ꝙ bannito nõ reddatur ius, intelligitur ꝙ de delicto in eum commisso non concedatur nec per accusationem nec per inquisitionem. in l. i. 5. quod autem. nu. 1. ff. de aleato. 18
2 Statutum ꝙ campsoꝛ debeat cancellare rõnes de quibus pleurie fuit satisfactum verificatur in eo qui scribit sibi satisfactum. in l. nihil interest. nu. 1. ff. de adimen. lega. 37
4 Statutũ dicẽs ꝙ habeat locũ in ptertijs & futuris nõ cõprehendit causas transactione decisas. in l. causas. nu. 1. C. de trãsac. 70
1 Statutum loquens de bestijs damnum dantibus intelligitur secundum consuetudinem. in l. j. 5. remouet. nu. 2. ff. de postu. 115
1 Statutũ ꝙ mulier nõ possit obligari sine certa solẽnitate, nõ poterit ẽt liberare aliquẽ. in l. si vnus. 5. ꝙctus. nu. 13. ff. de pac. 101
1 Statutum qõ viget in ciuitate intelligitur vigere in villis & castris. in l. j. 5. cum vrbem. nu. 8. ff. de of. ꝑfec. vrb. 37
Statutum ꝙ consanguinei clericoꝝ teneantur ꝓ eis si aliqd faciunt, non valet. in l. j. nu. 3. ff. de his que pe. cau. relin. 141

Statutū q filia sit ꝓdcta de dote ꝓ falcidia debita in bonis ꝑris intelligitur ꝓ legitima. in l. j. nu. 2. ff. ad leg. falc. 371
Statutū disponens illud q ꝓtius est dispositū ꝺiure cōmuni ꝺicitur ius municipale & nō commune. ibi. nu. 3.
Statu. disponēs circa legittimā ꝑsonā alicui⁹ cōpbēdit oꝛiginarios & habētes domiciliū. in l. j. nu. 8. ff. de tu. & cu. da. ab his. 60
Statutū q qui voluerit aliquā coꝛrūpere puniatur capite intelligitur de eo qui coꝛrumpit. in l. ſi. nu. 1. ff. de re. diui. 35
Sta. ꝺ aliq̄ intelligit ſimpliciter ſine ſuo ſine alieno noīe ſi fauoꝛē reſpicit in l. ſi hbac. §. ſemp ante. n. 2. ff. de in ius voca. 66
Sta. li pbidet ſimplr certas ꝑsonas emere vel vēdere q ſi fiat emptio vel vēditio q̄ nihilomin⁹ ꝺ. i l. q̄ ait. n. 1. ff. de diuoꝛ. 409
Statutū q bānitus ex delicto possit impune offendi an cōꝓbēdit bānitū ex ꝓtumacia. remil. in l. vnica. §. hoc iud. nu. 9. ff. ſi qs ius ꝺicē. no obtem. 66
Sta. vel reformatio cōmitēs aliqd ꝓtori. subintelligit vel maiori parti eoꝝ ſi aliq̄ ſint abſentes. in l. reſcriptū. n. 1. ff. de pac. 98
Statutū q q ꝺeclinauerit iuriſdictionē potestatis possit offendi nō includit clericus. in l. ſi qs ſub n. 2 ff. de condi. inſti. 178
Statutū inferioꝝ q fit in fraudem appellationis ad ſuperioꝛē, an valeat. in l. que ſub nu. 1. ff. eo. tit.
Sta. q muliere ꝺcēdēte i matrimonio vir lucreꝝ dotē verificat ſi ambo ſimul. q perierit. i l. q duos. §. ſi marit⁹. n. 1. ff. ꝺ re. ꝺu. 339
Statutū q capitaneus ꝓponēs aliqd ꝺ ſtatutū communis deū fiat eſſe capitaneus intelligit q ꝓpoſitio ſit perfecta. in l. ſi qs id. §. ſerui. nu. 5. ff. de iuriſd. om. iud. 59
Statutū q ꝺbens cū bānito puniat in cētū q nō compꝛebēdit ꝺ hētē cū ſeruo vel filio bāniti, ſ ꝺbentē cum procuratoꝛe ſic in l. ꝺ ſi moꝛtis. §. hoc autē nu. 1. ff. de le. preſtan. 414
Sta. q mater nō ſuccedat filio inteſtato decedēti verificat i infante decedēte. in l. i. nu. 2. ff. de ſuis. & leg. here. 435
Sta q foꝛēn decedēti ab inteſtato ſuccedat eccleſia ſi aliq̄s decedit teſtꝰ ꝓdto q poſtea ruptū eſt teſtū, qđ eccleſia non ſuccedit, nec teſtū ꝺ ruptum ibi. nu. 3.
Statu. q ſi ꝓtor exact⁹ repiat moꝛtu⁹ quo loco ipſius ſubrogef ꝓmo deſcript⁹, & ille primo deſcriptus nō vult ſubrogari & extrahat alius ꝓtius moꝛtu⁹, an primo deſcriptus qui renuit poſſit ſubrogari in l. vnicuiq̄. n. 3. C. de ꝓtori. lib. xij. 424
Statutū q teſtā mādetur execution̄i ſicut ſnīe, ꝺ locū qñ legata petunt etiā ex teſtō rupto. in l. filio. nu. 15. ff. de inoff. teſt. 131
Statutū pōt facere ne leges habeāt locū in teſtamentis. in l. nemo poteſt. nu. 2. ff. de leg. 240
Sta. q filia vel mr nō ſuccedat patri vel filio extantibus alijs ſuis vel fratrib⁹ ſi extāt iudicio teſtatoꝛis ſuccedere nō ꝓhibent an excludātur in l. j. §. ſi pater. n. 2. ff. de coniug. cum eman. lib. 442
Sta. q debitoꝛ nō ſoluat ſoluere creditoꝛi niſi creditoꝛ reddat inſtrꝰ cācellatū q ſufficit creditoꝛē liberare debitoꝛē ſi amittit inſtrumentū in l. huiuſmodi. §. ſi ita. nu. 2. ff. de leg. j. 244
Statutū q loquitur in ꝓiunctis locū ꝺ in obus. & per oīa. in extraneis intelligitur in caſibus. in quibus poteſt ꝺ locus in l. i. §. lex falcid. nu. j ff. ad leg. fal. 371
Sta. ꝓhibēs frumēta extrahi de comitatu nō intelligit de eo qđ qs extrahi cā ſui vſus. in l. cetera. §. ſ & ſi qs. nu. 4. ff. de le. j. 235
Sta. loquēs in poteſtate q ꝺ locū in capitaneo q circa idē ꝺ cūdem iuriſdictionē. in l. ꝺ. §. t quidā. nu. 1. ff. ad tertul. 436
Sta. puniēs aggrediēt aliquē i domo cōpbēdit aggrediēte coꝝ oſtio. vel poꝛticu. in l. meminiſſe. n. 4. ff. de offi. ꝓcō. & leg. 44
Statutū puniens aſſalientem ad domū cōꝓbendit aſſalientem ad apotheccam. ibi. nu. 5.
Statutū q ꝓ furto poſſit iudex impoꝛnere penā vel habeat arbitrium, ſi ꝓdēnat qñ ſit pena & qñ mulctat. in l. ſi qua pena. nu. 7. ff. de verb. oblig. 470
Statutū q fr ꝓ fratre capiat nō valet. in l. placet. in. ꝺ. lect. nme. 55. C. de ſacroſan. eccl. 17
Si ex forma ſtatuti qlibet caſtrū. xx. fumantiū ꝺebeat ſoluere cētū diſtributio iſtoꝝ centum fiet per eos & libꝛ ā. ibi. nu. 58,
Sta. q oēs ſoluāt aliquo nō obſtāte an tollat ꝓiuilegiū. ibi. n. 6.
Sta. li redigit munꝰ extraoꝛdinariū an duret in muntas. ibi. n. 62
Sta. q femine ñ ſuccedāt pr̄is filijs maſculis extātib⁹, ſi aliqs decedit relictis duob⁹ filijs. ite & filiab⁹ li vn⁹ ex filijs repudiet partē ſuā, vel aliter excludatur pꝛtio hec deficies accreſcit fratri in totū & nō ſoꝛoꝛibus in l. re cōiuncti. nu. 48. ff. de le. iij. 293
Statutū qđ filia extātibus fratribus nō ſuccedat, ſi extiterit frater incapax an impediant ipſam filiā. in l. j. §. qui habebat. nu. ff. de bono poſſ. contratab. 405
Statutū ꝓdictū ſi ſuperſit frater ex latere patris tantū & ſoꝛoꝛ ex vtraq; parente cū matre an talis frater excludat ſoꝛoꝛē ꝛ matrem. ibi. nu. 4.
Sta. q extāt. maſculis femine ñ ſuccedāt ſi extāt neptis & nepos ex filio qđ nepos excludit neptē. i l. ꝺbꝰ. d. § cū tra. n. 4. ff. ad tre. 395
Sta. puniēs intrātē palatiū capitanei an puniat intrātē type quo ibi nō erat capitaneus. in l. qui tibi nu. 1. ff. de auro & arg. le. 315
Statutū puniēs repertū facere furtū ꝺ locū in reperto in flagrāti crimine. in l. j. nu. 1. C. de peti. bono. lib. x. 379
Statutū de carcerando aliquē ꝓ ꝺebito valet in l. titio cētum §. titio centum relicta. nu. 1. ff. de cōdi. & demon. 365
Statutū loquēs de officialibus cōꝓhendit baiulos. in §. deinde. nu. 4. in auth. de defen. ciui. 18
Sta. puniēs deꝓhēſū intelligaf ē eo qui in actu fuerit deꝓhēſus nīſi vbi dirigat ad iudicē. in l. j. n. 7. C. de pet. bo. lib. x. 379
Sta. nō pōt ꝓbari ꝺebitū vltra xx. libꝛas per teſtes ſi in inſtrō ꝓmiſſi reficere dānā & intereſſe que aſcendūt ad ſummā centū qđ poſſero ꝓbare tale ꝺebitū per teſtes. in l. certi condictio. §. quoniam nu. 4. ff. ſi cer. pe. 250
Sta. qđ bñs iſtrꝰ a r. libꝛis. ē. teneaf illud iſinuare cōpbēdit iſtrꝰ de x. libꝛis ꝺ nō ſit exibibile in l. q tab. n. 2. ff. de fur. 328
Sta. qđ de ꝓcio rei vendite ſoluat gabella an intelligaf qđ de ducatur qđ eſt expenſum in ꝓorenetis & ſubbaſtationibus. in l. ſed ſi hoc. §. cuidam. nu. 1. ff. de condi. & demon. 363
Statutū qđ teſtā inſinuēt coꝝ iudice aliter nō valēt quō liget clericū teſtantē. in repe. l. de qb⁹. nu. 30. ff. de legi. 21
Sta. puniēs officiale nō ingrētē & puniētē maleficiū factū ſuo tpe intelligit ſi officialis ſciuerit. i l. vnic. n. 1. C. de ſtrato. li. xij. 426
Statutum dāo annuum officiali intra quē poteſt cognoſcere de maleficio intelligitur de his que clara ſunt. ibi. nu. 2.
Sta. qđ cedēs actionē obili cadat a iure ſuo intelligit de ceſſione vtili. & valida in l. filiū. §. ſi qs ꝛta. bono. nu. 1. ff. de leg. ꝓcef. 45
Statutum qđ inſtra dotalia executioni mādentur nulla longi tē poꝛis ꝓeſcriptiōe obſtante an obſtet ꝓeſcriptio. xl. anno. in l. cū ſatis. nu. 1. C. de agri. lib. xj. 443
Statutū excludēs ꝓeſcriptionē an valeat ibi. n. 2.
Sta. qđ declinās iuriſdictionē iudicis poſſit impune offēdi ſi qs ꝺ climatoꝛiā opponat & ſi ꝓſequat. in l. cū pſonū. n. 1. ff. ꝺ iuꝛ. pa. 431
Sta. ſimplr diſponēs nō ꝺ locū in crimine cōmiſſo ex territoꝛiā in l. cū vnus. §. ita. q poſſideꝛe. nu. 2. ff. de bo. au. iud. poſſ. 149
Sta. poteſt diſponere i perſona ciuiū ꝓ ꝺelicto cōmiſſo extra territoꝛiū. ibi. nu. 2.
Sta. puniens blaſphemantem deū cōꝓhēdit iurantem per eius membra in auth. de nō iuꝛa. contra nata. nu. 2. 38
Sta. qđ inſtrꝰ ꝓfeſſionatū ꝓ manū publici notarij de ꝛctu. rogari faciat plenā fidē executioni mittat nō verificat in inſtrō exēplato & iudicis autoꝛitate. in l. ꝓbato. nu. 1. C. de diuer. offi. li. xij. 431
Statutū qđ ꝓducēs actionē ꝺ inſtrꝰ & non ꝓbans puniatur cōꝓhēdit dominū ꝓducentē per ꝓcuratoꝛē et nō ꝓbantē. in l. ſed ſi vnus. § ſeruus meus. nu. 1. ff. de iniu. 347
Statutū loquens de artificibus qñ cōꝓhēdat addiſcentes. in l. legatis §. ornatricibus. nu. 2. ff. de leg. iij. 289
Sta. qđ ſi qs perceſſerit aliquē cū ſanguine i platea manꝰ ſibi amputetur aliqs perceſſit Titium in platea cū ſanguine pluribus percuſſoꝛibus an ibi ꝺebeant ambe manus amputari in l. vul. nu. 3. ff. de fur. 329
Statutum coꝛrectū allegat ad deciſionē cauſarum q̄ agitātur ſu per facto preterito. in l. leges. nu. 2. C. de legiti 37
Stutū qđ contra illud non poſſit diſpēſari niſi ſeruata tali ſolennitate ſi aliqđ ſit illa ſolēnitate non ſeruata an valeat remiſſiue. in l. humanum. nu. 2. C. eo. ti. 37
Sta. qđ ꝓ ꝺelictis ꝓmiſſis in eccl̄a pena ꝺuplicet & alio qđ ꝓ ſacrilegio certa pena ꝺuplicetur, hec pena ſacrilegij ꝺ cōmittentē nō ꝺuplicatur. in l. aut facta. §. locus nu. 1. ff. de penis. 414
Sta. qđ ꝓ malefitio cōmiſſo in palatio pena ꝺuplicat qđ cōtra ꝓducētē falſam accuſationē nō ꝺubitatur pena ſtante alio ſtatuto imponente penā certā ꝓ falſa accuſatione. ibi. nu. 2.
Idē erit ſtātib⁹ ꝓdictis ſtatutis i. ꝓferēte falſum teſtū. o. ibi, n. 3.
Sta. qđ ſcholaris ꝺebeat tractari vt ciuis ſi ſcholaris diu abfuerit, an ꝺebeat vt ciuis tractari. in ꝺ. l. aut facta. §. t ꝓs. n. 1. ff. e. 205
Statutū qđ foꝛenſis nō poſſit emere in loco an cōꝓhēdat mulierem de illo loco cōiundā alibi nuptā. in l. imperator. §. item reſcripſerunt. nu. 5. ff. ad munici.
Statutū q qđ diſponit qđ ꝺeclinās iuriſdictionem ptātis poſſit impune offendi inducit penā capitalem. in l. publico. nu. 6. ff. de publi. iud. 258
Statutū qđ bannitus ad centum libꝛas poſſit impune offendi non inducit penā capitalem. ibi. nu. 8. 268
Sta. ꝺicens qđ qui abſciderit mēbꝝ alicui ſimile ſibi abſcindat ſi digitus eſt abſciſſus. digitus ꝺ abſcindi. ibi. nu. 14.
Statū p homicidio imponatur pena centū ſi aliquis ſit punitus per ſtatutum an poſſit per legē cozneliā accuſari. & an per ſtatutū ſit ſublata pena iuris cōis. & an impoſita pena ſtatuti, imponi poſſit pena iuris cōmunis, qđ non in l. j. nu. 1. ff. vi bono. rap. 341
Statutū q filiuſſam non poſſit obliqari ſine pr̄is cōſenſu ꝺ loꝛ-

cū ꝯctu facto extra locū statuti,in l.ex castrēsi n.1.ff.ō ca.pe.455
3 Statutū,qñ licite imponat penā in re & persona p̄o aliquo delicto in auth.de armis.nu.6. 48
Statutū phibēs arma portare itelligit ēt offendibilib⁹.ibi.n.7
Statutū q̄ vēditio vel alienatio nō possit fieri in ecclesijs nec in personis nō subiectis nō valet tanquā libertatē ecclesiē.in l.fin. nu.19.C.de sac.san.ecc. 27
Statutū q̄ non liceat alicui forensi valet,ibi.nu.10.
3 Statutū q̄ bāniti p̄nt rebāntri soluta certa pecunia q̄ nō trahit ab bānitos q̄ sūt carcerati.i l.7 q̄ seru⁹.n.2.ff.ō cust.reibi.re.374
4 Statutū q̄ habitantes in comitatu non gaudeāt p̄uilegijs ciuitatis nec eorū filij & alijs habitatān p̄eiudicet filijs ante habitationē natis.in l.cū satis nu.12.C.de agrico.lib.xj. 414
Statutū disponēs q̄ p̄o quolibet animali nascenti in territorio dñs solvat vnū solidū q̄ compr̄ehēdit illum qui ducit animalia p̄egnantia extra territorium vt ibi pariant.nu.13.
1 Statutū q̄ oēs cause cōpromittant nō cōpr̄ehēdit causas mixti imperij.in l.nō distinguem⁹.§.de liberali.n.1.ff.de arbit. 177
5 Statutū puniēs insultū factū ad domū verificat in insultu facto iuxta domū.in §.ad hec.nu.6.in auth.de app.7 intra q̄ tēpo. 25
4 Statutū q̄ null⁹ popularis cedat actione nobili cōpr̄ehēdit cessionē factā per populare forensi qui postea cessit nobili,in l.§.q ortbodore.nu.1.C.de hereti.7 mani. 33
Statutū q̄ quicūq; p̄sliterit auxiliū vel favorē alicui exbānito,p ꝓditiōe sub pena,si alijs p̄curat q̄ alijs bānitus,p ꝓhitiōe rebāniatur incidit in penā.in l.quisqs.n.1.C.ād le.iul.ma. 365
4 Statutū q̄ ꝯ instr̄ nō possint opponi nisi certe exceptiones an excludit alias legitimas.remissiue,in l.ita nobis.nu.1.C.ō adulte.7 stup. 366
3 Statutū q̄ banniti,p maleficijs soluta certa q̄titate rebāniant hꝫ locū in carceratis.in l.domitian⁹.nu.1.ff.ad turpillia. 402
Statutū q̄ banniti habeant securitatē durāte guerra, nō extenditur ad carceratos.ibi.nu.2.
Statutū q̄ soluēti cōdēnatione intra.x. dies relaxetur quarta pars extenditur ad carceratos.ibi nu.3.
Statutū de carceratis relaxādis vel rebāniēdis nō cōpr̄ehēdit carceratos vel bannitos de crimine falsi.in l.luci⁹.nu.1.ff.e.ibi.
5 Statutū fit q̄ masculus cōmittens tale delictū si puniatur & femina etiā eadē pena intelligitur si talis pena femine etiam conveniat in auth.de incest.nup.nu.20. 17
2 Statutum q̄ occidēs occidatur nisi habuerit pacē ab hērede an ſficiat habere pacē ab vno ex plurib⁹ heredib⁹.in.l.si plures. num. .ff.de lega.ij 294
3 Statutū punies in [illegible]rē alienam punit filiū q̄ sciuit alterius ignorauerit dñm [illegible].l.falsus.§.qui alienum.nu.j.ff.de furt.328
6 Statutū q̄ d maleficijs cōmissis a sex mēsib⁹ retro potestas ñ possit cognoscere,ā poterit cognoscere d maleficio cōmisso habēte cām permanēte.in.l.cū q.§.popularib⁹.nu.4.ff.d iureiur. 265
4 Statutū positū in volumine statutor̄ est maioris efficacie q̄ statutū extrauagans.in.l.omne.nu.7.de petit.bono.lib.x. 379
2 Statutū puniēs cedentē actionē nobili intelligitur de rite facta in l.non putauit.§.nō queuis.nu.4.de bo.pos.cōtratabul. 412
4 Statutū q̄ bāniti rebāniatur istud rebāniti habetur p̄o restitutione.in.l.si.nu.14.C.de sen.pas. 370
Statutū quando possit famam restituere.ibi.nu.12.
4 Statutū q̄ habēs vnū officium nō debeat aliud acceptare:si illud acceptat q̄ careat officio non dꝫ haberet talis acceptans salarium p̄mi officij.in.l.si.nu.1.C.de coar.lib.xij. 413
4 Statutū q̄ absentes a ciuitate ꝓpter uj nō gaudeāt p̄uilegio ciuiū non cōpr̄ehēdit absentes quoꝝ fratres,sorores,& cognati stēt in ciuitate qui supportēt onera:& nō dr absens nec vagabundus.in.l.cum scimus.nu.3.7.5.C.de agrico.lib.xj. 413
4 Statutū q̄ aliquis nō habeat voccm in.c.videtur ei p̄cludere viam iudicio.in.l.fi.nu.1.C.in quib.cau.lib.xj. 414
4 Statutū q̄ ō quolibet cōtractu ex quo ius transfertur soluatur gabella q̄ cōpr̄ehendit illum cuius rēs vēditur pacto opposito vt is administrādi ei non cōpetat,nisi post certum tēpus.in.l.sancimus.nu.2.C.de consu.lib.xij. 422
3 Statutū q̄ divisio peti possit nō obstāte cursu alicui⁹ tpis intelligitur durante cōmunio.in.l.due filie.nū.3.ff.p̄o dote. 123
1 Statutū si fuit tp̄ ad petēdū an post terminū possit quis addere libello.l.qui fundum.nu.1.ff.de contraben.emptio. 362
3 Statutū q̄ qs nō possit esse de p̄oribus⁹ nisi sit de arte qs tpe imbursatiōis nō erat d arte ꝫ tpe quo dꝫ administrare ā possit esse de p̄oribus.in.l.vsufructus.7 u.9.ff.de stipu.serno. 308
4 Statutum q̄ habens debitorē suspectū possit facere eum capi,intelligit si suspicio superuenit post debitū cōtractū.in.l.fi.nu.in.2.C.de sponsa. 204
Statutū q̄ iudex deprehendit aliquē furtum facere puniat deprehensum in centum verificatur in conuicto.ibi.nu.4.
3 Statutū loquens de actore non verificatur in reo excipiente. in l.j.nu.1.ff.de excep.
2 Statutū qō extrahens bladū an puniatur an habeat locū in extrahente farinā.in l.quelitū.§.illud nu.1.ff.de leg.iij. 180
2 Statutū ꝓditū a p̄oribus⁹ habētib⁹ arbitriū qñ possit p̄ successores revocari in l.quoties.§.data igitur.n.8.ff.de optio. lega. 190
4 Statutū puniēs in duplū maleficiū cōmissū in strata nō cōpbē maleficiū factū in via.in.l.abist.nu.2.C.de p̄iuil.do.lib.xj. 418
4 Statutū q̄ quis p̄o debito possit carcerari valeat in aut. vt imo.n.4.C.de act.7 oblig.
5 Statutū imponēs penā per verba futuri tepor̄is cum additione omnibus modis,vel similibus,intelligitur ipso iure.nec sententia requiritur in auth.vt defun.sen. fune.nu.6. 154
Idem si apponitur dictio mox & dictio omnino.ibi. 190
4 Statutū qō iudex,puideat ne dāna dētur vel qō debeat iuste leges iniuriā patētes qñ pariat actionē,& qñ officiū iudicis,in l.cum satis.nu.10.C.de agrico.lib.xj.
2 Statutū an possit facere qs qui nō est sue potestatis testetur.in l.si queramus.n.5.ff.de testa. 49
Statutum an possit dispensare qō p̄hibitus testari de communi p̄opter defectū mentis testari possit.ibi.n.6. 108
Sta.an dispensare possit vt cecus,mutus,& surdus testari possit.ibi.n.7.
3 Statutum q̄ quicunque fecerit quominus possessiones alterius locent puniatur in certa pena.in l.j.§.hec actio.n.1.ff.ne vis fiat ei.157
3 Statutum qō potestas teneatur aliquid facere in principio sui officij qualiter intelligatur p̄incipiū.vbi qō p̄ima pars,id est p̄imus mensis.in l.fur est manifestus.nu.6.ff.de furt. 324
3 Statutū qō banniti rebāniantur.an videat indu.gere & rellinere.in l.j.§.id quis vltro.nu.1.ff.de quest. 405
2 Statuto si caueatur qō de quolibet ꝟctu ex quo aliquitus quertur solvatur gabella p̄ceterq̄ de instr̄o solutionis iterā obligatus ad vendendū & postea vendor non teneor ad gabellam.in l. si pupillus.nu.3.ff.ad legem falc.
2 Si statuitur q̄ quicūq; dat mille communi hinc ad tres annos habeat rx.p centenario,& sit aliud statutū q̄ de quacunq; pecunia que soluitur in camera communis detrabetur gabella rij.denarioꝝ p̄o libra,an hoc casu debeat minui gabella.in l.nec enim⁹.n.1.ff.c. 374
1 Statutū loquens de vna persona qō non trahitur ad aliā.in l.mira.nu.1.ff.de legi, 16
Statutum qō nullus vadat de nocte sine lumine cōpr̄ehenditur minā.ibi.nu.2.
3 Statutū p̄ohibens certis personis ꝟbere impedit naturalem obligationē nasci.in l.cū lex.nu.5.ff. de fideiuſſo. 275
Statutū q̄ mulier vel minor nō possit vēdere sine cōsensu quinquenioꝝ impedit oxtum obligationis naturalis.ibi.n.6.
Statutū q̄ instrumēta donationū infinuari debeat intra sex mēses alias si valeāt nō irritat donationē ipso iure ſꝫ appareat exceptionē.ibi.nu.8.
15 Statutū vel dispositio respiciens vtilitatem p̄uatā si subesta, lia causa q̄ vtilitas pacisc entium pacto nō p̄t tolli.in l.iuspublicum.nu.4.ff.de pac. 106
Statutum ex causa publice vtilitatis ꝫ respiciat principaliter vtilitatem p̄uatā pacto nō tollitur.ibi.nu.7.
Statutum habens causam respiciens publicā vtilitat ꝫ tale statum etiam cum iuramento pacisci non potest ibi.nu.8.
Statutū a quo tēpore liget.in auth.vt sa.no.consti.nu.8. 28
3 Statutum imponens penam p̄o aliquo facto qñ requirat dolū vel latam culpam.in l.ii dolo malo.n.2.ff.si quis testa.licelle.338
4 Statutū disponens ꝫ infra conservationum & decimarum nulla currat p̄scriptio intelligitur nisi sit p̄scriptio.xl.ann.in.l.si quis nu.1.C.de decu.lib.x. 309
4 Statutū q̄ coloni teneantur solvere gabellam p̄o dominis nō subiectis est iniquum.in l.colonos.nu.1.C.de agrico.lib.xj.
1 Statutū loquēs de ciuibus q̄ habeat locū etiā in ciuibus non subeuntibus munera.in l.j.nu.17.ff.ad municip. 43
3 Statutū potest disponere q̄ possessio licut & dominium videatur continuata in herede a die mortis testatoris.in l.cum vnus.n.2.ff.de verbo.anto.iudic.possi. 149
3 Statutū ꝓditū ab episcopo.comite,vel marchione dicitur ius p̄etorium in l.stipulationū.nu.4.ff.de verb.oblig. 103
6 Statutū cōcedens rep̄esalias in subditos,an exerceri possit extra territorium.in trac.rep̄esa.nu.11 158
6 Statutum q̄ filij cedentis foro,vel rumpentis qñ possit contra filios extra territorium exerceri.ibid.
6 Statutū q̄ homines vnius ville,vnus teneatur p̄o alio non cōpr̄ehendit illū qui de novo est effectus homo illius ville in debitis antiquis.ibi.nu.12.

Statu-

Statutum q̄ vnus homo vſle teneatur p alio, intelligitur de debitis contractis intra territorium statuentis. ibi. nu. 13.

6 Statutū diſponens de maleficio cōmiſſo ad domū, an habeat locum in ſtatutione ſeu balneo. conſi. cvij. nu. 1. lib. ij.

6 Statutū dicēs q̄ de facto p̄ocedat: itelligit manu regia, z̄ ſolēnitates iuris ciuilis tollunt. ā ꝑſti. ad repe. §. videbit. nu. 12. 33

6 Statutū ceſſat quandocunq; ſtatuitur quid ratione perſone ſeparate. cōſi. clxxx. nu. 5. lib. j. 61

6 Statutū diſponens, q̄ contumax habeatur p̄o confeſſo qd impoſſet. q. ij. nu. 19. 107

6 Statutū diſponens q̄ pbatis maleficijs p teſtes, vel per confeſſionem, poteſtas debeat condēnare nō obſtante aliqua iuris ſolēnitate omiſſa, de qua ſolēnitate intelligat. cōſ. xxxv. n. 1. li. ij. 85

Statutū indefinite loquens, an referat ad id qō ſpecialiter eſt ꝑhibitum. ibi. nu. 2.

6 Statutū puniens in mille dantē auxilium delinquenti. an ſi plures dederit huiuſmodi fauorē puniatur vna, an vero multiplici pena. conſi. ccxxxij. nu. 1. lib. j. 74

9 Statutū imponens penam an z̄ quando ſufficiat ad annullandū actum. conſi. xxv. nu. 2. lib. ij. 83

6 Statutū permittens q̄ iudex poſſit p̄ocedere per accuſationē inquiſitionem, ꝛc. ſine adiectione loci vel tēporis, an habeat locum in probationibus. conſi. clxxij. nu. 10. lib. j. 58

6 Statutū dicens q̄ ſi quis p̄obauerit ſe alibi ratū ante inciuitate, z̄ frater eiꝰ in comitatu, qō tunc libra fratris nō noceat qūo intelligatur. conſi. clxxij. nu. 11. lib. j. 58

6 Statutū requirens p̄ſentiā conſanguineoꝝ, ſi eſt minor cōſanguini. partis ſufficit. conſi. xciij. nu. 1. lib. ij. 98

6 Statutis exiſtentibꝰ duobus in ciuitate de eademmet materia loquentibus, an z̄ quando vnum tollatur p alterum. conſi. xxxj. nu. 2. lib. ij. 85

6 Statutū q̄ ciues vnius ciuitatis tractentur vt ciues, quomodo intelligatur, ſi quando repreſalie talibꝰ cōcedi poſſunt cōtra tertiam ciuitatē. in tract. repreſa. v. q. nu. 14. 159

6 Statutum nō poteſt priuare eccleſias, ſiue monaſteria eoꝝ libertate, nec ea obligare. conſi. clxxvij. nu. 1. lib. j. 62

6 Statutum p̄ohibens opponi exceptiones cōtra inſtrumētū nō tollit nullitates. conſi. xlv. nu. 1. lib. ij. 83

Statutum p̄ohibens opponi exceptionē contra inſtrumentum guarentigiatum an tollat exceptionem Velleiani. ibi. nu. 2.

6 Stante ſtatuto q̄ cauſe inter conſanguineos compromittantur, conſanguineus venditoris comparet, z̄ agit contra emptorem, venditor preſentat ſe in iudicio, z̄ petit compromiſſum fieri ex forma ſtatuti. conſi. xxvij. nu. 1. lib. ij. 84

6 Statutum permittens exbannitum offendi, permittit etiam occidi. conſi. clxxxvij. nu. 1. lib. j. 62

6 Statutum q̄ in iudicio fratrum minorum nomine compareat, non valet. lib. ij. minoꝝ. nu. 52. 147

6 Statutum quod p̄ro premoriente vir lucretur dimidiā dotis, hꝫ locum etiam in ſponſa de preſenti, z̄ ad domum nō traducta. Item an idem ſit in ſponſa. dic. inter iuo canoni. nu. 64. 193

6 Statutum loquens de maleficio an comprehendat penam corporalem. conſi. clxxvij. nu. 3. lib. j. 62

6 Statutum diſponens quod idem ius ſeruetur forenſi, qō ſeruatur in terra ſua, eſt factum contra forenſem. conſi. cxl. lib j. 48

6 Statutum loquens de deſcendentibus ab auo an comprehēdat aſcendentes ſupra patrem. conſi. lv. nu. 1. lib. ij. 90

6 Statuta concedentia repreſalia vltra caſus a iure cōmuni permiſſos, quando fieri poſſunt z̄ valeant. trac. repreſa. n. 8. z̄ 10. 156

6 Statutum Florentie quod mercatores fugiente vxore liberi teneantur. valet. trac. repreſa. nu. 9. 156

6 Statutum excludens mulieres a ſucceſſione, an excludat ipſas, vt non poſſint ſuccedere ab inteſtato. conſi. viij. nu. 9. lib. j. 5

6 Statutum loquens de pena publicanda in maleficijs que in palatio committūtur de quibus maleficijs intelligatur. cōſi. cxcix. nu. 4. lib. j. 66

6 Statutū q̄ monachus nō ſuccedat, an valeat. ꝑl. 37. n. 1. lib. j. 15

6 Si ſtatutum vel conſtitutio permittit repreſalias, condictione illius iuris aditur iudex. in trac. repreſa. nu. 1. ij. q. 158

6 Statutum non poteſt tollere feriās introductas in honorē Dei. trac. de carc. nu. 11. 199

6 Statutum inducens qō generaliter iudex poſſit inquirere quid operetur. in conſti. ad reprimendum. §. denuntiationē. nu. 3. 129

6 Statuto dictante, qō huiuſmodi iudices ſummarie z̄ in appellabiliter iudicarant, an idem ſit in eccleſiaſtico cognoſcente. conſi. clxxvij. nu. 5. lib. j. 62

6 Statutū annullans debitū ōr eſſe odioſū. cōſ. xxxvj. nu. 2. li. j. 15

6 Statutum q̄ de compromiſſis facientis an comprehēdat minores. conſi. xxxix. nu. 1. lib. ij. 86

Statuta debent intelligi vt non inducant abſurdum. ibi. nu. 2.

6 Statutū Piſanū q̄ nullus Guelphus ad aliquod officium admittatur. intelligitur de eo q̄ eſſet factionis Guelphe in ciuitate Piſarum. tract. de Guelph. nu. 14 195

6 Statutum in dubio intelligitur de his que fiunt in territorio ſtatuentis. ibid.

6 Stante ſtatuto q̄ vxor p̄ecedente ſine liberis vir lucret dotē, z̄ vxor filij viuo patre decedat, an talia lucrum aliis fratribus cōmunicetur. Bar. tract. de duob. fratrib. nu. 6. 149

6 Statutū dictans q̄ iudex poſſit p̄ocedere, ſup hoc nō obſtante aliqua ꝓſcriptione. an noceat coniuncto. cōſi. clxxij. nu. 8. lib. j. 58

6 Statutū nō poteſt diſponere, nec legitimare ſpurios. cōſi. cv. nume. 3. lib. ij. 96

6 Statuto dictante q̄ femine nō ſuccedāt, an ſi diuiſerint cum fratribus z̄ habuerint eoꝝ partem habet locum ſtatutum. conſil. xxxiij. nu. 2. lib. ij. 85

6 Statutum factū a laicis cōtra libertatem eccleſie nō valet. conſi. clxxviij. lib. j. 62

6 Statutū puniens factum in plano Tyberis, habet locum in facto in foſſis agroꝝ. vīs z̄ ripis planis. tra. tyb. §. agro. n. 17. 171

6 Statutum facit collectā eſſe munus ordinarium. tracta. de carceribus. nu. 15. 199

6 Statutū qō ſtetur iuramento accuſatoris, valet. cōſi. lxxix. nu. 2. lib. ij. 67

6 Statutū loquens de iuris ſolennitate intelligitur de ſolennitate iuris ciuilis. conſi. xxxv. nu. 4. lib. ij. 85

6 Statuta recipiunt interpretationē ratione abſurditatis euitande. q. ij. nu. 10. 105

4 Statutū q̄ debitores ex inſtrumento cōfeſſionato abſq; vlla mora teneatur ſoluere intelligit nullo iuris ordine ſeruato. in l. miſſi. nu. 15. C. de exa. li. x. 362

3 Statutū q̄ occidit occidatur niſi habuerit pacem ab herede occiſi z̄ occiſus habeat plures an ſufficiat habere pacem ab vno in l. iij. §. cato. nu. 33. ff. ō verb. oblig. 210

3 Statutū qō p̄ro quolibet verbo iniurioſo quis puniatur qualit intelligitur verbū: z̄ qualiter iniurioſum. in l. item apud. §. ait q̄ toꝝ. nu. 2. ff. de iniur. 360

4 Statutū qō de contractu ſoluatur gabella cōprehendit etiā cōtractus factos intra aſcendentes z̄ deſcendentes ibi qā non. in l. j. nu. 1. C. de impo. lucr. lib. x. 391

2 Statutū qō in maleficijs poſſit peruenire ad condemnationē nō obſtante vlla iuris ſolennitate, dūmodo de maleficio cōſtet, q̄ ſi teſtes ſunt examinati in die veneris ſancti poterit peruenire ad condemnationem. in l. j. nu. 1. ff. de teſta. mjli. 181

4 Statutū q̄ p̄ro ꝛes nō pūt p nullū caſum fortuitum mutari nō poterit etiā cor. numerus augeri. in l. ſi. n. 1. C. ō p̄ro. li. xij. 424

2 Statutū q̄ de qualibet teſtō ſoluat gabella ſolū de vno dr̄ ſolui gabella etiā ſi mille ſcripture fierent. in l. j. nu. 9. ff. de teſta. 106

4 Statutū puniens facientē cōprehendit fieri facientē. in l. quēadmodum. nu. 4. C. de agrico. lib. xj. 410

4 Statutū li mādat aliquid fieri p̄ro ꝛes manibꝰ tunc id fieri nō poteſt p ſubſtitutū. in l. iubemus. nu. 3. ff. de eroga. li. xij. 418

4 Statutū puniens contrahentē cum forenſi an requirat ſcientiā in l. j. nu. 3. C. ad Velleia. 181

4 Statutū qō ℈ inſtrumenta dotalia nulla curat p̄ſcriptio quid operetur. in l. ſi. nu. 1. C. de fun. limitro. lib. xj. 416

1 Statutū loquēs de habētibꝰ ſeu poſſidētibꝰ rē. q̄ nō cōprehēdit illū cui ad rē cōpetit reſtitutio. in l. nemo. n. 1. ff. de inte. re. 146

2 Statutū loquens de heredibꝰ habet locum in bonorum poſſeſſore. in l. j. §. bonorum. nu. 1. ff. ad Treb. 383

1 Statutū de debitore carcerando habet locū in eius herede. in l. poſtulante. nu. 1. ff. ad Trebel. 393

4 Statutū reducens officiales ad minorē numerū nō p̄iudicat electis t̄pe coaditi ſtatuti. in l. cōperimus. n. 1. C. de p̄ri. li. xij. 424

2 Statutum qō filia nō ſuccedat extantibus maſculis, z̄ habeat locū i ꝑteritis z̄ futuris q̄ nō habet locum i filia que cum fratre diſcerat. in l. j. §. q̄ ait. nu 2. ff. ad Tertul. 436

4 Statutū q̄ percutiens aliquem in domo habitationis puniatur in manu ſi percuſſit bis debet in ambabꝰ puniri niſi diſtinguat dextrā a ſiniſtra. in l. ſi. nu. 2. C. de p̄mice. lib. xij. 423

3 Statutū q̄ ꝑ primo futuro quis fuſtigetur: p̄ro ſecundo auricula amputetur. ꝑ tertio ſuſpendatur, nō verificatur in ſubtrahēte plures. res in l. eum q. §. idem dicitur. nu. 1. ff. de fur. 387

3 Statutū, p̄hibens aliquē contrahere ſi cōtrahit z̄ iurat nō obligatur contrahens. in l. is cui bona. nu. 9. ff. de verbo. obliga. 212

4 Statutū pōt p̄ohibere contractum emptionis z̄ venditionis. in l. ij. nu. 1. C. de pre. z̄ omnib. reb. lib. xj. 401

3 Statutū q̄ quis poſſit ingredientē ſuam poſſeſſionem in ſua poſſeſſione offendere ſi aggredior ingredientē z̄ ipſum fugientē ꝓſequor ex poſſeſſionem meam z̄ ibi percutio, nō punior. in l. qō ait lex. §. qō ait lex. nu. 3. ff. ad legem Jul. de adulte. 395

4 Statutū vel consuetudo ciuitatis qñ vendicet sibi locum in castris sibi subiectis. in l. ij. nu. 41. C. quesit longa consue. 358
3 Statutū q bannitus nō audiatur ciuiliter nec criminaliter: an si sit percussus iudex possit inquirere. in l. nō solum. §. quanquam nu. 1. ff. de iniur. 258
1 Statutū prohibens nō posse opponi contra instrumentū aliquā exceptionem nō prohibet officium iudicis. in l. plane. nu. 4. ff. de peti. heredi. 202
Statutū vt excludat officium iudicis debet dicere aliqua exceptio nec defensio. ibi. nu. 5. 4
4 Statutū factum alibi si allegatur vbi causa agit debet in causa produci. in l. ij. nu. 3. C. si cōtra ius vel vtili. publi. 44
1 Statutū q super executione instrumentoꝝ confessionatoꝝ non possit peti cōpromissum nō habet locū qñ petitur executio sententie arbitri: secus si arbitrature. in l. ij. nu. 1. ff. de arbit. 173
1 Statutū q debitū nō fuerit petitū z executio facta intra decē annos creditor nō audiatur. si creditor fuit missus i possess. ex primo decreto. an sit interrupta pscriptio. in l. is qui reipublice. nu. 2. ff. quib. ex cau. maio. 171
1 Statutū puniens p ducente falsos testes cōprehendit producētem vnum solū. in l. ait prætor. §. negotia. nu. 1. ff. de nego. gest. 135
4 Statutū q nō licet alicui se defendere nō valet. in l. facultas. nu. 2. C. de iure fisc. lib. x. 374
3 Statutū an valeat q capiens hominē z ducens in fortiā communis habeat tantū. in l. si liberū. nu. 1. ff. ad legē iul. de ambi. 411
1 Statutū q cōtra instrumentū nō possit opponi exceptio doli metus vel turpitudinis q tamē solutum et turpi causa vigore talis instrumenti poterit repeti. l. si ob turpem. nu. 4. ff. de condit. ob turpem cau. 296
2 Statutū q bannitus in centum impune offendatur nō cōprehēdit bannitum in duob⁹ bānis vel vnū in quin quaginta z aliud in sexaginta. in l. si testamento. §. sed si. nu. 3. ff. de condi. instit. 177
3 Statutū q percutiens de nocte puniat inquantū pl⁹ si accusat⁹ q de nocte percussit cōdemnatur solū q percusserit nō poterit agi ad illud pl⁹. in l. q seruū. §. si tibi. nu. 2. ff. de act. z obli. q. 200
1 Statutū quomodo recipiat interpretationē declaratiuā seu extensiuam. in repe. l. oēs populi. nu. 56. ff. de iustitia z iure. 12
Si in statuto est verbū habens plures significatiōes que erit cōgrua expositio. ibi. nu. 58. 14
Statutū an recipiat interpretationē extensiuā. ibid. nu. 60. 14
Statutū an extendatur ad casum q est idē secundum iuris fictionem nō secundum veritatem. ibid. nu. 62. 13
Statutū factū in vna persona propria nō extenditur ad alias: secus in alijs dispositionibus. ibi. nu. 63. 13
Statutū loquens p verba preteriti vel presentis tēporis an tractatur ad futura. ibi. nu. 64. 14
Statutū q statuta nō recipiant interpretationē vel glossationes quid operetur. ibi. nu. 65. 14
Statuta qualiter deducantur in iudicio z quando inducant ius agendi z quando accipiendi. ibi. nu. 66. 61
Statutū an debeat produci sicut producūt alia instrumēta. ibi. 61
Statuta correcta quādo possint allegari. ibi. nu. 68. 61
2 Statutū q portans baculus extra territoriū perdat animal sup quo condenaretur z condemnetur in decem. in l. meuius. §. duorum. nu. 23. ff. de lega. ij. 26
Statuto alio q in maleficijs de nocte cōmissis pene duplicentur quomodo puniatur extrahens frumentū de nocte. et quid si plures homines diuerso tēpore super eodē mulo extraxerunt: ad q libet teneant perdere vnum mulum. ibid. 26
Statutū q cōtenti delictū diminuatur quarta pars si primus z secundus sunt cōfessi, z primus solui tres partes animalis, secundus nō tenetur nisi ad aliam partem. ibi. nu. 26. 26
2 Statutū posteā habuit vigore an licet solum sequētia: an etiam precedentia. in repe. l. omnes populi. nu. 39. ff. de iusti. z iure. 11
Statutū quomodo trahatur ad preterita iam decisa z ad non decisa z pendentia etiā si in statuto hoc dicatur. ibi. nu. 40. 43
Statutū trahitur solū ad futura qñ hoc. ex presse cauet. ibi nu. 43 43
Statutū simpliciter loquens quando trahatur ad preterita z futura. ibi. nu. 44. 44
Statutū q viso instrumento iudex faciat capi debitorē nec possit opponi instrumentū exceptionis, nisi solutionis, quietationis, falsitatis, z quomodo habet locum in instrumentis ante statutum confactis. ibi. nu. 45. 45
Statutū q possessor bone fidei prescribat quinq annis possessio habita ante statutū non prodest. ibi nu. 46. 3
Statutū q vxor mortua in matrimonio sine filijs vir lucret tertiam partē habet locū in dote data ante statutū si vxor post moriatur. ibi. nu. 47. 12
Statutū qñ trahat i delictis ad preterita vl futura. ibi. n. 48. z 51 1
Statuta a paulo facta sunt perpetua, z ita actiones ex eis descendentes: facta autē a iudicibus tūc actiones penales ex eis descendentes sunt temporales. ibi nu. 51. 18
A statuto generaliter conditio nō potest appellari: secus si statutum est factū contra singularem personam. ibi. nu. 52. 18
Statutū pōt deprehendi ex cōiecturis etiā p verba generalia loquens q fuerit factum contra particularē personā. ibi. nu. 52. 18
Statuta quā interpretationem recipiant. ibi. nu. 52. 18
Statutū quo dicat recipere interpretationē correctiuā. ibi. nu. 54 18
Statutū interpretari restrictiue qñ quis possit. ibi. nu. 55. 18
4 Statuta contra libertatē ecclesie que dicantur. in aut. cassa. cū rita. nu. 3. C. de sacrosan. eccle. 18
Statutū q qui occidit clericū puniatur in libris decem an dicatur contra libertatem ecclesie. ibi. nu. 4. 18
Statutū p libertatē ecclesie insertum in volumine statutorum si postea in volumine sit aliud statutū cassans quecunq; statuta p libertatem ecclie q statuētes nō euitent pena. d. aut. ibi. nu. 6. 18
Statuta ciuitatis an sint annalia vl perpetua. il. impato. n. 8. co. 1
Statuta facere pūt cōites, barōes, marchiōes, episcopi, alij habētes dignitatē perpetuā. i repe. l. oēs populi. n. 8. ff. de iustitia. 4
Statuta campsorū inter eos in decisorijs seruātur in curiis forum. in l. receptitia. nu. 6. C. de consti. pec. 10
Statuta qō recipiant interpretatione extensiuam passiue. ibi. nu. 10
titate rationis. in l. si quis seruo. nu. 4. C. de fur. 2
Statuta p ria si reperiant i eodē volumie z volumē eodē sint confirmatum qō tps inspici debeat. in l. tuto res. nu. 1. ff. de testa. tute. 13
Statuta in muliere ibente secias nuptias habet locū in vna ibēte secūdas nuptias. in l. de emancipatis. nu. 1. C. de legi. here. 28
4 Statuta q disponunt contra ius cōmune nō recipiunt interpretationē extensiuā. in l. certa forma. nu. 12. C. de fure. fis. lib. 374
Statuta recipiunt interpretationē restrictiuam ne gs indebite damnum patiatur. in l. cesar. nu. 2. ff. de pub. z vectig. 61
2 Sta. si duo sunt vnū q cōitatēses de qualibet porta teneat portare frumētū cōi q cēe bs in illa porta: alio q comitatēses a castro fossati teneant portare frumentū qō bs cōe i dcastro: dicti de castro fossatino tenet adiuuare ad portandū frumentū qō cēe bs in illa porta. in l. quesitū. §. si gs fundū. nu. 12. ff. de fun. instr. 313
4 Statuta si reperiatur in ciuitate p que secundum vnum statutū homicidia punit pena capitis secundum aliud pena pecuniaria quod statutum attēdatur. in l. ij. nu. 1. C. de cano. lar. gl. lib. x. 84
4 Statuta que permittunt bannitos impune offendi sin introducta pro quiete cōi. in l. fi. nu. C. qñ ig vnus que sine iud. le vidit. 12
3 Statuta si dāt intelligi bs pprijs significatiōe nō recurrit ad cōem vsum loquēdi in l. de laniorū. §. alia. nu. 3. ff. de fun. instru. 114
3 Statuta non puniūt animum nisi sequat effectus. in l. j. §. diui. nu. 3. ff. de sicarijs. 400
2 Statuta duo si reperiuntur cōtraria in eodē volumine sm decorū prioris ig sint eodē tpe confirmata. in l. si vero. nu. 4. ff. de testa. mil. 61
1 Statuta ciuitatis an ligent extra territoriū. remissiue. an l. iij. nu. 3. ff. de iurisdi. om. iu. 61
2 Statuti forma si quidā nobiles habēt immunitatem a collectis z non habent beneficium in ciuitate z si acceptant prefectur immunitate: aduocatus ex nobilibus acceptauit officiū ad condemnationes pro quo ex forma alterius statuti hs duodecim pro libra quod perdat immunitatem in l. beneficio. nu. 1. ff. ad l. fal. 158
3 Statutis duobus stantibus in quorum vno cauetur q testis possit de falso accusari intra mensem: alio q de falsitate possit intra decē annos accusari testis non potest post mensem accusari: licet lint verba statuti. in l. sanctio. nu. 3. ff. de penis. 419
Stante statuto q si nobilis offendat popularē puniat pena quadrupli eius q puniretur pupillaris z nobilis offendat popularē de nocte in platea z in festo qualiter punietur. ibi. nu. 7. 419
Statutum de publicatione penarum an habeat locum in penis non limitatis sed que imponuntur arbitrio iudicis. ibi. nu. 8. 419
Statutum predictum quod habeat solum locum in penis existentibus in quantitate non in specie. ibi. nu. 9. 419
3 Statutis duobus stantibus: quorum vno cauetur qō cōtumax habeatur pro confesso: alio q testis examinatus cōtra majorē non possit redargui de falso z testis examinatus cōtra majorē fuerit contumax: an possit de falso condemnari. in l. absentem. 4. ff. de penis. 419
2 Statuto disponente q cui non est solutū prætiū eque habeat stipendium quolibet mēse donec sibi satisfiat: q si est satisfactū pro parte habebit canalcatā. il. cui vsufructus. n. 1. de vsufruct. 102
3 Statuto q si debitor fuerit per decennia q debitū nō petierit non audiatur non potest renuntiari. in l. j. nu. 2. ff. de vsu. 199
3 Statuto per q statuit vt ciuitas abundet boibus q qui tenetur reddere frumentum liberetur dando pecuniam, renuntiari non potest etiam cum iuramento. in l. si quis. nu. 7. ff. de fideiuss. 289
1 Si in statuto Perulino cauetur q testamentum fiat cōi septē testibus, z Florentino q coram decē: si heres ex testamento facto

Perusij petat Perusii & Florentie: an habebit bona existentia in vtr oq; loco. in repe. l. si arrogator. nu. 22. ff. de adop. 33
4 Stante statuto q; bannit' occidatur impune, si occidens inquiratur, tertius p̃z eo comparere potest & producere bannum: & absoluere. in l. vbi pactum. nu. 10. C. de transac. 78
8 Statuto an possit fieri quod non capar possit instituj. in l. testamenti. nu. 7. ff. de testa. 107
Statuto an possit fieri q; spurius possit succedere. ibi.
4 Stante statuto q; cõtra magnates ad executionem penarũ potestas procedat capiendo personaliter domos discooperiendo & ad quartum gradum: q; tales consortes non tenent ad membri mutilationem. in l. per retentionem. nu. 2. C. de vsurie. 190
8 Statutum q; extantibus filijs masculis femina dotata non succedat an nepos ex filio masculo excludat feminam, quod nota. l. liberorum. nu. 12. ff. de ver. signi. 488
Stante predicto statuto si extat neptis ex filio & ipsius aut illa neptis ex filio masculo non excludit filiam aut ibi. nu. 13.
Statuto predicto stante si filius masculus ex filia dotata supersit nihilominus a filio masculo & sic a patruo excludit. ib. nu. 14.
Stante predicto statuto: si restat nepos ex filio et nepos ex filia an nepos ex filio excludat nepotem ex filia ibi. nu. 16.
3 Jn statuto quod nõ veniant ea que comprehenduntur ex sententia & mente. in l. sed sciendum. nu. 1. ff. de parricid. 402
8 Statuto ciuitatis p̃hiberi potest ne alienatio fiat in forensem & valet statutum. in l. filius. §. diui. nu. 11. ff. de leg. j. 251
Statutũ p̃hibẽs alienationẽ fieri ecclesiã ñ vz. ibi. nu. 17 & 18.
4 Stante statuto q; debitor qui mutuũ recipit non restituat quantitatem intra annum tenetur restituere & duplũ: & quod illud duplum non possit exigi. in l. cum allegas. nu. 6. C. de vsur. 191
4 Stante statuto q; mulieres vel minores nõ possunt cõtrahere sine consensu duorũ, p̃piquorũ cõsanguineorũ affines ex parte viri vel vxoris non admittantur. in l. j. nu. 1. C. vnde vir vxor. 233
4 Stante statuto q; quis notarius appellatur nõ possit esse decurio semel matriculatus licet se faciat, deleri non poterit esse decurio. in l. j. nu. 1. C. de primice. & secund. lib. xij. 423
2 Statuto stante q; filia dotata non succedat quousq; supernixerit masculus mortuo masculo hereditate adita sine masculis: an filia admittatur: q; sic. in l. fi. §. quando. nu. 1. ff. ad Tertul. 437
Statuto potest fieri vt quis sit heres j vita alicui defuncto & post ea desinat. ibi.
1 Sterilitas que dicatur, & que exiguitas. l. si vxo. §. vbicunq;. nu. 2. ff. locat. 400
Sterilitate quando fiat remissio mercedis. ibi. nu. 1.
1 **Stylus** inducitur ab vno & respicit ordinem loquẽdi scribendi vel procedendi. in repe. l. de quibus nu. 10. ff. de legi. 12
2 Stylus curie tenẽd' est. in l. iuris sptos. n. 4. ff. ō excu. tu. & cu. 93
4 Stylus q; fit circa ordinem, & arbitrium circa depositionem. in repe. in l. j. nu. 3. & 5. C. de sacrosan. eccle. 10
4 **Stipendiarij** non possunt constituere p̃curatorem ad suum stipẽdium recipiẽdũ. in l. inbemus. nu. 2. C. de erog. lib. xij. 428
3 **Stipulatio** simpliciter interposita ꝓpter q; dãnũ committatur. in l. fluminum. §. p̃tereа. nu. 1. ff. de dam. infec. 45
3 Stipulatio an committatur ad totum interesse stipulantis an ad partẽ quando pars adijcitur in stipulatione damni infecti. in l. plures nu. 1. ff. eod. 46
2 Stipulatio penalis nõ novat nec p̃imit actionem descẽdentẽ ex cõtractu eptionis. in l. Lucius Titius. n. 1. ff. de act. emp. 396
3 Stipulatio an valeat p̃mitto centũ si plagiũ feceris in l. ij. plagij. nu. 1. ff. de ver. oblig. 257
Stipulatio collata sub conditione licet nõ habeat aliam causam valet in l. a Titio. nu. 1. ff. de verb. oblig. 244
5 Stipulatio si concipitur sub duabus cõtrarijs cõditionibus adnentente p̃ma, non potest stipulatio alia conditione committi. in aut. de non elig. secun. nubentes. nu. 2. 6
1 Stipulatio rem tradi & quelibet stipulatio facti dicitur continere incertum. in l. certi condictio. n. 2. ff. si cer. pet. 250
1 Stipulatio que non potest committi non debet interponi. in l. non cogendum. §. qui ita. nu. 2. ff. de procur. 179
3 Stipulatio que ad particulare interesse cõmittitur potest sepius committi. in. in l. si procurator. 31. nu. 1. ff. rem ra. habe. 331
4 Stipulo vsurarũ q̃n tollat p̃ novationẽ. in l. j. n. 2. & 7. C. de iud. 119
2 Stipulatio ad interesse non committitur in stipulatiõe rẽ dari sed q; tenet ad dãdũ. l. videam". §. si actionẽ. n. 1. ff. ō vsur. 425
Et fructus veniunt post litem contestatam. ibi.
Jn stipulatione rem tradi venit interesse a tempore more & non fructus. ibi. nu. 2.
Et ratio fructuum habebitur post litem contestatam. ibi.
Stipulatio q̃n continet rẽ dari & rẽ tradi q; veniunt fructus de eis habebitur. ibi. nu. 3.
Stipulatio predicta q̃n succedit in locum ℣ctus emptionis & vẽditionis tunc secundum eius naturã veniunt fructus. ibi. n. 4.
4 Stipulatio de faciendo aliquẽ heredẽ nõ valet. in l. cum donationis. nu. 3. C. de transac. 77
4 Stipulatio cõmittitur si p̃mitto ratum & firmũ habiturũ si cõtranenio sine de iure sive de facto. in l. id q; pauperibus. nu. 1. C. de epis. & cleri. 31
2 Stipulatio annua q̃n dicatur vna vel dicantur plures. in l. si ex toto. §. si ita legatũ. nu. 2. ff. de leg. j. 226
1 Stipulatio facta nominatim defuncto nõ valet. in l. cl'. qui n. 25. ff. de cer. pet. 166
4 Stipulatio nouãs sententiã nõ habet paratam executionem. in l. j. nu. 2. C. de excu. rei iud. 315
1 Stipulatio nouans sententiam, nõ habet executionem paratam l. minor. nu. 1. ff. de minorib. 163
1 Stipulatio apposita incontinenti, & continẽs idẽ an inducat novationẽ. in l. duo socie tatem. nu. 1. p̃z soc. 280
Stipulatio penalis. an novet p̃cedentem obligationẽ. ibi. n. 2.
1 Stipulatio facti q̃n requirat locũ. in l. nõ vtiq;. §. si quis insulam. nu. 4. ff. co. & cer. loco. 327
2 Stipulatio penalis an committatur in omnibus statim & cessatũ est i vna ex pluribus prestationibus. in l. j. §. q; si in annos. n. 3. ff. de pena legata. 317
1 Stipulatio solnere iudicatũ, & contineat aliud, q̃ verba sonant. in l. Julianus. nu. 7. ff. qui satisd. cog. 75
1 Stipulatio de euictione vt cõmittatur, est necessaria scientia: q̃n in l. aliquat natura. §. cũme. n. 2 & 3. ff. de ne. gest. 141
3 Stipulatio nõ cõcipitur: niſi vtroque loquente & sermonis efficacia intelligente. in l. j. nu. 1. ff. de ver. oblig. 203
Stipulatio quibus casib' fingatur: vbi & fauore dotis. ib. nu. 2.
Stipulatio non cõtrahitur per epistolã, sed probatur. ibi. nu. 5.
Stipulatio potest cõcipi inter absentes dummodo se exaudiant. ibidem. nu. 8.
Stipulatio quid sit. ibi nu. 11.
Stipulatio quare dicatur stipulatio vbi q; ab interrogante tanquam nobiliore. ibi. nu. 13.
4 Stipulatio facta non requirit solennitatẽ verborũ. in l. vna. §. rei vxorie. nu. 4. C. de rei vxo. act. 212
3 Stipulatio iudicatus solui inter posita cozã vno iudice: cuius successor, iudicauit, q̃n cõmittatur. in l. cũ apud. nu. 5. ff. iud. sol. 327
Stipulatio de iudicio listi mutato iudice ita extinguitur, sicut stipulatio iudicatũ solui. ibi. nu. 7.
Stipulatio de rato q; mutato iudice extinguatur: nec durat in causa apel. ibid. nu. 8.
Stipulatio inter posita ℣ consiliũ & laudũ positum in fine d. l. nõ comprehendit iudicẽ appellationis, nec collegam, sed successorẽ sic. ibi. nu. 9.
3 Stipulatio facta sine causa a sciẽte an habeat in tacitã cãm donationis. in l. nuda ratio. nu. 2. ff. de dona. 74
3 Stipulatio ad penã. vel interesse si fiat cõtra stipulationẽ nõ continent factũ diuiduũ vel dationẽ qualiter, & aduersus quos cõmittatur. in l. iij. §. cato. nu. 12. & 19. ff. de verb. oblig. 208
Stipulo facti indiuidui cũ pena interposita in iudicijs si in parte nõ obseruatur cõmittit insolidũ ℔ obstat exceptio p̃ parte facta in scẽb' q; cõmittitur in totũ: & nõ obstat exceptio & idẽ in iudicijs impertinentibus ad decisionẽ. ibi. nu. 18. 269
Stipulatio penalis facti indiuidui adiecta facto diuiduo si fiat contra stipulationẽ facti indiuidui per vnũ ex heredib' promissorijs an in totũ vel p̃z parte committatur. ibi. nu. 20
Stipulatio de defendendo in vna actione est indiuidua. ibi. n. 22.
Jn qualibet stipulatiõe p̃zia: siue cõtineat donatiõẽ: siue factũ indiuiduũ: siue diuiduũ. sine possit per alium explicari: sine nõ in distincte pena siue interesse committitur tantum aduersus eum qui contra facit. ibi. nu. 23.
Stipulatio rẽ ratã haberi de qua in d. l. iij. §. cato. ff. de ver. obli. an sit p̃tozia. ibi. nu. 24.
Stipulatus sibi si quis est & heredib' suis vsum alicuius fundi decedat pluribus heredibus relictis: an quilibet habebit totum vsum vel partem eius. ibi. nu. 29. 210
Stipulatio vsusfructus q; ex parte creditoris fit personalis: ex patre p̃missoris est realis. nu. 22.
Stipulatio, p̃ alimẽtis ex parte p̃mittentis nõ esse in rẽ ex parte creditoris personalis. ibi.
6 Stipulatio vel pactũ de successione futura an & q̃n sit contra bonos mores. consi. ccxj. nu. 1. lib. j. 70
6 Stipulatio vitiat. q̃n aliquid addit vel detrahitur de eo q̃d erat positum in interrogatione. trac. de alneo. §. q; si. nu. 21. 285
1 Stipulatio q̃n habet originẽ ex facto heredis quilibet heredum

Et quid in pacto ibid.
3 Stipulatio sequens quando tollat effectum more precedētis stipulationis.in l.cum qui.§.hominem.nu.2.ff.de verb.ob. 227
3 Stipulatio cum volam,an valeat.in l.centesimis.§.si ita stipulatus.nu.1.ff.de verb.oblig. 224
Stiplo promitto ibi dare decē ad tui voluntatē valet.ibi.nu.6.
3 Stipulatio indicatum solui interponitur ante litem contestatā. z post qñ procurator interuenit post.in rub.nu.1.ff.iud.sol.221
3 Stiplo inutilis interposita in ꝯcu alo de se obligato.io ñ vitiat secus si cadit super facto qō de sui natura non cadit in formā alicuius contractus.in l.j.§.si quis ita.nu.8.ff.de verb.ob. 203
3 Stipulatio turpis quando sit nulla tam ex parte stipulatoris quam promissoris:z quid quando ex parte promissoris tātum. in l.generaliter nouimus.nu.1.ff.de verb.obli. 216
Stiplo qñ dicat ꝓcipi ghalr:z qñ vlr.i l.scire t bem⁹.n.1.ti.e.217
Quando plures res deducuntur in stipulatione an dicatur vna vel plures stipulationes.ibi.
Stipulatio alternativa q dicatur vna quantum ad solutionē: due quo ad res in ea deductas.ibi.n.3.
Effectus resultantes q sit vna stipulatio vel quod sint plures quando plures res deducuntur in stipulatione.ibi.nu.4.
Stipulatio qñ ē vna vtrū stipulator agere possit ad ptē.ibi.n.5.
3 Stipulatio iudicialis debet dici omnis stipulatio pretoria que respicit effectū snie.in l.j.§.iudiciales.n.1.ff.de pacto.stip. 317
Ptē stipulatio de noui operis nuntiatione demoliēdo.ibi.
Stipulatio conditionalis large pōt dici ois stipulatio.ibi.n.2.
Stipulatio cautionalis a iudiciali in quo differat.ibi.n.3.
Stipulationes pretorie seu cautionales habēt initar actionū: q2 ab inuito exto2quemus,z principaliter peti possunt:item ēt stipulatio rem ratam haberi.ibi.nu.4.
Stipulationes pretorie nō nouant primā actionē,sed illam nouationē faciūt,quam facit litis contestatio,z sententia.ibi.nu.6.
Stipulationes que ex necessitate interponuntur non nouant nisi expressa agatur.ibi.
Stipulatio legatorum interposita hoc actovt nouatio fiat quid nouetur.ibi.
Stipulatio rem pupilli saluam fore interposita nouat actionē tutele.ibi.nu.8.
Stipulatio rem ratam haberi nouat conditionem indebiti que cōpeteret contra procuratorem.ibi.nu.9.
Stipulationem damni infecti interposita animo nouādi nouat interdictum quod vi aut clam.ibi.nu.10.
Stipulationes de iudicio isti z alie quare dicātur cōes.ibi.n.11.
1 Stipulatio si interuenit in contract⁹ an videatur renouatus contractus tacite.in l.item queritur.§.qui impleto.n.1.ff.loca.398
1 Stipulatio nouās est duplex.in l.rescriptum.§.si pacto.nu.1.ff. de pactis. 98
Stipulatio penalis an nouet precedentem.ibi.nu.2.
1 Stipulatio de euictione committitur cum quis cōpromittit ex forma statuti:non autē qūis sponte sua in non suum iudicem cōsensit.in l.si dictum.§.si compromisero.nu.1.ff.de evic. 422
4 Stipulatio vel pena non nouatur per precedentē cōuentionez, an poterit expelli.in l.ij.n.13.C.de iure emph. 203
3 Stipulatio simplex intelligitur de heredibus.in l.si fine.§.si in stipulatione.nu.1.ff.rem ra.hab. 332
1 Stipulatio erronea in effectu non obligat.in l.si legati.nu.1.ff. de legatis primo. 239
Stipulatio apposita super legato intelligitur secundū naturaz legati.ibi.nu.2.
3 Stipulat.o ista dolum malū abesse z habere licere non continet nisi factū suum z successorum: z quos potest prohibere.in l.inter stipulantem.nu.2.ff.de verb.oblig. 236
3 Stipulatio in diem qualiter z quādo cōmittatur quo ad obligationem:quo ad actionez,z quo ad mozam.in l.ita stipulatus.nu. 28.z 40.ff.de verb.obligat. 249
Stipulatio in die subintellectā a lege,an statim producat actionem z obligationem.ibi.nu.29. 250
Stipulatio que habet diem incertaz quando committatur:z an sit nata obligatio z actio.ibi.nu.41.
Stipulatio si habet diem z cōditionē quādo ex ea nascatur obligatio z actio.ibi.nu.251. 251
Stipulatio penalis incipiēs a precedenti conditione quādo cōmittatur z ea nascatur obligatio z actio.ibi.nu.52.
Stipulo penalis icipiēs a pcedēti pactiōe vestita qñ cōmittant:z ex ea nascat obligatio z actio z āsufficiat interpellatio.ibi.n.54.
An ante stipulationē commissam possit agi ad id q̄ deuenit in primā stipulatione vestita.ibi.nu.55.
3 Stipulatio q̄ valeat si dico promittis mihi sex medulas:z respondes promitto duos aureos si tres medalee valebāt aureū. in l.que extrinsecus.nu.2.ff.de verb.oblig. 229
1 Stipulatio per quā auferetur libera testandi facto non valet. in l. stipulatio.nu.1.ff.de verb.obli. 228
3 Stipulatio si interuenit in ꝯctu emptionis z venditionis:et quis sit deceptus vltra dimidiā iusti pretij,an habet remediū.in l.si quis cum.ff.de verb.oblig. 219
Stipulatio interposita in contractu emptionis z venditionis est equalis ad emptionem z venditionem,z qñ nouat primā actionē illam nouat cum omnibus suis qualitatibus.ibi.
3 Stipulatio secunda quando continet idē quod prima non valet. l.valerianus.nu.1.ff.de pacto.stipul. 320
3 Stipulatio facti qualiter z quomodo diuidatur inter heredes.in l.stipulationes.nu.11.ff.de ver b.oblig. 230
Stipulatio facto rū an dicatur diuidua vel indiuidua:z que facta dicantur diuidua.ibi.nu.25. 231
3 Stipulatio facti ex clausula,dolum malum abesse quare cōmittatur ad interesse particulare.§.ex clausula de defendēdo quare cō mitteretur ad totale.in l.stipulationes.nu.12.ff de ver.oblig.232
2 Stipulatio potest cōferri in voluntatē stipulātis.in l.cū pater.§. mater.nu.2.ff.de leg.ij. 269
1 Stipulatio vsiz dies omittatur:z intelligitur de die qua iudex moderabitur fauendo actori in l.de die.nu.1.qui latisd.cog. 23
Stipulatio necessaria interposita an valeat ꝓpter omissionem dici.ibi.nu.3.
3 Stipulatio licere vti frui quod continet factū.in l.stipulatio ista. §.si quis ita.nu.3.ff.de ver.oblig. 221
Stipulatio mere personalis quod alia sit in persona defuncti:alia in persona heredis.ibid.
Stipulatio ire,agere licere,q̄ sit mere personalis,z nō transit ad heredem nisi expresse dicatur.ibi.nu.4.
3 Stipulatio sequens intelligitur in dubio de illa quātitate in qua precessit mutuū.in l.triticum.nu.2.ff.de ver.obli. 243
4 Stipulatio apposita super aliquo contractu debet intelligi sicūdum naturam illius contractus super quo interponitur:in l.cū mota.nu.6.C.de transact. 65
3 Stipulatio qñ incipit a defuncto cui mor successit cū quo nihil est egestū minoris persone nō cōsideratur:sed maioris a quo initium habuit:z ideo minor non cogitur restituto.in l.cū filiusfa. §.in hac stipulatione nu.2.ff.de ver.obli. 226
3 Stipulatio semel commissa,an semp⁹ cōmittator.in l.si sic stipulatus.nu.1.ff.de ver.obli. 261
Stipulatio facti affirmative concepta qñ transeat ad heredes stipulatoris.ibi.nu.1.
Stipulatio facti affirmatiua qñ trāseat ad heredes promissoris. ibi.nu.4.
3 Stipulatio pretoria qē nō dicatur actio,sed per officium iudicis pentur.in l.j.nu.28.ff.de act.z oblig. 188
5 Stipulatio in qua pater stipulatur factū filio an dicatur inutilis quo ad patrē z filiū.in l.q dicitur.nu.3.ff.de ver.obli. 249
Stipulatio in qua stipulatur filio in potestate existēti z conferē in tempus existēti sui iuris:an dicatur stipulasse filio vt heredi: vel alio vt filio,vel extraneo.ibi.nu.5.
1 Stipulatio hinc cā an valeat in l.toties.n.10.ff.de interro.act.234
4 Stipulatio est contractus.in l.ij.nu.11.C.de condi.ob can. 152
3 Stipulatio alternativa qñ vterq; est capax est in totū inutilis:z hodie hoc corrigit.in l.j.§.si fructuarius.n.4.ff.de fti.ser. 274
1 Stipulatio rem dari z rem tradi,qñ iungūtur simul habetur ratio fructuum.in l.si stipulatus.n.1.ff.de vsur. 412
3 Stipulatio de damno infecto q trāseat ad singularē successorem ne cessione.in l.fluminū.§.adqcitur.nu.1.ff.de dam.infec. 45
3 Stipulatio pura nō pōt esse in pendenti:z quomodo in l.vsufructus.nu.1.z 7.ff.de stipu.ser. 276
Stipulatio vt valeat inspicitur initiū contracte stipulationis non tempus existentis conditionis.ibi.nu.3.z 8.
3 Stipulatio q̄ dz intelligi secundum naturam precedentis ꝯct⁹. in l.venditoris.nu.1.ff.de ver.obli. 244
3 Stipulatio penalis q̄ nō nouet precedentē obligationē ex causa onerosa.in l.iiij.§.ex conuentione.nu.3.ff.de reiud. 130
3 Stipulatio dotis facta constante matrimonio an valeat.in l.si dotatio.nu.3.ff.de verb.obli. 215
3 Stipulatio,vt valeat,quod tempus inspiciatur.in l.si rem mee. nu.1.ff.de verb.obli. 218
3 Stipulatio generalis z indefinita limitatur secundū naturā precedentis contractus.in l.qui Rome.§.duo fratres.nu.11.ff.de verb.oblig. 235
3 Stipulatio habere licere ex cuius facto committatur.in l.stipulatio ista.nu.1.ff.de ver b.oblig. 219
3 Stipulatio pretorie si aliquid aditur vel detrahitur,an dicatur cōuentionalis vel remaneat pretoria.in l.in couentionalibus.n. 2.ff.de verbo.oblig. 226
Stipulatio que ab initio exto2quetur dicitur pretoria.ibi.nu.3.

Stipulationis forma interponēde derato.in l.procuratoz. nu. 1.ff.rem rā.habe. 332

2 Qui potest venire per stipulationem z per ius accrescēdi an p[ossit] sit vno iure amplecti z alio repudiare in l.necis.§.bereș.n.4.ō acquir.hered. 189

1 Stipulationem allegans debet probare solennia intercessisse quando stipulatio probanda est per testes.in l.ii vnus.§.pact⁹. nu.19.ff.de pactis. 102

3 Differentia inter stipulationem z obligationem.in l.stipulationum.§.stipulatio.nu.2.ff.de verb.oblig. 211

Stipulationes que interponantur per verba futuri temporis, vl infinita z que per verba presentis temporis.ibi.nu.1.

3 Stipulatio annua qñ sit vna,z quando plures.in l.si communis seruus.§.cum seruus nu.2.ff.de stipula. seruo. 278

Stipulationis valoz nō potest esse pendenti:sed acquisitio sic, id est an acquiratur.ibi.nu.4.

3 Stipulationem quando vitiet diuersitas linguarum.in l.j.§.eadem.nu.5.ff.de ver.oblig. 205

Stipulationem quando vitiet diuersitas.in re ibi.nu.6.

Ex stipulatiōe iudicis q̄ qrit pti.i aut.de bis q ingre.nu.22. 26

3 Stipulationis cōcipiēde modi sex quoz̄ aliqui validi sunt, aliq non.in l.stipulatio ista.§.si stipuler.nu.1.ff.de ver.oblig. 222

In stipulationibus pretoriis an quis cogatur penā promittere, est arbitrarium.in l.in huiusmodi.nu.1.ff.de pacto stipu. 320

3 Stipulationes facti inter heredes quo ad petitionē dicunt indiuidue:z cuilibet competit actio in solidum:z si agitur,p parte,in l.iiij.§.si is qui.nu.11.ff.de ver.oblig. 218

3 Stipulationis damni infecti forma que fit in l.fluuium.§.vitiū autem.nu.4.ff.de dam.infec. 45

3 Stipulationem non innalidat diuersitas in quantitate responsionis si ilico sequatur complacentia.i l.j.§.si quis simpliciter. nu.2.ff.de verb.oblig. 204

3 Stipulationē nō vitiat interuallū lōgū iter interrogationē.z rñsionē z est vni⁹ dici.in l.j.§.qui presens.nu.1.ff.de ver.oblig.203

Stipulationē quando vitiet magnum interuallum inter interrogationem z responsionem.ibi.nu.2.

3 Si stipulatoz decem in melle vel in frumēto:decē sunt in obligatione:mel vel frumētū in solutione.in l.si quis.nu.1.ff.de sol.306

3 Stipulatoz non potest penam petere opus eligendo in casu.l. cum stipulatus sum.ff.de verb.oblig.nisi sit adiecta clausula rato manēte pacto ibi.nu.9. 246

Stipuloz mihi z abiecto citeriozi die an soluens abiecto liberetur.in l.si seruus.§.cum mihi.nu.5.ff.de verb.oblig. 266

Si stipuloz mihi pure:z abiecto sub conditione ante conditionē potero agere.ibi.nu.6.

3 Stipuloz dari adiuncto,an presumatur animo donādi.in l.que dotis.nu.11.ff.sol.matri. 27

Si stipuloz emo,vel contrabo nomine tertij:an in dubio videar donare ipsi tertio:z ibi quid in ascendentib⁹:z quid in extraneo z descendentibus.ibi.nu.12.

3 Stipulatus si quis est sibi z filijs,intelligiur ordine successiuo. l.si non sortem §.libertus.nu.35.ff.de condi.inde. 304

1 Stipulatus fundum tradi:intelligitur scilicet vacuū,z a nemine detētū vel possessū.in l.rō.§.si emptoz.nu.1.ff.de act.emp. 389

1 Stipulatus si quis sit simpliciter nullo adiecto loco solutioni,z conueniat reū alibi q̄ in loco promissionis q̄ actio non sit arbitraria.in l.quod si ephesi.nu.1.ff.de eo quod cer.loco. 328

3 Stipulari licet directe non possit alteri,tamen indirecte sic.in l. stipulatio ista.§.alteri.nu.1.ff.de verb.oblig. 221

Stipulari alteri quod possit ratione interesse.ibi.nu.2.

Stipulatio facta alteri inter posita super eo q̄ erat ipsi⁹ stipulantis vel sibi debitum etiam naturaliter tantum.ibi.nu.3.z 8.

Alteri per alterum queritur per actum naturalem numerationis,licet per stipulationem non.ibi.nu.4.

Item potest acquiri alia qualitas ad ipsam stipulationē. ibid.

Stipulatio facta alteri non est contra sed preter legem ibidem nu.5.

Stipulatio facta alteri si a principio non interfuit stipulatoris,sed ex post facto quod stipulatio valeat.ibi.nu.10.

1 Stipulari alteri qñ quis possit ponitur regula cū nouē fallentijs in l.stipulatio ista.§.si stipuler.nu.2.ff.de ver.oblig. 222

3 Stipulari vni ex heredibus quare in dandis non potest quis.i l.continuus.§.preterea.nu.1.ff.de ver.oblig. 264

Stipulari vni ex heredibus quare potest in obligatione faciendi.ibi.nu.4.

Stipulando quando quis possit vni ex heredibus quo ad actionem.prouidere.ibi.nu.4.

1 Stipulari alteri quis potest si stipulatur sibi recipienti nomine alterius.in l.huiusmodi.nu.1.ff.de leg.j. 244

Stipulari alteri quis potest quando sua interest.ibi.numero 4.

3 Stipulari mihi tradi quod meum est non mihi dari.in l.scire debemus.§.si a fure.nu.1.ff.de ver.oblig.

1 Stipulari alteri quod nemo possit.i l.certi condictio.§.quoniā. nu.1.ff.si cer.pet. 217

1 Stipulari possum a fure rem meam.in l.parui.num.2.ff.de cō. di. fur. 252

1 **Strata** cum intrat platea desinit esse strata.in l.fi.§.de iuris est.n.1.ff.de ser.rust.pred. 333

3 Strata quid.in l.j.nu.1.ff.de via publi. 223

4 **Studij** cā quē venisse qualiter ꝓbabit si i aliquo loco ca piat.in aut.habita.n.2.C.si ꝓ eo ps. 160

4 Studiosē percutere:qđ dicatur qui certo proposito percutit.in l.j.nu.5.C.de thesau.lib.x. 155

3 **Stuprum** est species separata ab adulterio.z iceitur z committitur in viduam,vel in virginem in l.si adulterium.nu.4.ff.de adul. 180

6 Stuprum iure canonico propie cum virgine,iure ciuili etiam cum vidua puero,vel soluto.diffe.int.ius cano.nu.90. 198

3 **A subdelegato** cū appellatur an spectet subdelegantem.vel ad ordinarium:z qualiter intelligatur quis sit vicarius:z quis delegat, in l.j.§.ab eo.nu.1.ff.quis a quo appel. 191

1 **Subditus** quando possit esse testis pro domino.l. lege Julia.nu.2.ff.de testi. 417

1 Subditus pro dño an testificetur.in l.idonei.n.1.ff.de testi. 419

4 Subditus quando admittatur pro domino ad testificendum.in l.eos testes.nu.2.C.de testib. 449

4 Subditus quis esse non debet in respondendo,pnunciando vel dicendo.in l.ij.nu.1.C.de sen.ex.bzeuic.reci. 168

1 **Subhastatio** dz fieri qñ vēdit res minozis.in l. ait ꝓtor.§.hodie.nu.1.ff.de mi. 201

4 Subhastatio non requiritur qñ vendūtur res mobiles que consuete sunt vendi in foro in l.nu.10.C.de fide instru.lib.x. 157

4 Mouum preconium in subhastandis rebus potest fieri si in primo obtulit.in l.tempora.nu.5.C.de fide instru.lib.x. 375

Subhastatio qđ fieri debeat in reddendis reb⁹ minoz̄ū.ib.n.11.

3 Subhastationis forma que sit:vbi qđ voce preconis,vel ꝫ edictū debet innotescere.in l.licitatio.n.2.ff.de pub.z vectig. 58

Subhastationis tempus in rebus fisci ecclesiarum z minoz̄ū e xx.dierum in alijs arbitrarium.ibi.nu.2.

4 Subhastatio in quibus contractib⁹ requiratur.in l.j.n.1.C.de fi de instru.lib.x. 375

4 **Subrogatus** loco alterius succedit in ordine subrogati.in l.comperimus.n.1. C.de prozi.lib.xi. 424

4 Subrogari q̄ nō debeat alius loco officialis defuncti donec bona officialis mortui habet salarium.in l.matriculam.nu.2.C. de agenti.libro.xij. 425

1 **Subscriptio** notarij apposita i fine libri.refertur ad precedentia,si hoc exprimitur in l.si quis.§.si initium.nu.3.ff.eden. 87

4 Subscriptio trium testium non est necessaria i scriptura ad quā probādū sit comparatio:sed presentia eoz̄ sic qñ debitor scripsit.in l.scripturas.nu.3.C.qui pot.in pig.hab. 346

3 Subscriptio generalis facta a patre vel domino q̄ quo ad oia prosit filio vel seruo:secus in extraneo scribente in quo ad citrā penam.in l.diuus.§.item senatus.nu.1.ff.de fallis. 405

Scriptio schedule fienda a partibus qualiter fieri debeat vt teneatur.ibi.nu.2.

4 Scriptio principis probat qñ redacta est in corpore iuris aliās secus.in l.j.nu.4.C.quomodo z quando iud. 296

3 Subscriptio specialis que dicatur.in l.j.§.inter filiam.num.1.ff. de fallis. 405

1 Subscribens qñ videatur consentire.in l.sicut.§. non videtur. nu.1.ff.quib.mo.pig.vel hypo.sol. 419

1 Subscribens se scripture facte per aliū sibi preiudicat.in l.neptoz.§.Lucius.nu.2.ff.de pac. 107

1 **Substantiua** duo quando ponunt aliquid z postulant adiectiuū:illud dicitur venire ad determinationem vtriusq̄ quando hoc salua ratione recti sermonis fieri potest.in l.extat.nu.1.ff.quod met.cau. 149

6 Substantia rei apud Legistas quomodo capiatur,z est aut rerum corporalium aut incorporalium.trac.testimo.nu.21. 205

Substantia rerum comprehenditur per accidentia rerum que sensu percipiuntur.ibi.nu.22.

6 Substantiua duo vel adiectiua aliter posita,sunt copulatiua in quolibet,z per se verificantur consi.ci.lib.j. 48

2 Substantiua duo quando sic se habent ad inuicem q̄ vnum inest alteri: tunc vnum resoluitur in adiectiuum alterius.in l.nu.5. ff.de tute. 10

4 Substantiua si duo ponantur in oratione idem importãtia vnũ ipsorum adiectiuatur.in rub.nu.1.C.De agrico.lib.xj. 410

2 **Substitutio** vulgaris habet locum instituto decedente in vita testatoris,i l.gallus.§. quedam.nu.2.ff.de libe.z posthu. 120

Substitutio facta de filio z nepote copulatiue intelligitur ordine successiuo.ibi.nu.3.

2 Substitutionis vulgaris spes transitad heredes.in l.qui habebat.nu.1.ff.de vulga.z pupil. 176

Substitutionis pupillaris spes exp̃sumpta voluntate defũcti tranlit ad heredes ibi.nu.2

Substitutio vulgaris tacita comprehensa in exp̃ssa. vulgari expirat pubertate aduenientе.ibi.nu.4.

2 In substitutione exemplaria non quicunque substituti põt sicut i pupillari:z quare.in l.ex facto.nu.29.ff.de vulg.z pupil. 173

4 In substitutione exemplaria quare debeat substitui vnus ex fratribus vel filijs z non in pupillari.in l.humanitatis.num.5.C. de impube. 48

2 Substitutio fideicommissaria est duplex in rubric.num.2.ff.de vulgari z pupil. 151

2 Substitutio pupillaris quibus modis finiatur,z quomodo.in l.pupillari.nu.2.3.z 4.ff.de vulga.z pupil. 162

Substitutio pupillaris extinguitur deportatione nõ tamen fideicommissaria.ibi.nu.6.

Substitutio pupillaris quando extinguatur pupillo effecto religioso.ibi.nu.7.

2 Substõ vulgaris facit de necessario voluntarium,z an impediat existentiã sui heredis.in l.si filius.nu.1.ff.de libe.z posthu. 115

1 Substitutio pupillaris facta ab arrogatore arrogato nõ trahitur ad omnia bona pupilli.in l.si arrogator.nu.5.ff.de adop.32

Substitutio pupillaris facta ab arrogatore in quartam trahitur omnia bona arrogatoris.ibi.nu.6.

Substitutio quelibet directa potest fieri.in legitima.ibi.nu.11.

Substitutio vulgaris tacita non impedit existentiam sui heredis ibidem.

2 Substitutio vulgaris facta separata in pluribus etiã disparib⁹ an cõtineat tacitam pupillarem.in l.iam hoc iure.§.hoc itaque. nu.1.ff.de vulga.z pupil. 158

2 Substitutio facta pupillo z furtoso,an sit exemplaris vl pupillaris remissiue.in l.j.nu.1.ff.de cur.fur.dand. 106

5 Substitutio facta de spurio quãdo teneat.in §.vltima siquidem nu.5.in aut.quibus mo.natura effic.sui. 42

2 Substitutio compendiosa facta per verba communia intra tẽpora pubertatis si sunt appolita illa verba qõ substitutus a se capiat intelligitur directa ex p̃sumpta mente testatoris.in l. titia.§.lucius.nu.2.ff.de eleg.ij. 257

2 Substitutio facta in vnum casum quando porrigatur ad alium. in l.gallus.49.ff.de libe.z posthu. 119

2 Substitutio pupillaris conseruatur per authen.ex causa.C.de liber.prete.in l.j.§.substituere.nu.3.ff.de vulg.z pup. 154

Substõ fideicõmissaria an conseruetur per.d.aut.ex causa.ibi.

2 Substitutio pupillaris partim tacite,z partim exp̃ssa:quãdo excludat matrem.in l.n.3.ff.de vulg.z pup. 156

Substitutio pupillaris tacita non excludat auiam.ibi.num.35.

Substitutio pupillaris tacita an excludat fratrem pupille.ibidem nu.30.

Substitutio tacita pupillaris excludit matrem quando probatur testatorem ita voluisse.ibi.n. 38.

Substitutionis pupillaris quitus effectus est quod pater facit filium heredem suum z necessarium quod est vtile.ibi.num. 49.

Quia talis existentia sui heredis operatur transmissionem hereditatis pupilli non adite.ibi.

2 Substitutio tacita pupillaris subintelligitur etiam qñ mater est in medio.in l.nonnunquam.nu.2.ff.de condi.z demon. 364

2 Substitutio vulgaris tacita non sine additione.remissiue in l.qui ventri.nu.1.ff.de ven.inspi. 48

2 Substitutio facta in legato vel hereditate causa certe infirmitatis,si testator liberatur ex illa z moriatur ex altera,euanescit substitutio.in l.alumne.§.cum post.n.1.ff.de adi.leg. 338

2 Substitutio si est facta filio exheredato an fiet contributio.in l. qui fundum.§.coheres.n.6.ff.ad leg.fal. 380

Substitutione exemplari facta cõtributio sit eo mõ sicut.quando est facta substitutio pupillaris.ibi.nu.8.

6 Substitutio fideicommissaria potest fieri intra tempora pupillaris etatis.consi.ccxlij.nu.2.lib.j. 76

Substitutio tempore pubertatis factaest,ne directa pupillaris, vel pupillaris exp̃ssa.ibi.nu.3.

Substitutio directa quando dicatur,z quando fideicommissaria ibi.nu.4.z 8.

6 Substitutio cõpendiosa instituto,vel aliquo eorũ continet vulgarem.consi.lxxiij.nu.2.li.ij. 94

6 Substitutio fideicom.an teneat in legitima filiorũ.consi.xlij.nu. 13.lib.j. 8

6 Substitutio vera,z certa,admittitur contra matrẽ.z p̃sertim ad pias causas.consi.ccxliij.nu.7. 76

9 Substitutio compendiosa cõiunctim facta maioribus z minoribus intelligitur fideicommissaria quo ad omnes.consilio xli.nu. 1.lib.j. 16

6 Substitutio compendiosa per que verba fiat,vide plene.con.xv. nu.4.lib.j. 9

6 Substitutio pupillaris si est adita hereditas per pupillum,an excludat matrem.consi.xv.nu.5.li.j. 9

6 Substitutio de posthuma filia an valeat cũ ipsa sola non reperiatur in testamento hẽs vniuersalis.cõsi.clxxvij.nu.1.lib.i. 60

6 Substitutio facta a pagano per verbum commune,cũ illis verbis sine liberis,est semper fideicommissaria.consi.xv.nu.1.li.j. 9

6 Substitutio qñ est fideicommissaria qua actione vti debeãt ipsi fideicommissarij.consi.ccxlj.nu.3. 75

6 Substitutio filij facta cum tẽporũ distinctione,est substitutio directa pupillaris.consi.xxxiij.nu.1.lib.j. 14

6 Substitutio facta per verba quãdocunq; decesserit, an dicatur fideicommissaria.consi.viij.nu.1.lib.i. 5

Substitutio cõpendiose facta filio impuberi,an sit exp̃ssa pupillaris,z excludat matrem.ibi.nu.2.

6 Substitutiones directe,z oblique,que dicantur.consi.xlij.num. 7.lib.i. 8

6 Substitutio facta hoc modo,si filius meus decesserit sine filijs, volo talem an dicatur fideicommissaria.consi.ccxlj.nu.7. 75

2 Substitutio vulgaris tacita vt valeat requirit aditio ex testõ.in l.apud Julianum.§.idem Julia.nu.1.ff.ap Treb. 387

2 Substitutio si est facta pluribus,an sit necesse q̃ verificet conditio in persona.in l.heredes.§.cum ita.nu.5.ff.ad Treb. 395

1 Substõ pupillaris directa z exp̃ssa matrẽ excludt.in l.papinianus.§.sed nec impuberis.nu.1.ff.de inof.testa. 190

2 Substitutio pupillaris an euanescat institutio moriente in vita testatoris.in l.cũ patronus.nu.2.ff.de leg.ij. 257

1 Substitutio vulgaris exp̃ssa tollit existentiam sui heredis,nõ tacita.in l.Papinianus.§.quarta.nu.3.ff.de inof.testa. 190

2 Substitutio facta i casum si noluerit an porrigat ad aliũ casum si nõ potuerit.in l.pater seuerinã.nu.2.ff.de condi.z demon.370

2 Substitutio tacita vulgaris comprehensa in exp̃ssa pupillari nõ requirit additionem.in l.neq; enim.§.cum miles.nu.4.ff.de testamil. 182

Substitutio tacita vulgaris vtrũ expiret,si pupillus decedit cui pupillariter fuit substitutus.ibi.nu.5.

5 Substitutio an expirat per ingressum monasterij.in §.sed hoc p̃senti.nu.6.in auth.de sanctiss.epis.

4 Substõ facta posteris post eorũ morte intelligitur si decesserint sine liberis.in l.generaliter.§.cũ autẽ.nu.1.C.de instit.z substi.145

2 Substitutio compendiosa facta ñ verba mere obliqua omni tempore est fideicommissaria z nõ excludit matrem.in l.centurio.n. 20.ff.de vulg.z pup. 164

Substitutio facta hoc modo qñcunq; filius meus decesserit sine liberis volo q̃ bona mea deñt vl distribuãt inter pauperes &hzi sti per meos fideicomissarios q̃ nõ erit fideicõmissaria intra tẽpora pubertatis sed valebit iure directo.ibi.nu.21.

Substitutio facta p hec verba,si filius meus decesserit sine liberis tunc bona mea deñt pauperibus, nec dicat per quẽ:q̃ omni tempore erit fideicommissaria.ibi.nu.23.

Substitutio compendiosa facta per verbũ commune substituo: an omni tempore sit fideicommissaria vel intra tempora pubertatis valeat iure directo z postea fideicommissario.ibid.in d.lcẽturio.nu.25.ff.de vulg.z pup.

Et ex quibus cognoscetur quod sit directa.ibi.nu.27.

Substitutio compendiosa facta per verbũ commune an cõtineat vulgarem sc3 si institutus nõ erit heres,z qñ fideicõmissariam. ibid.nu.32. 165

Substitutio compendiosa facta per verbum commune in re certa qñ valeat.ibi.nu.32.

Substitutio compendiosa facta per verbũ cõmune in certa portione sub nomine quote qñ trahitur ad directam.ibi.nu.6. 37

Substitutio compendiosa facta per plura verba vez vnum directum aliud obliquum vel commune quomodo iudicabitur.ibid. nu.38.

2 Substitutio que semel valuit iure directo an obligetur isto casu vt trahat ad fideicõmissum.in l.verbis.n.1.ff.de vulg.z pup. 159

Substitutio fideicõmissaria an trahatur a directa.ibi.nu.22.

Substitutio que nunq; valuit iure directo an valeat fideicõmiss. ibi.nu.3.

Substitutio pupillaris facta a matre trahitur ad fideicõmissum

ibi.nu. 6.
Substitutio pupillaris facta maiori non iure fideicommissi.ibi.
2 Substitutio tacita pupillaris non excludit matrem nisi qñ ali⁹ fuit⁹ testato⁹ is esset substitutus vel ex aliquibus presumptionibus apparet.in l.Lucius.nu.1.ff.de vulg.ꝛ pupil. 174
Substitutio breuiloqua non est substitutio per se:sed quedam electio.ibi.nu.2.
Substitutio hec quare dicatur breuiloqua.ibi.nu.3.
Substitutio hec breuiloqua seu recipiroqua quibus verbis fiat ibi.nu.4.
Substitutio breuiloqua quos effectus faciat.ꝛ quot substitutiones contineat.ibi.nu.5.
Substitutio hec an possit continere substitutiones impares.ibi. numero.6. 175
Substitutio breuiloqua tenet substitutiones expressas generaliter specialiter tacitas.ibi.nu.7.
Substitutio pupillaris an maiore excedente pubertatē euanescat in personam minoris si habens plures filios impuberes vnū vnius anni:alium vij. annorum.ꝛ eos inuicem substituit.ibi.nu.9.
2 Si ex duob⁹ impuberib⁹ institutus ꝛ inuicē substitut⁹ vnū cmancipauit an substitutio euanescat etiam in personam alteri⁹ in potestate retenti.in l.Lucius.n.10.ff.de vulg.ꝛ pup. 175
Substitutio pupillaris an contineatur si ex duobus imparibus vnum emancipatum.ꝛ alium in potestate institutus ꝛ inuicem substitutis emancipatum adoptauit.ibi.nu.12.
Substitutio vulgaris an contineat in personam substituti si ex duobus filijs impuberibus:vtrum istituo alium exheredo,ꝛ eos inuicem substituo.ibi.nu.13.
Si habeo duos filios vnum impuberem:alium puberem ꝛ furiosum eos istituo ꝛ inuicem substituo an contineatur i persona vnius vulgaris,alterius exemplaris.ibi.n.15.
8 Substitutio pupillaris quo iure introducta sit in l.ꝟ.nu.1.ff.de vulg.ꝛ pupil. 155
Requisita ad hoc vt habet locum substitutio pupillaris.ibi.n.2.
Substitutio pupillaris quibus libertis fiat.ibi.nu.3.
Substō pupillaris facta extraneo an trahat ad fideic.ibi.nu.4.
Substō pupil.facta puberian trahat ad fideicommiss.ibi.n. 7.
Quo tempore requiratur illū esse i potestate cui fit substitutio pupillaris.ibi.nu.8.
Substitutio pupillaris facta ab extraneo quādo mutetur in vulgarem.ibi.nu.9.
Substitutio facta filio naturali valet si legitimatur post mortē patris a principe.ibi.nu.10.
Substitutio pupillaris facta non existenti in potestate an trahatur ad fidei commissum.ibi.nu.11.
Ratio quare requiratur qđ ille cui est facta substitutio pupillaris efficiatur sui iuris post mortē patris.ibi.nu.12.
Substitutio pupillaris an vitietur si ille cui est facta defecerit eē in potestate ante mortem testatoris.ibi.nu.14.
2 Substitutio pupillaris nō extinguitur qñ pupill⁹ exijt potestate patris per dignitate.in o.l.ꝟ.nu.1.ff.de vulg.ꝛ pupil. 155
Substitutio pupillaris si euanescat per emancipationem iuratā dei commissi non remanent firma.ibi.nu.16.
Substitutio pupillaris facta a patre in testamento minus solēni vꝫ qñ alter filius est substitut⁹ i.f. eius he extraneus.ibi.n.18.
Substitutio pupillaris duplex.ibi.nu.26.
Substitutio pupillaris quibus verbis fiat.ibi.nu.27.
Substitutionis pupillaris primus effectus q̄ continet tacitam, vulgarem.ibi.nu.29.
Substitutionis pupillaris secundus effectus est q̄ per eam succeditur pupillo.ibi.
Substō pupillaris an trahat ad oīa bona impuberis.ibi n.30.
Substitutionis pupillaris tertius effectus est q̄ expressa excludit matrem,ꝛ alios ascendentes preteritos,ibi.nu.31.
Substitutio tacita vulgaris qñ excludat matrem.ibi.n.32.
2 Substitutio facta in vnum casum habet locū in alio casu a testatore omisso:nisi testatoris voluntas regnet.in l.sita quis.n. . ff.de vulg.ꝛ pupil. 168
Substō breuiloqua qua ñ trāsit ad heredes.in l.q plures.n.1.eo.ti.
Substō breuiloqua an in omnem casum comprehendat directā fideicommissariam,ibi.nu.2.
8 Substitutiones pupillares cōtētas in breuiloqua animpediat portionis inequalitas.in l.Lucius.nu.17.ff.de vulg.ꝛ pup. 175
Si duos filios impuberes instituo ꝛ dico,si qs eoꝝ erit hꝛs eos inuicē substituo an i ista breuiloqua cōtineat pupillaris.ib.n.19
Substitutio breuiloqua facta per hec verba,vos inuicem substituo an contineat fideicommissariam.ibi.n.20.
Ex quatuor filijs istitutis ꝛ inuicē substitutis,ex duab⁹ vxoribus. altero ipsoꝝ repudiate admittit frater vtriq; pijsq;.ibi.nu.21.
Duo instituti ꝛ inuicē substituti an possint omittere iure institutionis ꝛ accipere accrescendi.ibi.n.22.
2 Substitutio facta si decesseris i pupillari etate vel postea officiq̄ volo q̄ bona mea vendantur per meos fideicommissarios ꝛ dentur parentibus talis substitutio erit directa.in l.fundi.ꝛ re batiant.nu.5.ff.de vsufr.lega. 30
2 Substitutio exemplaria fieri p̄t ēt qñ furiosus pl̄ filios sunt instituti in minori quantitate.in l.ex facto.n.20.ff.de vul.ꝛ pupil.ꝛ In substitutione exemplaria an requiratur q̄ testamentum ad atur licet in pupil.ibi.nu.21.
Substitutio tacita exemplaria an contineatur in expressa vulgari facta furioso.ibi.nu.23.
Substitutio pupillaris expressa an contineat tacitam exemplariā.ibi.nu.25.
Substitutio exemplaria probata reperiri potest.ibi.nu.26. 171
Substitutio exemplaria adhuc dari possit generaliter ꝛ tacita specialiter.ibi.nu.27.
Substō exēplaria ptī expssa ꝛ ptīm tacita ondetur.ibi.nu.28.
Substituī an possit exemplaria surdo,muto,vi prodigo.ibi.nu.29
Substitutio exemplaria qualiter effectu conueniat vel discōueniat cum pupillari.ibi.nu.34.
Substitutio exemplaria qñ excludat matrem.ibi.nu.35.
Substitutio si ē facta a patre ꝛ matre furioso quis substituat,ad mittatur.ibi.nu 36.
Substitutio exemplaria qualiter finiatur ꝛ an concordet in hoc pupillari.ibi.nu.39.
2 Substitutionis vulgaris tertius effectus:ꝛ quādo expressa vulgariter contineat tacitam pupillarem.in l.j.nu.34.ff.de vulga ri ꝛ pupil. 152
Substitutio vulgaris expressa facta in vnum casum ita continet tacitam in alium casum continet etiam tacitam pupillarem. ibi.nu.36. 153
Substitutio vulgari expressa facta furioso an cotineat tacitam exemplariam.nu.37.
Substitutionis vulgaris quartus effectus q̄ per eam succeditur testatori non ei cui facta est.ibi.nu.38.
2 Ex substitutione vulgari expressa continente tacitam pupillarē cui succedatur an pupillo an testatori.in d.l.j.n.39.ff.de vulgari ꝛ pupilla. 155
Substitutio vulgaris tacita contenta in pupillari expressa an trahatur ad bona pupilli.ibi.nu.40.
Substitutio tacita vulgaris an habeat locum quando mater est in medio.ibi.nu.41.
Substitutio vulgaris partim tacita parti expressa,an admittat contra matrem in casum tacitam.ibi.nu.42.
Substitutionis vulgaris quintus effectus est quo facit d̄ suo volūtatum.ibi.nu.45.
Substitutio vulgaris quo ꝛ per que extinguatur.ibi.nu.46.
Substitutionum gradus omnes extinguantur per primi beneficia additionem.ibi.nu.47.
Substitutio facta omnibus quando extinguatur per additionē vnius exemplaribus heredibus institutis.ibi.nu.48.
Substitutus excluditur qñ ille qui pot⁹ si venire de iure civili venit per secundum tabu.in d.l.j.n. .2.ff.de vulg.ꝛ pup.
Substitutio tacita vulgaris comprehensa in expressa pupillari an expiret pupillo effecto pubere ibi.nu. 6.
Substituto pupillari facta adulto vel extraneo continet tacitā vulgarem.ibi.nu.75.
2 Substitutio vulgaris facta in vnum casum potest ad oēs ibi similes.in l.Gallus.§.ꝛ quid si.n.2.ff.de liber.posthu. 109
6 Substituto filio compendiose ad hereditatem,etiam si filius moriatur viuente patre.consi.xxxvij.nu.3.lib.j. 15
6 Substitutione compendiosa continetur vulgaris filio decedente ante adita hereditatem.consi.xxxvij.nu.4.lib.j. 15
7 Substitutio vulgari an competat beneficium.l.fi.C.de dedicatiui Adri.tollen.consi.v.nu.1.lib.j. 4
Substitutio captatoria ad pias causas an valeat.ibi.n.2.
6 Substitutus potest extrahere legata ibi tantum quantum ea allatu. consil.viij.nu.5.lib.j. 5
2 Substitutio facta intra tempora pubertatis per verba mercedibus ita non trahitur ad directam.in l.coheredi.§.qō li heredi. nu.1.ff.de vulg.ꝛ pupil. 171
1 Substitutio facta in tempus an dicatur facta in diem vel conditionem.in l.si mater.nu.1.ff.de vulg.ꝛ pup. 169
4 Substitutio vulgaris expressa expirat adita hereditate.in l.pcibus.nu.2.C.de impu.ꝛ alijs substitut. 24
Substitutio vulgaris expressa excludit matrē in totū.ibi.nu.1
Substitutio cōpendiosa facta milite intra tempus pubertatis valet iure directo postea obliquatur.ibi.nu.4.
Substitutio tacita pupillaris cōtinetur in expressa vulgari sed non habet effectū contra matrem nisi voluntas defuncti probe. 111

tur aliquibus cõiecturis.ibi.nu.5.
Substitutio pupillari que continetur sub compendiosa vl breuiloqua an tacita vel expressa. ibi.nu.6.
Substitutio compendiosa facta a milite post aditam hereditatẽ est species substitutiõis ab aliis distincta facta a pagano est adiectio.ibi.nu.9
Substitutio compendiosa dicitur quia fit sub compendio verborum.ibi.nu.10.
Substitutio talis directa quando testator dixit volo qõ omnia bona mea deueniant ad talem.ibi.nu.14.
Si dixit ad talem perueniat z quod ipse accipere possit sua authoritate.ibi.nu.15.
Quãdo dixit volo q ad talem bona mea perueniant libere.ibi dem nu.16.
Substitutio facta sub distinctione temporis intra tempus pupillaris etatis valebit iure directo postea obliquatur.ibi.nu.19.
4 Substitutio cõprehẽsa in breuiloqua vel compendiosa nõ dicitur tacita.in l.in testamento.nu.2.C.de testa.milit. 237
Substitutio pupillaris tacita presumpta non excludit matrem sed tacita probata aliquibus coniecturis.ibi.nu.3.
Substitutio compendiosa facta a milite post aditam hereditatẽ q non sit fideicommissaria.ibi.nu.4.
Substitutio intra quantum tempus valeat.ibi.nu.5.
a Substitutio vulgaris expressa facit de necessario voluntarium nõ tacita.in l.conditionibus.n.5.ff.de condi.z demon. 354
4 Substitutio si est facta de domo bardorum intelligũt substitutiones illi de bardis.in l.vnica.nu.4.C.de cõducto.lib.xj. 418
4 Substitutio pupillaris directa facta in testamento de extraneis q reuocat in codicillis quando sunt substituti venientes ab intestato in auc.hoc inter liberos.§.si quis autẽ.n.3.C.de testa. 240
4 Substitutio exemplaria fit ab vtroq; parẽte z finitur cum peruenerit ad sanam mentem z liberos sustulerit.in l.humanitatis. nu.23.6.C.de impub. 247
Ille cui fit hec substitutio dr saltẽ in legitimis institui.ibi.n.4.
4 Substitutio tacita pupillaris cõprehẽsa in expressa vulgari nõ admittatur p matrẽ.in l.cũ quid.nu.1.C.de institu.z substi. 245
Tacita vulgaris comprehensa in expressa pupillari admittitur contra matrem.ibi nu.2.
Substituo vulgaris expressa in vnum casum tantum cõtinet pupillarem tacitam nisi quando mater est in medio.ibi.nu.3.
Substitutio vulgaris expressa in vnum casum porrigit ad oẽs alios casus ex quibus quis heres non efficitur ibi.nu.4.
Substitutio vulgaris in casum tacitum non admittitur contra matrem.ibi.nu.5.
a Substituti vulgaris adulto vel extraneo est simplex.in l.j.nu. 2.ff.de vulg.z pupil. 151
Substitutio vulgaris sic dicitur:q2 a quolibet z cuilibet fieri potest.ibi.nu.5.
Substitutio vulgaris quotuplex est.ibi nu.6.
Substitutio vulgaris expressa que dicat.ibi.nu.7.9.z 10.
Substitutio breuiloqua z compẽdiosa complectitur substitutiones expressas vulgares.ibi.nu.8.
Substituo vulgariter tacita que dicatur.ibi.nu.11.
Substitutio vulgaris partim tacita:z partim expressa que dicatur.ibi.nu.12.
Substitutio si heres non erit quot casus cõprehẽdat. ibi.nu.13.
Substitutio vulgaris facta in casu si heres non erit: porrigitur ad casum si esse non poterit.ibi.nu.14.
Substitutio facta in vnum tempus non porrigitur ad aliud.ibi dem nu.15.
Substitutio vulgaris qualiter z quib9 verbis fiat.ibi.nu.16.152
Substitutio vulgaris concipit verbis primatiuis vel negatiuis ibi.nu.17.
Substitutio vulgaris habet quinque esse.ibi.nu.18.
Substitutio vulgaris non cessat interim quando est spes qõ institutus qui repudiauit veniat per restitutionem in integrum. ibi.n.19.
Substitutum z fideicommissarium quando habet ille qui repudiauit hereditatem z fideicõmissari9 petit institutũ cogi ad adeundũ quis referatur substitutus an fideicommissi.ibi.nu.25.
Substitutionis vulgaris secundus effectus,z an testamentũ possit vires accipere a secundo gradu.ibi.nu.28.
Substitutio tacita vulgaris per additionem hereditatis factam per pupillum confirmatur.ibi.nu.31.
Substitutio pupillaris si est facta ventri.z vẽter nõ nascitur an substitutus admittatur ex tacita vulgari.ibi.nu.33.
b Substitutio directa facta i codicillis trahabit adfideicõmissum etiã si fratres sint in medio.in l.Scevola.nu.1.ff.ad Treb.
Substitutio tacita que venit ex interpretatione quando admittatur contra matrem vel fratrem defuncti.ibi.nu.3.
Substitutio vulgaris tacita que continetur in expressa pupillari non valet vltra tempora pubertatis.ibi.nu.4.
a Substitutio qualis iudicabitur qñ in diuersis personis apponũtur diuersa verba scilicet directa,communia z obliqua. in l.centurio.nu.41.ff.de vulg.z pupil. 165
2 Substitutio cõpendiosa directis verbis facta intra tempora pubertatis trahitur ad bona patris.in l.centurio.n.1.z filij post ad bona patris.ff.de vulg.z pup. 163
Jn substitutione cõpendiosa post tẽpora pubertatis veniũt fructus.ibi.nu.2.
Substitutio directa q in aliã directam mutatur non in fideicõmiss.ibi.nu.3.
Substitutio pupillaris cõprehẽsa in cõpendiosa q sit tacita specialiter expressa tñ generaliter excludit matrem.nu.4.
Substitutio compẽdiosa post tempora pubertatis obliquatur patre matris.ibi.nu.7.
Effectus qui resultant q substitutio compendiosa post tempora pubertatis obliquatur.ibi.nu.8. 147
Substitutio cõpendiosa quid sit.ibi.nu.9.
Substitutio compendiosa dr q2 sub compendio verborum plures substitutos complectitur.ibi.nu.10
Substõ compendiosa facta a milite est proprie substitutio: facta a pagano est adiectio.in d.l.centurio.nu.11.ff.de vulg.z pup.163
Substitutionis cõpendiose facte a milite effectus.ibi.nu.12
Substitutionis compendiose in pagano effectus.ibi.nu.13.
Substõ cõpendiosa facta per verba mere directa vt qñcũq; decesserit vel intra xv.annos talis sit heres,an obligetur.nu.14.
Substitutio facta qñcunq; quis decesserit,talis sit heres que substitutio sit.ibi.nu.17. 164
Substõ cõpẽdiosa facta alicui directo in certa portione vl in certa re,an valeat iure directo intra tpa pubertatis.ibi.nu.18.
Substõ fcã p hec verba qñcunq; sine liberis decesserit lego Titio bona mea q intra tpa puberta.nõ valebit iure directo.ibi.n.19.
a Substõ exemplaria ad hoc vt fieri possit,an sufficiãt qualitates õ quibus in l.ex facto.ff.de vulg.z pup.semel extitisse,lr postea de linat.ibi.nu.1. 172
Substitutio exemplaris quare sic dicatur.ibi.nu.4.
Substitutio exemplaris in quibus conueniat cũ substitutione pupillari in causa producente.ibi.nu.5.
Jn substitutionibus exẽplaria an requiratur vt fieri possint que requiruntur in substitutione pupillari.ibi.nu.6.
Substituti potest exẽplariter filio naturali:nõ tñ spurio.ibi.nu.7.
Substituti nõ pot exẽplariter patri furioso per filium.ibi.nu.9.
Substitutio exemplaria fit maiori.ibi.nu.9.
Substitutũ an possit exemplarie filio impuberi mẽte capto vel furioso z qñ erit pupillaris.ibi.nu.10.
Jn substitutione exemplaria nõ requiritur q si ius sit in potestate sicut in pupillari.ibi.nu.11.
Ratio diuersitatis in hoc inter pupillarem z exemplariam.ibi.
Substitutio exemplaria facta per matrẽ ante translatũ ad secũda vota ipsa transeũte euanescit.ibi.nu.13.
Jn substitutione exemplaria etiã sicut in pupillari q ille cui fit substitutio non sit recasurus in potestatem.ibi.nu.14.
Substituti nõ pot exemplarie furioso qui ante furorẽ esset cõdẽnatus de crimine ex quo efficeretur intestabilis.ibi.nu.15.
Substitutio exemplaria ad hoc vt fieri possit requiritur dementia tempore mortis.ibi.nu.16.
Jn substitutione exemplaria requiritur q pater faciat testũ sicut in pupillari.ibi.nu.17.
Substituti nõ pot exemplarie filio exheredato lr sit in pupillari ibi.nu.18.
4 Substitutio vulgaris expressa q2 nõ porrigatur ad tacitã pupillarem.in l.quãuis.nu.1.C.de impu. 246
Substitutio vulgaris facta duobus simul z copulative nõ habet locũ in persona vni nisi habeat locũ in persona vtriusq;.ibi.n.2.
4 Substitutio pupillaris vel exẽplaris an sustẽtentur beneficio.l.j. C.de sacrosan.eccle.q2 est facta in testamento iuxta eius formã cõditio.in l.j.nu.44.C.eo. 12
4 Substitutio vulgaris facta verbis affirmatiuis dicitur vulgariter dubia z valet in l.fi.nu.1.C.de here.instit. 242
Substitutio pupillaris facta extraneo cõtinet vulgarẽ.ibi.nu.4.
4 Substitutio qñ est facta per nomẽ collectiuum sub conditione nõ hr locũ nisi conditio substitutionis euenerit in persona vtriusque.in l.cum quidam.nu.2.C.de impu.z al.fust. 247
2 Substõ ois est institutio.in l.gallus.nu.5.ff.de lib.z posthu. 119
4 Substõ qñ impediat ius accrescendi.in l.testõ.n.3.ff.de imp. 245
5 Substõ pupillaris q cõsernet per aut.ex cã.z per istũter.§. sine igitur.nu.6.in auth.vt cũ de appel. 54
2 Substõ in fauorabilior quã legatũ.in l.sub conditione.nu.2.ff.de here.instituen. 146

2 Substitutione facta exemplaria si furiosus sit factus sane mētis t potest̄ a reincidit in furo2ē, substitutio reconualescit. in l. ex facto. nu. 40. ff. de vulg. t pup. 173
Subitutio exemplaria cessat si furiosus effectus sane mentis fecit testamentum. ibi. nu. 41.
Substitutio exemplaria an extinguatur si furioso nascatur filius quem in potestate non habebat. ibi. nu. 44.
Substitutio exemplaria finit er defectu ci⁹ cui facta ē. ibi. n. 46.
3 Substitutio non euanescit hereditate adita quando qui adiuit restituitur. in l. ex contractu. nu. 2. ff. de re iudi. 137
Substitus potest venire de iure ciuili, quando p2imus heres remanet de iure ciuili. ibi. nu. 5.
2 Substitutio ēt in eum qui est per fideicommissum grauatus intelligitur directo. in l. recusare. §. Titius. nu. 1. ff. ad Treb. 387
Substituens talem vulgariter pupillariter t per fideicō̄. vz̄ista substitutio, t est in lectione substituti p quē succedat. ibi. n. 2.
4 Substitutionis compendiose effectus in milite t in pagano. in l. p2ecibus. nn. 1 t 2. C. de impu. 246
Substitutio compendiosa facta per verbum commune, an sit fideicommissaria. ibi. nu. 12.
2 Substitutiones que continent in recip2oca an sint tacite vel exp2esse. in l. iam hoc iure. §. qō ius. nu. 1. ff. de vulg. t pup. 158
2 Substitutio an sit p2ditoā. insti. l. q liberis. n. 2. ff. ō vul. t pu. 159
2 Qui est heres defuncto non ex eius iudicio admittitur ad substitutionem factam per hec verba, quisquis mihi heres erit. in d. l. qui liberis. §. hec verba. nu. 1. ff. de vulg. t pup. 159
Substituti vel instituti in secō̄ gradu qō̄ veniāt p hec verba qsquis mihi heres erit, vel quos mihi heredes instituit. ibi. nu. 6.
4 Substitutionis vulgaris effectus portigitur ad duo casus. siz̄ heres non erit vel esse non potuerit. in. in l. cum proponas. n. 1. C. de heredi. insti. 242
2 Substitutione pupillari facta per hec verba quisquis mihi heres erit t seruo vel filio adeunte portionem suam iussu p2is vl dñi, t tpe mortis pupilli filij vl serui reperiūt sui iuris, poterūt esse heredes ex substitutione. in l. cū filio. nu. 7. ff. de leg. j. 227
2 Substitutus pupillo dz legata que a pupillo ceperūt deberi vt eis alienū. t an detrahat falcidiā ex psona pupilli vel p2imi testato2is. in l. in ratione. §. quod vulgo. n. 1. ff. ad leg. falci. 371
Subitutus pupillo tenetur aliud inuētarium facere licet pupillus fecerit aliter tenetur ad solida legata. ibi. nu. 3.
Substitutus si fecit inuētariū pupilli⁹ nō̄ an substitut⁹ detrahat integram falcidiam t debeat integra legata. ibi. nu. 4.
Substitut⁹ pupillo quando potest petere restitutionē vt integ. vt faciat inuentarium. ibi.
Substitutus pupillo quando faciat inuentariū dz ponere ei inuētario omnia bona; t si vnā rē relinqueret amittit falcidiā. ibi. nu. 5.
2 Substituto petenti particulam testamenti dz dari cum heredis institutione. in l. vt bonoz̄. nu. 1. ff. de bo. pos. fm tabu. 428
2 Substitutū vulgarē habens t est grauat⁹ legatis pōt habere legitimā, t omittere hereditatē. in l. gerit. n. 3. ff. de acqui. hē. 204
2 Substitut⁹ vulgariter t pupillariter t p fideicōmissū pōt eligere ex qua velit succedere. d. l. si titio. n. 3. ff. de vsufru. leg. 30
2 Substitutus filio instituto sub conditione potestatiua que pōt impleri vltimo vite spiritu, an possit admitti i vita statuēdo terminum filio intra quem impleat conditionē. in l. suus quoq;. §. sed t si. nu. 1. ff. de bere. insti. 136
3 Substitut⁹ seu heres minoris licet possit petere restitutionem in integ. sicut minoz̄ non tamen petit in contractu qui per eum approbatur in l. patersa. nu. 2. ff. de p2in. credi. 156
Substitutus pupillo qō̄ teneatur creditoribus. ibi. nu. 3.
3 Substitus pupillariter an omittat virtute vulgaris tacite comprehense in pupillari filio decedente viuo patre. in l. pater. n. 2. ff. de cap. t postlimin. reuer. 462
4 Substitutus admittitur qñ̄ heres ingreditur monasterium. in re pet. auē. ingressi. nu. 51. C. de sacrosan. eccle. 22
3 Substitutus in locis iudicis absentis vel mortui dicit ordinari⁹ non delegatus. in l. j. nu. 6. ff. de offi. eius cui manda. est iurisd. 51
Substitutus loco absentis vel mortui cognoscit de causis meri t mixti imperij. ibi. 15.
2 Substitutus non admittitur qñ̄ institutus eius facto decedit. in l. si ab hostibus. §. si vir. nu. 6. ff. sol. matri. 11
2 Substitutio statuitur terminus stante tpe institutionis qui incipit finito tempoze institutionis. in l. q̄ dīn. n. 8. ff. de acqui. here. 198
2 Substitutus pupillo qui decessit viuo testatoze an possit venire ex tacita vulgari. in l. ex conuenia. nu. 1. ff. de vulg. t pup. 168
Substitutio tacita vulgaris an possit habere locum mortuo pupillo viuo testatoze. ibi. nu. 3.
2 Substitutus admittitur qñ̄ institut⁹ differt adire, nec contra eū potest subueniri. in l. j. nu. 2. ff. de bo. pos. furio. 409
2 Substitutus in dubio p2fertur coniuncto. in l. re conicūti. n. 33. ff. de leg. iij. 293
Substitutio si non hz locum an potioz referatur ad cōiunctum vel ad vnientes ab intestato. ibi. nu. 34.
2 Substitutus si p2fertur coniuncto, conditione cessante, cōsiste⁹ adimittitur. in §. §. si duo. nu. 1. ff. de bo. po secundum tab. 428
2 Substitutus qñ̄ quis est coniuncto cuius mortem expectare est durum, q non hit idem q in patre substituto filio. in l. Julianus. nu. 3. ff. si quis omis. cau. test. 212
4 Substitutus repellitur etiam qñ̄ seruus coacte adiuit. in l. cum p2opona. nu. 8. C. de here. insti. 93
2 Illud qō̄ quis capit ex substitutione pupillari q veniat in fideicōmisso. in l. ita tn. §. qui suspectam. n. 2. ff. ad treb. 391
Substitutus pupillo t grauat⁹ de reti. cogit adire. ibid. num. 2.
2 Substitutus an i casu. l. sed si plures. §. si ex asse. ff. de vul. t pup. subsitu. possit petere restitutionē ex p2sona pupilli vt scabie. neat ab hereditate paterna. ibi. nu. 1.
2 Substitutus non admittit i casu l. qui duos. ff. de reb. dubia. 169
tre in medio existente. ibi nu 16. ff. de reb. dub.
Substitutus in casu. d. l. qui duos, pōt hereditatem vendere ex testa. ibi. nu. 17. 341
2 Substitutus vel legitim⁹ adeundo hereditatem q non excludit suā ab hereditate paterna. l. si quis su⁹. n. 2. ff. de iure delibera.
2 Substitut⁹ pupillo mortuo testatoze nō̄ dicitur aliquod ius cedendi habere vel spem aliquam, q dicatur iur. in l. is pōt. nu. 10. ff. de acqui. here. 180
Substitutus per fideicommissum hz ius succedendi t spem separatam per se. ibi. nu. 11.
5 Substitutus in casu. §. t hoc quidē. in aut. de here. t fal. an admittatur ex vi substitutionis vulgaris in d. §. t hoc quidē.. 3
2 Substitutus excluditur qñ̄ quis decessit cum vi filio. in l. facto. §. si quis. n. 5. ff. ad treb. 369
2 Substitutus p hb verba q si qs mihi hēs erit vocant nōia appellatiua t p hēditatis portionē⁹. i. l. si i test⁹. n. 2. ff. ō vul. t pu. 168
2 Substituti quando possit exheredato. in l. j. §. substituere. n. 1. ff. de vulg. t pupil. 154
4 Substitut⁹ potest maiori t cōpendiose in testamento ad piaa causa. in repe. l. j. n. 70. 71 t 72. C. de sacrosan. eccle. 13
3 Substituere filium bastardum filio legitimo t naturali qñ̄ quis possit. in l. q conditionis. n. 3. ff. de dona. cau. mor. 79
3 **Successor** p2elati tenetur insolidum ad patientiam qñ̄ p2elatus edificauit sp2etē nuntiatiōe. in l. cum nouū opus. n. 3. ff. de ope. nouī nun. 27
3 Successor an possit habere ratum quod factū est nōie p2edecessoris p lati; t an heres possit habere ratum quod est factum nomine defuncti. in l. si quis offerenti. §. si creditor. nu. 1. ff. de solu. 306
4 Successor in officio an teneatur p2o debito p2edecessoris. in l. p2ouidendum. nu. 1. C. de decurio. lib. x. 388
3 Successor iudicis inquirētis obscure non pōt inquisitionē declarare. in l. inter stipulantē. §. si stichum. n. 10. ff. de ver. obligā.
4 Successor vniuersalis nō̄ pōt p2escribere eq̄ non poterat defunct⁹. an l. nec creditores. nu. 1. C. de pigno. actio. 178
1 Successor vniuersalis non p2escribit qñ̄ defunct⁹ habuit malā fidem. in l. neratius. nu. 1. ff. de peti. here 197
4 Successor officialis mortui q debeat habere salarium totius tpoz̄is. in l. matriculam. n. 1. C. de agenti. lib. xij. 435
2 Successor qñ̄ teneatur stare colono. in l. si filiofa. §. si vir. nu. 1. ff. solut. mat. 45
1 Successor qñ̄ est incertus, legatarius non tenet eligere an ex testō an ab intestato velit legata: t est mira illis limitationibus l. C. de codicil. in l. controuersia. nu. 6. ff. de transac. 114
1 Successor notarij cogit edere p2otocollā sicut notarius. in l. quedam. §. nihil interest. n. 1. ff. de eden. 92
5 Successor in officio licet tempus p2orogatur. non tamē habebit salarium nisi ex die aduentus. in aut. de admini. nu. 3. 47
5 Successor in dignitate an teneatur ad debita p2edecessoris in §. t hoc vero. nu. 6. in aut. vt nulli iudi. 61
5 Successor nominatus quis dicatur in §. t hoc quidē. nu. 10. in aut. de heredi. t falci. 4
4 Successor singularis ecclesie an teneatur stare colono ecclesie. in l. cognouimus. n. 2. C. de mancipijs. t colo. lib. x. 417
1 Successorium edictū habet locum in iure agēdi ad supplementū legitime. in l. pater filium. nu. 22. ff. de inofi. testa. 195
Successorium edictum t ius accrescendi quādo habeat locū in querela inofficiose donationis. ibi. nu. 23.
1 Successoriū edictū hz locum in querela inter personas iisdem vel diuerse gradus. in l. pater filium. nu. 4. ff. de inof. tes. 162
4 Successorium edictū quando habeat locum in successione ex testamento. in rub. nu. 1. C. de succes. edic. 231. aut in bono pos. contratab. aut inter successores ab intestato. ibi. nu. 2.
Successorium edictum, p2ie habet locū inter eos q succedunt de iure

de iure pretorio.ibi.n u.3.
Successorio edicto est locus vt venientes ab intestato remos ve nientibus ex testamento succedant.ibi.nu.2.
Successorium edictum in casu.l.si quis ita heres instit. habet lo cū vt exclusis venientib⁹ ab itestato sit locus ex testamēto.ib.n.5.
Successoriū edictū fuit introductū propter creditores.ibi.n.6.
2 Successorio edicto an sit locus in querela inofficiosi testamenti. in l.si quis posthumos.§.si filium.nu.2.ff.de libe.ꝛ posth. 116
4 Successorium edictum quod habeat locum inter agnatos.in l. fi.nu.3.ff.de legiti.heredi. 283
4 Successorium edictū fm tempora.C.nō habet locū in agnatis: hodie sic:ꝛ an lex qui se patris.C.vnde libe.corrigat.ibi.n.2. 35
Successoriū edictū iure ciuili nō habeat locū iter suos.ib.n.7.
1 Successio habet vim solutionis ꝛ exactionis facte in iudicio. in l.si cui.§.si is qui.nu.1.ff.de cuic. 421
3 Successio q̄ hz vim solutionis.i l.si debitor.i.n.ff.nō fideiuss. 287
3 Successio habet vim solutionis ꝛ eximit personam ab obligatio ne ꝛ habet vim solutionis quando heres nullum incommodum patitur.in l.vranius.nu.1.3.ꝛ 4.ff.de fideiuss. 293
3 Successio vnius ex reis debendi vel credendi quando prosit al teri.in l.ex duobus.nu.33.ff.de duob.reis. 272
3 Successio q̄ extinguat obligationē iure solutionis ꝛ habet vim solutionis.in l.stichum.§.aditio.nu.2.ff.de solut. 311
2 Successionem de iure ciuili quis amplecti potest ꝛ de iure pre torio.in l.nec is.§.heres.nu.2.ff.de acquir.here. 189
5 Successiones liberorum ꝛ ingenuorū an equiparentur.in §.nō autem.nu.2.in auth.de here.ꝛ falci. 5
5 Quādo tractat de successiōe trāsuersaliū illi qui sunt vlteriores post ffes ꝛ cozū filios succedūt in capita nō in stirpes im gradus progat.uā.in §.si vero neq;.n.1.in aut.de here.que ab intest. 57
1 Successio quando habeat vim solutionis.in l.socer.nu.1.ff.solu to matrimonio. 32
2 Succedat verbum trahitur ad fideicommissum.in.l.restituta. §.pupillus.nu.2.ff ad Trebel. 393
3 Succedo verbum,est verbum commune.in l.non tantū.nu.1.ff. de fideicom.libe. 84
2 Succedens defuncto credens ipsum defunctum adiuisse hereditatē sibi delatā si ad cautelā dixit intra annū si nō apparet de functum adiuisse ex iure deliberādi adeo vel aliquid egit ex quo inferri etur aditio an dicatur inducta aditio si postea cōstat de aditione defuncti.in l.gerit.nu.31.ff.de acquir.here. 204
1 Succedens alteri absque confectione inuentarii videtur habere tantum quod defunctus sue nomine fecerat.in l.solutum.§.solu tam.nu.1.ff.de pign.actio. 344
4 Succedens per contratab quando possit ex testamento succede re.in l.vt liberis.nu.1.C.de collat. 236
2 Succedens ei qui accepit legatum vel hereditatem defuncti q̄ possit dicere postea testamentum falsum si succedit per quandā consequentiam alias secus.in l.post legatum.§.qui accusauit.n. 2.ff.de his qui.vt indig. 348
1 Succedere in locum prioris domini quio potest sicut in locum succedit prioris creditoris.i l.creditor.§.cū ex causa.n.2.ff. qui potti.in pigno.habe. 414
3 Succedere quis potest ei quem ipse interfecit ꝛ bona vadunt ad fiscum si non superest alius qui sit in eodem gradu.in l.cum ra tio.§.pretcrea.nu.3.ff.de bo.dam. 434
4 **Succumbens** in exceptione nullitatis non pro hibet postea ordinarie agere de nullitate per viam principalis petitionis.in l.j.nu.13.C.quādo prouo.non est necesse. 326
Succumbens in vna causa nullitatis non potest postea aliam prosequi quando sententia fuit dicta simpliciter nulla.ibi.n.16.
1 Succumbens in rei vendicatione an possit intentare publicia na in l.minor.§.si seruus.nu.1.ff.de cuic. 421
Succumbens in actione communi dividundo non potest redi re ad publicianam.ibi.nu.2.
4 Succumbens in vna actione.quando repellatur ab alia.in l.cū qui.nu.1.C.de inoffi.test. 133
4 Succumbens in interlocutoria in expensis retardati processus condemnatur.in l.sanctimus.nu.2.C.de iud. 122
4 Succumbens tenetur ad omnes expensas quas quis fecit pro pter defectum succūbentis vel propter illum litem quas factu rus non esset.in l.omnes.nu.3.C.de episc.ꝛ cler. 31
4 Succumbens in interlocutoria condemnatur victoria in l.expen sis in l.non ignorat.nu.3.C.de fruct.ꝛ lit.expen. 31
1 Succūbens in exceptione non prohibetur illud ius in iudicium deducere per modum actionis quando non tendit ad eundem effectum.in l.vendicantem.nu.1.ff.de cuic. 421
3 **Summa** minor an ꝛ quando insit in maiori.in l.j.§.si stipulanti.nu.1.ff.de ver.obl. 204
2 Summa vna si est adiecta pluribus vel propter enumerationē personarum videtur esse diuisa ab ipso testamento.in l.cui fun dus.nu.1.ff.de condi.ꝛ demon. 364
Summa modica dicitur vsque ad duos aureos.in l.si oleum.§. merito.nu.1.ff.de dolo. 115
3 Summa minor quando videatur promissa in obligatione alter natiua summarum vel quod semper minus in summis caderet affe ctio.in l.si is cui.nu.1.ff.de noua. 297
1 Summarum coacervatio fit vbi vertitur fauor.in l.si idem.nu. 1.ff.de iurisd.om.iud. 60
1 Summa an censeatur diuersa per loca quādo quis promisit pos se conueniri in pluribus locis.in l.non vtique.§.si qui.nu.1.ff.de eo quod certo loco. 327
3 Sūmaria cognitio que fit super questione emergēti super pigno re capto non requirit libellū:ꝛ sufficit semiplena probatio:nō tñ per iuramētū.in l.a diuo pio.§.si super rebus.n.1.ff.de re iu. 137
4 Summarie cognoscitur super alimētis futuris:secus super præ teritis.in l.de alimentis.in ꝑ.lect.nu.2.C.de transa. 69
4 Summaria cognitio qualis esse debeat ad cognoscendum de iu ribus actoris.l.ij.si vero post.nu.1.C.vbi in rem act. 131
4 Summaria cognitio in quo versetur quādo causa summarie co cognosci debet.in consti.ad rep ri.§.summarie.nu.13. 125
4 Summarie intelligitur quo ad solennitatem iudiciorum.in l.iu dices.nu.2.C.de iud. 119
3 Summaria cognitio de qua.in §.si super rebus.in l.a diuo pio. ff.de re indicat.cessat post secundū decretum.in l.a diuo pio.ff. si post addictum.nu.1.ff.eod. 118
3 Summariam cognosci quando dicatur.in l.j.§.quod si sit.nu.1. ff.de præto.stipul. 4
4 **Sumptus** quos facit emptor ex lite a venditore an illos recuperet.in l.j.nu.1.C.de euic. 356
6 Sumptus facti super refectione domus,an pertineant ad pri/ pretarium vel fructuarium.cons.clix.nu.4.lib.ij. 89
6 Sumptus facti per alterum ex fratribus tam in eius persona, quam filij vel filie sunt socij omnium bonorum,ꝛ fiunt de cōmu ni Bald.trac.de duob.fratrib.nu.29. 153
2 **Supellectilis** appellatiōe an veniat culcitra.i l.supellectili.n.2.ff.de sup.le. 318
4 **Super** dictio quid significet.in aut.sacramenta.nu.1. C.li aduersus vendi. 104
3 Superficiarius pōt procurator nōie dñi op⁹ nouū nūtiare idē seu datarius ꝛ similis.i l.in prouinciali.§.si ego.n.1.ff.de ope.no.nū.10
Superficiarius habens vtile dominium potest nuntiare domi no nouum opus.ibi.nu.6.
3 Superficiarius habēs vtile dominiū ꝛ nō habet seruitutum per sonalem.in l.hoc amplius.§.siue autem.n.1.ff.de dam.infec. 32
3 Superficiarius nō tenetur ad pensionē quādo superficies in to tū destruitur.in l.inter quos.§.damni.n.1.ff.de dam.infecto. 47
3 Superficies sine solo naturaliter possideri potest.in l.li finita.§. ex hoc edicto.nu.2.ff.de dam.infec. 35
4 Superindictū dicitur quod extraordinarie causa necessitatis im ponitur.in rub.nu.1.C.de superindi.lib.x. 382
6 Superioris copia ex parte concedentis rep.salias quando ha beri non possit.vt ciuitas subdita illas concedere possit.tract.re præsalias.tq.q.nu.6. 168
6 Superior deponit Ducē,Marchionē,vel Baronem habētē iu stum titulum,ꝛ tyrannum exercentem.tract.de tyran.nu.31. 155
1 **Superior** potest adiri vt corrigat improbe factum a notario circa comparationem literarū a peritis obstetricibus:vel mesoribus.in l.arbitro.nu.4.ff. qui satisdare cogantur. 74
4 Superior tenet confirmare electionē factam ab inferioribus nisi electus esset indignus.in l.si quos.nu.1.C.de decurio.lib.x. 389
4 Superior quilibet potest agere pro rebus subditorum.in l.san cimus.nu.12.C.sacrosan.eccl. 28
5 Superior adiri potest si inferior iustitiam nō facit.in §.si tamē. nu.1.in aut.vt diffi.iudi. 62
4 Superior ex officio potest defendere subditum suum.in l.præci pit.nu.2.C.de cano.lar.lib.x. 384
1 Superior cogit illos de vniuersitate vt ponat collectam.in l.j.§. quod si nemo.nu.4.ff.quod cuiusque vni.nomi. 133
1 Superiorem quilibet non cognoscens potest in prouincia cū iudi care ꝛ eam alteri demandare.in l.ei receptum.n.ff.de iurisd. 60
Superior quando se submittit iurisdictioni inferioris coram ta li habet locum reconuentio.ibi.nu.2.
2 Superlativum ꝛ politivum in eadem persona concurrat.in l.ꝑ. §.amplius.nu.3.ff.de ercu.tut.ꝛ cura. 66
1 Superuenientes dictio sic reperitur abbreuiata qualiter int.lli gatur.in l.si.nu.3.ff.ad Trebel. 40
2 Supinum quando faciat conditionem:ꝛ nō differt ab infinitiuo

q facit conditionem ratione alterius verbi adiuncti, in l. j. nu. 37. ff. de condit. z demonst. 350

Supini natura est denotare ipsum actum z opus in quo aliquid fit. in l. denique, §. minorem. nu. 1. ff. de mino. 159

Supplicatio est prohibita in illis casibus in quibus est prohibita appellatio. in l. vna. nu. 2. C. ne li. in vna ca. can. ter. prono. 326

Supplicatio patris ad principem pro legitimando filio, qualiter fieri debeat. in auth. quib. mo. nat. effi. leg. nu. 10. 34

Supplicare quando quis possit ante litem contestatam z post. in l. supplicare. nu. 1. C. vt lit. pend. 44

Supplicare quando quis possit post sententiam. ibi. nu. 2.

Supscripti dictio refertur ad primum capitulum. in l. j. §. hoc edicto. nu. 2. ff. de postul. 115

Surdus non stipulatur z licet intelligat ad motum labiorum indiget curatore. in l. j. nu. 10. ff. de verborum. oblig. 203

Susceptores dicuntur hodie thesaurarij. in l. fi. nu. 1. C. de iure fisc. lib. x. 372

Suspicio que dicatur z quando iudex dicatur suspicari, z est primus casus probationum. in l. admonendi. nu. 2. ff. de iureiur. 278

Suspicionibus quis nō damnatur; sed torquetur ad veritatem eruendam: z si tortus non cōfitetur, absolvitur. in l. qui sine. nu. 1. ff. de questionib. 424

Suspicio q̄ sit contra eos qui nō vadiū per viam rectam. in l. ij. nu. 1. C. de cursu. pub. lib. xij. 430

Suspectus quis presumitur ex mala conversatione. in l. si plures. §. si parens. nu. 1. ff. de admi. tut. z cur. 66

Suspectus est non solū inimicus meus, sed amicus inimici mei. in l. volendum. §. si accusato. nu. 1. ff. de legato. 475

Ingerens se licet presumatur suspectus tantū probatio in contrarium admittitur cum non sit presumptio iuris z de iure. in l. vxori. §. qui se filio. nu. 3. ff. de fidei. 406

Suspectus est qui se ingerit. in l. scire oportet. §. cum reliquis. nu. 1. ff. de tut. z cur. da. ab his. 65

Suspectum quem esse quatuor faciunt non tamen requiruntur copulative. in l. si fideiussor. §. si satisdatum. nu. 1. ff. qui satisd. cog. 73

Suspecti sunt qui habent notitiam domus quando domus frāgitur: z tales possunt torqueri. in l. dominus. nu. 3. ff. loca. 380

Suspendūtur pariter in Francia nobiles z ignobiles: in Italia vero nobiles decapitātur. in l. desertorem. §. pena militum. nu. 1. ff. de re milit. 464

Suus licet nō excludat tēpore, excludit tñ repudiatione facta iter suos. i. l. vnica. n. 3. C. qñ nō petē. par. 230

Suus z extraneus quō differant quo ad transmissionē hereditatis adite. in l. ex militari. §. fi. filiusfamilias. nu. 4. ff. de test. mil. 182

Suus preteritus z emancipatus quomodo differant. in l. filio. nu. 1. ff. de iniust. rupto. test. 131

Suus z emancipatus quomodo differant in modo rumpendi testamentum. in auth. de trien. z semis. nu. 5. 20

Suum dictio non semper denotat dominiū. in l. is qui suus. nu. 1. ff. de manumis. 80

Suorum z emancipatorum differentia quo ad collationem nec ad acquisitionem sublata est licet quo ad successionē sic. in l. emancipati. nu. 11. C. de collat. 235

Suus de iure ciuili est heres nomine z effectu: licet sec⁹ de iure pretorio. in l. prō herede. §. papinianus. nu. 4. ff. de acquir. here. 192

Suus qui habet coheredem non desinit esse suus. ibi. nu. 7.

Ad hoc vt quis admittatur ad rumpendum requiritur q̄ sit sui tempore mortis. in l. si quis filio. nu. 1. ff. de iniu. rup. test. 128

Suus hereditatem patris non aditam transmittit. in l. fi. §. si quis. nu. 1. ff. ad Tertul. 436

Suus emancipato que conferat. in l. si emancipati. nu. 9. C. de collation. 236

Sui conferunt inter se. ibi. nu. 9.

Suus preteritus dicit testamentum nullum vel venit per cōtrarium, quando est talis conditionis q̄ in eum continuatur dominiū. in l. in suis. nu. 10. ff. de lib. z posth. 116

Suus non natus potest instituī sub conditione que tamen institutionē no suspēdat. in l. gallus. §. institues. n. 1. ff. de li. z posth. 124

Suus z necessarius an in dubio presumatur immiscere. in l. nāne. nu. 3. ff. de leg. j. 246

Suus heres presumitur ignorare contenta in testamento. in l. cetera. §. sed si parauerit. nu. 1. ff. de leg. j. 234

Suus heres de iure ciuili hereditatem non aditam vel non agnitā trāsmittit ad quemcunque successorem. in l. ventre. nu. 12. z 20. ff. de acquir. here. 201

Suus insans vel furiosus an transmittat hereditatem paternā etiam ad matrē. ibi. nu. 5. z 18.

Sui heres existentia quāto cessat ob aliquā causam vt puta q̄ habet substitutum vulgarem: tunc suus non transmittit hereditatem non aditam. ibi. nu. 21.

Quoties quis decedit hereditate ascēdentis nonagnita nec repudiata illā transmittit ad descendētes etiā suos. ibi. nu. 25

Sui heredis existentia non desinit per substitutionem vulgarem sed de necessario fit voluntarius. in l. Gallus. §. z quid si. nu. 5. ff. de libe. z posth.

Sui heredis existentia quando obliget filium. in l. ita. z tamen. §. pater. nu. 1. ff. ad Trebel. 111

Sui heredis existentia cōfirmat dationem tutele i testō. nec tollitur per beneficium abstinendi. in l. si nemo. n. 3. ff. ō testa. tute. 391

Sui heredis existentia non confirmat legata nisi fauore libertatis. in l. j. §. tunc ante. nu. 1. ff. vt in poss. lega. vel fideicom. 214

Sui hēdis existentia cōfirmat fideicōmissū vniuersale. ibidē. 214

Sui heredis, existentia vbicunq̄ est filio profectia etiam bonis si est filius ergo heres secus si esset noxia. in l. j. n. 2. Calumnabere. se absti. 100

Sui heredis existentia operatur transmissionem hereditatis. ibidem. nu. 1.

Item confirmat tabulas pupillares. ibi. nu. 4.

Item confirmat dationem tutele. ibi. nu. 5.

Sui heredis existentia q̄ non operatur dato coherede extraneo secus quando habet fratrē. in l. quidā. nu. 4. C. ō iure delibe. 254

Sui heredis existentia confirmat testamentum quantum ad dationem tutele. in l. j. nu. 8. C. de testa. tute. 217

Sui heredis existentia operatur cōfirmationem tabularum pupillarum ad comodum abtinentis. in l. filius. nu. 1. ff. ō sc. ibi. 96

Sui heredis existentia que remanet post restitutionem in integ. confirmat tabulas pupillares z tutelas nō legata. in l. pupillus. nu. 1. ff. de acqui. here. eodem

Sui heredis existentia dato coherede extraneo nō confirmat tabulas pupillares. ibi. nu. 2.

Sui heredis existentia an operetur transmissionem ante additionē q̄ sic. i l. libet homo. §. apud Labeonē. n. 2. ff. ō stip. seruo. 176

Sui heredis existentia non impedit substitutionem vulgarem nisi quando substitutio esset facta secundum consilium Galli. vel legis vellei. in l. si mater. §. si filius. nu. 2. ff. de vulg. z pupil. 169

Sui heredis existentia dato coherede extraneo quid operetur. l. si filius. nu. 4. ff. de vulg. z pupil. 161

Sui heredis existentis de iure ciuili quādo habeat locū. ibi. nu.

Sui heredis existentia quando eneruet beneficia abstinendi introductum a pretore. ibi. nu. 6.

Sui heredis existentia quando operatur cum is habeat coherēdem. in l. ij. §. filium. nu. 1. ff. prō here. 87

Sui heredis existentia operatur transmissionē hereditatis paterne z fraterne in l. sed si plures. §. quos potium. nu. 1. ff. de vulgari z pupil. 169

Sui heredis existentia q̄ operatur confirmationem tabularum pupillarium. in l. paterfamilias. nu. 1. ff. de privil. credit. 159

Suum heredem voluntarium facit datio coheredis. in li postbumus. §. quo i vulgo. nu. 1. ff. de lib. z posth. 117

Suum voluntarium facit datio substituti vulgaris. ibi. nu.

Suum an dicatur ratione directi dominij vel vtilis. in l. j. nu. 7. C. de thesau. lib. x. 380

Suum dicitur q̄ vendicari potest. in l. quibus. §. argento. nu. 3. ff. de auro z arg. leg. 319

Suorum appellatione non veniunt nomina debitorum sed que pertinent ad testatorem iure dñi vel quasi. conf. l. xxxvj. nu. 1. li. ij. 97

C De litera T.

Tabellio quando possit corrigere errorem suum post publicationē instrumēti in lapso. nus ff. de testa. homi. 36

Tabellio delinquens in officio dz ab illo revocari ad illud non redire. in §. denunciamus. nu. 1. in auth. de armis. 41

Tabellio non potest conficere instrumentum de facto suo. ppio in l. si consul. nu. 4. ff. de adop. 19

Tabellio quando computetur in numero testiū. l. domitius. nu. 3. ff. de testa. 114

Tabellio q̄ quis nasci potest tamē officium tabellionatus exercere non poterit in l. j. nu. 2. C. de mune. lib. x. 398

Tabellio rogatus de scriptura potest eam alteri mandare publicandam. in l. j. nu. 4. ff. de offi. consu. 37

Tabellio q̄ non computatur in numero testium in instrumētore quisito. nu. in §. oportet. nu. 5. in auth. de instr. cau. 59

Prohibitus esse tabellio licet sit in quali possessione tabellionatus z conficiat instrumenta tamen instrumenta non tenet sec⁹ si non sit prohibitus. in l. generali. nu. 2. C. de tabu. lib. x. 398

1 Tabelliones creat princeps z etiam magistratus. i l. nec ei. §. corum. nu. 6. ff. de adop. 30
5 Tabellionē creare quis possit. in §. illud. n. 4. in aut. de tabel. 26
3 Tabellionatus non est dignitas sed munus. in l. eadem. §. hac lege. nu. 4. ff. ad legem Juliam repetun. 410
4 Tabellionatus officium est vile. in l. vniuersos. n. 1. C. de decur. lib. 10. x. 387
3 **Tabula** quare cedit picture sed nō charta scripture. in l. qua ratione. §. litere. num. 1. ff. de acquir. rer. domin. 87
2 Tabule pupillares confirmant in re certa per instituti heredis additionem alio herede vniuersali reperto. in l. sed si. §. si er assie. nu. 1. ff. de vulg. z pupil. 160
2 Tabule pupillares z tutele dationes conseruantur per hoc edictum. in l. qui omissa. nu. 10. ff. si quis omis. cau. testa. 213
2 Tabule testamenti an probent ante quam coram iudice publicē tur. in l. §. nu. 1. ff. quemad. testa. ape. 209
2 Tabule remanent firme si quis adiuit z postea restituitur vt ab stineat. in l. si filius. nu. 2. ff. de vulg. z pupil. 161
4 Tabulariorum officium qui cū susceptoribus mittebātur erat sepe susceptoribus dicere debitores fisci non computare principaliter. in l. §. nu. 2. C. de iure fisci. lib x. 372
3 **Taciturnitas** apud acta habet vim stipulationis. in l. §. si quis ante sententiā nu. 2. ff. a quib. appel. non lice. 447
1 Taciturnitas quando habeatur pro ratihabitione. in l. pomponius. nu. 2. ff. de neg. gest. 139
1 Tacens quando habeatur pro consentiente. in l. in adoptionibus. nu. 1. ff. de adop. 30
4 Tacite quando habeatur pro adeunte vel repudiante. in l. fina. §. si autem hoc aliquis. nu. 1. C. de iure delib. 259
1 Tacens quedam omitti possunt que tamen non expressisse. in l. filiusfamilias. §. veterani. nu. 4. ff. de procurat. 122
3 Tacite actum ab altero ex cōtrahentibus tantū nihil operatur. in l. ita stipulatus. nu. 1. ff. de ver. obli. 247
1 Tacita conditio impedit natiuitatem actionis. in l. ita demū. §. sed si quid est. nu. 1. ff. de arbit. 177
1 Tacitum habetur pro expresso. in l. cum quid. nu. 2. z 9. ff. si certum petatur. 246
2 Tacere est medium inter consentire z dissentire. in l. que dotis. nu. 21. ff. sol. mat. 27
2 **Tandiu** quousque, z similes dictiones sive a lege, sive ab homine prolate, qualiter capiuntur. in l. si. §. quando. nu. 2. ff. ad Tertul. 431
2 **Tanquam** dictio est nota imperfectionis. in l. pater. nu. 1. ff. de testa. tut. 53
1 **Taxatiua** dictio quando differat ab exceptiua. in l. si cū. §. qui iniuriarum. nu. 6. ff. si quis cau. 81
1 Taxatiue dictiones apposite oratori affirmatiue: illud quod ponunt affirmant: excludunt vero z negant omne aliud. in l. vnica. nu. 1. ff. si quis ius dicen. non obtemp. 64
4 Taxatiua dictio posita. in l. ereditur ad alios casus similes virtute aliarum legum. in l. si quidem. §. ob eas alienum. nu. 2. C. de precari. mino. 225
3 Taxatiua dictio authoritate legis extenditur: z etiam propter rationem legis in fauorabilibus: secus in odiosis. in l. serui nomine. nu. 3. ff. de vsuca. 119
4 **Tecto** sub eodem dicuntur clamores exaudire qui stat in eodē loco. in l. talis. nu. 1. C. de his qui. vi ind. 264
3 **Telonum** nomine que contineantur. in l. bi qui. n. 1. ff. ad legem Juliam de vi pub. 399
3 **Temeritas** z dolus differunt. in l. creditores. nu. 3. ff. de vi publi. 399
3 **Tempus** longum non est iusta causa ignorantie licet sit causa oblitionis. in l. qui fundum. §. seruus meus. nu. 1. ff. pro empt. 126
1 Tempus existentis conditionis quare inspiciatur in contractibus: z non in testamentis. in l. si sponsus. §. si maritus. n. 2. ff. de donatio. inter vir. z vxo. 434
4 Tempus certe etatis quando opponitur ad exclusionē iuris tas quelti in dubio facit diem non conditionem. in l. ambiguitatem nu. 1. C. de vsufrute. 143
2 Tempus datur heredi z non legatario ad deliberandum. in l. j. §. ait pretor. nu. 2. ff. de iure delib. 380
5 Tēpus appellādi nō currit si stat per iudicē quominus appellationē prosequatur. in §. ad hec. n. 2. in auth. de app. z mitra que. 25
3 Tēpus semper intelligitur arbitrio iudicis qñ lex de ipso nihil statuit. in l. in vēditione. §. si quis. nu. 3. ff. de do. auth. iud. pos. 153
1 Tempus contractus inspicitur in l. si sponsus. §. si vxor. n. 5. ff. de donat. inter vir. z vxo. 434
4 Tempus conficiendi inuētarij currit a die adite hereditatis. in l. fi. §. si autem hoc. nu. 3. C. de iure delib. 259
6 Tempus laudi vtrum incipiat currere a die lati laudi. an a die facte notificationis. const. rij. nu. 2. lib. ij. 79
6 Tempus pupillaris etatis, intercalatur de tēpore prescriptionis triennalis. const. cxlviij. nu. 6. lib. j. 50
6 Tempore feriarum non proceditur in causis in quibus summarie proceditur. in const. ad repri. §. summarie. nu. 6. 130
6 Tempus quando assignatur a statuto vel terminus ad decisionē causarum prorogari non potest. const. xcv. nu. 4. lib. ij. 98
3 Tempus longum in locatione dicitur decennium. in l. j. §. quod autem. nu. 3. ff. de superficie. 176
2 Tempus modicum quod dicatur relinquitur arbitrio iudicis. in l. cum quidam. nu. 12. ff. de leg. ij. 256
3 Tēpus quod datur iudicatis dicitur miserationis causa indulgeri. in l. intra dies. nu. 2. ff. de re iudi. 133
1 Tempus quare nō sit modus tollende vel inducende obligationis. in l. seruitutes. nu. 4. ff. de seruitu. 218
2 Tempus quando que est modus tollende obligationis. in l. j. nu. 1. ff. vt in poss. lega. vel fideicom. 494
1 Tempus rei iudicare inspicitur in iudicijs bone fidei vt estimatio crescat. in l. sed mihi. §. in hac. nu. 2. ff. commo. 336
Tempus litis contesta. quo ad estimationem inspicitur in iudicijs stricti iuris. ibi. nu. 3.
3 Tempus non est modus tollende vel inducende obligationis. in l. eum qui. §. qui ita stipu. nu. 1. ff. de ver. obli. 227
Tempus appositum in stipulatione quando dicatur adiectum causa limitande vel causa differende obligationis. ibi. nu. 2.
5 Tēpus cētū annorum regulariter est finis vite hominis z sic tā tū presumitur homo viuere. in auth. vt eccl. roma. gaud. n. 12. 16
2 Quod tps inspiciatur: an litis prestatiōis vel rei iudicate ne gocōueniat vltra quā facere possit. i l. rei iudicate. n. 1. ff. sol. mat. 13
2 Tempus datur ad deliberandum patri z filio simul. in l. j. nu. 2. ff. de iure deliber. 180
1 Tempus continuum currit etiam ignorāti. in l. genero. nu. 1. ff. de his qui no. infa. 118
2 Tempus vbi nō datur, certum est arbitrium. in l. j. §. ait pretor. nu. 1. ff. de iur. delibe. 180
Tēpus quantū det citato ad rūdēdū an velit esse heres. ibi. n. 5.
3 Tēpus appellandi q̄ currat licet ex defectu contingentie in persona litigatoris iudex adiri non possit sed restituitur. in l. j. §. dies. nu. 1. ff. quando appel lit. 448
Tempus appellandi de momento ad momentum. ibi. nu. 3.
Tēpus appellationis non currit qñ per iudicem stat. ibid. nu. 4.
2 Tempus certe etatis appositū, grauatio tamen faciat conditionē vel diem. in l. si cui legetur. §. hoc autem. n. 1. z 3. ff. de le. j. 227
1 Tempus preteritū non continet perfectū ex prorata significatione. in l. si quid id quod. §. serui quoq;. nu. 5. ff. de iurisdi. omi. iud. 59
3 Tempus quo ex efficitur est dies: z tempus quo dies efficitur est nox. in l. qui duos. §. hec conditio. nu. 1. ff. de manumis. testa. 82
5 Tempus decem vel xx. annorum in prescriptione a quo tempo cōputetur. in §. reuersus. nu. 2. in auth. vt spon. lar. 68
1 Tempus delicti semper inspicit quādo in delictis pena est ordinaria z prorata. i repet. l. omnes populi. n. 49. ff. de iust. z iure. 2
Tempus sententia inspicitur quādo pena augetur vel diminuitur ex aliqua causa. ibi. nu. 50.
5 Tempus non negligenti non currit. in auth. de appel. nu. 1. 45
Tempus appellationis exercende an incipiat currere a die appellationis interpositę. ibi. nu. 2.
Tempus appellationis prosequende prorogatur per compromissum. ibi. nu. 3.
1 Tempus delicti z tēpus sententie quando inspiciatur in penis. in l. si seruum. in ij. lect. nu. 2. 24. ff. si ex nox. cau. aga. 77
1 Tempus quantum detur ad petendam restitutionem in integrū minori. in l. interdum. nu. 3. ff. de mino. 159
Tempus quod datur minori ad petendā restitutionem in integrum an currat ipso iure. ibi. nu. 4.
1 Tempus quod datur syndico ad denuntiandum malefficia intelligitur a die scientie. in l. annus. nu. 1. ff. de calum. 145
Tempus de quo in d. l. annus erit vtile quo ad initium. ibi. n. 2.
5 Tps appellationis q̄ñ currat ipso iure qñ fiat per iudicē quominus causam examinet. i §. hoc quoq;. n. 1. in aut. vt spons. lar. 58
2 Tempus ad deliberandum non datur ei quando aliquis interrogatur de facto suo. in l. cum falsum. nu. 4. ff. de acquir. here. 396
4 Tempus instantie ex causa legitima prorogatur. in l. petende. nu. 1. C. de temp. restit. in integ. tam mino. 111
2 Tempus quantum requiratur ad hoc vt vsus loquendi dicatur cōmunis vsus vtendi, z vsus intelligendi, vbi q̄ tempus x. annorum. in l. Labeo. nu. 6. ff. de supel. leg. 318
2 Tempus centum annorū, est longissimū tēpus vite. il. si vsufru-

ctus.nu.2.ff.de vsufru.leg. 302
1 Tempus adeundi in p̄fectitijs hodie non potest statui a iudice filio nisi patre consentiente.in l.iis qui heres. §. neque filius. nu.3.ff.de acquir.here. 189
4 Tēpus adiectū libertati videt repetitū ad limitādū p̄stationem in cōditione libertatis additā.in l.titius.n.2.C.de ope.li. 227
4 Tempus petende restitutionis quando currat hereditate iacēte,in l.ea que.nu.4.C.de temp.restit.in integr.tam mino. 111
5 Tempus delicti vel tempus sententie quando inspiciatur in imponenda pena.in l.j.nu.1.ff.de penis. 415
4 Tempus quod datur ad petendū bonorū possess.an currat contra minorē.in l.fi.n.11.C.i qui.cau.i integ.rest.nō est necess. 107
2 Tempus certe etatis si adūcitur quando requiratur quod vltimus annus sit perfectus.in l.si cui legetur.nu.1.ff.de leg.j. 237
Tempus p̄stationis legati quando incipiat currere.ibi.nu.4.
2 Tempus quod inspiciatur in detrahenda falcidia.in l.cū quo. nu.1.ff.ad legem falci. 378
1 Tempus decem dierum videtur modicum z in constituto videt tacite statutū.in l.si promiſor.§.si line.nu.1.ff.de const.pecu. 334
4 Tempus diuturnum siue longum quod dicatur.in l.ij.nu.16.C. que sit longa conlue. 258
6 Tempus quantum detur domino ad repetendum eius seruum ibi quo in monacho triennium:z in alio clerico annus.in §.si vero intra.nu.4.in auth.de monach. 10
A quo tempore incipit currere illud triennium.ibi.nu.5.
3 Tempus petendi restitutionem quando aliquis cōtraxit sub cōditione z sententia lata est sub cōditione an currat a die late sententie vel existentis conditionis.in l.j.§.biduum.nu.4.ff.quādo appellan.sit. 448
4 Tempus quadrimestre datur condemnato ad soluendum quando agitur ad pecuniam.in l.j.§.si.nu.2.C.de execu.rei iu. 315
Illud quadrimestre tempus non abbreuiatur per iudicem nisi causa cognita.ibi.nu.3.
Idem qn agitur ad speciē actione mere personali.ibi.nu.4.z 5.
3 Tempus quo certius de natura rei cognosci potest,debet inspici.in l.j.§.his autem.nu.1.ff.ne quid in flu.publi. 169
5 Tempus quod debet statui fideiussori ad reum p̄sentandum arbitrarium est.in auth.de fideiuss.nu.19. 8
3 Tempus vulneris z non mortis poni debet in inquisitione quā do quis vulneratus est vno mense z mortuus alio.in l.damni.§. sabini.nu.3.ff.de dam.infec. 43
3 Tempus si fuit adiectum gratia creditoris nō potest antetēpus solui.in l.qui rome.nu.1.ff.de ver.obli. 253
3 Tempus si constituitur alicui per numerationem mensis z anni an debeat habere commodum dici intercalaris.in l.i tempore. nu.1.ff.de diuer.z temp.p̄script. 194
4 Tempus cōmissi delicti inspicitur in modo procedendi.in l.si quis decurio.nu.12.C.de falsis. 368
4 Tempus petende restitutionis quanto duret.in l.ea que.nu.1. C.de temp.resti.in integ.tam mino. 107
5 Tempus omne regulariter est continuum nisi sit vtile.in l.illud quoque.nu.4.in auth.de her. 5
5 Tempus quod datur ad inuentariū conficiendū an recurrat minori.q̄ sic.l3 restituatur.in §.papillus.nu.1.i auf.de here.z fal. 5
2 Tempus quo quis stetit in carcere non computatur in tempore exilij.in l.aut damnum.§.quisque.nu.2.ff.de pen. 413
2 Tempus certe etatis adiectum causa legatarij diem.non condi tionem inducit.in l.firmio eliodoro.§.cum ab heredibus.nu.1. ff.quando dies lega.ced. 405
4 Tempus vnius anni dicitur breue tempus.in l.quamuis.nu.1. C.de decurio.lib.x. 380
4 Tempus non currit ei qui semper litigat etiam cozam arbitro in auth.si tamen.nu.1.C.de temp.appel. 324
4 Tempus conficiendi inuentarium currit a die adite hereditatis.in l.fi.§.si vero postquam.nu.1.C.de iure delib. 258
3 Tempus quando inspiciatur aliquem esse locupletem vel nō.in l.in pupillo.nu.1.ff.de excep. 188
5 Tempus anni vel biennij quod datur ad prosequendum appellationem quando incipiat currere super appellatione interposita a delegato.in §.appellationes.nu.1.in auth.de iud. 40
2 Tempus mortis an tempus aperture tabularum inspiciat vt testamentum reconualescat.in l.qui soluēdo.n.3.ff.de here.inst. 143
3 Tempus modicum intra quod mora purgatur est arbitrarium in l.si insulam.nu.3.ff.de ver.obl. 239
4 Tempus instantie an possit de consensu pactium prorogari.inl. properandum.nu.2.C.de iudi. 120
Tempus instantie cause appellationis prorogatur per cōpromissum.ibi.nu.3.
3 Tempus existentis cōditionis in vltima volūtate an inspiciatur quantū ad acquisitionem.in l.filiusfamilias.n.1.ff.de ver.ob. 235
4 Tempus minoris etatis absentie subducitur de quadriennio.in l.fi.nu.3.C.de temp.restit. in integ.tam.mino. 111
Tempus petende restitutionis an sit continuum.ibi.nu.5.
Tempus redhibitorie vel quanto minoris an dicatur vtile vel continuum.nu.6.
Tempus restitutionis quotuplex sit z an sit vni forme.ibi.n.8.
Tempus petende restitutionis quando sit quadriennium,z quādo biennium.ibi.nu.9.
Tempus computatur de momento ad momentum in beneficio restitutionis in integrum.in l.j.nu.3.ff.de manumis.
4 Tempus excusationis est duplex.in l.quinquaginta.n.2.C.de excu.tuto.z temp.ea. 73
Tempus anni quod datur executoribus iuxta episcopi essi tionem intelligitur a die scientie.ibi.nu.3. 224
4 Tempus ad conficiendum inuentarium an currat heredi de notitie vel adite hereditatis.in l.sancimus.§.cū igitur.nu.C. iure deliber. 277
3 Tempus vnum quod trahitur ad aliud fit per dictionem gre die vel ex tunc,put ex nunc.in l.si ita stipulat°.n.2.ff.de verbo
4 Tempus instantie in causis in quibus lis contestatur incipit currere a li contest.in alijs ab ea die qua cepit tractari de causa.li. properandum.§.z si quidem.nu.1.C.de iud. 120
4 Tempus quod habet heres ad implendā voluntatem defuncti, qñ incipiat currere.in auth.hoc amplius.nu.2.C.de fideico 27
4 Tempus ad soluendū arbitrio iudicis habet condemnat° siad speciem agitur actione reali.in l.fi.nu.4.z 5.C.de execu.rei iud. 315
Idem quando agitur personali in rem scripta.ibi.n.6.
Idem in actione quod metus causa.ibi.nu.7.
Quid si agatur actione mixta vel petitione hereditatis.ibi.n.8.
4 Tempus nauigationis de quo in l.quoties.C.de naufra.lib.xj. hodie non seruatur,in l.quoties.nu.8.C.de naufra.lib.xj. 401
4 Tempus appellationis interponende hodie est decem dierum. in auth.sed lis que.nu.2.C.de tempo.appel. 324
Tēpus petendorū z cōcedendorū apostolorū est xxx.dierū.ibi.n.3.
Tempus p̄oponende querele de iudice qui appellationez non recipit z apostolos.non dat.ibi.n.4.
Tempus comparēdi cozam iudice ad quem z ad p̄sentandū apostolos z acta prime cause.ibi.nu.5.
Tempus inchoandi p̄cessum super appellatione.ibi.nu.6.
Tempus appellationis exercende z finiende.ibi.nu.7.
3 Tempus illate iniurie debet in libello inseri.in l.iniuriam.n.4.ff. de iniur. 362
3 Tempus infinitum q̄ denotet omne tempus.in l.stipulationis. §.stipulatio.nu.2.ff.de ver.oblig. 241
4 Tempus p̄sequende appellationis hodie currit a tempore interpositе appellationis.in l.fi.§.illud.n.4.C.de temp.appel. 325
Tempus appellationis exercēde ctiā inchoandi p̄cessum.hodie est ann°,z ex causa triennū.in aut.ei qui appel.n.1.C.li. 13
3 Tempus appellandi hodie est decē dierū z licet tēpus petendorū apostolorū nō sit immutatū tñ intra cūdē terminū debet peti in l.j.nu.4.ff.de libel.dimis. 411
Tempus quod datur ad p̄oponendā querelā de iudice qui appellationi nō detulit vel apostolos denegauit item q̄ statuitur ad comparendum cozam iudice ad quē non est imutatū.ibi.n.5.
Tēpus q̄ statuebat ad procedendū appellationem cozā iudice ad quē:item inchoādi p̄cessum:ītē exercende z finiende appellationis:hodie sūt imutata q2 dat ann° z ex cā biennū.ibi.n.6.
Tempus non currit qñ cā examinat ī auditorio p̄cipis.ibi.n.7.
Tempus appellationis interponende a numerū nominatione q̄ fit,z quod sunt duo menses ad p̄sequēdam.ibi.n.8.
5 Tempus anni vel biennium quod datur ad prosequendam appellationem an possit per iudicem moderari.in auth.de bis.gl.numero.20. 29
Tempus primi anni ad prosequendum appellationem quando incipiat currere.ibi.nj.
5 Tempus quod datur a lege miserationis causa soluere,debētie arbitrarij p̄terquā in tribus casibus,scilicet in re iudicata.in constituta pecunia:z ī dote.in l.quod dicimus.n.1.ff.de solu. 315
3 Tempus appellationis interpositе a duabus sententijs latis p duo iudices incipit currere.a die confirmationis ī l.duo iudices nu.2.ff.de re iud. 169
4 Tempus centum annorum dicitur longissimū tempus vite.in l.fi.nu.3.C.de sacrosan.eccl. 28
5 Tēpus legare regulariter est continuū.in auth.de appel.n.125
Tps de quo ibi quo ad quid,erit vtile z quo ad,qd continuū.ibi
Tempus decem dierum quod datur ad appellandum ita hz locum interlocutoris sicut in diffinitiua.ibi.nu.1.
Tempus decem dierum de quo ibi q̄ computetur,de momento ad momentum.ibi.nu.3.
4 Tempora ad cognoscendū bonorū possessionem quando currunt

runt absenti.in l.j.nu.4.C.de restit.mili. 110
2 Tempora tria in persona heredis inspiciuntur.in l.j.§.sed si filius.nu.5.ff.de leg.iij. 275
Temporum angustie in contractibus bonefidei subducuntur sicut in legatis.in l.si mihi.§.si quis.nu.2.ff.de leg.j. 229
3 Tempore medio contingentia non videtur contigisse.in repe.l. cesar.nu.6.ff.de pub.z vecti. 61
4 Temporis longi cursus cum detentatione facit omnia presumi solenniter acta.in l.si filius.nu.4.C.de petit.here. 138
Tempus longum dicitur viginti annorum.ibi.nu.5.
1 Temporis medij interfuit ius est incertum.in l.certi cõdictio. nu.16.ff.si cer.pet. 251
3 Temporis diuersitas inter interrogationem z responsionem vitiat stipulationem z mutat substantiam z qualitatem obligationis.in l.j.§.si quis simpliciter.nu.1.z 2.ff.de verb.obl. 204
4 Tẽporis angustia subducitur de cõtractib⁹ bonefidei z vltimis voluntatibus.in l.vnica.n.3.C.debis quẽ pe.no.in test.relin.270
2 Temporis interuallum requiritur in facto hominis.in l.quelitum.§.presenti.nu.1.ff.de leg.j. 245
2 Temporis ratio quando habeatur si agitur in loco destinato solutioni.in l.quod si.nu.1.ff.de eo quod cer.loc. 318
1 **Tenura** data die feriata iudicis officio potest eodẽ tempore restitui.in l.minor.nu.2.ff.de euic. 421
4 Tenutam reuocari petẽs de aliquibus bonis per aliũ possessis que asserit esse sua dz illud probare.in l.j.nu.2.C.de priui.fisc.330
3 **Terminus** statutus xx.dierum p̃ primo x.z p̃ secundo x.p̃ tertio x.z in primo cõparet procurator z litigatur ita q̃ transit terminus z pronũtiatur procuratorem non esse legitimum:an alij duo termini currunt. in l.ij.§.non solum.nu.1.ff.ad Tertul. 436
4 Terminus ad accipiendum copiam actorum nõ debet dari parti liganti presenti:secus si esset absens z notarius negans cogit. in l.ij.nu.4.C.de eden. 49
3 Terminus vnius mẽsis si statuitur de quot diebus intelligitur. in l.cum bissextus.nu. .ff.de verb.sign. 486
2 Terminus incipit currere a tempore perfecti contractus vltima perfectione vendito libro z facto termino p̃ solutione pretij vnius anni.in l.si cui legetur.nu.5.ff.de leg.j. 236
1 Terminus dilationum peremptoriarum quando minui possit.in l.ad peremptorium.nu.1.ff.de iud. 188
3 Terminus positus in excõica.ione ad soluendũ põt p̃ creditore prorogari z tolli.in l.j.§.z post operis.n.6.ff.õ oper.noui nũc.7
2 Terminus si datur reo ad aliquid faciendum si reus cõparet intra terminum quando debeat actorem requirere.i.l.qui ante calendas.nu.5.ff.de ver.obl. 214
3 Terminus banniti q̃ currat a die notificationis non dati bãni. l.j.§.p̃sides.nu.1.ff.de requi.reis. 416
4 Terminus datus a iudice super eo quod spectat ad iurisdictionem alterius non valet.in l.p̃ses.nu.5.C.de appel. 319
4 Terminus ad probandum primo est dandus actori z post reo licet communiter vtrique detur.in l.exceptionem.i ij.lectu.nu. 6.z 10.C.de proba. 162
1 Terminum habens ad producẽdum instrumenta si vltra diem termini producit non debet citare partem:secus si intra terminum.in l.item illa.nu.5.ff.de consti.pecu. 333
4 Si post terminum datum ad producendas exceptiones aliquid ad notitiam tui superuenit,poterit post terminum produci.in l. error facti.nu.13.C.de iur.z fac.igno. 39
4 Termini extraiudiciales intelligũtur peremptorij:licet hoc nõ adiciatur.in l.si tempora.nu.6.C.de fide instru.lib.x 376
Et quando possunt augeri.ibi.nu.7.
3 Termini prorogatio penam committi impedit sed commissam non perimit.in l.cum stipulatus.nu.2.ff.de ver.obl. 246
2 Terminus assignatus a iudice in dubio intelligitur peremptorius:z maxime quando apponitur comminatio q̃ post terminũ non audietur.in l.mancipiorum.nu.6.ff.de op.leg. 308
6 Terminus intelligitur peremptorius quando proceditur sine figura iudicij.in consti.ad reprẽ.§.in termino.nu.1. 137
6 Terre que submittunt se,ptectioni ciuitatis certis pactis nõ dicit subdite sed federe equali z libere sunt.tract.reprẽsal.n.10.456
6 Territorium an videatur occupatum ab eo qui in eo cum exercitu stat vt statim suum fiat.tract.de insul.C.nullius nu.9. 178
6 Territorium vnum si princeps diuidit inter plures, dicitur ager limitatus,non habet ius alluuionis.tractatu.tyber.§.acquiritur.nu.4. 172
Territoria diuersa si diuersis integre assignantur.non dicitur agri limitati.ibi.nu.5.
4 **Terre** recommendate que tenent ciuitati prestare subsidiũ in caualcatib⁹ si stant per centũ annos q̃ non prestiterint per hoc nõ censentur prescripsisse libertatẽ si nõ fuerint requisite.in l.cum scimus.nu.2.C.de agrico.lib.xj. 412
5 Territorium quo differat a diocesi.in §.z illud.nu.3.in auth.quo mo.oportet epis. 11
2 **Tertius** in cuius arbitrio commissum est legatũ si nõ arbitratur qui arbitrabitur.in l.j.nu.11.ff.de lega.ij. 252
4 Tertius quando admittatur ad excipiendum p̃ aliquo z p̃ bandum.in l.ij.nu 6.C.de neg.gest. 94
2 Tertius quando est substitutus pluribus impuberibus nõ inuicem substitutis communi verbo quod intelligatur substitutus in eum casum qui potest conueniri vtrique.in l.iam hoc iure.§.sed si alter.nu.3.ff.de vulg.z pupil. 158
1 Tertius assumptus ab arbitrio nõ est arbiter:sed electus z partibus sic.in l.item si vnus.§.principaliter.nu.2.ff.de arbit. 174
Tertius assumptus an cogatur acceptare z iudicare.ibi. nu. 4.
1 Tertius potest cõparere p̃ interesse suo z opponere exceptionem z facere q̃ iudicium differatur.in l.si quis libertatem.nu.1. ff.de petit.hered. 196
3 Tertius non possidens si edificat cum possidente p̃ parte an possit ab alio possidente prohiberi.in l.j.§.nuntiatio.nu.6.ff.de oper.noui nunc. 5
4 Tertius si impedivit currit tempus sed agitur contra eũ de dolo si est soluendo alias datur restitutio.in auth.item si appellatione.nu.4.C.de temp.appel. 324
3 Tertius ratione sui interesse q̃ etiã poterit appellare a secunda sententia lata contra victum.in l.a sententia.nu.9.ff.de app. 441
Tertius appellatus a sentẽtia lata contra alium debet in appellatione causam inferre:z hoc casu videtur appellari ab interlocutoria:alias appellari dicitur a diffinitiua:z eodem modo p̃ cedit.ibi.nu.9.
2 Tertius ex vtroq̃ parẽte,an preferatur tertio ex altero parente. in l.post cõsanguineos.§.legitima.nu.1.ff.de suis z legi.here. 435
3 Tertius veniens ad impediendum ne causa cepta per alĩ agatur quãdo audiri debeat.i l.si p̃lusquã.§.sed z agere causam. nu.1.ff.de appel. 442
Tertius veniens vt cause assistat z aliã adiuuet ad victoriã talis potest testes producere quos principalis nõ produxit.ibi.nu.2.
Tertius veniens z assistens cause post publicationẽ testium factam an poterit de nouo testes producere.ibi.
Si primus causam cepit aliquid confitetur quod tertio assistenti displiceret illi tertio talis confessio non preiudicat.ibi.nu.4.
Testium dicta facta p̃ isto tertio assistenti an fidem faciant cõtra eum in alia causa,quod sic.nu.5.
3 Tertius p̃ suo interesse potest appellationem interpositã a tertio prosequi.in l.a sententia.§.ide rescriptum.nu.1.ff.de app. 441
1 Tertius superueniens quando impediat executionem sententie late p̃ primo.in l.cum idem.nu.1.ff.de peti.here. 202
3 Tertius non impeditur appellare p̃ suo interesse licet imperator in rescripto remoueat appellationem.in l.j.§.interdum imperator.nu.4.ff.a qui.app.non li. 447
4 Tertius etiam cuius nõ interest quãdo aliquid cõtinet publicã vtilitatem cõparere potest.in l.vbi pactum.nu.11.C.de trãsa. 78
2 Tertius quando admittatur in iudicio ad probandum licet sua non interlit.in l.Titia.nu.8.ff.sol.mat. 28
Tertius potest oponere exceptionem quam conuentus non potest.in l.ita tamen.§.quoties.nu.1.ff.ad Trebel. 391
3 Victus nedũ in p̃ima in secũda z tertia sentẽtia si succubuit q̃ tertius poterit appellare.in l.a sententia.nu.8.ff.de appel. 441
2 **Testabiles** vt sint intestabiles ratione pene,quãdo possit fieri per statutũ.in l.si queram⁹. nu.2.ff.de testa. 108
4 **Testamentum** in milite dicitur iudiciũ.i l.licet. nu.4.C.de pact. 61
2 Testamentum dicens inofficiosum: z dicens testamentum falsum quod differant z eius differentie ratio.in l.post legatũ. nu. 4.ff.de his qui.vt indi. 347
2 Testamentũ disponit de testamento z sentẽtia de sententia quãdo alterum alteratur.in l.si.nu.3.ff.de fun.instru. 315
2 Testamentum in quo filius est preteritus si in eo sunt instituti venientes ab intestato valet de iure ciuili.in l.si duo.§.proinde.nu. 1.ff.de lega.prest. 44
2 Testũ primũ nõ tollitur per fm si ex eo nõ potest hereditas adiri de iure ciuili.in l.si quis eũ.§.si suo.nu.6.ff.de vul.z pup. 167
2 Testamentum filijfamil.an irritetur p̃ opter preteritionem parentum.nu.1.in rub.ff.si a pa.quis fuc.ma. 430
2 Testamentum militis non valet si non est perfectum.in l.Luci⁹. nu.1.ff.de testa.mili. 184
2 Testamẽtum in quo filius est institutus sub cõditione an sit nullum,in l.ij.§.si sub conditione.nu.2.ff.de bon.poss.fm tabu. 428
2 Testamẽtũ in quo filius nat⁹ est preteritus si viuo testatore mo-

ritur reconualescit si in eo sunt instituti venientes ab intestato. in l. postumus, nu. 1. ff. de iniu. rup. test. 129
Testamentum recōualescere an faciat absq; nouæ voluntatis iudicio, mutans statum z illum recuperans. ibi. nu. 4.
Ex testō inuito p̄teritione iam nati z per eius mortē cōfirmato an possit adiri hereditas vel debeat peti bono. poss. ibi. nu. 7.
Testamentum irritum si reconualescit petit bono. poss. ibi. nu. 7.
2 Testamentum si est publicatum secundum solennitatem. l. cū ab initio. ff. quemad. test. ape. faciet fidē nisi ostēdatur, originale. in l. g. n. 2. ff. quema. test. ape. 209
4 Testamentum nuncupatiuū an p̄betur per instrumentum. in l. quotionem. nu. 4. C. de fideicom. 272
1 Testamentum totum licet cōfirmetur additione vnius heredis tamē nō desinit vocari hereditas. in l. cū qui. n. 12. ff. si cer. pet. 266
4 Testamentum in scriptis conditum z manu publici notarij scripti facit fidem absq; alia publicatione. in l. j. n. 2. C. de test. 238
Testm̄ nūcupatiuum an possit rep̄bari per scripturā. ibi. n. 3.
2 Testamentum factum ab eo qui ingressus fuit religionem potest per eum dum viuit revocari nisi sit de ordine fratrum minorū. in l. sed si mors. nu. 2. ff. de dona inter vir. z vxo. 434
3 Testamentum imperfectum p̄bat voluntatem defuncti. in l. in testamento. nu. 2. ff. de fideicom. lib. 83
2 Testm̄ primū cōfirmat per p̄m qui agitur ex cōfirmante nō ex cōfirmato. in l. postumus. §. si pagan⁹. n. 3. ff. de iniust. rup. test. 129
4 Testamentum accusans de falso z succubens perdit ea que sibi per testatorem sunt relicta. in l. ij. nu. 7. C. de his qui. vt ind. 264
Testamentum qui dicit nullum vel nō iure factum si succumbit an perdit relictum in testamento. ibi. nu. 8.
2 Testamentum quem non fecisse p̄batur ex discussione. in l. is potest. nu. 26. ff. de acquir. here. 191
2 Testamentum quando non valet respectu testatoris tunc clausula codicillaris non operatur. in l. j. nu. 16. ff. de iur. codic. 219
2 Testamentum secundū in quo filius est p̄teritus si eo sunt scripti venientes ab intestato rūpit primū. in l. si duobus. §. si pri⁹. nu. ff. de bo. poss. contratab. 413
Testamētum imperfectum ratione p̄teritionis an habet locū inter liberos. ibi. nu. 5.
4 Testamentum conditū a ceco licet signetur a testibus tamen est nūcupatiuū. in l. hac consultissima. nu. 1. C. qui test. face. poss. 217
2 Testamentum non valet ibi instituendi non nominati in testamento erant incapaces. in l. si quis cum testamentū. n. 6. ff. de test. 113
4 Testamentum filiifamilias militis factum de bonis castrēnsibus vel quasi bodie subtracet querele. in l. si. n. 1. C. de inof. test. 136
2 Testamentum primū habens clausulam derogatoriam an ad hoc vt revocetur sufficiat ibi in secundo fiat de testamēto simpliciter mētio in quo sunt verba derogatoria: vel sit necesse q̄ fiat de verbis derogatoris. in l. si quis in principio. nu. 8. ff. de leg. ij. 280
Quando vnicum testamentum habens clausulam derogatoriā: sufficit revocato generis per clausulam cassans. z. ibi. nu. 9.
Remediū vt primū testm̄ revocari nō possit an sit dare. ibi. n. 11.
Testamentū primum ne tollatur per secundū nō potest fieri per modum donationis: nec per modum venditionis. ibi. nu. 12. z 13.
4 Testamentum si aliquis fecit non habens liberos z extraneū heredē instituit: z post intrauit monasterium: an per ingressum testamentū rūpatur. in auth. ingressa mulier. n. 3. C. de sacrosan. eccl. 23
6 Testamentum in quo fratres minores sunt instituti, est nullum si substitutus non est datus. lib. j. mino. cap. j. nu. 7. 141
6 Ex testamento quod speratur rumpi ex causa p̄teritionis nō potest adiri hereditas. neq; suus institui. cons. xij. nu. 3. lib. j. 7
6 Testamento nullo ex p̄teritione, an substitutiones directe sint nulle. cocin. xiij. nu. 6. lib. j. 8
6 Testamento rupto ex causa p̄teritionis, an valeant legata. consi. lxxxj. nu. 1. lib. ij. 93
6 Testamentum secundum nō tollit primū, nisi de clausula inserta in primo testamēto fiat mentio specialis. cons. lxxvi. nu. 1. li. ij. 94
6 Testamentum in quo p̄teritus est filius, qui nō sperabatur: nec erat tempus testamenti q̄ post testamentum cepit vxorē, ex qua habuit filium vtrum sit nullum, z rumpatur per ortum filij. cōsil. lvj. nu. 1. lib. ij. 90
4 Testamento rescisso ex causa exheredationis an legata debeantur per rauī. ex causa. C. de lib. p̄tete. ibi. nu. 9. 250
Testm̄ ex cā p̄teritionis vel exheredationis quo irritet. ibi. n. 11.
Testm̄ quomodo irritetur quando descendentes sunt p̄teriti vel exheredati. ibi. nu. 12.
Testm̄ quo irritat qū ascēdētes sunt p̄teriti vel exhēdati. ib. n. 13.
Si collateres sunt in testm̄ p̄teriti vel instituti quod testamentum irritatur per querelam. ibi. nu. 14.
Testm̄ in casu auī. ex cā de lib. p̄tete. q̄ comprehendat in statuto disponent quod testamento exequatur licut sententia. ibi n. 21.
Si in testamēto irritato fuit appolita clausula codicillaris an legata debeantur ab intest. an per auī. p̄dictam. ibi. nu. 22.
Testm̄ inter liberos p̄batur duobus testibus etiam feminis. i auī. de test. imper. nu. 5.
Et si sufficiunt fortuiti. ibid.
4 Testamentum nullum qui dicit videtur adire in l. suus heres. n. 1. C. de repu. here. 32
5 Testm̄ in totū rescindit quo ad institutionē si filij bodie nō habētrientem. in §. cū igit. nu. 10. in auth. de non eligē. secun. nu. de. 260
2 Testō. rupto ex causa p̄teritionis q̄ isto iure nō debeatur legata nec libertates an sit secus de iure auī. z cōseruāt p auī. ex cā C. de libe. p̄tete. in l. filio. nu. 4. 2. 2. de iniust. rup. de test. 110
Testamentum rumpitur quantum ad heredis institutionem ceterā firma manent qui vemāt appellatione ceterorum z que cōseruetur. per d. auth. ex cā. ibi. nu. 12.
Testm̄ quo iure irritat p̄tertitione a matre vel eius linea. ibi. nu. 31
Testm̄ filij in castrense peculiū in quo pater est p̄tertius an sit nullum z subiaceat querele. ibi. nu. 32
Testm̄ in quo collaterales sunt p̄teriti quo irritetur. ibi. nu. 33
Testamentum in quo filius sit p̄teritus an sit aliqs donatus huius non declaret intentionem suam. ibid. nu. 26.
Testameti app̄batio qñ inducat ex tacitur rittare filij. ibi. n. 27.
Testamentus app̄batū per filiū vs de equitate p̄tor. in d. l. filio. nu. 29. ff. de iniust. rup. test. 132
Testamentum non habens solennem numerum testium nō post app̄bari per venientes ab intestato. ibi. nu. 30.
Testm̄ defectuum ratione solennitatis item ratione p̄teritionis in quo instituti veniētes ab intestato pōt app̄bari. ibi. n. 31
Testamentum in quo pater est p̄teritus ipso patre app̄bante reconualescit. ibi. nu. 33.
2 Testamentum quando censeatur revocatum ipso iure vel recuperatur ope exceptionis ex incisione, testamenti. in l. si quis. §. nō solum. nu. 1. ff. de adi. leg. 319
4 Testamentum solenne qui dicit quādo debet id p̄bare. in l. si scriptum. nu. 1. C. de p̄bat. 161
Testamentum an possit dici nullū p̄incipaliter agēdo. ibi. n. 1.
2 Testamentum an accipiat vires a tacita vulgari vbi q̄ sit. nec requiritur additionem. in l. lex Cornelia. n. 2. ff. de vulg. z pupil. 168
4 Testamentū nō solenne quando habeatur p̄ fallo z quo ad qd in l. si post diuisionem. nu. 3. C. de iur. z fac. 39
In dubio p̄sumit p testō nisi ex inspectione p̄tū appareat ibi. n. 5
4 Testamentum factum secundum formam statuti huius ciuitatis valet vbiq;. in l. si non speciali. nu. 2. C. de testa. 238
2 Testamentū quando rumpit ipso iure per contratabu. substitutio pupillaris rūpitur. in l. z si contra. n. 7. ff. de vulg. z pupil. 170
3 Testamentum primum non rumpitur per sciendus licet ibi possibile adire hereditatem ex eo per restitutionem factam a p̄incipe in l. j. nu. 2. ff. de iniust. rup. test. 117
2 Testamentum si p̄ducatur inter liberos cōrosum, taliter q̄ si appareant nisi duo testes: valet tamen testamentum in l. militis §. veteranus. nu. 2. ff. de testa. mili. 184
2 Testamentum quando habeat vitiare defectus in testatore supueniens post factum testamentum. in l. ij. nu. 2. ff. de testa. 107
2 Testamentum invalidum quando convalescat z quando non. in l. j. §. sed filius. nu. 1. ff. de leg. iij. 276
5 Testamentum in quo filius est p̄teritus a patre cum causa vel a matre an valeat. in §. z hoc quidem. nu. 1. in auī. de here. z fal.
4 Testamenti signa si sunt incisa quando testamentum remanet, validum z ex eo hereditas adiri possit vel bon. poss. peti. in auī. nostram p̄uisionem. nu. 2. C. de testam. 239
Testm̄ q̄n irritatur per incisionem cui hereditas debeat ibi. n. 1.
4 Testamentum filij a patre restituto non tamen reuersō valet. in l. ij. nu. 4. C. de senten. pas. 370
Testamentum filij qui mortuus est antequam restituatur p̄. patre restituto an extinguatur. ibi. nu. 6. z 8.
5 Be questione an testamentum cōtinens in se verba derogatoria tollatur simpliciter per secundū ꝛc. in auth. ō testa. iper. n. 12
2 Testamentum potest incipere a substitutione vulgari, ex p̄ss. in l. si pater. nu. 1. ff. de vulg. z pupil. 168
2 Testamentū petitur aperiri officio iudicis. in l. j. nu. j. ff. quemad testa. aper. 208
2 Testamentum in quo filius fuerit institutus in requenō ætate est nullum. in l. suus quoque. nu. 8. ff. de here. instit. 185
2 Testamentum in quo p̄hibita est falcidia vs licet heres non adeat hereditatem z hic est casus in quo testamentum valet sine additione in l. nemo. potest nu. ff. de leg. j.
2 Testamentum in quo filius iniuste exheredatur an sit nullū ipso iure. in l. j. nu. 5. ff. de testa. 106
Testamentum conditum ante ingressum religionis quando cōfirmetur per ingressum z p̄fessionem. nu. 7.
Testm̄ p̄p̄rie quod sit quid intellectuale z ic̄orporale. ibi. n. 8.

3 Testamentum non potest fieri irrevocabile etiã si dicatur si contingat me testamentum revocare dono tibi omnia bona mea. in l. stipulatio. nu. 2. ff. de ver. ob. 228

5 Testamentum si apparet cancellatum interlimaturis potest tamẽ peti vt publicetur & notarius debet illud publicare cũ interlimaturis & raturis: de illis mentionem facere. in l. ij. §. testamẽtum. nu. 3. ff. quemad. testa. ape. 209

3 Testamentum habet instar bonefidei ideo difficultas in eo expressa removetur. in l. continuus. §. illud. nu. 2. ff. de ver. obl. 263

2 Testamentum usurarij prestita cautione an cõfirmetur. l. filius familias. nu. 1. ff. de test. 109

2 Testamentum ad pias causas potest pendere ex alieno arbitrio in l. qui in potestate. nu. 3. ff. de testa. 103

2 Testamentum quis quando possit sibi facere & filijs diuersis bonis. in l. si quis eum. §. si suo. nu. 1. ff. de vulg. & pupil. 167

2 Testũ in quo pater filiũ heredẽ instituit: filiã nuptã & dotalẽ prestitit cũ clausula codicillari an sustẽtetur per dictã clausulã saltem ratione fideicomissi. in l. si. §. quando. nu. 6. ff. ad Ter. tul. 438

2 Testamẽtu bodie irritat per querelam tanquam furiosi sed tanquã nõ sit vera. in l. patronus. §. claudius. nu. ff. de leg. ij. 282

6 Testamentum vltimum in quo non est heredis institutio, non renocat primum testamentum. consi. xxxviij. nu. 1. lib. j. 16

6 Testamentum est ipso iure nullum. quãdo ex verbis testatoris colligitur prolixitas, seu contrarietas. consi. clxxvij. nu. 4. li. j. 60

6 Testamentum imperfectum valet inter liberos, licet nõ quo ad extraneos. quest. xj. nu. 2. 116

6 Testamentum excommunicati occulti, & publici an & quando valeat. consi. ccxxxviij. nu. 1. lib. j. 71

6 Testamentum vsurarij manifesti an & quando valeat. ibi. nu. j.

6 Testamentum eius qui cessit bonis valet, licet non habeat heredem. consi. ccxij. nu. 1. li. j. 70

6 Testamentum est confectum per publicum notarium etiam si testes sunt mortui facit fidem. consi. lxj. nu. 1. lib. ij. 91

Testamentum inter liberos valet si apparet quodcunque volũtatis indicium. ibi. nu. 1.

2 Testamentũ quorum pitur per querelam inofficiosi non rumpitur vltra quã iudex voluerit. l. si ego. n. 4. ff. de inin. rup. test. 133

1 Testamentum factum secundum cõsiliũ Galli an valeat. in l. Gallus. nu. 5. de libe. & posth. 19

5 Testamentum in quo est preteritus filius tam natus, an reconualescat si is moriatur viuo testatore. in l. ad eum quem. §. Lucius Titius. nu. 5. ff. de donationib. 76

1 Testamentũ an possit vires assumere a tacita substitutione vulgari. in l. j. nu. 30. & 32. ff. de vulg. & pupil. 152

2 Testamentum imperfectum solum valet inter liberos non quo ad extraneos in l. quis a patre. nu. 2. ff. de confir. tut. 58

6 Testamẽtum factum circa peculium castrense non subiacet querele nec cõtrata. in l. si a milite. §. patri eius. n. 2. ff. de test. mil. 183

8 Testamenta duo quando reperiuntur ab eodem cõiecta & ignorat quod fuerit prius & quod posterius, neutrũ valet. in l. si duo. nu. 4. ff. de excu. tut. & cur. 87

8 Testamenta duo eodẽ die confecta si producuntur nec apparet de prioritate vel posterioritate cui debeat stari. in l. j. §. non autem. nu. 1. ff. de bo. poss. secundum tab. 427

6 Testamenta filiorum famil. quando retractentur per querelã. in l. cum captiui. nu. 1. C. de episc. & cler. 30

2 Testamento rupto rumpitur donatio causa mortis ex testamento dependens. in l. sed si mortis. nu. 1. ff. de leg. p. test. 414

2 Testamenti verba in casu Galli qualiter concepta fuerunt. in l. Gallus. §. quidam. nu. 1. ff. de lib. & posth. 120

2 Testamenti filij preteriti appbatio expressa an requiratur vel sufficit tacita. in l. filio. nu. 15. & 23. ff. de inin. rup. test. 131

5 Testamento rupto ex causa preteritionis vel exheredationis legata & fideicomissa petuntur actione ex testamento. in §. siue igitur. nu. 9. in auth. vt cum de appel. 54

2 Testamenti sola apertura ante vindictã morte defuncti an inducat publicationẽ hereditatis. l. in cognitione. n. ff. ad silleia. 115

5 Testamẽto rupto ex causa exheredationis legata & fideicommissa valent & conseruantur per auth. ex causa, & per illum tex. §. si igitur. nu. 5. & 8. in auth. vt cum de appel. cognosc. 54

1 Testamenti cassatio si potest peti intra menses si non fuerit insinuatum secundum dispositionem statuti & minor qui potuit petere nõ petijt & nõ restituatur. in l. aurilium. nu. 7. ff. de min. 162

2 Testamenti apertio quomodo fiet quando est certum & debeat aperiri. in l. j. §. si quis neget. nu. 3. ff. quemad. testa. ape. 208

Testamentum quando petitur aperiri, publicari, & insinuari quo modo fiat. ibi. nu. 4.

Si in dubium reuocatur de viribus testamenti quid agendum. ibi. nu. 5.

1 Testamenti particula non debet edi: si editur quãdo probat. in l. ij. §. dies. nu. 3. ff. quemad. test. ape.

4 Testamentum publicatio qualiter fiat & an sit necesse g̃ originale extendatur. in l. publicari. nu. 2. C. de testam. 226

2 Testamenti schedula reperta in lib. 20 notarij que non apparet & fuit lecta an probet. in l. fideicommissa. §. quoties. nu. 1. ff. de legatis. ij. 277

2 Testamento corroso in parte substantialia non creditur & quãdo in l. j. §. si rose. nu. 2. ff. de bon. secundum tab. 427

1 Testamentum apertura non requiritur herede necessario instituto in l. eius. qui. nu. 4. ff. si cer. pet. 266

2 Non nominatus in testamento etiam habetur pro legatario & testator illi prohibere voluit. in l. liberationem. §. consequitur. nu. ff. de libe. legat. 113

2 Testamenti tempore requiritur sanitas mentis & corporis. ibi. nu. 1. ff. de test.

1 **Testandi** liberam actionem per indirectum quis tibi auferre non potest. in l. cũ duob⁹. §. idem respondet. nu. 1. ff. pro socio. 107

2 **Testari** si aliquis vult & consanguinei impedimenta tollere 179

Testari impediens aliquem volentem de nouo an incidat in bo. edictum. in l. ij. nu. 9. ff. si quis ali. test. prohibi. 177

Testari prohibens aliquem qui volebat mutare primũ testamentum quomodo comprehendatur in predicto edicto. ibi. nu. 1

2 Testari non potest cui amputate sunt manus ob sententiam irrogantem infamiam. in l. qui manus. nu. 1. ff. de testa. 109

3 Testari qui non põt an possit causa mortis donare. in l. tam is. nu. j. ff. de dona. cau. mor. 78

5 Prohibens aliquem testari cõdẽnator parti que ex hoc leditur in duplum. in §. 7 hoc. nu. 1. in auth. vt nulli indi. 61

4 Testari de alienis quando quis possit in auth. ingressi. nu. 3. C. de sacrosan. eccl. 139

5 Testari an possit ad pias causas inhabilis ad testandum. in re. per. l. j. nu. 11. 215. C. de sacrosan. eccl.

3 **Testator** instituto duobus filijs heredibus eos gracedentis deueniat ad superuinentem & in codicillis ademit condẽ fideicommissum intelligitur ademptum. in l. si quis ter. nuum. nu. 2. ff. de cond. & demon. 264

2 Testator si relinquat monasterio centum sillã receperint monialem an monasterium possit conse. qui centum & illam non recipere. in l. Titio centum. §. Titio centũ. nu. 1. ff. de cõd. & demõ. 265

4 Testator instituto filio si dicat filius meus deceserit sine liberis vel eorum liberi sine liberis an fideicommissum videtur datum a liberis an vero ab heredibus primo institutis. in l. codicillis nu. 8. ff. de vsufru. lega. 97

2 Testator si legat vxori que eius causa parata sunt sufficit & in vxore tempore testamenti. in l. vxori. nu. 2. ff. de au. & arg. leg. 116

2 Testator si legat nomen debitoris & heres illud cedat legatario legatario agenti potest obiici compensatio ex persona heredis. in l. qui duos. nu. 2. ff. de leg. ij. 235

6 Testator an possit disponere aliis quã leges disponũt, cõsl. xxxvi. nu. 4. lib. 2. fo. 95. & consl. clvj. nu. 4. lib. j. 53

9 Testator presumitur scire & scisse intra. per quorum scientiã condidit suum testamentum. consl. ccxliij. nu. 9. lib. j. 76

6 Testator non potest pro anima de alieno largi. consl. cclj. n. 6. 75

6 Testator si mandauit filio suo suo facere quittantiam Titio debitori suo datis sibi centũ, & Titius ãte mortem mandatarij bona potest conditionem implere vt habeat quittantiã cõsl. xxj. lib. j. 13

9 Testator si reliquit certam rem vni, & facit cum herede in eadem & voluit eũ amplius petere non posse & instituit in reliquo suę hereditatis petrem suę vxoris heredẽ vniuersalem. vel ad alios proximos tanquam ab intest. succedeno. consl. clvj. lib. j. 55

1 Testator non potest remittere. Falcidiam heres fit. in l. pactus. nu. 2. ff. de paci. 106

2 Testator an vtatur verbis futuri temporis in legando vel presentis an sit aliqua differentia. il. scrib. gnõ nutri⁹. §. ãte. scripta. 1. ff. de au. & arg. leg. 119

2 Testatoris nude voluntati statur quando vult minuere legatã autem quando vult agere. in l. 7. adeo. nu. 1. ff. de supel. leg. 38

2 Testator si instituit filium pupillã & eidem pupillariter substituit extraneum, & in codicillis illam substitutionem reuocant. & pupillo pupillariter substituit sororem & sororem excludat extraneus primo substitutum. in l. militis. nu. 2. ff. de test. mili. 184

4 Testator si legat omne aurum & argentum & ipse habuerit debeatur pecunia in l. cum quidam. nu. ff. de supel. leg. 318

2 Testator si in testamento iurat se centum ab vxore recepisse nec tuo debitũ nõ probatur in l. aureli⁹. §. quãdo. n. 2. ff. de libe. leg. 314

2 Testator si diuidit quali totum patrimoniu inter filios & in illis rebus

rebus instituit qñ p̄dicta veniant in fideicommisso. in l. marcellus. §. quidam. nu. 1. ff. ad treb. 382
Testator qui dixit, si quis eorum decesserit sine liberis veniat ō vno ad alium vr primo legasse postea rogasse. ibi. nu. 10.
Testator qñ dixit reliquum bonorum meorum a dictis iudicijs z legatis, vr grauare tm̄ de portione hereditaria. ibi. nu. 11.
4 Testator si dicat fm̄ condones. §. scriptas, z nulle sunt conditiones appositae voluntas tñ est perfecta. in l. si testm̄. num. 2. C. de instit. z substi. 244
5 Testator si legat Titio fundum sub condone, z adiecit si talis q̄ditio extiterit ex nunc lego titio fundum z pendente condone post testatorem moritur demū conditio extiterit heres titij petit legatum, an sibi debeatur. in l. si is qui. nu. 55. ff. de vsuc. 118
2 Testator si iubet vxorem non inquietari p̄ro rebus in camera existentibus, an si vxor amouit reo viro inscio videatur liberata. in l. titia. §. caius. nu. 1ō. ff. de leg. ij. 257
2 Testator legans dotem vr ius dotis legare, si quicquid puenit de dote, vr legare q̄titatem. in l. ij. nu. 7. ff. de do. p̄le. 303
2 Testator si mandat debitum cum hereditate compensari, intelligitur de debito iure nature. in l. quod de bonis. §. cū fideicōmiss. nu. 1. ff. ad l. fal. 171
2 Testator non p̄sumitur q̄ voluerit heredem duplici p̄stationem grauare. in l. vxorem. §. in testō. nu. 1. ff. de leg. iij. 284
2 Testator qñ dat licentiam executoribus vendendi, intelligitur arbitrio boni viri. l. alio herede. nu. 8. de ali. leg. 318
Testator dando liberam ptātem intelligitur conferre libertatem voluntatem. ibi. nu. 9.
5 Testator qui scit vires sui patrimonij, si suum distribuit per legata vr falcidiam, p̄hibere, vt in auth. de here. z fal. si vero. nu. 5. 5
2 Testator si legat vxori vestes non p̄t heres relevare maspillos. in l. cum laurum. §. plane. nu. 1. ff. de au. z arg. leg. 325
5 Testator hodie p̄hibet detractionem falcidie. in §. si vero expressim. nu. 1. in auth. de here. z fal. 5
4 Testator qñ p̄sumatur scire vires sui patrimonij vel ignorare. in auth. sed cum testator. nu. 5. C. ad l. falc. 280
5 Testator si disponendo iurat, an eius voluntas seruetur. in auth. de iureiur. a monient. p̄stit. nu. 4. 26
Testator si dixit sibi tm̄ deberi x. cum xx. deberent: talis assertio etiam non iurata, p̄dest debitori. ibi. nu. 5.
2 Testator legauit centum distribuenda in pauperes ad voluntatē fideicommissarij eorum. an valeat in l. captatorie. n. 1. ff. de le. j. 240
2 Testator iubens aliquem esse contentum p̄ his que in testō reliquerat, intelligitur de relictis pure non sub condone. in l. paulo. §. pomponius. nu. 1. ff. de leg. iij. 280
2 Testator hñs tres filios vnum puberem, z duos impuberes, z eos invicem substituit, an inter filias impuberes contineatur pupillaris. in l. Lucius. nu. 8. ff. de vulg. z pup. 175
6 Testator si dicat si filius meus decesserit in pupillari etate bona mea deveniant in talē p hoc non ē quin substitutio sit pupillaris. in l. si ita scriptum. §. qui filio. n. 1. ff. de bon. pos. fm tab. 424
2 Testator si dixit volo solui oibus debentibus a me aliquid recipere, z de hoc fetur simplici dicto fratris mei q̄ non valeat, nisi aliquibus legitimis p̄sumptionibus hoc p̄sumeretur verum. in l. theopompus. nu. 4. ff. de do. p̄le. 304
Item valeret favore pie cause. ibi. z nu. 6.
2 Testator si rem p̄ro priam alteri obligatā legat z in ea recuperāda sit necessarius magnus sumptus, hrs tenetur ad sumptus alias edendo actionem liberat. in l. meuius. §. fundo. n. 2. de leg. ij. 264
3 Testator si confiteatur se debere decē titio titius non capiet debitum, sed vt legatum, nisi debitum p̄obetur. in l. qui testm̄. nu. 1. ff. de p̄oba. 426
2 Testator si reliquit aliquid matri pupilli, z iussit eam esse ꝓtentā: z q̄ plus non possit petere de bonis suis: an tunc mater excludatur ex tacita voluntate testatoris a tacita pupillari. in l. ij. nu. 41. ff. de vulg. z pup. 156
4 Testator si articulate rñdeat notario interroganti, an velit titius esse suum heredem. q̄ sic v3 testamentum. in l. iubemus. nu. 5. C. de test. 239
3 Testator mandans reddi cuicunq; debenti recipere non intelligitur mandasse de eo qui exceptione repelli p̄t in l. si is cui. §. 3. lavinus. nu. 3. ff. de solu. 310
2 Testator si dicit relinquo filie mee centum p̄ro sua parte, z falcidia an vr relictum iure institōnis. in l. filium. §. sed z si portio. nu. 3. ff. de leg. p̄est. 410
6 Testator qñ supuixit post nativitatē filij, an p̄cedat qñ alij filij sunt instituti. consi. ccxxv. nu. 2. lib. j. 71
6 Testator si substituit compendiose filio suo, z ille moriatur in pupillari aīq̄ se immiscerat, an ex vulgari substitutus possit statim succedere testatori. z si moriat pupillari post immistionem, an excludatur mater a substituto. consi. xx. lib. j. 9
2 Testator deprecatur regnale Caton. z in l. in tps. ff. de here. instit. in l. p̄t quis. nu. 4. ff. de here. instit. 145
5 Testator qñ p̄sumat ignorare vires sui patrimonij. in §. si quinquies. de here. z fal. 4
2 Testator si filio instituto pupillariter substituit titium z q̄cunq; titius decesserit sine liberis substituit ei semp̄ronium: titio p̄defuncto semp̄ronius admittitur ex substone pupillari. in l. quādiu. nu. 10. ff. de acq. here. 198
2 Testator p̄t facere q̄ conditio que tacite inest si conditio, z suspendat. in l. hec verba. nu. 4. ff. de leg. 1. 223
2 Testator relinquendo fideicommissum ad intestato non vr concedere facultatem omittendi ex testō. in l. q2 autem. nu. 1. ff. si quis omis. cau. test. 211
2 Testator qñ iussit rem comparari, z sic factū ē in obligone estimatio succedit. in duob. caīb. l. titia. nu. 4. ff. de leg. ij. 272
2 Testator iubens rem emi, in dubio intelligitur de pecunia hered. ibid. nu. 5.
2 Testator si legat rem quam habebat cōm cum herede, tota debetur. in l. seruii electione. §. cum fundus. nu. 3. ff. de leg. j. 225
Testator si legat dimidiam fundi comuneliani, in qua solum dimidia dimidie habebat, illa sola debetur. ibi. nu. 4.
2 Testator qui in testō cōfessus est se vsuras exorbitasse si cōualescat, an possit conueniri, q̄ non. in l. cum quis. §. codicillis. nu. 3. ff. de leg. iij. 283
3 Testator si dixit, lego oibus fratribus capas, z p̄iori bibliā, p̄iori ēt habeat capam. l. si seruus cōis sibi. nu. 2. ff. de stip. ser. fol. 275. z l. doli clausula. n. 1. ff. de verb. obl. 252
1 Testator p̄t prohibere ius accrescendi. l. p̄ filium. n. 19. de inoffic. test. fol. 193. l. quotics. §. si duo. n. 2. ff. de her. instit. fol. 136. consi. clvi. n. 2. lib. 4. fol. 53. z consi. lxxxj. n. 2. lib. 93
2 Testator hñs filios ex diuersis matribus si iussit q̄ equaliter inter se dividant, z vnus habeat p̄dium dotale hoc non venit in diuisione. in l. cum pater. ij. dulcissimis. n. 2. ff. de leg. ij. 269
5 Testator aliquid confitens in testō li subiungat, an possit talem cōfessionem revocare. in auth. de iureiu. a monien. p̄stit. n. 7. 26
2 Testator si mādat satisfieri oibus qui aliquid ab eo recipe debēt, intelligitur de debitis ciuiliter z naturaliter, z sic hñt instrm̄ qui exceptione p̄t elidi non satisfiat. in l. legauit. n. 3. ff. de libe. leg. 329
2 Testator an fuerit habilis ad testandum queritur post lit. contest. in l. si queramus. n. 1. ff. de test. 108
Mō de persona primo queratur ante lit. conte. ibi.
4 Testator si grauat heredē vt restituat hereditatem si decesserit sine liberis z testm̄ irritetur ex cā p̄teritionis, z sic hereditas ad ipsum venit qñ teneatur illam restituere. in auth. ex eā. nu. 17. C. de lib. p̄ete. 250
3 Testator si interrogatur, vis tu dimittere bona tua tali, z rñdeat cui alij quam sibi, q̄ videatur relinquere. in l. j. §. si quis ita. n. 3. ff. de verb. obl. 103
4 Testator non p̄t remittere cautionem introductam in favorem heredis. in l. j. nu. 1. C. de vsufr. 137
3 Testator si legat vxori certam partē domus lz nō habeat: aditū ō publico tm̄ possidet. in l. si duo. §. ceterū. n. 1. ff. vti possidetis. 175
2 Testator p̄t legare rem a se debitam heredi. in l. vnus ex familia. §. sed si vno. nu. 1. ff. de leg. ij. 265
2 Testator si ōt volo q̄ bona mea vendantur, z p̄tium eorum detur pauperibus per fideicommissarios meos q̄ intra tēpora puberatis valebat iure directo. in l. centurio. n. 24. ff. de vulg. z pu. 164
Testator qñ dixit volo q̄ mea bona mea vendantur z p̄tium distribuatur inter pauperes quorum electio fiat per fideicōmissarios meos, an talis substitutio sit pupillaris, intra tps pubertatis. ibi. nu. 25.
Testator si ōt, substituo tali filio meo impuberi si decesserit sine liberis qñ videatur etatem limitasse. ibi. nu. 51.
Testator si instituit filiam in certa quantitate, z si decedat sine liberis in pupillari etate. vel postea qñcunq; voluit q̄ dicta quantitas veniat in talem q̄ non contineat pupillarem. ibi. nu. 35.
Testator si dixit, si filius meus decesserit sine liberis bona mea deveniant in talē, an hec substō valeat in filijs filio rū. ibid. nu. 37.
2 Testator si instituit eūm sub conditione, si alius te vivo moriatur vr primo instituere filium suum. in l. si quis eum. §. si suo. nu. 2. ff. de vulg. z pup.
2 Testator super quibus rebus possit disponere p̄out vult. in l. j. nu. 6. de leg. j. 222
2 Testator instituit filiā nasciturā, z que matrimonium ꝫheret i mile. filiā vero nasciturā z que religionem ingrederetur in cc. z 2. tingat filiam nasci z accipere habitum tertij ordinis. hoc casu cēsetur p̄terita. in l. commodissime. n. 1. ff. de lib. z posth. 116
2 Testator si dixit executori, volo q̄ des tm̄, perinde est, ac si diceret volo q̄ tm̄ accipias de hereditate mea. in l. alio herede. nu. 1. ff. de ali. leg. 318

2 Testator si instituit pupillum, & ei tutor ē dedit quo succurrat pupillo, vt possit hereditatē adire in l. si nemo. nu. 2. ff. de test. tu. 56
2 Testator si in primo testō dixerit si aliud testm̄ fecero volo illud valere, mihi in eo sit scripta talis oratio: an si faciat ām testm̄ simpliciter primū tollat. in l. si qs in princ. nu. 4. ff. de leg. iij. 279
2 Testator si filiū instituit, & ahū substituit, an sit substitutio vulgaris vel expendiosa. in l. gallus. §. quidā. nu. 10. ff. de lib. & post. 120
2 Testator si relinquit centū distribuenda ad pias cās, aut executor elegerit, & eligat fabricā ecclesie, eps de tali legato nō habebit quartā. in l. vnū ex familia. §. si de falcidia. n. 2. ff. de leg. ij. 265
4 Testator si dixit, si filij me⁹ decesserit sine liberis talis substituto & nō valeat semp iure fideicōmissi. in l. pcib⁹. n. 18. C. de imp. 246
2 Testator si emit lib̄os filio, & in testō disposuit & cōferret: si filij moriatur vivo patre qui alteri filio contulit lib̄os & perfecit stadium moriatur, deinde pater cum dicto testō filius tenetur conferre. in l. a. aio. nu. 5. de ali. leg. 320
2 Testator per legatum factum secundo, qñ videatur adimere. in l. re coniuncti. nu. 2. ff. de leg. iij. 290
2 Testator si dixit, relinquo filie centum, & sapiens non poterit addere iure institōis. in l. in illa institutio. nu. 2. ff. de here. inst. 141
2 Testator si rogat exp̄sse aliquē restituere & superesta debitis & legatis est fideicōmissus. vide. in l. cogi. nu. 5. ff. ad Treb. 384
2 Testator presumitur furiosus ex sermonibus appositis in testō. in l. idem Julianus. §. constat. nu. 1. ff. de leg. j. 234
2 Testator an possit scribere, & publicare testm̄ sua manu. nu. 2. ff. de bo. pos. secūdū tab. 408
2 Testator si duos filios furiosos instituit, & eos invicem substituit vtrum gtineatur vulgaris exemplaria. in l. Lucius. nu. 16. ff. de vulg. & pup. 175
Testator si plures filias instituit ex certis rebus vel quantitatibus, & demum filij masculi sunt vniuersaliter instituti postea dixit oēs filios meos invicem substituto, an filie p̄dicte videantur cum masculis invicem substitute. ibi. nu. 8.
2 Testator qñ dat substitutum vī instituto p̄mittere & ex instōne reputet. in l. p̄to qñ. si, p̄ponat. n. 1. ff. si quis omis. cau. testa. 210
4 Testator si relinquit centū danda illis pauperib⁹ quos elegerit titius quē fecerit executorē suū & titius cessauit p annū: poterit post annū eos eligere. in l. executorem. n. 2. C. de exec. ret iud. 315
2 Testator si legauit cuilibet filie que vidua fuerit centum: an ad rogatum admittatur que erant vidue tpe testamenti, vel que postea contigerit viduari. in l. hoc articulo. nu. 2. ff. de here. instit. 140
2 Testator si dicit si filius meus hēs erit, & intra pupillarem etatem decesserit talis sit substitutus: & si abstinuit, & decesserit intra pupillarem etatem, & substitutus admittitur ex pupillari. in l. ij. nu. 28. ff. de vulg. & pup. 155
2 Testator instituto herede in certa si alium vniversalem heredem quem putabat viuere instituit: qui dicatur moriuus vel decessit antē q adiret: & institutus in re certa habebit totum. l. quoties. nu. 4. ff. de here. instit. 16
Quid in casu p̄dicto si adiecit illa verba, & plus petere nō possit. ibid. nu. 5.
5 Testator qñ p̄sumatur invitus si falcidia detrahit in §. hinc nobis. nu. 4. in auth. de here. & fal. 4
2 Testator si dixit, volo & post mortem meam bona mea restituant tali, substituens eum vulgariter & pupillariter, & erunt due dicte. in l. querebatur. nu. 3. ff. de test. mil. 183
2 Testator si instituit per hec verba, si talis decesserit substituo heredes meos infrascrip. demum instituit pauperes eligendos per aliquem, an illi pauperes admittantur ex substitutione illa. in l. qui liberis. §. hec verba. nu. 8. ff. de vulg. & pup. 160
2 Testator si instituit aliquē heredē in parte hereditatis, & gravat de restituendo illam partē sub vocabulo bonorū & sit fideicōmissus vniversale. in l. si qs servum. §. si cui incertā. num. 3. de leg. ij. 253
Testator si reliquit alicui partē bonorū, & in his heredem instituit, deducetur ea alienum. ibi. nu. 4.
2 Testator si dicat fundum pter vsumfructum nec̄ do nec̄ lego. an videatur relictus vsusfructus. in l. fundo. nu. 2. de adi. leg. 332
2 Testator si filijs masculis vniuersaliter institutis filiā in re certa instituit, & subiecit, si quis eorū decesserit sine liberis portio deveniat in superuenientibus vno filio masculo decedente qñ filia cum alijs admittatur. in l. si. nu. 2. ff. ad Treb. 396
2 Testator si scripsit totam eius voluntatē in schedula, non tñ publicauit & valeat inter liberos, non inter exteneos. in l. si quis cuj testm̄. nu. 4. ff. de testa. 111
Et an ex tali voluntate imperfecta debeantur legata & fideicommissa. ibi. nu. 5.
2 Testator si promisit vendere fundum p̄o tanto si non vendidit, sed dedit insolutum valent. in l. si pupillo. num. si p̄to. nu. 1. ff. de reb. eo. qui sub tute. 105
2 Testator si legat cameram suam vxori quid legare videatur, in l. si. nu. 1. ff. de penu. leg. 515
2 Testator si dicat, volo & satisfiat oib⁹ contentis in tali schedula & dedi tali: an valeat. in l. heredes. nu. 8. ff. de testa. 118
2 Testator non pt̄ gbere & solennitas l. non habeat locum in eius testō. in l. nemo potest. num. 1. ff. de leg. j. 238. num. 27 9. C. de vsufruc. 127
Testator pt̄ p̄hibere detractionem falcidie. ibi. nu. 44.
Testator non pt̄ p̄hibere & testm̄ non intelligatur stante statuto & debeat insinuari. ibi. nu. 8.
Testator nec partes possunt tollere inducta ad salsitatē cuitandam. ibid.
Testator pt̄ facere ne bona sint, p legatis tacite obligata. ibi. nu. 9
Testator pt̄ remittere tutori exceptionem inventarij. ibid. nu. 9
2 Testator non pt̄ legare ius pignoris, vel scrutinij heredis & hēs super re. in l. si servus. nu. 3. ff. de leg. j. 237
2 Testator si instituto filio substituat & decesserit sine filijs nascitur in titium, & eius heredes an heredes Titij & nei admittat. in l. gallus. §. etiam si. nu. 5. ff. de lib. & posth. 125
2 Testator si substituit Titium & eius filios, & heredes, quo modo gatur. ibi. nu. 6.
2 Testator si legat oēs res suas que sunt & reperiri pōt perusi, & perunxit, & multa alia acquisiuit, & dicta acquisita nō venisse. in l. in ita eiset. nu. 5. ff. de auro & arg. leg. 114
Testator si legat vxori vestes suas, intelligitur de factis de novo post testm̄ si prime sunt consumpte. ibi. nu. 8.
Testator si legat pondere & hs in tali villa, & postea emat alias possessiones: an tales possessiones empte cedant legato. ibi. nu. 9
2 Testator legando vxori, si dixit lego tales res que valent cc. sine plus, sive minus valeant, non pt̄ nec ipsa petere supplementum nec hēs detrahere. in l. si fundum. §. si libertus. n. 1. ff. de leg. j. 241
Testator si dicit ab heredibus quos. 3. scripsi cum eos nominauerit peto dari vir nobiati per omnia appellativa. in l. turpia. §. si pars. nu. 2. ff. de leg. j. 258
Testator si noluit heredes p nomina appellativa non denotantia hereditatem tenetur p̄o hereditarijs portionibus. ibi. nu. 4
5 Testator an possit p̄hibere trebellianicam. in auth. de here. & fal. in §. si vero exp̄ressim. nu. 3. 5
Et qd si heres nō vult parere testō vi iubēti non detrahi. ibi. nu. 4.
2 Testator si gfessus est debitū in testō, an ipso convalescente possit agi ex ipsa gfessione. in l. Lucius. §. quisqs mihi. n. 1. ff. de leg. iij. 273
2 Testator si voluit antea impleri id & p dictiones modū imponentes exp̄sit, & emolumentū gsequat dispositio erit condōnalis, & non modalis. in l. quib⁹. §. termini⁹. nu. 6. ff. de cond. & demon. 51
2 Testator cum legato omni anno x. corbes frumenti ex tali fundo & x. aureos, an aurei debeant solui qñ solvitur frumentum. in li legatarius. §. cum ita. nu. 1. ff. de leg. iij. 275
1 Testator non pt̄ remittere cautionem de vtendo fruendo arbitrio boni viri. in l. pactum. nu. 3. ff. de pac. 107
2 Testator legans filio expensas factas in studio vī legare & p̄sumi lib̄orum. in l. quibus. §. quidam. n. 2. ff. de condi. & demō. 318
2 Testator si reliquit eibus ab ipso herede debētibus recipere. an veniat creditor cui obstat exceptio p̄scriptionis. in d. quibus. §. dominus. nu. 2. ff. de cond. & demon. 318
4 Testator aggravet filios in morte de restituendo si decesserint sine liberis & in codicillis revocavit conditionem vī remittere fideicommissum. in l. j. nu. 4. C. de pact. 53
2 Testator si iussit hereditatem restitui deductis legatis an fiet contributio. in l. marcellus. nu. 4. ff. ad treb. 382
2 Testator pt̄ impedire transmissionem. in l. conditiones. nu. 2. ff. de condi. & demon. 366
1 Testator si duobus filijs impuberibus institutis dicat, si vterq; decesserit sine liberis substituo pauperes & hi sint: que substitutio dicatur, an compendiosa, an vero directa. in l. si arrogator. nu. 27. de adop. 33
4 Testator si dixit, lego ea omnia que continentur in schedula quā reliqui apud guardianum fratrum minor, an legata debeant. in l. qōnem. nu. 5. de fideicom. 171
2 Testator si legat vxori frumentum & hs in domo, si superuenit illud consumpsit, & aliud reposuit in domo illud debetur. in li. servus. qui quinq;. nu. 3. de leg. j. 147
2 Testator si dixit, & si decesserint filij met, substituo tale. an vno defuncto substitutus admittatur p̄ius sq̄ alius. in l. patet filiam. §. duobus. nu. 2. ff. ad l. falci. 371
6 Testator remittendo socrus vī remittere vsuras post testm̄ cta. in l. aurelius. §. legatum. nu. 2. ff. de lib. leg. 329
2 Testator si legat vxori vsumfructum, & si hēs eam molestauerit, perdat hereditatē: si hēs eam molestat hereditatē pdit. & vadit ad coheredes. in l. vxorem. §. heres. nu. 1. ff. de lega. iij. 285
2 Testator si in testamento solenni instituit heredem servum, & postea adimat hereditatē & libertatē, que volitas litis ta. in l. sita. §. regu-

regula nu.4.ff.de lib.& posth. 117
Testator pot dare in testo authoritatem ingrediendi prop'ria authoritate possessionē.in l.titia cū.§.lucius.n.3.ff.de leg.ij. 258
1 Testator si legat decem p'o eundo in passagio ad terram sanctam legatarius non petit statim,sed quando fiet transitus generalis.in l.lucius.§.a te peto.nu.2.ff.de leg.ij. 274
4 Testator iurando nō potest extraneis preiudicare:prodesse sic in auth.quod obtinet.nu.4.& 5.C.de probat. 162
1 Testator si aliquē heredē instituat & cum sub cōditiōe exheredet an valeat exheredatio.in l paterfamil.n.4.ff.de here.instit. 143
Testator si instituit titium heredem,& si molestauerit p'orem priuetur hereditate:si molestat eam debite non priuatur hereditate directo.ibi.nu.6.
1 Testator legans centum que habet in arca vel apud se deposita habet,an valeat legatum si centum non reperiuntur.in l.j.§. adeo.nu.nu.2.ff.de do.p'ele. 305
4 Testator si incidit signa testamenti an testim tollatur ipso iure vl ope exceptionis.in aut.nostrā p'ouisionem.nu.1.C. de test. 239
2 Testator si legat corpem frumenti annuatim vsque ad.x. annos q heres potest p'o tempore soluere.in l.si cum pfinitione.n.2. ff.quando dies leg.ced. 402
4 Testator q possit falcidiam prohibere.in auth.sed cum testator.nu.1.C.ad l.falci. 279
Testator prohibere nō pōt portionem debitā patrono.ibi.n.2.
2 Testator si legat mihi fundum,quem habeo communem cū alio sub conditione si dedero decem,onus dandi non minuitur.in l. plautius.nu.2.ff.de con.& demon. 363
2 Testator ls remiserit confectionē inuētarij tutori:iudex tamē ex causa coget tutorem.in l.si confirmando.nu.5.ff.de cōfir.tut. 58
Testator non habens filios si fecit plura legata p'opter superuenientiam filio eum p'esumitur ab illis recessisse.ibi.nu.6.
2 Testator si dixit instituo titium heredem & volo q bona sua restituat caio:intelligitur de bonis heredis.in l.cum in testamento.nu.5.ff.de auro & arg.leg. 327
2 Testator legans rem suam obligatam vel heredis vel alterius in q̄ videat voluisse grauare heredē.i l.si tibi.n.4.ff.de leg.j. 245
2 Testator si grauat heredem dare libros suos titio:intelligitur de libris testatoris non heredis.in l.cum in testamento.nu.3.ff. de auro & arg.leg. 327
2 Testator si dicat q libenter mutaret testamentum,sed quod timet: an dicatur sufficienter probatus metus.in l.si.nu.14.ff.si quis ali.test.p'obi. 218
4 Testator si legat talem fundum,debetur totus etiam si sit communis.in l.cum alienam.nu.3.C. de legatis. 167
2 Testator si dicat filium heredem instituo & si decesserit sine liberis deueniat in talem:an filō superstites videantur substituti. in l.Lucius.nu.2.ff.de here.instit. 147
2 Testator si grauat heredē restituere hereditatē sub q̄ditiōe an si decēsimum vniuersale cōtribui debeat cū legatis.& de oibus falcidia detrahi:an vero legata p'estēt integra & ō fideicōmissis detrahat trebel.in l.marcellus.§.idē pōpo.n.1.ff.ad trebel. 185
2 Testator substituit heredi suo vulgariter si heres non erit talis heres esto,institutus non fuit heres sed transmisit ius deliberandi:heres instituti p'efertur substituto.in l.sed & si p dote.§.non omnia.n.1.ff.de leg.p'estan. 414
2 Testator an voluerit instituere directo vel non,ex p'esumptiōe colligitur.in l.illud sine dubio.§.tractari.n.2.ff.de iure co. 220
2 Testator si substituit domus per fideicomissum simpliciter,videtur cuilibet per se simpliciter substituere.in l.quidam testamento.nu.3.ff. de vulg.& pup. 169
Testator si dixit,si tales decesserit,volo q oia bona mea deueniāt in tales,vl vocare substitutos cū ābo instituti decesserint.ib.n.4
2 Testator si in institutiōe relinquit certa legata singularia,demū dixit reliquum bonorū meorum volo ad talē peruenire,q substitutio non alienatur.in l.centurio.nu 4.ff.de vulg.& pup. 165
2 Testator relinquens fundum vel domum vsum habitandum vel ad vsum fructum an videtur relinquere p'oprietatem.in l. liberis.nu.1.& 3.ff.de ali.leg. 322
2 Testator ō nōiatim & spāliter p'ioris testi penituisse cū revocat eā aliud testim per eū factū.in l.nominati.n.1.ff.de lib.& posth. 114
2 Testatorem fuisse mortuum qualiter probare debet adire debens.in l.ia potest.n.16.ff.de acqui.here. 190
Testatorem potuisse testari qualiter probetur ibi.nu.22.
2 Testatorem p'seuerare velle in eadem voluntate,probatur per indicia.in l.fideicommissa.§.fi rem.nu.2.ff.de leg.ij. 278
4 Testatoris dispositio ad pias cās super quantitate facta debet intelligi arbitrio boni viri I repet.l.j.n.50.C.de sacrosan.eccl. 12
Testator quando testatur ad pias causas committitur in liberam voluntatem circa modum & personas.ibi.nu.53.
Testator testando ad pias causas,q fi possit minuere legitimā debitam filijs,nec patri,nec patrono,nec falcidiā,nec trebellianicā & quando quarta que debetur patrono.ibi.n.55.56.57.& 58.
2 Testatorem voluisse duram separationem imungere non est verisimile.in l.vxorem.§.codicillis.n.1.ff.de leg.ij. 286
2 Testatorem instituere impediens qua actione & in quantum cōuenīri potest.in l.lucius.§.sempronia.n.1.ff.de leg.ij. 274
2 Testatorem errasse in corpore probatur ex dictis per ipsum ante testamentum.in l.si quis in fundi.n.3.ff.de leg.j. 225
2 Testator iussit in die sue mortis fieri debere vna septima bānita intelligitur q fiat semel.in l.cum quidam n.2.ff.de an. leg. 96
Testatoris iussu si debet fieri fratribus minoribus in die sancti Francisci pitantia,dz semel fieri.ibi.nu.3
2 Testatoris dispositio per quot testes probari possit.in l.cum ponebatur.nu.3.ff de leg.ij. 262
3 **Testis** an probet si dicat sic testatorem fecisse p'oferēdo talia verba:q sic est communis consuetudo intelligendi.il.cum del anionis.§.alinam.nu.5.ff.de fun.instr. 314
Testis an sit dominus p'o subdito.in l.idonei.nu.2.ff.testi. 429
Testes de vniuersitate an sint idonei p'o vniuersitate.ibi.nu.3.
Testis qui dicit vidit titium habere equū vel nauem an probet dominium in l.vnica.nu.1.C.de nau.tiberi.lib.xj. 497
3 Testis idonei vnius dictum q faciat indicium ad tortura.m.in l.maritus.nu.1.ff.de questio. 413
Testis examinatus qui nō debuit examinari quando faciat indicium.ibi.nu.3.
1 Testis qui primo inualide examinatus fuit:pōt iterato examinari;& testificata dicicita fuerint.in l.qui p salutē.n.4.ff.de iureiur. 282
1 Testis examinatus in palatio capitanei si deponendo super articulo,q contractus fuerat factus i palatio episcopi,dicat cōtractum in hoc palatio q sustentetur dictum:q refertur ad oculū intellectus in l.j.n.9.ff.de peculio. 358
3 Testis conditio inspicitur tempore depositionis nisi conditione suā in finalem mutauerit.in l.j.§.si seruus n.1.ff.de qō. 417
Si quis fecit se accusare de eodem crimine de quo accusatur reus vt non testificetur.cogitur tamē testificari.ibi.n.2.
Testis qui tpe cōtractus non erat meus domestic',si postea efficitur meus domesticus an poterit testificari p'o me.ibi.n.3.
1 Si impetrati iudicem illum quem habebam in testem cōtra te vt in causa non possit testificari q possum petere vt alius iudex detur.ibi.nu.4.
1 Testis qui super estimatione rei dicit q valet centum:si post publicationem fiat capitulum q valeat centū quinquaginta q poterunt ad huc examinari.in l.cum furti.nu.4.ff.de in lit.iur. 287
Testis super possessione deponens dixit.vidi titium possidere decem annis & plus:q talis adiectio non operetur.ibi.nu.5.
2 Testis vnus si dicit aliquid factum ante guerram & ali' post guerram,quod sibi non contradicunt.in l.in insulam.§.fructus.nume.1.ff.solu.matri. 30
3 Testis qui vltro se offert est suspectus,& eius dictum non valet. in l.vxori.§.qui se filio nu.1.ff.de fallis. 406
6 Testis qui iurauit ad instantiā partis pt examinari innita ipsa & absente pte ad instantiā partis aduersē.consi.xxvj.n.2.li.ij. 85
6 Testes iure ciuili absolute magis coguntur testificari, quam ō iure canonico.diff.inter ius cano.n.43. 192
6 Testis conditio debet inspici tempore quo deponit.consi.ccix. nu.5.lib.j. 69
6 Testis debet reddere rationem dicti per sensum corporis, qui dicto congruat. trac.circa mater.test.nu.1.& 3. 211
Testis,qui in reddendo rationem dicit,videtur mihi quod possedit decem annis p'obat.ibi.n.24.
Testis deponēs sup his q̄ percepit intellectu magis q̄ sensu n̄ probat nisi reddat rōnē dicti,etiā non interrogatus.ibi.num.2.
Testis deponens,q̄ p'esens fui,intelligitur,& intelligens,vt probet.ibi.nu.5.
Testis dictum ambiguum,quomodo declaretur.ibi.n.6.
Testis deponens de valore rei si deponit de credulitate vel opinione,probat.ibi.nu.7.
Testis deponēs super identitate rei qualit̄ dz deponere:& ibi.si de sanitate,vel infirmitate,etate vel de senectute.ibi.nu. 8.& 14.
Testis super qualitate animi deponēs qualit̄ probet.ibi.n.10.
Testis deponens super his que cursu temporis mutantur, vt probet qualiter deponat.ibi.n.11.
Testis qualiter recte probet damnum esse datum culpa,vel negligentia.ibi.nu.12.
Testis dictū sufficiens pōt cōfessione partis adiuuari.ib.n.15.
Testis,qui semel declarauit dictum suum obscurum,non potest illud iterato declarare.ibi.nu.24.
Testis quando videatur repetijsse locum,& tempus alias dictū in dicto suo.ibi.n.18.
4 Testis qui tulit testimonium contra inimicū p'esumitur testis

Index singularium materiarum.

casse ob inimiciam.in l.vnica.nu.1.C.si ppter inimic.lib.x.398
2 Testis septuagenarius excusatur a testimonio.in l.ꝯ.nu.3.ff.de excusa.tut.t cur. 86
1 Testis deponens t reddens rationem ab auctoritate quando concludat.in i.j.nu.2.t 28.ff.si cer.pet. 242
Testis deponens titū mutuasse centū sempronio si in reddēdo rōnem dicat se scire q2 vidit instrumētū q̄ nō p2obat. ibi.n.26.
Testis deponens de auditu quibus casibus p2obet.ibi.n.29.
1 Testis qui deposuit quam postea variare non potest: potest tamen antequam primum dictum habeatur p2o perfecto, in l.qe quid.nu.3.ff.verbo. oblig. 443
3 Testis examinatus qui non debuit examinari non p2obat nec facit in dicium.in l.diuus pius.§.ex quibus.nu.1.ff.de qō. 419
4 Testis deponens non iuratus vel die feriata an possit de falso condemnari.in l.damus.nu.2.C.de fal. 368
1 Testis malitiose vel obscure loquēs vel omittēs aliquid dicere: tenetur tanquā falsarius.in l.ea que.nu.1.ff.de cōtrab.emp.385
2 Testis deponens super aliqua qualitate testificari per actus exteriores quos vidit.in l.bis qui.§.diuus.nu.3.ff.de tuto.t cur. da.ab bis. 93
5 Testis ꝫ quē crimen opponitur an poterit idem crimen contra opponentem opponere.in §.sanctimus.nu.11.in auc.de testi. 43
2 Testis qui fert testimonium ꝫ me in causa capitali est meus inimicus.in l.post.legatū.§.bis vero.n.2.ff.de bis qui.vt indi.148
3 Testis si petit sibi exhiberi rem vl̄ personā de interrogat vt illā cognoscat oꝫ fieri executio cum iudumentis t qualitatibus eiꝰ in l.si cum exhibuissent.§.ante autem.nu.2.si de publ.t vect.56
1 Testis se ingerens ad testificandum quando repellatur.in l.lege.nu.1.ff.de test. 429
3 Testis examinatus in palatio p̄statis qui dixit ꝫctū celebratū in palatio episcopi t super alio articulo dixit i hoc palatio p̄bat q2 refertur ad oculum intellectus.in l.j.nu.3.ff.de ope.no.n.3.
2 Testis p2esentia an necessario includat intelligentiam.in l.j.§. tut2 si inuitus.nu.1.ff.de autho.tut.t cura. 60
2 Testis deponens per verbum videtur,quando p2obet.in l.j.nume.2.ff.de vent.inspi. 48
2 Testis quando possit esse infamis in testamēto.in l.cum lege.n.1. ff.de testa. 114
3 Testis quando deposuit ambigue ad quem pertinet declaratio: t in ciuis fauorem fiet an actoris vl rei.in l.inter stipulationem. in.§.si stichū.n.6.ff.de verbo.obli. 237
2 Testis qui dixit q̄ vidi titium per decem annos continue possidere p2obat: quia sufficit q̄ viderit eum recolligere fructus.in l.si quis.nu.2.ff.de cond.t demon. 355
2 Testis si in causa scientie dicat q̄ scit q2 est certus non p2obat. in l.si quis i2.n.5.ff.de testa.tute. 56
4 Testis p2ditionis mutatio q2 attēdatur.in l.ꝯ.n.5.C.cō testi.167
Si ex duobus testibus contra me procurauī vt vnus accusaretur mihi non proderit.ibi.nu.6.
Idem si alterum percussi.ibi. n.7.
4 Testis qui deponit super publica voce t fama si dicit se scire q2 sic dicitur non p2obat.in l.ꝯ.n.1.C.ad maced. 181
2 Testis potest dictum suum in scriptis redigere l3 iudex posset eū t videre t audire loqui.i l.theopōp°.n.12.ff.de do.p2ele.307
1 Testis si est condemnatus de falso non nocet p2oducenti nec testi nocet si p2ducens est condemnatus.in l.lucius titius.nu.1. ff.de bis qui not.infa. 110
8 Testis ad p2obandum cōmunem vsum loquendi debet in ratiōe dicti dicere quia per dictum tempus audiuit.in l.labeo.n.7.ff. de suppelle.leg. 378
Testis interrogatus super communi vsu loquēdi quomodo scit si respondet q̄ communiter audiunt dicet e p2obat.ibi.n.8.
Testis deponens super communi vsu vtendi si interrogat quot personas vidit qualiter respondeat.ibi. n.10.
3 Testis cuius dictum non valet si deponit falsum an puniatur.in l.si quis legatum.nu.3.ff.de falsis. 404
Testis non iuratus si deponit falsum q̄ puniatur.ibi.n.4.
Testis deponens extra articulum non dicitur peccare in forma t deponens falsum punitur.ibi.nu.5.
Testis qui vult testimonium suum corrigere audiri non debet. in auth.de quali.do.nu.16. 44
1 Testis examinatus super intentione ambigua si illam p2obet ambiguam non relevat remedium vt p2obet.in l.si quis intentione.n.1.ff.de iudi. 187
4 Testis ratio q2 sum vicinus vel consanguineus concludit in repe.auth.ingressi.nu.68.C.de sacrosan. eccle. 23
1 Testis qui se ingerit est suspectus.in l.que omnia.§.sed t si aduersarius.nu.2.ff.de procu. 123
2 Testis si dicat q̄ vidit titium possidere p xxx.annos semper q̄ nō dicatur falsus licet p2obetur titium aliquo tēpore fuisse absentem. in l.j.n.10.ff.solu.matr. 4
Testis qui deponit de possessione q̄ intelligitur de possessione naturali.ibi. nu.22.
5 Testis si deponit titium possedisse a decem annis t circa dicit p2obata possessio continuata.in l.celsus.n.24.ff.de vsucap. 116
Testis qui deponit titium possedisse a decem annis p2oximis non p2obat possessionis conditionem nisi dicat q̄ possedit a decem annis circa per ipsum tempus.ibi.nu.25.
Testis qui dicit possedit a x.annis non p2obat.ibi.nu.26.
Testis qui dicit q̄ quis possedit a decem annis vltra vel plus non p2obat.ibi.nu.28.
4 Testis qui deponit scio q2 tetigi cum manib°:licet qui deponat super re incorporali p2obat.i l.fi.n.3.C.ō peric.no.lib.xj. 408
1 Testis si in reddenda ratione dicat scio q2 non p2obat.in l.qui interrogatus.nu.1.ff.de peti.here. 197
1 Testis de vniuersitate deponēs de causa vniuersitatis:si interrogatus an sentiat commodum respondet non:q̄ nō fit falsarius.in repe.l.ꝯ.nu.12.ff.si quis in ius voc.non ierit. 69
1 Testis deponens super morte alicuius p2obat si reddendo causam dicit q̄ vidit fieri luctum in domo t p2o rem t cōsanguineos assumere vestes lugubres.i l.genero.n.5.ff.de bis q no.infa. 118
1 Testis ratio ꝺ3 esse diuersa a dicto:t si est eadem non valet dictum.in l.fi.nu.1.ff.de offi. procu.cessa. 9
4 Testis dictum impropriē loquentis q̄ debet coadiuuari vt nō incidat in falsum.in l.j.nu.18.C.de vsufru. 141
5 Testis iurare debet super tota causa.in §.nulli vero.n.1.in auc. de sanctiss.episco. 63
4 Testis deponēs sup articulo possessionis si deponat ēt de p2oprietate an valeat eius dictum.in l.fi.n.6.C.qui legit.perso. 124
5 Testis qui dicit se inimicū vel infamē vt euitet ne testificet.an eī assertio sibi possit.q̄ sic.in §.si quis nu.9.in auc. de testi. 145
4 Testis si confiteatur extra iudiciū se falsum testificasse an dicta confessio p2eiudicet.in l.generaliter.n.16.C.de nō nu. pecu. 181
4 Testis potest dicere falsum etiam tacendo id quod est.in l.ꝯ.nume.14.C.si contra ius vel vti. publ. 44
4 Testes dicens quem promisisse per stipulationem indicat t non testificatur.in l.si interrogatione nu.4.C.de vsur. 189
2 Testis qualiter debeat se subscribere testamento.in l.singulos. nu.1.ff.de testa. 114
3 Testis dicto cum tortura creditur nō eius q̄ dixit sine tortura. in l.si postulauerit.§.sed si negauerit.nu.1.ff.de adult. 306
Testis q̄ possit corrigere dictum suum in continenti:t antequam cum partibus loquatur.ibi.nu.2.
Testes viles quibus sine tortura non creditur,torqueri nō possunt nisi indicia p2ecedant.ibi. nu.2.
Testis vnius dictum integri cum alijs iudicijs, an fiat plenam probationem:q̄ sic.ibi.nu.3.
Testis vnius dictum cum fama quod faciat plenam probationem.ibi.nu.4.
2 Qualiter capitulari debeat contra testem in reprobando ipsum q̄ tempore confecti instrumenti non posset esse testis in l.ad testium.§.conditionem.nu.1.ff.de testa. 113
Testis q̄ non impeditur testificari ad p2obandum solennitatē instrumenti in quo erat descriptus per casum in ipsum superueniente etiam facto suo ibi.nu.2.
Testis conditio an inspiciatur tempore quo actus geritur vel quo deponit.ibi.nu.4.
2 Testis vnicus facit semiplenam p2obationem.in l. theopompus.nu.2.ff.de dote p2eleg. 307
Testis p2esumitur iuratus si reperitur scriptum:testis iuratus t p2esente parte:si hoc etiam scriptum reperiatur.ibi.nu.3.
1 Testis interrogatus super articulo si antequam respondeat dicit qualiter intelligat verba articuli vel sua:q̄ non dicitur deponere extra articulum.in l.j.nu.8.ff.si cer.pet. 248
testis potest interrogari quid sit mutuum:t interrogatus debet respondere.ibi.nu.10.
Testis non debet iterum interrogari de eo quod semel declarauit. ibi.nu.11.
Testis interrogatus quid est mutuum sufficit q̄ ponat verba facti ex quo ius resultat.ibi.nu.14.
Testis deponens quem diuitem vel sanum t reddat rationem q2 vicinus vel consanguineus quid concludat.ibi.nu.15.
Testis dictum debet concludere necessario vel p2esumptiue ex iuris p2esumptione que a condemnatione sufficiat.ibi. nu.16.
Testis ratio q̄ debet concludere per aliquem sensum corporeum.ibi.nu.17.
1 Testis vocatur vt declaret eius dictum obscurum.in l.duobus. §.a fideiussore.nu.8.ff.de iureiur. 276
3 Testis eo ipso q̄ accipi pecuniam vt testimoniū ferat statim cōmittit falsum.in l.diuus Adrianus.nu.7.de re iud. 140

5 Testis quãdo testificatur non tenetur reddere causam dicti sui. in §.quod autem.nu.4.in auth.vt lic.ma.z seqnte. 56
5 Testis qui dicit titium possedisse prope xx.annos vel circa,qõ probet z refertur ad modicam quantitatem z probat de decẽ z octo annis cum dimidio.in §.si vero intra.nu.1.in auĺ.õ mo. 10
2 Testis qui deponit argentum purum vel librum corruptum si dicit q̃ vidit probat.in l.si qñ.num.2.ff.de aur.z arg.leg. 329
2 Testis dicto m an valeat in parte verũ z in parte falsum.z quid de instrumento in l.quintus mutiº.nu.1.ff.de aur.z arg.leg. 329
4 Testis dictum qui non fuit citatus an valeat in l.liber tozũ.nume.1.C.de testi. 124
1 Testis examinatus in causa quando possit in eadem produci.in l.produci.nu.1.ff.de testi. 430
2 Testis qñ presumat rogatus.in l.domitius.nu.1.ff õ testa. 114
3 Testis deponens super articulo q̃ titius tenuit z possedit tanto tpe,pbat in l.stipulatio ista.§.hec quoq;.n.2.ff.de vb.obli. 220
Testis vnus si probat,q̃ titius possidet:alius q̃ seius possidet, intelligitur q̃ quemlibet vidit de facto possidere.ibi.nu.1.
2 Testis qui primo fuit examinatus sine solẽnitate ita pimũ dictũ fuit nullum si secundo examinatur rite,dixit dico per omnia prout dixi primo,q̃ valeat dictũ.in l.legata.nu.3.ff.de leg.j. 228
4 Testis presumitur iuratus si dicitur talis testis iuratus.in l.iubemus nu.8.C.de eroga.milit.anno.lib.xĩ. 428
6 Testes super nouis capitulis testibus apertis iure canonico induci possunt,iure ciuili non.diff.inter ius cano.nu.ii. 192
6 Testis productus per partẽ est omni exceptione maior.z per partẽ ipsum producentẽ ñ põt opponi.cons.xix.n.2.lib.ũ. 82
Testes ad probandum vsuriam pranitatem,quomodo debeant deponere ibi. nu.3.
6 Testis deponens aliquem esse donem alicuius artis si dicat,qõ vidit eum exercere dictam artem probat.trac.testi.nu.61 207
6 Testes in testamento iure ciuili requirunt septẽ.iure canonico sufficiunt duo vel tres.differ.inter ius cano.nu.104. 194
6 Testes an probent iudicis arbitrio relinquitur facta consideratione circa personam,z dictum testium.tracta.testi.nu.1. 204
Testis debet reddere causam sui dicti sufficientem simpliciter si de ea fuit interrogatus.ibi.nu.2.
Testis interrogatus in causa scientie si dicit scio,quia scio,non probat.ibi.nu.2.
Testis reddere debet causam dicti per alterum ex quinque sensibus corporis.ibid.nu.4.
Testis dicens quem dominum z non reddens causam dicti, ẽt non interrogatus non probat.ibi.nu.5.
Idem si dixerit quem ebriosum.
Testis deponens super his que discursu intellectus percipiuntur debet reddere causam sui dicti etiam non interrogatus,secus si sine discursu,vel modico.ibi.nu.6.
Testis deponens fundum valere decem,non probat,nisi reddat causam sui dicti.ibi.nu.7.
Testis deponens quẽ dominũ.adjiciens causam z qz vidit eũ tãto tpe quod prescripsisset.probat vtile dominiũ.ibid.nu. 8.
Testis de cã cause,si non interrogatur non deponit ibid.nu.9.
Testis dicens aliquem possedisse,quod probet,etiam si non adiecit causam.ibi.nu.10.
Testis deponẽs aliã vera esse,qz audiuit dici,ñ probat.ib.n.11.
Testium dicta quando testificata per ipsos sunt deperdita,probantur per testes,qui dicunt vidisse testes in causa iurare solẽniter examinari.z eorum dicta vidisse.ibi.nu.11.
Testis deponens de credulitate non probat nisi in consistentibus in peritia.ibi.nu.12.
Testis deponens se vidisse probat,licet interrogatus causam non deponat.ibi.nu.13.
Testis deponens de vita z moribus alicuius.si reddit causam quia consanguineus vel vicinus probat.ibi.nu.14.
Vi testis dicit vinum esse dulce,z reddit causam,quia bibit,probat.ibi.nu.15.
Testis qui dicit titium promittere scio,quod,p bet ibid.nu.16.
Testis dicẽs scio,qz presens fui,vel interfui,q̃ probet.ibi.n.17.
4 Ratio per testem debet reddi per sensum actui congruentem. in l.iubemus.nu.9.C.de eroga.mili.anno.lib.xĩ. 428
Testis qui dicit rẽ agitatã in suo conspectu probat.ibid.nu.10.
2 Testis vt inimicus repellitur etiam si offensa ignoranter est facta.in l.j.nu.5.ff.de his qui.vt indi. 344
5 Testis quod sit bonus quilibet presumitur etiam in testamento.in §.sanctimus.nu.1.in auĺ.de test. 34
4 Testis condicio inspicit.qñ examinat.in l.j.nu.1 C.de testa. 238
2 Testis si dicat fuit sic imo sic.statur vltimo dicto.in l.si ita scriptum.nu.2.ff.de here inst. 144
3 Testis vnius dicta in vna causa q̃ faciunt ẽdem contra eũdẽ testem testificantem in alia cã.in l.eos qui.nu.1.ff.de falsis. 407
Testis in vltimo dicto facto cum tormentis statur ibi.nu.2.z 9.
Testis potest se incontinenti corrigere si iustã causã correction allegat z hoc iudici videatur. ibi.n.3.
Testis q̃ variatur in dictis an stetur primo vel secundo.ibi.n.4
Testimonia falsa que dicantur,que varia,z que diuersa.ibi.n.5.
Testis non dicitur varius qñ variat circa aliquas demonstrationes vt circa pronomen vel agnomẽ:sec' si variat circa locũ vl tẽpus contractus vel defuncti.ibid.
Testis productus z examinatus in vna causa si in alia causa super eodem articulo examinatur z dicat:dico prout dixi in alia cã,an valeat:q̃ sit arbitrarium iudici.ibi.nu.5.
Testis primum dictum etiã nõ publicatũ dz testi qui secũdo examinatur eo requirente exhiberi.ibi.nu.7.
4 Testis dz dicere veritatem pro vtraq; parte.in auĺ.sed,iudex.n.1.C.de episco.z cle. 30
3 Testis qui dixit falsuz testimoniũ damnatur officio iudicis z nõ infamatur.in l.infamem.n.8.ff.de pub.iudi. 1372
2 Testis dz testificari de eo quod percepit sensu z rationem reddere per aliquem sensum corporis.in.l.qui testamẽto.§.z veteres nu.3.ff.de testam. 115
Testis deponens aliquem dominum vt probet qualiter deponere debeat.ibi nu.3.
Testis deponens super negligentia ville non capiẽti malefactorem qualiter deponere debeat.ibi.nu.4.
4 Testis interrogatus de possessione recte assignat rationem sui dicti per hec verba dico titium possidere qz vidi eũ locare,fructꝰ recolligere,z alia vt dñs facere.in l.ũ.n.3.C.de acqui.poss. 292
2 Testis deponens q̃ titius violenter cognovit Bertã non probat in.l.filiusfamilias.n.2.ff.de testa. 109
4 Testis interrogatus ad quas interrogationes respondere tenetur.in auth.si dicatur.in.ũ.lec.nu.4.z 5.C.de testi. 168
4 Testis dictum intrantis extra ecclesiam z deponentis in ecclesia valet:z etiã si iuret z deponat in ecclesia.in l.nemo.nu.4.C.de sacrosan.eccl. 15
3 Testis deponẽs de adulterio,q̃ probat si dicit q̃ invenit adultẽrũ solũ vl osculantẽ vel tãgẽtẽ.in l.capite.n.2.ff.ad l.iu.z adul. 366
4 Testis deponens super etate in causa scientie dicens scio qz patruus.bene deponet.in.l.de tutela.nu.1.C.de in integ.restit. 101
3 Testis deponens rem valere centum secundum suam opinionẽ probat si eam refert ad communem estimationem.in.l.vl.n.2.C. de predi.z omnibus re.lib.xj. 401
3 Testis deponens per verba iuris vt puta q̃ titius stipulauit nõ probat.in l.sciendum.nu.5.ff.de ver.obligat. 217
Testes in instrumento descripti si non dicuntur rogati non presumuntur rogati. ibi.nu.10.
Testes presumuntur rogati si notarius dicit talibus testibꝰ adhibitis vocatis.ibi.nu.12.
An presumantur rogati si dicit adhibitis.ibi nu.13.
Testis qui se subscripsit presente testatore vel contrahentibus presumitur rogatus.ibi.nu.24.
Testis vel notaris si dicit rogatus presumit a partibꝰ.ibi.n.15.
6 Testis falsus punitus a iudice suo motu an possit postea accusari in.§.fivero quidam.nu.8.in auth.de test. 43
2 Testis deponens super valore rei qualiter deponere debeat. in.l.filiusfa.§.si quid alicui.nu.2.ff.de leg.j. 251
1 Testis an debeat esse notus parti cõtra quam producitur.vbi q̃ sic:quando testificatur de facto partis.ibi.nu.3.
Testes deponentes per eundem premeditatũq; sermonem q̃ dicuntur suspecti.ibi.nu. 5.
4 Testis omnis ratione proxima z immediata sui dicti est singularis.in l.in exercendis.nu.5.C.de fide inst. u. 174
Testis si dicat aliter dictũ quam fuerit scriptũ cui stet.ibi.nu.11.
Testes deponentes contra instrumentum quomodo debeant cõcludenter deponere.ibi.nu.16.
5 Testes scripti in testamento si non apparet q̃ sint rogati an presumantur.in auth.de tabel.nu.1. 26
Testis in testamento interpretatur q̃ fuerit adhibitus.idẽ est dicere ac si esset rogatus.ibi.nu.62.
6 Testis si dicit numeratam fuisse alicui pecuniam.z alius dicat numeratam certitiam.pro i copresente cui testes probãt in cõtrario.ibi.nu.5.lib.ũ. 82
Testi deponenti de facto q̃ pro se ipse fecit creditur.ibi.nu.4.
6 Testis deponens super identitate rei mobilis vt probet, qualiter deponat.z qualiter probetur.trac.testimo.nu.30. 206
Testis deponens super peremptione, vel amissione rei vt q̃ bene qualiter deponat.z peremptio seu amissio rei qualiter probetur ibi.nu.37.
6 Testis qui deponit per verbũ,vt,nõ probat. trac.testi.n.10.z 105

Index singularium materiarum.

Testis dicens. vidi titium possidere mihi videtur quod decem anni. probat. ibi.

6 Testium sola publicatio non sufficit ad effectū, vt nō possint examinari, et si pars non dixerit testificata. cons. xxxvii. li. ij. n. 5. 86

6 Testes qui sunt idonei aut non idonei, vide late in trac. ō repro. testi. num. 1. 2 per totum trac. fol. 214. consequentib. 2 trac. do. Nelli. de testib. n. 1. 2 per totum trac. fol. 220. cum sequentib.

6 Testis si dixit quod vidit tradi decem corbes frumenti probat secus si dixit quod vidit tradi acervum frumenti, quod erat decem corbes. tract. testimo. nu. 53. 207

Testis deponens de quantitate vrbis, qualiter deponere debeat vt probet. ibi. nu. 44.

6 Testis deponens determinate circa mensuram vini, vel olei, si dixit q2 mensurauit, vel mensurari vidit. probat, si vero indeterminate satis est quod dicat quo vidit trac. testi. n. 50. 207

6 Testes examinati summarie ante litem contest. pro litem poterunt plenarie examinari, in cōtest. ad rep2. §. summarie. n. 25. 131

Testes examinati in vna instantia ad vnum finem nō impediūt examinationem fieri in alia ad alium finem. ibi.

6 Testis deponens per verbum intellexit, non probat, nisi exponatur, id est vidit. trac. tyber. §. per aluuionem. n. 2. 173

6 Testis et notarius vtrum ante vel post iuramentum efficiantur infames. cons. 174. n. 8. lib. j. 56

6 Si testis dicit quem mortuum, q2 iterfuit eius sepulture, licet cadauer ipse non viderit sed tunc dicebat, probat. trac. testi. n. 39. 206

6 Testis deponens vinum esse q2 vidi non pbat nisi dicat, et gustauit vel odorauit, vel vide in taberna vinaria trac. testi. n. 34. 205

6 Testis deponens super his que ita nobis cōmunia sunt quod aspectu ab omnibus cognoscuntur vt in lapide, ligno et similib' et dicat q erat lignum q2 vidit probat. trac. testi. nu. 23. 205

Testis qui dicit, nescio, ne sibi sit contrarius, intelligitur nisi vt supra dixit ibid.

Testis deponens circa aromata. lapides pretiosos, et similia sufficit q dicat se vidisse, et scire illius conditionis esse. ibid. n. 24.

1 Testes ad perpetuā rei memoriā ex pte rei possunt excōmunicari et publicari ante lit. contest. in l. de etate. n. 3. ff. de mino2. 164

Testes non examinantur ex parte actoris, nisi timeatur, vel dubitetur de morte, vel absentia diuturna, vbi non audiretur ante lit. contest. nisi illa probatione facta ibi.

Testis debet deponere per alterum ex sensibus corporeis tm̄ iudicio intellectus. ibi. nu. 8.

In cognoscibilib' per aspectum fm communē hominū notitiā sufficit q in teste reddatur rō per aspectū: licet cōstat i iudicio intellectus: sec' si ex parte q2 tūc per iudicē vel peritos. ibi. n. 9.

Testis deponens super etate ex aspectu quomodo deponere debet. ibi. nu. 11. 165

Testis interrogatus quid est album et quid est possidere non tenetur respondere. ibi.

1 Testes non sunt interrogandi nisi super articulo sup quo sunt producti. in l. si duo. §. idem iulianus. nu. 7. ff. de iureiur. 272

Testis deponens extra articulum an valeat eius dictum. nu. 8.

Testis examinatus super articulo impertinenti quando nō valeat eius dictum. ibi. nu. 10.

Testis interrogatus an sit criminosus et responderit sic: eius dictum non valet. ibi. nu. 12

1 Testes qui examinat, dū iactis scribere quādo aliquid dicūt trepidā 2o. vel balbutiendo vel aliter: q2 cōstātia et trepidatio indicāt aliquid iudici. in l. de minore. §. plurimum. nu. 3. ff. de quest. 420

Testis qui dicit q̄ est publica vox: q2 audiuit publice dici nō. probat, q2 debet dicere a maiori parte hominum ciuitatis. ib. n. 22.

Testis deponens super famam debet nominare a quibus audiuit nec requiritur q nominet omnes. sī satis est q nominet aliquos et ab alijs de quibus non recordatur. ibi. nu. 23.

Testis examinatus super articulis super quibusdam dixit se scire et super quibusdam non et super articulo de fama dixit qō erat publica vox et fama, ad que referatur. ibi. nu. 19.

1 Testes duo deponentes q titius legauit centum scio in presentia septē testiū q pbēt legatū. i l. admonēdi. n. 29. ff. ō iure eiu. 279

Testes deficientes in dicto quando faciāt probationē ibi. n. 40.

Testis non examinatus a iudice quam fidem faciat. ibi. nu. 41.

Testis dictū si appareat et iuramentū non, q̄ probet. ibi. nu. 43.

Testium dicta inter alios examinata faciunt semiplenam probationem si modo examinari non possunt. ibi. nu. 45.

2 Testes examinari et publicari ad eternā rei memoriā q̄ quis facere possit. in l. carbonianū. §. duc autem. n. 4. ff. ō carb. edi. 420

Testis cōditio quoad testificādū quo tēpore attendatur. ib. n. 6.

Testis qui tpe testamēti erat bone conditionis sed tēpore rediti testimonij erat infamis vt pbet q tps attēdat. remi. ib. n. 7.

Testi deponenti de facto longinquo non ita creditur sicut de propinquo. ibi. nu. 8.

Testes ad eternam rei memoriam examinari possunt super negotio quod de facili potest tradi oblitioni. ibi nu. 6.

3 Testes in effectu probationis tm̄ valet quantū instrā: sed in mō probandi differunt. in l. ij. §. item labeo. n. 1. ff. de aqua. plu. arc. 50.

Testes interrogant de tepore q̄ sunt suspecti, alias non. ibi. n. 3

Testis de auditu suo valet, de auditu alieno nō. ibi. nu. 4.

Testis deponens de auditu sub cortina vel pariet intermedio in contractibus valet, sed in testamento secus. ibi.

Testis dū deponere ō vera scientia et deponens de credulitate nō probat nisi in casibus qui sciri non possunt de veritate vt in filiatione et adulterio. ibi. nu. 5.

4 Testis productus per me nō poterit in eadem causa sup eodē articulo produci. in l. si quis testibus. nu. 1. C. de testi. 167

Testibus vsus quando quis dicatur. ibi. nu. 2.

Testes ad reprobandum dicta priorū testium quando possint produci publicatis testibus. ibi. nu. 3.

Testem fuisse pecunia corruptum sufficit probare vt dictum ei' non valet. ibi. nu. 4.

3 Testis quando torquet cōtra certā personam non dū de circunstijs interrogari. in l. j. §. qui questionem. n. 2. ff. de questio. 418

Testes qui examinantur sine tortura examinatur limitate super articulis. ibi. nu. 3.

Testes examinati inter alios faciunt presumptionem et forte semiplenā. probationē. in l. si quis libertate. n. 6. ff. de peti. here. 165

Testis inductus super vno articulo quādo possit super alio examinari. ibi. nu. 1. 2.

3 Testi aliquid dicenti extra articulum, quando credatur. in l. j. §. diuus. nu. 1. ff. de questio. 417

5 Vilissimi non admittuntur ad testimoniū nisi cū tortura in aut. de testi. nu. 5. 38

Testes cognoscere debent contrahentes. ibi. nu. 5.

5 Testes duo quando sufficiant in instrumentis. in. §. et ls. nu. 2. in auth. de testi. 44

Testes an debeāt interrogari de circūstantijs de quib'. ibi. nu. 3.

Testis dū causam sui dicti deponere si sit interrogatus alias depositio valeret sine causa. ibi. nu. 5.

Testis deponens super eo qō sensu non percipitur etiā non interrogatus tenetur reddere causam. ibi. nu. 9.

4 Testes si fuerūt accusati, et condemnati de falso dicta falsitas nō nocet alteri. in l. ij. nu. 1. C. de fide instru. 172

Testis qui dixit falsum qñ possit iterum testificari. ibi. nu. 4.

4 Testes debent deponere per alterum ex sensibus corporeis. i l. testium. nu. 5. C. de testib. 170

Testimoniū de auditu quando valet. ibi. nu. 9.

Testis an interrogatur de loco, tēpore, et psonis. ibi. nu. 7. 8.

Testis si dicit solutionē factā nō dicit q2 vidit nec de loco nec de tpe q2 non interrogatus probat ibi. nu. 9.

5 Testes propter inimicitias repelluntur et que inimicitia repellat testem in. §. si quis vero. nu. 1. et 3. in auth. de testi. 45

Post publicatas attestationes potest quis producere testes ad reprobationem testium aduersarij. ibi nu. 2.

5 Testes iure ciuili etiam in ciuilibus cōpelluntur sed iure canonico tantum in criminalibus. diff. int. ius cano. nu. 163. 185

6 Testes deponentes de credulitate ad pbandum defensionem probant cōsi. xv. nu. 6. lib. ij. 81

6 Testis deponens sup morte, alicuius vere vt pbet qualiter reddat rationem. trac. testimo. nu. 41. 196

6 Testis qui dicit titiū fuisse qui illud fecit q2 dū se aspiceret in speculo illum vidit. nō probat tracta. testi. nu. 44. 206

Testis deponens se ante tritium cognouisse q2 erat vicinus sue contiguus probat. ibid. nu. nu. 45.

Sed li in pueritia ipsum cognouisset non probat.

Testis inimicus reconciliatus post testimonium dictum admittatur. ibi. nu. 4.

5 Testis inimici reconciliatio qñ facit ipsum idoneū i §. si quis vero. nu. 4. in auth. de testi. 46

1 Testem impediens ne veniat ad testificādum tenetur ratione ad interesse actionis ō dolo. in l. si filius. hn. nu. 2. ff. de dolo. 156

2 Testes in testamentis debent esse rogati vocati in. l. heredes §. in testamentis. nu. 4. ff. de testa. 112

Testes rogati in testamento debent esse specialiter ad hoc adhibiti. ibi. nu. 2.

4 Testes debent deponere in secreto: sed in publico iurare. i. l. nulli nu. 1. et 6. C. de testi 170

1 Testes deponentes super consuetudine si deponunt de diuersis actibus quo probēt. in repe. l. de quib'. nu. 23. et 24. ff. de legi. 13.

5 Pars contra quā testes examinantur dū interesse, qñ intrant. in §. et hoc verū nu. 2. in auth. de testib. 45

Testes deb ent in secreto examinari. ibi.

Testes qui examinātur ante lte cōtestatā debent in secreto examinari

minari.ibi.nu.3

8 Testes examinandi ad eternam rei memoriã debent examinari eo iudice coram quo causa agitaret.in l.cum hi.§.transactionis.nu.1.ff.de transac. 6

6 Testes si dicunt q̃ testator instituit heredẽ Titiũ.postea semp ꝛ niũ q̃ censentur ambo instituti.in l.fructus.nu.10.ff.sol.mat. 8

5 Testes in maleficijs possunt recipi post publicationẽ testiũ.ꝛ et post peclusionẽ cause.in l.j.§.si quis vltro.nu.4.ff.ꝺ cõni. 418

8 Testes non possunt iurare ꝛ deponere per nuntium:sed debẽt coram iudicie comparere psonaliter.in l.qui bona fide.§.si alieno.nu.17.ff.de dam.infec. 34

4 Testes dixisse falsum non sufficit probare ꝛ illis attestationibus iudicem mouentem vt sententia rescindatur si quis in positionibus vel in libello dixit testis falsum dixisse pecunia corruptos.in l.falsum.nu.1.C.si ex fal.testi. 316

8 Testes dicẽtes audiuisse Titium instituisse Seium heredem nõ probant nisi dicant se adhibitos ꝛ rogatos.in l.diuus.nume.5.ff.de test.mi. 183

8 Si dico q̃ testes dixerunt falsum corrupti debeo probare corruptelam cum falsitate:ꝛ nõ sufficit alterum tantũ probare.in l.fulcinius.§.cum hoc.nu.2.ff.qui.ex cau.in pos.ea. 151

Si dico me oppressum per falsas attestationes talium testium ꝛ dico testes corruptos sufficit alterum probare.ibi.nu.3.

3 Testes quo casu examinentur ante litem contestatã.in l.ne qd.nu.7.ff.de incen.rui.naufrag. 255

1 Testes reprobantes instrm in q̃ ẽt q̃ obitor habuit ꝛ recepit dicunt q̃ habuit ꝛ statim restituit per hoc q̃ instrm non dicitur falsum sed inualidum.in l.singularia.nu.24.ff.si cer.pet. 155

4 Testes quali iurare debeant.in l.iusiurandi.n.3.C.de testi. 168

Testes debent iurare partibus psentibus vel citatis.ibi.n.5.

Testes an debeant citari ꝛ an valeat dictum si nõ sunt citati.ibi dem nu.9.

Testem vnum qui produxit ꝛ petit ipsum examinari an sit audiendus.ibi.nu.6.

Testes qñ declarant eius dictum obscurum q̃ non requirat iuramentum in l.heredes.§.si quid post.n.7.ff.de test. 112

5 Testes quando producuntur parte citata ꝛ absente licet in publicatione in personis ipsorum opponere.in §.ꝛ hoc verum.nu.14.in aut.de testibus. 45

2 Testes qui ꝛ requirantur ad probandum confirmationẽ testamẽti vt adiri possit hereditas.in l.qui ex liberis.§.testamento.nume.2.ff.de pos.secundum tabu. 429

1 Testes producti a persona fide digna boni psumuntur.i aut.vt in fine quo quo suprã.§.eos autem.nu.4. 15

3 Testes examinati contra vnum,contra alium faciunt iudicium.in l.a sentẽtia.nu.1.ff.de app. 441

1 Testibus dignioribus etiam paucioribus numero creditur magis quam pluribus numero sine ab eadem parte sine a diuersis producantur.in l.ob carmen.§.si testes.nu.1.ff.de testibus.429

1 Testibus duobus affirmantibus qñ sit q̃ magis credat qnã mille negantibus.in l.diem proferre.§.si plures.nu.1.ff.ꝺ arbi.177

Testibus negantibus qñ sit q̃ credatur sicut affirmantibus.ibi.

3 Testes possunt die feriata ob hominum necessitatẽ examinari.in l.j.§.nũtiatio.n.20.ff.de ope.no.nun. 5

3 Testes examinati in vna instantia non faciunt fidem in alia.si nõ sunt publicati.in l.cum lite.nu.5.ff.iud.solui. 323

Testes examinati in vna instantia.si non sunt publicati.possunt per iudicem alterius instantie publicari in casibus in quibus fidem facerent,si essent publicati.ibi.nu.1.

Testes recepti coram arbitro faciunt fidem in alia instantia seruata diuinctione.l.fi.C.de arbi.ibi.

Testes examinati coꝝ iudice in vna instantia faciunt fidẽ alia li tendit ad eundem finem inter easdem personas.ibi.

Testes examinati in vna instantia faciunt fidem in alia instãtia inter diuersas personas in illis casibus in quibus sententia lata inter alios preiudicat ibi.nu.6.

Testes examinatis in vna instantia quando possunt in alia produci ꝛ examinari.ibi.nu.7.

Testes examinati in vna instãtia parte psente ꝛ publicati iuramacia ꝛ alia instãtia ꝺ easdẽ personas preiudicãt:sec9 quoad alias personas:ꝛ per aliũ iudicẽ possint publicari.ibi.nu.10.

4 Testes quando concordant in cõmuni estimatione ꝛ quilibet de sua deponat probant in l.fi.n.18.C.de rescin.vendi. 195

5 Testes quot requirunt i cõtractũ ab imperito cõtrahẽte ꝛ quot qñ peritus cõtrahit.in §.vt autem.nu.1.in aut.de instr.cau. 36

3 Testes deponentes aliquẽ possedisse fundũ vltimis sex mensibꝰ anni probant de toto anno in l.possideri.n.1.ff.de acqui.poss. 93

4 Testes super casu q̃ sint examinandi in loco i q̃ casus euenit nec tũc partis citato requirit.in lũ.n.2.ꝛ 4.C.de naufra lib.xj. 401

Testes descripti in principio libri i vno instrumento an intelligãtur repeti in sequentibus instrumentis in l.si quis in repet.§.si finitium.nu.18.ff.de eden. 90

4 Testes rogati dicuntur qui ad id vocati sunt.in aut.rogati.nume.1.C.de testib. 171

Testes a quibus debeant rogati.ibi.n.2.

Testes quibus cautis debeant esse rogati.ibi.n.3.

5 Rogatio testium operatur vt etiam inhabilis admittatur item q̃ quis cogatur ad testificandum qui alias cogi non posset i§.ꝛ licet.nu.9.in aut.de testi. 43

5 Testis sibijpsi contradicens in suo dicto repellitur.in §.si vero quidam.nu.1.in aut de test. 43

Testes quãdo sunt contrarij sine ab vna parte siue a diuersis q̃ probationem faciant ꝛ quibus stetur.ibi.n.2.

Testes falsum deponentes per quẽ iudicẽ puniantur.ibi.nu.4

1 Testes vocati extra prouinciã iurisdictionẽ nõ pñt ex alia cã ꝛ et p rem salijs ibi conuenirl.in l.ij.§.legatis.n.2.ff.de iud. 180

5 Testes existentes in dignitate clericali positi si de mẽdacio conuincuntur non tollentur sed de falso puniuntur.in §.si vero ignoti.n.5.i.aut de test. 43

Testes diuites p̃ testimonio ferendo qñ tollantur.ibi.n.6.

4 Testes deponẽtes de reuocatione testamẽti debẽt cõꝛ testa.iudice deponere.i aut.hoc inſ liberos.§.si qs aũt.n.1.C.ꝺ testã. 239

3 Testes in testõ vt dicãt rogati ꝺ poni in instrõ testibus rogatis ad hoc.in l.fulcinius.§.qd sit aũt.n.3.ff.q.cer.can.in pos.ea. 152

Pars cõtra q̃ sunt producti testes in vna instãtia an poterit ipsis publicatis dicere se velle stare coꝝ dictis iterũ reproducãt:q̃ nõ in ea instantia.in §.quoniã vero.nu.22.in aut.de test. 44

5 Testes ante quam publicentur poterunt reproduci vt addant detractis.in §.quoniam vero.nu.24.in aut.de test. 44

Testes an publicatione an possint reproduci i cã crim ib.n.25.

Testes qui ante publicationem reproducuntur si dicunt contrarium,eius q̃ primo dixerunt,cui dicto stetur.ibi.nu.16.

Testes qñ sponte redire pñt ꝛ corrigere dictũ suũ ibi.n.27.

Testis qui antecq̃ reuertatur ad corrigendum suum efficitur aduersus vnius partis non potest polica admitti,sed statur primo dicto.ibi.nu.28.

Testes reprobatorij possũt produci testibꝰ publicatis.ib.n.26.

Testes quando possint reprobari etiã quo ad personã.ibi.n.10

Testis post dictã a testificata q̃ nõ possit produci vt dicta per alios confirmet.ibi.nu.31.

4 Qui nõ opposuit ꝺ psonas testiũ poterit in alia instantia opponere.in l.fi.n.10.C.de testi. 171

Testes examinati coram arbitro, ꝛ non publicari possũt per ordinariũ publicari.ibi nu.13.

4 Testes quando debeant cognoscere contrahentes.in l.fi.cũ igitur.nu.4.C.de iure.deliberand. 258

5 Testes q̃ nõ requirant qñ instrumentũ insinuet vt perpetuo ꝓbet.in §.sed ꝛ si nu.80.in auth.de instrũ. 35

5 Testium numerus adhibendo q̃ instrumento par est conditio: vel q̃ multi ꝺ sciant vel parum.in §.oportet.nu.1.in auth.de instrumen.cau. 15

6 Testes duo deponentes super cõtractu.an probent contractũ in §.si quis.nu.4.in auth.de instru.cau. 36

Testes ad eternam rei memoriam si examinatur q̃ pter mortem vel propter absentiam diutur nã citatio ad domum tũc sufficit: alias non;ꝛ quomodo hoc intelligatur.in l.dicit cautionẽ.§.prꝺ toꝝ ait.nu.1.ꝛ.20.ff.de dam.infec. 26

Testes quando examinãtur ante litem contesta.ad ordinez cause puta ad probationem alicuius exceptionis tũc examinati possunt parte absente:idem ꝛ in actore volente replicationem probare.ibi.n.18.

Testes quando examinãtur post lit.contest.citatio ad domũ sufficit.ibi.n.19.ꝛ.17.

Testes ad perpetuam rei memoriã si examinatur ad effectum alicuius paru preiudiciũ citatio ad domum sufficit ꝛ nõ requirit latitatio ibi.n.20.

Testes si examinãt ad perpetuã rei memoriã vbi paratur plenũ preiudiciũ regulariter requirit latitatio ꝛ nõ sufficit citatio ad domũ fallit in causa celeritatẽ desiderãt ꝛ i cã liberali ibi.n.21

Testes si examinãtur in calib⁹ in quibus pernenirl potest ad diffinitiuam lite non contest.paro ꝺ psonaliter citari vel latitatio requiritur.ibi.nu.23.

2 Testes non dicuntur contrarij,quando super valore vni⁹ dicit õ centũ.§.alius de centum quinquaginta.in l.fi.q̃ idiuisam.n.5.ff.de leg.ij. 276

1 Testes ad perpetuã rei memoriã examinari debent coram iudice rei.i l.societatem.§.arbitrorum.n.20.ff.pro socio. 381

1 Testes si accusantur de falso vel ꝺ eos obiciatur nõ supersedet cã principalis.sec9 si producens accusat de falso ꝺ ipsum excipitur.in l.si testamentum.nu.1.ff.de peti.heredi. 196

6 Testis qui dicit aliquem prudentē diligentē que patrēsamilias, qs per triennium vidit diligenter gere negotia sua probat, z interrogatus quid respondeat. tract. testimo. nu. 83. 209

Testis qui dicit se continue vidisse, intelligitur de visione continua que cadit in socium, vel vicinum. ibi.

6 Testis deponens super longitudine, vel latitudine, alicuius rei probat si dicit q vidi mensurari, z idem si testis dicit rē magnas vel paruam, quia vidit trac. testimo. nu. 47. 209

Testis deponēs sup mensura fundi, vel muri limitate probat si ēperit' i mēsura, z dicat se mēsurasse z mēsurari vidisse. ib. n. 48.

4 Testes dilectiores reducuntur ad concordiam verisimilem. in l. scripture. in ij. lec. nu. 4. C. de fide instr. 174

5 Testis qui admittantur z qui admissi repellantur. in §. si vero dicatur. nu. 1. in auth. de testi. 44

4 Testes de domo sunt idonei ad probandum secreta patrimonij. in l. si. §. itemq; Sanda. nu. 2. C. de in. delic. 258

1 Testes super novis capitulis produci possunt post didicita testificata. in l. officium. nu. 1. ff. de rei vendicat. 205

1 Testes quando possunt examinari ad eternam rei memoriam in l. in lege aquilia. §. si delectum. nu. 1. ff. ad l. aqui. 229

3 Testes nō sunt cōtrarij si vn' dicat ante calendas, z alter die calendarum. in l. qui ante calendas. nu. 1. ff. de verbo. oblig. 214

3 Testes iurati in termino quando possint extra terminū examinari: in l. damni. in §. sabini. nu. 8. ff. dam. infec. 43

3 Testes ante litis contestationē quibus ex causis examinātur. in l. mortis. nu. 1. ff. de do. cau. mor. 77

2 Testes quot sufficiant ad probandum iudicium noue volontatis. in l. j. §. sed si filius. nu. 7. ff. de leg. ij. 276

2 Testes quot regrāt ad p̄bādū volūta. defuncti q̄ testōr voluit matrē excludit p tacitā pupillarē. in l. ij. n. 39. ff. de. vul. z pup. 256

Testes in loco in cōpetenti quib' examinari possint: ite quando super articulis a iudice reprobatis vel repulsis. ibi. n. 3.

2 Testes q̄ nō pōt p̄duci p' terminū datū ad, p̄ducēdū nisi ps iuret ad se de nouo peruenisse in l. mancipiorū. n. 5. ff. de optio. le. 309

4 Testes sigillatim deponere debēt quādo singulariter deponūt in l. si quando. nu. 3. C. de bon. vocan. lib. x. 377

3 Testes falsos producens an testes cum ipsis possint eodē libello accusari. in l. nihil. nu. 1. ff. de adult. 397

Testes sicut ante lit. conte. non debent recipi ita nec debet aliquis tō queri. in l. si quis adulterium. nu. 1. ff. eo.

4 Testes xv. requiruntur ad probationem alicuius act' in casu. l. vnicuiq;. C. ō proximis. lib. xij. ibi. nu. 2. 424

5 Testes super alio articulo z alia exceptione q̄ possunt produci ī eadem instantia publicatis attestationibus. §. quoniā vero. nume. 4. in aut. de testib. 44

Testes post. didicita testificata etiam super eisdem articulis in causa appellationis produci possunt. ibi. nu. 5.

4 Testes producere potest quis super novis capitulis post dicita testificata. in auth. qui semel. nu. 23. C. de proba. 161

Testes non possint produci de nouo super eo q̄ non dixerūt l3 super primo capitulo comprehendi possint. ibi. nu. 24.

Testes quando possint produci post dicita testificata ad reprobationem priorum ibi. nu. 25.

Testis dictum propter corruptionem testis ē nullum sicut sententia: nec consensu partium hoc potest remitti. ibi. nu. 27.

Testis si deposuit super circunstantijs non contentis in capitulo super ipsis poterunt testes produci post didicita testificata. ibi. nu. 28.

Testes in causa appellationis an poterūt produci post didicita testificata super eodem. ibi. nu. 29.

Testes in alia instātia circa idem post didicita testificata quando possint produci. ibi. nu. 30.

Testes quādo possint produci in causa inquisitionis post didicita testificata. ibi. nu. nu. 31. z 32.

Si prima examinatio non voluit poterit fieri secunda examinatio licet testificata fuerunt didicita. in d. aut. qui semel. n. 34. C. de probationib.

Si prima examinatio non reperit, poterit secūda fieri. ib. n. 35.

Testes si iudex non interrogauit poterunt de nouo examinari. ibi. nu. 36.

Testis an admittatur ad declarationem dictorum post didicita testificata. ibi. nu. 37.

Testes post didicita testificata q̄ poterunt de partium voluntate admitti. ibi. nu. 38.

Testes quando producantur ante lit. contest. z nu. 8. vbi late distinguit. in §. z hoc verum. nu. 5. in auth. de testi. 45

Testes ad eternam memoriam quādo produci possunt ab acto re ante lit. cone. z eorum dicta publicentur ibi. n. 6. z 8.

Testes producti per reum ante lit. contest. z ad eternam memoriam p̄ sui defensione non publicantur. ibi. nu. 7.

Testes ad eternā memoriam quando examinantur q̄ timet ō morte vel diutina absentia ipsorum procedit in causa ciuili sec' in criminali. ibi. nu. 9.

3 Testes falsos plures producens si ad eundem effectum tendūt in vna pena puntur secus si ad diuersos. in l. agraria. n. 4. ff. de termi. mo. 366

2 Testes deponentes vnus in domo. alius extra domum an sint contrarij z reducantur ad concordiam. in l. gallus. §. ille casus nu. 3. ff. de libe. z posthu. 126

4 Testes domestici an admittent in rebus que geruntur i domo vel naui. l. quoties. nu. 1. C. de naufra. lib. xj. 401

Testium refrenatio quando fieri possit. ibi. nu. 3.

3 Testes qualiter debent deponere de valore rerum. in l. ex quibusdam. §. diui fratres. nu. 1. ff. de iure fisci. 456

4 Testes debent iurare partibus presentibus vel absentibus per contumaciam. in l. si quando. nu. 1. C. de testi. 170

Testis si iuranit die iuridico licet deposuerit tempore feriato valet eius testimonium. ibi. nu. 2. z 10.

Testis si iuranit in termino, z deposuerit extra terminum valet depositio. ibi. nu. 3. z 11.

Testes trahuntur inuiti ad testimonium ferendum z in quibus casibus cogantur venire. ibi. n. 5. z 6.

Testes an eodem modo cogantur venire in cuilibus sicut in criminalibus. ibi. nu. 7.

Testes examinantur in secreto. ibi. nu. 9.

Testis quando examinatur alter a parte contumace est tamē sibi reseruatum p̄o se contra ipsos opponere. ibid. nu. 12.

Testes quando examinentur. ibi. nu. 16.

5 Testes qui deponūt super scriptura de qua debet fieri cōparatio an sit necesse q̄ fiant inuenti antequam fiat comparatio. in §. si quis. nu. 9. in aut. de instru. cau. 35

5 Quot testes probant instrumentum vel priuatam scripturam. in §. si vero. n. 1. in aut. de instru. cau. 35

5 Quod testes scripti vel non scripti debilitent vel faciant vacillare instrumentum. in §. si vero. nu. 2. in aut. de instru. cau. 35

4 Testes examinati, ad perpetuam rei memoriam q̄ non publicentur. in aut. si quis. nu. 2. C. de testi. 170

Testes an in omni casu possint examinari ad eternam rei memoriam z quando. ibi. nu. 3.

Testes super viribus testamēti possunt examinari ante lit. contesta. ibid. nu. 3.

Testium examinatio ad eternam rei memoriam pōt fieri in omnibus causis in quibus ad secundum decretum peruenitur cōtra non latitantem. ibi. nu. 9.

4 Testes non debent citari ad locum iudicij quando plus expenderetur in eundo quām ut valeat causa: sed tunc iudex delegat examinationem. in l. medit errance. nu. 5. C. de an. z tribu. li. x. 381

4 Testium solennitatem probandi modus in testamento in l. j. nume. 2. C. de bono. pos. secundum tabu. 230

3 Testes post publicatas attestatiōes in causa criminali q̄ possint examinari ad defensam q̄ consuetudo nō seruat. l. vnius. §. reus. n. 1. ff. de questioni. 422

5 Testes in matrimonio vel in instrumēto dotali q̄s debeant esse rogati. in §. illud quoq;. nu. 6. in auth. qui. mo natu. effi. leg. 34

4 Testis dictū sine instrumēto q̄i nō pōt iputari parti cur si iuraut facit semiplenā probationē. in l. solā. in ij. lec. n. 10. C. ō testib. 168

Testis non examinati dictum coram iudice facit fidem quando parti non potest imputari. ibi. nu. 7.

Testis etiam si non sequatur sententia valet. ibi. nu. 8.

Testes non requiruntur in actis. ibi. nu. 10.

Testes non requiruntur in publicatione testium. ibi. nu. 11.

Testes quando possint per alium iudicem publicari. ibi. nu. 13.

3 Testes in criminali ad defensam etiā publicatis attestationib' q̄ examinent. in l. vnius. §. si cognituru. nu. 3. ff. de questioni. 422

2 Testis negans suum sigillum an faciat vacillare fidem testamēti. in l. j. §. si quis neget. nu. 1. ff. quemadmo. testa. ape. 208

Testis vnus de ascriptis in testamēto vel instrumēto vel instrumēte si ille contradicat quando reddat instrumentum suspectum. ibi. n. 2. z 7.

Testes duo descripti in instro si dicūt dicentes se nō interfuisse instrm redditur falsum nisi per alios testes approbet ib. n. 8.

Testes quando dicunt se non recordari an interfuerint vel nō instrumentum remanet validum ibi. nu. 9.

Testes si dicunt aliter fuisse scriptum quam fuerit actum an instrumentum reddatur falsum. ibi. nu. 10.

Testes quot requirantur ad impugnandum instrumentū, si ex non descriptis in instrumento contradicunt illi. ibi. nu. 12.

Testes non descripti in instrumento contradicentes instrumento, qualiter habeant deponere ibi. nu. 13.

Testis examinatus a notario si dixit notarium scripsisse q̄ nō quam dixit curetur. ibi. nu. 14.

2 Testes quinā requiruntur in probando revocatione legati tacita ob inimicitiam vel aliam causam.in l.heredes.§.si quid post. nu.1.ff.de testamen. 112
Testes quot requirantur in voluntate declaratoria.ibi.nu.4.
2 Testes deponentes vidisse aliquid per rimulaz scilicet vnꝰ post aliam dicuntur contestes.in l.querebatur.n.5.ff.de test.mili. 183
3 Testes ita possunt toz queri in inquisitione generali sicut in speciali.in l.qui sine.nu.4.ff.de questioni. 434
4 Testes debent esse in conspectu testatoris z non sufficeret si cortina esse in medio.in l.ii non speciali.nu.1.C.de testa. 288
5 Testes examinari possunt coram arbitro z coram eo dicta tenēt. in.§.z quando.nu.11.in auth.de testi. 45
4 Testes in testamento militis quando debeant esse rogati.in l.milites.nu.1.C.de testa.mili. 237
4 Testes adeternam rei memoriam quando examinētur.i l.si quis. nu.1.C.de testib. 171
De morte testium quando dicatur dubitari ibi.n.2.
Testes examinantur ad ꝑpetuam rei memoria in causa bonoꝝ possessionis ꝛin tabulas.ibi.nu.3.
4 Testes post publicationem testium possunt super eodez in alia instantia produci.in l.fi.nu.1.C.de testib. 171
Testis qui fecit examinare pōtipsis stare vel petere ꝙ de nouo examinentur.ibi.nu.3.
Testis si iterato examinatus dicat dico prout alias dixi qd agēdum.ibi.nu.6.z 12.
4 Testes rogati dicitur qui fuerunt adhibiti.in l.si quis agere.n.6.C.de codicil. 265
2 Testiū receptio z examinatio qñ committi possit.i l.scire oportet.§.oportet.elū.nu.3.ff.de exct.tut.z cur. 90
Receptio iuramenti testium an delegetur.ibi.nu.4.
5 Testium dicta qui recepti sunt absente parte pcontumaciā fūt nulla.in §.si quis vero.nu.6.in auc.de testi. 45
§.habitans cum inimico.an repellatur a testimonio.ibi.nu.7.
2 Testium examinatio an possit committi p iudicem coram q̄ qō vertitur.in l.scire oportet.§.oportet.nu.3.ff.de excu.tu.z cur.90
4 Testium examinatio ꝙ in causa naufragii committi possit qñ agitur cōtra capientem.in l.ff.n.6.C.de naufra.lib.xi. 401
1 Testium dicta non legitime examinata possunt consensu partiū approbari.in l.j.§.sed si pretor.n.4.ff.de ferijs. 83
4 Testiuz de positio facta sup tenore z amissione instrumenti qūo fieri debeat.in auth.si quis.n.6.C.de eden. 53
4 Testium receptio potest committi notario z etiam nō habenti iurisdictionem de partium voluntate.in auc.apud eloquentissimū.nu.1.C.de fide instru. 177
4 Testiū dicta nō publicata cozā iudice q eos examinauit poterūt publicari ab eiꝰ successoze nō ab alio.in l.ff.n.4.C.de re iud.314
5 Testes qꝰ possunt produci etiaz si pare testificata dicitur a testibus.in §.quoniam vero.nu.7.z 16.in auth.de testi. 44
Testium renuntiatio sola an impediat testium productionē vel requiratur etiam publicatio:vbi ꝙ sola renuntiatio.ibi.nu.8.
Testium sola publicatio sola an impediat testium productionē in d.§.quoniam vero.nu.9.
Quarta productio concessa solennitate de qua per iudicem,an operetur qō testes z cozū dicta teneant.ibi.nu.11.
Petens quartam productionem cum solennitate de qua ibi:si iudex eam non concedit,pōt appellare,misi denegetur causa cognita.ibid.nume.12.
2 Testiū duoꝝ dictū an enervetur per dictum vnius dicentis ꝛium.in l.j.n.5.ff.de vent.inspi. 47
2 Testes duo si deponūt ꝙ titius occidi seiū:alū duo ꝙ sempꝛonius occidit seium:an ambo puniantur.in l.j.§.non autem.n.2.ff.ō bono.pos.secundum tabu. 427
Testium publicatio qñ fit satis est ꝙ iudex dicat dicta coꝝ ꝑpartis habenda.in d.l.i.§.sufficit.nu.3.eo.
3 Testium dicta quando pereant instantia perempta.l.j.n.2.ff.de his que in fraudem credi.facultates.sunt. 159
5 Timere de morte vel absentie testium quando dicatur vt possūt testes examinari ante litem contestatam vel que sit alia rationabilis causa.in §.z hic vero.nu.11.in auth.de testib. 45
Testium vtilitas propter probationes est inuenta.in authē.ō testamen.nume.1. 38
Testium fallitatibus est obuiandum.ibi.nu.2.
5 Testium recepta facta per iudicem incōpetētē an impediat aliā testium productionem.in §.qūo vero.nu.14.in auc.de testib.44
5 Testium productio quarta petita post terminum peremptoriū, an cōcedatur.in qūo vero.n.15.in auc.de testib. 44
5 In causa inquisitionis an post testificata dicta poterit testes de nouo producere.in §.quoniam vero.n.17.i auth.ō testi. 44
5 Testiuz examinatio qñ delegari pōt z cōmitti.in §.illud.nu.3.in auth.vt defun.seu fune. 30
5 Testium publicatio facta iudice,qui eos examinari facit.i.§.quā do.n.4.in auth.de testib. 44
Testes in causis criminalibus ex causa toz quentur.ibi.nu.5.
Hzart qp oductio non admittitur nisi petito iuramento.z n.6.z qñ teneat petitio non seruata solennitate.in §.quoniā vero.n.1.z 10.in auth.de testib. 44
4 Testificata quem didicisse qñ certum est non admittitur ad ꝓducendum testes de nouo.in auc.at qui semel.nu.1.C.de ꝓbatis.163
Testium productiones quod admittitur antur.ibi.nu.24.z 7.
Testē an possit quis producere de nouo post lapsū dilationis. ibi.nume.5.
Testium productorum multitudo qualiter dicatur.ibi.num.7.
Testes vt examinentur solitare pertinet ad partem.ibi.nu.9.
Quarta productio qualiter petatur seu dilatio.ibi.numero.10.
4 Testiuz dicta an valeāt si quarta productio fuit admissa sine solennitate.in auc.at qui semel.C.de ꝓbatis.ibi.nu.11. 163
Testes an possint ꝓduci post renuntiationem vel conclusionē in causa.ibid.nu.12.
Testes possunt produci in causa criminali etiam post renūtiationem z conclusionem cause.ibi.nu.24.z 32.
Testificata didicisse quando quis dicatur.ibi.nu.9.
Testium scripta dicuntur attestationes.ibi.n.12.
Testificata q dicit a testificatis p testes partis aduersean per hoc impediatur de nouo producere.ibi.nu.22.
2 Testis testimonium se ingerentis non valet sed a parte productꝰ vel a iudice si testificatur valet.in l.post legatum.§.bis vero nu.1.ff.de his qui,vt indi. 348
1 Testes q non possunt cogi ad testificandum an volentes admittātur.in l.in legibus.nu.2.ff.de testi. 429
5 Testimoniū de visu z nō de auditu valet:z qr ō audi tu.in §.hinc nobis.nu.10.in auc.de here.z fal. 4
5 Testium circa reprobationes quo productiones admittātur.in §.quoniam vero.nu.34.in auth.de testi. 44
3 Testificari qui non potest invitus contra aliquem non pōt in eū toz querit z toztus non facit indicium.in l.j.§.si seruus.nume.1. ff.de quest. 417
2 Testificata in vna causa quando prosint in alia.in l.spadonē.§.q absolutus.n.2.ff.de excu.tut.z cur. 91
2 Testificatio recipꝛoca locum nō hz si habeo.q.de statu cū aliquo in l.athlete.§.amplius.nu.2.ff.de excu.tuto.z cur. 89
4 **Thesaurarius** qui tenēt soluere stipendia militibus si hz pecuniā z non soluit tenetur ipsis ad vsuras quas soluerunt,p habenda pecunia.i l. iubemus.nu.11.C.de erog.milita.anno.lib.xū. 428
4 Thesaurarius marchie si desinit vel moziatur pōt solui thesaurario ducatus.in l.j.nu.1.C.de cano.larg.lib.x. 384
3 Tentonicus illiteratus quando examinat in iudicio testis,examinatur p interpretem si duo haberi non possunt z qualiter cōficiet notarius instrumentū.in l.j.§.cadē.n.4.ff.de ver.obli. 205
Tignum alienum iniunctū edibꝰ hz ab edibus separari possit sine dissoluto vel dāno tū agi nō pōt vt separetur.in l.sed si proponas.nu.1.ff.de tig.iniunc. 348
5 Tex.de quo i auc.ō incest.nup.z eius pena loquit i relegatione z non in deportatione.ibi nu.16. 17
4 **Timens** ne ab aliquo offendatur.pōt iudicē adire vt il le sibi caueat.in l.j.n.2.C.in q.cau.lib.xj. 414
4 **Tinctores** cozrumpentes pannos in tinctura tenētur:qz coz culpa factum presumit.in l.ū.nume.1.C.de muri.eg.lib.xj. 403
Idem scriptores.z pictores.
4 Tinctores pannoꝝ debent reddere pannum tinctum lauatum. in l.lotas.nu.1.C.de murileg.lib.xj. 403
1 **Tyrannus** si cōpulit me,pmittere cētū z soluo tyrannia durante:n qr taliter solutū poterit repeti.in l.si ob turpem.nu.5.ff.de condic.ob tur.cau. 293
6 Tyrannus a Tyros grece,qr latine dr fortis siue angustia.tract. de tyran.nume. 156
Tyrānus est qui communi Reipu.nō iure principatur.ibi.n.2.
Tyrannus alius prouincialis alius ciuitatis alius domus aliꝰ suiipsius.ibid.nume.5. 154
Tyrannum tentans vel procurans punitur,hz non perfecerit. ibid.nume.6.
Tyrānic actus specialiter pssitit in affligēdo subditos.ibi.n.7.
Tyrannia non datur in vicinia,nec villa,vico,vl castro.ibid.n.8.
Tyrannus dr assumens sibi potestatem,vel preeminentiam in vicinia,vel parte ciuitatis,qr vniuersitas nihil possit.nīi quātus ipse velit ibid.nume.9.
Tyrannus existens in castro ita fortiqr ciuitati rebellat dicitur ita in vico.z in illa.ibid.nume.10.
Tyrannus in domo propria quis esse potest.ibid.nu.11.

6 Tyrannus ciuitatis est qui in ciuitate non iure pncipatus. ibid. nume. 12. 149
Tyrannus ciuitatis quotuplex sit. ibid.
Tyrānus manifestus quis in ciuitate quis dicatur ex defectu ti. ibi. numero. 13.
Tyrannus etiam dicitur electus a ciuitate in rectorem per metum quando ciuitas habet ius eligendi. ibid. nu. 14.
Si tyrānus patitur bona ciuitatis deperire contra ipsam ciuitatem non prescribitur. tract. de duob. fratrib. nu. 26.
Tyranni jus igna. tract. de tyran. nu. 28. & 30.
Tyrannia sūta tempus petende restitutionis currit. tract. ōtyran. num. 20.
6 Tyrannum qui conatur deponere etiā si peruenerit ad actum, non tenetur pena de seditionis, si hoc agit ad utilitatem publicā, tract. de Guelp. nu. 9. 195
6 Tyrann⁹ ex parte exercitū l. habeat titulum mīn⁹ proprie ōt tyrannus. tract. de tyran. nu. 27. 155
Tyrannus absq; titulo incidit in legem Juliaz manifestatis. ibi numero. 32.
Tyrannus exercitio licet habeat titulum, quam penā incurrat. ibi. nume. 33.
Tyrannus dicitur qui titulum nullum in ciuitate patitur sibi p cedi. sed ita ordinat regimen quod omnia procedunt secūdū vel le suum. & quomodo probetur hec tyrannia. ibid. nu. 35.
Tyrannus habens titulum q̄ habeat beneficium, q̄ non possit ei a populo addi aliquid iurisdictionis, & ciuitatem submitte nō potest. ibid. nume. 37.
Tyrānus tacitus, & velat⁹ quis sit. & duo velamina tyrannie. ibi numero. 38.
Tyrannus sine titulo ōz. qui si facit concedi titulus a ciuitate, p pria no habente potestatem concedendi. ibi. nu. 19.
4 **Titulus** nouus superueniens possidenti facit possidē tem possidere ex noua causa. in l. cogi. n. 1. C. de peti. hered. 119
Titulus superueniens procedente iudicio in petitione hereditatis non excludat agentem. ibi. nu. 7.
3 Titulus ex inutili actu licet transferat possessionem non tamen est iustus. in l. possideri. §. ex pluribus. nu. 3. ff. de acqui. pos. 94
3 Titulus p dotē q̄ parat titulo pro emptore & est onerosus ex parte viri, ex parte mulieris lucratiuus. in l. j. n. 1. ff. p dot. 128
3 Titulus pro herede quare nō cadat si ferno. in l. seqūtur. §. seruus nu. 1. ff. de vsucap. 110
1 Titulus inualidus quando confirmetur p prestationem poste secutam. & quantū tēpus requiratur. in l. cū de. nu. ff. de vsur. 424
Titulum allegans & illum approbare intendens ex prestatione diuturna impunit in futurum agere vt prestetur. ibi. nu. 3. & 7.
In seruitutibus realibus vel personalib⁹ p patientem diuturna patientia titulum presumere facit. ibi. nu. 4.
Titulus ex vnica prestatione quando presumatur. ibi. nu. 8.
1 Titulus dotis est onerosus. in l. fina. nu. 5. ff. de pdi. sine cau. 110
3 Titulus verus vel putatiuus queritur ad prescriptionem vel vsu captionem. in l. naturaliter. nu. 1. ff. de vsucap. 112
4 Titulus contractus non requiritur in cessione quando creditor cedit fideiussori vel correo vel similib⁹. in l. j. n. 6. & 24. C. de act. & oblig. 153. & 154
8 Titulus dotis ex parte viri & filiozum non est lucratiuus. in repeti. li constante. nu. 6. ff. sol. mat. 20
5 Titulus quot modis ponatur. in §. titulos autem. n. 1. in auth. de manda. princi. 18
4 Titulus precedit & postea sequatur possessio in dubio presumitur possidere ex titulo precedenti. in l. ū. n. 2. C. de acqr. pos. 92
4 Titulus excusat a percipiendis. in l. apud antiquos. §. nos aūt. nu. 1. C. de furtis. 226
3 Titulus ver⁹ vel putatiuus causatus iusto errore nō sufficit ad prescriptiones nisi probetur possessio tradita in talibus in ob⁹ dominum nō acquiritur sine traditione in alio sufficit sola app hensio. in l. celsus. nu. 8. de vsuc. 121
4 Titulus non requiritur in prescriptione seruitutum. in l. ū. nu. 1. C. de seruit. 144
1 Titulus excusat conuentum rei vendicatione a percipiendis: secus in conuento propria obligatione. in l. in fide commissi. n. 3. ff. de vsur. 423
4 Titulus putatiuus sufficit ad prescriptionem. in l. pprietatis. nu. 4. C. de prob. 162
4 Titulus requiritur vt cessio valeat & an debeat poni in princi. instrumenti. in l. per diuersas. n. 3. & 4. C. mādā. 394
Titulus in cessione quomodo presumat vt valeat. ibi. n. 8
Titulus contractus nihil aliud est quā causa contractus. ibi. n. 9
Titulus quando habetur pro non titulo nō excusat a fructibus percipiendis. in l. j. nu. 9. C. de fide instru. lib. x. 375
3 Titulus in rebus in quibus prescribendis non requritur inspici tur tū initiū possessionis. i. l. j. §. fi. nu. ff. ō iti. actuq; prīna. 76
4 Titulus rei de quo excepit quādo presumatur ante litem p test. in l. matrem. in ū. lec. nu. 6. C. de proba. 164
4 Titulus pignoris nō est sufficiēs ad prescriptionem. in l. nec creditores. nu. C. de pig. act. 17
2 Titulus dotis ex parte viri dicitur onerosus. ex parte mulieris. lucratiuus. in l. mevia. §. fundus. nu. ff. sol. mu. 34
4 Titulus superueniens possessori q̄ faciat eū querere dominiū vel persona eius a quo h̄z titulū. in l. sine apud. nu. C. de transac. 26
3 Titulus in seruitute habentē causā discontinuā nō p̄sumit ex ei allegatione cū possessione lōgi tempozis. in l. j. §. den. n. 6. ff. ō aqua. plu. ar. 74
Titulus non probatur ex cursu longi temporis vbi tractatur ō amissione dominiī. ibi. nu. 7. 49
1 Titulus procuratus haberi potest & quando prosit in l. sine aut. §. si duobus. nu. ff. de publi. in rem actio. 214
1 Titulus quando non excusat a percipiendis. in l. sed & part. me. ff. nō me. causa. 138
3 Titulo probato & quod ille qui mihi cōcessit titulum possidebat rem tempore quo vendidit & demum si probo me possedisse lo presente & sciente quod traditio presumatur in l. celsus. nu. ff. de vsucap. 121
4 Tituli lucratiui qui dicantur. in l. j. numero. C. de impo. lucrati. lib. x. 301
1 Titulo vniuersali quedam transeunt que nō transeunt titulo singulari. in l. j. nu. ff. de actio & oblig. 433
1 Titulum probare non volens vere potest hoc reprobare per publicā famam. in l. at qui natura. §. cū me. nu. ff. ō ne. gest. 141
4 Titulozum ordo. in ff. magis attenditur, quā ordo titulozum. in l. j. nu. ff. de actio & oblig. 192
6 Tot ramenta in ciuili & canonico prohibita. differunt, sic ea no. tenuit. nu. 29 re 192
3 **Tortura** q̄ possit repeti quando iudici videtur & quando in l. vnius. §. reus. nu. ff. de quest. 422
4 Tortura cognitio fit cora aduocatis tortura vero adhibet ipsis absentibus. in l. nemo. nu. 6. C. de sacrosan eccle. 15
3 Tortura executio fiue corporalis etate in mulierē. q̄ peperit differt intra xl. dies purgationis. i. l. pregnātis. n. ff. ō penis. 125
3 Tortura q̄n⁹ fieri inp inglitum generali vel speciali qualificet interrogatio in l. j. §. qui questionē. n. ff. de quest. 418
2 In tortura quis dz aliquo nominatim interrogari, in l. prius. nu. ff. ad sillanianum. 415
3 Et tortura non est iteranda sine indicijs. i. l. j. n. j. ff. de quest. 416
Torturam incipere debemus a suspectissimos, & in omnes sus specti a debiliozibus ab eo a quo magis verisimiliter veritas haberi possit ibi. nu. .
Contra testes non peruenitur ad torturā nisi indicia precedāt contra reum & an contra testes debeāt esse iudicia remissiue. ibid. nu. .
4 Prius examinandi & torquendi sunt. qui veritatem melius sciūt in l. quoties. nu. C. de naufra. lib. xj. 401
3 In his iudicijs que sequiuntur ad torquēdum teste debeat, adhiberi illa disputatio circa iudicia que requiruntur ad torquēdū reū. in l. vnius. §. iudex. n. ff. de quest. 422
5 Ad torturā quentur subsidiū. in l. dictū. n. ff. de quest. 419
Tortura adhibetur in canis grauibus. & qualiter in peccatis rijs ibi. nu. .
3 Tortus non dz statim reduci in locum iudicij vt ratificet confessionem & intra quantum tempus est ab hac in aliū. ibi. l. j. diuus. seuerus. nu. ff. de questio. 417
4 **Totum** omne diuisione legali diuidit in xij partes. l. cū questio. nu. C. de lega. 267
3 Totum integrale q̄ sit & quid totum vniuersale in l. qui vsum fructum. nu. ff. de ver. obligationib. 228
2 Totū & pars. potest accipi tribus modis. in l. rerū. pincti. ff. de leg. ij. 391
Tota dictio habet denotare totalitatē circa eandem rē. in l. sinus. §. pactus. nu. ff. de pac. 101
4 **Traditio** quando operaretur in rebus corporalib⁹ operatur cessio incorporalibus. in l. j. nu. C. de act. & oblig. 153
2 Traditio facta per vsumfructuarium nō priuat dominum possessione ciuili. in l. sticho. nu. ff. de vsufru. leg. 303
3 Traditio facta nō domino iudicis authoritate inducit vsucapionem. in l. cum solus nu. ff. de vsucap.
In prescriptione causāda an sicut sufficit error iustus in titulo & in traditione. in l. ce sus. n. ff. de vsuca. 28
3 Traditio sine causa transfert titulum pro suo. in l. sub cōditōe. nu. ff. de solu. 30

4 Traditio ficta non operatur traditionem dominij: fallit i eccle sia z ciuitate. in l. cum falsa. nu. 6. z 7. C. de iur. z fac. igno. 39
2 Tradere quit tenetur qñ debeat tradi taliter q̃ euelli non possit in l. si a substituto. §. hæres. nu. 2. ff. de leg. j. 237
4 Tradere an quando quis possit precise cogi. in l. si traditio. nu mero. 1. C. de act. emp. z vend. 190
1 Tradere sibiipsi quis põt. in l. fistulas. §. fundum. numero 1. ff. ō contrahen. empt. 386
1 **Transactio** si est facta antequam ad iudiciū veni retur penitere licet z mora purgare vsq; ad litem contestatam. in l. qui fidem. nu. 1. ff. de transact. 114
4 Transactio super alimentis præteritis quare valeat. in l. de alimẽtis. in fi. lect. nu. 1. C. de transac. 69
1 Transactio super alimentis prohibetur: nisi cum authoritate pretoris: z quare. in l. cui. hi. nu. 3. ff. de transa. 111
Transactione facta post litem contestatã actor iꝫ penitere: z reo mora purgare. ibi.
Transactione firmata iuramento si actor contrauenit actioñ p dit accepta restituit z pena petitur. ibi. nu. 6.
Transactio qñ non est firmata iuramẽto z actio prima fuit ipso iure sublata: tũc actor ab agendo repellit z pena petitur. ibi. n. 8.
1 Trãsactio si est facta inter te z me ex certa causa expressa post agã rei vendicatione nulla causa expressa excipiatur de transactiõe non impeditur litis contestatio. in l. si quis libertatem. nu. 11. ff. de petit. hered. 199
4 Transactio super eo de quo est iudicatum nõ valet. in l. si causa cognita. nu. 1. C. de transac. 76
Transactio q̃ non possit fieri super instrumento guarentigiato. ibid. nume. 7.
Transactio facta super indicato per acceptilationẽ q̃ non va leat ibi. numero. 3.
Transactionis species est duplex. ibi. nume. 4.
Trãsactio si nõ valet vt trãsactio nõ valet vt pactũ nudũ. ibi. n. 5.
1 Transactio sup alimẽtis si sit additio melioꝛ alimentandi vꝫ sine authoritate iudicis. in l. cũ hi. §. eã trãsactionẽ. n. 2. ff. de trãsa. 112
1 Transactio est contractus innominatus. in l. j. §. conuentionis. nu. 1. ff. de pact. 93
1 Transact o fieri põt qualitercunque res sit dubia. in l. j. nu. 2. ff. de transact. 110
4 Trãsactio facta bona fide licet super cautione dolo extorta va let. in l. vna. nu. 7. C. de plus peti. 127
1 Transactio trahitur ad futura de quibus aliqua spes suberat ō presenti quãdo remittitur quic quid debet vel debebit. in l. g cũ tutoribus. §. ei qui. nu. 1. ff. de transa. 113
Qui dicit aliquid esse actum in transactione debet hoc probare: z qualiter probet excipiens hoc esse actum. ibi. nu. 2.
1 Transactio z diuisio idem sunt quasi. in l. tres fratres. numero. 3. ff. de pactis. 104
Transactio z petitio specialis etiam extra iudicium facta non preiudicat alteri vel persone nili esset de appenditijs. ibi.
Trãsactio z petitio generalis quib⁹ cas. b⁹ preiudicet oib⁹. ibi.
Transactione vel diuisione facta p arbitratorem vt p eam preiu dicetur alteri, debet, distingui an prosecutio fuerit specialis an ge neralis. ibi. numero. 4.
Transact o restringitur ad speciem petitam: si petitio est specia lis generalis quo ad verba. ibi. nu. 6.
1 Transactio facta super legato q̃ putabam esse de x. z erat de xv. non valet. in l. de his. nu. 1. ff. de transac. 111
Transactio vt valeat super testamẽto satis est q̃ trãsigens sciat tenorem testamenti iꝫ illud non inspexerit. ibi. nu. 6.
4 Transactio si est facta in vno capitulo tantum pretextu falsoꝝ instrumentoꝝ z p̃o omnibus capitulis fuit data sententia qua liter rescinditur. in l. si ex fallis. nu. 11. C. de transa. 80
4 Transactio impedit processum in causis in quibus licet transigere. in l. accusationis. nu. 1. C. quod met. cau. 97
4 Transactio facta per minorem sine iudicis decreto quando ei preiudicet. in l. j. nu. 3. C. si aduer. transact. 105
4 Trãsactio facta pretextu falsoꝝ instrumẽtoꝝ quando sit nulla vel rescindatur: z quo iure. in l. si ex fallis. n. 1. z 7. C. de transa. 80
4 Transactio quando rescindatur pretextu instrumenti de nouo reperti. in l. sub pretextu. nu. 1. C. de transa. 75
Transactio licet sit stricti iuris tamen de ea iudicatur vt de om ni contractu stricti iuris liberatorio secundum naturam illi⁹ actionis super qua interponitur. ibi. nu. 6.
4 Transactio facta vt q̃ remanebat ꝫ non valet. in l. iubemus. nu. 1. C. de transac. 70
Transactio in causa querelæ vel monachatiõis nõ vꝫ. ibi. n. 2.
Transactio in causa matrimonij quando valeat. ibi. nu. 1.
4 Transactio facta cum vno ex pluribus tutoribus seu curatoribus quando prosit alijs. in l. j. nume. 2. 5. z 9. C. de transa. 66
4 Transactio q̃ tribuat titulum possidenti i re que ex causa trãs actionis traditur. in l. si pro fundo. nu. 3. C. de transa. 76
4 Transactio quando ab ea receditur partium consensu tollitur ope replicationis. in l. si diuersa. nu. 2. C. de transa. 70
3 Transactio est nomen generale ad omne conuentionem per quã a lite discedit: z dꝛ contractus innominatus. in l. j. n. 2. ff. de emp. 125
3 Transactio facta de raptu an valeat. in l. qui cetum. §. z ii pr. nu. 1. ff. ad l. iul. de vi pub. 499
4 Transactio an valeat quando dolus dedit causam cõtractui. in l. sub pretextu. nu. 1. z 2. C. de transa. 75
4 Transactio facta metu nõ habetur rata: z quando z per quem metum rescindatur. in l. inter politas. nu. 4. z 5. C. de transa 69
1 Transactio fit per aquilianam stipulationem super re iudicata. in l. eleganter. nu. 4. ff. de condi. indeb. 302
4 Veniens cõtra trãsactionem iuratam reddit data, soluit pena, z perdit actionem. in l. si quis maior. nu. 7. C. de transa. 69
3 Transactio in qua pupillus est lesus, rescinditur etiam parte i nita. in l. pupilli. §. si cum pupilla. nu. 2. ff. de solu. 311
Transactio facta a tutore non potest a pupillo rescindi parte i nita: parte volente sic quo ad omnes effectus. ibi. n. 3.
Quãdo a trãsactione receditur an agi possit actiõe prima z qua liter. ibid. nume. 4.
4 Transactio potest fieri ante litis contestationem. in l. causa. n. 3. C. de transa. 70
4 Transactio si non soluitur an agatur actione prima vel præscri ptis verbis. in l. cum mota. nu. 7. C. de transa. 68
4 Transactio facta hoc modo si me heredem feceris libero te q̃ non valeat. in l. cum donationis. nu. 1. C. de transac. 87
4 Transactio inutilis habet vim pacti. in l. suus heres. nu. 2. C. de repud. hered. 290
4 Transactio quando porrigatur ad ea de quibus non est cogita tũ in l. sub pretextu. nu. 1. z 2. C. de transa. 75
6 Transigere super alimentis debitis, vel ex cõtractu iter viuos, vel vltima voluntate quando possit. tract. de alimen. 33. 164
6 Trãsigere iure ciuili super criminibus ingerentibus pena san guinis iꝫ, sed iure canonico vꝫ alit. dic. int. ius cano. n. 54. 162
6 Transactio super alimentis, si alimentandus facit suam condi tionem meliorem tenet sine decreto. tract. de alimen. nu. 37. 164
Transactio z sententia sunt eiusdem conditionis. ibi. nu. 3.
1 Transactio post sententiam que sit ratio quod non valeat. in l. eleganter. n. 1. ff. de condi. indeb. 302
4 Trãsactio interposita super alio, quo cõtractu de ea iudicatur si cut de 3ctu sup q̃ interponit. in l. sine apud. n. 11. C. de trãsac. 74
4 Transactio si est facta dolo partis nudo verbo agitur actiõe pri ma. in l. si superstite. nu. 3. C. de dolo. 100
4 Transactio facta super vna re an porrigatur ad omnẽ actiones ex qua posset illa res peti etiam ex alia causa, an tantum ad pro positum. in l. si de certa. nu. 6. C. de transact. 76
Transactio quare non dicitur contractus nominatus z ponẽ p̃o vera: z non habet fines terminatos, ibi. nu. 2.
4 Transactio quomodo porrigatur ad ea de quibus non est lis. in l. si de certa. nu. 2. C. de transac. 76
4 Transactio vt valeat necessario non debet fieri apud acta nec in scriptis. in l. sine apud. nu. 1. C. de transac. 73
Elgi quod possit ex pacto nudo transactionis. ibi. nu. 2.
4 Transactio an revocetur per errorem calculi. in l. vna. nu. 4. C. de erro. cal. 80
1 Transactione facta in causa appellationis vꝫ solum illi instan tie renuntiatum z sententia prima remanet firma si id quod de venit in transactione non impleatur. in l. tale pactum. §. qui pro vocauit. n. 1. ff. de pac. 106
3 Transactioni vel alij conventioni contraueniens si ē victus po test ad eam redire. in l. qui rome. §. Seia. n. 1. ff. de vb. oblig. 254
1 Transigi super incognitis iꝫ non possit: tũ incognita ex causa transactionis in conuentionem deduci possunt. in l. cũ aquilia. na. nu. 2. ff. de transac. 110
1 Transigi quando põt super crimine põt z in arbitratorẽ cõpro mitti. in l. non distinguemus. §. iulianus. nu. 2. ff. de arbitr. 177
4 Transigere de causa capitali quare possit z ad quẽ effectũ. in l. transigere. nu. 1. 7. 8. z 9. C. de transac. 71
Transactio quare non admittit super adulterio z quando tran sigit possit. ibi. nu. 2. z 11.
Transactio super criminibus quibus pena sanguinis non ĩge ritur quare non possit fieri. ibi. nu. 3.
Transactio quare per missa sit in actione falsi. ibi. nu. 4.
Transigi vel pacisci super crimine raptus. ibi. nu. 12.
Transigi vel pacisci super crimine priuato quando possit. ibid. nu. 14. 16. z 17.
Transactio si fiat super criminibus prohibitis reus habetur p̃o confesso. ibid. nume. 16.

Transigere an possint mandantes fieri falsum. ibi. nu. 22.

1 Transigi potest post rem iudicatam si sententia dicitur nulla si opponit aliqua de exceptiõib⁹ que possunt opponi post sententiã. in l. post rem. nu. 3. ff. de transac. 113

2 Transigere de crimine capitali potest in preiudicium transigẽtis z non aliorum. in l. diuus. nu. 3. ff. ad sille. 215

Transigere an possit de delicto cõmisso in non faciẽdo. ibi. nu. 2.

3 Transigere nõ ly in delictis: ad preiudicium publicum partius sic. in l. j. §. z post operis. nu. 3. ff. de ope. no. nun. 7

3 Transactum videtur de iure fideicõmissi per diuisionem. in l. q rome. §. duo fratres. nu. 1. ff. de verb. obl. 254

Transactio si non fiat per vt, ly p dictionem si, an sit contractus innominatus. ibi. nu. 24.

6 **Transfuga** vel repbatus ab vno collegio perdit iura propria illius collegij, z remanet in dispositione iuris communis. in solut. quest. j. nu. 7. 107

4 **Translatio** possessionis fit pofficium iudicis in secundũ creditorem. i auth. itẽ possessor nu. 6. C. qui pot. in pig. hab. 346

5 Translatio possessionis in casu. §. illud quoq; q possit peti etiã p cõdictionẽ ex l. in dicto §. illd quoq; n. 5. i auth. de triẽ. z semis. 20

6 Translatio legati facti de edificio relicto a fratrib⁹ minoribus, vt ibi cõstituat locus, p quẽ fieri possit. lib. ij. mino. n. 13. z 15. 144

2 Translatio inutilis perimit legatum. in l. z li. nu. 1. ff. de adi. l. 337

1 Transiens per ciuitatez cũ re mea põt ibi cõuenirl. in l. nõ alias. §. sed si postuletur. nu. 1. ff. de iudi. 183

4 Transtulit verbum, idem importat, q mandauit. in l. num. 26. C. de actio. z obli. 154

2 **Trebellianica** an cesset in relictis ad pias causas. in l. j. §. ad municipium. nu. 3. ff. ad legem falcidiam. 372

2 Trebellianica vel falcidia q hodie habeant locũ in testõ militis in l. j. §. in filij. nu. 1. ff. ad trebel. 373

2 Trebellianica de trahitur contra voluntatem testatoris. in l. nemo põt. nu. 7. ff. de leg. j. 239

4 Trebellianica non de trahitur de fideicõmisso vniuersali. i auth. similiter. nu. 3. C. ad l. falcid. 281

4 Trebellianica potest deduci in vna re cõcessa filio in peculio, p fectitio. in l. filium quem. nu. 2. z 5. C. famil. ercis. 145

4 Trebellianica cessat i omnibus testamentis in quibus cessat falcidia. in l. marcellus. nu. 2. ff. ad treb. 375

Trebellianica an possit ꝓhiberi per testatorem: q sic. ibi. nu. 7.

Trebellianica an perdatur per non confectionem inuentarij, qõ non. ibid. numero. 8.

4 Trebellianica q non perdatur per confectionem inuentarij in auth. sed eum. nu. 12. C. ad leg. fal. 281

4 Trebellianica z falcidia non est aucta. in auth. nouissima. numero 3. C. de inoffic. testa. 133

4 Trebellianica an videatur ꝓhibita per testatorem qui voluit q integra portio deueniret ad talem. in l. ij. §. ad filiorum. numero. 2. C. quando z qui. quar. lib. x. 391

2 Trebellianica an in vna re poterit deduci. in l. marcellus. §. res que numero. 3. ff. ad trebel. 386

4 Trebellianicam prohibere potest testator, ne detrahatur. in authentica sed cum testator. numero. 3. C. ad lege. falc. 281

2 Dicta in trebellianica habent locum z in falcidia. in l. in quartam. numero. 1. z 4. ff. ad l. falc. 381

Que imputentur in trebellianicam. ibi. numero. 5.

Trebellianica vel falcidia qñ possit in vna re tm otrabi. ibi. n. 9.

Ratio quare quod capitur extra testamentum non imputat in falcidiam, nec in trebellianicam sed in legitimam sic. ibi. num. 11.

2 Trebellianum an habeat locũ quando quis rogatus est restituere quicqd ex hereditate super fuerit. i l. titius. n. 4. ff. ad treb. 395

Quod non transit ad heredem heredi non trãsfertur per trebelianum in fideicõmissarium. in l. si patroni. numero. 1. ff. eodem.

3 **Treuga** factũ inter regem Francie, z reges Anglie, si fuit factũ pacrũ, q milites regis Francie possint regnum Anglie intrare vsq; ad pascha, z vltra licitũ esset vnicuiq; militem repertus alterius regis inter ficere: si vn⁹ miles Francie iuit in regnum Anglie, intra pascha rediens mare ipsum retinuit. z remisit eum in Angliaz, an possit impune occidi. in repet. l. cesar. nu. 13. de publ. z vect. 62

4 **Tributum** quid sit: z q afficiat rem. in l. placet. numero. 4. C. de sacrosan. eccl. 16

4 Tributum debẽs illud portat suis expensis. in l. mediterranee. numero. 1. C. de anno. z trib. lib. x. 381

3 Tributũ quod soluitur in recognitione vniuersalis dominij nõ prescribitur. in l. licitatio. §. earum. nume. 2. ff. de pub. z vecti. 58

4 Propter non soluentes tributa ceteri grauantur. in l. actores. numero. 1. C. de exacto. lib. x. 382

4 Tributa z gabellas fructuum q teneatur conductor soluere q percipit fructus non dñs qui percipit pecuniã qui tamen tenet soluere collectam. in l. placet. in. ff. lec. nu. 40. dsacrosan. eccl. 6

5 Tribunal proprie hz index ordinari⁹ nõ extraordinari⁹ in §. illo vez. nu. 1. in auth. de appel. z intra que tempo. 25

2 Tribunus militum non hz priuilegiũ militis nisi sit miles. il. q constitutum. n. 2. ff. de testa. mili. 183

Triennium de quo in §. distrahuntur quando incipiat currere. in d. §. distrahuntur. n. 6. in auth. de nup. 21

5 **Tricticum** dicitur omne. quod area teritur. in l. titi cum. n. 6. ff. de ver. obligatio. 243

3 Triticaria agens z obtinens an efficiatur dño vel habeat vsucapiẽdi cõditionẽ. in l. põponius. §. si iussu. n. 3. ff. de acqui. poss. 102

2 **Tunc** dictio denotat extremitatẽ temporis. i. l. in substitutione. n. 1. ff. de vulg. z pup 159

3 **Tumbe** dicuntur casalia que sunt in contractu que habeant aliquã munitionẽ puta fossata. in l. opus. nomum. 2. ff. de ope. pub. 479

3 **Turbam** quot homines faciant. in l. preto. n. 2. ff. vi bono rapto. 253

3 Turbare aliquem diuersis modis cõtingere potest. in l. j. §. hui⁹ autem. nu. 1. ff. vti possidet. 172

5 Turbatus aliquẽ in fundo prohiure seruitutis quod pretẽdit habere in fundo tenetur interdicto vti possidetis. in l. si duo. §. hoc interdictum. n. 1. ff. vti pos. 275

3 Turbari non potest alius in quasi possessione sui iuris nisi dominus. in l. naturaliter. n. 1. ff. de acqui. poss. 98

2 Tusci nõ tenẽt pecunias otiosas lõbardi sic: vt illas habeãt salvas, p dñis suis. in l. quid ergo. §. vsuras. n. 1. ff. de iud. tut. 101

2 **Tutela** non transit ad heredes. in l. tutela. numero. 1. ff. de tute. 35

Tutela legitima transit ad filios: z quomodo. ibi. n. 2.

4 Tutela que defertur matri qñ sit legitima. in auth. matri z auie. n. 6. C. quan do mul. tute. offi. fun. po. 218

Tutela vitiatur si mater non renuntiauit secundis nuptijs z vel leiano. ibi. nu. 11.

Tutela vitiat si gñaliter nõ obligauit oia sua bona ꝛc. ibi. nu. 19.

4 Tutela legitima quotuplex. in l. frater. n. 2. C. de leg. tute. 217

4 Tutela est quadruplex. in l. j. nu. 2. C. de testa. tute. 217

Tutela vna an possit cũ alia concurrere. z cum qua. ibi. nu. 3.

1 Tutela defertur pro ante sicut matri z auie. in l. cui eorum. §. affinitates. nu. 1. ff. de postul. 115

2 Tutele excusatio requirit septuaginta annos ad excusationem a muncre publico sufficiunt quinquaginta: rationem vide in l. h. nu. 2. ff. de excu. tut. z cur. 86

2 A tutele datione non appellatur. in l. scire oportet. n. 2. ff. de excus. tutz cura. 60

4 Tutela testamentaria quare concurrat cum datiua. in l. j. nu. 4. C. de test. tute. 217

2 Tutela que sit que defertur ex mente z verbis legis duodecim tabularum. in l. tutela. §. si parens. nu. 8. ff. de legi. tuto. 56

Que ex mente z non ex verbis. ibid.

Que ex mente nec ex verbis. ibi.

Que dicatur fiducaria. ibi.

2 Tutela est munus publicum authoritate. sed vtilitate priuatim. l. athelete. §. gentiũ. nu. 1. ff. de excu. tut. z cur. 89

2 Tutela datur iure patrie potestatis nõ milite. in l. impuberi. nu. 5. ff. de admi. tut. z cur. 94

2 Tutela legitima est in bonis adulti. in l. amissimos. §. lucius. nu. 4. ff. de excu. tut. z cur. 94

2 Tutela legitima com petit tantum filijs adoptiuis. in l. j. n. 5. ff. de leg. tut. 59

1 Tutela continet grauamem ex parte tutoris lz ex parte pupilli sit fauorabilis in l. certarum. nu. ff. de testa. tut. 56

2 Tutela que defertur iuri nõ est legitima sed anomala. in l. ij. §. quod si pater. nu. 2. ff. ad ter tul. 416

2 Tutela delegatur ei qui implicatus est cum fisco. in l. in cõfirmando. nu. 3. ff. de confir. tut. 58

4 Tutela an vitietur si in tutela dicitur talem proximiorẽ dedi tutorem. in l. j. nu. 1. C. de ne. gest. 64

2 Tutele cedit a die adite hꝛditatis. in l. si nemo. n. 1. ff. ꝺ testa. tu. 53

2 Tutele datio conseruatur per auth. ex cã. C. de lib. pret. in fine. §. propter litem. nu. 2. de testa. tute. 57

Item ea que non possunt dari nisi in testamento. ibi.

2 Quando quis dicatur in suam tutelã venire. in l. cum ex filio. nu. 6. ff. de vsu. z pup. 179

2 Tutele datio an sit iurisdictionis vel mixti imperij. in muto. §. tutorio. nu. 1. ff. de tute. 52

1 Tutelam suspectã recusare quando quis possit. in l. verum. §. ex facto. nu. 1. ff. de mino. 159

2 Tutele datio est imperij & potest delegari.in l. iter tutoꝛes.nume.5.ff.de admi.tut.& cura. 71
2 Tutele administratio potest vni ex pluribus tutoꝛibus decerni si alij sit impediti.il.legitimos.§.ilegitimis.n.2.ff.ō.l.tu.60
Tutelam qui petit & intelligere.t.administratio tutele.ibi.n.3.
2 Tutele datio ratione incertitudinis quādo valet.in l.quidam.nu.4.ff.de reb.dub. 338
2 Quid sit dicere in diffinitione tutele vis ac potestas.in l.j.nu.1.ff.de tute. 50
3 Prouaui & alij superiores admittūtur ad tutelam sicut matre & auia.in §.ex.bis.nu.2.in auth.de here.que ab intest. 57
2 Tutelam quam suscipere debeat si aliquis vocatur a diuersis iudicib⁹ ad diuersas tutelas.i l.si duas.n.1.ff.ō excu.tut.& cur.87
3 Tutela si supervenit ad casum a quo incipere non potest q̄ non vitietur.in auth.vt bi qui obli.nu.2. 34
5 **Tutoꝛ** & curatoꝛ an dicantur domini rerum minoꝛum.& ipsoꝛ minoꝛum.in aut.vt bi qui obli.n.1.fol.33.& in l.j.§.non pote.nu.2.ff.de excu.tutoꝛ. 86
1 Tutoꝛ duoꝛ pupilloꝛ quis pōt esse licet vn⁹ si actoꝛ & alter reꝰ. in l.licet in popularibus.§.si plures.num.4.ff.de pcura.129
2 Tutoꝛ vnus an posse cogere aliuꝫ ad diuisionem administrationis in l.si plures.§.si non erit.nu.1.ff.de admi.tut.& cura. 71
2 Tutoꝛ dicit dationem nullam & si est aliqua ꝓponit excusationē.in l.qui testamento.§.item.nu.6.ff.de excu.tut.& cura. 94
2 Tutoꝛ quare non possit dari certe rei sicut bereditati.in l.ceterū.nu.1.ff.de testa.tute. 56
2 Tutoꝛ quare habeat actionē vtilem ꝫ tutoꝛē & non fideiussoꝛē ꝫ fideiussoꝛē.in l.j.§.nūc tractemus.n.5.ff.de tuto.& ra.distra.93
2 Tutoꝛ & curatoꝛ quomodo differant.in l.ventri.§.curatoꝛem.num.1.ff.de tute.& cu.da.ab bis.
2 Tutoꝛ tenetur facere inuentariū.in l.tutoꝛ qui.nume.1.ff.de admi.tut.& cura. 67
Tutoꝛ bonoꝛ rius facit inuentarium.ibi.nu.3.
Tutoꝛ datus ad vnum articulum tantum puta ad adeun hā nō tenetur inuentarium facere:cautius tamē est,vt faciat.ibid.n.4.
Tutoꝛ ad lites non facit inuentarium.ibi.n.3.
Tutoꝛ qui neglexit facere inuētarium si nihil administrauit nihil.ei obj̄citur.ibi.nu.7.
Si administrauit ante confectionē inuentarij̄ nihil obj̄citur in inuentario:ipse tamen vt suspectus accusari potest.ibi.
Contra tutoꝛem qui non fecit non potest obj̄ci dolus presumptus ad remouendum cum vt suspectum.ibi.
Tutoꝛ si inuentario dicit,q̄ credit tales res esse pupilli,& ad eū pertinere,sufficiat.ibi.nu.14.
Tutoꝛ non ponens omnes res in inuentario quando videatur dolo facere.ibi.nu.15.
Contra tutoꝛem iuratur in litem ꝓpter dolum verum non ꝓpter ꝓsumptum:& ex quibus casibus.ibi.nu.21.
Tutoꝛ non debet aliquid gerere antequam non fecerit perfecte inuentarium.ibi.nu.22.
Tutoꝛ que habeat facere vt possit administrare.ibi.nu.26.
Tutoꝛ ante confectionem inuentarij̄ potest expedire illa que dilationem non recipiunt.ibi.nu.27.
Tutoꝛis scia sufficit ad translationē iuris deliberādi.ibi.n.18.
3 Tutoꝛ quando condemnatur in expensis fit excutio contra eum.in l.quoties.§.sicut.nu.1.ff.de admi.tuto.& cura. 68
Tutoꝛ debet agnoscere bonam fidem.ibi.nu.2.
Item in iudicio licet faciat contra pupillum debet veritatem respondere.ibi.nu.3.
6 Tutoꝛ negotians cum pecunia cōi pupilli quando teneatur,lucrū communicare pupillo & videatur nomine ꝓꝓio vel cōi gere.& quid de damno.tract.de duob.fratr.nu.7.& 8. 149
6 Tutoꝛ an teneatur cōignare pupillo omnes res inuētario scripta.consi.ccxxix.nu.1.lib.1. 75
Tutoꝛ non tenetur de casu fortuito.ibi.nu.2.
2 Tutoꝛ licet dederit fideiussoꝛem pauperē,respectu facultatum pupilli pōt tū administrare.in l.legitimos.nu.8.ff.de leg.tu.60
Festa per tutoꝛem in his que ꝓncipaliter tendūt ad cōmodū pupilli,tenent licet in eius donatione omnia requisita nō, interuenerint.ibid.nume.9.
4 Tutoꝛ vnius magni patrimonij̄,vel positus in magna administratione excusatur si negotio ꝓponat aliquez factoꝛem sufficientem.in l.ḡ.nu.1.C.de condi.in publ.boꝛ.lib.x. 385
Tutoꝛ solus potest delegare nomine debitoꝛis pupilli si pupillo expedit.in l.potest.nu.2.ff.de autho.tut.& cur. 79
Tutoꝛ solꝰ delegat sine decreto si ē obligatiōe est pecunia.ibi.n.3.
4 Tutoꝛ,curatoꝛ,& ꝓcuratoꝛ,& similes an finito officio poterint testificari.in l.omnibus.in ḡ.lect.nu.7.C.de testi. 170
2 Tutoꝛ an possit dari ad vnum articulum & an teneatur tunc facere inuentarium.in l.si bereditas.nu.1.ff.de testa.tute. 54
2 Tutoꝛ an tenatur a se exigere debitum naturale.in l.ita autem.§.debitoꝛ.nu.1.ff.de admi.tut.& cur. 66
2 Tutoꝛ datus ad hoc vt possit administrare quinque requiruntur in legitimos.nu.1.& 7.ff.de legi.tut. 60
2 Tutoꝛ datur in casibus in quibus legitimus esse non pōt & impedimento legitimi cessante cessat datiuus.in l.impuberi.n.4.ff.de tut.& cur.da.ab bis. 72
Tutoꝛ datus cessat legitimo supervenīente & satisdāte rē pupilli saluam foꝛe.ibi.nu.5.
2 Tutoꝛ post tutelā finitā non conuenitur actione tutele ꝓ redus nō ꝓcessis q̄ administrauit.i l.si tutoꝛ.n.1.ff.de tute.& ra.distr.66
2 Tutoꝛ legitimus si desūt an succedat alius vel perueniatur ad datiuum.in l.si quis sub.nu.2.ff.de testa.tute. 55
Tutoꝛ datiuus quando desūt an perueniatur ad legitimū vel detur alius.ibid.num.3.
Tutoꝛ si a iudice dat matre ignoꝛāte an valeat datio.ibi.n.15.
2 Tutoꝛ alter non potest venire contra tutoꝛem qui non satisfedit de iure vel de facto nisi offerat satisdatione.sed pupillus vel tertius sic.in legitimos.§.in legitimis.nu.4.ff.de legi.tuto. 60
4 Tutoꝛ solus adūt ꝓ infante.in l.potuit.n.2.C.de iure deli.255
Tutoꝛ si in inuentario bonoꝛ infantis asserat se innenisse in bonis ius petendi bereditatem ex hoc inducitur aditio.ibi.
Tutoꝛ solus ꝓ pupillo ḡrit bonoꝛ poss.nō tū hēditatē.ibi.n.3.
4 Tutoꝛ tenetur facere inuentarium quam ꝓximum potest.in l.tutoꝛes.nu.1.C.de admi.tut.& cur. 221
2 Tutoꝛ potest cogi ad emendum.in l.tutoꝛ qui.§.si post.nu.1.ff.de admi.tut.& cur. 67
Tutoꝛ ꝓp negligentiā in emēdo tenetur ad vsuras. ibi.num.2.
Tutoris negligentia quomodo ꝓbetur.ibi.nu.3.
2 Tutoꝛ dari potest a comitibus habētibus potestatem a ꝓncipe.in l.j.nu.1.ff.de tut.& cur.da.ab bis. 60
Tutoꝛ in quo casu dat nō existēti in iurisdictione dātis.ibi.n.5.
1 Tutoꝛ qui non posuit i inuentario omnia apponenda accusari potest vt suspectus remoueri & criminaliter puniri.in l.j.§.item solent.nu.2.ff.de offi.ꝓfec.vrb. 37
Tutoꝛ qui non ponit omnes res inuentario an ꝓsumatur esse in dolo.ibi.nu.7.
Tutoꝛ tutela remouet ratiōe doli cōmissi in inuentario.ibi.n.7.
2 Tutoꝛ quādo possit conueniri ꝓ debito alterius.in l.inter tutoꝛes.nu.2.& ff.de admi.tut.& cur. 51
2 Tutoꝛ an solus possit repudiare bonoꝛum possessionē pupillo delatam.in l.tutoꝛ.nu.1.ff.de bono.posl. 40
2 Tutoꝛ dotat soloꝛem pupilli ex eodem parte natam.in l.cum plures.§.cum tutoꝛ.nu.1.ff.de admi.tut.& cur. 68
2 Tutoꝛ datus in testamēto quem testatoꝛ scit esse debitoꝛem vel creditoꝛem ob hoc non repellitur.in l.post legatum.§.amittere.nu.3.ff.de bis qui.vt indig. 349
2 Tutoꝛ quando dubitatur de mandato quomodo caueat.i l.vulgo.nu.1.ff.de admi.tut.& cur. 69
2 Tutoꝛ q̄ possit esse testis ꝓ pupillo.i l.q testō.n.2.ff.de testa.110
Tutoꝛ habetur loco domini,& iurat de calumnia.ibi.
Tutoꝛ si constituit actoꝛez an tūc poterit esse testis in causa ꝓ actoꝛe.ibid.nume.3.
2 Tutoꝛ filio naturali dari non potest in testamento nisi cōfirmetur.in l.j.nu.1.de testa.tute. 53
Tutoꝛ non datur spurio in testamento.ibi.nu.2.
3 Tutoꝛ dꝫ dicere q̄ mutuat tutorio nomine ita & defensoꝛ admnistratoꝛ & pater.in l.j.§.nuntiatio.nu.18.ff.de ope.no.nunc. 5
3 Tutoꝛ vel curatoꝛ quando stipulatur qualiter concipiant stipulationem.in l.j.nu.2.ff.de stip.ser. 264
1 Tutoꝛ & curatoꝛ equiparāt.in l.3.§.parui aūt.n.2.ff.ō pec.359
2 Tutoꝛ quando cogatur authoꝛari pupillo.in l.si tutoꝛ.n.1.ff.de autho.tuto.& cur. 75
5 Tutoꝛ petitus matre trenseunte ad secūdas nuptias an dari debeat.in l.si autem.nu.4.auth.de nup. 22
4 Tutoꝛ vel curatoꝛ non constituunt ꝓcuratoꝛē sed actoꝛē & de ratione post lit.contest.in l.neq̄ tutoꝛes.n.1.& 15.C.de ꝓcur.87
Tutoꝛ vel curatoꝛ sunt quasi domini.ibi.nu.2.
Tutoꝛ ad negotio constituit ꝓcuratoꝛem.ibi. nu.6.
Tutoꝛ quomodo constituit actoꝛem & quando.ibi. nu.7.
Tutoꝛ quando poterit ipse solus reuocare ꝓcuratoꝛem a pupillo cum eius authoꝛitate constituto.ibi.nu.13.
Tutoꝛes & curatoꝛes ex vna pte cōparāt ꝓcuratoriū.ibi.n.16.
Tutoꝛ vel curatoꝛ an habeat plenā administrationē.ibi.nu.17.
Tutoꝛ non pōt cedere actionem pupillo cōpetentē.ibid.n.18.
2 Tutoꝛ quādo ꝓ pupillo testificetur.in l.carbonianum.§.due autem.nu.1.ff.de carbo.edic. 424
5 Tutoꝛ & curatoꝛ pecunias pupillares bodie non tenentur fenerari & si fenerātur cuius sit lucrum.in §.quoniam autem.numero.3.5.& 7.in auth.vt bi qui obli. 34

Tutor bodie q libet iurare dz in §. quoniam autem nu. 2. i auth. vt hi qui obli. 34

Tutor datur filio in potestate propter malos mores patris. in l. ii. nu. 2. C. de sen. pas. 370

Tutor quando & sub qua cõditione dari possit. in l. muto. §. sub conditione. nu. 1. ff. de tute. 52

Tutor antequã satisdet ẽ tutor lz administratio differat. ibi. n. 3.

Tutor & curator possunt se cõponere cum debitorib' pupilli pauperib' vt minus soluãt. i l. vltima. n. 3. C. de anno. & trib. li. x. 381

Tutor vel pupillus cũ eius authoritate si dat licẽtiã creditori i grediẽdi eius auth. qñ vz. i repe. l. creditores. n. 5. C. de pig. & 41

Quid in alijs personis & in calibus in quibus translatio possessionis esset prohibita ratione personę vel rei. ibi. nu. 6.

Tutor qui fecit sibi relinqui in testamento illud q testator erat pupillo relicturus tenetur pupillo ad duplum & idem in qlibet alio. in l. titio. nu. 5. ff. ad munic. 470

Tutor solus non adit pro pupillo. in l. pupillus. n. 3. ff. de acqr. hereditate. 188

Tutor solus petit bonorum possessionem pro pupillo. ibi. n. 6.

Tutor curator & similes q sit rõ q non possint accepto ferre. in l. & per iusiurandum. §. tutor. nu. 1. ff. de accept. 316

Tutor cõparenti & petenti dilationem ad exhibendũ pupillus non datur dilatio. in l. §. sufficit. nu. 3. ff. de admi. tut. & cur. 65

Tutor semper iurat de calumnia qñ pupillus conuenit. ibi. n. 6.

Tutor potest per se in iudicio cõparere licet iudicium sit susceptum per pupillum cum tutoris authoritate. ibi. nu. 8.

Tutor si citatur & non cõparet hoc casu non est contumax. ibi.

Tutor in interponendo authoritatem debet loqui. in l. j. §. mutus. nu. 1. ff. de tute. 51

Tutor post tutelã si eff est surd' vl mut' dinit eã tutor. ibi. n. 3.

Tutor nõ pot esse intelligens solum ad motũ labiorũ. ibi. n. 4.

Tutor si in inuentario dicit q credit in hereditate esse talem & talem rem que fuerunt de hereditate tali inducitur aditio. in l. gerit. nu. 4. ff. de acquir. here. 204

Tutor poterit adire si infanti cõpetit ius adeundi per ius deliberandi ad eum transmissum ex persona alterius. ibi. nu. 35.

Tutor in prestanda authoritate an necesse habeat log. ibi. n. 36.

Tutor quando conueniatur ex persona alterius. in l. ex persona. nus. 2. C. de prob. 161

Tutor excusat si cõtutor tpe finite tutele erat soluẽdo. ibi. n. 3.

Tutor si fuit datus a iudice matre ignorante an teneat datio. in aut. matri & aue. n. 18. C. qñ mu. tute. offi. fun. po. 219

Tutor vel quilibet administrator ex sola scriptura in causa mutui q fiat debitor & ex causa hac sibi soluere possit & ibi an i omnibus causis. in l. singularia. nu. 7. ff. si cer. pet. 255

Tutor pot dari rebꝰ existentib' in certa villa. in l. certarum. nu. 2. ff. ꝺ test. tu. 56

Tutor vl cura. pot cogi vt rẽdeat. i l. eũ q res. n. 3. C. ꝺ pcu. 86

Tutor vel curator ptumax pot vt suspect' remoueri. ibi. nu. 4.

Tutor non potest esse possidens res minoris. in auth. minoris. numero. 7. C. qui da. tu. vel cu. poss. 218

Tutor testamentarius confirmatus an sit dativus vel testamẽtarius. in l. neq; per epistolam. nu. 2. C. de confir. tut. 217

Tutor suspectus dicitur a die postulationis & ei per iudicẽ interdicitur administratio. in l. decreto. nu. 1. ff. de suspec. tuto. 82

An talis interdictio fiat a die mote litis. ibi.

Tutor excusatur quando fit questio de statu vel bonis. in l. athlete. nu. 3. ff. de excu. tut. 88

Tutor vnꝰ qñ p alio teneat. i l. si pupil. n. 2. ff. ꝺ admi. tu. & cur. 73

Tutor vnus quãdo promittit scienter illud ad quod scit pupillũ vel adultum non posse conueniri, ipse tenetur. in l. cum post. §. quidam. nu. 1. ff. de admi. tu. & cur. 72

Tutor quando repetat expensas factas pro pupillo in plus quã habeat in facultatibus. in l. quid ergo. num. 1. ff. de ꝺ. iud. tut. 101

Tutor an remoueri ꝺbeat pp inimicitiã frĩs pupilli vl trãsuersalẽ religi arbitrio iudicis. i l. tutor. §. si tutor. n. 1. ff. ꝺ susp. tu. 81

Si aliquis ex tutoribus testamentarijs vel legitim' remouetur an sit locus datiuo vel sequenti legitimo. i l. j. n. 5. C. ꝺ test. tu. 218

Tutor sub cõditiõe quare detur a testatore & nõ iudice. ibi. n. 7.

Tutor si recipit p pupillo vsuras an ipse restituat vel pupill'. in §. quoniam autem. nu. 4. in auth. vt hi qui oblig. 43

Tutor vel curator si negotiatur cum pecunia minoris ad quid teneatur. ibi. nu. 6.

Tutor vel curator satisdare debent rem pupilli saluam fore, nisi testamentarius & quando datiuus. ib i. num. 8.

Tutor non cogitur prestare iuramentum affectionis sed calumnie & veritatis si eam scit. in l. videamus. nu. 2. ff. de in lit. tur. 285

Tutor est quasi dominus. ibi. nu. 4.

Tutor quando conuenitur pro neglectis quando non gerẽs teneatur. in l. j. §. vsq; adeo. nu. 2. ff. de tute. & ra. distra. 98

Tutor qui gessit tenet actione directa non gerens vtili. in l. ita autem. §. gentile. nu. 2. ff. de admi. tut. 66

Tutor qui gessit postea cessat remouetur vt suspectus. ibi. nu. 3.

Tutor expensas factas in lite bona fide pro pupillo repetit. in l. j. §. si pupillus. nu. j. ff. de tute. & ra. distra. 99

Tutor remotus tanquam suspectus repetit expensas a pupillo factas vt defenderet. ibi. nu. 2.

Tutor pauper an debeat alia pupillo. ibi. nu. 3.

Tutor simpliciter contrahens dere pertinẽte ad pupillum intelligit tutorio nomine. i l. post mortẽ. §. tutor. n. j. ff. qñ ex fa. tu. vi cu. 80

Tutor vel alius gestor necessarius contrahens quando videtur nomine proprio vel tutorio nolle contrahere. ibid. nu. 2.

Tutor denegans alimẽta pupillo remouetur a tutela & punitur. trac. de aliment. nu. 46. 164

Tutor an possit accusare nomine pupilli cons. rc. n. 4. lib. ij. 67

Tutor tenetur alere matrem & socerum pupilli egentes. tract. de alimen. nu. 50. 169

Tutor authorizans pupillo in his que fiunt per actũ verbi. dz lo qui, secus in his que procedũt per factũ fieri. trac. de duob. fratri. nu. 18. 152

Tutor quando est non soluendo carcerari potest. trac. ꝺ carcere. nu. me. 8. 159

Tutor an possit compromittere stante statuto de compromittendis. cons. 59. nu. 5. lib. ij. 86

Tutori habenti tutorem non potest dari & tutela esset ipso iure nulla. cons. xxj. nu. 1. lib. ij. 83

Tutor muliter datus si non administrauit tutelam, non tenetur. ibi. nu. 2.

Tutor an & quãdo tutorio nolle dicatur facere ad hoc vt pupillus teneatur. in l. si quis. §. sed si cum tutor. nu. 1. ff. iud. sol. 314

Tutor habetur vt extraneus in his que non sunt de administratione. ibid. nu. 1.

Tutor sit legitimꝰ frater frĩ. l. tutela. §. si res. n. 1. ff. ꝺ legi. tut. 59

Tutor dari potest in die feriatã in honore si nõ detur ex inquisitione. in l. nec mãdate. §. dari pot. nu. 1. ff. de tut. & cur. ab his. 61

Tutor potest dari ad vnum articulum tantum etiam expresso hoc. in l. impubert. nu. 1. ff. eo. 61

Tutor non est necessarius ad adeũdam hereditatem. ibi. num. 2.

Idem in restitutione Trebellianice. ibi.

Tutor solus non adit hereditatem quando pupillus est maior infante. ibi. nu. 3.

Tutor repetit expensas a pupillo qui nihil habebat si postea esset ꝺ locupletior. in l. ius alimentorum. §. sed si n. 7. ff. vbi. pup. edu. vel. mo. ꝺeb. 66

Tutor si stipulatur quomodo debeant cõcipi verba. in l. quoties nu. 4. ff. de admi. tu. & cur. 68

Tutor quando teneatur q se exigere debitum naturale. eodẽ ti. & l. §. item si. nu. 1.

Tutor habet administrationem generalem etiã ad lites. in hoc iure. nu. 3. ff. de solu. 306

Tutor durante tutela potestq, pupillo conueniri rei vendica. in l. qui habet §. si pupillus. nu. 1. ff. de tute. 51

Tutor quando possit dari infanti ad litem. ibi. nu. 4.

Tutor an minor condemnetur quando non defenditur. in l. cũ minores. nu. 3. C. si aduer. rem iudi. 102

Tutor vel curator si a principio fuit in causa postea in processu nõ fuit citatꝰ sed minor cũ alio ei' curatore an in ea valeat. ibi. n. 5.

Tutor rem alicui venditam si ille non soluat pretium potest retinere si ipse tantundem de suo expendit in vtilitatem pupilli vel ditio iuste facta fuerit. & l. tutor rei. n. 1. ff. de admi. tut. & cur. 75.

Tutor suspectus quando sit remouendus vel ei ꝺdes curator. in l. si tutor. nu. 1. ff. de suspe. tut. 82

Tutor de suspecto accusato quando sit ei interdicenda administratio. ibi. nu. 3.

Tutor qui promisit vtilia facere & inutilia pretermittere dicitur defensionẽ promittere. in l. pretor ait. nu. 2. ff. de ope. no. nun. 15

Tutor iubet per epistolam. in l. si per epistolam. nu. 2. ff. de acq. hereditate. 56

Tutor non potest cedere actionem pupilli. in l. restituta. §. pupillus. nu. 1. ff. ad trebel. 393

Tutor quando habeat actionem vtilem cõtra tutorem sine cessione. l. alterius. §. non idcirco. nu. 1. ff. de tute. & ra. distra. 100

Tutor quando remoueatur vt suspectus ex cognitione incidenti. in l. tutor. §. preterea. nu. 1. ff. de suspe. tut.

Tutor negotiãs cũ pecunia hereditaria in dubio presumitur q nolle cõi. remissiue. in l. si pupillus. nu. 8. C. cõia vtrisque iud. 147

Tutor quando dicatur remotus obturpem vel ob dolum. in l. he benim. nu. 1. ff. de suspe. tut. 81

Tutor datur in testamento si accepit legatũ compellitur esse tutor. in l. nescennius. nu. 3. ff. de excu. tut & cur. 94

2 Tutor bonorarius quis dicatur. in l. iure. §. bonorius. nume. 1. ff. de tela. tute. 57

3 Tutor an possit tutorio nomine sibi vnam rem tradere. in l. j. nu. 20. ff. de acquir. poss. 91

Tutor & curator qui non habent speciale mandatum non pñt possessionem ficte tradere. ibi. nu. 24.

4 Tutor si rẽ pupilli obliget & pecuniã in vtilitatẽ pupilli non cõuertat non ỹs obligo. in l. ii in re. n. 2. C. si alie. res pig. da. sit. 342

3 Tutor an succedat nullis extantib. agnatis excluso fisco. in l. quo tutela. nu. 1. ff. de reg. iur. 492

8 Tutor quando possit emere rem pupilli. in l. pupillus. §. item ipse. nu. 4. ff. de auth. tut. & cur. 78.

2 Tutor non põt promittere in instro stare simplici verbo aduersarij de expensis & damno. in l. iusiurandi. nu. 1. ff. de iureiur. 282

2 Tutor faciens inuentarium alteri nolenti facere an teneatur illud ostendere. in l. actus. nu. 1. ff. de admi. tut. & cur. 69

2 Tutor an possit accusari de suspecto per procuratorem. in l. plane. nu. 1. ff. de excu. tut. & cur. 93

Tutor suspectus non excusatur per procuratorem. ibi. nu. 2.

Tutores petere debentes si sunt in exilio q̃ excusantur. ibi. n. 4.

4 Tutor debitor pupilli ex mala administratione q̃n possit pro pupillo conueniri. in l. j. inũ. lect. nu. 1. C. quando fis. vel priua. 153

3 Tutor accusare põt nomine pupilli & dicere q̃ accusat causa pupilli & pro pupillo. in l. diuus. nu. 1. ff. ad turpil. 414

2 Tutor datus in testamento a patre q̃n debeat confirmari. in l. naturali. §. si queratur. nu. 1. ff. de confir. tuto. 58

Tutor datus a matre in testõ qualiter confirmetur. ibi. nu. 2.

Tutor datus ab extraneo an confirmetur. ibi. nu. 4.

2 Tutor ad hoc vt teneatur requirere consiliũ alterius ẽt testatore iubente quid requirat. in l. titium. nu. 1. ff. de admi. tut. & cur. 73

2 Tutor acgrẽs aligd stipulãdo vel emẽdo simplr an pupillo an sibi acquirat. in l. post mortẽ. §. tutor. n. 7. ff. q̃n ex fac. tu vel cu. 80

5 Tutor non potest facere nec recipere acceptilationẽ. in l. per procuratorem. nu. 1. ff. de acceptil. 315

5 Tutor datus a iudice maiore non satisdat: secus datus a minore. in l. j. no. 2. ff. rem pupil. sal. fo. 320

Tutor vt possit administrare que sint requisita. ibi. nu. 3.

1 Tutor legitimus an preferatur datiuo. in l. j. nu. 2. ff. de pecu. 357

4 Tutor & curator non defendens minorem remouetur a tutela. in l. fi. nu. 1. C. de admi. tut. & cur. 216

Tutor pro defensione pupilli põt bona pupilli obligare. ibi. in §. omnem autem. nu. 6.

Tutor debet in tutela promittere q̃ defensionem subibit p pupillo. ibi. in §. ḡ§. nu. 7.

Tutor ẽmens cum pupillo quando obliget ipsum. in l. j. nu. 3. ff. de contra. iudi. tute. 101

Tutor quas actiones habeat ẽ pupillum pro gestis per ipsum. ibi. nu. 4.

4 Tutor accusat nomine pupilli, & tenetur de calũnia, & de euidenti. in l. ũ. nu. 2. 4. & 6. C. de his qui. vt indig. 264

2 Tutor restitutionem de re sibi debita sibi pñ facere põt. in l. j. §. fuit quesitum. nu. 2. ff. ad trebel. 380

2 Tutor datus in testõ & confirmatus an dicatur datiuus an testamentarius. in l. j. nu. 5. de confir. tut. 58

Tutor confirmatus preferetur legitimo: admittit tñ secum aliũ datiuum. ibi. nu. 6.

3 Tutor q̃n testator possit rem vendere titio, an possit vendere sine decreto saltẽ q̃n est vtile pupillo: q̃ sic in l. qui rome. §. coheres. nu. 5. ff. de verb. obl. 253

4 Tutor an teneatur dare copiam inuentarij aduersario pupilli. in l. quod plerunq;. nu. 3. C. de ali. pup. præst. 218

4 Tutor põt semper accusare tutorio nomine. in l. ỹ. num. 1. C. qui accu. non pos. 363

4 Tutor non ỹs dare copiam inuentarij q̃n ab eo petatur maxime mobilium. & q̃n. in l. ỹ. nu. 1. C. q̃n & qui. quar. pars. lib. x. 391

Tutor nõ legitime dat⁹ nõ põt administrationẽ deferre nisi aliũ faciat dari legitie. i l. tutores. §. curator. n. 2. ff. õ admi. tu. & cu. 62

9 Tutor datus inutiliter qui permisit se confirmari non põt se excusare. in l. caius. nu. 1. & 2. ff. de excu. tut. & cur. 91

8 Tutor vel quilibet administrator reddens rationes tenetur ẽt reddere libram alias ẽ eum iuratur in litem. in l. j. §. officio. nu. 2. ff. de tute. & ra. distra. 97

Tutor q̃n teneatur ad exhibitionem lib. rorum. ibi. nu. 3.

Contra tutorem non edentem rões iuratur in litem. ibi. nu. 4.

8 Tutor & aliud gerens tenetur reddere computa singulo anno. in l. missi. nu. 9. C. de exacto. tib. x. 382

2 Tutor an cogatur administrare. in l. j. nu. 1. ff. õ admi. tu. & cur. 65

Tutor vt administret qualiter cogendus sit. ibi. nu. 2.

Tutor cogitur administrare officio iudicis nec libellus nec ordo iudicij requiritur. ibi. nu. 3.

Tutor si vult gerere & alius non admittit, quomodo prouideat tutori. ibi. nu. 4.

2 Tutor qui fuit confirmatus q̃n possit se excusare. in l. scire oportet. nu. 2. ff. de excu. tut. & cur. 90

3 Tutor q̃n accusat de morte patris pupilli dicere tutorio nomine pupilli. in l. certis. §. pupillus. nu. 4. ff. de accus. 376

Tutor pot accusare tutorio nomine pupillor & ẽt tanq; consanguineus defuncti & tenet eligere ad petitionẽ cõuenti. ibi. nu. 6

4 Tutor põt vendere frumentum & vinum nec tenetur mittere illum ad alium locum. in l. fi. §. his que. C. de admi. tut. & cur. 216

3 Tutor quare cogat gerere. in l. nõ quasi. n. 2. ff. rẽ pup. sal. fore. 321

Tutor qui non gessit potest conueniri hac stipulatione. ibi. nu. 3.

2 Tutor datus in testõ imperfecto q̃s ỹs petere se confirmari. in l. qui a patre. nu. 3. ff. de confir. tuto. 58

Tutor datus in testõ minus solenni si petit se cõfirmari & iuder negligat poterit administrare. ibi. nu. 4.

2 Tutor contumax põt remoueri ordine scripto. in l. impuberib. §. item si quis. nu. 1. ff. de suspe. tut. 82

2 Tutor de culpa an teneatur. in l. chyrographis. nu. 3. ff. õ admi. tuto. & cura. 76

3 Tutor nõ põt se liberare se principaliter author, sed in ẽntiam hic & principaliter p solutionẽ. in l. tutor. n. 2. & 4. ff. de fideiuss. 292

8 Tutor põt pecuniam pupilli mutuare sine decreto. in l. si ex lege. causa. nu. 5. ff. de verb. oblig. 216

2 Tutor q̃ sit tutor etiam antequam satisfdet vel inuentarium faciat. in l. j. nu. 2. ff. de tut. 50

2 Tutor qui nõ potuit collocare pecuniã pupilli ỹs suã sic non est in culpa si sua collocauit. i l. tutor. §. nõ est. n. 1. ff. õ admi. tu. & cu. 69

4 Tutor litigans q̃n teneatur satisdare. in l. si tutor. n. 2. & C. in qui. cau. in in integ. rest. non est necesse. 103

4 Tutor an statim sit petendus vel sufficiat q̃ intra annũ. l. sciãt. nu. 1. C. de legi. here. 285

2 Tutor an possit dari per delegatum. in l. j. nu. 1. ff. de tuto. & cur. da. ab his. 60

Tutoris sciẽtia q̃n inducat trãsmissionẽ iuris deliberãdi & adeũdi hẽreditatẽ minoris delatã. in l. si infanti. n. 12. C. de iure delib. 255

3 Tutoris presentia an requiratur q̃n curator substituit in locum eius in l. quod si forte. §. quid ergo. nu. 1. ff. de sol. 300

Tutoris solui non potest q̃n sibi est datus substitutus. ibi. num. 3.

2 Tutoris datio facta a iudice sine inquisitione an valeat. in l. fi. nu. 1. ff. qui pet. tut. vel cur. 64

4 Tutoris datio facta non invalidatur ỹs inuentarium non fuerit confectum legitime a tutore. in l. fi. nu. 3. C. de magi. conue. 221

Tutor vendens rem estimatam publica authoritate ỹs plus valere excusatur. & q̃n. ibi. nu. 4.

1 Tutoris suspecti cognitio q̃n ptineat ad iudicẽ causarũ criminaliũ, & q̃n ciuiliũ. in l. j. §. itẽ solent. n. 5. ff. de offi. presec. vrb. 37

1 Tutoris datio semp ẽmixti impñ. i l. j. n. 6. ff. de iurisdi. iudi. 54

2 Tutoris excusatio an sit in scriptis & ponenda. in l. scire oportet. el. ỹ. no. 1. ff. de excu. tut. & cur. 90

Tutoris excusationis causa non delegatur. ibi. nu. 12.

1 Tutoris contumacia q̃n noceat pupillo in l. vnica. §. si procurator. nu. 6. ff. si quis ius di. non obtem. 65

Tutor qui eligit litem calumniosam põt solus in expensis condemnari. ibid.

2 Tutoris datio in qua erratum est rõne etatis q̃n sit nulla. in l. scie. nu. 1. ff. de tut. & cur. da. ab his. 63

2 Tutor datus coadiutori tutori quanto tempore duret. in l. solet. nu. 1. ff. de tute. 52

Tutorem dandi modus habenti. ibi. nu. 2.

Tutoris impediti in locum curatoris siue coadiutoris dat. ibi. nu. 3.

2 Tutoris datio facta a iudice alio petente non facta mentione de matre an valeat. in l. tutor. nu. 4. ff. de tut. & cur. da. ab his. 61

Si in petitione tutoris est facta mentio de matre an ipsa debeat requiri. ibid. nu. 5.

2 Tutoris presentia an sufficiat si tacet. in l. j. §. tutor. si inuitus. nume. 2. ff. de auth. tut. & cur. 77

Tutoris presentia & taciturnitas, an sufficiat in actib. minoris ỹs. in l. etiam. nu. 1. ff. co. tit.

2 Tutoris authoritas ỹs statim sequi non ex interuallo. in l. si quis mihi. §. iusum. nu. 3. ff. de acquir. here. 193

3 Tutor iurat de calumnia non pupillus, sed in iuro veritatis iurat pupillus si iudicium fuit ceptum cum eo tutore authori. in l. certum confessus. nu. 3. ff. de confes. 148

3 Tutoris authoritas quod ẽt requiratur in his quib. pupill⁹ ỹs personam legitimam. in d. l. certum confessus. §. in pupillo. nu. 1. ff. eod. 148

5 Tutoris datio in testõ nullo ex causa exheredationis cõseruatur per dispositionem constitutionis vt cum de appel. & per authẽ. ex causa. in ỹ. siue igitur. nu. 7. vt cum de ap. cl. 54.

Index singularium materiarum.

2 Tutor datus a matre filio instituto confirmat eū minore ingsitiōe quā qñ filius nō est institut⁹, in l. peto. §. mater. nu. 2. ff. de le. ij. 266
2 Tutore emente aliquid de pecunia pupilli efficit ipsius pupilli idē in ecclesia et milite. in l. ii tutor. n. 1. ff. qñ ex fac. tut. vel cur. 80
3 Tutore bannito et eius bonis cōfiscatis q tutela finiat et agi possit actione tutelæ, i l. ii tutor. §. si tutor. nu. 1. ff. de tute. et ra. dist. 99
2 Tutore male litigante pōt ipse et ēt pupillus condēnari in expēsis, et ꝯ quē fiet executio. in l. qui solidū. §. ēt. nu. 3. ff. de lega. ij. 271
2 Tutori imputatur dato in testō non imputatur si nō egerit nec se cōsiri mari petit. in l. impubem. nu. 1. ff. de tut. et cur. dat. ab his. 61
4 Tutori non imputatur si non exigit debitū in quo oportebat eū plus expendere quam id quod perciperet. in l. mediterranee. n. 2. C. de anno. et trib. lib. x. 381
Idem si non fecit inuentarium qñ plus expenderet in eius confectione quam esset vtilitas. ibi. nu. 3.
3 Tutori non possunt imputari munera nuptialia missa sororī pupilli si sine dedecore illa euitare non poterat. in l. tutor. §. in solvendis. nu. 1. ff. de admi. tut. et cur. 69
2 Tutori si in testō est dat⁹ min⁹ solēniter iputat succedētib. ab intestato si nō petūt ipsius confirmari. i l. ij. n. 4. ff. q pe. tut. vel cur. 64
Tutores duo qñ sunt legitimi in eodem gradu an vnus excusēt per alium. ibi. nu. 2.
Excluso primo a successione pp negligentiam petendi secūdus non habet necesse petere tutorem. ibi. nu. 7.
2 Tutores si sunt dati duo eisdem nominis quis eorum in veritate erit tutor. in l. duo sunt. nu. 1. ff. de testa. tute. 57
4 Tutores vel curatores plures etiam qñ administratio est diuisa quo et qualiter teneantur. in l. j. nu. 1. C. de transa. 64
Tutores vel curatores plures hñt a l. quatuor beneficia. ibi. n. 3.
Tutores seu curatores plures qñ conueniuntur an inter eos habeat locum beneficium ordinis. ibi. nu. 4.
3 Tutores honorarij dñr dati causa honoris sui. in l. quod si forte. §. sunt quidem. nu. 2. de solu. 300
Tutores honorarij nō cōgūt administrare: pōt tñ si volūt. ib. n. 3
Tutor accusato o suspecto est interdicta administratio. ib. n. 4.
2 Tutores plures an possint simul agere. in l. directo. §. si duob⁹. nu. 1. ff. de admi. tut. et cur. 69
2 Tutores dati ex inquisitione an hodie debeant satisdare: et cum datur tutor ex inquisitione dz ante pronuntiari de idoneitate. in l. tutores. nu. 1. ff. de confir. tut. 58
3 Tutores plures iz nō sint pp zie fideiussores tñ de iure antiquo exēplo fideiussor⁹ conueniebātur. in l. reos. n. 2. ff. de duo. re. 270
Tutores, curatores, vel administratores ciuitatis plures si vn⁹ soluit qua actione repetat ab alijs. ibi. nu. 4.
4 Si vnus ex plurib. tutori b. curatoribus et administratoribus ciuitatis soluit: qualter ab alio repetat. in auth. hoc ita. nu. 7. C. de duo. reis stip. 352
2 Tutores plures qñ prouocant ad satisdationem quis prefertur. in l. in testamento. nu. 1. ff. de testa. tute. 56
Qui tutores satisdant. in l. si nemo. §. hoc edictum. nu. 1. ff. eo. 56
2 Tutore pupillo qs det cū rōne originis domicilij et fortunarū hz diuersos iudices. in l. pupillo. nu. 1. ff. de tut. et cur. dat. ab his. 63
Tutor vnus qñ possit p̄z alio etiam fideiussore. in l. romanus. nume. 1. tit. et fo. eisdem.
4 Tutorem petens si succumbit an repetat expensas. in l. ij. n. 5. C. de neg. gest. 61
2 Tutores vel fideicommissarium se in testamento scribens vz. in l. non putauit. §. si quis sua manu. nu. 1. ff. de bo. pos. ꝯ tab. 408

De litera V.

3 Vagabundus est qui nō hz certam habitationem et qui per mundum vagatur. in l. dies cautioni. §. pretor ait. n. 1. et 4. ff. de dam. infe. 29
4 Vagabundus pōt conueniri vbilibet: et quis sit vagabundus. in l. j. nu. 5. et 6. C. vbi cri. agi opor. 125
2 Valor rei qualiter probabit. in l. pretia. §. nonnulla. nu. 2. ff. ad l. falcid. 374
2 Si non vz qō ago vt agor vz vt valere potest, qñ tractatur de obligatione inducenda. in l. j. §. ait pretor. nu. ff. de const. pecu. 331
4 Valor frumenti et aliarum rerum venaliū inspicitur loco publici forī. in l. septem. nu. 1. C. de eroga. mili. anno. lib. xij. 428
2 Valorem estimationem rerū probandi modus hr respectus ad certam ciuitatem. in l. non vtiq. §. nunc de officio. nume. 1. ff. de eo quod cer. loc. 327
2 Valoris et maioris ponderis illud quod est pmittendum est illis que sunt minoris. in l. j. nu. 4. ff. de peculio. 357
3 Valitudo aduersa probatur per medicos. in l. contumacia. §. pena. nu. 1. ff. de re iud. 143
3 Variatio nō admittit in electiōe qñ trahit secū executionē. in l. audidium. nu. 1. ff. de opt. lega. 306
1 Variato in eadem instantia non admittitur in alia instantia et inter diuersas personas. in l. papinianus. §. sed nec impuberis. n. 2. ff. de inoffi. testa. 190
3 Variatio qñ admittatur in electione sine declaratione. in l. quicquid. nu. 4. ff. de verb. obli. 243
3 Variatio temporis vel loci an faciat videri illud delictus. in l. de nuntiasse. §. quid tamen. nu. 3. ff. ad l. iul. de adul. 394
1 Variatio nō pmittit electiōe facta. in l. si cui. nu. 4. ff. de serui. 41
2 Variatio vsq; ad annum circa hereditatem admittit. in l. nōnunquam. nu. 1. ff. de colla. bono. 219
1 Varietas loci et tpis in testibus qñ reprobat eorum dicta. in l. ob carmen. §. si testes. nu. 1. ff. de testi. 45
1 Varietas seu dubietas qñ est super aliquo negotio circa interpretationem quid agendum. in l. neq;. nu. 3. ff. de legi. 429
2 Varietas loquendi p nomen filios vel liberos an attendatur in idiota sicut in literato. in l. si quis. nu. 3. ff. de testa. tute. 18
3 Variare condemnatur in expensis. in l. si quis stipul. nu. ff. de ver. obli. 13
4 Variare q quis potest qñ vna obligatione tenetur ad plures res alternatiue: secus si hz plura iura: q2 vnius electione sibi prēindicat in alijs. in l. vbi pactum. nu. 3. C. de transac. 145
2 Vasa vinaria qñ veniant in legato vel venditione vini. in l. si cui. §. si vinū. nu. 1. ff. de vi. tri. et oleo. leg. 74
2 Vasorum nomine veniunt omnia vasa apta ad portandum vinū in l. vinum. §. illud. nu. 1. ff. de vi. tri. et oleo. leg. 308
3 Vas argentum qñ petitur dz poni in libello de qua liga. in l. in actione. nu. 2. ff. de furtis. 308
3 Vas de quo est contentio dz exhiberi testibus vt illud recognoscant. in l. qui vas. nu. 3. ff. de furtis. 38
c Vasallus acriter vulneratus si reliquit dñium in prelio nō tenetur. in l. si quis. n. ff. ad sylle. 342
Vasallus nō adiuuās dñm omnino periturū excusatur. ibi. n. 2. 214
2 Vasallus vasalli mei an sit vasallus meus. in l. si quis a libertis. nu. 1. ff. de lib. agno. 47
2, Vasallus ad petitionem dñi an cogatur fidelitatem alteri prmittere. in l. ij. nu. 4. ff. sol. mat. 5
2 Vasallus quod debeat omnib. filijs dñi iurare fidelitatem mortuo domino. in l. cum vnus. nu. 1. ff. de ali. lega. 318
5 Vasallus effectus clericus definit esse vasallus nec feudū recuperat si desinat eē clericus. in §. si neq;. n. 4. in auth. de sanc. epi. 64
4 Vasallus committens feloniam qō nō noceat filijs antea natis. in l. ij. nu. 4. C. de lib. et eo. liber. 228
3 Vasallus si dñs decedat plurib. filijs relictis an vni an omnibus iurare debeat fidelitatem: remittit quod vni. in l. de pupillo. §. si plurium. nu. 6. ff. de ope. no. nun. 11
1 Si aliquis mihi seruiuit longo tpe tanquam vasallus. ex hoc nō possum agere ꝯ ipsum quod sit meus vasallus. in l. solent. §. nō vero. nu. 9. ff. de offi. procon. et lega. 42
2 Vasallus alimentat dñium. in l. alimenta. §. imperatoris. nu. ff. de libe. agno. 47
1 Vasallus non potest, prōgare iurisdictionem alterius iudicis in uito domino. in l. j. nu. 2. ff. de iudi. 180
2 Vasallus qua pena punitur faciens aliquid ꝯ dominum: ea tenet si facit contra filium domini. in l. j. §. domini. el. §. nu. ff. ad Syllania. 113
2 Vasallus non tenetur iuuare dñm iniuste prēliātem. in l. si quis. §. si maritus. nu. 1. ff. ad sille. 215
3 Vasallus an poterit seruitium retractare cedendo feudo. in l. is cū quo. nu. ff. de aqua plu. arcen. 52
2 Vasallo si conceditur vinea et fundus fructibus plenus vasallus habebit etiam vindemiam. in l. cum filio. nu. 16. ff. de leg. j. 226
Vasalli debent vocari domino ad seruitium prestandū. in auth. de colla. nu. 2. 55
3 Vasallo vel emphyteuta expulso vt domino competit interdictū vti possidetis contra detinentem. in l. j. §. quod ait. numer. 7. vti possidetis. 174
3 Vasallo delinquente an et qñ filius amittat feudum. in l. cum qui. nu. 1. ff. de inter. 161
2 Vbi dictio, imprōprie posita facit conditionem. in l. j. nu. 19. ff. ō condi. et demonst. 130
Vectigal exegisse si probatur quē de quibusdā rebus tpe debito ex hoc non poterit de omnib. exigere sed de illis tantum. in l. si publicanus. §. in vectigalib. nu. 4. ff. de publi. et vecti. 56
3 Vectigal a tributo in quo differat. in l. j. §. hic titul⁹. n. ff. ō pu. 55
Vectigalia et pedagia sunt numera personalia. ibi. nu. 3.
Vectigal p̄z animali soluit mulio p salma soluit dominus salme. ibid. nu. 6.
Vectigal p salma que portatur super animali soluit dominus salme si p̄z

me ſi p animali nihil dꝫ ſolui ſecundū legē vectigalis. ibi. nu. 7.
3 Vectigal dicitur min⁹ patrimoniale. in l. boneſte. §. vectigalia. num. 1. ff. de p̄uil. pete. nu. 2. 465
3 Vectigal eſt nomen generale ad omne q̄ fiſco p aliqua re p̄ſtatur. in l. imperatores. nu. 2. ff. de pub. & vectig. 57
3 Vectigalis in ſolutione quanto tempore eſſet ceſſatū vt ꝓſcribatur vbi q̄ p decem annos q̄ exactio pertinet ad p̄uatum p̄iuilegio vel cōſuetudine ſi ad fiſcum vt rēpublicam per xl. annos. in l. licitatio. §. carum, nu. 3. ff. de pub. & vecti. 58
Vectigalis ceſſatio vnius p̄ati p tantū tps ſi exactio pertinet ad rempublicā cum omnes alij ſoluerint nō p̄odeſt & quid quādo pertinet ad p̄uatum. ibi. nu. 4.
3 Vectigalia, pedagia vel ſimilia locatur. in l. contē. §. qui marmos. nu. 1. ff. de publi. & vecti. 59
4 Vectigalia ſunt munera realia. l. placet. in fi. lect. nu. 14. C. de ſacroſan. eccleſijs. 16
4 Vectuales q̄ iter conſuetum nō ſeruant tenent ſi res perdatur. in l. cum p̄oponas. nu. 1. C. de nau. feno. 193
5 **Velle** nō dicitur q̄s mouendo in vltimis voluntatibus in. l. cēteſimis. §. ſi ita ſtipulat⁹. n. 3. ff. de v. obl. 224
6 Vel dictio ponitur exceptiue, vel expoſitiue. in l. athetete. §. dat remiſſionem. nu. 2. ff. de execu. tut. vel cur. 89
1 Velleiani renunciatio facta per mulierem an valeat. in l. ſi mulier. §. ſi. nu. 1. ff. ad velleia.
9 Si ingredienti campū meū ad venandū, ꝓhibeo an capta ꝓ ipm eius fiant. remiſ. in l. j. §. omnia. nu. 1. ff. de acqui. re. dom. 86
Vendicat quis rē q̄ poſſidet ciuiliter & naturaliter reſpectu de tentatiōis que eſt apud alium. in l. ſi ventri. §. in bonis. nu. 2. ff. de p̄uile. credi. 156
1 Vendicari q̄n poteſt nō venit in generali legato liberationis. in l. ſi. §. Titia. nu. 1. ff. de lib. leg. 335
5 Vendicatio verbū, q̄d impoꝛtet. in §. alienationes. nu. 2. in aut. de non alie. aut permu. 12
4 **Venditio** bonoꝛū ſi fiat cōtra nō latitantē an ſit nulla ipſo iure, vel ſit opⁿ reſtitutiōe. in l. igno rate. nu. 1. C. de reſtit. milit. 106
Ad hoc vt perueniatur ad venditionē bonoꝛū contra latitantem an ſit neceſſe q̄ p̄cedat p̄imum & ſm decretum. ibi nu. 2.
4 Venditio pigno ꝛis intra quantum tempus fiat. in l. ſi. nu. 9. C. de execu. rei iudic. 303
4 Venditionē rei ſue q̄ui habet ratam ſibi p̄eiudicat. i l. vna. nu. 2. C. ſi in com. ea. cau. 102
4 Venditio p̄ohibita p teſtatorem videtur ꝓhibita donatio. in l. ij. nu. 2. C. de vſucap. ꝓo emp. 291
5 Venditio bonoꝛū creditoꝛis facta ad inſtantiā vnius, q̄n ꝓſit alijs creditoꝛib⁹. in l. cū vn⁹. nu. 3. ff. de bo. authoꝛ. iudic. poſſi. 149
Alij creditoꝛes poſſunt petere copiā ꝓceſſus facti a notario ad petitionē vnius creditoꝛis. ibi. nu. 4.
4 Venditio facta ſine ſolennitate & concluſione p̄etij. etiā a fiſco, nō valet. in l. duplex. nu. 2. C. de fid. inſtru. lib. x. 376
4 Venditio & p̄etij ſolutio p̄obari p̄ot p teſtes & ibi q̄n hoc poſſint. l. ſi inſtrumenta. nu. 4. C. de fid. inſtru. lib. x. 379
3 Quatuoꝛ requiruntur ad hoc vt poſſit peruenire ad venditionē bonoꝛ latitātis. i. l. Fulcin⁹. §. cū ß. n. 4. ff. q. ex. cau. i poſ. ea. 151
Venditio bonoꝛū latitatis ſeu miſtio in poſſeſſionē ex ſcō decreto ſi eſt facta omnib⁹ requiſitis & facta p debito cui exceptio obſtabat eſt nulla. ibi. nu. 6.
5 Venditio an ſit nulla ipſo iure vel p reſtitutionem in integr. cū deficit aliquid de ſubſtantialibus. in l. Fulcinius. §. ſi quis. n. 1. ff. ex quibus cau. in poſ. ea. 152
3 Venditio facta mediolani de re exiſtēte florentie intelligitur de moneta mediolanēſi: & de eius meſura. in l. ſemper i ſtipulationibus. nu. 1. ff. de regulis iuris. 491
5 Venditio facta muliere de re dotali nō valet intellige de iure ciuili etiā ſi iteruenit iuramentū, ſecus de iure canico. in §. & multo. nu. 7. & n. in aut. vt imo. ante. 31
Venditio rei dotalis facta a muliere marito cōſentiēte an valet ibi. num. 9.
3 Venditione facta a duobus cū pacto de retrouendo intra certum tempus vno nolente reemere emptoꝛ nō tenetur reuēdere partem. in l. ſi quis aliam. nu. 4. ff. de ſolu. 305
4 Venditione p̄ohibita dicit p̄ohibita donatio. i l. voluntas. nu. 2. C. de fideicommiſ. 178
4 In vēditioni. rerū fiſcaliū fiendis ſubhaſta. tempus ſtatuitur arbitrio iudicis augendo nō minuendo. in l. ſi tempoꝛa. nu. 1. 7. 7. 8. C. de ſide inſtru. lib. x.
5 Foſſata & aggeres venūt in venditione. in l. impenſe. nu. 2. ff. de impen. in re. do. fac. 38
3 Venditio facta ab iratō cōtra conſanguineos facta alicui illo coloꝛe q̄ nō valeat niſi p̄obetur perſeuerantia. in l. quicquid. nu. 1. ff. de regu. iur. 491
1 Vēditio ſi ſit x. coꝛbiū frumēti q̄ naſcit i tali fūdo: ſi min⁹ naſcit in eo fūdo ſit remiſſio. i l. ſi merces. §. vis maioꝛ. n. 7. ff. loca. 401
4 Vēditio rei fiſcalis vel eius debitoꝛis vt valeat que intervenire debeant. in l. j. nu. 9. C. de fid. inſtru. lib. x. 375
3 Venditio fit inter dū ſm formā. §. adeo autem. in l. Fulcinius. ff. quibus ex cauſis in poſ. catur contra abſentē cā reipu. in l. 3 nl. cini⁹. §. adeo aūt. nu. 2. ff. ex quib. cau. in poſ. eatur. 152
1 Venditio ad meſuram q̄n dicatur fieri. in l. Julianus. §. ſi Titi⁹. nu. 1. ff. de actio. empt. 393
3 Venditio rerū affixarū edibus nō firmat̄ iuramēto. in l. ſi quis. 7. ff. de fideiuſſoꝛib. 286
1 Venditio omnium bonoꝛū p̄eſumitur fraudulo ſa. in l. qui teſtamentum. nu. 3. ff. de p̄oba. 429
3 Vēditio bonoꝛū latitantis vt fiat dꝫ de debito cōſtare. in l. bere ditarium. nu. 2. ff. de bon. authoꝛ. iudi. poſ. 163
5 Vēditio factā p p̄elatū an valeant q̄n p̄etiū rei vēdite nō fuit ſolutū creditoꝛi eccle, put ſolui debebat. in §. quecunq;. num. 3. in auth. de alie. 58
4 Venditionis reſciſſio facte circa dimidiā iuſti p̄etij qua actiōe fieri p̄etatur. in l. ij. C. de reſc. vend. 196
3 Venditio rei p̄ohibite alienari etiā inter ſciētes q̄n valeat. in l. cōtinuus. §. cum quis. nu. 3. ff. de ver. ob lig. 264
5 Vēditio dictio, q̄n trahat ad alios cōtractus. §. q̄ vero. nu. 5. in aut. de non alienan. aut permu. 13
1 Venditionis nole cōꝑhenditur oīs actus p quem dñium trāfertur etiā ex vltima volūtate. in l. ſicut. l. ſicut. §. venditiōis. nu. 1. ff. qui. mo. pig. vel hypo. ſol. 419
1 Venditio rerū minoꝛū vel eccleſie facta non ſeruata ſolēnitate etiā ſi conditio coꝛū ſit facta deteriꝛ. nōꝛ. in l. cū bi. §. cā trāſactionem. nu. 3. de tranſac. 112
4 Venditio facta ē fiſco retractat̄ ꝓpter tributa nō ob aliam cām. in l. quecunq;. nu. 1. C. de fid. inſtru. lib. x. 375
3 Venditio rerū fiſcalium ſemper videt fieri pacto adiectiōis in diē ſecus in vēditione rerū ciuitatis nīſi habeat p̄iuilegiū. in l. Lucius. §. idē reſpondit ſi ciuitas. nu. 1. ff. ad municip. 468
1 Venditio vna dicitur ꝛemantur plures res vno p̄etio. in l. ſi vno. nu. 2. ff. de act. emp. 396
1 Venditio vꝫ q̄n fundus eſt certus licet fines omittantur a notario. in l. cum pater. §. vicos. nu. 1. ff. de leg. ij. 271
4 Venditio ſi ꝓhibetur pacto fieri ob vtilitatē publicā nō poteſt cum authoꝛitate iudicis fieri: ſed ſi ob p̄uatā. in l. ſi quis. n. 1. C. de agrico. lib. xj. 410
4 Vēditio valeat quot requiruntur ꝓpter tributa. in l. j. n. 1. C. de p̄ſcrip. xxx. vel xl. annoꝛ. 293
4 Venditio liberi dominis nō ꝓhibetur ſed dominū tranſlatio in l. non ſolum. nu. 18. C. de leg. 34
4 Venditio ſi eſt facta ad meſurā an dicat vēditio perfecta ante q̄ fundus menſuretur. in l. ij. nu. 1. C. de reſcin. vend. 196
3 Vendicatio facta de re vi. poſſeſſa ſcieti q̄ valeat. in l. cum vir. nu. 3. ff. de vſucapio. 123
Venditio rei aliene ex iure ſuperueniēti authoꝛi q̄ firmet quo ad publicianā & vſucapionē: nō q̄ emptoꝛ ſit ſtati dominus. ibi. n. 6.
Vendens rem alienam reſpectu quaſi dominū ſi ſuccedit quaſi domino quando purgetur vitium. ibi. nu. 15.
Vendidit quis rē, Titij dñi tanq̄ negotioꝛū geſtoꝛ. cui dñs ſucceſſit antequ ratū domin⁹ haberet an ius ēptoꝛis cōfirmet. ibi. n. 16.
Vendens rem p̄ocuratoꝛio nomine dni ſuccedit dño quādo vēditio confirmetur. ibi nu. 17.
1 Venditionem rei mee poſſunt habere ratā re perēpta vt in ſubſidiū cōſequar p̄etiū. i l. vēditoꝛ. nu. 2. ff. ō habere. vel act. ven. 387
1 Vendita re per debitoꝛem & poſtea ad eum ex noua cā reuertat. an reincidat in obligationem. in l. ſicut §. ſuper vacuum. n. 3. ff. qui mo. pig. vel hypo. ſol. 418
Venditio p̄eſumitur ſimulata q̄n emptoꝛ patitur vēditoꝛē poſſidere & quantum tempus requiratur. ibi. nu. 5.
Etiam ſi inſtrumento venditionis ſit appoſitum conſtitutum. ibi.
Venditi non p̄eſumitur ſimulata ſi venditoꝛ manſit in poſſeſſione & reſpondeat de fructibus emptoꝛi. ibi. nu. 6.
Vēditoꝛ an poſſit contra emptoꝛem agentem excipere vendtioīnē ſimulatam. ibi. nu. 8.
1 Venditoꝛ tenetur de euictione eo ipſo q̄ vēdidit & tradidit & ꝓtium eſt ſolutum in l. ex empto. nu. 5. ff. de act. emp. 396
1 Venditoꝛ q̄n tradit alteri & ſic non emptoꝛi cui iuſte arbitrabatur tradere poſſe q̄ liberetur ab emptoꝛe: ei tenetur ceder e actiō nē in l. cum fundus. §. ſeruum. tuū. nu. 9. ff. ſi cer. petat.
1 Venditoꝛ tenet exhibere emptoꝛi cō expedit inſtrumēta que pertinent ad fundū in l. creditoꝛ. nu. 1. ff. de ac. emp. 396
1 Vendita equa an videatur venditur pullus & an ſella equo vendito l. ſi certo. §. vſq; adeo. nu. 1. ff. commo. 338

Vendi potest fundus propter tributa non soluta.ibi.nu.2.
1 Venditor tenet de seruitute si sciuit & nō monuit emptorē ex dixerit se nolle ō seruitute teneri.il.j.§.vēditor.n.2.ff.ō act.em.389
1 Venditor tenetur precise ad tradendū si potest.il.certi ꝓdictio.nu.21.& 24.ff.si cer.pet. 250
Venditor si ē dīs tenet ad transferendū dominiū.ibi.nu.22.& 23.
2 Venditor q venit ad defensionē emptoris an possit ex persona sua petere q̄ causā cōpromittatur vigore statuti.in l.venditor.nu.1.ff.de iudi. 186
1 Contra vendentē scienter rem alienā statim potest agi ex empto, licet res ea nō sit petita in iudicio & p sententiam restituta.in l.atqui.§.cum me.nu.8.ff.de neg.gest. 141
2 Venditor si offert se defensioni an ex hoc paretur exceptio emptori in.l.sed & si lege.§.item si rem.nu.4.ff.de petit.here. 200
1 Venditor q cōstituit se nomine emptoris possidere videtur tradere poterit tñ rei vendicatiōe vl̄ uti possidetis conueniri nō actione ex vēdito vt tradat.in l.ab emptione.nu.7.ff.de pact. 189
3 Venditor contra emptorē nō potest opponere venditionē esse factam in fraudē priuati vel fisci:ꝛ fictitia ex aliqua honesta causa sic.i l.post contractum.nu.7.ff.de donatio. 69
3 Venditor q non promisit emptori sumptus an teneatur.il.vēditores.nu.1.ff.de ver.ob li. 244
4 Venditor q scit emptorē ingredi in possessionē rei empte videt sibi rē tradere.in l.quicunq;.nu.5.C.de apo.pub.lib.x. 384
1 Venditor liberatur p vim re vendita & ablata nisi sit ablata propter inimicitias venditoris.in l.si ea res.nu.1.ff de act.emp. 395
3 Venditor q promisit defendere de iure & de facto cōtra omnē personā ad q̄ tenetur.il.stipulatio ista.nu.4.ff.de verb.ob. 219
3 Venditor nō pōt appellare quādo emptor est cōdemnatus vt cōtumax.in l.ab executore.§.alio cōdemnato.n.2.ff.de appel. 440
Venditor intra biduū emptore victo appellat.ibi.nu.3.
1 Venditor cedit actiones p re euicta cōtra authorem suum.il.in creditore.nu.1.ff.de euict. 421
1 Venditor an possit precise cōpelli ad rem tradendam.in l.j.nu.12.ff.de act.emp. 388
Venditor si i prima cā fuit ꝓdēnatus ad interesse q̄ rē nō dabat appellauit i cā appellationis an dādo rē liberet ab interesse.ibi.n.14.
1 Venditor in cā euictionis an sit testis.i l.nullus.n.1.ff.ō testi. 439
4 Venditor si vult ēptorē defendere an possit iudicio suscipere in uito actore.in l.j.nu.1.C.vbi in rem ac.exer.debeat. 130
Venditor potest suscipere iudicium vt simplex defensor non tñ animo nouandi.ibi.nu.2.
Venditor generis tenetur ad translationem dominō non ex natura contractus sed ex natura rei.in l.ū.n.7.ff.si cer.pet. 244
4 Venditor cōsanguineus venies ad defensionē emptoris extranei an petat ex sua psona cā cōpromitti vigore statuti mādatis eām inf cōsanguineos ꝓpromittit.il.si minori.n.1.C.ō iure fil.li.x.273
4 Venditor tenetur de euictione si res euincitur ex cā antecedentis contractus.in.l.j.nu.1.C.de peri.& commo.rei ven. 168
Venditori quomodo sit denuntiandum litem motam.ibi.nu.2.
3 Venditori scienti litem motam an sit denuntiandum.q̄ sic in.l.ō nuntiasse.§.quid ergo.nu.2.ff.ad legem Jul.de adult. 394
6 Venditor an de iure admittatur ad suspiciendum in se iudiciū nō animo nouandi inuito petitore.cons. cexix.nu.1.lib.1. 17
4 Venditor non liberatur nisi tradat possessionem vacuam omnimō.in l.cum res n.6.C.de probat. 161
3 Venditor vel mulier agens quando preiudicat emptori vel viro in.l. sepe constitutum.nu.4.ff.de re iud. 145
1 Venditor non potest esse testiū in causa rei vendite pro emptore l.eos terminos.nu.1.ff.finium.regun. 231
4 Venditor non potest esse testis pro emptore.in.l.omnibus.n.1.& 4.C.de testi. 169
1 Venditor si promisit habere licere pro se heredibus suis quādo teneatur etiam de euictione extraneorum.in l.emptorem.§.q autem.nu.1.ff.de ac.empt. 3910
1 Venditori etiam scienti litem motam est denuntiandum.in l.q ab sentem.nu.1.ff.de procur. 132
Venditor etiam tenetur defendere emptorem in controuersia q̄ fit resistendo ipsi emptori.ibi.nu.6.
Venditor qualiter teneatur ad sumptus litis.ibi.nu.7.
4 Venditorem fuisse dominum,qualiter probabitur.in l.cum res.in.ū.lec.nu.2.C.de probat. 161
3 Venditori denuntians q̄ veniat ad defendendum debet tali tempore denuntiare q̄ possit venditor occurrere.in.l.aut qui aliter.nu.3.ff.q̄ vi aut clam. 182
Venditio fundo saluo iure coloni intelligitur de omnibus preter quam de ipso vendente.in l.si mercedem.§.si habitatoribus.n.2.ff.de actio.emp. 397
Vendens domum si excipit q̄ habitantibus liceat habitare an intelligatur de his quibus gratis concessit ibi.nu.3.
3 Vendito fundo ꝓ centū pacto apposito q̄ si apparuerit fundū emphyteuticū fieret diminutio pretij arbitrio tiū: titio mortuo recurritur ad iudicē.in l.si qs arbitratu.nu.4.ff.de ver.ob. 223
3 Venditā rem tibi si cū pacto de re retinendo ꝓ eodē pretio intra tantū tempus obligas postea reuendis,illa res nō trāsit cū illa obligatione.in l.in die.nu.1.ff.de aqua plu.arc. 52
Venditor an si rehabuit q̄ dixit se acceptū vltra dimidium an pignus resoluatur.ibi.nu.3.
2 Vendita res tantominus valet quā soluitur i proxenentia,sub hastationib⁹ vel alīs.in l.quantitas.nu.1.ff.ad legē Falcid. 379
1 Vēdita res vt emphyteusis ecclesie q̄ euincit ex natura emphyteusis.in l.si quis domū.§.hic subiungi.nu.2.ff.loc. 396
1 Vendere rē promittentes ꝓ eo pretio q̄ inuenietur & vnus nobilis ꝓmittit minus q̄ valeat res ob eius timorē nō plus offertur nō debet attēdi eius oblatio.in l. si pater.nu.1.ff.de pac.dot. 433
2 Vendere res suas q̄ quādo cogatur.in l.non enim.nu.2.ff.rerū amotar. 41
1 Si vēditur equa prægnās vt si pareret masculū ptineret ad emptorē:si feminā ad vēditorē,si pepererit masculū & feminā partes de eo tate diuidēt.i l.si extraneus.n.2.& 4.ff.de ꝺdi.cau.da. 290
2 Vendere grauatꝰ i familia vt possit alteri vendere ꝺꝫ requirere & expectare illos de familia,in l.codicillis.§. instituto.nume.6.ff.de leg.ū. 275
3 Requisitus vt emat ab eo q̄ tenetur illi vendere debet ꝓ duos menses ex pectari vt vendere possit alteri.in l. qui Rome.§.coheredes.nu.2.ff.de verb.obli. 253
1 Si rem cōmodatam,vel depositā vendidisti ago ad rei restitutionem:& si nō possis restituere ago ad verā estimationē nō ad pretium venditionis.in l.si eum.nu.4.ff.si cer.pet. 260
4 Vendere rē suam q̄ quis cogatur ꝓ vtilitate reipublice.in l.si.nu.4.C.de debito.ciui.lib.xj. 408
2 Vendere est factū licet nō merum.in l.cui vsusfructus.nu.5.ff.ō vsufruct.leg. 302
3 Vendere q̄s potest omnia bona sua presentia & futura nō tamē hereditatē suam.in l.stipulatio.nu.6.ff.de verbo.obli. 228
2 Vendere quis cogitur & in vendendo potest modus statui.in l.j.nu.1.C.de epis.audi. 32
3 Vendens ignoranter rē vitiosam quando tenetur quāto minoris emptor fuisset empturus:& quando teneatur ad totale interesse.in l.Julianus.nu.5.ff.de act.empt. 390
1 Vendens fundū in fraudē fisci vt penā euadat q̄n possit postea eum repetere.in l.iusurandū.§.pcurator.n.6.ff.de iureiur. 274
5 Vēdens rē cum pacto ne alienetur si fiat alienatio q̄ primo vēdens nō possit ꝓpria authoritate rem alienatā apprehendere.in auth.vt decete.commuta.nu.4. 29
1 Vendens rē ratione possessiōis ꝺꝫ prestare se esse portionem in possessione.in l.si i emptione.§.rei sue.n.3.ff.de cōtrab.emp. 285
2 Vēdens ex officio iniuncto nunc̄ tenetur de euictione.in l.alio herede.nu.25.ff.de alimen.leg. 312
3 Vēdens predīū post fructus perceptos tñ ante pēsionē solutā tota pensio an debeatur emptori.in l.valerius.§.tripbonio.nu.1.ff.de iure fisc. 461
1 Vendens ex necessitate nō capiet de dupla.in l.qui, heres.nu.1.ff.famil.ercisc. 233
3 Vendens quare in emptione & venditione re tradita liberat non sic in alīs contractibus.in l.si rem.nu.2.ff.de solut. 303
2 Vendens vel donans maiorem partem patrimonij presumitur in fraudem facere.in l.nomen.§.filio.nu.3.ff.de leg.iij. 284
3 Vendens calicem non consecratum,non incidit in legē Juliam maiestatis.in l.nō ꝓtrahitur.n.2.ff.ad legem Jul.maiest. 388
2 Vēdens boues q̄ ꝓ pretio non soluto non possit repetere boues,& idem in mutuante pecuniā vt boues quis emat q̄ non pōt petere boues.in l.si cū dotē.§.si mulier.nu.10.ff.sol.mat. 18
4 Vendens rem,& pretium recipiens quo casu potest rem vendicare.in l.quemamodum.nu.3.C.de agric.lib.xj. 410
1 Vendens & promittens ꝓ suo dato & facto tiū q̄ ēt teneatur pro facto illius cuius est hēs.in l.si seruus.nu.4.ff.de condi.furt.
4 Vendens rem tanq̄ tutor vel procurator licet non teneatur de euictione tenetur tamen se ostendere talem legitime.in l.j.nu.1.C.cred.evic.pi.non deb. 357
2 Vendēs fructus domus ꝓ centum annis dicitur alienare.in l.codicillis.§.instituto.nu.4.ff.de leg.ū. 276
1 Vendēs frumentū si pro maiori pretio quam q̄ taxandum erat de primo & sciebat,tenetur emptori.in l.cōtra.nu.2.ff.de leg.19
3 Vendens vinū vltra ꝓhibitionē vna die pluribus personis pro pluribus delictis punitur.in l.inficiādo.§.sitibi.n.ff.ō fur. 347
4 Vendēs rē alicui a se possessam pōt etiā ꝓ tuitiōe rei cedere ois actionē psonalē sibi cōpetentē.in l.ꝓ diuersas.n.21.C.mād. 194
3 Vendens rē nomine alieno quando possit habere fidē de pretio. in l.si procurator.§.si ab eo.nu.2.ff.de iure fisc. 457

Vendens

1 Vendens ⁊ tradēs rem quā quis possidebat sine titulo ad quā habebam publicianam tenetur hoc edicto. l. q2 etiam. §. opus quoq; nouum. nu. 2. ff. de alie. iud. mut. 172
2 Vendens rem tenetur facere instrumentum secundū ciuitatis consuetudinem. in. l. ex ea parte. nu. 7. ff. de verb. oblig. 255
3 Vendens rem alienam an trāsferat dominiū habita fide de p2otio. in l. a diuo pio. §. sed si emptor. nu. 2. ff. de re iudi. 138
3 Vendens rem habitat fide de p2etio quare nō habet p2iuilegiū in p2etio sed mutuus vt nauis ematur habet p2iuilegium. in l. quod quis. nu. 3. ff. de p2iui. cred. 157
3 Vendens rem duob⁹ successiue an puniatur. i l. nullus videtur nu. l. ff. de reg. iur. 492
1 **Veneri** lōga consuetudine dicūtur habere iurisdictionem in mari eorum. in l. iniuriarū. §. si quis. nu. 2. ff. de reg. iur. 359
3 Venetorum dominium an sit exemptum ab imperio Roma. in l. hostes. nu. 4 ff. de capti. 461
4 Venenum qui emit causa dandi: licet nō dederit punitur. in l. j. nu. 1. ff. de parrici. 402
4 **Verbum** quod potest in plurib⁹ tēp⁹ibus verificari in dubio intelligitur secundum quod tempus attulerit. in l. precibus. nu. 17. C. de impu. ⁊ aliis subst. 247
4 Verbum semel imp2op2ie politū potest poni ⁊ imp2op2ie. in repe. auth. ingressi. nu. 2. C. de sacrosan. eccl. 20
1 Verbum denotat factum: aduerbium qlitatem facti. in l. pomponius. nu. 19. ff. de nego. gest. 139
2 Verbū in p2terito ⁊ futuro subiunctiui l⁹ in dubio intelligat in futuro tamen ex iectura ⁊ ne interp2etatio sit vitiosa intelligit de p2terito. in l. demōstrato. §. qō aūt. n. 3. ff. de ꝓdi. ⁊ demō. 358
4 Verbum refertur ad id quod congruit in specie non in genere. in l. j. nu. 96. C. de dignit. lib. xij. 421
3 Verbū quando reperitur in p2terito ⁊ futuro in vltimis voluntatibus ⁊ legibus intelligitur in futuro: secus in contractibus. i l. solemus. nu. 1. ff. de condi. ⁊ demon. 356
4 Verbum vnum potest opponi secundum duas expositiones. in j. consti. nu. 8. C. de no. col. fa. 3
4 Verbum vnū qñ refertur ad plura d⁹ intelligi ꝓut pōt illa vniformiter determinare. in l. in testamento. n. 1. ō testa. mili. 237
2 Verbū quod potest se habere ab plura tempo2a. i dubio comp2ehendit futurū. in l. centurie. nu. 10. ff. de vulg. ⁊ pupil. 164
Verbum commune adiectum certe rei vel quantitati nūquam trahitur ad institutionem. ibi. nu. 34.
2 Verbum directum in substitutione appositum qñ pōt se habere per modum dispositiōis ⁊ demonstrationis in dubio it: llegitur demonstratione. in l. centurio. nu. 40. ff. de vulg. ⁊ pupil. 165
1 Verbū obscurū ponit⁹ in vno capite interp2etat per verba posita in sequētibus capitib⁹. in. l. vtrū aūt. n. 1. ff. de petit. here. 199
3 Verbū q̄ pōt capi in futuro ⁊ in p2teritis ponit⁹ in statu to q̄liter intelligatur. in. l. possideri. §. ex plurib⁹. n. 5. ff. de acqr. poss. 94
4 Verbis vnū q̄ ponatur p2o vna o2atione. in. l. ō. nume. 3. C. de bonis vacan. li⁹. x. 177
3 Verbū speciale additus alteri verbo gñali restringit eius significatum. in. l. sed ⁊ si ad dictatur. nu. ff. p2o socio. 378
1 Verbū p2teriti plus quam perfecti. vel p2teriti imperfecti subiunctiui vel optatiui modi trahit ad futurū. in. l. si debito2. n. 3. ff. de contrab. emp. 385
2 Verbū subiunctiui sine p2teriti sine p2esentis tēp⁹is habere pōt significationem futuri. in. l. j. nu. 11. ff. de iure codic. 219
3 Verbū succedo, est verbū cōe. l. non tm. n. 1. ff. de fideic. libert. 84
6 Verbū de bonis, est significatiuum possessionis, vel detētionis, non dominij. cons. xxvij. nu. 3. lib. ij. 84
Verbum reuocato p2ecario, quis dicatur rōnabiliter possidere. 19. vel non ibi nu. 4.
6 Verbū pertinere, in iure accusandi in dāno dato nō sufficit nisi dicat iure dñij. vel q̄si. vel iure possessionis. cons. xiij. nu. 1. lib. ij. 80
2 Verbum p2eteriti tēp⁹is qñ p2orrigatur ad p2eterita ⁊ futura in. l. talis scriptura. §. hanc autem. nu. 1. ff. de ele. a. j. 232
3 Verbū futuri tēp⁹is qñ continet p2eteritum. in. l. verbū op2otebit. nu. 1. ff. de verb. sig. 434
Verbū p2esentis tempo2is qñ continet p2eteritum. ibi nu. 2.
Verbū p2eteriti tēp⁹is continet futurum extensiue. ibi. nu. 3.
2 Verbum p2esentis vel p2eteriti tēp⁹is p2orrigitur ad tempus p2esens. in. l. mela. §. sed ⁊ si. nu. 2. ff. de ali. leg. 324
4 Verbum p2ime persone qñ p2ofertur suppositum sub intelligitur ego. in auth. si quando. nu. 4. C. de conflit. pecu. 158
2 Verbū ambiguū in vna parte testamēti declaratur per alia posita in eodem testamēto. in. l. qui filiabus. nu. 1. ff. de leg. j. 229
5 Verbū infinitum significat tēpus p2eteritum ⁊ futurum. in. §. ligitur. nu. 6. in auth. vt iudi. sine quoquo suffra. 15
6 Verbū directū q̄ dicatur. vi. l. centurio. n. 43. ff. de vulg. ⁊ pup. 165
2 Verbum p2iunctum alteri verbo mediante coniunctione inducit conditionem: aliās non. in. l. j. nu. 3. ff. de cond. ⁊ demonst. 354
Verbum infinitiui modi p2iunctum alteri verbo sine cōiunctione conditionem inducit. ibi.
2 Verbū p2eteriti tempo2is nō p2orrigetur ad futurū in exorbitantibus a iure communi. in. l. vxo2i. nu. 2. ff. de leg. iij. 285
4 Verbum dubium, latum ab actore interp2etatur p2o eo. in. l. j. nu. 11. C. de vsufru. 141
2 Verba ista volo execution⁹ mādari annua bima trima die qd important. in. l. talis scriptura. §. hāc autem. nu. 4. ff. de leg. j. 232
1 Verba q̄ facit p2ocuratorem in rem. in instrumentis apposita quid operentur. in. l. si rem. nu. 1. ff. de euict. 222
2 De his verbis quisquis mihi heres erit. in. l. ex duobus. §. filiū. nu. 1. ff. de vulg. ⁊ pup. 169
4 Verba ista trina dena in pensis imponāt geminationē. in. l. qui ter trini. nu. 1. C. de mutile. lib. xj. 403
2 Quid vult dicere rerū vocabula sunt immutabilia: hominū mutabilia. in. l. si quis in fundi. nu. 7. ff. de leg. j. 225
2 Tantum est dicere vt filio solvatur quātūz q̄ patri non queat vsufructuo. in. l. si vsufructu⁹. §. si ita. n. 1. ff. q̄si dies leg. ced. 401
2 Verba ista si negotia mea gesserit, ⁊c. non inducūt mandatū. in l. si pupilli. §. videamus. nu. 8. ff. de neg. gest. 137
2 Verba sñie, nō deberi id q̄ testato2 in vsus suos p2ertisset intelliguntur ita q̄ quersum duraret. in l. Lucī⁹. nu. 1. ff. ō leg. ij. 257
4 Verba substitutionis pupillaris si hēs nō erit quo intelligātur. in. l. cum p2oponas. nu. 2. C. de here. instit. 242
4 Verba post vitā intelliguntur de morte naturali. in auth. hoc locum. nu. 1. C. si secun. nup. 208
Verba ābigua in testamētis p2o hēdib⁹ interp2etant. ibi. n. 12.
1 Verba ipso iure dicere. idē importāt q̄ ipso facto. in. l. j. nu. 4. ff. de his qui not. infa. 116
4 Verba ista non spe future numerationis nō impedīt exceptionē non num. pecu. in. l. si ex cautione. nu. 2. C. de nō nu. pecu. 184
Verba habuit ⁊ recipit referunt ad tps celebrati ꝑt. ibi. n. 9.
2 Verba ista furlatro, gladiato2 verba iniuriosa sunt l⁹ in genere p2oferātur, ité sunt verba iniuriosa spurius, in. l. si pepercerit. nu. 1. 23. ff. de lib. ⁊ posthu. 123
2 Verba si decesserit sine liberis debēt intelligi de quos rogatus habere potest. in. l. heredibus. §. Titius. nu. 1. ff. ad Trebel. 399
5 Verba ista q̄ tempo2e nuptiarum qualiter intelligātur. ad glo. in auth. de temp. non solu. nu. 11.
3 In vltimis volūtatib⁹ idē ē dicere hēs det cū volet vel cū voluerit q̄ est dicere det post mortē suā in p2actibus ista verba facit die ⁊ ꝓditionē. in. l. cēterum. §. si ita. n. 3. ff. de verb. obli. 224
In ꝺ̄cibus an idem sit dicere si voluerit aut si arbitratus fuerit an vero distinguntur vt in vltimis voluntatibus. ibi. nu. 7.
Verba illa. donec voluero posita in dāno an cēseantur finita sint to iudicis officio. ibi. nu. 11.
1 Verba ista singulis casus intelligūtur singulis capitulis se inuicē non compatientibus. in. l. si. nu. 8. ff. de ferijs. 83
2 Verba ista q̄s quis mihi hēs erit sit heres filio meo impuberi quam substitutionem cōtineant. in. l. qui liberis. §. verba. nu. 2. ff. de vulg. ⁊ pupil. 160
5 Verba ista nihil fonte castitatis conscientia qualiter acciptant. in §. q2 vero aliquit. nu. 1. in auth. vt licē. mia. 56
2 Verba ista remitti omne ius q̄ habet vel habere sperat cōp2ehendunt omne ius de p2esenti vel in futurū ex causa de p2elenti. in. l. post emancip2ationem. §. illud. nu. 3. ff. de libe. lega. 331
1 Verba ista nō dabo vel actio non detur q̄ no tollāt actionē ipso iure in ciuilibus sec⁹ in criminalibus. in. l. nam postea. nu. 4. ff. de iureiur. 269
2 Verba nō puto nihil expedire hereditatē adire ⁊ similia p2olata post tēpus datū ad deliberandū inducunt disp2ositionem in l. sed ⁊ si. nu. 1. ff. ad Trebel. 387
Verba ista ad me pertineant important restitutionē. in l. etiā si non dotem. nu. 4. C. de iure do. 210
3 Verba illa que in instro ponūtur: q̄ si plus valet donat quid operentur. in l. si quis donationis. nu. 1. ff. de contrab. empt. 385
1 Verba ista si deus fecerit aliud ō filio meo: q̄ intelligātur si moriatur. in. l. publia mevia. nu. 4. ff. de po. 367
1 Verba ista promitto bonū nomen facere in ꝺ̄cto apposita quid importent. in. l. j. nu. 1. ff. ad Macedo. 356
2 Verba ista si filia mea decedat antequā nuberet qualiter intelligantur. in. l. qui habebat. nu. 3. ff. de vulg. ⁊ pup. 176
3 Verba ista habeantur p2o cine apposita. in. l. iuxta id q̄ pōt esse verū secūdū q̄ importāt veritate magis quā fictione. in. l. si is qui p2o emptore. nu. 36. ff. de vsucap. 117
1 Verba conditione non faciunt cōditionem nisi natura verbi boc importet. in. l. societatem. §. arbitrorum. nu. 2. ff. p2o socio. 381
4 Verba integro statum appositā in cōtractu vel vltima volūtate

quid importent. in l. ſi. nn. 5. C. de bo. vac. lib. x. 277
3 Verba ista arbitrio tuo ꝛ contractibus posita ꝙ faciunt conditionem ꝛ eo nō arbitrante contractus est nullus. secus si vltimis voluntatibus. in l. ſi quis arbitratu. nn. 1. ff. de verb. obli. 223
Verba illa ſi voleti institutione faciunt de necessario volūtatū. in l. 2. oneratus. nn. 1. ff. de bere. inſtit. 146
5 Verba illa viso libello huius cōtestationē ꝛ iuramento calūnia apposita in ſuia an ꝓ hoc probetur precesſiſſe. i. ante. d. tabel. n. 8. 76
2 Verba obliqua sunt illa quę sonant vt accipiat de manu alterius ꝛ sic factū alterius quaſi teſtantis requiritur. in l. centurio. n. 45. ff. de vulg. ꝛ pupil. 195
Verba cōmuna dicūtur quę possunt habere vtrāq; significationē vel ꝙ ea de manu ſua accipiat vel de manu alterius ibi n. 4.
4 Verba cōcedo tibi plenā administrationē ꝛ concedo tibi liberā administrationē est idem. in l. ſi procuratori. n. 2. C. de ꝓcura. 87
Item importantia illa verba vt possit facere omnia quę ipſe dominus posset. ibi. nu. 3.
2 Verba essem vel fuissem quę sunt optativi modi ꝛ subiunctivi modi licet sint temporis preteriti tamen trahuntur ad futurum. in l. cum quidā. nu. 1. ff. de auro ꝛ arg. leg. 326
2 Verbis teſtatoris ſtatur in adimendo id ꝙ ab ipso conceditur. in l. divi. nu. 1. ff. de adi. leg. 316
3 An qui ſuaſit vel mādauit vel fieri fecit teneatur ex propria ſignificatione verborū. in l. hoc verba. nu. 1. ff. ad legē Iul. de adul. 296
1 Dicere de ꝓbatione cōprehendit plures personas quam dicere perſuaſuus. in l. ſi poſſeſſor. 5. ait ſenatus. n. 1. ff. de poſt. bō. 199
2 Verbo nomen geminato denotat mentē teſtatoris. in l. baliſta. nu. 1. ff. ad Trebel. 391
2 Ex illis verbis quāta pecunia erit quo videt obligatus ad quātitatē ꝛ non ad ſpeciem. in l. ſi vero. 6. ꝛ ait. nu. 2. ff. ſolu. mat. 36
2 Ex verbis ſtatuti nō recedit. i. l. cōſtitutū. nu. 1. ff. de teſt. mil. 187
2 Verba obliqua adiecta certe rei nō extendūtur ad bonorū vniuersitatem. in l. cogi. nu. 3. ff. ad Trebel. 389
1 Verba cōtractus quādo debēt referri in procuratore ad ipſum ꝛ quid in nūcio ꝛ quid in administratore generali. i. l. cum ꝙ. ſ. item li mihi. nu. 1. ff. de conſti. pecu. 141
4 Verba importantur propter voluntatem defuncti seruādam. in l. j. nu. 4. C. de uſufru. 141
Verba quādoq; propter ꝛ quandoq; importantur ſumunt. ibi. n. 5.
5 Verba libelli vel articuli intelligi debent ſecundū intentionē proferentis. in l. cum duo. nu. 7. ff. de duo. reis. 266
Verba teſtis ſemper in dubio contra producentē interpretant. ibi. nu. 7.
6 Verba ſtipulationis debent intelligi ſecundū naturā cōtractus ſuper quo interponatur. in l. damni. nu. 1. ff. de dam. infect. 48
Verba debent ciuiliter intelligi. in l. ſi cui. nu. 2. ff. de ſerui. 219
3 Verba dubia in ſtipulationib⁹ conuentionalibus interpretātur ex mente contrahentiū in prętorijs ex mente prętoris. in l. i. cōuentionibus. nu. 1. ff. de verb. oblig. 226
2 Verba futuri temporis reſtringuntur ad tēpus mortis, ꝛ vltra nō extenduntur. in l. qui tibi. nu. 1. ff. de auro ꝛ arg. leg. 326
3 Verba reſtrictiua adiecta legato facto in codicillis tacite repetitum. in l. ſuccessio. 4. teſtamēto. nu. 1. ff. de lib. leg. 334
1 Verba generalia ſeu indefinita sunt intelligenda ne cōtradicant alteri. l. ꝛ ita in dictis teſtium. in l. ſolent. ꝛ nō vero. nu. 2. ff. de oſſi. procon. ꝛ lega. 42
1 Verba legis debent intelligi ſecundū propriam ſignificationē. in l. ita vulneratus. nu. 4. ff. ad legem Aquil. 230
2 Verba futuri temporis propter fraudē heredis trahuntur ad tēpus teſtamenti. in l. nomen. ꝛ. alio. nu. 1. ff. de legat. iij. 284
2 Verba obliqua trahuntur ad dicta expreſſa diſpoſitione defuncti. in l. quęrebatur. nu. 1. ff. de teſta. mil. 183
Verba directa ex diſpoſitione defuncti trahūtur ad fideicōmiſſum. ibi. nu. 2. Item ex ratione legis. ibi.
2 Verba adulatoria ad honorātū directa inducunt diſpoſitionē. l. generali. n. 1. ff. de uſufru. leg. ſ. 2. nu. 2. l. paul⁹. ff. de fideiſc. li. 84
7 Verba appoſita in contractu debent intelligi ſecundū ſubiectā materiam. conſ. v. nu. 1. lib. ij. 78
6 Verba ſubſtituo. deuenio ꝛ peruenio. cum ſimilibus sunt cōmunia. conſ. cc. li. nu. 3. lib. j. 75
6 Verba intra xv. dies. quomodo intelligēda cōſ. ccxxx. n. 1. li. j. 71
6 Verba ſine quomodo intelligenda. conſi. ccv. nu. 5. ꝛ 6. li. i. 67
6 Verba prolata in codicillis trahunt ad fideicōmiſſum. cōſ. cciij. nu. 2. lib. i. 67
6 Verba illa ſi non valet. vel valebit. ꝛc. ad quos referantur. cōſi. cciij. 2. lib. i. 67
6 Verba teſtatoris intelligēda ſm̄ eē vſus loquēdi. cō. cc. n. 2. li. j. 67
2 Verba directa in codicillis trahuntur ad fideicōmiſſum. in l. cū quis. ſ. ſciam. nu. 1. ff. de leg. iij. 285
2 Verba edicti debent intelligi de tempore inſtanti. in l. metum antē nu. 1. ff. quod me. cau. 148
4 Verba directa ꝛ obliqua ſumuntur in tare tribus modis. in l. ſi. nu. 2. C. communia de leg. 274
3 Verba ſententię executiua possunt cōferri in dominū. in l. ſtipulatio iſta. ſ. ſi ſtipulor. nn. 2. ff. de verb. obli. 222
2 Verba teſtatoris enunciatiua futuri euentus quē teſtator ſperabat venire propter ſuam diſpoſitionē non inducunt diſpoſitionē. in l. pater filium. ſ. fundum. nn. 3. ff. de leg. iij. 186
1 Verba legis negatiue prolata etiā ad iudicē relata actionem ꝛ exceptionē producunt affirmatiue vero officiū iudicis. in l. metum autem. ſ. ſed quod prętor. nn. 2. ff. quod met cau. 148
1 Verba edicti absolute poſita verificantur etiā in eo ꝙ in nullius eſt poteſtate. in l. licet. nu. 2. ff. de pecu. 142
2 Verba ſignificātia arbitriū boni viri. in l. j. n. 1. ff. de leg. ſi. 359
2 Verba vnius ſubſtitutionis directe trahūtur ad aliam ſubſtitutionem directā. in l. verbis. nn. 8. ff. de vulg. ꝛ pup. 254
2 Verba generalia debent ad tempus teſtamenti referri. in l. ſi. qui indiciſam. nu. 1. ff. de leg. ij. 359
2 Verba directa quę directo valere nō possunt trahuntur ad fideicommiſſarium. in le. ex facto. nu. 1. ff. ad Trebel. 388
2 Verba preteriti temporis appoſita in inſtrumento circa quod possibile fuit interuenisse tēpore confecti inſtrumenti ꝙ intelligatur tēpore preſentis. ſi tēpore quo perfectum fuit inſtrumentum. in l. poſt dotem. nn. 2. ff. ſol. mat. 30
4 Verba imperatiui modi important conſiliū quando imperator aliquid ꝙ importat priuatam vtilitatem. in l. age cum geminio. nu. 1. C. de tranſa. 67
2 Verba notarij intelligi debent ſecundū iuris interpretationem. in l. ſi. quis. nu. 4. ff. de teſta. tute. 51
Verba teſtis deponentia in vulgari ꝛ ſic nō possunt rediri in latinum cautela eſt ꝙ vulgariter ſcribantur. ibi. nu. 5.
1 Verba cōtractus celebrati inter rurales intelligunt rurariter in l. ſi neceſſarias. ſ. ſi annua. nn. 4. ff. de pig. act. 343
1 Verba quę sunt ad conſernnt liberam voluntatē ꝛ quę arbitriū boni viri. in l. credito. 2. ſ. Lucius Titius. nu. 1. ff. mand. 377
2 Verba ambigua ſtatuti intelligenda sunt ſm̄ communem vſum loquendi. in l. liberorū. ſ. quod tamen. nu. 1. ff. de leg. iij. 288
1 Verba contractus debent intelligi vt nō continent repugnantiam. in l. ſi. ſ. idem qneſiit. nn. 4. ff. de condi. indeb. 319
2 Verba deprecatiua quādo inducant diſpoſitionem. in l. j. n. 1. ff. de conſtr. tut. 18
2 Verba generalia preterita nō futura cōprehendunt. in l. paulo. ſ. pomponius. nu. 1. ff. de leg. ſi. 282
3 Verba quo dicatur ambigua. in l. quoties. n. 1. ff. de verb. ob. 236
4 Verba generalia in tranſactione quādo generaliter intelliganꝛ tur qū reſtringātur. in l. ſi de certo. nn. 1. C. de tranſact. 76
Verba generalia generaliter intelligūtur nīſi aliter de mente proferentis appareat ꝛ quando dicatur apparere de mente. ibid.
2 Verba q̄ ſunt ſcripta perſonā nō ꝛ edum ad fieri facitē: ſcē ſi ſunt ſcripta inrē. in l. ſi ſeruū. ſ. ꝓter. ait. n. 1. ff. de acqui. her. 196
2 Verba preſentis tēporis reſtringuntur ad tempus teſtamenti. in l. 2. eorem. 1. teſtamento. nn. 1. ff. de leg. iij. 286
4 Verba preteriti temporis important ipſo iure. in l. ſi quis maſor nu. 10. C. de tranſa. 79
1 Verba generalia quādo recipiant reſtitutionem de habilitate. in l. nu. 3. ff. de co quod cer. lo. 325
3 Verba liberationis generalia referūtur ad omnes obligationes l. pluribus. nn. 2. ff. de accepti. 315
2 Verba notarij ſcribētis ea q̄ ſcripta sunt ꝛ dita mea ꝓpria manu ſcripſi ꝛ addidi ad operetur: ꝛ an ſi sint plures ſubſcriptiones ꝛ notarius dixerit ſimpliciter q̄ ſubſcripta ſunt. ꝛc. an cōſulto ipſum ſubſcripta. i. l. j. ſ. ꝛ ideo. n. 1. ꝛ 2. ff. de bis q̄ teſt. delen. 133
2 Verba teſtamenti qualiter ga dicatur ſcire vt ſu ipſo teſtamēto poſſit tranſigi. in l. ex phi. nu. 1. ff. de optio. leg. 309
2 Verba preſentis temporis vel preteriti prolata a lege ad futura referūtur niſi ex remiſſione delictorum cōtineat. in l. ſi ita legat. eſſet. nn. 1. ff. de auro ꝛ arg. leg. 326
1 Verba cōſtituti debent referri ad promiſſum. in l. cum qui. ſ. Iulianus. nu. 2. ff. de conſti. pecu. 38
2 Verba generalia obſcura declarantur ꝓ precedentia clara. in l. Titia. ſ. Lucius. nn. 2. ff. de leg. ij. 256
3 Verba ſuperflua oppoſita in contractu ad maiorē declarationē nō tollunt contractū. in l. 2. vnio. ſ. eius rei. nu. 3. ff. de accepti. 317
1 Verba cum eum effectu sunt intelligenda. in l. j. ſ. hec autem. n. 2. ff. quod quiſq; iur. 62
3 Verba renunciationis debent referri ad eum qui eſt ibi cū nūtatur. in l. de pupillo. ſ. nunciationē. nu. 1. ff. de oper. no. nun. 11
4 Verba indicis prolata cauſe cognitione nō precedēte nō habēt vim ſententie. i. l. ex ſtipulatione. n. 1. C. de ſent. ꝛ interl. om. iudi. 304
2 Verba quādo ſimpliciter ꝓlata in dicātur perinde ac eſſent ad legatarium.

legatarium directa.in l.si quis.§.si quis.nu.2.ff.de adi.lega.333
Verba executiua relata ad heredem vel legatariū qualiter intelligantur.nu.4.
3 Verba subiunctiui modi lz sint tpis pti tñ ad futuruz trahuntur.in l.qui Rome.§.agerius.n.1.ff.de verb.obl. 254
4 Verba que pñt intelligi sub condone,z sub modo qualiter intelligantur.in l.cum mota.n.2.C.de transl. 65
3 Verba negatiua dñr que includunt negatiuam, vel ēt sunt pziua ta.in l.si pater.§.marito.nu.4.ff.de do.exce. 196
3 Verba in statutoz intelliguntur pp cōem vsum loquendi im,pp zie z large.in rub.nu.6.ff.de ope.no.nun. 2
4 Verba pziuilegij debent intelligi in eum casuz,quo ius aliter disponit.in repe.l.1.nu.6.12.z 54.C.de sacrof.eccl. 10
3 Verba pñtis tpis non pozriguntur ad futura.in l.si stipulatus.§.cum stipulamur.nu.1.ff.de verb.obl. 235
1 Verba imp2opziātur,vt sustineatur libellus iurm z dictū testis.in l.sed z si possessoz.§.item.nu.5.ff.de iureiur. 271
2 Verba testatoris in dubio debent intelligi ita q non sit in cōstructione pactum.in l.Plautius.nu.1.ff.de au.z arg.leg. 325
2 Verba dispositiua licet sint defectiua in eo q apparet psona grauati inducunt fideicommissum.in l.peto.n.1.ff.de leg.ij. 166
Verba testōris qñ sunt defectiua respectu persone, cui dz dari intelligit tunc q testator voluerit hr̄de instituto puidere.ibi.n.2
Verba dispositiua,seu pceptiua ad quemcuq; relata dispositionem inducunt.ibi.nu.4.
4 Verba directa que dicantur z que obliqua.in l.eam quam.n.7.C.de fideicom. 282
2 Verba debent intelligi fm qualitatem persone ad quam referuntur.in l.j.n.2.ff.ad l.Falc. 307
2 Verba directa substitutionis an obliquentur.in l.pater seueriñ.§.condonum.nu.1.ff.de condi.z demō. 366
4 Verba debent intelligi fm subiectaz materiā,in qua posita sunt.in l.j.nu.6.C.de arbi. 109
2 Verba debent intelligi vt aliquid operentur.in l.si qñ quis.nu.1.ff.de leg.j. 248
2 Verba dispositiua ad quemcunq; directa fideicommissi petitionē inducunt.in l.Titia.§.titia.nu.1.ff.de leg.ij. 257
2 Verba directa z ciuilia.in l.Centurio.n.15.ff.de vulga.z pup. 163
Verba directa non ciuilia.ibi.nu.16.
4 Verba gñalia pactl vel transactionis si gñaliter intelligunt vtrū referantur ad ea que acto2 ignoz abat sibi competere.in l.si ō certa.nu.4.C.de transl. 72
3 Verba q̄ importāt fictionē.in l.si is q p empto.n.5.ff.de vsuca. 114
2 Verba instri qñ stet an veritati.in l.si quis.n.3.ff.de lib.leg. 329
4 Verba enunciatiua sufficiunt in testis ad pias cās.in repe.l.j.nu.7 z 8.C.de sacrof.eccle. 13
2 Verba enunciatiua legatoz um de ptō nō inducunt dispositionē. in l.si ita.n.2.ff.de leg.j. 240
Verba enunciatiua futuri euentus inducunt tm̄ condonem.ibi.
3 Verba enuntiatiua in ℣ctibus inter easdem personas pzobant si enuntiantur super eo,super quo partes libere disponere pñt.in l.si soz te.nu.4.ff.de castr.pec 464
1 Verba enunciatiua de faciendo aliquem heredem inducunt dispositionē ad pias cās inter liberos,z fauoz militis.in l.tale pactum.§.pater.n.3.ff.de pac. 106
2 Verba enuntiatiua inducunt pzobationē eoz um que in testō sunt gesta.in l.cum proponebatur.n.1.ff.de leg.ij. 261
3 Verba enuntiatiua in modum cās pzolata exceptionem inducūt. in l.si pater.§.aut nepotibus.n.1.ff.de dol.exce. 196
4 Verba enuntiatiua si disponunt in preiudicium eius qui grauari non pt.in l.verba.nu.1.C.de testa. 239
4 Verba enuntiatiua fauoz liberationis inducunt dispositionē qñ principaliter sunt pzoter se emissa.in l.cum testm.nu.3.z 4.C.de iur.z fac.igno. 39
3 Verba enūtiatiua ve quib.in l.ex hac scriptura.ff.de don.an inducant fideicommissum vel legatum an donat.cā moz.ibi.n.1. 71
Verba enuntiatiua incidenter pp aliud emissa nō inducunt dispositionem.ibi.nu.2.
Verba enuntiatiua pzolata pp se dispositionem inducunt si natura verboz um hoc patitur.ibi.n.3.z 7.
Verba enuntiatiua incidenter pzopter alium moduz condonis emissa,qñ inducant dispositionem.ibi.n.4.
Verba enuntiatiua qñ pzoferuntur per modum demonstrationis qñ dispositionem inducant.ibi.n.5.
Verba enuntiatiua si pzoferuntur per modum de modo, qñ dispositionem inducant.ibi.n.6.
Verba enuntiatiua testatoris emissa pzopter se preiudiciuz Tiū dispositionem non inducunt.ibi.n.7.
Verba enuntiatiua pzopter se emissa relata ad bonoratū dispositionem non inducunt.ibi.n.8.
Verba enūciatiua se non pferunt,sed intelligunt p dictionē taxatiuā tm̄ dispositionē non inducunt:secus si ,z ferunt.ibi.n.9.
Verba enuntiatiua,pter se emissa circa ea que per defunctū nō sunt disponibilia,non disponunt.ibi.n.10.
Verba enuntiatiua qñ iurm interuenit inducunt pzobationem siue principaliter pzopter se siue incidenter,siue pzopter aliud, siue ad aliuz directa sunt emissa,siue sunt subaudita,z ponuntur quatuoz effectus iurt.ibi.n.11.
Verba enuntiatiua emissa pzopter se principaliter ad grauatū directa scienter eoz um que per defunctum sunt disponibilia inducunt dispositionem quatenus verbo.signatio patit.ibi.nu.13.
Falli tñ in fauoz libertatis,z vbi est iuratum.ibi.
Verba enuntiatiua in pziuilegijs an disponant.ibi.n.15.
Verba enuntiatiua in ℣ctibus pzolata ad liberationem dispositionem inducunt:z quid qñ ad obligationem.ibi.n.16.
Verba enuntiatiua in iudicijs ante lit.contest.non inducunt pzobationem.post lit.c.ibi.n.17.
Verba enuntiatiua pzolata per principem faciunt fidem.in l.j.§.cum vzbem.n.1.ff.de off.pzefec.vzb. 37
4 Verba enunciatiua in ℣ctibus inter easdem personas pzobāt, qñ id continetur in quo partes sibi possent preiudicare.in l.j.nu.4.C.de fi.nstr.lib.x. 375
4 Verba enuntiatiua emissa principaliter pzopter se inducunt dispositionem emissa pzopter aliud,non nili in testō militis.in l.ex his verbis.n.1.C.de test.mil. 237
4 Verba,enuntiatiua in dispositione vel ℣ctibus si sunt in duplici confessione emanata,vez in vna postea in alia pzobant,z obligāt. in l.cum scimus.n.1.C.de agric.lib.xj. 412
2 Verba enuntiatiua pzopter se qñ inducant aditionem.in l.gerit.n.14.ff.de acq.here. 205
Verba enuntiatiua emissa pzopter aliud qñ pzobent animū donandi.ibi.n.15.
3 Verba enunciatiua ēt in ℣ctibus inducunt dispositionem si sunt ō pñti:secus si de furto.in l.j.n.11.ff.de ope.no.nun. 3
2 Verba enuntiatiua per modum cā pzolata inducunt dispositionē ēt quo ad actionem.in l.socer.§.Lucius.n.4.ff.sol.mat. 32
2 Verba enuntiatiua memoratiua alicuius modi precedētis ad illū restringunt,z qñ disponāt.in l.Luci9.§.filiam.n.1.ff.ad Treb. 395
2 Verba enuntiatiua testatoris in modum cāe emissa, lz nō inducant dispositionem tñ inducunt doli exceptionem. in l.demōstratio.§.quod autem.n.15.ff.de cond.z demon. 354
2 Verba enuntiatiua non inducunt dispositionem vltra verb.sign. in l.Titia.§.Laius.n.j.ā.de leg.iij. 257
Verba enuntiatiua negatiue pzolata,qñ inducant dispositionē. ibid.nu.2.
4 Verba enuntiatiua defuncti,quando pzobationem faciant.in l.rationes.n.2.C.de pzob. 158
Verba enunciatiua defuncti qñ inducant dispositionem.ibi.n.5
2 Verba enunciatiua futuri euentus vel deprecatiua ad grauatū relata inducunt dispositionem.in l.peto.n.4.ff.de leg.ij. 206
3 Verba enuntiatiua alicuius solennitatis inter partes pzobant illam solennitatem si partes ei renuntiare poterant.in l.sciendum.n.4.ff.de verb.obl. 217
4 Verba enuntiatiua in ℣ctibus pzolata pzobationem inter ipsos heredes inducunt donec ℣rium doceatur.in l.pen. n.1.C.de ℣h. stipu. 349
Verba enuntiatiua in ℣ctibus inducunt pzobationem non obligationem.in l.publia mevia.§.Titius.n.2.ff.depo. 348
5 Verba enuntiatiua testatoris nō iurata non seruantur,z qñ seruētur.in auth.de iureiur.a moz.pzest.nu.3. 26
2 Verba institutionis ex re certa si sunt relata ad institutum faciūt ipsum heredem:si ad alium inducunt fideicommissum.in l.pater filium.§.ex parte.nu.1.ff.de leg.iij. 284
Verba enuntiatiua futuri euentus emissa pzopter aliud nō inducunt dispositionem.in l.Pamphylo.n.1.ff.eo,ti.z fol.
Idem si directa ad bonoratum.ibi.
Secus si pzopter aliud vel si fuerint directa ad grauatum.ibid.
2 Verba enuntiatiua emissa pzopter se in actu odioso inducunt dispositionem.in l.qui volebat.nu.1.ff.de here.instit. 145
Verba ista qñ te contentam ex dote esse volui an inducāt dispositionem etiam quoad dotem.ibi.n.2.
2 Verba ymitto abbati tali,vt det centum fratribus minoz.an per illa videat institutus abbas.in l.hr̄ditas.n.1.ff.de here.instit. 146
3 **Verberans** aliquem quibus casibus incidat in crimen publicum.in l.lege Jul.n.3.ff. ad l.Jul.de vi publ. 309
2 Verecundia factum dr̄ factum in casu necessitatis.in l.pecunie.n.5.ff.de ali.leg. 319
2 **Veritas** qñ inspiciatur magis quam opi.in l.is qui putat.n.3.ff.de acq.here. 189

Veritas p̄uealet fictioni.in l.filio.nu.1.ff.de libe.ꝛ postli.fol.119. fallit ibi.nu.4.

Veritas inuenitur notando ꝛ disputando.in l.numerum.§.mirta.nu.1.ff.de mun.ꝛ hono. 458

Vestis dr̄ in seruo loco rerū coherentiuꝫ,non accessoꝛia rum.in l.tunc inutile.nu.1.ff.de pecu.leg. 314

Vestis petī pt actione rei vendica.qñ seruus legat vestitus.ibi. Vestimenta alicui tangēs, an dicat offendere in psona.ibi.n.2.

Vestes p̄tiose vxoꝛis sunt viri non necessarie.in l.si mulierē.§. si vir.nu.1.ff.de dona.inter vir.ꝛ vxo. 434

Vestes p̄tiose date per virum vxoꝛi solu.matrim.sunt heredū viri.l.ex anno.nu.1.ff.de dona.inter vir.ꝛ vxo. 434

Vestes p̄obate a statuto non veniunt in legato vestium.in l.quāuis.nu.2.ff.de au.ꝛ arg.leg. 326

Vestes hyemales ferri dꝛa calen.Septem.vsq; ad calend.Aprīl. in l.j.nu.1.C.de milit.testa.lib.xij. 429

Vestes,estiue a calen.Aprī.vsq; ad calen.Septem.ibi.

Viris non lꝫ poꝛtare pannos de auro, vel de auro frigiatos.in l. j.nu.1.C.de vestī.olobe.lib.xj. 403

Vestes scindens alicui dr̄ facere iniuriam in personam:hoc est circa id ꝙ est separabile a persona.in l.j.§.hoc autem edictuꝫ.nu. 5.ff.de ope.no.nun. 8

Vestimentum coherentie ℨctus,ꝛ vestimentū rei interuentu,quo differaut.in l.petens.nu.2.C.de pac. 59

Veteranus non dr̄ qui anno continuo non stetit vnde qui stetit per sex menses ꝛ postea exiit,ꝛ postea etiaꝫ per sex menses stetit,dr̄ nouitius.in l.interdū. §.quoties.nu.2.ff.de pub.ꝛ vectig. 63

Veteranꝰ nō dr̄ q̄ poꝛtauit habitū pānū,sꝫ in oꝛdine nō stetit.ib.

Veterani ꝛ clerici non tr̄ ad vectigalta,ꝛ pedagia.in i.§.hic titulus.nu.5.ff.de publi. 55

Via securioꝛ ꝛ magis frequentata inspicit vt ad locū intra tp̄s peruenīri possit,lꝫ alia sit bꝛeuioꝛ.in l.continuus. §.cum ita stipulatus.n.5.ff.de verb.obl. 263

Via malitiōs non dꝫ aperiri.in l.ambiguitates. nu.4.C.de indi. vidu.tollen. 269

Oēs p viam non rectam si non pmittunt se scrutari capi p̄nt,ꝛ retineri p custodes.in l.euictiones.n.1.C.de cur.pub.lib.xij. 430

Via debet ei cui fructus fundi sunt legati ēt p alium fundum testatoꝛis alteri legatū.in l.dānas.§.qui duos.n.1.ff.de vsufr.le. 290

Via vna parata eidem sequitur alia.in l.ex diuerso.§.vbi autem. nu.2.ff.de rei vend. 207

Via qñ singulariter relinquitur tunc seruitus realis. in l.pater. nu.2.ff.de seruī.lega. 303

Via per quem fieri debeat.ꝛ refici.in l.ff.n.3.C.de immu.lib.xi. 385

Via ampla ꝙ qñq; sit deteriꝰ stricta ꝛ ibi rōnem.in l.j.nu.1.ff.de via publica. 366

Vie vicinales hūr loco viarum publicarum si memoꝛia nō extat ꝙ sint facte ex collatione p̄uatoꝝ:alias extat memoꝛia sunt p̄uate.in l.j.nu.1.ff.de loc.ꝛ itin.pub. 165

Viam purgare dꝫ quilibet iuxta suam domum.in l.ediles.nu.2. ff.de via publ. 166

Vie publice,ꝛ platee nullo tpe p̄scribuntur.in l.fi.num.14.C.de sacrosan.eccl. 27

Per viam publicam ꝛ rectam quis ire tenetur.in l.ij. nu.1. C.de cur.pub.lib.xij. 430

Vicarius epī si non pt cognoscere de crimine, non cognoscat etiam si eps dixit committo tibi coram.ꝛ regimen episcopatus.in l.j.§.cum vbem.nu.10.ff.de off. p̄fec.vrb. 37

Vicarij qui sunt per comitatum sunt iudex ꝛ notarius. in l.iubemus.nu.16.C.de sacrosanct.eccl. 24

Vicerector studij an habeat immunitatem.in l.filius.nu.1.ff.de legatio. 475

Viceregens constituitur a superioꝛe,ꝛ hꝫ iurisdictionem oꝛdinariam.in l.fi.n.1.C.de off.eius qui vi.alte.gerit. 45

Vices agentes omnia pñt que iudices possent p̄ter vltimum supplicium ꝛ membꝝ abscissionem. nu.3. in §.ad hec.nu.1.ꝛ 3.in auth.de collato. 63

Vices alterius gerens,an possit deposꝛtare.in l.j.§.ibi quibus.n. 2.ff.de leg.ij. 275

Vicinus locus datur arbitrio iudicis lꝫ de iure canonico vicinitas dr̄ per duas dietas. in l. dies cautioni.§.si tam vicinum.nu.2.ff.de dam.infec. 31

Vicinitas respectu ꝛ personarum qualiter intelligatur.ibi.n.3.

Vicini ꝛ consanguinei in pꝛobanda etate alicuius admittuntur, ꝛ pꝛobant si reddendo rationes dicant scio,q2 vicinus.in l.de etate.nu.7.ff.de mino. 164

Vicini inci qñ dicantur habitantes pꝛope mę in domo conducta in l.si certus.nu.3.ff.de aqua plu.arc. 51

Vicini dñr quoaduscḫ vox exaudiri pt.in l.talis.nu.4.C.de his quib.vt indig. 264

Vicini p̄nt capi per officiales,qñ maleficia occulta committunt. in l.dñis.n.8.ff.loca. 404

Vicini pꝛoximioꝛes qui dicantur.vbi ꝙ qui est pꝛoximioꝛ, est habilis ad testificandum.in l.si tertius.n.5.ff.de aqua plu.arc. 51

Vicini superioꝛes,vel inferioꝛes qñ p̄nt faciente clausuram in fumine publico impedire.in repe.l.ij.nu.21.ff.de flum. 168

Vicini tr̄ pꝛo via destructa,qñ destructus non est soluendo.in l. fi.§.qui viam,n.2.ff.de via pub. 165

Vicinie dubitatio,an quis sit seruus vel liber,an sufficiat ad habilitandū testem.in l.j.nu.5.C.de testa. 238

Victoꝛ pt iudicem delegatum impetrare ante diem appellati p̄fixum a lege.in l.vna.nu.4.C.ne liceat vna ca.cau.pꝛouo. 329

Victoꝛ pt appellante non comparente in vltimo mense instante comparere,ꝛ petere cause expeditionem ꝛ causa examinata appellantem in expensis condemnare.in authen.de his qui ingre. nu.6.ꝛ u. 19

Victoꝛ qui pꝛobauit in cā p̄incipali ꝙ pꝛobari dꝫ in cā appellationis,ꝛ qualiter hoc pꝛocedit.ibi.nu.8.ꝛ 9.

Victoꝛ nullam hꝫ actionem ex venditione facta per executoꝛem. in l.a diuo pio.§.sed si emptoꝛ.n.1.ff.de re iud. 138

Victoꝛ pt p̄incipaliter agendo petere sniam confirmari.in l.j.n. 20.C.qū pꝛouo.non est necesse. 326

Victoꝛ cum vult super re capta summarie cognosci,ꝛ ℨdices petit illam dimitti cum sint alia bona sine controuersia, an debeat audiri.in l.a diuo pio.§.sed ꝛ illud.n.1.ff.de re iud. 138

Et an creditoꝛ teneatur oñdere pignus debitoꝛi volenti vendere.ibi.nu.24.

Victus victoꝛi etiam ratione temeritatis condemnatur in expēsis,nisi habuerit iustam cām litigandi.in l.eum quem tenere.n. 1.ff.de iudi. 189

Victus qui appellauit lꝫ tranſigat vel confirmet sniam tertio cuius interest non pꝛeiudicat.in l.a sententia.§.idem rescriplit.n. 2.ff.de appel. 471

Victus victoꝛi ꝙ condemnetur in expensis etiam in criminalib. in l.si postulauerit.nu.1.ff.ad l.Jul.de adul. 396

Victus si appellationem pꝛosequitur victoꝛ non pt appellare pꝛ condemnationem expensarum omissam.sed iudex de eo iudicare debeat idem si non pꝛosequitur.in l.omnem.nu.1.C.qñ pꝛou. non est neces. 326

Victus si nō appellauit pt victoꝛ appellare,p sumptib.ibi.nu.3

Victoꝛia vnius an pꝛosit alīs in cā cōi.in l.si qui separatiꝫ.§.qd est rescriptum.n.1.ff.de appel. 432

Victualia de illa pꝛouincia,in qua est vbertas debent ad pꝛouincia,in qua pp guerram non est abundantia poꝛtari.in l.pꝛo locatis.n.2.C.de anno.trib.lib.xi. 381

Victus,villa,ciuitas,ꝛ castruꝫ quo differant.in l.si heres.§.vicis. nu.1.ff.de leg.j. 248

Vidua dr̄ ēt mulier que non habuit virum.in l.vna.nu.5. C.qñ impe.inter pupil.ꝛ vid. 124

Vidua desp̄sans tacite non punit.in l.j.nu.9.C.de dela.li.x. 379

Vidua retinet domicilium viri.in l.filiū.§.vidua.num.1.ff.ad municip. 469

Vidua fungitur pꝛiuilegio pꝛimi mariti quouscḫ fuerit secundo maritata.in l.si.n.1.C.de pꝛiui.schola.lib.xij. 427

Vidua persistens in viduitate dr̄ esse in pꝛoꝛi matrimonio.in §. soluto.n.1.in auth.de nup. 22

Video,verbum pt referri ad omnem sensum.in l.si titio.num.1.ff. de leg.ij. 254

Villa si conuenitur pꝛo robaria facta in eius territoꝛio ad damni emendationem non sufficit pꝛobatio,per iuramentum in litem.in l.j.n.2.ff.qñ ex fac.tu.vel cur. 80

Villa que tenetur sub pena capere malefactoꝛes si plures fecerūt in villa maleficium,ꝛ villa non cepit eos,tenetur tñ vna pena.in l.si rixa.n.4.ff.de fica. 401

Villa que non denunciauit maleficium intra tp̄s statuti excusat, si interim alius accusauit,vel iudex inquisiuit.in l.j.§.eleganter nu.3.ff.de lib.agn. 44

Villa si damnum emendare dꝫ damnum passo ꝙ passus damnuꝫ si est de villa tenetur etiam pꝛo parte sua.in l.amicissimos.§.lucius.nu.6.ff.de excu.tu.ꝛ cur. 94

Villa si vigoꝛe statuti tenetur resarcire damnū derobato dꝫ pr̄s constare ipsum esse derobatum.in l.diuus.n.2.ff.de testa.mil. 183

Villa que tenetur ex forma statuti capere malefactoꝛem nō tenetur ca pere occidentem bannitum qui poterat impune occidi. in l.si quis.§.si maritus.nu.2.ff.ad sille. 215

Villa est illa que est ex muros ciuitatis.in l.j.§.siue autem intra. n.1.ff.de ope.no.nun. 8

3 Villa condemnata si non hz bursam cõem cogitur imponere collectam.in l.iij.acto2.n.1.ff.de re iud. 131
5 Vilissime persone qñ admittantur et cum toztura ad testimoniũ. in §.si vero ignoti.n.1.in auth.de testi. 43
Vilissime persone in subsidium admittuntur.ibi. n.2.
Vilissime psone admittũ n qñ sunt rogati a partibus.ibi.n.2.7 9.
Viles psone hz admittantur ad testimonium sine toztura tñ eis tñ non creditur.sicut in alijs.ibi.n.3.
Viles psone in testimonio ferendo qñ requirantur.ibi.n.4.
5 Ville 7 castra civitatis faciunt collectã cum civitate 7 ius civitatis sequuntur.in auth.qui.mo.na.cõi.sui.n.6. 42
Vile.i.quod vile reputatur.in l.vnic.n.5.C.de mulie.lib.x. 27
1 **Vim** vi hz repellere et ex interuallo quãtũ ad actionẽ quod met.cã.in l.hz 7 partus.§.qrĩ pt.n.1.ff.quod me.cã. 148
3 Vim ferre alicui qñ liceat,7 qñ liceat se defendere.in l.vt vim.n.3. ff.de iust.7 iur. 6
3 Vim pati dr̃ que de domo invitus exhibitur.in l.pleriq3.nu.1.ff.de in ius voc. 67
4 Vim doderamẽ inculpate tutelæ in quo consistat.in l.j.n.7.C.vñ vi. 332
Si ab aliqua personali iniuria aliter euadere non possum,nisi solum a morte p fugã possum tunc resistendo aliũ occidere.ibi.n.8
Si quis me expulit,7 ego cum expuli ex interuallo tunc dol9 cũ dolo non compensatur.ibi.n.11.
3 Vis quẽ p3cessit non attenditur qñ post vim sequitur actus volũtarius app2obans actum in quo fuit vio.in repe.l.2.cesar.n.9.ff. de pub.7 vecti. 61
2 Vis quot modis capiatur.in l.j.n.4.ff.de tute. 50
3 Vis ablativa vt p3mittatur non requiritur q3 boues sint vocati:seu eus in vi expulsiua.in l.nec interest.n.2.ff.de vi publ. 359
4 Si in violentia interueniunt verbera 7 homicidia maleficium in persona eius qui fuit auth02 violentie aggravant tñ7 quo tenebuntur alij.in l.qñ.n.2.C.ad l.Jul.de vi pub.vel p2iua. 365
Coadunatus ad aliquam vim faciendã si ibi perdit arma,qñ post recuperare coadunante,7 qua actione.ibi.n.3.

3 **Violentiam** factam fuisse appellantibus a familia iudicis si p2obatur sufficit.in l. de pupillo.§.§.si quis.n.19.ff.de ope.no.nun. 12
3 Violentia inquietatiua est delictum idem in violentia turbatiua p2o qua competit interdictũ vti possidetis.in l.is qui,in puteu3. §.si tuto2is.n.1.ff.quod vi aut clam. 183
4 Violentia p2ima qñ abso2beatur p3 secũm,7 sic dolus cũ dolo cõpensat.in l.si qs ad se fundũ.nu.3.C.de vi pub.vel p2iua. 366
3 Violentia non dr̃ p2obata si articulatũ est,7 p2obatum q3 titi9 violenter scienter cognouit.an l.cum duo.n.7.ff.de duo.reis. 266
3 Violentia,compulsiua non facit rẽ vitiosam.in l.sequitur.§.si res. n.9.ff.de vsuca. 111
1 Violentiarum gña quot sint.vbi q3 quedam expulsiua,quedã turbatiua,quedam inquietatiua,quedã ablativa,7 quedam impulsiua.in l.certat.n.3.ff.quod me.cau. 149
4 Violentiarum species sunt l.cum armis 7 sine armis cuius iudicis auth02itate,vel sine.in l.j.n.1.C.de naui.lib.xj. 400
4 Vindicta publ.que dicat.in l.si.n.2.C.qñ l9.vni.sine iu.se vin. 128
2 **Vino** legato in vrnalibus vel amphozis quid veniat.in l. qui vinum.n.1.ff.de vi.tri.7 oleo leg. 208
1 Vinum vetus est melius vino nouo.in l.cũ qd.n.4.ff.si cer.pe. 246
Vinum vetus quod dicatur.ibi.n.4.
Vinum mutuatum si dz restitui tpe vindemiarum p3sumitur actum,vt reddatur de nouo.ibi.n.5.
Vinum vetus an possit reddi p2o nouo.ibi.n.6.
2 Vinum si legatur dz dari de eo q3 est in patrimonio:alias dz emi. in l.si cui.ff.n.1.ff.de vi.trit.7 oleo leg. 308
3 Vinum optimum dr̃ q3 est fm regionem,7 fm cõem vsum loquendi.in l.stipulationum.n.2.ff.de verb.obl.obl. 234
2 **Vir** bonus non estimabit tñ dimidiã respectu dimidie,quãtum totum respectu totius.in l.vro2em.§.agi.n.3.ff.de legat.iij. 185
4 Vir dictio qualiter accipiatur.in l.j.nu.41.C.de dig.lib.xij. 420.
1 Vir bonus in cã restitutionis est iudex.in l.societatem.§.arbitro2um.n.4.ff.p2o soc. 381
2 Vir dr̃ adultus.in l.cum quis.§.codicillis.n.11.ff.de leg.iij. 283
4 Viri sufficientes debent p2oponi ad opus faciendum.in j.consti. C.n.7.de no.codi.sa. 3
2 **Virtus** nõ est seipsum occidere,vt videat fo2tis.in l.si qs filio.§.eius qui.nu.2.ff.de iniust.iup.testa. 128
4 Virtuosus si staret,7 viueret per mille annos,nisi transferatur in eum aliqua dignitas,semper remanet plebeius.in l.j.nu.93.C.ò digni.lib.xij. 422
5 **Visus** regulariter accipitur p2o quolibet sensu co2poreo.in §.hinc nobis.nume.10.in authent.de here. 7 fal.

2 **Vita** cõtemplatiua est longe melio2 q3 activa.in l.si ita qs. §.is cui.n.4.ff.de leg.iij. 259
5 Vita monachalis abolet omnem maculam.in auth.de monachis. num.1.7 3. 9
3 **Vitium** vis expulsiue vel ablatiue dr̃ reale compulsiue est personale.in l.Pomponius.§.cuj quis.n. 5.ff.de acq.pos. 102
Vitium clandestinitatis non est vitium reale.ibi.n.6.
Vitium litigiosi est personale.ibi.n.8.
3 Vitiũ violẽtie,vt purgẽt qn sit necesse q3 reuertat in possessionem dñi.7 quid in furto.in l.sequit.§.si dñs.n.1.ff.de vsuca. 111
3 Vitiũ litigiosi efficit pson nõ re.in l.j.§.si inter.n.1.ff.de litig. 197
Vitium litigiosi quos effectus pariat.ibi.n.3.
3 Vitium personale q3 non transit ad singularem successo2em.in l. potest.nu.1.ff.de vsuca. 123
3 Vitium naturale quod dicatur. in l. fluminum.§.hec stipulatio. n.1.ff.de dam.infec. 45
4 Vitium litigiosi purgatur,transactione facta sup re,seu super cã: secus si super instantia.in l.j.n.1.C.de lon.tem.p2escr. 292
3 Vitium personale in persona heredis non pt purgari,hz reale sic. in l.vbi ler.n.2.ff.de vsuca. 120
5 **Vitricus** pt esse tuto2 sui p2uigni.in §. quis quoq3. nu.1.in auth.de nup. 22
4 **Vlcisci** q3 liceat p2o defensione rei sue.in l.deuotum.n. 1.C.de metalla.7 meta.lib.xij. 402
1 **Vltimus** seu sup2emus dr̃ quem nemo sequitur: etiaz
2 si nullus p2ecedat.in l.qui duos.num.1.ff.de reb.dub. 337
3 **Vniuersitas** consentire pt hz non de facili. in l.j.§. municipes.n.2.ff.de acq.pos. 93
Vniuersitas q3 possideat,hz sit persona reputata hereditas,ideo non possidet q2 reputat personam defuncti.ibi.n.3.
Vniuersitatem possidere p2obatur eo ipso q3 p2obatur aliquid fieri per syndicum vel admin istrato2es vniuersitatis.ibi.n.5.
1 Vniuersitatis p2o debito singuli non conveniuntur.in l.sicut.nu. 1.ff.quod cuiusq3 vni. 134
Vniuersitate dissoluta an singuli de vniuersitate auferant partẽ suam de eo quod est in cõi.ibi.nu.3.
Vniuersitas an teneantur p2o iniuria facta ab aliquo de vniuersitate.ibi.nu.4.
3 Vniuersitatis id quod est an sit singulo2um. in l.j.§.non liceat.n. 1.ff.de colle.illic. 366
4 Vniuersitas iurat de calumnia per eius administrato2es.in l.cuj 7 iudices.hoc hoc etiam.nu.2.C.de iureiur. 113
3 Vniuersitas an possit delinquere. in l.aut facta.§.nonnunquaz.n. 2.7 4.ff.de pe. 429
Vniuersitas,an aliud sit q3 homines vniuersitatis:q3 non,hz philosophos,7 cano.sed fm iuris fictionem sic.ibi.n.3.
Vniuersitatis qualiter puniri possit.ibi.n.5.
Vniuersitate damnata in pena pecuniaria tñ illi qui nõ deliquerunt,non debent contribuere in solutione collecte.ibi.n.8.
Si omnes homines vniuersitatis iuerunt ad occidendum boiez campana pulsata:7 vexillo levato: vniuersitatis non dr̃ fecisse: nisi deliberato p2oposito,7 consilio hoc facit.ibi.nu.9.
Vniuersitas pt puniri ex delicto facto per homines de vniuersitate ex ratihabitatione sequuta.ibi.n.10.
Vniuersitas ex facto officialis non tenetur nisi mandato p2ecedente,vel ratihabitatione sequuta.ibi.n.11.
Vniuersitate punita qñ possint puniri aliqui homines singulares.ibi.n.12.
1 Vniuersitas pupillo equiparat.in l.nulli.n.4.ff.qõ cuiusq3 vni.133
Vniuersitas clericoz̃ 7 laicoz̃ cui subijciat.remittiue.ibi.n.5
Vniuersitas vel collegium si facit aliquid sufficit q3 fit maio2 ps debent tñ omnes vocari.ibi.n.8.
2 Vniuersitas pt collectam imponere p2o debito.in l.solent.nu.18. ff.de ali.leg. 320
3 Vniuersitas coadunata si vult aliquid agere pt expellere illos qui non sunt de co2po2e vniuersitatis. in l.j.§.hoc interdicto.ff. de iti.actu.p2iua. 177
1 Vniuersitas qñ nihil hz in cõe cogitur ponere collectam.in l.j.§. quod si nemo.n.2.ff.quod cuiusq3 vni.no. 133
Vniuersitas ita defenditur sicut quilibet p2iuatus.ibi.n.6.
1 Vniuersitas volens facere acto2em si dicat facio talem p2ocuratorem,vel syndicum non vitiatur constitutio.in l.j. quibus autem. nu.2.ff.quod cuiusq3 vni.no. 133
1 Vniuersitas pt committere dolum qñ facit aliquid coadunato consilio 7 campana sonata.in l. sed 7 ex dolo.§.sed an in municipes.n.1.ff.de dolo. 155
5 Vniuersitas si est condemnata p maleficio qualiter collecta impo natur.in l.si se non.§.acto2.nu.5.ff.de re iudi. 131

Uniuersitas p debitū q̄dēnata q̄s capi p̄t solū p pte sua.ib.n.7.
4 Uniuersitas scholarium est approbata,z p̄t habere rectorem.in l.fi.n.7.C.de iurisd.om.iud. 124
2 Uniuersitas hominum residet in vno homine d̄m.in l.si grege.n.1. ff.de leg.j. 229
1 Uniuersitas bonorum si transfertur in ꝫctu intelligitur deducto ere alieno.in l.mulier.nu.1.ff.de iure.do. 432
1 In vniuersalibus ex simplici denunciatione quis efficitur male fidei,non sic in particularibus.rōnem vide in l.sed z si lege.§.etiā si ante.n.2.ff.de peti.here. 200
1 Uniuersitas rerum q̄ petitur,quis sit modus p̄nuntiandi z exequendi.in l.j.§.per hanc actionem.n.1.ff.de rei vend. 204
5 Uniuersitas qualiter citatur,remissiue.in l.sepulturarum.nu.1.in auth.de sanctis.epis. 64
2 Uniuersitas scholarium coram ecclesiastico conuenitur.in l.cum senatus.n.4.ff.de reb.dub. 339
5 Uniuersitas non h3 iurisdictionem:z sic illā per se exercere nō p̄t. in §.iusurandus.n.7.in aut.de defen.ciui.fol.18.vide gl.clxxrix. n.2.z 3.lib.j. 63
3 Uniuersitas cārum cui est commissa ad suam sniam exequatur.in l.a diuo pio.n.18.ff.de re iud. 135
4 Uniuersitas criminaliter accusata rūdere p̄t per syndicum.in l. fi.n.1.C.de re mil.lib.xr. 417
3 Uniuersitas est triplex,z que sit illa,que h3 de iure cōi merū z mixtum imperium.in l.j.n.3.ff.de dam.infec. 28
4 Uniuersitas studij non p̄t aliquid immutare in p̄iudicium cōcessionū factarū a cōi doct.in l.1.nu.1.C.de anno.ciui.lib.xj. 406
3 Uniuersitas l3 possideatur tū singula possideri non p̄nt dn̄ium tū singularum rerum h̄r.in l.eum qui.nu.1.z 4.ff.de vsuca. 120
3 Uniuersitate destructa p̄op3etas bonorum pertinebit ad illud collegiū q̄ superior restaurabit.in l.sicut.§.decurionibus.n.3. ff.quod cuiusq; vniuer. 234
5 **Uno** qualiter fiat.in §.illud tñen.nu.2.in auth.vt iud.sine quoquo suffra. 15
1 Unus ex cōibus dn̄is castri si delinquit,non punitur ab altero.in l.fi.n.3.ff.de rer.diui. 36
2 Uno sublato tollitur illud q̄ ex eo dep̄det: non aūt tollitur q̄ p se substituit.in l.postibumi.§.l3 autez.n.2.ff.de iniu.rup.test. 128
2 **Vocabuli** p̄op3ia significatio ex diffinitione sumitur.in l.j.§.ex qua re.n.1.ff.de tute. 51
3 Vocabuli allusio non h3 locum vbi militat cōis vsus loquēdi. in l.notionem.§.institm.n.2.ff.de ver.sig. 486
3 **Vocatus** ad iudicium ob vnam cām non p̄t pp aliam vocari.in l.si quis seruus.§.qui exhibendi. n.1.ff.de cust.z exhi.reo. 385
1 Vocari in ius non p̄t vadens ad funus:vocatur tū vt finito funere compareat.in l.ij.nu.6.ff.de in ius voc. 66
4 Existens ex iurisdictionem sui iudicis ab eo vocari nō p̄t.in l.curiales.nu.1.C.de decu.lib.x. 389
4 Vocatus ad honores z munera in loco originis,z in loco incolatus,cui parere tenetur.in l.cines.n.12.C.de inco.lib.x. 392
3 Volumina rōnum reddi debent,q̄ rō administrationis sit.in l.si ita fuerit.§.questio hec.nu.1.ff.de manu.testa. 82
2 **Voluntas** illicita testatoris non seruatur.in l.pater famil.n.2.ff.de here.instit. 143
2 Voluntas captatoria v3 in relictis ad pias cās.in l.theopōpus. nu.6.ff.de qot.p̄leg. 304
2 Voluntas eligentis p̄t mutari q̄ electio peccauit in forma.in l.si tibi.§.vnius.n.1.ff.ne opti.leg. 306
4 Voluntas l3 non sit virtus,est tū signum virtutis de p̄ti.in l.j.n. 75.C.de digni.lib.xij. 422
4 Voluntas testatoris imperfecta p̄obat inter liberos, q̄ est imperfecta rōne solennitatis.in l.fi.nu.1.C.fami.ercis. 142
2 Voluntas q̄ p̄sumatur durare.in l.j.§.sed si filius.num.6.ff.de lega.ij. 275
4 Voluntas invalida coram quinq; testibus confirmat: voluntas obscura coz̄ duob.testibus declaratur.in l.j.n.2.C.de codicil. 265
2 Voluntas destinatoris magis p̄sumitur vsu,q̄ aliter in dependentibus a voluntate vnius.in l.p̄edijs.§.qui domum.nu.3.ff. de lega.iij. 293
5 Voluntas testatoris q̄ tollit oēm suspitionem fraudis.in auth.vt qui obli.nu.6. 34
5 Voluntas testatoris est lex.in auth.de nup.nu.2. 21
6 Voluntas z p̄positū distinguunt maleficia,z in maleficijs:voluntas spectatur z non exitus.cons.9.n.2.lib.ij. 78
2 Voluntas perfecta dr̄,q̄ testator habuit totam suam voluntatez p̄o declarata.in l.si is qui.n.2.ff.de testa. 108
2 Voluntas testatoris magis ex vsu perpenditur, q̄ ex instris emptionis.an l.p̄edijs.§.titio.n.nu.1.ff.de leg.iij. 293
1 Voluntas patris circa ꝫctum filij non semper obligat patrem.in l.j.§.si is qui nauem.n.2.ff.de exer.act. 353
2 Voluntas vltima non d3 esse in pendenti.in l.bōi.§.stichum.nu.1. ff.de lega.j. 243
5 Voluntas defuncti semper apparet legitima,vbi vitium nō appa ret ex suspectione.in §.his igitur.n.2.in auth.de here.ab intes. 2
2 Volūtas testatoris ita p̄obatur ex actu inualido, quemadmodū ex actu valido.in l.re coniuncti.nu.36.ff.de leg.iij. 291
4 Voluntas p̄cedens derogatoria sicut tollit sequentem in vltimis voluntatibus,ita etiam in ꝫctibus.in l.pacta nouissima.n.1. C.de pac. 55
2 Voluntas testatoris colligitur ex eius consuetudine.in l.cū delamonis.§.alina.n.4.ff.de fun.instr. 310
2 Voluntas testatoris p̄obata p̄ualet scripture in augmento,z diminutione legati.in l.qui quartam.n.1.ff.de leg.j. 228
2 Voluntas sequens seruatur,nisi p̄cedens sit derogatoria.in l.si mihi.§.in legatis.n.2.ff.de leg.j. 218
4 Voluntas filij,q̄ sit iusta cā exheredandi.in l.fi q̄s.§.z gñaliter. n.3.C.de inoff.test. 119
4 Voluntas ꝫbentium d3 magis inspici,q̄ verba.in l.fi.n.2.C.que res pig.obli.pos. 344
1 Voluntas dñi q̄ habeatur p̄o traditione.in l.certi condictio.§. deposui.n.2.ff.si cer.pe. 253
2 Voluntas declaratoria testatoris p̄obatur per duos testes.in l. ij.nu.39.ff.de vulg.z pup. 136
Ex quibus p̄sumatur q̄ voluntas defuncti fuerit,q̄ mater excludatur per tacitam pupillarem.ibi.n.40.
4 Voluntas si est certa,non curatur de ordine.in auc.hoc amplius. n.1.C.de fideicom. 272
Voluntatem defuncti nō impletam quis p̄obet: z quo,p̄betur hoc.ibi.nu.7.
4 Voluntas errātis est nulla.in l.cū testim.n.1.C.de iur.z fac.ign.39.
1 Volūtas coacta volūtas est.in l.si mulier.§.si metu coactus adij. n.1.ff.quod me.cau. 151
2 Voluntas defuncti,q̄ñ de ea dubitatur p̄t ex ea scriptura p̄bari. in l.alimenta.n.3.ff.de ali.leg. 315
2 Voluntas p̄xima hñs clausulam derogatoriam,q̄ñ tollatur p̄ secūdam.in l.si quis in p̄nc.n.1.ff.de leg.iij. 279
1 Voluntas testatoris p̄esumitur ex gñe comparationis:z quo.in l.sed z si suscēperit.§.si libertus.n.1.ff.de iud. 186
2 Voluntas q̄inducat mandatum.in l.post dotem.n.13.ff.sol.mat. z cons.ccxj.n.3.lib.j. 69
Volūtas nuda q̄ appellet.in l.p̄oponius.n.6.ff.de neg.gest. 140
2 Voluntas adeuntis q̄ñ p̄obetur per non factum.in l.gerit.n.29. ff.de acq.here. 204
1 Voluntate dñi facere vr̄ illud q̄ dñs facere incepit.in l.si seruus. n.1.ff.de pig.act. 348
2 Voluntatem liberam qui h3,intelligitur q̄ h3 bonam fidem.in l. alio herede.nu.14.ff.de ali.leg. 320
2 Volūtati defuncti ꝫueniēs in eo q̄ est cā fideicōmissi ab eius petitione repellitur.in l.cum pater.§.libertis.n.1.ff.de leg.iij. 269
2 Voluntate simplici reuocatur tacita derogatoria.in l.fi. n.1.ff.de leg.ij. 275
2 Voluntas defuncti obscuritas circa legatum declaratur per iudicem.in l.si seruus.§.si numerus.n.3.ff.de leg.j. 237
2 Voluntas testatoris interp̄etatio ad quem spectat,z qualiter interp̄etari debeat.in l.non aliter.n.1.ff.de leg.iij. 288
4 Voluntatez defuncti q̄ñ quis nō implet circa funus q̄o cogatur. in l.non op3.n.1.ff.de bis quib.vt indig. 264
1 Voluntati vltime magis fauetur q̄ habere debentibus ex ꝫctib⁹. in l.cum bi.nu.5.ff.de transac. 111
2 Voluntatibus in vltimis per aduentum condōnis non fingitur retro.l.in rōne.§.si seruus.n.1.ff.ad l.falc. 369
2 Voluntas mutatio p̄sumitur p̄opter mo3um mutationem.in l.in confirmando.n.2.ff.de confir.tu. 58
P̄opter vtilitatē pupilli receditur a voluntate defuncti.ibi.n.4
2 Ex cā receditur a voluntate defuncti.in l.si plures quamuis.n.1. ff.de admi.tut.z cur. 66
5 Voluntarium q̄ est a p̄incipio,ex post est necessarium. in §.oē.n. 1.in auth.de litig. 53
Quod fit ex voluntate non d3 fieri ex necessitate.in l.solent.n.1.ff. de off.p̄oco.z leg. 42
5 Quilibet p̄t actionem mouere vt vltima voluntas defuncti circa pias cās exequatur. in §.si quis aūt.nu.4.in aut.de ecc.ti. 60
2 **Volo** verbum rōne adiuncti facit electionez.in l.apud au fidium.n.2.ff.de opt.lega. 396
2 Volo verbum positum cū instōne directa trahit ad fideicōmissuz. in l.illud sine dubio.§.tractari.nu.1.ff.de iure codi. 220
1 Volo verbum an inducat dispositionem.in l.j.n.1.ff.mand. 371

2 Voluerit ꝛ cum voluerit: ista verba an differant. in l. fideicõmissa. §. si fic. nu. 3. ff. de leg. iij. 277
3 Voluerit verbũ importat liberã voluntatẽ, dũmodo dolus malꝰ absit. in l. centesimũ. §. si ita stipulatus. nu. 8. ff. de verb. obl. 224
4 **Votum** est alicuius boni de eo facta pmissio vel pollicitatio. in repe. l. j. nu. 67. C. de sac. san. eccle. 13
2 In voto quis non obligat, nisi per verba que solenniter ꝛ delibe rate emittantur. in l. gerit. nu. 11. ff. de acqui. here. 203
2 Votum quasi volitũ. in l. qui in aliena. nu. 1. ff. de acqui. hered. 187
4 Voto qñ quis obligat nedum se sed etiam eius bona. in auth. in gressi. nu. 2. C. de sacrosan. eccle. 18
2 Volentes regulam fratrum minorum sunt capaces hereditatũ. in l. is potest. nu. 4. ff. de acqui. here 190
ℓ **Vox** populi qñ sit invalida, nec sufficit ad electionem invalidam nisi seruetur debita solennitas. in l. si gstat. nu. 1. ff. de appel. 442
4 Non omnis vox iudicis est sententia. in l. ex stipulatione. n. 2. C. de sent. ꝛ inter. omn. iudi. 503
4 Vox electi connumeratur inter eligentes. in l. nomina ionus. nu. 3. C. de decurio. lib. xj. 389
1 **Urbis** appꝫne continetur comitatus non distractus in l. j. §. cum urbem. nu. 2. ff. de offic. pfec. urb. 37
3 **Usque** dictio, cuius sit nature. in l. si mihi. nu. 6. ff. ꝺ ver. obl. fol. 245. ꝛ in auth. vt ab illustri. nu. 1. 32
1 **Usucapio** cepta cum maiore pficitur ℈ pupillum, li restituatur in l. etiam. nu. 1. ff. de mino. 101
2 Usucapio ꝛ prescriptio inducta est pp bonum publicum principaliter in l. nemo potest. nu. 10. ff. de leg. j. 238
3 Usucapio est introducta vt sit finis litium. in l. si. nu. 1. ff. p suo. 129
3 Usucapio triennalis nullo modo interrumpit. in l. in omnibus. nu. 1. ff. de act. ꝛ obli. 199
3 Usucapio large sumẽdo cadit ẽt in re immobili, stricte in mobili ꝛ in immobili prescriptio. in l. vsucapio. nu. 1. ff. de vsuca. 110
1 Usucapio ꝛ fructuum acquisitio in errante in iure quõ differat. in l. sed ꝛ si lege. §. scire. nu. 2. ff. de peti. here. 200
3 Usucapio in re donata filio qñ procedat in l. j. §. si pater. nu. 3. ff. p. do dona. 117
1 Usucapio si est completa in presentia per modicum tps ꝛ sic dño negligente, an ei dabitur restitutio vt tps absentie subducatur. in l. ab hostibus. §. sed quod. nu. 6. ff. ex qui. cau. ma. 168
3 Usucapio non impeditur si error iuris concurrit cum errore facti. in l. si vir. nu. 1. ff. p. do dona. 127
3 Usucapio fructuũ pereptoriũ ex re immobili an impediat si superuemt scientia rei alienę: q nõ. in l. si ancillã. n. 2. ff. p suo. 129
3 Usucapio q fingitur processisse qñ illud qõ impedit vsucapionẽ est modicum. in l. si is qui p. emptore. nu. 9. ff. de vsuca. 115
3 Usucapio vt procedat opoꝛtet vt sit titulus. error iniustus nõ sufficit. in l. celsus. nu. 1. ff. de vsucap. 120
3 Usucapio triennij ꝟ acquiratur que requirantur. in rub. nu. 2. ff. de diuer. ꝛ temp. prescrip. 194
3 Usucapionem an interrumpat in titulo superueniens defectus in titulo. in l. naturaliter. nu. 6. ff. de vsucap. 112
Qñ qs cepit, dubitaꝫ an ad eũ ptineat resvt nõ li ab initio nõ vsucapiat tñ talis effectꝰ supuenies nõ impedit vsucapionẽ. ibi. n. 9.
Usucapio q interrumpatur etiaꝫ si aliquis dolo vere desijt possidere ꝛ hoc aduersus omnes. ibi. nu. 13.
Usucapionem interrumpit defectus rei. ibi. nu. 15.
Usucapionẽ an interrũpat si res trãsfert in aliũ cozpꝰ. remis. ibi.
Usucapionẽ an interrũpat defectꝰ supueniẽs in pona. ibi. n. 6.
1 Usucapionem fuisse completam ante litem contest. ꝺ capitulari ꝛ probari. in l. si post. nu. 1. ff. de rei vendi. 206
1 Usucapiens vt habere rẽ nõ a dño ℈ quem vsucapit sed ex titulo precedenti. in l. si exheres. nu. 1. ff. de dona. int. vir. ꝛ vxo. 435
1 Usucapere p hrẽde qb. qs possit. remi. ad gl. in l. j. n. 2. ff. p he. 127
Usucapiunt pro herede extranei ꝛ non sui. ibi. nu. 3.
3 Usucapi põt res vt possessa. in l. certe. §. iul. nu. 1. ff. de preca. 184
3 Qui putat se non vsucapere ꝛ vsucapit an vsucapiat. in l. pro emptore. §. si sub conditione. nu. 2. ff. pro empto re. 125
3 Usucapiendi conditio q competat etiam pro eo quod dimittit ex causa transactionis. in l. j. nu. 1. ff. pro emp. 125
3 Usucapi nõ põt q meũ est. in l. sequit. §. lana. nu. 1. ff. de vsuca. 110
3 In sufficiat habere titulum ab vno, possessionem ab alio ad vsucapiendi conditionem. in l. cum solus. nu. 4. ff. de vsucap. 122
1 Usucapto an a debitore qui rem a debitore recuperauit possit eam vendicare, ꝛ quale remedium habeat debitor ℈ vsucaptore. in l. j. §. cum predium. nu. ff. de pignorib. 409
3 **Usura** qñ est in pecunia numerata necessario requiritur stipulatio. in alijs reb. sufficit pactum nudum. in l. stipulatio ista. §. alteri. nu. 5. ff. de verb. obli. 221
1 Usura que debetur ad emptorem vendit oꝛi an sit licita ẽt iure canonico. in l. Julianus. §. idem. nu. 2. ff. de act. empt. 394
3 Usura futuri temporis an possit peti. in l. vbi autem. §. qui sortẽ. nu. 1. ff. de ver. obli. 234
2 Usura an possit imponi in vltimis voluntatib. in l. si legatum. §. si cui. nu. 1. ff. de an. leg. 295
1 Usuras q promisit p stipulonẽ sub spe mutui recipiẽdi si cũ peniteat qñ cogat vsuras soluere. in l. q pecunias. nu. 2. ff. si cer. pet. 261
2 Usuras nõ põt indicere testato ꝛ in testõ heredi li nõ soluit legatum. in l. si. nu. 3. ff. de his que pe. cau. relin. 242
3 Usuras exercere desinẽs ita tenet restituere sicut exercẽs ꝛ cõpẽdit in gstitutionib. epi. in l. pꝛo ait. §. ẽt his. nu. 1. ff. de edẽ. 86
4 Usuras rerum paraphernalium maritus põt conuertere in communes vsus. in l. si. nu. 2. C. de pac. conuen. 207
2 Usure currũt ex moꝛa in actione de dote. in l. in insulam. §. vsuras. nu. 1. ff. sol. mat. 32
Usure viro in dotem non solutam q debeantur etiam de iure canonico. secus mulieri in dote restituenda. ibi. nu. 3.
Usure legales hodie sunt prohibite ꝛ correcte. ibi nu. 4.
4 Usure ratione pene non soluti possunt peti etiam de iure canonico. in l. iurabit. nu. 2. C. de emp. ꝛ vendi. 191
1 Usure hodie de iure canonico ꝛ diuino sunt prohibite ꝛ lex earũ obligationi resistit. in l. si non sortem. nu. 4. ff. de condi. inde. 302
2 Usure ex moꝛa non veniunt in specieb. tũ veniunt qñ pecunia vt species est relicta. in l. cum res. nu. 1. ff. de leg. j. 236
4 Usure an possunt peti de iure canonico per venditorem pp pactum non solutum. in l. vsuras. nu. 2. C. de vsur. 187
5 Usure ẽt hodie sunt phibite ꝺ iure ciuili. i auꝺ. ꝺ nau. vsu. nu. 2. 62
Usura nautice pecunie de iure canonico est prohibita. nu. 3.
1 Usure non currunt absq; moꝛa: ꝛ qñ currant in l. lecta. nu. 2. ꝛ 13. ff. si cer. pet. 264
4 Usure que currunt post litis contest. qũo petantur in actione vel officio iudicis in l. j. nu. 3. ꝛ 6. C. de iure. 115
5 Usure q sint phibite ẽt de iure ciuili. in auth. ꝺ eccle. tit. nu. 2. 60
Usure an aliquo casu hodie sint permisse. ibi. nu. 3.
1 Usure veniunt in ℈ctu bone fidei a tpe moꝛe. item veniunt ex nuda conuentione. in l. lucius. nu. 2. ff. de depo. 306
4 Usure non debentur ob penam. in l. j. nu. 1. C. de fisc. vsu. lib. x. 377
Usure q non currunt pp penam, li sit deducta in ℈ctu vt so29 si hoc probari potest. ibi. nu. 2.
Usure veniunt in ℈ctib. bonefidei officio iudicis. in l. quero. nu. 2. ff. loca. 375
1 Usure ex pacto debentur. in l. qui negotia. ff. manda. 375
4 Usure ꝺ iur. ciui. sunt pmisse. in auth. ad hec. n. 1. ꝛ 5. C. de vsu. lib. x. 377
4 Usure an possint peti post sniaꝫ. in l. si depolita. nu. 1. C. depo. 188
2 Usure qñ sunt loco interesse magis q vsurarum etiaꝫ hodie sunt permisse. in l. si filius. §. filia. nu. 1. ff. de colla. 416
3 Usure rõne pteriti tpis qñ debeant. i l. empto. n. 1. ff. ꝺ nona. 297
1 Usure nunquam veniunt in actionib. stricti iuris. in l. sed mihi. §. in hac. nu. 8. ff. commodat. 336
4 Usure q non currant si non reperitur cui soluatur capitale, idem in pena. in l. si parte. nu. 1. C. de vsur. 186
1 Usure non debentur ex pacto nudo apposito iuxta ℈ctum. in l. rogasti. nu. 6. ff. si cer. pet. 254
Usura qñ sit si iuxta ℈ctum mutui apponitur promissio facti vt puta ire romam. ibi. nu. 7.
4 Usure in ℈ctib. bonefidei veniunt ex moꝛa, ꝛ ideo sine pacto debentur. in l. quamuis. nu. 2. C. de vsur. 186
Usure solute qñ imputantur in sortem. ibi. nu. 4.
Usure in ℈ctu dotis debent marito per patrẽ mulieris ob dote non solutum. in l. at qui natura. §. non tñ. nu. 1. ff. de neg. gest. 141
Usure debentur venditori in ℈ctu emptionis ꝛ venditionis, ob pretium non solutum si empto. fructus percepit. ibid. nu. 2.
4 Usure qñ ex nudo pacto solui põt. in l. quis. nu. 1. C. de vsur. 186
4 Usure quõ põt de mente ꝛ voluntate iuris ciuilis exigi, vt interesse peti. in l. j. nu. 5. 6. ꝛ 8. C. de sum. trini. 4
3 Usure duoꝝ mẽsiũ ab iitio solui põt l. q rome. n. 3. ff. ꝺ ver. obl. 255
1 Ex prestatione usurarum facta longo tpe presumitur stipulatio earum. item stipulatio sortis. in l. cuꝫ de. nu. 12. ff. de vsur. 424
2 **Usurarius** si mutauit centum cum pacto qõ veniat ad audiendum preceptum sub pena, an talis pena videatur adiecta in fraudem usurarum. in l. cum seruus. nu. 2. ff. de condi. ꝛ demon. 365
2 Usurarius si dissipauit bona sua in forꝺ. scientie an teneatur ad restitutionẽ. remissiue. in l. etiam filios. §. licet. nu. 5. ff. sol. mat. 14
1 Usurarij cogit ad edẽdũ libros rõnis. in l. q̃dã. nu. 2. ff. de edẽn. 92
3 Usurarij manifestꝰ qualr qs dicat. in l. fur est. nu. 3. ff. de furt. 336
4 Usurarij nõ testaꝫ in piã cãs ẽt bñficio l. j. C. de sac. san. eccle. nisi satisfactione prestita iuxta formã. c. q̃ꝑ. ꝺ vsu. in repe. l. j. n. 30. 11
2 Usurarius si tpe testamenti nõ prestitit cautiones ꝛs post factam testm̃ an reconualescit. in l. filio. nu. 35. ff. de iniust. rup. testa. 132

3 Usurarū duo pōt insolidum in eadē re constitui: ⁊ quilibet insolidum possidet ⁊ sunt plures possessiones numero differentes. in l. possideri. §. ex p̄dicto. nu. 13. ff. de acqui. pos. 95

4 Usurario ⁊ fœnori imponitur collecta. in l. vnica. nu. 46. C. de mu li. ⁊ in quo loc. lib. x. 396

1 **Usus** attenditur in clausulis pmissionib. ⁊ renuntiationibus q̄ue consueverunt poni in instrīs. in l. si pignore. §. si creditor. nu. 2. ff. de pig. act. 247

3 Usus nomine an p̄prietas plena intelligitur: qualiter intelligatur p̄prietas donata vel vsusfructus tm̄. in l. donationes. §. species. nu. 1. ff. de dona. 73

1 Usus q̄s possit haberi p̄ parte. in l. si vt certo. §. si duobus. nu. 1. ff. commo. 330

1 Usus patrisfamil. in iure reali non inspicitur. in l. si partes. nu. 2. ff. de seruit. rusti. p̄dio. 223

3 Usus a que cōicat vel forte dirimitur tpibus ⁊ mensuris p̄out pōt si duo inceperūt eodē tpe fabricare vel p̄mo. alter post eus de p̄mo ignoraret. in repe. l. q̄. nu. 31. ff. de flu. 168

3 Usus si quis est stipulatus sibi ⁊ titio heredi suo: titio insolidum actio acquiritur. in l. 2tinuus. §. p̄terea. nu. 3. ff. de ver. ob'. 264

3 **Usufructuarius** non hz vtilem cōfessoriā p seruitute. in l. j. §. vsufructua rius. nu. 5. ff. de ope. no. nun. 8

4 Usufructuarius non hz vtilem suo nomine nisi in casib. notatis. in l. j. C. de act. ⁊ obl. ibi. nu. 6. 149

Usufructuario competit interdictum q̄d vi aut clā. ibi. nu. 7.

Usufructuarius pōt vicino edificanti nouū opus nuntiare p̄prio nomine. ibi. nu. 9.

Usufructuarius p̄o re pōt alias actiones intentare p̄curatorio nomine domini. ibi.

Usufructuarius non potest dominū defendere in iudicio cōtra alium. ibi. nu. 13.

Usufructuari⁹ pt pseq nūtiationē nouī opis a dño factā ⁊ expen. dit ⁊ ab eo expēsas petere antequam p̄sequat. ibi. nu. 14. ⁊ 17.

3 Usufructuari⁹ ⁊ vsurari⁹ glibet ipoꝝ possidet nāliter: sz an insolidū an p̄ parte: vbi q̄ quilibet insolidū. in l. si. nu. 1. ff. vti pos. 175

3 Usufructuarius ante cautionem p̄stitam q̄n faciat fructus suos in l. non solum. nu. 3. ff. de vsucap. 123

3 Usufructuarius q̄n possit agere interdicto de aqua plu. arcē. q̄ p̄curatorio nōie dñi ex quo vī cōstituere in rē suā. in l. apud trebacium. §. neq; fructuarius. nu. 1. de aqua. plu. arcen. 51

Usufructuarius q̄ possit conueniri interdicto p̄dicto tam p̄ damno dato a se. q̄ a domino. ibi. nu. 2.

3 Usufructuarius an habeat aliquam ciuilem. in l. naturaliter. nu. 1. ff. de acqui. pos. 98

5 Usufructuarius q̄ hz dñium ⁊ possessionem vsusfructus. in §. si quis autem. nu. 5. in auth. de non alie. aut permu. 13.

3 Usufructuarius cui relictus est vsusfructus quote partis hereditatis tenet ad onera hēditaria p̄ rata: ⁊ vsufructu finito q̄s solvitur deducit de hereditate. in l. si. nu. 22. ff. de vsufr. leg. 302

Onꝰ erts alieni nō segt legatariū vsusfructꝰ ptis bonoꝝ. ibi. n. 23.

Item nec legatarium vsusfructus partis rerum certarum. ibi.

Usufructuarius oim bonoꝝ tenetur ad onus legatoꝝ. ibi. nu. 5.

Usufructuarium bonoꝝ non sequitur onus legatoꝝ. ibi. nu. 6.

3 Usufructuarius possidet naturaliter ⁊ dī habere quasi ciuilem possessionem ipius iuris vsusfructus. in l. j. §. interdictum. nu. 1. ff. de vi ⁊ vi arma. 169

3 Usufructuarius p̄ reficiendo q̄n impensa est magna pōt a dño petere pecuniam p̄o expendendo. nec tenet p̄mo ipendere postea repetere. in l. cotē. §. q̄ maximos. nu. 6. ff. de publ. ⁊ vectig. 59

4 Usufructuarius expensas quas fecit in reficiēdo rē repetit actione mandati vel actione in factum: expēsas vero vtiles ⁊ necessarias actione neg. gest. ibi. nu. 17.

4 Usufructuarius q̄o dicatur dñs. in rub. nu. 1. C. de vsufr. 137

Usufructuario dat realis actio vt cōfessoria ⁊ negatoria. ibi. n. 2.

4 Usufructuarius tenetur cauere de vtendo fruendo arbitrio boni viri. in l. vsufructu. nu. 1. C. de vsufr. 137

Usufructus q̄n est relictus pure ⁊ p̄prietas sub conditione vsufructuarius non cauet. ibi. nu. 4.

Usufructuarius si non potest cauere an habeat vsumfr. ibi. nu. 5.

Usufructuarius si non p̄stit cautionem ⁊ percepit fructus, an eos faciat suos. ibi. nu. 7.

2 Usufructuarius hz et ille in quē trāsit effectus sine nomine licet non sit ille de quo in tit. de vsufr. in l. j. nu. 3. ff. ad treb. l. 379

3 Usufructuario directo non vī dñs deiectus. in l. idem est. §. vnde vi. nu. 4. ff. de vi ⁊ vi arma. 171

3 Usufructuarius dño edificāti non pōt nouū opus nūtiare: q̄ ex quo dñs vī eum p̄curatorē constituere constituēti p̄curatoꝝ nō nuntiat. in l. j. §. vsufructuarius. nu. 5. ff. de ope. no. nun. 8

4 Usufructuarius si expulsus tm̄ vel p̄prietarius tm̄ quid estimabitur. in l. si quis in tantam. nu. 32. C. vnde vi. 334

4 Usufructuarius repetit magnam expēsam: ⁊ qua actione. in l. cū ad quem. nu. 2. ⁊ 3. C. de vsufr. 138

Usufructuarius vī constitutus p̄curatoꝝ in rem suā. ibi. nu. 4.

3 Usufructuarius ius vsusfructus quasi possidet ciuiliter vel naturaliter ꝛz rem naturaliter possideat. in l. si plures. §. deiectū. nu. 1. ff. de vi ⁊ vi arma. 171

4 Usufructuarius pōt obligare vsumfructum, id est commoditatem vtendi fruendi. in l. interest. nu. 1. C. de vsufr. 138

3 Usufructuarius agens q̄n p̄iudicet p̄prietario. in l. sepe constitutum. nu. 6. ff. de re iudi. 145

3 Usufructuario ⁊ vsurario competit interdictum vti possidetis directum p̄o vera possessione rei quam hīt nō p̄o quasi possessione iuris. in l. j. nu. 3. ff. vti possi. 172

3 Usufructuari⁹ nō nūtiat nouū opꝰ p̄pio noie: q̄ nō hz dñiū sed ius debile p̄curatorio nōie nūtiat: q̄ dñs vī eū custodem facere p̄curatorē q̄ālē. in l. j. §. vsufructuari⁹. nu. 1. ff. de no. ope. nū. 8

2 Usufructuarius qui p̄cepit fructus an p̄stitā cautionē scienter patiēte hīde facit illos suos. in l. vroꝝi. nu. 1. ff. de vsuf. leg. 190

3 Usufructuarius qua actione repetet expensas magnas factas in re a p̄prietario. in l. damni. §. ei cuius. nu. 4. ff. de dam. infe. 42

4 Usufructuario non pōt concedere vsumfructum sed vtilitatem fruendi sic. in l. j. nu. 14. C. de peti. bono. lib. x. 379

3 Usufructuarius si deiicitur dñs non p̄tuatur sua possessione. ciuili. in l. peregre. §. quibus. nu. 1. ff. de acqui. pos. 108

4 Usufructuarius ⁊ dñs possunt peti sibi cauere ab exneo. in l. dāni. §. ei cuius. nu. 3. ff. de dam. infe. 42

Usufructuarius q̄n petit sibi cauere a dño q̄n timet ruinā. ibi.

1 Usufructuarius est quas p̄curatoꝝ: itē colonus est quasi p̄curatoꝝ dñi. in l. si pignoꝝi. nu. 8. ff. fami. ercis. 232

5 Usufructuarius si satisdare non pōt an vsusfructus remanere debeat penes p̄prietariū ꝛz in §. que vero. nu. 1. in auth. de nup. 22

4 Usufructuarius expensas magnas non facit. in l. q̄. nume. 3. C. de neg. gest. 91

4 **Usufructus** quē hz pater in aduētitijs filij an p̄ingrediēte monasteriū finiat in ipsum trāseat. in repe. auth. ingressi. nu. 49. C. de sac. san. ec. 21

3 Usufructus p̄scribitur. in l. possideri. §. ex p̄dicto. nume. 3. ff. de acqui. pos. fo. 95. ⁊ l. si ego. §. si do vsufruct. nu. 1. ff. de publica. in rem actio. 124

2 Usufructu legato ⁊ per fideicommissum relicto inspicitur potiꝰ persona fideicommissarij q̄ legatarij. in l. si quis. nu. 1. ff. de vsufr. leg. 299

Usufructus receptus p̄curatoꝝio nomine an transferat in dominum absq; cessione. ibi. nu. 2.

Usufructus pōt constitui sub conditione ⁊ ex tpe. in l. seruitutes. nu. 7. ff. de seruitu. 219

3 Usufructus iam constitutus an tollatur capitis diminutione. in l. fichum. §. vsumfructum. nu. 2. ff. de solutionib. 212

2 Usufructus non dicitur tertia nec quarta pars fundi sed cōsistit in parte integrali. in l. meutius. §. fundo. nu. 4. ff. de leg. ij. 264

3 Usufructus est seruitus diuidua. in l. stipulationes. num. 6. ff. de verb. obli. 230

4 Usufructus est pars dominij. in anthē. hoc locum. nu. 7. C. si secun. nuptiꝫ. 204

2 Qui tenetur ad vsumfruct. eo constituto tenetur ad factum. in l. si mihi. nu. 3. ff. de vsufr. leg. 299

3 Usufructus formalis dī pars fundi non vsusfructus casualis. in l. per iulium. §. id quod. nu. 1. ff. de accepti. 316

Item dī pars fundi integralis. ibidem.

1 Usufructus semel extinctus q̄ fit non intelligat ex repetitione iterum incipere. in l. si cut. §. superuacuum. nu. 4. ff. qui. mo. pig. vel hypo. 418

3 Usufructus nō pōt delegari nec cedi actio. in l. si vsusfructus. n. 2. ff. de noua. 494

4 Usumfructū si hz ingrediens monasteriū q̄ per ingressum non finiat ⁊ transeat in ecclesiam sed morte ingredientis finitur. in authen. ingressi. nu. 20. C. de sacrosan. eccle. 18

Usufructꝰ in casib. in quib. patri non competit non est legitimus author minoꝝi filio. in l. si filij nomine. nu. 1. ff. de intur. 362

1 Usumfructū obligatū hīs non pōt vendere p̄prietatē etiam si sibi non soluitur. in l. si is qui. §. iura. nu. 3. de pigno. 410

2 Usufructus q̄n dicatur legatus vel tantum perceptio fructuus. in l. fundi. nu. 1. ff. de vsufr. 301

Usufructus dī legatus etiaz si dicatur, relinquo titio fructus q percipientur ⁊ percipi poterunt ex tali fundo. ibi. nu. 2.

3 Usufructus alius est in persona mea: alius in persona alterius. in l. si id quod. nu. 1. ff. de duo. reis. 171

3 Usufructus ⁊ vsus ideo p̄scribitur q̄n pōt teneri animo quasi possidentis. in l. j. nu. 7. ff. vti possi. 172

2 Usufructus legatus ab habente vsumfructum quid cõprehendat.in l.sticho.nu.5.ff.de vsufruc.leg. 301
3 Usumfructum cum quis est stipulatus sub,aut Titio.quare Titio capite minuto solui possit l.sticho.§.vsumfructum.nu.1.ff. de solutio. 321
2 Usufructus omnium bonorum suorum si sit legatus intelligit de mobilibus ꝛ immobilibus.in l.vxori mee.nu.1.eo.tit.
2 Usufructus iã cõstituti spes sicut finitur morte:ita spes vsufructus constituendi.in l.sempronius. nu.1.ff.de vsufru.lega. 300
Usufructus relictus heredi intelligit de primo herede.ib.nu.3.
Usufructus spes non perit capitis diminutione si die aduenie te vsufructuarius sit capax.ibi.nu.4.
4 Usufructꝰ finit morte vsufructuarij.in l.si pr.nu.1.C.ô vsufr. 137
5 Usufructus qñ finiatur morte proprietarij.ibi.nu.2.ꝛ 3.
5 Usufructus bonorum relictorum filio quib.casib.queratur patri.in auth.vt lice.mat.ꝛ auie.nu.5. 56
2 Usufructus lz cedi non possit commoditas tamen vtendi cedit tur.in l.vsufructu.nu.2.ff.sol.mat. 35
5 Usufructus qui acquiritur patri in bonis filij non extinguitur per mortẽ filij,sed durat patre viuente:ꝛ qñ extinguat.in auth. de hered.que ab inte.nu.1. 57
2 Usufructus est diuiduus sed alie seruitutes indiuidue.in l.j.§. si vsufructus.nu.1.ff.ad leg.fal. 368
4 Usufructus qñ cadat in rebus que vsu consumuntur.in l.j.nu. 3.C.de vsufru. 137
Usufructus si constituatur inter viuos,an hec cautio possit tũc remitti.ibi.nu.13.
3 Usumfructum fundi concedens alicui si constituit se eius nomine possidere,vt tradidisse,ꝛ naturalis illa acquiritur.in l.quod meo.nu.5.ff.de acqui.poss. 104
2 Usufructus si relinquatur vxori donec caste ꝛ honeste vixerit.si trãsiit ad secunda vota habebit relictum:qz dr caste viuere.in l. mulier.§.cum proponeretur.nu.5.ff.ad trebel. 386
4 Usufructus qñ transeat in monasterium.in repe.auth.ingressi. nu.4.ꝛ.C.de sacrosan.eccle. 21
Usufructus ingredientis monasteriũ finitur morte eius.ibi. 45
4 Usufru.competens patri non extinguitur per mortem filij.in l. si quis.nu.1.C.ad tertul. 284
3 Usufructus si relinquitur filio,cuius contemplatione vr relictũ in l.si filiosa.nu.2.ff.de do.cau.mor. 78
5 Qui tenetur ad vsumfructum tenetur ad dandum ꝛ faciendum.in §.si quis aũt.nu.4.in auth.de non alie.aut permu. 13
5 Usumfructum accipiens ab ecclesia dz incontinenti reddere.p. prietatem rei ecclie loco recompensationis.in §.hoc igitur.n. 1.in auth.de alie.aut permu. 12
1 Usufructus põt cõstitui sub conditione ꝛ ad diem.in l.seruitutes.nu.3.ꝛ 6.ff.de seruitu.ꝛ quare.ibi.nu.7. 218
3 Usufructus an ꝛ quo sit pars fundi.in l.qui vsumfructum.nu.2. ff.de ver.oblig. 228
3 Usufructus si nõ durauit nisi p dimidia anni.vsufructuarius vel eius heres tenetur restituere proprietario cõdictione sine causa. in l.seruus.§.cum seruus.nu.6.ff.de stipu.seruo. 275
3 Usufructus petitio qñ denegat p dñm fructuario effectualiter ꝛ irrevocabiliter qualiter fiet.in l.Quis.nu.5.ff.de dam.infec.ꝛ 2
3 Usufructus si quis stipulatus est sibi ꝛ heredi suo titio:titia acquiratur p parte hereditaria:alijs coheredib.nõ in l.continuꝰ. §.preterea.nu.3.ff.de ver.obli. 264
1 Usufructus extinguitur si res in qua quis hz vsumfructũ,trãsiit in aliam mãm.l.si conuenerit.§.si quis.nu.1.ff.de pig.act. 346
3 Usufructus est alius in persona heredis,ꝛ alius in persona stipulatoris.in l.stipulatio ista.§.si quis ita.nu.1.ff.de ver.obli. 221
2 Usufructus pecunie si relinquitur dñium ipsius non transit in continenti.in l.j.§.si decem.nu.1.ff.vt leg.seu fideicom. 398
Usufructus citius accrescit q̃ proprietas.ibi.nu.3.
2 Usufructus certarum rerum si legatur tunc onus eris alieni nõ respicit legatarium.in l.si.nu.1.ff.de vsufr.leg. 301
2 Usufructus queritur mihi per procuratorem directo. in l.qui ita.§.etiam.nu.3.ff.ad trebel. 393
3 Usufructus inter immobilia computatur.in l.iusto errore.§.nõ mutat.nu.2.ff.de vsucap. 124
3 Usufructus non põt constitui in pedagio.in l.eotem.§.qui maximos.nu.6.ff.de publ.ꝛ vectig. 59
2 Usufructus bene reuertitur ad proprietatem dñs acquirit ex cã lucratiua.in l.non quocunq.§.fundus.nu.1.ff.de leg.j. 242
5 Casus in quo vsufructus bonorũ filij patri non acquiritur. in §. qz vero.nu.1.in auth.vt nul.iud. 61
4 Usufructꝰ rei ecclesiastice ad certũ tps vel ad vitã recipietis pt alienari in l.iubemus.§.sane ne eis.nu.1.C.de sacrosan.eccle. 24
4 **Uterqz** dictio est collectiua.Uter ꝛ Vlter distributiue. in l.cum quidam.nu.1.C.de impube. 247
2 Uterqz dictio.est distributiua duorum.in l.ꝛ ideo si post.§.itẽ si seruus.nu.1.ff.rer.amo. 40
3 Ut dictio,iuncta cum dictione si vel cum ablatiuis absolutis,facit conditionem.in l.sub conditione.nu.8.ff.de sol. 300
3 Ut dictio,inducit modum.in societatem.§.arbitrorum.nu.1.ff. pro socio.fol.381.in l.quibus.§.termilius.nu.1.ff.de condi.ꝛ demonstra. 358
1 **Utile** per inutile vitiat ꝛ quo.in l.pedius.§.in seruum.nu. 3.ff.de arbi. 173
1 Utilitas edicti de consti.pec.est,q̃x pacto nudo oritur actio.in l.j.§.ait pretor.nu.2.ff.de const.pecu. 331
5 Utilitas publica preferri dz vtilitate private.in auth.de here.ꝛ fal.nume.4. 2
2 Utilitas publica ꝛ private sumitur quatuor modis.in l.j.nu.25. ff.sol.mat. 3
Utilitas publica quãdo preferatur private,ꝛ alteri publice.ibi. nume.26.
3 vtilitas resurgens ex hoc q̃ aliquis fingatur retro liberatus.in l.sub conditione.nu.6.ff.de solutionib. 300
2 Utilitates resultantes qñ aliquis hz legatum iure suo vel iure accrescendi.in l.si mihi.nu.2.ff.de leg.j. 228
4 Utilitatib.priuatorum debent preferri que prosunt omnib.in l. j.§.hec autem omnia.nu.2.C.de cadu.toll. 281
5 Utilitates ecclie conseruari debent.in §.sicut autem.num.1.in auth.de non alie.aut permu. 13
3 **Vtrobi** dictio,idem significat qõ apud quem.in l.vna. nu.1.ff.vtrobi. 185
3 **Vulnus** si est factũ ante natiuitatem ꝛ accusatio post natiuitatem dr hoc anno:q̃ hec accusatio non cõprehendit delictũ factum ante natiuitatem.in l.libello.nu. 15.ff.de accu. 377
3 Vulnus dr qñ scissura seu separatio sit in corpore.in l.preter edixit.§.rem attrocem.nu.1.ff.de iniur. 317
Vulnus dr tumefactio qñ eius cã est facta scissura.ibi.nu.2.
4 Vulneratus si supervixit post vulnus illatũ per multos dies,ꝛ postea mortuus est an presumatur mortuus ex vulnere.in l.vna nu.1.C.de emen.seruo. 267
Vulnera illata vulnerato post primũ vulnus mortale, dñr mortalia.lz ex se non sint.in l.si in rixa.nu.10.ff.de iust. 401
Qñ percussus supervixit,ꝛ interuallus temporis postea decessit, an presumatur mortuus ex vulneribus.ibi.nu.12.
3 Vulnerans plurib.vulnerib.ex quib.requiritur homicidium;ipse test accusari de vulnerib.ꝛ iudex hoc pati dz,si maior pena imponitur pro vulneribus q̃ pro homicidio.in l.nunq̃.nu.6.ff.de priua.delic. 335
Ratio quare punitus pro vulnerib.non põt puniri pro homicidio vel econtra.ibi.nu.6.
Esse fracto,si exindesequatur vuln9 in alia parte corporis, pro duob.vulneribus punitur delinquens.si agitur de vulnere,sec9 si de osse fracto.in l.si gemina.nu.3.ff.arb.for.cessa. 351
Insequens fugientem si fugiens cecidit ꝛ in cadẽdo se vulnerauit tenetur quasi fecerit vulnerari.ibi.nu.4.
6 Vulneratus ꝛ mortuus an presumatur ex vulnere mortuus.§. xxxvj.nu.1.lib.ij. 85
Vulneratus si moritur,intra quantum tps presumatur mortuꝰ ex vulnere.ibi.nu.4. 86
5 **Vxoratus** qñ possit effici clericus tam de iure ciuili q̃ canonico.in §.hec autez de deo.nu.3.in auth.quomodo opor.epis. 11
2 Vxore mortua vir obiecit eius heredi de adulterio.in l.rei iudicate.nu.5.ff.sol.mat. 13
Vxor quo dicatur esse in potestate soceri,ꝛ viri.in d.l.rei iudicate.§.socero.nu.6.ff.eo.
5 Vxore diuertente culpa sua filij apud virũ aluntur expensis matris si est diues.§.illud quoq;.nu.1.in auth.vt lice.ma.ꝛ auie. 54
5 Vxore damnata ad mortem qñ publicet dos.in l.quinq;.legib⁹. nu.1.ff.de bo.dam. 434
2 Vxore relicta dña ꝛ vsufructuaria mortuo filio in pupillari etate substitutus pupillo vxori prestat integrum vsumfructum.in l.ꝛ si contra.nu.2.ff.de vulg.ꝛ pupil. 170
2 Vxori si sint relicte dotes sue ꝛ postea heres instituta ꝛ rogata restituere alij heredes vxoris non põt detrahere dotem nisi illam probant datam esse.in l.qui vxori.nu.1.ff.de aur.ꝛ arg.leg. 325
2 Vxori recte soluit.vt redimat consanguineos ab hostibus vel eos egentes alat.in l.Quis.nu.3.ff.sol.mat. 15
Vxori iuste soluitur per virũ vt impleat votum a se factum pro anima sua vel alterius coniuncti.ibi.nu.4.
4 Vxori si relinquuntur centum quandiu in domo testatoris mãserit,ꝛ ad scõa vota non trãsieritan videat indicta viduitas.in l. legem iuliam.§.sed qz apud.nu.1.C.de iudic.vidui.tol. 269

Index singularium materiarum.

2 Uxor legans centum preter vel supra vel vltra dotē : vī legare dotem. in l. q2 ita. nu. 2. ff. de do. prele. 304
2 Uxor qñ restituit vestes an cōpensēt pretium, qō est tūc: an quā tū cōstabat ab initio. in l. in his reb⁹. §. seru⁹. n. 1. ff. sol. mat. 36
Uxor vestes date per virū, qñ sunt uxoris vel restitui dēant beredi viri. ibi. nu. 2.
3 Uxor non dr donata zona missa per virum, sed ad vsum data: vt honestius incedat. in l. j. §. nec castrense. nume. 10. ff. de collatio. bono. 413
2 Uxoris ad domū ductio an requiratur ad implementū cōditionis nuptiarum. in l. cum fuerit. nu. 1. ff. de condi. & demon. 352
3 Uxoris cā non intelligitur paratum qō ipsius & alterius cā paratur. in l. quintus. nu. 1. ff. de aur. & arg. leg. 325
2 Uxoris res non dr proprie viri nec econuerso. in l. j. §. si vir. nu. 1. ff. ad Sylle. 213
Uxor non potest esse testis in cā viri nec econuerso. ibi. nu. 2.
2 Uxorē suā si quilibet dñam vocare dz miles nō dz vocare suā dominam. in l. amicissimos. §. Lucius. nu. 8. ff. de excu. tut. & cur. 94
3 Qui plures ad vxorem alicuius accedit vna tñ pena tenetur. in l. vulgaris. nu. 1. ff. de fur. 338
5 Uxor si ex pacto de lucrando nihil lucratur de donatione pp nuptias, ita vir non lucrabitur de pacto de lucranda dote. in auth. de equalit. do. nu. 2. 50
2 Uxor pōt vti retētione ēt ꝫ exēcos agētes hypothecaria viro ad inopiam vergente. in repe. l. si constāte. nu. 89. ff. sol. mat. 21
2 Uxor cui fuerūt relicta q̄ eius cā parata erant vt bēat relictū requirit q̄ sit vxor tpe mortis. in l. vxori. nu. 1. ff. ō au. & ar. leg. 234
1 Uxor militis vel doctoris nō pōt dicere marito vt vocet eā domina. in l. si iudex. nu. 3. ff. de mino. 163
2 Uxor in matrimonio vero quib. preferatur in actione & peculio. in l. si cum dotem. §. mulier. nu. 9. ff. sol. mat. 17
3 Uxor efficitur ciuis illius ciuitatis vā est vir. in l. imperatores. §. item rescripserunt. nu. 3. ff. ad municip. 471
2 Uxor cui dos est restituta tenet ex ea si satis sit alimētare virum socerum & filios alterius matrimoniū. in repetit. l. si cōstante. nu. 109. ff. sol. mat. 22
2 Uxor que alitur a viro dz omnia in domo facere in l. Caio. §. imperator. nu. 3. ff. de ali. leg. 319
2 Uxor commodans res viri qñ cōmittat furtum & ad quid teneat. in l. si constante. §. vxor. nu. 2. ff. sol. mat. 24
2 Uxor relicta dña & vsufructuaria quid habere debeat ēt liberis institutis, & quid extraneis. in l. titia. nu. 3. ff. de leg. ij. 257
Uxore relicta dña & massaria vel dña & dominatrice importatur quedam preeminentia in domo. ibi. nu. 4.
Uxor domina domus appellatur. ibi. nu. 6.
Uxor simpliciter relicta dña vel vsufructuaria omnium bonorum quid habeat. ibi. nu. 8.
Uxor si relicta est dña & vsufructuaria, filio & extraneo institutis quo ad filium habebit alimenta: quo ad extraneum vsumfructū siue partis. ibi. nu. 9.
Filio istituto & exēneo substituto & uxore relicta dña & vsufructuaria uxor habebit vsumfructum hereditate deuenient ad substitutum vulgariter. ibi. nu. 10.
Uxor a substituto pupillariter quid debeat habere. ibi. nu. 11.
Uxor relicta dña & vsufructuaria si ascendētes vel collaterales sint instituti quid debeat habere. ibi. nu. 13.
3 Uxor subtrahens viro non accusat criminaliter si furtum est leue. in l. respiciendum. §. furta. nu. 1. ff. de pen. 428
4 Uxor qñ possit vendicare rem dotalem. in l. docē ancillam. num. 1. C. de rei vendi. 135
5 Uxor trāsiens ad secundas nuptias qñ priuetur propria dotis ante nuptias vbi ponit quinq; iura. in auth. de nō elig. secun. nub. nu. 5. 6
2 Uxor tenetur sequi virum peregrinantem si tpe quo ipsum accepit peregrinabat vel peregrinatio sit futura modica. & l. meuia. §. vxor. nu. 3. ff. de an. leg. 295
2 Uxor si est instituta a viro & rogata ō restituēdo illis quib. sibi vidēbit si instituit filios spurios testatoris, nō presumit tacitum fideicommissum. in l. Lucius. §. in testō. nu. 2. ff. de leg. j. 251
5 Uxor marito exbannito qñ repetat dotez eidem datā. in §. illud quoq; nu. 8. in auth. de equalit. 50
2 Uxor cui fuit per socerum dos legata an agere possit vigore. l. si constante. ff. sol. mat. in l. ij. nu. 4. ff. de dot. prele. 303
5 Uxor quod non lucretur fructus donationis pp nuptias & ibiq; vtilitas erit mulieri. in auth. de equalit. do. nu. 5.
2 Uxor est quodammodo dña rerū viri. in l. j. nu. 1. ff. re. amo. 40
Uxor pro magno furto facto viro potest puniri criminaliter per potestatem licet vir non possit agere. ibi. nu. 4.
Uxor possit facere eleemosynam de bonis viris etiam p anima sua. ibi. nu. 5.
2 Uxor cui sunt relicta alimenta p testatorem in domo ipsius testatoris non pōt legatū si cōmode ibi morari non potest. in l. Maio. §. imperator. nu. 3. ff. de alimen. leg. 319
2 Uxor qñ heres soceri nō est solnēdo p legato dotis cidē facto pt agere ꝫ maritū & qua actione. in l. pr. nu. 4. ff. de do. prele. 304
2 Uxor an sit alenda a tempore mortis viri. in l. qui legator. n. 2. ff. vt in poss. leg. 400
6 Uxor donata a marito, cuius sunt. cōsi. x. nu. 2. lib. ij. 79
6 Uxor relicta dña & vsufructuaria an debeat habere alimēta. an vsumfructum. consi. ccxliij. nu. 10. lib. j. 76
Uxor, an reuertatur ad ius cōe, existente ab initio filio, & patre mortuo. & sic est factus locus substituto. ibi. nu. 11.
6 Uxor an possit petere dotes & legata sibi a testatore in testō relicta. consi. ccxvj. nu. 1. lib. j. 70
Uxor testatoris an possit petere legatū sibi factū ō pānis & ornamētis & ceteris existentib. in camera testatoris. ibi. n. 2. & 3. 71
6 Uxor testatoris an cogatur rūdere positioni crimināse. per quā detegeretur alicuius turpitudo. consi. clxxiij. nu. 3. lib. j. 65
5 Uxor militis ēt lapso decennio licite nō nubit si expectat donec sit certa de morte viri. in §. deportatio. nu. 1. in auth. de nupt. 21
4 Uxor qñ possit petere alimenta preterita a viro. in l. libertis. §. manumissis. nu. 3. ff. de adi. leg. 334
2 Uxor dz ali ſm redditus qui percipiuntur ex dote. in l. cum dotem. §. finautem. nu. 5. ff. sol. mat. 17
3 Uxor pōt accusari de morte mariti. in l. certis. nu. 2. ff. de acc. 376
Uxor sequitur domicilium viri. & an perdat domiciliū suū. in l. exigere. nu. 2. ff. de iudi. 187
5 Uxor in bonis viri qñ matrimonium ꝫctum fuit sine dote quod habeat quartam in bonis viri siue superstint parentes siue filij in §. q2 vero. nu. 1. in auth. vt licē. ma. & auie. 56
Uxor indotata quod succedat in bonis viri in quartam etiaz solis transuersalib. existentibus. ibi. nu. 2.
2 Uxor qua actione repetit seruum dotalem p virū manumissum. in l. dotalem. nu. 3. ff. sol. mat. 36
Uxor rebellis si ex forma statutorū non pōt stare in ciuitate ea effecta vidua poterit stare. in l. titia. §. vsuras. n. 2. ff. de leg. ij. 272
1 Uxor non pōt consentire viro alienanti fundum dotalē nisi propter suam vtilitatem. in l. si filie. nu. 2. ff. de iure dot. 432
2 Uxor agendo ad dotem ꝫ virum non hz necesse ponere in libello ipsum condemnari in quantum facere possit. in l. ex diverso. §. si in iudicio. nu. 10. ff. sol. mat. 14
4 Uxor pro dote non impedit confiscationem bonorum viri. in l. si vacantia. nu. 2. C. de bo. vacan. lib. x. 378
2 Uxor relicta vsufructuaria a marito notario nō dz hēre vsumfructum protocollorum. in l. diuortio. §. si vir. nu. 3. ff. sol. mat. 10
1 Uxor cui fuit relictus vsusfructus per virum mortuis filijs an habebit a substitutis in testa. vsumfructū, qō sic. in l. sicut in annos. nu. 1. ff. qui. modis vsusfru. amit. 216
4 Uxor alicuius ?one patrimoniū dr ciuis. in l. ciues quidem. nu. 11. C. de inco. lib. x. 392
2 Uxor relicta dña & vsufructuaria. dz habere vel dñiū. vel vsumfructum. in l. si titio. nu. 5. ff. de vsufr. leg. 299
3 Uxor an possit admitti vt legitima. in l. miles. §. sexaginta. nu. 3. ff. ad legem iul. de adul. 391
5 Uxor cuius vir captus est nō pōt nubere hodie iure canonico donec certum sit de morte viri. in §. hz etiā. nu. 1. in auth. de nupt. 21
2 Uxor cui per maritum fuit relictum victum & vestitum nō adicto quod staret in domo sua pōt stare vbi vult & habebit alimenta. in l. libertis. ij. lucius. nu. 3. ff. de alt. leg. 318
4 Uxor si verberatur a viro licite pōt diuertere. in l. cum satis. nu. 7. C. de agrico. lib. xj. 413
5 Uxor prefertur omnib. in rebus datis per eam in dotem. in authen. vt exac. instant. nu. 3. 49

Finis Repertorij.

Index singularium materiarum.

Leges & glossæ Bartol. singulares, Et notabiles.

Ex cum postulassem. ff. de dam. infec. est singularis.
Ex a quo fundus. ff. de dam. infec. ē singularis.
Gl. in l. j. ff. de dona. est sing. ibi. nu. 4.
Lex q. §. si ab ignoto. ff. de manumiss. habet casus multum singulares. Bar. ibi.
Lex Lucius. ff. de fideic. lib. est notabilis & singularis casꝰ. ibi. n. 1.
Lex quedam. ff. de acqui. rerum domi. est singularis. ibi. n. 1.
Lex si epistolam. §. paulus. ff. de acquir. rer. domi.
Gl. singularis in l. q. in prin. ff. de acqui. pos. ibi. nn. 3.
Gl. est multum singularis in l. ides. ff. ex qui. cau. ma. Bar. in l. natur aliter. ff. de acqui. pos.
Lex si quis. in §. differentia allegatur tota die singulariter.
Gl. in l. i. §. nōsūt. ff. de vi & vi arma. valde sing. Bar. in l. q meco. ff. de acqui. pos. gl. in l. ea bona nō est alibi. in d. l. qō meo. n. 2.
Lex a divo pio. §. si super rebus est tertius singularis & non est alibi. §. in l. celsus. ff. de vsucap. in d. l. celsus. nu. 1.
Lex cum solus. ff. de vsucap. est singularis casus.
Lex duo iudices. ff. de re iudi. ille casus non est alibi. ibi. n. 1.
Lex paulus respondit. ff. de re iu. est singularis. ibid.
Lex ex contracti. ff. de re iud. non habes alibi melius. ibid. n. 3.
Singularis & mirabilis casus l. qui bonis. ff. de cess. bo. ibi.
Lex fulcinius. §. divꝰ. ff. q. cau. in poss. catur. ē singularis. ibid.
Lex ū. & §. posse. ff. de tab. & ibi. nescio hunc casum. alibi.
Gl. il. §. nō. aliū autē. ff. de vi & vi arma. nescio eā alibi. ibi. n. 2.
Gl. in l. si plures. §. dicitur. ff. de vi & vi arma. est singularis.
Lex prohibere. §. plane quod vi aut clam. est valde singularis.
Lex qualiter. ff. quod vi aut clam. deberet scribi literis aureis.
Lex semper. §. hinc sepulchro. ff. quod vi aut clam. est singularis & eius distinctionem nescio alibi.
Lex de rebus. ff. de ri. nescio. alibi casum. Bar. in l. & eadem. §. actiones. ff. de excep. rei iud.
Lex si filiusfamilias. §. si in alea. ff. quarum rerum actio nō datur
Lex nemo est qui nesciat. ff. de duo. reis. singularis est.
Gl. in l. duos. §. j. ff. de duo. reis. singularis est.
Gl. in l. duos. §. j. ff. de leg. ij. casus singularis. Bar. in l. ex duo bus. ff. de duo. reis in viij. q. nu. 1.
Lex si servus communis. ff. de stip. servo est singularis.
Lex grece. §. & post casus qui non bene reperitur alibi. Bar. ibi. ff. de fideiuss. est singularis. nu. 1.
Lex si testa mēto. §. j. ff. de fideiussis ver. nō reperitur alibi. ea. §.
Lex si mādato meo. §. ff. fidē. nescio alibi. bar. in l. j. ff. de nou. nu. 3.
Lex doli. §. diversum. ff. de nouā. non habes alibi. nu. 1.
Gl. in l. j. ff. de sol. est singularis. Bar. in. iij. op. nu. 2.
Lex cū qa. §. ff. de sol. notabilis de q̄ quā no credo esse alibi. n. 1.
Lex si quis ff. pulatus. ff. de sol. nescirem dare concordantiam.
Lex qui decem. §. si cum mihi. ff. de solu. forte non habes alibi.
Lex pupilli. ff. de so. singularis lex & mēti tenēda q̄ nescio alibi.
Lex qui res. in pr. n. ff. de solu. vide singulare prin. & est singularis casus, nec credo alibi.
Lex cā apud. ff. iudi. sol. habeo hanc. l. pro singulari.
Lex procurator. §. j. ff. rem ra. ha. hec est multum singularis.
Lex ampliꝰ. ff. rem ra. ha. hec lex debet scribi literis aureis.
Lex quis vxori. §. apud labeonem. ff. de fur. est singularis nec alibi reperitur
Lex si quis vxori. §. si fugitiuū. ff. de fur. hic est etiam bonꝰ & singularis casus. Bar. ibi.
Lex si ea ex bona. ff. de fur. est singularis lex. nec bz procedentiā.
Lex cum credito. ff. de fur. est. i. notabilis.
Lex si servꝰ cōis. §. qō vero. ff. de fur. nota qō alibi nō reperies.
Lex si vēdidero. §. cū raptor. ff. de fur. bonus & singularis casꝰ.
Lex item apud labeonem. §. si quis pursatus. ff. de iniur. notabilis est cui nescirem tibi dare forte concordantiam.
Lex si ea homicidij. C. de accu. est ter. sing. Bar. i. l. eū. ff. de accus.
Gl. in l. ex iudicio. ff. & accu. que est decedio nō est alibi. Bar. ibi. sed falsum. d. cit. nu. 1.
Lex iste prefinito tempore: notabilis & singularis: & forte nō reperies sibi consortem. ff. de penis.
Lex si ea falsa. ff. de cadu. punt. hāc l. q. forte si reperies alibi.
Lex reꝰ. ff. de minor. & bono. & Dy. q̄ iste casus nō reperit alibi.
Lex de vsu. ff. de var. & extraor. cogni. est vna singularis lex.
Lex medicus. ff. de var. & extraor. cogn. est vna singularis. l. j.
Gl. in l. quotutela. ff. de reg. iur. Dy. dicit alibi non reperiri.
Gl. in l. aliud. ff. de reg. iur. non ita clara dicitur aliud.
Gl. in l. papillus. ff. de reg. iur. est melior quam sit alibi.
Gl. in l. neratius. ff. de reg. in tene memi pro plenior.
Lex post dotē. ff. so. ma. fm quintā lectoram & singularitꝰ. n. 6.
Lex q̄ satis. C. de bo. que libe. est casus singularis ita qō nō est alibi. Bar. in l. post dotem. in ff. so. ma. nu. 5
Lex. ij. §. ex his. ff. de lib. agno. singularis est.
Lex fine ptra. §. quia plautianū. ff. de lib. agn. est subtilis, clara & singularis. Bar. ibi.
Gl. quānis. ff. de tute. & ra. dñra. alibi nō reperitur.
Lex. j. §. p mūlegiū. ff. de magi. non reperitur alibi.
Lex proponebatur. ff. de magi. non reperitur alibi.
Gl in l. j. ff. de tuꝰ. alibi nō reperitur. & Nico. & Neap. in l. ij. de ex. cu. tut. ibi. nu. 7.
Lex scire opo. aet. §. pfequēs. ff. de excu. tut. tam notabilis & singularis quam tu in mundo in tua materia.
Lex nesennius. §. cum l. sequenti. ff. de excusa. tut. non reperitur alibi secundum Nico. de neapo.
Lex amicissimos. §. lucius titius. ff. de exc. tut. non reperit alibi secundum Nico. de neapo.
Lex qui filium. ff. vbi pupil. educa. debet non reperitur alibi secundum Nicol. de neapo.
Lex si tutor. §. ij. duobus. ff. de tut. & ra. dis. nō inuenitur alibi. secundum Nico. de neapo.
Lex nō solus. ff. de ritu nuptia. casus singularis. Nico. in l. ij. ff. de tute. & rat. dis. nu. 1.
Gl. in l. ex parte. ff. famil. nō reperitur alibi casus. Ni. in l. q. d. §. sufficit. ff. de contra. iud. tute. nu. 1.
Lex quidam cum filium. ff. de here. inſti. casus singularis.
Lex lucius. ff. de here. in ſi est singularis. ibi.
Lex testamento. ff. de here. inſti. est singularis cum sua gl.
Lex paneumen. ff. de he. inſti. est singularis nec reperit alibi.
Lex neque enim. §. ij. ff. de testa. milli. nō reperitur alibi. Bar. in l. j. ff. de val. & pup. in iij. questione. ver. viterius quero.
Lex qui cum plures. ff. de vulg. & pup. est casus singularis.
Lex si. C. de repu. de here. ē sing. Abb. in l. ij. q. ff. de in re deli.
Lex cū heres. ff. de acqui. her. est valde sing. & nō reperit alibi.
Lex ff. §. similiq; mō. C. de iure delib. casus singularis Bar. in l. gerit. ff. de acqui. he re. ver. ad pān um. de ver.
Lex q̄ fideicommissum. de leg. j. non est alibi.
Lex cum ab vno. ff. de leg. j. est singula.
Lex seques questio. ff. de leg. ij. est casus multum singularis.
Lex cū pater. §. cuicūq. ff. de leg. ij. est casus singularis fm oēs.
Lex cū pater. §. mense. ff. de leg. ij. bz singularem materiam.
Lex titia. §. seia libertis. ff. de leg. ij. est singularis casus.
Lex cū filius. ff. de leg. ij. ibi est bona & singularis lex.
Lex nam quod. §. si cui. est notabilis & singularis. ff. de pe. leg.
Lex liber homo. §. de cō. ff. de obli. casus notabilis & singularis.
Lex mera. ff. & ver obligi. singularis & forte nō est alibi fm Dyn. ibi. nu. 1.
Lex mulier i. ff. de pdi. & demon. est singularis & solennis. nu. 1.
Lex heres meus. §. in fraudem. ff. de condi. & demō. bz notabilē singularem casum.
Lex in l. falcidia. §. placuit. ff. ad l. fal. Dyn. ille §. non est alibi.
Lex in l. falcidia. §. placuit. ff. ad l. fal. est singularis. ibi.
Lex cum emptor. ff. ad l. fal. est singularis ibi.
Lex tuia testamento. ff. ad l. fal. est singularis. ibi.
Lex cū ita. §. cū seruo. ff. qñ dies leg. ce. tene mēti q̄ nō est alibi
Lex si cum prehinitione est notabilis & singularis.
Lex rogo. ff. quando di. leg. ced. no. istum casum singularem.
Lex qui legatorum. ff. vt in pos. leg. ista lex forte non est alibi.
Lex si filius. ff. de colla. bo. ista singularis & bene lex.
Lex vbicunq. §. interdum. ff. de ventre in. pos. mit. & iste. §. non reperitur alibi.
Lex nō sic. §. si ea pa fue. ma. est sing. lex cū alibi nō reperiatur.
Lex si libertus de iure patro. singularis & multum.
Lex diui fratres. §. ij. de nup. est notabilis & singularis.
Lex filij mater. ff. ad tertul. est notabilis casus & singularis.
Bloſſ. in l. ſi. in pn. C. de ero. mil. ann. est singularis & nō alibi.
Bar. in l. centum. ff. de rerum di. nu. 2.
Lex j. in prin. ff. de offi. procon. non est alibi.
Lex ij familia. ff. de iurisdi. om. ind. forte non reperitur alibi.
Lex arbitro. ff. qui satisd. cog. nescio eam alibi.
Lex iurisgent. §. & ideo puto. ff. de pac. no. & ibi ter. singularē.
Lex si tibi dece. §. quedā. ff. de pac. no. istū ter q̄ singularis est.
Lex cum bi. §. qui tranigitur. de transact. est notabilis & singularis casus.
Lex diligendi. C. de procur. ē casus sing. Bar. in l. ſi. de procu.
Lex dimus. ff. de in integ. resti. est singularis. ibi.
Lex q̄ diximus. §. in heredem. ff. qō metus causa. not. istū ter. q̄ non est alibi.

Index singularium materiarum.

Lex patri ꝑ filio ff. ō mino. istud ꝓncipū forte alibi nō reperit.
Lex cū milex. ff. de alie. iud. mu. cāu. fac. sing. est t fortis est ista.
Lex si quis iudicū. ff. de alie. iu. mut. cau. fac. nota istā legez. t supertozem q3 nescio alibi.
Lex sicuti. §. sed si queratur. ff. de serui. singu. est. nu. 2.
Lex i l. aquilia. §. si. deterū. ff. ad leg. Aquil. dñi est ista lex sing. Gl. magna est notab. t sing. in l. Aquilia. §. si delectum.
Lex heredes. ff. fami. ercis. notabilis est t singularis si legis a capite vsq3 ad finem.
Lex si fundū. ff. mā. nota finē hui⁹ legis quā nescio alibi. Bart.
Lex operis. ff. loca. singularis. ibi. nu. 2.
Lex ea lege. §. locati. singu. est.
Lex cum in plures. §. veltimēta. ff. loca. nota cā quā nescio alibi ita bene declaratam.
Lex scim⁹. §. si vero creditores. C. ō iure delib. casus sing. Bar. in l. si fundus. §. in vendicatione. ff. de pigno. nu. 2.
Lex si ō dote. ff. ō iure dot. est sin. in hoc. Bar. in l. j. C. ō iur. fis.
Lex si minozi. C. de iure fis. ptinet casum singularē secundū, secundam lecturam. ibi. nu. 4.
Lex quēcuq3. C. de apochis publi. est sing. lex. ibi. nu. 3.
Lex si quos. C. dec. no. hunc casum quē non vidi alibi. ibi. nu. 3.
Lex vniuersi. C. de legato. est singu. ibi.
Lex dñi predioz̄. C. de agri. t censi. nota singulariter istā legē.
Lex si colum. C. ō agrico. t censi. nota singulariter istū textū ꝓ opinio. Jo. and. nu. 3.
Lex heredes. C. ō omni agro desere. est sing. Bart. in l. quoties C. de ꝓbatis. scbo. no. singulariter istum tex. nu. 2.
Lex. semel. C. de re mili. no. istum tex. singu. ibi. nu. 1.
Lex si quis. C. de bono. poss. contra tabu. no. istum casum singularē. Bar. gl. in l. id q3 pauperibus. C. de episco. t cleri. no. istas glo. nescio eas alibi.
Lex ꝓbatis. C. de assess. est lex singularis.
Lex prima. C. de dila. nūquā vidi alibi. Bar. in l. in bonefidei. C. de pac. est nona t sing. lex. nu. 4.
Lex transigere. C. de transacti subtilis t sing. ibi.
Lex si quis maioz. C. de transac. hec est singularis.
Lex exigendi. C. de ꝓcu. ista est notab. t sing. lex.
Lex sancimus. C. in quib⁹ causis in integ. restitu. non est necess. est sing. t nota.
Lex fi. C. vbi t apud quem est nota. t sing.
Lex petende. C. de tēp. resti. in integ. tā mino. q̄ aliozū. est notabilis t singularis.
Lex fi. ō repud. here. casus ē sing. Bar. in l. ij. C. ō tēp. in integ. resti. peten. nu. 4.
Lex cum antea. C. de arbi. nota. t sing. ibi.
Lex de rebus. ff. de arbi. casu singularis quo ad hoc. Bar. i u. l. ij. C. de iudicijs.
Lex si cum tibi. C. de iudi. casus singularis. ibi.
Lex prima. C. qui ꝓ suo iurisd. est sing. ibi. nu. 5.
Lex iuris ordinem. ff. de iurisd. om. iud. hec est bona t sing. nu. 1.
Aut q̄ in prouincia. C. vbi oēri. agi oport. plura sing. ponit ibi.
Lex. ij. C. vbi in rē actio. ista est singularis lex nec alibi.
Lex si mater. C. de inoffi. test. est bona lex t non reperies alibi.
Lex in filiussa. C. de peti. here. est sing. t nescio alibi.
In l. si maiozi. C. fami. ercis. tu habes vnam notab. gl.
Lex illud. C. cōmu. vtri. iud. est singularis.
Lex generaliter. §. iz iuramēto. C. de reb. cre. nō est alibi cum casibus ibi positis.
Lex iz. C. ō condi. ex lege. in hac. l. habes vnū casum singularē.
Lex si. C. de testi. hec est sing. lex Bar.
Lex ātiqua. §. ne aūt. C. ad velleia. iste singularissimus casus est quem tene menti perpetuo.
Lex acceptā. C. de vsuris notabilis t singularis.
Lex cum sine. C. depo. nescio alibi.
Lex si quis. C. depo. est lex singularis.
Lex per diuer. C. man. est sing. ibi.
Lex post perfectā. C. de pert. t commo. rei vendi. habet duo singularia.
Lex multum. C. si quis alte. vel sibi est bona t sing. lex.
Lex multum. §. si vero. istum ver. nescio alibi.
Lex si. C. de reb. alie. non alie. est bona lex t singularis.
Lex cum te. C. de pac. inter empto. t vendi. est sing. ibi.
Lex si cum patruus. C. de rerū permu. nescio eam alibi.
Lex si quis conductionis. C. loco ista est sing.
Lex cum in te. C. de dona. ante nup. est sing decisio.
Lex patrem. C. de nup. nota hunc casum sing. ibi.
Lex sancimus. C. de nup. est nota. satis t sing. casus iste.
Lex si ꝓ dote. C. de do. promis. notab. est t sing.
Lex prima de iure do. no. hanc legem singularem.
No. et de iure do. hec est nota. lex. t hz vnum casum singularem
Lex cum quidam. C. de iure do. ista est tota sing.
Gl. in l. etiā. C. de dona. inter virū t vxo. no. gl. multum. sing.
Lex sancimus. C. de admi. tuto. est bona t notabi. t hz casū mutū singulares.
Lex sancimus. §. omne. aūt. C. de admi. tu. est nouus casus t sin.
Lex si cum maioz. ff. rem ra. ha. est sin. lex. valde. ibi. nu. 1.
Lex fi. C. de mag i. conue. hec sing.
Lex fi. §. j C. de fur. nota. est t nescio alibi. nu. 2.
Lex hac c ōsultissima. §. ex imperfecto. C. ō testamen. nota q3 singularis esse. videtur.
Lex sancimus. C. de testa. hec est notab. t sing. lex ibi.
Lex quānis de impub. t alijs substi. nota quod habeo ꝓ singularia t nescio alibi nu. 1.
Lex puberem. C. de iure delib. notabilis est tene mēti q3 nescio alibi quam ibi nu. 2.
Lex si infanti. C. de iure delib. no. lex. in l. si quis. C. de repu. he. casus singularis. ibi.
Lex fi. C. de edi. di. adri. tol. ista. est sing. lex.
Lex fi. C. de dona. ista est bona t sing.
Lex... C. de fideicom. ista est sing. lex t bona.
Lex eam quam. C. de fideicō. est sing. t non est alibi ſm lectur̄ antiquoz̄um.
Lex. ij. §. t si quis. C. eōia. de le. hic est bonus t sing. casus.
Lex fi. de le. ij. est casus multū sing. ſm Bar. in l. fi. §. sed t quis. C. commu. de leg.
Lex non inſtam. C. ad treb. habeo illam legem ꝓ singulari.
Lex indemus. C. ad treb. ista est valde sing.
Lex si mulier. §. ex asse. ff. de iure do. iste §. nō est alibi ſm Bar. in l. sancimus. in ꝓcin. C. ad treb.
Lex qui patri. C. de acqui. he. iste est mirabilis vnus t singularis casus Bar. in l. j. §. sinautem. C. de cadu. tol.
Lex. j. §. vbi autem. C. de cad. tol. no. istum. §. sing.
Lex. j. C. de bis qui ante aper. tab. casus sing.
Lex emancipatus. C. de legi. here. in quatuoz est sing.
Gl. quedā est sin. in l. q̄ tutela. ff. de reg. iur. t Bar. in l. nutritoribus. C. commu. de succes.
Lex si viua matre. de bo. mater. no. t sing. est.
Lex fi. §. necessitate. C. de bo. que lib. hic est no. t sing. §.
Lex fi. C. de ꝓscrip. lon. tem. no. t sing.
Lex fi. C. de ꝓscrip. xl. anno. no. istū ver. sed hoc q3 nescio alibi magis singularem.
Lex fi. C. de annali excep. iste est casus. sing.
Lex. j. C. de sen. t interlo. om. iud. notabilis q3 alibi nō inuenies
Lex sing. C. de sent. que sine cer. quātita. no. istam legem q3 non reperies alibi.
Lex titius. ff. de actio. emp. cōtinet vnū casum singularē t mirabilem Bar. in l. j. C. de sent. que ꝓ eo q3 interest ꝓfe. ver. itē opponitur. d. l. titius.
Lex fi. C. de fructi. t lit. expen. est sing.
Lex fi. C. de remis. pig. est sing.
Lex. j. C. etiam ob chirographa. pecu. sing. lex.
Lex sancimus. C. de fideiusso. est sing. lex.
Lex si delegatio. C. de noua hec lex de eductionib⁹ est casus qōs nescio alibi Bar.
Lex si vnquam. C. de reuo. dona. est nota. t sing. lex.
Lex si qui adulterij. C. de adulte. sing. lex.
Lex querela. C. de fal. est bona t sing.
Lex fallaciter. C. de abolitio. no. hunc tex. qui est sing.
Lex ne diu. C. de pe. est singularis.
Lex fi. de senten. passis. hic est casus singularis. ibi. tc. nu.

Series chartarum.

a b c d e f g h i k l m n o p q r s t v x y z. aa bb cc dd ee ff gg hh ii kk ll mm nn. Omnes sunt Quaterniones.

Lugduni,

Excudebat Stephanus Seruanius.

Th
984a